

SANCTI
THOMAE AQUINATIS
OPERA OMNIA
TOMUS XXV.

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

SANCTI
THOMAE
AQUINATIS
DOCTORIS ANGELICI

ORDINIS PRAEDICATORUM

OPERA OMNIA

AD FIDEM OPTIMARUM EDITIONUM

ACCURATE RECOGNITA

TOMUS XXV.

PARMAE

TYPIS PETRI FIACCADORI

MDCCCLXXIII

TABULA AUREA

FR. PETRI A BERGOMO O. P.

IN OMNIA OPERA

S. THOMAE AQUINATIS A. D.

SEU

INDEX RERUM ALPHABETICUS

APPENDICE LOCUPLETATUS

QUA S. SCRIPTURAE LOCA SPARSIM EXPLICATA

IUXTA CONGRUAM LIBRORUM SERIEM EXHIBENTUR

ACCEDIT SENTENTIA EIUSDEM S. DOCTORIS

DE IMMUNITATE B. MARIAE V. A PECCATI ORIGINALIS LABE

AUCTORE IOANNE MARIA CORNOLDI S. I.

P A R M A E

TYPIS PETRI FIACCADORI

MDCCCLXXIII

JANUARY 1975

THE UNIVERSITY OF TORONTO

LIBRARY

AUCTORITATE ECCLESIASTICA APPROBANTE

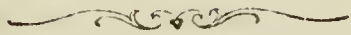
DEC 2 1975

TYPOGRAPHUS LECTORI BENEVOLO S.

En tandem integrum damus corpus operum S. Thomae Aquinatis, quod constat cum indice XXV. voll. Indicem hunc ex editione Romana in folio, ut ajunt, jussu S. Pii V. Summi Pontificis in lucem edita, anno MDLXX. Tomis XVII. comprehensa desumpsimus, quia plenior et locupletior est quam in aliis omnibus editionibus. Typothetarum errata summa diligentia, et cura sublata sunt. Volumus autem animadverti notas marginales cujuscumque generis, fuisse expunctas. Loco litterarum minuscularum admisimus numeros progressivos; de litteris majusculis nullam rationem habuimus. Adjunximus, juxta promissa in programmate, dissertationem *de Immunitate B. V. Dei Parentis a peccati originalis labe*, quam docte adornavit Joannes Maria Cornoldi S. J., et Neapoli publici juris fecit, anno 1870, vir Cl. aliis lucubrationibus de theologica eruditione optime promeritus. Haec et alia opera, quae typis nostris edidimus commodo illorum qui sacris studiis operam dant, si, ut spero, serena fronte excipiantur, animum addent in posterum audendi majora, modo Deus Opt. Max. et vires et mentem eandem nobis pro sua benignitate largiatur.

DECLARATIO PROOEMIALIS

PETRI DE BERGOMO

Ad laudem et gloriam unius et trini Dei, ejusque gloriosissimae Genitricis, semperque intactae Virginis Mariae, et Sancti Patriarchae Dominici, ac Doctoris Angelici S. Thomae de Aquino, sacri ordinis Fratrum Praedicatorum, una cum tota caelesti Curia triumphante, Tabulam vere Auream, et certissime pretiosam, quantis qualibusque diurnis pariter ac nocturnis sudoribus, novit Dominus, correctam, expurgatam, auctam, atque omni ex parte decoratam gratis accipiant, quicumque in veridica, catholica, et saluberrima ejusdem S. Thomae doctrina proficere cupiunt; pro facili ejus notitia, haec, quae sequuntur, necessario praenotantes.

Primum. Continet praesens Tabula, per modum et ordinem alphabeti, conclusiones, et principales sententias librorum omnium, et opusculorum ejusdem S. Thomae, tam in artibus, quam in Sacra Pagina, atque divina Theologia; praetermissis iis tamen, quae in sua Catena aurea super libros Evangeliorum, ex Sanctorum dictis, miro ordine contexuit; atque aliis, quae nobis in opusculo de Eruditione Principis ac in suis ipse Sermonibus, nunc primum luci traditis, quam docte, ne pie minus scripta reliquit (a).

Secundum. Eadem saepe conclusio, ob multas in ipsa conclusione, variasque dictiones notabiles, sub diversis suis posset seriose locari vocabulis: quae tamen conclusio ex diversis aliquando libris collecta, brevitatis studio, sub uno tantum, et principaliori ejus vocabulo traditur: et quoad reliquas dictiones in conclusione eadem minus principaliter contentas, fiet remissio per principalem dictionem ad conclusiones alias, aliarum dictionum, cum numero suae conclusionis suo loco in margine juxta conclusionum principia designato.

Tertium. Copiam, et dictionum necessariam multitudinem, quae post consuetas allegationes diversis variisque locis dispositae, singulis plerumque conclusionibus postponuntur, pertransire non licebit: pro quarum omnium distincta notitia, cautum sit, quod ipsarum aliquibus disjunctio, vel, praepositur: nonnullis autem conjunctio, ut, praemittitur: quamplurimis vero stella haec * praesignatur. Ut exempli causa, Abdicatio rerum temporalium etc. post allegationes 1-2 et 2-2 has habet dictiones, Perfectio 71, Melius 3 etc. nullo horum eis signo praeposito: quod insinuat, quae in hujusmodi dictionibus tractari contingit, ad conclusionem praedictam, videlicet, Abdicatio rerum etc. aliquo pacto pertinere. His dictionibus subsequuntur scilicet Amor 93, 94, Martyrium 13 etc.: quibus, cum disjunctio, vel, praepositur; ostenditur de alia dictione eas loqui, et non amplius de Abdicatio quod perfectior sit animi praeparatio. Dictiones autem, quibus conjunctio, ut, praemittitur.

simile ibi aliquid, quasi in exemplum adduci designant. Illae vero omnes, quae stellam hanc * prae-
viam habent, insinuant, dictiones hujusmodi non esse singularum propositionum, quibus postponuntur,
ad propositum: sed tantummodo dictionum, de quibus agitur. Quamvis incuria aliquibus stella haud prae-
mittatur: quibusdam, injuria, posita sit: quod facillime ex dictionum multitudine cognoscetur. Exempli
gratia, Concupiscentia 3, postponitur dictioni Abominatio; in qua tamen dictione Concupiscentia 3,
non de tota praeposita conclusione, sed de dictione hac tantum Abominatio, agitur. Ut autem fa-
cilius quod de his dictionibus quaeritur, habeatur, verbi gratia, De praemio accidentali: operae pretium
magis et sat commodum erit, dictionem, Accidentale, quam Praemium, discurrere: quoniam quaerenti,
quem plus Deus amet, quoad praemium accidentale; num innocentem, an poenitentem: cum ibi sit,
Amor 32, facillime citato loco id obvium erit. Quae dictio, Accidentale, in capite versus cum signo
hoc § sibi praemisso, post Accidentaliter, ponenda erat. Similiter, in quo habitus subjective invenia-
tur, minus molestum erit, dictionem Subjective, requirere: ibique post praefatam dictionem, habitum
illum videre. ut, Abstinencia, Audacia, etc. suisque locis citationes: et tutius citiusque quod optatur
habebitur: quamvis illae dictiones, post primam subjecti propositionem sint collocatae: cum imme-
diate essent locandae post, Subjective, in quo sint habitus subjective describitur: quod de reliquis
quoque dictum sit. Et haec duo hic adducuntur, ut in exemplum, simul atque in errati correctionem
transeant.

Quartum. Ut Doctoris Almi scripta praeclara facilius elucescant, maxima plerumque conclusionum
multitudo, sub uno successive vocabulo numeratur. Et, ne hinc in quaerendo confusio oriatur: sed
quod desideratur, occurrat citius: fiet earum distinctio in margine per dictiones ad rem, de qua in
conclusionem illa sermo est, attinentes; utputa ad Quidditatem rei, vel ad Divisionem, vel ad Causam,
vel ad Effectum, vel ad Subjectum, vel ad aliquid hujusmodi: quibus innuitur, conclusiones omnes
et sententias, sub dictis dictionibus positas, ad eandem illius vocabuli distinctionem et significatio-
nem ibi designatam pertinere (b).

Quintum. Quo impressis haecenus Doctoris Sancti, atque in posterum imprimendis libris omnibus
praesens Tabula deserviat: ut quod inquiritur, satis facile et prompte magis habeatur: pristino alle-
gandi sententias per columnas confusissimo, ac impressionum varietate semper incerto, relicto more,
articulorum corpora, responsiones ad argumenta, psalmos, capitula, lectiones, expositionem litterae Ma-
gistri sententiarum; ac cetera quaecumque, in tres partes mentis oculo restant distinguenda: nempe
in principium, in medium, et in finem: et sub alphabeticis quibusdam majusculis, in columnarum
medio sitis: subque quandoque etiam minusculis in textu, et in textus ipsius expositione passim re-
persis characteribus, sententiae, et conclusiones quaecumque continuo invenientur. Exempli causa.
Habetur in Tabula propositio ista, Abias interpretatur pater Deus. Matth. 4, me^o c. D. Haec propo-
silio, non in principio expositionis primi capituli in Matthaeum, non in fine: sed in ejus medio sub
littera minuscula, c. subque D. majuscula quam citius invenietur. Legitur quoque, Accidens duplex:
scilicet simplex, et copulatum subjecto. Meta. 7, lect. 4, me^o d. H. Haec pariter Accidentis divisio,
in medio expositionis lectionis quartae septimi libri Metaphysicorum sub litteris d. H. eam expetenti
confestim occurret. Et similiter omnia praesto aderunt, quaecumque pari modo requirentur (c).

Sextum. Allegationes quamplurimae in praesenti Tabula, in se quidem sub compendio, et sub
brevitate litterae imprimuntur: sed ad unam tamen, eandemque conclusionem sub multitudine, multi-
plici de causa ponuntur: ut lectoribus et praedicatoribus detur via, et promptitudo difficultandi ma-

terias, atque facilius intelligendi concordantias diversarum conclusionum Doctoris S. qui imitatus pro posse Sacram Scripturam (de qua ipse ait, quod nihil sub sensu spirituali, fidei necessarium continetur, quod manifeste alicubi per sensum litteralem Scriptura Sacra non tradat), et qui etiam a simili de beato inquit Dionysio, quod multoties utitur quadam verborum multiplicatione: quae licet superflua videatur: diligenter tamen considerata, magnam sententiae profunditatem continere invenitur: quod uno loco aliquando obscure, atque sub sibi innata brevitate S. Thomas dicit, clarius alio in loco, ac diffusius ponit. Pro dictarum ergo notitia allegationum sciendum, quod ubi in praesenti Tabula legitur sic, 1^a intelligitur illud esse in prima Parte suae Summae Theologiae: 1-2 in prima Secundae: 2-2 in secunda Secundae: 3^a in tertia Parte: 1, d. in primo libro Sententiarum, distinctione tali, secundum numerum, qui semper immediate sequitur illud, cujus est numerus: 2, d. in secundo Sententiarum, distinctione tali: 3, d. in tertio Sententiarum, distinctione tali: 4, d. in quarto Sententiarum, distinctione tali, q. quaestione, art. articulo. Et, si repetatur q. antequam sequatur talis virgula | quae est ibi pro Item, distinguens unam allegationem ab alia, circa eandem conclusionem: tunc intelligitur q. quaestiuncula: a. in argumentis pro prima parte articuli: b. in argumentis pro alia parte articuli: c. in corpore articuli, sive in responsione principali: d. in responsione ad argumenta ejusdem articuli. Vel fiet m supra numerum argumenti, sic 1^m 2^m 3^m etc. L. 1, in expositione primae partis litterae Magistri Sententiarum: L. 2, in expositione secundae partis litterae ejusdem Magistri: lect. lectione: o. per totum: prin^o in principio: me^o in medio: fi. in fine. Cg. in Summa contra Gentiles, li^o libro, c^o capitulo, 1^m in notabili primo ejusdem capituli, 2^m in secundo notabili, 3^m in tertio etc. Verit. in quaestionibus disputatis de Veritate. Po^a in quaestionibus disputatis de Potentia Dei. Ma. in quaestionibus disputatis de Malo. Virt. in quaestionibus disputatis de Virtutibus in communi. Unio. in quaestione disputata de unione Verbi incarnati. Spiritu. in quaestione disputata de spiritualibus creaturis. Anima. in quaestione disputata de Anima. Quol. Quolibeto, Opus. Opusculo: Job, in expositione ejus super librum Job. Psal. in expositione ejus super psalterium David prophetae. Isa. in expositione ejus super Isaiam. Matth. in postilla ejus super Matthaeum. Jo. in postilla ejus super Joannem. Rom. in expositione ejus super epistolam B. Pauli apostoli ad Romanos. 1^a Cor. in expositione ejus super epistolam primam ad Corinthios, 2^a Cor. in expositione ejus super epistolam secundam ad Corinthios: et similiter fiunt allegationes aliarum epistolarum B. Pauli, prout communiter abbreviatae scribuntur et imprimuntur. Dionys. in commento vel scripto ejus super Dionysium de divinis nominibus. Trin. in expositione ejus super Boetium de Trinitate, sive Opusculo 70. Hebdo. in expositione ejus super Boetium de Hebdomadibus, scilicet de editionibus, sive conceptionibus, vel Opusculo 69. Caus. in commento ejus super Auctore libri de Causis. Ethic. in commento ejus super decem libros Ethicorum Aristotelis. Ente 1, vel 2, etc. in libro ejus de Ente et essentia capitulo primo, vel secundo, etc. Meta. in commento ejus super duodecim libros Metaphysicae Aristotelis. Phy. in commento ejus super octo libros Physicorum Aristotelis. Cae. in commento ejus super libros de Caelo et mundo. Gen. in commento ejus super libros de Generatione. Anima. in commento ejus super libros de Anima. Meteor. in commento ejus super libros Meteororum. Sensu. in commento ejus super librum de Sensu et sensato. Memo^a in commento ejus super librum de Memoria et reminiscencia. Somno. in commento ejus super librum de Somno et vigilia. Poster. in commento ejus super libros Posteriorum. Perihier. in commento ejus super libros Perihermenias. Quando autem non signatur liber vel capitulum, tunc primus liber vel primum capitulum subintel-

igitur. Exempli gratia. Rom. lect. 1, intelligendum est, Romanorum primo capitulo lectione prima: similiter, Phy. lect. 8, legendum est, Physicorum libro primo, lectione octava.

Septimum. In hac Tabula, post unam conclusionem positam ad unam partem, cum suis diversis allegationibus, in sequenti conclusione adducitur aliquid in oppositum, et ad aliam partem, et seriose aliquando diminute, etiam cum suis allegationibus, ad difficultandas materias: ut sic perutilis, ac praeclarissimus exprimatur arguendi docendique modus in doctrina et libris Doctoris Sancti: et communiter sic imprimitur. Oppositum videtur dicere. Vel sic. Immo etc. Pro majori autem declaratione, et concordantia illarum conclusionum, in quibus (prout sibi a nonnullis imponitur) Sanctus Doctor Thomas, apparenter saltem aliquando in se vel in suo simili contradicere sibi videtur: post illas duas conclusiones, et post allegationes utriusque, ibi immediate pro earum concordantia quae plerumque fit per dicta ejusdem Sancti Doctoris, sic imprimitur. Respondeo. Dubio, cum numero talis dubii, vel concordantiae secundum numerum dubiorum, et secundum ordinem hujus Tabulae per Alphabetum. Et sic fiet remissio sub tali numero ad numerum concordantiarum et dubiorum, atque dictorum ejus: quae non diminute, sed complete adducentur, prout jacent in libris ejusdem S. Thomae. Quae quidem dubia post duas illas conclusiones in margine assignantur, cum suo numero: et ponuntur in fine hujus Tabulae, etiam cum suo numero, et cum suis allegationibus et responsionibus, dicta dubia concordantibus; eo maxime quod idem Doctor Sanctus in se, vel in suo simili in dictis suis, si recte atque diligenter inspicatur, seipsum declarat (*d*).

Octavum. In praesenti quoque Tabula post concordantias ante dictas ponuntur Sacrae Scripturae tam novi quam veteris Testamenti auctoritates: quas idem Sanctus Thomas in libris suis, praecipue in Theologica facultate, diligenti ac vigilantissimo studio, licet quaedam aliquando incidenter, secundum catholicae fidei veritatem, nobis exponere dignatus est. Quae auctoritates ponuntur secundum ordinem librorum et capitulorum ejusdem Sacrae Scripturae, cum allegationibus ejusdem S. Thomae in libris suis. Ubi etiam quandoque quo ad allegationes, fit remissio unius auctoritatis ad aliam superiorem vel inferiorem similiter auctoritatem: eo quod vel ibi eadem auctoritas vel in suo simili declaratur.

Nonum. In hac eadem Tabula non servantur plerumque regulae Ortographiae, in aspirationibus, diphthongis, litteris K. y. et hujusmodi: sed fere omnia, secundum communem, vel potius antiquum usum sine iis imprimuntur: ut quaelibet conclusio vel dictio in ea posita facilius et ad libitum inveniatur (*e*).

ANNOTANDA PRO EDIT. PARMENSI.

- (*a*) Hoc valet etiam pro Sermonibus et Opusculis nuper repertis et huic editioni adjunctis.
- (*b*) Notationes marginales cujuscunque generis apud nos omnino expunctae fuerunt.
- (*c*) Loco litterarum minuscularum a nobis positi sunt numeri progressivi, ut in textu. De litteris majusculis, utpote marginalibus, nulla ratio habita est, sive in textu, sive in indice.
- (*d*) Dubia seu concordantiae isthaec omissae fuerunt in hac editione ut et in Veneta cur. De Rubeis.
- (*e*) Quaecunque in ortographia peccantur in Indice edit. Rom., nobis incorrecta relinquere non licebat, quamvis correctio multum negotii facesseret, ut insipienti patebit, praesertim ob necessitatem ordinis alphabetici pluries immutandi.

EXPLICATIONES ABBREVIATIONUM

QUIBUS IN INDICIBUS GENERALIBUS OMNIUM OPERUM S. THOMAE AQUINATIS, UNUMQUODQUE OPUS INDICATUR
EX PRAECEDENTI DECLARATIONE EXCERPTAE.

1 ^a <i>Indicat</i>	Prima Pars Summae Theologicae.
1-2 et 2-2	Prima Secundae Partis Summae Theologicae, et Secunda Secundae.
3 ^a	Tertia Pars ejusdem Summae.
1, d.	In primo libro Sententiarum, distinctione...
2, d.	In secundo Sententiarum, distinctione...
3, d. 4, d.	In tertio, et in quarto Sententiarum, distinctione...
	illaec linea denotat <i>item</i> : et distinguit unam allegationem ab altera circa eandem conclusionem: videlicet indicat quando S. Thomas eandem sententiam alibi repetit, ac confirmat.
q.	Quaestio, vel Quaestiuncula.
art.	Articulo.
a.	In argumentis pro prima parte articuli.
b.	In argumentis pro secunda parte articuli.
c.	In corpore articuli.
d.	In responsione ad argumenta ejusdem articuli; vel datur <i>m</i> super numerum ita 1 ^m 2 ^o et 3 ^m etc.: et intelligitur sententiam reperiri in responsione ad primum argumentum, seu ad secundum etc.
L. 1	In expositione primae Partis litterae Magistri Sententiarum.
L. 2	In expositione secundae Partis litterae Magistri Sententiarum.
L. 3, L. 4	In expositione tertiae, seu quartae Partis, ut supra in praecedentibus.
Lect.	Lectiones.
o.	o. per totum Articulum — prin ^o In principio articuli — me ^o In medio articuli — fi. in fine articuli.
Cg.	Hoc signum indicat Summam contra Gentiles.
li ^o	Libro.
c ^o	Capitulo.
1 ^m	In notabili primo ejusdem Capituli.
2 ^m	In notabili secundo ejusdem Capituli, <i>et ita porro</i> .
Verit.	In Quaestionibus disputatis de Veritate.
Po ^a	In Quaestionibus disputatis de Potentia.
Ma.	In Quaestionibus disputatis de Malo.
Virt.	In Quaestionibus disputatis de Virtutibus in communi.
Unio.	In Quaestione disputata de Unione Verbi Incarnati.
Spiritu.	In Quaestione disputata de spiritualibus Creaturis.
Anima.	In Quaestione disputata de Anima.
Quol.	In Quolibeto... 1, 2, 3, 4, etc.
Opusc.	In Opusculo... 1, 2, 3, 4, etc.
Job	In Expositione super librum Job.
Psal.	In Expositione super Psalterium David.
Isa.	In Expositione super Isaiaam.
Matth.	In Postilla super Matthaeum.
Jo.	In Postilla super Joannem.
Rom. Cor. etc.	In Expositione super Epistolas Pauli ad Rom. ad Cor. etc.
Dio.	In Commento super Dionysium de divinis Nominibus.
Trin.	In Expositione super Boetium de Trinitate, seu Opusc. 7 ^o
Hebdo.	In Expositione super Boetium de Hebdomadibus.
Caus.	In Expositione super Auctorem de Causis.
Ethi.	In Commento super XII. libros Ethicorum Aristotelis.
Ente 1, 2, etc.	In Commento super librum 1, vel 2 etc. de Ente et essentia.
Meta.	In Commento super XII. libros Metaphysicorum.
Phy.	In Commento super VIII. libros Physicorum.
Cae.	In Commento super libros de Caelo et mundo.
Gen.	In Commento super libros de Generatione.
Anima.	In Commento super libros de Anima.
Meteor.	In Commento super libros Meteororum Aristotelis.
Sensu.	In Commento super librum de Sensu.
Memo ^a	In Commento super librum de Memoria etc.
Somno.	In Commento super librum de Somno et vigilia.
Poster.	In Commento super libros Posteriorum.
Periher.	In Commento super libros Perihermenias.

Monitum — Quando non signatur Liber vel Capitulum, tunc primus Liber vel primum Capitulum, semper subintelligitur.

IN OPERA

SANCTI THOMAE AQUINATIS

INDEX

SEU TABULA AUREA EXIMII DOCTORIS

F. PETRI DE BERGOMO

A

praepositio denotat principale agens: sed Per praepositio, denotat causam instrumentalem 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. fi.
vel Ab praepositio designat tantum habitudinem principii effectivi, sed Per praepositio, designat habitudinem cujuscunque causae 1, d. 32, q. 2, 2, c. | L. primo | d. 42, L. fi. | Posteriorum, lect. 1. primo: ut Eva 1. Per. o.
Omne quod est ab aliquo, est per illud, et non e converso 1, d. 32, q. 2, 2, c.
ARON fuit sacerdos, et fuit pontifex, idest princeps sacerdotum 1, d. 21, q. 3, art. 2, q. 1, 1^m | Consecratio 19. Maria 4.
Filiae Aaron poterant nubere in qualibet tribu Israel: quia non habebant sortem in haereditate 4, d. 30, q. 2, art. 1, q. 3, 4^m.
Aaron occulte punitus fuit, propter conflationem vituli, ut praelati puniantur clam, ad evitandum scandalum 4, d. 46, q. 2, art. 2, q. 2, 5^m.
Abbas. Benedictio 7. Investiri. Religio 72.
ABBATISSA, non habet praelationem ordinariam 4, d. 19, q. 1, art. 1, q. 3, 4^m | d. 25, q. 2, art. 1, q. 1, 2^m. Clavis 12.
Inordinatum est, quod nimis juvenulae fiant abbatissae 1 Tim. 5° c. 2, primo.
Abdicatio rerum temporalium secundum praeparationem animi (ut scilicet homo sit paratus si opus fuerit omnia distribuere) pertinet directe ad perfectionem: non autem abdicatio rerum actualis: quia sic in ea non consistit essentialiter perfectio: sed est quoddam perfectionis instrumentum 1-2, q. 108, q. 4, 4^m | 2-2, q. 151, 7, 1^m. Perfectio 71. Melius 3. Voluntas 54. Offerre. Benefacere 1. Paupertas 3. Vel Amor 93, 94. Bonum 165. Martyrium 13. Beatitude 19. Beneficium 1, 4, 5. Electio 38. Divitiae 10. Objecta 12. Perfectio 64, 71. Christus 90.
Admici. Bonitas 47. Raptus 1. Virtus 41. Vitium 11.
Aet. Aetas 5. Eucharistia 12. Sacramentum 143.
Aesse. Accidens 62.
Aegarus. Imago 41.
Ahorre. Animal 41.
Abbas interpretatur pater Deus. Matth. 1, meo 3.
Abiectio. Intellectus 67. Passio 1, et circa.
Abiectus. Christus voluit abiectos esse suos consanguineos et discipulos: ne eorum praedicatio ad aliquod terrenum commodum composita videretur, et ne salus mundi ascriberetur humanae sapientiae aut virtuti: sed solum divinae. Opusc. 2, c. 7. Abdicatio. Vel Vilis. Religio 90.
Abjicere temporalia dupliciter contingit: scilicet proptere contemplationem divinorum, et ne sensus involvatur eis. Primum significatur per rasuram clericorum. Secundum vero per tonsuram

ABRAHAM

4, d. 21, q. 3, a. 1, q. 1, c. | 2^m | q. 3, c. Opusc. 65, c. 9. * Abdicatio. Abiectus. Abraham 27. Abrenuntiatio. Socrates 1. Christus 90.
Abjurare. Haeresis 23, 24.
Abjunctio. Tempus 33.
1 ABLATIVUS construitur in vi causae efficientis, vel finalis, vel formalis, vel in vi effectus formalis 1^a q. 37, 2, c. | 1, d. 32, q. 1, 1, c. | 3, 2^m. Generatio 89.
2 Graeci carent ablativis: ideo utuntur genitivis pro ablativis. Rom. 2, lect. 3, fi. A.
Ablatum, vel male detentum debet restitui 2-2, q. 62, 2, o. 8, c. 4, d. 15, q. 1, art. 5, q. 2, o. Acquirere. Baptismus 107. Passio 102, etc. Restitutio, o. usura 117, 142, etc.
Ablutio manuum in missa fit ad decentiam; et significat emundationem etiam a minimis peccatis 3^a q. 83, 5, 1^m. * Baptismus 57, 156, 192, 231, 216, 248. Confirmatio 22. Eucharistia 278. Lottio. Sacerdos 21. Sacramentum 124.
Abnegatio. Fides 8, 19.
Abolitio. Accusatio 27. Cessare 1. Circumcisio 7, 9, 42. Lex 223. Maria 34. Papa 3. Poenitentia 10.
Abominatio est actus appetitus refugientis cognitionem alicujus rei 2, d. 26, q. 1, 3, c. meo | Psal. 5, meo c. 1 | Psal. 13, primo.
* Concupiscentia 3. Passio 39.
Abortus est grave peccatum et inter maleficia computandum: et est contra naturam: quia etiam bestiae foetus expectant. Tamen est minus grave quam homicidium: quia adhuc poterat alio modo impediri conceptus. Nec est judicandus talis irregularis: nisi jam formato puerperio, abortum procuret 4, d. 31, L. primo.
Abortivum dicitur foetus nascens ante tempus debitum, vel foetus vi eductus, vel non perductus ad debitam quantitatem, secundum Isidorum 1^a Cor. 15, lect. 4, fi. * Baptismus 140. Matrimonium 56. Occidere 16. Puer 1.
1 ABRAHAM fuit sacerdos et propheta 3^a q. 31, 2, c. | 8, 4^m | Matth. 1, primo. Prophetia 88.
2 Abraham fuit perfectus 2-2, q. 186, 4, 2^m | quol. 4, 21, 3^m | Opusc. 18.
3 Abraham aequaliter meruit in matrimonio sicut Joannes in virginitate 2-2, q. 152, 4, 1^m | q. 186, 4, 2^m | 4, d. 3, 3, q. 3, 5^m | Opusc. 18. | Matth. 11, meo | Jo. 8, lect. 5, meo fi. | 1 Cor. 7, lect. 6, primo. E.
4 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 152, 4, 1^m | 5, c. 1^a Cor. 7, lect. 8.
5 Verum est, quod Abraham aequaliter meruit respectu praemii essentialis, non autem respectu praemii accidentalis: quia meritum non solum pensatur ex genere actus, sed magis ex animo operantis. Habuit autem Abraham animum sic dispositum, ut

ABSCONDERE

- paratos esset virginitatem servare, si esset tempori congruum: ex quo meritum continentiae conjugalis in ipso aequatur merito continentiae virginalis in Joanne, respectu praemii accidentalis 2-2, q. 152, 4, 1^m 2^m | Cg. 3, c. 137. Virginitas 21, 22.
- 6 Abraham est primum exemplum fidei tripliciter: scilicet primo recedendo ab infidelibus: primo credendo aliquid supra naturam et primo accipiendo circumcisionem 1-2, q. 102, 5, 1^m | 3^a q. 70, 2, c. | 4, d. 1, l. 2 | d. 45, q. 1, art. 2, q. 1, c. | Hebr. 6, lect. 4, prin^o. Circumcisio 14.
- 7 Idolatria incoepit tempore Abrahæ 2-2, q. 91, 4, 2^m | q. 174, 6 | c. | 3^a q. 70, 2, 1^m | 4, d. 1, q. 2, art. 1, q. 3, 1^m | 5^m | Rom. lect. 5, prin^o. Hebr. 7, lect. 1, prin^o.
- 8 Abraham petens signum promissae possessionis, non tentavit Deum, nec peccavit 2-2, q. 97, 2, 3^m.
- 9 Abraham non fuit mendax, dicendo Saram sororem suam 2-2, q. 110, 3, 3^m | q. 111, 1, 1^m | 3, d. 38, 3, 1^m | 4^m | Quol. 8, 14, fi.
- 10 Immo hoc quod dixit Abraham, videtur mendacium Quol. 8, 11, 2^m.
- 11 Abraham accedens ad ancillam suam, non peccavit 2-2, q. 151, 2, 3^m | 4, d. 33, q. 1, art. 2, q. 3, o. | Gal. 4, lect. 7, me^o. Uxorius. vel Jacob 11.
- 12 Oppositum videtur dicere 4, d. 33, q. 1, art. 3, q. 3, o. Concubinitus 3, 5.
- 13 Abraham volens occidere Isaac non peccavit: quia debuit obedire praecepto Dei 1-2, q. 91, 5, 2^m | 2-2, q. 61, 6, 1^m | q. 101, 4, 2^m | q. 151, 2, 2^m | 1, d. 47, 4, o. | Po^a q. 1, 6, 4^m | Hebr. 11, lect. 4, fi. Obedientia 27.
- 14 Oppositum videtur dicere: quia praeceptum de non occidendo hominem, et alia praecepta decalogi, sunt omnino indispensabilia etiam a Deo, ut patet 1-2, q. 100, 8, o. | 3, d. 37, 4, o.
- 15 Abraham emendo speluncam in sepulturam, non peccavit 2-2, q. 100, 4, 3^m | 1, d. 25, q. 3, art. 2, q. 3, 2^m. Sepultura 3, 4, 1^m.
- 16 Oppositum videtur dicere: quia sepultura est annexa rei spirituali: ideo emere eam, vel vendere est peccatum simoniae 2-2, q. 100, 1, o. | 4, 1^m | 2^m | 3^m | 1, d. 25, q. 3, art. 1, q. 1, o. | art. 3, c. Simonia 3.
- 17 Abraham emendo speluncam duplicem, non intendebat emere nisi terram communem. Sed quia apud gentiles, loca sepulturae deputata, religiosa reputabantur, si Ephron pro jure sepulturae, pretium intendit accipere, peccavit vendens: licet Abraham non peccaverit emens. Vel excusaretur Abraham: quia in hoc redemit suam vexationem. Quamvis enim Ephron gratis ei sepulturam offerret: perpendit tamen Abraham, quod gratis recipere sine ejus offensa non posset 2-2, q. 100, 4, 3^m | 4, d. 25, q. 3, art. 2, q. 3, 2^m | Coemeterium. Sepultura 4.
- 18 Christus specialiter dicitur filius Abrahæ et David, triplici ratione: scilicet quia ad hoc specialiter de Christo repromissio facta est, et quia Christus futurus erat rex, propheta et sacerdos, et quia in Abraham primo incoepit circumcisio, et in David electio 3^a q. 31, 2, o. | Matth. 1, prin^o | Hebr. 7, lect. 2, fi. Assumere 49. Circumcisio 14, 28.
- 19 Abraham fuit primus inter antiquos patres: quia accepit promissionem de Christo nascituro 3^a q. 70, 2, c. | Hebr. 7, lect. 4, prin^o. Circumcisio 27, 28.
- 20 Promissio de Christo facta fuit Abrahæ, non quidem propter meritum, sed ex gratia Dei 1-2, q. 98, 4, c.
- 21 Omnes descendentes ab Abraham, decimati sunt in eo, praeter Christum 3^a q. 31, 8, o. | 3, d. 3, q. 4, 3, o. | 4, d. 1, q. 2, art. 2, q. 3, 2^m | Hebr. 7, lect. 2, fi. Decimae 14.
- 22 Abraham dedit decimas Melchisedech summo sacerdoti 2-2, q. 87, 1, 3^m | 3, d. 3, l. 2, prin^o.
- 23 Abraham adoravit angelos, inquantum apparentes in corporibus, quasi imaginibus repraesentabant Trinitatem 1^a q. 51, 3, 5^m | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 5, 3^m.
- 24 Abraham iuste obtulit angelis cibos: quia credidit eos homines esse, in quibus tamen Deum venerabatur, sicut solet Deus esse in prophetis, ut Augustinus dicit 1^a q. 51, 3, 5^m | 2, d. 8, 4, 1^m.
- 25 Vis generativa restituta est miraculose Abrahæ, respectu Saræ, et respectu cujuscunque alterius mulieris. Rom. 4, lect. 3, me^o | Hebr. 11, lect. 3, me^o | fi.
- 26 Postquam perpendit Abraham, Saram esse sterilem, deseruit eam, quo ad actum conjugalem. Gal. 4, lect. 8, fi.
- 27 Abraham abiecit Agar et filium ejus, ex dispensatione Dei, propter mysterium 4, d. 33, q. 1, art. 3, q. 3, 3^m.
- 28 Abraham improprie poenitebit, quod plura bona non fecit 4, d. 14, q. 1, art. 3, q. 2, 1^m. * Arabes. Circumcisio 3, 14, 15, 27. * Eucharistia 12, 19. Experientia 12, 13. Judaei 2. Luxuria 15. Lyncus 2. Mendacium 20. Sem. Templum 4.
- Abrenuntiatio divitiarum comparatur elemosynis, sicut universale particulari, et holocaustum sacrificio 1-2, q. 102, 3, 8^m | 2-2, q. 186, 3, 6^m | 5, 1^m. * Abdicatio. Abjicere. Corona. 2, 4. Votum 10.
- Abrogare. Consuetudo 4, Lex 170.
- Abrahaon. David 2.
- Abseindl. Caro 3. Nasus.
- 4 ABSCONDERE se potest justus propter tria; scilicet ut persequatur

ABSOLVERE

- quiescat, ut praeceptum a Domino opus perficiat, et gloriosorem coronam acquirat. Opusc. 58, c. 8.
- 2 Abscondere debemus triplex bonum a favore hominum, scilicet elemosynam, orationem et jejunium. Opusc. 58, c. 8.
- 5 Absconditur decor corporalis tripliciter; scilicet per habitus vilitatem, per jejuniorum austeritatem, et per boni operis assiduitatem. Opusc. 58, c. 8.
- Abscondere peccatum, contingit dupliciter; scilicet dum fit, et per negligentiam confessionis. Primum est remedium contra peccatum: quia pejus est peccatum publicum, quam occultum, propter majorem contemptum, et propter scandalum. Sed secundum contrariatur poenitentiae 3^a q. 84, 6, 1^m. Occultatio 1. Peccatum 25. Confessio 51, 84. * Dulcedo 8. Fornicatio 6.
- Absens. Deus quantum in se est, nulli est absens. Sed homo a Deo praesente se absentat 1^a q. 3, 1, 5^m | q. 9, 1, 3^m | q. 104, 1, c. fi. | 1-2, q. 112, 5, c. | 1, d. 40, q. 4, 2, 4^m. Recedere. * Aversio. o.
- 1 ABSOLVERE non potest, non ordinatus 4, d. 5, q. 2, art. 1, q. 1, o. | d. 18, q. 2, art. 2, q. 2, c. | d. 19, q. 1, art. 2, q. 1, o.
- 2 Solus sacerdos potest absolvere in foro poenitentiali 4, d. 7, q. 3, art. 1, q. 3, c. | d. 17, q. 3, art. 3, q. 4, c. fi. | d. 18, q. 2, art. 2, q. 2, c. | d. 20, art. 4, q. 2, c.
- 5 Sacerdos non absolvit nisi ad aliquid faciendum ligando 4, d. 17, q. 3, art. 3, q. 4, c. fi. | d. 18, q. 1, art. 3, q. 3, o.
- 4 Sacerdos habens jurisdictionem, potest absolvere de quolibet peccato non reservato 4, d. 19, q. 1, art. 3, q. 2, c.
- 5 Absolutio facta a sacerdote peccatore, valet sicut et a justo: nisi sit haereticus 2-2, q. 39, 3, o. | 4, d. 25, q. 1, 2, 1^m | Opusc. 22, c. 3.
- 6 In mortis articulo, quilibet sacerdos potest quemlibet a quolibet peccato et excommunicatione absolvere 4, d. 18, q. 2, art. 5, q. 1, c. | d. 19, q. 1, art. 3, q. 1, c. fi. | d. 20, art. 1, q. 2, o. Confessio 74. Excommunicatio 31. Vel Baptismus 207, 209. Martyrium 18. Religio 43.
- 7 In quinque casibus, sacerdos non potest suum subditum absolvere: scilicet si injungenda sit solennis poenitentia 4, d. 19, q. 1, art. 3, q. 2, o.
- 8 Nullus potest se vel parem vel superiorem absolvere nec ligare, nisi de veniali 4, d. 17, l. fi. | d. 18, q. 2, art. 3, q. 1, o. | d. 19, q. 1, art. 3, q. 3, 3^m | d. 20, art. 5, q. 4, 1^m | 3^m.
- 9 Sacerdos potest absolvere eam cum qua peccavit, sed non debet 4, d. 19, q. 1, art. 3, q. 2, 1^m.
- 10 Sacerdos simplex potest absolvere ab homicidio: non autem ab irregularitate 4, d. 19, q. 1, art. 3, q. 2, 2^m.
- 11 Non omnis sacerdos potest quemlibet absolvere 4, d. 17, q. 3, art. 3, q. 4, o. | d. 18, q. 1, art. 1, q. 2, 2^m | q. 2, art. 3, q. 1, 3^m | d. 19, q. 1, 3, o. | d. 24, q. 3, art. 2, q. 1, c. | d. 23, q. 1, 2, 1^m | Cg. 4, c. 72, fi. | Quol. 12, 31, c. Potestas 12.
- 12 Solus Papa potest in sex casibus absolvere; scilicet quando aliquis injicit manum violentam in clericum vel religiosum, de illo qui incendit ecclesiam et est denunciatus, de illo qui frangit ecclesiam et est denunciatus, de illo qui in divinis scienter communicat excommunicatis nominaliter a Papa, de illo qui falsificat litteras Apostolicae Sedis, et de illo qui excommunicatis in crimine communicat 4, d. 18, q. 2, art. 5, q. 1, c. Excommunicatio 26, etc. Incendiarius.
- 15 Sacerdos non potest ligare et absolvere secundum arbitrium suum, nisi rectum a Deo 4, d. 18, q. 1, art. 3, q. 4, o.
- 14 Absolvit Deus auctoritative: homo vero ut minister et instrumentaliter. Et inter ministros Dei, Papa dicitur absolvere aliquem, etiam si per alium officium absolutionis impendat 1^a q. 112, 2, 2^m | 4, d. 18, q. 1, art. 3, q. 1, c. | Verit. q. 27, 3, 1^m | 5^m | Opusc. 22, c. 2 | Quol. 12, 31, c.
- 15 Consuetudo dat vel aufert potestatem absolvendi, sicut quando in aliquo episcopatu enormia crimina ad terrorem episcopo reservantur 4, d. 20, l. fi.
- 16 Nullus potest absolvere ab excommunicatione majori lata a iudice, nisi ipse vel ejus superior 4, d. 18, q. 2, art. 5, q. 1, o.
- 17 Episcopus, vel sacerdos potest absolvere ab excommunicatione majori canonis, nisi reservetur, et ab excommunicatione minori 4, d. 18, q. 2, art. 5, q. 1, c.
- 18 Excommunicatus non potest a peccatis absolvi: sed absolutio ab excommunicatione debet praecedere absolutionem a peccato: quia quamdiu aliquis est excommunicatus, non potest recipere aliquod ecclesiae sacramentum 4, d. 18, q. 2, art. 5, q. 1, 2^m | d. 19, q. 1, art. 3, q. 2, 2^m. Excommunicatio 31.
- 19 Absolvi potest aliquis ab una excommunicatione sine alia 4, d. 18, q. 2, art. 5, q. 3, o.
- 20 Invitus aliquis potest ab excommunicatione absolvi: non autem a peccatis 4, d. 18, q. 2, art. 5, q. 3, o. | q. 3, 1^m.
- 21 Absolutio ab excommunicatione non requirit in iudice determinatam verborum formam, quia non est absolutio sacramentalis. Opusc. 22, c. 2, prin^o.
- 22 Absolutio ab excommunicatione, non est sacramentalis: sed magis iudiciariam jurisdictionem consequens. Et in illa absolutione, iudicis verba habent efficaciam ab intentione dicentis. Unde

ABSOLUTE

- non refert, quibuscumque verbis utatur ad exprimendam suam intentionem. In sacramentis autem verba habent efficaciam ex institutione divina. Absolutio igitur a peccatis in sacramento poenitentiae, est absolutio sacramentalis: et habet verba determinata, scilicet « ego te absolvo. » Opusc. 22, cº 1.
- 25 Casus quinque in quibus oportet, quod simplex sacerdos mittat absolvendum ad superiorem: scilicet sollemnis poenitentia, excommunicatio reservata, irregularitas, incendium, et consuetudo in aliquo episcopatu 4, d. 20, l. fi.
- 24 Nullus potest absolvi ab una culpa, quin absolvatur ab omnibus. Quol. 2, 16, 4^m.
- 25 Immo non semper oportet, ut qui facit quod majus est, faciat et id quod minus est 4, d. 27, q. 3, 2, 2^m | 3^m.
- 26 Absolutus in articulo mortis si evadat, non tenetur recurrere ad proprium sacerdotem pro alia absolutione; sed sufficit ut notificet ei; nec tenetur recurrere ad superiorem, nisi se offerendo ad satisfactionem 4, d. 20, art. 1, q. 3, 2^m.
- 27 Absolutio a peccatis requirit duplicem potestatem; scilicet ordinis et jurisdictionis 4, d. 19, q. 1, art. 3, q. 1, 1^m | q. 2, c. | q. 3, 3^m | Quol. 12, 15, c.
- 28 Absolutio in foro conscientiae est principaliter potestatis clavium: et ex consequenti respicit jurisdictionem: excommunicatio autem totaliter respicit secundum 4, d. 19, q. 1, art. 3, q. 3, 3^m.
- 29 Absolutionis forma, et modus, et aliae circumstantiae describuntur. Opusc. 22, cº 1.
- 30 Solutiones contra errores aliquorum, circa formam, et circa verba absolutionis. Opusc. 22, cº 2.
- 31 Character seu potestas conficiendi eucharistiam, et potestas clavium, idest potestas ligandi et solvendi, sunt idem 4, d. 18, q. 1, art. 1, q. 2, 1^m.
- 32 Immo non sunt idem, eo quod potestas conficiendi non connumeratur clavibus: nec multiplicatur sicut illae: quia est tantum ad unum actum: illae vero ad duos 4, d. 18, q. 1, art. 1, q. 3, 3^m.
- 33 Sunt idem per essentiam, nec differunt nisi ratione 4, d. 18, q. 1, art. 1, q. 2, 1^m | Opusc. 20, lib. 3, cº 10, o.
- 34 Forma absolutionis sacramentalis est haec: « Ego te absolvo. » Reliqua quae adjunguntur, sunt in arbitrio sacerdotis 3^a q. 84, 3, c. | 3^m | Opusc. 22, cº 2.
- 35 Forma absolutionis sacramentalis, differt a forma baptismi et confirmationis 3^a q. 84, 3, c. | Opusc. 22, cº 2.
- 36 Forma absolutionis sacramentalis, debet fieri per verbum indicativum 3^a q. 84, 3, o. | 4, d. 22, q. 2, art. 2, q. 3, o. | Opusc. 22, o.
- 37 Nec requiritur de necessitate, manus impositio 3^a q. 84, 4, c. Opusc. 22, cº 4.
- 38 Absolutio in publico facta ut in Missa, et Prima, et Completorio, non est sacramentalis 3^a q. 84, 3, 1^m | Opusc. 22, cº 2, 3.
- 39 Culpa remittitur per absolutionem sacerdotis 3^a q. 84, 3, 3^m | 4, d. 18, q. 1, art. 3, q. 1, o. | q. 3, c. | d. 25, q. 1, 2, 1^m | Cg. 4, cº 72 | Verit. q. 27, 3, 1^m | 5^m | Quol. 2, 16, 2^m | 4^m | Quol. 4, 10, o. | Opusc. 22, o. | Jo. 11, lect. 6, fi. 6 | cº 20, lect. 4, fi.
- 40 In absolutione praemittitur oratio, et etiam dicitur oratio post absolutionem, ut impetretur confitenti idoneitas ad suscipiendum effectum sacramenti: nec est de necessitate. Opusc. 22, cº 3. Vel Satisfactio 4.
- 41 Quaedam reliquiae peccati remanent post absolutionem; scilicet dispositio ad peccatum, et reatus, licet diminute 3^a q. 86, 5, o. | q. 89, 1, 3^m | 2, d. 32, q. 1, 1, c. | 4, d. 14, q. 2, art. 1, q. 3, o. * Confessio 59. Judex 7. Judicium 22. Poena 60, 99. Poenitentia 31, 113, 115. Satisfactio 12. Simonia 21. Usura 313.
- 4 ABSOLUTE dictum intelligitur de dicto simpliciter, sicut ens de substantia, aliquando etiam citius de eo quod dicitur per posterius, ratione adjuncti, sicut ens in alio intelligitur de accidente 1, d. 9, q. 1, 1, 2^m | Verit. q. 7, 5, 3^m.
- 2 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 7, 5, 3^m.
- 3 Falsum secundum quid, non debet dici simpliciter et absolute falsum. Verit. q. 1, 10, c. fi.
- 4 ABSOLUTUM est prius relativo secundum esse, et est posterius relativo secundum dici 1-2, q. 16, 4, 2^m.
- 2 In absolutis comparativum praesupponit positivum: non autem in respectivis, nisi abusive. Caelo. 3, lect. 3, fi. 12. * Denominatio 7, 8. Dignitas 2. Distinctio 33. Nomen 74. Numerus 16, 23, 24. Pater 10. Persona 36. Processio 52. Relatio 21, 72. Voluntas 9. Usura 90.
- Absorberi. Coitus 4, 5. Delectatio 55, 56. Usus 7.
- 4 ABSTINENTIA importat subtractionem ciborum. Ideo est virtus, si ratione reguletur 2-2, q. 143, c. | q. 146, 1, o. Castitas 6.
- 2 Abstinencia est specialis virtus 2-2, q. 146, 2, o.
- 5 Abstinencia a cibo necessario ad validitatem quo ad optimam dispositionem corporis laudatur: non autem quo ad ea quae incumbunt ex officio, vel societate 2-2, q. 141, 6, o. | q. 142, 1, c. | q. 147, 1, 2, o. | q. 150, 1, 1^m | 4, d. 15, q. 3, art. 1, q. 2, 3^m | d. 17, q. 2, art. 3, q. 2, c. | Verit. q. 2, 6, 1^m | Quol. 5, 18, o.
- 4 Abstinencia impediens ab operibus utilioribus, ad quae quis non tenetur, est indiscreta, etsi non illicita 4, d. 15, q. 3, art. 1, q. 2, 3^m.

ABSTRACTIO

- 5 Abstinencia consistit in medio: licet denominetur a defectu 2-2, q. 146, 1, 3^m.
- 6 Usus ciborum et eorum abstinencia non pertinent ad regnum Dei: nisi sint cum ratione, fide, et dilectione Dei 2-2, q. 146, 1, 1^m.
- 7 Abstinentes frequenter diutius vivunt. Et frequentius mortales aegritudines fiunt ex superfluitate cibi, quam ex abstinencia 4, d. 15, q. 3, art. 1, q. 2, 3^m | d. 17, q. 2, art. 3, q. 2, c. | Verit. q. 2, 6, 1^m | Quol. 5, 18, o.
- 8 In scientia abstinencia est ministranda: ut scilicet homo a cibis abstineat prout oportet, pro congruentia hominum, cum quibus vivit, et personae suae, et pro validitatis suae necessitate 2-2, q. 15, 3, c. fi. | q. 146, 1, c. fi.
- 9 Abstinencia est subjective in concupiscibili. Virt. q. 1, 4, c. fi. Continentia 14, etc. Subjective. * Castitas 11. Continentia 1, etc. Christus 89. Delectatio 38. Ebrietas 13. Jejunium 4, 7, 39. Juramentum 23. Luxuria 19. Maceratio o. Miraculum 27. Plato 2. Temperantia 9. Vita 39.
- 4 ABSTRACTIO triplex: scilicet a materia, et ab inferiori, et a sensu 1^a q. 40, 3, c. | Trin. 18, c. | Opusc. 3, cº 62 | Met. lect. 10, meº 2 | Lib. 3, lect. 1, fi. | lect. 7, prinº 1 | Lib. 8, lect. 1, prinº 3 | Lib. 12, lect. 2, prinº 1 | Anima. lect. 4, prinº | Lib. 3, lect. 8, meº 3. Resolutio.
- 2 Abstractio duplex: scilicet secundum duplicem operationem intellectus, idest per modum compositionis et divisionis: sicut cum intelligimus aliquid non esse in alio, vel esse separatum ab eo: vel per modum simplicis et absolutae considerationis: sicut cum intelligimus unum, nihil considerando de alio 1^a q. 85, 1, 1^m. Intellectus 77, 100, etc.
- 5 Abstractio fit a materia quadruplici: scilicet sensibili, intelligibili, communi, et individuali 1^a q. 85, 1, 2^m | 3^a q. 77, 2, 4^m | 2, d. 2, q. 2, 2, 4^m | Verit. q. 2, 6, 1^m | q. 10, 4, 6^m | Trin. 18, c. | Meta. prol. meº | Lib. 6, lect. 1, o. | Lib. 11, lect. 7, fi. | Phy. prinº | Sensu prinº Cognitio 57. Separatio 2. Unitas 14.
- 4 Mathematica abstrahunt a materia sensibili: non autem a materia intelligibili: sed per eam demonstrant 1^a q. 85, 1, 2^m | 3, q. 77, 2, 4^m | 2, d. 2, q. 2, 2, 4^m | Verit. q. 2, 6, 1^m | Meta. prol. meº | Lib. 4, lect. 12, fi. | Lib. 6, lect. 1, fi. | Lib. 8, lect. 5, meº | Lib. 11, lect. 3, fi. | lect. 7, meº | Phy. prinº | Lib. 2, lect. 3, meº | Anima. 3, lect. 8, meº | Poster. lect. 30, meº. Mathematica 4. Scientia 121.
- 5 Haec linea quae est in materia sensibili, inquantum est individua non potest abstrahi: quia ex hac materia individuat. Poster. lect. 30, meº.
- 6 Intellectus agens abstrahit species intelligibiles a phantasmatis, inquantum virtute ejus possumus intelligere naturas specierum sine conditionibus individualibus 1^a q. 12, 13, c. | q. 85, 1, 1^m | 3^m | 4^m | 5^m. Phantasma 3, 7. Intellectus 49, 150. Vel Anima. 149.
- 7 Necesse est, quod intellectus noster abstrahat a phantasmatis 1^a q. 85, 1, o. | q. 86, 2, 2^m | q. 101, 1, o. Anima. 183, etc.
- 8 Immo in statu innocentiae, homo non acquisivisset scientiam ex sensibus 3^a q. 61, 2, o. | 4, d. 1, q. 1, art. 2, q. 2, o. Adam 21, etc. Intellectus 82, 97, 125, 127, 146, 247. Scientia 82. Innocentia 18.
- 9 Omnis intellectus abstrahit ab hic et nunc: aliter tamen angelicus, quam humanus 1^a q. 50, 2, c. | q. 107, 4, c. | 4, d. 17, q. 2, art. 1, q. 1, 1^m fi. | Ma. q. 16, 7, 5^m. Angelus 289. Apprehensio 3. Intellectus 177.
- 40 Perfectio prudentiae, et cujuslibet intellectualis virtutis, consistit in abstractione a sensibilibus 2-2, q. 15, 3, c. prinº | q. 53, 6, c.
- 41 Quanto plus intellectus abstrahit a sensibilibus, tanto melius intelligit 2-2, q. 15, 3, c. | q. 53, 6, c.
- 42 Abstractio a sensibus, dupliciter contingit: scilicet ex causa animali, idest attentione ad intelligibilia vel imaginabilia, vel ex causa naturali, idest ex infirmitate vel somno 2-2, q. 173, 3, c. | Verit. q. 12, 9, c.
- 45 Abstractio a sensibus ex triplici causa contingit: scilicet corporali, ut infirmitate, vel diabolica, vel divina 2-2, q. 173, 3, c. | q. 175, 1, c. fi. | 2 Cor. 12, lect. 1, prinº. Scientia 1, 10, 121.
- 44 Quaedam res sensibiles naturaliter faciunt abstractionem, seu alienationem a sensibus. Verit. q. 13, 1, 12^m.
- 43 In abstractione speciei intelligibilis est ordo: quia primo oportet quod species repraesentetur sensui; secundo imaginationi, et tertio intellectui possibili: qui immutatur a speciebus phantasmatum, secundum illustrationem intellectus agentis 2-2, q. 173, 2, c. | Verit. q. 2, 6, c. Anima 278. Appetitus 95. Homo, 29. Intellectus 174, 179.
- 46 Abstractio a sensibus, quandoque fit perfecte ut nihil sensibus pereipiatur; quandoque imperfecte, scilicet ut discernatur, sed non plene, inter visa imaginaria et visa per sensum 2-2, q. 173, 3. * Unitas 13. Usus 5.

ABSTRACTUM

- 17 Videns Deum per essentiam, non potest aliquid abstrahere ab illo 3^a q. 3, 3, c.
- 18 Homo in hac vita non potest videre essentiam Dei, nisi abstrahatur a sensibus 1^a q. 12, 11, 2^m | 1-2, q. 98, 3, 2^m | 3, 2, q. 175, 4, o. | c. 5 | q. 180, 5, c. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m | 4, d. 45, q. 2, 7, 4^m | Verit. q. 10, 11, c. | 3^m | q. 13, 3, o. | 4, c. | 6^m | q. 26, 19, 3^m | Quol. 1, 1, o. | Matth. 5, prin^o | me^o | 2 Cor. 12, lect. 1, me^o | fi.
- 19 Homo Moyses et sanctus Paulus, viderunt in hac vita essentiam Dei sine lumine gloriæ. Verit. q. 10, 11, c. Raptus 11, etc.
- 20 Christus mortalis videbat Dei essentiam, sicut etiam beati, sine abstractione a sensibus 2-2, q. 175, 4, 1^m | 2^m | Verit. q. 10, 11, 3^m | q. 13, 3, 1^m | 3^m.
- 21 Ad videndum essentiam Dei non oportet abstrahi ab operibus vegetativis 2-2, q. 175, 5, 3^m | Verit. q. 13, 4, c. | 1^m.
- 22 Nec a corpore. Verit. q. 13, 4, o.
- 23 In visione prophetica aliquando fit abstractio a sensibus: aliquando vero non 2-2, q. 173, 3, o. | Verit. q. 12, 9, o. Futurum 3. * Analogia 11. Intellectus 145. Scientia 110, 121. Animal 61. Motus 15. Passio 53. Separatio 2. Assumere 13.
- 1 ABSTRACTUM et concretum in divinis sunt idem realiter, et differunt ratione 1^a q. 1, 2, 3, c. | q. 3, 3, c. | 1^m | q. 40, 1, 1^m | 2, c. | 3^a q. 17, 1, c. | 1, d. 5, q. 1, o. | d. 26, q. 2, 1, c. | 5^m | d. 27, q. 1, 1, 5^m | d. 35, 2, 5^m | 3, c. | Po^a q. 2, 1, c. | q. 7, 4, c. | q. 8, 3, 10^m | q. 9, 1, c. fi. | 16^m | 5, 13 | 17^m | Meta. 7, lect. 5, fi.
- 2 In omni creatura differunt concretum et abstractum 1^a q. 40, 1, 1^m | Meta. 7, lect. 5, fi.
- 3 Concretum substantiæ, ponitur in genere primo et per se, non autem abstractum, sed tantum reductive. In accidentibus vero est e converso. Ente 7, me^o 8.
- 4 Omne abstractum, etiam non subsistens, est tantum unum numero 1^a q. 51, 1, c. | Cg. 1, c^o 42, 13^m. Forma 33.
- 5 Abstractum significat incompletum non subsistens, concretum vero compositum 1^a q. 3, 3, 1^m | q. 13, 1, 2^m | q. 33, 2, c. | 1, 1, L. | Cg. 1, c^o 30.
- 6 In abstractis, idem est, a quo nomen imponitur, et ad quod significandum imponitur 1, d. 22, 1, 5^m.
- 7 Nomina concreta significant ens completum subsistens: sed abstracta quo aliquid est 1^a q. 3, 3, 1^m | q. 13, 1, 2^m | q. 32, 2, c. | 1, d. 1, q. 1, 2, c. | d. 33, 2, c. | Cg. 1, c^o 30 | Hebdo. lect. 2, prin^o. Sive Opusc. 61, lect. 2, prin^o.
- 8 Nomen concretum et abstractum prædicantur de eodem in formis generalibus, non autem in specialibus 2, d. 27, q. 1, 2, 1^m | Verit. q. 21, 1, 4^m | 5, 7^m | Virt. q. 1, 2, 8^m.
- 9 Nomina concreta et abstracta, possunt prædicari de Deo 1^a q. 3, 3, 1^m | q. 13, 1, 2^m | q. 32, 2, c. | 1, d. 4, q. 1, 2, c. | d. 33, 2, c. | d. 34, q. 1, 1, c. | 4, d. 33, q. 1, 2, c. | Cg. 1, c^o 30. * Accidentis. 7, 8, 10, 35, 59, 115. Anima 149, 183, 137, 193. Bonitas 97, 131, Currere. Deus 192. Essentia 8, 9. Forma 14, 133. Intellectus 46, 81, 136, 115, 150, 161. Mentiri 1. Notio 2. Quantitas 5. Ratio 1. Relatio 82. Tempus 3. Universale 1. Christus 44, etc.
- Abundantia. Angelus 218. Apostoli 10, 35, 37. Aqua 1. Christus 163. Delectatio 26, 76. Devotio 11. Divitiæ 7. Doctrina 8. Dolor 25. Donum 41. Eleemosyna 39. Excedere. Febri 2. Fortitudo 7. Gratia 81. Homo 13. Luxuria 20. Melancholia. Operatio 56. Paulinus. Peccatum 158. Princeps 30, etc. Prophetia 91. Religio 22. Spirituale 5. Turtur. Vendere 7. Usus 10.
- Abusive. Absolutum 2. Accipere 1. Dolus 7. Latro 3. Perfectio 1. Prædestinatio 51. Spes 16.
- Abusus peccatum 28, 221. Usura 181.
- Abuti, potest aliquis prophetia ut objecto, non autem ut principio. Verit. q. 12, 3, 13^m | 5, 3^m. Uti 1. * Advocatus 5. Jumentum. Potestas 11, 15. Prælatio 1. Prudentia 36. Superbia 26. Virtus 27.
- Abysus, idest sine bysso, scilicet sine pulchritudine, vel sine basi, idest, sine fundamento: et dicit secundum Augustinum profunditatem aquarum incommensurabilem 1^a q. 62, 1, c. fi. | 2, d. 12, L. | Psal. 37, me^o f. Calum 55, Ma. 11.
- Abysus in scriptura, sicut et tempestas, importat malum. Psal. 41, fi. c.
- Academici dicunt, nullo posse sciri pro certo, in hac vita. Jo. 4, lect. 1, me^o.
- 1 ACCEDERE ad Deum, vel recedere, non est passibus corporis, sed affectibus mentis 1^a q. 3, 1, 5^m. Approximatio 1.
- 2 Deus dicitur accedere ad nos, vel recedere, inquantum participamus influentiam bonitatis ejus, vel detrahimus ab ea 1^a q. 9, 1, 7^m. Finita 193.
- 3 Homo accedit ad Deum quadrupliciter: scilicet per susceptionem gratiæ, per contemplationem sapientiæ, per ministerium obedientiæ, et per spiritum concordiæ. Isa. 31, prin^o. * Absens. Immobile 2. Proprietas. Similitudo 26.
- Acceleratum. Confessio 12. Eucharistia 208. Innocentia 4.
- Accendere. Amor 226. Baptismus 229. Concupiscentia 20. Prædicare 11. Scapha. 1, etc. Tribulatio 9, 10.

ACCIDENS

- Accensio. Acolythus 8. Fumus. Furor. Ira 14. Tacere 3. Taeda. Verbum 66. Virginitas 27.
- Acceptabile. Operatio 25.
- Acceptatio. Clementia 9. Electio 32. Gratia 23, 85. Maccratio. Misericordia 35. Offerre. Operatio 24. Poenitentia 13. Sacrificium 21, 28. Satisfactio 21. Verbum 73.
- 1 ACCEPTIO personarum est attendere ad conditionem personæ, nihil facientem ad illud negotium 1^a q. 23, 5, 3^m | 1-2, q. 97, 4, 2^m | q. 98, 4, 2^m | q. 106, 3, 1^m | 2-2, q. 63, 1, o. | 2, 4, c. | Quol. 4, 15, c. | Quol. 6, 9, c. | Quol. 8, 6, c. fi. | Quol. 10, 12, o. | Jo. 7, lect. 2, fi. | Rom. 2, lect. 2, fi. | c^o 9, lect. 3, prin^o | Gal. 2, lect. 2, prin^o fi.
- 2 Acceptio personarum, est tantum de re debita. Ideo non convenit Deo 1^a q. 23, 5, 3^m | q. 65, 2, 3^m | 1-2, q. 98, 4, 2^m | q. 106, 3, 1^m | 2-2, q. 63, 1, 3^m | 4, d. 21, q. 1, art. 2, q. 3, 2^m | d. 46, q. 2, art. 2, q. 2, 5^m | Cg. 2, c^o 44, fin. | Po^a q. 3, 16, 19^m | Rom. 2, lect. 2, fi. | c^o 9, lect. 3, me^o | Gal. 2, lect. 2, prin^o fi. Datio 17.
- 3 In honorando contingit acceptio personarum 2-2, q. 63, 3, o. | Quol. 10, 12, o. Dispensatio 20.
- 4 Dare beneficium propter nobilitatem, vel pulchritudinem, est acceptio personarum, quia nihil faciunt ad hoc. Gal. 2, lect. 2, prin^o fi.
- 5 In judiciis contingit acceptio personarum 2-2, q. 63, 4, o.
- 6 Acceptio personarum est peccatum oppositum justitiæ distributiæ 2-2, q. 63, prin^o | 1, o. | 2, c. | Rom. 2, lect. 2, fi.
- 7 Acceptio personarum, est gravius peccatum in re spirituali quam temporali 2-2, q. 65, 2, o. | Quol. 6, 9, c. * Beneficium 24. Dispensatio 20.
- Acceptivus. Adam 28.
- Acceptum. Operatio 21. Oratio 77. Pietas 19.
- 1 ACCESSUS est prior in intentione, et posterior in executione, quam recessus 1-2, q. 29, 2, 3^m | q. 36, 1, c. | 3^a q. 85, 6, 2 | Quol. 6, 16, fi.
- 2 Accessus est prior recessu ex parte moventis, sed est posterior ex parte mobilis 1-2, q. 113, 8, 1 | 3^a q. 85, 6, 2^m | Verit. q. 28, 7, c. | 9^m. * Eucharistia 96. Forma 125. Magis 4.
- 1 ACCIDENS non est ens sed entis 1^a q. 5, 5, 2^m | q. 45, 4, c. | q. 90, 2, c. | 1, 2, q. 55, 4, 1^m | q. 110, 2, 3^m | 3^a q. 11, 5, 3^m | q. 77, 1, 4^m | Verit. q. 27, 1, 8^m | Po^a q. 7, 4, 7^m | Matth. q. 3, 2, 3^m | Virt. q. 1, 2, 1^m | Quol. 9, 3, c. | Ethic. lect. 6, fi. 4 | Meta. 7, lect. 1, me^o | Lib^o 12, lect. 1, me^o. Bonitas 41, 44. Definitio 25, 33, 34, 41, 42.
- 2 Accidentis esse, est inesse; idest, dependere, et compositionem facere cum subjecto 1, d. 8, q. 4, 3, c. | Cg. 4, c^o 14 | Meta. 5, lect. 9, me^o c. fi. Relatio 68.
- 3 Oppositum videtur dicere 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 1, 1^m.
- 4 Inesse, non dicit accidentis esse absolute: sed magis modum essendi in ordine ad causam proximam 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 1, 1^m.
- 5 Propria definitio accidentis, non est esse in subjecto, sed est esse rem cui debetur esse in subjecto 3^a q. 77, 1, 2^m | 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 1, 2^m | Quol. 9, 5, 2^m. Definitio 33, etc.
- 6 De natura accidentis. Opusc. 41, o.
- 7 Accidentia in concreto, et in abstracto, diversimode definiuntur. Opusc. 42, c^o 19.
- 8 Accidentis in concreto, definitur per subjectum loco generis, sed in abstracto loco differentiae 1-2, q. 53, 2, 3^m | Verit. q. 3, 7, 2^m | Ente 7, fi. 8, fi. | Opusc. 36, c. 1 | Meta. 7, lect. 4, fi. | Sensu, lect. 6 | Perihermenias lect. 4, prin^o 1.
- 9 Accidentis in concreto, non est in genere, nisi reductive. Ente 7, me^o 4. Opusc. 42, c^o 18, fi.
- 10 Nomen concretum accidentis significat accidens tantum, sed connotat subjectum. Abstractum vero nullo modo 1, d. 18, 2, 3^m | Meta. 5, lect. 7, fi. | Lib. 7, lect. 1, 3.
- 11 Esse substantiæ, non est in genere accidentis. Sed dicitur accidens, quia non est de ratione rei 1, d. 3, q. 4, 2, 2^m | d. 8, q. 4, 3, 2^m | Lib. 1, prin^o | Po^a q. 5, 4, 3^m | Quol. 2, 3, c. fi. | 2^m | Quol. 12, 5, o. | Opusc. 42, c^o 4, fi. | Meta. 4, lect. 2, me^o 3. Esse 86, etc. Angelus 11, etc.
- 12 Omne accidens habet esse proprium, et distinctum ab esse substantiæ. Cg. 4, c^o 14.
- 13 Quia omnia accidentia sunt formæ quaedam substantiæ superadditæ et a principiis substantiæ causatæ, oportet quod eorum esse, sit superadditum supra esse substantiæ, et ab ipso dependens, non per modum accidentis proprii, sed quasi constitutum per principia essentiae. Cg. 4, c^o 14 | Meta. 4, lect. 2, me^o.
- 14 Accidentia superiorum et inferiorum corporum, non sunt ejusdem rationis 2, d. 14, 2, c. | 4^m.
- 15 In omni accidente est duplex ratio: scilicet ratio accidentis, et ratio proprii generis 1, d. 8, q. 4, 3, c.
- 16 Accidentia quæ consequuntur materiam, in ordine ad formam generalem, remanent eadem univocè, remota forma substantiali. Opusc. 41. Ente 7 prin^o c.
- 17 Accidentia consequentia materiam, sunt individui; quæ autem

- consequuntur formam, sunt proprie passionis generis vel speciei. Ente 7, meo 3.
- 48 Nullum accidens consequitur materiam sine communicatione formae: sed bene e converso. Ente 7, meo fi.
- 49 Illud quod advenit rei post esse completum accidentaliter advenit, nisi trahatur in communionem illius esse completi. Sic in resurrectione corpus advenit animae praeexistenti, non tamen accidentaliter, quia ad idem esse assumetur, ut scilicet corpus habeat esse per animam. Non autem sic de albedine; quia aliud est esse albi, et aliud esse hominis cui advenit albedo 1^a q. 77, 1, 5^m | 3^a q. 2, 6, 2^m | 1, d. 3, q. 4, 2 | 2^m d. 1, primo meo | d. 17, q. 1, 2, c. | 2, d. 1, q. 2, 4, 2^m | d. 26, 2, c. | 3, d. 6, q. 3, 2, c. | 2^m | d. 7, q. 2, 1, 5^m | Spiritu. 2, 3^m. Anima. 1, 1^m | Meta. 4, | lect. 2, meo 3. Christus 39.
- 20 Immo omne illud sine quo res intellecta, secundum suam substantiam potest intelligi, habet rationem accidentis 3, d. 6, q. 3, 2, 1 | Poa q. 7, 4, 8 | Quol. 6, 1, c.
- 21 Omne quod inest alicui per accidens, oportet ei convenire ex aliqua causa exteriori, quia est extraneum a natura ejus. Poa | q. 10, 4 | c. | primo.
- 22 Per accidens ad aliquid dicitur esse illud, sine quo illud potest esse. Poa q. 7, 8, 6^m.
- 25 Omne accidens, et omnis forma non subsistens, est ens, verum, et bonum ut quo, non autem ut quod 1-2, q. 55, 4, 1^m | Hebdo. lect. 2. Sive Opusc. 69, lect. 2.
- 24 Omne accidens dependet a subjecto, et per illud definitur 1-2, q. 53, 2, 3^m | 2, d. 2, q. 1, 2, c. fi. | Cg. 4, c^o 14, fi. | Quol. 9, 5, 1^m. Ente. 7, fi. | Meta. 9, primo | Anima. 2, fi. Poster. lect. 19, primo 1. Definitio 25, 33, 34.
- 25 Subjectum quod ponitur in definitione accidentis, non est de essentia ejus 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, 6^m. Definitio 35.
- 26 Omnia accidentia mediante quantitate in substantia fundantur, et quantitas est prior eis naturaliter 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, c. Quantitas 1.
- 27 Accidentia non oportet mensurari primo accidente: sed substantia Poa q. 7, 4, 7.
- 28 Immo mensura debet esse homogenea, idest, ejusdem generis cum mensurato 1^a q. 3, 5, 2^m | 1-2, q. 19, 4, 2^m. Mensura 8, 10.
- 29 Ex conjunctione accidentis et subjecti non fit aliquid unum per se, nec resultat aliqua essentia. Ente 7, primo Ens. 26. Praedicamentum 4. Unio 3. Unitas 10.
- 30 Accidentia per se naturae inferioris, sunt per accidens respectu naturae superioris. Meta. 4, lect. 1, primo a. fi. * Individuum 32, etc. Infinitum 12, etc. Intellectus 79, 156, etc. Ira 32. Materia 41, 47. Medium 12. Mens 5.
- 31 Omne accidens est per se, respectu alicujus subjecti, cum omne per accidens reducatur ad per se 2, d. 26, 2, art. 2 | 1-2, q. 75, 1, c. | Meta. 7, lect. 1, meo c. 19, 20.
- 52 Oppositum videtur dicere, quia non omne quod dicitur de omni est per se. Poster. lect. 9, meo 2.
- 33 Omne accidens est nobilius suo subjecto secundum quid: sed simpliciter est e converso 1^a q. 16, 6, 1^m | 1-2, q. 66, 4, c. | q. 110, 2 | 2-2, q. 23, 3, 3^m | 3^a q. 11, 5, 3^m | 1, d. 17, q. 1, 1, 6^m | 2, 3^m | 4^m | 2, d. 26, 2, 3^m | d. 14, q. 1, 1, 3^m | q. 3, 3^m | 4, d. 49, q. 1, art. 2, q. 1, 5^m | Verit. q. 20, 1, 1^m | q. 27, 1, 6^m | q. 29, 1, 11^m | Virt. q. 2, 1, 22^m.
- 34 Nullum accidens excedit suum subjectum secundum esse sed secundum operationem 1, q. 115, 1, 5^m | 1, d. 17, q. 1, 2, 1^m | 2, d. 27, 6, 1^m | 4, d. 50, q. 1, 4, 5^m | Spiritu. 11, 16^m | Anima. 12, 5^m. Proprium 4, etc.
- 35 Quod convenit accidenti ex parte subjecti et non ex ratione accidentis, non attribuitur accidenti in abstracto, sed in concreto 1-2, q. 53, 2, 3^m.
- 36 Accidens potest esse sine subjecto, virtute Dei 3^a q. 77, 1, o. | 1, d. 47, 4, c. | 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 1, o. | d. 44, q. 2, art. 2, q. 3, c. Cg. 4, c^o 65. Quol. 1, 22, c. | Quol. 3, 1, fi. | Quol. 7, 7, o. | Quol. 9, 5, o. Accidens 70, 71. Deus 400. Scientia 43, 56. Scire 1. Sensibile o. Sensus 13. Subjectum 6, etc.
- 37 Oppositum videtur dicere. Phy. 8, lect. 21, meo 3.
- 38 Accidens non potest transire de subjecto ad subjectum idem numero, sed bene idem specie 3^a q. 62, 3, 2^m | q. 77, 1, c. | Poa q. 3^a 7, c. meo. Quol. 1, c. fi. | Quol. 8, 3, c. | 4, 3^m. Resurrectio 15.
- 39 Accidens idem numero, non potest esse in diversis subjectis 4, d. 4, q. 1, art. 3, q. 2, c. | d. 14, q. 1, art. 3, q. 1, c.
- 40 Oppositum videtur dicere a simili 3^a q. 77, 8, 1^m | Verit. 14, 4, 7^m.
- 41 Accidens idem numero, non potest esse in diversis subjectis aequaliter; sed bene in uno, in ordine ad aliud 4, d. 4, q. 1, art. 3, q. 2, c. | d. 14, q. 1, art. 3, q. 1, c. | Verit. q. 14, 4, 7^m.
- 42 Accidens individuatur, numeratur et distinguitur, secundum suum subjectum 1^a q. 29, 1, c. | q. 39, 3, c. | 1, d. 9, q. 1, 2, c. | 2, d. 2, q. 1, 2, c. | 4, d. 4, q. 1, art. 3, q. 2, c. | Virt. q. 1, 11, c. primo 12, 3^m | Unio. 5, c. | Opusc. 29, fin. | 36, c. Opusc. * Subsistentia 5. Substantia 6, 11, 12, 19, 20, 21, 22, 24.

- 45 Immo accidentium varietas potest esse causa pluralitatis, secundum numerum subjectorum. Trin. q. 4, 2, c.
- 44 Accidentia numerantur secundum supposita 1^a q. 36, 4, 7^m | q. 39, 3, c. | Poa q. 9, 6, c.
- 45 Oppositum videtur dicere 1, d. 8, q. 5, 2, 6^m.
- 46 Duo accidentia numero ejusdem rationis non possunt esse simul in eodem subjecto 1^a q. 94, 3, 1^m | 1-2, q. 63, 4, 3^m, 2, d. 30, q. 2, 1, 7^m | Virt. q. 1, 10, 2^m. Forma 54, etc.
- 47 Oppositum videtur dicere 1^a q. 12, 10, c. | q. 58 | 2, 2, q. 85, 4, c. | 2^m | Verit. q. 8, 14, c. | 7^m.
- 48 Unum accidens est primum et proprium et per se subjectum alterius accidentis, sicut superficies respectu coloris 1-2, q. 7, 1, 3^m | Meta. 5, lect. 19, meo 4, | fi. 5. | Poster. lect. 2, primo | 1, fi. | lect. 10, primo 1. | Forma 50.
- 49 Immo unum accidens non potest esse subjectum alterius accidentis 1, d. 3, q. 4, 3, 2^m | Virtut. q. 2, 3, 2^m | Anima. 13, 8^m. Meta. 4, lect. 7, | Poster. lect. 31, fi. a.
- 50 Accidens potest esse subjectum accidentis, sed per substantiam 1^a q. 77, 7, 2^m | q. 78, 4, 3^m | 1-2, q. 7, 1, 3^m | q. 50, 2, 2^m | q. 56, 1, 3^m | 3^a q. 77, 2, 1^m | 1, d. 3, q. 4, 3, 2^m | 2, d. 27, 2, 1^m | d. 34, 2, c. | 3, d. 33, q. 2, art. 4, q. 3, c. | 4, d. 16, q. 3, art. 1, q. 1, 3^m | Virt. q. 1, 3, c. | 3^m | 7^m | 4, 5^m | q. 2, 3, 2^m. Spiritu. 11, 13^m | Anima. 13, 8^m | Meta. 4, lect. 6, fi. | lect. 7, fi. | Poster. lect. 2, meo | 1 | lect. 34, primo | 1 | Superficies o. Tempus 12.
- 51 Subjectum est causa propria accidentis in triplici genere causae: scilicet materialis, efficientis et finalis. Aliorum autem accidentium, est tantum causa materialis 1^a q. 77, 6, o. | 1, d. 17, q. 1, 2, 2^m | Ma. q. 4, 2, 9^m | Trin. q. 5, 4, 4^m. Divisio 19.
- 52 Immo accidens per se, et proprium, vel non omne causatur a principiis subjecti, in genere causae efficientis. Ma. q. 4, 2, 9.
- 53 Subjectum est causa propria accidentis, non in genere causae efficientis, neque per transmutationem, sed per quandam naturalem consequentiam et resultationem 1^a q. 77, 6, 3^m | 7, 1^m. Unitas 11.
- 54 Accidentia non habent materiam ex qua, sed in qua, scilicet subjectum; et circa quam, scilicet objectum 1-2, q. 55, 4, c. Forma 71.
- 55 Accidens comparatur ad subjectum, ut actus ad potentiam 1^a q. 3, 6, c. | q. 54, 4, 2^m | Virt. q. 1, 3, c. | Spiritu. 1, 1^m.
- 56 Accidentium materialium subjectum est tantum causa materialis 1^a q. 77, 6, o. | 1, d. 17, q. 1, 2, 2^m | Ma. q. 4, 2, 9^m. Trin. 20, 4^m.
- 57 Accidentium individui, non est quaerenda causa finalis, sed tantum materialis; quia proveniunt ex dispositione materiae, et non ex intentione agentis. Verit. q. 3, 8, c. | Ma. q. 5, 5, c. | Anima. 18, c. | 3, lec. 1, fi.
- 58 Accidens naturale causatur ex principiis subjecti, non autem innaturale. Ma. q. 4, 2, 9^m.
- 59 Accidens in concreto habet genus a subjecto loco materiae, sed in abstracto a modo essendi 1-2 q. 35, 4, 2^m. Opusc. 42, c^o 19, Ente 7, fi. 8.
- 60 Accidens non corrumpit subjectum effective, sed formaliter. Quol. 10, 3, 2^m.
- 61 Accidens potest agere in suum subjectum tantum formaliter, non autem effective 1-2, q. 85, 1, 4^m | q. 110, 2, 1^m | q. 111, 1, 1^m | 2, 1^m | 1, d. 17, q. 1, 1, 5^m | 2, 4^m | 2, d. 26, 2, 4^m | Quol. 10, 3, 2^m. Agere 2. Forma 157. Figura 7. Relatio 7.
- 62 Accidens describitur quod adest et abest praeter corruptionem subjecti compositi ex materia et forma. Cg. 2, c^o 80, 4^m.
- 63 Accidens quadrupliciter desinit esse in subjecto: scilicet per defectum subjecti, vel causae, vel objecti, vel per actionem contrarii 3, d. 31, q. 1, 1, c. fi. | Virt. q. 2, 12, 11^m | Anima. 19, c. primo. Forma 118. Incipere 4.
- 64 Quodlibet esse generis vel speciei consequuntur propria accidentia ejus, sicut dimensiones respectu corporis. Spiritu. 3, 18^m.
- 65 Concretum accidentis dat intelligere formam accidentalem determinate et subjectum indeterminate. Sed concretum substantiae significat determinate suppositum, non in singularitate, sed in natura speciei. Unio. 3, 5^m.
- 66 Subjectum tripliciter comparatur ad accidens, et unum accidens ad aliud accidens; scilicet ut dans fulcimentum, ut potentia ad actum, et ut causa ad effectum. Virt. q. 1, 3 c.
- 67 Illud accidens quod convenit alicui ex influentia naturae superioris, non potest ei inesse per se, nisi fiat naturae superioris 2, d. 23, q. 1, 1, 5^m.
- 68 Substantia spiritualis non est subjectum accidentis, nisi pertinentis ad intellectum vel voluntatem 1-2, q. 50, 3, o. | 1, d. 8, q. 5, 2, 4^m | Spiritu. 1, 1^m | 7^m | 22^m. Accidens 111.
- 69 Deus instituit quod accidentia panis et vini, sint in sacramento altaris, et ibi maneant sine subjecto, quadruplici ratione: scilicet quantum ad usum, quantum ad manducationem spirituales quae est per fidem, quantum ad vitationem horroris et irrisionis, et quantum ad spiritualia quae per corporalia consueverunt ostendi 3^a q. 75, 2, 3^m | 5, o. | q. 76, 1, 3^m | 4, d. 11, q. 1, art. 1,

- q. 2, o. | d. 12, q. 1, art. 1, q. 2, o. | 1, Cor. 11, lect. 5 p^{no} meo. Eucharistia 13.
- 70) Accidens est ibi sine subjecto 1^a q. 66, 1, 3^m | 3^a q. 75, 5, o. q. 77, 1, o. 3, d. 47, 4, c. | 1, d. 11, q. 1, 5, o. | d. 44, q. 2, art. 2, q. 3, c. | Contra 4, c. 63 | 95, | Quol. 3, 1, o. | Quol. 7, 10, o. | Quol. 9, 5, o. Opusc. 2, c. 8. 1 Cor. 11, lect. 5, meo. Deus 400.
- 71) Accidentia esse sine subjecto convenit Eucharistiae, quadruplici ratione: scilicet propter significationem, propter effectum, propter usum et propter perfectionem 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 2, o. Conversio 11.
- 72) Quantitas est ibi subjectum aliorum accidentium 3^a q. 77, 2, o. 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, o. | Contra 4, c. 62, c. 2, | 61, | 1 Cor. 11, lect. 5, meo.
- 73) Accidentia haec, non sunt subjective in aere 3^a q. 77, 1, c. | 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, c. | Contra 4, c. 65.
- 74) Accidentia haec, habent modum essendi agendi et patiendi substantiae. Ideo possunt agere et pati quicquid poterat substantia praexistens 3^a q. 77, 3, 1, 5, 6, 7, 8, o. | Cg. 4, c. 66, fi. Quol. 9, 5, 3^m | Quol. 10, 3, c. | 1 Cor. 11, lect. 4, fi. Actus 187.
- 75) Accidentia haec, agunt virtute substantiae 3^a q. 75, 6, 3^m | q. 75, 3, o. | 4, d. 12, q. 1, art. 2, q. 2, o. | Cg. 4, c. 65 | Quol. 9, 5, 3^m | 1 Cor. 11, lect. 4, fi.
- 76) Accidentia haec possunt immutare ad formam substantialem 3^a q. 77, 3, 3^m | 1, d. 12, q. 1, art. 2, q. 3, o. | Cg. 4, c. 65 | 1 Cor. 11, lect. 4, fi.
- 77) Accidentia haec, immutant corpora vicina 3^a q. 77, 3, o. | 4, d. 12, q. 1, art. 2, q. 1, 2, o.
- 78) Accidentia haec nutriunt 3^a q. 77, 6, o. | 4, d. 12, q. 1, art. 2, q. 5 o. | Cg. 4, c. 65 | 1 Cor. 11, lect. 4, fi.
- 79) Accidentium istorum operationes, quaedam sunt naturales et quaedam miraculosae 3^a q. 75, 6, 3^m | 1, d. 12, q. 1, art. 2, q. 3, 3^m | q. 4, 4^m.
- 80) Ex eis potest aliquid generari 3^a q. 77, 5, o. | 8, 2^m | 4, d. 12, q. 1, art. 2, q. 4, o. | Cg. 4, c. 65 | Quol. 9, 5, 3^m | 1 Cor. 11, lect. 4, fi.
- 81) Haec accidentia possunt misceri cum aliis liquoribus 3^a q. 77, 8, o. | 4, d. 12, q. 1, art. 2, q. 6, o. | Quol. 10, 3, c.
- 82) Oppositum videtur dicere 3^a q. 77, 8, c. | 1^m | 3^m.
- 83) Accidentia haec possunt frangi, nec tamen Christus frangitur 3^a q. 77, 7, o. | 4, d. 10, 1, 1^m | d. 12, q. 1, art. 3, q. 1, 2, o. | Cg. 4, c. 66 | Opusc. 2, c. 8 | 1 Cor. 11, lect. 5, fi.
- 84) Haec fractio tria significat: scilicet divisionem corporis Christi in passionem, distributionem virtutis ejus, et triplicem statum animarum: scilicet quia quidam sunt adhuc vivi, quidam in plena participatione beatitudinis, et quidam in expectatione plenae beatitudinis 3^a q. 83, 5, 7^m | 8^m | 4, d. 12, q. 1, art. 3, q. 3, o. | 1 Cor. 11, lect. 5, fi.
- 85) Accidentia haec, corrumpi possunt sicut et ante consecrationem dupliciter: scilicet per se, idest, per alterationem contrariorum qualitatum, per augmentum et diminutionem, idest per additionem vel divisionem quantitatum: et per accidens, idest per corruptionem subjecti 3^a q. 77, 4, o. | 5, c. | 4, d. 12, q. 1, art. 2, q. 3, o. | Cg. 4, c. 65. Incipere 4.
- 86) Ista corruptio non est miraculosa, sed miraculum supponit 1^a q. 77, 4, 3^m | 5, c. fi. | Cg. 4, c. 66, fi.
- 87) Oppositum videtur dicere 4, d. 12, q. 1, art. 2, q. 4, 4^m | Opusc. 11, art. 25.
- 88) Nulla immutatio horum accidentium facit ibi desinere corpus Christi, nisi qua corrumpitur substantia panis et vini si adesset 3, q. 76, 6, o. | 8, c. fi. | q. 77, 4, o. | 5, 8, c. | q. 80, 3, c. | 3^m | q. 83, 6, 7^m | 4, d. 10, art. 1, q. 2, 1^m | d. 12, q. 1, art. 2, q. 3, o. | q. 6, c. | Cg. 4, c. 66, fi. | Quol. 9, 5, 3^m | Quol. 10, 3, c. | 2^m | 1^a Cor. 11, lect. 7, meo.
- 89) Accidentia haec sunt composita ex quo est et quod est 3^a q. 77, 1, 4^m | 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, 5^m. Forma 18.
- 90) Nihil potest esse medium inter substantiam et accidens 1^a q. 77, 1, 5^m | Spiritu. 11, c. meo.
- 91) Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, c. Accidens 92.
- 92) Si accidens accipitur secundum quod dividitur contra substantiam, sic nihil potest esse medium inter substantiam et accidens, quia dividuntur secundum affirmationem et negationem, scilicet secundum esse in subjecto et non esse in subjecto. Si autem accipitur accidens, secundum quod ponitur nunc quicquid universalium, sic aliquid est medium inter substantiam et accidens, quia proprium est medium inter substantiam et accidens sic dictum 1^a q. 77, 1, 5^m. Medium 12.
- 93) Accidentium novem sunt genera: scilicet quantitas, qualitas, ad aliquid, actio, passio, ubi, situs quando et habere. Opusc. 42, c. 19.
- 94) Triplex est genus accidentium: scilicet primum, inseparabile et separabile. Primum causatur ex principiis speciei, secundum autem et tertium ex principiis individui 1, q. 77, 1, 5^m. Spiritu. 11, c. fi. | Anima. 12, 7^m | Poster. lect. 11, primo 1. Alius 3.
- 95) Immo primum causatur ex principiis individui 4, d. 10, art. 2, q. 3, 3^m | Poster. lect. 11, meo.
- 96) Accidens quadruplex: scilicet causatum ex principiis speciei vel individui, vel ab extrinseco per vim, vel a non contrario, sed perficiente 1, d. 17, q. 1, 2, 2^m.
- 97) Accidens speciei consequitur formam: accidens autem individui consequitur materiam 1^a q. 54, 3, 2^m | Ente meo 4.
- 98) Accidens dicitur dupliciter: scilicet natura accidentis conditio substantiae, et quod nominat aliquid per aliud 1^a q. 77, 1, 5^m | 1-2, q. 7, 1, 2^m | 1, d. 30, 1, 2^m | Spiritu. 11, c. | meo fi. | Meta. 5, fi. | Lect. 7, primo | libo 11, lect. 8, primo 2.
- 99) Accidentium quaedam dominant suum subjectum, et quaedam non. Ideo tantum prima sunt concreta subjecto, si consequuntur primum esse ejus 2, d. 12, 5, 2^m.
- 100) Accidens duplex: scilicet simplex, et copulatum subjecto. Meta. 7, lect. 4, meo 4.
- 101) Accidens per se consideratur ab arte, non autem accidens omnino per accidens 1-2, q. 7, 2, 2^m | q. 18, 3, 2^m | 4, d. 1, q. 1, art. 1, q. 1, c. | primo 4 | d. 13, q. 2, 2, c. fi. Ma. q. 8, 1, c. primo Meta. 4, lect. 1, primo | lect. 2, meo c. | lib. 11, lect. 8, o.
- 102) Accidens dupliciter dividitur: scilicet per accideas, idest per subjectum: et per se, idest secundum speciem, dupliciter: scilicet ut commune in species, vel ut medium in extrema per resolutionem. Cac. 3, lect. 3, meo.
- 103) Non omne per accidens est raro; sed aliqua sunt ut semper, et aliqua ut frequenter. Ma. q. 1, 3, 15^m | 17 | Poster. lect. 1, primo.
- 104) Oppositum videtur dicere. Meta. 5, fi. | lib. 6, lect. 2, etc.
- 105) Accidens aliquod miraculose productum in aliquo subjecto efficitur ei naturale; sicut caecus miraculose illuminatus, naturaliter videt 3^a q. 77, 4, 3^m.
- 106) Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 12, q. 1, art. 2, q. 4, 4^m | Opusc. 11, art. 25.
- 107) Accidentia per se, sunt perpetua; non autem accidentia per accidens naturaliter. Po^a q. 5, 4, 3^m. Per se 3.
- 108) Aliqua in creaturis, per accidens de Deo dicuntur: non quidem quod accidens in Deo sit, ut Augustinus dicit; sed secundum aliquid extra ipsum existens, quod ad ipsum accidentaliter comparatur. Non enim esse Dei, a creatura dependet, sicut nec esse aedificatoris a domo. Unde, sicut accidit aedificatori, quod domus sit; ita accidit Deo quod creatura sit. Po^a q. 7, 8, 6^m.
- 109) Omne illud sine quo aliquid potest esse, praedicatur de eo per accidens. Po^a q. 8, 8, 6, fi.
- 110) Accidens, et omne praeter rationem rei, est duplex: scilicet determinativum alicujus essentialium principiorum, et non determinativum. Secundum tantum est in angelis: sed utrumque est in compositis 1^a q. 54, 3, 2^m | Quol. 2, 4, 1^m.
- 111) Nullum accidens est in Deo 1^a q. 3, 6, o. | q. 6, 3, c. | q. 28, 2, c. | q. 29, 3, 3^m | q. 40, 1, 1^m | q. 54, 3, 2^m | 1, d. 8, q. 4, 3, o. | d. 26, q. 2, 2, 1^m | d. 30, 1, 2^m | 4^m Cg. 1, c. 23, | 32, | lib. 2, 8, 4, | 2, | 12, | 1^m | c. 14, primo etc. | 41, meo | 92, 3^m | Po^a q. 6, 3, c. | meo fi. | q. 7, 4, o. | q. 8, 1, 9^m | 2, 6^m | 3, 10^m | q. 9, 3, 6^m | q. 10, 2, 17^m | 3, c. meo | 4, c. primo | Quol. c. 4, c. fi. | Opusc. 3, c. 13, 23, 55, 65, 66. Bonitas 25. Haeresis 120. Vel Caelum 22.
- 112) Aliquid praedicatur de Deo per accidens 1^a d. 30, 1, 2^m | 4^m | Po^a q. 7, 8, 6^m | q. 8, 2, 6^m.
- 113) Immo nihil praedicatur de Deo per accidens 1^a q. 3, 6, c. fi. | 1, d. 4, q. 2, 2, 3^m | Po^a q. 10, 4, c.
- 114) Ista est per se, et nullo modo per accidens: Pater est Deus, et e converso 1^a q. 39, 2^m.
- 115) Oppositum videtur dicere. Po^a q. 8, 2, 6^m.
- 116) Relationes temporales Dei ad creaturas, dicuntur de Deo per accidens, et per se 1, d. 30, 1, 2^m | Po^a q. 7, 8, 6^m.
- 117) Commune est omni accidenti, non esse de essentia rei. Anima. 12, 7^m | Meta. 5, fi. Forma 40.
- 118) Quod est in genere substantiae, nulli potest esse accidens 2, d. 13, 3, c. meo | d. 14, 5, 2^m | 3, d. 6, q. 3, 2, c. | Meta. 11, lect. 3, meo | lect. 12, principio | Phy. lect. 3, principio | libo 5, lect. 3, principio.
- 119) Accidens in abstracto, non praedicatur secundum magis et minus 1-2, q. 52, 1, 2, 3, o. | q. 53, 2, 3^m | Verit. q. 1, 11, c. Magis 2.
- 120) Accidentia conferunt ad cognitionem quidditatis in naturalibus, non autem in mathematicis: Cg. 3, c. 56, 4^m. Forma 145.
- 121) Accidens non generatur nec corrumpitur; et quae corrumpuntur, non omnino in nihilum rediguntur: non quidem quia aliqua pars eorum remaneat; sed quia remanent in potentia materiae vel subjecti 1^a q. 104, 4, 3^m | 1-2, q. 110, 2, 3^m. Nativitas 4, 5.
- 122) Accidens ex se non habet vim producendi accidens 1, d. 3, q. 4, 3, 2^m.
- 123) Unum accidens, non potest mutari in aliud accidens. Quol. 3, 2, 4. Eucharistia 100, 101.
- 124) Accidens non variatur subjective, sed subjectum secundum ipsum 1^a q. 9, 2, 3^m | q. 16, 8, c. fi. | 1, d. 8, q. 3, 2, 3^m | d. 17, q. 2, 1, 3^m | 3, d. 23, q. 3, art. 4, q. 3, 2^m | Verit. q. 14, 7, 3^m. * Amicitia 22. Amor 97. Definitio 25, 33, 34, 41, 42. Persona 15. Praedicamentum 3, 6. Relatio 68. Abstractum 3. Actio 49, 50. Adjectivum 3, 4, 7. Artificiale 2, etc. Bonitas 41, 44, 84, 156,

ACCIDENTALITER

- 157, 235. Charitas 1, 2. Creatio 20. Dimensiones 13, etc. Ens 5, 8, etc. Forma 149, etc. Magis 2. Meta. 12. Natura 19. Notitia 5. Proprium o. Reduplicatio 2. Resurrectio. Subjectum 6, etc. Substantia 6, 11, 12, 19. Verbum 27. Agere 2. Aliquis. Alius 3. Angelus 11, 12, 48. Assimilatio 17, etc. Circumstantia 1. Consilium 2. Corpus 13. Delectatio 23. Individuum 32.
- 1 ACCIDENTALITER advenire, contingit tantum dupliciter: scilicet contactu, vel sicut motor motori 3, d. 6, q. 3, 2, c. Accidentale. Amor 32. Angelus 49, 56, 533, 541, 545. Aureola. Charitas 135, 148. Corpus 41. Eleemosyna 28. Eucharistia 258. Meritum 40, 54, 81, 111. Suffragia 5. Christus 59. Beatitudo 83. Bonitas 169.
 - 2 Aliquid convenit accidentaliter, quod in se, substantia est; et aliquid substantialiter, quod in se est accidens 2, d. 26, 2, c. | 3, d. 6, q. 3, 2, c. Fructus 22.
 - 3 Quod autem accidit in hominibus, quod bonum sit ut in paucioribus, et malum ut pluribus, ex hoc contingit, quia pluribus modis contingit deviare a medio, quam medium tenere: et etiam quia sensibilia sunt magis nota apud multos, quam bona rationis 1-2, q. 71, 2, 3^m | Ma. q. 1, 3, 17^m. Operatio 10.
 - 4 Omne quod advenit alicui post ejus esse completum, convenit ei accidentaliter, nisi trahatur in communione illius esse completi 3^a q. 2, 6, 2^m | 2, d. 26, 2, c. Accidens 19. Anima 12.
 - 5 Quod accidit alicui naturae, non est universaliter in illa natura 1^a q. 51, 1, c.
 - 6 Nulla forma de genere substantiae convenit alicui accidentaliter. Ideo omnis forma adveniens accidentaliter, est accidens 1^a q. 67, 3, c. | 2, d. 26, 2, c.
 - 1 ACCIDIA est taedium bene operandi, et tristitia de re spirituali 1^a q. 63, 2, 2^m | 2-2, q. 85, 1, 2, c. | 3, c. | 2^m | 4, c. | 2^m | q. 54, 2, 1^m | 2, d. 42, q. 2, 3, c. fi. | Ma. q. 8, 1, c. fi. | 7^m | q. 11, 10. Job lect. 1, fi. Amaritudo. Concupiscentia 3. Humilitas 5.
 - 2 Accidia non est recessus mentis a quocumque bono spirituali, sed a divino, cui oportet mentem ex necessitate inhaerere 2-2, q. 35, 3, 2^m | Ma. q. 11, 3, 4^m.
 - 3 Accidia est peccatum 2-2, q. 35, o. | Ma. q. 11, 1, c. fi. | 3, o.
 - 4 Accidia de se est peccatum mortale 2-2, q. 35, 3, o. | Ma. q. 11, 1, c. fi. | 3, o.
 - 5 Tristitia de bono spirituali divino, est speciale peccatum, scilicet accidia; sed in communi convenit omni vitio. Similiter gaudium de bono spirituali divino convenit speciali virtuti, scilicet charitati; sed in communi convenit omni virtuti 2-2, q. 35, 2, o. | 3, 2^m | 4, 3^m | Ma. q. 11, 2, o. | 3, 4, c.
 - 6 Accidia est species tristitiae 1-2, q. 35, 8, o. | Verit. q. 26, 4, 6^m.
 - 7 Accidia est vitium capitale 2-2, q. 35, 4, o. | q. 36, 4, c. | 2, d. 42, q. 2, 3, c. fi. | Ma. q. 8, 1, c. fi. | q. 11, 4, o.
 - 8 Filiae accidiae sunt sex: scilicet malitia, rancor, pusillanimitas, desperatio, torpor, et evagatio mentis 2-2, q. 35, 4, 2^m | 3^m | Ma. q. 11, 4, o. Ignorantia 21. Ira 68. Desperatio 7. Devotio 14. Odium 15. Somnolentia. Verbositas.
 - 9 Accidia est contraria charitati 2-2, q. 35, 3, c. | Ma. q. 11, 3, c. | 6^m.
 - 10 Accidia et invidia opponitur gaudio charitatis: scilicet prima ut est de bono divino, secunda ut est de bono proximi 2-2, q. 34, prin^o | q. 35, prin^o | 3, c. | q. 33, 3, c. | 3^m | Ma. q. 11, 3, c.
 - 11 Accidia est contra tertium praeceptum decalogi 2-2, q. 35, 3, 1^m | Ma. q. 11, 3, 2^m.
 - 12 Jejunantes maxime impugnantur circa horam sextam, idest in meridie ab accidia, propter famem, et aestus solis 2-2, q. 35, 1, 2^m. Curiositas 2. Negligentia 2.
 - 1 ACCIPERE aliquid in bono, vel in malo, dicitur dupliciter: scilicet accipere proprie, et accipere abusive 2-2, q. 55, 4, 1^m.
 - 2 Accipere ab alio est indigentis, si accipiens praeexistat, vel acceptum deficere possit; non autem aliter. Po^a q. 10, 1, 13^m | 14^m. * Abraham 3, 19. Ut Alexius.
 - 3 Non omne acceptum, est receptum in aliquo 1^a q. 27, 2, 3^m.
 - 4 Accipiens ab aeterno, semper habuit: sed accipiens in tempore, ante acceptionem, non habet, sed habet quando jam accepit Po^a q. 3, 13, 2^m.
 - 5 Accipere ab alio, est commune Christo et creaturae analogice, non autem univoce 1^a q. 33, 3, 2^m | 1, d. 44, 1, 2^m | 3, d. 4, q. 1, art. 2, q. 2, 2^m | d. 11, 1, 3^m | Po^a q. 2, 5, 6^m. Angelus 289, 301, 306. Repositio 1. Deus 121, 205. Furtum 8, etc. Animal 44. Appetitus 95. Circumcisio 29. Persona 36.
- Accipiter significat ministros potentum ad praedam 1-2, q. 102, 6, 1^m.
- Accommoda. Deus 311. Distributio. Phantasma 8. Utile 4. Usus 8, 18. Accommodare. Concedere. Confessio. Usura 189, 195. Accrescere. Ascendere 18. Augmentum o. Baptismus 45. Esse 46. Peccatum 225. Usura 204.
- 1 ACCUSATIO instituta est, ne nocens innocens videatur 4, d. 41, art. 5, q. 2, c. Crimen o.
 - 2 Accusatio debet fieri in scriptis 2-2, q. 68, 2, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 1 | 4, d. 35, 3, 6^m | Quol. 11, 13, c.
 - 3 Accusatio est de praecepto, volenti probare peccatum contra communitatem 2-2, q. 68, 1, o. Culpa 4. Judex 6.

ACCUSATIO

- 4 Accusatio est injusta per calumniam, praeverbationem, et tergiversationem 2-2, q. 68, 3, o. Tergiversari. Calumnia o. Praeverbicator 3.
- 5 In accusatione non oportet praecedere admonitionem 4, d. 19, q. 2, art. 3, q. 1, 4^m | d. 35, 3, 6^m | Virt. q. 3, 2, 6^m Admonitio 4.
- 6 In denuntiatione enim attenditur emendatio fratris, sed in accusatione punitio criminis 2-2, q. 67, 3, 2^m | q. 68, 1, c. | 4, d. 35, 3, 6^m | Virt. q. 3, 2, 6^m. Crimen.
- 7 Accusatio non debet fieri, nisi in peccatis quae vergunt in damnum corporale vel spirituale communitatis. Virt. q. 3, 2, 7^m.
- 8 Accusari potest factum, et persona 4, d. 41, a. 5, q. 2, c.
- 9 Accusatus tenetur dicere veritatem iudici interroganti iudice; scilicet si praecessit infamia, vel indicia expressa, vel probatio semiplena 2-2, q. 69, 1, o. | 2, c. | 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 2, 1^m | 3^m | d. 19, q. 2, art. 3, q. 1, 5^m | q. 2, c. Quol. 5, 16, o. Judex 5. Confessio 4.
- 10 Accusatus potest defendere se per prudentiam, non autem per calumniam, vel collusionem 2-2, q. 69, 2, o. | 3, c.
- 11 Et ei licet appellare 2-2, q. 69, 3, c. Appellare 2.
- 12 Accusatus falso ex levitate et non ex malitia, potest remittere poenam talionis; non autem si desistat per collusionem, sed tantum princeps 2-2, q. 68, 4, 2^m.
- 13 Mulier accusata de adulterio penitus occulto, non debet confiteri in iudicio, nec ab ea debet exigi iuramentum. Quol. 5, 16, o.
- 14 Accusari potest matrimonium, et per testes 4, d. 41, art. 5, q. 2, 3, o.
- 15 Accusatio matrimonii potest fieri verbo et scripto, ita quod exprimatur persona accusans, matrimonium quod accusatur, et impedimentum 4, d. 41, art. 5, q. 2, 1^m.
- 16 Quando accusatur matrimonium propter perpetuum impedimentum dirimens contractum, repelluntur extranei ut suspecti, si consanguinei tacent qui probabilius sciunt 4, d. 41, art. 5, q. 2, 2^m.
- 17 Quando matrimonium accusatur non esse contractum, debent repelli parentes ut suspecti, nisi accusans sit inferior dignitate et divitiis, qui aestimari possit, quod velit libenter illud matrimonium stare 4, d. 41, art. 5, q. 2, 2^m.
- 18 Qui prius tacuit, debet postea repelli ab accusatione matrimonii, nisi prius legitime fuerit impeditus, vel nisi juret se postea didicisse impedimentum, nec procedere ex malitia 4, d. 41, art. 5, q. 2, 4^m.
- 19 Accusatur uxor de adulterio dupliciter: scilicet coram iudice saeculari, et ecclesiastico. In primo est obligatio ad talionem, non autem in secundo 4, d. 35, 3, 5^m. Uxor 22.
- 20 Obligatio ad poenam talionis fit in accusatione personae de crimine, quia tunc agitur ad punitionem ejus; non autem in accusatione matrimonii, sed ad impediendum illicitum 4, d. 41, a. 5, q. 2, 1^m.
- 21 Quando sunt tantum sponsalia, non accusatur matrimonium, quia non accusatur quod non est; sed potest denunciari impedimentum, ne contrahatur matrimonium 4, d. 41, art. 5, q. 2, 3^m.
- 22 In accusatione matrimonii, idem potest esse accusator et testis. Nec juratur de calumnia. Consanguinei possunt esse testes, contumax potest excommunicari lite non contestata. Valet testimonium de auditu. Et post publicationem testium, testes possunt adduci 4, d. 41, art. 5, q. 3, o. Excommunicatio 22. Vel iudicium 47.
- 23 Poenitentia uxoris adulterae, debet inducere virum, ne eam accuset vel dimittat: sed ad hoc non potest cogi; quia cessante culpa et macula et reatu quo ad Deum, manet poena ecclesiae, humano iudicio inferenda.
- 24 Si mulier agit jure petitorio, prius tractabitur de exceptione viri. Si autem jure possessorio, prius debet restitui vir, et e converso, nisi vir excipiat publicam fornicationem uxoris, vel proponat gradum consanguinitatis divino jure prohibitum. Tertio si obijciatur exceptio rei judicatae, a qua non est appellatum. Quarto si obijciatur nimia saevitia viri, et odium capitale contra uxorem. Quinto si agens spoliavit alium sine causa 4, d. 41, L. fi.
- 25 Accusans in probatione deficiens, meretur poenam talionis 2-2, q. 68, 4, o. | 4, d. 41, art. 5, q. 2, 1^m | Quol. 11, 13, c. Judex 25.
- 26 Accusans falso, meretur duplicem poenam: scilicet talionis, pro nocumento accusati, et infamiae pro calumnia. Sed quandoque princeps liberat ab utraque, et quandoque tantum a prima 2-2, q. 68, 4, 3^m.
- 27 Desistere ab accusatione ordinate et sine vitio, contingit dupliciter: scilicet si in processu perpendat se false accusasse, vel si princeps eam aboleat 2-2, q. 68, 3, 3^m. Papa 3.
- 28 In notoriis non requiritur accusator, quia infamia tenet locum accusatoris 2-2, q. 67, 2, 3^m | 3, 2^m. Infamia 1.
- 29 Subditi possunt suos superiores accusare 2-2, q. 68, 1, 2^m.
- 30 Nullus debet accusare religiosum in capitulo, de crimine occulto 2-2, q. 33, 7, 4^m | 4, d. 19, q. 2, [art. 3, q. 1, 3^m | Virt. q. 3, 2, 8^m.
- 31 Excommunicati, infames, et de majori crimine accusati, non

ACETUM

- possunt accusare 2-2, q. 68, 1, 1^m. Testis 7. * Judex 6. Judicium 18.
- Accusativus. Docere 7. Crux 6.
- Acerbitas. Acrimonia. Dolor 38. Laurentius 3. Novissimus. Poena 30, 73, 74. Voluntas 58.
- Acerbum et maturum, differunt sicut incompletum et completum, non autem accidentaliter tantum 4, d. 11, q. 2, art. 3, q. 3, 2^m.
- Acervus. Compositio 10.
- Acescere. Eucharistia 73.
- 1 ACETUM et vinum, differunt specie 3^a q. 74, 5, 2^m | 4, d. 11, q. 2, art. 3, q. 2, o. Vinum 2.
- 2 Acetum non potest naturaliter mutari in vinum, nisi resolvatur in materiam primam 3^a q. 74, 5, 2^m | 4, d. 11, q. 2, art. 3, q. 2, c. | d. 43, q. 1, art. 4, q. 1, c.
- Achab meruit per opera bona extra charitatem facta, dilationem regni temporalis 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 5, c.
- Achaja. Corinthus. Joannes 16.
- 1 ACHAZ rex non petens signum a Deo, peccavit; et non peccasset, si signum petisset 2-2, q. 97, 2, 3^m | Isa. 7, meo 2.
- 2 Achaz noluit petere signum, vel quia in idolis confidebat, vel in rege Assyriorum. Vel invidens gloriae Dei. Vel quia timebat offendere Deum in angustia positus. Unde dixit: Non tentabo Dominum. Sed male intellexit; quia licebat ei auctoritate Domini petere signum, sicut Gedeon. Isa. 7, meo 2.
- Acies. Amazones 3.
- 1 ACOLYTHUS accinit urceolum vacuum, circa quem est actus ejus principalis 4, d. 24, q. 2, art. 1, q. 2, c. fi. | art. 2, 6^m | art. 3, 6^m | d. 25, q. 1, 1, 2^m | Cg. 4, co 75, fi. Subdiaconus 1.
- 2 Acolythus praeparat urceolos, cum vino et aqua: eorum namque ministerium est circa vasa non sacra 4, d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, c. fi. | Cg. 4, co 75, fi.
- 3 Principalior actus acolythi est ministerium in urceolo, quam in candelabro a quo denominatur; quia est notior, et magis proprius ei 4, d. 24, q. 2, 3, 6^m. Character 42.
- 4 Actus acolythorum se habent ad actus principales et secundarios superiorum ordinum propinquius, quam actus aliorum minorum ordinum 4, d. 24, q. 2, 2, 8^m.
- 5 Corporalis actus acolythi magis de proximo ordinatur ad actum sacrorum ordinum, quam spirituales actus exorcistarum 4, d. 24, q. 2, 2, 7^m.
- 6 Oppositum videtur dicere 4, d. 6, q. 2, art. 3, q. 3, 2^m.
- 7 Acolythus portans cereos accensos, significat doctrinam novi Testamenti 4, d. 24, q. 2, 2, 8^m | Cg. 4, co 75, fi. Lectoratus 1, 2. Subdiaconus 1.
- Aequiescere. Sapientia 9.
- Acquirere illicite contingit tripliciter: scilicet vel ratione causae, vel acquirentis, vel ejus a quo aufertur 2-2, q. 32, 7, c. | q. 62, 5, 2^m. Dominium 12. Simonia 18. Restitutio 9.
- Acerbitas. Acerbum. Contentio. Disputatio.
- Acrimonia loquens depravatur dupliciter: vel per hoc quod attribuit ad favorem falsitatis, vel confidentia clamoris impugnat veritatem. Alio modo propter inordinationem qua utitur acrimonia, vel ultra modum debitum, vel contra qualitatem personae 2-2, q. 38, 1, c. | 3^m | 2 Tim. 2, lect. 2. * [Disputatio 4. Contentio 1.
- 1 ACTIO Dei, est sua essentia, et sua potentia 1^a q. 14, 4, o. | q. 19, 1, o. | 4, 2^m | q. 25, 1, 2^m | q. 30, 2, 3^m | q. 41, 4, 3^m | q. 45, 3, 1^m | q. 51, 2, 2, 3, c. | q. 77, 1, 2, c. | q. 79, 1, c. | q. 87, 3, c. | 1-2, q. 10, 1, c. | q. 55, 2, 3^m | 3^a q. 9, 1, 1^m | 1, d. 2, 2, 2^m | d. 7, q. 1, 1, 1^m | d. 8, q. 3, 1, 4^m | q. 4, 3, 3^m | d. 14, q. 1, 1, 3^m | d. 27, q. 1, 1, 5^m | d. 35, 5, 3^m | L. fi. | d. 42, q. 1, 1, 4^m | 5^m | d. 43, q. 2, 1, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 5^m | 5, 11^m | q. 2, 1, 4^m | d. 15, q. 3, 1, 3^m | 2, c. | Cg. 1, co 10, 3^m | 11 | 12 | 45 | 73 | 87. | Libo 2, co 9 | 10 | 12 | 16, 6^m | 23, 4^m | 24, 11^m | Libo 3, co 73 | Libo 4, co 19, meo | Verit. q. 2, 5, 15^m | q. 23, 4, c. | Po^a q. 1, 1, 1^m | 8^m | q. 2, 1, c. fi. | 1^m | 4^m | q. 3, 15, c. fi. | 8^m | 18^m | 16, 11^m | 17, 12^m | 30^m | q. 5, 3, 6^m | q. 7, 1, 7^m | 10, c. fi. | q. 10, 1, 5^m. Opusc. 3, co 31 | 34 | Opusc. 9, q. 14 | Opusc. 11, art. 13. | Opusc. 15, co 13 | Jo. 3. Lect. 5, fi. | Causis lect. 20, o. Accidens 111. Creatio 20.
- 2 Actio Dei, non est in praedicamento 1, d. 8, 4, 3, 3^m.
- 3 Actio dicitur aequivoce, de actione Dei et actione creaturae, 2, d. 17, q. 1, 2, 4^m | d. 18, q. 2, 2, c. Agens 1. Appropriatio 8, 9, 10, 15.
- 4 Differentiae sex inter actionem Dei et actionem creaturae: scilicet primo quia ea quae in rebus naturalibus generant sibi similia, non semper eadem manent; et ideo ut conservent se, secundum similitudinem speciei, similia sibi generant. Secundo quia actio agentis naturalis qua facit sibi simile, est aliquid egrediens ab agente in patiens; quod in Deo locum non habet, quia ejus actio est ejus substantia. Tertio quia agens naturale est unum, et tamen facit se in diversis, secundum diversas operationes; quod Deo non convenit, quia agit secundum unam operationem. Quarto quia actio agentis sibi simile, non est continua et sempiterna, sicut actio Dei. Quinto quia agens

ACTIO

- naturale simul patitur et movetur. Sexto quia virtus agentis naturaliter, in sua actione debilitatur, propter hoc quod simul patitur. Dion. 9, lect. 2, o. Agens 12. Ars. 26. Creatio 2.
- 5 Eadem est actio essentiae, et proprietatis Patris 1, d. 2, 2, 2^m | d. 17, q. 2, 2, 2^m. * Attributa 17, 18. Bonitas 5.
- 6 Oppositum videtur dicere. Po^a q. 7, 1, 7^m. * Caelum 69, 70, 96, 121, 126, 132.
- 7 Actio Dei est una secundum rem, et multae secundum rationem 1^a q. 30, 2, 3^m | 1, d. 2, 2, 2^m | d. 15, q. 2, 2, 2^m | d. 37, q. 3, 2, c. fi. | d. 43, q. 2, 1, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 4, 3^m | Cg. 2, co 10 fi. | Po^a q. 3, 16, 11^m | q. 7, 1, 7^m.
- 8 Deus agit in omni operante 1^a q. 105, 5, o. | 1-2, q. 55, 4, 6^m | 1, d. 37, q. 3, 3, 3^m | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | d. 3, q. 2, 4, 1^m | d. 48, q. 2, 1, 5^m | d. 21, q. 1, 4, 1^m | d. 28, 1, o. | 5, 1^m | 3, d. 32, q. 1, 1, 2^m | 4, d. 47, q. 2, art. 1, q. 1, 6^m | Cg. 1, co 68, 3^m | 4^m | Po^a q. 3, 6, 22^m | 7, 8, o. | Opusc. 3, co 132. Cessare 1. Conservatio 11. Deus 406, etc. * Creatio 2, 11, 20, 21, fi.
- 9 Deus agit immediate, in omnibus rebus 1, d. 35, 3, c. | d. 36, q. 1, 1, c. | d. 37, q. 1, 2^m | 4^m | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | d. 25, 1, 3^m | Po^a q. 3, 7, 4^m | q. 5, 1, 18^m. Deus 445, 437, 405.
- 10 Actio Dei qua operatur in omni operatione creaturae, non est creatio 1^a q. 45, 8, o. | Po^a q. 3, 8, o. Aeternitas 41.
- 11 Actio Dei, non subtrahit actiones agentium inferiorum 1, q. 105, 5, o. | 1, d. 45, 3, 4^m | 2, d. 1, q. 1, 4, o. | d. 9, 2, 4^m | Cg. 3, co 69 | 70, 1^m | Po^a q. 3, 7, o. Deus 446. Eucharistia 29. Instans 15, etc. Justitia 87, etc.
- 12 Omnis actio creaturae est a Deo 1^a q. 105, 5, c. | 1-2, q. 6, 1, 3^m | q. 79, 2, o. | q. 109, 1, c. | 1, d. 42, q. 2, 1, c. | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | d. 9, 2, 4^m | d. 15, q. 3, 1, 2^m | d. 36, 3, 1^m | d. 37, q. 1, 2, 5^m | Cg. 3, co 67 | Po^a q. 3, 7, o. Agens 110.
- 13 Omnis actio formae substantialis vel accidentalis, dependet a Deo 3^a q. 77, 3, 2^m. Esse 15. Resistere 1, etc.
- 14 Actio intellectus et cujuslibet creaturae dupliciter dependet a Deo; scilicet formaliter et effective 1^a q. 105, 5, c. | 1-2, q. 109, 1, c. | 2, d. 9, q. 2, 4^m | Cg. 3, co 67. Hebr. lect. 1, fi.
- 15 Actio et motus cujuslibet rei, est propter divinam bonitatem, suo modo participandam. Opusc. 3, co 100. * Virt. 76. Christus 50, 108, etc.
- 16 Ad hoc quod alienius actionis finis sit Deus, vel charitas, non oportet, agendo illam actionem, quod aliquis de Deo vel de charitate semper cogitet; sed oportet quod prius fuerit cogitatio de fine, qui est charitas vel Deus, et quod recta ratio, actiones sequentes in hunc finem ordinauerit, ita quod rectitudo illius, ordinationis, in actibus sequentibus salvetur 2, d. 38, q. 1, 1, 4^m. Agere 23, 24.
- 17 Nec sufficit in tali actione, quod aliquis in habitu tantum, Deum vel charitatem habeat in mente; quia sic etiam actum venialis peccati aliquis in Deum ordinaret. Quod falsum est 2, d. 38, q. 1, 1, 4^m.
- 18 Actio proprie est operatio voluntatis imperata, manens in operante. Sed facere est operatio transiens 1-2, q. 57, 4, c. | 5, 1^m | 2, d. 12, L. fi. | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 1, 4^m | d. 33, q. 2, a. 2, q. 1, c. | d. 35, q. 1, 1, c. fi. | art. 3, q. 2 | Cg. 2, co 1, | Verit. q. 5, 1, c. | Ethic. lect. 1, fi. c. | libo 2, lect. 4, meo 3 | libo 6, lect. 3, meo 4 | Meta. 6, lect. 4, meo 3 | libo 9, lect. 2, primo | libo 11, lect. 7, meo 3.
- 19 Actio recta, differt ab actione reflexa 1^a q. 28, 4, 2^m | q. 87, 3, 2^m | 3, d. 23, q. 1, 2, 3^m | Anima. 2, lect. 6, fi. | libo 3, lect. 8.
- 20 Oppositum videtur dicere 1, d. 1, q. 1, 1, 2^m | d. 10, 5, 2^m | d. 17, q. 1, 5, 4^m.
- 21 Actio reflexa includit actionem rectam. Opus. 14, | 1. | Opus. 72, q. 1.
- 22 Duplex est actionis genus: una scilicet actio quae transit in aliquid exterius, inferens ei passionem, sicut urere et secare: alia vero quae non transit in rem exteriorem, sed magis manet in ipso agente. Et haec est duplex: scilicet quaedam corporalis, sicut sentire, et alia spiritualis, sicut intelligere et velle 1^a q. 18, 3, 1^m | q. 41, 1, 2^m.
- 23 Actio duplex, scilicet immanens et transiens 1^a q. 14, 2, c. | q. 18, 3, 1^m | q. 23, 2, 1^m | q. 27, 1, 3, 5, c. | q. 28, 4, c. | q. 41, 3, c. | q. 51, 1, 3^m | 2, c. | q. 56, 1, c. | q. 85, 2, c. | 1-2, q. 3, 2, 3^m | q. 31, 5, c. | q. 74, 1, c. | 1, d. 40, q. 1, 1, 1^m | 3, d. 33, q. 2, art. 2, q. 1, c. | Cg. 1, co 100, 2^m | lib. 2, co 1, | 23, 4^m | 80, fi. | lib. 3, co 22, 1^m. Verit. q. 5, 1, c. | q. 8, 6, c. | q. 14, 3, c. | Po^a q. 3, 15, c. | q. 5, 5, 14^m | q. 8, 1, c. | q. 9, 9, 4^m | q. 10, 1, c. | Ethic. lect. 1, fi. 3 | lect. 12, meo 3 | lib. 2, lect. 4, meo 3 | lib. 6, lect. 3, meo 4. Sensus 32.
- 24 Utinque genus actionis attribuimus Deo. Po^a q. 10, 1, c. * Angelus 417, 418, 463, etc. Animal 53. Attritio 2, c. 4, etc. Causa 6, 41. Creatio 2, 11, 20, 21, 51. Divisio 16, 17, 18.
- 25 Immo nulla actio transiens convenit Deo 1^a q. 23, 2, 1^m.
- 26 Actio transiens est duplex, scilicet mutantis materiam et tantum utentis ea. Ethic. lect. 1, fi. 3. Factibilia. Hierarchia 1, 3, 4. Homo 23, 20, 38, etc.
- 27 Objectum actionis transeuntis sive materia est separata ab agente, objectum autem immanentis unitur ei 1^a q. 56, 1, c. * Jus 5.

ACTIO

- Lex. 51. Ma. 21, 12, 43, 52. Medium 3, etc. Membrum 1, 3, 5, 7. Nomen 64.
- 28 Actio transiens proprie actio dicitur; sed actio immanens proprie dicitur operatio. Verit. q. 8, 6, c. * Objectum 15, 17. Prius 12. Motus 3, 29.
- 29 Actio transiens infert ex se passionem, non autem immanens 1^a q. 23, 2, 1^m | 2-2, q. 59, 3, 3^m | 1 d. 40, q. 1, 1, 1^m.
- 50 Actio immanens est actus et perfectio agentis, non autem transiens, sed tantum patientis 1-2, q. 3, 2, 3^m | q. 31, 5, c. | Cg. 1, c^o 100, 2^m | lib. 2, c^o | Verit. q. 14, 3, c. | Po^a q. 3, 15, c. fi. | q. 5, 5, 14^m | q. 10, 1, c. | Ethic. lect. 12, me^o 3 | lib. 2, lect. 4, me^o 3 | Meta. 9, lect. 9, fi. 7. * Propositio 8, 9. Qualitas 8. Quantitas 17.
- 51 Actio immanens est tantum viventium, transiens est etiam aliorum. Po^a q. 10, 1, c. me^o.
- 52 In omni actione transeunte, requiritur aliud principium in agente, et aliud in patiente; non autem in immanente. Po^a q. 9, 9, 4^m.
- 53 Actio duplex: scilicet una cum transmutatione materiae, sicut actio physica; alia sine transmutatione materiae, quae scilicet materiam non praesupponit, sicut patet in creatione. Sed actio corporis est, qua agit secundum quod est actu, in aliud corpus, secundum quod est in potentia 1^a q. 91, 2, c. | q. 115, 1, c. | Po^a q. 1, 1, 15^m. Satisfactio 3. Sensus 32.
- 54 Actio corporis duplex: scilicet realis, secundum proprietatem corporis, idest ad transmutationem materiae, et intentionalis secundum quod participat aliquid de proprietate substantiarum separatarum. Po^a q. 5, 8, c. fi.
- 55 Omnis actio creaturae, differt realiter ab ea 1^a q. 54, 1, 2, c. | 1, d. 3, q. 4, 2, c. | Cg. 1, c^o 20 | Po^a q. 10, 1, 5^m | Quol. 10, q. 3, 1, c.
- 56 Actio instrumenti duplex: scilicet secundum propriam formam, et ut movetur a principali agente. Prima est alia ab actione principalis agentis, secunda vero est eadem 3^a q. 19, 1, c. | 2^m | 2, c. | q. 62, 1, 2^m | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 1, c. me^o | Verit. q. 22, 13, c. | q. 27, 4, c. | 2^m | Po^a q. 3, 4, c. me^o. Agens 29.
- 57 Actio humana, speciem sortitur a fine proximo; quia ad bonitatem vel malitiam rei, non solum exigitur bonitas vel malitia finis ultimi, quem respicit voluntas intendens; sed etiam bonitas vel malitia finis proximi, quem respicit voluntas eligens. Et ideo non sequitur, quod bonitas voluntatis intendens, ad bonitatem actus sufficiat 1-2, q. 1, 3, c. | 3^m | 2-2, q. 11, 1, 2^m | 2, d. 40, 2, c. | 3^m. Verit. q. 20, 1, 2^m. Actus 145, 146. Voluntas 2.
- 58 Actio humana, secundum jus naturale considerata, quadruplex: scilicet habens deformitatem inseparabilem, secunda separabilem, per circumstantias aliquas; indifferens, et secundum se bona. Quol. 9, 5, c.
- 59 Bonum et malum sunt differentiae actionis, inquantum est voluntaria 2, d. 40, q. 1, 1, 1^m. Ma. 52, 54, 55. Actus 157, etc. 163. Bonitas 231.
- 40 Aliqua actio dupliciter dicitur intellectualis: uno modo sicut consistens in intellectu, alio modo ut regulata et imperata ab aliquo intellectu. Et aliqua actio dupliciter dicitur voluntaria: uno modo elicitive, alio modo imperative 1^a q. 112, 1, 1^m | 1-2, q. 1, 1, 2^m | q. 6, prin^o | 4, c. | 5, 1^m | q. 8, prin^o | q. 20, 2, 31, | q. 71, 6, c. | q. 74, 2, c. | Ma. q. 8, 3, 17^m.
- 41 Actio voluntaria, fundatur super actionem naturae 1-2, q. 10, 1, 1^m | 1, d. 12, 1, a. 2. Jus 11. Voluntas 55, etc.
- 42 Eadem actio secundum speciem naturae, potest differre secundum speciem moris, et e converso 1-2, q. 1, 3, 3^m | 3^a q. 47, 3, 3^m | d. 40, 1, 4^m | 4, o.
- 43 Actionum quae ab homine aguntur, illae solae dicuntur humanae proprie quae sunt a voluntate deliberata. Si quae autem aliae actiones homini convenient, possunt dici quidem hominis actiones, sed non proprie humanae, cum non sint hominis inquantum est homo; sicut cum aliquis movet pedem vel manum, aliis intentus, vel fricat barbam 1-2, q. 1, 1, art. 3, | c. | 3^m | Cg. 3, c^o 2, fi. Finis 134. Fricare. Homo 38.
- 44 Actio naturae terminatur ad unum, non autem voluntaria 1^a q. 41, 2, c. | 1-2, q. 10, 2, 2^m. Libertas o. Voluntas 78, etc. Agens 14. Anima 34, 46, 290. Forma 59. Operatio 14. Potentia 14, etc. 18.
- 45 Actio naturalis, semper praesupponitur aliis actionibus. Ma. q. 16, 4, c. fi. | 4^m | 5^m.
- 46 Omnis actio corporis est naturalis, quia non operatur nisi naturaliter. Cg. 3, c^o 102, fi.
- 47 Actio primi principii proprie dicitur operatio, non autem actiones secundorum, sed dicuntur operata 3^a q. 19, 1, c.
- 48 Diversae actiones ad unum effectum, quarum una est ut disponens et alia ut perficiens, dicuntur una 4, d. 7, q. 1, art. 1, c. | Cg. 2, c^o 57, 1^m | 87, 3^m.
- 49 Actio et passio conveniunt in una substantia motus et sunt unus motus numero: differunt tamen propriis rationibus et differunt tantum secundum diversas habitudines 1^a q. 28, 3, 1^m | q. 41, 1, 2^m | q. 45, 2, 2^m | 3, c. | 2, 2, q. 90, 3, c. | 2, d. 40, 4^m | Meta. 11, lect. 9, fi. | Phy. 3, lect. 4, o. | Anima. 3, lect. 2.

ACTIO

- 50 Immo non potest esse idem accidens numero actio et passio, sed eorum differentiae sunt tantum penes terminos, scilicet agens et patiens 2, d. 40, 4, 1^m | Cg. 2, c^o 57, 1^m.
- 51 Actio ut praedicamentum, dicit aliquid fluens ab agente cum motu 1. d. 8, q. 1, 3, 3^m. * Accidens 53, 71, 93. Actio 111.
- 52 Actio speciem habet a forma agentis 1^a q. 14, 5, 3^m | 1-2, q. 1, 3, c. | 3^a q. 19, 1, 3^m | 1, d. 13, 2, c. prin^o | 2, d. 40, 1, c. | 5^m | Cg. 3, c^o 8, 1^m | Verit. q. 20, 1, 2^m | Virt. q. 2, 3, c. | 7, 17^m | Phy. 2, lect. 2, fi. Ma. 43. Operatio 3.
- 53 Actiones differunt specie secundum diversitatem formarum, quae sunt principia earum, licet agentia non differant specie 2, d. 40, 1, c. | 5^m. Homo 40.
- 54 Principium actionis, primo est finis, secundo agens, tertio forma, non autem materia 1^a q. 105, 5, c. Vel potentia 2, me^o. Anima 47, 53.
- 55 Illud quod est indeterminatum, vel in potentia, ut sic, non potest esse principium alicujus actionis 1, d. 45, 3, c.
- 56 Actio speciem naturalem habet ex agente et termino magis, sicut et motus; a principio autem intrinseco est naturalis. Po^a q. 6, 8, c. prin^o.
- 57 Actio quaelibet commensatur virtuti agentis. Nec aliquod agens naturale, nititur ad agendum id quod excedit suam facultatem 2-2, q. 1, 30 | c. Natura 34.
- 58 Omnibus rebus naturaliter insunt principia propriarum operationum, quibus eas convenientes reddant fini suo 4, d. 33, q. 1, 1, c. prin^o.
- 59 Actio est in agente subjective 1, d. 52, q. 1, 1, c. me^o | d. 40, q. 1, 1, 1^m | 2, d. 40, 4, 1^m | 3, d. 18, 1, 4^m | Po^a q. 7, 9, 7^m | 10, 1^m | q. 8, 2, c. * Appetitus 52. Caput 4. Conceptio 3, 35. Subjective.
- 60 Immo actio est tantum in patiente subjective. Meta. 11, lect. 9, fi. | Phy. 3, lect. 3, fi. 5 | Anima. 3, lect. 2, me^o 7.
- 61 Actiones quae sunt in agente, sunt quasi perfectio ipsius. Injuncti autem non sunt nisi actiones cognoscentis et appetentis. Cg. 2, c. 23, 4^m.
Immo non solum actiones immanentes, sed etiam actiones transeuntes, sunt in agente, et sunt perfectiones ipsius. Po^a q. 7, 9, 7^m | 10, 1^m | q. 8, 2, c.
- 62 Omne agens habet in se formam, qua agit. Quol. 6, 2, c. | Spiritu. 2, 10, c. | Anima. 2, c. | 5, c. me^o | 16, c. me^o. Opus. 9, q. 37 | Anima. 3, lect. 7, fi. | lect. 10. Creatura 34.
- 63 Omnis forma dependens ab agente secundum fieri tantum, remanet cessante actione ejus 1^a q. 104, 1, c. | Po^a q. 5, 1, o.
- 64 Impossibile est actionem unius agentis terminari ad formam tantum et alterius ad subjectum formae, nisi in agentibus subordinatis 1^a q. 118, 2, 3^m | 2, d. 18, q. 2, 1, 5^m | Po^a q. 3, 6, 21^m | 9, 21^m.
- 65 Una et eadem actio procedit a primo et secundo agente, non autem a duobus agentibus unius ordinis 1^a q. 101, 5, 2^m.
- 66 Actiones diversorum agentium non possunt terminari ad unum effectum, nisi agentia sint subordinata 3, d. 37, q. 3, 3, c. | Cg. 2, c^o 87, 3^m. * Aestimativa 3. Denominatio 6.
- 67 Non omnis novitas effectus ponit novitatem in actione et mutationem in agente; sed tantum si agens agat ex necessitate naturae, vel actio sit media inter agens et effectum 2, d. 1, q. 1, 5, 11^m | Cg. 2, c^o 35, 1^m | 2^m | Po^a q. 3, 17, 12^m | Opus. 3, c^o 97. * Figura 7. Finis 11, 12, 63, etc. 134. Forma 117, 118.
- 68 Omnis actio potentiae vel virtutis motae a superiori potentia vel virtute, est etiam passio. Unio 5, e.
- 69 Actio est magis propinqua agenti, quam patienti 4, d. 9, art. 2, q. 2, c. fi.
- 70 Quanto agens est potentius, tanto magis potest actionem suam diffundere ad magis distans 1^a q. 118, 1, c. | 2-2, q. 141, 7, 2^m | Cg. 2, c^o 6, 6^m | libo 3, c^o 24, fi. | Po^a q. 3, 4, c. fi. * Imprimere 3. Individuum 10.
- 71 In qualibet actione illud quod est ex parte agentis, est quasi formale; et quod est ex parte patientis vel recipientis est quasi materiale 4, d. 46, q. 2, art. 2, q. 3, c.
- 72 Actio primi agentis est prior in movendo, et posterior in utendo actibus aliorum ad suum finem 3, d. 23, q. 3, a. 1, q. 1, c.
- 73 Actiones omnium secundorum agentium, fundantur super actionem primi agentis 3, d. 23, q. 3, art. 1, q. 1, c. | 4, d. 11, q. 1, art. 3, q. 1, c. Agens 94.
- 74 Actionum quarum una est regula et ratio alterius, una non impedit sed juvat aliam 1^a q. 112, 1, 3^m. * Instans 14, etc.
- 75 Omnis defectus actionis est ex defectu principiorum ejus. Verit. q. 24, 7, c. Actio 54. Defectus 13, 14. * Intellectus 63, etc. Juramentum 25.
- 76 Actio non attribuitur instrumento proprie, sed principali agenti 1-2, q. 16, 1, c. fi. | 2-2, q. 172, 2, 3^m | 3^a q. 13, 3, c. | q. 15, 9, 1^m | 2, d. 35, 1, c. | 4, d. 1, q. 1, art. 1, q. 4, c. | d. 3, art. 2, q. 1, 8^m | d. 5, q. 2, art. 2, q. 2, 1^m | d. 8, q. 2, 3, 1^m | d. 44, q. 1, art. 1, q. 3, 3^m | art. 2, q. 1, 3^m | d. 45, q. 2, a. 1, q. 3, c. | Cg. 2, c^o 87, 3^m | libo 3, c^o 24, me^o | Verit. q. 5, 9, c. | prin^o | q. 12, 8, 5^m | Ma. q. 7, 6, c. | Rom. 9, lect. 3, me^o. Agens 6.
- 77 Actio attribuitur instrumento sicut immediate agenti, sed princi-

- pali agentis sicut in cuius virtute agit instrumentum 3^a q. 66, 5, 1^m. Passio 99.
- 78 Actio instrumenti, semper attingit ad aliquid ultra suam speciem, non autem semper ad ultimam perfectionem intentam a principali agente 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 1, c. meo | d. 8, q. 2, 3, 5^m | Cg. 2, c. 17 3^m | Po^a q. 3, 9, 21^m.
- 79 Oppositum videtur dicere 2, d. 1, q. 1, 3, o. | 4, d. 8, q. 2, 3, 4^m.
- 80 Una res potest esse causa actionis alterius rei quadrupliciter: scilicet dando ei virtutem, conservando et movendo seu applicando ad agendum, et sicut agens principale respectu instrumenti. Po^a q. 3, 7, c. meo fi. Conservatio 9. Causa 41.
- 81 Actio instrumenti duplex: scilicet secundum propriam formam, et ut movetur a principali agente. Prima est alia ab actione principalis agentis, secunda vero eadem 3^a q. 19, 1, c. | 2^m | 2, c. | q. 62, 1, 2^m | 1, d. 1, q. 1, art. 4, q. 1, c. meo. Verit. q. 22, 13, c. | q. 27, 4, c. | 2^m | Po^a q. 3, 4, c. meo. * Meritum 1, 4, 9, 12, 21, 22, 26, 28.
- 82 Unitas et pluralitas actionis duplex: scilicet numeralis ex subjecto agente et specifica ex principio quo agens agit, idest ex forma. Unio 5, c. * Misericordia 28. Natura 15, 17, 34. Naturale 25. Numerus 18. Ordo 15. Passio 99. Peccatum 342.
- 83 Actio potest esse una et passiones multae, propter unum agens et multa patientia, et e converso. Cg. 2, c. 73, meo etc.
- 84 Si sit unum agens principale et duo instrumenta, dicitur unum agens simpliciter et duae actiones; si autem e converso, dicitur o converso 1^a q. 76, 2, c.
- 85 Instrumentum duas habet actiones: scilicet unam instrumentalem secundum quam operatur, non in virtute propria, sed in virtute principalis agentis: aliam propriam, quae competit sibi secundum propriam formam: sicut securi competit scindere, ratione suae acuitatis; facere autem lectum, inquantum est instrumentum artis. Non autem perdit actionem instrumentalem, nisi exercendo actionem propriam. Scindendo enim facit lectum 3^a q. 62, 1, 2^m.
- 86 Impossibile est quod eadem numero essentialiter sit actio principalis agentis et instrumenti 3^a q. 19, 1, c. | 3, d. 18, 1, 4^m | Anima. 2, c. meo fi.
- 87 Actionem cuiuslibet agentis, etiam instrumenti, oportet egredi a potentia ejus. Po^a q. 3, 4, c. meo.
- 88 Malum in actione, semper causatur ex defectu agentis principalis vel instrumentalis. Similiter in effectu proprio, vel ex indispositione materiae. Sed in patiente, ex imperfectione vel defectu agentis vel materiae 1^a q. 49, 1, c. | 3^m | 1-2, q. 18, 2, c. Ma. q. 16, 6, c. primo. Defectus 13, 14. Ma. 26, 43. Po^a 2, 3, 14.
- 89 A diversis actionibus idem actum est quadrupliciter: scilicet propter insufficientiam agentium: vel quia idem non potest simul una actione, vel effectus non est unus simpliciter, sed tantum subjecto, vel agens unum est instrumentum alterius 3, d. 18, 1, 5^m. * Principium 1, 3. Purgatio 8. Scandalum 4. Sollicitudo 4. Solitudo. Veritas 1. Virtus 6, 7, 2, 55.
- 90 Agens agit aliquo dupliciter; scilicet actione et forma 1^a q. 101, 1, c. | 1, d. 32, q. 1, 1, c. fi.
- 91 Omnis actio est per aliquam formam 1^a q. 48, 1, 1^m | q. 76, 1, c. | 3^a q. 19, 1, 3^m | Spiritu. 2, c. | Opus. 9, q. 37. Operatio 46.
- 92 Forma est principium actionis 22, q. 179, 1, 1^m | 1, d. 45, 3, c. | 4, d. 12, q. 1, 2, o. | d. 49, q. 2, 3, 6^m | 4, c. primo. Vel potentia 2. Immo potentia in nobis dicitur esse principium actionis 1^a q. 83, 2, c. | 1^m | 2^m | 1-2, q. 74, 1, c. | Actus 74. Esse 73. Habitus 50.
- 93 Forma non nominat principium actionis, ut est in agente, sed ut respicit effectum 1^a q. 14, 8, c.
- 94 Actio non tantum attribuitur formae, sed etiam composito. Ideo mensuratur secundum utrumque 4, d. 49, q. 2, 3, 6^m. Actus 18, 182, etc. Esse 15.
- 95 Actiones sunt suppositorum 1, d. 5, q. 1, 1, c. Ignis 8, 18. Medium 6, etc. Actus 185. Operatio 45.
- 96 Immo actiones ipsius naturae. Opus. 37, c. 4.
- 97 Actionis physicae duplex est terminus: scilicet generatio et forma quae est finis generationis. Opus. 32, c. 2 | Phy. 2, fi.
- 98 Oportet modum actionis esse, secundum modum formae agentis. Cg. 2, c. 21, 8^m | 22, 3^m | libo 3, c. 55, 1^m | 58, 1^m | 73, 2^m | Po^a q. 3, 17, 12^m | q. 5, 3, 6^m | Anima. 2, 6^m | Quol. 3, 7, c.
- 99 In formis non subsistentibus, actio mensuratur secundum quantitatem ejus quod de forma receptum est in subjecto: in subsistentibus vero, secundum quod subjectum subditur ei magis et minus 4, d. 49, q. 2, 3, 6^m | 4, c. primo.
- 100 Forma substantialis, non est principium actionis, nisi mediante qualitate 1^a q. 77, 1, c. | 4^m | 3^a q. 77, 3, 3^m | 1, d. 7, q. 1, 1, 2^m | 2, d. 14, 5, 2^m | 1, d. 12, q. 1, art. 2, q. 2, c. | Verit. q. 2, 14, c. | Po^a q. 1, 1, 1^m | q. 2, 1, 6^m | Spiritu. 11, o. | Anima. 12, c. Vel quantitas 28.
- 101 Qualitatis actio non producit formam substantialem, nisi in virtute formae substantialis 1^a q. 45, 8, 2^m | q. 67, 3, 3^m | q. 115, 5^m | 3^a q. 77, 3, 3^m | 2, d. 1, q. 1, 4, 5^m | d. 18, q. 2, 3, 2^m | Cg. 3, c. 69, fi. | Po^a q. 3, 8, 13^m | Ma. q. 4, 4, 3^m | Anima. 12, c. meo fi. | Quol. 1, 6, 3^m | Quol. 6, 2, c. | Quol. 8, 3, c. | Quol. 9, 11, o. | Meta. 6, lect. 8, fi. c. fi. * Relatio 7, 38, 40. Sacramentum 3, 82.
- 102 In cognoscentibus, principia actionum sunt cognitio et appetitus: in aliis autem sunt formae eorum 4, d. 33, q. 1, 1, c. primo.
- 103 Actio sine corpore, non convenit formae quae unitur materiae. Spiritu 2, c. * Tempus 29, etc.
- 104 Omnis actio cuiuslibet rei, est per formam specificam naturae ejus, sicut per primum principium 1, d. 49, q. 1, art. 1, q. 1, c. | Quol. 6, 2, c. Agens 84.
- 105 Forma perfecta secundum esse reale, potest esse principium actionis transeuntis, non autem imperfecta 1-2, q. 5, 6, 2^m.
- 106 Actio est indicium virtutis, et virtus essentiae, solum si actio procedit a virtute, et virtus ab essentia 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m.
- 107 Forma ut forma est principium agendi simile. Sed non potest disponere patiens nisi perfecta. Anima. 2, lect. 14, fi. * Verbum 78, etc. Veritas 4, 44.
- 108 Forma determinata ad unam operationem, non requirit dispositionem 1-2, q. 49, 4, c. | 1^m | 1, d. 45, 3, c.
- 109 Formae dependentes a materia, non habent per se operationem. Anima 1, c. Visio 2. Vivificare 2.
- 110 In eodem instanti acquiritur forma, et incipit actio 1-2, q. 113, 7, 4^m. Verit. q. 29, 8, 3^m | Anima. 18, 5^m.
- 111 Actio secundum primam impositionem nominis, importat originem motus, quo remoto, nihil aliud quam ordinem originis importat 1^a q. 41, 1-2^m | q. 45, 3, c. * Actio 51.
- 112 Oppositum videtur dicere 2, d. 40, 4, 1^m | Cg. 2, c. 56, 3^m.
- 113 Actio proprie est actualitas virtutis 1^a q. 51, 1, c. Amor 42, 133, etc. Assumere 3, c. Compositio 16.
- 114 Actio quaedam est finis, non autem quaelibet 1-2, q. 1, 1, 2^m | q. 18, 1, 2^m. Cg. 3, c. 2, fi. | Po^a q. 5, 5, 14^m | Ethic. lect. 1, fi. c. Conjunctio 10. Contactus 2. Cultus 11. Divisio 16, 18. Eucharistia 29. Habere 1. Habitus 1, 2, 21, 25. Finis 30.
- 115 Quaelibet actio eo modo est bona, quo habet esse: sed non est bona simpliciter nisi habeat plenitudinem sui esse 1-2, q. 18, 1, o.
- 116 Actio humana est bona vel mala quadrupliciter: scilicet ex genere, ex objecto, fine, circumstantiis, et hujusmodi 1-2, q. 18, o. q. 20, 1, 2, c. | q. 73, 7, 1^m. Actio 49.
- 117 Eadem actio inquantum multa, potest esse bona et mala, non autem inquantum una 3^a q. 82, 5, 3^m | 2, d. 40, 4, o.
- 118 Actio sequitur rem ratione generis, quandoque vero ratione speciei 4, d. 33, q. 1, 1, c.
- 119 Quod attribuitur alicui ut ab eo in aliud procedens, ut actio, et relatio, non facit compositionem cum eo. Po^a q. 7, 8, c. | 6^m. Imaginatio 15. Compositio 16.
- 120 Omnis processio est secundum aliquam actionem, et e converso. 1^a q. 27, 1, c. Incipere 2, etc. Injustitia 4, etc.
- 121 Actio sine motu non infert ex se passionem, nisi grammaticae, ut in divinis 1^a q. 41, 1, 3^m | Quol. 4, q. 6, o. Juramentum 23. Lex 45, 54, 69, etc. Modestia 2, etc. Necessitas 28. Numerus 18.
- 122 Actio cum motu est semper cum innovatione, fieri, et corruptione; non autem actio sine motu 1^a q. 41, 1, 3^m | Quol. 4, 9, o.
- 123 In actione aliqua, potest esse resistentia dupliciter: scilicet vel ex parte agentis, idest, quando ex contrario agente, virtus agentis debilitatur: vel ex parte effectus, idest, quando ex contraria dispositione effectus, actio impeditur 4, d. 11, q. 1, art. 3, q. 3, 2^m. Desistere 2. Defectus 2, 4, 13, 14. Difficile 2. Agens 43.
- 124 Actio tantum dupliciter impeditur a contrario ex quo fit generatio: scilicet debilitando virtutem agentis, et per indispositionem patientis. Primum accidit, scilicet in compatiens, secundum vero est per se 4, d. 5, q. 1, art. 3, q. 3, 4^m. Passio 82, 83. Posterius. Providentia 30, 33, 45. Relatio 7, 15, 16, 38, 42, 60. Religio 102. Restitutio 2, 4, 10. Sapientia 35, 36. Servitus 2. Sterilitas 1. Tempus 6. Vinculum 2. Forma 135. Defectus 3. Dispositio 33. Activum. Aer 4. Amor 68. Angelus 635. Anima 15, 32, 172, 203, etc. 210, 262, 286, etc. 354, 360. Animal 10. Ars 7, 22, 41, 42. Beatitudo 18, 19, 20, 68, 117, 135. Causa 103. Conceptio 3, 36. Consilium 25. Contrarium 26. Cor 11. Corpus 16. Creatio 19, etc. Daemon 106, 108. Densitas. Effectivum. Elementum 18. Femina 2, 3. Filiatio 6. Forma 30, 59, 157, 158. Generatio 11, 12, 23, 61. Generativa. Grave 1, etc. Habitus 11, 38. Ignis 11, 18. Imaginativa 3. Lex 4, 10. Lux 2. Magi 7, etc. Malum 41. Motus 11, 12. Naturale 4. Passio 8, 9, 10. Propositio 9. Providentia 37. Ratio 22. Scandalum 3, etc. Scientia 20, 130, etc. 155. Semen 11, 12. Spiratio 2, etc. Subtilitas 2. Virtus 3, 86, 170. Visus 7. Christus 163.
- 1 ACTUALITAS cuiuslibet rei, est lumen ejus: quia per eam intelligitur. Causis lect. 6. Adam 78, 79. Angelus 292, etc. Attentio 3. Baptismus 104, 188. Clausio. Cogitatio 4. Confessio 60. Confirmatio 42. Contemptus 6. Contritio 21, 22, 27, etc. Damnatio 16. Defectus 12. Daemon. 93. Dicere 8.
- Esse est actualitas omnis, formae 1, q. 3, 4, c. | q. 4, 1, 3^m | q.

ACTUS

ACTUS

- 5, 1, c. | q. 54, 1, c. | Poa q. 7, 2, 9^m. Esse 48. Eucharistia 191, 269, 274. Fides 107, 111. Filiatio 33. Forma 46. Gratia 154. Haresis 112. Ignis 18. Ignorantia 1. Imago 35. Incarnari 10. Maria 59, 63, 64. Nitor 2. Nox 3. Omissio 11, 18. Paulus 5. Peccatum 3, 20, 21, 105, 107, 113, 228, 285, 287, 315, 331, 340, 350, 356, 373. Poena 19, 57. Poenitentia 110, 128. Prophetia 40. Raptus 8. Sacramentum 71, 80, 105. Satisfactio 16. Semen 20. Superbia 2, 21. Unctio 12. Verbum 6, 13. Voluntas 50.
- 1 ACTUS duplex: scilicet primus, et secundus 1^a q. 48, 5, c. | 12, q. 3, c. | q. 111, 2, c. fi. | d. 7, q. 1, 1, 2^m | 2, d. 35, 1, c. | Poa q. 1, 1, c. | Ma. q. 1, 4, 5, c. | q. 16, 6, 4^m | Quol. 9, 3, c. | Anima. 2, primo c. | Lect. 11, o. Angelus 27. Anniversarium. apostoli 1, 11. Perfectio 6, 29.
- 2 Actus primo primus est forma. Sed secundo primus est esse: secundus autem, est operatio. Verit. q. 5, art. 10. Actus 71.
- 5 Actus primus est esse, secundus autem operatio 1-2, q. 111, 2, c. fi. | 1, d. 7, q. 1, 1, 2^m. Attritio 2. Bonitas 165, 245, etc. Coactio 7. Concupiscentia 7, 12.
- 4 Actus formae duplex: scilicet primus, idest, informatio materiae; et secundus, idest operatio, quae attribuitur supposito, ante autem primus. Verit. q. 27, 3, 25^m. Daemon 29, 33, 65. Deus 32, 34, 19. Duratio o. Elieere 1. Esse 31, 32, 35, 41. Essentia 3. Aeternitas 19. Imperare 1, 3, 10, etc.
- 5 Actus rectus et reflexus sunt idem 1, d. 1, q. 2, 1, 2^m | d. 10, 5, 2^m | d. 17, q. 1, 5, 4^m. Judicium 1, etc. Libertas 6. Numerus 19.
- 6 Oppositum videtur dicere 1^a q. 28, 4, 2^m | q. 87, 3, 2^m. Objectum 7. Qualitas 12. Vel actio 19.
- 7 Quincuplex diversitas actuum: scilicet ex diversitate formali objectorum, vel principiorum, vel mediorum, vel finium, scilicet ultimi vel proximi, vel ex accidentibus horum. Et tantum prima diversificat potentias, secunda et tertia habitus intellectus, quarta habitus morales, sed quinta nullum 1^a q. 79, 10, 3^m | 2, d. 24, q. 2, 2, 5^m | d. 40, 2, c. | Verit. q. 15, 2, 12^m. Actio 4, 5, etc.
- 8 Actus dupliciter significatur: scilicet ut conceptus, et ut exercitus 4, d. 8, q. 2, art. 1, q. 4, art. 1. Ratio 45, etc. Rectitudo 2.
- 9 Actus dupliciter est alicujus potentiae: scilicet elicitive, et imperative 1-2, q. 1, 1, 2^m | q. 6, primo 4, c. | q. 8, primo | 3^a q. 85, 2, 1^m | 2, d. 24, q. 1, 2, 3^m | d. 25, 3, c. | 3, d. 12, q. 2, 2, c. | d. 27, q. 2, 3, 4^m | art. 4, q. 3, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, 4^m | q. 3, a. 1, q. 3, c. | q. 4, a. 7, q. 1, 1, 2^m | Cg. 3, c^o 138, primo 1 | Verit. q. 14, 4, 6^m. Simonia 11, 23.
- 10 Actus potest diminui dupliciter: scilicet quo ad facilitatem, et quo ad executionem. Ideo omne quod diminuit actum primo modo, diminuit principium ejus, scilicet formam; non autem secundo modo. Ma. q. 7, 2, 16^m.
- 11 In actu est duplex modus: scilicet secundum rationem habitus, ut bene vel male; et secundum rationem potentiae, ut materialiter, vel immaterialiter, et libere. Verit. q. 24, 1, 4^m. Vivificare 2.
- 12 Actus dupliciter dicitur esse actus virtutis vel vitii: scilicet vel quia est a tali habitu, vel quia est similis. Ma. q. 2, 4, 11^m.
- 15 Immo actus virtutis aliquando est ei dissimilis. Verit. q. 20, o. 3, 3^m.
- 14 Actus dupliciter est similis actui: scilicet vel quo ad speciem vel quo ad modum. Verit. q. 20, 3, 3^m.
- 15 Primus actus transiens, est nobilior actu secundo, et finis ejus; sed de immanenti est e converso. Poa q. 5, 13, 14^m.
- 16 Actus dupliciter dicitur esse moralis: scilicet essentialiter idest elicitus a voluntate, et quo ad usum, idest, imperatus 1-2, q. 1, 1, c. | 2^m | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 2, c. | d. 27, q. 2, 3, 4^m.
- 17 Aliquis actus est unus numero secundum esse naturale, et duo in genere moris 1-2, q. 29, 6, o. | 2, d. 24, q. 3, 4, 5^m.
- 18 Omnis actus refertur ad duo originaliter: scilicet ad agens, et ad principium actionis, idest, ad formam 1, d. 11, 2, c.
- 19 Actus existendi triplex: scilicet quidam potentiae omnino impermixtus, alius semper potentiae permixtus, tertius medio modo se habens. Opus. 9, q. 47.
- 20 Actus dupliciter impeditur ab aliquo: scilicet per modum contrarii et simplicis negationis 2, d. 23, q. 2, 1, 5^m | Ma. q. 3, 7, c.
- 21 Actus dupliciter impeditur: scilicet per defectum potentiae agentis, et potentiae patientis 2, d. 33, q. 2, 1, 5^m. Actio 121. Defectus 4.
- 22 Actus dupliciter finitur: scilicet per agens, et per subjectum: sicut ex voluntate artificis recipit quantitatem et terminum pulchritudo domus, sed calor in lignis terminatur, et recipit quantitatem secundum dispositionem lignorum. Et neutro modo actus divinus est finitus. Poa q. 1, 2, c.
- 25 Actus dupliciter non est ordinatus in Deum: scilicet ex parte actus non ordinabilis, ut omne peccatum, vel ex parte agentis 1-2, q. 21, 4, c. | Ma. q. 9, 2, c.
- 24 Actus immediate ad Deum ordinatur dupliciter: scilicet ex parte unius personae, et in persona totius ecclesiae. Primus convenit cuilibet baptizato, secundus vero tantum sacerdoti 4, d. 21, q. 2, 2, 2^m.

S. Th. Opera omnia. Index.

- 25 Potentia dupliciter est actus corporis: scilicet informando organum, et in essentia animae 1^a q. 76, 8, 4^m | 3, d. 15, q. 2, art. 3, q. 2, 2^m | Verit. q. 26, 9, 3^m.
- 26 Actus rationis sunt, scilicet intelligentia indivisibilium, compositio et divisio, et discursus. Poster. primo. Perihier. primo. Immo operationes intellectus sunt tantum duae, secundum Philosophum: scilicet una quae vocatur indivisibilium intelligentia, alia autem operatio est intellectus componentis et dividens 1, d. 19, q. 5, 1, c. | Spiritu 11, 7^m | Quol. 5, 9, c.
- 27 Triplex actus, cui correspondet triplex mensura: scilicet esse rei temporalis, esse rei aeviternae, et esse rei aeternae 1, d. 19, q. 2, 2, c.
- 28 Actus unus non potest terminari ad duo objecta. Quol. 9, 7, c. | 3^m. Adam 18. Amor 185, 186.
- 29 Oppositum videtur dicere 1, d. 1, q. 2, 1, 2^m | d. 10, 5, 2^m. Angelus 40.
- 50 Actum oportet proportionari objecto, et agentis: sed ab objecto speciem habet, a virtute vero vel a potentia agentis habet modum intensionis 1^a q. 89, 6, c. | 2-2, q. 26, 7, c. | 3, d. 29, 2, 3^m | d. 32, 4, c.
- 51 Actus dupliciter potest immutari: scilicet ex parte potentiae et ex parte objecti. Verit. q. 27, 3, c.
- 52 Potentiae distinguuntur per actus, et actus per objecta 1^a q. 77, 3, o. | 1, d. 17, q. 1, 4, c. | 2, d. 44, q. 2, 1, c. | 4, d. 7, q. 2, art. 1, q. 2, c. | d. 15, q. 2, art. 1, q. 1, 2^m | d. 18, q. 1, art. 1, q. 2, c. | Verit. q. 2, 2, 2^m | q. 15, 2, c. | Anima. 13, o. | Anima. 2, lect. 2, primo | lect. 6, meo 4. * Appetitus 40. Assumere 3.
- 55 Actus cujuslibet potentiae vel habitus, sumitur secundum ordinem potentiae vel habitus ad objectum 2-2, q. 2, 5, c. | Ma. q. 6, 19^m.
- 54 Nomina quandoque aequivocantur ad actus et habitus et objecta 4, d. 15, q. 2, art. 1, q. 1, 2^m. * Contemplatio 1, 12.
- 53 Nihil subest potentiae habitui vel actui, nisi mediante ratione formali objecti 1-2, q. 1, 1, c. | 2-2, q. 1, 3, c.
- 56 Sicut se habet actus ad actum, sic et potentia ad potentiam, respectu objecti adaequati, non autem respectu objecti particularis 1-2, q. 2, 2, 5, c. | Ma. q. 6, 19^m. * Divisio 5. Finis 50, 51, 84, 89, 91, 110. Fructus 19.
- 57 Objectum comparatur ad actum potentiae passivae ut principium et causa movens: ad actum vero potentiae activae ut terminus et finis ejus 1^a q. 77, 3, c. | 1-2, q. 1, 3, c. | Anima. 13, c. | Anima. 2, lect. 6.
- 58 In omni potentia passiva, objectum est naturaliter prius actibus ejus. Cg. 3, c^o 26, 7^m.
- 59 Actus in rationem objecti, et actus in objectum sub tali ratione, sunt ejusdem speciei; ut visio luminis, et visio coloris 2-2, q. 25, 1, c.
- 40 Oppositum videtur dicere 1^a q. 87, 3, 2^m. * Libertas 1, etc.
- 41 Omnis virtus et potentia eodem actu fertur in objectum et in rationem formalem objecti 2-2, q. 25, 1, c. | Cg. 1, c^o 76, 1^m.
- 42 Oppositum videtur dicere 1^a q. 87, 3, 2^m. * Memoria 3, etc. Motus o.
- 45 Nihil potest esse objectum habitus vel actus, nisi objectum potentiae subiectae utrique 2-2, q. 162, 3, c.
- 44 Omnis actus laudatur ex duobus: scilicet ex objecto, et ex qualitate vel modo. Anima. fi. * Natura 29, 30. Objectum 6, 13, 15, 16.
- 43 Omnis actus secundum suam substantiam habet speciem ex objecto; sed secundum rationem malitiae, ex singulis defectibus singulas species habet 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 3, 2^m.
- 46 Prima bonitas vel malitia actus moralis est ex objecto convenienti, sicut in naturalibus ex forma. Et dicitur bonum vel malum ex genere, idest, secundum speciem 1-2, q. 18, 2, c. * Praedicari 36, 37. Quantitas 15. Species 2.
- 47 Species bonitatis vel malitiae actuum ex objecto per se ordinato ad finem, continetur sub specie ex fine. Si autem per accidens, sunt species disparatae 1-2, q. 18, 7, o. | 22, q. 11, 1, 2^m.
- 48 Actus moralis habet speciem ex objecto, et fine 1^a q. 48, 1, 2^m | 1-2, q. 1, 3, o. | q. 7, 3, 3^m | 4, o. | q. 13, 2, 3, o. | 4, 5, 6, 8, c. | q. 19, 1, c. | q. 58, 2, c. | q. 60, 1, 3^m | q. 71, 1, o. | 3, o. | 2-2, q. 4, 3, c. | q. 19, 3, 4, c. | q. 23, 4, c. | q. 25, 1, c. | q. 47, 5, c. | q. 64, 7, c. | q. 92, 2, c. | q. 110, 1, c. | q. 154, 1, c. | q. 181, 2, 1^m | 1, d. 48, 2, c. | 2, d. 22, q. 1, 1, c. | d. 34, 2, 3^m | d. 38, q. 1, 1, 3^m | d. 40, 1, o. | d. 42, q. 2, 3, c. | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 2, c. | Cg. c^o 8, 1^m | 139, 2^m | Poa q. 3, 6, 12^m | Ma. q. 1, 1, 4^m | q. 2, 3, 1^m | 4, o. | 6, c. | 2^m | 10, c. | q. 6, c. meo | q. 7, 4, 4^m | q. 10, 1, 2, c. | q. 12, 3, c. | q. 14, 2, 3, c. | Virt. q. 1, 2, 3^m | q. 2, 3, 40, c. | q. 4, 4, c. | Quol. 3, 2, 7, c.
- 49 Actus moralis est bonus vel malus principaliter ex objecto et fine, secundario autem ex circumstantiis 1-2, q. 18, 2, 3, 4, o. | q. 21, 1, o. | q. 42, 6, c. | q. 72, 1, 1^m | Ma. q. 7, 3, c. | q. 10, 1, 2, c. | Quol. 4, 16, c. Actio 116. Objectum 14. Actus 127. Circumstantia 6. Vel peccatum 218. Accidens 55, 66. Adam 90. Addere 5. Agens 40, 49, etc. 73, 103, 108. Agere 6. Amor 38, 46, 231, 240. Ampliatio. Angelus 27, 35, 40, 44, etc. 119, 146,

ACTUS

- 159, etc. 315, 319, 331, 390, 392, 463, etc. 512, 520, etc. 532, 536, 543, 562. Anima 22, 51, 52, 60, 111, 144, 190, 216, 252, 254, 256, 269, 298, 271, 299, 337, 347, 352. Animal 4. Annexum 2. Antecedens 2.
- 57 Determinatio actus ad speciem moris, est duplex: scilicet ex objecto, et fine 4. d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, c.
- 54 Unus proximus actus, est objectum ejus, sed ordo ad finem remotum, est circumstantia actus. Ma. q. 2, 4, 9^m | 6, 9^m | 7, 8^m. * Apostoli 1, 11, 29. Argumentum 5. Assentire 1. Bonitas 67, 77, 155. Causa 64, 97. Cognitio 69. Color 8. Compositio 1, 2, 3. Concupiscentia 7. Consilium 4, 23. Contemplatio 1, 4, 7, 11, etc. Contingens 7. Contritio 29, 31. Convenientia 1. Corpus 2, 3, 30. Corruptio 1. Creatura 34. Credere 7, 27. Defectus 12. Delectatio 4.
- 52 Objectum comparatur ad actum interiore ut finis: ad exteriorem vero, ut materia circa quam 1-2, q. 18, 6, c. | q. 51, 2, 3^m | q. 72, 3, 2^m.
- 55 Actus non denominatur a potentia, nisi sit ab ea sine respectu ad aliam 1-2, q. 8, 2, c. | 1, d. 1, q. 1, 1^m | 2, d. 24, q. 1, 3, 1^m | Ethi. 3. lect. 14, prin^o. * Deus 32, 68, 103, 135, 137, 262, 327, 381. Differentia 7, 13. Definitio 30. Dispositio 21, 47. Divisio 5, 8. Educi 1. Elementum 7. Elicere 1. Eos 8, 16, 21, 33.
- 54 Esse in potentia, nihil aliud est, quam ordinari ad actum. Ma. q. 1, 2, c. * Esse 1, 7, 11, 33, 41, 48, 57, 59, 60.
- 55 Esse in actu, et in potentia, non possunt simul esse in eodem, respectu ejusdem 1, d. 8, q. 3, 1, 3^m. * Aevum 5. Essentia 3, 4. Aeternitas 19, 32. Eucharistia 15. Fides 40. Fieri 19. Finitum 2. Fluxus 3. Forma 1, 38, 46, 47, 57, 61, etc. 101, 111, 174, 175. Generatio 27, 28. Genus 9, 30. Gratia 13, 65, 77, 114, 118, 132, 137, 141. Gustus 3. Habere 6. Honor 26. Idea 41. Imago 26, etc. Incipere 4. Indeterminatum. Individuum 12. Indivisibile 2.
- 56 Immo idem respectu ejusdem non secundum idem, potest esse actu, et potentia. Spiritu. 10, 4^m | Anima. 5, c. fi. | 2^m | 3^m. * Infinitum 1, etc. 9, 28, 32. Innocentia 14, 15. Intelligibile 2. Intelectio 2, 3, 5, c. Lex 26, etc. 121. Libertas 1, 6, 9. Motus 71.
- 57 Nulla potentia potest esse sine actu. Spiritu. 1, c. Materia 3. * Lucea 1-2. Luciditas 2. Lumen 18. Lux 13, etc. 19. Maria 6. Materia 32, 42, 50. Matrimonium 24, 50, etc. 120. Melius 3, 4. Memoria 5, 6, 8. Motus 1, etc. 13, 27, etc. 65. Naturale 10. Nomen 50, 67.
- 53 Non omnis diversitas actuum, sed tantum formalis facit diversitatem potentialium 1^a q. 77, 3, c. | q. 79, 7, 9, c. | 10, 3^m | 1-2, q. 51, 1, 1^m | 2, d. 24, q. 2, 2, 5^m | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Verit. q. 15, 2, c. | 13^m | 14^m | Anima. 2, lect. 6, fi. * Numerus 2. Omnisio 4. Oratio 1, 2, 92. Pars 8, etc. 21, etc. 45. Participatio 9, 10. Passio 19. Peccatum 320, 355, 405, 414, etc. Potentia 33. Per 3. Perfectio 31, 65. Plantae 2. Potestas 18.
- 50 Non omnis diversitas actuum indicat diversitatem potentialium, sed tantum quando non possunt reduci in idem principium. Verit. q. 15, 1, c. fi. | 2, 12^m. * Praedicari 24, 36, 37. Praelatio 14. Privatio 7. Proportio 1, 7. Prudentia 9. Qualitas 12. Quantitas 15, 18, 25. Raptus 15, 16. Relatio 64, 89. Reflecti. Resurrectio 36. Sacerdos 25, etc. Sacramentum 9, 27, 75, 81. Sanctificatio 2. Sanguiis 2. Scientia 16, 65. Seditio 4. Semen 2, 14, 15, 16. Sensibile 5. Sensus 7. Separatio 1. Sigillum.
- 60 Actus diversarum potentialium, differunt genere 1-2, q. 23, c. | q. 54, 1, 1^m | Verit. q. 15, 2, 13^m.
- 61 Oppositum videtur dicere. Phy. 7, lect. 8, prin^o 4.
- 62 Unus actus, potest pertinere ad diversas potentias 1-2, q. 56, 2, 1^m. Verit. q. 1, 4, 4, c. | q. 22, 13, 8^m | q. 24, 5, c.
- 65 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 11, 4, 7^m | 4, d. 14, q. 2, a. 3, q. 1, c. | Christus 61, 83, 126, 153, 227. * Similitudo. Simpliciter 5. Species 2. Subjectum 5, 6. Substantia 4, 11. Successio 6. Sum. Tempus 23, 39. Timor 13, 14, 60, 76. Totum 15. Transductio 4. Verbum 13, 61. Virtus 21, 22. Universale 23. Uti 16. Vestis 4. Visus 7. Vita 10. Voluntarium 1, 8. Voluntas 11.
- 63 Idem actus potest pertinere ad diversas potentias, secundum diversas rationes, et diverso ordine, non autem aequaliter, et eodem ordine 1-2, q. 56, 2, 1^m | Verit. q. 11, 4, c. | q. 2, 2, 13, 8^m | q. 24, 5, c.
- 64 Unus potentiae non possunt esse simul plures actus 1^a q. 58, 7, 2^m | q. 62, 7, 3 | 1-2, q. 51, 1, 3 | 2-2, q. 18, 1, 3^m | 1, d. 4, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Cg. 1, c^o 76, 3^m | Libe 2, c^o 60, fi. | Verit. q. 15, 1, c. Oppositum videtur dicere. Verit. q. 28, 9, 1^m | 6^m.
- 60 Unus potentiae non possunt esse simul plures actus completi perfecti et distincti, nisi sint subordinati 1^a q. 58, 7, 2^m | q. 62, 7, 3 | 1-2, q. 51, 1, 3^m | 2-2, q. 18, 1, 3 | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Cg. 1, c^o 76, 3^m. Libe 2, c^o 60, fi. | Verit. q. 15, 1, c.
- 67 Proximum principium actus est vis appetitiva 2-2, q. 58, 4, c.
- 68 Actus et potentia non sunt semper in eodem genere 1, d. 7, q. 1, 2, 2^m.
- 69 Oppositum videtur dicere 1^a q. 77, 1, c. | 1, d. 3, q. 4, 2, c. | Verit. q. 8, 3, 9, c. | Spiritu. 11, c. | Anima. 12, c. | 20, c. | Phy. 1, lect. 15, fi.
- 70 Actus respectu unius potentiae differunt specie, qui respectu

ACTUS

- alterius potentiae, sunt ejusdem speciei 1-2, q. 13, 5, c. | Ma. q. 2, 4, c.
- 71 In rebus compositis est duplex actus, et duplex potentia; scilicet ad formam et ad esse. Sed in spiritualibus non est prima potentia. Spiritu. 1, c. fi. Actus 2.
- 72 Quaelibet potentia immaterialis et nulla materialis reflectitur super actum suum 1^a q. 87, 3, 3^m | 2-2, q. 25, 2, c. | 1, d. 17, q. 1, 5, 3^m | 3, d. 23, q. 1, 2, 3^m | Cg. 4, c^o 11, prin^o | Verit. q. 22, 12, c. | Poster. prin^o.
- 73 Principium actus est potentia et objectum: ideo actus potest immutari ex parte utriusque: sed ex parte potentiae a solo Deo nisi per accidens in organicis. Verit. q. 27, 3, c.
- 74 Potentia est principium actus, quo ad substantiam ejus; sed habitus quo ad formam et perfectionem actus 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m | Cg. 4, c^o 7, 3^m | Virt. q. 1, 12, 4^m | Po^a 1, etc.
- 75 Actus est prior potentia 1^a q. 82, 3, 2^m | Meta. 9, lect. 7, 8, 6, o. | libe 12, lect. 4, fi. | lect. 5, fi. c. | lect. 6, prin^o 8, 9, o. | libe 12, lect. 4, d.
- Immo actus est posterior potentia 1^a q. 77, 3, 1^m.
- 76 Actus in diversis est prior potentia, sed in eodem est posterior secundum tempus 1^a q. 3, 1, c. | 8, c. fi. | q. 77, 3, 1^m | q. 82, 3, 2^m | q. 85, 3, 1^m | q. 94, 3, c. | 1-2, q. 50, 2, 3^m | 1, d. 7, q. 1, 1, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 1, c. | d. 4, 3, 1^m | Cg. 1, c^o 16, 2^m | libe 2, c^o 16, 10^m | 78, fi. | Verit. q. 13, 1, 10^m | Po^a q. 6, 6, c. | q. 7, 1, c. prin^o | Ma. q. 4, 3, c. fi. | Virt. q. 4, 3, c. prin^o | Spiritu. 1, c. 10, c. | 3^m | Quol. 5, 19, c. | Opus. 31. | Meta. lect. 12, me^o 3 | libe 3, lect. fi. 3 | libe 7, lect. 2, prin^o 3 | libe 9, lect. 7, 8, 9, o. | libe 12, lect. 4, fi. | lect. 6, me^o | libe 3, etc. | libe 7, lect. 2, c. libe 6, lect. 8, 9, o. | libe 12, lect. 4 | Anima 2 | libe 3, lect. 10 | lect. 11, fi.
- 77 Actus semper superat potentiam in bono et malo 1-2, q. 71, 3, c. | 2, d. 19, 4, 3^m | d. 44, q. 1, 1, 2^m | Po^a q. 7, 2, 9^m | Meta. 9, lect. 11, o.
- 78 Oppositum videtur dicere 1^a q. 25, 1, 2^m.
- 79 Potentia secundum quod ordinatur ad actum, habet rationem boni. Ma. q. 1, 2, c. | 8^m.
- 80 Potentia naturalis est imperfecta, nisi reducat ad actum; non autem obediens. Verit. q. 8, 4, 13^m.
- 81 Oppositum videtur dicere 2, d. 24, q. 2, 2, 1^m.
- 82 In potentiis ordinatis actus potentiae superioris est sicut forma actus potentiae inferioris 1-2, q. 13, 1, c. | q. 17, 4, c. fi. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 2, 2^m | Verit. q. 11, 5, o.
- 83 Actus potentiae inferioris se habet ut materiale respectu actus potentiae superioris, et ille, ut formale respectu ejus 1-2, q. 17, 1, 4, c.
- 84 Nullus actus finitur nisi per potentiam receptivam ejus. Opus. 3, c. 18.
- 85 Potentia non est imperfecta, si non reducat ad actum, nisi per eam habeat suum complementum. Verit. q. 2, 10, 3^m | Po^a q. 5, 5, 7^m.
- 86 Potentia activa perfectior est actu qui est effectus ejus. Verit. q. 4, 6, 3^m.
- 87 Potentia activa non distinguitur contra actum, sed in eo fundatur 1^a q. 25, 1, 1^m | Verit. q. 22, 6, 3^m.
- 88 Oppositum videtur dicere. Spiritu. 11, c.
- 89 Nullus actus producit perfecte ab aliqua potentia activa, nisi sit ei consimilis per aliquam formam, quae sit principium ejus 2-2, q. 23, 2, c.
- 90 Potentia non est imperfecta, si non reducat ad actum primum qui est propter actum secundum quem habet 2, d. 24, q. 2, 2, 1^m | Verit. q. 8, 4, 13^m | q. 10, 8, fi.
- 91 Actus, passio et dispositio unius potentiae est causa talium in alia potentia. Ma. q. 8, 3, 6^m | 8^m | 14^m.
- 92 Potestates infusae et naturales, sunt priores actibus: acquisite vero sunt posteriores 4, d. 25, q. 2, a. 1, q. 2, c.
- 93 Habitus est actus primus, non autem secundus 1-2, q. 49, 3, 1^m | 2, d. 27, 1, 3^m. * Abraham 26. Absolvere 32. Acolythus 1, 3, 4, 5. Addiscere 2. Admiratio 3, 5. Adoratio 1, 4. Agilitas 4.
- 94 Habitus dupliciter potest habere ordinem ad actum: scilicet secundum rationem habitus, et secundum rationem subjecti, idest potentiae 1-2, q. 49, 3, o.
- 95 Habitus dupliciter inclinatur ad actum: scilicet ad exercitium et ad modum, idest recte: secundum convenit omni habitui, primum autem appetitivis tantum 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 3, 2^m.
- 96 Species habitus distinguuntur secundum species actuum 1 q. 83, 2, c. Ut Character 25. * Appetitus 63, 74, 86. Ars 48, 49. Artifex 4, 5. Assimilatio 14. Avaritia 27. Aversio 2. Augmentum 10. Aureola 3, 13. Baptismus 90, etc. Beatitudo 127, etc. 140, 170. Beatus 8. Bis. Certitudo 21. Circumcisio 2. Clavis 5. Cogitatio 10, etc. 11, 45. Conceptio 31. Conscientia 1, 2, 6, 7, 8, 14, etc.
- 97 Idem actus potest a diversis habitibus informari, et sic ad diversas species reduci 2-2, q. 4, 3, 1^m | Cg. 3, c^o 138, me^o 3.
- 98 Idem habitus potest habere diversos actus ejusdem rationis ordinatos, quorum unus sequitur ex alio, et fit mediante priori. Sed habitus non definitur nec denominatur nisi a primo 2-2,

ACTUS

- q. 28, 4, c. | q. 29, 4, c. | q. 51, 2, 3, c. | q. 161, 2, 3^m | Verit. q. 27, 5, 18^m.
- 99 Actus unius virtutis vel vitii ordinatus ad finem alterius efficitur species ejus 2-2, q. 154, 10, c. | 1^m | q. 181, 1, 3^m. Usus 5, | 2, c. | Cg. 3, c^o 138, me^o | Virt. q. 2, 3, c. * Docere 1, 2. Donum 22, 32, 33, 37. Dos 9. Electio 17, 20.
- 100 Finis operis dat speciem propriam actui, non autem finis operantis, sed quasi communem, secundum quod actus imperatus sumit speciem habitus imperantis 2, d. 40, 2, c. | 3^m | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m. Finis 13. vel Operatio 3. * Eleemosyna 1, etc. 23, 35, 36.
- 101 Quilibet actus proportionaliter habitui intensus, auget eum, vel ad hoc disponit, non autem remissus 1-2, q. 52, 3, o. | 4, d. 12, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m. * Excommunicatio 1. Felicitas 1. Fervor 2. Fides 16, 108, etc. Ut memoria 16.
- 102 Actus vel habitus non habent rationem radicis, sed rationem rami 2, d. 5, q. 1, 3, c. | 1^m | d. 22, q. 1, 1, 7^m | d. 42, q. 2, 1, c. | 2^m | 3, 1^m. Charitas 10. Superbia 17.
- 105 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 84, 1, c. | 2^m | 2, c. 2-2, q. 119, 2, 1^m | Ma. q. 8, 1, 1^m | 16^m | 17^m | 2, 4, fi. | 14^m | q. 14, 4, 2^m | q. 15, 4, 2^m | Job 4. Rom. 7, lect. 2, prin^o | 1 Cor. 11, lect. 4, prin^o | 1 Timoth. 6, c. lect. 2, prin^o. * Finis 2, etc. 50, 84, 89, 91, 110, etc. 124, 125, 130. Fructus 19. Frui 2, c. 11, 88, 118, 137, 141. Habitus 1, 2, 15, etc. 24, 25, 37, 42, etc. 59 66, etc. 77, 79, 81 etc. Haeresis 8, 68, 141, 152, etc. Ignorantia 2, 3, 22. Judicium 1, etc. 41. Justificatio 4, 11, 35. Justus 9. Latria 2, 3, 6, 8. Laus 3, 4, 7, 18. Lectoratus 4, etc.
- 104 Diversi actus quorum unus est ratio alterius, non diversificant habitum 2-2, q. 28, 4, c. | 3^a q. 8, 5, 2^m | Virt. q. 5, 4, c. | 6^m.
- 105 Oppositum videtur dicere 1^a q. 87, 3, 2^m | 1-2, q. 52, 3, c. | q. 54, 2, 2^m | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, c. * Notitia 1. Obedientia 13, 15, 23.
- 106 Unius habitus est tantum unus actus. Verit. q. 14, 4, c. prin^o. * Origo 4. Patientia 1, 10, 180, 187, 334, 338, 405.
- 107 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 27, 5, 17^m.
- 108 Habitus acquisitus, semper reddit actum similem actui a quo generatus est secundum speciem, non autem secundum modum 1^a q. 89, 6, 3^m | 1-2, q. 78, 2, 2^m | Verit. q. 20, 3, 3^m | Virt. q. 1, 9, 13^m. Pietas 1, 6, 7, 21.
- 109 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 51, 4, 3^m | Virt. q. 1, 10, 19^m.
- 110 Actus elicited et imperatus ab eodem habitu, determinatur ad eandem speciem moris materialiter, idest ex objecto, et formaliter, idest ex fine. Si vero eliciatur ab uno habitu, et impereatur ab alio, determinatur ad diversas species 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, c.
- 111 Actus habens habitum determinatum a quo imperetur et non a quo eliciatur, determinatur ad aliquam speciem moris ex parte finis et non ex parte objecti 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, c. * Praeceptum 18, 19, 84. Prophetia 60.
- 112 Actus unius habitus, imperatus ab alio habitu, accipit formaliter speciem moralem ab eo, non autem habitus ab habitu. Virt. q. 1, 10, 10^m.
- 115 Idem actus specie naturae, potest esse in diversis generibus moris, scilicet virtutis et vitii 1-2, q. 1, 3, 3^m | q. 18, 5, c. | 3^m | 6 3^m | 7, c. | 1^m | 10, 3^m | q. 20, 6, o. | q. 72, 6, c. | 2-2, q. 99, 2, 2^m | 3, 2^m | 2, d. 40, 1, 4^m | 4, o. | d. 42, q. 1, 1, c. | 3, d. 23, q. 3, a. 1, q. 3, c. | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 3, 3^m | d. 16, q. 3, a. 1, q. 2, 2^m | d. 17, q. 1, a. 4, q. 2, c. fi. | Ma. q. 2, 4, o. | 6, 3, | q. 7, 3, c. | Virt. q. 1, 4, c. | q. 2, 3, c. Actio 42. Timor 59, etc. Virtus 37. * Punio 1, 2. Radix 2. Religio 13, etc. 38.
- 114 Actus prius cognoscitur, quam habitus 3, d. 23, q. 2, 1, c. | 5^m | Verit. q. 10, 9, o. Habitus 15. * Resistere 1, 2.
- 115 Habitus respectu aliquorum actuum sunt necessarii 1-2, q. 49, 4, o. | q. 50, o. Simonia 11, 26, 28. Synderesis 1, 5.
- 116 Actus est causa finalis habitus, qui est causa efficiens sui actus 1-2, q. 51, 4, 3^m | q. 71, 3, 3^m. Virt. q. 1, 12, 5^m. * Spes 4, 14, 45, etc.
- 117 Habitus ex quibusdam actibus generatur in agente habente in se etiam principium passivum, non autem in aliis 1-2, q. 51, 2, o. q. 63, 2, o. | Ma. q. 2, 11, 4^m | 6^m | Virt. q. 1, 9, c. | 10^m | 11, 13^m. Unctio 15. * Spirituale 2. Sponsa 5. Status 2. Subdiaconus 1, 4, 6.
- 118 Ex multis actibus rationis oportet causari habitum opinativum, etiam ex parte intellectus possibilis 1-2, q. 51, 3, c.
- 119 Quantum ad inferiores vires apprehensivas necessarium est eosdem actus pluries reiterari, ut aliquid firmiter memoriae imprimatur 1-2, q. 51, 3, c. fi. Memoria 119.
- 120 Habitus corporales quandoque generantur ex uno actu forti. Et etiam in intellectu possibili scientia, non autem opinio, nec in intellectu passivo, nec in appetitu, sed tantum ex multis 1-2, q. 51, 3, o. | q. 71, 4, c. | 1, d. 17, q. 2, 3, o. | Virt. q. 1, 9, 11^m | 13^m. Habitus 2. * Subsistentia 1. Verecundia 2, 4, 11, 12, 16, 79, 80, 81. Vitiositas. Unctio 15. Votum 2, 21, 22. Vox 20.
- 121 Habitus ut habitus non potest corrumpi per unum actum solum nisi removendo causam habitus 1-2, q. 71, 4, c. * Christus 61, 78, 82, 101, 102, 104.

ACTUS

- 122 Actus simpliciter excedit habitum, in bono et in malo 1 2, q. 71, 3, o.
- 125 Oppositum videtur dicere, quia habitus est principium actus et finis ejus 1^a q. 25, 4, 2^m | 3, d. 36, fi.
- 124 Duos actus non potest unus habitus causare, simul et semel 1^a q. 62, 7, 3^m | Verit. q. 27, 5, 13^m.
- 125 Oppositum videtur dicere a simili. Verit. q. 11, 4, 7^m.
- 126 Actus dicitur moralis et humanus a voluntate 1^a q. 48, 1, 2^m | 1 2, q. 1, 1, o. | 3, c. | q. 6, prin^o | q. 7, 4, c. | q. 10, 1, c. | q. 18, 5, 6, 9, c. | q. 71, 6, c. | q. 74, 1, c. | 2-2, q. 23, 8, c. | q. 105, 5, 1^m | q. 110, 1, c. | 3^a q. 19, 2, o. | 2, d. 24, q. 3, 2, c. | d. 25, 3, 3^m | d. 40, 1, o. | 5, c. fi. | 7^m | d. 24, q. 1, 1, c. | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 2 | c. 2^m | d. 27, q. 2, 3, 4^m | d. 33, q. 1, a. 2, q. 3, 3^m | 4^m | Cg. 3, c^o 9, prin^o | 10, me^o | Verit. q. 5, 10, c. | q. 25, 5, c. | Ma. q. 1, 1, 4^m | q. 2, 2, 13^m | 4, c. 3^m | q. 7, 5, 6, c. | Virt. q. 1, 2, 3^m | 1, c. | 12, 15^m. Ethic. prin^o | Amicitia 42. Avaritia 5, 17, 26. Beatitudo 1, 19, 20, 24, 25, 48, etc. 127, 128, 129.
- 127 Actus dicuntur humani vel morales secundum quod sunt a ratione deliberata, vel secundum quod obediunt rationi 1-2, q. 1, 1, c. | 3, c. me^o | q. 18, 5, 9, c. | q. 19, 1, 3^m | q. 58, 2, c. | q. 63, 2, c. | q. 100, 1, c. | q. 104, 1, c. | 3^m | 2-2, q. 152, 1, c. | 3^a q. 19, 2, c. | 2, d. 25, q. 1, 3, c. | Ma. q. 7, 6, c. Actio 37, 43. Actus 49. Homo 33. Finis 99. Habitus 14. Judicium 16. Voluntas 37.
- 128 Actus moralis non specificatur ex fine ultimo, sed ex fine primo 1-2, q. 1, 3, 3^m | q. 60, 1, 3^m | 2-2, q. 11, 1, 2^m | q. 19, 3, c. | q. 66, 4, 2^m | 2, d. 40, 2, c. | 2^m | 3^m | 3, d. 38, 1, 3^m | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m | Ma. q. 2, 4, 9^m | 6, 9^m | q. 8, 1, 14^m | Virt. q. 1, 10, 9^m | 12, 1^m. * Consensus 4, 6. Contemplatio 1, 3, 7, 13, etc. Aedificare 1. Datio 3. Daemon 55, 91. Defectus 17, 19. Diaconissa. Difficile 9, etc. Docere, 1, 2. Dominium 4, etc. Donum 22, 32, 33, 34, 36. Duratio 1, 2, 4, 5, 8. Electio 4, 11. Epikia 4.
- 129 Omnes actus humani sunt a libero arbitrio 2, d. 25, q. 1, 3, c. * Excommunicatio 1, 3. Excusatio 3. Fervor 4.
- 150 In actibus moralibus voluntas est primum movens 1-2, q. 1, 1, c. | 2-2, q. 110, 1, c. Fornicatio 1, 18. Homicidium 1. Homo 37. Ignorantia 2, 3, 22, 29. Impudicitia. Infidelis 8, 9, 10. Ingratitudo 9. Innocentia 4, 11. Instrumentum 7. Irascibilis 4. Jaecantia 2, 3, 4, 5, 17, 18, 24. Macula 7, 8, 9, 15. Modus 4.
- 151 Omnis actus moralis est immanens, et in voluntate subjective et effective 1-2, q. 74, 1, o.
- 152 Duplex est causa interior actus humani: scilicet immediata, idest, ratio et voluntas: et remota, scilicet apprehensio sensitiva et appetitus sensitivus 1-2, q. 75, 2, c. Mors 1. Mulier 6. Minus 2. Nocere 3. Objectum 14, etc. Ordinatio 2, 5. Ordo 5, 71, 72, 77, 82, 83. Pater 18. Permissio 4. Politica 3. Praecipitatio 1, 2.
- 155 Principium actus moralis est quadruplex: scilicet res apprehensa, vis apprehensiva, voluntas et vis executiva. Cg. 3, c^o 10, me^o. Praelatio 14. Prolixitas. Providentia 30, 33, 44. Punio 1, 2. Reatus 4, 6. Regula 1, 2, 5. Religio 13, 14, 15, 16, 82, 99. Satisfactio 1, 3, 14. Superbia 12, 15, 17, 33. Theologia 20, 21. Vitiositas.
- 154 Corpus per accidens se habet ad actum moralem, qui non consideratur per se, nisi secundum ea quae sunt animae: ad quam-passiones animae se habent materialiter, ratio vero formaliter et complete 2-2, q. 152, 1, c. * Usura 4, 29, 30, 37, 42, 44, 56, 62. Vitium 7.
- 155 Idem actus numero moralis sive humanus est actio et passio 1-2, q. 1, 3, c. | Ma. q. 2, 11, 4^m | 6^m | Actio 40. Unio 95, c. Oppositum videtur dicere 2, d. 40, 4, 1^m fi. | Cg. 1, c^o 55, 3.
- 156 Principium actus humani est triplex: scilicet primum movens vel imperans, idest ratio vel voluntas: movens motum, idest appetitus sensitivus: et motum tantum, idest membra. Virt. q. 1, 4, c.
- 157 Actus moralis inquantum est bonus vel malus, habet rationem rectitudinis vel peccati 1-2, q. 21, 1, o. | Ma. q. 2, 2, 3^m.
- 158 Aliqui actus sunt indifferentes secundum speciem, non autem omnes 1-2, q. 18, 9, o. | 1, d. 4, q. 3, 3^m | 2, d. 40, q. 1, 5, c. | Ma. q. 2, 4, 5, o. | Quol. 9, 15, c. Defectus 19.
- 159 Omnis actus potest non bene fieri, per defectum alicujus circumstantiae. Ma. q. 2, 1, 19^m | 4, 2^m | Virt. q. 3, 1, c. fi. | 4^m.
- 140 Aliquis actus est ita secundum se malus, quod non potest bene fieri 1-2, q. 110, 3, c. | Ma. q. 2, 4, 2^m | q. 7, 1, 18^m. Virt. q. 3, 1, c. fi. | 4^m. Quol. 8, 14, c. | Quol. 9, 15, c.
- 141 Actus aliquis in brutis est laudabilis, qui in homine vituperabilis est 2, d. 24, q. 2, 2, 5^m | d. 37, q. 1, 1, 3^m.
- 142 In actibus humanis dicitur pulebritudo ex debita proportionem verborum vel factorum in quibus lumen rationis resplendet: et dicitur turpitudine, quando hoc ibi non est 1 Cor. 11, lect. 2. prin^o.
- 145 Actus moralis inquantum est bonus vel malus habet rationem laudabilis vel vituperabilis 1-2, q. 21, 2, o. | 3, d. 24, a. 3, q. 2, c. | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m | q. 6, 2, 3^m. Ma. q. 2, 2, 3^m. Passio 69, 7. Voluntarium 10. * Abominatio.
- 144 Et rationem meriti vel demeriti 1-2, q. 21, 3, o. | 2, d. 40, 5, o. | 4, d. 16, q. 3, art. 1, q. 1, 1^m | Ma. q. 2, 2, 3^m. Anniversarium.

- 145 Actus est laudabilis respectu agentis et meritorius respectu finis. Verit. q. 29, 7, 2^m.
- 146 Actus mensuratur ad duo: scilicet ad objectum et ad voluntatem. Ex primo habet speciem bonitatis, ex secundo autem rationem meriti 3, d. 30, 3, c. * Aversio 2. Augmentum 10. Bonitas 163. 243, etc. Caelum 111. Cogitatio 10, etc. Continentia 9. Cultus 12. Daemon 65. Decimae 4.
- 147 Non omnis actus humanus et singularis est meritorius vel demeritorius. Ma. q. 2, 5, 7^m. Medium 19. Dominium 4, 7. Ebrietas 1, 9, 12. Electio 20. Eleemosyna 36. Eventus. Excommunicatio 1, 3. Excusatio 3.
- 148 Ad bonitatem rei non solum exigitur bonitas finis ultimi quem respicit voluntas intendens: sed etiam bonitas finis proximi, quem respicit voluntas eligens. Et ideo non sequitur, quod bonitas voluntatis intendens, ad bonitatem actus sufficiat 2, d. 19, 2, c. | 3^m | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m. * Actus 127. Peccatum 63. Impersonale. Infidelitas 8. Ira 1. Liberalitas 5, 6. Medium 10. Melius 3, 4.
- 149 Actus est bonus dupliciter: scilicet vel ut in genere moris, vel ut meritorius 1-2, q. 109, 2, c. | 5, o. Infidelis 8.
- 150 Bonitas actus duplex: scilicet ex objecto et ex fine. Prima est materialis respectu secundae: ideo secundum voluntas attendit et penes eam meriti potius consistit 1-2, q. 18, 6, c. | 3, d. 30, 3, c. | 6^m. Peccatum 2, 10. Ut Meritum 16. * Negligentia 2, 3, 4, 6. Offensa. Prolixitas. Sacrificium 11, 22. Vitium 7.
- 151 Gradus bonitatis vel malitiae actuum triplex: scilicet primus secundum genus vel speciem; secundus secundum circumstantias; et tertius ex habitu 2, d. 46, 5, o. | d. 41, q. 1, 2, c. | 3^m. Ma. q. 2, 4, 11^m | Quol. 4, 16, c.
- 152 Actus humanus est bonus dupliciter: scilicet ex genere, idest cadens super debitam materiam; et ex circumstantia. Quol. 4, 5, 6, c. | Quol. 6, 10, c.
- 153 Bonitas actus humani quadruplex: scilicet secundum genus, speciem, circumstantias, et finem 1-2, q. 18, 4, c. | q. 73, 7, 1^m | 2, d. 36, 5, o. | Ma. q. 2, 4, 5^m | 5, c. | q. 7, 4, c.
- 154 Actus dicitur bonus vel malus dupliciter: scilicet formaliter, idest ex objecto, scilicet solus actus appetitus; et materialiter 3, d. 23, q. 1, art. 1, q. 1, c. | q. 2, art. 4, q. 1, c. | 4, d. 38, q. 2, art. 2, q. 2, c.
- 155 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 55, 4, 1^m | 5^m | Verit. q. 1, 2, 1^m | 3^m.
- 156 Ad perfectionem actus causati ex duplici principio, requiritur perfectio utriusque principii 1-2, q. 56, 4, c. | q. 51, 3, 2^m | q. 65, 3, 1^m | 2-2, q. 4, 2, 5, c. | Verit. q. 2, 5, 6, c. Virt. q. 1, 4, c. | 9, 5^m | 10, c. | Rom. lect. 6, meo.
- 157 Bonum et malum sunt differentiae essentiales actuum humanorum 1^a q. 18, 1, 2^m | 1-2, q. 18, 5, 6, o. | q. 54, 3, c. | 2^m | 2, d. 27, 2, 2^m | d. 31, 4, 3^m | d. 37, q. 2, 2, 1^m | d. 40, 1, o. | Ma. q. 2, 4, 10^m. Virt. q. 1, 2, 3^m. Actio 39. Bonitas 157.
- 158 Bonum et malum sunt differentiae essentiales actuum elicitorum a voluntate, sed per accidens actuum aliarum potentiarum ut sunt imperati a voluntate 1-2, q. 18, 6, o. | q. 19, 1, o. | 2, d. 40, 1, o.
- 159 Omnis actus deliberatus est bonus vel malus moraliter 1-2, q. 18, 9, o. | 1, d. 1, q. 3, 3^m | 2, d. 40, 5, o. | 4, d. 26, q. 1, 4, c. | Ma. q. 2, 5, o.
- 160 Actus nostri dicuntur morales ex hoc quod ordinantur a ratione ad finem voluntatis, ex hoc habent rationem boni vel mali 1, d. 16, q. 3, art. 1, q. 1, c. | Ma. q. 2, 1, 6, c. Bonitas 231. Malum 39.
- 161 Actus mensuratur ex ratione agendi, sicut misericordia ex misericordia, et amor Dei ex bonitate eius 3, d. 27, q. 3, 3, c.
- 162 Bonum et malum in actibus humanis dicitur per comparisonem ad rationem 1 2, q. 18, 5, c. 1^m | 8, c. | 2^m | 10, c. | q. 19, 1, 3^m | q. 21, 1, c. | q. 24, 2, 3, o. | q. 34, 1, c. | q. 66, 1, c. Cg. 3, c^o 9, 1^m | 107, 6^m | 139, 3^m | Ma. q. 2, 4, 6, c.
- 163 Bonitas vel malitia moralis principaliter in voluntate consistit 1-2, q. 34, 1, c. | q. 88, 1, c. | Cg. 3, c^o 10, si.
- 164 Actus est malus dupliciter: scilicet quo ad substantiam actus, et quo ad intentionem agentis 2, d. 7, q. 1, 2, c. primo.
- 165 In actibus humanis aliqua sunt recta secundum se, aliqua vero per legem. Cg. 3, c^o 119.
- 166 Idem numero actus in genere naturae potest esse bonus et malus moraliter, non autem unus numero in genere moris 1-2, q. 20, 6, o. | q. 88, 4, c. | Lex 3, 4 | 22, q. 55, 4, 1^m.
- 167 Oppositum videtur dicere 2, d. 27, 2, 1^m. * Artifex 2, etc. Caput 4. Confessio 1, 6. Consecratio 14. Creatio 2, 21. Delectatio 60, 88, etc. Redemptio 8. Aedificatio 1. Excusatio 3. Fornicatio 18. Homo 33. Humilitas 15. Jactantia 2, 6. Injustitia 5, etc. Hypocrisis 2. Legislator 1, 3, 4, 5. Lex 26, etc. 92, 128, 129, 112, 167. Malitiam 2. Minister 7, etc. Odium 4. Processio 55. Regnum 4. Temperantia 16. Virginitas 7.
- 168 Actus exterior et interior cadunt sub praecepto legis Dei 3, d. 40, 1, c. | Quol. 1, 21, c.
- 169 Actus et motus exteriores, sunt signa dispositionis interioris 2-2, q. 168, 1, 1^m | 3^m | Perihier. Lec. 2, primo 1.
- 170 Actus exteriores sunt ad finem interiorum, qui se habent ut finis, scilicet credere diligere et sperare. Ideo secundi quaeri debent in infinitum. primi autem cum mensura discretionis. Rom. 1-2, lect. 1, meo.
- 171 Actus exteriores diversimode ad diversas virtutes pertinent 2-2, q. 32, 1, c. | q. 168, 1, o.
- 172 Exteriores actus ad illam virtutem referuntur, ad quam pertinet illud quod est motivum ad agendum 2-2, q. 32, 1, c.
- 173 Actus exterior est bonus vel malus a voluntate eligente, non autem intendente 2, d. 40, 2, o. | Ma. q. 3, 2, 3^m. Voluntas 37.
- 174 Actus exteriores non sunt actus virtutis nec vitii, nisi secundum quod a voluntate imperantur. Ma. q. 2, 2, 3^m | 13^m. Voluntas 74.
- 175 In actu exteriori invenitur peccatum, sicut in interiori 1-2, q. 81, 1, 3, c. | 2, d. 35, 4, o. | 3, d. 33, q. 2, art. 4, q. 2, 5^m | Cg. 3, c^o 10, meo | Ma. q. 2-2, o. | q. 4, 1, c. | q. 7, 6, c.
- 176 Actus exterior ut peccatum et vituperabile, comparatur ad actum voluntatis ut materiale ad formale et rationem 1-2, q. 18, 7, c. | 2^m | Verit. q. 25, 5, 10^m | Ma. q. 2, 2, 5^m | 6^m | 8^m | 10^m | 11^m | 12^m | 13^m.
- 177 Actus voluntatis eliciti, per se sunt in genere moris; non autem actus aliarum potentiarum, sed tantum per accidens ut imperati a voluntate 1-2, q. 18, 6, c. | 4, d. 40, 1, c. | 4^m | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 2, c. | Ma. q. 2, 2, 13^m.
- 178 In actibus exterioribus membrorum non est principaliter peccatum, sed instrumentaliter tantum 1-2, q. 74, 2, 3^m | q. 83, 1, c. | 2, d. 35, 4, o. | Cg. 4, c^o 91, 3^m | Verit. q. 25, 5, 11^m | 12^m | 14^m | Ma. q. 7, 1, 15^m | 6, c.
- 179 Peccatum et ratio mali principaliter, idest prius est in actu exteriori, secundum se malo, ut in apprehensione, quam in voluntate; sed principaliter, idest complete, est e converso. In executione vero est utroque modo principaliter in voluntate. Sed in bonis secundum se, sed in malis ex intentione est principaliter omnibus modis in voluntate. Ma. q. 2, 3, o.
- 180 Malitia actus peccati est ex defectu debitae proportionis ad finem, quae est ex debita commensuratione circumstantiarum 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 1, c.
- 181 Actus exterior et interior sunt unum peccatum quando sunt simul: sed separati sunt duo 2, d. 42, q. 1, 1, c. | L. 1, primo | 3, d. 40, 1, 1^m. Ma. q. 2, 2, 8^m, 11^m.
- 182 Actus attribuitur supposito 1, d. 5, q. 1, 1, c. | d. 7, q. 1, 1, 2^m. Verit. q. 20, 1, 2^m. Actio 85.
- 183 Oppositum videtur dicere 1, d. 23, 2, o. | d. 26, q. 1, 1, 4^m.
- 184 Actus attribuitur supposito, non autem naturae, nisi causaliter 1, d. 5, q. 1, 1, c. | d. 7, q. 1, 2, 2^m | Verit. q. 20, 1, 2^m.
- 185 Actus sunt suppositorum 1^a q. 22, 3, 1^m | q. 29, 1, c. | q. 39, 5, 1^m | q. 40, 1, 3^m | 1, d. 5, q. 1, 1, c. | d. 7, q. 1, 2, 2^m | Verit. q. 20, 1, 2^m.
- 186 Inimmo ista propositio, actus sunt suppositorum: non valet in actibus animae quae intelligit et vult, et tamen ipsa non est suppositum, licet sit subsistens extra corpus 1, d. 8, q. 5, 2, 6^m | d. 23, 1, o. | d. 26, q. 1, 1, 4^m.
- 187 Deficit etiam in speciebus in Sacramento altaris quae omnem actionem quam poterant agere, substantia panis et vini existente, possunt etiam agere, substantia panis et vini transeunte in corpus et sanguinem Christi 3^a q. 77, 3, c. Accidens 74.
- 188 Nomen actus, primo fuit impositum operationi, secundo vero formae. Po^a q. 1-1, c.
- 189 Natura cujuslibet actus est, quod se communicet quantum possibile est. Po^a q. 2, 1, c. primo.
- 190 Actus notionales sunt, qui designant processum divinae Personae; essentiales vero processum creaturarum a Deo 1^a q. 41, 1, 1^m | 5, c.
- 191 Actus notionales attribuuntur divinis Personis, ad significandum in eis ordinem originis 1^a q. 41, 1, o.
- 192 In divinis est potentia respectu actuum notionalium 1^a q. 41, 4, o. | 1, d. 7, q. 1, 1, o. Po^a q. 2, 1, o.
- 193 Actus notionales non sunt de nihilo, sed de substantia Patris 1^a q. 41, 3, o. | 1, d. 5, q. 2, 2, o. Assumere 3.
- 194 Actus notionales et relationes personales sunt idem re, sed differunt secundum modum significandi 1^a q. 40, 2, c. | q. 41, 1, 2^m | d. 4, q. 1, 1, 4^m | Opuse. 3, c^o 61.
- 195 Actus notionales qui significant comparisonem generantis vel geniti ad essentiam, possunt terminari ad essentiam, ut dare et accipere; non autem qui significant comparisonem geniti ad generantem vel e converso, ut generari, generare, et nasci 1^a q. 39, 5, c. | 1, d. 5, q. 3, 3^m.
- 196 Actus notionales terminantur tantum ad unam personam 1^a q. 41, 6, 2.
- 197 Actus notionales praecintelliguntur proprietatibus personarum, nisi sumatur proprietas constitutiva personae, et actus ut actio 1^a q. 40, 4, o. | 1, d. 37, q. 1, 2, o. | Po^a q. 8, 3, 7^m | q. 10, 3, o. | Opuse. 3, c^o 63.
- 198 Actus notionales sunt aliquo modo necessarii, voluntarii, et naturales 1^a q. 41, 2, o. | q. 42, 2, c. | 1, d. 6, o. | d. 13, q. 1, 2, o.

ADAM

- | Cg. 4, c^o 11 | 12 | Po^a q. 2, 3, o. | q. 5, 3, c. | q. 10, 2, 4^m | 5^m | Quol. 5, 4, c. | Opusc. 9, q. 12.
- 199 Ea quae in divinis habent ordinem ad actus personales vel essentielles, non praedicantur de notionibus; alia vero sic 1^a q. 32, 3, 2^m | q. 40, 1, 3^m | 1, d. 33, 4, o. Deus 32, 34.
- 200 Omnis actus qui praedicantur de supposito, non secundum modum quo differt ab essentia, praedicatur etiam de essentia in divinis 1^a q. 39, 5, c. | 1, d. 5, q. 1, 1, c.
- * Acuitas. Actio 85. Acutus.
- Aculeum. Apis 5.
- Acumen. Cultellus. Daemon 1, 2, 3.
- Acutus. Amor 262. Intellectus 192. Ira 19. Lumen 21. Nicticorax. Scientia 46. Timor 22. Vindicatio 8.
- Ad denotat accessum, cum distantia 1^a q. 35, 2, 3^m | q. 45, 7, c. | q. 93, 1, c. | 3^m | 1, d. 3, q. 3, 5^m | L. fi. | d. 31, q. 1, 2, 5^m | 2, d. 16, L. fi.
- Ad aliquid. Absolvere 3. Abstractum 6. Accidens 93. Adjurare 1. Amor 134. Circumstantia 3. Distinctio 7. Mutatio 4, 6, 8. Pater 19. Pulehritudo 2. Ratio 9.
- Ad alterum bonitas 41, 52, 54, 160. Propter 3.
- 1 ADAM non videbat Deum per essentiam, secundum communem statum 1^a q. 94, 1, o. | q. 95, 3, c. | 2, 2, q. 5, 1, 2, c. | 2, d. 23, q. 2, 1, o. | Verit. q. 18, 1, o. | 2, c. * Abstractio 8, 9. Deus 173, etc. Aenigma 2, 3. * Experientia 3, 4.
- 2 Non inconvenit Adam vidisse divinam essentiam, supernaturaliter 1^a q. 91, 1, 2, c. | Verit. q. 18, 1, 13^m | 14^m | 5, c. fi. | 2^m.
- 3 Oppositum videtur dicere. Cg. 3, c^o 47, prin^o | Verit. q. 10, 11, c.
- 4 Adam non affligebatur, quod non videret essentiam Dei 2, d. 23, q. 2, 1, 4^m | Verit. q. 18, 1, 6^m.
- 5 Adam videbat Deum per gratiam, sicut angelus per naturam 1^a q. 94, 1, c. | 2, d. 23, q. 2, 1, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 2, c. | L. 1, fi. Verit. q. 18, 1, c. | 1^m | 12^m | 2, c.
- 6 Adam habuit duplicem cognitionem de Deo: scilicet naturalem, et supernaturalem 1^a q. 94, 3, o. | Verit. q. 18, 2, o. | 4, c.
- 7 Adam habuit omnem cognitionem possibilem naturaliter homini 1^a q. 94, 3, c. | q. 101, 1, 1^m | 2, d. 32, q. 2, 2, c. | Verit. q. 18, 3, c. | 4, o. | 5, c. Innocentia 21.
- 8 Adam praescivit Incarnationem Dei, non autem suum peccatum 2-2, q. 2, 7, c. | 3^a q. 1, 3, 5^m | 4, d. 26, L. fi. | Verit. q. 18, 3, 4^m.
- 9 Oppositum videtur dicere, quia in paradiso plenam notitiam homo habuerat de peccato ex hoc, quod habuit perfectam cognitionem omnium quae per virtutem Dei, ab eo agenda vel vitanda erant 1-2, q. 40, 3, 3^m | 2-2, q. 27, 3, 2^m | 2, d. 23, q. 2, 2, c. | 3, d. 25, q. 2, art. 2, q. 2, c. prin^o.
- 10 Adam et Eva non dubitaverunt de verbis Dei, sed crediderunt esse intelligenda metaphorice, vel ad alium sensum; vel non ea consideraverunt ex elatione, qua appetebat excellentiam promissam a diabolo 2, d. 22, q. 1, 1, 1^m | L. prin^o | d. 23, q. 2, 3, 1^m | 2^m | Isa. 7, fi. 2.
- 11 Adam ante peccatum, et angeli ante confirmationem aliqua de mysteriis Dei cognoverunt manifeste, quae nunc non possumus cognoscere nisi credendo 2-2, q. 5, 1, c. fi. | 1^m.
- 12 Adam cognoscebat naturaliter Deum et angelos. Verit. q. 18, 2, o. | 5, 10^m.
- 13 Oppositum videtur dicere 1^a q. 95, 3, c. | 2-2, q. 5, 1, c. | 2, d. 29, 3, c.
- 14 Adam cognoscebat naturaliter Deum et angelos, ex creaturis sensibilibus tamen, non autem supernaturaliter, sed per similitudinem menti impressam. Verit. q. 18, 2, o. | 5, 10^m.
- 15 Adam habebat excellentiorem cognitionem de angelis quam nos, quia erat magis certa et fixa circa interiora intelligibilia 1^a q. 94, 2, c. | Verit. q. 18, 5, o.
- 16 Adam non videbat essentiam angelorum 1^a q. 94, 2, o. | 2, d. 23, q. 2, 1, c. | Verit. q. 18, 5, o. | q. 20, 6, c.
- 17 Adam non videbat gloriam beatorum, sed noverat eam aliquantulum. Verit. q. 18, 1, 3^m | 5, 2^m.
- 18 Adam intelligebat perfecte essentiam animae suae, intelligendo perfecte actum intelligendi, quia est effectus adaequans virtutem ejus. Verit. q. 18, 5, 9^m.
- 19 Adam fuisset illuminatus ab angelis de ignotis 1^a q. 91, 4, 5^m | 2, d. 23, q. 2, 2, 5^m.
- 20 Cognitione Adae erat media inter cognitionem nostram et beatorum 1^a q. 94, 1, c. | 2, d. 23, q. 2, 1, c. | Verit. q. 18, 1, 1^m.
- 21 Scientia Adae erat ejusdem rationis cum nostra, licet esset per species infusas 1^a q. 94, 3, 1^m.
- 22 Oppositum videtur dicere 1^a q. 1, 1, 2^m | q. 89, 5, 3^m | 3^a q. 9, 4, 3^m.
- 23 In omni gratiae cognitione oportebat Adam respicere ad phantasmatum. Verit. q. 18, 5, c. fi. | 5^m.
- 24 Phantasma quo Adam usus fuisset in primo statu, non oportebat esse acceptum a sensu 2, d. 23, q. 2, 2, 3^m.
- 25 Adam indigebat phantasmate in considerando, non autem in acquirendo scientiam 1^a q. 94, 2, c. | 2, d. 23, q. 2, 2, 3^m | Verit. q. 18, 5, c. | 5^m.
- 26 Oppositum videtur dicere 1^a q. 101, 1, o. | 2, d. 20, q. 2, 2, o. Innocentia 19. Obscuritas. Raptus 11. Christus 139.
- 27 Adam in primo statu non acquirebat cognitionem ex sensibili-

ADAM

- bus, per medium argumentationis 1^a q. 94, 1, 3^m | 2, d. 23, q. 2, 1, 1^m.
- 28 Immo erat ratioeicativus et acceptivus cognitionis ex sensibilibus 2, d. 23, q. 2, 1, 3^m | Verit. q. 18, 2, o.
- 29 Adam non poterat decipi 1^a q. 91, 4, o. | 2, d. 23, q. 2, 3, o. Verit. q. 18, 6, o.
- 30 Quaelibet Adae cognitio fuisset certa sine falsitate: nec poterat intellectus hominis, innocentia manente, alicui falso acquiescere: tantum quantum ad ea, quae in primo statu non habuit, poterat per aestimationem alicui falso tanquam vero adhaerere 1^a q. 94, 4, c. | Verit. q. 18, 6, 8. Ignorantia 16. Innocentia 20, 21.
- 31 Nihil poterat impedire contrarie cognitionem Adae, sed negative tantum 1^a q. 94, 1, 2, o. | 2, d. 23, q. 2, 1, 5^m | Verit. q. 18, 8, 1^m | 7^m.
- 32 Adam proficiebat in scientia naturali quo ad modum; scilicet per experientiam, non autem quo ad numerum scitorum: sed in supernaturali, utroque modo 1^a q. 91, 3, 3^m.
- 33 Adam non cognoscebat naturaliter futura contingentia 1^a q. 94, 3, c. | 2, d. 23, L. fi. | Verit. q. 8, 12, 9^m | q. 18, 4, c. fi. | 1^m.
- 34 Adam non cognovit cogitationes cordium, nec quaelibet singularem 1^a q. 94, 3, c.
- 35 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 18, 4, c. fi. | 14^m.
- 36 Adam fuit creatus in gratia 1^a q. 95, 1, o. | q. 100, 1, 3^m | 2-2, q. 5, 1, c. | 2, d. 20, q. 2, 3, c. | d. 21, q. 1, 4, 2^m | d. 29, q. 1, 2, o. | Ma. q. 4, 2, 17^m | q. 5, 5, 11^m | Quol. 1, 8, c. * Fides 65, 66. Flos 2. Gratia 40, 41. Justitia 61, etc.
- 37 Adam habuit omnes virtutes 1^a q. 95, 3, o. | 2, d. 29, 3, c. | 1^m | L. me^o | Verit. q. 18, 3, b. 2. Poenitentia 38, 108, 109.
- 38 Adam creatus fuit in habitibus naturalibus integris et perfectis 2, d. 16, 4, 2^m. Perseverantia 6.
- 39 Adam habuit fidem 1^a q. 95, 3, c. | 2-2, q. 5, 1, c. | 2, d. 29, 3, c. | Verit. q. 18, 3, o. Fides 65, 66.
- 40 Oppositum videtur dicere 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, c.
- 41 Adam ante peccatum dilexit Deum super omnia. Quol. 1, 8, o. Virginitas 20, 31.
- 42 Adam in primo statu poterat mereri, non tamen sine gratia 1^a q. 94, 3, 3^m | q. 95, 4, 1^m | 1-2, q. 109, 2, 5, o. | q. 114, 2, o. | 3^a q. 61, 2, 1^m | 2, d. 24, q. 1, 4, 2^m | d. 29, 1, o. | Verit. q. 26, 6, 12^m | Ma. q. 3, 1, 9^m | q. 5, 5, 11^m.
- 43 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 5, q. 2, 1, o.
- 44 Adam in primo statu genuisset filios cum originali justitia, et gratuita, et cum gratia 1^a q. 100, 1, o. | 1-2, q. 81, 2, c. fi. | 2, d. 20, q. 2, 3, o. | d. 23, q. 2, 2, c. | d. 30, q. 1, 2, c. fi. | d. 31, q. 1, 1, 2, c. | 3, d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | Verit. q. 18, 2, c. | 7, c. fi. Ma. 4, 7, 5^m | 8, c. | Rom. 5, lect. 3, me^o.
- 45 Adam in sui primordio accepit omnem perfectionem secundum corpus et secundum animam, quae convenit homini 2, d. 23, q. 2, 2, c. | 1^m | Verit. q. 11, 4, c. | 2^m.
- 46 Nihil erat in corpore Adae, resistens voluntati ejus 1^a q. 99, 1, c. | 4, d. 41, q. 2, a. 3, q. 1, c.
- 47 Adam non fuit perfecte beatus 1^a q. 94, 1, c. | 1^m | q. 95, 3, c. | 2, d. 29, 5, c. | L. me^o | Verit. q. 18, 1, 11^m.
- 48 Adam erat immortalis et impassibilis secundum corpus passione proprie dicta 1^a q. 76, 5, 1^m | q. 97, 1, o. | 2, d. 19, 2, 3, 4, o. | d. 20, q. 1, 1, 2^m | d. 23, q. 2, 3, c. | d. 29, 5, c. | d. 31, q. 1, 2, 1^m | 4, d. 44, q. 3, art. 1, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 81, prin^o | Ma. q. 5, 5, c. Corruptio 9. Dolor 39. Nocere 10, etc. Passio 28. Poena 84.
- 49 Differentia immortalitatis et impassibilitatis Adae, et resurrectionis 1^a q. 97, 1, o. | 3, 1^m | q. 102, 2, c. | 2, d. 19, 5, o. | 3, d. 18, a. 4, q. 1, 3^m | 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 82 | Verit. q. 24, 9, c. | Po^a q. 5, 3, 8^m | Opusc. 3, c^o 193 | 244.
- 50 Corpus Adae erat impassibile passione corruptiva, sed passibile passione perfectiva 1^a q. 95, 2, 2 | q. 97, 2, o. | 3, 2^m | 2, d. 19, 3, o. | d. 20, q. 1, 1, 2^m | d. 23, q. 2, 3, c. | d. 29, 3, c. | 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 4, 1^m. Passio 5.
- 51 Immortalitas et impassibilitas Adae, non erat ex principiis naturae, sed ex beneficio Dei 1^a q. 76, 5, 1^m | q. 97, 1, o. | 2, 4^m | 3, 1^m | q. 102, 2, c. | 2^m | 4, c. | 2, d. 19, 2, c. | 4, o. | 5, c. | d. 20, q. 1, 1, 2^m | Opusc. 3, c^o 18. Lignum 3. Corruptio 8.
- 52 Si Adam comedisset de ligno vitae, non fuisset immortalitatem consequutus, nisi frequenter sumendo 1^a q. 97, 4, c. fi. | 2, d. 19, L. fi. | d. 29, 5, 5^m | 6^m | Ma. q. 5, 5, 9^m. Lignum 4.
- 53 Adam mortuus fuisset, si non comedisset 1^a q. 97, 3, 3^m | 2, d. 19, 2, 3^m | L. fi. | Verit. q. 18, 6, 6^m.
- 54 Adam indigebat cibo ad restaurationem deperditi 1^a q. 97, 3, o. | 2, d. 19, 2, 2^m | 3^m | Cg. 4, c^o 82. | Ma. q. 5, 5, 8^m | 9^m | Opusc. 3, c^o 133. Lignum 2.
- 55 Adam dormisset 1^a q. 94, 4, 4^m | q. 97, 2, 2^m | 2, d. 9, 3, 3^m.
- 56 Adam somniasset, nec habuisset liberum usum rationis in somno 1^a q. 94, 4, 4^m | Verit. q. 18, 6, 14^m.
- 57 In anima Adae fuissent passiones animales, sed non afflictivae 1^a q. 95, 2, o. 3, 2^m | Verit. q. 26, 8, c. fi. | 6^m.
- 58 Adam non potuit primo peccare venialiter, sicut etiam infidelis 1-2, q. 89, 3, 3^m | 2, d. 21, q. 2, 3, o. | 3, d. 33, 4, 4^m | Ma. q. 2, 8, 1^m | q. 7, 3, 13^m | 7, o.

ADAM

- 59 Immo in hominibus contingit esse peccatum veniale, sine mortali 1-2, q. 72, 5, c. | 4, d. 16, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m | Ma. q. 7, 9, c. fi. * Aequalitas 17. Angelus 487. Animal 26, 56, 64, 74. Blasphemia 26, 27. Chirographum. Conceptio 32. Confessio 4. Daemon 47, 53, 54, 55, 56. Damnatio 4. Decretum.
- 60 Adam etiam per liberum arbitrium sine gratia habituali poterat vitare peccatum 1-2, q. 109, 8, c. | 2, d. 24, q. 1, 4, o. | Cg. 3, c^o 159 | 160, prin^o | Verit. q. 26, 6, 12^m.
- 61 Oppositum videtur dicere 2, d. 20, q. 2, 3, 5^m | d. 28, 2, o. Generatio 15, etc. Gratia 178. Jejunium 21, 39.
- 62 Primum peccatum Adae fuit superbia 1-2, q. 89, 3, 2^m | 2-2, q. 105, 2, 3^m | q. 163, 1, o. | 3, 4, c. | 3^a q. 1, 5, c. | 2, d. 22, q. 1, 1, o. | Ma. q. 7, 7, 12^m | 13^m | 15^m | 16^m | q. 14, 2, 5^m | q. 15, 2, 7^m | Rom. 5, lect. 5, fi. | 1 Tim. 2, lect. 3.
- 63 In peccato Adae fuit multiplex deformitas: scilicet superbiae inobedientiae, gulae, et alia hujusmodi 1-2, q. 82, 2, 1^m | 2-2, q. 163, 1, o. | 2, d. 22, q. 1, 1, c. | d. 33. L. prin^o | Ma. q. 4, 8, 1^m | q. 15, 2, 7^m | Opusc. 3, c^o 197. Secretum.
- 64 Adam peccavit principaliter appetendo similitudinem Dei, quantum ad scientiam boni et mali, sicut serpens ei suggestit: sed non solvit promissum, ut scilicet per virtutem propriae naturae, determinaret sibi quid esset bonum, et quid malum ad agendum, vel vitandum: vel etiam ut per seipsum praecognosceret quid sibi boni vel mali esset futurum. Et secundario peccavit appetendo similitudinem Dei, quantum ad propriam potestatem operandi, ut scilicet virtute propriae naturae operaretur ad beatitudinem consequendam 1, q. 94, 4, 5^m fi. | 2-2, q. 163, 1, o. | Isa. 7, 6, 2.
- 65 Peccatum Adae fuit gravius nostris, secundum circumstantiam personae: non autem secundum speciem 1-2, q. 89, 3, c. prin^o | 2-2, q. 163, 5, o. | 2, d. 21, q. 2, 2, o. | d. 33. L. prin^o etc.
- 66 Eva gravius peccavit quam Adam 2-2, q. 163, 4, o. | 2, d. 22, q. 1, 3, o. Tentare 1, 4.
- 67 Angelus gravius peccavit quam Adam 2, d. 21, q. 2, 2, 4^m | d. 21, 2, 2^m | Job 40, lect. 2, prin^o.
- 68 Si Adam non comedisset, peccasset contra praeceptum Dei, et legis naturalis 1^a q. 97, 3, 3^m | 2, d. 19, 2, 3^m | L. fi. | Verit. q. 18, 6, 6^m.
- 69 Si Adam primo non peccasset, etiam non statim confirmatus fuisset in gratia sive in originali iustitia 1^a q. 100, 2, o. | 2, d. 20, q. 2, 3, 5^m | Ma. q. 5, 4, 8^m | Quol. 5, 8, c.
- 70 Immo nec aliquis purus viator in praesenti vita potest confirmari simpliciter in gratia. Verit. q. 24, 9, o.
- 71 Si Adam fuisset confirmatus, non tamen genuisset filios confirmatos: sed potuissent peccare, et filii eorum habuissent peccatum originale 1, q. 100, 2, o. | 2, d. 20, q. 2, 3, 5^m | 7^m | Ma. q. 5, 1, 8^m | Quol. 5, 8, o.
- 72 Si Adam non peccasset, non omnes electi nati fuissent. Quol. 3, 25, o. | Quol. 5, 8, o.
- 73 Si Eva peccasset, et non Adam, filii eorum non habuissent peccatum originale 1-2, q. 81, 5, o. | 2, d. 31, q. 1, 2, 4^m | 4, d. 1, q. 2, art. 2, q. 2, 1^m | Ma. q. 4, 7, 4^m | 5^m | Rom. 5, lect. 3, me^o | 1 Cor. 15, lect. 3, prin^o 1. Adam 77.
- 74 Si Eva peccasset, et non Adam, filii eorum non habuissent defectus sequentes peccatum, scilicet passibilitatem, et mortalitatem 1^a q. 99, 1, o. | 1-2, q. 81, 5, 2. Ma. q. 4, 7, 5^m.
- 75 Oppositum videtur dicere 2, d. 31, q. 1, 2, 1^m.
- 76 Tantum primum peccatum Adae traducitur ad posteros 1-2, q. 81, 1, 2, o. | 3^a q. 19, 4, 1^m | 2, d. 20, q. 2, 3, 1^m | d. 33, q. 1, 1, o. | Cg. 4, c^o 32, fi. | Ma. q. 4, 1, 8, o. | Opusc. 3, c^o 201 | 202, | 203 | 204 | Rom. 5, lect. 3, me^o. Imago 49. Incarnari 3. Mors 1. Muller 1, etc. Naturale 16, 18. Omissio 15. Peccatum 169, 176, etc. 190, etc. 294, 295, 301, 302, 303, 317, 322, etc. 313, 314, 348, 351. Poenitentia 97, 108, 109. Redemptio 1. Sanctificatio 8. Satisfactio 25.
- 77 Peccatum originale intravit in mundum per Adam tantum, et non per Evam 2, d. 31, q. 1, 2, 4^m | 3, d. 12, q. 3, art. 1, q. 2, 1^m | 4, d. 1, q. 2, art. 2, q. 2, c. | 1^m | Rom. 5, lect. 3, me^o | 1 Cor. 15, lect. 3, prin^o. * Sepultura 10. Tentare 14, 15, 16. Virginitas 29, 34, 1 | Adam 73, 82, 84.
- 78 Peccatum originale in Adam derivatum est ad nos a peccato actuali ejus 3^a q. 8, 5, 1^m | 3, d. 13, q. 3, 2, q. 2.
- 79 Peccatum originale infectio fuit in Adam dupliciter: scilicet per modum actualis peccati, inquantum contraxit esse per propriam voluntatem ejus; et per modum peccati quasi naturalis, inquantum tota natura in eo infecta est. In aliis autem tantum secundo modo 3^a q. 8, 5, 1^m | 2, d. 31, q. 1, 1, c. fi. | 3, d. 13, q. 3, a. 2, q. 2, 1^m.
- 80 Peccatum originale in Adam prius fuit in potentia ejus, quam in essentia animae ejus; sed e converso est in homine ex Adam nascente. Ma. 4, 4, 5^m.
- 81 Adam peccando inclit in tria mala: scilicet in oblivionem Dei: debitum rapinae alienae rei: et corruptionem pomi mortiferi. Opusc. 58, c^o 1. In Adam enim persona corrumpit naturam.
- 82 Adam fuit principium naturae humanae, et principium peccati

ADDERE

- ejus, per traductionem 1^a q. 92, 2, c. | q. 94, 3, c. | q. 101, 1^m | 2-2, q. 164, 1, 3, 3^m | q. 19, 4, 1^m | 2, d. 20, q. 2, 2, c. | 1^m | d. 33, q. 111, 5^m | Verit. q. 18, 2, c. | 4, c. | 3^m | 7, c. | 1^m | 6^m | Ma. q. 4, c. 1, c. | 18^m | 6, o. | 7, o. | Opusc. 3, c^o 203. | Rom. 5, lect. 3, me^o. Assumere 32, 49. Aureola 34. Calvariae. Conceptio 32, 38. Corpus 55. Costa o. Dominium 8, 9. Eva o. Imago 40. Innocens 6, 21, 22. Judaei 24. Paradisus 5. Peccatum 321, etc.
- 83 Si Adam comedit de ligno vitae ante peccatum, incertum est: licet Magister hoc asserat, et alii negent 2, d. 29, L. fi.
- 84 Adam non meruit nobis peccatum, nec mortem, nec demeruit, sed per traductionem 2, d. 20, q. 2, 3, 3^m.
- 85 Adam efficacius meruisset, quam nos modo 1^a q. 95, 4, o. | 2, d. 29, 4, o.
- 86 Adam obtulit sacrificium Deo, sicut alii justi. Sed non est scriptum: ne origo peccati videatur esse origo gratiae 2-2, q. 85, 1, 2.
- 87 Adam non poterat se transferre in aliam formam 3, q. 13, 3, 2^m.
- 88 Adam habuit Angelum custodem 1^a q. 113, 4, 2^m | 2, d. 11, q. 1, 3, 1^m. Tentare 15.
- 89 Anima hujus hominis non fuit in Adam sicut in principio effectivo, sed sicut in principio dispositivo secundum rationem seminalem. Heb. 7, lect. 2, fi. | 1-2, q. 83, 1, 3.
- 90 Anima Adae fuit producta in actu sexta die simul cum Angelis. Non autem corpus ejus: sed tantum secundum causales rationes secundum Augustinum. Secundum alios autem utraque simul in actu producta sunt 1, q. 90, 4, c. | q. 91, 4, 3^m | Po^a q. 3, 10, 1^m | Ma. q. 16, 4, 16^m.
- 91 Corpora Adae et Evae fuerunt immediate producta a Deo 1^a q. 91, 2, o. | q. 92, 4, o.
- 92 Formatio corporis Adae ex terra fuit supernaturalis, et miraculosa 1^a q. 91, 2, 1^m | 3^m | 2, d. 18, q. 1, 1, 5^m | 3, 2^m | d. 20, q. 1, 1, 4^m | q. 2, 1, 3^m | 3, d. 3, q. 2, 2, c. | 4^m.
- 93 Adam fuit creatus in aetate juvenili 4, d. 44, q. 1, art. 3, q. 1, 2^m.
- 94 Materia totius naturae humanae non potuit esse in Adam 1^a q. 119, 2, o. | 2, d. 30, q. 2, 2, c. | 1^m | 4, d. 40, 1, 5^m | d. 44, q. 1, art. 2, q. 4, c. | Ma. q. 4, 6, 14^m | Quol. 8, 5, c. | Rom. 5, lect. 3, fi. Omissio 14, 15.
- Adamas idest magnes. Anima. 1, c. fi. Magnes o.
- 1 ADAEQUARI et assimilari important motum ad aequalitatem, et similitudinem: non autem aequale, et simile. Ideo Filius Dei est similis et aequalis Patri, et e converso, et adaequatur, et assimilatur ei: sed non e converso 1^a q. 42, 1, 3^m | 1, d. 19, q. 1, 2, o. | d. 31 | prin^o | Cg. 1, c^o 29, fi. | Opusc. 9, q. 44, | 45.
- 2 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 4, 4, 2^m, * Accidens 41. Actus 36. Adam 18, 64. Assimilatio 3. Christus 81. Commensuratio. Comprehendere 4. Aequari. Aequatus. Imago 5. Jus 18. Poena 12. Proportio 1. Ratio 61. Sanitas 1. Universale 12. Usura 35. Veritas 2, 10, etc. 28. Virtus 68.
- Adaptatio. Beatitudo 140, 170. Femininum 1. Fructus 21. Frui 11. Ordo 80. Poenitentia 84. Regere 11. Universale 12.
- 1 ADDERE aliquid super alterum potest tripliciter: scilicet naturam extraneam, determinans reale, et aliquid rationis 1^a q. 5, 3, 1^m | Verit. q. 1, 1, c. | q. 21, 1, c. * Accidens 85. Auctor 1. Admixtio. Agens 114. Alius 1. Amor 172, 224, etc. Angelus 505. Determinatio 1.
- 2 Non addere aliquid dupliciter dicitur: scilicet quia de ratione ejus est, nihil sibi posse addi, ut Deus: vel quia non est de ratione ejus additio, ut ens 1^a q. 3, 4, 1^m | 1, d. 8, q. 4, 1, 1^m | 2^m | Cg. 1, c^o 28, fi. | Verit. q. 21, 4, 9^m | Po^a q. 7, 2, 6^m | Opusc. 30, lect. 8. Aqua 23. Augmentum 2, 4, 5, 7, 9, etc. Baptismus 48. Beatitudo 82, 83, 131. Bonitas 24, 78, 244. Charitas 76. Deus 22, 26, 27.
- 3 Additio semper praesupponit distinctionem 1, d. 17, q. 2, 2, c. prin^o | Verit. q. 2, 1, 1^m. * Cete. 1, 3. Commune 7.
- 4 Quae absolute dicuntur, quolibet addito remanent talia; non autem relativa 1-2, q. 6, 6, 2^m. * Communicabile 1. Consensus 5.
- 5 Omnis additio, excessus, et transitus sunt entis in actu 2, d. 1, q. 16, 18^m. * Costa 6, 7. Daemon 88. Determinatio 1.
- 6 Aliqua addunt differentiam supra ens: et aliqua rationem diversimode 1^a q. 5, 3, 1^m | q. 13, 11, c. | 1, d. 19, q. 5, 1, 3^m | Verit. q. 1, 1, c. | q. 21, 1, c. | Opusc. 42, c^o 1. * Deus 22, 26, 77. Definitio 23, 25, etc. Dici 3. Dimensio 5, etc. Dispositio 5. Ut Transcendentia.
- 7 Bonum addit supra ens respectum rationis ad appetitum 1^a q. 5, 1, 1^m | 3, 1^m | q. 16, 3, c. | 1, d. 8, q. 1, 3, c. | d. 19, q. 5, 1, 3^m | Verit. q. 1, 1, c. | q. 21, 1, 6, c. | Po^a q. 9, 7, 6^m | Opusc. 42, c^o 2, fi. * Bonitas 61, 62. Distinctio 13. Electio 27. Ens 36. Episcopus 14.
- 8 Bonum addit supra ens respectum perfectivi per modum finis idest secundum esse: verum autem secundum rationem speciei. Verit. q. 21, 1, o. | 2, 3, c. | 6, c. | 3^m | q. 22, 1, 1^m. Appetitus 26. Bonitas 82.
- 9 Bonum addit supra ens relationem ad finem: sed verum relationem ad formam exemplarem, scilicet ad Deum 1, d. 8, q. 1, 3, c. ii.

ADEPS

- 10 Verum addit supra ens respectam rationis ad intellectum tantum 1^a q. 16, 3, c. | 1, d. 8, q. 1, 3, c. | d. 19, q. 5, 1, 3^m | 7^m fi. Verit. q. 1, 1, c. | 4^m | q. 21, 1, c. | Po^a q. 9, 7, 6^m | Opusc. 42, c^o 2, fi. * Eucharistia 100, c. Eventus. Exclusio o. Fides 54.
- 11 Unum transcendens addit supra ens indivisionem tantum 1^a q. 11, 1, o. | 2, c. | q. 30, 3, o. | 1, d. 8, q. 1, 3, c. | d. 19, q. 5, 1, 3^m | d. 24, q. 1, 3, o. | 2, d. 3, q. 1, 3, 1^m | Verit. q. 1, 1, c. | 4^m | q. 21, 1, c. | 5, 7^m | Po^a q. 3, 16, 3^m | q. 9, 7, o. | Quol. 10, 1, o. | Opusc. 42, c^o 2, fi. | Meta. 3, lect. 12, fi. | Lib^o 4, lect. 2, me^o 3 | Lib^o 5, lect. 8, prin^o | Lib^o 10, lect. 3, 4, prin^o | lect. 8, fi. 8.
- 12 Immo unum transcendens dicit ens indivisum: quia ens quod non dividitur, est vera definitio ejus 1, d. 24, q. 1, 3, 3^m. * Fieri 8, 10. Finitum 1, 2. Fortitudo 24. Gratia 108. Haeresis 136. Homicidium 1. Humilitas 18. Idolatria 2. Ignorantia 8. Imago 1. Infinitum 32. Intensio 2. Jejunium 11. Judaei 39. Leviathan. Lex 51, 118, 130, 131. Matrimonium 34. Mineralia. Miraculum 22. Miseria 2. Missio 20. Musica 1.
- 15 Unum quod est principium numeri, addit supra ens, et supra unum transcendens rationem mensurae 1^a q. 11, 1, o. | 2, c. | q. 30, 3, o. | 1, d. 8, q. 1, 3, c. | d. 19, q. 5, 1, 3^m | d. 24, q. 1, 3, o. | 2, d. 3, q. 1, 3, 1^m | Verit. q. 1, 1, c. | 4^m | q. 21, 1, c. | 5, 7^m | Po^a q. 3, 16, 3^m | q. 9, 7, o. | Quol. 10, 1, o. | Opusc. 42, c^o 2, fi. | Meta. 3, lect. 12, fi. | Lib^o 4, lect. 2, me^o 3 | Lib^o 5, lect. 8, prin^o | Lib^o 10, lect. 3, fi. 4, prin^o | lect. 8, fi. | Lib^o 10, lect. 3, 4 | lect. 82. * Negatio 7. Numerus 21, 22. Omnis 4. Operatio 35. Panis 2, 3.
- 14 Multitudo transcendens supra ens addit tantum rationem divisionis 1^a q. 30, 3, o. | 1, d. 24, q. 1, 3, o.
- 15 Quaelibet additio vel subtractio in definitionibus, variat speciem, sicut in numeris 1, d. 41, 1, 1^m | Verit. q. 21, 6, 3^m.
- 16 Additio numeri in infinitum est possibilis: quia semper additur nova potentia ad additionem: sicut semper fit alia species numeri 1, d. 17, q. 2, 4, 1^m. * Passio 29. Pax 9. Peccatum 212, 392. Perfectio 40. Persona 26. Pluralitas 2.
- 17 Additio quanti ad quantum facit majus, si sint ejusdem rationis: non autem si unum sit ratio quanti alterius. Ma. q. 2, 2, 8^m | q. 7, 3, c. fi. | 15^m. * Christus 26, 28. Postulatio. Praedestinatio 18. Promissio 3. Proprium 2. Punctus 4. Quantitas 19. Raptus 7. Reprobatio 2. Resurrectio 22. Revelatio 1. Risibile. Sacramentum 12, 39, 44. Sacrilegium 8. Scientia 22, 95. Situs 1. Solus 3, 4. Spes 46, 47. Spiritus 24. Sufficiens. Timor 34. Unitas 14, 25, 29. Usura 182, 184.
- 18 Personae in divinis non potest addi aliquid distinctivum, vel completivum in esse personae: sed alia possunt addi 3, d. 3, q. 2, 1, 1^m.
- 19 Bonitas Dei non addit aliquid secundum rem supra bonitatem absolutam: sed tantum secundum rationem: quae non est casu et vana quia fundatur super simplicitatem ejus. Verit. q. 21, 4, 8^m | 9^m.
- Addiscere. Adductio. Accusatio 22. Anima 94. Jacobus 3. Organum 1.
- 20 In conversione Eucharistiae, nihil additur corpori Christi 4, d. 11, q. 1, art. 3, q. 1, c. fi. | 1^m. Paradisus 6. Usura 188. Vocatio 1.
- 1 ADEPS in veteri lege prohibetur comedi. Primo quia non generat bonum nutrimentum: sicut nec sanguis. Secundo propter idolatriam. Tertio quia erat pro sacrificio. Quarto propter sensualitatem 1-2, q. 102, 3, 8^m | 6, 1^m.
- 2 Adeps comburebatur Deo, a quo est omnium bonorum sufficientia, et pro charitate Christi in passione 1-2, q. 102, 3, 8^m | 6, 1^m. Adeps in Scriptura quandoque in bono, quandoque in malo accipitur: significat enim devotionem, malitiam cordis, oris, et operis, delectationem peccati, superbiam, falsitatem, et sensum carnalem. Psalm. 16, me^o 4. Baptismus 171. Pingue.
- Adeptio. Adipisci. Amicitia 15. Amor 166, 167. Beatitudo 84. Fieri 8, Finis 26. Fortitudo 51. Fructus 8. Humilitas 25.
- Adesse. Accidens 62, 88. Affuisse. Alius 3. Dominium 12. Eucharistia 161. Gratia 133. Indulgentia 6. Inesse. Inhaerere. Judaei 45. Missa 23. Mulier 19. Pars 30. Praedicari 11. Praesto esse. Usura 234.
- Adhaesio. Angelus 487. Certitudo 1, 9, 15. Charitas 130. Cognitio 42. Eucharistia 238. Excaecatio 1. Fides 62, 90. Finis 138. Impugnare 2. Inhaerere. Laus 2. Peccatum 370, 396, 422. Pulvis 2. Rahab. Via 11, 12. Voluntas 39, 42, 50.
- Adhibitio. Benedicere 7. Causa 43, 44. Correctio 12, 13. Cura 5. Ignorantia 22. Lamech. Memoria 20. Occidere 21. Poenitentia 72. Solemnitas. Sollicitudo 1.
- Adjacere. Creatio 45. Tempus 36.
- 1 ADJECTIVUM duo facit circa suum substantivum: scilicet quia restringit, et informat 1, d. 25, 1, 7^m.
- 2 Immo adjectiva restringuntur secundum supposita 1, d. 9, q. 1, 1, c. | 2^m | 2, o.
- 3 Adjectiva significant per modum accidentis: substantiva vero per modum substantiae 1^a q. 39, 3, c. | 1, d. 9, q. 1, 2, c. Po^a q. 9, 6, c. prin^o.

ADJURARE

- 4 Adjectiva significant tantum formam: substantiva vero formam et suppositum. Ratione secundi dicuntur praedicari per identitatem: sed ratione primi per informationem: quae est magis propria praedicatio 3, d. 5. L. me^o. Accidens 7, etc.
- 5 Adjectiva praedicantur tantum per informationem: substantiva vero etiam per identitatem 3, d. 5. L. fi. Adverbium. Concretum.
- 6 Nomina collectiva substantiva praedicantur de multis suppositis in singulari: non autem adjectiva: sed tantum in plurali 1^a q. 39, 3, c. * Ens 37. Modus 2. Neutrū 2.
- 7 Adjectiva non secum ferunt suppositum sicut substantiva: sed significatum suum ponunt circa subjectum 1^a q. 39, 5, 5^m | 1, d. 9, q. 1, 1, c. | 2^m | 3, d. 5. L. me^o.
- 8 Adjectiva numerantur secundum supposita: substantiva vero secundum formam sui significati 1^a q. 36, 4, 7^m | q. 39, 3, c. | 1, d. 4, q. 1, 3, 2^m | d. 9, q. 1, 1, c. | 2^m | 2, o. | d. 23, 4, 4^m | d. 25, 4, c. | d. 29, 4, c. | 2^m | 3, d. 1, q. 2, 4, 6^m | 5, 2^m | Po^a q. 9, 6, c. | Quol. 1, 2, 3^m.
- 9 Adjectiva non supponunt 1^a q. 39, 5, 5^m.
- 10 Adjectiva copulant 1^a q. 39, 5, 5^m | 3, d. 7, q. 1, 2, 5^m | q. 2, 2, c. Po^a q. 9, 4, c. me^o.
- 11 Adjectiva essentialia praedicantur de Personis divinis pluraliter: substantiva vero tantum singulariter 1^a q. 39, 3, o. | 1, d. 9, q. 1, 2, o. | d. 33, 4, o.
- 12 Adjectiva quae significant conditionem rei absolutae in divinis praedicantur communiter de personis et proprietatibus, et de essentia: non autem quae ex significato vel modo significandi dicunt modum quo distinguuntur ab invicem 1, d. 33, 4, o. | d. 34, q. 1, 1, 2^m | Po^a q. 8, 2, 7^m. * Pater 7, 16. Quantitas 5. Spiritus 24.
- 13 Adjectiva quae significant actus notionales vel essentielles non praedicantur de proprietatibus nec de essentia 1, d. 33, 4, o. | L. me^o | d. 34, q. 1, 1, 1^m | 2^m | Po^a q. 8, 2, 7^m | 3, 4^m.
- 14 Substantiva notionalia praedicantur de essentia: non autem adjectiva, nisi mediante substantivo notionali 1^a q. 39, 5, 5^m | 6, c. | 1, d. 5, q. 1, 1, o. | q. 3, 3^m | d. 31, q. 1, 1, 1^m | L. prin^o | Po^a 8, 3, 4^m.
- 15 Substantivum pro adjectivo ponitur aliquando in divinis 1^a q. 36, 4, 7^m fi.
- Adinventio. Adinvenit Christus tria: scilicet breve salutis verbum, novum salvandi modum, et novum salvandum populum. Isa. 12, fi. Inventor.
- Adipisci. Beatitudo 25, 84, 88, 90, 125. Charitas 54, 61. Delectatio 31. Desperatio 2. Eucharistia 257. Fieri 8. Finis 26, 37, 55. Fortitudo 51. Fructus 8. Humilitas 25. Intellectus 12. Maria 19. Sacrificium 13. Spes. 42, 47, 50, etc. Verbum 66. Virtus 140, 162, 165, 184, 232, 253, etc.
- Adiri. Paradisus 10.
- 1 ADDISCERE dupliciter contingit: scilicet per inventionem, et per doctrinam. Verit. q. 11, 1, c. fi. | Poster. lect. 1, prin^o.
- 2 Dolor tristitia, et delectatio intensae impediunt actum addiscendi, sed moderatae adjuvant 1-2, q. 37, 1, o. Christus 143. Discere. Ordo 40. Paulus 7. Pueri 10. Scientia 60, 71, etc. Signum 12. Veritas 31.
- 1 ADITUS regni caelorum aperitur tripliciter: scilicet quantum ad gloriam animae in passione Christi: quantum ad gloriam corporis in resurrectione, et quo ad locum in ascensione 4, d. 4, q. 2, art. 2, q. 6, 2^m. * Ascendere 15. Passio 131.
- 2 Apertio aditus regni caelorum est remotio impediendi gloriae 3^a q. 39, 5, o. | q. 49, 5, o. | q. 69, 7, o. | 4, d. 3. L. fi. | d. 4, q. 2, art. 2, 6, c. * Baptismus 23, 154, 155. Circumcisio 49. Confessio 56. Exorcismus 8. Introitus. Passio 130. Peccatum 353. Satisfactio 2, 36, etc.
- Adjunctum. Absolvere 34. Admixtio. Annexum o. Bonitas 173. Delectatio 110. Deus 153. Esse 29. Eucharistia 45. Gustus 3. Justitia 21. Mansuetudo 2. Meritum 95. Modestia 1. Ninivitarum. Nomen 45. Peccatum 212. Per se 3. Praeteritum 3. Prudentia 76. Qui est 3. Simpliciter 1, 4. Temperantia 9, 12, 13. Usura 85. Virginitas 23. Virtus 106.
- 1 ADJURARE est ad iuramentum cogere et ordinare aliquid per divina 1-2, q. 90, 1, c. | Mat. 26, fi. c.
- 2 Adjuratio iuramentum et deprecatio, fiunt per res superiores 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 1, 1^m. Iuramentum 2.
- 3 Modus adjurationis, duplex: scilicet coactivus et deprecativus 2-2, q. 90, 1, 2, c. | 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 1, 1^m.
- 4 Adjurare subditos licet utroque modo: sed pares vel superiores tantum secundo modo 2-2, q. 83, 17, 1^m | q. 90, 1, o.
- 5 Non licet adjurare daemones deprecando, sed compellendo ne noceant: non ut prosint 2-2, q. 90, 2, o. Daemon 75.
- 6 Adjurare licet creaturas irracionales, ne per eas nobis daemon noceat 2-2, q. 90, 3, o.
- 7 Immo periculis humanis obviandum est per humana et non per divina 2-2, q. 88, 11, 1^m.
- 8 Daemones adjurati per nomen Dei et per virtutes caelorum, obediunt. Po^a q. 6, 10, 4^m | 5^m.
- 9 Omnis adjurans semper in se confitetur defectum 5, d. 15, q. 4, art. 3, q. 1, 1^m.

ADMIRATIO

- 10 Summus pontifex Judaeorum adjurando Christum coactive, peccavit 2-2, q. 93, 1, 1^m.
- 11 Simon et Judas leguntur adjurasse dracones, et eis praecepisse, ut in desertum locum discederent 2-2, q. 90, 3, b.
- Adjutor. Usura 260.
- Adjutorium. Agiographi 2. Ascendere 6. Facilitas 1. Juvare. Mulier 3. Usura 255, 256. Visio 10.
- Adjuvari dicitur aliquis dupliciter: scilicet per ministerium et per virtutem. Primum convenit Deo: non autem secundum 1^a q. 23, 8, 2^m | 4, d. 4, q. 1, 1, c. fi. | Verit. q. 28, 8, 8^m | Job 25, 1^m | c^o 26, 1^m. Rom. 11, lect. 5, 1^m | 1 Cor. 3, lect. 2, 1^m | 2 Cor. 6, 1^m.
- Addiscere 2. Adjutorium. Agens 2. Agiographae 2. Amicitia 39. Balivus. Beatitudo 68. 70. Coadjutor. Consilium 28. Credere 11, 26. Delectatio 51. Fides 23. Fortitudo 49. Gratiarum actio 1. Honor 21. Ingratitudo 7. Mulier 3. Praedestinatio 35. Praevicator 1. Prudentia 76. Requiri 1. Scientia 163. Species 45. Venire 2. Vita 48.
- Admniculum. Logica 1. 11. Via 7.
- Administratio. Angelus 90, 161, 255, 279. Charitas 92. Idoneus 1. Judicium 51. Lepa 4. Magnificencia 3. Sanctus 10.
- 1 ADMIRATIO duo requirit: scilicet quod causa sit occulta, et aliquid in re videatur repugnans 2, d. 18, q. 1, 3, c. | Po. 4, q. 6, 2, c. 1^m | Angelus 83, 414. Delectatio 31. Dubitatio 3. Fastidium. Judicium 85. Maria 49. Miraculum 2.
- 2 Admiratio duplex, scilicet devotionis et infidelitatis. Jo. 3, lect. 2, 1^m | Mirari. Mirum o. Tragoedia.
- 3 Aliquid non est admirabile dupliciter: scilicet quando effectus est occultus: et quando perfecte causam ostendit. Psal. 8, 1^m.
- 4 Admiratio est species timoris et principium philosophiae 1-2, q. 41, 4, o. | 2-2, q. 180, 3, 3^m | 3, d. 26, q. 1, 3, c. Timor 42. Stupor 2. Verit. q. 26, 4, 7^m fi.
- 5 Admiratio est causa delectationis ratione spei et actus connaturalis, scilicet collationis 1-2, q. 32, 8, o. Delectatio 31.
- 6 Admiratio consequitur apprehensionem alicujus excedentis nostram facultatem 1^a q. 105, 7, c. | 1-2, q. 41, 4, c. | 2-2, q. 180, 3, 3^m | 3^a q. 15, 8, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. fi. | 4, d. 48, q. 1, art. 4, q. 3, 2^m | Verit. q. 26, 4, 7^m. Miraculum 3. Trepidatio.
- 7 Admiratio non convenit animae sensitivae. Cg. 4, c^o 33, fi.
- 8 Admiratio fuit in Christo 3^a q. 15, 8, o. | Cg. 4, c^o 33, 4^m | Matth. 9, 1^m 2.
- Admittere. Adoptio 2. Circumcisio 33. Judex 4. Matrimonium 59, 60. Praevicator 3. Recipere o. Subdiaconus 3.
- Admixtio extranei dupliciter potest esse: scilicet uno modo ita quod extraneum adjunctum solvat speciem ejus cui adjungitur, vel trahendo ad speciem suam, sicut si amphorae aquae adderetur phiala vini: vel faciendo mediam speciem, sicut quando utrumque aequaliter ponitur, ut aequalitas non accipiat tantum secundum quantitatem sed secundum proportionem virtutis. Alio modo ita quod additum non solvat speciem, sed ipsum assumatur ad speciem ejus cui additur, sicut si gutta aquae, amphorae vini apponatur 1, d. 11, q. 2, art. 2, q. 2, c. Vel Accidens 81, 82. Actio 3. Affinitas 5. Amidum. Angelus 67. Aurum 2. Caelum 66, 131. Conservatio 4. Corruptio 8. Creatio 13. Duratio 7. Elementum 1, etc. Eucharistia 66. Forma 25, 48, 119, 150. Salsedo. Universum 3.
- 1 ADMONITIO pertinet ad corruptionem fraternam 2-2, q. 33, 7, o. | 4, d. 19, q. 2, 1, o.
- 2 Admonitio praevia secreta est de praecepto ante publicam denuntiationem in judicio 2-2, q. 33, 7, o. | 4, d. 19, q. 2, art. 3, q. 1, 2, o. | Virt. q. 3, 2, o. | Quol. 11, 12, o. Correctio 3, 11. Denuntiatio 1.
- 3 Admonitio secreta debet esse dura, quando peccans est pertinax; tamen cum affectu lenitatis 4, d. 19, q. 2, art. 3, q. 3, o.
- 4 Admonitio coram testibus, debet praecedere accusationem 2-2, q. 33, 8, o. | 4, d. 19, q. 2, art. 3, q. 2, o. | Quol. 11, 12, o. Accusatio 5. Correctio 12, 13.
- 5 Admonitio praevia fratris, de re quae dicitur praelato, extra judicium existenti, tanquam personae quae potest prodesse et non obesse, non est de praecepto 2-2, q. 33, 8, c. | 4^m | 4, d. 19, q. 2, art. 3, q. 2, 1^m. Accusatio 5. Correctio o. Vel Diaconus 5. Mulier 19. Praemonitio.
- Adolescens. Abbatissa 2. Crescere. Delectatio 74. Invidia 11, Religio 57.
- 1 ADOPTIO est extraneae personae in filium vel nepotem: et deinceps legitima assumptio 3^a q. 3, 5, 2^m | 3, d. 10, q. 2, art. 1, q. 1, o. | 4, d. 42, q. 2, 1, c. * Apostoli 31. Assimilatio 7. Electio 18, etc. Filiatio 8. Matrimonium 47.
- 2 Adoptare est admittre ex gratia ad participandum haereditatem 3^a d. 10, q. 2, art. 1, q. 1, c.
- 3 Adoptio duplex: scilicet perfecta, idest arrogatio, et imperfecta, scilicet simplex adoptio 4, d. 42, q. 2, 1, 1^m.
- 4 Adoptans debet esse sic senex ut naturaliter possit esse pater adoptati 4, d. 42, q. 2, 1, 5^m.
- 5 Habens perpetuum impedimentum generationis non potest adoptare, sicut spado et frigidus 4, d. 42, q. 2, 1, 4^m.
- 6 Qui non est sui juris, non potest adoptare, nec minor viginti

ADORATIO

- quinque annis: nec mulier: nisi ex speciali concessione principis 5, d. 42, q. 2, 1, 3^m | 3, 3^m.
- 7 Adoptatus perfecte succedit adoptanti ab intestato, nec potest eum sine culpa privare tertia parte haereditatis 4, d. 42, q. 2, 1, 1^m.
- 8 Quicquid est in potestate adoptati, transit in potestatem adoptantis 4, d. 42, q. 2, 3, 4^m.
- 9 In adoptione simpliciter adoptatur filius non emancipatus, nec transit in potestatem adoptantis: nec succedit in haereditate, nisi velit adoptans. Et fieri potest sine auctoritate principis vel magistratus. Quorum opposita sunt in arrogatione 4, d. 42, q. 2, 1, 1^m.
- 10 Adoptato patre adoptantur filii et nepotes non emancipati 4, d. 42, q. 2, 3, 4^m.
- 11 Consanguineis non convenit adoptari, quia naturaliter sunt haeredes 3, d. 10, q. 2, art. 1, q. 1, 2^m | 4, d. 42, q. 2, 1, 7^m.
- 12 Ex adoptione causatur cognatio legalis, impediens matrimonium auctoritate legis confirmatae ab Ecclesia 4, d. 42, q. 2, 2, o.
- 13 Cognatio triplex contrahitur ex adoptione: prima descendentium, secunda inter conjugem adoptantis et ipsum adoptatum, et e converso, perpetuo impediens matrimonium: tertia inter filios naturales et adoptatos, impediens tantum quamdiu durat adoptio 4, d. 42, q. 2, 3, o.
- 14 Adoptare homines convenit Deo 3^a q. 23, 1, o. | 3, d. 10, q. 2, art. 1, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 17, fi.
- 15 Adoptare convenit toti Trinitati, licet possit appropriari Patri 3^a q. 3, 4, 3^m | 5, 2^m | q. 23, 2, o. | 3, d. 10, q. 2, art. 1, q. 2, o.
- 16 Adoptare appropriari Patri, ut auctori: Filio ut exemplari et Spiritui Sancto ut imprimenti 3^a q. 3, 5, 2^m | q. 23, 2, 3^m.
- 17 Adoptare ut causa agens media vel exemplaris, appropriatur Filio; sed ut forma inherens, appropriatur Spiritui Sancto 3, d. 1, c. q. 2, art. 1, q. 3, o.
- 18 Adoptatio Dei, facit adoptatum esse idoneum; sed adoptatio hominis, praesupponit idoneum 3^a q. 23, 1, c.
- 19 Sola creatura rationalis adoptatur a Deo: non ex creatione: sed ex dono Spiritus Sancti 3^a q. 23, 3, o. | 3, d. 10, q. 2, art. 2, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 17, fi. | 21, fi. | Vel filiatio 35. Baptismus 173, etc.
- 20 Adoptari convenit etiam angelis 3^a q. 23, 3, 2^m | 3, d. 10, q. 2, art. 2, q. 2, o. * Apostoli 31. Baptismus 173, 174, 175.
- 21 Adoptio filiorum Dei, est per conformitatem imaginis ad filium naturalem: imperfecte quidem per gratiam viae: sed perfecte per gloriam 1^a q. 93, 4, 2^m | 2-2, q. 45, 6, c. | 1^m | 3^a q. 3, 5, 2^m | 8, c. | q. 39, 8, 3^m | q. 45, 4, c. | Cg. 4, c^o 24, 1^m | Rom. lect. 3, 1^m | c^o 8, lect. 3, fi. | lect. 6, 1^m | etc. Gal. 4, lect. 2, fi. | Ephes. lect. 1, 1^m | Hebr. 2, lect. 3, 1^m. Filiatio 36, 37. Assimilatio 6, 7. Evangelium 1.
- 22 Christus non est Filius Dei adoptivus 3, q. 23, 4, o. | q. 32, 3, c. | q. 43, 1, c. | 1, d. 4, q. 1, c. | q. 2, 3^m | d. 10, q. 2, art. 2, q. 3, o. | d. 11, 3, 2^m | d. 13, q. 1, 1, 1^m | d. 18, art. 4, q. 1, 1^m | 1, d. 4, q. 1, 1^m | 1, d. 4, q. 1, art. 3, q. 5, 2^m | Cg. 4, c^o 4, 1^m | Verit. q. 29, 1, 1^m. Filiatio 8, 12, 33, etc. Frater 2. Unigenitus.
- 23 Christus fuit filius adoptivus Joseph 3^a q. 28, 1, 1^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 3^m.
- 1 ADORATIO Dei, est actus latriae 2-2, q. 84, 1, o. | Cg. 3, c^o 110.
- 2 Adoratio Dei duplex: scilicet interior devotio mentis et exterior humiliatio corporis. Prima est principalior, ad quam, et propter quam secunda fit 2-2, q. 84, 2, 3, o. Cultus 12, 13. Vel Eucharistia 191. Religio 16.
- 3 Adoratio exhibita Deo et creaturae non dicitur univoce, sed analogice 2-2, q. 84, 1, 1^m | q. 94, 1, 2^m | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 7, o.
- 4 Adoratio requirit actum corporalem 2-2, q. 84, 7, o. | q. 84, 2, o. | 3, d. 9, q. 1, art. 3, q. 3, o. | Cg. 3, c^o 119. Abraham 22.
- 5 In adoratione genuflectimus, nostram infirmitatem designantes respectu Dei, sed prosternimus quasi profitentes nos nihil esse ex nobis 2-2, q. 84, 2, 2^m | Eph. 3, lect. 4, 1^m. Colere.
- 6 Adoratio requirit locum determinatum, non de necessitate, sed ad decentiam ex parte adorantium, triplici ratione: scilicet propter loci consecrationem, propter sacra mysteria, et talia sanctitatis signa quae ibi continentur, et propter concursum multorum adorantium 2-2, q. 84, 3, o. | 1^a Tim. 2, lect. 2, 1^m. Elephas 1, 3. Festum 6. Oratio 31. Templum 2.
- 7 Judaei adorant ad occidentem, ut vident idolatriam et significant mortem Christi 1 2, q. 102, 4, 5^m.
- 8 Christiani adorant ad orientem, propter lumen mentis, et quia ibi est nobilior pars orbis, in qua paradus est, et propter nobiliora opera Dei in ipso 2-2, q. 84, 3, 3^m | 3, d. 9, q. 1, art. 3, q. 3, 3^m | Opusc. 3, c^o 261, fi.
- 9 Adoratio latriae fit ratione principii, creationis et gubernationis 2-2, q. 84, 1, 3^m | 1^m | 3, o. | q. 84, 1, 3^m | 3, d. 9, q. 1, 3, o. | 4, d. 5, q. 1, art. 3, q. 3, 6^m | Cg. 3, c^o 120 | Psal. 40, fi.
- 10 Deo debetur latria propter deitatem et dulia propter dominium 3^a q. 25, 2, c.
- 11 Tota Trinitas est adoranda, una tantum latria 2-2, q. 84, 3, 1^m | q. 84, 1, 3^m | 3^a q. 25, 1, 1^m | 3, d. 9, q. 1, art. 3, q. 2, o.
- 12 Relationes divinae debent adorari latria 1^a q. 23, 2, b.

ADVENA

- 15 Deitas et humanitas Christi, sunt adorandae una adoratione latrariae 3^a q. 25, 1, o. | q. 58, 3, c. fi. | 1^m | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 1, o. | d. 39, 1, 4^m | Verit. q. 29, 4, 4^m. * Idolatria 8, 10.
- 14 Persona Christi adorari debet latraria ratione deitatis, et dulia, ratione humanitatis, perfectae omni munere gratiarum 3^a q. 25, 2, c.
- 15 Humanitas Christi ut unita Verbo, debet adorari latraria, non autem secundum se, sed hyperdulia 3^a q. 25, 2, o. | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 1, o. | q. 4, 1^m. * Mag. 1, etc.
- 16 Caro Christi adoranda est latraria 3^a q. 25, 2, o. | q. 58, 3, 1^m | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 1, o. | Gal. 4, lect. 4, prin^o.
- 17 Hostia debet adorari latraria sub conditione in habitu 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 6, 2^m | 1^a Cor. 11, lect. 6, prin^o. Idolatria 11.
- 18 Imago Christi adorari debet latraria 2-2, q. 81, 3, 3^m | q. 94, 2, 1^m | 3^a q. 25, 3, o. | 4, c. | 5, 2^m | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 2, o.
- 19 Adoratio imaginis Christi tradita est ab Apostolis. Et Lucas depinxit imaginem Christi, quae est Romae 3^a q. 25, 3, 4^m | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 2, 3^m.
- 20 Ponere imagines Christi et sanctorum, et adorare eas, licet nunc, non autem in veteri Testamento 3^a q. 25, 3, 1^m | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 2, 1^m | 2^m.
- 21 Crux propria Christi, ut repraesentans Christum et ut tetigit Christum, et perfusa Christi Sanguine, debet eadem adoratione, latrariae cum Christo adorari. Sed imago Crucis ejus in alia materia debet adorari latraria ut imago Christi tantum 2-2, q. 103, 4, 3^m | 3^a q. 25, 4, o.
- 22 Immo Crux Christi ut res quaedam, non potest adorari latraria nisi ut repraesentans Christum; sed ut est quaedam res Christi, debet adorari hyperdulia et non latraria, quia non est pars Christi 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 4, o.
- 23 Honor adorationis crucis Christi ut est res quaedam Christi, non est tantus, quantus exhibetur Matri ejus 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 4, 3^m.
- 24 Omnia alia Christi, ut clavi, lancea, corona, vestes et hujusmodi adorantur ratione contactus tantum 3^a q. 25, 4, 3^m.
- 25 Mater Christi adorari debet hyperdulia, non autem latraria, 2-2, q. 103, 4, 2^m | 3^a q. 25, 5, o. | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 3, o.
- 26 Mater Christi, ratione sui debet adorari dulia; sed ut Mater Christi, hyperdulia 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 3, o. Dulia 1, inf.
- 27 Viri sancti debent adorari dulia tantum 2-2, q. 81, 1, 1^m | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 5, o. Gentiles 1.
- 28 Reliquiae sanctorum sunt adorandae dulia tantum 3^a q. 25, 6, o.
- 29 Angelus apparens in specie Christi non potest adorari sine peccato, nisi conditione expressa 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 6, 3^m | 4, d. 3, o. L. prin^o. Abraham 23. * Imperator 5. Pythagoras 5.
- 50 Creatura non potest adorari latraria sine peccato 2-2, q. 81, 1, 1^m | q. 94, 2, 3, o. | q. 161, 3, 1^m | 3^a q. 25, 5, 6, o. | 3, d. 9, q. 1, 2, o. | Cg. 3, c^o 120 | lib. 4, c^o 7, 17^m | 17, 2^m | Psal. 40, fi. | Rom. lect. 7, me^o. Seraphim 6.
- 1 ADVENA est, qui aliunde venit: sed peregrinus, qui alio tendit. Psal. 38, fi. 3 | Hebr. 11, lect. 4, prin^o. Extraneus. Hospes.
- 2 Advena est qui non habet mansionem, sed peregrinus est qui non habet affectum ad mundana. Psal. 38, fi. Indulgentia 21. Praeceptum 132, 136. Peccatum 355. Perfectio 47, etc. Relatio 57.
- Advenire. Accidens 19. Adventus o. Anima 12. Character 1. Esse 47. Fides 120, 157. Fieri 8.
- 1 ADVENTUS Christi duplex: scilicet in carne et ad iudicium 3^a q. 1, 6, 3^m | q. 36, 1, 1^m | 3^m | 4, d. 47, q. 1, art. 1, q. 3, 1^m. | Psal. 9, prin^o | Psal. 12, prin^o.
- 2 Adventus Christi triplex: scilicet in carne, in mente et ad iudicium. Isa. prol. me^o. * Adductio. Advenire. Calor. 8.
- 3 Adventus Christi in carne, quia factus est per Incarnationem, ideo sub dictione Incarnationis describitur. Opusc. 2, c^o 5. | Opusc. 60, c^o 1, o.
- 4 Adventus Christi in mente, est per gratiam. Opusc. 60, c^o 24, o. * Confirmatio 15. Definitio 15. Imago 44.
- 5 Adventus Christi in mente, quia est per gratiam, ideo sub nomine gratiae, ille adventus Christi in animam describitur. Opusc. 60, c^o 24, o. * Joannes 17.
- 6 Adventus primus Christi ardentius desiderabatur a patribus quinquuplici ratione: scilicet propter exaltationem humanae naturae; ut liberarentur captivi a carcere inferni, sive limbi; propter depressionem diaboli, quia per adventum Christi pacificatus est nobis Deus, et propter delectationem quam sperabant habere cum Christo, videndo, audiendo et conversando cum ipso. Psal. 12, prin^o. * Iudicium 76, etc. Limbus 2.
- 7 Adventum primum non praecesserunt signa, quia venit Christus occultus et tempore determinato 4, d. 47, q. 1, art. 1, q. 3, 1^m | d. 48, q. 1, art. 4, q. 1, 3^m. Nativitas 23. * Nuptiae 7. Pentecoste. Semen 18. Uxor 9. Vendere 14.
- 8 Adventus primus fuit ad manifestandam veritatem, ad liberandum a peccatis, et ad trahendum ad Deum 3^a q. 40, 1, c.
- 9 Sed adventus tertius desideratur a patribus sextuplici ratione: scilicet quia tunc exaltabuntur, liberabuntur ab omni poena, et ab omni peccato, et a potestate diaboli, et a servitute corporis, et videbunt Deum facie ad faciem. Psal. 12, me^o.

S. Th. Opera omnia. Index.

ADVOCATUS

- 10 Adventus tertius erit dissimilis primo dupliciter: scilicet quia manifestus, et quia terribilis 3^a q. 36, 1, 3^m | 4, d. 47, q. 1, art. 1, q. 3, 1, 1^m. | psal. 49, prin^o 2.
- Adverbium est adjectivum verbi 1, d. 21, q. 2, 1, c. * Bis. Modus 2. Relativum 7. Tempus 41.
- Adversantia nobis sunt tria: scilicet prosperitas elevans, adversitas constantiam frangens et persecutio affligens. Isa. 4, fi.
- Adversarius. Cornu. Disputatio 1, etc. Exordium 3. Magi 12. Praevaricator 1. Scientia 161. Simonia 18. Testis 2. Virtus 243.
- Adversitas. Adversantia. Afflictio. Amicitia 16. Amor 54. Aqua 5. Bonitas 216, etc. 219. Charitas 90, 128. Detractio 3. Flagellum. Fundamentum 3. Invidia 5. Ira 39. Passio 132. Virtus 213.
- Advertere. Percipere. Perpendere. Scieuter. Studiosus. Usura 89, 280, 293, 305.
- 1 ADULATIO. Excedens in delectando alios verbis et laudibus propter delectationem solam, vocatur placidus; si vero causa lucri, vocatur adulator, quod tamen communiter dicitur etiam primo modo 2-2, q. 115, 1, c.
- 2 Adulatio est excessus delectandi alios verbis laudis causa lucri, ideo est peccatum 2-2, q. 115, 1, o.
- 3 Adulatio est peccatum mortale tantum quando est contra charitatem, scilicet de peccato, intentione nocendi, vel cum scandalo 2-2, q. 115, 2, o. | Ma. q. 7, 1, 11^m. Peccatum 160. * Detractio 4, Laus 7. Malum 62. Missa 22. Nativitas 29. Palpo. Testis 11.
- 4 Adulatio secundum se est turpius peccatum et verecundius litigio; quia quae ex dolo fiunt videntur esse ex infirmitate et falsitate rationis. Sed est levius, quia minus contrariatur amicitiae, idest affabilitati, occulte, sine vi et minus cum contemptu 2-2, q. 116, 2, o.
- 5 Adulatio et litigium contrariantur amicitiae, idest affabilitati. Primum secundum excessum in delectando et secundum defectum in contristando: secundum vero e converso 2-2, q. 111, prin^o | q. 115, prin^o | 1, c. | q. 116, 1, o. vel Detractio 1.
- Adulter est diabolus et mundus: unde qui nati sunt ex spiritu diaboli, vel mundi, sunt filii adulterini. Hebr. 12, lect. 2, me^o.
- 1 ADULTERIUM est species determinata luxuriae, ab aliis distincta 2-2, q. 154, 1, c. 8, o. | 4, d. 41, art. 4, q. 2, c. | Ma. q. 15, 3, c.
- 2 Immo adulterium non tantum pertinet ad luxuriam, sed ad injustitiam et avaritiam. Ideo est gravius furto, quanto uxor est carior re exteriori 1-2, q. 72, 2, 4^m | q. 73, 5, 1^m | 7, c. | q. 88, 5, c. | q. 100, 6, c. fi. | 2-2, q. 65, 4, 3^m | q. 73, 3, c. Luxuria 9, q. 118, 5, b, | c. | q. 154, 1, 2^m | q. 170, 1, c. | Ma. q. 15, 3, 3^m | Ep. 5, lect. 2, me^o. Avaritia 12. Contumelia 5.
- 3 Adulterium est gravius stupro 2-2, q. 154, 12, c. | q. 170, 1, 2^m | 4, d. 41, art. 4, q. 3, o. * Accusatio 13, 19, 23.
- 4 Adulterium uxoris est gravius quam adulterium viri quo ad bonum prolis; sed quo ad bonum fidei et sacramenti sunt paria 4, d. 35, 4, o. * Contumelia 5. Deus 422, etc. Dispensatio 19. Eustratus 1. Fornicatio 5.
- 5 Ardentior in propria conjuge faciens contra bonum matrimonii inhoneste eo utendo, est aliquantulum adulter, et magis quam cum alia 2-2, q. 154, 8, 2^m.
- 6 Immo concubitus cum propria uxore qui fit ex libidine, est minus peccatum, quam fornicatio 2-2, q. 154, 2, 6^m fi.
- 7 Adulterium magis directe opponitur matrimonio inquantum est in officium naturae quam infidelitas. Sed e converso inquantum est Sacramentum Ecclesiae 4, d. 39, 6, 1^m. * Lapidatio o. Luxuria 9, 11, 13. Martyrium 8. Masculus. Matrimonium 47, 116, etc.
- 8 Nulla species luxuriae, vel gulae, vel vitiorum contra fortitudinem, ita directe contrariatur dilectioni proximi, sicut adulterium 2-2, q. 170, 1, 1^m | 2^m. * Meretrix 34. Poena 55. Scriptura 10. Uxor 21, 22. Venter. Voluntas 41.
- 9 Deus in adulterio juste infundit animam, quia cooperatur naturae cujus operatio est generatio, non autem peccato 1^a q. 118, 2, 5^m | 2, d. 18, q. 2, 1, 2^m | Cg. 2, c^o 88, 5^m | c^o 89, 5^m | Po^a q. 3, 9, 25^m.
- Adultus. Affinitas 9. Baptismus 95, 98, 102, 129. Christus 171. Matrimonium 93, 105, 107, etc. Sanctificatio 2. Sponsalia 6, etc.
- Advocari, etc. Coctus 1. Societas 1. Usura 312.
- 1 ADVOCATUS scienter defendens causam injustam, peccat, et tenetur ad restitutionem 2-2, q. 71, 3, o.
- 2 Advocatus tenetur subvenire causae pauperum in necessitate, si per alium nec per se possit 2-2, q. 71, 1, o. | 4, c. | 1^m.
- 3 Advocatus auxilium et consilium praestat ei, cujus causae patrocinatur 2-2, q. 71, 3, c. Simonia 13.
- 4 Advocatus suscipiens scienter causam injustam, injuste laedit eam contra quem injuste patrocinium praestat 2-2, q. 71, 3, c. | 1^m.
- 5 Advocatus suscipiens causam injustam, quamvis laudabilis videatur quantum ad peritiam artis, tamen peccat quantum ad injustitiam voluntatis, qua abutitur arte ad malum 2-2, q. 71, 3, 1^m.
- 6 Si in processu perpendit advocatus causam esse injustam, non prodat, sed cesset inducens ad concordiam sine damno alterius 2-2, q. 71, 3, 2^m.
- 7 Advocato defendenti causam justam licet prudenter occultare ea

AEDIFICARE

- quibus impediri possit processus ejus, non autem aliqua falsitate uti 2-2, q. 71, 3, 3^m.
- 8 Advocato licet accipere praemium moderatum, secundum laborem, personas, negotia et consuetudines 2-2, q. 71, 4, o. | Opuse. 19. c. 7. Ars 43, 45.
- 9 Advocare prohibentur, furiosi, amentes, impuberes, surdi, muti, in qualibet causa. Clerici in causa saeculari. Sacerdos, monachus, caecus, infans, nisi in necessitate pro se, vel sibi conjunctis 2-2, q. 71, 2, o. | q. 188, 3, 2^m. Religio 86, 87.
- Adestio. Cete 7. Combustio. Petrus 4. Salsedo. Virginitas 4.
- 1 AEDIFICARE proximum, est actus imperatus a charitate, non autem elicitus ab ea, quia non elicit nisi actus interiores, sed elicitur ab omnibus virtutibus materialiter 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, c. * Altare 3. Ars 30. Causa 16. Ecclesia 12. Effectus 7. Episcopus 21. Fides 12, 13, 61, 62, 63, 96, 153. 154. Pars 32. Praeceptum 154. Praedicare 17. Rex 9. Scandalum 9.
- 2 Aedificare proximum suo exemplo, quilibet tenetur 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, c.
- 3 Poenae ecclesiastico iudici infligendae, non astringuntur legibus humanis 1, d. 37, q. 2, 1, c. fi.
- 4 AEGRITUDO non est pura privatio. Sed dicit humores inordinate dispositos 1-2, q. 82, 1, 1^m. * Abstinencia 7. Ambrosius 3. Assumere 55, etc. Bestialitas 2. Damnatio 36. Deformitas. Delectatio 27, 39. Dispositio 54. Eucharistia 194, 199, etc.
- 2 Aegritudo non est aequaliter in omnibus, sicut nec causa ejus 1-2, q. 82, 4, 2^m. * Imaginatio 10. Ira 33.
- 5 Aliquis potest sanari ab aegritudine corporali, licet non cognoscat morbum, nec medicinam desideret, non autem ab aegritudine spiritali 4, d. 2, q. 1, art. 4, q. 2, 1^m. * Medicina 1, 4, etc. Meritum 38. Missa 4. Morbus. Ornatus 2. Peccatum 192, 167, 283, 296, 372, 382, 437. Perfectio 66. Salvati 1, 2, 15. Sanitas 7, 9, 10. Transductio 1. Unctio 25, etc. Vitium 1, 4.
- 4 Aegri fovendi sunt cibis delicatis et molli veste 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m. Medicina 1.
- Aegyptii erant alulatores. Isa. 7. * Agricultura 2. Amalecitarum. Aegyptus. Occidere 9. Ovis 2.
- 4 AEGYPTIUS raro habet nubes 3^a q. 41, 2, 2^m fi. * Imago 43. Judaei 2, 10, 12. Naasson. Ovis 2. Pascha 3. Phase. Pluvia 4. Theodosius 1. Unctio 36.
- In Aegypto immunditia viget idolorum et luxuriae. Isa 7, fi. 2.
- Aeneas. Imago 43.
- Aeneus. Ves.
- 4 AENIGMA est quaestio, verborum obscuritate involuta 2, d. 43, q. 2, 1, 3^m. * Fides 95.
- 2 Adam videbat Deum in aenigmate idest obscure scilicet per effectus, non autem propter per occupationem sensibilibus, causatum ex peccato, sicut nos 1^a q. 91, 1, 3^m. Serpens 3, 4.
- 5 Oppositum videtur dicere 1^a q. 61, 3, 1^m.
- Aequale. Abraham 3, 4, 5. Aetus 67. Afinitas 9, 15. Amor 28, 31, 32, 110, 155. Angelus 232, 239. Anima 317. Assimilatio 3. Baptismus 170, 190. Beatitudo 85. Beneficium 21. Bonitas 231. Character 218. Certitudo 24. Cete 2. Claritas 8. Cognitio 15. Contrarium 39. Corpus 48. Cura 6. Debitum 14. Defectus 21. Delectatio 104. Dies 2. Dimensio 2. Distinctio 19. Divisio 13, 14. Divortium 2. Generatio 18. Haeresis 76, 137. Iudicium 8. Jurisdictio 2. Jus 3, 18, 21. Justitia 11, 46, 47, 53. Mensura 2, 3, 16. Meritum 72, etc. Nobilitas 7. Objectum 11. Omnipotentia 3. Pax 24. Peccatum 226, 302. Poena 45, 67. Usura 74, 77, 108, 118, 146, 214, 215, 282, 283, 288.
- 4 AEQUALITAS est proportio habentium unam quantitatem 1, d. 19, q. 1, 4^m.
- 2 Aequalitas fundatur in unitate quantitatis, secundum rationem communem, vel specialem quantitatis 1, d. 19, q. 1, 1, o. | 2, c. | d. 39, 3, 3^m | d. 31, q. 1, 1, c.
- 5 Aequalitas consequitur rationem quantitatis in communi 1, d. 19, q. 1, 1, 1^m. * Aequari 1. Admixtio. Afinitas 15. Agens 66, 67. Alienum 8.
- 4 Ad aequalitatem non requiritur unitas numeralis in quantitate, sicut ad identitatem; sufficit unitas specifica, sicut etiam ad similitudinem 1, d. 19, q. 1, 1, c. | 1^m | 2^m. * Amicitia 2, 6. Amor 28, 31, 32, 110. Angelus 545. Anima 317. Animal 66. Distinctio 35.
- 3 Unum in substantia, facit idem, in quantitate aequale, et in qualitate simile 1, d. 19, q. 1, o. | 3, d. 15, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Meta. 4, lect. 2, fi. | Lib. 5, lect. 9.
- 6 Ratio aequalitatis, ex parte fundamenti consistit in privatione; sed ex parte relationis, ponit aliquid reale in utroque extremorum in creaturis, in divinis autem secundum rationem tantum 1, d. 31, q. 1, 1, o. * Aegritudo 2. Aequitas. Aequum. Effectus 3. Episcopus 7.
- 7 Omnem inaequalitatem praecedat aequalitas, ratione suae causae, scilicet ratione unitatis, non autem quo ad supposita. Verit. q. 19, 13, 5^m. * Fides 131.
- 8 Aequalitas duplex: scilicet quantitatis, et proportionis. Prima

AEQUINOCTIALIS

- requiritur in justitia commutativa, secunda in distributiva et in merito, respectu praemii 1-2, q. 114, 3, o. | 2, d. 27, 3, o. | 5, c. | 1^m | 3, d. 18, 2, c. | 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, c. | q. 2, a. 2, q. 1, 1^m. Justitia 11. * Fomes 14. Forma 121. Generatio 48, 59. Genus 5. Gratia 46, 141. Habitus 44. Idea 20. Idem t. Imago 5, etc. 34. Infra 4.
- 9 Aequalitas duplex: scilicet aequiparantiae et proportionis 1^a q. 63, 3, c. | 2-2, q. 163, 2, c. | 2, d. 16, 1, 4^m | d. 27, 3, c. | 3, d. 28, 3, 3^m | d. 29, 1, 2^m | d. 36, 4, c. | 4, d. 32, 3, o. | 1^a Cor. 3, lect. 2, primo | 2 Thess. lect. 2, primo. * Indulgentia 24. Innocentia 7.
- 10 Aequalitas et quantitas duplex: scilicet molis et virtutis 1^a q. 42, 1, 1^m | 2^m | 1, d. 7, q. 2, 1, c. | d. 19, q. 1, 1, 1^m | q. 4, 1, 1^m | Verit. q. 8, 11, 19^m. * Intellectualis 9. Intellectus 207. Intentio 16. Invidia 9. Jus 3, 18, 21. Justitia 11, 46, 47, 53.
- 11 Aequalitas duplex in potentiis animae: scilicet potentiae ad potentiam, et potentiae ad objectum 1, d. 3, q. 4, 4, c. * Lex 169. Medium 15, 19, 27, 28. Mendacium 12. Meritum 72, etc. Mors 5. Motus 7. Natura 11. Paulus 16. Peccatum 230.
- 12 Omnis aequalitas virtutis includit similitudinem, non autem e converso 1^a q. 42, 1, 2^m | 1, d. 19, q. 1, 1, 3^m | d. 31, q. 3, 1, 4^m.
- 13 Aequalis et aequatus, dicitur formaliter aequalitate; sed quantitate, ut aequalitatis causa 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Poenitentia 107.
- 14 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 27, 2, 1^m. * Perturbatio. Possessio 6. Potentia 15, 61. Praeceptum 85. Praemium 9. Processio 11. Quadratum. Relatum 9, 13. Resurrectio 21, 32. Sacerdos 38. Sacrilegium 8.
- 15 Natura fecit omnes homines aequales in libertate, non autem in perfectionibus naturalibus 2, d. 44, 3, 1^m. * Satisfactio 2, 21. Sedere 5, 6.
- 16 Oppositum videtur dicere 3, d. 27, q. 1, 4, c. * Similitudo 1, 21. Species 4. Summ 2.
- 17 Angelus et homo appetierunt aequalitatem Dei, secundum similitudinem imitationis, non autem secundum aequiparantiam naturae 1^a q. 61, 4, 3^m | q. 63, 3, o. | 2-2, q. 163, 2, o. | 2, d. 5, q. 1, 2, o. | d. 22, q. 1, 2, o. | Cg. 3, c. 109 | Ma. q. 16, 3, c. | Jo. 8, lect. 2. * Tactus 10, 14. Tempus 36. Theoria 18. Veritas 13, 26, 53. Virtus 68, 120, 127, 205. Unitas 56. Usura 92.
- 18 In divinis est aequalitas et quantitas virtutis, non autem molis 1^a q. 42, 1, o. | 3^a q. 58, 3, o. | 1, d. 19, q. 1, 1, o. | Cg. 4, c. 9.
- 19 Ratio quarundam specierum quantitatis est in divinis, ideo ibi est proprie aequalitas 1, d. 19, q. 1, 1, c. | 1^m | 4^m | q. 3, 1, 1^m | d. 21, q. 1, 1, 1^m | 4^m.
- 20 Oppositum videtur dicere 1^a q. 28, 4, c. | q. 42, 1, 1^m | Po^a q. 8, 1, c. | q. 9, 7, c. * Aequari.
- 21 Aequalitas, similitudo et identitas in creaturis differunt realiter, in divinis autem secundum rationem tantum 1, d. 19, q. 1, 1, c.
- 22 Aequalitas et similitudo in divinis, est tantum secundum essentialia 1^a q. 35, 2, c. | q. 36, 4, 3^m | q. 42, 4, 2^m | 1, d. 28, q. 2, 3, | d. 29, 3, 3^m | Po^a q. 9, 9, 16^m | 17^m | q. 10, 1, 17^m. * Appropriatio 17, 25. Assimilatio 3.
- 25 Aequalitas et similitudo in divinis, includunt relationes personales et unitatem essentiae, nec dicunt aliam relationem realem 1^a q. 28, 4, 4^m | q. 42, 1, 4^m | 1, d. 23, q. 2, 3, 3^m | d. 31, q. 1, 1, o. * Deus 227. Distinctio 35. Effectus 3. Haeresis 30, 137.
- 24 Aequalitas attributorum divinarum, importat distinctionem rationis tantum. Sed aequalitas personarum importat distinctionem realem 1, d. 31, q. 1, 2, c. fi. | Verit. q. 1, 7, 2^m. Attributa 3. * Idem 1. Medium 15. Misericordia 45. Omnipotentia 3. Quantitas 31. Veritas 39.
- 25 In divinis, non supposita distinctione personarum, est ponere aequalitatem, scilicet attributorum. Verit. q. 10, 13, 5^m. * Unitas 56.
- 26 Quaelibet persona in divinis est similis et aequalis aliis duabus personis 1^a q. 42, o. | 3^a q. 43, 4, c. | 1, d. 19, q. 1, 2, o. | d. 31, 1, | Justitia 46, 47, 53. Imago 6, etc. Meritum 72, etc. primo | 3, d. 11, 1, c. | Cg. 1, c. 7, 11^m | 11 | Po^a q. 2, 3, c. fi. | q. 10, 4, c. | Trin. 12, o. * Christus 219.
- Aequanimitas. Patientia 3.
- Aequari. Abraham 5. Caritas 38. Haeresis 75. Invidia 9. Moyses 3. Mundus 16. Perfectio 30. Usura 28, 108.
- Aequatus. Aequalitas 13, 14.
- Aequidistantia. Calor 14. Medium 19. Tactus 14.
- 1 AEQUINOCTIALIS Zona, secundum aliquos est temperatissima. Sed probabilius, secundum Aristotelem, est inhabitabilis, propter aestum 1^a q. 102, 2, 4^m | 2, d. 17, q. 3, 2, c. * Caelum 92. Dies 2. Iudicium 76. Polus. Stella 5.
- 2 Creatio mundi et passio Christi, factae sunt in aequinoctio. Sed iudicium generale, erit in aestate quando sol maxime exaltatur, quia perfecta illuminatio erit in secundo Christi adventu. Et tunc etiam erit maxima Christi exaltatio 3^a q. 46, 9, a. 5 | 3^m. Creatio 47.
- Aequiparantia. Amicitia 6. Deus 330. Aequalitas 9, 17. Esse 99. Imago 8. Mensura 3. Similitudo 1, 3, 21.

AEQUITAS

- Aequipollere. Marchio. Religio 107.
- 1 AEQUITAS est pars iustitiae et continetur sua epikia 2-2, q. 60, 3^m. Iustitia 22. * Deus 227. Dominium 16. Fornicatio 15.
- 2 Immo est eadem ei 2-2, q. 120, 1. c. * Liberalitas 9. Tributum 5. Usura 9, 35, 106, 107, 124, 126, 145, 146, 170, 196, 199, 200.
- Aequivalens non potest reddi Deo, nec parentibus. Sed sufficit reddere id quod est possibile 1-2, q. 100, 7, 1^m | 2-2, q. 57, 1, 3^m | q. 62, 3, 1^m | q. 80, c. | q. 81, 5, 3^m | q. 102, 1, 3^m | q. 106, 6, 1^m | 3^a q. 85, 3, 2^m | 1, d. 17, q. 1, 1, 7^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 4, 3^m | d. 33, q. 4, a. 4, q. 1, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 5, c. | 1^m | d. 15, q. 1, 2, c. | 3^m | a. 3, q. 4, 1^m | d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Virt. q. 2, 11, 11^m | Rom. 13, lect. 2, prin^o | Eth. 8, fi. * Beneficium 11. Infamia 2. Usura 94, 206, 231, 240, 219, 288, 301. Vendere 9.
- 1 AEQUIVOCA significant multa, non autem nihil, contra Alexandrum. Perihier. lect. 5, fi. 7.
- 2 Diversitas significationis, causat aequivocationem, non autem diversitas suppositionis vel praedicationis 1^a q. 13, 10, 1^m | q. 29, 4, 4^m | 3, d. 6, q. 1, 3, 1^m | Cg. 4, c^o 49, 11^m | Po^a q. 9, 4, 6^m | Unio. 2, 4^m | Quol. 3, 4, 1^m | Opus. 3, c^o 217.
- 5 Aequivoca dividuntur secundum res significatas, univoca secundum differentias, analogae vero secundum modos 1, d. 22, 3, 2^m. * Actio 3.
- 4 Aequivoca duplicia: scilicet a casu, et secundum analogiam, idest secundum proportionem. Eth. lect. 7, fi. * Actus 34.
- 5 Aliquid dici de multis secundum diversas rationes contingit dupliciter, scilicet. Uno modo secundum rationes omnino diversas, non habentes respectum ad aliquid unum. Et ista dicuntur aequivoca a casu, quia scilicet casu accidit quod unum nomen, unus homo imposuit uni rei, et alius alii rei, ut praecipue patet in diversis hominibus eodem nomine nominatis. Alio modo unum nomen dicitur de multis, secundum rationes diversas non totaliter sed aliquo modo in aliquo convenientes, quandoque quidem in hoc quod referuntur ad unum principium, sicut res aliqua dicitur militaris, vel quia est instrumentum militis, sicut gladius, vel quia est tegumentum ejus, sicut lorica, vel quia est vehiculum ejus, sicut equus. Quandoque autem in hoc quod referuntur ad unum finem, sicut medicina dicitur sana, eo quod est factiva sanitatis in animali, urina vero dicitur sana, eo quod est sanitatis significativa. Quandoque vero secundum proportionem diversas ad idem subjectum, sicut qualitas dicitur ens, quia est dispositio per se entis, idest substantiae; quantitas vero eo quod est mensura ejusdem, et sic de aliis. Vel secundum unam proportionem ad diversa subjecta. Eandem enim proportionem habet visus ad corpus et intellectus ad animam. Unde sicut visus est potentia organi corporalis, ita etiam intellectus est potentia animae absque participatione corporis. Hunc autem modum praefert Philosophus, quia accipitur secundum bonitatem inherentem rebus. Primi autem modi accipiuntur secundum bonitatem separatam, a qua non ita proprie aliquid denominatur. Eth. lect. 7, fi. 1.
- 6 Aequivoca et univoca dicuntur dupliciter: scilicet physica, idest secundum esse; et logica, idest secundum communem intentionem. Po^a q. 7, 7, 8^m.
- 7 Univocatio et aequivocatio respiciunt essentiam, non autem suppositum. Quol. 3, 4, 1^m fi. * Agens 1, 10, 12, 29, 30, 48, 88, 99, 100.
- 8 Omnis aequivocatio praesupponit univocationem, non autem generatio aequivoca praesupponit generationem univocam, sed e converso 1^a q. 13, 5, 1^m | Verit. q. 10, 13, 3^m. * Analogia 10, 13. Angelus 96, 113, 117, 559, 565, 607. Anima 118. Animal 7. Assistere 5.
- 9 In pure aequivocis non attenditur ordo, nec respectus nec similitudo 1, d. 31, q. 2, 2^m | Cg. 1, c^o 33 | Eth. lect. 7, fi. * Causa.
- 10 Oppositum videtur dicere 2^a q. 13, 10, 4^m * Commune 5, 6. Contradictio 1. Corporalia 7.
- 11 Nomen speciei, non aequivoce praedicatur de individuo et specie. Quol. 3, 6, 4 | Meta. 7, lect. 9, fi. * Ens 22, 23, 31. Generatio 29, 30.
- 12 Praedicaretur autem aequivoce de eo, si praedicaretur de eo, inquantum significaret hoc individuum prout hujusmodi. Meta. 7, lect. 9, fi.
- 13 Si dicam, Socrates est homo, non aequivocatur nomen hominis. Meta. 7, lect. 9, fi. * Gratia 107. Habitus 80. Hypostasis 2. Materia 21.
- 14 Sed si hoc nomen homo imponatur alicui singulari homini, ut proprium nomen, aequivoce significabit speciem, et hoc individuum. Meta. 7, lect. 9, fi. * Motus 3, 5, etc. Nomen 32, 38. Processio 4, 7. Propter 7. Recipere 1. Sacramentum 126. Sensus 40. Unum 2. Zelus 7.
- Aequum. Affinitas 9, 15. Amor 104. Beneficium 24. Deus 227. Potentia 62, 63. Usura 13, 26, 124.
- 1 AER secundum inferiorem partem est locus avium 1^a q. 71, 3^m | 2, d. 15, q. 2, 1, 4^m. Anima 19, vel Daemon 121. * Accidens 73. Amor 58, 194.
- 2 Aves sunt productae principaliter ex aere inferiori, secundum considerationem motus 1^a q. 71, 3^m | 2, d. 15, q. 2, 1, 3^m.

AETAS

- 5 Aer prope terram est lucidior, et calidior, quam in medio 2, d. 6, 3, 3^m. * Anima 96, 104. Animal 10, 13, 19, 20.
- 4 Aer est activior aqua quo ad formas substantiales, sed e converso quo ad qualitates activas et passivas 2, d. 8, l. prin^o.
- 5 Aer purus non potest plus illuminari ab eodem 1, d. 17, q. 2, 4, c. fi. * Auster. Calor 9. Caelum 53, 55, 60. Cete 6, 7.
- 6 Aer et aqua possunt alterari amittendo suam naturalem qualitatem: non autem ignis, quia formalior est, contra Averroem. Anima 2, lect. 23. * Cibus 1. Corpus 35, 42. Creatura 6. Damnatio 66. Daemon 121, 122, 123. Dies 24. Aethereum.
- 7 Aer densatus potest figurari et colorari 1^a q. 51, 2, 3^m | 2, d. 8, 3, c. | 4^m | Potentia q. 6, 7, 7^m. Angelus 76. Daemon 122. Eucharistia 129. Halo.
- 8 Species colorum est in aere et in alio medio intentionaliter et incomplete 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 2, 4, c. | Verit. q. 27, 4, 4^m | Quol. 7, 2, 5^m. Lumen 9. * Elias 4. Ignis 2, 16. Instans 15, 16. Intentionale 2. Ira 52. Judicium 83. Loqui 6. Luciditas 2. Lux 20, etc.
- 9 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 67, 3, c. | 2, d. 13, 3, c. | Anima 2, lect. 14.
- 10 Ignis et aer moventur circulatione completa, aqua vero incompleta, terra autem nullo modo, nisi secundum partes per alterationem. Caeli lect. 4, me^o 2. | Lect. 6, fi. Motus 33. * Nubes 2. Odor 2, 4. Palpabile 3.
- 11 Aer vel aliquod corpus medium, requiritur necessario ad motum violentum, non ad naturalem, nisi ad bene esse. Caeli 3, lect. 6, prin^o. * Paradisus 3, 4. Piscis 1. Pluvia 3. Sapor. Serenitas. Somnium 2. Spiritus 4. Stella 7.
- 12 Facilius sit ignis ex aere, quam e converso. Opusc. 17, c^o 5. Tactus 11. Vapor 1. Verbum 17. Vox 3, 4.
- 15 Aer et ignis non describuntur in principio Bibliae, quia cum sint insensibiles non sunt ita manifesti rudibus, quibus Moyses loquebatur, sicut terra et aqua 1^a q. 66, 1, 5^m | q. 68, 3, c. | 3^m | q. 71, 3^m | q. 74, 1, 2^m | q. 91, 1, 4^m | 2, d. 14, 2, 2^m | 5, 1^m | Po^a q. 4, 1, 2^m | q. 5, 9, 15^m | Hebr. lect. 5, prin^o.
- Aerarium publicum. Princeps 23.
- Ae s. Usura 19.
- Aestas. Apis 3. Aequinoctialis 2.
- Aestimare. Diffidentia. Praeceptum 139.
- 1 AESTIMATIO rationis, semper corrumpitur in peccante in universali, vel in particulari, per delectationes, et alias passiones 2-2, q. 162, 4, 1^m | 2, d. 21, q. 2, 1, 5^m | Verit. q. 15, 3, 6^m | Ma. q. 8, 4, 1^m.
- 2 Aestimatio falsa de particulari agibili, est ex tribus: scilicet ex passione, habitu vitii, et ignorantia universalis. Contra primum est recta aestimatio finis. Contra secundum, est sanitas alienius potentiae. Contra tertium vero, est ratio in contrarium. Verit. q. 24, 10, 11, c. * Accusatio 17. Amor 172. Angelus 354. Animal 44. Appetitus 93. Aureola 25.
- 5 Passiones animae, non ita corrumpunt aestimationem speculativam, sicut practiceam 3, d. 27, 1, 1^m. * Bonitas 171. Causa 11. Conceptio 11, 42. Aestimativa o. Damnum 4. Delectatio 30, 37, 55. Daemon 25, 44, 45. Desperatio 1. Diffidentia. Falsitas. Fides 101. Haeresis 11. Honor 19. Instinctus. Intellectus 301. Invidia 1. Jejunium 36, 37. Nemesis 2. Peccatum 144. Perfectio 83. Praeceptum 139. Praesumptio 11. Pretium. Prophetia 31. Prudentia 24. Ratio 52. Restitutio 15. Securitatis 4. Senectus 3. Sensualitas 9. Spes 32, 34, 36. Superbia 6, 33. Suspicio 4. Voluntas 75. Usura 140, 146.
- 1 AESTIMATIVA. Vis aestimativa, est potentia apprehensiva convenientis et nocivi. Ideo comparatur ad appetitum sensitivum, sicut intellectus practicus ad voluntatem 1^a q. 78, 4, c. | d. 24, q. 2, 1, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. * Anima 265.
- 2 Aestimativa participat aliquid rationis. Ideo est suprema potentia partis sensitivae 3, d. 26, q. 1, 2, c. | d. 35, q. 1. a. 2, q. 2, 1^m | Verit. q. 25, 2, c. fi. Anima 265. * Animal 45. Appetitus 57, 58. Elephas 3. Intellectus 175, 288.
- 5 Aestimativa nullum individuum apprehendit, inquantum substat naturae communi, sicut cogitativa in homine; sed tantum, ut est principium vel terminus actionis vel passionis bruti 1^a q. 78, 4, 5^m fi. | Anima 2, lect. 13, fi.
- 4 Aestimativa apprehendit rationem convenientis et nocivi, quam sensus exterior non apprehendit 3, d. 17, a. 1, q. 2, 2^m | Verit. q. 25, 2, c. * Sensualitas 3. Sensus 29.
- Aestivalis. Tropicus.
- Aestuarium. Paradisus 10.
- Aestus. Accidia 12. Aequinoctialis 1. Ignis 20.
- 1 AETAS. Aetates mundi sunt sex, ad similitudinem sex aetatum hominis: scilicet prima, infantia mundi, ab Adam usque ad Noe, in qua fuit humani generis institutio et lapsus. Secunda, pueritia, a Noe usque ad Abraham, in qua fuit humani generis destructio per diluvium et renovatio. Tertia, adolescentia, ab Abraham usque ad David, in qua fuit circumcisionis et legis institutio. Quarta, juvenus, a David usque ad transmigrationem Babylonis, in qua lex floruit sub regibus et prophetis.

AETERNITAS

- Quinta, senectus, a transmigratione Babylonis, usque ad Christum, in qua fuit populi captivatio, et liberatio. Sexta, senium a Christo usque in finem, in qua est humani generis redemptio 4, d. 40. L. fi. | Psal. 6, prin° 1 | Psal. 36, me° 18.
- 2 Aetates assignantur mundo, quo ad statum, quia sic transibit, antiquatur et senescit; non autem secundum substantiam, quia sic durabit in perpetuum 4, d. 40. L.
- 3 Non oportet, quod aequali numero aunorum, aetas humani generis in mundo compleatur, sicut nec aetas unius hominis: quia ultima aetas hominis, quandoque tantum habet, quantum omnes primae aetates 4, d. 40. L. fi. | Psal. 6, prin° 1 | Psal. 36, me° 1.
- 4 Aetates mundi sunt sex: scilicet ab Adam usque ad Noe, a Noe usque ad Abraham, ab Abraham usque ad David, a David usque ad transmigrationem Babylonis, a transmigratione Babylonis usque ad Christum, et a Christo usque ad finem mundi, currunt simul sexta et septima aetas, scilicet quiescentium et laborantium. Et post has, erit octava aetas resurgentium 4, d. 19, L. fi. | Psal. 6, prin° a. | Psal. 36, me° 11. * Adam 93. Circumcisio 12. Confirmatio 11, 19, 20. Corpus 75. Infidelis 5. Innocentia 7. Jejunium 26. Joannes 13.
- 5 Aetates distinguuntur secundum diversos effectus notabiles in quos natura proficit, quos prius facere non poterat 3, d. 29, a 8, q. 1, c. | 4, d. 10, L. | Heb. 9, lect. 5, fi. * Juventus o. Matrimonium 105, 107, 108, 109. Ordo 86, c. Parvuli o. Parvus 1.
- 6 Aetas Ecclesiae quadruplex: scilicet pueritia in Abel. Juventus in patriarchis. Senectus in Apostolis. Senecta vero, in fine mundi. Psal. 36, me° 18 | Hebr. 9, lect. 5, fi. * Christus 171, 196, 198, 202. Resurrectio 31. Senectus o. Sponsalia 6, 7. Status 6, 14, 15. Testamentum 6.
- Aeternale. Visio 10.
- 1 AETERNITAS est interminabilis vitae tota simul et perfecta possessio 1, q. 10, 1, o. | 1, d. 8, q. 2, 1, o. | d. 19, q. 2, 1, o. | Potentia q. 3, 14, 10^m | Causis lect. 2, prin° * Accipere 4. Alleluja. Amalecitarum Angelus 3, 5, etc. 21. Anima 197, 200.
- 2 Aeternum quandoque sumitur pro diuturno 2-2, q. 164, 2, 6^m. * Annihilatio 6. Assimilatio 7. Aversio 9. Auctoritas 2.
- 3 Aeternitas investigari debet per naturam interminabilitatis 1, d. 8, q. 2, 1, o. * Beatitudo 3. Bonitas 119, 212, 218, 219.
- 4 Immo investigari debet per naturam mutabilitatis et temporis 1^a q. 10, 6, c. | 1, d. 14, q. 1, 2, 3^m.
- 5 Aeternum potest definiri per temporale in obliquo, non autem in recto 1, d. 40, q. 1, 1, 4^m. * Character 11, 12, 19, 20, 15. Claritas 20, 33. Caelum 72, 73, 76, 120, etc. Circumcisio 11, 35. Coaeternum. Confessio 18, 58. Consilium 24. Creatio 6, 43. Creatura 5.
- 6 Aeternum potest intelligi et significari per nomen, in habitudine temporali 1, d. 11, q. 1, 2, 3^m. * Damnatio 41, 43, 45, 61. Datio 19, etc. David 3. Daemon 1. Dos 1. Electio 14, 21, 22. Eucharistia 80. Aevum 1, 2, 9. Fides 91, 155.
- 7 Aeternitas est mensura omnis durationis 1^a q. 10, 6, c. | 1, d. 19, q. 2, 1, 2^m | d. 31, 3, c. * Forma 154. Futurum 1.
- 8 Aeternitas est prima mensura: ideo habet duo in ratione suae: scilicet quod sit principium, et quod sit sine principio 1, d. 31, 3, c. * Gentilis 1.
- 9 Aeternitas excludit principium durationis 1, q. 42, 2, 2^m. * Gloria 12, 20, 23. Gratia 31, 144, 162. Haereditas 2.
- 10 Oppositum videtur dicere. Po^a q. 3, 13, 14, o. * Haeresis 124^a. Hymnus. Indigentia 1, 3.
- 11 Aeternitas excludit principium durationis, non autem principium originis: ideo aliquid quod est ab alio, potest esse aeternum 1^a q. 42, 2, 2^m | 1, d. 9, q. 2, 1, 2^m | Po^a q. 3, 13, o. | 11, 17^m | q. 19, 1, 16^m. * Infernus 3. Ingenitum 2. Lacus 2. Lex 106, 128. Liber 15, etc. Macula 11. Mane. Meritum 45, 61, 62, 67. Mundus 11, etc. Nemesis 1. Odium 10, 22.
- 12 Possibile fuit mundum idest creaturas esse ab aeterno absolute, potentia Dei, non autem potentia passiva creaturarum. Po^a q. 3, 13, 14, o. * Operatio 53. Paradisus 4. Passio 101, 130. Pax 7. Peccatum 1, 9, 11, 13, 169, 405.
- 13 Immo potentia passiva creaturarum. Meta. 12, lect. 7 | Phy. 8, lect. 2, fi. 1. * Poena 75, etc. Perpetuum. Poena. Praedestinatio 1, 12, 22, 39, 49. Princeps 1, 2. Processio 54, 62, etc. Promulgatio 3. Psalterium 1. Purgatorium 4. Quies 5, 6, 7. Radius. Ratio 38, 40, etc. Reprobatio 2.
- 14 Esse, secundum quod recedit a permanentia et subditur transmutationi, recedit ab aeternitate, et subditur tempori 1^a q. 10, 4, 3^m | 5, c. * Sacerdos 11, 17. Sacramentum 141. Sanctus 4. Scientia 132. Sempiternum. Spes 10, 21, etc. 54. Suffragia 5, 8, 11.
- 15 Aeternitas significatur pluraliter 1^a q. 10, 3, 1^m. * Temporale 4. Tenebrae 2, 4. Theologia 24. Veritas 31. Vita 9.
- 16 Immo significatur singulariter, cum non habeat partes 1^a q. 10, 1, 3^m. * Voentio 1.
- 17 Aeternitas significatur pluraliter, quia participatur in multis, propter mensuram inferiorem, scilicet propter tempus 1^a q. 10, 3, 1^m | 1, d. 19, q. 2, 2, 2^m | 2, d. 2. L. | 3, d. 26. L. prin° | Rom.

AETERNITAS

- 11, fi. | e° 16, fi. | Eph. lect. 2, fi. * Christus 220. Usura 10, 81. Voluntas 19, 63, 72.
- 18 Aeternum et aevum quadrupliciter dicuntur: scilicet ingenitum, incorruptibile, antiquum, et totum tempus. Dion. 10, lect. 3, prin°.
- 19 Aeternitas et aevum sunt mensurae indivisibiles. Ideo sunt unitas permanentiae actus scilicet increati, vel creati 2, d. 2, q. 1, 1, 5^m.
- 20 Aeternitas est tota simul, quia est mensura esse permanentis, Non autem tempus, quia est mensura motus 1^a q. 10, 4, c. | 3^m | 5, c. | Po^a q. 3, 14, 10^m | Cg. 3, e° 61, 1^m. * Duratio 3, 5, 8, etc. Haereditas 2. Infernus 3. Instans 7, 8. Judicium 4, 5. Perpetuum.
- 21 Nunc aeternitatis, est causa ejus secundum rationem, non autem secundum rem 1, d. 19, q. 2, 2, 3^m. * Praedestinatio 22. Processio 66.
- 22 Nunc temporis et tempus, differunt re, et successione. Nunc aevi et aevum, differunt tantum re. Nunc vero aeternitatis, et ipsa aeternitas differunt secundum rationem tantum 1, d. 19, q. 2, 2, o. Aevum 6. Voluntas 19.
- 23 Aeternitas manet eadem, et subjecto et ratione. Ideo non est idem quod nunc temporis 1^a q. 10, 4, 2^m.
- 24 Tempus non differt ab aeternitate, per habere principium et finem, nisi per accidens, vel ex parte mensurati, vel in potentia 1^a q. 10, 4, 5, c. | 1, d. 19, q. 2, 1, c. | Po^a q. 3, 14, 10^m | 18^m.
- 25 Aeternitas et tempus, non sunt mensurae unius generis 1^a q. 10, 4, 1^m | 2, d. 2, q. 1, c.
- 26 In tempore aliud est indivisibile, scilicet instans, et aliud durans scilicet tempus. Sed in aeternitate est idem indivisibile et semper stans 1^a q. 42, 2, 4^m.
- 27 Aevum est medium inter tempus et aeternitatem, quia tempus habet prius et posterius, idest mensurat mutabilia, non autem aevum, sed conjungitur eis, non autem aeternitas 1^a q. 10, 5, o. | 1, d. 8, q. 2, 2, c. fi. | d. 19, q. 2, 1, c. | 2, d. 2, q. 1, 1, c. | Po^a q. 3, 14, 18^m | Quol. 10, 4, o.
- 28 Aevum et tempus differunt ab aeternitate, non tantum ratione principii durationis, sed etiam ratione successionis, quae est ratione temporis et conjungitur aevo, non autem aeternitati. Po^a q. 3, 14, 18^m.
- 29 Aeternitas in latino, idem omnino significat omnino, quod aevum in graeco, licet aevum sumatur communiter pro aeternitate participata. Quol. 5, 7, c.
- 30 Aeternitas quadrupliciter differt ab aevo, quia mensurat substantiam aeterni, cum omnibus quae ei attribuuntur, et esse per se stans, et est idem cum substantia aeterni, et est interminabilis ex parte principii et finis, non autem aevum. Quol. 16, 4, c. | 4^m.
- 31 Oppositum videtur dicere 1, d. 19, q. 2, 2, o.
- 32 Aevum excludit omnem mutationem in actu, sed aeternitas excludit eam etiam in potentia 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 3, 4^m.
- 33 Deus est aeternitas 1^a q. 10, 2, c. | 3^m | 2, d. 1, q. 1, 5, 23^m | Quol. 10, 4, 4^m. Duratio 10. * Agens 112. Alleluja. Amor 22, 48.
- 34 Deus est aeternus 1^a q. 10, 2, o. | 2, d. 2, q. 1, 1, c. | Cg. 1, e° 15 | Po^a q. 3, 17, 23^m | Opus. 3, e° 5, 7. * Annihilatio 6.
- 35 Deus et aeternitas coexistunt tempori. Cg. 1, e° 66, 6^m. * Appropriatio 21. Beatitudo 3. Bonitas 119, 212, 218, 219.
- 36 Cum dicitur, quando motus est. Angelus est, vel Deus est, potest significari triplex nunc: scilicet aeternitatis, aevi et temporis, sed diversimode 1, d. 29, q. 2, 2, 1^m. * Cessare 2. Conequale o. Creatio 6, 43. Creatura 5. Damnatio 41, 43, 45, 61.
- 37 Aeternitas vere et proprie convenit soli Deo, sed participative convenit diversis diversimode 1^a q. 10, 2, 3, o. | 1, d. 8, q. 2, 2, o. | d. 19, q. 2, 1, o. | 4, d. 19, q. 1, art. 2, q. 3, o. | Cg. 1, e° 15 | Rom. | Causis lect. 2, me°. * Datio 19, etc.
- 38 Aeternitas Dei est prima mensura omnium aeviternorum, non univoca, sed analogica. Quol. 5, 7, c. * Daemon 1.
- 39 Nihil praeter Deum fuit ab aeterno 1^a q. 10, 3, o. | q. 16, 3, o. | q. 16, 7, o. | q. 46, o. | q. 61, 2, o. | 1, d. 8, q. 2, 2, o. | d. 19, q. 2, 1, o. | q. 5, 3, c. | 2, d. 2, q. 1, 3, c. | Cg. 1, e° 15 | Libo 2, e° 31, usque 39. Po^a q. 3, 14, o. | Causis lect. 2, me° | Phy. 8, lect. 2, fi. 1. Haeresis 124.
- 40 Ab aeterno non fuerunt multae veritates, nisi in mente Dei 1^a q. 10, 3, 3^m | q. 16, 7, o. | 1, d. 8, q. 2, 2, 5^m | d. 19, q. 2, 1, d. | q. 5, 3, o. | Cg. 2, e° 35, fi. | 82, 2^m | Verit. q. 1, 5, o. | Po^a q. 3, 17, 28^m | Opus. o. q. 18. * Deus 32, 123, 183, 296.
- 41 Deus scivit omnia ab aeterno. Et non fecit omnia ab aeterno, licet operatio ejus sit aeterna, sicut et scientia ejus, quia operatio significatur ut exiens in actum, quod non fuit ab aeterno. Scitum autem est in sciente 1, d. 35, 5, 3^m. * Dicere 5. Dominium 4. Duratio 3, 10. Electio 14, 21, 22. Fides 91, 155. Filiatio 25. Futurum 1. Generatio 55, 56. Gratia 31. Haeresis 46, 93, etc. 120, 121.
- 42 Deus est supra aeternitatem participatam et ultra eam regnat, non autem supra vel ultra aeternitatem suam 1^a q. 10, 2, 1^m | 2^m | 2, d. 2, q. 1, 1, 1^m | Po^a q. 3, 17, 23^m | Causis lect. 2, o. * Idea 16. Lex. Mensura 18, 19, 24. Misericordia 33.

AEVUM

- 45 Deus non est auctor nec causa suae aeternitatis, sed aeternitatis participatae, scilicet aevi 1^a q. 10, 2, 1^m | d. 19, q. 2, 1, 1^m. Christus 1, 25, 219, 220. Instans 7. Mundus 14, etc. Nativitas 13. Nomen 63, 64. Peccatum 405. Praedestinatio 1, 12, 22, 39, 49. Processio 54, 62, etc. Prophetia 31. Providentia 15, 35. Respectus 1. Ubique 2. Verbum 53, 88. Virtus 75. Vocatio 1, 3.
- Aethereum. Caelum 60.
- Aethyopia. Sol 3.
- Aeviternum. Aeternitas 38. Saeculum.
- 1 AEVUM non est nisi quaedam aeternitas participata 1, d. 8, q. 2, 2, c. fi. | d. 19, q. 2, 1, 1^m | 2, d. 2, q. 1, 1, c. fi. | 2, 5^m | Quol. 5, 7, c. Aeternitas 43.
- 2 Oppositum videtur dicere 1^a q. 10, 5, 1^m | 2, d. 2. L. * Angelus 196, etc.
- 5 Aevum est mensura primi mobilis, secundum substantiam, et secundum esse 1^a q. 10, 6, 2^m | Opus. 39, c^o 3 | 5. * Anima 21. Caelum 74, 75.
- 4 Aevum est tantum unum, propter primum aeviternum 1^a q. 10, 6, o. | 2, d. 2, q. 1, 2, o. | Quol. 5, 7, o. | Opus. 36, c^o 3, fi. * Aevum.
- 5 Aevum est infinitum in actu, sed negative, non privative 1^a q. 10, 5, 4^m | Quol. 10, 4, 2^m. * Creatio 46, etc. Duratio 3.
- 6 Nunc aevi differt realiter ab aevo 1^a d. 19, q. 2, 2, c. Aeternitas 22. Instans 7, etc. Mensura 2, 12, 24.
- 7 Immo nunc aevi est ipsum aevum. Opus. 36, c^o 3. * Saeculum. Tempus 20, 37.
- 8 In aevo secundum se, non est fuisse, nec futurum esse. Opus. 9, q. 102.
- 9 Tantum esse attribuitur aeterno et aeviterno, ratione sui, sed fuisse, vel futurum esse, ratione temporis concomitantis 1^a q. 10, 2, 4^m | 5, 3^m | Quol. 10, 4, 1^m | Opus. 9, q. 12.
- 10 Aevum convenit diversis, secundum prius et posterius 1^a q. 10, 6, c. | 2, d. 2, 5^m | Po^a q. 3, 1, 10, 8^m | 9^m | Quol. 10, 4, c.
- 1 AFFABILITAS, sive amicitia, non est specialis virtus distincta ab aliis, sed est aliquid consequens omnes virtutes 2-2, q. 23, 3, 1^m | q. 114, 1, 1^m | 2, d. 27, q. 2, 2, 1^m | Virt. q. 1, 5, 5^m | q. 2, 2, 8^m. Amicitia 8, 9.
- 2 Immo est specialis virtus, et specialis objecti, scilicet decentis conversationis 2-2, q. 114, 1, o. | 3, d. 34, q. 1, 2, c. m^o.
- 5 Affabilitas sive amicitia est pars annexa iustitiae 2-2, q. 114, 2, o. Iustitia 22. * Adulatio 4, 5. Amor 237. vel Austeritas 2. Confessor 2. Laus 7.
- 4 Affabilitati opponitur litigium 2-2, q. 116, 1, o. Adulatio 5, Litigium 1. Affectatum. Affectio o. Ignorantia 2, etc.
- 1 AFFECTIO animi, distingui potest quadrupliciter: scilicet secundum proficuum et noxium, ab extrinseco vel intrinseco, totaliter vel partialiter, intense vel remisse. Verit. q. 26, 8, c. Accedere 1. Admonitio 3. Amicitia 17. * Advena 2. Affectatum.
- 2 Delectatio magis afficit quam tristitia, sed minus percipitur 1-2, q. 35, 6, o. | 4, d. 49, q. 3, art. 3, q. 3, c.
- 5 Affectus est virtus benevolentiae, faciens placere superioribus bona inferiorum 2-2, q. 80, 2^m. * Afflictio. Amicitia 4, 17. Amor 109, 116, 152, 154, 173, 198, 202, 206, 215, 245, 258. Angelus 197, 440, 573. Anima 159.
- 4 Affectio carnalis, et conversatio mulierum etiam spiritualium est periculosa. Opusc. 18, c^o 9 | Opusc. 64, c^o 23, | 1^a Tim. 4, fi. Amor 170. * Approximatio 1. Attentio 3. Avaritia 1, 9, 12, 25. Beneficentia 1, etc. Beneficium 1, 4, 5, 11. Benignitas. Bonitas 170, 225, 226. Canonizatio 2.
- 5 Affectum rei laudabilem ostendunt quatuor: scilicet consilii petitio, proprio sudore nutriri, tribulatis compati, eleemosynas elargiri. Opusc. 71. * Character 17. Charitas 61, 66, 111, 119. Certitudo 21. Circulus 3. Clementia 6. Cogitatio 10, 11. Cognitionis 5. Conclusio 6. Consilium 15. Contemplatio 2, 24. Correptio 1, 20. Corvus 2. Credere 33, 34. Cultus 13.
- 6 Affectum hominis, per se quidem solus Deus videt, sed secundum quod per aliqua signa manifestatur, potest etiam ipsum homo cognoscere 1-2, q. 112, 5, c. | 2-2, q. 106, 5, 3^m. Damnatio 17. Daemon 36, 45, 48, 52. Debitum 20. Desiderium 1. Deus 179. Dispositio 33. Dubitatio 1. Dulcedo 9. Eleemosyna 29. Eucharistia 268, 277. Exaectio 2. Experientia 9. Facere 9. Frater 1. Frui 1. Gratia 150. Habitus 68. Homicidium 4, 5. Idolatria 9. Imago 25, 43. Insania.
- 7 Passio divinarum, dicitur affectio ad divina et conjunctio ad ipsa, per amorem Dei et per gustum spiritualem divinarum 1-2, q. 111, 5, c. | q. 112, 5, c. | 2-2, q. 45, 2, c. | 1^m | q. 97, 2, 2^m | q. 154, 2, c. | q. 162, 3, 1^m fi. * Intellectus 5. Invocari. Josaphat.
- 8 Ex affectu hominis trahitur mens ejus ad intendendum iis ad quae afficitur 1^a q. 18, 2, 1^m | q. 61, 2, 3^m | q. 91, 4, 1^m | 2-2, q. 20, 4, c. | 4, d. 15, q. 4, art. 4, q. 3, 2^m | Verit. q. 22, 2, Judicium 41. Judith. Justificatio 28. Iustitia 22. Lachrymae. Laus 19. Lex. 140. Luxuria 16. Macula 5. Maledicere 1, 2. Melius 3, 4. Memoria 20. Misericordia 10, 22. Mixtio 36. Munditia 1. Mundus 5. Musica 1. Obstetrix 2. Offendens. Operatio 34. Oratio 20, 45, 94, 100. Organum 1, 3. Passio 23 etc. Peccatum 135, 185, 186, 188, 293, 229, 221, 275, 370, 397. Poena 42. Poenitentia 51. Perfectio 60.

AFFIRMATIO

- Pietas 8. Praegustatio. Philosophia 63. Proportio 8. Purgatorium 7. Ratio 41. Reverentia 6. Sacramentum 53. Sanctitas 8. Sapientia 32. Sepultura 5, 6. Servire 3. Spes 50. Sponsa 3. Superbia 21. Theol. 27. Testis 7. Tristitia 6, 7. Verbum 66, 74, 75. Virtus 24. Vita 75, 76, 77. Usura 53. Vultur. Vultus.
- Afferre. Afferunt quatuor infelicitatem saepe homini: scilicet filiorum multitudo, divitiarum affluentia, violentus dominatus et laesa conscientia. Opusc. 71. Assumere 41. Usura 220, 254.
- 1 AFFINITAS est vinculum causatum ex carnis copula consanguineorum 4, d. 41, art. 1, q. 1, o.
- 2 Consanguinitas fit per carnis propagationem, affinitas autem per conjunctionem ordinatam ad eam 4, d. 41, art. 1, q. 1, c. * Cognatio 8.
- 5 Affinitas causatur ex matrimonio ante copulam 4, d. 41, art. 1, q. 4, 2^m. * Confessio 83. Dispensatio 20.
- 4 Affinitas causatur ex omni coitu naturali, etiam illicito 4, d. 41, art. 1, q. 3, o. * Gratia 85. Incestuosus.
- 5 Fractio claustris virginalis non causat affinitatem, nisi sit commixtio seminum 4, d. 41, art. 1, q. 4, 2^m | d. 42, q. 1, 2, c. Fractio 3.
- 6 Affinitas non causatur ex coitu contra naturam 4, d. 41, art. 1, q. 3, 3^m | art. 4, q. 2, 4^m. * Incestus 1. Isaias 1.
- 7 Ex sponsalibus non causatur affinitas, sed publicae honestatis iustitia, impediens matrimonium in tot gradibus, in quot impedit consanguinitas et affinitas 4, d. 41, art. 1, q. 4, o.
- 8 Publicae honestatis iustitia est propinquitatis ex sponsalibus proveniens, robur trahens ab ecclesiae institutione propter honestatem ejus 4, d. 41, art. 1, q. 4, c.
- 9 Puer frigidus vel habens perpetuum impedimentum maleficii ante annos pubertatis, post septennium contrahens sponsalia cum adulta, contrahit publicae honestatis iustitiam, quia puer frigidus et puer non frigidus, sunt aequae impotentes ad actum matrimonii 4, d. 41, art. 1, q. 4, 3^m.
- 10 Omnia impedimenta quae faciunt sponsalia esse nulla, non permittunt sequi affinitatem, nec publicae honestatis iustitiam 4, d. 41, art. 1, q. 4, 3^m. Sponsalia 10.
- 11 Sponsalia contracta per alios nullam affinitatem nec robur causant, si alter vel uterque reclamet 4, d. 27, q. 2, 2, 1^m.
- 12 Affinitas praecedens dirimit matrimonium contractum et impedit contrahendum; sequens autem nihil facit 4, d. 34, 5, o. | d. 41, art. 2, q. 1, o. | art. 5, q. 1, o. Incestus 1.
- 15 Affinitas manet, mortuo altero conjugum 4, d. 41, art. 1, q. 2, o.
- 14 Idem numero et est consanguineus et affinis, si consanguineus tantum ex patre, copuletur consanguineae ex matre, vel e converso 4, d. 41, art. 1, q. 3, 2^m | d. 42, q. 1, art. 3, q. 2, 4^m.
- 15 Affinitas habet gradus tantum a consanguinitate, quam sequitur et numero aequali 4, d. 41, art. 2, q. 3, o.
- 16 Affinitas causabat antiquitus affinitatem secundi et tertii generis, non autem nunc 4, d. 41, art. 1, q. 5, o. | L.
- 17 Olim et nunc facilius dispensatur in remotis gradibus affinitatis, quam consanguinitatis 4, d. 41, art. 2, q. 3, c.
- 1 AFFIRMATIO et negatio ejusdem de eodem, et non secundum idem, possunt simul verificari 1, d. 34, q. 1, 1, 2^m.
- 2 In omni affirmatione subjectum et praedicatum sunt idem re, et differunt ratione 1^a q. 13, 12, c. | q. 85, 5, 3^m | 1, d. 4, q. 2, 1, 1^m | Cg. 4, c^o 24, fi. * Accidens 92. Appetitus 1. Argumentum 3. Copulativa. Delictum 2. Enuntiatio 3, 6, 7.
- 5 Affirmatio naturaliter prior est negatione, quia simplicior, et significat compositionem priorem divisione, et significat esse quod est prius quam non esse 2-2, q. 122, 2, 1^m | Perihermenias, lect. 8, prin^o. Exceptiva. Exclusio 2. Fallacia 5. Negatio 5.
- 4 Oppositum videtur dicere a simili: quia non esse rei est prius quam esse ejus, sicut et esse in potentia et in actu 1^a q. 77, 3, 1^m | 1, d. 24, q. 1, 3, 2^m | Met. 9, lect. 7, 8, 9, o. | lib^o 12, lect. 6,
- 3 Ad affirmationem semper sequitur negatio oppositi, non autem e converso, quia ad plura se extendit negatio quam affirmatio 1-2, q. 100, 7, 1^m. * Generatio 90. Medium 21. Negatio 4, 5. Nolo. Nomen 53, 60, 75, 81. Omissio 2, 9. Potentia 28. Praeceptum 17, etc. 49, 50. Propositio 6. Praepositivus. Reduplicatio 3. Verbum 82. Veritas 24, 54.
- Afflictio justorum in hoc mundo purgat eos a levibus peccatis et erigit affectum a terrenis ad Deum 1^a q. 21, 4, 3^m. * Adam 4, 57. Anima 140, 141. Cruciatu. Damnatio 8, etc. 46, 62, etc. Delectatio 37, 42. Daemon 17. Deus 252, etc. Fraenum. Jejunium 11, 18, 21, 34. Invidia 5, 6. Martyrium 12. Mors 14. Passio 96. Peccatum 202, 205. Poena o. Poenale. Poenitentia 20. Poenosum. Purgatorium 6, 7. Tribulatio o.
- Affluentia. Spiritus 15.
- Africa. Ciconia 1. Terraemotus 6.
- Africanus. Scipio.
- Agar. Abraham 11, 12, 27. Arabes. Concubinitus 6. Haereditas 2. Ismael.
- Agatha non utens medicinis, sed expectans hoc a Deo, quia statim sentiret divinae salvationis effectum, non tentavit Deum 2-2, q. 97, 1, 3^m.

AGENS

- Agenda. Agibile. Adam 64. Angelus 228, 234, 245, 421, 445. Anima 290. Beatus 7. Conscientia 12. Consilium 11, 19. Diaconus 4. Dispositio 12, 43. Finis 63. Innocentia 20. Intellectus 169. Lex 3, etc. Lumen 22. Mensura 14, 23. Modestia 2, 3. Negligentia 6. Prophetia 93. Ratio 40. Salvati 14. Scientia 164. Syllogismus 5, 6, 7. Sollicitudo 2. Valitudo.
- 1 AGENS triplex: scilicet univocum, analogum et aequivocum 1^a q. 13, 5, o. | 1-2, q. 60, 1, c. | 1, d. 8, q. 1, 2, c. | 2, d. 1, q. 2, 2, c. | d. 14, 2, 3^m | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 4, c. | Potentia q. 7, 1, 8^m | Ma. q. 4, 3, c. | Phy. 2, lect. 11, prin^o 2 | Libo 8, lect. 10, prin^o 3. Actio 3. Ut Causa 38. Deus 449.
 - 2 Agens quineplex: scilicet adjuvans, consulens, disponens, perficiens principale et perficiens instrumentale 1-2, q. 17, 1, art. 1, | 3, d. 19, art. 1, q. 1, c. | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 1, c. | d. 5, q. 1, 2, c. | Ma. q. 3, 3, c. | Meta. 5, lect. 2, prin^o | Phy. 2, lect. 5, meo Cooperari 2. * Augmentum 8. Civis 1. Consilium. Damnatio 2. Differentia 22, 23. Electio 4. Ex 2, 1, etc. Exclusio 4. Filiatio 6. Finis 5, 28, 36, 78, 124, 125. Fortuna 2.
 - 3 Agens duplex: scilicet naturale, et voluntarium 1^a q. 19, 4, c. | q. 41, 2, c. | q. 47, 1, 1^m | 1-2, q. 10, 1, 1^m | 1, d. 17, q. 2, 3, c. | 2, d. 1, q. 1, 5, 11^m | d. 25, 1, c. | Cg. 2, co 23, o. | 46, o. | Libo 3, co 2, 5^m | 99, 1^m | Potentia q. 3, 15, c. | Dionysius 4, lect. 16 | Phy. 8, lect. 2, fi. | Lect. 21, meo. * Imaginativa 5. Ingratitudo 11. Malum 43, 44.
 - 4 Agens duplex: scilicet divinum idest dans esse, et naturale idest transmutans 2, d. 15, q. 1, 2, c. | Potentia q. 3, 1, c. Esse 16. * Meritum 103.
 - 5 Agens duplex: scilicet in esse et in fieri. Primum conservat effectum in esse et in fieri, secundum tantum in fieri 1, q. 104, 1, c. | 2^m | 2-2, q. 52, 3, c. | 1, d. 37, q. 1, 1, o. | 2, d. 18, q. 2, 2, c. | Po^a q. 5, 1, o. | Jo. 5, lect. 2, meo 7 | Heb. lect. 2, meo | Meta. 5, lect. 2, fi. | 3, fi. | Phy. 2, lect. 5, fi. Esse 25.
 - 6 Agens duplex: scilicet principale et instrumentale 3, q. 48, 6, c. | q. 62, 1, c. | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 1, c. | d. 5, q. 2, art. 2, q. 2, c. | d. 19, q. 1, art. 2, q. 1, c. | Ma. q. 4, 1, 15^m | 16^m | 3, c. vel Sacerdos 28, Semen 8. Actio 76, 77, 78. Natura 4.
 - 7 Agens duplex: scilicet propinquum et remotum. Et utrumque duplex: scilicet per se et per accidens 2, d. 33, q. 1, 3, 2^m | Ma. q. 4, 6, 15^m.
 - 8 Agens dupliciter dividitur: scilicet ex parte effectus, in perficiens, et disponens: et ex parte causae, in principale et instrumentale 4, d. 1, q. 1, art. 1, q. 1, c.
 - 9 Agens remotum per se, plus influit quam propinquum. Sed in agente per accidens est e converso. Ma. q. 4, 6, 15^m. Causa 64, 73, 74, etc.
 - 10 Agens analogum est causa universalis totius speciei, non autem univocum, sed tantum individui 1, q. 13, 5, 1^m | q. 104, 1, c. Causa 33, 38.
 - 11 Agentia differunt dupliciter: scilicet secundum naturam, et secundum virtutem activam 1-2, q. 23, 3, c. Actio 4.
 - 12 Agens univocum est proportionatum passo; ideo facit effectum ejusdem speciei vel rationis: non autem aequivocum 1^a q. 13, 5, c. | 1^m | 1-2, q. 60, 1, c. | 1, d. 8, q. 1, 2, c. | d. 35, 4, 1^m | 2, d. 1, q. 2, 2, c. | d. 14, 2, 3^m | d. 15, q. 1, 2, 4^m | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 4, c. | d. 44, q. 3, art. 1, q. 3, 2^m | Po^a q. 7, 1, 8^m | 5, 7, o. | Ma. q. 4, 3, c. | Phy. 2, lect. 11, prin^o 2. Actio 4. Causa 36, 37. * Damnatio 2. Differentia 22, 23. Factibilia. Finis 28. Gratia 102. Haeresis 105. Individuum 10.
 - 13 Agens voluntarium determinat sibi finem, non autem agens naturale 1^a q. 19, 1, c. | 1, d. 35, 1, c. | 2, d. 25, 1, c. | Po^a q. 3, 15, c. prin^o | Opusc. 3, co 96. * Ira 72. Materia 26. Minister 4, 7. Miraculum 5, 9. Motus 57.
 - 14 Agens naturale determinatur ad unum effectum, non autem agens per intellectum 1^a q. 19, 4, c. | q. 41, 1, 2, c. | q. 47, 1, 1^m | q. 116, 1, c. | 1-2, q. 10, 1, 1^m | 2, d. 18, q. 2, 2, c. | Cg. 2, co 23, 1^m | Libo 3, co 100, 2^m | Po^a q. 3, 13, c. | 15, c. meo | Diony. 4, lect. 16 | Opusc. 3, co 96. Actio 44. Forma 59. Natura 15, etc. * Principiatum 3. Resistere 2. Totum 15, 16.
 - 15 Actio naturalis agentis proportionatur naturae ejus, non actio agentis per intellectum 1^a q. 41, 2, c. | 2, d. 18, q. 2, 2, c. | Cg. 3, co 99, 1^m | Phy. 8, lect. 21, meo.
 - 16 Agens naturale proximum est tantum generans hanc rem; sed agens primum, scilicet divinum est creans 2, d. 1, q. 1, 3, 5^m. Creatio 23, etc. 30. Causa 34, 38.
 - 17 Agens naturale est causa in fieri tantum, sed agens divinum est causa in esse et fieri 1^a q. 104, 1, c. | 1, d. 37, q. 1, 1, o. | Cg. 3, co 65, 4^m | Verit. q. 2, 3, 20^m | q. 5, 2, 6^m | 8, 8^m. Po^a q. 3, 7, c. meo | q. 5, 1, c. | 4^m | 5^m | Opusc. 3, co 132 | Jo. lect. 2, meo 2 | Meta. 7, lect. 15, prin^o. Esse 11, 25. Causa 35.
 - 18 Agens naturale est causa motus tantum, sed agens divinum est causa ipsius esse 1, d. 7, q. 1, 1, 3^m | d. 37, q. 1, 1, c. | 2, d. 1, q. 1, 2, 1^m | Jo. lect. 2, meo 2. Creatio 2. Esse 13.
 - 19 Agens naturale agit per motum; ideo requirit materiam, non autem agens divinum 1^a q. 90, 3, c. | 2-2, q. 172, 3, c. | 1, d. 7, q. 1, 1, 3^m | d. 11, q. 3, c. | d. 12, q. 1, 1, 3^m | 2, d. 1, q. 1, 2,

AGENS

- 1^m | 4, 4^m | d. 15, q. 1, 2, 4^m | 4, d. 8, q. 2, 3, 2^m | Cg. 2, co 16 | Libo 3, co 100, 2^m | Libo 4, co 63 | Verit. q. 27, 3, c. | Po^a q. 5, 1, c. | 5^m | 4^m | Jo. 1, lect. 3 | Meta. 7, lect. 15, prin^o | Phy. 8, lect. 2, prin^o. Creatio 9, 15. Causa 67. Natura 4, 19.
- 20 Omnis causa inferior est agens instrumentale, respectu causarum superiorum 2, d. 15, q. 1, 2, o. | Cg. 2, co 21, 4^m | 87, 3^m | Libo 3, co 61, 4^m | Po^a q. 3, 7, c. meo.
- 21 Omne movens motum est instrumentum 4, d. 40, 1, 1^m | Cg. 2, co 21, 4^m | Libo 3, co 100, 2^m | Verit. q. 26, 1, 8^m. Natura 4. * Adoptio 17, 18. Ars 1, 17, 18, 25, etc. 41, 42. Balivus. Barbarus 2. Bonitas 147. Calor 1, 4, 6, 10, 11, 19, 20.
- 22 Agens principale est primum movens, sed instrumentale est movens motum 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 1, c. | Cg. 2, co 21, 4^m.
- 23 De ratione agentis instrumentalis est esse movens motum 3^a q. 19, 1, 2^m | q. 63, 5, 2^m | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 1, c. | Cg. 2, co 21, 4^m | Libo 3, co 112, 1^m | Verit. q. 27, 4, c. meo. * Causa 28, 35, etc. 49, 81, etc. Cibus 4. Conservatio 4, 5, 9.
- 24 Agens secundarium non agit sine principali, sed cooperatur principali agenti 3^a q. 71, 4, c. Actio 73. Causa 17. Cooperari 1. Creatura 21. * Correctio 6, 7. Creatio 2, 19, 26, 27, 31. Cultus 16. Datio 12.
- 25 In omnibus agentibus ordinatis, secundum agit in virtute primi, quod movet secundum ad agendum 1^a q. 105, 5, c. meo | Cg. 3, co 66, 4^m | 67, 5^m | Verit. q. 32, 2, c. | 13, c. | q. 24, 1, 3^m | Po^a q. 3, 4, c. fi. | q. 5, 8, c. Causa 49. Daemon 107, 109, 120. Motus 59. * distinctio 10. Ens 15. Exclusio 4. Filiatio 6. Forma 36, etc. 45, 58, 71, 130. Gratia 63, 86, 102, 172.
- 26 Virtus activa non recipitur secundum eandem perfectionem in instrumento, secundum quam est in principali agente 4, d. 40, 1, 1^m | Verit. q. 26, 1, 8^m. Gratitude 3. Gula 4. Idea 2. Ignis 15. Imaginatio 8. Imaginativa 5. Imperare 6, etc. Impossibile 1. Imprimere o. In 23, 24. Inclinatione 4. Incorruptibile. Ingratitudo 11.
- 27 Omne agens instrumentale exequitur actionem principalis agentis, per aliquam actionem propriam et connaturalem sibi 1^a q. 45, 5, c. | 3^a q. 62, 1, 2^m | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 1, c. | d. 41, q. 3, art. 3, q. 3, c. meo | Cg. 2, co 21, 6^m | Libo 3, co 100, 2^m | Verit. q. 26, 1, c. fi. | 1^m | Quol. 3, 23, c. Actio 33. Causa 41. * Instans 14, etc. Intellectus 118. Judicium 29, 30.
- 28 Inter agens principale et instrumentale non requiritur similitudo, nisi proportionis 4, d. 19, q. 1, art. 2, q. 1, 1^m.
- 29 Generans univocum oportet esse quasi agens instrumentale, respectu causae primariae totius speciei. Cg. 2, co 21, 4^m | Po^a q. 3, 7, c. meo. Causa 42. * Lux 13, 17, etc.
- 30 Agens instrumentale non est univocum nec aequivocum proprie, sed potest reduci ad utrumque 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 1, 4^m. * Minister 4, 7. Miraculum 5, 9. Necessitas 5, 22, etc.
- 31 Agens instrumentale non agit per virtutem suae formae sicut agens principale, sed solum per motum a principali agente 1^a q. 18, 3, c. | 1-2, q. 112, 1, 1^m | 3, q. 62, 1, 4, c. | q. 61, 5, c. | 3, d. 18, 1, 4^m | Cg. 4, c. 56, fi. | Verit. q. 26, 1, 8^m | q. 27, 4, c. meo | Po^a q. 3, 7, c. meo | Ma. q. 4, 1, 15^m | 16^m. Instrumentum 7, 12. * Objectum 9, 17. Peccatum 61, 416, 430.
- 32 Agens principale agit secundum exigentiam suae formae: ideo virtus ejus activa habet esse completum: non autem instrumentale, quia agit ut motum ab alio 3^a q. 63, 5, 2^m | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 2, c. | d. 5, q. 2, art. 2, q. 2, c. | d. 44, q. 3, art. 2, q. 1, 3^m | art. 3, q. 3, c. meo. Instrumentum 13, 14. Forma 36, 38, 58. * Poena 4, 25, 26, 89. Resurrectio 16. Sacerdos 28.
- 33 Agens principale est ex hoc, quod habet formam, quam in alio transfundere potest; non autem instrumentale, sed ex applicatione ad effectum a principali agente 4, d. 5, q. 2, art. 2, q. 2, c. | d. 19, q. 1, art. 2, q. 1, c. * Samuel 2. Tentare 14, 24. Theodosius 2. Theologia 20. Venus 2. Virginitas 11.
- 34 Sicut participatio formae inducendae in effectum, non facit instrumentum, ita nec subtractio ejus tollit usum ejus 4, d. 19, q. 1, art. 2, q. 2, c. * Virtus 2, 37, 86.
- 35 Effectus respondens rationi propriae instrumenti, est prior via generationis, effectus respondente principali agenti. Cg. 2, co 21, 6^m.
- 36 Omne agens in quantum agens, est nobilius passo, non autem simpliciter 1^a q. 79, 2, 3^m | 1-2, q. 100, 7, 1^m | 2, d. 19, 4, 3^m | d. 30, q. 1, 1, 8^m | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 1, 3^m | Verit. q. 26, 8, 1^m | Ma. q. 2, 1, 9^m | Anima 3, lect. 3, fi. Causa 45. * Actio 4. Actus 21, 22, 23, 30, 187. Amor 265, 266. Anima 203, etc. Assumere 6. Cognitio 66. Corpus 22, 23, 24, 31.
- 37 Idem secundum idem non potest esse agens et patiens 2-2, q. 59, 3, c. * Defectus 4, 13. Difficile 2, 5, 6.
- 38 Agens et patiens oportet esse ejusdem generis. Verit. q. 8, 9, c. prin^o. * Dispositio 12. Divisio 5. Durities 2. Filiatio 6.
- 39 Oppositum videtur dicere 1, d. 7, q. 1, 2, 2^m.
- 40 Omne quod est in actu aliquid, potest esse activum illi 3^a d. 33, q. 1, art. 2, q. 2, c. Potentia 35, etc. * Forma 36, etc. 45, 58, 74, 130. Fornicatio 13. Illuminatio 10. Injustitia 4, etc. Intellectus 148, 149, 216 etc. Intentio 22.

AGENS

- 41 Impossibile est idem secundum idem pati vel moveri a diversis agentibus vel moveantibus perfectis, sed bene ab imperfectis 1, d. 37, q. 3, 3, e. | 2, d. 1, q. 1, 4, 3^m. * Judicium 11, 12, 30, 31. Lex 2, 163. Liberalitas 9. Martyrium 14. Medium 6. Mixtio 2. Naturale 19. Necessitas 1, 5, 22, etc. Ninivitarum.
- 42 Agens naturale inducit in patiente duplicem effectum, scilicet formam, et motum consequentem formam 1-2, q. 26, 2, o. Obedientia 12. * Passio 8, 9, 17, 83, 100. Peccatum 119, 120. Poena 4, 22, 26. Potentia 7, 35, 37. Processio 4, 6, 7.
- 43 Ut agens producat effectum in passum, duo requiruntur: scilicet virtus, et dispositio 3, d. 19, art. 1, q. 2, e. Actio 123. Perfectio 30.
- 44 Operatio agentis, semper est perfectio patientis, inquantum huiusmodi 1, d. 37, q. 3, 1, 3^m. * Prophetia 61.
- 45 Omne passivum perficitur, cum formatur forma sui activi, et in hoc motus ejus terminatur et quiescit 3^a d. 27, q. 1, 1, e. * Prudentia 23. Psalmus 6. Relatio 7, 14, etc. Resistere 2. Satisfactio 8. Voluntarium 1, 3, 5. Voluntas 71, 81.
- 46 Impressio agentis in passum est duplex: scilicet per modum qualitatis, et per modum passionis 2-2, q. 171, 2, e. | q. 174, 5, 1^m | q. 175, 3, 2^m | 4, d. 14, art. 1, q. 2, e. | Cg. 3, c^o 65, 6^m | Verit. q. 12, 1, e. | q. 13, 2, e. | q. 20, 2, e. * Usura 80, 313.
- 47 Cujuslibet agentis sine medio, nulla distantia est ad passum 1^a q. 8, 1, e. | 3^m | 2, d. 10, 3, 3^m | d. 37, q. 1, 1, e.
- 48 Cujuslibet patientis ad agens est relatio realis, et e converso, si bonum agentis sit ex hoc quod agit, ut in omni agente univoco, et moto, non autem in divinis. Po^a q. 7, 10, e. | 1^m.
- 49 Materia corporalis reducitur ad actum imperfectum, sola virtute agentis universalis, non autem ad perfectum, nisi mediante agente particulari 1^a q. 79, 1, e. | 1^m | Cg. 3, c^o 99, 5^m.
- 50 Pateriens dispositum sicut agens, recipit formam cum materia, idest simili modo essendi, non autem aliter 2, d. 14, 2, 3^m | Anima 2, lect. 21, principio. * Educi 1. Fluxus 3. Instans 30.
- 51 Agens proximum ut generans, non operatur in re generata, nisi educendo formam de potentia materiae 2, d. 1, q. 1, 3, 5^m. Forma 105.
- 52 Nihil est in potentia naturali, quod per agens naturale educi non possit 1, d. 17, q. 2, 2, e. fi. * Malum 28, 29.
- 53 Materia non coincidit cum agente ejus actio est transiens, nec movet se. Sed contrarium in voluntate 1-2, q. 74, 1, 3^m.
- 54 Nullum agens praeter Deum attingit materiam primam, sed praesupponit eam 3^a q. 75, 4, e. | 4, d. 11, q. 1, art. 3, q. 1, e. Ars 25, 26. Causa 67.
- 55 Agens infinitae virtutis non requirit materiam, nec dispositionem materiae, nisi ratione effectus, nec hoc ab alio agente 1-2, q. 112, 2, 3^m | q. 113, 7, e. | 2-2, q. 72, 3, e. | Cg. 2, c^o 16 | Lib^o 3, c^o 156, 2^m | Lib^o 4, c^o 44, fi. | 63 | Verit. q. 12, 4, e. | Opusc. 3, c^o 69. Materia 27. Perfectio 30.
- 56 Ordo agentium naturalium est secundum ordinem intelligibilem formarum in materia. Spiritu. 3, 20^m.
- 57 Omne agens quanto perfectius habet formam qua agit, tanto major est ejus potentia in agendo, et transfundendo in alios 1^a q. 25, 2, e. | q. 106, 4, e.
- 58 Virtus agendi proportionatur agenti 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 2, e. Accidens 67, 59, 61, 74, 75. Actio.
- 59 Unumquodque agens agit secundum exigentiam formae suae, quae est principium agendi et regula operis 3, d. 27, q. 1, 1, e. Generatio 26. Potentia 36, 37.
- 60 Illud quod est in effectu ut forma dans esse, est in agente in quantum huiusmodi ut virtus activa 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 4, e.
- 61 Oppositum videtur dicere. Po^a q. 7, 9, 7^m | q. 8, 2, e.
- 62 Sicut agens habet virtutem activam, sic continet formam effectus 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 4, e. * Amor 265, 266. Causa 39, 40.
- 63 Agens per se, dicitur agens per formam sibi inherentem per modum naturae completae, habitum a se vel ab alio, naturaliter, vel violenter. Verit. q. 27, 4, e. me^o. Artifex 2. * Anima 293, 278, 288, 291. Appetitus 52.
- 64 Efficiens est causa rei, inquantum formam inducit, vel materiam disponit. Ideo eadem est dependentia ad efficiens, et ad materiam et formam. Po^a q. 5, 1, e. * Baptismus 41, 42. Denominatio 6. Elementum 20. Finis 5, 130. Gutta. Habitus 25. Idea 2.
- 65 Agens a quo per se dependet forma, oportet esse incorporeum. Nec aliquid corporeum potest aliquo modo esse causa formae nisi in virtute incorporei, quasi ejus instrumentum. Po^a q. 5, 1, e. | 7^m.
- 66 A diversis agentibus subordinatis non imprimuntur diversae formae in eodem, sed una continens omnes praecedentes virtualiter. Spiritu. 3, 20^m.
- 67 Nullus effectus habet formam aequaliter, sicut agens ejus essentiale 2, d. 15, q. 1, 2, 4^m. * Jus 5. Lux 7, 19.
- 68 Omnis forma reducitur in primum agens, inquantum est principium exemplare 2, d. 1, q. 1, 1, 5^m | Po^a q. 7, 1, 8^m.
- 69 Agens primum et finis ultimus, coincidunt in idem numero cum

AGENS

- forma exemplari, secundum Aristotelem 2, d. 1, 2, 1 | 4, d. 8, q. 1, art. 1, q. 1, 1^m | Ma. q. 1, 1, e. * Natura 14, 42, etc. Potentia 22, 23. Privatio 1.
- 70 Forma effectus est in agente naturali, secundum similitudinem naturae; sed in artificiali est secundum eandem rationem, non autem secundum eundem modum essendi 1^a q. 15, 1, e. | 2, d. 16, 2, 2^m | Cg. 1, c^o 32, 2^m | Po^a q. 7, 1, 8^m | Dion. lect. 3. * Propter 1.
- 71 Agens non ageret propter formam, nisi inquantum similitudo formae esset in eo, secundum esse naturale vel intelligibile 1^a q. 15, 1, e. Assimilatio 1, 2.
- 72 Agens dupliciter agit sibi simile: scilicet educendo formam de potentia materiae, vel disponendo ad eam. Primum convenit omni formae, praeter animam rationalem, cui soli secundum convenit 2, d. 18, q. 2, 1, 4^m | 4, d. 43, art. 2, q. 3, e. fi.
- 73 Omne agens est actionis principium. Nam agens quodcumque habet in se formaliter id, quod est principium suae actionis 1^a q. 46, 2, 1^m | q. 51, 3, e. fi. | Spiritu. 10, c. me^o | Quol. 6, 1, e.
- 74 Pateriens dupliciter assimilatur agenti: scilicet secundum formam, et secundum actionem 2, d. 9, 1, 7^m.
- 75 Forma subsistens platonica, non potest esse agens 1^a q. 65, 4, e. | 2^m | q. 91, 2, e. | Meta. 7, lect. 6, princ^o | lect. 7, o.
- 76 Forma quae est similitudo agentis ad effectum, quandoque est principium directe producendi effectum, quandoque non, sed tantum principia illius formae 4, d. 43, art. 2, q. 1, e. * Prudentia 68. Quantitas 27.
- 77 Idem est, quod agens facit effective, et forma formaliter, quia forma est effectus agentis. Ma. q. 5, 5, 16^m.
- 78 Omne agens introducit aliquam formam substantialem vel accidentalem, et aliquid facit in effectu suo 2, d. 26, 1, 4^m.
- 79 Omne agens cum motu, prius est duratione suo effectui, non autem agens quodlibet sine motu 1^a q. 42, 2, e. | q. 46, 2, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 1^m | 3, d. 18, 3, e. | 4, d. 43, art. 1, q. 3, e. fi. | Cg. 2, c^o 38, 1^m | Po^a q. 3, 13, e. | 5^m. Accusatio 20, 23. * Adoptio 17. Agenda.
- 80 Omne agens, quia semper facere intendit aliquod finitum, nunquam pluralitatem materialem videtur intendere 1^a q. 7, 4, e. | q. 23, 7, e. | q. 47, 3, 2^m | q. 62, 9, e. * Amor 265. Anima 47.
- 81 Cuiuslibet agenti creato provenit aliquod commodum ex actione sua, sed non semper intentum ab eo 2, d. 3, q. 3, 3^m.
- 82 Omne agens agit sibi simile 1^a q. 110, 2, e. | q. 115, 1, e. | 1, d. 36, q. 2, 3, e. | 3, d. 23, q. 3, art. 1, q. 1, e. | d. 33, q. 1, art. 2, q. 2, e. | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 4, e. | d. 8, q. 2, art. 1, q. 3, 1^m | Cg. 2, c^o 20, 3^m | c^o 21, 8^m | 22, 5^m | 23, 3^m | 24, 2^m | 40, 2^m | 41, 6^m | 43, fi. | 45, 6^m | 46, 4^m | 52, 4^m | 89, princ^o | Lib^o 3, c^o 69, me^o | 107, 4^m | Po^a q. 2, 2, e. | q. 3, 1, 15, e. | q. 7, 5, e. me^o | Ma. q. 1, 3, e. | Opus. 3, c^o 108 | 1 Cor. 11, princ^o. * Assumere 6. Beneficium 12. Causa 39, etc. Defectus 3, 4, 13. Denominatio 6. Deus 414, etc.
- 83 Materia et agens praecedunt effectum secundum esse; finis autem secundum intentionem, sed forma ut forma neutraliter. Po^a q. 3, 16, e. princ^o. Finis 5.
- 84 Compositum non agit ratione materiae, sed ratione formae, quae est actus et actionis principium 4, d. 12, q. 1, art. 2, q. 1, e. | Cg. 2, c^o 20, 3^m | Lib^o 3, c^o 69, fi. | 97, me^o | Po^a q. 3, 1, e. * Actio 102, 104, etc. Distinctio 10. Effectus 20. Electio 4.
- 85 Effectus proportionatur agenti, differt specie secundum diversitatem agentis 3, d. 33, q. 1, art. 2, q. 4, 1^m.
- 86 Effectus dupliciter assimilatur agenti: scilicet secundum speciem, et secundum virtutalem continentiam 1^a q. 13, 5, e. | q. 105, 1, 1^m | q. 110, 2, e. | q. 115, 3, 3^m | q. 117, 3, e. | 1, d. 20, 2, 3^m | 2, d. 15, q. 1, 2, 4^m | d. 18, q. 2, 1, 5^m | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 4, e.
- 87 Effectum non posse produci ab aliquo agente tripliciter contingit: scilicet propter dissimilitudinem, excellentiam, et materiam effectus determinatam. Cg. 2, c^o 22, 5^m. Forma 97. * Exemplar 1. Factibilia. Honor 25. Humilitas 15.
- 88 Tota potentia agentis univoci manifestatur in suo effectu, non autem potentia aequivoci 1^a q. 25, 2, 2^m | 3^m.
- 89 Agens per eandem virtutem potest producere multos effectus, se invicem consequentes 2-2, q. 29, 4, e. * Ignorantia 33.
- 90 Plura agentia subordinata, possunt producere eundem effectum 3^a q. 82, 2, e. | 2^m | 2, d. 1, q. 1, 4, 3^m | 3, d. 18, 1, 5^m | Cg. 2, c^o 88, 3^m | 89, me^o | Lib^o 3, c^o 66 | 70 | Spiritu. 3, 20^m. * Imprimere 3. Innocentia 21. Instans 11, etc. Intendere 1. Intentio 22. Ira 72. Malum 23, etc. Meritum 1, 12. Misericordia 28, 35, 40. Necessitas 22, etc. Nocere 3.
- 91 Idem effectus secundum speciem non potest esse a diversis agentibus immediatis, habentibus operationes determinatas ad suos effectus, sicut ab arte, et a natura 2, d. 1, q. 1, 4, 3^m. * Peccatum 45, 213, 416, 430. Poena 4, 7, 14, 15, 26. Poenitentia 32, 36, 108. Per 3, 4. Pluralitas 1. Posterius. Principatus 3. Rectitudo 2. Trahere 2. Verecundia 16.
- 92 In agentibus ordinatis illud quod est in effectu ab agente superiori, est sicut formale, et quod est ab inferiori, est ut materiale. Verit. q. 14, 5, e. | Posteriorum 2, lect. 8, princ^o. Causa 81, etc.

AGENS

- 95 In agentibus ordinatis, fines secundorum ordinantur ad finem primi 3, d. 23, q. 3, art. 1, q. 1, c. Differentia 22. Finis 112, Ordo 14.
- 96 Omne agens secundum, praesupponit aliquid a primo 1^a q. 90, 2, c. | Cg. 2, c^o 21, 5^m | Quol. 3, 6, c. Actio 73. Deus 137, etc. Finis 109.
- 97 In agentibus per voluntatem voluntas est principium operationis, ut primum operans, potentia autem ut exequens 1, d. 45, 3, 2^m | 2, d. 4, q. 1, art. 1, q. 2, 1^m. * Elementum 20. Finis 75, 109. Gutta.
- 98 Omne agens quanto prius, tanto est mediatus supposito, et immediatus virtute 1, d. 13, 3, 4^m | d. 37, q. 1, 1, 4^m | Cg. 3, c^o 70 | Po^a q. 3, 7, c. fi. Deus 437, etc. * Meritum 68, 101. Ordo 14, 15. Processio 35, 36. Spirituale 6.
- 99 Agens universalius non agit seorsum ab aliis, sed agens ultimum proprium agit in virtute omnium superiorum. Spiritu. 3, 20^m.
- 100 Quanto virtus agentis ad plura et remotiora extenditur, tanto est potius in his quae propter se quaeruntur, sed in his quae quaeruntur propter aliud est e converso 2-2, q. 174, 2, 2^m | Virt. q. 2, 8, c. fi. * Virtus 113, 261.
- 101 Agens univocum reducitur ad aequivocum, non autem e converso 1^a q. 13, 5, 1^m | Verit. q. 10, 13, 3^m | Po^a q. 7, 7, 7^m.
- 102 Agens primum, oportet esse aequivocum, quia agens aequivocum est prius quam agens univocum. Po^a q. 7, 7, 7^m.
- 103 Cujuslibet agentis per medium, actio per prius recipitur in medio, quam in termino, sed diversimode secundum dispositionem utriusque 2, d. 15, q. 1, 2, 6^m | Verit. q. 5, 9, 17^m.
- 104 Agentia naturalia contrariantur et concordant, secundum diversa 2, d. 1, q. 1, 1, 4^m. Animal. Barbarus 2. Conscientia 11, etc. Corpus 30, 31. Creatura 19, 20, 21. Daemon 43, 107, etc. 120.
- 105 Agens per voluntatem comparatur ad agens ex necessitate naturae, sicut universale, et principale, et prius, ad sua opposita 1^a q. 19, 1, c. | Cg. 2, c^o 23, 9^m | Opus. 3, c^o 96. Deus 444. * Denominatio 2, 6.
- 106 Nullum agens ex necessitate naturae, potest esse primum agens, cum ei determinetur finis ab alio 1^a q. 19, 4, c. | 1-2, q. 1, 2, 3^m | 1, d. 35, 1, c. | d. 13, q. 2, 2, c. | Cg. 2, c^o 23 | Po^a q. 1, 5, c. | q. 3, 15, c. | Opus. 3, c^o 96. * Educi 1. Effectus 20. Electio 4. Generatio. Gutta. Haeresis 105. Humilitas 15. Instans 14, etc. Jus 5. Lux 7, 19. Natura 14, 42, etc.
- 107 Agens ex necessitate naturae, non potest incipere agere, nisi per hoc quod educitur de potentia essentiali, vel accidentali 2, d. 1, q. 1, 5, 11^m.
- 108 Agentia naturalia agunt ad aliquem effectum determinatum, modo ab alio superiori eis praestito. Meta. 7, lect. 6.
- 109 Deus, natura, et omne agens, agit semper quod melius est toti, non autem parti 1^a q. 47, 2, 1^m | q. 48, 2, 3^m | q. 91, 3, c. | Cg. 3, c^o 91, me^o | Po^a q. 3, 6, 26^m | 16, c. fi. * Peccatum 327. Processio 11.
- 110 Omne agens inquantum huiusmodi est in actu 1^a q. 2, 3, c. | q. 4, 1, c. | q. 25, q. e. | 1^m | q. 76, 1, c. | q. 89, 1, c. | q. 115, 1, c. | 1-1, q. 79, 2, c. | 3^a q. 8, 5, c. | q. 75, 4, c. | q. 77, 3, c. | 1, d. 15, 3, c. | 2, d. 3, q. 3, 1, c. | d. 25, 1, c. | d. 31, 3, c. | 3, d. 3, q. 2, 1, me^o | d. 11, art. 1, q. 2, c. | art. 2, q. 2, c. | 4, c. | d. 33, q. 1, art. 2, q. 2, c. | Cg. 2, c^o 6, 3^m | 7, 2^m | 8, 1^m | 21, 8^m | 22, 3^m | 11, 47, 3^m | 52, 6^m | Lib^o 3, c^o 10, 4^m | c^o 69, fi. | c^o 77, prin^o | c^o 97, me^o | Verit. q. 20, 4, 1^m | Po^a q. 2, 2, c. | q. 3, 1, c. | 4, 6, c. fi. | q. 5, 8, c. | q. 7, 5, c. me^o | q. 9, 1, 3^m | Ma. q. 1, 3, c. | Spiritu. 1, 16^m | 2, c. | Quol. 6, 2, c. | Phy. 3, lect. 4, me^o 4 | Meta. 7, lect. 8, prin^o 2. Potentia 35. * Campsoria 5. Defectus 1, 13, 11. Exemplar 1. Finis 5, 136. Ingratitudo 11.
- 111 Omne agens creatum agit potentia differenti ab essentia ejus 1^a q. 54, 1, 2, 3, o. | 1, d. 3, q. 4, 2, c. | d. 7, q. 1, 1, 2^m | 2, d. 17, q. 1, 2, 6^m. Potentia 38. * Instans 14, etc. Metaphysica 28, 30, 31.
- 112 Nullum agens agit nisi in virtute Dei 1^a q. 105, 5, o. | Cg. 3, c^o 66 | 67. Actio 12. Deus 406.
- 113 Aliquid agit in virtute alterius dupliciter: scilicet ut motum a virtute ejus, et ut utens virtute ejus 1^a q. 36, 3, 4^m | Po^a q. 10, 4, c. fi. | Unio 5, 5^m.
- 114 Agens in virtute alterius duplex: scilicet vel inquantum movetur a virtute illius, sicut calor naturalis agit in virtute animae, vel inquantum agens principale utitur virtute alienius instrumenti, sicut anima videt virtute oculi. Et hoc modo suppositum aeternum agebat virtute humanae naturae. Unio. Calor 3, 5, 5^m.
- 115 Omne agens oportet determinari ad unum 1, d. 45, 3, c. | 2, d. 25, 1, c. | Cg. 3, c^o 2.
- 116 In agentibus determinatis ad unum, non requiritur aliquid additum supra potentiam 1, d. 45, 3, c.
- 117 Aliquid agit secundum similitudinem alterius dupliciter: scilicet veram, et apparentem. Primum agit in virtute ejus, non autem secundum. Quol. 6, q. 4, 2, c. * Pluralitas 1. Privatio 21. Sensus 3. Usura 256, 257, 259.
- 118 Fines et agens proportionantur, ut materia et forma 2, d. 1, q. 2, 2, c. | Meta. 5, lect. 2, d. 3. Ager. Nocumentum. Restitutio

AGERE

16. * Agricola. Capharnaum. Colere. Decimae 23. Restitutio 46. Tributum 2. Usura 179, 185, 189, 218, 219, 224, 294.
- 1 AGERE nihil aliud est, quam communicare id per quod agens est actu. Po^a q. 2, 1, c. prin^o. Ars 1, 10, 11, 12, 18, 25, etc.
- 2 Agere non est accidentium, sed substantiarum 3, d. 28, 1, c. * Baptismus 41, etc. Barbarus 2. Demonstratio 8, 9.
- 3 Agere dicitur dupliciter: scilicet habere dominium actionis, et exercere actionem. Verit. q. 5, 9, 4^m.
- 4 Omne agens agit propter finem 1^a q. 7, 4, c. fi. | q. 44, 4, o. | 1-2, q. 1, 2, o. | q. 6, 1, c. | q. 9, 1, c. | q. 12, 1, c. | 5, o. | q. 17, 8, c. | q. 23, 6, c. | q. 94, 2, c. | q. 109, 6, c. | 2-2, q. 45, 1, 1^m | 1, d. 35, 1, c. | d. 45, 3, c. | 2, d. 25, 1, c. | d. 37, q. 3, 2, c. | d. 38, 1, c. | Cg. 2, c^o 23, 5^m | Lib^o 3, c^o 2 | c^o 17, fi. | Po^a q. 1, 5, c. | q. 3, 15, c. | Ma. q. 1, 1, c. | Opus. 3, c^o 100 | Meta. 5, lect. 2, fi. 3 | Poster. 2, lect. 8, prin^o. Finis. Gratia 64, 86. Gula 4. Honor 7, 25.
- 5 Agere propter finem dicitur dupliciter: scilicet a se, vel ab alio directum. Primum convenit solis rationalibus, secundum vero earentibus ratione et brutis 1^a q. 2, 3, c. fi. | 2^m | q. 44, 4, 3^m | q. 59, 3, c. | q. 103, 1, 1^m | 1-2, q. 1, 2, o. | q. 12, 5, c. | 3^m | q. 17, 2, 3^m | q. 93, 5, c. | q. 114, 1, c. fi. | 2-2, q. 50, 2, c. | q. 64, 2, 2^m | 1, d. 35, 1, c. | 2, d. 25, 1, c. | d. 38, 3, c. | 3, d. 27, q. 1, 3, c. | q. 2, art. 4, q. 3, c. | 4, d. 33, q. 1, 1, c. | Cg. 2, c^o 23, 5^m | 47 | Lib^o 3, c^o 1, me^o | c^o 3, 6^m | 16 | 34 | 109 | 110, fi. | 111 | Lib^o 4, c^o 55, 3^m | Verit. q. 22, 1, c. | Po^a q. 1, 5, c. | q. 3, 15, c. prin^o | q. 9, 1, 3^m | 2, c. | Unio. 5, c. | 4^m | Meta. 5, lect. 16, fi. | Phy. 2, lect. 4, me^o 4 | lect. 10, prin^o 2. * Injustitia 4, etc. Lex 169. Martyrium 14. Moralis 1, 2.
- 6 Agere propter finem duplicem, scilicet operis et operantis, dupliciter contingit: scilicet ex amore, et ex desiderio finis 2, d. 1, q. 2, 1, c.
- 7 Quod agit ex desiderio finis, habet extra se finem quo pericetur, et quo ordinat actionem suam ad consequendum finem 2, d. 1, q. 2, 1, 2^m | 3^m | Cg. 2, c^o 23, 5^m. * Pluralitas 1. Potentia 7, 35, 37. Prudentia 68. Religio 60.
- 8 Finis est perfectio agentis 2, d. 1, q. 2, 1, 2^m | d. 37, q. 3, 2, c.
- 9 Finis proximus cujuslibet agentis, est inducere similitudinem suae formae in alio 2-2, q. 123, 7, c. | Opus. 3, c^o 101.
- 10 Diversarum actionum sunt diversi fines proximi, sed est tantum unus ultimus 1-2, q. 1, 3, 3^m | 2, d. 38, 1, o.
- 11 Finis ultimus cujuslibet agentis inquantum est agens, est ipsemet faciens. Cg. 3, c^o 17, 7^m.
- 12 Finis est causa tantum, ut est in voluntate agentis 1-2, q. 1, 1, 1^m | 2, d. 1, q. 2, 2, 3^m.
- 13 In omnibus agentibus propter finem, oportet esse inclinationem ad finem, et quasi inchoationem finis 3, d. 23, q. 1, art. 4, q. 3, c.
- 14 In omni agente propter finem, qui est extra voluntatem ejus, accedit motus in ejus voluntate 2, d. 1, q. 1, 5, 12^m.
- 15 Idem est finis agentis, et patientis 1^a q. 44, 4, c. | Phy. 3, lect. 4, fi. 8 | Anima 3, lect. 2. Voluntarium 1, 3, 5.
- 16 Omne agens agit propter bonum 1^a q. 105, 5, c. | Cg. 3, c^o 3 | 10, 3^m | 16 | c^o 17, 1^m | 19, fi. | 91, me^o | 107, 1^m | Verit. q. 22, 1, o. | Ma. q. 1, 3, c. | Meta. 5, lect. 3, prin^o.
- 17 Malum non est de intentione alienius agentis 1, d. 46. L. fi. | Cg. 3, c^o 4, 5, 6 | Ma. q. 1, 3, c. | Meta. 5, lect. 3, prin^o.
- 18 Deus agit propter finem communicandum aliis, scilicet se, non autem propter finem sibi acquirendum 1^a q. 44, 4, o. | 2, d. 1, q. 2, 1, c. | 4, d. 46, q. 1, art. 1, q. 2, c. | Cg. 3, c^o 2, 3 | 18, fi. | Opus. 3, c^o 99, 100, 101 | Eph. lect. 1, fi. * Amor 142, 251, 265, 266.
- 19 Omnia quae sunt in toto mundo aguntur, praeter primum agens, quod nullo modo ab alio agitur 1^a q. 60, 1, 2^m. * Creatura 20, 21, 22.
- 20 Omnis creatura agit propter desiderium finis, non autem Deus, sed tantum propter amorem finis 2, d. 1, q. 2, 1, c. | 2^m | 3^m | Deus.
- 21 Omne agens aliud a Deo, agit propter alium finem a se. Ideo agit ex indigentia 1^a q. 44, 4, c. | 1^m | 1, d. 8. L. 3, prin^o | 2, d. 1, q. 2, 1, c. | Hebr. 4, lect. 1, fi. Justitia. Lux 7, 19. Operatio o. Quantitas 28.
- 22 Agere propter indigentiam, est agentis imperfecti, quod natum est agere et pati; ideo non convenit Deo 1^a q. 44, 4, 1^m.
- 23 Ut Deus vel charitas sit finis actionis, requiritur quod ratio prius cogitans de eis, ordinaverit eam in Deum 1-2, q. 1, 6, 3^m | 2, d. 38, 1, 4^m | d. 40, 5, 3^m | 6^m | 7^m | 4, d. 15, q. 4, art. 2, q. 4, c. | 4^m.
- 24 Non oportet quod agens semper cogitet de ultimo fine 1-2, q. 1, 6, 3^m | 2, d. 38, 1, 4^m | d. 40, 5, 3^m | 6^m | 7^m.
- 25 Quicquid homo faciat, verum est dicere quod homo agit propter finem, etiam agendo actionem quae est ultimus finis 1-2, q. 1, 1, 2^m fi.
- 26 Omnia quae agit homo, agit propter ultimum finem 1-2, q. 1, 6, o.
- 27 Agere tripliciter dicitur: scilicet effective, formaliter et finaliter, 1^a q. 48, 1, 4^m | 1, d. 17, q. 1, 1, 5^m | 2, d. 26, 1, 4^m | 2, 4^m | d.

AGILITAS

- 34, 2, 4^m | Cg. 3, c^o 9, 4^m | Verit. q. 28, 2, 8^m | 9^m | Ma. q. 1, 1, 8^m | 9^m | q. 2, 11, c. | q. 5, 5, 16^m.
- 28 Agere tripliciter contingit: scilicet per se primo, per partem, et per accidens 1^a q. 76, 1, c. * Accidens 57, 59, 61, 74, 75.
- 29 Agere mediante alio, tripliciter sumitur: scilicet virtute ejus, et supposito vel instrumento, et principio formali 1^a q. 36, 3, 4^m | Quol. 10, q. 4, 1, 2^m. * Actio o. Actus 151. Agens o. Angelus. Anima. Animal 47.
- 50 In agentibus ordinatis, secundum potest dupliciter agere vel movere: scilicet secundum propriam naturam, vel secundum naturam superioris 2-2, q. 2, 3, c. | Verit. q. 22, 13, c. | Quol. 5, 2, c. * Balivus. Bonitas 147.
- 51 Oppositum videtur dicere a simili 3, d. 13, q. 1, art. 2, q. 2, 2^m | 3^m | Verit. q. 27, 3, 22^m.
- 52 Aliquid potest agere secundum speciem suam, vel infra, non autem supra. Verit. q. 27, 3, 22^m. * Calor o. Causa 69. Conservatio 4, 5, 9. Corpus 16 etc. 22, 23, 24, 31. Esse 8. Meritum o. Peccatum 119. Totum 15.
- 53 Aliquid agere potest ultra speciem suam in virtute agentis superioris, non autem in virtute propria 1-2, q. 109, 1, c. | 3, 2^m | q. 112, 1, c. | q. 114, 2, c. | 3^a q. 77, 3, 3^m | 2, d. 18, q. 2, 3, 2^m | 4, d. 12, q. 1, art. 2, q. 2, 2^m | Cg. 3, c^o 69, fi. | Po^a q. 3, 7, c. fi.
- 54 Oppositum videtur dicere 3, d. 13, q. 1, art. 2, q. 2, 2^m | 3^m | Verit. q. 27, 3, 22^m.
- Aggravatio animi, est effectus doloris 1-2, q. 37, 2, o. * Apostasia 3. Blasphemia 4. Circumstantia 9, etc. 18, etc. Confessio 43, etc. Excaecatio 2. Excusatio 1. Gravamen. Insanabile. Judas 3. Obstinatio 3. Peccatum 247, etc. Prolixitas.
- Aggredi designat difficultatem considerationis, vel operis, 1^a q. 29, primo | q. 43, 6, 2^m | Phy. 4, lect. 15, primo. * Fortitudo 45, etc. 53. Invadere. Periculum 3. Praesumptio 13. Sustinere.
- Aggregare. Circumcisio 4. Compositio 9. Domus 2. Unio 3.
- Agibile. In conclusione particularis agibilis, duplex defectus contingit: scilicet error ex falsitate principiorum, et error electionis, ex impetu passionis 2, d. 39, q. 3, 2, 5^m. * Aestimatio 1, 2. Agenda. Agere o. Angelus 421, 445. Anima 290, 301. Conclusio 5, 6. Factibilia. Prudentia 25, 26, 32. Synesis. Visio 22. Vita 45, etc.
- 1 AGILITAS est dos seu proprietas corporis gloriosi 4, d. 44, q. 2, art. 3, q. 1, o. Aureola 8. Dos 5. Gloria 19, etc.
- 2 Corpora gloriosa utuntur agilitate ad motum 4, d. 44, q. 2, art. 3, q. 2, o. * Labor 4. Leo. Vincere.
- 3 Corpus gloriosum per agilitatem erit habile ad omnem operationem 4, d. 44, q. 2, art. 3, q. 1, o. | 3^m | d. 49, q. 4, art. 5, q. 3, c. | 2^m.
- 4 Aliquod corpus, in statu gravitatis existens, potest miraculose participare actum agilitatis, vel impassibilitatis, sicut de Habacuc legitur, et de tribus pueris conservatis in fornace: nec tamen eorum corpora erant gloriosa 4, d. 49, q. 2, 7, c.
- 1 AGIOGRAPHAE dicuntur, qui supra naturaliter solum visiones intellectuales habuerunt, quo ad iudicium tantum, vel quo ad acceptionem 2-2, q. 174, 2, 3^m | Verit. q. 12, 12, 10^m. Lex 19. Prophetia 91.
- 2 Plures agiographae saepius loquebantur de cognoscibilibus humana ratione, non quasi ex persona Dei, seu propria, tamen cum adiutorio divini luminis 2-2, q. 174, 2, 3^m.
- Agnes. Martyrium 11. Puritas 3.
- * Agnitum. Agnoscere. Blasphemia 22. Cognitio o. Impugnare 3. Agnoscere. Agnitum. Benedictio 9. Blasphemia 22. Cognitio o.
- 1 AGNUS jugiter oblati mane et vespere, erat principale sacrificium veteris legis 3^a q. 22, 3, 3^m | Jo. lect. 14, primo. 1. Circumcisio 33. Eucharistia 11, 20, 21.
- 2 Inter cetera sacramenta legalia, celeberrimum erat agnus paschalis 1 Cor. 5, lect. 2, meo.
- 3 Agnus paschalis erat praecipuum sacramentum repraesentativum passionis Christi 3^a q. 73, 6, c. | 1 Cor. 5, lect. 2, meo.
- 4 Christus dicitur agnus tripliciter: scilicet propter vitae puritatem, mortis mansuetudinem, et peccati expiationem 1-2, q. 102, 3, 2^m | Isa. 16, meo | Jo. lect. 21, fi. * Hircus. Juge. Oblatio 17. Pascha 1, 2. Sacramentum 123, 124.
- 5 Esus agni paschalis, praefigurabat esum corporis Christi. Unde significabatur quod oblatio agni veri, idest Christi, esset sacrificium consummativum omnium aliorum 3^a q. 22, 3, 3^m | Opus. 58, c^o 16.
- 1 AGONIA est timor mali extrinseci, cui resisti non potest, propter improvisationem 1-2, q. 41, 4, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. fi. | Verit. q. 26, 4, 7^m.
- 2 Agonia fuit in Christo, secundum partem sensitivam, non autem secundum rationem 3^a q. 18, 6, 3^m. Timor 43. Trepidatio.
- Agresta est via ad generationem vini, ideo non est vinum 3^a q. 74, 5, 3^m | 4, d. 11, q. 2, art. 3, q. 3, o. Eucharistia 72.
- Agrestes et duri dicuntur secundum Philosophum, qui omnes vitant voluptates, et in ludo deficiunt, nec aliquod ridiculum dicunt, et dicentibus molesti sunt, quia scilicet moderatos alio-

S. Th. Opera omnia. Index.

ALIENUM

- rum ludos non recipiunt, unde vitiosi sunt 2-2, q. 168, 4, c. | Ethic. 2, lect. 2, fi. 4 | Lib^o 4, lect. 16, primo.
- 1 AGRICULTURA in statu innocentiae fuisset delectabilis, propter experientiam virtutis naturarum, et non laboriosa 1^a q. 102, 3, c. | 2. d. 17, q. 3, 2, 3^m.
- 2 Agricultura habebatur inter res sacras ab Aegyptiis et paganis 1-2, q. 102, 3, 2^m. Ager. Agricola. Miles 5.
- 3 In operibus agriculturae et medicinae multum valet consideratio astrologiae. Po^a q. 6, 3, c. fi. Physica 12. Politica 5, 6.
- Ala. Alae Christi vel Dei sunt misericordia et justitia ejus, quibus nos defendit. Vel sunt utrumque Testamentum. Psal. 16, meo | Psal. 35, meo 4. Alatus. Propitiatorium.
- Alatus. Alae. Sirenae.
- Alba. Albedo o. Amictus. Baptismus 243, 244. Episcopus 13. Festum 10. Stola 2. Vestis 2.
- Albajalareus. Haeresis 115.
- 1 ALBEDO est mensura colorum quo ad lucem, non autem quo ad terminationem diaphani. Verit. q. 2, 4, 4^m | q. 23, 7, c. * Alba. Causa 16. Color 6. Compositio 14. Congregatio 2. Corporalia 1. Currere. Deus 401. Ebur. Esse 31. Semen 6. Visio 17.
- 2 Haec propositio est per se. Superficies est alba, vel numerus est par. Cg. 2, c^o 58, 1^m. Deus 401.
- 3 Oppositum videtur dicere. Poster. lect. 9, meo 2, quia non omne quod dicitur de omni, est per se.
- 1 ALCHIMIA non facit verum aurum 2, d. 7, q. 3, 1, 5^m | Po^a q. 6, 1, 18^m. Ars 20, 27, 28, 36, etc. 41. Baptismus 67.
- 2 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 77, 2, 1^m.
- 3 Licet vendere argentum vel aurum alchimicum, si sit verum 2-2, q. 77, 2, 1^m. Physica 12.
- Alea est species avaritiae 2-2, q. 118, 8, 4^m. Aleator o. Avaritia 13.
- 1 ALEATOR quadrupliciter tenetur ad restitutionem accepti per ludum: scilicet si lucretur ab iis qui rem suam alienare non possunt, sicut sunt minores, et furiosi, et similes: si alium trahat ad ludum ex cupiditate lucrandi: si alium trahat ut fraudulenter ab eo lucretur: et si lusit contra prohibitionem legis civilis 2-2, q. 32, 7, 2^m | 4, d. 15, q. 1, art. 4, q. 3, 2^m.
- 2 Aleator si tractus lusit, et amisit, potest repetere 2-2, q. 32, 7, 2^m | 4, d. 15, q. 2, art. 4, q. 3, 2^m. Alea. Avaritia 13.
- 3 Aleator si tractus lucretus est, non tenetur restituere, quia ille qui amisit, non meretur recipere 2-2, q. 32, 7, 2^m | 4, d. 15, q. 2, art. 4, q. 3, 2^m.
- Alere. Alimentum o. Alitio.
- 1 ALEXANDER vadens in Judaeam ut deiceret eam, reveritus est pontificem vice Dei. Et intrans templum, maxima dona dedit, et Judaeos libertati donavit. Opus. 20. Lib^o 2, c^o 16, fi. Aristoteles 6. Athanasius 1.
- 2 Alexander vicit Amazones Scythas, astutiis et blanditiis, potius quam fortitudine, quia regnum earum tunc erat potentissimum. Opus. 2, lib^o 4, c^o 5. Aequivoca 1. Intellectus 262. Providentia 34. Terra 2.
- 3 Alexandri regnum in Graecia duravit annis duodecim. Opus. 20, lib^o 3, c^o 12.
- Alexandrinus. Christus 149.
- Alexius omnibus suis propter Christum dimissis, mendicus gaudebat elemosynam a servis suis se accepisse 2-2, q. 187, 5, c.
- * Alia. Alioquin. Aliter. Debitum 19. Matrimonium 89. Sanguis 14. Vendere 7. Usura 27, 127, 147, 233, 261, 272, 275.
- Alibi. Eucharistia 132. Usura 76.
- Alieubi. Damnum 6. Sensus 49.
- Alienatio. Abstractio 14. Aleator 1. Alienum o. Missa 4. Transferre. o. Usura 255.
- Alienitas. Alienum o. Haeresis 39.
- 1 ALIENUM est, quod est extraneum et dissimile; sed hoc non importatur, cum dicitur alius 1^a q. 31, 2, 3^m. Alienatio. Alienitas.
- 2 Alienum et suum sunt contraria, et non incidunt in idem simul. Opus. 73, c^o 5. Alietas. Aliud. Alius o. Baptismus 127.
- 3 Aliter judicat lex divina alienum, et aliter lex humana. Opus. 73, c^o 5. Contritio 20, 21. Diaphanum 11. Dimensio 11.
- 4 Lex divina alienum dicit, quicquid possidetur contra legem Dei, qui solus est verus dominus. Unde si quae praeter voluntatem Dei possidentur, injuste possidentur, et invito domino, quasi res alienae possidentur. Opus. 73, c^o 5. Eucharistia 131. Expectare 2. Extraneum. Fides 105.
- 5 Lex humana alienum judicat id solum, quod praeter voluntatem hominis qui dominus rerum est secundum leges humanas, accipitur vel detinetur. Opus. 73, c^o 5. Furtum o. Haeresis 39. Hypocrisis 1, 6. Ignis 7. Justificatio 50. Justus 3, 4. Labor 3.
- 6 Omne quod male possidetur alienum est. Opus. 73, c^o 5. * Lex 98. Matrimonium 116. Miraculum 50. Misericordia 1, 9.
- 7 Cum in furto vel rapina appareat rerum acceptio vel detentio contra illius hominis voluntatem, qui putatur dominus ab omnibus hominibus, juste lex humana illa punit, et tamquam vere

ALIMENTUM

- aliena, restitui compellit. Opus. 73, cº 5. Negotia. Paulus 4. Peccatum 2, 43, 69.
- 8 Ne tollatur aequalitas vel similitudo in divinis, vitandum est nomen alieni et discrepantis 1º q. 31, 2, c. Poena 36, 37, 38.
- 9 Dicimus Filium Dei alium a Patre, licet non dicamus alienum 1º q. 31, 2, 3º. Piscis 4. Praelatio 6. Princeps 9, etc. Rapina o. Restitutio o. Resurrectio 9. Scandalum 14. Scriptura 10. Spes 17. Usura o. Virtus 106.
- 1 ALIMENTUM pertinet ad veritatem humanae naturae 1º q. 119, 1, o. | 2, d. 30, q. 2, 1, o. | 4, d. 44, q. 1, art. 2, q. 4, o. | Quol. 8, 5, o. Adeps 1. Cibus o. Comedere o. Episcopus 25. Eucharistia 50. Gustus 3. Idem 9. Lae 1.
- 2 Alimentum corporale convertitur in substantiam aliti, sed alimentum spirituale e converso. Ideo spirituale conservat, licet non sumatur realiter, non autem corporale 3º q. 73, 3, 2º. Nutrimentum. Nutrire o. Radix 1. Semen 3, 4. Tactus 2.
- * Alio. Advena 1. Locus o.
- Alioquin. Alias. Aliter. Legislator 2. Periculum 2.
- Aliquale. Adam 17. Adulterium 5. Amor 62. Angelus 156, 157. Christus 160. Credere 24. Effectus 4. Epikia 2. Forma 168. Ira 11. Odor 2. Poenitentia 225. Religio 32. Sapor. Sol 2. Species 5. Usura 177, 285. Uxor 4.
- Aliquando. Abstractio 23. Actus 34. Agens 76. Aliquoties. Alteritas. Christus 123. Circumcisio 36. Interdum. Peccatum 420. Quandoque. Scientia 8. Scriptura 13. Singulare. Tempus o. Usus 7. Votum 17. Zelus 5, 6, 7.
- Aliquantulum. Jejunium 15.
- Aliquis dupliciter sumitur, scilicet secundum subjectum et secundum accidens vel secundum rationem. Similiter alius et alter 2, d. 27, 6, c. * Forma 168. Intellectus 104, etc. Mirum. Relatio 4. Transcendentia. Trinitas 12.
- Aliquota. Numerus 11. Scenarius 2.
- Aliquoties. Aliquando. Interdum. Numerus 6. Quandoque.
- Aliter. Abstractio 9. Accipere 2. Agens 50. Alienum 3. Intellectus 102. Mendacium 13.
- Alitio. Alere. Alimentum o. Christus 33. Nutrire o.
- Alitum. Alimentum 2.
- Aliud. Accidens 98. Alienum o. Alius o. Amicitia 20, 23. Amor 13, Per aliud.
- Aliunde. Advena 1. Praedicare 8. Resurrectio 21. Usura 191.
- 1 ALIUS significat diversitatem in communi, non magis personalem quam essentialem, sed secundum exigentiam substantivi cui additur 1, d. 4, q. 1, 3, 2º. Absolvere 14. Accidens 98. Agere 29. Alienum 1, 7, 8, 9. Aliquis. Amicitia 18, etc. Amor 43, 74, 99, 178, 214. Angelus 49, 50, 52, 271, 291, 379, etc. 408, etc. 443, 536. Anima 7, etc. Appetitus 21, etc. Arrha 1. Assentire 2, etc. * Definitio 21. Differre 1, 3. Dimensio 10, 11. Distinctio 4. Divisio 9.
- 2 Alius significat diversitatem personarum, sed aliud diversitatem simpliciter, idest essentiali 1º q. 31, 2, c. fi. | 4º | 1, d. 9, q. 1, 1, c. | 2º. * Esse 46. Idem 7. Imprimi 1.
- 3 Diversitas accidentis facit alterum simpliciter, sed diversitas substantiae facit aliud secundum quid, idest secundum essentiam, nisi adsit diversitas suppositorum 3º q. 17, 1, 7º. * Relatio 1, etc. 32, 60. Relatum 4, 8.
- 4 Filius Dei est alius a Patre, non autem aliud 1º q. 31, 2, o. | 4, c. | 1, d. 9, q. 1, 1, o. | d. 19, 1, fi. | d. 21, q. 1, 2, c. | Cg. 4, c. 10 | Opus. 3, cº 236.
- Allegatio. Argumentum. Judicium 26. Paulus 26, 21, 22. Usura 291, 294, 298, 299.
- 1 ALLEGORIA est tropus, seu loquendi modus, quo aliquid dicitur, et aliud intelligitur. Allegoria enim ab alio dicitur, quod est alienus, et goge ductio, quasi in alienum intellectum ducens. Gal. 4, lect. 7, meº.
- 2 Allegoria sumitur pro quolibet sensu mystico, sed proprie pro uno sensu tantum. Galat. 4, lect. 7, meº. Sensus 37.
- Allefujia significat exultationem de aeternis. Et replicatur propter duplicem stolam, scilicet animae et corporis, et duplex canitur tempore Resurrectionis propter duplex gaudium resurrectionis. scilicet Christi et nostrae. In diebus vero et officiis luctus, intermittitur, et loco ejus, Tractus ponitur, qui asperitate vocum et prolixitate verborum, praesentis miseriae incolatum insinuat 4, d. 8, L. meº. Jejunium 32.
- Alleviare. Infirmitas 7. Peccatum 219, 250. Pollutio 9. Praesumptio 12.
- Allicere. Alliciunt doctorem quatuor ad bene legendum: scilicet multitudo scholarium bene intelligentium, salarii stipendium, scientiae acquisitio et honoris consequutio. Opus. 71. * Daemon 80, etc. Divitiae 8. Princeps 12. Religio 49. Temperantia 1.
- Allogari. Caelum 27. Daemon 73, 117, 120. Embrio 3. Ligaro.
- Alhum. Magnes 3.
- Almarianus. Deus 48.
- Alphaeus. Jacobus 2.
- 1 ALTARE debet esse lapideum multiplex ratione: scilicet quia altare lapideum significat Christum; et corpus Christi in sepulchro lapideo fuit reconditum, et quo ad usum sacramenti lapis soli-

ALTITUDO

- us est, et de facili potest inveniri ubique 3º q. 83, 3, 5º | 4, d. 13, q. 1, art. 2, q. 5, 2º. Christus 197. * Ara. Chrisma 3.
- 2 In veteri lege erat tantum unum altare, ad unum effectum deputatum, ideo erat aureum, vel terream, vel ligneum 1-2, q. 102, 4, 7º | 3º q. 83, 3, 5º | 4, d. 13, q. 1, art. 2, q. 5, 2º. * Corporalia 1.
- 3 Ratio omnium pertinentium ad altare tabernaculi 1-2, q. 102, 4, 6º | 7º.
- 4 Ante Sanctum Sylvestrum, altare erat ligneum, ut facilius transferretur propter persecutiones, quia fideles non habebant certum locum 4, d. 13, q. 1, art. 2, q. 5, 2º. * Gradus 3. Missa 14.
- 5 Altare significat Christum 1-2, q. 102, 4, 6º fi. | 3º q. 83, 3, 2º | 4º | 5º | 4, 9º | 5, 2º. Ornatus 8.
- 6 Altare significat crucem Christi 3º q. 83, 1, 2º. * Sanguis 6. Subdiaconus 2, 4. Templum 1, 3, 7, 14.
- 7 Altare constituitur angelis et sanctis 1-2, q. 85, 2, 3º. Thuriificatio 2. Usura 367.
- Alter. Aliquis. Alius. Alteratio 5, 10. Cogitatio 6, 7. Cognitione 6, 64. Compositio 13. Dispositio 7, 9. Generatio 20, 36.
- 1 ALTERATIO sola est passio proprie 3, d. 15, q. 2, art. 1, q. 1, o. | Verit. q. 26, 1, c. * Accidens 31, 35. Aer 6, 10.
- 2 Alteratio est in prima specie qualitatis, consequenter tantum 1-2, q. 50, 1, 3º | q. 52, 1, 3º | Phy. 7, lect. 5, prinº 2 | fi. 3 | Cae. lect. 7, prinº.
- 3 Alteratio duplex: scilicet corruptiva et perfectiva 1, d. 17, q. 2, 1, 5º | d. 37, q. 4, 1, 2º | 2, d. 19, 3, c. | 1º | Virt. q. 1, 11, 11º | Cae. lect. 7, prinº | Anima. 2, lect. 11, o. * Anima 140. Augmentum 3, etc. Baptismus 60. Calor 16. Charitas 75.
- 4 Alteratio proprie fit tantum secundum qualitates sensibiles 1-2, q. 50, 1, 3º | q. 52, 1, 3º | 1, d. 17, q. 2, 1, 5º | d. 37, q. 4, 1, 2º | 2, d. 35, 5, c. | Phy. 7, lect. 4, prinº | lect. 5, 7, o. | Cae. lect. 7, prinº 2. * Caelum 66, etc. 87, 88, 144. Divisio 2. Elementum 11.
- 5 Alteratio habet duplicem terminum: scilicet ejusdem generis cum ea, idest qualitatem; et alterius generis, scilicet substantialem formam 1, d. 17, q. 2, 1, 5º | 2, d. 5, q. 2, 1, c. fi. | d. 24, q. 3, 6, 6º | Verit. q. 9, 3, c. | Virt. q. 1, 1, 8º | Quol. 7, 9, c. | Phy. 7, lect. 3.
- 6 Alteratio in eodem instanti terminatur ad formam substantialem et ad ultimam dispositionem ejus 2, d. 5, q. 2, 1, c. | 3, d. 2, q. 2, art. 3, q. 1, 2º | 4, d. 17, q. 1, art. 5, q. 3, c. | Quol. 9, 9, c. * Fieri 17. Forma 48.
- 7 Alteratio naturalis tempore semper praecedit generationem, quia dispositio naturalis ad formam successive fit 4, d. 17, q. 1, art. 2, q. 1, c. Generatio 19, 22.
- 8 Omnis alteratio et generatio inanimatorum est tantum ab extrinseco. Sed dicuntur naturales, tantum a principio passivo 2, d. 18, q. 1, 2, c. fi. | 3, d. 3, q. 2, 1, 6º | 4, d. 22, q. 2, art. 1, q. 1, c. | d. 43, art. 1, q. 3, c. fi. | Cg. 3, cº 23, 7º | Meta. 7, lect. 6, prinº | Lect. 8, prinº 2 | Anima. 2, lect. 5 | lect. 7.
- 9 Alteratio requirit successionem, ratione contrariorum in subjecto 2, d. 13, 3, 9º. * Grave 5. Illuminatio 4.
- 10 Alteratio requirit subjectum subsistens, corpus, naturam subjectam contrarietati, expulsionem unius qualitatis et introductionem alterius 1-2, q. 22, 1, 1º | 3, d. 15, q. 2, art. 1, q. 1, c. Motus 22. * Lumen 11. Lux 7, 18, etc. Magnes 3. Mors 14.
- 11 Alteratio proprie non est in substantiis intellectualibus 1, d. 17, q. 2, 1, 5º | d. 37, q. 4, 1, 2º.
- 12 Alteratio proprie non est in parte intellectiva 1, d. 17, q. 2, 1, 5º | Verit. q. 26, 3, 12º | Phy. 7, lect. 6, o. Anima. 2, lect. 11. * Motus 40. Stupor 3. Tempus 4. Trahere 1.
- Alteritas est aliquando principium et causa pluralitatis. Trin. q. 13, o. Accidens 48, 49. Alteratio o. Alterum. Varietas.
- Alterum. Alius 3. Alter. Amor 99, 104, etc. 229, 275. Analogia 2, etc. Angelus 16, 187. Bonitas 197. Dispositio 35. Organum 1. Propter 1, 2. Varietas.
- 1 ALTITUDO Dei in cognoscendo est triplex: scilicet ratione objecti, modi et certitudinis. Rom. 11, lect. 5, prinº. * Amen 2. Amor 61, 276. Angelus 61, 273, 285. Anima 360. Annuntiatio 8. Apostoli 42. Aquila 1, 2. Causa 61, 88. Caelum 53. Cete 1. Cognitione 46. Conservatio 6. Contrarium 30, 42. Corona 1. Dispositio 29. Elevatio. Excelsus. Fides 113. Homo 18. Humilitas 2, 14, 26, etc. 32. Ignis 18. Imaginativa 2. Intellectus 200, 203, 205, 254.
- 2 Altissimum dicitur aliquid dupliciter: scilicet simpliciter ut divina, vel in genere 3, d. 35, q. 2, art. 1, q. 2, c. * Loqui 5. Mare 3. Mens 3. Misericordia 44. Musica 1. Natura 9, 25, etc. Operatio 35. Potentia 57. Prudentia 27. Religio 99. Sapientia 3, 5, 20, 28. Scientia 128. Synesis. Stultitia 2. Sublimitas. Substantia 18. Summum 3. Theologia 32. Transumptio. Turtur 2. Virtus 31, 261.
- Allumen. Sal.
- Alumnus. Usura 221, 222.
- Amabile. Desiderium 3.
- Amalecitarum, Ammonitarum et Moabitae, erant exclusi in aeternum a civitate Judaeorum, sed Aegyptii et Idumaei per triennium tantum 1-2, q. 103, 3, c. | 1º.
- Amaritudo est effectus rancoris et filia accidia 2-2, q. 35, 4, 3º. * Afflictio. Dulcedo 2. Ira 52. Jejunium 3. Passio 132. Peccatum 202. Phlegma. Scriptura 2.

- Amatio. Amor 176.
 Amatīvus. Sanguis 5.
 Amator. Amor 265. Audacia 20. Invidia 10. Pax 21. Pythagoras 2, 3.
 1 AMAZONES Asiam, idest tertiam partem orbis subjugaverunt, et habebant semper duas reginas. Opus. 20, libo 4, cº 5.
 2 Amazones amputabant mamillas dextris puellis et sinistras comprimebant, ne impedirentur sagittantes. Opus. 20, libo 4, cº 5.
 5 Amazones nullum virum recipiebant in sua acie. Opus. 20, libo 4, cº 5. * Alexander 2.
 Ambidexter. Sinistrum 3.
 Ambiguum. Signum 5. Varietas.
 Ambire. Genus 16. Infamia 2.
 1 AMBITIO est peccatum oppositum magnanimitati secundum excessum, quia est inordinatus appetitus honoris 2-2, q. 131, 2, o. Honor 8. Magnanimitas 8, 9.
 2 Appetitus dignitatum inordinatus, ratione honoris pertinet ad ambitionem, sed propter debitum dignitatis usum, ut excedentem facultatem appetentis, pertinet ad praesumptionem 2-2, q. 131, 2, c. | 2^m.
 5 Ambitio non est circa vestes et exteriorem cultum, nisi secundum quod ad honorem pertinent 2-2, q. 131, 2, 3^m.
 4 Ambitio facit hominem caecum. Matth. 2, primo 2. * Infamia 2.
 Ambo. Proportio 9. Usura 239.
 Ambra est species cara, habens odorem divinum et caelestem. Job 41, lect. 2, primo. Cete 10.
 1 AMBROSIVS in ecclesia Mediolanensi, cantum instituit, secundum Augustinum 2-2, q. 91, 2, b. * Beatitudo 167. Contentio 1. Electio 31. Gloria 1. Ludus 3. Magdalena 1. Matrimonium 36. Novitii 1. Oratio 10. Theodosius 2.
 2 Ambrosius usque ad ultimam aegritudinem, non cessavit scribere. Unde scribens psalmum quadagesimumseptimum, mortuus est 2^a Tim. 4, lect. 3, primo.
 Ambulare. Motus 34, 35. Porphyrio. Virtus 256.
 1 AMEN est graecum, et significat sine defectu; quandoque tamen est hebraicum. Isa. 25, fi.
 2 Amen quandoque est hebraicum, et sic significat tria: scilicet verum, vere et fiat. Et geminatur tantum a Joanne, quia altiora narrat. Isa. 25, fi. | Jo. 3, primo 2 | Rom. 11, fi. | 1^a Cor. 14, lect. 3, fi.
 5 Nullus graecus vel hebraeus transtulit amen, propter reverentiam Christi, saepius utentis eo. Jo. 3, primo 2.
 Amens. Advocatus 9. Baptismus 132. Eucharistia 210. Fatuus. Infamia. Matrimonium 107. Sapientia 44. Stultitia 3, 6, 10. Testis 7. Unctio 25. Usus 7. Votum 31.
 Amicabile. Amicitia 26. Amor 117. Consilium 19.
 1 AMICITIA est amor mutuae benivolentiae, fundatus super aliqua communicatione 1-2, q. 65, 5, c. | 2-2, q. 23, 1, c. | 5, c. | 3, d. 27, q. 2, 1, c. fi. | d. 28, o. | 4, d. 40, 1, c. | Opus. 20, cº 10 | Jo. 13, lect. 7, fi. * Adulatio 4, 5.
 2 Amicitia quae est affabilitas, non habet perfectam rationem amicitiae, sed similitudinem ejus, scilicet ad decentem conversationem in dictis et factis delectabiliter ad omnes, non aequaliter 2-2, q. 114, o.
 5 Amicitiae proprium est, simul conversari 3, d. 32, 1, 2^m | 2, c. | Cg. 4, cº 21, primo. Amicitia 37. Amor.
 4 Amicitia magis est in concordia voluntatum quo ad finem, quam quo ad volita. Verit. q. 23, 8, 7^m. * Anima 300. Austeritas 2.
 5 Amicitia utilis et delectabilis, deficit a ratione verae amicitiae, inquantum trahitur ad amorem concupiscentiae 1-2, q. 26, 4, 3^m | 2-2, q. 189, 10, 2^m.
 6 Amicitia requirit aequalitatem proportionis, non autem aequiparantiae 3, d. 28, 3, 3^m | d. 29, 1, 2^m | 4, d. 14, q. 2, art. 1, q. 2, c. | d. 15, q. 1, 2, c. Odium 13. * Justitia 22, 59. Laus 7.
 7 Amicitia pulchre commendatur cum Damone et Pythia singularissimis amicis. Opus. 20, cº 10 | Libo 4, cº 22.
 8 Amicitia non est virtus specialis distincta ab aliis, sed est aliquid consequens omnes virtutes 2-2, q. 23, 3, 1^m | q. 114, 1, 1^m | 3, d. 27, q. 2, 2, 1^m | Virt. q. 1, 5, 5^m | q. 2, 2, 8^m. Affabilitas 1. * Liberalitas 8. Litigium 1. Offendens. Reconciliatio.
 9 Immo amicitia sive affabilitas est specialis virtus et specialis objecti, scilicet decentis conversationis 2-2, q. 114, 1, o. | 3, d. 31, q. 1, 2, c. meo. Affabilitas 2.
 10 Amicitiae dilectio, in duobus motibus ad intra consistit, scilicet in dilectum et pro dilecto. Opus. 61, cº 52. Amor 164. * Temperantia 9, 27.
 11 Species amicitiae dupliciter distinguuntur: scilicet secundum fines: et sic sunt tres, scilicet amicitia honesti, utilis et delectabilis. Et secundum communicationes 2-2, q. 23, 1, a. 3, | 5, c. | 3^m | Virt. q. 2, 11, 6^m. * Virtus 225.
 12 Amicitiae dilectio differt a dilectione concupiscentiae 3, d. 29. L. fi. Opus. 61, cº 2.
 15 Amicitia est quadruplex, sicut est quadruplex communicatio: scilicet naturalis, domestica, civilis et divina 3, d. 27, q. 2, 2, c. | 1^m | d. 29, 6, o. | 1^a Cor. 3, fi.
 14 Amicus aliquis est hominis tripliciter: scilicet quia homo, quia praesens, et quia utilis. Opus. 61, cº 9.

- 15 Amicum quis amat, propter trinam utilitatem: scilicet propter adaptionem boni sui, intensionem boni tui et diminutionem vel annihilationem mali tui. Opus. 61, cº 11.
 16 Amici fidelis tria sunt experimenta: scilicet novitas, prosperitas et adversitas. Opus. 61, cº 14. Amor 54.
 17 Amicitia duplex, scilicet in conversatione et in affectu 2-2, q. 114, 1, 1^m.
 18 Amicitia non est trahenda cum aliquo, nisi certis circumstantiis inspectis. Opus. 61, cº 54. * Beatitudo 69, 106.
 19 Amicitia non est ejusdem ad seipsum, quia est unio. Ideo est inter plures 2-2, q. 25, 4, o. | 3, d. 28, 6, o. | Virt. q. 2, 7, 11^m | 12^m. * Diuturnitas. Dolor 12. Ira 44. Josias. Judas 3. Peccatum 188. Poenitentia 107. Pietas 3.
 20 Amicitia est ad aliquos dupliciter: scilicet per se, idest ad amicos tantum: et propter aliud, et sic est ad inimicos 2-2, q. 23, 1, 2^m | 3^m | q. 25, 8, c. | 3, d. 27, q. 2, 1, 8^m | 12^m | Virt. q. 2, 4, 8, c. * Proximus 3. Signaculum. Zelus 2.
 21 Amicitia non est irrationalis, nec inter irrationalia 1^a q. 20, 2, 3^m | 2-2, q. 23, a. 1, c. | q. 25, 3, o. | 3, d. 28, 1, c. | 2, o. Animal 72. Amor 97.
 22 Amicitia non potest esse ad virtutes, nec ad aliqua alia accidentia 2-2, q. 25, 2, c. | 3, d. 28, 1, o. Amor 95, 97.
 25 Amicitia honesti, non est ad vitiosum per se, sed propter aliud 2-2, q. 23, 1, 3^m.
 24 Amor potest esse inter multum distantia, non autem amicitia 3, d. 32, 1, 2^m.
 25 Amicitia delectabilis et utilis, causatur ex inclinatione naturae. Sed amicitia honesti, ex inclinatione habitus et naturae, non autem charitas 3, d. 27, q. 2, 2, 1^a.
 26 Amicitia conservatur et augetur per exercitium operum amicabilium et meditationem 2-2 q. 82, 2, 2^m.
 27 Cum vera amicitia supra virtutem fundetur, quicquid in amico contrariatur virtuti, impedimentum est amicitiae, et quicquid est virtuosum est provocativum amicitiae 2-2, q. 106, 13.
 28 Per recompensationem beneficiorum amicitia conservatur 2-2, q. 106, 1, 3^m.
 29 Delectatio de visione et fruitione amici, est finis in amicitia delectabilis, non autem in vera amicitia 3, d. 27, q. 2, 1, 11^m | d. 29, 5, 6^m | d. 34, q. 2, art. 3, q. 1, 2^m | Virt. q. 2, 11, 6^m.
 50 Amicitia praeponderat consanguinitati. Opus. 61, cº 8.
 51 Amicitia vera facit desiderium videndi amicum, et mutuis colloquiis gaudere, et in eo facit consolationem contra omnes anxietates invenire; unde in tristitiis maxime ad amicos consolationis causa confugimus 1-2, q. 28, 1, 2^m | 3, d. 27, q. 2, 1, 11^m | d. 29, 5, 6^m | Cg. 4, cº 21, meo | Virt. q. 2, 11, 6^m.
 52 Propria amicitiae sunt quinque: scilicet velle amicum esse, et vivere, velle ei bona, operari ei bona, conversari cum eo delectabiliter, et concorditer 2-2, q. 25, 7, c. | q. 27, 2, a. 3 | q. 31, 1, c.
 55 Amicitia principaliter intendit conviventes delectare. Sed quando oportet, non veretur contristare eos, propter bonum promovendum, vel propter malum vitandum 2-2, q. 114, 1, 3^m | 2, 1^a | q. 115, 1, c. | q. 116, 2, c. | q. 168, 1, 3^m.
 54 In corde amici bonum sui amici praeponderat omnibus utilitatibus, et delectationibus ex eo consequentibus 2, d. 3, q. 4, c. fi. | 3, d. 29, 4, c. | 3^m | d. 34, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m | d. 35, q. 1, a. 4, q. 2, c. fi. | Vir. q. 2, 11, 6^m.
 55 Delectationes et utilitates provenientes ex amicitia, possunt dici merces: non autem amicus proprie: sed causaliter 3, d. 29, 4, c.
 56 Amicitia est perfectissimum inter ea quae ad amorem pertinent: et includit ea 3, d. 27, q. 2, 1, c. fi.
 57 Conversatio et visio amici est delectabilis, propter cognitionem boni ejus, et magis quam secum delectari, quia homo magis potest cognoscere quae sunt alterius, quam propria 3, d. 29, 5, 6^m. Amicitia 3.
 58 Homo debet pati detrimenta corporalia propter amicum: non autem spiritualia 2-2, q. 26, 4, 2^m.
 59 Amicis peccantibus magis auxiliandum est ad recuperationem virtutis quam ad recuperationem temporalium, quamdiu est spes de salute eorum: nec tamen amplius est habenda familiaritas sic ad eos 2-2, q. 25, 6, 2^m.
 40 Amicus magis debet subvenire in damnis virtutum quam rerum exteriorum 2-2, q. 25, 6, 2^m | q. 33, 1, c. | 3, d. 28, 4, 3^m | 4, d. 19, q. 2, 1, 6^m. * Animal 72. Beneficentia o. Beneficium 3. Charitas 8, 62, 63, 128.
 41 Plura bona exteriora debent impendi amicis, quam nobis: sed de spiritualibus est e converso. Similiter in malis vitandis 3, d. 29, 5, o. | 4, d. 33, q. 2, a. 4, q. 1, c. meo | 2 Tim. 3, primo. * Consanguinitas 10. Constantia 9. Contumelia 3.
 42 Tradere se morti propter amicum, est perfectus actus virtutis. Ideo virtuosus plus appetit amicitiam quam vitam corporalem 3, d. 29, 5, 3^m. Salvare 18. * Impugnare 1. Laus 7. Lex 30, 86. Litigium 1. Misericordia 20.
 45 Discordia opinionum potest esse inter aliquos cum amicitia et

AMOR

- pace 2-2, q. 29, 3, 2^m | q. 27, 1, c. | 2, d. 11, q. 2, 5, 1^m | 3, d. 27, q. 2, 1, c. | 4, d. 13, q. 2, 3, 1^m | Rom. 12, lect. 3, me^o Mors 24. Munus 2. Necessitas 30. Tristitia 19.
- 44 Quoties Christus amicum aliquem vocat, impropere loquitur. Matth. 26, fi. 2.
- Amictus tegens humeros episcopi, significat fortitudinem ad omnia officia exequenda. Alba vero significat puritatem vitae. Cingulum repressionem carnis 4, d. 24, q. 3, 3, c. * Episcopus 13. Vestis 4, 5.
- Amidum fit de farina triticea: propter attritionem tamen, et ex colationem, ac vaporis admixtionem, videtur farinae speciem amisisse 3^a q. 74, 3, 4^m | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m. Eucharistia 68.
- Amonitae. Amalechitae.
- Amoenitas nimia est causa libidinis. Ideo a talibus sunt homines coarctandi. Opus. 20, lib^o 2, c^o 4.
- 1 AMOR in divinis sumitur tripliciter: scilicet essentialiter, notionaliter, et personaliter 1^a q. 37, o. | 1, d. 10, 1, 4^m | 5^m | d. 27, q. 2, art. 2, q. 1, c. fi. | 1^m | d. 32, q. 1, 1, o. | 2, c. | 4^m | 3, c. | 1^m | Po^a q. 10, 4, 1, 1^m | Opus. 3, c^o 59, 60 | Jo. 5, lect. 3, fi. 3 | Col. lect. 3, fi. Appropriatio 16. Communicatio 1. Donum 6, 7. Generatio 67. Imago 27. Nexus. Nomen 78.
- 2 Amor in divinis est subsistens 1^a q. 37, 1, 2^m | 1, d. 27, q. 2, 1, 2^m | 3, d. 8, 1, 8^m | Po^a q. 9, 9, c. | 23^m | q. 10, 1, 5^m | Opus. 3, c^o 48.
- 5 Amor ut Dei, communicat naturam: non autem ut amor 1^a q. 27, 4, 3^m | 1, d. 10, 1, 2^m | Cg. 4, c^o 23, fi.
- 4 In divinis non est amor ex amore: quia ibi est unus tantum amor perfectus 1^a q. 27, 5, 3^m | q. 37, 1, 4^m | q. 41, 6, o. | Po^a q. 9, 9, c. | Opus. 3, c^o 56. * Processio 31, 39, 45, 46, 68. Proprium 10. Quies 11.
- 5 Amor est proprium nomen Spiritus sancti 1^a q. 37, 1, o. | 1, d. 10, 4, o. | d. 27, q. 2, a. 2, q. 2, c. Relatio 99. Sapientia 45.
- 6 In Deo amor est Spiritus sanctus. Opus. 3, c^o 46.
- 7 In Deo Spiritus sanctus est per modum amoris. Opus. 3, c^o 47.
- 8 Spiritus sanctus ut amor, et ut nexus, est media Persona: sed est tertia, secundum ordinem numeri et originis 1^a q. 37, 1, 3^m | Opus. 1, c^o 10. Processio 31, 45, 46.
- 9 Spiritus sanctus procedit per modum amoris 1^a q. 27, 3, 4, 5, o. q. 37, 1, o. | q. 45, 7, c. | 1, d. 6, 2, c. | d. 10, 1, o. | d. 27, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | 3, d. 8, 1, 8^m | Cg. 4, 23^m | Opus. 3, c^o 45, 46, 47, 48 | c^o 19 | 21, prin^o | 23, fi. | 46, fi. | Po^a q. 2, 4, 7^m | q. 9, 9, c^o | Generatio 67.
- 10 Spiritus sanctus procedit per modum amoris, ut ratio principiant: sed creaturae procedunt ut principiata 1, d. 6, 2, o. | d. 10, 1, c. | 3^m | d. 13, 3, 4^m.
- 11 Spiritus sanctus ex suo modo procedendi est amor Patris in Filium, et e converso 1^a q. 37, 1, 2^m | 3^a q. 32, 1, c. | 1, d. 10, 2, o. | d. 11, q. 1, 1, c. | d. 27, q. 2, 3, 2^m | Po^a q. 10, 4, 10^m.
- 12 Pater amat per Spiritum sanctum: non autem a Spiritu sancto 1, d. 32, q. 1, 1, 2^m.
- 15 Pater amat Filium, et e converso, Spiritu sancto per modum effectus formalis 1^a q. 37, 2, o. | 1, d. 14, q. 1, 1, c. | d. 32, q. 1, 1, o. | Cg. 4, c^o 24, fi. | Po^a q. 2, 3, 11^m | q. 9, 9, 13^m.
- 14 Pater amat se Spiritu sancto: non autem generat se Filio, nec spirat se Spiritu sancto 1^a q. 37, 2, 2^m | 3^m | 1, d. 32, q. 1, 1, 3^m | 2, c. | 1^m | Po^a q. 9, 9, 13^m. * Unio 22.
- 15 Pater et Filius amant nos Spiritu sancto 1^a q. 37, 2, 3^m | 1, d. 14, q. 1, 1, c. | d. 32, q. 1, 3, o. | Cg. 4, c^o 23, fi. | Po^a q. 9, 9, 13^m.
- 16 Spiritus sanctus amat se scipso 1, d. 32, q. 1, 2, 4^m | Po^a q. 10, 4, 11^m | Opus. 9, q. 59 | 60.
- 17 Deus amat omnia quae ab eo sunt 1^a q. 20, 2, o. | q. 23, 3, 1^m | 1-2, q. 110, 1, c. | 3, d. 32, 1, 2, o. | Cg. 1, c^o 91 | Lib^o 3, c^o 150, prin^o | Verit. q. 27, 1, c. | Virt. q. 2, 7, 2^m. Beatitudo 112. * Actus 161. Agere 20.
- 13 Amor transfert Deum et omne amans extra se 1^a q. 20, 2, 1^m | 3, d. 32, 1, 3^m | Dion. 4, lect. 10, c^o 2. Amor 277.
- 19 Dilectio Dei duplex: scilicet communis, qua diligit omnem creaturam: alia specialis, qua trahit creaturam rationalem supra conditionem ejusdem naturae, ad participationem sui 1-2, q. 110, 1, c. Odium 22.
- 20 Amor ut passio, secundum suum materiale non est in Deo: sed tantum secundum suum formale 1^a q. 20, 1, o. | q. 82, 5, 4^m | 3, d. 32, 1, 1^m. Cg. 1, c^o 91 | Lib^o 4, c. 19 me^o. Nomen 78. * Beatitudo 112.
- 21 Amor Dei causat bonitatem in rebus, sed amor noster causatur ab eo 1^a q. 20, 2, c. | q. 23, 4, c. | 1-2, q. 110, 1, c. | 1^m | 3^a q. 86, 2, c. | 2, d. 26, 1, c. | 1^m | 3, d. 32, 1, 4^m | 2, 2^m | Cg. 3, c^o 150 | Verit. q. 27, 1, c. | 2^m | Dion. 4, lect. 10, fi. | Psal. 50, prin^o | Matth. 12, prin^o | Jo. 5, lect. 3, fi. 3 | Rom. lect. 4, fi. | c^o 9, lect. 2, fi. | Eph. 2, lect. 2, prin^o.
- 22 Deus ab aeterno dilecti creaturas in propriis naturis: et voluit eas esse, non autem tunc 1^a q. 20, 2, 2^m | 3, d. 32, 3, o. | Cg. 4, c^o 23, fi. | Rom. 9, lect. 2, fi. | Eph. lect. 2, prin^o.
- 25 Deus amat creaturas irracionales non amore amicitiae, sed quasi

AMOR

- amore concupiscentiae 1^a q. 20, 2, 3^m | 2-2, q. 25, 3, c. | 1^m | 3, d. 28, q. 2, 2^m | d. 32, 2, o. Amor 97. * Electio 23, 24. Falsitas 18.
- 24 Deus diligit irrationalia, amore benivolentiae, non autem homo 3, d. 32, 2, 2^m. Benivolentia 2.
- 25 Deus diligit peccatores et damnatos 1^a q. 20, 2, 4^m | q. 23, 3, 1^m | 2^m | vel Damnatio 12.
- 26 Immo Deus odit peccatores et damnatos 3, d. 32, 2, 5^m, vel Damnatio 13.
- 27 Deus diligit damnatos, quo ad naturam, sed odit eos inquantum sunt mali, et inquantum non vult eis bonum vitae aeternae nisi voluntate antecedente 1^a q. 20, 2, 4^m | q. 23, 3, 1^m | 2-2, q. 83, 16, c. | 3^a q. 49, 4, 1^m | 3, d. 19, art. 5, q. 1, o. | d. 28, 5, 3^m | d. 32, 2, 4^m | 5 | Cg. 1, c^o 96, fi. | Lib^o 3, fi. | Verit. q. 20, 2, c. | Virt. q. 2, 8, 8^m | Psal. 5, me^o 3 | Rom. 5, lect. 2, me^o. Amor 98, 69. Damnatio 14. Deus 69. Odium 22. * Tristitia 10. Visitatio 2.
- 28 Deus plus amat aliqua quam alia, ex parte boni voliti, sed aequaliter ex parte actus 1^a q. 20, 3, o. | 2, d. 26, 1, 2^m | 3, d. 19, art. 5, q. 1, o. | d. 32, 4, o. | Cg. 1, c^o 91, 7^m.
- 29 Deus semper plus amat meliora 1^a q. 20, 4, o. * Incarnari 4. Israel 2.
- 30 Deus plus amat Christum, quam omnes creaturas 1^a q. 20, 4, 1^m | 2^m | 3, d. 32, a. 5, q. 4, o.
- 31 Deus plus amat angelos, quam homines, quo ad esse naturae; sed quo ad esse gloriae, aliquos plus, aliquos minus, vel aequaliter 1^a q. 20, 4, 2^m | 3, d. 32, a. 5, q. 3, o. * Nomen 36.
- 32 Deus plus amat innocentem, quam poenitentem aequalis charitatis, quo ad primum accidentale tantum 1^a q. 29, 4, 4^m | 3, d. 32, a. 5, q. 2, o.
- 33 Deus plus diligit unum justum, quam mille millia peccatorum, inquantum hujusmodi. Jo. 9, lec. 4, prin^o.
- 34 Deus plus simpliciter amat peccatorem praedestinatum, quam justum praescitum; sed ut nunc, e converso 1^a q. 20, 4, 5^m | 3, d. 32, a. 5, q. 1, o.
- 35 Deus potest immediate amari a nobis in hac vita 2-2, q. 27, 4, o. | 3, d. 27, q. 3, 1, o. | d. 34, q. 1, 1, 5° | Verit. q. 10, 11, 6^m | Virt. q. 2, 2, 11^m. * Abstinencia 6. Actus 161. Adam 41. Affectio 7. Avaritia 1, 22. Baptismus 47. Capacitas 4, 5.
- 36 Omnis creatura naturaliter plus diligit Deum, quam se 1^a q. 60, 5, o. | 1-2, q. 109, 3, c. | 2-2, q. 26, 3, c. | 3, d. 29, 3, o. | Ma. q. 16, 4, 15^m | Virt. q. 4, 1, 9^m | Quol. 1, 8, o. | Opus. 3, c^o 166. * Centurio 3. Contemplatio 17. Credere 27.
- 37 Modus amandi Deum, non potest determinari 2-2, q. 27, 6, o. | 3, d. 27, q. 3, 3, o. | Virt. q. 2, 2, 13^m.
- 38 Deus potest a creatura diligi totaliter ex parte Dei, et ex parte sui: non ex parte actus 2-2, q. 27, 5, o. | 3, d. 27, q. 3, 2, o. | Virt. q. 2, 10, 5^m. * Daemon 11. Fervor 2. Filiatio 35. Finis 131. Fruitio 2. Gratia 23, 31, 131. Habitare. Haeresis 112.
- 39 Amor quo diligimus Deum, non est infinitus 2-2, q. 27, 5, c. | 1, d. 17, q. 1, 1, 7^m.
- 40 Homo et angelus in puris naturalibus, idest sine gratia, potest amare Deum super omnia 1^a q. 60, 5, o. | 1-2, q. 109, 3, o. | 2, d. 3, q. 4, o. | 3, d. 29, 3, o. | Virt. q. 2, 2, 16^m | q. 4, 1, 9^m | Quol. 1, 8, o. * Inebriari. Jacob 9. Lex 78. Manifestatio 1.
- 41 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 109, 4, o. | 8, o. | Cg. 3, c^o 160 | 1 Cor. 12, prin^o | Hebr. 10, lec. 3, prin^o.
- 42 Dilectio Dei est finis omnis actionis hominis, et summa perfectionis ejus 2-2, q. 27, 6, c. | 3^m | Cg. 1, c^o 80, fi. Finis 81, etc.
- 45 Deus diligitur propter aliud non formaliter, nec effective, nec ut finis, sed dispositive vel materialiter 2-2, q. 27, 3, o.
- 44 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m. * Holocaustum 3. Nomen 36. Odium 18.
- 45 Amare Deum in hac vita, est de necessitate salutis. Opus. 18, c. 1 | 5.
- 46 Cogitans actu Dei bonitatem, ut in disputationibus fit, non tenetur actu moveri actu voluntatis, et amare Deum. Opus. 9, a. 89.
- 47 Dilectio Dei duplex: scilicet in via, et in patria. Opus. 61, c^o 54.
- 48 Beati in patria amant Deum immense, et aeternaliter. Opus. 63, c^o 2.
- 49 Antecedentia dilectionem Dei in via, sunt tria: scilicet apprehensio Dei per auditum, per visum, et per gustum. Primum est in incipientibus, secundum in proficientibus, et tertium in perfectis 2-2, q. 24, 9, o. | Opus. 61, c^o 2.
- 50 Deum ut Deum veneror, ut justum tremo, et ut bonum amo et concupisco. Opus. 61, c^o 3.
- 51 Amor amicitiae Dei, in anima tripliciter generatur, secundum quod anima tripliciter consideratur: scilicet inquantum natura, inquantum deliberativa, et inquantum gratificata. Opus. 61, c^o 6, etc.
- 52 Amor Dei triplex in anima: scilicet naturalis, voluntarius, et gratuitus. Opus. 61, c^o 6.
- 53 Amandus est Deus propter tria: scilicet quia homo incarnatus, quia praesens, et quia utilis. Opus. 61, c^o 7, 8, 9. Psal. 45, me^o 3.

AMOR

- 54 Amandus est Deus propter fidelitatem, quae in tribus maxime consistit, scilicet in novitate, prosperitate, et adversitate. Opus. 61, cº 14. Amicitia 16.
- 55 Amandus est Christus maxime, et super omnia, propter tria: scilicet quia pulcherrimus, affabilis, et mansuetus. Opus. 61, cº 12.
- 56 Plus amandus est Deus, quam vir ab uxore, et e converso, quia maximum et perfectissimum matrimonium est inter Deum et animam. Opus. 61, cº 13 | 2 Cor. 13, lect. 1, fi.
- 57 Amor Dei ne pereat in nobis, quatuor nutritur remediis, scilicet meditatione, doctrina, oratione, et exercitio. Opus. 61, cº 57.
- 58 De amore Dei fluunt quinque fontes, secundum quinque substantias dupliciter: vel a summo usque deorsum, scilicet inquisitio quintae essentiae, ignis, aeris, aquae, et terrae, vel ab imo usque sursum, scilicet inquisitio circa mixtum, vegetabile, sensibile, rationale, et substantiam separatam. Opus. 61, cº 32, etc.
- 59 In amando Deum, potest haberi intuitus ad mercedem respectu amoris, non autem respectu amati 3, d. 26, q. 2, 1, 5^m | d. 29, 4, o.
- 60 Amor Dei est congregativus, sed amor sui est disgregativus 1-2, q. 73, 1, 3^m.
- 61 Esse, vivere, et intelligere, est appetibile et amabile omnibus: ideo Deus in quantum est causa horum, non potest ab aliquo haberi odio 2-2, q. 31, 1, o. * Peccatum 200, 276, 279, 431. Praeceptum 74, etc. Reverentia 5.
- 62 Amantium Deum, est triplex differentia: scilicet quia quidam sunt, qui libenter vel sine magna molestia separantur a vacatione divinae contemplationis, ut terrenis negotiis applicentur. Et in his vel nihil, vel modicum charitatis apparet. Quidam aliquantulum eam deserunt, ut divinis obsequiis mancipentur, ad salutem proximorum. Quidam vero licet in ea maxime delectentur, eam praetermittunt, ut Deo serviant, in salute proximorum. Virt. q. 2, 11, 6^m.
- 63 Dilectio Dei includitur in dilectione proximi virtute, sicut causa in effectu, et e converso sicut effectus in causa 1-2, q. 99, 1, 2^m | 3, d. 30, 4, c. | 4^m. Rom. 13, lect. 2, princº | Gal. 5, lect. 3, meº * Seraphin 3, 5. Timor 3, 6. Vita 54, etc.
- 64 Dilectio Dei supernaturalis est difficilior quam proximi, quia magis vires naturae excedit, quia est in altius objectum. Non autem est laboriosior, cum sit dulcior 3, d. 30, 4, 6^m.
- 65 Amare Deum, est magis meritorium, quam amare proximum 2-2, q. 27, 8, o. | q. 182, 2, c. | 3, d. 30, 4, o. | Quol. 6, 11, c.
- 66 Christus dilexit nos tripliciter: scilicet gratuite, efficaciter, et recte, sicut debemus amare proximum. Jo. 13, lect. 7, fi.
- 67 Christus majus signum amoris ostendit pro nobis patiendo quam dando corpus ejus in cibum. Quol. 5; q. 3, 2, o.
- 68 Diversae opiniones de Petro et Joanne apostolo, in dilectione Christi activa et passiva 1^a q. 20, 4, 3^m | 3, d. 31, q. 2, a. 3, q. 3, o. | Jo. 21, lect. 5, princº 2. * Baptismus 47. Datio 17. Joannes 10, etc. Vita 54, etc.
- 69 Christus et beati diligunt damnatos, quo ad naturam, non autem quo ad gloriam nisi voluntate antecedente 3, d. 31, q. 2, a. 3, q. 1, o. Amor 25, 27. Deus 27.
- 70 Angeli in statu naturae, amabant Deum super omnia 1^a q. 60, 5, o. | q. 62, 2, 1^m | q. 63, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 4, o. | Quol. 1, 8, c.
- 71 Angeli naturaliter plus diligunt Deum quam se 1^a q. 60, 5, o. | 1-2, q. 109, 3, o. | 2-2, q. 26, 3, c. | Quol. 1, 8, c.
- 72 In angelis est dilectio naturalis, et electiva 1^a q. 60, 1, 2, 3, o. Seraphin 3.
- 73 Angelus et homo diligunt se dilectione naturali, et electiva 1, q. 60, 3, o.
- 74 Quilibet angelus diligit alium sicut seipsum, dilectione naturali, etiam malus bonus 1^a q. 60, 4, o.
- 75 In angelis beatis perseverat dilectio naturalis 1^a q. 62, 7, o.
- 76 Deus est ex charitate amandus super omnia 2-2, q. 44, 8, 2 | 3, d. 29, 3, o. | Virt. q. 2, 7, c. | 7^m | 8^m | 8, 9, c. Charitas 118, infra.
- 77 Quilibet debet ex charitate plus diligere Deum, quam se 2-2, q. 26, 3, o. | q. 44, 8, o. | 3, d. 29, 3, o. | 5, c. | Virt. q. 2, 4, 2^m | 9, 7^m | Quol. 1, 9, c. * Agere 6. Amicitia 1, 10, etc. Baptismus 47. Beatitudo 73, 106.
- 78 Angeli sunt a nobis ex charitate amandi 2-2, q. 25, 10, o. | 3, d. 28, 3, o. | Virt. q. 2, 7, c. | 9^m | Rom. 13, lect. 2, fi.
- 79 Deus debet ex charitate magis amari, quam proximus 2-2, q. 26, 2, o.
- 80 Tantum quatuor debent ex charitate amari: scilicet Deus, proximus, anima, et corpus 2-2, q. 25, 12, o. | q. 44, 3, 1^m | 8, 2^m | 3, d. 28, 7, o. | Virt. q. 2, 4, 2^m | 7, o. * Intimiditas. Justus 10.
- 81 Homo potest ex charitate se diligere 2-2, q. 25, 4, o. | 1, d. 32, q. 1, 2, 3^m | 3, d. 28, 6, o. | Virt. q. 2, 7, c. | 10^m | 11^m | 12^m | 13^m | 14^m.
- 82 Quilibet ex charitate debet magis se amare, quam proximum 2-2, q. 26, 4, o. | q. 44, 8, 2^m | 3, d. 29, 5, o. | 6, 1^m | 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 1, c. | Quol. 8, 8, e. fi. | Rom. 13, lect. 2, fi. | Gal. 5, lect. 3, fi. | 2 Timoth. 3, princº.

AMOR

- 83 Proximus debet amari ex charitate propter Deum, non autem principaliter 2-2, q. 25, 1, o. | 2, 1^m | 8, c. | q. 103, 3, 2^m | q. 188, 2, c. | Virt. q. 2, 4, o. | 8, c. * Charitas, 19, 23, 62, 147, 154, 155. Communicatio 1. Contemplatio 17. Datio 17.
- 84 Propinqui sunt magis amandi ex charitate, quam alii 3, d. 29, 6, o. Benefacere 4.
- 85 Ea sola ex charitate diligimus, quae nobiscum beatitudinem participare possunt. Virt. q. 2, 4, 2^m | 7, c.
- 86 Corpus debet ex charitate diligi 2-2, q. 25, 5, o. | 1, d. 32, q. 1, 2, 3^m | 3, d. 28, 7, o. | Virt. q. 2, 7, c. | 14^m | 15^m.
- 87 Proximus debet ex charitate magis diligi, quam proprium corpus 1-2, q. 73, 5, c. | 2-2, q. 26, 5, o. | q. 44, 8, 2^m | Virt. q. 2, 11, 9^m. Opus. 18, cº 16. * Deus 208, 249, 338. Ex 6. Gratia 23.
- 88 Peccator debet diligi ex charitate quo ad naturam, non autem quo ad culpam 2-2, q. 25, 6, o. | 11, c. | q. 64, 6, c. | 2, d. 7, q. 3, 2, 2^m | 3, d. 28, 4, o. | 5, c. 2^m | Virt. q. 2, 8, 8^m | 9^m.
- 89 Amatis ex charitate licite volumus mala, triplici ratione: scilicet ad correctionem eorum, ad bonum commune, et propter justitiam Dei. Virt. q. 2, 8, 10^m. Inimicus. * Intimiditas. Justus 10, 11. Lex 129.
- 90 Inimici debent amari ex charitate 3, d. 30, 1, o.
- 91 Imo diligere inimicos, hoc est perversum et vituperabile et charitati repugnans, quia hoc est diligere malum alterius 2-2, q. 25, 8, c. | 3^m.
- 92 Inimici debent amari ex charitate quo ad naturam 2-2, q. 25, 8, o. q. 34, 3, 3^m | q. 83, 8, c. | 3, d. 30, 1, o. | Virt. q. 2, 8, o. | Opus. 4, cº 8 | Opus. 18, cº 14 | Rom. 12, lect. 3, princº. Benefacere 3.
- 93 Amare inimicum, ut sic, est perversum; sed quo ad naturam in communi, est de praecepto cuilibet, non autem in particulari, nisi in praeparatione animi: sed est de perfectione 2-2, q. 25, 8, o. | 9, c. | q. 34, 3, 3^m | q. 83, 8, c. | q. 103, 1, c. | Virt. q. 2, 8, o. 11, 4^m vel Abdicatio infra. * Maledicere 2. Meritum 99. Passio 95, 131. Pax 2, 6.
- 94 Signa amoris oportet inimicis ostendere in communi, non autem in speciali, nisi in praeparatione animi: sed est de perfectione 2-2, q. 25, 9, o. | 3, d. 30, 1, 1^m | 2, o. | Rom. 12, lect. 3, princº. Benefacere 2.
- 95 Virtutes debent amari ex charitate 2-2, q. 25, 2, c. 3, d. 28, 1, o. | Virt. q. 2, 7, c. | 1^m. Amicitia 22.
- 96 Charitas amari debet ex charitate 2-2, q. 25, 2, o. | 1, d. 17, q. 1, 5, o. | 3, d. 28, 1, 3^m | Rom. 12, lect. 2, meº.
- 97 Aliquid potest diligi ex charitate dupliciter: scilicet amore amicitiae et amore concupiscentiae, et sic amari potest accidens et res irrationales, non autem primo modo 2-2, q. 20, 2, 3, o. | 11, c. | 3, d. 28, 1, 2, 5, o. | Virt. q. 2, 7, c. Amicitia 21, 22. Amor 23, 24. * Praeceptum 74, etc. Reverentia 5.
- 98 Daemones et cete, idest damnati, quo ad naturam sunt ex charitate amandi, non autem qua ad gloriam, nisi voluntate antecedente 2-2, q. 25, 11, o. | 3, d. 28, 5, o. | d. 31, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Virt. q. 2, 8, 9^m | Rom. 13, lect. 2, fi. Amor 25 etc. * Sanctus 3, 6. Seraphin 3, 5. Stola 2. Suffragia 5, 6. Tristitia 10. Unio 22. Uxor 2.
- 99 Omne ens naturaliter plus diligit se, quam alterum 1^a q. 60, 4, 2^m | 5, 1^m | Virt. q. 2, 4, 2^m. * Anima 3.
- 100 Deus plus amat nos, quam e converso 2-2, q. 26, 12, 3^m. * Bonitas 226. Charitas 62, 118, etc. Conservatio 6, 13.
- 101 Quodlibet singulare plus naturaliter diligit bonum speciei, quam bonum proprium 1^a q. 60, 5, o. | 1-2, q. 169, 3, c. | 3, d. 29, 3, c. fi.
- 102 Omnis pars naturaliter plus diligit totum, quam se 1^a q. 60, 5, o. | 1-2, q. 19, 10, c. | q. 109, 3, c. | 2-2, q. 26, 3, c. | 4, 3^m | 3, d. 29, 3, c. | Virt. q. 2, 4, 2^m | 9, 15^m | q. 4, 1, 9^m | Quol. 1, 8, c. | Opus. 28, cº | 4, fi.
- 103 In patria nullus est ordo dilectionis, nisi secundum propinquitatem ad Deum 2-2, q. 26, 13, c. Virt. q. 2, 9, 12^m.
- 104 Inmo quilibet beatus in patria plus diligit se quam proximum, et plus diligit propinquiorem sibi aequae bonum, sed plus diligit meliorem extraneum, quam propinquiorem minus bonum 3, d. 31, q. 2, a. 3, q. 2, o.
- 105 In patria quilibet plus amat se post Deum quam alium 2-2, q. 26, 13, o. | 3, d. 31, q. 2, a. 3, q. 2, o.
- 106 Oppositum videtur dicere. Virt. q. 2, 9, 12^m.
- 107 Beati voluntate consequente volunt majus bonum alteri meliori, quam sibi: sed intensius sibi. Antecedente vero etiam majus bonum volunt sibi 2-2, q. 23, 13, c. | 3, d. 31, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m.
- 108 In dilectione ejus principale objectum est ipse diligens, scilicet in amore naturali, oportet similis magis diligi, non autem in charitate: sed magis unum cum Deo ceteris paribus. Virt. q. 2, 9, 5^m.
- 109 In amore est duplex gradus: scilicet inter diligibilia, et diligentis ad dilectum. Primum attendit amans, non autem secundum, quo ad effectum, sed tantum quod affectum 2-2, q. 9, 10, 11, 12, 13, o. | 3, d. 29, 1, 1^m | Virt. q. 2, 9, 5^m.
- 110 Omnes homines aequaliter sunt amandi respectu objecti, non autem respectu actus 2-2, q. 26, 6, 1^m | Virt. q. 2, 9, 8^m | 10^m | Gal. 6, lect. 2, fi.
- 111 Unus proximus est magis amandus quam alius, secundum majorem

AMOR

- unionem 2 2, q. 26, 6, o. | q. 44, 8, 2^m | 3, d. 29, 6, o. | Virt. q. 2, 9, o. | Gal. 6, lect. 1, fi. * Maledicere 2.
- 112 Si homo plus rem suam temporalem, quam salutem proximi diligere, peccaret 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 3, 6^m.
- 113 Propinquiore debent plus amari, quam meliores, et firmiter et multiplicius 2-2, q. 26, 7, 8, o. | q. 32, 9, o. | q. 44, 8, 2^m | 3^m | 3, d. 29, 6, o. | Virt. q. 2, 9, 12^m | 13^m. Benefacere 4.
- 114 Parentes debent plus filiis amari, ratione objecti: sed e converso, ratione amantis 1^a q. 96, 3, 2^m | 1-2, q. 10^a, 5, 4^m | 2-2, q. 26, 9, o. | 12, 3^m | q. 31, 3, 4^m | 3, d. 29, 7, o. | Virt. q. 2, 9, 18^m | Matth. 10, fi. | Eph. 5, lect. 10, princ. Necessitas 32, 33.
- 115 Parentes debent uxore plus amari ratione objecti: sed e converso ratione diligentis 2-2, q. 26, 11, o. | 3, d. 29, 7, 3^m | Virt. q. 2, 9, 18^m | Eph. 5, lect. 10, princ.
- 116 Plus debeo diligere Christianum quemlibet, quam patrem meum infidelem defunctum, licet affectus naturalis sit e converso 3, d. 29, 6, c. | Virt. q. 2, 9, 5^m.
- 117 Secundum quid potest ordo iste mutari, ut scilicet in amando, magis amabilius me habeam ad familiarem, qui mihi convenit in operibus honesti, quantum ad societatem in istis, quam ad patrem qui in istis mihi non communicat 3, d. 29, 6, c.
- 118 Consanguinei debent plus aliis amari 2-2, q. 26, 8, o. | 3, d. 29, 6, o. | Virt. q. 2, 9, o. |
- 119 In naturalibus quilibet tenetur magis amare consanguineos et in civilibus concives, in militaribus commilitones, in spiritualibus fideles, et sic de aliis 2-2, q. 26, 8, o. | q. 31, 3, c. | 2^m | Virt. q. 2, 9, 15^m. Conservatio 13. Pater 21. * Propter 2.
- 120 Consanguinei paterni debent plus amari quam materni 3, d. 20, 7, 4^m.
- 121 Filii debent plus amari, quam fratres 1^a q. 96, 3, 2^m | 3, d. 29, 7, 6^m.
- 122 Mater plus amat filios, quam pater, ob maiorem circa eos laborem, ob firmiter de eis certitudinem, et ob familiariorem cum eis conversationem. At pater a filiis (quia dat eis formam) plus amari debet, quam mater quae solum illis materiam subministrat 2-2, q. 26, 10, o. | 3, d. 29, 7, 4^m, 5^m | Eth. 9, lect. 7, fin.
- 123 Uxor et filii naturaliter magis amantur, quam parentes. Eph. 5, lect. 10, princ. * Salvare 18.
- 124 Uxor videtur ponenda in eodem gradu cum filiis, quo ad amorem benivolentiae 3, d. 29, 7, 3^m.
- 125 Amor uxoris ad virum, est ferventior: sed ad filios est naturalior. Titum 2, lect. 1, fi.
- 126 Quilibet debet se malum magis diligere, quam alium bonum quo ad naturam, non autem in quantum est malus: et similiter magis patrem malum, quam alium bonum 3, d. 29, 6, 1^m.
- 127 Frater naturaliter plus amatur, quam soror, quia perfectius imitatur patrem frater quam soror 3, d. 29, 7, 5^m.
- 128 Filii fontis debent plus amari in spiritualibus, quam filii carnis; non autem in aliis 2-2, q. 26, 8, 2^m | Virt. q. 2, 9, 16^m.
- 129 Benefactor plus diligit, quam beneficiatus 2-2, q. 26, 12, o. | 3, d. 29, 7, 2^m | Eth. 9, lect. 7, o.
- 130 Dilectio inimicorum est perfectior et magis meritoria, quam dilectio amicorum 2-2, q. 27, 7, o. | 3, 2^m | 3, d. 30, 3, o. | 4, 3^m | Virt. q. 2, 8, fi. | 17.
- 131 Amor naturalis non est habitus, sed actus 1, d. 1, q. 4, 1, 3^m | Verit. q. 8, 6, 10^m. * Appetitus 2, 15, 43.
- 132 Amor naturalis non est passio: sed connaturalitas rei 1-2, q. 26, 1, 2, o. * Communicatio 1. Coniunctio 3, etc. Desiderium 3, 5, 8, etc.
- 133 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 23, 4, o. | q. 25, 3, 4, c. | Eth. 2, lect. 5, princ. 2.
- 134 Amor naturalis est inclinatio ad aliquid 1^a q. 60, 1, o. | 2-2, q. 26, 1, 2, o. | 3, d. 27, q. 1, 2, c. | Quol. 1, 8, o.
- 135 Amor naturalis nihil aliud est quam inclinatio naturae, indita ab auctore naturae 1^a q. 60, 1, 3^m. Inclinatio 2. * Honor 12. Nox 3.
- 136 Dilectio naturalis est respectu finis: sed electiva est respectu eorum quae sunt ad finem 1^a q. 60, 2, c. | 4, 3^m.
- 137 Dilectio naturalis est principium electivae 1^a q. 60, 2, c. | q. 62, 2, c. | q. 82, 1, c. fi. | 1-2, q. 10, 1, c. | q. 17, 9, 2^m | q. 41, 3, c. | q. 91, 2, 2^m | 2-2, 154, 12, c. | q. 155, 2, c. | Virt. q. 2, 1, c. princ.
- 138 Omnis dilectio naturalis est recta, non rectitudine charitatis, licet una rectitudo perficiat aliam, sed rectitudine naturali 1^a q. 60, 1, 3^m | Quol. 1, 8, c. * Passio 39. Sanguis 5. Veritas 57. Sanctus 8.
- 139 Amor naturalis est triplex: scilicet in appetitu naturali, sensitivo et intellectivo 1^a q. 60, 1, c. | 3, d. 27, q. 1, 2, c. Appetitus 4, 10, et 38, 49.
- 140 Amor naturalis est in omni re, in omni potentia et membro 1^a q. 60, 1, c. | 1-2, q. 26, 1, 3^m | 3, d. 27, q. 1, 2, c. | 1^m | 2^m | q. 2, art. 1, q. 2, 1^m | d. 33, q. 1, art. 1, q. 1, 1^m. * Usus 7. Voluntas 32.
- 141 Quaelibet res naturali dilectione amat se, et quicquid est idem ei in natura 1^a q. 60, 3, 4, c. | 1 2, q. 10, 1, c. | q. 77, 4, 1^m | 2-2, q. 126, 1, c. | Cg. 1, c. 8^a, fi.

AMOR

- 142 Unicuique rei naturali, tantum inductum est a causatore de amore naturali erga aliquid, quantum necessarium est, ut effectum circa id exhibeat 3, d. 29, 2, c. fi.
- 143 Omnibus hominibus est naturale, ut se invicem ament. Cg. 3, c. 117, fi. | Virt. q. 2, 8, 7^m.
- 144 Non omnis dilectio naturalis est in se reflexa 1^a q. 60, 3, 3^m | 2, d. 3, q. 4, 2^m | 3, d. 29, 8, 2^m | Quol. 1, 8, 3^m.
- 145 Naturaliter quilibet artifex diligit opera sua, sicut filios 3, d. 29, 7, c. fi.
- 146 Amor sui tripliciter se habet ad charitatem: scilicet contrarie, inclusive et concomitanter 2-2, q. 19, 6, o.
- 147 Amare seipsum est velle vel appetere sibi bonum, quod omnibus convenit creaturis: sed tripliciter aliquis se amare dicitur: scilicet juste, injuste et indifferenter 2-2, q. 25, 7, a. 2, c.
- 148 Amor sui est vituperabilis, quando est nimis respectu sui, vel exteriorum 1-2, q. 29, 4, 3^m | q. 77, 4, 1^m | 3, d. 28, 6, 5^m | 7, 2^m | Virt. q. 2, 7, 13^m | 14^m | Titum 3, princ. | Eth. 9, lect. 3, 9, o. Christus 2, 3. * Contemplatio 17, 28.
- 149 Amor sui inordinatus, est causa omnis peccati 1-2, q. 77, 4, o. | 5, c. | q. 84, 2, 3^m | 2-2, q. 25, 7, 1^m | q. 153, 5, 3^m | 2, d. 42, q. 2, 1, c. | Ma. q. 8, 1, 19^m. Avaritia 19. Praesumptio 4. * Dolor 8. Eleemosyna 4, 6. Justus 10. Luxuria 16. Poena 42.
- 150 Amare se secundum substantiam convenit omnibus, secundum carnem principaliter, vel secundum sensum, peccatoribus tantum: sed secundum spiritum bonis tantum 2-2, q. 25, 4, 3^m | 7, o. | q. 117, 1, 1^m | 2, d. 42, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | 3, d. 27. L. princ. | d. 29, 5, o. | Virt. q. 2, 12, 6^m | Psal. 10, fi. 4. * Radix 3.
- 151 Homo magis diligit se, studendo salutem et regimini aliorum, quam sui tantum 3, d. 35, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m.
- 152 Unio quadruplex: scilicet realis, similitudinis, affectus et substantialis. Prima est effectus amoris. Secunda affectus et quarta est causa ejus. Tertia est amor 1-2, q. 29, 1, 2^m. * Beatitudo 106. Fructus 2.
- 153 Unio duplex: scilicet faciens unum secundum quid, ut in tangentibus se, et unum simpliciter, ut in continuis. Secunda est amor non autem prima 3, d. 27, q. 1, 1, 5^m | 3, 2^m. * Intellectus 213.
- 154 Unio amantis ad amatum duplex: scilicet realis et affectus 1-2, q. 25, 2, 2^m | q. 21, 1, c. | Verit. q. 26, 4, c.
- 155 Amor quadruplex: scilicet superiorum, inferiorum, aequalium et sui. Dio. 4, lect. 9.
- 156 Amor quinquplex: scilicet Dei, angeli, hominis, animalis et naturalis 3, d. 27, q. 1, 2, 1^m | Dio. 4, lect. 11, princ.
- 157 Amor triplex: scilicet naturalis, sensitivus et intellectivus 1^a q. 60, 1, c. | 1-2, q. 26, 1, c. | q. 23, 6, 1^m | q. 41, 3, c. | 2-2, q. 26, 3, c. | 3, d. 27, q. 1, 2, o. | 4, 13^m | q. 2, 1, c. princ. | d. 33, q. 1, a. 1, 1^m.
- 158 Amor duplex: scilicet naturalis et supernaturalis 2, d. 3, q. 4, 4^m. * Propter 2.
- 159 Amor duplex: scilicet amicitiae et concupiscentiae 1^a q. 60, 3, c. 4, 3^m | 1-2, q. 26, 4, o. | q. 28, 1, c. | 2-2, q. 17, 8, c. | q. 23, 1, c. | 2, d. 3, q. 4, c. | d. 18, 1, 2, 5, c. | d. 29, 3, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m | Ma. q. 1, 5, c. meo | Virt. q. 4, 3, c. | Quol. 1, 8, c. | Dio. 4, lect. 9 | lect. 10 | Jo. 15, lect. 4, meo. Amicitia 12, ut Amicitia 5. Beatitudo 106. Martinus.
- 160 Amor est inaequalis dupliciter: scilicet secundum inaequale bonum et secundum magis et minus 1^a q. 20, 3, o. | 2-2, q. 26, 6, c. | 1^m | 2, d. 26, 1, 2^m | 3, d. 32, 4, c. | Gal. 5, lect. 3, fi.
- 161 Dilectio proximi quadruplex: scilicet naturalis, deliberativa, gratuita a gratia gratis data et gratuita a gratia gratum faciente. Opus. 61, c. 50. Amor 191.
- 162 Amatur proximus duplici amore: scilicet amore amicitiae et amore concupiscentiae, 3, d. 29, l. fi. | Opus. 61, c. 2 | 50.
- 163 Amor amicitiae est quo diligimus illud, cui volumus bonum 3, d. 29, l. fi. | Opus. 61, c. 2 | 50.
- 164 Dilectio amicitiae, in duobus motibus ad intra consistit: scilicet in motu a complacentia et in motu a concupiscentia, dupliciter: scilicet in dilectum et pro dilecto. Opus. 61, c. 52. Amicitia 10.
- 165 Amorem concupiscentiae, quinque sequuntur: scilicet motus, dolor, timor, consolatio et dilectio. Opus. 61, c. 4.
- 166 Finis amoris duplex: scilicet id quod intendo facere diligendo proximum, et id quod intendo consequi, vel acquirere. Opus. 61, c. 52.
- 167 Amas amicum propter trinam utilitatem quam ab eo postulas: scilicet propter adeptionem boni sui, intensionem boni tui et diminutionem mali tui. Opus. 61, c. 11. Amicitia 15.
- 168 Diligere debemus proximum discrete et sanete, et non fatue, et hoc tripliciter: scilicet ut discernas in amando inter substantiam et substantiam, inter substantiam et accedens, et inter accedens et accedens. Opus. 61, c. 49.
- 169 Quilibet debet diligere proximum sicut se quadrupliciter: scilicet ordinate, efficaciter, sanete et perseveranter. Opus. 4, c. 7 | Rom. 13, lect. 2, fi. | Gal. 5, lect. 3, fi. * Charitas 116. Deus 219.
- 170 Amor vel dilectio proximi duplex: scilicet sufficiens ad salutem, id est cum tui beneficio et sine tuo detrimento; et perfecta, id est cum detrimento. Matth. 19, meo.
- 171 Dilectio est tantum in voluntate: sed amor proprie in sensitivo, licet transferatur etiam ad voluntatem 1-2, q. 26, 3, o. | 1, d.

AMOR

- 10, L. | 3, d. 27, q. 2, 1, o. | Dio. 4, lect. 9, 5 | Psal. 17, prin° | Jo. 21, lect. 3, meo lib° fi.
- 172 Dilectio addit supra amorem electionem: sed charitas aestimationem magni pretii 1-2, q. 26, 3, o. | 1, d. 10, L. | 3, d. 27, q. 2, 1, o. * Concupiscentia 2, 3. Desiderium 3, etc.
- 173 Amor intellectualis, addit supra benevolentiam, unionem affectus 2-2, q. 27, 2, c. | 2^m | q. 31, 1, c. * Honor 12.
- 174 Amor supra concupiscentiam, benevolentiam, beneficentiam et concordiam, addit quietationem appetitus in rem appetitam 3, d. 27, q. 2, 1, c. * Ira 52, 63, 64. Lex 129. Magnanimitas 16. Magnificencia 2.
- 175 Amor ut passio, est semper cum impetu et consuetudine; sed benevolentia quandoque subito et sine impetu 2-2, q. 27, 2, c. * Passio 39, 60. Peccatum 239. Pulchritudo 8.
- 176 Amatio supra amorem addit intensionem, quasi fervorem; sed amicitia addit societatem et electionem, quae etiam similatur habitui, amatio vero passioni, secundum Philosophum 3, d. 27, q. 2, 1, c. fi.
- 177 Pax dicit quietationem appetitus, ideo est aliquid amoris, qui addit ei transformationem et conversionem amantis in amatum: ideo pax est medium amoris et desiderii 3, d. 27, q. 1, 3, 5^m.
- 178 Amor est motus simplex, naturalis per se operans, ideo differt ab ira, quia composita: a timore, quia violentus: et a spe, quia operatur per aliud. Dio. 4, lect. 14, fi. Spes 59, 72, 79, 80, 81.
- 179 Amor est vis unitiva de bono dato: sed spes importat defensionem ab extrinseco de bono arduo, futuro et possibili. Psal. 17, prin°. Spes 63 et 2 | c. 67. * Christus 213. Zelus 1, 2, 3, 7, 8.
- 180 Amor est boni in communi, sive habiti, sive non; sed gaudium et delectatio est de praesenti et habito; desiderium vero et spes est de non habito 1^a q. 20, 1, c. | 1-2 q. 23, 4, c. | q. 26, 2, c. | q. 30, 2, c. | q. 28, 1, 1^m | 2-2, q. 4, 1, 3^m | 3, d. 23, q. 2, 1, 3^m | d. 27, q. 1, 1, 2^m | Verit. q. 26, 4, c. | Virt. q. 2, 2, 6^m. Desiderium 5. Honor 12. Spes 63.
- 181 Aliquid est diligibile dupliciter, scilicet ut objectum, et ut ratio dilectionis 1, d. 17, q. 1, 5, c.
- 182 Spiritus Sanctus, habitus charitatis et actus ejus, sunt ratio et objectum dilectionis 1, d. 17, q. 1, 5, c.
- 185 Eodem actu numero, amatur ratio dilectionis et objectum ejus 1, d. 17, q. 1, 5, c.
- 184 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 87, 3, 2^m.
- 185 Eodem actu numero amatur objectum, actus et amans 1, d. 17, q. 1, 5, c. | 4^m.
- 186 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 87, 3, 2^m.
- 187 Actus amoris semper tendit in duo: scilicet in bonum volitum et in eum cui vult bonum 1^a q. 20, 1, 3^m | 1-2, q. 26, 4, c. | Cg. 1, c° 91, 7^m.
- 188 Quod amatur amore benevolentiae, potest esse ultimum dilectum, non autem quod amatur amore concupiscentiae, sed bene ultimum concupitum 4, d. 49, q. 1, art. 2, q. 1, 3^m.
- 189 Amoris tres sunt differentiae secundum tres differentias ignis: scilicet qui est carbo, flamma et lux. Opus. 61, c° 46. Ardor.
- 190 Amoris sunt tres diversitates, secundum tres differentias caloris, scilicet quia est calens, ardens et fervens. Opus. 61, c° 46. Calidum.
- 191 Sex constituuntur differentiae in amore secundum sex differentias in velle: scilicet secundum velle naturale, deliberativum, libidinosum sine consensu, libidinosum cum consensu, ex gratia gratis data, et ex charitate. Opus. 61, c° 50. Amor 161.
- 192 Amor triplex secundum triplex velle: scilicet naturae, vitii et gratiae. Opus. 61, c° 50.
- 193 Amoris sunt decem gradus secundum Bernardum: scilicet quia facit languere utiliter, quaerere incessanter, operari indesinenter, sustinere infatigabiliter, appetere impatienter, currere velociter, audere vehementer, stringere indissolubiliter, ardere suaviter et similari totaliter. Opus. 61, c° 38, etc.
- 194 Amor quadruplex secundum similitudinem quatuor elementorum: scilicet quia cor amando vitia et peccata fit quasi terra: amando temporalia immoderate, tamen citra Deum, fit quasi aqua: amando amicos carnales pure naturaliter, fit quasi aer: amando Deum, fit quasi ignis. Primus amor est mortalis, secundus venialis, tertius debitus, sed tamen indifferens quia naturalis; et quartus meritorius, cum sit gratuitus. Opus. 61, c° 16, fi.
- 195 Duplex est habitus amoris: scilicet naturalis et gratuitus. Opus. 61, c° 3.
- 196 Amor sicut exit in esse tripliciter, sic et tripliciter deficit: scilicet modo quasi supernaturali, quasi voluntario et quasi naturali. Opus. 61, c° 6.
- 197 Amor est vehementior inter omnes passiones animae et perfectior 3, d. 27, q. 1, 3, o.
- 198 Amor nihil aliud est, quam stabilimentum voluntatis in bono volito. Opus. 53.
- 199 Amor est copula amantis in amatum: et est triplex copula: scilicet conjunctio a grammatico, verbalis a dialectico, et carnalis a jurista, vel Ethic. Opus. 61, c° 45.
- 200 Amor est unio amantis ad amatum 1^a q. 20, 1, c. | 3^m | 1-2, q.

AMOR

- 25, 2, 2^m | q. 28, 1, o. 1 | d. 10, 3, c. 3 | d. 27, q. 1, 1, c. | 2^m | Verit. q. 26, 4, c. | Virt. q. 4, 3, c. meo | Dio. 4, lect. 9 | lect. 12 | Meta. lect. 5, fi.
- 201 Immo amor non est unio, sed sequitur eam 1-2, q. 26, 2, 2^m | q. 28, 1, 2^m.
- 202 Amor non est unio secundum rem, sed secundum affectum 1-2, q. 25, 2, 2^m | q. 28, 1, c. | 2^m | 3, d. 27, q. 1, 1, 2^m | d. 29, 3, 1^m | d. 32, 3, 3^m | Verit. q. 26, 4, c.
- 205 Amor per ignem significatur. Opus. 61, c° 48. * Caritas 23. Communicatio 1. Fruitio 10, 11.
- 204 Amor est terminatio motus appetitus 3, d. 27, q. 1, 2 | 3, c. * Honor 12. Ira 52, 63, 54.
- 205 Amor est motus appetitus, quo immutatur ab appetibili, ut ei complaceat; non autem ut tendens in appetibile, quia hoc est desiderium 1-2, q. 26, 2, c. | 3^m. Desiderium 3.
- 206 Amor dicit terminationem affectus, per hoc quod informatur suo objecto 3, d. 27, q. 1, 3, c. | 1^m | d. 31, q. 2, 2, c. | Verit. q. 26, 4, c.
- 207 Amor est complacentia amantis in amatum 1-2, q. 25, 2, c. | q. 26, 1, 2, c. | q. 27, 1, c. | 1, d. 10, 3, c. | 3, d. 27, q. 1, 1, o.
- 208 Amor importat convenientiam et connaturalitatem ad amatum 1-2, q. 23, 4, c. | q. 25, 2, c. | q. 26, 1, c. | q. 27, 1, 4, c. | q. 28, 5, c. | q. 29, 1, 2, c. | q. 32, 3, 3^m | 3, d. 26, q. 1, 3, c. prin° | q. 2, art. 3, q. 2, c. | Ethic. 2, lect. 5, meo. Odium 1, 13.
- 209 Amor est passio proprie, secundum quod est in concupiscibili; communiter autem, ut est in voluntate 1-2, q. 26, 2, o. | 3, 3^m | 4^m | q. 28, 6, 1^m.
- 210 Amor gaudium, et delectatio, ut sunt in appetitu sensitivo, passiones sunt, non autem ut sunt in voluntate 1, q. 20, 1, 1^m. * Mens. 5. Relatio 45. Senectus 6. Spes. 59. Verbum 12, 32. Virtus 24, 25.
- 211 Amor ponitur pro omni passione 2-2, q. 162, 3, 4^m. * Zelus o.
- 212 Amor est prima omnium passionum 1^a q. 20, 1, c. | 1-2, q. 25, 2, o. | 3, c. fi. | q. 27, 4, c. | q. 56, 3, 1^m | q. 70, 3, c. | 2-2, q. 28, 4, c. | q. 47, 1, 1^m | q. 162, 3, 4^m | 3, d. 27, q. 1, 3, o. | Cg. 1, c° 91, 6^m | Lib° 3, c° 151, 3^m | Lib° 4, c° 19 | Verit. q. 26, 4, c. | q. 28, 4, c. | Ma. q. 11, 1, 1^m | Psal. 32, prin° | Gal. 5, lect. 6, meo | Dio. 4, lect. 9, prin° | Matth. lect. 5, fi.
- 215 Amor qui est in appetitu sensitivo, est passio quaedam 2-2, q. 27, 2, c.
- 214 Amor non est passio laesiva, sed perfectiva, nisi ratione transmutationis corporalis, vel objecti inconvenientis, scilicet peccati 1-2, q. 28, 5, o.
- 215 Amor nihil aliud est, nisi transformatio quaedam affectus in amatum 3, d. 27, q. 1, 1, c. | 2^m | 3^m | 4^m | 3, o.
- 216 Amor est habitudo concupiscibilis ad bonum, et odium est habitudo concupiscibilis ad malum 3, d. 26, q. 1, 3, c. Odium 9.
- 217 Amor non determinatur ad aliquod genus virtutis vel vitii, sed ordinatus includitur in qualibet virtute, et inordinatus in quolibet peccato 2-2, q. 125, 2, c.
- 218 Amor est naturaliter prior odio, sed sunt simul secundum rationem 1-2, q. 29, 2, o.
- 219 Amor est fortior odio, licet quandoque videatur e converso, quia odium est sensibilius, et majus odium comparatur minori amori 1-2, q. 29, 3, o.
- 220 Aliquid est causa amoris dupliciter: scilicet ut ratio, et ut via 2-2, q. 26, 2, 1^m. * Agere 6.
- 221 Nulla passio est causa omnis amoris, sed aliqua est causa aliqujus amoris 1-2, q. 27, 4, o.
- 222 Bonum est causa amoris propria, ut proprium ejus objectum 1-2, q. 27, 1, o. | 2, c. | q. 29, 1, o. | Dion. 4, lect. 12. Appetibile. Appetitus 16, 28, 29. Bonitas 61, 62, 64. Odium 9. Voluntas 25, etc. Veritas 9.
- 225 Bonum ut conformat sibi appetitum, causat amorem, ut absens concupiscentiam, et ut praesens delectationem 1^a q. 20, 1, c. | 1-2, q. 23, 4, c. | q. 26, 2, c. | q. 28, 1, 1^m | q. 30, 2, c. | 3, d. 27, q. 1, 3, 2^m | Virt. q. 4, 3, c. | Ethic. 2, lect. 5, meo. Appetitus 3. Delectatio 5, 10, 12, 31, 39, 47.
- 224 Objectum amoris est simpliciter bonum; ideo bonum augmentatum simpliciter auget amorem. Sed non est sic in audacia, quia objectum ejus est compositum ex bono et malo, et motus ejus in malo praesupponit motum spei in bonum. Ideo si addatur tantum de arduo quod excedat spem, non sequitur motus audaciae, sed minuitur 1-2, q. 45, 4, 2^m.
- 225 Novitas et absentia amati, facit perceptionem amoris, licet non semper augeat ipsum 1-2, q. 29, 3, c. | q. 35, 6, c. | q. 48, 2, 1^m | 3, d. 27, q. 1, 1, 3^m | 4, d. 49, q. 3, 2, 3^m | art. 3, q. 3, c.
- 226 Sicut ex delectatione causatur amor, sic ex tristitia odium; quia sicut movemur in amorem delectantium, sic in odium tristantium 2-2, q. 34, 6, c. | q. 36, 4, 3^m | q. 158, 7, 2^m.
- 227 Odium potest esse per accidens causa amoris, inquantum aliqui conveniunt in odio alicujus 1-2, q. 32, 4, 3^m.
- 228 Amor et odium circa idem, sunt contraria, non autem de contrariis, sed se invicem consequentia 1-2, q. 29, 2, 2^m. * Caritas 153. Contemplatio 28. Daemon 11. Divitiae 4.

AMOR

- 229 Apprehensio unitatis est causa amoris; quia si aliquid apprehenditur ut pertinens ad bene esse amantis, causat amorem concupiscentiae. Si vero ut alterum se, causat amorem amicitiae 1-2, q. 28, 1, c.
- 250 Similitudo est per se causa amoris. Sed per accidens, scilicet ut impedit proprium bonum, est causa odii 1-2, q. 27, 3, o. | q. 99, 2, c. | 3, d. 27, q. 1, 1, 3^m | q. 2, 2, 4^m | Hebdo. lect. 2, fi. c. | Opus. 69, lect. 2, fi. | Ethic. 4. Lib. 8, lect. 1, meo. Diuturnitas. Dolor 7. Fides 90. Gaudium 1. Generale 1. Julius. Liberalitas 4. Sanguis 5. Inclinatio 3. Odium 13.
- 251 Similitudo in actu, est causa amoris amicitiae; sed similitudo in potentia, est causa amoris concupiscentiae 1-2, q. 27, 3, c. * Similitudo 18. Spes 72. Tribulatio 11. Verbum 12, 32, 33, 38, 66.
- 252 Similitudo est causa amoris amicitiae, sed dissimilitudo est causa amoris concupiscentiae, et odii. Jo. 15, lect. 4, meo.
- 253 Similitudo est causa odii, et dissimilitudo est causa amoris per accidens tripliciter: scilicet ratione displicentiae propriae conditionis, ratione impedimenti, vel ratione cognitionis amoris sequentis 1-2, q. 99, 2, c. | 3, d. 27, q. 1, 1, 3^m.
- 254 Delectatio ut intenta, causat desiderium et amorem; sed in exequendo, est e converso 1-2, q. 25, 2, c. | 3 | q. 27, 4, 1^m | q. 34, 1, c. | 1^m | 3, d. 27, q. 1, 3, 2^m | Verit. q. 26, 5, 5^m.
- 255 Spes respectu ejus per quem fit possibile, causat amorem. Sed respectu boni sperati, est e converso 1-2, q. 27, 4, 3^m | q. 40, 7, o. | q. 62, 4, 3^m | q. 66, 6, 2^m | 2-2, q. 17, 8, c. | Virt. q. 4, 3, 2.
- 256 Spes causat amorem vel auget ratione delectationis, quia delectationem causat, vel ratione desiderii, quia spes desiderium fortificat 1-2, q. 27, 4, 3^m. Delectatio 38.
- 257 Amator quis propter tria: scilicet propter affabilitatem, pulchritudinem, et mansuetudinem. Opus. 61, c. 8 | 12.
- 258 Causa amoris est consanguinitas secundum triplicem gradum: scilicet ascendentium, descendentium, et collateralium. Opus. 61, c. 13.
- 259 Amor carnalis cognoscitur per frequentem familiaritatem et per nimia colloquia cum mulieribus, et dum abinvicem invite et tristes discedunt 1-2, q. 28, 5, 1^m | d. 27, q. 1, 3, 2^m | Opus. 64, c. 22.
- 260 Circa actum amoris tria sunt considerata: scilicet et praecedentia, concomitantia, et sequentia. Opus. 61, c. 2.
- 261 Amoris antecedentia, sunt cognitio et apprehensio delectabilis tripliciter: scilicet per visum, auditum, et gustum. Opus. 61, c. 2. Amor 272. Angelus 464, 465. Appetitus 5, 33, 44, etc. 56, etc. 241. Bonitas 106, 107.
- 262 Si bonus cantor amet bonum scriptorem, attenditur ibi similitudo proportionis, secundum quod uterque habet quod convenit ei secundum suam artem 1-2, q. 27, 3, 2^m. Amicitia 6.
- 263 Licet non omnes homines habeant aliquas virtutes secundum habitum completum, habent tamen eas, secundum quaedam seminalla rationis, secundum quae, qui non habet virtutem diligit virtuosum, tamquam suae naturali rationi conformem 1-2, q. 27, 3, 1^m fi.
- 264 Amari propter aliud contingit secundum quatuor genera causarum: scilicet secundum causam finalem, formalem, efficientem et materialem 2-2, q. 27, 3, c.
- 265 Amor est causa omnium passionum et affectionum 1^a q. 20, 1, c. | q. 60, primo | 1-2, q. 26, 1, 2^m | 2, 1^m | q. 27, 4, c. | q. 28, 6, 2^m | q. 41, 2, 1^m | q. 46, 1, c. | q. 48, 2, a. 1^m q. 62, 2, 3^m | q. 70, 3, c. | 2-2, q. 17, 8, c. | 2^m | q. 19, 9, 3^m | q. 162, 3, 4^m | 3, d. 27, q. 1, 3, o. | Cg. 1, c. 91, 6 | Lib. 3, c. 151, 3^m | Lib. 4, c. 19 | Ma. q. 4, 2, 12^m | q. 8, 3, 22^m | q. 10, 1, 10^m | q. 11, 1, 1^m | Virt. q. 1, 12, 9^m | q. 2, 2, c. | q. 4, 3, c. | 2 Cor. 7, meo | lect. 3, primo Affectio o. Agere 6. Avaritia 19. Beneficium 9.
- 266 Unio secundum rem amantis ad amatum, est effectus amoris 1^a q. 20, 1, 3^m | q. 60, 3, 2^m | 1-2, q. 28, 1, o. | 3, d. 27, q. 1, 1, o. | Dion. 4, lect. 10. * Castitas 10, 11. Concupiscentia 2, 3, 6, 7, 11. Conjunctio 3, etc. * Vel delectatio 48.
- 267 Amor magis unit, quam delectatio 3, d. 27, q. 1, 3, 2^m. Contemplatio 17, 23. Delectatio 30, 34, etc. 43, 48, etc. 107.
- 268 Mutua inhaesio triplex: scilicet secundum vim apprehensivam, appetitivam et redamationem, est effectus amoris 1-2, q. 28, 2, o. | q. 66, 6, c. | 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m. Hebr. 5, lect. 2, fi. Dolor. 22. Eleemosyna 6. Excessus.
- 269 Effectus amoris triplex: scilicet impulsio ad operationem, conversio ad amatum, et manifestatio sui. Dion. 4, lect. 11. Fervor o. Generale 1. Impuritas 2. Inebriari. Intimiditas. Ira 52, 53, 64. Lex 129. Liquefactio. Litigium 1.
- 270 Proprietas amoris quintuplex: scilicet unio, motus, simplicitas, per se mobile, et per se operans. Dion. 4, lect. 11.
- 271 Motum amoris tria comitantur: scilicet quantitas, qualitas et relatio, scilicet finis propter quem est. Opus. 61, c. 3.
- 272 Dilectionis duplex est quantitas: scilicet duratio, et magnitudo. Opus. 61, c. 52. * Macula 1. Manifestatio 1.
- 273 In motu amoris est triplex relatio sive finis: scilicet appetere

AMOR

- aliquid ut finem, ut quo quiesco in fine, et ut in quo delector in fine. Opus. 61, c. 3. * Misericordia 10, 13. Negligentia 9. Obsecratio.
- 254 Extasis est effectus amoris 1^a q. 20, 2, 1^m | 1-2, q. 28, 3, o. | 2-2, q. 175, 2, o. | 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m | d. 32, 1, 3^m | 4, d. 12, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | Verit. q. 13, 2, 9^m | 2 Cor. 12, lect. 1, meo. * Peccatum 140, 276, 279. Poena 90.
- 255 Amor causat tres divisiones: scilicet penetrationis, extasis, et liquefactionis 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m.
- 256 Amor facit fervere, et ebullire, idest, ferri extra se in amatum 1-2, q. 37, 2, c. | 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m. * Poenitentia 50.
- 257 Amor liquefacit, idest, facit non continere amantem intra se 1-2, q. 28, 5 | 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m. * Plato 2.
- 258 Proprii effectus amoris, sunt quatuor: scilicet liquefactio, idest mollicatio affectus, ut faciliter penetraretur ab amato: fruitio, idest delectatio: languor, idest tristitia: et fervor, idest intensum desiderium 1-2, q. 28, 5, d. | 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m. Desiderium 10.
- 259 Amor inebriat, quia ponit amantem extra se, scilicet in amatum. Psal. 22, fi. | Psal. 35, meo.
- 260 Perfectus amor congregat omnes vires in amatum, et sollicitat. Psal. 26, primo 3. * Prohibitio 2. Prudentia 9.
- 261 Amor languere facit, idest tritari de absentia amati 1-2, q. 28, 5, 1^m | 3, d. 27, q. 1, 3, 2^m. * Seraphin 3, 5.
- 262 Amor est actus, ideo vulnerat et transfigit jecur 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m. * Servitus 18. Spes 23. Tentare 5.
- 263 Amor est ratio omnis liberalis collationis 1, d. 6, 2, o. | 18, 2, o. | 3, c. * Timor 3, 6, 28, 29, 58, 64, 63.
- 264 Amor movet inferiora in superiora, ut ab eis perficiantur, et superiora in inferiorum provisionem 2-2, q. 31, 1, 1^m.
- 265 Amans agit omnia quae agit ex amore 1-2, q. 28, 6, o. | 3, d. 27, q. 1, 1, c. * Tribulatio 14. Usus 7.
- 266 Quicquid amans agit vel patitur pro amato, totum est sibi delectabile et semper magis accenditur 3, d. 27, q. 2, 1, c.
- 267 Zelus est effectus amoris 1-2, q. 28, 4, o. | Ma. q. 10, 1, 11^m. * Zelotypia.
- 268 Ex amore procedunt gaudium et tristitia, contrario modo 2-2, q. 28, 1, c. | 2 Cor. 7, lect. 3, meo.
- 269 Ex amore inordinato, procedit cupiditas inordinata 2-2, q. 125, 2, c.
- 270 Amor spiritualis ad mulieres, cito degenerat in carnalem 2-2, q. 177, 2, c. | Opus. 19, c. 9, fi. | Opus. 61, c. 52 | Opus. 64, c. 23 | 1 Tim. 4, fi.
- 271 Odium est effectus amoris 1-2, q. 28, 6, 3^m | q. 29, 2, o. | 3, c. | Cg. 4, c. 19, primo.
- 272 Cognitio est causa amoris 1-2, q. 27, 2, o. | 2-2, q. 26, 2, 1^m | d. 15, q. 4, 1, 3^m. * Amicitia 5, 38. Appetitus 5.
- 273 Oppositum videtur dicere 4, d. 50, q. 2. a. 1, q. 4, 2^m.
- 274 In his quae sunt supra hominem, amor est nobilior cognitione, sed in aliis est e converso 1^a q. 82, 3, c. | 3^m | q. 108, 6, 3^m | 1-2, q. 66, 6, 1^m | 2-2, q. 23, 6, 1^m | q. 27, 4, 2^m | 3, d. 27, q. 1, 4, c. fi. | 6^m | 8^m | Verit. q. 22, 11, c. | 3^m | 17^m.
- 275 Cognitio et amor sui est prior via generationis, quam amor alterius, etiam Dei, non autem major 3, d. 29, 3, 3^m.
- 276 Amor est altior cognitione in movendo, sed in attingendo est e converso 1-2, q. 3, 4, 4^m | 3, d. 27, q. 1, 4, o. Cognitio 5, 3, intellectus 207.
- 277 Cognitio perficitur per hoc quod cognitum est in cognoscente, sed amor, secundum quod amans trahitur ad amatum 1^a q. 16, 1, c. | q. 19, 3, 6^m | 6, 2^m | q. 59, 2, c. | 3, 2^m | q. 60, 2, c. | q. 78, 1, c. | 3^m | q. 81, 1, c. | q. 82, 3, c. | q. 108, 6, 3^m | 1-2, q. 15, 1, 3^m | q. 22, 2, c. | q. 40, 2, c. | q. 66, 6, 1^m | q. 86, 1, 2^m | 2-2, q. 23, 6, 1^m | q. 26, 1, 2^m | q. 27, 4, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, 4^m | 5, 4^m | d. 27, q. 1, 4, c. | 10^m | 13^m | q. 3, 3, 2^m | d. 32, 4, 3^m | Ma. q. 6, 13^m | Virt. q. 1, 9, c. meo | Opus. 53 | Ethic. 2, lect. 5, primo. Appetitus 7. * Cognitio 5, 53. Contemplatio 17, 27. Damnatio 35. Intellectus 212. Amor 18.
- 278 Quod cognoscitur tantum in alio, potest amari in seipso 3, d. 27, q. 3, 1, 2^m. * Daemon 21, 89. Falsitas 19.
- 279 Aliquid perfecte amatur, quod non perfecte cognoscitur 1-2, q. 27, 2, 2^m | 2-2, q. 27, 4, 1^m | Virt. q. 2, 4, 1^m.
- 280 Nihil amatur, nisi cognitum 1-2, q. 3, 4, 4^m | q. 27, 2, c. | 4, 1^m | 3, d. 27, q. 3, 1, 2^m. * Filiatio 34.
- 281 Deus per essentiam visus, necessarius amatur; sed per effectus cognitus potest odiri 1^a q. 60, 5, 5^m | 2-2, q. 34, 1, o.
- 282 Amor proprie est tantum in cognoscentibus, sed large convenit aliquibus quibus nullo modo convenit cognitio 3, d. 27, q. 1, 4, 13^m | Cg. 1, c. 72, 2^m | 77, fi. Meritum 97. Princeps 11. Raptus 8. Uxor 2. Veritas 57, 58. Virtus 24, 25. Voluntas 32.
- 283 Subjectum amoris sensibilis, est concupiscibilis, intellectualis vero est voluntas 1^a q. 82, 5, 1^m | 1-2, q. 23, 1, 2, c. | q. 26, 1, o. | 2, 2^m | 3, d. 26, q. 1, 2, c. fi. | 27, q. 1, 2, o. | Ma. q. 8, 3, 9^m | Anima 3, lect. 4, fi. * Anima 3.
- 284 Amor secundum perfectam rationem, est tantum habiti 2, d. 1, q. 2, 1, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | q. 2, a. 3, q. 2, c. | d. 27, q. 1, 1, 2^m.

ANALOGIA

- 285 Amor in multos divisus, secundum eandem rationem, diminuitur, non autem secundum diversam. Ma. q. 7, 2, 12. Beatitudo 106. Gratia 23.
- 286 Amor mundanus semper est malus 2-2, q. 19, 3, c. 2 Cor. 7, lect. 3, meo. Magnificencia 2. Malum 21. Papa 10. Pulchritudo 8. Relatio 45. Verbum 12, 32, 33, 38, 66. Veritas 58. Virtus 21, 25.
- 287 Amor mercenarius, est semper malus 2-2, q. 19, 4, 3^m | 3, d. 31, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m. * Odium 1.
- 288 Amor est pondus animae. Mat. 25, primo.
- Amovere. Confessio 93. Deprecatio 1. Deputatio 2.
- Amphora. Admixtio.
- Amplexus, oscula, tactus, et hujusmodi ex libidine, sunt peccata mortalia, non autem secundum se, scilicet vel propter consuetudinem patriae, vel propter aliquam necessitatem, aut rationabilem causam 2-2, q. 154, 4, o. | Verit. q. 15, 4, c. | Ma. q. 15, 2, 18^m | Eph. 5, lect. 2, fi. * Religio 26.
- Ampliatio. Termini significantes actum animae, ampliant ad omne tempus 3, d. 7, q. 3, 1, 4^m. * Anima 256. Audacia 20. Campsoria 9. Corona 1. Delectatio 49. Judicium 2. Latere. Magnificencia 3. Posse 6. Spes 35.
- Amplior. Amicitia 39. Angelus 494. Augmentum 15. Baptismus 165. Consilium 7. Corona 1. Costa 7. Deus 199. Fornicatio 17. Gratia 40; etc. Officium 16. Putrefactio 2. Usura o.
- Amputare. Amazones 2. Detruncatum. Marcus 1. Mutilatio.
- Amplum. Magnificencia 3.
- Anachoreta. Religio 103. Solitudo. Solitarius o.
- Anadochus suscipit baptizatum docendum 4, d. 6, q. 2, art. 2, q. 3, o. | d. 42, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m. * Amor 128. Baptismus L. Catechismus 7, 8. Cognatio 4, etc. Baptismus 144.
- Anagogicus. Sensus 37, etc.
- 1 ANALOGIA entis, duplex, scilicet respectu Dei et creaturae: alia respectu substantiae, et accidentis. Opus. 42, c^o 1. Ens 32, 34.
- 2 Analogia duplex: scilicet secundum quod aliqua participant aliquid, secundum prius et posterius, vel secundum quod unum imitatur alterum. Secunda est in divinis, non autem prima 1^a q. 13, 5, c. | 1, prol. 2, 2^m | d. 35, 4, c. | Cg. 1, c^o 34 | Po^a q. 7, 7, c. fi. Animal 7, 8. Attributa 23. Bonitas 56. Commune 13, 14. Deus 129. Ut Accipere 5. Adoratio 3. Agens 1, 10, 12, 29, 30, 48, 88, 99, 100. * Amor 1. Angelus 2, 63, 196.
- 5 Analogia duplex: scilicet duorum ad unum tertium et unius ad alterum. In prima oportet esse aliquid prius duobus, non autem in secunda, quae quidem est in Deo, quo nihil est prius, non autem prima. Po^a q. 7, 7, c. fi.
- 4 Analogia duplex: scilicet secundum determinatam habitudinem proportionis, et secundum proportionalitatem: secunda est in divinis, non autem prima. Verit. q. 2, 11, c. | 6^m.
- 5 Analogia duplex: scilicet duorum ad unum et duorum ad duo. Meta. 5, lect. 8, fi. 4.
- 6 Analogia triplex: scilicet secundum intentionem tantum, secundum esse tantum, et secundum utrumque 1, d. 19, q. 5, 2, 1^m | d. 35, 4, c.
- 7 In analogis prius dicitur dupliciter: scilicet secundum rem, et secundum impositionem nominis 1^a q. 13, 6, o. | q. 33, 2, 4^m | 1, d. 25, 2, 3^m | Cg. 1, c^o 34 | Verit. q. 4, 1, c. | 8^m | Ma. q. 1, 5, 19^m | Opus. 3, c^o 27 | Eph. 3, lect. 4, meo | Meta. 5, lect. 5, fi. 3.
- 8 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 2, 11, 8^m | Anima 2, lect. 2.
- 9 Analogum non est prius analogatis, quando tota ejus ratio salvatur in uno, sicut ratio entis in Deo, non autem in substantia. Po^a q. 7, 7, c. fi. | Opus. 42, c^o 1. * Causa 34, etc. Christus 206. Diversitas 7, 8.
- 10 Omnia dicta de Deo et creatura, dicuntur analogice, non autem univoce, nec pure aequivoce 1^a q. 3, 6, 1^m | q. 13, 5, 6, 1^a, o. | q. 25, 2, 2^m | q. 29, 4, 4^m | q. 32, 1, 1, 2^m fi. | 1, prol. 2, 2^m | d. 8, q. 4, 2, 1^m | d. 19, q. 5, 2, 1^m | d. 22, 3, 4 | d. 24, q. 1, 1, 4^m | d. 25, 2, c. | d. 34, q. 2, c. | d. 35, 4, o. | 2, d. 2, 4, 1, 1, 3^m 3, d. 10, L. fi. | Cg. 1, c^o 32, 33, 34 | Verit. q. 2, 11, o. | Po^a q. 7, 3, 6^m | 4, 3^m | 7, o. | Opus. 3, c^o 27. * Divisio 13, 14, etc. Enuntiatio 3. Ut Ens 22, 23.
- 11 Ratio analogi est una, abstracta a quolibet suorum analogatorum 1, d. 25, 2, 5^m. * Aequivoca 3, 4, 5, etc.
- 12 Quae sunt unius rationis analogicae, cadunt sub una distributione. Po^a q. 2, 5, 6^m.
- 13 Analogum est medium inter univocum et aequivocum 1^a q. 13, 5, 10, c. | 1, d. 21, q. 1, 1, fi. | 2, d. 42, q. 1, 3, c. | Ethic. lect. 7, fi. 1 | Meta. 4, lect. 1, meo | Lib^o 11, lect. 3, meo. * Aeternitas 38. Forma 72, 83, 93. Nomen 38. Pater 1, 5.
- 14 Analogata dicuntur ad unum numero, et non secundum rationem tantum, sicut univocum 1-2, q. 20, 3, 3^m | Meta. 4, lect. 1, meo. Peccatum 20. Persona 18, 19. Praedestinatio 47. Principium 9, 10, 15. Sacramentum 136.
- 15 Analogum est tantum in uno analogato secundum propriam rationem, univocum autem est in quolibet 1^a q. 16, 6, c. | 1-2, q. 20, 4, c. | 3^m.
- 16 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 20, 3, c. | 1, d. 19, q. 5, 2, 1^m.

S. Th. Opera omnia. Index.

ANGELUS

- 17 Omnia analogata necessario dicuntur per respectum ad unum primum 1^a q. 13, 6, c. | 10, c. | 1, d. 31, q. 2, 2^m.
- 18 Omne analogum simpliciter et per se dictum, intelligitur de eo de quo proprius dicitur 1, d. 9, q. 1, 1, 2^m | Pietas lect. 5, fi.
- 19 Immo intelligitur de eo de quo dicitur per posterius. Verit. q. 7, 5, 3^m. * Substantia 8. Unio 1. Veritas 12. Virtus 172. Votum 13.
- 20 Primum in analogis, oportet poni in definitione omnium aliorum 1^a q. 13, 6, c. | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | Cg. 1, c^o 32, 6^m.
- 21 Immo hoc verum est tantum in analogia secundum determinatam habitudinem. Verit. q. 2, 11, 6^m.
- 22 Immo scientia Dei, est primum, de quo scientia dicitur analogice, et tamen non ponitur in definitione scientiae nostrae, quia definitio non esset per notius, nec e converso, cum scientia Dei non definiatur, sicut nec ipse Deus, ut habetur locis secundo allegatis.
- Ananias. Correptio 15.
- Anathema, graecum est nomen, et dicitur omne separatum a communi usu. Rom. 9, lect. 1, meo | 1^a Cor. 12, lect. 1, meo Gal. lect. 2, meo. Separatio 4.
- Anaxagoras fuit occisus ab Atheniensibus, propter veritatem. Spiritu. 6, o. | Anima. 8, 3^m | Quol. 12, 9, c. * Aristoteles 1. Forma 3, 101. Mundus 30. Plato 7. Socrates 3, 4. Thales o.
- Anaximander. Diogenes.
- Anaximenes. Diogenes.
- Ancilla dupliciter potest intelligi quod possit concupisci: scilicet ad delectationem et concubitum, sic pertinet ad sextum praeceptum: alio modo ad dominium, et sic pertinet ad septimum: secundum est licitum non autem primum 3, d. 40. L. * Abraham 11, 12. Concubinatus 5. Costa 4. Haereditas 2. Jacob 11.
- Andragathia, idest strenuitas, est virtus viri, communicabilium operum adinventiva et pars fortitudinis potentialis, pertinens ad liberalitatem, vel potius ad magnificenciam, licet magis conveniat cum iustitia ratione materiae 1-2, q. 128, 6^m fi. | 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 4, c. | 3^m.
- Andreas fuit primus christianus, sicut Stephanus primus martyr post Christum. Jo. lect. 15, meo. Praedicator 8.
- Andronicus. Iustitia 22. Modestia 6. Perseverantia 1.
- An est. Baptismus 54. Cognitio 3, 11, 21. Deus 6, etc. Ens 5. Esse 84. Excommunicatio 33. Juramentum 30. Matrimonium 103. Quaestio 1. Quid est. Quod quid est. Raptus 14. Scientia 54, 55. Usura 168.
- Angelicus. Abstractio 9. Angelus o. Comparatio 3. Vita 36.
- 1 ANGELUS. Necesse est angelos esse 1^a q. 50, 1, o. | Cg. 2, c^o 46 | 91 | Po^a q. 6, 6, c. | Ma. q. 16, 1, c. | Spiritu. 5, o. | Opus. 3, c^o 71. * Aeternitas 36. Assumere 14, 15. Defectus 1. Deus 392, 403.
- 2 In esse angeli non est prius et posterius 2, d. 2, q. 1, 1, c. | Quol. 10, 4, o.
- 5 Angeli non fuerunt ante mundum, idest ante corpora 1^a q. 61, 2, 3, o. | q. 102, 2, 1^m | 4, 1^m | 2, d. 2, q. 1, 3, o. | Po^a q. 3, 18, o.
- 4 Immo angeli dicuntur semper fuisse Po^a q. 3, 18, 20^m. Et sicut Angelus 5.
- 5 Angeli dicuntur semper fuisse, non quia ab aeterno fuerunt, sed quia omni tempore fuerunt, quia quodcumque fuit tempus, fuerunt angeli. Et per hunc etiam modum, creaturae corporales semper fuerunt. Unde non dicuntur creaturae in principio temporis esse creatae, quasi principium temporis creationis sit mensura, sed quia simul cum tempore caelum et terra creata sunt 1^a q. 46, 3, 1^m | Po^a q. 3, 18, 2^m. Haeresis 124.
- 6 Angeli potuerunt esse ante mundum 1^a q. 61, 3, o. | 14, 1^m | 2, d. 2, q. 1, 3, o. | Po^a q. 3, 19, o.
- 7 Esse angeli non est infinitum, licet angeli sint penitus a materia separati, secundum esse 2, d. 2, q. 1, 1, 6^m | Quol. 10, 4, 2^m | 3^m | Opus. 53.
- Immo esse angeli est infinitum 1^a q. 7, 2, o. | q. 50, 2, 4^m | q. 52, 2, c. | 2, d. 18, q. 2, 2, 2^m. Et sicut Angelus 9, 10.
- 9 Esse Angeli non est infinitum privative, modo quanti, sed negative, non simpliciter, sed respectu termini durationis quo caret 2, d. 2, q. 1, 1, 6^m | Quol. 10, 4, 2^m | 3^m | Opus. 53, 27^m.
- 10 Esse angeli est infinitum secundum quid, inquantum non est in materia, non autem simpliciter, quia finitur per essentiam a qua est 1^a q. 7, 2, o. | q. 50, 2, 4^m | q. 52, 2, c. | 1, d. 43, q. 1, 2, c. | 4^m | 2, d. 18, q. 2, 2, 2^m | 3, d. 13, q. 1, art. 2, q. 2, c. | Verit. q. 20, 4, 1^m meo. Po^a q. 6, 3, 9^m | Ma. q. 16, 9, 8^m | Spiritu. 1, 15^m | 6, 8^m | Quol. 10, 4, 2^m | Opus. 10, art. 15 | Opus. 11, a. 5, 7. Opus. 30, lect. 9. Opus. 32 | Opus. 53, 27^m. Ente 6, primo.
- 11 Esse angeli est accidens 1^a q. 50, 2, 3^m | q. 61, 1, c. | Opus. 72, q. 14.
- 12 Oppositum videtur dicere 1^a q. 77, 1, o.
- 13 Esse angeli non ejus essentia 1^a q. 12, 4, c. | q. 47, 1, c. | q. 50, 2, 3^m | q. 61, 1, c. | 2, d. 2, q. 1, 1, c. | 7^m | Cg. 2, c^o 52 | Lib^o 3, c^o 49, 5^m | Verit. q. 20, 4, 1^m meo. Po^a q. 7, 4, c. Anima 17, 10^m | Quol. 2, 3, 4, o. Ente 5, fi. | c^o 6, primo. * Infinitum 20.
- 14 Esse angeli, non est suum intelligere 1^a q. 5, 4, 2, o. | 3, c. | Cg. 4, c^o 11, primo | Po^a q. 10, 1, 5^m.

ANGELUS

- 15 Esse angeli, non est ejus operatio 1^a q. 54, 2, o. | 3, c. | Po^a q. 10, 1, 5^m. * Judaei 22. Theologia 19. Vita 3^a, 36, 58.
- 16 Angelus non est nec operatur intra essentiam alterius angeli 1, d. 37, q. 3, 3, 1^m.
- 17 Angeli sunt creati a Deo 1^a q. 61, 1, o. | Quol. 3, 6, c. | Opus. 1, c^o 35 | Opus. 3, c^o 75. | Opus. 15, c^o 3, 9, 17. * Adam 90.
- 18 Angeli sunt creati immediate a Deo 1^a q. 45, 5, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | d. 3, q. 1, 3, 2^m | d. 17, q. 1, 2, 4^m | d. 18, q. 2, 2, c. | Cg. 2, c^o 22, 1^m | 42, 3^m | Lib^o 3, c^o 99, 3^m | Lib^o 4, c^o 7, 14^m | Po^a q. 3, 4, c. | q. 5, 1, c. fi. | Opus. 1, c^o 35 | Opus. 3, c^o 95 | Opus. 15, c^o 10, 11 | Col. lect. 4, me^o. * Anima 14, 152, 155, 156, 157. Caelum 45. Ilacresis 31, 41, 48, 49.
- 19 Angeli fuerunt creati in caelo empyreo 1^a q. 61, 4, o. | q. 102, 2, 1^m | 1, 1^m | 2, d. 6, 3, c. | Opus. 15, c^o 17, fi.
- 20 Angeli non sunt facti propter motum corporalium 1^a q. 50, 3, 3^m | 2, d. 3, q. 1, 3, 4^m.
- 21 Angeli non sunt facti propter hominem principaliter 2, d. 1, q. 2, 3, 3^m. * Miraculum 37, 56.
- 22 Angeli fuerunt creati in gratia 1^a q. 62, 3, o. | q. 63, 5, 4^m | 6, c. | q. 67, 4, 1^m | q. 95, 1, 3^m | q. 106, 1, c. | 2-2, q. 5, 1, c. | 2, d. 4, 3, o. | d. 5, q. 2, 2, c. | d. 29, 2, 2^m | Po^a q. 4, 1, 28^m | Ma. q. 2, 12, 9^m | q. 4, 2, 17^m | Quol. 9, 8, o.
- 23 Angeli sunt creati in beatitudine imperfecta 1^a q. 62, 1, o. | q. 67, 4, 4^m | 2, d. 4, 1, o. | Quol. 9, 8, c.
- 24 Deus immediate producit in omnibus ordinibus angelorum vitam naturae, gratiae et gloriae, sed mediate movet eos in executione officiorum suorum 2, d. 9, 1, 3^m. * Naturale 17. Plato 8.
- 25 Angelus non est creatus malus 1^a q. 67, 4, 4^m | 2, d. 3, q. 2, 1, c. | d. 32, q. 2, 1, 2^m | Quol. 9, 8, c. | Opus. 15, c^o 19 | Job 4.
- 26 Angelus est forma subsistens 1^a q. 50, 3, c. | q. 56, 1, c. fi. | 2, 3^m | q. 75, 7, c. | 3^a q. 77, 2, c. fi. | 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, 3^m | Cg. 2, c^o 51 | 51, fi. | 55, 2^m | 6^m | 91, 1^m | Po^a q. 5, 8, c. | q. 6, 6, 4^m | q. 7, 4, c. | q. 9, 1, c. | 3, 5^m | Spiritu. 1, 1^m 2^m 3^m | 2, c. prin^o | 8, c. | 3^m | Anima 17, c. | 5^m | 10^m | Quol. 3, 6, c. | Quol. 9, 6, c. | Opus. 3, c^o 74 | Meta. 7, lect. 11, fi. * Abraham 23. Adam 12, etc. Anima 321, etc. Beatitudo 59, 60.
- 27 Substantia angeli est forma et actus; ideo convenit ei secundum quod est, esse bonum, non autem compositis ex materia et forma, sed secundum aliquid sui, idest secundum formam. Cg. 3, c^o 20, 3^m. * Defectus 1. Deus 32. Forma 9, 10. Generatio 1. Gloria 22.
- 28 Angeli sunt partes universi ejusdem, cum creatura corporali, non autem Deus, sed est supra totum universum 1, q. 61, 3, 4, o. * Ente 6, me^o. Imago 20, etc.
- 29 Quilibet angelus est in genere substantiae 1^a q. 88, 2, 4^m | 2, d. 3, q. 1, 5, o. | Opus. 30, lect. 9 | Opus. 42, c^o 3, fi. | 4 | 3.
- 30 In angelis genus et differentia sumuntur ab eodem, scilicet ab essentia, sed diversimode 1^m q. 50, 2, 1^m | 1, d. 26, q. 1, 1, 6^m | 2, d. 3, q. 1, 5, o. | Cg. 2, c^o 95 | Spiritu. 1, 21^m | Opus. 42, c^o 4, fi. | 5. Ente 6, me^o.
- 31 In angelis idem est essentia, et id quod est 1^a q. 3, 3, c. | q. 39, 1, c. | 1, d. 8, 9, 5, 2, c. | 2, d. 3, q. 1, 1, c.
- 32 In substantiis separatis a materia, idest in angelis, idem est suppositum et natura secundum rem, licet differant secundum rationem 1^a q. 3, 3, c. | 1, d. 25, 1, 3^m | 3, d. 5, q. 1, 3, c. | Cg. 4, c^o 55, 4^m | Po^a q. 7, 4, c. | q. 9, 1, c. | 3, 4^m | Spiritu. 5, 9^m | Ente 5, fi. | Opus. 32, lect. 6 | Opus. 37, c^o 4 | Met. 7, lect. 11, fi. | Lib^o 8, lect. 3, prin^o 3 | Lib^o 9, lect. fi. me^o | Anima 5, lect. 8.
- 33 Oppositum videtur dicere 3^a q. 17, 1, c. | 1, d. 5, 1, c. | d. 34, q. 1, 1, c. | Unio. 1, c. prin^o | 3, 11^m | Quol. 2, 4, o.
- 34 Angelus est totaliter intellectualis naturae, ideo oportet quod omnis ejus actio sit secundum intellectum. Quandoque tamen intellectuales creaturae quae sunt angeli, distinguuntur a rationalibus, quandoque autem sub rationalibus comprehenduntur 1^a q. 62, 3 | 2, q. 83, 10, 2^m | Quol. 6, 2, c. * Maria 2. Metaphysica 1, 9, etc. Mutabile 5. Origenes 1, 6.
- 35 Essentia angeli comparatur ad intellectum ejus, sicut actus ad potentiam. Verit. q. 8, 6, 2^m. * Ratio 2, 3. Rationale 1, 2. Scientia 115.
- 36 Intellectus angeli, non est ejus essentia 1^a q. 54, 3, o. | q. 77, 1, c. | q. 79, 1, o. * Similitudo 11, 12. Immo angelus secundum Dionysium dicitur intellectus et mens 1^a q. 54, 3, 1^m.
- 37 Intelligere angeli, non est ejus essentia 1^a q. 54, 1, o. * Synderesis 4. Subalternum. Theologia 19.
- 38 Essentia angeli, individuatur se ipsa 1^a q. 3, 2, 4^m | 3, c. | q. 13, 9, c. | 3^a q. 77, 2, c. | 2, d. 3, q. 1, 2, o. | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | Ma. q. 16, 1, 18^m | Spiritu. 5, 8^m | 9^m | 8, 4^m | 13^m | Quol. 2, 4, 1^m | Causis, lect. 9, fi. | Met. 8, lect. 3, prin^o 3.
- 39 Essentia angeli non est proprie, sed large exemplar rerum materialium. Verit. q. 8, 8, 1^m.
- 40 Angelus est indivisibilis in essentia, non autem secundum virtutem, idest secundum objecta, et secundum intensionem et remissionem actus 1^a q. 53, 1, 1^m | 3, 3^m | 2, d. 7, q. 1, 2, c.

ANGELUS

- 41 In angelis est compositio ex esse et essentia 1^a q. 50, 2, 3^m | q. 75, 5, 4^m | q. 88, 2, 4^m | 1, d. 8, q. 5, 2, c. | d. 9, 6, c. fi. | d. 10, 2, c. | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | Cg. 2, c^o 53 | Po^a q. 7, 4, c. | Spiritu. 1, c. fi. | 1^m | Anima. 6, c. fi. | Quol. 2, 3, o. | 4, c. | Trin. 20, 4^m. Ente 5, fi. | 6, me^o | Opus. 32 | Opus. 37, c^o 4 | Causis, lect. 4 | Phy. 8, lect. 21, me^o. * Accidens 110.
- 42 In angelis non sunt partes essentiae, sed sunt partes secundum potentiam, inquantum intellectus eorum per plures species perficitur et eorum voluntas se habet ad plura, ut partialitas non referatur ad substantiam angeli, sed ad virtutem ejus vel ad locum 1^a q. 53, 1, 1^m fi. | 1-2, q. 50, 6, 3^m.
- 43 In angelis est compositio ex quo est, idest ex esse, et quod est 1^a q. 50, 2, 3^m | q. 75, 5, 4^m | 1, d. 8, q. 5, 2, c. | 2, d. 1, q. 1, 1, c. fi. | d. 3, q. 1, 1, c. | q. 3, 1, 4^m | d. 17, q. 1, 2, c. | d. 32, q. 2, 3, c. | Cg. 2, c^o 52, 53, 54 | Po^a q. 7, 4, c. | Quol. 3, 20, c. | Quol. 7, 7, o. | Quol. 9, 6, c. fi. | Trin. 21, 4^m. Ente 5, me^o.
- 44 Angelus componitur ex actu et potentia 1^a q. 47, 1, c. | q. 50, 2, 3^m | q. 75, 5, 4^m | 1-2, q. 50, 6, c. | 1, d. 8, q. 5, 2, c. fi. | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | 4^m | Cg. 2, c^o 53 | Spiritu. 1, me^o | 1^m | 17^m | Anima. 6, c. fi. | 1^m | 2^m | Quol. 3, 20, c. | Quol. 7, 7, o. | Quol. 9, 6, c. fi. Ente 5, fi. | Opus. 42, c^o 3, 4, 5 | Phil. 8, lect. 21, me^o.
- 45 In angelis est tantum una compositio actus et potentiae, scilicet ex esse et essentia, quae etiam dicitur ex quo est et quod est, sed in compositis ex materia et forma est haec compositio et substantiae. Cg. 2, c^o 54.
- 46 Quanto angelus est superior, tanto minus habet de potentialitate 1, 2, q. 50, 6, c. | Quol. 3, 7, c.
- 47 In angelis non est materia proprie 1^a q. 50, 2, o. | q. 61, 3, 3^m | q. 85, 1, c. | 1, d. 8, q. 5, o. | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | d. 12, 5, c. | d. 17, q. 1, 2, c. | 4^m | d. 32, q. 2, 3, c. | Cg. 2, c^o 22, 1^m | 50 | 51 | 55, 1^m | 91, 2^m | 92, 4 | Po^a q. 5, 8, c. | q. 6, 6, 4^m | q. 9, 1, c. | Spiritu. 1, o. | 8, c. | 9, 2^m | Anima. 17, 10^m | Quol. 3, 6, 20, c. | Quol. 7, 7, o. | Quol. 11, 4, 1^m | Quol. 9, 6, o. | Trin. 21, 4^m. Ente 5, me^o | Opus. 3, c. 75 | 95 | Opus. 15, c. 3, 6, 7, 8, 18 | Opus. 30, lect. 6, 9 | Opus. 42, c^o 4, 5 | Causis, lect. 4.
- 48 In angelis est compositio subjecti et accidentis 1^a q. 50, 6, o. | Verit. q. 20, 2, 4^m | Po^a q. 7, 4, c. | Spiritu. 1, 1^m | 22^m | Anima. 6, 1^m | 3^m | Quol. 2, 4, o. | Quol. 7, 7, o. | Quol. 9, 6, c. fi. Accidens 68, 110. Deus 32.
- 49 Unus angelus est simplicior alio angelo 2, d. 2, q. 1, 2, c. fi. | 3^m | d. 3, q. 3, 2, c. fi. | Quol. 5, 7, c.
- 50 Quilibet angelus differt specie, ab alio angelo 1^a q. 10, 6, c. fi. | q. 47, 2, c. | q. 50, 4, o. | q. 62, 6, 3^m | q. 75, 7, c. | q. 76, 2, 1^m | 3^a q. 69, 8, 3^m | 2, d. 3, q. 1, 3, 3^m | 4, o. | d. 9, 3, 2^m | 5, c. | d. 17, q. 2, 1, 5^m | 2, c. | d. 32, q. 2, 3, c. | 4, d. 4, q. 2, art. 3, q. 3, 1^m | d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, 3^m | d. 21, q. 2, art. 1, q. 2, 4^m | Cg. 2, c^o 94, fi. | 92, 4^m | 93, 2^m | Verit. q. 8, 7, c. fi. | Po^a q. 3, 10, c. | Ma. q. 16, 1, 18^m | Spiritu. 1, 19^m | 8, o. | Anima. 3, 6^m | 7^m | 7, c. | Ente 5, me^o | c^o 6, fi. | Opus. 32 | Met. 12, lect. 10, fi. | Anima. 3, lect. 8. Anima 79. Forma 33. Frui 11, 12, 13. Subalternum.
- 51 Impossibile est esse duos angelos unius speciei, quia omnes angeli differunt specie, secundum diversos gradus naturae intellectivae 1^a q. 50, 4, c. | 4^m.
- 52 Immo Deus posset facere alium angelum perfectiorem primo angelo qui nunc primus est, et esset alterius speciei a primo: qui tamen primus non variaret speciem, quia simpliciter loquendo qualibet re a se facta, potest Deus facere meliorem 1^a q. 25, 6, c. fi. Et sicut Deus 413, 417, 418.
- 53 Bonum speciei praeponderat bono individui. Unde multo melius est, quod multiplicentur species in angelis, quam quod multiplicentur individua in una specie 1^a q. 50, 4, 3^m.
- 54 Perfectio naturae angelicae requirit multiplicationem specierum, non autem multiplicationem individuum in una specie 1^a q. 50, 4, 4^m.
- 55 Differentiae angelorum, ut multi tenent, sumuntur secundum diversos gradus potentialitatis 1^a q. 4, o. | q. 56, 2, 1^m | 1-2, q. 50, 6, c. | 2, d. 3, q. 1, 3, c. | d. 9, 5, c. | Cg. 2, c^o 95 | Verit. q. 8, 7, c. fi. | Spiritu 8, c. me^o | Anima 7, c. fi. | Quol. 9, 6, 3^m | Opus. 1, c^o 25 | Opus. 3, c^o 77 | lect. 9 | Opus. 42, c^o 5 | Opus. 72, q. 8 | Causis, lect. 5. Ente c^o 5, fi. | c^o 6, fi.
- 56 Immo multiplicatio individuum ejusdem speciei, innuitur fieri posse per aliquam potentiam, quae non sit potentia materiae: quae quamvis possit reperiri sine materia ut in angelis, tamen secundum eam non fit multiplicatio individuum in eadem specie, cum tot sint species quot individua in eis, differentia existente tantum secundum diversos gradus perfectionis 1^a q. 56, 2, 1^m fi.
- 57 Hoc ideo dicitur est, quia nondum inventum erat aliquid ad ostendendum potentiam non multiplicare individua in eadem specie, quod tamen multi tenebant. Sed differentia eorum sumitur secundum diversos gradus naturae intellectivae, vel secundum diversos gradus perfectionis secundum recessum a potentialitate, et secundum accessum ad actum purum 1^a q. 50, 4, 1^m | q. 57, 2, 5^m | Opus. 3, lect. 4. | Opus. 72, q. 8.

ANGELUS

- 58 Si tamen angelus haberet materiam, nec sic possent esse plures angeli unius speciei 1^a q. 50, 4, c. | Opus. 72, q. 8.
- 59 Esse angeli, dupliciter differt ab esse Dei; quia non stat per se, et est ab alio 2, d. 2, q. 1, 1, c. fi.
- 60 Angelus et anima, differunt specie 1^a q. 75, 7, o. | 2, d. 3, q. 1, 6, o. | d. 17, q. 3, 1, o. | Cg. 2, c^o 94 | 95, fi. | Lib^o 4, c^o 32, 1^m | Spiritu. 2, 12^m | 8, 3^m | Anima. 7, o. Anima 322. Origenes 6.
- 61 Differentiae septem, inter angelos et animam rationalem: scilicet per esse unibile corpori et non unibile, per esse rationale et intellectuale, per habere intellectum possibilem respectu superiorum tantum, et respectu superiorum et inferiorum: per habere vertibilitatem immutabilem et mutabilem, per habere virtutem interpretativam sine voce et cum voce per habere esse altius et minus nobile, et per individuari ex se, et ex unione ad corpus 2, d. 3, q. 1, 6, c. | d. 17, q. 2, 2, 5^m.
- 62 Angelus est simpliciter nobilior homine, sed secundum quid est e converso 1^a q. 93, 3, o. | q. 96, 1, 1^m | 2, c. | q. 108, 2, 3^m | q. 112, 1, 4^m | 1-2, q. 5, 1, 3^m | 2-2, q. 172, 2, c. | 1, d. 3. L. 1 | 2, d. 1, q. 2, 3, 3^m | d. 3, q. 1, 2, c. | d. 9, 8, 2^m | 3^m | d. 11, q. 2, 4, 2^m | d. 16, 3, o. | d. 25, 4, c. | 3, d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, c. | q. 2, 1^m | Cg. 4, c^o 55, 4^m | 21^m | Spiritu. 2, 11^m | Psal. 8, me^o | Hebr. 1, lect. 3, o. | c^o 2, lect. 1, prin^o.
- 63 Angeli conveniunt cum substantiis materialibus in genere logico, non autem in genere physico 1^a q. 83, 2, 4^m | Ethic. 6, lect. 6, me^o.
- 64 Angeli et corpora non habent principia eadem, nisi secundum intentionem 2, d. 3, q. 1, 1, 2^m | Opus. 4, c^o 4, 5, 6.
- 65 Angeli non habent corpora naturaliter sibi unita 1^a q. 51, 1, o. | q. 54, 5, c. | 1^m | q. 110, 2, 1^m | 3, 3^m | q. 115, 5, c. | q. 117, 4, 1^m | q. 118, 3, c. | 2, d. 8, 1, o. | L. 2, me^o | 4, d. 44, q. 3, a. 3, q. 3, c. 90, 91, 96, 1^m fi. | L. fi. | Cg. 2, c^o 49 | 90 | 91 | 96 1^m | Lib^o 4, c. 32, 1^m | Po^a q. 6, 6, o. | Ma. q. 16, 1, o. | Spiritu. 5, o. | Quol. 9, 6, c. | Opus. 3, c^o 211, | 221 | Opus. 15, c^o 18 | Job 4, fi. Transfiguratio 3. Origenes 1.
- 66 Angeli possunt assumere corpora 1^m q. 51, 2, o. | 2, d. 8, 2, o. | Po^a q. 6, 7, o. Abraham 23, 24. Comedere 2.
- 67 Angelus potest assumere corpus ex quolibet elemento, et ex multis commixtis. Po^a q. 6, 7, 7^m. Corpus 47.
- 68 Angelus assumit corpus propria virtute 2, d. 8, 2, 2^m.
- 69 Immo angelus assumit corpus virtute divina 1^a q. 51, 2, 2^m | 3^m.
- 70 Virtus angeli non impeditur per corpus assumptum 2, d. 8, 2, 3^m.
- 71 Angelus non indiget corpore assumpto propter se, sed propter nos 1^a q. 51, 2, 1^m | 2, d. 8, 2, 3^m | 3, 6^m | Spiritu. 5, 3^m.
- 72 Non omne corpus motum ab angelo, assumptum est ab eo, sed tantum quod repraesentat eum 1^a q. 51, 2, 2^m | 2, d. 8, 2, c. | 4^m | 3, c. | Po^a q. 6, 7, 1^m.
- 73 Corpus assumptum, non unitur angelo ut formae, sed ut motori repraesentato 1^a q. 51, 2, 2^m | 2, d. 8, 2, 3, o. | Po^a q. 6, 7, o. | Ma. q. 16, 1, 11^m.
- 74 Angelus movetur per accidens in corpore assumpto, non autem in aliis 1^a q. 51, 3, 3^m | 1, d. 37, q. 4, 1, 4^m | 2, d. 8, art. 4, q. 4, c. fi.
- 75 Angelum oportet uniri corpori circa quod operatur, non autem animam suo objecto 1, d. 15, q. 5, 3^m | 4^m. Haeresis 130.
- 76 Corpora assumpta ab angelis, sunt de aere inspissato 1^a q. 51, 2, 3^m | 2, d. 8, 3, o. | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 2, c.
- 77 Corpora assumpta ab angelis, non habent virtutes naturales, quas ostendunt, nec operationes vitae, sed communes etiam inanimatis 1^a q. 51, 3, o. | 3^a q. 55, 6, 1^m | 2, d. 8, 3, c. | 4, o. | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 2, 4^m | 4, d. 16, a. 4, q. 4, c. | Po^a q. 6, 8, o. | Quol. 3, 5, o. * Comedere. Jubilus 3. Origenes 1, 6. Peccatum 305. Solidum. Spirituale 3, etc. Transfiguratio. Vox 2.
- 78 Corpus assumptum ab angelo, non potest scindi, quia partes aeris junctae statim continuantur 2, d. 8, 3, c.
- 79 Angelus potest esse simul cum corpore 1^a q. 52, 3, 2^m | 1, d. 37, q. 1, 1, c. | 4, d. 10, art. 2, q. 3, 2^m | d. 44, q. 2, art. 2, q. 4, 6, 1.
- 80 Angelus est in qualibet parte corporis assumpti 1, d. 37, q. 3, 2, c. | 2^m | 2, d. 8, 2, 5^m | Po^a q. 6, 7, 15^m.
- 81 Totum corpus assumptum comparatur ad angelum ut unus locus. Po^a q. 6, 7, 15^m | Anima 10, 18^m.
- 82 In eodem corpore simul sunt anima, formaliter dans esse, et operans operationes naturales, et angelus operans operationes supernaturales 1^a q. 52, 3, 3^m | 1, d. 37, q. 3, 3, 2^m | 2, d. 8, 5, 2^m.
- 83 Angelus non illabatur, nec est intra terminos essentiae corporis 2, d. 8, 5, 2^m | Po^a q. 6, 7, 14^m.
- 84 Effectus angeli, non recipitur intra esse corporis ejus non est causa, sed intra dimensiones ejus, ratione ejus, dicitur intrinsecus corpori 1, d. 37, q. 3, 3, 4^m | 2, d. 8, 5, 3^m | Po^a q. 6, 7, 14^m.
- 85 Angeli boni et mali illabuntur corporibus nostris 2, d. 8, 5, o. | Jo. 13, lect. 4, fi.
- 86 Angelus operatur in corpus distans per medium, non autem immediate. Ma. q. 16, 1, 15^m.
- 87 Angeli non deferunt in caelum corpora assumpta 2, d. 8, 3, 6^m.

ANGELUS

- 88 Angelus superior et inferior, quandoque apparent in eadem figura corporis assumpti 2, d. 6, 3, 3^m.
- 89 Omnis creatura corporalis est quid modicum respectu angeli, ideo non animatur de virtute ejus. Job 41. Lectio 2, me^o.
- 90 Angeli administrant et gubernant omnem creaturam corpoream 1^a q. 110, 1, o. | 2, d. 14, 3, o. | Verit. q. 5, 8, o. | Opus. 3, c^o 24. Creatura 32. Gubernare 3.
- 91 Deus non produxit corpora mediantibus angelis 1^a q. 65, 3, o. Haeresis 123. Infra.
- 92 Formae corporum non creantur ab angelis 1^a q. 65, 4, o. | q. 91, 2, c. | q. 110, 2, o. | 2, d. 7, q. 3, 1, 9 | d. 8, 2, c. | Cg. 2, c^o 43 | Lib^o 3, c^o 69 | 103, me^o c. | Po^a q. 3, 16, 21^m | Ma. q. 16, 9, 3.
- 93 Nec anima creatur ab angelis 1^a q. 90, 3, o. | 1-2, q. 3, 7, 2^m | 2-2, q. 85, 2, c. | 2, d. 15, q. 1, 3, c. fi. | d. 18, q. 2, 2, o. | Cg. 2, c^o 87 | Spiritu. 10, c. me^o | Quol. 3, 6, o. | Causis, lect. 3, o. | Lect. 5.
- 94 Essentia angeli, non indiget loco 1^a q. 61, 4, 1^m | q. 102, 2, 2^m | q. 112, 1, 2^m | q. 113, 6, 3^m | 1, d. 37, q. 1, 1, c. | q. 2, 1, c. | d. 3, 2, c. | 3^m | q. 4, 2, c. | 3^m | 2, d. 2, q. 1, 3, 5^m | q. 2, 1, c. | d. 6, 3, c. | Po^a q. 3, 19, c. | 3^m | Quol. 1, 4, o. | Quol. 6, 3, o. Spirituale 9, etc. * Altare 7. Caelum 45. Convexum. Daemon 21, etc. Haeresis 130.
- 95 Opinio triplex, de loco angelorum: scilicet quod nullo modo sunt in loco: quod non circumscriptive, sed definitive per situm vel contactum: et quod per applicationem actionis et operationis: et tantum tertia est vera 1, d. 37, q. 3, 1, c. | 6^m | 2, c.
- 96 Esse in loco dicitur de angelis aequivoce, respectu corporalium 1^a q. 52, 1, c. | q. 53, 1, c. | 1, d. 37, q. 4, 1, c. | 4, d. 44, q. 2, a. 3, q. 3, c. fi.
- 97 Deus, angelus, et anima non continentur a loco sicut corpora, sed continent eum 1^a q. 8, 1, 2^m | q. 52, 1, c. fi. | q. 53, 1, c. | 2, c. fi. | 1, d. 8. L. 2, prin^o | d. 37, q. 2, 1, c. | 4, d. 9, a. 1, q. 1, 2^m | Quol. 1, 5, c. Locus 15, 24, etc. Anima 18, etc. Infra 5.
- 98 Angelus non est in loco, nisi secundum contactum virtutis 1^a q. 8, 2, 1^m | 2^m | q. 52, o. | 53, o. | 1, d. 15, q. 1, 1, 4^m | 2, d. 8, 3, 5^m | 4, d. 10, 1, 7^m | a. 3, q. 2, 1^m | Cg. 2, c^o 68 | Anima. 10, 18^m | 21, 15^m | Quol. 1, 4, o. | 5, c. | 3^m | Quol. 9, 9, 1^m | Quol. 11, 1, c. Applicatio 1. Locus 23.
- 99 In angelis operatio naturae et gloriae differunt tantum secundum imperfectum et perfectum, ideo idem locus debetur eis conditis et gloriosis 2, d. 6, 3, c.
- 100 Angelus non est in loco ut in loco, sed ut in operato 1, d. 37, q. 3, 1, 1^m | 2^m | Opus. 15, c^o 18.
- 101 Angelus non est in loco ut locatum, nisi per accidens, ratione corporis assumpti, vel circa quod applicatur per operationem, sed est in loco per se, ut operans in operato 1, d. 37, q. 3, 1, 2^m | q. 4, 1, 4^m | Ma. q. 16, 1, 19^m.
- 102 Angelus non operans circa locum, non est in loco 1, d. 37, q. 3, 1, 4^m | 2, 3^m | Po^a q. 3, 19, o.
- 103 Operatio angeli non est in loco ut in loco, sed ut perfectio loci 1, d. 37, q. 3, 1, 3^m.
- 104 Angelus est in loco definitive, non autem circumscriptive 1^a q. 8, 2, 1^m | q. 52, 1, 2, o. | q. 53, 1, c. | 1-2, q. 94, 2, c. | 1, d. 37, q. 2, 1, c. | q. 3, 1, 2, o. | 2, d. 6, 3, o. | d. 8, 1, 3^m | 4, d. 10, a. 3, q. 2, c. | 1^m | d. 44, q. 3, a. 3, q. 3, c. | d. 45, q. 1, a. 1, q. 1, o. Po^a q. 3, 19, o. Quol. 1, 4, c. | Quol. 6, 3, c. | Quol. 11, 1, o. | Matth. 28, prin^o.
- 105 Angelus est in qualibet parte sui loci, sicut anima in qualibet parte sui corporis 1, d. 37, q. 3, 2, c. | Anima. 10, 18^m.
- 106 Locus angeli potest esse divisibilis, et indivisibilis 1^a q. 52, 2, c. | q. 53, 1, o. | 2, 1^m | 1, d. 37, q. 3, 2, o. | q. 4, 2, 5^m | 6^m | Quol. 1, 5, 3^m.
- 107 Angelus non est simul in pluribus locis 1, q. 52, 2, o. | q. 53, 1, c. | q. 112, 1, c. | 1, d. 37, q. 3, 2, o. | q. 4, 1, c. fi. | 4, d. 44, q. 2, a. 3, q. 2, 1^m | Po^a q. 3, 19, 1^m.
- 108 Angelum posse esse in pluribus locis simul, reputatum est pro errore a Magistris, quia non esset in loco circumscriptive nec definitive, 1 d. 37, q. 3, 2, c.
- 109 Plures angeli non possunt esse simul in eodem loco 1^a q. 52, 3, o. | 1, d. 37, q. 3, 3, o. | 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 4, 1 | Po^a q. 3, 7, 11^m | 19, 1^m | Quol. 1, 4, 2^m.
- 110 Omne angeli et omnes creaturae sunt in eodem loco metaphorice, idest, in Deo qui continet omnia 1, d. 37, q. 3, 3, c.
- 111 Operatio angeli, definita est ad unum locum, respectu operati et operantis; non autem Deus, quia operatio ejus est determinata tantum primo modo 1^a q. 52, 2, c. | 1, d. 37, q. 3, 1, 5^m.
- 112 Angelus movetur localiter, tamen aequivoce aliis rebus 1^a q. 53, 1, o. | d. 37, q. 4, 1, o. | Po^a q. 6, 6, 16^m | Ma. q. 16, 1, 19^m | Trin. 21, 3^m | Opus. 15, c^o 18 | Matth. 28, prin^o.
- 113 Angeli non moventur per se sed per accidens. Cg. 2, c^o 90, fi. | 95, fi. * Alteratio 11. Compassio. Daemon 90.
- 114 Motus angeli in loco, nihil aliud est, quam diversi contactus diversorum locorum successive 1^a q. 53, 1, c. | Quol. 1, 5, 1^m | Quol. 11, 4, c. fi.

- 415 Motus angeli, est successio diversarum operationum ejus 1^a q. 12, 10, 2^m | q. 63, 6, 4^m | q. 53, o. | q. 73, 2, c. | 1, 1. 8, q. 3, 3, o. | d. 37, q. 4, 1, o. | 3, c. fi. | Ma. q. 16, 2, 6^m | 4, c. meo | Quol. 1, 5, 1^m | Quol. 2, 5, c. | Quol. 9, q. 44 9, o. * Deus 403, 413.
- 416 Motus secundum quod est corporum, non convenit angelis nisi metaphorice; sed loquendo aequivoce de motu, convenit eis proprie 1, d. 37, q. 4, 1, 5^m. * Incarnari 7. Judicium 65, etc. 85. Materia 44. Motus 81, 82, 83.
- 417 Motus angeli non reducitur ad aliquam speciem motus naturalis 1, d. 8, q. 3, 2, 1^m | d. 37, q. 4, 1, 2^m. Mutabile 5.
- 418 Motus angeli, non est actus imperfecti, sed existentis in actu 1^a q. 53, 1, 2^m | 3^m | 1, d. 37, q. 4, 1, c. | 1^m.
- 419 Motus angeli, non est propter indigentiam suam, sed nostram 1^a q. 53, 1, 3^m | q. 55, 2, 3^m | 1, d. 37, q. 4, 1, 2^m.
- 420 Motus angeli, ponit aliquam imperfectionem in eo 1, d. 37, q. 4, 1, 1^m. * Mutatio 11.
- 421 Motus angeli, est simplicior omni mutatione corporali, et ideo est nobilior. Quol. 11, 4, 1^m.
- 422 Motus angeli potest esse continuus et discontinuus sicut vult 1^a q. 53, 1, o. | 2, c. | 3, c. | Quol. 1, 5, 1^m | 3^m.
- 423 Immo motus angeli, non potest esse continuus, sed est tantum discontinuus 1-2, q. 113, 7, 5 | 1, d. 8, q. 3, 3, o. | d. 37, q. 4, 1, c. | 3^m | 2, 1^m | 2^m | 3, 6^m | 2, d. 2, q. 1, 1, 4^m | d. 3, q. 2, 5^m | Quol. 9, 9, c. fi. | Quol. 11, 4, c. fi.
- 424 Angelus dum movetur, partim est in utroque termino 1^a q. 53, 1, 1^m | 3, 3^m.
- 425 Oppositum videtur dicere 1, d. 37, q. 4, 1, 3^m. Et sicut Angelus 129.
- 426 Angelus dum movetur motu continuo, in principio est in toto loco divisibili, a quo incipit moveri; sed dum est in ipso moveri, est in parte loci quem deserit, et in parte loci quem occupat 1^a q. 53, 1, 1^m | 3, 3^m.
- 427 Oppositum videtur dicere 1, d. 37, q. 4, 1, 3^m.
- 428 Motus continuus angeli, necessario est per omnia media, sed discontinuus potest esse sine medio 1^a q. 53, 2, o. | 1, d. 37, q. 4, 2, o. | Verit. q. 1, 13, 14^m | Quol. 1, 5, o.
- 429 Motus angeli, non est in instanti, sed in tempore 1^a q. 53, 3, o. | 3^a q. 57, 3, 3^m | 1, d. 37, q. 4, 3, o. | 4, d. 44, q. 2, a. 3, q. 3, o. | Quol. 1, 5, o. | Quol. 5, q. 4, o. | Quol. 9, 9, o. Quol. 11, 4, o.
- 430 Angelus movetur secundum totam vim suam, in id quod agit 1^a q. 62, 6, o. | q. 63, 8, 3^m | 1, d. 17, q. 1, 3, 4^m | 4, d. 4, q. 2, a. 3, q. 3, 1^m | Verit. q. 24, 10, c. | Matth. 25, meo.
- 431 Oppositum videtur dicere 2, d. 7, q. 1, 2, c. primo | Ma. q. 16, 6, 17^m. Et sicut Angelus 137.
- 432 Motus angeli non habet ordinem ad motum primi mobilis 1^a q. 53, 3, c. fi. | q. 63, 6, 4^m | q. 91, 2, 3^m | 1, d. 37, q. 4, 3, c. | 2, d. 7, q. 3, 1, 3^m | Quol. 9, 9, c. fi. | Quol. 11, 4, c. fi.
- 433 Velocitas motus angeli, non est secundum quantitatem virtutis ejus, sed secundum voluntatem ejus 1^a q. 53, 3, 1^m.
- 434 Angeli sunt immutabiles, et incorruptibiles 1^a q. 9, 2, c. | q. 10, 5, c. fi. | q. 50, 5, o. | q. 61, 2, 3^m | q. 75, 6, c. fi. | q. 97, 1, c. | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | d. 7, q. 1, 1, c. | d. 23, q. 1, 1, 2^m | d. 31, 4, c. | Cg. 2, c^o 54 | 91 3^m | Po^a q. 5, 3, 4, c. | Anima. 14, c. | 3^m | Trin. 20, 4^m | Opus. 3, c^o 71 | Opus. 9, q. 47.
- 435 Oppositum videtur dicere 1^a q. 9, 2, c. | q. 10, 5, c. fi. | q. 44, 2, 2, o. | q. 45, 2, 1^m | 1, d. 8, q. 3, 2, 1^m | 2^m.
- 436 Angeli sunt mutabiles tripliciter: scilicet quo ad electionem finis, applicationem virtutis ad diversa, et per annihilationem 1^a q. 9, 2, c. | q. 10, 5, 1. * Mutatum. Recedere. Spirituale 4, etc. Substantia 35. Successio 7, 8.
- 437 Motus angeli triplex: scilicet illuminatio, operatio intellectus et voluntatis, et localis, 1, d. 37, q. 4, 1, c.
- 438 Motus illuminationis angeli triplex: scilicet circularis, et reetus, et obliquus 2-2, q. 180, 6, 2^m | 1, d. 37, q. 4, 1, c. | Verit. q. 8, 15, 3^m | Dio. 4, lect. 7.
- 439 Deus movet ordinate angelos, in exequendo divina officia 2, d. 9, 1, 3^m.
- 440 Angelus dicitur descendere a Deo, non per intermissionem contemplationis, nec localiter, sed ab invisibilitate. Et dicitur reverti ad Deum, quando deponit speciem visibilem 2, d. 10, 3, 1^m.
- 441 Ordo Virtutum movet caelos 4, d. 48, q. 1, a. 4, q. 3, c. | Cg. 3, c^o 80, meo | Ma. q. 16, 1, 14^m | Opus. 10, art. 17 | 18 | Opus. 11, a. 4 | Opus. 53, 5^m. Caelum 133, etc. Christus 163. * Anima 160, 162. Ascendere 6. Deus 21, 23, 32.
- 442 Angeli movendo caelos, sunt causa generationis et corruptionis inferiorum 2, d. 1, q. 1, 4, 2^m | d. 15, q. 1, 2, c. fi. | Opus. 10, o. | Opus. 11, o. | Causis lect. 5. Beneficium 7. Caelum 100, etc. 132, 119 | 158.
- 443 Angeli majorem dignitatem habent in cognoscendo Deum, quam in movendo caelos 2, d. 1, q. 1, 4, 2^m.
- 444 Omnes angeli habent influentiam super motum corporum, licet tantum inferiores moveant immediate 2, d. 1, q. 1, 2^m | d. 3,

- q. 1, 3, 4^m | d. 14, 3, c. | Spiritu. 6, 1^m | Quol. 9, 10, o. | Opus. 10, a. 7 | Opus. 11, a. 9.
- 445 Unus angelus agens in virtute imperii Dei, est sufficientis virtutis ad educendum in actum totum quod divina virtute operandum est circa corpus aliquod supra actus naturales 1^a q. 112, 2, c. | 1, d. 37, q. 3, 3, c. | 2, d. 10, 2, c.
- 446 Angelus non posset movere totam terram. Ma. q. 16, 10, 8^m | Opus. 10, art. 16 | Opus. 11, a. 5. * Haeresis 104, 124, 147.
- 447 Omnia corpora obediunt angelis ad nutum motu locali, non autem formali 1^a q. 63, 4, c. fi. | q. 91, 2, c. | q. 105, 1, 1^m | q. 110, 2, 3, o. | q. 111, 4, c. | q. 114, 4, 2^m | q. 117, 3, c. | 3^m | 4, 1^m | 1-2, q. 80, 2, c. | 2, d. 7, q. 3, 1, c. | d. 8, 2, c. | Cg. 3, c^o 13 | Verit. q. 12, 3, 3^m | Po^a q. 6, 3, o. | Ma. q. 3, 4, c. | q. 16, 1, 14^m | 9, 10, o. | 11, c. | Spiritu. 6, 8^m | Quol. 3, 10, o. | Job 1, lect. 3, fi. | 9, primo | Mat. 24, meo | Gal. 3, lect. 1, meo.
- 448 Omnes angeli ex virtute suae naturae possunt transmutare omnia corpora naturalia, et etiam nostra, et per consequens omnes potentias organicas, et per accidens intellectum, non autem directe voluntatem 2, d. 8, 5, c. | Ma. q. 16, 11, o. | Quol. 9, 10, o.
- 449 Angelus potest immutare omnes sensus hominis, interiores et exteriores 1^a q. 111, 3, 4, o. | q. 111, 4, 2^m | 2, d. 8, 5, c. | Verit. q. 11, 3, o. | q. 12, 8, o. | Po^a q. 6, 3, 13^m | 4, c. | 5, c. | Ma. q. 3, 4, o. | q. 16, 1, 16^m | 11, o. | Galat. 3, lect. 1, primo.
- 450 Angelus non potest aliquam formam imprimere in imaginatione, nisi mediante sensu extrinseco 1^a q. 111, 3, 2^m | Ma. q. 3, 4, c. | 2^m | q. 16, 11, c. | 1^m | 9^m. Imprimere 1. Infra.
- 451 Angelos immutare voluntatem nostram, est omnino haereticum 1^a q. 106, 2, c. | 1-2, q. 80, 3, 1^m | 2, d. 21, q. 1, 2, 1^m. Verit. q. 22, 9, c.
- 452 Oppositum videtur dicere. Quol. 3, 7, o. Et sicut Angelus 119.
- 453 Angelus potest immutare voluntatem hominis, persuadendo solum, vel concitando passiones 1^a q. 106, 2, c. | q. 111, 2, o. | q. 113, 1, 2^m | q. 114, 2, 3^m | q. 115, 4, 1^m | 1-2, q. 9, 6, 2^m | q. 75, 3, o. | q. 80, 1, o. | 2, d. 8, 5, c. | Cg. 3, c^o 88 | 31 | 92 | Verit. q. 22, 9, o. | Ma. q. 3, 3, c. | 3^m | 4, c. | q. 16, 11, o. | Jo. 13, lect. 1, fi. 3.
- 454 Angeli possunt agere et influere in animas nostras, et superiores in inferiores. Quol. 3, 7, o. | Quol. 9, 10, 2^m.
- 455 Angelus superior, movet voluntatem angeli inferioris aequaliter, ut objectum, persuadendo, non autem de necessitate, nec ex parte potentiae 1^a q. 106, 2, o.
- 456 Necesse est substantiam angeli aequaliter conjungi rebus, quas movet. Quol. 6, 2, 1^m | Quol. 9, 10, 2^m.
- 457 Deus et angelus sunt quando est motus 1, d. 19, q. 2, 2, 1^m.
- 458 Angeli agunt in inferiora, per imperium tantum. Ma. q. 16, 1, 11^m | 15^m | Spiritu. 6, 8^m | Quol. 6, 2, o. Quol. 9, 10, 2^m | Opus. 53, 10^m.
- 459 Oppositum videtur dicere. Quol. 9, 10, o. | Opus. 11, a. 3 | 13.
- 460 Actio angeli limitatur ad aliquem effectum, quia nec virtutem nec essentiam habet infinitam 1, d. 37, q. 3, 2, c. | d. 43, q. 1, 2, c. | Quol. 6, 2, c. fi. | 2^m | Opus. 11, art. 15. * Actio 31. Annuntiatio 2, etc. Antichristus 3. Apparere 11. Applicatio 1. Ars 23. Ascendere 4, 5. Beatitudo 70. Beatus 8.
- 461 Non oportet operationem angeli procedere ab eo secundum totam virtutem suam, cum sit dominus sui actus 2, d. 7, q. 1, 2, c. ratione 2^a | Ma. q. 16, 6, 17^m.
- 462 Oppositum videtur dicere 1, q. 62, 6, o. | q. 63, 8, 3^m | 1, d. 17, q. 1, 3, 4^m | 4, d. 4, q. 2, a. 3, q. 3, 1^m | Verit. q. 24, 10, c. | Mat. 25, meo.
- 463 Operationes angelorum sunt supra locum et tempus corporalium. Quol. 3, 7, fi. * Cogitatio 8. Comedere 2.
- 464 Angeli dupliciter faciunt mirabiles effectus: scilicet apponendo res naturales occulte et modo inconsueto, et quia naturalia sortiuntur aliquid virtutis, inquantum sunt instrumentum Angelorum. Cg. 3, c^o 103, fi. | Po^a q. 6, 3, c. fi. | Ma. q. 16, 9, 2^m | 11^m. * Corpus 23, 47. Delectatio 18. Deus 321, 443. Dominatio 2, 3.
- 465 Imperium angeli requirit executionem virtutis, ideo requiritur spiritualis tactus ad corpus quod movet. Po^a q. 6, 7, 12^m | Quol. 9, 10, 2^m. * Fides 59, 70, 71, 75, 76, 88. Fortuna 7. Generatio 54.
- 466 Non potest esse quod circa idem operatum convenient immediate operationes duorum angelorum 1, d. 37, q. 3, 3, c. fi.
- 467 Angelus non operatur in alio angelo. Sed influit. Influcere 1. Ordo 36. Po^a q. 3, 7, 11^m.
- 468 Angeli dupliciter possunt agere in animas nostras: scilicet confortando intellectum et illustrando phantasmata 1, q. 111, 1, c. | Quol. 9, 10, c. fi. * Gloria 22. Haeresis 130, 117.
- 469 Oppositum videtur dicere 1, q. 51, 4, 2^m | Cg. 2, c^o 98, 3^m.
- 470 Boni angeli possunt imprimere in intellectum nostrum, non autem mali 1-2, q. 80, 2, c. | 1-2, q. 96, 1, c. | q. 172, 2, 1^m | 2, d. 8, 5, 6^m | 7^m | Cg. 3, c^o 151 | Verit. q. 5, 10, c. | Ma. q. 3, 4, c. | q. 16, 12, o. Imprimere 1. Infra.
- 471 Boni angeli possunt imprimere in intellectum nostrum confortando, non autem imprimendo lumen 1^a q. 111, 1, o. | 2, d. 8, 5, 6^m | Verit. q. 9, 1, c. | 2^m | q. 11, 3, c. | 3^m | 10^m | q. 12, 8, 4^m | q. 22, 9, 4^m | q. 27, 3, c. | Ma. q. 16, 12, c. | 7^m.

ANGELUS.

- 172 Angeli mali imprimunt in phantasmata, applicando ad ea lumen suum 1-2, q. 80, 2, o. | 2, d. 7, q. 2, 2, c. fi. | 3^m | d. 8, 5, 6^m | 7^m | d. 22, q. 1, 2, 4^m.
- 173 Angelus facit resultare similitudines rerum in intellectu hominis, movendo imaginationem, vel intellectum confortando. Verit. q. 11, 3, 11^m.
- 174 Substantiae separatae, idest angeli non sunt principia intellectus humani, cum creatio intellectus humani sit immediate a Deo 1^a q. 65, 3, c. Quol. 3, 6, o.
- Immo substantiae separatae sunt principia intellectus humani. Met. lect. 1, prin^o.
- 175 Bonae cogitationes attribuantur altiori principio, scilicet Deo, licet angelorum ministerio procurentur, sicut etiam secundum ordinem naturae per angelum bonum homo promovetur ad perfectionem, et per angelum malum per familiaritatem in peccatum mortale 1, q. 111, 2, 2^m fi. | 2, d. 8, 5, c. | Quol. 9, 10, c. fi. | Psal. 77, 10 | Quol. 9, 10, c. fi. | Intellectus 25. Magi 2, 7. Mediator 1, etc. Oratio 72. Pater 19.
- 176 Angelus non causat species in intellectum nostrum, nec phantasmata immediate illuminat. Sed reducere potest, intellectum nostrum in actum cognitionis omnium naturalium 2, d. 7, q. 2, 2, 3^m | Verit. q. 11, 3, 12 | q. 12, 8, c. | 4^m | Ma. q. 16, 12, c. | 7^m. Intellectus 257. * Phase. Piscina 2. Potestas 18, 19. Prae-
latio 25.
- 177 Angeli formant in imaginatione hominis similitudines rerum, quas ei demonstrant. Verit. q. 11, 3, c. fi. | q. 12, 8, etc. | Ma. q. 16, 1, 16^m. * Prophetia 39, 47, etc. Punitio 4. Purgatorium 5. Regere 14. Sacerdos 8.
- 178 Potestas angeli est determinata ad unum, nisi in actibus circa finem 2, d. 7, q. 1, 1, 3^m.
- 179 Ultimus finis angeli operantis circa nos, est assimilari Deo, cooperando ei in reductione inferiorum in Deum 1, d. 37, q. 4, 1, 2^m. Cooperari 1, 2. Similitudo 11, 12. Somnium 2. Tempe-
perantia 31. Tentare 15. Tempus 32. Vita 9, 14, 15, 35, 36. Vox 2.
- 180 Intentio angelorum non est, ut alios in seipsos reducant, sed in Deum, quia non sunt domini, sed servi 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 1, 2^m.
- 181 Angeli beati nullam operationem habent, nisi essentiali beatitudi-
tudi, vel in qua per contemplationem beatam non dirigantur 2, d. 10, 4, c.
- 182 Angeli sunt supra tempus et supra motum omnium corporalium, non autem supra tempus successionum esse ipsorum et opera-
tionum eorum 1^a q. 61, 2, 2^m | q. 62, 5, 2^m | q. 85, 4, 1.
- 183 Intelligere angeli est supra tempus 1-2, q. 113, 7, 5^m | Cg. 2, c^o 96, fi. | 97, 1^m | lib^o 3, c^o 61, fi. | Verit. q. 8, 14, 12^m.
- 184 Intelligere angeli, est supra tempus corporalium, et est in tem-
pore alio 1^a q. 57, 3, 2^m | Verit. q. 8, 4, 15^m | Ma. q. 16, 4, c. fi.
- 185 Tempus angeli, est numerus operationum sibi succedentiam 1, d. 37, q. 4, 3, c. fi. | Ma. q. 16, 4, c. fi. | 7, 3^m | Quol. 9, 9, c. fi.
- 186 Tempus angeli est, alterius rationis a tempore aliorum 1^a q. 53, 3, c. | 1, d. 37, q. 4, 3, o. | 2, d. 2, q. 1, 1, 4^m | L. | Ma. q. 16, 4, c. fi. | Quol. 2, 5, o. | Quol. 9, 9, c. fi. | Quol. 11, 4, c. fi. | Opus. 36, c^o 4.
- 187 Tempus angeli potest esse continuum et discretum, sicut et motus ejus 1^a q. 53, 3, o.
- 188 Immo tempus angeli, est tantum discretum 1-2, q. 113, 7, 5^m | 1, d. 8, q. 3, c. | d. 37, q. 4, 3, o. | 2, d. 2, q. 1, 1, 4^m | d. 3, q. 2, 5^m | Quol. 2, 5, c. | Quol. 11, 4, c. fi. | Opus. 36, c^o 4.
- 189 Tempus angeli discretum, nullam proportionem habet ad tem-
pus aliorum, sed continuum sic 1, q. 53, 3, 1^m | 1, d. 37, q. 4, 3, c. | 3^m.
- 190 Tempus angeli componitur ex instantibus, quia est discretum 1^a q. 63, 6, 4^m | 1-2, q. 113, 7, 4^m | 1, d. 37, q. 4, 3, c. | 1^m | Quol. 9, 10, q. | Quol. 11, 4, o. | Opus. 36, c^o 3 | 4.
- 191 Quot sunt operationes angeli ex quibus componitur motus ejus, tot sunt nunc, ex quibus componitur tempus ejus 1, d. 37, q. 4, 3, c. fi. | Ma. q. 16, 4, c. fi. | 7, 3^m | Opus. 36, c^o 3 | 4.
- 192 Unum indivisibile temporis angelorum, potest durare cum multo tempore nostro 2, d. 37, q. 4, 3, 7^m | Opus. 36, c^o 1, fi. | c^o 4.
- 193 Tempus et instans angelorum, non sunt de genere quantitatis, sed sunt transcendentia | Opus. 36, c^o 1.
- 194 Actio angeli in haec inferiora, mensuratur tempore nostro. Cg. 3, c^o 61, fi. | Opus. 10, c^o 3 | Opus. 36, c^o 4. * Coaevum.
- 195 Tempus nostrum non causatur a tempore angelorum, sed ab aevo analogice, quia mensura prius convenit aevo quam tem-
pori | Opus. 36, c^o 4.
- 196 Operatio angeli successiva, idest motus scilicet intellectio et af-
fectio, mensuratur tempore, non autem aevo 1^a q. 10, 5, 1^m | q. 12, 10, 2^m | 2, d. 2, q. 1, 1, 4^m | L. | Verit. q. 8, 4, 15^m | Ma. q. 16, 4, 19^m | Spiritu. 5, 4^m | Quol. 10, 4, o.
- 197 Immo propria operatio angeli, mensuratur aevo 2, d. 2, q. 1, 1, 4^m | Quol. 5, 7, c.
- 198 Immo nulla operatio angeli mensuratur aevo. Opus. 36, c^o 4.
- 199 In duratione angeli, est prius et posterius quo ad operationes,

ANGELUS

- non autem quo ad substantiam, et esse et visionem beatam 2, d. 2, q. 1, 1, 4^m | Quol. 10, 4, o. | Opus. 9, q. 102.
- 200 Esse angeli, mensuratur saeculo, cognitio naturalis, tempore, sed visio beata aeternitate 1^a q. 10, 5, 1^m | 3^m | 2, d. 2. L. | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 3, c. | 3^m | Cg. 3, c^o 61 | 62, 1^m | Opus. 36, c^o 4. * Aeternitas 36. Tempus 32.
- 201 Esse angeli et substantia ejus mensuratur aevo 1^a q. 10, 5, 1^m | 2, d. 2, q. 1, 1, o. | Ma. q. 16, 4, 19^m | Spiritu. 5, 4^m | Quol. 5, q. 4, c. fi. | Quol. 10, 4, o. | Quol. 11, 4, o. | Opus. 36, c^o 4, fi. | c^o 5.
- 202 Immo esse angeli mensuratur aevo, sed substantia ejus mensu-
ratur per nunc aevi 1, d. 19, q. 2, 2, e.
- 203 Visio beata angeli mensuratur aevo 1^a q. 10, 5, 1^m | 2, d. 2, q. 1, 1, 4^m | Quol. 5, 7, c. | Quol. 10, 4, c.
- 204 Immo visio beata angeli mensuratur aeternitate 1^a q. 10, 5, 1^m | 2, d. 2. L. | Opus. 36, c^o 4.
- 205 Angelus primus est subjectum aevi 2, d. 2, q. 1, 2, o. | Opus. 36, c^o 3 | 5.
- 206 Non Lucifer, sed primus angelus beatus, est subjectum aevi. Quol. 5, 7, o. | Opus. 36, c^o 5.
- 207 Si non esset iste primus angelus beatus, qui nunc est, alius pri-
mus esset subjectum aevi et mensuraret omnes alios 2, d. 2, q. 1, 2, 4^m.
- 208 Angelus beatus est magis in participatione aeternitatis, quam dae-
mon; ideo daemon mensuratur aevo angeli beati 2, d. 2, q. 1, 2, 5^m | Quol. 5, 7, c. fi.
- 209 Angeli beati sunt magis participes aeternitatis, quam essent in
puris naturalibus 1, d. 8, q. 2, 2, c.
- 210 Numerus angelorum, non est de genere quantitatis, sed est
multitudo transcendens et formalis 1^a q. 30, 8, c. | q. 50, 3, 1^m | 2, d. 3, q. 1, 3, 1^m | Po^a q. 9, 5, 8^m | 7, c. me^o | Spiritu. 8, 15^m | Quol. 10, 1, o. | Opus. 36, c^o 1.
- 211 Numerus angelorum, est finitus Deo, sed nobis infinitus 2, d. 3, q. 1, 3, c.
- 212 Numerus angelorum excedit omnem numerum corporalium 1^a q. 50, 3, o. | q. 112, 4, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 3, o. | Cg. 2, c^o 92 | Po^a q. 6, 6, c. fi.
- 213 Angeli boni sunt in majori numero, quam mali 1^a q. 63, 9, o. | 1, d. 39, q. 2, 2, 4^m | 2, d. 1, q. 1, 1, 3^m | Anima 8, 4^m.
- 214 Angeli boni forte sunt plures, quam omnes damnandi daemones
et homines 1, d. 39, q. 2, 2, 4^m.
- 215 Unum transcendens convenit Angelis, non autem unum quod
est principium numeri 2, d. 3, q. 1, 3, 1^m.
- 216 In angelis sunt tres hierarchiae, secundum triplicem gradum
cognitionis eorum 1^a q. 108, 1, o. | 2, d. 9, 3, o. | 4, d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, 4^m | Cg. 3, c^o 80 | Opus. 3, c^o 126 | Eph. 1, lect. 7, prin^o | Col. lect. 4, fi.
- 217 In qualibet hierarchia, sunt tres ordines 1, q. 108, 2, o. | 2, d. 9, 3, o. | 4, d. 24, q. 2, a. 1, 2, 4^m | Cg. 3, c^o 80 | Opus. 3, c^o 126. Eph. lect. 7, me^o | Col. lect. 4, fi.
- 218 In quolibet ordine, sunt multi angeli 1^a q. 108, 3, o. | 2, d. 9, 3, c. | 5^m. * Archangeli.
- 219 Distinctio hierarchiarum et ordinum in angelis, est a natura,
sed completur per dona gratiae 1, q. 108, 4, o. | 8, c. | q. 109, 1, c. | 2, d. 9, 7, o. | 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m.
- 220 Distinctio ordinum in angelis, est secundum distinctionem a-
ctuam et officiorum 1, q. 108, 2, o. | q. 110, 1, 3^m fi. | 2, d. 9, 3, o. | 5, 2^m | Cg. 3, c^o 76, 2^m | 80.
- 221 In angelis est triplex divisio: scilicet hierarchiarum secundum
diversos modos recipiendi divinas illuminationes, ordinum se-
cundum diversos actus, et personarum secundum diversam vir-
tutem 2, d. 9, 3, c. prin^o | 4, d. 24, q. 2, art. 1, q. 2, 4^m.
- 222 Divisio hierarchiae in ordines, est divisio totius potestativi in
partes potestativas 2, d. 9, 3, 1^m.
- 223 Prima distinctio angelorum, est secundum proportionem diversas
genere. Secunda secundum diversas specie. Tertia secundum
diversas numero 2, d. 9, 3, 5^m. * Charitas 132. Cherubin 1.
- 224 Ordines angelorum, sunt tantum novem 1^a q. 108, 2, c. | 2, d. 9, 3, o. | Cg. 3, c^o 80 | Eph. lect. 7, prin^o.
- 225 Ordo in angelis essentialiter consistit in dono gratiae. Et secun-
dum justitiam donorum gratuitorum, ordines distinguuntur,
licet distinctio naturalium praesupponatur materialiter et di-
spositive. Ma. q. 7, 3, 12^m.
- 226 Omnes ordines angelorum conveniunt in dono gratiae, inquan-
tum unit Deo; in qua distinguuntur, inquantum ordinat ad
opus, idest ad diversa officia. Ma. q. 7, 3, 12^m.
- 227 Ordines distinguuntur secundum gradum in praemio essentiali,
quod per ministeria non augetur 2, d. 5, 2, 3^m.
- 228 Gradus in ordinibus angelorum, bene ordinatur 1^a q. 108, 2, 2^m | 6, o. | 2, d. 9, 3, o. | L. | Cg. 3, c^o 80 | Opus. 3, c^o 126 | 1^a Cor. 15, lect. 3, me^o | Eph. lect. 7, prin^o | Col. lect. 4, fi.
- 229 Totia ratio ordinis in angelis, est ex propinquitate ad Deum; ideo
propinquoires Deo, sunt gradu sublimiores et scientia clariores,
non autem in hominibus 1, q. 106, 3, 1^m | q. 107, 2, c.
- 230 Angeli in confinibus suorum ordinum, magis conveniunt quam
cum extremis suorum ordinum 1, q. 108, 3, 3^m | 2, d. 9, 5, 4^m.

- 251 Angeli unius ordinis, non sunt aequales 1^a q. 10, 6, c. fi. | q. 47, 2, c. | q. 50, 4, c. | q. 108, 3, o. | q. 113, 3, 1^m | 2, d. 9, 5, o. | Opus. 1, c^o 35.
- 252 Omnes ordines primae hierarchiae, assimilantur ministris regis circa personam ejus, scilicet cubiculariis, consiliariis, et assessoribus. Secundae autem officialibus regni in communi, scilicet domibus curiae, principibus militiae et iudicibus curiae. Tertiae vero deputatis ad certas partes regni, scilicet praepositis, ballivis et hujusmodi 1^a q. 108, 6, c. | 2, d. 9, 3, c. me^o.
- 253 Ad primam hierarchiam, pertinet consideratio finis. Ad secundam dispositio universalis de agendis. Ad tertiam vero executio operis 1^a q. 108, 6, c. | Cg. 3, c^o 80. | Opus. 3, c^o 126.
- 254 Ordines angelorum sunt connexi ad invicem et ad nostram hierarchiam 1^a q. 108, 1, o. | 2, d. 9, 6, o.
- 255 Omnes homines et omnes angelorum ordines, sunt una hierarchia 1^a q. 108, 1, c. | 1^m | 3^a q. 8, 4, e. | 2, d. 9, 3, c.
- 256 Homines assumuntur ad omnes ordines angelorum 1^a q. 63, 9, 3^m | q. 108, 8, o. | 1-2, q. 4, 5, 6^m | 2, d. 9, 8, o. | d. 29, 4, 4^m | Cg. 3, c^o 57, fi. | Anima 29, 11^m. * Daemon 4, 5, 6, 58. Dominatio 2, 3. Eustratus 2. Fruitio 2, 3.
- 257 Homines assumuntur ad ordines angelorum, non ratione officiorum, sed propter mensuram gloriae et fructus divinae. Ma. q. 7, 3, 12^m. * Gabriel 2. Michael 1.
- 258 Angelus inferioris ordinis, non assumitur ad superiorem ordinem 1^a q. 108, 8, 2^m | 2, d. 9, 8, o. | d. 29, 4, 4^m.
- 259 Sub uno ordine angelorum, sunt diversi ordines animarum et corporum. Cg. 3, c^o 81. * Officium 2. Ordo 7, 36, 37, 58.
- 260 Quilibet angelus magis habet proprium ordinem et officium, quam quaecumque stella 1^a q. 108, 3, 3, c. | 2^m | Cg. 2, c^o 96, fi.
- 261 Minimus ordo angelorum est superior supremo ordine nostrae hierarchiae 1^a q. 108, 2, 3^m | q. 117, 2, c. | 3^m | 2, d. 9, 3, 4^m | Verit. q. 9, 1, 11^m. * Potestas 18, 19. Principatus 10. Regere 14.
- 262 Proprietates et officia in ordinibus angelorum et Ecclesiae accipiuntur ex nominibus eorum 3^a q. 67, 1, c.
- 263 Ordo Virtutum, est supremus omnium ordinum qui mittuntur ad exequenda ministeria 2, d. 10, 3, c. fi. | d. 11, q. 1, 2, 3^m | Cg. 3, c^o 80, me^o.
- 264 Ordo Virtutum in angelis attingit ultimum in operandis omnibus difficilibus divinorum ministeriorum, scilicet facere miracula 2, d. 9, 3, c. fi. | 3^m | d. 10, 3, c. fi. | Cg. 3, c^o 80, me^o | 103, fi. | Ma. q. 16, 9, 12^m | Opus. 3, c^o 126. Miraculum 36.
- 265 Ordines angelorum, semper durabunt 1^a q. 108, 7, c. | 2, d. 6, L. fi. | d. 11, q. 2, 6, o. | 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 4, c. | Quol. 2, 11, fi. | 1 Cor. 15, lect. 3, me^o.
- 266 Excellentia cuiuslibet angeli inferioris, continetur in excellentia cuiuslibet superioris, et non e converso 1^a q. 108, 5, 6^m | 2, d. 6, 1, 1^m.
- 267 Omnes perfectiones sunt communes omnibus angelis, sed perfectius et abundantius sunt in superioribus, quam in inferioribus 1^a q. 106, 4, o. | q. 108, 2, 2^m | 5, c. | 2-2, q. 24, 3, 3^m | 2, d. 9, 3, 2^m | 4, c. | 4, d. 49, q. 5, 1, 4^m | Opus. 3, c^o 126, fi. | Isa. 37, primo | Col. lect. 4, fi. * Caelum 139, 142. Daemon 73, 81, 90, 118, 120. Dominatio 2, 3.
- 268 Quicquid potest fieri per angelos inferiores, non fit a superioribus nisi per inferiores 2, d. 10, 3, 3^m | 3, d. 3, q. 3, a. 2, q. 2, c.
- 269 Inferiores angeli, exercent officia superiorum 2, d. 10, 2, 2^m | 3^m | 4^m | d. 11, q. 1, 2, 2^m.
- 270 Immo jam transcenderent limites suos 3, d. 13, a. 2, q. 2, 2^m | 3^m.
- 271 Inferiores angeli exercent officia superiorum, in virtute superiorum. Ideo infirmi possunt arcere daemones, et facere miracula 1^a q. 112, 2, 2^m | q. 113, 3, 3^m | 2, d. 10, 2, 2^m | 3^m | 4^m | d. 11, q. 1, 2, 2^m | Cg. 3, c^o 80, fi. | Verit. q. 9, 2, 2^m | Opus. 3, c^o 126, fi. | Hebr. 1, fi. * Imago 22. Infinitum 22.
- 272 Essentia superioris angeli est nobilior, et virtus efficacior ad intelligendum, et ad agendum in res exteriores, quam essentia et virtus inferioris 1^a q. 89, 1, c. fi. | q. 106, 1, 3, 4, c. | Quol. 2, q. 2, 1, c. fi. | Quol. 6, 2, c. fi.
- 273 Inferiores angeli, sufficiunt ad quantumcumque maxima annunciantia, vel exequenda 2, d. 10, 2, c.
- 274 Nihil prohibet dicere, inferiores angelos administrare inferiora corpora, et superiores superiora, et summos assistere Deo 1^a q. 63, 7, c. | Cg. 3, c^o 80, primo.
- 275 Ordo in angelis, nunquam a Deo praetermittitur, quin semper inferiora per superiora moveantur, et non e converso 1^a q. 106, 3, c. | q. 112, 2, c.
- 276 Quilibet angelus, est simpliciter major quolibet viatore secundum conditionem status, non autem secundum meritum 1^a q. 108, 2, 3^m | q. 117, 2, 3^m | 2, d. 11, q. 2, 4, 2^m | Verit. q. 9, 1, 11^m | Matth. 11, me^o.
- 277 Angeli superiores regulant inferiores in suis ministeriis et homines per angelos 2, d. 1, 1, q. 1, 4, 2^m | d. 3, q. 1, 3, 4^m | q. 3, 2, c. | d. 5, q. 2, 2, 2^m | d. 6, 1, 2^m | d. 9, 2, 3^m.
- 278 Angeli inferiores habent virtutes partienlatas, et explicabiles per corpora: ideo oportet, quod corporibus uniantur, non autem superiores. Cg. 3, c^o 80, primo.

- 259 Angeli superiores, per scientiam suam ordinant actus et officia inferiorum, illuminantes, purgantes, et perficientes eos 2, d. 3, q. 3, 2, c. | 2^m | d. 9, 2, 3^m.
- 260 Quicquid convenit angelo superiori essentialiter, convenit inferiori participative. Et quicquid convenit angelo inferiori essentialiter, convenit superiori causaliter. Coloss. lect. 4, fi.
- 261 Formae superiorum angelorum sunt universales formis inferiorum 1^a q. 55, 3, o. | q. 89, 1, c. | q. 110, 1, c. | q. 116, 1, c. | 2, d. 3, q. 3, 2, o. | d. 9, 3, c. primo | d. 10, 2, c. | d. 14, 2, c. | Cg. 2, c^o 98, me^o | Lib^o 3, c^o 79, 1^m | 80, 1^m | Verit. q. 8, 10, o. | 15, c. fi. | q. 9, 5, c. | Ma. q. 16, 4, c. me^o | 8, c. | Quol. 7, 3, c. | Anima. 7, 5^m | 18, c. | Opus. 3, c^o 78, 81, 126 | Causis, lect. 4 | lect. 10.
- 262 Oppositum videtur dicere 1^a q. 108, 7, c.
- 263 Scientia superiorum angelorum dicitur esse universalior, quia intellectus eorum respicit objectum sub universaliori ratione, quo ad eminentiorem modum intelligendi, et non quo ad modum praedicandi 1^a q. 106, 4, 1^m.
- 264 Cognitio superiorum angelorum est perfectior quam cognitio inferiorum 1^a q. 89, 1, c. fi. | q. 106, 4, o. | q. 108, 5, fi. | 1-2, q. 150, 5, c. fi. | 2, d. 3, q. 3, 2, o. | d. 11, q. 2, 2, c. | Cg. 3, c^o 98 | Verit. q. 8, 10, o. | Opus. 3, c^o 78 | Causis, lect. 4, fi.
- 265 Superiores angeli, idem cognitum perfectius et clarius cognoscunt, quam inferiores 2-2, q. 2, 6, c. | 2, d. 3, q. 3, 2, 2^m | d. 11, q. 2, 2, c. | Verit. q. 8, 10, c. | 2^m.
- 266 Plura subiacent cognitioni superiorum angelorum, quam inferiorum. Verit. q. 8, 10, c. | 4^m.
- 267 Pauciores sunt formae intelligibiles in intellectibus superiorum angelorum, quia lumen intellectuale in eis minus dividitur 1^a q. 89, 1, c. fi. | 2, d. 3, q. 3, 2, c. fi. | Cg. 2, c^o 98, me^o | Verit. q. 8, 10, c. | 2^m | Anima. 15, c. fi. | 18, c. me^o | Quol. 7, 3, c.
- 268 Angelus superior per unam speciem potest plura intelligere, quam inferior 1^a q. 55, 1, o. | q. 89, 1, c. fi. | 2, d. 3, q. 3, 3, 3^m | Cg. 3, c^o 98 | Verit. q. 8, 10, c. | 2^m | 14, c. | Ma. q. 16, 4, c. fi. | Anima. 18, c. | Quol. 7, vel 8, vel 11, q. 1, 3, c. | Causis, lect. 10.
- 269 Scientia inferiorum angelorum perficitur per superiores 2, d. 3, q. 3, 2, 4^m.
- 270 Superior angelus perfecte cognoscit species et alia in intellectu inferioris, e converso autem imperfecte. Ma. q. 16, 8, c.
- 271 Aliqui effectus sunt, quos omnes angeli beati immediate vident in essentia Dei, quos tamen clarius vident superiores 2, d. 11, q. 2, 2, c. * Maria 50, etc.
- 272 Superiores angeli perspicacius divinam sapientiam contemplantur, plura et altiora mysteria gratiae cognoscunt in visione Dei, quae inferioribus eos illuminando manifestant 1^a q. 57, 5, c.
- 273 Angelus superior illuminat inferiorem 1^a q. 106, 1, 3, o. | q. 107, 2, c. | q. 108, primo | q. 113, 2, 2^m | q. 117, 2, c. | 1-2, q. 112, 1, 3^m | 2-2, q. 2, 6, c. | 2, d. 1, q. 1, 4, 2^m | d. 3, q. 1, 3, 4^m | 4, 4^m | q. 3, 2, c. | 2^m | d. 9, 2, o. | d. 11, q. 1, 2, 2^m | q. 2, 1, 3^m | 3, c. | d. 9, 3, o. | d. 18, q. 22, 3^m | 4^m | Verit. q. 9, 1, o. | Opus. 3, c^o 126 | 1 Cor. 13, primo | Causis, lect. 4, fi.
- 274 Illuminatio inferiorum angelorum est a Deo per superiores 2, d. 3, q. 1, 3, 4^m | d. 9, 2, 3^m | 4^m | Verit. q. 9, 2, o.
- 275 Angelus superior instruit inferiorem de omnibus quae scit 1^a q. 103, 4, o. | 2-2, q. 181, 4, 2^m | 2, d. 9, 2, o. | Opus. 3, c^o 126.
- 276 Usque ad diem iudicii, semper nova aliqua supremis angelis revelantur divinitus, de his quae pertinent ad dispositionem mundi, et praecipue ad salutem electorum. Unde semper remanet, unde superiores angeli inferiores illuminent 1^a q. 106, 4, 3^m.
- 277 Angelus inferior nunquam illuminat superiorem, nec potest 1^a q. 106, 3, o. | q. 107, 2, c. | q. 108, primo | q. 117, 2, c. | 2, d. 11, q. 2, 3, 5^m | 4, c. Verit. q. 9, 5, c. fi. | 1 Cor. 13, primo. * Dominatio 2, 3. Dominium 5, 8. Imago 22. Infinitum 22. Iudicium 59, 85.
- 278 Boni angeli habent praelationem super angelos malos 1, q. 109, 4, o. * Maria 21, 46, etc. Officium 2. Ordo 7.
- 279 Boni angeli inferiores secundum naturam, habent praelationem super angelos malos superiores secundum naturam 1^a q. 109, 4, 3^m.
- 280 Superiores angeli mali, habent praelationem super inferiores angelos malos 1^a q. 63, 8, o. | q. 109, 2, o. | 2, d. 6, 4, o. | 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 4, o. * Potestas 18, 19. Praelatio 25. Principatus 10. Providentia 25, etc.
- 281 Angeli praesidentiam habent super ista inferiora immediatam 1^a q. 110, 1, 2^m | 3^m.
- 282 In caelesti hierarchia, sub Potestatibus quae indistincte praesunt, ponuntur Principatus qui singulis provinciis distribuuntur, et sub his angeli, qui singulis hominibus in custodiam deputantur 4, d. 19, q. 1, a. 3, q. 1, c.
- 283 Minimus angelus habet altiorum et universaliorem virtutem,

ANGELUS

- quam aliquod genus corporaliū, sed Deus diversos angelos praeposuit cuilibet generi corporum 1^a q. 110, 1, 3^m.
- 284 Anima secundum ordinem naturae, non praefertur alteri animae, sicut daemones ordine naturae praeferruntur hominibus 1^a q. 64, 1, 2^m.
- 285 Praeclatio malorum angelorum fundatur super justitiam Dei, non autem super justitiam eorum 1^a q. 109, 2, 1^m.
- 286 Praeclatio angelorum post diem iudicii cessabit, quo ad ministeria circa nos 1^a q. 61, 4, c. | 2, d. 6. L. | d. 11, q. 2, 6, c. | 1^m | d. 44, q. 1, 3, 5^m | 4, d. 47, q. 1, art. 2, q. 4, 1^m | d. 49, q. 2, 5, 12^m | 1 Cor. 15, lect. 3, me^o.
- 287 Intellectus angeli est deformis, quia non habet cognitionem a rebus, nec per sensum, nec cum discursu, sicut in nobis 1^a q. 84, 2, c. fi. | 2-2, q. 180, 6, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 2, 6, c. fi. | q. 3, 4, 1^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 2^m | Cg. 3, c^o 91 | Verit. q. 15, 1, c. | q. 24, 10, c. | Ma. q. 7, 9, c. | 1^m. * Abstractio 9. Adam 5, 11, etc. Ars 23. Certitudo 10. Comparatio 3. Defectus 1. Homo 25.
- 288 Intellectus angeli est speculum purum et incontaminatum, quia non patitur defectum luminis secundum suum genus 2, d. 3, q. 1, 2, c. | Verit. q. 8, 3, 3^m | Ma. q. 16, 5, 6, c. * Deus 392, 403, 415, 416, 417. Dubitatio 2. Homo 21, 25.
- 289 Intellectus angeli est aliquid ens actu in genere intelligibilium, ideo intelligit essentiam suam, secundum ipsam, et per eam quaelibet alia. Verit. q. 8, 6, c. | Ma. q. 16, 12, 4^m. * Ignorantia 18 | 14, 6^m.
- 290 Angelus dicitur substantia semper mobilis, quia numquam est in potentia intelligens respectu suae essentiae; et sic intellectus angeli, est semper in actu, et numquam in potentia 1^a q. 50, 1, 2^m | q. 54, 4, c. | q. 65, 1, o. | Cg. c^o 97 | 98, fi. | Verit. q. 8, 5, o. | Ma. q. 16, 2, 6^m | 5, 6, c.
- 291 Oppositum videtur dicere 2, d. 3, q. 3, 1, 4^m | d. 9, 2, 6^m.
- 292 Intellectus angeli est in potentia essentiali et accidentali respectu revelandorum; sed respectu naturaliter cognitorum, est tantum in potentia accidentali 1^a q. 58, 1, o. | q. 61, 1, c. | 1-2, q. 50, 5, c. | 2, d. 3, q. 3, 1, 4^m | d. 9, 2, 6^m | Ma. q. 16, 5, c. | 6, c. |
- 295 Oppositum videtur dicere 1^a q. 25, 6, o. | 1, d. 44, o. Po^a q. 3, 16, c. | 17^m.
- 294 Intellectus angeli semper est in actu secundo, et in nulla potentia respectu Verbi Dei 1^a q. 58, 1, c. | 2-2, q. 180, 6, 2^m.
- 295 Intellectus angeli beati, est semper in actuali consideratione sui, et pertinentium ad eum 2, d. 11, q. 2, 3, 4^m.
- 296 In intellectu angeli beati, non potest esse falsitas 1^a q. 58, 5, o. | 2, d. 11, q. 2, 5, 4^m | Verit. q. 8, 14, 6^m | Ma. q. 16, 6, c.
- 297 Intellectus et voluntas in angelis differunt realiter 1^a q. 59, 2, o. | 1, d. 42, q. 1, 2, 3^m | Verit. q. 22, 10, o.
- 298 In angelis sunt tantum duae potentiae, scilicet intellectus et voluntas 1^a q. 54, 5, c. | q. 79, 1, 3^m | Ma. q. 16, 1, 14^m. Memoria 3, 17. Oppositum videtur dicere 1^a q. 54, 2, c. Opus. 11, c^o 3 | 13.
- 299 Intellectus angeli est medius inter intellectum Dei et hominis, virtute et modo cognoscendi, quia similitudo ejus non est essentia ejus, sicut in Deo, nec accepta a rebus, sicut in nobis, sed per influxum a Deo 1^a q. 84, 2, c. fi. | 2, d. 3, q. 3, 1, c. | 2 | Cg. 2, c^o 98, me^o | Lib. 4, c^o 11, prin^o | Po^a q. 3, 4, 13^m. Deus 97, 98.
- 500 Intellectus angeli non habet defectum sui generis, sicut noster, sed tantum respectu intellectus Dei 1^a q. 12, 4, 12^m | 4, d. 49, q. 2, 6, 4^m.
- 501 In angelis non est intellectus agens, et possibilis 1^a q. 54, 4, o. Cg. 2, c^o 96, 7^m.
- 502 Oppositum videtur dicere 2, d. 3, q. 3, 4, 4^m.
- 505 Intellectus agens angeli, sufficit ad distinctam cognitionem rerum, non autem intellectus noster 2, d. 3, q. 3, 4, 4^m.
- 504 Intellectus possibilis angeli, est in potentia respectu luminis divini, noster autem etiam respectu specierum a rebus acceptarum 1^a q. 54, 4, o. | 2, d. 3, q. 1, 6, c. me^o | q. 3, 4, 4^m. Intellectus 266. * Obscuris. Ratio 3. Rationale 1, 2, 4.
- 505 Angelus habet intellectum possibilem respectu superiorum tantum, sed homo etiam respectu inferiorum 2, d. 3, q. 1, 6, c.
- 506 Intellectus angeli plus excedit intellectum optimi philosophi, quam ille intellectum rudissimi idiotae. Cg. 1, c^o 3.
- 507 Intellectus Dei plus excedit intellectum angeli, quam ille intellectum nostrum. Cg. 1, c^o 3.
- 508 Intellectus angeli est completus per species connaturales omnium quae naturaliter cognoscere potest, non autem intellectus noster 1^a q. 54, 4, o. | q. 55, 2, o. | q. 59, 3, 2^m | q. 60, 2, o. | q. 76, 5, c. | q. 84, 3, 1^m | q. 91, 1, c. | q. 109, 3, 3^m | Cg. 2, c^o 98, me^o | 99 | Verit. q. 8, 15, c. | q. 9, 1, 9^m | Anima. 2, c. fi. | Col. 2, lect. 1, me^o.
- 509 Intellectus Dei et angeli statim totam rei cognitionem habent, intellectus autem noster paulatim 1^a q. 85, 5, c. | 1-2, q. 5, 1, 1^m | 2-2, q. 180, 3, c. | Verit. q. 15, 6, c. | q. 16, 1, c. | q. 18, 4, 7^m | Ma. q. 16, 5, c. fi. | Eth. lect. 11, prin^o. Deus 100, 110.
- 510 In angelis est aliqua nescientia 1^a q. 12, 8, o. | q. 58, 5, o. | q.

ANGELUS

- 101, 1, 2^m | q. 106, 2, 1^m | 1-2, q. 76, 2, c. | 2-2, q. 52, 3, c. | 2, d. 9, 2, 1^m | 2^m | d. 11, q. 4, c. | 5^m | 5, 4^m | d. 43, 6, c. | 4, d. 49, q. 2, 5, 8^m | Dio. 4, lect. 4. Ignorantia 48.
- 511 Angeli ignorant aliqua supernaturalia, non autem aliquid cognoscibile ab eis naturaliter: sed intellectus noster ignorat utroque modo 1^a q. 58, 5, c. | Verit. q. 8, 15, 2^m | Ma. q. 10, 2, 4^m | 5^m. Ignorantia 16, 19.
- 512 Connaturale est intellectui nostro cognoscere naturas in materia, angelico autem sine materia: sed intellectui divino, esse subsistens 1^a q. 12, 4, c. | q. 85, 1, c.
- 515 Angeli per species inditas rerum naturas cognoscunt in universalis, et in particulari, quantum ad formam, et quantum ad materiam 1^a q. 57, 2, c. | 2^m.
- 514 Intellectus Dei est sicut actus totius entis: ideo solus est actus purus: angelicus autem est semper in actu suorum intelligibilium, non autem intellectus noster: sed est in potentia 1^a q. 79, 2, c. | q. 87, 1, c. | 1-2, q. 49, 4, c. | q. 50, 5, c. | q. 51, 1, 2^m | Cg. 1, c^o 98, prin^o | Verit. q. 8, 6, c. fi. | q. 20, 2, c. fi. | Opus. 3, c^o 103 | Anima. 3, lect. 9, fi.
- 515 Intellectus Dei est suum intelligere, non autem intellectus angeli, nec intellectus hominis 1^a q. 51, 1, c. | q. 87, 3, c. | Cg. 4, c^o 11, prin^o. Deus 95.
- 516 Angelus dicitur mens et intellectus, quia solam cognitionem intellectivam habet 1^a q. 54, 3, 1^m | 5, o. | q. 79, 1, 3^m | Cg. 3, c^o 108, prin^o | Verit. q. 10, 1, 4^m.
- 517 Objectum primum intellectus angeli, est ejus essentia; intellectus vero nostri conjuncti, objectum est quidditas rei materialis 1^a q. 12, 4, c. | q. 84, 7, c. | q. 85, 1, c. | q. 87 | Verit. q. 8, 3, c. fi.
- 518 Angelus uno et eodem actu primo, simul intelligit se intelligere, et essentiam suam, non autem homo 1^a q. 87, 3, c.
- 519 Oppositum videtur dicere 1^a q. 87, 3, 2^m.
- 520 Angelus indiget lumine in cognitione supernaturali, non autem in cognitione naturali; sed homo indiget in utraque 3, d. 14, a. 1, q. 2, 1^m.
- 521 Oppositum videtur dicere 2, d. 9, 2, 4^m | 6, 3^m | d. 11, q. 2, 3, 3^m.
- 522 Cognitio angeli duplex: scilicet speculativa, et practica 2, d. 3, L. 2 | Verit. q. 16, 1, c. 6. * Accidens 110. Anima. 152, 155, 160, 162.
- 525 Cognitio angeli duplex: scilicet matutina, et vespertina 1^a q. 58, 6, 7, o. | q. 64, 3^m | 1-2, q. 67, 3, c. | 3^a q. 9, 3, c. | 2, d. 12, 3, c. | 3, d. 31, q. 2, a. 1, q. 1, 4^m | Verit. q. 8, 16, o. | 17, c. | 2^m | q. 9, 1 | 1^m. Po^a q. 4, 2, c. fi. | Opus. 3, c^o 224 | Hebr. 8, lect. 3, me^o | Eph. 3, lect. 3, me^o. * Ars 23. Certitudo 10.
- 524 Nulla cognitio praeter matutinam et vespertinam, est in angelis 1^a q. 58, 6, o. | 2, d. 12, 3, o. | Verit. q. 8, 17, o.
- 525 Cognitio matutina in angelis, est prior vespertina, ordine naturae, in uno et eodem angelo: sed in diversis, vespertina prioris angeli, est prior, quam matutina posterioris. Verit. q. 8, 16, 6^m | 11^m.
- 526 Cognitio vespertina, idest, in propria natura, respectu medii scilicet per rationes rerum in Verbo est eadem cum matutina, differens tantum secundum cognita; non autem cognitio per species rerum innatas, sed est diversa realiter 1^a q. 58, 7, o.
- 527 Angelus dupliciter cognoscit: scilicet per species, et per Verbum 1^a q. 57, 5, c. | q. 58, 7, o. | 1, d. 37, q. 4, 1, c. | 2, d. 3, q. 3, 4, c.
- 528 In prima cognitione est vicissitudo, successio, et renovatio operationum, non autem in secunda 1^a q. 57, 3 | 2^m | 2, d. 3, q. 3, 4, c. | 2^m | Cg. 2, fi. | Ma. q. 16, 4, c. fi.
- 529 Cognitio secunda est quasi formalis, respectu primae 2, d. 3, q. 3, 4, c. fi.
- 530 Angelus dupliciter cognoscit res in Verbo: scilicet per similitudinem Verbi, in sua natura relucentem, et per essentiam Verbi. Primam habuit in principio suae creationis, non autem secundam quae proprie dicitur matutina 1^a q. 62, 1, 3^m | Verit. q. 8, 16, 8^m.
- 531 Angelus habet triplicem de rebus cognitionem: scilicet in Verbo, in mente ejus, et in propria natura. Secunda et tertia est vespertina, prima vero matutina 1^a q. 12, 10, 2^m | q. 58, 6, o. | q. 60, 2, o. | d. 12, 3, 5^m | Quol. 9, 7, o.
- 532 Oppositum videtur dicere. Ma. q. 16, 6, 16^m | 7, 5^m | Anima 7, 5^m.
- 535 Angelus dupliciter accipit cognitionem de rebus: scilicet per illuminationem, et per reductionem objecti de potentia ad actum 2, d. 11, q. 2, 4, c. | Verit. q. 8, 9, 5^m. * Futurum 2.
- 534 Angelus numquam cognoscit res in propria natura, nisi per species earum 1^a q. 55, 1, o. | 2, d. 12, 3, 5^m | 3, d. 14, art. 1, q. 2, c. | 1^m.
- 535 Angelus in principiis intuetur omnes conclusiones cognoscibiles naturaliter ab eo. Ma. q. 16, 1, c. fi. | 6, c. | 19^m. Universale 1.
- 536 Angelus cognoscit per species innatas, non autem per acquisitas a rebus, sicut homo 1^a q. 55, 2, o. | q. 57, 1, 3^m | q. 87, 1, c. | q. 89, 1, 2, 2, o. | 1-2, q. 51, 1, c. | 2^m | 2^m | 2-2, q. 180, 6, 2^m | 2, d. 3, q. 3, 1, o. | d. 12, 3, 4^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 1^m | 4, d. 10, a. 4, q. 4, c. | Verit. q. 8, 3, c. | 7, c. fi. | 7^m | 8, 7^m | 9, o. |

ANGELUS

- Ma. q. 16, 7, 6^m | 8, 15^m | Anima. 7, 1^m | 5^m | Quol. 7, 3, o. | Opus. 3, c^o 224.
- 557 Intelligere cujuslibet angeli, differt specie ab intelligere alterius angeli, quia fit per species intelligibiles differentes specie. Anima. 7, 5^m | 6^m.
- 558 Quilibet angelus beatus, semper videt quemlibet alium Angelum in Verbo, et quicquid est in eo ad se ordinatum 1^a q. 107, 1, 3^m.
- 559 Angelus dupliciter potest aliquid de novo intelligere: scilicet vel per novitatem rei, vel per novam confortationem a lumine superiori. Verit. q. 8, 9, 3^m | 5^m.
- 560 Intelligere angeli et animae, differunt specie 1^a q. 75, 7, o. | 2, d. 3, q. 1, 6, o. | Cg. 2, c^o 94 | Anima 7, 1^m | 3^m.
- 561 Species intelligibiles in angelis et in anima, non sunt ejusdem rationis, sed differunt specie. Anima. 7, 1^m | 3^m.
- 562 Angelus per species innatas, percipiendo sensibiles effectus conjicit aliqua excedentia cognitionem ejus naturalem. Ma. q. 16, 8, 16^m.
- 563 Cognitio angelorum est universalis. Et quanto superiores, tanto magis universalis 2, d. 3, q. 2, 2, o. | Ma. q. 19, 6, 16^m | 7, 5^m.
- 564 Immo angelus cognoscit res in propria natura 1^a q. 8, 7, c. | q. 12, 9, c. | q. 58, 6, 7, o. | q. 62, 7, 1^m | 3^m. Et sicut supra 264, et infra 346, et sicut Cognitio 40.
- 565 Cognitio angelorum est universalis, quia extenditur ad multa, de quibus propriam et completam cognitionem habent; non autem in universali tantum. Ma. q. 16, 6, 16^m | 7, 5^m | Quol. 7, 3, o.
- 566 Angeli non capiunt cognitionem ex sensibilibus 1^a q. 51, 1, c. | q. 55, 2, o. | 3, 1^m | q. 57, 1, 3^m | q. 58, 7, c. | 2, d. 3, q. 3, 1, c. | 2^m | d. 7, q. 2, 1, 4^m | d. 10, 1, 2^m | d. 14, 3, 3^m | 4, d. 10, a. 4, q. 4, c. | Cg. 2, c^o 94, fi. | 96 | Lib. 4, c^o 11, prin^o | 55, 4^m | 95, fi. | Po^a q. 3, 4, 13^m | 18, 5^m | Ma. 16, 8, 18^m | Anima. 2, c. fi.
- 567 Angelus non intelligit componendo et dividendo, sicut homo 1^a q. 58, 4, o. | 5, c. 2 | q. 85, 5, c. | d. 3, q. 1, 2, c. | Cg. 3, c^o 108, 4^m | Ma. q. 16, 6, 19^m.
- 568 Cognitio angeli non est discursiva: sed tantum nostra. Et tamen angeli syllogizare possunt. Et in substantiis separatis a materia, semper res cognoscibilis potest cognosci per certissimam demonstrationem, cum illa non sint subiecta transmutationi 1^a q. 58, 3, o. | 4, c. | q. 62, 1, c. 5, c. | q. 63, 5, c. | q. 79, 8, c. | q. 85, 5, c. | 1-2, q. 89, 4, c. | 2-2, q. 49, 5, 2^m | q. 180, 6, 3^m | 3^a q. 11, 3, 3^m | 2, d. 3, q. 1, 2, c. | Cg. 5, c^o 46 | 91 | 108, 4^m | Lib. 4, c^o 55, 4^m | 95, fi. | Verit. q. 8, 15, o. | q. 15, 1, c. | 16, 1, c. | q. 24, 30 | 10, c. | Po^a q. 9, 2, 10^m | Ma. q. 7, 9, c. | 1^m | q. 16, 4, 5, c. | 6, c. | 19^m | Spiritu. 2, 12^m | Anima. 7, 1^m | 5^m | Eth. lect. 11, prin^o. Certitudo 349, 1^m 5^m.
- 569 Immo substantiae separatae idest angeli non possunt cognosci per certissimam demonstrationem. Cg. 3, c^o 39 | Meta. 2, lect. 1, meo.
- 570 Angeli syllogizando non addiscunt, ita quod veritatis ignotae cognitionem accipiant syllogizando 1^a q. 58, 3, 2^m.
- 571 Cognitio angeli non est causa rerum 1^a q. 55, 2, 1^m | 3, 1^m | 2, 3, 1, c. | 2^m | d. 12, 3, 2^m | Verit. q. 8, 3, c. fi. | 8, 1^m | Po^a q. 3, 4, 13. Cognitio 158.
- 572 Essentia angeli est ei ratio cognoscendi quicquid cognoscit, non tamen perfecta, ideo indiget formis superadditis 1^a q. 54, 2, 2^m | Verit. q. 8, 14, 6^m.
- 573 Essentia Dei est ratio omnium formarum concreatarum angelo, cum ex ea velut exemplatae deriventur; non autem una est ratio alterius. Verit. q. 8, 14, 11^m.
- 574 In angelis perseverat cognitio naturalis 1^a q. 62, 7, o.
- 575 Angeli boni et mali, non possunt deponere existimationem semel habitam 1^a q. 63, 6, 3^m | q. 64, 2, c. fi. | Verit. q. 21, 10, c. fi. | 9^m | Ma. q. 16, 5, o.
- 576 Distantia temporalis impedit cognitionem angelorum 1^a q. 57, 3, 4^m | q. 89, 7, 3^m | Ma. q. 16, 7, o.
- 577 Distantia localis non impedit cognitionem angelorum 1^a q. 55, 2, 3^m | q. 57, 3, 4^m | q. 107, 4, o. | Cg. 2, c^o 96, fi.
- 578 Angeli in statu naturae non viderunt Verbum Dei, nisi per similitudinem 1^a q. 62, 1, 3^m | 2-2, q. 5, 1, c. | 2, d. 4, 1, o. | d. 10, 1, 2^m | d. 23, q. 2, 1, c. | 1, d. 49, q. 2, 6, 1^m | Cg. 3, c^o 49 | Verit. q. 8, 3, 1^m | q. 18, 1, 12^m | 1, Tim. 3, fi. Deus 93.
- 579 Angeli habuerunt in Verbo cognitionem rerum fiendarum: quae jam factae erant 1^a q. 55, 2, c. | 1^m | q. 56, 2, c. | q. 57, 2, c. fi. | 2, d. 2, q. 1, 3, 3^m | d. 12, 3, o. | Po^a q. 3, 4, 4^m | 18, 12^m. * Adam 5. Anima 152. Annuntiatio 2, etc. Contemplatio 6. Contemplativus 1.
- 580 Angeli cognoscunt in Verbo mysteria gratiae, non omnia, nec aequaliter omnes, sed secundum quod Deus vult eis revelare, non autem cogitationes alterius angeli, sicut nec primus homo, cognitione naturali 1^a q. 57, 5, c. | q. 61, 1, 4^m | q. 106, 4, 2^m | Eph. 3, lect. 3, fi. * Conversio 5. Daemon 9, 12, etc.
- 581 Angeli a principio suae creationis cognoverunt aliqua mysteria, et aliqua post, secundum quod congruit eorum officiis 1^a q. 57, 5, c. | q. 64, 1, 4^m. Deus 158, etc. 198. Eucharistia 147.

ANGELUS

- 562 Angeli omnes a principio suae beatitudinis, praesciverunt mysterium Incarnationis, quo ad substantiam, non autem quo ad omnes circumstantias 1^a q. 57, 5, 1^m | q. 64, 1, 4^m | q. 106, 4, 3^m | q. 117, 2, 1^m | 2-2, q. 2, 7, 1^m | 2, d. 11, q. 2, 4, o. | 3, d. 1, q. 1, 3, 7^m | d. 3, q. 3, a. 2, q. 2, 2^m | d. 23, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m | Verit. q. 8, 9, 2^m | Opus. 1, c^o 26 | Psal. 23, fi. | Isa. 63, prin^o | Eph. 3, lect. 3, fi. | 1. Tim. 3, fi. * Fides 51, 70. Haeresis 34, 119. Imago 20, etc. Prophetia 83. Relatio 94.
- 563 Angeli in Verbo simul contemplantur omnia sua cognita, non autem in cognitione naturali, sed tantum quae per unam speciem repraesentantur 1^a q. 58, 1, c. | 2, d. 3, q. 3, 3, o. | d. 5, q. 1, 1, c. | Verit. q. 8, 14, o. * Revelatio 5, 6, 7. Similitudo 11, 12.
- 564 Angeli simul cognoscunt res in Verbo, et in propria natura 1^a q. 12, 9, c. | q. 58, 6, 7, o. | q. 62, 7, 1^m | 3^m | 2, d. 3, q. 3, 4, c. | d. 12, 3, 3^m | Verit. q. 8, 5, o. | Quol. 9, 7, o.
- 565 Angelus cognoscit res in propria natura dupliciter, idest, per duplex medium, scilicet per rationes rerum in Verbo, et per species rerum innatas 1^a q. 58, 7, c.
- 566 Angeli essentiam Dei maxime cognoscunt 2, d. 11, q. 2, 2, 5^m. * Christus 139, 148. Via 3, 11, etc.
- 567 Angeli naturaliter cognoscunt Deum, non per essentiam ejus, sed per naturalia eorum 1^a q. 56, 3, o. | 2, d. 23, q. 2, 1, c. | Cg. 3, c^o 41, 1^m | 49 | Verit. q. 8, 3, c.
- 568 Angeli non possunt per sua naturalia videre essentiam Dei, nec aliqua alia creatura 1^a q. 12, 4, o. | q. 64, 1, 2^m | 4, d. 49, q. 2, 9, 7, o. | Cg. 3, c^o 52 | 89, 1^m | Rom. lect. 6, fi. Deus 220.
- 569 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 10, 11, c. | 1^m.
- 570 Angeli non cognoscunt naturaliter de Deo, quid est. Cg. 1, c^o 3 | Lib. 3, c^o 49 | 50.
- 571 Oppositum videtur dicere 2, d. 11, q. 2, 25^m.
- 572 Angelus non venit in cognitionem Dei, ex creaturis 1, d. 3, q. 1, 3, c. | 2^m | 6^m | 2, d. 3, 1, c. | 2^m | Cg. 3, c^o 49.
- 573 Cognitio sive contemplatio angelorum, magis se habet per modum receptionis, quam actionis 2, d. 10, 4, 2^m.
- 574 Res non cognoscuntur perfecte in angelo, sicut in Deo 1^a q. 55, 1, c. | 3^m | q. 84, 2, c. fi. | 3^m | 2, d. 2. L. | d. 3, q. 3, 1, 3^m | 1, d. 12, 3, 5^m.
- 575 Omnes angeli primae hierarchiae, accipiunt cognitionem divinarum effectuum in prima causa; secundae vero in universalibus rerum rationibus, idest, a prima hierarchia; tertiae autem in propriis rationibus 1^a q. 108, 1, 6, c. | q. 112, 3, c. | 4, q. 113, 2, 2^m | d. 9, 3, c. | d. 10, 1, c. | 2 Cor. 12, lect. 1, fi. | Eph. lect. 8, fi.
- 576 Angelus non cognoscit res per essentiam, sed per species earum 1^a q. 55, 1, o. | q. 84, 2, c. fi. | q. 87, 1, c. | q. 89, 3, o. | 1-2, q. 50, 4, c. | 5, 1^m | q. 51, 1, 2^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. | 1^m | Cg. 2, c^o 98, meo | 3 | Verit. q. 8, 6, 8, o. | Trin. 2, c. | Causis lect. 10, o.
- 577 Angelus intelligit essentiam rei per seipsam, non autem homo: sed per accidentia; sicut nec spiritualia, nisi per corporalia 3, d. 35, q. 2, a. 2, 1, c. * Abstractio 9. Adam 19, 20. Cogitatio 7. Daemon 10, etc. 17, etc.
- 578 Angeli cognoscunt se per essentiam suam, et non per speciem suam 1^a q. 56, 1, o. | 2, 3, c. | q. 87, 1, o. | 4, d. 49, q. 2, 1, 10^m | Cg. 2, c^o 98 | Lib. 4, c^o 11, prin^o | Verit. q. 8, 6, o. | 8. 6^m | Ma. q. 16, 12, 4^m | Trin. 2, c. | Causis lect. 13, fi. Anima. 3, lect. 9.
- 579 Nihil Deus produxit in rerum natura, quod non impresserit menti angelicae 1^a q. 74, 2, c. | q. 89, 3, c. | q. 91, 1, c. | Anima 18, c.
- 580 Angelus naturaliter cognoscit se, simul cum aliis tamen, ut sunt unum. Verit. q. 8, 14, 6^m | Ma. 16, 3, c. | Causis lect. 13, fi.
- 581 Angelus cognoscit alium angelum per speciem tantum 1^a q. 56, 2, o. | Cg. 2, c^o 98 | Lib. 3, c^o 41, 1^m | Verit. q. 8, 7, o. | Spiritu. 1, 11^m | Anima 17, c. fi. * Dies 12. Esse 6. Forma 8, 9, 111, 114, 159, 161, 164, 167. Futurum 2.
- 582 Angelus per eandem speciem innatam, cognoscit alium angelum, et omnes cogitationes ejus ad se ordinatas, et omne quod in eo cognoscit. Verit. q. 9, 4, 11^m | 6, 4^m. Naturale 17, 18.
- 583 Quilibet angelus bonus vel malus cognoscit perfecte et naturaliter species, et quicquid est in intellectu nostro, praeter usum specierum, qui est actualis cogitatio, dependens ex voluntate 1^a q. 111, 4, 2^m | Ma. q. 16, 8, c. fi. | 2^m | 5^m | 12^m.
- 584 Angeli cognoscunt omnia determinata in suis causis, et causas ordinatas 2, d. 3, q. 3, 3, 4^m | d. 7, q. 2, 1, 4^m.
- 585 Angeli a principio cognoverunt naturaliter omnia naturalia per species 1^a q. 57, 1, o. | q. 89, 3, o. | q. 109, 3, 2^m | Cg. 2, c^o 99 | Verit. q. 20, 4, c. fi.
- 586 Angeli cognoscunt materialia 1^a q. 57, 1, o. | q. 85, 1, c. | Cg. 2, c^o 99. Verit. q. 8, 8, o. | q. 10, 4, c.
- 587 Angeli cognoscunt materialia in immaterialibus, scilicet in seipsis, vel in Deo 1^a q. 85, 1, c.
- 588 Angeli cognoscunt singularia distincte, per similitudines specierum 1^a q. 54, 5, 2^m | q. 57, 2, o. | q. 89, 4, c. | 2, d. 3, q. 3,

ANGELUS

- 3, o. | Cg. 2, c. 100 | Verit. q. 8, 11, o. | q. 10, 5, o. | Ma. q. 16, 7, 5^m | Spiritu. 5, 7^m | Anima. 8, 17^m | 20, c. | 4^m | 2^m | Quol. 7, 3, o. 19^m | Opus. 15, c. 13 | 15.
- 389 Angelus quilibet per unam speciem, omnia individua unius speciei cognoscit, quae fit propria ratio singulorum, secundum proprios respectus ad illa 1^a q. 58, 2, c. | 2, d. 3, q. 3, 3, 3^m | Verit. q. 8, 14, c. 2 | q. 19, 2, 1^m | Ma. q. 16, 7, 5^m | Quol. 7, 3, c. fl. | 1^m | 5^m.
- 390 Quilibet angelus, per unam speciem intelligit quidquid est in individuis essentialiter vel accidentaliter. Quol. 7, 3, 1^m.
- 391 Species in intellectu angelico directe respiciunt naturas specierum, idest, inquantum sunt actu. Ma. q. 16, 7, 6^m | 9^m | 13^m | Spiritu. 5, 7^m | Anima. 20, 4^m.
- 392 Angelus intelligendo quidditatem alienius, simul cognoscit quidquid ei attribui potest, vel removeri, vel concludi 1^a q. 58, 3, 4, 5, o. | q. 85, 5, c. | Ma. q. 16, 6, 19^m | Quol. 7, 3, 1^m.
- 393 Angeli possunt cognoscere illud quod est in appetitu vel apprehensione brutorum, non autem motum appetitus sensitivi vel apprehensionem phantasticam hominis ut moventur a voluntate et a ratione, nisi procedant in actum exteriorem 1^a q. 57, 4, 3^m.
- 394 Substantia immaterialis, est proprium objectum intellectus angeli 1^a q. 12, 4, c. | q. 5, 4, 4, c. | q. 84, 7, c. | q. 85, 1, c. | q. 87, 3, c. | Cg. 2, c. 96 | 98.
- 395 In angelis potuit esse error electionis, in particulari, non quidem ex ignorantia, sed ex inconsideratione 1^a q. 63, 1, 4^m | 2, d. 5, q. 1, 1, c. | Cg. 3, c. 108 | 110 | Ma. 16, 2, 4^m | 5^m.
- 396 Angeli ignoraverunt virtutes suas, et ordinationes, secundum Dionysium, scilicet non quidem secundum se, sed quia non comprehendunt eas in Deo 1^a q. 56, 1, 1^m | Verit. q. 8, 6, c. | 7, 1^m.
- 397 Angeli non praesciverunt suam beatitudinem, nec miseriam nec peccatum 2, d. 4, 2, o. | Ma. q. 16, 4, 11^m | 7, 2.
- 398 Per angelum significatur divinum lumen. Opus. 60, c. 1.
- 399 In angelis est duplex lumen: scilicet connaturale a solo Deo, et superveniens ab angelo superiori 2, d. 9, 2, 4^m.
- 400 Nostra hierarchia perficitur divino lumine, velato similitudinibus sensibilium in figuris et sacramentis: angelica vero, lumine simpliciter et absoluto 1^a q. 108, 1, c. | 2, d. 9, 3, c. primo | Cg. 3, c. 80 | Opus. 3, c. 126.
- 401 In angelis est duplex lumen intellectus: scilicet naturale, et gratuitum 2, d. 9, 6, 3^m | Verit. q. 9, 1, 2^m.
- 402 Oppositum videtur dicere 3, d. 14, a. 1, q. 2, 1^m.
- 403 Utrumque lumen est unum in omnibus angelis ex principio et fine, sed multa ex parte subjecti 2, d. 9, 6, 3^m | d. 11, q. 2, 3, 3^m.
- 404 Lumen illuminantis angeli, et illuminati, est unum secundum speciem et rationem. Verit. q. 9, 1, 5^m | 7^m | 17^m.
- 405 Ex lumine intellectus agentis in angelis, multiplicantur species intelligibiles in eis 2, d. 3, q. 3, 4, 4^m.
- 406 Oppositum videtur dicere 1^a q. 54, 4, o. | Cg. 2, c. 96, 7^m.
- 407 Angelus illuminat alium angelum 1^a q. 106, 1, o. | 2, d. 9, 2, o. | d. 11, q. 2, 1, o. | 1 Cor. 13 primo.
- 408 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 54, 4, o. | Cg. 2, c. 96, 3^m. * Docere 3.
- 409 Angelus illuminat alium angelum, idest, manifestat ei veritatem, quam illuminans cognoscit, confortando virtutem intellectivam ejus per conversionem ad eum, et distinguendo universalem scientiam 1^a q. 106, 1, o. | q. 111, 1, c. | 2, d. 9, 2, o. | d. 11, q. 2, 1, o. | Verit. q. 8, 4, 1^m | 4^m | q. 9, 1, o. | 5, c. | 1 Cor. 13, primo. Prophetia 83.
- 410 Angelus illuminat angelum, de pertinentibus ad praemium accidentale, non autem de pertinentibus ad praemium essenziale 1^a q. 106, 1, 1^m | 2-2, q. 181, 4, 2^m | 1 | d. 9, 2, 3^m | d. 11, q. 2, 3^m | 2, 1^m | 3, d. 14, a. 2, q. 4, 4^m | Verit. q. 4, 1, 9^m | 1 Cor. 13, primo | Hebr. 8, lect. 3, meo.
- 411 Angelus illuminans non operatur intra essentiam angeli illuminati, nec lumen recipitur in essentia ejus: ideo dicitur quasi exterius operari, per modum suggerentis 1, d. 37, q. 3, 3, 4^m | 2, d. 8, 5, 3.
- 412 Illuminatio angelorum, non est de volito eorum, sed de volito Dei, et de veritate, ut est a Deo 1^a q. 107, 2, c. | 5, 3^m | q. 109, 3, c.
- 413 Angeli per illuminationem, proficiunt in cognitionem, non quidem Dei, sed effectum ejus 1-2, q. 5, 6, 3^m | 2, d. 9, 2, o. | d. 11, q. 2, 1, 2, o. | Verit. q. 9, 1, 9^m | Opus. 3, c. 126.
- 414 Revelationis factae daemonibus per sanctos angelos, ex parte daemonum non sunt illuminationes, quia non ordinant eas ad Deum 1^a q. 190, 4, 1^m.
- 415 Illuminare angelos inferiores, est dignitas superiorum, quia in hoc maxime assimulantur Deo 2, d. 11, q. 2, 1, 2^m | Verit. q. 9, 2, c. | Opus. 3, c. 126.
- 416 Inferiores angeli illuminantur a mediis, de iis quae inferiores non vident, sed medii vident in Verbo, vel per lumen superiorum 3, d. 14, a. 2, q. 4, 4^m.

S. Th. Opera omnia. Index.

ANGELUS

- 417 Illuminatio semper erit in angelis, usque ad diem judicii 1^a q. 106, 4, 3^m | 2-2, q. 181, 4, 2^m | Hebr. 8, lect. 3, meo.
- 418 Actiones hierarchicae semper erunt in angelis, quia semper unus alium illuminabit, purgabit, et perficiet 1^a q. 108, 7, 2^m | 3^m | 2, d. 11, q. 2, 6, o. | 4, d. 49, q. 2, 5, 12^m.
- 419 Actiones hierarchicae semper erunt in angelis, non quo ad novorum cognitionem per modum profectus et motus, sed erit semper continuatio illuminationis, quia inferiores in lumine superiorum, rationes divinorum secretorum cognoscent 1^a q. 108, 7, 2^m | 2, d. 11, q. 2, 6, 4^m | 4, d. 49, q. 2, 1, 12^m | Verit. q. 18, 5, 5^m | 7, c. Pater 19.
- 420 Homines illuminantur ab angelis 1^a q. 111, 1, o. | 1-2, q. 112, 1, 3^m | 2, d. 18, q. 2, 2, 3^m | 4^m | 5^m | Cg. 3, c. 81, primo | Verit. q. 11, 3, o. | Quol. 9, q. 4, 5, c. Docere 3. Officium 2.
- 421 Deus est primum principium creationis et illuminationis animae: sed angelus illuminat eam tamquam minister 1^a q. 113, 1, 2^m.
- 422 Homines illuminantur ab angelis, non solum de credendis sed etiam de agendis 1^a q. 111, 1, 1^m. Fides 76, 113, 1, 2^m.
- 423 Homines docentur ab angelis 2, d. 9, 2, 4^m | Verit. q. 11, 3, o.
- 424 Non autem e converso: absque praedjudicio tamen credi potest quod daemones ab hominibus doceantur 1^a q. 117, 2, o. | 2, d. 11, q. 2, 4, o. | Eph. 3, meo.
- 425 Aliqui tamen homines illuminabunt aliquos angelos 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m | Opus. 1, c. 26.
- 426 Purgatio, illuminatio, et perfectio in angelis et hominibus, differunt tantum ratione 1^a q. 106, 2, 1^m | 1-2, q. 112, 1, 3^m | 2, d. 9, 3, c. | Verit. q. 9, 3, c. | Opus. 3, c. 126. Dio. lect. 1, lect. 2.
- 427 Angelus superior purgat inferiorem, non autem e converso 1-2, q. 112, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 3, 2, c. | q. 9, 2, o. | d. 23, q. 2, 2, 5^m | Verit. q. 8, 13, 1^m | q. 9, 2, o. | q. 22, 9, 5^m.
- 428 Minimus ordo angelorum potest perficere, illuminare, et purgare 1^a q. 108, 2, 3^m | 2, d. 9, 3, 4^m.
- 429 Purgatio in angelis non est a culpa nec ab immunditia: sed a dissimilitudinis confusione, idest, a nescientia 1^a q. 106, 2, 1^m | 1-2, q. 112, 1, 3^m | 2, d. 9, 2, 1^m | 2^m | Verit. q. 9, 3, o. | q. 22, 9, 5^m | Opus. 3, c. 126.
- 430 Loquutio et illuminatio in angelis differunt dupliciter, scilicet objecto et modo 2, d. 11, q. 2, 3, c.
- 431 Illuminatio proprie est de visis in lumine divinae essentiae ab angelo superiori, et non ab inferiori: sed loquutio est de motibus liberi arbitrii 1^a q. 107, o. | 2, d. 9, 2, 3^m | 4^m | 5^m | d. 11, q. 2, 3, c. | 1 Cor. 13, primo.
- 432 Omnis illuminatio est loquutio in angelis, et non e converso universaliter 1^a q. 107, 2, o. | 2, d. 9, 2, 4^m | d. 11, q. 2, 3, c. | Verit. q. 9, 5, c. * Daemon 17, 102, 110, 111. Daemoniaci. Juramentum 4. Lingua 10.
- 433 Illuminatio fit per hoc quod lumen angeli confortatur per fortius lumen superioris angeli: sed loquutio fit per hoc, quod res occulta proponitur sine hoc, quod virtus cognoscentis fortificetur 2, d. 7, q. 2, 1, 3^m | d. 11, q. 2, 3, c. Loqui 1, 2, 4. Psallere 2.
- 434 Angelus loquitur angelo ex hoc quod ordinat conceptum proprium ad manifestandum volitum suum ei 1^a q. 107, 1, o. | 2, c. | d. 9, 2, 4^m | d. 11, q. 2, 3, o. | Verit. q. 9, 4, 5, 7, o. | 1 Cor. 13, meo. Societas 4. Zacharias 2.
- 435 Superiores angeli possunt loqui inferioribus, et e converso 1^a q. 107, 2, o. | q. 117, 2, c. | d. 11, q. 2, 3, 5^m | Verit. q. 9, 5, o. | 1 Cor. 13 primo.
- 436 Non omnes angeli percipiunt loquutionem unius angeli eum alio 1^a q. 107, 5, o. | Verit. q. 9, 7, o.
- 437 Angelus potest simul audire, idest, intelligere, plures sibi loquentes, et praecipue beatus 2, d. 11, q. 2, 3, 4^m.
- 438 Angelus proprie non loquitur per corpus assumptum 1^a q. 51, 3, 4^m | 2, d. 8, 4, fi. | Po^a q. 6, 8, c. | 4^m | 10^m.
- 439 Loquutio angeli, est in ipso loquente, et est ibi, ubi ipse est 1^a q. 107, 4, 1^m.
- 440 Loquutio angelorum non impeditur distantia locali 1^a q. 107, 4, o. | 2, d. 9, 2, 6^m | d. 11, q. 2, 3, 3^m | Verit. q. 9, 6, o.
- 441 Clamor angeli non est vox, sed est manifestatio rei magnae, vel magni affectus 1^a q. 107, 4, 2^m | Verit. q. 9, 6, 3^m | Job 4 | lect. 3, meo. Jo. lect. 9, primo | Rom. 8, lect. 3, fi. Clamor 1.
- 442 Verbum cordis, loqui, signa, nutus, et lingua, differunt in angelis, sicut in nobis. Per similitudinem tamen lingua in eis dici potest vis, qua manifestant aliis quod habent in mente 1^a q. 107, 1, c. | 2^m | 2, d. 11, q. 2, 3, c. | Verit. q. 9, 4, 12^m | 5, c. | 1 Cor. 13, meo.
- 443 Loquutio angelorum, fit per notiora simpliciter, ideo non possunt dici ibi proprie signa: sed transumptive 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | Verit. q. 9, 4, 4^m | 5^m.
- 444 In angelis signum est species intelligibilis, nutus autem est ordinatio speciei ad alium; sed potentia faciendi hoc est lingua. Verit. q. 9, 4, 12^m.
- 445 Angeli loquuntur Deo, non ei aliquid communicando: sed eum consultando vel excellentiam ejus admirando 1^a q. 107, 3, o. | Job c. 1, lect. 2.

ANGELUS

- 446 Angeli semper loquuntur Deo laudando eum, non autem semper consulendo eum de agendis 1^a q. 107, 3, 2^m.
- 447 Omnis loquutio Dei ad angelos est illuminatio 1^a q. 107, 2, 3^m.
- 448 Omnis apparitio angelorum in veteri Testamento ordinabatur ad apparitionem Filii Dei in carne 1^a q. 51, 2, 1^m | 3^a q. 30, 3, c. | Po^a q. 6, 7, c. * Abraham 23, 21. Adam 5, 16, 17. Adoratio 29, 30.
- 449 Angelus apparens Moysi dicitur Deus vel Dominus, quia apparebat in persona Dei 1^a q. 43, 7, 5^m | 1-2, q. 98, 3, 1^m | 2, d. 8, 6, c. | 4, d. 49, q. 2, 7, 1^m | Po^a q. 6, 7, 3 | Isa. 6, princ. * Anima 138.
- 450 Angeli apparentes communiter describuntur in forma humana in toto vel in parte, ad significandum convenientiam in visione Dei. Cg. 3, c^o 57, fi. * Coetus 2. Maria 40, 46, etc.
- 451 Angelus apparens et percussus castra Assyriorum, fuit bonus. Ma. q. 16, 9, 3^m.
- 452 Omnis apparitio boni angeli fit ex speciali dispensatione Dei 1^a q. 89, 8, 2^m | q. 113, 1, 3^m. Anima 138.
- 453 Boni angeli habent excellentiam supra homines, ideo apparent cum fulgentiori claritate. Job 40, lect. 2, princ.
- 454 Angeli non saepius apparent nobis, quia incutiunt timorem et perit inquisitio rationis 2, d. 11, q. 1, 1, 6^m | Job 4.
- 455 Mystice circa angelicam apparitionem duo sunt notanda: scilicet divini luminis emanatio et humanae mentis in Deum reductio 1, d. 37, q. 4, 1, 2^m | Opus. 60, c^o 1.
- 456 Omnis apparitio angeli in principio est cum terrore, sed boni tandem est cum consolatione, non autem mali 3^a q. 30, 3, 3^m | Opus. 60, c^o 1 | Opus. 61, c^o 22. Job 4, lect. 3, meo | Mat. 1, fi. | c^o 28, princ. | 2 Cor. 11, lect. 3, fi. | Praestigium o.
- 457 Omnis angelus apparens in principio hortatur ad bonum; sed bonus angelus perseverat, malus autem terminat ad malum 2 Cor. 11, lect. 3, fi. Psallere 2. Zacharias 2.
- 458 Apparitiones mortuorum quandoque fiunt per operationes angelorum vel daemonum, et etiam ignorantibus mortuis 1^a q. 89, 8, 2^m | 2-2, q. 172, 6, 3^m | q. 174, 5, 4^m. Apparere 11.
- 459 Ad sepulchrum Christi apparuit primo unus angelus mulieribus, deinde duo 3^a p. 55, 6, 5^m.
- 460 Voluntas est in angelis 1^a q. 59, 1, o. | Cg. 2, c^o 47 | Opus. 3, c^o 76. * Charitas 132. Compassio.
- 461 In angelis est liberum arbitrium 1^a q. 59, 3, o. | q. 64, 2, c. | 1^m | 2, d. 7, q. 1, 1, 1^m | Cg. 2, c^o 48 | Verit. q. 23, 1, c. | q. 24, 2, 3, o. | Ma. q. 16, 5, c. | Opus. 3, c^o 76. * Delectatio 18. Libertas 10. Odium 17.
- 462 Liberum arbitrium angeli est medium inter divinum et humanum quia est mobile ante electionem et non post, humanum autem utrobique, divinum vero nullo modo 1^a q. 63, 6, 3^m | 64, 2, c. fi. q. 100, 2, 4^m | 2, d. 7, q. 1, 2, c. | 3, d. 1, q. 1, 2, 2^m | Cg. 4, c^o 55, 1^m | 95, fi. | Verit. q. 24, 3, c. | Ma. q. 16, 5, c. fi. | b. 3 | d. o. | Opus. 3, c^o 189. * Synderesis 4, 9.
- 463 In angelis est electio 1^a q. 59, 3, 1^m | 2, d. 7, q. 1, 1, 1^m. * Stella 7, 8, 9.
- 464 Actio voluntatis angeli radicitur in essentia ejus, a qua prodit ejus virtus et operatio. Quol. 6, 2, 1^m.
- 465 Actus voluntatis angelorum non sequitur cognitionem, nisi ordine naturae 2, d. 3, q. 2, c. | Quol. 6, 2, o.
- 466 Immo quilibet appetitus sequitur cognitionem 1, d. 1, q. 4, 1, 1^m | Verit. q. 15, 3, c. | q. 23, 1, c. | q. 25, 1, c. | Ma. q. 14, 1, 4^m. Amor 241.
- 467 Appetitus in angelis non dividitur in multas potentias, ideo totaliter inclinatur in id in quod tendit, nec inclinatur in contrarium 2-2, q. 21, 3, 3^m | 2, d. 7, q. 1, 2, c. | Cg. 3, c^o 109, fi. | Lib^o 4, c^o 55, 4^m | Verit. q. 24, 10, c.
- 468 Appetitus in angelis non dividitur per concupiscibilem et irascibilem 1^a q. 59, 4, o.
- 469 Desiderium in angelis non ponit imperfectionem, quia est de re habita 1^a q. 58, 1, 2^m | 1-2, q. 67, 4, 3^m.
- 470 Naturale desiderium angelorum non quiescit in naturali cognitione Dei. Cg. 3, c^o 50.
- 471 Angeli potuerunt peccare 1^a q. 63, 1, o. | 1-2, q. 89, 4, o. | 2, d. 5, q. 1, 1, 1, o. | Cg. 3, c^o 108 | 109 | 110 | Opus. 15, c^o 19 | 20 | Job 4, lect. 3, meo.
- 472 Immo statim a principio fuerunt angeli creati in gratia gratum faciente, per quam non fit aversio a Deo 1^a q. 62, 3, a. 2, c.
- 473 Angelus non potuit peccare in primo instanti 1^a q. 65, 5, o. | 3^a q. 31, 3, 1^m | 2, d. 3, q. 2, o. | d. 23, q. 1, 1, 2^m | 2, 2^m | d. 32, q. 2, 1, 2^m | 3, d. 18, 3, 4^m | Verit. q. 29, 8, 2^m | Ma. q. 16, 2, 15^m | 4, o. | Jo. 8, lect. 6, meo. * Adam 67.
- 474 Quare angelus non potuerit peccare in primo instanti suae creationis, investigare quidem oportet, et si difficile sit. Quol. 9, q. 7, 4, c.
- 475 Angeli peccaverunt statim post primum instans 1^a q. 63, 6, o.
- 476 Angelus peccans statim suam damnationem accepit, et a bonorum consortio ejectus est 4, d. 6, 2, c. Homo 21.
- 477 De quolibet ordine quidam peccaverunt 1^a q. 63, 9, 3^m. * Libertas 10. Lucifer.
- 478 Supremus omnium ordinum angelorum peccavit 1^a q. 63, 7, o. | 9, 3^m | 2, d. 6, 1, o. | Cg. 1, c^o 109, fi. | Ma. q. 16, 1, 21^m | 3, 18^m

ANGELUS

- | 10. c. fi. | Spiritu. 6, 18^m | Anima. 8, 4^m | Quol. 5, 7, fi. | Opus. 15, c^o 19 | Job 40, lect. 2, meo | Eph. 2, meo.
- 479 Primus angelus fuit aliis occasio peccandi 1^a q. 63, 8, o. | 2, d. 6, 2, o. | d. 34, L. 2^m. * Odium 17.
- 480 Peccatum primi angeli praecessit peccata aliorum angelorum natura, non autem tempore 2, d. 6, 2, c. | Omissio 14, 15, 16.
- 481 Peccatum primi angeli fuit superbia 1^a q. 63, 2, 3, o. | 7, c. fi. | 2, d. 5, q. 1, 3, o. | d. 22, q. 1, 1, c. | d. 43, 6, c. | 6^m | Cg. 3, c^o 109, meo. | Ma. q. 16, 2, 4^m. * Praedestinatio 28, 49. Via 3, 6, 11, etc.
- 482 Peccatum inferiorum angelorum fuit superbia 1^a q. 63, 8, 2^m | 2-2, q. 162, 3, c. | 2, d. 6, 2, 2^m | 7, c. fi.
- 483 Ad primum actum peccati in angelo consequutae sunt multae deformitates, ut invidia et odium 2, d. 43, 6, 6^m.
- 484 Immo in angelis sunt propriae tantum duo peccata, scilicet superbia et invidia 1^a q. 63, 2, o. | Jo. 8, lect. 6, princ. 3.
- 485 Angeli beati non possunt peccare 1^a q. 62, 8, o. | 2, d. 7, q. 1, 1, o. | 2, b. 2 | c. fi. | d. 23, q. 1, 1, 1^m | 2, 2^m | Job 1, lect. 3, meo.
- 486 Nullus angelus bonus vel malus potest peccare venialiter 1-2, q. 89, 4, o. | Ma. q. 7, 9, o.
- 487 Angelus peccando non appetiit malum, sed appetiit inordinate bonum 1^a q. 63, 1, 4^m | Cg. 3, c^o 110, princ. | Ma. q. 16, 2, o. | 3, c. fi.
- 488 Peccatum angeli est irremediabile sextuplie ratione: scilicet primo, quia angelus malo quod peccando appetiit, immobiliter adheret. Secundo, quia angelorum natura non propagatur ex uno ex quo vitium contrahat. Tercio, quia potentiam appetiit nec de venia cogitavit, nec alio suggerente peccavit. Quarto, quia proprio arbitrio peccavit. Quinto, quia non in uno primo parente peccavit sicut homo. Sexto, quia peccavit in termino viae, non autem homo 1^a q. 64, 2, o. | 1-2, q. 80, 4, 3^m | 3^a q. 1, 1, c. | 3^m | q. 6, 2, 2^m | q. 46, 1, 4^m | q. 86, 1, c. | 2, d. 4, 2, 1^m | d. 6, 2, 3^m | d. 7, q. 1, 2, o. | d. 43, 4, 4^m | 6, 6^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 2^m | d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, c. | q. 2, c. | 2^m | d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 20, a. 1, q. 1, 3^m | 1, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 55, 1^m | Verit. q. 24, 10, o. | 11, 10^m | Ma. q. 16, 5, o. | Spiritu. 8, 1^m | Opus. 2, c^o 5. Homo 21.
- 489 Immo omnes illae rationes, praeter sextam, reprobantur 2, d. 7, q. 1, 2, c.
- 490 Angelus non est minister alicujus sacramenti, nec alicujus rei sacramentalis 3^a q. 61, 7, o. | 4, d. 5, q. 2, a. 3, q. 1, 2, o. | d. 13, q. 1, a. 1, q. 4, c. | 1^m | Cg. 1, c^o 73 | 74, princ.
- 491 Angeli conventus fidelium visitare creduntur, praecipue quando sacra mysteria celebrantur 4, d. 13, L. 5^m | 1 Cor. 11, lect. 3.
- 492 Angelo ministranti sacramenta, credi debet, non autem daemioni 3^a d. 64, 7, c. | 4, d. 5, q. 2, a. 3, q. 1, 2, o.
- 493 Angelus interest missae, non ut consecret, sed ut orationes sacerdotis et populi Deo praesentet 4, d. 13, L. princ. | 1^a Cor. 11, lect. 3, princ.
- 494 Angelus non potest manducare sacramentaliter eucharistiam, nec spiritualiter, sed Christum 3^a q. 80, 2, o. | 4, d. 9, art. 2, q. 5, o.
- 495 Si angelus assumpto corpore masticaret species sacramentales eucharisticae, non manducaret sacramentum, nisi per accidens 4, d. 9, a. 2, q. 5, 2^m.
- 496 Tempia consecrata ab angelis, non debent amplius consecrari 3^a q. 64, 7, c. | 4, d. 5, q. 2, a. 3, q. 2, c.
- 497 Christus secundum deitatem et humanitatem, est cibus angelorum 4, d. 9, a. 2, q. 5, 1^m. * Ascendere 4, 6. Corpus 51.
- 498 Christus secundum quod Deus et secundum quod homo, est caput angelorum 3^a q. 8, 4, o. | 3, d. 13, q. 2, a. 2, q. 1, o. | 4, d. 9, a. 2, q. 5, c. | d. 49, q. 4, 4, 3^m | Verit. q. 29, 4, c. | 5^m | Opus. 3, c^o 223 | 1 Cor. 11, meo | Eph. 1, lect. fi. meo.
- 499 Christus secundum humanitatem, illuminat angelos 3^a q. 8, 4, c. | 3^m | q. 59, 6, c. | 3, d. 13, q. 2, a. 2, q. 1, c. | d. 14, a. 3, q. 2, 6, c. | Verit. q. 29, 4, 5^m | Eph. 1, fi. * Judicium 59, 64, 65, 66. Maria 16, 21. Mediator 1.
- 500 Anima Christi potest per propriam virtutem et naturam illuminare omnem creaturam rationalem et etiam summum angelum, dando ei gratiam et scientiam 3^a q. 13, 2, o. * Membrum 9. Miraculum 56. Nativitas 25, 26, 27. Piscina 2.
- 501 Oppositum videtur dicere 1, d. 14, q. 2, 1, c. | q. 3, c. | 2^m | 2, d. 9, 1, 3^m.
- 502 Christus perfectius videt essentiam Dei, quam omnes angeli et homines 2-2, q. 175, 4, 2^m | 3^a q. 10, 4, o. q. 11, 4, o. | q. 34, 4, c. | q. 59, 6, c. | 3, d. 14, a. 2, q. 2, c. | q. 3, 2^m | Verit. q. 20, 4, c. | * Psallere 2.
- 503 Christus non influit angelis, secundum humanitatem remotionem prohibentis, nec gratiam eis meretur, nec orat pro eis 3, d. 13, q. 2, a. 2, q. 1, c.
- 504 Christus nullam scientiam didicit ab angelis 3^a q. 12, 4, o. | q. 30, 2, 1^m | 3, d. 14, a. 3, q. 6, o.
- 505 Scientia infusa in anima Christi, fuit multo excellentior quam in angelis, quo ad multitudinem cognitorum, certitudinem et lumen; sed quo ad modum, fuit e converso 3^a q. 11, 4, o. | 6, 1^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 1^m | a. 3, q. 2, c. | q. 4, c. | Verit. q. 20, 3, c. fi. | 6. c. Certitudo 10.

ANGELUS

- 506 Anima Christi est nobilior angelis, corpus Christi animabus nostris, intellectus possibilis Christi intellectu nostro agente, sensus ejus intellectu nostro possibili, non ex natura, sed unione Verbi 3^a q. 6, 3, 2^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 1^m | 2^m, Corpus 59.
- 507 Omnia quae superadduntur animae Christi et angelis eminentius sunt in anima Christi quam in angelis 3, d. 11, a. 1, q. 2, 1^m.
- 508 Christus meruit angelis praemium accidentale tantum, ratione ejus sunt viatores, inquantum nobis ministrant. Verit. q. 29, 7, 5.
- 509 Omnes angeli cooperabuntur Christo in resurrectione, colligendo partes corporum, seu specialiter, Michael et custodes singulorum 1^a q. 91, 2, 1^m | q. 110, 4, 1^m | 4, d. 43, a. 2, q. 3, o. | a. 3, q. 3, c. | 1^m | Po^a q. 6, 1, primo | 1 Thess. 4, lect. 2, me^a. Cooperari 1, etc. Resurrectio 7, 45, 47, 52. * Sacerdos 8, 41, 42.
- 510 Angeli indigebant gratia, ad hoc quod converterentur in Deum, prout est objectum beatitudinis 1^a q. 62, 2, o. | q. 63, 1, 3^m.
- 511 Oppositum videtur dicere 2, d. 5, q. 2, 1, o.
- 512 Angeli indignerunt gratia, ad merendum 2, d. 5, q. 2, 1, c. * Adoptio 20, 21. Conversio 5. Ecclesia 5.
- 513 Angelus et homo possunt se praeparare ad gratiam 1^a q. 62, 2, o. | 1-2, q. 109, 6, o. | 2, d. 5, q. 2, 1, o. | d. 28, 4, o. | Verit. q. 24, 15, o. | Quol. 1, q. 4, 2, o. * Praedestinatio 28, 49.
- 514 Unus et idem actus angeli fuit praeparativus ad gratiam ex libero arbitrio et meritorius ex gratia et fruitionis ex habitu gloriae 2, d. 5, q. 2, 1, 2, c. | Quol. 9, o.
- 515 Immo non potest esse idem actus numero meritorius et fruitionis beatae 1^a q. 62, 4, c. | 5, 2^m.
- 516 Gratia est ejusdem speciei in angelo et in homine. Verit. q. 9, 1, 17^m | Ma. q. 7, 3, 12^m | Anima. 7, 9^m.
- 517 Angelus citius confirmatus fuit in gratia, quam homo 1^a q. 62, 5, 1^m | q. 100, 2, 4^m | 2, d. 23, q. 1, 1, 1^m | 2, 2^m.
- 518 Esse gratiae est supra esse naturae angeli et hominis 1^a q. 62, 2, 2^m | 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 1, c.
- 519 Deus immediate infundit omnibus angelis, naturam, gratiam et gloriam 2, d. 9, 1, 3^m.
- 520 Gratia et gloria data est angelis, secundum quantitatem naturalium: non autem hominibus 1^a q. 62, 6, o. | q. 108, 4, c. | 8, 1^m | 3^a q. 69, 8, 3^m | 1, d. 17, q. 1, 3, 4^m | 2, d. 3. L. 1, fi. | d. 9, 5, c. | 4, d. 4, q. 2, a. 3, q. 3, 1^m | Mat. 25, me^a.
- 521 Virtutes morales sunt in Deo et in angelis exemplariter tantum 1-2, q. 7, 1, 1^m | 3, d. 33, q. 1, 4, 5^m.
- 522 Actus virtutum sunt eminentius in angelis quam in hominibus 2, d. 23, 3, 1^m. Temperantia 31. * Dispositio 24.
- 523 Virtus poenitentiae nullo modo est in angelis; sed poenitentia quae est detestatio mali commissi est in angelis malis 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 4, o.
- 524 Actus virtutum cardinalium, diversimode insunt angelis, hominibus, beatis in primo statu et viatoribus 2, d. 29, 3, 1^m | Virt. q. 5, 2, 16^m.
- 525 Ea quae sunt fidei sunt supra cognitionem naturalem angelorum et hominum 2-2, q. 5, 1, c. | 4, d. 10, a. 4, q. 4, c. | Quol. 2, 6, c. Fides 59, 70, 71, 75, 76. * Virginitas 17. Via 3, 6, 11, etc.
- 526 Angeli habuerunt fidem et spem et charitatem ante confirmationem suam 2-2, q. 5, 1, o.
- 527 Fides non est in angelis bonis nec malis 2-2, q. 5, 2, o.
- 528 Angeli non habent spem 3, d. 6, q. 2, a. 5, q. 1, o.
- 529 Angeli meruerunt in primo instanti suae creationis 1^a q. 63, 5, 3^m | 4^m | 6, c. | 3^a q. 31, 3, 1^m | 3, d. 18, 3, 4^m | Verit. q. 29, 8, 2^m | Quol. 9, 8, c.
- 530 Oppositum videtur dicere 2, d. 18, 2, c. | Virt. q. 1, 1, 2^m.
- 531 Homines et angeli conveniunt in poena et praemio. Opus. 3, c^o 181. * Judicium 63. Meritum 16. Oratio 72.
- 532 Omnes angeli in primo instanti, quo creati sunt in gratia, meruerunt, sed quidam eorum statim impedimentum praestiterunt suae beatitudinis, mortificantes praecedens meritum et tunc beatitudine quam meruerunt privati sunt 1^a q. 63, 5, 4^m | 6, c. | 3^m | 4^m.
- 533 Meritum hominis est efficacius merito angeli, quia est difficilius, longius et virtute Christi 2, d. 9, 8, 2^m | d. 29, 4, 4^m.
- 534 Immo homo potest mereri majus praemium quam angelus 2, d. 9, 8, 2^m | d. 29, 4, 4^m.
- 535 Efficaciam merendi in angelis, habent actus ministerii ratione effectus, scilicet salutis humanae 2, d. 5, q. 2, 2, 4^m.
- 536 Angeli per ministeria nunc nobis exhibita, merentur sibi praemium accidentale 2, d. 5, q. 2, 2, c. | 2^m | 4^m | 4, d. 50, q. 2, a. 1, q. 6, o.
- 537 Oppositum videtur dicere 1^a q. 62, 9, 3^m.
- 538 Angeli meruerunt suam beatitudinem 1^a q. 62, 4, o. | q. 63, 5, 4^m | 2, d. 5. Cg. 2, 2, c. | Quol. 6, 8, o.
- 539 Omnes angeli ex eodem genere actus suam beatitudinem meruerunt, convertendo se ad Deum. Ideo nullum singulare praemium est in uno, quod alius non habeat aliquo modo 4, d. 49, q. 5, 1, 4^m.
- 540 Angeli beati, non sunt in statu merendi 2, d. 11, q. 2, 1, c.
- 541 Oppositum videtur dicere 2, d. 5, q. 2, 2, c.
- 542 Angeli beati non possunt proficere in beatitudine 1^a q. 62, 9, o. | 2, d. 11, q. 2, 1, 8. * Beatitudo 70. Beatus 13, 45.

ANGELUS

- 543 Oppositum videtur dicere 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 1, o.
- 544 Praemium accidentale angelorum et aliorum beatorum, potest augeri usque in diem judicii 1^a q. 62, 9, 3^m | 4, d. 12, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 50, q. 2, a. 1, q. 6, o. | 1 Cor. 6, me^a. Beatus 13, 41, etc. * Aequalitas 17. Conversio 5. Praedestinatio 28, 49, Utile 1.
- 545 Deus potuit beatificare angelos in primo instanti suae creationis movendo eos in id quod est supra naturam. Ma. q. 16, 4, 11^m.
- 546 Angeli boni, statim post primum actum meritorium, fuerunt beati 1^a q. 72, 5, o. | q. 63, 5, 4^m | 6, c. | 3^m | 4^m | 7, c. | 1-2, q. 5, 1, 1^m | 2, d. 23, q. 1, 1, 1^m | 2, 2^m | Ma. q. 16, 4, c. fi. | 11^m | Opus. 3, c^o 189.
- 547 Immo angeli in eodem instanti principio, meruerunt et fuerunt beati 2, d. 5, q. 2, 2, c. | 1^m | Quol. 9, 8, o.
- 548 Aequalitas angelorum quo ad praemium essentiale, promittitur hominibus, non autem quo ad alia 4, d. 47, q. 1, a. 2, a. 3, 3^m | Anima. 20, 11^m.
- 549 Deus est beatus naturaliter per essentiam, sed angelus et homo, per gratiam et participative 1^a q. 26, 1, 2, o. | 1-2, q. 3, 1, 1^m | 2, 1^m | 4^m | 2, d. 4, 1, c. | 3, d. 27, q. 2, 2, c. | 4, d. 49, q. 1, art. 2, q. 1, 4^m.
- 550 Deus per essentiam est beatus, angelus autem per unicam operationem, sed homo per multas in via, et per unam in patria 1-2, q. 3, 2, 4^m | q. 5, 1, 1^m | 7, c. | Virt. q. 1, 8, 9. Beatitudo 78.
- 551 Omnes angeli primae hierarchiae, assistant Deo, quia angeli qui assistentes dicuntur sunt qui a Deo immediate divinas recipiunt illuminationes 1^a q. 112, 3, o. | 4, c. | 2^m | 2, d. 10, 1, o.
- 552 Soli angeli primae hierarchiae assistant Deo 1^a q. 112, 3, o. | 1, 2^m | 2, d. 10, 3, 1^m | 2^m | Job 1, lect. 2, primo. Assistere 2.
- 553 Nullus angelus secundae hierarchiae, assistit Deo 1^a q. 112, 3, c. | 4, 2^m | 2, d. 10, 3, 1^m.
- 554 Omnes angeli beati assistant semper Deo, inquantum immediate vident Deum 1^a q. 112, 3, o.
- 555 Dominationes non mittuntur, nec assistant Deo, tamen ministrant imperative, non autem exequutive 1^a q. 112, 4, c. | 1^m | 2, d. 10, 3, o. | 1 Cor. 15, lect. 3, me^a | Hebr. 1, fi. | Dominatio 2, 3, * Incarnari 7. Judicium 64, etc. Mille 2. Purgatorium 5.
- 556 Numerus angelorum ministrantium, et assistantium Deo, exponitur 1^a q. 112, 4, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 3, 5^m | d. 10, 3, 2^m.
- 557 Angeli in hoc quod Deo ministrant, et merentur, non habent laborem nec taedium 2, d. 5, q. 1, 3, 3^m | q. 2, 2, a. 4.
- 558 Missio Angelorum, sicut et divinarum personarum, scilicet invisibilis, et visibilis, est duplex: scilicet interior, idest ad effectum intellectualem, scilicet ad illuminationem, et exterior idest ad effectum corporalem. Primo modo convenit omnibus Angelis, non autem secundo modo 1^a q. 112, 2, 1^m | Heb. lect. 1, fi.
- 559 Mitti convenit Angelis, inquantum de novo ex divino imperio applicantur ad aliquod ministerium 1^a q. 112, 1, o. Annuntiatio 31.
- 560 Angeli non mittuntur ad aliquod ministerium, nisi inferiores, secundum Dionysium, non autem superiores 1^a q. 112, 2, o. | 1, d. 15, q. 1, 1, 4^m | 2, d. 1, q. 1, 4, 2^m | d. 10, 2, o. | Cg. 3, c^o 80, primo | Isa. 6, me^a | 1 Cor. 15, lect. 3, me^a | Heb. 1, fi.
- 561 Immo purgationis minister, missus est unus de Seraphim 1^a q. 112, 2, 2^m | Isa. 6, me^a.
- 562 Sed Gregorius dicit expresse, et vult, quod tantum inferiores Angeli mittantur ad nos. Et hoc dicit esse, propter ordinem divinae legis, ut inferiora reducantur in Deum per media. Quod autem dicitur de Seraphim misso, dupliciter solvit: scilicet uno modo quod iste angelus purgans, dicatur Seraphim aequivoce, scilicet non ordine, sed ab actu quem tunc exercuit, quia igne purgavit, et Seraphim dicitur incendium. Alio modo solvit quod dicatur proprie Seraphim ille qui est de ordine illo. Et dicitur purgare, non quia ipse immediate purget, sed quia ejus auctoritate, vel quia percepta ab ipso illuminatione, inferior angelus purgavit. Et ponit exemplum; sicut dicitur Papa vel episcopus absolvere, quando auctoritate ipsius aliquis absolvit. Et ideo propter reverentiam angelus inferior qui visionem formavit, reducit in Deum primo et in Seraphim secundo. Ac si diceret, Ego purgo te, per lumen receptum a Deo, mediante Seraphim. 1^a q. 112, 2, 2^m | Isa. 6, me^a. * Ecclesia 5. Fides 59, 70, 71, 75, 76. Gloria 17. Maria 46, etc.
- 563 Solis quinque ordinibus inferioribus convenit mitti in ministerium 1^a q. 112, 4, o. | 2, d. 10, 3, o. | Opus. 53, 5^m | Hebr. 1, fi.
- 564 Eorum enim tantum nominibus aliqua exequutio datur intelligi 1^a q. 112, 4, c.
- 565 Angeli non mittuntur ad operationes actuum naturalium 1, d. 37, q. 3, 3, c. fi.
- 566 Angeli missi, non retardantur a contemplatione Dei propter executionem ministerii, sicut actio intellectiva remittitur in nobis 1^a q. 64, 4, 3^m | q. 112, 1, 3^m | 2-2, q. 181, 4, 4^m | 2, d. 10, 4, o. | q. d. 44, q. 2, a. 3, q. 2, c. | q. 3, a. 3, q. 3, 8^m | Dio. 4, lect. 7.
- 567 Actiones angelorum, ministeria vocantur, et propter hoc dicuntur in ministerium mitti 1^a q. 112, 2, c. fi. | Hebr. 1, fi.

ANGELUS

- 568 Mitri convenit aequivoco angelis et personis divinis 1^a q. 112, 2, 3^m | 1, d. 15, q. 1, 1, 4^m | 2, d. 10, 2, 1^m.
- 569 Non inconvenit quod persona divina simul et angelus mittantur 1, d. 16, 4, 2^m.
- 570 Divinae personae mittuntur ad angelos et ad alios beatos, per novas revelationes tantum 1^a q. 43, 6, 3^m | 1, d. 15, q. 5, art. 1, q. 3, o. | 3, d. 10, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m. Revelatio 5, 6.
- 571 Angeli habent ministerium in apparitionibus veteris Testamenti, quo ad id quod exterius apparet, et quantum ad id quod interiorius efficitur, scilicet cognitionem, vel illuminationem: sed in missione visibili personae divinae, habent ministerium quo ad exterius, id est species, non autem quo ad interiorius, id est gratiam 1, d. 16, 4, o. | 2, d. 8, 6, c. | Po^a q. 6, 1, 4^m | 7, 3^m.
- 572 Angeli sunt nuntii in missione divinarum personarum 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 3, 2^m | 3, d. 3, q. 3, a. 2, q. 1, 1^m. Incarnari 7.
- 575 Angeli formaverunt species visas in missione visibili Spiritus Sancti 1^a q. 43, 7, 5^m | 1, d. 16, 4, o.
- 574 Custodia angelorum est quaedam exequutio divinae providentiae, circa homines 1^a q. 113, 2, 6, c.
- 575 Angeli deputantur ad custodiam hominum 1^a q. 113, 1, o. | 2, d. 11, q. 1, 1, o. Daemon 71.
- 576 Immo Deus custodit hominem 1^a q. 113, 1, 2^m.
- 577 Deus immediate custodit hominem, quo ad affectum inclinandum ad bonum, sed mediantibus angelis, quo ad intellectum illuminandum 1^a q. 113, 1, 2^m | 2, d. 11, q. 1, 1, 1^m | 2^m | Ma. q. 16, 2, c.
- 578 Superiores angeli custodiunt electos, ad majorem gradum gloriae 1^a q. 113, 2, 3^m | 3, 1^m.
- 579 Soli angeli infimi ordinis sunt custodes particularium hominum 1^a q. 113, 3, o. | 2, d. 11, q. 1, 2, o. | Cg. 3, c^o 80, fi.
- 580 Ultima hierarchia habet officium custodiendi et dirigendi homines, secundum quamdam limitationem 2, d. 9, 3, c. | d. 11, q. 1, 2, c. | 1^m | 3, d. 3, q. 3, a. 2, q. 2, c. Officium 2. Infra.
- 581 Angeli custodiunt particulares homines, archangeli provincias, Principatus totam naturam humanam, Virtutes corpora, Potestates supra daemones, sed Dominationes supra bonos spiritus habent custodiam 1^a q. 113, 3, c.
- 582 Immo Principes limitantur ad unam provinciam, archangeli ad unum hominem ad utilitatem communis, angeli vero ad propria hominis 1, q. 108, 5, 6, o. | 2, d. 9, 3, c. fi. | d. 11, q. 1, 2, 3^a q. | 4^m | 3, d. 3, a. 2, c. | Cg. 3, c^o 80, fi. | Opus. 3, c^o 126, fi. | Eph. lect. 8. Col. lect. 4, fi.
- 585 Bonum commune civitatis vel gentis, dispositio regnorum et mutatio dominationis de gente in gentem et instructio principum de administratione regionis, pertinent ad ordinem Principatum. Cg. 3, c^o 80, fi. Dominatio 3.
- 584 Singulis speciebus rerum corruptibilium deputantur singuli angeli, sicut singulis individuis incorruptibilium, scilicet hominibus 1^a q. 113, a. 2, c.
- 585 Quidam angeli, custodiunt unam provinciam et aliqui unam personam tantum 2, d. 11, q. 1, 2, c.
- 586 Quilibet homo, habet tantum unum angelum custodem 1^a q. 113, 2, o. | 2, d. 11, q. 1, 3, o.
- 587 Immo aliquando unus homo, habet plures angelos custodes 1^a q. 113, 2, 1^m | 2, d. 11, q. 1, 2, 4^m. Angelus 581, etc.
- 588 Singulis hominibus ut sunt singulares personae, dantur singuli angeli: sed ut partes collegii, habent unum in communi 1^a q. 113, 2, 1^m | 3, c.
- 589 Praelatus custoditur ut persona particularis ab angelo; sed ut praelatus, illuminatur ab archangelo, vel a Principe 1^a q. 113, 2, 1^m | 2, d. 11, q. 1, 2, 4^m. Officium 2.
- 590 Sicut unicuique homini datur ad exercitium unus angelus bonus et alter malus, sic singulis gentibus duo spiritus praeposuntur, scilicet unus bonus et alter malus 2, d. 11, q. 2, 5, c.
- 591 Angelus circa hominem quem custodit, dupliciter operatur: scilicet modo nostro, id est sensibiliter; et modo suo id est insensibiliter 1^a q. 113, 1, 3^m | d. 11, q. 1, 1, 6^m | Verit. q. 11, 3, c. prin^o | 1^a Cor. 11, lect. 3, prin^o.
- 592 Custodia angelorum principaliter ordinatur ad illuminationem, secundario vero ad arcendum daemones et alia huiusmodi 1^a q. 113, 5, 2^m.
- 595 Angeli dantur ad custodiam statim a conceptione hominis post infusionem animae rationalis 2, d. 11, q. 1, 3, c. | 3^m.
- 594 Immo angeli dantur ad custodiam, a nativitate hominis 1^a q. 113, 5, o. Infra 561.
- 595 Idem angelus custodit matrem et infantem, quamdiu est in utero ejus 1^a q. 113, 5, 3^m.
- 596 Oppositum videtur dicere 2, d. 11, q. 3, 3^m.
- 597 Gratuita est sanctis angelis sacra, et pia significatio secundum Glossam: unde Augustinus ait quod Daemones quibusdam rebus sensibilibus allieuntur, non sicut animalia cibis, sed sicut spiritus signis 1^a Cor. 11, lect. 3, me^o.
- 598 Angelus non deserit hominem quem custodit, usque ad mortem 1^a q. 113, 4, c. | 6, o. | 2, d. 11, q. 1, 3, c. | 4, o. | Verit. q. 5, 7, 2^m | Spiritu. 6, 16.
- 599 Angeli pugnant ad invicem pro custoditis, non quidem per contrarietatem voluntatum, sed quia contraria sunt merita, de

ANGELUS

- quibus consulunt voluntatem Dei 1^a q. 108, 6, c. | q. 113, 8, o. | 2, d. 11, q. 2, 5, o. | 4, d. 45, q. 3, 3, 3^m.
- 600 Angeli non dolent de damnatione custoditorum, sed gaudent de iustitia divina 1^a q. 113, 7, o. | 2, d. 11, q. 1, 5, o. | 4, d. 43, a. 5, q. 1, 3^m | d. 45, q. 2, a. 2, q. 1, 4^m | Opus. 10, a. 37 | Opus. 11, a. 29 | 30 | Opus. 53, 18^m. Judicium 61.
- 601 Homo in statu innocentiae, indigebat angelo custode, propter pericula ab extrinseco tantum 1^a q. 113, 4, 2^m | 2, d. 11, q. 1, 3, 1^m. Adam 88.
- 602 Christus non habuit angelum custodem, sed ministrum; et hoc quo ad passibilitatem corporis tantum 1^a q. 113, 4, 1^m | 2, d. 11, q. 1, 3, 6^m | 7^m.
- 603 Oppositum videtur dicere 2, d. 11, q. 1, 3, 6. Gloria 17.
- 604 Sanctificatis in utero, deputatur angelus custos 2, d. 11, q. 1, 3, 2^m.
- 605 Dammandis deputantur angeli custodes qui retrahunt eos a multis 1^a q. 113, 4, 3^m | 5, 1^m | 2, d. 11, q. 1, 3, 5^m | 4, 6^m.
- 606 Antichristus habebit angelum custodem, quia hoc auxilium est concessum toti naturae humanae 1^a q. 113, 4, 3^m | 2, d. 11, q. 1, 3, 5^m. * Gloria 17.
- 607 Homines vel animae non deputantur ad custodiam hominum, quia non habent gradus in natura sicut angeli 1^a q. 64, 4, 2^m | 2, d. 9, 8, 5^m | 3, d. 35, q. 1, a. 4, q. 3, 2^m | 1, d. 45, q. 1, art. 1, q. 3, 5^m. * Utile.
- 608 Hoc nomen angelus est commune omni ordini angelorum et omni spiritui caelesti 1^a q. 108, 5, 1^m | 2, d. 9, 4, 2^m | 4^m | d. 10, 2, 4^m | Opus. 3, c^o 126.
- 609 Nominum communium omni ordini aliqua sumuntur ab essentia, vel naturali conditione, ut caelestes essentiae, angeli, spiritus, divinae mentes, divini intellectus et caelestes animi: aliqua vero a virtute, ut caelestes virtutes: aliqua ab operatione, ut angeli 2, d. 9, 4, 4^m.
- 610 Nominum angelorum, quaedam sunt communia omnibus, quaedam autem propria 2, d. 9, 4, 4^m.
- 611 Nomina ordinum angelorum assignantur et exponuntur 1^a q. 108, 5, o. | 2, d. 9, 3, 4, o. | Cg. 3, c^o 80 | Opus. 3, c^o 126 | Col. lect. 4, fi.
- 612 Nomina specialium ordinum sumuntur a donis superadditis. Ideo magis possunt aequivocari cum nominibus generalibus, sumptis a virtute vel operatione, quam cum sumptis ab essentia 2, d. 9, 4, 4^m.
- 613 Ultimus ordo, specialiter nominatur angelus 1^a q. 108, 5, 1^m | 2-2, q. 160, 1, 1^m | 2, d. 9, 4, 2^m | d. 10, 2, 4^m | 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 1, 2^m | Opus. 3, c^o 126, fi.
- 614 Immo et naturae nomen est et officii: naturae quidem, quia conditionem naturae exprimit, scilicet esse manifestativum omnium superiorum, unde et nuntius dicitur: et est nomen officii, quo ad exterius ministerium 2, d. 9, 4, 2^m. * Metaphora 6, 7. Persona 14, 17, 18, 19.
- 615 Angelus est nomen officii tantum, non naturae. Mat. 15, prin^o.
- 616 Omnis ordo angelorum, ab eo nomen et rationem recipit, quod est ultimum potentiae suae, ad capiendum rerum cognitionem, in visione divinae essentiae 2, d. 11, q. 2, 2, c. fi.
- 617 Nomen cuiuslibet ordinis, significat participationem alienius perfectionis, quae est in Deo: sicut nomen Virtutis, significat participationem divinae virtutis 1^a q. 108, 5, 2^m.
- 618 Proprietates et officia in ordinibus angelorum et ecclesiae, accipiuntur ex nominibus eorum 3^a q. 67, 1, c.
- 619 Superiores ordines angelorum denominantur a superioribus donis. Col. lect. 4, fi.
- 620 Omnes ordines primae hierarchiae denominantur ex hoc, quod attingunt Deum. Col. lect. 4, fi.
- 621 Omnes ordines primae hierarchiae nominantur ab operationibus circa Deum, secundae vero a potestate non limitata, tertia autem ab actibus limitatis ad unum hominem, vel ad unam provinciam 1^a q. 108, 6, c. | 2, d. 9, 3, c. | d. 11, q. 1, 2, o.
- 622 Principatus in communi intelligitur in nomine hierarchiae, sed in speciali ut determinatur ad unam provinciam est nomen unius ordinis 2, d. 9, 4, 1^m.
- 625 Dominatio participative est proprium nomen unius ordinis angelorum, sed per excessum convenit soli Deo 1^a q. 108, 5, 2^m.
- 624 Virtus est nomen proprium unius ordinis angelorum et est commune omnibus angelis 1^a q. 108, 5, 1^m | 2, d. 9, 4, 3^m | d. 48, q. 1, a. 4, q. 3, c. | Opus. 3, c^o 126.
- 625 Moyses nominavit angelos, nomine lucis vel caeli, non autem proprie, quia loquebatur populo rudi, scilicet Iudaeorum 1^a q. 61, 1, 1^m | q. 67, 4, c. | 2, d. 1, q. 1, 6, 7^m | 1, d. 43, a. 3, q. 3, 1^m | Po^a q. 3, 18, 4^m.
- 626 Lex vetus data fuit a Deo per angelos 1-2, q. 98, 3, o. | 6, b. | Isa. 6, me^o. Gal. 3, lect. 7, fi. | Col. 2, lect. 4, me^o | Hebr. lect. 1, prin^o | c^o 2, lect. 1, prin^o | lect. 2, prin^o | c^o 5, prin^o. * Altare 7. Amor 30, 51, 156.
- 627 Angeli nullam habent aureolam 4, d. 47, q. 1, art. 2, q. 3, 3^m | d. 49, q. 5, a. 4, q. 2, o. | 1^a Cor. 7, lect. 5, 1.
- 628 In angelis sunt habitus 1-2, q. 50, 6, o. | q. 51, 1, c.
- 629 Immo habitus vel dispositio, non est in angelis 1-2, q. 49, 4, c. 3, d. 23, q. 1, 1, c. Sicut angelus 624.

ANIMA

- 650 In angelis sunt habitus alterius rationis, quam in hominibus 1-2, q. 50, 6, o. | q. 51, 1, c. Vel Dos 10.
- 651 In angelis est aliquid de vita activa, sed non distinctum a contemplativa 2-2, q. 181, 4, 2^m.
- 652 Persona nobiliori modo est in angelis, quam in hominibus 2, d. 3, q. 1, 2, o. Forma 8, 9, 111, 114, 159, 161, 164, 167.
- 653 Angelis convenit orare 2-2, q. 83, 10, 2^m | 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 2, 2^m. * Ingenitum 1.
- 654 Angeli offerunt orationes nostras Deo 2, d. 11, q. 1, 1, 3^m | 4, d. 45, q. 3, 2, 4^m. * Juramentum 4. Mediator 1.
- 655 Angeli Deo comparati sunt materiales et corporei, non quod in eis sit aliquid de natura corporea 1^a q. 50, 1, 1^m.
- 656 In angelis non potest esse malum naturae, quia non est in eis potentia quum possunt acquirere vel amittere, vel per quam essent transmutabiles 2, d. 5, q. 1, 1, 1^m | Opus. 9, q. 47 | Meta. 12, lect. 3, meo. * Metaphysica 10, 11.
- 657 Angelis non convenit generatio 1, d. 4, q. 1, 1, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | Po^a q. 2, 1, 7^m | q. 3, 9, 27^m. * Pater 19.
- 658 Generatio et corruptio inter contraria, non convenit angelis nec caelis, sed pro creatione et annihilatione convenit omni creaturae in potentia 2, d. 5, q. 1, 1, 1^m | Verit. q. 5, 2, 6^m. * Proximus 1. Punitio 4. Purgatorium 5.
- 659 Augustinus pauca de angelis asserere voluit 2, d. 6, 1, c. | d. 3, 1, 1^m. Haeresis 124, 128, etc. Judicium 85. Membrum 11. Memoria 19. Miraculum 35, etc. Aequalitas 17. * Resurrectio 52. Theologia 19. Vita 35, 36.
- Anglia. Usura 214.
- Angulus. Grando. Triangulus. Visio 18. Visus 11.
- Angustia. Aristoteles 6. Castitas 11. Misericordia 32. Tribulatio 17. Tristitia 3.
- Anhelare. Daemon 86. Superbia 21.
- 1 ANIMA non est suum esse nec sua potentia, nec sua actio 1, q. 51, 1, 2, 3, c. | q. 77, 1, o. Angelus 61.
- 2 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 50, 2, 3^m | q. 61, 1, c. Et sicut esse 88.
- 3 Anima verius habet esse ubi amat, quam ubi est; non quidem secundum esse substantiale, sed secundum suum esse nobile, scilicet secundum suam perfectionem ultimam 1, d. 15, q. 5, 3, 2^m. Metaphysica. * Bonitas 165, etc. 179. Cinis 3.
- 4 Anima rationali proprie convenit esse et fieri, non autem ceteris formis. Spiritu. 2, 8^m. * Daemon 72.
- 5 Anima rationalis habet esse absolutum, non ut forma, sed ut propinqua similitudini Dei 1, d. 8, q. 5, 2, 1^m | 5^m | 2, d. 19, 1, o. | Spiritu. 2, c. fi. Assimilatio 4. Attingere 3. * Deus 47, 49, 50. Forma 151, 160. Homo 1, etc. Idolatria 4. Infra 18, etc.
- 6 Oppositum videtur dicere 1^a q. 90, 1, o.
- 7 In homine non potest esse alia anima, praeter rationalem 1^a q. 76, 3, o. | 6, 1^m | q. 118, 2, 2^m | Cg. 2, c^o 58 | Lib^o 4, c^o 80, 81, 2^m | Po^a q. 3, 9, 9^m | 10, c. fi. | Anima. 11, o. | Quol. 1, 6, o. | Quol. 3, 4, c. | Quol. 9, 11, c. fi. | Quol. 11, 5, o. | Opus. 3, c^o 90, 91, 92 | Jo. 19, lect. 4 | 1^a Thess. fi. | Hebr. 4, lect. 4, meo. * Liber 9, 10. Physica 2, 3.
- 8 In homine non potest esse alia forma substantialis, praeter animam rationalem 1^a q. 76, 3, o. | 3^a q. 75, 6, 2^m | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m | 3^m | 4, d. 41, q. 1, a. 1, q. 1, 4^m | q. 2, 3^m | Cg. 2, c^o 58, | lib^o 4, c^o 80, 2^m | Verit. q. 10, 1, 2^m | Po^a q. 8, 4, 2^m | Quol. 1, 6, o. | Quol. 3, 4, c. | Quol. 11, 5, o. | Spiritu. 3, 4, c. | Anima. 9, c. | Anima. 2 | 1^a Cor. 15, lect. fi. meo.
- 9 Impossibile est esse simul plures animas in eodem corpore 1^a q. 76, 3, c. | Cg. 2, c^o 58 | Lib^o 4, c. 80, 2^m | Verit. q. 10, 1, 2^m | Po^a q. 8, 4, 2^m | Spiritu. 3, 4, c. | Anima. 9, c. fi. | Opus. 3, c^o 90, 91, 92, 93 | 1^a Cor. 15, lect. fi. meo.
- 10 Anima rationalis non recipit esse a Deo, nisi in corpore 1^a q. 90, 4, o. | q. 118, 3, o. | 3^a q. 6, 3, 4, o. | 1, d. 8, q. 5, 2, 6^m | 2, d. 3, q. 1, 4, 1^m | d. 17, q. 2, 2, o. | d. 32, q. 2, 3, 4^m | Cg. 2, c^o 83 | Verit. q. 19, 1, c. fi. | Po^a q. 3, 10, o. | Opus. 30, lect. 1.
- 11 Anima rationalis non fuit producta in esse ante corpus 1^a q. 90, 4, o. | q. 91, 4, 3^m | 2-2, q. 164, 1, 4^m | 3^a q. 63, o. | 4, c. | 2^m | 1, d. 8, q. 5, 2, 6^m | 2, d. 3, q. 1, 4, 1^m | Cg. 2, c^o 83 | 81 | 85, 1^m | Lib^o 4, c^o 33, fi. | 34, 7^m | Verit. q. 19, 1, c. | Ma. q. 5, 4, c. | Opus. 28, c^o 5, fi. | Meta. 12, lect. 3, meo. * Similitudo 11, 12. Status 7, 8.
- 12 Corpus adveniens animae rationali trahitur ad illud esse in quo anima subsistit 1^a q. 76, 1, 5^m | 3^a q. 15, 4, c. | 1, d. 8, q. 5, 2, 1^m | 2^m | d. 15, q. 5, 3, c. | 2, d. 1, q. 2, 4, 2^m | d. 19, 1, 3^m | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m | 4, d. 44, q. 1, art. 1, q. 2, 1^m | Cg. 4, c^o 81, 3^m | Po^a q. 3, 9, 20^m | Quol. 10, 6, 3^m | Spiritu. 2, c. fi. | 3^m | 8^m | Anima. 1, 1^m | 14^m | 17^m | 18^m | 14, 11^m | Opus. 9, q. 34, Accidens 19.
- 15 Anima dependet a corpore in esse quo ad principium, non quo ad finem, ideo manet destructo corpore 1^a q. 76, 1, 5^m | 6^m | 2, 2^m | q. 90, 4, 3^m | 1-2, q. 2, 5, c. | q. 4, 5, 2^m | 1, d. 8, q. 5, 2, 6^m | 2, d. 17, q. 2, 2, 4^m | Cg. 2, c^o 80 | 81 | 86, 3^m | Verit. q. 19, 1, c. fi. | Po^a q. 3, 9, o. | 10, 13^m | Anima. 1, 2^m | 3, c. fi. | 14, 9^m | Rom. 5, lect. 3, primo.

ANIMA

- 14 Anima rationalis recipit esse et influentiam medio modo, scilicet non dependens a materia, sicut angeli, sed in materia, sicut formae materiales. Verit. q. 19, 1, c. fi. * Tempus 5, 6. Universum 5, 6.
- 15 Anima rationalis non est in semine, secundum propriam speciem, sed sicut in virtute activa: sic formae corporales in virtutibus caelestibus. Po^a q. 3, 11, 4^m. Caelum 66.
- 16 Anima rationalis, est tota in toto, et tota in qualibet parte corporis sui 1^a q. 8, 2, 3^m | q. 76, 8, o. | q. 93, 3, c. | 3^a q. 46, 7, c. 1, d. 8, q. 5, 3, o. | 4, d. 23, q. 2, art. 3, q. 1, 1^m | Cg. 2, c^o 72, | Lib^o 4, c^o 67, fi. | Spiritu. 4, o. | Anima 10, o. | Opus. 61, c^o 47 |
- 17 Immo potentiae animae, sunt perfectiones proportionatae partibus animalis 1^a q. 76, 8, 2^m.
- 18 Anima rationalis non est intra terminos quantitatis, ut in loco: sed ut forma 2, d. 8, 5, 2^m. Angelus 97. Infra.
- 19 Anima rationalis, non habet esse in loco nisi per accidens, idest per corpus, cui essentialiter conjungitur 1, d. 15, q. 5, 3, 3^m | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m.
- 20 Ridiculum est dicere, quod animae rationali, vel alieni spirituali substantiae, sit locus aliquis naturalis 1^a q. 102, 2, 2^m.
- 21 Anima mensuratur tempore, secundum esse in corpore; sed ut substantia spiritualis, mensuratur aeterno. Po^a q. 3, 10, 8^m. Vel Angelus 202.
- 22 Anima secundum se, est supra tempus; sed actus ejus per accidens mensuratur tempore primi motus, ratione corporis 1^a q. 118, 3, c. | 1-2, q. 53, 3, 3^m | q. 113, 7, 5^m | 4, d. 17, q. 1, a. 5, q. 2, 3^m | q. 3, 1^m.
- 25 Anima triplex: scilicet vegetativa, sensitiva, et intellectiva 1^a q. 78, 1, a. | c. Opus. 43, o.
- 24 Anima rationalis, dupliciter impeditur a suo corpore: scilicet contrarie idest resistendo: et privative idest deficiendo: sed in statu innocentiae, secundo modo tantum. Verit. q. 18, 8, 1^m | 7^m. * Actus 4, 25, 186. Angelus 82, 105.
- 25 Anima non impeditur a suo corpore, ut est perfectibile ab eis: sed ut habet aliquid repugnans animae 1, q. 75, 3, 2^m | 3^m | 4, d. 49, q. 1, art. 4, q. 1, c. | d. 50, q. 1, 1, 4^m | 5^m | Verit. q. 13, 3, 3^m | 2^m | Po^a q. 3, 10, 17^m | q. 5, 10, 6^m | Spiritu. 2, 7^m | Anima. 1, 1^m. * Applicatio 1, etc. Ars 29. Assimilatio 19, etc. Audacia 12. Baptismus 152. Beatitudo 76, etc. Bonitas 188. Character 14, etc. Coactio 3, etc. Convenientia 1. Corpus 4, 32, 33, 36, 37, 38, 43, 59, 63, etc.
- 26 Anima rationalis dupliciter indiget corpore: scilicet ut objecto, et ut subjecto, vel organo 1^a q. 75, 3, 3^m | 2, d. 19, 1, 6^m | 3, d. 31, q. 2, 4, c. | 4, d. 50, q. 1, 1, 4^m | Po^a q. 3, 9, 22^m | Quol. 7, 11, 3^m | Quol. 10, 6, 1^m | Anima 1, 10^m | Anima 1, lect. 2. * Daemon 1, 118, 119. Definitio 37. Error 10. Eucharistia 130, 255.
- 27 Anima quam habemus a Deo, in tribus est nobilior corpore, quod habemus a patre et matre: scilicet quia est incorruptibilis, imperans, et assimilans. Opus. 61, c. 13. * Finis 128. Forma 59. Formatio. Generatio 40, etc. Gratia 2, 3, 38, 113, 115.
- 28 Anima rationalis habet aliquas virtutes in quibus non communicat corpus 1^a q. 70, 3, c. | q. 76, 1, 4^m | q. 77, 5, o. | q. 118, 2, c. | 2, d. 17, q. 2, 1, 1^m | 2^m | d. 19, 1, c. | Cg. 2, c^o 59, 7^m | Spiritu. 2, 4^m | 13^m | 19^m | 4, 3^m | Opus. 3, c^o 89 | 92.
- 29 Anima rationalis habet aliquas operationes in quibus non communicat corpus 1^a q. 75, 2, o. | q. 76, 1, c. | 1^m | q. 77, 5, o. | 2, d. 1, q. 2, 4, 4^m | d. 17, q. 2, 2, o. | d. 19, 1, c. | 6^m | 3, d. 31, q. 2, 4, c. | Cg. 2, c^o 58, fi. | Lib^o 4, c^o 81, 3^m | Po^a q. 3, 9, c. | 11, c. Quol. 10, 6, o. | Spiritu. 2, c. fi. | 2^m | Anima 1, 11^m | Opus. 3, c^o 92, 2^m | Meta. 12, lect. 3, meo 6.
- 50 Partes corporis dupliciter comparantur ad animam: scilicet ut materia, et ut instrumenta. Primo modo sunt propter perfectum esse speciei: secundo autem modo propter operationes 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m. Corpus 32. * Individuum 24.
- 51 Una pars corporis dicitur principalior alia, quia est organum principalioris potentiae animae, vel quia eidem potentiae principalius deservit 1^a q. 76, 8, 5^m.
- 52 Anima est causa efficiens, finis, et formalis sui corporis 1^a q. 90, 2, 1^m | 2, d. 17, q. 2, a. 5^m | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 1, c. | Anima. 8, c. | Quol. 3, 20, o. | Anima. 2, lect. 7, fi. * Infirmetas 1, 2, 4, etc. Innocentia 7. Justitia 64, 68, 69. Justificatio 41. 42. Meritum 37, etc. Mulier 4. Mutilatio.
- 55 Anima rationalis est forma sui corporis 1^a q. 76, 1, 7, 8, o. | q. 90, 4, c. | q. 91, 4, 3^m | 4, d. 43, a. 1, q. 1, 3^m | d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Cg. 2, c^o 56, 59, 68, 69, 70 | Verit. q. 26, 1, 3, c. | Quol. 3, 4, c. | Quol. 7, q. 3, 2, o. | Quol. 10, 6, 4^m | Spiritu. 2, o. | Anima. 1, 2, fi. | 10, c. | 19, o. | Opus. 3, c^o 90 | Job 4, lect. 3, fi. Intellectus 18. * Obedientia 26. Occidere 16, 17.
- 54 Immo anima non est forma, neque natura, cum moveat ad contraria. Anima. 2, lect. 3. Actio 44. * Christus 9, 15, 179. Operatio 47. Pars 42, 43, 44. Pater 20. Peccatum 103, etc. 167, etc. 332, etc. Proportio 1, 6. Providentia 45. Redundantia. Resurrectio 14. Rex 4. Sabbatum 6. Semen 8, 15, etc. Unctio 17. Unitas 53. Universum 5, 6. Usura 195. Virtus 181. Visus 1. Vita 23. Vivere 2, 3. Vox 2.

ANIMA

- Duae animae non sunt in eodem corpore 1^a q. 52, 36. Forma 55, 146.
- 55 Anima non est de essentia Dei, 1^a q. 90, 1, o. | 2, d. 17, q. 1, 1, o. | Cg. 2, c^o 85 | Opus. 3, c^o 84 | Psal. 3, fi. o. | Jo. 11, lect. 2. Haeresis 58.
- 56 Oppositum videtur dicere 1^a d. 8, q. 5, 2, 1^m | 5^m. * Aetus 25, 186. Adam 18.
- Propriae animae, intelliguntur illae vires, quae sunt actus corporalium organorum, scilicet vires sensitivae 1^a q. 95, 1, 1^m | q. 97, 3, c. primo | 1 Cor. 2, lect. 3, primo.
- 57 Anima rationalis, est in genere substantiae, ut principium, et ut species 2, d. 3, q. 1, 6, c. * Angelus 60, etc. 286. Animal 11, 7, fi. Appetitus 50. Assimilatio 4, etc. Character 14, etc. Caelum 8, 66, 80, 98, 99, 153, etc.
- Oppositum videtur dicere 1^a q. 75, 4, 2^m | 7, 3^m.
- 58 Anima rationalis est forma immaterialis, quo ad operationem: sed materialis, quo ad esse 1^a q. 76, 1, 1^m | 2, d. 17, q. 2, 1, 1^m | 2, c. fi. | 4^m | d. 18, q. 2, 1, 6^m | Verit. q. 19, 1, c. fi. | Spiritu. 2, c. fi. | 4^m | 13^m. * Culpa 3. Cura 1, 2, 3, 4.
- 59 Anima magis proprie dicitur rationalis quam intellectualis 2-2, q. 83, 10, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 6, c. | 2^m. * Finis 56, 57.
- 40 Intellectivum principium, idest anima, est propria hominis forma 1^a q. 76, 1, c. * Formatio. Gratia 3, 113, 115, 118. Habitus 38, 68.
- 41 Anima est quodammodo omnia: quia per sensum est omnia sensibilia, et per intellectum est omnia intelligibilia 1^a q. 16, 3, c. | q. 80, 1, c. | q. 81, 2, 2^m | Anima. 13, c. primo. * Homo 6, 33. Idolatria 4. Imago 21, etc. 37, 38. Infinitum 20. Intellectus 2, 3, 8, 9, 16, 183, 193, 195, 203, 212, 213, 239, 270. Iudicium 50, 58.
- 42 Anima per essentiam suam est spiritus, et forma corporis, quia in ea non sunt duae formae, sicut nec in corpore ejus sunt duae formae: sed anima est forma corporis, dans ei totum ordinem esse perfecti, scilicet esse corporeum, et esse animatum, et sic de aliis 1^a q. 76, 3, c. | 3^a q. 75, 6, 2^m | Verit. q. 16, 1, 13^m | q. 26, 4, c. | Anima. 8, c. | 1 Thess. fi. Anima 7, etc. Forma 119.
- 45 Anima est indurata in genere intellectualium 1^a q. 51, 1, c. | q. 75, 7, 3^m | q. 76, 5, c. | q. 77, 2, c. | q. 79, 2, c. fi. | q. 89, 1, c. fi. | 1-2, q. 50, 6, c. | 2, d. 3, q. 1, 6, c. | q. 3, 3, 1^m | d. 9, 3, 2^m | d. 10, 2, c. | d. 17, q. 1, 1, c. | 3, d. 31, q. 2, 4, c. | Cg. 2, c^o 68, meo | Libo 3, c^o 25, 3^m | 61, 4^m | 80, primo | 81, primo | Verit. q. 5, 8, c. | q. 10, 6, c. | Ma. q. 16, 10, 2^m | Spiritu. 2, c. fi. | Anima. 7, c. fi. | 8, c. | 10, c. | 15, c. fi. | 17, c. | 18, c. fi. | Opus. 3, c^o 79 | 80 | Ente 6, meo 5 | fi. | Meta. 2, lect. 1, meo 6. Intellectualis.
- 44 Anima humana est ultima in nobilitate formarum 1^a q. 76, 1, c. fi. | 1^m | Cg. 3, c^o 22, fi. | 23, 1^m | Spiritu. 2, c. fi. | 8^m | Anima. 8, 1^m | 9, c. fi. | Opus. 3, c^o 92, 2^m | 93.
- 45 Anima est infinita inferius, quia non est determinata ad aliquos effectus 2, d. 18, q. 2, 2, 2^m. Anima 31. * Liberum 6.
- 46 Anima rationalis, est quasi horizon et confinium corporeorum et incorporeorum 1^a q. 77, 2, c. | Cg. 2, c^o 68, meo | 81, fi. | Libo 3, c^o 61, 1^m | Verit. q. 5, 9, 12^m | Spiritu. 2, c. fi. | Anima. 1, c. fi. * Memoria 9, 11, 118. Mens 2, 3, 1.
- 47 Anima rationalis est incorporea et subsistens 1^a q. 75, 2, o. | 6, c. | q. 90, 2, c. | 2^m | 118, 2, c. | Cg. 2, c^o 87, 2 | Poa q. 3, 8, 7^m | 9, c. | 11, c. | Quol. 3, 6, c. fi. | Spiritu. 1, 6^m | 2, 3^m | Anima. 1, o. | 6, c. fi. | 11, c. | 9^m | 10^m | 11^m | 17, c. | Rom. 5, lect. 3, primo. * Notitia 1, 5, 6. Origenes 6. Passio 36, 45, 49, etc. 79, etc.
- 48 Anima rationalis est immortalis 2-2, q. 161, 1, 2^m | 3^a q. 2, 8, c. | 1^m | 1, d. 19, q. 5, 3, 3^m | Cg. 2, c^o 84 | Libo 4, c^o 79, fi.
- 49 Anima rationalis est incorruptibilis 1^a q. 61, 2, 3^m | q. 75, 6, o. | q. 76, 3, 1^m | q. 90, 2, 1^m | q. 98, 1, c. | q. 113, 2, c. | q. 118, 2, 2^m | 1-2, q. 85, 6, o. | 1, d. 19, q. 5, 3, 5^m | 2, d. 19, 1, o. | d. 23, q. 1, 1, 3^m | 1, d. 50, q. 1, 1, c. | Cg. 2, c^o 79, 80, 81 | Libo 4, fi. | Poa q. 3, 8, 7^m | Ma. q. 5, 5, c. fi. | Quol. 10, q. 3, 2, o. | Quol. 10, 8, c. | Anima. 14, o. | Opus. 3, c^o 80 | 84 | Meta. 12, lect. 3, fi. 6 | Anima. 3, lect. 10.
- 50 Anima est actus corporis organici 1^a q. 76, 1, 1^m | 8, 2^m | Spiritu. 3, 2^m | Anima. 1, 15^m | 9, 7^m | 10, 1^m | 3^m.
- 51 Anima, est primo actus totius corporis, secundario autem partium ejus 1^a q. 76, 3, c. | 2^m | 3^m | 1, d. 8, q. 5, 3, c. | Spiritu. 4, c. | 2^m | 9^m | 13^m | Anima. 10, 1^m. * Peccatum 112, 192, 301, etc. 335, 348, 366, 396. Perfectio 26. Pulchritudo 11.
- 52 Anima rationalis per se non habet speciem completam, sed est pars speciei humanae 1^a q. 75, 2, 1^m | 4, o. | 7, 3^m | q. 90, 4, o. | 1-2, q. 1, 5, 2^m | Cg. 2, c^o 94, 3^m | Libo 4, c^o 35, 4^m | Poa q. 3, 10, c. | Spiritu. 2, 5^m | 16^m | 3, 10^m | 9, 3^m | Anima. 1, o. | 2, 10^m | 11^m | 3, c. fi. | 6, 15^m | 7, c. fi. | 15^m | 14, 2^m | 21^m. * Papilla. Rationale 3, 4, 6. Similitudo 19.
- 53 Oppositum videtur dicere 2, d. 3, q. 1, 6, c.
- 54 Anima rationalis est species specierum, quia intellectus ejus est subjectum specierum intelligibilium 2, d. 3, q. 3, 1, 1^m.

ANIMA

- 55 Omnes animae rationales, sunt unius speciei, et differunt solo numero 2, d. 32, q. 2, 3, c. * Sponsa 6.
- 56 Anima non est composita ex omnibus, ut cognoscat omnia 1^a q. 81, 2, c.
- 57 Anima rationalis componitur ex quo est, idest ex esse, et quod est 1^a q. 75, 5, 4^m | q. 90, 1, 2^m | 2, 1^m | 1, d. 8, q. 5, 2, o. | 2, d. 17, q. 1, 2, 2^m fi. | 5^m | d. 32, q. 2, 3, c. | Verit. q. 10, 8, 12^m | Quol. 3, 20, o. | Anima 1, 6^m | 6, c. | Ente 6, meo 5.
- 58 Anima non est composita ex materia et forma 1^a q. 75, 5, o. | q. 76, 1, c. fi. | q. 90, 1, 2^m | 2, 1^m | 1, d. 8, q. 5, 2, o. | 2, d. 17, q. 1, 2, o. | q. 2, 2, b. 2 | 2^m | d. 18, q. 2, 1, 6^m | d. 32, q. 2, 3, c. | Cg. 2, c^o 50 | 51 | Poa q. 3, 9, c. | 10, c. | Quol. 3, 20, o. | Quol. 9, 6, c. | Spiritu. 1, o. | 2, c. fi. | 5, 11^m | 9, 9^m | Anima 6, o. | Ente 6, meo 8.
- 59 Anima est composita ex materia et forma improprie, idest ex actu et potentia 1^a q. 90, 2, 1^m | 1, d. 8, q. 5, 2, c. | Quol. 3, q. 8, o. Anima. 6, c. fi. | 13^m. * Trinitas 13, 14. Tristitia 12. Varro. Veritas 41, 59. Vestigium 7, 10. Vita 23.
- 60 Anima rationalis habet materiam in qua, non autem materiam ex qua 1^a q. 76, 2, 1^m | 2, d. 17, q. 2, 1, 5^m | Anima 3, 12^m.
- 61 Anima rationalis est indivisibilis, sed non ad modum puncti habentis situm in continuo 1, d. 8, q. 5, 3, c. | Spiritu 4, 16^m.
- 62 Anima non habet totalitatem quantitativam per se, nec per accidens, in animalibus perfectis. Ideo est indivisibilis per se, et per accidens 1^a q. 76, 8, c. | Spiritu. 4, c. | 17^m | Anima. 16, c. * Christus 9, 53, 83, 86, 163, 114, etc. 162.
- 63 Anima est primum principium vivendi, in istis inferioribus 1^a q. 75, 1, c. | Opus. 43, c^o 1.
- 64 Anima est finis totius generationis 2, d. 1, q. 2, 3, c. fi. | Cg. 3, c^o 22.
- 65 Anima rationalis non est homo: contra Hugonem de S. Victore 1^a q. 75, 4, o. | q. 76, 1, c. primo | q. 118, 3, c. | 3^a q. 50, 4, c. | 3, d. 5, q. 3, 2, o. | d. 22, q. 1, 1, c. | 4, d. 43, a. 1, q. 1, 2^m | Cg. 2, c^o 57 | Poa q. 5, 10, c. | Job 4, fi. | Rom. 7, lect. 4, primo.
- 66 Anima non est corpus 1^a q. 75, 1, o. | Cg. 2, c^o 65 | 68, 1^m | 81 | Anima 19, o.
- 67 Anima rationalis non est complexio corporis, ut dicit Galenus. Cg. 2, c^o 63 | 68, 1^m | Anima. 1, c. primo.
- 68 Anima rationalis non est harmonia, ut dixit Empedocles et Democritus. Cg. 2, c^o 64, | 68, 1^m | Anima 1, c. primo.
- 69 Individuatio animae rationalis dependet a corpore in fieri, non autem in esse 1^a q. 76, 2, 2^m | 1, d. 8, q. 5, 2, 6^m | 2, d. 3, q. 1, 2, c. | 1^m | 4, 1^m | d. 17, q. 1, 2, 1^m | q. 2, 2, 4^m | 5^m | Cg. 2, c^o 75, 1^m | 80, 1^m | Spiritu 9, 3^m | Anima 1, 2^m | 3, o. | Opus. 9, q. 108 | Ente 7, primo 1. * Assimilatio 17. Forma 51, 160. Generatio 40, etc. Individuum 24.
- 70 Animarum diversitas et multitudo causatur ex multitudine corporum 1^a q. 76, 2, o. | 1, d. 8, q. 5, 2, 6^m | 2, d. 3, q. 1, 4, 1^m | d. 17, q. 2, 1, 5^m | d. 32, q. 2, 3, o. | Cg. 2, c^o 75, 1^m | 80 | 81. Spiritu. 9, 3^m | 10, 5^m | Anima. 6, 4^m | 13^m.
- 71 Tota corporum mundi transmutatio, ordinatur quodammodo ad animarum multiplicationem. Poa q. 3, 10, 1^m.
- 72 Diversitas in nobilitate animarum sequitur nobilitatem corporum, in statu innocentiae et peccati, non autem in statu gloriae 1^a q. 85, 7, c. | 3^a q. 55, 1, 3^m | 1, d. 8, q. 5, 2, 6^m | 2, d. 21, q. 2, 1, 2^m | d. 32, q. 2, 3, c. | 4, d. 41, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m.
- 73 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 12, 6, 4^m | q. 24, 8, 6^m.
- 74 Anima rationalis est hoc aliquid, ut subsistens, non autem ut completum in specie 1^a q. 75, 2, 1^m | 1, d. 8, q. 5, 2, 6^m | 2, d. 17, q. 1, 2, 1^m | d. 19, 1, 4^m | 3, d. 5, q. 3, 2, 3^m | d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 6^m | 4, d. 41, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | Spiritu. 2, 16^m | Anima. 1, o. | Anima. 2, lect. 1. * Mulier 4. Mundus 24. Universum 5, 6.
- 75 Immo anima est ut species 2, d. 3, q. 1, 6, c.
- 76 Anima non est persona, contra Hugonem de S. Victore, et contra magistrum Sententiarum 1^a q. 29, 1, 5^m | q. 75, 4, 2^m | 3, d. 5, q. 3, 2, o. | d. 6, q. 1, art. 1, q. 1, c. | d. 21, q. 1, art. 1, q. 2, 3^m | 6^m | Poa q. 9, 2, 11^m | Spiritu. 2, 16^m. Persona 6.
- 77 Animae rationales multiplicantur secundum numerum in eadem specie 1^a q. 6, 2, c. | q. 79, 5, c. | 2, d. 32, q. 2, 3, c. | Anima 3, lect. 8.
- 78 Immo anima est forma immaterialis, et substantiae immateriales non multiplicantur secundum numerum in eadem specie 1^a q. 50, 5, c. | q. 76, 1, 1^m | 2, d. 17, q. 2, 2, 5^m | Spiritu 8, c.
- 79 Anima rationalis non est ex traducere. Opus. 3, c^o 93. Traductio 3.
- 80 Anima rationalis non traducitur a parentibus 1^a q. 90, 2, o. | q. 100, 1, 2^m | q. 118, 2, o. | 1-2, q. 81, 1, c. | 2^m | 2, d. 18, q. 2, 1, o. | 2, 2^m | Cg. 2, c^o 82, 83, 88, 99 | Poa q. 3, 9, o. | Ma. q. 4, 1, 2^m | Opus. 3, c^o 93 | Psal. 32, fi. o. | Rom. 5, lect. 3, primo | Hebr. 12, lect. 2, meo. * Adam 89, 90, 91. Aditus 1. Adulterium 9. Traductio 2.
- 81 Anima rationalis non educitur de potentia materiae, sed creatur a solo Deo 1^a q. 75, 6, 1^m | q. 79, 4, c. fi. | 5^m | q. 90, 2, o. | 3, c. q. 98, 1, c. fi. | q. 113, 2, o. | 1-2, q. 3, 7, 2^m | q. 9, 6, c. | 2-2, q. 85, 2, c. | 1, d. 14, q. 3, c. | 2^m | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | d. 17, q.

ANIMA

- 1, 2, 1^m | d. 18, q. 2, 1, 2, o. | 3, c. | d. 25, 2, 5^m | d. 32, q. 2, 3, 4^m | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, c. fi. | a. 4, q. 1, c. fi. | d. 5, q. 1, 2, c. fi. | d. 43, a. 2, q. 3, c. | Cg. 2, c^o 86, 4^m | 87 | Verit. q. 27, 3, 9^m | Po^a q. 3, 9, o. | Quol. 3, 6, c. | Quol. 9, 50 | Quol. 11, 5, 1^m | 4^m | Quol. 12, 11, c. | Spiritu. 2, 8^m | 10, c. | Anima. 3, 12^m | 18, 13^m | Opus. 3, c^o 93, 131, 229, 230 | Opus. 28, c^o 5 | Opus. 31, Opus. 37, c^o 4 | Rom. 5, lect. 3, prin^o | Hebr. 12, lect. 2, me^o.
- 82 Oppositum videtur dicere 2, d. 18, q. 2, 1, 4^m | Po^a q. 3, 9, 5^m | 6^m | 20. Creatio 35. Elementum 18. Generatio 43.
- 85 Haereticum est dicere, animam intellectivam traduci cum semine 1^a q. 118, 2, c. fi. * Agens 72, 112. Agere 5. Angelus 93, 589, 591.
- 84 Ratio seminalis animae rationalis, non praecessit in aliqua creatura 2, d. 17, q. 2, 2, 2^m. * Apollinaris 1. Assimilatio 4, etc. Aureola 6.
- 85 Anima infundendo creatur, et creando infunditur 2, d. 3, q. 1, 4, 1^m. * Caelum 66. Claritas 6, 17. David 3.
- 86 Creatio et infusio, sunt simul respectu animae, sed differunt: quia creatio respicit tantum principium, sed infusio principium et naturam quam perficit, scilicet carnem, in qua infunditur 1-2 q. 83, 1, 4^m | 2, d. 32, q. 2, 1, 1^m. * Elementum 18. Embrio 6. Ens 28. Error 10. Forma 154.
- 87 Anima rationalis maculatur in sua infusione causaliter, ratione termini: et concomitanter ratione principii; in creatione vero tantum secundo modo 1-2, q. 83, 1, 4^m | 2, d. 52, q. 2, 1, 1^m | 2^m | Generatio 2, etc. 54. Haeresis 44, 45, 57, 128, 145, 148. Homo 21, etc.
- 88 Deus infundit animam conceptis in peccato originali, quia melius est sic esse, quam simpliciter non esse 1-2, q. 83, 1, 5^m | 2, d. 32, q. 2, 2, o. | Cg. 2, c^o 89, 5^m | Virt. q. 3, 1, 5^m. * Macula 1, 2, 3. Matrimonia 10, 11, 12. Miraculum 12.
- 89 Solus Deus effective causat immortalitatem hominis, sed formaliter anima, per donum Dei, scilicet innocentiae, vel gloriae. Ma. q. 5, 5, 16^m.
- 90 Non omnes animae, creatae sunt simul, contra Origenem 1^a q. 118, 3, o. * Peccata 37, 38. Perfectio 26. Puer 1. Resurrectio 25.
- 91 Naturale est animae, corpori uniri 1^a q. 76, 1, 6^m | 2-2, q. 4, 6, c. | 2 Cor. 5, lect. 1, fi. | lect. 2, prin^o | Matth. 26, me^o 3. Cg. 4, c^o 81, fi. * Sanctificatio 12. Semen 15, 16, 18. Status 7, 8. Transductio 1, 2, 3.
- 92 Si anima non esset unibilis corpori, esset alterius naturae 1^a q. 75, 7, 3^m | 2, d. 1, q. 2, 4, 1^m | d. 32, q. 2, 2, 1^m | Opus. 9, fi.
- 93 Rationes falsae, quod anima rationalis non possit uniri corpori, adducuntur. Cg. 2, c^o 56. * Angelus 75. Applicatio 1. Assumere 38, 39, 44, 48, 50, 53, 74. Cinis 3. Conjunctio 3, 10. Conventientia 1. Eucharistia 122, 138, 139, 255. Haeresis 44, 45. Homo 6.
- 94 Oportet animam rationalem, uniri tali corpori 1^a q. 76, 5, o. | 1, d. 8, q. 5, 3, 2^m | 2, d. 1, q. 2, 5, o. | Ma. q. 5, 5, c. | Spiritu. 7, o. | Anima. 8, o. * Individuum 24. Mors. 42, 46. Mundus 24. Peccatum 301, etc.
- 95 Nulla anima unitur aeri, vel alicui alteri elemento, sed tantum mistis corporibus. Po^a q. 6, 6, c. me^o | 14^m | 15^m | Ma. q. 16, 1, c. fi. | 4^m | 5^m | Spiritu. 7, o. | Anima. 8, 12^m | Anima. 2, lect. 22, fi. Lib^o 3, lect. 17 | lect. 18, o.
- 96 Anima rationalis unitur tantum corpori humano. Cg. 2, c^o 90. Intellectualis. * Puer 1. Resurrectio 35, 54. Spirituale 11. Status 7, 8.
- 97 Anima immediate unitur corpori et non mediantibus quibusdam dispositionibus 1^a q. 76, 6, 7, o. | 2, d. 1, q. 24, 3^m | d. 2, q. 2, 3, 4^m | d. 26, 1, 5^m | d. 31, q. 2, 1, c. | 1^m | Cg. 2, c^o 71 | Verit. q. 12, 4, c. | Ma. q. 4, 4, c. | q. 16, 1, 5^m | Spiritu. 3, o. | Anima. 9, o. | 10, c. | Anima. 2, lect. 1, fi. * Christus 42. Unio 5, 6, 7, 18, etc. Unitas 53. Vox 2.
- 98 Immo dispositiones dicuntur manere cum forma substantiali 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m.
- 99 Potest dici aliquid esse medium inter animam et corpus, etsi non in essendo, tamen in movendo, et in via generationis, ita quod sunt mediae in alteratione praevia non autem in introductione animae. Cg. 2, c^o 71, fi.
- 100 Anima immediate unitur materiae primae, ut forma 1^a q. 76, 4, 3^m | 6, 7, o. | 2, d. 1, q. 2, 4, 3^m | d. 18, q. 1, 2, c. | d. 26, 1, 5^m | d. 31, q. 2, 1, c. | 4, d. 43, a. 1, q. 1, c. fi. | 3^m | Cg. 2, c^o 71 | Verit. q. 27, 1, 1^m | Po^a q. 3, 9, c. | Quol. 1, 6, o. | Spiritu. 2, c. | Anima. 1, c. | 11^m | 12^m | 2, 13^m | 6, c. fi. | 9, o. Generatio 7.
- 101 Immo multae formae sunt inter materiam primam et formam animalis 1^a q. 76, 3, 3 | 4, o. | q. 118, 2, 2^m | 2, d. 12, 4, c. | Cg. 2, c^o 89.
- 102 Anima unitur corpori, ut forma, et ut motor 1^a q. 76, 1, o. | 4, 2^m | 6, 3^m | 7, o. | 8, c. | q. 90, 4, c. | q. 110, 2, 1^m | q. 117, 3, 3^m | 1-2, q. 83, 2, 3^m | 3^a q. 8, 2, c. | 2, d. 8, 2, 2^m | d. 26, 1, 5^m | d. 31, q. 2, 1, 1^m | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 2, o. | d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, c. | Cg. 2, c^o 56, 57, 68, 69, 70 | 73, 1^m | 93, 2^m | Verit. q. 26, 2, 3, 8, c. | Ma. q. 4, 3, 3^m | 4, c. | q. 16, 1, 5^m | Unio. 2, 13^m | Spiritu. 2, 3, 4, c. Jo. lect. 7, prin^o.

ANIMA

- 103 Anima ut motor, unitur corpori misto, mediante spiritu, idest aereo, non autem ut forma, sed immediate. Ma. q. 16, 1, 5^m | Spiritu. 3, c. | 9^m | 7, 5^m.
- 104 Anima rationalis ut motor, unitur corpori mediantibus viribus sensitivis, sed immediate ut forma 1^a q. 76, 6, c. | 3^m | 2, d. 31, q. 2, 1, 1^m | Cg. 2, c^o 71 | Spiritu. 3, 6^m | Anima. 9, c. | Anima. 2, lect. 1, fi.
- 105 Anima secundum Platonem, unitur corpori, secundum factum virtutis ut motor, non autem ut forma 2, d. 1, q. 2, 4, 3^m | 3, d. 2, q. 1, a. 2, q. 2, c. | d. 5, q. 3, 2, c. | 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, c. | q. 3, a. 3, q. 2, c. | Cg. 2, c^o 57 | 67, 1^m | Po^a q. 3, 10, c. prin^o | 5^m | q. 5, 10, c. | Spiritu. 2, c. me^o | Anima. 1, 11, c.
- 106 Anima immediate unitur cuilibet parti corporis, quo ad esse, sed tantum cordi, quo ad motum 1, d. 9, q. 5, 3, 3^m | 2, d. 9, 1, 3^m | 4, d. 23, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m. Cg. 2, c^o 71 | 72 | Spiritu. 3, c. | Anima. 9, c. 13^m | 10, o. | Anima. 2, lect. 18.
- 107 Anima quae unitur uni corpori, nunquam potest uniri alteri corpori 2, d. 17, q. 2, 2, c. | d. 19, 1, o. | 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Cg. 2, c^o 44, 6^m | 73 | 83, fi. | 91, 1^m | Po^a q. 3, 10, c. | 5^m.
- 108 Omnes ponentes animas extra corpus creari, dixerunt eas transire de corpore in corpus. Po^a q. 3, 10, c. prin^o.
- 109 Anima non transit in aliud corpus, secundum fabulas Pythagorae. Cg. 2, c^o 44, 6^m | 73, 3^m | 4^m.
- 110 Ad unionem animae et corporis requiritur proportio eorum, sicut actus et potentiae, non autem alia 2, d. 1, q. 2, 4, 3^m | d. 30, q. 1, 1, 7^m | Verit. q. 26, 1, 7^m.
- 111 Ex anima rationali et corpore potest fieri unum compositum 2, d. 1, q. 24, 3^m | Cg. 2, c^o 56 | Spiritu. 2, c. fi. | 3^m | 9^m | 19, 3^m. Anima. 1, 2, o.
- 112 Anima unitur corpori, ut ipsa perficiatur 1^a q. 51, 1, c. | q. 55, 2, c. | q. 89, 1, o. | q. 118, 3, c. | 2, d. 1, q. 2, 4, o. | 1, d. 43, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 4^m | Po^a q. 5, 10, 5^m | Spiritu. 2, 5^m | 3, 11^m | 6, c. | Anima. 7, c. fi. | 8, c. | 17, 1^m | 18, c. fi.
- 113 Anima non est semper unita corpori, quia non potest esse semper bene dispositum naturaliter 2, d. 8, 2, 2^m | d. 19, 1, 2^m | 4, 1^m.
- 114 Anima unita corpori perfectior est quam separata 1^a q. 89, 1, o. | 2, 1^m | q. 90, 4, c. fi. | q. 118, 3, c. | 1-2, q. 4, 5, c. fi. | 4, d. 43, q. 1, a. 1, q. 1, 4^m | d. 49, q. 1, a. 4, q. 1, c. | q. 4, art. 5, q. 2, 1^m | L. | d. 50, q. 1, 1, 6^m | Cg. 4, c^o 85 | Po^a q. 5, 10, c. | 5^m | Ma. q. 5, c. | Spiritu. 2, o. | 4, 1^m | Anima. 17, 1^m | Anima. 2, lect. 18. Cae. 2, lect. 3, prin^o.
- 115 Anima non est separata secundum esse a corpore. Cg. 2, c^o 59. Anima. 2, o. | 5, 6^m | 14^m | 16^m. * Accidens 84. Actus 186.
- 116 Nulla anima remanebit in perpetuum separata a corpore 4, d. 43, a. 1, q. 2, c. * Alleluja. Angelus 240, 392.
- 117 Anima separata, nec corpus, nec aliqua pars ejus dicitur, nisi aequivocè. Quol. 3, 4, o. | Meta. 7, lect. 10, prin^o. Anima. 2, lect. 2. * Ascendere 10, 16, etc. Beatitudo 29, 30, 76, 77, 79, 156. Cantus 1.
- 118 Anima unitur naturaliter suo corpori, et secundum rationem suae naturae: sed esse separatam, vel separari ab eo, est ei praeter naturam 1^a q. 89, 1, c. | q. 118, 3, c. | 1-2, q. 4, 6, c. | 2, d. 1, q. 2, 4, 1^m | Cg. 4, c^o 79, fi. Verit. q. 10, 1, c. me^o | Po^a q. 5, 10, c. | Anima. 7, c. fi. | 8, c. prin^o | 20, c. fi. | Opus. 3, c^o 154 | 155 | 237 | Opus. 9, fi. * Convivium.
- 119 Animae separatio a corpore, est quodammodo naturalis et quodammodo contra naturam. Opus. 3, c^o 152. Daemon 72.
- 120 Anima separata, non habet similitudinem corporis et membrorum corporalium realiter, ut Apollinaris posuit, sed intentionaliter tantum 4, d. 44, L. fi. * Desiderium 17, etc. Deus 210, etc. 254. Dos 1, 3, etc. Eucharistia 130, 148, 285. Forma 1, 7. Gloria 22. Tertullianus 1.
- 121 Omnis anima separata, habet voluntatem immobilem respectu finis 3^a q. 52, 6, 3^m | 7, 3^m | q. 59, 5, 1^m | 3^m | Cg. 4, c^o 91, 92, 93, 94, 95 | Ma. q. 5, 3, c. fi. | 2^m | q. 7, 11, c. fi. | Opus. 3, c^o 177, 178, 179. * Gratia 38. Gustus 3. Haeresis 107.
- 122 Animabus post mortem non assignantur aliqua corpora quorum sint formae, vel determinati motores, sed aliqua corporalia loca per congruentiam, secundum gradus dignitatis earum 4, d. 45, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Heroes.
- 123 Anima separata statim habet statum immobilem 3^a q. 59, 5, 1^m | 3^m * Justificatio 41, 42. Lex 166. Ludus 2.
- 124 Anima statim post mortem vadit ad paradisum, vel purgatorium, vel infernum 1-2, q. 45, c. | 3^a q. 59, 5, 1^m | 2, d. 6, 3, 5^m | d. 11, q. 2, 1, c. | 4, d. 45, q. 1, a. 1, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 90 | Opus. 3, c^o 182 | Jo. 14, lect. 1, fi. | c^o 19, lect. 5, prin^o c. | 2 Cor. 5, lect. 2, me^o | Hebr. 11, fi. * Memoria 182. Oblivio 1. Oratio 75, etc. Purgatorium 2, 5, etc.
- 125 Oppositum hujus, est haereticum 1^a q. 64, 4, 3^m | 4, d. 45, q. 1, a. 1, q. 2, c. * Raptus 14. Resurrectio 11, 28, etc. 36.
- 126 Animae existentes in purgatorio habent voluntatem firmatam in bono. Cg. 4, c^o 94. * Spiritus 4, Status 8.
- 127 Immo existens in purgatorio, adhuc est quasi Viator 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m.

ANIMA

- 128 Anima non potest propria voluntate separari a corpore 2, d. 8, 2, 2^m | Po^a q. 6, 7, 4^m | Opus. 3, c^o 237, * Torcular 1.
- 129 Anima separata, habet aptitudinem et inclinationem naturalem ad sui corporis unionem 1^a q. 76, 1, 6^m | 1-2, q. 4, 5, 6, o. | Cg. 4, 79, fi. | Opus. 3, c^o 154. * Uinctio 30.
- 150 Quamdiu anima fruatur Deo sine corpore, appetitus ejus sic quiescit in eo, quod tamen adhuc ad participationem ejus, vellet suum corpus pertingere 1-2, q. 4, 5, 4^m. Beatitudo 76. Beatus 43.
- 151 Appetit anima sic frui Deo, quod etiam ipsa fruitio derivetur ad corpus per redundantiam sicut est possibile 1-2, q. 4, 5, 4^m. Beatitudo 77. Claritas 6. Corpus 28.
- 152 Separatio animae a corpore dicitur animam retardare, ne tota intentione tendat in visionem divinae essentiae 1-2, q. 4, 5, 4^m. Beatitudo 79.
- 155 Anima separata, nullum corpus potest movere 1^a q. 117, 4, o. | Ma. q. 16, 10, 2^m.
- 154 Animae sanctae ante ascensionem, et post resurrectionem Christi, erant cum Christo in paradiso terrestri 3, d. 22, q. 3, art. 2, q. 3, 3^m.
- 155 Oppositum videtur dicere 3^a q. 55, 3, 2^m.
- 156 Animae separatae possunt exire de locis suis et apparere vivis 1^a q. 89, 8, 2^m | 4, d. 45, q. 1, art. 1, q. 3, o.
- 157 Apparitio animae separatae est miraculosa 1^a q. 89, 8, 2^m | 4, d. 45, q. 1, art. 1, q. 3, o.
- 158 Apparitio animae bonae vel malae, vel angeli fit ad utilitatem nostram 2, d. 6, 3, 5^m. Apparere 11. Damnatio 5.
- 159 Animate beatae possunt apparere quando volunt, non autem damnatae, nisi cum permittuntur 4, d. 45, q. 1, a. 1, q. 3, o.
- 140 Anima separata cruciatur igne inferni, per tristitiam, non autem per alterationem 1^a q. 61, 4, 1^m | 2, d. 6, 3, 6^m | 4, d. 31, a. 1, q. 3 | d. 44, q. 3, a. 3, q. 3, o. | d. 45, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | q. 3, 3^m | Cg. 4, c^o 90 | Verit. q. 26, 1, o. | Quol. 2, 130 | Quol. 3, 23, o. | Spiritu. 1, 20^m | Anima. 6, 7^m | 21, o. | Opus. 3, c^o 180 | 184. Damnatio 56.
- 141 Immo animae separatae a corpore ante resurrectionem praemiantur et puniuntur etiam poenis corporalibus. Opus. 3, c^o 179.
- 142 Operationes sensitivae, non manent anima separata 1^a q. 77, 8, o. | 1, d. 8, lect. 2. L. | 4, d. 41, q. 3, a. 3, q. 2, o. | Cg. 2, c^o 51, 5^m | Verit. q. 19, 1, o. | q. 25, 3, 7^m | Quol. 10, 8, o.
- 145 Oppositum videtur dicere 1^a q. 77, 8, 4^m.
- 144 Potentiae immateriales inveniuntur actu in anima separata, non autem organicae, sed ut in radice 1^a q. 77, 8, o. | q. 89, 7, c. | 1-2, q. 67, 1, 3^m | 2, d. 24, q. 3, 2, 6 | 3, d. 33, q. 1, 4, 4^m | 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | q. 3, a. 3, q. 1, o. | d. 50, q. 1, 1, c. | Cg. 2, c^o 81, 5^m | Lib^o 1, c^o 86, 2^m | Verit. q. 19, 1, o. | q. 25, 3, 3^m | Virt. q. 1, 4, 3^m | q. 5, 4, 13^m | Quol. 10, 8, 3^m | Anima. 2, 1^m | 19, o. | 1^a Cor. 13, lect. 3, meo.
- 145 Oppositum videtur dicere 1^a q. 77, 8, 4^m.
- 146 Habitus virtutum partis inferioris manent in anima separata, sicut in radice, in virtutibus rationis et in gratia 3, d. 33, q. 1, 4, 4^m | Virt. q. 1, 4, 3^m | q. 5, 4, 13^m. Anima. 19, 17^m.
- 147 Habitus scientiae hic acquisiti manent in anima separata 1^a q. 89, 1, 3^m | 3, 1^m | 5, o. | 6, c. | 1-2, q. 67, 2, o. | 3, d. 31, q. 2, 4, o. | 1, d. 50, q. 1, 2, o. | Cg. 2, c^o 81, fi. | Verit. q. 19, 1, 9^m | q. 20, 3, 1^m | Virt. q. 5, 4, 11^m | Quol. 3, 4, 21, o. | Quol. 12, 3, 13, o. | Anima. 15, c. fi. | 13^m | 1^a Cor. 13, lect. 3, meo. Damnati 7. Infra.
- 148 Actus scientiae hic acquisitae, manent in anima separata 1^a q. 89, 1, 3^m | 6, o. | 1-2, q. 67, 2, o. | d. 31, q. 2, 4, c. fi. | 4, d. 50, q. 1, 1, 2, 2^m.
- 149 Anima separata intelligit per species tunc infusas et per acquiras hic: non autem per species innatas: nec tunc abstractas: nec convertendo se ad phantasmata, sed ad superiora 1^a q. 75, 6, 3^m | q. 84, 1, o. | 2, 3, 6, 7 | 1-2, q. 5, 1, 2^m | q. 67, 2, c. | 1^m | 3^m | 3^a q. 11, 2, o. | 3, d. 31, q. 2, 4, o. | 4, d. 50, q. 1, 1, 2, o. | 2, 4, c. | Cg. 2, c^o 81, 5^m | Verit. q. 19, 1, 2, o. | Anima. 15, 17, 18, o. | 1^a Cor. 13, lect. 3, meo.
- 150 Oppositum videtur dicere 1, d. 50, q. 1, 2, 1^m.
- 151 Animae beatorum ante resurrectionem et post intelligere possunt: non convertendo se ad phantasmata 1^a q. 51, 1, c. | 3^a q. 11, 2, c.
- 152 Anima separata tripliciter intelligit: scilicet per species acquiras in corpore: et per infusas a Deo in separatione: et per visas, in angelis. Verit. q. 19, 1, c. fi.
- 155 Anima separata intelligit per modum quo est substantiae separatae. Verit. q. 21, 11, c. | Cg. 3, c^o 48, fi.
- 154 Anima separata cognoscit se per seipsam 1^a q. 89, 2, c. | Anima. 17, c. fi.
- 155 Animae separatae cognoscunt se mutuo et angelos 1^a q. 89, 2, o. | 3^a q. 11, 1, 2^m. Cg. 3, c^o 45, fi. | 46 | Verit. q. 10, 11, o. | q. 19, 1, c. fi. | q. 20, 6, c. fi. | Quol. 3, 21, o. Anima. 17, o.
- 156 Anima separata intelligit angelos per similitudines divinitus ei impressas 1^a q. 89, 2, 2^m | Anima. 17, c. fi. | 4^m.
- 157 Anima separata habet cognitionem perfectam de aliis animalibus separatim, non autem de angelis, sed imperfectam naturaliter 1^a q. 89, 2, o. | 3, 1^m | 2^m | 3^a q. 11, 1, 2^m | Anima. 17, c. fi. | 11^m | 18, 17^m.

ANIMA

- 158 Animae separatae, non semper cognoscunt ea quae hic fiunt 1^a q. 89, 8, o. | 2-2, q. 83, 4, 2^m | 4, d. 45, q. 3, 1, 1^m | 2^m | d. 50, q. 1, 4, 1^m | q. 2, a. 2, q. 3, 1^m | a. 4, q. 1, 1^m | Verit. q. 8, 11, 12^m | q. 9, 6, 5^m |
- 159 Anima separata, non cognoscit omnia singularia sibi praesentia, sed tantum ea ad quae determinatur priori cognitione, affectione, naturali habitudine, vel ordinatione divina 1^a q. 89, 4, o. | 7, 8, c. | 4, d. 50, q. 1, 3, o. | Verit. q. 19, 2, o. | Anima. 15, o. | 18, 7^m | 8^m | 10^m.
- 160 Animae separatae, possunt cognoscere facta viventium, per animas noviter decedentium, vel per angelos, vel per daemones, vel Deo revelante 1^a q. 84, 8, 1^m. * Oratio 79.
- 161 Anima separata, naturaliter cognoscit omnia naturalia sed confuse 1^a q. 80, 3, o. | Anima. 15, c. fi. | 19^m | 18, o. | 20, c. fi.
- 162 Animae separatae, recipiunt species omnium rerum naturalium a Deo mediantibus angelis. Anima. 18, 13^m | 20, 10^m.
- 165 Animae separatae cum solo peccato originali, cognoscunt omnia naturaliter cognoscibilia a ratione et multa alia 2, d. 33, q. 2, 2, c. | 4, d. 50, q. 1, 1, 7^m | Ma. q. 5, 3, c.
- 164 Distantia temporalis impedit cognitionem animae separatae, non autem distantia localis 1^a q. 79, 7, o. | 4, d. 50, q. 1, 4, o. | Anima. 20, 3^m | 4^m.
- 165 Uti collatione et discursu est connaturale animabus beatorum 3^a q. 11, 3, 3^m.
- 166 Immo discursus est in anima damnata, non autem necessario in anima beata 3, d. 31, q. 2, 4, o.
- 167 Intelligere animae separatae per species infusas et acquiras, est ejusdem speciei 4, d. 50, q. 1, 2, 2^m | Anima. 15, 6^m | 8^m | 16^m.
- 163 Oppositum videtur dicere 1^a q. 1, 1, 2^m.
- 169 Intelligere animae conjunctae et separatae est unius rationis, quo ad illustrationem, non autem quo ad phantasmata 4, d. 50, q. 1, 2, 2^m | Cg. 2, c^o 81, 5^m.
- 170 Anima non cognoscit semper se et Deum, quia non semper sunt ei praesentia objective 1, d. 3, q. 1, 2, 3^m.
- 171 Anima nihil cognoscit, nisi praesens ei sit objective, per aliquam speciem 1, d. 3, q. 1, 2, 3^m | d. 17, q. 1, 4, 4^m. * Ampliatio.
- 172 Non oportet quod anima in cognoscendo essentialiter suo objecto conjungatur, sed quod intentio illius recipiatur in ipsa anima; quia operatio animae intellectualis in rem quam cognoscit, est operatio non activa, sed receptiva, quia comparatur ad objectum suum a quo recipit esse, secundum perfectionem secundam, quod est esse accidentale. Ubi autem est objectum suum, non est ibi anima essentialiter, sed solum per quandam conformitatem, prout dicitur, quod scientia est assimilatio scientis ad rem seitam 1, d. 15, q. 5, 3, c. * Angelus 61, 75, 312, 312, 419, 429, 498, etc. Artifex 1. Bonitas 99.
- 175 Anima rationalis, semper intelligit se et Deum, inquantum ipsa est semper sibi praesens et Deus 1^a q. 93, 7, 4^m | 1, d. 3, q. 4, 5, o. | 2, d. 39, q. 1, 1, 1^m | Cg. 3, c^o 46 | Verit. q. 8, 14, 6^m. * Cognitio 25, 40, 48, etc. Comparatio 3. Conceptio 5, etc.
- 174 Motus cognitionis animae rationalis triplex: scilicet circularis, rectus et obliquus 2-2, q. 179, 1, 3^m | q. 180, 6, o. | Verit. q. 8, 15, 3^m | q. 10, 8, 10^m | Dio. 4, lect. 7 | Opus. 20. Lib^o 3, c^o 2, 3 | Psal. 26, meo * Delectatio 90.
- 175 Nulla potentia sensitiva reflectitur in seipsam. Cg. 4, c^o 11, prin^o. * Doctrina 9, 10. Donum 30. Ens 6, 13, 14, 15.
- 176 Cujuslibet potentiae sensitivae objectum est forma, prout est in materia corporali, ideo est cognoscitiva particularium tantum 1^a q. 85, 1, c.
- 177 Oppositum videtur dicere. Quol. 8, 3, c. * Experientia 10, 11. Falsitas 2, 6, 7. Fides 100.
- 175 Omnis potentia organica, est tantum cognoscitiva corporum sed quaelibet non organica se extendit ad omne eus. Verit. q. 15, 2, c.
- 179 Gradus cognitionis animae conjunctae triplex: scilicet respectu corporali, immaterialium et Dei 1^a q. 94, 2, o. | Verit. q. 10, 7, c.
- 180 Oppositum videtur dicere. Quol. 8, 3, c. * Forma 174. Fructus 14. Futurum 2, etc.
- 181 Anima intelligit corpora et alias res per species, non autem per essentiam 1^a q. 84, 1, 2, o. | 2, d. 3, q. 3, 1, c. | 2^m. * Homo 25.
- 182 Ad nihil intelligendum anima potest procedere nisi ex suppositione illorum, quorum cognitio est ei innata 4, d. 49, q. 1, a. 3, q. 2, c.
- 185 Anima hic nihil cognoscit per species infusas, sed per abstractas a rebus sensibilibus 1^a q. 75, 6, 3^m | q. 84, 3, 4, o. | 2, d. 3, q. 3, 1, c. | 2^m | Verit. q. 10, 6, o. | Quol. 8, 3, o. | Anima. 16, c. fi. | 5^m | 17, c. | 18, c. fi. | Opus. 2, c^o 81 | 82.
- 184 Anima hic nihil intelligit sine phantasmate 1^a q. 84, 7, o. | q. 85, 1, 4^m | 5, 2^m | q. 86, 1, c. | q. 88, 1, c. | q. 89, 1, 2, q. | q. 111, 2, 3^m | q. 118, 3, c. | 1-2, q. 5, 1, 2^m | 2-2, q. 174, 2, 4^m | q. 175, 4, c. | q. 180, 5, 2^m | 3^a q. 11, 1, 2^m | 2, o. | 1, d. 3, q. 1, 1, 5^m | 2, d. 11, q. 1, 1, 6^m | d. 19, 1, 6^m | 3, d. 27, q. 3, 1, c. | d. 31, q. 2, 4, c. | 4, d. 50, q. 1, 2, c. fi. | 6^m | Cg. 2, c^o 60 | 73, ratio. 14, 5^m | Lib^o 4, c^o 11, prin^o | Verit. q. 10, 2, 7^m | 8, 1^m | 11, c. | q. 19, 1, c. | Quol. 10, 6, 1^m | 1^a Cor. 13, lect. 3, meo.

ANIMA

- 185 Oppositum videtur dicere 3^a q. 61, 2, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 2, o. * Abstractio 7.
- 186 Propria operatio animae conjunctae est intelligere cum phantasmate 1^a q. 75, 6, 3^m | Cg. 2, c^o 80, 5^m. * Intentio 21, etc. Judicium 11. Liber 9, 10. Lucerna. Matrimonium 71. Natura 28. Praedicatum 3. Reflecti. Similitudo 11, 12, 27.
- 187 Anima humana ex unione ad corpus, habet appetitum inclinatum ad phantasmata, ideo nihil potest hic intelligere nisi per species a phantasmatibus abstractas. Anima. 17, c. | 18, c. fi. | 11^m. * Christus 103, 112, etc. Tempus 5, etc. Verbum 13. Veritas 41, 42, 59.
- 188 Anima indiget phantasmate ad duo, scilicet ad aquirendum scientiam et ad considerandum 1^a q. 84, 7, c. | 1-2, q. 4, 5, c. | 2, d. 20, q. 2, 2, 3^m | d. 23, q. 2, 2, 3^m | 3, d. 14, a. 3, q. 3, c. | 2, d. 31, q. 2, 4, c. | Cg. 2, c^o 73, fi. | 7^m | c^o 81 | Verit. q. 10, 2, 7^m | q. 18, 8, 4^m | Po^a q. 3, 9, 22^m | Ma. q. 16, 8, 3^m | Anima. 15, c. me^o | 1 Cor. 13, lect. 3, me^o | Anima. 3, lect. 13, fi. | Memo^a lect. 2.
- 189 Anima non habuit a principio omnes scientias, contra Platonem 1^a q. 84, 1, 2, 3, c. | 2-2, q. 172, 1, c. | Cg. 2, c^o 83 | Verit. q. 10, 6, c. | q. 11, 1, c. | q. 12, 3, c. | q. 18, 7, c. | q. 19, 1, c. me^o | Anima. 3, lect. 9.
- 190 Anima dupliciter comparatur ad res intelligendas: scilicet ut faciens eas intelligibiles actu, et ut cognoscens eas 3, d. 14, a. 1, q. 2, 2^m.
- 191 Anima intelligibilia facit per unum, sed cognoscit per multa, quia assimilare multa contingit per unum, sed assimilari multis est per multa 3, d. 14, a. 1, q. 2, 2^m.
- 192 Anima hic non cognoscit substantias separatas quid sunt secundum speciem, sed quia sunt 1^a q. 12, 4, c. | 11, c. | q. 50, 2, c. fi. | q. 84, 7, 3^m | q. 88, o. | 1-2, q. 3, 6, c. fi. | 3^a q. 11, 1, 2^m | q. 30, 3, 1^m | 2, d. 3, q. 1, 3, c. | 3, d. 23, q. 1, 2, 2^m | 4, d. 49, q. 2, 7, 12^m | 13^m | Cg. 2, c^o 60, 14 | Lib^o 3, c^o 41, 42, 43, 44, 45, 46, fi. 47, 1^m | 48, 1^m | 2^m | Verit. q. 10, 11, c. | q. 18, 2, c. | 5, 8^m | q. 20, 6, c. fi. | Ma. q. 16, 11, c. | Quol. 3, 7, c. | Spiritu. 8, 6^m | Anima. 7, 16^m | 16, o. | Opus. 42, c^o 6 | Causis lect. 7, pri^o | Met. 2, lect. 1, fi. | Lib^o 3, lect. 4, fi. | Lib^o 7, lect. 16, fi. 5 | Poster. lect. 30, fi. | lect. 41, me^o.
- 195 Anima conjuncta intelligit Deum per speciem impressam, non autem per abstractam ab eo 1^a d. 3, q. 1, 1, 3^m | 2, d. 17, q. 1, 1, 4^m | Anima. 17, 4^m.
- 194 Anima rationalis cognoscit omnia quae cognoscit in prima Veritate 1, q. 16, 6, 1^m.
- 195 Oppositum videtur dicere 1^a q. 12, 11, 3^m.
- 196 Anima rationalis cognoscit omnia quae cognoscit in prima Veritate, non secundum essentiam, sed in veritate exemplata a prima Veritate 1^a q. 12, 11, 3^m | q. 16, 6, 1^m | 2^m | Cg. 3, c^o 47 | Verit. q. 1, 4, 5^m | Quol. 8, 4, c. me^o | Quol. 10, 7, o.
- 197 Anima non est aeterna, per hoc quod intelligit veritatem aeternam. Cg. 2, c^o 84, 2^m.
- 198 Deus est primum objectum intellectus animae rationalis, quia ratio et causa veritatis alienius objecti primo apprehenditur a potentia 2-2, q. 1, 1, c. | Cg. 2, c^o 84 | Quol. 7, 5, c.
- 199 Oppositum videtur dicere 1^a q. 12, 11, 3^m | q. 84, 5, o. | q. 88, 3, 1^m | Verit. q. 8, 7, 6^m | q. 10, 6, 6^m | 7, c. fi.
- 200 Anima cognoscit omnia in rationibus aeternis 1^a q. 12, 11, 3^m | q. 84, 5, o.
- 201 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 8, 7, 6^m | q. 10, 6, 6^m | 8, c. fi.
- 202 Anima cognoscit omnia in rationibus aeternis, ut in principio cognitionis, non autem ut in objecto, vel in speculo 1^a q. 12, 11, 3^m | q. 84, 5, o. | q. 88, 3, 1^m | Verit. q. 8, 7, 6^m | q. 10, 6, c. 6^m | 8, c. fi.
- 205 Operatio animae transcendit operationem naturae quo ad duo, scilicet modum agendi, et id quod agitur. Anima. 13, c. * Abstractio 2.
- 204 Omnis operatio animae procedit ex operatione ejus quod inditum est ei ex impressione primi agentis, scilicet Dei 4, d. 49, q. 1, a. 3, q. 2, c.
- 203 Ubicumque operatur anima, ex parte operantis, ibi est, non autem ex parte objecti 1, d. 15, q. 5, 3, c. | Cg. c^o 82 | Spiritu. 4, 6^m | Anima. 3, 11^m * Antecedens 2. Aranea 1. Baptismus 152.
- 206 Passiones et operationes animae sunt indivisibiles per se et divisibiles per accidens: inquantum est in eis magis et minus, secundum circumstantias. Virt. q. 1, 13, 9^m. * Calor 11, 19, 20. Caelum 158. Conscientia 1, 2, 5. Contemplatio 1, etc. 9, 16.
- 207 Anima unita corpori, non potest in exteriora operari, nisi mediante proprio corpore 1, d. 15, q. 5, 3, c. | Po^a q. 6, 4, c. pri^o.
- 208 Nulla operatio animae dicitur proprie motus, nisi operatio appetitus sensitivi 1^a q. 81, 1, c. | 2, d. 24, q. 2, 1, c. | 3, d. 17, a. 2, q. 2, c.
- 209 Anima non format in se de novo aliquas formas, nisi aliquibus formis prius acceptis. Verit. q. 8, 5, c. | 9, c. | 9^m | q. 19, 1, c. me^o.
- 210 Operationes animae se habent active ad perfectiones acquisitas, sed dispositive tantum ad infusas 1^a d. 17, q. 1, c.

S. Th. Opera omnia. Index.

ANIMA

- 211 Oppositum videtur dicere a simili. Cg. 2, c^o 57, 2^m | Verit. q. 8, 1, 2, 6^m 1, 14^m.
- 212 Anima operatur aliquo dupliciter: scilicet aliquo influente sibi esse et operari, idest Deo, et sua naturali potentia 2, d. 17, q. * Devotio 2, etc.
- 215 Anima irrigata dulcedine Sanguinis Christi, profert triplicem suavitatem gratiae: scilicet dulces flores virtutum, frondes bonorum verborum et fructus operum. Opus. 58, c^o 31, fi. Vel sanguis 15. * Divisio 18. Dolor 1, etc. Effectus 7. Ens 1, 6. Experientia 11.
- 214 Ab essentia animae non procedit operatio, nisi mediante virtute ejus vel potentia 1^a q. 77, 1, o. | 2, d. 17, q. 2, 1, 1^m. Phantasia 1, 3.
- 215 Necessesse est dicere, id quod est principium intellectualis operationis, quod dicimus hominis animam, esse quoddam principium incorporeum et subsistens 1^a q. 75, 2, c. pri^o. * Fascinatio. Generatio 38, 41, 42. Incontinentia 3.
- 216 Si ipsa essentia animae esset immediatum operationis principium, semper habens animam actu, haberet opera vitae 1^a q. 77, 1, c.
- 217 Anima tripliciter patitur, scilicet a Deo et a laesione corporis et a propria operatione 3^a q. 15, 4, c. | 3, d. 18, a. 4, q. 2, o. | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 5, 3^m | Verit. q. 26, 2, o. | 3, c. | Opus. 3, c^o 239. Passio 22. * Judicium 11, 12. Matrimonium 5. Membrum 1, 5. Memoria 11.
- 218 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 1, 9, 10, c. Meritum 37, 41.
- 219 Illud quo anima operatur differt realiter ab ea 1^a q. 77, 1, o. | 2, d. 17, q. 1, 2, 6^m | Spiritu. 11, o. Anima 240. Intellectus 2. * Pythagoras 6.
- 220 Anima rationalis non habet vim transmutandi materiam corporealem 1^a q. 117, 3, o. * Puer 1, 3, 8. Sacerdos 9. Semen 6, 8, 15, etc.
- 221 In actibus animae, quineplex diversitas invenitur: scilicet secundum fortitudinem et debilitatem, secundum privationem et habitum, secundum velocitatem et tarditatem, secundum comparisonem ad contraria ejusdem generis, et secundum diversa genera, et tantum quinta facit diversitatem potentiarum. Verit. q. 15, 2, 12^m. * Similitudo 11, 12. Successio 7, 8. Sustinere. Tactus 13. Tempus 5, 6, 7, 21.
- 222 Differentia triplex operationum animae, scilicet secundum sensualitatem et rationem, secundum regulam rationis et sine ea, et secundum rationem superiorem et inferiorem. Hebr. 4, lect. 2, me^o. * Timor 1, 31, etc. Transmutatio. Verbum 1, etc. 26. Veritas 4, 42. Vita 35. Vox 2.
- 225 Operationes animae duplices: scilicet animales idest quae sunt ab ea secundum id quod est ei proprium; et naturales idest quae sunt ab ea secundum quod facit effectus inferiorum formarum naturalium. Anima. 9, 6^m. Animal 31. * Christus 33, 53, 83, 86, 114, etc. 160, 190, etc.
- 224 Quaedam operationes insunt toti conjuncto, ratione animae, ut sentire, quaedam vero ratione corporis ut dormire 3, d. 15, L. pri^o.
- 225 In actibus et relationibus animae intellectualis, itur in infinitum 1^a q. 28, 4, 2^m | q. 32, 2, c. fi. | q. 87, 3, 2^m | 1-2, q. 4, 1, 3^m | 3^a q. 87, 3, 2^m | 1, d. 17, q. 1, 5, 4^m | d. 39, q. 1, 3, 8^m | 2, d. 1, q. 1, 1, 5^m | d. 3, q. 3, 3, 3^m | Cg. 3, c^o 12, fi. | Verit. q. 2, 9, 4^m | q. 3, 8, 1^m | Po^a q. 9, 9, c. pri^o. Opus. 9, q. 93. | Meta. 5, lect. 9, fi.
- 226 Anima est movens mota per accidens 1^a q. 75, 1, 1^m. * Angelus 119, etc. 169, 602. Animal 31, 32, 37. Aranea 1. Actus 153. Aggravatio.
- 227 Anima de se nata est movere ad quamlibet partem, sed per corporis gravitatem impeditur, ideo difficile est homini ascendere 1^a q. 62, 2, 2^m. Animal 32.
- 223 Cum superior pars animae intense movetur in aliquid, sequitur motum ejus pars inferior per redundantiam 1-2, q. 24, 3, 1^m | q. 30, 1, 1^m | q. 31, 5, 6, fi. | q. 38, 4, 3^m | q. 59, 5, c. | q. 77, 6, c. | Verit. q. 25, 4, c. | q. 26, 6, 13^m | 7, 10, e. * Concupiscentia 10, 13, etc. Conscientia 5, infra 285.
- 229 Potentiae animae dupliciter possunt moveri: scilicet quo ad exercitium vel usum actus, et quo ad determinationem ejus 1-2, q. 9, 1, c. | Verit. q. 22, 6, c. | q. 27, 3, c. | Ma. q. 6, c. * Daemon 72, 92, 93, 119. Devotio 2, etc. Deus 313, etc. 415, etc. Divitiae 8. Excaecatio 1, 7.
- 250 Anima non movetur, nisi per accidens 1^a q. 75, 1, 1^m | 1-2, q. 22, 1, 2^m | 3^a q. 59, 5, 3^m | 3, d. 15, q. 2, art. 1, q. 2, 3^m | Spiritu. 4, 7^m | Anima. 10, 12^m. * Gratia 3. Gula 4. Homo 6, 36. Inprimere 1, 2. Inconstantia 1. Incontinentia 3.
- 251 Anima non movetur per accidens ad motum partis, sed tantum ad motum totius corporis 1, d. 37, q. 4, 1, 4^m | 2, d. 8, a. 4, q. 4, c.
- 252 Anima non movetur motu diminutionis, nec augmenti, nec corruptionis sui corpori, sed tantum localiter, quia quando est in corpore, dependet ab eo secundum locum, non autem secundum esse, nec secundum quantitatem. Ma. q. 2, 11, 15^m. * Intellectus 42, 71, etc. 91, etc. 113, etc. 226, etc. Innocentia

ANIMA

2. Justificatio 5. Luxuria 22, etc. Memoria 11. Motus 51, 89. Operatio 47, etc.
- 255 Post mortem nihil aget in animam vel in corpus, virtute naturae, sed tantum secundum ordinem divinae justitiae 2, d. 32. q. 2, 1, 3^m | 5^m. * Pietas 8. Theologia 27. Timor 1, 2. Uxor 2. Vivere 2.
- 256 Anima et corpus nihil possunt imprimere, nisi per motum 2, d. 2, q. 2, 3, c.
- 257 Motus potentialium animae, est inclinatio earum in aliquid 2, d. 24, q. 3, 1, c.
- 258 Motus magis est in potentiis animae appetitivis, quam apprehensivis 1^a q. 81, 1, c. | 2, d. 24, q. 3, 1, c. | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, c. | Verit. q. 26, 3, c.
- 259 Motus proprie est in operationibus animae vegetabilis, et appetitus sensitivi, minus autem in sensibus, sed minime in parte intellectiva 3, d. 15, q. 2, art. 1, q. 2, c. | Anima. lect. 10, primo.
- 258 Omnis motus cognitivae et appetitivae virtutis, reducitur in naturam, sicut in primum principium 1-2, q. 10, 1, c. | q. 17, 9, 2^m | q. 41, 3, c.
- 259 Immo non quodcumque vitalis operationis principium, est anima 1^a q. 75, 1, c.
- 240 Omnis motus appetitivae potentiae reducitur ad prosecutionem boni per se, vel mali per accidens, vel ad fugam mali per se, vel boni per accidens 1-2, q. 45, 2, c. | Ma. q. 10, 1, c.
- 241 Anima differt realiter a suis potentiis 1^a q. 77, 1, o. | 1-2, q. 110, 4, c. | 1, d. 3, q. 4, 2, o. | 2, d. 17, q. 1, 2, 6^m | d. 26, 4, c. fi. | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 5, c. | Quol. 10, 5, o. | Spiritu. 11, o. | Anima. 12, o. | 19, c. primo. Supra 219. Intellectus 2.
- 242 Oppositum videtur dicere, quia id quo primo intelligimus et sentimus est anima secundum Philosophum secundo de anima 1^a q. 3, 1, c. | q. 77, 1, c. | 4^m fi.
- 243 Quandoque dicitur quod anima est suae potentiae, et e contra, sed non proprie sed denominative, quasi a principali virtute 1^a q. 79, 1, 1^m | Spiritu. 11, 7^m fi.
- 244 In potentiis unius animae, non potest esse nisi una intentio 1-2, q. 37, 1, o. | q. 77, 1, c. * Adam 57, 80. Angelus 149, etc.
- 245 Immo homo simul plura intendit 1-2, q. 12, 3, c. fi.
- 246 Omnes potentiae animae radicanter in una essentia animae, ideo oportet quod quando intentio animae vehementer trahitur ad unam operationem unius potentiae, retrahatur ab operatione alterius, quia unius animae non potest esse nisi una intentio 1-2, q. 37, 1, o. | q. 77, 1, c. | 3^a q. 46, 7, c. | Verit. q. 13, 3, c. | q. 26, 3, 9, c. | Ma. q. 3, 9, c. | q. 15, 4, c. | Virt. q. 1, 1, 3^m | Quol. 11, 5, c. fi. Anima. 4, 1^m | 11, c. fi. * Appetitus 1, 13, 48, 53, 55, 63.
- 247 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 12, 3, c. fi.
- 248 Omnes potentiae in eadem essentia animae radicanter et fundantur, vel ut in principio tantum, ut organicae idest vegetativae et sensitivae, vel in essentia etiam ut in subiecto, ut intellectivae 1^a q. 77, 8, o. | Opus. 3, c^o 89, 90, 239. * Ars 1, etc. Beatitudo 46. Bonitas 192. Castitas 7, 8.
- 249 Potentia animae, potest esse actus corporis dupliciter: scilicet ut potentia quaedam informans organum, secundo ut radicanter in essentia animae, quae secundum essentiam est forma corporis. Secundum convenit omni potentiae animae, non autem primum, sed tantum organicis. Verit. q. 26, 9, 3^m. Intellectus 8.
- 250 Omnis proprietas naturaliter consequens animam, dicitur potentia ejus 1, d. 3, q. 1, 1, c.
- 251 Oppositum videtur dicere 1^a q. 41, 5, 1^m | 1, d. 7, q. 1, 2, c. | Po^a q. 1, 1, 3^m | q. 2, 2, c.
- 252 Omne proprium naturae viventis, oportet reduci ad aliquam potentiam animae, in habentibus animam 3, d. 27, q. 1, 1, c. | Verit. q. 12, 3, c. * Cogitatio 4.
- 253 Natura quandoque dividitur contra rationem et voluntatem, cum tamen ipsa ratio et voluntas ad naturam hominis pertineat. Et cum potentiae animae sint naturales proprietates, speciem consequentes, anima non potest sine iis esse. Dato tamen quod sine iis esset, adhuc tamen anima diceretur secundum speciem suam intellectnalis vel rationalis, non quia actu haberet has potentias, sed propter speciem talis essentiae, ex qua natae sunt hujusmodi potentiae effluere 1-2, 51, 1, 1^m | q. 110, 4, 4^m | Anima 12, 7^m fi. | Opus. 3, c^o 88. * Cognitio 16, 25, 38, 39, 41, 52, 53, 74, 75, 77.
- 254 Potentiae animae, sunt accidentia ejus per se, et sunt in secunda specie qualitatis 1^a q. 77, 1, 5^m | 1-2, q. 83, 2, 3^m | q. 110, 4, 3^m | 1^m | 1, d. 3, q. 4, 2, c. | Ma. q. 4, 1, c. | 3^m | Quol. 10, 5, c. fi. | Spiritu. 11, c. | Anima. 12, 7^m | 19, o. | 1^m | Opus. 3, c^o 158, fi. Infra 279.
- 255 Immo potentiae animae sunt in genere actionis, cum potentia et actus dicantur ad idem genus pertinere 1^a q. 77, 1, c.
- 256 Potentiae animae sunt de integritate ejus, ut est totum potentiale 1^a d. 3, q. 4, 2, c. | Quol. 10, 5, c. fi. * Contemplatio 11. Contrarium 17.
- 257 Capacitas animae non est nec potest esse infinita in actu, sed

ANIMA

- potest ampliari in infinitum 2-2, q. 24, 7, c. | 2^m | 1, d. 17, q. 2, 4, c. | 1^m. Supra 42.
- 258 Oppositum videtur dicere 1^a q. 25, 6, o. | 1, d. 44, o. Et sicut supra 225, et sicut Infinitum 4.
- 259 Potentiae animae fluunt ab ejus essentia 1^a q. 77, 1, 5^m | 6, o. | 1-2, q. 110, 4, 1^m | 3^a q. 7, 2, c. | q. 62, 2, c. | q. 89, 1, c. | 1, d. 3, q. 4, 2, o. | 2, d. 31, q. 2, 1, 3^m | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 5, c. | d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | d. 18, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | Verit. q. 14, 5, c. | q. 25, 3, 2^m | 6, 1^m | Ma. q. 4, 1, 6^m | Opus. 3, c^o 90. * Cor 12. Culpa 3.
- 260 Una potentia fluit ab anima, mediante alia 1^a q. 77, 7, o. | q. 78, 4, 3^m | 1, d. 3, q. 4, 3, o. | 2, d. 21, q. 1, 2, c. | Verit. q. 14, 5, c. | q. 25, 6, 1^m | Anima. 13, 7^m | 8^m. * Aequalitas 11. Delectatio 3, 7, 9, 19, 20, 54, etc. Distinctio 9. Electio 1, etc.
- 261 Potentiae organicae, fluunt ab anima, inquantum est actus corporis, aliae vero, ut praedominatur corpori 1^a q. 76, 8, 4^m | 1, d. 3, q. 4, 2, c. | 2, d. 1, q. 2, 4, 4^m | 4, d. 44, q. 3, a. 3, q. 1, o. | Verit. q. 16, 1, 13 | Spiritu. 2, 5^m | 4, 3^m | 11, 12 | Anima. 2, c. fi. | 7, o. | 10, c. fi. | 11, 17^m.
- 262 Anima est causa suarum potentialium tripliciter: scilicet efficiens, finalis et materialis, idest subiectiva 1^a q. 77, 6, o. | 7, c. * Finis 111, 112, 122.
- 263 Potentiae animae perfectiores, sunt principia imperfectiorum activa et finalia, et etiam priora, sed e converso via generationis, et causae materialis 1^a q. 77, 7, c.
- 264 Potentiae non organicae sunt subiective in anima, organicae vero in composito 1, q. 77, 5, o. | 6, 8, c. | Spiritu. 4, 3^m | 11, 20^m | Anima. 12, 16 | Opus. 3, c^o 89 | 92, 2^m. * Forma 108, 175, Fructus 14. Frui 2, etc. Fructio 4, 12, 13. Gratia 115.
- 265 Una potentia animae est subiectum alterius potentiae in virtute animae 1^a q. 77, 7, 2^m | q. 78, 4, 3^m | Anima. 13, 8^m.
- 266 Quaedam potentiae insunt animae sensibili secundum propriam rationem ejus, ut imaginativa et concupiscibilis, quaedam vero secundum quod attingit aliquid rationis in sui supremo, ut aestimativa et irascibilis. Verit. q. 25, 2, c. fi. Aestimativa 1, 2. * Habitus 5, etc. 37, etc. 59, etc. Haeresis 147.
- 267 Ordo potentialium animae triplex: scilicet perfectionis, generationis, et objectorum 1^a q. 77, q. 4, o. | 7, c. | Anima. 13, 10^m.
- 268 In eadem potentia animae, est superius et inferius, respectu diversorum objectorum 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m.
- 269 In omnibus viribus et actibus animae virtus primi salvatur in omnibus sequentibus. Verit. q. 5, 1, c. fi. | q. 6, 1, 1^m.
- 270 Omnes potentiae animae, necessariam habent habitudinem ad suum proprium et principale objectum 1^a q. 19, 3, c. | Verit. q. 25, 1, c. fi. * Imperare 18.
- 271 Potentiae animae, mutuo se impediunt circa diversa objecta, non autem circa idem 1-2, q. 33, 3, 3^m | q. 37, 1, 10 | q. 77, 1, c. | 2-2, q. 123, 8, 1^m | q. 153, 5, c. | 3^a q. 15, 9, 3^m | 1, d. 3, q. 4, 5, 1^m | 3, d. 15, q. 2, art. 3, q. 1, 3^m | 4, d. 15, q. 4, art. 2, q. 1, 3^m | d. 44, q. 2, a. 1, q. 3, 4^m | Cg. 2, c^o 57, fi. | Verit. q. 12, 9, 2^m | 4^m | q. 13, 3, c.
- 272 Omnis potentiae animae est quaedam forma, seu natura 1^a q. 80, 1, 3^m.
- 273 Potentia quaelibet animae, dupliciter considerari potest: scilicet ut potentia, et ut natura quaedam 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, c. | 2^m | d. 33, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | Verit. q. 22, 5, c. | q. 25, 2, 8^m | q. 26, 9, 7^m | 12^m. Intellectus 2, etc. 15, 24, 31, 36, etc. 167, 179, 183, 191, etc. 202, 206, 211, 222, 228, 242, 243, 254, 269, etc.
- 274 Potentiae animae sunt notiores anima. Anima. 2, lect. 2, primo | lect. 6, fi.
- 275 In omni potentia animae, commune est fere, ut eodem nomine actus et potentia nominetur 1^a q. 83, 2, 1^m | 2, d. 26. L. meo | Verit. q. 17, 1, c.
- 276 Appetitus naturalis est in qualibet potentia animae, etiam in voluntate, et omni parte et membro corporis, et in omni re 1^a q. 78, 1, 3^m | q. 80, 1, 3^m | 3, d. 27, q. 1, 2, c.
- 277 Anima rationalis habet plures potentias quam aliqua alia res 1^a q. 77, 2, o. * Intelligentia 2. Intentio 3, etc. 12. Justitia 12, 32, 36, etc.
- 278 Anima quanto nobilior est, tanto plures potentias, operationes, et organa habet 1^a q. 80, 2, 3^m | q. 76, 5, 3^m | q. 77, 2, c. | 2, d. 1, q. 2, 5, 3^m | Cg. 2, c^o 71, fi. | Virt. q. 1, 6, c. | Spiritu. 1, c. | Anima. 9, c. fi. | 13, 9^m | Anima. 1, fi. | Lib. 2, lect. 2, fi. 1, lect. 11, fi. * Justus 10.
- 279 Res extra animam, tripliciter se habet ad potentiam ejus: scilicet ut agens sufficiens tantum, ut in sensu, vel agens sufficiens, cui cooperatur anima, ut in imaginatione; vel ut agens insufficientis, cui cooperatur anima, sic in intellectu possibili. Quol. 8, 3, c. * Liberum 1, etc. 21, etc.
- 280 Anima comparatur ad corpus sicut forma ad materiam, ad potentias vero ut substantia ad propria accidentia: ideo prior est eis generatione et perfectione, sed corpore prior est secundo modo, et posterior primo modo 1-2, q. 83, 2, 3^m | Ma. q. 4, 4, c. | 3^m | 6^m. * Maleficium 2. Supra 253.
- 281 Potentiae animae non dicuntur perfectiones vel actus organo

ANIMA

- rum, nisi ut sunt principia agendi 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 2, 8^m | q. 3, a. 3, q. 1, 6^m.
- 282 Agere et recipere pertinent communiter ad diversas potentias animae. Verit. q. 25, 2, c. * Membrum 1, 6, etc.
- 283 Potentia motiva animae duplex: scilicet imperans motum et exequens motum 1^a q. 75, 3, 3^m | q. 78, 1, 4^m | 2, d. 18, q. 2, 3, 1^m | d. 25, 3, c. | Cg. 2, c^o 82, fi. | Anima. 13, 13^m. * Meritum 28, etc. 31, 41. Motus 51. Pars 44, 48, 39. Passio 22, etc. 36, etc. 55, etc.
- 284 Omnis animae potentia, possibilis elevari ad aliquid supra se, habet subitum motum in id quod ei convenit secundum se 2, d. 21, q. 3, 5, c. Oppositum videtur dicere 3, d. 13, a. 2, q. 2, 2^m | 3^m.
- 285 Quanto operatio virium superiorum est propinquior objectis inferiorum, tanto magis inferiores sequuntur motum superiorum 4, d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, c. * Peccatum. Poena. Perturbatio. Potentia 31, etc. 62. Pupilla. Qualitas 2, 11. Quaternarius.
- 286 Vires inferiores vehementius movetur ab objectis propriis, quam ex redundantia virium superiorum 4, d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, c. Supra 228.
- 287 Virtus motiva exequens motum, est magis dispositio mobilis, qua natum est moveri, quam per se movens. Po^a q. 3, 11, 20^m.
- 288 Cujuslibet potentiae animae activae vel passivae, est aliqua operatio. Verit. q. 16, 1, 13^m | q. 26, 3, 4^m.
- 289 Potentia cujus objectum est patiens ab ea, est activa, sicut omnes vegetativae; si autem ut agens, est passiva, sicut omnes sensitivae 1^a q. 79, 3, 1^m | 2, d. 36, 2, c. | Verit. q. 16, 1, 13^m | q. 26, 3, 4^m | Virt. q. 1, 1, c. | 3, 5^m. * Sanitas 7, etc. Scientia 9, 10. Supra 291, 342.
- 290 Nulla potentia sensitiva reflectitur in seipsam. Cg. 4, c^o 11, prin^o. * Totum 13. Transmutatio.
- 291 Potentia motiva in brutis, se habet ad opposita: sed judicium eorum de agendis est determinatum ad unum. Verit. q. 24, 2, 2^m | 5^m. Actio 44.
- 292 Omnes potentiae animae sunt passivae, praeter intellectum agentem, et vegetativas, quae solae sunt activae 1^a q. 79, 3, 1^m | 2, d. 36, 2, c. | Verit. q. 16, 1, 13^m | q. 26, 3, c. Virt. q. 1, 3, 5^m | Ethic. 2, lect. 5, prin^o. Supra 288.
- 293 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 1, 10, c. | q. 2, 1, 3. Trinitas 13, 14. Vertex. Vestigium 7, 10. Vir. Virtus 100, 108, 125, 268, 272. Voluntas 11, 13, 82, 83.
- 294 Modi vivendi animae, sunt tres, gradus vero quatuor, et quinque genera potentiarum: scilicet vegetativum, motivum secundum locum, appetitivum et intellectivum 1^a q. 18, 2, 1^m | 3, c. | q. 78, 1, o. | Verit. q. 10, 1, 2^m | Quoi. 9, 11, 2^m | Anima. 13, o. | Jo. lect. 7, prin^o | c^o 5, lect. 5, prin^o | Anima. lect. 14, prin^o | Lib^o 2, lect. 3, me^o | lect. 5, o. | lect. 6, prin^o 2. * Gratia 41. Pars 48, 49.
- 295 Omnes potentiae animae intellectivae et sensitivae, appetitivae, et apprehensivae interiores, ut operantur ex ratione, indigent habitu, non autem ut ex instinctu naturae 1-2, q. 49, 4, c. | q. 50, 3, 4, 5, o. | 2, d. 27, 1, 2^m | 3, d. 23, q. 1, 1, c. | d. 27, q. 2, 3, 5^m | d. 33, q. 2, 4, o. | Verit. q. 20, 2, c. | Po^a q. 1, 1, 4^m | Virt. q. 1, 1, c. * Adam 36, etc. 56, 79, 80. Amor 51, 52, 56, 80.
- 296 Potentia animae dupliciter indiget superaddito: scilicet ratione naturae, cujus facultatem excedit operatio, et ex parte potentiae ordinatae ad objecta, ad quae ex se non potest habere perfectum actum. Verit. q. 20, 2, c. * Beatitudo 28, 29, 46, 47. Bonitas 99, 192, ut Deus 195.
- 297 Habitus acquisiti, sunt immediate in potentiis animae, et non in essentia 2, d. 26, 3, 5^m. * Circumcisio 29, etc. Conceptio 21, etc.
- 298 Omnis habitus operativus et culpa, prius sunt in potentiis animae, quam in essentia 1-2, q. 50, 2, o. | 2, d. 26, 3, 4^m | 5^m.
- 299 Gratia est immediate in essentia animae, non autem in potentiis ejus 1-2, q. 50, 2, c. | q. 110, 4, o. | q. 112, 5, 1^m | 3^a q. 2, 10, 2^m | q. 7, 2, c. | q. 62, 2, c. 1^m | 2, d. 26, 3, o. | 4, c. | d. 31, q. 2, 1, 5^m | d. 1, q. 1, art. 4, q. 5, c. | 1^m | d. 4, q. 1, a. 3, q. 1, c. | q. 3, 1^m | d. 7, q. 2, art. 2, q. 3, c. | d. 17, q. 1, art. 1, q. 1, 3^m | d. 18, q. 1, art. 2, q. 1, 2^m | Verit. q. 14, 5, c. | q. 27, 6, o. | q. 28, 1, 2^m. Gratia 38. * Justitia 68.
- 300 Gratia ponit aliquid creatum in anima 1-2, q. 110, 1, o. | 2, d. 26, 1, o. | Cg. 3, c^o 150 | Verit. q. 27, 1, o. * Deus 196, etc. 322. Differentia 25.
- 301 Anima rationalis potest tripliciter considerari: scilicet ut natura, ut deliberativa, et gratificata. Et secundum haec, triplex Dei amicitia generatur in anima, scilicet per beneficia, per praecementias, et per gratiam. Opus. 61, c^o 6, etc. * Donum 12, etc. 28, etc. Esse 1. Experientia 11. Forma 57.
- 302 Gratia agit in anima formaliter, non autem effective 1-2, q. 110, 2, 1^m | q. 111, 1, 1^m | 2, 1^m | 2, d. 26, 1, 4^m | 5^m | 2, 4^m | 5, 2^m | 3^m | 4, d. 5, q. 1, 2, 3^m | d. 17, q. 1, a. 3, [q. 1, 1^m | a. 5, q. 2, 2^m | Verit. q. 28, 2, 8^m | 9^m | 7, 5^m | 8, o. * Frui 1, etc. 8. Fruitio 4, etc.
- 303 Anima est simpliciter nobilior gratia, sed secundum quid est e

ANIMA

- converso 1-2, q. 110, 2, 2^m | 2, d. 26, 2, 3^m | Verit. q. 27, 1, 6^m.
- 304 Perfectio superioris partis animae dependet a bona dispositione partium inferiorum in fieri, non autem in esse, ut scientia a sensibus. Ma. q. 7, 2, 6^m. Intellectus 179.
- 305 Multi habitus possunt simul esse in eadem potentia 1-2, q. 54, 1, o. | 2-2, q. 47, 5, c. | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 37, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m | Verit. q. 15, 2, 11^m | Virt. q. 1, 12, 4^m. Vel Virtus 61. * Gratia 3, 38, 113, 115, etc. 121, etc. 147, 156. Habitus 2, 9, 21, 36, etc. 55, etc. Imago 9.
- 306 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 94, 3, 1^m | 1-2, q. 63, 4, 3^m | 2, d. 30, q. 2, 1, 7^m | Virt. q. 1, 10, 2^m.
- 307 Omne diversificans potentiam diversificat habitum, non autem e converso 1-2, q. 8, 2, 3^m | q. 54, 1, o. | q. 56, 2, c. | 2-2, q. 47, 5, c. | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 35, q. 1, a. 2, q. 1, c. | Virt. q. 1, 1-2, 4^m. Mysterium 51.
- 308 In potentiis sensitivis apprehensivis interioribus, sunt aliqui habitus, ut in memoria 1-2, q. 50, 3, 3^m | q. 56, 5, c.
- 309 In potentiis sensitivis exterioribus, non est habitus 1-2, q. 50, 3, 3^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. | d. 23, q. 1, 1, c. | Verit. q. 20, 2, c. | Virt. q. 1, 1, c. * Pulchritudo 7, 11. Sacramentum 56, 83. Servitus 16. Universale 7, 12, 13. Vox 2, etc. Christus 57, etc. 83, etc. 120, etc. 149, etc.
- 310 In potentiis vegetativis non est habitus 1-2, q. 50, 3, 1^m | q. 51, 1, c. | 2-2, q. 158, 1, 3^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 3^m | d. 23, q. 1, 1, c. | 1^m | Virt. q. 1, 1, c. | 3^m | 4^m | 5^m | 9, 10^m.
- 311 Omnis perfectio potentiae animae, habet rationem virtutis 1-2, q. 110, 4, c. * Adam 45. Aranea 1. Baptismus 146, 152.
- 312 Virtus est necessaria potentiae rationali per essentiam, vel per participationem, non autem potentiae naturali 2, d. 27, 1, c. | 2^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 3^m | d. 27, q. 2, 3, 5^m | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Virt. q. 1, 1, c. * Castitas 8, 9. Charitas 2, etc. 11, 66, etc. 129, etc.
- 313 Potentiae inferiores non perficiuntur perfectione virtutis, nisi per participationem perfectionis a superioribus 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, c. | 2^m | 5^m.
- 314 Ad perfectiones virtutis in aliqua potentia requiruntur tot formae, quot potentias superiores habet illa potentia 3, d. 27, q. 2, a. 4, 3, 2^m.
- 315 Virtutes sunt subjective in potentiis animae 1-2, q. 50, 1, o. | q. 56, 1, o. | 3^a q. 7, 2, c. | 3, d. 33, q. 2, 4, o. | Verit. q. 14, 5, c. | Virt. q. 1, 3, o. | Opus. 43, c^o 8.
- 316 Virtutes sunt subjective tantum in potentia rationali essentialiter, vel participative 1-2, q. 55, 2, c. | 3, 3^m | q. 61, 2, c. fi. | 2, d. 27, 2, 3^m | d. 41, q. 2, 2, 1^m | 2^m | 3, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 23, q. 1, art. 3, q. 1, c. | d. 33, q. 1, a. 2, q. 2, c. | q. 3, 3^m | q. 4, c. | q. 2, a. 4, q. 2, c. | Verit. q. 14, 4, 7^m | Ma. q. 4, 5, 4^m | Virt. q. 1, 3, 4^m. Virtus 53. Appetitus 87, 89. * Donum 28, etc.
- 317 In quacumque potentia animae est passio circa quam est aliqua virtus, illa potentia est subjectum illius virtutis 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 2, c. fi. Virtus 47, 48.
- 318 Una virtus potest esse in pluribus potentiis, non aequaliter, sed ordine quodam: scilicet in una principaliter, in alia vero per modum diffusionis vel dispositionis, vel directionis, vel moti 1-2, q. 56, 2, o. | q. 60, 5, c. Virtus 61. * Electio 4. Esse 1. Eucharistia 130, 138, 139.
- 319 In nulla potentia sensitiva est virtus, nisi in appetitiva 1-2, q. 56, 5, o. | 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 2, 6^m. Virt. q. 1, 4, 6^m. ut Spes 28. * Finis 128.
- 320 Virtus est necessaria potentiae sensitivae appetitivae, scilicet concupiscibili et irascibili, in quibus est subjective, non quidem secundum se, sed ut sunt rationales participative 1-2, q. 56, 4, o. | 5, 1^m | 2, d. 41, q. 2, 2, 2^m | Virt. q. 1, 4, o. | 10, 5^m. ut Fortitudo 1, 38, etc. Magnanimitas 11. Pietas 15. Spes 28, 29. Timor 7, etc. Virtus 52, 56. Castitas 8, 9.
- 321 Immo etiam voluntati, quae est rationalis per participationem 1-2, q. 56, 6, 3^m. Magnificencia 4. ut Charitas 67, 68. Virtus 49, 50. * Christus 15, 114, etc. 163, etc. Gratia 115, 118, 132, 117. Habitus 40, etc. In 10, etc. Magnificencia 3. Martyrium 10. Mors 4, 21, 35, 36. Obedientia 36. Peccatum 6, 112, 167, etc. 304, etc. 312, 313, 366. Perfectio 9, 55, 59, etc. 77, etc. 82, etc. Religio 1, 13. Societas 1, 2. Spes 10, 26, etc. Templum 10, etc. Timor 1. Virginitas 12. Vitium 2, etc.
- 322 Anima est forma simplex, sicut angelus 2, d. 3, q. 1, 4, 1^m.
- 323 Anima et angelus non conveniunt in ultima differentia 1^a q. 75, 7, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 6, 1^m. Angelus 60, etc. 286, 419, etc. Oriens 6.
- 324 Immo Gregorius nominat angelum, rationale animal 1^a q. 51, 1, 1^m.
- 325 Anima non est totaliter intellectus, sicut angelus, sed participat intellectualitate. Quoi. 6, q. 2, 1, c. * Homo 25.
- 326 Anima rationalis inter omnes formas est simillima angelis 2, d. 17, q. 3, 1, 1^m. * Libertas 10.
- 327 Anima et angelus conveniunt in hoc, quod per se subsistentes sunt, et immateriales, et intellectuales 2, d. 17, q. 2, 2, 5^m.

ANIMA

- 523 Anima et angelus conveniunt in ultimo fine, non autem in fine proximo 1^a q. 75, 7, 1^m | 2, d. 2, 3, q. 1, 6, 5^m | Anima 7, 1^m.
- 529 Anima et homo sumuntur dupliciter: scilicet pro natura sensitiva et pro natura rationali. Quol. 9, 11, c. fi. | Opus. 43, c. 3, etc. Psal. 41. meo | Psal. 48, fi.
- 550 Anima sensitiva in homine non educitur de potentia materiae 2, d. 18, q. 2, 3, 4^m | Cg. 2, c. 89, 1^m | Quol. 11, 41^m | 4^m. * Admiratio 7.
- 551 Anima sensitiva in homine, est incorruptibilis 1^a q. 76, 3, 1^m | 4, d. 41, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | Cg. 2, meo 2^m | c. 89, meo | Lib. 4, c. 81 | Quol. 11, 5, 3^m | Anima 11, 13^m | 14, 12^m.
- 552 Anima sensitiva in homine, est nobilior quam in brutis 1^a q. 76, 5, c. | q. 91, 3, 1^m | 1-2, q. 74, 3, 1^m | 3^a q. 2, 2, 2^m | 5, 1^m | 2, d. 17, q. 3, 2, 1^m | d. 18, q. 2, 3, 4^m | Cg. 2, c. 89, meo | Lib. 4, c. 49, 8^m. Potentia q. 3, 11, 1^m | Anima 11, 12^m. * Delectatio 5, 20.
- 553 Anima sensitiva in animalibus diversarum specierum est diversa secundum speciem 2, d. 18, q. 2, 3, 4^m | Cg. 2, c. 89, 1^m | Verit. q. 3, 11, 1^m | Potentia q. 3, 11, 1^m | Quol. 11, 5, 4^m | Meta. 16, lect. 11, meo.
- 554 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 15, q. 1, 1, 2^m | Meta. 7, lect. 6, meo | lect. 8, fi. 5.
- 555 Anima sensitiva non est subsistens 1^a q. 75, 3, o. | 6, c. | q. 118, 1, c. | 1^m | 2, d. 18, q. 2, 3, 1^m | Cg. 2, c. 57, 2^m | Quol. 9, 11, c. | 1^m | Quol. 10, 8, c.
- 556 Anima sensitiva nullo modo est hoc aliquid 1^a q. 75, 3, o. | 2, d. 18, q. 2, 3, 1^m.
- 557 Anima sensitiva non est vivens, sed principium vivendi 1^a q. 118, 1, c. | 2, d. 18, q. 2, 3, 1^m | Quol. 9, 11, 1^m.
- 558 Anima sensitiva non est per creationem 1^a q. 118, 1, o. | Poa q. 3, 11, o. | Quol. 9, 11, o. | Quol. 11, 5, 1^m | 4^m.
- 559 Anima sensitiva non praexistit actu in semine, nec etiam vegetativa 1^a q. 118, 1, o. | 2, d. 18, q. 2, 3, c. | Poa q. 3, 9, 9^m | 11, 1^m | 12, o. | Meta. 7, lect. 8, meo.
- 560 Anima sensitiva et vegetativa traduntur eum semine 1^a q. 118, 1, o. | 2, 2^m | 2, d. 18, q. 2, 3, o. | Cg. 2, c. 86, 1^m | Poa q. 3, 11, o. | 12, 2^m.
- 561 Anima sensitiva personalis producta in partem principalem, incipit operari ad complementum proprii corporis, per modum nutritionis et augmenti 1^a q. 118, 1, 4^m.
- 562 Anima sensitiva, nullam habet operationem per se 1^a q. 75, 3, o. | q. 118, 1, c. | 2, d. 18, q. 2, 3, c. | 1^m | Cg. 2, c. 57, 2^m | 82 | Poa q. 3, 11, 18^m | Quol. 9, 11, 2^m | Quol. 10, 8, c. | Anima 19, o.
- 563 Anima sensitiva dicitur sentire per corpus, quia compositum sentit, ratione animae 4, d. 14, q. 3, a. 3, q. 2, 2^m.
- 564 Anima sensitiva in sentiendo non se habet ut movens et agens, sed ut quo patiens patitur. Cg. 2, c. 57, 1^m | Supra 291.
- 565 Anima etiam sensitiva non debilitatur debilitato corpore, sed debilitas actionis contingit propter debilitatem organi, et non animae. Anima. 14, 18^m | 19, 20^m | Anima. lect. 10, fi.
- 566 Animae brutorum desinunt esse corpore corrupto 2-2, q. 164, 1, 2^m | Cg. 2, c. 57, 2^m 8 | Lib. 4, c. 94, fi. | Quol. 9, 11, c. | Quol. 10, 8, c. | Anima. 14, 1^m | 12^m | 19, c. fi.
- 567 Corpus in animalibus imperfectis est quasi unius formae substantialis 1^a d. 8, q. 5, 3, 2^m.
- 568 Imo sunt ibi plures formae substantiales. Anima. 10, c. meo et sicut infra 317.
- 569 Animal annulosum indivisum, habet tantum unam animam in actu, sed plures in potentia 1^a d. 8, q. 5, 3, 2^m | 2, d. 18, q. 2, 3, c. | 4, d. 10, a. 3, q. 3, 1^m | Cg. 2, c. 86, 2^m | Poa q. 3, 12, 5^m | Spiritu. 4, 19^m | Anima. 10, c. fi. | Meta. 7, lect. 12, fi. 8 | Anima. 2, lect. 4, primo | Spiritu. 4, 9^m | Anima. 10, 15^m | Anima. 1, fi.
- 570 Animal annulosum divisum vivit, quia anima ejus est imperfecta et paucarum operationum, ideo requirit parvam diversitatem partium. Poa q. 3, 12, 5^m. Animal 15.
- 571 Anima vegetativa non creatur 1^a q. 118, 1, o. | 2, d. 18, q. 2, 3, c. | Cg. 2, c. 86, 1^m | Poa q. 3, 11, o. | Quol. 9, 11, o. | supra 336, ut supra 337.
- 572 Anima vegetativa non praexistit in semine 1^a q. 118, 1, o. | 2, d. 18, q. 2, 3, c. | Poa q. 3, 9, 9^m | 11, 4^m | 12, c. | Meta. 7, lect. 8, fi. 5.
- 573 Anima vegetativa est in menstruo, secundum actum primum, non autem secundum actum secundum qui est operari 1^a q. 118, 1, 4^m | 2, 2^m.
- 574 Anima vegetativa non vivit nec subsistit, sed est principium vivendi et subsistendi 2, d. 18, q. 2, 3, c. | Quol. 9, 11, 1^m.
- 575 Ex anima vegetativa generantis derivatur quaedam virtus activa ad ipsum semen animalis vel plantae, sicut a principali agente derivatur vis motiva ad instrumentum 1^a q. 118, 1, c. | 3^m | q. 119, 1, c. fi. | 2, c. | 1^m.
- 576 Anima vegetativa non agit nisi in corpus sibi unitum 1^a q. 78, 1, c. | q. 79, 2, 2^m.
- 577 Oppositum videtur dicere 1^a q. 78, 2, c.

ANIMAL

- 558 Verum est quod non agit, loquendo de potentia augmentativa et nutritiva, non autem de potentia generativa 1^a q. 78, a. 2, c.
- 559 Objectum potentiae vegetativae est corpus vivens per eam 1^a q. 68, 1, 2, c.
- 560 Potentia vegetativa est triplex: scilicet generativa, augmentativa, et nutritiva 1^a q. 78, 2, o. | Cg. 4, c. 58 | Anima. 13, c. primo | Anima. 2, lect. 9, fi.
- 561 Omnium partium animae vegetativae, generativa est finalior, dignior, et perfectior 1^a q. 72, 1^m | q. 78, 2, c. | Anima. 2, lect. 9, fi.
- 562 Vires vegetativae dicuntur naturales dupliciter: scilicet quia habent effectus similes naturae, idest esse, quantitatem, et conservationem, et per similia instrumenta agunt idest per qualitates activas et passivas, sed altiori modo 1^a q. 78, 2, 1^m | Verit. q. 13, 4, c. meo. Anima. 13, c. primo | 14^m | Anima. lect. 14, primo | Lib. 2, lect. 5, primo 1.
- 563 Vegetativae agunt per calorem, et per alias qualitates naturales 1^a q. 78, 1, c. | 2, o. | 2, d. 1, q. 1, 4, 5^m | Anima. lect. 14, primo | Lib. 2, lect. 9, fi. Calor. 3, 11.
- 564 Potentiae vegetativae non obediunt imperio rationis 1-2, q. 17, 8, 9, o. | q. 50, 3, 1^m | 2-2, q. 118, 1, 3^m | 3^a q. 15, 2, 1^m | q. 19, 2, c. | 2, d. 20, q. 1, 2, 3^m | 3, d. 16, q. 1, 3, 2^m | Verit. q. 13, 4, c. meo | Virt. q. 1, 3, 4^m | Quol. 4, 21, c. | Anima. 11, 15^m | Ethic. primo.
- 1 ANIMAL est, quod habet naturam sensitivam; rationale vero, quod habet naturam intellectivam 1^a q. 3, 5, c. | q. 85, 3, 4^m | 5, 3^m | 1-2, q. 67, 5, c. | Meta. lect. 1, primo 2.
- 2 Animal et bipes, sunt plures causae formales hominis. Meta. 5, lect. 16, primo 1.
- 3 Oppositum videtur dicere 1^a q. 76, 3, 4, o.
- 4 Animal non potest esse actu, nisi sit rationale vel irrationale 2, d. 40, 5, c. meo | Cg. 1, c. 24.
- 5 Animal est animal per sensum tactus 4, d. 17, q. 1, a. 3, q. 3, c. | Anima. 8, c. | Meta. lect. 1, primo 2. Anima. 3, lect. 17, 18, c.
- 6 Animal definitur per sensum idest per animam sensitivam, sicut per formam essentialem; sed per sensum idest per potentiam cognoscitur ejus definitio, sicut per formam accidentalem 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Anima 17, 63, 102, 322 bis, 330, etc. Arbor 3. Brutum.
- 7 Animal praedicatur pure aequivoce, de animali vero, et pieto. Verit. q. 2, 11, 8^m. * Caput 3, etc. Caelum 152.
- 8 Imo animal praedicatur de eis analogice 1^a q. 13, 10, 4^m.
- 9 Animal duplex: scilicet animal verum, et animal phantasticum 3^a q. 79, 7, c. | Jo. lect. 14, meo. Corpus 5.
- 10 Animalia magis facta sunt ex terra, quam ex alio elemento, quia minus est activa 2, d. 15, q. 2, 1, o.
- 11 Quaedam animalia dicuntur esse ex aqua, quia plus habent de aqua, quam alia animalia, licet in omnibus praedominetur terra 1^a q. 71, 2^m | 2, d. 25, q. 2, 1, 3^m.
- 12 Quaedam animalia sunt media inter aquatica et terrestria, licet magis convenient cum altero, cum quo magis computantur 1^a q. 71, 4^m | 2, d. 14, q. 2, 2, 5^m.
- 13 Animalia terrestria sunt perfectiora avibus et piscibus 1^a q. 72, 1^m | 2, d. 15, q. 2, 2, 4^m.
- 14 Non quaelibet pars animalis est animal: quia non habet animam primo, sed in ordine ad totum 1^a q. 76, 1, c. fi. | 2^m | 3^m | Spiritu. 4, c. | 2^m | 13^m.
- 15 Pars animalis perfecti non est animal, quia non habet distinctionem organorum et operationum, quae requiruntur 1^a d. 8, q. 5, 3, 2^m | Anima. 10, 7^m | Anima 347, etc.
- 16 Partes animalis, non sunt in specie, nec differunt specie, sed sunt diversarum dispositionum 1^a q. 76, 5, 3^m. * Definitio 37. Divisio 19.
- 17 Dextrum et sinistrum in animali, est ex virtute animae 2, d. 2, q. 2, 3, 3^m. * Embryo 1, etc. Jus 16, 18, 19. Phantasia 1.
- 18 Dextra est nobilior pars corporis animalis. Ideo qui ad dextram alicujus sedet, nobilissimo modo ei conjungitur 1^a q. 102, 1, c. fi. | 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 2, c. Pars 45. Parum 3. Ratio 3. Rationale 1. Semen 7, 23. Substantia 33. Talpa. Vita 8, 14.
- 19 Diversa animalia, ad ornatum diversorum elementorum pertinent, scilicet aves aeris, et pisces aquae, caetera autem terra 1^a q. 71, 72, o. | 2, d. 15, q. 2, 2, o.
- 20 Terra est magis locus animalium, quam aer 2, d. 15, q. 2, 1, 4^m | 2, 2^m 4^m.
- 21 Animalia quaelibet praeter perfecta, possunt generari ex semine et sine semine per putrefactionem 1^a q. 91, 2, 2^m | 2, d. 15, q. 1, 1, 2^m | Meta. 7, lect. 6, meo | lect. 8, fi. 5.
- 22 Oppositum videtur dicere 1^a q. 71, 1^m.
- 23 Virtus caeli, loco spermatis, cum elementis sufficit ad generationem animalium imperfectorum, non autem perfectorum 1^a q. 45, 8, 5^m | q. 70, 3, c. | q. 71, 1^m | q. 91, 2, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | d. 14, 5, 6^m | d. 15, q. 1, 1, 2^m | q. 5, 1, 7^m | d. 18, q. 2, 3, 5^m | 3, d. 8, 1, 7^m | Cg. 2, c. 75, 10^m | Lib. 3, c. 69 | 102, 4^m | 10, 4, fi. | Poa q. 3, 8, 15^m | 11, 12^m | Ma. q. 16, 9, c. | Spiritu. 10, c. | Anima. 5, c. | Meta. 7, lect. 6, meo | lect. 8, fi. 5. | Anima. 2, lect. 7, primo 2. * Calor 19. Conjunctio 8, 9. Infra 42.

ANIMAL

- 24 Animalia generata ex putrefactione, et per coitum, non sunt ejusdem speciei 1, d. 10, 5, c. fi. | d. 13, 2, a. 2 | 2, d. 30, q. 2, 1, 7^m | 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 4, 1^m | 4, d. 43, a. 1, q. 3, 6, 2 | Verit. q. 12, 2, 4^m | Po^a q. 3, 11, 1^m. * Delectatio 20. Dies 25.
- 25 Oppositum videtur dicere. Meta. lect. 7, 6, me^o 7.
- 26 Species animalium, de novo generatae per putrefactionem, fuerunt productae in primis sex diebus, in suis principiis 1^a q. 74, 1, 3^m | 2, d. 15, q. 3, 1, 7^m. * Elementum 10, 11. Ens 28. Filiatio 1, etc. Forma 146, 147. Generatio 23, 43, etc. Luna 1. Mulus.
- 27 Animalia parvo tempore viventia, cito perficiuntur. Cg. 3, c^o 48, 4^m. * Semen. 7, 23. Sensibile 10. Tactus 1. Taurus.
- 28 Generatio hominis, et multiplicatio, etiam quo ad individua, est de principali intentione naturae; non autem aliorum animalium, nisi secundum speciem 1^a q. 50, 4, 4^m | q. 98, 1, o. | 2, d. 20, q. 1, 1. 3^m | Cg. 3, c^o 113 | Quol. 8, 2, c.
- 29 In generatione animalis, praecipue hominis, sunt necessariae multae generationes, non continuae: sicut etiam multae formae 1^a q. 118, 2, 2^m | Cg. 2, c^o 89 | Po^a q. 3, 9, 9^m fi. | Spiritu. 3, 12^m | 13^m | Anima. 11, 1^m. Embrio 4.
- 30 Oppositum videtur dicere 1^a q. 76, 3, c. fi.
- 31 Motus animalis duplex: scilicet consequens naturam elementi praedominantis: et consequens animam 2, d. 15, q. 2, 2, c. Anima 223. * Abstractio 12.
- 32 Motus sursum, est naturalis animali secundum animam, non autem secundum corpus 1-2, q. 6, 5, 3^m | 3, d. 22, q. 3, art. 2, q. 1, c. | 2^m. Anima 227.
- 33 Motus appetitus animalis praevenitur ab exteriori motu dupliciter: scilicet secundum sensus, et secundum corpus 1-2, q. 6, 1, 2^m | Phy. 8, lect. 4, o. * Aestimativa 3. Agere 5. Auxilium 1, 2. Causa 17. Clamor 5. Coitus 2, 7. Contrarium 30, 42.
- 34 Animal prius quiescens, non incipit movere se, nisi prius moveatur ab alio. Cg. 1, c^o 13, me^o | Lib^o 2, c^o 31, 1^m | Phy. 8, lect. 4, fi.
- 35 Immo animal per se movetur a seipso. Phy. 7, lect. 1, me^o 2.
- 36 Quaedam animalia mox nata habent movere se, et usum membrorum: non propter nobilitatem, sed propter siccitatem cerebri 1^a q. 99, 1, 2^m | 2, d. 20, q. 2, 1, 5^m | Verit. q. 18, 8, 6^m. * Homo 21, 27, etc. Imperare 5, etc. Motus 78. Paradisus 6. Processio 2.
- 37 In brutis, pars movens, est primum organum appetitus, scilicet cor: sed pars mota, est corpus reliquum. Sed in homine movens est anima secundum partem intellectivam; pars vero mota, est corpus, ut perfectum ab eadem anima, in esse corporeo. Spiritu. 3, 4^m | Anima. 9, 6^m. Appetitus 75. Cor 3.
- 38 Animal tamdiu vivit, quam diu durat motus cordis, secundum pulsum et tractum 1, d. 43, a. 4, q. 1, c. fi. | Opus. 35, o.
- 39 Omne animal quod movetur processive, oportet habere memoriam. Meta. lect. 1, prin^o 3. * Situs 3.
- 40 Animalia pugnant, propter cibum et coitum 1^a q. 81, 2, c. fi. | 3, d. 26, q. 1, 2, 5^m | Cg. 3, c^o 124, prin^o | Verit. q. 25, 2, c. | Anima 3, lect. 14, fi. * Timor 31. Transferre 1. Tristitia 21. Velox 3.
- 41 Quaedam animalia abhorrent coire cum matre, ut equus, et camelus 2-2, q. 154, 9, 3^m | 4, d. 40, 3, 3^m. Equus 3.
- 42 Ad productionem animalium, non sufficit virtus caeli cum terra 2, d. 14, q. 1, 5, 6^m | d. 15, q. 1, 1, 2^m | q. 3, 1, 7^m.
- 43 Animalia bruta cognoscunt rationem convenientis et nocivi, per instinctum naturae tantum 3, d. 26, 1, 4^m.
- 44 Animalia bruta in sui principio, accipiunt naturalem aestimationem nocivi et convenientis, non autem homo, quia ad hoc potest per rationem pervenire, non autem illa. Verit. q. 18, 7, 7^m. Cognitio 79. Infra. * Conceptio 11.
- 45 Animalia bruta non prosequuntur conveniens, nec fugiunt nociva, per rationis deliberationem, sed per naturalem instinctum aestimativae, similiter et pueri 1^a q. 83, 1, c. | 1-2, q. 11, 2, c. | q. 15, 2, c. | q. 16, 2, 2^m | q. 17, 2, 3^m | q. 46, 4, 2^m | 7, 2^m | 2, d. 20, q. 2, 2, 5^m | d. 21, q. 2, 2, c. | d. 25, 1, 7^m | 3, d. 26, q. 1, 1, 4^m.
- 46 Animalibus brutis dantur tantum illa bona, quae ex naturalibus principiis consequuntur 2, d. 30, q. 1, 1, 2^m.
- 47 Animalia bruta non intendunt aliquid manifestare vel repraesentare, quia hoc est proprium rationis conferentis signum ad signatum, sed agunt ex instinctu naturali aliquid, ad quod sequitur hoc 2-2, q. 110, 1, c. * Contemplatio 7. Daemon 38, 102, 103, 110, 111.
- 48 Aves docent pullos suos volare, et similia, quia mox nata, bruta non habent ita perfectum usum industriae naturalis, sicut postea 1^a q. 101, 2, 3^m. * Esse 96. Experientia 5. Finis 39, 60, 137. Futurum 3, 6, 7, 8.
- 49 Alia animalia ab homine, carent intellectu. Cg. 2, c^o 66, 1^m | 6, 1^m | 82, 1^m | Lib^o 3, c^o 34, fi. | 81, prin^o. Meta. 12, lect. 9, fi. | Anima. 2, lect. 5, fi. c. | Lib^o 3, lect. 17. et sicut infra 51. * Imperare 5. Loqui 7. Lumen 19.
- 50 Oppositum videtur dicere 3, d. 27, q. 1, 4, 3^m.

ANIMAL

- 51 Omnia animalia gregalia, ut columbae, grues, oves etiam naturali instinctu in unum conveniunt, ut sit eis corporaliter melius. Sic et homo, cum animal gregale, vel sociale, secundum Philosophum, sit, secundum rationem agere debet, ut multi in unum conveniant, propter aliquod melius 1 Cor. 11, lect. 4, prin^o.
- 52 Animalia bruta participant intellectu et voluntate, per obscuram consonantiam 3, d. 27, q. 1, 4, 3^m.
- 53 Animalia bruta sunt sagacia, quia diriguntur a Deo, sicut horologia 1-2, q. 13, 2, 3^m.
- 54 Cognitio est in animalibus brutis: propter necessitatem actionis tantum 1^a q. 91, 3, 3^m | 1-2, q. 31, 6, c. | Ethic. 3, lect. 18, fi. | Meta. lect. 1, me^o c. * Memoria 17. Paradisus 6. Piscis 2, 3. Providentia 40. Prudentia 23, 24. Timor 31.
- 55 In animalibus brutis est triplex gradus cognitionis, scilicet per sensum, memoriam, et auditum. Meta. prin^o 3.
- 56 Animalia quaedam immobilia, propinquissima plantis, habent solum tactum. Anima. 7, c. fi. | Anima. 2, lect. 3, me^o 3, fi. | 7, lect. 4, me^o 3. | lect. 6, prin^o 2 | Lib^o 3, lect. 14 | lect. 16, prin^o. * Velox 3.
- 57 Homines in statu innocentiae, non indigebant aliis animalibus, nisi ad experimentalem cognitionem de naturis eorum 1^a q. 96, 1, 3^m.
- 58 Appetitus animalis bruti, non est liber 1^a q. 59, 3, c. | q. 83, 1, c. | 1-2, q. 11, 2, c. | q. 13, 2, 2^m | 3^m | q. 26, 1, c. | 3, d. 27, q. 1, 2, c. | Verit. q. 21, 2, o. | Virt. q. 1, 6, c. * Appetitus 14.
- 59 Electio non convenit animalibus brutis, 1-2, q. 13, 2, o. | 2, d. 25, 1, 6^m | 7^m | Meta. 5, lect. 16, fi. * Coactio 4.
- 60 Intentio proprie, non convenit animalibus brutis, 1-2, q. 12, 5, o. | 2, d. 38, 3, c. | 2^m. * Concupiscentia 6. Consensus 7.
- 61 Appetitus animalium brutorum non movetur nisi instinctu naturae. Virt. q. 1, 6, c. | Ethic. 3, lect. 19, fi.
- 62 Delectatio proprie convenit animalibus brutis, non autem gaudium 1-2, q. 31, 3, c. * Vel fruitio 11.
- 63 Animalia bruta non delectantur visibilibus, odoribus, et sonis, nisi in ordine ad sustentationem naturae 1^a q. 91, 3, 3^m | 1-2, q. 31, 6, c. | q. 35, 2, 3^m | 2-2, q. 141, 4, 3^m | q. 167, 2, c. | 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 2, c. | 2^m | Cg. 2, c^o 80, 4^m | Ma. q. 8, 1, 9^m | Ethic. 3, lect. 19, fi. | Cae. 2, lect. 14, me^o fi. * Homo 30, etc. Imperare 5, 6, 7. Ira 23, 46. Liberum 21.
- 64 Omne animal naturaliter abstrahitur a delectationibus venereis: et gustus, per dolores corporis 1-2, q. 29, 3, 1^m | q. 35, 6, c. fi. | 1^m | 3, d. 27, q. 1, 1, 3^m. * Matrimonium 49. Memoria 17.
- 65 Animalia ferociora, non erant mansueta ante peccatum Adae, nec comedebant herbas, sed carnes sicut nunc 1^a q. 96, 1, 2^m. Spes 32. Taurus. Tristitia 21. Virtus 65. Vocatio 4. Voluntarium 11, 12, 13, 14. Uti 21. Zelus 3.
- 66 Animalia bruta appetunt excellentiam et irascuntur contra derogantia ei, non autem honorem 1-2, q. 47, 2, 2^m. Ira 23.
- 67 Homo ex parte suae temperatissimae complexionis, non habet superexcellentiam alicujus passionis animae: quam habent caetera animalia, secundum quod deviant ab hac aequalitate, ut leo in audacia, canis in ira, lupo in timore: et sic de aliis 1-2, q. 46, 5, 1^m | Auxilium 2. Calor 14. Mansuetudo 7. * Amicitia 21. Amor 23, 24, 156. Aranea 1. Baptismus 143.
- 68 Quae tantum vivunt idest plantae, sunt propter omnia animalia, et haec propter hominem, et omne imperfectius, propter perfectius 1^a q. 65, 2, c. | 2-2, q. 64, 1, 2, c. | q. 66, 1, c. | Cg. 3, c^o 22 | 81 | 127, 3^m | Po^a q. 5, 9, c. | Opus. 3, c^o 148 | Meta. 12, lect. fi. prin^o 3. | Anima. 2, lect. 7, fi. | Lib^o 3, lect. 17. * Conjunctio 8.
- 69 Omnia animalia sunt subiecta homini, vel totaliter, ut mansueta, vel in parte, ut alia: sed non omnia obediunt ei, propter peccatum 1^a q. 96, 1, o. | Psal. 8, fi. 5. Dominium 8. * Daemon 81, 102, 103, 110, 111. Definitio 37. Dispositio 26. Divisio 19.
- 70 Bruta inducuntur ad obediendum nutibus, et ex memoria beneficiorum vel flagellorum. Verit. q. 24, 2, 7^m.
- 71 Bruta quandoque puniuntur in poenam delictorum suorum 2-2, q. 108, 4, 3^m | Verit. q. 24, 2, 6^m.
- 72 In brutis est similitudo boni moralis, scilicet virtutum, secundum passionem tantum 1-2, q. 24, 4, 3^m | Cg. 3, c^o 34, fi.
- 73 In brutis non est consanguinitas, quia nec amicitia est in eis 4, d. 40, 1, 5^m | 3, 3^m. * Eucharistia 162, 174.
- 74 Bruta invocant Deum, inquantum naturaliter desiderant bonitatem ejus. Sed obediunt ei, inquantum naturalis instinctus eorum movetur a Deo 2-2, q. 83, 10, 3^m | 1, d. 3, q. 1, 3, 3 | 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 3, 1^m | Verit. q. 24, 2, 8^m | Opus. 3, c^o 145. * Jejunium 26. Jumentum 49. Missio 42, 43. Oblatio 5, 6. Occidere 1, etc. Oratio 67. Paradisus 6. Providentia 32, 33, 40. Rarum 3. Sanitas 3, 4, 6. Terraemotus 5. Usura 168, 179, 204, 209, 218, 219, 224. Usus 10. Vita, 8, 14. Vocatio 4.
- 75 Distinctio animalium immundorum a mundis non erat ante legem Moysi, quo ad esum, nisi propter abominationem, vel consuetudinem: sed bene quo ad sacrificia 1-2, q. 103, 1, 4^m. Causa 1.

ANIMUS

- 76 Expositio animalium mundorum, secundum legem 1-2, q. 102, 3, 2^m.
 77 Expositio animalium immundorum, secundum legem 1-2, q. 102, 6, 1^m | 2^m.
 78 Animal sacrificandum, debebat habere quatuor: scilicet integritatem, sanitatem, suavitatem et sal 1-2, q. 102, 3, c. | 2^m | 7^m | Rom. 12, prin^o. Oblatio 6.
 79 Animalia ante octo dies non offerebantur, propter suam ténitudinem 1-2, q. 102, 3, 7^m | 5, 1^m | 3^a q. 70, 3, 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 1, c. fi. | 3^m.
 80 Animal immolandum prius occidebatur, ad significandum quod adhuc mors regnabat in homine, regnante peccato. Rom. 12, me^o.
 81 Animal immolatum Deo, dicebatur hostia, quia offerebatur pro victoria hostium, vel pro securitate ab hostibus, vel quia offerebatur ad ostium tabernaculi. Rom. 12, prin^o. Oblatio 5.
 82 In lege veteri, offerri solebant quinque animalia, figurantia eorum sacrificium, idest Christum: scilicet vitulus, capra, ovis, turtur et columba 1-2, q. 102, 3, 2^m | Jo. lect. 14, prin^o. * Adjurare 6, 7.
 83 Deus providit, quod in sacrificiis, propter paupertatem non valens offerre animal quadupes, offerret aves. Si non, panes, vel farinam, vel spicas 1-2, q. 102, 3, 12^m. * Arbor 2. Bos.
 84 Quanto gravius est peccatum, tanto vilior species animalis offerebatur in sacrificiis: scilicet capra pro idolatria: vitulus pro ignorantia sacerdotis: et hircus pro negligentia principis 1-2, q. 102, 3, 11^m. * Lex 36, 70. Occidere 1, etc. Sacrificium 33, 36.
 1 Animalis. Dicuntur homines animales qui vires sensitivas sequuntur, inter quas est vis apprehensiva et appetitiva. * Abstractio 12. Adam 57. Amor 156. Anima 223. Appetitus 14, 47, 48. Calor 10. Caput 3. Cerebrum 2. Delectatio 59, 22, 74. Finis 135. Ludicra. Ludus 2. Motus 72. Odium 1. Passio 46, 53, 79. Peccatum 38, 316. Tristitia 1, 6.
 2 Animalis potest dici homo dupliciter: vel quantum ad vim apprehensivam: et hic dicitur animalis sensu: vel quantum ad vim appetitivam et dicitur animalis vita 1^a Cor. 2, lec. 3, prin^o.
 Animata generant et conservantur a principio motivo intrinseco, sed inanimata tantum ab extrinseco 1^a q. 78, 1, 2, o. | 2, d. 18, q. 1, 2, c. fi. | Meta. 7, lect. 8, prin^o 2. Anima. 2, lect. 5 | lect. 7, prin^o. * Alteratio 7, 8, 11, 12 | Assumere 54. Augmentum 14. Baptismus 140, etc. Caelum 8. Corruptio 8, 9. Dextrum. Esse 44, 45. Eucharistia 98. Generatio 13, 41. Genitus 1. Gigni. Instrumentum 2, 3. Motus 75. Nutrire 3. Occidere 16. Oriri. Tractus 1.
 Animatio. Conceptio 2, 23, 21, 39, 42. Corpus 61, 63, 64, 65. Maria 12. Semen 15.
 Animositas. Episcia 1. Rex 9. Spes 35.
 1 ANIMUS pro vi irascibili ponitur, ut patet per Philosophum ubi dicit, quod in sensitivo appetitu est desiderium et animus, idest concupiscibilis et irascibilis 2-2, q. 129, 1, a. 1 | 1^m. * Abdicatio. Abraham 5.
 2 Moderatio animi, quandoque provenit ex quadam dulcedine affectus, qua quis abhorret omne illud, quod potest alium tristere. Et ideo dicit Seneca, quod temperantia est quaedam lenitas animi. Nam austeritas e contrario animi videtur esse in eo, qui non veretur alios contristare, nisi forte propter aliquam causam necesse sit aliquando alios utiliter contristare 2-2, q. 114, 2, 1^m fi. | q. 157, 3, 1^m fi. * Affectio 1. Aggravatio. Amor 93, 94. Angelus 601. Beatitudo 19, 156. Benefacere 1. Bonitas 170. Cogitatio 2. Consilium 13. Daemon 1. Delectatio 60. Divitiae 8. Docilitas 2. Ecclesia 8. Excusatio 1. Fortitudo 1, 2, 5, 7, 47, 58. Furtum 10. Gula 4. Humilitas 2, 10, 25, etc. 32. Imperator 5. Injustitia 6. Ira 71, Lex 128. Liberum 1. Lucerna. Magnificencia 3, etc. Martyrium 13. Matrimonium 5. Negotatio 2. Organum 2, 5. Pax 6. Peccatum 206. Perfectio 89. Praeceptum 33. Praedestinatio 5, 19. Schisma 2. Servitus 16. Simonia 1, etc. Sollicitudo 1, 2. Spectacula 1, 3. Spes 35. Temperantia 28. Theologia 27. Timor 38. Tribulatio 7. Virginitas 22. Virtus 40, 41. Visio 15.
 Anna mater beatæ Virginis tres maritos habuit: ex quibus genuit tres Marias. Gal. lect. 1, me^o. * Nativitas 27.
 1 ANNEXUM spiritualibus, potest esse aliquid dupliciter: scilicet vel sicut ex spiritualibus dependens, sicut habere beneficia ecclesiastica dicitur spiritualibus esse annexum, quia non competit nisi habenti officium clericale, unde huiusmodi nullo modo possunt esse sine spiritualibus. Et propter hoc, ea nullo modo possunt esse sine spiritualibus, intelliguntur etiam spiritualia venditioni subijci. Quaedam autem sunt annexa spiritualibus, inquantum ad spiritualia ordinantur, sicut ius patronatus, quod ordinatur ad praesentandum clericos ad ecclesiastica beneficia et sicut vasa sacra, quae ordinantur ad sacramentorum usum. Unde huiusmodi non praesupponunt spiritualia: sed magis ea ordine temporis praecedunt: et ideo aliquo modo vendi possunt, non autem inquantum sunt spiritualibus annexa 2-2, q. 100, 4, c. | 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 1, o.
 2 Annexum spirituali dicitur, quod specialiter deputatum est ad usum ejus, sicut calices et bona ecclesiastica quae sunt depu-

ANTECEDENS

- tata ad usum ministrorum, non autem in potentia deputatum sicut omnia temporalia 4, d. 25, q. 3, a. 1 | q. 1, 5^m. * Abraham 16. Adjunctum. Affabilitas 3. Appetitus 36. Contritio 2. Dispositio 52, 53. Ecclesia 17. Inobedientia 4. Justitia 22. Latria 5. Levita. Liberalitas 20. Militia 3. Misericordia 17. Missa 25. Perseverantia 8. Praeceptum 21. Psalmistatus. Sacramentum 68. Scientia 66. Simonia 1, 2, 3. Spirituale 2. Stuprum 2. Usura 91. Veritas 53. Voluntas 35, 39, 41. Votum 17, 82.
 1 ANNIHILATIO non est motus, nec mutatio, quia nihil ei subicitur 1^a d. 8, q. 3, 2, c. | Po^a q. 5, 1, 16^m.
 2 Imo annihilatio, quemdam motum importat. Quol. 5, 11, c.
 3 Annihilatio nullum malum est. Po^a q. 5, 3, 14^m. * Angelus 137, 362. Conservatio 12. Deus 403. Eucharistia 90.
 4 In mutationibus naturalibus, terminus a quo, idest forma annihilatur, nisi quantum manet in potentia in suo subiecto 1^a q. 104, 4, 3^m | 4, d. 11, q. 1, 2, 1^m. * Malum 14. Non esse. Tempus 20.
 5 Nullum principium essentiale hominis annihilatur per mortem. Cg. 4, c^o 80, 2^m.
 6 Nulla creatura annihilatur: sed quaelibet secundum aliquid perseverabit in aeternum 1^a q. 65, 1, 1^m | q. 103, 1, 2^m | q. 104, 4, c. | 1, d. 8, q. 3, 2, c. | 4, d. 11, q. 1, 2, 6, 1 | Po^a q. 5, 4, 10 | 9, 1^m.
 7 Si Deus subtraheret actionem suam, omnia subito annihilarentur, ut dicit Augustinus 1^a q. 8, 1, c. | q. 9, 2, c. | q. 50, 5, 3^m | q. 104, 1, c. | 1-2, q. 109, 2, 2^m | 8, c. | 1, d. 8, q. 3, 2, c. | 2, d. 19, 1, 7^m | Cg. 3, c^o 65 | Po^a q. 5, 1, o. | Col. lect. 4, fi. | Hebr. lect. 2, me^o. Meta. 5, lect. 2. Philipp. 2, lect. 6, fi. 6.
 8 Solus Deus potest aliquid annihilare 1^a q. 9, 2, c. | 3^a q. 13, 2, c. | Po^a q. 5, 3, 15^m.
 9 Deus de potentia absoluta, potest annihilare omnem creaturam, non autem de potentia ordinata 1^a q. 9, 2, c. | q. 104, 3, 4, o. | Verit. q. 5, 2, 6^m | Po^a q. 5, 3, 4, o. | Quol. 4, 40.
 10 Deus potest annihilatum reparare idem numero. Quol. 4, q. 3, 2, o. | Opus. 9, q. 82.
 11 Oppositum videtur dicere 3^a q. 13, 2, c.
 12 Deus potest annihilatum permanens, non autem successivum reparare idem numero. Quol. 4, 3, 2, o. | Opus. 9, q. 82.
 13 Deus non annihilat peccatores, ne justitia sit sine misericordia: et ut poena respondeat culpe 1-2, q. 87, 4, 1^m | Po^a q. 5, 4, 6^m.
 14 Annihilatio debetur peccato originali, secundum rigorem justitiae: non autem secundum misericordiam Dei 4, d. 46, q. 1, 3, 6^m | q. 2, a. 2, q. 1, 4^m | Po^a q. 5, 4, 6^m.
 Gratia cum corrumpitur, simul in nihilum cedit 2, d. 26, 2, 5^m.
 15 Anniversarium celebrare est actus spiritualis, quoad principium: ideo non licet pacisci pro eo: quia simonia est. Tamensi datur aliquid ecclesiae cum devotione, ecclesia tenetur celebrare pro eis, pro quibus datur 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, 1^m. Missa 10, 11, 21, 23. Vel Celebrare. Sepultura 4. Simonia 22, 24, 25, 26. Annuatim. Usura 94, 165, 181, 187, 192.
 1 ANNUNTIATIO Christi convenienter facta fuit Beatae Virgini 3^a q. 30, 1, o. | 3, d. 3, q. 3, a. 1, q. 1, o.
 2 Annuntians intendebat inducere tria in Beata Virgine: scilicet attentionem, instructionem et consensum 3^a q. 30, 4, o. * Angelus 254.
 3 Annuntiatio Christi convenienter facta fuit per Angelum 3^a q. 30, 2, o. | 3, d. 3, q. 3, a. 2, q. 1, o.
 4 Annuntiatio Christi convenienter facta fuit per supremum Archangelum 3^a q. 30, 2, 4^m | 2, d. 10. L. | 3, d. 3, q. 3, a. 2, q. 2, o. Gabriel 2.
 5 Annuntiatio Christi convenienter facta fuit in specie corporali et visione corporali 3^a q. 30, 3, o. | 3, d. 3, q. 3, art. 1, q. 2, o.
 6 Annuntiatio Christi convenienti modo et ordine facta fuit 3^a q. 30, 4, o. * Evangelium 1. Fides 131. Gabriel.
 7 Expositio Evangelii, de Annuntiatione dominica 3^a q. 30, 4, o. * Prophetia 51. Subdiaconus 3, 4.
 8 Modus annunciandi est triplex: scilicet ut sit alte, sine timore deprimente: ut sit continue, et ut sit clare et aperte. Isa. 58, prin^o.
 Annus. Adoptio 6. Affinitas 9. Alexander 3. Amalecites. Augmentum 22, 23. Cereus 1. Chiliastae. Eucharistia 179, 208. Illegitimus 2. Imperator 6, 8. Inearnari 26. Jejunium 26, 31. Jupiter. Luna 4. Magi 3, 6. Matrimonium 90, 108, 109. Nativitas 16. Obligatio 6, 7, 8. Ordo 86, 87. Paulus 5, 23. Petrus 6, 7. Praedicator 21, 22. Professio 5. Raptus 17. Resurrectio 31. Septennium. Septimus. Sponsalia 6, 7. Status 6. Templum 5. Terraemotus 1. Trajanus. Usura 28, 165, 176, 181, 182, 187, 194, 202, 239, 299. Usus 6. Votum 31, etc. 44.
 Annuus. Usura 98.
 Anselmus. Humilitas 7. Satisfactio 2.
 Ante. Antequam.
 1 ANTECEDENS. Quicquid stat cum antecedente, stat etiam cum consequente: si sint simul, non autem aliter. Ma. q. 7, 11, 12^m. * Amor 49, 69, 107, 140, 241. Antecessio. Beatitudo 71, 74, 76, 80, 81.
 2 Quando in antecedente est aliquid pertinens ad actum animae, consequens debet sumi ut est in anima 1^a q. 14, 13, 2^m.

ANTICHRISTUS

- 3 Consequens quod sequitur ex diversis antecedentibus, potest sciri sine antecedente 2, d. 4, 2, 2^m. * Conditionalis 2. Deus 291, etc. Ignorantia 3. Intentio 14. Ira 4. Poena 23. Vita 47, 77. Voluntas 9, 18.
- Antecessio. Praedestinatio 49, 51. Superbia 33.
- Anteponi. Homo 16, etc. Luminare 2.
- Antequam importat ordinem ad futurum vere, vel imaginarie 3^a q. 28, 3, 1^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 1^m | Meta. 12, lect. 5, fi. | Phy. 8, lect. 2, fi. * Baptismus 18. Confirmatio 40. Hypostasis 2. Infidelis 9. Joannes 6. Maria 40. Miraculum 33. Mundus 14. Obligatio 2. Regula 6. Factus 13. Templum 3.
- Anterior. Apis 5. Imaginativa 4.
- Anthemio. Haeresis 89.
- Anticipare. Debitus usus rationis, per quem pueri sunt doli capaces, in quibusdam anticipatur, et in quibusdam tardatur secundum diversam dispositionem naturae 2-2, q. 189, 5, c. | 4, d. 27, q. 2, 2, 7^m. Affinitas 16, 17. Gratia 30, 31, 34. Jejunium 37, 47. Ordo 40, 73. Passio 74, 75, 81. Usura 137, etc. 141, 157, etc. 166.
- Antiochenus. Christus 149.
- Antiochus non vere poenituit 3^a q. 86, 1, 1^m | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | d. 20, a. 1, q. 1, 1^m.
- Antiquitus.
- Antiquus. Abraham 19. Aetas 2. Aeternitas 18. Avaritia 10. Balneum. Baptismus 37. Circumcisio 23. Confessor 4. Cultus 19. Defectus 15. Evangelium 7. Exactio 1, 4. Fatum 2. Fides 65, 66, 67. Gentilis 3. Honor 27. Incarnari 16. Infidelis 1. Invidia 11. Justinus. Lex 94. Manducatio 4. Matrimonium 95. Miles 2. Nocturna. Nominales. Novitii 2. Origenes 1. Quantitas 2. Restitutio 16. Sacramentum 133, 147. Salvati 5. Signum 13. Terra 10. Usura 126, 192. Vinum 6. Violatio.
- 1 ANTICHRISTUS non erit unius diaboli in persona 3^a q. 8, 8, c. | 1^m. * Angelus 601. Daemon 40, 70.
- 2 Antichristus erit caput malorum omnium, perfectione malitiae, non autem ordine, vel influxu 3^a q. 8, 8, o. * Elias 4.
- 5 Antichristus erit peior omnibus malis, et in eo erit plenitudo omnium peccatorum 2 Thess. 2, lect. 1, fi.
- 4 Superbia antichristi erit major superbia omnium praecedentium 2 Thess. 2, lect. 1, fi.
- 5 Sicut omnia bona sanctorum ante Christum fuerunt figura Christi, sic in omni persecutione Ecclesiae, tyranni fuerunt quasi figurae antichristi 2 Thess. 2, lect. 1, fi. | lect. 2, prin^o.
- 6 Michael interficiet Antichristum in monte Oliveti, unde Christus ascendit: sicut Julianus apostata extinctus est manu divina 2 Thess. 2, lect. 2, me^o. Miraculum 46.
- 7 Antichristus dicitur filius perditionis, idest diaboli, non quidem per naturam, sed per suae malitiae complementum quae in eo complebitur q. 8, 8, 1^m. 2 Thess. 2, lect. 2.
- 1 ANTONIUS. Deus specialiter contulit beato Antonio discretionem spirituum 2 Cor. 11, lect. 3, fi.
- 2 Beatus Antonius specialiter patrocinatur super ignem infernale 4, d. 45, q. 3, 2, 2^m.
- 5 Beati Antonii in Collationibus Patrum, introducitur sententia, qua praetulit discretionem, per quam aliquis omnia moderatur, et jejuniis, et vigiliis et omnibus ejusmodi observantiis 2-2, q. 88, 6, 1, 3^m | 3, d. 33, q. 2, 5, c.
- 1 ANTONOMASIA est figura, qua nomina generalia restringuntur ad aliquid per excellentiam, ut Urbs pro Roma 2-2, q. 141, 2, c. | q. 186, 1, c. * Castitas 7. Gratia 20. Regnum 3. Temperantia 1.
- 2 Sicut Urbs antonomastice dicitur Roma, ita Paulus antonomastice dicitur Apostolus. Opus. 73, c^o 1 | Rom. lect. 1, fi.
- Antropomorphitae fuerunt haeretici, fingentes Deum esse figuratum lineamentis corporis humani 2-2, q. 188, 5, c. Spiritus 5, c. Tertullianus 3.
- Antropospatos est figura, secundum quam aliquando loquitur Scriptura dicens, Cujus spiritus in naribus ejus: ubi loquitur de Deo ad similitudinem hominis irati; qui propter multiplicationem spirituum, exsufflat per nares. Unde dicit Homerus, quod fortes austeram virtutem per singulas nares exsufflant. Isa. 2, fi.
- Annulosum. Anima 145, etc. Reptile 1.
- Anulus episcoporum, significat sacramenta fidei, qua Ecclesia disponatur Christo. Ipsi enim sunt Ecclesiae sponsi loco Christi 4, d. 24, q. 3, 3, c. Desponsatio. Episcopus 6, 14. Investiri. Potestas 10.
- Anxietas. Beatus 7. Deus 227. Oratio 21. Poena 25. Sitis. Sollicitudo 6. Tristitia 3.
- Aorasia, est detentio oculorum, ut res visa cognoscatur 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 1, 3^m.
- 1 APERTIO oris in Scripturis, semper significat profunditatem doctrinae. Psal. 50, fi. g. * Annuntiatio 8.
- 2 Per meditationem aperire debemus tres portas: scilicet portam infernalis miseriae, justae vitae, et caelestis gloriae. Isa. 26, fi. * Ascendere 15. Baptismus 26, 154, 166, 210. Circumcisio 40.

APOSTOLI

- Clavis 3. Confessio 56. Christus 132. Deus 203. Exorcismus 11. Gemitus 2. Jeremias 1. Judaei 45. Liber 16, 29. Matrimonium 57. Oculus. Passio 130. Peccatum 353. Scriptura 3. Sophista. Tentare 1. Usura 124, 280. Vestigium 11.
- Apirocalia est excessus expensarum contra rationem, et opponitur parvificentiae 2-2, q. 135, 2, o. Parvificentia.
- 1 APIS et formica non habent auditum. Meta. lect. 1, prin^o 3.
- 2 Apis et formica operantur opera prudentiae naturali inclinatione: et non quod habeant phantasiam distinctam a sensu: quia non phantasiatur nisi dum moventur a sensibili. Anima. 3, lect. 5, me^o.
- 5 Et in eis sunt diversa officia. Cg. 3, c^o 131, 1^m.
- 4 Et congregant in aestate cibum. Cg. 3, c^o 131, 1^m.
- 5 Api assimilantur quidam, quia ab anteriori habenti mel defensionis, et a posteriori aculeum persecutionis. Isa. 7, fi.
- Apoerypha Esdrae 1^a q. 10, 6, a. 1 | 2-2, q. 31, 1, a. 2 | Jo. 9, lect. 2, fi. * Vel Ecclesiasticus 2. Liber 2, 4.
- 1 APOLLINARIS error, quod anima filii est ab anima patris, sicut corpus a corpore. Cg. 2, c^o 84, fi.
- 2 Haeresis ejus, quod unio Verbi Dei, facta est in natura: quam sequitur Eutyches. Unio. 1, c. fi. Eutyches 1.
- 5 Haeresis ejus, quod aliquid Verbi Dei, conversum est in carnem Christi. Cg. 4, c^o 31 | Unio. 1, c. me^o. Corpus 56.
- 4 Tamen dicit, quod Verbum Dei est verus Deus. Cg. 4, c^o 32, 1^m. * Anima 121. Assumere 38, 39.
- 5 Haeresis ejus damnatur in concilio Constantinopolitano. Unio. 1, c. me^o.
- Apollo. Python 3, 4.
- 1 APOSTASIA duplex: scilicet aversio a Deo, et nolle subdi Deo: et sic est speciale peccatum, scilicet prima species superbiae: non autem primo modo, sed est generalis conditio omnis peccati 1-2, q. 84, 2, 2^m. * Antichristus 7.
- 2 Apostasia, idest recessus a Deo, est triplex: scilicet a religione vel ordine: a bona vita, et a fide 2-2, q. 12, 1, o. * Communicatio 4. Daemon 79. Ingratitudo 11. Julianus. Recedere.
- 5 Apostasia a fide non est species infidelitatis, sed est circumstantia ejus, aggravans eam 2-2, q. 12, 1, 3^m.
- 4 Apostasia a fide, est pessima, et includit alias 2-2, q. 12, 1, c.
- 5 Apostata condemnatus ab Ecclesia, perdit jus domini super subditos 2-2, q. 12, 2, o.
- Apostema. Ficus. Sapphirus 2.
- Apostolatus. Apostoli 31. Matthaeus 1. Matthias.
- 1 APOSTOLI nomen, ab actu mittendi generaliter dicitur. Et tamen theologus hoc nomen apostolus, determinat ad missos speciales Christi, et adhuc singulariter ad personam Pauli, quando sine adiectione dicitur. Opus. 73, c^o 1 | Rom. lect. 1, fi. | lect. 4, prin^o.
- 2 Dignitas apostolorum, est praecipua in Ecclesia. Rom. lect. 1, fi. | lect. 4, prin^o | 1 Cor. lect. 1, prin^o | Eph. lect. 3, prin^o. Adoratio 19. Amor 68.
- 5 Apostoli fuerunt perfectiores ceteris sanctis: et temeritas est, aliquos sanctos Apostolis, aut in gratia, vel in gloria comparare 1-2, q. 106, 4, c. | Verit. q. 12, 11, 5° | Opus. 4, c^o 2 | Psal. 44, fi. | Psal. 39, prin^o 3 | Jo. 13, lect. 2, prin^o 2 | Rom. 8, lect. 5, prin^o | c^o 11, lect. 3, prin^o | Eph. lect. 3, prin^o lect. 6, fi. | c^o 4, lect. 4, prin^o | Hebr. 11, lect. 8, prin^o | c^o 12, lect. 4, fi. * Antonomasia 2. Apostolatus. Charitas 137. Ecclesia 7, 10. Episcopus 9.
- 4 Apostoli fuerunt majores Joanne Baptista, non merito, sed officio novi Testamenti. Matth. 3, me^o. * Actas 6.
- 5 Apostoli fuerunt confirmati in gratia, sicut et beata Virgo. Verit. q. 21, 9, 6, 2 | c. | 2^m. * Evangelium 9. Fides 42. Fundamentum 2. Haeresis 68. Jubilus 3. Lumen 22. Magdalena 3, 4. Maria 25. Miraculum 28, 29, 30, 33. Missio 38, 39, 40, 42.
- 6 Apostoli instruebantur immediate a Verbo Dei, non secundum divinitatem, sed in quantum eis humanitus loquebatur: unde etiam habuerunt omnem scientiam, quantum expediebat ad conversionem mundi 2-2, q. 176, 1, 1^m. * Oratio 10. Paulus 13, etc.
- 7 Spiritus sanctus docuit Apostolos omnem veritatem necessariam ad salutem, non autem omnes futuros eventus 1-2, q. 106, 4, 2^m. * Petrus 5. Praedicare 18, 20. Prophetia 56, 71, 75, 79. Psallere 2. Psalmus 11. Psalterium 2.
- 8 Apostoli prius habuerunt Spiritum sanctum, ut singulares personae, sed in missione visibili habuerunt eum ad salutem aliorum 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 2, c. Missio 33. * Religio 28. Revelatio 7, 8. Scientia 73. Symbolum 4, 5, 8. Tributum 6.
- 9 Verba Apostolorum, sunt ex familiari revelatione Spiritus sancti, et Christi, ideo servanda sunt, et quia sunt in canonica Scriptura in qua nefas est aliquid falsum esse 1^a q. 57, 5, 3^m | 1-2, q. 100, 8, 3^m fi. | q. 103, 4, 2^m fi. | 1, d. 3, q. 2, 1, 4^m | 2 Cor. 4, me^o.
- Inmo in eis Papa dispensare potest 4, d. 27, q. 3, 3, 2^m.
- 10 Missio visibilis Spiritus sancti, facta est ad Apostolos in specio flatus, et linguae igneae, ad significandum, quod gratiam et

- auctoritatem haberent a capite idest Christo, et abundarent verbis, et fervore 1^a q. 43, 7, 6^m | 3^a q. 39, 6, 4^m | q. 72, 2, 1^m | 1, d. 16, 3, o. Missio 8.
- 11 Omnis motus et omnis actus Apostolorum, fuit secundum instinctum Spiritus sancti. Gal. 2, prin^o.
- 12 Deus dedit Apostolis miraculose scientiam Scripturarum, et omnium linguarum, quam homines per studium vel consuetudinem acquirere possunt, licet non ita perfecte 1-2, q. 51, 4, c. * Usura 256, 258.
- 15 Apostoli loquebantur omnibus linguis, non autem Christus, nec Christiani modo 2-2, q. 167, 1, o. | Psal. 18, prin^o | Jo. 7, lect. 5, me^o | 1 Cor. 14, me^o. * Christus 89.
- 14 Apostoli sine litteris, idiotae et simplices, destruxerunt omnes inimicos Christi. Psal. 8, prin^o 2.
- 15 Apostoli sunt duodecim, propter fidem Trinitatis praedicandam ab eis, per quatuor partes mundi. Jo. 6, lect. 1, fi. | lect. 8, fi.
- 16 Effectus praedicationis Apostolorum triplex: scilicet cognitio Dei, conversio gentium ad Christum, et operum perfectio. Psal. 17, me^o | Psal. 21, fi.
- 17 Apostolorum triplex fuit vocatio: prima ad cognitionem, seu familiaritatem et fidem, secunda in officii praesignatione, tertia ad apostolatam. Matth. 4, fi. | Jo. lect. 15, fi.
- 18 Apostoli relinquentes omnia propter Christum, noverunt pertinentiam ad perfectionis statum 2-2, q. 88, 4, 3^m.
- 19 Apostoli omnes in navicula turbabantur, propter peccatum Judae, ad commendationem unitatis 2-2, q. 103, 1, 5^m.
- 20 Apostoli poterant peccare venialiter, non autem mortaliter, postquam sunt confirmati 3, d. 12, q. 2, 1, c. | d. 38, 4, 4^m | Ma. q. 7, 7, 8^m | Gal. 2, lect. 3, prin^o.
- 21 Apostoli convenerunt cum multis discipulis, ad videndum corpus beatae Virginis, in ejus transitu 1 Cor. 15, lect. 1, fi. Divisio 3, fi.
- 22 Apostoli nullum sacramentum instituerunt 3^a q. 64, 2, o. | q. 72, 1, 1^m | 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | a. 2, q. 1, 1^m.
- 25 Apostoli non habuerunt potestatem excellentiae in sacramentis 4, d. 7, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m | Opus. 20, lib^o 3, c^o 10 | 15, fi. * Adoratio 19. Baptismus 47. Confessio 20, 23. Confirmatio 8. Consecratio 15.
- 24 Apostoli ministrantes sacramenta, utebantur aliqua forma verborum tradita a Christo 3^a q. 72, 4, 1^m | 4, d. 7, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m | Forma 177.
- 25 Apostoli multa tradiderunt occulte, non in scriptis, ut formas sacramentorum, ne irriderentur ab infidelibus 3^a q. 25, 3, 4^m | q. 64, 2, 1 | q. 72, 4, 1^m | q. 78, 3, 9^m | q. 83, 4, 2^m | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | a. 3, q. 1, 2^m | d. 8, q. 2, a. 1, q. 5, c. | a. 2, q. 1, 1^m | d. 23, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | a. 1, q. 1, 1^m | Dio. lect. 2 | 1 Cor. 11, lect. 6, fi. | lect. 7, fi. | 2. Thes. 2, fi. ut Confirmatio 8.
- 26 Apostoli, secundum Augustinum, Joannis baptismo baptizati sunt: sed credibile magis est, quod a Christo Christi ipsius baptismo baptizati fuerint 3^a q. 38, 6, 2^m | q. 72, 6, 2^m | q. 84, 7, 4^m | 4, d. 2, q. 2, 4, 3^m | Jo. 4, lect. 4, prin^o 2 | c^o 13, lect. 2, fi. * Declinatio 7. Dispensatio 15. Doctrina 2.
- 27 Apostoli baptizabant per alios, et secundum Dionysium, divini nostri duces, idest Apostoli probaverunt infantes recipi ad baptismum, sed praedicabant per se sicut etiam Christus, quia industria ministri multum facit in ultimo, et nihil facit in primo, et quia ipsorum officium est praedicare nomen Dei 1^a q. 67, 2, 1^m | q. 68, 9, 6 | Rom. 2, lect. 3, fi. | 1 Cor. lect. 2, fi. | Psal. 44, fi.
- 28 Apostoli confirmati sunt a Christo sine materia, sed non confirmabant alios communiter sine materia 3^a q. 72, 2, 1^m | 4, 1^m | 4, d. 7, q. 1, 3^m.
- 29 Apostoli facti sunt sacerdotes a Christo, in ultima coena quo ad actum principalem qui est sacramenta conficere: sed post resurrectionem, quo ad actum secundarium qui est ligare, absolvere 4, d. 24, q. 2, 3, 2^m. * Eucharistia 76, 86. Fornicatio 2. Suffragia 2. Uctio 2. Votum 57.
- 50 Apostoli dicuntur dii, propter potestatem judicariam. Et dicuntur fortes, propter constantiam in passione eorum. Psal. 46, fi.
- 51 Apostoli dicuntur fratres Christi dupliciter: scilicet per naturam assumptam, et per gratiam adoptionis, et vocationis ad apostolatam. Psal. 21, fi. Amor 68. Autonomia 2. Balbutiens 2. Festum 5, 8. Fundamentum 2.
- 52 Apostoli dicuntur ossa Christi, quia sustentant alios. Psal. 21, me^o. * Magdalena 3, 4.
- 55 Apostoli sunt corona Christi, et lapides pretiosi propter pretiositatem doctrinae. Psal. 20, prin^o 3. * Matrimonium 141.
- 54 Apostoli dicuntur caeli, quia in ipsis, tamquam in caelis, habitat Deus. Psal. 17, me^o | Psal. 18, prin^o | Psal. 49, prin^o 3. | Psal. 32, me^o 3.
- 55 Apostoli dicuntur caeli, propter conversationis sublimitatem, et stellarum numerum, idest virtutum abundantiam, lucidi per doctrinam, nobiles per obedientiam. Psal. 18, prin^o.
- 56 Apostoli dicuntur nubes, fulgura, sagittae, grando, et carbo-

- nes. Psal. 17, me^o | Hebr. 13, lect. 3, me^o | Matth. 26, fi.
- 57 Apostoli dicuntur nubes propter quatuor: scilicet propter fertilitatem terrae, propter luminis diffusionem, propter motus velocitatem, et propter divinae voluntatis impletionem. Isa. 60, fi. | Hebr. 13, lect. 3, fi.
- 58 Apostoli dicuntur dies, nox, et firmamentum. Psal. 18, prin^o. * Psallere 2. Psalmus 11.
- 59 Apostoli fuerunt bases Ecclesiae, non autem legislatores 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m.
- 40 Ecclesia filia est apostolorum per evangelium, et filia David per imitationem. Psal. 44, fi.
- 41 Apostoli dicuntur pueri, triplici ratione: scilicet puritatis, simplicitatis, et humilitatis. Hebr. 2, lect. 3, fi. | c^o 5, lect. 2, fi.
- 42 Apostoli dicuntur columbae quadrupliciter: scilicet propter compunctionem, simplicitatem, altitudinem contemplationis, et puritatem. Isa. 60, fi. * Pseudo. Revelatio 7, 8. Sabbatum 10.
- 45 Apostoli exaltati sunt tripliciter: scilicet praedicatione, miraculis, et gloria. Et sunt scuta, idest protectores omnium populorum. Psal. 46, fi.
- 44 Apostoli dicuntur vasa mortis. Psal. 7, fi.
- Apostolica sedes. Excommunicatio 30.
- Apparatus. Corporalia 1. Ornatus o.
- Apparentia. Agens 115. Daemon 102. Falsitas 23. Ignis 17. Ira 83. Judas 2. Luminatio. Obedientia 25. Praesumptio 6, 8. Sabbatum 12.
- 1 APPARERE proprie est rei secundum naturam ejus visibilis, et habentis potestatem ut videatur, sicut est Deus, vel Angelus.
- 2 Apparitio, differt a missione visibili, quia non importat ordinem divinarum Personarum, nec inhabitationem sicut missio 1^a q. 43, 7, 6^m | 3^a q. 39, 8, 1^m | 1, d. 16, 1, 4^m | 2, d. 8, 6, 4^m | Opus. 8, q. 35. * Abraham 23, 21. Adoratio 29. Agens 115. Alienum 7. Amor 62. Angelus. Anima 136, etc. Apparentia. Arbor 2.
- 5 Non omnis apparitio est missio visibilis, sed solum illa quae fit ad declarandum processum copiosum gratiae in aliquo. Opus. 9, q. 35.
- 4 Apparitiones fiebant in veteri Testamento, non autem missiones visibiles. Opus. 9, q. 35. ut Abraham 23.
- 5 Apparitio convenit Patri, non autem mitti 1^a q. 43, 7, 6^m | 3^a q. 39, 8, 1^m | 1, d. 16, 1, 4. * Assumere 25.
- 6 Est triplex apparitio filii Dei: scilicet in carne, per fidem, et per speciem. Isa. prin^o 1.
- 7 Apparitio Christi postquam resurrexit, legitur facta duodecies 3^a q. 55, 3, 3^m | 4^m | q. 83, 5, 6^m | 4, d. 12, l. fi. | Matth. 28, me^o | Jo. 20, lect. 4, prin^o | c^o 21, lect. 2, fi. * Baptismus 27, 28, 142. Bonitas 47, 105.
- 8 Christus apparuit in alia effigie, propter gloriam ejus, et incredulitatem videntium 3^a q. 54, 1, 3^m | q. 55, 4, o. | 3, d. 21, q. 2, art. 4, q. 1, 3^m | 4, d. 12. L. prin^o. * Campsoria 11. Character 21. Cicatrices 2. Circumcisio 36.
- 9 Christus per apparitiones probare voluit identitatem resurgentis, quo ad naturam, comedendo: personam eadem effigie, vel accidentia, per cicatrices: veritatem vitae, loquendo, et veritatem corporis, per palpationem, et ejus gloriam intrando januis clausis 3^a q. 55, 6, c. | 3, d. 21, q. 2, 3, c. | 4, o. Cicatrices 1, 3. * Crux 3. Delectatio 10, 81. Daemon 103, 110, 111. Deus 273. Dies 9. Eclipsis. Eucharistia 41, etc. Excusatio 2. Falsitas 15. Fervor 4. Fides 25, etc. Finis 128. Jacobus 2. Ira 80. Judicium 78, 80. Justitia 45. Luminare 5. Luna 2. Maleficio 3, 4. Maria 23, 46, etc. 68.
- 10 Christus post ascensionem apparuit quibusdam, in specie propria corporali, sicut Paulo 3^a q. 57, 6, 3^m. Matrimonium 59, 60. Miraculum 19. Missio 18. Moriens. Moyses 1, 2, 3. Nativitas 28. Odium 2. Ovis 2. Pax 27, 28. Peccatum 139, 258. Poena 64. Python 3, 5. Planetae 1. Praestigium 2. Praesumptio 8, 14. Prophetia 6, 58.
- 11 Apparitiones mortuorum aliquando fiunt operatione bonorum vel malorum spirituum, ad instructionem vel ad deceptionem viventium, vigilando vel dormiendo 4, d. 45, q. 1, a. 1, q. 3, 6^m. Anima 138. * Prudentia 36. Punio 3. Resurrectio. Scientia 117. Solidum. Speculum 1, 5, 6. Stella 7, 8. Tristitia 2. Tuba 3. Videri. Vita 1. Voluntas. 43. Votum 77, 78.
- 12 Apparitio dicit relationem visibilis ad videntem, visio autem o contrario. Isa. 1, prin^o. Usura 19, 51, 144, 183, 187, 188, 189, 200, 219, 221. Usus 10. Uxor 19. Vultus.
- 1 APPELLARE ex confidentia justae causae, licet cuilibet, non autem ut per moram, justitiam impediatur 2-2, q. 69, 3, o.
- 2 Ante sententiam, et post eam, licet appellare 2-2, q. 69, 3, 1^m. Accusatio 11. Vel concilium 3.
- 5 Appellare licet a iudice ordinatio tantum, et ab ordinario et arbitrario simul, non autem ab arbitrario tantum 2-2, q. 69, 3, 2^m.
- 4 Nullus potest appellare post decem dies, nec plusquam ter: quia non est probabile, toties a recto iudicio iudices declinare 2-2, q. 69, 3, 3^m.

APPETITUS

- 5 Nulli fidei licet ad iudicem infidelem appellare 2-2, q. 69, 3, 1^m.
Excommunicatio 33.
- Appellativum. Hebrael 1. Nomen 39.
- Appendiciac. Intellectus 124.
- Appetibile. Eo modo quo aliquid est bonum, eo modo est appetibile 2, d. 21, q. 1, 3, c. Amor 61, 265, 222. Appetitus 28. Bonitas 81. Cor 12. Delectatio 12. Daemon 64. Desiderium 18. Deus 317. Honor 20. Ira 362. Malum 63. Mors. 19, 20. Pax 3, 20.
- Appetitivum. Actus 67, 95. Amor 248. Anima 236, 238, 239, 294, 318, etc. Certitudo 11, 21. Cognitio 53. Continentia 15. Contrarium 17. Cor 12. Donum 28. Electio 1, 4. Fructus 14. Frui 3, etc. Homo 36. Imperare 6, etc. Iudicium 20. Motus 51. Passio 23. Pietas 15. Prudentia 55. Raptus 9. Sensualitas 1, 2, 4, etc. Spes 28, etc. Timor 9. Virtus 207, 208, 219. Voluntarium 8.
- 1 APPETITUS est potentia passiva 1^a q. 80, 2, c. | 1-2, q. 18, 2, 3^m | q. 27, 1, c. | q. 50, 5, 2^m | 3, d. 27, q. 1, 1, c. | Verit. q. 25, 1, c. | Eth. 2, lect. 5, prin^o.
- 2 Appetitus est inclinatio appetentis in aliquid sibi simile et conveniens 1^a q. 80, 1, c. | 1-2, q. 8, 1, c. | q. 29, 1, c. | q. 50, 5, 1^m.
- 5 Omnis appetitus est per similitudinem appetibilis in appetente secundum esse naturae, et in potentia. Verit. q. 22, 1, 3^m Amor 223.
- 4 Appetitus omnis est inclinatio consequens formam, sed naturalis naturalem, sensitivus apprehensam a sensu, intellectivus, idest voluntas, apprehensam ab intellectu 1^a q. 78, 1, 3^m | q. 80, 1, o. | q. 81, 1, c. | q. 87, 4, c. | 1-2, q. 8, 1, c. | q. 17, 8, c. | q. 26, 1, c. | q. 35, 1, c. | q. 40, 3, c. | Ma. q. 3, 3, c. fi. | q. 16, 2, c. | Virt. q. 4, 3, c.
- 5 Appetitus quilibet sequitur cognitionem q. 28, 1, c. | q. 40, 3, c. | 1, d. 1, q. 4, 1, 1^m | d. 35, 1, c. | Verit. q. 15, 3, c. | q. 23, 1, c. | q. 25, 1, c. Amor 272, 241.
- 6 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 17, 8, c. | q. 26, 1, c.
- 7 Appetitus est ad res, sed cognitio est a rebus 1^a q. 16, 1, c. | q. 19, 3, 6^m | 6, 2^m | q. 80, 2, 2^m | q. 82, 3, c. | 1-2, q. 22, 2, c. | q. 40, 2, c. | q. 66, 6, 1^m | 2-2, q. 26, 1, 2^m | q. 27, 4, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, 4^m | 5, 4^m | d. 27, q. 1, 4, c. | 10^m | Ma. q. 8, 3, c. | Eth. 2, lect. 5, prin^o 2. Amor 277. Intellectus 212.
- 8 Immo cognitio nostra est causa rerum 3, d. 14, 4, 2^m.
- 9 Rectitudo appetitus respectu finis, est mensura intellectus practici, et regula; sed e converso respectu eorum quae sunt ad finem. Eth. 6, lect. 2, me^o 6.
- 10 Appetitus duplex: scilicet naturalis, et sensitivus 1^a q. 78, 1, 3^m | q. 80, 1, o. | 2-2, q. 148, 1, 3^m | Ma. q. 14, 1, 4^m | Phy. 1, lect. fi. me^o.
- 11 Appetitus duplex: scilicet sensitivus, et intellectivus 1^a q. 80, 2, o. | 2-2, q. 18, 1, c. | q. 24, 1, c. | q. 58, 4, c. | q. 175, 2, 2^m | 1, d. 45, 1, c. | 2, d. 28, 1, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. | d. 27, q. 2, 1, c. prin^o | Verit. q. 15, 3, c. | q. 22, 4, o. | Ma. q. 8, 3, c. | q. 16, 11, 3^m | Anima. 9, 6^m | Anima. lect. 10, me^o c. fi. | Lib^o 3, lect. 14, prin^o 3. Amor 139.
- 12 Appetitus triplex: scilicet naturalis, sensitivus, et intellectivus 1^a q. 6, 1, 2^m | q. 19, 1, 9, c. | q. 53, 1, c. | q. 60, 1, c. | q. 87, 4, c. | 1-2, q. 1, 2, c. | 3^m | q. 26, 1, 2, c. | q. 35, 1, c. | q. 40, 3, c. | 2-2, q. 29, 2, 1^m | 2, d. 24, q. 3, 1, c. | d. 38, 3, c. | 3, d. 27, q. 1, 2, o. | 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 1, c. | Cg. 1, c^o 72, 3^m | Lib. 2, c^o 47, 1^m | 48, 1^m | Lib^o 3, c^o 26, prin^o | Verit. q. 15, 3, o. | q. 22, 4, c. | q. 23, 1, c. | q. 25, 1, c. | 6^m | 2, c. | Virt. q. 1, 6, c. prin^o | 12, c. | Quol. 4, 21, c. Amor 139.
- 13 Appetitus naturalis qui sequitur naturae indigentiam, scilicet vis appetitiva vel attractiva, dividitur contra retentivam digestivam, et expulsivam. Et omnes subserviunt nutritivae, et sunt vires animae vegetativae 2-2, q. 148, 1, 3^m | 4, d. 43, a. 4, q. 1, c. fi. | Ma. q. 14, 1, 4^m | Quol. 4, 21, c. | Opus. 35, o.
- 14 Appetitus cibi duplex: scilicet naturalis, idest fames et sitis, et animalis, in quo est vitium gulae, non autem in primo 2-2, q. 148, 1, 3^m | Ma. q. 14, 1, 4. Vel Gula 5.
- 15 Actus appetitus, est appetere non habita, amare habita, et delectari in eis 1^a q. 19, 1, c. | 2^m | q. 59, 1, 2^m. Appetitus 27, 40.
- 16 Appetere, est tendere in bonum. Eth. lect. 1, me^o 2. Amor 222. Bonitas 61, 62.
- 17 Motus appetitus duplex: scilicet prosequutio, et fuga 2-2, q. 141, 3, c. | q. 161, 1, c. | 3, d. 26, q. 2, 1, 1^m | Ma. q. 10, 1, c.
- 18 Omnes actus appetitus ad prosequendum malum, vel ad fugam boni, sunt mali ex genere suo, quia habent materiam inconvenientem, sicut et affirmatio falsi, vel negatio veri. Ma. q. 10, 1, c. | 8^m | q. 12, 2, c. prin^o | Quol. 4, 16, c.
- 19 Ordo motus appetitus proportionatur ordini motuum naturalium 1-2, q. 23, 2, c. | Virt. q. 4, 3, c.
- 20 Omnis appetitus, secundum quod tendit in bonum, tendit in assimilationem divinae bonitatis 1^a q. 6, 1, c. | 2^m | q. 44, 4, c. | 3^m | 2-2, q. 34, 1, 3^m | 2, d. 1, q. 2, 2, c. | d. 37, q. 1, 2, 4^m | Cg. 2, c^o 43, fi. | 54, 12^m | Lib^o 3, c^o 17 | 19 | 20 | 24, me^o | Ma. q. 8, 2, c. prin^o | Opus. 3, c^o 102 | 103 | Eth. lect. 1, me^o. Bonitas 2. Creatura 23, 28, 34.

S. Th. Opera omnia. Index.

APPETITUS

- 21 Materia appetit formam, inquantum naturaliter ordinatur ad eam 2, d. 12. L. me^o | d. 18, q. 1, 2, c. | Verit. p. 22, 1, 2^m | Po^a q. 4, 1, 25^m | Dionysius 4, lect. 2. Phy. 1, fi.
- 22 Creatura irrationalis appetit Deum implicite tantum, sed rationalis, implicite, et explicite 1^a q. 6, 1, 2^m | Verit. q. 22, 2, c.
- 25 In omni bono appetitur summum bonum, idest Deus 1, q. 6, 1, 2^m | 1, d. 3, q. 1, 1, 2^m | 2, d. 1, q. 2, 2, c. | Verit. q. 22, 2, o. | Eth. lect. 1, me^o. Primi o. Bonitas 37.
- 24 Appeti propter se, dicitur dupliciter: scilicet solum propter se, et nunquam propter alium; et aliquando etiam propter aliud: primum convenit soli beatitudini, secundum virtutibus 2-2, q. 145, 1, 1^m | Virt. q. 2, 8, 16^m.
- 25 Omnis appetitus, ad quem potest pervenire rationis imperium, particeps electionis esse potest de fine: non autem ille de quo loquitur Philosophus 3, d. 33, q. 2, art. 4, q. 2, 1^m.
- 26 Appetibile movens appetitum, est finis: non autem quae sunt ad finem nisi ratione finis. Po^a q. 7, 10, 6^m. Addere 8. Bonitas 66, 69, 70, 71, 102, 72, 73. Finis 8, etc. 20, 26, 92. Voluntas 29, 31, 32, 33.
- 27 Appetitus proprie, est rei non habitae 1, d. 45, 1, 1^m. Appetitus 15.
- 28 Omnia appetunt bonum, esse, perfectionem, et conjungi suo principio 1^a q. 5, 1, c. | q. 6, 1, o. | 2, 2^m | 2-2, q. 61, 5, c. | 4, d. 49, q. 1, art. 2, q. 1, c. | Cg. 1, c^o 38, 172, 3^m | Lib^o 2, c^o 55 | Lib^o 3, c^o 19, 2^m | 107, 3^m | 5^m | Verit. q. 21, 2, c. | q. 22, 1, 2, o. | Po^a q. 3, 6, c. fi. | Ma. q. 1, 1, c. fi. | Opus. 3, c^o 261, prin^o | Hebdo. lect. 3, prin^o | Meta. prin^o | Phy. lec. fi. me^o 4. Appetibile. Bonitas 106. Voluntas 68, etc.
- 29 Nullus appetitus est ad malum 1^a q. 19, 9, c. | q. 103, 8, c. | 1-2, q. 8, 1, c. | q. 23, 2, c. | q. 27, 1, 1^m | q. 28, 4, c. | Ma. q. 16, 2, c. | Opus. 3, c^o 122 | Eth. lect. 1, me^o 2. Amor 222. Intentio 17.
- 50 Non esse est appetibile damnatis, et desperatis, per accidens tantum, scilicet ratione poenae 1^a q. 5, 2, 3^m | 1-2 q. 8, 1, 3^m | q. 29, 4, 2^m | q. 73, 8, 2^m | 3, d. 28, L. | 4, d. 44, q. 3, art. 1, q. 2, 3^m | d. 49, q. 1, art. 3, q. 2, 3^m | d. 50, q. 2, art. 1, q. 3, o. | Verit. q. 22, 3, 7^m | q. 26, 1, 21^m | Po^a q. 5, 4, 8^m | Ma. q. 16, 3, 20^m | Job 3, lect. 1, prin^o | Phy. 1, lect. 3, prin^o | c^o 10, prin^o | Mat. 26, prin^o 2.
- 51 Bonum arduum, ratione boni attrahit appetitum, causando spem: sed ratione difficultatis retrahit, causando desperationem 2-2, q. 161, 1, c. Spes 64, 67.
- 52 Possibile convenit objecto appetitus, non omnino per accidens 1-2, q. 40, 1, 3^m.
- 53 Appetibile non movet appetitum sensitivum, nec rationalem, nisi apprehendatur 1^a q. 80, 2, 1^m | 2-2, q. 34, 1, c. prin^o | 1, d. 48, 4, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. | Verit. q. 15, 3, c. | q. 25, 1, c. | Virt. q. 1, 6, c. prin^o. Amor 421.
- 54 Oppositum videtur dicere 1^a q. 59, 6, c. | q. 60, 1, c. | q. 80, 1, c.
- 55 Quaelibet res habet aliquem appetitum 1^a q. 59, 1, c. | q. 80, 1, c. | Verit. q. 23, 1, c. | 8^m | Ma. q. 1, 1, c.
- 56 In Deo non est appetitus 1, d. 45, 1, 1^m | Verit. q. 23, 1, 7^m.
- 57 Oppositum videtur dicere 3, d. 23, q. 1, 2, 1^m.
- 58 Tamen Deus pertinet ad genus appetitus. Verit. q. 22, 1, 11^m.
- 59 Appetitus naturalis nihil aliud est nisi inclinatio et ordo rei ad rem sibi convenientem 1^a q. 78, 1, 1, 3^m | q. 80, 1, o. | q. 81, 1, c. | q. 87, 4, c. | 3, d. 27, q. 1, 2, c. | Verit. q. 25, 1, c. | Meta. 5, lect. 6, prin^o.
- 40 Appetitus naturalis est habitudo ad bonum naturale, ad quod tendit quando non habet, et in quo habito quiescit 1^a q. 19, 1, 2, c. Appetitus 15.
- 41 Appetitus naturalis nihil aliud est, quam ordinatio aliquorum, secundum propriam naturam in suum finem 1^a q. 6, 1, 2^m fi. | Phy. 1, fi. 5.
- 42 Appetitus naturalis est inclinatio inhaerens rebus, ex ordinatione primi moventis: ideo non potest esse frustra 2, d. 21, q. 3, 1, 2^m | 3, d. 27, q. 1, 1, c. | Eth. lect. 2, prin^o | Met. lect. 1, prin^o.
- 45 Appetitus naturalis semper tendit in bonum existens in re 1-2, q. 8, 1, c.
- 44 Appetitus naturalis semper sequitur formam in re existentem, alii autem apprehensam 1^a q. 59, 1, c. | q. 60, 1, c. | q. 80, 1, c. | 1-2, q. 8, 1, o. | q. 17, 8, c. | q. 26, 1, c. | 2, d. 38, 3, c. | 3, d. 27, q. 1, 2, o. | 4, d. 49, q. 3, art. 1, q. 1, c. | Cg. 3, c^o 26, 5^m | Phy. 1, fi. 3. Amor 241.
- 43 Immo quilibet appetitus sequitur cognitionem 1, d. 1, q. 4, 1, 1^m | Verit. q. 15, 3, c. | q. 23, 1, c. | q. 25, 1, c. | Ma. q. 14, 1, 4^m Amor 241. Infra.
- 46 Naturalis inclinatio in appetitu sequitur naturalem conceptionem in cognitione 4, d. 33, q. 1, 8^m.
- 47 Illud quod appetitur appetitu naturali, potest etiam appetitu animali, cum fuerit apprehensum 1-2, q. 30, 3, 1^m.
- 48 Quaelibet potentia animae appetitu naturali concupiscit, amat, delectatur, et huiusmodi: sed appetitu animali, sola concupiscibilis 1^a q. 78, 1, 3^m | q. 80, 1, 3^m | 1-2, q. 30, 1, 3^m | 3, d. 26, q. 1, 2, 3^m | d. 27, q. 1, 2, c. fi. | 3^m | Verit. q. 25, 2, 8^m | Virt. q. 1, 4, 10^m. Amor 139, Delectatio 73. Amor 139, 140.
- 49 Appetitus potest dici naturalis tripliciter: scilicet vel quia inest rei a natura, et sic est in qualibet potentia animae: et etiam in

APPETITUS

- voluntate, et in omni parte et membro corporis, et in omni re: vel quia consequitur formam mere naturalem et simpliciter immersam materiae: vel quia consequitur formam rationalem, quae inest homini a natura, non tamen ut sequens formam actu apprehensam ab intellectu 1^a q. 6, 1, 2^m fi. | q. 76, 1, c. meo | q. 78, 1, 3^m | q. 80, 1, 3^m | 3, d. 27, q. 1, 2, c. fi. | Verit. q. 22, 4, c. Appetitus naturalis animae, non est potentia animae distincta a ceteris ejus potentiis 1^a q. 80, 1, o. | 1-2, q. 30 | 3^m | Verit. q. 22, 3, o. Appetitus 55.
- 50 Appetitus inferior naturaliter sequitur motum appetitus superioris, nisi aliquid repugnet 2-2, q. 158, 8, c. | Cg. c^o 25, 8^m | 27, 2^m.
- 51 Appetitus naturalis non obedit rationis imperio 1^a q. 83, 1, 5^m | 1-2, q. 17, 8, 9, o. | 2-2, q. 148, 1, 3^m | 2, d. 24, q. 3, 1, c. | d. 39, q. 2, 1, 4^m | 3, d. 16, q. 1, 3, 2^m | Quol. 4, 21, c.
- 52 Habilitas materiae ad recipiendum actionem agentis naturalis, dicitur appetitus naturalis ejus, et inchoatio formae 2, d. 18, q. 1, 2, c. fi.
- 53 Omnis potentia animae, naturali appetitu appetit objectum sibi conveniens 1^a q. 78, 1, 3^m | q. 80, 1, 3^m | 1-2, q. 30, 1, 3^m | 3, d. 26, q. 1, 2, 3^m | d. 27, q. 1, 2, c. fi. | 3^m | Verit. q. 22, 3, 5^m | Virt. q. 1, 5, c. | 2^m | Anima 13, 11^m.
- 54 Objectum appetitus naturalis, est haec res, inquantum talis res, non autem appetitus sensitivi, sed ut apprehenditur ut res conveniens vel delectabilis: voluntatis vero objectum, est bonum absolute. Verit. q. 25, 1, c.
- 55 Appetitus consequens apprehensionem animalis, est potentia animae, distincta a ceteris ejus potentiis, non autem appetitus naturalis 1^a q. 80, 1, o. | 1-2 q. 30, 1, 3^m | Verit. q. 22, 3, o. Appetitus 49.
- 56 Proprium motivum appetitus sensitivi, est vis apprehensiva sensitiva, sed voluntatis, ratio. Cg. 3, c^o 10, fi. Amor 241. Infra.
- 57 Appetitus sensitivus movetur a cogitativa, seu aestimativa, imaginativa, et sensu 1^a q. 81, 3, 2^m | 1-2 q. 75, 2, c.
- 58 Appetitus sensitivus movetur immediate ab imaginatione, vel aestimativa, sed mediate a ratione 1^a q. 81, 3, c. | 1-2, q. 30, 3, 3^m | 3, d. 15, q. 2, art. 2, q. 3, 3^m.
- 59 Vis cognitiva non movet nisi mediante appetitiva, nec ratio universalis, nisi mediante ratione particulari, nec voluntas, nisi mediante appetitu sensitivo 1^a q. 20, 1, 1^m | q. 80, 2, 3^m | q. 86, 1, 2^m | 2-2, q. 26, 1, 2^m | Verit. q. 2, 6, 2^m | q. 22, 9, 6^m | q. 26, 3, c. fi. | 11^m | Anima. 9, 6^m.
- 60 Appetitus sensitivus dividitur per concupiscibilem et irascibilem 1^a q. 59, 4, c. | q. 8, 2, o. | 3, c. | 2-2, q. 18, 1, c. | q. 58, 4, c. | q. 108, 2, c. | 1, d. 1, q. 1, 1^m | d. 45, 1, c. | 3, d. 17, a. 1, q. 2, 2^m | q. 3, 4^m | d. 26, q. 1, 2, c. | q. 2, art. 3, q. 1, 4^m | Cg. 2, c^o 47, 1^m | Lib^o 3, c^o 26, 6^m | Verit. q. 15, 3, c. | q. 25, 2, o. | Ma. q. 8, 3, c. | Virt. q. 1, 12, c. | q. 4, 2, c. | Ethic. 2, lect. 5, prin^o 2 | Anima. 3, lect. 14, meo 5.
- 61 Et uterque appetitus, obedit imperio rationis 1^a q. 81, 3, o. | q. 83, 1, 1^m | 5^m | q. 96, 2, c. | q. 117, 3, 3^m | 1-2 q. 17, 7, o. | q. 26, 1, c. | q. 42, 4, c. | q. 50, 3, o. | q. 56, 4, o. | q. 58, 2, c. | 2-2, q. 58, 2, c. | 1, 3^m | q. 158, 2, 4^m | 3^a q. 15, 2, 1^m | q. 18, 2, c. | 1^m | q. 19, 2, c. | q. 20, 2, 3^m | 2, d. 24, q. 2, 1, 1^m | 3^m | d. 39, q. 1, 3, 4^m | 3, d. 17, art. 5, q. 2, c. | d. 33, q. 2, a. 4, q. 2, c. | Verit. q. 25, 3, 6^m | 4, o. | 5, c. | 7, 2^m | Virt. q. 1, 3, 4^m | 4, c. | 11^m | 9, 21^m | 10, 11^m | 12, c. | Quol. 4, 21, c. | Anima. 11, 16^m.
- 62 Appetitus sensitivus non obedit imperio rationis, nisi mediante voluntate 1-2, q. 46, 4, 1^m.
- 63 Actus appetitus sensitivi, ut est a potentia animae, subjacet imperio rationis, non autem ut est ex dispositione organi corporalis 1-2, q. 17, 7, o. | 2, d. 21, q. 1, 2, 5^m | 3, d. 16, q. 1, 3, 2^m | Ma. q. 3, 3, 8^m | q. 7, 6, 8^m.
- 64 Proprium hominis est, quod appetitus inferior subdatur appetitui superiori, et moveatur ab eo 1-2, q. 74, 3, 1^m | 2-2, q. 175, 2, 2^m | 4, d. 15, q. 2, art. 1, q. 1, 4^m | Ma. q. 2, 3, 7^m.
- 65 Ex apprehenso per intellectum, potest sequi passio in appetitu sensitivo dupliciter: scilicet mediante imaginatione particularium, vel mediante voluntate. Verit. q. 26, 3, 13^m | 6, 13^m.
- 66 Motus appetitus dupliciter est cum ratione: scilicet praecipiente, ut voluntas, vel denuntiante, ut ira 1-2, q. 46, 4, 1^m.
- 67 Appetitus sensitivus est proximus motui corporis nostri 1^a q. 20, 1, 1^m.
- 68 In passionibus appetitus sensitivi, est considerare aliquid quasi materiale, scilicet corporalem transmutationem; et aliquid quasi formale, quod est ex parte appetitus 1^a q. 20, 1, 2^m.
- 69 Bonum sensibile est objectum appetitus sensitivi; sed bonum simpliciter est objectum voluntatis 1^a q. 59, 4, c. | 1-2, q. 1, 2, 3^m | q. 19, 3, c. | 2-2, q. 24, 1, c. | 1, d. 48, 4, c. | 3, d. 17, art. 1, q. 3, 4^m | d. 26, q. 1, 2, c. | Cg. 1, c^o 44, 1^m | Verit. q. 25, 1, c. | 3^m | 3, c. | 1^m | Ma. q. 8, 3, c. | Anima. 9, 6^m.
- 70 Appetitus sensitivus ad illa tantum bona se extendit, a quo se extendit apprehensio sensitiva 1, d. 48, 4, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. Amor 241.
- 71 Nullus appetitus movetur ad suum objectum, nisi apprehendatur sub ratione boni vel mali, convenientis vel nocivi 1-2, q. 9, 1,

APPETITUS

- 2^m | 2, d. 24, q. 2, 1, 2, c. | 3, d. 17, art. 1, q. 2, 2^m | Verit. q. 25, 4, 4^m.
- 72 Oppositum videtur dicere 2, d. 24, q. 2, 1, 2, c. | 3, d. 17, a. 1, q. 2, 2^m.
- 73 Appetitus sensitivus ut rectus a ratione, potest esse subjectum virtutis et vitii 1-2, q. 50, 3, 3^m | q. 56, 3, c. | 4, o. | Anima 319, 5, 1^m | 2, d. 24, q. 3, 2, 3^m | 5, c. | d. 41, q. 2, 2, 1^m | 2^m | 3, d. 33, q. 1, art. 2, q. 3, 3^m | q. 2, art. 4, q. 2, c. | 2^m | Verit. q. 25, 5, 8^m | Ma. q. 4, 5, 4^m | q. 7, 6, 1^m | Virt. q. 1, 3, 4^m | 4, o. | 5, c. | 6, c. | 4^m.
- 74 Actus appetitus sensitivi semper est cum transmutatione corporis, et maxime circa cor 1^a q. 20, 1, 1^m | 1-2, q. 10, 3, c. | q. 22, 2, 3^m | Verit. q. 25, 3, c. fi.
- 75 Organum appetitus sensitivi, scilicet cor, statim disponitur secundum modum operationis ejus, quia est immediatum movens: ideo cor in timore frigescit et restringitur. Verit. q. 26, 3, c. fi. | 11^m. Animal 37.
- 76 Appetitus sensitivus et rationalis, idest voluntas, sunt duae potentiae 1^a q. 80, 2, o. | Verit. q. 22, 4, o. | q. 25, 1, c. | Anima. 3, lect. 14 meo 3.
- 77 Immo appetitus sensitivus, est voluntas in hominibus 3, d. 17, a. 1, q. 2, c.
- 78 Appetitus sensitivus est voluntas participative, in hominibus 3, d. 17, a. 1, q. 2, c.
- 79 Appetitus sensitivus et intellectivus, idest voluntas, non differunt per differentias appetibilis inquantum appetibile, sed per modos appetendi. Verit. q. 22, 4, 4^m.
- 80 Oppositum videtur dicere 1^a q. 59, 4, c. | q. 80, 2, c. | 1^m | 2-2, q. 24, 1, c. | Verit. q. 25, 1, c. | Ma. q. 8, 3, c. Anima. 3, lect. 14, meo 3.
- 81 Nec differunt principaliter per universale et particulare, sed secundario. Verit. q. 22, 4, 2^m.
- 82 Oppositum videtur dicere 1^a q. 80, 2, 2^m | 1-2 q. 13, 3, c. | q. 19, 3, c. | q. 29, 6, c. | 2-2 q. 24, 1, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. | Verit. q. 25, 1, c. | 6^m | Ma. q. 8, 3, c.
- 83 Nec differunt per hoc quod sequuntur diversas cognitiones, scilicet sensitivam et intellectivam. Verit. q. 22, 4, c. | 1^m | 2^m.
- 84 Oppositum videtur dicere 1^a q. 80, 2, c. | 1^m | 2-2, q. 24, 1, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. | Verit. q. 25, 1, c. | 6^m | Ma. q. 8, 3, c. | Anima. 3, lect. 14, meo 5.
- 85 Sed differunt principaliter per determinationem suae inclinationis ab alio vel a se. Verit. q. 22, 4, c. | 1^m | 2^m | q. 23, 1, c. | q. 25, 3, c.
- 86 Actus appetitus sensitivi, ratione mutationis corporalis annexae, dicuntur passiones, non autem actus voluntatis 1^a q. 20, 1, 1^m. Passio 24, 25.
- 87 Appetitus sensitivus et voluntas, sunt rationales participative 1-2, q. 24, 1, 2^m | q. 56, 6, 2^m | q. 59, 4, 2^m | q. 61, 2, c. fi. | 2^m | 2-2, q. 58, 4, 3^m | 3^a q. 18, 2, c. | 3, d. 17, art. 1, q. 2, c. | d. 23, q. 1, art. 3, q. 1, c. | d. 27, q. 2, 3, 5^m | d. 33, q. 2, a. 4, q. 3, 1^m. Anima 315.
- 88 Immo voluntas est rationalis per essentiam 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 27, q. 2, a. 3, 1^m | 5^m | Verit. q. 22, 5, o. | Virt. q. 1, 5, 12^m.
- 89 Appetitus sensitivus scilicet concupiscibilis et irascibilis, dicitur mens, ratio, et rationalis participative, inquantum obediunt rationi. Virt. q. 1, 10, 11^m.
- 90 Appetitus rationalis non dividitur per concupiscibilem et irascibilem 1^a q. 59, 4, o. | q. 82, 5, o. | 3, d. 17, a. 1, q. 3, o. | d. 26, q. 1, 2, 2^m | 5, 3^m | q. 2, 2, 1^m | 4, d. 49, q. 4, a. 5, q. 1, c. fi. | Ver. q. 25, 3, o. | Ma. q. 8, 3, c. | Virt. q. 1, 4, c. prin^o | q. 4, 2, c. | Anima. 3, lect. 14, meo 5. Desiderium 11. Deus 258. Dolor 1, 6. Dominatio 1. Dominium 7.
- 91 Appetitus rationalis non fertur in particulare, nisi sub ratione universalis 1^a q. 80, 2, 2^m.
- 92 Judicium de particulari operabili nunquam contrariatur appetitui. Verit. q. 24, 2, c.
- 93 Appetitus rationis non sequitur quamlibet apprehensionem sed tantum apprehensionem boni, nec sensitivus, nisi ut convenientis per aestimationem tantum 2, d. 24, q. 2, 1, 2, c. | 3, d. 17, a. 1, q. 2, 2^m. Amor 241.
- 94 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 19, 7, 2^m | 3^m | 2, d. 33, 5, c. | d. 40, 2, o.
- 95 Voluntas non accipit aliquid ab appetitu inferiori, sicut intellectus a sensu, sine cujus operatione praeeistente, operatio intellectus esse non potest. Verit. q. 26, 6, 19^m. Abstractio 15.
- 96 Appetitus creaturae rationalis non est rectus, nisi per explicitum appetitum Dei, actu vel habitu. Verit. q. 22, 2, c. * Actio 102. Abominatio. Actus, 67, 95, 154. Addere 7. Ambitio 1. Amor 139, 174, 177, 264, etc. 223. Anima. 130, 275. Animal 57, etc. Ars 1, 17. Bonitas 61, etc. 96, 103, 168. Cognitio 53, 55. Cor 12. Delectatio 5, 19. Desiderium 1, 4, 11. Expectare 1. Extasis. Fiducia 7. Forma 109. Gula 1. Haeresis 8. Honestum 9. Ignorantia 26. Intellectus 209. Ira 4, 14. Mos 1, etc. Motus 51, 72. Prudentia 12, 70. Primi 2. Rectitudo 4. Timor 2, 7, 8, 9, 13, 37. Tristitia 6. Veritas 9. Voluntas 60.

APPLICATIO

- 1 **APPLICATIO** ad bonum, fit quadrupliciter: scilicet secundum formam, sicut anima corpori: secundum situm, sicut punctus linea: secundum contactum sicut corpus, et secundum operationem, ut spirituales substantiae 1, d. 37, q. 3, 1, c. Actio 80. Agens 33. Angelus 98. Ars 14. Eucharistia 2. Experientia 3. Haeresis 130. Ignorantia. 22. Studium 1. Tristitia 3.
- 2 Applicatio causati ad causam fit dupliciter: scilicet cum libertate causati, et sine ea 2, d. 23, q. 1, 1, c. Embryo 3. Generatio 90. Peccatum 219.
- 1 **APPONERE** sacrae Scripturae dicitur dupliciter: scilicet contrarium et implicitum. Primum est erroneum, vel praesumptuosum. Secundum est laudabile 1. Prol. L.
- 2 In appositione, terminus appositus se habet ut forma, respectu termini cui apponitur 1, d. 4, q. 1, 3, 5^m.
Appretiare. Campsoria. Humilitas 27. Usura 192.
- 1 **APPREHENSIO** est causa delectationis dupliciter: scilicet secundum se, et ratione apprehensi 4, d. 49, q. 3, art. 3, q. 2, c.
- 2 Apprehensio aliqua est causa timoris, et omnium operationum appetitus 2-2, q. 7, 1, c.
- 5 Nulla apprehensio intellectiva, concernit aliquod tempus determinate, licet possit esse de quolibet tempore. Sed operatio appetitus intellectivi, potest aliquod tempus concernere 3, d. 26, q. 1, 5, 4^m Abstractio 9.
- 4 Respectus qui est tantum in apprehensione rationis conferentis unum alteri, est relatio rationis tantum 1^a q. 28, 1, c.
- 5 Apprehensio sensitiva hominis nata est immutari, sicut a proprio motivo dupliciter: scilicet exterius, et interius. Et utroque uti potest daemon 1^a q. 117, 3, 3^m | Ma. q. 16, 11, 6^m * Actus 179. Admiratio 6. Amor 49, 229, 241, 248. Angelus 392. Anima 198, 236, 294, 307. Appetitus 4, etc. 33, 41, etc. 55, 65, 70, 71, 93. Beatitudo 13, 138. Bonitas 101, 105, 247. Causa 14. Comprehendere 4. Concupiscentia 6. Concupiscibilis 10. Delectatio 5, 11, 90. Deus 200, 249. Dolor 1, etc. 21. Ens 24, 25. Fructus 14. Futurum 2, etc. Homo 36. Imperare 7, 11. Intellectus 31, 32, 77, 78, 94, 175, 185. Ira 28. Iudicium 20. Lex 37. Mensura 24. Motus 51, 26, 29. Sensibile 3. Sensualitas, 1, 2, 9, 15. Sensus 13, etc. Simpliciter 5. Solertia 4. Timor 31. Transmutatio. Tristitia 6. Uti 23. Verecundia 15. Voluntas 10, 27, 30, 43, 46, 49.
Approbatio. Cognitio 8. Deus 151. Ignorantia 8. Iudicium 62, 64. Maria 57. Providentia 21, 24. Regula 6. Sarabaitae. Scire 5. Simonia 26. Tristitia 8, 9, etc. Usura 223, 257. Vita 39. Votum 64.
- 1 **APPROPINQUATIO**. Quanto aliquid habet minus de potentialitate, tanto magis appropinquat Deo 1-2, q. 22, 2, 1^m | 2, d. 3, q. 1, 3, c. | Job 4, lect. meo. Similitudo 26.
- 2 Appropinquare dicitur Deus ad nos, vel recedere a nobis, inquantum percipimus influentiam ejus vel ab eo deficimus 1^a q. 9, 1, 3^m.
- 5 Quanto aliqua sunt fini bono propinquiora, tanto sunt meliora 2-2, q. 81, 6, c. primo. * Accedere. Charitas 49, 59, 132, 137. Distantia 2, 6. Immobile 2. Oratio 44. Prope o. Proportio 7.
- 1 **APPROPRIATIO** est manifestatio divinarum Personarum per attributa essentialia 1^a q. 39, 7, c. | 1, d. 31, q. 1, 2, c. | Verit. q. 10, 13, c.
- 2 Appropriari nihil aliud est, quam commune trahi ad proprium: non quod magis conveniat uni Personae quam alii: sed quia majorem similitudinem habet cum proprio unius Personae, quam alterius. Verit. q. 7, 3, c. * Attributa o.
- 5 Appropriatio in divinis, potest fieri dupliciter: scilicet ex parte creaturarum, et ex parte Dei. Prima debet semper fieri per contrarium, secunda vero per similitudinem ad proprium 1^a q. 39, 7, c. | 8, c. meo | 1, d. 34, q. 2, c.
- 4 Aliquid appropriatur divinis personis dupliciter: scilicet essentialiter, et causaliter 2 Cor. fi.
- 5 Appropriatum ut sic, est posterius proprio, secundum modum intelligendi; sed ut essentialiter, est e converso 1^a q. 39, 7, 3^m | 1, d. 31, q. 1, 2, 3^m.
- 6 Non convenit, idem secundum diversa diversis personis appropriari. Verit. q. 7, 3, 3^m.
- 7 Attributa convenienter appropriantur divinis Personis 1^a q. 39, 7, 8, o. | 1, d. 31, q. 1, 2, o. | Verit. q. 7, 3, c.
- 8 Essentia nulli personae appropriatur, nec operatio 1^a q. 39, 8, c. | 1, d. 31, q. 1, 2, 2^m | 3, d. 4, q. 1, art. 1, q. 1, 1^m.
- 9 Operationes divinae, diversimode appropriantur personis divinis, secundum diversa attributa 3, d. 1, q. 2, 2, 3^m | d. 4, q. 1, 1, o. Vestigium 4.
- 10 In qualibet operatione Dei, ostenduntur appropriata trium Personarum: scilicet potentia, sapientia et bonitas 3, d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 11 Potentia appropriatur Patri, sapientia Filio, bonitas vero Spiritui sancto 1^a q. 39, 7, 8, c. | q. 45, 6, 2^m | q. 46, 3, c. | 2-2, q. 14, 1, c. | 1, d. 31, q. 1, 2, c. | d. 34, q. 2, o. | 2, d. 43, 1, 6, 2 | c. 13, d. 1, q. 2, 2, o. | d. 4, q. 1, 1, o. | d. 25, q. 1, 2, c. | 3^m | Verit. q. 7, 3, c. | Ma. q. 3, 14, b. 2 | Quol. 2, 15, fi. | Isa. 11, meo | Matth. 12, meo | Rom. 2, lect. 1, fi. | c. 11, lect. 5, fi. | 2 Cor. fi. * Anima 23.
- 12 Virtus appropriatur Patri 1, d. 14 L. fi.

AQUA

- 13 Immo virtus appropriatur Filio 1 Cor. lect. 3, fi.
- 14 Immo virtus appropriatur Spiritui Sancto 1^a q. 39, 8, c. | 1, d. 31, q. 2, o.
- 15 Virtus inquantum pertinet ad perfectionem potentiae, appropriatur Patri, sicut etiam potentia, sed Filio, ut media inter essentiam et operationem. Spiritui sancto vero, ut facit bonum opus et operantem, et quo ad beneficium 1, d. 14, L. fi. | d. 34, q. 2, 1^m | Verit. q. 7, 3, 3^m | 1 Cor. lect. 3, fi. * Character 30, 31.
- 16 Sapientia et cognitio appropriatur Filio, amor vero et pax Spiritui sancto. Jo. 14, lect. 7, primo. Lib. 19. Qui est 3.
- 17 Sapientia, virtus, aequalitas, species et pulchritudo appropriantur Filio 3, d. 1, q. 2, 2, c. fi. | Psal 49 | 1 Cor. lect. 3, fi. Donum 9. Infra. Justificatio 43. Sapientia 45.
- 18 Ars et cetera ad intellectum pertinentia, appropriantur Filio. Verit. q. 1, 7, c.
- 19 Veritas in divinis appropriatur Filio 1^a q. 39, 8, c. | 1, d. 19, q. 5, 1, c. fi. | Verit. q. 1, 7, c. Vel Lex 66.
- 20 Similitudo appropriatur Filio 1, d. 31, q. 3, 1, 4^m. Qui est 3.
- 21 Esse in sicut in continente et salvante appropriatur Spiritui sancto, sed sicut in arte et similitudine, appropriatur Filio 2, d. 1, q. 1, 6, 2^m. Sedere 5.
- 22 Memoria, ut principium intelligentiae, appropriatur Patri, Filio autem ut potentia cognitiva. Verit. q. 7, 3, 3^m. Vel Vox 1.
- 23 Principium effectivum appropriatur Patri, exemplare autem Filio 1^a q. 46, 3, c. | 2, d. 1, q. 1, 6, 1^m.
- 24 Aeternitas appropriatur Patri, pulchritudo Filio, usus vero Spiritui sancto, secundum Hilarium 1^a q. 39, 8, c. | 3^a q. 59, 1, 2^m | 1, d. 31, q. 2, o. | 3, d. 1, q. 2, 2, c.
- 25 Unitas appropriatur Patri, imago, aequalitas et verbum Filio, nexus vero Spiritui sancto, secundum Augustinum 1^a q. 37, 1, 3^m | q. 39, 8, c. | q. 47, 2, 2^m | 3^a q. 58, 2, 3^m | 1, d. 10, 3, o. | d. 31, q. 3, o. Sedere 5.
- 26 Unitas pro unione, appropriatur Spiritui sancto, non autem absolute 1, d. 31, q. 3, 1, 1^m.
- 27 Remissio peccatorum appropriatur Spiritui sancto. Ma. q. 3, 14, c. fi.
- 28 Ex ipso appropriatur Patri, Per quem Filio, In quo Spiritui sancto 1^a q. 39, 8, c. | 1, d. 36, q. 1, 3, 5^m | Rom. 11, lect. 5, meo | Eph. 4, lect. 2, fi.
- 29 Creatorem esse, appropriatur Patri, Per quem Filio, dominium vero et vivificatio, Spiritui sancto 1^a q. 45, 6, 2^m. Adoptio 15, etc. Attributa o. Principium 22. Templum 4. * Character 30, 31. Conceptio 17, 19. Dos 2. Eucharistia 111. Iudicium 41. Nexus. Vita 26.
- 1 **APPROXIMATIO** in spiritualibus est dupliciter: scilicet secundum similitudinem naturae et secundum affectum, et utraque est Dei ad hominem et e converso 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, c. * Accedere 12. Appropinquatio o.
- 2 Oppositum videtur dicere 1^a q. 4, 3, 4^m.
Aprilis. Mensis.
Aptitudo hominis ad virtutes et subjecti ad formam, est duplex: scilicet secundum potentiam passivam tantum, respectu infusarum, vel secundum activam et passivam simul respectu acquisitarum 4, d. 17, q. 1, art. 2, q. 2, c. primo | Virt. q. 1, 8, 9, c. * Anima 129, etc. Assimilatio 14. Baptismus 117. Caecitas 4, 5. Capacitas o. Claritas 16. Contemplatio 19. Datio 23. Devotio 6. Dignitas 3. Docilitas o. Eucharistia 190. Gratia 65. Habilitas o. Honor 26. Ignorantia 8, 10, 33. Incorporalia. Jus 16, etc. Natum. Obligatio 1, 6, etc. Praedicari 23. Privatio 10, etc. Sensus 48, 43. Solertia o. Status 6. Superbia 2, 15. Tempus 41. Usura 202. Usus 6. Verbum 61. Virtus 58, 82. Vita 71.
- 1 **APUD** significat quatuor: scilicet subsistentiam in recto, auctoritatem in obliquo, distinctionem et socialem conjunctionem. Jo. lect. 1, meo 2.
- 2 Apud significat distinctionem et conjunctionem extrinsecam. In, autem intrinsecam. Jo. lect. 1, fi. 3.
Apulejus. Daemon 1.
Apulia. Philosophus 1.
- 1 **AQUA** habet sex proprietates: quia est diaphana, humida, frigida, generativa, abundans ubique et sine pretio 3^a q. 66, 3, c. | q. 69, 2, 2^m | 4, 1^m | 4, d. 3, a. 3, q. 1, c.
- 2 Aqua est duplex: scilicet viva, idest continuata suo principio cum fluxu; et mortua, idest stans 1^a q. 18, 1, 3^m.
- 3 Aqua triplex: scilicet aqua doctrinae, gratiae et baptismalis munditiae. Isa. 12, fi.
- 4 Aqua quineplex: scilicet aqua effusae lacrymae, baptismalis munditiae, spiritualis gratiae, divinae sapientiae et internae laetitiae. Isa. 42, fi.
- 5 Aquae quadruplices a quibus Deus liberat sanctos suos: scilicet ab aquis carnalis voluptatis, terrenae cupiditatis, diabolicae adversitatis et mundanae potestatis. Isa. 43, meo.
- 6 Aqua de se, sicut et omne aliud simplex elementum, non nutrit, sed cum aliis 4, d. 8, q. 1, art. 4, q. 2, 2^m | 1 Cor. 11, lect. 4, meo.
- 7 Aqua non cooperit totam terram contra naturam, propter viven-

AQUILA

- tia super eam, quam tamen totam circumdat, sicut aer totam aquam 1^a q. 69, 1, 2^m | 4^m | 2, d. 14, 5, 3^m | Po^a q. 4, 1, 4^m | 20^m | Psal. 23, prin^o | Psal. 32, me^o 6 | Job 26, prin^o | c^o 38, lect. 1, fi. * Baptismus.
- 8 Diversitas aquarum per loca et situs est accidentalis 4, d. 3, a. 3, q. 3, c. | d. 11, q. 2, art. 2, q. 1, 2^m | art. 3, q. 1, 1^m | d. 44, q. 3, a. 2, q. 2, 6, 1.
- 9 Congregatio aquarum, convenienter describitur tertia die 1^a q. 69, 1, o. | 2, d. 14, 5, o.
- 10 Aquae dicuntur potius congregari et dividi quam creari, quia labiliter fluxae sunt. Sed aquae quae supra caelos sunt, non sunt fluidae, secundum Basilium 1^a q. 68, 2, 6 | 2^m fi. | q. 69, 1, 1^m.
- 11 Aqua calida, citius et fortius congelatur 1-2, q. 35, 6, a. 2 | q. 37, 1, 2^m | q. 48, 2, c. | q. 87, 2, c. | Virt. q. 2, 8, 17^m.
- 12 In profundo maris, est aqua dulcis 2, d. 14, 5, 5^m. * Conversio 12. Corpus 35. Delphinus. Doctrina 5, 8.
- 13 Aqua separatur a vino per juncum decorticatum quo ad substantiam aqueam, non tamen eadem numero cum prima, quia jam prima facta est vinum 4, d. 11, l. fi. Elephas 4. Eucharistia 14, 20, 55, etc. 161, 164, 195, 197.
- 14 Aquae significant tribulationes, quia impellunt irruendo, extinguunt ignem concupiscentiae non autem charitatis, et summergunt 1 Thess. prol. prin^o. * Christus 112, 113. Fluxus 1, 2, 4. Generatio 15, 36. Ignis 16. Immunditia 3. Jejunium 45. Liberare 1. Limus. Luciditas 2. Materia 14. Motus 36. Nativitas 5. Nix. Panis 1. Piscis 1, 4. Plumbum. Porphyrio. Reptile 2. Sapor 18. Subdiaconus 1. Tactus 11. Terra 14, 15. Torecular 2. Totum 8, 9, 10. Venter 15.
- 15 Vera aqua exivit de latere Christi in cruce 3^a q. 66, 4, 3^m | q. 74, 7, 3^m | 4, d. 3, a. 3, q. 2, 2^m.
- 16 Immo fuit humor phlegmaticus, ut quidam dixerunt 3^a q. 66, 4, 3^m prin^o.
- 17 Aqua quae fluxit de latere Christi, significat populum redimendum et reficiendum ejus Sanguine et usum Eucharistiae 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | 6^m.
- 18 Aqua benedicta, non est sacramentum, sed est quid sacramentale 3^a q. 65, 1, 6^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 7^m.
- 19 Aqua benedicta non ordinatur directe ad remedium praestandum, sed contra daemones et contra omne impedimentum sacramentorum 3^a q. 65, 1, 6^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 7^m.
- 20 Aqua benedicta datur contra impugnationem exteriorem daemonum, exorcismus autem contra interiorem 3^a q. 71, 2, 3^m | 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m. Exorcismus 7, 10, 11.
- 21 Aqua benedicta delet peccata venialia 3^a q. 65, 1, 6^m | 8^m | q. 83, 3, 3^m | q. 87, 3, c. | 4, d. 2, q. 1, 2, 7^m | d. 16, q. 2, art. 2, q. 1, o.
- 22 Aqua benedicta potest iterari, non autem exorcismus, pro quo sumitur contra daemones 3^a q. 71, 2, 3^m.
- 23 Aquae benedictae potest fieri additio aquae non benedictae, et tota erit benedicta 3, q. 77, 8, 3^m | q. 83, 3, 3^m | q. 87, 3, o. | 4, d. 12, q. 1, a. 2, q. 6, 2^m | Ma. q. 7, 12, o. Eucharistia 102, 103. * Acolythus 2. Admixtio. Aer 4, 6, 10. Amor 58, 194. Animal 11, 13, 19. Baptismus 72, 86, 176, 192, 194. Calor 5.
- Aquarii. Eucharistia 55, 104.
- 24 Aqua licet continue per calorem solis evaporet, semper tamen in eadem quantitate conservatur. Psal. 32, me^o 6, prin^o.
- 25 Aqua triplex: scilicet voluptatis, falsae doctrinae et tribulationis. Psal. 31, me^o.
- Aquaticum. Animal 12. Cete. 2. Piscis o.
- Aquenum. Calor 12. Odor 2. Pluvia 2.
- 1 AQUILA habet septem proprietates: quibus significat sanctos qui comparantur aquilis septemplexiter: scilicet propter volatus altitudinem, in quo notatur eminentia contemplationis: propter odoris subtilitatem, in quo notatur fervor dilectionis: propter loci sublimitatem, in quo notatur studium caelestis conversationis: propter motus velocitatem, in quo notatur promptitudo bonae operationis: propter diurnam renovationem, in quo notatur studium internae emendationis et profectus: propter membrorum pulchritudinem, in quo notatur decor virtutum: propter filiorum sollicitudinem, in quo notatur sollicitudo sanctorum. Job 39, fi. Isa. 40, fi. Auster. Synderesis 2, 1. Sinistra 2.
- 2 Aquila significat superbiam 1-2, q. 102, 6, 1^m me^o.
- Aquillo flans facit generare mares: auster vero feminas 1^a q. 92, 1, 1^m | q. 99, 2, 2^m | 2, d. 20, q. 2, 1, 2^m.
- Ara sine aspiratione, significat altare, cum ea autem stabulum porcorum. Opus. 39, c^o 6.
- Arabes sunt de genere Ismaelis, filii Abrahae. Isa. 21, fi.
- 1 ARANEA est animal calidum, non pingue: tantum emittens de filis, quod moritur. Et significat animam devotam vel malam. Psal. 38, fi.
- 2 Aranea facit telam a natura et non ab arte 2, d. 25, 1, 7^m | Cg. 2, c^o 82, prin^o | Virt. q. 1, 6, c. prin^o | Opus. 35 | Phy. 2, lect. 13, fi.
- Arare. Bos. Praedicator 1.
- Aratus. Paulus 20.
- Arbiter. Compromissum. Judicium 36.
- Arbitrarius. Appellare 3.
- Arbitrium. Absolvere 13, 34. Angelus 487. Appellare 3. Benedi-

ARGUMENTUM

- ctus 3. Clavis 7. Confessio 19. Judex 8. Lex 59, 56. Libertas 7. Liberum o. Praesumptio 14. Prophetia 41. Rectitudo 14, 20. Sacerdos 34. Usura 308.
- 1 ARBOR significat justum tripliciter: scilicet quia plantatur, fructificat et conservatur. Psal. 1, prin^o. * Anima.
- 2 Aliter habetur spes fructificationis arboris, cum virescit frondibus: et aliter cum jam primordia fructuum incipiunt apparere 1-2, q. 69, 2, c. * Carbo. Cete. 4. Heva 2. Fides 59. Fructus 6, 9, 18.
- 3 In arboribus et in herbis nihil erat immundum secundum legem, sicut in omni genere animalium 1-2, q. 102, 6, 2^m | Rom. 14, lect. 1, prin^o. * Christus 215. Radix 1. Usura 168, 204. Veritas 27.
- Arce. Angelus 252, 577, 588. Aqua 11, 20. Cohibitio. Eucharistia 193, 216, 217, 218, 219. Excommunicatio 10. Potestas 17. Scriptura 1.
- 1 ARCA Noe significat ecclesiam 1 Thess. prolog. prin^o. * Causa 110. Corvus 2.
- 2 Arca Testamenti, significat secreta fidei: quae permittuntur videri a majoribus tantum 1-2, q. 102, 4, 6^m | 4, d. 9, art. 3, q. 6, 1°. Oza. * Gazophilacium 1. Psalmus 2. Christus 197.
- 3 Dispositio arcae Testamenti interius et exterius: et expositio literalis et figuralis omnium pertinentium ad eam 1-2, q. 102, 4, 6^m.
- 4 Si arca esset quoddam individuum naturale, ipsa tota non haberet nisi unum esse: quaelibet tamen partium ejus ab arca separata, proprium esse haberet. Quol. 9, 3, c. fi.
- Archangeli sunt medius ordo inter Angelos et Principatus 1^a q. 108, 5, 4^m | 2, d. 11, q. 1, 2, 3^m | Cg. 3, c^o 80, fi. | Opus. 3, c^o 126, fi. * Angelus 577, 578, 585. Annunciatio 4. Gabriel 2. Officium 2. Principatus 10.
- Archelaus. Aristotiles 1. Socrates 3.
- Archidiaconus est quasi princeps ministerii: ideo omnia pertinentia ad hoc, dat ordinandis 4, d. 25, q. 1, 1, 2^m | Character 42. Perfectio 56. Religio 51, 104.
- Archiepiscopus non est major episcopo, nisi in casibus determinatis a jure 2, d. 44, lect. c. | 2^m. Episcopus 15. * Pallium o. Suffraganeus.
- Archipresbyter. Perfectio 56. Religio 51, 104.
- Archita. Plato 3.
- Architector est principalis artifex, praecipiens induci formam, et praeparari materiam 1^a q. 18, 3, c. | 2, d. 10, 3, 1^m | 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 1, c. | Cg. prin^o | Opus. 20. Lib^o 4, c^o 23 | Isa. 3, prin^o | Ethic. lect. 1, fi. lect. 2, me^o | Meta. lect. 1, fi. | Lib^o 5, lect. 1, fi. | Phy. 2, lect. 4, me^o 5. * Praedicator 1. Justitia 63. Scientia 150, 155.
- Architrielinus secundum Augustinum, est princeps idest primus inter convivas. Vel secundum Chrysostomum, est ordinator convivii. Jo. 2.
- 1 ARCUS in nubibus significat Sacram Scripturam. Psal. 7, fi.
- 2 Arcus significat persecutionem dolosam, a longinquo enim percutit trahens cum eo et non videtur. Psal. 36, me^o. Fornicatio 1. Iris o.
- 3 Arcus significat Dei providentiam et divinam vindictam. Psal. 7, fi. | Psal. 43, prin^o 3. * Iris o.
- Arcturus est quaedam in caelo constellatio, scilicet Ursa major septem stellas claras habens, nobis nunquam occidentes, propter poli elevationem super nostrum horizontem. Job 9, lect. 2, me^o | c^o 37, lect. 1, me^o | c^o 38, lect. 2, me^o fi.
- Ardere in inferno dicitur propria voluntas, quia meretur ardere. Quol. 2, 13, 3°. * Adventus 6. Adulterium 5, 6. Amor 190, 193. Ardor. Dulcedo 8. Gula 8. Jejunium 47. Nomen 37.
- Ardor. Tres sunt differentiae ardoris, secundum tres differentias ignis: scilicet ardor carbonis, flammae et lucis. Opus. 62, c^o 46, o. Amor 189. * Ardere. Barbarus 2. Flamma.
- 1 ARDUUM, idest illa in quibus homo nullum impedimentum timet, quasi jam non reputantur ardua 1-2, q. 40, 8, 1^m fi. | q. 67, 4, 3^m.
- 2 Existimatio ardui excitat attentionem 1-2, q. 4, 8, c. * Arduum. Amor 179, 221. Appetitus 31. Concupiscibilis 1. Continentia 1. Fortitudo 3, 60. Meritum 70. Miraculum 5. Passio 64. Prohibitio 3. Securitas 4. Spes 12, 47, 58, 64, 66, 67. Timor 16, 47. Turpitudine 1.
- Arena. Argentum 1.
- 1 ARGENTUM ut plurimum generatur in venis terrae, vel lapidum: aurum vero, inter arenas. Job 28, prin^o. * Alchimia o. Calix 1. Usura 297. Verbum 71.
- 2 Per argentum significatur doctrina sacra. Isa. 1, fi.
- Argumentatio. Adam 27. Ratio 4, 9, 45.
- 1 ARGUMENTUM dicitur quadrupliciter: scilicet processus rationis, medium, prologus brevis, et lumen mentis 3, d. 23, q. 2, 1, 4^m. Verit. q. 11, 2, 9^m. * Allegatio. Fides 47, etc. 125, etc. 136, etc.
- 2 Argumentum dicitur dupliciter: scilicet ratio rei dubiae et signum evidens sensibile 3^a q. 55, 5, c.
- 3 Argumentum a majori sumitur tantum negative, sed a minori, affirmative tantum. Virt. q. 2, 9, art. 6 | 6^m | 1 Cor. 15, lect. 2, prin^o.

ARISTOTELES

- 4 Arguens ad veritatem procedit ex veris, sed ad positionem, procedit ex datis, ut Aristoteles saepe facit. Anima. lect. 6, meo 1, fi. * Incipere 1. Mundus 21. Potentia 28. Proportio 11, 12. Ratio 2, 8, 45. Resurrectio 47.
- 5 Oratio firmat argumentum, primo a substantia actus, secundo a circumstantiis 1-2, q. 7, 1, 1^m.
- 6 Argumentum ex solo litterali sensu sumitur Sacrae Scripturae 1^a q. 1, 10, 1^m | 1, Prol. 5, c. fi. | d. 11, 1, 1^m | 3, d. 11, L. fi. | Verit. 22, 11, 8^m | Ma. q. 13, 4, 16^m | q. 16, 6, 15^m | Quol. 7, 11, 4^m | Trin. 7, 5^m.
- 7 Argumentum ab auctoritate Dei est firmissimum, sed ab auctoritate humana est debilissimum 1^a q. 1, 8, 2^m | Phy. 8, lect. 3, prin^o. Theologia 11. * Scientia 74, 117. Scriptura 19. Simpliciter 16. Usura 257.
- Aridum. Membrum 3, 12.
- Aries. Animal 80, 81, 83. Hircus.
- Aristocratia. Princeps 5, 6.
- Arius dixit, quod deitas separata fuit ab humanitate Christi, in passione. Quol. 4, 8, c. | Psal. 21, prin^o. Assumere 38. * Haeresis 38, etc. Generatio 58, 59, 68. Haeresis 38, etc. Oratio 96. Origenes 2, 3. Spiritus 19.
- 1 ARISTOTELES fuit discipulus Platonis, qui Socratis, qui Archelai, qui Anaxagorae discipuli fuerunt. Meta. lect. 10, prin^o | lect. 12, fi. | lect. 14, prin^o.
- 2 Aristoteles instituit sectam Peripateticorum, quorum princeps ipse fuit 1-2, q. 59, 2, c. | 2-2, q. 123, 10, c.
- 3 Aristoteles non plene retulit opiniones aliorum, praecipue Socratis et Platonis. Opus. 20, lib^o 4, c^o 4 | Meta. 3, lect. 11, prin^o | Phy. 1, fi. | Cae. lect. 22, meo | lect. 23, meo | lect. ult. prin^o | meo | Lib^o 3, lect. 2, fi. | Anima. lect. 8, prin^o.
- 4 Auctoritates Aristotelis, quae in exemplis aliorum inductis sumuntur, nihil valent, quia ipsemet testatur, quod in eis non quaerit subiectum, sed modum. Unde inducit ea non ad asserendum, sed quia erant suo tempore apud quosdam probabilia 2, d. 13, 3, 3^m fi.
- 5 Aristoteles incoepit et processit a facilioribus et sensibilibus ad separata, sed Plato et Pythagoras, e converso. Meta. 3, lect. 1, fi.
- 6 Praeclara ingenia Aristotelis, Averrois, et Alexandri, patiebantur magnam angustiam de beatitudine, a qua nos liberamur per fidem. Cg. 3, c^o 48, fi. * Agens 69. Argumentum 4.
- 7 Aristoteles posuit rationes omnium rerum in Deo, in quo dixit idem esse intelligens et intellectum, et posuit mundum coaeternum ei. Jo. lect. 1, fi. Beatitudo 28. * Bellatores 2. Caelum 134. Conceptio 2. Delectatio 3. Dionysius 5.
- 8 Immo Aristoteles non intendit demonstrare aeternitatem mundi, sed disputative tantum procedere 1^a q. 46, 1, c. | 2, d. 1. q. 1, 5, c. | Po^a q. 3, 17, c. fi. | Cael. 2, lect. 1, prin^o fi.
- 9 Aristoteles jam decrepitu, jacens in lecto, liberat patriam suam ab hostibus. Opus. 20. Lib^o 4, c^o 11, fi.
- 10 Aristotelis consuetudo fuit, ante manifestationem veritatis, aliorum communibus opinionibus uti. Cael. lect. 7, meo. * Aequinoctialis 1. Ethica. Eustratus 1. Exemplum 3. Fides 5. Firmamentum. Forma 103. Humilitas 4. In 6, 14. Luminare 4. Materia 40. Miles 10. Misericordia 3. Modestia 7. Mundus 27, 28, 30. Nemesis 1. Potentia 30, 31. Providentia. Pythagoras 2. 34. Scientia. 8. Seneca. Solertia 2, 5. Statua 2. Stella 4. Tristitia 8. Venus 3. Virtus 225.
- 1 ARITHMETICA est principalis pars mathematicae, secundaria Geometria, consequentes autem Perspectiva, Astrologia et Musica. Meta. 4, lect. 2, fi. * Medium 1, 28. Scientia 22, 23, 24, 25, 116.
- 2 Arithmetica est scientia, cujus subiectum est numerus, qui est species quantitatis 1^a d. 24, q. 1, 1, 2^m | 3, c. fi. | Po^a q. 9, 5, 8^m | Quol. 10, 1, c. fi. | Meta. lect. 16, meo | Lib^o 4, lect. 2, fi. | Lib^o 12, lect. 9, fi. | Poster. lect. 15, prin^o.
- 3 Arithmetica et Geometria procedunt ex principiis notis lumine naturali intellectus 1^a q. 1, 2, c.
- Arma corporalia et spiritalia sunt triplicia: scilicet tegentia, impugnantia, et protegentia. Eph. 6, lect. 4, prin^o. Ut Tentare 21.
- Armus dexter, et pectusculum hostiae in lege veteri, erant sacerdotis, contra divinationem, et quia sapientia cordis et fortitudo sunt ei necessaria 1-2, q. 102, 3, 8^m fi.
- Aromata. Sabbatum 7. Sacrificium 31.
- 1 ARRHA. Pignus est, aliud ab ipsa re pro qua datur, et ideo redditur. Non autem arrha, quia datur de pretio. Eph. lect. 5, fi.
- 2 Spiritus sanctus dicitur pignus, sed magis proprie arrha, quia Spiritus sanctus dicitur arrha per respectum ad ea dona quae manent in patria, pignus vero per respectum ad ea quae evacuabuntur. Eph. lect. 5, fi. | 2 Cor. 1, lect. fi.
- 3 Conductos arrha regni Dei, oportet terrena despicere. Opus. 17, c^o 15. Emere. Revelatio 10, etc.
- Arreptitius. Arripere. Haeresis 103. Homo 37. Python 4.
- Arripere. Debitum 26.

ARS

- 1 ARROGANTIA. Arrogans est, qui sibi tribuit quod non habet 2-2, q. 112, 1, 2^m | Job 40, lect. 1, fi. | Isa. 2, lect. 3, fi.
- 2 Arrogantia qua aliquis supra se extollitur, est species superbiae. Nec est jactantia, sed saepe causa ejus 2-2, q. 112, 1, 2^m. Jactantia 2.
- 3 Propria arrogantis poena est dejectio, sicut superbiae propria est poena superbiorum. Job 40, lect. 1, fi. Superbia 3. Temeritas o.
- Arrogatio. Adoptio 3, 9.
- 1 ARS est virtus intellectualis, inquantum facit facultatem boni operis. Non autem simpliciter est virtus, quia non perficit usum, nec appetitum 1-2, q. 57, 3, 4, o.
- 2 Ars est recta ratio factibilium, et habitus operativus 1^a q. 22, 2, c. | 1-2, q. 57, 3, 4, o. | q. 93, 1, c. | 2-2, q. 47, 5, c. | Verit. q. 5, 1, c. | Virt. q. 1, 12, 17^m | 13, c. | Ethi. lect. 1, meo 3 | Poster. prin^o.
- 3 Immo nihil aliud ars esse videtur, quam quaedam rectitudo rationis, ut per determinata media ad determinatum finem actus humani perveniant. Poster. prin^o.
- 4 Ars quaedam necessaria est, quae sit directiva ipsius actus rationis, per quam homo in actu ipso rationis, ordinate, faciliter, et sine errore procedat. Et haec est Logica. Poster. prin^o. Logica 1.
- 5 Ad actus humanos faciliter et ordinate perficiendos, diversae artes deserviunt. Poster. prin^o. * Advocatus 5, 8.
- 6 Forma artis, est similitudo ultimi effectus intenti ab artifice 3^a q. 78, 2, c. * Amor 242. Campsoria 2, 3.
- 7 Forma artis, est similitudo factiva et repraesentativa rei artificialis, quo ad formam tantum. Sed ideae divinae sunt utrumque etiam quo ad materiam. Quol. 7, 3, c. | Quol. 8, 2, c. * Causa 16. Defectus 4, 5. Idea 22, 23, 29, etc. Jus 1.
- 8 Ars semper est ad bonum, sicut et scientia 1-2, q. 57, 3, 1^m. * Magi 9, etc. Natura 2.
- 9 Artis est aliqua virtus, quia ad bonum ejus usum requiritur aliqua virtus moralis 1-2, q. 57, 3, 2^m | 2-2, q. 47, 4, 2^m.
- 10 Scientiae ad nullum opus ordinatae, dicuntur simpliciter scientiae, non autem artes 1-2, q. 57, 3, 3^m | Trin. 18, 3^m.
- 11 Artes quae ordinantur ad opus rationis, dicuntur liberales. Quae vero ordinantur ad opus corporis, dicuntur serviles 1-2, q. 57, 3, 3^m | Trin. 18, 3^m. Meta. lect. 3, meo 3. * Rectitudo 2, 4.
- 12 Immo artes quae ordinantur ad opus rationis dicuntur serviles, et practicae, cum ratio sit potentia discursiva 1, d. 33, 1, 3^m.
- 13 Artes liberales sunt speculativae. Sed dicuntur artes, quia habent aliquid per modum operis 1-2, q. 57, 3, 3^m | 2-2, q. 47, 2, 3^m | Trin. 18, 3^m.
- 14 Omnis applicatio rationis rectae ad aliquid factibile, pertinet ad artem. Ideo est aliqua ars speculativa. Non autem prudentia, quia est tantum de consiliabilibus, in quibus non sunt viae determinatae ad finem 2-2, q. 47, 2, 3^m | Poster. prin^o.
- 15 Ars magis convenit cum prudentia quam habitus speculativi, ratione objecti et subjecti. Sed e converso, ratione virtutis 1-2, q. 57, 4, 2. * Appropriatio 18, 21. Certitudo 9, 13. Dens 156, 157. Esse 6. Experientia 6. Finis 111.
- 16 Ars differt realiter a prudentia 1-2, q. 57, 4, o. | 5, 1^m | 2-2, q. 47, 4, 2^m. * Formativa. Idea 22, 23, 29, etc.
- 17 Ars non requirit aliquos habitus morales in appetitu, sicut requirit prudentia 1-2, q. 57, 4, c. | q. 58, 5, 2^m | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | Virt. q. 1, 12, 17^m. * Imitatio. Lex 31, 60. Logica 4, etc. Militaris. Objectum 10. Ordo 39.
- 18 Ars habet determinata media ad finem. Sed in quibusdam non habet, in quibus per similitudinem dicitur aliquis prudenter agere, ut in medicina, et navali, in quibus est necessarium consilium 2-2, q. 47, 4, 2^m | q. 49, 5, 2^m. * Politica 4.
- 19 Bonum artis est extra hominem, scilicet in artificialibus, sed bonum prudentiae est intra hominem 1-2, q. 57, 4, c. | 5, 1^m | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | Virt. q. 1, 12, 17^m | Ethi. 2, lect. 4, meo 3. * Potentia 42, 45. Providentia 17. Prudentia 12, 13, 14.
- 20 Ars assimilatur naturae, quia natura est ratio artis divinae indita rebus, qua moventur ad suos fines. Cg. 3, c^o 24 | Phy. 2, lect. 4, prin^o 4 | lect. 14, fi.
- Ars a natura in hoc solo differre videtur, quod natura est principium intrinsecum, ars vero extrinsecum. Meta. 12, lect. 3, prin^o 3 | Phy. 2, lect. 14, fi.
- 21 Ars non coaequat naturam. Opus. 73, c^o 1. * Rectitudo 2, 4. Sapientia 17. Scientia 23, 53, etc. 123.
- 22 Ars imitatur naturam, solum in effectibus, quorum principium aliquod activum praexistit in materia, quia tantum hi effectus possunt fieri ab arte et a natura. Cg. 2, c^o 75, fi. etc. Spelunca. Theologia 31. Verbum 3, 4, 31. Virtus 198.
- 23 Ars angeli boni vel mali, est efficacior quam ars hominis. Po^a q. 6, 3, c. fi. | Ma. q. 16, 9, 11°.
- 24 Veritas, justitia, liberalitas, magnificentia, prudentia et ars sunt proprie in Deo. Cg. 1, c^o 93.
- 25 Operatio artis, fundatur super operationem naturae, et haec su-

ARTICULUS

- per creationem 1^a q. 45, 8, c. | 4^m | 2, d. 1, q. 1, 3, 5^m | Cg. 3, c^o 65, 5^m | Po^a q. 3, 7, 9^m. Creatio 13. * Accidens 101. Araneae 2. Baptismus 60. Beatitudo 49, 50. Bellum 3.
- 26 Operatio artis praesupponit materiam. Non autem actio Dei, cujus forma generat aliam, non autem forma artis 1, d. 36, q. 1, 1, c. fi. | d. 38, 3, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 3, 5^m | d. 3, q. 3, 3, c. fi. | d. 18, q. 1, 2, c. Creatio 15. * Creatio 13. Finis 2, etc. 110, etc.
- 27 Opus artis non potest esse simile operi naturae 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 2, 4^m.
- 28 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 77, 2, 1^m.
- 29 Quidquid continetur explicite in artificiatio, originaliter et implicite in arte continetur. Ita et in corpore respectu animae 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 1, c.
- 30 Initium artis secundum ejus essentiam, sunt principia ex quibus procedit ars. Sed secundum ejus effectum, est unde incipit ars operari, sicut principium artis aedificativae est fundamentum 2-2, q. 19, 7, c.
- 31 Quidquid est contra naturam artificiati, est contra naturam artis 1-2, q. 71, 2, 4^m.
- 32 Operatio artis est triplex: scilicet consideratio rei fiendae, operatio circa materiam, et constitutio operis. Ethic. 6, lect. 3, fi.
- 33 Quaelibet ars considerat finem, et ea quae sunt ad finem 1-2, q. 8, 2, 3^m. * Fortitudo 7, 45. Magi 9, etc. Paulus 4.
- 34 Ars habet duplicia instrumenta: scilicet principalia quibus operatur, et conservativa principalium 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 3, c.
- 35 Praeter artes exequentes, non requiruntur artes dirigentes, sicut in moralibus 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 2, c. | 3^m.
- 36 Ars non potest conferre formam substantialem 2, d. 7, q. 3, 1, 5^m | Po^a q. 6, 1, 18^m | Opus. 31, fi.
- 37 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 77, 2, 1^m | 3^a q. 66, 4, c. | q. 75, 6, 1^m | 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | Po^a q. 3, 8, 13^m.
- 38 Ars non potest inducere formam substantialem, nisi virtute naturae 2-2, q. 77, 2, 1^m | 3, q. 66, 4, c. | q. 75, 6, 1^m | 2, d. 7, q. 3, 1, 5^m | 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | Po^a q. 3, 8, 13^m | q. 6, 1, 15^m | Opus. 31, fi.
- 39 Ars est causa artificiatorum secundaria, sed voluntas est principalis 1, d. 38, 1, c. | 1^m. * Actio 85. Agens 91.
- 40 Processus artis est duplex: scilicet artis a corde artificis, et artificiatorum ab arte 1, d. 32, q. 1, 3, 2^m. * Cete. 13. Demon 74.
- 41 In aliqua materia est virtus agens ad productionem formae artis, in aliqua vero non 1^a q. 117, 1, c. | Cg. 2, c^o 75, fi. | Lib^o 4, c^o 72, prin^o.
- 42 Immo in materia nulla est potentia activa 3^a q. 32, 4, c. | 3^m | 2, d. 18, q. 1, 2, c. fi. | Phy. lect. 12, fi. | Lib^o 2, lect. 1, prin^o 1, fi. * Esse 6. Medicina 3.
- 43 Vendere artes liberales, est peccatum simoniae 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, c. | 8^m. * Advocatus 5, 8.
- 44 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 100, 3, c. | 3^m.
- 45 Vendere artes liberales quo ad veritatem earum est peccatum simoniae, non autem locare operas suas, scilicet docendo eas, quia hoc licitum est 2-2, q. 78, 2, 3^m | q. 100, 3, c. | 3^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, c. | 8^m | Quol. 8, 11, c. * Defectus 4, 5. Notorium 2.
- 46 Docere artes liberales non convenit alieni propter aliquod officium spirituale, ideo licet etiam Gentilibus. Quol. 8, 11, c.
- 47 Id quod de se ordinatur ad malum, non est ars 1-2, q. 57, 3, 1^m | 2-2, q. 95, 1, 2^m | q. 169, 2, 4^m | Quol. 4, 16, 1^m.
- 48 In actu artis, dupliciter contingit esse peccatum: scilicet devian- do a fine particulari, et a fine communi. Primum est proprium artis: secundum vero est artificis, inquantum est homo 1-2, q. 21, 2, 2^m | q. 57, 3, 1^m.
- 49 In arte peccans volens, est eligibilior quam peccans nolens, sed in virtutibus moralibus est e converso 1-2, q. 21, 2, 2^m | q. 57, 4, c. | 2-2, q. 47, 1, 3^m | 8, c. | Metaph. 5, lect. fi.
- 50 Artes quibus ut pluries aliqui male utuntur, licet de se sint licitae, debent extirpari de civitate per principes, secundum Platonem 2-2, q. 169, 2, 4^m. Ornatus 9.
- Aretare o. Dies 5, 18. Districtum. Jejunium 17. Matrimonium 83, 93. Religio 61, 99. Verbum 70.
- Articulatio. Spiritus 23.
- 1 ARTICULUS fidel est indivisibilis veritas de Deo, aretans nos ad credendum, secundum Richardum de sancto Victore 2-2, q. 1, 6, o. | 3, d. 25, q. 1, a. 1, q. 1, o. Fides 40. * Confessio 18. Cre- dere 17, etc. Deus 11. Haeresis 5. Sapientia 39. Symbolum 9. Theologia 2. Verbum 85.
- 2 Articulus dicitur quadrupliciter: scilicet membrum, conclusio, partientia in iudicio, et specialis difficultas supposita in fide, non dependens ex alia 2-2, q. 1, 6, c. | 3, d. 25, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 3 Articulus necessitatis. Bonitas 208. Casus 8. Sacramentum 77.
- 4 Articulus mortis. Absolvere 6, 26. Casus 9. Confessio 5.
- 1 ARTIFLX tripliciter potest converti ad speciem quae est in eo: scilicet ut est similitudo rei, ut res in anima, et ut causa rei 1, d. 27, q. 2, 4^m. * Amor 145. Architector. Artificiale 6. De- fectus 4, 5. Dispositio 50.

ASCENDERE

- 2 Sicut res naturalis agit per suam formam, sic et artifex per suum intellectum et voluntatem. Po^a q. 3, 16, 5^m | Hebr. 11, lect. 2, prin^o. * Dolabrum. Effectus 7. Episcopus 21. Esse 6, 48. Facere 5. Forma 138. Idea 1, etc. 25, etc. Intellectus 161.
- 5 Artifex praeconciendo artificiatum, primo considerat finem; secundo ordinem artificiati ad finem, et partium ejus ad invi- cem; tertio promoventia ad finem, et remotionem impedinen- torum 1, d. 39, q. 2, 1, c.
- 4 In productione artificiati, scientia artificis primo ostendit finem, et quarto dirigit actum, et informat opus: sed voluntas secun- do intendit finem, et tertio imperat actum, per quem educitur opus 1, d. 38, 1, c. * Miles 5. Ornatus 9. Politia 5. Similitudo 27. Spiritus 18. Usura 210, 263, 264, 266.
- 5 Artifex ex suo opere est laudabilis vel culpabilis, per bonitatem vel malitiam sui actus 1-2, q. 21, 2, c. | 2^m | q. 57, 1^m.
- 1 ARTIFICIALE est in genere substantiae, per materiam tantum 1^a d. 5, q. 2, 1, c. | d. 19, L. 2, me^o | 2, d. 40, 1, c. | d. 42, 1, c. | 4, d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, 4^m | q. 2, 4^m | Quol. 11, 6, 3^m | Opus. 34, fi. | Phy. 2, lect. 2, o. | Anima 2, lect. 1, me^o fi. | Peribermenias lect. 4, prin^o. * Agens 70. Archi- tector. Artificiatum. Artificiosum. Artificium.
- 2 Artificialia non ponuntur in genere simpliciter ex forma, sed ex materia 2, d. 40, 1, c. | 4, d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Quol. 11, 6, 3^m. * Baptismus 67, 246. Cantus 4. Demonstratio 8. Deus 157. Dies 1, 2, 6.
- 3 Formae artificialium, sunt accidentia, naturalium vero genera substantiae sunt 3, q. 66, 4, c. | 1, d. 19, L. 2, me^o | 2, d. 40, 1, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 5, 1^m | Quol. 11, 6, 3^m | Spiritu. 4, 4^m | Anima. 10, 16^m | Opus. 31 | Meta. 5, lect. 5, me^o 1 | Lib^o 7, lect. 2, prin^o 2 | 8, lect. 3, me^o fi. | Lib^o 12, lect. 3, me^o 4 | Anima. 2, lect. 1, me^o 3 | lect. 2, prin^o. * Divitiae 2. Effectus 7. Esse 6, 48.
- 4 Formae artificialium nihil aliud sunt, quam compositio, ordo, et figura 2-2, q. 96, 2, 2^m. * Eucharistia 61. Falsitas 12.
- 5 In artificialibus ratio ordinatur ad finem particularem, in mora- libus autem ad finem communem totius humanae vitae 1-2, q. 21, 2, 2^m | q. 57, 4, 3^m | 2-2, q. 47, 4, 2^m. * Figura 2. Forma 36. Idea 44. Materia 48.
- 6 Apud omnes philosophos communiter omnia sunt in mente Dei, sicut artificialia in mente artificis 1, d. 36, q. 2, 1, c. | Hebr. 11, lect. 2, prin^o. * Membrum 7. Organum 1. Operatio 41. Po- tentia 45. Princeps 22. Rectitudo 4.
- 7 Nullum artificiale, ut imagines et verba, habet aliquam vim a constellationibus, sed a daemonibus 2-2, q. 96, 2, 2^m | Cg. 3, c^o 103 | Quol. 12, 4, c. | Opus. 34, fi. Theologia 14. Ver- bum 31.
- Artificiatum. Ars 29, 31, 36, etc. Artifex 3, c. Dolabrum. Artificiosum. Baptismus 246. Artificium. Artificiale o. Artificiatum. Usura 263, 264, 266. Artothiritae. Eucharistia 55. Areturus est quaedam constellatio, scilicet ursa major, habens septem stellas, quae nunquam nobis occidunt. Job 9, lect. 23, c^o 37, fi. | c^o 38, prin^o. Arere. Aridum. Passio 117. Ars. Importunitas. Sion 1.
- 1 ASCENDERE in caelum, fuit conveniens Christo 3^a q. 57, 1, 6, o. | 3, d. 22, q. 3, 1, o. | Opus. 3, c^o 240.
- 2 Christus ascendit secundum utramque naturam 3^a q. 57, 2, o. | 3, d. 22, q. 3, 1, 2^m | Opus. 3, c^o 240. * Additus 1. Amor 238.
- 3 Christus ascendit propria virtute utriusque naturae 3^a q. 57, 2, o. | Opus. 3, c^o 240. * Anima 131, 227. Antichristus 6.
- 4 Christus ascendit super omnes caelos, et super omnem creatu- ram 3^a q. 57, 4, 5, o. | q. 58, 3, c. | 3, d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | q. 3, a. 3, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 87 | Psal. 8, fi. Psal. 17, me^o 8 | Psal. 18, me^o o. | Eph. lect. 8, me^o | c^o 4, lect. 3, fi. * Appa- rere 10.
- 5 Oppositum videtur dicere 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 1, 1^m.
- 6 Christus in ascensione ferebatur ab angelis, in obsequium digni- tatis, non in adjutorium necessitatis, sicut etiam reges et epi- scopi 3, d. 22, q. 3, a. 2, q. 1, 1^m. Corpus 47. * Ascensus. Au- rora. Baptismus 186. Beatitudo 101. Carentia.
- 7 Ascensio Christi, et quies sursum, vel cujuscunque corporis glo- riosi, non est violenta, sed naturalis 3^a q. 57, 3, 2^m | 4, 4^m | 3, d. 22, q. 3, a. 2, q. 1, o. * Caelum 33. Confirmatio 14. Consan- guinitas 1. Delphinus.
- 8 Ascensio Christi, transcendebat communem hominum notitiam, quo ad terminum ad quem solum, sed resurrectio etiam quo ad terminum a quo. Ideo discipuli non viderunt quo modo in caelo reciperetur, licet viderint eum elevari a terra 3^a q. 55, 2, 2^m. * Descendere 12, 13. Dies 2. Humilitas 19.
- 9 Crebra fuit Christi conversatio cum discipulis, ad eorum conso- lationem ante ejus ascensionem 3^a q. 55, 3, 3^m.
- 10 Nescitur ubi Christus corporaliter ante ascensionem manserit, cum hoc Scriptura non tradat 3^a q. 55, 3, 2^m. * Ignis 16.
- 11 Oppositum videtur dicere 3, d. 22, q. 3, a. 2, q. 3, 3^m.

ASSENTIRE

- 12 Christus non statim post resurrectionem ascendit, propter fidem confirmandam 3^a q. 57, 1, 4^m | 3, d. 22, q. 3, a. 2, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 87. * Jubilus 3. Judicium 77, 78, 79. Nuptiae 7. Passio 103, 130. Periculum 2. Praedicare 12. Praeparare.
- 15 Aseensio Christi non fuit in instanti 3^a q. 57, 8, 3^m | 3, d. 22, q. 3, a. 2, q. 2, o. * Psallere 2. Resurrectio 45. Titiones.
- 14 Aseensio Christi fuit causa nostrae salutis 3^a q. 57, 6, o. Christus 103. Ventus 4.
- 15 Aseensio Christi aperuit nobis paradisum, quo ad locum, non autem quo ad visionem 3^a q. 49, 5, 4^m | 3, d. 18, a. 6, q. 3, 3 | d. 22, q. 3, 1, c. | 4^m.
- 16 Animae sanctorum post resurrectionem, et ante aseensionem Christi, etiam in limbo, viderunt Deum per essentiam 3^a q. 52, 4, 3^m | 3, d. 18, a. 6, q. 3, 3^m | d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | q. 3, 3^m.
- 17 Ante ascensionem Christi, nullus intravit paradisum caelestem: sed latro statim moriens, intravit in visionem Dei, non autem in paradisum terrestrem 3^a q. 52, 4, 3^m | 4, d. 20, L. me^o.
- 18 Ascendenti Christo accevit gaudium, quo ad modum, non autem intensive, nec extensive, quia de omnibus perfectum gaudium habuit ab instanti suae conceptionis 3^a q. 57, 1, 2^m | 3, d. 22, q. 3, 1, 3^m.
- Ascensus mentis in Deum, est duplex: scilicet per orationem, et per donum intellectus 4, d. 15, q. 4, art. 1, q. 2, 2^m. Contemplatio 8. Oratio 1. * Ascendere o. Contemplatio 9. Lectio.
- A'scriptio. Baptismus 157. Character 30. * Conscriptio. Descriptio. Eucharistia 259. Ingratitudo 14. Liber 28. Translatio.
- Asia. Amazones 1. Joannes 16.
- Asina. Daemoniaci. Loqui 7. Mulus.
- Asinus. Asina. Conditionalis 2. Prius 7.
- Aspectus. Castitas 10. Fractio 2. Luxuria 17, 25. Matrimonium 91. Stella 6. Thomas 2.
- Aspernare. Despicere. Judael 3.
- Aspersio. Baptismus 72. Caput 6. Immunditia 3.
- Asperum est, cujus una pars supereminet alteri. Ideo superficies ejus non est una. Anima. 2, lect. 17, prin^o. * Acerbum. Alleluja. Correctio 20. Marchio. Saccus. Spiritus 14.
- Aspicere. Aspectus. Castitas 10. Luxuria 17, 25. Matrimonium 91.
- Aspiratio. Ara.
- 1 ASSENTIRE est actus intellectus, sed consentire est actus voluntatis 1^a q. 111, 1, 1^m | 1-2, q. 15, 1, 3^m | q. 74, 7, 1^m | 2-2, q. 2, 1, 3^m | 3, d. 23, q. 2.
- 2 Assensus contingit tripliciter: scilicet propter evidentiam rei, sicut principiorum habitus: vel propter aliud, ut in scientia: vel per imperium voluntatis, ut credere 2-2, q. 1, 4, c. | q. 2, 2, c. 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 1, 3, c. | Verit. q. 14, 1, c. Credere 3. * Creatio 5, 6, 7.
- 5 Voluntas dupliciter movet intellectum ad assentiendum: scilicet ex ordine ad bonum, vel coactione veri non visi 2-2, q. 5, 2, c. | 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 1, c. | Phy. lect. 10. Habitus 78. * Dubitatio 4.
- 4 Intellectus dupliciter perficitur ad assentiendum veritati: primo capiendo eam, secundo habendo certum judicium de ea 2-2, q. 9, 1, c. * Haeresis 35. Imperare 11. Intellectus 297. Sapientia 40.
- 5 Intellectus necessario assentit principiis per se notis, et aliis cognitis sequi necessario ex eis, non autem aliis veris. Quaedam enim ex necessitate consequuntur ex principiis, ita scilicet quod non possunt esse falsa, principiis existentibus veris, sicut sunt omnes conclusiones demonstrationum, et hujusmodi veris intellectus de necessitate assentit postquam percepit ordinem eorum, non autem prius 1^a q. 62, 8, 2^m | q. 82, 1, 2, c. | 1-2, q. 17, 6, c. | 2, d. 25, 2, c. | Cg. 1, c^o 81, 3^m | Ma. q. 3, 3, c. p^o | q. 16, 7, 18^m | Quol. 8, 4, c. | Perihermenias, lect. 14, fi. 1. Credere 16.
- 6 Intellectus non potest assentire oppositis dignitatum 1^a q. 2, 10, 6 | 2, d. 25, 2, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 3, q. 2, 62 | Cg. 1, c^o 85, 3^m | Ma. q. 3, 3, c. prin^o | q. 16, 7, 18^m | Quol. 8, 4, c. | Phy. lect. 10, me^o 3. * Christus 93. Usura 233.
- 7 Fidelis magis assentit et firmiter his quae sunt fidei, quam primis principiis rationis 1, prol. 3, 5^m | Verit. q. 10, 12, 16^m.
- 8 Oppositum videtur dicere 3, d. 23, q. 2, a. 4, q. 1, 3^m | d. 24, a. 3, q. 2, 2^m | 4, d. 10. L. fi.
- Assessor. Angelus 233. Consiliarius. Judicium 62, 64.
- Assidere. Judicium 62, 64.
- Assiduitas unius rei, fastidium parit 1^a prol. fi. | 2-2, q. 83, 11, 4^m | 4, d. 45, q. 3, 2, 2^m. * Abscondere 3. Assuescere. Deprecatio 2. Deus 227. Dinturnitas. Frequentia. Gratiarum actio 5. Oratio 21, 26, 27, 28.
- Assignari. Aetas 2. Angelus 606. Anima 123. Beatitudo 139. Continentia 8. Imago 27. In 6, 14. Moderata 5. Organum 5.
- 1 ASSIMILATIO duplex, scilicet in natura, et in specie intelligibili. Secunda requiritur in cognitione, non autem prima 1^a q. 57, 2, 2^m | q. 85, 8, 3^m | q. 88, 1, 2^m | 1, d. 34, q. 3, 1, 4^m | 2, d. 16, 2,

ASSISTERE

- 2^m | 4, d. 49, q. 2, 1, 7^m | Verit. q. 2, 3, 9^m | q. 8, 9, 3^m | Ma. q. 16, 8, 10 | 11^m | Anima. 18, 6^m. Agens 70, 71.
- 2 Intelligere per assimilationem, convenit soli intellectui recipienti speciem a rebus 1^a q. 14, 2, 2^m | 1, d. 36, q. 2, 1, 4^m | Verit. q. 8, 3, 3^m.
- 3 Assimilari et adaequari, important motum ad similitudinem et ad aequalitatem, non autem aequale et simile. Ideo Filius Dei est similis et aequalis Patri, et adaequatur et assimilatur ei, non autem e converso. Opus. 9, q. 44 | 45.
- 4 Anima tripliciter assimilatur Deo secundum triplicem differentiationem assimilationis: scilicet similitudine proportionis, communis qualitatis, et acceptionis. Opus. 61, c^o 47, prin^o. Anima 5.
- 5 Assimilatur homo Deo, in virtute corporis Christi in tribus: scilicet in interiori cordis bonitate, in exteriori operis fertilitate, et in superiori caelestis regni haereditate. Opus. 58, c^o 25. Filiatio 37.
- 6 Assimilari possumus tripliciter Verbo Dei, sive Filio Dei: scilicet secundum rationem formae, et non secundum intellectualitatem ipsius: non solum secundum rationem formae, sed etiam secundum intellectualitatem ipsius; et secundum unitatem quam habet ad Patrem, per gratiam, et charitatem 3^a q. 23, 3, c. | Opus. 60, c^o 2.
- 7 Talis assimilatio per gratiam et charitatem, perficit rationem adoptionis, quia sic assimilatis debetur haereditas aeterna 3^a q. 23, 3, c.
- 8 Omnis res naturaliter intendit assimilari Deo, in hoc quod est causa. Cg. 3, c^o 21 | 22 | 70, fi.
- 9 Oppositum videtur dicere 1^a q. 4, 3, 4^m. * Adaequari 1. Agens 74, 86.
- 10 Assimilatio hominis ad Deum in bonitate, est per voluntatem, sed in esse et posse, magis per intellectum 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m.
- 11 Intellectus noster magis assimilatur Deo in natura, quam sensibilibus; sed e converso quo ad speciem intelligibilem 1^a d. 34, q. 3, 1, 4^m | 4, d. 49, q. 2, 1, 7^m. * Angelus 180, 233, 414. Anima. 27, 191. Apis 5. Appetitus 20. Ars 20, etc.
- 12 Assimilatio intellectus practici ad Deum, est secundum proportionalitatem, speculativi autem secundum unionem et informationem, quae est multo major 1-2, q. 3, 5, 1^m. * Baptismus 235. Carbo. Caritas 56. Causa 36, etc. 47. Caelum 98. Concupiscentia 21. Conjunctio 1, 2. Convenientia. Cor 5. Creatura 23, 25, etc. Eucharistia 33, 54. Facere 7. Finis 69, 70, 71. Formativa. Hierarchia 1. Imitatio. Induere. Ira 52. Lex 122. Logica 3. Peccatum 437. Pertinacia 2.
- 13 Summa assimilatio hominis ad Deum, est per operationem. Ideo per beatitudinem homo Deo maxime conformatur 1^a q. 63, 3, c. | 1-2, q. 55, 2, 3^m. * Christus 39, 212, etc. Processio 46. Prophetia 63. Proportio o. Resurrectio 57. Scientia 5. Usura 42, 207. Virtus 253. Votum 9.
- 14 Generans non assimilatur sibi genitum in perfectionibus acquisitis per actus, nisi in aptitudine 1-2, q. 81, 2, c. | 2, d. 20, q. 2, 3, c. | d. 33, q. 1, 1, 1^m | 3, d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 15 Causa assimilationis filii ad patrem, non est materia, sed formativa virtus in semine, cansata ex operatione virtutis formalis patris in semen 1^a q. 119, 2, 2^m | 2, d. 30, q. 2, 2, c. prin^o | 4^m | 5^m.
- 16 Filii non assimilantur cibo patris, quia jam conversus est in speciem patris 2, d. 30, q. 2, 2, 5^m | 4, d. 40, 1, 3^m.
- 17 Filius assimilatur patri, etiam in accidentibus individui. Sed virtus individualis ipsius patris, non est ita perfecte in filio, sicut in patre, et minus in nepote, et tandem deficit 4, d. 40, 1, 1^m | 2^m. Baptismus 66.
- 18 Filii quandoque assimilantur avibus et proavis, quia in semine est virtus eorum 1^a q. 119, 2, c. | 2^m | 2, d. 30, q. 2, 2, 4^m | 4, d. 40, 1, 2^m. * Filiatio 37, 38, 39. Generatio 26, etc. 37, etc. Imaginatio 9. Peccatum 45. Poena 38. Verbum 54, 64, 65.
- 19 Filii assimilantur parentibus secundum animam, et secundum corpus 2, d. 20, q. 2, 3, c. | d. 30, q. 1, 2, 3^m | 4^m | d. 33, q. 1, 1, 1^m | Po^a q. 3, 9, 7^m | Rom. 5, lect. 3, prin^o.
- 20 Filii magis assimilantur parentibus secundum irascibilem, quam secundum concupiscibilem 1-2, q. 6, 5, c. | 2-2, q. 156, 4, c. | Verit. q. 25, 6, 4^m.
- 21 Filius magis assimilatur patri quam matri, in pertinentibus ad rationem speciei, sed in conditionibus materialibus est e converso 4, d. 36, 4, 2^m | 3^m.
- 22 Filii per se assimilantur patri, matri vero propter defectum virtutis patris 3, d. 15, q. 1, 3, 2^m.
- Assyrii. Assyriorum monarchia, cujus caput Ninus fuit, tempore Abrahae patriarchae, duravit milleducentos quadraginta annos. Opus. 20, Lib^o 3, c^o 12. Angelus 450. * Filiatio 5, 6.
- 1 ASSISTERE sumitur dupliciter: scilicet simpliciter, et secundum quid 1^a q. 112, 3, c. | 2, d. 10, 1, 2^m | Dio. lect. 3 | lect. 4, prin^o.
- 2 Assistere Deo, est esse circa Deum, idest immediate recipere illuminationes in simplicitate divini luminis 1^a q. 112, 3, c. | 2, d. 10, 1, c.

ASSUMERE

- 5 Sataur dicitur affuisse, non autem astitisse Deo 1^a q. 112, 3, 3^m | 2, d. 10, 1, 2^m 4^m. * Angelus 255. Diaconus 4. Gilbertus. Haeresis 121.
- 4 Oppositum videtur dicere 4, d. 49, q. 2, 6, 2^m. * Miles 6. Mille 2. Purgatorium 5.
- 5 Diabolus non dicitur Deo astitisse, quasi ipsum Deum per essentiam viderit; sed dicitur astitisse, quia a Deo visus est, et ad eum Dei providentia se extendit, per modum quo dicimus illa nobis praesto esse, quae nostrae providentiae subjacent. Unde assistere sive astare sumitur aequivoce 4, d. 49, q. 2, 6, 2^m.
- 6 Homo Deo dupliciter assistit: scilicet orando, et prophetando 1 Cor. 11, lect. 2, prin^o. * Relatio 9. Sedere 6.
- 7 Quilibet homo assistens iudici, et praecipue Deo, debet profiteri conditionem suam, vel dignitatem 1 Cor. 11, lect. 2, prin^o.
Assuefactio. Baptismus 16, 17. Circumcisio 33. Lex 27, etc. 31, etc. Natura 36. Operatio 51. Satisfactio 8. Virtus 120.
Assuescere. Animal 44, 48, 68, etc. Baptismus 16. Circumcisio 1, etc. Lex 105, 115, 130, etc. Maria 49. Natura 36. Operatio 54. Solertia 1.
- 1 ASSUMERE capitur tripliciter: scilicet prosumere, ad se sumere et in se sumere. Primum convenit toti Trinitati, secundum essentiae, tertium autem Filio 3, d. 5, q. 2, 2, o. * Admixtio. Adoptio 1.
- 2 Assumere est trahere aliquid ad personalitatem alterius 3, d. 5, q. 2, 1, c. * Angelus 66, etc. 237, 238, 239, 437, 438. Baptismus 147.
- 3 Assumere dicit actum assumptis, et terminum 3^a q. 2, 8, c. | q. 3, 1, 2, 4, c. * Contritio 1. Cultus 9. Demonstratio 14. Eustratus 2.
- 4 Assumere proprie convenit personae, non autem naturae 3^a q. 3, 1, 2, 3, o. | 3, d. 5, q. 2, o. * Fortitudo 48. Inducere. Iudicium 24.
- 5 Assumi convenit naturae, non autem personae 3^a q. 4, o. | q. 16, 4, 3^m | 3, d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 5, q. 3, 1, 3, o. | d. 6, q. 1, 2, c.
- 6 Assumptio significat actionem in fieri, et respicit diversimode agens, patiens, terminum a quo, et terminum ad quem: unio autem significat relationem in facto esse, et eodem modo respiciens omnia 3^a q. 2, 8, o. | 3, d. 5, q. 1, a. 1, q. 3, c. * Maria 24, 58, 68. Memoria 21. Miles 5.
- 7 Assumptio differt ratione, ab unione et incarnatione, seu humanatione 3^a q. 2, 3, 3^m. * Nomen 79. Organum 5. Papa 1.
- 8 Natura divina est unita non autem assumpta. Sed natura humana est unita, et assumpta 2^a q. 2, 8, c. | 2^m | 3, d. 5, q. 1, a. 1, q. 3, c. * Mulier 6.
- 9 Uniens est unitum, non autem assumens est assumptum 3^a q. 2, 8, c. | 3, d. 5, q. 1, a. 1, q. 3, c. * Peccatum 305. Poena 6. Poenitentia 19.
- 10 Omnis persona assumens, est uniens. Non autem e converso, quia Pater est uniens, non autem assumens 3^a q. 2, 8, 2^m | q. 3, 1, 1^m | 3, d. 1, q. 2, 1, 2^m | d. 5, q. 1, a. 1, q. 3, c. * Religio 82. Resurrectio 11. Solidum. Vilis.
- 11 Unionem praecedat assumptio, non quidem tempore, sed natura, et secundum modum intelligendi 3, d. 5, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m. * Universum 1. Votum 48.
- 12 Assumere naturae convenit, ratione principii tantum, sed personae ratione principii et termini 3^a q. 3, 1, 2, o. | 4, 3^m.
- 13 Abstracta personalitate, natura posset assumere 3^a q. 3, 3, o. | 3, d. 5, q. 2, 3, o.
- 14 Deus posset assumere naturam angelicam, sine corruptione personalitatis angelicae 3^a q. 4, 1, 3^m.
- 15 Oppositum videtur dicere 3, d. 2, q. 1, a. 1, q. 2, c.
- 16 Quaelibet natura posset de potentia Dei absoluta assumi, sed tantum natura humana, secundum congruentiam 3^a q. 4, 1, o. | 3, d. 2, q. 1, 1, c. | Cg. 4, co 35, 3^m | 4^m.
- 17 Quaelibet persona potest sine alia incarnari, et assumere 3^a q. 3, 4, 5, o. | 3, d. 1, q. 2, 1, 3, o.
- 18 Tres personae possunt unam numero naturam assumere 3^a q. 3, 6, o. | 3, d. 1, q. 2, 4, o.
- 19 Et tunc tres personae essent unus homo, unitate naturae, non autem unitate personae 3^a q. 3, 6, 1^m | 7, 2^m | 3, d. 1, q. 2, 3, c. | 4, 6^m.
- 20 Una persona potest plures naturas humanas assumere 3^a q. 3, 7, o. | 3, d. 1, q. 2, 5, o.
- 21 Si una persona divina assumeret duas naturas humanas, tunc illa persona esset tantum unus homo, et non plures 3^a q. 3, 7, 2^m.
- 22 Oppositum videtur dicere 3, d. 1, q. 2, 5, 2^m | 3^m | 1^m | 5^m.
- 23 Assumptio naturae humanae convenientius facta est ad Filium, quam ad Patrem, vel ad Spiritum sanctum 3^a q. 3, 8, o. | q. 39, 8, 2^m | 1, d. 18, 1, 1^m | 3, d. 1, q. 2, 2, o. | Cg. 4, co 39, fi. | 42.
- 24 Filius Dei, assumpsit naturam humanam, cum omnibus perfectionibus suis 3^a q. 9, 1, c. | q. 18, 1, 2, o. | 3, d. 17, a. 1, q.

ASSUMERE

- 1, 2, c. | Cg. 4, co 43, me^o | 44 | Verit. q. 20, 1, c. | Unio. 5, c. * Maria 32. Universum 1.
- 25 Columba non fuit assumpta in unitate personae Spiritus sancti, quia non apparuit ut salvaret, sed ut significaret 1^a q. 43, 7, 1^m | 3 q. 39, 6, 2^m | 7, c. | 1, d. 16, 1, 1^m | 3, d. 6, q. 3, 2, c. | d. 7, L. fi. | Cg. 4, co 37, 8^m | Jo. lect. 14, me^o 4.
- 26 Haec est impropria. Filius Dei assumpsit nostram naturam in sua usua, idest essentia. Opus. 1, co 19.
- 27 Natura et essentia humana assumpta est 3, d. 5, q. 3, 1, o. * Apostoli 31. Assumptibile.
- 28 Natura humana assumpta, habet modum accidentis, et assimilatur habitui, qui est ultimum praedicamentum 3, d. 6, q. 3, 2, 1^m | Phil. 2, lect. 2, me^o.
- 29 Natura humana assumpta est individuo 3^a q. 2, 2, 3^m | 5, 2^m | q. 4, 2, 1^m | 3, c. | 4, o. | 3, d. 5, q. 3, 3, 1^m | d. 6, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m. * Imago 40. Incommunicabilitas. Praedestinatio 54. Sponsa 5, 7, 8.
- 30 Non decuit, ut natura humana in quolibet suo supposito assumeretur 3^a q. 2, 5, 2^m | q. 4, 5, o. | 3, d. 2, q. 1, a. 2, q. 1, o.
- 31 Natura humana non fuit prius quam assumeretur 3, d. 5, q. 3, 1, 2^m | 3, 1^m | Cg. 4, co 43.
- 32 Natura humana convenienter assumpta est de stirpe Adae 3^a q. 4, 6, o. | q. 31, 1, o. | 3, d. 2, q. 1, a. 2, q. 2, o. | Opus. 3, co 217.
- 33 Natura humana non debuit immediate assumi in Adam 3^a q. 4, 6, 2^m | 3, d. 2, q. 1, a. 2, q. 3, o.
- 34 Aliquid potest esse medium congruitatis, in unione naturae divinae et humanae: scilicet gratia, scientiae, virtutes, perfectio corporis, et huiusmodi: sed nihil ut formaliter causans unionem, cui per prius uniatur natura humana, quam naturae divinae 3, d. 2, q. 2, a. 2, q. 1, o. | d. 13, q. 3, 1, c. 6^m.
- 35 Assumi convenit naturae humanae, ratione sui, et non ratione suppositi, ideo non convenit Deo 3^a q. 16, 4, 3^m.
- 36 Deus convenienter carnem assumpsit de muliere 3^a q. 31, 4, o. | 3, d. 12, q. 3, a. 2, q. 2, o. | Opus. 3, co 218.
- 37 Deus non assumpsit hominem 3^a q. 4, 3, o. | 3, d. 6, q. 1, 2, o. | d. 7, L. me^o | Quol. 4, 2, 1^m | Opus. 1, co 21 | Opus. 3, co 219 | Rom. lect. 3, fi. | Phil. 2, lect. 2, prin^o.
- 38 Christus assumpsit animam, contra Arium, Eunomium, et Apollinarem 3^a q. 5, 3, o. | q. 10, 1, 1^m | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Cg. 4, co 32 | 34, prin^o | 35, 3^m fi. | 41, prin^o | Verit. q. 20, 2, c. | Quol. 3, 4, 1^m | Quol. 4, 8, c. | Unio. 1, c. me^o | Opus. 3, co 204 | Dio. lect. 2 | co 2, lect. 3, fi. | Matth. 1, prin^o | co 2, fi. | co 26, me^o | co 27, fi. | Joan. lect. 7, prin^o | co 2, lect. 3, me^o 4. Rom. lect. 2, fi. | Phil. 2, lect. 2, fi.
- 39 Christus assumpsit animam rationalem, contra Eunomium et Apollinarem 3^a q. 5, 4, o. | q. 16, 3, 2^m | q. 18, 1, c. | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 2, c. | Cg. 4, co 33 | Verit. q. 20, 1, c. | Quol. 4, 8, c. | Unio. 1, c. me^o | Opus. 3, co 205 | Dio. lect. 2 | co 2, lect. 3, fi. | Ma. prin^o. Jo. lect. 15 | Matth. 1, prin^o | Joan. lect. 7, prin^o.
- 40 Assumptio Christi non fuit tantum per inhabitationem gratiae, contra Nestorium et Theodorum 3^a q. 2, 6, c. | q. 16, 1, 4, 7, c. | q. 18, 1, c. | 3, d. 4, q. 1, art. 2, q. 1, c. | d. 6, q. 1, 2, c. fi. | d. 10, L. fi. | Cg. 4, co 34 | 37, 1^m | 9^m | 41, me^o | Verit. q. 29, 2, c. | Unio. 1, c. prin^o | me^o | Opus. 3, co 203 | 220 | Dio. lect. 2 | Matth. 1, fi. 4, fi. | co 27, fi. | Jo. lect. 7, prin^o | co 2, lect. 3, prin^o | co 8, lect. 2, prin^o | co 9, lect. 4, prin^o 3 | co 17, prin^o | Rom. lect. 2, me^o | co 9, lect. 1, fi. | Phil. 2, lect. 2, fi. | Col. 2, lect. 2, fi. | Hebr. 2, lect. 4, prin^o.
- 41 Christus non attulit corpus de caelo, sed assumpsit ipsum de muliere, contra Valentinum et Marcianum 3^a q. 5, 2, o. | q. 35, 3, c. | q. 37, 1, c. | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 1, c. | q. 2, c. | d. 3, q. 4, 1, c. | d. 4, q. 2, 1, c. | Cg. 4, co 30 | 34, et 5^m | Opus. 3, co 214 | Dio. lect. 2 | co 2, lect. 3, fi. | Matth. 1, prin^o | me^o 4 | Jo. 2, lect. 1, me^o 4 | co 3, lect. 2, fi. 4 | co 6, lect. 8, prin^o | co 8, lect. 3, me^o 4 | Rom. 9, lect. 1, fi. | Gal. 4, lect. 2, fi. | Phi. 2, lect. 2, fi.
- 42 Christus assumpsit verum corpus, et non phantasticum, contra Manichaeum et Valentinum 3^a q. 5, 1, o. | 2, c. | q. 14, 1, c. | q. 16, 1, c. | q. 37, 1, c. | q. 39, 7, c. | 3, d. 2, q. 1, art. 3, q. 1, c. | q. 2, c. | d. 4, q. 2, 1, c. | d. 6, prin^o | 4, d. 3, art. 3, q. 2, 2^m | Cg. 4, co 29 | 30 | 34, prin^o | 35, 3^m | 37, fi. | Po^a q. 6, 7, c. me^o | Dio. lect. 2, co 2, lect. 3, fi. | Opus. 3, co 213 | 227 | Matth. 1, prin^o | co 14, fi. | co 26, me^o | Joan. lect. 7, prin^o co 2, lect. 1, me^o 4 | Rom. lect. 2, fi. | co 8, lect. 1, me^o | co 9, lect. 1, fi. | 2 Cor. 5, lect. 4, prin^o | Hebr. 2, lect. 4, prin^o. * Haeresis 44, 137. Miraculum 55.
- 43 Christus assumpsit naturam humanam integram et perfectam 3^a q. 9, c. 1, c. | q. 18, 1, c. | 2, c.
- 44 Christus assumpsit carnem humanam, animam et formam totius, idest humanitatem 3, d. 2, q. 1, 3, o. | Quol. 9, 2, 1^m.
- 45 Haereticum est, Christum non assumpsisse partes unitas 3^a q. 2, 5, c. | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 3, o. | d. 6, q. 3, 1, c. | d. 7, q. 1, 1, c. prin^o | Cg. 3, co 37, o. | 41, me^o | Unio. 1, c. me^o | Quol. 9, 2, 1^m | Opus. 3, co 209 | Hebr. 2, lect. 4, prin^o.
- 46 Haereticum est, Deum esse unitum homini accidentaliter 3^a q. 2,

ASTROLOGIA

- 6, c. | 3, l. 3, q. 3, 2, o. | d. 7, q. 1, l. c. | Cg. 1, co 37, o. | 41, primo | Unio 1, c. meo | 13 | Opus. 3, co 209, | Phi. 2, lect. 2, fi. | Hebr. 2, lect. 4, primo.
- 47 Oppositum videtur dicere 1^a q. 36, 4, 7^m | q. 39, 3, c. | Po^a q. 9, 6, c.
- 48 Caro assumpta est mediante anima et anima mediante spiritu 3^a q. 6, 1, 2, o. | 3, 1^m | 4, 3^m | q. 33, 2, c. | q. 49, 6, 3^m | q. 50, 2, 2^m | 3, c. | 3, d. 2, q. 2, 1, o. | d. 3, q. 5, 2, c. | d. 21, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | Cg. 4, co 44 | Spiritu. 3, 5^m.
- 49 Caro Christi assumpta est de Adam, de David et de Abraham 3^a q. 31, 1, 2, o. | Isa. 11, primo. * Cibus 1, etc. Contritio 1.
- 50 Anima Christi non fuit prius creata quam assumpta 3^a q. 6, o. | 3, q. 2, 3, o. Cg. co 33. Haeresis 41.
- 51 Partes assumptae sunt mediante toto, ordine intentionis, sed e converso ordine executionis 3^a q. 6, 5, o. | 3, d. 2, q. 2, a. 1, q. 3, o. | a. 3, q. 1, c. | d. 3, q. 5, 2, c. | d. 5, q. 2, 3, o. * Induere.
- 52 Natura humana assumpta est mediante gratia habituali sicut medio congruitatis, et Spiritu Sancto sicut causante et unione sicut effectui consequente 3^a q. 6, 6, o. | 3, d. 2, q. 2, 2, o. | d. 13, q. 3, 1, c. | d. 21, q. 1, a. 1, q. 1, 4^m | Verit. q. 29, 2, o. | Quol. 9, 2, 3^m | Opus. 3, co 215.
- 53 In eodem instanti, anima et caro sunt assumptae et unitae 3^a q. 6, 1, c. | 3, 4, o. | 5, c. | q. 33, 2, o. | q. 34, 1, c. | q. 35, 4, c. | 3, d. 2, q. 2, 3, o. | d. 6, l. primo | Cg. 4, co 44.
- 54 In eodem instanti anima creata est, caro concepta, et animata, et utraque assumpta est a Verbo; scilicet in primo instanti 3^a q. 6, 3, 4, o. | q. 33, 1, 2, 3, o. | q. 35, 4, o. | 3, d. 2, q. 2, 3, o. d. 3, q. 5, 2, o. | Cg. 4, co 44 | 45.
- 55 Christus assumpsit omnes defectus naturales corporis, communes toti naturae humanae 3^a q. 12, 4, 3^m | q. 11, 4, o. | q. 15, 1, c. | q. 46, 4, 3^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 1^m | d. 15, q. 1, 1, o. | d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, o. | Cg. 4, co 55, 11^m | Opus. 3, co 236 | 231. Apostoli 31.
- 56 Christus nullum morbum assumpsit, nec aliquem defectum non communem omni homini 3^a q. 14, 4, o. | q. 46, 3, 2^m | 5, c. | 9, 4^m | q. 51, 3, c. | 3 | d. 15, q. 1, 2, o. | Opus. 3, co 236, fi.
- 57 Christus non assumpsit omnes defectus, sed illos qui conveniebant ad opus redemptionis 3, d. 12, q. 3, a. 1, q. 2, 2^m | a. 2, q. 1, 1^m | Verit. q. 20, 4, 11^m.
- 58 Christus nullum defectum contraxit, sed voluntarie assumpsit 3^a q. 14, 3, o. | 3, d. 15, q. 1, 3, o. | d. 21, q. 1, 2, c. | Opus. 3, co 236.
- 59 Christus assumpsit defectus corporis, necessitate naturae corporis, non autem coacte, nec contra voluntatem divinam, nec humanam 3^a q. 14, 2, o. | q. 15, 5, 1^m | 2^m | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, c. fi.
- 60 Christus nullum defectum animae assumpsit, nec contraxit, scilicet ignorantiam, culpam, vel defectum gratiae 3^a q. 1, 1, 3^m | q. 12, 4, 3^m | q. 14, 1, 1^m | 3, 1^m | 4, c. | 2^m | q. 15, o. | q. 31, 7, o. | q. 46, 4, 2^m | 2, d. 36, 4, 2^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 1^m | d. 14, a. 3, q. 6, 3^m | d. 15, q. 1, 1, 2, o. | d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | d. 22, q. 2, art. 1, q. 1, c. | d. 26, q. 2, a. 5, q. 1, c. | Verit. q. 20, 4, 11^m | 12^m | q. 29, 8, 10^m | Opus. 3, co 236.
- Astare. Assistere 3, 4, 5. Maria 32. Sedere 6.
- 1 ASTROLOGIA et Perspectiva, non sunt proprie species Mathematicae, sed secundum quid 1-2, q. 35, 8, c.
- 2 Astrologia et perspectiva sunt magis naturales quam mathematicae materialiter, sed formaliter et principaliter sunt e converso 2-2, q. 9, 2, 3^m | Trin. 19, 6^m. * Agricultura 3. Arithmetica 1. Astrum. Demonstratio 16. Divinatio 1, 2, 15. Epicycli. Firmamentum.
- 3 Oppositum videtur dicere. Phy. 2, lect. 3, fi. | lect. 11, primo 3. * Magi 1. Nativitas 6. Saturnus 2.
- 4 Astrologus potest praedicere futura determinata ut semper vel ut frequenter in suis causis, non autem contingentia ad utrumlibet 1^a q. 115, 4, 3^m | 1-2, q. 9, 5, 3^m | 2-2, q. 95, l. c. | 5, o | 2, d. 7, q. 2, 2, c. | 5^m | d. 15, q. 1, 3, 4^m | d. 25, 2, 5^m | Cg. 3, co 81, fi. | 154 | Verit. q. 5, 10, 7^m. Agricultura 3. * Sidera. Terra 13.
- 1 ASTRUM. Astrorum judicia describuntur. Opus. 26, o. Divinatio 15. Planetarum. Sidera.
- 2 Astra vel caelum ordine naturae priora sunt terra, sicut incorruptibile corruptibili et movens moto. Job 38, lect. 1, meo.
- 3 Astra matutina apud nos dicuntur quae solent in diei principio apparere. Job 38, lect. 1, meo.
- 4 Astra in suae institutionis principio Deum laudabant, non vocaliter, sed mentaliter. Job 38, lect. 1, meo.
- 1 ASTUTIA est vitium speciale, differens a prudentia carnis, utens non veris viis vel mediis, sed simulatis. Ideo opponitur prudentiae 2-2, q. 55, 3, o. | 4, c. | q. 69, 2, c. | q. 97, 13, 3^m | q. 111, 3, 2^m. Prudentia 36. * Alexander 2. Iustitia 50.
- 2 Astutia quandoque dicitur prudentia et e converso 2-2, q. 55, 3, 1^m | 4, 1^m | q. 92, 1, 1^m. | * Praeceptum 108.
- 3 Astutia consistit in excogitatione simulatae viae, sed dolus et fraus in executione ejus 2-2, c. 55, 4, 5, o. | q. 69, 2, c. | q. 111, 3, 2^m. Prudentia 35, 36. * Timor 33.
- Asylum erat templum pacis Romae, factum a Romulo, salvans omnem sceleratam fugientem ad ipsum. Opus. 20. Libo 2, fi.
- S. Th. Opera omnia. Index.

ATTRIBUTA

- 1 ATHANASIUS puer ludo simulans se esse episcopum, baptizavit aliquos cum debita forma et intentione, quos Alexander episcopus ejus, judicavit non esse rebaptizandos 4, d. 6, l. fi. Baptismus 137. Missio 8.
- 2 Athanasius et Gregorius Nazianzenus, tantae auctoritatis fuerunt, ut nemo contrarietur eis 1^a q. 61, 3, c. vel Symbolum 9, 10. Athenae. Paulus 26. Socrates 1. Athenienses. Anaxagoras. Socrates 1. Atrium. Holocaustum 4. Atropos. Fatum 10.
- 1 ATTENTIO triplex in oratione: scilicet ad verba, ad petitionem, et ad Deum vel ad aliam circumstantiam 2-2, q. 83, 13, c. | 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 5, c. | 1 Cor. 14, lect. 3, meo. * Abstractio 12. Acceptio 1. Accusatio 6. Actus 150. Annuntiatio 2.
- 2 Attentio tertia, melior est quam secunda, et secunda quam prima 4, d. 11, q. 4, a. 2, q. 5, o.
- 3 Attentio actualis est necessaria in oratione, saltem in principio 2-2, q. 83, 13, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 4, o. | 1 Cor. 14, lect. 3, meo. Beatitudo 83. Beneficium 5. Charitas 119. Circumspectio. Cognitio 41. Contrarium 6. Deus 331. Difficile 7, 15. Epiikia 6.
- 4 Nimia attentio ad verba, excludens alias duas, nocet, si nimia cura in verbis proferentis fiat, sicut illi qui verba composita in oratione proferre nituntur 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 1, 3^m | q. 5 o. * Exordium 2. Individuum 43. Insuperbia 2. Intellectus 201. Lex 167. Liberalitas 20. Oratio 25, 56, 58. Rhetor. Visio 22.
- 1 ATTINGERE naturam superiorem, contingit dupliciter: scilicet objective et secundum virtutem 1-2, q. 3, 7, 3^m.
- 2 Immo tunc transcederet limitem naturae inferioris 3, d. 13, q. 1, art. 2, q. 2, 2^m | 3^m.
- 3 Attingere Deum tripliciter contingit: scilicet similitudine, operatione et unione personali. Primum convenit omni creaturae, secundum tantum rationali, tertium vero soli Christo 2-2, q. 2, 3, c. | 1, d. 3, l. 3 | d. 37, l. 1, primo | 4, d. 49, q. 1, art. 2, q. 2, c. | a. 3, q. 1, c. fi. | Verit. q. 20, 4, c. | Quol. 10, 17, c. Anima 5. * Actio 78. Agens 51. Amor 276. Angelus 215, 611. Anima 130, 265. Beatitudo 89. Bonitas 74, 162. Charitas 59. Causa 12, 43, 75. Caelum 40, 75. Circumstantia 1. Cogitatio 2. Comprehendere 1, 4. Conjunctio 2. Forma 38. Imaginativa 5. Infinitum 26. Intellectus 134, 240. Medium 17. Prophetia 80. Simonia 7. Species 3. Usura 1. Virtus 1.
- Attrahere. Appetitus 13, 31. Mahumetus. Religio 60. Vita 29.
- Attribui. Ex eo quod aliquid attribuitur alicui, oportet ei attribui omnia quae sunt de ratione ejus 1^a q. 28, 3, c. * Accidens 35. Actio 21, 76, 77, 94, 119. Actus 4, 182, etc. Aeternitas 30. Aevum 9. Angelus 391. Ascribi. Attributa o. Baptismus 37. Beatitudo 167. Blasphemia 1. Bonitas 5. Caelum 136. Castitas 7. Commune 4. Compositio 16. Conceptio 19. Consensus 2. Continentia 17. Defectus 14. Esse 7. Falsitas 10. Fides 94, 95. Finis 37. Generatio 62, 84. Imago 25. Justificatio 50. Legispositiva 2. Locus 27. Magnanimitas 20. Meritum 99. Miraculum 24, 25, 27. Nativitas 3. Nobilitas 8. Operatio 37, 45. Oratio 22. Passio 49, 93. Patientia 3. Peccatum 273. Poenitentia 53. Praedicari 20. Praesumptio 5. Prudentia 73. Ratio 46, 48. Relatio 51. Saturnus 2. Superbia 33. Tactus 7. Virtus 118. Vita 16, 26.
- 1 ATTRIBUTA habent duplicem rationem causalitatis, scilicet exemplarem et objectivam. Prima convenit omni attributo, non autem secunda 1^a d. 19, q. 5, 2, 4^m | d. 38, 1, c. | Verit. q. 5, 1, 7^m. * Actus 190, etc. Appropriatio 7, 9, etc. Blasphemia 1, 13. Bonitas 5.
- 2 In Deo pluralitas attributorum non repugnat simplicitati ejus. Opus. 3, co 21 | Opus. 72, q. 5.
- 3 Attributa Dei differunt tantum ratione 1, d. 2, 3, o. | d. 22, 3, c. 1^m | Po^a q. 7, 5, 6, c. | Opus. 9, primo | q. 1, c. Aequalitas 24. Distinctio 34.
- 4 Immo diversitas rationum quae est in attributis, non tantum est ex parte nostra, sed etiam quia origo earum in Deo est, et quia attributa realiter sunt in Deo. Po^a q. 8, 1, 7^m | 2, 3^m | Opus. 3, co 24 | Opus. 9, primo q. 3.
- 5 Cum dictum est, quod diversitas rationum reperitur ex parte Dei, accipiendum est secundum quod potest aliquid unum correspondere conceptionibus diversis; non quod in re sit diversitas aliqua naturarum, sed una natura simplex, nulli conceptioni proportionata, sed excedens omnem conceptionem in attributis. Unde si essentiam Dei in seipsa videremus, non requireretur rationum et nominum multitudo, sed esset simplex notitia ejus, sicut est simplex essentia ejus 1, q. 3, 3, 1^m | q. 13, 4, 2^m | 3^m. Verit. q. 21, 4, 8^m | 9^m | Quol. 7, 3, c. | Opus. 3, co 24, fi. | Opus. 72, q. 5 | Rom. lect. 6, fi.
- 6 Diversis rationibus attributorum, respondet aliquid unum in Deo, scilicet essentia Dei, ut causa veritatis; sed sunt in intellectu subjective. Po^a q. 1, 1, 12^m | q. 7, 6, c. fi.
- 7 Attributa Dei differunt tantum ratione, sed fundamentum habent ex natura rei 1^a q. 13, 4, o. | 12, c. | 1, d. 2, 3, o. | d. 22, 3, c. | 4^m | d. 31, q. 1, 2, 2^m | d. 33, 1, 3^m | 5^m | d. 35, 1, 2^m | d. 42, q. 1, 2, 4^m | d. 43, q. 2, 1, 2^m | d. 46, l. fi. | Cg. 1, co 36 | Verit.

ATTRITIO

- q. 2, 1, c. fi. | q. 21, 4, 8^m | 9^m | Po^a q. 1, 1, 12^m | q. 7, 6, c. | Opus. 3, c^o 24 | Opus. 9, prin^o | q. 1 | q. 3.
- 8 Plura attributa sunt in Deo, sed unite 1^a q. 13, 4, o. | 12, c. | 1, d. 2, 2, o. | d. 22, 3, o. | Verit. q. 2, 1, c. fi. | Po^a q. 7, 5, o. | 6, c. | Opus. 3, c^o 22 | Opus. 9, q. 3. Appropriatio 4. * Deus 40, 19, 417. Distinctio 34, 35, 37. In 14, 19.
 - 9 Attributa sunt in Deo realiter, sed non differunt ab essentia, nisi ratione. Po^a q. 8, 1, 7 | 2^m 3^m | 4^m | 7^m.
 - 10 Rationes attributorum sunt in Deo, ut in fundamento proximo 1. d. 2, 3, o. | d. 22, 3, c. fi. | 4^m | Po^a q. 7, 5, 6, c. | Opus. 9, prin^o | q. 1, o. Justificatio 43. * Oratio 73. Poenitentia 84. Trinitas 3, 5, 6.
 - 11 Rationes attributorum et essentiae distinguuntur sicut ratio generis et speciei; rationes autem relationum, et essentia, sicut rationes diversorum generum 1, d. 33, 1, 5^m | 2, c. | 3, d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c.
 - 12 Attributa essentialia possunt a nobis naturaliter cognosci, non autem personalia 1^a q. 32, 1, o. | q. 39, 7, c. | 1, d. 3, q. 1, 4, o. | Cg. 1, c^o 3 | Verit. q. 3, 8, 1, 7^m. Trinitas 5.
 - 13 Diversitas attributorum non sumitur per respectum ad creaturas sed e converso, licet cognoscatur a nobis ex creaturis 1, d. 22, 3, 3^m | Po^a q. 7, 5, 6, c.
 - 14 Ratio attributorum est conceptio intellectus, quam significat nomen 1^a q. 13, 1, c. | 4, o. | 1, d. 2, 3, o. | Opus. 9, prin^o | q. 3.
 - 15 Attributa divina praedicantur de se invicem, nominibus primae intentionis, non autem secundae 1^a q. 32, 3, 3^m | 1, d. 27, q. 1, 1, 3^m | Opus. 9, q. 1, 2^m | 3^m.
 - 16 Nomina secundae impositionis possunt pluraliter praedicari de attributis divinis, non autem nomina primae impositionis 1, d. 42, q. 1, 2, 4^m.
 - 17 Opera Dei dupliciter comparantur ad attributa ejus; scilicet sicut ad causam efficientem exemplarem, et sicut ad causam finalem 1, d. 1, L. 6.
 - 18 Quilibet effectus Dei est a quolibet attributo ejus, tamen reducitur ad illud cum ejus ratione magis convenit 1^a q. 45, 6, 3^m | 3, d. 3, q. 1, art. 1, q. 1, c. | 4, d. 17, q. 1, art. 1, q. 4, c. | d. 16, q. 2, a. 1, q. 3, c. Deus 40. Justificatio 13.
 - 19 In Deo plura attributa sive nomina, non sunt synonyma. Opus. 3, c^o 25. Appropriatio o.
 - 20 Per hujusmodi attributorum sive nominum definitiones, impossibile est, quod definiatur id quod est in Deo. Opus. 3, c^o 26.
 - 21 Attributa divina includunt se, et sunt unum inquantum divina. Sed unum eorum non est aliud inquantum tale, scilicet bonitas Dei est sapientia inquantum divina, et non inquantum bonitas. Opus. 9, q. 2 | q. 3.
 - 22 Attributa divina sunt in intellectu nostro ut in subjecto, in essentia vero divina, ut in repraesentato. Opus. 9, q. 2.
 - 23 Omnia attributa, analogice dicuntur de Deo et creaturis 1, d. 19, q. 5, 2, 11^m | Opus. 3, c^o 27.
- 1 ATTRITIO est displicentia imperfecta de peccatis commissis, contritio autem est perfecta displicentia 1, d. 17, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m. Contrita.
 - 2 Attritio non potest fieri contritio, quia est actus transiens 1, d. 17, q. 2, a. 1, q. 3, o. * Afflictio. Baptismus 103. Confessio 16, Contritio 15.
- 1 AUCTOR in divinis convenit tantum Patri, quia supra rationem principii addit non esse ab alio 1, d. 29, 1, c. fi.
 - 2 Immo Spiritus Sanctus a Patre et Filio auctoribus confitendus est, secundum Hilarium 1^a q. 36, 4, 7^m. Adoptio 16. Aeternitas 43. Amor 135. Christus 94. Filiatio 27. Gloria 18. Habitus 15. Haeresis 17, 118. Missio 20. Natura 18. Pax 21. Python 3, 4. Scriptura 5. Sensus 38, 41, 45. Usura 1, etc. 12, 14, 23. Vita 12.
- 1 AUCTORITAS in Patre, respectu Filii in divinis, nihil aliud est, quam relatio principii. Potentia q. 10, 1, 9^m | 17^m | 4, c. meo.
 - 2 In Christo est duplex auctoritas Domini, respectu universae creaturae, scilicet jure creationis, secundum naturam divinam, naturalis, et aeterna; et quasi secundaria secundum naturam humanam, quam per passionem meruit 1, d. 48, q. 1, 1, 1^m. Christus 167. * Absolvere 11, 15, 27, 28. Adoptio 6, 9, 16. Angelus 559. Apostoli 10. Apud 1. Argumentum 67. Aristoteles 4. Athanasius 2. Augustinus 2. Auctor.
 - 3 Auctoritas Dei praevalet rationi humanae, multo magis quam auctoritas philosophi, rationi debili alienus pueri 1^a q. 1, 8, 2^m | Phy. 8, lect. 3, prin^o. * Baptismus 5, 109, 209. Bellum 5. Benedictio 2. Christus 54, 167. Communicatio 3. Confessio 47. Consuetudo 7. Datio 1, 22, 34. Dispensatio 21, etc. Disputatio 3. Doctor 4, 5. Dominium 1, 12. Ecclesiasticus 2. Excommunicatio 12. Exemplum 3. Fides 22. Filiatio 27. Furtum 9. Habitus 15. Haeresis 14, 17, 118. Hugo. Indulgentia 2, 6. Infidelis 3. Joannes 18. Judicium 24, 41, etc. Jurisdictio. Juristae 2. Justitia 21. Legitimitas 1. Lex 159, 169. Liber 2. Magister. Missio 2, 14, 20. Natura 35. Occidere 4. Ostium. Pater 4. Paulus 16. Peccatum 263. Per. 6. Poena 63. Praeceptum 7, 149. Praedicare 3, 4. Praelatio 18. Processio 51. Redemptio 4. Religio 91. Rex 5. Rixa 1, 2. Sacramentum 57. Sanctus 7. Scholaris. Scriptura

AUDITOR

- 8, etc. Sedere 1. Sensus 38, 41, 45. Symbolum 10. Teloneus. Theologia 11, 20, 27. Usura 120, 178, 216, 244, 273, 285, 295. 227. Uxor 22. Utile 6. Vendere 18. Vicarius. Votum 57, 68, etc.
- Aucupium. Miles 5. Venatio.
- 1 AUDACIA includit in se securitatem, sicut contrarium privationem 1-2, q. 45, 1, 3^m. Amor 224.
 - 2 Audacia quandoque sumitur in bonum, et quandoque in malum 3, d. 26, q. 1, 3, 5^m. * Animal 66.
 - 3 Audacia proprie respicit malum, sed bonum ei conjunctum respicit spes. Et similiter desperatio respicit directe bonum, sed malum ei conjunctum respicit timor 1-2, q. 45, 2, 3^m | 4, 2^m. Fiducia 2.
 - 4 Audacia est peccatum, contrarium fortitudini 2-2, q. 126, 2, 3^m | q. 127, 2, o. Fortitudo 36. Humilitas 22.
 - 5 Immo audacia est materia fortitudinis 1^a q. 21, 1, 1^m | q. 95, 3, 2^m | 2-2, q. 123, 3, o. | q. 141, 3, c. | 2^m | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m | d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, o. Concupiscentia 3. Contumelia 6. Fortitudo 10, etc.
 - 6 Audacia contrariatur timori, secundum accessum et recessum circa idem objectum, spes autem secundum contrarietatem objectorum 1-2, q. 23, 2, c. fi. | q. 45, 1, o. | 3, c. | 2-2, q. 123, 3, 3^m | q. 129, 6, 2^m.
 - 7 Sicut spes est prior quam audacia, ita timor est prior quam desperatio 1-2, q. 45, 2, 2^m | Eth. 3, lect. 15, fi.
 - 8 Immo desperatio est prior timore 1-2, q. 25, 3, c. fi.
 - 9 Sicut ex timore non semper sequitur desperatio, nisi sit in intensus, sic nec ex spe audacia, nisi sit vehemens 1-2, q. 45, 2, 2^m.
 - 10 Immo primum est e converso 1-2, q. 25, 3, c. fi. * Fiducia 2. Fortitudo 4, 10, etc. 36.
 - 11 Nullus defectus est per se causa audaciae, sed omnia quae faciunt spem victoriarum, vel calefaciunt cor 1-2, q. 25, 3, c. | q. 45, 3, o. Elias 1.
 - 12 Omnia quae sunt nata causare spem, vel excludere timorem, ex parte animae vel corporis, sunt causa audaciae 1-2, q. 45, 3, c.
 - 13 Audacia sequitur spem, nec est pars ejus sed effectus, sicut desperatio respectu timoris 1-2, q. 25, 3, c. fi. | q. 45, 2, o. | 3, c. | 2-2, q. 125, 2, 3^m | q. 129, 7, c. | Verit. q. 26, 5, 2^m | Eth. 3, lect. 15, fi.
 - 14 Audacia non potest esse passio principalis 1-2, q. 25, 4, 2^m | 3^m | q. 45, 2, 3^m | Verit. q. 26, 5, c. 2^m. * Humilitas 22. Incentivum.
 - 15 Audacia causat tremorem, revocando calorem ab exterioribus ad interiora, scilicet ad cor, timor autem ad inferiora 1-2, q. 45, 4, 1^m.
 - 16 Audacia non causatur ex ira, nisi mediante spe 1-2, q. 45, 4, 3^m. Ira 12, 34. Timor 34. * Longanimitas 2.
 - 17 Immo ira consequitur audaciam, quia nullus irascitur nisi audeat vindicare 1-2, q. 25, 3, c. fi. | 4, 2^m | 3^m | Verit. q. 26, 5, 3. Ira 12, 34. * Misericordia 20. Passio 39, 60. Prophetia 13. Securitas 3. Spes 73. Superbia 24.
 - 18 Audacia est subjective in irascibili 1^a q. 59, 1, 2^m | 1-2, q. 23, 1, 2, c. Spes 73. Subjective. * Timor 34.
 - 19 Habentes se bene ad divina, et passi injusta, habentes cor parvum, et experti, sunt audaciores oppositis 1-2, q. 45, 3, o.
 - 20 Habentes pulmonem sanguineum, et amatores vini, sunt audaciores aliis, propter caliditatem ampliantem, et extendentem cor 1-2, q. 45, 3, c. | 1^m.
 - 21 Audaces sunt promptiores in principio, quam in ipsis periculis, sed fortes e converso 1-2, q. 45, 4, o. | Eth. 3, lect. 15, fi.
- Audere. Amor 193. Usura 272.
- 1 AUDITOR diversorum magistrorum, tenentium contrarias opiniones, potest sequi quam velit, nisi altera determinetur esse contra fidem ab Ecclesia. Quol. 3, 16, o. Opus. 73, prin^o. * Accusatio 22. Adventus 6. Amor 49, 211.
 - 2 Audiens detractiones peccat, minus tamen quam detrahens, nisi audiat ex odio 2-2, q. 73, 4, o. | Psal. 11, meo. Angelus 436. Animal 51. Apis 1. Baptismus 27. Charitas 91.
 - 3 Auditus duplex: scilicet interior, quo quis audit a Deo; et exterior, quo audit quis ab homine loquente 2-2, q. 5, 1, 3^m | Verit. q. 9, 4, 12^m | Rom. 10, lect. 2, meo.
 - 4 Auditus deservit disciplinae, et visus autem inventioni. Isa. 6, fi. Anima. 2, lect. 14, fi. | Sensu. lect. 2, fi. | Rom. 15, lect. 2, fi. | Baptismus 240.
 - 5 Sola immutatione spirituali, organum auditus immutabitur in beatis 1, d. 11, q. 2, a. 1, q. 4, 4^m. * Certitudo 12. Cognitio 26. Confessio 65, etc. 78, 81, etc. Credere 32. Doctrina 19. Ecclesia 14. Eucharistia 151. Exaccatio 2. Exordium 1, 2. Fides 73, 80. Homo 32. Humilitas 14. Incontinentia 9. Infidelitas 8. Ira 11. Lingua 6. Mendacium 18. Missa 7, 8, 25. Nutus. Organum 1. Plato 3. Praestigium 1. Prophetia 7, 63. Pulchritudo 5,

AUFERRI

- 6, 7. Rhetor. Revocare. Sacramentum 40. Samuel 3. Sapientia 6. Scholaris. Sensibile 6, etc. Sensus 18. Sermo 3. Socrates 3. Theologia 2. Verbum 21, 73. Veritas 31. Visus 3, 8, 9.
- A auferre. Absolvere 15. Acquirere. Baptismus 198. Claritas 12. Concordia 1. Concupiscentia 11, etc. Decimae 5. Degradatio. Delectatio 41. Deus 280. Eleemosyna o. Excommunicatio 8. Exorcismus 10. Gratia 82. Gula 10. Infidelis 1, 3. Ira 53, 77. Mors 17. Necessitas 30. Ordo 56, 103. Pars 17. Passio 101, 115, 126. Perdere. Praedestinatio 40. Princeps 9, 10, 13, 14. Privatio 7. Resurrectio 36. Sponsa 4. Terra 14. Testis. 4. Tyrannus 3. Tollere. Tribulatio 3, 8. Usura 191, 193, 250, 287. Usus 7. Virtus 157, 258.
- 1 AUFERRI possunt subito homini quatuor, quae numquam possunt ei restitui: scilicet cum fama alienius, falsa relatione denigratur, cum virginitas eum assensu perditur, anima cum a corpore separatur per mortem, et membrum cum abscinditur. Opus. 71.
- 2 Ea quae numquam possunt homini auferri, sunt quatuor: scilicet scientiae thesaurus, animi voluptas, corporis contactus, et gustus sapidus. Opus. 71.
- Augmentativa. Anima 355. Peccatum 113, etc.
- 1 AUGMENTUM est motus non continuus 1-2, q. 52, 3, c. | 2-2, q. 21, 6, c. | Cg. 2, c. 89, meo | Phy. 5, lect. 4, primo 3, Lib. 8, lect. 5, meo 5. * Anima 339. Augmentativa. Crescere. Damnatio 8, 10. Instans 28.
- 2 Augeri nihil aliud est, quam sumere maiorem quantitatem 1, d. 17, q. 2, 1, c. * Ira 40, 69. Major.
- 3 Augmentum secundum quantitatem virtutis, non est proprie augmentum, sed est alteratio 1, d. 17, q. 2, 1, c. | Virt. q. 1, 11, c. meo | 11m.
- 4 In augmento semper alteratur additum, non autem auctum semper 2, d. 19, q. 1, 3, 4m.
- 5 Augmentum est sine motu aucti, si sit additio sine alteratione 1, d. 17, q. 2, 1, c. | Cae. lect. 7, meo 2, fi.
- 6 Rarefactio non est proprie motus augmenti 1, d. 17, q. 2, 1, a. | Cae. lect. 7, meo.
- 7 Augmentum dicitur dupliciter: scilicet large, idest omnis additio; et proprie, per nutrimentum 1, d. 17, q. 2, 1, c. fi. | 4, d. 12, q. 2, art. 1, q. 1, 1m | Cae. lect. 7, meo 2, fi. ut Anima 339. * Claritas 1, 3, 9. Concupiscentia 14, etc. Confirmatio 11.
- 8 Augmentum formarum tripliciter terminatur: scilicet ratione formae, agentis, et subjecti 2-2, q. 24, 7, c. | 3a q. 7, 12, c. | 3, d. 13, q. 1, art. 2, q. 2, c. | Opus. 3, c. 215. Forma 130. * Eucharistia 30, 89, 180, 181, 247, etc. Fama 3.
- 9 Formae specificae respectu alterius quaedam augentur ratione sui et subjecti, ut motus, sanitas, et quilibet habitus, sed absolute ratione subjecti tantum, ut qualitates sensibiles. Primarum aliquae, non omnes, augentur per additionem, non autem secundae, sed per hoc quod subjectum magis participat eadem forma 1-2, q. 52, 1, 2, o. | q. 53, 2, 3m | q. 66, 1, 2, o. 2-2, q. 21, 5, 1m | 1, d. 17, q. 2, 2, c. | 2, d. 34, 5, c. | Virt. q. 1, 11 | q. 5, 3, o. | Ethic. 10, lect. 3.
- 10 Scientia augetur secundum intensionem actus dupliciter, scilicet ex parte subjecti, et secundum numerum objectorum: sed virtus tantum primo modo 1-2, q. 52, 2, c. | q. 66, 1, o. | 2-2, q. 21, 4, 1m | 5, c. | 1m | 1, d. 17, q. 2, 1, 1m | Virt. q. 1, 11, 10m | q. 5, c. meo.
- 11 Opinio quadruplex de augmento formarum 1-2, q. 52, 1, c. | Virt. q. 1, 11, c.
- 12 In magnitudine corporali, augmentum est duplex: scilicet per additionem, ut in viventibus, vel per intensionem, sicut in rarefactione 1-2, q. 52, 2, 1m | 2-2, q. 21, 5, 1m. * Forma 60, 125, etc. Missio 31, etc. Oratio 41, etc.
- 13 Motus manente eadem specie, augetur tripliciter: scilicet per additionem temporis, vel vis, vel participatione subjecti 1-2, q. 52, 2, etc. * Passio 73, etc. Quantitas 21.
- 14 Augmentum proprie est tantum in viventibus 4, d. 12, q. 1, art. 2, q. 3, c. * Accidens 85. Acerescere. Amicitia 26.
- 15 Agens habitum, semper facit aliquid in subjecto, non quidem formam novam, sed quod subjectum perfectius participet formam praexistentem, vel quod amplius se extendat 1-2, q. 51, 4, 3m | q. 52, 2, 2m | 3m | 2-2, q. 24, 5, 3m. * Amor 224, 225, 236. Angelus 541.
- 16 Habitus corporales non multum videntur augeri per additionem, sed per transmutationem primarum qualitatum, quae non augentur nisi per intensionem ex parte subjecti participantis 1-2, q. 52, 2, c.
- 17 Omnis forma augetur, idest suscipit magis et minus, nisi consistat in indivisibili, ut species numeri, vel secundum numeros, ut quantitates continuas, figurae, et relationes, vel det esse substantiale 1-2, q. 52, 1, 2, o. | 3a q. 7, 12, c. | Ma. q. 7, 12, c. | Virt. q. 1, 11, o. | q. 5, 3, o. Forma 132, 133, 134. * Ascendere 18. Baptismus 169.

AUREOLA

- 18 Augmentum formarum nominatur ad similitudinem augmenti corporum 1-2, q. 52, 1, c. | Virt. q. 1, 11, c.
- 19 Peccatum non augetur per additionem, sed per intensionem deformitatis 2, d. 30, 5, c. | d. 42, q. 1, 1, 2m | 1, d. 16, q. 3, a. 2. q. 1, 1m | Anima. 2, lect. 9, meo e. fi. * Beatitudo 82, etc. Beatus 11, etc. 43, etc. Bestialitas 2.
- 20 Corpus hominis augetur per additionem materiae 1a q. 119, 1, c. | 2, d. 30, q. 2, 1, c. | 4, d. 41, q. 1, a. 2, q. 4, o. * Caelum 88. Charitas 71, 102, 107, etc. Causa 27. Cibus 4. Circumstantia 25. Confessio 57. Contritio 36. Corpus 48, 61, etc.
- 21 Oppositum videtur dicere, quia secundum aliquos, per seipsam multiplicatur, et ad perfectam pervenit quantitatem per augmentum 4, d. 41, q. 1, a. 2, q. 4, c. primo.
- 22 Homine existente in augmento, scilicet ante tertium septennium, generatio non habet opus suum, vel ut plurimum generant feminas secundum Philosophum 2, d. 20, q. 2, 1, 2m. * Costa 6, 7. Damnatio 8, 10, 45, 46, 59, 60. Delectatio 30. Daemon 125, 126.
- 23 Puer in quinque primis annis, pervenit ad medietatem totius augmenti 4, d. 15, q. 3, art. 2, q. 3, c. fi. * Christus 79, 81, 146. Devotio 9, 1. Difficile 3, 4, 5. Diuturnitas. Dolor 10. Eucharistia 30, 89, 180, 181, 247, etc. 275, 279. Flagellum 3. Forma 60, 125, etc. Gratia 77, 80, 81. Habitus 11, 48, 49, 64, 65. Ignorantia 2, 4, 19, etc. Jejunium 26. Luna 6. Magnanimitas 24. Matrimonium 81. Meritum 20, 46, etc. 55, 62. Missa 26. Missio 31, etc. Multiplicatio. Passio 73, etc. Poena 68, 71, etc. 91, 92. Puritas 2. Sacramentum 88, 89. Satisfactio 21, 22. Scientia 46, 89, 95. Semen 22. Spes 33. Suffragia 4. Timor 49, 67. Tristitia 16. Usus 10, 14. Virginitas 23. Virtus 127, 255.
- 1 AUGURIUM, est divinatio a garritu avium sumpta, sed auspiciu, a motu avium 2-2, q. 95, 3, c. | Opus. 25, c. 5. Avis 2, ut Cornicula.
- 2 Augurium est illicitum, in his quae non causantur a caelis vel quae non pertinent ad aves, seu ad alia animalia 2-2, q. 95, 7, o. | Opus. 25, c. 5 | Isa. 2, meo. Divinatio 15. * Naasson.
- 1 AUGUSTINUS sequitur Platonem, quantum potest, salva fide 1a q. 66, 2, 1m | q. 77, 5, 3m | q. 84, 5, c. | 2-2, q. 23, 2, 1m | 2, d. 14, 2, c. | Verit. q. 21, 4, 3m | Spiritu. 10, 8m. * Adam 90. Ambrosius 1. Angelus 635. Appropriatio 25. Architriclinus.
- 2 Auctoritates Augustini in philosophia, parum valent 2, d. 13, 3, 1m. * Beatitudo 140. Bestialis 1. Cogitatio 1. Conceptio 2. Concupiscentia 11. Contemplatio 19. Diapsalma. Dies 12, 22. Fides 73. Forma 92. Gratia 86. Infamia 2. Liber 7, 8, 9, 10. Magdalena 1. Magi 1, 3. Matrimonium 36. Meretrix 1, 2. Missio 8. Moyses 3. Opus 2, 3, 4. Paulus 26. Piscis 2. Plantae 2. Resurrectio 49. Satisfactio 2. Spiritus 14. Statua 2. Transductio 2. Usura 230, 293. Uxor 19. Varro. Virginitas 5. Virtus 21, etc.
- Augustus. Imago 43. Imperator 4. Theodosius 1. Usura 148, 202, 214.
- 1 AUREOLA est praemium accidentale beatorum de operibus perfectionis, secundum perfectam victoriam 4, d. 33, q. 3, 3, 3m | d. 49, q. 5, a. 1, o. | a. 2, q. 1, 3m.
- 2 Aureola praesupponit auream. Quol. 5, 24, o. * Angelus 621. Baptismus 229.
- 3 Aurea est praemium operum, respondens charitati; sed aureola. generi actus 4, d. 49, q. 5, 1, c. | 3m | Quol. 5, 24, o.
- 4 Aurea consistit in gaudio de Deo; aureola vero, in perfectione operum. Sed fructus in gaudio de dispositione operantis, secundum gradum spiritualitatis, in quantum proficit ex semine verbi Dei, 4, d. 49, q. 5, a. 2, q. 1, c.
- 5 Aurea est simpliciter major quam aureola, sed ratione status, est e converso, quia non datur cuilibet, sed tantum existenti in statu perfectionis 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 1, 2m.
- 6 Aureola est triplex, scilicet martyrum, doctorum, et virginum secundum triplicem pugnam, vel secundum tres potentias animae, vel secundum triplicem conformitatem ad Christum 4, d. 49, q. 5, a. 5, 1, o. | 2 Tim. 2, lect. 1, fi. | e. 4, lect. 2, fi.
- 7 Aureolae habentur a diversis, secundum magis et minus 4, d. 49, q. 5, a. 5, q. 3, o.
- 8 Aureola proprie est in mente, sed secundum redundantiam. fulget decore in corpore, sicut et ex aurea 4, d. 49, q. 5, a. 4, q. 3, o. Cicatrices 3.
- 9 Christus nullam aureolam habuit, sed tantum auream 4, d. 49, q. 5, a. 4, q. 1, o.
- 10 Aureola martyrum, est simpliciter potior caeteris, virginum diuturnior, confessorum vero periculosior 2-2, q. 152, 5, b. | 1, c. | 4, d. 49, q. 5, a. 5, q. 2, o.
- 11 Martyrio debetur aureola 4, d. 33, q. 3, 3m | d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, o. | q. 3, c. | a. 5, q. 1, o. | Verit. q. 26, 6, 3m.
- 12 Decore cicatricum in corporibus martyrum, non est aureola, quia non convenit omnibus 4, d. 49, q. 5, a. 4, q. 3, c.
- 13 Martyr sola voluntate, non habebit aureolam 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 3m. Dolor 7. * Martyrium o.
- 14 Martyr tantum corpore, habebit aureolam participative, non

AURUM

- autem secundum perfectam rationem, ut innocentes 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 12^m.
- 15 Moriens in bello contra infideles, vel pro quacumque virtute infusa, habebit aureolam 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 11^m.
- 16 Moriens propter bonum commune, vel privatum, non referendo ad Christum, non habebit aureolam 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 11^m.
- 17 Aureola non debetur confessori. Verit. q. 26, 6, 3^m.
- 18 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 152, 5, 6 | c. | 4, d. 49, q. 5, a. 5, q. 2, o.
- 19 Aureola debetur doctoribus, et praedicatoribus, tantum docentibus ex officio vel commissione 4, d. 33, q. 3, 3, 3^m | d. 49, q. 5, a. 3, q. 3, o. | a. 5, q. 1, c. | Quol. 5, 24, o. | Opus. 10, c. 4. Lectoratus 7.
- 20 Scribentibus sacram doctrinam, debetur aureola doctorum 4, d. 49, q. 5, a. 5, q. 1, 5^m.
- 21 Docens propter inanem gloriam semper usque in finem, non recuperat aureolam per poenitentiam. Quol. 5, 24, o.
- 22 Aureola debetur virginitati soli quae est cum proposito perseverandi, cum voto, vel sine eo 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, o. | Quol. 5, 24, 2^m. Innocentia 2. Maria 3. * Praemium 8.
- 23 Virginitati debetur triplex praemium: scilicet aurea, ratione caritatis: aureola, ratione perfectionis: fructus autem, ratione spiritualitatis 4, d. 49, q. 5, a. 2, q. 1, c. | 1^m.
- 24 Aureola non convenit virginitati in statu innocentiae, vel in lege naturae, vel in lege Moysi 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 3^m.
- 25 Viduis non convenit proprie aureola, quia nobilior est victoria virginum, et major pugna, propter desiderium experiendi delectationem ex curiositate, et aestimatione majori, et inexperientia laborum, licet sit e converso propter memoriam delectationis. Sed corona debetur victoriae, et non pugnae 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 1^m.
- Aurea est praemium essentiale beatorum 4, d. 49, q. 5, 1, o. | Quol. 5, 24, o. * Aureola 2, etc. 23. Baptismus 229.
- Aureum. Altare 2. Lamina.
- Auriga. Prudentia 74.
- Auris subjecta rationi, dicitur humana; non subjecta vero rationi, est brutalis. Psal. 43, prin^o. * Baptismus 240. Exorcismus 12. Inclinatione 5. Oculi 1.
- Aurora parum durat, quando sol est in signis velocis ascensionis. Job 38, lect. 1, ti. * Dies 16. Maria 97. Missa 17, 21.
- 1 AURUM habet vim lactificandi 2-2, q. 77, 2, 1^m | Opus. 31. * Argentum 1. Calix. Nicolaus 2.
- 2 Quando aurum liquefit, admiscetur plumbo, ne aurum consumatur, sed tantum plumbum 2, d. 30, q. 2, 1, c. prin^o. * Septentrio. Socrates 1.
- Anspicium. Augurium o.
- Auster calefacit aerem, et densat nubes, quia venit ab imo: sed aquilo dispergit. Job 37, lect. 2, prin^o. Aquilo. Australe. Planetae 3. Sinistri 2. Ventus 1, 2, 3, 5.
- 1 AUSTERITAS est pars potentialis temperantiae, scilicet virtus refragans loquacitatem 2-2, q. 143, c. | q. 168, 4, 3^m | 3, d. 33, q. 3, a. 2, q. 3, c. | 1^m. Temperantia 9. * Abscondere 3. Anims 2. Antropospatos. Injustitia 6. Joannes 8. Modestia 6. Sacrificium 14.
- 2 Austeritas ut virtus, non excludit omnes delectationes, sed tantum superfluas et inordinatas. Ideo videtur pertinere ad amicitiam, idest ad affabilitatem, vel ad entrapeliam idest ad jucunditatem 2-2, q. 168, 5, 3^m. * Temperantia 9. Vita 32, 39.
- 3 Austera severitate peccata proximi dijudicans, ac si ipse esset justus, est superbus, in quantum scilicet aliquis peccata propria parvipendens, seipsum proximo praefert in corde suo 2-2, q. 33, 5, c. | Job 40, lect. 1, o.
- Australe. Planetae 3.
- Authenticus. Liber 5, 9, 10, 11, 12, 13. Magister.
- Autumnus. Encaenia. Usura 191. Usus 10.
- 1 AUXILIUM maximum ad omnia, calor et spiritus sunt animali 1-2, q. 44, 1, 2^m. Adjuvari.
- 2 Homo non potest habere auxilia et instrumenta determinata a natura, sicut alia animalia, quia esset contra complexionem ejus, et etiam infinitis indiget 1^a q. 76, 5, 4^m | q. 91, 3, 2^m | 1-2, q. 5, a. 5, 1^m | 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 1, 5^m | Cg. 3, c. 22, fi. | Verit. q. 22, 7, c. | Quol. 7, 17, c. | Anima. 8, 20^m | Animal 66. Opus. 20, Libe 4, c. | 1 Cor. 11, lect. 2, me^o. Phy. 3, lect. 5, fi. 1. * Advocatus 2, etc. Amicitia 39, 40. Angelus 601. Auxiliatus. Benefacere o. Caritas 82. Coactio 10. Confessio 5. Consecratio. Creatura 27. Expectatio 2.
- 3 Naturale est cuilibet dolenti, uti quocumque auxilio, ad repellendum nocivum praesens, quod infert dolorem 1-2, q. 44, 1, 2^m. * Fiducia 1. Fortitudo 21, 38, 56. Gratia 12, 13, 25, 62, etc. 174, etc. 180, etc. 187. Gratum actio 2.
- 4 Quilibet homo indiget aux. divino, et humano 2-2, q. 129, 6, 1^m. * Indulgentia 24. Justificatio 13, etc. Juvare.

AVARITIA

- 5 Deus, et quilibet auxilians, tria facit: quia favet, auxiliatur, et dirigit. Psal. 43, prin^o. * Lex 71, 97. Maledicere 4.
- 6 Deus semper dat auxilium tentatis, si resistent, et sit in eis magna charitas 3, d. 31, q. 1, 3, c.
- 7 Auxilium Dei duplex: scilicet misericordiae, quando liberat a peccatis, et justitiae, quando justos adjuvat. Psal. 7, fi. 3.
- 8 Auxilia supernaturaliter data rationali creaturae, super aliis creaturis, dicuntur dona gratuita. Opus. 3, c. 143. * Malum 68. Mulier 3. Negotia. Oratio 48. Ordo 69. Patrocinium. Poena 65. Praesumptio 12, 13. Scriptura 6. Spes 11, 67, 68. Suffragia o. Superstitio 4. Tentare 7, 15, 17, 21. Usura 260, 312. Visio 15.
- 1 AVARITIA est immoderatus amor habendi 1^a q. 63, 2, 2^m | 2-2, q. 118, 1, 8, c. | Ma. q. 13, 1, c. * Adulterium 2. Alea.
- 2 Avaritia proprie semper est peccatum 2-2, q. 118, 1, o. | q. 109, 2, o. * Capitale 8. Cupiditas. Inhumanitas 2. Litigium 2.
- 3 Avaritia est peccatum spirituale 2-2, q. 118, 6, o. * Rapacitas. Usura 12, 53, 126, 127. Vestis 6.
- 4 Avaritia est occasio idolatriae, vel similitudo ejus. Isa. 2, me^o.
- 5 Avaritia secundum quod opponitur justitiae, hoc modo ex genere suo est peccatum mortale. Contingit tamen in hoc genere avaritiae esse peccatum veniale, propter imperfectionem actus 2-2, q. 118, 4, o.
- 6 Avaritia est medium inter peccata pure spiritualia et peccata pure carnalia: ratione enim objecti est inter carnalia, sed ratione delectationis cum spiritualibus numeratur 1-2, q. 72, 2, 4^m | 2-2, 118, 6, 1^m | 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3, 2^m | Mat. 23, fi. | Eph. 5, prin^o.
- 7 Avaritia est contra Deum, contra se et contra proximum 2-2, q. 118, 1, 2^m | 3, 1^m.
- 8 Avaritia large est in daemonibus, scilicet immoderata cupiditas habendi quodcumque bonum creatum, non autem proprie 1^a q. 63, 2, 2^m.
- 9 Habitantes in maritimis et intenti marcationibus consueverunt esse avari 2 Cor. 11, lect. 3, prin^o.
- 10 Senes sunt naturaliter avari, propter defectum naturae eorum 2-2, q. 118, 1, 3^m | 5, 3^m | q. 119, 3, c. | Ma. q. 13, 2, 8^m. Defectus 18. Vel Judaei 11, 30. * Machabaei. Onocrotalus. Religio 87, 89, 96. Sabbatum 2. Tyrannus 2, 7. Vestis 6.
- 11 Avaritia dupliciter importat immoderantiam exteriorum, scilicet in affectu et in re 2-2, q. 55, 8, c. | q. 118, 1, 2^m | 3, c.
- 12 Avaritia sumitur dupliciter: scilicet large pro omni cupiditate inordinata habendi quodcumque bonum creatum: et proprie, ut est speciale peccatum, circa possessiones exteriores 1^a q. 63, 2, 2^m | 2-2, q. 118, 2, o. | 5, 2^m | 2, d. 21. L. fi. | Ma. q. 8, 1, 1^m. Adulterium 2. * Furtum 3. Studium 8.
- 13 Species avaritiae sunt septem: scilicet parcitas, tenacitas, ciminilitas, turpe lucrum, usura, latrocinium et alea 2-2, q. 118, 8, 4^m. Alea Ciminilis. Furtum 3. Vestis 6.
- 14 Species avaritiae non diversificantur secundum locum, tempus, vel personas. Ma. q. 14, 3, c. * Alea.
- 15 Avaritia est vitium capitale, cujus filiae sunt septem, scilicet proditio, fraus, fallacia, perjurium, inquietudo, violentia et obduratio 2-2, q. 55, 8, o. | q. 118, 7, 8, o. | 2, d. 12, q. 2, 3, o. | Ma. q. 8, 1, c. | 8^m | q. 13, 3, o. Capitale 8. Rapacitas.
- 16 Avaritia, libido et cupiditas, dicuntur tripliciter: scilicet passio habitualis consequens peccatum originale, idest fomes, inordinatus appetitus ejusdemque rei, vel tantum divitiarum. Prima est radix omnis peccati. Secunda est genus omnis peccati. Tertia est vitium capitale 1-2, q. 77, 5, 1^m | q. 82, 4, 3^m | q. 84, 1, o. | 2-2, q. 24, 10, 2^m | q. 119, 2, 1^m | 2, d. 5, q. 1, 3, 1^m | d. 22, q. 1, 1, 7^m | d. 31, q. 1, 1, 3^m | d. 42, q. 2, 3, 1^m | Ma. q. 4, 6, 16^m | 8, 1, 1^m | 16^m | q. 13, 1, c. | Rom. 7, lect. 2, cap. 4, prin^o | 1 Cor. 11, lect. 4, prin^o | 1^a Tim. 6, lect. 2, prin^o.
- 17 Avaritia etiam tertio modo, scilicet ut est tantum inordinatus appetitus divitiarum, radix est omnium peccatorum 1-2, q. 84, 1, o. | 2, c. fi. | 3, 1^m | 4, 4^m | 2-2, q. 119, 2, 1^m | Ma. q. 8, 1, 1^m | q. 13, 1, 5^m | Rom. 7, lect. 2, prin^o cap. 4.
- 18 Oppositum videtur dicere 2, d. 5, q. 1, 3, c. | 1^m | d. 22, q. 1, 1, 7^m | d. 42, q. 2, 1, c. | 2^m | 3, 1^m.
- 19 Avaritia facit homines odiosos et causatur ex nimio amore sui 1-2, q. 29, 4, 3^m.
- 20 Avaritia est maximum peccatorum secundum quid idest ex parte conversionis, et est minimum simpliciter, idest ex parte aversionis 2-2, q. 118, 5, o. | Psal. 51, fi. 4. * Charitas 157. Illiberalitas. Litigium 2. Occupatio. Prodigalitas 5.
- 21 Avaritia est gravior peccatum prodigalitate, quia magis repugnat liberalitati, sed inutilior est, et insanabilior triplici ratione: scilicet quia prodigus facile est sanabilis per hoc quod declinat ad actatem senectutis, quae est contraria prodigalitati, et per hoc quod pervenit ad egestatem de facili, dum multum inutiliter consumit, et sic pauper factus, non potest in dando superabundare, et etiam quia de facili perducitur ad virtutem, propter similitudinem, quam ad ipsam virtutem habet. Sed

AVIS

- avarus non de facili sanatur, quia habet his contraria 2-2, q. 107, 2, c. | q. 118 | 5, 3^m | q. 119, 3, o. | Ma. q. 13, 2, 10^m | Eth. 4, lect. 4, o. | lect. 5, fi. * Superbia 16, 17, 18.
- 22 Avaritia superabundat in amando, acquirendo, et retinendo, sed deficit in dando, prodigalitas autem e converso 2-2, q. 119, 3, c. | Eth. 4, lect. 4, meo 4, etc.
- 23 Ex avaritia quandoque nascitur prodigalitas, dum aliquis multa consumit, ad captandum favorem aliorum, a quibus capiat 2-2, q. 119, 2, 1^m.
- 24 Prodigalitas opponitur avaritiae, licet quandoque secundum diversa sint in eodem, qui denominatur a principali, scilicet a datione 1-2, q. 72, 8, 3^m | 2-2, q. 119, 1, 4^m.
- 25 Avaritia ut est inordinatio affectus, opponitur liberalitati, sed ut est extra in re, opponitur justitiae 2-2, q. 117, prin^o | q. 118, prin^o | 3, o. | Ma. q. 13, 1, c. fi. | 7^m.
- 26 Avaritia ut opponitur liberalitati, habet vitium oppositum, scilicet prodigalitem, non autem ut opponitur justitiae 2-2, q. 4, o. | Ma. q. 13, 2, o.
- 27 Actus perfectus avaritiae oppositae justitiae, est peccatum mortale, non autem oppositae liberalitati, nisi sit contra charitatem 2-2, q. 118, 4, o. | Ma. q. 13, 2, o.
- Ave Maria exponitur 3^a q. 30, 4, o. | Opus. 8, o. Annunciatio 7. Avempace. Intellectus 262.
- 1 AVERROIS. Commentator, fuit totius philosophiae destructor. Opus. 16, co 1, fi. | co 3, fi. * Aer 6. Aristoteles 6. Elementum 14.
- 2 Homo non est in specie per intellectum passivum, ut finxit Averroes. Cg. 2, co 59, 262, 263. Scientia 57.
- 1 AVERSIO et conversio sunt idem re, sed differunt ratione, scilicet secundum respectum ad diversos terminos 2, d. 42, q. 2, 1, 7^m | Quol. 6, 16, c. Bonitas 230. * Absens. Angelus 471. Apostasia o. Avaritia. Charitas 101. Caeceitas 1.
- 2 Aversio a fine incommutabili, contingit dupliciter: scilicet actu tantum, ut in quolibet peccato veniali: vel actu et habitu, ut in omni peccato mortali tantum 2, d. 42, q. 1, 3, 5^m. * Contritio 17.
- 5 Conversio potest esse sine aversione, ut in peccato veniali 1-2, q. 72, 5, c. | 3^a q. 86, 4, 5, c. | 4, d. 16, q. 2, a. 1, q. 1, c. | q. 2, c. | q. 3, 1^m | Ma. q. 7, 1, 3^m | 2, c. fi. | 10^m. Peccatum 395, etc. * Daemon 39. Damnatio 41. Delectatio 62. Elongatio.
- 4 Oppositum videtur dicere 4, d. 15, q. 1, 2, 1^m. * Excaecatio 1. Facies 1, 2.
- 3 Si posset esse conversio sine aversione, non esset peccatum mortale 2-2, q. 20, 3, c. | Quol. 5, 20, c. Peccatum 41, 142, 211.
- 6 In omni peccato mortali est aversio et conversio 1-2, q. 72, 5, c. | q. 87, 4, o. | 2-2, q. 20, 1, 1^m | q. 21, 12, 4^m | q. 162, 6, c. | 3^a q. 86, 4, c. | q. 88, 1, c. | 3, d. 36, 5, c. | 1^m | Ma. q. 8, 1, 1^m | 2, 12^m | Quol. 4, 22, c. | Psal. 27, fi. Peccatum 395, etc. * Fundamentum 5. Miles 8. Mutuum 3. Offensa. Omissio 3. Oratio 49. Peccare. Peccatum 1, etc. 13, 19, 48, 56, 73, 76, 138, 142, 169, 178, 180, etc. 211, 395, etc. 405, 412, etc. 438 Poena 2.
- 7 Ratio materialis peccati mortalis, est in conversione, formalis autem in aversione 2-2, q. 10, 3, c. | q. 110, 4, c. | q. 118, 5, c. fi. | q. 162, 6, c. | 3^a q. 86, 1, 1^m | 2, d. 30, q. 1, 3, o. | d. 35, 4, c. fi. | 4, d. 15, q. 1, 2, 1^m | Verit. q. 25, 5, 10^m | Ma. q. 3, 7, c. fi. | q. 4, 2, c. | q. 8, 2, 12^m | Quol. 5, 20, c. * Poenitentia 130. Praesumptio 5.
- 8 In peccato est duplex aversio: scilicet a regula rationis, quo ad circumstantias, quam sequitur alia, scilicet aversio a Deo 1-2, q. 73, 7, 3^m. Purgatio 3.
- 9 Ratio inferior potest averti a rationibus aeternis, quibus intendit ut regulata, non autem ut regulans, secundum eas, quia hoc est proprium rationis superioris 1-2, q. 84, 8, 1^m | Verit. q. 15, 4, 6^m. Peccatum 401, etc.
- 10 Peccatum caret ordine ex parte aversionis, non autem ex parte conversionis 1-2, q. 81, 3, 2^m. Peccatum 73.
- 11 In omni aversione a Deo, est aliqua conversio ad bonum commutabile 4, d. 14, q. 2, 5, 3^m.
- 12 In quolibet peccatore, aversio a Deo, est praeter intentionem ejus 1-2, q. 77, 6, 1° | 8, 2^m | 2-2, q. 39, 1, 1^m | q. 46, 2, 2 | 2, d. 5, q. 1, 2, 5^m | d. 36, 3, 5^m | Verit. q. 28, 2, 3^m | 7^m | Po^a q. 5, 4, 6^m | Ma. q. 3, 12, c. | Quol. 6, 16, c.
- 15 Conversio est prior aversione, ex parte nostra: sed ex parte Dei, prius est reconciliatio Dei, quam liberatio a debito poenae 4, d. 18, q. 1, a. 2, q. 3, c. | Opus. 3, co 226.
- 14 In peccato sunt duo: scilicet conversio, quam sequitur poena, et aversio, quam sequitur indignatio Dei 4, d. 18, q. 1, a. 2, q. 3, c.
- 15 Peccatum ex parte aversionis, est nihil, non autem ex parte conversionis 2, d. 36, 1, 1^m | d. 42, q. 2, 1, 1^m | Ma. q. 2, 1, 4^m. Fundamentum 5. Peccatum 5.
- 16 Peccata carnalia plus habent de conversione quam de aversione, sed spiritualia e converso 1-2, q. 73, 5, c. | Quol. 6, 16, c.

BALBUTIENS

- 17 Omnia peccata mortalia differunt in causa et modo aversionis, et quantitate elongationis a Deo 4, d. 17, q. 2, a. 2, q. 6, 2^m | a. 3, q. 3, 2^m.
- 18 Peccatorum contrarietas est ratione conversionis, sed eorum convenientia et reatus, ratione aversionis 1-2, q. 73, 1, o. | q. 113, 2, 3^m | 3^a q. 8, 7, 3^m | q. 86, 3, 3^m | q. 88, 1, c. | 4, d. 17, q. 2, a. 2, q. 6, 2^m | Verit. q. 12, 1, 6^m | q. 27, 5, 8^m | 15^m | q. 28, 2, 2^m | 3. Superbia 13, etc. Timor 52, 54.
- 19 Peccato mortali debetur poena damni infinita, ratione aversionis; sed poena sensus finita, ratione conversionis 1-2, q. 87, 4, o. | 2-2, q. 79, 1, 4^m | 3^a q. 86, 4, c. | 3, d. 1, q. 1, 2, 5^m | 4, d. 15, q. 1, 2, 1^m | Po^a q. 5, 4, 6^m | Ma. q. 5, 2, c. Poena 2.
- 20 In peccato originali non est conversio, sed tantum aversio, vel aliquid loco ejus, scilicet privatio originalis justitiae. Verit. q. 24, 12, 2^m | Ma. q. 5, 2, c.
- 21 Oppositum videtur dicere, quia in omni aversione a Deo, est aliqua conversio ad bonum commutabile 4, d. 14, q. 2, 5, 3^m | Ma. q. 4, 2, c.
- 22 In peccatis contra virtutes theologicas, prius est aversio quam conversio, in aliis autem e converso 2-2, q. 2, 1, 1^m | 3, c. | Quol. 6, 16, o.
- 23 In odio Dei, prius est aversio quam conversio, in aliis autem e converso 2-2, q. 34, 2, c.
- 24 In superbia, prius est aversio quam conversio, in aliis autem e converso 2-2, q. 162, 6, c. | 2^m | 7, c.
- Avicenna. Corpus 30.
- Avicenna. Eus 36. Forma 103. Intellectus 154. Sensus 9. Unitas 4.
- Avidus. Jejunium 17. Infernus 3.
- 1 AVIS. Aves, quae in communi nutriunt pullos, servant societatem, usque ad completam nutritionem 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 3, co 122. Aer 1, 2. Animal 13, 19, 48, 81, etc. Caradrius. Cygnus. Coitus 7. Dies 24. Halietus. Onocrotalus. Piscis 1. Robur. Sirenae.
- 2 Per avium garritus, et motus, et alias dispositiones, possunt futura praecognosci, non sicut per causas futurorum eventuum, sed sicut per signa 2-2, q. 35, 7, c. Augurium 1.
- Avus. Affinitas 15, etc. Assimilatio 18. Isaias 1. Auxiliatus. Lazarus 1.
- Azyma. Eucharistia 70. Fermentum 1. Pascha 1. Sabbatum 1.

B

- 1 BABYLON dicitur Orbis, quia in ea erat monarchia. Vel propter multitudinem undique concurrentium. Isa. 13, meo.
- 2 Horror solitudinis Babylonis, ostenditur tripliciter: scilicet ex fuga pastorum, ex habitatione bestiarum, ex terrore monstrorum. Isa. 13, fi.
- 3 Babylonia capta a Ciro, destructa est ab eo usque ad solum. Opus. 20, libo 3, prin^o.
- 1 BACULUS episcopi, significat curam pastorem, colligens vagos per curvatatem in capite, sustentans infirmos in stipite, pungerent lentos per stimulum in pede 4, d. 21, q. 3, 3, c. fi. Episcopus 14. * Investiri. Potestas 10.
- 2 Baculus pastoralis non portatur a papa, nisi in episcopatu Treverensi 4, d. 24, q. 3, 8^m. * Scipio.
- Bajulare. Fatum 10.
- Balaam vere prophetavit, ex inspiratione Dei, licet esset propheta daemonis 2-2, q. 172, 6 | 1^m | q. 174, 5, 4^m | 1 Cor. 12, lect. 1, meo. Daemoniaci. Loqui 7. Magi 2.
- 1 BALBUTIENS. Loquela balbutientis pueri tollitur, quando venit ad perfectam aetatem, quantum ad id quod imperfectionis erat in ipso. Manet autem quicquid erat de perfectione, et substantia loquelae 3, d. 31, q. 2, a. 1, q. 2, c.
- 2 Balbus erat Apostolus. Ideo pseudo apostoli deridebant eum 2 Cor. 11, meo.
- Baldwinus. Usura 214.
- Balena. Cete. o. Leviathan.
- Baalim. Cete 1.
- Balivus operatur per regem, et e converso, quia est dominus sui actus. Non autem martellus operatur per fabrum 1^a q. 36, 3, 4^m | q. 110, 1, c. | 2-2, q. 90, 1, c. | q. 63, 5, 1^m | 2^m. Po^a q. 10, 4, c. fi. | Unio. 5, 5^m | Agens 110, etc. Agere 29, etc. Angelus 233. Cooperari 1. Dominium o. Forma 36, 37, 38, 58. Gerere vires. Per 3, etc.
- Balneum intrare, non licebat antiquitus filio cum patre, ne se invicem viderent nudos 2-2, q. 154, 9, c. * Lavaeum.
- Balsamum. Confirmatio 6, 7. Unctio 4.
- Balthasar. Prophetia 87.
- Balteum. Episcopus 13.
- Banausia est vitium contrarium parvificientiae. Et dicitur a furno, quia quasi ignis consumit omnia 2 2, q. 135, 2, o. Parvificientia.

- Baptismalis. Aqua 3, 4. Baptismus 241. Exorcismus 4. Gratia 112, 113, 161.
- 1 BAPTISMUS Joannis fuit convenienter institutus, quadruplici ratione: scilicet primo quia oportebat Christum a Joanne baptizari, ut consecraret baptismum. Secundo ut Christus per baptismum Joannis manifestaretur. Tertio ut suo baptismo assuefaceret homines ad baptismum Christi. Quarto ut ad poenitentiam homines inducens, praepararet ad digne suscipiendum baptismum Christi 3^a q. 38, 1, o. | 4, d. 2, q. 2, 4^m.
 - 2 Baptismus Joannis nominatur ab ipso, triplici ratione: scilicet primo quia ipse fuit sui baptismi institutor aliquo modo. Secundo, quia nihil in illo baptismo efficiebatur, quod Joannes non faceret. Tertio quia sibi soli erat datum illius baptismi ministerium 3^a q. 38, 2, 1^m | 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 3, 1^m.
 - 3 Baptismus Joannis erat sacramentum per se medium inter sacramentum veteris legis et novae 4, d. 2, q. 2, art. 1, q. 1, o.
 - 4 Immo non erat per se sacramentum: sed quasi quoddam sacramentale, disponens ad baptismum Christi. Ideo aliquantulum pertinebat ad legem Christi, non autem ad legem Moysi 3^a q. 38, 1, 1^m. Circumcisio 1, etc. * Columba 2, etc.
 - 5 Baptismus Joannis fuit a Deo per auctoritatem, et Joanne per ministerium 3^a q. 38, 2, o. | 4, d. 2, q. 2, art. 1, q. 3, o.
 - 6 Baptismus Joannis non fuit commendatus aliquo praecepto Dei in sacra Scriptura, quia parum erat duraturus 3^a q. 38, 2, 3^m. * Confessio 21. Jejunium 14. Joannes 7.
 - 7 Baptismus Joannis erat praeparatorius ad baptismum Christi 3^a q. 38, 1, 3, o. | q. 70, 1, 3^m | 4, d. 2, q. 2, art. 1, q. 1, o. | q. 2, c. | q. 3, 2^m | Jo. lect. 14, meo 3 | co 3, lect. 4, primo | Matth. 3, meo. Joannes 5. Vel Circumcisio 2.
 - 8 Baptismus Joannis erat quasi protestatio, et professio poenitentiae, quam imponebat baptizatis 3^a q. 38, 3, 1^m | 4, d. 2, q. 2, 2, 1^m | Rom. 11, lect. 4, fi.
 - 9 Baptismus Joannis dicitur baptismus poenitentiae quo ad alios qui per eum praeparabantur ad poenitentiam, non autem quo ad Christum 4, d. 2, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m.
 - 10 Baptismus Joannis non imprimebat characterem 3^a q. 38, 6, c.
 - 11 Nec in eo peccata remittebantur 3^a q. 68, 6, 1^m.
 - 12 Baptismus Joannis faciebat spem remissionis peccatorum non quidem conferendo gratiam, sed promittendo eam in quantum praefigurabat baptismum Christi, in quo datur 4, d. 2, q. 2, 2, 3^m | q. 3, 1^m | art. 2, o. | art. 3, q. 2, 1^m | Jo. lect. 14, meo 3.
 - 13 Baptismus Joannis non conferebat gratiam, sed tantum effectum hominis 3^a q. 38, 2, c. | 3, o. | 6, c. | 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 1, c. | Jo. lect. 13, primo fi. | lect. 14, meo 3, fi.
 - 14 Forma baptismi Joannis erat conveniens, scilicet in nomine Christi venturi 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 2, o.
 - 15 Baptismus Joannis quo ad materiam, magis conveniebat cum baptismo Christi, quam circumcisio; sed e converso quo ad causam finalem 4, d. 2, q. 2, 2, 4^m.
 - 16 Circumcisio quo ad necessitatem instituta erat ut remedium contra peccatum originale; sed baptismus Joannis, ut assuefaceret ad baptismum Christi 3^a q. 70, 1, 3^m | 4, d. 2, q. 2, a. 2, 4^m.
 - 17 Christus inibuit Apostolis, gentibus evangelium praedicare, ante passionem et resurrectionem suam. Unde multo minus conveniebat, per Joannem gentiles ad baptismum admitti 3^a q. 38, 4, 3^m.
 - 18 Christus antequam baptizaretur, solitus erat saepe ire ad Joannem. Jo. lect. 11, fi.
 - 19 Christus voluit baptizari baptismum Joannis, a Joanne, sextuplici ratione: scilicet propter humilitatem implendam ut baptismum Joannis approbaret: ut aquas consecraret suae carnis tactu, et sic baptismum suum institueret: ut ostenderet non interesse quibus a quo baptizaretur: ad exemplum baptismi proponendum illis qui erant futuri filii Dei per fidem: et ut in baptismo miracula ostendens, evacuet illorum errorem, qui Joannem Christo majorem credebant 3^a q. 38, 1, c. | q. 39, 1, 2, o. | 5, o. | q. 66, 5, 4^m | q. 67, 7, 1^m | q. 81, 1, c. | q. 81, 7, 4^m | 4, d. 2, q. 2, a. 3, q. 1, o. | q. 3, a. 2, q. 1, c. | d. 7, q. 3, art. 2, q. 1, c. | Matth. 3, fi. Apostoli 26, 27. * Columba 2, etc. Confessio 21. Confirmatio 15. Missio 42.
 - 20 Joannes baptizatus fuit a Christo 3^a q. 38, 6, 3^m | Matth. 3, fi. * Sacramentum 12, etc.
 - 21 Multi baptizati sunt a Joanne praeter Christum, non autem omnes 3^a q. 38, 4, o. | d. 2, q. 2, art. 3, q. 2, o.
 - 22 Christus non fuit primus, nec ultimus baptizatus a Joanne 3^a q. 39, 3, 4^m | Jo. 3, lect. 4, primo.
 - 23 Christus baptizatus fuit in Jordane, quia per ipsum fuit introitus in terram promissionis, et etiam ipsum divisit Elias 3^a q. 39, 4, o. | Matth. 3, primo 1.
 - 24 Christus baptizatus fuit tempore convenienti 3^a q. 39, 3, o. | 4, d. 4, q. 3, a. 1, q. 2, 1^m | d. 41, l. primo | Matth. 3, fi.
 - 25 Nullus levavit Christum de baptismo, quia non propter se sed propter alios baptizatus est 3^a q. 67, 7, 1^m.
 - 26 Christo baptizato, aperti sunt caeli quadruplici mysterio: scilicet ut ostenderetur, quod de caetero virtus caelestis baptismum consecraret, et quod per fidem baptismi inspicimus caelestia, quae sensum et rationem humanam excedunt, et ut ostenderetur quod baptizatis patet via ad caelum; et ut detur intelligi, quod hoc ipsum quod post baptismum caelum aperitur credentibus, est ex virtute orationis 3^a q. 39, 5, o. | q. 49, 5, 3^m | 3, d. 18, a. 6, q. 3, 2^m | d. 22, q. 3, 1, 4^m | Opusc. 60, co 7. Baptismus 151.
 - 27 Christo baptizato, audita est vox Patris, propter mysterium Trinitatis 3^a q. 39, 8, o. | q. 45, 4, o. | q. 66, 6, c. Vox. 1.
 - 28 Spiritus Sanctus apparuit Christo baptizato, in specie columbae quia datur omni baptizato sine fictione 3^a q. 39, 6, o. Columba 2.
 - 29 De baptismo Christi tractatur. Opusc. 60, co 7.
 - 30 Baptizati baptismum Joannis, baptizari tenebantur baptismum Christi 3^a q. 33, 6, o. | q. 66, 9, 2^m | 4, d. 2, q. 2, 4, o. | L. fi. | Matth. 3, meo.
 - 31 Joannes non baptizavit pueros, nec gentiles 3^a q. 38, 4, 3^m | 4, d. 2, q. 2, a. 3, q. 3, o.
 - 32 Baptismus Joannis cessavit quo ad suum maximum posse, Christo baptizato. Sed totaliter cessavit Joanne incarcerato, quia ministerium ejus soli Joanni erat commissum 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 4, o.
 - 33 Baptizato Christo, non cessavit baptismus Joannis, sed tantum eo decollato 3^a q. 38, 5, o. | q. 39, 3, 4^m | Jo. 3, lect. 4, primo. * Absolvere 36. Eucharistia 84, 85, 161.
 - 34 Diversae definitiones baptismi 3^a q. 66, 1, o. | 1, d. 3, 1, o. | Cg. 4, co 59.
 - 35 Forma baptismi est ista, scilicet: Ego te baptizo. In nomine Patris, et Filii et Spiritus Sancti 3^a q. 60, 8, 6 | q. 66, 5, o. | q. 81, 3, c. | 4, d. 3, a. 2, q. 1, o. | 1 Cor. lect. 2, meo. Haeresis 116. Sacramentum 32, etc.
 - 36 Forma baptismi secundum graecos, est ista, scilicet: Baptizetur servus Christi. In nomine Patris, et Filii et Spiritus Sancti 3, q. 60, 8, | 66, 5, 1^m | q. 67, 6, c. | 1, d. 3, a. 2, q. 2, 1^m | 1 Cor. lect. 2, meo.
 - 37 Per formam graecorum, perficitur verum sacramentum baptismi. Et fit ad vitandum antiquorum errorem, qui virtutem attribuebant baptistis, 3^a q. 66, 5, 1^m.
 - 38 Forma baptismi graecorum tripliciter differt a nostra: quia non exprimit personam ministri: baptizatus ponitur in nominativo, et verbum exprimitur in subjunctivo vel optativo modo 4, d. 3, a. 2, q. 2, 1^m | 1 Cor. lect. 2, meo.
 - 39 Forma baptismi, qua utuntur latini, est melior, perfectior et magis consona verbis evangelii, quam forma qua utuntur graeci 1, d. 3, a. 2, q. 2, 1^m | 1 Cor. lect. 2, meo.
 - 40 Latinis non licet baptizare in forma graecorum, quia graviter peccarent. Et secundum aliquos, non esset baptismus 4, d. 3, a. 2, q. 2, 1^m.
 - 41 In forma baptismi, dimittens verbum baptizo, nihil agit 3^a q. 96, 5, 2^m | 4, d. 3, a. 2, q. 2, c. | 1^m | q. 3, c.
 - 42 Dicens, nos baptizamus, nihil agit 3^a q. 66, 5, 4^m | q. 67, 6, c. | 2^m | 4, d. 3, a. 2, q. 2, 2^m | d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m.
 - 43 Ego non est de necessitate formae baptismi, sed ponitur ad majorem expressionem intentionis 3^a q. 66, 5, 1^m | q. 82, 4, 3^m | 4, d. 3, a. 2, q. 2, 1^m | q. 3, c.
 - 44 Si dicatur: Ego baptizo vos, est baptismus. Sed peccatum est, nisi necessitas cogat 3^a q. 66, 5, 4^m | q. 67, 6, 2^m | 4, dist. 3, art. 2, quaest. 2, 2^m.
 - 45 Si dicatur, in nomine Trinitatis, nihil agitur 3^a q. 66, 6, 3^m | 1, d. 3, a. 2, q. 2, 4^m.
 - 46 Si dicatur, in nomine genitoris, vel proferantur alia nomina personarum non propria, nihil agitur 3^a q. 60, 7, 2^m | q. 66, 5, 7^m | 4, d. 3, a. 2, q. 2, 5^m. Haeresis 116.
 - 47 Si dicatur, in nomine Christi, non est baptismus, nisi reveletur, sicut Apostolis ut nomen Christi gentibus honorabile redderetur 3^a q. 66, 6, 1^m | 4, d. 3, l. 3^m | a. 2, q. 2, 3^m | 1 Cor. lect. 2, fi.
 - 48 Si in forma baptismi addatur, et beatæ Mariæ, quasi ibi aliquid operetur nomen ejus, nihil agitur. Si autem intendatur tantum quod oratio ejus prosit baptizato, valet 3^a q. 60, 8, c. fi.
 - 49 Si nominata tantum una persona Trinitatis, baptizandus moriatur, creditur suppleri invisibiliter 3^a q. 68, 2, o. | q. 82, 4, 2^m | d. 3, a. 2, q. 3, 4^m.
 - 50 Non dicitur ibi, in nominibus; sed in nomine, idest in invocatione, per confessionem exteriores 3^a q. 66, 5, 6^m | 4, d. 3, a. 2, q. 1, 9^m.
 - 51 Si fiat interruptio verborum, non erit baptismus 4, d. 3, art. 2, q. 4, 1^m. Immo interruptio formae sacramentorum, perficit sacramentum 4, d. 3, a. 2, q. 2, 3, 4, o.
 - 52 Si fiat tanta interruptio verborum, vel interpositio, quod intercepta intentionem baptizantis, tunc non erit una forma et utraque per se erit imperfecta, nec sufficere ad baptismum, sicut si dicatur: In nomine Patris, et interponat baptizans longam fabulam, et postea dicat, et Filii, non erit baptismus q. 60, 8, o. | 4, d. 3, a. 2, q. 4, 1^m.
 - 53 Si autem fiat ita parva interruptio, vel interpositio verbi non

BAPTISMUS

- corrumpentis formam, nec principalem sententiam mutantis, ut si dicit baptizans: In nomine Patris Omnipotentis, aut interpositio silentii, aut interruptio tussis, vel alicujus hujusmodi quod intentionem baptizantis non discontinuet, erit cum unitate intentionis, unitas formae. Constat enim quod continuatio formae, ex vocibus unitatem habere non potest, cum oratio sit quantitas discreta 3^a q. 60, 8, o. | 4, d. 3, a. 2, q. 4, 1^m.
- 54 Si dubitatur de aliquo, an sit baptizatus, debet baptizari sub hac forma. Si non es baptizatus, ego te baptizo 3^a q. 66, 9, 4^m | q. 68, 7, 2^m | 11, 4^m | 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | q. 2, a. 1, q. 1, c.
- 55 Immo injuria fit baptismo, si baptizatus rebaptizetur 4, d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, 1, 4^m | Cg. 4, c^o 59, fi.
- 56 Aqua est materia baptismi, non autem oleum, sanguis, vinum, nec aliquod elementum 3^a q. 60, 7, 2^m | q. 66, 3, o. | 5, 7^m | q. 67, 3, c. | q. 74, 1, c. | 6, 2^m | q. 84, 1, 1^m | q. 86, 4, 3^m | 6, c. | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 3, 1^m | d. 3, a. 3, q. 1, o. | L. | d. 5, q. 2, a. 1, q. 1, c. | q. 3, c. | d. 17, q. 3, a. 4, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 59 | Quol. 1, 10, c. | 10, 3, fi. Flumen 1. Fons. 1.
- 57 Aqua est materia baptismi remota. Sed ablutio est materia proxima, ideo proprie praedicatur de eo. Non autem aqua, nisi per causam 3^a q. 66, 1, o. | 4, d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | q. 2, c. | 1^m * Exorcismus 4. Flumen 1. Fons 1. Haeresis 116. Martyr 15.
- 58 Aqua in sua natura est materia remota baptismi. Sed ut instituta, est materia disposita. Sed ut sub forma verborum, est materia formata 4, d. 3, L. fi.
- 59 Aquam in qua fit baptismus, oportet esse mundam ob reverentiam, non autem de necessitate sacramenti 4, d. 5, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m.
- 60 Aqua quantumcumque alterata, vel mista, per naturam, vel artem, potest esse materia baptismi nisi solvatur species 3^a q. 66, 4, o. | 4, d. 3, a. 3, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 58. * Pluvia 2.
- 61 In aqua mista cum chrismate, potest fieri baptismus, quia non solvitur species aquae 3^a q. 66, 4, 2^m | Verit. q. 27, 4, 10^m.
- 62 Baptismus potest fieri in lixivio, et brodio, et in aquis sulphureis 3^a q. 66, 4, 2^m | 4^m | 4, d. 3, a. 3, q. 2, 5^m.
- 63 Baptismus potest fieri in qualibet aqua maris, fluminis, vel paludis 3^a q. 66, 3, 4^m | 4, 1^m | 4, d. 3, a. 3, q. 2, 4^m | q. 3, o.
- 64 Baptismo facto in mari, illa tantum aqua consecratur, quae venit ibi in usum 3^a q. 74, 2, 2^m | 4, d. 3, a. 3, q. 3, 2^m | d. 11, q. 2, a. 1 | Quol. 3, 3^m.
- 65 Baptismus potest fieri ex aqua luti, non autem ex luto 3^a q. 66, 4, 2^m | 4, d. 3, a. 3, q. 3, 3^m.
- 66 Baptizati non sunt filii aquae, quia non assimilantur ei in specie. Nec aqua est agens principale, sed instrumentale 3, d. 4, L. 2^m.
- 67 Baptismus non potest fieri in aquis artificialibus, ut alchiae vel rosarum 3^a q. 66, 4, 5^m | 4, d. 3, a. 3, q. 2, c. | 5^m | q. 11, q. 2, a. 4, q. 3, 3^m.
- 68 Chrisma non est de necessitate baptismi, sed quodammodo perficit baptismum 3^a q. 65, 4, c. Verit. q. 27, 4, 10^m.
- 69 In materia baptismi, Chrisma in modum crucis effunditur 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, a. 1, | a. 2, q. 3, c.
- 70 In baptismo non aqua sed lotio, est sacramentum tantum; justificatio est res tantum, sed character utrumque 3^a q. 66, 1, o. | 4, d. 3, a. 1, q. 1, 1^m | 2^m | 3^m | L. d. 4, q. 1, a. 4, q. 2, 1^m | d. 8, q. 2, art. 4, q. 1, 3^m | d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, c.
- 71 Si sacerdos sit in tali loco, quod non possit habere aquam de fonte, vel rivo, vel aliunde, fodiat terram, si possit invenire. Et si non poterit habere, imploranda est bonorum omnium largitoris gratia. Si enim sacerdos facit quod potest, et quod non potest committit Deo, tunc ipse Deus invisibiliter supplet defectum. Et sic potest sacramentum baptismi alicui deesse re, sed non voto, sicut cum aliquis baptizari desiderat, et aliquo casu praeventur morte, antequam baptismum suscipiat. Et talis sine baptismo actuali, potest salutem consequi, propter desiderium baptismi, quod procedit ex fide per dilectionem operantem, per quam Deus hominem interius sanctificat, ejus potentia sacramentis visibilibus non alligatur 3^a q. 68, 2, 7, 9, o. | q. 32, 4, 2^m | 4, d. 3, a. 2, q. 2, c. | q. 3, 4^m | Opusc. 65, c^o 3.
- 72 Baptismus potest fieri per aspersionem, effusionem, et immersionem in aqua 3^a q. 66, 7, o. | 4, d. 3, a. 4, q. 1, o.
- 73 Sufficit quod caput immergatur in baptismo 3^a q. 66, 7, 3^m | 4, d. 3, a. 4, q. 1, 2^m | 3^m. Caput 6. * Confirmatio 47.
- 74 Trina immersio non est de necessitate, tamen debet fieri 3^a q. 66, 8, o. | 4, d. 3, a. 4, q. 2, o. | q. 3, o. | d. 23, q. 1, a. 1, q. 2, c. Immersio.
- 75 Si trina immersio sit intenta, non perficitur baptismus, nisi in tertia. Si autem una intendatur, perficitur in ea 3^a q. 66, 8, 3^m | q. 78, 6, 2^m | 4, d. 3, a. 4, q. 3, 3^m | d. 8, q. 2, a. 4, q. 1, 3^m *. Immersio. Instructio. Missa 26. Nomen 11, etc.
- 76 Sermo dirigitur ad non intelligentem, quia in baptismo, et in aliis, sermo efficit quod significat 3^a q. 66, 5, 3^m | 4, d. 3, a. 2, q. 1, 5^m.
- 77 Quae pertinent ad ritum, et solemnitatem baptismi, fiunt ad devotionem, et instructionem, et contra daemones 3^a q. 66, 10, c.

BAPTISMUS

- 78 Solemnitas, caeremoniae, et ritus non sunt de necessitate baptismi, sed fiunt ad devotionem, instructionem, et contra daemones 3^a q. 66, 10, o. | 4, d. 2, q. 1, 2, 7^m | d. 6, q. 2, a. 1, q. 3, o. * Psalmus 10.
- 79 Baptismus, quo ad solemnitatem, habet tempus determinatum, scilicet sabbatum ante pascha, et ante pentecostem, non autem quo ad substantiam ejus, et necessitatem 3^a q. 66, 10, 1^m | 1, d. 6, q. 2, a. 2, q. 2, c.
- 80 Baptismus non debet iterari 3^a q. 49, 3, 2^m | q. 66, 9, o. | q. 67, 3, 1^m | 1, 3^m | 5, 6, c. | q. 71, 2, 3^m | q. 80, 10, 1^m | q. 82, 8, c. | q. 83, 3, 3^m | q. 81, 10, 1^m | 5^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 2^m | d. 4, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, o. | d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m | d. 14, q. 1, a. 4, q. 3, c. | Cg. 4, c^o 59, fi. | 70 | 71 | 72, prin^o | Jo. 3, lect. 1, me^o 3, fi. | Eph. 4, lect. 2, me^o | Hebr. 6, lect. 1, me^o | fi. etc.
- 81 Baptismus potius habet aliqua supplementa, quam alia sacramenta, quia magis est de necessitate 4, d. 2, L. | d. 4, q. 3, a. 3, q. 1, 2^m.
- 82 Baptismus est sacramentum maximae necessitatis 3^a q. 65, 3, 1^m | q. 67, 1, 3^m | 2, 3^m | 3, c. | 3^m | 5, 3^m | q. 68, 1, 2, o. | q. 72, 2, 4^m | q. 73, 1, 4^m | q. 82, 1, 3^m | 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 3, c. | d. 3, a. 2, q. 1, 4^m | a. 3, q. 1, c. | d. 5, q. 2, a. 1, q. 1, c. | q. 3, 1^m | d. 7, q. 1, a. 2, q. 3, 1^m | a. 3, q. 2, 1^m | q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | q. 3, a. 1, q. 1, c. | 3^m | q. 2, 1^m | a. 2, q. 2, c. | d. 8, q. 2, a. 4, q. 3, c. | d. 9, a. 5, q. 4, 2^m | d. 11, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | d. 17, q. 3, a. 3, q. 1, 2^m * Athanasius 1.
- 83 Necessaria fuit institutio baptismi, quia circumcisio sanctificabat removendo tantum, nec ita efficaciter sicut baptismus 3^a q. 70, 4, c. | 5^m | 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 2, c. | d. 3, a. 5, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 60 | Verit. q. 28, 2, 12^m.
- 84 Singulari personae baptismus quidem, simpliciter, et absolute est necessarius ad salutem: poenitentia autem, supposito peccato mortali post baptismum. Sacramentum autem ordinis, est necessarius ecclesiae ad gubernandum. Sed necessitate congruentiae, confirmatio quodammodo perficit baptismum, extrema unctio poenitentiam; matrimonium vero ecclesiae multitudinem, per propagationem conservat 3^a q. 65, 4, c.
- 85 Formae baptismi, et usus debita materiae, sunt de necessitate hujus sacramenti, non autem benedictio aquae, et alia hujusmodi, sed pertinent tantum ad solemnitatem ejus 3^a q. 66, 3, 3, 5^m | 10, c. | q. 67, 3, 2^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 7^m.
- 86 Sanctificatio materiae non ponitur in definitione baptismi nisi quae fit per formam ejus, et est de necessitate ejus 4, d. 3, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m.
- 87 Baptismus fuit institutus quo ad materiam, in baptismo Christi. Sed necessitas ejus declarata est Joannis tertio, usus autem ejus incoepit, quando misit apostolos 3^a q. 66, 2, o. | q. 73, 5, 4^m | 4, d. 3, art. 5, q. 2, o. | d. 8, q. 1, art. 3, q. 3, 2^m.
- 88 Baptismus fuit in praecepto omnibus, statim post passionem Christi, non autem ante 3^a q. 66, 2, o. | 4, dist. 3, a. 5, q. 3, o. * Obedientia 31.
- 89 Omnes tenentur baptizari 3^a q. 68, 1, o. | q. 70, 2, 3^m | 4^m | q. 84, 5, c. | 4, d. 4, q. 3, art. 3, q. 2, c. | 3^m | d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 71. * Oratio 5, 57. Poenitentia 22, 87. Sacramentum 46. Satisfactio 5.
- 90 Nullus potest salvari sine baptismo in actu vel in proposito 1-2, q. 113, 3, 1^m | 3^a q. 68, 2, o. | q. 72, 6, 1^m | 4, d. 4, q. 3, art. 3, q. 2, c. | 3^m | d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, c. | 1^m | q. 4, c. | Cg. 4, c^o 72, me^o | Quol. 6, 40 | Jo. 6, lect. 7, prin^o 6.
- 91 Baptizandis adultis, requiritur voluntas, non absoluta, sed sufficit conditionata, per minas et flagella, quo ad sacramentum tantum 4, d. 6, q. 1, a. 2, q. 3, c. | d. 29, a. 3, q. 1, 1^m.
- 92 Actus interior non est de necessitate baptismi 4, d. 6, L. me^o | d. 16, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | d. 31, 4, 1^m.
- 93 Intentio propria est necessaria in baptizando habente usum rationis; in non habente autem sufficit intentio ecclesiae 3^a q. 68, 7, o. | 8, 3^m | 9, 1^m | 12, c. | 1^m | q. 69, 1, 2^m | 9, o. | q. 71, 3, 3^m | 4, d. 4, q. 2, a. 3, q. 2, 2^m | q. 3, c. | d. 6, q. 1, a. 2, q. 3, o. | a. 3, q. 1, 3^m | 5^m | d. 27, q. 1, a. 2, q. 4, c.
- 94 Intentio est necessaria in baptizante 3^a q. 66, 8, 3^m | 4, d. 6, q. 1, a. 2, q. 1, o. | q. 2, o.
- 95 In adultis requiritur remotio prohibentis, scilicet fictionis, et dispositio quasi materialis, scilicet devotio, et fides ipsius baptizandi 4, d. 4, q. 2, a. 3, q. 2, 2^m.
- 96 Baptismus est protestatio fidei 3^a q. 66, 1, 1^m | q. 73, 3, 6^m.
- 97 Baptismus dicitur sacramentum fidei quia fides ecclesiae et ejus qui baptizatur, operatur ad efficaciam baptismi, et etiam baptizati profitentur fidem 1-2, q. 102, 5, 3^m | 3^a q. 39, 5, c. | q. 66, 1, 1^m | 3, c. | q. 68, 1, 1^m | 4, 3^m | q. 70, 1, c. | 3^m | 2, c. | q. 71, 1, c. | 3^m | q. 73, 3, 3^m | q. 78, 3, 6^m | Quol. 6, 4, c.
- 98 Fides est necessaria in baptizandis adultis, quo ad gratiam, non autem quo ad characterem 3^a q. 68, 8, o. | q. 71, 3, 3^m | 4, d. 6, q. 1, a. 3, q. 1, o. | q. 2, a. 2, q. 3, c. | d. 9, a. 2, q. 2, 2^m.
- 99 Spes vel fides baptizandi nihil facit ad sacramentum, licet possit facere ad rem sacramenti impediendam, vel promovendam 4, d. 2, q. 2, 4, c.

BAPTISMUS

- 100 Oppositum videtur dicere 4, d. 4, q. 2, a. 3, q. 2, c. | 3^m. Cornelius o.
- 101 Fides non est necessaria in baptizante 3^a q. 64, 9, o. | q. 68, 8, c. | 4, d. 6, q. 1, a. 3, q. 2, o. | q. 3, o.
- 102 In habentibus usum rationis baptizandis requiritur contritio, sive devotio, quo ad rem sacramenti, sed intentio, sive voluntas quo ad sacramentum 3^a q. 68, 7, 2^m | q. 86, 2, 1^m | 3, d. 19, L. meo | 4, d. 4, q. 2, a. 3, q. 2, 2^m | d. 6, q. 1 a. 2, q. 2, c. | q. 3, c. | q. 2, a. 2, q. 3, c. | Rom. 11, lect. 4, meo.
- 105 Caritas non requiritur in baptizandis, nec contritio: sed sufficit attritio 4, d. 6, q. 1, a. 3, q. 1, 5^m.
- 104 Baptismus non requirit contritionem, quasi concausam, ad deletionem peccati actualis, sed ad removendum contrariam dispositionem, scilicet fictionem 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m d. 6, q. 1, a. 2, q. 3, c. | 1^m | 3^m | d. 7, q. 1, a. 2, q. 1, c. | d. 16, q. 1, a. 2, q. 1, o. | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, c.
- 105 Confessio non est de necessitate baptismi 3^a q. 68, 6, o. | 3, d. 19, a. 3, q. 2, 1^m | Cg. 4, c^o 59 | Rom. 11, lect. 4, fi. etc.
- 106 Ad baptismum non requiritur manus impositio 3^a q. 84, 4, c. | 2^m.
- 107 Baptizati tenentur ad restitutionem male ablatorum 3^a q. 68, 5, 3^m.
- 108 Baptismus convenienter datus est immediate a Deo 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m.
- 109 Prima causa et auctoritas efficaciae baptismi, est Trinitas: sed secundaria et meritoria, est passio Christi 3^a q. 66, 5, c. | 5^m 4, d. 2, a. 1, 8^m | Quol. 6, 3, c. | Hebr. 6, meo * Angelus 189, etc. Apostoli 26. Athanasius 1.
- 110 Causa baptismi duplex: scilicet principalis, dans virtutem ei, idest Trinitas; et instrumentalis, scilicet minister 3^a q. 66, 5, c. | 8, 1^m | q. 67, 4, 3^m.
- 111 Sacerdos est proprius minister huius sacramenti, non autem diaconus, nisi in necessitate 3^a q. 67, 1, 2, o. | 3, 1^m | 2^m 4, d. 5, q. 2, a. 1, q. 2, o. | d. 7, q. 3, a. 1, q. 3, c. | d. 17, q. 3, a. 3, q. 2, c. | d. 21, q. 2, 2, 1^m.
- 112 Baptismus solemniter celebratus, debet sumi a presbytero curato vel ejus vice 3^a q. 67, 4, 2^m.
- 115 Sacerdos malus baptizans peccat mortaliter, nisi in necessitate, et sine solemnitate 3^a q. 61, 6, 3^m | 4, d. 5, q. 2, a. 2, q. 4, o.
- 114 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 39, 3, 4^m | q. 60, 2, 3^m. * Confirmatio 3.
- 115 Minister malus potest conferre baptismum tantae gratiae et effectus, quanta potest et bonus 4, d. 5, q. 2, art. 2, q. 1, 2, 3, o.
- 116 Recipiens baptismum vel alia sacramenta a ministro malo non praeciso, non peccat, nisi communicet ei in peccato, scilicet inducendo eum ad ministrandum 2-2, q. 39, 4, 1^m | 3^a q. 61, 6, 2^m | 4, d. 5, q. 2, art. 2, q. 5, o. | d. 6, q. 1, art. 3, q. 2, 3, o. | d. 21, q. 1, a. 3, q. 5, 3^m. * Eucharistia 43. Fides 59. Fons 1. Laurentius 1. Missa 26. Potestas 2, etc.
- 117 Omnis homo ejuscumque sexus vel cultus potest baptizare in necessitate, si desit minister aptior 2-2, q. 39, 4, 1^m | q. 109, 2, 1^m | 3^a q. 57, 3, 4, 5, o. | 8, 1^m | q. 82, 1, 3^m | 7, 2^m | 4, d. 5, q. 2, a. 1, q. 1, 3, o. | d. 6, q. 1, a. 3, q. 2, o. | q. 2, a. 1, q. 3, 1^m | d. 7, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 13, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | d. 18, q. 1, art. 3, q. 1, c. | d. 19, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | d. 20, a. 1, q. 2, 3^m | d. 23, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m | q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 24, q. 1, a. 3, q. 5, 5^m | d. 25, q. 2, c. | q. 3, a. 2, q. 1, 3^m | d. 42, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | q. 2, 1, 5^m | Quol. 11, 7, 3^m. * Praedicare 2. Sacramentum 62, etc.
- 118 Si laicus vel mulier sine necessitate baptizet, peccat, et cooperans ei, sed non reiteratur 3^a q. 67, 3, 1^m | 4, 3^m.
- 119 Si laicus praesente clerico, vel non sacerdos praesente sacerdote, vel mulier praesente viro baptizet, peccant 3^a q. 67, 4, o. | d. 5, q. 2, art. 1, q. 1, c. | d. 28, 3, 3^m.
- 120 Unus potest simul plures baptizare, si sit necessitas 3^a q. 66, 5, 4^m | q. 67, 6, 2^m | 4, d. 3, a. 2, q. 2, 2^m.
- 121 Plures non possunt eundem baptizare 3^a q. 66, 5, 4^m | q. 67, 6, o. | 4, d. 3, a. 2, q. 2, 2^m | d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m.
- 122 Si unus est mutus et alter mutus, non possunt baptizare 3^a q. 66, 5, 4^m | q. 67, 6, 3^m | 4, d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m.
- 125 Nullus potest se baptizare, tamen propter contritionem et devotionem salvaretur 3^a q. 66, 5, 4^m | q. 68, 2, o. | 7, o. | q. 82, 4, 2^m | 4, d. 5, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m.
- 124 Intentio in baptizante non est causa efficiens baptismi, sed tantum elicit actionem agentis 4, d. 29, art. 3, q. 1, 1^m.
- 125 Pueri baptizandi 1-2, q. 113, 3, 1^m | 3^a q. 39, 3, 1^m | q. 68, 9, o. | 4, d. 4, q. 3, a. 1, q. 1, o. | d. 9, a. 5, q. 4, 2^m | d. 18, q. 1, art. 3, q. 1, c. | d. 25, q. 2, art. 1, q. 2, c. | Ma. q. 4, 1, c. prin. | Quol. 4, 10, c. | Quol. 9, 23, c. Haeresis 139.
- 126 Pueri baptizantur in fide militantis ecclesiae; quae si per impossibile deficeret, suppleret ecclesia triumphans 3^a q. 68, 9, o. | 12, c. | 1^m | q. 69, 6, 3^m | 8, c. | q. 71, 1, 2^m | 3, 3^m | q. 73, 3, c. | 4, d. 6, q. 1, a. 3, q. 1, o. | q. 2, c. | 3^m | q. 2, art. 2, q. 3, c. * Athanasius 1. Caput 6. Daemon 94, 119. Ebrietas 15. Energumenus 4.
- 127 Pueri infidelium non sunt baptizandi, invitis parentibus 2-2, q. 10, 12, o. | 3^a q. 68, 10, o. | Quol. 2, 7, o. | Quol. 3, 11, c. * Euchari-

BAPTISMUS

- stia 41, 150, 209. Fides 59. Haeresis 72, 73, 139. Instructio Martyrium 15.
- 128 Baptismus debet differri in adultis ad probationem, instructionem, et reverentiam, non autem in pueris 3^a q. 68, 3, o. | 4, d. 4, q. 3, art. 1, q. 2, o. | d. 6, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | d. 17, q. 3, a. 1, q. 4, c. | Ma. q. 1, o. Instructio.
- 129 Unus non potest pro alio baptizari 1 Cor. 15, lect. 4, prin. * Peccatum 254, 400, 422. Poenitentia 22, 87.
- 150 Oppositum videtur dicere 4, d. 30, q. 1, 1, 3^m. * Satisfactio 15, 16. Votum 12.
- 151 Si quis baptizet unum pro alio ex errore, erit baptizatus, quia character non causatur ex intentione baptizantis, sed ex cultu 4, d. 30, 4, 1, 1, 3^m.
- 152 Infidelitas aliorum, non noceat baptizandis, nec alia peccata, sed tantum propria 3^a q. 68, 9, 2^m | q. 69, 6, 4^m | 4, d. 6, q. 1, a. 3, q. 3, o.
- 155 Amentes furiosi a nativitate et continue sunt baptizandi, non autem alii, nisi quando habentes usum rationis volunt 1-2, q. 113, 3, 1^m | 3^a q. 68, 12, o. | 1, d. 4, q. 3, art. 1, q. 3, o. | d. 6, q. 1, art. 2, q. 3, 2^m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 23, q. 2, art. 2, q. 3, 2^m | d. 25, q. 2, art. 1, q. 2, c. | d. 34, 4, 1^m | Verit. q. 28, 3, 2^m.
- 154 Manens in proposito peccandi, non debet baptizari 3^a q. 68, 4, o. | 8, 4^m. Baptismus 213. Peccatum 422.
- 155 Dormientes non sunt baptizandi, nisi propter periculum et nisi prius voluerint 1-2, q. 113, 3, 1^m | 2^m | 3, q. 68, 12, 3^m | 4, d. 4, q. 3, art. 1, q. 3, 3^m | d. 6, q. 1, art. 2, q. 3, 2^m | d. 17, q. 1, art. 3, q. 2, 3^m | Verit. q. 28, 3, 8^m.
- 156 De periculis baptizandorum. Opus. 65, c^o 3.
- 157 Baptizatus ex metu, non rebaptizatur 4, d. 6, q. 1, a. 2, q. 3, c. | d. 30, a. 3, q. 1, 1^m.
- 158 Baptizatus ex ludo, cum intentione baptismi, non rebaptizatur 4, d. 6, L. meo. Athanasius 1.
- 159 Baptizati ab haereticis in forma ecclesiae, non debent rebaptizari 3^a q. 66, 9, 3^m.
- 140 Baptizatus, vel confirmatus, vel ordinatus, si resurgat, non rebaptizatur, nec reconfirmatur, nec reordinatur. Rom. 7, lect. 1, meo.
- 141 Puer in utero matris, non est baptizandus 3^a q. 68, 11, o. | 3, d. 3, q. 1, art. 1, q. 3, 1^m | 4, d. 1, q. 2, art. 6, q. 2, 2^m | d. 6, q. 1, art. 1, q. 1, o. | q. 2, 1^m | d. 23, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | 2^m.
- 142 Mater viva non debet scindi, ut puer baptizetur 3^a q. 68, 11, 3^m | 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, 4^m.
- 145 Apparente aliquo membro, si imminet periculum, debet baptizari puer, rebaptizandus, nisi sit caput 3^a q. 66, 7, 3^m | q. 68, 11, 4^m | d. 3, a. 4, q. 1, 2^m | d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m.
- 144 Brutum non potest baptizari 3^a q. 68, 11, 2^m | 4, d. 9, a. 2, q. 3, 2^m.
- 145 Baptizatus debet levare de fonte, ab aliquo docto in divinis 3^a q. 67, 7, o. * Amor 128. Anadochus.
- 146 Levantem baptizatum, non oportet esse doctum in divinis, nisi imminente periculo 3^a q. 67, 8, 1^m.
- 147 Levans de fonte, tenetur baptizatum instruere de fide, si sint inter infideles, vel nisi parentes suppleant 3^a q. 67, 8, o. | q. 71, 1, 3^m | 4, d. 6, q. 2, art. 2, q. 3, 3^m. * Cognatio 4, etc. Instructio.
- 148 Levans de baptismo, assumit sibi officium nutricis, et paedagogi 3^a q. 67, 7, o. | 8, c.
- 149 Sicut qui confert sacramentum baptismi et confirmationis gerit personam Dei, ita et qui tenet in utroque, gerit personam Matris ecclesiae 4, d. 42, q. 1, art. 3, q. 1, o. * Matrimonium 116.
- 150 Levans baptizatum debet esse tantum unus principalis, sed possunt esse alii coadjutores 3^a q. 67, 8, 3^m | 4, d. 42, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m.
- 151 Non baptizatus, non potest aliquem levare de fonte 3^a q. 67, 8, 1^m | 4, d. 12, q. 2, art. 2, q. 2, 2^m | d. 42, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m.
- 152 Pater non debet levare proprium filium de baptismo, nisi in necessitate 3^a q. 67, 8, 2^m.
- 153 Levatio non est de necessitate, sed fit propter imbecillitatem animae, et non corporis 3^a q. 67, 7, o. | 8, 1^m.
- 154 Baptismus est janua omnium sacramentorum, inquantum est causa, scilicet characteris, et gratiae 3^a q. 63, 6, c. | q. 68, 6, c. | q. 73, 3, c. | 4, d. 3, a. 1, q. 3, c. | d. 4, q. 1, a. 4, q. 3, o. | q. 2, a. 2, q. 5, c. | d. 7, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m | d. 21, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 59. * Actus 21. Aqua 3, 4. Bigamia 1. Character 24, etc. 29, etc. Circumcisio 42. Cognatio 2, 4, etc.
- 155 Per baptismum aperitur janua paradisi 3^a q. 39, 5, o. | q. 69, 5, 1^m | 7, o. | 3, d. 13, a. 6, q. 3, 2^m | 4, d. 3, a. 1, q. 3, 4, o. | L. fi. | d. 4, q. 2, a. 2, q. 6, o. | q. 3, a. 3, q. 1, 1^m | q. 2, c. | d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m | a. 5, q. 3, 1^m | Cg. 4, c^o 59 | 72, meo | Matth. 3, fi. | 26, 33, 40, 47. Baptismus 26.
- 156 Introitus in regnum Dei, non est nisi per baptismum aquae in re, vel in voto, vel in figura 3^a q. 69, 5, 1^m | 4, d. 3, a. q. 1,

BAPTISMUS

- 3, 4, o. | d. 4, q. 3, a. 3, q. 1, 1^m | q. 2, c. | d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m | Cg. 4, c^o 72, me^o | Jo. 3, lect. 1, fi.
- 136 Principalis effectus baptismi, est ablutio interior, et non potestas; ideo non definitur per characterem sicut ordo, quia principaliter importat potestatem 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m.
- 137 Baptizatus ascribitur ad duo, scilicet ad coetum fidelium, et ad sacramentorum participationem 3^a q. 63, 6, c. | q. 67, 2, c. | q. 70, 1, c. | 4, d. 3, art. 1, q. 3, 4, o. | d. 4, q. 1, o. | d. 16, q. 1, a. 2, q. 1, c. | d. 18, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 24, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | a. 2, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 59 | 72. * Damnatio 4. Decimae 5. Daemon 94. Eucharistia 42, 44, 46, 209, 210.
- 138 Baptismus habet vim illuminativam, et fecundativam, ad bona opera 3^a q. 65, 1, 3^m | q. 67, 1, 2^m | q. 69, 5, o. | 4, d. 3, art. 1, q. 4, 3^m | a. 3, q. 1, c. | 2^m | d. 4, q. 2, a. 2, q. 3, 4, o. | d. 5, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 1^m | d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m. * Exorcismus 2, 4, 8, etc. 13. Fecunditas. Fides 79. Gratia 6. Haeresis 73, 107, 114. Jejunium 14.
- 139 Pueri salvantur per solum baptismum sine aliis sacramentis, et aliquis moriens statim post baptismum, statim volat ad caelum 3^a q. 65, 4 | q. 68, 2, 2^m | 4, d. 4, q. 2, art. 1, q. 3, 4^m | Cg. 4, c^o 59 | 91, fi. | Quol. 6, 4, o. | Matth. 3, fi. | 2 Cor. 5, lect. 2, me^o.
- 140 Immo pueris baptizatis morientibus, desunt merita propria, nec habent usum liberi arbitrii 1-2, q. 5, 7, 2^m fi. | q. 113, 3, 1^m. * Incorporari 2. Innocentia 23. Justificatio 50.
- 141 Pueris baptizatis subvenit meritum Christi ad beatitudinem consequendam, licet desint eis merita propria, et usum liberi arbitrii non habeant, eo quod per baptismum sunt Christi membra effecti 1-2, q. 5, 7, 2^m fi. | q. 113, 3, 1^m | 4, d. 4, q. 3, art. 3, 1^m fi. Gratia 56.
- 142 Circumcisioni succedit baptismus, tamquam perfectum imperfecto 1-2, q. 102, 5, 3^m | q. 103, 3, 4^m | 3^a q. 70, 2, 3^m | 4^m.
- 143 Circumcisio erat imperfecta respectu baptismi, quo ad significationem, efficaciam, et utilitatem. Quae non erat etiam ita communis, quia habebat populum, sexum, et tempus determinatos 3^a q. 70, 2, 3^m | 4^m | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 1, c. | d. 3, a. 5, q. 1, c. 1^m.
- 144 Baptismus et circumcisio conferebant gratiam. Sed ille ex sua virtute ut instrumentum passionis Christi jam perfectae; illa vero ut signum fidei passionis futurae 3^a q. 70, 4, c. fi. Circumcisio 36, 37.
- 145 In baptismo amplior gratia datur, quam in circumcissione 3, q. 70, 4, c. fi. 5^m | 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 3, c. fi. | 2^m | a. 5, q. 1, c. | d. 3, q. 1, c. | 1^m | Opus. 9, q. 33.
- 146 Baptismus ante passionem Christi, si fuisset, non aperuisset januam paradisi, conferendo etiam eandem gratiam sicut prius. Et si nunc circumcisio haberet locum, aperiret eam 3^a q. 69, 7, 2^m | q. 70, 4, 4^m | 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 2, 3^m | d. 4, q. 2, a. 2, q. 6, 1^m.
- 147 Baptismus continet perfectionem salutis, non autem circumcisio, sed significabat eam, ut fiendam per Christum 3^a q. 70, 4, o.
- 148 Gratia baptismalis sufficit ad concupiscentiam totaliter reprimendam, et ad merendum, non autem gratia in circumcissione data 3^a q. 70, 4, c. fi. | 5^m | 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 3, c. fi. | a. 5, q. 1, c. | Verit. q. 28, 2, 12^m. Circumcisio 35.
- 149 Omnibus rite baptizatis etiam pueris conferuntur gratia et virtutes, et in habentibus augentur 2-2, q. 47, 14, 3^m | 3^a q. 69, 3, 4, 5, c. | 6, o. | q. 71, 3, c. | 2, d. 32, q. 1, 1, c. | 4, d. 3, a. 1, q. 3, c. | d. 4, q. 2, a. 2, q. 1, 2, o. | q. 3, a. 1, q. 2, 2^m | d. 9, a. 1, q. 2, c. | d. 17, q. 1, a. 3, q. 2, c. | 3^m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, c.
- 170 Omnes pueri aequalem gratiam consequuntur per baptismum, adulti autem, inaequalem, secundum gradus devotionis 3^a q. 69, 8, c. | q. 89, 2, 2^m | 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 2, 3, o.
- 171 Laetitia, et pinguedo devotionis, sunt effectus baptismi consequentes, non autem primi 4, d. 3, a. 3, q. 1, 5^m.
- 172 Effectus baptismi duplex: scilicet primus, idest character, et secundus, scilicet gratia 3^a q. 68, 8, c. | q. 69, 10, c. | 4, d. 3, a. 1, q. 3, c. | d. 4, q. 3, a. 2, q. 1, 3, c.
- 175 Per baptismum homines adoptantur in filios Dei 3^a q. 39, 8, 3^m.
- 174 Per baptismum homo regeneratur ad vitam spiritualem 3^a q. 39, 5, c. fi. | q. 62, 2, c. | q. 65, 1, 2, c. | q. 66, 1, 1^m | 3, c. | 9, c. | 5^m | q. 67, 3, c. | q. 68, 1, c. | 9, 1^m | q. 69, 5, 8, c. | q. 72, 1, c. | 4, 3^m | 5, 6, c. | 9, 1^m | 11, 2^m | q. 73, 1, c. | 3, c. | 3^m | 5, 1^m | q. 79, 3, 2^m | 8, 2^m | q. 80, 10, 1^m | q. 84, 6, c. | 10, c. | 5^m | q. 86, 4, 3 | 4, d. 3, a. 1, q. 3, 4, c. | a. 3, q. 1, c. | 3^m | q. 3, 1^m | L. | d. 4, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 2^m | q. 2, 3^m | a. 2, q. 4, 1^m | d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, c. fi. | d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | d. 9, a. 5, q. 4, 2^m | 12, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m | d. 14, q. 1, a. 4, q. 3, c. | q. 2, 3^m | d. 17, q. 2, a. 2, q. 6, 3^m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 2, c. | d. 23, q. 1, a. 2, q. 1, c. | q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 42, q. 1, 1, c. | 2, o. | a. 3, q. 1, o. | d. 45, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m | Cg. 4, c^o 58 | 59 | 71, 1^m | Rom. 11, lect. 4, fi. | 1 Cor. 11, lect. 5, prin^o | lect. 7, prin^o | Hebr. 6, lect. 1, me^o.

S. Th. Opera omnia. Index.

BAPTISMUS

- 175 Effectus baptismi duplex: scilicet per se, idest generatio in vitam spiritualem, et per accidens, idest praeservatio a peccato. Primus omnibus aequaliter confertur secundum se, non autem secundus 3^a q. 69, 8, c. | 4, d. 3, a. 1, q. 4, o. | d. 5, q. 2, a. 2, q. 2, o. | d. 23, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 176 Aqua baptismi cum forma verborum non operatur immediate ad gratiam, sed ad characterem 4, d. 26, q. 2, 3, 2^m.
- 177 Baptismus non habet efficaciam solum ex opere operante, sed magis ex opere operato 4, d. 3, q. 2, a. 2, q. 2, c. | d. 4, q. 3, a. 2, q. 3, 1^m | d. 6, q. 1, a. 3, q. 2, c. | q. 2, 4, c. | d. 15, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m.
- 178 Baptismus ex opere operante baptizantis, vel baptizati, potest aliis prodesse, sicut caetera opera meritoria, non autem ex opere operato 4, d. 45, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m | 4^m.
- 179 Praeparatio sufficiens ad gratiam, quandoque simul datur cum baptismo. Sed quandoque tempore praecedat baptismum, non autem votum ejus post veritatem propositam 4, d. 18, q. 1, art. 3, q. 1, c.
- 180 Per baptismum homo fit membrum Christi: ideo poena quam Christus sustinuit, reputatur ei ad satisfactionem 1-2, q. 5, 7, 2^m | q. 113, 3, 1^m | 3^a q. 48, 1, c. | q. 49, 1, c. | q. 62, 1, 2, c. | q. 68, 1, c. | 5, 1^m | q. 69, 2, c. | 1^m | 3, 4, 5, 6, 10, c. | q. 73, 3, 1^m | 4, d. 3, a. 1, q. 4, 1^m | d. 4, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | 3^m.
- 181 Per baptismum homo incorporatur Christo 3^a q. 62, 1, c. | q. 68, 1, c. | 1^m | 2, 4, c. | 5, c. | 1^m | q. 69, 2, 3, 1, c. | 5, o. | 7, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | 3^m | art. 2, q. 5, o. | Matth. 3, fi. * Incorporari 2. Justitia 72. Martyrium 18.
- 182 Fides incorporat Christo mentaliter, baptismus autem corporaliter, sine ejus proposito neutrum fieri potest 3^a q. 69, 5, 1^m.
- 183 Baptismus est sacramentum passionis et mortis Christi 3^a q. 73, 3, 3^m. * Missa 26. Operatio 51. Oratio 57.
- 184 In baptismo homo participat totaliter virtutem passionis Christi, non autem in poenitentia 3^a q. 86, 4, 3^m.
- 185 Baptismus quantum in se est, totam efficaciam passionis Christi influit in baptizatum 4, d. 4, q. 2, art. 1, q. 2, o.
- 186 Baptismus configurat Christo passo per immersionem, resurgenti per nitorem aquae, ascendenti per levationem 3^a q. 66, 2, 3^m 9, c. | 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 6, 2^m.
- 187 Baptismus est sacramentum intransitum, quia facit primo participem redemptionis Christi, et mortis ejus 4, d. 2, q. 1, 2, 2^m 3, c. | Hebr. 6, lect. 1, me^o.
- 188 Ante baptismum actualiter susceptum, aliquis rem baptismi consequitur, ex proposito suscipiendi baptismum 3^a q. 68, 2, o. | 3, c. | q. 80, 1, 3^m | 4, d. 16, q. 1, art. 1, q. 2, 2^m | d. 17, q. 3, art. 1, q. 1, 1^m | art. 5, q. 1, c. | 1^m | d. 18, q. 1, art. 3, q. 1, 2, c. | d. 22, q. 2, art. 1, q. 2, 1^m | q. 3, c. | Cg. 4, c^o 72, fi. | Quol. 4, 10, c. * Ordo 67.
- 189 Homo per baptismum in mortem Christi baptizatur, et ei commoritur et consépélitur 2-2, q. 117, 5, c. | 3^a q. 49, 3, 2^m | q. 51, 1, c. | q. 61, 1, 2^m | q. 66, 3, c. | 9, c. | 5^m | q. 68, 5, 7, c. — q. 80, 10, 1^m | q. 86, 4, 3^m | 4, d. 4, q. 2, art. 1, q. 2, c. | 1^m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 2, c. | d. 39, 4, 2^m | Rom. 6, lect. 1, me^o.
- 190 Efficacia baptismi est a passione Christi, et a Spiritu sancto 3^a q. 66, 6, c. | 1^m | 10, 1^m | 11, c. | 1^m | 12, c. | q. 69, o. 1 Cor. lect. 2, me^o.
- 191 Baptismus datus a meliori, non est melior, quia efficaciam habet ex merito passionis Christi et non alterius 3^a q. 61, 1, 2^m | q. 82, 6, 2^m | 4, d. 5, q. 1, 1, c. | q. 2, art. 2, q. o. | 1 Cor. lect. 2, me^o | fi. | Eph. lect. 2, me^o.
- 192 Sicut aqua baptismi habet quod eor abluit, ex tactu carnis Christi, sic et matrimonium ex hoc quod Christus in passione illud repraesentavit 4, d. 26, q. 2, 3, 1^m.
- 193 Effectus principalis baptismi, est delere peccata 3^a q. 39, 5, c. fi. | q. 79, 5, 1^m | 4, d. 12, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | d. 23, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 1^m | d. 21, q. 2, 2, c. | 1^m. Passio 108. Culpa 8.
- 194 Remissio culpa fit in baptismo virtute materiae, sed principaliter virtute formae, ex qua etiam materia virtutem recipit 3^a q. 86, 6, c.
- 195 Baptismus et poenitentia ordinantur directe contra culpam, non autem alia sacramenta 4, d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, c.
- 196 Effectus baptismi est tollere omnia peccata praeterita et praesentia, non autem futura 3^a q. 69, 10, 3^m.
- 197 Baptismus impedit peccata futura, ne fiant 3^a q. 68, 3, 3^m | 4, d. 4, q. 3, a. 1, q. 2, 2^m. * Passio 108.
- 198 Baptismus omnibus aequaliter aufert omnem culpam, et omnem poenam 3^a q. 67, 3, c. | q. 68, 2, 2^m | q. 69, 8, o. | 4, d. 4, q. 2, a. 3, q. 1, o. | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, c. * Peccatum 339, 400. Poenitentia 22, 87. Piscina 2.
- 199 Baptismus principaliter ordinatus est contra peccatum originale 3^a q. 66, 9, c. fi. | 4, d. 2, q. 1, 2, c. | d. 6, q. 2, art. 1, q. 1, c. | d. 7, q. 1, a. 1, q. 3, o. | d. 14, q. 1, a. 4, q. 3, c. | d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, c. | d. 23, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | Cg. 4, c^o 59, fi. Haeresis 72. Vel circumcisio 45, 46, 47. Infra.
- 200 Baptismus delet omnem culpam originalem, et mortalem, et quandoque venialem 3^a q. 68, 7, 3^m | q. 69, 1, o. | 4, b. | 2^m | 7, c.

- | 8, 1^m | 10, c. | q. 70, 4, 5^m | q. 71, 5, c. | q. 79, 5, 1^m | q. 84, 1, 1^m | 4, c. | q. 87, 1, 2^m | d. 32, q. 1, 1, o. | 2, 3^m | L. meo | 4, d. 2, q. 1, 2, 2^m | d. 3, a. 3, q. 1, c. | d. 4, q. 2, a. 1, q. 1, o. | a. 3, q. 1, c. | d. 6, q. 2, a. 3, q. 1, c. | d. 12, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | q. 2, 2^m | d. 11, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | d. 17, q. 2, a. 2, q. 6, 3^m | q. 3, a. 5, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 59 | 72, meo | Hebr. 6, lect. 1, meo.
- 201 Baptismus statim tollit poenas, et infectiones peccati originalis, quo ad personam, non autem quo ad naturam, nisi in fine 1-2, q. 81, 3, 2^m | q. 85, 5, 2^m | q. 87, 7, 1^m | q. 109, 8, 9, c. | 1^m | 10, c. | 3^m | 2-2, q. 101, 6, 1^m | 3^a q. 49, 3, 3^m | q. 52, 5, 2^m | q. 68, 1, 2^m | q. 69, 3, o. | 7, 3^m | 2, d. 31, q. 1, 1, 5^m | 2, 1^m | d. 32, q. 1, 1, 2, o. | L. meo | d. 33, q. 1, 2, o. | d. 41, q. 2, 2, 2^m | 3^m | 3, d. 18, a. 4, q. 2, c. | d. 19, a. 3, q. 2, o. | 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 3, o. | d. 46, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | Cg. 4, c^o 52, fi. | 55, 25^m | 27 | c^o 59 | Ma. q. 4, 2, 10^m | 15^m | 6, 4^m | 7^m | 10^m | 16^m | Quol. 6, 15, o. | Psal. 31, prin^o | Psal. 50, meo | Rom. 4, fi. | c^o 5, lect. 3, fi. | c^o 7, lect. 2, meo | Eph. lect. 1, meo | c^o 2, lect. 1, fi. Vel Circumcisio 46.
- 202 Baptismus purgat carnem a pollutione contracta in conceptione, inquantum respicit personam, non autem ut respicit naturam 2, d. 32, L. meo. Vel Circumcisio 47.
- 203 In baptismo sordes culpae mundantur, incendium fomitis mitigatur, et est regeneratio in vitam spiritualem 4, d. 5, a. 3, q. 1, c. | a. 5, q. 1, 1^m | Circumcisio 42.
- 204 Per baptismum fomes mitigatur, ne dominetur 3^a q. 66, 3, c. | q. 69, 4, 3^m | q. 86, 5, c. fi. | 4, d. 3, a. 3, q. 1, c. | a. 5, q. 1, 1^m | d. 4, q. 2, a. 1, q. 3, c. | a. 3, q. 1, o. | q. 3, a. 1, q. 2, b. 2. * Religio 43. Sacramentum 61, 65, 111, 146, 148.
- 205 Baptismus per gratiam minuit fomitem, inquantum inclinat in contrarium; sed non totaliter tollit, usque ad beatitudinem 3^a q. 39, 5, c. | q. 86, 5, c. fi. | 2, d. 32, q. 1, 1, c. | 3, c. fi. | 4, d. 3, a. 3, q. 1, c. | a. 5, q. 1, 1^m | d. 4, q. 2, a. 1, q. 3, c. * Christus 106. Sanctificatio 15. Satisfactio 5, 22. Testamentum 3. Unctio 14, 33. Verbum 71.
- 206 Baptismus non statim liberat a conditione servili 2, d. 44, q. 2, 2, 2^m | 3^m | 1, d. 39, 4, 1^m.
- 207 Baptismus absolvit ab omni poena 3^a q. 68, 5, o. | q. 69, 2, o. | 7, c. | 10, 3^m | q. 70, 4, 5^m | q. 79, 5, 1^m | q. 84, 1, 1^m | q. 86, 4, 3^m | 2, d. 32, q. 1, 1, c. | 2, 3^m | 3, d. 19, a. 3, q. 2, o. | 4, d. 4, q. 2, art. 1, q. 2, o. | a. 3, q. 1, o. | q. 3, a. 3, q. 2, 2^m | d. 5, q. 2, art. 1, q. 1, c. | 2^m | d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, o. | d. 14, q. 2, art. 1, q. 2, 3^m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 58 | 59 | 72, meo | Rom. 11, lect. 4, fi. etc. | Hebr. 6, lect. 1, meo. Vel circumcisio 46.
- 208 Baptismus non tollit poenam hominis. Ideo homicida potest puniri, licet plium esset ei parere 3^a q. 69, 2, 3^m.
- 209 Potestas absolvendi a peccatis in baptismo est triplex: scilicet auctoritatis Dei, excellentiae Christi, et instrumentalis 4, d. 5, q. 1, 1, c. | q. 2, a. 2, q. 2, c. | 1 Cor. 1, lect. 2, meo.
- 210 Fictio non removetur per baptismum, sed per poenitentiam 3^a q. 69, 9, 2^m | 10, 2^m | 3^m.
- 211 Ad effectum baptismi exequendum in ficto, concurrit per se baptismus, sed poenitentia per accidens, removendo fictionem 3^a q. 69, 10, 2^m.
- 212 Baptismus non reparat virginitatem, quia tollit poenas animae, et non carnis: et conformatur Christo quo ad virtutem mentis, non autem quo ad statum carnis 4, d. 27, q. 3, 2, 3^m | 4^m.
- 213 Fictio mortalis, impedit simpliciter effectum baptismi, sed venialis, quo ad venialia tantum 3^a q. 69, 9, o. | q. 87, 3, 2^m | 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | q. 3, a. 2, q. 2, o. | d. 12, q. 2, a. 1, q. 3, 3^m. Baptismus 133. Operatio 51. Vel circumcisio 44.
- 214 Fictio recedente, baptismus habet proprium effectum 3^a q. 69, 10, o. | 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 1, 3^m | d. 4, q. 3, a. 2, q. 3, o. | d. 15, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m | d. 17, q. 3, a. 4, q. 1, o. | d. 21, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m. * Exorcismus 9, 10. Vel circumcisio 44.
- 215 Aliquis dicitur ad baptismum fictus accedere quadrupliciter: scilicet non credens, contemnens baptismum, non servans ritum ecclesiae, et indevotus, idest non volens sacramentum, et rem sacramenti 3^a q. 69, 9, c. | 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 2, c. | d. 6, q. 1, a. 3, q. 1, c. | 1^m. Peccatum 422. * Matrimonium 57, 126. Peccatum 339.
- 216 Voluntas omnino repugnans baptismi, impedit omnem effectum ejus 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 1, o. | d. 6, q. 1, a. 2, q. 3, c. | a. 3, q. 1, 3^m | d. 27, q. 1, a. 2, q. 4, c.
- 217 Indispositio voluntatis contraria gratiae, impedit secundum effectum baptismi, scilicet gratiam, non autem primum, scilicet characterem 3^a q. 69, 9, o. | 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 1, o. | q. 3, c. | d. 6, q. 1, a. 2, q. 2, c. | q. 3, c. | a. 3, c. | q. 4, o. | d. 14, L. prin^o | d. 22, q. 2, a. 2, q. 3, c. * Poenitentia 22.
- 218 Error circa baptismum, non impedit acceptionem characteris, dummodo intendat facere vel accipere quod ecclesia dat, licet credat illud nihil esse 3^a q. 69, 9, 1^m | q. 68, 8, 3^m | 4, d. 6, q. 1, a. 3, q. 1, c. | q. 2, 1^m | d. 30, q. 1, 2, 2^m.
- 219 Baptismus triplex, scilicet sanguinis, flaminis et fluminis, 3^a q. 66, 11, o. | 4, d. 4, q. 3, 3, o. | Quol. 6, 4, o. | Jo. 3, lect. 1, fi. 4 | Hebr. 6, lect. 1, meo. * Aureola 10. Flumen 1.
- 220 Baptismus sanguinis, est melior et efficacior caeteris baptismis 3^a q. 66, 12, o. | 4, d. 4, q. 3, a. 3, q. 4, o. | Hebr. 6, lect. 1, meo.
- 221 Baptismus sanguinis includit baptismum flaminis, non autem e converso 3^a q. 96, 12, 2^m.
- 222 Baptismus sanguinis supplet baptismum fluminis, in necessitate solum 3^a q. 66, 11, o. | 4, d. 4, q. 3, a. 3, q. 1, 1^m | q. 2, 3, o. | Quol. 6, 40 | Hebr. 6, lect. 1, meo. Martyrium 15.
- 223 Baptismus sanguinis et flaminis, non sunt sacramenta, quia conveniunt cum sacramento in causando, non autem in significando 3^a q. 66, 11, 2^m | 12, 1^m | 4, d. 4, q. 3, a. 3, q. 1, 3^m | Hebr. 6, lect. 1, meo.
- 224 Baptismus flaminis tantum, vel aquae tantum, scilicet baptismus Joannis, non sufficit ad sacramentum novae legis, ideo neuter characterem imprimit 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 3, 2^m.
- 225 Poenitentia dicitur baptismus flaminis, quia sine baptismo sufficit ad salutem, in necessitate tantum 3^a q. 66, 11, c. | 4, d. 4, q. 3, a. 3, q. 2, o. | d. 45, L. prin^o | Hebr. 6, lect. 1, meo.
- 226 Pueri non possunt salvari sine baptismo sanguinis vel fluminis 1-2, q. 113, 3, 1^m | 3^a | q. 67, 3, c. | q. 68, 3, c. | q. 73, 3, c. | 4, d. 4, q. 3, art. 3, q. 2, 3^m | d. 5, q. 2, art. 1, q. 1, c. | 2^m | d. 6, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | d. 17, q. 3, a. 3, q. 1, 2^m | Quol. 6.
- 227 Baptismus flaminis non est baptismus nisi metaphorice 4, d. 11, L. prin^o.
- 228 Baptismus sanguinis non imprimit characterem, quia non habet efficaciam baptismi sacramentalis, sed meritum 3^a q. 66, 11, 2^m | 12, c. | 1^m | 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 3, 1^m | q. 3, a. 3, q. 3, c. | Hebr. 6, lect. 1, meo 3.
- 229 In baptismo sanguinis, gratia confertur, qua non tantum aureola, sed etiam aurea datur 4, d. 4, q. 3, art. 3, q. 4, c. | 2^m.
- 230 Baptismus sanguinis liberat ab omni culpa et omni poena, ex virtute passionis Christi cui conformatur 2-2, q. 124, 1, 1^m | 3^a q. 68, 2, 2^m | q. 87, 1, 2^m | 4, d. 4, q. 3, a. 3, q. 3, o. | d. 16, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | Matth. 3, fi. | Hebr. 6, lect. 1, meo 3.
- 231 Baptizatus baptismum flaminis, consequitur emundationem; sed accipiens sacramentum, consequitur majorem gratiam 3^a q. 66, 1, 2^m | 4, 2^m | q. 80, 1, 3^m | q. 90, 3, 2^m | 4, d. 9, art. 2, q. 4, 1^m | d. 17, q. 3, art. 5, q. 2, 2^m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, 2, c. | Cg. 4, c^o 72, fi. | Quol. 4, 10, c.
- 232 Baptismus flaminis tollit totam culpam, et quandoque omnem poenam, non tamen semper 4, d. 4, L. fi. | d. 14, q. 2, 1, o. | Cg. 4, c. 71 | Quol. 4, 10, c. | Hebr. 6, lect. 1, meo 3.
- 233 In primitiva ecclesia, quaedam servabantur circa solemnitatem baptismi, quae non sunt nunc, et e converso 4, d. 6, q. 2, a. 1, 3, 3^m.
- 234 In primitiva ecclesia servabantur sex in catechismo, et septem in exorcismo, et quatuor in baptismo 4, d. 6, q. 2, a. 1, q. 3, c. * Catechismus 2, 3. Chrisma 3. Exorcismus 2, 9. Eucharistia 28, 150. Instructio.
- 235 Baptismus assimilatur nativitati in utero, confirmatio autem nativitati ex utero 4, d. 42, q. 1, 2, 1^m.
- 236 Baptismus debet praecedere catechismus 3^a q. 71, 1, o. Vel exorcismus 2. Catechismus 2.
- 237 Unctio triplex in baptismo: scilicet oleo cathecumenorum, et his chrismate 3^a q. 66, 10, 2^m | q. 71, 3, 4^m | q. 72, 11, 3^m | 4, d. 6, q. 2, a. 1, q. 3, 4^m. * Matrimonium 25, 26, 28, etc. Sponsalia 1. Unctio 33, 34.
- 238 Baptizati liniuntur chrismate in fronte ubi est sedes verecundiae, ne erubescant 3^a q. 72, 9, c. Rom. lect. 5, fi. | c^o 10, lect. 2, prin^o.
- 239 Baptizatis datur candela accensa, pro veritate doctrinae, et chrisma, pro odore bonae famae 4, d. 4, q. 2, art. 1, q. 3, 5^m.
- 240 Aures baptizandorum liniuntur sputo, ut aperiantur ad verbum Dei, nares vero ad odorem bonae famae, non autem oculi, quia pertinent ad inventionem, per quam non habetur fides 3^a q. 71, 2, 3, c. | 4, d. 6, q. 2, art. 1, q. 3, 3^m. Auditor 4.
- 241 Sal ponitur in os baptizandi, ut habeat discretionem in sermone fidei 3^a q. 71, 2, c. | 4, d. 6, q. 2, a. 1, q. 3, 3^m.
- 242 Accedenti ad baptismum fit triplex manus impositio, ut roboretur in triplici pugna, scilicet in fide in seipso, in pugna adversus diabolum, et in confessione fidei contra pressuras mundi 4, d. 6, q. 2, art. 1, q. 3, 2^m.
- 243 Baptizatis datur vestis alba, in signum resurrectionis futurae, et puritatis conservandae 3^a q. 66, 10, 3^m | q. 71, 3, 4^m | 4, d. 6, q. 2, a. 1, q. 3, 5^m.
- 244 Eorum quae fiunt post baptismum, aliqua tantum significant, ut vestis alba novitatem vitae, aliqua etiam efficiunt, ut unctio in vertice, conservationem gratiae baptismalis 3^a q. 71, 3, 4^m.
- 245 Eucharistia datur baptizatis, non ut sacramentale, sed quia confirmat omne sacramentum 4, d. 6, q. 2, a. 1, q. 3, 5^m.
- 246 Baptizare graece, idest lavare latine, a quo et lavacrum, idest aqua artificiose praeparata, et lotio, idest usus ejus, et utrum-

BARBARUS

- que dicitur baptismus 4, d. 3. l. * Character 24, 25, 26, 35. Circumcisio 1, 2, 4, 41. Confirmatio 47. Decimae 5.
- 247 Baptismus est unus tripliciter: scilicet unitate agentis principalis, scilicet Christi; in nomine unius Trinitatis, et quia non iteratur. Eph. 4, lect. 2, meo. * Eucharistia 28, etc. 41, etc. * Haeresis 114. Peccatum 254. Piscina 2.
- 248 Baptismus est unus tantum simpliciter, sed secundum quid, sunt novem, quia diluvium, transitus maris, et lotiones legis erant figurae, baptismus Joannis dispositio, baptismus Christi causa efficaciae, baptismus sanguinis et flaminis, et poenitentia secundum proportionem effectus, et baptismus aquae et spiritus 3^a q. 66, 11, 3^m | q. 70, 1, 2^m | 3^m | 4, d. 4, q. 3, q. 1, o. | 1 Cor. 10, lect. 2, fi. | Hebr. 6, lect. 1, meo. * Praedicare 2. Psal. 10. Sacramentum 118, 153.
- 249 Pro baptismo, non debet committi simonia 2-2, q. 100, 2, e. | 1^m | 4, d. 5, q. 2, a. 2, q. 5, 2^m | d. 25, q. 3, a. 2, q. 1, 3^m.
- 250 Baptismata pharisaeorum, erant vana, ad munditiam carnis tantum ordinata 3^a q. 38, 1, 3^m. * Justitia 72.
- Baptista. Baptismus 37. Joannes 1, etc. Unctio 33, 34.
- Barba est ad ornatum capitis. Isa. 7, fi. * Actio 43. Miles 3.
- 1 BARBARUS dicitur dupliciter: scilicet secundum quid, idest extraneus alicui, et simpliciter, idest extraneus a communitate hominum, scilicet non vivens secundum rationem. Rom. lect. 5, fi. | 1 Cor. 14, lect. 2, fi. | lect. 2, fi.
- 2 Barbarus agit contrarius naturae, coeundo cum parentibus, non ex lege naturali, sed ex concupiscentiae ardore, qui legem naturae in barbaris obscuravit 1-2, q. 94, 4, e. | 4, q. 40, 3, 2^m. * Virginitas 28.
- Bare, Baro.
- Barnabas et Paulus discordaverunt, praeter intentionem eorum, providentia Dei 2-2, q. 37, 1, 3^m. * Evangelium 10. Petrus 5.
- Baro est nomen commune principum, a labore dictum, quia bare graece, latinae dicitur gravis, vel fortis. Opus. 20, lib. 3, c. 21, fi.
- Bartholomeus miraculose occultabat se, et ostendebat, sicut volebat 3^a q. 54, 1, 2^m.
- Basilica. Ecclesia o. Episcopus 14. Templum o.
- Basiliscus non interficit visu, sed vapore, sicut menstruata inficit speculum 1^a q. 117, 3, 2^m | Cg. 3, c. 103, meo | Verit. q. 26, 3, 4^m | Ma. q. 16, 9, 11^m. Gal. 3, lect. 1, meo.
- Basilus. Pisces 2. Tempus 29.
- Basis. Abyssus. Apostoli 39.
- Beatificans. Beatitudo 66, 91. Bonitas 59.
- 1 BEATITUDO est operatio, et ultima perfectio 1-2, q. 3, 2, o. | 5, c. | q. 55, 2, 3^m | 1, d. 1, q. 1, 1, o. | 3, d. 34, q. 1, 5, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 2, 9 | q. 4, 2, o. | Quol. 8, 19, c. | Eth. lect. 1, o. | Meta. 9, fi. Beatitudo 10. * Accidens 84. Appetitus 24.
- 2 Oppositum videtur dicere 1, d. 1, q. 2, 1, 2^m.
- 3 Beatitudo est vita aeterna, non quidem esse, sed operatio 1^a q. 10, 3, c. | q. 18, 2, 3^m | 1-2, q. 3, 2, 1^m | 2-2, q. 18, 2, 2^m | 2, d. 38, 2, 3^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Cg. 3, c. 61 | Opus. 3, c. 151, 164, 172, 173, 264.
- 4 Visio Dei per essentiam, est tota essentia beatitudinis 1^a q. 1, 4, c. | q. 12, 1, c. | 4, o. | 6, b. | 8, 4^m | q. 26, 2, 3, o. | q. 62, 1, 2, 9, c. | 2, 9, c. | 1-2, q. 3, 4, 8, o. | q. 4, 4, 5, c. | q. 5, 1, 4, 5, e. 2-2, q. 2, 3, c. | q. 5, 1, c. | q. 173, 1, c. | q. 180, 4, c. | 3^a q. 52, 5, c. | q. 59, 5, 1^m | 1, d. 1, q. 1, 1, o. | 2, d. 4, 1, o. | d. 16, 2, c. | d. 29, 5, c. | 3, d. 1, q. 1, 3, 6^m | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 2, c. | a. 2, q. 1, o. | a. 3, q. 1, 2^m | q. 4, a. 2, 3^m | a. 5, q. 1, o. | Cg. 3, c. 26 | 37 | 61, fi. | 151, 2^m | 152, fi. | Lib. 4, c. 54, 1^m | 91, 1^m | 5^m | 92, 2^m | Verit. q. 8, 1, c. | q. 13, 3, 8^m | q. 14, 5, 5^m | q. 18, 1, c. | 15^m | q. 20, 3, 5^m | Virt. q. 1, 5, 8^m | Quol. 8, 19, o. | Quol. 9, 7, c. | Opus. 3, c. 104, 106, 107, 108, 166, 167, 168, 262, 264 | Jo. 8, lect. 8, prin. | c. 9, lect. 1, prin. | 3 | c. 17, meo | 3 | Hebr. 8, lect. 3, meo | c. 11, lect. 1, meo | Eth. 3, lect. 2, fi. 1. * Aristoteles 6. Assimilatio 13.
- 5 Gloria essentialis beatitudini est, quam habet homo non apud hominem, sed apud Deum 1^a q. 94, 1, o. | 1-2, q. 2, 3, 1^m | q. 4, 8, 1^m.
- 6 Beatitudo est summum bonum 1^a q. 26, 3, 1^m | 1-2, q. 3, 1, 2^m | q. 5, 2, 2^m | q. 19, 9, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | 2^m | a. 2, q. 1, 2^m | Cg. 3, c. 26, 14^m | 27, 5^m | 38, fi. | Quol. 8, 19, c. | Opus. 20, c. 8.
- 7 Beatitudo habet rationem praemii 1^a q. 26, 1, 2^m | q. 62, 4, c. | 1-2, q. 2, 2, 1^m | q. 5, 7, c. | 2, d. 5, q. 2, 2, c. prin. | Cg. 4, c. 91, 1^m | 2^m | Opus. 3, c. 173. * Bonitas 59, 119, 166, 190, 192, 195, 218, etc. 249. Carentia. Delectatio 8, 9.
- 8 Beatitudo, est finis rationalis naturae tantum 1^a q. 23, 1, c. | 2^m | q. 26, 1, 2, c. | q. 62, 1, 4, c. | 1-2, q. 3, 1, 3^m | q. 55, 2, 3^m | q. 69, 1, c. | 2-2, q. 118, 7, c. | 2, d. 38, 2, o. | 3^a q. 27, 2, c. | 4, d. 43, a. 1, q. 1, c. | d. 49, q. 1, a. 1, q. 1, c. | a. 2, q. 2, c. | q. 2, 7, c. | Cg. 3, c. 25, fi. | Opus. 20, c. 8. * Deus 186. Finis 54, 81, 90. * Fructus 12, 44.
- 9 Beatitudo ut finis quo, est aliquid creatum, non autem ut finis

BEATITUDO

- quod 1^a q. 26, 3, o. | 1-2, q. 3, 1, o. | 4, d. 49, q. 1, art. 2, q. 1, e. | * Frui 9, etc. Honor 21. Infinitum 8. Lex 85. Ut Fruitio 4, 5.
- 10 Beatitudo est ultima perfectio hominis 1^a q. 62, 3, 4, c. | q. 73, 1, c. | 1-2, q. 3, 2, c. | 4^m | 6, c. | Quol. 10, 17, c. | Opus. 3, c. 261. * Beatitudo 1. Praemium 2, etc. Sabbatum 1. Sapientia 1, 5, 21. Spes 10, 18, 21, 22, 23, 50, 52.
- 11 Beatitudo est proprium hominis bonum 1-2, q. 6, prin. | Cg. 3, c. 26, 6^m | 27, 3^m | 32, 3^m | 34, 3^m | 4^m | 35, fi. | 37, 1^m | Ma. q. 4, 3, c. * Sufficiens. Theologia 15, 24, 25.
- 12 Beatitudo est quoddam commune bonum, possibile provenire cuilibet homini, nisi accadat aliquibus impedimentum. Cg. 3, c. 39, 1^m | 4^m | 41, 3^m | Anima. 16, c. meo.
- 13 Beatitudo est bonum perfectum naturae intellectualis, apprehensum per intellectum 1^a q. 26, 1, 2, c. | 1-2, q. 3, 2, 2^m.
- 14 Beatitudo est status, omnium bonorum congregatione perfectus, secundum Boetium 1^a q. 26, 1, 1^m | 1-2, q. 3, 2, 2^m | 3, 2^m | q. 4, 7, 2^m | 1, d. 44, 3, 5^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m | q. 4, 2, 5^m | 1, 1^m | Cg. 3, c. 63.
- 15 Beatitudo est regnum Dei, sed differt ab eo sicut bonum minus a bono communi 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 5, o. | Opus. 3, c. 264. Beatus 23.
- 16 Beatitudo est fruitio Dei 1^a q. 95, 4, c. prin. | Po. q. 5, 1, 15^m | 1 Cor. 3, lect. 2, prin.
- 17 Beatitudo nihil aliud est, quam gaudium de veritate 1-2, q. 3, 4, c. fi. | 1 Tim. 3, lect. 3, prin.
- 18 In vita activa quae circa multa occupatur, est minus de beatitudine, quam in contemplativa, quae versatur circa unum, scilicet circa veritatis contemplationem 1-2, q. 3, 2, 4^m | 5, c. | q. 4, 7, c.
- 19 Actus intellectus speculativi, sunt propinquiore ultimae beatitudinis secundum similitudinem, quam actus intellectus practici, sed e converso secundum praeparationem animi et meriti. Virt. q. 1, 7, 4^m. Vel Abdicatio.
- 20 Beatitudo activa, est actus prudentiae. Virt. q. 1, 5, 8^m.
- 21 De ratione beatitudinis sunt tria: scilicet bonum perfectum, per se sufficientia, et delectatio 2-2, q. 118, 7, c. | Ma. q. 13, 3, c. | q. 14, 4, c. | q. 15, 4, c. | Eth. lect. 9, o.
- 22 Beatitudo consistit in tribus: scilicet in visione Dei, in gloria corporis, et in loco congruo 2, d. 29, 5, c. | 3, d. 22, q. 3, 1, 4^m.
- 23 Beatitudo consistit in duobus: scilicet in visione Dei, et delectatione fruitionis 1-2, q. 3, 4, c. | Jo. 14, lect. 1, meo.
- 24 Essentia beatitudinis consistit in actu intellectus, sed delectatio ejus, in voluntate 1^a q. 26, 2, o. | 3, c. | 1-2, q. 3, 4, o. | q. 11, 1, 1^m | 1, d. 1, q. 1, 1, c. | 1^m | Cg. 3, c. 25 | 26 | 27, 2^m | Ma. q. 16, 6, 6^m | Virt. q. 1, 5, 8^m | Quol. 8, 19, o. | Opus. 3, c. 107. * Anima 131, etc. 228, 285. Assimilatio 5. Carentia 19, 30, etc. Cognatio 30.
- Oppositum videtur dicere 1-2, q. 11, 1, 1^m | 4, c. | 2^m | 1, d. 1, q. 1, 1, c. | 1^m.
- 25 Beatitudo in communi, consistit in adeptione boni perfecti. Ma. q. 5, 3, c. | 1^m | 4^m.
- 26 Beatitudo consistit in contemplatione veritatis, et maxime Dei, 2-2, q. 176, 1, 1^m | Cg. 3, c. 25 | 37 | 48, 1^m | Ma. q. 9, 1, 4^m | 5^m | Virt. q. 1, 5, 8^m | 7, 4^m. Felicitas 2. * Deus 93, etc. 159, etc. Felicitas o. Finis 81, etc. Infinitum 8.
- 27 Beatitudo principaliter consistit in actu virtutis perfectae, et miseria in culpa, sed utraque consistit secundario in bonis exterioribus. Psal. 23, meo | Psal. 25, fi. | Psal. 37, meo. Psal. 40, meo | 3 | Psal. 50, prin. | 1 | Matth. 5, prin. 2.
- 28 Beatitudo vitae praesentis, secundum Aristotelem, consistit in operatione perfectissima, ratione potentiae, habitus, et objecti 1^a q. 62, 1, c. | q. 88, 1, c. meo | 1-2, q. 3, 5, c. | 1, prol. 1, c. 3 | 3, d. 27, q. 2, 2, c. | d. 34, q. 1, 5, c. | q. 35, q. 1, art. 2, q. 3, c. | 4, d. 49, q. 1, art. 1, q. 2, o. | Cg. 1, c. 100, 2^m | lib. 3, c. 44 | Verit. q. 18, 1, c. | Trin. 24, 3^m | Anima. 16, c. meo | 1 | Tim. 6, lect. 3, prin. | 1 | Eth. lect. 10, o. * Poena 78, 82, 83, 96. Trinitas 5, 6, 13, 14.
- 29 Beatitudo animae separatae, est tantum in spiritualibus bonis; sed miseria ejus, est principaliter in malis spiritualibus, secundario autem in corporalibus. Opus. 3, c. 18, 4.
- 30 Beatitudo et miseria sunt principaliter in anima, secundario autem in corpore 3^a q. 15, 10, c. | 2^m | Opus. 3, c. 184.
- 31 Opiniones quatuor falsae de beatitudine. Matth. 5, prin. 2.
- 32 Beatitudo consistit in conjunctione ad Deum, et miseria in recessu a Deo 1-2, q. 3, 3, c. | 7, 2^m | 8, c. | Ma. q. 5, 1, 4^m | Opus. 3, c. 175.
- 33 Beatitudo sanctorum dicitur ebrietas, quia omnem mensuram rationis et desiderii excedit 1, prol. fi.
- 34 Beatitudo ultima, vel miseria, non consistit in bonis vel malis praesentis vitae 1-2, q. 5, 3, o. | 4, d. 4, a. 1, q. 1, c. | d. 49, q. 1, a. 1, q. 4, o. | Cg. 3, c. 48 | Lib. 4, c. 78, fi. | Opus. 3, c. 174 | Job 7, lect. 1, o. | Eth. lect. 10, fi. | lect. 16, fi.
- 35 Nec in visione humanitatis Christi 1, d. 1, q. 1, 3^m | 3, d. 1, q. 3, 6^m | Opus. 58, c. 10. Infra.

BEATITUDO

- 56 Oppositum videtur dicere 3^a q. 15, 10, c. | 2^m | Opus. 3, c^o 182.
- 57 In visione humanitatis Christi, non est proprie fruitio, sed quoddam gaudium accidentale, et non substantialis beatitudo 1, d. 1, q. 1, 1, 3^m | 3, d. 1, q. 1, 3, 6^m.
- 58 Beatitudo non consistit in divitiis 1-2, q. 2, 1, o. | Cg. 3, c^o 30 | Opus. 3, c^o 103 | 262 | 264 | Opus. 20, c^o 8 | Psal. 32, fi. | Matth. 5, primo 2 | Eth. lect. 5, fi.
- 59 Nec in honoribus 1-2, q. 2, 2 | Cg. 3, c^o 38 | Opus. 3, c^o 108 | 264 | Matth. 5, primo | Eth. lect. 5, me^o etc.
- 40 Nec in fama seu gloria humana 1-2, q. 2, 3, o. | Cg. 3, c^o 29 | Opus. 3, c^o 108 | 264 | Opus. 29, c^o 7 | S.
- 41 Nec in potestate 1-2, q. 2, 1, o. | Cg. 3, c^o 31 | Opus. 3, c^o 108 | 264.
- 42 Nec in aliquo bono exteriori, nec in omnibus simul 1-2, q. 2, 4, o. | Cg. 3, c^o 31, fi. | 37, 1^m | Opus. 3, c^o 264 | Opus. 29, c^o 7 | S. | Matth. 5.
- 43 Nec in bonis corporis 1-2, q. 2, 5, o. | q. 3, 3, c. | q. 4, 6, 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 1, o. | Cg. 3, c^o 32 | 37, 1^m | Quol. 7, 3, c. | 1^m | Opus. 3, c^o 264 | Psal. 32, fi. | Eth. lect. 10, me^o.
- 44 Nec in parte sensitiva 1-2, q. 3, 3, o. | Cg. 3, c^o 33 | 37, 1^m | Opus. 3, c^o 264 | Eth. lect. 10, me^o.
- 45 Nec in voluptate 1-2, q. 2, 6, o. | 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 4, 3^m | 4^m | Cg. 3, c^o 27 | 33, 3^m | Libo 4, c^o 83, 3^m | Opus. 3, c^o 108 | Matth. 5, primo 2 | Eth. lect. 5, primo etc. | lect. 10, me^o.
- 46 Nec in aliquo inhaerenti animae 1-2, q. 2, 7, o.
- 47 Nec in habitibus virtutum 1-2, q. 3, 2, c. | Matth. 5, primo 2 | Eth. lect. 5, me^o 1, etc.
- 48 Nec in actibus moralibus. Cg. 3, c^o 31 | 35, 1^m | 37, 1^m | 44, fi. | Psal. 32, fi. | Matth. 5, primo 2.
- 49 Nec in operatione artis. Cg. 3, c^o 36 | 37, 1^m | 44, fi. | Meta. 9, lect. 8, fi.
- 50 Nec in operatione transeunte in exteriorem materiam 1-2, q. 3, 2, 3^m | Meta. 9, lect. 8, fi.
- 51 Nec in actu prudentiae. Cg. 3, c^o 35 | 37, 1^m | 44, fi.
- 52 Nec in actu voluntatis 1^a q. 26, 2, 2^m | 1-2, q. 3, 4, o. | q. 4, 2, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 2, o. | Cg. 3, c^o 26, 40, 2^m | Quol. 8, 19, c. | Eth. lect. 10, me^o | Matth. 5, primo 2.
- 53 Nec in intellectu practico principaliter sed in speculativo 1^a q. 25, 2, o. | 1-2, q. 3, 5, o. | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 3, o. | Opus. 3, c^o 264 | Eth. lect. 10, me^o.
- 54 Nec in contemplatione per intellectum principiorum. Cg. 3, c^o 37, fi.
- 55 Nec in contemplatione, secundum scientia de infinis. Cg. 3, c^o 37, fi.
- 56 Nec in consideratione scientiarum speculativarum 1-2, q. 3, 6, o. | 2-2, q. 167, 1, 1^m | Opus. 3, c^o 101 | 262 | 264.
- 57 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 189, 4, c. Et sicut Beatitudo 58.
- 58 Consideratio scientiarum speculativarum, est quaedam participatio verae et perfectae beatitudinis, non autem substantialis beatitudo 1-2, q. 3, 6, c. fi. | q. 66, 3, 1^m | 5, 2^m | 2-2, q. 180, 4, c.
- 59 Nec consistit in contemplatione angelorum 1^a q. 64, 1, 1^m | q. 89, 2, 3^m | 1-2, q. 3, 7, o. | 2-2, q. 167, 1, 1^m | 2, d. 18, q. 2, 2, c. fi. | Cg. 3, c^o 44 | Verit. q. 20, 3, 5^m | Spiritu. 10, c. fi. | Opus. 3, c^o 103 | 261.
- 60 Oppositum videtur dicere, cum angeli sint principia intellectus humani. Meta. lect. 1, primo.
- 61 Nec in cognitione Dei, quae habetur quasi ab omnibus, scilicet Deum esse. Cg. 3, c^o 38 | 48, 1^m | Opus. 3, c^o 164.
- 62 Nec in cognitione Dei, quae habetur per demonstrationem 1-2, q. 66, 5, 2^m | Cg. 3, c^o 39 | 48, 1^m | Opus. 3, c^o 264 | Matth. 5, primo 2.
- 63 Nec in cognitione Dei quae habetur per fidem. Cg. 3, c^o 40 | 48, 1^m.
- 64 Nec in aliquo creato 1^a q. 12, 1, c. | q. 82, 2, c. | q. 89, 2, 3^m | 1-2, q. 3, 8, o. | 2-2, q. 85, 2, c. | Cg. 4, c^o 7, 17^m | 51, 2^m | Opus. 3, c^o 108 | 264 | Opus. 20, c^o 8 | 10 | Psal. 32, fi. * Deus 186. Felicitas 2, 3, 4. Honor 21. Infinitum 8.
- 65 Nec in cognitione cuiuslibet veri, sed in cognitione perfecta summam veritatis 1^a q. 26, 2, 3, o. | 1-2, q. 3, 4, 8, o. | 2-2, q. 167, 1, 1^m. Felicitas 2.
- 66 Beatitudo in nulla re consistit, nisi in Deo. Opus. 3, c^o 107 | 261. * Politica 3.
- 67 Bona exteriora non requiruntur ad beatitudinem perfectam 1-2, q. 4, 7, o. | 2-2, q. 186, 3, 4^m.
- 68 Divitiae adjuvant felicitatem activam instrumentaliter, sed contemplativam impediunt. Sed ad patriae beatitudinem, multum valet voluntaria paupertas 1-2, q. 4, 7, c. | 2-2, q. 186, 3, 4^m | 2, d. 40, 2, 3^m.
- 69 Amici non requiruntur ad perfectam beatitudinem 1-2, q. 4, 8, o. * Adam 61. Amor 85. Anima 152. Baptismus 153, etc. 159, etc. 201, 207. Beatus 53. Bonitas 212, 213, 218, 221, etc.
- 70 Angelus suo ministerio adiuvat hominem, ut perveniat ad beatitudinem, non autem ut humanae beatitudinis objectum 1-2, q. 3, 7, 2^m | q. 5, 6, 1^m.

BEATITUDO

- 71 Ad beatitudinem aliqua requiruntur tripliciter: scilicet antecedenter, essentialiter, et consequenter 1-2, q. 3, 3, c. | Virt. q. 1, 5, 8^m.
- 72 Ad beatitudinem tria requiruntur: scilicet visio Dei, comprehensio, et delectatio 1-2, q. 4, 3, o. | 1, d. 1, 1, c. | 4, d. 49, q. 4, a. 5, q. 1, c. Comprehensio 2.
- 73 Perfectio charitatis est essentialis beatitudini, quoad dilectionem Dei, non autem quo ad dilectionem proximi, sed quasi concomitatur 1-2, q. 4, 8, 3^m.
- 74 Rectitudo voluntatis requiritur ad beatitudinem antecedenter, et concomitanter 1-2, q. 4, 4, o. | q. 5, 4, 7, c. | Opus. 3, c^o 173.
- 75 Delectatio requiritur ad beatitudinem, consequenter tantum, vel concomitanter 1-2, q. 3, 1, c. | q. 4, 1, 2, o. | 2, d. 38, 2, c. | 3, d. 31, q. 1, 5, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 2, c. | 3^m | a. 2, q. 2, 3^m | q. 3, a. 4, q. 3, o. | Ma. q. 11, 4, c. | Virt. q. 1, 5, 8^m | Opus. 3, c^o 107 | 166 | Matth. 5, primo.
- 76 Corpus et perfectio ejus, requiritur ad beatitudinem viae, et ad beatitudinem patriae omnino perfectam, requiritur antecedenter, et consequenter, non autem essentialiter, nec ad beatitudinem patriae simpliciter 1-2, q. 4, 5, 6, o. | 3^a q. 7, 4, 2^m | q. 15, 10, c. | 2^m | 4, d. 49, q. 4, a. 5, q. 2, c. | 1^m | Cg. 4, c^o 79, fi. | Poa q. 5, 10, c. | Opus. 3, c^o 152 | Job 19, fi. | Anima. 130.
- 77 Beatitudo animae redundabit in corpus 1-2, q. 5, 3, c. | 3^m | q. 4, 6, c. | 3^a q. 57, 3, c. | q. 59, 5, 3^m | 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 4, 3^m | Opus. 3, c^o 168. Anima 131. * Carentia. Charitas 114, 123, etc. Delectatio 93. Daemon 41. Electio 18, 19, 22, 27. Fides 21. Fortitudo 53, 59.
- 78 Operationes meritoriae plures, requiruntur ad beatitudinem hominis 1^a q. 62, 5, 1^m | 1-2, q. 5, 7, o. | q. 6, primo | Opus. 3, c^o 173. Angelus 543, 547. * Gratia 11. 20. 76, 86, 135, etc. Honor 21. Justus 2. Lex 67, 80. Maria 22. Meritum 6, 7, 40, 45, 61, 62, 65, 67, 88, etc. 101, etc. Metaphysica 29. Missio 33. Oratio 50, etc. 60. Perfectio 20. Purgatorium 9.
- 79 Beatitudo ultima hominis, requirit unionem animae cum corpore. Opus. 3, c^o 151 | 152 | Job 19, fi. Anima. 132.
- 80 Operationes sensitivae requiruntur antecedenter ad beatitudinem viae, non autem ad beatitudinem patriae, sed consequenter tantum, ad neutram autem essentialiter 1-2, q. 3, 3, o. * Sacerdos 11. Scientia 132, 145, 155. Similitudo 11, etc. Sufficiens. Theologia 21. Virtus 181, etc. 197, 260, etc.
- 81 Pax requiritur ad beatitudinem antecedenter et consequenter, non autem essentialiter 1-2, q. 3, 4, 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 4, o. | Opus. 3, c^o 261. * Usus 4. Utile 1. Utilitas 19, 20.
- 82 Nullum bonum creatum additum visioni Dei, facit magis beatum 1^a q. 12, 8, 4^m fi. | 1-2, q. 5, 2, 3^m | Verit. q. 8, 4, 12^m | 13^m | Ma. q. 5, 1, 1^m | 5^m | 6^m.
- 83 Praemium accidentale additum beatitudini, non facit magis beatum, quia beatitudo attenditur solum secundum bonum increatum, praemium vero accidentale, secundum bonum creatum. Ma. q. 5, 1, 5^m. * Beatus 34. Charitas 90, 114, 123, etc. Claritas 10. Electio 11, 27. Eucharistia 251, etc.
- 84 Sicut bonum creatum, est quaedam similitudo et participatio boni increati, ita adeptio boni creati, est quaedam similitudinaria beatitudo, per quam tamen vera beatitudo non augetur. Ma. q. 5, 1, 6^m fi.
- 85 Beatitudo aequaliter participatur ab omnibus ex parte objecti, sed inaequaliter ex parte subiecti 1-2, q. 3, 2, 4^m | q. 5, 2, o. | q. 112, 4, c. | 2^m | 1, d. 41, 3, 5^m | 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 2, 4, o. | L. | Cg. 3, c^o 58 | Matth. 20, me^o 1 | Jo. 14, lect. 14 | 1 Cor. 3, lect. 2, primo 2 | Thess. lect. 2, primo | Hebr. 11, fi. Haeresis 78.
- 86 Post resurrectionem beatitudo augetur extensive et intensive 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 1, o.
- 87 Inmo beatitudo tunc augetur tantum extensive 1-2, q. 4, 5, 5^m.
- 88 Nulla creatura potest per sua tantum naturalia adipisci perfectam beatitudinem 1^a q. 12, 4, o. | q. 23, 1, c. | q. 64, 1, 2^m | q. 94, 1, o. | q. 108, 4, c. | 1-2, q. 5, 5, o. | q. 62, 1, 2, 3, o. | 2, d. 29, 1, c. | 3^m | 3, d. 27, q. 2, 2, c. | 4, d. 49, q. 2, 6, o. | Cg. 3, c^o 52 | 117 | 157, 1^m | 159, 1^m | Verit. q. 20, 1, c. | 3^m | 6, c. | q. 29, 1, 6, c. | Virt. q. 4, 1, c. | Rom. lect. 6, fi.
- 89 Homo non potest per operationem solius creaturae superioris attingere ad perfectam beatitudinem 1-2, q. 5, 6, o.
- 90 Homo potest adipisci perfectam beatitudinem 1-2, q. 5, 1, o.
- 91 Homo non est causa suae beatitudinis, sed tantum Deus, 1-2, q. 109, 3, 3^m fi. | 1, d. 49, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m | Virt. q. 1, 10, c.
- 92 Beatitudo subest providentiae Dei 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 5, o.
- 93 Beatitudo perfecta non potest amitti 1^a q. 64, 2, c. | q. 94, 1, c. | 1-2, q. 5, 4, o. | 1, d. 8, q. 3, 2, c. fi. | Cg. 3, c^o 48, 3^m | 61 | 62 | 144, 5^m | Libo 4, c^o 85, 1^m | 91, 2^m | Opus. 3, c^o 166 | 262 | 264 | Jo. 10, lect. 5, fi. * Haeresis 47, 72, 76, 107. Infinitum 8. Mansiones. Missio 33. Reprobatio 1.
- 94 Voluntas necessario appetit beatitudinem 1^a q. 69, 1, q. | 3, 5, c. | q. 82, 1, 2, o. | q. 83, 1, 5^m | 1-2, q. 5, 4, c. | 2^m | 8, 2^m | q. 6,

BEATITUDO

- 4, o. | q. 10, 1, 2, o. | q. 13, 6, c. | q. 94, 2, c. | 3^a q. 18, 1, 3^m | 2, d. 7, q. 1, 1, 1^m | d. 25, 2, c. | 3, d. 27, q. 1, 4, 12^m | Cg. 1, c^o 80, 2^m | 3^m | 88 | Lib^o 3, c^o 97, fi. | Lib^o 4, c^o 92, 3^m | Verit. q. 22, 5, 6, o. | 12, c. | 23, 4, c. | q. 24, 1, 18^m | 19^m | q. 27, 3, c. | Po^a q. 1, 5, c. | q. 2, 3, c. fi. | 6^m | q. 5, 3, c. fi. | q. 10, 2, 4^m | 5^m | 6^m | Ma. q. 3, 3, c. | q. 6, c. fi. | 7^m | 9^m | 10^m | q. 16, 5, c. | 7, 18^m | Ethⁱ. 3, lect. 2, fi. 1.
- 95 Omnes homines naturaliter appetunt beatitudinem 1^a q. 2, 1, 1^m | q. 19, 10, c. | q. 26, 2, c. | q. 41, 2, 3^m | q. 60, 2, c. | q. 62, 1, c. | q. 82, 1, 2, o. | q. 83, 1, 5^m | 1-2, q. 3, 6, 2^m | q. 5, 1, 8, o. | q. 10, 1, o. | 3^a q. 18, 1, 3^m | 2, d. 25, 5, 4^m | 3, d. 27, q. 1, 2, c. fi. | 4, d. 10, q. 1, a. 1, q. 1, c. | a. 3, q. 1, o. | Cg. 3, c^o 62, 2^m | 4^m | Lib^o 4, c^o 92, 3^m | 94 | Verit. q. 22, 5, o. | q. 23, 4, c. | q. 21, 7, 9^m | 8, 1^m | q. 27, 3, c. | Po^a q. 1, 5, c. fi. | q. 2, 3, c. | 6^m | q. 9, 9, 21^m | q. 10, 2, 4^m | 5^m. Virt. q. 2, 1, c. | Opus. 3, c^o 119 | Psal. 1, prin^o | Meta. lect. 1, prin^o 1. * Amor 85. Appetitus 2. Conversio 5. Damnatio 30. Desperatio 6. Frui 9. Fructio 4, etc. Judicium 71.
- 96 Non solum perfecta beatitudo, sed etiam qualiscumque similitudo vel participatio ejus, naturaliter desideratur 1^a q. 12, 1, c. fi. | 1-2, q. 3, 6, 2^m.
- 97 Omnia quae desiderat voluntas, appetit propter beatitudinem 1^a q. 60, 2, c. | 1-2, q. 1, 6, o. | 4, d. 49, q. 1, art. 3, q. 4, o. | Cg. 1, c^o 100.
- 98 In ultima beatitudine complebitur omne desiderium beatorum 1^a q. 12, 8, 4^m | 1-2, q. 1, 5, c. | q. 3, 8, c. | q. 4, 5, 5^m | q. 5, 3, 4, c. | 8, c. | 3^m | q. 67, 4, 3^m | 2-2, q. 28, 3, c. | 2^m | Cg. 3, c^o 63 | Lib^o 4, c^o 86 | Psal. 1, me^o 3 | Psal. 35, me^o 4 | Matth. 5, prin^o. Jo. lect. 11, me^o 1 | Hebr. 4, lect. 2, prin^o.
- 99 Perfecta quietatio intellectus et voluntatis, consequitur beatitudinem 1-2, q. 3, 4, 1^m | 8, c. | 2-2, q. 18, 2, c. | 4, 12^m | q. 28, 3, c. | q. 94, 1, c. | q. 118, 7, c. | Cg. 1, c^o 100, 2^m | Lib^o 3, c^o 39, 5^m | 40, fi. | 48 | 59, 1^m | 62, 2^m | 63, fi. | Lib^o 4, c^o 78, fi. | Ma. q. 14, 4, c. | q. 16, 5, c. | Opus. 3, c^o 104 | 106 | 150 | 211 | 264. * Merces 1, etc.
- 400 Perfecta beatitudo omne malum excludit 1-2, q. 2, 4, c. | q. 5, 3, 4, c. | q. 67, 4, 2^m | Cg. 4, c^o 86, me^o | Opus. 3, c^o 176 | 211 | 239 | 264 | Hebr. 4, lect. 2, prin^o.
- 401 Beatitudo ascendit in cor hominis, secundum rationem communem, non autem quae et qualis sit in speciali 1-2, q. 5, 8, c. | 2^m | 2-2, q. 17, 2, 1^m.
- 402 Beatitudinem esse praemium virtutis, est inditum mentibus omnium ratione utentium. Opus. 20, c^o 8.
- 403 Beatitudo materialiter sumpta, est occulta, non autem formaliter sumpta 2, d. 38, 2, 2^m. * Mors. 19, 20, 23.
- 404 Beatitudo est primum objectum voluntatis 1-2, q. 3, 4, 2^m | q. 11, 1, 1^m | Cg. 3, c^o 26, 7^m | 8^m | 11^m | Quol. 8, 19, c.
- 405 Beatitudo comparatur ad voluntatem ut objectum ejus, sed ad intellectum, ut actus ejus. Quol. 8, 19, c. Nox 2.
- 406 Beatitudo amatur amore concupiscentiae, non autem amore amicitiae 1-2, q. 2, 7, 2^m | 4, d. 49, q. 1, art. 2, q. 1, 3^m. * Odium 22. Poena 46. 47. Purgatorium 9. Saturitas. Spiritus 13.
- 407 Homo appetendo beatitudinem, potest mereri 3, d. 18, 3, 2^m | 4^m | d. 49, q. 1, a. 3, q. 3, o. | Verit. q. 22, 7, o.
- 408 Immo homo appetendo beatitudinem, potest peccare, sicut et diabolus appetit finalem beatitudinem habere per propriam virtutem, quod est proprium Dei 1^a q. 63, 1, 4^m fi. | 3, c. fi. | Cg. 3, c^o 110, 1^m | Verit. q. 24, 7, 6^m | Ma. q. 16, 2, o. | 3, c. fi. | 2-2, q. 14, 2, c.
- 409 Deus est perfecte beatus 1^a q. 26, 1, o. | q. 62, 4, c. | 2, d. 1, q. 2, 2, 4^m | d. 15, q. 3, 3, 1^m | Cg. 1, c^o 100.
- 410 Deus est sua beatitudo 1^a q. 26, 2, o. | q. 62, 4, c. | q. 94, 1, c. | 1-2, q. 3, 1, 1^m | 2, 1^m | 4^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | Cg. 1, c^o 101.
- 411 Deus est beatus, secundum intellectum 1^a q. 26, 2, o. | 2, d. 16, 2, c.
- 412 Deus non esset beatus, si non intelligeret et amaret. Similiter et Christus, ut homo. Verit. q. 26, 10, 8^m | q. 29, 1, c. | 1 Tim. 6, lect. 3, prin^o. * Angelus 539, etc. Deus 201, etc. 419. Honor 21. Juge. Justificatio 17. Sedere 3, etc.
- 413 Beatitudo Dei excedit quamlibet aliam beatitudinem 1^a q. 26, 4, o. | Cg. 1, c^o 102.
- 414 Beatitudo Dei complectitur omnem aliam beatitudinem 1^a q. 26, 4, o. | Cg. 1, fi.
- 415 Beatitudo est naturalis soli Deo 1^a q. 62, 4, c. | q. 63, 3, c. fi. | 1-2, q. 3, 1, 1^m | q. 5, 7, c. Opus. 3, c^o 106, fi.
- 416 Christus ut homo, non potest esse beatus sine gratia. Verit. q. 23, q. 1, c. | 4^m.
- 417 Beatitudo triplex secundum philosophos, scilicet voluptuosa, activa, et contemplativa 1-2, q. 3, 2, 1^m | q. 69, 3, 4, c. | Ethⁱ. lect. 5, prin^o.
- 418 Beatitudo duplex, scilicet perfecta et imperfecta, idest, in patria et in via 1^a q. 62, 1, c. | 1-2, q. 3, 2, 4^m | 3, 5, 6, c. | q. 4, 5, 6, 7, 8, c. | q. 5, 3, o. | 4, 5, c. | q. 62, 1, c. | q. 60, 1, 3, c. | 2-2, q. 186, 1, 4^m | 3, d. 27, q. 2, 2, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q.

BEATITUDO

- 1, c. | q. 2, 4^m | 5^m | Verit. q. 14, 2, c. | Trin. 24, 3^m | Ethⁱ. 10, lect. 16, fi.
- 419 Beatitudo patriae est continua, non autem beatitudo viae 1-2, q. 3, 2, 4^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, 4^m | 5^m.
- 420 Unde tunc in patria non erit multiplex scientia, cum medium fuerit unum et sufficiens ad alia cognoscenda, quod erit essentia divina, cui omnes beati sine medio creaturae conjungentur. Opus. 72, prin^o.
- 421 Tunc non aderit, quod alia mediante, unus alium doceat. Opus. 72, prin^o.
- 422 Cognoscere Deum in plena luce perficietur, quae nihil tenebrarum et errorum patitur. Unde propter hujus luminis virtutem nulla opinio locum habebit, sed erit una scientia omnium certissima, quae erit gloria beatorum. Opus. 72, prin^o.
- 423 Duplex perfectio beatitudinis: scilicet ex parte objecti, et ex parte subjecti. Prima tollit rationem verae beatitudinis, non autem secunda 1-2, q. 5, 3, 2^m | q. 4, 5, 5^m | q. 11, 4, 2^m.
- 424 Nullus ante passionem Christi potuit habere beatitudinem, licet sancti patres meruerint eam per fidem passionis Christi, quo ad propriam personam, non autem quo ad naturam communem 3^a q. 49, 5, 1^m | 3, d. 18, a. 6, q. 2, 2^m. * Angelus 539, etc. Anima 130, 131, 132. Beatus 3. Bonitas 59, 192, 195, 249. Character 11. Confirmatio 43. Corpus. Daemon 41. Delectatio 23. Dos o. Gloria 13, etc. Gratia 42, etc. Infinitum 8. Justus 2. Lex 8, 9, 67, 85.
- 425 Mortui eum solo peccato originali, sciunt se esse creatos propter beatitudinem, quam etiam sciunt in communi, scilicet quod consistit in adeptione boni perfecti, sed ignorant beatitudinem supernaturalem. Ma. q. 5, 3, c. | 1^m | 4^m | 1 Cor. 2, lect. 2. * Liber 5. Mansiones. Maria 17, 22, 58. Praedestinatio 2, 15, 22, 21, 49. Sabbatum 1, 2. Sapientia 21. Sedere 3, etc. Septem. Spes 10, 21, 22, 23, 26, 50, 52. Virtus 260, etc. Utile 1.
- 426 Beatitudo civilis non est felicitas simpliciter, nec immutabilis simpliciter, sed non de facili mutabilis. Verit. q. 24, 7, 11^m.
- 427 Beatitudines sunt operationes virtutum perfectarum per dona, et etiam donorum 1-2, q. 69, 1, o. | q. 70, 2, c. | 2-2, q. 157, 2, 3^m | 3, d. 31, q. 1, 4, o. | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 4, 1^m | Isa. 11, prin^o | Matth. prin^o | Galat. 5, lect. 6, prin^o. * Fructus 2, 3, 12.
- 428 Actus virtutum ut perficiunt, dicuntur beatitudines, sed ut delectant, dicuntur fructus 2-2, q. 157, 2, 3^m | Gal. 5, lect. 6, me^o.
- 429 Actus donorum pertinentium ad vitam activam, exprimuntur in meritis beatitudinum; sed actus vitae contemplativae, in praemiis 1-2, q. 69, 3, c. fi. | 1^m. Virt. q. 1, 7, 4^m.
- 430 In singulis beatitudinibus, ponitur aliquid pertinens ad statum viae, et aliquid ad statum patriae 1-2, q. 69, 2, o. | 2-2, q. 8, 7, c. | 3, d. 34, q. 1, 4, o. | Matth. 5, prin^o 2.
- 431 Quaelibet beatitudo est fructus, addens excellentiam et principalitatem praemii, et non e converso 1-2, q. 70, 2, o. | 3, d. 34, q. 1, 5, o.
- 432 Omnia praemia septem beatitudinum, sunt idem realiter, et differunt ratione 1-2, q. 69, 4, 1^m.
- 433 Praemia beatitudinum, inchoative habentur hic, sed complete, in patria tantum 1-2, q. 69, 2, o. | 2-2, q. 8, 7, o. | Matth. 5, prin^o 2.
- 434 Beatitudines et praemia earum sufficienter enumerantur, septem, et quatuor, et octo, diversimode, et declarantur 1-2, q. 69, 3, 4, o. | 3, d. 34, q. 1, 4, o.
- 435 Primae tres beatitudines sunt contra beatitudinem voluptuosam, sed quarta et quinta pertinent ad vitam activam: aliae autem duae ad contemplativam 1-2, q. 69, 3, 4, o.
- 436 Omnes beatitudines positas in sacra Scriptura, oportet ad has reduci, quia omnes pertinent ad vitam activam vel contemplativam 1-2, q. 69, 3, 4^m.
- 437 Beatitudines correspondent septem donis, non quidem singulae singulis, sed plures uni, et una pluribus 1-2, q. 69, 3, o. | 3, d. 34, q. 1, 4, c. | 5^m | d. 37, a. 2, q. 2, 1^m.
- 438 Ordo beatitudinum accipitur secundum quod homo ab exterioribus ad interiora progreditur. Ubi primo sunt bona exteriora, secundo proximus, tertio passiones innatae, quarto operationes, quinto compassionem, sexto apprehensio, septimo ordinatio, octavo passio illata 3, d. 34, q. 1, 4, c. fi.
- 439 Praemia omnium beatitudinum debentur octavae beatitudini: ideo speciale praemium ei non assignatur, sed redditur ad primam beatitudinem 3, d. 34, o. 1, 4, c. fi.
- 440 Beatitudines dupliciter adaptantur donis; scilicet secundum convenientiam ordinis, ut prima infimo, secunda sexto, et sic de aliis secundum Augustinum; vel secundum convenientiam propriae rationis ad invicem secundum actus et objecta 2-2, q. 121, 2, c. | 2^m | q. 139, 2, c.
- 441 Beatitudo prima, scilicet paupertas, correspondet dono timoris 2-2, q. 19, 12, o. | q. 83, 9, 3^m | q. 121, 2, c. | q. 161, 2, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 4, 6, c. | Matth. 5, prin^o 2.

BEATUS

- 142 Fructus decimus, scilicet modestia, et undecimus scilicet continentia, et duodecimus scilicet castitas, correspondent eis 2-2, q. 19, 12, 4^m | 3, d. 34, q. 1, 5, c.
- 143 Petitio septima correspondet eis 2-2, q. 19, 12, 4^m | q. 83, 9, 3^m | 3, d. 44, q. 1, 6, c.
- 144 Beatitudo secunda, scilicet mititas, correspondet dono pietatis 1-2, q. 69, 3, 3^m | 2-2, q. 83, 9, 3^m | q. 121, 2, o. | 3, d. 34, q. 1, 4, c. fi. | 6, c. | Matth. 5, prin^o. * Mansuetudo 1.
- 145 Fructus octavus, scilicet mansuetudo, correspondet eis indirecte, sed sextus, idest, bonitas, et septimus, scilicet benignitas, directe 2-2, q. 121, 2, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 5, c. Mansuetudo 1.
- 146 Petitio sexta correspondet eis 2-2, q. 83, 9, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 6, c.
- 147 Beatitudo tertia, scilicet luctus, correspondet dono scientiae 1-2, q. 69, 3, 2^m | 3^m | 2-2, q. 9, 4, o. | q. 83, 9, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 4, 6, c. | Matth. 5, prin^o.
- 148 Omnes fructus, praeter fidem et charitatem, correspondent donis consilii et scientiae, ut dirigentibus 3, d. 34, q. 1, 5, c. fi.
- 149 Fructus undecimus, scilicet continentia, et duodecimus scilicet castitas, correspondent tertiae beatitudini 3, d. 34, q. 1, 5, c.
- 150 Petitio quinta correspondet eis 2-2, q. 83, 9, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 6, c.
- 151 Beatitudo quarta, scilicet iustitiae, correspondet dono fortitudinis 1-2, q. 69, 3, 3^m | 2-2, q. 83, 9, 3^m | q. 139, 2, o. | 3, d. 34, q. 1, 4, 6, c. | Matth. 5, prin^o.
- 152 Fructus quartus, scilicet patientia, et octavus scilicet longanimitas, correspondent eis 2-2, q. 139, 2, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 5, c.
- 153 Petitio quarta correspondet eis 2-2, q. 83, 9, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 6, c.
- 154 Beatitudo quinta scilicet misericordiae, correspondet dono consilii 1-2, q. 69, 3, 3^m | 2-2, q. 52, 4, o. | q. 83, 9, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 4, c. | Matth. 5, prin^o.
- 155 Eandem beatitudinem oportet respondere secundum convenientiam propriae rationis ad invicem, donis scientiae et pietatis, non autem secundum convenientiam ordinis, sed diversimode correspondent 2-2, q. 121, 2, 2^m.
- 156 Fructus sextus scilicet bonitas idest dulcedo animi, et quintus scilicet benignitas, correspondent quintae beatitudini et dono pietatis 2-2, q. 52, 4, 3^m | q. 121, 2, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 5, c.
- 157 Petitio tertia, correspondet eis 2-2, q. 83, 9, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 6, c.
- 158 Beatitudo sexta, scilicet munditia, correspondet dono intellectus 1-2, q. 69, 3, c. fi. | 1^m | 2-2, q. 8, 7, o. | q. 83, 9, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 4, 6, c.
- 159 Fructus secundus, scilicet gaudium, et bonus scilicet fides, correspondent eis 2-2, q. 8, 8, o. | 3, d. 34, q. 1, 5, c. fi.
- 160 Petitio secunda correspondet eis 2-2, q. 83, 9, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 6, c.
- 161 Beatitudo septima, scilicet pacis correspondet dono sapientiae 1-2, q. 69, 3, c. fi. | 1^m | 4, c. fi. | 2-2, q. 45, 6, o. | q. 83, 9, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 4, 6, c. | Matth. 5, prin^o.
- 162 Fructus primus, scilicet charitas, correspondet eis 3, d. 34, q. 1, 5, c. fi. Charitas 42.
- 163 Petitio prima correspondet eis 2-2, q. 83, 9, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 6, c.
- 164 Beatitudo octava, scilicet persecutionis est manifestativa omnium beatitudinum praecedentium, nec correspondet alieni dono in speciali 1-2, q. 69, 3, 5^m | 4, 2^m | 3, d. 34, q. 1, 4, c.
- 165 Fructus quartus, scilicet patientia correspondet octavae beatitudini 3, d. 34, q. 1, 5, c.
- 166 Fructus secundus, scilicet gaudium et tertius, scilicet pax, correspondent omnibus beatitudinibus et omnibus donis 3, d. 34, q. 1, 5, c.
- 167 Prima beatitudo secundum Ambrosium attribuitur temperantiae, tertia prudentiae, quarta iustitiae et octava fortitudini 1-2, q. 69, 3, 6^m.
- 168 Primae quinque beatitudines, secundum convenientiam materiae, correspondent donis scientiae et consilii, ut dirigentibus, sed aliis donis correspondent ut exequentibus, secundum motiva vero correspondent ut supra 1-2, q. 69, 3, 3^m | 2-2, q. 121, 2, c.
- 169 Beatitudo quarta et quinta secundum materiam, correspondent pietati, secunda fortitudini, sed prima et tertia timori 1-2, q. 69, 3, 3^m.
- 170 Beatitudo quarta et quinta secundum convenientiam propriae rationis ad invicem, adaptantur dono pietatis, sed secundum convenientiam ordinis, adaptatur ei secunda beatitudo, quae tamen convenit ei, tollendo impedimenta actuum ejus 2-2, q. 121, 2, c. | 3^m.
- 1 BEATUS, aliquis dicitur beatus in spe, et aliquis in re 1-2, q. 69, 1, c. | Matth. 5, prin^o | 1 Cor. lect. 1, fi. | 2 Cor. lect. 5, fi. * Abstractio 20. Amor 48, 75, 104, etc. Angelus 539, etc.
- 2 Quidam dicuntur beati in hac vita propter spem, vel participative 1-2, q. 5, 3, 1^m.

BEATUS

- 3 Aliquid facit beatum dupliciter, scilicet effective, idest solus Deus, et formaliter, scilicet beatitudo 1, d. 1, q. 1, 2, 1^m.
- 4 Beati prius feruntur ad contemplandum divinitatem, quam humanitatem Christi, quia sic sunt Deo conjuncti, quod Deus est eis ratio cujuslibet cognitionis et operis. Quol. 8, fi. | Quol. 9, 7, c. fi.
- 5 Beati in patria omnes rationes rerum quae in Christo sunt, non cognoscunt, etsi ipsum comprehendant 1^a q. 12, 8, c. | 2-2, q. 173, 1, c. | Verit. q. 12, 6, c. | 10^m.
- 6 Immo tunc beati, omnia opera divina cognoscent 1^a q. 12, 8, 4^m | 1, d. 21, L. fi.
- 7 Beati per simplicem conversionem ad Deum, illuminantur de agendis quae nesciunt, sine inquisitione et anxietate dubitationis, ut in viatoribus 2-2, q. 52, 3, c. | 2^m.
- 8 In beatis sunt aliqui actus ordinati ad finem, scilicet procedentes ex consequutione finis, ut laus Dei, et aliqui pertrahentes alios ad finem, ut ministeria angelorum et orationes sanctorum 2-2, q. 52, 3, 1^m | q. 83, 4, 2^m. Opus. 63, c^o 5.
- 9 Quilibet beatus est certus de perpetuitate suae beatitudinis, 2-2, q. 13, 3, c. | Ma. q. 16, 5, 1^m | Opus. 3, c^o 169.
- 10 Beati in patria clare cognoscunt omnia quae hic fiunt 1^a q. 89, 8, 8, c. | 2-2, q. 83, 4, 2^m | 4, d. 45, q. 3, 1, 1^m | 3^m | d. 59, q. 2, a. 4, q. 1, 1^m | Verit. q. 8, 11, 12^m | q. 9, 6, 5^m | Ma. q. 7, 7, 10^m. * Anima 138, 139, 151, 165, 166. Aurea. Aureola o.
- 11 Beati post diem iudicii videbunt omnia, quae Deus scit scientia visionis 4, d. 49, q. 2, 5, c. | 1^m | 12^m. Deus 230. * Beatitudo 82, etc. 98, 109, etc.
- 12 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 8, 4, c.
- 13 Scientia angelorum et animarum sanctorum potest augeri usque ad diem iudicii, sicut et alia quae ad praemium accidentale pertinent, sed non ultra 4, d. 49, q. 2, 5, c. fi. | L. prin^o | d. 50, q. 2, a. 1, q. 6, o. Angelus 541. * Bellum 2. Caelum 31, 45. Charitas 38, 77, 90, etc. 103, 117, 123.
- 14 Oppositum videtur dicere 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 1, o.
- 15 Beati Deum comprehendunt, sed non totaliter, idest omnibus modis quibus comprehendendi potest 1^a q. 12, 7, 1^m | Opus. 3, c^o 164.
- 16 Beati habebunt summam Dei delectationem et fruitionem. Opus. 3, c^o 165. | Opus. 63, c^o 3, o. | 2 Cor. 12, lect. 2, prin^o.
- 17 Beati Deum videntes, erunt confirmati in bono. Opus. 3, c^o 166.
- 18 Beati habebunt cognitionem de Deo. Opus. 63, prin^o. * Civitas 1. Claritas. Cogitatio 5, 6.
- 19 Beati cognoscent Deum tripliciter, scilicet per Deum ad Deum et propter Deum. Opus. 63, o. * Cognitionis 5, 6.
- 20 Beati cognoscent in Deo, omnia pertinentia ad eorum beatitudinem. Opus. 63, c^o 1. * Compassio. Comprehendere 4.
- 21 Beati diligunt Deum. Opus. 18, c^o 4 | Opus. 63, c^o 2, o. * Conceptio 35, etc. Consilium 29. Contritio 13. Corpus. Damnatio 30.
- 22 Beati unientur Deo. Opus. 63, c^o 4, o. * Defectus 16. Delectatio 102, 104. Desiderium 18. Deus 201.
- 23 Inter beatos Christus fuit primus, inter malos, Adam. Psal. 1, prin^o. Beatitudo 16. Fruitio 11. * Dolor 43. Donum 32, etc. Dos o. Egere. Electio 14.
- 24 Beati laudabunt Deum 2-2, q. 13, 4, c. | 2, d. 2, q. 2, 2, 5^m | 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 4, c. | 4^m | Opus. 63, c^o 5, o. | 1 Cor. 13, lect. 3, prin^o etc. lect. 2. * Eucharistia 148, 245, etc. Eustratus 2. Fames 2. Fides 10, 21, 22, 23, 26, 50, 51, 52, 68, 96, 70, 76, 107.
- 25 Beati surgunt in gratiarum actionem Dei. Opus. 63, c^o 6, o. * Fortitudo 41, 51, 53. Fruitio 5, 6, 7, 10, 11, 12.
- 26 Beatorum congratulatio. Opus. 63, c^o 7, o. * Gustus o. Haeresis 76, 106, etc. 113, 119. Ignorantia 18.
- 27 Beatorum corpora erunt post diem iudicii. Opus. 10, art. 25. * Imago 35, 42. Indulgentia 11. Josias.
- 28 Beatorum corporum dispositio. Opus. 10, a. 24 | 25. * Lex 30, 45, 59, 67. Liber 15, etc. Liberum 19. Limbus o.
- 29 Beatorum corpora fulgebunt. Opus. 10, a. 36. * Mansiones. Maria 17, 22, 58. Missio 33, 37, 39.
- 30 Voluntas beatorum est omnino immutabilis de bono in malum. Cg. 4, c^o 94 | Verit. q. 24, 8, o.
- 31 Beati non possunt peccare 1^a q. 62, 8, o. | q. 82, 2, c. fi. | q. 94, 1, c. | q. 100, 2, c. | 1-2, q. 4, 4, c. | q. 5, 4, c. | q. 100, 1, 3^m | 2-2, q. 19, 11, c. | 2, d. 7, q. 1, 1, o. | 2, c. fi. | d. 23, q. 1, 1, o. | 2, 2^m | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 3, 2^m | d. 12, q. 2, 1, c. | Cg. 4, c^o 91 | 92, fi. | Verit. q. 24, 8, o. | 9, c. | Virt. q. 2, 12, c. fi. | q. 4, 4, 3^m | Opus. 3, c^o 166 | Psal. 51, fi. * Obedientia 26. Odor 5. Olfactus 2. Patientia 10. Pax 6, 7, 13, 17, etc. Perfectio 61, etc. Pietas 13, 21. Poenitentia 36. Praedestinatio 30, 44. Princeps 1, 2. Prophetia 83. Raptus 15, 16. Resurrectio 9, 29, 35, etc. 57. Risus. Sanctus o. Societas 4. Spes 26.
- 32 Beati sunt in statu impetrandi, non autem in statu merendi 1^a q. 62, 9, o. | 2-2, q. 83, 11, c. | 1^m | 3, d. 18, 2, 2^m | 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 2, 3^m | d. 4, q. 3, 3, 4^m. * Spiritus 4. Stabilis. Suffragia 12. Tactus 14. Theologia 8, 19, 43.
- 33 Oppositum videtur dicere 2, d. 5, q. 2.
- 34 Dignitas beatorum in anima et in corpore erit secundum gradus meritorum, non autem secundum diversitatem sexus, sicut nunc et in statu innocentiae 3^a q. 55, 1, 3^m | 2, d. 21, q. 2, 1, 2^m | 4,

BELLATORES

- d. 44, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m. * Christus 53, 56. Timor 14, 70. Usura 10, 293. Usus 4. Uti 19. Virginitas 17. Virtus 232, 233, 242, 260. Visus 8, 11. Votum 9.
- 55 In beatis non potest esse passio animae, nisi consequens iudicium rationis 4, d. 50, q. 2, a. 4, q. 3, 3^m.
- 56 In ingressu beatorum in gloriam tria sunt: scilicet exultatio de bonis habitis, confessio de beneficiis gratiae et spiritualis refectionio. Psal. 41, meo. * Abstractio 20. Adam 17, 20, 47, 64. Amor 69, 75, 103, etc. Annuntiatio 1. Apostoli 5, 21. Benedictus 3.
- 57 Quilibet beatus gaudet de bonis factis a se, vel ab aliis 1^a q. 23, 6, 1^m | 4, d. 45, q. 2, a. 2, q. 4, 3^m | d. 49, q. 5, 1, 4^m | d. 50, q. 2, a. 1, q. 4, c. Bonitas 249. * Bonitas 59, 212, etc. 248, 249. Caelum 31. Coetus o. Cantus 1. Character 10, 11, 12, 29, 30.
- 58 Beatus superior plus gaudet de bono inferioris quam ipse inferior 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 4, 2^m. * Cibus 11. Convivium. Daemon 12, 13, 14. Delectatio 104. Desiderium 18. Deus 176, 203, 205, 209, etc. 215, 339. Dolor 43.
- 59 Gaudium beatorum superat omne gaudium viatorum 3^a q. 46, 6, 3^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, 5^m. * Donum 33, etc.
- 40 Gaudium beatorum erit superplenum ex parte gaudendum, non autem ex parte obiecti: viatorum autem neutro modo, 2-2, q. 28, 3, o. * Dos o. Ecclesia 1, 5, 9. Eucharistia 146, 147, 148, 256. Fames 2. Fides 21, 51, 68, 70, 98.
- 41 Laetitia beatorum est sempiterna, secunda et plena quadrupliciter, scilicet ex gloria concepta, ex materia, ex societate et ex perfectione. Psal. 5, fi. | Isa. 35, fi. * Fortitudo 41, 53. Fruitio 10, etc. Gloria 18, etc. Gustus 3. Haeresis 76, 119, 143.
- 42 Nihil erit in beatis, quod non sit eis materia gaudii 4, d. 50, q. 2, a. 2, q. 1, c. * Ignorantia 18. Imago 35. Indigentia 2. Iustitia 41. Laetitia. Lex 59, 67. Liber 14, etc. Limbus o. Maria 2, 17, 22, 32, 59, 62. Martyrium 11.
- 43 Gaudium beatorum de Deo crescere non potest, sed accrescet eis gaudium de gloria corporis 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, c. | 4, d. 12, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 45, q. 2, a. 2, q. 4, 3^m. * Anima 130, 131, 132. Missio 28, etc. Nativitas 20. Nicolaus 2. Obedientia 26. Ordo 5. Oratio 32, 68, etc.
- 44 Immo gaudium beatorum potest augeri usque in diem iudicii 1^a q. 62, 9, 3^m | 4, d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 50, q. 2, a. 1, q. 6, o. | 1 Cor. 6, meo | Caritas 77. Passio 28. Pax 17, 26. Poenitentia 26. Perfectio 63, 65, 66. Praedestinatio 30. Primum 8. Princeps 2. Sabbatum 2. Angelus 541.
- 45 Gaudium accidentale beatorum crescit eis de omnibus bene factis pro eis, praecipue de gratiarum actione 4, d. 12, q. 2, art. 1, q. 2, c.
- 46 Multiplicatis bonis nostris, gaudium beatorum augetur materialiter, non autem formaliter, quia Deus est eis ratio gaudendi de quibuscumque gaudent 1^a q. 62, 9, 3^m fi. | 4, d. 45, q. 2, a. 2, q. 4, 3^m | L. primo. * Sanctus o. Visus 11.
- 47 Beati non intersunt rebus vivorum, secundum legem communem 1^a q. 108, 8, 2^m | 2-2, q. 83, 4, 2^m. * Christus 79, 117, 120, 130, 131.
- 48 Oppositum videtur dicere 4, d. 50, q. 1, 3, o.
- 49 Beati non compatiuntur damnatis, sed semper videbunt poenas eorum cum gaudio, non secundum se, sed ratione iustitiae divinae et liberationis suae 2, d. 11, 5, o. | 4, d. 50, q. 2, 4, o. | L. primo | Quol. 8, q. 7, 1, 1^m | Psal. 33 | Psal. 36. fi. 2, fi. | Psal. 51, fi. * Abstractio 20. Adam 1, etc. 16, 17, 20, 47. Amor 69. Angelus 541.
- 50 Gloria beatorum et poena damnatorum erit maior post diem iudicii, quam ante 4, d. 47, q. 1, a. 3, q. 4, c. | q. 2, a. 3, q. 3, 3^m | d. 49, q. 1, a. 4, q. 1, o. | L. fi. | q. 4, a. 5, q. 2, 1^m. * Anima 131, 132, 133, 134, 139, 151. Antonius o. Beatitudo 76. Caritas 77.
- 51 Oppositum videtur dicere 1^a q. 62, 9, 3^m | 1 Cor. 6, meo.
- 52 Omnis creatura est beatis materia gaudii et damnatis materia tristitiae 4, d. 50, q. 2, a. 3, q. 1, c. Uti 19. * Contemplatio 6.
- 53 Nulla creatura cedit in usum beatorum per necessitatem, sicut nunc, sed ad maiorem perfectionem, utentur creaturis 4, d. 48, q. 2, 3, 5^m | L. fi.
- 54 Beati deridebunt damnatos quo ad tria: scilicet quo ad superbiam, vanam fiduciam et fragilem gloriam. Psal. 51, fi.
- 55 Damnati videbunt gloriam beatorum in generali tantum, et usque ad diem iudicii solum, sed tamen semper recordabuntur ejus 4, d. 50, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Quol. 8, 16, o. * Daemon 14. Damnatio 30, 32, 62. Josias. Iudicium 71. Liberum 19. Quies 5, 7, 8. Resurrectio 9. Sanctus o.
- 1 BELLATORES debent esse in quolibet regno et communitate. Opus. 20. Libo 4, cº 24 | Libo 4, cº 10. * Bellum o. Dimicare. Pugna.
- 2 Bellatores naturaliter prout sunt ad luxuriam, secundum Aristotelem. Unde si abstineant a mulieribus, prolaborunt in masculos. Opus. 20, libo 4, cº 14.
- 1 BELLUM duplex, scilicet commune et particulare 2-2, q. 123, 5, c. | 2^m | Opus. 20, libo 1, cº 27. * Aureola 6, 10, etc. 25.
- 2 In hac vita est quadruplex bellum et in patria quadruplex pax: scilicet ad se, ad Deum, ad proximum et ad objectum. Psal. 36, primo. * Bellatores o. Civilis o. Fortitudo 7, 10, 17, 18, 20, 22, 23, 40, 46. Gratus 2. Impugnare o. Insidia e. Lex 167.

BENEDICTUS

- 3 Ars bellica requirit tria: scilicet scientiam, robur et exercitium. Psal. 17, fi. * Miles o. Militans. Militaris. Militia o.
- 4 Bella his tribus prosperantur: scilicet pugnantium exercitu, sapientum consilio et dominorum praecepto. Isa. 8, meo primo.
- 5 Ad bellum justum, tria requiruntur: scilicet auctoritas principis, justa causa et intentio recta 2-2, q. 40, 1, o. | q. 41, 1, 3^m | q. 42, 2, 1^m | q. 66, 8, 1^m. * Obedientia 43, 44. Pax 8. Poenitentia 48, 49. Praelium. Pugna. Religio 91, 97. Rixa 1. Robur. Sabbatum 10.
- 6 In bello justo, depraedans hostes, non peccat nisi pugnet principaliter propter praedam, nec tenetur restituere 2-2, q. 66, 8, 1^m.
- 7 Bellum gerere in festo, non licet, nisi imminente necessitate, pro tuenda republica 2-2, q. 40, 4, o.
- 8 Clericis non licet bellare in propria persona, sed possunt bello interesse, de licentia superioris, et exhortari pugnantes 2-2, q. 40, 2, o. * Seditio o. Timor 10. Tuba 1, 2.
- 9 Reprobatur politia exponens mulieres ad bellum, secundum Platonem et Socratem. Opus. 20. Libo 4, cº 5, 6.
- Bene. Allicere. Bene esse. Confirmatio 12. Decor. Usura 161, 289. Beneconsiliativum. Eubulia 1.
- 1 BENEDICTIO duplex: scilicet ex proprio merito, et sic convenit cuilibet sancto; alia ex merito Christi, et sic convenit tantum habenti ordinem ecclesiae 4, d. 19, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | Hebr. 7, 1, meo. * Aqua 18, etc. Baptismus 78. Ut Chrisma 1, aut exorcismus 4. Ut Matrimonium 17.
- 2 Benedicere contingit tripliciter: scilicet enuntiative laudando, imperative et optative. Primum et tertium convenit omnibus, secundum per auctoritatem soli Deo, sed per ministerium ministris ejus. Rom. 12, lect. 3, primo | Ut Confirmatio 7.
- 3 Benedicere non convenit minori, praesente majori. Quol. 4, q. 12, 1, 3^m. * Consecratio 15, 16. Dies 19, 20, 27.
- 4 Sacerdos benedicit materiam eucharistiae, non autem Corpus Christi 1 Cor. 10, lect. 4, fi. | Hebr. 7, lect. 2, fi.
- 5 Episcopus benedicit vestes, vasa et omnia quae ad cultum Dei deputantur 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 2, 2^m | a. 2, q. 1, c. | d. 25, q. 1, 1, c. Ut episcopus 12, 14. * Eucharistia 19, 104. Exorcismus 4. Exsufflatio. Matrimonium 16, 17, 18.
- 6 Benedictio pro consecratione sufficit vestibus, ut deputentur cultui divino 4, d. 24, q. 2, 3, 3^m.
- 7 Non omnis benedictio vel consecratio, quae adhibetur homini, est sacramentum, ut benedictio monachorum et abbatum 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m. Ut nuptiae 2. Consecratio 1, 14. * Ordo 61. Peccatum 374. Puer 4. Religio 40.
- 8 Benedictio Dei significat donorum ejus collationem et multiplicationem 1^a q. 72, 4^m | q. 73, 3, c. | 2, d. 15, q. 3, 3, c. Job lect. 2, fi. | Psal. 3, fi. | Psal. 27, meo | Hebr. 6, lect. 4, primo. Isaac 3. Maledicere 4. Professio 6. Sacramentum 16, 17, 87, 106.
- 9 Benedicere Dei, est causare bonitatem; sed benedicere nostrum, est agnoscere beneficia. Job lect. 2, fi. | Psal. 27, meo | Psal. 40, fi. primo | Rom. lect. 7, fi. | 2 Cor. lect. 2, primo. * Simonia 22. Unctio 5. Virginitas 14, etc. 26, etc.
- 10 Benedicere Deo est confiteri laudes ejus, sed benedicere Deum est facere bonum. Psal. 33, primo. Peccatum 374.
- 1 BENEDICTUS videns totum mundum non vidit essentiam Dei 2-2, q. 180, 5, 3^m | Quol. 1, 1, o. * Humilitas 6.
- 2 Quis puerum Benedictum, stultitiae argui patiatur, quod relicta domo rebusque patris, soli Deo placere desiderans, sanctae conversationis habitum et desertum quaesivit? Opus. 17, cº 17.
- 3 Beatus Benedictus, proprio arbitrio, statim a pueritia, ad statum religionis qui est perfectissimus convolvit 2-2, q. 189, 1, 2^m | Quol. 5, 11, 1^m | Opus. 17.
- 4 In regula beati Benedicti conceditur probationis annus, nuper ad religionem conversis 2-2, q. 189, 2, 1^m. Opus. 17, cº 11.
- 5 Beatus Benedictus dicit quod si praelatus aliquid impossibile praeceperit, tentandum est: quod ab eo dicitur, quia an aliquid possibile sit subditus non debet suo iudicio definire, sed in unoquoque superioris iudicio stare 1-2, q. 13, 5, 3^m.
- 6 Beatus Benedictus mandat quod venientibus ad religionem, non sit facilis praebendus ingressus, sed probandum est an spiritus a Deo sit 2-2, q. 70, 3, 2^m | q. fi. 10, 1^m.
- Bene esse. Accidens 18, 38. Accidia 1. Actus 11, 40. Aer 11. Agens 41. Amor 188, 229. Angelus 229. Anima 114. Audacia 19. Bene-Bonitas 176. Civitas 4. Clavis 6. Confirmatio 12. Conscientia 10. Consilium 17, 127. Contemplatio 13. Correctio 18. Depositum 2. Divitiae 5. Docilitas 1. Eubulia o. Eustochia 1. Fides 35. Finis 63, 117. Fortuna 7, 8, 9. Gratia 172. Habitus 4, etc. Haeresis 71, 74. Honor 7. Humilitas 15. Incarnari 2. Individuum 38. Industria. Iudicium 13, 31. Lex 87, 110, 143. Liberalitas 1, 5. Macula 3. Magnanimitas 13. Maledicere 4. Malum 44, 61. Memoria 14, 21. Mors 16. Natura 39. Necessitas 1. Nemesis. Nuncius. Oratio 31. Ornatus 9. Pars 26. Pax 12. Peccatum 107, 159. Perfectio 60. Perseverantia 1, 12. Poena 24. Poenitentia 78. Praeceptum 18. Princeps 3, 6, 7, 18. Prohibitio 2. Prudentia 10, 39, 57. Qualitas 6, 7, 14. Ratio 11. Rex 6. Sacramentum 46, 96. Satisfactio 8. Societas 3. Solertia 7. Subdiaconus 6. Substantia 15, 33. Universum 3. Verum 4. Virtus 37, 272.

BENEFACERE

- 1 BENEFACERE omnibus quilibet tenetur in praeparatione animi, pro loco et tempore 2-2, q. 31, 2, o. Vel abdicatio.
- 2 Aliquod beneficium est quo possumus et tenemur benefacere omnibus saltem in generali, scilicet orare pro omnibus fidelibus et infidelibus 2-2, q. 31, 1, 1^m. Amor 65. * Beatitudo 37, 45. Benedictio 8, 9, 10. Benefactivus. Benefactor.
- 3 Malis debemus benefacere, in auxilium naturae, non autem culpae 2-2, q. 23, 6, c. | 2^m | q. 31, 2, 2^m | q. 32, 9, 1^m | q. 168, 3, 3^m | 1, d. 15, q. 2, a. 6, q. 2, o. | Opus. 4, c^o 8 | Opus. 19, c^o 9 | Rom. 12, lect. 2, fi. | 1 Cor. 16, lect. 1, prin^o | Gal. 6, lect. 2, fi. Amor 92, 93.
- 4 Magis conjunctis est magis benefaciendum, ceteris paribus 2-2, q. 26, 6, c. | q. 31, 3, o. | q. 42, 9, o. | q. 71, 1, c. | 3, d. 29, 6, 3^m | 1, d. 15, q. 2, a. 6, q. 3, o. | Virt. q. 2, 9, 11^m | Quol. 4, 15, o. Amor 84, 213, etc. * Beneficentia o. Beneficium o. Conservatio 13. Correctio 18. Delectatio 30, 35, 44. Daemon 28, 29. Eleemosyna o. Gratitude o. Ingratitudo o. Magnanimitas 20.
- 5 Subventio gratiarum actio et reverentia, debetur omni benefici 2-2, q. 166, 3, o. Gratitude 3. * Membrum 12. Misericordia 23. Ut Pater 21. Praeceptum 95. Restitutio.
- Benefactivus. Benignitas.
- Benefactor. Amor 129.
- Benefacere. o. Gratitude o.
- Beneficiatus. Amor 129. * Beneficium o. Bonitas. Officium 14, etc. Simonia 17, 32.
- 1 BENEFICENTIA est facere bonum. Et est actus amicitiae, vel charitatis, secundum rationem communem 2-2, q. 31, 1, o. * Amor 171 Benefacere o.
- 2 Beneficentia non est virtus specialis, sed actus exterior amicitiae sicut benivolentia est actus ejus interior 2-2, q. 31, 4, o. * Praeceptum 95.
- 1 BENEFICIUM est statim recompensandum, secundum affectum, sed expectanda est opportunitas effectus 2-2, q. 106, 4, o. Vel Abdicatio. * Acceptio 4.
- 2 Recompensatio beneficii, debet esse major accepto 2-2, q. 106, 6, o. | q. 107, 2, c. * Amicitia 28. Amor 129, 170. Anima 300.
- 3 Recompensatio beneficii, pertinet ad tres virtutes diversimode: scilicet ad justitiam, ubi est debitum legale, ut in mutuo et aliis hujusmodi; ad amicitiam vero et gratiam, ubi est debitum morale 2-2, q. 31, 1, 3^m | q. 106, 5, c. | q. 168, 2, 1^m. * Aequivalens. Animal 79. Benefacere o. Commutatio 3. Conservatio 13. Elephas 8. Excommunicatio 10. Filiatio 11. Gratiarum actio o.
- 4 Beneficium et recompensatio, magis in affectu consistit, quam in effectu 2-2, q. 106, 3, 5^m | 6^m | 5, o. | 6, 1^m. Vel abdicatio. * Gratosus.
- 5 In recompensando beneficium, justitia attendit datum, amicitia utilis attendit utilitatem, sed amicitia honesti et gratiae attendit affectum dantis 2-2, q. 31, 1, 3^m | q. 77, 1, 3^m | q. 78, 2, 2^m | q. 106, 5, o. | Ma. q. 13, 4, 5^m. * Gratitude. Honor 9, 29.
- 6 Nullius beneficium est tantum, sicut parentum. Ideo in recompensatione beneficiorum, sunt ceteris praefereendi, nisi necessitas, vel utilitas, vel alia causa praeponderet 2-2, q. 31, 3, 3^m | 4^m | q. 101, 1, c. Pater 21.
- 7 Omnia beneficia exteriora naturaliter de potentia ad actum reducta, proveniunt nobis ex ministerio angelorum, moventium caelestia corpora. Opus. 10, a. 9. Angelus 113.
- 8 Propter praedicta beneficia, non debemus angelos revereri, reverentia latriae, ut auctores dictorum beneficiorum, sed ut ministros, reverentia dulciae. Opus. 10, a. 10.
- 9 Omnia beneficia secundum communem rationem reducuntur ad amorem et omnia nocumenta ad odium, sed secundum speciales rationes, ad diversas virtutes vel vitia 2-2, q. 31, 4, 2^m.
- 10 Filii habent tria maxima beneficia a parentibus, scilicet esse, vivere, seu nutrimentum, et disciplinam. Eph. 6, lect. 1, meo.
- 11 Filius potest parentibus majus beneficium recompensare, quam accepit, secundum affectum, non autem secundum effectum 2-2, q. 106, 6, 1^m. Aequivalens. * Inimisericordia. Ingratitudo o. Justitia 90. Magnanimitas 18, 20. Membrum 12. Meritum 193. Misericordia 10. Necessitas 32, 33. Nicolans 2. Pater 21. Peccatum 247. Privilegium. Tribulatio 9, 16, 23. Usura 124. Virtus 6.
- 12 Non est dignus beneficio, qui non agit gratias Deo. Rom. lect. 5, prin^o.
- 13 Beneficia Dei tota, singulis hominibus sunt exhibita 3^a q. 1, 4, 3^m. * Adam 51. Appropriatio 15. Benedictio.
- 14 Beneficia Dei nobis exhibita, quotidie sunt nobis meditanda et recolenda. Opus. 63, c^o 2 | Jo. 10, lect. 5, prin^o.
- 15 Beneficia Dei nobis collata tripliciter recolimus: scilicet ut capiti, in festis Christi; ut membris, in festis sanctorum; et ut ecclesiae, in consecratione ecclesiae. Jo. 10 lect. 5, prin^o. * Devotio 5. Donum. Gratia 48, 82, 115, etc. Ignorantia 20. Ingratitudo o.
- 16 Praecipua Dei beneficia, sunt creatio et quies mentis in Deum, per gratiam et gloriam 1-2, q. 100, 5, 2^m. * Judas 3. Lumen 46.
- 17 Omne beneficium Dei ex ejus misericordia est, sed praecipue duo, scilicet incarnatio et salus. Psal. 32, fi. * Hilaritatum 1. Miracu-

BIGAMIA

- lum 22. Missa 23. Obligatio 4. Oratio 30. Pascha 3. Pentecoste. Praeceptum 45, 80. Praedicare 14. Primitiae 3, 4.
- 18 Omnis solemnitas, vel sacrificium veteris legis, fuit instituta propter aliqua beneficia Dei, praeterita vel futura 1-2, q. 100, 5, 2^m | Job 3, lect. 1, meo | Jo. 10, lect. 5, prin^o | Col. 2, lect. 4, prin^o. Retributio 3. Sabbatum 1. Sacrificium 28, 33. Scenopaegia. Symbolum 1. Speculum 4. Tribulatio 16.
- 19 Clerici uxorati non possunt habere beneficium ecclesiasticum 4, d. 37, q. 1, 1, 4^m. Acceptio 4. Annexum o. Bonitas.
- 20 Licitum est petere beneficium sine cura animarum pro se digno et indigente, non autem cum cura 2-2, q. 100, 5, 3^m | 3, d. 25, q. 3, 3, 4^m.
- 21 Habere etiam unum beneficium, ut clericus fiat ditior, vel ut lautius vivat, vel ut fiat episcopus, est illicitum. Quol. 9, 15, c. meo. Clericus.
- 22 Dans beneficium non meliori, sed sufficientiori, non peccat 2-2, q. 63, 2, o. | Quol. 3, 23, 12^m | Quol. 6, 9, o. | Quol. 8, 6, o. * Excommunicatio 10. Honor 4, 9. Juspatoratus. Misericordia 10. Officium 14, etc. Ordo 103.
- 23 Beneficia ecclesiastica magis debent dari plus idoneis ad regimen ecclesiae, quam magis consanguineis; sed de patrimonio et licitis lucris est e converso 2-2, q. 63, 1, c. | 3, d. 29, 6, 3^m | Virt. q. 2, 9, 14^m | Quol. 4, 15, o.
- 24 Dans beneficium spirituale consanguineo minus digno, peccat per acceptationem personarum, non autem si sit aequae dignus 2-2, q. 63, 2, 1^m | q. 185, 3, c. | Quol. 4, 15, o. | Quol. 6, 9, o. | Quol. 8, 6, o. | Rom. 2, lect. 2, fi. Permutatio. Praebenda. Acceptio o.
- 25 Dans beneficium ratione consanguinitatis, graviter peccat. Et est simonia, si per hoc intendit aliquod bonum proprium 2-2, q. 63, 1, c. | 2, 2^m | q. 100, 5, 2^m | q. 185, 7, 2^m | 3, d. 29, 6, 3^m | 4, d. 25, q. 3, 3, 7^m | Virt. q. 2, 9, 14^m | Quol. 4, 15, c. | Quol. 5, 23, o. | Quol. 6, 9, o. Simonia 17. * Restitutio 14, 24. Simonia 16, etc. Usura 313. Vendere 15.
- Benefortunatus. Eufortunium. Fortuna 7, etc.
- Benegesta. Perseverantia 12.
- Benepudicativum. Synesis.
- Benepiacitum. Deus 297, etc. Providentia 6.
- Benevivere. Divitiae 5. Finis 63. Princeps 3. Virtuosus.
- 1 BENIGNITAS est idem cum affectu, scilicet habitus benefactivus, et ad loquendum dulciter 1-2, q. 70, 3, c. | 2-2, q. 80, 4^m | Psal. 51, meo | Gal. 5, lect. 6, fi. | Tit. 3, lect. 1, meo.
- 2 Benignos dicimus, quos bonus ignis amoris fervere facit ad benefaciendum proximis 1-2, q. 70, 3, c. fi. | Psal. 51, meo. * Beatitudo 145, 156. Confessor 2. Dolor 17. Fructus 5. Justitia 22. Sententia 4.
- 1 BENIVOLENTIA proprie est actus voluntatis, quo alteri volumus bonum 2-2, q. 27, 1, c. * Affectio 3. Amicitia 1.
- 2 Benivolentia est tantum ad rationalia 1^a q. 20, 2, 3^m. Amor 24, 121, 173, etc. 188. * Beneficentia 2. Exordium o. Martinus. Usura 124.
- Berengarius. Eucharistia 120.
- Bernardus. Amor 193. Libertas 11.
- Bestia dicitur quasi vastia, propter crudelitatem, ut leo, ursus et hujusmodi 1^a q. 72, 2^m | 2, d. 15 | Tit. lect. 3, fi. Abortus 1. Animal o. Brutum. Character 47. Daemon 102, 103, 110, 111. Lamech. Lapidificatio. Malum 59, 68. Nabuchodonosor 6. Peccatum 178. Robur.
- 1 BESTIALITAS sicut secundum Philosophum ponitur extra numerum aliarum malitiarum humanarum, quia humanum modum transcendit, ita a sanctis ponitur extra numerum peccatorum quae in ipsis fidelibus inveniuntur quasi gravius eis. Tamen si ad aliquod de septem capitalibus reduci debeat, potest ad superbiam reduci, secundum definitionem Augustini 2-2, q. 154, 11, 2^m | 4, d. 13, q. 2, 2, 1^m | Ethic. 7, lect. 1, prin^o | c.
- 2 Aliquis fit bestialis tripliciter: scilicet conversatione gentis, aegritudine vel orbitate charorum et magno augmento malitiae. Ethic. 7, lect. 1, meo. * Anris. Clementia 1. Crudelitas. Luxuria 14. Orpheus. Vita 36.
- 3 Quos bestiales dicimus eos superexcellenter diffamamus. Ethic. 7, lect. 1, meo.
- Bethleem duplex: scilicet in terra Juda et aliam in terra Zabulon. Et significat ecclesiam. Mat. 2, prin^o. Innocentia 3. Nativitas 17.
- Bibere pluries in die licet jejnantibus, nisi fiat in fraudem 2-2, q. 147, 6, 2^m | 3^m | 3^a q. 80, 8, 4^m | 4, d. 8, q. 1, a. 4, q. 2, 2^m | 15, q. 3, a. 3, q. 1, 1^m | 2^m | Mat. 26, prin^o 3 | 1 Cor. 11, lect. 4, meo. Ebrietas o. Elephas. Jejunium 45. * Porphyrio. Potus. Sanguis 4. Sobrietas o. Venter. Vinum 6. Vomitus 2.
- Biblia. Aer 13. Dies 11. Lex 18, 19. Pentateuchus.
- Biennium. Magi 3, 6.
- 1 BIGAMIA non removetur per baptismum 4, d. 27, q. 3, 2, o. | 1^a Tim. 3, lect. 1, meo | Tit. lect. 2, meo.
- 2 Bigamia inducens irregularitatem, incurritur quadrupliciter et impedit omnem ordinem, scilicet cum quis habet plures u-

BLASPHEMIA

- xores de jure successive, cum simul habet plures uxores, unam de jure, et aliam de facto, cum plures habet successive unam de jure et aliam de facto, et quando viduam ducit in uxorem 2-2, q. 108, 4, 2^m | 4, d. 27, q. 3, 1, o. | d. 37, L. primo | d. 42, q. 3, 2, 4^m.
- 3 Non causatur bigamia, si desit consensus in matrimonium vel copula carnalis 4, d. 27, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m | 3^m | q. 2, 3^m | d. 42, q. 3, 2, 6, 2.
- 4 Bigamia causans irregularitatem, non incurritur per contractum matrimonii cum corrupta, nisi sequatur copula carnalis 4, d. 27, q. 3, a. 1, q. 1, 3^m.
- 5 Cognoscens uxorem violatam per vim, etiam coactus ab ecclesia fit bigamus 1, d. 27, q. 3, a. 1, q. 3, 4^m | d. 33, q. 3, 1, 7^m.
- 6 Cognoscens uxorem, cum qua prius fornicatus est, non fit bigamus, nec irregularis 4, d. 27, q. 3, a. 1, q. 3, 2^m.
- 7 Contrahens et consummans matrimonium cum propria conjugeresuscitata, non fit bigamus, nec irregularis 1, d. 38, L. meo.
- 8 Lamech pessimus, primus introduxit bigamiam, sicut Enoch optimus fuit. Hebr. 11, lect. 2, meo.
- 9 Papa potest dispensare cum bigamis simpliciter. Sed non debet nisi ex magna et evidenti causa. Sed episcopus, ad ordines minores tantum 4, d. 27, q. 3, o. | Quol. 4, 13, o.
- Bilinguis idem est quod susurro 2-2, q. 74, 1, 3^m.
- Binarius. Numerus 8, 9.
- Binomius. Paulus 2.
- Bipes. Animal 2.
- Bis est adverbium, ponens numerum circa actum ratione mensurae discontinuae, non autem ratione subjecti, nec termini 3, d. 8, a. 4, q. 2, c. * Apostoli 17. Baptismus 237. Capharnaum. Maria 13. Missio 12. Nativitas 12. Numerus 8, 9. Senarius 4. Satanas 1. Usura 18.
- Bladum. Frumentum. Usura 74, etc. 148, 164, 191, 202, 203, 207. Usus 10.
- Blandiciae. Alexander 2.
- 1 BLASPHEMIA est attribuire Deo, quod ei non convenit, vel detrachere ab eo, quod ei convenit 2-2, q. 13, 1, o. | 4, d. 14, L. fi. | Jo. 10, lect. 5, primo.
- 2 Gravius est primum secundo 1^a Cor. 15, lect. 2, meo. * Blasphemus. Confessio 11. Damnatio 18. Idolatria 2.
- 3 Blasphemia quandoque sumitur pro qualibet maledictione in proximum, occulta vel manifesta. Tit. 3, lect. 1, primo.
- 4 Blasphemia pertinet ad genus infidelitatis, aggravans eam 2-2, q. 13, 3, e. * Ira 20. Judaei 45.
- 5 Blasphemia quaelibet, semper est peccatum mortale, quando est cum deliberato consensu 2-2, q. 13, 2, o. | q. 158, 7, 1^m. Col. 3, lect. 2, primo.
- 6 Dicere quod qui non semel tantum, sed pluries aliquem blasphemaverunt, impossibile est non blasphemare, ibi impossibile pro difficili sumitur. Opus. 1, c. 28.
- 7 Blasphemia ex lapsu linguae est peccatum veniale, si hoc non intendebat 2-2, q. 13, 2, 3^m | Col. 3, lect. 2, primo.
- 8 Blasphemia est gravissimum peccatorum omnium 2-2, q. 13, 3, o. 105, 2, c. fi. | 3^a q. 80, 3, c. | 4, d. 9, a. 3, q. 3, c. | Ma. q. 2, 10, e.
- 9 Blasphemia simpliciter est gravior homicidio et perjurio, sed secundum quid e converso, scilicet ratione nocuenti 2-2, q. 13, 3, 1^m | 2^m.
- 10 Blasphemia est contra primum vel secundum praeceptum decalogi 1-2, q. 100, 11, c. | 2-2, q. 13, 2, 2^m. Maledicere 4. Nugae. Peccatum 155.
- 11 Blasphemia ex deliberatione, oritur ex superbia; sed ex perturbatione, oritur ex ira 2-2, q. 158, 7, 1^m. Ira 20. * Puer 5.
- 12 Blasphemia in Spiritum Sanctum, dicitur tripliciter: scilicet dicere contra deitatem, finalis impenitentia et peccatum ex malitia 2-2, q. 14, 1, o. | 2, d. 43, 1, 2, o. | 3, d. 38, 5, 4^m | Ma. q. 3, 14, o. | Quol. 2, 15, o. | Mat. 12, meo | Rom. 2, lect. 1, fi. Ut Daemon 47, 51. Haeresis 1. Peccatum 55.
- 13 Haec blasphemia dicitur dupliciter, scilicet contra personam Spiritus Sancti et contra attributum ejus 2-2, q. 14, 1, 3, c. | 2, d. 43, 1, c. | 5^m | Mat. 12, meo 2. * Haeresis 1, 7. Inobedientia 4. Insanabile. Judaei 36, 44, 45.
- 14 Blasphemia in Spiritum Sanctum, potest fieri tripliciter, scilicet corde, ore et opere 2-2, q. 13, 1, c. | q. 14, 1, c. | 1^m | Ma. q. 3, 11, c. | 1^m | 3^m.
- 15 Ex deliberatione peccare, est peccare in Spiritum Sanctum 2-2, q. 31, 2, 1^m.
- 16 Peccare ex inclinatione habitus, est peccare in Spiritum Sanctum, sed large. Ma. q. 3, 14, c. fi. | 2^m | 9^m. * Odium 20.
- 17 Peccatum ex malitia, idest, ex electione mali dicitur peccatum in Spiritum Sanctum, sed ex ignorantia in Filium, et ex infirmitate idest ex passionem in Patrem 2-2, q. 14, 1, 3, c. | 2, d. 43, 1, c. | Ma. q. 3, 14, b. | c. | Quol. 2, 15, fi. | Rom. 2, lect. 1, fi.
- 18 Non omne peccatum ex malitia, est peccatum in Spiritum Sanctum, sed tantum ex malitia quae est cum contemptu impediendum

S. Th. Opera omnia. Index.

BONITAS

- peccatum 2-2, q. 14, 1, o. | 4, c. | q. 100, 1, 2^m | 2, d. 43, 2, o. | 3, d. 38, 5, 4^m | Ma. q. 2, 8, 4^m | q. 3, 14, o. | Mat. 12, meo * Peccatum 55, etc. Praesumptio 2, etc. Puer 5. Simonia 5.
- 19 Non omnis contemptus boni impediens peccatum, est blasphemia in Spiritum Sanctum, sed tantum contemptus illorum quae directe ducunt ad poenitentiam et remissionem peccatorum 2-2, q. 105, 2, 2^m.
- 20 Hoc peccatum est generale, ratione habitus, sed est speciale ratione contemptus 2-2, q. 14, 1, 3^m | 2, d. 43, 2, o. | Ma. q. 3, 11, 2^m | 4^m.
- 21 Blasphemia in Spiritum Sanctum, ut speciale peccatum, est contemptus doni, quo homo retrahitur a peccato; non autem est peccatum sequens ex eo 2-2, q. 118, 5, 3^m | 2, d. 43, 2, 1^m | 3^m | 3, c. | 4, c. fi.
- 22 Species ejus secundum tertium modum, scilicet ut est peccatum ex malitia, sunt sex: scilicet desperatio, praesumptio, impenitentia, obstinatio, impugnatio veritatis agnitae, et invidentia fraternae gratiae 2-2, q. 14, 2, o. | q. 36, 4, 2^m | 2, d. 43, 4, o. Mat. 12, meo | Rom. 2, lect. 1, fi.
- 23 Species blasphemiae in Spiritum Sanctum, fiunt per hoc, quod voluntas per se contemnit retrahens a peccato, non autem si ex ignorantia, vel ex impetu passionis, vel alterius impellentis 2; d. 43, 3, 7^m | L. fi.
- 24 Hoc peccatum esse irremissibile, exponitur tripliciter a doctoribus: scilicet vel quia est finalis impenitentia, et sic nullo modo remittitur. Vel quia quantum est de se, habet meritum ut non remittatur quantum ad poenam. Vel quantum ad culpam, inquantum excludit ea, per quae fit remissio peccatorum 1^a q. 64, 2, c. fi. | 2-2, q. 14, 3, o. | q. 118, 5, 3^m | 3^a q. 86, 1, 2^m | 3^m | 2, d. 43, 4, o. | L. meo | Verit. q. 21, 11, 7^m | Ma. q. 3, 14, 15, o. | Quol. 2, q. 8, 1, o. | Mat. 12, meo | Rom. 2, lect. 1, fi.
- 25 Hoc peccatum est desperatum ex parte peccantis, non autem ex parte Dei 2-2, q. 14, 3, c. | 1^m | 2, d. 43, 1, 4^m | 4, o. | Quol. 2, 15, fi. | Mat. 12, meo | Rom. 2, lect. 1, fi. | Eph. 2, lect. 1, meo.
- 26 Homo potest primo, ante alia peccata, habere hoc peccatum, licet raro contingat 2-2, q. 14, 4, o. | 2, d. 43, 5, o. | Virt. q. 2, 13, 1^m.
- 27 Hoc peccatum potuit esse in natura integra 2, d. 43, 6, o.
- Blasphemus. * Blasphemia o. Lapidatio.
- Boetius. Effectus 6. Liber 12. Natura 20. Persona 6.
- Bonagnomi. Legispositiva 2.
- 1 BONITAS Dei acquiritur a creatura rationali, tamquam perfectio ejus objectiva, ab aliis autem, secundum similitudinem tantum 1^a q. 6, 1, 2^m | q. 65, 2, c. fi. | 1-2, q. 1, 8, c. | 1, d. 3, L. 2, | d. 37, L. 1, primo | 2, d. 1, q. 2, 2, c. | 4^m | d. 17, q. 1, 6^m | Cg. 3, c. 25, | 111, | 112, 3^m | Verit. q. 5, 6, 4^m | q. 29, 4, c. | Quol. 10, 17, c.
- 2 Omne bonum est bonum sola similitudine divinae bonitatis 1^a q. 105, 5, c. | 1, d. 1, q. 3, 3, c. | d. 45, 2, c. | 3, d. 32, 1, c. | Cg. 1, c. 40, | 98, 2^m | Lib. 3, c. 97, primo | Verit. q. 10, 12, 5^m | Quol. 10, 17, c. Accedere 2. * Accidia o. Actio 15. Appetitus 20.
- 3 Nihil divinae bonitatis participatione omnino caret 1^a q. 19, 4, 1^m | q. 23, 4, 1^m | 1, d. 31, q. 3, 2, 1^m | d. 43, q. 2, 1, 1^m | Verit. q. 19, 1, 13^m | q. 23, 1, 1^m | 3, c. * Actus, 161. Adam 64. Addere 18, 19. Adeps 2. Agens 107.
- 4 Idem est rei esse propter suam operationem, et esse propter Dei bonitatem 2, dist. 1. q. 2, 2, 2^m. * Amor 21, 27, 28, 46, 50.
- 5 Omnia opera Dei attribuuntur bonitati ejus 1^a q. 105, 2, 2^m | 1, d. 1, L. fi. | Cg. 3, c. 97, | Dio. 3, c. 4 | Causis, lect. 9, * Animal 46, 71, 73. Appetitus 16, 20, 22, 23, 28, 93. Appropriatio 10, 11, 15.
- 6 Omnes res imitantur bonitatem Dei, sed diversimode. Cg. 3, c. 20, | 22. * Assimilatio.
- 7 Universum perfectius participat et repraesentat bonitatem Dei, quam quaecumque alia creatura 1^a q. 15, 2, c. | q. 47, 1, c. fi. | 2, 1^m | 1, d. 44, 1, 1^m | 2, 1^m. * Beatitudo 6, 13, etc. 96, etc. 123, 125. Benedictio 9, 10. Character 29.
- 8 Quaelibet creatura potest deficere a sua bonitate, non autem Deus. Opus. 3, c. 199, | 110, usque 114.
- 9 Dei bonitas sive perfectio, in duobus comprobatur, scilicet odio vitiorum, et amore virtutum. Opus. 2, c. 5, * Catechismus 5. Caelum 97, 98, 151. Charitas 6, 32, 34, 55, 147. Corporalia 5. Creatura 8, 10, 23, 31.
- 10 Bonitatis divinae gradus, quibus omnia sua bona Deus largitus est homini, describuntur. Opus. 58, c. 5.
- 11 Bonitas dicitur inesse rebus creatis, in eo quod sunt a primo bono. Opus. 69, c. 3. * Credere 27. Damnatio 15.
- 12 Bonitas Dei, est sapientia Dei, in eo quod divina, non autem in eo quod bonitas, et sic de omnibus aliis attributis. Opus. 9, a. 2 | Opus. 72, q. 6.
- 13 Bonitatem Dei non referimus ad nostram delectationem, sed potius e converso. Opus. 61, c. 3.
- 14 Bonitas Dei manifestatur in creatione rerum, sed maxime in hoc, quod rebus non indiget 2, d. 15, q. 3, 3, 2^m | Meta. 5, lect. 18, fi. 3. * Desiderium 5. Devotio 5.
- 15 Deum possumus aliquammodo intelligere, non intelligendo bonitatem ejus, non autem intelligendo eum non esse bonum 2-2, q. 2, 8, 3^m | Po. q. 7, 4, 8^m.
- 16 Bonitas Dei est primum principium communicationis totius, qua

BONITAS

- perfectiones creaturis largitur 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 2, c. * Deus 5, 71, 179, 215, etc. 216, 285, 289, etc. 306, 308, 312, 827, 328, 335, 351, 384, 430, 448, 450.
- 17 Non ideo Deus bonus est, quia hoc reperitur in creatura, sed creatura bona est, quia Deus bonus est. Hebdo. lect. 4, 5, o.
- 18 Omnia sunt bona bonitate Dei 1^a q. 6, 4, o. | 2-2, q. 23, 2, 1^m | q. 27, 3, c. | 1, d. 1, L. ii. | d. 19, q. 5, 2, 3^m | Cg. 1, c. 40 | Verit. q. 1, 4, o. | q. 27, 1, 7^m | Opus. 72, q. 6, Deus 71.
- 19 Immo omnia sunt bona seipsis, et non per aliam bonitatem 1-2, q. 55, 4, 1^m | Virt. q. 1, 2, 1^m | 7^m.
- 2) Omnia sunt bona bonitate Dei, ut principio effectivo, exemplari et finali 1^a q. 6, 4, o. | 2-2, q. 23, 2, 1^m | q. 27, 3, c. | 1, d. 1, L. 10^m | d. 19, q. 5, 2, 3^m | Cg. 1, c. 40 | Verit. q. 21, 4, o. | q. 27, 1, 7^m. * Discordia 2.
- 21 Deus vult quod sua bonitas multiplicetur ex sui similitudine, propter se sicut propter finem operantis, et propter utilitatem creaturae, sicut propter finem operis 1^a q. 44, 4, c. | 3^m | 1, d. 45, 2, c. | 2, d. 1, q. 2, 1, c. | Cg. 3, c. 97 | Verit. q. 23, 1, 3^m | 4, c. | Po^a q. 5, 4, c. * Donum 38. Dulcedo 1, 4, etc. Essentia 10. Evangelium 1. Fides 29.
- 22 Voluntas Dei non vult nisi bonum suum, quod est ipsa, vel ab ipsa, sed non quo juvetur sicut voluntas nostra 1, d. 45, 2, 3^m. * Finis 17, 20, 25, 66, etc. 77. Fructus 3. Frui 5, etc. Haeresis 10, etc. 118. Honor 27.
- 23 Unumquodque secundum quod est bonum, est volitum a Deo 1, d. 40, q. 4, 1, c. | d. 46, 1, 4, c. Infra 19.
- 24 Quodlibet bonum ex additione alterius, fit melius, praeter optimum simplex, ex cuius participatione omnia sunt bona 1-2, q. 34, 3, 2^m. * Infra 19. Incarnari 18. Infinitum 8. Intellectus 31. Iustitia 75, etc. Iustificatio 43, 44.
- 25 Differentia triplex bonitatis Dei et creaturarum: scilicet quia solius Dei essentia est suum esse, et ei non adveniunt aliqua accidentia, et ad nihil aliud ordinatur sicut ad finem 1^a q. 6, 3, c. | Cg. 3, c. 17 | 20 | Verit. q. 21, 1, 1^m | 5, c. | Dio. 4. Accidens 111. ut Virtus 69. Deus 28.
- 26 Deus est omnis boni bonum. Cg. 1, c. 40 | 59. fi. | 71, 1^m | Verit. q. 21, 4, 3^m | Opus. 3, c. 264. * Malum 40, 41. Marchion. Marchus 2. Martyrium 26. Misericordia 23, 35, 39. Oratio 22, 32. Paradisus 9. Participare 14. Peccatum 297.
- 27 Per hoc quod Deus creavit omnia ut essent, non excluditur quin creaverit omnia propter suam bonitatem 1^m q. 65, 2, 1^m fi.
- 28 Quodlibet bonum creatum, est bonum particulare, sed solus Deus est bonum universale 1^a q. q. 65, 1 2^m | q. 103, 2, c. | q. 105, 4, c. | q. 106, 2, c. | 1-2, q. 2, 7, 8, c. | q. 9, 6, c. | Cg. 3, c. 17, 5^m | Verit. q. 24, 7, c.
- 29 Immo in Deo non est universale, nec particulare 1^a q. 14, 1, 3^m | 1, d. 35, 5, o. | d. 36, q. 1, 1, 1^m | Cg. 1, c. 56. Poena 42. Poenitentia 84, 130. Plato 5. Porretani. Praeceptum 33, 48. Providentia 6, 23, 46. Similitudo 8.
- 30 Deus est sua bonitas essentialiter 1^a q. 3, 2, c. | q. 6, 3, o. | q. 20, 1, 3^m | q. 49, 3, c. | q. 62, 8, c. | 2^m | q. 100, 2, c. | q. 103, 2, c. | 1-2, q. 4, 4, c. | 2-2, q. 19, 1, c. | q. 23, 2, 1^m | q. 24, 11, c. fi. | q. 27, 3, 4, c. | q. 31, 1, c. | 1^m | 3^a q. 1, 1, c. | q. 20, 1, c. | 2, d. 1, q. 2, 1, 2^m | 4, d. 48, q. 1, 3, c. | d. 49, q. 1, art. 2, q. 1, 1^m | d. 50, q. 2, art. 1, q. 5, o. | Cg. 1, c. 38, | 39, | 41, 2^m | Verit. q. 21, 1, 1^m | 5, c. | Ma. q. 5, 1, 4^m | Quol. 2, 3, c. | Opus. 3, c. 109, | 121, fi. | 261, Mat. 19, meo | Hebr. lect. 2, prin^o. Causis lect. 9, prin^o | Lect. 20, o. | * Spes 50, 58, 62, 64. Spirituale. Subjectio 3, 8. Sufficiens. Trinitas 36.
- 31 Deus est vere et proprie bonus 1^a q. 6, 1, o. | Cg. 1, c. 37 | Verit. q. 21, 1, 1^m. * Vestigium 11.
- 32 Bonitas et sapientia et huiusmodi, in Deo sunt secundum verissimam sui rationem, et ratio bonitatis non est ratio sapientiae, secundum quod huiusmodi. Unde concludebatur, quod absolute sunt in Deo, secundum diversam rationem, quae diversitas non est tantum apud ratiocinantem, sed apud proprietatem rei 1, d. 2, 3, o. | Opus. 72, q. 2.
- 33 Oppositum videtur dicere 1^a q. 13, 4, o. | 12, c.
- 34 Nec fuit intentum ibidem ponere in Deo aliquam diversitatem rationum absolutarum, sed hoc invenitur in ipsa proprietate rerum, etc. Et ideo positum est, secundum quod huiusmodi. Opus. 9, a. 2 | Opus. 72, q. 6.
- 35 Deus est summum bonum 1^a q. 6, 2, o. | 2, d. 1, q. 2, 2, 4^m | Cg. 1, c. 11, | 71, | 95, 3^m | 101, fi. | Lib^o 2, c. 15, 7^m | 41, 2^m | Lib^o 3, c. 17 | Po^a q. 7, 1, c. | Ma. q. 3, 1, c. | Ethic. lect. 1. meo * Virt. 69, 70, 75, 76. Univ. 19, 20.
- 36 Oppositum videtur dicere 1^a q. 26, 3, 1^m | 1-2, q. 3, 1, 2^m | q. 5, 2, 2^m | 1, d. 49, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | Cg. 3, c. 14, 1^m | Opus. 20, c. 8, | Virt. q. 1, 9, 7^m.
- 37 In omni bono summum bonum, scilicet Deus, desideratur 1^a q. 6, 1, 1^m | 1, d. 3, q. 1, 1, 1^m | 2, d. 1, q. 2, 2, c. | Verit. q. 10, 12, 5^m | Cg. 3, c. 24, meo | Ma. q. 8, 2, c. prin^o | Virt. q. 2, 12, 16^m | Ethic. lect. 1, meo | Appetitus 23.
- 38 Habere speciem, modum, et ordinem, non est de ratione boni in creati, nisi sicut in causa 1^a q. 6, 1, 1^m.

BONITAS

- 39 Bonum duplex: scilicet acquisitum cum motu, et sine eo. Secundum est in immobilibus, non autem primum 2, d. 1, q. 2, 1, 1^m.
- 40 Bonum dupliciter, scilicet absolute, et bonum hoc, idest, habens propriam virtutem, idest, propriam perfectionem. Ma. q. 1, 2, c.
- 41 Bonum duplex, scilicet absolute, idest, cuius bonitas esset alio creato non existente, ut supposita; et ad aliud, idest, cuius bonitas non esset sine alio creato, ut materia, et accidentia 1-2, q. 18, 4, c. | 2, d. 1, q. 2, 3, c.
- 42 Bonum duplex, scilicet commutabile, et incommutabile 2-2, q. 21, 1, 3^m | 3^a q. 86, 4, 1^m | 5, c. | 2, d. 42, q. 1, 3, 5^m | 4, d. 14, q. 2, 5, 3^m | Dio. c. 9. * Aversio 2, 11. Deus 412, 417, 418. Fidia 10. Honestum 4, 5. Lac 2.
- 43 Bonum duplex, scilicet proprium, et commune. Virt. q. 2, 4, 2^m.
- 44 Bonum duplex, scilicet subsistens, ut personae, et inherens, et accidentia 1-2, q. 26, 4, c. | 3^a q. 11, 5, 3^m | Virt. q. 1, 2, 1^m | Dio. 4, lect. 9 | lect. 10.
- 45 Bonum simpliciter dicitur dupliciter, scilicet absolute, et universaliter 2-2, q. 58, 10, 2^m.
- 46 Quod est bonum ex suppositione, debet bonum judicari 1-2, q. 33, 1, c.
- 47 Bonum particulare duplex: scilicet verum, idest, inordinabile ad principale bonum, sed ad ultimum finem: et falsum, sed apprens, quod abducit a finali bono 1^a q. 20, 2, c. fi. 2-2, q. 23, 7, c. | q. 45, 1, 1^m | Ma. q. 11, 1, c. | q. 12, 2, c. * Poenitentia 130.
- 48 Bonum triplex, scilicet naturae, gratiae et gloriae. Et in quolibet istorum sunt duo, scilicet forma, et operatio. Ma. q. 1, 4, 13^m.
- 49 Bonum tripliciter, scilicet perfectio rei, habens perfectionem, et subjectum in potentia ad perfectionem. Ma. q. 1, 2, c. | 14^m | 15^m.
- 50 Bonum quadruplex, scilicet in se, cui fit, et facienti: vel in se et facienti, vel in se et cui fit, vel tantum cui fit. Primum est secundum se et simpliciter bonum et perfectum; secundum per se et simpliciter bonum, non tamen perfectum; tertium non simpliciter bonum, nec perfectum, sed tamen per se bonum; quartum est bonum per accidens 1, d. 46, L. prin^o.
- 51 Bonum triplex, scilicet honestum, utile, et delectabile 1^a q. 5, 6, o. | 1-2, q. 99, 5, c. | 2-2, q. 26, 22, c. | q. 145, 3, o. | 2, d. 21, q. 1, 2, c. | d. 41, L. 6^m | Verit. q. 24, 1, 1, 1^m | 6, c. | Ma. q. 1, 4, 12^m | Job. 2, prin^o | Ethic. lect. 5, prin^o 3 | lib. 2, lect. 3, meo.
- 52 Bonum duplex, scilicet propter se, idest honestum, et propter aliud, idest utile 1-2, q. 8, 3, o. | 2-2, q. 23, 7, c. | 3, d. 35, q. 1, a. 4, q. 1, c. | 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 2, c. | Ma. q. 1, 2, c. * Praesumptio 5.
- 53 Bona principalia sunt tantum duo, scilicet honestum, et delectabile, et ad utrumque ordinatur utile. Primo opponitur culpa, secundo vero poena. Ma. q. 1, 4, 12^m.
- 54 Bonum triplex, scilicet ultimus finis, omne honestum, et utile tantum. Primum appetitur tantum propter se, tertium propter aliud tantum, sed secundum utroque modo 2, d. 21, q. 1, 3, c. | Ethic. lect. 9. prin^o. * Pulchritudo 3, 4.
- 55 Bonum alicuius quadruplex: scilicet ratione individui, speciei generis, et analogi. Cg. 3, c. 21 meo.
- 56 Divisio boni est analogi: quia primo convenit honesto, secundo delectabili, tertio vero utili 1^a q. 5, 6, 3^m | 12, q. 8, 2, 2^m | 3 4^m. * Purgatio 3. Virtus 121, etc.
- 57 Bonum universi duplex: scilicet separatim idest Deus, et bonum intra idest ordo partium universi. Spiritu. 8, c.
- 58 Sicut est duplex bonum, sic est duplex ordo, scilicet gratiae, et naturae. Secundum est in damnatis, non autem primum. Anima 18, 6^m.
- 59 Ordo bonorum duplex, scilicet respectu rectitudinis vitae, et respectu beatitudinis. Primo modo virtutes sunt maxima bona, potentiae media, exteriora vero, minima. Secundo autem modo beatificans est maximum bonum, beatus medium, virtus vero minimum bonum 1, d. 1, L. prin^o.
- 60 Oppositum videtur dicere. Virt. q. 1, 9, 7^m.
- 61 Bonum importat relationem rationis ad appetitum 1^a q. 5, 1, c. | 1^m | 3, 1^m | q. 16, 1, 3, c. | 1, d. 8, q. 3, c. | q. 103, 5, 1, | 2^m | 3^m | Verit. q. 1, 1, c. | q. 21, 1, 6, c. | Opus. 42, c. 2, fi. Amor 222. Appetibile. Appetitus 16. * Abraham 28. Addere 7, etc. Agens 48. Agere 16.
- 62 Bonum consistit in hoc, quod sit aliquid appetibile 1^a q. 5, 1, c. | 1^m | 3, c. | 5, c. | q. 6, 1, c. | 2, 2^m | q. 16, 3, 4, c. | q. 19, 9, c. | q. 48, 1, c. | 1-2, q. 29, 1, c. | Cg. c. 37, | Ma. q. 1, c. prin^o | 2, c. | Opus. 3, c. 264, prin^o.
- 63 Bonum et pulchrum fundantur super eandem rem, scilicet formam. Sed bonum respicit appetitum, pulchrum vero vim cognitivam 1^a q. 5, 4, 1^m. * Amor 160, 180, 187, 198, 216, 222, etc. Angelus 573. Appetibile. Appetitus. Pulchritudo 4.
- 64 Quanto aliquid est mellus, tanto communior boni appetitum habet, et querit, et operatur bonum ad plura, et distantiora. Cg. 3, c. 24, fi. Amor 222.
- 65 Bonum est diffusivum sui ipsius, ut finis, non autem ut efficiens 1^a q. 5, 4, 2^m | 1, d. 34, q. 2, 1, 4^m.

BONITAS

- 66 Bonum dicit rationem perfecti, et ultimi 1^a q. 5, 1, c. | 1^m | 3, c. | 1^m | 5, c. | 1^m | q. 6, 3, c. | q. 16, 3, 4, c. | 1-2, q. 52, 1, c. | Cg. 1, c^o 40. Appetibile 8. Finis 26.
- 67 Bonum consistit principaliter et per se in perfectione et actu 1^a q. 48, 5, 6, c. | q. 49, 1, c. * Deprecatio 2, Desiderium 5.
- 68 In bonis simpliciter et absolute, et secundum naturam suam, potest esse medium et extrema, scilicet superfluum et diminutum; non autem in bonis simpliciter idest universaliter 2-2, q. 58, 10, 2^m. * Finis 8, etc. 26, 26, 92. Honestum o.
- 69 Bonum habet rationem finis. Cg. 1, c^o 38, 1^m | 40, fi. Finis 8, etc. Infra. * Intellectus 200, Misericordia 8. Odium 7, etc.
- 70 Unumquodque dicitur bonum, quia est finis, vel ordinatum ad finem. Cg. 1, c^o 40, fi. * Virtus 7, 40, etc. 117, 124, 151, 229.
- 71 Non tantum finis, sed etiam quae sunt ad finem, ex ipso ordine habent rationem boni 2-2, q. 33, 6, 3^m | Ma. q. 1, 2, 9^m.
- 72 Bonum habet rationem causae finalis 1^a q. 5, 2, 1^m | 2^m | 4, o. | q. 48, 1, 2^m | 2, d. 38, L. me^o | Cg. 3, c^o 16 | 17, 19 | Verit. q. 21, 1 c. | 4^m.
- 73 Bonum principaliter dicitur finis, secundo ductivum in finem, vel natum consequi finem. Verit. q. 21, c. fi.
- 74 Bonum omnium mensuratorum et regulatorum, consistit in attingendo suam regulam 1-2, q. 19, 9, c. | q. 64, 1, 3, c. | q. 71, 6, c. | 2-2, q. 17, 1, c. | q. 23, 3, 6, c. | q. 27, 6, c. | q. 58, 3, c. | 3, d. 23, q. 1, 1, c. | Ma. q. 1, 3, c. fi. | Virt. q. 1, 13, c. prin^o.
- 75 Ratio boni, primo praesupponit formam, per quam est ens, secundo virtutem effectivam qua est perfectum 1^a q. 5, 5, c.
- 76 Omne ens est bonum, et e converso 1^a q. 5, 3, o. | q. 17, 4, 2^m | | q. 49, 1, 3, c. | 1-2, q. 18, 1, c. | 3, 3^m | 1, d. 1, L. fi. | d. 8, q. 1, 3, o. | 2, d. 27, 2, 2^m | Cg. 2, c^o 41, 4^m | 6^m | 9^m | Lib^o 3, c^o 7, 7^m | Verit. q. 21, 2, o. Odium 8, 9. Accidens 23.
- 77 Omne ens est bonum, inquantum est perfectum, et in actu 1, q. 5, 1, o. | q. 48, 1, c. | 1-2, q. 18, 1, 2, 3, 4, c. | Cg. 1, c^o 37, | 38 | 40 | Lib^o 2, c. 41, 5^m | Lib^o 3, c^o 20 | Po^a q. 3, 6, c. | Quol. 2, 3, c. | Dion. 4.
- 78 Bonum quod est in genere qualitatis, addit super ens qualitatem, non autem bonum transcendens, licet utrumque praedicetur de Deo, non autem unum in quantitate. Po^a q. 9, 7, 5^m.
- 79 Omne ens est bonum ex hoc quod habet esse, quia ipsum esse habet rationem boni et finis. Verit. q. 21, 2, o. | 3, c. fi | 5, o.
- 80 Bona licet sint omnia entia, non tamen omnia sunt justa. Opus. 69, c^o 5.
- 81 Omne ens, sicut est bonum, sic est appetibile 1, q. 5, 1, c. | 2, d. 21, q. 1, 3, c. | Cg. 3, c^o 24 | Dion. 4. Appetibile.
- 82 Bonum secundum rationem finis, est prius ente, sed e converso secundum rationem formae et simpliciter 1, q. 5, 2, o. | 3, 4^m | 4, c. | 1, d. 8, q. 1, 3, o. | Cg. 3, c^o 20 | Verit. q. 21, 2, 5^m | 3, o. | Dionysius 3. Addere 8. Ens 29. * Beatitudo 82, etc.
- 83 Bonum est communius ente, secundum causalitatem 1^a q. 5, 2, 2^m | 1, d. 8, q. 1, 3, 2^m | Cg. 3, c^o 20 | Verit. q. 21, 2, 2^m | Ma. q. 1, 2, c. | Dio. 3.
- 84 Esse et bonum sunt simpliciora, quia communiora, quam essentia, quia dicuntur de essentia, de supposito, et de accidentibus Verit. q. 21, 5, 6^m. Esse 34.
- 85 Bonum simpliciter, dicitur secundum perfectionem ultimam, et bonum secundum quid, secundum perfectionem essentialem et primam, sed ens e converso 1^a q. 5, 1, 1^m | 1-2, q. 18, 1, c. | Cg. 3, c^o 20, fi. | Verit. q. 21, 5, c. | 2^m | q. 22, 1, 7^m.
- 86 Materia prima, est ens per formam tantum, sed est bona per seipsam, sicut est in potentia per seipsam. Ma. q. 1, 2, c. | 8^m | 9^m | 14^m | 15^m | Opus. 3, c^o 114, | 117. * Conceptio 14.
- 87 Materia est bona simpliciter, licet sit ens secundum quid 1^a q. 48, 3, c. | q. 49, 1, c. | Cg. 3, c^o 20, me^o etc. Ma. q. 1, 2, c. | 8^m | 9^m.
- 88 Materia non est ens, nec bona nisi in potentia 1^a q. 5, 3, 3^m. * Deus 412. Ens 29. Esse 34.
- 89 In mathematicis non est bonum, quia non sunt separata secundum esse 1^a q. 5, 3, 4^m. | Verit. q. 21, 2, 4^m | Meta. 3, lect. 4, fi.
- 90 Bonum, et ens, et alia transcendentia, convertuntur secundum supposita, non autem secundum rationem 1^a q. 5, 1, o. | q. 11, 1, o. | q. 16, 3, o. | 4, c. | q. 17, 4, 2^m | q. 54, 2, c. | q. 59, 2, 3^m | 1-2, q. 29, 5, c. | 2-2, q. 109, 2, 1^m | 3^a q. 10, 3, c. | 1, d. 1, L. fi. | d. 8, q. 1, 3, o. | d. 19, q. 5, 1, 3^m | 7^m | Verit. q. 1, 1, c. | q. 21, 1, c. | 2, o. | Potentia q. 9, 7, 6^m | 13^m | Ma. q. 2, 5, 1^m | 2^m | Meta. 4, lect. 2, prin^o | me^o. Transcendentia. * Odium 8.
- 91 Unitas pertinet ad rationem bonitatis 1^a q. 103, 3, c. | 1-2, q. 36, 3, o. | Verit. q. 21, 3, c. | 6, 2^m.
- 92 Essentia est una per se ipsam, non autem per participationem, sed est ens et bona per suum esse. Verit. q. 21, 5, 8^m.
- 93 Bonum, verum, et unum, habent contraria, quia fundantur in ens, non autem ens, quia in nullo fundatur 1^a q. 17, 4, o. | 1, d. 19, q. 5, 1, 8^m | 2, d. 34, 4, 2^m.
- 94 Verum significat rationem boni 1^a q. 82, 3, 1^m.
- 95 Bonum et verum, mutuo se includunt 1^a q. 16, 4, 1^m | q. 50, 2, 3^m | q. 59, 2, 3^m | q. 79, 11, 2^m | q. 82, 3, 1^m | 4, 1^m | q. 87, 4, 2^m | 1-2, q. 9, 1, c. | 3^m | 2-2, q. 109, 2, 1^m | Verit. q. 3, 3, 9^m | Ma. q. 6, c. me^o | Virt. q. 1, 6, 5^m | Hebr. 11, prin^o. * Accidens 23. As-

BONITAS

- sentire 3. Intellectus 208, etc. Necessitas 25. Odium 8. Peccatum 170, etc.
- 96 Bonum est prius vero, secundum appetitum; secundum rationem autem et simpliciter, est e converso 1^a q. 16, 4, o. | Verit. q. 3, 3, 9^m | q. 21, 3, o. | Hebr. 11, prin^o. * Prudentia 55. Tristitia 2. Ens 29.
- 97 Verum est simplicius, abstractius, et absolutius bono, et propinquius enti 1^a q. 16, 4, c. | q. 82, 3, c. | Verit. q. 21, 3, c.
- 98 Verum non est praestantius bono, sicut nec aliquod aliud particulare bonum 3, d. 27, q. 1, 4, 5^m.
- 99 Verum est in anima, sed bonum est in rebus 1^a q. 16, 1, c. | q. 82, 3, c. | 2, d. 39, q. 1, 2, c. | 3, d. 27, q. 1, 4, c. | Verit. q. 21, 1, c. Veritas 2, etc. 9.
- 100 Ratio veri est eadem in omnibus moralibus, non autem ratio boni 1-2, q. 60, 1, 1^m | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Virt. q. 1, 12, 21^m.
- 101 Bonum est primum eadens in apprehensione rationis practicae 1-2, q. 94, 2, c. * Veritas 9. Virtus 200.
- 102 Omnes recte definiens bonum, ponunt in ejus definitione aliquid pertinens ad habitudinem finis, et in definitione veri, ponunt intellectum. Verit. q. 21, 1, c. Appetitus 26. Veritas 9.
- 103 Sicut bonum nominat illud in quod tendit appetitus, ita verum nominat illud in quod tendit intellectus 1^a q. 16, 1, 3, c. Bonitas 61.
- 104 Ex prima perfectione rei, idest, ex forma, resultat ratio veri; ex secunda vero, idest, ex operatione, resultat ratio boni. Verit. q. 1, 10, 9^m.
- 105 Bonum apparens non potest apprehendi, nisi prius apprehendatur bonum verum 2, d. 3, q. 1, 7, c.
- 106 Omnia possunt appetere bonum, non autem cognoscere verum. Verit. q. 21, 3, c. | 1^m | q. 22, 1, 1^m | 2^m | q. 23, 1, c. Appetitus 28.
- 107 Immo quilibet appetitus sequitur cognitionem 1, d. 1, q. 4, 1, 1^m | Verit. q. 15, 3, c. | q. 23, 1, c. | q. 25, 1, c. | Ma. q. 14, 1, 4^m. Amor 241.
- 108 Verum est bonum intellectus, et falsum est malum ejus 1-2, q. 55, 4, c. | q. 57, 2, 3^m | q. 64, 3, c. | 2-2, q. 1, 3, 1^m | q. 4, 5, c. | 1^m | Cg. prol. me^o | c^o 59, fi. | 60, | 61, fi. | 71, 3^m | Lib^o 3, c^o 106, 6^m | 107, 7^m | 118, fi. | Verit. q. 1, 10 10^m | q. 18, 6, c. | q. 22, 11, 15^m | Virt. q. 1, 6, 5^m | 13, c. me^o | Quol. 4, 16, 1^m. Virtus 200.
- 109 Bonum est fortius malo 1-2, q. 60, 5, 4^m | 3, d. 27, q. 1, 3, 3^m | Cg. 4, c^o 70, 2^m | Rom. 11, lect. 2, me^o. * Accidentaliter 3.
- 110 Bonum difficilius constituitur quam malum 1-2, q. 18, 4, 3^m | q. 19, 6, 1^m | 7, 3^m | q. 20, 2, o. | q. 35, 8, 1^m | q. 71, 4, 2^m | 5, 1^m | 2-2, q. 79, 3, 4^m | q. 110, 3, c. | 3^a q. 90, 2, 4^m | 3, 1^m | 2, d. 35, 3, 4^m | d. 36, 5, 2^m | d. 38, 4, 4^m | 5, c. | d. 39, q. 3, 3, c. | d. 40, 2, c. | 4^m | 3, 1^m | 3, d. 38, 3, c. | d. 40, 1, 2^m | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | d. 15, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m | d. 16, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | q. 3, 1, 2, q. 3, 2^m | d. 21, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | d. 31, q. 2, 2, 3^m | d. 49, q. 3, art. 3, q. 3, 3^m | a. 4, q. 2, 3^m | Verit. q. 15, 4, 13^m | 25, 5, 5, 5^m | Po^a q. 3, 6, 9^m Ma. q. 2, 1, 3^m | 4, 2^m | q. 8, 4, c. | q. 10, 1, c. fi. | 16, 6, 11^m | Virt. q. 3, 1, c. fi | Ethic. 2, lect. 7, o. * Actio 37, etc. Actus Agere 16, 17. Amor 74, 89, 101, 104, 126, 150, 163, 216, 222, etc. Angelus 85, 171, etc. 214, 215, 280, etc. 354, 450, etc. 470, etc. 525, 586, 595, 600, 601. Anima 138, 239.
- 111 Bonum facilius tollitur, quam construat; malum autem e converso 4, d. 15, q. 1, art. 1, q. 3, 2^m | dist. 21, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | Ethic. 2, lect. 7, o. * Anticristus 6. Apostasia 2. Appetitus 71. Ars 2, 3, 23. Audacia 2, 3. Baptismus 107, 113, 115.
- 112 In omni malo, est aliquid boni 1^a q. 49, 3, c. | q. 103, 7, 1^m | q. 109, 1, 1^m | 1-2, q. 18, 1, c. | 1^m | q. 35, 6, c. | q. 73, 2, c. fi. | 2-2, q. 172, 6, c. | 1, d. 46, 2, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 4, 1^m | d. 6, 4, 3^m | d. 25, 2, c. | d. 34, 1, 4^m | 3, d. 27, q. 1, 3, 2^m | 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m | d. 45, q. 1, 3, 9^m | d. 49, q. 3, a. 3, q. 3, c. | Cg. 3, c^o 12, | 107, 5^m | Ma. q. 1, 1, c. | 2^m | 12^m | Opus. 3, c^o 117, | 176, | Jo. 15, lect. 4, prin^o. * Beatitudo 6, 29, 30, 34. Beatus 30. Capitale 3. Character 21.
- 113 Bonum et virtus transumptive dicitur, etiam in malis, sicut dicitur bonus latro 1-2, q. 55, 3, 1^m | q. 92, 1, c. | 2-2, q. 15, 1, 1^m | q. 47, 13, c. | q. 92, 1, 1^m | 2, d. 44, q. 1, 1, 2^m | Meta. 5, lect. 18, prin^o Latro 1. * Catechismus 9.
- 114 Omne malum fundatur in aliquo bono 1^a q. 103 7, 1^m | Cg. 3, q^o 11 | Po^a q. 5, 3, 14^m | Opus. 3, c^o 118 | 176. * Comparatio 1. Concupiscentia 5. Confusio. Conscientia 10. Consilium 6. Contemplatio 21. Culpa 1. Defectus 11, 20.
- 115 Bonum et malum ex genere, sunt respectu objecti 1-2, q. 18, 2, o. | 2, d. 36, 5, o. Ut delectatio 78 etc. 81.
- 116 Illud quod est secundum se malum ex genere, non potest esse bonum et licitum 2-2, q. 110, 3, c. Ut Daemon 31, etc.
- 117 Malum ut scitum, est bonum 1, d. 19, q. 5, 2, 5^m | Verit. q. 2, 5, 5^m | q. 21, 2, 7^m | q. 26, 3, 6^m. * Definitio 5. Desperatio 2, 10. Deus 151, 155, 312, 327, 328, 429, 430. Differre 9. Difficile 15. Diffidentia.
- 118 Bonum ex genere potest esse malum ex fine 2, d. 36, 5, o. * Dimittere. Divitiae 1, 6, 7. Dolor 15, 16, 20, 22.

- 119 Bona simpliciter, sunt ea quae ad vitam aeternam pertinent, et mala simpliciter, quae ad miseriam aeternam 3, d. 18, 2, e. * Dolus 1. Dulcedo 6, 7. Electio 32, 33, 34, 35, 36. Eleemosyna 30. Elicere 2. Excessus 2. Fiducia 2, 10.
- 120 Malum aliquando dicitur contrarium bono, quia non privatur totum bonum, sed aliquid de bono remanet 2-2, q. 33, 5, c. primo | Ma. q. 1, 1, 2^m fi. | 11^m.
- 121 Carentia seu privatio boni, est quid malum, et carentia mali accipitur in ratione boni 1-2, q. 32, 4, c. | Ma. q. 1, 1, o. | 2, c. | 2^m | 3^m | 4^m.
- 122 Oppositum videtur dicere. Ma. q. 1, 3, 4, 10^m | q. 2, 5, 1^m | 2^m | q. 16, 2, c. * Fomes 3, 4, 11. Fortitudo 32. Fructus 22. Generatio 16. Gratia 153. Habitus 6, 7, 13. Haeresis 49. Idea 31. In 19.
- 125 Non omnis carentia boni, est malum, sed tantum debiti 1^a q. 48, 2, 1^m | 3, c. | 2^m | 5, 1^m | q. 49, 1, c. | 2, d. 2, 34, 4, c. | Cg. 3, c^o 6, | Po^a q. 5, 3, 7^m | 16 | Ma. q. 1, 1, 1^m | 3, c. | 4, 10^m | q. 2, 5, 1^m | 2^m | q. 16, 2, c. Carentia. * Inconstantia 1.
- 124 Subjectum cuiuslibet mali, est bonum deficiens, idest in potentia 1^a q. 11, 2, 1^m | q. 17, 4, 2^m | q. 48, 3, o. | q. 49, 1, o. | 3, c. | q. 103, 7, 1^m | 2, d. 31, 4, o. | Cg. 3, c^o 11, | 13, 1^m | 15, 1^m | Ma. q. 1, 1, e. | Opus 3, c^o 118. * Indeterminatum.
- 125 Oppositum videtur dicere. Opus. 3, c^o 118. * Indulgentia 1. Infidelis 8, 9, 10. Ingratitudo 9, 10. Inquirere 2. Intellectus 209. Intentio 13, etc. Invidia 1, 2, 13, 14.
- 126 Nec tamen contraria sunt simul, quia malum non est in bono sibi contrario 1^a q. 11, 2, 1^m | q. 17, 4, 2^m | q. 48, 3, 3^m | 2, d. 31, 4, 3^m | 4^m | Verit. q. 1, 10, 4^m | 5^m | 11, 10^m | Ma. q. 1, 2, 5^m | q. 2, 11, 10^m. Actus 157 usque 163. Malum 52.
- 127 Bonum et malum sunt differentiae constitutivae in moralibus Ma. q. 2, 1, 16°.
- 128 Bonum est naturaliter prius malo 1-2, q. 25, 2, o. * Ira 64, 65. Iudicium 62, 63, 66, 71, 83, 88. Juramentum 23. Iustitia 43. Laus 2, 8. Lex 21 etc. 33, 67, 68. Liberum 11, etc. Lignum 1. Liquefactio. Magi 9, etc. Malum 29.
- 129 Bonum est causa mali, per accidens tantum 1^a q. 49, 1, o. | 3, c. | 1-2, q. 75, 1, o. | 2, d. 1, q. 1, 1, 2^m | d. 34, 3, o. | Cg. 2, c^o 41, | Libo 3, c^o 9 | 10 | Ma. q. 1, 3, o. * Mareus 2. Matrimonium 48, 51. Medium 10. Meritum 67, 70, 76, 103.
- 130 Causa mali non est nisi bonum deficiens 1-2, q. 18, 1, 1^m | 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m | Cg. 3, c^o 10.
- 131 Bonum et malum per accidens idest in concreto, contrariantur: sed per se idest in abstracto, opponuntur privative 1^a q. 48, 1, 3^m | 2, 1° | 2^m | 2, d. 31, 2, 2^m | d. 40, 5, c. meo | Cg. 3, c^o 8, 2^m | 13^m | Verit. q. 21, 2, 1^m | Ma. q. 1, 1, 2^m. * Minister 6. Miraculum 40, etc. Modus 4. Mors 3, 16, 20, 23, 24. Notitia 4. Odium 12, 21, 22.
- 132 Malum dicitur magis per recessum et distantiam a bono, sicut etiam omnis privatio. Cg. 3, c^o 9, 5^m.
- 133 Malum magis dicitur contrarium bono in moralibus, quam in naturalibus. Ma. q. 1, 1, 4^m | q. 2, 5, 3^m.
- 134 Bonum et malum in moralibus sunt contraria, sed in naturalibus privative opponuntur. Ma. q. 2, 5, 3^m. * Passio. Pax 11, 19, 67. Peccatum 8, 9, 19, 63, 121, 171, 172, 173, 215, 420. Poena 20, etc. Persecutio.
- 135 Bonum contrariatur bono in naturalibus, non autem in moralibus 1-2, q. 31, 8, 1°. Virt. q. 2, 12, 12^m.
- 136 Quodlibet bonum opponitur cuilibet malo et e converso secundum communes rationes eorum, non autem secundum speciales. Ma. q. 1, 2, 5^m | q. 2, 11, 10^m.
- 137 Bonum et malum in communi, sunt opposita mediata, licet ens et non ens sint immediata. Ma. q. 2, 5, 1^m | 2^m | 3^m.
- 138 Verum et falsum sunt sine medio, quia opponuntur sicut ens et non ens; non autem bonum et malum. Ma. q. 2, 5, 9^m.
- 139 Bonum et malum in naturalibus, sunt immediata circa proprium subjectum, non autem simpliciter, sed neutraliter in moralibus. Ma. q. 2, 5, 2^m | 3^m. Pharaon. Porta 1. Possessor. Potestas 14, 16. Pythagoras 4.
- 140 Bonum et malum dicuntur contraria et sunt genera, idest, generales conditiones omnium contrariorum 1^a q. 48, 1, 1^m | 2, d. 31, 2, 1^m | Cg. 3, c^o 8, 3^m | Po^a q. 3, 6, 10^m | Ma. q. 1, 1, 2^m fi. | 11^m | Opus. 3, c. 116.
- 141 Summum malum non contrariatur summo bono secundum rem, sed secundum vocem 1^a q. 49, 3, 2^m | 1, d. 36, q. 1, 2, c. | 2, d. 1, q. 1, 1, 1^m | Verit. q. 2, 15, 4^m | Quol. 11, 2, 3^m. * Praeceptum 6, 18, 48, 65. Praedestinatio 20, 21. Praedicare 11.
- 142 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 73, 4, o. | Ma. q. 2, 10, o.
- 143 Nullum malum opponitur summo bono contrarie, nec privative, nisi indirecte, idest, secundum rationem communem boni 1^a q. 17, 1, 3^m | q. 49, 3, 2^m | 1, d. 36, q. 1, 2, c. | 2, d. 1, q. 1, 1, 1^m | Verit. q. 2, 15, 4^m. * Praelatio 12, 13, 11. Praemium 7.
- 144 Mala esse et fieri, non est bonum simpliciter, sed tantum per accidens, in quantum sunt occasio bonorum 1^a q. 19, 9, o. | 1, d. 46, 2, o. * Praesumptio 1, 5, 11. Princeps 1, etc. 11, 12. Providentia 21, 24, etc. 32. Punio 4. Quaestio 5. Reverentia 1. Sal

- vari 1. Sapientia 10. Solertia 1. Spes 62. Theologia 21. Timor 17, etc. 26, 27, 59, 60. Tristitia 2, 5.
- 145 Non omne bonum potest esse subjectum mali, sed tantum quod est in potentia, respectu perfectionis qua privari potest. Verit. q. 21, 2, 1^m | Opus. 3, c^o 117. * Virtus 18, 19, 39, etc. 113, 114, 120, etc. 145, etc. 211. Vita 38.
- 146 Aliquid in universali est bonum, quod in particulari est malum, propter aliquas circumstantias, et e converso 2, d. 40, 2, c. | 3^m | Quol. 5, 10, c. * Voluntas 17, 24, etc. 53, 54, 60, etc. Votum 8, 68. Zelus 1, 5.
- 147 Malum non agit nisi in virtute boni, nec privatio, nisi in virtute formae. Cg. 3, c^o 9, 4^m | 10, 1^m | 15, 4^m | Libo 4, c^o 71, 2^m | Po^a q. 3, 6, c. fi. | Ma. q. 12, 4, 6^m | Opus. 3, c^o 117.
- 148 Malum tollit totum bonum sibi oppositum, et minuit habilitatem, non autem tollit subjectum ejus 1^a q. 48, 4, o. | 1-2, q. 85, 1, 2^m | 4, o. | q. 93, 6, 2^m | 2, d. 3, q. fi. 5^m | d. 6, 4, 3^m | d. 30, 1, 3^m | d. 31, 5, o. | 3, d. 20, a. 1, q. 1, 1^m | Cg. 3, c^o 10 | 12 | Ma. q. 1, 2, 7^m | q. 2, 9, 11, 12, o. | Opus. 3, c^o 118 | Anima. 14, 17^m.
- 149 Malum corrumpit bonum sibi oppositum formaliter et privative, non autem effective 1^a q. 48, 1, 4^m | q. 49, 3, c. | 1-2, q. 85, 1, 4^m | 2, d. 7, q. 2, 1, c. primo | d. 31, 2, 4^m | 5, c. | d. 39, q. 2, 1, 5^m | Cg. 3, c^o 9, 4^m | Ma. q. 1, 1, 8^m | q. 2, 11, c. | Opus. 3, c^o 117 | Anima. 14, 17^m.
- 150 Inter bonum et malum civile, vel ad alterum, est medium, non autem absolute 1^a q. 48, 1, 3^m | 1-2, q. 18, 8, 1^m | 2, d. 40, 5, c. | Ma. q. 1, 1, 7^m.
- 151 Bonitas creaturae non est ejus essentia 1^a q. 6, 3, 3^m | Cg. 1, c^o 38, fi. | Libo 3, c^o 20 | 109 | Verit. q. 21, 1, 1^m | 5, o. | Opus. 3, c^o 109 | Dio. 4. * Accidens 23. Agens 48. Angelus 27, 53, 54, 85, 171, 172, 214, etc. 354, 450, etc. 573, 577, 579. Animal 46, 71. Apparere 11. Applicatio 1. Avaritia 8, 12. Baptismus 107, 113, 115. Beatitudo 6, 13, 14, 15, 21, etc. 82.
- 152 Nulla creatura est bona per essentiam 1^a q. 6, 3, o. | q. 103, 2, c. | 1-2, q. 2, 8, c. | q. 9, 6, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m | Cg. 1, c^o 38, fi. | 40 | 41, 2^m | Libo 3, c^o 20 | Verit. q. 21, 1, 1^m | 5, o. | Ma. q. 5, 1, 4^m | Quol. 2, 3, c. | Opus. 3, c^o 109 | 121 | Dio. 4 | Hebr. lect. 2, primo. * Beatus 30. Benedictio 9. Benivolentia 1. Blasphemia 19. Caro 2. Cavere. Cautela.
- 153 Immo omnis creatura est bona per essentiam. Verit. q. 21, 1, 1^m.
- 154 Omnis creatura est bona per essentiam, in quantum essentia ejus non invenitur sine habitudine ad bonitatem Dei. Verit. q. 21, 1, 1^m fi. Gacilia. Civilis 1. Civitas 4. Coactio 10. Commune 14. Comparatio 1. Compunctio. Concupiscentia 2, 5, 6. Concupisibilis 1. Confessio 38. Confusio. Conjectare. Consilium 6. Constantia 3, 5. Contemplatio 21. Contentio 1. Continentia 3. Corporalia 5. Corvus 2. Creatura 15, 29, etc. Crimen. Daemon 12, etc. 24, 29, 32, 33, 46. Damnatio 1, 2, 3, 8, 15, 16, 30, 48, 49, 50. David 2. Defectus 20. Delectatio. Deprecatio 2. Detractio 1.
- 155 Maximum bonum in creaturis, est bonum ordinis universi 1^a q. 22, 4, c. | q. 25, 6, 3^m | q. 47, 2, c. | q. 49, 2, c. | q. 50, 3, c. fi. 2-2, q. 122, 2, c. | 1, d. 41, 1, 1^m | 2, 1^m | 2, d. 23, q. 1, 2, c. | d. 32, q. 2, 2, c. | Cg. 1, c^o 85, 2^m | Libo 2, c^o 39, 6^m | 41, 2^m | 3^m | 43, 1^m | 44, fi. | Libo 3, c^o 64, 8^m | 9^m | 69, meo | Po^a q. 5, 16, c. fi. etc. | 17^m | q. 5, 1, 14^m | Ma. q. 1, 5, c. | meo | Rom. 8, lect. 6, primo. Deus 415, etc. * Difficile 8, etc. Dignitas 1. Dispensatio 3. Dolor 15, 16, 20. Dolus 1. Electio 35, 36, 37. Eleemosyna 26, 30, 31. Elicere 2. Epicheja 1. Esse 23. Eva 2. Evangelium 1. Entrapelia. Eventus. Excessus 2. Excommunicatio 8. Fama 1, 3. Fecunditas. Fiducia 2, 10. Finis 8, etc. 17, 25, 26, 66, etc. 75, 77, 90, 92, 99, 100, 114. Flagellum 3. Fomes 4, 11. Fornicatio 4, 2°. Fortitudo 4. Fortuna o.
- 156 Cuiuslibet creaturae secundum se consideratae, duplex est bonitas: scilicet essentialis, et accidentalis 1^a q. 25, 6, c. | 1, d. 41, 1, c. | Verit. q. 21, 1, 6^m | 5, o. | Opus. 3, c^o 109 | Hebdo. lect. 4, fi. * Fructus 22. Gedeon 3. Gloria 3, 1. Gratia 4, 20, 27, 45, 100, 126, 130. Grave 9. Habitus 4, 5, 6, 13. Haeresis 6, 11, 18, 31, 49, 50, 57, 59, 93, 118. Homo 32, 34. Honestum o. Honor 4. Humilitas 25, 28, 29. Idea 31. Jejunium 13. Jephthe. Ignorantia 6. Imaginatio 11. Impugnare 1.
- 157 Creatura ex esse vel essentia, est bona secundum quid, sed ex accidentibus est bona simpliciter 1^a q. 5, 1, 1^m. * Inconstantia 1. Indulgentia 1. Infidelis 8. Infinitum 8. Ingratitudo 6, 10. Intentio 13, 14. Ira 64, 65, 73. Iudex 8. Iudicium 13, 14, 62, 63, 66. Juramentum 23. Jus 1. Iustitia 2, 17, 18, 22, 28, 43, 44, 51, 56, 61, 63, 75, 78, 80. Justificatio 41. Justus 3. Lac 2. Latro 2. S. Levatio. Lex 2, 9, 13, 21, 22, 27, 37, 38, 68, 82, 99, 160, 171, 172.
- 158 Ipsum universum, et quaelibet creatura potest esse melior quam sit bonitate accidentali, non autem essentiali 1^a q. 25, 6, o. | 1, d. 41, o. | Po^a q. 3, 16, c. meo | 17^m. * Deus 415, 416, 417, 418. Liberalitas 1, 5. Liberare 2. Liberum 11, etc. Licita o. Liquefactio. Luxuria 21. Magi 14. Magnanimitas 14. Maledi-

BONITAS

- cere 1. Malitia 7. Malum 2, etc. 20, etc. 32, 31, 38, 40, 41, 45, 61, 66, etc. Maria 19, 26, 42. Martyrium 10. Matrimonium 47, 48, 53, 54, 55, 68, 71, etc. 81, 85, 86. Melius o. Meritum 18, 67, 70, 76, 81. Minister 2, 5, 6, 12. Misericordia 8. Modestia 6. Modus 4, 5. Mollities 2. Mors 15, 16, 20. Mutilatio. Negligentia 6. Nemesis 1. Notitia 2. Obedientia 10, 11, 13, 14, 20, 21, 25, 41.
- 459 Qualibet re creata, potest esse alia res creata melior, bonitate essentiali, et accidentali 1^a q. 25, 6, o. | 1, d. 44, 1, 3, c. Bonitas 158, 160.
- 460 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 29, 3, 6^m. * Observantia 3. Occidere 5. Omissio 1, 6, 17. Operatio 10, 21, etc. 41, 52, etc. Optimum. Oratio 22, 52, 39, 83, 93. Organum 1, 2. Passio. Patientia 2, 3, 6, 10. Paupertas 3, 8. Pax 11, 12, 19, 27. Peccatum 7, 19, 28, 59, 88, 121, 138, etc. 149, 170, etc. 195, 205, 215, 224, 239, 268, 280, 282, 297, 398. Perfectio 1, 22, 31, 34, 44, 80. Periculum 5. Permissio 1, 2, 4. Perseverantia 5, 7. Pharao. Pietas 15. Poena 7, 20, etc. 42, 50, 52, 77. Poenitentia 4, 133, etc. Politica 4. Porretani. Porta 1. Possessor. Potentia 27. Potestas 11, 16. Praeceptum 6, 16, 33, 116, 153. Praedestinatio 21.
- 461 Bonum cuiuslibet creaturae, consistit in specie, modo, et ordine 1^a q. 5, 5, o. | q. 6, 1, 1^m | 12, q. 63, 2, c. | q. 85, 4, o. | 2-2, q. 19, 11, c. | q. 27, 6, 1^m | q. 109, 2, c. | 3^m | q. 114, 1, c. | 1, d. 3, q. 2, 2, o. | d. 38, 1, 3^m | Verit. q. 21, 6, o. | q. 23, 1, c. | Ma. q. 2, 4, c. | Virt. q. 11, 8, 12^m | Anima. 18, 9^m. * Praedicare 11. Praedicator 3, 5, 3. Praelatio 3, 13, 14, 22. Praemium 1, 5, 7. Praesumptio 1, 5, 14. Princeps 1, etc. 24. Principatus 2, etc. Principium 18. Prohibitio 2. Prophetia 11, 17. Providentia 6, 21, 23. Prudentia 2, 26, etc. 31, 36, 61, etc. Psalterium 1. Pulchritudo 3. Punitio 4. Puritas 1. Ratio 10, 28, 31. Rectitudo 3. Retributio 2, 3. Sanctificatio 3, 6. Sanctus 7. Sapientia 10. Satisfactio 4, 14, 25, 27. Scandalum 19. Scholaris. Scriptura 19. Seditio 3. Seducere. Sensualitas 15. Sermo 3. Servire 2. Servitus 3, 4. Simonia 9. Societas 4, 5. Sollicitudo 4. Spes 2, 11, 12, 17, 21, 23, 24, 47, 50, 58, etc. Synderesis 5.
- 462 Soli natura intellectualis attingit communem rationem boni, scilicet per intellectum, et voluntatem. Ma. q. 1, 4, c. primo. * Stabilis. Studium 7. Stultiloquium. Superbia 1, 7. Tacere 2. Temperantia 7, 14, 15, 18. Tentare 5, 6, 7. Timor 17, 18, 27, 59, 60. Vinculum 2. Vindicatio 4.
- 463 Homo dicitur bonus simpliciter secundum voluntatem, quia ipsa imperat cuilibet potentiae. Secundum quid autem per intellectum, vel alias potentias 1^a q. 5, 4, 3^m | q. 48, 6, c. | 1-2, q. 34, 4, c. | q. 56, 3, c. | q. 66, 3, 2^m | 2, d. 7, q. 2, 1, 2^m | d. 39, q. 1, 2, c. | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 3, c. | 2^m | Cg. 3, c^o 116, 2^m | Virt. q. 1, 7, 2^m | 9, 16^m | Gal. 5, lect. 6, meo | Eth. 3, lect. 6, primo. * Abraham 28. Accidentaliter 3. Accidia 10. Adeps. 1. Adulterium 4. Affectio 2. Amicitia 15, 32, 33, 36, 37, etc.
- 464 Bonum hominis, ut est homo, est bonum secundum rationem non autem secundum sensum 1^a q. 49, 3, 5^m | 1-2, q. 71, 2, c. | 2-2, q. 123, 1, c. | q. 129, 3, c. | q. 141, 1, 6, c. | 1, d. 39, q. 2, 2, 5^m | 2, d. 36, 4, c. | d. 39, q. 2, 1, c. | Cg. 3, c^o 107, 6^m | Ma. q. 2, 4, c. | Virt. q. 1, 9, c. | 13, c. | 8^m | q. 2, 2, c. | Job lect. 2, meo | 2. * Amor 102, 179. Angelus 475, 579. Anima 127, 138, 3°. Antichristus 5. Apostasia 2. Ars 1, 8, 9, 19. Assentire 3. Assimilatio 5, 10, etc. Aversio 11. Aurcola 16. Baptismus 115. Beatitudo 11, etc. 42, 43, 156. Beatus 30, 37, 38, 46. Beneficentia 1. Beneficium 25. Caro 2. Charitas 34, 147, 148. Civilis 1.
- 465 Bonum hominis consistit principaliter in actibus interioribus 2-2, q. 27, 6, 3^m | q. 30, 4, o. | Rom. 12, lect. 1, meo | c^o 14, lect. 2, meo.
- 466 Bonum hominis consistit in conjunctione ejus ad Deum 1-2, q. 98, 5, 2^m | 2-2, q. 27, 6, 3^m | q. 30, 4, o. | q. 166, 1, c. | Cg. 3, c^o 115. Virt. q. 4, 1, 4^m | Opus. 3, c^o 255. Psal. 32, meo | Rom. lect. 1, fi. | Ephes. 5, lect. 1, primo | Hebr. 3, lect. 3, primo. * Communicatio 6.
- 467 Totum bonum hominis consistit in subiectione ejus ad Deum 2-2, q. 19, 11, c. | q. 81, 7, c. | q. 101, 4, 2^m | 3, d. 34, q. 1, 2, 7^m | q. 2, a. 1, q. 3, 2^m | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 3, 3^m | d. 20, a. 3, q. 2, 5^m | Verit. q. 14, 3, 8^m | Job lect. 4, primo | Jo. lect. 12, fi. | Eph. 5, lect. 9, fi. * Confessio 38. Crimen. Delectatio 8, 9, 30, 31, 42, 44. Difficile 8. Dispensatio 3, 4, 5, 11.
- 468 Omnes homines appetunt unum bonum formaliter, non autem materialiter 1-2, q. 1, 7, o. * Dolor 31. Dominium 11.
- 469 Homo naturaliter in bonum tendit 2-2, q. 34, 5, o. | 2, d. 39, q. 2, o. | 2, 1^m | 5^m | d. 44, q. 1, 1, c. | 5^m. * Dulcedo 4, etc. Eleemosyna 26.
- Immo mala, scilicet vitia et peccata secundum totam speciem humanam in pluribus hominibus proveniunt, quam bona 1^a q. 49, 3, 5^m | q. 63, 9, 1^m | 1-2, q. 71, 2, 8^m | Cg. 3, c^o 26, fi. Accidentaliter 3.
- 470 Bonitas hominis est rectitudo et dulcedo animi, secundum Glossam. Bonum enim conveniens secundum activam vitam quod delectationem facit, etiam est in affectu, secundum quod homini omne bonum complacet, et sui et alterius. Hoc est enim

BONITAS

- hominem dulcem habere animum 3, d. 31, q. 1, 5, c. | Gal. 5, lect. 6, meo. Dulcedo 1, 2, 3. * Eva 2. Eutrapelia. Fama 1, 2, 3. Foecunditas.
- 471 Homo naturaliter in bonum tendit, et naturaliter vult bonum; sed potest velle malum, non ut malum, sed ut aestimatur bonum, ex indeterminatione voluntatis 2, d. 39, q. 2, 1, o. | 2^m | 1^m | 5^m | d. 44, q. 1, 1, c. | 5^m. * Fides 115.
- 472 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 19, 7, 2^m | 3^m | q. 78, 1, 2^m.
- 475 Bonum opus, habet semper sibi adjunctum bonitatis praemium, in perfectione virtutis, quae est bonum humanum, et in consequentia beatitudinis 1, d. 39, q. 2, 2, 5^m. * Finis 8, etc. 63, 72, 92, 114, 117. Fortitudo 4. Gloria 2, 3, 4.
- 474 Bonum cuiuslibet virtutis, est conveniens homini secundum rationem, ideo convenit ei naturaliter 1-2, q. 51, 3, c. | 2, d. 39, q. 2, 1, c.
- 475 Nullum bonum potest habere homo, nisi a Deo, vel immediate, ut bona infusa, vel cooperantibus nobis, ut bona acquisita, vel cooperante natura, ut bona naturalia 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m. * Haeresis 34, 57, 59. Homo 31. Honor 12.
- 476 Impossibile est, quod aliquis homo sit bonus, nisi sit bene proportionatus bono communi 1-2, q. 92, 1, 3^m. * Humilitas 25.
- 477 Qui quaerit bonum commune, quaerit proprium, quia bonum proprium non potest esse sine communi, et bona dispositio partis est in respectu ad totum 2-2, q. 47, 10, 2^m | q. 61, 1, 3^m. * Impugnare 1. Infinitum 8. Ingratitudo 6. Invidia 1, 2, 18. Jeplite.
- 478 Omne bonum creatum, est minus bono hominis objectivo, non autem intrinseco et inherenti 1-2, q. 2, 8, 3^m. * Iudex 3, 8.
- 479 Bonum animae, est melius bono corporis, et hoc bonis exterioribus, et bonum vitae contemplativae, bono activae 1-2, q. 2, 5, c. | 2-2, q. 101, 3, c. | q. 152, 2, 4, c. | 3, d. 29, 5, c. | Cg. 3, c^o 141 | Job 2, primo. * Iudicium 13, 62. Latro 1.
- 480 Nihil exteriorum est secundum se bonum hominis, sed tantum in ordine ad bonum rationis 1, d. 39, q. 2, 2, 5^m | Cg. 3, c^o 134, 5^m | 141, meo | Eph. 6, lect. 1, fi. | Legislator o. Lex 13, 21, etc. 37, 67, 68, 149, etc. Maria 26, 42. Voluntas 27.
- 481 Bonum multitudinis est majus quam bonum unius qui est de multitudine, non autem quam bonum unius extrinsecum, ad quod multitudo ordinatur 2-2, q. 39, 2, 2^m | Opus. 20. Lib^o 1, c^o 15. * Meritum 103. Minister 6. Miraculum 40, etc.
- 482 Bonum publicum hominum, propter tria permanere non sinitur: scilicet quorum unum est a natura proveniens, scilicet variatio vitae et temporum: secundum ab interiori proveniens et in perversitate voluntatum consistens, scilicet vel desidia, vel pacis perturbatio: tertium ab exteriori causatur, scilicet vel per incursum hostium vel per civitatis dissipationem. Contra quae impedimenta, triplex cura imminet regi: scilicet per successionem hominum in officiis, per coercionem ab iniquitate, et per tutelam ab hostibus. Opus. 20. Lib^o 1, c^o 15, fi. Occidere 5. * Obedientia 11, etc. Odium 7, etc. Officium 4. Oratio 83, etc. 93. Pax 6, 11, 12. Peccatum 170, etc.
- 485 Nullus potest ordinate plus diligere bona exteriora, quam proprium corpus 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 8^m. Perfectio 1, 2, 32. Persecutio. Perseverantia 1, 7, 12, 13. Praemium 1. Princeps 1, etc. 12. Prudentia 26, etc. 61, 64, 65, 70.
- 484 In spiritualibus bonis, debet homo semper sibi magis providere, quam aliis; sed in temporalibus, laudabiliter liberalis facit e converso 2-2, q. 117, 1, 1^m. * Pulchritudo 3, 4, 12. Ratio 31. Regere 14. Restitutio 14. Resurrectio 29, 56, 57. Revelatio 4. Reverentia 9. Sacerdos 40. Subjectio 3. Suffragia 3. Torcular 1.
- 485 Qui praeest alicui congregationi, potest bona illius spiritualia aliis communicare 4, d. 20, a. 4, q. 1, c.
- 486 Existens in charitate, est particeps omnium bonorum, quae fiunt ubicumque, et a quocumque 4, d. 20, a. 3, q. 2, 5^m | d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, c. * Christus 174. Usura 9, 156. Uti 16, etc. Utile o. Virtus 12, 13, 18, 37, 40, etc. 51, 59, 60, 81, 98, 116, 120, etc. 169, 172, 173, 183, 197, 229, 230, 246, etc. 256. Voluntas 16, 17, 24, etc. 49. Votum 8, 9, 79, 81. Zelus 4, 9.
- 487 Ad bonam vitam unius particularis personae duo pertinent: scilicet operari secundum virtutem, et corporalium bonorum sufficientia. Opus. 20. Lib^o 1, c^o 15.
- 488 Bonum hominis triplex: scilicet animae, corporis, et exteriora 1-2, q. 84, 4, c. | 2-2, q. 73, 3, c. | q. 85, 3, 2^m | q. 101, 3, c. | q. 118, 5, c. | q. 152, 2, 4, c. | q. 186, 7, c. | 3, d. 9, q. 1, a. 3, q. 3, e. | 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3, c. | d. 25, q. 33, c. | Ma. q. 3, 1, c. fi. | Virt. q. 3, 1, c. | Quol. 5, 6, c. | Rom. 12, lect. 1, primo | Eth. lect. 12, primo. * Amor 167, 241. Concupiscibilis 1.
- 489 Bonum hominis duplex: scilicet corporale et spirituale 2, d. 36, 4, c. | 3, d. 29, 5, c. | Verit. q. 11, 2, 3, c. * David. 2.
- 490 Bonum hominis duplex: scilicet simpliciter, idest, ultimus finis ejus, et omnia ducentia in eum: et bonum secundum quid, idest, ut nunc, vel secundum aliquid bonum 1-2, q. 114, 10, e. | 2-2, q. 23, 7, c. * Dulcedo 3, 7, 8. Eleemosyna 31. Finis 8, etc. 20, 75, 90. Fomes 4.

BONITAS

- 191 Bona hominis triplex: scilicet minima, ut bona fortunae: media, idest, naturalia: et magna, idest, habitus. Et eorum triplex est fructus: scilicet fructus honestae conversationis, sacrae devotionis, et jucundae pietatis 1-2, q. 85, 4, c. | 2-2, q. 108, 4, c. | q. 118, 5, c. | 2, d. 27, L. | Cg. 3, c. 133, 1^m | Opus. 58, c. 32. * Gedeon 3.
- 192 Bonum hominis quintuplex. Primum et summum est beatitudo. Secundum virtus. Tertium debita dispositio potentiarum animae. Quartum sanitas corporis. Et quintum bona exteriora. Cg. 3, c. 141. * Gratia 4, 20, 40, 45, 60, 116, 127, 129, 153, 168.
- 193 Immo virtus infusa, est maximum bonum hominis simpliciter. Virt. q. 1, 9, 7^m.
- 194 In bonis corporis hominis, tria sunt per ordinem: scilicet integritas corporis, quies et delectatio sensus, et usus membrorum. Primum tollitur per occisionem vel mutilationem, secundum per verbera, tertium per carcerem 2-2, q. 65, 3, c.
- 195 Deus dat nobis tria bona: scilicet temporalia, gratiam, et gloriam. Psal. 12, fi. | Psal. 21. * In carcere. Infinitum 8.
- 196 Deus facit in nobis tria bona: quia intellectum illuminat, voluntati satisfacit, et virtutem operativam roborat. Psal. 24, fi. Justus 3. Maria 26, 42. Matrimonium 48, 49, 51, etc. 67, etc. Peccatum 170, etc.
- 197 Bonum unius hominis continuatur alteri dupliciter, scilicet per charitatem, et per intentionem facientis 3^a q. 82, 6, 3^m | 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | d. 20, a. 3, q. 2, 5^m | a. 4, q. 1, c. | d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, c.
- 198 Aliquid dicitur bonum hominis dupliciter: scilicet secundum naturam propriam, et secundum naturam communem generis 2, d. 36, 4, c. * Amor 74, 101. Angelus 27. Animal 46, 71, 73. Appetitus 39, etc. Caro 2. Comedere 4. Concupiscentia 2, 5, etc.
- 199 Bonum naturae hominis triplex: scilicet principia naturae cum proprietatibus ejus, inclinatio ad virtutes, et originalis justitia. Tertium totaliter tollitur per peccatum. Secundum minuitur. Primum autem integrum manet 1-2, q. 85, 1, 2, 4, 6, | q. 93, 6, 2^m | 2-2, q. 10, 4, c. | q. 23, 7, 1^m | q. 33, 5, c. | Ma. q. 1, 2, c. fi. | Anima. 11, 17^m. * Cor 7. Damnatio 16, 48, 49, 50. Delectatio 5, 30, 42, 44. Daemon 12, 31, 32, 33. Dolor 22. Fornicatio 20. Fortitudo 4, 32. Fortuna 4, 7, etc. Generatio 36, 40, 41. Gratia 45. Haeresis 59. Honestum 4, 5. Intellectus 179. Malum 45. Mors 15, 23. Naturale 18.
- 200 Bona naturalia dicuntur dupliciter: scilicet secundum se, et in ordine ad finem. Primo modo non minuuntur per peccatum, sed tantum secundo modo 2, d. 34, 5, 5^m | Ma. q. 2, 11, o. * Nihil 4. Nocere 5, 6. Notitia 2. Operatio 41. Oratio 39. Pars 25, 26. Patientia 2. Peccatum 8, 12, 28, 170, etc. 195, 215, 239, 297. Poena 7, 50, 52, 77. Perfectio 41.
- 201 Bonum proportionatum communi statui naturae, est ut in pluribus; excedens vero, ut in paucioribus, defectus autem e converso 1^a q. 23, 7, 3^m.
- 202 Bona ecclesiastica debent dividi in quatuor partes: quarum una debetur episcopo, alia fabricae, tertia pauperibus, et quarta beneficio 2-2, q. 185, 7, c. | Quol. 6, 12, c. | 3^m. * Annexum o. Beneficium.
- 203 Bona ecclesiastica debent expendi tantum dupliciter: scilicet ad cultum Dei, et in usum pauperum. Quol. 6, 12, 3^m | Jo. 13, lect. 5, me^o 1.
- 204 In necessitate non deberent emi possessiones de bonis ecclesiasticis, nec in thesauris reponi 2-2, q. 175, 7, 4^m.
- 205 Episcopi et alii clerici, habent verum dominium bonorum priorum, non autem ecclesiasticorum, sed tantum sunt dispensatores 2-2, q. 63, 2, 1^m | q. 119, 3, 1^m | q. 185, 7, c. | Quol. 6, 12, c. * Electio 36. Ordo 57. Papa 8, 9. Religio 72. Restitutio 24.
- 206 Episcopi et clerici possunt disponere de sua quarta, sicut de bonis propriis 2-2, q. 185, 7, c. | Quol. 6, 12, c. | 3^m.
- 207 Episcopi et clerici possunt dare moderate suis consanguineis, de bonis ecclesiasticis, in suum usum deputatis 2-2, q. 185, 7, 2^m. * Christus 51, 54. Thesaurus 2.
- 208 Episcopi et clerici peccant, si in articulo necessitatis possunt vivere de patrimonio, et vivant de bonis ecclesiasticis 2-2, q. 185, 7, 3^m | q. 187, 4, 1^m.
- 209 Si episcopi vel clerici retinent sibi de bonis ecclesiasticis divisim vel indivisim notabiliter ultra quartam, peccant mortaliter 1-2, q. 185, 7, c. | Quol. 6, 12, o.
- 210 Praebatus tripliciter surripit bona ecclesiae, et tenetur restituere: scilicet si rem ecclesiae non sibi deputatam sed alteri, sibi usurparet: puta si episcopus usurparet sibi rem capituli: si rem ecclesiae, suae custodiae deputatam, in alterius dominium transferat, puta consanguinei vel amici: et si solo animo surriperet, dum scilicet inceptum habere animum possidendi eam ut suam et non nomine ecclesiae 2-2, q. 62, 5, 5^m | q. 185, 7, c. | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 4, 4^m.
- 211 Male dispensans bona hospitalis, tenetur restituere, non autem dispensans bona beneficii, quo ad suam portionem; sed tene-

BONITAS

- tur poenitere 2-2, q. 62, 5, 5^m | q. 185, 7, c. primo | Quol. 6, 12, c. | 3^m.
- 212 Bona temporalia, quasi nihil sunt respectu futurorum 2-2, q. 36, 2, c. fi. Bonitas 23. Nemesis 1. * Abscondere 2. Accidentaliter 3. Annexum 2.
- 213 Bona temporalia, secundum se sunt bona secundum quid; sed ut ducunt ad beatitudinem, sunt bona simpliciter 1-2, q. 114, 10, c. | Eph. 6, lect. 1, fi. * Aversio 11. Beatitudo 27, etc. 42, 67. Beneficentia o. Beneficium 25. Corona 3. Cupiditas. Debora.
- 214 Bona exteriora, ut divitiae et honores, sunt bona simpliciter, idest, absolute et secundum naturam suam, non tamen omnibus modis, et circa haec est justitia: sed virtutes sunt bona simpliciter, idest, universaliter 2-2, q. 58, 10, 2^m. * Detrimentum.
- 215 Exteriora bona, sunt bona instrumentaliter, non autem principaliter, licet secundum Stoicos sint nulla 1-2, q. 59, 3, c. | 2-2, q. 58, 10, 2^m | q. 125, 4, 3^m | 3^a q. 15, 6, 2^m | Cg. 3, c. 133, primo | Verit. q. 26, 8, 7^m | Job 1, fi. | Psal. 36, me^o | 1^a Cor. 4, lect. 2, me^o | Ethic. lect. 12, primo | lect. 16, me^o. * Dignitas 1, 3, 4. Dolor 44. Excommunicatio 17. Fama 1, 2, 3. Fortuna 4.
- 216 Bona temporalia non sunt praemia virtutum, nec subtractio eorum, est poena peccati principaliter 1-2, q. 87, 7, c. | 2^m | q. 108, 3, 4^m | 1, d. 37, q. 2, 2, 5^m | 2, d. 36, 4, c. | 4^m | 5^m | Job lect. 2, fi.
- 217 Bona temporalia sunt ejus cujus Deus concedit, quo ad proprietatem; sed quo ad usum, sunt etiam aliorum 2-2, q. 32, 5, 2^m. * Haereditas 1, 3. Honor 4, 19, 21. Impuritas 2. Infidelis 1, 3, 4. Invidia 1, 2, 10, 11, 13, 14. Judaei 10, 11, 13, 30, 32, etc. Judicium 39. Juramentum 33. Lex 172. Liberalitas 1, etc. Luxuria 24. Macula 2. Magnanimitas 12, etc. 27.
- 218 Deus dat justis tantum de bonis et malis temporalibus, quantum expedit eis ad beatitudinem 1-2, q. 87, 7, 2 | q. 114, 10, c. | 2, d. 11, q. 1, 4, c. | d. 36, 4, c. | Cg. 3, c. 141 | Psal. 33, me^o | Psal. 36, me^o | 1^a Cor. 4, lect. 2, fi. | Eph. 6, lect. 1, fi. | 1^a Tim. 4, lect. 2, me^o. * Merces 2, etc. Meritum 6, 56, 102. Omissio 1, 6, 3, 17. Operatio 54, 55, 56. Oratio 61. Poena 47.
- 219 Deus dat malis bona temporalia, et bonis mala temporalia, ut eis reservet majora, idest, aeterna 1-2, q. 87, 7, 2^m | 2, d. 36, 4, 5^m | 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 2, 6^m | Cg. 3, c. 141 | Job 27, lect. 1, me^o | Poenitentia 130. Pietas 14, 15, 19. Possessio o. Praeceptum 239. Praelatio 20, 21, 22, 23. Praemium 1, 7. Princeps 2, 9, etc. Prodigalitas o. Prudentia 27, 31, etc. 72, 80.
- 220 Bona temporalia dantur indignis a Deo ad corruptionem, vel ad damnationem eorum 1-2, q. 87, 7, 2^m | 2-2, q. 36, 2, c. fi. Purgatio 3. Quies 6. Quiescere 2. Radix 3. Religio 22, etc. 48, etc. 52, etc. 88. Scandalum 19. Sensualitas 15.
- 221 Omnia temporalia bona et mala, aequaliter eveniunt bonis et malis, quo ad substantiam, non autem quo ad finem 1-2, q. 114, 10, 4^m | 1, d. 39, q. 2, 2, 5^m. * Christus 90. Simonia 8, etc. Sinistra 4. Timor 71. Tribulatio 8, 9, 20. Verecundia 9. Zelus 4, 5, 9.
- 222 Copia bonorum spiritualium, ponitur circa quatuor, quae sunt in in caelesti et militanti ecclesia: scilicet cordis laetitia, rerum opulentia, immobilitatis gratia, et aquarum abundantia, idest, divinarum monitionum. Isa. 33, lect. 2, fi.
- 223 Temporalia nullius momenti sunt, respectu spiritualium 1-2, q. 2, 6, c. fi. | q. 87, 7, 2^m | 2-2, q. 36, 2, c. fi. | Quol. 1, 13, c. fi. | Jo. lect. 6, me^o. Bonitas 212.
- 224 Bona spiritualia satiant in perpetuum, non autem temporalia, quia temporalia paulatim sumuntur, et corrumpuntur 1-2, q. 31, 5, c. | q. 32, 2, c. fi. | Jo. 6, lect. 4, me^o | e^o 16, lect. 6, fi. * Abdicatio. Abjicere. Accidia o. Amicitia 40, etc. Amor 76, etc. 128, etc. 150, 160, 179, etc. 216, 222, etc. 280, 235, 270. Avaritia 8, 12, 16. Baptismus 158. Beatitudo 1, etc. 21, 27, 23, 34, 82, 83, 138, 145, 156.
- 225 Bona temporalia non habita appetuntur sed habita fastidiunt, spiritualia vero e converso 1-2, q. 2, 1, 3^m | q. 32, 2, c. fi. | q. 33, 2, o. | Opus. 4, e^o 2 | Jo. 4, lect. 2, primo. * Beatus 36, etc. Beneficium 4, 19, etc. Caelum 61. Commutabile. Corporalia 4, 5, 6. Damnatio 8, 15, 16, 30, 48, 49. Dolor 24. Eleemosyna 1, etc. 18, 36. Excommunicatio 8, etc. Finis 93. Flagellum o. Gustus o. Heva 2. Honor 19, 33. Invidia 1, 2, 13, 14. Jephthe. Judicium 39, 39. Juramentum 33.
- 226 Bona spiritualia non sapiunt habentibus affectum infectum amore delectationum corporalium et praecipue venerearum 2-2, q. 20, 4, c. | q. 46, 2, c. | 4, d. 49, q. 3, art. 5, q. 1, c. me^o | Ma. q. 11, 2, c. | Rom. 12, lect. 1, me^o | fi. | 1 Cor. 2, lect. 3, fi. * Lex 85, 106, 135. Liberare 2. Magnanimitas 21. Malitia 7. Meritum 67, 102, 103. Nemesis o.
- 227 Bona spiritualia possunt simul a multis integre possideri, non autem corporalia 1-2, q. 28, 4, 2^m | 3^a q. 23, 1, 3^m | 3, d. 10, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | Rom. 3, lect. 3, fi. | 1 Cor. 3, lect. 1, me^o | e^o 14, primo. * Operatio 48, 52, 54, 61, etc. Passio 102. Patientia 2, 3, 6, 10. Paupertas 3, 6, etc. Pax 13, 18, 19. Peccatum 9, 121, 132, 139, 140, 158, 160, etc. 176, 177, 221, 239, 268, 281, 398. Perfectio 57, etc. Periculum 2, 5, 6, 7. Permutatio. Poena 47, 50. Politica 4. Praeceptum 48, 151, etc.

BRACHIUM

- 228 Omne incommodum temporale debet negligi et omne lucrum sperni, propter bonum spirituale promovendum; quia temporalia non debent quæri nisi propter spiritualia 3, d. 29, 5, c. | 4, d. 24, q. 1, a. 3, q. 4, 2^m | Ma. q. 13, 4, 17^m | 18^m | 19^m | Psal. 36, meo. Abiectus. Christus 90. * Praedestinatio 12, 21. Praedicare 8, 9, 11, etc. Praedicator 3, 6, 8, 10. Praelatio 20, etc. Praesumptio 5. Prudentia 61, 64. Pulchritudo 3, 4, 8, etc. Ratio 49. Religio 22, etc. 48, etc. 52, etc. 88. Scandalum 19. Scientia 122. Sinistra 4. Susurratio 2. Usura 7, 8. Vita 53.
- 229 Promissiones bonorum temporalium in veteri lege, fuerunt figurae spiritualium in nova lege 1-2, q. 114, 10, 1^m | Eph. 6, lect. 1, fi. Christus 90.
- 230 Bonum morale, praecipue consistit in conversione ad Deum, et malum in aversione 2-2, q. 19, 2, 2^m. * Abraham 2, 28.
- 231 Bonum et malum speciali modo, scilicet morale, invenitur in habentibus electionem 1^a q. 48, 5, c. | 2, d. 27, 2, 2^m | d. 35, 1, o. | Ma. q. 1, 4, c. Actio 39. Actus 160. * Accidentaliter 3. Actio 38, 114, 115, 116, 117. Aetus. Adam 36. Affectio 3. Angelus 573.
- 232 Bonum in naturalibus et moralibus duplex, scilicet essentiale et accidentale 1-2, q. 18, 3, 3^m. Anima 213, 239.
- 233 Omne bonum honestum vel utile, est bonum morale; non autem omne delectabile, est bonum moraliter, quia illa dicuntur secundum rationem, illud autem secundum appetitum, 1-2, q. 34, 2, 1^m. * Animal 71. Apostasia 2. Aquila 1. Ars 1, 8, 9, 23.
- 234 Boni mores dicuntur qui rationi congruunt, mali vero qui a ratione discordant 1-2, q. 100, 1, c. Actus 162. * Artifex 5.
- 235 Bonum moris est majus bono naturae ut actus et perfectio, sed ut accidens est e converso. Et bonum morale potest minui in infinitum, per appositionem impedimenti, et non per subtractionem boni; non autem bonum naturale. Cg. 3, c^o 12, fi. | Ma. q. 2, 5, 2^m.
- 236 Bonum non contrariatur bono in moralibus, sed tantum in aliis 1-2, q. 31, 8, 1^m | Verit. q. 21, 1^m | Ma. q. 1, 1, 2^m | 3^m | 4^m | Virt. q. 2, 12, 12^m. * Audacia 2, 3.
- 237 Virtutes sunt maxima bona in genere, non autem simpliciter. Virt. q. 1, 1, 3^m.
- 238 Oppositum videtur dicere. Virt. q. 1, 9, 7^m.
- 239 Virtus est bona seipsa, non autem per aliam bonitatem 1-2, q. 55, 4, 1^m | 1, d. 39, q. 2, 2, 5^m | 4, d. 46, q. 1, art. 2, q. 3, c. | q. 2, a. 2, q. 2, 6^m | Virt. q. 1, 2, 1^m | 7^m | Eph. 6.
- 240 Oppositum videtur dicere 2, d. 27, 2, 1^m.
- 241 Bonum quod ponitur in definitione virtutis, non est bonum transcendens bonum rationis 1-2, q. 54, 3, 2^m | q. 55, 4, 2^m | 2, d. 27, 2, 2^m | Virt. q. 1, 2, d.
- 242 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 55, 4, 1^m | q. 94, 2, c. | 2, d. 27, 2, 1^m | Virt. q. 1, 2, 8^m.
- 243 Ad bonum operandum requiritur virtus moralis inclinans et prudentia dirigens 1-2, q. 113, 1, 2^m.
- 244 Actus exterior addit ad bonitatem vel malitiam ex objecto vel circumstantiis, actui voluntatis, non autem ex fine, nisi actus voluntatis fiat melior vel peior tripliciter: scilicet secundum numerum, extensive vel intensive 1-2, q. 20, 4, o. | q. 24, 3, c. | 2-2, q. 76, 4, 2^m | 2, d. 40, 3, o. | 4, d. 17, q. 3, a. 5, q. 2, 2^m | | L. prin^o | Ma. q. 2, 2, 8^m.
- 245 Eadem bonitas vel malitia ex fine, est actus exterioris et actus voluntatis, non autem aliae 1-2, q. 20, 3, o. | 4, 2^m. Finis 99.
- 246 Tota bonitas vel malitia actus exterioris ex fine, est ex actu voluntatis, non autem aliae, sed e converso 1-2, q. 20, 2, o.
- 247 Bonitas et malitia ex fine, prius est in actu voluntatis, quam in actu exteriori. Similiter quae est ex objecto vel circumstantiis, ut est in executione operis. Sed ut est in ordinatione et apprehensione rationis, est e converso 1-2, q. 20, 1, o.
- 248 Boni et mali coronantur quadrupliciter: sed boni et sancti corona nuptiali, triumphali et regali et sacerdotali; mali vero corona vanae letitiae, rerum opulentiae, mundanae potentiae, etsuperstitiosae observantiae. Isa. 28, meo.
- 249 Adversitas bonorum cedit ad maiorem gloriam eorum et ad maiorem damnationem diaboli et malorum. Job 4, lect. 2, meo * Accidens 23. Agere. Amor. Appetitus. Appropinquatio 2. Beatitudo. Fiducia 2, 10. Finis 99. Infra 19. Iustitia 2, 22, 28, 43, 44, 56, 61, etc. 75. Lex 7, etc. 27, 38, 67, 68, 99, 160, 171, etc. Maria 42. Matrimonium 52, etc. Melius o. Misericordia 8. Mors 15, 16. Notitia 2, 3, 4. Odium 7, etc. Operatio 44. Pars 25, 26. Passio. Poena 20, etc. 52. Princeps. Pulchritudo 3. Puritas o. Sensualitas 15. Spes. Studium 7. Tentare 7. Timor 17, 18, 59, 60. Voluntas 16, 17, 23, etc. 53, 54, 60, etc. Visus 3, 5. * Beatus 37. Item pars 25, etc. Iustitia 80. Misericordia 23. Oratio 32.
- Boreas. Aquilo. Anster. Ventus 1.
- Bos habet quinque utilitates: scilicet quia immolatur, arat, comeditur, lac et corium dat: ideo furans, reddebat quinque pro uno 1-2, q. 105, 2, 9^m. * Praedicator 1. Usura 218, etc. 285.
- 1 BRACHIUM significat potentiam operativam quae tripliciter impeditur, scilicet a Deo, a diabolo et ab utroque simul 1^a q. 1, 10, 3^m | Psal. 36, meo. * Christus 218. Filiatio 32. Tremor 2.
- 2 Christus dicitur brachium tripliciter: scilicet ad flagellandum

CAECITAS

- daemones, ad supportandum debiles et ad defendendum fideles. Isa. 53, meo.
- Brevitas. Adinventio. Argumentum 1. Compendiosum. Ethos. Evangelium 3. Joannes 15. Resurrectio 9. Scriptura 6. Somnium 1. Symbolum 10.
- Bria idem est quod mensura 2-2, q. 149, 1, 1.
- Brodium. Baptismus 52.
- Brutum. Actus. Aestimativa 3. Agere 5. Angelus. Anima. Animal o. Arbor 3. Baptismus 143. Bestia. Cognitio 78. Coniunctio 2, 8, 9. Consensus 7. Delectatio 16, 18, etc. 73. Dispositio 26. Esse. 96. Eucharistia 162, 174, 190. Experientia 5. Finis 39, 60. Fructio 10, 11. Futurum 3, 6, etc. Homo 16, etc. 21, 27, etc. Imperare 5, 6, 7. Ira 23, 46. Irrationale. Jejunium 26. Jumentum. Lex 47. Liberum 22. Loqui 7. Lumen 19. Mas. Miraculum 56. Mos 3. Motus 78. Oratio 67. Peccatum 103. Pecus. Providentia 32, 33, 40. Prudentia 23, 24. Spes 32. Terraemotus 5. Uti 21. Virtus 65. Vita 58. Voluntarium 12, 13, 14. Zelus 3.
- 1 BUBALUS retinetur ab homine, per circulum in naribus ejus. Job 40, lect. 3, prin^o.
- 2 Bubalus differt a bove, quia bos in montibus nutritur, bubalus autem in paludibus. Psal. 28, meo.
- Bubo nocte pastum quaerit. Ideo significat luxuriosos qui occultari quaerunt in nocturnis operibus quae agunt 1-2, q. 102, 6, 1^m fi.
- Buccina. Tuba o.
- Bucella quam porrexit Christus Judae, non fuit corpus Christi, sed purus panis 3^a q. 81, 2, 3^m | 4, d. 11, q. 3, a. 2, q. 2, o. Eucharistia 177.
- Bulisis. Christus 153.
- Bulla. Paulus 18.
- Bursa. Sollicitudo 5.
- Butyrum. Per butyrum propheta intelligit Christi humanitatem, secundum Augustinum, quod de terrae nutrimento venit, per mel vero divinitatem, quod de rore caeli colligitur: habuit tamen naturam humanam sine corruptione, sicut butyrum sine caseo, et portavit consolationem sine iudicio, quasi mel sine aculeo. Isa. 7, lect. 2, fi.
- Byssum. Abyssus.
- C**
- Cachinnus. Subsannatio.
- Caecumen. Vapor 6.
- 1 CADERE non permittit Deus aliquos, nisi alios erigat 1^a q. 23, 6, 1^m | Rom. 11, lect. 2, prin^o. * Actus 152, 168. Analogia 12. Caducum. Casus 5. Charitas 121. Confessio 4, 74. Conscientia 17. Consilium 18, 20. Contrarium 4, 43. Dispensatio 18. Eucharistia 46, 159, 160. Excidere. Fides 19, 27. Hoc. Imaginatio 4. Infra 26. Instans 6. Intellectus 33.
- 2 Differentia inter casum angeli, et casum hominis 2, d. 4, 2, 1^m. * Lex 13, 81. Matrimonium 38. Meritum 6, 7, 102. Nominativus. Oratio 6. Per accidens. Periculum 2. Praeceptum 5, 67, 84. Professio 3. Providentia 14, 24. Punctus 5. Religio 33. Superbia 36. Tristitia 8. Turbatio 2. Usura 90, 130, 167. Uxor 11. Votum 8, 68, 69.
- Caducum. Casus o. Missa 4.
- Caecatio. Excaecatio. Peccatum 27, 197.
- Caecilia multipliciter laudatur praecipue per novem bonas proprietates mulierum quae sunt, scilicet sapientia ex parte rationalis, munditia ex parte concupiscibilis, constantia ex parte irascibilis, modestia contra multiloquium, veritas contra mendacium, discretio contra stultiloquium, sanctimonia in facto, verecundia in signo et gratia conversando 1 Cor. 7, lect. 2, fi.
- 1 CAECITAS mentis triplex: scilicet privatio luminis accidentalis, aversio voluntaria primo intelligibili, tertia propter occupationem. Prima est poena, aliae vero peccatum 2-2, q. 15, 1, o. Ambitio 4. Excaecatio 1, etc. Luxuria 16. * Advocatus 9. Imaginatio 3.
- 2 Caecitas mentis et hebetudo sensuum, opponuntur dono intellectus 2-2, q. 8, 6, 1^m | q. 13, 2, fi.
- 3 In caeco est aptitudo ad videndum 1-2, q. 85, 2, 3^m. * Macula 5. Malum 62. Miraculosum. Miraculum 13, 14, 22. Vel visio 5. Mutus. Oblatio 6. Ophthalmia. Obumbratio. Peccatum 27, 197. Prophetia 56. Ratio 3, 52. Scientia 81. Scipio.
- 4 Caecus actu habet virtutem gressivam, per quam ambulare potest. Sed in quantum caret visu qui dirigit ambulando, patitur defectum in ambulando, dum ambulat cespitando 1-2, q. 18, 1, 2^m. * Synderesis 8. Visus 5.
- 5 Caecus miraculose illuminatus, naturaliter videt 3^a q. 77, 4, 2^m fi. Caecus. Caecitas 4, 5.
- Caeste. Ambra. Angelus 284, 603, 604. Anima 15. Apertio 2. Aquila 1. Ascendere 1, etc. Assimilatio 5. Color 16, 21. Character 19. Christus 163. Corpus 67. Daemon 112. Effectus 20. Fi-

CAELUM

- gura 10. Galilaea 1. Gladius 1. Idolatria 4. Intellectus 44. Jerusalem 2. Lex 125. Luctus 2. Manichaeus 2. Mansuetudo 9. Monstrum 1. Oratio 57. Paradisus 15, etc. Paupertas 6, 8. Peccatum 13, 200. Praeceptum 120. Principatus 10. Providentia 45. Sexus 2. Sol 1. Templum 9. Terra 5, 7. Virtus 73, 181.
- 1 CAELUM habet materiam alterius rationis a materia quatuor elementorum 1^a q. 66, 1, 5^m | 2, o. | 1-2, q. 49, 4, c. | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | 1° | d. 12, 1, o. | d. 14, 2, c. | 1, d. 47, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Cg. 2, c^o 16, 8^m | 43, 2^m | Po^a q. 4, 1, 15^m | Quol. 3, 6, c. | Quol. 6, 19, 1^m | Spiritu. 1, 18^m | 6, 2^m | 8, c. | 1° | Anima. 7, c. | 1° | Cpus. 3, c^o 74 | Cpus. 15, c^o 7 | Opus. 42, c^o 14 | 15 | Meta. 2, fi. | Lib^o 8, lect. 1, fi. | lect. 4, 1° | 1, fi. | Lib^o 12, lect. 2, fi. | Phy. 8, lect. 1, 1° | 3 | Cae. lect. 6, 1° | Caelum 9, 36.
 - 2 In materia caeli non est potentia ad corruptionem, quia forma ejus excludit omnem privationem ab ea 1^a q. 9, 2, c. | q. 10, 5, c. | fi. | q. 27, 1, c. | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 3, c. | d. 12, q. 2, 2, 8^m | Po^a q. 5, 3, 1, c. | Anima. 11, 6, 3 | Opus. 3, c^o 171. * Angelus 619. Apostoli 34, 35. Coaevum Creatio 35, 46. Demonstratio 16. Deus 18. Elementum 15, 28.
 - 3 In caelis non est aliqua potentia quae perficiatur per locum, vel quae facta sit propter esse in tali loco 4, d. 48, q. 2, 2, 7^m.
 - 4 Nobilissima dispositio ad formam ejusemque corporis est infra nobilitatem caeli 2, d. 2, q. 2, 3, 4^m.
 - 5 Caeli differunt specie inter se, licet sint ejusdem generis. Spiritu. 8, c. | 1° | 12^m | Cae. 2, lect. 10, 1° | lect. 16, fi.
 - 6 Diversae opiniones de natura caeli 1^a q. 76, 2, c. | q. 68, 1, 4, c. | 2, d. 12, 1, c. | 5, 4^m | d. 14, 2, c. | Quol. 4, 3, o. | Quol. 6, 19, 1^m. * Figura 10. Idolatria 4. Intellectus 44. Jerusalem 2. Justificatio 16. Justus 3, etc. 12. Ordo 7.
 - 7 Corpora inferiora non sunt de natura communi, nec est aliquid unum reale, conveniens corporibus caelestibus et inferioribus, super quod intellectus fundare possit intentionem universalis, sed secundum intentionem tantum. Opus. 41, c^o 14 | 15.
 - 8 Caelum non est animatum 1^a q. 70, 3, o. | 2, d. 14, 3, c. | 3^m | d. 15, q. 1, 2, c. | 1° | d. 18, q. 2, 3, 3^m | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 2, c^o 70 | Verit. q. 5, 9, 11^m | Po^a q. 6, 6, o. | Quol. 12, 9, o. | Spiritu. 6, o. | Anima. 8, 5^m | 4^m | 5^m | 17^m | Causis lect. 2, 3, fi. | Cae. 2, lect. 3, 1° | lect. 13, 1° | lect. 18, 1°, 1°. | Providentia 45. Tractare 2. Virtus 73, 181.
 - 9 Caelum non est de natura quatuor elementorum 1^a q. 66, 2, c. | 2, d. 11, 2, o. | Quol. 6, q. 11, 1^m. Caelum 1.
 - 10 Stellae sunt ejusdem naturae cum caelis suis, sed differunt secundum densitatem, et per consequens secundum luminositatem. Cae. 2, lect. 10, o. Densitas 2.
 - 11 Caelum non est in potentia incompleta ad esse, sed tantum ad ubi 1^a q. 55, 2, o. | q. 58, 1, 3, c. | q. 66, 2, c. | fi. | q. 79, 2, c. | q. 81, 3, 1^m | q. 90, 2, 1^m | q. 97, 1, c. | 1-2, q. 49, 4, c. | 2-2, q. 24, 11, c. | 2, d. 1, q. 1, 5, 22^m | Cg. 2, c. 98, fi. | Lib^o 3, c^o 20, 3^m | Verit. q. 8, 15, c. | Po^a q. 5, 4, 1^m | 8, c. | Quol. 3, 6, c. | Spiritu. 6, 2^m | 8, c. | Opus. 3, c^o 74 | Meta. 8, lect. 4, 1° | Lib^o 12, lect. 2, fi. | Phy. 8, lect. 21, 1° | 3 | Cae. lect. 6, 1° | 1°. * Angelus 619, 632.
 - 12 Caelum non incoepit per generationem, quia non habet contrarium, sed incoepit per creationem 1^a q. 46, 1, 3^m | 5^m | q. 66, 2, c. | q. 75, 6, c. | 2, d. 1, q. 1, 1, c. | 5, 2^m | d. 7, q. 1, 1, c. | d. 12, 1, c. | d. 14, 3, 3^m | d. 18, q. 2, 2, c. | fi. | Cg. 2, c^o 40, 3^m | 41, 8^m | 43, 1^m | 2^m | Lib^o 3, c. 23, 3^m | 82, 3^m | 4^m | 91 | 108, fi. | Verit. q. 5, 2, 6^m | Po^a q. 5, 1, c. | fi. | 3, 7, c. | Quol. 3, 6, c. | Opus. 3, c^o 74 | 84 | 95 | Opus. 42, c^o 15 | Job 37 | lect. 2, 1° | Cae. lect. 6, o. | Lib^o 2, lect. 10, 1°.
 - 13 Caelum est simplicius elementis. Opus. 3, c^o 9. * Apostoli 34, 35. Assumere 41. Baptismus 159, etc.
 - 14 In caelis non est habitus, nec dispositio 1-2, q. 39, 4, c. * Circumcisio 40, 48, 59. Claritas 1. Confirmatio 43.
 - 15 In caelis non potest esse defectus nec peccatum 2, d. 1, q. 1, 1, 3^m | d. 5, q. 1, 1, 1^m | d. 7, q. 1, 1, c. | d. 23, q. 1, 1, 2^m | d. 31, 3, 2^m | 4, c. | Cg. 3, c^o 1, 1° | 108 | 110, fi. * Daemon 112. Densitas. Dispositio 24. Elementum 15.
 - 16 Caelum est in potentia, indifferenter se habens ad quodlibet ubi, sicut materia prima ad quamlibet formam. Cg. 3, c^o 23, 8^m.
 - 17 Caelum vocatur firmamentum, quia ab eo excluditur motus varians aliquid in substantia ejus 2, d. 14, 1, 1°.
 - 18 Firmamentum est duplex, scilicet caelum stellarum et pars condensata in nubes 1^a q. 68, 1, 2, 3, o. | q. 71, 1^m. * Eucharistia 132.
 - 19 Omnia corpora caelestia in perpetuum durabunt. Opus. 5, c^o 171. * Figura 10. Palpabile 3. Raritas 2.
 - 20 Corpus divisibile et spatium est inter caelos 2, d. 2, q. 2, 2, 5^m.
 - 21 Oppositum videtur dicere. Meta. 12, lect. 10, 1°. Cae. 2, lect. 5, fi.
 - 22 Magnitudo figura et diaphanitas et motus, ejusdem rationis sunt in caelis et in aliis: licet secundum simplicium nullum accidens sit in caelis, nec sentiatur, quod est impossibile. Cae. 2, lect. 11, 1°.
 - 23 Dextrum et sinistrum et hujusemodi in caelis, non differunt

CAELUM

- figura, nec virtute: nec habent determinatam partem, sicut in nobis 2, d. 14, 3, 4^m | Cae. 2, lect. 2, 3, o.
- 24 Dextrum caeli est oriens, sinistrum occidens, superius polus meridionalis, inferius alter, ante hemisphaerium superius, post aliud 1^a q. 102, 1, c. | fi. | 2, d. 14, 3, 4^m | Phy. 3, lect. 9, fi. | Cae. 1, lect. 3, 1°.
 - 25 Omnes stellae, praeter planetas, sunt in supremo caelo. Cae. 2, lect. 15, 1°.
 - 26 Saturnus, Jupiter et Mars deserviunt supremo caelo: sed Venus, Mercurius et Luna deserviunt caelo solis. Cae. 2, lect. 15, 18, fi.
 - 27 Omnes sphaerae planetarum, sunt sicut instrumenta supremi caeli: ideo triplici ratione habet multas stellas: iste vero singulas tantum, scilicet propter excellentiam primae sphaerae ad alias sphaeras, tamquam sphaera immediatus ordinata ad primum motorem et continendo vel revolvendo omnes alias sphaeras et habendo motum simplicissimum. Et propter proportionem multitudinis stellarum ad multitudinem motuum. Et propter obligationem sphaerarum inferiorum ad primam sphaeram. Cae. 2, lect. 19, o. * Charitas 152. Convexum. Firmamentum.
 - 28 Suprema sphaera est nobilissima et formalissima, ceteris caelis. Cae. 2, lect. 19, 1° | lect. 20, fi. * Justificatio 16.
 - 29 Supremum caelum, non est in loco nisi per accidens 2, d. 2, q. 2, 1, 5^m | 3, 1^m | Quol. 6, 3, c. * Nativitas 8. Offuscatio.
 - 30 Immo supremum caelum est in loco per partes. Phy. 4, lect. 7, o.
 - 31 Corpora beatorum erunt supra omnes caelos 3^a q. 57, 4, c. | 1^m | Cg. 4, c^o 87 | 89, fi. | Quol. 6, 3, o. * Ordo 7. Ornatus 11.
 - 32 Oppositum videtur dicere a simili 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 1, 1^m.
 - 33 Non oportet aliquam partem caeli esse superiorem Christo, sed ipsum esse super omnes caelos 3^a q. 57, 4, c. | 1^m | * Tempus 29. Terra 7.
 - 34 Oppositum videtur dicere 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 1, 1^m.
 - 35 Caelum empyreum non potest ratione investigari 1^a q. 66, 13, c. | 2, d. 2, q. 2, 1, o. * Angelus 19. Ascendere 1, 4, etc.
 - 36 Caelum empyreum est naturale et habet materiam 2, d. 2, q. 2, 2, 4^m. Caelum 1. * Baptismus 159, etc. Charitas 132.
 - 37 Immo dicitur esse quid intellectuale 2, d. 2, q. 2, 1, o.
 - 38 Caelum empyreum est corpus, sed dicitur intellectuale, quia non subiacet visui nostro 2, d. 2, q. 2, 1, o.
 - 39 Caelum empyreum est maxime formale 2, d. 2, q. 2, 2, 1^m. * Circumcisio 40, 48, 49. Confirmatio 43.
 - 40 Proprium est caelo empyreo, inquantum est supremum corpus, attingens quodammodo ordinem substantiarum separatarum, influere sine motu. Quol. 6, 19, c. fi.
 - 41 Caelum empyreum est virtuosissimum et maximum corporum 2, d. 2, q. 2, 2 | 3, 2^m.
 - 42 Caelum empyreum est immobile 1^a q. 66, 3, o. | q. 102, 2, 1^m | 2, d. 2, q. 112, 1, 2^m | Cg. 4, c^o 87 | Cae. lect. 19, fi.
 - 43 Caelum empyreum est incorruptibile et lucidum, sed non emittit radios visibiles nobis 1^a q. 66, 3, o. | 2, d. 2, q. 2, 2, o. | 3, 2^m | d. 14, 1, c. | 1°.
 - 44 Caelum empyreum est supremum locorum corporalium 1^a q. 102, 2, 1^m | q. 102, 2, 1^m | q. 112, 1, 2^m | Cg. 4, c^o 87 | Cae. 2, lect. 19, fi.
 - 45 Caelum empyreum est locus beatorum hominum, magis quam angelorum, et est ad congruitatem contemplationis, non autem ad necessitatem 1^a q. 66, 3, c. | 3^m | q. 102, 2, c. | 1^m | q. 112, 1, 2^m | 1-2, q. 4, 7, 3^m | 2-2, q. 175, 3, 4^m | 1, d. 37, q. 3, 2, 4^m | 2, d. 2, 1, c. | 2^m | 2, c. | d. 10, 4, 4^m | d. 29, 5, c. | 3, d. 22, q. 3, 1, c. | 4, d. 44, q. 2, art. 3, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 87 | Po^a q. 3, 19, 4^m | Convexum.
 - 46 Caelum empyreum est concreatum materiae informi 1^a q. 66, 3, o.
 - 47 Caelum empyreum in prima sui creatione, habuit ultimum sui complementum, non autem alii caeli 2, d. 12, 5, 1^m | d. 13, 1, 4^m.
 - 48 Non est necessarium, quod finis supremi caeli sit suprema substantia immaterialis quae est summus Deus. Opus. 15, c^o 2, fi.
 - 49 Oppositum videtur dicere 2, d. 1, q. 2, 3, o. * Convexum. Corpus 41, 44, 67. Descendere 10, 13. Elias 4. Eucharistia 132. Galilaea 1. Lex 125. Mansiones. Materia 36. Passio 130. Praeparare 1. Princeps 1. Principatus 10. Purgatorium 8, 9. Transfiguratio 3.
 - 50 Caelum empyreum habet influentiam in inferioribus 1^a q. 66, 3, 2^m | Quol. 6, 19, c. fi.
 - 51 Oppositum videtur dicere 2, d. 2, q. 2, 3, o. | d. 13, 1, 4^m.
 - 52 Primum caelum est empyreum, secundum aqueum, tertium sidereum. Quol. 6, 19, c. fi.
 - 53 Aqua non dicitur caelum, sicut ignis et aer, quia non habet situm altum, licet sit diaphana 2, d. 14, 4, 4^m.
 - 54 Diversae opiniones doctorum, de aquis quae sunt super caelos 1^a q. 68, 2, 3, o. | 2, d. 14, 1, o. | Po^a q. 4, 1, 5^m | Quol. 4, 3, o. | Quol. 6, q. 11, 1^m.
 - 55 Informitatem caeli expressit Scriptura ex hoc quod dicit, tenebrae erant super faciem abyssi, secundum quod sub caelo etiam aer includitur 1^a q. 66, 1, c. fi.
 - 56 Caelum aqueum est supra firmamentum, idest caelum sidereum, quia est diaphanum: sicut et caelum empyreum, quia est lucidum 1^a q. 66, 3, 4^m | q. 68, 1, 1^m | 2, o. | 3, c. | fi. | 1^m | 2, d. 14, 1, c. | Po^a q. 4, 1, 5^m | Quol. 6, 19, 1^m.

CAELUM

- 57 Caelum aqueum magis convenit cum caelo empyreo quam sidereum, ratione suae uniformitatis, et magis recipit influentiam ejus. Quol. 6, 19, 1^m.
- 58 Omne spatium inter aquam et caelum lunae est unum caelum, secundum Damascenum, sed quatuor secundum Rabanum 1^a q. 68, 4, e. | 2, d. 14, 4, o.
- 59 Caelum dicitur dupliciter, scilicet a proprietate et a natura. Et hoc est triplex: scilicet immobile, mobile uniforme et mobile difforme. Primum est caelum empyreum, secundum aqueum, et tertium sidereum, et septem planetae 1^a q. 68, 4, c. | 2, d. 14, 4, e. Quol. 6, 19, c. fi.
- 60 Caeli sunt septem, secundum Rabanum: scilicet empyreum, crystallinum seu aqueum, sidereum, igneum, olympium, aethereum, et aerium 1^a q. 68, 4, o. | 2, d. 14, 4, o.
- 61 Caeli sunt decem: scilicet septem planetae, firmamentum, caelum aqueum et primum mobile 2, d. 14, 1, c. | Meta. 1, lect. 7, fi.
- 62 In caelis non sunt plura individua ejusdem speciei 1^a q. 47, 2, c. | Cg. 2, c^o 93, 3^m etc. Spiritu. 8, e. | 12^m | Perih. lect. 10, prin^o.
- 63 Caelum dicitur tripliciter: scilicet ultima sphaera, omnes sphaerae, et totum universum. Phy. 4, lect. 7, fi. | Cae. lect. 1, me^o lect. 20, prin^o.
- 64 Caelum sumitur tripliciter: scilicet essentialiter participative et metaphorice. Et hoc tripliciter: scilicet Trinitas, bona spiritualia, et triplex visio, scilicet corporalis, imaginaria et intellectualis 1^a q. 68, 4, c. | 2, d. 14, 4, o. | Jo. 6, lect. 4, prin^o.
- 65 Caelum tertium ad quod raptus est Paulus est triplex visio, triplex hierarchia, caelum empyreum, vel Trinitas 1^a q. 68, 4, c. | 2-2, q. 175, 3, 4^m | 2, d. 14, 4, 5^m | 2 Cor. 12, lect. 1, me^o etc. * Gentiles 3. Mansuetudo 9.
- 66 Eadem virtus caeli disponit ad formam elementi, misti, animae vegetabilis, sensibilis et rationalis 2, d. 2, q. 2, 3, 4^m. * Accidens 14. Anima 15. Animal 23, 42. Artificiale 7. Augurium 2. Calor 13. Coaezum. Conservatio 4. Corpus 67.
- 67 Virtus primi caeli recipitur in mediis caelis diversimode, secundum motus eorum 1^a q. 115, 3, 4^m | 2, d. 15, q. 1, 2, 6^m | Verit. q. 5, 9, 17^m | Ma. q. 3, 2, c. | Quol. 6, 19, c. | Cae. 2, lect. 10, me^o. * Daemon 82. Deus 321. Diaphanum 2.
- 68 Virtus impressa caelo a suo motore, non habet esse completum, sed intentionale, sicut instrumentum 2, d. 15, q. 1, 2, c. fi. Po^a q. 3, 11, 14^m. * Dispositio 21. Effectus 7, 20. Fatum 1, 5. Fortuna 7. Gloria 22. Imprimere 1.
- 69 Omnis actio in inferioribus dependet ex virtute et actione caeli, scilicet realis a reali, et intentionalis ab intentionali. Po^a q. 5, 8, c. | Ma. q. 3, 2, c. | Quol. 1, 7, c. fi. Imprimere 1. * Judicium 85, etc. Lux 2, 3, 18, etc. Magi 1, 2, 5. Magnes 2, 5.
- 70 Actiones et virtutes caelorum diversimode recipiuntur in his corporibus inferioribus, secundum diversam materiam dispositionum 1^a q. 115, 3, 4^m | 6, 2^m. * Miraculum 19, 56. Naturale 25. Palpabile 3. Perfectio 26. Sapphyrus 2.
- 71 Virtus conservativa et locativa in uno elemento respectu alterius est a virtute caeli per motum 2, d. 2, q. 2, 3, 1^m | Anima. 2, lect. 23, prin^o 1.
- 72 In caelo sunt duo miracula, scilicet perpetuitas ejus et virtus immutandi totum mundum inferiorem. Psal. 32, prin^o.
- 73 Potentia quae nunc est in caelo ad durandum, non mensuratur certo tempore, sed in infinitum 2, d. 1, q. 1, 5, 3^m | 22^m | Cg. 1, c^o 20 | Po^a q. 5, 4, 1^m. * Somnium 2. Virtus 73, 181.
- 74 Esse caeli non est finitum, nec infinitum, sicut omnino extra quantitatem temporis existens. Po^a q. 5, 4, 1^m.
- 75 Esse caeli nullo modo attingitur a tempore vel a motu, cum sit omnino invariabile, sed mensuratur aevo. Po^a q. 5, 4, 1^m. Aevum 3.
- 76 Caelum est virtutis finitae. Ideo indiget agente infinitae virtutis ad perpetuitatem sui esse et motus 2, d. 1, q. 1, 5, 15^m | Cg. 1, c^o 20 | Po^a q. 5, 4, 1^m | Psal. 32, prin^o 3 | Meta. 12, lect. 7, fi. | lect. 8, fi. | Phy. 8, lect. 21, me^o.
- 77 Omne agens in his inferioribus ad formam agit in virtute caeli. Cg. 3, 69, fi. | Verit. q. 5, 9, 3 | Po^a q. 3, 7, c. fi. | q. 5, 8, e. | q. 6, 1, 1^m | Ma. q. 5, 5, 6^m | Quol. 6, fi. | Quol. 12, 14, c. | Opus. 3, c^o 128.
- 78 Omnis virtus generalis vel specialis inferiorum reducitur ad virtutes caelorum generales vel speciales 2-2, q. 96, 2, 2^m | 2, d. 25, q. 1, 1, 2, e. | d. 17, q. 3, 1, c. fi. | Cg. 3, c^o 69, fi.
- 79 Motus caeli est naturalis 1^a q. 70, 3, 4^m | 5^m | Cg. 2, c^o 30, fi. Cae. lect. 3, prin^o | lib^o 2, lect. 15, fi.
- 80 Immo motus caeli est voluntarius 2, d. 14, 3, 1^m | Meta. 12, lect. 7, fi.
- 81 Motus caeli est naturalis ratione materiae tantum 1^a q. 70, 3, 4^m | 5^m | 1-2, q. 6, 5, 2^m | 2, d. 14, 3, 1^m | 3, d. 22, q. 3, a. 2, q. 1, c. | 4, d. 48, q. 2, 2, 10^m | Cg. 2, c^o 30, fi. | Lib^o 3, c^o 23, 7^m | lib^o 4, c^o fi. | Verit. q. 6, 9, 11^m | Po^a q. 5, 5, c. | Spiritu. 6, 7^m | Anima. 8, 18^m | Opus. 3, c^o 72 | Meta. 5, lect. 6, prin^o 4 | Phy. 2, lect. 1, prin^o | Cae. lect. 3, prin^o.
- 82 In motu caeli, nihil est violentum, vel contra naturam. Cg. 2, c^o 30, fi. | lib^o 3, c^o 23, 6^m | 82, 3^m | Meta. 12, lect. 7, fi.
- 83 Motus caeli est voluntarius ex parte motoris sui 1^a q. 70, 3, 5^m | 2, d. 11, 3, 1^m | Cg. 3, c^o 23 | lib^o 4, fi. | Verit. q. 5, 9, 11^m | Po^a q. 5, 5, c. | 3^m | 8^m.

S. Th. Opera omnia. Index.

CAELUM

- 84 Caeli non potuerunt fieri ex praejacenti materia, sed simul forma cum materia productae sunt per creationem 2, d. 15, q. 1, 1, 1^m | Opus. 42, c^o 15 | Job 37, lect. 2, prin^o * Augurium 2. Baptismus 26. Conservatio 4. Contrarium 32.
- 85 Caelo non convenit generatio, quia non habet contrarium, et omnis generatio est ex contrario 1^a q. 75, 5, c. | 2, d. 1, q. 1, 4, e. | Cae. lect. 6, o. | lib^o 2, lect. 9, prin^o | lect. 10, prin^o. * Corpus 44. Deus 321. Creatio 35, 46.
- 86 Immo in caelis est aliqua contrarietas. Cae. lect. 8, prin^o 3, fi.
- 87 In caelis est aliqua contrarietas, ut par et impar, non autem contrarietas corruptiva. Cae. lect. 8, prin^o 3, fi.
- 88 Augumentum non convenit caelis, nec alteratio corruptiva, sed perfectiva. Cae. lect. 7, prin^o | lib^o 2, lect. 1, me^o 5 | lect. 7, fi.
- 89 Motus caelorum est ordinatissimus et totius naturalis ordinis principium quodammodo. Cg. 3, c^o 108, prin^o.
- 90 Quilibet motus cujuseunque caeli est regularis et uniformis in velocitate et tarditate 1^a q. 32, 1, 2^m | Cg. 1, c^o 43, 4^m | lib^o 2, c^o 92, 8^m | lib^o 3, c^o 1, me^o | 82, fi. | 61, fi. | Po^a q. 6, 6, 9^m | Phy. 8, lect. fi. prin^o. Cae. 2, lect. 8, 9, o. Deus 321.
- 91 Quodlibet caelum praeter primum movetur dupliciter, scilicet motu proprio et motu primi caeli 1^a q. 68, 2, 3^m | q. 115, 3, 4^m | 2-2, q. 2, 3, c. | 2, d. 14, 5, 4^m | 4, d. 17, q. 2, a. 2, q. 4, c. | Quol. 6, 19, c. | Cae. 2, lect. 8, prin^o | lect. 15, fi. * Dies 23.
- 92 In caelis est duplex motus: scilicet primus, idest diurnus super polos aequinoctialis ab oriente in occidentem, et secundus e converso super polos zodiaci 1^a q. 67, 4, 3^m | q. 104, 2, c. fi. | Quol. 6, 19, e. Phy. 8, lect. fi. me^o. Anima. lect. 7, fi. * Aevum 3.
- 93 In caelis est duplex motus: scilicet primus, idest diurnus qui est causa continuitatis generationis; et secundus per zodiacum, qui est causa diversitatis, secundum generationem et corruptionem 1^a q. 67, 4, 3^m | q. 104, 2, c. | Quol. 6, 19, c.
- 94 Caeli quanto sunt propinquiore centro, tanto tardius moventur motu primo et velocius motu proprio. Phy. 8, lect. fi. me^o | Cae. 2, lect. 15, fi. Luna 3. * Judicium 85. Lux 2, 3. Naturale 25.
- 95 Caeli moventur tantum localiter, alia vero corpora omnibus speciebus motus. Cg. 3, c^o 82, 5^m. * Resurrectio 4.
- 96 Caelum non agit mediante lumine, nisi per motum 2, d. 2, q. 2, 3, d. Lux 22, 23.
- 97 Motus non est de perfectione caeli, nisi inquantum est per hoc causa generationis, ratione cujus participat bonitatem Dei, secundum similitudinem causalitatis 4, d. 48, q. 2, 2, 4^m | 10^m | 32^m | Cg. 3, c^o 22, me^o | Po^a q. 5, 5, e. | 19 | Opus. 3, c^o 172.
- 98 Finis ultimus motus caeli, est assimilatio ad Deum in causando; secundarius vero est generatio inferiorum 1^a d. 37, q. 4, 1, 2^m | 2, d. 8, a. 4, q. 4, c. | d. 15, q. 1, 1, 6^m | Cg. 3, c^o 22, me^o | 24, 1^m | lib^o 4, c^o fi. | Po^a q. 5, 5, c. | Spiritu. 6, e. me^o | Opus. 3, c^o 172 | Meta. 12, lect. prin^o.
- 99 Motus cordis est simillimus motui caeli. Et est naturalis consequens animam ut formam ejus, cujus motor est generans 2, d. 2, 3, c. Opus. 35, o. * Naturale 25. Tempus 10, etc. 24, etc.
- 100 Motus caeli est causa viventium 1^a q. 70, 3, 3^m | 2, d. 2, q. 2, 3, c. | d. 18, q. 2, 3, 3^m | 5^m. Spiritu. 6, 12^m | Opus. 28, c^o 2, fi. Angelus 143. infra.
- 101 Caeli sunt causa eorum quae fiunt in his inferioribus 1^a q. 115, 3, o. | 2-2, q. 95, 5, o. | q. 96, 2, 2^m | Opus. 5, 3, 2^m.
- 102 Caelum nihil influit nisi per motum 2, d. 2, q. 2, 3, o. | Cg. 3, c^o 84.
- 103 Oppositum videtur dicere 1^a q. 66, 32^m | Quol. 6, 19, o. | Phy. 4, lect. 8, fi.
- 104 Tota materia corporum inferiorum subiacet variationi, secundum motum corporum caelestium 1^a q. 115, 3, o. | 4, d. 43, a. 3, q. 1, e.
- 105 Caelum movet ad formam substantialem in virtute sui motoris, causando generationem per motum 2, d. 2, q. 2, 3, e. | d. 15, q. 1, 2, c. | d. 17, q. 1, 3, c. fi. | Cg. 3, c^o 23, 1^m | 24, 1^m | Spiritu. 6, 12^m. Vel Lux 23.
- 106 Diversorum motuum caelestium, diversi sunt effectus 1^a q. 104, 2, e. fi. | Quol. 6, 19, e. | Meta. 12, lect. 6, me^o.
- 107 Effectus corporales in inferioribus non sequuntur ex necessitate a motibus caelorum 1^a q. 115, 6, o. | 2, d. 15, q. 1, 2, 3^m | 3, 4^m | Cg. 3, c^o 85 | Verit. q. 2, 14, 3^m | q. 5, 9, 1^m | 2^m | Ma. q. 6, 21^m | q. 16, 7, 11^m | Meta. 6, lect. 3, me^o 3, etc.
- 108 Distantia loci impedit effectum caelestis corporis 1^a q. 115, 6, 2^m.
- 109 Grossities materiae vel frigiditas, aut caliditas, aut alia hujusmodi dispositio impedire potest effectum corporis caelestis 1^a q. 115, 6, 2^m.
- 110 Omnes motus corporales, ordinantur ad motum caeli, sicut in primum 1, d. 8, q. 3, 3, 3^m | Opus. 3, c^o 124 | 128.
- 111 Effectus duplices subtrahuntur causalitati corporum caelestium: scilicet effectus per accidens contingentes, in humanis, vel in naturalibus, et actus liberi arbitrii 2-2, q. 95, 5, e. | Ma. q. 16, 7, 16^m | Quol. 12, 4, e. | Meta. 6, lect. 3, me^o 3, etc.
- 112 Motus caeli non causat sonum. Job 38, lect. 3, me^o | Dionysius 4, lect. 2 | Cae. 2, lect. 14, o. | Anima. 2, lect. 14, me^o.
- 113 Oppositum videtur dicere Anima. 2, lect. 14, me^o.
- 114 Sonus duplex est in caelo: scilicet tonitruum, et fragor nubium. Psal. 17, me^o. * Christus 163.

CAELUM

- Motus caelorum mensuratur tempore, at ipsum mobile mensuratur ipso nunc temporis. Hebr. lect. 5, fi.
- 115 Motus caeli cessabit in fine mundi, per solam Dei voluntatem 2, d. 11, q. 2, 6, 3^a | 4, d. 43, a. 1, q. 1, 1^m | a. 3, q. 1, c. | d. 44, q. 1, a. 3, q. 4, c. | q. 2, a. 3, q. 2, o. | d. 47, q. 1, a. 1, q. 3, c. | q. 2, a. 2, q. 1, c. | d. 48, q. 2, 2, o. | 3, 2^m | Cg. 4, fi. | Po^a q. 5, 5, o. | Opus. 3, c. 17 | Jo. 6, lect. 5, me^o | Hebr. lect. 5, me^o etc. Meta. 12, lect. 7, fi.
- 116 Motus caeli cessabit in instanti. Po^a q. 5, 7, 10^m. Cessare 5. * Claritas 1. Creatura 30.
- 117 Nullus homo potest naturaliter scire, quando cessabit motus caeli 4, d. 43, a. 3, q. 2, c. | d. 47, q. 1, a. 1, q. 3, o. | d. 48, q. 2, 2, 8^m | Po^a q. 5, 6, o. | Hebr. lect. 5, fi.
- 118 Cessante motu caeli, remanebunt omnia quae sunt de perfectione universi primo et per se. Po^a q. 5, 7, c. | Opus. 3, c^o 171.
- 119 Cessante motu caeli, elementa remanebunt secundum substantiam, sed renovata 4, d. 47, q. 2, a. 2, q. 2, o. | Cg. 4, fi. | Po^a q. 5, 7, o. | Opus. 3, c^o 3 | c^o 171 | Opus. 11, a. 19 | Rom. 8, l^{ect}. 4 | 1 Cor. 7, lect. 6, me^o 3.
- 120 Cessante motu caeli, propriae qualitates elementorum remanebunt, quia sunt effectus formarum substantialium, et de perfectione secunda, ut propriae passiones elementorum 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 47, q. 2, a. 2, q. 2, c. | d. 48, q. 1, a. 4, q. 2, 3^m | Po^a q. 5, 7, c. * Elementum 28. Judicium 87, etc.
- 121 Cessante motu caeli qualitates tangibiles erunt in elementis, et in corporibus gloriosis, quo ad substantiam, non autem quo ad actiones in alterum, quia continebuntur per formam gloriariae sicut per formam naturalem, ne dissolvantur 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 2, 2^m | 1, d. 41, q. 1, a. 3, q. 4, c. | q. 2, a. 1, q. 1, c. | 3^m | d. 47, q. 2, a. 2, q. 2, c. 1^m.
- 122 Caelum quiescit in nobilissimo situ possibili ad nostram partem habitabilem, vel secundum aliquos, in situ in quo factum fuit 4, d. 48, q. 2, 2, 8^m.
- 123 Lux remanebit in utroque hemisphaerio. Po^a q. 5, 5, 17^m. * Lux 2, 3.
- 124 Si lux caeli nunc cessaret, omnia corruptibilia cito morerentur, non tamen in instanti 2, d. 2, q. 2, 3, c. | Opus. 10, c^o 24 | Opus. 11, a. 11 | 14 | Opus. 53, 8^m | 11^m.
- 125 Cessante motu caeli corpus gloriosum non poterit transmutari a sua naturali dispositione 4, d. 41, q. 3, a. 1, q. 3, 1^m | 3^m | Quol. 7, 11, o.
- 126 Cessante motu caeli in his inferioribus remanebit actio et passio intentionalis, non autem naturalis 2, d. 1, 6, 3^m | 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 3, c. | Po^a q. 5, 8, o. | Quol. 7, 11, c.
- 127 Cessante motu caeli, motus cordis in homine remanebit. Po^a q. 5, 10, 8^m. * Purgatio 8, etc.
- 128 Cessante motu caeli nunc faber conservatus a Deo, posset movere manus, et instrumenta. Opus. 10, a. 8 | 9 | Opus. 11, a. 10, | Opus. 53, 9^m. * Resurrectio 4.
- 129 Oppositum videtur dicere 4, d. 43, art. 4, q. 1, c. fi.
- 130 Cessante motu caeli, non potest aliquid vivum remanere vita conservata ex influentia illius motus 4, d. 43, art. 4, q. 1, c. fi.
- 131 Cessante motu caeli, nullum mixtum praeter hominem remanebit 4, d. 43, a. 4, q. 2, c. | d. 48, q. 2, 5, o. | d. 50, q. 2, a. 3, q. 2, c. | Cg. 4, fi. | Po^a q. 5, 9, 10, o. | Opus. 3, c^o 171 | Opus. 10, a. 10 | Opus. 53, 8^m | 9^m.
- 132 Cessante motu caeli non remanebit generatio, nec aliqua actio naturalis 2, d. 11, q. 2, 6, 3^a | d. 33, q. 2, 1, 3^m | 5^m | 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 4, c. | q. 3, a. 1, q. 2, o. | q. 3, c. | d. 47, q. 2, a. 2, q. 2, c. fi. | 1^m | d. 48, q. 2, 2, o. | d. 50, q. 2, a. 3, q. 2, c. | Cg. 1, fi. | Po^a q. 4, 7, 8, o. | Quol. 7, 11, c. | Opus. 3, c^o 176 | 171 | 177 | Cae. 2, lect. 4, fi. Angelus 143.
- 133 Nobilissima omnium perfectionum est illa quae movet caelos 2, d. 1, q. 2, 5, c. Angelus 141. * Angelus 110, 142, etc.
- 134 Deus secundum Aristotelem, est causa caeli secundum substantiam, et non tantum quo ad motum contra quosdam 2, d. 1, q. 1, 5, 15^m | Cg. 2, c^o 15, fi. | Meta. 2, lect. 2, me^o 1 | lib^o 6, lect. 1, fi.
- 135 Caelum movetur ab aliquo intellectu 1^a q. 70, 3, o. | 2, d. 14, 3, o. | Cg. 3, c^o 23 | 21, 1^m | lib^o 4, fi. Po^a q. 5, 7, c. | Spiritu. 6, o. | Anima. 8, 17^m | 15^m | Opus. 53, 1^m | 2^m | 4^m | 6^m. * Creatio 14, 35, 46.
- 136 Philosophi uni orbi non attribuerunt nisi unum motorem 1, d. 37, q. 3, 3, c. fi.
- 137 Deus dicitur esse in caelo, quia ibi incipit principium omnium motuum corporeorum. Cg. 3, c^o 68, fi. | Anima 10, 5^m.
- 138 Caelum est movens scipsum, inquantum motor est ei intrinsecus 1^a q. 70, 3, 5^m.
- 139 Motores caelorum sunt duplices, scilicet conjuncti et separati, idest Angeli inferiores et superiores 2, d. 10, 2, c. | d. 14, 3, c. | Spiritu. 6, 10^m. * Daemon 82, 83, 121. Manichaeus 2. Miraculum 19, 56.
- 140 Motor caeli conjungitur orbi secundum totum, secundum Philosophos, ideo non movetur per accidens ad motum caeli 1^a q. 51, 3, 3^a | 2, d. 8, a. 4, q. 4, c.

CAERIMONIA

- 141 Oppositum videtur dicere 2, d. 7, q. 1, 2, c. | Ma. q. 16, 6, 17^m | Spiritu. 6, 20^m.
- 142 Motor caeli superioris potest movere caelum motoris inferioris, non autem e converso 1^a q. 117, 4, 1^m | Ma. q. 16, 10, c. | Spiritu. 6, 9^m.
- 143 Caelum agit, et movetur, ut instrumentum sui motoris extrinseci. Po^a q. 5, 5, c. fi. | 8, c. | q. 6, 3, c. fi. | 6, 10^m | Spiritu. 6, 12^m. * Providentia 42, etc.
- 144 Caelum est primum alterans, non tamen primum movens, sed movetur motu locali a superiori movente 1-2, [q. 6, 1, 1^m | q. 109, 1, c. | Cg. 3, c^o 69, fi. | Spiritu. 6, 9^m.
- 145 Motor caeli non laborat 2, d. 14, 3, 2^m | 4, d. 48, q. 2, 2, 6^m | Cg. 3, c^o 23 | Po^a q. 3, 4, 16^m | Spiritu. 9, 8^m. Cae. 1, lect. 1, me^o.
- 146 Dextrum et sinistrum in caelis, sunt solum ex virtute motoris, similiter et aliae differentiae positionis 2, d. 2, q. 2, 3, 3^m | d. 14, 3, 4^m.
- 147 Virtus movens caelum dicitur esse in dextera parte orbis quem movet, unde incipit motus 1^a q. 51, 3, 3^m | q. 52, 2, c. | 1, d. 37, q. 1, 1, c.
- 148 Motores caelorum inferiorum, dicuntur moveri per accidens, non ratione sui, sed ratione suorum mobilium. Cg. 1, c^o 13, fi.
- 149 Caelum causat vitam, in virtute sui motoris vivi. Po^a q. 6, 6, 10^m | Spiritu. 6, 12. Angelus 143.
- 150 Motus caeli est propter hominem finem ejus 2, d. 1, q. 2, 3, o. | 4, d. 48, q. 2, 2, o. | 3, 6^m | Cg. 3, c^o 22, 2^m | Cg. 4, fi. | Po^a q. 5, 5, o. | Hebr. lect. 5, fi. * Fatum 1, 5. Fortuna 7. Imprimere 1. Justus 12.
- 151 Finis principalis motus caeli non ultimus, est numerus electorum, ultimus autem est bonitas Dei. Verit. q. 4, 9, 13^m | Po^a q. 5, 5, c. | 6^m | 7, c. fi. | Spiritu. 6, c. me^o | Opus. 3, c^o 171 | Hebr. lect. 5, fi.
- 152 Caelum in universo est sicut cor in animali 2, d. 2, q. 2, 3, c. * Magi 2, 5, 8. Pythagoras 1.
- 153 Motor caeli est nobilior anima humana, et corporeitas caeli, quam corporeitas corporis humani 2, d. 1, q. 2, 5, 1^m | Po^a q. 6, 6, 13^m.
- 154 Anima hominis est nobilior corpore caeli 1^a q. 70, 2, 4^m | 2, d. 1, q. 2, 3, 3^m | 4, d. 48, q. 2, 3, 6^m | Cg. 23, 1^m | Po^a q. 5, 5, c. | 5^m | q. 6, 6, 13^m.
- 155 Corpus caeli, est nobilius corpore hominis 1^a q. 91, 1, 2^m | 2, d. 1, q. 2, 5, 1^m | 4, d. 48, q. 2, 3, 6^m | Verit. q. 5, 9, 13^m | 11^m | Po^a q. 6, 6, 13^m. Spiritu. 6, art. 1 | 2^m | Ethic. 6, lect. 6, me^o.
- 156 Corpus hominis est simillimum caelo 1^a q. 76, 5, 2^m | q. 91, 1, c. | 3^m | 2, d. 1, q. 2, 5, c. | d. 8, 1, c. | d. 17, q. 3, 1, 1^m | Spiritu. 7, 3^m | 4^m | Anima. 8, a. 1, c. | 2^m | 9, 19.
- 157 Caelum venit in compositionem hominis causaliter, non autem essentialiter 1^a q. 76, 7, c. | q. 91, 1, c. | 2^m | 3^a q. 57, 3, c. | 2, d. 2, q. 2, 3, 4^m | d. 17, q. 3, 1, o. | d. 30, q. 2, 1, c. me^o | 3, d. 22, q. 3, a. 2, q. 1, c. fi. | a. 2, q. 1, c. me^o | a. 3, q. 1, c. fi. | Anima. 9, c. fi. | 19 | Opus. 10, a. 35 | Opus. 11, a. 28.
- 158 Caelum per se agit in corporibus omnium inferiorum, sed in anima et in potentiis ejus organicis agit per accidens, in intellectu autem et voluntate indirecte tantum 1^a q. 83, 1, 5^m | q. 115, 3, 4, o. | 6, c. | q. 116, 1, c. | 1-2, q. 9, 5, o. | 2-2, q. 95, 5, 6, 7, o. | 2, d. 7, q. 2, 2, 5^m | d. 15, q. 1, 2, 3, o. | d. 25, 2, 5^m | Cg. 3, c^o 84, usque 93 | 105, 9^m | 154, me^o | Verit. q. 5, 9, 10, o. | q. 22, 9, 2^m | q. 24, 1, 19^m | Po^a q. 5, 9, c. fi. | Ma. q. 6, 1, c. me^o | 21^m | q. 16, 7, 16^m | Virt. q. 1, 9, 21^m | Quol. 12, 5, c. | Opus. 3, c^o 129 | 130 | 261 | Opus. 10 | Opus. 25, c^o 5 | Opus. 26, o. | Matth. 2, prin^o 1, 3, etc. | Jo. 7, lect. 3, fi. | Gal. 4, lect. 4, me^o | Ethic. 1, fi. | lib^o 3, lect. 12, prin^o | lect. 13, me^o 3 | Meta. 6, lect. 3, me^o 3. Phy. 8, lect. 4, fi. | Anima. 3, lect. 4, prin^o | Perih. lect. 14, me^o etc. Cogitativa 5. Imaginativa 4. Memoria 1, 3, 10. Phantasia 1. Sensus 29.
- Caena Christi fuit luna quartadecima, sed passio ejus fuit luna quintadecima 3^a q. 44, 2, 2^m | q. 46, 9, 1^m | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Matth. 26. * Apostoli 29. Chrisma 1. Eucharistia 6, 177. Sudor.
- 1 CAERIMONIA dicitur a Cere oppido prope Romam, vel quasi Cere-
ris munia 1-2, q. 93, 3, c. | 4, d. 1, L. 1.
- 2 Omnes caerimoniae sunt quaedam protestationes fidelium 1-2, q. 103, 4, c. Vel cultus 1. * Baptismus 78. Decinae 46.
- 3 Caerimoniae sunt opera exteriora ad cultum Dei pertinentia 1-2, q. 93, 3, o. | q. 101, 2, 4, c. | q. 103, 1, o. | q. 104, 1, c. 3^m | 4, d. 1, L. 1. Cultus 12. * Evangelium 4. Fornicatio 2. Justificatio 45. Lepa 1. Lex 96, 104, 113, 123, 124, 130.
- 4 Caerimonialia dicuntur quae secundum se non habent causam manifestam factorum, licet possint habere causam manifestam institutionis 1-2, q. 101, 1, 4^m | 4, d. 1, L. 1.
- 5 Caerimonialia veteris Testamenti sunt quaedam determinationes juris naturalis, et praeceptorum moralium 1-2, q. 99, 3, 2^m | 4, 5, c. | q. 103, 1, c. | 2-2, q. 122, 1, 2^m | Hebr. 7, lect. 1, me^o.
- 6 Multae particulares determinationes in caerimoniis veteris legis habent causam tantum singularem, non autem litteralem, nisi

CAIN

- in communi 1-2, q. 102, 2, 3^m. * Primitiae 1. Sabbatum 13. Sacramentum 11.
- 7 Caerimoniae veteris legis sufficienter dividuntur in sacrificia, sacra sacramenta, et observantias 1-2, q. 101, 4, o. | Col. 2. lect. 4, prin^o.
- 8 Caerimoniae in veteri lege fuerunt multae ad reprimendam idolatriam, et ad significationem multorum 1-2, q. 101, 3, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 2, 2^m | Rom. 5, lect. 6, fi.
- Caesar. Cato. Imperator 4. Julius.
- 4 CAIN Reprobatur verbum Cain dicentis, Major est iniquitas mea, quam ut veniam merear: quia misericordia Dei, peccantibus per poenitentiam veniam praebet, absque ullo termino 3^a q. 84, 10, c. fi. | Rom. 5, lect. 5, prin^o. Confessio 4.
- 2 Propter securitatem, motus fuit Cain civitatem construere ut in Genesi scribitur. Opus. 20, lib^o 4, c^o 2.
- Caiph as participavit aliquid de prophetia 4, d. 19, L. prin^o | Quol. 9, 16, c. | 10, 11, lect. 7, me^o | 1^a Cor. 12, lect. 1, me^o | Titum lect. 3, fi.
- Calabria. Philosophus 1. Terraemotus 6.
- Calamus. Planetae 3.
- Calaneus, tria significat: scilicet extremitatem vitae, infirmitatem carnis, et persecutionem injustam. Psal. 48, prin^o 3.
- Calceamentum. Usura 31.
- Calceatio. Usura 31.
- Calefactio. Audacia 5, 11, 20, Calor 2, etc. Vestis 2. Vinum 3.
- Calefactivum. Calefactio. Effectus 7.
- Calere. Amor 190. Calidum.
- Calidum habet tres proprietates: scilicet quia est calens, fervens, et ardens. Opus. 61, c^o 45. Amor 190. * Aqua 111. Corruptio 8. Fames 1. Ignis 17. Matrimonium 99. Pluvia 4. Rex 9. Spes 37. Unctio 38, 39. Vinum 2.
- Caligae episcopi, significant rectitudinem gressuum 4, d. 24, q. 3, 3, c. Episcopus 14.
- 4 CALIGO quadruplex: scilicet ignorantiae, culpa, praesentis poenae, et futurae miseriae. Isa. 13, fi. * Daemon 122. Oratio 20.
- 2 Caligo quam Deus inhabitat, est claritas Dei, supereminens intellectui 1, d. 8, q. 1, 1, 4^m. * Vapor 5.
- 4 CALIX debet esse de auro, vel argento, vel stamno 3^a q. 83, 3, 6^m | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 5, 4^m. * Benedictio 5. Character 39, 41. Chrisma 3. Consecratio 1, 4, 7, 13, 17. Eucharistia 49, 80, 102, 184, 202. Inebriari. Ordinatio 6.
- 2 Sic non potest facere aliquis ecclesiae praelatus, quod calix consecratus desinat esse consecratus si maneat integer: sic multo minus potest facere, ut homo Deo consecratus quamdiu vivit, consecratus esse desistat, et quod ille qui professus est religionem, non sit religiosus 2-2, q. 88, 11, c. * Patena. Vas 3.
- 4 CALOR est prima qualitas elementorum. Cae. 2, lect. 10, me^o * Agens 112. Amor 190. Anima 361. Calidum. Cete 7.
- 2 Si calor subsisteret, ita calefaceret, sicut nunc inhaerens 1^a q. 56, 1, c. | Po^a q. 3, 1, 5^m. * Cibus 2. Digestio.
- 5 Calor naturalis agit in virtute animae ut instrumentum ejus, 1^a q. 115, 1, 5^m | q. 118, 1, 8^m | 2, d. 1, q. 1, 4, 5^m | d. 18, q. 2, 3, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. | d. 12, a. 2, q. 2, c. | Po^a q. 3, 8, 13^m | 9, 5^m | 11, 9^m | q. 6, 3, c. fi. | Quol. 8, 3, c. | Anima. 2, lect. 8, fi. | lect. 9, fi. | Sensu. lect. 10. Agens 112. Anima. 361. * Dispositio 16. Fames 1. Menstruus 6. Tremor o. Vapor 1, etc. Vinum 2, 3.
- 4 Calor naturalis, digerendo generat pinguedinem, quae ipsum conservat, quasi ejus nutrimentum 2-2, q. 82, 2, 2^m. Digestio.
- 5 Omnia quae liquefiunt calido, et indurantur frigido, sunt aquea per praedominium. Meta. 5, lect. 5, fi. * Unctio 38.
- 6 Calor non est forma substantialis ignis 2, d. 13, 3, c. | d. 14, 5, 2^m | Meta. 11, lect. 12, prin^o | Phy. 5, lect. 3, prin^o | Sensu. lect. 10. Vel Elementum 12. * Audacia 5, 11, 20. Clamor 5. Corruptio 8. Forma 157. Homo 13.
- 7 Calor ignis movet ad formam substantialem ignis, in virtute formae substantialis a qua fluit 2, d. 13, 3, 7^m.
- 8 Calor disponens ad formam ignis, manet post adventum ejus; non quidem idem numero, sed idem specie, quia non est idem subiectum ejus 3^a q. 7, 13, 2^m | q. 9, 3, 2^m | Po^a q. 3, 9, 16^m | Spiritu. 3, 19^m | Quol. 1, 6, c. fi.
- 9 Calor ignis et aeris, est idem specie. Spiritu. 3, 19^m.
- 10 De natura caloris ignis est consumere humidum quodcumque indifferenter 2, d. 30, q. 2, 1, c. fi.
- 41 Calor ignis dissolvit et consumit ex natura propria, sed generat carnem, ut instrumentum vegetativae 4, d. 1, q. 1, a. 4, c. Anima 361.
- 12 Ignis quantumcumque calidus, non calefaceret, nisi esset motus caeli 1-2, q. 109, 1, c.
- 15 Calor, frigus, et hujusmodi, sunt in caelo virtualiter, non autem formaliter 2, d. 14, 2, 3^m | 4^m | d. 15, q. 1, 2, 4^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 4, c. | Cg. 1, c^o 31 | Verit. q. 4, 6, c. | Cae. 2, lect. 10, o. * Aer 3. Agens 112. Anima 361. Auster. Auxilium 1. Causa 17.
- 14 Calor et aliae qualitates tangibiles, erunt in corpore glorioso ex natura sua, quae non erunt reductae ad medium rei, secundum acquidistantiam ab extremis acceptum, sed ad medium pro-

CAMPSORIA

- portionis, secundum quod competit optimae complexionis humanae in singulis partibus. Et ideo tactus illorum corporum est delectabilissimus, quia potentia semper delectatur in convenienti, et tristatur in excessu 3^a q. 51, 2, 1^m 2^m | 4, d. 41, q. 2, a. 2, q. 6, c. | 3^m | a. 4, q. 1, 3^m. Animal 66. * Elephas 4. Febris 1. Frigiditas. Generatio 28.
- 15 Calor est principium calefactionis. Opus. 53, prin^o. * Grave 5. Ira 51, 52. Lux 1, 25. Matrimonium 91, 95.
- 16 Motus localis causat calorem, in virtute motus primi, scilicet caelestis. Ideo causat alterationem calefactionis, quia alteratio est primus motus post motum localem. Cae. 2, lect. 10, me^o. * Pluvia 4. Putrefactio 1.
- 17 Sol non causat calorem nisi per motum 2, d. 2, q. 3, I, 1^m | Po^a q. 5, 7, 19^m | Cae. 2, lect. 10, o. * Respiratio 3. Rex 9.
- 18 Sol non causat calorem nisi per lumen 1, d. 11, 1, 5^m | d. 37, q. 1, 1, 2^m | 2, d. 13, 3, c. | Cae. 2, lect. 10, me^o. Cg. 2, c^o 86, 4^m. * Spes 37.
- 19 Virtus in semine, agit per triplicem calorem: scilicet animalis, elementari, et caeli 1^a q. 118, 1, 3^m | 2, d. 18, q. 2, 3, c. d. | Cg. 2, c^o 73, me^o | 86, 4^m.
- 20 Calor in semine, agit ut instrumentum virtutis animae et in virtute caeli cujus est instrumentum. Po^a q. 3, 8, 14^m. Anima 361.
- 21 Calor caelestis est in semine, sicut virtus motoris principalis est in instrumento, non autem in subiecto 2, d. 17, q. 3, 1, 4^m | d. 18, q. 2, 3, c. fi. * Timor 34, 35. Tremor o. Vapor 1, 3. Vestis 2. Vinum 2, 3.
- Calvariae locus, dicitur communis locus decollatorum, non autem a capite Adae ibi sepulti 3^a q. 46, 10, 3^m. * Passio 90. Sepultura 10, 12.
- 4 CALUMNIA est falsa et malitiosa impositio criminis 2-2, q. 68, 3, c. | 1^m. Accusatio 4, 26. * Appellatio 1.
- 2 Calumnia est defensio criminis, per fraudes, dolos, et mendacia 2-2, q. 69, 2, 3, c. * Maria 57. Praevaricator 2, 3.
- Cambium. Resurrectio 23.
- Camelus. Animal 41.
- 4 CAMPSORIA. Est autem inter hominum commutationes quoddam genus commutationis in rebus, quod campsoria dicitur, quod nec mutui rationem habet eo quod in tali commutatione lucrum non speratur ex temporis dilatione, nec iterum campsoria redditur eadem sors in specie vel in numero, vel in pondere. Dat enim Parisienses, et recipit sterlingos, vel monetam alterius generis. Opus. 73, c^o 13, prin^o.
- 2 Similiter ars campsoria nec habet proprie rationem commutationis, quae dicitur venditio vel emptio, quia hoc genus fit in rebus appetitabilibus quarum pretia determinantur, et mensurantur numismate. Opus. 73, c^o 13. Commutatio 1. * Cambium ut Permutatio.
- 3 Sed hoc genus, scilicet ars campsoria, est in sola commutatione numismatum diversorum generum: propter quod sequitur quod ars campsoria quae est species commutationis, simpliciter permutatio dicitur. Opus. 73, c^o 13. Usura 183, 214, etc.
- 4 Dicitur autem permutatio generaliter, quando aliquid accipitur loco alterius dati; et sic comprehendit omnem commutationem. Opus. 37, c^o 13.
- 5 Dicitur etiam permutatio, quando res determinata ad utilitatem humanam, pro re altera similiter habente ex sua natura aliam utilitatem, commutatur. Et sic agitur de permutatione in jure civili et canonico. Sicut si quis vellet permutare parochiam pro praebenda, vel praebendam pro praebenda et similia. Et hoc etiam modo non dicimus campsoriam esse permutationem. Opus. 73, c^o 43.
- 6 Tertio modo potest dici permutatio magis determinate ad materiam numismatis, ipsa numismatum commutatio. Et hoc modo dicimus campsoriam esse permutationem numismatum, quae causa lucri exercetur communiter. Opus. 73, c^o 13.
- 7 Ars campsoria de se et ex natura sua est justa. Opus. 73, c^o 13.
- 8 Ars campsoria utitur de se numismate ad debitum et idoneum usum: et ratio est, quia illud lucrum vel illud quod accipitur a campsoribus in tali permutatione monetae, non accipitur ratione pecuniae quae de se non parit pecuniam seu de se est invendibilis, sed ad vitandum damnum, sive ratione periculi vel interesse, ut subveniatur salariis pensionum domorum, ministrorumque, et laboribus et expensis, parte necessaria et licita, ne frustra ponant operam et sudorem suum ad utilitatem aliorum 2-2, q. 78, 2, 4^m. | Opus. 73, c^o 13.
- 9 Ars campsoria est justa ex duplici via: primo quia dicit actum justitiae et liberalitatis per ampliorem utilitatem dati apud accipientem a campsore, quam accepit ab ipso. Et iterum quia actus campsorius non debet fieri gratis, ex natura sua, sicut actus mutui. Ideo illud quod plus accipi videtur, transit in dominium accipientis, per simplicem voluntatem dantis. Opus. 73, c^o 13.
- 10 Campsores tamen multas falsitates committunt. Opus. 4, c^o 21, fi.

CANIS

- 41 Dominus secundum evangelium ejecit tales campsores de templo, ratione loci, qui tantum spiritualibus erat deputatus; et ideo contra reverentiam loco debitam faciebant suas merca-
tiones, et apparebat in talibus turpitudine suae cupiditatis. O-
pus. 73, c^o 13, fi.
- 42 Vel dicendum, quod de templo sunt tales campsores ejiciendi,
quia non licet ministris templi id est viris ecclesiasticis, talia
exercere mercimonia. Opus. 73, c^o 13, fi.
- Campsarii. Judaei 4.
- Candela. Baptismus 259. Virginitas 28.
- Candelabrum. Acolythus 3. Character 42. Consecratio 12. Pla-
netae 3. Christus 197.
- Candens. Duellum. Ebur.
- Candor. Chirothecae. Claritas 20. Ebur.
- Canere. Cantare. Cantus 3. Sirenae.
- 1 CANIS in veteri lege non offerebatur, quia erat animal totaliter
immundum. Nec redimebatur, quia eo utebantur idolatrae in
suis sacrificiis. Et significat rapacitatem, de qua non licet fieri
oblato. Sed alia animalia immunda redimebantur 1-2, q. 102,
3, 7^m | 2-2, q. 86, 3, 2^m | 4, d. 15, q. 2, art. 4, q. 3, 1^m | Mat. 7,
prin^o. Animal 74.
- 2 Canis videtur uti syllogismo divisivo 1-2, q. 13, 2, art. 3 | 3^m. *
Animal 66. Tribulatio 23.
- Canon. Campsoria 5. Clericus. Confessor 4. Consanguinitas 9, etc.
Ecclesiasticus 2. Episcopus 31. Eucharistia 102, 161. Furtum
13. Illegitimus 4, 5. Legitimitas 20. Lex 149. Liber 2. Missa
13. Officium 11, etc. Oratio 7, 49. Paulus 25. Possessor. Religio
50. Sacrilegium 8. Satisfactio 7, etc. Servitus 5, 6. Sors. Usura
78, etc. 231, etc.
- Canonicus regularis, potest transire ad religionem monachorum,
et non e converso, nisi sint laici 2-2, q. 189, 8, 2^m. * Investiri.
Juramentum 26. Officium 11, etc. Oratio 7, 49.
- Canonizatio sanctorum, est media inter credibilia, et tempora-
lia. Ideo pie creditur, ecclesiam non errare circa ipsam. Quol.
9, 16, o. * Catalogus. Professio 5.
- Cantare. Canere. Cantus o. Jejunium 7. Testamentum 11.
- Canticum Dei, debet frequentari propter tria: scilicet propter
Dei magnitudinem, propter bonorum interiorum multitudinem
et propter peccatorum abundantiam. Isa. 23, fi. * Festum 10.
Hymnus. Organum 5. Psalmus 1. Testamentum 11.
- Cantor. Amor 242. Cantus. Jejunium 7.
- Cantoria. Psalmistatus.
- Cantuariensis. Thomas 5.
- 1 CANTUS, et laus vocalis erit in beatis, post resurrectionem, 2 2.
q. 13, 4, c. | 2, d. 2, q. 2, 2, 5^m | 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 4, c. |
4^m | 1 Cor. 13, lect. 3, prin^o etc. * Alleluja. Ambrosius 1. Ca-
nere. Cantare. Epithalamica. Evangelium 8.
- 2 Cantus, et laus vocalis Dei, salubriter fit in ecclesia, ad devotio-
nem excitandam 2-2, q. 91, o. | 3, d. 9, q. 1, a. 3 | q. 3, c. | 2^m
| 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 1, c. | Psal. 32, prin^o 2, 3 | Eph. 5, lect.
7, fi. Laus 15, 16. * Festum 13. Organum 2, etc.
- 3 Debet homo bene canere in laude divina tripliciter, scilicet hi-
lariter, attente, et devote. Isa. 23, fi. Psallere 1. * Psalmi-
status.
- 4 Cantus theatricus, vel aliquid aliud artificiale organum in Eccle-
sia ad delectationem vel ostentationem, improbat 2 2, q.
91, 2, 2^m | 4^m. Organum 2, etc.
- 5 Diaconi et praelati, non debent cantibus insistere, sed praedica-
tioni, doctrinae, et eleemosynis 2-2, q. 91, 2, 3^m. * Psalm. 1,
2, 11. Symbolum 8. Testamentum 11.
- 6 Praeceptor dicitur, qui alios in cantu dirigit 1^a q. 108, 6, c.
Cancellarius. Commentarius. Secretarius.
- 1 CAPACITAS duplex, scilicet naturalis potentiae, et obedientialis.
Prima semper impletur, secundum genus singulorum et non
secundum quodlibet individuum: secunda vero neutro modo 3^a
q. 1, 3, 3^m | 2, d. 1, q. 1, 3, 2^m | 3, d. 1, q. 1, 3, 4^m | Verit. q.
29, 3, 3^m. * Anima 256.
- 2 Est aliqua capacitas creaturae, qua non potest dari major, quia
jam transcenderet limitem creaturae 3, d. 13, a. 2, q. 2,
2^m | 3^m.
- 3 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 29, 3, 6^m. * Capax. Charitas
109, 110, 116, 117. Cognitio 53. Deus 236. Effectus 1. Habilitas
o. Intellectus 267. Investigatio 2.
- 4 Solae creaturae rationales, sunt capaces Dei, per cognitionem et
amorem 1, d. 3, lect. 2, L. | d. 37, L. 1, prin^o | 4, d. 49, q.
1, a. 2, q. 2, c. | a. 3, q. 1, c. fi. Charitas 109, 110. Natura
28, etc. * Naturale 19. Possibile 6. Possibilitas o. | Po^a 10, 26,
27. Receptibilitas. Receptivum. Transumptio.
- Capax. Natura 28, etc. Ordo 99. Potentia 27. Receptivum.
- Capere. Angelus 347, 610. Assentire 4. Assumere 4. Avaritia 22.
Babylonia 3. Captivus. Cete. 13. Circumcisio 11. Contemplatio
9. Dominicus 1. Elephas 8. Fides 37. Elias 6. Haereditas 1.
Intellectus 293, 297, 299, 300. Judaei 17. Metaphysica 18. Prae-
da. Princeps 14. Reverentia 1. Scientia 156. Socrates 2. Uni-
cornis. Universum 1. Venire 3. Veritas 31. Virtus 239. Voluntas 49,

CAPUT

- Cap harnaum est metropolis Galilaeae, quam bis visitavit Chri-
stus. Et interpretatur villa pulcherrima, vel ager consolationis.
Matth. 4, me^o | Jo. 2, lect. 2, prin^o. * Syria.
- Capilli et unguis, perficiuntur ab anima, ut est vegetativa tan-
tum 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 3, 3^m. * Nativitas 9. Ungues.
- 1 CAPITALE vitium, dicitur a capite membro, quia poena capitis
punitur, vel quia est causa finalis per se multorum peccatorum
1-2, q. 84, 3, 4, o. | 2-2, q. 31, 5, c. | q. 35, 4, c. | q. 118, 7, 8,
c. | q. 148, 5, c. | q. 153, 4, o. | q. 158, 6, c. | 2^m | 2, d. 42, q. 2,
3, o. | Ma. q. 8, 1, c. | 24^m | q. 9, 2, 5^m | q. 16, 3, c. | q. 11, 4,
c. | q. 12, 5, c. | q. 13, 3, c. | q. 14, 4, c. * Accidia 7. Accu-
satio 24.
- 2 Immo capitalia vitia, non sunt causa finalis per se multorum
peccatorum, quae ex bono oriuntur 2, d. 5, q. 1, 3, c. | 1^m | d.
22, q. 1, 1, 7^m | d. 42, q. 2, 1, c. | 2^m | 3, 1^m.
- 3 Capitalia dicuntur, quia ut in pluribus, alia oriuntur ex eis, licet
quandoque aliquod vitium ex bono oriatur per abusum, ut ex
objecto, non autem ut ex principio 2-2, q. 55, 4, 1^m | Verit. q.
12, 3, 15^m | 5, 3^m | Ma. q. 8, 1, 8^m.
- 4 Capitale peccatum, est peccatum quoddam, non autem radix
peccati 2, d. 42, q. 2, 1, c. | 2^m | 3, c. prin^o. Ut Avaritia 16, 17,
18. * Gloria 10.
- 5 Oppositum videtur dicere. Ma. q. 8, 1, 1^m | 16^m | 17^m.
- 6 Vitia capitalia, dicuntur a fine proprio, non quidem omnium,
sed eorum ex quibus saepius alia oriuntur, non autem ab ulti-
mo 2-2, q. 34, 5, c. | q. 35, 4, c. | q. 36, 4, 1^m | 2, d. 42, q. 2, 3,
c. | Ma. q. 8, 1, 1^m | 6^m. * Gula 3. Haeresis 2. Invidia. Ira 18.
Luxuria 6. Odium 2.
- 7 Vitia capitalia non sumuntur secundum delectationes sensuum,
nisi tactus, quia non sunt fines principales, sed sunt propter
cognitionem, vel propter tangibilia 2, d. 42, q. 2, 3, c. | Ma.
q. 8, 1, 9^m | q. 14, 4, 1^m. * Peccatum 378. Raptus 5. Superbia
14, etc. Vitium 8, 9, 10.
- 8 Vitia capitalia sunt tantum septem, ad quae omnia alia redu-
cuntur, scilicet vanagloria, accidia, invidia, ira, avaritia, gula,
et luxuria 1-2, q. 81, 4, o. | 2, d. 42, q. 2, 3, o. | Ma. q. 8, 1, o.
Gloria 10. Gula 9. Avaritia 15. Accidia 7. Invidia 5. Ira 18.
Luxuria 6.
- 9 Superbia, secundum Isidorum, est vitium capitale. Non autem
secundum Gregorium, sed est regina omnium vitiorum, et loco
ejus ponit inanem gloriam 2, d. 42, lect. 2, L. | Ma. q. 8, 1,
16^m | 2, 1, 14^m | q. 9, 3, 1^m | q. 10, 3, 1^m.
- 10 Oppositum videtur dicere 2, d. 5, q. 1, 3, c. | 1^m.
- Capitulum. Decapitandus. Esse 44.
- Capitulum. Praelatus praest in capitulo, sicut iudex in foro
judiciali 2-2, q. 33, 7, 5^m | Virt. q. 3, 2, 13^m | Quol. 1, q. 8, 2,
c. | Quol. 4, 12, o. * Accusatio 29, 30. Ethica. Eucharistia 259.
Indulgentia 26. Pausatio. Proclamare.
- Capra. Animal 84, 83. Fumus. Saccus.
- Captare. Avaritia 23. Exordium 3.
- Captivitas. Daemon 87.
- Captivus. Adventus 6, 8, 9. Incarcerare. Triumphus.
- 1 CAPUT naturale habet tria, respectu aliorum membrorum: scili-
cet ordinem, perfectionem, et virtutem influendi 3^a q. 8, 1, 8,
c. | 3, d. 13, q. 2, 1, c. | Verit. q. 29, 4, c. | Opus. 3, c^o 223 | 1
Cor. 11, lect. 1, me^o | Eph. lect. 8, me^o | Col. lect. 5, prin^o. *
Angelus 496. Antichristus 2.
- 2 Caput significat multa, secundum similitudines ad multas pro-
prietates ejus 1-2, q. 84, 3, 4, o. | 3^a q. 8, 1, 8, c. | Verit. q. 29,
4, c. | Ma. q. 8, 1, c. | 1 Cor. 11, lect. 1, fi. | Col. lect. 5, prin^o.
* Apostoli 10. Baculus 1. Baptismus 73, 142. Beneficium 15.
Calvariae.
- 3 Omnes operationes animales a capite principium habent 3^a q. 8,
1, c. | 3, d. 13, q. 2, 1, c. | 4, d. 3, art. 4, q. 1, 2^m | Verit. q.
29, 4, 5, c. | Col. lect. 5, prin^o. * Capitale 1. Capitulum. Cellula.
Cete 4. Confirmatio 22. Cor 2. Corpus 73. Costa 4. Chrisma 3.
- 4 Caput influit in alia membra dupliciter, scilicet intra, et extra
gubernando actiones exteriores 3^a q. 8, 6, 7, c. | Verit. q. 29,
4, c. | 1 Cor. 11. * Decapitandus. Daemon 39, 40. Ecclesia 2.
Fletus. Judicium 57. Liber 15, 20. Membrum 4, 10.
- 5 In capite vigent omnes sensus, in caeteris vero membris est
tantum unus sensus, scilicet tactus 3^a q. 8, 1, c. | q. 66, 7, 3^m
| 3, d. 13, q. 2, 1, c. | Verit. q. 29, 4, c. | 1 Cor. 11, lect. 1,
me^o | c^o 12, lect. 1, fi. | Col. lect. 5, prin^o. * Memoria 10. Nu-
ptiae 1. Pleiades. Politia 1. Sentum.
- 6 Si sit caput aspersum aqua in baptismo, in totum corpus asper-
sio reputatur 4, d. 3, a. 4, q. 1, 2^m. Baptismus 73. * Sternuta-
tio. Theologia 4.
- 7 Ubi caput hominis jacet, reputatur secundum juristas, ac si to-
tus homo ibi sepultus sit 4, d. 3, a. 4, q. 1, 2^m. * Tributum 2.
Unctio 37. Votum 74.
- Caradritio est avis garrula, ideo significat loquaces 1-2, q. 102,
6, 1^m fi.
- Carbo magis convenit cum igne, quam cum arbore 4, d. 41, 1,
3^m. * Auctor 189. Apostoli 36. Ardor. Ignis 2.

CARO

CATECHISMUS

- Carcer. Adventus 6. Bonitas 191. Catena. Incarcerare. Vindicatio 6.
- Cardinalis. Angelus 522. Temperantia 2.
- Cardo. Cardinalis. Virtus 235.
- Carentia visionis divinae, potest dupliciter intelligi: scilicet vel negative, et sic non est poena, sed est defectus naturalis, quia cuilibet naturae creatae convenit ut ex se non habeat unde in Dei visionem ascendere possit: vel privative, et sic est poena, secundum quod importat quamdam obnoxietatem ad non videndum Deum 2, d. 20, q. 2, 3, 4^m. Bonitas 123. Damnatio 43. Deus 253, 254.
- Carere. Ablativus 2. Agere 5, 21. Angelus 9. Animal 49, etc. Bonitas 3. Character 28. Charitas 126. Cognitio 53, 61, 69, etc. Damnatio 28. Delectatio 15, 94, 95. Desiderium 1, 6, 8. Difficile 22. Divisio 6. Dolor 44. Ebrietas 13. Egere. Forma 23, 92. Fortuna 5. Fructio 11. Gratia 86, 84. Ignorantia 8. Incorrptibile. Intellectus 197. Justificatio 27. Matrimonium 99, 107. Meritum 61. Nescire. Ordinatio 7. Pars 40. Peccatum 312, 338, 341. Poena 1, etc. 40, 46, etc. 78, 82, 83, 96. Piseis 2. Religio 102. Sacramentum 27. Sanctificatio 3. Tenebrae 4. Teneri 1. Timor 23, 24. Tristitia 5. Usura 35, 37, 75. Verbum 23. Vita 82.
- Caristia. Carum.
- Carius. Negociatio 3. Usura 126, etc. 157, etc. Vendere 7, etc.
- Carmen. Daemon 81. Versus.
- Carnalis. Adeps 2, 3. Affectio 4, etc. Amor 194, 199, 239, 270. Aqua 5. Avaritia 6. Aversio 16. Bigamia 3. Conjunctio 5. Consanguinitas 1. Copula. Delectatio 55, 56, 58, etc. 87, 90, etc. Daemon 52, 60, etc. Eucharistia 230. Fornicatio 13. Inebriari. Lac 2. Lex 105. Mahumetus. Matrimonium 20, etc. 51, etc. 65, 139, 144. Mel o. Mulier 20. Operatio 21. Oratio 20. Pax 18. Peccatum 38, etc. 143, 158, etc. 242, 303, 329. Pietas 12. Pulchritudo 8. Rahab 2. Servire 4, 5. Simonia 17. Tabernaculum 3. Tabula 2. Tempus 33. Tribulatio 19. Vitrum 11. Votum 58, etc. Zelus 9.
- 1 CARO dicitur tripliciter, scilicet natura, vitium, et passibilitas 3^a q. 54, 3, 1^m. Hebr. lect. 4, prin^o | c^o 5, lect. 1, fi. * Adoratio 15, 16. Adventus 1, 2, 6, etc.
- 2 Caro hominis, de se non habet bonum virtutis, sed ut subest rationi 1-2, q. 56, 4, c. * Affinitas 1, etc. Amictus.
- 3 Caro praepitil, dicitur pellicula tegens carnem illam in qua magis viget concupiscentia, sed non potest abscindi sine periculo 4, d. 1, lect. 2, 3^m. * Amor 128, 150. Angelus 447. Anima 87. Animal 64. Apollinaris 3. Apparere 6.
- 4 Caro de se non dicit aliquid ordinatum in cibum, sed rem quamdam naturae 4, d. 11, q. 2, a. 1, q. 2. 2^m.
- 5 Caro in eodem, semper est eadem secundum speciem, non autem secundum materiam 1^a q. 119, 1, 2, o. | Quol. 8, 5, o.
- 6 Esus carnum, videtur introductus post diluvium 1-2, q. 102, 6, 2^m. Rom. 14, lect. 1, prin^o. * Assumere 7, 17, 36, 44, 48, 49, 53, 54. Astutia 1. Baptismus 192, 202, 212, 250. Calcaneus. Calor 11. Carnalis. Castitas 11. Cete 3, 13. Cilicium. Circumcisio 9, 12, 21, 28. Christus 208, 226, 227. Concupiscentia 13. Continentia 18. Corpus 59. Delectatio 90. Daemon 52, 60, etc. Elephas 6. Eucharistia 54, 123, 142, etc. Flos 2. Fortitudo 1, 3, 50. Fructus 9, 21, 22. Haeresis 8, 59, 62. Homo 6. Ilircus. Jacob 8, 9. Jejunium 10, 11, 14, 41. Incarnari 14. Individuum 24. Innocentia 2, 14, 15. Lex 69. Maria 38, 63. Matrimonium 71. Missio 25. Monachus 2. Mors 1, 41. Naturale 21. Nazareth. Nubes 3. Pars 45. Passio 100. Peccatum 38, etc. 144, 157, etc. 242, 296, 303, 305, 322, etc. 401. Prudentia 34, 35, 96. Radix 3. Resurrectio 21. Saccus. Sacerdos 23. Sacramentum 127. Sacrificium 20, 31, 35, 38. Sanctitas 8. Saraceni. Sexus 4. Studium 8. Tentare 2, 8. Terra 4. Verbum 63, 69, 72.
- Carolus Magnus. Imperator 9.
- Carthago, Scipio.
- Carum. Carius. Usura 126, etc. 157, etc.
- Casus. Eucharistia 55. Jejunium 42.
- Cassari. Cassum. Deus 303.
- Cassiodorus. Prophetia 4.
- Cassum. Addere 19. Deus 303. Inane. Vanum.
- Castigatio. Castitas 1, 7. Corripere. Inrepatio. Matrimonium 138.
- 1 CASTITAS est virtus, dicta a castigatione concupiscentiae, tamquam pueri: et hinc castum eum dicimus, ejus concupiscentia castigata est 2-2, q. 151, 1, o. | Hebr. 12, lect. 2, prin^o | Ethi. 3, lect. fi. me^o.
- 2 Castitas proprie est virtus specialis circa venerea, sed large est virtus generalis 2-2, q. 151, 2, o. * Amictus.
- 3 Castitas ut delectans, est fructus; sed ut est secundum rationem est virtus, hominem ad perfectionem intellectualis operationis maxime disponens 2-2, q. 15, 3, c. fi. | q. 151, 1, 4^m. * Amor Beatitudo 142, 149.
- 4 Castitas conjugal, non est virtus specialis supra castitatem; quia non habet laudem, nisi abstinentiae ab illicitis delectationibus. Nec castitas vidualis, quia non est perfe-

- eta 2-2, q. 152, 3, 5^m. * Castra. Circumcisio 6. Consilium 12, etc.
- 8 Castitas sine continentia, pertinet ad perfectionem vitae spiritualis. Opus. 18, c^o 8. * Contemplatio 13, 19.
- 6 Castitas est circa venerea, sed abstinentia est circa cibos, ideo differunt 2-2, q. 151, 3, o. | 2, d. 44, q. 2, 1, 3^m. Virt. q. 1, 4, c. fi. * Ebur. Episcopus 23. Feminalia. Fructus 1, 4, 5. Joannes 9, etc. Ordo 107. Pudor.
- 7 Castitati antonomasice attribuitur decor, ideo virginitati attribuitur excellentissima pulchritudo 2-2, q. 152, 5, c.
- 8 Castitas est subjective in anima 2-2, q. 151, 1, 1^m | Ethi. 3, lect. fi. me^o. Anima 319, infra. Subjective. * Religio 22, 26, 33, etc.
- 9 Immo castitas est subjective in concupiscibili. Virt. q. 1, 4, c. fi.
- 10 Impedimentum castitatis triplex: scilicet deliciae corporis, cogitationes veneris, aspectus, colloquia, et frequens conversatio mulierum. Opus. 18, c^o 19. Amor 270. * Reverentia 1. Scientia 30. Temperantia 9. Timor 45, 51, etc.
- 11 Remedium septuplex castitatis contra luxuriam: scilicet maceratio carnis per abstinentiam vigiliis et hujusmodi, contemplatio divinorum et oratio, studium Scripturarum, cogitatio sancta, exercitium contra otium, labor et angustia, et solitudo. Opus. 18, c. 19 | Ethi. 3, lect. fi. me^o. Ut Turtur 4. Maceratio 1. * Virginitas 18, 19, 20, 28.
- Castra castrare sunt dicta, quia ibi debet castrari libido. Vel dicuntur castra, propter munitionem exercitus. Opus. 20. Lib. 4, c^o 28. * Angelus 450. Oppidum.
- Castrare. Castra.
- Casuale. Casualia et fortuita in inferioribus accidunt. Opus. 3, c^o 137. Casus 3. * Causa 20. Obliqui 2. Per. 2, 3, 6.
- Casula est proprie vestis sacerdotis, et significat charitatem, quia consecrat sacramentum charitatis idest Eucharistiam 1, d. 24, q. 3, 3, c.
- 1 CASUS et fortuna, sunt tantum in contingentibus, et materialibus. Cg. 2, c^o 39 | Lib^o 3, c^o 6 | 74 | Opus. 3, c^o 136. * Casuale.
- 2 Non omne quod est praeter intentionem, est a casu vel a fortuna, sed tantum contingens raro 2-2, q. 64, 8, c. | Cg. 3, c^o 5 | Causa 14. Fortuna 2.
- 3 Nihil est a casu vel a fortuna respectu Dei, sed respectu ceterarum causarum 1^a q. 19, 6, c. | q. 22, 2, 1^m | q. 103, 7, 2^m | 3^m | q. 116, 1, c. | 2^m | 1, d. 39, q. 2, 2, 2^m | 2, d. 35 L. me^o | Cg. 3, c^o 92, fi. | Verit. q. 2, 14, 5^m | q. 3, 8, 3^m | q. 5, 4, 7^m | 5, 5^m | 9, 10^m | 12^m | Ma. q. 2, 5, 6^m | q. 16, 7, 15^m | Opus. 3, c^o 139 | Matth. 2, prin^o 1 | Meta. 6, lect. 3, fi. 2, etc. | Lib^o 7, lect. 6, me^o 7 | Phyl. 2, lect. 10, fi. | Perier. lect. 14, me^o 6. Fortuna 1, etc.
- 4 Distinctio rerum, non est a casu, nec a fortuna. Cg. 2, c^o 38 | 39, 1^m | 41, 1^m | 43, 2^m | Opus. 3, c^o 101.
- 5 Ad casum corporalem, et spiritualement, octo nos impellunt: scilicet debilitas virium, onus peccatorum, multitudo trahentium, lubricitas viarum, varietas offendiculorum, ignorantia agendorum, exempla cadentium, et ponderositas corporum 1 Cor. 10, lect. 3, fi. * Generatio 25. Interpretatio 2. Mundus 12. Occidere 22.
- 6 Occasio casus, multis fuit exterior pulchritudo, et ornatus. Opus. 58, c^o 8. * Providentia 14, 57. Scientia 53.
- 7 Casus poenitentiales. Absolvere o. Confessio 74, 87, 94. * Confessor 10. Dispensatio 2, etc. Excommunicatio 21, etc. Fornicatio 9. Peccatum 388. Usura 74, 96, 140, 165, 197, 209, 213, 218, 220, 243, etc. 252, etc. 260. Votum 68, etc.
- 8 Casus necessitatis. Articulus 3. Bonitas 208. Dispensatio 2, etc. Doctrina 10. Ecclesia 16. Exactio 1. Interpretatio 2. Judicium 31, 32. Lex 108. Missa 14. Occidere 20. Oratio 81. Votum 68, etc.
- 9 Casus mortis. Absolvere 4. Articulus. Eucharistia 194. Excommunicatio 32.
- 10 Casus nominum. Nomen 16. Nominativus. Verbum 81.
- Cataphrigae. Eucharistia 55. Haeresis 116, 117.
- Catalogus. Canonizatio o. Jephthe.
- Cataractae sunt quaedam loca occulta, in quibus aquae generantur, et a quibus descendunt, scilicet nubes. Psal. 41, fi.
- 1 CATECHISMUS non est sacramentum, sed sacramentale 3^a q. 67, 3, 2^m | 4, d. 42, q. 1, 2, c.
- 2 Catechismus est instructio credendorum explicite, praecedens baptismum 3^a q. 71, 1, o. | 4, d. 6, q. 2, a. 2, q. 1, o. Baptismus 236.
- 3 In catechismo fit quaedam professio futuri baptismi 4, d. 42, q. 1, 2, 3^m | 4^m. * Baptismus 233, 234, 236.
- 4 Catechismus debet praecedere exorcismum 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 3, 2^m | L. fi. * Cervus. Cognatio 6. Vel exorcismus 2.
- 5 Catechismus pertinet tantum ad sacerdotes 3^a q. 67, 3, 2^m. Lectoratus 2, infra. * Confirmatio 14. Ecclesia 14. Fides 79. Immunditia. Vel exorcismus 3, etc.

CAUSA

- 6 Immo catechismus pertinet ad lectorem 3^a q. 71, 4, o. Instructio.
- 7 Catechismus pertinet ad sacerdotem principaliter, sed ad lectorem secundario, quo ad instructionem credendorum, et ad diaconum. Sed quo ad instructionem conversivam, ad episcopos, et praedicatores, et ad quemlibet fidelem. Sed quo ad instructionem morum, ad anadochum, idest, patrum 3^a q. 71, 4, o. | 1, d. 6, q. 2, a. 2, q. 2, o. | a. 3, q. 3, 2^m | d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, c. fi. | Cg. 4, c^o 74.
- 8 Pueri sunt catechizandi, et patrum pro eis confessionem facit 3^a q. 71, 1, 2^m | 3^m | 4, d. 6, q. 2, a. 2, q. 3, o.
- 9 Catechismus ordinat ad bonum, nihil efficiendo, sed solum instruendo; exorcismus autem removet malum, etiam operando 4, d. 6, l. fi. Exorcismus 6. * Lectoratus 1, etc. Matrimonium 126. Responsio. Unctio 33.
- 1 CATHEDRA duplex: scilicet magistralis, et pastoralis. Et quincuplex differentia earum: scilicet quia ille qui accipit cathedram magistralem, non accipit aliquam eminentiam quam prius non habuerit, sed solum opportunitatem communicandi scientiam, ille vero accipit eminentiam potestatis. Eminentia scientiae est perfectio hominis secundum seipsum, sed eminentia potestatis est perfectio hominis per comparisonem ad alium. Et ad cathedram pontificalem fit homo idoneus per charitatem excellentem, sed ad cathedram magistralem redditur homo idoneus ex sufficientia scientiae. Et appetitus sapientiae est laudabilis, sed appetitus potestatis super alios est vitiosus. Et scientiam per quam aliquis est idoneus ad docendum, potest aliquis scire per certitudinem se habere, sed charitatem per quam aliquis est idoneus ad officium pastorale non potest aliquis per certitudinem se habere. Quol. 3, 9, o.
- 2 Licet petere pro se cathedram magistralem, quamvis honestius sit quod per alium petatur, nisi forte aliquando ex causa aliqua speciali. Quol. 3, 9, c. fi. | Opus. 19, c^o 4.
- 3 Ecclesia amittit cathedram episcopalem, propter malitiam populi 2-2, q. 108, 4, 2^m. * Consecratio 12. Sedere 10. Thronus 1.
- Categorica dictio est, quae absolute ponit rem significatam circa aliquod suppositum, sincategorica vero, quae importat ordinem praedicati ad subjectum 1^a q. 31, 3, c. * Hypothetica. Verbum 82.
- Catena quincuplex: scilicet pietatis, iniquitatis, paupertatis, servitutis, et carceris. Isa. 58, fi.
- Cathari. Haeresis 111.
- Catholica, idest, universalis est fides nostra dupliciter, scilicet universalitate praeceptorum, et locorum. Trin. 11, c. | Opus. 23, c^o 1, fi. * Doctor. Fides 14.
- Cato morti se tradidit, ne incurreret servitutem Caesaris 2-2, q. 125, 2, a. 2.
- Cauda. Cete 4.
- Cavare. Guffa.
- Cavere mala, est providentiae, sicut et prosequi bona; sed cavere impedimenta extrinseca, est cautionis 2-2, q. 49, 8, 2^m. * Cautio. Evitare. Ludus 7. Praeceptum 132. Vitare.
- Cauma. Hypercauma.
- Causini. Usura 272.
- 1 CAUSA. Omne ens est causa. Cg. 3, c^o 14, 1^m.
- 2 Causa ad quam necessario sequitur effectus, intelligitur tantum de causa per se, completa, et non impedita 1^a q. 115, 6, c. | 1-2, q. 75, 1, 2^m | 2, d. 36, 1, 2^m | Cg. 3, c^o 86, 7^m | 91, 1^m | Ma. q. 3, 3, c. prin^o | 3^m | q. 6, 15^m | 21^m | Spiritu. 6, 15^m | 21^m | Quol. 12, 5, c. | Meta. 5, prin^o | lect. 6, prin^o Lib^o 6, lect. 3, prin^o | Perihier. lect. 11, me^o. * Ablativus 1. Abortus 1. Abstractio 12, 13. Accidens 4, 20, 43, 51, 52, 53, 56, etc. 63, 66, 94, etc. 110. Accusatio 21. Acquirere. Actus 37, 91, 116, 121, 131, 156, 184. Admiratio 1, 3, 1, 5. Adoptio 12, 17. Adulatio 1.
- 3 Posita causa naturali et sufficienti, ponitur effectus, non autem voluntaria 1^a q. 14, 8, 2^m | q. 19, 8, o. | q. 42, 2, o. | q. 46, 1, 9^m | 10^m | q. 61, 2, 1^m | 3^a q. 56, 1, 1^m | 1, d. 42, q. 1, 1, 5^m | 3, d. 19, art. 3, q. 2, 4^m | 4, d. 43, art. 2, q. 1, 1^m | Cg. 2, c^o 35, 2^m | 3^m | Verit. q. 2, 1, 8^m | q. 23, 5, 1^m | Po^a q. 3, 17, 4^m | 1^a Cor. 15, lect. 2, prin^o. Vel causa 97. * Agens 8, 10, 17, 65, 96. Agere 12. Amicitia 25, etc. Anima 32. Applicatio. Apprehensio 2. Appropriatio 5. Arrogantia 2. Ascendere 14. Assimilatio. Assumere 31, 52. Astrologia 4. Attributione 1. Avaritia 19. Audacia 11, 12, 13, 15, etc. Aversio 17. Baptismus 108. Beatitudo 91. Bellum 5. Benedictio 9.
- 4 Non omnis causa per se propria et sufficiens, causat necessarium effectum, quia potest impedi 1^a q. 115, 6, c. | q. 16, 3, c. | 1-2, q. 75, 1, 2^m | Cg. 3, c^o 86, 7^m | 91, 1^m | Ma. q. 3, 3, c. prin^o | q. 6, 15^m | 21^m | q. 16, 7, 11^m | Meta. 6, lect. 3, o. * Beneficium 6. Bigamia 3, etc. Bonitas 29, 30, 38. Caelum 97, 100, etc. 133, etc. Character 29, 43. Charitas 69, 93, 101, 102, 143, 144, 159. Cete. 15. Conectio 9. Cognatio 8, 9. Compositio 3. Conceptio 5, 31. Coniunctio 11. Conscientia 17. Contractio 2. Contrarium 6, etc. 15, 17. Creatio 3. Damnatio 35, 66. Damnum 2, 3. De, o. Defectus 12, etc. 21, 22.

CAUSA

- 5 Causa duplex, scilicet dispositiva, et consummativa 2-2, q. 94, 4, o. | 2, d. 15, q. 1, 2, c. | Po^a q. 3, 4, c. * Aenigma 2. Delectatio 24. Daemon 31, 44, 90, etc. 113, 118, 122. Denominatio 3, 11. Desiderium 10. Desperatio 6, 7. Detractio 3. Devotio 4, 5, 6, 8. Differentia 7, etc. Definitio 11, 12. Dispositio 32, 41, etc. Dos 7. Ebrietas 1. Effectus 4, etc. Elementum 19, 23, 26. Ens 23. Esse 9. Eucharistia 20, 30, 40, 45, 240, 250, 278. Ex, o.
- 6 Causa conservativa duplex: scilicet directe et per se, vel indirecte et per accidens, sicut quod removet vel impedit actionem corrumpentis 1^a q. 104, 1, 2, c.
- 7 Omne quod est in rebus est causa, vel effectus. Cg. 3, c^o 107, 2^m. * Excusatio 3, etc. Experientia 7, 9. Fatum 3, etc. Finis 1, 5, 11, 40, 76. Fomes 9, etc. Fornicatio 18, etc. Forum 2. Fructus 18. Fucatio. Fumus. Futurum 2, 4, 5. Generale 1.
- 8 Genus causae est quadruplex: scilicet finalis, formalis, efficiens, et materialis 2-2, q. 27, 3, c. | Po^a q. 3, 16, c. | Meta. lect. 4, prin^o | Lib^o 5, lect. 2, o. * Genus 34. Gloria 11. Grando. Gratia 65, 115. Grave 1, 7. Habitus 56, 64. Haeresis 82. Homo 5. Honor 23. Idea 8, 9, 15, 18, 28. Idolatria 9. Ignorantia 21, etc. 24, etc. In 3, 9. Incontinentia 3. Infernus 7. Intentio 15. Jejunium 29, 35. Iustitia 3, 10. Lex 24. Lux 17, etc. Magis 6. Maledicere 1. Causa 84. Ut Deus 432. Martyrium 6, 8. Materia 35, 42. Matrimonium 22, etc. 37, 40. Medium 2. Miraculum 2. Natura 6. Nomen 55. Non ens 4, 8, 9.
- 9 Causa duplex: scilicet per se idest causans per virtutem suam, et per accidens idest removens impedimentum 1^a q. 114, 3, c. | 1-2, q. 75, 4, c. | q. 76, 1, c. | q. 85, 5, c. | q. 88, 3, c. | 2-2, q. 3, 1, 2^m | q. 4, 7, c. | 2, d. 33, q. 1, 3, 2^m | Ma. q. 2, 11, c. | q. 3, 6, c. prin^o. * Peccatum 100. Pertingens. Plantae 2. Plato 7. Pluvia 1, 2, 3.
- 10 Causa per accidens duplex: scilicet si nihil operetur, vel si aliquid operetur sed praeter intentionem 1, d. 46, 2, 3^m | Po^a q. 3, 6, 6^m | Ma. q. 1, 3, 14^m. * Praeceptum 62, 63, 149. Praedestinatio 32. Primum 4. Principium 3, 4, 5, 8, 13, 14. Privatio 3. Prius 3. Processio 8, 46. Prophetia 39. Proportio 5. Propositio 2, 7. Propter o. Propter quid. Prudentia 6, 9, 27. Psalmus 9. Pulchritudo 3. Purgatio 6. Purgatorium 8. Pusillanimitas 1, 5. Qualitas 10. Quare. Quaestio 3. Quia. Raptus 9, 10. Ratio 1, 13. Reatus 4. Reduplicatio 2. Relatio 6, 12, 13, 27, 69.
- 11 Causa per accidens duplex: scilicet removens impedimentum, et causans praeter intentionem 2, d. 1, q. 1, 1, 2^m | Ma. q. 1, 3, 14^m. * Relativum 6. Religio 79. Respiratio 2, 3. Restitutio 10.
- 12 Causa per accidens duplex: scilicet nihil operans, vel praeter intentionem. Et hoc dupliciter: scilicet attingens effectum, scilicet casus vel fortuna, vel pertingens ad aliquid ei conjunctum, scilicet occasio 1, d. 46, 2, 3^m | Po^a q. 3, 6, 6^m | Ma. q. 1, 3, 14^m. * Salsedo. Salvati. Sanitas 3. Sapientia 3, 5, 28, 29, 30. Scandalum 1, 14. Scientia 11, etc. 40, 92, 138, 146, 149, 150, 158. Secundum quod ipsum 4. Securitas 4. Sensualitas 14. Sensus 16. Sequi.
- 13 Occasio significat causam imperfectam, non autem semper causam per accidens 2-2, q. 43, 1, 3^m | 4, d. 38, q. 2, 1, 4^m. * Servitus 17, 18. Sexus 2. Simonia 18, 19. Similitudo. Simplicitas 15, 16, 19. Solertia 6. Sonus. Speculatio. Speculum 6. Spes 83. Spirituale 1. Sternutatio. Stultitia 2, 9. Subjectio 2. Subjectum 8, 9.
- 14 Causa per accidens dupliciter: scilicet quod accidit causae per se, vel quod accidit effectui per se. Et hoc tripliciter: scilicet habens ordinem per se, vel ut in paucioribus, vel non habens ordinem, nisi secundum aestimationem. Primum est removens impedimentum contrarium vel non contrarium. Secundum est casus vel fortuna 2-2, q. 61, 8, c. | Ma. q. 1, 3, 11^m | 15^m | 16^m | 17^m | Meta. 5, lect. 3, fi. | Phy. 2, lect. 8, me^o. Casus 1. Fortuna 1, 2. * Superbia 22. Temeritas 1. Temperantia 27. Tempus 43. Tentare 5. Terraemotus 1. Testamentum 4. Testis 6. Theologia 38. Timor 36. Titiones. Trepidatio. Tribulatio 4. Vapor 2, 4.
- 15 Causa sine qua non, aliquid plus habet supra causas per accidens 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. * Ventus 5. Verbum 25. Veritas 11, 15, 20. Vespere. Vestigium 6. Virtus 78. Vita 8, 47, 51, 77. Vitium 6.
- 16 Causa sine qua non, si nihil omnino faciat ad inducendum effectum, vel disponendo, vel meliorando, quantum ad rationem causandi nihil habebit supra causas per accidens; sicut album est causa domus, si aedificator sit albus. Et sic per accidens omittitur ab arte nec ponitur in definitione 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. * Christus 60, 69. Universale 6, 21. Usura 77, 103, 105, 131, 147, 148, 150, 151, 152, 164, 165, 167, 173, 237, 239. Usus 10. Uxor 19, 20. Voluntarium 4, 6. Voluntas 6, 67, 74, 76. Votum 71, 77, 78.
- 17 Causa sine qua non, duplex: scilicet causa per accidens, si nihil omnino operetur, et causa per se, scilicet concausa, si cooperetur principali causae necessariae, prout necessarium dicitur illud, sine quo res nullo modo potest esse, sicut respirare ne-

CAUSA

- cessarium est animali respiranti, et cibus necessarius est animali. Et necessarium hoc modo dictum, licet non sit causa principalis, est tamen concausa quodammodo: sicut respiratio licet non sit causa principalis animalis respirantis, est tamen concausa, inquantum cooperatur ad contemperamentum caloris naturalis, sine quo non est vita 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. | Meta. 5, lect. 6, primo. Agens 24. Cooperari 2.
- 18 Causa sine qua non, est causa per accidens, si nihil operetur 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c.
- 19 Non omne quod fit, habet causam per se, sed tantum ens per se, non autem ens per accidens, quia non est proprie ens, sed magis ordinatur cum non ente 1^a q. 115, 6, c. | q. 116, 3, c. | Cg. 3, c. 86, 7^m | 94, 1^m | Ma. q. 3, 3, c. primo | q. 6, 15^m | 21^m | q. 16, 7, 14^m | Quol. 12, 5, c. | Meta. 6, lect. 2, 3, o. | Lib. 11, lect. 8, meo 5. Accidens 31. Infra.
- 20 Ens quod secundum se contingit per accidens et casualiter potest reduci in intellectum ordinantem, non autem in causam naturalem per se. Perihier. lect. 14, meo.
- 21 Causae dicuntur per se ordinatae, quando intentio primae causae respicit omnes causas medias, usque ad ultimum effectum. Per accidens vero, proximum tantum. Cg. 2, c. 37, 5^m | Verit. q. 2, 10, c. | Quol. 9, 1, c. | Causis lect. 1, fi.
- 22 A quolibet causa derivatur aliquis ordo ad suos effectus. Et unus ordo continetur sub ordine, sicut causa sub causa. Et multiplicatur sicut causa 1, q. 105, 6, c. | q. 106, 3, c.
- 23 Omne unum in multis, oportet esse ab una causa 1^a q. 65, 1, c. | Poa q. 3, 5, 6, c. | q. 7, 2, c. | Ma. q. 1, 2, a. 4.
- 24 In causa per se, praexistit similitudo effectus, non autem in causa per accidens. Ma. q. 1, 3, 2^m | Meta. 7, lect. 8, meo 3.
- 25 Immo nullo modo causa est similis suis causatis 1^a q. 4, 3, 4^m | 1, d. 19, q. 1, 2, c. | d. 35, 4, 6^m | d. 48, 1, 4^m | Cg. 1, c. 29 | Verit. q. 2, 11, 1^m | q. 23, 7, 11^m | Poa q. 7, 7, 4^m | 10^m.
- 26 Idem effectus est ab infinitis causis per accidens, non autem per se 1^a q. 4^r, 2, 7^m | 1-2, q. 1, 4, o. | 2, d. 1, q. 1, 5, 19^m | Cg. 1, c. 13 | Libo 2, c. 37, 5^m.
- 27 Aucta causa auget effectum per se, non autem effectum per accidens 1-2, q. 77, 6, 1^m | q. 85, 5, 1^m | Ma. q. 3, 6, 3^m.
- 28 Aliquid est causa alicujus effectus dupliciter: scilicet directe ad illud agendo, et indirecte, quia non impedit, cum possit 3^a q. 47, 1, c.
- 29 Non est eadem essentia causae et effectus 2-2, q. 58, 6, c.
- 30 Habitudo ad causam, non est de ratione entis causati, sed consequitur ad ea quae sunt de ratione ejus 1^a q. 44, 1, 1^m.
- 31 Causa quandoque habet necessariam habitudinem ad effectum, propter defectum effectus, et non causae 1, q. 19, 3, 4^m.
- 32 Causa essentialis, semper differt specie a suo effectu 2, d. 18, q. 2, 1, c.
- 33 Causa essentialis, est causa totius speciei, aliae vero tantum individui 1, d. 12, 2, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | d. 18, q. 2, 1, c. | Poa q. 3, 7, c. | q. 5, 1, c.
- 34 Causa aequivoca est causa totius speciei, univoca vero tantum individui 1^a q. 13, 5, 1^m | q. 104, 1, c. | 2, d. 18, q. 2, 1, c. | Cg. 2, c. 21, 4^m | 7^m | Libo 3, c. 65, 3^m | Libo 4, c. 7, 14^m | Verit. q. 10, 13, 3^m | Poa q. 7, 7, 7^m | Opus. 3, c. 204. Agens 10.
- 35 Effectus univocus dependet tantum in fieri a causa, sed aequivocus potest dependere etiam in esse 1^a q. 104, 1, c. | Poa q. 5, 1, c. * Abstractio 12, 13. Adoptio 12. Affinitas 1, etc. Agens 10, 17, 18. Amicitia 25, 35. Amor 63. Amplexus. Applicatio 2. Ascendere 14. Assimilatio 15. Bonitas 33, 65, 69, etc. 79, 83.
- 36 Effectus est in causa secundum similitudinem quadrupliciter: scilicet secundum esse naturale, et secundum eandem rationem, ut in univocis; secundum eandem rationem tantum, ut in aequivocis, vel spiritualiter, vel influxa 3^a q. 62, 3, c. | Verit. q. 27, 7, c. Effectus 7. De, o. Deus 5.
- 37 Effectus est in causa univoca secundum similitudinem formae ejusdem speciei; in causa vero aequivoca, secundum similitudinem formae excellentioris 1^a q. 4, 2, 3, o. | q. 6, 2, c. | q. 13, 5, c. | q. 105, 1, 1^m | q. 110, 2, c. | q. 115, 3, 3^m | 3^a q. 62, 3, c. | 2, d. 15, q. 1, 2, 4^m | 4, d. 5, q. 2, a. 2, q. 2, c. | d. 43, a. 2, q. 1, c. | Cg. 1, c. 29 | 32 | Ma. q. 1, 3, c. | q. 4, 1, 10^m | 3, c. | Poa q. 5, 1, c. | 5, c. | q. 7, 1, 8^m | Dio. lect. 3 | Meta. 2, lect. 2, meo. Agens 12. * Aequivoca 2. Aeternitas 21. Effectus 4, etc. 10. Habitus 74, etc. Imperare 15.
- 38 Deus est causa agens analogica, non autem univoca, nec aequivoca 1, d. 8, q. 1, 2, c. Deus 449. * In 9, 22, 23. Infidelitas 2. Instans 16.
- 39 Effectum agentis, oportet esse in agente eundem specie, ut in causis univocis, vel analogice, ut in aequivocis 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 4, o. * Effectus 7, 10. Intellectus 139, 161, 181, 214, 259. Intelligibile 3. Invidia 13.
- 40 Effectus est in causa principali, secundum similitudinem formae ejus; in causa vero instrumentali, secundum virtutem a causa principali in instrumento. Ma. q. 4, 1, 16^m | 3, c. Agens 31, o. * Ablativus 1. Abstractio 12, 13, 14. Accusatio 24.
- 41 Causa instrumentalis non participat actionem causae principalis,

CAUSA

- nisi inquantum per aliquid sibi proprium dispositive operatur ad effectum principalis agentis 1, q. 45, 5, c. Actio 80. Agens 27. * Actus 27, 156, 181. Acquirere. Adoptio 11, 12, 17. Agere 12. Alteritas. Amoenitas. Anima 32, 71, 88, 90, 198, 261, 262. Animal 2. Artifex 1. Assimilatio 8. Bellum 5. Calor 16, etc. Caeremonia 4. Casus 3, etc. Certitudo 3, etc. Cibus 2. Communicatio 4. Conclusio 2. Concupiscibilis 10. Conservatio 8. Constructio. Contractio 2. Contritio 24, etc. Cultellus. Debitum 11, 18.
- 42 Nullum individuum potest constituere aliud in simili specie, nisi ut instrumentum causae respicientis totam speciem, et totum esse naturae inferioris. Poa q. 3, 7, c. fi. Agens 29. * Daemon 31, 44, 64, 82, 112, 118, 122. Defectus 12, etc.
- 43 Instrumentum adhibetur propter convenientiam ejus in causato, ut sit medium inter causam primam et causatum, et attingat utrumque. Cg. 2, c. 21, 5^m. * Aegritudo 2. Aenigma 2. Aequalitas 7, 13. Aeternitas 21. Desiderium 10. Devotio 4, etc. Dicere 3. Dispen-satio 7, etc. Dispositio 32, 43, 44, 51. Disputatio 7. Distinctio 27, 35. Diversitas 5, 6, 11. Divitiae 4. Divortium 2. Dolabrum. Dolor 22. Dos 7. Ebrietas 1, 2. Electio 30. Elementum 19. Eleemosyna 32. Elix. Ens 28. Eucharistia 43. Ex, o. Exceccatio 3, etc. Excessus 2. Exclusio 4.
- 44 Instrumentum nunquam adhibetur nisi ad causandum aliquid per motum. Cg. 2, c. 21, 4^m. * Facere 1. Falsitas 12, etc.
- 45 Causa principalis est nobilior suo effectu, non autem instrumentalis, nec causa per accidens 1-2, q. 66, 6, 3^m | 2-2, q. 148, 3, 2^m | q. 165, 2, 1^m | 3^a q. 79, 2, 3^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, 3^m | d. 14, q. 2, 2, 2^m | Ma. q. 4, 1, 15^m | 3, 5^m. * Fides 9, 73, etc. 139, 162. Fiducia 7. Forma. Fucatio. Grave 7. Habitus 56, 64, 74, 75, 77, 80. Hypostasis 5. Ignis 14. Imaginatio 10. Immunditia 3. Imperare 15. In 3, 9, 22, etc. Inconvenientia 3. Individuum 26. Indulgentia 4, 6. Infidelitas 2, 7. Instans 16. Intellectus 139, 161, 181, 214, 259. Intelligibile 3. Invidia 13. Involuntarium 3, 4. Ira 28, etc. Jacob 5. Jactantia 4, 5. Jocosum.
- 46 Effectus habet esse nobilior et principalior non autem verius, in causa principali, quam in se, non autem in causa instrumentali 1^a q. 4, 2, c. | q. 18, 4, 3^m | 1-2, q. 83, 1, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, 3^m | Ma. q. 4, 1, 15^m | 3, 5^m. Iris 1, 2. * Judaei 19. Judicium 15. Juramentum 17. Justitia 65. Justificatio 36. Lachrymae. Latro 3. Laus 4. Liber 13. Libertus 2, 4. Lignum 2, 3. Loqui 1. Luciditas 1. Lux 20, 25. Macula 3, 5, 6, 8, 16. Magis 6. Malum 23. Maria 56. Martyrium 7, 9, 14. Materia 35, 41, 42. Matrimonium 3, 4, 6, 9, 22, 23, 33, 37, 40, 61, 71, 74, 80.
- 47 Effectus assimilatur causae principali, non autem instrumentali 3, q. 62, 1, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 4, 1, 3^m | 4^m | d. 12, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m | d. 19, q. 1, a. 2, q. 1, o. | Cg. 4, c. 77, 4^m | Ma. q. 4, 3, c. | 1 Cor. 15, lect. 2. primo | Ethic. lect. 9, primo | Meta. 12, lect. 3, primo 3. Causa 40. * Matutinae 2, 3. Maximum. Medium 2. Meritum 29, 90. Metaphysica 30, 31. Miraculum 2. Misericordia 43. Missio 41. Mors 2, 6, 16, 24, 29, 36, 37. Motus 32, 43, 44. Mutabile 3. Mutatio 11. Natura 6, 41. Naturale 5, 12, 14. Necessitas 2, 15, 29. Negatio 3. Negligentia 9. Non ens 8, 9. Novellae. Notum 3. Numerus 9. Obedientia 9, 14, 23. Objectum 9. Obsecratio. Occidere 12, 17. Odium 8, 13, 14.
- 48 Causa principalis, licet manifestissima, non potest proprie dici signum sui effectus, licet occulti, sed tantum causa instrumentalis, quia ut mota, est effectus, 3^a q. 62, 1, 1^m. * Omissio 7. Operatio 10, 38. Opinio 9. Oppositio 4, 5, 6. Oratio 48. Ordo 6, 27, 61, 69. Pars 41. Participare 5, 13. Passio 10, 35, 42, 47, 76, 106, etc. Pax 13, etc. 18. Peccare. Peccatum 117. Poena 14. Poenitentia 50. Per, o. Perfectio 6. Persona 43, 45. Planetae 2. Pluvia o. Pollutio 2, 4, etc. Possibile 6. Praeceptum 63, 119, 149. Praedestinatio 22, 32, etc. Primum 4. Restitutio 10.
- 49 Ordo est in causis finalibus, sicut in agentibus, scilicet quod secunda dependet a principali. Cg. 3, c. 109, primo. Agens 25.
- 50 Causa finalis et causa efficiens coincidunt 2, d. 1, L. 1 | 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | Cg. 3, c. 17, 7^m | Ma. q. 1, 1, c. | Phy. 2, lect. 10, fi. * Sacramentum 18. Signum 7, etc. Tuba 3.
- 51 Immo causa finalis opponitur causae efficienti 2-2, q. 27, 3, c. | 3^a q. 62, 6, c. | Meta. lect. 4, primo | Libo 5, lect. 2, o.
- 52 Ejusdem, et similiter, non potest esse duplex causa proxima, vel remota, sed diversimode 1^a q. 52, 3, c. | 1, d. 37, q. 1, 1, 4^m | Meta. 5, lect. 2 | Phy. 2, lect. 5.
- 53 Idem respectu ejusdem, potest esse causa et effectus diversimode 1-2, q. 33, 4, 2^m | 2, d. 36, 3, 2^m | 4, d. 3, a. 1, q. 2, 4^m | d. 17, q. 1, a. 4, q. 1, c. | Cg. 3, c. 14, 1^m | Verit. q. 9, 3, 6^m | q. 28, 7, c. | Virt. q. 1, 12, 5^m | Opus. 31, c. 2 | Meta. 5, lect. 2, fi. | Phy. 2, lect. 5, meo 3. * Accidens 4. Augurium 2. Capitale 1. Cete. 15. Commune 13.
- 54 Causa prima vel universalis, dicitur dupliciter: scilicet in praedicando, et in causando. Et correspondent adinvicem. Verit. q. 2, 4, 7^m | Phy. 2, lect. 6, primo. * Confessio 18. Conservatio 6. Ex 5, 6. Fatum 3, 4. Fomes 8, etc.

CAUSA

- 55 Effectus denominantur a causa proxima, non a remota, vel universali 1, q. 14, 13, 1^m | q. 25, 3, 4^m | 3^a q. 1, 1^m | 1, d. 39, q. 2, 2, 2^m | 2, d. 43, 1, 2^m | Verit. q. 7, 9, 10^m | 12^m. * Fortuna 1. Forum 2. Generale. Genus 18, 32, 33, 34.
- 56 Scire aliquid per causas intrinsecas rei, est perfectius scire, quam per causas extrinsecas 1, d. 45, 3, 5^m | Meta. 7, lect. 1, me^o.
- 57 Immo demonstratio per causam finalem, maxime facit scire, quia in naturalibus fiunt demonstrationes, ut plurimum per effectus qui sunt notiores quo ad nos. Poster. lect. 4, fi. o.
- 58 Demonstratio quae facit scientiam de re, sumitur ex proximis causis rei 1, d. 45, 3, 5^m. * Habitus 55, 64, 77, 80.
- 59 Scientia practica est causa rerum, inquantum dirigit in opere, non autem sufficienter, sine potentia activa 3, d. 14, 4, 2^m.
- 60 Posita causa sufficienti et immediata, statim ponitur effectus, non autem mediata 4, d. 43, a. 2, q. 1, 1^m.
- 61 Effectus quanto remotior est a causa, tanto est debilior 1-2, q. 65, 1, c. | 3, d. 1, q. 1, 4, c. * Usura 55, 131.
- 62 In quolibet genere causarum, causa distat ab effectu, secundum perfectionem, vel secundum virtutem 1^a q. 33, 1, 1^m.
- 63 Quaelibet causa, primo operatur in sibi propinquius, et per illud in alia 3^a q. 56, 1, c.
- 64 Quanto causa est altior, tanto communior, efficacior, et profundior est, et de remotiore potentia, reducit ad actum. Po^a q. 3, 7, c. fi. | Meta. 6, lect. 3, me^o c. Agens 9. Causa 77, 88.
- 65 Causa prima duplex, scilicet prima in genere, et prima simpliciter, scilicet Deus 1^a q. 19, 8, o.
- 66 Causa Filii dicitur Pater, in divinis, et Filius causa Spiritus sancti, secundum aliquos doctores Graecos, non tamen secundum Latinos hoc dicitur, sed quod sit principium. Opus. 1, c^o 1, o.
- 67 Causa prima, scilicet Deus, produxit materiam de nihilo 1^a q. 11, 11, o. | q. 15, 3, 3^m | q. 44, 2, o. | 4, 1^m | q. 45, 1, 2^m | 4, 3^m | q. 46, 1, 3^m | q. 47, 1, c. | q. 57, 2, c. fi. | q. 65, 4, c. fi. | q. 91, 2, c. | q. 105, 1, c. | 1^m | q. 117, 3, c. | 1, d. 16, q. 1, 1, c. | fi. | 2^m | 3^m | d. 35, 3, c. | d. 36, q. 1, 1, o. | 2, d. 1, q. 1, 1, 5^m | 3, 4, c. | 5, 1 | d. 3, q. 3, 3, 2^m | d. 18, q. 1, 2, c. | q. 2, 2, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 1, c^o 65, 2^m fi. | Lib^o 2, c^o 15 | 16 | 20, fi. | 22, 1^m | fi. | 42, 8^m | Lib^o 4, c^o 63, me^o | Verit. q. 3, 5, c. | Po^a q. 3, 5, o. | 16, c. me^o | q. 5, 1, c. fi. | 11^m | Anima. 20, c. | Opus. 3, c^o 63 | 98 | 229 | 230 | Rom. 11, lect. 5, me^o | Phy. 8, lect. 2, prin^o. Agens 19, 54.
- 68 Processiones divinarum personarum, sunt causa prima creationis omnium creaturarum 1^a q. 33, 3, 1^m | q. 45, 6, o. | 7, 3^m | 1, d. 14, q. 1, 1, c. | q. 2, 2, c. | d. 26, q. 2, 2, 2^m | d. 27, q. 2, 3, 6^m | d. 29, 2, fi. | d. 30, q. 1, 3, c. | Po^a q. 2, 3, 6^m | q. 10, 2, 19^m. * Accidens 36. Adoptio 17. Amor 21. Angelus 374, 478. Appropriatio 4. Assimilatio 8, 15.
- 69 In causis quae agunt ex ordinatione divina, non oportet quod posita causa, statim ponatur effectus 3, d. 19, a. 3, q. 2, 4^m | 4, d. 43, a. 2, q. 1, 1^m. * Baptismus 15, 57, 108, etc. 153, etc. 223, 218. Bonitas 20, 83, 129.
- 70 Voluntas Dei ratione suae libertatis, est causa ad utrumlibet, non autem contingens, quia contingens mutabilitatem importat 1, d. 45, 3, 3^m | d. 47, 1, 1^m. * Caelum 98, 100, 101, 105, 134. Deus 315. Fatum 3, 4. Finis 1, 5, 40, 76. Idea 28, etc.
- 71 Effectus non trahit necessitatem, vel contingentiam, a causa prima, sed a proxima 1^a q. 14, 13, 1 | q. 25, 3, 4^m | q. 47, 1, 2^m | q. 103, 7, 3^m | 3^a q. 4, 1, 1^m | 1, d. 39, q. 2, 2, 2^m | d. 40, q. 3, c. fi. | d. 42, q. 2, 3, c. | d. 47, 1, 2^m | Cg. 1, c^o 67, 5^m | 85, 3^m | Lib^o 2, c^o 30, prin^o | Lib^o 3, c^o 69, prin^o | 71, fi. | 71, 1^m | 86, 2^m | Verit. q. 2, 12, 7^m | 14, c. | 3^m | q. 5, 4, 7^m | 9, 10^m | 12^m | q. 12, 11, c. | q. 21, 1, 4^m | Po^a q. 1, 4, 3^m | 6^m | Ma. q. 16, 7, 15^m | Opus. 3, c^o 139 | 141 | Meta. 6, lect. 3, me^o 3. * Imperare 15. Intelligibile 3. Iudicium 14, 15. Libertas 2, 4. Locus 15, 26, Martyrium 7. Nomen 55, 65.
- 72 Oppositum videtur dicere 1^a q. 19, 8, c. | Verit. q. 23, 5, c. | Ma. q. 16, 7, 15^m | Quol. 11, 3, c. | Quol. 12, 4, 1^m.
- 73 Causa prima est principalis simpliciter, quia plus influit; secunda vero secundum quid, quia plus conformat. Verit. q. 21, 1, 4^m. Agens 9. Infra.
- 74 Causa prima plus influit, quam secunda 1^a q. 104, 2, c. | 1-2, q. 19, 4, c. | q. 85, 5, c. | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | Verit. q. 2, 14, 5^m | q. 5, 9, 10^m | q. 21, 1, 4^m | Causis lect. 1, o. | Hebr. lect. 2, me^o.
- 75 Causa prima plus attingit ad intima rei, quam causae secundae 2, d. 1, q. 1, 4, c. | Verit. q. 5, 9, 10^m | Po^a q. 3, 7, c. fi. | Hebr. 4, lect. 2, me^o.
- 76 Oppositum videtur dicere. Opus. 9, a. 74. Et sicut infra 77.
- 77 Causa prima est proximior effectui secundum efficaciam non autem secundum emanationem. Opus. 9, a. 74. Causa 64.
- 78 Operatio causae secundae, semper fundatur super operationem causae primae, et praesupponit eam 1-2, q. 19, 4, c. | 1, d. 49, q. 1, a. 3, q. 2, c. | Po^a q. 3, 4, c. | q. 5, 8, c. | Quol. 3, 6, c.
- 79 Causa prima est vehementioris impressionis in causatum causae secundae quam ipsa; Ideo remota influentia secundae, potest

CAUSA

- remanere influentia primae 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Cg. 2 c^o 89, me^o. Po^a q. 3, 7, 15^m.
- 80 Quidquid est causatum secundum aliquam naturam, non potest esse prima causa illius naturae, sed secunda 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, 5^m | Cg. 2, c^o 21, 4^m.
- 81 Causae habent intra se ordinem, quia finis est ratio agentis, agens formae, et forma materiae 1^a q. 5, 2, 1^m | 4, c. | q. 85, 3, 4^m | 12, q. 1, 2, c. | 4, d. 3, a. 1, q. 1, c. | Cg. 2, c^o 40, 2^m | Lib^o 3, c^o 17, fi. | Verit. q. 28, 7, c. | Meta. 5, lect. 3, me^o 1 | fi. c. | Phy. 2, lect. 5, fi. | Poster^m lect. 16, me^o 3 | Lib^o 2, lect. 8, prin^o. * Apprehensio 1, 2. Calor 16, etc.
- 82 In causis invenitur prius et posterius dupliciter: scilicet in diversis ordinatis, vel in eadem, secundum universale et particulare. Meta. 5, lect. 3, me^o.
- 83 Causa perficiens, est nobilior suo effectui, non autem causa disponens 1-2, q. 66, 6, 3^m. * Caelum 98, 100, 112, 157. Agens 2.
- 84 Causa efficiens, formalis et finalis, est nobilior suo effectui: ideo quidquid est in eis, est nobilius quam in effectu; sed in causa materiali, est e converso. Verit. q. 7, 7, 1^m. * Conjunctio 11. Corruptio 16. Definitio 10, etc.
- 85 Causa essendi absolute est forma, sed ut fit de potentia, sunt aliae tres causae. Ideo in immobilibus consideratur tantum causa formalis. Et sunt tantum quatuor causae. Phy. 2, lect. 5, fi. Aequalitas 7. Gaudium 3. Haeresis 8, etc. 82.
- 86 In causis agentibus, quanto aliquid est prius, tanto est perfectius: in causis autem materialibus est imperfectius 2-2, q. 1, 7, 3^m | 4, d. 23, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m. * Ignorantia 2, 3, 6, etc. Justificatio. Lux 20. Mansuetudo 7.
- 87 Semper oportet quod causa per se sit potior effectui 1^a q. 91, 1, c. | 1-2, q. 112, 1, c. | 2-2, q. 148, 3, 2^m. Poena 21. Perfectio 6.
- 88 Quanto causa est altior, tanto causalitas ejus ad plura se extendit 1^a q. 65, 3, c. | Cg. 2, c^o 16, 3^m | Lib^o 3, c^o 24, fi. | Quol. 3, 6, c. | Meta. 6, lect. 3, me^o 3 | Phy. 2, lect. 6, prin^o. Causa 61.
- 89 Omnis causa, dicit diversitatem substantiae ab effectu 1^a q. 33, 1, 1^m | Po^a q. 7, o. | 8, c. fi. | q. 10, 1, 8^m.
- 90 Omnis causa, vel est extra essentiam effectus, sicut efficiens et finis, vel est pars essentiae ejus, sicut et materia et forma 1, d. 29, 1, c.
- 91 Omnia nobiliori modo sunt in causa sua, quam in suo causato 1^a q. 4, 2, c.
- 92 Immo non oportet, quod illud quod est de nobilitate causati, sit de nobilitate causae 1^a q. 4, 2, c. | 3, o.
- 93 Primum dictum est verum causaliter, secundum vero formaliter. Opus. 72, q. 10.
- 94 Causa semper excedit suum causatum 1-2, q. 66, 1, c. | 1, d. 3, L. 1, fi. | d. 37, L. 1, me^o | 2, d. 42, q. 2, 4, c. fi. | Verit. q. 5, 2, 8^m | Cg. 3, c^o 77, 6^m.
- 95 Quidquid est causa causae ut causae, est causa causati 1^a q. 49, 2, 2^m | 1-2, q. 79, 1, 3^m | 2, c. | 2, d. 34, 3, 3^m | d. 37, q. 2, 1, 2^m | 2, c. | d. 44, q. 1, 2, 2^m | Cg. 3, c^o 71, 1^m | fi. | Ma. q. 3, 1, 4^m | 2, c. fi. | q. 16, 4, 6^m.
- 96 Effectus est in causa dupliciter: scilicet secundum dominium, et secundum similitudinem. Verit. q. 27, 7, c. Effectus 7.
- 97 Causae in actu, simul sunt, et simul tolluntur cum suis effectibus, non autem causa in potentia. Meta. 5, lect. 2, fi. | Phy. 2, lect. 6, fi. Vel causa 3.
- 98 Causa formalis est simul cum suo effectu formali, non autem aliae 4, d. 17, q. 1, a. 5, q. 2, 2^m.
- 99 Omnis effectus dependet a causa sua 1^a q. 33, 1, 1^m | q. 104, 1, 2, c. | 1, d. 37, q. 1, 1, c. | 3^m | Verit. q. 5, 1, c. | 8, 8^m | Po^a q. 5, 1, 2, c.
- 100 In quolibet genere causarum, causa est naturaliter prior effectu 3, d. 18, 3, 3^m | Verit. q. 28, 7, c. | Po^a q. 3, 13, 5^m | Poster^m lect. 4, fi.
- 101 Non omnis causa, est prior effectu duratione. Po^a q. 3, 13, c. fi. | 5^m.
- 102 Causa efficiens non potest esse posterior effectu, ordine durationis, sicut finalis 3^a q. 62, 6, c.
- 103 Non omne prius in aliquo genere vel specie, est causa activa omnium entium in illo genere vel specie. Quol. 3, 6.
- 104 Nulla creatura est causa activa alterius, quo ad novam formam vel dispositionem, sine mutatione, sed conservat sine mutatione 1^a q. 104, 2, 3^m. * Principium 2, etc. 13, 14. Ratio 1, 13, etc. 21, 32, etc.
- 105 Quod est prius in causando, est posterius in causato, et e converso 1^a q. 5, 4, c. | Causis lect. 1, fi.
- 106 Quidquid est in causa et in causato, prius est in causa quam in causato 2, d. 37, q. 3, 2, 5^m.
- 107 Non omne quod est in causa et in causato, praedicatur prius de causa quam de causato. Verit. q. 1, 2, c. | q. 27, 2, 5^m.
- 108 Causa cognoscitur per effectum quandoque, et e converso 1^a q. 85, 3, 4^m | 8, 1^m | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, 5^m | q. 2, 2^m | 3^m. Certitudo 5. Demonstratio 1, 6, 15. Effectus. * Admiratio 1, 3, 5. Angelus 81, 113, 296, 301, 350, 374, 383. Appellare 1, etc. Appetitus 7, 8. Avis 2. Charitas 69, 83, 121, etc. 144, 150. Cae-

CENTURIO

- rimonia 4, 6. Certitudo 3, 5, 14, 18. Cognatio 8, 9. Cognitio 22. Demonstratio 1, 4, etc. 15. Definitio 10, etc. Effectus 4, etc. Forma 4, 126, 132, 166. Futurum 2, 5. Instans 16.
- 409 Omnis causa, est naturaliter notior suo effectu. Caus. prin^o. Poster. lect. 4, fi. o. * Mathematica 4.
- 410 Causa cognoscitur tripliciter ex effectu: scilicet vel secundum quod effectus sumitur ut medium ad cognoscendum de causa quod sit et quod talis sit, vel ita quod in ipso effectu videatur causa, inquantum similitudo causae resultat in effectu: vel ita quod similitudo causae in effectu sit forma, qua cognoscit causam suus effectus: sicut si arca haberet intellectum, et per suam formam cognosceret artem, qua talis forma velut ejus similitudo processit. Cg. 3, c^o 49, prin^o. Effectus 4. * Scientia 92, 138, 139, 158.
- 411 Effectus dupliciter cognoscitur in causa: scilicet demonstrative, et per conjecturas 1^a q. 14, 13, c. | 1, d. 33, 5, c.
- 412 Effectus dupliciter repraesentat causam: scilicet quo ad esse, et secundum formam 1^a q. 45, 7, c. | Cg. 3, c^o 49.
- 413 Causa contentiosa. Advocatus o. Appellare o. Judex 7. Judicium 24. Lis. Litigium o. Praevaricator o. Testamentum 4. Testis 6.
- Causale. Denominatio 3. Ratio 13, 21. * Adam 90, etc. Angelus 261. Attributa 1. Caelum 149, 157. Convenientia 2. Delectatio 6. Fides 9. Gratia 65. Plantae 2. Virtus 56.
- Causalitas. Causale. Causativa. Caelum 97, 111, 157. Deus 156, 182, 183. Distinctio 27. Exemplar 3. Fides 162. Finis 1. Hypostasis. Intentio 5, 15. Justitia 4, 10, 63. Locus 25. Maledicere 1. Nomen 65. Odium 8, 13, etc. Passio 100. Peccatum 117.
- Causativa. Dicere 8. In 9, 22. Incentivum. Quia. Ratio 13, 21.
- Causator. Amor 142. Auctor.
- Causatum. Applicatio 2. Naturale 5, 12, 14.
- Caute. Confessio 82. Eucharistia 181. Usura 247.
- Cautela. Vel cautio, cujus est vitare impedimenta bonae operationis, est pars integralis prudentiae 2-2, q. 48, c. | q. 49, 8, o. Advertere. Caute. Cautius. Cavere. Circumspectio. Cura 5. Eucharistia 181. Evitare. Fidejussor. Incarcerare. Peccatum 175. Professio 3. Prudentia 48. Tentare 17. Usura 247. Vitare.
- Cautio. Cautela.
- Cautius. Peccatum 175. Professio 3.
- Cedere. Annihilatio 15. Beatus 53. Bonitas 249. Consecratio 11, Correctio 19. Decedere. Elementum 27. Gloria 21. Impugnare 1. Mollicies 1. Mors 9. Oblatio 15. Peccatum 174, 175. Poena 79. Plato 2. Usura 204, 253.
- Celare. Clam. Occultatio. Verecundia 3, 12.
- Celebrare. Agnus 1, 2. Anniversarium. Baptismus 77, etc. 112, 233. Conceptio 41, 42. Divortium 1. Episcopus 14. Eucharistia 37, 145, 151, 152, 155, 161, 167, 168, 192, 214. Lepa 1, 3, 4. Martyrium 8, 11. Neomenia. Occidere 12. Parasceve. Pascha 3, etc. Paulus 6.
- Celebre. Agnus 1, 2. Sabbatum 1, 3, 4.
- Celebritas, Unctio 38.
- Cellula. Cerebrum 3.
- Censores, et censorini erant officiales urbis Rom. Opus. 20, lib^o 4, c^o 26.
- Censoria dignitas apud veteres Romanos erat, quae apud modernos est dignitas judicialis. Opus. 20, lib^o 4, c^o 26.
- Censorini. Censores. Censoria.
- Census. Tributum 2, 5, 6.
- Centenarius. Usura 198, etc.
- Centesima. Usura 28.
- Centrum. Caelum 91. Infernus 4, 5, 6. Nox 1. Terra 1, 6, 7, 13.
- 1 CENTURIO dicitur, quasi centum milites sub se habens. Opus. 20, lib^o 4, c^o 28.
- 2 Centurio et Petrus reveriti sunt Christum ex humilitate: Zachaeus autem ex amore 3^a q. 8, 10, 3^m.
- Centum. Centurio 1. Cohors 2-3. Elisaeus. Numerus 14. Usura 165, 166, 181, etc. 187, 207, 214, 220, etc. 239, 279, 297.
- Cepit. Imago 43. Maria 20. Miraculum 55.
- Cera. Sepultura 6.
- Cerdoniani. Marcus 2.
- Cere est oppidum prope Romam 1-2, q. 99, 3, c. | 4, d. 1, L. 1. Cerimonia 1.
- 1 CEREBRUM est majus proportionabiliter in homine, quam in alio animali 1^a q. 91, 3, 1^m | q. 99, 1, c. | 2, d. 20, q. 2, 1, 5^m | Anima. 8, c. me^o | Anima. 2, lect. 19, prin^o | Sensu. lect. 9 | lect. 13. * Aestimativa 2. Animal 36. Cellula. Cogitativa 2, 5. Coitus 2. Daemon 81. Melancholia. Memoria 1, 3, 10.
- 2 Cerebrum est in supremo, ne operationes animales quae ibi perficiuntur, impediuntur per diversas corporis transmutationes. Quol. 4, 3, fi. * Puer 3. Sensus 19. Sternutatio.
- 3 Cellula cerebri triplex: scilicet anterior, media, et posterior 1^a q. 74, c. | 4, d. 50, q. 1, 1, 3^m | Cg. 2, c^o 59, prin^o | Verit. q. 10, 5, c. fi. | q. 15, 1, c. fi. Cogitativa 5.

S. Th. Opera omnia. Index.

CERTITUDO

- 4 Cerebrum est prima et principallior pars capitis Job 41, lect. 2, prin^o.
- Ceres Cereris. Cerimonia 1.
- 1 CEREUS paschalis, non requirit de necessitate scriptum numerum annorum mundi, quia in multis terris nihil ei inscribitur. Quol. 3, 31, 1^m. * Acolythus 3, 8.
- 2 Cercis non utebantur Judaei in cultu Dei, sed oleo 1-2, q. 101, 1, 2.
- Cerinthus. Haeresis 88.
- Certamen. Angelus 594. Baptismus 242. Contemplatio 22. Decertare. Delectatio 21, 40. Dimicare. Exercitus. Meritum 16, 69, etc. Pugna. Sabbatum 6, 10. Timor 10.
- 4 CERTITUDO est firmitas adhaesionis virtutis cognitivae ad suum cognoscibile 3, d. 26, q. 2, 4, c. * Altare 4. Altitudo 1.
- 2 Certitudo est determinatio intellectus ad unum 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 3, c. | d. 26, q. 2, 1, c. Assentire 4.
- 3 Certitudo potest esse ex duobus, scilicet ex causa, et ex subjecto 1^a q. 1, 5, 1^m | 2-2, q. 4, 8, o. | 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Verit. q. 14, 1, 7^m. Causa 108. * Beatus 9, 17, 41. Cognitio. 6, 38. Consecratio 10, 15. Daemon 23. Damnatio 22, etc. Deus 111.
- 4 Tota certitudo scientiae est ex certitudine principiorum, quae est ex lumine rationis a Deo indito. Verit. q. 11, 1, 13^m | 17^m. * Donec. Eucharistia 211. Fides 1, 14, 16, 58, 77, 89, 96, 99, 146. Linea 3. Praebendatus. Prophetia 32.
- 5 Certitudo duplex, scilicet cognitionis, et ordinis causae ad effectum. Verit. q. 6, 3, o. Causa 108. * Translatio. Votum 16, 27.
- 6 Certitudo est tantum in cognitione 1-2, q. 18, 4, c. | 2-2, q. 18, 4, c. | 3, d. 26, q. 2, 4, 1^m.
- 7 Immo certitudo est in appetitu naturali, et in arte 1-2, q. 4, 2, 3^m.
- 8 Certitudo est in appetitu naturali inquantum infallibiliter inclinatur a Deo dirigente ipsum in finem, et non quod appetitus naturalis cognoscat finem 1-2, q. 4, 2, 3^m | 2-2, q. 18, 4, c. | 3, d. 26, q. 2, 4, c.
9. Certitudo principaliter, et essentialiter, est tantum in cognitione; sed secundum similitudinem et participative est etiam in aliis, ut in operibus naturae vel artis 1-2, q. 18, 4, c. | 2-2, q. 18, 4, c. | 3, d. 26, q. 2, 4, 1^m.
10. Certitudo cognitionis est diversimode in Deo, in angelis, et in hominibus 2-2, q. 9, 1, 1^m. * Academici. Adam 15, 30. Altitudo 1. Amicitia. Vel Angelus 349, etc. 503. Beatus 9. Caelum 73. Charitas 124. Cognitio 6, 38. Conjectura 3. Consilium 8, 11, 23. Debitum 20, 21. Experientia 9. Figura 8, 9. Finis 63.
- 11 Motus appetitivae virtutis, ut dirigitur a cognitione, participat aliquid de ejus certitudine. Virt. q. 4, 2, 4^m.
- 12 Visus est simpliciter certior auditu, licet quandoque sit e converso 2-2, q. 4, 8, 1^m. * Futurum 2. Gratia 170. Imaginativa 1. Immunitas 1. Infernus 6. Inquirere 3. Intellectus 298. Judicium 15, 46. Lex 12. Malitia 5. Maria 40. Mathematica 5. Mensura 5. Mors 21. Notum 22. Perfectio 76. Praedestinatio 33, 41, etc. Prophetia 32, 61. Providentia 5. Prudentia 67. Ratio 30. Revelatio 2. Salomon 3. Scientia 8, 24, 145, etc. 158. Sententia 4. Signum 5. Suspicio 4. Theodosius 1. Theologia 3. Testamentum 4. Testis 5. Visus 11.
- 15 Virtus et natura sunt certiores arte, quia infallibiliter operantur 2-2, q. 18, 4, c. | 3, d. 26, q. 2, 4, c. | Verit. q. 10, 10, 9^m | Virt. q. 4, 1, 10^m. Contingens 10. * Decimae 6. Daemon 82, 83. Gigantes. Haeresis 96.
14. Fides est certior omni virtute intellectuali ex parte rei et causae, sed e converso ex parte subjecti et evidetiae 1^a q. 1, 5, 1^m | 2-2, q. 4, 8, o. | 1, Prol. 3, 5^m | 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Cg. 3, c^o 154, prin^o | me^o. Verit. q. 10, 12, 6^m | q. 12, 2, 3^m | q. 14, 1, 7^m | Trin. 9, 4^m | Jo. 4, lect. 5, fi. Fides 89.
15. Certitudo adhaesionis non est proprie fidei, quia convenit etiam infideli per imperium voluntatis, et per fidem falsam et convenit virtutibus intellectualibus. Quol. 6, 4, o.
16. Spes est certior omni alia virtute 3, d. 26, q. 2, 4, c. Spes 46. * Charitas 124. Fiducia 3, etc. Gratia 170.
- 17 Certitudo spei est ex cognitione dirigente 1-2, q. 40, 8, 3^m | 2-2, q. 18, 4, c. | 3, d. 26, q. 2, 4, c. | Virt. q. 4, 1, 10^m | 2, 4^m.
18. Certitudo spei causatur ex liberalitate divina ordinante nos in finem, et ex inclinatione omnium virtutum, etiam spei 3, d. 26, q. 4, c.
19. Certitudo cognitionis est ex se, sed certitudo spei et naturae, est ex alio, ideo deficit per accidens 1-2, q. 40, 2, 2^m | 3, d. 26, q. 2, 4, 2^m. * Perfectio 76. Spes 4, 46, 81. Usura 7, 4, 98, 138, 142, 160, 177, 192, 194, 313.
20. Spes viatorum habet certitudinem ex fide, omnipotentia, et misericordia Dei, non autem ex meritis propriis 2-2, q. 18, 4, o. | Virt. q. 4, 2, 4^m.
- 21 Certitudo spei est in affectu, defectibilis de incompleto. Et opponitur diffidentiae. Sed certitudo fidei est in intellectu, inde-

CESSARE

- fecibilis de complexo et opponitur dubitationis 3, d. 26, q. 2, 4, 5^m.
- 22 Immo objectum fidei, bene et vere potest dici complexum et incomplexum 2-2, q. 1, 2, o. | 1, d. 41, L. | Verit. q. 14, 8, 5^m | 12^m | 12, c.
- 25 Spes fundata supra rectam conscientiam, habet certitudinem, non autem fundata supra falsam conscientiam. Verit. q. 17, 2, 8^m.
- 24 Certitudo spei formatae in praescito est major secundum habitum quam certitudo spei in formis in praedestinato, sed ex parte Dei sunt aequales 3, d. 26, q. 2, 4, 5^m.
- Cervus significat catholicos et justos. Psal. 41, prin°. Christus 214. Justus 11.
- Cespitare. Caecitas 5. Impactio. Impingere.
- 1 CESSARE dicitur Deus ab omni opere condendo, non autem propagando et conservando 1^a q. 73, 1, 2^m | 2, o. | q. 74, 2, 3^m | q. 118, 3, 1^m | 2, d. 15, q. 3, 1, o. | 2, c. | Cg. 2, c° 81, fl. | Jo. 5, lect. 2, fi. | Hebr. 4, lect. 1, fi. * Accusatio 23.
- 2 Dens cessat operari, ratione effectus, non autem ratione operationis, quia est aeterna 2, d. 15, q. 3, 1, 3^m. * Actio 62. Advocatus 6.
- 3 Cessare a peccato, non dicit simplicem negationem, sed displicentiam peccati et propositum dimittendi peccatum 4, d. 14, L. meo | d. 15, q. 1, a. 5, q. 1, 3^m | Verit. q. 28, 5, c. | 2^m. * Ambrosius 2. Angelus 288. Baptismus 32, 33.
- 4 Legalia cessare debuerunt tempore gratiae, triplici ratione: scilicet quia lex instituta fuit ad significandum gratiam novi Testamenti quae per Christum facta est, et ex imperfectione, quia in legalibus gratia non conferebatur quantum oportebat in novo Testamento dari; et ex parte eorum quibus lex data est qui erant parvuli, sed postmodum quando ad perfectam aetatem humanum genus pervenit, debuit ab iis observantibus populus liber esse 4, d. 1, q. 2, art. 5, q. 2, o. Circumcisio 16, 17.
- 5 Omnis motus cessat in instanti. Opus. 53, 8^m. Caelum 115, etc. * Circumcisio 16, 17. Confessio 66. Decimae 15. Daemon 69. Elementum 19, etc. Esse 15. Eucharistia 167, 178, etc. Forma 117. Habitus 76. Imperator 8. Imprimere 3. Impugnare 1. Intellectus 121, 303. Ira 47, 48. Jejunium 19. Legatus 2. Macula 11, etc. Matrimonium 86. Nativitas 16. Poema 98. Poenitentia 41, 42. Periculum 2. Praeceptum 46. Prophetia 40. Propositum 6. Purgatio 8. Quies 4. Relatio 61. Resurrectio 4. Sabbatum 3, 8, 13. Sacerdos 26. Sponsalia 3. Subtrahere. Thurificatio 1. Verecundia 3, 12. Virtus 261. Votum 29.
- 1 CETE dicitur Leviathan, idest addimentum. Et interpretatur Balena a balin, idest emittere, quia altius caeteris animalibus emittit aquas. Job 40, lect. 2, 3, prin°.
- 2 Cete habet corpus jugerum quatuor, secundum Plinium et aequale montibus, secundum Isidorum. Ideo excellit magnitudine et virtute, omnia alia animalia aquatica, sicut elephas omnia alia animalia terrestria. Ideo utrumque significat diabolum. Job 40, lect. 2, 3, prin°.
- 3 Cete habet ducentaquinquaginta addimenta carnea, in figuram magnae fidei super singulos oculos, quibus utitur pro operculo, tempore magnae tempestatis. Job 41, lect. 1, meo.
- 4 Cete est ita pingue, quod incisionem pellis ejus in cauda, non sentit, quam ligant funibus ad saxa, vel ad arbores et excitatum a somno lapidibus fundae, recedens dimittit pellem, cujus caput est tam magnum, quod de eo fluant quinquaginta lagenae sanguinis. Job 40, lect. 3, fi. etc.
- 5 Cete habet quandam pellem per modum membranae in gula multis meatibus perforatam, ne quid magnum ingrediens, impediatur digestionem. Job 41, lect. 1, meo.
- 6 Cete habet multas squamas, sicut scuta magna, sic densas, quod nec aer potest ingredi, sed cum moritur vel infirmatur, rarefiunt, siccae et curvae. Job 41, lect. 1, fi. etc.
- 7 Cete habet pulmonem, et respicit sicut delphinus. Et emittit aerem adustum, propter multum calorem ejus, necessarium ad motum tantae molis. Job 41, lect. 2, prin°.
- 8 Nullus piscis habet collum, nisi generans alium, sicut delphinus et cete. Job 41, lect. 2, prin°.
- 9 Cete habet os valde dentatum, praecipue duos dentes ad modum dentium elephantis, vel apri, quasi duas portas magnas. Job 41, lect. 1, meo.
- 10 Cete esuriens, emittit per os suavem odorem, quasi odorem ambrae, quem alii pisces sentientes, intrant os ejus et devorantur. Job 41, lect. 2, prin°.
- 11 Cete tantum comedit, quod spatium maris in quo fuerit, relinquit vacuum piscibus. Job 41, lect. 2, prin°.
- 12 Cete persequens alios pisces, impiat ad litus, ubi pauca est aqua, ideo occiditur. Job 40, fi. vel Fulmen.
- 13 Cete non potest ulla arte elevari, nec capi. Sed si capitur, carnes eius sufficiunt toti regioni. Job 40, lect. 3, o. 5.
- 14 Cete est majus quolibet alio animali, quia in mari sunt majora animalia, quam in terra. Job 41, lect. 2, fi.

CHARACTER

- 15 Cete magnitudine sua causat magnas tempestates in mari, commovendo profundum ejus. Job 41, lect. 2, fi.
- Ceteris paribus. Agnus 2. Amor 98, 108. Anima 4. Animal 19, 66. Aureola 10. Baptismus 178, 220. Benefacere 4. Beneficium 6. Caritas 41. Casus 3. Cete 1. Cibus 4. Coactio 8. Cholera. Conceptio 11. Creatura 31. Deus 300. Eleemosyna 24. Evangelium 8. Eucharistia 37, 100, 101, 176. Haeresis 18. Homo 27, 28, 31. Humilitas 21. Individuum 35. Intellectus 222. Ira 54. Justitia 58. Laus 7. Lucifer. Luxuria 23. Mansuetudo 1. Matrimonium 13. Medium 26. Mens 5. Motus 45. Nativitas 11. Oppositio 2. Oratio 42. Pastor. Paulus 14, 15. Peccatum 232, 237, 354. Poenitentia 24. Usura 191, 281, 281. Votum 22.
- Chalcedonenses multipliciter commendantur. Opus. 20, lib° 4, c° 19. Politia 8. * Eutyches 1.
- Chanaan 1. Isaac 1. Matrimonium 124.
- 1 CHARACTER. Traditio characteris, primo a Dionysio nobis advenit 4, d. 4, q. 1, 1, c. fi. | art. 4, q. 3, b.
- 2 Character importat triplicem relationem: scilicet signi, distinctionis, et similitudinis 4, d. 4, q. 1, 1, c. * Absolvere 31.
- 3 Character non est proprie in genere nec in specie, sed reductive, sicut ens incompletum, quia est potentia instrumentalis 3^a q. 63, 2, c. fi.
- 4 Character est in secunda specie qualitatis 3^a q. 63, 2, o. | 4, d. 4, q. 1, 1, o.
- 5 Definitio triplex characteris 3^a q. 63, 3, 5, o. | q. 72, 5, c. | 4, d. 4, q. 1, 2, o. | d. 7, q. 2, a. 1, q. 1, c.
- 6 Character est potentia, qua renati in vitam spirituales, possunt facere operationes similes virtutibus, quibus sacramenta efficaciam habent 3^a q. 72, 5, c. | 4, d. 4, q. 1, 1, c. fi. | 1^m | 2^m | 5^m | 2, o. | a. 3, q. 4, 2^m.
- 7 Character vel aliquid loco ejus, est dispositio necessitans ad gratiae susceptionem, quantum in se est 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, c. fi. | d. 4, q. 1, 1, 4^m | 5^m.
- 8 Character est duplex: scilicet potentia activa, et passiva 3^a q. 63, 2, c. | 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 3, o. | d. 7, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | d. 24, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m.
- 9 Character est sacramentum, et res sacramenti 3^a q. 63, 3, 2^m | 6, 3^m | q. 66, 1, b. | c. | 12, 1^m | 4, d. 3, a. 1, q. 1, 1^m | d. 4, prin° | q. 1, a. 4, q. 2, 1^m | d. 7, q. 2, prin° | d. 8, q. 2, a. 4, q. 1, 3^m.
- 10 Character habet rationem signi, ratione sacramenti sensibilis, et ratione configurationis 3^a q. 63, 1, 2^m | 2, 4^m | 4, d. 4, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | q. 2, 1^m | 2^m.
- 11 Character est signum communionis divinorum, et sacrae ordinationis fidelium, datum a divina beatitudine 4, d. 4, q. 1, a. 2, q. 1, o.
- 12 Character est signum distinctivum a characterem aeterno, impressum animae rationali, secundum imaginem configurans trinitatem creatam Trinitati creati et recreanti, distinguens a non configuratis secundum statum fidei 4, d. 3, q. 1, a. 2, q. 2, o. | d. 7, q. 2, a. 1, q. 1, c.
- 13 Character est participatio sacerdotii Christi 3^a q. 63, 3, 5, c. | q. 65, 3, 3^m | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 5, c. | d. 19, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m. Vel Sanctificatio 16.
- 14 Character est subjective in anima, sicut virtus instrumentalis 3^a q. 50, 4, 3^m | q. 63, 2, c. | 1^m | 2^m | q. 64, 1, c.
- 15 Character est subjective in potentia animae, et non immediate in essentia animae 3^a q. 63, 4, o. | 4, d. 4, q. 1, c. | a. 3, q. 1, o.
- 16 Character est in pluribus potentiis, sed non aequaliter 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 2, o. * Episcopus 2.
- 17 Character est principaliter in potentia intellectiva, et secundario in affectiva 3^a q. 63, 4, 3^m | 5, c. | 4, d. 4, q. 1, art. 3, q. 3, o.
- 18 Plures characteres possunt simul esse in eadem anima, non autem plures in eodem corpore simul 4, d. 7, q. 2, art. 1, q. 2, 2^m.
- 19 Character in patria pertinet ad alios actus quam in via, scilicet ad communionem beatorum, et ad participationem actuum caelestis hierarchiae 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 4, 2^m.
- 20 Character semper manet, etiam in damnatis, quia est indelebilis 3^a q. 50, 1, 3^m | q. 63, 2, b. | 5, o. | q. 64, 9, 3^m | q. 66, 9, c. | q. 82, 8, c. | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 4, o. | d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 7, q. 3, a. 3, q. 3, c. | d. 14, q. 1, a. 4, q. 3, c. | d. 18, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | a. 3, q. 3, 1^m | d. 24, q. 1, a. 2, q. 2, c. | 2^m | Rom. 7, lect. 1, meo | Hebr. 11, lect. 7, fi.
- 21 Character in damnatis, non est ordinatus ad finem. Sed Deus nihil relinquens inordinatum, eliciet ex hoc aliquod bonum, scilicet quod apparebit justior eorum damnatio, quod tantum gratiae munus neglexerunt 4, d. 4, q. 1, art. 3, q. 4, 2^m.
- 22 Christus nullum habuit characterem 3^a q. 63, 5, 6, c. | 4, d. 4, q. 1, art. 3, q. 5, o. | d. 19, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m. Sacerdos 10.

CHARITAS

- 23 Christus est character Patris 3^a q. 63, 1, 2^m | 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 4, c.
- 24 Non habens characterem baptismi, nullum alium recipere potest, quia ille praesupponitur de necessitate ab omni alio 3^a q. 72, 6, o. | 4, d. 7, q. 2, a. 1, q. 3, o. | d. 24, q. 1, a. 2, q. 3, 4, o.
- 25 Character baptismi est alius a characterе confirmationis et ordinis, quia sunt ad distinctos actus 3^a q. 72, 5, c. | 4, d. 7, q. 2, a. 1, q. 1, c. | q. 2, o.
- 26 Character baptismi est potentia passiva, sed character confirmationis et ordinis est potentia activa 3^a q. 63, 2, c. | 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 3, o. | d. 7, q. 2, a. 1, q. 1, o. | d. 24, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m.
- 27 Character ordinis praesupponit characterem confirmationis de congruitate, non autem de necessitate 4, d. 24, q. 1, art. 2, q. 4, o.
- 28 Carens characterе ordinis inferioris, potest recipere characterem ordinis superioris 4, d. 7, q. 2, a. 1, q. 3, 3^m | d. 24, q. 1, a. 2, q. 5, o. | q. 3, a. 2, q. 2, b. 1. * Ordo 60. Sanctificatio 15.
- 29 Character conformatur Trinitati, in sapientia per baptismum, in potentia per ordinem, in bonitate per confirmationem 4, d. 7, q. 2, a. 1, q. 1, a. b. d.
- 30 Characterе ascribimur Christo, quasi patri in baptismo, quasi summo sacerdoti in ordine, et quasi milites regi in confirmatione 4, d. 7, q. 2, a. 1, q. 1, 6, 2.
- 31 Character est a tota Trinitate, sed appropriatur Filio 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 4, o.
- 32 Character sacramentalis, est proprie character Christi, tamquam ducis, quo configurantur fideles sacerdotio Christi 3^a q. 63, 3, o. Sacerdos 10. Vel Sanctificatio 16.
- 33 Character secundum omnes imprimitur in quibusdam sacramentis 3^a q. 63, 1, o. | 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 1, c. * Circumcisio 39.
- 34 Character imprimitur solum in sacramentis novae legis 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 93, 1, 3^m | 2, c. | 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 1, o.
- 35 Character imprimitur solum in tribus sacramentis, scilicet baptismo, confirmatione, et ordine 3^a q. 63, 6, o. | q. 72, 5, o. | q. 80, 10, 1^m | 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 2, 3, o. | q. 3, a. 2, q. 3, o. | d. 7, q. 2, a. 1, q. 1, o. | q. 3, a. 3, q. 3, o. | d. 11, q. 1, a. 4, q. 3, c. | d. 22, q. 2, a. 2, q. 5, c. | d. 23, q. 1, a. 2, q. 3, o. | a. 4, q. 2, c. | q. 2, a. 1, q. 3, 1^m. Absolvere 31. Baptismus 156. Confirmatio 2. Corona 1. Eucharistia 41. Vel Circumcisio 39. Matrimonium 62. Ordo 60. Sanctificatio 15, 16. Ut Sacerdos 10. Uctio 9. Vestis 4. * Confirmatio 2. Corona. Episcopus 2.
- 56 Gratia est dignior effectus baptismi quam character, sed non ita proprius. Sed uterque est principalis 4, d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m.
- 57 Character confirmationis non imprimitur in datione alicujus rei, sed in sola impositione manus, et unctione 4, d. 24, q. 2, 3, 1^m.
- 58 Character imprimitur in quolibet ordine 4, d. 24, q. 1, a. 2, q. 2, o. * Eucharistia 41, 237. Matrimonium 62.
- 59 Character sacerdotii imprimitur in porrectione calicis, cum debita forma 4, d. 24, q. 2, 3, o. | d. 25, q. 1, 1, 1^m. * Sacramentum 79.
- 40 Character diaconii imprimitur in datione libri evangeliorum 4, d. 24, q. 2, 3, 5^m. * Sanctificatio 15, 16. Vestis 4.
- 41 Character subdiaconii imprimitur in datione calicis 4, d. 25, q. 1, 1, 2^m. * Uctio 9.
- 42 Character acolythatus imprimitur in forma verborum episcopi, cum archidiaconus tradit urceos, potius quam cum tradit candelabra 4, d. 24, q. 2, 3, 6^m | d. 25, q. 1, 1, 2^m.
- 45 Character est causa gratiae sacramentalis 3^a q. 63, 2, o. | q. 69, 10, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. fi. | d. 4, q. 1, 1, 4^m | 5^m | q. 3, a. 2, q. 3, c.
- 44 Cum characterе infunditur gratia 4, d. 4, q. 1, 1, o.
- 45 Per characterem deputantur fideles ad actus convenientes praesenti ecclesiae, per praedestinationem vero, ad praemium vitae aeternae 3^a q. 63, 1, 1^m | 2, c.
- 46 Omnes characteres sacramentales figurati sunt in lege veteri, per distinctionem israelitarum, levitarum, et timidorum 4, d. 7, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m.
- 47 Character bestiae, est obstinata malitia, vel professio illiciti cultus 2^a q. 63, 3, 3^m | 4, d. 4, q. 1, 1, 3^m.
- 1 CHARITAS est accidens 2-2, q. 23, 3, 3^m | 1, d. 17, q. 1, 2, o. | Virt. q. 2, 1, 22^m. * Accidia 5, 9. Amor 172.
- 2 Charitas est habitus in anima creatus, contra Magistrum sententiarum 2-2, q. 23, 2, o. | 1, d. 17, q. q. 1, 1, o. | a. 2, 2^m | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 4, c. | Virt. q. 1, 11, c. meo | q. 2, 12, o.
- 3 Charitas est virtus 2-2, q. 23, 3, o. | q. 27, 1, c. | 3, d. 27, q. 2, 2, o. | Virt. q. 1, 5, 5^m | q. 2, 2, o.
- 4 Charitas potest dici virtus generalis 2-2, q. 58, 6, c. | 3^a q. 85, 2, 1^m.

CHARITAS

- 5 Immo charitas est virtus specialis, et jussio generalis 2-2, q. 23, 4, 5, o. | q. 58, 6, o. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 2, 3, o. | Ma. q. 8, 2, c. fi. | q. 11, 2, c. | Virt. q. 2, 2, c. | 5, o.
- 6 Charitas potest dici virtus generalis, inquantum ordinat actus omnium virtutum ad bonum divinum. Sed ut respicit bonum divinum ut proprium objectum, est virtus specialis 2-2, q. 58, 6, c. | 3^a q. 85, 2, 1^m. * Assimilatio 6, 7. Ebur. Fama 2. Fermentum o.
- 7 Charitas est virtus theologica 3, d. 27, q. 2, 2, o. Virtus 192. vel Fides 6. * Finis 35, 54, 72, etc. 81, etc. Fructus 5.
- 8 Charitas est amicitia 1-2, q. 65, 5, c. | q. 66, 6, 2^m | 2-2, q. 23, 1, o. | q. 24, 2, c. | q. 25, 2, 3, 4, c. | 10, c. | 1^m | 11, c. | 1^m | 12, c. | q. 26, 1, 2, 3, 7, c. | q. 27, 1, c. | 3, d. 27, q. 2, 1, o. | Virt. q. 1, 5, 5^m | q. 2, 2, 8^m. * Gratia 5, 8, etc. 22, 23. Ignis 20, 22.
- 9 Charitas est radix omnium virtutum 1-2, q. 62, 4, c. | q. 65, 5, 2^m | q. 71, 4, c. | q. 84, 1, 1^m | 2, q. 23, 8, 2^m | q. 139, 2, 2^m | Virt. q. 1, 12, 2^m | q. 3, 3, c. | 11, 5^m | Psal. 51, meo 3 | Joan. 15, lect. 2, meo | 2^a Cor. 12, lect. 3. Meritum 53, 54. * Infidelitas 5, 11.
- 10 Immo actus vel habitus non habet rationem radice, sed rationem rami 2, d. 5, q. 1, 3, c. | 1^m | d. 22, q. 1, 1, 7^m | d. 42, q. 2, 1, c. | 1^m | d. 42, q. 2, 1, c. | 2^m | 3, 1^m. Actus 102. * Ira 17, 83. Liberalitas 8, 16. Litigium 1. Membrum 12. Negligentia 9. Peccatum 213, 425 etc. 432, 433.
- 11 Charitas est mater omnium virtutum 1-2, q. 62, 4, c. | 2-2, q. 23, 8, 3^m | q. 186, 7, 1^m | 2, d. 33, 2, 5^m | d. 44, q. 2, 1, 6^m | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, o. | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, 4^m | Ma. q. 8, 2, c. fi. | Virt. q. 2, 3, c. fi. | q. 5, 1, 8^m.
- 12 Gratia est forma charitatis, et aliarum virtutum, sine qua non esset 2, d. 26, 4, 5^m fi. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, 2^m | Verit. q. 27, 2, 6. * Praesumptio 7.
- 13 Charitas est forma omnium virtutum 1-2, q. 62, 4, c. | 2-2, q. 4, 3, o. | q. 23, 8, o. | q. 24, 12, 4^m | 2, d. 26, 4, 5^m | 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | q. 3, a. 1, q. 1, o. | d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, o. | q. 4, c. | Verit. q. 14, 5, o. | Ma. q. 8, 2, c. fi. | Virt. q. 2, 3, o. | 6, 10^m.
- 14 Oppositum videtur dicere. Virt. q. 2, 3, 4^m | 16^m | 18^m. Fides 7, 82. Operatio 48. Ut Oratio 16.
- 15 Charitas est forma virtutum effective, quia imponit eis formam, non autem exemplariter, vel essentialiter 2-2, q. 23, 8, c. 1^m | Virt. q. 2, 3, 4^m | 16^m | 18^m.
- 16 Charitas est forma exemplaris omnium virtutum, secundum similitudinem et participationem, et prudentia est forma respectu moralium 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, 1^m | 2^m | Verit. q. 14, 5, 3^m | 4^m | 11^m | Virt. q. 2, 3, 6^m | 8^m | 13^m. * Via 2. Vindicatio 5. Virtus 192.
- 17 Charitas est generalis perfectio omnium virtutum 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 2, 1^m | Ma. q. 8, 2, c. fi. | Virt. q. 2, 3, 1^m.
- 18 Charitas qua formaliter diligimus, est quaedam participatio divinae charitatis, quae Deus est 2-2, q. 23, 2, 1^m | 3, 3^m | q. 24, 2, 1^m | 7, c.
- 19 Charitas est amor Dei, non qualiscumque, sed quo diligitur Deus ut beatitudinis objectum 1-2, q. 65, 5, 1^m | q. 189, 3, 1^m | 3^m | q. 103, 3, 1^m | 3^m | 2-2, q. 23, 4, c.
- 20 De ratione charitatis est, prius facere Deum nobis carum, quam facere nos caros Deo. Verit. q. 27, 2, 5^m.
- 21 Charitas non potest esse informis 2-2, q. 24, 12, 4^m | q. 45, 4, c. | q. 136, 3, c. | 3^a q. 79, 1, c. fi. | 2, d. 26, 4, 5^m | d. 29, 2, b. 2 | c. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 4, o. | 4, d. 24, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | Cg. 3, co 154, fi. | Libo 4, co 72, primo | Verit. q. 27, 2, 6^m | Virt. q. 2, 2, c. fi. | 6, 10^m | 1^a Cor. 12, lect. 1, meo.
- 22 Quantitas charitatis est ejus essentia. Quol. 6, 13, c.
- 23 Charitas duplex: scilicet virtus infusa, et amor multum appetens amatum 1, prol. L. meo.
- 24 Charitas tripliciter sumitur: scilicet pro habitu, actu, et objecto, idest charitate increata 1, d. 17, q. 1, 5, c.
- 25 Charitas quadrupliciter consideratur: scilicet secundum se, respectu Dei moventis, respectu voluntatis, et respectu objecti. Virt. q. 2, 12, c.
- 26 Charitas pertinet ad praemium essentiale beatitudinis 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 3, c. | 2-2, q. 23, 6, c.
- 27 Oppositum videtur dicere 1^a q. 26, 2, o. | 3, c. | 1-2, q. 3, 4, o. | q. 11, 1, 1^m | 2-2, q. 24, 1, 3^m.
- 28 Actus charitatis dicitur dupliciter: scilicet qui est a charitate, et qui est ad charitatem praeparativus. Secundus est in non habente charitatem, non autem primus 2-2, q. 24, 11, 2^m | 2, d. 3, q. 4, 1^m.
- 29 Actus charitatis duplex: scilicet elicited, et imperatus 3^a q. 85, 2, 1^m | 3, d. 27, q. 3, 3, 4^m.
- 30 Motus mentis humanae in fruitionem Dei, in qua consistit vita aeterna, est actus charitatis 1-2, q. 114, 4, c.
- 31 Immo consistit in visione Dei 1-2, q. 3, 4, c. | Jo. 14, lect. 1, meo.
- 32 Objectum charitatis proprium et principale et formale est bo-

- nititas summa idest Dei 2-2, q. 4, 3, c. | q. 23, 5, 2^m | q. 24, 1, c. | 1, 2^m | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 1, o. | q. 2, c. | Ma. q. 7, 2, c. | Virt. q. 2, 5, 4^m | 10, c.
- 55 Charitas pro objecto habet ultimum finem, scilicet beatitudinem aeternam 2-2, q. 23, 4, 2^m | q. 24, 1, 3^m | 10, c. | q. 44, 5, c. | q. 83, 15, c. | Ma. q. 7, 2, c. | Virt. q. 2, 3, 17^m | 7, c.
- 54 Charitas habet duo objecta: scilicet principale idest bonitatem Dei, et secundarium idest bonum proximi 2-2, q. 32, 2, 3^m | q. 66, 6, c.
- 53 Charitas diligit proximum propter Deum, ideo objectum ejus proprie est Deus 2-2, q. 1, 1, 3^m | 3, 1^m | q. 23, 5, 1^m | Verit. q. 14, 8, 10^m | Virt. q. 2, 7, 8, c. | 9, 5^m | q. 4, 4, c. fi.
- 56 Charitas tendit in ultimum finem, sub ratione finis ultimi, quod non convenit alicui alteri virtuti 2-2, q. 26, 1, c. | Ma. q. 7, 2, c.
- 57 Dilectio Dei, est finis dilectionis proximi 2-2, q. 44, 2, o.
- 58 Charitas viae, non potest aequari charitati patriae 1^a q. 117, 2, 3^m | 1-2, q. 67, 6, 3^m | 2-2, q. 24, 7, 3^m | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | d. 31, q. 2, 2, 5^m. * Accidia 5, 9, 10. Agere 23. Amor 182.
- 59 Oppositum videtur dicere 1^a q. 117, 2, 3^m. * Aureola 3.
- 40 Charitas superexcedit facultatem fortius naturae 1-2, q. 113, 9, 2^m | 2-2, q. 24, 2, 3, c. | Verit. q. 20, 2, c. Virt. q. 1, 5, c.
- 41 Charitas est nobilior anima Christi, et aliorum, secundum quid. non autem simpliciter 2-2, q. 23, 3, 3^m | 1, d. 17, q. 1, 1, 6^m.
- 42 Donum sapientiae correspondet charitati 2-2, q. 23, prin^o | q. 45, prin^o. Beatitudo 162. * Auxilium 6.
- 45 Charitas est potissima virtutum 1^a q. 117, 2, 3^m | 1-2, q. 66, 6, o. | 2-2, q. 23, 6, o. | q. 24, 4, 2^m | q. 30, 4, o. | q. 34, 5, 1^m | q. 117, 6, 1^m | q. 157, 4, 2^m | 1, d. 17, L. 1, fi. | 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 2, 3^m | d. 36, 4, c. | Cg. 4, c^o 55, 13^m | Virt. q. 2, 2, c. fi. | 17^m | 5, c. fi. | 4^m | q. 5, 3, c. meⁿ | 1^m | Col. 3, lect. 3, meⁿ. * Beneficentia 1. Confirmatio 31. Gratia 8.
- 44 Charitas est prior caeteris virtutibus. Virt. q. 2, 2, 8^m | 3, 15^m | 16^m. Ut Donum 17, 19. * Fortitudo 24.
- 45 Quilibet habens charitatem, habet omnes alias virtutes 1-2, q. 65, 3, 5, o. | Virt. q. 1, 10, 4^m | q. 2, 3, 8^m | q. 5, 2, c. fi. | Quol. 12, 23, fi.
- 46 In habente charitatem non potest esse aliquis actus virtutis non informatus charitate. Verit. q. 14, 5, 3^m. * Frui 8.
- 47 Nulla vera virtus potest esse sine charitate 1-2, q. 65, 2, 4, o. | q. 71, 4, c. | 2-2, q. 23, 7, o. | q. 51, 2, c. | q. 108, 2, 2^m | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, 2^m | d. 36, 2, c. | 2^m | 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m | Verit. q. 14, 6, o. | Virt. q. 2, 3, 1^m | q. 5, 2, c. | Quol. 12, 23, fi. Vel Gratia 8.
- 48 Charitas est motor omnium virtutum 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 1, 6, 2 | q. 2, 4^m | q. 3, c. | q. 4, c. | Virt. q. 2, 3, c. | 5, c. fi. | 1^m | 6, 9^m.
- 49 Charitas est major aliis, quia propinquius se habet ad objectum suum scilicet ad Deum quam fides et spes. Ideo nobilior est eis 1-2, q. 66, 6, o. | 2-2, q. 23, 6, c. | 1^a Tim. lect. 1, fi. Unio 9. Vel Spes 52.
- 50 Sola charitas imperat omni virtuti 1-2, q. 114, 4, o. | 3^a q. 85, 2, 1^m | 2, d. 48, 2, 5^m | d. 33, q. 2, a. 4, q. 2, 3^m | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Ma. q. 8, 2, c. fi. | Virt. q. 2, 2, 14^m | 3, c. | 5, o. * Gratia 8, 77, 131. Ira 17, 83.
- 51 Charitas ponitur in definitione cujuslibet virtutis non quidem essentialiter, sed quia ab ea dependet 1-2, q. 62, 2, 3^m | 2-2, q. 23, 4, 1^m | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 2, 1^m | Virt. q. 2, 3, 3^m | 5, c. | q. 5, 1, 8^m. * Latria 3. Ludus 4. Martyrium 3, 5.
- 52 Nulla virtus habet tantam inclinationem ad suum actum, nec ita delectabiliter operatur, sicut charitas 2-2, q. 23, 2, c. fi. * Obedientia 13, 17, 22, 23.
- 55 Charitas est forma virtutum ex parte actus, sed gratia per modum originis 2, d. 26, 4, 5^m | Verit. q. 14, 5, 6^m | Virt. q. 2, 3, 19^m. Gratia 4, 5, 6.
- 54 Per unum actum voluntatis potest acquiri charitas non autem virtutes politicae, sed tantum per multos actus 1, d. 17, q. 2, 3, 4^m. Actus 117.
- 53 Omnes aliae virtutes participant aliquid a charitate: scilicet desiderium summi boni, propter quod operantur 3, d. 26, q. 2, 2, 8^m.
- 56 Omnia praecepta moralia fundantur in praeceptis charitatis 3^a q. 47, 2, 1^m. * Patientia 5, 8. Peccatum 273, 381. Poenitentia 16, 17, 24.
- 57 Charitas conjungit nos Deo per operationem: sed gratia per modum assimilationis. Virt. q. 2, 2, 7^m. * Prophetia 19. Prudentia 52.
- 58 Charitas ponit hominem in Deo, et trahit nos ad Deum, fides autem e converso. Poⁿ q. 6, 9, 5^m | 6^m. * Religio 18, 23, 66, etc.
- 59 Charitas conjungit Deo realiter, et attingit ipsum realiter, non autem fides nec spes 2-2, q. 45, 2, c. fi. | 1, c. | 6, 2^m | q. 172, 4, c. | q. 181, 1, c. | 2^m | 3, d. 23, q. 1, 5, 6^m | Ma. q. 10, 2, c. * Salvati 13. Sapientia 37, 33. Satisfactio 1, 26, 28.
- 60 Sapientia, etsi differat a charitate, tamen praesupponit eam. Et ex hoc ipso dividit inter filios perditionis, et regni 2-2, q. 45, 4, 3^m.
- 61 Charitas facit tendere in Deum uniendo affectum hominis Deo, spes autem ut adipiscendo 2-2, q. 17, 6, 3^m. * Spes 8, 9, 52, 58, 86, 81.
- 62 Charitas ordinat actum voluntatis in Deum, non solum ut ipso fruatur, sed ut est in se, quia primum est amoris concupiscentiae, secundum vero amoris amicitiae. Ma. q. 1, 5, c. meⁿ | 3^m. * Timor 58, 77.
- 65 Sub charitate comprehenditur omnis alia amicitia, et dilectio licita, non autem illicita, quia charitas non potest esse cum peccato mortali 2-2, q. 45, 4, c. | Virt. q. 2, 7, c. fi. | 8, 9, c.
- 64 Quidquid pertinet ad donum vel virtutem fortitudinis, potest etiam ad charitatem pertinere 2-2, q. 139, 2, 2^m. * Via 1, 2. Vindicatio 5.
- 65 Charitas directe Deo nos conjungit, sed humilitas ad hoc disponit 4, d. 12, q. 3, a. 2, q. 3, 1^m. * Vita 63. Zelus 1, 7, 8.
- 66 Charitas potius est in Deo, quam aliae affectiones, quae important motum et imperfectionem 3, d. 32, 1, o. * Adeps 2. Amicitia 25.
- 67 Voluntas est subjectum charitatis 1^a q. 59, 4, 3^m | q. 82, 5, 2^m | 1-2, q. 56, 6, c. | q. 57, 1, c. | 2-2, q. 24, 1, o. | q. 45, 2, c. | q. 172, 4, c. | 3, d. 23, q. 3, art. 1, q. 1, c. | q. 27, q. 2, 3, o. | d. 30, 5, c. | d. 33, q. 2, art. 4, q. 2, 3^m | Verit. q. 14, 5, c. | Poⁿ q. 6, 9, 3^m | Virt. q. 1, 5, c. | 5^m | 12^m | q. 2, 3, c. | q. 4, 2, 2^m. Anima 320. * Amor 62. Angelus 524.
- 68 Charitas improprie dicitur esse in concupiscibili 1^a q. 82, 5, 2^m | 3, d. 27, q. 2, 3, c. fi. | Verit. q. 25, 3, 5^m. Vel Anima 319. * Auxilium 6.
- 69 Charitas non est in nobis naturaliter, nec causatur ex actibus nostris, sed infunditur a Deo 2-2, q. 24, 2, o. | 3, 10, c. | q. 172, 2, 1^m | d. 17, q. 2, 2, 3, o. | Cg. 3, c^o 151 | Libo 4, c^o 21, 1^m | Opus. 4, c^o 3 | Rom. 8, lect. 5, prin^o. Gratia 77. * Baptismus 103. Damnatio 28.
- 70 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 5, q. 2, 1, o. | d. 28, 4, o. Fides 7, 82, 84, 86, 116, 117.
- 71 Charitas est in omnibus habentibus gratiam gratum facientem 2-2, q. 8, 4, c. | q. 47, 11, c. * Justitia 41. Maria 26. Martyrium 3, 5. Praesumptio 7.
- 72 Quilibet tenetur habere charitatem. Verit. q. 23, 7, 7^m. * Christus 56, 95. Prophetia 19. Religio 18, 23, 29, 66, etc. Scientia 161.
- 73 Qui facilius distrahuntur a contemplatione Dei propter temporalia, modicum charitatis habent. Virt. q. 2, 11, 6^m.
- 74 Charitas augetur essentialiter 1-2, q. 52, 1, o. | q. 66, 1, o. | 2-2, q. 24, 4, o. | 1, d. 17, q. 2, 1, o. | Virt. q. 1, 11, o. | q. 5, 3, c. | Quol. 9, 13, o. * Adulatio 3. Amicitia 25. Amor 76, etc. Aqua 14. Avaritia 27. Auxilium 6. Beneficentia 1.
- 75 Motus quo augetur charitas, est alteratio 1, d. 17, q. 2, 1, c. | Virt. q. 1, 11, c. | 11^m. Gratia 77. * Casula. Contritio 35.
- 76 Charitas non augetur per additionem, sed per intensionem, secundum accessum ad terminum 1-2, q. 52, 2, o. | 2-2, q. 24, 5, o. | 1, d. 17, q. 2, 2, o. | Virt. q. 1, 11, c. | 10^m | 12^m.
- 77 Visio beata, charitas, et hujusmodi, quae pertinent ad praemium essenziale, non augentur in beatis, ex quo jam sunt effecti beati 2-2, q. 24, 2, 3^m | 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 3, c. | 3, d. 31, q. 2, a. 1, q. 2, o. | 4, d. 12, q. 2, a. 1, q. 2, c. Beatus 44, 45, etc.
- 78 Oppositum videtur dicere 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 1, o.
- 79 Charitas potest augeri in infinitum 2-2, q. 24, 7, o. | 1, d. 17, q. 2, 4, o. Charitas 107. * Cupiditas. Deus 338. Divitiae 8.
- 80 Oppositum videtur dicere. Virt. q. 1, 11, 17^m | q. 2, 2, 10^m.
- 81 Charitas est infinita ex parte Dei, vel finis, non autem secundum se. Virt. q. 1, 11, 17^m | q. 2, 2, 10^m. * Eucharistia 248.
- 82 Charitas parva in principio tentationis, fit magna in fine, quia semper Deus administrat auxilium pugnanti 3, d. 31, q. 1, 3, c. * Excommunicatio 8. Fama 2. Fermentum 1, 2. Fides 108, etc. Gaudium 1. Gloria 8.
- 85 Actus nostri sunt causa gratiae et charitatis, et augmenti earum dispositive tantum, sed efficiens est tantum Deus 1, d. 17, q. 2, 2, 3, o.
- 84 Oppositum videtur dicere a simili 3^a q. 13, 2, o. Habitus 48.
- 83 Quilibet actus charitatis disponit ad charitatis augmentum, reddendo hominem promptiorem ad iterum agendum et habilitate crescente, donec conetur ad perfectum, et tunc actu augetur 2-2, q. 24, 6, o. | Gratia 77. Habitus 48.
- 86 Charitas unico actu augetur, si fiat cum toto conatu, non autem aliter 1-2, q. 52, 3, o. | 2-2, 24, 6, o. | 1, d. 17, q. 2, 3, o. | 2, d. 27, 5, 2^m.
- 87 Totus conatus requiritur, ut ultima dispositio infusionis et augmenti charitatis 1, d. 17, q. 2, 3, c. | 2, d. 27, 5, 2^m | Virt. q. 1, 11, 14^m.
- 88 Actus praecedens charitatem, disponit ad eam non merendo, sequens autem disponit ejus augmentum merendo illud 1, d.

CHARITAS

- 17, q. 2, 3, o. | 2, d. 27, 4, o. | 5, 3^m | Ma. q. 7, 2, c. | Virt. q. 1, 11, c. fi. * Haeresis 33, 61. Infidelitas 5, 11.
- 89 Charitas potest esse major vel minor dupliciter: scilicet ex parte agentis, idest, Dei dantis, et ex parte subjecti se disponentis. Ma. q. 7, 2, c. | 2^m.
- 90 Duo maxime augent charitatem: scilicet separatio a terrenis, et patientia in adversis. Opus. 4, c^o 3. * Ingratitudo 11, etc.
- 91 Ad acquirendam charitatem, necessaria sunt duo: scilicet auditio verbi Dei, et meditatio donorum ejus. Opus. 4, c^o 3.
- 92 Charitas non dicitur augeri, quia sit subjectum augmenti, sed quia secundum eam fit augmentum 1, d. 17, q. 2, 1, c. | 3^m.
- 93 Immo charitas augetur ut subjectum. Quol. 9, 13, o.
- 94 Ad charitatem viae se habet anima, sicut materia ad formam elementarem: ergo charitas viae est generabilis et corruptibilis. Sed ad charitatem patriae se habet anima sicut materia quintae essentiae ad suam formam, ergo illa charitas est incorruptibilis. Opus. 61, c^o 16.
- 95 Charitatis augmentatae tria sunt signa sive effectus: scilicet major perfectio subjecti, major impermixtio contrarii, et major extensio actus proprii. Opus. 61, c^o 17. * Membrium 12. Mendacium 8. Meritum 50, etc. 62. Passio 109. Perfectio. Praedicare 14. Puritas 2. Raptus 8, 15. Religio 18, 23, 29, 66, etc. Seraphin 2, 3, 5.
- 96 Charitas sicut tripliciter exit in esse, scilicet modo quasi super naturali, modo quasi voluntario, et modo quasi naturali, sic tripliciter desinit esse: scilicet cum homo peccans deest, seu se absentat Deo influenti, cum nomen Dei in vanum accipit, et cum anima ingrata Dei beneficio, paulatim torpens ad frigiditatem primam revertitur. Opus. 61, c^o 16. * Spes 79. Subjectio 7.
- 97 In charitate sunt quatuor: scilicet essentia habitus, radicatio ejus in subjecto, motus sive actus, et forma in motu. Tria ultima possant augmentari, sed primum corrumpi potest et augeri, non autem minui 2-2, q. 24, 4, 3^m | Opus. 61, c^o 17.
- 98 Charitas non potest minui 2-2, q. 24, 10, o. | 1, d. 17, q. 2, 5, o. | 4, d. 16, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | d. 21, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | d. 22, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m | Ma. q. 7, 2, o. | q. 16, 2, 14^m | Virt. q. 1, 11, 5^m.
- 99 Charitas non potest amitti per peccatum veniale 1-2, q. 71, 4, c. | q. 78, 2, 1^m | q. 88, 1, 2^m | q. 89, 1, c. | 2^m | 2-2, q. 24, 10, c. | q. 43, 7, 5^m | q. 107, 3, 2^m | 1, d. 17, q. 2, 5, c. | 3^m | 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | d. 16, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | d. 21, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | d. 22, q. 1, a. 3, 1, 1^m | Ma. q. 7, 2, 3, 11, o. | q. 14, 2, 2^m | 3^m | Virt. q. 2, 10, 10^m | 1 Cor. 13, lect. 3, prin^o.
- 400 Veniale peccatum non contrariatur habitui charitatis, sed fervori actus ejus, quem minuit 1-2, q. 71, 4, c. | 2-2, q. 24, 8, 2^m | q. 54, 3, c. | q. 107, 3, 2^m | 3^a q. 79, 4, c. | q. 87, 1, 2, c. | 1, d. 17, q. 2, 1, c. | 2, d. 20, q. 2, 3, 5^m | d. 24, q. 3, 6, c. fi. | 4, d. 12, q. 2, a. 2, q. 1, c. | d. 21, q. 2, 1, c. | Ma. q. 7, 2, o. | Virt. q. 2, 10, 10^m.
- 401 Peccatum veniale diminuit charitatem, quo ad radicationem in subjecto, non autem per se, idest causando imperfectius esse in subjecto, sed disponendo ad contrarium. Ma. q. 7, 2, 4^m.
- 402 Peccatum veniale potest esse causa quod charitas sit parva, impediendo infusionem vel augmentum ejus dispositive. Ma. q. 7, 2, c. fi. | 3^m | 6^m.
- 403 Charitas viae potest amitti, non autem charitas patriae 2-2, q. 24, 11, o. | 3, d. 31, q. 1, 1, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 1, c. Cg. 4, c^o 70 | Virt. q. 2, 12, o. | Rom. 8, fi. | 1^a Cor. 13, lect. 3, prin^o.
- 404 Charitas quadrupliciter amittitur: scilicet ex indispositione subjecti, peccato mortali, aversione ab objecto, et defectu influxus. Virt. q. 2, 12, 11^m.
- 405 Charitas quolibet peccato mortali amittitur 1-2, q. 71, 4, c. fi. | 2-2, q. 24, 12, o. | q. 45, 4, c. | 3^a q. 79, 6, 2^m | q. 84, 10, c. | 1, d. 17, q. 2, 5, c. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 4, c. 1^m | d. 31, q. 1, 1, o. | 4, d. 16, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | Ma. q. 7, 1, c. | q. 14, 2, 2^m | Virt. q. 2, 6, 13, o.
- 406 Charitati opponitur avaritia, sicut etiam quodlibet peccatum mortale, inquantum constituit finem in bono creato. Ma. q. 13, 1, 7^m.
- 407 Charitas habet modum, idest mensuram ex parte subjecti, non autem ex parte objecti 1, d. 3, q. 2, 3, 5^m | d. 17, q. 2, 1, 2^m | 3, d. 27, q. 3, 3, o. | Verit. q. 21, 6, 12^m | Ma. q. 7, 2, c. | Virt. q. 2, 2, 13^m | Opus. 17, c^o 61. Charitas 79. * Amor 108. Contritio 35.
- 408 Charitas habet modum quo ad actus quos imperat, non autem quo ad actum quem elicit 3^a q. 85, 2, 1^m | 3, d. 27, q. 3, 3, 4^m.
- 409 Charitas datur secundum mensuram subjecti idest secundum capacitatem naturae, et conatum 1^a q. 62, 6, o. | 2-2, q. 24, 3, o. 3^a q. 69, 8, 3^m | 1, d. 17, q. 1, 3, o. | 2, d. 3, l. 1, fi. | d. 29, 3, c. fi. | 3, d. 31, q. 1, 4, o. | Ma. q. 7, 2, c. | 2^m | 7, 9^m | Matth. 25, prin^o.
- 410 Immo charitas non datur secundum capacitatem naturalium sed secundum voluntatem spiritus 2-2, q. 24, 3, o.

CHARITAS

- 411 Gradus charitatis sunt tres secundum extensionem, et tres secundum intensionem, et tres secundum affectum. Opus. 18, c^o 15, 16, 17. * Negligentia 9.
- 412 Gradus charitatis triplex: scilicet incipientium, proficientium, et perfectorum 2-2, q. 24, 9, o. | q. 183, 1, o. | q. 184, 2, o. | 3, 2^m | 3, d. 29, a. 8, q. 1, o. | Quol. 4, 21, 8^m | Opus. 61, c^o 2 | Psal. 21, me^o | Isa. 44, me^o. Status 9. * Poenitentia 106.
- 413 Gradus charitatis triplex: scilicet minimus idest occupantium se in terrenis negotiis libenter, secundus nolentium servire Deo in salutem proximorum propter dulcedinem contemplationis, tertius oppositorum, ut Paulus. Et sic convenit proprie praedicatoribus. Virt. q. 2, 11, 6^m.
- 414 Beatitudo datur secundum diversos gradus charitatis 1^a q. 12, 6, c. | 2-2, q. 21, 3, 2^m | 3^a q. 55, 1, 3^m | 1, d. 17, q. 1, 3, 3^m | 3, d. 29, a. 8, q. 2, c. fi. | 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 1, o. | Opus. 4, c^o 2, me^o | Jo. 14, lect. 1, me^o 3 | Rom. 8, lect. 5, prin^o | Phil. 3, lect. fi. Perseverantia 13. * Praeceptum 28, etc. 72, etc.
- 415 Fervor charitatis dupliciter sumitur: scilicet pro intensione actus charitatis, et pro motu appetitus sensitivi 1, d. 17, q. 2, 1, c. | 5, c. | 2^m | 3^m | Ma. q. 7, 2, 17^m. * Status 9. Visio 16.
- 416 Eadem numero est charitas Dei et proximi 2-2, q. 17, 3, c. fi. | q. 18, 2, 3^m | q. 23, 5, o. | q. 25, 1, o. | q. 81, 4, 3^m | q. 103, 3, 2^m | 3, d. 9, q. 2, 1, 2^m | d. 27, q. 2, a. 4, q. 1, o. | Virt. q. 2, 4, o.
- 417 Charitas viae, manet eadem numero in patria 1-2, q. 67, 6, o. | q. 111, 3, 2^m | 3, d. 31, q. 2, 2, o. | Verit. q. 27, 5, 6^m | Virt. q. 2, 12, 20^m | 1^a Cor. 13, lect. 3, prin^o | fi. * Contritio 35. Praeceptum 72, etc.
- 418 Charitas habet ordinem 2-2, q. 26, 1, o. | 3, d. 29, 1, o. | Virt. q. 2, 9, o. * Agere 23. Amor 4, 32, 76, etc. 108. Infra.
- 419 Ordo charitatis attenditur secundum affectum, et effectum 2-2, q. 26, 6, o. | 3, d. 29, 2, o. | Quol. 4, 24, 8^m. * Deus 338.
- 420 Dilectio Dei est prior dilectione proximi, ordine perfectionis et dignitatis, sed e converso ordine generationis et dispositionis 1-2, q. 68, 7, 2^m.
- 421 Ordo charitatis cadit in praecepto 2-2, q. 44, 8, o. | 3, d. 29, 1, 5^m | Virt. q. 2, 9, 11^m. Finis 88, etc. Praeceptum 74, etc.
- 422 Ordo charitatis manebit in patria 2-2, q. 26, 13, o. | 3, d. 31, q. 2, a. 3, q. 1, 2, o. * Salvari 18. Oppositum videtur dicere. Virt. q. 2, 9, 12^m.
- 423 In patria nullus erit ordo dilectionis, nisi secundum propinquitatem ad Deum 2-2, q. 26, 13, o. | Virt. q. 2, 9, 12^m.
- 424 Nullus potest certe cognoscere se habere charitatem vel gratiam, nisi sibi divinitus reveletur 1-2, q. 11, 25, o. | 3^a q. 80, 4, 5^m | 1, prol. | d. 15, q. 4, 1, 1 | d. 16, 1, 5^m | d. 17, q. 1, 4, o. | 3, d. 23, q. 1, 2, 1^m | d. 27, q. 2, 1, 10^m | a. 4, q. 4, 2^m | 4, d. 4, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m | d. 9, a. 3, q. 2, c. | d. 21, q. 2, 2, 2^m | Verit. q. 10, 10, o. | Quol. 8, 4, c. fi. | Rom. 8, fi. | 2^a Cor. 12, lect. 1, prin^o | c^o 13, lect. 2, prin^o. * Ebur. Fama 2. Immunitas. Judicium 19, 21. Martyrium 1, 2, 3, 5.
- 425 Cognitio non est objectum charitatis sed Deus cognitus 1-2, q. 67, 6, 2^m. * Mel 1. Religio 8, 44. Turtur 3. Visio 16.
- 426 Duplex est cognitio charitatis, scilicet experimentalis, et speculativa. Secundum habet earens charitate, non autem primam 3, d. 23, q. 1, 2, 1^m | Quol. 8, 4, o.
- 427 Habens charitatem, habet rectum judicium de omnibus. Phi. lect. 2, me^o.
- 428 Effectus charitatis sunt duodecim: scilicet vita spiritualis, observantia mandatorum, protectio contra adversa, beatitudo, venia, illuminatio, laetitia, pax, amicitia, libertas, filiatio Dei, et expulsio timoris 3, q. 89, 6, c. | Ma. q. 10, 2, c. | Virt. q. 2, 2, 15^m | Opus. 4, c^o 2. Ut Accidia 10. Gaudium 1. Vel charitas 143, 146, 149, 152. * Actio 16, 17. Adulatio 3. Amor 191. Assimilatio 6, 7. Aureola 3, 23. Baptismus 103. Beneficentia o. Pax 2.
- 429 Vita animae est per charitatem. Ma. q. 10, 2, c. | q. 11, 3, c. | q. 14, 2, c. | Virt. q. 2, 13, c. * Bonitas 186, 197. Clementia 9, 10.
- 430 Charitas immediate tradit hominem Deo, adhaerendo ei per spiritus unionem. Et est religionis principium, qua mediante, opera divini cultus facit 2-2, q. 82, 2, 1^m. * Concupiscentia 19. Confirmatio 31. Contritio 26, 35. Conversio 8. Credere 9. Cupiditas.
- 431 Charitas quantumcumque minima, potest resistere cuilibet tentationi 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 70, 4, c. | 3, d. 31, q. 1, 3, o. | Virt. q. 2, 10, 4^m. * Damnatio 4, 12, etc. Delectatio 113. Descendere 8. Devotio 4, 6, 13. Divitiae 8. Docere 2. Donum 6, 7, 16.
- 432 Charitas facit homines deiformes, supra homines conversari in caelis, et convenire cum Deo et cum angelis 1-2, q. 65, 5, c. | 3, d. 27, q. 2, 1, 9. * Ebur. Eleemosyna 4, 32. Eucharistia 216, etc. Excommunicatio 8. Fama 2.
- 433 Operatio sine charitate facta, valet ei pro quo fit, virtute charitatis ejus, et non ex parte operantis 2, d. 40, 4, 5^m.
- 434 Immo operatio sine charitate facta, etiam valet ex parte operantis 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 3, o.
- Lex charitatis non removet legem naturae sed eam perficit supplens defectum ejus. Col. 3, lect. 4, prin^o.

CHERUBIN

- 155 Minima charitas potest in magnum meritum, respectu praemii accidentalis, non autem respectu praemii essentialis 3, d. 31, q. 1, 3, 2^m. * Fides 82, etc. 108, etc. 116, 117, 157. Finis 72, etc. Frui 8. Fruitio 4.
- 156 Charitas dicitur ignis propter quinque: scilicet quia illuminat, exaestuat, ad se omnia convertit, expeditum facit et sursum trahit. Isa. 30, fi.
- 157 Charitas nominatur via ab Apostolo, qua Deo appropinquamus, quia per ipsam mens Deo unitur 2-2, q. 21, 4, c. Unio 7. * Gaudium 1. Gloria 8. Gratia 147. Ignis 20, 22. Intelligentia 6. Jejunium 12. Iudicium 19, 21. Justificatio 2, 3, 33, 50.
- 158 Charitas elevat hominem in id, quod metas naturae excedit. Verit. q. 20, 2, c. Virt. q. 1, 5, c. 5^m. * Latria 9. Ludus 4.
- 159 Charitas unit nos Deo sicut sunt illi qui rebus mundi penitus abjectis sollicite cogitant solum quae Dei sunt 2-2, q. 45, 2, c. 3^a q. 89, 6, c. 1^a Po^a q. 6, 9, 3^m 6^m Ma. q. 10, 2, c. 1^a Virt. q. 1, 5, 7^m q. 2, 1, 3^m 10^m 11^m 2, 6^m 7^m Quol. 8, 4, c. Con-junctio 3, etc.
- 160 Nullus sine charitate potest salvari, et quilibet habens eam sal-vatur. Virt. q. 2, 11, c. * Maria 26. Martyrium 1, 2, 3, 5. Mel 1.
- 161 Charitas impeccabilitatem habet, ex virtute Spiritus sancti, qui infallibiliter operatur, quodcumque voluerit, et etiam secundum propriam rationem charitatis, non autem ex parte sui subjecti 2-2, q. 21, 11, c. primo 3^a q. 73, 6, 2^m. * Misericordia 10, 13. Mors 33.
- 162 Charitas de se praeservat a peccato, sed habens eam, peccat ex mutabilitate liberi arbitrii 2-2, q. 21, 11, c. primo 3^a q. 79, 6, 2^m.
- 163 Donum sapientiae, non est causa charitatis, sed effectus ejus 2-2, q. 45, 6, 2^m. Charitas 128. * Obedientia 13. Operatio 48, 51, 52.
- 164 Meditatio de divinis, causat charitatem, quae causat necessitatem loquendi de Deo 1-2, q. 27, 2, c. 1^a Psal. 38, primo 1.
- 165 Su-pendere contemplationem ad tempus, propter salutem proxi-mi, pertinet ad summam perfectionem charitatis 2-2, q. 182, 1, c. 3^m 3, d. 35, q. 1, a. 4, q. 2, c. 2^m. Virt. q. 2, 11, 6^m. Oratio 6, 16, 17, 19, 20, 42, 48, 49, 54, 82. Passio 83, 95, 102, 109, 123, 131.
- 166 Gaudium de Deo, in se est effectus charitatis; sed ut Deus par-ticipatur a nobis, est effectus spei 2-2, q. 28, 1, 3^m 2, 4, c. Charitas 128.
- 167 Bonitas amoris desiderii et gaudii dependet ex eodem, ideo pertinent ad eandem virtutem charitatis 2-2, q. 28, 4, c. 1^a q. 29, 4, c. 1^a q. 51, 2, c. * Patientia 5, 8. Paulinus. Pax 2, 6, 31. Peccatum 202, 213, 239, 242, 252, 253, 273, 274, 297, 331. Per-fectio 59, etc. 73, 75, 77, etc. 81, etc. Poenitentia 52, 106, 122. Praeceptum 74, etc. Sacramentum 89.
- 168 Resurgens per poenitentiam in minori charitate habebit majus gaudium accidentale de bonis factis prius in majori charita-te, quam de factis post in minori, non autem majus gaudium essenziale 3^a q. 89, 5, 3^m. * Satisfactio 16, 26, 28. Seraphin 2, 3, 5.
- 169 Gaudium est magis effectus charitatis, quam tristitia 2-2, q. 28, 1, o. 1^a q. 35, 2, 3, c. 1^a Psal. 50. Charitas 128. Infra. * Spes 2, 43, 52, 59, 79.
- 170 Gaudium causatum ex charitate, non compatitur secum tristi-tiam, sicut quod causatur ex spe 2-2, q. 28, 2, o. * Suffra-gia 5, 6.
- 171 Charitatis est habere pacem, sed facere pacem est sapientiae ordi-nantis 2-2, q. 45, 6, c. 1^a. Pax 2. * Vinculum 2. Vindi-catio 5.
- 172 Concordia est effectus charitatis 2-2, q. 29, 3, o. 1^a q. 37, 1, c. * Unio 7, 8, 9, 10. Virtus 113, 253.
- 173 Debitum gratitudinis, ex charitate procedit, quae quanto plus solvitur, tanto magis debetur. Ideo obligatio gratitudinis est interminabilis 2-2, q. 106, 6, 2^m 1^a q. 107, 1, 3^m. Christus 200. Usura 7, 8, 80, 81, 97, 189, 195, 205, 200.
- 174 Deus per charitatis amorem, dicitur et fit pater noster, et spon-sus noster 2-2, q. 19, 2, 3^m. * Zelus 1, 7, 8.
- 175 Amare magis est effectus charitatis, quam amari 2-2, q. 27, 1, o.
- 176 Amor filialis est effectus charitatis, servilis vero contrariatur charitati 2^a Cor. 7, lect. 1, meo.
- 177 Charitati duo sunt contraria, scilicet timor et cupiditas. Opus. 4, c. 2 1^a Opus. 64, c. 17 2^a Cor. 7, lect. 1, meo.
- Charitativura Fides 116, etc. Finis 72, 73, 74, 81, 82, 83, 84, etc. Fortitudo 24. Fructus 5. Iudicium 21. Misericordia 13. Obe-dientia 22, etc. Oratio 6, 16, 24. Perfectio 62, etc. Papa 8. Subsidium.
- Charitu s. Adulterium 2. Ambra. Bestialitas 2. Charitas 20. Electio 37. Propinquitas.
- Cherubim. Seraphim 4, 6.
- 1^a CHERUBIN interpretatur plenitudo scientiae quae est quadruplex in eis: scilicet perfecta Dei visio, plena divini luminis susce-

CHRISTUS

- ptio, contemplatio pulchritudinis in ordine rerum et copiosa divinae cognitionis effusio in alios 1^a q. 63, 7, 1^m 1^a q. 108, 5, 5^m 2, d. 9, 3 1^a Cg. 3, c. 89, meo 1^a Opus. 3, c. 126 1^a Col. lect. 4, fi. Fruitio 2, 3. * Judaei 25.
- 2 Ordo duplex ante infusionem gratiae, poterat dici Cherubim et Seraphim, quia in eis erat dilectio et cognitio naturalis a cujus ardore et plenitudine dicuntur cherubim et seraphim, licet im-perfecte 2, d. 9, 7, 2^m. Seraphin 4. * Metaphora 2. Propitiatio-rum. Sedere 10.
- Chilias tae fuerunt haeretici, idest millenarii qui dicebant primam resurrectionem futuram esse martyrum, ut cum Christo mille annis in terra regnent 4, d. 43, a. 3, q. 1, 4^m 1^a Cg. 13, c. 27, fi. 1^a Lib^o 4, c. 82. Delectatio 93. Lactantius.
- 1 CHIMAERA. Ratio sive conceptio chimaerae, non habet fundamentum in re neque proximum neque remotum, quia neque est simili-tudo alicujus rei extra animam, neque consequitur ex modo intelligendi rem aliquam naturae. Et ideo ista conceptio est falsa 1^a q. 16, 3, 2^m 5, 3^m 7, 4^m 1^a fi. 1^a q. 48, 2, 2^m 1, d. 2, 3, c. meo 1^a d. 19, q. 5, 1, c. primo 1^a d. 30, 3, c. 1^a Po^a q. 7, 6, c. 1^a Meta. 12, lect. 2, fi. Ratio 5.
- 2 Nihil prohibet imaginari montes aureos, aut chimaeram. Verit. q. 3, 4, a. 6 1^a 6^m. Conceptio 7. * Ratio 5. Videre.
- 1 CHIOREA sive ludus chorealis si fiat cum circumstantiis honestis in ludis, crit actus virtutis et poterit esse meritorius si gratia informetur, scilicet ut non sit persona indecens sicut clericus vel religiosus, ut sit tempore lactitiae vel liberationis gratia, vel in nuptiis et hujusmodi, ut fiat cum honestis personis, et cum honesto cantu, et quod gestus non sint nimis lascivi et si qua hujusmodi sunt. Isa. 3, fi.
- 2 Si autem ludas chorealis fiat ad provocandum ad lasciviam, et secundum alias circumstantias, constat quod actus vitiosus erit. Isa. 3, fi.
- 1 CHRISMA benedici oportet ab episcopo, in coena Domini 3^a q. 72, 3, o. 1^a 12, 3^m 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m 1^a d. 7, q. 1, a. 2, q. 3, o. 1^a d. 24, q. 3, c. 1^a Verit. q. 27, 4, 10^m. Confirmatio 7. Ba-ptismus 61, 68, 69, 237, etc. 244. Confirmatio 4, 6, 8. Episcopus 11. Sacerdos 21. Sacramentum 41, 46, etc.
- 2 Benedictio chrismatis non est forma confirmationis 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 3, 2^m 1^a a. 3, q. 3, c. 1^a d. 8, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m. Confir-matio 10.
- 3 Chrismate unguuntur, pontificis caput, baptizati frons, altare et calix 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, a. 1 1^a a. 2, q. 3, 2^m. Confirmatio 4, 46. * Simonia 22. Unctio 4, 6, 37, 39.
- 1 CHRISTIANUS dicitur qui Christi est, idest qui fidem Christi ha-bet, qui Spiritu Christi, virtuose operatur et ad imitationem Christi peccatis moritur 2-2, q. 124, 5, 1^m. * Adoratio 8. Amor 116. Andreas. Apostoli 13. Christus 56. Confirmatio 32. Credere 20. Decimae 6. Dens 203. Dies 18. Doctor 3. Episcopus 15. Eva 2. Eucharistia 11, etc. 170, 176, 229. Fidelis o. Fornicatio 17, 18. Haeresis 109. Imperator 8. Infidelis o. Instructio. Jejunium 18. Judaei 6, 16, 46. Matrimonium 120, etc. Miraculum 43, 44. Obe-dientia 41. Papa 4, 6. Passio 128. Perfectio 77. Religio 28, 92. Rex 10. Servitus 10. Templum 13. Unctio 30. Usura 188, 246, 275, 307.
- 1 CHRISTUS non fuit homo ab aeterno, sed iste homo fuit semper et ab aeterno 3, d. 22, q. 1, 2, 5^m 1^a Rom. lect. 3, fi. * Adventus 1, etc. Caelum 33, 34. Claritas 11, etc. Communicatio 8. Conce-ptio 18, etc.
- 2 Christus in triduo mortis suae non fuit vere homo 3^a q. 50, 4, o. 1^a 3, d. 22, q. 1, 1, o. 1^a Quol. 2, 1, o. 1^a Quol. 3, 4, c. fi. 1^a Opus. 3, c. 236. Corpus 55, etc. Datio 34. Dies 14. Eucharistia 20, 89, etc. 118, etc. 175, 176, 177.
- 3 Christus tunc poterat magis dici filius hominis, quam homo. Quol. 2, 1, 1^m. * Facies 3. Genealogia 2.
- 4 Christus non est tantum homo: quia excluderetur quaelibet alia natura 3, d. 6, q. 1, 3, 3^m 1^a q. 2, 1, 6^m. Gloria 15, etc. Gratia 85, 88. In 17. Jejunium 15. Jesus 1, etc. Juge. Justificatio 36, etc. Maria 7, 33, 34.
- 5 In illo triduo mortis, corpus Christi, non fuit vivum, nec anima-tum 3^a q. 50, 4, b. 1^a c. 1^a 1^m.
- 6 Christus non est ubique homo: quia natura humana non est ubi-que: sed iste homo est ubique: quia suppositum divinum est ubique 3, d. 22, q. 1, 2, o. * Mediator o. Passio 95.
- 7 Christus secundum quod homo est ubique, si ly homo importet a-nitatem suppositi, non autem si importet conditionem humanae naturae 3, d. 22, q. 1, 2, c.
- 8 Totus Christus est ubique: non autem totum: quia masculinum genus pertinet ad personam, sed neutrum genus pertinet ad naturam 3^a q. 52, 3, o. 1^a 3, d. 6, q. 2, 1, 6^m 1^a d. 22, q. 1, 1, 6^m 1^a Opus. 3, c. 236.
- 9 Ly homo de Christo significat tres substantias: sed duas ratione significati, scilicet animam et corpus: aliam vero, scilicet di-vinam, ratione suppositi 3, d. 6, q. 1, 3, o. 1^a Quol. 2, 1, c. * Re-verentia 6.
- 10 Ly homo praedicatur univoce et non aequivoce de Christo et de

CHRISTUS

CHRISTUS

- Petro et de ceteris hominibus 3, d. 6, q. 1, 3, 1^m | d. 7, q. 1, 1, 3^m | Cg. 4, c^o 37, 2^m | 3^m | Unio. 2, 2^m | 4^m | Opus. 3, c^o 217.
- 41 Christus non est homo creatus, nec homo increatus, si participium determinet praedicatum absolute: si vero determinet compositionem, est homo creatus 3, d. 11, 2, 3^m.
- 42 Natura divina constituit personam Christi simpliciter: non autem natura humana ejus, sed secundum quid, ut ab ea denominatur homo 3^a q. 3, 1, 3^m | Unio. 4, c.
- 45 Christus est unus sine pari, octupliciter: scilicet unus Deus, propter nam naturam divinitatis: unus creator, propter infinitatem potestatis: unus homo, propter singularem eminentiam sanctitatis: unus Dominus, propter generalem rationem praelationis: unus magister, propter infusionem cognitionis: unus pater, propter productionem universitatis: unus pastor, propter generalem refectionem populi fidelis: una hostia, propter singulare pretium nostrae redemptionis 1^a Cor. 8, fi.
- 44 Persona Christi, est tota in quolibet loco, sed non totaliter 3^a q. 52, 3, 3^m. * Filiatio 25, etc.
- 45 Omnis perfectio spiritualis possibilis animae Christi, debet ei attribui 3, d. 18, 3, c. * Persona 15.
- 46 Idem judicium est de istis propositionibus, Christus secundum quod homo est persona, suppositum, hypostasis et res naturae 3^a q. 16, 12, 3^m. Adoptio 22, 23. Angelus 597, 598.
- 47 Immo ultima magis accedit ad veritatem 3, d. 10, q. 1, a. 2, q. 3, c.
- 48 Haec est vera: Christus secundum quod homo est suppositum, vel hypostasis, vel persona, si ly homo stet pro persona; si autem stet pro natura, est falsa in hoc sensu, quod natura humana in Christo causat propriam personalitatem, sed vera sub hoc sensu, quod naturae humanae in Christo convenit esse in aliqua persona 3^a q. 16, 12, o. | 3, d. 10, q. 1, 2, o. | Rom. lect. 3, fi.
- 49 Haec est vera et propria: Deus est homo et e converso 3^a q. 16, 1, 2, o. | 3, d. 7, q. 1, 1, o.
- 20 Haec est per se et in materia naturali: Deus est homo: non autem per accedens, nec in materia remota, nec in materia contingenti; et ratione suppositi, non ratione formae 3^a q. 16, 1, 1^m | 3, d. 7, q. 1, 1, c. | 5^m | 6^m | 7^m | 8^m | Unio. 4, c. fi. * Daemon 21, 22. Deificatus.
- 21 Haec est falsa: Deus factus est homo et e converso, si ly factus determinet subjectum vel praedicatum absolute: si vero determinet compositionem est vera; si autem determinet subjectum respectu praedicati est vera, sed conversa ejus est falsa proprie: improprie vero est vera, idest si ly homo in subjecto supponat simpliciter et non personaliter 3^a q. 16, 6, 7, o. | q. 33, 3, c. | 3, d. 3, q. 5, 3, c. | d. 7, q. 2, o. | Opus. 1, c^o 18 | Opus. 2, c^o 6 | Rom. lect. 2, fi.
- 22 Haec est vera: Christus secundum quod iste homo est Deus: et ista est per se: iste homo est Deus 3, d. 10, q. 1, a. 1, q. 2, o.
- 23 Haec proprie est falsa et improprie vera: Christus secundum quod homo est Deus, eadem ratione, scilicet quia reduplicatio magis proprie facit stare pro natura, nisi per aliquid limitetur ad suppositum 3^a q. 16, 11, o. | 3, d. 10, q. 1, a. 1, q. 1, o. | q. 3, c. * Dominicus 2. Filiatio 27, 28. Haeresis 89. Justificatio 39, 40.
- 24 Haec est falsa: Christus est tantum homo; sed haec est vera: Christus est tantum id quod est homo 3^a q. 17, 1, 3^m.
- 25 Haec est vera: Iste homo fuit ab aeterno; sed ista est falsa: Christus fuit homo ab aeterno 3, d. 22, q. 1, 2, 5^m.
- 26 Haec est falsa de Christo. Iste homo incepit, nisi addatur aliquid creatum 3^a q. 16, 7, c. fi. | 9, o. | 3, d. 12, q. 1, o.
- 27 Haec est vera: Christus est creatura, secundum naturam humanam et est minor Patri; non autem simpliciter 1^a q. 41, 3, c. | 4^m | 3^a q. 16, 8, o. | q. 20, 1, 1^m | 3, d. 4, q. 2, 2, 4^m | d. 11, 1, 2, o. | d. 21, q. 1, 3, 2^m | Cg. 4, c^o 48 | Verit. q. 29, 1, 1^m | 1^a Cor. 15, lect. 2, primo. * Missio 12.
- 28 Non est dicendum: Christus est creatura, nisi addendo secundum naturam humanam, ut caveatur haeresis Arii q. 16, 8, o. | q. 20, 1, 1^m. * Nativitas 12, etc. Praedestinatio 45, etc.
- 29 Immo non tantum ad vitandum errorem, sed quia est loquutio falsa 3, d. 11, q. 2, o. | d. 21, q. 1, 3, 2^m | Cg. 4, c^o 48 | Verit. q. 29, 1, 1^m.
- 30 Haec proprie est vera: Christus secundum quod homo est creatura; quia reduplicatio magis proprie facit stare pro natura, nisi per aliquid limitetur ad suppositum; ideo haec est falsa: Christus secundum quod hic homo est creatura 3^a q. 16, 10, o. | 3, d. 4, q. 1, a. 2, q. 1, c. | q. 2, 1^m | d. 10, q. 1, a. 1, q. 2, o. | d. 11, 3, o.
- 31 Haec propositio: Christus secundum quod homo est persona, non est vera, nisi reduplicet suppositum hominis, ut dicatur: Christus secundum quod iste homo est persona 3^a d. 10, q. 1, a. 2, q. 1, c.
- 52 Immo est vera ratione naturae 3^a q. 16, 12, o.
- 33 In Christo est humana natura perfecta. Opus. 3, c^o 216. * Abraham 95. Accidens 83, 81. Accipere 5. Adam 8. Addere 20. Aditus. Adoratio 13, etc. 29. Adventus o. Agnus 112. Angelus. Anima 134, 212. Animal 81.

- 54 Natura humana in Christo est nobilior quam in aliis, ratione unionis ad Verbum: non autem essentialiter 3^a q. 2, 2, 2^m | 5, 1^m | 2, d. 16, 3, 4^m | Unio. 2, 12^m. * Annuntiatio 1, etc. Apollinaris 2, etc.
- 55 Humanitas Christi, fuit instrumentum divinitatis ejus 1-2, q. 112, 1, 1^m | 3^a q. 7, 1, 3^m | q. 8, 1, 1^m | q. 13, 2, c. | 2^m | 2, 4, c. | q. 18, 1, 2^m | q. 19, 1, c. | q. 31, 1, 3^m | q. 43, 2, c. | q. 48, 6, c. | q. 49, 1, c. | 1^m | 2^m | q. 50, 6, 3^m | q. 56, 1, 3^m | q. 62, 5, c. | q. 64, 3, c. | 3, d. 5, q. 1, 2, 6^m | d. 12, q. 2, 1, c. | d. 18, 1, 4^m | a. 6, q. 1, c. | 4, d. 43, a. 2, q. 1, c. fi. | d. 48, q. 1, 1, 5^m | L. primo | Cg. 4, c^o 41 | Verit. q. 27, 3, 7^m | 4, c. | q. 29, 1, 5^m | 4, c. | 2^m | 5, c. | 2^m | Unio. 1, c. fi. | Opus. 3, c^o 211, fi. | Rom. 4, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 2, primo | 1^a Thes. 4, lect. 2, primo. * Apostoli 31. Apparere 7, etc. Aqua 15, 16, 17. Arius. Ascendere o. Assimilatio 5, etc. Assumere o. Auctoritas 2. Aureola 9. Baptismus 192. Beatitudo 35, 36, 37, 112, 116. Beatus 4, 5, 6. Charitas 41. Caelum 33, 34. Circumcisio 27, 128. Claritas 14, etc. Comprehensor 2. Conceptio 18, etc. Confirmatio 13, 14, 27, 29. Conjunctio 1, 3.
- 56 Natura humana non comprehendit totum esse Christi; ideo in Christo non habet rationem speciei 3, d. 5, q. 1, 3, 5^m. * Corpus 55, etc. Credere 19, etc. 25, etc. Daemon 21, 22. Damnatio 11, etc. Debitum 13. Descendere 1, etc. Devotio 7.
- 57 Humanitas Christi si a divinitate separaretur, tunc haberet aliud esse ab esse divino. Quol. 9, 3, c. * Deus 419. Diaconus 2, 3. Dioscorus. Dos 9, 10. Eucharistia o. Exaltatio o. Facies 3. Fides 43, 64, 65, 66.
- 58 Si humanitas Christi separaretur a Verbo, ipsa haberet propriam hypostasim 3, d. 5, q. 3, 2, 3^m | d. 6, q. 1, 2, 5^m | Unio. 2, 10^m. Filiatio 25. Finis 58. Flos o. Frater 2, 3. Genealogia 2. Gratia 71, 85, 88. Haeresis 91. Humilitas 17. In 12, 15. Incarnari o. Individuum 6, 7. Jacobus 1, 2. Jesus 1, etc. Judaei 15, etc. Judicium 49. Lex 66.
- 59 Humanitas Christi fuit similis accidenti, praecique habitui, tripliciter: scilicet quia advenit personae divinae post ejus esse completum, secundum se est substantia et melioratur, nec mutat verbum, sicut formatur vestis secundum formam vestientis et non mutat vestientem 3, d. 6, q. 3, 2, 1^m. Accidens 19. * Liber 24. Magi 1, etc. Maria 6, 7, 13, 16, etc. 29, etc. 13, etc. Matrimonium 51. Miraculum 48, etc. Missa 5, 21, 26. Missio 17, etc. 42, 43, 44. Mors 25. Nativitas 8. Nazareth. Nubes 3. Oratio 90. Passio 79.
- 40 Humanitas Christi potest dici individuum, particulare et singulare: non autem suppositum, hypostasis, res naturae, vel persona: quia persona Filii Dei, est suppositum naturae humanae 1^a q. 29, 1, 2^m | 3^a q. 2, 2, 3^m | 5, c. | q. 4, 4, c. | 3^m | q. 16, 12, 2^m | 3^m | 2, d. 16, 3, 4^m | 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | q. 3, c. | 3^m | d. 10, q. 1, 2, o. | d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 6^m | Po^a q. 9, 2, 13^m | Unio. 2, c. fi. | 3^m | 11^m | 4, o. | Quol. 9, 2, c. | Opus. 2, c^o 6 | Opus. 3, c^o 217 | 218. * Paulus 8, 11, 12, 18. Peccatum 31. Persona 15. Potestas 1, etc. 9. Praeceptum 137. Praedestinatio 5. Praesentia 3. Primogenitus 1. Psalmus 8, 9, 11. Quiescere 3. Resurrectio 6, 35, 40, etc. Sacrificium 20, etc. Sanguis 6, etc. Scriptura 3, 18. Sedere 3, 4. Sponsa 49. Sponsalia 11. Status 16. Subjectio 5, etc. Subsistentia 9. Symbolum 11.
- 41 In Christo non sunt duae res naturae, sed una res duarum naturarum. Opus. 42, c^o 13. * Substantia 6, 36. Suppositum 12, 13. Tabernaculum 2. Tenebrae 5. Thomas 1, 2, 3. Transfiguratio o. Tuba 3. Turtur 3. Unctio 29, etc. Unio 14, etc. Unitas 9. Uxor 8, 9. Vestis 1. Via 2. Vita 27, etc. Vox 1.
- 42 Anima Christi, est super omnes creaturas 3^a q. 6, 3, 2^m | q. 59, 6, 3^m | 4, d. 48, q. 1, 1, c. | 1^m. Angelus 495. Assumere 26, etc.
- 43 Anima Christi, est instrumentum divinitatis 3^a q. 13, 2, 2^m. * Charitas 41. Circumcisio 29. Claritas 16, 18. Conceptio 24, 25. Contemplatio 27. Descendere o. Deus 419. Doctrina 9. Eucharistia 100, 122, 133, 139, 140. Fides 133. Finis 35. Fructio 12, 13. Gratia 114, 118, 127. Haeresis 44. Judicium 49, etc. Matrimonium 51. Membrum 9, 12. Miraculum 48, etc. Mors 42, 43. Mutatio 11. Omnipotentia 4. Passio 79, etc. 100.
- 44 Ante incarnationem Filius Dei non dicebatur Christus. Cg. 4, c^o 31, 20^m. * Accipere 5.
- 45 In Christo ea quae sunt hominis praedicantur de Deo et e converso 1^a Cor. 2, lect. 2, primo. * Angelus 417.
- 46 Ea quae sunt humanae naturae, non praedicantur in abstracto de deitate, nec e converso 3^a q. 16, 5, o. | q. 50, 3, 3^m | 3, d. 5, L. fi. | q. 1, 2, 4^m | q. 2, 2, 4^m | d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 11, 4, o. | d. 21, q. 1, 3, 3^m | Opus. 2, c^o 6.
- 47 Natura humana non praedicatur de Christo in abstracto, nec partes ejus 3^a q. 2, 8, c. | q. 3, 7, 3^m | q. 16, 1, o. | q. 17, 1, c. | q. 50, 3, 3^m | 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | q. 2, 1, o. | d. 10, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | d. 11, 3, 4^m | 4, c. | d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | 4^m | 6^m | * Communicatio 8. Deificatus. Dominicus 2. Filiatio 7, 20. Sacerdos 1, etc.
- 48 Natura divina et proprietates ejus, praedicantur de Christo in recto, tam in abstracto quam in concreto: humanae vero tan-

CHRISTUS

- tum in concreto 3^a q. 3, 7, 3^m | q. 17, 1, o. | 3, d. 6, q. 2, 1, 3^m | d. 7. L. | d. 11, 4, o. | Cg. 4, c^o 39 | Unio. 2, 2^m | 7^m | Opus. 2, c^o 6.
- 49 Ea quae possunt convenire personae ratione sui, si habent repugnantiam ad proprietates personae divinae non praedicantur de Christo: quae autem conveniunt personae ratione naturae, vel ratione partis, dicuntur de Christo, licet repugnent personae divinae: quod enim est personae proprium de Christo non enuntiatur ratione humanae naturae, nisi cum aliqua additione vel expressa vel subintellecta 3^a q. 16, 8, o. | q. 20, 2, o. | 3, d. 7, q. 2, 2, 3^m | q. 3, a. 2, q. 2, 1^m | 2^m | d. 21, q. 1, 3, c. | 2^m | Cg. 4, c^o 48 | Verit. q. 29, 1, 1^m | Opus. 12, a. 4.
- 50 Deus est caput Christi 3^a q. 8, 1, 3^m | 8, 2^m | 3, d. 13, q. 2, 1, 4^m | 1^a Cor. 11, lect. 1, fi. * Adjuvare 10. Andreas.
- 51 Christus esset caput ecclesiae secundum divinitatem tantum, si nunquam incarnatus fuisset, homine non peccante. Verit. q. 29, 4, 3^m.
- 52 Christus ante incarnationem erat caput ecclesiae, secundum humanitatem, per operationem hominem in eum, et non e converso; sed post utroque modo; secundum divinitatem vero, ante et post, et per utramque operationem, scilicet ejus in nos, et e converso 3^a q. 6, 3, 3^m | q. 68, 1, 1^m | 3, d. 13, q. 2, a. 2, q. 2, 1 | q. 3, a. 2, q. 3, 1^m | d. 19, a. 1, q. 2, 2^m | 4, d. 8, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m | Verit. q. 29, 4, 9^m. * Angelus 496. Anima 131. Annulus. Apostoli 1, 10. Aureola o. Beneficium 15.
- 53 Christus secundum naturam divinam et humanam est caput ecclesiae, ratione trium proprietatum, scilicet perfectionis, influxus et gubernationis: sed quo ad quartam, scilicet quo ad connaturalitatem est caput ecclesiae secundum naturam humanam tantum 3, d. 13, q. 2, 1, c. | Verit. q. 29, 4, c. fi. * Character 30. Circumcisio 4. Dispensatio 4. Ecclesia 2, 3, 6. Episcopus 10. Heva 2.
- 54 Christus secundum quod homo est caput ecclesiae triplici ratione: scilicet secundum tria quae considerantur in capite, scilicet secundum ordinem, perfectionem et virtutem: primo spiritualiter Christus habuit ordinem; quia secundum propinquitatem ad Deum, gratia ejus est altior et prior: secundo perfectionem habuit, quantum ad plenitudinem omnium gratiarum: tertio virtutem habuit influendi in omnia membra ecclesiae 3^a q. 8, 1, o. | q. 48, 1, c. | q. 49, 1, c. | q. 59, 2, c. | 3, d. 13, q. 2, 1, o. | Verit. q. 29, 3, c. fi. | 4, o. | Opus. 3, c^o 223 | Opus. 60, c^o 3 | 1^a Cor. 11, lect. 1, m^o etc. | Eph. lect. 8, m^o etc. | Col. lect. 5, prin^o.
- 55 Tota humanitas Christi, secundum animam et secundum corpus influit principaliter in animas et secundario in corpora; ideo secundum utrumque est caput hominum, quo ad utrumque 3^a q. 8, 2, o. | 4, 1^m | 3, d. 13, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Verit. q. 29, 4, 1^m | Opus. 60, c^o 3. * Eucharistia 6, 238, 210. Exaltatio o. Fides 107. Finis 35. Fundamentum 2. Ostium. Imperator 7. In 12, 15. Incorporatio. Innocentia 3. Joannes 9, etc. Judicium 57. Justificatio 36, etc. Justus 1, Lex 111 114. Liber 15, 19, 20, 24. Liberalitas 12, 15. Martyrium 6, 7. Matrimonium 47, 51, 65, 121.
- 56 Proprium est Christi, esse caput ecclesiae, quo ad influxum interiore: sed quo ad influxum exteriorem, convenit aliis participative, particulariter et vice Christi, Christo autem secundum omnem locum, tempus et statum omnium pertinentium ad ecclesiam et propria auctoritate 3^a q. 8, 6, o. | 7, c. | Verit. q. 29, 4, 2^m.
- 57 Christus secundum quod homo, prae aliis ministris caput ecclesiae dicitur: quia per fidem ejus justificamur, per invocationem nominis ejus sacramentis imbuimur, et virtute passionis ejus, tota natura humana a peccato originali purgatur. Verit. q. 27, 3, 6^m. * Mediator o. Membrum 8, etc. Misericordia 30. Missa 5, 21, 26. Mulier 1. Nox 2. Papa 4, 6, 7. Pastor. Poenitentia 59, 60. Petrus 1, 2, 3, 4, 6, 7. Praelatio 25. Religio 27, 98. Sanctificatio 5, o. Scientia 61. Subjectio 5, etc.
- 58 Christus est caput omnium hominum: sed primo beatorum: secundo habentium charitatem viae: tertio fidelium: quarto uniendorum: quinto unibilium; sed nullo modo damnatorum, quia penitus desinunt esse membra Christi 3^a q. 8, 3, o. | q. 19, 4, c. | 1^m | 3, d. 13, q. 2, a. 2, q. 2, 3, c.
- 59 Gratia Christi triplex: scilicet gratia unionis, gratia habitualis et gratia capitis. Opus. 60, c^o 3.
- 60 Eadem essentialiter est habitualis gratia Christi quae dicitur gratia unionis, capitis et singularis personae 3^a q. 8, 5, o. | 3, d. 13, q. 3, a. 2, q. 2, 2, o. | 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 2, 3^m | Verit. q. 29, 2, c. | 5, c. fi. | 6^m | Opus. 3, c^o 214 | Jo. 3, lect. 6, m^o. Adoptio 22, 23. Adoratio 13. Amor 30, 66, etc. Angelus 492, 495, etc. Assumere 52, 60.
- 61 Gratia unionis, singularis et capitis, sunt simul tempore; sed ordine naturae et intellectus, prima praecedit secundam et secunda tertiam: quia prima convenit Christo inquantum Deus: secunda inquantum homo in se: tertia quo ad alios 3^a q. 7, 13, o. | 3, d. 13, q. 3, a. 2, q. 3, o. | Opus. 3, c^o 214.
- 62 In Christo fuit triplex plenitudo gratiae: scilicet unionis perso-

CHRISTUS

- nalis, capitis et singularis; prima est ejus ut causae finalis; secunda ut efficientis: tertia est formalis ad omnem effectum et ad omnem usum gratiae 3^a q. 7, a. 7, 9, 10, 12, o. | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, c. * Beatitudo 35, 35, 37, 112, 116. Conceptio 28, 29. Dos 8, 9, 10.
- 63 Gratia personalis et gratia capitis in Christo, ordinantur ad actum; non autem gratia unionis, sed ad esse personale; ideo prima et secunda conveniunt in essentia habitus: non autem tertia, licet etiam prima dicatur gratia unionis, inquantum facit congruitatem ad unionem 3^a q. 8, 5, 3^m. * Ecclesia 2, 6. Heva 2. Eucharistia 57, 59, 69, 70, 93.
- 64 Gratia habitualis fuit in Christo 3^a q. 7, 1, o. | 3, d. 13, q. 1, 1, o. | Verit. q. 29, 1, o. | Opus. 3, c^o 215 | Jo. 3, lect. 6, m^o.
- 65 Gratia habitualis requiritur in Christo ad hoc, quod sit caput ecclesiae. Verit. q. 29, 5, o.
- 66 Requievit super Christum Spiritus Domini, qui quidem in homine dicitur esse per gratiam habitualement 3^a q. 7, 1, 6 | c.
- 67 Gratia Christi habitualis ut ens est finita, sed secundum rationem gratiae, potest dici infinite, eo quod non limitatur: quia scilicet habet quidquid potest pertinere ad rationem gratiae. Opus. 3, c^o 221 | Opus. 60, c^o 3. * Elias 3. Frater 2, 3. Gratia 85, 88. Gratosus. Haeresis 93. In 12, 15. Incorporari o. Judicium 57. Lex 16, 102.
- 68 Gratia unionis est esse personale, quod a Deo datur gratis humanae naturae in persona Verbi et est terminus assumptionis ejus 3^a q. 6, 6, c. | Verit. q. 29, 2, fi. | Quol. 9, 2, 3^m. * Lingua 8. Manens.
- 69 Gratia unionis in Christo, dupliciter dicitur: scilicet voluntas Dei dans gratis, et donum ejus, idest unio, vel aliquis habitus: primo modo loquuntur sancti communiter, et est quid increatum: non autem secundo modo 3^a q. 2, 10, c. | q. 6, 6, c. | q. 7, 11, c. | 3, d. 13, q. 3, 1, o. | Quol. 9, 2, 3^m. * Maria 16, etc. 68. Matrimonium 51.
- 70 Unio Christi facta est per gratiam primo modo; non autem secundo modo 3^a q. 2, 10, o. | q. 6, 6, o. | Verit. q. 29, 2, o.
- 71 Gratia Christi, sive unionis sive habitualis, dicitur naturalis Christo: quia habuit eam a nativitate: et quia causatur a natura ejus divina: non autem a natura humana 3^a q. 2, 12, o. | q. 7, 13, 2^m | q. 31, 3, 2^m | 3, d. 4, q. 3, a. 2, q. 1, o. * Miraculum 23, 32, 33, 40, 48, etc. Missio 38. Praedestinatio 45, etc. Praedicare 16, etc. Prophetia 81.
- 72 Gratia unionis fuit simpliciter infinita in Christo: sed gratia habitualis ejus, fuit infinita secundum rationem gratiae; finita vero secundum rationem entis 3^a q. 7, 11, o. | 1, d. 17, q. 2, 4, 3^m | d. 41, 3, 2^m | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, o. | d. 19, a. 1, q. 1, c. | Verit. q. 29, 3, o. | Opus. 3, c^o 214 | 215 | Opus. 60, c^o 3 | Jo. 3, lect. 6, m^o 3, etc. * Sacerdos 1, etc. Sacramentum 57, etc. 107.
- 73 Habere gratiam convenit Christo secundum naturam humanam non autem secundum naturam divinam, sed esse largitorem gratiae 3^a q. 7, 7, 2^m.
- 74 Christus habuit plenitudinem omnium gratiae dupliciter: scilicet in summo, et quo ad omnes effectus gratiae 3^a q. 7, 7, 1^m | 9, o. | 10, 12, c. | q. 15, 2, 3, c. | q. 22, 1, c. | 1^m | 3^m | q. 27, 5, 1^m | q. 28, 4, 2^m | q. 38, 2, 2^m | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, o. | d. 15, q. 1, 2, 5° | Opus. 3, c^o 21 | Opus. 60, c^o 3 | Isa. 1, prin^o m^o | Jo. lect. 9, fi. 4 | c^o 3, lect. 6, m^o 4, etc. | 1^a Cor. 11, lect. 1, m^o | c^o 12, lect. 1, fi. | Col. lect. 5, prin^o etc. * Sacrificium 31. Sanctificatio 5. Thurificatio 2.
- 75 Plenitudo gratiae duplex: scilicet una ex parte gratiae et alia ex parte subjecti: prima est propria Christo; secunda vero convenit etiam aliis per Christum 3^a q. 7, 10, o. | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, o.
- 76 Plenitudo duplex fuit in Christo: scilicet prima divinitatis, secunda gratiae et veritatis, et secunda derivatur a prima 3^a q. 15, 2, 3, c. | q. 19, 4, 2^m | q. 31, 1, c. | Verit. q. 29, 5, 1^m.
- 77 Plenitudo gratiae et divinitatis habitat in Christo corporaliter tripliciter, scilicet per unionem personalem ad corpus, contra umbram, et triplici unione, idest carnis, mentis et sensus 3^a q. 2, 10, 2^m | 3, d. 4, q. 3, a. 2, q. 2, o. | Col. 2, lect. 2, fi.
- 78 Omnes gratiae gratis datae, fuerunt in Christo excellentissime 3^a q. 7, 7, o.
- 79 Christus primitias gratiae suscepit divinitus et ejus gratia est causa nostrae gratiae 4, d. 43, a. 2, q. 1, c.
- 80 Gratiae in Christo non dividuntur, sed dividuntur in aliis hominibus, qui recipiunt particulariter efficaciam ad aliquos actus. Christus autem recepit gratiam plenissime ad omnes actus 3^a q. 7, 7, 1^m.
- 81 Gratia Christi nullo modo potuit augeri, sicut nec gratia beatorum: sed gratia cujuscunque viatoris puri, potest augeri ex parte gratiae, et ex parte subjecti 3^a q. 7, 12, o. | 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 4, o. | d. 17, q. 2, 4, 3^m | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 3, o. | d. 18, 5, c. | Isa. 11, prin^o.
- 82 Eminentia gratiae Christi sumitur ex quinque: scilicet quantum ad sapientiae plenitudinem, quantum ad virtutum operationem,

CHRISTUS

- quantum ad caeli ascensionem, quantum ad sessionem ad dexteram Patria, et quantum ad passionis ignominiam. Isa. 52, fi.
- 85 Gratia ejuseumque alterius hominis quantumcumque crescat, non potest adaequari gratiae Christi; quia comparatur ei sicut particulare ad universale: ideo non sunt ejusdem rationis 3^a q. 7, 11, 3^m | q. 10, 4. 2^m | 3^m | 3. d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | Verit. q. 29, 3, 5^m | Col. lect. 5, meo etc.
- 86 Gratia Christi non fuit interrupta per peccatum, nec turbata per fomitem, sicut in nobis. Isa. 11, prin^o. Fomes 15.
- 87 Christus habuit omnes virtutes ad perficiendas potentias singulas ad omnes actus animae 3^a q. 7, 2, o. | 3, 1^m | q. 15, 2, c. | 3, d. 13, q. 1, 1, c. * Accidens 81. Adeps 2. Agens 3, 112. Ala. Amen 3.
- 88 Quidquid perfectionis spiritualis et virtutis est possibile alicui creaturae, totum creditur esse collatum Christo, in primo instanti suae conceptionis. Verit. q. 29, 8, c. * Angelus 530. Buccella. Consilium 8.
- 89 Christus habuit virtutes morales, quo ad usum patriae et viae non derogantes perfectioni ejus; non autem ad demandas passionis 3^a q. 7, 2, 2^m | 3^m | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m. * Crede 21, etc. Eucharistia 242, 247.
- 90 Virtutes circa passiones illatas, habuerunt eundem usum in Christo et in nobis, propter passibilitatem corporis ejus, et usum patriae propter perfectionem animae, non autem virtutes circa passiones innatas quae non erant in Christo, ut oporteret eas cohibere per virtutes 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | d. 33, L. * Exemplum 1. Galilaea 3. Humilitas 17, 18, 19. Ira 25, L. Jejunium 13, etc. Joannes 5, etc. 10, etc. Judas 1, 2, 3. Justus 1. Lex 118, 119.
- 91 Christus habuit summum gradum fortitudinis, sustinens impugnationem, non quidem interiorem a fomite, sed exteriorem a diabolo et a mundo, quos superando victoriae coronam promeruit 3^a q. 15, 2, 3^m. Fomes 15.
- 92 Christus habuit temperantiam, non autem continentiam 3^a q. 7, 2, 3^m. * Liberalitas 15. Lingua 7, etc.
- 93 Christus virtute suae divinitatis poterat in se et in suis discipulis, sine abstinencia habere virtutem continentiae 3^a q. 40, 2, 2^m. * Magnificencia 6. Maria 20. Matrimonium 121. Mors 33.
- 94 Christus non vixit in deliciis; quia decuit eum abjicere terrena bona, ut nobis daret exemplum ea contemnendi 3, d. 20, a. 4, q. 2, 4^m. Bonitas 228. * Paulus 11, 12. Paupertas 7. Pax 13, 22. Praedicare 20.
- 95 Fides non fuit in Christo 1-2, q. 65, 5, 3^m | 3^a q. 7, 3, o. | 4, c. | 8, 2^m | 9, 1^m | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | d. 36, 2, 3^m | 4, d. 33, q. 3, 2, 6^m | Verit. q. 29, 4, 15^m | Virt. q. 4, 1, 12^m. * Praedicator 7. Praelatio 25. Prudentia 18.
- 96 Christus habuit quidquid est perfectionis et virtutis in fide et spe 3^a q. 7, 9, 1^m | 4, d. 33, q. 3, 2, 6^m | Verit. q. 29, 4, 15^m | Virt. q. 4, 1, 12^m.
- 97 Christus habuit meritum fidei; quia fides consistit in assensu, ex obedientia Dei quam Christus plenissimo habuit 3^a q. 7, 3, 2^m | 3, d. 36, 2, 3^m.
- 98 Christus est auctor fidei dupliciter, scilicet praedicando et infundendo; et est conservator ejus dupliciter, scilicet confirmando eam per miracula et praemiando. Hebr. 12, lect. 1, meo. * Religio 27, 98. Seducere. Subditus. Timor 13.
- 99 Christus non habuit spei virtutem, licet speraverit aliqua sibi et aliis 1-2, q. 65, 5, 3^m | 2-2, q. 18, 2, 1^m | 3^a q. 7, 4, o. | 6, 3^m | 8, 2^m | 9, 1^m | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | d. 26, q. 2, a. 5, q. 1, o. | d. 36, 2, 3^m | Verit. q. 29, 4, 15^m | Virt. q. 4, 1, 12^m | 4, 16^m | Psal. 15, prin^o | Psal. 30, prin^o | fi. | Hebr. 2, lect. 3, fi.
- 100 Voluntas animae Christi informabatur charitate et aliis virtutibus 3^a q. 49, 6, 2^m.
- 101 Christus habuit plenissime septem dona Spiritus Sancti 3^a q. 7, 5, o. | Isa. 11, meo.
- 102 Christus dat dona in quantum Deus et recipit ea in quantum homo 3^a q. 7, 5, 2^m. Datio 32, 34.
- 103 Christus meruit secundum humanitatem: non autem secundum divinitatem 3^a q. 53, 4, 2^m | 3, d. 18, 2, 6^m | Verit. q. 29, 6, o.
- 104 Christus meruit ante mortem: non autem nunc, quia non est viator 3, d. 18, 2, 3^m | Verit. q. 29, 6, c. * Adilus. Ala.
- 105 Christus meruit quolibet actu ejus 3, d. 18, 2, 5, o. | Verit. q. 29, 7, 6^m | Opus. 3, co 239. * Angelus 506, 530.
- 106 Christus secundum illos actus quibus meruit, etiam in alios influxit, quia merendo pro aliis satisfacit et aliis gratiam meruit, secundum quod caput nostrum dicitur 3, d. 13, q. 3, a. 2, q. 2, 5^m | Opus. 3, co 239. * Antichristus 5.
- 107 Christus meruit sibi gloriam corporis, scilicet immortalitatem, impassibilitatem et hujusmodi, et ea quae pertinent ad excellentiam ejus exteriorem, sicut est ascensio et veneratio ejus: non autem gloriam animae, nec scientiam, nec gratiam, nec deitatem, nec virtutes 3^a q. 19, 3, o. | q. 22, 4, 2^m | q. 31, 4, 1^m | q. 45, 1, c. | q. 46, 1, c. | q. 48, 1, o. | q. 49, 3, 3^m | 6, o. | q.

CHRISTUS

- 51, 2, c. | q. 59, 3, c. | 3, d. 18, 2 | 4, 5, o. | Verit. q. 26, 6, 21^m | q. 29, 6, o. | Quol. 9, 8, c. | Opus. 3, co 238. Ascendere o. Aureola 9, 16. Baptismus 161, 167, 174, 180, 187, 189, 191, 192, etc. 209, 212, 217.
- 108 Meritum Christi fuit infinitum, ex circumstantia personae; non autem secundum extensionem actus 2, d. 9, 8, 2^m | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 1, 4^m | d. 15, q. 1, 2, 1^m | Verit. q. 29, 3, 4^m | 8^m | 5, 4^m | Quol. 3, 3, 3^m | Opus. 3, co 238.
- 109 Meritum Christi se extendit ad totam naturam humanam; non autem meritum alicujus purae creaturae 2, d. 20, q. 2, 3, 3^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 7^m | 9^m | d. 4, q. 3, 1, 6, 1 | c. | d. 18, a. 6, q. 1, o. | q. 2, c. | L. meo | d. 19, a. 1, q. 1, c. | Verit. q. 29, 7, o. * Beatitudo 121. Benedictio 1, 4. Circumcisio 12. Clavis 21. Conceptio 30, 81. Contritio 13.
- 110 Christus meruit aliis, scilicet omnibus membris ejus, idest solis regeneratis spiritualiter, idest per baptismum 1^a q. 19, 4, o. | q. 48, 1, c. | 6, o. | q. 49, 1, c. | 2, d. 20, q. 2, 3, 3^m. Verit. q. 26, 6, 21^m | q. 29, 7, o. * Damnatio 4, 1, 2. Eucharistia o. Exaltatio o. Festum 10. Gratia 71, 85. Haeresis 88, 93, 94, 136, etc. Incarnari 5, 14. Indulgentia 8. Judaei 18, 19, 20. Judicium 57, etc. Justificatio 40, etc. Latro o. Limbus 6. Maria 61.
- 111 Christus meruit aliis praemium essenziale, quod nullus alius potest 1-2, q. 114, 6, c. | 3^a q. 19, 4, o. | q. 46, 3, c. | q. 48, 1, o. | 6, 3^m | q. 61, 1, 2^m | 2, d. 20, q. 2, 3, 8^m | d. 27, 6, o. | 3, d. 18, 6, o. | L. | d. 19, 1, c. | 1, d. 19, q. 1, a. 2, q. 1, c. | Verit. q. 26, 6, 21^m | q. 29, 7, o. * Mors 38. Oratio 57. Passio 100, etc. Peccatum 259, 353.
- 112 Meritum Christi operatur sufficienter salutem hominum ut causa universalis: tamen requiruntur alia merita, ut causae particulares 2, d. 27, 6, 2^m | 3, d. 18, a. 6, q. 2, 3^m | Verit. q. 29, 7, 4^m | 8^m | 11^m.
- 113 Meritum Christi operatur in omnibus sacramentis et in omnibus meritis nostris 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m | d. 20, a. 3, q. 1, c. * Poena 63. Poenitentia 126. Redemptio o. Sacerdos 36.
- 114 Meritum Christi est radix omnium meritorum nostrorum, a quo efficaciam habent 2, d. 27, 6, 2^m | 3, d. 4, q. 3, 1, c.
- 115 Christus nihil ad meritum pertinens docuit, quod ipse excellentius non impleveret 3^a q. 7, 3, 2^m. * Sacramentum 16, 56, 57, 59, 101, etc. 106, 107, 120. Sacrificium. Salvati 3, 4. Sanctificatio 8, 11. Sanguis 7, etc. Sanitas 9. Satisfactio 32, etc. Servitus 16.
- 116 In Christo fuit aliqua scientia creata, praeter scientiam increatam 3^a q. 9, 1, o. | 3, d. 14, a. 1, q. 1, o. | Verit. q. 20, 1, o. | Opus. 3, co 216. * Adinventio. Angelus 497, etc. Apostoli 13. Consilium 10. Decimae 7, etc. Doctus 1, 2. Doctrina 1, 3, 18. Dubitatio 3.
- 117 Scientia divina Christi non offuscabat scientiam humanam, sed magis claram reddebat 3^a q. 9, 1, 2^m | 3, d. 14, a. 1, q. 1, 2^m.
- 118 Scientia animae Christi est nobilior secundum quid, quam anima ejus: non autem simpliciter 3^a q. 11, 5, 3^m | 3, d. 14, a. 1, q. 1, 3^m | q. 3, 3^m | Verit. q. 20, 1, 4^m | q. 29, 1, 11^m. * Fides 24, 54, 64, 85, 104, 105. Fructus 1. Galilaea 3. Haeresis 16. Jejunium 18. Joannes 7. Lex 16, 118. Liber 15, 19, 20, 24. Matrimonium 44. Praedicare 17, etc. Praedicator 7. Prophetia 76, 77. Resistere 6. Sacrificium 34. Visio 15.
- 119 Anima Christi poterat intelligere per scientiam inditam, convertendo se ad phantasmata et etiam sine eis 3^a q. 11, 2, o. | 4, fi. | q. 34, 2, 3^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 2^m | d. 14, a. 3, q. 2, 3, c. | Verit. q. 20, 3, 1^m.
- 120 Christus habuit rerum scientiam speculativam et practeam: non quidem practeam, idest non qua ipse faceret res, sed qua sciret, qualiter res factae sunt a Deo 3^a q. 13, 1, 3^m | 3, d. 14, 1, 2^m.
- 121 Anima Christi ad visionem beatam indigebat habitu luminis gloriae: non autem indigebat speciebus, quibus tamen indigebat ad visionem omnium creaturarum in propriis naturis. Verit. q. 20, 2, o.
- 122 In Christo fuit plenitudo gratiae et omnis virtutis et omnis scientiae 3^a q. 15, 2, c. | 3, c. | 1^m | Opus. 3, co 226.
- 123 In sexta synodo, damnata est positio negantium In Christo duas scientias vel sapientias, scilicet creatam scientiam et increatam 3^a q. 9, 1, c. fi. | Opus. 3, c. 223.
- 124 Scientia beatorum fuit in Christo 3^a q. 9, 2, o. | 3, 4, c. | Opus. 3, co 216. * Abstractio 20. Angelus 500.
- 125 Anima Christi in Trinitate novit omnia, quae Trinitas in se cognoscit: non autem aliqua alia creatura 3, d. 14, a. 2, q. 1, 1^m.
- 126 Anima Christi in Verbo non comprehendit Verbum, seu divinam essentiam 3^a q. 10, 1, c. | 2, c. | 3, 1^m | 2^m | 3, d. 14, a. 2, q. 1, 2, o. | Verit. q. 20, 4, o. | 5, c. | Quol. 3, 3, c. | Opus. 3, co 226 | 1^a Tim. 6, lect. 3, fi.
- 127 Anima Christi in Verbo cognoscit omnia quae quandoque sunt, et cogitatus: non autem omnia quae sunt in potentia Dei 3^a q. 10, 2, o. | q. 59, 2, 3^m | 3, d. 14, a. 2, q. 2, c. | a. 4, 3^m | 1^m | Verit. q. 8, 4, c. | q. 29, 4, c. | 1^m | 5, o. | Quol. 3, 3, c. | Opus.

3. c^o 215. * Attingere 3. Beatitudo 112. Comprehendere 4, 5. Comprehensor 2.
- 126 Anima Christi in Verbo cognoscit omnia quae Deus novit scientia visionis; non autem omnia quae Deus novit simpliciter intelligentia 3^a q. 10, 2, 2^m | q. 13, 1, 2^m | 3, d. 14, a. 2, q. 2, o. | q. 4, 2^m | 4, d. 49, q. 2, 5, c. | Verit. q. 8, 4, c. | q. 20, 4, o. | Quol. 3, 3, c. fi. * Conceptio 28, 30. Gloria 15, etc. 18. Natura 35.
- 127 Scientia animae Christi in verbo parificatur scientiae visionis Dei quo ad numerum scibilium: non autem quo ad claritatem 3^a q. 10, 2, 3^m | q. 13, 1, 2^m | 3, d. 14, a. 2, q. 2, 2^m | 3^m | q. 3, o. | a. 4, 3^m | 4^m | Verit. q. 20, 4, 9^m.
- 128 Anima Christi in verbo scit infinita in potentia, quasi scientia simpliciter intelligentiae; non autem scit infinita in actu, idest scientia visionis, quia entia in actu secundum omne tempus non sunt infinita, quia generatio non est aeterna 3^a q. 10, 3, o. | 3, d. 14, a. 2, q. 2, q. 2, 2^m | q. 4, 2^m | Verit. q. 20, 4, 1^m | 2^m | 5^m | Quol. 3, 3, o. | Opus. 9, q. 81.
- 129 Oppositum videtur dicere 1^a q. 14, 12, o. | Verit. q. 20, 4, c.
- 130 Anima Christi in verbo cognoscit quidquid est in potentia creaturae 3^a q. 10, 2, 3, c. | 3, d. 14, a. 2, q. 2, c. | 2^m | 3^m | Verit. q. 20, 4, 1^m | Quol. 3, 3, c. fi. | Opus. 3, c^o 215 | Opus. 9, q. 81.
- 131 Anima Christi in verbo comprehendit omnis creaturae essentiam et per consequens comprehendit ejus potentiam et virtutem et omnia quae sunt in potentia creaturae 3^a q. 10, 2, c. | Quol. 3, 3, c. fi.
- 132 Scientia beata animae Christi, est perfectissima simpliciter, non autem ejus scientia indita, sed est perfectissima in genere humanae cognitionis 3^a q. 9, 2, c. | q. 11, 5, 1^m.
Scientia indita animae Christi fuit habitualis, non autem scientia ejus beata 3^a q. 11, 5, o. | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 3, o. | Verit. q. 20, 2, o.
- 133 Christus quo ad intellectum, habuit plenam et apertam Dei visionem. Sed in imaginativa, habuit quasdam similitudines, in quibus poterat divina speculari 3, q. 7, 8, 1^m.
- 134 In Christo fuit scientia infusa a verbo, per species omnium rerum, ad quas intellectus possibilis est in potentia 3^a q. 9, 3, o. | 4, c. | 2^m | q. 12, 1, c. | 3, d. 14, a. 1, q. 5, c. | Verit. q. 20, 2, c. fi. | 3, o. | Opus. 3, c^o 225 | Opus. 9, q. 81.
- 135 Scientia Christi infusa, fuit distincta in multos habitus 3^a q. 11, 6, o. * Amen 3. Angelus 497, 498.
- 136 Oppositum videtur dicere 3, d. 14, a. 3, q. 4, o.
- 137 Scientia Christi infusa, erat discursiva, seu collativa, quo ad usum, sicut volebat, non autem quo ad acquisitionem 3^a q. 11, 3, o. | 4, fi. | 3, d. 14, a. 3, q. 3, o. | Verit. q. 20, 3, 1^m. Prophetia 26, 76, 77, 84.
- 138 Anima Christi, per scientiam infusam cognoscebat omne cognoscibile ab homine per virtutem intellectus agentis idest omne pertinens ad scientias humanas, et omne notum homini per revelationem, et omne pertinens ad prophetiam, vel ad quodcumque donum Spiritus sancti, non autem essentiam Dei 3^a q. 11, 1, o. | q. 12, 1, c. | 3, d. 14, a. 3, q. 1, o. | q. 4, c. | q. 5, 2^m | Verit. q. 20, 6, o. | Opus. 3, c^o 226.
- 139 Et per eam poterat cognoscere substantias separatas, sicut potest anima separata 3^a q. 11, 1, 2^m | q. 12, 1, 3^m | Verit. q. 20, 6, c.
- 140 Et per eam cognoscebat plura et plenius quam Adam in statu innocentiae, et qua angeli secundum cognitionem naturalem. Verit. q. 20, 3, 6, c.
- 141 Et per eam cognoscebat omnia singularia, praesentia, praeterita, et futura 3^a q. 11, 1, 3^m | q. 12, 1, 3^m.
- 142 Immo per eam non cognoscebat futura contingentia, nec cogitationes cordium 3, d. 14, a. 3, q. 1, c. | q. 5, 2^m | Verit. q. 20, 6, c.
- 143 Christus cognovit cum continuo et tempore, phantasmatibus quasi objectis intellectus utens, non quidem accipiens species ab eis, sed ponens eas circa 3, d. 14, a. 3, q. 2, c.
- 144 In Christo fuit scientia acquisita, seu experimentalis, per species acquisitas per operationem intellectus agentis ejus 3^a q. 9, 4, o. | q. 12, o. | q. 15, 8, o. | Opus. 3, c^o 226. Consilium 10, etc. Contemplatio 27.
- 145 Oppositum videtur dicere 3, d. 14, a. 3, q. 5, 3^m | d. 18, 3, 5^m | Verit. q. 20, 3, 1^m.
- 146 Anima Christi per scientiam acquisitam, scivit omne quod sciri potest per actionem intellectus agentis, non autem essentias substantiarum separatarum, nec singularia praeterita vel futura 3^a q. 12, 1, o. * Fructus 1.
- 147 Christus profecit in scientia acquisita, quia scientia illa augebatur essentialiter, non autem aliae scientiae ejus, sed tantum secundum effectus, et secundum experientiam, et secundum apparentiam 3^a q. 7, 12, 3^m | q. 12, 2, o. | 3, 3^m | q. 15, 8, o. | 3, d. 13, l. fi. | d. 14, a. 3, q. 5, o. | Verit. q. 20, 6, 3^m | Opus. 3, c^o 226 | Jo. 4, lect. 1, primo 1 | Hebr. 5, lect. 2, primo. * Sapientia 9. Scientia 24, 75.
- 148 Christus nihil didicit ab homine, quia non convenit dignitati Christi doceri a quocumque hominum 3^a q. 12, 3, o.
- 149 Anima Christi, inquantum unita Deo, etiam quo ad naturalia non recepit lumen ab angelis, sed immediate a Deo 3, d. 13, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m.
- 150 Voluntas duplex est in Christo: scilicet voluntas divina, et voluntas humana, contra haeresim Macarii patriarchae Antiocheni, Cyri Alexandrini, et Sergii Constantinopolitani 3^a q. 18, 1, o. | 3, d. 14, a. 1, q. 1, c. | d. 17, a. 1, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 36 | Po^a q. 10, 4, 13^m | Opus. 3, c^o 212 | Jo. 6, lect. 4, 1. * Assumere 58, 59.
- 151 Voluntas humana in Christo, dicitur tripliciter: scilicet potentia naturalis, motus naturalis, et motus rationalis 3^a q. 18, 1, 3^m. * Conceptio 27.
- 152 In Christo est duplex voluntas humana: scilicet voluntas rationis et voluntas sensualitatis idest appetitus sensitivus 3^a q. 18, 2, o. | 5, c. | 3, d. 17, a. 1, q. 2, o. | Opus. 3, c^o 212. * Deliberatio 1. Electio 15. Eucharistia 176. Fructio 12, 13.
- 153 Immo in Christo fuit tantum una voluntas humana 3^a q. 18, 2, 2^m | 3, o. | 4, 5, c. * Gloria 18.
- 154 In Christo fuit tantum una voluntas humana rationalis per essentiam ut potentia, sed duplex actus: scilicet ut natura, et ut ratio. Vel telestis idest simplex voluntas, et bulis idest consiliativa, secundum Damascenum 3^a q. 18, 2, 2^m | 3, o. | 4, 5, o. | 3, d. 17, a. 1, q. 3, o. | Opus. 3, c^o 212. * Judicium 56. Iatro 2. Maria 7. Mors 30, etc. Nativitas 17, 18.
- 155 In Christo fuit aliquis motus sensualitatis non praevisus, sed subitus respectu sensus, non autem respectu rationis et deitatis 3, d. 17, a. 1, q. 2, 5^m.
- 156 Immo Christus voluit aliud quam Deus, voluntate sensualitatis 3^a q. 21, 3, 4, o. * Nazareth. Omnipotentia 4. Oratio 92, 94, 95. Passio 97, 100, 111. Paulus 12. Perfectum 115, 116.
- 157 Christus voluit aliud quam Deus, voluntate sensualitatis, et ut natura, non autem ut ratio. Sed semper voluit idem, et semper fuit conformis ei 3^a q. 18, 5, o. | 6, c. | 1^m | q. 21, 3, 4, o. | 3, d. 17, a. 2, q. 1, o.
- 158 Voluntas pietatis in Christo, est voluntas ut natura, inquantum absolute refugit nociva sibi et aliis 3^a q. 18, 3, 3^m | 3, d. 17, a. 1, 3, 6^m | a. 3, q. 4, 2^m | Opus. 3, c^o 232.
- 159 Nulla repugnantia seu contrarietas fuit in Christo inter voluntatem ejus ut ratio, et voluntatem ejus ut natura, vel voluntatem sensualitatis 3^a q. 18, 6, o. | 3, d. 17, art. 2, q. 2, 3, o. | Opus. 3, c^o 232, fi.
- 160 Voluntas, et quidquid aliud fuit naturae humanae in Christo, semper movebatur secundum nutum voluntatis divinae 3^a q. 18, 1, 1^m | 4^m | 3, d. 17, a. 2, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 36, fi. * Poena 63. Tentare 17, etc. Votum 11.
- 161 Operationes sensitivae, et vegetativae, et naturales in Christo aequaliter pertinebant ad voluntatem ejus humanam. Ideo erant magis humanae quam in aliis hominibus, et magis una operatio, quia omnes sensitivae ordinabantur a ratione ejus, aliae vero sunt volitae 3^a q. 19, 2, c. fi. | 1^m.
- 162 In Christo est liberum arbitrium 3^a q. 18, 4, o. | 3, d. 17, a. 1, q. 3, 5^m | d. 18, 2, 5^m.
- 163 In Christo sunt duo libera arbitria scilicet divinum et humanum, sed una immensitas, et una anima 3, d. 14, a. 1, q. 1, c.
- 164 Omnis potentia communicabilis cuicumque creaturae, multo abundantius communicata fuit animae Christi scilicet ut materia elementalis magis obediat ei ad motum quam qualitatibus activis et virtuti caelesti. Et magis potuisset movere caelum quam angelus quicumque 3^a q. 13, 2, o. | 3, d. 14, 4, o. * Anima 134. Ascendere 3. Auctoritas 2.
- 165 Immo aliquid in creaturis fuit potentius anima Christi 3, d. 16, q. 1, 2, 5^m.
- 166 Aliquid fuit secundum quid potentius anima Christi, secundum propriam naturam et virtutem, ut clavi in passione ad perforandum; nihil autem fuit potentius ea simpliciter 3^a q. 14, 2, 3^m | d. 16, q. 1, 2, 5^m. * Clavis 8.
- 167 Christus ut homo poterat conferre effectum sacramentorum sine sacramentis, ut institutor eorum, et non alius homo 3^a q. 64, 3, c. | q. 72, 2, 1^m | q. 84, 5, 3^m | 4, d. 4, q. 2, a. 3, q. 5, c. | d. 5, q. 1, 1, c. | a. 3, q. 1, c. | 2^m | d. 7, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m | d. 27, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m | d. 22, q. 2, a. 3, q. 3, 3^m | Cg. 4, c^o 71 | Verit. q. 29, 4, 2^m | 1^a Cor. lect. 2, me^o | c^o 11, lect. 5, primo. * Confessio 20, 23. Confirmatio 13, 14. Consilium 10, etc. Conversio 12. Crux o. Daemon 119, etc. Defectus 22. Elias 3. Fides 24, 43, 54. Fractio 1. Gloria 15, 16, 17. Ostium. Imperator 6, 7, 8.
- 168 Christus secundum divinitatem habet potestatem dimittendi peccata per auctoritatem, sed instrumentaliter et per ministerium secundum humanitatem 3^a q. 16, 11, 2^m | 5, d. 10, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | 4, d. 5, q. 1, 1, o. | Verit. q. 29, 4, 1^m. Auctoritas 2.
- 169 Ad invocationem nominis Christi, dabatur remissio peccatorum, in primitiva ecclesia, et non alterius hominis 3^a q. 7, 1, 2^m

CHRISTUS

CHRISTUS

- | q. 61, 3, c. | 4, d. 5, q. 1, 1, c. | 4^m | a. 3, q. 2, b. 2 | 1^a Cor. lect. 2, meo.
- 470 Christus fuit verus monarcha, excellens omnes alios tripliciter: scilicet duratione perpetua, utilitate totius mundi et totius hominis scilicet animae et corporis, et dignitate deitatis. Opus. 20, libo 3, co 12, fi. | 13 | 14 | 15.
- 471 Monarchia Christi, incoepit in nativitate ejus. Sed occultavit eam ad humilitatem regum, et subditorum. Opus. 20, libo 3, co 12, fi. | 13 | 14 | 15. * Joannes 9, 14. Justus 9, Lex 113, 119. Limbus 6, 7. Maledicere 4. Minister 4. Miraculum. Missio 12. Mutatio 11. Nativitas 29. Omnipotentia o. Papa 6, 7. Peccatum 115, 116, 259, 260, 344, 353. Poena 63. Poenitentia 54, 59, 60, 126, 129. Potestas 2, 3, 4, 5. Praedicare 18, etc. Resurrectio 40, etc. Sabbatum 11, 12. Sacramentum 51, 57, etc.
- 472 Christus in sua infantia plus ostendit excellentiam domini sui in virtute et potentia, quam in adulta aetate, ut ostenderetur quod infirmitas et humilitas ejus erat voluntaria. Opus. 20, libo 3, co 14, prin^o. Sedere 3, 4. Spiritus 21, etc. Tenebrae 5. Unctio 2. Violentia 5.
- 473 Christus in sua infantia et pueritia, in nullo differebat ab aliis pueris, quo ad exteriorem conversationem 3^a q. 29, 1, 3^m | 3, d. 15, L. prin^o | 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m.
- 474 Conveniens fuit quod corpus Christi subfaceret defectibus et infirmitatibus nostris, ad satisfactionem, exemplum, et fidem 3^a q. 14, 1, o. | 3, 1^m | 4, c. | 2^m | 3, d. 15, q. 1, 5, o. | d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, c. | Cg. 4, co 55, 11^m | Opus. 3, co 42, etc. | Opus. 60, co 4, etc. * Abraham 18, 20, 21. Accidens 83. Adjurare 10. Admiratio 8. Adoratio 7. Agonia 2. Aqua 15, 16, 17. Arius. Assumere 55, etc. Baptismus 18, etc. Coena. Cilicium. Circumcisio 28, 29. Clamor 1, 3. Comedere 2. Confirmatio 24. Crux o. Damnatio 4. Decimae 13. Deliberatio 1. Descendere o.
- 475 Christus nullum defectum habuit in bonis rationis 2, d. 36, 4, 2^m. * Dies 14. Dici 1. Dolor 27, etc. 31, 35. Dubitatio 1, 3. Fomes 15. Haeresis 92, 116. Ignorantia 17. Imago 40. Ira 25. Jejunium 13, etc. Judicium 56. Latro 2, 2. Laurentius 2, 3. Lex 24, 66, 102. Maria 13, etc. 61, 62. Mendicitas. Miraculum 19. Mors 25, etc. Nativitas 12, etc. Occidere 18, 19. Oratio 90, etc. Passio 28, 79, etc. 97. Paulus 5, 18. Paupertas 7.
- 476 Christus fuit particeps miseriae nostrae, scilicet poenalitatis, et praecipue mortis. Opus. 3, co 42 | Psal. 40, fi. 6, prin^o. Peccatum 114, etc. 322, 324. Poenitentia 35. Perturbatio. Propassio. Psalmus 9. Sabbatum 7, 11, 12. Sensualitas 12, etc. Sepultura 11, etc. Subjectio 8, etc. Sudor. Tabernaculum 5.
- 477 Christus nullam poenam habuit, quae esset hominis in quantum homo 2, d. 36, 4, 2^m.
Christus habuit poenam a materia, quo ad naturam communem 2, d. 36, 4, 2^m. * Timor 13. Tristitia 7, 11, 12. Turbatio o. Vita 29, etc. 39.
- 478 In Christo sunt duae naturae integrae, scilicet divina et humana, quarum una non est pars alterius, ex quibus persona ejus immediate componitur. Sed natura humana dividitur in multas naturas partiales 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m | d. 5, q. 2, 2, o. | d. 14, art. 1, q. 1, c. | d. 17; a. 1, q. 2, 1^m | d. 18, 1, c. | Cg. 4, co 39.
- 479 Immo persona Christi est persona simplex 4, d. 10, L. prin^o.
- 480 Persona Christi, secundum se est simplex. Sed ut in duabus naturis subsistit, potest dici composita, licet improprie 3^a q. 2, 4, o. | 3, d. 6, q. 2, 3, o. | d. 11, 2, c. | d. 22, q. 1, 2, 5^m | 4, d. 10, L. prin^o | Unio 1, 15^m | 2, 18^m.
- 481 Omne quod pertinet ad rationem personae, vel tantum ad unam naturam in ipso Christo, est unum tantum. Si vero pertinet ad utramque naturam, est multa 3^a q. 17, 2, c. | q. 35, 5 | 3, d. 14, a. 1, q. 1, c. | Opus. 3, co 212 | 225, prin^o. * Accidens 83, 84. Exaltatio o. Haeresis 77, 81, 132, 133, 134, 136. Individuum 6, 7, 8. Mediator o.
- 482 In Christo est tantum una persona 3^a q. 16, 1, c. | q. 17, 1, c. | q. 25, 1, c. | 3, d. 5, q. 1, 3, o. | d. 6, q. 1, 1, o. | d. 10, q. 1, 2, o. | d. 14, a. 1, q. 1, c. | Cg. 4, co 34 | 37 | 38 | 48 | Unio 1, 2, o. | 3, c. | 5, 11^m | Quol. 1, 2, c. | fi. | Quol. 9, 2, c. | Opus. 3, co 211 | Matth. 1, meo 4 | Rom. lect. 2, meo | 1 Cor. 2, lect. 2, prin^o.
- 483 Haeresis Nestorii, quod in Christo sunt duae personae. Ideo non ponit communicationem idiomatum 3^a q. 2, 6, c. | q. 17, 1, c. fi. | q. 20, 2, c. | q. 35, 5, c. | 1, d. 26 | L. fi. | 3, d. 4, q. 1, a. 2, q. 1, c. | q. 2, 2, c. | 1^m | d. 6, prin^o | d. 10, L. fi. | Cg. 4, co 31 | 37, 1^m | 9^m | 38 | 41 | Unio 1, c. | 2, c. prin^o | Quol. 9, 2, c. | Opus. 3, co 209 | 216 | 217 | Matth. 1, meo 4 | Rom. lect. 2, meo | lect. 3, meo | co 9, lect. 1, fi. | 1^a Cor. 2, lect. 2, prin^o.
- 484 In Christo est tantum unum suppositum, seu una hypostasis 3, q. 2, 3, o. | 6, 11, c. | q. 4, 3, c. | q. 16, 1, 3, 4, 5, 9, c. | q. 17, 1, 2, c. | q. 20, 2, c. | 1^m | q. 23, 4, c. | q. 25, 1, c. | q. 50, 3, 4^m | 3, d. 6, prin^o | q. 1, 1, o. | d. 7, q. 1, 1, c. | d. 10, q. 1, a. 2, q. 3, o. | d. 14, a. 1, q. 1, c. | Cg. 4, co 34 | 38 | 39 | Verit. q. 20, 1, 2^m | Unio 1, 2, o. | 3, 4^m | 5, 9^m | Quol. 1, 2, c. | 1^m | Quol. 4, 8, o. | Quol. 9, 2, o. | 4, c. | Opus. 1, co 21 | 22 | Opus. 3, co 216 | Rom. lect. 2, fi. | Lect. 3, fi. | Phil. 2, lect. 2, meo | fi.

- 485 Christus est unum, et unus, sed non duo 3^a q. 17, 1, o. | 3, d. 6, q. 2, 1, o. | d. 21. q. 1, a. 1, q. 2 | 6^m | Cg. 4, co 38, fi. | Unio. 2, 2^m | 7^m | 3, 4, o. | 5, 14^m.
- 486 In Christo est tantum una unitas personalis, et duplex unitas naturalis, non tamen est unum et unum 3, d. 6, q. 2, 1, 2^m | Opus. 3, co 217.
- 487 In Christo non sunt duae res naturae, sed una res duarum naturarum. Opus. 42, co 13.
- 488 Christus non est aliud et aliud, nec alius et alius, sed alterius et alterius naturae 3, d. 6, q. 2, 1, o.
- 489 In Christo est tantum unum esse simpliciter, et duo esse secundum quid 3^a q. 17, 2, o. | 3, d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c. fi. | d. 6, q. 2, 2, o. | d. 8, a. 4, q. 1, 2^m | d. 14, a. 1, q. 1, c. | d. 18, 1, 3^m | Unio. 4, o. | Quol. 9, 3, o. | Opus. 3, co 216.
- 490 In Christo sunt duae operationes, contra Macarium 3^a q. 19, 1, o. | q. 25, 1, 2^m | 3, d. 10, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m | d. 18, 1, o. | Cg. 4, co 36 | Verit. q. 20, 1, 2^m | 6^m | Poa q. 10, 4, 13^m | Unio. 1, 16^m 5, o. Opus. 3, co 116 | Dion. 2, lect. 3, fi.
- 491 Oppositum ejus sicut haereticum, est damnatum ab ecclesia, in sexta synodo. Unio. 5, c. fi.
- 492 In Christo est una tantum operatio humana ratione principii, sed multae ratione objectorum et potentiarum, et multae non humanae, sicut etiam in aliis 3^a q. 19, 2, o.
- 493 Actio Christi, tota fuit instructio nostra. Opus. 60, co 13 | 1.
- 494 Christus ea quae ab aliis observanda instituit, primo ipse observavit 3^a q. 81, 1, c.
- 495 Christus est totum bonum ecclesiae. Nec est aliquid majus ipse cum aliis, quam ipse solus 4, d. 49, q. 4, 3, 4^m.
- 496 Christus in veteri Testamento, erat longe tripliciter: scilicet excelsus, occultus, et dilatus. Sed in novo Testamento est prope tripliciter, scilicet triplici modo opposito. Isa. prol. 1, fi. Accidens 84. Adeps 2. Adoratio 7. Agnus 3, etc. Ala. Altare 1, 5, 6. Amen 3. Animal 8. Antichristus 5. Aqua 17. Baptismus 136. Cilicium. Circumcisio 4, 12.
- 497 Christus figurabatur per propitiatorium, arcam, candelabrum, mensam, et per duplex altare 1-2, q. 102, 4, 6^m.
- 498 Christus erat sicut in spica, in fide patrum legis naturae. Sicut in farina, in doctrina legis et prophetarum. Sicut panis, in incarnatione, coctus igne, idest, formatus Spiritu sancto, in clibano uteri virginis, in sartagine per labores in mundo, in craticula idest in cruce 1-2, q. 102, 3, 12^m. * Claritas 21. Columba 2. Consecratio 2. Credere 19, 21, 25. Doctor 1, 2. Doctrina 1, 2. Dolor 38, 39. Episcopus 1, 10. Eucharistia 11, etc. 163. Festum 10. Figura 12, 13. Heva 2.
- 499 Christus est cibus electorum spiritualis, non quidem in alios conversus, sed ad se convertens eos quos reficit 4, d. 9, art. 1, q. 1, 2^m | a. 2, q. 4, c. | d. 12, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 3^m. * Filiatio 32. Flos o. Frater 2, 3. Imago 40, etc. Immolari. In 15. Induere. Iris 1. Jeremias 1. Joannes 5. Judaei 1, 18, 19, 20. Ostium.
- 200 Manducare Christum spiritualiter, est Christo incorporari, quod per fidem et charitatem contingit 4, d. 9, a. 2, q. 4, 5, c. | a. 3, q. 6, c. * Juge. Justus 1, 9. Lex 111, 116, 117, 134. Liliun. Manens. Maria 68.
- 201 Christus datus est nobis nonupliciter: scilicet ut frater, doctor, pastor, propugnator, speculator, exemplum, cibus, et pretium, et praemium. Isa. 9, meo 1. Pastor. * Minister 3. Mulier 1. Nativitas 29. Nox 2.
- 202 Christus est parvulus quadrupliciter: scilicet aetate, paupertate, humilitate, et villi morte. Isa. 9, meo 1. Paupertas 7.
- 203 Deus posuit quatuor super humeros Christi: scilicet peccata, clavem sacerdotii, principatum, et gloriam. Isa. 9, meo 1, fi. * Nubes 3. Oblatio 17. Pascha 3. Pax 22. Praeceptum 120, etc. 137, 140.
- 204 Christus splendet quadruplici splendore: scilicet Patris imagine, sanctorum lumine, gloriae pulchritudine, et doctrinae rectitudine. Isa. 62, fi. * Pupilla. Psalmus 3, 9, 11. Qui est 3. Regnum 5. Revelatio 9. Roboam.
- 205 Christus est formosus quadrupliciter: scilicet splendore deitatis, figura unionis, colore virtutum et ornatu conversationis. Psal. 44, prin^o | Isa. 63, prin^o. * Sabbatum 2. Sacramentum 116, 118, 121, 150.
- 206 Christus dicitur primogenitus creaturae, vel primogenitus in multis fratribus analogice, et non univoce 3, d. 4, q. 1, a. 2; q. 2, 2^m | Verit. q. 20, 4, c. fi. | Poa q. 2, 5, 6^m. * Sacrificium 21, 24, etc. 34, 38.
- 207 Christus in quantum homo, est proximus noster. Non autem Deus, quia ad esse proximum nostrum, requiritur communicatio in aliquo. Virt. q. 2, 7, 18^m. * Sanctificatio 11. Sanguis 7.
- 208 Christus est nobiscum tripliciter: scilicet per carnis assumptionem et per familiarem conversationem, et per gratiae habitationem. Opus. 60, co 1 | Psal. 45, fi. * Scriptura 3. Sensus 40. Sexus 4.
- 209 Christus est nobiscum quadrupliciter: scilicet per naturae assum-

CHRISTUS

- ptionem, per conformitatem, per conversationem corporalem, et per conversationem spiritalem. Matth. 1, fi.
- 210 Christus est nobiscum quintupliciter: scilicet ut frater, ut sponsus, ut pastor, ut doctor, et ut dux. Isa. 7, fi. | Hebr. 2, lect. 3, fi. Sibylla. Sinistrum 5. Splendore. Sponsa 5, etc. Sponsalia 11. Tabernaculum 2, 5. Templum 5, 11, 14. Pastor.
- 211 Christus est in medio nostrum tripliciter: scilicet sicut lux, sicut pax, et sicut minister. Isa. 12, fi.
- 212 Christus assimilatur aquae quintuplici ratione: scilicet quia lavat, rigat, fructificat, totaliter effunditur, et lubricat, idest, est in scandalum. Psal. 21, meo 11, primo. Testamentum 11. Thurificatio 2. Tunica. Verbum 74.
- 213 Christus dicitur fluvius violentus quadruplici ratione: scilicet propter aquarum multitudinem idest gratiarum, propter amoris fervorem, propter cursus velocitatem, et propter originis altitudinem. Isa. 59, fi.
- 214 Christus dicitur cervus duplici ratione: scilicet qui aspinas vitae praesenti transivit illaesum idest mundus, et quia salit de morte ad gloriam. Psal. 21, primo 1. * Uxor 10. Vermis 1. Vestis 1. Via 2. Virginitas 14, 25.
- 215 Christus est radix triplici ratione: scilicet propter occultationem, propter nutritionem, et propter sustentationem totius arboris. Isa. 53, meo.
- 216 Christus est virga triplex: scilicet percutiens, sustentans, et dirigens. Isa. 53, meo.
- 217 Christus dicitur petra secundum Bernardum, et in ipsum est intrandum per devotionis affectum. Isa. 2, meo 3.
- 218 Christus est brachium Dei tripliciter: scilicet flagellando daemones, sustentando debiles, et defendendo fideles. Opus. 1, co 63 | Isa. 53, meo.
- 219 Christus est dextera Patris, quia per ipsum Pater operatur. Sed sedet ad dexteram ejus, quia est ei aequalis secundum divinitatem. Et humanitas Christi unitur filio Dei in persona, et corregnat ei. Et est in sinu Patris per generationem aeternam quia sinus Patris significat potentiam et Filii generationem 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 2, o.
- 220 Gladius Dei est Christus, sed vibratio ejus est comminatio damnationis aeternae. Psal. 7, fi.
- 221 Christus non est filius essentiae patris. Opus. 1, co 6 | Col. lect. 3, fi. * Adoptio 22, 23. Alexins. Alienus 9. Alius 4. Amor 66. Angelus 495. Antichristus 5, etc. Apostoli 9, etc. 14, etc. 24, etc. Apparitio o. Aureola 6, 9. Buccella. Character 13, 22, 23, 30, 31, 32. Capharnaum. Caelum 33, 34. Centurio. Chiliastae. Chrisma 1. Cibus 1. Claritas 14, etc. Coena. Comedere 2. Conceptio 26. Confirmatio 13, 21, 23, 24. Correctio 15. Credere 19, 21, 25. Dos 8, 9, 19. Fides 21. Filiatio 15, etc. Frater 2, 3. Fundamentum 2.
- 222 Spiritus sanctus non potest dici pater Christi secundum humanitatem, quia non produxit eum de sua substantia 1^a q. 32, 3, o. | 3, d. 4, q. 1, a. 2, q. 1, u. | q. 2, 1, 4^m | L. 2^m | Cg. 4, co 47 | Opus. 3, co 223.
- 225 Nec tota Trinitas potest dici pater Christi secundum humanitatem, nec secundum divinitatem, quia Christus non habet esse ab aliqua persona divina, nisi a patre 3^a q. 32, 3, o. | 3, d. 4, q. 1, a. 2, q. 1, c. | q. 2, o. | d. 10, q. 2, a. 2, q. 3, 6, 2 | d. 11, 2, 6, 3. Imago 42. Innocentia 3. Joannes 5, etc. Judas o. Judicium 50, etc. Liber 15, 19, etc. Magi 1, 4. Maledicere 4. Manducatio 2. Matrimonium 44. Oratio 90, etc. Peccatum 31. Petrus 1, etc. Praeceptum 140.
- 224 Christus est aliquid quod est pater, et aliquid quod est mater 3^a q. 17, 1, 1^m | 3, d. 6, q. q. 2, 1, 1^m. * Praedicator 7. Praelatio 25. Praesentia 3. Primogenitus 1. Prophetia 26, 41, 76, 77. Pulchritudo 13, 14. Redemptio o. Sabbatum 2, 7, 11, 12. Sacramentum 57, etc. 101, etc. Salvati 3, 4, 8, 11, 19. Status 16. Subiectio 8, etc. Unctio 2, 24, 29, etc. Usura 262. Verbum 11. Visio 15. Vita 28, etc. 59.
- 225 Christus dicitur filius hominis | Hebr. 2, lect. 2, meo. Opus. 8, co 211, 212.
- 226 Christus dicitur naturalis filius Virginis, quia naturalem materiam Beata Virgo ad ejus conceptum praeparavit. Et hoc constat ei quod dicit Damascenus scilicet quod ex sanguinibus purissimis Virginis, formatum est corpus Christi 3, d. 3, q. 2, 2, c. fi. | d. 4, q. 2, 1, c. Conceptio 22.
- 227 Caro Christi actu non fuit in eo, sed in matre. Et in patribus fuit materialiter. Sed in matre fuit essentialiter. In patribus vero fuit originaliter tantum 3, d. 3, L. 2, primo.
- 228 Christum Deus Pater plus omnibus dilexit, quia Deus semper diligit meliorem, et quia ei majus bonum voluit, et fecit, voluntas enim Dei est causa bonitatis in rebus 1, q. 20, 4, c.
- 229 Deus Christum diligit non solum plusquam genus humanum, sed etiam magis quam universitatem creaturarum, ei enim majus bonum voluit, quia dedit illi nomen quod est super omne nomen, ut verus esset Deus 1^a q. 20, 4, 1^m.
- 230 Non deperit quidquam excellentiae Christi, quod Deus dedit cum in mortem pro salute humani generis, minimum ex hoc factus

CICATRICES

- est victor gloriosus, factus est enim principatus super humerum ejus ut dicitur Isaiae 9, 1^a q. 20, 4, 1^m.
- 231 Deus plus amat naturam humanam assumptam a Dei Verbo in persona Christi, quam omnes angelos, et melior est maxime ratione unionis 1^a q. 20, 4, c. Ira 25. Judicium 49. Justificatio 39, etc. Justus 1, 9. Lex 24, 118, etc. Liber 24. Liberalitas 15. Limbus 6, 7. Linguae 8. Matrimonium 47. Mediator o. Membrum 10. Miraculum 23, 48, etc. Missio 38, 42, etc. Mors 25, etc. Mutatio 11. Nativitas 9, etc. Nomen 35. Occidere 18. Oratio 90, etc. Parvuli 2. Passio 79, etc. Pax 13, 14, 22. Peccatum 113, etc. 344, 353. Poenitentia 35, 54, 59, 60. Potestas 2, 3. Chrysostomus, Architriclinus, Joannes 18. * Baptismus 61, 68, 69, 237, 244.
- 1 CIBUS quem Christus assumpsit post resurrectionem conversus fuit in materiam spiritalem, idest aeream, non autem in corpus Christi 1^a q. 51, 3, 5^m | 2, d. 8, 4, 1^m | d. 21, q. 2, a. 4, q. 4, 2^m | Cg. 4, co 83, fi. | Po^a q. 6, 8, 8^m | Quol. 3, 5, fi. | Opus. 3, co 238. * Abraham 24. Adam 52, 53, 54, 81, 83. Adeps 1. Amor 67. Angelus 495. Animal 40. Apis 4.
- 2 Cibus est necessarius dupliciter: scilicet ad restaurationem deperditi, et ut impediatur totalis consumptionem caloris naturalis, qui est causa vitae 1^a q. 78, 2, 4^m | q. 97, 3, c. | 2, d. 30. q. 2, 1, o. | 4, d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, c. | Meta. 5, lect. 5, primo. Vel Lignum 2. Infra.
- 3 Cibus non conservat vitam in perpetuum, quia non restaurat deperditum in perfectione qua erat 3, d. 19, 4, c. | Opus. 3, co 160. * Appetitus 14. Assimilatio 16. Assumere 2. Beati 36. Caro 4, 6. Castitas 6. Causa 17.
- 4 Cibus agit per conjunctionem sui ad cibatum, quia nutriendum sunt, caetera vero tangibilia agunt per impressiones tantum 4, d. 8, q. 1, a. 3, q. 1, 2, c. | d. 9, a. 1, q. 1, c. * Aegritudo 2, 4. Continentia 6, 18. Delectatio 83, 84, 90. Ecclesia 15. Esca.
- 5 Usus ciborum ordinatur ad tria: scilicet ad restaurandum deperditum, ad generationem et ad augmentum 1^a q. 97, 4, o. | q. 119, 1, 4^m | 2, d. 19, 4, 4^m | d. 30, q. 2, 1, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, c. | q. 3, a. 2, q. 3, c. | Cg. 4, co 83 | Ma. q. 5, 5, 9^m | * Anima. 13, 15^m.
- 6 Nullus cibus est in quo non sit aliquid impuritatis, quia in principio est dissimilis 1^a q. 97, 3, 4^m | 2, d. 30, q. 2, 1, 1^m.
- 7 Nullus cibi usus, de se est peccatum, sed aliquis prohibetur propter obedientiam, votum, continentiam, sanitatem, vel figuram 1-2, q. 102, 6, 1^m | 2-2, q. 149, 3, o. | 3^a q. 40, 4, 2^m | Cg. 3, co 127 | Rom. 14, lect. 1, primo | lect. 2, primo | lect. 3, primo | 1^a Cor. 2, lect. 2, meo | 1^a Tim. 4, lect. 1, meo | Titum lect. 4, meo etc. * Fortitudo 7. Infirmas. Jejunium 1, 2, 4, 18, etc. 40. Libamina. Lignum 2. Menstruus 4. Onocrotalus. Perfectio 4. Porphyrio. Potus. Prohibitio 6. Refectio. Resurrectio 37. Sacrificium 20, 34. Sauctus 7. Sanguis 4. Sanitas 5. Verbum 70. Via 7.
- 8 Cibus non necessarius, debet dimitti propter scandalum, donec veritas declaretur 2-2, q. 43, 8, 3^m | 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 3, 3^m | Rom. 14, lect. 3, o. * Christus 197, etc. Vita 32.
- 9 Utens cibo furtivo vel prohibito peccat mortaliter. Ma. q. 15, 2, 6^m | 1^a Cor. 10, fi.
- 10 Ratio multiplex de cibis mundis et immundis, secundum legem veterem 1-2, q. 102, 6, 1^m | 2^m.
- 11 Idem est cibus Dei et omnium sanctorum, scilicet frui Deo. Psal. 49, meo 6 | fi. | Jo. 6, lect. 3, meo 3.
- 12 Cibus spiritualis est corpus Christi. Et tali cibo indiget homo propter tria: scilicet ut anima est incorporea, ut est corpori conjuncta sicut dissimilis dissimili, et spiritus carni, et ut familiaris societate et miro amore est corpori conjuncta. Opus. 58, co 6.
- 13 Cibus bonae conversationis consistit ex tribus virtutibus, quasi ex tribus circulis: scilicet innocentia, poenitentia et misericordia. Opus. 48, co 19.
- 14 Cibus quo corpus sustentatur, corruptibilis est, incorruptibilis autem ille quo spiritus sustentatur. Jo. 6, lect. 3, meo 3.
- 1 CICATRICES Christus in corpore suo convenienter reservavit propter quinque, scilicet in signum victoriae, ut discipulos in fide resurrectionis solidaret, ut pro nobis apud Patrem ostensis vulnerum cicatricibus advocaret, ut sua morte redemptis, quam misericorditer sint adjuti prepositis ejusdem mortis signis insinuet, et ut in judicio, quam juste mali damnentur annuntiet 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 3, 2^m | Opus. 66, a. 22, primo etc. Apparere 9.
- 2 Cicatrices apparebunt in corpore Christi in judicio 3^a q. 54, 4, c. | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 3, 3^m | 4, d. 48, q. 1, 2, 2^m | Opus. 3, co 245 | Jo. 20, lect. 6, meo.
- 3 Christus resurrexit cum cicatricibus, quae semper erunt in corpore ejus fulgentes 3^a q. 54, 4, o. | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 3, o. | Opus. 3, co 245 | Opus. 60, a. 22, primo | Jo. 20, lect. 6, meo. Aureola 8. Apparere 9.
- 4 Cicatrices semper erunt in corporibus gloriosis martyrum 3^a q. 54, 4, c. | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 3, 2^m | 2^m | 4, d. 41, q. 2, a. 1, q.

CICONIA

- 1, 5^m | d. 49, q. 5, art. 4, q. 3, c. | Quol. 5, 5, c. | Opus. 3, c^o 238 | Jo. 28, lect. 6, me^o. Aureola 12.
- Cicero. Tullius.
- 1 CICONIA forte est idem quod ibis, scilicet avis africa et immunda. Et significat invidios 1-2, q. 102, 6, 1^m fi. Ibis.
- Ciconia nutrit suos parentes et fovet 3, d. 29, 7, c. fi. | 1^m. * Ibis.
- Cilicium Christus portavit figuraliter, idest carnem peccati, non autem corporaliter. Et nos cilicium poenitentiae debemus habere. Psal. 29, fi. | Psal. 34, me^o 1. Saccus.
- Ciminilis est qui ciminum vendit, idest de parvis magnam vim facit in dando 2-2, q. 118, 8, 4^m. * Avaritia 15.
- Ciminum. Ciminilis.
- Cingulum. Amictus. Episcopus 14. Vestis 5, 6.
- 1 CINIS. Omnes reliquiae corporis humani dicuntur cineres, si resolvatur, quia olim comburendo resolvebatur in cineres, et etiam propter incendium fomitis 4, d. 43, a. 4, q. 2, 2^m. * Anima 92, etc.
- 2 Omnes homines resolvuntur in cineres, et ex eis resurgent, nisi sint privilegiati 4, d. 43, a. 4, q. 2, c.
- 5 Ii cineres nullam inclinationem naturalem habent ad animam, sed tota resurrectio ex eis fiet divinitus 4, d. 43, a. 4, q. 3, o. | 1^a Cor. 15, lect. 5, me^o | lect. 6, me^o. * Consecratio 12. Damnatio 39. Eucharistia 88. Incineratio. Resurrectio 6. Sacerdos 21.
- Circuire debet homo triplicem civitatem: scilicet propriae conscientiae, recogitando peccata; militantis ecclesiae, imitando justorum exempla; et caelestis patriae, cogitando sanctorum praemia. Isa. 23, fi. * Circuitus. Elix. Insinuatio 2. Relatio 49.
- Circuitus. Circuire. Circumscribi 2.
- Circulare. Angelus 139. Anima 174. Circumcisio 9. Demonstratio 4, etc.
- Circulatio. Aer 10. Tempus 26.
- 1 CIRCULUS est figura cui convenit per se rotunditas. Cg. 2, c^o 55, 2^m. * Bubalus. Circumferentia. Concavus 3.
- 2 Linea circularis est perfectior qualibet alia. Cg. 2, c^o 46, 1^m | Po^a q. 9, 9, 15^m | Meta. 5, lect. 8, me^o 2, fi. | Cac. lect. 4, me^o 3 | Libo 2, lect. 5, o. * Contrarium 31. Corpus 19, 20, 21, 24. Demonstratio 4, 5. Dies 2, 3. Elix. Epieyeli. Halo.
- 5 In operationibus affectus est quidam circulus, sicut etiam in operationibus intellectus 1-2, q. 1, 3, 1^m. * Iguis 7. Horizon. Motus 48. Rota. Sphaera. Stella 2, 3, 4, 9.
- 4 Circulus in operationibus intellectus et voluntatis Dei, incipit ab intus et terminatur ad intra, sed in nobis incipit ab extra et terminatur ad extra. Po^a q. 9, 9, c. me^o etc.
- 1 CIRCUNCISIO erat sacramentum praeparatorium ad baptismum, licet minus expresse figurans eum quo ad exteriora quam columna nubis et transitus maris rubri, quae tamen non erant sacramenta, quia non fiebat aliqua professio fidei per ea, sicut per circumcisionem 3^a q. 70, 1, 2^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 1, c.
- 2 Circumcisio erat praeparatoria baptismi, quo ad professionem fidei; sed baptismus Joannis quo ad exercitium actus 3^a q. 70, 1, 3^m. Sacramentum 125. Vel Baptismus 7. * Sabbatum 9. Sacramentum 124.
- 5 Circumcisio non continetur inter sacramenta veteris legis, quia non erat ex Moyse, sed ex patribus 1-2, q. 102, 1, 3^m | Verit. q. 28, 2, 12^m. Vel Sacramentum 124.
- 4 Circumcisio erat quaedam professio fidei Christi, aggregans collegio fidelium, praeparatoria et figura baptismi 1-2, q. 102, 5, c. | 1^m | 3^m | 3^a q. 68, 1, 1^m | q. 70, 1, 2, o. | 4, d. 1, q. 2, art. 1, q. 1, c. | d. 2, q. 1, 2, 5^m | Rom. 2, lect. 4, me^o.
- 5 Circumcisio est quaedam professio legis observandae 3^a q. 37, primo | q. 46, 4, c. | q. 70, 4, c. fi. | Rom. 2, lect. 4, me^o | c^o 4, lect. 2, primo | Col. 2, lect. 3, 4, primo.
- 6 Circumcisio significat tria: scilicet castitatem, depositionem peccatorum et immortalitatem 1-2, q. 102, 5, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 1, 3, c. | a. 3, q. 2, c.
- 7 Circumcisio principaliter et per se significat ablationem, sed consequenter et per accidens distinctionem 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 1, 1^m | a. 5, q. 1, 3^m.
- 8 Circumcisio est signaculum curationis a peccato originali, vel signum determinans Israel a gentilibus 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 1, c. | a. 3, q. 2, c. | Jo. 7, lect. 2, fi. | Rom. 2, lect. 4, fi. | c^o 4, lect. 2, me^o.
- 9 Circumcisio habet quadrupliciter expressam similitudinem abolitionis peccati originalis: scilicet ratione membri, pellis circularis, poenae et sanguinis 3^a q. 37, 1, 1^m | 4, d. 1, q. 1, c.
- 10 Circumcisio erat necessaria ad distinctionem et significationem 1-2, q. 102, 5, 1^m | 3^a | q. 70, 1, o. | 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 1, o. | Rom. 4, lect. 2, primo.
- 11 Circumcisio datur in foedus aeternum, quo ad significatum, et quod succedit ei; vel capitur pro saeculo, quod habet finem, sed non determinatum nobis 1-2, q. 102, 5, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 1, 1^m.
- 12 Ratio litteralis triplex circumcisionis. Prima et principalis est protestatio fidei unius Dei, secunda debilitatio concupiscentiae in illo membro, tertia sigillatio sacrorum Veneris et Priapi, in

CIRCUNCISIO

- quibus illa pars honorabatur. Sed ratio figuralis, est figura ablationis corruptionis per Christum completae in octava aetate, scilicet resurrectionis 1-2, q. 102, 5, 1^m.
- 15 Circumcisio quo ad tempus erat legis naturae, sed erat legis scriptae, disponendo 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | a. 3, q. 1, 1^m.
- 14 Circumcisio debuit differri usque ad tempus Abrahae 1-2, q. 102, 5, 1^m | 3^a q. 70, 1, o. | 4, d. 1, a. 2, q. 4, c. | q. 2, a. 1, q. 3, c. Abraham 6, 18.
- 15 Circumcisio debuit dari ante legem Moysi 2-2, q. 103, 1, 3^m | 3^a q. 70, 2, 2^m | 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 2, c. | a. 5, q. 1, 2^m.
- 16 Circumcisio non incoepit eum lege, sed propter eam, quasi praeparatorium ejus; ideo cessante lege, cessare debuit 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 1, 2^m. Cessare 4. Sacramentum 124. * Sabbatum 9.
- 17 Circumcisio cessare debuit, divulgato evangelio 1-2, q. 103, 3, 4^m | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 57 | Rom. 2, lect. 4, fi. | c^o 4, lect. 2, me^o.
- 18 Circumcisio octavo die fiebat, quia significabat octavam aetatem regnantium. Et necessario fiebat octavo die, non autem prius etiam imminente morte 1-2, q. 102, 5, 1^m | 3^a q. 70, 3, 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Rom. 4, lect. 2, me^o.
- 19 Idem iudicium est de pueris mortuis ante octo dies, vel mortuis incircumcisis in deserto, sicut de pueris mortuis ante institutionem circumcisionis 3^a q. 70, 4, 3^m.
- 20 Dispensatum fuit a Deo, ne circumciderentur in deserto, duplici ratione: scilicet ex ignorantia motus castrorum, et ex non indigentia signi: sed peccabant si ex negligentia 3^a q. 70, 4, 2^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m.
- 21 Circumcisio debuit dari immediate a Deo 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m.
- 22 Circumcisio non reiterabatur 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 1, 2^m.
- 25 Circumcisio non fit nunc nec antiquitus eum cultro lapideo, nisi in quibusdam famosis 3^a q. 70, 3, 2^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 3, o. | L. 2 | Rom. 4, lect. 2, me^o.
- 24 Circumcisio necessario fiebat in membro generationis 1-2, q. 102, 5, 1^m | 3^a q. 66, 7, 3^m | q. 70, 3, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | a. 3, q. 2, o. | Jo. 7, lect. 2, fi. | Rom. 4, lect. 2, primo.
- 25 Circumcisio data fuit convenienter soli populo Israel 3^a q. 70, 2, 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 1, o.
- 26 Nati de Ismael et de Esau non tenebantur circumcidi 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m. * Abraham 6, 18.
- 27 Mulieres non circumcidebantur, quia circumcisionis institutio est in signum fidei Abrahae, qui credidit se patrem futurum Christi sibi repromissi. Et ideo convenienter solis maribus compete-
tebat. Et etiam peccatum originale contra quod specialiter circumcisio ordinabatur a patre trahitur et non a matre 3^a q. 70, 2, 4^m | 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 2, o. * Baptismus 15, etc. 62, etc.
- 28 Christus voluit circumcidi, septuplici ratione: scilicet ut ostenderet veritatem carnis humanae, ut approbaret circumcisionem quam olim Deus instituerat, ut probaret se esse de genere Abrahae, qui circumcisionis mandatum acceperat, ut Judaeis excusationem tolleretur ne eum reciperent si esset incircumcisis, ut obedientiae virtutem nobis suo commendaret exemplo, ut qui in similitudine carnis peccati advenerat, remedium quo caro peccati consueverat mundari, non respiceret, et ut legis onus in se sustinens, alios a legis onere liberaret 3^a q. 37, 110, | q. 40, 4, c. | 4, d. 1, q. 2, art. 2, q. 3, o. Abraham 18.
- 29 Christus secundum animam, nihil accepit a circumcisione, nec ab aliis legalibus, sed tantum secundum corpus 3, d. 14, art. 3, q. 6, 3^m | 4, d. 2, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m. * Jesus 2. Satisfactio 37.
- 50 Circumcisio non fuit Christo in remedium peccati originalis, a quo Christus immunis erat 4, d. 2, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m.
- 51 Circumcisio Christi fuit nobis utilis tripliciter: scilicet quia fuit nobis medicamentum sanitatis, exemplum humilitatis, et documentum sanctitatis. Opus. 60, c^o 5.
- 52 Joannes Baptista circumcisis, indigebat a peccato originali mundari 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 2, 2^m.
- 55 Per circumcisionem, homines instituebantur generaliter in statu colendi Deum. Et sine ea, nullus admittebatur ad esum agni paschalis, nec ad aliquid legalium 1-2, q. 102, 5, c.
- 54 Circumcisio conferebat gratiam quo ad omnes effectus positivos et privativos 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 70, 4, o. | Verit. q. 28, 2, 12^m | Rom. 4, lect. 2, me^o.
- 55 Immo conferebat gratiam tantum quo ad effectus privativos, et ad meritum vitae aeternae 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 3, o. | Rom. 4, lect. 2, me^o.
- 56 Alii dixerunt quod in circumcisione conferebatur gratia, etiam quantum ad aliquem effectum positivum, qui est facere dignum vita aeterna, sed non quantum ad omnes effectus, quia non sufficebat reprimere concupiscentiam fomitis, nec etiam ad implendum mandata legis. Quod etiam aliquando mihi visum est. Sed diligenter consideranti apparet hoc non esse verum: quia minima gratia potest resistere cuilibet concupiscentiae, et vitare omne peccatum mortale, quod committitur in transgressionem mandatorum legis. Sed gratia erat in circumcisione, sicut in signo 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 70, 4, c. Baptismus 161, 168.

CIRCUMSCRIBERE

- 37 Circumcisio conferebat gratiam, et erat meritoria, ex opere operante tantum, idest in quantum erat fidei signum de passione Christi futura, non autem ex opere operato, idest ex virtute circumcisionis 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 70, 4, 1^m | 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m | Rom. 4, lect. 2, meo. Baptismus 164.
- 38 Inimicus erat meritoria etiam ex opere operato 4, d. 1, q. 2, art. 4, q. 2, 3, c.
- 39 Circumcisio non imprimebat characterem 3^a q. 63, 1, 3^m | q. 70, 4, c. fi. | q. 72, 5, 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 1, o.
- 40 Circumcisio non aperiebat caelum per accidens, scilicet quia nondum erat solutum pretium 3^a q. 70, 4, 4^m | 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 2, 2^m | 3^m.
- 41 Ante circumcisionem sola fides salvabat, et tollebat peccatum originale 3^a q. 68, 1, 1^m | q. 70, 4, 2^m | 4, d. 1, q. 2, 6, o. | d. 4, q. 3, art. 3, q. 2, 3^m | Ma. q. 4, 8, 12^m | Quol. 6, 4, 1^m.
- 42 Circumcisio, primo diminuerebat fomitem, et figurabat, secundo reatum et culpam, sed baptismus e converso 4, d. 1, q. 2, art. 4, q. 2, c. Baptismus 203, 201, 205.
- 43 Circumcisio principaliter ordinata erat ad ablationem culpae, sed consequenter ad collationem gratiae 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 3, 1^m | Verit. q. 28, 2, 12^m.
- 44 Circumcisio impendebatur per fictionem, qua remota sortiebatur suum effectum, ratione characteris exterioris 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 1, 3^m. Vel Baptismus 213.
- 45 Circumcisio principaliter tollebat peccatum originale, et consequenter quodlibet aliud 3^a q. 38, 3, 3^m | q. 62, 6, 3^m | q. 70, 4, o. | 4, d. 1, q. 2, art. 4, q. 2, o. | d. 8, q. 1, art. 2, q. 2, 5^m | Verit. q. 28, 2, 12^m | Rom. 4, lect. 2, meo | c. 9, lect. 5, primo. Vel Baptismus 199, 200, 201. Infra.
- 46 Circumcisio data est contra originale, ad tollendam culpam, non autem ad tollendam corruptionem, et poenalitatem carnis 4, d. 1, q. 2, art. 2, q. 2, b. | c. Vel Baptismus 201, 207.
- 47 Circumcisio mundabat ab originali, personas solum, non autem naturam; ideo circumcisi generabant circumcidendos. Eph. 2, lect. 1, fi. Vel Baptismus 202.
- 48 Poena circumcisionis, non est satisfactoria, sed signum ejus 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m.
- 49 Oppositum videtur dicere 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 70, 4, o. | Verit. q. 28, 2, 12^m | Rom. 4, lect. 2, meo.
Circumdare. Halo. Templum 11.
Circumferentia. Caelum 31, etc.
Circumgyrari. Sol. 5.
- 1 CIRCUMSCRIBERE. Locus dicitur circumscribere locatum, ex eo quod in eirentu circumscribit figuram locati, quia loci proprii et locati oportet esse unam figuram 4, d. 10, q. 1, a. 3, q. 1, c.
- 2 Circumscribi localiter, est proprium corporum, secundum essentiam vero circumscribi convenit omni creaturae 1^a q. 50, 1, 3^m. Ut Angelus 95, 101, 108. Eucharistia 134. Locus 16, 24. Regere 15.
Circumspectio attendit circumstantias in negotio morali 2-2, q. 48, c. | q. 49, 7, o. Cautela. Providentia 16. Prudentia 48. Sollicitudo 4.
- 1 CIRCUMSTANTIA est accidens actus humani, attingens eum extrinsece 1-2, q. 7, 1, o. | 3, c. | q. 18, 3, o. | q. 88, 5, c. | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 1, o. | Ma. q. 2, 4, 5^m | 5, c. primo | 6, c. | 9, 18^m | Ethic. 3, lect. 3, meo.
- 2 Illa conditio ex qua dependet substantia actus, non est circumstantia 1-2, q. 7, 3, 3^m | 2-2, q. 151, 1, c. | 4^m | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 3, 1^m.
- 3 Circumstantia actus moralis dicitur dupliciter: scilicet proportio ejus ad aliquid, et res cui proportionatur 1-2, q. 18, 4, 2^m | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 1, c. Ut Absolvere 29. Actio 38, 116. Angelus 961. Anima 206. Apostasia 3.
- 4 Circumstantiae actus moralis sunt septem: scilicet quis, quid, ubi, per quae, cur, quomodo, quando 1-2, q. 7, 3, o. | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 2, 3, o. | Ma. q. 2, 6, c. meo | Ethic. 3, lect. 3, meo. Argumentum 5. Attentio 1. Aversio 8.
- 5 Principalior circumstantia est finis, secunda quid, aliae vero secundum quod sunt propinquiores his 1-2, q. 7, 4, o. | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 2, o. | d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, 4^m | Ethic. 3, lect. 3, fi. * Bonitas 244, etc. Conditio. Detractio 1.
- 6 Finis proximus operantis, et non operis, nec ultimus, est circumstantia 1-2, q. 7, 3, 3^m | 2, d. 36, 5, 5^m | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m. Actus 49, 127. * Ignorantia 20, 31. Impenitentia. Impudicitia. Infidelis 8. Ingratitudo 3.
- 7 Tempus sacrum est circumstantia peccati, quod fit in eo 2-2, q. 122, 4, 3^m. * Laus 7. Negligentia 7. Obsequentia 2.
- 8 Inimicus est ut differentia peccati, cum aliquando sit ut objectum contemptus. Ma. q. 2, c. 2^m.
- 9 Tempus sacrum est circumstantia peccati quod fit in eo, et potest esse objectum contemptus. Ma. q. 2, 6, 2^m. Occultatio.
- 10 Circumstantiae solae, quae directe sunt contra legem, aggravant peccatum in infinitum 4, d. 1, q. 3, a. 2, q. 4, o. | Ma. q. 2, 8, o.

CIVILIS

- 41 Nulla circumstantia aggravat peccatum in infinitum 2-2, q. 110, 4, 5^m | 2, d. 7, q. 1, 2, c. | 4, d. 32, a. 5, q. 2, b. Peccatum 67. Infra. * Sacrificium 18. Scientia 133.
- 42 Oppositum videtur dicere 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 4, 5, o. | d. 32, a. 5, q. 2, c. Ma. q. 2, 8, o. | Opus. 12, a. 6.
- 43 Omnes circumstantiae aggravantes peccatum in infinitum, sunt necessario confitendae; aliae autem nisi sint ex contemptu, sunt confitendae de consilio tantum 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 5, o. | d. 41, a. 4, q. 1, c. fi. | Ma. q. 2, 6, 2^m fi. | Opus. 12, a. 6. Confessio 37, 43, etc. Cogitatio 12.
- 44 Circumstantia non potest facere de peccato veniali mortale, nisi transferat in aliam speciem, ut differentia, et non ut circumstantia 1-2, q. 88, 5, o. | 2-2, q. 110, 4, 5^m | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 4, o. | Ma. q. 2, 8, o. | q. 7, 4, o. | 7, c. primo. Peccatum 67.
- 45 Eadem conditio, respectu diversarum specierum est circumstantia et de substantia actus 1-2, q. 18, 10, o. | q. 88, 5, c. | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 3, 1^m | Ma. q. 2, 6, c. meo | 1^m | 7^m | 8^m | q. 7, 4, c. Actus 51, 151, 152, 153, 180. * Adam 65.
- 46 Diversae circumstantiae diversi motivi, semper mutant speciem, ejusdem autem numquam 1-2, q. 72, 9, o. | 2-2, q. 53, 2, 3^m | q. 92, 2, c. | q. 148, 4, 1^m | 2^m | 3^m | 3, d. 36, 5, o. | Ma. q. 2, 6, o. | q. 14, 3, o. * Amicitia 18.
- 47 Omnis circumstantia respiciens specialem ordinem rationis pro vel contra, dat speciem actui morali 1-2, q. 18, 5, 4^m | 10, c. | 11, c. | q. 73, 7, c. | 1^m | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 3, c. | 2^m | d. 41, a. 4, q. 1, c. | Ma. q. 2, 6, 7, o. | q. 7, 4, c. | 1^m. * Circumspectio. Confessio 43, etc. Festum 11, 12. Frequentia. Furtum 14. Gratia 86. Ludus 7, 10.
- 48 Nulla circumstantia non habens rationem moralis boni vel mali nisi praesupposita alia ut quantitas, variat speciem 1-2, q. 18, 11, o. | q. 73, 7, c. | 2^m | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 3, c. | Ma. q. 2, 7, o. * Medium 23.
Nulla circumstantia praeter intentionem peccantis, dat speciem peccato 1-2, q. 72, 1, 8, c. | 2-2, q. 49, 3, c. | 3, q. 88, 4, c.
- 49 Oppositum videtur dicere 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 3, c. | Ma. q. 2, 6, c^m.
- 20 Aliqua circumstantia aggravat peccatum, quae non dat speciem peccato 1-2, q. 73, 7, 1^m | Ma. q. 2, 7, o. Ut Omissio 14, 15, 16.
- 21 Circumstantia dupliciter constituit speciem, scilicet ut contentam sub peccato praecognito, ut speciem ejus, ut sacrilegium sub furto, et ut non contentam sed ut speciem disparatam, ut si aliquis moechatur ut furetur. Ma. q. 2, 6, o. | 7, c. fi. | 2^m | 8^m. Peccatum 17, 24, 65, etc. 118, 218, etc. 244, etc. 421. * Prolixitas.
- 22 Utroque modo est tantum unum peccatum, quando est unus actus. Sed secundo modo est multiplex, propter multas deformitates. Verit. q. 23, 7, 2^m | Ma. q. 2, 6, 12^m. * Providentia 16. Pudicitia 2. Rectitudo 1, 5. Sabbatum 5, etc. Sensus 43.
- 23 Omnis circumstantia, constituens speciem peccati, aggravat. Ma. q. 2, 6, 11^m | 7, c. fi. * Spectacula 1. Testis 4.
- 24 Circumstantia tripliciter aggravat peccatum: scilicet mutando speciem, multiplicando rationem peccati, et augendo priorem circumstantiam 1-2, q. 73, 7, o. | Ma. q. 2, 7, c. * Christus 104. Usura 96, etc. Uti 22. Vindicatio 4, 5, 6. Virtus 101, 102, 108, 152, 239. Vitiositas.
- 25 Circumstantia temporis festivi, non trahit ad aliam speciem peccati, ideo non potest aggravare in infinitum 4, d. 32, a. 5, q. 2, b. | c.
- 26 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 122, 4, 3^m | 4, d. 82, a. 5, q. 2, 1^m.
- 27 Si quis faciat aliquid indecens in tempore sacro, tempus sacrum quod consideratur ut circumstantia, et per accidens respectu actus indecentis qui in eo fit, potest considerari ut objectum, respectu alterius actus. actum circumstantis, qui est contemnere tempus sacrum. Ma. q. 2, 6, 2^m.
- 28 De circumstantiis considerat theologos, triplici ratione: scilicet secundum quod per actus humanos homo ad beatitudinem ordinatur, secundum quod in eis invenitur bonum et malum, melius et pejus, et secundum quod sunt meritorii vel demeritorii: sed considerat aliter quam moralis, vel politicus, vel rhetor 1-2, q. 7, 2, o. | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m | q. 2, c.
Circumstare. Circumstantia o. Cor. 9. Eucharistia 127, 129.
Citra. Justitia 85. Misericordia 26. Vendere 12.
Citus. Sollicitudo 2.
- 1 CIVILIS scientia considerat humani boni rationem absolute, militaris vero, ut determinatur ad res bellicas 2, d. 3, q. 3, 2, c. primo | d. 24, q. 3, 1, 5^m | d. 25, 3, 2^m | Meta. 6, lect. 3, meo. * Aleator 1. Amicitia 13. Amor 119. Beatitudo 126.
- 2 Finis scientiae militaris, ordinatur ad finem civis 1^a q. 1, 5, c. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, c. | Meta. 5, lect. 2, meo. * Bonitas 150. Campsoria 5. Consanguinitas 9, 10. Corpus 37. Felicitas 1. Gabaritae. Humanitas 4.
- 3 Sub civili scientia, est militaris, sub qua est equestris, et sic de-

CIVIS

CLAVIS

- inceps 2, d. 3, q. 3, 2, c. primo | d. 24, q. 3, 1, 5^m | d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, c. | Cg. 2, c^o 42, 4^m | Lib^o 3, c^o 64, 1 | Opus. 20, Lib^o 4, c^o 23 | Meta. 5, lect. 1, fi. | Ethi. lect. 1, fi. * Idolatria 4. Illegitimus 2. Jus 20. Justitia 6. Lex 85, 115. Matrimonium 44. Miles 11. Militia 2. Obedientia 43. Obligatio 5. Orpheus. Papa 3. Pars 29. Plato 2. Possessor. Restitutio 16. Rex 9. Scientia 153, etc. Servitus 5. Theologia 44. Usura 236. Virtus 24, 32, 44, 245, 263.
- Civilitas. Amalecitarum. Orpheus.
- 1 CIVIS dicitur dupliciter, scilicet secundum quid, idest, habitator civitatis, et simpliciter, scilicet qui potest agere ut civis, idest, consilio, et iudicio 1-2, q. 105, 3, 2^m | Opus. 20, c^o 14. * Concivis. Juramentum 25. Miles 4, 5. Obedientia 43.
 - 2 Communitas civium consistit in communi benivolentia civium, et non in communitate divitiarum, uxorum et filiorum. Contra Socratem et Platonem. Opus. 20, lib^o 4, c^o 4, 7, 9. * Ordo 46. Pietas 3.
 - 3 Virtuosi civis est, exponere se mortis periculo, pro totius reipublicae conservatione 1^a q. 60, 5, c. | 2-2, q. 26, 3, c. | q. 31, 3, 2^m | Virt. q. 2, 2, c. fi. | 9, 15^m | Quol. 1, 8, c. fi. Mors 22.
 - 4 Mulieribus non convenit simpliciter esse cives 1-2, q. 105, 3, 1^m. Praeceptum 132. Princeps 3, etc. Virtus 60.
 - 4 CIVITAS est hominum multitudo, alicujus societatis vinculo colligata, quae virtute vera, redditur beata. Opus. 20, Lib^o 4, c^o 18 | 23. * Angelus 579. Ars 50. Cain 2. Corinthus. Ecclesia 4.
 - 2 Civitas est communitas perfecta 1-2, q. 90, 2, c. | 3, 3^m | Opus. 20, Lib^o 4, c^o 18 | 23 | Ethi. lect. 1, primo.
 - 3 Ad unitatem civitatis, requiritur quadruplex unitas: scilicet rectoris, legis, insignium, et finis. Eph. 4, lect. 2, o. * Expellere. Hospes. Juramentum 25. Lex 85, 114. Meretrix o. Miles 5. Ordo, 46. Pars 29. Poenitentia 98. Pietas 3. Possessio 10. Praeceptum 132, 135. Princeps 3, etc. Rahab 2.
 - 4 Impossibile est, quod bonum commune civitatis bene se habeat, nisi cives sint virtuosius, saltem principantes 1-2, q. 92, 1, 3^m. Princeps, 5. * Regere, 15, etc. Rex, 9. Samaria. Sapientia, 44. Societas 2. Violatio. Usura 18, 19, 236, 237. 272.
 - 3 Servi non sunt pars populi, vel civitatis 1-2, q. 98, 6, 2^m.
 - 6 Civitates constituendae sunt, propter communitatem humanae vitae. Opusc. 20. Lib^o 4, c^o 2 | 3 | 4.
 - 7 Civitates instituendae sunt in regione temperata. Opus. 2, Lib^o 2, c^o 1, etc. Rex 9.
- Clam. Aaron 3. Abseondere o. Cogitatio 12. Occultatio. Reticere. Secreta.
- 4 CLAMOR est magna vox, et est triplex: scilicet irae, devotionis et rei magnae. Tertius convenit Christo, non autem primus. Psal. 16, me^o | Psal. 29, fi. | Psal. 33, fi. | Isa. 42, primo | Jo. 7, lect. 3, primo. * Angelus 440. Intentio 9. Ira 50.
 - 2 Clamor ponitur filia irae, secundum quod ira est in ore, per quem clamorem intelligitur inordinata et confusa loquutio 2-2, q. 158, 7, c. Ira 20.
 - 5 Clamor Christi in cruce, fuit miraculosus 3^a q. 47, 1, 2^m | Quol. 1, 3, c. | Opus. 3, c^o 230. * Oratio 13, 22. Verbum 21.
 - 4 Clamor Christi duplex: scilicet devotae orationis, et attentae praedicationis. Isa. 42, lect. 1, fi.
 - 5 Animal dolens clamat, quia calor, et spiritus multiplicati, per dolorem emittuntur 1-2, q. 44, 1, 2^m. * Oratio, 13, 22.
 - 6 Clamor sanctorum, est magna vox, et propter magnitudinem affectionis, et quia magna petunt, idest aeterna. Psal. 33, fi.
- Clandestinum. Illegitimus 3. Matrimonium 31, 32, 33.
- Clarissimi dicebantur viri in dignitate constituti. Opus. 20, lib^o 4, c^o 26.
- 4 CLARITAS caeli augebitur in renovatione mundi 4, d. 48, q. 2, 3, o. | Opus. 10, a. 36. Opus. 11, a. 27 | Hebr. 12, lect. 5, me^o * Aer 3, 5. Cognitio 38, 39. Color 6. Delectatio 27. Densitas. Deus 117. Dies 1, 4. Elementum 27.
 - 2 Nulla claritas erit in inferno 4, d. 48, q. 2, 3, 4^m | 4, 3^m | d. 50, q. 2, a. 3, q. 4, o. Ignis 5. * Luminare 5.
 - 5 Omnia elementa erunt clariora in fine mundi, quam nunc 4, d. 48, q. 2, 2, 5^m | 4, o. | Rom. 8, lect. 4, me^o Elementum 27. * Maria 9, 66. Ordo 97. Pulchritudo 1. Scientia 46, 101. Superbia 37. Usura 252, 276, 279. Veritas 55. Vinum 4. Visio 22, etc.
 - 4 Claritas gloriae et claritas naturalis, non sunt ejusdem generis 3, d. 16, q. 2, 1, 4^m | 2, c. | 4, d. 44, q. 2, art. 4, q. 2, 1^m. Ut Maria 9, * Angelus 230, 266, 272, 452. Annuntiatio 8. Beatus 10, Caligo. Cogitatio 2. Deus 117, 222, 237. Dos.
 - 5 Claritas vultus Moysi laedebat visum, quia non erat claritas gloriae 3, d. 16, q. 2, 2, c. * Elementum 27. Claritas 14.
- Claritas corporis gloriosi erit a gloria animae 3^a q. 45, 2, c. | q. 54, 2 1^m | 3^m | 4, d. 44, q. 2, a. 4, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 86, | Opus. 3, c^o 168. * Anima 131. Dos 5. Gloria 1, 13, 22. Justus 12. Lex 157, 159. Limpidum. Infra.
- 7 Oppositum videtur dicere a simili 3, d. 16, q. 2, 1, 3^m | 2, c. | 3^m.

- 8 Claritas non erit aequaliter, in omni corpore glorioso, nec in omni parte ejusdem corporis 3^a q. 45, 2, 3^m | 1, d. 41, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 4^m.
 - 9 Claritas corporis gloriosi erit septuplo major claritate solis 4, d. 44, q. 2, a. 4, q. 2, 2^m | d. 48, q. 2, 3, 3^m | Opus. 10, art. 36, | Opus. 11, a. 27 | Opus. 53, 15^m. Gloria 22.
 - 10 In potestate beatorum erit, ostendere et occultare se, et claritatem sui corporis 3^a q. 54, 1, 2^m | 3^m | 2, 1^m | q. 55, 6, c. fi. | q. 76, 8, c. | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 1, 2^m | q. 2, 1^m | 1, d. 44, q. 2, a. 2, q. 5, 3^m | a. 4, q. 2, 3^m | q. 3, o. | d. 48, q. 1, 2, 3^m | Opus. 3, c^o 267, | 158, Jo. 21, primo.
 - 41 In potestate beatorum erit, corporis sui claritate, occultare ea quae sunt post ipsum 4, d. 44, q. 2, a. 4, q. 3, 2^m.
 - 12 Claritas corporis gloriosi, non aufert diaphanitatem ab oculis suis 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 4, 5^m | a. 4, q. 1, 2^m | q. 3, 2^m.
 - 15 Claritas corporis gloriosi potest naturaliter videri ab oculo non glorioso 4, d. 44, q. 2, a. 4, q. 2, o.
 - 14 Claritas corporis gloriosi, et Christi transfigurati, non laedebat visum, sed confortat, et delectat, sicut jaspis 3, d. 16, q. 2, 1, 4^m | 2, c. | 4, d. 44, q. 2, a. 4, q. 2, 2^m. Claritas 5, * Facies 5.
 - 15 Claritas Christi transfigurati, erat vera, sed gloriosa, non autem claritas corporis gloriosi, sed est miraculosa 3, q. 45, 2, o. | 3, d. 16, q. 2, o. * Christus 113, 125. Maria 9, 66.
 - 16 Claritas Christi transfigurati, erat ei naturalis, vel secundum aptitudinem, vel conformis animae, vel secundum deitatem 3, d. 16, q. 2, 2, 6^m.
 - 17 Claritas Christi transfigurati, non erat a corpore ejus, sed tantum a Deo 3^a q. 45, 2, o. | 3, d. 16, q. 2, 1, 3^m | 2, c. | 3^m.
 - 18 Imo claritas corporis Christi in transfiguratione, derivata est a gloria animae ejus 3^a q. 45, 2, c.
 - 19 Splendor vestis Christi, erat ex claritate corporis ejus 3, d. 16, q. 2, 2, 7^m.
 - 20 Claritas vestimentorum Christi, significat claritatem sanctorum quae superabitur a claritate Christi, sicut candor nivis a splendore solis 3^a q. 45, 2, 3^m.
 - 21 Transfiguratio Christi, fuit secundum claritatem tantum, et non secundum aliam dotem 3^a q. 45, 1, 3 | 2, c. | 1^m | 3, d. 16, q. 2, 2, 3^m. * Facies 3.
- Claudere. Clavis 3. Clausio. Conceptio 1. Ignorantia 6. Limbus 7. Matrimonium 56. Paradisus 8. Prohibitio 3. Terraemotus 3.
- Claudus. Jacob 7. Matrimonium 76, etc. Oblatio 6.
- Clavi. Adoratio 24. Christus 165.
- 1 CLAVIS ecclesiae est potestas ligandi et solvendi, qua iudex ecclesiasticus dignos recipere, et indignos excludere debet a regno Dei 4, d. 18, q. 1, 1, o. | Cg. 4, c^o 72.
 - 2 Claves ecclesiae sunt necessariae ad alios, et sunt duae scilicet discernendi et iudicandi. Et distinguuntur ratione, non autem essentialiter 4, d. 17, L. me^o | d. 18, q. 1, a. 1, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 72.
 - 3 Clavis inferni est potestas dandi gratiam, quae soli Deo convenit, qua aperitur porta inferni, idest tollitur peccatum, et clauditur ne labatur iterum in peccatum. Sed clavis regni, est potestas dimittendi reatum, quae convenit homini. Vel est eadem cum clave inferni, sed denominatur a digniori 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m.
 - 4 Claves ecclesiae quo ad essentiam, dantur in ordinatione, sed usus in jurisdictione 4, d. 18, q. 1, art. 1, q. 2, 2^m.
 - 5 Clavis scientiae, non est habitus scientiae, sed est potestas exercendi actum scientiae in iudicio confessionis 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m. * Iudicium 29, 30, 40. Potestas 6, etc. 15.
 - 6 Clavis scientiae, idest auctoritas iudicandi sine scientia non potest sine peccato accipi, sed bene e converso 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m.
 - 7 Clavis ordinis, est quid sacramentale, non autem clavis jurisdictionis. Ideo effectus ejus subiacet arbitrio hominis, nunc autem primae 4, d. 20, a. 3, q. 2, 1^m.
 - 8 Deus habet claves ecclesiae per auctoritatem, Christus per excellentiam, sacerdos autem per ministerium 4, d. 18, q. 1, art. 1, q. 1, c. | d. 19, q. 1, a. 2, q. 2, o. | a. 2, q. 1, c.
 - 9 Sacerdos veteris Testamenti, nullam clavem habebat 4, d. 19, q. 1, a. 1, o.
 - 10 Deus Petro contulit clavem ordinis et jurisdictionis, et ab eo in alios descendit 4, d. 18, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | d. 19, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m | d. 24, q. 3, a. 2, q. 3, 1^m | Cg. 4, c^o 72, me^o etc.
 - 11 Collegium potest habere clavem jurisdictionis, non autem ordinis 4, d. 19, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m.
 - 12 Mulier nullam clavem potest habere 4, d. 19, q. 1, art. 1, q. 3, 4^m. Abbatissa 1. Indulgentia 4. Ordo 97, 99. Ut Debora 1.
 - 15 Soli sacerdotes habent claves ordinis, sed clavem jurisdictionis. habent etiam alii 4, d. 18, q. 2, a. 2, q. 1 1^m | q. 2, 1^m | d. 19, q. 1, a. 1, q. 3, o. | d. 20, a. 3, q. 2, 1^m | a. 4, q. 2, c. | d. 21, q. 3, a. 1, q. 3, c. Excommunicatio. Poena 71, 97, 99.
 - 14 Sancti non sacerdotes, non habent usum, nec essentiam clavium 4, d. 19, q. 1, a. 2, q. 1, o. Satisfactio 4.

CLEMENTIA

- 45 Sacerdos malus, habet usum clavium, sed peccat utendo 4, d. 19, q. 1, a. 2, q. 2, o.
- 46 Immo talis non peccat utendo 2-2, q. 33, 5, fi. | q. 60, 2, 3^m | Matth. 7, prin^o | Jo. 8, lect. 1, me^o 4 | Rom. 2, lect. 1, prin^o.
- 47 Schismatici haeretici, suspensi, degradati, et excommunicati, non habent usum clavium 3, q. 64, 9, 2^m | 3^m | 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 5, c. | L. fi. | d. 19, q. 1, a. 2, q. 3, o. Degradatio.
- 48 Clavis ordinis est indifferenter ad omnes, jurisdictio autem ad subditos tantum 4, d. 19, q. 1, 3, o. | d. 24, q. 3, a. 2, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 72. Indulgentia 2.
- 49 Inferior potest uti clave in superiorem subicientem se illi 4, d. 19, q. 1, a. 3, o.
- 20 Claves ecclesiae disponunt ad remissionem culpa, quam et remittunt, et ligant ad poenam 4, d. 18, q. 1, 3, o. | d. 22, q. 2, art. 1, q. 3, 1^m | Cg. 4, c^o 72, n. Haeresis 135.
- 21 Claves habent efficaciam ex merito Christi, et aliorum qui sunt de ecclesia 4, d. 18, L. fi. | Cg. 4, c^o 72, me^o | Rom. 11, lect. 4, fi.
- 22 In clavibus tota praelatorum potestas consistit. Cg. 4, c^o 72, fi.
- Clansio paradisi duplex, scilicet quo ad totam naturam, per peccatum originale, et quo ad personam, per peccatum actuale 3^a q. 49, 5, c. | q. 52, 5, c. | 3, d. 18, a. 6, q. 2, c. | 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | 2^m. * Apparere 9. Clavis 3. Claudere. Conceptio 1. Ignorantia 6. Limbus 7. Meritum 110. Paradisus 8.
- Clanstrum virginis esse integrum, potest probare mulier, per aspectum sui corporis, ut probet virum esse mentitum de copula carnali 4, d. 31, L. 5^m. * Affinitas 5. Fractio 2. Matrimonium 83, 88, 91.
- Clemens. Mulier 18.
- 1 CLEMENTIA est virtus humana, ideo directe ei opponitur crudelitas, non autem feritas, vel severitas sub bestialitate, sed virtuti heroicae, vel dono pietatis 2-2, q. 159, 2, 1^m. Crudelitas.
- 2 Clementia et mansuetudo sunt virtutes, nec opponuntur severitati 2-2, q. 157, 2, o. | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m.
- 5 Clementia est lenitas superioris ad inferiorem, sed mansuetudo est cujuslibet ad quemlibet 2-2, q. 157, 1, b. Gratitude 2.
- 4 Clementia est moderativa poenarum, sed mansuetudo est moderativa irae 2-2, q. 157, 1, 2, o. | 3, c. | 4, 3^m | q. 160, 2, c. | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m | d. 33, q. 3, a. 2, q. 1, 2^m. Misericordia 11.
- 5 Clementia et mansuetudo conveniunt cum temperantia in modo, non autem in materia 2-2, q. 157, 3, 2^m. Temperantia 9.
- 6 Clementia moderatur affectum in poenis infligendis, secundum legem communem ex dulcedine affectus, sed epicheia secundum intentionem legis 2-2, q. 157, 2, 2^m | 3, 1^m | 4, c. | 3^m | q. 159, 1, c. | 1^m | 3, d. 33, q. 3, a. 2, q. 1, 2^m.
- 7 Clementia et mansuetudo non sunt maximae virtutes, nisi secundum quid 2-2, q. 157, 4, o. * Gratosus.
- 8 Oppositum videtur dicere. Virt. q. 1, 9, 7^m.
- 9 Mansuetudo et clementia reddunt hominem Deo et hominibus acceptum, ut concurrunt in effectu charitatis, removendo mala a proximis 2-2, q. 157, 4, 2^m. * Gratitude 2. Insania.
- 10 Clementia, mansuetudo, misericordia et pietas, concurrunt in eodem effectu, secundum diversa motiva 2-2, q. 157, 4, 7^m | q. 159, 1, 2^m. * Misericordia 11. Temperantia 9.
- 41 Crudelitas, saevitia et feritas opponuntur clementiae et mansuetudini 2-2, q. 157, 1, 3^m | q. 159, o. Crudelitas. Vel insania.
- 12 Clementia comparatur ad severitatem, sicut epicheia ad justitiam legalem, cujus pars est severitas 2-2, q. 157, 2, 2^m.
- Clericus superflue expendens in conviviis, et in aliis, peccat mortaliter. Quol. 6, 12, 4^m. * Abjicere. Advocatus 9. Attendere. Baptismus 111, etc. Bellum 8. Beneficium 19. Bonitas 202, etc. Daemon 87. Decimae 17, 18, 19, 24. Eleemosyna 25. Episcopus 11, 25. Excommunicatio 31. Indulgentia 21. Juspatronatus. Negotiatio 2. Occidere 10. Officium 7, etc. 14. Ordo 103. Peccatum 255. Poenitentia 91, 98. Praedicare 18. Prodigalitas 5. Symonia 17, etc. Testis 26. Tributum 5. Usura 310.
- Clibanus. Christus 198.
- Cloaca. Meretrix 1.
- Clodoveus. Rex 10.
- Clotho. Fatum 10.
- Coacervatio. Dioscorus.
- 1 COACTIO, scilicet absoluta, idest violenta, et conditionata idest timor seu metus 1-2, q. 6, 6, o. | 2, d. 25, 2, 4, c. | 4, d. 29, 1, o. | Ma. q. 2, 3, 4^m | Verit. q. 17, 3, c. | Quol. 5, a. 10, o. | Eth. 3, lect. 1, o. * Adjurare 3, etc. 10, 11. Assentire 3.
- 2 Coactio duplex, scilicet sufficiens. Prima dicitur compulsio, secunda vero impulsio 2, d. 25, 2, 4, 5, c.
- 3 Potentiae animae dupliciter cogi possunt: scilicet per subjectum, ut organicae solae, et per objectum, ut intellectus 1, d. 48, 3, 1^m | 2, d. 7, q. 2, 1, 2^m | d. 8, 5, 7^m | d. 25, 2, c. | d. 39, q. 1, 2, c. | Verit. q. 11, 3, 11^m | q. 22, 5, 3^m | q. 24, 1, 18^m | q. 28, 3, 6^m. * Assumere 59. Baptismus 44, 100. Bigamia 5. Cogere. Compelli. Constantia 8, 9. Correctio 2, etc.
- 4 Voluntas non potest cogi 1^a q. 82, 1, c. | 1^m | q. 165, 4, 1^m | 1-2,

COGITATIO

- q. 6, 4, o. | q. 9, 4, 2^m | 1, d. 48, 3, 1^m | d. 48, 3, 1^m | 2, d. 7, q. 2, 1, 2^m | d. 8, 5, 7^m | d. 24, q. 1, 4, c. | d. 25, 2, 4, 5, c. | d. 30, q. 1, 2, c. | 3, d. 4, q. 3, art. 2, q. 1, 2^m | d. 27, q. 1, 4, 12^m | 4, d. 17, q. 1, art. 2, q. 1, c. | art. 3, q. 1, c. | 2^m | d. 29, 1, o. | Verit. q. 11, 3, 2^m | 11^m | q. 17, 3, c. | q. 22, 5, 8, o. | 9, c. | q. 24, 1, 18^m | 4, o. | q. 28, 2, 6^m | 16^m | 20^m | Rom. 6, lect. 4, me^o Libertas 7. * Daemon 4. Dominium 12. Fides 71. Gratia 59. Haeresis 60.
- 5 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 6, 4, o. | 5, o. | 5, 1^m. Imperare 10, etc. Infidelis 3. Intellectus 220. Intentio 6. Invitus. Juramentum 20, 34, etc.
- 6 Voluntas potest cogi, respectu actus imperati, non autem respectu actus eliciti 1-2, q. 6, 4, o. | 5, 1^m | 2, d. 15, q. 2, 3, 3^m | d. 25, 3, 1^m | 4, d. 38, q. 1, art. 1, q. 1, 2^m. * Lex 1, 4, 24, 25, 76, 99, 175, 176. Libertas 7, 8, 9, 10.
- 7 Coactio vel violentia, secundum quid potest esse in consensu, non autem simpliciter, sed in actibus corporalibus 4, d. 29, 1, o. * Matrimonium 36, etc. Necessitas 9, 10, 29. Officium 4. Passio 85. Praedicare 7. Prohibitio 1. Religio 83. Sepultura 4. Servitus 13. Societas 3. Sponsalia 5. Tyrannus 10, 11. Voluntas 67, 71.
- 8 Omnes vires animae, coguntur a suis objectis, praeter voluntatem, quia ceterae habent solum appetitum naturalem respectu sui objecti: sed voluntas habet etiam aliam inclinationem cuius ipsa est causa 3, d. 27, q. 1, 2, c. | fi. * Urgere.
- 9 Gratia non ex necessitate coactionis, sed ex necessitate infallibilitatis sequitur praeparationem ad gratiam secundum quod est a Deo, quia intentio Dei deficere non potest secundum Augustinum, non autem secundum quod est a nobis 1-2, q. 1, 2, art. 3, o. | 4, d. 17, q. 1, art. 2, 3, o. | q. 2, a. 5, q. 1, c.
- 10 Auxilium gratiae Dei, non cogit hominem ad bonum. Cg. 3, c^o 148 | 152, 1^m.
- Coadjutor. Baptismus. Delectatio 62. Lignum 2, etc. Religio 104. Requiri 1.
- 1 COAEQUALE, et coaeternum, praedicatur solum in plurali de pluribus personis divinis: sed aeternum, et aequale, etiam in singulari 1, q. 42, 2, o. | 1, d. 9, q. 1, 2, c. Intentio 16.
- 2 Filius Dei est coequalis et coaeternus Patri 1^a q. 42, 2, o. | Po. q. 2, 3, c. fi. | q. 3, 13, c. | 14, 3^m | 15, me^o | q. 10, 1, 16^m | 2, 5^m | 18 | 4, c. me^o | Jo. lect. 1, fi. | Hebr. lect. 2, me^o.
- Coaequum. Ars 21. Divisio 14. Intentio 16.
- Coaeternum. Aristoteles 7. Mundus 15, etc. Processio 21, 31, etc. 62, etc. Visio 12.
- Coaevum est quadruplex, scilicet angeli, caeli, materia prima et tempus 1^a q. 46, 3, c. | q. 66, 4, o. | Po. q. 3, 18, 6^m. * Mensura 2.
- Coaptatio. Embryo 3.
- Coartari. Amoenitas. Cogere. Misericordia 32.
- Coetum. Christus 198.
- Coemeterium consecratum vendi potest ratione terrae et in necessitate ecclesiae, non autem ut res sacra, quia esset simonia 2-2, q. 100, 4, 3^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 3, 2^m. Abraham 15, etc. Sepultura 4.
- Coenobitae. Communitas. Religio 103. Sociale. Vita 39.
- Coerceri. Coactio. Cogere. Coartari. Schisma 8. Usura 84, 311. Virga 1.
- 1 COETUS idest festum collectae, fiebat in memoriam pacis et adnationis Judaeorum, in terram promissionis et figurabat ecclesiam beatorum 1-2, q. 102, 4, 10^m. * Baptismus 157. Communitas. Congregatio 8. Excommunicatio 2, etc. Festum 4.
- 2 Festum omnium sanctorum succedit ei, vel festum angelorum 1-2, q. 103, 3, 4^m. * Ostiarius. Plebs. Populus.
- Coexistere. Aeternitas 35, 36. Dies 16.
- Cogere. Accusatio 23. Baptismus 44. Consilium 9. Constantia 8, 9. Corripere 3. Daemon 82, 90. Divortium 3. Fornicatio 15. Haeresis 60. Illegitimus 4. Incontinentia 4. Infidelis 7. Intentio 6. Juramentum 20, 24, etc. Libertas 7, etc. Matrimonium 36, etc. Necessitas 9, 10, 29. Officium 4. Poena 6. Princeps 11. Sanguis 5. Societas 3. Sponsalia 5. Testis 6. Usura 84, 311. Urgere. Voluntas 69, 71.
- 1 COGITATIO secundum Richardum de Sancto Victore est inquisitio veritatis per discursum ex multis, licet secundum Augustinum quandoque sumatur pro quacumque operatione intellectus 1^a q. 81, 1, 2^m | q. 79, 10, 3^m | 2-2, q. 180, 3, 1^m. * Actio 16, 17. Adam 34. Agere 23, 24. Amor 46. Angelus 381, 487. Charitas 9, 144. Castitas 3, 10, 11.
- 2 Cogitatio est respectus animi, ad evagationem pronus. Meditatio est intuitus occupatus in inquisitione veritatis. Contemplatio est liber animi contuitus in res. Sed consideratio est omnis operatio intellectus, vel processus rationis ex principiis pertinentibus ad contemplationem veritatis, sicut meditatio 2-2, q. 180, 3, 1^m. * Claritas 11. Cognitio 5. Conclusio 1. Confessio 43, etc. Continuitas. Credere 1, 27. Damnatio 15. Delectatio 65, 85, 87, 90. Dulcedo 1, 2. Fides 151. Intellectus 63, etc. Justus 9. Meditatio.

COGITATIVA

- 5 Cogitare est considerare rem secundum partes et proprietates suas. Discernere est cognoscere rem per differentiam ejus ab aliis. Sed intelligere est simplex intuitus intellectus in praesens 1, d. 3, q. 4, 5, c.
- 4 Cogitare dicitur tripliciter: scilicet actualis consideratio intellectus, discursus ejus, et operatio potentiae cogitativae 2-2, q. 2, 1, c. | Verit. q. 14, 1, 9^m.
- 5 Cogitatio est volubilis dupliciter: scilicet per discursum et successionem: secunda est in patria in propriis naturis, non autem prima: neutra vero in verbi visione 1^a q. 10, 3, c. | q. 58, 2, c. | 1, d. 1, q. 4, 2, 2^m | d. 37, q. 4, 1, c. | 2, d. 3, q. 3, 4, o. | 4, d. 44, q. 2, art. 1, q. 3, 3^m | Verit. q. 8, 4, 14^m | q. 20, 5, c.
- 6 Duplex impedimentum cognoscendi cogitationes alterius, scilicet grossities corporis et voluntas; et tantum secundum erit in patria 1^a q. 57, 4, 1^m | q. 107, 1, 1^m.
- 7 Solus Deus cognoscit cogitationes alterius per se, daemones autem et alii per signa 1^a q. 57, 4, o. | 5, c. | q. 109, 4, 1^m | q. 114, 2, 2^m | q. 117, 2, c. | 2^m | 1-2, q. 111, 4, c. | 2-2, q. 106, 5, 3^m | 2, d. 8, 5, 5^m | d. 12, 3, c. | 4, d. 45, q. 3, 1, 5^m | Cg. 1, c^o 69 | Libo 3, c^o 154 | Verit. q. 8, 13, o. | q. 9, 4, c. | Ma. q. 9, 4, 1^m | q. 16, 8, o. | Opus. 53, 19^m | Opus. 10, a. 38 | Opus. 11, a. 33 | Matth. 28, prin^o | Rom. 2, prin^o | 1^a Cor. 2, lect. 2, fi.
- 8 Daemones inmittunt cogitationes, quo ad phantasmata solum 1^a q. 111, 2, 2^m | q. 114, 4, 2^m | 2-2, q. 165, 2, 2^m | 2, d. 8, 5, 6^m | Ma. q. 3, 4, c. | Opus. 10, a. 38 | Opus. 11, a. 36.
- 9 Intellectus viatoris potest immediate cogitare de Deo. Verit. q. 8, 3, 18^m.
- 10 Cogitatio de actu peccati, quandoque est pure speculativa, quandoque autem cum aliqua affectione: et hoc dupliciter: scilicet vel concupiscentiae, vel horroris 2-2, q. 154, 5, c. | q. 162, 3, 1^m | q. 167, 2, o. | q. 169, 2, 3^m fi. | 4, d. 14, q. 1, art. 3, q. 1, 4^m | Verit. q. 27, 1, 4^m. Luxuria 17.
- 11 Cogitatio de opere illicito, non est semper peccatum: nec est semper de necessitate confessionis, nisi quando ex nimia mora facta in cogitatione illa, homo sentiret se inclinari ad faciendum, vel perficiendum cogitatum, si opportunitatem haberet quam vellet; vel si pollueretur ex illa vehementi cogitatione morosa, aut si inordinate afficeretur ad aliquam personam, et de ipsa multum molestaretur in cogitatione habendo motus carnis et imaginando haberet aliquos actus impudicos cum ipsa persona, cum aliqua affectione concupiscentiae 2-2, q. 154, 5, c. | q. 162, 3, 1^m | Opus. 64, c^o 9 | 12, prin^o | 21 | 1^a Tim. 4, fi. * Magnificentia 3. Malum 65. Passio 132. Peccatum 72, 87, 96, etc. 138, 203, 280, 361, 373, 405. Porta 1. Putare. Somnium 2. Verbum 1, 13. Voluntas 57.
- 12 Cogitationes inhonestae aggravantes in infinitum, vel ad evadendum tentationes superbiae et luxuriae, sunt explicandae in confessione cum suis circumstantiis in carne vel in mente. Alias laudabiliter reticentur 4, d. 15, q. 3, art. 2, q. 5, 4^m | d. 19, L. fi. | Opus. 64, c^o 21. Circumstantia 13. * Christus 141. Usus 7. Votum 43.
- 15 Peccatum cogitationis, secundum se est vanitas, sed ratione objecti est in genere objecti 2, d. 39, q. 1, 2, 1^m.
- 1 COGITATIVA potentia est ratio particularis, collativa intentionum individualium 1^a q. 78, 4, o. | q. 81, 3, c. | 1-2, q. 30, 3, 3^m | 3, d. 23, q. 2, art. 2, q. 1, 3^m | d. 26, q. 1, 2, c. | Cg. 2, c^o 69, prin^o | 73, prin^o | Verit. q. 10, 5, c. fi. | 2^m | q. 14, 1, 9^m | q. 15, 1, c. fi. | Anima. 13, c. me^o | Opus. 29 | Meta. lect. 1, me^o 3 | Eth. 6, lect. 1, 9, fi. | Anima. 2, lect. 13, fi. * Aestimativa 3. Cogitatio 4. Appetitus 57. Experientia 5. Intellectus 7, 24. Memoria 10.
- 2 Potentia cogitativa aliquando dicitur intellectus, ut habet absolutum judicium de singularibus. Et est in confinio intellectus, et supra omnes alias potentias sensitivae partis. Et est tantum in homine 1-2, q. 74, 3, 1^m | 2, d. 25, 1, 7^m | 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m | d. 26, q. 1, 2, c. | Verit. q. 14, 1, 7^m | Eth. 6, lect. 9, fi. | Anima. 2, lect. 13, fi.
- 5 Objectum cogitativae potentiae, est quidditas rei materialis et particularis. Opus. 29. Intellectus 24.
- 4 Immo quidditas rei materialis est objectum intellectus hominis in praesenti 1^a q. 12, 11, c. Intellectus 23.
- 5 Organum potentiae cogitativae est media cellula cerebri 1^a q. 78, 4, c. | 4, d. 7, q. 3, a. 3, q. 2, 1^m | d. 50, q. 1, 1, 3^m | Cg. 2, c^o 60, prin^o | Verit. q. 10, 5, c. fi. | q. 25, 1, c. fi. Cerebrum 3. * Prudentia 15. Syllogismus 6.
- Cogitatus. Christus 123, 141. Cogitatio o. Conceptio 5, etc. Conceptus.
- 1 COGNATIO spiritualis est triplex: scilicet paternitas, compaternitas et fraternitas. Et quaelibet impedit matrimonium contrahendum, et dirimit contractum 4, d. 42, q. 1, a. 3, q. 3, o. | q. 2, 3, 1^m. Commaternitas.
- 2 Cognatio spiritualis est vinculum contractum ex statuto ecclesiae per susceptionem sacramentorum, dirimens matrimonium jam contractum 4, d. 42, q. 1, 1, o. | Quol. 6, 5, o. * Adoptio 11, 12. Affinitas o.

S. Th. Opera omnia. Index.

COGNITIO

- 5 Cognatio spiritualis contrahitur tantum per baptismum et confirmationem 4, d. 42, q. 1, 2, o.
- 4 Baptizans vel confirmans, anadochus, idest levans, contrahunt cognationem cum baptizato vel confirmato 4, d. 42, q. 1, a. 3, q. 1, o. | Quol. 6, 5, o.
- 5 Non baptizatus, non contrahit cognationem spiritualem, quia est expers spiritualis vitae 4, d. 42, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | q. 2, 3^m | q. 2, 3, 3^m. * Confessio 83. Frater 1.
- 6 In catechismo non contrahitur aliqua cognatio spiritualis, licet secundum aliquos contrahatur impedimentum contrahendi tantum 4, d. 42, q. 1, 2, o. | Quol. 12, 19, o. * Luxuria 11.
- 7 Nulla cognatio et nullum impedimentum matrimonii contrahitur inter patrem spiritualem et matrem spiritualem 4, d. 42, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m | 4^m.
- 8 Ex cognatione spirituali viri, causatur affinitas spiritualis cum: qualibet muliere cognita matrimonialiter vel fornicarie 4, d. 42, q. 1, a. 3, q. 2, o.
- 9 Cognatio spiritualis sequens matrimonium impedit exigere debitum personam quae fuit causa sine necessitate, etiam si igno-
rante: non autem impedit reddere 4, d. 42, q. 1, 1, o.
- 1 COGNITIO duplex: scilicet rei et similitudinis. Psal. 38, me^o 3. * Adam 1, etc. Agnitum. Altitudo 1. Amor 233, 239, 241, 272, etc. Angelus 289. Aorasia. Apostoli 6, etc. Appetitus 4, etc. 41, etc. Assentire 5, 6. Attributa 12.
- 2 Cognitio rei duplex: scilicet a re et ad rem. Po^a q. 3, 4, 13^m. * Bigamia 5, 6. Causa 118.
- 5 Cognitio rei duplex: scilicet secundum se, idest an est, vel quid est: et quo ad ea quae rem consequuntur 3, d. 33, q. 1, 2, c. * Cogitatio 1, 3, 7, 10, etc. Cognatio 9. Cointellectum.
- 4 Cognitio rei triplex: scilicet per essentiam, per speciem propriam et per speciem alterius 1^a q. 56, 3, c. | Trin. q. 1, 2, o. | 1^a Cor. 13, lect. 4, prin^o. * Eucharistia 147.
- 5 Cognitio duplex, scilicet naturalis et per gratiam. Et utraque duplex: scilicet una pure speculativa tantum; et alia affectiva, sive experimentalis 1^a q. 12, 13, art. 1 | q. 64, 1, o. | q. 83, 4, o. | 22, q. 97, 2, 2^m | q. 154, 5, c. | q. 162, 3, 1^m | 3^a q. 55, 1, c. | 1, Prolog. art. 1, 2^m | 2, d. 7, q. 2, 1, o. | 3, d. 23, q. 1, 2, 1^m | 4, d. 14, q. 1, art. 3, q. 1, 4^m | Opus. 9, a. 89 | Opus. 60, c^o 14, fi. | Quol. 8, 4, o. | Psal. 48, fi.
- 6 Cognitio triplex: scilicet per revelationem, per se certitudinaliter et per conjecturas signorum 1^a q. 57, 3, o. | 1-2, q. 112, 5, c. | 3, d. 23, q. 1, a. 2, 1^m | 2 Cor. 13, lect. 3, c. fi.
- 7 Cognitio tripliciter est supernaturalis: scilicet quo ad acceptionem tantum, vel ad iudicium tantum, et quo ad utrumque. Verit. q. 12, 7, c. * Finis 39. Forma 93, 136. Fornicatio 9. Gratia 170, 171. Imaginatio 1, 2, 8. In 25, 27.
- 8 Cognitio duplex, scilicet approbationis et apprehensionis 2-2, q. 188, 5, 1 | 1, d. 36, q. 1, 2, c.
- 9 Cognitio duplex, scilicet directa et indirecta 1^a q. 86, 3, c. | Verit. q. 15, 3, 5^m | Eth. 6, lect. 1, fi. * Intentio 7. Judaei 18. Mens 2, 5. Mensura 3, 4, 5, 11, 22, etc. Opinio 8.
- 10 In omni cognitione modus est duplex, scilicet cognoscentis et cogniti 1^a q. 12, 6, o. | 7, 8, 13, 3^m | q. 14, 6, 1^m | d. 38, 2, c. | Verit. q. 3, 1, 11^m. * Oratio 58, 79. Principium 17, etc. Prius 2. Propositum 1.
- 11 Cognitio quid est, vel an est, triplex: scilicet secundum se, et per causas vel effectus, et per respectum ad finem, vel ad actum 3, d. 23, q. 1, 2, c. | Perih. lect. 14, fi. etc.
- 12 Cognoscere aliquid sicut est in cognoscente, potest intelligi dupliciter: scilicet secundum modum cogniti, vel cognoscentis. Primum est falsum, secundum est verum 1^a q. 14, 6, 1^m. * Similitudo 5. Simpliciter 5. Veritas 2, etc. 28, etc. 35, etc. Vita 6, 11, 20, 22, etc. 46, etc. 74, etc.
- 13 Aliquid cognoscitur dupliciter, scilicet in se et in suo effectu 1, q. 6, 1, 2^m | 1-2, q. 93, 2, c.
- 14 Cognoscere per aliud contingit dupliciter: scilicet eadem cognitione, vel diversis 1^a q. 14, 7, o. | Anima. 7, 8^m.
- 15 Cognoscere per aliud contingit dupliciter, scilicet per instrumentum et per formam. Primum oportet esse prae-cognitum, non autem secundum. Si enim accipiamus duo, quorum utrumque sit per se, in ordine objectorum cognitionis, illud propter quod aliud cognoscitur, erit magis notum, sicut principia conclusionibus. Sed habitus non est de ordine objectorum, inquantum est habitus, nec propter habitum aliqua cognoscuntur sicut propter objectum cognitum, sed sicut propter dispositionem, vel formam, qua cognosceus cognoscit. 1^a q. 87, 2, 3^m | Quol. 10, 7, 2^m.
- 16 Primum cognitum a nobis, sumitur dupliciter: scilicet respectu diversarum potentialium, vel respectu diversorum objectorum ejusdem potentiae 1^a q. 85, 2, o. | Trin. 3, c. | Poster. lect. 4, fi. | lect. 8, prin^o.
- 17 Causa cognitionis duplex: scilicet ex parte cogniti, et ex parte cognoscentis. Verit. q. 8, 6, 9^m.
- 18 Aliquid cognoscitur aliquo dupliciter: vel quia ex cognitione ejus venit in cognitionem illius, vel sicut in quo cognoscitur. Et

COGNITIO

- sic non oportet alia cognitione cognosci, nec alio: non autem sic primo modo. Verit. q. 10, 8, 9^m | 9, 3^m.
- 19 Cognitio rerum in propria natura, est quae terminatur ad res extra animam. Sed cognitio in sua intelligentia est quae terminatur ad ipsas species in anima. Verit. q. 18, 4, 1^m | Opus. 53.
- 20 Aliquid cognoscitur in aliquo dupliciter: scilicet sicut in objecto cognito, et sicut in principio cognitionis 1^a q. 84, 5, o.
- 21 Cognitio rerum in propria natura duplex: scilicet an est, et quid est. Prima requirit existentiam rerum, non autem secunda. Verit. q. 18, 4, 10^m.
- 22 In nobis habitualis cognitio causatur ex actuali consideratione. Intelligendo enim actu, efficiuntur scientes, secundum Philosophum: sed cognitio perfecta, ab habitu aliquo progreditur 1^a q. 86, 2, c. fi. | q. 87, 2, c. | Verit. q. 20, 2, 2^m. Sensibile 11, 12.
- 23 Cognitio alicujus vitii vel peccati, dependet ex cognitione oppositae virtutis. Erit igitur compendiosior et expeditior considerationis via, si simul sub eodem tractatu, consideratio procedat de virtute et de dono sibi correspondente et de vitiis sibi oppositis et de praeceptis affirmativis et negativis. Erit autem hujusmodi considerationis modus conveniens ipsis vitiis secundum propriam speciem 2-2, prol. | 1, d. 35, q. 1, 2, o. | Verit. q. 10, 8, 9^m | 9, 3^m | Quol. 11, 2, o.
- 24 Medium cognitionis triplex: scilicet in quo ut speculum, sub quo ut lumen, per quod, ut in demonstratione 1^a q. 12, 5, 2^m | q. 94, 1, 3^m | 3, d. 14, a. 1, q. 3, 1^m | 4, d. 49, q. 2, 1, 15^m | Verit. q. 2, 5, 10^m | 12, 11 | q. 15, 1, 1^m | Quol. 7, 1, c.
- 25 Difficultas et defectus in cognitione contingit dupliciter: scilicet propter excessum objecti et defectum rationis, idest potentiae cognoscitivae 1, d. 17, q. 1, 4, c. | 4, d. 49, q. 2, 5, 4^m | Verit. q. 12, 2, c. | q. 18, 5, 4^m | Trin. 9, c. | Meta. 2, lect. 1, meo.
- 26 Cognitio veritatis tripliciter impeditur: scilicet inaudientia, contentione et inani gloria. Job 6, fi.
- 27 Ad cognitionem requiruntur duo, scilicet apprehensio et iudicium 2-2, q. 173, 2, c. | Verit. q. 12, 3, 1^m | 7, 12^m | 13, c. | q. 28, 3, 6^m.
- 28 Mens hominis tripliciter proficit in cognitione Dei. Primo quo ad efficaciam Dei. Secundo quo ad nobilitatem effectus. Tertio quo ad remotionem. Trin. 2, c.
- 29 Natura hominis dependet a superiori natura, ad ejus perfectionem non sufficit cognitio naturalis, sed requiritur quaedam cognitio supernaturalis 2-2, q. 1, 3, 1^m.
- 30 Certitudo cognitionis in diversis naturis invenitur diversimode secundum diversam conditionem uniuscujusque naturae 2-2, q. 9, 1, 1^m.
- 31 In cognitione naturali quae a sensu principium sumit procedimus a creatura ad creatorem; sed in his quae per fidem cognoscimus est e converso 1, d. fi. L. fi.
- 32 Diversorum cognoscibilium formaliter sunt diversae rationes cognoscendi, non autem diversorum cognoscibilium materialiter. Verit. q. 10, 3, c. | Quol. 10, c. | Poster. 1, lect. 41, meo.
- 33 Nos cognitionem intellectualem a rebus exterioribus accipimus et per voluntatem nostram in aliquid exterius tendimus tanquam in finem. Et ideo intelligere nostrum est secundum motum a rebus ad animam, velle autem secundum motum ab anima ad res 1, d. 13, q. 2, 2, 2^m | Opus. 53, primo. Intellectus 2, 12.
- 34 Immo cognitio nostra intellectualis, est proprium operis regula et mensura. Verit. q. 1, 2, c. | q. 14, 4, c.
- 35 Omne cognoscens cognoscit implicite Deum in quolibet cognito, quia nihil est cognoscibile nisi per similitudinem primae veritatis. Verit. q. 22, 2, 1^m.
- 36 Medium universale ut causa sufficit ad cognitionem distinctam et propriam, non autem forma; quia in primo est effectus ut in potentia activa, sed in secundo, ut in materiali. Verit. q. 2, 1, 7^m.
- 37 Proficere in cognitione, contingit dupliciter: scilicet ex parte discantis qui proficit, ut in scientiis humanis, vel ex parte docentis, ut in fide 2-2, q. 1, 7, 2^m. * Abominatio. Actio 102. Affectio 5, 6, 7. Amicitia 37. Angelus 289.
- 38 Una cognitio est potior et dignior alia tripliciter: scilicet secundum certitudinem, sive claritatem, secundum multitudinem objectorum et secundum genus. Primum est ex lumine, secundum est ex specie, tertium ex potentia 3, d. 14, a. 3, q. 2, c. * Anima 179. Animal. Aorasia. Appetitus 5, etc. Appropriatio 16, etc. Beatitudo 22, etc. Bonitas 108. Capitale 7.
- 39 Claritas cognitionis contingit tripliciter, scilicet ex efficacia virtutis cognoscitivae, ex lumine, et ex respectu ad objectum 3, d. 14, a. 2, q. 3, c. * Certitudo. Conceptio 28. Conclusio 6.
- 40 Cognitio dormientis potior est quam vigilantis quo ad receptionem, sed quo ad iudicium est e converso. Verit. q. 12, 3, 1^m | 2^m. Coniunctio 3. Consanguinitas 6. Contingens 8, 9, 10.
- 41 Perfectio cognitionis duplex: scilicet ex parte cogniti, et ex parte cognoscentis. Primum attenditur ratione medii, secundum vero ratione potentiae et habitus 3^a q. 10, 1, 1^m. * Aegritudo 3. Debi-

COGNITIO

- tum 20. Deus 159, etc. 250, etc. Definitio 3, 50. Enumeratio 2. Esse 3, 4. Expectatio 2. Experientia 1, 2, 3, 6. Extasis. Felicitas 2, 3, c.
- 42 Ad perfectam cognitionem requiruntur tria: scilicet quod intellectus proportionetur objecto adhaereat et videat 3, d. 24, a. 2, q. 3, c. * Fiducia 7. Finis 5, 39. Fruitio 6, 11. Gloria 1, 15. Genus 8. Haeresis 131.
- 43 Cognitio quam per rationem naturalem habemus, duo requirit: scilicet phantasmata et lumen naturale intelligibile 1^a q. 12, 13, c. Abstractio 6. * Humilitas 9, 12. Idea 1, 3, etc. 30. Ignorantia 30, 33. Imaginatio 1, 2. Imago 9.
- 44 Cognoscere species rerum pertinet ad perfectionem intelligibilem, non autem cognitio individuum, nisi per accidens. Anima 18, c. | 1^m | 10^m | 16^m. * Impedimentum. Imperfectio 5. Indivisibile 2. Individuum 1, 2, 7, etc.
- 45 Quantitas cognitionis est duplex, scilicet secundum objectum et secundum efficaciam actus 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 1, c. * Innocentia 18, etc.
- 46 Quanto cognitio est altior, tanto est magis unita, ad plura se extendens 1, prol. 2, c.
- 47 Cognitio est imperfecta tripliciter: scilicet ratione objecti, ut verpertina: ratione medii, ut opinio, et ratione subjecti, ut fides. Prima et secunda potest esse simul cum perfecta, non autem tertia 1^a q. 58, 7, 3^m | 1-2, q. 62, 3, 2^m | q. 67, 3, o. Fides 128.
- 48 Cognoscere aliquid in universali est imperfectius, quam cognoscere in speciali 1^a q. 14, 6, c. primo | q. 55, 3, 2^m | Cg. 2, c. 98, meo etc. Verit. q. 8, 10, 1^m | Phy. lect. 1, meo.
- Oppositum videtur dicere 2, d. 3, q. 3, 2, 3^m | Cg. 2, c. 100 | Verit. q. 1, 9, c. Involuntarium 5. Joannes 6. Jubilus 5, 3. Judaei 18. Iudicium 11, 22, 20. Juramentum 2. Jus 1. Laus 21. * Lex 31, 42, 59, 63, 67, 137, 146. Liberum 30. Lumen 1, etc.
- 49 Cognitio universalis in praedicando ex parte objecti est imperfectior particulari; sed ex parte medii, vel etiam cognitio in causando est e converso 1^a q. 55, 3, 2^m | Verit. q. 8, 10, 1^m | Ma. q. 16, 6, 16^m.
- 50 Cognitio per medium universale, efficax ad cognitionem omnium propriarum, est perfectissima. Si autem sit inefficax, est imperfecta 2, d. 3, q. 3, 2, 3^m | Cg. 2, c. 92 | 100. * Malum 62, 65, 66. Maria 9. Mens 2, 5.
- 51 Cognitio singularium pertinet ad perfectionem animae intellectivae secundum cognitionem practicam, non autem secundum speculativam 3^a q. 11, 1, 3^m | Cg. 1, c. 65, o. | Lib. 3, c. 75, 8^m. * Mensura 3, 4, 5, 11, 14, 15, 22. Meritum 99. Motus 7.
- 52 In earentibus cognitione, est potentia pertingens ad finem per modum exequentis, non autem per modum imperantis 1-2, q. 11, 2, c. * Naturale 11. Nomen 23, etc. Nubes 2. Odium 8. Ordo 58, 40. Paradisus 10. Passio 152. Pater 2, 9, 10. Peccatum 21, 27, 170. Persona 26, 28, 29. Principium 16, 17. Prophetia 8, 9, etc. 20, etc. 27, 35, etc. 55, 63, 70. Propositum 1.
- 53 Potentia cognoscitiva tripliciter comparatur ad appetitivam: scilicet secundum ordinem, capacitatem, et eminentiam. Primo modo est prior, secundo est aequalis, tertio est dignior et indignior 3, d. 27, q. 1, 4, c. * Pulchritudo 4, 5, 10, 14. Ratio 3, 5, 8, etc. Rationale 1. Recognitio. Reflecti. Salomon 4. Sapientia 34, 39, 53. Sensualitas 1, 2, 9, 15.
- 54 Cognitio pertinet ad perfectionem rei in se, sed voluntas, in ordine ad alia 1^a q. 60, 2, c. | 3, d. 27, q. 1, 4, c.
- 55 Cognitio est perfectio rei, voluntas vero, ut ordinatur una res ad alias res 3, d. 27, q. 4, c. * Speculatio o. Spes 28, 52, 58. Superbia 32. Superstitio 4. Tentare 2. Theologia 2, etc.
- 56 Secundum gradus cognitionis, sunt gradus appetitus 1^a q. 80, 1, c. | 1, d. 45, 1, 4^m. * Tribulatio 9. Trinitas 5.
- 57 In omni natura ubi invenitur cognitio invenitur voluntas 1, d. 45, 1, c. * Christus 120, etc. Uti 16. Verendum 6, 8. Vestigium 1, 3. Virtus 135. Visio 3. Visitatione 2. Visus 1, 3, 8. Vita 6, 36, 42, etc. Voluntarium 2, 4, 8, 15. Voluntas 13, 23, 39.
- 58 Res particeps sunt cognitionis et voluntatis, secundum gradus suae immaterialitatis 1^a q. 14, 1, c. | 3, d. 27, q. 1, 4, c. | 4, d. 49, q. 2, 2, 4^m | Verit. q. 23, 1, c. Abstractio 3.
- 59 Cognitio quaelibet fit per aliquam abstractionem a materia 1^a q. 81, 2, c. | 4, d. 49, q. 2, 2, 4^m | Verit. q. 2, 2, c.
- 60 Omnis cognitio est entis, non autem existentiae tunc in rerum natura 1, d. 38, 4, c. | 3^m | Verit. q. 2, 3, 12^m | q. 3, 2, 7^m | q. 18, 4, 12^m.
- 61 Nihil cognoscitur secundum quod est in potentia, sed secundum quod est in actu 1^a q. 12, 1, c. | q. 14, 3, c. | q. 81, 2, c. | q. 87, 1, 2, 3, c. | 3^a q. 10, 8, c. | 1^m | Verit. q. 2, 4, 7^m | q. 13, 3, c. | Quol. 3, 20, c. * Accidens 120. Actus 114.
- 62 Objectum cognitionis est res cognita, secundum esse ejus extra cognoscentem. Verit. q. 14, 8, 5^m | 12, c. * Altitudo 1.
- 63 Omnis cognitio est per similitudinem cognoscentis, secundum quod est in rerum natura. Cg. 1, c. 72, 2^m | Verit. q. 10, 4, c.
- 64 Omnis cognitio est per aliquam formam quae est in cognoscente principium cognitionis. Verit. q. 2, 6, c. | q. 10, 4, c.
- 65 Omnis cognitio est secundum modum cognoscentis 1, d. 3, q. 1,

COHORS

- 1, c. | 3^m | d. 4, q. 2, 1, c. | d. 38, 2, c. * Amor 233, 239. Appetitus 7, etc. 45, 83. Appropriatio 16. Assimilatio 1, etc. Attributa 12, 13, 14. Beatitudo 53, etc.
- 66 Cognoscens distinguitur a non cognoscente, per hoc quod potest habere formam alterius 1^a q. 14, 1, c. | q. 80, 1, c.
- 67 Cognoscens et cognitum non se habent sicut agens et patiens, sed sicut duo ex quibus fit unum cognitionis principium. Verit. q. 8, 6, c. primo | 3^m | 7, 10^m | 8, 10^m. * Beatus 10. Bonitas 63, 105, etc. Capacitas 1, 4. Capitale 7. Charitas 124.
- 68 Modus cognoscendi rem aliquam, est secundum conditionem cognoscentis. Verit. q. 2, 6, c. | q. 10, 4, c. * Causa 108.
- 69 Omnis cognitio a lumine increato derivatur. Po^a q. 5, 1, 18^m. * Cherubin 1. Cognoscibile.
- 70 Omnis cognitio naturalis est vera. Sed veritas ejus est alia a veritate cognitionis infusae, vel acquisitae 1^a q. 60, 1, 3^m.
- 71 Impossibile est aliquam cognitionem esse totaliter falsam, sine aliqua veritate 2-2, q. 172, 6, c.
- 72 Mutata re, cognitio nostra variatur, vel de veritate in falsitatem, vel e converso, si duret eadem opinio, vel de una opinione in aliam 1^a q. 14, 15, 3^m. * Conceptio 28, etc. Contingens 8, 9, 10.
- 73 Nulla potentia cognoscitiva decipitur circa proprium objectum, sed tantum circa objectum extraneum. Cg. 3, c^o 103, 3^m. * Daemon 3, 7, etc. 26, 55, 78. Damnatio 8, 12, etc. Debitum 20. Delectatio 2, 5, 11, 14, 15, 16, 31, 32, 97. Desiderium 6, etc.
- 74 Nullus obliviscitur cognitorum naturaliter 1^a q. 84, 3, c. * Aegritudo 3. Deus 41, 93, etc. 146. Dies 12.
- 75 Quaelibet virtus cognoscitur per cognitionem eorum in quae potest 3^a q. 10, 2, c. fi. Enunciatio 2. Esse 15, 93, 96. Falsitas 1, etc. * Filiatio 33, 34. Gratia 169, etc. Humilitas 9, 12. Indivisibile 2. Onus 8.
- 76 Privatio non cognoscitur nisi per habitum sibi oppositum 1^a q. 14, 10, o. | 1-2, q. 100, 6, 2^m | 2-2, prol. | 1, d. 36, q. 1, 2, o. | Quol. 11, 2, o. * Infinitum 1, 27, etc. Joannes 6. Judaei 18. Jus 1. Liber 21, 23. Loqui 1.
- 77 Nulla potentia cognoscitiva deficit a cognitione proprii objecti, nisi propter defectum vel corruptionem potentiae. Cg. 3, c^o 107, 9^m. * Malum 5, 62, 66. Matrimonium 60, 91. Nomen 3. Ordo 11, 38, etc. Persona 28. Principium 16, etc.
- 78 Cognitio discursiva est quando ex prius notis in ignotum devenitur 1^a q. 58, 3, 1^m | d. 36, q. 2, 1, 4^m | Cg. 1, c^o 58 | 77, 3^m | Verit. q. 2, 3, 3^m | Quol. 3, 2, 2^m. * Procul. Prophetia 8, etc. Proportio 6, 11. Rarum 3. Repraesentatio 1, 2. Resurrectio 9.
- 79 Eadem sunt principia essendi et cognoscendi, ex parte objecti, non autem ex parte cognoscentis. Verit. q. 2, 3, 8^m | q. 3, 3, 7^m. * Sapientia o. Scientia o. Sensus 2, 4, etc. 13, etc. 32, etc. Similitudo 5. Simplex 3. Sors 13. Transumptio. Trinitas 5.
- 80 Cognitio sensitiva ordinatur ad duo: scilicet ad sustentationem corporis, vitando noxia et acquirendo necessaria, secundo ad cognitionem intellectivam practicam et speculativam. Primum convenit omni animali, secundum autem soli homini 2-2, q. 167, 2, c. Animal 43, 44, 45. * Christus 120. Universale 8, 9, 10, 11, 12. Visitatio 2.
- Cognitiva. Anima 233. Appetitus 59. Appropriatio 22. Bonitas 63. Certitudo 1. Conclusio 6. Contrarium 17. Imago 9. Intellectus o. Judicium 20. Raptus 9, 10. Ratio 20.
- Cognoscibile. Agiographae o. Angelus 319. Anima 173. Cognitionis 10, etc. 17, etc. Deus 159, etc. Malum o. Nomen 3.
- Cognoscitiva. Anima. Cognitiva. Donum 18. Habitus 78. Ratio 1. Transumptio. Voluntarium 8.
- Cohabitare. Fornicatio 11. Incestus 1. Joseph 3. Martyrium 130.
- Cohaerere. Timor 56.
- Colibitio. Arcere. Christus 86. Honor 24. Lex 100, 128. Permissio 2. Praelatio 9. Scurrilitas. Sterilitas 2. Temperantia 16. Usura 311. Vindicatio 4. Virginitas 7.
- 1 COHORS est nomen novum apud tuscus de prima cohorte, et quasi romanae cohortis similitudinem gerens, quia censum, genere, litteris, forma, virtute, pollentes milites innitebantur secundum Vegetium, cui tribunus praeerat, armorum scientia, virtute corporis, ac morum honestate praecipuus. Quam trapellum dicunt, ad perforandum acies hostium appellata. Hoc enim verbum trapeillationis importat. Opus. 20, lib^o 4, c^o 26.
- 2 Dicitur cohors major, eo quod millecentum et decem pedites sunt in ea, equestres autem centumtrigintasex. Opus. 20, lib^o 4, c^o 28.
- 3 Cohors minor, continet quingentosquinquagintaquinque pedites, equestres vero sexagintasex, secundum Vegetium. Opus. 20, lib^o 4, c^o 28.
- Coincidere. Agens 53, 69. Causa 50. Deus 300. Divisio 20. Finis 33. Forma 137. Honestum 6. Materia 23, 24, 51.
- Coinquinatio. Conscientia 20. Lucia. Meritum 31.
- Cointellectum. Generatio 60. Subintellecta.
- 1 COITUS immoderatus debilitat corpus, et sanguis quandoque emititur in eo 2, d. 30, q. 2, 2, 3^m | 3, d. 3, q. 5, 1, c. | Po^a q. 3,

COLOR

- 12, 9^m. * Affinitas 4, 5, 6. Animal 24, etc. 40, 41. Aurcola 25. Avis. Barbarus 2. Bigamia 3, etc.
- 2 Equus quidam, propter nimium coitum fuit sine cerebro, secundum Hippocratem. Po^a q. 3, 12, 9^m.
- 3 Natura delectationem posuit in coitu, propter generationem, ne negligetur 2, d. 31, q. 1, 3, 5^m | d. 33, 2, 6^m | 4, d. 31, q. 1, 1, 1^m | d. 33, q. 1, art. 3, q. 1, c. | d. 49, q. 3, art. 5, q. 2, c. | Cg. 3, c^o 26, 12^m | Lib^o 4, c^o 83, 7^m | Ma. q. 15, 2, 12^m. * Concupiscentia 14, etc. Confessio 83. Delectatio 55, 84, etc. 88. Error 10. Eucharistia 212.
- 4 In coitu absorbetur usus rationis, propter vehementiam delectationis 1-2, q. 34, a. 1, 1^m | q. 37, 1, 2^m | q. 72, 2, 4^m | 2-2, q. 53, 2, a. 2 | 2, d. 20, q. 1, 2, 1^m | 4, d. 9, art. 3, q. 5, c. | d. 26, q. 1, 3, 2^m | d. 31, q. 1, 1, c. | 1^m | q. 2, 1, 2^m | 3^m | d. 33, q. 3, 1, c. | 4^m | 3, c. | 2, d. 49, q. 5, art. 2, q. 2, c. | Cg. 3, c^o 26, 12^m | Ma. q. 15, 2, 10^m | 4, o. | 1^a Cor. 6, lect. 3, fi. | Ethic. 7, lect. 11, fi. Concupiscentia 14, etc. Contemplatio 19. * Eunuchus.
- 5 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 150, 4, 3^m | q. 156, 4, 2^m.
- 6 Nullus coitus hominis est nunc sine vitiosa libidine, quae est principium omnis peccati 3, d. 12, q. 3, art. 2, q. 1, 2^m. * Generatio 45, etc. Jacob 9, 10. Illegitimus 3. Imaginatio 9. Incestus. Incubus. Innocentia 13, etc. Legitimitas 1. Lex 13. Maria 42. Matrimonium 50. Resurrectio 37. Servire 4. Uxor 2. Vermis 1. Virginitas 8, etc. 23, 31.
- 7 Coitus vagus non est in animalibus, nisi femina sufficiat ad educationem proles 2-2, q. 154, 2, c. | 4, d. 26, q. 1, 1, 1^m | d. 33, q. 1, 1, 4^m | Cg. 3, c^o 122, primo | 124 | Ma. q. 15, 1, c. | 1^a Cor. 7, lect. 1, primo.
- Cola. Scriptura 22.
- Colere dicimur homines, quos honore, vel recordatione, vel praesentia frequentamus, et alia nobis subjecta, ut agros 2-2, q. 81, 1, 4^m. * Agricola. Circumcisio 33. Epicurus. Imago 43. Judaei 6. Machabaei. Ovis 2. Pythagoras 7. Praeceptum 127. Religio 92. Sion 2.
- Collateralis. Amor 238.
- Collatio. Admiratio 5. Amor 263. Anima 165. Apprehensio 4. Benedictio 8. Beneficium 13, etc. Christus 81, 130, 160. Circumcisio 33, etc. 43. Cogitativa 1. Conferre. Datio 33. Dos 3. Episcopus 7. Gratia 41. Luminare 3. Maria 21. Nomen 15. Ordo 50. Purgatio 3. Sacramentum 69. Simonia 16, 18. Unctio 19. Usura 39.
- Collecta. In aliquibus terris ex antiqua consuetudine, domini suis subditis certas collectas imponunt, quae si non sunt immoderatae, absque peccato exigi possunt 2-2, q. 118, 6, 4^m | Opus. 21, q. 6. Exactio 1^a. * Coetus 1. Princeps 10, 13, 14. Simonia 25.
- Collectio. Angelus 507. Baculus 1. Christus 56. Consanguinitas 3, 4. Faeces Generatio 68. Individuum 39. Lilium. Maria 53. Scientia 2. Symbolum 1. Usura 196, 202.
- 1 COLLECTIVUM significat duo: scilicet multitudinem suppositorum: et unitatem ordinis 1^a q. 31, 1, 2^m | 1, d. 24, q. 2, 2, 3^m.
- 2 Oppositum videtur dicere a simili 3^a q. 3, 7, 2^m. Adjectivum 6, 10. Deitas 2, 3. Trinitas 4.
- Collegium triplex: scilicet ecclesiasticum, saeculare, et commune. Et una persona potest esse de duplici collegio secundo vel tertio, non autem primo. Opus. 19, c^o 3. * Angelus 581. Circumcisio 4. Clavis 11. Juramentum 26. Meritum 103. Minister 8. Praedicare 9. Religio 83, 84. Simonia 34.
- Colligatio. Civitas 1. Connexio. Forma 48. Membrum 8.
- Collis. Poma.
- Collocare. Genus 23, etc. Privatio 18, 19.
- Colloquium. Amicitia 31. Amor 239. Castitas 10, 11. Luxuria 13.
- Collum. Cete 8. Reliquiae.
- Collusio. Accusatio 4, 10, 12.
- Colon. Pausatio.
- 1 COLOR est lux incorporata, idest, extremitas diaphani terminati 1, d. 17, q. 1, 1, c. | Ma. q. 2, 2, 5^m | 11^m | q. 14, 8, 4^m | Accidens 48.
- 2 Coloratum est proprium objectum visus 1^a q. 1, 7, c. | q. 45, 4, 1^m | q. 3, c^o 54, 1^m | Jo. lect. 4, fi. * Actus 39. Aer 7, 8, 9. Albedo 1. Animal 62.
- 3 Color est objectum materiale visus. Formale vero est lumen 2-2, q. 1, 3, c. | q. 25, 1, c. | 1, d. 45, 2, 1^m | d. 48, 2, c. | 1^m | 2, d. 20, q. 2, 2, 2^m | d. 33, 4, 1^m | 3, d. 24, q. 1, a. 1, q. 1, c. | a. 2, q. 1, 5^m | Cg. 1, c^o 76, 1^m | Verit. q. 8, 14, 6^m | q. 14, 8, 4^m c. fi. | Ma. q. 2, 2, 5^m | 11^m | Posterior lect. 41, mo^o. * Comparatio 3.
- 4 In colore est objectum formale visus 1^a q. 19, 3, c. | q. 45, 4, 1^m | 1-2, q. 1, 1, 2^m | q. 8, 2, c. | q. 10, 2, c. | Verit. q. 11, 8, 4^m | Virt. q. 2, 4, c. | Quol. 3, 27, c.
- 5 In colore lux est quasi formale, et terminatio diaphani est quasi materiale. Verit. q. 2, 4, 4^m. * Diaphanum 1. Divisio 19. Imaginatio 3. Instans 16. Intellectus 248. Liber 1. Lumen 8, etc. Lux 1, 8. Odor 4. Passio 14.

- 6 Color non est coloratus, sed clarus. Similiter albedo 2^a q. 55, 4, a. 1, 1^m | 2, d. 27, 2, 1^m. * Prophetia 56. Pulchritudo 13. Scientia 81.
- 7 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 27, 2, 1^m | Christus 205. Sensibile 6, 7, 8. Velum 2. Visio 17, 18. Visus 5, 7.
- 8 Lumen facit quod color qui est visibilis in potentia, fiat visibilis in actu 1^a q. 67, 3, 3^m | q. 79, 3, 2^m | 1, d. 45, 2, 1^m | 2, d. 13, 3, c. | d. 20, q. 2, 2, 2^m | Quol. 7, 1, c. | Lumen 12.
- 9 Oppositum videtur dicere 1^a q. 12, 5, 1^m | Anima. 2, lect. 14, fi. | Lib^o 3, lect. 10, prin^o 1.
- Colum. Fatum 10.
- 1 COLUMBA habet septem proprietates, ad designandum septem dona Spiritus sancti: scilicet quia columba secus fluentia habitat, meliora grana eligit, alienos pullos nutrit, non lacerat rostro, felle caret, in cavernis petrae nidificat, et gemitum pro caritu habet 3^a q. 39, 6, 4^m | Matth. 3, fi. | Jo. lect. 14, me^o. * Animal 81. Apostoli 42. Assumere 25. Baptismus 28. Missio 42, 43. Rex 10.
- 2 Columba quae apparuit supra Christum baptizatum, convenit soli Spiritui sancto, ut signum. Sed ut res, et effectus, convenit toti Trinitati: unde et instinctus ejus, quo movebatur, ad modum naturae, sicut ex causa spirituali, causabatur, ex Deo 1^a q. 43, 7, 3^m | 2-2, q. 95, 7, c. | 3^a q. 39, 7, 2^m | 3, d. 1, l. fi. Matth. 3, fi. | Jo. 12, lect. 4, me^o 3.
- 3 Columba illa, fuit verum animal 3^a q. 39, 7, o. | Jo. lect. 14. Missio 43.
- 4 Oppositum videtur dicere 1, d. 16, 3, 3^m.
- 5 Illa columba non praexistit apparitioni, sed tunc a tota Trinitate absque maris et feminae commistione formata fuit, et facto ministerio, conversa est in pristinam materiam 1^a q. 43, 7, 4^m | 3^a q. 39, 6, 2^m | 1, d. 16, 3, 3^m | Joan. lect. 20.
- Columba. Circumcisio 1. Elix. Missio 45.
- Coma raditur viris in solenni poenitentia, quia coma non convenit eis sed tantum feminis, in signum subjectionis 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 3, 1^m. Mulier 8. Nazarius. Pausatio. Professio 7. Scriptura 22.
- Combinatio. Donum 29.
- Combustio. Adeps 2. Adustio. Cinis 1. Consecratio 8, 11. Incensio. Holocaustum 1, 3. Sacrificium 27, 29. Stuprum 4. Urere. Ustio.
- 1 COMEDERE est sumere cibum, per potentiam naturalem sumentis, convertibilem in naturam ejus 1^a q. 51, 3, 5^m | 2, d. 8, 4, 1^m. * Adam 52, etc. 68, 83. Adeps 1. Angelus 72, 492, 493, 495. Animal 61.
- 2 Christus post resurrectionem ejus, vere comedit, angeli vero nunquam 1^a q. 51, 3, 5^m | 3^a q. 54, 2, 3^m | q. 55, 3, c. | 6, c. | 1^m | 2, d. 8, 4, 1^m | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 4, o. | 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 4, 1^m | Cg. 4, c^o 83, fi. | Quol. 3, 5, o. | Opus. 3, c^o 238 | Jo. 21, lect. 2, fi. c. * Apparere 9. Bos. Caro 4, 6. Cete 11. Delectatio 81. Elephas 6.
- 3 Comedere immoderate, est contra legem naturae 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, 4^m. * Esus.
- 4 Comestio potest esse inconveniens dupliciter. Primo, totaliter impediendo finem principalem, idest salutem corporis, vel finem secundarium, idest bonam habitudinem in negotiis exercendis, per nimiam superfluitatem vel per defectum ciborum. Secundo, reddendo difficilem vel minus decenter perventionem ad finem, per comestionem extra tempus debitum 2-2, q. 141, 6, 2^m | 4, d. 33, q. 1, 1, c.
- 5 Qui vult comedere nociva, quodammodo dicimus eum velle infirmari 2-2, q. 30, 1, c. * Eucharistia 7, 130, 162, 168, etc. 234, 251. Gula 6. Haeresis 62. Jacobus 2. Jejunium 14, etc. Lignum 4. Monachus. Resurrectio 37, 47. Serpens 1.
- 6 David comedens panes sanctos cum sociis, excusatur, propter necessitatem famis 3^a q. 40, 4, 3^m.
- Comes, primo dictus duplex, scilicet consul Romanus, a comendo, idest concordando, secundo a comitando imperatorem. Opus. 20, lib^o 3, c^o 21. * Juramentum 7. Marchio.
- Comessatio. Ebrietas 6.
- Comitari. Amor 251. Comes. Conjunctio 10. Injustitia 8. Monarchia 2. Purgatorium 5. Usura 85, 225. Verbum 12.
- Commassatio. Damnatio 66.
- 1 COMMATERNITAS et compaternitas sunt idem quod cognatio spiritualis, sed sub diversis restrictibus 4, d. 42, q. 1, o. Cognatio 1.
- 2 Oppositum videtur dicere 4, d. 42, q. 1, a. 3, q. 3, c. | q. 2, 3, c. Commeari. Comes.
- Commemoratio. Eucharistia 17. Haeresis 116. Missa 23. Oratio 30. Pascha 3. Recordari. Reptile 2. Sacramentum 6.
- Commendatio sui, vel status, est licita dupliciter: scilicet ad utilitatem sui et aliorum, et ad gloriam Dei. Opus. 19, c^o 15. | Psal. 25, prin^o | 2^a Cor. 2, fi. | 2^a Cor. 11, lect. 4, me^o | c^o 12, lect. 4, prin^o. * Amicitia 7. Apostoli 19. Baptismus 6. Chalcedonenses. Doctrina 5. Epistola. Fortitudo 50. Humilitas 18. Jeju-

- nium 8. Miraculum 49. Missa 26. Neomenia. Oratio 29, 63. Ordo 69. Paupertas 4. Perseverantia 12. Sanctificatio 9. Sepultura 5. Sollicitudo 6. Studium 5. Subjectio 10. Theologia 22.
- Commensuratio. Actio 57. Actus 180. Comparatio 4. Diameter. Dispensatio 1. Locus 4, 17. Modus 1, 5. Poena 10. Spes 2. Usura 144, 295. Veritas 2, 10. Virtus 95.
- Commentarius est cancellarius regis qui gesta in scriptum redigebat ad memorandum regi. Unde Commentator dicitur a comminiscor. Isa. 34, prin^o. * Cancellarius. Secretarius.
- Commentator. Averrois o. Comminiscor. Eustratius 1. Intellectus 16.
- Commilito. Amor 119.
- 1 COMMINATIO Dei intelligenda est manente causa comminationis, scilicet peccato. Sic enim conditionaliter exponendae sunt hujusmodi prophetiae, secundum quod ipse Deus exponit se per Jeremiam. Isa. 34, me^o. Damnatio 24. Prophetia 46, 62. * Daemon 87. Petrus 2. Praeceptum 104.
- 2 Communatur Deus contra hostes suos tripliciter: scilicet contra hostes persequentes, contra hostes potestatem eis praebentes, et contra hostes in rebus calumniantes. Isa. 7, prin^o. Promissio 2. Prophetia 44, 52, 62. Theologia 13. * Christus 220.
- 3 Communitur Deus tria populo suo: scilicet futuram captionem, sollicitam detentionem et rigidam dominationem. Isa. 5, fi.
- Commisceri. Compositio 2. Eucharistia 102. Est Mulier 20.
- Committtere. Angelus 521. Attributio 1. Aureola 19. Baptismus 32, 219. Confessio 29, 35, 67, etc. 76, etc. Confirmatio 17. Cura 2. Daniel. Diaconus 2, 6. Dispensatio 19, 21. Ecclesia 13. Eucharistia 231. Eustratius 1. Fervor 4. Judex 10, 11. Judicium 31, etc. 42. Jurisdictio. Lectoratus 5. Meritum 64. Omissio 12. Ordo 54. Peccatum 134, 135, 225. Praedicare 4. Praelatio 16, 27. Princeps 13. Religio 76, 78. Reservare. Rex 1. Scandalum 19. Simonia 9, 23. Tentare 10. Usura 92, 124, 142, 143, 149, 202, 207, 212, 219. Vicarius. Vices. Virginitas 25.
- Commixtio. Afinitas 3, 5. Angelus 67. Compositio 2. Eucharistia 102, 103. Fractio 3. Haeresis 62. Sacerdos 21. Sexus 4. Unitas 12. Usura 217.
- Commoditas. Abiectus. Agens 81. Concupiscentia 19. Correctio 3. Haeresis 10. Mendacium 5, 6. Opportunitas. Permutatio. Religio 48, 53. Simonia 9. Temporale 2.
- Commonere. Magnanimitas 20.
- Commorari. Princeps 18, 24.
- Commori. Baptismus 189.
- Commovere. Cete 15. Ira 71. Sternutatio. Tribulatio 8, 9. Turbatio 1. Verbum 75.
- Commutable. Aversio 11. Bonitas 42. Cupiditas. Forma 34. Juramentum 30. Omissio 17. Peccatum 141. Praesumptio 5. Purgatio 3. Radix 3. Varietas.
- 1 COMMUTATIO duplex: scilicet naturalis, idest rei ad rem, vel ad denarios, pertinens ad oeconomos vel politicos: alia propter lucrum, pertinens ad negotiatores 2-2, q. 77, 4, o. Vel Campsoria o.
- 2 Commutatio duplex: scilicet involuntaria, ut in nocumentis et voluntaria ut in contractibus 2-2, q. 61, 3, o. Negotatio 2.
- 3 Commutatio sicut est in beneficiis, rependendo gratiam, sic et in offensis, puniendo 3^a q. 85, 3, 3^m. * Proportio 12, 13. Usura 30, 51, 48, etc. Votum 42, 68, etc.
- Commutativa. Aequalitas 8. Judicium 4. Justitia 21, 25, 34, 35, 73. Medium 23. Meritum 91. Poenitentia 8. Punitio 1. Restitutio 1. Retributio 1. Usura 30, 31, 48, etc.
- Compar. Haeresis 148.
- 1 COMPARATIO operis ad opus, in bonitate vel malitia, fit tripliciter: scilicet secundum genus, finem et voluntatem. Quol. 3, q. 6, 3, 6^m. * Abrenuntiatio. Absolutum 2. Accidens 55, 56. Actus 37, 52, 162, 176, 195. Agens 103.
- 2 Quae sunt diversorum generum, non sunt comparabilia 2, d. 24, q. 3, 6, 3^m | Meta. 10, lect. 5, prin^o | Phy. 7, lect. 7, o. * Amor 219. Angelus 31, 81. Anima 36, 190, 221, 279. Aquila 1. Attributa 17. Beatitudo 105. Clementia 12.
- 3 Comparatio illa Philosophi qua dicitur, sicut se habent colores ad visum, ita se habent phantasmata ad animam intellectivam, intelligitur de anima intellectiva ex parte illa qua corpori conjungitur, et non prout est intellectiva simpliciter: quia intellectus in quantum hujusmodi non respicit phantasmata, sicut patet de intellectu angelico 4, d. 50, q. 1, 1, 4^m. * Cognitio 53.
- 4 Creatura dupliciter comparatur ad Deum: scilicet secundum commensurationem, et sic est quasi nihil: et secundum conversionem ad eum, et sic solum habet esse. Verit. q. 2, 3, 18^m. Esse 98. * Aestimativa 1. Conceptio 8. Contemplatio 25. Corpus 13. Deus 81, 127, 157, 350. Dispositio 7. Excessus 1. Eucharistia 12, 128. Finitis etc. Forma 68, 97. Idea 14, 15. Incarnari 15. Intellectus 17, 64, 145, 207. Judicium 12, 62. Justus 13. Phantasma 4.
- 5 Quae sunt unius generis possunt comparari rei quae non est in genere, scilicet Deo, non autem rei quae est in alio genere 1^a q. 4, 3, 2^m | q. 6, 2, 3^m. * Lex 60. Locus 12. Malum 59, 68. Mens 5, 6. Natura 4, 22. Objectum 12. Ordo 39. Participare 9. Pecca-

COMPOSITIO

COMPREHENSOR

- tum 372, 382. Persona 35. Politia 8. Praelatio 20. Processio 23. Prosperitas 1. Reduplicatio 5. Sacerdos 28.
- 6 Quidquid comparatum Deo est tale, simpliciter est tale in perfectionibus, non autem imperfectionibus. Verit. q. 2, 2, 8^m. * Christus 81. Sagitta 2. Sapientia 54. Scientia 42. Status 14. Subjectum 5. Summum 3. Tempus 19. Terra 8. Triplicitas. Usura 90. Uti 3. Virtus 47. Voluntas 20.
- 7 Comparatio duplex, scilicet absoluta et respectiva 2-2, q. 188, 6, c. primo.
- 8 Comparatio duplex, scilicet aequalitatis et similitudinis 2-2, q. 105, 2, 1^m.
- Comparere. Contumax. Sponsalia 10.
- Compassio duplex, scilicet secundum passionem et secundum electionem. Secunda est in Deo, angelis et beatis ad viatores tantum: non autem prima 4, d. 15, q. 2, art. 1, q. 3, 2^m. * Absolvere 25. Affectio 5. Beatitudo 138. Beatus 49. Charitas 150. Eleemosyna 1. Fides 143. Sollicitudo 4. Vinculum 1, 22.
- Compter. Amor 128. Anadochus. Commaternitas.
- Compatiens. Actio 124. Charitas 150. Compassio. Passio 132.
- Compelli. Adjurare 5, etc. Alienum 3. Confessio 47. Impellere. Judaei 45. Matrimonium 30. Misericordia 1. Officium 4. Religio 83. Sepultura 4. Urgere. Usura 313. Votum 62.
- Compendiosum. Brevitas. Cognitio 23.
- Competere. Actio 85. Annexum 1. Circumcisio 27. Contemplatio 14, etc. Necessitas 22. Spirituale 2. Usura 80.
- Complacencia peccati venialis, non est peccatum mortale, nisi ponatur in eo finis, idest supra Deum et in contemptum Dei 1-2, q. 88, 2, 3, 4, c. | 2, d. 24, q. 3, 5, 2^m | 6, c. | 3^m | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 4, 2^m | d. 21, q. 1, art. 3, q. 1, c. | L. meo | Ma. q. 7, 1, 6^m. * Amor 164, 205, 207. Bonitas 179. Consensus 2, 3.
- Complacencia peccati mortalis est infinita respectu objecti, scilicet finis, et finita respectu subjecti. Nec proportionatur complacentiae venialis peccati, quia non sunt ejusdem rationis 2, d. 24, q. 3, 6, 3^m.
- Compleri. Beatitudo 114. Forma 43. Virtus 27.
- Complere. Abstractum 7. Accidens 19. Accidentaliter 4. Acerbum. Actus 85, 179. Addere 18. Aer 10. Agens 32, 68. Amor 243. Angelus 220, 310, 346. Anima 53, 54, 75, 339. Avis 1. Beatitudo 98. Causa 2. Caelum 47, 68. Christus 39. Circumcisio 12. Compositio 7. Conceptio 2. Cooperari 4, etc. Dies 7, 28. Differentia 9. Digestio. Dispositio 6. Divinatio 8. Dominium 4. Embryo 1. Ens 13, etc. Esse 14, etc. Eucharistia 77, etc. Filiatio 1. Finis 20. Forma 5, 58, 69. Fructus 18. Frui 9. Habitus 37. Haeresis 68. Individuum 38. Instrumentum 11. Intellectus 162. Matrimonium 87. Motus 1, 27, 79. Munditia 1. Mundus 2. Nativitas 10, 16. Necessitas 8. Nomen 30. Pars 27. Paulus 26. Peccatum 70. Poena 97. Poenitentia 72. Persona 16. Quies 4. Resurrectio 22. Semen 13. Seraphin 5. Substantia 25. Tempus 6, 7. Totum 14. Unio 3. Unitas 52. Veritas 4. Virginitas 9. Virtus 261. Votum 7, 13, 15.
- Completorium. Absolvere 38. Confessio 63. Symbolum 8.
- Complexio corporis non est forma substantialis, sed accidentalis. Cg. 2, c. 62, 2^m. * Anima 68. Animal 66. Auxilium 2. Cholera. Cor 9. Corpus 60. Dolor 21. Elephas 4. Febris 1. Fortitudo 7. Incontinentia 5, 6. Innocentia 7. Ira 30. Mansuetudo 7. Mors 5. Peccatum 41. Tactus 10.
- Complexum. Certitudo 22. Fides 35, 36. Vox 11.
- Comportare. Tristitia 19.
- Compos. Aptitudo. Ira 54, 55. Mansuetudo 5.
- 1 COMPOSITIO ex actu et potentia est prior compositione ex materia et forma. Cg. 2, c. 54, fi. | Quol. 3, 20, o. * Abiectus.
- 2 In omni composito quaecumque compositione, oportet potentiam actui commisceri. Po. q. 7, 1, c. primo. * Abstractio 2. Abstractum 5.
- 3 Omne compositum est posterius suis componentibus. Et habet causam, et actum et potentiam 1^a q. 3, 7, c. | Cg. 1, c. 18. * Accidens 2, 62, 89, 110, 119. Actio 94, 119. Actus 26, 27, 71. Adunatio. Afirmatio 3. Agens 84. Amor 173, 224.
- 4 Compositio duplex, scilicet una materialiter et alia per receptionem plurium 1, d. 17, q. 2, 6, 2 | Verit. q. 20, 2, 3^m | q. 22, 11, 16^m | * Angelus 27, 41, etc. 191, 348. Anima 263, 341.
- 5 Omne compositum ex materia et forma, est per naturam corruptibile. Trin. 20, 4^m.
- 6 Omne compositum ex materia et forma, est compositum ex quo est et quod est 1^a q. 50, 2, 3^m | 1, d. 8, q. 5, 2, c. | Cg. 2, c. 54 | Spiritu. 1, c. fi. * Anima 57, etc. meo. Artificiale 4. Attentio 4. Caelum 1, 157. Contrarium 1, 36. Corpus 34. Corruptio 12. Deus 105.
- 7 Omnis creatura habens in se completum esse, componitur ex quo est et quod est. Habens autem esse tantum in alio, non componitur ex aliis, sed cum aliis 1, d. 8, q. 5, 1, o. * Differentia 10. Differre 3. Definitio 6.
- 8 Apud nos composita sunt meliora simplicibus, non autem in Deo 1^a q. 3, 7, 2^m | Cg. 3, c. 10. * Dispositio 21.
- 9 Compositio fit tripliciter: scilicet aggregatione, ligamine et mixture 2, d. 17, q. 3, 1, c. * Diversitas 5. Elementum 1, etc.

- 10 Compositum duplex: scilicet unum simpliciter, idest quod sortitur speciem ab uno, scilicet forma, vel compositione vel ordine: et secundum quid, idest quod sortitur speciem a multitudine, ut acervus et populus. Primum non est sua componentia, sed aliquid ex his, quod non remanet post dissolutionem: secundum autem est multa simpliciter. Meta. 7, lect. 13, fi. * Ens 40. Esse 42. Essentia 12. Falsitas 7. Finitum 3. Forma 15, 18, 48. Generatio 6. Genus 30, 43. Haeresis 85, 90, 91, 120. Phantasia 1.
- 11 Omne compositum est aliquid quod non convenit alicui partium ejus; et in eo est aliquid, quod non est ipsum 1^a q. 3, 7, c. | Cg. 1, c. 18. * Homo 16. Idea 41. Incipere 4. Individuum 13, 14, 25. Intellectus 77, etc.
- 12 Oppositum videtur dicere. Meta. 7, lect. 14, meo.
- 13 In omni compositione resultat essentia compositi altera ab utroque componentium. Opus. 42, c. 15.
- 14 Immo non nisi in compositione ex elementis. Verit. q. 16, 1, 16^m | Quol. 2, 3, 1^m.
- 15 Aliquid componitur ex se et alio, quando ex conjunctis non resultat una res, sed una ratio ut album. Quol. 2, q. 2, 1, 1^m. * Hypostasis 5. Ira 6, 12, 13. Limus. Logica 5. Materia 48. Mediator 3. Modalis 1. Modus 2. Motus 87. Necessitas 20. Negatio 7. Nobilitas 6. Numerus 2, 5. Passio 4, 22. Perfectio 42. Per se 5. Persona 35. Praedicamentum 3. Principatus 6. Processio 14, 16, 18. Pudor. Quidditas. Qui est 3. Ratio 51. Relatio 11, 77. Rota.
- 16 Illud quod attribuitur alicui ut ab eo in aliud procedens, non facit compositionem cum eo, ut relatio et actio. Po. q. 7, 3, c. Christus 178, etc. Sacramentum 30. Scientia 41, 115, 124. Semen 9. Similitudo 7. Species 2. Substantia 9, 24, 28, 29. Suppositum 5, 6. Symbolum 1, 6. Tactus 1. Unio 4, 5. Unitas 13. Verbum 84. Veritas 21, 22, 24. Verum 4. Visio 7.
- Compossibilia. Forma 49.
- 1 COMPREHENDERE proprie est attingere rem, secundum omnem modum et omnem rationem qua cognoscibilis est 1^a q. 12, 7, o. | q. 14, 3, o. | 1-2, q. 4, 3, 3^m | 2-2, q. 28, 3, 3^m | 3, d. 14, a. 2, q. 1, o. | 4, d. 49, q. 2, 3, o. | Cg. 3, c. 55 | Verit. q. 8, 2, o. | Opus. 3, c. 106 | 223 | Dio. Jo. 1, lect. 4, meo | 1^a Tim. 6, lect. 3, primo. * Angelus 395.
- 2 Comprehensio non est alia operatio a visione, sed est habitudo ad finem habitum, cujus objectum est visio, vel res visa 1-2, q. 4, 3, 3^m. * Beatitudo 72. Campsoria 4. Charitas 63. Dos 5. Eucharistia 119, etc. Fruitio 2. Infinitum 26. Investigatio 2.
- 3 De ratione comprehensionis sunt duo: scilicet continere fines rei et nihil ejus esse extra. Secundum convenit infinito, non autem primum 1^a q. 14, 3, 1^m | 1, d. 43, q. 1, 1, 4^m. * Iudicium 28. Numerus 13. Persona 10. Ratio 32. Scientia 2, 99, 101.
- 4 Comprehensio Dei dupliciter dicitur, scilicet attingentia vel tentio Dei et apprehensio adaequata Dei. Prima convenit omnibus beatis, non autem secunda 1^a q. 12, 7, 1^m | 1-2, q. 4, 3, 1^m | 4, d. 49, q. 2, 3, 1^m | Verit. q. 8, 2, 5^m | Opus. 3, c. 164 | Opus. 18, meo | Eph. 3, lect. 5, primo etc. | Phil. 3, lect. 2, fi. | 1^a Tim. 6, lect. 3, primo | * Scrutatio.
- 5 Deus perfectissime comprehendit seipsum 1^a q. 14, 3, o. | q. 25, 5, c. | q. 105, 2, 2^m | q. 62, 9, c. | 1-2, q. 3, 8, 2^m | 1, d. 43, q. 1, 1, 4^m | 3, d. 14, a. 2, q. 1, 2, o. | d. 27, q. 2, 2, c. fi. | Cg. 1, c. 3 | L. 3, c. 55, 1^m | 58, 2^m | 154, primo | Verit. q. 2, 2, 5^m | q. 20, 4, c. | Anima. 18, 18^m | Quol. 3, 3, c. fi. | Opus. 3, c. 106 | Opus. 9, q. 79 | Jo. 6, lect. 5, fi. | c. 7, lect. 3, meo q. 1 | c. 8, lect. 8, meo | c. 10, lect. 4, primo | Phil. 3, lect. 2, fi. | 1^a Tim. 6, lect. 3. * Senator 1. Sensualitas 1.
- 6 Nullus intellectus creatus comprehendere potest essentiam Dei 1^a q. 12, 1, 1^m | 7, o. | 8, c. | 57, 5, 2^m | q. 62, 9, c. | q. 86, 2, 1^m | q. 107, 3, c. | 1 2, q. 4, 3, 1^m | q. 93, 2, 2^m | q. 102, 4, 6^m | 2-2, q. 91, 1, 1^m | 3^a q. 10, 1, o. | 3 | 1, d. 3, L. 2 | d. 3, q. 1, 1, c. | 1^m | 4^m | d. 21, L. | d. 22, 1, c. | 2^m | d. 11, q. 2, 2, o. | L. | 3, d. 14, a. 2, q. 1, o. | d. 27, q. 3, 2, c. fi. | 4, d. 45, q. 3, 1, c. | d. 49, q. 2, 1, 1^m | 6^m | 3, o. | 5, c. | 2^m | Cg. 3, c. 55 | 56, 1^m | 2^m | fi. | 58, 2^m | 59, fi. | 62, 8^m | Verit. q. 2, 2, 5^m | q. 8, 2, o. | 4, c. | q. 20, 4, 5, o. | Po. q. 7, 1, 2^m | Quol. 10, 17, 1^m | Opus. 3, c. 106 | 216, meo etc. fi. | Mat. 11, fi. 3 | Opus. 18, c. 6 | Dio. lect. 3, fi. | Lect. 3, o. | Isa. 6, primo | Jo. 1, lect. 16, meo | c. 6, lect. 5 | c. 7, lect. 3, meo | c. 8, lect. 8, meo fi. | c. 10, lect. 4, primo | Hebr. lect. 2, primo | Eph. 3, lect. 5, primo | Phil. 3, lect. 2, fi. | 1^a Tim. 6, lect. 3, fi. | * Temperantia 13.
- 7 Immo beati in patria comprehendunt naturam Dei 1, q. 12, 7, 1^m.
- 8 Comprehensio pertinet ad voluntatem, sicut et delectatio, quia ejusdem est habere aliquid et quiescere in eo 1-2, q. 4, 3, 2^m. * Christus. Visio 23.
- 1 COMPREHENSOR Deus potest revelare plura viatori, quam cognoscat comprehensor; et plura inferiori comprehensori, quam cognoscat superior. Verit. q. 8, 4, 7^m. * Conceptio 15, 16, 17. Meritum 109, 111. Peccatum 116. Votum 11.
- 2 Christus fuit simul viator et comprehensor 1^a q. 113, 4, 1^m | 2-2, q. 18, 2, 1^m | q. 174, 5, 3^m | q. 175, 4, 2^m | 3^a q. 7, 8, c. | 3, 1^m | q. 8, 4, 2^m | q. 11, 1, 2^m | q. 15, 10, o. | q. 18, 5, 3^m | q. 30, 2, 1^m | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | d. 14, 2, o. | d. 15, q. 2, a. 1, q.

COMMUNE

3, e. | 3^m | d. 17, a. 2, q. 1, 2^m | a. 3, q. 2, 2^m | d. 18, 2, o. | d. 35, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | Verit. q. 10, 11, 3^m | q. 20, 3, 1^m | 6, e. | q. 23, 8, 10^m | q. 24, 9, e. | q. 26, 10, o. | q. 29, 6, o. | Quol. 7, 5, o. | Virt. q. 2, 10, c. fi. | Opus. 3, c^o 238 | 211 | Opus. 18, c^o 7.

Compressio. Amazones 2. Damnatio 66. Devotio 12, Fortitudo 50. Jejunium 19, 11.

Compromissum. Arbitr. Judicium 36.

Compunctio duplex, scilicet de peccatis et invidiae. Prima est bona, secunda vero mala. Rom. 11, lect. 1, fi. * Apostoli 42. Cogitatio 10. Detestari. Inebriari. Justificatio 21, etc. Levatio.

Computatio. Abortus 1. Animal 12. Dies 8, etc. Ecclesiasticus 2. Futurum 7. Haeresis 2. Infirmitas 1. Possibile 8. Suppuratio. Timor 52. Usura 67.

1 COMMUNE duplex, scilicet secundum rem, et secundum rationem. Primum est in divinis tantum, secundum in omni natura 1^a q. 35, 4, 3^m | 1, d. 25, 3, e. | d. 34, q. 1, 1, 4^m | 3, d. 1, q. 2, 4, 4^m | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Verit. q. 7, 6, 7^m | Opus. 42, c^o 5, fi. * Abraham 17.

2 Immo primum est etiam in creaturis, quia natura humana est communis multis secundum rem 1^a q. 13, 9, c. Abstractio 3. Accidens 92, 102, 117. Accidia 5. Accipere 5. Accusatio 3, 7. Actus 100. Adam 1. Adjectivum 12. Adulatio 1. Alius 1. Amor 19, 59, 93, 94, 150, 209. Anathema. Angelus 77, 233, 248, 449, 573, 581, 603, 616. Anima 274, 281. Apostoli 28. Appropriatio 2. Ars 48. Artificiale 5, 6. Ascendere 8. Assimilatio 4. Assumere 55, 56. Aureola 16. Avis 1. Baptismus 163. Barbarus 1. Baro. Beatitudo 15, etc. Beatus 47. Bellum 1. Beneficentia 1. Bonitas 83, etc. Calvariae. Campsus 4, 56. Causa 61. Caeconomia 6. Civis 2, 3. Clementia 61. Collegium. Confirmatio 47.

5 In divinis est proprium et commune dupliciter: scilicet secundum rem et secundum rationem 1, d. 13, 3, e. * Consilium 27. Contrarium 7. Contritio 22. Corruptio 24, 25. Creatio 31. Credere 12. Damnatio 43. Delectatio 111. Delictum 1. Deus 308.

4 Commune attribuitur alieni specialiter dupliciter: scilicet quia convenit ei perfectissime, vel primo. Verit. q. 14, 5, 12^m. * Aequalitas 2, 3. Aequivoca 6. Aestimativa 3. Aeternitas 29. Definitio 22, 40. Diaphanum 2. Differentia 1, 9. Dispensatio 1, etc. Distinctio 2, 19, 26. Divisio 13. Dulia 2. Ecclesia 15. Effectus 12. Electio 36. Eleemosyna 21. Eus 22. Epiicheia 4. Esse 61. Essentia 12.

5 Commune triplex: scilicet univocum, aequivocum et analogum 1^a q. 13, 5, 10, c. | 1, d. 35, 4, c. * Eucharistia 107, 109. Exactio 2. Exclusio 3. Falsitas 8. Femininum 2. Fides 47, 129. Fiducia 10. Finis 72, etc. 91, etc. Forma 21. Fortitudo 20. Fructus 21.

6 Omne quod convenit pluribus, convenit eis secundum id quod est eis commune, non autem secundum id, quod est proprium 1, d. 19, q. 1, 1, 1^m. * Furtum 8. Generatio 64. Genus 16. Gratia 107, etc. Habere 4. Haeresis 111. Heroes 2. Honor 12. Ignorantia 29, 30. Imaginativa 3. Imago 4. In 16, 22. Incorporalia 1. Individuum 8. Indulgentia 4. Infinitum 15.

7 Commune secundum rationem, contrahitur per additionem proprii, scilicet differentiae, vel materiae individualis, non autem commune secundum rem 1, d. 34, q. 1, 1, 4^m. Determinatio 1. * Innocentia 10. Intellectus 13. Intentio 26. Ira 32. Iudex 12. Judicium 4, 13. Juramentum 30. Jus 8. Justitia 3, etc. Laus 13. Lex 7, etc. Liberalitas 18. Liberum 24. Logica 9. Luxuria 10. Magnificentia 1. Materia 43. Matrimonium 3, 108.

8 Quidquid communiter dicitur de Deo et creaturis a Deo ad creaturas derivatur. Rom. 13, prim. * Mensura 16. Merces 3. Meritum 83. Metaphysica 5. Miles 9. Miraculum 22. Misericordia 9. Missio 35. Mutus 6, 7. Multitudo. Mutilatio. Natura 11. Naturale 25. Necessitas 39. Nexus. Nomen 39, 43, etc. Notio 8. Notum 7. Numerus 6. Obedientia 29. Observantia 3. Operatio 23. Opus 1. Oratio 84. Ordo 35. Pars 25, 35. Particulare o. Passio 15, 107, 108, 113. Pax 11, 12. Peccatum 157, 229. Perfectio 89. Persona 7. Piscis 2. Poenitentia 21, 109. Politica 1.

9 Commune absolutum est prius secundum intellectum proprio; commune respectivum, et divinum est posterius proprio 1^a q. 33, 3, 1^m | 3^m | q. 7, 13, 3^m | 1, d. 7, q. 1, 3, 1^m | Pot. q. 8, 3, 5^m. Possessio 3, 9. Possibile 1, 3. Postulatio. Potentia 11. Praeceptum 9, 31. Praedestinatio 41, 46. Praedicari 41. Praestigium 2. Primitiae 1. Princeps 4. Principium 3. Privilegium. Processio 15. Promulgatio 2. Prophetia 8. Proprium 2. Prudentia 29.

10 Quanto aliquid est communius, tanto est prius via generationis 1^a q. 10, 1, c. | q. 85, 3, 1^m | Cg. 2, c^o 21, 5^m. * Punctus 1. Purgatorium 2. Quantitas 52. Raptus 8. Ratio 3. Regere 14. Regula 3. Religio 32, 92. Res 1. Revelatio 1.

11 Commune semper est prius proprio ejusdem generis, non autem si sint diversorum generum 2^a q. 7, 13, 3^m. * Reverentia 3. Roma 1. Sacerdos 83. Sacramentum 29. Sacrifitium 7. Sanctificatio 9. Satisfactio 9. Schisma 27. Solutio 3. Senarius 3. Sensibile 1. Sepultura 10. Servire 1. Significatio 2. Synderesis 3. Synesis. Solus 8. Spiratio 1.

COMMUNICATIO

12 Quanto aliquid est communius, tanto negatio ejus est minus communis, et e converso 1, d. 26, q. 2, 3, e. * Spiritus 6. Subsistentia 6. Substantia 1. Suppositum 2. Theologia 37. Teloneum. Temperantia 1. Tempus 36. Transgressio 1. Umbra 1. Unitas 28. Veritas 56. Vestis 5. Via 1. Virtus 183. Visus 10. Vita 39.

15 Communius praedicatione, est imperfectius minus communi; sed communius causalitate, est nobilius 1-2, q. 90, 2, 2^m | Verit. q. 7, 6, 7^m. * Christus 67, 177. Usura 12. Usus 5. Uti 1. Utile 6. Uxor 1, etc. Voluntas 26, 32. Votum 12. Zelus 1.

14 Bonum commune est melius bono privato ejusdem generis; non autem semper, si sint diversorum generum 2-3, q. 152, 4, 3^m.

15 Idem secundum idem non potest esse proprium et commune. Verit. q. 2, 5, 9^m.

1 COMMUNICABILE omne, pertinens ad naturam, communicatum est creaturae, non autem omne superadditum 2, d. 1, q. 1, 3, 2^m | 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m | Verit. q. 27, 3, 17^m. * Andragathia. Creatio 24, 25. Forma 12, 19, 23. Haeresis 37. Individuum 9, 11, 15, 16.

2 Omnes perfectiones communicabiles creaturae, communicatae sunt ei, sed non secundum omnem modum quo possunt a creatura participari 1, d. 44, 2, 3^m. * Christus 163. Persona 13. Potestas 6, 7.

3 Nomen tripliciter est communicabile vel incommunicabile: scilicet secundum rem et rationem, ut homo: secundum similitudinem, ut leo; secundum rationem vel opinionem, ut Deus 1^a q. 13, 9, o. | 1, d. 25, 3, o.

4 Hoc nomen Deus, est incommunicabile propriae secundum rem, sed est communicabile secundum rationem, secundum opinionem, et secundum similitudinem 1^a q. 13, 9, c.

1 COMMUNICATIO duplex: scilicet per modum naturae, et per modum amoris 1, d. 13, 2, 2^m. * Accidens 18. Actus 189. Agere 1, 18.

2 Aliquid dupliciter dicitur non posse communicari alicui creaturae; scilicet vel nulli, vel isti 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 1, c. * Amicitia 1, 11, 13.

3 Communicatio hominum adinvicem duplex: scilicet auctoritate principum, ut judicia, poenae, et hujusmodi: et propria voluntate privatarum personarum, ut emptio, donatio, et hujusmodi 1-2, q. 105, 2, c. * Amor 3, 117. Angelus 444. Anima 28, 29. Baptismus 156. Bonitas 185, 186. Communicabile 1, 2. Consanguinitas 2. Conservatio 11. Conversio 10. Creatio 24, 25.

4 Communicatio prohibetur duplici de causa: scilicet propter periculum, sicut cum infidelibus; vel in poenam, sicut cum excommunicatis, haereticis, schismaticis, et apostatis 2-2, q. 10, 9, o. | 4, d. 13, q. 2, 3, c. | d. 18, q. 2, art. 1, q. 1, o. | Quol. 10, 15, o. | 1^a Cor. 5, fi. * Creatura 23. Deus 266. Eucharistia 5. Individuum 16. Juramentum 24. Justitia 80.

5 Quilibet potest alteri propria opera communicare 4, d. 20, a. 4, q. 1, c. | a. 5, q. 3, 2^m. * Magnanimitas 20. Mas. Mistio 2. Omnipotentia 2, 2. Persona 13. Pietas 16, 19. Politica 4. Populus. Possessio 2. Potestas 3, etc.

6 Si fiat communicatio sic, Facio te participem meritorum totius ecclesiae, vel unius congregationis, vel unius personae, posset valere ad merendum ei qui est in peccato mortali 4, d. 28, a. 5, q. 1, c. | 1^m. * Processio 5. Prophetia 8. Providentia 8.

7 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 4, o. | q. 4, a. 7, q. 2, o.

8 Communicatio idiomatum in Christo, fit in subiecto, et non in praedicatione 3, d. 22, q. 1, 2, 1^m. Christus 163. Relatio 81, etc. Schisma 1. Suppositum 8. Virtus 38.

Communicativus. Communicatio o. Magnanimitas 20. Participare.

Communio. Accidentaliter 4. Character 6, 11, etc. Confessio. Eucharistia o. Excommunicatio 2, 3, etc. 24, etc. Missa 7. Nuptiae 7. Participare o. Simonia 41. Usura 261, etc.

Comunitas. Accusatio 3, 7. Angelus 578. Barbarus 1. Coenobitae. Civis 23. Civitas 1. Commune o. Forma 80. Homo 33, 34. Honor 12, 19, 27, etc. Iudex 9, etc. Lex 7, 8, 161. Matrimonium 49, 41. Meritum 103. Metaphysica 21. Militia 1. Multitudo. Negotiatio 1. Occidere 5. Pars 25. Persona 38. Piscina o. Possessio 5. Praeceptum 9. Princeps 18. Principium 9. Regere 11. Uxor 1, etc.

Conamen. Conatus. Usura 1, 97.

Conatus. Angelus 518. Charitas 85, 86, 87, 109. Conamen. Daemon 77. Fides 137. Inimici. Invidia 6. Matrimonium 89. Meritum 16, 70. Niti. Peccatum 46. Quantitas 27. Sacramentum 71. Spes 47. Usura 1, 97. Unitas 4.

Concaptivare. Fides 3.

Concavum. Baptismus 104. Causa 17.

Concavum et convexum, sunt correlativa. Et sunt simul in linea circulari, non autem in corpore. Cael. lect. 8, prim.

Concedere. Accommodare. Angelus 601. Bonitas 217. Concessio. Confessio 75, etc. Decima 9. Distinctio 29. Mutuum o. Praestare. Theologia 12. Votum 75.

CONCEPTIO

- 1 CONCEPTIO. Concipi est procedere a generante, distinctum esse ab eo, et esse clausum intra terminos ejus 3, d. 8, 1, 6^m. * Angelus 589.
- 2 Conceptio viri completur secundum Aristotelem in quadraginta diebus, secundum Augustinum autem in quinquaginta. Sed conceptio mulieris, in sexaginta. Versus de hoc, scilicet Sex in lacte dies, ter sunt in sanguine terni. Bis seni carnem, ter seni membra figurant 3, d. 3, q. 5, 2, c. | Jo. 2, lect. 3, meo. Anima 89. Baptismus 202. Conceptus. Fatum 1. Mater. Nativitas 2, 13. Semen 10, 11, 12. Tempus 33.
- 5 In omni conceptione, est triplex actio: scilicet praeparatio materiae, formatio, et fovere. Quarum prima et tertia est ejuslibet matris, secunda vero patris tantum 3, d. 3, q. 2, 1, c. | 5^m | Quol. 8, 5, 3^m.
- 4 Conciipi non convenit plantis, nec inanimatis 3, d. 8, 1, 6^m. Virginitas 13.
- 3 Conceptio intellectus, ad rem extra dupliciter se habet: scilicet ut ad signatum et mensuram, et ut causa rei 4, d. 8, q. 2, art. 1, q. 4, 1^m.
- 6 Conceptio intellectus est similitudo rei intellectae. Opus. 9, a. 1. * Actus 8. Angelus 433. Appetitus 46. Attributa 5, 22.
- 7 Conceptio intellectus, seu ratio, tripliciter comparatur ad rem extra: scilicet ut ad fundamentum proximum, remotum, et nullum 1, d. 2, 3, c. | d. 19, q. 5, 1, c. primo | d. 30, 3, c. | Po^a q. 7, 6, c. * Beatus 41. Chimæra o. Cogitatio o. Consideratio o.
- 8 Conceptio intellectus, non est nisi intellectu. Opus. 53, primo. * Conceptus. Daemon. Definitio 2. Fides 55, etc. 77, etc. 113.
- 9 Conceptio rei ut est extra animam, dicitur intentio prima: sed ut intellecta, dicitur secunda intentio 1, d. 2, 3, c. | Po^a q. 7, 6, 9, c. * Fiducia 1.
- 10 Conceptio intellectus est in intellectu sicut in subjecto, in re autem sicut in repraesentato. Opus. 9, a. 1. * Incorporalia. Intellectus.
- 11 Naturalis conceptio, quia homo dirigitur ad operandum convenienter, dicitur lex naturalis, vel jus naturale; in ceteris autem animalibus, aestimatio naturalis 4, d. 33, q. 1, 1, c. | Jus 15. * Intelligibile 2. Intentio 22, etc. Jus 1, 5. Ninivitarum. Nominativus. Propositio 14. Sapientia 50.
- 12 Communis animi conceptio duplex: scilicet communis omnibus hominibus et communis solum doctis, secundum Boetium. Opus. 69, c^o 1. * Significatio 3. Similitudo 5, c.
- 15 Communis animi conceptio est enuntiatio, quam quisque probat auditam, id est quam quilibet approbat statim ut eam audit. Opus. 69, c^o 1.
- 14 Conceptiones entis, unius, boni, et hujusmodi, naturaliter insunt intellectui, notae omnibus, a quibus sic proceditur ad cognoscendum quidditatem ejuslibet, sicut a principiis ad conclusiones. Quol. 3, 26, fi. | Quol. 8, 4, c. * Verbum 1, etc. Veritas 8.
- 15 Conceptiones nostrae de Deo, sunt verae, quia habent proximum fundamentum in re extra, scilicet Deum 1, d. 2, 3, c. | Verit. q. 2, 1, c. | Po^a q. 7, 6, c.
- 16 Immo dicuntur incompactae et inconvenientes 1^a q. 13, 12, 1^m | 1, d. 4, q. 2, 1, 2^m | Po^a q. 7, 5, 2^m.
- 17 Soli Patri in divinis, convenit concipere similitudinem suam in intellectu. Po^a q. 2, 4, 9^m.
- 18 Conceptio Christi habuit tria privilegia a Spiritu sancto: scilicet esse sine peccato originali, esse Dei et hominis, et esse a virgine 3^a q. 27, 2, 2^m | q. 32, 4, 1^m | 3, d. 3, q. 2, 1, 1^m | 2, c. | Ma. q. 4, 7, 6^m. Haeresis 39. * Annuntiatio o. Ascendere 18.
- 19 Conceptio Christi specialiter attribuitur Spiritui sancto, licet sit a tota Trinitate, et a singulis personis 3^a q. 32, 1, o. | q. 39, 8, 2^m | q. 46, 6, c. | 1, d. 11, 1, 4^m | d. 1, q. 2, 2, 6^m | 3, d. 2, q. 2, a. 2, q. 2, o. | d. 4, q. 1, 1, c. | q. 2, 1, c. | Cg. 4, c^o 45 | 46 | Opus. 3, 8. Matth. 1, fi. | Jo. 12, lect. 5, meo. * Assumere o. Contemplatio 27. Eucharistia 114.
- 20 Conceptio Christi, est de Spiritu sancto efficienter, ratione corporis; et substantialiter, ratione Verbi 3, q. 32, 2, o. | q. 54, 1, 3^m | 3, d. 4, q. 1, a. 1, q. 4, o. | Cg. 4, c^o 46 | Opus. 3, c^o 223. * Generatio 62. Haeresis 87. Incarnatio o.
- 21 Corpus Christi, non dicitur proprie conceptum de Spiritu sancto sed ex Spiritu sancto 3^a q. 32, 1^m | 3, d. 4, q. 1, a. 1, q. 4, 2^m.
- 22 Christus potest dici conceptus et natus de Spiritu sancto et de matre; tamen magis proprie dicitur conceptus de Spiritu sancto, et natus de matre 3, d. 4, L. meo. Christus 226.
- 23 Conceptio Christi fuit in instanti 3^a q. 6, 4, 1^m | q. 33, 1, 2, 3, o. | 3, d. 2, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m | d. 3, q. 2, 1, c. | q. 4, 2, o. | d. 4, L. meo | Cg. 4, c^o 44. Miraculum 16, 17. Missio 31. Nativitas 2, 13.
- 24 Christus in primo instanti suae conceptionis, fuit perfectus secundum animam et figuram corporis, non autem secundum quantitatem 3^a q. 33, 2, o. | 3, d. 3, q. 5, 2, 3^m | Cg. 4, c^o 44 | Opus. 3, c^o 2, 3 | Jo. 1, lect. 8, fi. | c^o 2, lect. 3, meo | 3 | Hebr. 5, lect. 2, primo.

CONCEPTUS

- 25 Christus in primo instanti suae conceptionis, fuit sanctificatus quo ad animam, et quo ad corpus 3, q. 31, 1, o. | 2, 2^m | 3, c. | 3, d. 3, q. 5, 3, o.
- 26 Christus in primo instanti suae conceptionis habuit operationem tactus 3^a q. 31, 2, 3^m. * Peccatum 322, etc. Templum 4, 5.
- 27 Christus in primo instanti suae conceptionis habuit usum liberi arbitrii 3^a q. 34, 2, c. | Verit. q. 29, 8, c. * Christus 226.
- 28 Christus in primo instanti suae conceptionis habuit plenitudinem gratiae et cognitionis 3^a q. 7, 3, 4, c. | q. 31, 2, 2^m | q. 69, 3, c. | q. 72, 1, 4^m | 3, d. 13, q. 1, a. 2, o. | d. 14, a. 3, q. 5, 6, c. | d. 7, q. 3, a. 2, q. 1, c. | Verit. q. 20, 2, c. fi. | q. 29, 8, c. | Hebr. 5, lect. 2, primo. Opus. 3, c^o 213, etc.
- 29 Christus in primo instanti suae conceptionis habuit majorem gratiam omnibus comprehensoribus 3^a q. 31, 4, c.
- 50 Christus in primo instanti suae conceptionis meruit, et in eo plene comprehensor fuit 1-2, q. 5, 7, 2^m | 3^a q. 7, 3, 4, 12, c. | q. 34, 3, 4, o. | q. 45, 1, c. | q. 48, 1, 2^m | q. 49, 6, 3^m | c. 51, 2, c. | 3, d. 13, q. 1, a. 2 | q. 3, o. | d. 14, a. 3, q. 6, o. | d. 18, 3, o. | 5, c. | Verit. q. 20, 2, c. fi. | q. 29, 8, o. | Hebr. 5, lect. 2, primo.
- 51 Christus gloriam immortalitatis suae, quam in primo instanti suae conceptionis meruit, potuit etiam mereri per actus sequentes, non ut magis esset ejus, sed ut pluribus causis debeatur ei 3, q. 31, 3, 3^m | q. 49, 6, 2^m | q. 59, 3, c. | 3, d. 15, 2, 4^m | 5, o. | Verit. q. 26, 6, 20^m | 21^m | q. 29, 6, 3^m.
- 52 Fuisse aliquid in Adam secundum originem non infectum peccato originali, ex quo in ipsa assumptione formatus sit Christus, est haeticum; sed carnis ejus emundatio a praecedenti infectione saltem intellectu praecessit assumptionem 1^a q. 119, 2, 4, fi. | 3^a q. 31, 6, o. | 7, c. | 3, d. 3, q. 4, a. 1, o. | a. 2, c. | 2^m | L. primo | Jo. 3, lect. 5, meo. Maria 12.
- 53 Christi conceptio est miraculum omnium miraculorum: miraculose enim non ex virili semine, sed ex perpetua virgine conceptus est 1^a q. fi. a. fi. 3^m fi. | 3^a q. 28, o. | q. 31, 1, 3^m | 5, o. | 3^m | q. 31, 1, 2^m | q. 35, 2, 4^m fi. | 6, c. | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, c. fi. | q. 4, 2, 3, o. | d. 12, q. 3, a. 2, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 45, Po^a 9, 6, 2, 9^m | Quol. 6, q. 10, o. | Isa. 7, fi. | 2, primo Hebr. 7, lect. 2, fi. Miraculum 16, 17, 18. Nativitas 11.
- 54 Conceptio Christi cum dicitur fuisse facta ex muliere, sicut Glossa dicit, mulierem pro femina posuit Scriptura, more loquutionis Hebraeorum. Usus enim Hebraeorum dicit mulieres, non virginitate corruptas, sed foeminas 3^a q. 28, 1, 3^m. Beata Virgo habuit fidem de conceptione Christi 3^a q. 30, 1, c. | 2^m | Verit. q. 14, 9, 7^m.
- 55 Beata Virgo se habuit active in praeparatione materiae, non autem in conceptione Christi 3^a q. 32, 4, o. | q. 33, 4, 2^m | 3, d. 3, q. 2, 1, o.
- 56 Si Maria concepisset alium filium post Christum, ille habuisset peccatum originale 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 3, 3^m.
- 57 Beata Virgo fuit concepta ex semine viri, ideo fuit in Adam et in aliis patribus, secundum rationem seminalem 3^a q. 37, 2, 4^m | q. 31, 6, 2^m | 8, 2^m | 3, d. 3, q. 1, a. 1, q. 1 | 2, 3^m | q. 4, a. 3, q. 2, 1^m | Quol. 6, 7, o. | Opus. 3, c^o 224 | Hebr. 7, lect. 2, fi.
- 58 Virgo Maria mater Christi fuit concepta in peccato originali 1 2 q. 81, 4, o. | 3^a q. 14, 3, 1^m | q. 27, 1, 3^m | 2, c. | 2^m | 4^m | q. 31, 1, 3^m | 6, 2^m | 7, 3^m | 8, 1 | 2^m | 2, d. 31, q. 1, 1, o. | a. 2, q. 1, o. | q. 2, c. | 3^m | 4, d. 43, a. 4, q. 1, 5^m | Cg. 4, c^o 50 | Ma. q. 4, 6, c. | 7, 6^m | Quol. 6, 7, c. | Opus. 3, c^o 224. Opus. 8, c^o 1 | Psal. 13.
- 59 Immo fuit immunis a peccato originali, et actuali 1, d. 41, 3, 3^m.
- 40 Festum Conceptionis Beatae Mariae, fit in quibusdam ecclesiis, pro sanctificatione ejus 3^a q. 27, 2, 3^m | 3, d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, c. fi. | Quol. 6, q. 5, 1, o. * Damnatio 4. Haeresis 87. Maria 10, etc. 53, 58. Peccatum 22, etc.
- 41 Licet Romana ecclesia non celebret Conceptionem beatae Virginis, tolerat tamen consuetudinem quarundam ecclesiarum, celebrantium illud festum. Ideo non est totaliter reprobanda. Nec per hoc datur intelligi, quod in sua Conceptione fuerit sancta. Sed quia quando sanctificata sit, ignoratur, ideo fit festum sanctificationis ejus, potius quam conceptionis, in die Conceptionis ejus 3^a q. 27, 2, 3^m | Quol. 6, o.
- 1 CONCEPTUS. Significare conceptus suos, est homini naturale; sed determinatio signorum, est ad placitum humanum: sed aliter est in Angelis 1^a q. 197, 1, 2, o. | 2-2, q. 85, 1, 3^m. Abortus o. Actus 8. Angelus 433. Cogitatio o. Cogitatus. Conceptio 1. Daemon 7, 17, etc. Foetus. Lex 58. Maria 43. Menstruus o. Mulier 9, 10. Semen 10. Significatio 3, etc. Nomen 21. Verbum 20, 35, etc.
- 2 Homo prorumpit facile ad manifestandum conceptionem cordis 1-2, q. 72, 7, c.
- Concernere. Apprehensio 3. Concretum o. Intellectus 177, 212, 238, 239.

CONCILIUM

- Concessio. Accommodare. Adoptio 6, 9. Angelus 601. Bonitas 217. Concedere. Confessio 75, etc. Consensus o. Creatio 6. Decimae 9, 19. Distinctio 29. Excommunicatio 12, 32. Gratia 155. Mutuum o. Persona 42. Poena 35, etc. Praestare. Providentia 21, 24. Restitutio 6, 16, 21. Solus 5, etc. Spiritus 23. Usura 82, 133.
- 1 CONCILIUM est, in quo iudices inter se conferunt de agendis, sicut quo supplicio aliquis damnari oporteat 2-2, q. 158, 5, 3^m.
- 2 Prohibitio vel sententia synodi vel concilii, se extendit tantum ad personas privatas, quarum non est determinare de fide 2-2, q. 1, 10, 2^m.
- 3 Concilium solus Papa congregare potest, a quo non potest appellari ad concilium, sed e converso 1, q. 36, 2, 2^m | 2-2, q. 1, 10, b. | c. fi. | 2^m | Po^a q. 10, 4, 13^m. * Apollinaris 5. Donatus. Eutyches 1. Haeresis 91, 133. Religio 61.
- 4 Dignitas sex conciliorum, tempus, numerus episcoporum, sub quo Papa et imperatore, et qui haeretici sunt in eis condemnati, exponitur. Po^a q. 10, 4, 13^m | Opus. 20, libo 3, co 17 | 18. * Symbolum 6. Usura 231.
- Concionari. Orpheus.
- Concitari. Angelus 154. Dolor 24.
- Concivis. Amor 119. Civis o. Civitas o. Praeceptum 132.
- 1 CONCLUSIO inquisitionis practicae, est duplex: scilicet sententia vel iudicium in ratione, vel electio in voluntate 1^a q. 83, 3, 2^m | 1-2, q. 13, 1, 2^m | 3, c. | q. 76, 1, e. | 2, d. 24, q. 2, 4, 2^m. * Agibile. Anglus 336, 341. Articulus 2.
- 2 Propositio est causa conclusionis, ratione terminorum in genere causae materialis: sed est causa efficiens, ratione virtutis inferendi. Meta. 5, lect. 3, prin^o | Phy. 2, lect. 5, fi. * Conceptio 14. Conscientia 3. Consilium 4. Credere 16. Demonstratio 4, etc.
- 3 Conclusio tunc solum sequitur ex principio quando sine illa principium non potest esse verum 1-2, q. 13, 6, 1^m | Verit. q. 23, 4, 11^m.
- 4 Tota virtus conclusionis, ex principiis primis trahitur 2, d. 24, q. 2, 4, 3^m | Verit. q. 16, 2, c. | q. 17, 1, 1^m | Quol. 3, 26, fi. | Quol. 8, 4, c. * Deus 6, etc. 114, 131, 239. Dispensatio 6. Docere 3. Error 1, 2, 3. Ethica. Finis 108. Geometria o.
- 5 Conclusio syllogismi operativi est singularis: ideo non concluditur nisi mediante propositione singulari 1^a q. 86, 1, 2^m | 1-2, q. 76, 1, e. | 2-2, q. 49, 2, 1^m | 4, d. 50, q. 1, 3, 8^m | Verit. q. 22, 4, 3^m. * Habitus 69, etc. Intellectus 17, 43, 57, 74, 81. Jus 17, 20. Lex 49, etc. 51, 157. Malum 12. Mathematica 3. Pars 31. Principium 24, 25. Ratio 36. Sapientia 12, 13.
- 6 Conclusio particularis agibilis duplex: scilicet cognoscitiva tantum idest conscientia; et affectiva, idest electio 2, d. 24, q. 2, 4, 2^m | d. 29, q. 3, 1, 1^m | 1, e. fi. * Scientia 20, etc. 71, etc. Scire 2. Syllogismus 3, etc. Usura 241, 242, 295. Verbum 9. Veritas 25.
- Concomitari. Amor 146, 210. Anima 88. Beatitudo 73, 74, 75. Aevum 9. Comes. Deus 296. Eucharistia 121. Generatio 20. Idea 42. Ignorantia 3. Intellectus 251. Intentio 15. Meritum 98. Poena 8, 24, 25, 57. Praecipere 2. Reduplicatio 1. Requirit 1. Vita 77. Voluntas 18, 21.
- 1 CONCORDIA dupliciter aufertur per discordiam: scilicet per se, idest scienter; et per accidens, idest praeter intentionem 2-3, q. 37, 1, c. * Accedere 3. Advocatus 6. Agens 102. Amicitia 4, 32. Amor 174. Charitas 147, 152. Comes. Consonantia. Cythara.
- 2 Concordia, secundum Hieronymum parvae res crescunt, discordia vero maximae dilabuntur 2-2, q. 37, 2, 3^m. Discordia 4. * Conventientia o. Daemon 31. Dissensio 1. Justitia 22. Pax 3, 9. Professio 9. Sanctus 6. Testis 3, 4. Unio 10. Voluntas 64.
- 3 Concordia est consensus in iis quae amico videntur, non tamen in speculativis, quia in his, secundum Philosophum, potest sine amicitiae praepudio discordari 3, d. 17, q. 2, 1, c.
- Concreatum. Accidens 99. Angelus 352. Caelum 46. Creatio o. Forma 104, 115.
- Concretio. Concretum. Verbum 86.
- Concretum. Abstractum o. Accidens 7, 8, 9, 10, 35, 65, 99. Bonitas 131. Christus 46. Essentia 9. Forma 133. Mentiri. Nomen 28. Quantitas 5. Relatio 82. Relativum 5.
- 1 CONCUBINATUS nunquam licuit, etiam per dispensationem Dei 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 3, o. | Abraham 11. Ecclesia 6.
- 2 Immo concubinitus licuit Judaeis dispensatione Dei 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | Cg. 3, co 125, fi.
- 3 Concubinae patriarcharum erant uxores, quo ad principalem finem matrimonii, scilicet prolem, non autem quo ad secundarium, scilicet regimen familiae 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 3, c. | 2^m | L. fi. * Haereticus 2.
- 4 Concubinitus et quilibet coitus extra matrimonium est contra legem naturae et est peccatum mortale 2-2, q. 151, 2, o. | 1, d. 33, q. 1, 3, o. | q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | d. 41, a. 5, q. 1, c. | Cg. 3, co 122 | Ma. q. 15, 1, 2, o. | Quol. 3, q. 5, 2, e. | Quol. 8, 15, c. | 1^a Cor. 6, lect. 3, o. | 1^a Thess. 4, lect. 1, meo.
- 5 Ancilla est domini quo ad obsequium, non autem quo ad concubinitum 1, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, 4^m | Ma. q. 15, 1, 2^m.
- Concubitus. Adulterium 6. Coitus o. Concubinitus o. Fornicatio. Matrimonium 50.

CONCUPISCIBILIS

- 1 CONCUPISCENTIA est appetitus delectationis sensitivae. Et est subjective in appetitu sensitivo. Et est tantum in concupiscibili 1-2, q. 30, 1, o. | q. 32, 3, 3^m | 3, d. 26, q. 1, c. fi. * Amicitia 5, 12. Amor 23, 50, 97, 159, 162, etc. 164, 174, 223. Ancilla.
- 2 Concupiscentia est passio distincta ab aliis passionibus concupiscibilis, scilicet amore et delectatione, quia est de bono sensibili absente 1-2, q. 30, 2, o. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. Appetitus 48. Aqua 14. Baptismus 168. Barbarus 2. Beatitudo 106. Charitas 62.
- 3 Concupiscentia dicit intensionem desiderii, zelus amoris, abominatio odii, accidia tristitiae, praesumptio spei, audacia confidentiae et furor irae 3, d. 26, q. 1, 3, c. | d. 40, 1, 3^m | Verit. q. 26, 4, c. fi. | 8^m. * Caro 3. Castitas 1. Cogitatio 10, etc.
- 4 Passio opposita concupiscentiae est innominata, ideo timor quandoque ponitur pro ea 1-2, q. 30, 2, 3^m | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | * Coitus o.
- 5 Concupiscentiarum aliquae bonae sunt, et aliquae malae 1-2, q. 34, 1, c. fi. * Concupiscibilis 2. Concupiscibilitas. Consanguinitas 10.
- 6 Concupiscentia duplex: scilicet naturalis, idest de bono convenienti secundum naturam animalis; et non naturalis, idest secundum apprehensionem. Prima convenit omni animali, secunda vero soli homini 1-2, q. 30, 3, o. | q. 31, 3, o. | q. 41, 3, c. | q. 77, 5, c. | 2-2, q. 117, 5, 2^m. * Continentia 1, etc. Delectatio 36, 56.
- 7 Concupiscentia naturalis est finita in actu et infinita tantum in potentia; non naturalis autem est infinita actu. Et concupiscentia finis est infinita, sed eorum quae sunt ad finem est finita 1-2, q. 30, 4, o. Daemon 36. Dolor 23. Fames 1. Finis 106. Fomes 2. Fortitudo 43, 50. Gula 5.
- 8 Concupiscentia dupliciter est naturalis, scilicet secundum genus et secundum speciem 2-2, q. 142, 2, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 1, 4^m | Ma. q. 4, 2, 1^m.
- 9 Concupiscentia est naturalis homini, tantum ut recta secundum rationem: si autem limites rationis transcedit inest ei contra naturam 1-2, q. 82, 3, 1^m | q. 85, 3, 3^m | 8, q. 15, 2, 2^m | 2, d. 30, q. 1, 1, 4^m | Ma. q. 4, 2, 1^m | 3^m. * Haeresis 10, 11. Incontinentia o. Involuntarium 4. Ira 63, etc. 73, etc. Labor 2, 3. Lae 2.
- 10 Concupiscentia est naturalior quam ira ratione objecti et subiecti, secundum naturam generis et corporis; sed e converso secundum naturam speciei et individui et animae 1-2, q. q. 46, 5, o. | 2-2, q. 156, 4, c. * Latere. Lex 15, 16, 99, 101. Liberalitas 4, 8. Litigium 1.
- 11 Concupiscentia vel cupiditas est primus effectus amoris. Ideo Augustinus saepe ponit eas pro eo 1-2, q. 36, 2, c. * Maria 8.
- 12 Concupiscentia praecedens actum rationis et voluntatis, diminuit peccatum, sequens vero auget 1-2, q. 73, 6, 2^m | 2, d. 22, q. 2, 5^m.
- 13 Concupiscentia carnis contra spiritum quando ratio ei resistit, non est peccatum sed est materia exercendae virtutis 1-2, q. 89, 3, 3^m. * Martinus.
- 14 Concupiscentia non ligat totaliter rationem 2-2, q. 150, 4, 3^m. Coitus 4. Infra. * Matrimonium 59, 67, etc. 144. Mulier 14, 16, 17, 18. Ornatus 5, etc.
- 15 Immo in concupiscentia absorbetur usus rationis, propter vehementiam delectationis 1-2, q. 34, 1, a. 1 | 1^m | q. 37, 1, 2^m | q. 72, 2, 4^m | 2, d. 20, q. 1, 2^m | 4, d. 9, art. 3, q. 5, c. | * Passio 39. Pax 18. Peccatum 192, 205, 233, 291, 295, 337.
- 16 Concupiscentia dicitur esse sine ratione, non quidem quia totaliter auferat iudicium rationis, sed quia in nullo procedit secundum iudicium rationis, nisi sit tanta ut faciat insanire, tunc enim ligat totaliter rationem 2-2, q. 150, 4, 3^m | q. 156, 4, 2^m | * Pollutio 1, 5, 9, 10. Praeceptum 55, 57.
- 17 Concupiscentia non reprimitur satisfaciendo ei, sed magis augetur secundum se. Sed ut ordinatur ratione, reprimitur quo ad corruptelas ejus 1, d. 2, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 26, q. 2, 3, 4^m | Cg. 3, co 136, 5^m | Eth. 3, fi. * Prohibitio 3. Radix 3. Rixa 4.
- 18 Immo concupiscentia reprimitur satisfaciendo ei 4, d. 26, q. 2, 3, 4. * Semen 12.
- 19 Debilitas concupiscentiae ex charitate vel temperantia, auget meritum, sed ex proutate vel commoditate diminuit 2-2, q. 155, 4, 2^m.
- 20 Concupiscentia accensa minuit iram et e converso 1^a q. 81, 2, c. * Sobrietas 5. Spes 64, 69. Superbia 14, 18. Tabernaculum 3.
- 21 Intemperantia et concupiscentia tripliciter sunt pueriles, non quia sint in pueris, sed quia assimilantur eis, scilicet appetendo turpia, idest contra rationem, crescendo et refrenando 2-2, q. 152, 2, o. | q. 151, 2, 2^m | Eth. 3, fi. * Temperantia 1, 5, etc. Timor 9. Turpilium. Venus 2, 3. Verbum 69. Vinculum 2. Virginitas 4, 29, etc. 39.
- 22 Omnis concupiscentia inordinata prohibetur duobus ultimis praecceptis decalogi 3, d. 40, 1, o. | 2, 3^m. * Ira 73, etc.
- 1 CONCUPISCIBILIS est de bono secundum sensum absolute, sed irascibilis, ut est arduum 1^a q. 59, 4, 3^m | q. 81, 2, o. | q. 82, 5, c. | 1-2, q. 23, 1, o. | 2, c. | q. 25, 1, c. | 1^m | q. 26, 1, c. fi. | q. 30, 1, c. | 2-2, q. 123, 1^m | q. 129, 1, 1^m | 2, d. 42, q. 2, 3, c. | 3, d. 26, q. 1, o. | q. 2, a. 3, q. 1, 4^m | d. 27, q. 1, 2, 5^m | Verit. q. 25, 2, 3, c. | q. 26, 4, c. | Ma. q. 8, 3, c. | q. 11, 1, 6^m | Virt. q. 4, 2,

CONCUPISCIBILIS

- c. | Anima. 18. fi. c. | Ethic. 2, lect. 5, meo 2 | Anima. 3, lect. 14, meo. Fortitudo 49. * Abstinencia 9. Amor 209, 216, 229, 231, 232, 283. Angelus 467.
- 2 Concupiscibilis denominatur a concupiscentia, quia inter omnes passiones ejus et notior et sensibilior, non autem prior 1-2, q. 25, 2, 1^m | q. 82, 3. * Anima 265, 319. Animus. Appetitus 56. Castitas 1, 6. Concupiscentia 1, 2. Concupiscibilitas.
- 3 Irascibilis est quasi propugnatrix concupiscibilis 1^a q. 81, 2, c. | 1-2, q. 23, 1, 1^m | 2-2, q. 50, 4, c. | q. 103, 2, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, 5^m | Verit. q. 25, 2, c. | Anima. 3, lect. 14, meo. * Delectatio 38, 74, 90, etc. Desiderium 12. Fortitudo 39, 50. Lex 35. Patientia 9.
- 4 Irascibilis est dignior concupiscibili 3, d. 26, q. 1, 2, c. | 4, d. 33, q. 3, 3, c. | Verit. q. 25, 2, c. fi. * Pilothymla. Poenitentia 37.
- 5 Motus concupiscibilis in appetendo est velocior motu irascibilis, sed in exequendo, est e converso 2-2, q. 156, 4, c. | Verit. q. 25, 6, 3^m.
- 6 Concupiscibilis cum mollitie movetur et insidiose, non autem irascibilis, sed cum fortitudine et fiducia. Verit. q. 25, 6, 3^m. * Sobrietas 4. Temperantia 18, 32. Timor 7, 8, 9. Virtus 226. Voluntas 15, 24.
- 7 Motus concupiscibilis ut hominis est contra naturam et poena si sit contra rationem, non autem secundum genus 1-2, q. 82, 3, 1^m | q. 85, 3, 3^m | q. 94, 2, 2^m | 2, d. 30, q. 1, 1, 4^m | d. 32, q. 2, 1, 4^m | 3, d. 17, a. 2, q. 2, 2^m | Ma. q. 4, 2, 1^m.
- 8 Omnia mala pertinent ad concupiscibilem sicut ad primam radicem, non autem sicut ad proximum principium 1-2, q. 82, 3, 3^m | Verit. q. 1, 4, 13^m.
- 9 Oppositum videtur dicere 2, d. 5, q. 1, 3, c. | 2^m.
- 10 Omnis motus concupiscibilis causatus ex apprehensione semper est peccatum, non autem si sit ex qualitate organi 1-2, q. 17, 7, o. | 2, d. 21, q. 1, 2, 5^m | Ma. q. 3, 3, 8^m | q. 7, 6, 8^m. * Assimilatio 20. Charitas 8. Concupiscentia 1, 2.
- 11 Immo primi motus naturales sensualitatis, nullo modo sunt peccata 2, d. 24, q. 3, 2, o. | d. 41, q. 2, 1, 5^m | Quol. 4, 21, o.
- 12 Peccata concupiscibilis, secundum naturam speciei sunt naturaliora peccatis irascibilis, sed e converso secundum naturam individui. Verit. q. 25, 6, 4^m. * Continentia 14, etc. Fortitudo 39, 43, 50. Incontinentia 8, etc. Invidia 8. Lex 15, 16, 99, 101. Liberalitas 11. Phantasia 5.
- 13 Peccata concupiscibilis sunt turpiora et minus gravia peccatis irascibilis 1-2, q. 73, 5, 3^m | 2-2, q. 142, 2, 3, 4, o. | q. 156, 4, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. | Verit. q. 25, 2, c. fi. | 6, 2^m | Ethic. 3, fi. * Luxuria 1, 21. Odium 1, 6. Passio 89, etc. * Praeceptum 55, 57. Rebellio. Sensualitas 1, 5, 6. Timor 9. Tristitia 1, 6, 7. Virtus 28, 47, 64, 226. Voluntas 15, 24.
- Concupiscibilitas. Peccatum 296.
- Concupitum. Amor 188. Peccatum 11.
- Concursus. Adoratio 6. Baptismus 211. Clementia 9, 10. Daemon 44. Dispositio 21. Generatio 28. Habitus 54. Intellectus 138, 272. Justificatio 33, 35. Misericordia 12. Missio 5, 6. Natura 31. Perfectio 29. Raptus 2, 3. Scientia 30. Semen 9. Virginitas 8. Virtus 178, 271.
- Condemnatus juste ad mortem potest fugere, non autem se defendere. Si vero injuste, potest utrumque, si non sit scandalum 2-2, q. 69, 4, o. * Apostasia 5. Concilium 4. Haeresis 23, etc. Ignis 19. Judex 6, 7. Judicium 22, 44, 45, 51, 71. Mors 11. Occidere 7. Suspicio 4. Tenebrae 2, 4. Testis 1. Usura 14, etc. Vermis 2. Visitatio 1.
- Concutere. Miles 9.
- Condensatio. Caelum 18.
- Condere. Angelus 99. Cessare 1. Ecclesia 10, 11. Episcopus 27. Jus 10, 12. Lex 161.
- Condescendere. Humanitas 1. Inclinator 5.
- Condignum. Incarnari 5. Justitia 85. Meritum 2, 3, 43, etc. Misericordia 26. Operatio 54.
- Condimentum. Sacrificium 34.
- Conditio. Abstractio 6. Acceptum 1. Adjectivum 12. Adoratio 17, 29. Amor 19, 233. Angelus 257, 604, 609. Apostasia 1. Assimilatio 21. Assistere 7. Baptismus 206. Bonitas 140. Cessare 1. Christus 7. Coactio 1. Cognitio 30. Confessio 53, 82. Confirmatio 20. Conjunctio 8, 11. Contemplatio 13. Contradictio 1. Contritio 6. Daemon 103. Deus 112, 124, 291, 407. Dictio 3. Donatus. Eucharistia 191, 227. Facultas. Fatum 9. Fiducia 4. Finis 16. Forma 58. Fortitudo 2. Gaudium 2. Gradus 2. Gratia 17, 140. Idolatria 11. Inascibilitas 2. Instrumentum 7, 16. Intellectus 82, 127, 177. Ironia 2. Judicium 45. Jus 14. Lex 117, 156, 172. Lingua 6. Materia 27. Matrimonium 84, etc. 102. Meritum 1, 13. Nativitas 21. Naturale 2. Necessitas 1, 2, 3, 4, 5. Odium 14. Omissio 14. Operatio 31. Oratio 18, 19, 23, 24. Ornatus 1. Peccatum 57, 247. Poena 20. Providentia 7. Reprobatio 3. Resurrectio 28. Satisfactio 7. Securitas 1. Servitus 9. Solemnitas. Solus 1. Spes 12. Sponsa 3. Sponsalia 2, etc. Status 1, 2. Testis 7. Usura 23, 96, etc. Usus 10. Vinum 5. Virtus 40, 101. Vitiositas. Voluntas 57, 67. Votum 27, 37.

S. Th. Opera omnia. Index.

CONFESSIO

- 1 CONDITIONALIS quaelibet vera est necessaria. Meta. 6, lect. 3. * Verecundia 16.
- 2 Conditionalis cujus antecedens et consequens sunt impossibilia, potest esse vera: ut si dicatur. Si homo est asinus, habet quatuor pedes 1^a q. 25, 3, 2^m | q. 44, 1, 2^m | 1, d. 42, q. 2, 1, 2^m | 3, d. 1, q. 1, 1, 4^m | q. 2, 3, c. | d. 12, q. 2, 1, c. | 4^m | 4, d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m | Cg. 1, c^o 13, prin^o | c^o 20 | Poa q. 1, 6, 3^m | Quol. 5, 4, c. fi. | Jo. 7, lect. 3, meo | c^o 8, lect. fi. | prin^o | Phy. 7, Libo 8, lect. 20.
- Conditum. Angelus 99. Prophetia 91.
- Condivisum. Accidens 98. Naturalis 13.
- Condolere. Tristitia 19.
- Condonare. Usura 284.
- Conducere. Arrha 3. Operatio 38.
- Conducticii sacerdotes. Missa 11.
- Conferre. Accidens 120. Admiratio 5. Anima 165. Animal 47. Antonius 1. Apprehensio 4. Ars 36, etc. Baptismus 12, 13, 115, 169, etc. Christus 156. Clavis 4. Confessio 44. Electio 26. Eucharistia 269. Exorcismus 13. Ingratitudo 7. Lex 162. Liberum 24. Magnanimitas 27. Maria 21. Matrimonium 66, 67. Miraculum 22. Omissio 15. Paupertas 8. Potus. Praedestinatio 24. Processio 62. Prudentia 32. Rex 9. Sacerdos 27, 32, 33. Satisfactio 16, 37. Schisma 7. Sepultura 5. Socrates 2. Simonia 16. Timor 35. Unctio 19. Usura 191.
- 1 CONFESSIO triplex: scilicet actus exterior fidei vel justitiae; actus latriae, scilicet gratiarum actio et laudatio Dei; et actus poenitentiae, scilicet confessio peccatorum 2-2, q. 3, 1, o. | q. 12, 1, 2^m | 4, d. 17, q. 3, a. 2, q. 3, o. | Psal. 9, prin^o | Mat. 11, fi. | Rom. 10, lect. 2, prin^o.
- 2 Confessio quadruplex: scilicet humilitatis, veritatis, laudis et gratiarum actionis. Isa. 25, fi.
- 3 Confessio in judiciis, non pertinet ad virtutem veritatis, sed magis ad justitiam 4, d. 17, q. 3, a. 2, q. 3, c. * Accusatio 13.
- 4 Confiteri peccatum in casu est de necessitate naturali, scilicet cum quis in judicio constitutus, a iudice interrogatur. Tunc enim non debet mentiri, peccatum excusando, vel negando, de quo Adam et Cain vituperantur 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 2, 1^m | 3^m. Accusatio 9. Cain 1.
- 5 Confiteri fidem in periculo mortis, non est tantum fidei, sed indiget auxilio virtutis fortitudinis et gratia sacramentali confirmationis 2-2, q. 3, 1, 2^m | 4, d. 7, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m. * Auctor 2. Adjurare 9. Baptismus 50, 105. Benedictio 10. Catechismus 2, etc.
- 6 Actus omnium virtutum sunt a fide formata imperative, sed confessio fidei elicitive 2-2, q. 3, 1, 3^m. * Daemon 22.
- 7 Haec est vera confessio fidei, Pater et Filius et Spiritus sanctus sunt unus Deus. Trin. 12, o. Haeresis 39.
- 8 Confessio fidei est de necessitate salutis, tunc solum, quando periclitatur honor Dei, vel utilitas proximi 2-2, q. 3, 2, o. | 3, d. 29, a. 8, q. 2, 3^m | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 1^m | Quol. 9, 14, c. | Rom. 10, lect. 2, prin^o | c^o 14, lect. 1, meo etc.
- 9 Confessio fidei per verba est necessaria, non autem per facta. Rom. 10, lect. 2, fi. * Confirmatio 18. Eucharistia 222, etc.
- 10 Confessio fidei, quo ad determinata per ecclesiam, est necessaria quantumcumque quis ex hoc scandalizetur, non autem quo ad non determinata nisi forte apud eos qui habent de fide determinare 1^a q. 32, 4, c. | Rom. 14, lect. 3, meo. * Exaltatio 2. Haeresis 37, 39. Ingratitudo 11. Martyrium 7.
- 11 Blasphemia opponitur confessioni fidei 2-2, q. 13, 1, o. | 2, 2^m | 3, c. * Usura 280. Verbum 26.
- 12 Confessio peccatorum duplex, scilicet Interior Deo et exterior sacerdoti 3^a q. 68, 6, c. | 2^m.
- 13 Definitio quadruplex confessionis sacramentalis 4, d. 17, q. 3, a. q. 1, o.
- 14 Confessio sacramentalis est actus virtutis, elicited a poenitentia et non a veritate, sed imperatus a spe et a multis aliis virtutibus 4, d. 17, q. 3, a. 2, q. 2, 3, o. | a. 4, q. 4, c. Poenitentia 80. * Baptismus 105.
- 15 Confessio peccatorum, ut est ex libero arbitrio gratia informato, est actus virtutis; sed ut medicina est pars sacramenti poenitentiae 4, d. 17, q. 3, a. 2, q. 2, 3^m | a. 4, q. 3, 4, c.
- 16 Contritio naturaliter praecedit confessionem, sed aliquando per accidens sequitur eam 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, 7^m.
- 17 Confessio praesupponit actualem contritionem delentem culpam, ideo directe ordinatur ad dimissionem poenae 3^a q. 87, 1, c. | 4, d. 21, q. 2, 2, c. | 2^m.
- 18 Confessio peccatorum magis causatur ex spe, quam ex timore. Ideo magis innititur articulo de vita aeterna quam articulo de iudicio: sed poenitentia ratione contritionis e converso 4, d. 17, q. 3, a. 2, q. 1, 2^m | q. 3, 4^m.
- 19 Confessio peccatorum in lege Moysi erat in generali, per oblationem pro peccato, et satisfactio, non secundum arbitrium sacerdotis 4, d. 22, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m. * Haeresis 78, etc. Peccatum 374. Poenitentia 80, etc.
- 20 Confessio sacramentalis quae fit homini sponte, non est de jure naturali, sed fuit instituta tantum a Christo immediate: sed a

- Jacobo promulgata 4, d. 16, L. meo | d. 17, q. 3, a. 1, q. 5, 2^m | a. 3, q. 1, 1, o.
- 21 Confessio fuit figurata in baptismo Joannis et in missione lepro-
sorum ad sacerdotes 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 5, 2^m.
- 22 Confessio figurata fuit in resurrectione Lazari 4, d. 17, q. 3, a.
3, q. 1, b.
- 23 Confessio facienda sacerdotibus instituta fuit a Christo, quando
dedit Apostolis potestatem remittendi peccata 4, d. 17, q. 3, a.
3, q. 1, 1^m.
- 24 Confessio facta soli Deo, quae fit per recognitionem peccati, est de
jure naturali, non autem confessio sacramentalis, quae fit ho-
mini sponte ad remissionem peccatorum consequendam a Deo,
sed tantum de jure divino 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 2, o. | a. 2, q.
2, 1^m | d. 21, c. 3, a. 1, q. 1, 2^m.
- 25 Inimmo obligatio ad confessionem sacramentalem, est de jure po-
sitivo 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 3, o.
- 26 Confessio sacramentalis, est de necessitate salutis, quo ad remis-
sionem culpae, non autem quo ad remissionem poenae tempo-
ralis 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m.
- 27 Cui dimissa est tota poena per contritionem, necessaria est con-
fessio et satisfactio, quia utraque est in praecepto, et incertus
est 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, 8^m | a. 5, q. 2, 1^m | q. 3, a. 1, q. 1,
1^m | d. 21, q. 2, 2, 1^m | 3^m.
- 28 Confessio ad hoc est necessaria, ut poenitens satisfactionem ac-
cipiat, secundum modum delicti 4, d. 16, q. 2, art. 2, q. 3, c.
Confessio est necessaria ei qui commisit peccatum mortale 4, d.
17, q. 3, a. 1, q. 1, o. | Cg. 4, c. 71, meo etc. Rom. 11, lect. 4, fi.
- 29 Omnes tenentur confiteri ex statuto ecclesiae, sed ex vi sacramenti
tantum existens in peccato mortali 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 3, o.
- 30 Oppositum videtur dicere 4, d. 16, q. 2, a. 2, q. 3, 3^m | d. 17, q.
3, a. 1, q. 3, 3^m | a. 3, q. 5, 4^m | L. 9^m.
- 31 Papa potest dispensare, quod differatur confessio, non autem quod
totaliter dimittatur 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 5, o. | d. 21, q. 3, a.
1, q. 1, 2^m | Cg. 4, c. 72, fi. | Quol. 1, 10, o. * Abscondere 4.
Eucharistia 20, etc. Missa 8, 9.
- 32 Nullus tenetur statim confiteri, nisi propter communionem Eucha-
ristiae vel propter periculum mortis 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 4,
o. | Quol. 1, 11, o.
- 33 Nullus tenetur confiteri de peccato originali 4, d. 16, q. 1, a. 2,
q. 1, 2, o.
- 34 Nullus tenetur confiteri de peccatis venialibus, sed laudabile est
quod homo ea confiteatur 4, d. 16, q. 2, a. 2, q. 3, o. | q. 3, a.
2, q. 5, c. | 1^m | d. 17, q. 3, a. 1, q. 3, c. | 3^m | a. 3, q. 3, o. | q. 5,
4^m | Opus. 12, a. 6.
- 35 Nullus debet confiteri peccatum quod non commisit 4, d. 21, q.
2, 2, 3, o. Immunditia 4. * Circumstantia 13. Cogitatio 11, 12.
- 36 Nullus debet exprimere in confessione personam cum qua pecca-
vit, nisi aliter non potest possit exprimere speciem sui peccati
4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 5, 5^m | Opus. 12, a. 6.
- 37 Quilibet tenetur confiteri de peccato mortali, cum proposito non
peccandi, et tenetur confiteri peccatum suum, quod dubitat esse
mortale, et causas vel occasiones sufficientes peccati mortalis,
sive circumstantias aggravantes in infinitum 3^a q. 87, 1, c. | 1^m
| 4, d. 10, q. 2, a. 2, q. 5, o. | d. 21, q. 2, 3, 3^m. Opus. 12, a. 6,
| Opus. 64, c. 14. Circumstantia 13. * Poena 99. Poenitentia 73,
etc. Verecundia 3, 7, 9.
- 38 Homo debet confiteri duo: scilicet mala quae gessit, et bona o-
missa. Psal. 31.
- 39 Quilibet tenetur confiteri omnia peccata, licet confessor non pos-
sit absolvere de omnibus 4, d. 17, q. 3, a. 4, q. 2, 4^m.
- 40 Quilibet tenetur confiteri numerum suorum peccatorum sicut po-
test, quia peccatum in specie non est unum peccatum numero,
sed multa. Contritio etiam est in conspectu Dei, qui uno intuitu
omnia videt. Sed confessio fit homini cui sigillatim oportet
omnia exponi. Et praeterea oportet de omni peccato mortali
quod memoriae occurrit, singulariter dolere 3^a q. 87, 1, c. | 4, d.
17, q. 3, a. 4, q. 2, o. | d. 21. L. primo. | Opus. 4, c. 4, fi. | Opus.
12, a. 6. * Usura 280, 311.
- 41 Non confitens aliquod peccatum, propter ignorantiam facti, aut
quia oblitus est, excusatur a fictione; non autem si propter ig-
norantiam juris 2-2, q. 53, 2, 2^m | 14, d. 21, q. 2, 2, 4^m.
- 42 Cum in foro poenitentiali cuilibet sit credendum, et pro se, et
contra se, proprius sacerdos, scilicet parochialis, debet credere
eum confessum esse, si se confessum fateatur 4, d. 17, q. 3, a.
3, q. 5, 2^m | 4^m | Quol. 1, q. 6, 3, o. | Opus. 12, a. 6, | Opus. 19,
c. 4, ad 5^m.
- 43 Circumstantiae particulares peccati carnalis, quae in speciem pec-
cati mortalis trahunt, licet appetitum moveant in confitente, vel
in sacerdote, semper sunt confitendae, quia gratia quae in sa-
cramento poenitentiae datur, restaurat si qua inclinatio ad
peccatum, ex talium cogitatione perveniat in confitente, vel in
sacerdote, secundum Gregorium 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 5, 4^m | d.
17, L. fi. | Opus. 61, c. 12, primo | 21, l. Circumstantia 13. Infra.
- 44 Si autem circumstantiae non aggravant in infinitum, novam spe-
ciem peccati mortalis conferendo, quandoque laudabiliter reti-

- centur, adhibita debita discretionem, secundum considerationem
turpitudinis circumstantiae, et secundum pronitatem inclinatio-
nis ad peccatum, ex ejus confessione in ipso confitente, vel in
sacerdote 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 5, 4^m | d. 19, L. fi. | Opus. 61,
c. 21.
- 45 Homo non confitetur sufficienter peccatum suum, nisi speciem
confiteatur peccati, quae cognosci non potest nisi per circum-
stantias trahentes in aliud genus peccati, ex quibus peccatum
specificatur | Opus. 12, a. 6, primo.
- 46 Reiteratio confessionis ejusdem peccati, est de consilio. Et cum
dicitur, quod in prima absolutione tantum dimittitur, vi clavium,
quantum dimitti potest, sed tamen valet iterata confessio, tum
propter instructionem, tum propter majorem certitudinem, tum
propter intercessionem confessoris, tum propter verecundiae
meritum, hoc non videtur verum: quia et si haec esset ratio
confessionem iterandi, non tamen esset ratio iterandi absolutio-
nem, praecipue in eo qui non habet causam dubitandi de prae-
cedenti absolutione. Ita enim poterit dubitare post secundam
absolutionem, sicut post primam. Sicut videmus, quod sacra-
mentum extremae unctionis non iteratur super eundem morbum,
eo quod totum quod per sacramentum fieri potuit, semel factum
est. Et praeterea, in secunda confessione non requireretur quod
haberetur claves ille cui fit confessio si nihil ibi vis clavium o-
peratur 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 5, 4^m | a. 5, q. 2, c. | L. fi. | d. 18,
q. 1, a. 3, q. 2, 4^m | Opus. 7, c. 9, meo 3, etc.
- 47 Nullius puri hominis auctoritate, potest aliquis compelli ad reite-
randum confessionem rite factam ei qui potuit absolvere 4, d. 17,
q. 3, a. 3, q. 5, 4^m | Quol. 1, 12, 1^m. * Operatio 61, etc. Poena 99.
Usura 280. Verecundia 3, 7, 9.
- 48 Confessio ficta idest sine contritione, non est necessario reiteran-
da 4, d. 17, q. 3, a. 4, q. 1, o. | d. 21, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m.
- 49 Dimittens aliquod peccatum ex oblivione, non tenetur reiterare
confessionem factam, eidem vel alteri 4, d. 17, q. 3, a. 4, 2, 3^m.
- 50 Recidivans, non tenetur reiterare confessionem, in speciali nec
in generali, eidem nec alteri 4, d. 22, q. 1, 4, o. Abscondere 4.
- 51 Dimittens scienter aliquod peccatum mortale, tenetur reiterare
totam confessionem, quia nulla fuit 4, d. 17, q. 3, a. 4, q. 2, o.
- 52 Confessio potest esse informis, quo ad sacramentum, non autem
quo ad fructum meriti 4, d. 17, q. 3, a. 4, q. 1, o.
- 53 Confessio debet habere sexdecim conditiones: scilicet simplex,
humilis, pura, fidelis, frequens, nuda, discreta, libens, verecun-
da, integra, secreta, lacrymabilis, accelerata, fortis, accusans,
et parere parata 4, d. 17, q. 3, a. 4, q. 4, o. | Psal. 31.
- 54 Confessio debet esse integra, quia quilibet tenetur omnia peccata
sua uni confiteri 4, d. 17, q. 3, a. 4, q. 2, o. | Opus. 4, c. 4, fi. |
Opus. 12, a. 6.
- 55 Confessio potest fieri per scripturam, vel interpretem, in neces-
sitate tantum, aliter nulla asset 4, d. 17, q. 3, a. 4, q. 3, o. | Quol.
1, 10, o. * Verecundia 3, 7, 9.
- 56 Confessio aperit paradisum, et dat spem salutis 4, d. 17, q. 3, a.
5, q. 3, 4, o.
- 57 In confessione datur gratia, vel augetur, ideo liberat a culpa 4,
d. 17, q. 3, a. 5, q. 1, o. | q. 3, c. | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, c. | q.
2, c. | 4^m | d. 22, q. 2, a. 1, q. 3, c. | Quol. 1, 10, 11, c. Quol. 4, 10,
| c. | Psal. 31, meo 3, 4. * Absolvere 10. fra 40. Peccatum 374.
- 58 Confessio dupliciter liberat a poena aeterna, et diminuit poenam
temporalem: scilicet vi clavium, et ut poenosa 4, d. 17, q. 3, a.
1, q. 1, 1^m | a. 3, q. 5, 4^m fi. | a. 5, q. 2, o. | q. 3, c. | L. meo | d.
17, q. 1, a. 3, q. 2, o. | d. 20, a. 1, q. 2, 3^m | a. 2, q. 1, c. | d. 22,
q. 2, a. 1, q. 3 | Cg. 4, c. 72, fi. | Opus. 7, c. 9, etc. | Psal. 31,
meo 3. Poena 99. Satisfactio 4. * Verbum 76.
- 59 Confessus et absolutus, minus punietur in purgatorio, quam con-
tritus tantum 4, d. 17, q. 3, a. 5, q. 2, 2^m | d. 18, q. 1, a. 3, q.
2, c. | d. 20, a. 1, q. 2, 3^m | a. 2, q. 1, c.
- 60 Peccatum dimittitur ante actualem confessionem factam saeer-
doti, non autem ante propositum ejus, quia nunc esset haeresis
4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m | a. 5, q.
1, c. | q. 3, 2^m | L. 9^m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 21, q. 2, 2, c. |
d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | q. 3, o. | Cg. 4, c. 72, fi. | Quol. 4,
10, c.
- 61 Confessio facit de mortali veniale, non mutando in culpam ve-
niale, sed dando veniam 4, d. 17, q. 3, a. 5, q. 1, 2^m.
- 62 Confessio generalis sacramentalis delet venialia, quo ad culpam
et poenam, in toto vel in parte, quadrupliciter: scilicet ex contri-
tione, humilitate, oratione, et vi clavium. Non sacramentalis
autem, tantum tribus primis modis 4, d. 21, q. 2, 1, 1^m.
- 63 Confessio generalis, quae fit in missa, prima, et completorio, delet
peccata venialia, et etiam mortalia oblita 4, d. 21, q. 2, 1, 2^m.
- 64 Peccans in confessione, nihil consequitur, quia confessio non im-
primit characterem, sed tantum gratiam 4, d. 22, q. 2, a. 2, q.
3, c. | Quol. 1, 10, o. | 8, c. | fi. | Quol. 12, 16, o.
- 65 Confessio sacramentalis, est soli sacerdoti facienda loco Dei: quia
qui confitetur sacerdoti, non confitetur ei ut conserve, sed ut
Deo 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 1, o. | q. 4, c. | 4^m | L. fi. | d. 18, q. 2,
a. 2, q. 2, c. | d. 21, q. 3, 3, o. | Cg. 4, c. 72, fi.

CONFESSIO

- 66 Confessio debet fieri laico in necessitate, qua cessante, oportet iterum confiteri sacerdoti 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 2, o. | a. 4, q. 3, 3^m | d. 20, a. 1, q. 2, 3^m. * Clavis 5, 6. Religio 78, etc. 95, 99, 100.
- 67 Confessio sacramentalis debet fieri tantum proprio sacerdoti idest habenti jurisdictionem super eum, vel de ejus licentia. Proprium enim hic non accipitur secundum quod dividitur contra commune, sed secundum quod dividitur contra alienum. Unde qui confessus est episcopo suo vel alicui habenti vicem ejus, confessus est proprio sacerdoti 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, o. | Quol. 12, 31, c. | Opus. 19, c. 4.
- 68 Confitens alii ex commissione, debet iterum confiteri proprio sacerdoti, de consilio tantum 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 5, 4^m | Opus. 19, c. 6, o.
- 69 Quilibet sacerdos potest audire confessionem subditi alterius, ex commissione superioris cujuscunque 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 5, o. | Quol. 12, 31, o. | Opus. 19, c. 4, fi. * Restitutio 18. Satisfactio 4.
- 70 Perpendens suum sacerdotem esse lascivum, debet petere licentiam confitendi alteri; quam si non det, recurrat ad superiorem 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 5, 4^m | d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, 5^m | d. 19, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m.
- 71 Praelatus non facilis ad dandum licentiam confitendi alteri peccat, quia multi sunt adeo infirmi, quod potius morerentur sine confessione, quam ei confiteri 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, 5^m.
- 72 Nimis solliciti ad scire conscientias subditorum per confessionem, multis damnationis laqueum injiciunt, et per consequens sibi ipsis 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, 6^m fi.
- 73 Probabiliter timens sibi, vel confessori, recurrat ad superiorem, vel petat licentiam confitendi alii, quam si non det, est sicut non habens confessorem, et potius confiteatur laico 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, 5^m | d. 19, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m.
- 74 In quinque casibus licet alii quam proprio sacerdoti confiteri, et sine licentia ejus: scilicet quando est vagus, mutans domicilium peccans in alia parochia, si proprius sacerdos revelat confessionem vel sollicitat ad peccatum, et in extrema necessitate 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, 5^m | d. 21, l. fi.
- 75 Concessum est praelatis a jure, quod possint sibi eligere confessores, quia praelati habent dispensare sacramenta, et interior perfectio ad hoc requiritur quod aliquis digne hujusmodi actus exerceat, qui etiam confessores, quantum ad hoc sunt eis superiores 2-2, q. 184, 6, c. | 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, 4^m.
- 76 Electio discreti confessoris, non est nobis commissa, nisi de licentia superioris quando proprius est minus idoneus ad ponendum peccato salutare remedium 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, 3^m.
- 77 Vel quod aliquis possit alii confiteri, quando habet sacerdotem ignorantem, intelligendum est, quando sacerdotis ignorantia posset hominem inducere in errorem. Tunc enim ad licentia sacerdotis, vel sui superioris, debet alium petere prudentiorem 4, d. 21, l. fi.
- 78 Monachus habens jurisdictionem vel commissionem potest audire confessionem 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, 1^m | Opus. 19, c. 6, o.
- 79 Sacerdos dupliciter impeditur ab audientia confessionis: scilicet propter defectum jurisdictionis, vel propter impedimentum executionis 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 5, c.
- 80 Quilibet sacerdos potest quemlibet absolvere a peccato veniali 4, d. 18, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m | a. 4, q. 3, b. | a. 5, q. 1, c. primo.
- 81 Nullus debet absolvere, sine confessione, et poenae inflictione. Nec sacerdos debet aliquem absolvere nisi aestimet eum contritum. Ad hoc enim necessaria est confessio in sacramento poenitentiae, ut sacerdos per potestatem clavium convenienter peccatorem solvat vel liget 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, c. fi. | d. 18, q. 1, a. 3, q. 3, o. | Quol. 3, 28, c. | Quol. 4, 10, b. | Jo. 8, lect. 1, fi. | Rom. 11, lect. 4, fi.
- 82 Confessor debent interrogare confitentes, non de quolibet peccato, sed secundum conditiones singulorum: non enim oportet quod a milite quaeratur de peccato clericorum aut religiosorum, aut e converso. Sed de peccatis praecipue carnalibus debet interrogare a longinquo, caute, et non descendendo nimis ad particularia, nisi in iis quae in aliquam speciem peccati mortalis trahunt: ut si commisit dicat, et si non commisit non addiscat. Et ideo potest contingere, ut confessor talia nimis quaerens, et sibi et confitenti noceat, et sic quandoque deficiant in suo scrutinio iniquitatis scrutantes 4, d. 16, q. 3, a. 2, c. 5, 4^m | d. 19, l. fi. | Opus. 64, c. 12, primo 21.
- 83 Filius confessoris potest contrahere matrimonium cum confitente: sed confessor coiens cum ea, tantum peccat quantum cum filia spirituali 4, d. 42, q. 1, 2, 8^m | q. 2, 2, 1^m | l. primo.
- 84 Confessori licet jurare, se nescire quod scit per confessionem tantum 4, d. 21, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m | 2^m.
- 85 Revelat confessionem, qui poenitentiam publicam pro peccato occulto imponit 4, d. 9, a. 4, q. 1, c.
- 86 Oppositum videtur dicere 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 1, 1^m | 2^m.
- 87 Sacerdos in nullo casu debet revelare confessionem 2-2, q. 70, 1, 2^m | 4, d. 21, q. 3, art. 1, q. 1, o. | Quol. 1, 15, c. | Quol. 5, 13, c. | Quol. 12, 17, o.

CONFIRMATIO

- 88 Omnia dicta in confessione, celanda sunt, licet non pertineant ad eam 4, d. 21, q. 3, a. 1, q. 2, o. Sigillum 2, infra * Obedientia 33.
- 89 Quilibet ad quem pervenit confessio, licet sit laicus, tenetur eam celare 4, d. 21, q. 3, a. 1, q. 3, o. | a. 2, 4^m.
- 90 Sigillum confessionis est de jure divino, et de essentia sacramenti 4, d. 21, q. 3, a. 1, q. 1, o. | a. 2, c.
- 91 Confitens potest licentiarum confessorem quod revelet confessionem ejus, non autem Papa 4, d. 21, q. 3, 2, o.
- 92 Confessor dicere potest ea quae audit in confessione, si ea sciat per alium modum: quia si non posset, secundum hoc posset impediri justitia ecclesiae, si aliquis ut evaderet sententiam excommunicationis quae in ipsum ferenda erat, propter aliquod peccatum, de quo convictus erat, confiteretur ei qui sententiam ferre debet. Sed justitiae executio est in praecepto. Ergo non tenetur celare peccatum, quod quis in confessione audit, si alias sciat. Tamen propter scandalum vitandum debet confessor abstinere ne de hoc loquatur, nisi necessitas immincat. Contraria autem opinio, dum nimium sigillo confessionis attribuit, praejudicium veritati, et justitiae servandae facit. Posset enim aliquis ad peccata esse proclivior, si non timeret ab illo accusari, cui confessus est, si coram ipso peccatum iteraret. Similiter etiam multum justitiae periret si testimonium ferre non posset de eo quod vidit, propter confessionem de hoc sibi factam 4, d. 21, q. 3, 3, o.
- 93 Quando aliquis dicit se vidisse quod in confessione audivit non revelat quod in confessione audivit, nisi per accidens, sicut qui scit aliquid per auditum et visum, non revelat quod vidit per se loquendo, si dicat se audisse, sed per accidens, quia dicit auditum, cui accedit visum esse. Et ideo talis, sigillum confessionis non frangit 4, d. 21, q. 3, 3, 1^m.
- 94 Non obligatur audiens confessionem, quod non revelet peccatum simpliciter, sed prout est in confessione auditum. Nullo enim casu dicere debet se audisse in confessione 4, d. 21, q. 3, 3, 2^m.
- 95 Cum dicitur, quod duorum quod est potentius, trahit ad se reliquum, et quod peccatum non potest revelari quod scit quis ut homo, et quod in confessione scit ut Deus, intelligendum est de duobus, quae habent oppositionem. Sed scientia qua scit aliquis peccatum ut Deus, et illa qua scit ut homo, non sunt opposita 1-2, q. 98, 3, c. | 4, d. 21, q. 3, 3, 3^m.
- 96 Non debet ita vitari peccatum ex una parte quod ex alia, veritas vel injustitia relinquatur. Veritas enim non est propter scandalum dimittenda. Et ideo quando imminet periculum justitiae et veritatis, non debet dimitti revelatio ejus quod quis in confessione audivit, si alias scit, propter scandalum, dum tamen scandalum quantum in se est, vitetur 4, d. 21, q. 3, 3, 4^m.
- 97 Praelatus potest amovere subditum ab officio, propter audita tantum in confessione 4, d. 21, q. 3, a. 1, q. 1, 3^m | Quol. 5, 13, o.
- 1 CONFESSOR ad hoc quod sit idoneus ad audiendum confessiones aliorum tenetur scire discernere saltem inter peccatum et non peccatum, et inter mortale et veniale 4, d. 17, l. fi. * Confirmatio 29. Eucharistia 222, etc. Religio 95.
- 2 Confessor debet esse dulcis, affabilis, suavis, prudens, discretus, et mitis, pius, et benignus 4, d. 17, l. fi.
- 3 Maxima familiaritas est inter sacerdotem et confitentem 4, d. 42, q. 1, 2, 8^m | Opus. 64, c. 22, o. * Restitutio 18, Satisfactio 4, etc.
- 4 Confessores non ponuntur in canone missae, quia antiquitus ecclesia non solemnizabat de eis, nec passi sunt, sicut Christus 4, d. 8, l. * Aureola 17, etc.
- 5 De quolibet confessore dicitur. Non est inventus similis illi 1-2, q. 66, 2, 2^m | 3, d. 37, 2, 1^m | 4, 5^m. | Virt. q. 5, 3, c. | Job lect. 2, meo.
- 6 Oppositum videtur dicere 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 3^m | a. 5, q. 3, c. | Verit. q. 26, 6, 8^m | Hebr. 11, lect. 8, primo * Festum: Meritum 71. Sanctus 1, 2.
- Conficere. Absolvere 31, 32, 33. Episcopus 14. Eucharistia 62, etc. Confidere. Appellare 1. Concupiscentia 3. Fides 58. Gloria 7. Humilitas 11, 22. Judas 2. Oratio 19, 23. Revelatio 11. Scriptura 6. Securitas.
- Configurare. Baptismus 186, 230. Confessio 21, 32. Confirmatio 23. Passio 122. Sanctificatio 16. Trinitas 13.
- Confinium. Angelus 231. Anima 47. Cogitativa 2. Diluculum. Joannes 1. Maria 67. Terminus.
- Confirmare. Confirmat nos Christus in septem: scilicet in fide, in spe, in charitate, in bono opere, in tentatione, in accusatione, in remuneratione. Isa. 20-meo.
- 1 CONFIRMATIO est sacramentum 3^a q. 65; 1, o. | q. 72, 1; o. | 4, d. 2, q. 1, 2, c. | d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, o. | Cg. 4, c. 58.
- 2 In confirmatione character est res et sacramentum, sed gratia est res tantum 4, d. 7; q. 2; primo. Character 35. * Absolvere 35.
- 3 Confirmatio est nobilius sacramentum baptismo, quo ad ministrum et gratiam, et simpliciter: sed quo ad remissionem peccatorum, est e converso 3^a q. 72, 11; 2^m | 4, d. 7, q. 1, art. 1, q. 3, o. | Quol. 11, 7, 3^m. * Baptismus 139, 148, 235, 245.

CONFIRMATIO

- 4 Confirmatio non est chrisma, sed linitio ejus, cum debita forma 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | a. 2, q. 3, 2^m. Chrisma 2.
- 5 In confirmatione, chrisma est sacramentum tantum, salus autem est res tantum 4, d. 7, q. 1, a. 3, q. 2, c. | 5^m. * Eucharistia 9, etc.
- 6 Chrisma idest oleum olivarum cum balsamo, est propria materia ejus 3^a q. 72, 2, o. | q. 84, 1, 1^m | 4, d. 7, q. 1, 2, o. | Cg. 4, c^o 60.
- 7 Materia hujus sacramenti, debet prius sanctificari ab episcopo 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Chrisma 1. * Sacramentum 15, etc. 4, etc. 144.
- 8 Apostoli in confirmatione, aliqua forma utebantur, quae tamen non fuit scripta, propter irrisiorem gentilium evitandam 4, d. 7, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m. Apostoli 25.
- 9 Hoc sacramentum habet determinatam formam, scilicet: consigno te signo crucis, et confirmo te chrismate salutis, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Amen. 3^a q. 72, 4, o. | q. 84, 3, c. | Opus. 22.
- 10 Forma ejus habet efficaciam in usu ejus, non autem in benedictione materiae 4, d. 7, q. 1, a. 3, q. 3, o. | Quol. 11, 7, c. | 1^m. Chrisma 2.
- 11 Confirmatio est spirituale augmentum, promovens hominem in spiritualem aetatem perfectam 3^a q. 72, 1, 5, 6, c. | 7, 1^m | 8, 10, c. | 11, 2^m | q. 84, 1, c. | Cg. 4, c^o 58.
- 12 Confirmatio non est de necessitate salutis, sed est sacramentum necessitatis, quo ad bene esse spiritualis vitae. Et tamen contemptus hujus sacramenti, est periculosus 3^a q. 65, 4, c. | 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 2, c.
- 13 Confirmatio fuit immediate instituta a Christo, quando imposuit manus super pueros, non exhibendo, sed permittendo 3^a q. 72, 1, 1^m | 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 4, 1^m | d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | a. 3, q. 1, 1^m | d. 23, q. 1, a. 1, q. 3, c.
- 14 Impositio manus Christi super pueros, non fuit sacramentum confirmationis, quia non erat dandum ante ascensionem ejus; sed fuit institutio ejus. Vel fuit talis, qualis fit in catechismo, et exorcismo 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | a. 3, q. 1, 1^m. * Baptismus 148.
- 15 Confirmatio incoepit in adventu Spiritus sancti, sicut sacramentum baptismi in baptismo Christi 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | 2^m | q. 2, c. | a. 3, q. 1, 1^m. * Minister 9, 10. Ordo 94, 95. Sacramentum 147, 148.
- 16 Hoc sacramentum confertur tantum ab episcopis 3^a q. 65, 3, 2^m | q. 72, 1, 3^m | 11, o. | 12, 1^m | 4, d. 2, q. 2, 4, 1^m | d. 7, q. 1, a. 1, q. 3, c. | a. 2, q. 3, c. | a. 3, q. 2, 1^m | q. 3, a. 1, q. 2, o. | d. 13, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 25, q. 1, 1, c. | Cg. 4, c^o 60 | Quol. 11, 7, o.
- 17 Confirmatio conferri potest a simplici sacerdote, ex commissione solius Papae, non autem a diacono 3^a q. 72, 11, 1^m | 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 3, o. | d. 25, q. 1, 1, 3^m | Quol. 11, 7, o.
- 18 Confirmans et confirmandus, debent esse in gratia. Et debent esse confessi et jejuni de consilio, non autem de praecepto 3^a q. 72, 7, 1^m | 12, 2^m | 4, d. 7, L.
- Oppositum videtur dicere a simili. Jo. 8. Rom. 2, lect. 1, prin^o etc.
- 19 Confirmandus debet teneri ab alio confirmato, ejusque aetatis vel sexus 3^a q. 72, 10, o. | 4, d. 7, q. 3, a. 3, q. 1, o.
- 20 Confirmatio delet dari cuilibet baptizato ejusque aetatis, sexus, et conditionis, etiam morienti 3^a q. 72, 8, o. | 4, d. 7, q. 3, a. 2, q. 2, 3, o. | d. 25, q. 2, a. 1, q. 2, c. * Adam 11, 69, 70, 71. Anima 122, 127. Apostoli 28.
- 21 Confirmatio datur tantum in fronte ad liberam confessionem nominis Christi, et ad fortiter defendendum dignitatem acceptam 3^a q. 72, 9, o. | 11, 3^m | 4, d. 7, q. 3, art. 3, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 60 | Quol. 11, 7, c. | Rom. lect. 5, fi. | c^o 10, lect. 2, prin^o | Hebr. 6, lect. 1, meⁿ. * Baptismus 133.
- 22 Confirmatus non lavet caput, usque ad septimum diem 4, d. 7, q. 3, a. 3, q. 2, 3^m.
- 23 Confirmati conformantur Christo, et configurantur ei per signum crucis quasi duci 3^a q. 72, 1, 4^m | 4, 3^m | 9, c. | Cg. 4, c^o 60.
- 24 Christus non debuit sumere sacramentum confirmationis, nec ordinis 3^a q. 72, 1, 4^m | 3, c. | 4, d. 7, q. 3, a. 2, q. 1, o.
- 25 In confirmatione confertur plenitudo gratiae, et Spiritus sancti 1-2, q. 102, 5, 3^m | 3^a q. 72, 1, o. | 2, c. | 2^m | 4, c. | 7, o. | 11, 3^m | q. 84, 1, 1^m | 1, c. | 4, d. 7, q. 1, c. | q. 2, 1^m. * Character 25, etc. Cognatio 3, 1. Confessio 5. Cultus 10. Eucharistia 47, 48.
- 26 Gratia collata in confirmatione, distinguitur a gratia collata in baptismo, et perficit eam 3^a q. 72, 7, c. | 3^m | 4, d. 7, q. 2, 2, o.
- 27 Impositio manus fit in sacramento confirmationis, et ordinis, ad significandum copiosum effectum gratiae 3^a q. 84, 4, c. | 2^m.
- 28 In confirmatione datur nobis robur ad pugnam spirituales 3^a q. 65, 1, c. | 4^m | q. 72, 1, 2, c. | 3^m | 5, o. | 6, 3^m | 7, c. | 9, c. | 1^m | 10, c. | 4, d. 7, q. 3, a. 3, q. 1, 2^m | Cg. 4, c^o 60 | Quol. 11, 7, c. | 1^a Cor. 11, lect. 5, prin^o | Hebr. 6, lect. 1, meⁿ. * Ordo 94, 95.

CONFORMITAS

- 29 Confirmatio datur contra infirmitatem, oppositam robori necessario confessoribus nominis Christi 4, d. 7, q. 2, a. 2, q. 2, c. fi. | 2^m | 3^m.
- 30 Confirmatio perficit per modum formae, sed eucharistia ut finis 3^a q. 73, 1, 1^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 3, c. | d. 7, prin^o | d. 8, q. 1, art. 1, q. 1, 1^m | a. 3, q. 1, 2^m | d. 12, q. 2, a. 1, q. 3, c.
- 31 Eucharistia roborat hominem in se, quo ad charitatem; confirmatio vero contra alios in pugna, quo ad fidem 3^a q. 72, 9, 2^m | q. 79, 1, 1^m | 4, d. 7, L.
- 32 Confirmationis finis est confessio fidei Christianae, ejus tota summa consistit in passione Christi, quae habet majorem difficultatem 4, d. 7, q. 1, a. 3, q. 2, c. | 2^m | 3^m | q. 2, a. 2, q. 2, c. | q. 3, art. 3, q. 2, 2^m.
- 33 Confirmatio perficit effectum poenitentiae et baptismi 3^a q. 72, 7, 2^m.
- 34 Confirmatio confert excellentiam hominis ad se, non autem ad alium sicut ordo 3^a q. 72, 8, 1^m | 4, d. 7, q. 3, a. 2, q. 1, c.
- 35 Confirmatio facit hominem nitidum, et ferventem in conscientia, et famosum per confessionem 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 2, c. | 2^m.
- 36 Indispositio impedit recipi rem et sacramentum confirmationis, non autem sacramentum eucharistiae, sed tantum rem 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 3, 2^m.
- 37 Oppositum videtur dicere 4, d. 22, q. 2, a. 2, q. 3, c.
- 38 Nullus consequitur effectum confirmationis sine voto ejus 3^a q. 72, 6, 1^m.
- 39 Existens in peccato mortali, ejus conscientiam non habet, vel ejus non est plene contritus, dummodo non sit fictus, per hoc sacramentum consequitur remissionem peccatorum 3^a q. 72, 7, 2^m.
- 40 Quidam ad praedicationem Petri, acceperunt miraculose effectum hujus sacramenti sine sacramento, antequam baptizarentur 3^a q. 72, 2, 1^m | 1, 1^m | 6, 1^m | 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | 3^m.
- 41 Confirmatio non datur contra infirmitatem peccati actualis, sed peccati originalis 4, d. 7, q. 3, a. 3, q. 3, 2^m.
- 42 In confirmatione fit plena peccatorum remissio 3^a q. 72, 7, 2^m | 4, d. 7, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m.
- 43 Confirmati habent majorem gloriam in caelo, quam non confirmati 3^a q. 72, 8, 4^m | 4, d. 7, q. 3, a. 2, q. 3, a. 2, q. 3, 4^m.
- 44 Confirmatio non habuit aliquid correspondens in lege veteri, propter perfectionem ejus 2-2, q. 102, 5, 3^m | 3^a q. 65, 1, 4^m | q. 72, 1, 2^m | d. 2, q. 1, 5^m | d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | d. 8, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 2^m.
- 45 Confirmatio non fuit figurata per sacramenta veteris legis, quia tunc non erat plenitudo Spiritus sancti, quae datur per hoc sacramentum 4, d. 2, q. 1, 2, 5^m.
- 46 Immo confirmatio figurata fuit in veteri lege per unctionem pontificis 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 3. Chrisma 3.
- 47 Confirmatio quo ad solemnitatem, datur tantum in Pascha et Pentecoste, sicut baptismus, sed quo ad communem usum datur etiam alio tempore 3^a q. 72, 12, 1^m | 2^m.
- 48 Confirmatio non requirit locum sacrum 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 5, 1^m.
- 49 Deus confirmat justos in temporalibus, quandoque, scilicet quantum expedit; in spiritualibus autem semper tripliciter: scilicet gratia, verbis, et exemplis. Psal. 36. * Adam 11, 69, 70, 71. Adoptio 12. Angelus 515, 524. Apostoli 5, 20. Ascendere 12. Baptismus 245. Doctrina 4. Eucharistia 258, 259. Fides 74. Firmitas. Generatio 49. Habitus 48. Honor 26. Impeccabilis. Liberum 13, etc. Maria 19. Miraculum 40. Promissio 3. Prophetia 9. Ratificatio. Resurrectio 41. Sacerdos 11.
- 50 Beata Virgo per secundam sanctificationem fuit simpliciter confirmata in bono, per gratiam habituales, ita quod non posset per liberum arbitrium flecti in contrarium 1^a q. 100, 2, 3 | 3^a q. 27, 5, 2^m | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 3, c. | 1^m | 2^m. * Sacramentum 102. Testamentum 2. Votum 5.
- 51 Immo nullus pure viator, nec etiam Beata Virgo, in praesenti vita potest confirmari simpliciter, nec ab omni immunitate peccati conservari per gratiam habituales; sed ulterius indiget custodia divinae providentiae. Verit. q. 24, 9, o. Impeccabilis 2. * Christus 94.
- 52 Confirmat Deus signum suum tripliciter: scilicet scripto, testimonio, et facto. Isa. 8, prin^o.
- 53 Confirmat nos Christus in septem: scilicet in fide, in spe, in charitate, in bono opere, in tentatione, in accusatione, et in remuneratione. Isa. 26, lect. 1, fi. * Angelus 169, 172, 174, 310, 408, 432. Claritas 14. Consolatio. Delectatio. Eucharistia 258. Jejunium 48.
- Conflagratio. Ignis 12, 13.
- Conflatio. Aaron 3.
- 1 CONFORMITAS est idem quod similitudo quam causat unitas qualitatis 1, d. 48, 1, c.
- 2 Aliquid conformatur sive assimilatur alicui dupliciter: scilicet vel ex eo quod participant unam formam, vel ex eo quod unum

CONGREGATIO

- quod participative habet formam, imitatur illud quod essentialiter eam habet 1, d. 48, q. 1, 1, c. * Adoptio 21. Amor 223, 243.
- 5 Conformitas non potest esse inter in infinitum distantia 1, d. 48, q. 1, 1, c. * Aureola 6. Baptismus 153, etc. 212, 230. Character 12. 29.
- 4 Aliter attenditur conformitas effectus ad causam in naturalibus, et aliter in voluntariis. Verit. q. 23, 2, c. Causa 36. Claritas 16. Deus 327, etc. * Christus 154, etc. 209. Configurare. Confirmatio 23. Consimile. Cor. 5. Damnatio 20, etc. Deus 327, etc. Doctrina 8. Finis 94, 105. Imitatio. Intellectus 96, 286. Iudicium 28, 37, 38. Lex 134. Maledicere 1. Maria 38. Medium 21. Politia 1. Ratio 9. Religio 41. Resurrectio 57. Salvati 12. Sapor. Sponsa 5. Uniformitas. Virtus 28. Vita.
- Confortare. Confortat nos Deus dupliciter: scilicet prohibens timoris signum, et ostendens timoris transitum. Isa. 7, prin°. Illuminatio 7. Lumen 20. Operatio 35. Puer 8. Sebastianus. Velox 1. Vinum 7.
- Confractio. Contrita. Fractio 4. * Descendere. Vox.
- Confrater. Religio 29.
- Confusio duplex, scilicet bona et mala. Et est idem quod erubescencia. Psal. 24, prin°. | Psal. 34, fi. | Psal. 39, fi. | 1^a Cor. 4, lect. 3, prin°. * Angelus 428. Anima 161. Clamor 2. Haeresis 37. Humilitas 19. Ignominia. Magi 6. Negatio 8. Opprobrium 1. Peccatum 201. Possessio 7. Reverentia 1. Scientia 55. Superbia 37. Suppositio 2. Theologia 2. Tribulatio 20. Vestigium 1. Zorobabel.
- Confutatio. Confusio. Descendere 7. Disputatio 7. Magi 11, 12. Scientia 161.
- Congelatio. Aqua 11. Gelu. Mare 1. Nix. Plumbum. Vita 8.
- Congratulatio. Congratulatur anima Deo in patria, in omnibus operibus suis. Opus. 61, c° 7. Gaudium o.
- 1 CONGREGATIO duplex: scilicet politica et oeconomica: qui praeest primae, potest indigere poenam mortis, non autem qui praeest secundae 4, d. 37, q. 2, 1, 4^m.
- 2 Qui praeest congregationi, potest opera illa alii communicare, applicando intentionem illorum qui sunt de congregatione sua ad hunc vel illum determinate 1^a q. 90, 1, c. | 4, d. 20, a. 3, q. 2, 5^m | a. 4, q. 1, c. | a. 5, q. 1, c. | 1^m | d. 45, q. 2, art. 1, q. 1, c. | 2^a Cor. 13, lect. 3, mco. Amor 60, 260. Apis 4. Aqua 9, 10. Beatitudo 14. Bonitas 185. Ligamen.
- 3 Congregativum et segregativum non sunt verae differentiae constitutivae albi et nigri, sed effectus. Opus. 30, fi.
- Conjectare bonum idest intendere bonum, in dationibus communiter, pertinet ad liberalitatem 2-2, q. 31, 1, 2^m | q. 117, 5, 3^m | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 3, c. * Eustochia 1. Misericordia 9.
- 1 CONJECTURA. Conjecturaliter cognoscitur aliquid per aliqua signa 1-2, q. 112, 5, c. | 3, d. 23, q. 1, 2, 1^m. * Charitas 124.
- 2 Conjecturaliter cognoscere aliquid, est cognitio imperfecta 1-2, q. 112, 5, c. * Causa 111. Cogitatio 7. Cognitio 6. Consilium 26. Daemon 3, 10, 15, 21, 57. Demonstratio 1, 13, 16. Donum 44. Fornicatio 6. Gratia 170. Immunitas.
- 3 Conjecturari per quatuor signa potest immunitas a peccato, non autem potest sciri per certitudinem: scilicet per devote audire verba Dei, prompte bene operari, propositum abstinendi a peccatis, et de praeteritis dolere 4, d. 9, a. 3, q. 2, c. Immunitas 1. Joachim. Judaei 18. Miraculum 6. Professio 8, 9. Revelatio 2, 3. Rhetorica 1. Sacrificium 5, 22. Scire 1. Sciscitari. Signum o. Solertia 3.
- Conjicere. Angelus 343.
- Conjugale. Abraham 3, 5, 26. Castitas 4, 5. Conjuges.
- Conjuges. Accusatio 13, etc. Adoptio 13. Aduiterium 5, 6. Affinitas 13. Amor 199. Castitas 4, 5. Conjugale. Conjugium. Con-junctio 5, etc. Delectatio 88, 89. Fornicatio 5, etc. Fructus 4, etc. Praeceptum 55, 132, 134. Virginitas 19, etc. Zelus 2, etc.
- Conjugium. Conjuges. Obligatio 7.
- 1 CONJUNCTIO creaturae ad Deum triplex: scilicet per similitudinem, gratiam, et unionem in persona 1, d. 37, q. 1, 1, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 2, c.
- 2 Conjunctio creaturae ad Deum duplex: scilicet per assimilationem, et per operationem attingentem ad eum. Prima convenit omni creaturae. Secunda vero tantum rationali 4, d. 49, q. 1, art. 2, 2, c. * Accidens 29. Advocatus 9. Affectio 7. Affinitas 1, 13. Angelus 157.
- 3 Conjunctio animae ad Deum duplex: scilicet in persona, et per amorem et cognitionem. Prima convenit soli Christo. Secunda vero omnibus cognoscentibus et amantibus Deum. Verit. q. 29, 1, c. * Anima 169, 172, 186, 193, 224. Animal 18. Appetitus 28. Audacia 2.
- 4 Conjugimur Deo per gratiam, et per contemplationem et amorem. Primam conjunctionem nihil separat, nisi peccatum. Secundam vero, etiam occupatio licita 4, d. 2, q. 1, 3, 2^m. * Beatitudo 32. Beatus 4. Benefacere 4. Bonitas 166. Charitas 139.
- 5 Conjugium conjugum triplex: scilicet amoris, conversationis, et copulae carnalis 2-2, q. 26, 11, 4^m | Eph. 5, fi. * Causa 12. Caelum 139, 140. Cibus 4.

CONSCIENTIA

- 6 Domus sine triplici conjunctione, scilicet viri et uxoris, patris et filii, domini et servi, non est perfecta 1-2, q. 105, 4, c. | 2-2, q. 58, 7, 3^m | Eph. 5, lect. 8, prin° | Col. 3, lect. 4, prin°. * Comparatio 3. Contactus 1. Culpa 6. Cultus 12.
- 7 Conjunctio viri et uxoris, est potior quam conjunctio uxoris ad consanguineos viri 4, d. 41, art. 1, q. 1, 1^m. * Delectatio 47.
- 8 Conjunctio maris et feminae, est naturalis, quia natura hoc omnia animalia docuit, sed diversimode, secundum diversas conditiones eorum 4, d. 40, 3, 3^m. * Deus 116. Differre 5. Dimensio 10. Divisio 18. Divortium 1. Dolor 21, etc. Dos 8. Effectus 19.
- 9 Conjunctio masculi et feminae determinatur diversimode in diversis animalibus 1-2, q. 92, 1, 2, c. | 2-2, q. 154, 2, c. | 4, d. 26, q. 1, art. 1, q. 1, 1^m | d. 41, a. 1, q. 1, 1^m | Cg. 3, c° 24 | 1^a Cor. 6, lect. 3, mco. * Aeternitas 27. Electio 14, 37. Esse. Eucharistia 48, 121, 246. Evangelium 1. Fides 90, etc. Finis 118. Generatio 3. Gratia 153. Infinitum 8. Instrumentum 1. Intellectus 23, 137. Judaei 9. Jungere. Justificatio 36. Justitia 42. Malum 26. Mas. Medicus 7. Medium 2, etc.
- 10 Conjunctio partium hominis, non est de essentia humanitatis, sed praest, ut actio vel passio, vel comitatur, ut relatio 4, d. 44, q. 1, art. 1, q. 2, 2^m. * Misericordia 18. Missio 43. Motus 80. Nativitas 1. Passio 110. Peccatum 247. Perfectio 37.
- 11 Conjunctio si, potest importare duplicem ordinem, scilicet causae seu principii, et consequentiae. Quol. 5, 4, c. * Pronomen 5. Propositio 7. Prudentia 52. Purgatorium 2. Sacramentum 65, 103. Sensibile 9. Status 8. Stella 6. Testis 7. Turtur 3. Usura 255. Uxor 10. Verecundia 8. Virtus 186, 253. Voluntas 39, 41.
- Connascentia. Embryo 3.
- Connaturalitas. Admiratio 5. Agens 27. Amicitia 30. Amor 132, 208. Angelus 310, 314, 398. Anima 165. Christus 51. Delectatio 2. Deus 196. Fides 115. Fortitudo 58. Intellectus 176. Iudicium 19. Lumen 23. Peccatum 247. Prudentia 51. Sapientia 33. Sedere 7.
- Connexio. Angelus 235. Colligatio. Connexum. Fortitudo 14. Fundamentum 1. Gratia 109. Magnanimitas 25. Perfectio 75. Tremor 2. Unitas 56.
- Connexum. Angelus 236. Charitas 45, 46. Connexio. Donum 23. Fortitudo 14. Gratia 109. Magnanimitas 25. Nexus. Peccatum 435, 438. Prudentia 56, 58. Virtus 201, 215.
- Connotare. Accidens 10. Adjectivum 7. Consignificare. Generatio 84. Nomen 67.
- 1 CONSANGUINITAS est vinculum, ab eodem stipite propinquo descendendum, carnali propagatione contractum 4, d. 40, 1, o. * Abiectus.
- 2 Consanguinitas est propinquitas quaedam, in naturali communicatione, fundata supra actum generationis, qua natura propagatur 4, d. 4, 2, c. prin°.
- 3 Consanguinitas non est collectio, sed relatio quaedam personarum 4, d. 40, 2, 1^m. * Accusatio 16, 22, 21. Adoptio 10.
- 4 Linea consanguinitatis, est ordinata collectio personarum, consanguinitate junctarum, ab eodem stipite descendendum, diversos continens gradus 4, d. 40, 2, a. 1 | 1^m. * Amor 118, 119, 120, 238. Animal 72. Beneficium 23, etc. Bonitas 207.
- 5 Linea consanguinitatis triplex: scilicet ascendendum, et descendendum, et transversalium, secundum diversos gradus 4, d. 40, 2, o.
- 6 Gradus consanguinitatis, est habitudo personarum distantium, qua cognoscitur quanta distantia personae inter se differunt 4, d. 40, 2, a. 4 | 4^m. Conservatio 13. Consobrinus. Dispensatio 20. Frater 3. Incestus. Joannes 14.
- 7 Quoto gradu aliquis distat ab aliquo superiori, toto distat a quolibet descendendum ab eo, in linea transversali, et nunquam minus 4, d. 40, 2, c. fi. * Matrimonium 101, 116, 117, 122. Patruus. Pietas 3. Simonia 17. Soror.
- 8 In eodem gradu consanguinitatis, est magis et minus, ut pater et frater 4, d. 40, 2, 5^m.
- 9 Canones distinguunt gradus consanguinitatis transversalium, ex parte personae magis distantis; leges autem ex utraque parte 4, d. 40, 2, c.
- 10 Consanguinitas impedit matrimonium tripliciter: scilicet lege naturae idest cum patre et magis cum matre propter reverentiam vel lege divina, propter concupiscentiam refranandam, vel lege canonica et civili, propter amicitiam 2-2, q. 154, 9, o. | 4, d. 35, 2, 4^m | art. 5, q. 1, o. | d. 40, 3, 4, o. | 1^a Cor. 5, prin°.
- 11 Plures gradus consanguinitatis impediabant matrimonium olim quam nunc, et quam sub lege; et tunc, quam prius 4, d. 40, 4, o.
- 1 CONSCIENTIA non est potentia, nec habitus, sed est actus, scilicet applicatio scientiae ad ea quae agimus 1^a q. 79, 13, o. | 1-2, q. 119, 5, b. | c. | 2, d. 24, q. 2, 4, o. | d. 39, q. 3, 2, 2^m | Verit. q. 17, 1, o. | 2, c. | Quol. 3, 26, fi. | Rom. 2, lect. 3, mco. * Absolvere 28. Anima 214. Afferre. Casus 6.
- 2 Conscientia est actus synderesis, ideo quandoque ponitur pro ea

CONSECRATIO

- 1^a q. 79, 13, c. | 3^m | 2, d. 24, q. 2, 4, o. | d. 39, q. 3, 2, 2^m | Verit. q. 17, 1, 1^m | 4^m | 2, 1^m | Quol. 3, 26, fi. * Certitudo 23. Conclusio 6. Confessor 1, 2, 3. Confirmatio 35, 39. Damnatio 27, 29, 50.
- 3 Conscientia dicitur tripliciter: scilicet res conscita, lex naturalis, et consideratio conclusionis practicae 2, d. 24, q. 2, 4, c. | Verit. q. 17, 1, c.
- 4 Conscientia duplex: scilicet conscientia recta, et conscientia falsa. Verit. q. 17, 2, o. * Debitum 26. Dolor 44. Electio 35. Eucharistia 191, etc. 274, etc. Excommunicatio 15, 23. Fides 14. Flagellum o. Forum 9. Gloria 4, 5, 23. Intellectus 88. Interrogare. Judicium 17, 29, 40, 71.
- 5 Conscientia dicitur spiritus, corrector, et paedagogus animae; idest dictamen rationis 1^a q. 79, 13, 1° | 2, d. 24, q. 2, 4, 1^m | Verit. q. 17, 1, 8^m | Quol. 3, 26, fi.
- 6 Lex naturalis nominat principia juris; synderesis, habitum eorum; sed conscientia, applicationem legis naturalis ad facienda 1-2, q. 91, 1, o. | 2, d. 24, q. 2, 4, c. fi. * Juramentum 20. Lex 167, 174. Liber 29. Macula 1, etc. 15, etc. Matrimonium 27. Ordo 45.
- 7 Conscientia quandoque sumitur pro actu. Et aliquando pro habitu, et tunc dicitur lex naturalis, quia ex ea praecipue elicitur 2, d. 24, q. 2, 4, c. | 4^m | 5^m | Quol. 3, 26, fi. * Pax 20. Peccatum 45, 202. Poena 8. Poenitentia 95. Praebendatus. Praeceptum 116.
- 8 Habitus ex quo innaseltur actus conscientiae, non est separatus ab habitu rationis et synderesis 2, d. 24, q. 2, 4, 6^m.
- 9 Tota vis conscientiae examinantis et consulantis, ex iudicio synderesis dependet. Verit. q. 17, 1, 1^m | 4^m. * Princeps 10.
- 10 Conscientia dicitur accusare vel excusare, inquantum cognoscimus, nos bene vel male fecisse 1^a q. 79, 13, c. | Verit. q. 17, 1, c. | Rom. 2, lect. 3, fi. * Puritas 1. Quies 7. Sacramentum 77. Sanguis 15. Syllogismus 4, etc. Spina 2.
- 11 Conscientia dicitur testificari, inquantum cognoscimus, nos aliquid fecisse, vel non 1^a q. 79, 13, c. | 2, d. 39, q. 3, 2, 1^m | Verit. q. 17, 1, c. | Rom. 2, lect. 3, fi. * Stratus 2. Terra 4. Usura 71, 218, 290. Vermis 2.
- 12 Conscientia dicitur instigare, vel ligare, inquantum iudicamus aliquid esse agendum, vel non 1^a q. 79, 13, c. | Verit. q. 17, 1, c. | 3, o. | Quol. 3, 26, c.
- 13 Conscientia errat, ex parte rationis, non autem ex parte synderesis 2, d. 24, q. 2, 4, c. | d. 39, q. 3, 1, 1^m | 2, o. | Verit. q. 17, 2, o. | Quol. 3, 26, o.
- 14 Conscientia errans, non facit quod actus praecedens licitus, sit peccatum, nec quod veniale, sit mortale. Rom. 14, lect. 2, prin^o.
- 15 Conscientia errans, ligat 1-2, q. 19, 5, 6, o. | 2, d. 39, q. 3, 2, 1^m 3, o. | 4, d. 9, a. 3, q. 2, 2^m | d. 21, q. 2, 3, 3^m | Verit. q. 17, 3, 4^m | 4, o. | Ma. q. 2, 2, 8^m | Quol. 3, 27, o. | Quol. 8, 13, 15, o. | Quol. 9, 15, c. | Rom. 14, lect. 2, prin^o | lect. 3, fi. | Gal. 5, lect. 1, fi.
- 16 Immo error conscientiae, habet vim absolvendi, vel excusandi. Quol. 8, 15, c. fi. | Opus. 73, c^o 14.
- 17 Error conscientiae, quandoque habet vim absolvendi vel excusandi, quando scilicet procedit ex ignorantia ejus quod quis scire non potest, vel scire non tenetur. Et in tali casu, quamvis factum de se sit mortale, tamen intendens peccare venialiter, peccaret venialiter: sicut si aliquis intenderet accedere ad uxorem suam, causa delectationis, et ita intenderet peccare venialiter, si alia ei supponeretur eo nesciente, nihilominus venialiter peccaret 1-2, q. 19, 6, c. fi. | Quol. 8, 15, c. me^o. |
- 18 Quandoque vero error conscientiae non habet vim absolvendi vel excusandi, quando scilicet ipse error peccatum est, ut cum procedit ex ignorantia ejus quod quis scire tenetur et potest, sicut si crederet fornicationem simplicem esse peccatum veniale. Et tunc quamvis crederet peccare venialiter, non tamen peccaret venialiter sed mortaliter. Quol. 8, 15, c. fi.
- 19 Conscientia obligat tantum in virtute praecepti Dei; ideo magis obligat, quam praeceptum praelati 2, d. 39, q. 3, 3, 3^m | Verit. q. 17, 3, 4, 5, o. | Rom. 14, lect. 2, me^o.
- 20 Coliquinatio et munditia sunt in conscientia ut in cognitione, non autem ut in subjecto 1^a q. 79, 13, 2^m | Verit. q. 17, 1, 2^m | 3^m | 6^m.
- 21 Notae omnium peccatorum manent in conscientia. Verit. q. 25, 5, 3^m.
- Conseium. Conscientia 3. Scientia.
- Conscriptio. Ascriptio. Descriptio. Inscriptio. Liber 15, 16, 26. Lucas. Patresconscripti. Theologia 2.
- 1 CONSECRATIO templi, altaris, et vestium, et hujusmodi, non sunt sacramenta, sed sacramentalia, quia ordinantur ad Eucharistiam 3^a q. 65, 1, 6^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 11^m. Benedictio 7. * Absolvere 1, 31, etc. Accidens 85. Adoratio 6. Angelus 491, 494. Baptismus 64.
- 2 Consecratio domus, significat sanctitatem ecclesiae. Altaris vero Christi. Ideo potius hac solemnizantur, quam aliarum rerum 3^a

CONSENSUS

- q. 83, 3, 2^m | 4^m. * Benedictio 7, 8. Beneficium 15. Character 20. Casula. Corpus 68. Diaconus 3. Dispensatio 17.
- 3 Altare et ecclesia, consecrantur multiplici ratione: scilicet tum ad repraesentandum sanctificationem quam ecclesia consequuta est per passionem Christi, tum etiam ad significandum sanctitatem quae requiritur in iis, qui sacramentum altaris suscipere debent 3^a q. 83, 3, o. | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 5, o. | d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, c. | a. 2, 9^m. * Encaenia. Episcopus 7, 12, 14. Eucharistia 50, 53, 60, etc. 86, etc. 246.
- Sicut templum, altare, vasa, et vestes, sic et ministeria quae ad Eucharistiam ordinantur, consecratione indigent. Et haec consecratio, est ordinis sacramentum 4, d. 24, q. 2, art. 1, q. 2, c. me^o. * Exorcismus 7. Festum 8, 9. Forma 177. Hoc.
- 5 Altare quandoque sine ecclesia consecratur, sed non e converso 3, q. 83, 3, 2^m. * Idolatria 11. Manducatio.
- 6 Altare non debet consecrari sine reliquiis martyrum 3^a q. 83, 3, 2^m. * Matrimonium 12, 65. Minister 7.
- 7 Res inanimatae non sunt susceptivae gratiae, sed ex consecratione adipiscuntur quamdam spirituales virtutes, qua sint aptae ad divina 3^a q. 83, 3, 3^m | 4^m. * Missa 5. Mutabile 2. Oblatio 15. Ordo 91. Parascève. Patena. Peccatum 375.
- 8 Consecratio ecclesiae non debet reiterari, nisi exustae, vel pollutae sanguine, vel semine 3^a q. 83, 3, 3^m. * Poenitentia 67.
- 9 Ecclesiae pollutae sanguine, vel semine, debent reconciliari, quia per illud peccatum apparet ibi aliqua operatio daemonum 3^a q. 83, 3, 3^m | 4^m. * Potestas 2, 11. Praeceptum 137. Regula 5, 6. Sacramentum 123, 124, 141.
- 10 Ecclesiae vel altaria, dubia de consecratione, debent consecrari 3, q. 83, 3, 3^m. * Scenopegia. Schisma 7.
- 11 Ligna ecclesiae consecratae, non debent cedere ad usum laicorum, sed monasterii, vel comburi 3^a q. 83, 3, 3^m.
- 12 Pallae, Palia, Cathedra, Candelabra, et velum, vetusta, debent comburi, et cineres reponi honeste, propter consecrationes 3^a q. 83, 3, 3^m. * Sepultura 4. Simonia 22. Subdiaconus 5. Suffraganeus. Templum 1. Vas 3.
- 15 Consecratio quaelibet, est indelebilis, manente subjecto 2-2, q. 39, 3, c. | q. 83, 11, c. | 3^a q. 63, 5, c. | q. 76, 6, 2^m | q. 82, 8, c. | q. 83, 3, 3^m | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 4, c. | d. 13, q. 1, a. 1, q. 3, c. | q. 4, 2^m | d. 23, q. 2, a. 4, q. 1, 1^m | d. 25, q. 1, 2, c. | 2^m | Cg. 4, c^o 59, fi. | 73, me^o | 77, prin^o | Rom. 7, me^o. * Unctio 5. Virginitas 14, 15, 16, 26.
- 14 Ad quamlibet eminentiam status datur sanctificatio, quia ibi est necessarium speciale auxilium gratiae, sicut in consecratione regum, monachorum, et monialium, quae non sunt sacramenta, sed actiones hierarchicae 4, d. 2, q. 1, 2, 9^m | d. 21, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | d. 38, q. 1, 5, 3^m. Benedictio 7.
- 15 Consecratio, vel benedictio, datur in professione certae regulae, ex institutione apostolorum 2-2, q. 88, 7, c.
- 16 In consecratione virginum, et aliis benedictionibus, et unctione regum, datur gratia 4, d. 2, q. 1, 2, 9^m | d. 38, q. 1, 5, 2^m.
- 17 Soli episcopi consecrant omnia praeter Eucharistiam 3^a q. 82, 1, 4^m | 3, 3^m | 4, d. 13, q. 1, a. 1, q. 2, o. | d. 24, q. 3, a. 1, q. 2, 2^m | a. 2, q. 1, c. | a. 3, c. | d. 25, q. 1, 1 | c. | Cg. 4, c^o 76. Eucharistia 151.
- 18 De ritu consecrandi ministros veteris legis 1-2, q. 102, 5, 8^m.
- 19 In consecratione Aaron, et filiorum ejus, figurabatur ordo ecclesiae 1-2, q. 102, 5, 3^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 5^m. Aaron 1.
- 20 Templum Salomonis, ter fuit consecratum: scilicet septembri, a Salomone, in hieme, a Machabaeis, et in martio, ab Esdra. Jo. 10, lect. 5, me^o 2.
- 1 CONSENSUS importat iudicium de eo in quod consentitur 1-2, q. 74, 7, c. * Acquiescere. Amor 191.
- 2 Consensus potest attribui voluntati, et rationi 1-2, q. 74, 7, 1^m. * Annunciatio 2. Assentire 1. Bigamia 2, 3, 4.
- 3 Immo consensus est actus voluntatis, scilicet complacentia et applicatio ejus ad aliquid existens in potestate ejus 1-2, q. 15, o. | q. 74, 5, 1^m | 4, d. 29, 1, c. * Blasphemia 5. Coactio 4, etc. Consentaneum. Damnum 3. Debitum 28. Delectatio 86, 87.
- 4 Consensus in actum, pertinet ad rationem superiorem secundum quod in ratione voluntas includitur 1-2, q. 15, 4, o. | q. 74, 7, 1^m. * Dominium 12. Electio 32, etc. Eleemosyna 19, etc. Gula 4, etc. Ira 17. Jacob 10. Justificatio 30. Lucia. Luxuria 5, 17.
- 5 Electio addit supra consensum relationem, respectu ejus quod minus placet vel non placet, et tunc differunt tantum ratione 1-2, q. 15, 3, 3^m. * Maria 41. Matrimonium 22. Membrum 5. Mullier 19. Ordo 100, 104, etc. Passio 68, 74, etc.
- 6 Consensus deliberatus in peccatum, non pertinet ad contemptum legis divinae, nisi repugnet ei 1-2, q. 74, 9, 3^m. * Peccatum 43, 95, etc. 121, etc. 390, 391, 413. Poena 38. Populus. Prophetia 41. Raptus 4. Religio 57. Renitentia. Sensualitas 13.
- 7 Consensus non venit brutis nec aliis respectu finis, sed tantum respectu eorum quae sunt ad finem 1-2, q. 15, 2, 3, o. | q. 16, 2, c. * Superbia 12. Tentare 9. Tyrannus 4, 6, 11. Usura 62, 178, 235. Virginitas 3, 9, 11, 31, 44. Virtus 86. Votum 45, 65.

CONSEQUENTIA

Consentaneum. Unio 22.

Consepeliri. Baptismus 189.

Consequens. Absolvere 22, 28. Alteratio 2. Amor 107. Anima 219. Animal 31, 46. Argumentatio. Arithmetica 1. Avaritia 16. Beatitudo 80. Caelum 10. Circumcisio 7, 42, 44. Conditionalis 2. Confessio 72. Consequutio. Conservatio 13. Creatio 2. Deus 291, etc. Dictio 2. Eleemosyna 4. Facere 1. Fallacia 4, 5, 6. Fides 32. Fiducia 11. Habitus 59. Idea 21, 45. Ignorantia 3, 4, Imago 25, 31, 32, 33. Invidia 7. Martyrium 1. Nativitas 4. Necessitas 3. Peccatum 192, 228, 435. Poena 23. Poenitentia 104. Perfectio 69. Pietas 13. Praeceptum 121. Prudentia 73. Quantitas 31. Regnum 4. Sacramentum 90. Spirituale 12. Superbia 33. Temperantia 16, 18. Totum 8. Usura 33. Usus 5. Verbum 62. Verecundia 3. Veritas 39. Virginitas 7. Virtus 8, 114. Vitium. 7. Voluntas 30, 39.

- 1 CONSEQUENTIA in ipso, non est in habentibus ordinem, sed in contrario 3, d. 30, 3, 7^m | d. 33, q. 2, 5, 5^m. * Afirmatio 5.
 - 2 In oppositis est duplex consequentia: scilicet in ipso idest quando ex opposito antecedentis, infertur oppositum consequentis: et in contrario idest quando ex opposito consequentis infertur oppositum antecedentis, quae fit in contradictoriis. Non autem prima, quia esset fallacia consequentis. Opus. 39, c. 15, fi. Fallacia 4, 5, 6. * Argumentatio. Argumentum 1, 3, etc. Beatitudo 73, etc. 81, 99. Conjunctio 11. Consequens. Incipere 1.
 - 3 Ab universali ad particulare, non valet consequentia, nisi mediante particulari 2-2, q. 20, 2, c. | Verit. q. 22, 4, 3^m. * Necessitas 3. Relatio 40, 81. Relativum 12.
 - 4 CONSERVATIO in esse est influentia univoci esse, prius influxi 1^a q. 9, 2, c. | 2, d. 15, q. 3, 1, 4^m | 5^m. * Actio 4, 80. Agens 5.
 - 2 Quaelibet res naturaliter conservat se in esse, et resistit corruptionibus quantum potest 1^a q. 11, 1, c. fi. | 2-2, q. 25, 7, c. primo | q. 64, 5, 7, c. | q. 142, 3, 2^m | Verit. q. 21, 2, c. | Ma. q. 1, 1, c. fi. Intendere 4. * Agilitas 4. Alimentum 2. Amicitia 26, 28. Amor 108, etc. Anima 360. Animata. Arbor 1. Ars 34.
 - 3 Aliquid conservat rem dupliciter: scilicet per se, idest influendo, et per accidens idest removendo 1^a q. 104, 1, 2, c. * Baptismus 243, 244.
 - 4 Qualitates contrariae in mixtis conservantur, ne se corrumpant, per formam substantialem, ut est impressa a caelis, quamdiu conservant vigorem caelorum. A quibus etiam conservantur elementa contraria, quia nihil in inferioribus agit ad speciem, nisi in virtute caelorum. Ma. q. 5, 5, 6^m.
 - 5 Oppositum videtur dicere a simili, quia omnis forma inquantum huiusmodi est principium agendi simile. Anima 2, lect. 14, fi.
 - 6 Una creatura conservat aliam per se, et per accidens. Et tanto magis, quanto est altior, et primae causae proximior, quae principaliter conservat 1^a q. 104, 2, o. * Calor 4. Causa 6, 104. Caelum 71, etc. Cessare 1. Cibus 3. Civis 3. Conservator. Cor 6. Creatio 28. Creatura 6, 11, 12, 15, 23, 30, etc. Devotio 4, 12. Deus 322, etc. Dispensatio 11. Dolor 8. Ecclesia 8. Elementum 14, 24.
 - 7 Omnis creatura indiget conservari per se a Deo, sed corruptibiles indigent conservari ab eo etiam per accidens 1^a q. 104, 1, o. | 1-2, q. 109, 2, 2^m | 8, c. | 9, 1^m | Cg. 3, c. 65 | 67, 3^m | 94, meo | Verit. q. 5, 2, 6^m | 8, 8^m | Po. q. 5, 1, o. | q. 10, 1, 14 | Jo. 5, lect. 2, fi. * Eucharistia 30, 200, etc. Flagellum 3. Gratia 70, 81. Honor 11, 26. Ignis 9, 10. Imaginatio 1. In 23, etc.
 - 8 Deus conservat aliquas creaturas in esse utroque modo, mediantebus aliquibus aliis causis 1^a q. 104, 2, o. * Indigentia 2.
 - 9 Deus dat formas omnibus, et conservat eas, et applicat eas ad agendum, et est finis omnium actionum 1^a q. 105, 5, c. fi. | Opus. 3, c. 13, o. | 131. * Intellectus 154. Legislator 4. Lex 67. Liberalitas 5, 6. Medicina 1, 5. Misericordia 21.
 - 10 Deus eadem virtute et eadem operatione producit rem et conservat 1^a q. 105, 1, 4^m | 2, d. 15, q. 3, 3, 5^m | Po. q. 5, 1, 2^m. * Obedientia 23. Occidere 1. Oratio 14, 15, 26, 27. Pater 10, 19, 21. Patientia 2. Paupertas 8. Praeceptum 78, 84.
 - 11 Nulli creaturae communicari potest ut conservetur in esse, sine Deo 1^a q. 14, 1, 2^m | 2, 2^m | 1, d. 37, q. 1, 1, c. | 3^m | d. 47, 4, c. | Cg. 2, c. 25, fi. | Verit. q. 5, 8, 8^m | 9^m | Po. q. 5, 2, o. | Quol. 7, 10, 4^m | Quol. 9, 1, c. * Praeclatio 15. Propter 4. Providentia 48. Prudentia 80. Recipere 2. Restitutio 13. Resurrectio 23. Sacrificium 13. Servari 1. Scriptura 1.
 - 12 Solus Deus conservat res, ne in nihilum decendant 3^a q. 13, 2, c. * Temperantia 6. Tribulatio 3, 6, 7. Veritas 27. Virtus 79.
 - 15 In his quae pertinent ad conservationem naturae, magis tenemur parentibus, a quibus naturam accepimus, quam aliis. Et consequenter consanguineis. Sed in aliis beneficiis potest esse e converso 2-2, q. 31, 3, o. | 3, d. 29, 6, 5^m. Amor 119. * Ungues. Usura 256. Vita 25, 38, 40, 41.
- Conservator. Causa 6, 104. Christus 94. Naturale 17. Conservus. Confessio 65. Servus.
- 4 CONSIDERATIO importat actum intellectus influentis veritatem. Et pertinet maxime ad iudicium 2-2, q. 53, 4, c. * Abstractio 2. Accidens 161. Actio 38. Actus 133. Adam 10, 25. Aer 2. Ag-

CONSILIUM

gredi. Agricultura 3. Amor 41, 210. Anima 183, 272. Ars 32, 33. Artifex 3. Beatitudo 53, etc. 122. Bonitas 156. Charitas 25. Causa 85. Circumstantia 29. Civilis 1. Cogitatio 1, etc. Cognitio 22, 23. Conscientia 3. Corporalia 6. Corpus 11. Creatura 3, 7, etc. Delectatio 54, 65.

- 2 Consideratio dictionum triplex: scilicet ut absolute significant simplices intellectus, ut partes enunciationis, et ut partes syllogismi. Prima pertinet ad librum praedicamentorum, secunda ad librum Perihermenias, tertia vero ad librum Priorum. Periber. lect. 1, meo. * Definitio 7. Descendere 12. Devotio 5, 6. Differentia 9. Fides 1, etc. 111, 146. Finis 102. Forma 94, 95. Geometria 1, 2. Hebetudo 1. Haeresis 12. Homo 33, 36. Humilitas 4, 5. Imago 39. Insipientia 2. Jeremias 2. Phantasia 3, etc.
 - 5 Res quadrupliciter considerari potest scilicet absolute, in particularibus, in intellectu Dei, et in intellectu nostro. Quol. 8, 1, c. * Intellectus 8, 38, 153. Intelligibile 2. Intemperantia 2. Ira 3. Lacryma. Lex 5, 87. Logica 13. Materia 3. Matrimonium 10. Medicina 3. Metaphysica 2, etc. 25, etc. Moralis 1. Motus 20. Mutabile 4. Naturale 16. Nomen 33, 37. Notare. Objectum 4. Observantia 4. Operatio 18. Passio 48. Peccatum 137, 245. Poenitentia 4. Persecutio 10. Perseverantia 1.
 - 4 Quaelibet res potest quadrupliciter considerari: scilicet ut ens, ut una, secundum virtutem, et respectu aliorum 1^a q. 39, 8, c. | Quol. 8, 1, c. * Physica 1, etc. Potestas 13. Praeceptum 3. Prudentia 30, 43. Pusillanimitas 1. Ratio 40. Relatio 75. Religio 12, 23. Sacerdos 43. Sacrificium 12. Sapientia 3. Sors 1. Spes 44, 52. Statua 1. Stupor 2. Subsistentia 10. Superbia 36. Usura 21. Uti 24. Vendere 3. Virtus 75. Universale 12.
- Consignare. Confirmatio 8, 9.
- Consignificare. Datio 23. Praedicari 34. Qui est 2. Significatio 6. Subintellecta. Tempus 41.
- Consiliabile. Ars 14. Prudentia 25.
- Consiliarius. Angelus 233. Assessor. Patresconscripti. Politia 2. Senator 1.
- Consiliativum. Christus 153. Eubulia 1. Prudentia 39.
- 1 CONSILIUM est ipsa quaestio, quae vertitur inter consiliantes. Concilium, congregatorum 1^a q. 22, 1, 1^m | 1-2, q. 14, 1, 2^m | Verit. q. 17, 3, 2^m | q. 29, 8, 9^m | Isa. 16, primo.
 - 2 Consilium est inquisitio eorum tantum, quae sunt ad finem operabilem a nobis, non minimorum, nec determinatorum 1-2, q. 14, o. | 2-2, q. 33, 1, 2^m | q. 47, 1, 2^m | 2, c. | 3^m | q. 49, 5, c. | 3, d. 35, q. 2, a. 4, q. 1, c. | Psal. 19, meo | Ethi. 2, lect. 7, o.
 - 3 Inquisitio consilii est resolutoria, scilicet a posteriori in esse, idest a fine ad prius scilicet ad media 1-2, q. 14, 5, o. * Advocatus 3.
 - 4 Inquisitio consilii est infinita in potentia, sed finita in actu tripliciter: scilicet ex parte termini idest conclusionis, et principii proprii scilicet finis, et communis, scilicet cognitionis sensus, et scientiarum 1-2, q. 14, 6, o. * Affectio 5. Agens 2. Angelus 445, 594. Ars 14, 18.
 - 5 Nullus consiliat de his de quibus desperat, nec de impossibilibus 1-2, q. 44, 2, 3^m. * Civitas 4. Civis 1. Conscientia 9.
 - 6 Ad bonitatem consilii, tria requiruntur: scilicet debitus finis, bonum medium, et tempus opportunum 2-2, q. 51, 1, 1^m | 2, d. 40, 2, c. | 3, d. 35, q. 2, a. 4, q. 1, c. Eubulia 1. * Consiliabile. Consulere. Cooperari 2. Damnum 3. Decimae 18. Eucharistia 193.
 - 7 Aliquid facit consiliativum dupliciter: scilicet quo ad facultatem ut prudentia, et quo ad sollicitudinem tantum, ut spes, et amplius timor 1-2, q. 44, 2, o. | 2-2, q. 47, 9, 3^m | q. 54, 2, 4^m | q. 129, 7, c. | Psal. 12 meo. * Finis 63. Gratosus. Gratus 2. Incontinentia 2, 5. Lex 26, 131. Miles 9. Politia 2. Praecipitatio 2, 3. Providentia 3. Prudentia 18, 25, 39, etc. 73, etc. Ratio 40, 52. Simonia 13. Solertia 7. Tarditas 4. Temeritas 2. Tuba 1, 2. Usura 244, 245. Uxor 19.
 - 8 Consilium est in Deo, quo ad certitudinem iudicii, non autem quo ad inquisitionem dubiam 1^a q. 22, 1, 1^m | 1-2, q. 14, 1, 3^m | 2-2, q. 52, 3, 3^m | 1, d. 5, l. primo | Cg. 1, c. 93, meo Verit. q. 24, 3, 4^m | Job 12, lect. 2, meo | Psal. 32, meo.
 - 9 Deus dereliquit hominem in manu consilii sui, quo ad liberum arbitrium non cogendo, non autem quo ad providentiam 1^a q. 22, 2, 4^m | 2-2, q. 104, 1, 1^m | Cg. 3, c. 90, fi. | Verit. q. 5, 5, 4^m.
 - 10 Consilium sine dubitatione convenit Christo 3^a q. 11, 3, 1^m.
 - 11 Consilium requiritur ad electionem, quando quis non est certus de agendis, quod Christo non convenit. Verit. q. 29, 8, 9^m. Electio 15.
 - 12 Consilia Christi magis parant viam ad praecepta Dei quam e converso, quia praecepta sunt finis consiliorum 2-2, q. 189, 1, 5^m | Quol. 4, 13, c. | 24, o. | Quol. 5, 19, o. | Opus. 17, c. 6 | 7 | 11. * Circumstantia 13. Confessio 46, 68. Confirmatio 18. Deus 288, 297.
 - 15 Multa consilia Christi sunt de praecepto quo ad praeparationem animi tantum 1-2, q. 108, 3, 2^m | 4, 4^m | 2-2, q. 40, 1, 2^m | q. 43, 8, 4^m | q. 72, 3, c. | q. 125, 1, 3^m | 3, 1^m | q. 128, 1, 4^m | q. 140, 2, 2^m | q. 152, 3, 2^m | q. 186, 2, c. | Cg. 3, c. 130 | Virt. q. 3, 2, 16^m | Quol. 4, 20, o. | Quol. 6, 12, 1^m | 2^m | Opus. 17, c. 6, meo |

CONSTANTIA

- Opus. 18, c. 21 | Opus. 19, c. 17 | Rom. 12, lect. 3, fi. | 1 Cor. 6, lect. 2, prin. Vel Abdicatio. * Eleemosyna 8, 9. Lex 131. Libertas 11. Maria 20. Meritum 83. Missio 17.
- 14 Consilia Christi reducuntur ad tria, scilicet ad paupertatem, continentiam et obedientiam 1-2, q. 108, 4, o. | Cg. 3, c. 130. * Mors 21.
- 15 Consilia tria evangelica, secundum se omnibus expediunt, nisi ex indispositione aliquorum, quorum affectus ad haec non inelinatur 1-2, q. 108, 4, 1^m. * Paulus 3. Perfectio 69, 78. Praeceptum 70, 114. Praecipitatio 2, 3. Religio 44, 50, 69.
- 16 Observatio consiliorum evangelii difficilior est quam praeceptorum, quo ad actus exteriores; quo autem ad interiores perfecte est e converso. Quol. 4, 21, 9^m | 12^m. * Solertia 7. Via 1. Vita 56. Voluntas 21.
- 17 Praecepta sunt de necessariis ad salutem; consilia vero ad bene esse. Quandoque tamen consiliorum observatio, est de necessitate salutis 1-2, q. 108, 4, o. | 2-2, q. 43, 7, 4^m | Cg. 3, c. 130 | Quol. 5, 19, c.
- 18 Nullus actus perfectionis cadit sub consilio, qui in aliquo casu non cadat sub praecepto 2-2, q. 124, 3, 1^m | 4, d. 10, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m.
- 19 Consilium dicitur dupliciter: scilicet inquisitio de agendis et persuasio amicabile. Secundo modo distinguitur contra praeceptum, non autem primo modo. Verit. q. 17, 3, 2^m.
- 20 Genus supererogationis duplex: scilicet totaliter excedens necessitatem salutis, et ens de necessitate, licet non quo ad hunc modum. Secundum potest cadere sub praecepto ecclesiae, vel ejusdemque legislatoris, quo ad determinationem modi, non autem primum, sed tantum cadit sub consilio 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 4, 2^m.
- 21 Consilium nunquam obligat, nisi per hoc quod in praeceptum transit ex aliquo accidenti 2-2, q. 124, 3, 1^m | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m.
- 22 Consilium convenienter ponitur unum de septem donis Spiritus sancti 2-2, q. 52, 1, o. | 3, d. 35, q. 2, a. 4, q. 1, o.
- 23 Actus doni consilii est invenire, actus vero scientiae est judicare 3, d. 34, q. 1, 2, c. prin. etc. * Beatitudo 148, etc. 154, etc. Debora 2.
- 24 Donum consilii dirigit nos in omnibus ordinatis ad finem vitae aeternae, sive necessariis, idest praeceptis, sive non, scilicet consilii 2-2, q. 52, 4, 2^m. * Fortitudo 60. Fruetus 19, 20. Intellectus 293. Praecipitatio 2. Prudentia 18. Sapientia 26.
- 25 Consilium activum est gratia gratis data quibusdam, sed consilium passivum est donum omnium existentium in gratia 2-2, q. 47, 11, 2^m | q. 51, 1, 3^m | q. 52, 1, 2^m. * Stultitia 10.
- 26 Donum consilii facit certitudinem a Spiritu sancto, de his de quibus cubilia inquit et conjecturat 1-2, q. 108, 4, 1^m | 2-2, q. 52, 1, 1^m | 2, o. | 3, d. 34, q. 1, 2, meo | d. 35, q. 2, a. 4, q. 1, c. Cubilia 1. Infra.
- 27 Una tantum virtus est ad bene consiliandum, sed duae ad bene judicandum: quia distinctio est in propriis, ex quibus est iudicium, non autem in communibus, ex quibus est inquisitio 1-2, q. 57, 6, 3^m | 2-2, q. 51, 4, 2^m. Gnomo.
- 28 Donum consilii correspondet prudentiae et cubiliae, ut adjuvans et perficiens eas 1-2, q. 57, 6, 1^m | 2-2, q. 52, 1, 1^m | 2, o. | 3, d. 34, q. 1, 2, c. meo | d. 35, q. 2, a. 4, q. 1, 2, c.
- 29 Donum consilii et scientiae, manent in beatis, inquantum retinent cognitionem scitorum et illuminantur de ignotis 2-2, q. 52, 3, o. | 3, d. 35, q. 2, a. 4, q. 3, o.
- 30 Consilium donum quod consistit in inventione, distinguitur a dono scientiae, quae consistit in iudicando de inventis per consilium 3, d. 35, q. 2, a. 4, q. 2, o. Item fortitudo 60.
- Consimile. Actus 89. Iudicium 29, 30.
- Consobrinus. Frater 3.
- Consolatio. Amor 165. Angelus 445. Ascendere 9. Capharnaum. Grave 10. Laus 7. Liberare 2. Maria 69. Oratio 59, 101. Probatio 2. Sanctus 4. Tacere 2. Tristitia 17, etc. Visitatio 1.
- Consolidativum. Firmare. Firmitas. Sacrificium 31.
- Consonantia. Anima 68. Animal 51. Difficile 8, 16. Doctrina 11. Harmonia. Lex 99. Melodia. Odium 1, 18.
- Consonum. Baptismus 23. Consonantia. Purgatorium 2.
- Consortium. Angelus 475. Haeresis 37. Judaei 3. Pax 6. Solus 1. Zelotypia. Zelus 1.
- Conspicuum. Vita 39, etc.
- Constans. Justitia 7.
- 1 CONSTANTIA pertinet ad continentiam 2-2, q. 153, 5, 2^m. Continentia 11. * Adversantia.
- 2 Immo continentia est species constantiae 2-2, q. 153, 5, 3^m. Continentia 12.
- 3 Constantia et perseverantia conveniunt in fine, scilicet in persistendo firmiter in bono 2-2, q. 137, 3, o. * Apostoli 30.
- 4 Constantia magis convenit cum perseverantia quam cum patientia, quia cum prima convenit in fine, cum secunda vero esse circa impedimenta 2-2, q. 137, 3, 1^m. Patientia 6. * Continentia 11, 12, 13. Eupsychia. Fides 10. Firmitas. Fortitudo 7, 34, 43. Inconstantia 4.

CONSUETUDO

- 5 Perseverantia est principalior quam constantia, quia est circa difficile, propter diuturnitatem, quod est essentialius virtuti, quam propter impedimenta, circa quae est constantia 2-2, q. 128, 6^m | q. 137, 3, c. * Justitia 7, 14.
- 6 Constantia convenit cum magnificentia et perseverantia, quia sunt circa difficile 2-2, q. 137, 3, 2^m.
- 7 Constans est medius inter pertinacem et inconstantem 4, d. 29, 3, c.
- 8 Constans differt a pertinaei dupliciter. Primo, quia constans cum ratione cogitur ad minus propter majus, non autem e converso. Secundo, quia non leviter 4, d. 29, 2, o.
- 9 Constans cogitur ad aliqua corporalia, non tamen ad culpam, propter metum stupri, status, necis, vel verberis, in se vel amicis, non autem propter infamiam 2-2, q. 19, 3, 3^m | q. 125, 4, c. | 4, d. 29, 2, 2^m | 3^m | Ethic. 3, lect. 1, fi. * Eupsychia. Fides 10. Firmitas. Fortitudo 7, 34, 42.
- Constantinopolitanus. Apollinaris 5. Christus 149. Haeresis 133.
- Constantinus. Imperator 8, 9.
- Constantius. Imperator 8.
- Constellatio. Artificiale 7. Arcturus. Daemon 82, 83. Gigantes.
- Constitutio rei, non est ex eo quod sequitur esse ejus perfectum 1, d. 28, q. 1, 2, c. * Actus 197. Altare 7. Amor 191. Ars 32. Bonitas 110. Causa 42. Charitas 106. Christus 12. Circumstantia 22, etc. Complacentia 1. Confessio 4. Constitutivum. Contrarium 23. David 3. Delectatio 3. Differentia 20, 21. Dimensio 12. Distinctio 26. Eleemosyna 26. Esse 46, 89. Factivum. Finis 139. Forma 8, 54, etc. 88. Gratia 48. Habitus 54. Honor 29, etc. Ignorantia 27, 33. Institutio. Jurisdietio. Liberam 29. Locus 5. Matrimonium 16. Medium 16, 27. Naturale 2. Nomen 8. Notio 6. Obligatio 8. Officium 2. Ordo 75. Ornatus 8. Pater 9. Peccatum 305. Poena 29. Poenitentia 12. Persona 16. Praemium 9. Principium 1. Puer 4. Ratio 15. Relatio 75. Samaria. Sedere 7. Statutum. Suppositum 4. Tristitia 13. Unio 4, 5. Unitas 28, 29, 31, 40. Vas 2. Verbum 7, 37, 57.
- Constitutivum. Actus 197. Constitutio.
- Constrictio. Appetitus 13, 31. Delectatio 10, 49. Dilatari. Dolor 19. Fortitudo 39.
- Constructio quaelibet in divinis, respectu divinorum semper est secundum habitudinem causae efficientis vel formalis 1, d. 34, q. 1, 2, c. fi. * Ablativus 1. Aedificare 2. Bonitas 111. Cain 2. Docere 7. Persona 43. Propositio 18. Rex 9. Scientia 126. Templum 2, etc.
- Consubstantialis. Corpus 56. De 4, etc. Imago 27, 84. Processio 21, 31. Visio 12.
- 1 CONSUETUDO habet vim naturae, maxime si sit a puero, et est quasi altera natura 1^a q. 63, 4, 2^m | 1-2, q. 32, 2, 3^m | Cg. 1, c. 11 | Meta. 2, lect. 5, prin. | Memo. lect. 6, fi. Habitus 30.
- 2 Consuetudo facit necessitatem in repentinis, non autem in deliberatis. Ma. q. 6, 24^m. * Absolvere 7, 15, 23.
- 3 Oppositum videtur dicere, quia facit necessitatem etiam in deliberatis 1-2, q. 6, 4, o. | 5, 1^m.
- 4 Consuetudo habet vim legis. Et interpretatur et abrogat legem humanam, non autem legem naturalem, nec divinam 1-2, q. 97, 3, o. | 2-2, q. 79, 2, 2^m | q. 100, 2, c. | Quol. 2, 8, c. prin. | Quol. 9, 15, c. fi. etc. Vel Lex 49. * Accidens 69. Advocatus 8. Amor 175. Animal 74.
- 5 Immo consuetudo praedjudicat legi naturae 4, d. 33, q. 1, 1, 1^m. Lex 49.
- 6 Manente ratione legis, lex vincit consuetudinem, nisi sit impossibilis secundum consuetudinem patriae 1-2, q. 97, 3, 2^m. * Apostoli 12.
- 7 Naturalia non possunt consuescere, nec dissuescere 1-2, q. 51, 2, c. | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 2 | c. | Virt. q. 1, 9, c. | 17^m. Natura 36. * Assuescere. Avaritia 9. Conceptio 41, 42. Corporalia 4. Decimae 12, 20, 21, 23, 25, 29. Delectatio 33. Dies 6, 18. Electio 36. Ens 11. Ethos. Eucharistia 76, 186. Exactio 1, 4. Exorcismus 5. Experientia 7. Faber. Facile 2. Fornicatio 18. Gentilis 3. Habitus 15, 30. Jejunium 31, 42. Lex 49, 164, 165, 168, 179. Memoria 14, 16, 22. Miraculum 5. Mollities 3.
- 8 Consuetudo ecclesiae praevalet auctoritati ejuscumque doctoris 2-2, q. 10, 12, c. | Quol. 2, 7, c. * Mos 1. Natura 36. Oblatio 11. Officium 13, 15. Operatio 54. Ornatus 2, 3. Peccatum 33. Poena 93, 154, 161. Primitiae o. Poenitentia 99. Perfectio 70. Professio 6. Religio 88. Scientia 23. Scriptura 13. Sepultura 4. Symbolum 9. Simonia 20, 2. Sodomia 2. Solere. Solitus. Spiritus 18. Subdiaconus 4. Suffragia 1. Titulus. Usura 128, etc. 173, 221, 223, 276. Uxor 1. Vendere 18. Vinculum 2.
- Consulere. Agens 2. Angelus 444, 445, 591. Consultare. Cooperari 2. Indulgentia 9. Lex 26, 91. Peccatum 43. Praeceptum 70, 114. Ratio 40. Usura 76. Votum 52.
- Consules dicuntur vel a consulendo civilibus, vel a regendo cuncta consilio. Opus. 20, libo 4, c. 26, prin. Comes. Roma 1. Tribuni.
- Consultare. Angelus 444.
- Consultoria. Sors 3.
- Consummatio. Bigamia 7. Causa 5. Consumere. Conversio 1. Do-

CONTACTUS

- cilitas 2. Eucharistia 35, 251. Gratia 11, 37, 153. Haeresis 71. Idolatria 9. Ira 39. Iustificatio 8. Maria 19, 58. Matrimonium 59, 60. Peccatum 40, 316. Sacerdos 43. Scientia 80. Votum 56.
- Consumere proprie est destruere aliquid existens; sed improprie, est impedire aliquid nefiat 3, d. 5, q. 3, 3, 4^m. * Aurum 2. Avaritia 23. Banausia. Calor 10, 11. Causa 5. Cibus 2. Consummatio. Conversio 1. Corruptio 8. Ignis 18. Oblatio 1. Peccatum 168. Prodigalitas 5. Simonia 32. Usura 231, 276, 298. Usus 10.
- Consumptivum. Agnus 5.
- Consurgere. Delectatio 29. Fructus 2. Ira 30, 31, 69. Numerus 11, 15. Senarius 2.
- 1 CONTACTUS est conjunctio terminorum duarum quantitatum 4, d. 10, a. 4. q. 1, c. * Accidentaliter 1. Adoratio 21, 24.
- 2 Omnis actio corporalis, requirit contactum 4, d. 10, a. 4, q. 1, c. * Angelus 95, 98, 115. Applicatio 1. Embryo 3. Locus 11, 23.
- Contagium. Macula 6. Maria 59.
- Contemperari. Oder 2. Respiratio 3. Sapor.
- 1 CONTEMPLATIO nominat actum videndi Deum in se, sed speculatio nominat actum videndi Deum in creaturis, quasi in speculo 3, d. 35, q. 1, a. 2, q. 3, c.
- 2 Contemplatio essentialiter consistit in intellectu, sed principium habet in affectu 2-2, q. 180, 7, 1^m. * Accedere 3.
- 3 Contemplatio divinorum est operatio homini maxime propria et delectabilis, sed tamen difficilis, quia secundum Augustinum, ipsa sua infirmitate, ab immensitate tantae celsitudinis repulsus animus in semetipso relabitur 1-2, q. 3, 5, c. | 2-2, q. 181, 4, 3^m | Hebdo. primo. * Amor 62
- 4 Contemplatio dicitur dupliciter: scilicet actus intellectus meditantis divina et quilibet actus hominis remoti ab exterioribus. Primus est actus sapientiae, non autem secundus 4, d. 15, q. 4, art. 1, q. 2, 1^m. * Aquila 1. Bonitas 179. Charitas 73, 91, 145. Cognitio 1, etc. Levatio.
- 5 Contemplatio Dei duplex, scilicet per creaturas et per essentiam Dei 1, prol. 1, c. | 3, d. 35, q. 1, a. 2, q. 3, c.
- 6 Contemplari Deum intime, contingit tripliciter: scilicet distractione sensuum, sine similitudine extranea et penetrando. Primum convenit omni angelo etiam non beato et malo, secundum omni beato tantum. Tertium vero tantum primae hierarchiae 2, d. 10, 1, 2^m.
- 7 Contemplatio est delectabilis dupliciter. Primo ut est operatio conveniens homini secundum naturam ejus ut animal rationale et magis habenti habitum sapientiae: secundum vero ex objecto, scilicet Deo 1-2, q. 3, 5, c. | 2-2, q. 180, 7, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 2, 1^m | Hebdo. primo.
- 8 Partes contemplationis sunt tres, scilicet lectio, meditatio et oratio 1-2, q. 180, 3, 4^m | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 2, 1^m. Ascensus.
- 9 Species contemplationis sunt sex, sumptae secundum sex gradus ascensus in Deum: scilicet perceptio ipsorum sensibilibus, progressus a sensibilibus ad intelligibilia, dijudicatio sensibilibus secundum intelligibilia absoluta, consideratio intelligibilium in quae per sensibilia pervenitur, contemplatio intelligibilium quae per sensibilia inveniri non possunt sed per rationem capi possunt et consideratio intelligibilium quae ratio nec invenire nec capere potest, quae scilicet pertinent ad sublimem contemplationem divinae veritatis, in qua finaliter contemplatio perficitur 2-2, q. 180, 4, 3^m | 3, d. 35, q. 2, art. 2, q. 3, a. 3.
- 10 Ad contemplationem tria requiruntur: scilicet sanitas corporis, quies a passionibus et ab exterioribus. Et ei serviunt omnia humana officia 2-2, q. 180, 2, o. | Cg. 3, c. 37, fi. | Phil. 7, lect. 5, fi. * Abjicere. Beatitudo 53, etc. 68, 136. Beatus 4. Ut Tempus 44.
- 11 Non potest esse tanta contemplatio, quod tollat dolorem, si corpus laedatur, nisi per eam potentiae inferiores omnino abstrahantur ab actibus suis 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m. * Castitas 11. Caelum 45. Docere 1.
- 12 Omnis operatio humana ordinatur ad contemplationem sicut ad finem. Cg. 3, c. 25, 6^m. * Mulier 2. Nocere 11. Pax 18.
- 13 Tres sunt conditiones bene contemplandi divina: scilicet reverentia casta, firmitas indeclinabilis et amor 2-2, q. 180, 7, 1^m. | Dio. lect. 1, fi. * Plato 2. Prophetia 16. Raptus 8. Religio 23, 26, 93, etc. Sapientia 39. Scientia 90. Sollicitudo 1.
- 14 Ad contemplationem pertinent quatuor, quodam ordine: scilicet virtutes morales, alii actus a contemplatione, contemplatio divinorum effectuum et contemplatio divinae veritatis 2-2, q. 180, 4, c. * Tempus 44. Virginitas 5.
- 15 Ad contemplationem principaliter pertinet meditatio Dei, sed dispositive, pertinet consideratio cujuslibet veritatis 2-2, q. 180, 4, c.
- 16 Contemplatio quo ad nos est diuturna dupliciter: scilicet quia competit nobis secundum incorruptibilem partem animae, idest secundum intellectum, et quia in operibus contemplativae corporalibus non laboramus 2-2, q. 180, 8, c. fi.
- 17 Aliquis ex charitate ad Dei contemplationem incitatur 2-2, q. 180, 7, 1^m | Dio. lect. 1, fi.
- 18 Virtutes morales pertinent ad contemplationem et ad vitam con-

S. Th. Opera omnia. Index.

CONTENTIO

- templativam, non quidem essentialiter, sed dispositive, scilicet removendo impedimenta 2-2, q. 180, 2, o. | q. 181, 1, 3^m | 2, c. | 4, 1^m | q. 182, 3, c. | Opus. 17. c. 7, 7^m.
- 19 Ad contemplationem virtus castitatis maxime reddit hominem aptum, inquantum delectationes venerae maxime deprimunt mentem ad sensibilia, secundum Augustinum 2-2, q. 186, 2, 3^m fi. Coitus 4. Delectatio 54, etc. Sacramenta 90. Ut Plato 2.
- 20 Contemplatio requirit locum secundum congruitatem tantum 1^a q. 66, 3, 3^m | 1, d. 37, q. 3, 2, 3^m | 2, d. 2, q. 2, 1, 2^m | d. 6, 3, c. | d. 10, 4, 4^m.
- 21 Contemplatio est mala per accidens et bona per se 1-2, q. 35, 5, 3^m | 2-2, q. 167, 1, 2^m. * Abjicere. Amor 62. Angelus 141, 182, 273, 362, 372, 563.
- 22 Certamen et contentio fit in contemplatione, propter defectum intellectus et gravitatem corruptibilis corporis, quod nos ad inferiora retrahit, non autem ex contrarietate veritatis quam contemplamur 2-2, q. 180, 7, 2^m. * Apostoli 42.
- 23 Contemplatio habet quietem ab exterioribus motibus. Et est motus intellectus, idest operatio 2-2, q. 179, 1, 5^m | q. 180, 6, c. | 3, d. 35, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | Phil. 7, lect. 6, fi. * Beatitudo 18, 21, etc. 53, 68, 117, 135. Beatus 4.
- 24 Contemplatio terminatur in affectu, scilicet ad delectationem 2-2, q. 180, 1, c. | 3, 3^m | 7, 1^m. * Charitas 73, 91, 113, 143, etc.
- 25 Contemplatio sapientiae comparatur ludo, quia est delectabilis 1, d. 2, L. fi. | Hebdo. primo. * Castitas 11. Cogitatio 2.
- 26 Contemplatio vehemens, impedit vires naturales 3, d. 16, q. 1, 3, 6^m. * Conjunctio 4. Contemplativus o.
- 27 Intellectus Christi non tendit in aliquid supra se, quo ad contemplationem, quia quidquid unquam de Deo contemplatus est, hoc contemplatus est a primo instanti conceptionis suae 3, d. 17, art. 3, q. 1, 1^m. * Delectatio 54, 57, 65, 77, 91, etc. 114. Deus 159, etc. Devotio 5. Jacob 3, 4, 7, 8. Mulier 2. Nox 2.
- 28 Contemplatio sanctorum, est ex amore objecti, scilicet Dei. Sed contemplatio philosophorum, est ex amore sui 3, d. 35, q. 1, a. 2, q. 1, 3, c. * Somnus 1. Speculum 3, 4. Sterilitas. Stultitia 2, 7, 10, 11. Tabernaculum 3. Templum 2, 13, 14. Tempus 44. Tristitia 14, 16, 17. Turtur 4, 5. Vacare.
- 1 CONTEMPLATIVUS est aliquid supra hominem, quia homo per contemplationem continuatur angelis 3, d. 35, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m.
- 2 Contemplativi dicuntur, qui contemplationi totam vitam suam deputant 2-2, q. 81, 1, 5^m. Religio 92, etc.
- Contemptor. Negotatio 2.
- 1 CONTEMPTUS est transgressio legis, ex hoc quod voluntas renuit subjici legi, vel regulae 2-2, q. 186, 9, 3^m. * Abjicere.
- 2 Frequentia peccati non facit peccatum ex contemptu, sed disponit ad hoc 2-2, q. 186, 9, 3^m. * Abscondere 4. Adulatio 4.
- 3 Contemptus dupliciter mensuratur: scilicet ex parte contemnentis, et ex parte contempti 4, d. 9, art. 3, q. 3, c. * Aspernari.
- 4 Non omnis contemptus est peccatum mortale, sed solum Dei 2, d. 21, q. 3, 5, 1^m | Verit. q. 15, 5, 2^m. Ut Baptismus 215. Blasphemia 17, etc. Circumstantia 8, 9. Confirmatio 12. Consensus 4, 6. Contemptor. Damnatio 43. Debitum 22, 26. Delictum o. Docilitas 2. Eucharistia 76. Excommunicatio 11, 27. Familiaritas 2. Fucatio. Hieronymus 2.
- 5 Demeritum peccatorum, est praecipue ex contemptu Dei 4, d. 9, a. 3, q. 3, c. * Honor 7. Humilitas 5, 27. Infidelis 12, 13. Infidelitas 1, 2. Ingratitudo 3, 10, etc. Irreligiositas 1. Jejunium 29. Liberalitas 15.
- 6 In peccato veniali ex genere, contingit esse majorem contemptum actuale, quam in gravissimo peccato mortali ex genere 4, d. 9, a. 3, q. 3, c. * Magnanimitas 14, 21. Malum 38. Melius 3. Meritum 14. Monachus. Negligentia 7. Oblatio 6. Opinio 9. Pax 18. Peccatum 122, 160, 183, 216, 239, 256, 257. Perfectio 57. Praeceptum 119. Praesumptio 11. Religio 67, 77, 90.
- 7 Quanto quis Deum per peccatum magis contemnit, tanto majorem reatum incurrit 3^a q. 88, 3, c. | 1^m | 4, d. 9, a. 3, q. 3, c. Christus 90. Sacramentum 46. Sandalia. Scientia 60. Senectus 2. Spernere. Superbia 11, 21, 25. Transgressio 1. Usura 271. Vestis 6. Virtus 231. Vituperatio 3.
- 1 CONTENTIO quadruplex: scilicet color rhetoricus, impugnatio veritatis scitae, vel falsitatis sine modo, et moderatae. Prima et quarta est bona. Secunda peccatum mortale. Tertia vero, sicut si accipiat contentio in iudicio vel disputatione secundum imperfectam rationem, scilicet secundum quod importat quamdam acrimoniam locutionis, sic de se non est mortale peccatum, sed tantum veniale, nisi sit cum scandalo 2-2, q. 38, 1, o. | 2^a Tim. 2, lect. 2, fi.
- 2 Contemptio importat contrarietatem in loquutione, sicut discordia contrarietatem in voluntate, quo ad intentionem, vel quo ad modum 2-2, q. 38, 1, c. * Cognitio 26. Contemplatio 22. Disputatio 4. Electio 35. Excommunicatio 14, 15. Forum o. Gloria 10, 11.
- 3 Contentio est filia inanis gloriae 2-2, q. 38, 2, o. | q. 132, 5, o. | Ma. q. 9, 3, c. | 4^m. Gloria 10. * Inconstantia 3. Juramentum 20. Litigium 1.

CONTINENTIA

- 4 Contentio et discordia oriuntur ex invidia, ratione termini ad quem 2-2, q. 37, 2, 2^m | q. 38, 2, 2^m. * Magnanimitas 15. Pax 15. Poenitentia 95. Rixa 1. Zelus 8, 9.
- Contentiosus. Forum o. Juramentum 20. Poenitentialia.
- Contentus. Medicina 4. Miles 9. Organum 5.
- Contestatio. Accusatio 22. Furtum 13. Juramentum 13.
- Contigua. Limbus 1.
- 1 CONTINENTIA ut est abstinentia ab omni delectatione venerea, est virtus, non autem quae est cum pravis concupiscentiis quibus resistit 1-2, q. 58, 3, 2^m | 2-2, q. 145, 1^m | q. 155, 1, o. | 4, c. | 3^a q. 7, 2, 3^m | fi. | d. 33, q. 3, a. 2, q. 1, 1^m | Verit. q. 14, 4, c. fi.
- 2 Immo continentia non est virtus, sed aliquid minus virtute 1-2, q. 58, 3, 2^m | 2-2, q. 145, 1^m.
- 3 Contineus proprie, est qui persistit in ratione recta, a pravis concupiscentiis abstinens, non autem qui persistit in ratione perversa, abstinens a bonis, sed est obstinatus 2-2, q. 155, 1, 2^m. * Abraham 5, 26. Agens 62, 66, 86. Angelus 97, 111. Anima 1. Beatitudo 142, 149.
- 4 Castus proprie dicitur ante experientiam delectationis venereae, continens autem, post eam 2-2, q. 151, 2, o. | Psal. 11, fi. c.
- 5 Continentia et incontinentia, proprie sunt circa delectationes quae possunt esse naturales homini, non autem circa eas quae sunt contra naturam 2-2, q. 155, 2, 5^m. * Cibus 7. Consilium 14. Constantia 1, 2. Dies 1. Episcopus 23. Feminalia. Eremitae. Fornicatio 14. Fructus 4, 5, 15, etc.
- 6 Continentia et incontinentia, magis est circa delectationes venereas, quam ciborum 2-2, q. 155, 2, o. * 7. Infra 2, 5. Jejunium.
- 7 Continentia proprie est tantum circa concupiscentias tactus 2-2, q. 143, 1^m | 2-2, q. 55, 2, o. | q. 156, 2, c. * Incontinentia 1. Temperantia 25.
- 8 Continentiae assignantur duplicia extrema: scilicet ex parte concupiscentiae quam vincit, scilicet incontinentiae, et in minus innominatum. Ethic. 7, lect. 9, fi. * Infinitum 28. Innocentia 12. Iudicium 62. Matrimonium 113, 132.
- 9 Continentia triplex: scilicet refrenatio pravaram concupiscentiarum, abstinentia ab omni delectatione veneris, et abstinentia ab omni illicito actu. Prima reducitur ad temperantiam, sicut imperfectum ad perfectum, secunda sicut pars subjectiva, tertia vero sicut pars potentialis 3, d. 33, q. 3, a. 2, q. 1, 1^m. Temperantia 9. * Miraculum 27. Mundus 1. Ordo 162. Perfectio 69. Religio 23, etc. Scientia 89, 90. Syllogismus 7.
- 10 Continentia secunda est potior quam temperantia, prima vero e converso 2-2, q. 55, 4, o. Virginitas 21. * Virtus 69, 75.
- 11 Constantia in arduis et terribilibus, est pars fortitudinis; quae autem est circa delectabilia, est pars continentiae, quae est pars temperantiae 2-2, q. 15, 3, 5, 2^m. Constantia 1. * Universale 23.
- 12 Continentia et perseverantia, sunt partes constantiae, firmiter persistentes: prima est contra concupiscentias, secunda contra tristitias 1-2, q. 58, 3, 2^m | 2-2, q. 53, 5, 3^m. Constantia 2.
- 13 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 53, 5, 2^m.
- 14 Continentia est tantum in voluntate subjective 2-2, q. 155, 3, o. | Ethic. 7, lect. 10. Subjective.
- 15 Immo non est in vi appetitiva, sed in ratione 1-2, q. 58, 3, 2^m | 2-2, q. 53, 5, 3^m | 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 2, c.
- 16 Immo est in concupiscibili 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 2, o.
- 17 Continentia potest attribui rationi sicut primo moventi, et incontinentia concupiscibili, licet utraque sit in voluntate ut in proprio subjecto 2-2, q. 155, 3, 2^m. * Christus 88, 83. Voluntas 2. Votum 32, 52, etc. 75, etc.
- 18 Ad continentiam efficacius operatur maceratio carnis per abstinentiam cibi et potus, quam per subtractionem, vel per laborem corporalem 2-2, q. 188, 6, 3^m.
- 19 Rationes falsae impugnantium perpetuam continentiam, et solutiones earum. Cg. 3, c. 136.
- Contineri. Aetus 17. Adoratio 6. Agens 62. Amor 257. Angelus 97, 121, 247. Appropriatio 21. Ars 29. Cohors 3. Contentum.
- 1 CONTINGENS et necessarium sunt de transcendentibus 1^a q. 115, 6, c. * Adam 33. Anima 191. Ars 48. Astrologia 4. Avaritia 5. Blasphemia 26. Causa 70. Caelum 111. Contemptus 6. Contrarium 9, etc.
- 2 Unumquodque contingens est ex parte materiae, necessitas vero consequitur rationem formae, quia quae sequuntur ad formam, necessario insunt 1^a q. 86, 3, c. * Contritio 23. Convenientia. Corpus 68. Credere 13. Datio 15.
- 3 Potentialitas materiae ad esse et ad non esse, non est sufficiens ratio contingentiae, sed requiritur quod potentia activa non sit determinata ad unum, et quod non possit impediri. Perihermenias lect. 14, meo. * Delectatio 34.
- 4 Nihil est contingens, quod non habeat aliquid necessarium 1^a q. 84, 1, 3^m | q. 86, 3, c. * Demonstratio 11. Deus 142, 279, 280. Enuntiatio 7. Eustochia 2. Fatum 5. Febris 2. Fieri 2. Forma 49. Futurum 1. Insensibilitas 2.

CONTRADICTION

- 5 Contingens potest sumi dupliciter: scilicet contingens ut contingens, idest in particulari, et contingens in universali, idest secundum quod in eo invenitur ratio necessarii 1^a q. 86, 3, v. | Opus. 3, c. 140 | Ethic. 6, lect. 1, fi. * Intellectus 43. Intentio 13.
- 6 Contingens triplex: scilicet ut in pluribus, ut in paucioribus, et ad utrumlibet. Meta. 6, lect. 2, meo etc. | Phy. 2, lect. 8, primo | Perihermenias lect. 13, meo. * Lex 70. Liberum 8. Luna 8. Maledicere 1. Malum 27. Matrimonium 86. Miles 8. * Miraculum 15. Monstrum 1. Mutatio 7. Necessitas 13. Peccatum 28. Possibile 1. Posterius. Praedestinatio 40.
- 7 Contingens ad utrumlibet, est in potentia. Ideo non exit in actum, nisi prius per aliquid determinetur ad unum 1^a q. 19, 3, 5^m | 1, d. 45, 3, c. | 2, d. 25, 1, c. | Cg. 1, c. 82, 1^m | Phy. 2, lect. 8, primo. * Principium 18, 19. Prophetia 23.
- 8 Contingens ut contingens, cognoscitur directe a sensu, sed indirecte ab intellectu 1^a q. 86, 3, c. | Ethic. 6, lect. 1, fi.
- 9 Oppositum videtur dicere 4, d. 50, q. 1, 3, o. | Quod. 7, 3, o. * Propositio 15. Providentia 27, 57. Prudentia 14, 31. Psalmus 6. Ratio 35, 60. Recipere 2. Scientia 34, etc.
- 10 Contingentia ut contingentia sunt, non cognoscuntur per ipsum quod quid est, quod erat proprium objectum intellectus, sed per alium modum, idest per conjecturam quamdam de rebus illis, de quibus plena certitudo haberi non potest. Verit. q. 15, 2, 3^m. * Christus 20, 140, 141. Semen 21. Usura 34. Utrumlibet. Veritas 21, 22. Virtus 199.
- Continuatio. Angelus 418. Oratio 18, 21, etc.
- Continuitas. Delectatio 29.
- 1 CONTINUUM dupliciter definitur scilicet formaliter a logico, per unitatem termini ad quem partes copulantur, et materialiter a physico, per divisibilitatem in infinitum. Phy. 3, lect. 1, primo | Cae. lect. 2, primo. * Actio 4. Amor 153.
- 2 Immo continuum definitur per motum. Meta. 5, lect. 6, meo. * Angelus 78, 123, 124, 129, 188, etc. 418. Animal 29. Anuntiatio 8. Aqua 2. Augmentum 1, 17. Baptismus 5, etc. 132. Beatitudo 119. Bonitas 197. Caelum 93. Contemplativus 1. Continuatio. Continuitas. Contrarium 2, 5. Contritio 8. Corpus 12. Deus 81. Divisio 3, 7, 8. Felicitas 5. Festum 4. Forma 116. Gaudium 2. Heraclitus.
- 3 Tempus habet continuitatem a motu, et motus a magnitudine 1, d. 8, q. 3, 3, 4^m | d. 37, q. 4, 1, 3, c. | 2, d. 2, q. 1, 1, 4^m | Quod. 9, 9, c. fi. Ut Angelus 188. Tempus 17. * Christus 142. Gratia 81, 111. Idem 9. Ignorantia 19. Imaginatio 7. Infinitum 2, 7. Instans 1, 2. Instrumentum 12. Intellectus 92. Ira 76. Justitia 71. Lignum 3. Linea 1. Lumen 1, 6. Martyrium 12. Mensura 2, 4. Meritum 80. Motus 30, 47, 50, 68. Mutatum. Numerus 6. Oratio 14, 15, 24, 29. Pars 9, 40, 45. Patientia 6. Perseverantia 1, 4, 5. Poenitentia 45, 46. Potentia 64. Resurrectio 46. Sacramentum 103. Scientia 137. Separatio 1. Seraphin 2. Tempus 8, 9, 12, etc. Terraemotus 5. Unitas 23.
- Contraconari. Difficile 2, 4.
- 1 CONTRACTIO duplex, scilicet ad quidditatem, et ad rationem 1^a q. 5, 3, 1^m. * Accusatio 16, 17, 21. Adam 79. Adoptio 12, 13. Affinitas 9, etc. Angelus 487. Assumere 58, 60. Baptismus 202. Bigamia 4, 7.
- 2 Contrahere est aliquid cum causa de necessitate incurrere 3^a q. 14, 3, c. | 3, d. 15, q. 1, 3, c. | 4^m. * Commune 7, 8. Confessio 83. Deus 26, 27. Empyreum. Eucharistia 172. Forma 80, 87. Fractio 3. Haeresis 72. Illegitimus 3. Inire. Jacob 9. Malitia 1. Marin 40. Matrimonium 1, 2, 5, 15, 19, 30, 42, etc. Ordo 102, etc. Peccatum 303, etc. Religio 38. Timor 34, 38. Usura 90.
- 1 CONTRACTUS obligans ad impossibile, non tenet 4, d. 34, 2, c. | 4^m | d. 36, 1, c.
- 2 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 13, 3 | 3^m. * Dies 8. Dispensatio 19. Matrimonium 45, 109. Miraculum 43. Simonia 1, etc. 7, 19. Sponsalia 3, 6, 8, 10. Sponsus 1. Status 6. Usura 15, etc. 90, etc. Usus 8, etc. Vendere 9.
- 1 CONTRADICTION septem conditiones requirit: scilicet idem subjectum, idem praedicatum, non aequivocum, ad idem, secundum idem, similiter, et tunc, et ibi. Perihermenias lect. 9, fi. 3. * Adversantia. Consequentia 2. Deus 370, etc. Distinctio 21.
- 2 Contradictoria in nullo conveniunt 1, d. 5, q. 1, 1, 1^m. * Dubitatio 1. Elenchus. Enunciatio 6. Haeresis 139. Impossibilitas 2. Litigium 1. Mansuetudo 4. Matrimonium 25, 113. Nolo. Opinio 1, etc. Oppositio 3, etc.
- 3 Contradictio habet medium per accidens, non autem per se 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 2, 3^m. * Reclamare. Rixa 1. Sententia 2.
- 4 Intellectus possibilis diversimode determinatur ad alterum contradictorium; scilicet opinando, credendo, dubitando, et sciendo. Verit. q. 11, 1, c. * Simonia 32. Verbum 16. Votum 58, 60, 61.
- 5 Contradiciunt Deo quatuor genera hominum: scilicet infideles divinae veritati, impatientes divinae correptioni, impenitentes divinae bonitati, et inobedientes divinae auctoritati. Isa. 50, fi. Contrahere. Religio 98.

- 1 CONTRAPASSUM idem est quod justum commutativum tantum 2-2, q. 61, 4, c. | Ethic. 5, lect. 8, o.
Contrapassum primo invenitur in passionibus injuriosis, secundo in ablatione rerum per vim, tertio in commutationibus voluntariis 2-2, q. 61, 4, c.
- 2 CONTRARIUM magis distat a suo contrario, quam simplex negatio 2-2, q. 79, 4, c. | 2°. * Abseondere 4. Accidens 85. Accidia 9, 19, 11. Actus 20. Adam 68. Adversantia. Adulatio 3, etc. Adulterium 8. Agens 53, 102, 103. Aleator 1. Alienum 2, 4, 7. Amicitia 27. Angelus 466, 594, 632. Apponere 1. Athanasius 2. Avaritia 5, 24, etc. Audacia 1, etc. Auditor 1. Aversio 18. Banausia. Baptismus 104. Bonitas 93. Causa 14. Caelum 85, 86, 87. Charitas 156, 157. Contentio 2. Contra. Contumelia 1, 3. Corpus 4. Corruptio 4, 8, 16. Crimen. Cultus 17. Damatio 64.
- 3 Contrarietas non potest esse, ubi non est continua et determinata distantia. Meta. 11, lect. 12, prin^o. Phy. 5, lect. 3, prin^o. * Aestimatio 2. Daemon 71. Defectus 7. Delictum 2. Detractio 4. Deus 252 301, etc. Distinctio 10. Dolor 11, 20. Ebrietas 6, 13. Elementum 14. Epicycli 2. Falsitas 22, etc. Fiducia 12. Fieri 2, 3. Forma 118, etc. 132. Fortitudo 47, etc. Fructus 9, 21. Fundamentum 3. Gaudium 3. Generatio 1, 19. Gloria 9, 12. Gradus 3. Habilitas 2. Haeresis 12, 13, 14, 26, 131. Honor 7. Humilitas 11, 22, 26. Ignorantia 33. Imprudentia 1. Jactantia 3. Jejunium 9, 13, 34.
Nomen distantiae derivatum est a loco ad omnia contraria 1^a q. 67, 2, 3^m | 1-2, q. 7, 1, c. | Cg. 2, c^o 29 | Po^a q. 10, 1, c. prin^o | Virt. q. 1, 11, c. me^o. * Infidelitas 1. Ingratitudo 8, etc. Insipientia 1. Intensio 2, 3. Invidia 6, 11. Involuntarium 2. Ira 67, 79. Irreligiositas 1. Iudicium 26. Jus 12, 19. Justificatio 20, 22. Justitia 85, 87. Labor 2. Laus 18. Lex 14, 49, 50, 54, 142. Lingua 6. Litigium 1. Ludus 2. Lux 7. Luxuria 19, 22, etc.
- 4 In omni genere in quo est contrarietas, sunt duo termini maxime distantes, inter quos cadunt omnia entia illius generis. Phy. 5, lect. 3, prin^o. * Magis 3. Matrimonium 130. Membrum 12. Mendacium 8, 9. Mendicitas. Mentiri. Meritum 16, 39. Metaphora 5. Miles 6. Militia 2. Miraculum 7. Mors 2. Motus 12. Natura 36, etc. Negatio 3. Nemesis 2. Nihil 3. Nolo. Odor 4. Oratio 3. Oratio 40, 49. Palpabile 2. Passio 3, 56, 57. Paulus 6, 7. Peccatum 74, 185. Perfectio 46. Perjurium 3. Poena 7, 9, 17, etc. Poenitentia 33. Potentia 44.
- 5 In substantia et numeris non est contrarietas, quia in eis non est maxima distantia, neque continuitas. Nec est in quantitate, nec in loco secundum se, quia deest tantum primum. Meta. 11, lect. 12, prin^o | Phy. 5, lect. 3, prin^o. * Praeceptum 48. Praecipitatio 3. Praesumptio 6, etc. Processio 3. Prodigalitas 2. Prudentia 84. Pusillanimitas 2, 3, 4. Ratio 58, 59, 60. Relativum 13. Reverentia 7. Sacramentum 72, 144. Securitas 3, 4. Sensus 30. Separatio 3. Spes 61, 62. Sponsalia 3. Stultitia 3. Substantia 24. Superbia 25, 26, 27. Tentare 5. Tenebrae 6. Timor 36, 56. Transgressio 4. Tristitia 10.
- 6 Saporum contrarietas non attenditur secundum maximam distantiam primarum qualitatum ex quibus causantur, sed secundum ordinem ad gustum. Anima. 2, lect. 21, fi. * Christus 158. Unitas 40. Usura 279. Virtus. Vita 82. Voluntas 73. Votum 80.
- 7 Idem est causa contrariorum communis, non autem particularis 1^a q. 49, 3, c. fi. | 1^m | Meta. 5, lect. 2, prin^o | Phy. 2, lect. 5, me^o 3.
- 8 Idem est causa contrariorum, secundum diversa 1-2, q. 32, 3, 2^m | 2-2, q. 7, 1, 2^m. * Accidens 63, 64. Actio 123, 124. Adam 31.
- 9 Effectus per se, ex causis contrariis sunt contrarii, non autem effectus per accidens. Verit. q. 28, 2, 3^m. * Amor 146, 228, 268.
- 10 Unum contrariorum est causa alterius contrarii per accidens tantum 1^a q. 49, 10 | 1-2, q. 32, 4, o. | q. 35, 3, 1^m | 2-2, q. 38, 2, 3^m | q. 161, 5, 3^m | 3^a q. 50, 1, 3^m | 2, d. 36, 1, 3^m | 4, d. 49, q. 3, a. 3, q. 1, 2^m | Cg. 3, c^o 10 | 4^m | Ma. q. 1, 3, 4^m. * Angelus 594, 632.
- 11 Non contingit plura uni esse contraria. Meta. 10, lect. 8, o. | lect. 8, prin^o c. | Cae. lect. 4, me^o 2. * Anima 24, 34, 221. Appetitus 92. Appropriatio 3.
- 12 Immo idem est contrarium diversis, et e converso. Phy. 5, lect. 10, me^o 3 | Cae. lect. 4, me^o.
- 13 Nihil est sibi ipsi contrarium. Phy. lect. 11, prin^o. * Aversio 18. Conservatio 4. Habitus 31, 56, 74.
- 14 Idem est contrarium diversis secundum diversa, non autem secundum idem 1-2, q. 31, 8, 2^m | q. 45, 1, 2^m | q. 78, 4, 2^m | q. 79, 2, 2^m | 4, d. 42, q. 1, 1, 4^m | Phy. 5, lect. 10, me^o 3 | Cae. lect. 4, me^o. * Jus 16. Necessitas 20, 21. Nihil 3.
- 15 Idem potest tolli ex causis contrariis, per modum superabundantiae et defectus 2-2, q. 89, 10, 3^m.
- 16 Contraria in re non sunt contraria in mente 1-2, q. 35, 5, c. | 2^m | q. 53, 1, c. | q. 54, 2, 1^m | q. 64, 3, 3^m | 3, d. 26, q. 1, 3, 4^m | Cg. 1, c^o 55 | 71, 2^m | Lib^o 2, c^o 49, fi. | 54, 6^m | 75, 7^m | Meta. 7, lect. 6, me^o. * Passio 56. Poena 42. Ratio 58, 59, 60. Unitas 40.

- 17 Objecta contraria causant contrarias passiones, in potentiis appetitivis, non autem in cognitivis 1-2, q. 51, 2, 1^m | 3, d. 26, q. 1, 3, 4^m.
- 18 Contrariorum potest esse unus habitus, secundum quod conveniunt in una ratione communi 1-2, q. 51, 2, 1^m | 3, 1^m.
- 19 Contrarietas duplex: scilicet propria, ut corruptiva, et impropria quae reducitur ad excellentiam et defectum, sicut ad quaedam universaliora, ut rarum et densum, et ut par et impar. Phy. lect. 9 | Cae. lect. 8, prin^o 3 | Poster. lect. 4, fi.
- 20 Aliqua dicuntur contraria dupliciter: scilicet secundum formam generis, vel secundum formam speciei 2-2, q. 35, 4, c. * Appropriatio 3.
- 21 In quolibet genere est contrarietas differentiarum, non autem specierum. Meta. 5, lect. 12, prin^o | Lib^o 11, lect. 12, prin^o | Phy. lect. 11, prin^o | fi. | lect. 13, fi. | Lib^o 3, lect. 1, fi. Lib^o 5, lect. 3, prin^o | Cae. lect. 8, prin^o | Sensu. lect. 10, prin^o | Poster. lect. 12, prin^o. * Genus 16.
- 22 Loquendo de genere et differentia naturaliter, oportet differentias esse contrarias, non autem logice. Anima. 7, 18^m.
- 23 Species contrariorum constitutae per respectum ad aliquid extra, possunt habere convenientiam inter se, non autem species absolute 1-2, q. 35, 4, c. * Invidia 11. Tactus 4.
- 24 In quolibet genere est una tantum prima contrarietas, sed multae per subdivisionem, vel per accidens. Anima. 2, lect. 22, prin^o.
- 25 In qualitate est contrarietas, secundum propriam rationem suarum specierum; in quantitate vero secundum perfectum et diminutum, sed in loco solum respectu motus. Phy. 5, lect. 4, me^o. * Accidens 63, 64, 96, 97. Actio 122. Actus 87.
- 26 Contrarietas motuum naturalium consequitur contrarietatem principiorum activorum vel formalium, non autem materialium, sed e converso. Cae. lect. 6, fi. * Agens 53. Alteratio 9, 10. Charitas 100, 156, 157. Contemplatio 22. Corruptibile 5. Corruptio 4.
- 27 Motus habet contrarietatem terminorum, sed mutatio, secundum accessum et recessum ab eodem termino 1-2, q. 23, 2, c. | Phy. 5, lect. 8, 9, 10, o. | Cae. lect. 8, me^o 2. * Delectatio 59, 61, etc. Distinctio. Fides 8, 19, 114. Fieri 2, 3.
- 28 Si terminus a quo est contrarius termino ad quem, motus est idem et e converso. Si vero sunt disparati, motus etiam sunt disparati 3, d. 26, q. 1, 3, 3^m. * Finis 126. Forma 118, etc. 132. Fortitudo 47, etc. Gaudium 3. Generatio 1, 9.
- 29 Si motus non sunt contrarii, nec mobilia sunt contraria. Non autem e converso. Cae. lect. 6, prin^o fi. * Gloria 9, 12.
- 30 In motu naturali secundum locum est contrarietas secundum longitudinem tantum; sed in motu animalium, est secundum omnes differentias loci. Phy. 5, lect. 8, me^o 2. * Habitus 6, 7, 31, 56, 67. Illuminatio 3. Lux 7. Magis 3. Passio 3, 56.
- 31 Nullus motus est contrarius motui circulari 1^a q. 66, 2, c. | Cae. lect. 8, o. * Potentia 44. Praeceptum 48.
- 32 Motus proprius planetarum non contrariatur motui diurno, triplici ratione. Primo quidem quia hujusmodi diversitas non est secundum contrarios terminos, sed secundum contrarias vias perveniendi ad eundem terminum. Secundo, quia quamvis uterque motus sit super idem centrum, est tamen uterque motus super alios et alios polos. Tertio, quia non sunt in eodem circulo, sed motus planetarum sunt in inferioribus circulis. Cae. lect. 8, fi. * Prudentia 35, 36, 81.
- 33 Quietis contrariae sunt quae sunt in terminis contrariis 1-2, q. 31, 8, c. * Scientia 80. Sensualitas 13, 14.
- 34 Sicut quieti naturali contrariatur et quies violenta ejusdem corporis et quies alterius corporis, ita in affectibus animae delectationi opponitur et delectatio et tristitia 1-2, q. 31, 8, 2^m.
- 35 Omne quod generatur, generatur ex contrario 1^a q. 46, 1, 3^m | q. 75, 7, c. | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | Po^a q. 3, 9, c. me^o. Generatio 19.
- 36 Omne compositum ex contrariis, necesse est corrumpi 1^a q. 82, 1, c. | 3^a q. 14, 2, c. | Cg. 3, c^o 154, me^o | Lib^o 4, c^o 52, 2^m. | Ma. q. 5, 5, c. | 1^m | Meta. 6, lect. 3, me^o. Corruptio 4, 8, 16. Generatio 1.
- 37 Utrumque contrariorum est ens reale 2, d. 40, 5, c. me^o | Ma. q. 1 | 2^m | 3^m. * Appetitus 92.
- 38 Contraria possunt inesse eidem, non secundum idem 3^a q. 46, 8, 1^m. * Athanasius 2. Avaritia 5, 24, etc. Audacia 1, etc.
- 39 Contraria sunt circa idem, quando subjectum aequaliter se habet ad ea 2-2, q. 24, 10, 1^m | Verit. q. 21, 2, 1^m. * Auditor 1.
- 40 Contraria simul esse in eodem per se est impossibile. Contingit tamen, unum motum esse in aliquo per se et contrarium ejus per accidens. Verit. q. 26, 10, 10^m. * Baptismus 104. Bonitas 93. Causa 14. Caelum 85, 86, 87.
- 41 Ad contrarietatem requiruntur duo: scilicet identitas subjecti propinqui vel remoti et impossibilitas in esse. Cae. 2, lect. 10, prin^o 2. * Consequentia 1, 2. Contentio 2. Contumelia 1, 3. Cornu. Corpus 34. Corruptio 4, 8, 16.
- 42 Dextrum et sinistrum in animali sunt contraria secundum latitudinem: ante et retro, secundum altitudinem: sursum et deorsum, secundum longitudinem. Phy. 5, lect. 8, me^o 2. * Crimen.

CONVENIENTIA

COR

- 5 Adulterium est gravius peccatum quam contumelia. Et haec quam detractio secundum se. Et haec quam furtum et rapina 2-2, q. 73, 3, o.
- 6 Contumeliae et detractioes debent reprimi ad correptionem audacium et ad vitandum scandala 2-2, q. 72, 3, o. | q. 73, 4, 1^m. Opus. 19, c^o 16.
- 7 Contumelia principaliter oritur ex ira, secundo ex stultitia quia convenit cum ira. Non autem ex superbia directe, sed dispositive 2-2, q. 72, 4, o. | q. 73, 3, 3^m | q. 158, 7, c. Ira 20. * Parvipensio 1.
- Convalescere. Crescere. Delectatio 27. Jacob 7. Peccatum 165.
- 1 CONVENIENTIA duplex, scilicet secundum proprietatem naturae et secundum proportionem potentiae ad actum. Secunda est corporis ad animam, non autem prima 2, d. 1, q. 2, 4, 3^m. * Acceptio 2. Actio 25, 49, 58. Agens 102. Agere 22. Amor 117, 150, 208, 227, 242, 282. Angelus 27, 63, 117. Anima 321, etc. Animal 43, etc. Annuntiatio 1. Apostoli 21. Apparere 5. Appetitus 2, 18, 32, 39, 53, 54, 71, 93. Appropriatio 2, 7. Aqua 9. Ars 15, 46. Ascendere 1. Assimilatio o. Assumere 1, etc. Attributione 1, 18. Auctor o. Aversio 18. Baptizatus 15. Bonitas 170. Causa 43. Charitas 132. Comprehendere 4. Concupiscentia 6. Conformitas o. Consensus 7. Consilium 10, 22. Constantia 1, etc. Contemplatio 7. Contradictio 2. Contrarium 23. Contumelia 7. Correspondere.
- 2 Convenire aliquid alicui, contingit tripliciter: scilicet essentialiter, participative et causaliter. Col. ^{Cap. 1, 1}lect. 4, fi. * Aestimativa 1, 2. Christus 173. Costa 3. Crux 4. Deitas 2, etc. Delectatio 11, 23, 31, 56, 68, 101. Descendere 1. Deus 1, 58, 334. Distinctio 11, 19. Divisio 4, 5, 11. Eucharistia 6, 77, etc. Fabula 1. Finis 7, 136. Forma 142. Habitus 10. Homo 33. Immolari. Incarnari 1. Inclinatione 3. Intellectus 275. Jejunium 36, etc. Materia 31. Matrimonium 62.
- Conveniri. Judicium 23, etc.
- Conversa. Christus 21. Propositio 9.
- Conversatio. Adventus 6. Affabilitas 2. Affectio 4. Amicitia 1, 2, 3, 9, 17, 32, 37. Amor 220, 270. Apostoli 35. Aquila 1. Ascendere 9. Bestialitas 2. Castitas 10. Charitas 132. Christus 172, 205, 208, 209. Conjunctio 5. Eutrapelia. Haeresis 27, 28. Honestas. Immolari. Joannes 6. Lex 119. Matrimonium 124. Mos 6. Nazareth. Princeps 18, 24. Processio 1. Resurrectio 46. Virtus 59. Vita 28, 29, 39.
- 1 CONVERSIO in Deum triplex, scilicet per gloriam, meritum et praeparationem, quae requirit triplicem gratiam, scilicet consummatam, habitalem et operationem Dei 1^a q. 62, 2, 3^m | Verit. q. 28, 2, c. * Accidens 60, 61, 76, 77, 121. Addere 20. Alimentum o. Amor 177, 149.
- 2 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 5, q. 2, 1, o. | d. 28, 4, o.
- 3 Deus convertit aliquos ad se dando gratiam, licet praestent impedimentum. Sed non omnes convertit ex simplici voluntate ejus. Cg. 3, c^o 161.
- 4 Rationes inducentes gentes ad Dei conversionem sunt quinque, scilicet sumptae ex rerum creatione, ex hominum dilectione, ex veritatis praedicatae manifestatione, ex praeceptorum utilitate et ex praeceptorum aequitate. Isa. 45, me^o 3. * Angelus 408, 508, 536.
- 5 Converti ad beatitudinem est homini difficile dupliciter, scilicet quia est supra naturam ejus, et propter impedimentum corporis et peccati. Sed angelo tantum primo modo 1^a q. 62, 2, 2^m | 4, 1^m. * Anima 149, 151. Apollinaris 3. Apostoli 6, 16. Assimilatio 16. Avaritia 20.
- 6 Aliquis dum est in proposito et intentione peccandi, potest subito voluntas sua converti ad Deum ab exteriori sicut in Paulo, vel interiori 1-2, q. 112, 2, 2^m | 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | Verit. q. 28, 3, 19^m. * Beatus 4, 7. Bonitas 90, 130.
- 7 Mens nostra non potest debite converti ac Deum, sine charitate, et gratia. Cg. 4, c^o 72, prin^o * Catechismus 7. Cibus 1. Columba 5.
- 8 Immo ex solo libero arbitrio, hoc potest 2, d. 5, q. 2, 1, o. | d. 28, 4, o.
- 9 Quae non communiceant in materia et in genere, non possunt converti adinvicem. Cg. 4, c^o 31, 3^m. * Comedere 1. Comparatio 4. Contritio 17.
- 10 Substantia facilius convertitur in substantiam, quam accidens in accidens quia hoc non potest fieri. Quol. 3, q. 1, 2, d. * Conversiva. Convertibilitas. Cooperari 3. Corona 5. Costa 5, etc. Creatio 5. Demonstratio 4. Diei 3, 4. Doctrina 11. Eucharistia 87, etc. Fallacia 6. Phantasma 3, etc. Fornicatio 17. Fundamentum 5. Haeresis 28. Ignis 20. Infidelis 4, etc. Intellectus 142. Liberare 2. Matrimonium 128, etc. Mulier 18. Nutrire 1. Offensa. Omissio 17. Oratio 83, 89. Panis 3, 4. Paulus 5, 6, 7, 8. Peccatum 73, 76, 276, 419. Poena 2, 57, 64. Poenitentia 52, 130. Periculum 7. Praesumptio 5. Principium 3, 4. Privatio 5, 6.
- 11 Conversio aquae in vinum a Christo in nuptiis, fuit supra facultatem naturae, et miraculosa, quo ad modum, non autem quo ad substantiam facti 2, d. 18, q. 1, 3, 4^m | 4, d. 17, q. 1, a. 5,

- q. 1, c. * Christus 115, 199. Prius 9. Propositio 8, 9. Purgatio 3. Raptus 13. Religio 41, 59, 60. Ritus. Roboam. Ruth. Sacramentum 121. Sanctus 9. Secundum quod ipsum 3. Semen 18, 19, 22, 23. Somnus 2, 3. Sponsalia 8. Superbia 13, etc. Transfere 1. Unitas 15, 39. Unum 2. Usura 92, 262, 198. Virtus 270.
- Conversiva. Catechismus 7.
- Convertibilitas. Demonstratio 4.
- Convexum. Angelus et corpus gloriosum possunt esse in convexo caeli empyrei. Quol. 6, 3, o.
- Caelum 31, 32, 33, 34, 45. Concavum.
- Convinct. Confessio 4, 92. Deprehendi. Notorium 1. Superbia 29.
- Conviva. Architrictinus. Convivere.
- Convivium concitat animos hominum ad bellum. Meta. 5, lect. 1, me^o. Contumelia 2, 4. Criminator. Verecundia 4, 11.
- Convivere. Abstinencia 8. Amicitia 32, 33. Conviva. Magnanimitas 18. Praeceptum 135. Temperantia 27. Valitudo.
- Convivium triplex, scilicet animae, ecclesiae, et beatorum: et quodlibet eorum habet tres epulas. Isa. 25, fi. * Architrictinus. Coena. Clericus. Festum 13. Prandium.
- Convocare. Convocat Deus majores ad audiendum, et minores ad percipiendum, quia ea quae sunt a majoribus audita, facile percipiunt minores. Isa. 1, me^o 3, prin^o.
- Convolvere. Benedictus 3.
- 1 COOPERARE. Aliquid dicitur cooperari alicui dupliciter, scilicet sicut secundarium agens principali agenti, et sicut adjuvans ad praesuppositum finem 1 2, q. 11, 2, 3^m. Agens 24. ut Angelus 180, 507, ut Anima 278. * Balivus Baptismus 118. Bonitas 175.
- 2 Cooperari contingit quadrupliciter: scilicet adjuvando, consulendo, instrumentaliter, et dispositive. Primo modo et secundo nulla creatura cooperatur Deo, sed tantum tertio et quarto modo 4, d. 5, q. 1, 2, c. | Opus. 1, c^o 24. Agens 2. * Causa 17, Fascinatio. Gratia 32, etc. 162. Imaginatio 8.
- 3 Aliquid potest magis cooperari Deo instrumentaliter, in conversione Eucharistiae, quam in creatione 4, d. 8, q. 2, 3, 2^m. Mundus 18. * Imaginativa 5.
- 4 Potestas cooperandi Deo, ad interiorem emundationem, non potuit communicari creaturae, per propriam virtutem, habentem esse absolutum et completum in natura, respectu effectus principalis; sed tantum instrumentaliter, et respectu effectus secundarii, scilicet dispositionis ad gratiam 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 1, o. | Opus. 1, c^o 24. * Intellectus 179. Miraculum 27. Mundus 18. Ordo. 49. Patiens. Peccatum 267. Perfectio 44. Sacerdos 27. Sanctus 6. Scandalum 4. Templum 6. Unio 10.
- Cooperire. Aqua 7. Mare 3. Terra 14, 15.
- Coordinatio. Miles 7. Pythagoras 4.
- Copia. Confessio 73, etc. Eucharistia 222, 223. Maria 68. Turtur 3. Unctio 22.
- Copiosum. Apparere 3. Cherubin 1. Confirmatio 27. Maria 15, etc. 63. Nomen 84. Sanctus 7. Usura 211.
- Copula. Affinitas 1, etc. Amor 199, etc. Bigamia 3, etc. Conjunctio 5. Fieri 20, 21. Maria 41. Servire 4. Votum 58.
- Copulatio. Adjectivum 6, 10. Significatio 1.
- Copulatum. Accidens 100. Adjectivum 10. Fieri 20, 21.
- Copulativa propositio potest negari pro una parte, non autem affirmari, nisi pro omni 1, d. 14, q. 1, 1, 5^m. * Adjectivum 10.
- 1 COR primo generatur, secundum quosdam: secundum alios eerebrum, aut aliud tale membrum 2-2, q. 122, 2, c. | 2, d. 12, 2, 6^m | Po^o q. 3, 18 10^m | Meta. 5, lect. 1, me^o 1. * Adam 31. Adeptus 3.
- 2 Cor est primum principium membrorum et virium vitalium, quantum ad esse, sed caput est principium sensuum et motus 3° q. 90, 3, 3^m | 3, d. 13, q. 2, 1, 5^m | 4, d. 28. L. fi. | Meta. 5, lect. 1, me^o 1 | Lib^o 8, lect. 4, me^o 2. * Amicitia 34. Amor 194. Angelus 441. Anima 107. Animal 37, 38.
- 3 Cor est primum principium motus in animali 1^a q. 20, 1, 1^m | 1-2, q. 17, 9, 2^m | Anima. 9, 6^m. Anima. 107. Anima 37, 38. Appetitus 74, 75. * Armus.
- 4 Motus cordis et genitalium non subiacet nec obedit imperio rationis, quia est naturalis 1-2, q. 17, 9, 1^m | 3^m | 2-2, q. 151, 4, c. | Anima. 9, 6^m | Opus. 35, fi. * Ars 39, 40. Appetitus 71, 75. Assimilatio 5. Baptismus 192. Beatitudo 101.
- 5 Cor magis conformatur Deo, quando movetur, quam quando quiescit, quia perfectio ejus est in moveri, et quies ejus est ejus destructio 4, d. 43, a. 1, q. 1, 4^m | d. 49, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m. * Blasphemia 14. Caelum 99, 127, 152. Contritio 3. Cultus 8.
- 6 Cor est in medio animalis, ut conservetur, et vitam influat in omnes partes 2, d. 14, 1, 2^m | Quol. 4, 3. * Delectatio 49. Dilatio. Dolor 19. Dolus 3. Duplicitas 1. Facies 1. Fides 91, 97, 130. Fortitudo 39. Gemitus 1. Gratia 84. Gratiarum actio 4.
- 7 Omnis bona dispositio corporis redundat ad eor, sicut ad principium et finem corporalium motionum 1-2, q. 38, 5, 3^m.
- 8 Cor non est susceptivum infirmitatis, nec in homine infirmo et curabili est pars corruptioni subjecta 3, d. 3, q. 4, 1, 4^m | Meta. 7, lect. 8, me^o. * Haeresis 7. Homo 13. Honor 6. Intellectus 76. Ira 5, 14, 49, 50. Latere. Laus 15, 18.
- 9 Immo cor est susceptivum infirmitatis 1-2, q. 74, 9, 2^m.

CORNELIUS

- 9 Cordis est duplex infirmitas, scilicet in substantia ejus, mutans naturalem complexionem ejus, et inordinatio motus ejus, vel alicujus eorum quae circumstant cor. Prima est mortalis, non autem semper secunda 1-2, q. 74, 9, 2^m | Ma. q. 7, 5, 12^m. * Lex 52, etc. 126. Liber 11.
- 10 Laeso corde statim petit totum animal, quia operatio vitae, primo est in eo, et ab eo in aliis 1, d. 8, q. 5, 3, 3^m | Meta. 7, lect. 8, meo. * Mansuetudo 9. Medium 15. Melancholia. Misericordia 1. Munditia 1. Oratio 1, etc. 13, 21, 29, 43.
- 11 Dispositiones cordis ad passiones animae, quaedam sunt quasi activae, et quaedam quasi passivae 3, d. 31, q. 2, a. 1, q. 1, c. | Verit. q. 25, 2, c. * Passio 29. Paupertas 8. Pavor. Pax 6, 15. Peccatum 33, 35, 42, 43, 44, 70, 71, 72, 98, 243, 276.
- 12 Cor unius hominis tendit ad diversa dupliciter, scilicet secundum diversas potentias appetitivas, vel secundum diversa appetibilia 2-2, q. 29, 1, c. * Poena 6. Praeceptum 116. Probatio 1. Psallere 1. Sacrificium 31. Sanguis 15. Scriptura 3. Spes 35.
- 15 Animalia habentia magnum cor sunt timida 1-2, q. 45, 3, c. | 2, d. 19, 4, 4^m | d. 30, q. 2, 1, 5^m. * Christus 99, 123, 127, 141, 152. Delectatio 49. Dilatio. Passio 39. Tabula 1. Templum 14. Tempus 44. Timor 31. Tremor 2. Turpilolquium. Uxor 3. Verbum 1, etc. 15. Vivere 1, 2.
- Corinthii. Paulus 25, 27, 28.
- Corinthus est metropolis Achaiae 2^a Cor. lect. 1, meo | co 9, lect. 1, primo | co 11, lect. 3, meo. * Corinthii. Paulus 26.
- Corium. Bos.
- 1 CORNELIUS Centurio, ante baptismum, habebat fidem explicitam de mysterio incarnationis, licet non distinctam de tempore ejus 3, d. 25, L. meo. Baptismus 99, 100. Fides 60.
- 2 Immo habebat fidem implicitam. Ideo Petrus mittitur ad eum, ut instrueret eum de fide 2-2, q. 10, 4, 3^m.
- 5 Cornelius et similes, ante baptismum, habuerunt gratiam et virtutes, per fidem, et desiderium baptismi implicite vel explicite 3^a q. 69, 4, 2^m.
- Cornicula frequenter erocitans, significat pluviam cito esse futuram 2-2, q. 95, 7, 2^m. Augurium 1.
- Corna significat potentiam Dei contra adversarios. Psal. 19, primo | Psal. 43, primo. * Moyses. vel Mitra.
- 1 Corona clericalis non est ordo. Nec imprimi characterem, sed facit ampliorem gradum, et altiore statum 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 2, o. * Abscondere 1. Adoratio 24. Apostoli 33. Aurea. Bonitas 248. Manus 4. Minister 8.
- 2 Per coronam clericalem homo deputatur ad cultum Dei, ideo debet fieri per episcopum 1, d. 24, q. 3, a. 1, q. 2, 2^m | a. 2, q. 1, 3^m. Minister 8.
- 5 Clerici raduntur in modum coronae, triplici mysterio: scilicet ratione figurae, quia corona est signum regni et perfectionis, cum sit circularis: et ratione subtractionis capillorum ex parte superiori et inferiori, in signum contemptus divitiarum et abjectionis temporalium: et non totaliter corona tollitur, ne indecens videatur 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 1, o. * Christus 87. Politia 3. Potestas 10. Triumphus.
- 4 Clerici nun renunciant temporalibus bonis, nec patrimonio, quando accipiunt coronam 1, d. 24, q. 3, a. 1, q. 3, o.
- 3 Conversi non raduntur in modum coronae, sed totaliter tondentur, sicut olim Nazaraei 1, d. 24, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m.
- 6 Corona gloriae debetur soli victoriae informatae gratia 2, d. 24, q. 1, 1, 3^m | d. 28, 2, 6^m | 1, d. 49, q. 5, 1, c. | 4^m | Verit. q. 21, 12, 11^m | 15^m.
- 7 Coronantur boni quadruplici corona: scilicet corona nuptiali, triumphali, regali, et sacerdotali. Isa. 28, meo.
- 8 Coronantur etiam mali quadruplici corona: scilicet corona vanae laetitiae, rerum opulentiae, mundanae potentiae, et superstitionis observantiae. Isa. 28, meo.
- 1 CORPORALIA et pallae altaris debent esse alba et linea 3^a q. 52, 2, 3^m | q. 83, 3, 7^m. * Abscondere 3. Abstractio 13.
- 2 Corporale lincum, in tribus quae perducunt ipsum ad candorem, scilicet quia lavatur, torquetur, et exsiccatur, intelliguntur tria, quae faciunt ad nostram mundificationem: scilicet quia sumens Dominum, debet per aquam lacrymarum lavari, per opera poenitentiae torqueri, et per fervorem amoris Dei a carnalium desideriorum humore sicari. Opus. 58, co 15. * Accidens 69. Accusatio 7. Aeolythus 5. Adoratio 2, 4. Amicitia 38, 42. Amor 214. Angelus 5, 20, 28, 89, 96, 122, 164, 183, 185, 213, 285, 376, 555. Anima 15, 121, 123, 141, 176, etc. Annuntiatio 5. Apparere 10. Appetitus 63, 86. Arma. Augmentum 12, 16, 18, 20.
- 5 Non omnia quae sunt esse corporalia, patet per philosophos, triplici via, scilicet propter distinctionis rerum principium, propter rerum intellectualem cognitionem, et propter rerum actualem motionem. Opus. 15, co 1, etc. * Aegritudo 3. Beatitudo 29. Benefacere 1, 3. Caelum 7, 44, 64, 107, 110. Cilicium. Coactio 7. Constantia 9. Contractus 2. Contemplatio 16. Continentia 18. Cor 17. Creatura 11, 12. Cultus 11, 16. Daemon 82, 91. Damnatio 12, 62, 63. Defectus 7. Delectatio 58, etc. Detrimentum.

CORPUS

- Deus 224, 225. Dictio 3. Divitiae 1. Dolor 5. Dulcedo 2. Effectus 11. Eleemosyna 23, etc. Elementum 28. Episcopus 14, 29. Eucharistia 141, 146, 148, 191, 199, 251, 255. Excommunicatio 7. Festum 11. Flagellum. Fletus. Fructus 6, 13. Gabaonitae. Grattia 103.
- 4 Spiritualia per corporalia consueverunt ostendi 3, d. 35, q. 2, a. 2, q. 1, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 2, c. Metaphora 6. * Habitus 28, 56, 57. Haeresis 49. Homo 26, 28. Imaginatio 5, 9. Immunditia 2, 3. In 5, 15. Intellectus 218. Ira 49. Jejunium 1, 39. Judaei 25. Judicium 78. Lex 79. Liberum 25. Lux 6. Magdalena 1. Malum 67. Materia 47, 48. Matrimonium 62. Mensura 12. Modestia 8. Mors 1, 2. Motus 5. Mundus 5. Nox 2. Ordo 37. Organum 5. Passio 49, 50.
- 5 Creatura corporalis est a Deo, propter bonitatem Dei 1^a q. 65, 1, 2, o. Paulus 8. Poena 66. Poenitentia 68, 69. Periculum 5, 6. Pollutio 1. Prophetia 13, 72. Providentia 42, etc. Pulchritudo 11. Qualitas 10. Quantitas 13, 16, 19. Ratio 20. Religio 102. Sacramentum 31. Sacrificium 19. Saturitas. Sensualitas 7. Sensus 2, 8. Similitudo 4. Situs 2. Spirituale 1, 5. Spiritus 2. Status 7. Stultitia 9. Temperantia 6. Templum 7, 9. Tenebrae 3.
- 6 Omnia corporalia quanto magis considerantur, tanto minora videntur, spiritualia vero e converso 1-2, q. 42, 5, c. | 3^m. Tribulatio 19. Tristitia 6. Unctio 17. Verbum 17, 33. Virginitas 11, 13. Virtus 72. Visio 5, etc. Visus 1, 11.
- 7 Non omnium corporalium est eadem materia, nisi aequivoco 1^a q. 66, 2, o. | 2, d. 12, 1, o. | 2, 2^m | Opus. 15, co 7, o. * Christus 75, 209. Usura 11, 27. Voluntas 49, 158, 174. Votum 79. Vox 2. Zelus 5, etc.
- Corporalitas. Defectus 22.
- 1 CORPOREITAS dicitur dupliciter: scilicet forma substantialis corporis, et quantitatis. Cg. 4, co 80 | Verit. q. 10, 4, 3^m | Quol. 12, 10, fi. | Opus. 3, co 158. * Caelum 153. Corporalitas. Defectus 7, 22. Eucharistia 98, etc. Intellectus 125. Similitudo 4. Spiritus 2, 3.
- 2 Corporeitas non est ejusdem rationis in omnibus, nisi logice 2, d. 12, 1, 1^m. * Agens 65. Angelus 90, 564. Anima 47, 179. Animal 37. Caelum 153. Corporeum. Daemon 116. Damnatio 40. Dimensio 12. Esse 44. Eucharistia 98, etc. Figura 6. Gratia 103. Imaginatio 9, etc. Imaginativa 3. Origenes 1. Paradisus 2. Phantasia 6. Phantasma 1. Plato 8. Sensus 2, 8. Sphaera. Spiritus 2. Tertullianus o.
- 5 Forma corporeitatis non est una in omnibus corporibus, quia non est alia a formis quibus corpora distinguuntur 1^a q. 66, 2, c. | 3^m.
- Corpulenti. Miles 5. Pingue.
- 1 CORPUS naturale non est divisibile in infinitum 2, d. 14, 1, 4^m | d. 30, q. 2, 2, c. meo | 4, d. 12, q. 1, a. 2, q. 3, c. | Po. q. 4, 1, 5^m | Phy. lect. 9, meo. * Abraham 23, 24. Accidens 13, 64, 77. Actio 33, 31, 46, 103. Actus 25.
- 2 Nullum corpus naturale, nec mathematicum, potest esse infinitum. in actu 1^a q. 7, 3, o. | Cg. 1, co 20, primo. * Aer 11. Alteratio 10.
- 5 Si esset corpus infinitum, non posset moveri 1^a q. 7, 3, c. | Cg. 1, co 13. * Animal 17, etc. 32, 33, 37, 63.
- 4 Nec anima nec corpus est natura, quia natura est totum, sed illa sunt partes: et sic non sunt contrariae. Corpus enim secundum quod absque anima accipitur ut formam habens, opponitur animali, ut inanimatum animato: secundum vero quod accipitur ut imperfectum non formatum, sic non opponitur animali, sed est pars materialis ipsius 3, d. 5, q. 1, 2, 3^m | q. 3, 2, c. fi. | 1^m | Cg. 4, co 35, 4^m | Meta. 10, lect. 4, primo 3. * Appetitus 74. Applicatio 1.
- 5 Corpus tripliciter sumitur: scilicet pro genere animalis, pro parte ejus, et ut est species quantitatis 1^a q. 18, 2, c. | 1, d. 25, 1, 2^m | Opus. 30, lect. 4 | Meta. 3, lect. 13, fi. | Libo 7, lect. 12, meo. * Augmentum 18, 20. Character 18. Caelum 7, 20, 21, 155, 156.
- 6 Corpus quod est genus, prima sui divisione, dividitur in corpus simplex, et mixtum. Opus. 42, co 17. * Circumscribere 1. Concavum.
- 7 Corpus genus, secundum quod est genus, praedicatur de corpore mortuo, amissa ratione partis. Opus. 42, co 12. * Concupiscentia 10.
- 8 Omne compositum ex materia et forma est corpus. Cg. 2, co 49 1^m. * Contrarium 34. Cor 7. Corporalitas.
- 9 Omne corpus est in potentia 1^a q. 3, 1, c. * Daemon 1, 73, 118, 119. Deus 47, 51, 392, 401.
- 10 Corpus habet duplicem terminum: scilicet essentiae, et quantitatis 2, d. 8, 5, 3^m. * Definitio 37. Dimensio 1, 11, 12, 15, 17. Ecclesia 2, 5.
- 11 Corpus ut est in genere substantiae, maxime consideratur a Naturali, quia sic est subjectum motus: a Geometra vero, ut est in genere quantitatis, quia sic mensuratur. Cae. lect. 1, meo. * Elementum 8, 11, 15, 21. Ferrum 1. Figura 3, etc. Forma 142, 151, etc. Haeresis 44, 45, 53, 56, 130. Physica 7.

CORPUS

- 12 Corpus habens duos colores, est continuum, non tamen secundum eos 1-2, q. 20, 6, c. | 2, d. 40, 4, c. * Idem 9. Ignis 9, 10.
- 13 Corpus comparatur ad locum, non sicut materia ad formam, sed magis sicut subjectum ad accidens. Meta. 8, lect. 4, meo 7. Imaginatio 4, 5.
- 14 Unum corpus potest esse simul in duobus locis sacramentaliter non autem localiter 1, d. 37, q. 3, 2, 1^m | 4, d. 10, 1, 5^m | 6^m | 7^m | 8^m | d. 44, q. 2, a. 2, q. 3, 4^m | Cg. 4, c. 63 | Quol. 1, 22, 1^m | Quol. 3, 20. * Instrumentum 3, 7. Intellectualis 1. Intellectus 16, 172, 183, 269.
- 15 Duo corpora possunt sic esse in eodem loco, virtute Dei, non autem naturaliter 1^a q. 67, 2, c. | 3^a q. 54, 2, 1^m | q. 57, 4, 2^m | 1, d. 37, q. 1, 1, c. | 2, d. 2, q. 2, 2, 5^m | 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 1, 2^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 6^m | d. 44, q. 2, a. 2, q. 2, 3, o. | Cg. 3, c. 101 | 102 | Quol. 1, 21, 22, o. | Quol. 3, 2, o. | Trin. 15, o. | 16, c. | 1^a Cor. 15, lect. 6, meo | Phy. 4, lect. 13, meo 1, fi. Corpus 39. * Locus 1, 6. Luciditas 2. Lumen 11.
- 16 Quanto corpus est superius secundum situm, tanto est formalius, et continens, et locus inferioris, et activius. Cg. 3, c. 29, 3^m. * Lux 1, 3, 6.
- Omne corpus habet motum naturalem determinatum 1^a q. 67, 2, c. * Manichaeus 2. Membrum 8. Motus 10, 36, 82, 83, 84.
- 17 Nullum corpus movet non motum 1^a q. 3, 1, c. primo | q. 110, 1, 1^m | 2, d. 2, q. 2, 3, c. | Cg. 1, c. 20, 7^m | meo | c. 85, Lib. 2, c. 20, 1^m | 2^m | 64, 4^m | 89, fi. | Lib. 3, c. 23, 2^m | 65, 4^m | Po. q. 3, 11, 19 | q. 5, 1, 8, o. * Operatio 47.
- 18 Corpus motum motu recto et corruptibile indiget loco, non autem si movetur circulariter, et sit incorruptibile 2, d. 2, q. 2, 3, 1^m | 4, d. 44, q. 2, art. 2, q. 3, 3^m | Quol. 6, 2, o. * Origenes 5. Palpabile 2, 3, 5. Pars 10. Passibilitas.
- 19 Oppositum videtur dicere 1^a q. 66, 3, 2^m | Quol. 6, 3, c. | Phy. 4, lect. 8, fi. * Physica 7. Punctus 3.
- 20 Corpus motum recte, mutat locum subjecto et ratione: sed motum circulariter ratione tantum. Anima. 8, 18^m | Anima. 5, lect. 15, fi.
- 21 Nullum corpus agit nisi tangendo et movendo 1^a q. 45, 5, c. fi. | Po. q. 5, c. | 4^m | 5^m. * Putrefactio 2.
- 22 Nullum corpus tota sua substantia agit, sed tantum forma immaterialis. Cg. 2, c. 20, 2^m | Lib. 3, c. 69. * Qualitas 2.
- 23 Nullum corpus in suo loco movetur naturaliter recte, sed tantum circulariter. Anima. 8, 18^m. * Reptile 1. Semen 16, 18.
- 24 Spiritus creatus unitur corpori dupliciter: scilicet ut forma mere, et ut movens mobili, vel ut locatum loco 3, d. 44, q. 3, art. 3, q. 3, c. meo | Verit. q. 26, 1, c. fi. * Sensualitas 8. Sensus 10. Solidum. Speculum 5. Spes 10. Spirituale 7. Subtilitas 1.
- 25 Nullum corpus potest esse principium vitae 1^a q. 3, 1, c. | q. 75, 1, c. | Jo. 5, lect. 5, primo. * Tactus 6, 12. Vacuum 1. Visio 5, etc.
- 26 Corpus vivum est nobilius corpore non vivo 1^a q. 3, 1, c. fi. | Cg. 1, c. 20, 6^m.
- 27 Corpus prius vivum, et postea mortuum, non est idem corpus numero 3^a q. 25, 6, 3^m | q. 50, 5, c. | 1^m.
- 28 Oppositum videtur dicere 3^a q. 50, 5, o. | Quol. 2, q. 1, 1, o. | Quol. 3, 4, 1^m | Quol. 4, q. 5, o. | Opus. 3, c. 155 | 157.
- 29 Corpus prius vivum et postea mortuum, non est idem numero, propter diversitatem formae, sed est idem identitate materiae 3^a q. 25, 6, 3^m | q. 50, 5, c. | 1^m.
- 30 Corpora in quantum sunt in actu, possunt agere, licet hoc negent Avicenna, Plato et Democritus 1^a q. 115, 1, o. | Cg. 3, c. 29 | Verit. q. 5, 9, o. | 4^m | Po. q. 3, 7, c. * Universum 3, 6.
- 31 Nullum corpus post resurrectionem aget in alterum corrumpendo naturaliter, sed puniendo secundum iustitiam Dei 2, d. 33, q. 2, 3, 5^m.
- 32 Corpus hominis oportet habere multa organa: quia anima ejus est multiplex in potentia et operatione, propter perfectionem ejus 1^a q. 76, 5, 3^m | 2, d. 1, q. 2, 5, 3^m | Anima. 8, 14^m | 9, c. fi. | 14^m | 10, 1^m | 2^m | 17^m. * Abstinencia 3. Abstractio 22. Accedere 1. Actus 186. Adam 45, etc. 90, etc. Adoratio. Adventus 9. Agilitas 4. Amor 80, 86, 87. Animal 32. Antromorphitae.
- 33 Corpus hominis fuit optime dispositum in ordine ad suum finem, scilicet animam 1^a q. 91, 3, o. | 2, q. 164, 1, 1^m | Ma. q. 5, 5, c. * Anima 8. Apollinaris 1. Apostoli 21. Appetitus 49, 67, 74. Applicatio 18. Ars 11, etc. 29. Assimilatio 19. Audacia 12. Augmentum 18, 20, 21. Auxilium 2. Baptismus 152. Beatitudo 43, 76, 77, etc. Bonitas 17, 91, 188, etc. Castitas 10. Cerebrum 2.
- 34 Corpus hominis componitur ex contrariis, propter tactum 1^a q. 76, 5, c. | q. 91, 1, 2^m | 1-2, q. 85, 6, fi. | 2-2, q. 164, 1, 1^m | 2, d. 1, q. 2, 5, o. | Ma. q. 5, 5, c. meo | Anima. 8, c. * Cogitatio. Cognitio 78. Cohors 1. Coitus 1, etc. 6. Comedere 4. Comparatio 3. Contemplatio 3, 4, 16. Convenientia 1. Conversio 5. Costa 7. Cultus 8. Damnatio 36, etc. David 3. Defectus 22. Deformitas. Delectatio 22. Daemon 119. Deus 184, 317. Dolor 12. Dos 1, 5, etc. Elementum 14.
- 35 In corpore hominis, ignis et aer praedominantur secundum virtutem, sed aqua et terra secundum substantiam. Sed corpora inferiora non sunt de natura quinti corporis, idest caeli, quam aliqui ponunt venire in compositionem humani corporis 1^a q.

CORPUS

- 91, 1, o. | 2, d. 1, q. 2, 5, 4^m | d. 15, q. 2, 1, c. | 1^m | 1, d. 41, q. 2, a. 1, q. 1, c. fi. | a. 3, q. 1, c. | Opus. 11, art. 31 | 35 | Anima. 8, 1^m | Job 4, fi. | c. 33, primo. * Error 10. Eucharistia 91, etc. Festum 13. Finis 128. Formatio, Fortitudo 1, 7, 41. Gemitus 1. Generatio 38, etc. Gratia 33. Gula 6. Habitus 28, 57, 58, 60, 61. Haeresis 28, 45, 86. Homo 2, 6, 36. Humor. Idem 9. Imaginatio 4, 5. Imperator 5. Incontinentia 11. Infirmitas 2. Innocentia 2, 7, etc. Intellectualis 1, 2. Intellectus 26, 164, 183. Intestina. Ira 50. Judaei 25. Judicium 50. Justitia 61, etc. Limus. Lucia. Macula 1. Maria 8, etc.
- 36 Proximus motor corporis in nobis, est appetitus sensitivus 1^a q. 20, 1, 1^m. * Matrimonium 58, 91. Medicina 4. Meritum 37, etc. 65. Mors 4, 36. Muller 1, 8, etc. Mundus 1, 21. Mutilatio. Naturale 13. Nitor. Obedientia 26, 31. Passio 26, 48. Pater 20. Paulus 11. Peccatum 103, 104, 159, 257. Poena 6, 47, 91. Perfectio 66. Praeceptum 89. Praelatio 18, 27. Probatio 1. Prophetia 55. Proportio 7. Prosperitas 1. Purgatio 5, etc. Quaternarius. Ratio 13. Redundantia. Resurrectio 10, etc. 54. Sabbatum 6. Sacrificium 11. Salvati 28. Sanitas 9. Senectus 3. Sepultura 3. Servitus 9, 15.
- 37 Corpus hominis regitur a ratione despotice idest serviliter, appetitus autem sensitivus, politice, idest civiliter 1^a q. 81, 3, 2^m | q. 83, 1, 1^m | 1-2, q. 9, 2, 3^m | q. 17, 7, c. fi. | q. 56, 4, 3^m | q. 58, 2, c. | q. 74, 3, 3^m | 4, d. 27, q. 2, a. 3, q. 1, c. | Ma. q. 3, 9, 1, 4^m | Virt. q. 1, 4, c. | 11^m | Matth. 8, primo. * Christus 179. Similitudo 10. Societas 1, 2. Sol 1, 2, 4. Somnium 2. Somnus 2. Species 5. Spes 10. Status 7. Stridor. Sustinere. Tabescere. Temperantia 8. Tribulatio 1, 5. Tristitia 6, 15, 18. Usura 195. Uter. Uxor 20. Unio 6, 18, etc. Unitas 53. Universum 3, 5, 6. Validus. Vertex. Vestigium 10. Vinum 8. Vir. Virginitas 3, 5, 8. Virtus 63, 181, 215, 272. Vitium 4. Votum 79. Vox 2.
- 38 Corpus est gloriosum, ex totali subiectione ejus ad animam, cuius gloria redundat in ipsum 1-2, q. 4, 5, 4^m | 3^a q. 11, 2, c. | q. 2, c. | 1^m | 2^m | q. 57, 3, c. | 4, d. 49, q. 4, a. 5, q. 2, 3, o. | Cg. 4, c. 86 | Verit. q. 13, 3, 1^m | Quol. 6, q. 2, 2, c. | Virt. q. 4, 4, 15^m | 1^a Cor. 15, lect. 6, fi. Anima 131. Dos 7. * Auditus 1. Adventus 9. Alleluja. Angelus 362, 363. Apostoli 21. Ascendere 7.
- 39 Corpus gloriosum erit in eodem loco cum alio corpore, non ex dote subtilitatis, sed sola virtute Dei 3^a q. 64, 1, 1^m | q. 57, 4, 2^m | 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 2, 3, o. | q. 4, o. | q. 5, c. fi. | Cg. 4, c. 87, fi. | Quol. 1, 21, 22, o. | Joan. 20, lect. 4, primo | 1^a Cor. 15, lect. 6, meo. Corpus 15.
- 40 Corpus gloriosum non erit simul in eodem loco cum alio corpore glorioso 4, d. 44, q. 2, art. 2, q. 4, o. | q. 5, c. fi.
- 41 Locus nihil influit in corpore glorioso, sed ab eo recipit splendorem. Et pertinet ad gaudium accidentale, quod per recessum non diminuitur 4, d. 44, q. 2, a. 3, q. 2, 5^m | q. 3, a. 3, q. 3, 8^m | d. 45, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | Cg. 4, c. 86. * Aureola 8, 12, 14.
- 42 Error quod corpora gloriosa fient spiritus, vel rara, sicut aer 3, d. 22, q. 3, a. 2, q. 2, 2^m | 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, c. | q. 2, art. 2, q. 1, c. | Cg. 4, c. 84 | Quol. 1, 21, 2^m | Job. 19, lect. 2, meo | Joan. 20, lect. fi. meo | 1^a Cor. 15, lect. 6, meo | lect. 7, fi. * Beatitudo 22, 30, 35, 43, 76. Beatus 31, 43. Caelum 31, 32, 41, 45, 121, 156. Cicatrices 4. Color 1.
- 43 Subtilitas corporis gloriosi, est plena participatio esse speciei, ex plena subiectione ejus ad animam 3^a q. 54, 3, c. | 4, d. 44, q. 2, art. 2, q. 1, o. | a. 3, q. 1, c. | d. 49, q. 4, art. 5, q. 3, c. | Opus. 3, c. 170 | 171. * Convexum.
- 44 Corpora gloriosa transibunt caelos, sine divisione, virtute Dei qua beati poterunt quidquid volent 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 3, 3^m | 4^m.
- 45 Et movebuntur localiter sine labore 4, d. 44, q. 2, art. 3, q. 1, 2^m. Gloria 22. Intestina. Judicium 78, 80.
- 46 Et movebuntur, non propter indigentiam, sed propter experientiam, et usum, non in instanti, sed tempore imperceptibili 4, d. 44, q. 2, a. 3, q. 2, 3, o. | Cg. 4, c. 86. * Labor 4. Maria 17, 22. Nubes 1, 3. Odor 5. Olfactus 2. Palpabile 4, 5. Resistere 7. Resurrectio 10, etc. 26, etc.
- 47 Et portabuntur ab angelis, non propter indigentiam, sed propter reverentiam, quae fiet eis ab omni creatura, 4, d. 44, q. 2, art. 3, q. 1, 1^m | Rom. 2, lect. 2, meo. Ut Descendere 6. * Christus 53. Sanctus 4, 6, 11. Spiritus 4. Tactus 8, 14. Transfiguratio 1, 3. Unctio 30. Ungues. Visus 11.
- 48 Quantitas eorum non variabitur secundum magnum et parvum, rarum, et densum. situm et figuram: sed semper erunt in loco sibi aequali 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 5, o.
- 49 Et habebunt dotem impassibilitatis 2, d. 33, q. 2, 1, 3^m | 5^m. Dos 5.
- 50 Et habebunt omnes sensus suos in actu proprio 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 4, o.
- 51 Et erunt palpabilia, sicut et corpus Christi post resurrectionem suam 3, q. 54, 2, 2^m | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 2, o. | 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 6, c. | Cg. 4, c. 84.
- 52 Et habebunt qualitates tangibiles 3^a q. 54, 2, 2^m | 3, d. 21, q. 2, art. 4, q. 2, 2^m | 4, d. 44, q. 2, art. 2, q. 2, c. | q. 6, o.

CORRECTIO

- 55 Et erunt colorata colore debito, secundum naturam suam partium 3^a q. 51, 2, 1^m | 4, d. 43, q. 2, art. 43, q. 1, 3^m.
- 56 Et erunt diaphana, non obstante luce eorum 4, d. 41, q. 2, a. 1, q. 4, 5^m | a. 4, q. 1, 2^m | Verit. q. 9, 4, 1^m.
- 57 Corpus Christi fuit in Adam, et in aliis patribus, secundum originem, non autem secundum aliquid signatum, sicut etiam corpora aliorum 3^a q. 31, 6, o. | 7, c. | 2, d. 30, q. 2, 2, 1^m | 3, d. 3, q. 4, 2, o. * Accidens 61, 83, 81, 88. Addere 20. Aditus 1. Agnus 5. Altare 1. Amor 67. Angelus 504.
- 58 Corpus Christi secundum Apollinarem haereticum, est consubstantiale deitati 3^a q. 37, 1, c. Apollinaris 3. Apparere 9. Aqua 15, c. Assimilatio 5.
- 59 Corpus Christi est a solo Deo formatum 2^a q. 31, 5, c. | 3^m | q. 46, 6, c. | 1, d. 16, 4, 3^m | Cg. 4, c^o 41 | 45 | Quol. 8, 5, 4^m.
- 60 Natura corporis Christi, inquantum divinitati unita, transcendit omnes spiritus creatos 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 1, 3^m. Assumere 41, etc. 55, etc.
- 61 Corpus Christi, secundum naturam carnis, non est nobilius quam anima nostra 3, d. 14, a. 1, q. 2, 1^m. * Angelus 504. * Baptismus 192. Benedictio 4. Buccella. Cibus.
- 62 Corpus Christi fuit optime complexionatum, ideo in eo maxime viguit sensus tactus 3^a q. 46, 6, c. * Cicatrices 1, 2, 3. Circumcisio 28, 29.
- 63 Totum tempus quo Christus fuit in utero matris, deservivit augmento corporis ejus, quod aliis fuit conversioni, figurationi, animationi, et augmento 3, d. 3, q. 5, 2, 3^m. * Claritas 14, etc. Descendere 2. Diaconus 2, 3. Dispensatio 17. Dos 9, 10.
- 64 Corpus Christi debuit angeri, sicut corpora aliorum hominum 3^a q. 33, 1, 4^m | 3, d. 3, q. 5, 2, 3^m. Cg. 4, c^o 44. Ecclesia 2.
- 65 Minimum quantitatis corporis Christi, et aliorum hominum, in primo instanti figurationis et animationis, parum excedit quantitatem ferreae 3, d. 3, q. 5, 2, 3^m. * Episcopus 16. Fons. Homo 10. Idem 10. Infra 12, 15. Jejunium 13, 14, 15.
- 66 Quantitas corporis in principio animationis, proportionatur ei quantitati ad quam per augmentum veniet, quia majorum in fine est major quantitas in principio, praeterquam in Christo, in quo fuit minor 3^a q. 33, 2, 2^m. * Incineratio. Laurentius 2. Menstruus 1, 2. Miraculum 55. Missa 26.
- 67 Corpus Christi in perfecta aetate, habuit decentem et mediocrem quantitatem, proportionatam quantitati habitae tempore quo aliorum corpora animantur; minorem autem in principio 3, q. 33, 2, 2^m. * Mors 42, 41, etc. Omnipotentia 4. Oratio 92, 93, 94. Ordo 77. Parasceve. Patena.
- 68 Corpus Christi vivum et mortuum, erat idem numero 3, q. 50, 5, o. | Quol. 2, 1, o. | Quol. 3, 4, 1^m | Quol. 4, 8, o. * Porositas.
- 69 Corpus Christi fuit subjectum impressioni corporum caelestium 3^a q. 12, 4, 3^m | 3, d. 14, a. 3, q. 6, 4^m. * Potestas 9. Pulchritudo 14.
- 70 Corpus Christi in Eucharistia, non habet inquantum corpus, nec inquantum unitum divinitati, esse in pluribus locis, sed ratione consecrationis et transubstantiationis, quia idem contingeret, in quidquid aliud panis divina virtute transubstantiaretur 1, d. 37, q. 3, 2, 1^m | 4, d. 10, 1, 18^m | d. 11, q. 3, a. 4, 3, 2^m. * Redundantia.
- 71 Corpus Christi fuit verum corpus, et non phantasticum, contra Manichaeum, et Valentinum 3^a q. 5, 1, o. | 2, c. | Cg. 4, c^o 29 | 30. * Resurrectio 43.
- 72 Christus post resurrectionem, habuit verum corpus, sicut prius ante mortem 3^a q. 51, 1, o. | 3, c. * Sacerdos 25, 26. Sanguis 9, etc.
- 73 Corpora mystica sunt duo in hoc mundo, scilicet Christi, et diaboli: sed corpus Christi mysticum, est tota ecclesia 3^a q. 5, 1, 3, c. | q. 48, 1, c. | q. 49, 1, c. | Opus. 58, c^o 14 | Col. lect. 5, prin^o. * Spirituale 7, etc. Subdiaconus 2, 7. Successio 6. Templum 5, 4. Timor 13.
- 74 Corpus Christi verum, habet simul omnia membra, non autem corpus mysticum 3, q. 8, 3, c. * Unio 18, 19. Vestis 1. Visio 15, 16.
- 75 Corpus Christi mysticum, ut includens caput et membra, est nobilius corpore Christi vero 4, d. 13, l. prin^o. * Christus 9, 53, 75, 86, 103, 183. Forma 151, etc. Resurrectio 26, 27, 28.
- 1 CORRECTIO fraterna est admonitio fratris, de emendatione delictorum, a fraterna charitate procedens 4, d. 19, q. 2, 1, o. Aaron 3.
- 2 Correctio duplex: scilicet coactiva, et ostensiva tantum. Prima pertinet ad praelatos tantum, secunda vero ad omnes 2-2, q. 33, 1, 3, 6, o. | 1, d. 19, q. 2, 1, c. | 6^m | 2, o. | Virt. q. 3, 1, o. * Amor 83. Custigatio. Contumelia 4.
- 3 Utraque est in praecepto. Sed secunda solum, quando delinquens occurrit, cum commoditate corripiendi, et spe emendationis et superior deest 2-2, q. 33, 2, o. | q. 43, 7, 3^m | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 1, o. | Virt. q. 3, 1, o. | 16^m. Admonitio 2, 5. * Crimen. Cura 5. Degradatio. Flagellum 2.
- Correctio fraterna est actus charitatis, coactiva vero est actus iustitiae 2-2, q. 32, 2, 3^m | q. 33, 1, o. | 3, 4, c. | 4, d. 19, q. 2, 1, 6^m.

CORRECTIO

- 5 Admonitio in correctione fraterna, est principaliter actus charitatis, quasi imperantis, prudentiae vero secundario, quasi exequentis et dirigentis 2-2, q. 33, 1, 2^m. * Fornicatio 13. Haeresis 23, 21, 30, 31. Imprecatio. Incepato. Lex 52. Minister 9, 10. Misericordia 35. Odium 14.
- 6 Existens in peccato mortali etiam occulto, corrigens ex officio peccat, non autem corrigens ut frater, nisi propter scandalum 2-2, q. 33, 5, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, o. * Officium 7. Paulus 17. Peccatum 25. Poena 28, 29. Poenitentia 99. Princeps 9, 13, 21. Probatio o.
- 7 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 60, 2, 3^m | Mat. 7, prin^o | Rom. 2, prin^o. * Psalterium 2.
- 8 Existens in peccato veniali, non peccat corripiendo utroque modo, nisi propter scandalum 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m. * Religio 105.
- 9 Peccatum praecedens impedit, ne aliquis corripiat alium tripliciter: scilicet ratione indignitatis, scandali et superbiae 2-2, q. 33, 5, c. * Reprehendere.
- 10 Praelatus est corripiendus a subditis, sed in secreto tantum et reverenter, nisi propter periculum fidei fiat publicum, sicut Paulus publice corripuit Petrum 2-2, q. 33, 4, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Virt. q. 3, 1, 18^m | Gal. 2, lect. 3, prin^o | Col. 6. Paulus 17.
- 11 Ordo correctionis est de praecepto, scilicet praevia admonitione secreta 2-2, q. 33, 7, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 2, o. | Virt. q. 3, 2, o. | Quol. 11, 12, 13, o. Admonitio 2. Crimen.
- 12 Testes debent adhiberi in correctione fraterna, si non est emendatus per admonitionem secretam 2-2, q. 33, 8, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 2, o. | Quol. 11, 12, 13, o. Admonitio 4. Infra.
- 13 In correctione fraterna, primo debet admoneri secreta, secundo debet dici praelato secreta, tertio testes adhiberi, quarto publicari 2-2, q. 33, 8, 1^m | 4^m | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 2, 4^m. * Scandalum 15, etc.
- 14 Ordo fraternae correctionis, servandus est in peccatis occultis tantum 2-2, q. 33, 7, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | 1^m | Quol. 11, 12, 13, o.
- 15 Christus non corripuit Judam secreto, nec Petrus Ananiam et Saphiram, nec Paulus Petrum, multiplices de causa: scilicet quia Dominus peccatum Judae tamquam Deus, sicut publicum habebat. Unde statim poterat ad publicandum procedere. Tamen ipse non publicavit, sed obscuris verbis cum de peccato suo admonuit. Petrus autem publicavit peccatum occultum Ananiae et Saphirae, tamquam executor Dei, cujus revelatione peccatum cognovit. Sed Paulus Petrum non reprehendisset, nisi aliquo modo par esset, quantum ad fidei defensionem. Vel Paulus qui erat subditus Petro, propter imminens periculum scandali circa fidem Petrum publice arguit. De Joseph autem credendum est, quod fratres suos aliquando admonuerit, licet non sit scriptum. Vel potest dici, quod peccatum publicum erat inter fratres. Unde dicitur pluraliter, Accusavit fratres suos 2-2, q. 33, 4, 2^m | 7, 2^m | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m | a. 3, q. 1, 1^m | Virt. q. 3, 2, c. | 3^m | 4^m. Paulus 17. * Simonia 23. Tribulatio 15. Virga 1, 3.
- 16 Dimittens admonitionem vel prohibitionem, quia non sperat correctionem, sed timet sequi pejus, non peccat 2-2, q. 33, 2, 3^m | 6, o. | q. 43, 7, 3^m | q. 150, 1, 4^m | 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m | Virt. q. 3, 1, 1^m | Eph. 5, lect. 4, fi. * Usura 311, etc. Visitatio 1.
- 17 In peccatis omnino occultis, si est spes emendationis, debet corripri, idest secreta admoneri et denunciatio differri, nisi immineret occasio similis ruendi, quam nolle vitare. Si autem non est spes, vel peccatum ejus est in notitia aliorum, vel est in promptu ejus, debet statim denunciari superiori 4, d. 19, q. 2, art. 3, q. 1, 2^m | Quol. 1, 16, d. Denuntiatio 1.
- 18 Sine correctione et admonitione denuncians peccatum proximi praelato discreto, ut pio patri ex charitate, bene facit. Quol. 11, q. 13, o.
- 19 Peccatum infectivum aliorum, ut haeresis et fornicatio, vel eedens in damnum aliorum, ut furtum et homicidium, debet denunciari sine admonitione 2-2, q. 33, 2, c. | 3^m | d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m | q. 2, 1^m | Quol. 11, 12, 13, o.
- 20 Correctio fraterna debet esse dura peccans est pertinax, tamen cum affectu lenitatis 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 3, o.
- 21 Correctio est utilis ad emendationem, ad quam tamen non sufficit sine auxilio Dei 1-2, q. 109, 8, 2^m | 2-2, q. 33, 2, 1^m | q. 83, 7, 3^m.
- 22 Scandalum directe opponitur correctioni fraternae 2-2, q. 31, prin^o | q. 43, 3, c.
- Corrector. Conscientia 5.
- Corregere. Christus 219.
- Correlativum. Concavum.
- Correspondere. Actus 27. Beatitudo 137, etc. Causa 54. Charitas 42, 143. Confirmatio 44. Consilium 28. Damnatio 43. Dolor 8. Dos 6. Eucharistia 30. Idea 41. Iustitia 21. Poena 73, 74, 90. Potentia 30, etc. 51. Responsio. Sacramentum 83. Sapientia 32. Scientia 162, 163. Timor 9, 73, 76.
- Corrigere. Cura 5. Flagellum 2. Lex 52. Misericordia 35. Peccatum 25. Poena 28, 29. Probatio 2. Religio 105.

CORRUPTIBILE

COSTA

- Corrigia. Cingulus. Venus 3. Zona.
- Corripere proprie est ostendere turpitudinem peccati, hortando ad emendationem: sed corrigere, est cogere ad hoc. per poenas, licet quandoque unum pro alio ponatur 4, d. 19, q. 2, 1, o. * Bonitas 222. Castigatio. Inrepatio. Judicium 29, 30. Prae-latio 10, 11.
- Corruptela. Concupiscentia 17, 18. Usura 223.
- 1 CORRUPTIBILE et incorruptibile, sunt praedicata essentialia. Anima. 14, 5^m | 19 | Meta. 10, fi. Angelus 580.
- 2 Corruptibile et incorruptibile differunt genere physico, non autem genere logico 1^a q. 66, 2, 2^m | q. 88, 2, 4^m | 1, d. 35, 4, 5^m | 2, d. 3, q. 1, 1, 1^m | d. 12, 1, 1^m | Po^a q. 7, 7, 5^m | Virt. q. 2, 12, 20^m | Spiritu. 2, 16^m | Anima. 14, 2^m | Trin. 14, 23, c. | Meta. 10, fi. * Caelum 2, 3, 43, 86, etc. 93, 124. Compositio 5. Conservatio 7. Contemplatio 16, 22. Corpus 19. Corruptio 8, 16. Damnatio 37, 38.
- 3 Corruptibile per naturam, potest fieri incorruptibile supernaturaliter 2, d. 7, q. 1, 1, 2^m | d. 19, 2, 4^m | d. 21, q. 2, a. 4, q. 2, 1^m | Ma. q. 5, 5, 10^m | 1^a Cor. 15, lect. fi. primo etc. | Meta. 3, lect. 7, meo 3, fi. | Libo 10, fi. * Distantia 8. Duratio 3. Esse 5. Finitum 3. Generatio 3.
- 4 Aliquid est corruptibile vel incorruptibile tripliciter: scilicet secundum partem tantum, secundum totum tantum, et secundum utrumque. Opus. 3, co 171. * Habitus 55, 56.
- 5 Generabilia et corruptibilia non possunt omnino absolvi a contrariis 2, d. 1, q. 2, 5, c. * Idea 8. Malum 48. Manichaeus 2. Materia 1, 20, 21. Necessitas 20. Palpabile 4. Passibilitas. Passio 16, 22. Perfectio 25. Principium 8. Providentia 22, 25, 27, 30.
- 6 Res corruptibiles dicuntur magis a primo principio distare, quam res incorruptibiles 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, c. | Genes. 2, lect. 9, primo. * Signum 13. Substantia 24, 35. Tempus 23. Universale 19, 20. Virginitas 1, 5. Vita 8, 16.
- 1 CORRUPTIO. Per corruptionem res reducuntur de actu in potentiam, sicut in generatione e converso. Po^a q. 5, 3, c. | 4, 9^m.
- 2 Nunquam aliquid corrumpitur, nisi propter victoriam corruptoris super ipsum, ex debilitate virtutis ejus. Cg. 2, co 30, meo | Meta. 5, lect. 14, meo 4, etc. * Accidens 60, 62, 85, etc. 121. Actio 122. Actus 121. Adam 48, etc. 81. Angelus 113, 632. Anima 232, 344. Annihilatio 15. Assumere 14, 15. Baptismus 53. Bonitas 148, 149, 224. Causa 6. Caelum 2, 3, 93, 105. Circumcisio 12, 46. Cognitio 75. Conservatio 2, 3, 4.
- 3 Nihil corrumpitur nisi per hoc quod forma separatur a materia 1^a q. 9, 2, c. | q. 50, 5, c. | q. 75, 6, c. | 2, d. 19, 1, 2^m | Cg. 2, co 54, 1^m.
- 4 Corruptio non potest esse nisi ubi est contrarietas, quia omnis generatio et corruptio est ex contrario in contrarium 1^a q. 75, 6, c. | Cg. 2, co 30 | 51, 6^m | Po^a q. 5, 3, c. | Anima. 14, b. 2 | Opus. 3, co 74 | 34. Contrarium 36. * Contritio 31, 32.
- 5 Aliquid corrumpitur dupliciter: scilicet per se, et per accidens 1^a q. 75, 6, c. | q. 89, 5, c. | 1-2, q. 53, 1, c. | 2, d. 19, 1, 2^m | Cg. 2, co 54, 6^m | Anima. 19, c. * Cor 10. Corpus 31. Delectatio 42, 55. Destruere. Dimensio 6, etc. Durities 2. Electio 38. Elementum 1, etc. 22, 23, 24.
- 6 Corruptio duplex: scilicet secundum quid, et simpliciter 2, d. 3, 5, c. | Cg. 2, co 54. * Aestimatio 1, 3. Eucharistia 88, 89, 90. Fermentum 2, 3.
- 7 Corruptio duplex: scilicet separatio formae a materia, et resolutio in elementa 3^a q. 50, 5, c. | Quol. 3, 4, c. * Forma 116, 117, 118, 119.
- 8 Corruptio quadruplex: scilicet per defectum virtutis, ut in omni corruptibili, per excessum contrarii, ut in omni mixto, per consumptionem humidi a calido, ut in omni animato, et per violentiam, ut in occisis. Et contra hoc datum fuit homini quadruplex remedium: scilicet quia contra utrumque illorum primorum defectuum, subveniebatur homini per quamdam virtutem animae collatam ad hoc ut secundum conditionem suam, materiam suam perficeret, ut sicut ipsa anima habet esse indeficiens, indeficiens esse corpori tribueret: et propter etiam aequalitatem complexionis. Sed contra tertium defectum subveniebatur sibi duplici beneficio: scilicet quia per esum aliorum lignorum paradisi, restaurabatur continua deperditio facta in corpore, sed ad esse indeficiens subveniebat lignum vitae, cum virtute divinitus concessa, et alimentum assumptum, in perfectam assimilationem adducebatur. Et a quarto modo corruptionis, conservabat illaesus hominem divina providentia per quam decretum erat, ut nullum nocumentum homo pateretur in corpore, nisi prius a mentis innocentia deviasset 2, d. 19, 4, c. | Cg. 2, co 78, 2^m | Verit. q. 18, 6, 7^m. * Adam 51, etc. Generatio 1, 7, etc. 16, etc. Gratia 17, etc. Humilitas 2.
- 9 Corruptio triplex in homine, ex esu ligni vetiti: scilicet in anima tenebrae ignorantiae, in corpore morbus pravae concupiscentiae, et mors in utroque. Opus. 58, co 8, fi. * Habitus 74, etc. Haeresis 11, 25. Immunditia 2, 3. Incipere 4. Intellectus 170, 171. Justitia 13, 14, 15, 50.

S. Th. Opera omnia. Index.

- 10 Corruptio non intenditur a natura, nisi per accidens 1^a q. 19, 5, c. | q. 49, 1, c. | 2^m | 2, d. 20, q. 2, 1, 1^m | d. 35, L. | Cg. 3, co 4 | 5 | 107, 8^m | Po^a q. 3, 6, 13^m | Ma. q. 1, 1, 10^m | 3, 19^m. * 1^a ex 51, etc. Lucia. Malum 26. Materia 18. Memoria 20.
- 11 Secundum Augustinum et Philosophum in omni mutatione est aliqua generatio et corruptio 1^a q. 50, 5, 1^m | 2, d. 35, 5, c. | Cg. 3, co 72, 5^m | Anima. 11, c. primo | Opus. 3, co 34 | Rom. 8, lect. 4, fi. | 1^a Tim. 6, lect. 3, primo | Hebr. lect. 5, meo. * Menstruus 3. Meritum 38. Mons. Mors 4, 11, etc.
- 12 Corruptio proprie est tantum compositi 2, d. 19, 1, 2^m | 3, d. 21, q. 1, 3, 5^m | Anima. 14, c. primo. * Motus 80. Mutuum 3, 4. Natura 38.
- 13 Impossibile est, aliquod subsistens corrumpi per accidens, vel generari per accidens, sed tantum per se 1^a q. 75, 6, c. | Cg. 2, co 54, 6^m.
- 14 Corruptio quo ad illud quod convenit ei per se, convenit omni corruptibili, secundum communem rationem, non autem per accidens 2, d. 19, 1, 2^m. * Passio 12. Peccatum 17, 118, 140, 144, 167, 170, 177, 215, 239, 283, 284, 313, 317, 350, 362, 383. Poena 14, 15. Perdere. Potentia 61.
- 15 Mors, corruptio, et omnis defectus, est contra naturam particularis formae; sed aliquando est naturalis, ratione materiae, et naturae communis 1^a q. 22, 2, 2^m | 1-2, q. 42, 2, c. | 3^m | q. 85, 6, o. | 2-2, q. 65, 1, 1^m | q. 164, 1, 1^m | 2, d. 20, q. 2, 1, 1^m | d. 31, 3, c. | 4, d. 36, 1, 2^m | Cg. 3, co 94 | Verit. q. 13, 1, 2^m | Po^a q. 3, 6, 13^m | q. 6, 1, 1^m | Ma. q. 1, 1, 1^m | 3, 19^m | q. 5, 5, o. | Opus. 3, co 154, | Phy. 2, lect. 12, fi. | Libo 5, lect. 10, primo 1. * Praeceptum 99. Providentia 30, 56, 57. Prudentia 44. Purgatio 6. Raptus 1, 2. Ratio 17, 50. Relatio 61. Resurrectio 23. Sacramentum 38, 39. Sacrificium 35. Sanctificatio 1. Satisfactio 25. Scientia 46, 91. Semen 21.
- 16 Materia subjecta privationi, est principium et causa omnis corruptionis 1^a q. 50, 5, 3^m | q. 75, 6, c. | 2, d. 7, q. 1, 1, c. | 4, d. 50, q. 1, 1, c. | Cg. 2, co 54. * Generatio 1, 7, 16, o. Sensibile 10. Sensualitas 6, 16. Sensus 22, 23. Status 48. Superbia 2, 26. Tabescere. Tactus 1. Templum 3, 4, 15. Timor 41. Universale 18, etc. Usura 80, 104, 186, 195, 236, 289. Veritas 31. Virginitas 9, 10, 11, 28. Virtus 83, 152, 161, 162.
- Corruptivum. Adam 50. Alteratio 3. Anima 344. Annihilatio 15. Bigamia 4. Caelum 87, 88. Contrarium 19.
- 1 CORRUPTUM est reparabile dupliciter: scilicet per potentiam activam, et passivam 3, d. 3, q. 4, 1, 4^m.
- 2 Corruptum non redit idem numero, per motum, sed idem specie 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | Cg. 4, co 80 | Quol. 4, 5, c. | 1^a Corinth. 15, lect. 5, fi. * Dimensio 15, etc. Eucharistia 68. Generatio 16. Gustus 2. Haeresis 92. Lex 52, etc. Lucia. Peccatum 143, 148, 170, 198, 239, 284, 297, 302, etc. 313, 317. Praemium 8. Raptus 1, 2. Ratio 17. Relatio 61. Resurrectio 11, etc. Usura 127, 181. Virginitas 9, 10, 11, 28.
- Corsica, Sicilia, et Sardinia, semper habuerunt principes tyrannos. Opus. 20, libo 4, co 8.
- Coruscatio. Vapor 4.
- 1 CORVUS septem diebus nihil dat pullis suis, donec videat eos nigrescere. Job 38, fi.
- 2 Corvus significat voluptatibus denigratos, vel expertes bonae affectionis, quia non est reversus ad arcam 1-2, q. 102, 6, 1^m fi.
- 1 COSTA fuit praecisa ab Adam sine dolore, sed cum delectatione 1^a q. 92, 3, 2^m | q. 97, 2, 3^m. * Reptile 1. Resurrectio 20, 21.
- 2 Costa haec, non erat de perfectione individuali Adae, sed de specifica 1^a q. 92, 3, 2^m | q. 97, 2, 3^m | 3^a q. 31, 5, 2^m | 2, d. 18, q. 1, 1, 3^m | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 4, 2.
- 3 Mulier convenienter fuit formata de costa Adae 1^a q. 92, 2, 3, o. | 2, d. 18, q. 1, 1, o.
- 4 Mulier facta est de costa Adae, ut socia ejus: non de capite, ut domina, nec de pede, ut ancilla 1^a q. 92, 3, o. | 1^a Cor. 7, lect. 1, meo.
- 5 Conversio costae in mulierem fuit supernaturalis, et obedientialis 1^a q. 92, 4, 3^m | 2, d. 18, q. 1, 1, 5^m | d. 20, q. 1, 1, 4^m | 3, d. 2, q. 2, art. 2, q. 3, 3^m | d. 3, q. 2, 1, 1^m | 4, d. 11, q. 1, art. 3, q. 3, a. 3.
- 6 Multiplicatio costae fuit per additionem materiae noviter creatae, vel verius per conversionem alterius materiae praejacentis, contra Hugonem, et Magistrum sententiarum 1^a q. 92, 3, 1^m | 2, d. 18, L. fi. | q. 1, 1, c. | 8^m | d. 30, q. 2, 1, c. | Panis 2, 3.
- 7 Illud additum non venit in corpus Hevae, nisi mediante costa. Ideo Heva non dicitur facta ex eo, licet esset quid amplius in quantitate, quam costa 1^a q. 92, 3, 1^m | 2, d. 18, q. 1, 1, 2^m.
- 8 Costa haec resurget in Heva, non autem in Adam 2, d. 18, q. 1, 1, 3^m | 4, d. 44, L. meo | q. 1, a. 2, q. 4, 2^m | Cg. 4, co 80, n.
- 9 Immo resurget in eo, in quo prius fuit 2, d. 30, q. 2, 1, 7^m | 2, 6^m | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 4, o. | Cg. 4, co 81, 5^m | Opus. 3, co 163 | 164.
- Crastinum. Holocaustum 4.
- Craticula. Christus 198. Laurentius 3.

CREATIO

- 1 CREATIO magis respicit esse, quam naturam, vel rationem 3^a q. 2, 7, 3^m. * Dies 11, etc. Esse 9, etc. Malum 14.
- 2 Actio Dei, scilicet creatio, primo terminatur ad esse, sed ad naturam ex consequenti; actio autem creaturae, scilicet generatio, e converso. Po^a q. 3, 16, 21^m | Opus. 37, c^o 4. Agens 18.
- 3 Creatio passiva, secundum esse ut inhaeret est naturaliter posterior creatura, et est subjectivae in ea; sed secundum rationem ejus, ut causatur ex actione Dei, est prior 1^a q. 45, 3, 2^m | 3^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 4^m | Cg. 2, c^o 18 | Po^a q. 3, 3, 3^m | q. 7, 9, 5^m | q. 10, 1, 3^m | Opus. 9, q. 94 | 95.
- 4 Creationem esse ratio demonstrat 1^a q. 45, 2, o. | 2, d. 1, q. 1, 2, c. | Cg. 2, c^o 16 | 18 | Po^a q. 3, 1, o. | Opus. 37, c^o 4, prin^o | Phy. 8, lect. 2, prin^o.
- 5 Ratio naturalis, magis assentit creationi, quam conversioni Eucharistiae 4, d. 8, q. 2, 3, 2^m | d. 11, q. 1, art. 3, q. 3, 1^m.
- 6 Philosophi concedunt creationem esse, sed ab aeterno 1^a q. 46, 2, 1^m | 2^m | d. 1, q. 1, 2, c. | 5, 16^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 3, a. 1 | Po^a q. 3, 14, 16^m | Opus. 15, c^o 9 | Opus. 87, c^o 4, prin^o | Phy. 8, lect. 3, fi. * Opus. 1, etc.
- 7 Immo voluerunt motum incepisse per viam naturae, idest per generationem. Meta. 12, lect. 6 | lect. 7.
- 8 Creatio non est mutatio proprio 1^a q. 45, 2, 2^m | 3, o. | q. 46, 1, 5^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 2^m | 5, 8^m | Cg. 2, c^o 1, 8^m | 17 | 18 | 20, 2^m | 36, 1^m | 2^m | Po^a q. 3, 2, o. | 3, c. | 4^m | Opus. 9, q. 98 | Phy. 8, lect. 2, prin^o 1, 3. * Actio 10. Ars 25. Beneficium 16.
- 9 Creatio non est motus, nec terminus motus 1^a q. 45, 2, 3^m | 3, c. | q. 46, 3, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 2^m | 3^m | Cg. 2, c^o 17 | 19, 1^m | 20, 2^m | 21, 4^m. * Dicere 4, 7. Facere 3. Idea 23. Imago 36. Manus 4, 5. Miraculum 12, 13. Misericordia 45.
- 10 Creatio est emanatio universalis entis ex nihilo 1, q. 45, 1, o. | 4, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 2, c. Deus 453. Nihil 1. Infra.
- 11 Creatio est actio terminata ad exteriorem effectum, sicut etiam gubernatio, sine cujus existentia, hujusmodi actio non potest intelligi 1, d. 40, q. 1, 1^m | Cg. 1, c^o 79, fi. * Persona 28. Sabbathum 1, 2.
- 12 De ratione creationis est, nihil praesupponere in re, cui naturaliter prius convenit non esse quam esse 1^a q. 65, 3, c. | 2, d. 1, q. 1, 2, c. | 5, 16^m | Po^a q. 3, 4, c.
- 13 Creatio non admiscetur in operibus naturae nec artis, sed praesupponitur 1^a q. 45, 8, o. | 2, d. 1, q. 1, 3, 5^m | Po^a q. 3, 8, o. Ars 25. Deus 452.
- 14 Creatio importat habitudinem creaturae ad creatorem, cum quadam novitate, sive inieptione q. 45, 3, 3^m | Po^a q. 3, 3, c. | 2^m | 6^m.
- 15 Creare nihil aliud est, quam absque materia praejacenti, aliquid producere 1^a q. 65, 3, c. | Cg. 2, c^o 16, fi. * Agens 19. Ars 26. Infra. Tempus 20, 29.
- 16 Creatio est productio rei secundum totam substantiam suam nullo praesupposito 2^a q. 65, 3, c.
- 17 Creatio relatio sola est, sed fieri est passio. Opus. 9, q. 95.
- 18 Creatio est ad totum esse, et ad principia ex quibus res constituitur. Opus. 37, c^o 4.
- 19 Creatio nominat potentiam activam, qua res in esse producantur, ideo est sine praesuppositione materiae, et prioris agentis. Po^a q. 3, 4, c. * Vacuum 1.
- 20 Creatio activa, est essentia Dei, cum relatione rationis ad creaturas. Passiva vero, est in creatura, et est accidens ejus, de praedicamento relationis, scilicet habitudo habentis esse ab alio, et consequens operationem Dei 1^a q. 45, 3, o. | 1, d. 35, L. fi. | 2, d. 1, q. 1, 2, 4^m | 5^m | Cg. 2, c^o 18 | Po^a q. 3, 3, o. | Opus. 3, c^o 98 | Opus. 9, c^o 94 | 95.
- 21 Creatio passive sumpta, est aliquid in re creata, quia creatio activa est actio transiens, relinquens effectum exteriorem 1^a q. 45, 3, o. | 1, d. 40, q. 1, 1, 1^m | Po^a q. 3, 3, o.
- 22 Nullum corpus potest creare 1^a q. 45, 5, c. | Cg. 2, c^o 20 | Verit. q. 5, 9, c. fi. * Adoptio 19. Agens 16. Appropriatio 29.
- 23 Solus Deus creat 1^a q. 45, 5, o. | q. 47, 1, c. | q. 65, 3, c. | q. 90, 3, c. | q. 104, 3, 1^m | 1, d. 37, q. 1, 1, c. | 2, d. 1, q. 1, 3, o. | 4, c. | d. 11, 3, c. | d. 15, q. 1, 2, e. | 4, d. 5, q. 1, 2, c. | d. 18, q. 2, 2, c. | 4, d. 5, q. 1, art. 3, q. 3, o. | d. 47, q. 1, art. 1, q. 3, c. | Cg. 2, c^o 21 | 41, 8^m | 85 | 96 | 120, 4^m | 6^m | Lib^o 3, c^o 68 | 102, 3^m | 120 fi. | Lib^o 4, c^o 7, 11^m | 17, 6^m | 31, 23^m | Verit. q. 5, 8, c. fi. | 2^m | 9, c. fi. | q. 27, 1, 3^m | 3, c. | Po^a q. 3, 4, c. | 5, o. | Quol. 3, 6, c. | Opus. 3, c^o 70 | 94 | 95 | Opus. 15, c^o 10 | Psal. 40, fi. Agens 16. * Auctoritas 2. Bonitas 14. Causa 68. Cognitio 31. Cooperari 2, 3. Creator. Deus 362, 395, 413, etc. Esse 13.
- 24 Potentia creandi, non est communicabilis creaturae 2, d. 1, q. 1, 3, c. | 4^m | 4, c. | 1, d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, o. | Verit. q. 27, 3, 17^m | Po^a q. 3, 4, o. * Factum 1. Finis 11, 12. Gratia 70. Haeresis 57, 58, 59. Idea 23. Instans 11, 15. Justificatio 16. Malitia 9.
- 25 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 1, q. 1, 3, o. | 4, d. 5, q. 1, art. 3, q. 3, 5 | d. 8, q. 2, 3, 4^m.
- 26 Creare requirit potentiam agentis infinitam 1^a q. 32, 1, 2^m | q. 45, 5, 3^m | q. 65, 3, 3^m | d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, c. | 1^m | Cg. 2, c^o 20, 4^m | Po^a q. 3, 1, c. | 16, 20^m. * Manus 4, 5. Plato 5. Religio 5. Solus 10. Trinitas 13. Vacuum 1.

CREATIO

- 27 Oppositum videtur dicere 4, d. 5, q. 1, a. 8, q. 3, 5^m. * Unio 11, 12, 13.
- 28 Majus est, non indigere conservari ab aliquo, quam creare. Po^a q. 5, 2, 1^m.
- 29 Deus non potest communicare creaturae potentiam creandi aliquid, virtute propria et principaliter, nec instrumentaliter 1^a q. 45, 5, c. | 3^m | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | 4, d. 5, q. 1, art. 3, q. 3, c. Cg. 2, c^o 21, 5^m | 6^m | Po^a q. 3, 4, o. | q. 5, 2, 1^m.
- 30 Immo potest instrumentaliter 2, d. 1, q. 1, 3, o. | 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, 5^m.
- 31 Esse Dei est ratio creandi, non autem essentia ejus. Sed in creaturis, essentia est ratio agendi, non autem esse. Opus. 37, c^o 4.
- 32 Creare, est commune toti Trinitati 1^a q. 45, 6, o. | 2. Prol. meⁿ. Po^a q. 9, 5, 20^m.
- 33 Pater et Filius, sunt unus creator, et non plures, licet sint plures creantes et non unus 1, d. 11, 4, 2^m | d. 29, 4, 2^m.
- 34 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 36, 4, 7^m.
- 35 Philosophi dixerunt, quod intelligentia superior creat inferiorem, et animam, et corpus caeli moti ab ea 1^a q. 8, c. | q. 45, 5, c. | q. 65, 3, c. | 2, d. 1, q. 1, 3, c. | d. 18, q. 2, 2, c. | 3, d. 16, q. 1, 3, 3^m | 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, 1^m | Cg. 2, c^o 21, fi. | 41, prin^o | Po^a q. 3, 4, c. | 16, c. meⁿ.
- 36 Creatio rerum, immediate est a Deo Opus. 3, c^o 95.
- 37 Omne ens praeter Deum est creatum a Deo 1^a q. 41, o. | q. 45, 2, c. | q. 65, o. | 1-2, q. 79, 2, c. | 1, d. 36, q. 1, 1, c. fi. | 2^m | 3^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 3, o. | d. 37, q. 1, 2, o. | q. 2, 2, c. | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 2, c. | Cg. 2, c^o 6 | 15 | 16 | Po^a q. 3, 16, c. | Opus. 3, c^o 68 | 69 | Opus. 15, c^o 9.
- 38 Res simplex non potest fieri nisi per creationem 1, q. 118, 1, c. * Accidens 99. Adam 86, 38, 90, etc.
- 39 Primum subsistens in unoquoque, est tantum a Deo, et per creationem tantum. Quol. 3, 6, c. * Agens 16, 81, 109. Aqua 16.
- 40 Prima individua cujuslibet speciei producta sunt per creationem tantum 1^a q. 45, 5, 1^m | q. 65, 4, c. | 1-2, q. 5, 7, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | 5, 10^m | d. 18, q. 2, 2, c. | d. 29, q. 1, 1, 1^m | Opus. 3, c. 95. * Assumere 50, 54. Avaritia 8, 12. Beatitudo 9, 64, 82, 83, 125.
- 41 Omne subsistens sine materia vel cum materia in potentia ad unam tantum formam est tantum a Deo, et per creationem tantum. Quol. 3, 6, c. * Bonitas 41. Carentia. Charitas 2, 106. Causa 67. Caelum 12, 46, 47, 81, 122. Comprehendere 6. Compositio 5, 7. Concausatum. Corpus 25, 58. Costa 6. Defectus 12.
- 42 Sola supposita, proprie dicuntur creari 1, q. 45, 4, o. | 7, 2^m | 8, o. | Verit. q. 27, 3, 9^m | Po^a q. 3, 1, 12^m | 3, 2^m | 8, 3^m | Quol. 9, 11, o. | Opus. 37, c^o 4.
- 43 Creatio est habentis prius natura non esse quam esse, non autem generatio aeterna Filii Dei 2, d. 1, q. 1, 2, c. * Determinatio 1.
- 44 Creatio passiva creatur, non quidem alia creatio, sed seipsa 1, q. 45, 3, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 5^m | Cg. 2, c^o 18. | Po^a q. 3, 3, 2^m.
- 45 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 27, 2, 1^m * Aeternitas 19. Christus 1, 11, 25, 26. Deus 102, 159, etc. 215. Differre 10. Elementum 25, 26. Ens 9, 11, 12. Esse 26. Eucharistia 105. Filiatio 35. Finitum 3. Forma 104, 115, 138. Fruitio 4, 3. Gratia 17, 47, 48, 66, 70, 110. Habitus 39, 69. Haeresis 41, 57, 82, 129. Imago 35, 148. Incipere 2. Infinitum 2, etc. 8. Intellectus 71. Justitia 77. Lex 64, 65. Liber 13. Lux 10, 17. Manichaeus 2. Maria 59. Materia 43. Meritum 14. Miraculum 3, etc. Misericordia 45. Motus 86. Moyses 2. Mundus 1, 3, 12. Necessitas 11, 18. Nihil 1, 3. Operatio 33. Peccatum 338, 431. Poenitentia 130. Perfectio 13. Processio 62. Resurrectio 8. Sapientia 11. Scientia 158. Stella 1. Tenebrae 1. Terra 14. Trinitas 13. Unio 11, etc. Usura 32. Veritas 59. Vestigium 7, 9. Virtus 142, 189, 270. Vita 9, 22, etc. Vocatio 1, 5.
- 46 Creatio facta est in principio temporis, mensurantis motum primi mobilis, sicut in adjacente creationi, non autem sicut in mensurante eam, quia simul fuerunt 1, q. 46, 3, c. | 1^m | 2, d. 1, q. 1, q. 1, 6, 3^m | Quol. 5, q. 1, 1, c. | Opus. 9, q. 100. * Adoptio 19. Adoratio 9. Ars 25. Bonitas 14, 41.
- 47 Initium creationis non potest ratione investigari 2, d. 1, q. 1, 3, c. * Dies 11, etc. Aequinoctialis 2. Eucharistia 107. 113. Generatio 1.
- 48 Creatio est in instanti 1^a q. 63, 5, c. | q. 71, 1, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 3^m | Cg. 2, c^o 19 * Imago 35, etc. Justificatio 16. Lux 10, 17.
- 49 Immo principium temporis, non est mensura creationis 1^a q. 46, 3, 1^m. * Malum 14. Operatio 33. Sabbathum 1, 2.
- 50 Immo mensuratur aevo, vel tempore large sumpto pro numero ejuseumque successionis 2, d. 1, q. 1, 6, 3^m | Verit. q. 8, 4, 15^m.
- 51 Creatio est prima actio, quia nullam praesupponit, sed praesupponitur a qualibet alia 1^a q. 45, 1, 2^m | Cg. 2, c^o 21, prin^o.
- 52 Creatio nihil praesupponens, differt a generatione, quia generatio praesupponit materiam, et ab omni alia mutatione, quia praesupponit subjectum 2, d. 1, q. 1, 2, c. Agens 19. Ma. 8.
- 53 Creatio aliqua praesupponit materiam in qua, non autem materiam ex qua 1^a q. 45, 1, 1^m | 2, d. 17, q. 2, 2, 3^m | 4, d. 5, q. 1, 2, c. | Po^a q. 3, 4, 7^m.

CREATURA

- 34 Creatio habet quantitatem ab ente quod creatur, non autem a distantia non entis ad ens 4, d. 5, q. 1, art. 3, q. 3, 5^m | Verit. q. 27, 3, 9^m. * Justificatio 16. Successio 5. Tempus 20, 29. Vacuum 1. Vita 9, 22, etc.
- Creator. Appropriatio 29. Cognitio 31. Haeresis 82, 126. Naturale 12. Proportio 1, 3. Relatio 96. Unio 7, 9, 11, etc. Vestigium 1, 2. Creatrix. Creatura 2.
- 1 CREATURA non est aliquid superius ad hominem 3, d. 11, 2, 2^m | 3, 3^m. * Abstractum 2. Accidens 116. Accipere 5. Actio 3, 4, 10, 12, 14.
- 2 Creatura in Deo, est creatrix essentia. Po^a q. 3, 16, 14. * Actus 190. Adam 14. Adjurare 6, 7. Adoptio 19. Adoratio 3, 30.
- 5 Creatura potest considerari sine respectu ad Deum 3, q. 11, 1, 7^m. * Agere 20. Amor 10, 19, 21, etc. 30, etc. Analogia 1, 10. Oppositum videtur dicere a simili 1, d. 1, q. 4, 1, 6^m | Quol. 7, 10, 4^m.
- 4 Quaelibet creatura est ens, secundum similitudinem ad Deum. Po^a q. 2, 1, c. * Angelus 5, 23, 89, 90, 111, 367, 371, 493, 632. Anima 85, etc.
- 5 Omnis creatura est ex nihilo, etiam si esset ab aeterno 1, d. 5, q. 2, 2, o. | 2, d. 1, q. 1, 2, c. | 5, 16^m | 3, d. 11, 1, c. * Annihilatio 6, 9.
- 6 Creatura quamdiu habet esse, fit a Deo, sicut aer quamdiu lucet illuminatur. Po^a q. 3, 3, 6^m. * Appropriatio 3. Ascendere 4. Beatitude 88, etc.
- 7 Consideratio creaturarum, valet ad destruendum multos errores circa Deum. Cg. 2, c^o 3. * Beatus 52, 53.
- 8 Consideratio creaturarum, utilis est ad instructionem fidei, de sapientia, potentia, bonitate, pulchritudine, et similitudine Dei. Cg. 2, c^o 2.
- 9 Immo nullo modo Deus est similis creaturis 1^a q. 4, 3, 4^m | 1, d. 19, q. 1, 2, c. | Cg. 1, c^o 29. Deus 180, etc. * Causa 68, 104.
- 10 In productione cujuslibet creaturae etiam minimae, manifestatur infinita potentia, sapientia, et bonitas Dei 1^a q. 32, 1, 2^m | q. 45, 5, 3^m | 3, d. 1, q. 1, 3, 3^m. * Circumscribere 2. Comparatio 4. Compositio 7. Commune 1, 2, 8. Communicabile 1, 2. Communicatio 2. Conservatio 6, etc.
- 11 Creaturae corporales semper fuerunt. Po^a q. 3, 18, 20^m fi. Consideratio 3, 4. Corporalia 5. Corpus 47. Creatio 2, 3, 24, 25, 31, 35.
- 12 Immo nullae creaturae fuerunt ante mundum 1^a q. 61, 2, 3. o. | q. 102, 2, 1^m | 4, 1^m | 2, d. 2, q. 1, 3, o. | Po^a q. 3, 18, o. * Cupiditas. Datio 33.
- 15 In omnibus creaturis differunt suppositum et natura 3, q. 17, 1, c. | 1, d. 5, 1, c. | d. 34, q. 1, 1, c. | Unio. 1, c. prin^o | Opus. 53, o. | Poster^m 2, lect. 6.
- 14 Oppositum videtur dicere 1^a q. 3, 3, c. | 1, d. 25, 1, 3^m | 3, d. 5, q. 1, 2, o. | Cg. 4, c^o 55, 4^m | Po^a q. 7, 4, c. | q. 9, 1, c. | Spiritu. 5, 9^m | Anima. 17, 10^m | Opus. 32, lect. 6, 6, o. | Opus. 37, c. 4 | Meta. 7, lect. 11, fi. | Lib^o 8, lect. 3, prin^o 3 | Lib^o 9, lect. fi. prin^o 2, fi.
- 15 Omnis creatura potest deficere a bono, in non esse, secundum seipsam, nisi a Deo conservetur, secundum Gregorium 1-2, q. 109, 2, 2^m | q. 112, 3, 2^m | 1, d. 1, q. 4, 1, 6^m | 3, d. 11, 1, 7^m. * Daemon 88, 91, etc. Debitum 10. Defectus 1.
- 16 Omnis creatura est mutabilis 1^a q. 9, 2, o. | q. 10, 3, c. | q. 16, 4, o. | q. 65, 1, 1^m | 1-2, q. 109, 2, 2^m | q. 112, 3, 2^m | 3^a q. 10, 4, c. | q. 13, 2, 8, c. | 1, d. 8, q. 3, 2, o. | d. 19, q. 5, 3, o. | Verit. q. 1, 6, o. | q. 5, 2, 6^m | Opus. 3, c^o 124.
- 17 Creaturae secundum se, sunt tenebrae, falsitas, et nihil 2-2, q. 5, 1, 2^m | 2, d. 12, q. 2, 1, 11^m | Verit. q. 2, 3, c. | 16^m | 17^m | 18^m | q. 8, 7, 5^m. Intendere 3. * Deus 18, etc. 66, 71, etc. 159, etc. 174, 180, etc. 290, 315, 327, etc. 395, 415, etc. Dici 1. Differre 10. Distantia 6.
- 18 Creatura potest agere supra naturam 4, d. 8, q. 2, 3, 4^m | Verit. q. 29, 3, 6^m. * Diversitas 2. Donum 5, 7. Egere.
- 19 Oppositum videtur dicere 1^a q. 45, 5, c. | 3, d. 13, a. 2, q. 2, 2^m | 3^m. * Electio 23, 26.
- 20 Creatura potest cooperari creatori per virtutem divinam, ut agens instrumentale, non autem ut agens principale, scilicet non quidem quantum ad illos effectus, qui sunt immediate a Deo, ut creatio et sanctificatio, sed quantum ad aliquos effectus, qui fiunt mediante creatura, virtute divina. Non autem potest dici cooperari creatori, virtute propria creaturae 4, d. 8, q. 2, 3, 4^m | Ma. q. 16, 9, 3^m | Opus. 1, c^o 23. * Aequalitas 15, 21.
- 21 Creatura dignior, facta est propter viliozem, in ordine ad totum universum, non autem secundum se 1^a q. 70, 2, 4^m. * Excellentia. Exitus 2.
- 22 Commune est omni creaturae, ut per omnes motus et operationes ejus, tendat sicut in finem suum, in assimilationem divinae bonitatis, conservando suum esse, et communicando illud 1^a q. 63, 3, c. Opus. 3, c^o 103. Appetitus 20. Faeces. Fides 113. Filiatio 8. Finis 68, etc. Infra. * Finitum 3. Generatio 68, 74.
- 23 Creatura quaelibet ordinatur ad aliquod particulare bonum, per aliquas actiones determinatas, praeter rationales, quae ordinantur ad universale bonum, per actiones non determinatas.

CREDERE

- Verit. q. 21, 7, c. | 1^m | 2^m. * Christus 11, 26, etc. 128, etc. Gratia 15, 17, 48, 66. Homo 16, etc. 26. Honor 28, 37. Idea 17, etc. Idolatria 1. Imago 17, etc. Immobile 2. Impeccabilis 1. In 11, 12, 19, etc. Individuum 26. Ingenitum 1. Juramentum 8. Justificatio 17. Justus 5. Liber 13, 22, etc. Liberum 13. Lumen 23. Manifestatio 11. Materia 30, 41. Nomen 36, 51, etc. Notorium 2. Omnipotentia 1, 2. Pater 1, etc. 19. Porretani. Possibile 6, 9, 10. Potentia 10, 24. Potestas 3, etc. Praedicamentum 4. Praedicari 25. Praelatio 25. Principium 15, 16. Processio 13, 23. Producere 2, etc. Proportio 1, 3. Ratio 13. Redemptio 2, 5. Relatio 90, etc. Repraesentatio 1, 3. Respectus 1. Senarius 3. Spiritus 10, 19. Suppositum 8, 9. Templum 8, 10. Theologia 18, etc. Tempus 14. Verbum 56, etc. Vita 22, etc.
- 24 Creatura corporalis ordinatur ad spiritualem, et tendit in assimilationem ejus 1^a q. 65, 2, c. | 2^m | 2, d. 1, q. 2, 3, c. | Cg. 1, 1, c^o 42, 4^m | Lib^o 8, c^o 99, fi. | Po^a q. 5, 4, 2^m | Opus. 3, c^o 152 | Hebr. lect. 5, fi.
 - 25 Omnis creatura corporalis tendit in assimilationem creaturae spiritualis, quantum potest, sicut in Dei assimilationem 2, d. 1, q. 2, 3, c. fi. | Opus. 8, c^o 103.
 - 26 Creatura irrationalis ordinatur ad rationalem tripliciter: scilicet auxiliando, significando, et continendo 2-2, q. 76, 2, c. * Adoptio 19, 20. Appetitus 22, 96. Assimilatio 4, etc. Assumere 50, 51. Attributa 13, 23. Auctoritas 3. Beatitude 9, 61, 82, 83, 88, 89, 125. Capacitas 2, etc. Cognitio 31. Comprehendere 6, 7. Conjunctio 1, etc. Contemplatio 1, 3. Cupiditas.
 - 27 Creatura rationalis et intellectualis tendit sua operatione in assimilationem Dei. Opus. 3, c^o 103. Appetitus 20. Finis 70. * Aenigma 2. Aeternitas 12, etc. Desiderium 13, 14, 15. Deus 18, 49, 21, 22, 77, 121, etc. 265, etc. Dicere 6. Dominium 2, 5. Egere. Electio 23. Ens 22. Excellentia. Felicitas 2.
 - 28 Creaturae rationales praecellunt alias in perfectione suae naturae, et dignitate finis. Cg. 3, c^o 111 | Opus. 3, c^o 103 | 152. * Filiatio 8. Finis 68. Forma 105. Habere 2. Haeresis 36, 38, 40, 43, 44, 126. Idea 17, 18, 24, 25. Imago 17, etc. Impuritas 2. Individuum 26. Ingenitum 1. Intellectus 98, 195, 225, 259, 293. Judicium 58. Justitia 88, etc. Justus 5.
 - 29 Creaturae rationales plus possunt deficere a suo fine per inordinationem, quia se regunt, quam caeli, quia tantum reguntur. Cg. 3, c^o 110, fi. | Ma. q. 16, 2, 8^m. Defectus 10. * Lex 31, 32, 47, 59, 63, 64, 78, etc. Liber 13. Lumen 23, 24. Materia 41. Mensura 18. Metaphora 6, 7. Miraculum 51, 52. Missio 28, 41, 44. Mundus 18. Mutatio 11. Nativitas 25. Naturale 16. Necessitas 18. Numerus 23, 24, 25.
 - 30 Creaturae rationales gubernantur a providentia Dei propter seipsas, ceterae vero propter rationales. Cg. 3, c^o 112 | 113, 3^m. * Obedientia 29. Odium 22. Oratio 67. Ordinatio 1. Ordo 25. Origo 3. Horizon 2. Participare 14. Passio 12. Pater 1, 5. Peccatum 47. Perfectio 25, etc. Persona 17, etc. Porretani. Possibilitas 1. Potentia 7, 10, 24, 38, 39, 48. Potestas 3, etc. Praedestinatio 2, 31. Praedicari 25. Praelatio 25.
 - 31 Creaturas inferiores regit Deus per creaturas superiores. Opus. 3, c^o 121 | 137. Angelus 90. Processio 23, etc. 31, 48, 62, 63. Proprium 9. Providentia 13, 14, 28, 39, etc. Redemptio 2. Relatio 30, etc. Sapientia 54. Satisfactio 23. Scientificum 1. Similitudo 7, etc. Speculum 2.
 - 32 Solae creaturae rationales diriguntur a Deo in suos fines, quo ad speciem, et quo ad individua. Cg. 3, c^o 113 | 114, 1^m.
 - 33 Finis proprius cujuslibet creaturae intellectualis est, ut per omnes operationes ejus et motus, tendat in assimilationem divinae bonitatis, per hoc quod intellectus ejus fiat in actu omnium intelligibilium, ad quae est in potentia. Opus. 3, c^o 103. Appetitus 20. Vel finis 81. * Christus 84. Unio 11. Verbum 42, 57, etc. Veritas 39, 48, 59. Via 3. Visio 11.
- Crebrum. Ascendere 9. Devotio 9, 10. Frequenter. Frequentia. Saepe. Credenda. Angelus 421. Catechismus 2, etc. Credere 7, etc. 14, etc. Credibile. Christus 91, etc. Fides 22, 127, 132, 150, 151. Haeresis 56. Lex 127. Praeceptum 96, etc.
- Credentia injusta et usuraria est, quando accidit incrementum lucri, ex sola dilatione temporis, concessa a vendente vel e mente, ut per hoc plus accipiat. Et hoc vocatur apud jurisperitos, et etiam vulgariter, vendere vel emere ad credentium. Opus. 21, o. | Opus. 67, o. | Opus. 73, c^o 8. Usura 133, etc. 198, etc. Vendere 7.
- 1 CREDERE est cum assensu cogitare 1^a q. 111, 1, 1^m | 2-2, q. 2, 1, o. | 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 1, o. | Verit. 14, 1, o. | Hebr. 11, lect. 1, prin^o. * Abraham 6, 24. Actus 170.
 - 2 Credere est proprius et interior actus fidei 2-2, q. 2, prin^o | 2, o. | q. 4, 1, c. | 2, c. | 1^m. * Articulus 1. Assentire 2.
 - 3 Credere est actus intellectus assentientis divinae veritati ex imperio voluntatis notae a Deo per gratiam 2-2, q. 2, 9, c. | q. 4, 1, c. | 2, c. | 1^m | q. 5, 2, c. Assentire 2.
 - 4 Credere est tantum in secunda operatione intellectus 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 1, c. | Verit. q. 14, 1, c. * Baptismus 49, 215, 218. Canonizatio.

CREDERE

- 5 Credere dependet a tribus, scilicet ab intellectu, voluntate, et ratione 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 2, c. * Catechismus 2, 7. Contradictio 4, 5.
- 6 Credere est donum Dei 1^a q. 111, 1, 1^m | Quol. 2, 6, c. | Jo. 10, lect. 5, me^o 4 | c. 16, lect. 7, me^o 3. * Fides 3, 17, etc. Furtum 10. Hieronymus 1. Ironia 1. Lamech. Magi 6. Maria 46. Matrimonium 59, 89. Mendacium 10. Miraculum 31, 32, 33. Petrus 2. Praeceptum 133.
- 7 Actus fidei triplex: scilicet credere Deo, credere Deum, et credere in Deum 2-2, q. 2, 2, o. | Rom. 4, lect. 1, me^o. * Baptismus 49, 215, 218.
- 8 Credere Deum, Deo, et in Deum, est unus actus fidei, respectu diversorum 2-2, q. 2, 2, o. | 3, d. 23, q. 2, art. 2, q. 2, o. | q. 3, a. 1, q. 3, 3^m | Verit. q. 14, 7, 7^m | Jo. 6, lect. 3, fi. 7 | Rom. 4, lect. 1, me^o | Hebr. 11, lect. 1, prin^o. * Catechismus 2, 7. Circumcisio 27. Contradictio 4, 5.
- 9 Credere Deo, est proprius actus fidei, speciem ejus demonstrans. Non autem credere in Deum, sed sequitur speciem ejus, in ordine ad finem, per charitatem. Nec credere Deum, sed demonstrat materiam ejus. Rom. 4, lect. 1, me^o.
- 10 Scientia de credendis est duplex: scilicet donum quo discernuntur credenda a non credendis, et gratia qua hoc docetur. Prima convenit omni sancto, non autem secunda 2-2, q. 9, 1, 2^m | 3, d. 35, q. 2, a. 3, q. 3, c.
- 11 Deus tripliciter adjuvat ad credendum ea quae sunt fidei: scilicet interna vocatione, doctrina seu praedicatione, et miraculis. Quol. 2, 6, c.
- 12 Modus credendi duplex: scilicet communis, idest, per instructionem, et singularis, scilicet per revelationem. Jo. 12, lect. 7, prin^o.
- 13 Quod alicui non credatur contingit dupliciter: primo, quia est vel reputatur ignorans, secundo, quia est vel reputatur mendax. Dionysius e^o 1. Ut Daemon 80, 85. * Ebrietas 4. Eucharistia 216. Ironia 1. Lamech.
- 14 Credere aliqua supra rationem naturalem, est de necessitate salutis, similiter et fides 2-2, q. 1, 6, 3^m | q. 2, 3, o. | q. 16, 1, 1^m | 3, d. 31, a. 3, q. 1, o. | d. 25, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | q. 2, a. 1, q. 2, c. | a. 2, q. 3, c. | q. 4, 2^m | 4, d. 45, q. 1, a. 2, q. 1, c. | Cg. 1, e^o 5 | Lib^o 3, c. 118 | 152 | Verit. q. 14, 10, o. | Trin. 9, c. | Jo. 5, lect. 5, prin^o. * Canonizatio. Confessio 42. Contradictio 4.
- 15 Credere aliqua quae ratione naturali demonstrantur, est necessarium 1-2, q. 99, 2, 2^m | 2-2, q. 1, 6, 3^m | q. 2, 4, o. | 3, d. 21, a. 3, q. 1, o. | Cg. 1, e^o 4 | Verit. q. 14, 10, c. | Trin. 9, o. * Deus 10, 11. Gratia 85, 113. Haeresis 56. Jejunium 15. Latio 3. Maria 62.
- 16 Aliquid contingit magis vel minus credere, sicut contingit aliquid esse magis vel minus verum. Ideo magis creduntur principia quam conclusiones, in scientiis demonstrativis. Virt. q. 2, 9, 1^m. Assentire 5. * Praeceptum 97, 139. Promulgatio 2. Rex 3. Scientia 61, 63, 156. Symbolum o.
- 17 Quilibet tenetur explicite credere articulos fidei alia vero implicite 1 2, q. 76, 2, c. | 2-2, q. 2, 5, o. | 1, d. 33, 5, c.
- 18 Immo necessarium est cuilibet credere explicite, non omnes articulos fidei, sed quantum sufficit ad dirigendum in ultimum finem 3, d. 25, l. | q. 2, a. 1, q. 2, o. | q. 3, c. | a. 2, q. 3, o. | Verit. q. 14, 11, o.
- 19 Quilibet Christianus tenetur explicite credere mysteria Christi, praecipue quae publice in ecclesia solemnizantur 2-2, q. 2, 7, o. | 3, d. 25, l. | Verit. q. 11, 11, c. fi.
- 20 Quilibet Christianus tenetur explicite credere mysterium Trinitatis 2-2, q. 2, 5, o. | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 4, c. | 1^m | 3, d. 25, l. | 4, d. 6, q. 2, a. 2, q. 1, c. | Verit. q. 14, 11, c. fi.
- 21 Mysteria Christi, et Trinitatis, fuerunt explicite credita a maioribus ante Christum, sed a minoribus implicite 2-2, q. 2, 7, c. | 8, c. | 2^m.
- 22 Primum et principale inter omnia credibilia, est Deum esse 2-2, q. 16, 1, c.
- 23 Quilibet homo omni tempore, et omni statu, tenetur credere explicite Deum esse, et providentiam ejus 2-2, q. 2, 8, 1^m | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 4, 1 | 4, d. 6, q. 2, a. 2, q. 1, c. | Verit. q. 11, 11, c. | Hebr. 11, lect. 2, fi.
- 24 Mysterium incarnationis Christi, oportet aliquantulum esse creditum apud omnes, sed diversimode, secundum diversitatem temporum et personarum 2-2, q. 2, 7, c. | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, o. | q. 3, 4, c. | Hebr. 11, lect. 2, fi.
- 25 Quilibet tenetur explicite credere mysterium incarnationis et passionis Christi et iudicii Dei 4, d. 6, q. 2, a. 2, q. 1, c.
- 26 Christus si etiam non fecisset miracula, tenerentur omnes credere, secundum quod adjuvarentur a Deo. Quol. 2, 6, o. | Jo. 15, lect. 5, prin^o 4.
- 27 Cogitans actu articulos fidei, vel bonitatem Dei, non tenetur tunc actu credere, vel amare. Opus. 9, q. 89.
- 28 Majores tenentur magis explicite credere, quam minores 2 2, q. 2, 7, 8, o. | 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 3, c. | 4, d. 21, q. 1, a. 3, q.

CRUX

- 2, o. | Verit. q. 14, 11, o. | Hebr. 11, lect. 2, fi. Fides 61. Infra.
- 29 Quilibet habens officium docendi fidem, scilicet praelati, sacerdotes, prophetae, doctores et praedicatores tenentur credere explicite totalem distinctionem articulorum, secundum substantiam, non autem alii 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 3, c. | 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Verit. q. 14, 11, c.
- 30 Credere ea quae sunt supra rationem, non est levitatis, eum habeat sufficiens inductivum ad credendum 2-2, q. 2, 9, 3^m | 3, d. 24, a. 3, q. 2, o. | Cg. 1, e^o 3 | 6 | Verit. q. 14, 10, 6^m | Jo. 4, lect. 5, fi. * Abraham 3, 21. Adam 10, 11. Angelus 490. Conscientia 16. Credibile.
- 31 Verba Dei sunt tam efficacia, quod statim audita, debent esse credita. Hebr. 4, lect. 1, prin^o. * Daemon 80, 85. Ebrietas 4. Evangelium 2.
- 32 Sacrae Scripturae est maxime credendum, quia a Deo verissimo et omnia sciente. Dio. e^o 1. * Elias 2, 5. Infamia 2. Ironia 1. Judex 5. Lamech. Marcus 1. Miraculum 31, 32, 33. Mulier 7. Petrus 2. Sanctificatio 10, 14. Sapientia 9. Tentare 24. Thomas 3. Usura 119, 198. Vituperatio 1.
- 33 Non credentes sunt peiores daemonibus quo ad genus operis, quia credunt, sed e converso quo ad affectum, quia daemones invite credunt. Gal. 5, lect. 2, prin^o.
- Credibile. Canonizatio etc. Fides 20, 24, 42, 75, etc. 129. Gabriel 2.
- Creditor. Debitor. Fidejussor. Restitutio 12. Usura 100, 165, etc. 212, etc.
- Crepido. Sanguis 6.
- Crepusculum. Diluculum o. Mane. Resurrectio 8.
- Crescere. Adolescere. Baptismus 13, 43. Charitas 82, etc. Concordia 2. Christus 79, 81, 146. Concupiscentia 21. Convalescere. Daemon 125. Fides 43. Ira 69. Jacob 7. Roma 1. Sodomia 3. Tertullianus 2. Usura 202, 305. Virtus 227.
- Cretenses. Politia 8.
- Crimen. Processus contra crimina triplex: scilicet per viam denuntiationis, inquisitionis et accusationis. In primo intenditur emendatio peccantis, in secundo et tertio poenae ejus propter bonum multitudinis. Ideo in primo requiritur ordo correctionis fraternae, in secundo infamia. In tertio autem inscriptio 2-2, q. 67, 3, 2^m | q. 68, 1, c. | 4, d. 18, q. 2, a. 4, q. 1, 4^m | d. 35, 7, 6^m | Quol. 1, 16, c. | Quol. 11, 13, o. | Virt. q. 3, 2, 6^m | 3. Culpa 4. * Absolvere 15. Accusatio 6. Calumnia o. Correctio o. Criminator. Culpa 1. Dolor 38. Eucharistia 211, 225. Excommunicatio 27, 28, 29. Ferrum 2. Filiatio 13, 14. Haeresis 23, 24, 29, 30. Infamia 2. Iniquitas. Laesae Majestatis 3. Matrimonium 116, etc. 138. Mors 10, 17. Mulier 19. Opprobrium 1. Praevaricator 3. Restitutio 18. Sponsa 1. Sponsalia 6, 10. Testis 7.
- Criminator est, qui aliis publice crimina imponit, accusando, vel convitiando 2-2, q. 74, 1, 2^m.
- Crispatius. Syrenae.
- Crocitare. Corniculae.
- Crotone. Pythagoras 2.
- Crucesignatus, melius moritur redeundo, quam eundo ultra mare. Quol. 5, 11, o. * Votum 48, etc.
- Cruentus. Afflictio. Anima 140. Damnatio 38, etc. Malum 68. Tormentum. Torqueri.
- 1 CRUCIFIGI. Christus crucifixus est hora tertia lingulis Judaeorum et hora sexta manibus militum 3^a q. 46, 9, 2^m | q. 83, 2, 3^m | Opus. 60, e^o 15, fi. * Crux 4, 5. Latro 2, 3. Sepultura 10.
- 2 Crucifigentium Christum caecitas et gravitas peccati eorum quo ad Judaeos majores et minores et quo ad gentiles, ponitur. Opus. 60, e^o 15, fi.
- Cruelitas, est vitium humanum excedens modum puniendi culpas, sed feritas sive saevitia est bestialis 2-2, q. 157, 1, 3^m | q. 159, o. Bestia. Clementia 1, 11. Gryphus. Immisericordia. Injustitia 6. * Remissio. Tyrannus 2. Tribulatio 23. Vindicatio 2.
- Crus. Elephas 1.
- 1 CRUX. In cruce Christi, depingitur Beata Virgo a latere dextero, Ecclesiam designans, et a latere sinistro Joannes, idest, synagoga contemnens. Opus. 58, e^o 31.
- 2 Christus stat in signum crucis, quod assumptus salvantur. Isa. 11, fi. * Adoratio 21, 22, 23. Altare 6. Aqua 15.
- 3 Crux Christi apparebit in judicio 4, d. 48, q. 1, 2, 2^m | Opus. 3, e^o 253. * Clamor 3, 4. Confirmatio 9, 23.
- 4 Conveniens fuit Christum mori in cruce, sextuplici ratione. Scilicet primo propter exemplum virtutis. Secundo quia hoc genus mortis, maxime conveniens erat satisfactioni pro peccato primi parentis, qui pomum ligni vetiti sumpsit. Tertio passus fuit in excelso ligno, ut etiam ipsius aeris natura mundetur. Quarto quia per hoc ascensum nobis parat in caelum. Quinto quia hoc competeat universali salvationi totius mundi, propter virtutem passionis ubique diffusam. Sexto quia per hoc genus mortis diversae virtutes designantur. Septimo quia hoc genus mortis plurimis figuris respondet 3^a q. 64, 4, o. | 3, d. 20, a. 4, q. 2, 1^m | Cg. 4, e^o 55, 17^m | 18^m | Quol. 2, q. 1, 2, o. | Opus. 3, e^o 235 | Jo. 3, lect. 2, fi. | e^o 12, lect. 4, fi.

CULPA

- 3 Signum crucis multiplex in missa, significat passionem Christi, secundum diversas partes 3^a q. 83, 5, 3^m | 4^m | 4, d. 12, l. | Opus. 66, o. * Episcopus 13. Exemplum 1. Gloria 15. Latro 2, 3. Poenitentia 65. Stella 8. Titulus.
- 6 Mors crucis est poena acerbissima 3, q. 46, 4, 6, c. | 3, d. 20, a. 4, q. 2, 1^m | Opus. 3, c^o 235. * Torecular 2.
- 7 Crux temporalis Christi, designat mystice vitam christianam, propter exemplum 3^a q. 46, 4, c. prin^o | Opus. 60, c^o 20 | Hebr. 12, lect. 1, fi. Angelus 33. Cubicularius. Cubus. Incubus. Mille. Numerus 15. Succubus.
- 8 Crux Christi, secundum Augustinum non solum fuit patibulum patientis, sed etiam cathedra docentis. Hebr. 12, lect. 1, fi. Crystallus. Caelum 60. Cudere. Haeresis 29. Cui. Circumstantia 3. Cujus. Finis 26, 24.
- 1 CULPA est voluntaria inordinatio vel privatio boni 1^a q. 48, 5, 6, c. | 1-2, q. 21, 2, o. | q. 87, 2, c. | 2-2, q. 34, 2, c. | 1, d. 48, 3, c. | 2, d. 30, q. 1, 2, c. | d. 35, 1, c. | 4, prol. me^o | d. 18, q. 2, a. 5, q. 2, c. | Verit. q. 20, 6, c. | Rom. 5, lect. 3, prin^o.
- 2 Culpa consistit in duobus: scilicet vel in transgressione praecepti, vel in abusu auctoritatis. Isa. 10, prin^o.
- 3 Culpa prius est in potentia animae, quam in essentia ejus. Et immediatius opponitur virtuti, quam gratiae 2, d. 26, 3, 4^m | 5^m | Verit. q. 22, 6, 2^m. * Adoptio 7. Amor 25, etc. 88. Angelus 428. Anima 297. Annihilatio 13. Assumere 60.
- 4 Omnia culpa mortalis est contra gratiam, aliqua contra rationem, ut perjurium, aliqua contra naturam, ut sodomia. Crimen vero est culpa, digna accusatione in iudicio 4, 1, 14, l. me^o. Crimen. * Baptismus 56, etc. 193, etc. Beatitude 27. Benefacere 3. Bonitas 53. Circumcisio 6, etc. 34, etc.
- 5 Culpa de se vitanda est, etiamsi non sequeretur poena 2, d. 37, q. 3, 2, 4^m. * Clavis 3, 20. Constantia 9. Contritio 1, 12, 18, etc. Contumelia 2. Crudelitas. Curvitas. Damnatio 17, etc. 25, etc. 45. Decimae 27. Defectus 10, 12, etc. 16, 19, etc. Depositum 4, 5. Desperatio 3, etc. Deus 199, 207, 248, 252, 313, 311, 420, etc. Doctrina 19. Dolor 24.
- 6 Remissio culpae fit per conjunctionem hominis ad Deum, a quo separat omnis culpa mortalis perfecte et venialis imperfecte 3^a q. 86, 4, c. fi. | q. 87, 1, c. * Duratio 8, 9. Empyreum. Episcopus 28. Eucharistia 212, etc. 258, etc. Exaccatio 3, 6, 7. Excommunicatio 10, 20. Exorcismus 13. Filiatio 13, 14. Fomes 5, etc. Fundamentum 5, 6. Ignorantia 2, 7, 11, etc. Imago 40. Indulgentia 7. Iudaei 12, etc. Justificatio 8, etc. 20, 26, etc. Laqueus. Libertas 3, 7. Liberum 21. Loth o. Maledicere 1, 2, 3. Martyrium 18. Matrimonium 70. Meritum 91, 98, 111. Misericordia 14, 17, 24.
- 7 Manente culpa, Deus non potest non imputare ad poenam 3^a q. 22, q. 2, a. 2 | q. 2, c. | 4, d. 1, q. 2, art. 4, q. 3, c. * Missa 26. Mors 17. Necessitas 29. Nocere 1, 2, 3, 6. Nomen 62. Obedientia 35. Odium 4. Omissio 9. Operatio 53. Opprobrium 1, 2. Oratio 103. Ordo 16. Poena 10, 15, etc. Praedestinatio 21, 22. Professio 2, 3. Purgatio 1, 2, 10. Restitutio 7. Sacerdos 12. Sacramentum 110, etc. 129, etc. Salvati 13. Sanitas 7, 8, 9. Satisfactio 27. Sermo 3. Simonia 21, 24. Synderesis 5, etc. Somnus 1. Suffragia 8. Tentare 3, 11.
- 8 Absolutio universalis a culpa et a poena, fit in perceptione baptismi et in martyrio 3^a q. 68, 2, 2^m | q. 87, 1, 2^m | 4, d. 4, q. 3, a. 3, q. 3, o. * Absolutio 39. Baptismus 193, etc. Martyrium 18. Misericordia 17. * Tenebrae 2. Testis 7. Timor 21. Unctio 10, etc. Usura 7, 12, 214. Verecundia 3. Vetustas. Vita 65. Vituperatio 2. Vomitus 1. Votum 9, 32, 77.
- Culpabilis. Artifex 5. Dolor 24. Ebrietas 9, etc. Loth 2, 3. Peccatum 331, 341, 351. Usura 214.
- Cultellus. Homo est causa incisionis cultelli, ex hoc ipso quod applicat acumen cultelli ad incidendum movendo ipsum. Po^a q. 3, 7, c. * Fractio 1. Ignis 8.
- Cultrum. Circumcisio 23.
- 1 CULTUS Dei, sive religio, est quaedam fidei protestatio 4, d. 13, q. 2, 1, 4^m. Vel Caerimonia 2. Latria 8. * Ambitio 3. Baptismus 117, 130.
- 2 Cultus Dei consistit in recipiendo divina, vel in tradendo ea aliis 3^a q. 63, 2, 3, 4, 6, c. * Benedictio 5, 6. Bonitas 203.
- 3 Cultus divinus triplex, secundum triplicem statum: scilicet veteris legis, legis novae, et secundum statum gloriae 1-2, q. 101, 2, c. | q. 103, 3, c.
- In statu naturae, homines nulla lege movebantur ad cultum Dei, sed solo interiori instinctu 3^a q. 60, 5, 3^m. * Character 47.
- 4 Cultus Dei dicitur religio, pietas, latria et servitium 4, d. 13, q. 2, 1, 4^m | Cg. c^o 119 | Trin. 10, c. Latria 2. * Cereus 2. Charitas 130.
- 5 Specialis cultus et honor qui graece dicitur theosebia, vel eusebia debetur Deo, ut omnium primo principio 2-2, q. 81, 1, 4^m | 4, o. | Cg. 3, c^o 119. * Caerimonia 3. Colere. Corona 2. Daemon 86, 87. Decimae 4. Dignitas 4. Divinatio 8. Ecclesia 11, 14.

CURA

- 6 Ad hoc proprie cultus Deo exhibetur, ut significetur, omnia esse a Deo 3, d. 9, q. 1, a. 3, q. 3, o. | Cg. 3, c^o 119, 3^m | Hebr. 7, lect. 1, me^o.
- 7 Finis divini cultus est, ut homo det gloriam Deo, et ei se subiciat mente et corpore 2-2, q. 93, 2, c. | Cg. 3, c^o 119. * Exorcismus 7.
- 8 Cor et corpus sunt applicanda cultui Dei 1-2, q. 49, 3, c. | q. 101, 2, o. | 2-2, q. 19, 1, o. | q. 81, 7, o. | q. 83, 12, c. fi. | q. 84, 2, c. | q. 93, 2, c. | 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 1, c. fi. | Cg. 3, c^o 119. * Honor 4, 29, 30. Idolatria 1, 2. Imago 43. Jacob 6.
- 9 Aliquid pertinet ad cultum Dei dupliciter: scilicet ut offerendum, vel ut assumendum 2-2, q. 81, 3, 2^m | q. 95, 2, c. | Cg. 3, c^o 119. Oblatio 1.
- 10 Sacramentum pertinet ad cultum Dei dupliciter: scilicet per modum actionis, ut Eucharistia, in qua principaliter cultus Dei consistit, inquantum est ecclesiae sacrificium: vel per modum agentis, scilicet ordo, vel per modo recipientis, ut baptismus et confirmatio 3^a q. 63, 6, c. * Immunditia 2.
- 11 Cultus Dei primo ordinatur ad reverentiam Dei, secundo ad instructionem hominis a Deo, tertio ad directionem actuum humanorum secundum instituta Dei 2-2, q. 92, 2, c. | Cg. 3, c^o 119, 2^m. * Invocare 1. Iudaei 6, 27, etc. Justus 6. Lex 114. Magnificencia 2.
- 12 Cultus Dei duplex: scilicet interior et in conjunctione ad Deum per intellectum et affectum, idest in devotione mentis; et exterior in sacrificiis, oblationibus et huiusmodi 1-2, q. 99, 3, c. | q. 101, 2, c. | 3^m | q. 102, 5, 4^m | q. 103, c. | 2-2, q. 81, 7, c. | q. 84, 2, c. | q. 122, 4, c. | Cg. 3, c^o 119. Caerimonia 3. * Matrimonium 123. Minister 8. Monarchia 2. Oblatio 1, 13, etc. Pax 11. Poenitentia 118. Pietas o.
- 13 Cultus secundus ordinatur ad primum, ideo secundum quod primus diversificatur in diversis statibus, sic et secundus 1-2, q. 101, 2, c. | 3^m | q. 103, 3, c. | Rom. 12, lect. 1, prin^o. * Praeceptum 60, 105, 128. Praedicator 4. Princeps 23. Religio 1, etc. 92, etc. Sabbatum 2, 6.
- 14 Cultus primus impeditur per peccata, secundus vero per immunditias corporales 1-2, q. 102, 5, 4^m. * Sacramentum 2, etc. 47, 111.
- 15 Omnis cultus Dei exterior praecipue ad hoc ordinatur, ut homines habeant Deum in reverentiam 1-2, q. 102, 4, c. | 3^a q. 63, 4, 3^m.
- 16 Cultus Dei exterior, praecipitur tertio praecepto decalogi 2-2, q. 122, 4, c. * Sacrificium 14, 19. Sacrilegium 1, 2, 7, 8.
- 17 In cultu Dei potest aliquid esse perniciosum, idest falsitas dupliciter, scilicet ex parte rei signatae, vel ex parte colentium, contra morem ecclesiae 2-2, q. 93.
- 18 In cultu Dei potest esse aliquid superfluum, non secundum quantitatem absolutam, sed quia non proportionatur fini 2-2, q. 81, 5, 3^m | q. 92, 1, c. | 3^m | q. 93, 2, o. | q. 104, 2, 2^m. * Sanctificatio 3. Sanctitas 1, 2, 3, 4. Status 13. Templum 7. Terra 2. Votum 2, 4.
- 19 Antiquitus quidam colebant falsos Deos cum imaginibus, quidam vero sine eis 2-2, q. 122, 2, 2^m. * Usura 96. Uti 15.
- Cupiditas duplex, scilicet mortalis et venialis. Prima ponit finem in creatura, non autem secunda, sed est cum charitate 2-2, q. 24, 10, 2^m. Aleator 1. Amor 269. Aqua 5. Campsoria 6, 11. Dissensio 3. Jaetantia 3. Ut Machabaei. * Iudaei 11, 18, 30, 46. Labor 2, 3. Liberalitas 4, 8. Liberare 1. Mendacium 1, 2, 4, 6. Passio 95. Paupertas 7. Pax 18. Praeceptum 130. Peccatum 296. Radix 3. Religio 79, 87, 89. Schisma 4. Superbia 4, etc. 16, etc. Usura 12, 55, 126, 153, 175, etc.
- Cur. Circumstantia 4, etc.
- 1 CURA. Curam animarum habentes presbyteri vel diacones non sunt in statu perfectionis ex parte ordinis, nec ex parte curae, quia non obligantur per ordinem ad ea quae sunt perfectionis, quamvis interior perfectio requiratur ad actum ordinis. Et possunt curam animarum descrere. Unde non omnes praelati ecclesiastici sunt in statu perfectionis, sed soli episcopi 2-2, q. 184, 6, o.
- 2 Cura animarum potest dari diacono, quo ad ea quae sunt jurisdictionis, non autem quo ad ea quae sunt ordinis 4, d. 13, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m. * Baculus 1.
- 3 Ad curam pertinent duo: scilicet ratio ordinis, idest providentia vel dispositio; et exequutio ordinis, idest gubernatio 1^a q. 22, 1, 2^m.
- 4 Aliquis potest habere curam aliorum dupliciter: scilicet simpliciter, quod convenit solis praelatis, et secundum quid, idest quo ad subventionem, quod convenit omnibus hominibus 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m. Baptismus 112. Beneficium 20. Curatus. Daemon 68. Decimae 19. Doctrina 9, 10.
- 5 Curam gerens alterius, debet ei tria, ut gradiatur in via salutis: scilicet ordinare ad finem rectum, cautelam adhibere ne deviet et reducere deviantem. Primum est dirigere, secundum regere, tertium vero corrigere 4, d. 19, q. 2, 1, c. * Haeresis 56. Justus 6. Lex 7. Magnanimitas 21. Medicus 1, 11. Negotiatio 2. Nomen 20. Occupatio. Parochia. Parochialis. Parochianus. Perfectio 57, 59, 68, 85.
- 6 Aequalis cura est Deo de omnibus ex parte Dei, non autem ex

CURIOSITAS

- parte effectus 1^a q. 20, 3, 1^m | 1-2, q. 112, 4, 1^m. * Praedicator 6. Praelatio 1, etc. 27. Princeps 27. Religio 51, 72, 104. Scientia 60, 67, etc. 88. Senator 2. Thales 2. Virginitas 15.
- 7 Provisor particularis excludit defectum ab eo quod ejus curae subditur, non autem provisor universalis 1^a q. 22, 2, 2^m | q. 103, 5, e.
- Curatio. Circumcisio 8. Defectus 22. Delere. Evangelium 10. Sanitas 7, etc. Sapphyrus 2. Unctio 10, 20.
- Curatus. Baptismus 112. Decimae 19. Oblatio 14. Parochialis. Perfectio 57, 59, 68, 85.
- Curia. Angelus 233. Legitimitas 3. Princeps 21.
- Curialis. Decuriones.
- 1 CURIOSITAS est vitium circa cognitionem intellectus et sensuum ad peccandum, et circa inspectionem ludorum et mulierum ad concupiscendum et spectaculorum 2-2, q. 167, o. | 3, d. 35, q. 2, a. 3, q. 3, o. * Aureola 25. Divinatio 13. Ornatus 9.
- 2 Curiositas oritur ex accidia 2-2, q. 35, 4, 3^m. * Studiositas 5. Studium 3, 7, 8. Testis 3. Verboſitas. Virginitas 23.
- Currere et esse, significat in abstracto, sicut albedo. Hebdo. lect. 2, prin^o. * Amor 193. Equus 1. Jupiter. Natura 43, 45, 48. Nomen 37. Planetae 3. Stadium 1, 2. Struthio 1. Usura 259, Vita 7.
- Currus. Judaei 25. Plaustrum. Triumphus.
- Cursores. Officium 3. Vigiles.
- Cursus. Christus 213. Deus 111. Jejunium 14. Natura 43, 45, 48. Planetae 3. Quiescere 1. Tempus 31. Vita 7.
- Curvitas quincuplex, scilicet culpa, miseria, tristitia, fraudis et justitiae. Isa. 59, fi. * Baenlus 1. Cete 6. Rectitudo 6.
- Custos. Custodire se debet homo in nocte adversitatis, triplici consideratione: scilicet considerando percutientis Dei affectum, percussus Christi exemplum et percussioſis fructum. Isa. 21, fi. * Adam 88. Discretio. Fortuna 7. Judicium 65. Patientia 7. Praedicator 4. Promulgatio 1. Prudentia 80. Servare. Suffragia 4. Tributum 1. Usura 229.
- Cydaris dabatur solis pontificibus veteris Testamenti, in signum dignitatis, sicut nunc mitra, quae sicut galerum tunc erat sacerdotum 4, d. 21, q. 3, 3, 2^m | 6^m. Episcopus 13.
- Cygnus est avis immunda, significans hypoeritas 1-2, q. 102, 6, 1^m fi.
- Cyprus. Christus 149.
- Cyrellus. Error 10.
- Cyrus. Babylonia 3.
- Cythara significat rectam vitam tripliciter: scilicet ratione multiplicationis, concordiae et dulcedinis. Isa. 23, fi. Musica o. Organum 4. Vel Psalterium 1.

D

- 1 DACIA. Sol 3.
- Dalmatia. Dalmatica.
- Dalmatica est propria vestis diaconi, sic dicta, quia in Dalmatiae partibus primo usus ejus fuit 4, d. 21, q. 3, 3, c.
- 2 Dalmatica significat, quod diaconus primo dispensator sacramentorum ponitur. Ipse enim sanguinem dispensat. Et in dispensando, largitas requiritur 4, d. 21, q. 3, 3, c.
- 3 Dalmatica episcopi, significat largitatem in operibus misericordiae 4, d. 21, q. 3, 3, c. * Diaconus o.
- Dalus. Fumus.
- Damascenus. Caelum 58. Christus 153. Joan. 19.
- 1 DAMNATIO ultima, sive miseria hominum, non consistit in malis hujus vitae, sed in hoc quod intellectus hominis totaliter divino lumine privatur et affectus a Dei bonitate obstinate avertatur. Opus. 3, c^o 173 | 174. * Anathema.
- 2 Faciens opera misericordiae et moriens in peccato mortali damnatur 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, o. | d. 46, q. 2, a. 3, q. 1, o. Eleemosyna 29. * Angelus 214, 215.
- 3 Non transgrediens praecepta, nec omittens, si moriatur sine gratia damnatur, propter peccatum originale 2, d. 28, 3, 5^m. * Apollinaris 5.
- 4 A damnatione propter peccatum Adae, nullus potest liberari nisi per Christum, qui solus fuit ab ea immunis: a qua liberatur aliquis tripliciter: scilicet per baptismum, martyrium, fidem et dilectionem 3^a q. 27, 3, c. fi. | q. 49, 2, 2^m | q. 52, 7, 2^m | Verit. q. 21, 11, 1^m | Quol. 6, 4, c. * Bonitas 58, 120, 121. Character 20, 21, 47. Confessio 72. Daemon 57, 121, etc. Descendere 1, 7. Desperatio 14.
- 5 Spiritus damnati nunquam sunt extra infernum, nisi ex dispensatione Dei ad instructionem vel exercitium electorum 4, d. 44, q. 3, a. 3, 8^m | d. 43, q. 1, a. 1, q. 4, o. * Anima 138. Eleemosyna 29. Eucharistia 56. Euliches 1. Exacerbatio 5. Haeresis 61, 65, 95, 133. Incarnari 14. Judex 6, 7. Justitia 57. Lex 67. Manus 4. Nox 3. Peccatum 437, 110.

DAMNATIO

- 6 Homines damnati, non sunt deputati ad exercitium aliorum, quia non habent ordinem naturae inter se, sicut daemones 1^a q. 64, 4, 2^m | 2, d. 6, 3, 5^m | 4, 5^m | 4, d. 50, q. 2, a. 1, q. 6, 2^m. * Christus 119, 191, 220. Poenitentia 119. Puer 5. Reverentia 11. Sepultura 10. Societas 4. Synderesis 9. Timor 15. Usura 26.
- Damnati utuntur notitia hic acquisita, sine impedimento, sine delectatione, sed cum tristitia 4, d. 50, L. prin^o | q. 2, art. 2, q. 1, o. Anima 147, etc.
- 7
- 8 Damnati cognoscent omnia bona quae fecerunt, ex quibus non minuetur dolor eorum, sed magis augebitur propter amissionem 4, d. 43, a. 5, q. 1, 4^m | d. 50, q. 2, a. 2, q. 1, c. * Anima 122, etc. 139, 147, etc. Beatus. Daemon 23. * Damnatio 48.
- 9 Damnati sunt in tenebris, ut tantum videant sua afflictiva, sub quadam umbrositate 4, d. 50, q. 2, a. 4, q. 4, o. | Cg. 4, c^o 89, fi.
- 10 Damnatis ostenduntur, ex his quae hic sunt, ea tantum quae possunt tristitiam eorum augere 4, d. 45, q. 2, a. 2, q. 1, c. fi. | d. 50, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m.
- 11 Damnati nunquam videbunt essentiam Dei, sed tantum humanitatem Christi gloriosam, sine gaudio 4, d. 48, q. 1, 2, 4^m | 3, o. | Cg. 4, c^o 96, 3^m | Opus. 3, c^o 219 | Jo. 5, lect. 4, me^o 3 | lect. 5, me^o 2 | c^o 15, lect. 5, prin^o 3 | c^o 17, lect. 6, me^o 2^a Cor. 5, lect. 2, fi. | Hebr. 9, fi. Missio 28. Praedestinatio 42. Praescientia.
- 12 Damnati cognoscunt et diligunt Deum. Opus. 3, c^o 176. Vel Amor 25.
- 13 Immo Deus oditur a damnatis et malis 4, d. 50, q. 2, a. 1, q. 5, c. Vel Amor 26.
- 14 Damnati cognoscunt et diligunt Deum naturaliter, idest inquantum est principium naturalium. Non autem secundum se, nec ut est principium gratuitorum. Opus. 3, c^o 176. Vel Amor 27.
- 15 Damnati cogitabunt de Deo, ut est affligens eos, non autem ut est fons totius bonitatis 4, d. 50, L. prin^o | q. 2, a. 2, q. 3, o. | Opus. 3, c^o 75.
- 16 Damnati non possunt velle bonum actualiter, et tamen voluntas eorum naturaliter inclinatur ad bonum 1^a q. 64, 2, o. | 1-2, q. 85, 2, 3^m | 2, d. 7, q. 1, 2, o. | d. 39, q. 3, 1, 5^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 4, o. | d. 50, q. 2, a. 1, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 93 | Verit. q. 16, 3, 5^m | q. 24, 10, o. | Ma. q. 2, 12, 6^m | q. 16, 5, o. | Anima. 17, 7^m | Opus. 3, c^o 176 | 177 | 179. * Amor 25, 26, 27, 69, 98.
- 17 Peccata durabunt semper in damnatis secundum affectum. Non autem secundum effectum, quia vellent illa facere quae fecerunt si facultas daretur, quae tamen non dabitur. Opus. 3, c^o 179. * Angelus 215, 595, 600. Anima 133, etc. 166. Appetitus 30. Apollinaris 5.
- 18 Damnati blasphemant Deum mente et voce, et in hoc peccant 2-2, q. 13, 4, o. * Daemon 24, etc. Fletus. Liberum 16, 19.
- 19 Oppositum videtur dicere 1^a q. 63, 2, o. | Jo. 8, lect. 6, me^o 4, fi.
- 20 Damnati tenentur conformare voluntatem suam voluntati Dei et peccant non conformando 1, d. 48, 3, 2^m | Verit. q. 23, 7, 6^m.
- 21 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 19, 10, o. | q. 39, 2, 3^m | 2-2, q. 101, 4, 3^m | 3, d. 17, a. 2, q. 1, 1^m | d. 29, 5, 2^m | Verit. q. 23, 8, o. | Ma. q. 2, 5, 7^m. * Obstinatio 1. Odium 16, 17, 22. Poenitentia 119.
- 22 Si Deus absolute revelaret alicui damnationem suam, ille teneretur velle justitiam Dei. Verit. q. 23, 8, 2^m. * Synderesis 9.
- 23 Oppositum videtur dicere 1, d. 48, 4, o. * Christus 56. Spes 27.
- 24 Deus potest de potentia absoluta, non autem ordinata, revelare alicui damnationem suam, et tunc intelligeretur comminatorie tantum: si autem absolute, teneretur velle justitiam Dei, non autem damnationem suam secundum se 1, d. 48, 4, 2^m | Verit. q. 23, 8, 2^m. Comminatio 1.
- 25 Damnati liberum arbitrium habebunt et voluntatem in malo obstinatum 3^a q. 18, 4, 3^m | 2, d. 25, 1, 4^m | Opus. 3, c^o 174 | 177.
- 26 Liberum arbitrium in damnatis patitur detrimentum libertatis, a culpa et miseria, non autem essentialiter. Ma. q. 2, 11, 11^m | Opus. 3, c^o 147.
- 27 Damnati non poenitent de malis quae fecerunt ratione culpa sed ratione poenae 2-2, q. 13, 4, c. | 3^a q. 36, 1, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 4, o. | d. 50, q. 2, a. 1, q. 2, o. | Opus. 3, c^o 179 | Hebr. 12, lect. 3, fi.
- 28 In damnatis non potest nec culpa nec reatus tolli, etiam si culpa prius dimissa fuisset, remanente reatu, quia carent charitate qua tollitur utrumque 4, d. 21, q. 1, art. 2, q. 3, c. | 2^m.
- 29 Damnati gaudent de poenis inimicorum suorum, quos secum vident in inferno, quia impletur voluntas eorum. Sed dolent de impletione voluntatis Dei et de suo gaudio, per vermem, idest remorsum conscientiae. Quol. 3, 24, o.
- 30 Damnati vellent omnes damnari, quia perfectissimo odio dolent de omnibus bonis et maxime de beatitudine sanctorum 4, d. 50, q. 2, a. 1, q. 4, o. | Quol. 8, 17, o.
- 31 Damnati volent et eligent magis torqueri cum multis quam minus cum paucis, propter odium et invidiam 4, d. 50, q. 2, a. 1, q. 4, 3^m.
- 32 Damnati vellent propinquos suos potius salvari, quam alios, quia minus invident eis 4, d. 50, q. 2, a. 1, q. 4, 1^m | Quol. 8, 17, o.
- 33 Damnati non amant eos, quos prius inordinate dilexerunt 4, d. 50, q. 2, a. 1, q. 4, 2^m.

DAMNATIO

- 54 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 26, 2, 1^m.
- 55 Damnati non amant eos quos prius inordinate dilexerunt, sed causam dilectionis 4, d. 50, q. 2, a. 1, q. 4, 2^m.
- 56 Corpora damnatorum resurgent cum defectibus suis naturalibus, scilicet ponderositate et huiusmodi, non autem cum morbo, vel defectu membri 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 88 | Quol. 7, 12, o. | Opus. 3, c^o 180.
- 57 Corpora damnatorum erunt incorruptibilia, ex defectu agentis, non autem intrinsece 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 89, 93 | Quol. 7, 11, o. | Opus. 10, a. 25 | Opus. 11, a. 19 | 20 | 53, 12^m | 13^m. * Fletus. Ignis 1, 21.
- 58 Corpora damnatorum erunt gravia, grossa et passibilia passione spirituali, non autem naturali 2, d. 6, 3, 6^m | d. 33, q. 2, 1, 3^m | 5^m | 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 3, o. | d. 50, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m | Cg. 4, c^o 89 | 93 | Quol. 7, 11, c. | Quol. 8, 18, o. Opus. 3, c^o 180 | 181 | Opus. 10, a. 26 | Opus. 11, a. 21 | Opus. 53, 28^m | Rom. 8, lect. 2, fi. * Incarnari 14.
- 59 Ignis purgans mundum, similiter inclinet omnia corpora hominum, sed tantum malos cruciabit et involvet tantum damnatos 4, d. 47, q. 2, a. 3, q. 2, 3, o. | Hebr. 10, lect. 3, prin^o. * Stridor. Trajanus. Vermis 2.
- 40 Ignis quo cruciabuntur corpora damnatorum est corporeus 4, d. 44, q. 3, a. 2, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 90 | Verit. q. 26, 1, c. | 5^m | Quol. 7, 13, c. | Anima 21, c. Ignis 1.
- 41 Poena principalis damnatorum est aeterna privatio visionis Dei et obstinata aversio a Deo 1, d. 48, 3, 2^m. Cg. 3, c^o 141, 1^m | Opus. 3, c^o 175 | Hebr. 4, prin^o. * Anima 110, 141.
- 42 Maxima afflictio damnatorum est separari a Deo, secunda subdi corporalibus et infimo et abjectissimo loco. Anima. 21, c. fi. * Aversio 19. Bonitas 116, 118, etc. 218, 249. Character 20, 21. Descendere 1, 7. Excaecatio 5. Faeces. Fletus.
- 43 Omnibus damnatis est aliquid commune, correspondens contemptui Dei, scilicet carentia visionis Dei et perpetuitas poenae: et aliquid quo differunt, scilicet magis vel minus torqueri. Ma. q. 2, 9, 3^m. * Haeresis 64, 65, 95, 133. Ignis 1, 21. Iudicium 65, 72.
- 44 Poena damnatorum nunquam finietur, contra Origenem 1^a q. 10, 3, 2^m | q. 64, 2, c. | 3, d. 19, a. 3, q. 1, c. | d. 22, q. 2, art. 2, q. 2, c. | 4, d. 46, q. 2, 3, o. | d. 49, q. 1, a. 2, q. 3, 4^m | d. 50, q. 2, a. 1, q. 4, o. | Cg. 3, c^o 144. * Macarius. Malum 65, 67, 68.
- 45 Obstinatio in damnatis est perpetua culpa et poena. Sed non demerentur, quia non sunt in via, sed ad terminos poenae deveniunt 2-2, q. 13, 4, 2^m | 1, d. 48, 3, 2^m | 2, d. 7, q. 1, 2, 5^m | 4, d. 50, q. 2, art. 1, q. 6, o. | L. prin^o. * Origenes 7. Poena 76, etc. 89, etc.
- 46 Oppositum videtur dicere 4, d. 22, q. 1, 1, 5^m | q. 3, c. | 2^m. Puer 5.
- 47 In damnatis erit varietas poenarum, non refrigerans, sed magis affligens 1^a q. 10, 3, 2^m | 1-2, q. 67, 4, 2^m | 4, d. 50, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Cg. 3, c^o 145 | Quol. 8, 18, o. Damnatio 8. * Successio 8. Suffragia 17, 13. Tenebrae 2, 4. Timor 15. Vita 38.
- 48 Bona quae damnati fecerunt hic, prosunt eis in inferno 3^a q. 89, 6, 3^m | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 5, o. | d. 45, q. 1, 3, 9^m.
- 49 Immo ex bonis damnatorum quae fecerunt non minuetur dolor eorum, sed magis augebitur 4, d. 43, a. 5, q. 1, 4^m | d. 50, q. 2, a. 2, q. 1, c.
- 50 Bona quae damnati fecerunt hic, prosunt eis in inferno, ad mitigationem poenae, impediendo ne incurratur; non autem subtrahendo, nec fortificando subjectum, nec minuendo remorsum conscientiae 3^a q. 89, 6, 3^m | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 5, o. | d. 45, q. 1, 3, 9^m.
- 51 Nihil erit in damnatis, quod non sit eis materia tristitiae, nec deerit aliquid pertinens ad tristitiam 4, d. 50, q. 2, a. 2, q. 1, o. | a. 3, q. 1, c.
- 52 Quaelibet poena damni vel sensus in damnatis, excedit omnem poenam et dolorem cuiuscunque viatoris, etiam Christi 3^a q. 46, 6, 3^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, 5^m | 7^m.
- 53 Poena damnatorum pro culpa remissa est temporalis, et diminuitur usque in diem iudicii 4, d. 22, q. 1, 1, 5^m.
- 54 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 13, 4, 2^m | 4, d. 21, q. 1, a. 2, q. 3, c. | 2^m | d. 50, q. 2, a. 1, q. 6, o. | L. prin^o.
- 55 Homines damnati punientur per daemones in inferno 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 4, o. | Psal. 10, fi. * Christus 56.
- 56 Damnatorum animae ante resurrectionem, subijciuntur poenis corporalibus. Opus. 3, c^o 178. Anima 140, 141.
- 57 Damnati sentiunt in suis corporibus poenam ignis. Opus. 10, art. 26.
- 58 In damnatis praecipue erit poena damni. Opus. 3, c^o 174.
- 59 Poena damnatorum augetur usque ad diem iudicii 4, d. 49, L.
- 60 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 13, 4, 2^m | 4, d. 21, q. 1, art. 2, q. 3, c. | 2^m | d. 50, q. 2, art. 1, q. 6, c. | L. prin^o.
- 61 Damnatio aeterna, sive poena aeterna in damnatis pro temporalis culpa, non est contra iustitiam divinam. Opus. 3, c^o 184.
- 62 Corporalia in poenis damnatorum, quaedam corporaliter, et quaedam spiritualiter intelliguntur: sed in praemiis beatorum, tantum spiritualiter. Cg. 4, c^o 90, fi. | Verit. q. 26, 1, c. me^o | Anima. 21, 22^m | Opus. 3, c^o 183.
- 63 Poena corporalis damnatorum, non est tantum per ignem 4, d.

DATIO

- 21, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | d. 50, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Quol. 8, 18, o. | Anima. 21, 18^m.
- 64 Corpora damnatorum affligentur poena sensibili a contrarietate ignis et aliorum sensibilium. Cg. 4, c^o 89 | 90.
- 65 Immo corpora damnatorum affligentur passione spirituali, quia secundum Gregorium, etiam videndo ignem patiuntur. Opus. 3, c^o 180.
- 66 Tenebrae inferni, secundum aliquos, caesabuntur ex commassatione et compressione corporum damnatorum quae propter multitudinem ita replebunt locum, quod nihil ibi de aere remanebit, nec diaphanum, nisi oculi damnatorum obtenebrati 4, d. 50, q. 2, a. 3, q. 4, c. fi.
- 1 DAMNUM est ex hoc, quod aliquis minus habet, quam debet habere 2-2, q. 62, 4, c. * Accusatio 7. Advocatus 6. Amicitia 40.
- 2 Dare alicui occasionem damni, vel periculi, semper est illicitum 2-2, q. 77, 3, c. | q. 121, 1, 3^m. * Bonitas 228. Campsoria 8. Correctio 17, 19.
- 3 Omnes qui sunt quocumque modo causa damni, qui in his versibus sunt, scilicet jussio, consilium, consensus, palpo, recursus, participans, mutus, non obstands, non manifestans, tenentur ad restitutionem totius 2-2, q. 62, 7, o. | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 3, o. * Damnatio 41. etc. 52, 58. Detrimentum. Dolor 24. Excommunicatio 12, 17, 32. Illegitimus 1, 2. Interesse. Jaectura. Injustitia 26.
- 4 Damnificatio duplex: scilicet in re habita et in re habenda. In prima tenetur quis restituere totum, in secunda vero aliquid, secundum aestimationem et arbitrium sapientis 2-2, q. 62, 2, 4^m | 4, o. | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, 3^m | 4^m. Legitimitas 1. Lex 173. Luxuria 21. Mendacium 5, 6, 15. Mors 10, 11, 15. Occidere 1, 2, 11. Omissio 17. Paradisus 7, 9. Poena 1, etc. 43.
- 5 Damnum dicitur aliquis incurrere dupliciter: scilicet per hoc quod ei subtrahatur quod ei est debitum, vel propter hoc quod ei aliquid non est debitum, quod alias poterat ei esse debitum 4, d. 41, art. 3, q. 2, c. * Perniciosum. Poenitentia 40. Temporale 3. Tyrannus 4. Usura 64, 91, etc. Vendere 8, 13. Verbum 21. Vincitio 4, 6. Virtus 41.
- Damon. Amicitia 7.
- Damula velox animal est. Isa. 13, fi.
- 1 DANIEL fuit simul accusator et iudex senum, instinctu Dei. Et iudicavit non subditos ex commissione 2-2, q. 67, 1, 1^m | 3, 3^m.
- 2 In visione prophetica Danielis, quae usque ad tempus statutum signari et claudi praecipitur, docemur in Christo omnes thesauros sapientiae et scientiae esse absconditos, donec se manifestaverit electis. Cg. 4, c^o 7 | Opus. 72, prin^o. * Prophetia 56, 86.
- 1 DATIO non dicit auctoritatem in dante, nec principium respectu dati, nisi datio domini quae non est in divinis 1, d. 15, q. 3, 1, c. prin^o | 1^m | d. 18, 1, c. Abraham 22. Absolvere 15. Acceptio 4. Accidens 65, 66. Actio 80. Actus 195. Agens 4, 60. Alexander 1. Amor 67, 179. Angelus 82, 498, 518, 581, 586, 589, 590, 620. Anima 252. Animal 46. Anniversarium.
- 2 De ratione dationis nihil est, nisi quod datum libere habeatur a dante 1^a q. 38, 1, c. | 1, d. 15, q. 3, 1, c. prin^o | d. 18, 1, c.
- 3 Datio ex genere actus, designat liberalitatem dantis. Opus. 73, c^o 4. * Apostoli 12, 21, 25. Aqua 20. Archidiaconus.
- 4 Inter dantem et datum non requiritur distinctio, nisi rationis 1^a q. 38, 1, 1^m | 1, d. 5, q. 3, 3^m | d. 15, q. 1, 1, c. | q. 3, 1, c. prin^o | d. 18, 1, c. * Argumentum 4. Arrha 1. Augmentum 17. Aureola 5. Auxilium 6. Avaritia 22, 23, 21.
- 5 Missio ponit distinctionem missi a principio et ad terminum, datio tantum secundum, processio tantum primum 1, d. 15, q. 1, 1, c.
- 6 Dans semper distinguitur realiter ab eo cui datur 1^a q. 38, 1, 1^m | 1, d. 5, q. 3, 3^m | d. 15, q. 1, 1, c. | d. 18, 1, c. * Baptismus 12, 28, etc. Beneficium 3, 5, 13, etc. 22, etc. Bonitas 135, 297. Bos. Campsoria 4, 9. Capacitas 2, 3. Character 1, 37, etc.
- 7 Quod est meum, ut possessio, possum alii dare, non autem inhaerens, ut forma. Verit. q. 27, 3, 13^m. * Charitas 89, 109, 110, 114. Ciminilis. Circumcisio 11, 15, etc. Circumstantia 17, 21. Clavis 3, 4. Conceptio 42. Confessio 23, 43, 56, 57, 61, 70, 71, 73. Cydaris.
- 8 Quidquid transfertur ab uno in alium per violentiam, non datur, sed aufertur. Opus. 73, c^o 4. * Confirmatio 20, etc. Consecratio 14, 15, 16. Conservatio 9. Conversio 3. Corruptio 8. Corvus 1. Crucesignatus 1. Cultus 2, 8. Cura 1.
- 9 Quod transfertur per necessitatem naturae, sicut in successionebus haeredum, non datur, sed relinquitur. Opus. 73, c^o 4.
- 10 Quod transfertur per debitum aequitatis, sicut in iustis venditionibus et permutationibus rerum et remuneratione laborum, magis redditur, quam detur. Opus. 73, c^o 4. * Daemon 26, 68, 99. Damnatio 17. Damnum 2. Debitum 6. Decimae 4, 10, 12, etc. Debora 2. Editio 26. Delectatio 44. Depositum 1. Deprecatio 2. Descendere 7. Deus 201, 430. Dispensatio 19.
- 11 In illa translatione in qua actus dandi proprie debet attendi, nullo modo liberalitas debet corrumpi. Opus. 73, c^o 4.
- 12 Actus dandi, vere attenditur in actu mutui, sicut probant auctoritates utriusque legis, scilicet legis divinae, et legis humanae.

DATIO

- Opus. 73, c^o 4. * Divitiae 3. Divortium 3. Domus 2. Donum 41. Dos 2, 3. Ebrietas 5. Emere. Henoch.
- 17 Si aliqua circumstantia addatur hujusmodi actui, qui liberalitatem dandi corrumpat, erit hujusmodi actus malus, et vitiosus, et peccatum. Opus. 73, c^o 4. * Episcopus 12. Esse 11, 12, 51, 61. Eucharistia 76, 86, 98. Exorcismus 8. Fatum 5. Feudum.
- 14 Talis autem circumstantia additur, quodcumque datio mutui fit pro aliquo lucro, sive in spe, sive in re, eo quod illud quod pro lucro fit, non pro pura liberalitate fit. Opus. 73, c^o 4. * Fides 10. Figura 2. Filiatio 11. Fornicatio 8, 14. Fortitudo 59.
- 13 Dare aliquid, contingit dupliciter: scilicet per modum domini, et aliquid intrinsecum 1, d. 15, q. 3, 1, c. primo | d. 18, 1, c. * Galilaea 2.
- 16 Dari aliquid dicitur dupliciter: scilicet a natura, et a voluntate. Et hoc tripliciter, scilicet timore redimendo, vel ad utilitatem suam vendendo, vel ad utilitatem alterius donando 1, d. 18, 3, c. * Gratia 21, 26, etc. 66, etc. Gratiarum actio 1, 2, 3. Gratitude 2. Habitus 39, 69. Haereditas 2. Haeresis 20, 21, 140. Idolatria 11. Inclinator 1. Indulgentia 4, 5, 7, 11, etc. Infinitum 5. Jacob 6.
- 17 Datio duplex: scilicet ex debito, et ex amore. In prima potest esse vitium acceptionis personarum, non autem in secunda 1^a q. 23, 5, 3^m fi. | 2-2, q. 63, 1, 3^m. Acceptio 2. * Ingratitudo 12. Instans 13, 11. Instrumentum 11. Interpretatio 3. Iudicium 15. Juramentum 2. Justitia 7, 32, 42, 46. Lex 29, 74, 78, etc. 107, 111, 112, etc. Liber 17. Liberalitas 2, 6, etc. Liberare 2. Lignum 3. Lycurgus. Limbus 6. Locus 35, 26. Lumen 11. Manus 3. Martyrium 14. Matrimonium 50, 68. Medium 12. Merces 3, 5. Meretrix 3, 6. Meritum 12, 91, 99. Minimum. Minister 6, 8. Miraculum 23, 24, 25. Misericordia 9, 10. Modificari. Mortuus 2. Motus 71. Moyses 4. Munus 2. Nuptiae 6. Objectum 1. Oblatio 1, 2, Occasio. Occidere 21. Officium 4. Holocaustum 2. Ordo 56, 74, etc. Ovis 1. Pallium 3. Passio 1(2). Pater 20. Pax 21. Peccatum 65, 215, 252. Poena 9. Poenitentia 60. Pentecoste. Perfectio 75, 91. Pythagoras 2, 6. Planetae 2. Politia 4. Potestas 3, etc. 10, etc. Praebere. Praeceptum 52, etc. Praedicare 7, 12. Primitiae 2. Princeps 10.
- 18 Dantes omnia sua aliis, et ipsi inde paupertate affliguntur, secundum Apostolum peccant 2-2, q. 32, 6, o. | q. 117, 1, 2^m | 2^a Cor. 8, lect. 2, me^o.
- Immo per hoc tenditur ad perfectionis statum 2-2, q. 32, 6, c. fi. | q. 88, 1, 3^m | 186, 3, o. | q. 189, 1, c. Abdicatio. Eleemosyna 10, 11. Aliquis dupliciter dat illicite: scilicet vel quia ipsa datio est illicita et contra legem, sicut patet in eo qui simoniace aliquid dedit: vel quia propter rem illicitam dat, licet ipsa datio non sit illicita, sicut cum quis dat meretrici, propter fornicationem 2-2, q. 62, 5, 2^m. Prodigalitas 2, etc. * Professio 6. Prolixitas. Prudentia 5. Puer 4. Quantitas 21. Ratio 50. Recipere 5. Religio 40, 48, 49, 66. Restitutio 2, 21, 22. Sacerdos 3, 7. Sacramentum 27, 78. Sacrificium 13. Salvati 6. Sapientia 23, etc. Scandalum 1, etc. Schisma 7. Separatio 1. Sepultura 4, etc. Servitus 8. Simonia 1, etc. Spirituale 1, 2, 11. Sponsa 1, 3. Status 10. Statutum. Suffragia 1, 3, 8, 14. Tentare 17. Tempus 36. Testamentum 7. Testis 1, 7, 13. Timor 74. Tribulatio 3. Tyrannus 5, 6, 11. Unctio 9, 12, 24, etc. Usus 8, 11. Vendere 1, etc. Verbum 76. Vestis 4. Vinum 7. Virginitas 27, 28. Virtus 170, 181. Visio 15. Votum 14.
- 19 Datio et missio, dicuntur tantum temporaliter in divinis, sed donum aeternaliter 1^a q. 33, 1, 4^m | q. 43, 2, o. | 1, d. 15, q. 4, 3, o.
- 20 Datio in divinis est magis essentialis, quam missio, quae est magis essentialis, quam notionalis. Sed processio temporalis e converso, licet quidam dicant e converso 1, d. 15, q. 1, 2, o. * Actus 195. Agens 60. Alexander 1. Donum 4, 41, 42.
- 21 Missio in divinis ponit distinctionem missi a principio et ad terminum, datio tantum secundum, processio tantum primum 1, d. 15, q. 1, 1, c.
- 22 Datio, datum, et donum, in divinis dicuntur notionaliter, ut importat auctoritatem respectu dati. Sed sine illa, dicuntur essentialiter 1^a q. 38, 1, o. | 1, d. 18, 1, c.
- 23 Donum quadrupliciter differt a dato in divinis: quia non significat tempus, est aeternum, significat aptitudinem, et liberalitatem 1^a q. 38, 1, 4^m | 2, 3^m | 1, d. 18, 2, o. | d. 27, q. 2, 3, 5^m.
- 24 Deus dedit se nobis, secundum sex gradus rerum, scilicet dando nobis caelum et terram et omnes irrationales creaturas, rationales et caelestes, seipsum, se in servum, se in pretium, et se in cibum. Opus. 58, c^o 5. * Filiatio 27, 28. Gratia 21, 26, etc. 66, etc.
- 25 Divinae personae dantur nobis invisibiliter missae, tantum secundum dona gratum facientia 1^a q. 43, 3, o. | 3^a q. 72, 7, c. | 1, d. 5, 1, c. | d. 14, q. 1, 2, o. | d. 15, q. 4, 1, 3^m | d. 16, 4, c. | d. 18, 3, 4^m | L. prin^o.
- 26 Dari convenit essentialiter, et cuilibet personae divinae, et a seipsa

DEBITUM

- si dare importet liberalem communicationem alicujus: si vero importet auctoritatem dantis, respectu ejus quod datum, sic non convenit dari in divinis, nisi personae, quae est ab alio, sicut nec mitti 1^a q. 43, 4, 1^m | 1, d. 15, q. 3, 1, o. | d. 18, 1, c.
- 27 Patrem dare Filio, nihil aliud intelligitur, quam generatio ejus. Cg. 4, c^o 2. * Haeresis 82. Infra 8, etc. Missio 10, 23.
- 28 Processio temporalis Filii et Spiritus sancti, dicitur missio et datio 1, d. 15, q. 4, 1, c. * Processio 65.
- 29 Spiritus sanctus potest dici datum nostrum, non autem donum nostrum 1^a q. 38, 2, 3^m | 4, d. 18, 5, o.
- 50 Spiritus sanctus, per prius datur nobis quam dona ejus, ex parte agentis et finis, et simpliciter; sed e converso, ex parte recipientis 1, d. 14, q. 2, 1, 5^m.
- 51 Nulla creatura potest dare Spiritum sanctum 1^a q. 43, 8, c. fi. * Christus 66, 67, 90, 98, 168, 201.
- 52 Immo homines, et Christus secundum quod homo, dicuntur dare Spiritum sanctum 3^a q. 8, 1, 1^m | 3, d. 13, q. 2, 1, 1^m. Christus 98.
- 53 Nulla creatura potest dare Spiritum sanctum, licet aliquis possit esse minister collationis ejus 1^a q. 43, 8, fi. | 3^a q. 8, 1, 1^m | 1, d. 14, q. 3, o. | 3, d. 13, q. 2, 1, 1^m | Verit. q. 27, 3, 16^m | 4, 19^m | Po^a q. 10, 4, c. | Rom. lect. 3. fi. | Galat. 3, lect. 2, fi.
- 54 Dare Spiritum sanctum, dicitur dupliciter: scilicet auctoritate, et sic est tantum Dei; et ministerio, et sic homines, et Christus secundum quod homo, dicuntur eum dare 3^a q. 8, 1, 1^m | 3, d. 13, q. 2, 1, 1^m | Gal. 3, lect. 2 | Titum. Christus 98.
- 1 DAVID numerando populum, ut gloriaretur, peccavit, non autem Moyses, quia obedivit Deo praecipienti 4, d. 14, L. fi.
- 2 Peccante David, populus punitur, primo propter bonum unitatis, secundo propter demerita populi in sequendo Absalon, tertio quia populus erat possessio ejus 2-2, q. 108, 4, 1^m | 2, d. 33, q. 1, 2, 5^m | 4, d. 14, L. fi. | d. 46, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m. Absalon. * Abraham 18. Apostoli 40. Assumere 49. Comedere 6. Deus 48. Maledicere 4. Maria 3.
- 3 David propheta, secundum Glossam, dicit se servasse ordinem doctrinae, prout transeundum est a facilioribus ad difficiliora, constringens se maledicto, si eum non servasset 1-2, q. 94, 4, c. primo | 2-2, q. 189, 1, 4^m | 2^a Cor. 13, lect. 1.
- 4 David de Dinando, divisit res in tria: scilicet in corpora, animas, et substantias aeternas separatas. Prima constitui dixit ex yle, secunda ex noy, tertia ex Deo, quae sunt unum et idem indivisibile 2, d. 17, q. 1, 1, c. primo. Deus 48. * Paulus 24. Princeps 29. Prophetia 80, 81, 89. Psal. 1, etc. Publicatio 2. Raptus 11. Unctio 30. Vincere.
- 5 David dicitur excellentissimus prophetarum, quia expressissime de Christo prophetavit, sine aliqua imaginaria visione. Verit. q. 12, 14, 2^m. Prophetia 80, 81.
- 1 DE, et ex, denotant habitudinem causae efficientis, vel materialis, non autem formalis, vel finalis 1^a q. 39, 2, 5^m | 8, c. | 1, d. 25, L. me^o | d. 31, q. 1, 2, 3^m | 3, d. 4, L. primo | Rom. 11, lect. 5, me^o. * Conceptio 21, 22. Deus 35. Eucharistia 210.
- 2 Quidquid est de aliquo, est ex aliquo, non autem e converso, quia De, dicit principium et consubstantialitatem; Ex vero, dicit principium tantum 3^a q. 75, 8, c. | 1, d. 5, q. 2, 1, o. | 4, d. 11, q. 1, a. 4, q. 3, o. | Matth. 1, me^o | Rom. 11, lect. 8, me^o etc. * Forma 50.
- 3 De quandoque ponitur pro ex 4, d. 11, q. 1, a. 4, q. 3, c. | L. primo. * Genitus 2. Oratio 97. Per 5. Persona 41.
- 4 De dicit principium consubstantiale efficiens, vel formale subsistens, vel materiale 1^a q. 41, 3, 1^m | 2^m | 3^a q. 32, 2, c. | q. 75, 8, c. | 1, d. 5, q. 2, 1, c.
- 5 De quandoque notat consubstantialitatem, quandoque efficientiam, et quandoque partialitatem. Jo. lect. 10, primo.
- 6 In divinis, filius non dicitur de essentia patris 1, d. 5, q. 2, 1, 1^m. * Subjectum 7.
- Dea. Dii. Fatum 10. Luxuria 19.
- Dealbari. Resurrectio 23.
- Dearticulatio. Formatio. Idem 1. Prolatio. Pronuntiare. Vox 2, 3, 4, 6, 11.
- Debilitatio quae inest rei, praecincta natura ejus, est contra naturam, non autem ea quae est de ratione ejus. Spiritu. 2, 7^m. * Actio 4, 123, 124. Anima 221, 313. Argumentum 7. Auctoritas 3. Causa 61. Christus 218. Circumcisio 12. Coitus 1. Concupiscentia 19. Contemplatio 19. Corruptio 2. Distantia 8. Duratio 4, 7. Exorcismus 10. Fortitudo 39. Illuminatio 7. Incontinentia 2, 5, 6. Ira 40, 41, 59. Jacob 7. Jejunium 7, 10, 11, 22, 24, 36, 39. Libertas 12. Lumen 8. Maria 13, 63. Misericordia 10. Missa 4. Mollities 2. Peccatum 159, 161, 169, 176, 192, 195, 372. Poena 44. Pollutio 7, 8. Regnum 2. Relatio 10. Tenuis. Thomas 1. Tremor 2. Unctio 15. Vinum 4, 7.
- Debitor. Creditor. Debitum 8, 9, 12, etc. Eleemosyna 25. Inquirere 3. Mors 35. Pietas 4. Usura 165, etc. 200.
- 1 DEBITUM importat ordinem exigentiae, vel necessitatem alicujus ad quod ordinatur 1^a q. 21, 1, 3^m. * Ablatum. Abortus 2. A-

DEBITUM

- braham 18. Absolvere 9, 18, 36. Acceptio 2. Accidens 5. Accusatio 2, 7, 13, 17. Actus 152, 170, 180. Adam 81. Admonitio 4. Adoratio 17. Ambitio 2. Amicitia 40, 41. Amor 76, etc. 194. Angelus 99, 490, 491. Annihilatio 14. Antecedens 2. Apertio 2. Appropriatio 3. Ars 50. Assimilatio 7. Assistere 7. Assumere 30, 33. Athanasius 1. Aversio 13, 19. Aureola 11, 17, etc. Baptismus 54, 55, 74, 80, 85, 112, 128, 129, 133, 138, 141, etc. 149, 151, 236, 219. Beatitudo 139. Benedictus 5. Beneficium 2, 3, 23. Bestialitas 1. Bigamia 9. Bonitas 46, 123, 181, 192, 202, etc. 228. Calix. Campsoria 8, 9, 11. Cantus 5. Character 39. Charitas 153. Catechismus 4.
- 2 Aliquid dicitur debitum dupliciter: scilicet secundum se, ut finis, vel propter aliud, ut ea quae sunt ad finem 2-2, q. 44, 1, c. | Quol. 5, 19, c. Cessare 4. Cibus 8. Cilicium. Circumcisio 14, etc. Clavis 1. Comedere 4. Conceptio 4. Confessio 35, etc. 77, 82, 92, 91, 96. Confessor 2. Confirmatio 4, 7, 18, etc. Consecratio 6, 8, etc. Conservatio 13. Consilium 6. Contritio 6, etc. 12, 20, etc. Contumelia 6. Conversio 8. Corona 2, 6. Corporalia 2. Corpus 53, 62. Correctio 12, 13, 17, 19, 20. Credere 31. Cultus 5. Cura 5. Daemon 122. Damnum 1, 5. Datio 10. Decimae 15, 23, etc. Defectus 6, 10, 14. Delictum 1. Denuntiatio 1. Depositum 3. Destructio 1. Deus 173, 227, 330. Dies 18, etc. 27. Definitio 33. Dilatari. Dispensatio 4. Dispositio 33. Docere 11. Doctor 3. Doctrina 10. Dolor 7. Dominium 13. Dubitatio 5. Dulia 1. Effectus 12. Electio 9, 38. Eleemosyna 24, 39. Energumenus 4. Episcopus 31. Esse 8. Eucharistia 57, 59, 60, 70, 144, 145, 160, 161, 165, 180, 181, 182, 191, 217, 225, 279. Excommunicatio 11, 21, etc. 29, 33. Exorcismus 2. Exordium 2. Fallere 1.
- 5 Debitum duplex: scilicet naturae, et meriti 1-2, q. 111, 1, 2^m | Opus. 3, c. 222. Familiaritas 1. Finis 105, 132. Forma 72. Fornicatio 13. Fortitudo 52. Fructus 16. Furtum 9. Gaudium 2. Genus 5. Gloria 2, 5, 18. Gratia 16, 60, 65. Gubernatio 1. Haeresis 8, 27, 35. Homo 24. Honor 10, 18, etc. Humilitas 16. Idolatria 11. Ignorantia 8, 22, 33. Illegitimus 4. Impedimentum 3. Imperfectio 2. Indulgentia 4. Infidelis 1, 5, 7. Ingratitudo 1, 7, 12. Injustitia 3. Inquirere 3. Interpretatio 3. Jacob 2. Jejunium 7, 16. Judaei 5, 11, 46. Judex 4, 6, 7. Judicium 8, 16, 22, 25, 26, 28, 33. Juramentum 5, 7, 21, 22, 29, 32. Laus 7, 14, 15.
- 4 Debitum duplex: scilicet legale, et morale 1-2, q. 99, 5, o. | 2-2, q. 23, 3, 1^m | q. 31, 3, 3^m | q. 78, 2, 2^m | q. 80, 1, c. | q. 102, 2, 2^m | q. 106, 1, 2^m | q. 114, 2, c. | q. 117, 5, 1^m | q. 118, 3, 2^m | Opus. 19, c. 9, 4^m. * Lectoratus 3. Lepra 3. Lex 23, 31, 146, 162, 168, 173, 179. Liberalitas 9, 20. Locus 11. Ludus 6, 7, 10. Maledicere 2, 5. Maleficium 1. Malum 34. Maria 23. Martyrium 14. Matrimonium 29, 30, 50, 58, 87, 101, 114, 115, 121, 129, 132. Matutinae 3. Medicina 4. Mendacium 14. Mensura 8. Merces 3. Meretrix 3, etc. Meritum 1, 7, 11. Metaphora 6. Miles 5, 7, 10. Minister 5. Misericordia 8, 29, 36. Missa 13, 15. Missio 12, 37. Modus 4. Mors 11, 17, 45. Mos 4. Moyses 1. Mulier 2. Mutuum 4. Nativitas 19, 21, 23. Natura 35. Naturale 18. Negotiatio. 2. Nomen 72, 77, 43. Novitii 1. Nubere. Nuncius. Obedientia 2, 10, 13, 14, 20, 43. Oblatio 4, 11.
- 5 Debitum duplex: scilicet necessitatis, et congruitatis vel utilitatis, 1-2, q. 99, 5, c. | 3^a q. 64, 5, 3^m | 4, d. 5, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m. * Occidere 22. Odium 10. Offensa. Officium 4, 13, 17. Operatio 23. Oratio 12, etc. 21, etc. 58, 60, 70, 75, 76, 83. Ordinatio 3, 7. Ordo 42, 91, 100, 108. Organum 5. Origenes 7. Osee o. Pater 17. Paulinus. Peccatum 1, 8, 91, 156, 173, 188, 219, 223, 266, 408, 430, 436. Poena 2, 35, 41, 43, 57, 60, 67, 68, 81, 82, 85, 87, 88, 94, 96. Poenitentia 13, 23, 46, 63, 94, 96, 99, 127. Perfectio 88, 89, 90. Persona 30. Perversus. Pietas 4, 5, 6, 11, 19. Politica 4. Posse 7. Possessio 6. Praeceptum 2, 11, etc. 60, 72, 86, 110, 140, etc. 152.
- 6 Aliquid est alicui debitum dupliciter: scilicet ratione necessitatis, vel quia dat aliquid 2-2, q. 187, 4, c. * Praedicare 9, 13, 14, 15, 19. Praedicator 5, 6, 7. Praelatio 6, 21, 22, 26, 27. Praemium 9. Praesumptio 14. Primitiae 3. Princeps 17, etc. Principatus 9. Prodigalitas 4. Producere 3. Promissio 2, 1. Pulchritudo 1, 6. Quantitas 11. Religio 41, 55, 56, 76, 88. Renitentia. Sacrificium 1, 28. Scientia 59. Securitas 2. Somnus 5. Speculativa 1. Spirituale 2. Subjecta 9. Superbia 2. Suum 2.
- 7 Debitum non minuit meritum, nisi minuat voluntarium 1^a q. 21, 1, 3^m | 1-2, q. 114, 1, 1^m | 2-2, q. 50, 3, 2^m | q. 164, 1, 3^m | q. 186, 5, 5^m | 2, d. 27, 3, 3^m | 3, d. 20, art. 5, q. 1, 2^m | d. 30, 3, 4^m | 3, d. 15, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | Cg. 3, c. 139. * Tributum 5, 6. Usura 10, 36, 37, 45, 72, 75, etc. 89, 90, 94, 100, 164, 124, 137, etc. 154, 165, 166, 187, 192, 194, 195, 200, 203, 208, 223, 230, 233, etc. 234, 243, etc. 250, 251, 258, 260, 276, etc. 289, 290, 294, 295, 303, 311, etc. Usus 4, 5, 17, 18. Uti 22. Valitudo. Venia. Veritas 53. Vindicatio 4. Virtus 58, 101, 102, 108, 214. Vitiositas. Vituperatio 2. Votum 17, 37, 51, 52, 63, 73.
- 8 Deus nulli est debitor 1^a q. 21, 1, 4^m | 1-2, q. 111, 1, 2^m | q. 114, 1, 3^m | 2, d. 27, 3, 4^m | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 4, 1^m | d. 46, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m | Cg. 2, c. 28 | 29 | 43, fi. * Adoratio 10, etc. Angelus 490, 464. Animal 77. Aureola 5, 17, etc.

S. Th. Opera omnia. Index.

DEBITUM

- 9 Immo Deus est debitor homini, ex promisso 2, d. 27, 3, 4^m.
- 10 Deus reddit duplex debitum: scilicet respectu suae sapientiae et voluntatis, et respectu creaturae. Sed primum praesupponitur in secundo 1^a q. 21, 1, 3^m | 4, c. | 1-2, q. 111, 1, 3^m | Cg. 2, c. 28 | 29 | 43, fi. | Verit. q. 6, 2, c. | q. 23, 6, 3^m | 6^m | Po^a q. 3, 16, 17, c. * Conceptio 31. Confessio 35, etc. 77, 82, 94, 96. Corona 2, 6. Dulia 1. Honor 10, 18, etc.
- 11 In Deo est principaliter ratio, et causa debiti 2-2, q. 106, 1, c. * Ignorantia 8, 22, 23. Judas 2. Justitia 88.
- 12 Homo fit debitor Deo dupliciter: scilicet debito poenitentiae, ratione honoris subtrahendi per peccatum, et debito latriae, ratione donorum 4, d. 14, q. 1, art. 1, q. 5, c. | d. 15, q. 1, 2, c. * Obedientia 10, 18, etc. Peccatum 1, 8, 91. Persona 30.
- 13 Homo sine injuria est debitor suae salutis Christo secundum naturam humanam, quae habet infinitam dignitatem ex unione ad Verbum. Verit. q. 29, 4, 4^m. * Pietas 4, 5, 6, 11. Religio 41. Reverentia 3, etc.
- 14 Conjuges in petendo debitum, et in aliis, sunt aequales, secundum proportionem, non autem secundum quantitatem, 2-2, q. 32, 8, 2^m | 4, d. 15, q. 2, a. 5, q. 1, 1^m | d. 32, 3, o. | d. 36, 3, 3^m | 1^a Cor. 7, lect. 1, mco. * Abraham 26. Circumstantia 13.
- 15 Vir tenetur reddere debitum uxori petenti per signa, et quando timet periculum ejus 4, d. 32, 2, o. | 3, 2^m | d. 38, q. 1, art. 3, q. 2, 4^m. * Cognatio 9. Divortium 1. Eucharistia 212. Fornicatio 14. Luxuria 19.
- 16 Vir tenetur reddere debitum uxori, salva prius sanitate 4, d. 30, 1, o. | 4, 4^m.
- 17 Conjux tenetur reddere debitum conjungi habenti lepram, quia lepra solvit sponsalia, non autem matrimonium. Sed non tenetur habitare secum 4, d. 27, q. 2, 3, 3^m | d. 32, 1, 4^m | d. 36, 1, 6^m | 1^a Cor. 7, lect. 3, fi.
- 18 Vir non debet rogare uxorem ne petat debitum, nisi ex rationabili causa. Et tunc non multum, propter periculum 4, d. 32, 2, 4^m. * Ordo 106. Servitus 8.
- 19 Uxor nimis exigens debitum, se exhibet meretricem, magis quam conjugem 4, d. 32, 1, 3^m.
- 20 Vir leviter suspicans uxorem esse servam, exactus debet reddere debitum. Si vero probabiliter dubitet, vel vehementer praesumat, vel certe cognoscat, non reddat, etiam praecipiente ecclesia, quia sibi praedjudicaret, si eam uxorio affectu cognosceret, vel alias fornicaretur 4, d. 36, L. fi. | d. 41, L. fi.
- 21 Uxor certa de vita prioris viri, non petat debitum, nec reddat. Dubitans autem, reddat tantum. Suspicans vero, etiam petat 4, d. 38, L. fi. | d. 41, a. 5, q. 1, 3^m.
- 22 Petere debitum a conjuge in festo, non licet, quia est incongruum. Tamen non est peccatum mortale, si sine contentu fiat 2-2, q. 136, 9, 3^m | 4, d. 32, 5, o.
- 23 Exactus tenetur quacumque hora, et quocumque tempore, etiam in festo reddere debitum, salva honestate 4, d. 32, a. 5, q. 3, o. | 1^a Cor. 7, lect. 1, meo etc.
- 24 Conjuges post redditionem debiti, possunt sine peccato sumere eucharistiam 4, d. 32, 1, 1^m.
- 25 Oppositum videtur dicere 4, d. 32, a. 5, q. 2, 1^m.
- 26 Mulier illa de qua dicit Gregorius, quod in tempore sacro fuit cognita in nocte a viro suo, et in mane ad processionem veniens a diabolo est arrepta, non fuit punita propter hoc quod debitum reddidit, sed quia postmodum se temere ad divina ingressit contra conscientiam 4, d. 32, a. 5, q. 2, 1^m.
- 27 Uxor post votum simplex viri, non tenetur ei reddere debitum, licet non possit alii nubere. Similiter si quis professus est ante tempus determinatum a jure 4, d. 27, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m.
- 28 Unus conjugum non potest vovere, sine consensu alterius, quod non reddet, et etiam, ut probabilius tenetur, quod non petat debitum 4, d. 32, 4, 3^m.
- 29 Oppositum videtur dicere, quo ad petitionem debiti 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 2, 4^m.
- 1 DEBORA praefuit non quidem in sacerdotalibus, sed in temporalibus, sicut etiam nunc praesunt aliquae mulieres 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m. Clavis 12.
- 2 Debora non publice judicabat, sed instinctu Spiritu sancti consilia dabat 1^a Tim. 2, lect. 3, prim^o.
- Decalogus. Dispensatio 9, 10. Lex 18, 119, 131. Praeceptum 28, etc. Psalterium 1.
- Decapitandus. Sacrilegium 8. Timor 11.
- Decedere. Anima 160. Moriens. Poena 79.
- Decem. Appellare 4. Caelum 61. Ens 1, 3. Eucharistia 208. Eustratus 2. Festum 6. Illegitimus 2. Indulgentia 29. Jejunium 20. Judaei 26. Mille 1. Numerus 10, etc. Paulus 25. Pythagoras 4. Praeceptum 25. Praedicamentum 1. Psalterium 1, 2. Usura 148, 181.
- Decens. Amicitia 2, 9. Assumere 30. Christus 90. Comedere 4. Corpus 65. Dispositio 17. Jejunium 33. Ludus 5. Magnificencia 6. Medicina 4. Mors 25. Nativitas 18. Necessitas 4. Oratio 1. Poetica 2. Pusillanimitas 2. Vindicatio 7.
- Decentia. Ablutio. Adoratio 6. Affabilitas 2. Amicitia 2, 9. Congruum. Dispositio 17. Jejunium 33. Sexus 7.

DECIMAE

- Deceptio quae est finis fraudis, ordinatur ad pecunias congregandas, quod est finis avaritiae. Ma. q. 8, 1, c. meo. * Adam 29, 30. Angelus 298, 313, 394, etc. Apparere 11. Cognitio 75. Defraudari. Daemon 8, 9, 55, 72, etc. 102. Fallere. Fraenum. Illusio. Joachim 1. Lepra 1. Magi 6, 9. Matrimonium 59, 60. Miraculum 46. Simplicitas 2. Stultitia 2, 4.
- Decernere. Praeceptum 149.
- Decertare. Militans. Pugna. Timor 10.
- Decidere. Conservatio 12. Gratia 50. Pollutio 1.
- Decimari. Abraham 21.
- 1 DECIMAE non solvebantur ex praecepto ante legem: quia non erant determinati ministri 2-2, q. 87, 1, 2^m | Hebr. 7, lect. 1, meo.
 - 2 Oblationes et decimae in veteri lege erant sacramenta. Non autem nunc, quia tunc erant ut figurales, nunc autem ut morales 3^a q. 65, 1, 7^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 10^m. Sacramentum 115. * Decimarum.
 - 3 Decimae non erant oblationes, nec sacrificia, quia non offerebantur Deo immediate, sed ministris ejus 2-2, q. 85, 3, 3^m.
 - 4 Decimatio est actus moralis, inquantum offertur ad cultum Dei, et ad sustentationem ministrorum ejus. Sed est figuralis, inquantum significat imperfectionem dantis decimas 3^a q. 31, 8, c. | q. 65, 1, 7^m | 3, d. 3, q. 4, a. 3, q. 1, c. | 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | d. 2, q. 1, 2, 4^m | 10^m | Quol. 2, 8, o. | Matth. 23, meo. Hebr. 7, lect. 1, meo. * Sacrificium 32.
 - 5 Decimae figurabant baptismum, inquantum a dante aliquid auferebatur 4, d. 1, q. 1, 2, 4^m.
 - 6 Praeceptum de solutione decimarum, quo ad sustentationem ministrorum Dei, est morale, et juris naturalis. Sed quo ad certum numerum, est iudiciale. Sed quo ad significationem ejus, est caeremoniale. Et quo ad Christianos, est praeeptum ecclesiae positivum 2-2, q. 87, 1, o. | Quol. 2, 8, o. | Quol. 6, 10, c. | Matth. 23, meo | Hebr. 7, lect. 1, meo | lect. 2, meo.
 - 7 In doctrina Christi et Apostolorum, continetur praeeptum de decimis, quantum ad id quod est morale tantum 2-2, q. 87, 12^m | Quol. 2, 8, c. | Hebr. 7, lect. 2, meo.
 - 8 Ecclesia pensatis opportunitatibus personarum et temporum, potest determinare aliam partem ad solvendum, quam decimam 2-2, q. 87, 1, c. | Quol. 2, 8, c. fi. | Matth. 23, meo.
 - 9 Jus percipiendi decimas, potest vendi ecclesiae. Non autem laicis, licet fructus quandoque eis concedantur 2-2, q. 87, 3, c. | 3^m | q. 100, 4, 3^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 3, 4^m | Quol. 2, 8, d. * Spirituale 2.
 - 10 Decimae possunt dari in feudum 2-2, q. 87, 3, 3^m.
 - 11 Fructus decimarum possunt redimi de manu laicorum, auctoritate episcopi. Sed una ecclesia non potest ab alia emere jus percipiendi decimas 4, d. 25, q. 3, art. 2, q. 3, 4^m.
 - 12 Non solvens decimas ubi non est consuetudo, non peccat, si est paratusolvere ad mandatum ecclesiae 2-2, q. 87, 1, 5^m | Quol. 2, 8, o. | Quol. 6, 10, 2^m.
 - 13 Decimatio non convenit Christo, sed cuilibet alii, quia significat liberationem a peccato originali 3^a q. 31, 8, o. | 3, d. 3, q. 4, 3, o. | 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | d. 2, q. 1, 2, 4^m. * Abraham 21. * Jacob 6. Sacramentum 115.
 - 14 Judaei dabant decimas praediales, non autem personales 2-2, q. 87, 2, 1^m.
 - 15 Judaei dabant tres decimas, ex praeecepto Dei. Primas ministris, sicut et nunc. Secundas in sacrificia, quae cessaverunt. Tertias pauperibus, quae nunc plus debentur 2-2, q. 87, 1, 4^m.
 - 16 Pauper tenetur dare decimas sacerdoti, licet sit dives 2-2, q. 87, 3, 1^m | 4, 4^m | Quol. 6, 10, o.
 - 17 Omnes clerici tenentur dare decimas Papae, si petat 2-2, q. 87, 4, 3^m.
 - 18 Clerici tenentur dare decimas de praediis propriis, non autem de praediis ecclesiae 2-2, q. 87, 4, c. | 1^m.
 - 19 Religiosi curati possunt exigere decimas, nec tamen tenentur dare. Non curati vero, e converso: habent tamen aliquam immunitatem, secundum diversas concessionum, eis a Sede apostolica factas 2-2, q. 87, 3, 3^m | 4, 2^m.
 - 20 Petens decimas ubi non est consuetudo, peccat 2-2, q. 87, 1, 5^m | Quol. 2, 8, c. fi.
 - 21 Ecclesia abstinet a decimis exigendis, in terris in quibus non est consuetum decimasolvere 2-2, q. 43, 8, 5^m | Quol. 2, 8, c. fi. | Quol. 6, 10, 2^m.
 - 22 Ecclesia potest petere decimas ab emente rem non decimatam, et etiam a vendente 2-2, q. 87, 2, 4^m.
 - 23 Decimae debent dari in his quibus solent dari secundum consuetudinem, licet personales magis convenient ecclesiae parochiali, praediales vero ecclesiae ubi est ager 2-2, q. 87, 3, 2^m. Eleemosyna 13, 14, 15. Oblatio 7.
 - 24 Decimae debent, in usus pauperum, per clericos dispensari 2-2, q. 87, 1, 4^m | 3, 14 | 4, 4^m | Quol. 6, 10, 1^m.
 - 25 Decimae debent dari de omni re possessa, secundum consuetudinem, scilicet de omni lucro praediali, vel personali, et de meretricio, et histrionatu, et hujusmodi. Sed ecclesia non debet recipere, quantum sunt in peccato 2-2, q. 87, 2, o.

DEFECTUS

- 26 Decimae non debent dari de rapina, furto, vel usura, nec de aliis obnoxiiis restitutioni, sed de fructibus rei emptae ex usuris 2-2, q. 87, 2, 2^m. Oblatio 9.
 - 27 Nullus tenetur dare decimas de re sibi ablata furto vel rapina, nisi ob culpam, scilicet negligentiae 2-2, q. 87, 2, 4^m. Oblatio 7.
 - 28 Decimae de herbis, et aliis minimis, dantur de consilio. Non autem de praeecepto, sicut nec in veteri lege, nisi de consuetudine patriae 2-2, q. 87, 2, 3^m.
 - 29 Decimae debent dari, non deductis expensis, nec tributis, nec mercede operariorum 2-2, q. 87, 2, 4^m.
- Decisum. Anima 348, etc. Decidere. Phantasia 1.
- Declaratio. Apparere 3. Baptismus 87. Beatitudo 131. Cibus 8. Lex 159. Matthias. Monarchia 1. Poena 84. Praeceptum 41. Symbolum 6, etc. Tabernaculum 4. Tyrannus 6, 8. Usura 1, 29.
- Declinare. Avaritia 21. Insanabile. Justitia 44. Mulier 20. Poenitentia 29. Sanguis 1. Verecundia 2. Veritas 54. Virtus 259.
- Decollatio. Baptismus 33. Calvariae.
- Deor faciei, est periculosus. Et tamen non fuit causa principalis matrimonii Jacob cum Rachel, sed fuit causa secunda. Et hoc bene potest esse sine peccato, vel quandoque est cum peccato veniali. Si autem esset principalis causa libido pulchritudinis, tunc non excusaretur a peccato mortali, si esset effraenata libido 2-2, q. 167, 2, c. fi. | 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 2, o. | d. 30. L. fi. | Job 31, primo. * Abscondere 3. Aquila 1. Aureola 12. Castitas 7. Ecclesia 8. Flos 1. Honestum 1. Jacob 9. Macula 1. 2. Maria 8. Prosperitas 1. Sepultura 5, 6. Temperantia 9. Virginitas 19, 20, 38.
- Decrementum. Luna 6.
- Decrepitus. Aristoteles 9.
- Decretalis illa ubi consulebatur summus Pontifex, utrum posset quis participare excommunicatis, dicens quod hoc esset pro vitando dispendio mortis, non debet quis facere quia est peccatum mortale, intelligitur de illis, qui directe communicant excommunicatis in his quae sunt fidelium: et hoc tripliciter: scilicet vel in divinis, vel ex contemptu mandati ecclesiae, vel in crimine et in causa. Quol. 11, 9, c. | 3^m. Decretistae o. * Eucharistia 161. Haeresis 23, 24, 30, 31. Usura 91, 112, 113.
- 1 DECRETISTAE. Multi magistri decretorum et magni dicunt, quod aliquis loquendo, comedendo, seu stando cum excommunicatis, peccat mortaliter. Quol. 11, 9, a. 1.
 - 2 Immo si indirecte communicet quis excommunicatis, non peccat mortaliter, nisi faciat ex contemptu. Quol. 11, 9, c. | 1^m.
 - 3 Sed haec opinio decretistarum non est vera, quia ipsi plus assentiunt in his, et sequuntur jus humanum quam divinum, cum tamen plus sit assentiendum juri divino quam humano. Et ideo melior est opinio aliorum qui dicunt contrarium, scilicet quando indirecte communicat quis excommunicatis in his quae sunt hominis, sicut in verbo, in cibo, et in his quae sunt simpliciter humanae conversationis. Et secundum hoc non peccat mortaliter, sed venialiter, nisi faciat ex contemptu. Quol. 11, 9, c. fi. | 1^m. Decretalis. Juristae 1.
- Decretum est praeeptum Dei, quod Adam transgressus est, et Christus implevit. Vel est sententia mortis 3, d. 18, L. fi. Decernere. Iudicium 52. Usura 231.
- Decuriones ad omnem actum curialis officii, sic dicti sunt, quia sunt de ordine curiae, et quia officium curiae administrant. Opus. 20, Lib. 4, c. 26. * Curia. Curialis.
- Decus. Honor o.
- Dedicatio. Eneania. Episcopus 14. Festum 8, 9. Religio 92. Templum 1.
- Deditus. Daemon 98. Socrates 4.
- Deductio. Decimae 29. Idea 25. Investigatio 1. Purgatorium 5. Scenopagica. Simonia 32. Usura 67, 68, 223. Virtus 2.
- Deesse. Baptismus 117, 161. Bigamia 3. Contrarium 5. Correctio 3. Damnatio 51. Eucharistia 161. Generatio 59. Haeresis 138. Ingratitudo 6. Innocentia 20. Invidia 3. Ira 17. Iudicium 23. Juramentum 19. Salvare. Voluntas 54.
- Defectibile. Accipere 2. Certitudo 19, 21. Defectivum. Deus 321. Peccabilis. Peccatum o. Providentia 24, 57.
- Defectivum. Defectus 26. Deficere. Nigredo. Opinio 8, 9.
- 1 DEFECTUS sumitur dupliciter: scilicet privative et negative. Secundus est in omni creatura, primus autem non est in angelis 4^a q. 12, 4, 2^m | 2, d. 35, 1, 1^m | d. 44, q. 1, 1, c. 2. Malum 42. * Abstinencia 5. Accedere 2. Accidens 62. Accipere 2.
 - 2 Defectus esse non potest, nisi per potentiam incompletam 2, d. 7, q. 1, 1, c. primo | Ma. q. 16, 5, c. * Accusatio 25.
 - 3 Defectus in effectu contingit dupliciter: scilicet defectu agentis, et defectu patientis 1^a q. 49, 1, c. | 1, d. 20, 2, 3^m.
 - 4 Defectus in effectu naturae et artis contingit quadrupliciter: scilicet ex defectu agentis, materiae, formae, et effectus. Sed in moribus tantum ex primo 1^a q. 49, 1, c. | 3^m | 2, d. 31, 3, c. | d. 37, q. 2, 1, c. | Cg. 3, c. 10. * Actio 75, 88. Actus 21.
 - 5 Quidquid accidit in effectu, per defectum a forma artis, non reducitur in scientiam artificis, sicut in causam 1, d. 39, 1, c.

DEFECTUS

- fi. | 1^m. * Adam 74, 75. Adjurare 9. Adulatio 5. Agibile. Amen 1. Amicitia 5.
- 6 Defectus et negatio dupliciter sunt ex natura, seu naturales: scilicet quia debentur naturae, vel non debentur. Qui quandoque tolluntur, non autem primi, manente natura. Verit. q. 9, 3, 2^m. Amor 196. Angelus 290, 302. Anima 24. Assimilatio 17, 22. Audacia 6, 11. Avaritia 10, 21, 22. Baptismus 117, 127, 161. Bonitas 8, 124, 130, 201. Carentia. Carere. Caritas 104.
- 7 Defectus corporalis, vel spiritualis, contingit dupliciter: scilicet positione contrarii, vel remotione necessarii 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | a. 2, c. | q. 3, c. * Caelum 15. Causa 31. Certitudo 19, 21. Cognitio 25, 71, 75. Comedere 4. Confessio 79.
- 8 Defectus potest esse in creaturis. Opus. 3, c^o 111. * Contemplatio 22. Contrarium 15. Corruptio 4, 15, 16.
- 9 Defectus contingunt in creaturis, quantum ad naturales operationes in his in quibus sua forma deficere potest. Opus. 3, c^o 113. * Creatura 15, 16, 30. Cura 7. Damnatio 36, 37, 51. Debilitatio. Defectibile. Defectivum.
- 10 Defectus habet rationem culpae, eo quod agens voluntarium, cum sit dominus suae actionis, si deficiat a fine debito, vituperio dignus est et poena. Opus. 3, c^o 20. * Creatura 30. Deformitas. Delectatio 77.
- 11 Defectus peccati triplices: scilicet quidam qui contrariantur perfectioni scientiae et gratiae, sicut ignorantia, pronitas ad malum, et difficultas ad bonum: quidam qui proveniunt hominibus ex quibusdam particularibus causis, sicut lepra, morbus caducus, et hujusmodi: et quidam qui communiter in hominibus inveniuntur, ex peccato primi parentis, sicut mors, fames sitis, et hujusmodi. Opus. 3, c^o 226 | Isa. 19, me^o etc.
- 12 Defectus voluntatis creatae duplex: scilicet potentialis causa mali, idest, esse ex nihilo, et actualis, scilicet culpa 2, d. 34, 3, 4^m | d. 44, q. 1, 1, c. * Devotus 5, 13, 14. Deus 227, 252, 372, 420, 422. Difficile 5, 11. Dispensatio 23. Dolor 24, 27. Donum 44. Ebrietas 1. Eucharistia 161, 162, 165, 254. Excommunicatio 10. Phantasia 5. Femina 3. Finis 79. Flagellum 2. Fomes 1.
- 13 Malum in defectu actionis, semper causatur ex defectu agentis 1^a q. 49, 1, 2, c. | Cg. 3, c^o 5 | 10, 4^m | Ma. q. 16, 6, c. primo | Opus. 3, c^o 143. Actus 21. Actio 123, 124. * Forma 118, 125. Fortitudo 36. Generatio 24. Gloria 8, 12.
- 14 Id quod sequitur defectum actionis, non attribuitur agenti, nisi cum potest et debet agere 1^a q. 49, 1, 3^m | 2, 3^m | 1-2, q. 6, 3, c. | q. 79, 1, c. * Gratia 36, 116, 117. Gratitude 4. Humanitas 1. Humilitas 5, 9, 12, 27. Idea 43. Impaviditas. Impedimentum 1. Improvidentia. Inconstantia 1, etc. Infidelis 12. Innocentia 7, etc. Insanabile. Intimiditas. Ira 22, 33, 40, 41. Irreligiositas 2. Jejunium 24, 26, etc. Juramentum 2, 4. Jus 17.
- 15 Defectus naturae humanae contingit dupliciter: scilicet vel quia nondum pervenit ad ultimam perfectionem naturae ut in pueris, vel quia recedit ab ea ut in senibus 1^a q. 99, 1, 4^m | 2, d. 20, q. 2, 1, c. | 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 1, c. * Justitia 53.
- 16 Defectus hominis triplex: scilicet poenae, culpae, et naturae. Quibus respondet triplex timor: scilicet servilis, filialis, et reverentiae, quorum tertius tantum est in beatis 4, d. 41, q. 2, a. 3, q. 2, 1^m | Virt. q. 4, 4, 2^m. * Laus 7, 8, 9. Lex 39, 40, 70, 73, 178. Licita 2, 3. Limbus 2. Litigium 1. Ludus 2. Luxuria 19. Macula 1, etc. Malum 24, 27, 34, 42, 45. Materia 43. Matrimonium 94, 105, etc. Medium 21, 24. Menstruus 3, 6. Miraculum 44. Misericordia 16, 29. Missa 3.
- 17 Defectus duplex in peccante: scilicet in actu peccati, secundum quod transgreditur legem Dei et rationis, et privatio gratiae et virtutum 2, d. 42, q. 1, 2, 5^m. * Mollities 1, 2. Mors 1, 2, 5, 14, 18. Natura 6, 38. Naturale 16, 17. Negligentia o. Nihil 4. Nomen 5, 59, 62, 77. Nuptiae 5. Omissio 3. Operatio 10. Opinio 8, 9. Opprobrium 2. Oratio 63. Ordinatio 1. Ordo 98.
- 18 Omnis defectus, inductivus est ad avaritiam. Ma. q. 13, 2, 8^m. * Ornatus 1, 3, c. Palpabile 3. Passio 11, 25, 114. Peccatum 1, 7, 8, 16, 28, 44, 49, 51, 74, 104, 139, 146, 149, 199, 202, 211, 219, 223, 293, 301, 312, 348, 350, 393, 395, 412. Poena 26, 77, 96. Poenitentia 120, 128. Perfectio 58. Periculum 1, 3. Perjurium 2. Perseverantia 4. Pertinacia 3.
- 19 Defectus in actione voluntaria, dicitur peccatum et culpa 1, d. 48, 3, c. | Ma. q. 1, 4, o. | Opus. 3, c^o 120. * Poetica 1. Possessio 2. Potentia 15, etc. 46, 48. Praesumptio 6. Processio 7, 11, 14, 60. Prodigalitas 1. Providentia 13, 24, 56.
- 20 Defectus boni, propter culpam contra voluntatem, dicitur poena. Opus. 3, c^o 121. * Providentia 35. Puer 9, 15. Pusillanimitas 1, 2, 3. Ratio 25, 30, 32. Reatus 1, 4. Recipere 5. Regnum 2. Resurrectio 26, 32. Rex 9. Sacramentum 108. Scurrilitas 1. Sebastianus. Semen 21. Senectus 3. Sensus 44. Servitus 13. Similitudo 10, 13.
- 21 Defectus duplex sequitur ex peccato: scilicet ut poena a iudice, vel consequens poenam. Primus debet esse aequalis in peccato aequali, non autem secundus 2-2, q. 164, 1, 4^m | Ma. q. 5, 4, c. * Simonia 36. Sobrietas 5. Sollicitudo 6. Spes 21, 33, 36. Spon-

DEITAS

- salia 10. Sterilitas 2. Studium 3. Stultitia 2, 6. Superbia 5, 31. Temeritas 2, 3. Temperantia 3.
- 22 Christus curans corporalitatem, et passibilitatem corporis nostri, curavit omnes alios defectus nostros, quia omnes causantur ex ea, superadditis quibusdam particularibus causis, 3^a q. 14, 4, 1^m. * Terra 14. Testis 7. Timor 10, 30, 35.
- 23 Nullus defectus potest esse in Deo 1^a q. 49, 2, c. | 2-2, q. 161, 1, 4^m | 2, d. 37, q. 2, 1, 2, c. | d. 44, q. 1, 1, 4^m | Cg. 1, c^o 28 | 39 | Libo 2, c^o 25 | Opus. 3, c^o 124. * Tribulatio 5. Tristitia 13. Turpitudine 1. Vendere 4, 8, 13.
- 24 Nullus defectus reducit in Deum, sicut in causam 2-2, q. 21, 10, c. | 1, d. 17, q. 2, 5, c. | 2, d. 37, q. 2, 1, 2, c. | Ma. q. 3, 2, c. * Via 3. Vindicatio 2, 3. Virtus 102, 149. Visio 10, 14. Vita 82. Vituperatio 2.
- Nullus est in hac vita, qui non habeat aliquem defectum 2-2, q. 33, 4, 3^m.
- 25 Oppositum videtur dicere. Quol. 4, 4, fi.
- Intellectus angeli non habet defectum, si defectus accipiatur privative, ut scilicet careat eo quod habere debet. Si vero accipiatur negative, sic quolibet creatura invenitur deficiens Deo comparata, dum non habet illam excellentiam quae invenitur in Deo 1^a q. 12, 4, 2^m | 4, d. 49, q. 2, 6, 4^m. * Christus 173, etc. Unctio 6, 23. Usura 100, 300, 303. Uxor 7.
- 26 Causae defectus dupliciter: scilicet ex propria intentione et praeter intentionem. Et sic semper oportet causam esse defectivam, non autem primo modo. Ideo primo modo convenit Deo, non autem secundo modo. Quol. 4, 4, fi.
- Defendere. Accusatio 10. Ala. Amor 179. Apis 5. Arma. Calumnia 2. Caritas 28. Christus 218. Civis 1, 3. Condemnatus. Confirmatio 21, 28, 31. Haeresis 1, 26. Nocere 8. Occidere 9, 20, 21. Praelatio 23. Protectio. Regere 14. Religio 31, 97. Rixa 2, 3. Seditio 3. Sententia 3. Suffragia 4. Tabernaculum 2. Usura 259, 272, 273. Via 6, 8.
- Deferre. Angelus 87. Corpus 47. Odor 4. Rex 7, 10. Votum 62. Vox 4.
- Deficere, quoddam corrumpi est. Cg. 2, c^o 25, 4^m. Accidentia 2. Avaritia 22. Baptismus 127. Bonitas 8, 124. Certitudo 19. Peccatum 7, 8.
- Deflecti. Flexibile. Inclinabilitas. Via 11.
- Deflorare. Raptus 2. Violatio.
- Deformitas potest esse in corpore humano dupliciter: scilicet uno modo ex defectu alicujus membri, sicut mutilatos turpes dicimus: deest enim eis debita proportio partium ad totum. Alio modo deformitas contingit ex indebita partium dispositione, vel indebita quantitate vel qualitate, vel situ, quae etiam proportionem debitam partium ad totum non patitur, sicut sunt febres et hujusmodi aegritudines, quae sunt interdum deformitatis causae 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 1, c. * Actio 38. Adam 63. Angelus 482. Augmentum 19. Circumstantia 23. Deus 425. Fomes 6. Ingratitudo 16. Mors 10. Nomen 62. Peccatum 50, 70, 71, 157. Resurrectio 29. Sacrilegium 3, 6. Stuprum 2. Testis 8. Voluntas 41.
- Defunctus. Amor 116. Anniversarium. Daemon 72. Heroes 1. Indulgentia 27. Jejunium 12. Maria 61. Missa 27. Officium 15. Operatio 48, etc. Opprobrium 1. Oratio 87. Sepultura 5, 6. Usura 242, 243, 244, 253.
- Degenerare. Amor 270. Tyrannus 2. Spurius. Veritas 57.
- Deglutire. Eucharistia 162, 196, 197, 198. Manducatio 2. Trajicere.
- Degradatio aufert ordinis exequutionem quasi in perpetuum, sed excommunicatio, solum usque ad emendationem 5^a q. 82, 8, 3^m. Clavis 1, 17. * Eucharistia 153, 154, 161. Sacramentum 78.
- Dehonoratio. Contumelia 1. Inhonorare. Praeceptum 102.
- Deificatus, praedicatur de humanitate Christi, non autem de homine Christo 3^a q. 16, 3, c. | 2^m | 5, 2^m | 3, d. 7, q. 2, 2, 1^m. * Idolatria 4.
- Deiformis. Angelus 289. Caritas 132. Sapientia 28, 39.
- † DEITAS dicitur a Deo per se et essentialiter, sed divinitas a divino, scilicet participative 1, d. 15, L. 2, fi. | d. 29, L. * Adjectivum 11, etc. Adoratio 9, etc. Angelus 495, etc. Arius. Beatus 4. Blasphemia 1, 2, 12, etc. Caritas 16. Corpus 56.
- 2 Deitas inquantum una in pluribus personis, convenit cum forma nominis collectivi 1^a q. 39, 5, 6^m. * Daemon 21, 22, 89.
- 3 Deitas non potest supponere pro persona 1^a q. 39, 5, o. | 3, d. 4, q. 2, 2, 2^m. * Descendere 10. Devotio 6, 7.
- 4 Oppositum videtur dicere 3, d. 8, 3, c. * Eucharistia 121, 122. Generatio 72. Haeresis 88.
- 5 Impossibile est esse plures numero deitates. Cg. 2, c^o 25, 11^m | Libo 4, c^o 10, 3^m | Po^a q. 1, 6, c. fi. * Christus 35, 44, 103, 154, 167, 179, 204, 205, 207. Idolatria 4. Infra 7, etc. Judaei 17, 19. Judicium 50. Lex 66. Maria 30. Materia 25. Mors 41, 43, etc. Obedientia 28. Oratio 97. Praelatio 25. Pulchritudo 13, 14. Sacrificium 41. Subsistentia 7, etc. Terra 2.
- Dejectio. Error 9. Humilitas 1. Miraculum 36. Mulier 6. Nativitas 29. Delectabile. Agricultura 1. Amicitia 2, 5, 11, 25, 29, 32, 37. Amor 241, 266. Bonitas 51, 53, 56, 233. Calor 14. Contemplatio 7, 16.

DELECTATIO

- 17, 21, etc. Continentia 1, 4, etc. Delectamentum. Delectatio 24, etc. 41, 112. Felicitas 3. Finis 15. Honestum 7, 9. Idolatria 9. Ira 32, 73, 74. Lacrymae. Praeceptum 67. Primi 2. Sensualitas 9. Separatio 3. Temperantia 15. Timor 9.
- Delectamentum. Nutrire 2.
- 1 DELECTATIO non est generatio, sed generatum esse 1-2, q. 11, 1, c. | q. 35, 5, c. | 1, d. 49, q. 3, a. 4, q. 3, 6^m.
 - 2 Delectatio, secundum Platonem, est generatio sensibilis, scilicet cognita in natura, idest connaturalis 1, d. 1, q. 4, 1, c. | 2, d. 20, q. 1, 2, 3^m | 3, d. 27, q. 1, 2, 3^m.
 - 5 Delectatio, secundum Aristotelem, est quidam motus animae et constitutio simul tota et sensibilis in naturam existentem 1-2, q. 31, 1, c.
 - 4 Delectatio est motus, qui est actus perfecti. Non autem est motus qui est actus existentis in potentia 1-2, q. 31, 2, 1^m | 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m.
 - 5 Delectatio est motus in appetitu animali, consequens apprehensionem boni naturalis, praesentis per sensum 1-2, q. 11, 1, 3^m | q. 31, 1, c. | 2^m | q. 35, 1, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | Poster. lect. 4, fi. Amor 223.
 - 6 Delectatio est operatio causaliter, non autem formaliter, nec essentialiter 1-2, q. 31, 1, 1^m | Virt. q. 2, 2, 12^m.
 - 7 Delectatio est passio animae 1-2, q. 31, 1, o. | 4, 2^m | 5, c. fi. | 2^m | q. 35, 1, c. | 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 1, o. | q. 2, 1^m.
 - 8 Nulla delectatio est quid optimum 1-2, q. 2, 6, o. | 4, d. 49, q. 3, a. 4, q. 3, o. | Cg. 3, c. 26, 4^m | Eth. lect. 4, meo.
 - 9 Immo aliqua delectatio potest esse summum bonum hominis 1-2, q. 34, 3, o. | q. 39, 4, 1^m | 3, d. 33, 2, c. | 6^m | 4, d. 49, q. 3, a. 4, q. 2, c. Beatitudo 72.
 - 10 Objectum delectationis est bonum apparens, conveniens, conjunctum 1-2, q. 43, 1, c. Amor 223. * Beatitudo 21, 23, 24, 45, 72, 75, 128.
 - 11 Delectatio est quietatio cognita in re convenienti 1-2, q. 11, 1, 3^m | q. 31, 1, c. | q. 43, 1, c. | 3, d. 27, q. 1, 2, 3^m | 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 1, c. | Poster. lect. 41, fi. * Carentia 1, 4, etc. Delectabile.
 - 12 Delectatio est quies appetitus, tendentis in finem, propter praesentiam ejus, sed est motus appetitus ab appetibili praesenti, immutante appetitum 1-2, q. 31, 1, 2^m | q. 33, 3, 1^m | q. 34, 2, 2^m | 3^m | 3, 3^m | 4, c. | 2^m | q. 33, 1, c. Amor 223. * Delectamentum. Finis 15, 20, 54. Frui 9.
 - 15 Delectatio est sicut quies naturalis, sed tristitia est sicut quies violenta 1-2, q. 31, 3, c. | 1^m. * Ira 76. Loqui 3. Ludus 1.
 - 14 Delectari de Deo in via plene non possumus, sicut nec Deum cognoscere 2-2, q. 44, 6, o. | Opus. 61, c. 24. * Passio 39, etc. Temperantia 15, etc. Vita 34.
 - 13 Nulla delectatio est in carentibus omni cognitione: nullus autem potest vivere sine aliqua sensibili et corporali delectatione, secundum modum suae naturae 1-2, q. 11, 2, c. | q. 31, 1, c. | q. 32, 1, c. | q. 34, 1, c. | q. 35, 1, c. | q. 41, 3, c. | 1, d. 1, q. 4, 1, c. | 1^m | 3, d. 27, q. 1, 2, 3^m | 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 1, c. | Verit. q. 22, 1, 13^m | Eth. lect. 14, primo. Delectatio 31. * Animal 61, etc.
 - 16 In omni cognoscente est aliqua delectatio 1, d. 45, 1, c. * Appetitus 48. Comprehendere 8. Costa 1. Damnatio 7. Delicatus.
 - 17 Delectatio proprie dicta est in Deo 1-2, q. 31, 4, 2^m | 1, d. 45, 1, o. | 3, d. 32, 1, 1^m | Cg. 1, c. 91 | Meta. 12, lect. 6, meo.
 - 18 Delectatio diversimode est in Deo, angelis, hominibus et brutis 1-2, q. 31, 4, 2^m | 4, d. 49, q. 3, art. 1, q. 2, o. * Deliciosi.
 - 19 Delectatio est in appetitu sensitivo et in appetitu intellectivo 1-2, q. 30, 1, c. | q. 31, 4, o. | q. 35, 1, c. | 1, d. 45, 1, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. fi. | d. 32, 1, 1^m | 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 1, 2, o. Ut Beatitudo 24. * Eucharistia 176, 251. Fortitudo 44. Justus 11. Passio 64.
 - 20 Delectatio non pertinet ad potentiam generativam, sed ad sensitivam 2, d. 20, q. 1, 2, 3^m. * Puer 2.
 - 21 Delectatio pugnantis in vincendo est in irascibili, sed quae est in possidendo victum est in concupiscibili 3, d. 26, q. 1, 2, 5^m.
 - 22 Spiritus animalis est subiectum delectationis et omnium passionum animae et proximum instrumentum animae in operationibus ejus per corpus 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 2, 2^m | a. 2, c. * Pulchritudo 6. Ratio 48. Senectus 2. Tactus 8, 14. Turpilium.
 - 23 Omnis delectatio est proprium accidens beatitudinis, vel partis ejus 1, q. 2, 6, c. | q. 3, 4, c.
 - 24 Causa proxima delectationis est operatio, cujus objectum est causa remota 1-2, q. 32, 1, o. | 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 4, c.
 - 25 Oportet quod omnis delectatio aliquam operationem consequatur 1-2, q. 32, 1, o.
 - 26 Omnis operatio procedens ex habitu perficiente naturam, causat delectationem 1-2, q. 100, 9, c. | 3^m | 3, d. 34, q. 1, 5, c. | 4, d. 49, q. 3, 2, c.
 - 27 Causa formalis delectationis est objectum ejus, scilicet operatio connaturalis habitus non impedita: sed causa materialis, est spiritus abundans, clarus, temperatus, non nimis rarus, nec nimis densus. Primum non est in convalescentibus, secundum in

DELECTATIO

- melancholicis, tertium in aegris, quartum in macilentis et quintum in senibus. Ideo magis inclinatur ad tristitiam 4, d. 49, q. 3, 2, o. * Admiratio 5.
- 28 Operatio non est propter delectationem, sed e converso 1-2, q. 4, 2, o. | 2, d. 38, 2, 6^m | 4, d. 49, q. 3, a. 4, q. 3, c. | 2^m | Cg. 1, c. 100 | Lib. 3, c. 26 | 27, 1^m. * Agricultura 1. Amor 62, 165, 210. Ancilla. Appetitus 15, 48.
 - 29 Delectatio est major in principio operationis, quam in processu ejus continuitate, quamvis forte in processu operatio sit intensior: et hoc triplici ratione: scilicet primo quia, cum operatio sit delectationis causa, quanto aliquid attentius operatur, tanto major delectatio ex operatione consurgit. Homo autem in principio operationis attentior est ad operationem quam in progressu. Et ideo in progressu operationis quando aliquis negligentius intendit operationi non sentit tantam in operatione delectationem. Secundo quia oportet in nobis delectationem esse secundum modum nostrae naturae. Unde, cum nostra natura sit mutabilis, non est nobis semper idem delectabile, quia jam mutati sumus a pristina dispositione. Et sic post pauca, non est nobis conveniens, quod prius conveniens erat. Et ideo quod prius erat delectabile, postea fit minus delectabile, vel etiam triste. Et haec est etiam ratio, quare continuitas unius rei in nobis fastidium parit, alternatio vero delectat. Tertio quia cum ad delectationem requiratur convenientis perceptio, quanto aliquid minus sentitur, minus est delectabile. Res autem in sui novitate magis sentiuntur, quia postmodum earum dispositio fit quasi qualitas quaedam inherens sentientibus 1-2, q. 32, 1, 3^m | 4, d. 49, q. 3, 2, 3^m. * Apprehensio 1, 2.
 - 50 Operatio unius, potest esse causa delectationis in alio tripliciter: scilicet benefaciendo, faciendo aestimationem boni ejus, et propter amorem vel odium 1-2, q. 32, 5, o. * Beatitudo 22, 23, 24, 128. Bonitas 170, 226. Calor 11. Cantus 4. Castitas 3, 4. Claritas 14. Consolatio. Contemplatio 7, 19, 21, 25. Costa 1. Damnatio 7, etc. Devotio 8. Docere 11. Dulcedo 1, 5. Eucharistia 176, 251.
 - 51 Ad delectationem requiruntur duo: scilicet adeptio vel conjunctio, vel praesentia boni convenientis et cognitio hujus 1-2, q. 32, o. | q. 33, 1, c. | q. 35, 1, 7, c. | q. 43, 1, c. | 4, d. 49, q. 3, 2, 3^m. Amor 212. Delectatio 15, 16. * Finis 15, 20. Fructus 2, 7, 10, 18. Frui 1. Habitus 2, 32. Ignis 17.
 - 52 Motus est causa delectationis tripliciter: primo quia mutamur, secundo quia objectum excedit, tertio ratione cognitionis 1-2, q. 32, 2, o. | 4, d. 49, q. 3, 2, 3^m. * Invidia 13. Ira 39, 53. Loqui 3. Ludicra. Ludus 1, 2. Meritum 5, 20, 39, 57, 98.
 - 53 Consuetudo delectat, quia fiunt connaturalia 1-2, q. 32, 2, 3^m | 8, 3^m. Habitus 2, 32. * Mollities 1, 2. Oratio 41, 43, 56.
 - 54 Raro contingit delectat, ratione admirationis et desiderii 1-2, q. 32, 8, 3^m | Meta. 12, lect. 6. * Organum 2.
 - 55 Benefacere aliis est causa delectationis tripliciter: scilicet propter spem, vel amorem, ratione excellentiae et ratione libertatis 1-2, q. 32, 6, o. * Pulchritudo 6, 8. Ratio 48. Sapientia 29. Separatio 3. Spes 45, etc. 69. Verbum 72, 75. Vinum 2, 3.
 - 56 Amor et concupiscentia causant delectationem, sed magis spes 1-2, q. 32, 3, 3^m | q. 35, 3, 2^m | q. 100, 9, 3^m | 3, d. 27, q. 1, 3, 2^m.
 - 57 Spes ratione praesentis aestimationis delectat, sed ratione absentiae affligit 1-2, q. 32, 3, 2^m | q. 40, 8, 2^m | 1, d. 1, L. meo | 3, d. 26, q. 1, 2, 3^m | q. 2, a. 5, q. 3, 1^m | Virt. q. 4, 1, 13^m | Rom. 12, lect. 2, fi. | Philipp. 7, lect. 6, meo. * Virginitas 6, 7, 9, 11, 23, 28.
 - 58 Spes causat delectationem quae est in irascibili, non autem in concupiscibili 3, d. 26, q. 1, 2, 3^m | 5^m. Amor 236. * Virtus 182, 221.
 - 59 Sensus magis delectat quam spes, et haec magis quam memoria, quia delectatio est de re praesenti 1-2, q. 32, 3, o. | 2-2, q. 30, 1, 3^m | Meta. 12, lect. 6. Amor 223. * Vita 34. Voluptas.
 - 40 Vincere delectat, in quantum demonstrat propriam excellentiam: ideo omnes ludi et pugnae delectant, propter spem victoriae 1-2, q. 32, 6, 3^m | Hebdo. primo.
 - 41 Otium, ludus, et omnia quae ad requiem pertinent, sunt delectabilia, in quantum auferunt tristitiam, quae est ex labore 1-2, q. 32, 1, 3^m | Hebdo. primo.
 - 42 Omne simile, ratione unitatis delectat, sed contristat, per excessum corrumpendo, vel ut impedit proprium bonum 1-2, q. 32, 7, o.
 - 43 Redarguere et punire delectat, ratione propriae excellentiae, vel amoris, non autem propter malum alterius 1-2, q. 32, 6, 3^m.
 - 44 Dare aliis, delectat, in quantum indicat proprium bonum, sed contristat, in quantum evacuat illud 1-2, q. 32, 6, 1^m.
 - 45 Tristitia est causa per accidens delectationis, in quantum facit magis eam appeti, et propter eam fertur 1-2, q. 35, 3, 1^m | q. 48, 1, c.
 - 46 Tristitia in praesenti, causat delectationem, in quantum repraesentat in memoriam rem dilectam, sed in praeterito, quia evasit ab aliquibus tristibus et dolorosis 1-2, q. 32, 4, o.
 - 47 Delectatio sensibilis causatur ex conjunctione convenientis, secundum sensum tactus tantum, si sit completa, sicut et dolor in laesione ejus 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, 2, c. Delectatio 10.

DELECTATIO

- 48 Delectatio metaphoricè sumpta, est effectus delectationis, amoris et desiderii 1-2, q. 33, 1, o. | q. 37, 2, c. * Addiscere 2.
- 49 Qui delectatur constringit rem delectantem, dum ei fortiter inhaeret. Sed cor suum ampliat, ut perfecte fruatur 1-2, q. 33, 1, 3^m.
- 50 Delectatio perficit operationem tripliciter: scilicet ut finis, ut forma et augendo 1-2, q. 4, 1, 3^m | q. 33, 4, o. | q. 34, 4, 3^m | q. 40, 8, c. | 4, d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m | d. 49, q. 3, a. 3, q. 3, 3^m | Verit. q. 26, 10, c. | 2^m. Frui 7. * Affectio 2. Amor 223, 226, 231, 236.
- 51 Delectatio duplex: scilicet ante consequutionem finis et post. Prima ordinatur ad finem, secunda vero efficitur per operationem 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m. * Aestimatio 1. Coitus 3, etc. Contemplatio 7, 19, 14, 25. Delitiosi. Dolor 33. Dulcedo 1, 5.
- 52 Operatio est propter delectationem, sicut propter suam perfectionem 2, d. 38, 2, 6^m. * Ira 39, 53. Justus 11. Martyrium 5.
- 53 Quaelibet delectatio, mitigat quamlibet tristitiam 1-2, q. 35, 4, 2^m | 3^m | q. 38, 1, o. | 3, 4, c. | 5, o. | q. 48, 1, o. | 3^a q. 46, 8, 2^m | 2^a Cor. 7, lect. 2, prin^o. Tristitia 17. * Matrimonium 56. Oratio 41, 43, 56. Servire 4. Spes 45, etc. 59. Virtus 182.
- 54 Delectatio contemplationis, adjuvat usum rationis. Corporales autem impediunt tripliciter: scilicet per distractionem, contrarietatem et ligationem 1-2, q. 4, 1, 3^m | q. 33, 3, o. | 4, 1^m | q. 34, 1, 1^m | 2-2, q. 15, 3, o. | q. 53, 6, o. | 4, d. 49, q. 3, a. 3, q. 3, 3^m | a. 5, q. 1, 4^m | Ma. q. 10, 1, 7^m. Contemplatio 19. * Infra. * Turpiloquium.
- 55 Delectatio maxime corrumpit aestimationem prudentiae, et praecipue in venereis, quia totam animam absorbet 2-2, q. 53, 6, c. | q. 55, 8, 1^m | q. 153, 5, 1^m.
- 56 Immo non ligat totaliter rationem 2-2, q. 150, 4, 3^m.
- 57 Delectationes spirituales causant desiderium sui sine fastidio, nisi per accidens, ratione corporis 1-2, q. 33, 2, o.
- 58 Delectationes corporales, ratione habiti excedentis, causant fastidium, sed ratione non habiti, causant desiderium 1-2, q. 32, 2, o. | 4, d. 49, q. 3, 2, 3^m.
- 59 Delectationes corporales sunt medicinales contra fastidium, vel sunt aegritudinales, idest inordinate amatae 1-2, q. 31, 5, c. fi. | 1^m | q. 48, 1, c. | 1, d. 41, q. 1, a. 3, q. 4, 4^m | d. 49, q. 3, art. 5, q. 1, c. fi. | 4^m.
- 60 Ex actu carnalis delectationis, mollescit animus et minus virilis redditur. Opus. 20, Lib^o 4. c^o 6 | 14 | Opus. 64, c^o 22.
- 61 Omnis tristitia impedit omnem delectationem, per redundantiam, sed per se, impedit tantum contraria 1-2, q. 35, 4, 2^m | 3^m | 6, c. fi. | 2^m q. 46, 8, 2^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, 5^m. Vel Tristitia 18. * Affectio 2. Calor 14. Delitiosi. Dolor 3, 33, 42. Ignis 17. Jejunium 11.
- 62 Omnis tristitia impedit aliquam operationem, inquantum est contraria operanti. Sed non omnis delectatio coadjuvat ad operandum. Immo extranea impedit, avertendo intentionem 1-2, q. 33, 3, 4, c. | 4, d. 49, q. 3, a. 3, q. 3, 3^m | Ma. q. 10, 1, 7^m. Tristitia 16. * Praeceptum 67.
- 63 Operatio secundum se est delectabilis, sed per accidens, est poenosa et contristans, scilicet ratione motus fatigantis. Ideo quies est delectabilis per accidens, idest, removendo contristans, scilicet motum 1-2, q. 32, 1, 3^m | 4, d. 49, q. 3, 2, 4^m | art. 3, q. 1, 1^m.
- 64 Quaelibet delectatio contrariatur cuilibet tristitiae, secundum dispositionem subjecti, et secundum effectus, quia per primum natura confortatur, et per secundum molestatur 1-2, q. 35, 4, 2^m | 3^m | q. 38, 1, 1^m.
- 65 Delectationi considerationis intellectus, nulla tristitia contrariatur, ratione sui, sed tantum ratione objecti 1-2, q. 31, 5, c. fi. | q. 32, 7, 2^m | q. 35, 5, o. | 2-2, q. 9, 4, 2^m | q. 180, 8, c. | 3^a q. 46, 7, 4^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m | d. 26, q. 1, 5, 5^m | 4, d. 49, q. 3, a. 3, q. 2, o. | Verit. q. 2, 6, 8^m | q. 26, 3, 6^m | 9, 8^m | Virt. q. 2, 6, 8^m | Opus. 3, c^o 163 | Phy. 7, lect. 6, me^o.
- 66 Dolor et tristitia contrariantur cuilibet delectationi secundum genus, non autem secundum speciem 1-2, q. 35, 3, 4, o. | q. 38, 1, 1^m | 4, d. 49, q. 3, a. 3, q. 1, o.
- 67 Delectatio potest esse integra et perfecta, non autem tristitia, sed semper est secundum partem 1-2, q. 35, 6, c.
- 68 Delectatio et tristitia de eodem, contrariantur secundum speciem. Sed de oppositis, habent convenientiam. Et de disparatis, sunt disparatae 1-2, q. 35, 4, o. | 5, c. | q. 36, 1, 2^m | 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 2, o.
- 69 Omnes fugiunt quamlibet tristitiam, non autem omnes appetunt quamlibet delectationem 1-2, q. 39, 1, 2^m | 3, c. | 4, d. 49, q. 3, a. 3, q. 3, 2^m. Dolor 8. Infra.
- 70 Appetitus delectationis est major quam fuga tristitiae secundum se, sed per accidens, est e converso tripliciter: scilicet primo quia tristitia magis sentitur, secundo ex causa, tertio ex effectu 1-2, q. 35, 6, o. | 2-2, q. 138, 1, c. | 3, d. 27, q. 1, 3, 3^m | 4, d. 49, q. 3, a. 3, q. 3, o.
- 71 Delectatio magis afficit quam tristitia, quae magis sentitur 1-2, q. 29, 3, c. | 4, d. 49, q. 3, art. 3, q. 3, c. | 1^m. Affectio 2.
- 72 Sensibile proportionatum sentienti, delectat, excessus autem et

DELECTATIO

- defectus contristant 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 3, 3^m | d. 49, q. 3, 2, 3^m.
- 73 Omne animal appetit delectationes naturaliter, ut medicinas, contra labores sensuum, et motuum 1-2, q. 32, 7, 1^m | 2-2, q. 31, 6, c. * Animal 61, etc. Appetitus 48, 51. Aureola 4, 25. Bonitas 191, 226. Capitale 7. Coitus 3. Concupiscentia 1, 2. Fructus 2, 3, 10.
- 74 Delectatio appetitus naturalis dicitur tantum delectatio, et opposita passio dicitur dolor. Sed delectatio appetitus animalis, dicitur etiam gaudium, et opposita passio, dicitur tristitia. Primae sunt in qualibet potentia, secunda vero in concupiscibili tantum 1-2, q. 31, 3, o. | q. 35, 2, 7, c. | q. 41, 3, c. | 3, d. 27, q. 1, 2, 3^m | 4, d. 49, q. 3, a. 3, q. 1, 3^m.
- 75 Juvenes et melancholici, vehementer appetunt delectationes sensuum, propter laborem suae naturae 1-2, q. 32, 7, 2^m | 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 1, c. fi.
- 76 Delectatio naturaliter appetitur, propter se finaliter, non autem formaliter, nec effective 1-2, q. 2, 6, 1^m | 3^m | q. 31, 2, 2^m | 4, d. 49, q. 3, a. 4, q. 3, 3^m | Cg. 3, c^o 26 | Galat. 5, lect. 4, me^o. * Frui 1, 7, 9. Habitus 2, 32. Ludicra. Pertinacia 2.
- 77 Delectatio corporalis plus appetitur quam spiritualis per accidens, quia quidam abundant sensu et deliciunt intellectu, et quia pluribus est nota quam spiritualis 1-2, q. 2, 6, c. | 1^m | 2^m | q. 31, 5, c. | q. 32, 7, 2^m | 2, d. 36, L. prin^o | 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 1, c. fi. | Cg. 3, c^o 26 | Psal. 18, fi. * Pulchritudo 6, 8. Senectus 2. Servire 4. Temperantia 15. Virtus 182, 221.
- 78 Omnis delectatio inquantum hujusmodi, est bona. Sed ut talis, potest esse bona et mala, sicut operatio, quae est objectum ejus 4, d. 31, q. 2, 3, c. | d. 49, q. 3, a. 4, q. 1, o. * Adeps 3. Adulatio 1, etc. Ancilla. Agricultura 1.
- 79 Non omnis delectatio est bona, nec omnis est mala, sed aliqua est bona, et aliqua mala 1-2, q. 31, 1, 2, c. | 1, d. 49, q. 3, art. 3, q. 3, 2^m | art. 4, q. 1, 3, o. | Verit. q. 15, 4, o. | Eth. 10, lect. 1, 2, 3, 4, o.
- 80 Omnis tristitia per se est mala, licet per accidens possit esse bona. Sed non omnis delectatio est bona per se 3^a q. 15, 6, 2^m | 3^m | 4, d. 49, q. 3, a. 3, q. 3, 2^m | a. 4, q. 1, 2, o.
- 81 Delectatio de apparenti bono et vero malo, et tristitia de apparenti malo et vero bono, sunt malae moraliter 2-2, q. 35, 1, c. Bonitas 115.
- 82 Tristitia est materia delectationis et gaudii, per accidens tantum, et e converso, inquantum tristitiae accidit esse bonum, et illis malum 1-2, q. 35, 3, 2^m | 3^m | 3, d. 15, q. 3, a. 3, q. 2, 5^m | 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 2, o. | d. 49, q. 3, a. 3, q. 1, 2^m.
- 83 Abstinere a delectatione, propter majorem delectationis fruitionem, est contra temperantiam. Cg. 4, c^o 82, 9^m. * Castitas 3.
- 84 Uti cibus, vel venereis, propter delectationem tantum, est vitiosum. Cg. 4, c^o 82, 7^m. * Cogitatio 10, etc. Conscientia 17, 18.
- 85 Interior delectatio cogitationis pravae prohibetur nono praecepto decalogi 2, d. 24, q. 3, 4, 4^m | Verit. q. 15, 4, 9^m.
- 86 Delectatio non dicitur morosa, nisi sit cum consensu rationis deliberatae 1-2, q. 74, 6, 3^m | q. 88, 5, 2^m | 2, d. 24, q. 3, 4, c. | 2^m | Verit. q. 15, 4, c. * Aestimatio 1. Continentia 1, 5, etc. Detractio 3, 4. Finis 15, 20, 54. Fractio 2. Gula 2, 4.
- 87 Consensus rationis in delectationem cogitationis pravae, ratione objecti est peccatum mortale, sed ratione cogitationis tantum, est veniale, vel nullum: puta cum aliquis causa disputationis, vel confessionis, et hujusmodi, cogitat de peccatis carnalibus 1-2, q. 31, 5, c. | q. 74, 8, o. | q. 88, 5, 2^m | 2-2, q. 154, 4, c. | q. 180, 7, o. | 2, d. 24, q. 3, 4, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 5, 4^m | d. 31, q. 2, 3, 2^m | Verit. q. 15, 4, o. | q. 25, 5, 10^m | Ma. q. 7, 4, 2^m | q. 15, 2, 16^m | 17^m | Quol. 12, 34, o. * Inconstantia 2. Inebriari. Ira 39, 53. Justus 11. Luxuria 1, 3, 17, 25. Matrimonium 52, etc. Operatio 7. Oratio 41, 43, 56. Patientia 1. Peccatum 38, 39, 40, 96, 97, 202, 214, 291, 404. Perseverantia 9. Pertinacia 2. Plato 2. Pollutio 1, 3, 7, etc.
- 88 Delectatio actus conjugalis, de se non est peccatum mortale, nec veniale 1-2, q. 34, 1, 1^m | 1, d. 31, q. 1, 1, 3^m | 4, d. 49, q. 3, a. 4, q. 1, c. | Ma. q. 15, 2, 17^m. * Praeceptum 67. Primi 2. Puer 2. Pulchritudo 6, 8. Venus 3.
- Oppositum videtur dicere 4, d. 38, q. 1, 5, 4.
- 89 Actus matrimonii propter delectationem tantum, intra limites matrimonii, est peccatum veniale. Sed extra limites matrimonii, vel excludendo ordinem finis ultimi, est peccatum mortale: quia quando est peccatum luxuriae, propter solam inordinationem concupiscentiae, sicut cum aliquis libidinose accedit ad suam uxorem, tunc est distinguendum: quia quandoque est talis inordinatio, quae excludit ordinem finis ultimi, puta cum aliquis in tantum concupiscit delectationem veneream, quod ab ea non abstineret propter praeceptum Dei, et quod illam mulierem cognoscere vellet, vel etiam aliam, praeter matrimonii legem. Et sic est peccatum mortale, quia concupiscentia non refrænatur intra limites matrimonii. Aliquando vero inordinatio concupiscentiae non tollit ordinem finis ultimi, quando sci

DELECTATIO

- licet aliquis, et si superabundet in concupiscentia delectationis venereae, tamen prius ab ea abstinere quam contra Dei praeceptum ageret, nec istam mulierem aut aliam cognosceret, si sua uxor non esset. Et tunc concupiscentia sistit intra limites matrimonii, et est peccatum veniale. Manifestum est enim, quod in quibusdam peccatis est quidem aliqua inordinatio, non tamen per contrarietatem ad ultimum finem, sed solum circa ea quae sunt ad finem, inquantum plus vel minus debite eis intenditur, salvato tamen ordine ad ultimum finem, puta cum homo et si nimis ad aliquam rem temporalem afficiatur, non tamen pro ea vellet Deum offendere, aliquid contra praeceptum ejus faciendo 1-2, q. 87, 5, c. | 3, d. 26, q. 1, 4, c. | 3^m | d. 31, q. 2, 3, o. | 4, d. 16, q. 2, a. 2, q. 2, o. | q. 4, a. 2, q. 2, o. | d. 30, L. fi. | Cg. 4, c^o 82 | Verit. q. 25, 5, 7^m | Ma. q. 4, 6, 18^m | q. 15, 1, 2, c. | Job 31, prin^o | 1 Cor. 7, lect. 1, fi. etc. | 1^a Thess. 4, lect. 1, me^o. * Virginitas 6, 7, 9, 11, 23, 28.
- 90 Delectatio duplex: scilicet carnalis, idest, quae completur sensu carnis, scilicet ciborum et venereorum: et spiritualis, idest, quae completur sola apprehensione animae 2-2, q. 118, 6, c. | q. 123, 8, c. * Adventus 6. Affectio 2. Amicitia 2, 5, 23, 33, 34, 35, 37.
- 91 Delectatio corporalis, idest, secundum sensum, est vehementior quo ad nos, sed delectatio spiritualis est simpliciter major, firmitior, et dignior 1-2, q. 2, 6, c. | q. 31, 5, o. | q. 38, 4, c. | 2-2, q. 141, 4, 4^m | q. 180, 7, c. | 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 1, o. | Psal. 18, fi. | Ethi. lect. 13, prin^o | Mel. 12, lect. 6. * Amor 62, 180, 247, 253, 258. Ancilla. Aureola 4, 25.
- 92 Delectatio corporalis vocatur voluptas, quia pluribus est nota quam spiritualis 1-2, q. 2, 6, c. * Charitas 52.
- 93 Solae delectationes spirituales sunt simpliciter delectationes propter se quaerendae, et requisitae ad beatitudinem, non autem corporales, contra Chiliastas 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 4, 4^m | d. 49, q. 3, a. 5, q. 1, c. | 3^m | 4^m. Chiliastae. * Castitas 3, 4. Comprehendere 8.
- 94 Delectationes corporales indigent temperari et refranari per rationem. Non autem spirituales, quae sunt secundum mentem, quae est regula. Ideo secundum se sunt sobriae et moderatae 1-2, q. 31, 5, 3^m | 2-2, q. 141, 4, 4^m | Ma. q. 15, 2, c. * Concupiscentia 1, 2, 15.
- Praeferre delectationes carnales integritati rationis, est peccatum mortale 2-2, q. 53, 5, 4^m fi. | Verit. q. 23, 8, 9^m | Rom. 13, lect. 3, fi. Electio 27. Gloria 8. Invidia 9. Iudicium 46. Magdalena 4. Melius 4. Periculum 7.
- 95 Nullus diu potest esse sine delectatione, ideo carens delectationibus spiritualibus, transit ad carnales 2-2, q. 35, 4, 2^m | q. 119, 1, 3^m. * Contemplatio 19, 24, 25. Deus 246, 247. Dulcedo 1. Eucharistia 176, 251. Favus. Fides 10.
- 96 Delectatio spiritualis, est tota simul, non autem corporalis 1-2, q. 31, 2, o. | 5, c. fi. * Finis 15, 20, 54. Frui 1. Inebriari.
- 97 Delectatio secundum tactum, est major utilitate, et simpliciter, et naturalior, quam secundum alios sensus; sed delectatio secundum visum, est major, ratione cognitionis 1-2, q. 31, 6, o. | 2-2, q. 15, 3, c. | q. 141, 4, c. | 3^m | 7, c. | 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 2, o. | q. 5, a. 3, q. 2, c. | 4^m | Ma. q. 8, 1, 9^m | q. 14, 4, c. | 1^m | q. 15, 4, c. Tactus 3. * Ira 33, 53. Magis 7. Peccatum 38, 39, 40, 214, 291, 404.
- 98 Delectatio venereorum est maxima inter omnes delectationes corporales. Ma. q. 15, 4, c. * Perseverantia 2.
- 99 Delectatio spiritualis, non minor est in senibus, quam in juvenibus. Immo forte major. Sed de sensibili delectatione, est e converso 4, d. 49, q. 3, 2, c. fi. | 5^m. * Ratio 48. Servire 4. Stultiloquium. Tactus 8, 14.
- 100 Delectatio contemplationis, excedit omnem delectationem humanam 1-2, q. 3, 5, c. fi. | q. 38, 4, c. | 2-2, q. 180, 7, o.
- 101 Delectatio vitae contemplativae, est nobilior, convenientior nobis, purior, et perfectior, quam vitae activae 2-2, q. 182, 1, c. | 4, d. 49, q. 3, art. 3, q. 5, q. 3, o. * Temperantia 4, 8, 15, etc. Verbum 72, 75. Virginitas 6, 7, 9, 11, 23, 28.
- 102 Delectatio contemplationis in via, est imperfecta, respectu contemplationis in patria 2-2, q. 180, 7, 3^m.
- 103 Contemplatio divinorum in via, est majoris delectationis qualibet contemplatione alterius rei 2-2, q. 180, 7, 3^m.
- 104 Delectatio beatorum, respectu causae remotae, scilicet Dei, est aequaliter in omnibus, sed respectu causae proximae, scilicet visionis Dei, est major in majori 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 4, o.
- 105 Delectatio secundum voluntatem, est mensura et regula omnis actus moralis, non autem delectatio secundum sensum 1-2, q. 34, 4, o. | 4, d. 49, q. 3, a. 4, q. 3, 1^m.
- 106 Delectatio sensibilis fuisset major et purior ante peccatum quam post, sicut delectatio temperati, quam intemperati 1^a q. 98, 2, 2, 3^m | 2, d. 20, q. 1, 2, 2^m.
- 107 Delectatio est prior amore, et ille desiderio, secundum rationem finis; sed ordine generationis, est e converso 1^a 2, q. 25, 2, c. | 3^m | q. 31, 4, 1^m | 3, d. 27, q. 1, 3, 2^m.

DEMONSTRATIO

- 108 Delectatio contrariatur delectationi de objecto contrario 1-2, q. 31, 8, o.
- 109 Differentia inter delectationem, gaudium, exultationem, laetitiam, hilaritatem, et jucunditatem 1-2, q. 31, 3, o. | q. 35, 2, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | d. 27, q. 1, 2, 3^m | 4, d. 49, q. 3, art. 1, q. 4, o. | Cg. 1, c^o 90, fi. | Verit. q. 26, 4, 5^m | Psal. 30, prin^o | Psal. 50, me^o.
- 110 Delectatio est in tempore per accidens tantum: scilicet ratione transmutationis adjunctae 1-2, q. 31, 2, o. | 4, d. 49, q. 3, art. 1, q. 3, o. | Verit. q. 8, 14, 12^m. * Austeritas 2. Beatitudo 21, 23, 45, 72, 75, 128. Bonitas 170, 226.
- 111 Delectationes dupliciter sunt innaturales: scilicet quae sunt contra rationem, et quae sunt contra naturam communem 1-2, q. 31, 3, c. | 7, o. * Heva 2.
- 112 Delectari propter se formaliter, licitum est in omni delectabili, secundum suam formam, non autem finaliter 1-2, q. 70, 1, 2^m. * Finis 15, 20, 54.
- 113 Delectatio non est finis charitatis, sed magis visio, cui consequitur 1-2, q. 4, 2, 3^m | Galat. 5, lect. 6, prin^o etc.
- 114 Delectatio mixta, suscipit magis et minus, non autem delectatio simplex: scilicet quae sequitur contemplationem. Ethi. 10, lect. 3, me^o 3. * Fructus 2, 7, 10, 18. Inconstantia 2. Magis 7. Virtus 182, 221.
- Delegatus. Iudicium 35. Ordinarius.
- Delere. Alexander 1. Aqua 21. Baptismus 104, 193, etc. Confessio 27, 58, etc. Curatio. Destruere. Eleemosyna 30, etc. Emundatio Eucharistia 276, etc. Gratia 159, etc. Lex 53. Liber 26, 27. Maleficiu 1. Matrimonium 104. Peccatum. Poena 99. Poenitentia 109, etc. 132. Perdere. Possessio 8. Sacrificium 41.
- 4 DELIBERATIO potest esse in instanti. Et fuit in Christo. Verit. q. 29, 8, 1^m | Ma. q. 16, 4, c. * Actus 158, 159.
- 2 Immo quod est deliberatum, non potest esse momentaneum. Ma. q. 16, 4, b. 4. * Amor 51, 161, 191. Anima 300. Animal 45. Blasphemia 5, 7, 11, 15, 17, etc. Consuetudo 2. Delectatio 56, 87. Dominium 4, etc. Finis 14, 134. Homo 37, etc. Juramentum 15. Luxuria 1, 6. Luxuria 5, 17. Matrimonium 50. Passio 98. Peccatum 224, 250, 401, etc. 412, etc. Ratio 46, etc. Religio 3. Solertia 3. Superbia 12. Surreptio. Virginitas 8, etc. Voluntas 13, 17, 50, etc. Votum 5, 39, 40.
- Delicatus. Aegritudo 4. Miles 5.
- Delitiae. Castitas 10. Christus 90. Festum 13. Mollities 1. Mundana. Ornatus 2. Peccatum 159. Sanctus 7. Spiritus 14.
- Delitiosi dicuntur, qui non possunt sustinere aliquos labores, nec aliquid minuens delectationem 2-2, q. 138, 1, 2^m. * Mergulus. Mollities 1. Mulier 14, 16.
- 4 DELICTUM communiter, significat quaecumque omissionem, sed stricte, omissionem pertinentium ad Deum, vel quando scienter et cum contemptu omittit homo id quod facere debet 2-2, q. 79, 4, 1^m. * Confessio 28, etc. Correctio 1, etc. Episcopus 20.
- 2 Delictum dupliciter differt a peccato: quia peccatum est contra praecepta negativa, et contemnendo; delictum vero, est contra affirmativa et ignorando 2, d. 42, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Job 13, lect. 2, me^o. * Officium 17. Peccatum 241. Princeps 9. Usura 260.
- Delinire. Mitigatio. Spiritus 14.
- Delinquere. Episcopus 20. Infidelis 3. Peccare.
- Demeritum. Actus 144, 147. Adam 84. Assistere 3. Contemptus 5. Damnatio 45. David 2. Infidelitas 8. Meritum 21, etc. 64, 65, 67, 72, 89, 103. Pollutio 3. Reprobatio 6. Somnus 4. Timor 53. Verbum 21. Voluntas 64.
- Democratia. Principatus 2.
- Democritus. Anima 66. Corpus 30. Mundus 30.
- 4 DEMONSTRATIO duplex: scilicet propter quid, idest, per causam, et signi, idest, per effectum 1^a q. 2, 2, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, 5^m | Anima. 2, lect. 3, prin^o. Causa 108. * Abstractio 4. Angelus 178, 349. Beatitudo 61, 62. Causa 42, 56, etc. 111. Cognitio 24. Creatio 4.
- 2 Demonstratio duplex: scilicet ad sensum, et ad intellectum 1^a q. 13, 1, 3^m | 1, d. 22, 1, 3^m | 4, d. 8, q. 2, art. 1, q. 4, 1^m.
- 3 Demonstratio duplex: scilicet simpliciter, et ad hominem. Meta. 4, lect. 5, fi. | Lib. 5, lect. 6, fi. | Lib. 11, lect. 5, prin^o. * Credere 9, 10, 15, 16. Delectatio 40. Demonstrabile. Demonstrativum. Demonstrator. Deus 7, etc. 131, 156, 207.
- 4 Demonstrationem circularem esse non inconvenit, si conclusio per alia etiam media manifestetur, ad ostensionem convertibilitatis conclusionum. Cae. 2, lect. 15 | Poster^m lect. 11, prin^o.
- 3 Demonstrationem circularem esse, non inconvenit, nisi respectu ejusdem numero. Poster^m 2, lect. 12, prin^o. Syllogismus 8.
- 6 Ex quolibet effectu notiori, potest demonstrari propriam ejus causam esse 1^a q. 2, 2, c. | 3^m | Poster^m lect. 41. Causa 108. Notum 9. * Definitio 8, 10, etc. Epicycli. Esse 66, 67, 84, 85. Fallacia 7. Fides 47, etc. 111, 122, etc. 135, 137, etc. 144, etc.
- 7 Oppositum videtur dicere. Trin. 23, c. | Poster^m lect. 2.
- 8 Demonstratio potissima, sumitur a fine, in his in quibus agitur

DENOMINATIO

- propter finem, scilicet in naturalibus, moralibus, et artificialibus. Meta. 5, lect. 1, fi. | lect. 2 | Philip. 2, lect. 4, prin° | lect. 15, fi.
- 9 Immo demonstratio quae facit scientiam de re, est per causam intrinsecam rei 1, d. 45, 3, 5^m.
- 13 Proprium demonstrationis, est esse ex necessariis necessario. Meta. 5, lect. 5, fi. | Poster^m lect. 13, me° 3. Generatio 53. Incarnari 1, 18. Individuum 24, 29. Iustitia 82. Lex 157.
- 14 In demonstratione, major propositio est in quarto modo dicendi per se, sed minor in primo, conclusio autem in secundo et quarto. Poster^m lect. 10, fi. | Lect. 13, prin°. * Metaphysica 19, 21, 31. Mundus 8, 20, etc.
- 12 Definitio passionis, cum definitione subjecti, est medium in demonstratione. Poster^m lect. 2, prin° | Lib° 2, lect. 1, fi. | lect. 7, fi. | lect. 17, 19, prin°. * Notum 9, 10. Ostensio. Persona 13. Poenitentia 4, 32. Principium 19, etc.
- 15 Unius conclusionis, est tantum unum medium demonstrativum, sed multa probabilia 1^a q. 47, 1, 3^m | Poster^m lect. 44. * Processio 15, etc. Pronomina 1, 3, 4. Ratio 31. Regula 4. Sacramentum 6. Scientia 29, 30, 45, 54, 55, 64, 85, 86, 99, 104, 117, 119, 120. Signum 1, 9, 11, 13. Syllogismus 2, 3, 4, 8. Simonia 27. Sophista.
- 14 In demonstratione ad impossibile, nihil differt assumere verum vel falsum contingens. Phy. 7, lect. 2, fi. * Substantia 13.
- 15 Physica demonstrat per omnes causas. Phy. lect. 1, me° | Lib° 2, lect. 10, o. * Terra 13. Theologia 23. Triangulus 2. Uti 14.
- 16 Astrologia, quo ad motus, situs, quantitates, et passiones caelorum, est scientia per demonstrationem, non autem quo ad effectus, sed tantum per conjecturas. Opus. 28, c° 4.
- Demonstrativum. Hic. Hoc. Iste. Pronomen 2, 3, 4.
- Demonstrator. Inducere testimonia aliorum, non est demonstratoris, sed probabiliter persuadentis 1^a q. 46, 1, c. fi. Dici 2.
- Denarii. Commutatio 1. Numerus 11. Nummus. Pecunia. Usura 183.
- Denegari. Haeresis 31. Usura 313.
- Denigratio. Susurratio 1.
- 1 DENOMINATIO quaelibet, fit ab aliquo habente se per modum formae, non autem semper a forma 1^a q. 13, 11, c. | q. 37, 2, c. | 1, d. 32, q. 1, 5, c. | Verit. q. 21, 4, 2^m | Po^a q. 7, 10, 8^m. * Abstinentia 5. Accidens 98, 99. Acolythus 3. Actio 111. Actus 53.
- 2 Denominatio proprie, est secundum habitudinem accidentis ad subjectum, non autem ad objectum 1, d. 17, q. 1, 5, 2^m. * Angelus 612, 614.
- 3 Quaelibet res denominatur tantum ab eo quod convenit ei essentialiter, non autem ab eo quod convenit ei participative, vel causaliter. Col. lect. 4, fi. * Anima 242. Avaritia 24. Causa 55, 71, 72. Clavis 3. Concupiscibilis 2. Definitio 21. Ens 40. Essentialia 10.
- 4 Denominatio fit a digniori 4, d. 18, q. 1, 1, a. 1, q. 1, 3^m | Perihier. lect. 5. * Genealogia 1. Intellectus 9.
- 5 Transcendentia denominant seipsa, non autem formae speciales 1-2, q. 55, 4, 1^m | d. 27, 2, 1^m | Verit. q. 21, 4, 4^m | Po^a q. 9, 7, | 9, 18^m | Virt. q. 1, 2, 8^m. * Irascibilis 2. Locus 5. Matrimonium 1, etc. 6. Motus 17.
- 6 Agens denominatur ab actione, non autem ab effectu, nisi sit de intellectu actionis 1^a q. 37, 2, c. | 2^m | 1, d. 32, q. 1, 1, 1, c. fi. | 3^m | 2, c. | 1^m. Pars 37. Per se 1. Praedicari 28. Samaria. Sanitas 5, 6. Similitudo 1. Temperantia 3. Ubi 1.
- 7 In respectivis fit denominatio ab extrinseco, non autem in absolutis 1^a q. 6, 4, c. | q. 37, 2, c. | 1-2, q. 7, 2, 1^m | 1, d. 32, q. 1, 1, c. | d. 40, q. 1, 1, 2^m | 2, d. 12, 5, 2^m | Verit. q. 1, 4, c. fi. * Christus 12. Veritas 28.
- 8 Immo in relativis potest aliquid disponi et denominari per aliquid sui generis, non autem in absolutis 4, d. 8, q. 1, art. 2, q. 1, 1^m.
- 9 Immo nihil denominatur a relatione, quasi ab extrinseco, sed quasi inherente. Cg. 2, c° 13.
- 10 Omnia quae habent ordinem ad aliquid unum, licet diversimode, denominari possunt ab eo 3^a q. 60, 1, c.
- 11 Aliquid denominatur respectu alterius dupliciter: scilicet quando respectus est ratio denominationis, et quando non, sed tantum causa. Et sic denominatur ab aliqua forma ei inherente, non autem primo modo, sed ab extrinseco tantum. Verit. q. 21, q. 1, 2^m.
- DENOTARE. A. 1. Ad. De o. Designare. Ex o. Grammatica. In 1, etc. Nocere. Per 5. Persona 42, 45. Propter 1. Reduplicatio 1, 2. Significatio o.
- 1 DENSITAS non est materia multa sub parvis dimensionibus, sed est proprietas consequens ex hoc, quod materia sic se habet 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, 6^m. * Aer 7. Angelus 76. Auster. Caelum 10. Cete. 6. Corpus 48. Delectatio 27. Deus 399. Nubes 1.
- 2 Densitas in caelis, facit lucidius et magis activum, in elementis vero facit opposita. Cae. lect. 10, prin°. Caelum 10. Punctus 6. Vapor 4. Vinum 4.
- Dentes. Cete. 9. Eucharistia 196. Stridor.
- Denudari. Forma 98, 152. Recipere 6. Tactus 12.

DEPRECATIO

- 1 DENUNTIATIO semper debet fieri in peccatis occultis, praecedente secreta admonitione, nisi mora sit periculosa 2-2, q. 33, 7, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | 2^m | q. 2, o. | d. 35, 3, 6^m | Virt. q. 2, o. | Quol. 1, 16, c. | Quol. 11, 13, o. Admonitio 2. Accusatio 6, 21. Correctio 17. Peccatum 26, * Crimen. Detegere. Imperare 2. Incendiarius. Ira 33, 75.
- 2 In denuntiatione non requiritur Scriptura, quia denuntians non obligat se ad probandum, nec punitur non probans 2-2, q. 68, 2, 3^m | Quol. 11, 13, c. * Juramentum 20. Parvipensio 2. Poenitentia 59. Prophetia 4, 60.
- Deordinari. Lex 88. Peccatum 195, 398, 402.
- Deorsum. Amor 58. Contrarium 30, 42. Grave 8. Ignis 7. Inum. Inferius. Situs o.
- 1 DEPENDERE. Scientia nostra dependet a scibili, et non e converso. Sed in Deo est e converso 1, d. 39, q. 1, 2, 2^m. * Accidens 2, 24.
- 2 Oppositum videtur dicere, quia intellectus noster est causa rerum 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 3, 1^m | Perihier. lect. 3, meo. * Actio 13, 14, 62, 109. Agens 64, 65. Anima 13, 14, 70, 232, 303. Annexum 1. Articulus 2. Charitas 51, 147. Causa 35, 49, 59, 99. Caelum 69. Circumstantia 2. Conscientia 9. Cognitio 23, 29. Credere 5. Deus 16, 158, 395. Educi 1. Egere 1. Falsitas 12. Finis 109. Intellectus 71, 95, 161, 259, 279, 285. Intentio 15. Laus 2. Locus 19. Logica 8. Mensura 22, 23. Metaphysica 18. Motus 91. Necessitas 27, 32, 33. Operatio 7, 8. Passio 17. Poena 25. Possibilitas 1. Potestas 8. Prudentia 38, 71, 72. Quantitas 5. Relatio 2, 39, 53, 68, 72. Sacerdos 25, 26. Sacramentum 28, 139. Separatio 2. Simonia 3. Solertia 1. Spirituale 7. Studium 4. Usura 203. Unitas 21. Virtus 24, 264. Voluntas 49, 63. Vox 11.
- Deperditum. Adam 54. Cibus 2, 3, 5. Eucharistia 180, 252. Idem 9. Jejunium 19. Lignum 2. Restauratio 1. Vinum 8.
- Deperire. Peccatum 435, 436. Perfectio 59. Religio 29.
- Depingere. Adoratio 19. Imago 41, 42, 43. Sentum.
- Deponere. Angelus 141, 354. Circumcisio 6. Daemon 26. Episcopus 14, 28. Mansuetudo 8. Obstinatio 2. Ordinatio 7. Ordo 93. Professio 7. Restitutio 23. Sacramentum 77. Simonia 30, 31, 38. Usura 311.
- 1 DEPOSITUM datur ad utilitatem dantis, sed mutuum, ad utilitatem accipientis 1-2, q. 105, 2, 5^m | 2-2, q. 62, 6, c.
- 2 Lex vetus, bene ordinavit de mutuis, et de depositis 1-2, q. 105, 2, 4^m | 5. * Deponere.
- 3 Depositus gladius, non debet restitui furioso 2-2, q. 4, c. | q. 57, 2, 1^m | q. 62, 5, 1^m | q. 120, 1, c.
- 4 Furans suum depositum peccat, et tenetur relevare gravamen depositarii 2-2, q. 66, 3, 3^m | 5, 3^m.
- 5 Depositum amittens sine culpa, non tenetur restituere 1-2, q. 105, 2, 5^m | 2-2, q. 62, 6, c.
- Depraedari. Bellum 6.
- Depravari depravatam rationem habent aliqui, vel ex passione, vel ex mala consuetudine, aut ex mala habitudine naturae 1-2, q. 94, c. fi. Daemon 32. Doctrina 13. Scriptura 10.
- 1 DEPRECATIO proprie, est pro malis amovendis. Psal. 6, fi. * Adjurare 2, 3, 4, 5. Oratio 11, 70. Scriptura 15.
- 2 Deprecatio est propter bonum dandum, vel assiduitas orationis. Psal. 29, fi. Idem adjurare 2, etc. 5. Oratio 70. * Unctio 7.
- Deprehendi. Haeresis 23, 14, 30, 31. Stuprum 3.
- Deprimere. Adventus 6. Annuntiatio 8. Contemplatio 19. Luxuria 22, 24. Peccatum 193, etc. Rota. Sensualitas 6. Timor 34, etc.
- Depuratio. Deus 206.
- Deputatio. Abraham 17. Altare 2. Angelus 233, 184, 572, etc. 580 599, etc. Benedictio 5, 5. Bonitas 297. Campsoria 11, 12. Character 45. Contemplativus 2. Corona 2. Damnatio 6. Oblatio 3. Prophetia 40. Sacramentum 87. Sanctificatio 3. Unctio 9. Vendere 2.
- Derelinquere. Consilium 9. Furtum 10. Praedestinatio 22. Restitutio 16.
- 1 DERISIO de re notabili, est peccatum mortale. Et est gravius quam contumelia, sed gravissimum derisio Dei, secundo parentum, tertio iustorum 2-2, q. 75, 2, o. * Balbutiens 2. Baptismus 54. Deceptio. Doctrina 2. Eucharistia 131. Fides 141.
- 2 Derisio secundum rationem suam, est minus grave peccatum de tractione et contumelia, licet quandoque sit e converso 2-2, q. 75, 2, 3^m. * Illusio. Infirmitas 6. Irrisio. Iudicium 72. Juristae 2. Maledicere 3. Sabbatum 15. Scriptura 7, 11.
- 5 Recidivans, et simulans idest fictus, non derident Deum expresse, sed interpretative 2-2, q. 75, 2, 2^m. Contumelia 3. Subsannatio. * Thales 2. Votum 74.
- Derivatio. Adam 76, etc. Angelus 352. Anima 131, 354. Causa 22. Christus 74. Claritas 17, 18. Cognitio 67. Commune 8. Contrarium 3. Donum 19. Gloria 13. Gratia 113. Infirmitas 2. Ira 49. Jus 11, 13, 17, 20. Lex 48, 60, 76, 158. Lumen 24. Motus 41, 59. Ordo 51. Passio 50. Sacerdos 23. Studiositas. Thurificatio 2.
- Derogatio. Animal 65. Fides 8, 162. Haeresis 132. Liberalitas 8. Relatio 97. Vita 28.

DESCENDERE

- 1 DESCENDERE Christum ad inferos, fuit conveniens 3^a q. 52, 1, c. | 4. c. | 3, d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, o. | Opus. 3, c^o 242. * Abraham 20.
- 2 Christus per suum effectum, descendit usque ad infernum damnatorum 3^a q. 51, 2, c. | 3, d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, o. | Opus. 60, c^o 21.
- 3 Christus per essentiam descendit tantum ad limbum Patrum, sed per suum effectum descendit ad quemlibet infernum 3^a q. 52, 2, o. | 3, d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, o.
- 4 Christus descendens, illuminavit limbum Patrum, quo ad eos tantum 3^a q. 52, 2, 1^m | 3, d. 22, q. 2, a. 2, q. 1, o.
- 5 Christum post mortem statim descendit et statim liberavit justos qui erant in limbo 3^a q. 52, 4, 1 | 5, 3^m. * Adoptio 13. Amor 238. Angelus 141. Cataractae. Clavis 10. Confessio 82. Consanguinitas 1, 2, 4, 5, 7. Daemon 95. Exclusio 2.
- 6 Christus descendens nullum damnatum liberavit de inferno, nec de limbo puerorum, nec de purgatorio, sed tantum omnes justos 3^a q. 52, 5, 6, 7, 8, o. | 3, d. 22, q. 2, 2, o. Opus. 3, c, 242. * Elias 6. Haeresis 148. Judicium 77. Passio 121.
- 7 Christus descendens in infernum damnandos confutavit de eorum incredulitate, sed purgandis dedit spem gloriae 3^a q. 52, 2, c. | 3^m | 6, 1^m.
- 8 Christus descendens ad inferos, liberavit a purgatorio sufficienter purgatos, vel qui dum hic viverent, hoc meruerunt per fidem et dilectionem et devotionem ad mortem Christi 3^a q. 52, 1, 2^m. * Poena 95. Sacramentum 102. Symbolum 7. Templum 12.
- 9 Christus descendens ad inferos, operatus est in virtute passionis suae, confringendo vectes, idest impedimenta, impediencia Patres exire 3^a q. 52, 4, 2^m | 5, 6, 7, c. | 8, c. | 2^m. * Tremor 2. Usura 51. Velox 1.
- 10 Descensus duplex convenit Christo: scilicet de caelo, secundum deitatem, non quidem motu locali, sed incarnatione, secundum exinanitionem; et ad inferos, secundum animam, qui est motus localis et convenit Christo secundum conditionem humanae naturae 1^a q. 53, 1, b. | 3^a q. 57, 2, 2^m.
- 11 Christus secundum animam, tamdiu fuit in inferno, ad quem descendit, quamdiu corpus ejus fuit mortuum 3^a q. 52, 4, o. | 3, d. 22, q. 2, a. 1, q. 3, o.
- 12 In mysterio incarnationis, non consideratur ascensus, quasi aliquis praexistentis et proficientis, sed descensus Verbi ad imperfectionem nostrae naturae 3^a q. 33, 3, 3^m | q. 34, 1, 1^m.
- 13 Christus postquam ascendit, aliquando descendit de caelis ad terram 3^a q. 57, 6, 3^m.
- Descriptio. Describuntur aliqua in libris materialibus, ad succurrendum memoriae 1^a q. 21, 1, c. | 3, d. 37, 1, o. | Rom. 2, lect. 3, m^o. Hebr. 12, lect. 4, fi. Absolvere 29. Accidens. Adventus 6, 9. Aer 13. Angelus 449. Aqua 9. Ascriptio. Conscriptio. Daemon 38. Inscriptio. Scriptura 20, etc. Stella 1.
- Deserere gregem sibi commissum, procedit vel ex timore male humiliante, vel ex amore male inflammante, vel ex amore salutis propriae, ut si praelatus solus quaeratur 1-2, q. 72, 3, c. | 1^a Cor. 16, lect. 2, prin^o | 2^a Cor. 11, fi. Episcopus 29. * Abraham 26. Amor 62. Angelus 127, 593. Consilium 9. Derelinquere. Epitaphia o. Fuga. Justificatio 13, 38. Miles 8. Necessitas 33. Poena 23. Poenitentia 43. Pharaon. Refugere. Relinquere. Scandalum 15, etc. Servitus 3, 14. Tremor 2. Vitare.
- Desertum. Nullus de filiis Israel natus in deserto, mortuus est ibi 3^a q. 70, 4, 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m. * Adjurare 11. Circumelsio 19, 20. Fides 59. Judaei 26. Naasson. Petra. Scopopaegia. Silva. Tentare 19, 20.
- Deservire. Anima 31. Ars 5. Caelum 26. Corpus 61. Fides 22. Desiccabile. Vita 3.
- 1 DESIDERIUM dicitur dupliciter: scilicet appetitus rei non habitae, et intensio affectus, tollens fastidium 1-2, q. 33, 2, c. * Adventus 6, 9.
- 2 Desiderium desiderati est duplex: scilicet hujus ut finis, et hujus ut ad finem. Opus. 61, c^o 3. * Agere 6, 7, 20.
- 3 Desiderium est motus appetitus in amabile, et inchoatio amoris 2, d. 26, q. 1, 3, c. | q. 2, a. 3, q. 2, c. Amor 235. * Amicitia 31.
- 4 Desiderium est primus motus appetitus 3, d. 16, q. 2, a. 3, q. 2, c. | 3^m. * Amor 177, 180, 205, 234, 236, 258. Ancilla.
- 5 Desiderium est de bono non habito, sed amor est de bono absolute 1^a q. 20, 1, c. | 2^m | 2, d. 1, q. 2, 1, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. prin^o | q. 2, a. 3, q. 2, c. Amor 180. * Angelus 468, 499. Animal 73. Animus. Aureola 25.
- 6 Omne desiderium consequitur aliquam cognitionem 1, d. 1, q. 1, 1, 1^m | q. 4, 1, 1^m | d. 26, q. 2, a. 3, q. 2, c. Amor 242.
- 7 Oppositum videtur dicere 1, d. 1, q. 4, 1, 1^m | Verit. q. 15, 3, c. q. 23, 1, c. | q. 25, 1, c. | Ma. q. 14, 1, 4^m.
- 8 Desiderium, spes, amor et odium sunt aliquo modo in carentibus cognitione, non autem timor, nec desperatio 1-2, q. 41, 3, c.
- 9 Desiderium sequitur amorem finis et praecedit amorem eorum quae sunt ad finem 3, d. 27, q. 1, 3, 1^m. * Beatitudo 33, 91, etc.
- 10 Perfectio desiderii est ex perfectione suae causae, scilicet amoris. Psal. 26, prin^o. Amor 258. * Bonitas 37. Charitas 55, 147.
- 11 Desiderium proprie est in appetitu sensitivo et in appetitu ratio-

DESPERATIO

- nali 1-2, q. 30, 1, 2^m. Subjective. * Concupiscentia 3. Cornelius 3.
- 12 Desiderium est in concupiscibili 1-2, q. 23, 2, c. | q. 40, 1, b. | c. | 3, d. 26, q. 2, a. 8, q. 1, 2, 3, c. * Desperatio 1.
- 13 Desiderium naturale rationalis creaturae est ad cognoscendum genera, species et rationem omnium rerum, non autem omnia individua vel futura contingentia, quae solus Deus in sua aeternitate cognovit 1^a q. 12, 8, 4^m | q. 14, 13, o. * Aegritudo 3. Deus 226, 227, 246.
- 14 Oppositum videtur dicere, quo ad cognoscendum omnia individua et futura contingentia, quia homo habet naturalem inclinationem ad cognoscendum futura 1^a q. 86, 1, o. | 2-2, q. 47, 3, 1^m | q. 95, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 3, 3, 1^m | 4, d. 50, q. 1, 3, o. | Verit. q. 2, 5, 6, o. | q. 10, 5, o. | Quol. 7, 3, o. | Opus. 29 | Anima. 3, lect. 8. * Fames 2.
- 15 Desiderium creaturae rationalis, non quiescit in cognitione Dei per effectus. Cg. 3, c^o 50. * Finis 15, 121, 126. Ira 13, 42, 62, etc. 72, etc.
- 16 Omne quod naturaliter desideratur ab homine naturaliter cognoscitur ab eo 1^a q. 2, 1, 1^m. * Judaei 17. Justificatio 28. Limbus 5. Maria 8. Motus 55. Nomen 78. Optare. Oratio 3, 39, 46, 58, 61, 64, 83, 94, 95. Passio 39. Paupertas 3. Pax 10.
- 17 Desiderium sanctorum Patrum de Christi incarnatione erat valde accensum, propter tria: scilicet propter inundantiam terrenae miseriae quam sustinuerunt, propter abundantiam pacis aeternae, et propter affluentiam laetitiae internae, quam praegustaverunt. Opus. 60, c^o 1. * Postulatio. Quies 4. Salomon 1. Scientia 53, 61. Sitis. Spes 25, 43, 47, 64, 70, 72. Tacere 3. Templum 14. Terra 4.
- 18 Desiderium animae beatae quiescit ex parte appetibilis, non autem ex parte appetentis 1-2, q. 4, 5, 5^m. * Ira 13. Veritas 57. Virginitas 23.
- 19 Oppositum videtur dicere 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 1, o. * Visio 15. Desiderius. Haeresis 111.
- Designare. Vel Ab o. Actus 190. Adoratio 5. Aggredi. Daemon 103. Datio 3. Denotare. Deus 26. Luxuria 3. Mutuum 4. Nomen 74, 58. Notare. Origo 4. Per 3, 5. Persona 42, 45. Sensus 41. Usura 5, 10, 21.
- Desinere. Accidens 62, 63, 88. Anima 344. Christus 56. Eucharistia 103. Incipere 4. Pars 44. Relatio 56, 61. Semen 19. Subjectio 7.
- Desistere. Accusatio 12, 127. Desperatio 6. Tergiversari.
- Desolatio. Tyrannus 3.
- Despectus. Despicere. Parvipensio 1.
- 1 DESPERATIO non importat solam privationem spei, sed recessum a re desiderata, propter impossibilitatem aestimatum 1-2, q. 40, 4, 3^m. Difidentia. Spes 65. Infra. * Accidia 8. Appetitus 30, 31. Audacia 7, etc. 13. Blasphemia 22, 25. Consilium 5. Desiderium 8. Dolor 44.
- 2 Desperatio non respicit malam sub ratione mali, sed per accidens quandoque, inquantum facit impossibilitatem adipiscendi, sed potest esse ex solo excessu boni 1-2, q. 40, 4, 1^m. * Fiducia 12. Fortitudo 15. Humilitas 25. Infidelitas 11. Laus 9. Luxuria 16.
- 3 Desperatio est peccatum in appetitu 2-2, q. 20, 1, o. | 2, c. * Magnanimitas 4. Medicus 1. Membrum 8. Nox 3. Passio 39.
- 4 Desperatio est minus grave peccatum infidelitate et odio Dei, sed periculosius 2-2, q. 20, 3, o. * Praeceptum 102. Praedestinatio 42.
- 5 Desperatio potest esse sine infidelitate 2-2, q. 20, 2, o. | 2, d. 3, 1^m. * Praesumptio 10. Publicatio 3. Socrates 2.
- 6 Desperatio est causa luxuriae per accidens removendo spem beatitudinis, propter quam aliquis a luxuria desistit. Ma. q. 15, 1, 3^m.
- 7 Desperatio principaliter causatur ex accidia, seu tristitia et negligentia, secundo ex luxuria 2-2, q. 24, 4, o. Accidia 8. * Spes 32, 65, etc.
- 8 Desperatio est prior timore, sicut ratio et causa ejus, ideo timor consequitur desperationem vincendi 1-2, q. 25, 3, c. Timor 32.
- 9 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 45, 2, 2^m.
- 10 Desperatio oritur occasionaliter ex timore Dei et horrore peccatorum, non autem directe 2-2, q. 20, 1, 2^m.
- 11 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 25, 3, c.
- 12 Desperatio populi Dei, duplex: scilicet quantum ad auxilium de terra, et quantum ad auxilium de caelo. Isa. 5, fi.
- 13 De nullo viatore est desperandum 2, d. 11, 4, 1, 4, 6^m. * Stultitia 8. Timor 32.
- 14 Desperatio in damnatis non est culpa, sed pars damnationis, sicut nec in viatore, de re non nata haberi 2-2, q. 20, 1, 3. a. Blasphemia 22. Desiderium 18. Fiducia 12. Fortitudo 15. Infidelitas 11. Spes 32.
- Despicere. Arrha 3. Ira 44. Malum 64. Timor 71. Veritas 55.
- Desponsatio Beatae Mariae fuit facta duodecim rationibus: scilicet ne Christus ab infidelibus, tamquam illegitime natus abjiceretur. Ut consueto modo, ejus genealogia per virum describeretur. Et ad tutelam pueri nati, ne diabolus contra eum vehementius nocumenta procurasset. Et ut a Joseph nutriretur. Et per hoc Beata Virgo redditur immunis a poena, ne scilicet

DETERMINATIO

- lapidaretur a Judaeis, tamquam adultera. Et ut per hoc ab infamia liberaretur. Et ut ei Joseph ministerium exhiberet. Et testimonio Joseph comprobatum est, Christum ex Virgine natum. Et verba Virginis Matris, magis credibilia redduntur suam virginitatem asserentis. Et ut tolleretur excusatio virginibus quae propter suam incantelam non vitant infamiam. Et per hoc significatur universalis ecclesia, quae cum virgo sit, desponsata tamen est uni viro Christo. Et quod Mater Domini fuit desponsata et virgo, in persona ipsius, et virginitas et matrimonium honoratur contra haereticos, alteri horum detrahentes 3^a q. 29, 1, o. | 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 2, 3, o. | Mat. 1, me^o * Anulus. Fides 91, 100. Luxuria 11. Matrimonium 4, 25. Nuptiae o. Sponsa o. Sponsalia o. Sponsus o. Virginitas 14, 15.
- Despoticum. Corpus 37. Dominium 9. Princeps. Principatus 1.
- Destinare, est dirigere aliquid in aliquid, vel mente proponere 1^a q. 23, 1, c. | 2, 2^m | 1, d. 40, q. 2, 1, c. | Verit. q. 6, 1, c. | Rom. lect. 3, prin^o. Ut Praedestinatio 1, 23.
- Destitutio. Ordo 5. Peccatum 168, etc. 372. Usura 230, 249.
- Destruere. Abrogare. Anima 13. Apostoli 14. Averroes 1. Babylon 3. Consumere. Cor 10. Corruptio o. Creatura 7. Ecclesia 13. Fides 7. Ira 58. Judaei 7, 20, 41. Missa 14. Mors 35, 36. Pars 44. Possessio 10. Praeceptum 154. Praedicare 22. Rationale 7. Relatio 61. Resurrectio 55. Scipio. Superbia 37. Usura 86, 89, 97, 289.
- Desuper. Rex 10. Scriptura 18. Super. Supra.
- Detegere. Restitutio 18. Usura 126, 247.
- Detentio. Alienum 5, etc. Aorasia. Detentor. Detinere. Furtum 8. Incarcerare.
- Detentor. Detentio. Detinere. Usura o.
- Deterior. Detrimentum. Excaecatio 3. Humilitas 15. Juramentum 22. Lumen 16. Pejus. Servitus 9.
- 1 DETERMINATIO rerum creaturarum fit tripliciter: scilicet per additionem differentiae, vel accidentis, vel per receptionem in alio 1, d. 8, q. 4, 1, 2^m. Commune 7. * Absolvere 21, 22. Accidens 65. Actio 108. Actus 50. Adam 63. Addere o. Adoratio 6. Adventus 7.
- 2 Omne determinatum est medium duorum extremorum determinatum 4, d. 11, q. 2, a. 1, q. 3, 6, 1. * Adulterium 1, 2, 8. Agens 13, 14, 87, 91, 104, 106, 113, 114. Amor 37, 217. Analogia 4, 21. Angelus 112, 161, 179, 383, 616. Anima 46, 123, 159, 229, 290. Apostoli 1. Appetitus 85. Apprehensio 3. Archiepiscopus. Ars 3, 14, 17. Astrologia 3. Auditor 1. Auxilium 2. Baptismus 79, 163. Campsoria 2, 5, 6. Caelum 23. Caeremonia 5, 6. Certitudo 2. Circumcisio 8, 11. Civilis 1. Commune 7, 8. Conceptus. Confessio 10. Confirmatio 9. Conjunctio 9. Consilium 13, 20. Contingens 3. Contradictio 4.
- 3 Aliquid dicitur determinatum dupliciter: scilicet ratione limitationis et ratione distinctionis. Quol. 7, 1, 1^m | 6, c. | 1^m. * Contrarium 2. Corpus 17. Creatura 24. Debitum 27. Decimae 1, 8. Deus 22, etc. 106, 258, 277, 292, 373. Dietio 4, 5. Differentia 1. Disputatio 1. Distinctio 23. Dubitatio 1, 5. Electio 1. Elementum 8. Ens 39. Epiikia 8. Heraclitus. Esse 11, 92. Femininum 2. Fides 22, 50, 78, etc. Finiri 1. Finis 101. Forma 80, 87. Generatio 47. Genus 19. Habitus 38, 39. Haeresis 12, 78, 79, 80. Homo 7, 27. Idea 2. Indeterminatum. Individuum 13, 14. Indulgentia 23. Infinitum 31. Intellectus 198, 228. Interpretatio 1, 2, 3. Jejunium 23, 36, etc. Judex 8. Iudicium 2. Jus 8, 9, 10, 20. Justitia 50, 77, 83. Lex 48, 138, 150. Libertas 6. Limitatio. Locus 11. Luminare 3. Lux 10. Mensura 16. Meritum 28. Metaphysica 2. Minister 8. Miraculum 15. Modus 2. Motus 65. Mutatio 2, 3, 4, 7, etc. Natura 15, 16. Naturale 24. Necessitas 13. Negatio 2. Nomen 6. Non ens 7. Oratio 7, 58. Ordo 61. Pars 45. Passio 61. Peccatum 441, 442. Phantasia 1. Poenitentia 56, 77. Postulatio. Potentia 11, 49. Potestas 18. Praeceptum 42, 45, 109, 123, 125, 127, 131. Praedestinatio 41. Pretium. Primitiae 1, 2. Privatio 14. Proportio 1. Prudentia 53.
- 4 Determinatio praedicati in ordine ad subjectum est praedicati in quantum huiusmodi, ideo respicit illud formaliter. Quae autem est absolute, ponitur circa praedicatum, sicut circa quoddam subjectum. Ideo magis respicit suppositum, quam formam 3, d. 11, 2, 3^m. * Christus 11, 21, 30. Qualitas 1, 6, 8, 14. Quantitas 11, 20. Qui est 3. Resurrectio 23. Reverentia 3. Sacerdos 16. Sacramentum 7, 29, 32, 44, 62. Sacrificium 7, 18. Scandalum 18. Scientia 119, 153. Sententia 2. Servitus 5. Situs 1. Solus 2. Sponsalia 7. Stella 6. Suppositio 2. Tempus 38. Terminus. Transductio 3. Transire 2. Unctio 7. Universale 22. Usura 5, 23, etc. Usus 13. Virtus 58, 87, 88, 216, 239, 267. Voluntas 57, 71, 78, etc. Votum 70.
- Determinativum. Accidens 110.
- Detestari. Abominatio. Abhorre. Angelus 521. Justificatio 20, 21, 22, 31, 32. Occidere 2. Peccatum 374. Poenitentia 1, 10, 28.
- Detinere. Ablatum. Alienum 5, 6, 7. Detentio. Detentor. Incarcerare. Poena 79. Potestas 9.
- 1 DETRACTIO quae est occulta maledictio ad denigrationem famae, per impositionem falsi, per adductionem mali, per revelationem mali occulti et per depravationem intentionis, de se est peccatum mortale. Ex levitate vero est veniale, nisi sit de gravi.

S. Th. Opera omnia. Index.

DEUS

- Sed propter bonum cum debitis circumstantiis, nullum est peccatum 2-2, q. 72, 2, c. fi. | q. 73, 1, 2, o. | q. 74, 1, o. | q. 75, 1, c. | Rom. lect. 8, fi. Contumelia 3. Susurratio 1. * Auditor 2.
- 2 Detractio non est filia irae, sed invidiae 2-2, q. 73, 3, 3^m. Invidia 5. * Blasphemia 2. Contumelia 3, 5, 6. Derisio 2. Exprobratio.
- 3 Detractio, susurratio et exultatio in adversis, causantur ex odio et invidia diversimode. Ma. q. 10, 3, 3^m.
- 4 Detractio contrariatur adulationi, quo ad ea quae dicuntur, licet utrumque sit malum. Non autem quo ad fidem, quia prima intendit infamiam, secunda vero delectationem 1-2, q. 115, 1, 3^m. * Injustitia 3. Invidia 5. Maledicere 1. Perfectio 90.
- 5 Diligens et insidiosa inquisitio eorum quae ab aliis fiunt, ordinatur ad aliquid noxium, scilicet ad detrahendum proximo 2-2, q. 167, 2, c. | 3^m fi. Opus. 68. * Auditor 2. Contumelia 5, 6. Remotio. Resistere 6. Susurratio o. Tacere 1.
- 1 DETRIMENTUM pati in spiritualibus semper est poena, non autem semper in corporalibus 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 3, o. * Amicitia 38, 42. Amor 170. Bonitas 221, 228. Damnatio 26. Dominium 11. Lumen 16. Mortuus 1. Poena 38. Tyrannus 4, 6, etc.
- 2 Contingit quod aliquid de se justum est, quod tamen comparatum ad aliud inducit detrimentum si servetur; et ideo oportet quod jus commune ad hoc applicetur 1-2, q. 96, 6, c. | 2-2, q. 147, 3, 2^m | 4, c. | Hebr. lect. 4, prin^o.
- Detruncatum. Enthymema. Mutilatio.
- Detrusus. Episcopus 28.
- Devastare. Ignis 17.
- Devenire. Cognitio 86. Damnatio 45. Pervenire. Praeceptum 147. Restitutio 24.
- Deviare. Accidentaliter 3. Animal 66. Ars 43. Cura 5. Deus 154. Elongatio. Fides 24. Malum 19. Peccatum 1.
- Devirginare. Nativitas 20. Raptus 2.
- Devolvere. Usura 60, 253.
- Devorari. Cete. 10. Lupus.
- 1 DEVOTIO a devovendo nominatur. Opus. 17, c^o 13, prin^o. * Adeptus 3. Admiratio 2. Adoratio 2, 8.
- 2 Devotio est specialis actus voluntatis, prompte tradendi se ad famulatum Dei 2-2, q. 82, 1, o. | 2, c. | q. 83, 3, 1^m.
- 3 Devotio est principalis actus religionis virtutis 2-2, q. 82, 22, 2, o. | q. 83, 3, 1^m | 15, c. | q. 104, 3, 1^m. * Anniversarium.
- 4 Devotio est pinguedo animae, causata a charitate, et conservans eam 2-2, q. 82, 2, 2^m | 3, c. * Aranea.
- 5 Causa devotionis duplex: scilicet extrinseca et principalis, id est Deus, et intrinseca duplex: scilicet contemplatio bonitatis Dei et beneficiorum ejus, et consideratio propriorum defectuum excludens praesumptionem 2-2, q. 82, 3, o. | 4, c. | 4, d. 15, q. 4, art. 3, q. 2, c. | Ma. q. 11, 1, 7^m. * Baptismus 77, 78, 91, etc. 102, 123, 170, 171. Cantus 1, 2, 3. Clamor 1, 4. Descendere 8.
- 6 Consideratio eorum quae sunt apta excitare dilectionem Dei, causat devotionem. Sed consideratio distrahentium mentem a divinis, impedit eam 2-2, q. 82, 3, 1^m. * Eucharistia 180, 181, 191, 269, 274, etc. Fides 58. Jacobus 2. Jejunium 35. Jephthe.
- 7 Ea quae pertinent ad humanitatem Christi, maxime excitant devotionem manuducendo, licet devotio sit circa ea quae sunt divinitatis. Vel etiam utrumque 2-2, q. 82, 3, 2^m. * Indulgentia 17. Invocare 1. Justificatio 48. Lacrymae. Laus 17. Ludus 6.
- 8 Devotio primo et per se causat delectationem et laetitiam, secundario autem et per accidens, causat tristitiam 2-2, q. 82, 4, o. | 2^a Cor. 6, lect. 3, prin^o.
- 9 Qui semel orat devote, remanet devotior per plures dies 2-2, q. 83, 14, 4^m | q. 171, 2, 2^m | 2, d. 11, q. 1, 4, 5^m | Verit. q. 12, 1, c. fi. * Missa 27. Obedientia 19. Oratio 12, etc. 20, etc. 37, 45, 69.
- 10 Mens semel ad devotionem excitata, facilius postea ad devotionem pristinam revocatur. Ideo ad hoc orationes crebrae sunt necessariae 2-2, q. 171, 2, 2^m | Verit. q. 12, 1, c. fi.
- 11 Devotio ad sanctos, non terminatur ad eos, sed transit in Deum. Devotio vero ad dominos, est alterius rationis 2-2, q. 82, 2, 3^m. * Passio 131. Paulus 12. Peccatum 277, 376. Pietas 9. Sacramentum 51, 68, 134. Sacrificium 5, 21.
- 12 Devotio abundat in simplicibus mulieribus, propter humilitatem elationem comprimendo: sed scientia, et quaelibet perfectio subjecta Deo, auget devotionem 2-2, q. 82, 3, 3^m. * Sanctitas 8. Sollicitudo 4. Tabescere. Templum 2, 13. Thurificatio 1. Thus 1, 2.
- 13 Defectus devotionis quae est fervor charitatis, in reverentiam Dei et divinorum, potest esse sine peccato mortali, non autem ut est voluntas consequendi effectum sacramentorum 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 2, 3^m | 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o. * Oratio 25. Unctio 3, 15, 28, 32. Usura 276, 277.
- 14 Indevotio est peccatum, procedens ex accidia, secundum quod homo potest se disponere ad devotionem, vel impedire eam. Ma. q. 11, 1, 7^m.
- 1 DEUS. Esse proprie convenit Deo 1^a q. 13, 11, o. | 1, d. 8, q. 1, 1, o. | Verit. q. 21, 4, 7^m | Po^a q. 7, 2, 7^m. Esse 10.
- 2 Deum esse, est necessarium. Opus. 3, c^o 7. * Angelus 59, 97, 158. Assimilatio 10. Beatitudo 61. Charitas 62. Caelum 137.

DEUS

- 5 Deus est per seipsum necesse esse. Cg. 1, c^o 15 | 16, 3^m | 22 | 21, prin^o | 26, 3^m | 42, 5^m | 6^m | 8^m | 80, fi. | Lib^o 2, c^o 12, 1^m | 15, 5^m | Po^a q. 2, 3, c. | q. 5, 3, c. | Opus. 3, c^o 6. * Conceptio 18. Creatio 20, 31. Creatura 2, etc.
- 4 Nihil praeter Deum, est per se necesse esse. Cg. 2, c^o 15, 5^m | 30, 1^m fi. * Credere 22, 23, 28. Daemon 88. Distantia 7.
- 5 Esse simpliciter et absolute dictum, de solo divino esse intelligitur, et similiter bonum. Verit. q. 2, 3, 16^m. * Duratio 3, 10.
- 6 Deum esse, demonstratur multipliciter 1^a q. 2, 3, o. | Cg. 1, c^o 13 | Opus. 3, c^o 3. * Aeternitas 35, etc. Exemplar 4, 7.
- 7 Deum esse, est demonstrabile per effectus a posteriori tantum 1^a q. 2, 1, c. fi. | 2, o. | 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | d. 24, a. 1, q. 2, c. | Cg. 1, c^o 12 | 25 | Lib^o 3, c^o 38, 1^m | Po^a q. 7, 2, 11^m | 3, o. Deus 187. Infra 207. * Factum 2, 3. Fieri 1, 8, etc. Futurum 1, 2. Gratia 128.
- 8 Dei non est demonstratio, nisi per effectum 1^a q. 3, 5, c. fi. | Cg. 1, c^o 25 | Po^a q. 7, 3, c. fi. | Poster^m lect. 41, me^o 3.
- 9 Oppositum videtur dicere a simili. Trin. 23, c. | Poster^m lect. 2, prin^o. * Haeresis 89, 116, 121.
- 10 Deum esse, non est per se notum, sed est primum inter omnia credibilia 1^a q. 2, 1, 2^m | 2-2, q. 16, 1, c. * In 7, etc. Indigentia 3.
- 11 Immo Deum esse, est per se notum. Et Deum esse, et alia huiusmodi, quae per rationem naturalem possunt esse nota, non sunt articuli fidei, sed praecambula 1^a q. 2, 1, c. | 2, 1^m. * Individuum 26, 27, 43. Infinitum 2. Locus 24, 25, 26.
- 12 Deum esse, est per se notum simpliciter, non autem quo ad nos 1^a q. 2, 1, o. | 1, d. 3, q. 1, 2, o. | Cg. 1, c^o 10 | 11 | Lib^o 3, c. 33, 1^m | Verit. q. 10, 12, o. | Po^a q. 7, 2, 11^m | Trinit. 3, 6^m. * Lumen 24, 25. Motus 90. Mundus 12, etc. Tres.
- 13 Deum esse, non est nobis naturaliter notum secundum se, sed secundum similitudinem et participationem ejus 1^a q. 2, 1, 1^m | 1, d. 3, q. 1, 2, c. | 1^m | Cg. 1, c^o 11, fi. | Psal. 8, prin^o. * Virtus 71, etc.
- 14 Oppositum videtur dicere 1^a q. 4, 3, 4^m.
- 15 De Deo scimus an est, idest, hanc propositionem esse veram ex effectibus ejus, non autem actum essendi ejus, sicut nec essentiam ejus 1^a q. 3, 4, 2^m | Cg. 1, c^o 12 | Lib^o 3, c^o 39, 1^m | Po^a q. 7, 2, 1^m.
- 16 Deus est semper et sine successione, et ejus esse est necessarium. Cg. 1, c^o 15 | 16, 3^m | Opus. 3, c^o 6, 7, 8.
- 17 Esse Dei, est esse cujuslibet creaturae exemplariter vel causaliter, non autem formaliter seu essentialiter 1^a q. 3, 8, o. | 1, d. 8, q. 1, 2, o. | d. 17, q. 1, 1, c. | L. 1 | d. 18, 5, c. fi. | d. 19, q. 5, 2, c. | d. 38, 3, c. | 2^m | Cg. 1, c. 25 | Opus. 30, lect. 8.
- 18 Esse Dei differt ab esse creaturae tripliciter. Primo, quia subsistit: secundo, quia non fit, nec mutatur: tertio, quia non differt ab essentia sua 1, d. 8, L. 1 | d. 2, q. 1, 1, c. | Po^a q. 2, 1, c. Esse 50.
- 19 Immo fieri convenit Deo 1, d. 30, 1, 1^m | 3, d. 7, q. 2, 1, 1^m.
- 20 Fieri convenit Deo, non autem mutari, quia nihil removetur ab eo, sed aliquid advenit ei secundum rationem 1, d. 30, 1, 1^m | 3, d. 7, q. 2, 1, 1^m.
- 21 Esse Dei est proprium et determinatum, et distinctum a quolibet esse creaturae, per hoc quod ei non potest aliquid addi 1^a q. 3, 2, 3^m | 4, 1^m | q. 7, 1, 3^m | 1, d. 8, q. 1, 1^m | 2^m | d. 24, q. 1, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 1, 2, c. | Cg. 1, c^o 26, fi. | Verit. q. 21, 4, 9^m | Po^a q. 1, 2, 7^m | q. 7, 2, 4^m | 5^m | 6^m | Quol. 7, 1, 1^m | Opus. 30, lect. 8 | Causa lect. 9, fi.
- 22 Esse Dei, per hoc quod est subsistens, non receptum in aliquo, distinguitur a quolibet alio 1^a q. 3, 2, 3^m | 4, 1^m | q. 7, 1, 3^m | q. 41, 1, c. | Cg. 2, c^o 51 | Po^a q. 7, 2, 5^m.
- 23 In divinis est tantum esse essentialiter, non autem personale. Nec persona est, nisi per esse essentialiter. Verit. q. 1, 5, 18^m | Po^a q. 2, 6, c. | q. 8, 2, 11^m | q. 9, 4, 5^m | 5, 19 | Quol. 12, 1, o.
- 24 Deus est in se, sicut amatum in amante. Opus. 3, c^o 45.
- 25 Esse et essentia Dei, non possunt contrahi per additionem differentiae, nec designari 1, d. 31, q. 1, 1, 4^m | Cg. 1, c^o 21 | 42, 12^m.
- 26 Esse et essentia Dei non possunt contrahi per proprietates personarum 1, d. 7, q. 1, 2, 3^m | d. 11, 3, 5.
- 27 In solo Deo esse et essentia sunt idem realiter 1^a q. 2, 1, c. | q. 3, 4, o. | q. 5, 6, c. | q. 6, 3, c. | q. 12, 2, c. | 3^m | 4, c. | q. 13, 11, c. | q. 14, 4, c. | 14, 2^m | q. 26, 1, 2^m | q. 44, 1, c. | q. 45, 1, 5^m | 50, 2, 3^m | q. 54, 1, b. | c. | 3, c. | q. 61, 1, o. | q. 75, 5, 4^m | q. 101, 1, c. fi. | 1-2, q. 3, 7, c. | 3^a q. 13, 1, c. | 1, d. 2, 4, 1^m | d. 4, q. 1, 1, 2^m | d. 8, q. 1, 1, o. | q. 4, 2, 3, c. | q. 5, 2, c. | 4^m | d. 11, 3, 5^m | d. 19, q. 2, 1, c. | q. 5, 3, 4^m | d. 33, 1, c. | d. 34, q. 1, 1, c. | d. 35, 1, 5^m | 4, c. | d. 42, q. 1, 1, 4^m | 2, d. 1, q. 1, 1, 2, c. | d. 3, q. 1, 1, c. | d. 16, 1, 3^m | 6, c. fi. | 3, d. 6, q. 2, 2, 2^m | Cg. 1, c^o 22 | 25 | Lib^o 2, c^o 51 | 85, 2^m | Lib. 3, c^o 20 | 49, 5^m | 65, 4^m | 6^m | 66, fi. | Lib. 4, c^o 11 | Verit. q. 10, 12, c. fi. | q. 21, 4, 7^m | 5, c. | q. 27, 1, 8^m | Po^a q. 2, 1, c. | q. 5, 3, 8, c. | q. 7, 2, o. | 3, 4, c. | Ma. q. 3, 2, c. | q. 16, 3, 8, c. | Spiritu. 1, c. | Anima. 6, c. fi. | 1^m | 2^m | 17, 10^m | Quol. 2, 4, c. Quol. 3, 20, o,

DEUS

- Quol. 7, 1, 1^m | Quol. 9, 6, c. 5^m | Opus. 3, c^o 11 | 103 | 264 | Opus. 30, lect. 7 | Opus. 37, c^o 4 | Poster^m 2, lect. 6, prin^o 2. Bonitas 25.
- 28 Oppositum videtur dicere 1^a q. 3, 3, c. | 1, d. 25, 1, 3^m | 3, d. 5, q. 1, 3, o. | Po^a q. 9, 1, c.
- 29 In solo Deo, esse et operatio sunt idem. Quol. 10, 5, c. Actio 1, 4.
- 30 Essentia Dei, secundum intellectum est prior suo esse, et esse ejus est prius quam aeternitas 1, d. 19, q. 2, 1, 1^m. Vel Duratio 10.
- 31 Essentia divina est actus purus, angelica vero est intelligibilis in actu, sed intellectus noster est intellectus in potentia tantum 1^a q. 25, 1, c. | q. 87, 1, c. | 2^m | 2, d. 3, q. 2, 1, c. | Cg. 4, c^o 11. * Abias. Actio 1, 4, 6. Actus 190, etc. Addere 2, 19. Adjectivum 11, etc.
- 32 Deus est sua essentia 1^a q. 3, 3, o. | q. 11, 3, c. | 2^m | q. 29, 4, c. | 1^m | Cg. 1, c^o 21 | 45, 1^m | Opus. 3, c^o 10 | 109 | Jo. 14, lect. 3, prin^o. * Adoratio 1, 10, etc. Alexander 1. Alienum 1, 8, 9. Alius 4. Amor 1, etc. Analogia 1, etc. 9, 10. Angelus 28.
- 33 Natura divina maxime et purissime idest propriissime actus est. Po^a q. 2, 1, c. prin^o.
- 34 De Deo non possumus scire quid est 1^a q. 1, 7, 1^m | q. 2, 2, 2^m | q. 3, prin^o | q. 12, 12, c. | 1^m | 13, 1^m | q. 13, 8, 2^m | Cg. 1, c^o 3 | 31 | 32, fi. | Rom. lect. 6, me^o.
- 35 Essentia divina est omne quod est in ea 1^a q. 40, 1, 1^m | 1, d. 18, 2, 4^m | d. 43, q. 2, 1, 3^m. * Anima 1, 5, 35.
- 36 Essentia Dei, non ponit in numerum cum personis. Quol. 6, 1, o. * Anthropomorphitae. Apollinaris 2, etc. Apostoli 30.
- 37 Essentia divina in Filio, est a Patre. Opus. 9, q. 20. * Arius. Assimilatio 11.
- 38 Essentia divina, est alio modo relativo in Patre, quam in Filio, non alio modo essentiali. Opus. 9, q. 11 | 27.
- 39 Essentia divina sub ratione diversorum attributorum, est principium omnium operationum Dei 1, d. 6, 3, c. | d. 7, q. 1, 1, c. | d. 42, q. 1, 2, c. | d. 43, q. 2, 1, 2^m | Po^a q. 7, 1, o. Assumere 1, etc. 35, 36, 37. Attributa 18.
- 40 Essentia divina est medium cognoscendi commune et proprium in divinis. Cg. 1, c^o 51 | Verit. q. 2, 4, 2^m. * Beatitudo 110. Blasphemia 1. Bonitas 30, 57. Charitas 18. Comprehendere 6. Commune 1, 8, 9. Communicabile 3, 4. Creatio 20, 31, 36, 37.
- 41 Deus tripliciter dicitur: scilicet essentialiter, participative, et nuncupative 1^a q. 13, 9, 10, o. | 2-2, q. 85, 2, 1^m | 2, d. 17, q. 1, 1, c. | Cg. 4, c^o 14 | Psal. 49, prin^o | Jo. 10, lect. 6, prin^o | 1^a Cor. 8, fi. | 2^a Thess. 2, lect. 1, fi. | Hebr. prol. prin^o | c^o 7, lect. 1, prin^o. * Creatura 2. Datio 1, 19, etc. David 3. De 5. Decimae 3, etc. Deitas o. Dicere 2, 5, etc. Dici 1. Dictio 3.
- 42 Deus essentialiter est extra ordinem totius creaturae 1^a q. 28, 1, 3^m. * Differre 10. Dionysius 2, etc. Distantia 4, etc. Diversitas 1. Divinum. Domus 3. Donum 2, etc. Duratio 3, 10. Ens 9, 27, 37.
- 43 Deus est forma 1^a q. 3, 2, c. fi. | 3^m | 7, 8, c. | 3^a q. 2, 1, c. | 1, d. 22, 1, 2^m | d. 35, 1, c. | 2, d. 26, 1, 5^m | Virt. q. 2, 1, 18. * Exclusio 9. Exitus 1. Filiatio 15, etc. Forma 1, 3, 137, 139. Generatio 51, etc. 71, etc. Genus 21. Gloria 13, etc. Gratia 19, 21, 135, 149, 151. Habere 2, 3. Hierarchia 3. Idea 4, etc.
- 44 Una tantum forma est in divinis 1^a q. 31, 2, 2. * Hyperdulia. Ignis 17, etc. Illabi. Imperator 1, 6. In 7, etc. 14, etc. Indigentia 3. Infinitas 2. Infinitum 2, 3, 4, 6, 8. Instans 20. Jesus 1.
- 45 Deus non est forma inherens 1^a q. 3, 8, o. | 1, d. 26, q. 2, 2, 1^m | 2, d. 26, 1, 5^m | Cg. 2, c^o 83, 2^m | Lib^o 3, c^o 68, fi. | Lib^o 4, c^o 32, 1^m | 35, 5^m | Verit. q. 8, 5, 4^m | q. 21, 8, c. * Hypostasis 6, 7. Judaei 25. Justitia 80. Laus 11. Lex 64.
- 46 Deus non est forma corporis 1^a q. 3, 8, o. | 3^a q. 2, 1, c. | 2^m | q. 5, 1, 2^m | q. 50, 3, 2^m | 3, d. 1, q. 1, 1, 5^m | d. 2, q. 1, a. 3, q. 2, c. | 2^m | 3^m | d. 21, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Cg. 1, c^o 27 | Lib^o 4, c^o 32, 1^m | Verit. q. 20, 1, c. | Opus. 3, c^o 17 | 18 | 211 | 221. * Liber 19. Lumen 24, 25. Maria 99, etc. 54. Materia 11, 25. Membrum 10, etc. Metaphora 6, etc. Miraculum 52, 54.
- 47 Deus non est anima mundi, contra quosdam. Nec anima caeli, contra Almarios. Nec materia prima, contra David de Dinando 1^a q. 3, 8, c. | q. 51, 1, 1^m | q. 90, 1, c. | Cg. 1, c^o 17 | 27, fi. | Verit. q. 21, 4, c. David 3. * Natura 18. Numerus 21, etc. Oratio 66, 97. Ordo 52, etc. Origo 1, 2, 3. Participare 14, 15, 16. Passio 93.
- 48 Anima attribuitur Deo, secundum similitudinem actus 1^a q. 3, 2, 1^m | q. 19, 11, c. * Pater 1, etc. 9, 10. Persona 17, etc. 32, etc. 39, etc.
- 49 Oppositum videtur dicere 1^a q. 4, 3, 4^m.
- 50 Deus non est corpus 1^a q. 3, 1, o. | Cg. 1, c^o 20 | Lib^o 2, c^o 3, prin^o | Lib^o 4, c^o 11 | Opus. 3, c^o 16.
- 51 Deus non habet definitionem 1^a q. 1, 7, 1^m | q. 2, 2, 2^m | q. 3, 5, c. fi. | 1, d. 25, 3, 2^m | d. 33, 1, 3^m | Cg. 1, c^o 25 | 32, 3^m | Po^a q. 7, 3, c. fi. | 5^m | Opus. 3, c^o 26 | Opus. 30, fi. * Plato 5, etc. Praedestinatio 46, 49, etc. Pythagoras 7.
- 52 Deus non est genus, nec species 1^a q. 3, 5, c. | 1, d. 19, 2, prin^o | Cg. 1, c^o 25 | 32, 3^m | Lib^o 2, c^o 53 | Po^a q. 7, 3, o. | Opus. 3,

- c^o 13 | 14 | Opus. 30, fi. * Praedicamentum 6. Praedicari 37, etc. Principium 13, etc.
- 55 Oppositum videtur dicere 2, d. 3, q. 3, 2, c. fi.
- 54 In divinis non est genus, neque species 1, d. 19, q. 3, 2, 1^m | d. 25, 3, 2^m | d. 33, 1, 3^m | Cg. 1, c^o 32, 3^m | Po^a q. 7, 3, c. | 1^m | q. 9, 5, 18^m | q. 10, 2, 12^m | Opus. 30, fi. * Processio 2, 3, 14, 19, etc. 58, 61. Pronomen 2, etc. Propositio 13, etc. Ratio 1, 2, 3, 62. Rationale 1, 2. Relativum 6. Religio 8, 9. Repraesentatio 2, 3. Rex 4, etc.
- 55 Deus non est in genere, nec in praedicamento per se, nec reductive ut principium 1^a q. 3, 5, o. | q. 4, 3, 1^m | q. 6, 2, 3^m | q. 88, 2, 4^m | 1, d. 8, q. 4, 2, o. | d. 19, q. 4, 2, o. | 2, d. 3, q. 1, 1, 1^m | Cg. 1, c^o 25 | 32, 3^m | Lib^o 4, c^o 31, 3^m | Verit. q. 8, 8, 2^m | Po^a q. 6, 3, c. me^o | q. 7, 3, o. | q. 8, 2, 1^m | q. 9, 4, 11^m | Ma. q. 16, 9, 5^m | Spiritu. 1, c. | Opus. 3, c^o 12 | Opus. 30, lect. 8 | Opus. 42, c^o 3 | 5 | Posterm^o 2, lect. 6, me^o. * Scenarius 3. Separatio 2. Similitudo 7, etc. Simplex 4.
- 56 Immo Deus est in genere substantiae reductive, ut mensura et principium omnium rerum, et sicut punctus et unitas 1^a q. 3, 5, c. fi. | 2^m | d. 8, q. 4, 2, 3^m | Po^a q. 7, 3, 7^m | 8, 2^m | q. 9, 3, 3^m | Trin. 2, 4^m. Praedicamentum 6. * Solus 4, etc. Speculum 2, 3, 4. Spiritus 4, etc. Subsistentia 7, etc. Substantia 36. Suppositum 10, etc. Templum 1, 8, 10, etc.
- 57 Substantia secundum quod significat per se existere, idest, non in alio, convenit Deo, non autem proprie, nec univoce 1^a q. 29, 3, 4^m | 1, d. 8, q. 4, 2, 1^m | Cg. 1, c^o 24, fi. | Dionysius. Subsistentia 7. Tertullianus 3. Tetragrammaton. Totum 15. Transumptio. Varro. Verbum 41, etc. Veritas 37, etc. Vita 12, 13, 14, 17, etc.
- 58 Deus est distinctus ab omnibus rebus per seipsum. Po^a q. 1, 2, 7^m. * Christus 1, 4, etc. 12, etc. 35, 48, 49, 59, 71, 74, 75, 89, 99, 148, 207, 219, 221. Unio 1, etc. Unitas, 41, etc. Usura 183. Votum 4, 6, 11, 18, 20, 23, 68, 69, 72, 78.
- 59 In divinis non est differentia 1, d. 33, 1, 3^m | Cg. 1, c^o 24 | 32, 3^m | Po^a q. 7, 3, c. fi. | Opus. 3, c^o 13 | 15.
- 60 In divinis non est individuum. Po^a q. 7, 3, c. fi. Individuum 26, 27.
- 61 Oppositum videtur dicere 1^a q. 13, 9, o. | q. 39, 4, 1^m | 1, d. 4, q. 1, 2, 3^m | d. 21, q. 2, 1, 4^m | Po^a q. 7, 3, 1.
- 62 Deo nihil est simplicius secundum rem, nec secundum rationem. Cg. 1, c^o 32, 4^m. * Acceptio 2. Accidens 111, etc. Adjuvare.
- 63 Solus Deus est omnino simplex 1^a q. 3, o. | q. 9, 1, c. | q. 25, 1, c. | q. 28, 2, o. | 1, d. 8, q. 4, 1, o. | d. 33, 1, 3^m | Cg. 1, c^o 18 | Lib^o 4, c^o 31, 2^m | Po^a q. 7, 1, o. | 4, c. | 5, c. fi. | Opus. 3, c^o 9 | 22 | Causis lect. 21, o. | Meta. lect. 12, fi. | Lect. 1, fi. | Lib^o 5, lect. 6, fi. * Amor 1, etc. Analogia 1, 2, 3, 4, 9, 10. Angelus 448, 519, 610, 611, 614, 617. Anima 5, 35.
- 64 In Deo nulla est compositio. Sed hanc pluralitatem quae est secundum rationem, repraesentat in propositione pluralitas praedicati et subjecti, unitatem vero repraesentat per compositionem. Quandoque enim intellectus noster enunciationem de Deo format, cum aliqua diversitatis nota, praepositionem interponendo, ut cum dicitur, bonitas est in Deo: quare et hic designatur aliqua diversitas quae competit intellectui, et aliqua unitas, quam oportet ad rem referre 1^a q. 13, 12, c. fi. | Cg. 1, c^o 18 | 36 | o. | Opus. 3, c. 9. * Appetitus 36, 37, 38.
- 65 In solo Deo sunt idem suppositum et natura, et in omnibus creaturis differunt 3, q. 17, 1, c. | 1, d. 5, 1, c. | d. 34, q. 1, 1, c. | Unio. 1, c. prin^o | Quol. 2, q. 2, 2, o. | Opus. 53, o. | Posterm^o 2, lect. 6, prin^o 2. * Ars 7, 20, 24.
- 66 Oppositum videtur dicere 1^a q. 3, 3, c. | 1, d. 25, 1, 3^m | 3, d. 5, q. 1, 3, o. | Cg. 4, c^o 55, 4^m | Po^a q. 9, 1, c. | Spiritu. 5, 9^m | Anima. 17, 10^m | Opus. 32, lect. 6, o. | Opus. 37, c^o 4 | Meta. 7, lect. 11, fi. | Lib^o 8, lect. 3, prin^o 3 | Lib^o 9, lect. 11, me^o 3 | Anima. 3, lect. 8, prin^o.
- 67 In Deo non est materia, nec potentia, sed est purus actus 1^a q. 3, 1, 2, c. | q. 7, 1, c. | q. 9, 1, c. | q. 12, 1, c. | q. 14, 2, 3^m | 3, c. | 2^m | q. 25, 1, c. | q. 49, 3, 2^m | q. 50, 2, 3^m | q. 54, 1, c. | q. 75, 5, 4^m | q. 87, 1, c. | q. 39, 2, 4^m | q. 90, 1, c. | q. 115, 1, 2^m | 1-2, q. 49, 4, c. | q. 50, 6, c. | 1, d. 8, q. 3, 1, 2, c. | d. 22, 1, 2^m | d. 23, 1, c. prin^o | d. 35, 1, 5, c. | d. 36, q. 1, 1, 1^m | 3^m | d. 42, q. 1, 1, c. | 1^m | 2, d. 1, q. 1, 1, c. | d. 3, q. 2, 3, 2^m | d. 7, q. 1, 1, c. | d. 19, 1, c. | Cg. 1, c^o 16 | 17 | Lib^o 2, c^o 16, 1^m | 83, 3^m | 6^m | Lib^o 4, c^o 11 | 35, 5^m | Verit. q. 24, 7, c. | Po^a q. 3, 3, c. | q. 7, 1, 3, c. | Ma. q. 19, 9, 5^m | Opus. 3, c^o 10 | 11 | 12 | 18 | 19 | 28 | 29 | 74 | Meta. 12, lect. 5, fi. 4 | Lect. 6, fi. | lect. 7, me^o 2, etc.
- 68 Oppositum videtur dicere 1^a q. 44, o.
- 69 Deus est perfectissimus 1^a q. 4, 1, o. | q. 25, 1, c. | 22, q. 161, 1, 4^m | Cg. 1, c^o 28 | Verit. q. 2, 3, 13^m | Dio. 2 | c^o 13, lect. 1 | Meta. lect. 12, fi. | lect. 13, fi.
- 70 Quidquid entitatis, bonitatis et perfectionis est in creatura quacumque, totum est eminentius in Deo 1^a q. 4, 2, o. | q. 6, 1, 2^m | 2, 3, 4, c. | q. 9, 1, c. | q. 11, 3, c. | q. 12, 2, c. | q. 13, 2, 3, 4, 5, c. | q. 14, 6, 11, c. | q. 25, 1, c. | 3^m | 3, c. | q. 26, 1, c. | 1^m | 4, o. | q. 28, 2, 3^m | q. 29, 3, c. | q. 49, 3, c. | q. 91, 1, c. | 1, d.

- 2, 2, 3, o. | d. 4, q. 1, 1, c. | d. 8, q. 4, 3, c. | d. 22, 2, c. | d. 27, 2, 3^m | d. 86, q. 2, 2, c. | 2, d. 25, 1, 1^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. | 1, d. 24, q. 3, a. 2, q. 1, 3^m | Cg. 1, c^o 28 | 31 | 92, 1^m | Lib^o 2, c^o 2 | 15, 6^m | 22, 3^m | Lib^o 3, prin^o | 20, 1^m | 49, 3^m | Lib^o 4, c^o 14, 2^m | Verit. q. 2, 1, c. fi. | q. 8, 8, 2^m | Po^a q. 7, 3, c. fi. | q. 9, 4, 11^m | 5, c. | Spiritu. 1, c. | 8, c. fi. | Anima. 7, c. fi. | 1^m | Opus. 3, c^o 21 | 22 | 28 | 33 | Opus. 9, prin^o | 1^m | Opus. 30, lect. 8 | Causis lect. 3 | Meta. 5, lect. 18, fi. c. Bonitas 18, 19, 20. Vel Deus 435. Charitas 66. Comparatio 4, etc. Compassio. Compositio 8. Commune 1, 3, 8, 9. Creatura 2. Defectus 23, etc.
- 71 Immo non oportet, quod illud quod est de nobilitate creaturae, sit de nobilitate creatoris 1^a q. 4, 2, c. | 3, o. Ut Compositio 8.
- 72 In Deo nullus defectus esse potest. Opus. 3, c^o 110.
- 75 Immo potest Deus et studiosus prava agere, secundum Philosophum, quod est deficere in agendo 1^a q. 25, 3, 2^m.
- 74 Quidquid est in Deo, est Deus 1^a q. 3, 3, c. | q. 27, 3, 2^m | 4, 1^m. | q. 28, 2, o. | q. 40, 1, c. | 1, d. 20, 1, c. | Cg. 1, c^o 45, 1^m | Lib^o 3, c^o 20, 1^m | Po^a q. 2, 5, c. | q. 8, 2, c. fi. | q. 9, 9, 6^m. * Delectatio 17, 18. Dictio 3. Digitus. Dilatari.
- 75 Solus Deus est sibi per se sufficiens. Causis lect. 21, o. Indigentia 1, 3. * Dispositio 24. Distantia 5, etc. Distinctio 8, 22, etc.
- 76 Deus et creatura non est aliquid melius, nec majus, quam solus Deus 1^a q. 4, 2, o. | q. 103, 3, 3^m | 1-2, q. 34, 3, 2^m | 1, d. 24, q. 1, 1, c. | 3, d. 6, q. 2, 3, 1^m | d. 9, L. | 4, d. 13, L. | Verit. q. 20, 1, 10^m | Ma. q. 5, 1, 4^m | Unio. 1, 9 | Ethic. lect. 9, fi. * Aeternitas 33, etc. Divisio 4. Dolor 41. Donum 2, 5, 6, 8, 38, etc. Dulcedo 3, etc. Ens 9.
- 77 In Deo est magnitudo virtutis et perfectionis, non autem magnitudo molis 1^a q. 42, 1, 1^m | 4, 2^m | 3^a q. 58, 3, o. | 1, d. 19, q. 1, 1, o. | q. 3, 1, o. | Cg. 4, c^o 9. | Po^a q. 9, 7, o. Quantitas 30. * Excellentia. Exemplar 7. Factum 1, 2. Falsitas 11, 12, 13, 18.
- 78 Magnitudo Dei est perfectio naturae ejus 1^a q. 42, 4, c. | 2^m | 1, d. 19, q. 1, 1, o. | q. 3, 1, o. * Fieri 6, 7, 8. Filiatio 15, etc.
- 79 In Deo non est quantitas 1^a q. 28, 4, c. | Eph. 3, lect. 6, me^o. * Finis 17, 54, 59, 60, 64, 66, etc. Forma 1, 2, 3.
- 80 Oppositum videtur dicere 1^a q. 42, 1, 1^m. * Fortitudo 37. Futurum. Gaudium 4.
- 81 Magnum dicitur dupliciter: scilicet absolute, idest habens quantitatem continuam, quae dicitur magnitudo et comparative, idest excedens minus. Et sic praedicatur de Deo, non autem primum. Po^a q. 9, 7, 7^m. * Genus 21. Gratia 13, 20, 149.
- 82 Deus est parvus, idest subtilis in cognoscendo 1, d. 19, q. 3, 1, 2^m. * Habitus 27, 28, 35, 39, 40, 48, 58, 63, 82.
- 83 In Deo infinitum non importat imperfectionem. Opus. 3, c^o 20. Infinitas 2. * Haereditas 4. Hierarchia 1, 3. Homo 18. In 6, etc. Indigentia 1, 3. Individuum 26, 27, 29, 43. Infinitum 2, 6, 8, 10.
- 84 In Deo est similitudo omnium rerum secundum formam et secundum materiam 1^a q. 57, 2, 2^m | 1, d. 3, q. 2, 1, o. | q. 3, c. | Cg. 2, c^o 2 | Po^a q. 7, 7, 4^m | 10^m. * Ira 26, 27. Judex 3.
- 85 Immo nullo modo Deus est similis creaturis 1^a q. 4, 3, 4^m | 1, d. 19, q. 1, 2, c. | d. 35, 4, 6^m | d. 48, 1, 4^m | Cg. 1, c^o 29 | Verit. q. 2, 11, 1^m | q. 23, 7, 11^m.
- 86 Deus dicitur esse finitus sibi, secundum similitudinem proportionis tantum 1^a q. 14, 3, 2^m | Verit. q. 2, 2, 5^m | 7^m | 8^m | 9^m | 9, 1^m | Po^a q. 9, 5, 11^m | Opus. 9, q. 79. * Laus 14. Maria 28, 30. Mediator o. Mens 6. Mensura 18, etc.
- 87 Deus est infinitus negative, non autem privative. Formaliter, non autem materialiter 1^a q. 7, 1, o. | q. 12, 1, 2^m | 7, c. | q. 25, 2, o. | 3, c. | q. 52, 2, c. | q. 54, 2, c. | q. 55, 1, c. | q. 75, 5, 4^m | q. 86, 2, 1^m | 3^a q. 10, 3, 1^m | 2^m | 1, d. 43, q. 1, 1, o. | 4, d. 49, q. 2, 1, 12^m | Cg. 1, c^o 43 | Lib^o 3, c^o 54, fi. | Verit. q. 2, 2, 5^m | Po^a q. 1, 2, o. | q. 3, 15, 9^m | q. 7, 3, c. fi. | q. 9, 5, 9^m | Quol. 3, 1, 3, c. | Opus. 3, c^o 18 | 19 | 20 | Meta. 12, lect. 6, fi. Vel Infinitum 13. * Metaphora 6, etc. Miraculum 14, etc. Misericordia 22, etc. Modus 7. Motus 55, 56. Multiplicitas. Necessitas 10. Numerus 21, etc. Pater 1, 4, etc.
- 88 Solus Deus est omnino immutabilis 1^a q. 9, 1, 2, o. | q. 10, 2, 3, c. | q. 14, 15, o. | q. 19, 7, o. | q. 30, 1, 3^m | q. 65, 1, 1^m | 3^a q. 2, 1, c. | 57, 1, 1^m | 1, d. 8, q. 3, 1, 2, o. | d. 19, q. 5, 3, o. | 2, d. 7, q. 1, 1, c. | Cg. 1, c^o 13 | 14 | 15 | Lib^o 4, c^o 31, 1^m | Po^a q. 8, 1, 9^m | Ma. q. 16, 2, 6^m | Trin. 20, 2^m | Quol. 10, 4, c. | Opus. 3, c^o 4 | 16 | 17 | 124 | 222 | Job 4, lect. 3, me^o | 1^a Tim. 6, lect. 3, prin^o. * Perfectio 63, 64. Persona 17, etc. Pietas 1. Poenitentia 34, 50, etc.
- 89 Deus movetur metaphorice dupliciter: scilicet operando in se, et secundum emanationem in alia 1^a q. 9, 1, 1^m | 2^m | q. 73, 3, c. | 1, d. 8, q. 3, 1, 1^m | 2^m | Trin. 20, 2^m | Psal. 17, prin^o. * Praedicamentum 4, etc. Praedicari 37, etc. Privatio 12, 13. Processio 19, etc. Prudentia 17. Quantitas 30, 31. Quies 8. Relatio 91. Respectus 1. Spes 25. Sufficiens o.
- 90 Corporei actus, sicut stare, sedere et huiusmodi, attribuuntur Deo secundum quamdam similitudinem 1^a q. 1, 10, 3^m | q. 3, 3^m.
- 91 Nulla passio est in Deo 1^a q. 20, 1, o. | q. 21, 1, 1^m | q. 41, 1, 3^m | 1, d. 42, q. 1, 1, c. | q. 2, 1, c. | Cg. 1, c^o 89 | 92, 5^m | Lib^o 2,

DEUS

- c^o 25 | Lib^o 4, c^o 23 | 3^m | Verit. q. 26, 7, 5^m | 8, c. * Superbia 35, 36. Superius 1, 2. Tentare 2. Temperantia 30. Tempus 36, 39, 40. Tertullianus 2. Timor 12. Transumptio. Triplicitas. Tristitia 10. Verbum 58.
- 92 Nulla mala sunt in Deo 2, d. 34, 1, 3^m | 4, c. | Cg. 1, c^o 39, fi. | Lib^o 3, c^o 13, fi. Ma. q. 1, 2, c. fi. * Virtus 66, etc.
- 95 Invidia nullo modo est in Deo, nec poenitentia proprie 1^a q. 20, 1, 2^m | 1, d. 45, 4, c. | 2^m | Cg. 1, c^o 89, 10^m | Meta. lect. 3, me^o 3. * Christus 6, 9, 35, 44, 48.
- 94 Cognitio Dei per essentiam est naturalis soli Deo, angelo autem per similitudinem, nobis vero per speculum, idest per speciem aliorum 1^a q. 56, 3, o. | q. 62, 4, c. | 3^a q. 9, 4, c. | 2, d. 4, 1, c. | d. 23, q. 2, 1, c. | Verit. q. 8, 3, 17^m | q. 18, 1, 1^m | q. 29, 1, c. | Opus. 3, c^o 106. * Adam 61, 81. Affectio 6. Altitudo o. Angelus 212, 255, 301, 302, 309, etc. 546, 547.
- 93 Deum esse intelligentem probatur multipliciter 1^a q. 14, 1, o. | q. 26, 1, c. | 1, d. 35, 1, o. | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | Cg. 1, c^o 44 | Lib^o 4, c^o 19 | Po^a q. 8, 1, c. | q. 9, 5, c. | Opus. 3, c^o 28 | 35 | Meta. 12, lect. 8, o. * Appropriatio 11.
- 96 Intelligere Dei est suum esse et sua essentia 1^a q. 14, 4, o. | 8, 9, c. | q. 16, 5, c. | q. 18, 3, c. | 2^m | 4, c. | q. 19, 1, c. | 4, c. | 2^m | q. 26, 2, c. | q. 27, 2, 3^m | q. 34, 2, 1^m | q. 41, 3, 4^m | q. 54, 2, c. | q. 79, 1, c. | q. 87, 3, c. | 3^a q. 9, 1, 1^m | Cg. 1, c^o 45 | 46, 1^m | fi. | 101, 1^m | Lib^o 2, fi. | Lib^o 4, c^o 11 | 12 | 13, 1^m | Verit. q. 4, 8, c. fi. | Po^a q. 8, 1, c. fi. | q. 10, 1, 5^m | Ma. q. 16, 8, c. * Aristoteles 7. Artificiale 6. Astore 2. etc. Barnabas. Certitudo 4, 8, etc. Circulus 4.
- 97 Solus Deus est suus intellectus et suum intelligere 1^a q. 4, 41, o. | q. 18, 3, c. | 2^m | 4, c. | q. 27, 2, c. fi. | 2^m | q. 28, 4, 1^m | q. 31, 2, 1^m | q. 41, 4, 3^m | q. 54, 2, c. | q. 79, 1, 2, c. | q. 87, 3, c. | 1, d. 35, 1, 3^m | Cg. 1, c^o 45 | 69 | Lib^o 2, fi. | Lib^o 3, c^o 52, 4^m | 53, 1^m | Lib^o 4, c^o 11 | 19 | Verit. q. 2, 5, 15^m | q. 4, 8, c. | 2^m | Opus. 3, c. 31 | Meta. 12, lect. 8, me^o | lect. 11, me^o.
- 98 Essentia Dei se habet ut intelligens, ut intellecta, et ut quo intelligitur 1^a q. 14, 2, 4, c. | 1, d. 27, q. 2, 1, 4^m | 2, c. fi. | Cg. 3, c^o 52, 4^m | 53, 1^m. * Cognitio 7, 9. Cognitio 5, etc. Comprehendere 4, 5. Conceptio 17. Consideratio 3.
- 99 Deus nihil intelligit per speciem aliam ab essentia sua 1^a q. 14, 2, 4, c. | 5, o. | q. 55, 1, c. | 3^m | q. 57, 1, c. | q. 79, 1 | q. 84, 2, c. | q. 85, 2, c. | q. 86, 4, c. | q. 87, 1, c. | q. 89, 1, c. | 1, d. 27, q. 2, 1, 4^m | q. 4, 1, 1^m | d. 35, 2, 5, o. | d. 36, q. 2, 1, 3^m | d. 38, 2, o. | d. 39, q. 1, 2, 4^m | d. 41, 3, c. | d. 45, 2, c. | 4, 5^m | 2, d. 3, q. 3, 2, c. | 3^m | Cg. 1, c^o 46 | 71 | Lib^o 2, c^o 96, 99 | Lib^o 4, c^o 11 | 12 | Verit. q. 2, 3, 1^m | 2^m | 3^m | 5^m | 6^m | q. 4, 8, c. | 2^m | Po^a q. 3, 16, 23^m | Ma. q. 16, 1, c. | Opus. 3, c^o 30. Meta. 12, lect. 11, me^o | Causis lect. 10 | lect. 13, fi. | Anima. 3, lect. 3. * Consilium 8, etc.
- 400 Intellectus Dei non est aliud quam ejus voluntas. Verit. q. 23, 6, c. | 5^m | Opus. 3, c^o 33. * Contemplatio 27.
- 401 Nihil pertinet ad intellectum in divinis, dicitur personaliter, praeter verbum 1^a q. 34, 1, 2^m | q. 37, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 19, fi.
- 402 Impossibile est, quod primum et per se intellectum a Deo, sit aliud, quam essentia ejus 1^a q. 14, 2, 5, o. | 1, d. 35, 1, 3^m | 2, c. | d. 39, q. 2, 1, 3^m | d. 41, 3, o. | Cg. 1, c^o 48 | 74, 1^m | Opus. 3, c^o 30 | Causis lect. 13, fi. | Meta. 12, lect. 11, me^o. * Aeternitas 33. Daemon 16. Dicere o. Dies 11, etc. Dionysius 2. Dubitatio 2. Esse 6. Exemplar 7. Fatum 3, etc.
- 405 Actus intellectus Dei, ut terminatur ad Deum, est naturalis, non autem ut terminatur ad creaturas, sed est voluntarius et imperatur a voluntate ejus. Po^a q. 2, 3, 4^m. * Forma 137, 138, 139. Futurum 1, 2, 6. Gloria 13, etc.
- 406 Deus intelligit tantum in actu, nihil autem in potentia 1^a q. 14, 2, c. | 2^m | q. 79, 2, c. | 1, d. 35, 1, 3^m | 5, c. | Cg. 1, c^o 45, fi. | 56 | Lib^o 2, fi. | Lib^o 4, c^o 11 | Opus. 3, c^o 29 | Meta. 12, lect. 8, me^o. * Haeresis 31.
- 403 Intellectus Dei et hominis quadrupliciter differunt: scilicet primo, quia intellectus noster, simpliciter finitus est, divinus autem infinitus; secundo quia enim intellectus noster diversa per diversas species cognoscat, non potest infinita cognoscere secundum unam cognitionem sicut intellectus divinus; tertio quia intellectus noster non potest simul multa cognoscere et ita infinita cognoscere non posset, nisi successive ea numerando, quod non est in intellectu divino; quarto quia intellectus divinus est eorum quae sunt et eorum quae non sunt, non autem intellectus noster. Cg. 1, c^o 69, 12^m | Lib^o 4, c^o 11. Intellectus 92. * Imago 18, etc. In 19, etc. Infirmitas 2. Instans 21, 22. Intuitus. Judex 3, 4, 8.
- 406 Deus intelligendo non componit nec dividit 1^a q. 14, 5, 3^m | 11, o. | q. 85, 5, c. | Cg. 1, c^o 45, fi. | 58 | Verit. q. 2, 8, c. | Meta. 12, lect. 11, fi. etc. Perihier. lect. 3, me^o. Intellectus 45. * Liber 15, etc. Lumen 21, etc. Mensura 22, etc. Natura 2, 18.
- 407 Intellectus Dei non limitatur ad determinatos effectus. Cg. 2, c^o 26.
- 408 Deus intelligit se 1^a q. 14, 2, 3, o. | 5, c. | 1, prol. primo | d. 35, 2, o. | Cg. 1, c^o 47 | 48 | Lib^o 4, c^o 11 | Verit. q. 2, 2, o. | Meta. 12, lect. 11, me^o. * Praedestinatio 1. Prophetia 83. Publicatio 3. Ratio 3. Rationale 2.

DEUS

- 409 Deus intelligit omnia 1^a q. 14, 5, o. | 7, o. | 12, c. | q. 79, 2, c. | q. 87, 1, c. | q. 89, 1, c. | 1, prol. 2, c. | d. 35, 2, 3, o. | d. 36, q. 1, 2, o. | 2, d. 1, q. 1, 5, o. | d. 3, q. 3, 1, 4, c. | 4, d. 49, q. 2, 5, o. | Cg. 1, c^o 49, usque 72 | Lib^o 4, c^o 13 | Verit. q. 2, 3, 4, 5, o. Hebr. 4, lect. 2, fi. | Meta. 12, lect. 11, me^o. * Relatio 41, 69, etc. Roma 13. Sapientia 11, 45, etc. Scriptura 20.
- 410 Deus intelligit omnia simul 1^a q. 14, 7, o. | 12, 1^m | 13, c. | q. 22, 3, 3^m | q. 27, 5, 3^m | q. 85, 4, c. | 1, d. 36, q. 2, 1, 4^m | d. 37, q. 4, 1, 1^m | d. 39, q. 1, 3, c. fi. | 2, d. 1, q. 1, 5, 13^m | d. 3, q. 3, 4, c. | Cg. 1, c^o 55 | 69, 12^m | Lib^o 2, fi. | Verit. q. 2, 9, c. fi. | Quol. 7, 2, c. | Opus. 3, c^o 29 | Causis lect. 10. * Senarius 3. Similitudo 9. Speculum 2, 3.
- 411 Deus cognoscit omnia unica cognitione 1^a q. 19, 2, 4^m | 5, c. | q. 22, 3, 3^m | q. 27, 5, 3^m | q. 28, 4, 2^m | q. 34, 3, c. | q. 41, 6, c. | 1, d. 35, 2, 2^m | d. 41, 1, 1^m | d. 45, 4, 5^m | Cg. 1, c^o 69, 11^m | 76, fi. | Lib^o 4, c^o 13, 1^m | 26, 1^m | Verit. q. 1, 5, c. fi. | 9^m | 21^m | q. 2, 13, c. | Po^a q. 3, 16, 15^m | q. 8, 1, c. | q. 9, 5, 9, c. | Ma. q. 16, 4, c. fi.
- 412 Cognitio Dei est certissima. Quol. 11, 3, c. | Quol. 12, 2, c. * Veritas 28, 31, 37, etc.
- 415 Deus cognoscit omnia singularia distinctissime 1^a q. 14, 6, 11, o. | 12, c. fi. | q. 22, 2, 3, c. | q. 55, 1, 3^m | q. 57, 2, c. fi. | q. 89, 4, c. | 1, prol. 2, c. | d. 35, 3, o. | 5, 1^m | d. 36, q. 1, 1, o. | d. 38, 3, 5, c. | d. 39, q. 2, 2, c. | 2, d. 3, q. 3, 3, c. | Cg. 1, c^o 50 | 63, usque 72 | Lib^o 3, c^o 75 | 76 | Verit. q. 2, 4, 5, o. Po^a q. 6, 1, c. | Anima. 20, c. | Quol. 11, 3, c. | Opus. 3, c^o 131 | 135 | Causis lect. 10 | Perihier. lect. 14, fi. * Virtus 76. Visio 10, 11, 15. Vita 20, 22, 24, 25, 26.
- 414 Oppositum videtur dicere 3, d. 14, a. 2, q. 2, 2^m | Cg. 1, c^o 69, fi.
- 415 Deus intelligit enuntiabilia 1^a q. 14, 14, o. | q. 16, 5, 1^m | 1, d. 38, 3, o. | d. 41, 5, c. | Cg. 1, c^o 58, 5^m | 59 | Verit. q. 2, 7, o.
- 416 Deus cognoscit infinita. Cg. 2, c^o 69 | Lib^o 2, c^o 26, 2^m | 3^m. Opus. 3, c^o 135.
- 417 Oppositum videtur dicere 3, d. 14, a. 2, q. 2, 2^m | Cg. 1, c^o 69, fi.
- 418 Videre Dei, est approbare, ut maneret quod fecerat, non quod alio modo cognosceret, aut placeret ei creatura, antequam faceret 1^a q. 32, 1, 3^m | q. 74, 3, 3^m | q. 74, 3^m | 1, d. 36, q. 1, 2, c. * Christus 113, etc. 117, 119, 121, 132, 154. Voluntas 19.
- 419 Deus minimum intelligibile intelligit claritate infinita 3, d. 14, a. 2, q. 3, 3^m.
- 420 Deus intelligens vilia, non vilescit 1^a q. 22, 3, 3^m | 1, d. 35, 2, 2^m | 4, d. 50, q. 2, a. 4, q. 1, 2^m | Cg. 1, c^o 76 | Meta. 12, lect. 11, me^o.
- 421 Intellectus Dei cognoscens mala, non impeditur a consideratione meliorum, sicut fit in nobis: et ejus voluntas ad malum flecti non potest 1^a q. 22, 3, 3^m | Verit. q. 23, 2, c. fi.
- 422 Deus cognoscit se Deum, et se patrem, eodem ex parte cognoscentis, non autem eodem, ex parte cogniti. Verit. q. 2, 3, 7.
- 425 Deus Pater videt se in Filio, et in creaturis, nihil accipiens ab eis 1, d. 27, q. 2, 2, 4^m | d. 32, q. 2, 1, 3^m | 4^m.
- 424 Deus cognoscit se et creaturas, eadem ratione ex parte cognoscentis, sed diversa ratione ex parte cogniti 1^a q. 35, 3, 4^m | Verit. q. 2, 3, 6^m | 9, 4^m.
- 425 Deus ab aeterno cognovit creaturas, et non entia quae aliquando erunt, non solum ut sunt in Deo, vel in ejus intellectu, sed etiam in propriis naturis 1^a q. 20, 2, 2^m | 1, d. 35, 5, 3^m | d. 38, 4, o. | Cg. 1, c^o 66, 6^m | 79, o. | Verit. q. 2, 3, 2^m | 4, 6^m | Perihier. lect. 14, me^o etc.
- 426 Deus per ideam cognoscit omnes condiciones particulares rerum 1^a q. 14, 11, o. | 12, c. | q. 15, 3, 4 | 1, d. 36, q. 1, 1, o. | d. 38, 3, 5, c. | 2, d. 3, q. 3, 3, c. | Cg. 1, c^o 63, usque 72 | Verit. q. 2, 4, 6^m | 5, 7, o. | Quol. 7, 2, c. | Quol. 11, 3, c. | Psal. 32, fi. o.
- 427 Deus per distinctas ideas cognoscit ea quae sunt aliquando. Non autem per distinctas ideas cognoscit ea quae nunquam sunt sed possunt esse, sed per cognitionem suae potentiae, in qua sunt 3, d. 14, a. 2, q. 2, c. | Cg. 1, c^o 79, o.
- 428 Per ideas, Deus habet cognitionem practicam et speculativam de rebus 1, d. 36, q. 2, 1, c.
- 429 Res positivae, dupliciter comparantur ad intellectum Dei. Primo, ut causatae et mensuratae; secundo, ut cognitae: sed negationes et defectus, primo modo tantum. Verit. q. 1, 10, c.
- 430 Scientia est in Deo perfectissime 1^a q. 11, 1, o. | 1, d. 35, 1, o. | Cg. 1, c^o 44 | 94 | Verit. q. 2, 1, o. * Adam 61. Addere 9.
- 431 Scientia dicitur analogice de Deo et de creatura 1^a q. 13, 5, c. | 1, d. 8, q. 4, 3, 1^m | d. 35, 4, o. | Verit. q. 2, 11, o.
- 432 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 49, 4, o. | 1, d. 35, 1, 2^m | 3, d. 23, q. 1, 1, c. | Cg. 1, c^o 56 | 92 | Virt. q. 1, 1, c.
- 435 Scientia Dei non est habitus, nec qualitas, nec effectus demonstrationis, vel principiorum, vel habens causalitatem 1^a q. 14, 1, 1^m | q. 19, 5, c. | 2-2, q. 9, 1, 1^m | 1, d. 4, q. 1, 1, c. | d. 35, 4, 7^m | 5, c. | 4^m | d. 38, 1, c. | Cg. 1, c^o 56 | Lib^o 4, c^o 12 | Verit. q. 2, 1, 7^m | 12^m. Habitus 35. * Ars 7, 20, 24. Casus 3. Certitudo 10, 14, 18. Cherubin 1. Creatura 7, 8, 10, 33, 34.
- 434 Immo scientia Dei habet causalitatem 1, d. 38, 1, c. * Daemon 16.
- 435 Scientia Dei non est universalis nec particularis, nec in poten-

- tia vel habitu, sed semper in actu 1^a q. 14, 1, 3^a | 1, d. 35, 5, o. | d. 36, q. 1, 1, 1^m | Cg. 1, c^o 56. * Dubitatio 2. Elicere 2. Ens 22. Esse 6.
- 156 Immo scientia Dei est universalissima 2, d. 3, q. 3, 2, c. fi.
- 157 Scientia Dei non est inquisitiva vel discursiva 1^a q. 14, 7, o. | q. 85, 5, c. | 1-2, q. 14, 1, 2^m | 2-2, q. 9, 1, 1^m | q. 49, 5, 2^m | 3^m | 1, d. 35, 1, 5^m | d. 36, q. 2, 1, 4^m | d. 39, q. 1, 3, 5^m | 7^m | Cg. 1, c^o 57 | Verit. q. 2, 1, 4^m | 5^m | 2, 2^m | 3, 3^m | 4, 5^m | 7, c. | 9, 5^m | 13, c. | Po^a q. 9, 2, 10^m | Quol. 11, 2, 2^m | Opus. 3, c^o 29 | Job 12, lect. 2, meo. * Aeternitas 40, 41.
- 158 Scientia Dei est uniformis, et invariabilis 1^a q. 14, 15, o. | q. 19, 7, c. | 1, d. 38, 2, o. | 5, c. | d. 39, q. 1, 3, 5^m | Verit. q. 2, 5, 11^m | 7, 1^m | 13, o.
- 159 Scientia Dei de seipso, est tantum speculativa, sed de aliis, est speculativa et practica simul 1^a q. 14, 16, o. | q. 34, 3, c. | 1-2, q. 3, 5, 1^m | 1, Prol. prin^o | Verit. q. 3, 3, c.
- 160 Cognitio Dei quadrupliciter se habet ad res. Primo, quas aliquando operatur; secundo quas operari potest; tertio eo modo quo operari non potest; quarto quas operari non potest. Prima est tantum practica actu, secunda tantum in virtute, sed tertia et quarta est tantum speculativa. Verit. q. 3, 3, o. * Falsitas 11, 12, 18, 24.
- 161 Scientia Dei duplex: scilicet visionis, et simplicis intelligentiae. Prima est tantum entium, secunda est etiam non entium, quae possunt esse 1^a q. 14, 9, 12, o. | q. 34, 3, 5^m | 3^a | q. 10, 2, 2^m | 3, c. | q. 13, 1, 2^m | 1, d. 38, 4, o. | d. 39, q. 1, 2, c. | 4^m | 3, o. | 3, d. 14, a. 2, q. 2, c. | 4, d. 49, q. 2, 5, c. | Cg. 1, c^o 66, o. | 69, 11^m | Lib^o 2, c^o 26, 4^m | Verit. q. 2, 8, o. | 9, 2^m | 3^m | q. 3, 3, c. | 4, 1^m | q. 8, 4, c. | Quol. 3, 3, c. * Futurum 6. Habitus 35, Haresis 31. Idea 22, 23, 30, 34.
- 162 Scientia simplicis notitiae Dei, et scientia visionis, nullam habent differentiam ex parte scientis, sed tantum ex parte rei scitae. Verit. q. 2, 9, 2^m. * Ignis 17. Imago 18. In 14, 19, 25, etc. Infinitum 7. Instans 21, 22. Intentio 9. Intuitus. Justitia 87. Liber 15, etc.
- 163 Deus scit infinita, etiam scientia visionis 1^a q. 14, 12, o. | 3^a q. 10, 3, o. | Verit. q. 2, 9, o. | q. 20, 4, 1^m | Quol. 3, 3, o. Oppositum videtur dicere 1, d. 39, q. 1, 3, o. | 3, d. 14, a. 2, q. 2, 2^m | q. 4, 2^m | Cg. 1, c^o 69, fi.
- 164 Solus Deus habet scientiam de futuris contingentibus in se 2^a q. 14, 13, o. | q. 86, 3, 4, o. | 1, d. 38, 5, o. | Cg. 1, c^o 67 | Verit. q. 2, 22, o. Futurum 2.
- 165 Necesse est quod scientia Dei usque ad singularia se extendat, quae per materiam individuantur 1^a q. 14, 11, c. fi. | 1^a Cor. 3, lect. 3, meo. Deus 112.
- 166 Scientia Dei ad plura se extendit quam potentia ejus, et potentia, quam voluntas ejus 1, d. 35, prin^o. * Misericordia 23, 31.
- 167 Deus scivit aliqua quae nescit, et e converso 1^a q. 14, 15, 3^m | 1, d. 39, q. 1, 1, o. | d. 41, 5, o. | Verit. q. 2, 13, 5^m.
- 168 Oppositum videtur dicere, quia scitum est in sciente, ut ipse dicit 1, d. 35, 5, 3^m.
- 169 Deus potest scire quod nescit, divisim, non autem conjunctim. Sed nullo modo potest plura scire quam scit 1^a q. 14, 15, 2^m | 1, d. 39, q. 1, 2, o. | Verit. q. 2, 13, 5^m. * Natura 28. Necessitas 10. Nescire 1. Nomen 70. Non ens 5.
- 170 Scientia Dei non significatur pluraliter, sicut ratio et idea, quia magis se tenet scientia ex parte scientis, ut forma ejus, ratio autem magis ex parte sciti, sed idea medio modo 1^a d. 36, q. 2, 2, 4^m. * Oratio 46, 47. Ordo 69. Pater 15. Pax 18.
- 171 Mala sciuntur a Deo 1^a q. 14, 10, o. | q. 15, 3, 1^m | q. 18, 4, 4^m | 1, d. 37, q. 1, 2, o. | 3, c. | d. 38, 1, 2^m | 2, 3^m | d. 40, q. 4, 1, o. | 3, d. 31, q. 1, a. 2, q. 2, c. | Cg. 1, c^o 71 | Verit. q. 2, 15, o. | Quol. 5, 2, c. | Quol. 11, 2, o. * Possessio 2.
- 172 Mala pertinent ad scientiam ejus practica 1^a q. 14, 16, c. fi. * Praedestinatio 1, 33, 41, etc. Praescientia.
- 173 Immo pertinent ad scientiam ejus speculativam. Verit. q. 3, 3, c. meo.
- 174 Scientia Dei duplex: scilicet simplicis notitiae, et approbationis. Secunda est tantum bonorum, sed prima est etiam malorum 1^a q. 14, 8, c. fi. | Verit. q. 7, 8, c. * Prophetia 27, 52, 53. Propositio 15. Providentia 4, etc. 17, etc. 30, etc. Prudentia 17. Ratio 3.
- 175 Deus eadem scientia cognoscit se et ea quae facit 1^a q. 1, 4, c. | q. 14, 16, c. * Rationale 2. Sapientia 11, 45, etc.
- 176 Scientia Dei est causa rerum, adjuncta voluntate 1^a q. 14, 8, o. | 9, 3^m | 16, 1^m | q. 19, 4, c. | 4^m | 11, 1^m | q. 27, 1, 3^m | q. 45, 6, c. | 1, d. 38, 1, o. | d. 45, 3, c. | 1^m | Cg. 1, c^o 61 | 62 | Verit. q. 2, 14, o. | Po^a q. 3, 17, 19^m | Quol. 5, 2, c.
- 177 Malum quod est deviatio a forma et fine, non causatur a scientia Dei 1, d. 38, 1, o. * Scientia 31, 35.
- 178 Scientia Dei est cognoscitiva et factiva bonorum, sed malorum, idest, peccatorum est cognoscitiva tantum. Quol. 5, 2, c. * Christus 103, 120, etc.
- 179 Scientia Dei habet causalitatem respectu scitorum tantum, se-

- cundum quod consequitur formam divinae artis et finem 1, d. 38, 1, c.
- 160 Scientia Dei comparatur ad creaturas, ut ars ad artificata 1^a q. 14, 8, o. | q. 17, 1, c. | q. 21, 2, c. | q. 22, 2, c. fi. | q. 74, 3, 1^m | q. 91, 3, c. | 1-2, q. 13, 2, 3^m | q. 93, 1, c. | 1, prol. meo | d. 36, q. 2, 1, c. | d. 38, 1, c. | 1^m | 3^m | d. 39, q. 2, 1, c. | d. 45, 3, 6, 1 | Cg. 1, c^o 66 | Lib^o 2, c^o 24, fi. | 26, 5^m | Verit. q. 2, 5, 8, c. | Quol. 5, 2, c. | Quol. 8, 1, 2, c.
- 161 Scientia Dei causat res, nostra vero causatur a rebus et dependet ab eis, sed angelica nec causat nec causatur a rebus 1^a q. 14, 8, 3^m | 11, c. fi. | q. 21, 2, c. | 1-2, q. 2, 3, c. | q. 3, 5, 1^m | 1, d. 19, q. 5, 2, 2^m | d. 39, q. 1, 2, 2^m | 2, d. 26, 1, c. | Cg. 1, c^o 61 | 62 | 65, 6^m | 8^m | 66, 1^m | 67, 4^m | Verit. q. 2, 1, 6^m | 3, 1^m | 8, c. | 14, c. | q. 27, 1, c. | Po^a q. 3, 17, 19^m | 29^m | q. 7, 10, 5^m | q. 9, 9, c. meo | Anima 20, c. | Quol. 7, 3, c. | Rom. 3, lect. 1, meo.
- 162 Deus est cognoscibilis ab omni intellectu creato 1^a q. 12, o. | 1-2, q. 93, 2, o. | 1, d. 3, q. 1, o. | Cg. 1, c^o 10, usque 15 | Lib^o 3, c^o 57 | Lib^o 4, c^o 1 | Verit. q. 8, 1, o. | Quol. 10, 17, o. | Psal. 8, meo 4, fi. | Jo. lect. 11, o. * Abjicere. Abstractio 17, etc.
- 163 Intellectus creatus potest videre Deum per essentiam 1^a q. 12, 1, o. | 4, 3^m | 1-2, q. 5, 1, c. | 4, d. 49, q. 2, 1, o. | Cg. 3, c^o 51 | 54 | 57 | Quol. 7, 1, o. | Quol. 10, fi. | Opus. 3, c^o 104. Matth. 5, prin^o 2. * Adam 1, etc. 81. Addere 9.
- 164 Deus non potest videri per essentiam naturaliter ab aliqua creatura 1^a q. 12, 4, o. | q. 23, 1, c. | q. 56, 3, c. | 2^m | q. 62, 1, 2, 9, c. | q. 64, 1, 2^m | q. 94, 2, c. fi. | q. 108, 4, c. | 1-2, q. 5, 5, 7, c. | 3^a q. 10, 4, 2^m | 2, d. 4, 1, c. | d. 23, q. 2, 1, c. | d. 27, 4, c. | d. 28, 1, c. fi. | d. 29, 1, c. | 3^m | 4^m | 3, 3^m | d. 30, q. 1, 1, c. | d. 33, q. 2, 2, c. | 3, d. 10, q. 2, a. 2, q. 2, o. | d. 27, q. 2, 1, c. | d. 35, q. 2, a. 2, q. 2, o. | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 3, c. | q. 2, 6, o. | Cg. 1, c^o 3 | Lib^o 3, c^o 49, 1^m | 52 | 57, 1^m | 147 | Lib^o 4, c^o 91 | 5^m | Verit. q. 8, 3, o. | q. 10, 11, o. | q. 18, 1, 1^m | q. 19, 1, c. fi. | q. 20, 2, c. | q. 29, 1, c. | Ma. q. 4, 1, 1, 4^m | q. 5, 5, 5^m | Anima. 7, 4^m | 17, 10^m | Opus. 3, c. 105 | Rom. lect. 6, fi. | 1^a Tim. 6, lect. 3, fi. | Col. lect. 4, prin^o.
- 165 Isaias vidit Dominum per repraesentatam imaginationem. Isa. 6, prin^o | Jo. lect. 11, prin^o. * Agiographae 2. Amor 62. Angelus 306, etc. 357, etc. 397, etc.
- 166 Immo homo in hac mortali carne vivens, non potest videre Deum 1-2, q. 5, 3, c. | q. 93, 2, o. | Isa. 6, prin^o. * Anima 170, 173, 178, 193, etc. Antonius 1. Apostoli 1, etc. 16. Aqua 3, 4. Argumentum 6, 7.
- 167 Nec interior nec exterior visus potest videre, nisi moveatur a visibili. Et secundum quod perfectius immutatur a visibili, melius videt. Et tunc perfectissime videt, quando recipit actionem visibilis, secundum totam suam virtutem. Et inde est quod idem videtur diversimode a diversis, et interior et exterior, a quibusdam melius, et a quibusdam pejus. Hoc igitur visibile quod est Deus, nihil perfecte apprehendit, nisi quod totum ipsum capit. Et ideo solus Deus sic se videt. Ab his autem minus perfectum visum habentibus, videtur secundum similitudines quasdam bonitatis ipsius, sive in rebus sensibilibus, sive in speciebus intelligibilibus, secundum Chrysostomum. Et hujusmodi est visio eorum quae viderunt prophetae per lumen prophetiae, et quae videmus per fidem, et quae videntur per lumen rationis, et a philosophis, qui cognoverunt Deum. Isa. 6, prin^o. * Aristoteles 7. Ars 24, etc. Ascensus.
- 168 Talem visionem imaginariam immediate prophetae a Deo percipiebant, et non mediantibus angelis. Isa. 1, prin^o | c^o 6, prin^o.
- 169 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 98, 3, c. | 6, b. | Gal. 3, lect. 7, meo.
- 170 Vel talem visionem percipiebant a Deo, etiam mediantibus angelis. Et hujus ratio potest esse et ex parte finis visionis et ex parte principii. Ex parte finis, quia angelus revelans intendit ducere hominem in cognitionem Dei, et non in cognitionem sui. Et ideo format visionem de Deo, ut ex his quae figuratim videntur, homo aliquid de Deo cognoscat. Ex parte autem principii, quia tota virtus angelici luminis ad manifestandum, est ex Deo auctore, qui est fons luminis. Dicitur autem Dominus loqui ad Moysen facie ad faciem, propter eminentissimum modum clarae visionis, quo Moyses super alios prophetas vidit. Sed dicitur quod quidam vident in speculo aeternitatis, non quia ipse Deus dicitur speculum aeternitatis, sed ipsae species quae sunt in animo prophetarum. Et dicuntur speculum aeternitatis, in quantum resultat in eis dispositio sapientiae aeternae 2-2, q. 173, 1, c. fi. | Isa. 6, prin^o. * Assimilatio 3, etc. 10, etc. Assistere 2, etc. Attingere 3.
- 171 Qui impurus est, non potest intrare in templum Dei, quanto magis nec Deum videre? Isa. 6, meo. Attributa 6, 12, 13.
- 172 Jacob vidit Dominum facie ad faciem, et salva facta est anima ejus 1^a q. 12, 11, a. 1 | 1^m | Isa. 6, meo. Auctoritas 3. Balaam. Baptismus 44, etc. 155. Beatitudo 53, etc. 125. Benedictus 1. Bonitas 1, 14, 15. Caligo. Capacitas 5.
- 173 Deus non potest videri per essentiam in hac vita mortali 1^a q. 12, 11, o. | q. 13, 1, c. | 2, 3^m | 1-2, q. 5, 3, c. | q. 93, 2, o. | 2-2,

DEUS

- q. 180, 5, o. | 3, d. 27, q. 3, 1, c. | d. 35, q. 2, art. 2, q. 2, o. | 4, d. 49, q. 2, 1, 1^m | 7, o. | Cg. 3, c^o 47 | 48, 1^m | Lib^o 4, c^o 91, 1^m | Verit. q. 10, 11, o. | Quol. 1, 1, o. | Job 19, fi. | Jo. lect. 11, o. | 2^a Cor. 12, lect. 1, fi. etc. * Charitas 73, 124, etc.
- 474 Immo Paulus et Moyses viderunt Deum per essentiam 1^a q. 12, 11, 2^m | 2-2, q. 174, 4, c. | 5, 1^m | q. 175, 3, o. | q. 180, 5, c. | 4, d. 49, q. 2, 7, 4^m | 5^m | Verit. q. 9, 5, 5^m | 6^m | q. 10, 11, c. | 1^m | 2^m | q. 12, 6, 12^m | 7, c. | 9, 1^m | 14, c. | q. 13, 2, o. | q. 18, 1, 13^m | Isa. 1, prin^o | Jo. lect. 11, o. | 2^a Cor. 12, lect. 1, me^o etc. Moyses 1.
- 475 Illa visio non fuit extra genus prophetiae 2-2, q. 174, 5, 1^m | q. 175, 3, 2^m. Caiphas. Caecitas 1.
- 476 Quod aliqui dicuntur vidisse Deum, debet intelligi per imaginariam vel corporalem visionem, per species interius vel exterius apparentes. Cg. 3, c^o 47, prin^o | Verit. q. 10, 11, c. | 1^m | Isa. 1, prin^o | c^o 6, prin^o. * Certitudo 8, 10, 14, 15, 20, 24.
- 477 Potest miraculose fieri, quod divina virtute, aliquis intellectus creatus, non habens nisi dispositionem viae, elevatur ad videndum Deum per essentiam, nec tamen ex tali visione potest dici beatus simpliciter, sed secundum quid tantum, inquantum scilicet communicat in actu beati 4, d. 49, q. 2, 7, c. * Cogitatio 7, 8, 9. Cognitio 5, etc. 31, 35. Commendatio. Comprehendere 1, 4. Comprehensor o.
- 478 Deus in via nec perfecte videri, nec cognosci potest. Opus. 61, c^o 24 | Isa. 6, prin^o. * Conceptio 15, 16.
- 479 Cognitio divinorum triplex: scilicet naturalis, per fidem, et beatorum 1, prol. prin^o etc.
- 480 Omne cognoscens, cognoscit implicite Deum in quolibet cognito, quia nihil est cognoscibile, nisi per similitudinem primae veritatis. Verit. q. 22, 2, 1^m. * Creatura 3, 4, 7, 8, 9. Credere 1, etc. 7, etc. 14, etc. Delectatio 54, 100, etc.
- 481 Cognitio divinae veritatis et bonitatis duplex: scilicet cognitio pure speculativa, et cognitio affectiva seu experimentalis 1^a q. 43, 5, 2^m | q. 64, 1, c. | 1-2, q. 112, 5, c. | 1^m | 5^m | 2-2, q. 97, 2, 2^m | q. 154, 5, c. | q. 162, 3, 1^m | q. 180, 5, 2^m | 1, prol. a. 1, 2^m | d. 15, q. 5, 3, o. | 3, d. 23, L. | Opus. 9, q. 31. * Daemon 10, etc. 20, etc. Desiderium 15. Dies 12. Docere 3, 4, 8, etc.
- 482 Per illustrationem divini luminis, de facili possunt quaecumque videri 2-2, q. 180, 5, 3^m. Doctrina o.
- 483 Cognoscimus essentiam Dei in hac vita, secundum quod repraesentatur in creaturis, non autem ut est in se 1^a q. 12, 12, c. | q. 13, 2, 3^m | q. 32, 1, c. | q. 86, 2, 1^m | 3, d. 27, q. 3, 1, c. | Verit. q. 10, 11, o. Creatura 8, 9. Infra. * Aenigma 2, 3. Domus 3. Extasis.
- 484 Solus homo viator, cognoscit Deum per creaturas 1^a q. 12, 12, o. | 1, d. 3, q. 1, 3, o. * Filiatio 33, etc. Finis 77, 81.
- 485 Creatura venit in cognitionem Dei tripliciter: scilicet per viam causalitatis, eminentiae, et remotionis 1^a q. 12, 12, c. | q. 13, 1, c. | 8, 2^m | 10, 5^m | q. 84, 7, 3^m | 1, d. 2, 3, c. | d. 3, prin^o | q. 1, 3, c. | 5^m | d. 35, 1, c. | 2, d. 3, q. 1, 3, c. | Cg. 3, c^o 49 | Po^a q. 7, 5, c. | 2^m | q. 9, 7, c. * Ma. q. 16, 8, 3^m | Dio. lect. 3, o. | Rom. lect. 6, fi. etc. * Fortitudo 3, 44. Futurum 5, 6.
- 486 Philosophi venerunt ad cognitionem Dei quadrupliciter: scilicet causalitate, aeternitate, excellentia, et incomprehensibilitate. Jo. prol. prin^o. * Gloria 2, 5, 13, 14. Gratia 137, 159. Habitus 27, 28. Jacob 3, etc. Ostiarius.
- 487 Gradus triplex in cognitione divinorum. Primo relinquendo sensum, secundo phantasias corporum, tertio rationem naturalem 1, prol. L. prin^o. * Idolatria 2, 9, 11. Illuminatio 8, etc. Impedimentum 2.
- 488 Mens hominis tripliciter proficit in cognitione Dei: primo quo ad efficaciam ejus, secundo quo ad nobiliores effectus, tertio quo ad eminentiam seu remotionem. Trin. 2, c. * Impuritas 2. In 22, 26. Inebriari. Infernus 6. Intellectus 31, 286, etc. 300.
- 489 Intelligere Deum, est finis rationalis creaturae 1, prol. 1, c. | 3, d. 24, a. 3, q. 1, 1^m | Cg. 3, c^o 25 | 37. Beatitudo 8. * Investigatio 2.
- 490 Deum esse possumus cognoscere per rationem naturalem 1^a q. 12, 12, o. | Trin. 2, o. Deus 7, etc. * Jubilus 3.
- 491 Similitudo intellectus nostri non sufficiens probat aliquid de Deo, propter hoc quod intellectus non univoce invenitur in Deo et nobis. Et inde est, quod Augustinus dicit, quod per fidem venit ad cognitionem, et non e converso 1^a q. 32, 1, 2^m fi.
- 492 Intellectus noster intelligit totum Deum, non autem totaliter 1^a q. 12, 7, 3^m | 3^a q. 10, 1, 2^m | 3, d. 14, a. 2, q. 1, 2^m | d. 27, q. 3, 2, o. | 4, d. 49, q. 2, 3, 3^m | Cg. 3, c^o 55, fi. | Verit. q. 2 | 3^m | q. 8, 2, c. fi. | 1^m | 2^m | 6^m | 4, 11^m | q. 20, 5, c. | Po^a q. 7, 1, 2^m | Virt. q. 2, 10, 5^m | Opus. 3, c^o 106 | Joan. lect. 11, me^o | fi. | Ephe. 5, lect. 3, me^o. * Juramentum 2, etc. 35.
- 493 Deus non est primum cognitum ab intellectu nostro 1^a q. 88, 3, o. | Trin. 3, o. * Jus 4.
- 494 Immo Deus est primum objectum intellectus, quia ratio et causa veritatis alienius objecti primo apprehenditur a potentia 2-2, q. 1, 1, c. | Quol. 7, 5, c. * Lex 25, 29, 30, 71, etc. 126, etc. Loqui 4, 5.

DEUS

- 495 Deus quadrupliciter videtur non per essentiam, sed per speciem sensibilem, imaginariam, intelligibilem, abstractam et infusam. Isa. 1, prin^o | Jo. lect. 11, prin^o etc. * Magi 2. Mansuetudo 4. Maria 61.
- 496 Quilibet intellectus etiam infimus, potest per gratiam Dei videre Deum per essentiam 1^a q. 109, 1, o. | Cg. 3, c^o 57.
- 497 Deus perfectius cognoscitur per gratiam, quam per naturam a nobis 1^a q. 12, 13, o. * Martyrium 16, 17.
- 498 Intellectus noster indiget nova illuminatione, respectu supernaturalium, non autem respectu naturalium 1^a q. 1, 1, c. | 1^m | 2^m | 1, prol. 1, 2^m | Trin. 1, o. | Moyses 2. * Medium 20, 21. Metaphysica 1, 6, 10, 16, 29.
- 499 Solus Deus format mentem per gratiam, et per lumen connaturale, non autem per aliud lumen immediate 1^a q. 106, 1, 3^m | 2, d. 7, q. 2, 2, 4^m | d. 9, 2, 3^m | d. 16, 3, 3^m | d. 23, q. 2, 1, 2^m | 3, d. 13, q. 2, 1, 3^m | 4, d. 49, q. 2, 7, 1^m | Verit. q. 9, 1, c. | 1^m | q. 11, 1, 15^m. Gratia 66. * Metaphora 6, c. Miraculum 22. Motus 55. Moyses 1, 2, 3. Natura 27, 28, 35.
- 500 Lumen divinum dupliciter nobis in via communicatur: scilicet uno modo modice, et quasi sub parvo radio. Et hoc est lumen naturalis intellectus, quod est quaedam participatio illius lucis aeternae, multum tamen distans, et ab illa deficiens. Alio modo in abundantia quadam, et quasi in quadam solis praesentia, ubi acies mentis nostrae reverberatur, quia supra nos est, et supra sensum hominis, quod nobis ostensum est. Et hoc est lumen fidei, quae nullam patitur opinionem infra suos terminos. Opus. 72, prin^o.
- 501 Ad cognitionem Dei naturalem angelis, et supernaturalem homini, elevatur per gratiam viri contemplativi, merentes divinas revelationes, etiam post lapsum. Sed multo amplius in primo statu, per gratiam originalis iustitiae 2, d. 23, q. 2, 1, c. * Nitor 1. Nomen 37, etc. 51. Officium 1. Oratio 2, etc. Paradisus 1. Pax 16, etc.
- 502 Ad visionem Dei naturalem, oportet purgari mentem a sensibus et phantasmatibus. Sed per fidem, ab erroribus, et rationibus naturalibus. Per essentiam vero, a culpa et miseria 1, d. 2, L. prin^o. * Perfectio 58, 60, etc. 70.
- 503 Intelligentia qua apprehendimus divina, miscetur sensibus in iudicando, non autem in apprehendendo. Verit. q. 13, 3, 7^m.
- 504 Inter Deum et mentem nostram datur medium quo ad gradum naturae, non autem ut est objectum beatitudinis 1-2, q. 5, 1, 3^m | 2, d. 16, 3, 3° | d. 23, q. 2, 1, 2^m | Verit. q. 18, 1, 7^m | q. 27, 1, 10^m | Anima. 7, 11^m. * Persona 26, etc.
- 505 Necessesse est cognoscere duo de Deo: scilicet gloriam ejus in qua est gloriosus, et opera ejus. Psal. 18, prin^o. * Possessio 2. Praeceptum 28, 29, etc.
- 506 Cognitio Dei triplex: scilicet figuralis, specularis, et aperta. Prima est Judaeorum, secunda christianorum, et tertia beatorum. Psal. 47. * Praedestinatio 41, etc. Principium 13, etc. Promulgatio 1, 2.
- 507 Non est possibile videre rationes rerum in divina essentia, nisi ipsa videatur 2-2, q. 173, 1, c. | Verit. q. 12, 6, c. | 10^m. * Qui est o. Raptus 6, etc. Ratio 41, etc. Relatio 44, 94, etc. Repraesentatio 3. Revelatio 5, etc. Salvati 6, 8, etc.
- 508 Ad videndum Deum, homo post peccatum indiget triplici medio: scilicet a quo ut speculo, scilicet creatura sensibili, in quo, idest, similitudine accepta a creatura, et lumine naturali, vel gratiae, idest, fidei, et sapientiae. Sed ante peccatum indigebat tantum similitudine et lumine elevante et dirigente mentem. Beati autem, tantum tertio. Sed Deus nullo. Verit. q. 18, 1, 1^m | 2^m | 4^m.
- 509 Creatura rationalis non potest elevari ad visionem Dei per essentiam, nisi totaliter fuerit depurata. Cg. 4, c^o 91, 5^m.
- 510 Dei non est demonstratio, nisi per effectum 1^a q. 3, 5, c. fi. | Cg. 1, c^o 25 | Po^a q. 7, 3, c. fi. | Posterm^o lect. 41, me^o 3. Deus 7.
- 511 Illud verbum Job, Semel loquitur Deus, referendum est ad aeternam Dei locutionem, qua Deus Pater Verbum unicum protulit sibi coaeternum. Et tamen potest dici, quod licet idem corporali voce Deus protulerit, non tamen propter idem, sed ad ostendendum diversum modum quo homines participare possunt similitudinem filiationis aeternae. Unde Filius Dei non habetur ex quacumque cognitione Dei, sed tantum ex ea quae est cum amore 1^a q. 43, 5, 2^m | 3^a q. 45, 4, 1^m | 1, d. 15, q. 4, 1, 3^m. * Sapientia 21, etc. Scientia 73, 156, etc. Scientificum 1. Scriptura 1, etc. Scrutatio. Secreta. Sensus 12. Similitudo 7, etc. Sors. 5. Speculum 2, etc. Spes 74. Templum 2.
- 512 Cognitio Dei acquiritur per alia. Sed postquam jam cognoscitur, non per alia cognoscitur, sed per se 2-2, q. 27, 3, 2^m. Christus 103. Tenebrae 2, 5. Terra 5. Testamentum 4, etc. Testis 13. Transumptio. Veritas 16, etc. Vestigium 1, 2, 8, etc. Via 2, 13. Vita 78, etc. Voluntas 19.
- 513 Beati vident de Deo quid est. Verit. q. 8, 1, 7^m. * Abstractio 17, etc. Adventus 9. Amor 281.
- 514 Videre Deum facie ad faciem, est videre eum per essentiam im-

DEUS

DEUS

- mediate 1^a q. 12, 11, a. 1 | 4, d. 49, q. 2, 1, 16^m | Cg. c^o 51 | 1^a Cor. 13, lect. 4, me^o etc. * Angelus 144, 306, 327, etc. 357, etc. 386, 395, 444, etc. 499, 500.
- 215 Oppositum videtur dicere 1^a q. 12, 11, 1^m fi. | 1-2, q. 98, 3, 2^m.
- 216 Essentia Dei videtur immediate et semper a quolibet beato 1^a q. 12, 2, o. | q. 58, 1, c. | q. 62, 9, c. | q. 106, 1, 1^m | q. 113, 3, c. | 1-2, q. 5, 6, 3^m | 3^a q. 9, 3, 3^m | q. 10, 4, 1^m | 2, d. 9, 2, 3^m | 3, d. 14, a. 1, q. 3, 4, 5, c. | a. 2, q. 1, c. | 4, d. 9, a. 1, q. 1, 3^m | d. 49, q. 2, 1, o. | Cg. 3, c^o 62 | Verit. q. 18, 1, 1^m | Quol. 7, 1, o. | Quol. 10, fi. | Isa. 6, prin^o etc. | Matth. 5, prin^o etc. Jo. lect. 11, me^o | c^o 7, lect. 3, me^o | 1^a Cor. 13, lect. 4, me^o etc. | Phil. 3, lect. 2, fi. * Anima 130, etc. 170, 183. Ascendere 15, etc. Assimilatio 13.
- 217 Essentia Dei est in intellectu beatorum, ut forma, quo ad operationem, non autem quo ad esse 1^a q. 12, 2, 3^m | 5, c. | 3^a q. 9, 2, c. | 3, 3^m | 3, d. 14, a. 1, q. 4, 2^m | a. 2, q. 1, c. | 4, d. 49, q. 2, 1, o. | 6, c. | Cg. 3, c^o 51 | 52, 2^m | 3^m | 53 | 55, 1^m | Verit. q. 8, 1, c. | 4^m | 5^m | 6^m | 7^m | 2, c. | 3^m | 3, c. | 4, c. | 5, 4^m | q. 10, 4, 11, c. Quol. 10, fi. | Opus. 3, c^o 105.
- 218 Essentia Dei per nullam speciem creatam repraesentari potest 1^a q. 12, 2, o. | 6, 11, c. | q. 56, 3, c. | 2-2, q. 175, 4, o. | 3^a q. 9, 3, 3^m | 3, d. 14, a. 1, q. 3, c. | a. 2, q. 1, c. | 4, d. 49, q. 2, 1, c. 3^m | 7, c. | Cg. 3, c^o 49 | 51, 1^m | Lib^o 4, c^o 7, 12^m | Verit. q. 8, 1, o. | q. 10, 11, c. | q. 18, 1, 1^m | Trin. 2, c. | Quol. 7, 1, c. | Dio. prin^o | Opus. 3, c^o 105 | 264 | Jo. lect. 11, prin^o | c^o 14, lect. 2, fi. | 1^a Cor. 13, lect. 4, me^o | 2^a Cor. 12, lect. 1, fi. * Baptismus 155. Beatitude 4, etc. 22, etc. 72, 82, etc. 94, etc. Beatus 4, etc.
- 219 Immo Deus et Angeli cognoscuntur a nobis per species impressas, et non per species abstractas 1^a q. 12, 2, c. | 13, c.
- 220 Immo anima rationalis repraesentat Deum 1^a q. 12, 2, c. * Benedictus 1. Carentia. Charitas 30, etc.
- 221 Anima rationalis repraesentat Deum, secundum quod Deus refertur ad creaturas ut causa, et ut conservans. Opus. 61, c^o 47.
- 222 Hoc non ostendit, quod Deus videatur in patria per speciem suam. Nam ostensum est hoc esse impossibile. Sed in via cognoscitur quandoque Deus non quidem per speciem a creaturis acceptam, sed interius a Deo formatam. Unde ibidem dicebatur, quod non quaerebatur de visione Dei per essentiam. Opus. 72, q. 7. * Cogitatio 9. Comprehendere o. Comprehensor o. Contemplatio 3, etc. Contemplativus o.
- 225 Essentia Dei non potest videri ab aliquo intellectu creato, sine lumine supernaturali, idest gloriæ 1^a q. 12, 2, c. | 1^m | 5, o. | 2-2, q. 174, 5, 1^m | q. 175, 3, 2^m | 3^a q. 10, 4, c. | q. 45, 2, c. | 2, d. 31, q. 2, 1, 5^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 1^m | q. 3, c. | a. 2, q. 1, c. | 4, d. 49, q. 2, 1, 15^m | 6, c. | Cg. 3, c^o 53 | 54 | Verit. q. 8, 3, 6, o. | q. 10, 11, c. | 11^m | q. 13, 2, c. | q. 18, 1, 1^m | q. 20, 2, c. | Quol. 7, 1, o. | Quol. 10, 17, c. | Opus. 3, c^o 105 | 2^a Cor. 12, lect. 1, fi. * Damnatio 11, etc. 41, etc. Delectatio 100, etc. Dos 1, 4, etc.
- 224 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 10, 11, c. | 1^m | 11^m. * Exordium 1. Felicitas 1, 3, 4.
- 225 Quidam clarius aliis videbunt essentiam Dei 1^a q. 12, 6, o. | 7, 8, c. | q. 62, 9, c. | 2, d. 9, 3, c. | d. 10, 1, c. | d. 11, q. 2, 2, c. | 4, d. 49, q. 2, 4, o. | q. 3, a. 5, q. 4, o. | Cg. 3, c^o 58 | 59, 4^m | Verit. q. 20, 4, 5 | Opus. 3, c^o 127 | 223.
- 226 Deus solo intellectu videri potest, quia quaelibet potentia sensitiva se extendit tantum ad corporalia 1^a q. 12, 3, c. | 3^m | 2-2, q. 175, 4, c. * Fides 68, 70, 96, etc. 135. Fructus 3, 11. Frui 4, etc. Gloria 18, etc. Habitare o. Haeresis 72, 73, 119. Humilitas 19.
- 227 Deus a nullo oculo corporali potest videri 1^a q. 12, 3, o. | 4, 3^m | 2-2, q. 175, 4, c. | 2, d. 8, 6, o. | 4, d. 10, a. 4, q. 1, 3^m | d. 48, q. 2, 1, c. | d. 49, q. 2, 1, 1^m | 13^m | 2, o. | Cg. 3, c^o 51, fi. | Job 19, fi. | Matth. 5, prin^o | Jo. lect. 11, me^o 1, fi.
- 228 Beati vident essentiam Dei oculis corporalibus per accidens, non autem per se 1^a q. 12, 3, 2^m | 4, d. 48, q. 2, 1, c. | d. 49, q. 2, 2, o. | Matth. 5, prin^o. * Jacob 3, 4. Limbus 3, 4. Loqui 4. Lumen 24, 25. Maria 61. Martyrium 16, 17.
- 229 Naturale est homini, quod aliquando videat essentiam Dei 1^a q. 12, 1, c. | 3^a q. 9, 2, 3^m | Cg. 3, c^o 50 | 51, prin^o | 57, 2^m | Verit. q. 13, 1, 1^m | 3, 6^m | q. 18, 1, 5^m. * Munditia 1. Natura 28. Oratio 1, 79. Paradisus 1. Peccatum 353. Poena 1, etc. 38, 40, 76, etc. 91, 96.
- 250 Desiderium videndi Deum, debet esse intimum, anxium, acuum, et assiduum. Psal. 26, me^o. * Perfectio 63, 65, etc. Persona 2, 9.
- 251 Deus videri non potest per essentiam, nisi videatur Trinitas personarum 2-2, q. 2, 8, 3^m. * Prophetia 30, etc. Rachel.
- 252 Visio Dei per essentiam ut est species rerum, est perfectior visione ejus ut est objectum beatitudinis 1^a q. 12, 8, 3^m | 4, d. 49, q. 2, 5, 6^m | Cg. 3, c^o 56, fi. | Verit. q. 12, 6, 10^m. * Raptus 6, etc. Sanctus 7. Speculum 2, 3, 4. Theologia 8.
- 255 Omnes beati post diem iudicii videbunt omnia, quae Deus scit

- scientia visionis 4, d. 49, q. 2, 5, c. | 1^m | 12^m. Beatus 11. * Trinitas 5, 6, 15.
- 254 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 8, 4, c. * Christus 120, etc. Visio 15, 16. Vita 9.
- 255 Omnes videntes essentiam Dei, cognoscunt omnes creaturas, saltem in specie, et forte proprietates earum 4, d. 49, q. 2, 5, 1^m | Cg. 3, c^o 59 | Verit. q. 8, 4, 1^m | 5^m.
- 256 Beati vident in essentia Dei simul omnia, quae aliquando vident 1^a q. 12, 10, o. | q. 58, 1, c. | 2, o. | 2, d. 3, q. 3, 4, c. | 3, d. 14, a. 2, q. 4, o. | Cg. 3, c^o 60 | 61, 1^m | Verit. q. 8, 4, 14^m | 15^m | 14, c. | q. 20, 5, c. | Quol. 7, 2, c. | Opus. 9, q. 48.
- 257 Videntes essentiam Dei, non vident omnia quae Deus facit, vel facere potest 1^a q. 12, 8, o. | q. 57, 5, 2^m | q. 103, 1, 1^m | 3^a q. 10, 2, c. | d. 9, 3, 3^m | 5^m | d. 10, 1, 1^m | d. 11, q. 2, 2, o. | L. | 3, d. 14, a. 2, q. 2, o. | 4, d. 45, q. 3, 1, c. | 4^m | d. 49, q. 2, 5, o. | Cg. 3, c^o 56 | 59 | Verit. q. 8, 4, o. | 12, 7, o. | q. 20, 4, c. | 5, o.
- 258 Beati vident res in essentia Dei, non per similitudines earum sed per essentiam Dei 1^a q. 12, 9, o. | 10, c. | 3^a q. 3, 3^m | 3, d. 14, a. 1, q. 3, 1^m | q. 4, o. | q. 5, c. | Verit. q. 8, 5, o. | q. 20, 3, 4^m | Anima. 18, 18^m | Opus. 3, c^o 165.
- 259 Quilibet videns essentiam Dei, videt omnia ad quae se extendit tota capacitas naturalis. Cg. 3, c^o 54, 4^m.
- 240 Quanto quis limpidius videt essentiam Dei, tanto plura in eo videre potest 1^a q. 12, 8, c. | q. 106, 1, 1^m | 2-2, q. 180, 5, 3^m | 8^a q. 10, 2, c. | 2, d. 11, q. 2, 2, c. | 3, d. 14, a. 2, q. 2, c. | 4, d. 49, q. 2, 5, c. | 4^m | 12^m | Verit. q. 8, 4, c. | q. 20, 2, 4, 5, o. | Opus. 3, c^o 2 | 3 | 127.
- 241 Quilibet videns Deum, videt omnia quae pertinet ad perfectionem intellectus, scilicet species, et genera, et rationes rerum 1^a q. 12, 8, 4^m | Cg. 3, c^o 59 | 60, 1^m | 4^m.
- 242 Res videntur in essentia Dei, seu in Verbo, sicut effectus in causa, et conclusio in principio; scilicet unite, non autem sicut in speculo 1^a q. 12, 8, c. | 2-2, q. 173, 1, c. fi. | 2, d. 11, q. 32, 4^m | 4, d. 59, q. 2, 5, 6^m | Verit. q. 2, 4, 7^m | q. 8, 4, c. | q. 8, 4, 5, c.
- 245 Per cognitionem specierum naturalium, individua sub eis existentia, cognoscuntur ab intellectu Deum vidente. Cg. 3, c^o 56, 5^m.
- 244 Oppositum videtur dicere 1^a q. 12, 8, 4^m | Cg. 3, c^o 59 | 60, 1^m | 4^m.
- 245 Quilibet videns essentiam Dei, videt omnia quae aliquando sunt in rerum naturam. Cg. 3, c^o 59, 2^m.
- 246 Et omnia quae Deus produxit ad perfectionem universi. Cg. 3, c^o 59, 3^m | 5^m.
- 247 Et totum ordinem universi. Cg. 3, c^o 59, 1^m | 4^m.
- 248 Per visionem Dei non solum ratio glorificatur, sed totus homo 1-2, q. 3, 3, 3^m | 2, d. 31, q. 21, 5^m.
- 249 In visione Dei, tria sunt desideranda: scilicet summa pulchritudo, maxima bonitas in quam est summa delectatio, et cognitio ordinis universi. Psal. 26, prin^o 3.
- 250 Solus Deus non potest videri per essentiam sine magno gaudio et delectatione 4, d. 48, q. 1, 3, o. | Opus. 3, c^o 168.
- 251 Videns essentiam Dei, non potest de cetero peccare 1^a q. 94, 1, c. | q. 100, 2, c. | Opus. 3, c^o 169.
- 252 Videns essentiam Dei, potest omnes creaturas amare. Sed non diligit secundum omnes rationes quibus sunt diligibiles, quia non apprehendit eas. Verit. q. 8, 4, 5^m.
- 255 Cognitio Dei perfecta, idest realis, tollit omnem turbationem, non autem cognitio similitudinis. Psal. 38, me^o.
- 254 Deum videntium, diversi sunt gradus: scilicet in fonte, et in subiecta natura. Opus. 61, c^o 27.
- 255 Visio Dei dupliciter impeditur: scilicet contrarie a culpa et poena, et negativae per defectum habitus gloriae 2, d. 23, q. 2, 1, 5^m.
- 256 Carentia visionis Dei est poena totius hominis, et non tantum rationis 2, d. 31, q. 2, 1, 5^m.
- 257 Carentia visionis Dei non est poena affligens pueros, et alios in limbo 2, d. 20, q. 2, 3, 4^m | d. 23, q. 2, 1, 4^m | d. 29, 1, 4^m | d. 30, q. 1, 1, 5^m | d. 33, q. 2, 2, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, 3^m | 4, d. 46, L. prin^o | Ma. q. 4, 1, 14^m | q. 5, 1, 3^m | 3, o.
- 258 Sancti in limbo statim post passionem Christi viderunt essentiam Dei 3, d. 18, a. 6, q. 3, 2^m | d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | q. 3, 3^m.
- 259 Non autem prius 4, d. 45, q. 3, 1, 1^m.
- 260 Voluntas est in Deo 1^a q. 19, 1, o. | q. 20, 1, c. | 1, d. 45, 1, o. | Cg. 1, c^o 72 | 93, 2^m | Lib^o 4, c^o 19 | Verit. q. 23, 1, o. | Opus. 3, c^o 32 | 35. * Aetus 161. Amor 156. Angelus 594. Appetitus 55, 36, 37, 38. Appropriatio 1, 16. Assumere 59.
- 261 In Deo non est appetitus naturalis, sed tantum voluntarius, quia determinat omnia, et a nullo determinatur 3, d. 27, q. 1, 2, 1^m.
- 262 Voluntas Dei est suum esse, sed differt ab eo secundum rationem 1^a q. 19, 1, c. | 2, 1^m | q. 54, 2, c. | q. 61, 2, 1^m | 2, d. 15, q. 3, 1, 3^m | Cg. 4, c^o 19. * Bonitas 32. Cadere 1. Causa 39 65, etc. 73, etc. Caelum 115. Cibus 11. Circulus 3, 4.

DEUS

- 235 Voluntas Dei est sua essentia 1^a q. 19, 1, 3^m | q. 20, 3, 2^m | q. 53, 2, c. | 1, d. 10, 1, 2^m | d. 45, 1, 3^m | Cg. 1, c^o 73 | Lib^o 4, c^o 19 | Po^a q. 3, 15, 6^m | 2^m | q. 10, 1, 5^m | Ma. q. 3, 1, c. | q. 16, 9, 7^m | Opus. 3, c^o 33 | 34. * Circumcisio 20, 21.
- 264 Voluntas Dei est tantum una numero, licet sit multorum volitorum 1^a q. 19, 2, 4^m | 5, c. | q. 27, 5, 3^m | q. 41, 6, c. | 1, d. 45.
- 265 Voluntas Dei non est in potentia, nec in habitu, sed in actu. Cg. 4, c^o 19. * Claritas 17, 18. Conscientia 19. Conversio 3.
- 266 Voluntas Dei est suum velle. Opus. 3, c^o 34. * Daemon 57, 85, 86. Dolor 27. Donum 8.
- 267 Voluntas Dei non est aliud quam suum intelligere. Opus. 3, c^o 33. * Electio 16, etc. Fatum 1, 2. Finis 17. Fruitio 11.
- 268 Haec omnia in symbolo, brevi articulo comprehenduntur, cum nos credere in unum Deum omnipotentem profiteamur. Opus. 3, c^o 35.
- 269 Deus communicat naturam suam per actum voluntatis, non autem creatura, quia in solo Deo idem est intellectus, voluntas, et natura 1^a q. 27, 3, 2^m | 3^m | 4, c. | q. 59, 2, c. | 1, d. 13, 2, 2^m | Cg. 4, c^o 19 | 23, fi. | Verit. q. 22, 10, o. | Po^a q. 9, 9, 23^m | q. 10, 2, 9^m | 17^m. * Gabaonitae. Generatio 58. Gratia 31, 71, 171. Incarnari 4, 18, 19. Ingratitudo 11, 13. Ira 26. Iustitia 75, 76, etc.
- 270 Voluntas Dei respectu suae bonitatis est necessaria, sed respectu creaturarum, est ad utrumlibet, et ex necessitate suppositionis 1^a q. 19, 3, o. | 7, 4^m | 10, c. | q. 23, 6, 3^m | q. 41, 2, 3^m | q. 46, 1, 2, c. | 1, d. 6, 2, c. | d. 43, q. 2, o. | d. 47, 1, o. | Cg. 1, c^o 80 | 81 | 82 | 83 | 94, fi. | Lib^o 2, c^o 25 | 27, fi. | Lib^o 3, c^o 97 | Verit. q. 23, 1, 8^m | 4, o. | q. 24, 3, c. | 3^m | Po^a q. 1, 5, c. fi. | 6, c. | 7^m | q. 3, 15, o. | 17, 7^m | q. 5, 3, c. fi. | q. 10, 2, 4^m | 5^m | 6^m | Ma. q. 3, 1, c. | q. 16, 5, c.
- 271 Voluntas Dei est perfecta per se, non autem per aliud 1^a q. 14, 2, 3^m | 4, o. | 2, d. 1, q. 2, 1, 2^m | Verit. q. 23, 1, 1^m. * Laus 13.
- 272 Primum objectum voluntatis Dei, est ejus essentia 1^a q. 19, 1, 3^m | 2, o. | 3, c. 4, 3^m | 1, d. 45, 2, c. | Cg. 1, c^o 74 | 80, 1^m | 101, 2^m | Lib^o 4, c^o 19 | Verit. q. 23, 1, 3^m | 4, c. Po^a q. 17, 14^m | Opus. 3, c^o 33 | 34 | 100. * Lex 65, 171.
- 275 Finis naturalis voluntatis Dei est bonitas ejus, quam non potest non velle 1^a q. 19, 1, 1^m | 3^m | 1, d. 41, 3, c. | d. 45, 1, 3^m | 2, d. 1, q. 2, 1, 3, 4, c. | Cg. 1, c^o 80 | 86 | 87 | 88 | Lib^o 2, c^o 24, 6^m | 30 | Lib^o 3, c^o 17, 6^m | 64, 8^m | 9^m | Lib^o 4, c^o 19 | Verit. q. 22, 1, c. fi. | q. 23, 1, 3^m | 4, c. | 8, 8^m | q. 14, 3, c. | Po^a q. 1, 5, c. fi. | q. 2, 3, c. fi. | q. 3, 16, c. | q. 7, 10, 6^m | q. 10, 2, 6^m | Opus. 3, c^o 124. * Libertas 10. Liberum 18. Matrimonium 122. Motus 78. Mundus 13, 17.
- 274 Voluntas Dei se extendit ad singularia bona. Cg. 1, c^o 78. * Mutatio 1, 11. Necessitas 10. Perfectio 63, 64.
- 275 Voluntas Dei non est ad impossibile. Cg. c^o 84 | 200, 5^m. * Permissio 4. Praedestinatio 1, etc. 32, 35, 37, 46, 47.
- 276 Error reducendum omnia in simplicem Dei voluntatem 1^a q. 19, 5, 2^m | 3^m | q. 23, 5, c. | Cg. 1, c^o 87 | Lib^o 2, c^o 21 | 29 | Lib^o 3, c^o 94 | 97, fi. | Verit. q. 2, c. | q. 23, 6, o. * Processio 22, 31, 34, 35. Providentia 19. Reprobatio 2. Spes 25.
- 277 Deus non vult omne bonum, licet necessario sciat omne verum 1^a q. 19, 3, 6^m | 6, 2^m | 1, d. 35, primo | d. 55, 4, 1^m | Cg. 1, c^o 81 | Po^a q. 1, 7, c. fi.
- 278 Voluntas Dei est causa rerum 1^a q. 19, 4, o. | q. 20, 2, c. | q. 25, 5, c. | q. 45, 6, c. | q. 46, 1, c. | 1-2, q. 110, 1, c. | 3^a q. 86, 2, c. | 1, d. 45, 3, o. | 3, d. 32, 2, 2^m | Cg. 3, c^o 97 | Lib^o 4, c^o 20, primo | Po^a q. 3, 15, o. | Quol. 11, 5, c. meo | Dion. 4, lect. 10, fi. | Jo. 5, lect. 3, fi. 3, 10 | Rom. 9, lect. 2, fi. | Eph. lect. 1, fi. | Perihier. lect. 14, meo etc. * Spiritus 12. Temperantia 19, 20. Uti 20. Virtus 76.
- 279 Voluntas Dei non limitatur ad aliquos determinatos effectus. Cg. 2, c^o 27.
- 280 Nec intellectus ejus. Cg. 2, c^o 26.
- 281 Voluntas Dei non est causa contingens. Verit. q. 23, 1, 2^m.
- 282 Voluntas Dei non aufert contingentiam a rebus, sed eam quibusdam imponit, et quibusdam necessitatem 1^a q. 19, 8, o. | 1-2, q. 10, 4, o. | 1, d. 45, 3, 3^m | d. 47, 1, 2^m | Cg. 1, c^o 85 | Lib^o 2, c^o 29 | Lib^o 3, c^o 83, usque 78 | 98, fi. | Verit. q. 23, 5, o. | q. 27, 1, c. | 2^m. Ma. q. 16, 7, 15^m | Quol. 11, 3, c. | Perihier. lect. 14, meo etc.
- 285 Ratio aliqua est voluntatis Dei 1^a q. 19, 5, o.
- 284 Immo nulla est ratio voluntatis Dei. Verit. q. 23, 1, 3^m.
- 285 Nihil est causa voluntatis Dei, nisi sua bonitas 1^a q. 16, 5, o. Cg. 1, c^o 87 | Lib^o 4, c^o 20, primo | Verit. q. 23, 1, 3^m | Eph. lect. 1, fi.
- 286 Ratio aliqua est voluntatis Dei, non ex parte ejus, sed ex parte voliti propter aliud 1^a q. 19, 5, o. | q. 23, 5, c. | 1, d. 41, 3, c. | Cg. 1, c^o 86 | Lib^o 2, c^o 28 | 29, Lib^o 3, c^o 97 | Verit. q. 6, 2, c. | q. 23, 6, 6^m | Eph. lect. 1, fi. * Christus 67, 136, 149, etc.
- 287 Ratio duplex voluntatis Dei: scilicet ex parte volentis idest bonitas ejus, et ex parte voliti idest prior effectus respectu posterioris 1^a d. 41, 3, c. | Eph. lect. 1, fi.
- 288 Voluntas Dei est omnino immutabilis, licet effectus ejus mutetur

DEUS

- 1^a q. 19, 3, 7, o. | q. 23, 8, c. | 2-2, q. 90, 1, 3^m | 3^a q. 46, 2, c. | 1, d. 38, 5, 4^m | d. 30, q. 1, 1, c. | 3^m | 4^m | d. 47, 1, 1^m | 2^m | 4, d. 48, q. 2, 1, 2^m | Cg. 1, c^o 82 | Lib^o 2, c^o 25, fi. | Lib^o 3, c^o 91 | 98, q. | Po^a q. 8, 15, 7^m.
- 289 Deus mutat sententiam, idest ordinem causarum secundarum, non autem consilium voluntatis suae 1^a q. 19, 7, 2^m | 1, 4, d. 45, q. 2, n. 2, q. 2, 1^m | Cg. 3, c^o 96, fi. | Verit. q. 6, 4, 1^m | q. 12, 11, 3^m | Hebr. 6, lect. 4, meo.
- 290 Voluntas Dei non movetur proprie, sed metaphorice a sola bonitate sua 1^a q. 19, 1, 3^m | 2, 2^m | q. 105, 2, 2^m | 1, d. 45, 1, 3^m | Cg. 1, c^o 74, 2^m | Verit. q. 23, 1, 6^m | Po^a q. 3, 17, 14^m | q. 7, 10, 6^m.
- 291 Voluntas Dei movetur metaphorice, non quia consequitur finem per media, sed quia creaturas ordinat in seipso 1, d. 45, 1, 2^m | 3^m.
- 292 Voluntas Dei duplex: scilicet antecedens, idest respectu voliti absolute, et consequens, idest respectu voliti cum conditionibus ejus 1^a q. 19, 6, 1^m | q. 23, 4, 3^m | 1, d. 47, 1, c. | Verit. q. 23, 2, o. | 1^a Cor. 7, lect. 1, fi. | 1^a Tim. 2, lect. 1, meo etc.
- 295 Voluntas Dei consequens dicitur dupliciter: scilicet respectu finis tantum, et cum determinatione ejus quod est ad finem 1, d. 47, 3, c.
- 294 Nihil fit contra voluntatem Dei consequentem, sed praeter eam, et contra voluntatem ejus antecedentem 1^a q. 19, 6, o. | 1, d. 47, 2, o. | 4, d. 45, q. 3, 3, c. | Verit. q. 23, 2, o.
- 295 Omne quod est praeter, vel contra voluntatem Dei antecedentem, obsequitur, et servit voluntati ejus consequenti 1^a q. 19, 6, o. | 1, d. 47, 3, o. | Verit. q. 23, 2, c. fi.
- 296 Praeceptum Dei potest esse de eo quod est contra voluntatem ejus consequentem, non autem contra voluntatem ejus antecedentem 1, d. 47, 4, o.
- 297 Voluntas antecedens respectu nullius rei est in Deo, quia quidquid aliquando vult ab aeterno voluit, sed est concomitans respectu omnium bonorum; praecedens autem, vel etiam antecedens tempore, respectu creaturarum tantum, intellectu vero respectu actuum aeternorum, qui significantur terminari ad creaturas. Po^a q. 2, 3, 2^m.
- 298 Voluntas Dei duplex: scilicet beneplaciti, et signi. Quae signa sunt quinque: scilicet prohibitio, praeceptum, consilium, operatio, et permissio 1^a q. 19, 11, 12, o. | q. 23, 5, c. | 1, d. 45, 4, o. | d. 47, 2, c. | Verit. q. 6, 2, c. | q. 23, 3, o.
- 299 Voluntas signi in Deo, dicitur tantum metaphorice, sed voluntas beneplaciti dicitur proprie 1^a q. 19, 11, c. | 1, d. 45, 4, c. | Verit. q. 23, 3, c.
- 300 Voluntas beneplaciti Dei, est ipse Deus, non autem voluntas signi, sed est aliquis effectus Dei: ideo non est in Deo, sed a Deo. Verit. q. 23, 3 | 6^m.
- 301 Voluntas signi tripliciter se habet ad voluntatem beneplaciti: quia aliqua nunquam coincidit, scilicet permissio: aliqua semper coincidit, scilicet operatio, ceterae vero quandoque. Verit. q. 23, 3, 6^m.
- 302 Nihil potest fieri contra voluntatem beneplaciti ipsius Dei, nec contra operationem ejus, sed praeter eam. Non autem praeter permissionem nec contra eam, sed contra et praeter alia tria signa 1, d. 47, 2, o.
- 303 Voluntas Dei, semper et infallibiliter impletur 1^a q. 19, 6, o. | 1, d. 47, 1, o. | 2, c. | 3, d. 31, q. 2, a, 3, q. 1, c. | Verit. q. 23, 2, c. | Ma. q. 6, 5^m | Quol. 11, 3, c. | Quol. 12, 3, c.
- Impossibile est praescientiam Dei falli, et ejus voluntatem et dispositionem cassari 3^a q. 46, 2, c.
- 304 Qui nituntur contra voluntatem Dei, implent eam. Sed hoc non est bonum, nec laudabile. Verit. q. 23, 7, 12^m | Ma. q. 2, 5, 10^m | q. 6, 5^m.
- 305 Deus vult alia a se 1^a q. 19, 2, o. | 1, d. 45, 3, o. | Cg. 1, c^o 75, usque 81 | Verit. q. 23, 4, o. * Adoptio 14, etc. Alienum 4, 6.
- 306 Solus Deus nihil extra se vult, nisi ratione suae bonitatis 1^a q. 59, 2, c. | Verit. q. 23, 1, 6^m | 4, c. | 8, 8^m. Deus 451, Infra. * Amor 27, 28, 69. Angelus 411. Argumentum 6, 7. Assumere 59. Baptismus 66, 173, 174, 175, 180, 181. Beatitudo 92. Bonitas 21, 22, 23.
- 307 Deus uno actu vult se, et omnia alia quae vult 1^a q. 19, 2, 4^m | 5, c. | q. 27, 5, 3^m | q. 41, 6, c. | 1, d. 45, 4, 5^m | Cg. 1, c^o 76 | 87 | Lib^o 3, c^o 91 | Lib^o 4, c^o 26, 1^m | Po^a q. 9, 9, c. * Charitas 141. Caelum 115. Circumcisio 20. Conversio 1, etc.
- 308 Quidquid Deus vult, vult sub ratione boni communis, quod est sua bonitas, quae est bonum totius universi 1-2, q. 19, 10, c. * Cura 6, 7. Damnatio 20, 29, 50. Debitum 10. Defectus 24, 25. Dicere 5, etc. Dispositio 5. Dilectio 4. Electio 16, etc.
- 309 Deus vult non entia, quae aliquando erunt. Cg. 3, c^o 79 | Verit. q. 23, 1, 9^m. * Elicere 2. Error 12. Fascinatio. Femina 3.
- 310 Multitudo volitorum non repugnat simplicitati Dei 1^a q. 19, 2, 4^m | Cg. 1, c^o 77. * Flagellum 3. Fornicatio 4. Gratia 39, 55. Haeresis 93, 145. Ignis 17, 19. Imprecationes. Inclinatio 2. Iustitia 77. Justificatio 38, 43, etc. Justus 6, 7, 8.
- 311 Deus tripliciter vult omnes homines salvos fieri: scilicet velut

DEUS

- sit ibi distributio accommodata, vel ut fiat distributio pro generibus singulorum, et non pro singulis generum, vel voluntate antecedente, et non voluntate consequente 1^a q. 19, 6, 1^m | q. 23, 4, 3^m | 1, d. 46, 1, o. | 3, d. 17, a. 2, q. 1, 2^m | d. 32, 2, c. | 4^m | Verit. q. 25, 2, o. | Rom. 11, lect. 4, fi. | 1^a Cor. 7, lect. 1, fi. | 1^a Tim. 2, lect. 1, me^o.
- 512 Deus voluntate antecedente vult omnia bona esse, et nulla mala, non autem voluntate consequente 1^a d. 46, 4, 3^m | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 3, 5^m. * Lex 39. Liber 16, 19. Malum 65, etc. Marchion. Mundus 12, etc. Nemesis 1.
- 515 Deus non potest velle malum culpae, sed malum poenae per accidens tantum 1^a q. 19, 9, o. | 10, 1^m | 2^m | q. 22, 3, 3^m | q. 48, 6, c. | 1-2, q. 39, 2, 3^m | q. 79, 4, 2^m | 1, d. 45, 4, 4^m | d. 46, 4, o. | d. 47, 3, 4^m | 3, d. 30, 1, 5^m | Cg. 1, c^o 95 | Lib^o 2, c^o 25, fi. | Po^a q. 1, 6, o. | Ma. q. 3, 2, 1^m | q. 16, 2, c. fi. | Quol. 54, o. * Nomen 36. Occidere 2. Odium 21, 22. Oratio 36, 47, etc. Ordinatio 1, 4. Ordo 11, 16, etc. 25. Paradisus 6. Passio 83, 85, etc. 95. Paulus 3, etc. Peccatum 406. Poena 4.
- 514 Mala culpae fiunt Deo non volente nec nolente, sed permittente 1^a q. 19, 9, 3^m | 1-2, q. 39, 2, 3^m | 1, d. 46, 4, 2^m | 3, d. 30, 1, 5^m | Verit. q. 23, 2, c. fi. | Ma. q. 2, 1, 16^m. * Poenitentia 13, 21, 31. Python 5. Pietas 1, 19. Praedestinatio 1, 2, 32, 37. Praescientia. Prophetia 40. Propitiatorium. Providentia 4, etc. Purgatorium 2. Reprobatio o. Speculum 3. Superbia 35, 36. Usura 72, 73.
- 515 Voluntas creaturae movetur a solo Deo, ut a principio intrinseco 1^a q. 57, 4, c. fi. | q. 105, 4, o. | q. 106, 2, c. | q. 111, 2, o. | 1-2, q. 6, 4, 1^m | q. 9, 6, o. | q. 80, 1, o. | 3, c. fi. | q. 111, 4, c. | 3^a q. 18, 1, 1^m | Cg. 3, c^o 85 | 89 | 91 | 92, prin^o | Ma. q. 3, 3, c. | q. 16, 5, c. | 13^m | 8, c. fi. | 11, 3^m | Quol. 12, 6, c. Deus 393. Infra. * Absens. Absolvere 13, 14. Aceptio 7. Accusatio 23, 24. Actus. Actus 23, 24, 73. Adam 41, 86. Adoratio 1, etc. Adventus 6, 8. Affectio 7. Afflictio. Agatha. Anima. Alexander 1. Amor 22, 103, etc. 194, 275, 281. Angelus 140, 141, 146, 227, 230, 238, 255, etc. 411, etc. 444, 451, 454, 469, 470, etc. Anima 5, 130, etc. 214, 300. Animal 73, 80. Apostasia 1. Apostoli 1, etc. 37. Appetitus 20, 22, etc. 96. Aqua 4, 5.
- 516 Omnis motus tam voluntatis quam naturae, procedit a Deo, sicut a primo movente 1-2, q. 6, 1, 3^m | q. 9, 4, 1^m | 6, c. | q. 55, 4, 6^m | q. 80, 1, 3^m | q. 109, 1, 9, c. | 2-2, q. 104, 4, c. | Cg. 3, c^o 67, 4^m | Verit. q. 22, 3, c. | Ma. q. 3, 2, c. | 3, c. | 11^m | Quol. 1, 7, c. | Rom. 9, lect. 3, prin^o. * Arrha 3. Asceusus. Assimilatio 13. Beatiitudo 5, 16, 72, etc. 92, 94, etc. Beatus 1, etc. 36, etc. Bellum 2. Bonitas 1, etc. 230. Brachium 2. Cantus 2, 3. Charitas 18, 19, 20, 30, etc. 69. Caiphaz.
- 517 Deus movet hominem ad agendum tripliciter: scilicet proponendo appetibile, et mutando corpus, et movendo voluntatem 1-2, q. 6, 1, 3^m. * Certitudo 7, 8. Cibus 11, etc. Circumcisio 12, 33. Coactio 9. Comparatio 4, 6. Complacentia o. Confessio 1, etc. Confirmatio 49. Contemplatio 13, etc. Contemptus 4, etc. Contritio 23. Conversio 3, etc.
- 518 Deus movet voluntatem hominis immobiliter ex parte Dei, sed libere ex parte creaturae, non inferendo ei necessitatem. Ma. q. 6, c. 3^m. * Correctio 21. Creatura 23, etc. Credere 6, etc. Culpa 6. Cura 6. Damnatio 42, etc.
- 519 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 112, 2, 2^m | q. 113, 10, c. * Daniel 1. Debitum 12.
- 520 Agit Deus in animam non solum causando in ea aliquem habitum gratiae vel virtutis, sed etiam inclinando liberum arbitrium in hoc aut illud. Opus. 9, q. 38. Imprimere 1. Infra. * Daemon 71. Delectatio 104. Derisio. Devotio 2, 5, etc. Dispositio 4, 5, 30. Doctrina 11.
- 521 Motus voluntatis hominis disponuntur immediate a Deo, intellectus autem mediantibus Angelis, corporalia vero interiora et exteriora ejus, mediantibus angelis, et caelis, ut multiformia, mutabilia, et defectibilia ab oppositis 1^a q. 79, 4, c. | q. 113, 1, c. | q. 115, 3, c. | 4, 2^m | 1-2, q. 9, 5, 1^m | 2, d. 28, 1, 3^m | Cg. 3, c^o 91 | 92, prin^o | Verit. q. 5, 10, c. | Ma. q. 6, c. | 21^m | Opus. 5, c^o 124 | 131. * Aequivalens Dolor 24. Dominatio 2. Donum 8, 14, 33, etc. Eucharistia 231, 238, etc. Facies 2. Fides 59, 90, etc. Fiducia 8. Finis 41, 67, etc. 76, etc. Fortuna 7, 8. Fraenum. Fructus 2, etc. Futurum 7. Phinees.
- 522 Deus quandoque agit in anima, sine novo influxu, idest non causando novum habitum, sed conservando, vel inclinando ad aliquid liberum arbitrium. Opus. 9, q. 38. * Elisaeus. Gabaonitae. Gratia 13, 24, etc. 153, etc. 169, etc. Grave 10. Habere 2, 3.
- 525 Deus potest mutare voluntatem diaboli in bonum, de potentia absoluta. Ma. q. 16, 5, 15^m. * Hyperdulia. Illabi. Imperare 15. Implere. Imprimere 1. In 8, etc. Inclinatio 2. Infinitum 7, 8. Intellectus 99. Interrogare. Justificatio 1, 5, etc. Justus 5. Laus 8, etc. Lazarus 1. Longe. Loqui 4, 5. Luxuria 11. Malitia 9.
- 524 Creaturam rationalem speciali modo Deus disponit. Opus. 3, c^o 143. * Marcus 1. Maria 30, etc. 51, 54. Medium 15. Missa 1. Motus 55. Mundus 12, etc. Natura 49. Neomenia. Noeere 10. Objectum 8.

S. Th. Opera omnia. Index.

DEUS

- 525 Deus inclinat voluntatem imprimendo formam, et aliquando nihil imprimendo. Verit. q. 22, 8, c. * Obstetrix 2. Occidere 9, 12, etc. Offensa. Offerre. Oratio 1, etc. 21, etc. Ordinatio 1, 4. Solus Deus imprimere in voluntate potest 1^a q. 105, 4, c. | q. 106, 2, c. | q. 115, 4, o. | q. 116, 1, c. fi. | 1-2, q. 75, 3, c. | q. 80, 1, 1, o. | 3, 1^m | 2-2, q. 172, 2, 1^m | 2, d. 8, 5, 7^m | d. 15, q. 1, 3, o. | d. 25, 2, 3^m | 5^m | Cg. 3, c^o 88 | 89, 220 | Verit. q. 5, 10, c. | q. 8, 13, c. | q. 9, 2, 1^m | q. 11, 1, 16 | 3, 10^m | q. 22, 9, o. | q. 27, 3, c. | 12^m | Ma. q. 3, 3, c. fi. | q. 16, 5, 14^m | Opus. 3, c^o 131 | 1^a Cor. 2, lect. 2, fi. * Organum 2, 4, 5. Passio 86, etc. 104, 110, etc. Paulinus. Pax 21. Peccare. Poenitentia 3, 23, 49.
- 526 Solus Deus implet voluntatem, quia solus Deus movet eam sufficienter, ut objectum 1^a q. 105, 4, c. | q. 106, 2, c. | q. 111, 2, c. | 1-2, q. 2, 7, 8, c. | q. 3, 1, c. | Verit. q. 25, 1, c. | Matth. 21, prin^o. * Christus 155, 156, 157. Perfectio 53, c. 82, etc. Pietas 1, 4, 5, 8, etc. Praeceptum 27, etc. 74, etc. Praemium 4. Praesumptio 2, 5. Probatio 2. Promulgatio 2, 3. Prophetia 4, 5. Raptus 6, etc. Recedere. Resistere 3, etc. Salomon 3. Sanctus 3, 4. Scientia 73, 156, etc. Spes 6, 11, 18, etc. 31, 38, 44, 51, etc. 66, 68, 74. Spirituale 5. Spiritus 14. Stultitia 4. Superbia 9, 27, 37. Uti 15, 16. Unigenitus. Via 1, 2. Vita 26. Voluntas 19, 41, 71. Votum 68, 69. Vox 12.
- 527 Conformitas voluntatis creaturae ad voluntatem divinam, est duplex: scilicet quo ad potentiam, et quo ad actum. Prima est communis bonis et malis, secunda convenit tantum bonis 1^a d. 48, 1, c. | Verit. q. 23, 7, c. * Abraham 13, 14. Absens. Absolvere 13. Accedere o. Accidia 1, 2, 5, 10. Actio 1, 16, 17. Actus. Actus 23, 24. Adam 64. Adoptio 14, etc. 21. Affectio 7. Angelus 180, 181, 414, 543, etc. Anima 5, 6. Animal 73, 60, 82. Appropinquatio 1. Approximatio.
- 528 Conformitas secunda est duplex: scilicet quo ad esse naturae, et secundum speciem moris. Prima convenit bonis et malis, secunda vero tantum bonis 1^a d. 48, 2, c. | Verit. q. 23, 7, c. * Assimilatio 10, 13. Avaritia 7. Audacia 19. Aureola 1, 4, 6, 16. Beatitudo 22. Bellum 2. Benedictio 10. Beneficium 12, etc. Blasphemia 1, 12, etc. Bonitas 38, 230. Canticum. Cantus 1, 2.
- 529 Voluntas creaturae potest conformari voluntati Dei quadrupliciter: scilicet materialiter, formaliter, effective, et finaliter 1-2, q. 19, 10, c. | 1, d. 48, 2, o. | 3, d. 17, a. 2, q. 1, 1^m | Verit. q. 23, 7, c. * Charitas 128, etc. Caelum 98, 151. Cibus 11, etc. Clementia 9. Comparatio 4, etc. Confessio 8, 12, 24. Confirmatio 23, 49, etc. Conjunctio 1, 2, 3, 5.
- 530 Voluntas, scientia et actio creaturae, potest et debet conformari voluntati, scientiae et actioni Dei, secundum imitationem, non autem secundum aequiparantiam 1-2, q. 19, 9, 1^m | 1, d. 45, 1, o. | 2, c. | Verit. q. 23, 7, 6. | Ma. q. 6, 5^m. * Conversio 3, etc. Cor 5.
- 531 Voluntas creaturae potest conformari voluntati divinae secundum imitationem non autem secundum participationem unius formae 1, d. 48, 1, o. * Correctio 15, 21. Creatura 2, etc. 21, 28, 31, etc. Credere 7, etc. 23, 26, 27, etc. Damnatio 14, etc. 20, etc. David 1.
- 532 Virtus et rectitudo voluntatis humanae, principaliter consistit in hoc, quod divinae voluntati conformetur, et ejus sequatur imperium 2-2, q. 104, 4, 2^m. * Decimae 3. Derisio 13. Devotio 2, 5, 6, 11, 13.
- 533 Conformare non tenemur voluntatem nostram voluntati Dei in his quae sine peccato ignorare possumus. Opus. 9, q. 89.
- 534 Conformitas voluntatis humanae ad divinam attenditur secundum voluntatem rationis 3^a q. 18, 5, c. | 2^m | 1, d. 48, 2, 3^m | Verit. q. 23, 8, 4^m. * Dispositio 4, 5, 39. Distantia 5, etc. Dolor 24. Dominatio 2. Donum 6, 8, 14, 34, 38, etc. Dulia 1.
- 535 Ad bonitatem voluntatis humanae, requiritur quod conformetur voluntati Dei 1-2, q. 19, 9, o. | 1, d. 48, 1, o. | Verit. q. 23, 7, c. * Aequalitas 17. Aequivalens. Electio 16. Eleemosyna 1, etc. Episcopus 24. Esse 6, 9, 11, etc. Evangelium 1. Eucharistia 219, 231, 238, 244. Excaecatio 1, 4. Exemplar 7. Exordium 1. Experientia 9, etc. Facere 9. Familiaritas 2. Fides 59, 90, etc. 112, 130, 132. Fiducia 8. Filiatio 33, etc. Finis 40, etc. 64, etc. 81, 138, 139. Forma 1. Fornicatio 4. Fraenum. Heva 2. Phinees.
- 536 Quilibet homo tenetur conformare voluntatem suam, voluntati divinae in volito, etiam materialiter 1, d. 48, 4, o. * Fucatio. Furtum 8.
- 537 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 19, 10, o. | q. 39, 2, 3^m | 2-2, q. 104, 4, 3^m | 1, d. 48, 3, 4, o. | 3, d. 17, a. 2, q. 1, 1^m | d. 20, a. 5, 3^m | Verit. q. 23, 8, o. | Ma. q. 2, 5, 7^m | Opus. 9, q. 87. * Elias 6. Generatio 51, etc. Gloria 4, 16. Gratia 65, 121, etc. Gratiarum actio 4, 5. Gratificatio. Gratus 16. Haeresis 78, etc. 115. Honor 18, etc. Humilitas 4, 17, etc. Hymnus. Idea 4, etc. 17, 22. Idolatria 1. Ignis 17, 21. Illegitimus 2. Imago 26, 37. Imperator 7, 9. Importabile. Impuritas 2. Indulgentia 4. Inebriari. Infernus 7. Infidelis 8. Ingratitudo 11, 13, 18. Intentio 9. Interrogare. Invidia 7. Ira 27. Irreligiositas 1. Jacob 6. Jacobus 3. Judicium 42, etc. Juge. Juramentum 2, etc. 13, etc. Justitia 73, etc. Justificatio 13, etc. Laus 8, etc. Lex 143, 144. Luxuria 23. Maeratio 2. Macula 2, 9. Magnificentia 1. Maledi-

- eere 1. Mansuetudo 4. Maria 39, etc. Martinus. Martyrium 10, etc. Materia 25. Matrimonium 51, 129, 139. Medium 15. Meritum 14, 15, 33, 107. Mille 2. Miraculum 44, 48, etc. Mos 4, 5. Mulier 1, 14, 15. Mutuum 2. Natura 49. Obedientia 10, 25, 28, etc.
- 558 Quilibet homo tenetur conformare voluntatem suam voluntati Dei in voluto formaliter, idest secundum rationem communem boni, et in modo, scilicet ex charitate, et effective, idest quod velit id quod Deus vult cum velle, non autem materialiter, idest in quolibet particulari 1-2, q. 19, 10, o. | q. 39, 2, 3^m 2-2, q. 164, 4, 3^m | 1, d. 48, 3, 4, o. | 3, d. 17, a. 2, q. 1, 1^m | d. 20, a. 5, q. 1, 3^m | Verit. q. 23, 7, 8, o. | Ma. q. 2, 5, 7^m | Opus. 9, q. 87. * Oblatio 1, 2, 6. Obligatio 3, 4. Oratio 1, 3. Ordo 57. Peccatum 1, 11, 24, 30, 53, 69, 110, 111, 123, 160, 182, etc. Poena 25, 54, 55, 64, 78, 98, 99. Poenitentia 5, 11, 39, 69. Perfectio 53. Perversus. Pharaon. Pietas 1, 4, 5, 8, etc. Praeceptum 27, etc. 74, etc. 96, etc. Praemium 4. Praesumptio 2, 5, 11, 13. Primitiae 3, 4. Principatus 7. Promissio 3. Prophetia 43. Psallere 1. Puer 4. Recedere. Redemptio 4, 5. Regula 1. Religio 1, etc. 11, etc. 39, 42, 92. Resistere 3, etc. Restitutio 20. Reverentia 3, etc. Rex 4, etc. Ruth. Sacerdos 41, 41. Sacramentum 47, etc. 129. Sacrificium 1, etc. 21, 23, 37. Salvati 7, etc. Sanguis 8, etc. Sapientia 8, 9, 23, etc. Satisfactio 2, 21. Sedere 5, 7, 9, 10. Sepultura 6. Seraphin 5. Serviro 1, etc. Servitus 12. Sigillum. Signum 11. Silvester. Similitudo 8, etc. Sion 2. Soliloquium. Sonus 3. Struthio 2. Subjectio 5, etc. Temperantia 19, 20. Templum 1, etc. Tentare 10, etc. Theologia 5, etc. 21, etc. 38, etc. Testamentum 12. Thomas 4. Timor 5, 6, 14, 19, 20, 39, 68, etc. Tribulatio 3, 4, 6, 7, 19, 22. Vacare.
- 559 Voluntas beatorum conformatur voluntati Dei in quolibet voluto 1-2, q. 19, 10, 1^m | 1, d. 48, 4, c. | 3, d. 17, a. 2, q. 1, 2^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 3, 5^m | Verit. q. 23, 8, c. * Christus 155, etc. Unio 7, etc. Usura 1, 5, 7, etc. 71, etc. 84, 126, 150, 229, 231, etc. 259, 272, 274, 275, 178, 290, 293, 297, 313, 314. Uxor 3, 9, 12. Verbum 20. Verecundia 10. Vindicatio 7, 8. Virginitas 6, 37. Virtus 51, 231, 216, etc. Vita 35, 54, etc. 81, 82, etc. Votum 3, etc. 18, 20, 23, etc. 81. Zelus 2.
- 560 Potentia proprie convenit Deo 1^a q. 25, 1, o. | 1, d. 42, q. 1, 1, o. | Cg. 1, c^o 16 | Lib^o 2, c^o 7 | Po^a q. 1, 1, o. * Abstinencia 6.
- 561 Potentia secundum propriam rationem principii convenit Deo respectu actionum notionalium, secundum quas aliqua procedunt secundum rem, non autem respectu aliarum 1^a q. 41, 4, 3^m | Cg. 2, c^o 10. * Actio 1. Adjuvari. Assimilatio 10. Assumere 16.
- 562 Immo principium dicitur significare proprietatem, et non essentiam 1^a q. 36, 4, c.
- 565 Potentia activa proprie convenit Deo, non autem passiva 1^a q. 25, 1, o. | 3, 1^m | q. 41, 4, 2^m | 1, d. 35, 5, c. | d. 42, q. 1, 1, o. | 2, c. | Cg. 1, c^o 16 | Lib^o 2, c^o 7 | 25, 1^m | Verit. q. 22, 6, 3^m | Po^a q. 1, 1, c. | 1^m | 6^m | 7^m | 9^m | q. 2, 1, 1^m | q. 7, 1, c.
- 564 Immo potentia Dei non est activa nec passiva, sed est superactiva 1^a d. 7, q. 1, 1, 3^m | Po^a q. 2, 1, 1^m.
- 563 Potentia Dei est principium suae actionis secundum rationem tantum, sed est principium realiter suorum effectuum 1^a q. 25, 1, 3^m | q. 41, 4, 3^m | 1, d. 42, q. 1, 1, 4^m | Cg. 2, c^o 10 | 11 | Po^a q. 1, 1, 1^m | q. 2, 1, c. fi. * Clavis 1, etc. 8, etc. Corru. Creatura 6, etc.
- 566 Potentia Dei est ejus essentia 1^a q. 25, 1, 2^m | 1, d. 7, q. 1, 3, c. | d. 42, q. 1, 1, 2^m | 2, c. | Cg. 2, c^o 8 | Po^a q. 1, 1, 5^m | 6^m | 9^m | q. 2, 6, o. | Opus. 9, q. 14. * Daemon 88. Dominium 2, 3. Donum 13, etc. Fatum 1, 2. Fides 162. Finis 17. Forma 111, etc.
- 567 Potentia Dei est una secundum rem, et plures secundum rationem 1, d. 7, q. 1, 3, o. | d. 42, q. 1, 2, o. | Po^a q. 2, 6, o. | Opus. 9, q. 14.
- 568 Potentia Dei est infinita 1^a q. 25, 2, o. | 1, d. 43, q. 1, 1, o. | Cg. 4, c^o 41 | 65, 1^m | Po^a q. 1, 2, o. | 6, c. | q. 2, 16, 17, c. | q. 6, 3, c. me^o | Ma. q. 3, 1, c. | Quol. 3, 1, c. | Quol. 4, 2, fi. | Quol. 11, 1, c. | Opus. 3, c^o 19 | Opus. 9, q. 4 | Meta. 12, lect. 8, fi. * Gabriel 1. Incarnari 18. Joannes 4. Judicium 40, etc. 62, etc. Justitia 82, etc. Leviathan. Manus 4, 5. Materia 11.
- 569 Potentia Dei duplex: scilicet absoluta, idest secundum se, et ordinata, idest cum praescientia et voluntate 1^a q. 25, 5, 1^m | 3, d. 1, q. 2, 3, c. | d. 2, q. 1, 1, c. prin^o | Po^a q. 1, 5, 5^m | Quol. 4, 4, c. * Miraculum 1, 2, 3, 34, etc. 49, 50.
- 570 Omnipotentia Dei non comparatur ad aliquid existens in eo, ut ad operatum, sed ut ad operationem 1, d. 20, 1, 4^m.
- 571 Potentia Dei non est ad malum, quia est sua bonitas 1-2, q. 2, 4, 1^m | 1, d. 35, prin^o. * Misericordia 23, etc. 45, 46.
- 572 Creatio maxime manifestat potentiam Dei 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 4, 1^m. * Mundus 12, etc. Nocere 7, 9, 10.
- 575 Potentia Dei maxime manifestatur in effectibus corporalibus, quia spiritualia sunt nobis minus nota. Psal. 17, prin^o.
- 574 Circa potentiam Dei, fuit duplex error: scilicet quod Deus agit ex necessitate naturae, et quod divina sapientia limitatur ad hunc ordinem rerum qui nunc est 1^a q. 25, 5, c. | Po^a q. 1, 5, c. * Poenitentia 81, 126. Possibile 7, 8, 9. Potentia 45. Providentia 19, 35, etc. Rebellio 2, 3. Reparatio. Salvati 7, etc. Sedere 4, etc. Signum 14. Sinistrum 5. Spes 38. Subjectio 5, etc. Suffraganeus. Suffragia 14. Tabernaculum 2. Tacere 2. Tentare 10, etc. Virtus 66, etc. Votum 57, 72.
- 555 Potentia generandi est in Deo 1^a q. 41, 4, o. | 1, d. 7, q. 1, 1, o. | Cg. 4, c^o 11 | Po^a q. 2, 1, o. Generatio 52. * Ars 26. Conceptio 18, etc.
- 556 Potentia generandi in Deo est medium inter absolutum et relativum 1^a q. 41, 5, o. | 1, d. 7, q. 1, 2, o. | d. 11, 3, c. | d. 42, q. 1, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 13 | Po^a q. 2, 2, o. * Dicere 2, 6, etc. Finis 17. Generatio 51, etc. 71.
- 557 Potentia generandi in Deo, significat essentiam in recto, et relationem in obliquo 1^a q. 41, 5, o. | Po^a q. 2, 2, o. | 5, c. fi.
- 558 Potentia generandi in divinis, non continetur sub omnipotentia 1^a q. 42, 6, 3^m | 1, d. 7, q. 1, 1, c. | d. 20, 1, o. | Po^a q. 2, 5, o.
- 559 Potentia generandi, et potentia creandi, ut radicanter in essentia Dei, sunt una numero potentia 1, d. 7, q. 1, 3, o. | Po^a q. 2, 6, o. | q. 3, 16, 9^m | Opus. 9, q. 14.
- 560 Oppositum videtur dicere 1^a d. 7, q. 1, 3, o. | Opus. 9, q. 14 | q. 15.
- 561 In Deo essentia non importat aliquam habitudinem principii, sicut potentia, secundum cujus habitudinis rationem dicitur potentia generandi, idest quae est generationis principium. Opus. 9, q. 28.
- 562 Potentia non dicitur univocae in divinis de potentia generandi et potentia creandi, quia potentia generandi est prior secundum rationem quam potentia creandi 1, d. 7, q. 1, 3, o. | Po^a q. 2, 5, 6^m | 6, 3^m | 4^m | Opus. 9, q. 14 | 15.
- 565 Potentia generandi in divinis, sumitur tripliciter: scilicet active, et passive, et impersonaliter. Prima convenit soli Patri, secunda tantum Filio, sed tertia cuilibet personae 1^a q. 41, 6, 1^m | 1, d. 7, q. 2, 1, o. | Cg. 4, c^o 13 | Po^a q. 2, 4, 15^m.
- 564 Cum Pater sit principium generationis, et Pater, et Filius sint principium spirationis, in Patre erit potentia generandi, et in Patre et Filio potentia spirandi 1^a q. 41, 4, c. | 3^m.
- 563 Immo sicut Pater et Filius sunt unus Deus propter unitatem formae significatae per hoc nomen Deus, ita sunt unum principium, propter unitatem formae significatae per hoc nomen principium 1^a q. 36, 4, c.
- 566 Eadem numero potentia generandi est in Patre ut generet et in Filio ut generetur 1^a q. 41, 6, 1^m | q. 42, 6, 3^m | 1, d. 7, q. 2, 1, o. | d. 42, q. 1, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 13, prin^o | Po^a q. 2, 5, c. | q. 9, 9, 3^m. Vel generatio 57.
- 567 Potentia generandi in divinis est essentia Dei, sub ratione relationis scilicet paternitatis 1^a d. 7, q. 1, 2, c. | 3^m | d. 11, 3, o. | d. 13, 2, 3^m. Generatio 71, 76.
- 568 Oppositum videtur dicere 1^a q. 41, 5, o. | Po^a q. 2, 2, o. * Haeresis 101, 121.
- 569 Deus est omnipotens 1^a q. 25, 3, o. | 3^a q. 13, 1, c. | Cg. 2, c^o 22 | Po^a q. 1, 7, o. * Abraham 14. Accidens 36, 37.
- 570 Deus potest facere quicquid non implicat contradictionem 1^a q. 7, 2, 1^m | q. 25, 3, 4, o. | 3^a q. 13, 1, c. | 1, d. 42, q. 2, 1, o. | d. 43, q. 1, 1, 5^m | d. 44, o. | 2, d. 2, q. 1, 1, 7^m | d. 25, 2, 3^m | 3, d. 1, q. 2, 3, o. | 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 2, o. | Cg. 2, c^o 22 | 23, prin^o | 25 | Verit. q. 2, 10, c. fi. | 2^m | Po^a q. 1, 3, 5, 6, 7, o. | q. 5, 2, 3, c. | q. 6, 1, 5^m | 11^m | Virt. q. 2, 1, c. | Quol. 3, 2, o. | Quol. 4, 4, 5, o. | Quol. 5, 3, c. | Quol. 12, 2, c. prin^o | Ethic. 6, lect. 2, fi. * Adjuvari. Agilitas 4. Alexander 1. Angelus 52, 112, 543.
- 571 Deus non potest facere alium Deum. Cg. 2, c^o 25, 11^m | Po^a q. 1, 6, c. fi. * Anima 89, 90, 217, 218, 250, 257.
- 572 Deum non posse aliquid facere, non est ex defectu potentiae ejus, sed quia repugnat facto in quantum factum vel in quantum tale factum. Quol. 9, 1, o. | Quol. 12, 2, o.
- 575 Aliquid est impossibile Deo dupliciter: scilicet vel implicans contradictionem, vel quia in eo est necessitas ad oppositum. Et hoc dupliciter: scilicet vel ratione potentiae suae naturalis determinatae ad unum, vel ratione finis ultimi. Po^a q. 5, 3, c. fi. * Assumere 13, etc.
- 574 Deus dicitur non posse facere dupliciter: scilicet vel quia potentia, vel quia voluntas ejus non se extendit ad illud. Cg. 2, c^o 25, fi. | Po^a q. 1, 5, c. | 6, c.
- 573 Deus dispensare non potest ut homini liceat non subdi ordini ejus, etiam in iis, secundum quae homines adinvicem ordinantur 1-2, q. 100, 8, 2^m.
- 576 Oppositum videtur dicere 1^a d. 47, 4, c. * Baptismus 209. Blasphemia 24, 25. Bonitas 8.
- 577 Deus potest disponere agendo praeter ordinem suae providentiae, quo ad res subjectas ordini, non autem quo ad rationem ordinis quae est in Deo 1^a q. 105, 6, c. | Cg. 3, c^o 98 | Po^a q. 6, 1, 3^m. * Charitas 81, 131.
- 578 Deus potest agere et dispensare praeter ordinem suae justitiae, secundum quod in aliquo opere creato determinatur, non autem secundum quod justitia Dei est ordinatio voluntatis ejus in eo 1^a d. 43, q. 2, 2, 1^m.

DEUS

- 579 Divina potentia non est ita ordini ejus alligata, quin possit quandoque praeter ordinem causarum secundarum aliquid agere, cum sibi placuerit, ut patet in operibus miraculosis 1^a q. 25, 5, c. | Po^a q. 1, 5, c. | Opus. 10, a. 1 | 17. * Concubinitus 1, 2. Corpus 15, 39, 44, 57, 68.
- 580 Deus non potest facere aliquid esse sine eo quod est de essentia ejus. Cg. 1, c^o 25, 4^m | Verit. q. 21, 6, 6^m.
- 581 Deus non potest facere nisi quae praescit se esse facturum, si exceptio referatur ad actum, non autem si referatur ad potentiam. Po^a q. 1, 5, 1^m | 2^m.
- 582 Deus non potest facere opposita principiorum in scientiis esse vera. Cg. 3, c^o 25, 5^m | Po^a q. 6, 1, 11^m.
- 583 Deus non potest facere duo contraria, vel privationem et habitum, vel alia opposita esse simul in eodem 1^a q. 105, 2, 6, c. | 12, q. 51, 4, o. | 1, d. 42, q. 2, 2, c. | 2, d. 1, q. 1, 4, 3^m | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 43, a. 2, q. 1, 2^m | d. 44, q. 2, a. 2, q. 3, c. | Cg. 2, c^o 25 | Po^a q. 6, 1, o. | Ma. q. 16, 9, 3^m | 5^m | Virt. q. 1, 10, 7^m | Quol. 1, 22, c. | Quol. 3, 1, d. | 2, b. | Quol. 9, 5, c. | Opus. 53, 3^m.
- 584 Deus non potest aliquid facere quod non sit conveniens sapientiae et bonitati ejus 1^a q. 21, 4, c. * Culpa 6, 7. Damnatio 22, etc.
- 585 Deus potest facere quidquid olim fecit, nisi sit impossibile ratione praeteriti 1^a q. 25, 4, 2^m | 1, d. 44, 4, o. | Opus. 9, q. 82.
- 586 Deus potest reparare virginitatem perditam 1^a q. 25, 4, 3^m. * Datio 1, 19, etc. Dicere 2, 5, etc. Dispensatio 7, etc. Dominium 2, 3.
- 587 Immo praeteritum non fuisse, non potest fieri etiam a Deo, ut quod mulier corrupta, non fuerit corrupta 1^a q. 19, 5, 3^m | q. 25, 4, o. | 2-2, q. 152, 3, 3^m | 1, fi. 42, q. 2, 2, c. | 3^m | d. 2, q. 1, 1, 7^m | Cg. 20, c^o 25 | Quol. 5, 1, 3, c. | Quol. 10, 4, 1^m | Opus. 9, q. 82. * Aeternitas 12, 13, 41. Eucharistia 42, 87, etc. 139. Generatio 64, etc. Gratia 80. Haeresis 105.
- 588 Deus potest reparare virginitatem perditam quo ad omnem integritatem, non autem ratione praeteriti 1^a q. 25, 4, 3^m | 2-2, q. 152, 3, 3^m | 3^a q. 89, 3, 1^m | 3, d. 31, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m | Quol. 5, 3, o. * Honor 27, 31. Impeccabilis. In 23, etc.
- 589 Deus potest facere quae non facit, et dimittere quae facit 1^a q. 25, 5, o. | 3^a q. 1, 3, 3^m | 1, d. 43, q. 2, o. | d. 47, 1, 4^m | Cg. 2° c. 23 usque 30 | Lib^o 3, c^o 98, fi. | Po^a q. 1, 5, o. | Matth. 26. * Individuum 27, 29. Infinitum 2. Instans 20, 21, 22.
- 590 Solus Deus potest mutare formam in formam, et materiam in materiam, et totum in totum 3^a q. 75, 4, c. | 3^m | Ma. q. 16, 9, o.
- 591 Deus potest transmutare omnem materiam in quancumque formam 3^a q. 28, 1, 5^m | Po^a q. 1, 3, c. fi. * Intellectus 96. Irregularitas 1, 2.
- 592 Deus potest mutare corpus in spiritum 4, d. 12, q. 1, a. 2, q. 4, 2^m. * Justitia 83, etc. Justificatio 36, etc.
- 593 Deus potest immediate movere materiam ad formam, et omne corpus ad locum, et intellectum et voluntatem interius eam inclinando 1^a q. 105, 1, 2, 3, 4, o. | q. 110, 2, c. Deus 315, etc. * Leviathan. Lex 39, 40. Liber 16, 29.
- 594 Deus non potest facere materiam esse sine forma 1^a q. 66, 1, o. | 2, d. 12, 4, o. | 4, d. 11, q. 2, 1, c. | Verit. q. 3, 5, o. | Po^a q. 4, 1, o. | 2, c. | Quol. 3, 1, o. | Quol. 5, 4, o. | Opus. 30, lect. 6.
- 595 Deus non potest facere quod creatura sit sine omni accidente, idest sine relatione creationis, et servitutis, et dependentiae a Deo. Quol. 7, 10, c. | 4^m.
- 596 Deus potest facere subjectum esse sine propriis accidentibus 4, d. 10, a. 2, q. 3, 3^m | Quol. 9, 5, c. | 1^m. * Maleficium 1.
- 597 Oppositum videtur dicere. Phy. 8, lect. 21, me^o. * Manus 4, 5. Maria 28, 32. Miraculose.
- 598 Deus potest facere aliquod corpus non esse in loco 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 3, 3^m. * Miraculum 2, etc. 34, etc. Misericordia 4, 5. Necessitas 18.
- 599 Deus potest facere raritatem et densitatem esse sine materia 3^a q. 77, 2, 3^m | 7, 1^m | 2^m | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 6^m. * Odium 21, 22.
- 400 Deus potest facere qualitatem spiritualem esse sine subjecto, sicut et corporalem. Quol. 7, 10, 2^m. Accidens 70. * Oratio 59. Ordo 56. Passio 85, etc.
- 401 Deus potest facere miraculose albedinem subsistere sine quantitate. Sed tunc non esset haec albedo sensibilis, sed intelligibilis, ut formae separatae. Quol. 7, 10, o. | Perih. lect. 10, prin^o. * Pax 20, etc. Peccatum. 264, 266. Python 5.
- 402 Non potest fieri a Deo, quod substantia spiritalis habeat qualitatem corporalem, nisi prout potest esse sine quantitate. Quol. 7, 10, 3^m. * Possibile 7, etc.
- 403 Deus potest facere angelum non esse 1^a q. 9, 2, c. | q. 10, 5, c. | 3^m | 2, d. 2, q. 1, 1, 7^m. * Potestas 2, etc. Praedicare 13, etc.
- 404 Deus potest immediate movere quodlibet corpus, quacumque mutatione possibili cuicumque creaturae 1^a q. 105, 1, 6, c. | Opus. 19, a. 1 | 5 | Opus. 23, 3^m. Praelatio 1. Providentia 18, etc. Regnum 3, etc. Relatio 98. Sacerdos 34. Totum 15.

DEUS

- 405 Deus potest immediate facere omnem effectum cuicumque agentis, sine eo 1^a q. 105, 2, 6, c. | 1-2, q. 51, 4, c. | 3^a q. 77, 1, c. | 2, d. 1, q. 1, 4, 3^m | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 43, a. 2, q. 1, 2^m | d. 44, q. 2, a. 2, q. 3, c. | Cg. 3, c^o 99 | Lib^o 4, c^o 41 | 65 | 80, 1^m | Po^a q. 6, 1, o. | Ma. q. 16, 9, 3^m | 5^m | Virt. q. 1, 10, 7^m | Quol. 1, 22, c. | Quol. 4, 5, fi. | Quol. 9, 5, c. | Opus. 23, 3^m. Actio 9.
- 406 Nullius rei virtus posset aliquid nisi per virtutem Dei a quo est omnis virtus, et virtutis conservatio, et ordo ad effectum 1-2, q. 109, 1, c. | 2, d. 1, q. 1, 4, c. fi. | d. 9, 2, 4^m | Cg. 3, c^o 66 | 67 | Lib^o 4, c^o 44 | 65 | Po^a q. 3, 2, c. | 3, c. | 4, c. fi. | Opus. 3, c^o 131, fi. Actio 8. Infra. Agens 110. * Christus 123, 163, etc. Virtus 66, etc.
- 407 Deus operatur in qualibet re, secundum conditionem ejus 2, d. 25, 1, 3^m | 2, 1^m | Cg. 3, c^o 66 | 67 | Lib^o 4, c^o 44 | 65 | Verit. q. 23, 2, c. | q. 24, 1, 3^m | Po^a q. 3, 1, 2, c. | 3, c. | 4, c. fi. | Opus. 3, c^o 131, fi. | 145.
- 408 Hoc quod Deus in omnibus operatur secundum modum eorum, non excludit quin Deus quaedam operetur, quae natura operari non potest 1-2, q. 51, 4, 2^m.
- 409 Nihil prohibet esse aliquid in potentia divina, quod non vult, et quid non continetur sub ordine quem statuit rebus 1^a q. 24, 5, 1^m.
- 410 Oppositum videtur dicere 1^a q. 47, 4, c.
- 411 Solus Deus potest facere praeter ordinem et cursum totius naturae 1^a q. 105, 6, o. | q. 106, 3, c. | 3^a q. 43, 2, c. | 3, d. 16, q. 1, 3, c. | 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 1, 3^m | d. 33, q. 2, a. 2, q. 1, c. | d. 46, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m | Cg. 3, c^o 98 | 99 | 161 | Verit. q. 27, 3, c. | Po^a q. 6, 1, o. | Quol. 9, 10, c. fi. | Opus. 3, c^o 133 | Opus. 10, a. 1 | 17.
- 412 Quidquid potest intelligi esse sine alio, Deus potest facere esse sine eo, non autem si non posset intelligi, alio non intellecto, ut ens sine bono 1-2, q. 110, 4, 4^m | Verit. q. 21, 1, fi. | Anima. 12, 7^m fi. | Opus. 3, c^o 88.
- 413 Deus potest facere plures mundos, et plura genera rerum, quam fecerit 1^a d. 42, q. 2, 2, c. fi. | 3, d. 14, 4, 3^m | Verit. q. 20, c. 1^m.
- 414 Deus potest infinitas alias species creare 1, d. 39, q. 1, 3, c. | d. 44, 2, c. | Verit. q. 20, 4, 1^m.
- 415 Deus potest facere universum et quamlibet creaturam meliorem quam fecerit 1^a q. 25, 6, o.
- 416 Immo universum non potest esse melius 1^a q. 25, 6, 3^m. Bonitas 155.
- 417 Deus potest facere universum et quamlibet creaturam meliorem quam fecerit bonitate accidentali et non essentiali, quia transcederet limitem suae speciei 1^a q. 25, 6, o. | 1, d. 44, o. | 3, d. 13, a. 2, q. 2, 2^m | 3^m | Po^a q. 3, 16, c. | 17^m. Bonitas 158.
- 418 Qualibet re creata, Deus potest facere aliam meliorem, bonitate essentiali et accidentali 1^a q. 25, 6, o. | 1, d. 41, 1, 3, c. Bonitas 158.
- 419 Deus potest facere aliquid melius humanitate Christi, Matre ejus, beatitudine, et gratia secundum se, non autem ut relata ad Deum 1^a q. 25, 6, 4^m | 3^a q. 7, 12, 2^m | q. 10, 4, 3^m | 1, d. 44, 3, o. | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m | Verit. q. 29, 3, 2^m | 6^m. Maria 26.
- 420 Deus non potest peccare 1^a q. 25, 3, 2^m | q. 63, 1, c. | 2-2, q. 6, 2, c. | 2^m | 1, d. 42, q. 2, 1, o. | 2, c. | d. 43, q. 2, 2, o. | L. | 2, d. 7, q. 1, 1, c. | d. 37, q. 2, 1, o. | 3, d. 12, q. 2, 1, c. | 1^m | Cg. 3, c^o 25 | Lib^o 3, c^o 103 | Verit. q. 24, 7, c. | 2^m | Po^a q. 1, 6, o. | Ma. q. 1, 3, 9^m | q. 3, 1, o. | Quol. 5, 4, o. Adulterium 9. Blasphemia 24, 25. Cadere 1. Error 9, etc. Excaecatio 1, etc.
- 421 Deus si vellet, posset prava agere, et peccare. Et istius conditionalis, Socrates potest currere, si vult, antecedens est possibile, et ideo sequitur possibilitas consequentis. Sed in hac conditionalis, Deus potest peccare si vult, antecedens est impossibile. Non enim potest Deus velle malum. Et ideo non est simile 1^a q. 25, 3, 2^m | 1, d. 42, q. 2, 1, 2^m | 3, d. 1, q. 2, 3, c. | d. 12, q. 2, 1, c. | 4^m | Cg. 1, c^o 95 | Po^a q. 1, 6, 3^m | Ma. q. 3, 1, 12^m | Quol. 54, o. * Judaei 27. Justificatio 36, etc. Maledicere 1. Malum 65, 66.
- 422 Potentia peccandi in nobis quo ad naturam, est a Deo, non autem quo ad defectum 1, d. 42, q. 2, 1, c. | 2, d. 44, q. 1, 1, o. | 3, d. 12, q. 2, 2, 6^m | Rom. 13, c. 1, prin^o.
- 423 Deus est causa peccati 1-2, q. 79, o. | q. 80, 1, c. * Peccatum 116. Poena 7, 64, 65.
- 424 Immo mali culpa nullo modo Deus est causa 1^a q. 48, 6, c. | q. 49, 2, o. | q. 63, 5, c. fi.
- 425 Deus est causa peccati quo ad substantiam actus: non autem quo ad deformitatem 1-2, q. 79, o. | q. 80, 1, c. | 2-2, q. 9, 2, 2^m | 1, d. 40, q. 4, 2, o. | d. 42, q. 2, 1, o. | 2, d. 34, 3, c. | d. 37, q. 2, o. | q. 3, 1, 3^m | d. 23, q. 3, 2, 6^m | Cg. 3, c^o 162 | Verit. q. 3, 1, 5^m | Po^a q. 1, 6, 5^m | q. 3, 6, 21^m | Ma. q. 3, 1, 2, o. | Rom. 11, lect. 5, fi. * Punitio 2, 3, 4, 6. Simonia 8.
- 426 Deus est causa mali poenae per accidens tantum; mali autem culpa, nullo modo est causa 1^a q. 48, 6, c. | q. 49, 2, o. | q. 63,

DEUS

- 5, c. fi. | 1-2, q. 87, 1, 2^m | 2-2, q. 19, 1, 3^m | q. 24, 10, e. | 2, d. 32, q. 2, 1, o. | d. 34, 3, c. | 3^m | d. 36, 3, 1^m | d. 37, q. 3, 1, o. | L. | d. 44, q. 1, 2, e. | 3, d. 30, 1, 5^m | Cg. 2, c. 40 | Lib. 3, c. 71 | Po. q. 1, 6, 11, e. | q. 3, 16, 3^m | q. 5, 3, 13^m | q. 6, 1, 8^m | Ma. q. 1, 1, 1^m | 3, 10^m | 5, o. | q. 3, 1, o. | Quol. 1, 7, 3^m | Jo. 9, lect. 1, prin. | Rom. lect. 7, fi.
- 427 Deus est causa excaecationis et obdurationis per accidens tantum, scilicet subtrahendo gratiam 1^a q. 23, 3, 2^m | 1-2, q. 79, 3, o. | 2-2, q. 15, 1, o. | Excaecatio 1, 4. Infra 1, d. 40, q. 4, 2, o. | 1, d. 18, q. 1, a. 1, q. 2, 4^m | a. 3, q. 3, e. | Cg. 3, c. 162 | Verit. q. 24, 10, e. | Ma. q. 3, 1, 1^m | 6^m | q. 16, 5, 8^m | Quol. 4, 4, fi. | Quol. 5, 2, o. e. | Job 7, Lect. 4, meo | Jo. 12, Lect. 7, meo | Rom. lect. 7, fi. | c. 9, lect. 3, fi. | c. 11, lect. 1, fi. | 2^a Cor. 4 | lect. 2, meo | Hebr. 3, lect. 2, meo. Et Pharaon. Infra.
- 428 Non obdurat Deus immittendo malitiam: sed non impartiendo gratiam. Et hoc quia non se volunt homines ad gratiam convertere. Isa. 6.
- 429 Deus omne malum convertit in bonum. Opus. 63, c. 1.
- 450 Deus per se inclinatur ad bonum, dando gratiam et virtutes, et directe ordinando ad bonum: sed inclinatur ad malum per accidens tantum, scilicet non dando gratiam 1-2, q. 79, 1, 1^m | 2, d. 37, q. 2, 1, 1^m | Cg. 3, c. 162, fi. | Verit. q. 22, 8, fi. | Po. q. 1, 6, 4^m | 6^m | Ma. q. 3, 1, 1^m | 6^m | Quol. 5, 2, e. | Rom. 9, lect. 3, c. 10, lect. 3, c. 11.
- 451 Deus est causa productiva cujuslibet rei 1^a q. 22, 2, e. | q. 44, o. | q. 45, 2, c. | q. 55, 1, 3^m | q. 57, 2, c. fi. | q. 61, 1, o. | q. 65, 1, o. | 3, c. | q. 75, 5, 1^m | q. 79, 2, e. | q. 103, 5, 7, c. | 1-2, q. 79, 2, e. | q. 93, 1, c. | 1, d. 30, 1, c. | d. 35, 3, c. | d. 36, q. 1, 1, o. | 2, d. 1, q. 1, 2, o. | 5, 16^m | d. 11, q. 2, 2, c. | d. 18, q. 1, 2, c. | L. | d. 37, q. 1, 2, o. | q. 2, 2, c. | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 1, c. 49 | 50 | 66, 2^m | 6^m | Lib. 2, c. 6 | 15 | 16, 6^m | 39, 4^m | 40, 3^m | 52, 2^m | 65 | 91 | 107, 4^m | 150, 1^m | Lib. 3, c. 1 | 2 | Verit. q. 1, 8, o. | Po. q. 3, 5, o. | 16, e. | q. 6, 1, c. | q. 7, 1, e. prin. | Ma. q. 3, 2, e. | Spiritu. 1, c. | Anima. 20, c. | Quol. 9, 5, c. | Opus. 3, c. 68 | 132, | 135, | Opus. 15, c. 9 | Opus. 20, lib. 3, c. 1 | 2 | Opus. 30, lect. 3 | Meta. 2, lect. 2, meo | Lib. 6, lect. 3, meo etc. | Phy. 8, lect. 2, prin. * Abraham 20. Absens. Absolvere 14. Abstractio 13. Adam 90, etc.
- 452 Deus est causa omnium efficiens, exemplaris et finalis 1^a q. 44, 1, 2, 3, 4, o. | q. 65, 2, o. | q. 103, 2, o. | 5, c. | q. 105, 5, c. | 1-2, q. 79, 2, c. | 1, d. 1, L. fi. | d. 18, 5, e. | 2, d. 1, q. 2, 2, c. | q. 3, 1, c. | L. 1 | d. 17, L. 1, meo | d. 18, q. 1, 2, c. | d. 34, q. 1, 2, c. | Cg. 1, c. 37 | Lib. 3, c. 17, 18 | Lib. 4, c. 21 | Verit. q. 20, 4, e. | Po. q. 7, 1, 3^m | Ma. q. 1, 1, e. | Hebr. 2, lect. 3, meo | Causis lect. 8, o. Adeptus 2.
- 453 In Deo est habitudo causae efficientis personae ad personam. Non autem essentiae, sed formalis, non autem finalis, nisi respectu creaturarum 1, d. 34, q. 1, 2, c. | Verit. q. 23, 1, 3^m. * Adjuvare 1, 8. Adoptio 14, etc. Adventus 8, etc. Afflictio. Agatha. Amor 61. Angelus 17, etc. 21, 69, 91, 111, 112, 140, 141, 146, 175, 255, 256, 275, 285, 301, 398, 411, etc. 420, 444, 491, 495, etc. 620, 628.
- 454 Deus est causa essendi omnibus. Opus. 3, c. 68. * Anima 10, 27, 82, 89, etc. 90, etc. 201, 212, etc. Animal 52. Anthropospatos. Assimilatio 8. Attributa 1, etc. 17, 18. Beatitudo 31. Benedictio 2, 5, 6, 8, etc.
- 455 Quidquid entitatis, bonitatis et perfectionis est in creaturis est a Deo, non autem imperfectio, sed accidit creaturis, inquantum sunt ex nihilo 1, d. 2, 2, c. | d. 17, q. 2, 5, e. prin. | d. 22, 2, c. | d. 42, q. 2, 1, c. | d. 43, q. 1, 2, 1^m | 2, d. 13, q. 4, 1^m | d. 37, q. 1, 2, o. | q. 2, 1, 2^m | 2, e. | 2^m | d. 44, q. 1, 2, c. | Po. q. 3, 1, 13^m. Vel Deus 71. * Character 11, 12, 21. Caritas 69, 82, 83, 84, 89.
- 456 Deus est causa immediata omnium, quae non inceperunt esse per generationem 2, d. 1, q. 1, 4, c. | d. 18, q. 2, 2, e. * Caelum 128, 131. Casus 3. Causa 20, 38, 52, etc. 65, etc. Certitudo 4, 8. Circumcisio 21. Claritas 17. Clavis 3, etc. Commune 1, 3, 8.
- 457 Deus est causa operationum naturalium, immediatior omni agente naturali 1, d. 12, 3, 4^m. Actio 9.
- 458 Immo quodlibet agens naturale particulare est immediatum ad suum effectum. Po. q. 3, 7, e.
- 459 Deus est causa operationum naturalium immediatior secundum virtutem, et mediatior secundum supposita, omni agente naturali 1, d. 12, 3, 4^m | Po. q. 3, 7, 4^m. * Contritio 16. Cooperatio. Corporalia 2. Corpus 15, 39, 44, etc. Correctio 21. Creatio 3. Cultus o.
- 440 Deus est causa omnis motus, tam voluntatis, quam naturae 1-2, q. 6, 1, 3^m. * Daemon 57, 58, 59, 90, etc. 101, 116, 120. Defectus 23, etc. Delectatio 101. Devotio 5, 7. Dies 4, 11, etc. Dispositio 24, 30. Distantia 5, etc.
- 441 Proprium Dei est, quod materia corporalis ei obediat ad nutum quo ad susceptionem formarum. Ma. q. 16, 1, 14^m.
- 442 Proprius effectus Dei est facere pacem. Hebr. 13, lect. 3, meo. Pax 21. * distinctio 10, 22, etc. Dolor 27. Donum 7, 8, 24, etc.

DEUS

- 443 Quidquid Deus causat in his inferioribus, causat per angelos. Psal. 17, prin. * Aeternitas 39, etc. Christus 66, 69, 89, 93, 98, 108, 148. Effectus 1, 3. Eleemosyna 1, etc. Eficere 2. Episcopus 12, 24. Esse 9, etc. 98, 99. Excellentia. Exemplar 7. Exitus 1, 2. Falsitas 12. Fatum 2, etc. Fides 59, 73, etc. 162. Finis 25, 59, etc. Fomes 3, 5. Forma 104, 113. Formatio. Fortitudo 40. Fortuna 7, 8. Fructus 11, 12. Gloria 4, 5, 13, etc. Gratia 13, 24, 25, etc. 55, etc. 62, etc. 108, 149, etc. Habitus 27, etc. 35, etc. 64, 68, 82. Haeresis 49, etc. 69, etc. 82, 104, 118, 126, etc. Humilitas 16. Idea 13, etc. 30, etc. Ignis 17, etc. In 7, etc. 18, etc. Inaequalitas. Inclination 2. Inebriari. Infirmitas 2. Intellectus 71, 96. Jejunium 19. Joannes 4. Laus 13, etc. Lazarus 1. Liberum 30. Locus 24, 25, 26. Lumen 24, 25. Maledicere 1. Maleficium 1. Malitia 9. Martyrium 10. Materia 15, 41. Matrimonium 13. Medium 15. Meritum 5, 9, 107. Minister 5, 6. Miraculum 2, etc. 34, etc. 48. Misericordia 38, etc. Missa 7. Missio 13, 14, 15. Modificari. Mors 3, 43. Mundus 12, etc. Natura 4, 42, etc. Nocere 7. Origenes 4. Origo 1, 2, etc. Passio 119. Pax 16. Peccatum 160, 258, etc. 329. Plato 6. Poena 4, 64, 65. Poenitentia 50, etc. 72, 126, 136. Possibile 7, etc. Potestas 5, 13. Praeco. Praedicare 11. Praelatio 1. Princeps 23, 27. Principatus 7. Principium 13, etc. Processio 14. Proprium 9, 10. Religio 5. Sanctificare. Sanctus 7, 8. Sapientia 23, 53, 55, 56. Sexus 3. Terraemotus 1. Usura 7. Veritas 28, 29, 31, 34, 37, etc. 43, etc. Virtus 66, etc. Vita 23, etc. 80. Votum 20.
- 444 Deus est agens primum omnium naturalium 4, d. 5, q. 1, 2, e. * Accidens 69. Actio 1, etc. 24, 121. Actus 73, 190. Adjuvare 6, etc. Adoptio 14, etc. Agens 4, 16, etc. 48, 54, 107, 110. Agere 18, etc.
- 445 Deus immediate producit omnia 1^a q. 65, 3, o. | 3^a q. 6, 1, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 4, o. | d. 13, 5, 1^m | Opus. 15, c. 9 | 10.
- 446 Deus agit mediantibus aliis causis, non ex insufficientia ejus, sed ut dignitatem causandi communicet creaturis 1^a q. 22, 3, c. | 8, 2^m | q. 103, 6, c. | 2^m | q. 106, 4, e. | 1, d. 44, 3, 4^m | 2, d. 1, b. 1 | 4, 1^m | 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 45, q. 3, 2, 1^m | Cg. 3, c. 70, fi. Verit. q. 55, 8, etc. Actio 11. Angelus 17, etc. 69, 140, 141, 146, 175, 352, 374, 411, 420. Anima 156, 159. Annihilatio o. Antichristus 6. Appropriatio 4, 9, 11, etc. Ars 26. Attributa 17, 18. Benedictio 8, etc. Bonitas 249. Brachium. Causa 67, etc. Convertere 3. Corporalia 5. Corpus 31, 39, 44, 57. Creatio 21, etc. 39, 41. Creatura 6.
- 447 Deus agit per sapientiam suam 1, d. 35, 1, c. | d. 43, q. 2, 1, o. | Cg. 2, c. 21 | Verit. q. 23, 6, o.
- 448 Bonitas, liberalitas, justitia et misericordia Dei differenter producant res 1^a q. 21, 3, c. | 3, d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 4, d. 46, q. 2, a. 1, q. 3, c. * Aeternitas 39, etc. David 3. Dicere 7, 8. Dispositio 30. Divitiae 7. Dulcedo 4, etc. Elementum 25, 26. Esse 15. Eucharistia 105, 107. Finis 77. Flagellum 3. Fornax. Grave 10. Habitus 27, 28. Haeresis 105.
- 449 Deus est agens analogum 1, d. 8, q. 1, 1, 2, c. Causa 38. * Idea 1, 17, etc. Ignis 17, etc. Imprimere. In. 9, etc. Inaequalitas. Individuum 29. Instans 20, 21, 22. Justitia 75, etc. Justificatio 36, etc. Liberalitas 13, 14. Liberare o. Malitia 9.
- 450 Deus produxit creaturas, non ex necessitate 1^a q. 19, 4, o. | q. 25, 5, o. | q. 28, 1, 3^m | q. 32, 1, 3^m | q. 45, 6, e. | q. 50, 1, c. | q. 61, 2, 1^m | q. 101, 3, o. | q. 105, 1, 2^m | 1-2, q. 66, 1^m | 3^m | q. 109, 1, c. | 3^a q. 50, 2, 3^m | 1, d. 35, 1, c. | d. 38, 1, 6^m | d. 43, q. 2, o. | 2, prol. prin. | d. 18, q. 1, 3, 1^m | 3, d. 20, a. 1, q. 3, e. | 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 3, c. | Cg. 2, c. 23, usque 30 | 44, fi. | 45, 1^m | Lib. 3, prin. | c. 64 | 65, 2^m | 75, 4^m | 97 | 98 | 99 | Lib. 4, c. 14 | Verit. q. 5, 2, 1^m | Po. q. 1, 5, e. | q. 3, 1, 9^m | q. 4, c. | 6, 18^m | 14, 14^m | 15, o. | 17, 4^m | 14^m | q. 5, 3, e. fi. | 6^m | q. 6, 1, c. fi. | Virt. q. 1, 11, 9^m | Quol. 3, 6, fi. | Quol. 1, 4, c. | Opus. 3, c. 96 | 99 | Opus. 15, c. 9, fi. * Manichaeus 2. Matrimonium 23. Minister 6, 8, 9. Motus 52, 55.
- 451 Deus in productione rerum finem aliquem intendit, scilicet divinam bonitatem 1^a q. 25, 5, c. | Opus. 3, c. 100 | 101. Deus 306, etc. * Mundus 18. Natura 4, 42, etc. Necessitas 18. Nihil 1. Occidere 11. Omissio 1. Operatio 21, 33, 50, 51. Oratio 20. Ordo 18, 49, 51, 56. Oza. Paulus 3. Paupertas 3. Peccatum 258, etc. Perfectio 11, etc. Poena 4, 54, 55. Poenitentia 52. Praeceptum 25, 117. Praeco. Praedestinatio 1, etc. 46, 47, 48. Praedicare 11. Processio 62. Producere 3. Prophetia 18. Psalmus 3. Punitio 2, etc. Quies 8. Ratio 13. Redemptio 4. Religio 85. Reparatio. Resurrectio 5, 9. Retributio 3. Sabbatum 1, 2. Sacramentum 7, 48, etc. Sacrificium 2, 27. Senarius 3. Somnium 2. Sors 5.
- 452 Deus de novo absque sui mutatione produxit res in esse. Opus. 3, c. 97. Creatio 14. * Spes 11. Spirituale 5. Templum 1, 10, etc. Tempus 29, 30, 36, 37. Tenebrae 1. Timor 39. Totum 15. Transfiguratio 2. Tribulatio 3, 4. Tyrannus 4, etc. Vindicatio 7, 8.
- 453 Deus produxit res ex nihilo. Opus. 3, c. 69. Creatio 10, 12, etc. * Unctio 8, 13. Universum 1. Virtus 27, 78, etc. Vivificare 1. Voluntas 40.
- 454 Deus creavit materiam omnium simul 2, d. 18, q. 1, 1, c. fi. | d. 30, q. 2, 1, c. prin. * Christus 203, 216, 218, 220. Usura 108.

DIACONUS

- Dextrum et sinistrum et aliae differentiae situs, sunt in inanimatis quo ad nos tantum, in animatis vero sunt secundum se 1^a q. 13, 7, c. | 1, d. 26, q. 1, 1, c. | Cg. 4, c^o 14 | Po^a q. 7, 10, c. | Quol. 1, 1, c. | Meta. 5, lect. 17, fi. | Phy. 3, lect. 9, fi. | Lib^o 4, lect. 1, fi. | Anima. 2, lect. 8, prin^o. * Amazones 2. Animal 17, etc. Armum. Caelum 23, 24, 146, 147. Christus 210. Contrarium 42. Humilitas 19. Passio 104. Paulus 18. Pes. Sedere o. Sinistra o. Sursum.
- Diabolus. Diabolus dicitur esse Deus et princeps hujus saeculi, non creatione, sed quia saeculariter viventes ei serviunt, eo modo loquendi, quo Apostolus loquitur dicens, quorum deus venter est 1^a q. 65, 1, c. fi. | q. 114, 3, 2^m | 1-2, q. 1, 5, b. | 1, d. 40, q. 4, 2, a. 1 | Jo. 8, lect. 7, prin^o | 2^a Cor. 4, lect. 2, prin^o | Eph. 6, lect. 3, me^o. * Abstractio 13. Adam 10, 64. Adventus 6, 9. Aequalitas 17. Antichristus 1. Aqua 5. Assistere 5. Astore Bonitas 249. Brachium o. Cete 1. Christus 87. Debitum 26. Daemon o. Daemones. Deus 323. Eucharistia 147. Excussio 7. Exorcismus 7, etc. Experientia 1. Fraenum. Haeresis 49, etc. 127, 157. Jejunium 13. Leviathan. Lucifer. Lupus. Maledicere 5. Maleficium o. Manichaeus 1, 2. Mulier 6. Nativitas 29. Nomen 62. Paradisus 6. Passio 99, 111, 112, 125. Peccatum 96, 266, 277. Potestas 19. Praedicare 11. Psalmus 13. Python 5. Redemptio 5. Sanguis. Sapientia 10. Serpens 2, 5. Servitus 14. Sors 5. Tentare 6, 8, 14, etc. Unctio 1.
- Diaconissa dicitur quae in aliquo actu diaconi participat, sicut quae legit homeliā in ecclesia 4, d. 25, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 1^a Tim. 3, lect. 2, fi.
- 1 **DIACONUS** non est proprius minister alicujus sacramenti 3^a q. 67, 1, o. | 4, d. 5, q. 2, a. 1, q. 2, o. | d. 7, q. 3, a. 1, q. 1, c. | d. 23, q. 2, a. 1, q. 2, c.
- 2 Diaconus est proprius dispensator sanguinis Christi, non autem corporis Christi, nisi de licentia episcopi, vel presbyteri, vel in necessitate 3^a q. 82, 3, o. | 4, d. 13, q. 1, a. 3, q. 2, o. | d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, c. me^o | a. 2, c. | a. 3, 5^m | q. 3, 3, c. Cg. 4, c^o 75, fi. Ut Laurentius 2.
- 3 Diacono non licet tangere corpus Christi, quia non habet manus consecratas 3^a q. 82, 3, o. | 4, d. 13, q. 1, a. 3, q. 2, c. | d. 24, q. 2, 3, 5^m.
- 4 Oppositum videtur dicere 3^a q. 82, 3, c.
- 5 Ad diaconum pertinet assistere et ministrare majoribus sacerdotibus in omnibus agendis circa sacramenta ecclesiae 3^a q. 67, 1, c. | q. 71, 4, c. | 4, d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, c. me^o. * Baptismus 111, etc. Cantus 5. Character 40. Catechismus 7. Confirmatio 17. Cura 1, 2.
- 6 Ad diaconum pertinet purgare tantum, idest ejicere immundos et disponere fideles per admonitiones. Sed ad sacerdotes pertinet etiam illuminare, idest tradere sacramenta, ad episcopos vero perficere 3^a q. 64, 1, 1^m | q. 67, 1, 1^m | 2^m | q. 82, 3, 3^m | 2, d. 9, 3, c. prin^o | 4^m | 4, d. 5, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 23, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 1^m | q. 3, a. 2, q. 1, b. 1 | Verit. q. 9, 1, 3, c. Quol. 3, 17, c. fi. | Quol. 11, 7, c. Episcopus 1, 12. Lectoratus 4. * Dalmatica o. Diaconissa. Evangelium 8. Laurentius 1.
- 7 In primitiva ecclesia omnia officia inferiorum ordinum committebantur diaconis, propter paucitatem ministrorum 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 4, 1^m | d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | 1^a Tim. 3, lect. 2, fi. * Manus 2, 3. Nicolaus 1. Ordo 72, 86, etc. Philippus 1. Praedicare 1. Sacerdos 29. Stola. Testis 2. Unctio o.
- 1 **DIALECTICA** scientia est tantum una in speculabilibus, demonstrativae vero sunt plures 1-2, q. 57, 6, 3^m | 2-2, q. 51, 4, 2.
- 2 Dialectica ut docens est vere scientia demonstrativa, non autem ut est utens. Similiter et sophistica. Meta. 4, lect. 4, me^o. * Amor 199.
- 3 Quaedam partes logicae habent doctrinam et usum in logica, ut dialectica et sophistica, quaedam vero tantum primum, ut demonstrativa. Meta. 4, lect. 4, me^o 2, fi. * Ars 11, 12, 13. Definitio 7, 10. Metaphysica 27. Prudentia 51.
- 4 Dialectica dicitur tentativa, quia tentantis proprium est ex principiis extraneis procedere, idest ex intentionibus rationis quae sunt extraneae a natura rerum. Meta. 4, lect. 4, me^o. * Scientia 74, 119. Sophista.
- Diameter quadrati est incommensurabilis lateri ejus, quia proportio eorum est sicut duorum ad unum, et non sicut numeri ad numerum quae requiritur ad commensurationem linearum. Meta. lect. 3, fi. | Lib^o 5, lect. 17, me^o. Poster. lect. 4, me^o.
- Diana et discursus mulierum ad eam est tantum in spiritu illusionis phantastica. Spiritu. 2, 14^m. * Daemon 73, 190, etc. Haeresis 49.
- 1 **DIAPHANUM** est susceptivum coloris alieni, non habens proprium colorem. Anima. 2, lect. 14, prin^o 3 | lect. 15, prin^o. * Albedo 1. Aqua 1.
- 2 Diaphanum non est proprium elementis, sed convenit eis et caelis, secundum aliquid commune eis. Anima. 2, lect. 14, prin^o 3 | lect. 15, prin^o. * Caelum 22, 53, 56. Claritas 12. Color 1, 5. Corpus 54. Illuminatio 6. Lumen 8. Luminare 1. Lux 20. Visibile 3.

DIES

- Diapsalma secundum Augustinum est divisio psalmi, ostendens quod sequentia pertinent ad aliam materiam. Sed secundum Hieronymum significat feliciter. Psal. 4, me^o 3.
- 1 **DICERE**. Aristoteles frequenter ponit dicere, pro affirmare. Perih. lect. 6, me^o.
- 2 Dicere proprie importat principaliter respectum ad verbum, secundario autem ad rem intellectam. Ideo in divinis convenit tantum Patri 1^a q. 34, 1, 3^m | 3^a q. 39, 8, 2^m | Verit. q. 4, 2, 4^m | Quol. 4, 6, 1^m. * Absolvere 22. Accusatio 9. Baptismus 42, etc.
- 3 Dicere se habet tripliciter ad illud quod dicitur: scilicet enunciativa, causative seu imperative, et optative 1-2, q. 70, 1, c. * Blasphemia 6, 7.
- 4 Dicere Dei sumitur tripliciter, scilicet pro generare, intelligere et creare. Primo modo est notionale tantum, sed secundo et tertio modo est essenziale 1, d. 27, q. 2, 2, c. | Po^a q. 2, 4, 8^m | q. 9, 9, 8^m. * Bonitas 66. Campsoria 3, 6, 9, 12. Castitas 1. Confessio.
- 5 Dicere Dei sumitur dupliciter: scilicet pro formatione verbi et pro expressione ejus: primum est aeternum, non autem secundum 1^a q. 32, 1, 1^m | q. 47, 1, c. fi. | q. 65, 4, c. fi. | q. 74, 3, 1^m | 3^m | 4^m | 2, d. 12, 3, 5^m | Cg. 4, c^o 13 | Po^a q. 3, 18, 12^m | 13^m | q. 4, 4, o. | Anima. 12, c. | Job lect. 2, me^o. * Fides 34, 35, 36, 69. Haeresis 93, 116, 139. Idea 24, 28, 30.
- 6 Per hoc quod dicitur in Scriptura, dixit Deus, importatur divinum imperium, secundum Basilium. Prius autem oportuit produci creaturam quae obediret, quam fieri mentionem de divino imperio 1^a q. 74, 4, 1^m. * Judicium 31, 32. Mendacium 10, etc.
- 7 Dicere Dei pertinet ad formationem rei, mandare vero ad creationem. Psal. 32, me^o 2. Minister 8.
- 8 Ex parte Dei, facere non est aliud quam dicere: sed ex parte effectus facere importat actualem existentiam effectus in rerum natura, non autem dicere. Po^a q. 3, 17, 30^m.
- 9 Quaelibet persona in divinis potest dicere se et essentiam suam 1, d. 27, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m.
- 1 **DICI** ut verbum convenit tantum Filio in divinis, sed dici ut res convenit singulis personis, toti Trinitati, essentiae Dei et omni creaturae 1^a q. 34, 1, 3^m | Verit. q. 4, 2, 3^m. * Absolutum 1. Accidens 4, 11, 13. Animal 80.
- 2 In definitione dici de omni quo utitur demonstrator duo ponit Philosophus: quorum unum est, ut nihil sit sumere sub subiecto cui praedicatum non insit: aliud est, quod non sit accipere aliquod tempus, in quo praedicatum subiecto non conveniat Poster. lect. 9.
- 3 Dici de omni per se et primo quod significat universale se habent ex additione adinvicem: quia omne quod per se praedicatur, universaliter praedicatur, sed non e converso: et quod primo praedicatur, praedicatur per se, sed non convertitur Poster. lect. 9, me^o.
- 4 Oppositum videtur dicere. Poster. lect. 11, prin^o. * Demonstratio 11. Distinctio 7. Doctor 4. Dubitatio 4. Ens 1, 16, 21. Experientia 12. Facere 4. Fallere 1. Falsitas 19, 29. Fictio 1. Fides 69. Fiducia 1, 2. Filiatio 6, 7. Finis 71. Fortitudo 24. Idea 24. Imperator 2. Infinitum 10. Inquirere 2. Jucunditas. Ludicra. Ludus 1. Materia 50. Mendacium 1, 10. Meritum 84. Metaphora 2, 4. Miraculum 2, 3, 6. Philosophia 7, 8, 9, 36, 50, etc. Propositio 2, 6, 7, 18, etc. Relatio 58, 86. Subjectum 7.
- Dicotoma. Luna 6.
- Dictamen. Conscientia 3, etc. 11, 12. Lex 6, 76. Instinctus. Praeceptum 30, 117, 130. Reverentia 3. Sacramentum 48, etc. Uxor 5.
- Dictator. Dictatura.
- Dictatura est dignitas major potestate et imperio consulatu et tempore excellentior. Opus. 20 | Lib^o 3, c^o 20 | Lib^o 4, c^o 26. * Dictator.
- 1 **DICTIO** ponit aliquid dupliciter: scilicet essenziale et fundamentum. 1, d. 23, q. 1, 1, 1^m | d. 31, q. 1, 1, c. fi. * Categoriae.
- 2 Dictio dicitur ponere aliquid dupliciter: scilicet significatum ejus et consequens ad illud 1, d. 40, q. 1, 1, c. * Consideratio 2.
- 3 Dictio significans conditionem corporalem quo ad rem significatam principaliter non praedicatur de Deo nisi metaphorice, non autem quo ad modum significandi 1, d. 8, q. 2, 3, 2^m. * Fallacia 3. Jubilus 2. Novellae. Spiritus 1, 7.
- 4 Dictio infinita nihil determinatum significat, quia non imponitur a privatione, sed a negatione. Ideo dicitur de ente et de non ente. Perih. lect. 4, fi. | lect. 5, me^o.
- 5 Negatio dictionis infinitae non est in genere determinato, sed in genere entis. Ideo dicitur de omni ente 1, d. 13, 4, 2^m.
- Dictum. Affabilitas o. Amicitia 2.
- 1 **DIES** dicitur dupliciter: scilicet naturalis continens vigintiquatuor horas, et artificialis, scilicet a claritate solis 1^a q. 69, 1, 5^m | 3^a q. 53, 2, 3^m | 2, d. 13, L. | 3, d. 21, q. 2, 2, 5^m.
- 2 Dies artificialis habet duodecim horas non aequales, secundum circulum aequinoctialis, sed inaequales secundum ascensiones zodiaci per sex signa. Jo. 11, lect. 2, me^o. * Angelus 288, 416, 541. Animal 26. Apostoli 28. Appellare 4. Beatus 13, 50, 51, 55. Conceptio 2, 42.

DIES

- 3 Dies ante creationem solis fiebat motu circulari lucis 2, d. 13, 4, 3^m | L. * Damnatio 59, 60. Devotio 9.
- 4 Dies aliqua est clara tripliciter: scilicet institutione Dei, statuto hominum et lumine solis. Job 3, lect. 1, meⁿ. * Deus 230, 231. Diluculum. Eucharistia 181, 182, 212. Festum 5, etc. Haeresis 107. Holocaustum 4. Jejunium 16, 26, 40. Judicium 76, 86. Liber 29. Luna 1, 2. Magi 3. Maria 24, 66, 66, 68. Missa 16, etc. 20, etc. Missio 33. Mors 7. Nativitas 7. Nox 2. Nubes 1. Nuptiae 7. Nycticorax. Oblivio 1. Officium 11, etc. Ordo 89, 90, 91, 92. Pascha 1. Poena 59, 91, 92. Raptus 13. Sabbatum 3, etc. Tentare 22. Tempus 23. Terrae motus 1.
- 5 Dies noster triplex: scilicet nostrae nativitatil; nostrae conversationis; et dies mortis, vel adventus districti iudicii. Opus. 58, c^o 2.
- 6 Dies naturalis secundum ecclesiam incipit in media nocte, non autem dies artificialis 3^a q. 80, 8, 5^m | 1, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m.
- 7 Dies naturalis non terminatur in vespere, sed in mane secundum Chrysostomum 1^a q. 74, 3, 6^m. * Alleluja. Apostoli 38. Appellare 4.
- 8 Dies incipit quo ad contractus in media nocte, sed quo ad officium incipit in vespere 3, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | Quol. 5, fi.
- 9 Dies incipit in sero, secundum Judaeos, quia computant secundum lunam, quae tunc incipit apparere. Opus. 8, c^o 247 | Jo. 13, lect. 1, prin^o. * Bibere. Circumcisio 18, 19. Confirmatio 22. Contrarium 32. Damnatio 59, 60. Diurnum. Indulgentia 29. Magi 3.
- 10 In solemnitatibus legis, Judaei computabant dies a vespere in vespere, in aliis autem a mane in mane 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | Cg. 4, c^o 68, fi. * Maledicere 4. Maria 24, 66, 67, 68. Sepultura 14. Sudor. Usura 112.
- 11 De operibus septem dierum in principio Bibliae 1^a q. 67, usque 75, o. | 2, d. 4, 3, c. | 1^m | d. 12, 13, 14, 15, o. | Po^a q. 4, 1, 2, o. | Hebr. 4, lect. 1, meⁿ etc. * Adam 90. Animal 26, 78. Aqua 9. Daemon 122, 125, 126. Perfectio 11, 12.
- 12 Septem dies fuerunt unum instans, secundum cognitionem septem operum Dei in mente angeli, secundum Augustinum, licet secundum alios fuerint vere septem dies successive 1^a q. 58, 6, c. | 7, 1^m | q. 68, 1, c. | q. 69, 1, c. | q. 70, 1, 1^m | q. 74, 1, 2, o. | 2, d. 2, q. 1, 3, c. | d. 12, 2, 3, o. | d. 13, 4, 1^m | d. 15, q. 3, 1, c. | d. 29, 1, 1^m | 4, d. 43, a. 3, q. 3, 1^m | Verit. q. 8, 16, o. | Po^a q. 4, 1, 2, o. | Job 40, lect. 2, prin^o | Hebr. 4, lect. 1, meⁿ. * Planetarum 1, 2. Senarius 2.
- 13 Diversae res diversimode praefuerunt in operibus septem dierum 1^a q. 73, 1, 3^m | q. 90, 4, o. | q. 91, 2, 4^m | q. 92, 4, 3^m | q. 118, 3, 1^m | 2, d. 15, q. 3, 1, 7^m | 8^m | d. 17, q. 2, 2, 1^m | d. 18, q. 2, 1, 7^m | 3, d. 2, q. 2, a. 2, q. 3, 3^m | 4, d. 48, q. 2, 1, 3^m | Po^a q. 6, 1, 9^m | Hebr. 4, lect. 1, meⁿ etc.
- 14 Dies primi, scilicet creationis a luce in noctem computantur propter futurum hominis lapsum. Sed e converso triduum Christi in sepulchro, propter reparationem hominis 3^a q. 51, 4, 1^m | q. 53, 2, 3^m.
- 15 Prima dies dicitur habuisse vespere et non mane 1^a q. 63, 6, 4^m | 2, d. 12, 3, 7^m | Verit. q. 8, 16, 8^m. * Bonitas 5, 10.
- 16 Oppositum videtur dicere a simili, quia clarum semper debet praecedere obscurum. Opus. 73, c^o 18. Usura 276.
- 17 Prima dies habuit auroram quo ad oriens, non autem quo ad tenebras praevias vel coexistentes 2, d. 13, L.
- 18 In die dominico facta sunt tria: scilicet creatio mundi, productio lucis, resurrectio Christi. Psal 23, prin^o. Luminare 3. * Jejunium 33, 34, 36, 40, 45.
- 19 Dies dominicus succedit sabbato, ex statuto ecclesiae et consuetudine christianorum tantum. Ideo observatio ejus non est sic arcta, nec figuralis, sicut sabbatum, quia veritas etiam in modico praetermitti non debet 1-2, q. 103, 3, 4^m | 2-2, q. 122, 4, 4^m | 3, d. 37, a. 5, q. 3, 3^m | 4^m. Ordo 88, etc.
- 20 Dies in qua res creatae sunt, scilicet prima, non debuit benedici, seu sanctificari 1^a q. 73, 3, 2^m | 2, d. 15, q. 3, 3, o.
- 21 Dies secunda non debuit benedici, nec sanctificari 2, d. 14, L.
- 22 De secunda die non dicitur, vidit Deus, pluribus rationibus: scilicet, vel quia quod ponitur in tertia die, refertur etiam ad secundam, vel quia est de his quae non sunt manifesta populo, vel quia per firmamentum simpliciter, intelligitur aer nebulosus, qui non est de partibus principalibus mundi, vel etiam mystice ex parte numeri, quia dualitas ab unitate recedit 1^a q. 74, 3, 3^m | 2, d. 14, L.
- 23 In tertia die informitas terrae removetur, secundum Augustinum 1^a q. 69, 1, 2, c. prin^o. Vel Aqua 9. Plantae 1, 2. Terra 14.
- 24 Die quarta producantur luminaria quae moventur in caelo, ad ornatum ipsius 1^a q. 70, 1, c. Luminare 3. Lux 10. Stella 1.
- 25 Die quinta producantur aves et pisces, ad ornatum medii elementi, qui habent motum in aere et aqua, quae pro uno elemento accipiuntur 1^a q. 70, 1, c. | q. 71, o.
- 26 Die sexta producantur animalia, quae habent motum in terra, ad ornatum ipsius 1^a q. 70, 1, c. | q. 72, o. * Adam 90. Perfectio 11, 12.
- 27 Dies septima convenienter dicitur habuisse mane et non vespere 2, d. 12, 3, 7^m | d. 15, q. 3, 2, 7^m. * Corvus 1.

DIFFERENTIA

- 28 Dies septima debuit benedici, et sanctificari 1^a q. 73, 3, o. | 2, d. 15, q. 3, 3, o. * Perfectio 11, 12.
- 29 Diei septimae convenit completio operum Dei, et requies ejus 1^a q. 73, 1, 2, o. | 2, d. 15, q. 3, 1, 2, o. * Perfectio 11, 12. September. Septimus.
- Dies is. Tonus.
- 1 DIFFERENTIA est nobilior genere sicut determinatum indeterminato, et proprium communi, non autem sicut alia natura 1^a q. 50, 4, 1^m | q. 75, 7, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 6, 1^m | Spiritu. 1, 9^m | 2, 4^m | 3, 3^m | 8, 9^m | Meta. 10, lect. 11. * Accidens 8.
- 2 Differentia praedicatur de genere. Meta. 8, lect. 2, meⁿ. * Adam 49. Addere 6, 15. Afirmatio 2.
- 3 Oppositum videtur dicere. Meta. 3, lect. 8, meⁿ.
- 4 Differentia complet essentialiam generis 1-2, q. 67, 5, c. | 2, d. 3, q. 1, 5, c. | Po^a q. 8, 4, 5^m. * Anima 44, 45, 221, 222, etc. 331.
- 5 Immo genus per se sumptum, non potest praedicari de differentia praedicatione per se, nec e converso. Meta. 3, lect. 8, meⁿ.
- 6 Differentia et genus, secundum considerationem realem et metaphysicalem, fundantur super diversas naturas necessario, non autem logice 1^a q. 50, 2, 1^m | Anima. 7, 17^m. * Appetitus 55, 76, etc. Assimilatio 4. Bonitas 25. Cathedra 1. Caelum 23, 146.
- 7 Id a quo sumitur differentia, se habet ad illud a quo sumitur genus, ut actus ad potentiam 1^a q. 3, 5, c. | q. 50, 2, 1^m | q. 85, 3, 4^m | 5, 3^m | 1-2, q. 67, 5, c. | 1, d. 25, 1, 2^m | d. 26, q. 1, 1, 6^m | 2, d. 3, q. 1, 5, c. | d. 12, 4, c. | d. 18, q. 1, 2, c. | Cg. 2, c^o 93 | Po^a q. 7, 3, c. | Spiritu. 1, 24^m | 3, 3^m | 8, 3^m | Anima. 9, c. | 11, 10^m | 18^m | Trin. 14, c. | Opus. 3, c^o 92 | Opus. 30, lect. 9, fi. | Lect. 11, o. | Opus. 42, c^o 1, fi. | c^o 5, o. | Meta. 8, lect. 2, fi. * Circumstantia 1, 2, 14, etc. Cogitatio 3. Commune 7.
- 8 Differentia non sumitur ab esse. Quol. 9, 6, 4^m. * Congregatio 2. Contrarium 4, 21, etc. 30. Delectatio 109.
- 9 Differentia completiva speciei, sumitur a forma: genus a materia communi; sed particulare, a materia individuali 1^a q. 85, 5, 3^m.
- 10 Differentia significat totum compositum, sicut et species, licet sumatur a parte formali, et genus a parte materiali, licet genus significet totum 1^a q. 85, 5, 3^m | 1-2, q. 67, 5, c. | 1, d. 25, 1, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 5, c. | 6, 1^m | d. 18, q. 1, 2, c. | 3, d. 5, q. 1, 2, 2^m | Opus. 3, c^o 92 | Opus. 30, lect. 4, 9 | Opus. 42, c^o 5, 7 | Meta. 5, lect. 7, meⁿ | Lib. 7, lect. 9, meⁿ c. | Lib. 8, lect. 2, fi. | lect. 3, meⁿ fi. | Lib. 10, lect. 11, meⁿ. | Perihier. lect. 8, meⁿ c. * Determinatio 1, 3. Deus 18, etc. 28, etc. 32, etc. 60, 104. Dextrum. Definitio 15. Distantia 1. Distinctio 11.
- 11 Differentia est in genere tantum in potentia. Ideo non participat genus, nec est de intellectu ejus, nec e converso 1^a q. 3, 5, c. | Po^a q. 3, 16, 4^m | Opus. 42, c^o 1, fi. | c^o 9, prin^o | Meta. 3, lect. 8, meⁿ | Lib. 5, lect. 7 | Lib. 11, lect. 1, fi. * Divisio 12, 13.
- 12 Differentia importat distinctionem formae 1^a q. 31, 2, 2^m | Cg. 3, c^o 97. * Aequivoca 3. Electio 20. Ens 28, 30. Essentia 8.
- 13 Differentia est forma generis, inquantum facit ipsum esse actu: sed genus est formalius specie, inquantum est universalius 1-2, q. 18, 7, 2^m. Definitio 15.
- 14 Omnis differentia per se, est ex prima radice distinctionis, idest ex principiis essentialibus. Po^a q. 10, 4, c. prin^o | Quol. 11, 6, o. | Opus. 3, c^o 150, fi. * Aeternitas 20, etc. Fides 149. Finis 18, etc. Forma 39, 87. Genus 8, 10. Habitus 3. Haeresis 39. Hypothesis. Ignorantia 31. Inago 2. Intellectus 2, etc. 13, etc. 133, etc. 165, 183, etc. 271, 274. Lex 22, Ly 10. Lux 5. Malum 52. Mandatum 2. Materia 10. Natura 50. Naturale 6. Necessitas 25, 26. Nomen 8, 76. Odor 8. Olfactus 2.
- 15 Remota differentia, non remanet genus idem numero 1-2, q. 67, 5, c. | Po^a q. 8, 4, 5^m | 8^m. * Pars 11, 12. Passio 55, etc.
- 16 Differentia formae, proveniens ex sola dispositione materiae, non facit diversitatem secundum speciem, sed tantum secundum numerum 1^a q. 85, 7, 3^m.
- 17 Differentia secundum speciem, est propter finem; sed differentia secundum numerum, est propter materiam 1^a q. 62, 6, 3^m | Phy. 2, lect. 11, prin^o 6. * Peccatum 59, etc.
- 18 Differentia essentialis sunt nobis ignotae 1^a q. 29, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 1, 6, c. | d. 35, 2, 3^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 6, 1^m | d. 44, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | Verit. q. 41, 8^m | q. 10, 1, 6^m | Po^a q. 9, 2, 5^m | Spiritu. 11, 3^m | Opus. 30, lect. 9 | Meta. 7, lect. 12, meⁿ | Anima. lect. 1, fi. | Poster. 2, lect. 13, meⁿ. * Poena 52, 53. Perfectio 40. Pluralitas 2. Positio. Potentia 32. Praedicamentum 3. Praedicari 29, 30. Praesumptio 8. Praevaricator 2. Princeps 6. Privatio 8.
- 19 Differentiae essentialis saepe nominantur ex accidentibus 1^a q. 29, 1, 3^m | q. 77, 1, 7^m | 1-2, q. 49, 2, 3^m fi. | 2, d. 3, q. 1, 6, c. | 3, d. 26, q. 1, 1, 3^m | Verit. q. 4, 1, 1^m | q. 10, 1, 6^m | Po^a q. 9, 2, 5^m | Spiritu. 11, 3^m | Opus. 30, lect. 9 | Meta. 7, lect. 12, meⁿ | Lib. 10, lect. 10, prin^o | Anima. lect. 1, fi. | Poster. 2, lect. 13, fi. Prophetia 57. * Qualitas 1. Quantitas 9. Ratio 1, etc. 28.
- 20 Differentiae per se, scilicet contentae virtualiter in genere, con-

DIFFICILE

- stituunt veras species ejus: non autem differentiae extraneae, nisi improprie 1-2, q. 18, 7, c. | q. 35, 8, c. | Verit. q. 25, 3, c. Rationale 3, c. Sacramentum 142. Sapientia 17. Sensus 28. Sinistra 1.
- 21 Differentiae quae consequuntur diversitatem specierum, possunt esse in rebus ejusdem speciei: non autem differentiae quae constituunt species 1-2, q. 72, 5, c. Ex diversitate formarum, sequitur differentia operationum, finium propriorum, materiae, agentium, patientium, et proprietatum. Cg. 3, c. 97.
- 22 Differentia finis, est secundum differentiam agentis 2, d. 1, q. 2, 2, c. * Spes 13, 54, etc. Subalternum. Tactus 12, 16. Veritas 52.
- 25 Divisio generis in species, non est semper per veras differentias 1-2, q. 49, 2, 3^m | Opus. 30, lect. 9, fi. * Unitas 40. Universale 16.
- 24 Differentia triplex inter homines, secundum habitus et actus animae rationalis: scilicet secundum diversas gratias gratis datas, secundum duplicem vitam contemplativam et activam, et secundum diversos status et officia 1-2, q. 171, prin^o.
- 25 Differentia in formis esse non potest, nisi secundum quod una est perfectior alia 1^a q. 31, 2, 2^m | Cg. 3, c. 97 | Spiritu. 1, 9^m. Item definitio 15. Qualitas 1.
- 1 DIFFERRE proprie, est semper per aliud, et est relativum. Sed diversum, est absolutum, et seipso, vel alio. Ideo omne differens est diversum, et non e converso 1^a q. 3, 8, 3^m | q. 90, 1, 3^m | 1, d. 8, q. 1, 2, 3^m | 2, d. 17, q. 1, 1, 5^m | Cg. 1, c. 17 | Po^a q. 7, 3, 2^m | Meta. 5, lect. 11, o. | Lib. 10, lect. 5, fi. * Absolvere 22, 33, 35. Abstractum 1, 2. Acerbum. Acetum. Adam 49.
- 2 Immo qualiscumque formarum multitudo, facit differentiam, sed diversitas fit solum per formas substantiales. Po^a q. 9, 8, 2^m. * Affirmatio 2. Amicitia 11, 12. Anima 56, 73, 87, 219, 240, 311, etc. Animal 16. Apparere 2. Appetitus 76. Ardor. Ars 15, etc. Assumere 7. Astutia 1. Attributione 3, etc. Aversio 1, 17. Baptismus 38. Beatitudo 15, 132. Bonitas 25. Castitas 6. Causa 32. Caelum 5, 10, 23. Charitas 60. Consanguinitas 6. Consensus 5. Consilium 19, 30. Constantia 8. Corruptibile 2. Creatio 52. Damnatio 43. Datio 23. Delictum 2. Demonstratio 14.
- 3 Simplicia seu prima, non proprie differunt scilicet per aliud sicut composita seu secunda, sed sunt diversa scilicet seipsa tantum 1^a q. 3, 8, 3^m | q. 90, 1, 3^m | 1, d. 8, q. 1, 2, 3^m. * Deus 66, 67, 69, 104, 258, 448. Definitio 10. Dispositio 48. Donum 24.
- 4 Quaecumque differunt genere vel specie, differunt numero essentiali vel naturae, non autem numero suppositi vel subjecti 3, d. 5, q. 1, 3, 4^m.
- 5 Vel quando naturae diversae non conjunguntur in uno supposito vel subjecto 3, d. 5, q. 1, 3, 5^m. * Aequalitas 21. Aeternitas 18, etc. 30, etc. Aevum 6, etc. Dos 4. Electio 10. Embryo 2. Episcopus 5. Esse 78, 81, 90. Essentia 5. Excaecatio 2. Exclusio 5. Fides 67, 152. Fieri 1. Forma 41, etc. 171. Fortitudo 33, 51. Furor. Furtum 6. Generatio 56. Genus 35. Gratia 9, 35, 111, 112. Habitus 13. Haeresis 41, 159. Heroes 2. Homo 25, etc. Humilitas 23. Hypostasis 6. Idem 6. Imperator 3. Individuum 43. Instans 1. Integrum. Intellectus 2, 3, 13, 15, 81, 133, 165, 194, 195, 196, 274.
- 6 Differre specie, contingit dupliciter: scilicet in diversis speciebus completis, vel secundum diversos gradus in generatione ejusdem speciei 1-2, q. 72, 7, c. * Hypothesica. Justificatio 10, etc. Justitia 479, etc. Lex 98. Lignum 4. Limbus 1. Linea 3, 4.
- 7 Oppositum videtur dicere 2, d. 15, q. 1, 1, 2^m | Meta. 7, lect. 6, me^o | lect. 8, me^o. * Malum 39, 42. Matutine 3. Medium 4. Membrum 2. Memoria 6, 7. Meritum 68. Miraculum 41. Misericordia 23. Motus 29, etc. 81.
- 8 In genere substantiae, quaecumque differunt numero, differunt forma in materia. Trin. 14, 4^m. * Mulus. Cmissio 12. Oppositum 14. Oratio 71. Pars 13. Passio 38, 55, etc. Pavor. Peccatum 59, etc. 386, 387, 393, etc. Perfectio 47, etc. Persona 25, etc. Piscina 2. Poena 53. Posse 1, 2. Praedestinatio 47. Praedicare 33. Praelatio 13. Praesumptio 8. Princeps 6. Principium 4. Privatio 8. Professio 6. Pulchritudo 4. Quo est 1. Ratio 1, etc. 23, etc. 36, etc. Ros. Sanctitas 4. Sapientia 12. Scientia 106, etc. 164. Sensualitas 6. Simplicitas 1. Spes 68. Stultitia 10. Symbolum 2.
- 9 Bonum et malum in moralibus, differunt specie, non autem in aliis. Ma. q. 2, 4, 10^m. * Christus 172. Subsannatio. Superbia 18. Suppositum 8, 9, 11. Susurratio 1. Timor 46, 47. Totum 6. Transcendentia. Transgressio 1. Usura 124. Virtus 163, 187. Visio 4, etc. 15. Vocatio 1, 3. Voluntas 13, 24. Votum 27, 28.
- 10 Eorum quae realiter differunt in creatis, duplex realis identitas est in divinis 1^a q. 40, 1, 1^m.
- Differri. Baptismus 129. Circumcisio 14. Confessio 31. Correctio 17. Limbus 1. Scandalum 15, 18.
- 1 DIFFICILE est id quod transcendit potentiam, secundum naturam, vel propter impedimentum 1^a q. 62, 2, 2^m | 4, 1^m | 3, d. 30, 4, 6^m.

DIFFICILE

- 2 Difficultas in agendo duplex: scilicet ex resistantia passi, ut in his inferioribus, vel ex distantia potentiae ab actu 2, d. 1, q. 1, 3, 3^m | 4, d. 17, q. 1, a. 5, q. 1, 2^m | Po^a q. 3, 4, 16^m. * Amor 61. Angelus 245, 173, 530. Actio 123, 121.
- 5 Difficillimum et optimum est conditionem virtutis observare circa propriam materiam 2 2, q. 149, 1, c. prin^o. * Anima 227.
- 4 Difficultas per se minuit voluntarium, sed per accidens augeat ipsum contra conando. Verit. q. 26, 6, 2^m. * Appetitus 31. Arduum.
- 3 Difficultas operandi duplex: scilicet ex magnitudine operis, vel ex defectu voluntatis. Prima augeat meritum, secunda vero minuit illud 1-2, q. 114, 4, 2^m | 2 2, q. 155, 4, 2^m | 2, d. 19, 1, 3^m | 3, d. 23, q. 1, 1, 4^m | d. 24, art. 3, q. 3, c. | d. 30, 3, 3^m | 5, 4^m | 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m | Verit. q. 14, 10, 12^m | q. 26, 6, 12^m | 11 | Quol. 3, 12, 4^m | Opus. 17, c. 7, 4° | 1^a Cor. 3, lect. 2, prin^o. * Articulus 2. Bonitas 110, 111. Cognitio 25. Comedere 4. Confirmatio 32.
- 6 Difficultas facit ad satisfactionem, ratione poenalitatis. Verit. q. 26, 6, 22^m. * Conversio 5, 11. Daemon 62. Dionysius 4. Dispositio 23. Divitiae 8. Eucharistia 113, 114. Excommunicatio 29. Fides 41. Fomes 11. Gula 9. Habitus 2, 3. Ira 76. Irregularitas 4. Justitia 61. Liber 3. Matrimonium 132. Meritum 13, 51, 70, 76, 79. Nihil 3. Passio 64. Peccatum 396. Poena 60. Qualitas 6, etc. Sapientia 7. Scientia 69, 70. Scriptura 11. Spes 51, 61. Tentare 14. Timor 16, 31, 48. Verecundia 15.
- 7 Difficile et onerosum mensurantur secundum virtutem suscipientis 1, d. 40, a. 4, q. 3, c. * Consilium 16. Constantia 5, 6.
- 8 Ratio virtutis magis consistit in bono, quam in difficili. Ideo magnitudo ejus magis mensuranda est secundum rationem boni, quam secundum rationem difficultis 2-2, q. 123, 12, 2^m | q. 137, 1, 1^m fi. | q. 141, 8, 2^m. Virtus 40. * Fortitudo 5, 22, 57, etc. Grave 9. Ira 42, 76.
- 9 Opera virtutum sunt difficilia 1-2, q. 107, 4, c. * Justitia 61. Laboriosum. Lex 130. Logica 8. Poenitentia 19, 42.
- 10 Immo opera virtutum sunt facilia 4, d. 14, q. 2, 2, 5^m.
- 11 Opera virtutum dicuntur difficilia, quia sunt supra vires non habentium virtutes, non autem propter laborem, vel tristitiam. Et etiam quia quidam abundant sensu, et deficiunt intellectu 1-2, q. 107, 4, c. | 3, d. 27, q. 2, 2, 6^m | d. 30, 4, 6^m | Cg. 3, c. 26 | Psal. 18, fi.
- 12 Opus virtutis habet duplicem difficultatem: scilicet ex specie actus, ut in fortitudine et temperantia, et ex diuturnitate, ut in perseverantia 2-2, q. 137, 1, c. Virtus 40. * Religio 25, 26. Scriptura 2, 11. Studium 4. Sustinere.
- 13 Difficultas prima requiritur ad virtutem, non autem secunda, sed eam tollit, vel saltem minuit virtus. Virt. q. 26, 6, 12^m.
- 14 Difficultas in actibus virtutum duplex: scilicet in inveniendi medium rationis, et in refracuendo passiones. Tantum prima est in virtutibus intellectualibus et in justitia, secunda vero in aliis 2-2, q. 129, 2, c.
- 15 Difficultas duplex: scilicet laboris, et secundum excessum operis ad potentiam, quae attenditur in virtutibus. Prima est major in resistendo malo quam in operando bonum, secunda vero est e converso 3, d. 31, q. 1, 3, 2^m. * Usura 168.
- 16 Difficultas laboris requiritur ad meritum praemii accidentalis, sed difficultas consistens in ordinatione medii requiritur ad meritum praemii essentialis 4, d. 26, q. 1, 4, 4^m.
- 17 Ubi est specialis difficultas, ibi requiritur specialis virtus 2-2, q. 137, 1, c. | 4, d. 7, q. 2, a. 2, q. 2, c. | d. 17, q. 3, a. 2, q. 3, c. | d. 33, q. 3, 2, c.
- 18 Difficultas duplex circa actus virtutum habentium materiam exteriorem: scilicet propter excessum passionum principaliter, vel principaliter propter magnitudinem objecti. In prima sufficit una virtus, sed in secunda requiruntur duae 2-2, q. 129, 2, c. | q. 134, 3, 1^m.
- 19 Difficultas ex magnitudine operis requiritur ad virtutem, non autem difficultas ex defectu voluntatis, sed eam tollit vel minuit virtus. Verit. q. 26, 6, 12^m.
- 20 Difficultas prima major est in actibus voluntatis quam in passionibus animae, secunda vero e converso. Verit. q. 26, 6, 15^m.
- 21 Difficultas vitandi peccatum duplex: scilicet propter vehementiam passionis, ut ira, vel propter latentiam, ut superbia 2-2, q. 162, 6, 1^m | Titum 3, lect. 1, prin^o.
- 22 Perfectus virtute facilius quantumcumque difficilia exequitur, quam carens virtute, facilia 3, d. 40, a. 4, q. 3, 2^m. * Aggredi. Sustinere.
- Diffidentia est motus irascibilis in aestimatum superare facultatem. Sed in bonum est desperatio, in malum autem est timor 3, d. 26, q. 1, 3, 5^m. Desperatio 5, etc. * Certitudo 21.
- Difforme. Caelum 59.
- Diffundere. Actio 70. Anima 317. Apostoli 37. Bonitas 65. Eucharistia 103. Facere 2. Fervor. Fomes 13. Importunitas. Joannes 15. Lux 17. Missio 38. Nubes 2. Spiritus 16, 17. Unctio 4. Usura 126, 289.
- Digestio est completio a calore naturali 1^a q. 78, 1, c. | 3^a q. 74,

DIGNITAS

- 5, 3^m | 4, d. 11, q. 2, a. 3, q. 3, 1^m. Calor 4. * Cete 5. Eucharistia 195. Menstruus 3. Odor 2. Sapor.
- Digitus Dei dicitur Spiritus sanctus. Rom. 7, lect. 3, prin^o. * Missa 4. Peccatum 293. Tactus 5. Tentare 23.
- Dignativum. Unio 22.
- 1 DIGNITAS significat bonitatem alicujus propter seipsum 3, d. 35, q. 1, a. 4, q. 1, c. * Accusatio 17.
- 2 Dignitas est de absolutis. Ideo est eadem in Patre et Filio 1^a q. 42, 4, 2^m | 1, d. 7, q. 2, 2, 4^m | d. 9, q. 2, 1, 4^m | Po^a q. 2, 4, 14^m.
- 5 Aliquis dicitur dignus aliquo dupliciter: vel habendo jus, ut possessionem, vel congruitatem ad illud ut species Priami digna erat imperio 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | Virt. q. 1, 1, 2^m. * Angelus 141, 414. Anima 123, 359. Apostoli 2. Ascendere 6. Assentire 6. Assistere 7. Baptismus 31. Charitas 120. Cognitio 38, 53. Concilium 4. Concupiscibilis 4. Confirmatio 21. Creatura 22, 29. Cydaris. Debitum 13. Delectatio 91, 102. Deus 449. Distinctio 27. Doctrina 3. Donum 11, 15. Dulia 2. Ecclesia 3. Episcopus 4. Evangelium 7, 8. Falsitas 23. Felicitas 7. Finis 102. Forum 1. Gloria 22. Gratia 73, 76, 131, 144, 173. Haeresis 22, 30. Honestum 2, 3. Honor 30, 32. Humilitas 9, 18, 27. Illegitimus 1, 2, 5. Intellectus 88, 89, 99, etc. Interpretatio 4. Jeremias 2. Joannes 3, 6. Judicium 57. Justitia 60, etc.
- 4 Dignitas pontificalis excedit omnes alias, sicut quae pertinent ad cultum Dei excedunt omnia temporalia. Hebr. 5, lect. 1, prin^o. * Justus 2. Locus 7. Magi 4. Maria 29, 54. Matrimonium 73, 104. Merces 1. Meritum 1, 63, 66. Mineralia. Minister 1, 5, 6. Missio 1, 17. Motor. Mutatio 8. Nativitas 29. Notio 5, 13. Obedientia 28. Officium 2, 4, 6, etc. Ornatus 2. Pater 10. Paulus 13, etc. 27. Paupertas 6. Peccatum 173, 249. Persona 5, 9. Pietas 11. Poenitentia 105. Praeceptum 7. Praedicare 2. Praeces. Princeps 26. Prophetia 58. Resurrectio 5. Samuel 3. Sanctus 4. Scientia 131, 145. Secreta. Simonia 17. Spirituale 6. Status 3. Tempus 37. Testis 2, 3. Tonsura. Violentia. Visio 1.
- Dignus. Beneficium 10, 12, 20, etc. Bonitas 220. Character 36. Clavis 1. Culpa 4. Denominatio 4. Evangelium 8. Eucharistia 47, 191. Gratia 76, 141, 173. Honestum 2, 3. Humilitas 13. Idolatria 12. Jeremias 2. Matrimonium 73. Merces 1. Meritum 1. Minister 6. Mors 23. Moyses 1. Nemesis 2. Observantia 1, 3. Oratio 69. Ordo 82. Praedicare 2. Praeces. Theologia 27, etc. Usura 81, 97. Virtus 110, etc. Visus 11. Vita 62.
- Dii. Apostoli 30. Cultus 17, 19. Imperator 7. Juramentum 35. Pythagoras 7.
- Dijudicare. Contemplatio 9. Scientia 29.
- Dilabi. Concordia 2.
- 1 DILATARI debet cor triplici ratione: scilicet propter magnitudinem Dei, multitudinem munerum ejus, et expletionem mandatorum ejus. Isa. 54, m^{co}. * Delectatio 48. Dolor 19. Ecclesia 3. Fortitudo 39. Latere.
- 2 Dilatio cordis pertinet metaphorice ad amorem, ratione cujusdam extensionis, in quantum affectus amantis ad alios extenditur, ut curet non solum quae sua sunt, sed etiam quae aliorum 1-2, q. 33, 1, 1°.
- 3 Dilatio ad delectionem pertinet, in quantum aliquid in seipso ampliatur, ut quasi capacius reddatur 1-2, q. 83, 1, o.
- Dilatio. Achab. Campsoria 1. Christus 196. Lignum 4. Limbus 6. Patientia 6. Restitutio 6. Spes 56, 68. Usura 133, etc.
- 1 DILECTIO. Abstinencia 6. Actus 170. Adam 41. Adulterium 8. Amicitia 10, 12. Aquila 1. Beatitudo 73. Bonitas 183. Daemon 31. Damnatio 4, 12, 14, 33, etc. Delectatio 46. Descendere 8. Devotio 6. Deus 249. Electio 23, 24, 36. Festum 3. Finis 15. Gaudium 1. Gratia 22, 31, 131, 137. Habitus 49. Incorporari 2. Israel 2. Julius. Justus 10. Lex 78. Manifestatio 1. Martinus. Missio 24. Mulier 1. Oblatio 16. Odium 18. Papa 10. Passio 132. Peccatum 276, 431. Perfectio 60, etc. Praedestinatio 11. Praesentia 3. Propter 2. Rex 3. Sanctus 3. Sapientia 29, 30. Superbia 27, 37. Vindicatio 6. Vita 54, 55, 57. Zelus 1, 7.
- 2 Diligentia idem est quod sollicitudo. Ideo requiritur in omni virtute, sicut etiam sollicitudo 2-2, q. 54, 1, 1^m. * Epicurus. Eucharistia 221. Ignorantia 22. Intellectus 58. Joannes 15. Lamech. Observantia 4. Occidere 22. Praeceptum 31. Religio 41. Senator 2. Simonia 32. Testis 5. Tertia o. Sollicitudo o.
- Diligibile. Amor 109, etc. Deus 246. Perfectio 63.
- Dilucidari. Laus 1.
- 1 DILUCULUM est, in quo aliquid lucis apparet, et aliquid tenebrarum noctis. Opus. 60, c^o 22, 2.
- 2 Diluculum potest dici pars diei et noctis 3^a q. 51, 4, 3^m. * Confinium. Crepusculum. Resurrectio 8.
- Dilucere. Levare. Sacramentum 130.
- Diluvium. Baptismus 248. Caro 6. Ignis 16. Iris 1, 4. Sacramentum 143. Vita 41.
- 1 DIMENSIO interminata, est in genere quantitatis, ut ens imperfectum, terminata vero, ut ens perfectum 4, d. 12, q. 2, a. 2, q. 4, c. | Verit. q. 5, 9, 6^m | Trin. 14, c. * Accidens 16. 64. Angelus 81. Densitas 1. Dispositio 41. Divisio 6. Eucharistia 103, 117, 133,

DIMENSIO

- 2 Quaelibet dimensio convenit per se quantitati dimensionis. Ideo quaelibet secundum quancumque potest dici aequalis vel inaequalis alteri. Verit. q. 20, 4, 10^m | Quol. 1, 2, 1, c. * Haeresis 137. Individuum 20, 32, etc. Latitudo. Locus 12, 25, 29. Mundus 8, 17.
- 5 Omnes dimensiones sunt ejusdem speciei 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, c. * Quantitas 5, 30, 31.
- 4 Situs est de ratione quantitatis dimensionis 3^a q. 77, 2, c. | 4, d. 41, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 65, fi. | Quol. 1, 21, c. | Quol. 7, 10, c. | Trin. 14, 3^m | 19, 3^m. * Rarum 1. Resurrectio 14, etc. Tempus 15. Tractari 1.
- 3 Additio quantitatis non tollit essentiam dimensionis 3^a q. 77, 8, 4^m | d. 12, q. 1, a. 2, q. 3, 6, o. | Quol. 9, 13, c. | Quol. 10, 3, c.
- 6 Dimensio corrumpitur tripliciter: scilicet per additionem, divisionem, et diminutionem 3^a q. 77, 4, o. | 4, d. 12, q. 1, a. 2, q. 3, 4, c.
- 7 Immo magnum et parvum per additionem vel diminutionem, vel divisionem, non tollunt essentiam dimensionis 3^a q. 77, 8, 4^m.
- 8 Nec per divisionem fit aliquid de novo in dimensione 3, d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 5^m.
- 9 Dimensiones separatae non implent locum 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 2, c.
- 10 Substantia ut substantia, non prohibetur esse simul cum dimensionibus quibuscumque separatis, vel conjunctis sibi vel alii 4, d. 10, a. 2, q. 3, 2^m.
- 11 Dimensiones non possunt esse simul cum aliis dimensionibus. Ideo substantia corporis non potest esse simul cum alienis dimensionibus separatis, nec in alio existentibus 4, d. 10, a. 2, q. 3, 2^m | a. 3, q. 1, 4^m | d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, c. | d. 44, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Quol. 1, 21, 22, o.
- 12 Dimensiones non possunt intelligi in materia, nisi ut constituta in esse substantiali corporeo per formam substantialem. Anima. 9, c. m^{co} | 17^m.
- 15 Dimensiones interminatae praecintelliguntur in materia ante formam substantialem. Et sine eis non posset intelligi divisio materiae ad diversas formas 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m | d. 12, q. 1, a. 2, q. 4, 6, o. | a. 3, q. 1, 3^m | d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | a. 2, q. 5, 3^m | Cg. 4, c^o 65, fi. | Verit. q. 5, 9, 6^m.
- 14 Oppositum videtur dicere. Spiritu. 3, 17^m | Opus. 37.
- 15 Dimensiones interminatae manent eadem numero in generato, et corrupto 4, d. 12, q. 1, a. 2, q. 4, c. | 1^m | 4^m | d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Cg. 4, c^o 80, 2^m | 81.
- 16 Oppositum videtur dicere 2, d. 20, q. 1, 1, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m | Opus. 32, c^o 7.
- 17 Quantitas dimensionis est aliquorum dupliciter: scilicet per se, et per accidens. Primo modo convenit corporibus, sed secundo modo convenit etiam aliis 1, d. 17, q. 2, 1, c. fi.
- Dimicare. Oratio 49. Resistere 3.
- Dimidium. Genus 33. Vendere 12.
- Diminutio. Absolvere 41. Accidens 85. Actus 10. Addere 15. Amicitia 15. Amor 167, 285. Anima 232. Baptismus 41, 51, 52, 53. Bonitas 68, 148, 199, 220. Charitas 98, 100, 101. Circumcisio 42. Concupiscentia 12, 19, 20. Confessio 58. Contrarium 25. Contritio 36. Corpus 41. Daemon 123, 124. Damnatio 8, 26, 50, 53. Debitum 7. Delitiosus. Difficile 3. Dimensio 6. Diuturnitas. Doctrina 13. Dolor 9, 10. Ebrietas 9, 12. Eleemosyna 36, 37. Ens 13. Eucharistia 181, 248. Fides 54. Fieri 21. Fractio 4. Habilitas 2. Habitus 56, 57, 65, 75, 76. Ignorantia 2, 4, 11, etc. Imperfectio 4. Infirmitas 4, 7. Invidia 1. Ira 9, 40, 56. Jejunium 27. Judex 8. Justitia 13, 15. Lex 51. Meritum 20. Minuere. Miraculum 31. Naturale 18. Nomen 6. Obedientia 2, 13. Occultatio. Passio 29, 71, etc. Peccatum 268, 359. Poena 91. Rebellio 2. Rectitudo 6. Sacramentum 39. Sacrificium 19. Scientia 46. Securitas 4. Subtractio. Suffragia 5. Timor 40, 49, 67. Totum 14. Usura 98, 216. Veritas 49. Virtus 96, 162, 264. Votum 9.
- Diminutivum. Judex 8. Nomen 6.
- Diminutum. Quae diminuta sunt, hoc ipso turpia sunt 1^a q. 39, 8, c.
- Dimittere aliquod bonum contingit dupliciter: scilicet propter majus bonum consequendum vel propter malum vitandum. Primum est honestum, non autem secundum: sed vitatur peccatum, si dispensetur 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, 5^m | Verit. q. 5, 4, 4^m. * Abdicatio. Accusatio 23. Alexius. Baptismus 41. Cessare 3. Cete 11. Cibus 8. Clavis 8. Confessio 17, 27, 31, 48, 51. Correctio 16. Christus 167. Damnatio 28. Deserere. Deus 389. Eucharistia 74, 76. Fornicatio 7, etc. Haeresis 156. Imago 40. Indulgentia 9. Ingratitudo 11, etc. Joseph 8. Malum 63, 64, 65, 66. Medicus 6. Meritum 63, 64. Obedientia 11. Organum 5. Poena 62, 63. Poenitentia 114. Satisfactio 29. Scandalum 15, 17. Timor 43. Usura 138, 142, 250. Uxor 11, etc. Vita 65.
- Dinandum. David 3.
- Dioecesis. Episcopus 18, 19, 20.
- Diocletianus. Sebastianus.

DIONYSIUS

- Diogenes fuit condiscipulus Anaximenis, qui Anaximandri, qui Thaletis discipuli fuerunt. Meta. lect. 4, fi.
- 1 DIONYSIUS fuit discipulus Pauli, et dicitur ejus visiones scripsisse 4, d. 10, 2, c. fi. a. Angelus 395, 557.
- 2 Dionysius fecit quatuor libros, secundum quod aliquid dicitur de Deo quadrupliciter. Sed primus non est translatus de graeco in latinum. Dionysius prin^o.
- 5 Beatus Dionysius in omnibus libris suis obscuro utitur stylo: quod quidem non ex imperitia fecit, sed ex industria, ut sacra et divina dogmata ab irrisione infidelium occultaret. Dio. prin^o.
- 4 Dionysius est valde difficilis et obscurus in libris suis quadruplici de causa: scilicet ut sacra et divina dogmata ab irrisione infidelium occultaret: et quia plerumque utitur modo loquendi, quo utebantur Platonicus, qui apud modernos est inconsuetus, et quia plerumque rationibus efficaceibus utitur ad propositum ostendendum et multotiens paucis verbis, vel etiam uno verbo implicat, et multotiens utitur quadam multiplicatione verborum, quae licet superflua videatur, tamen diligenter considerantibus magnam sententiae profunditatem continere inveniuntur. Dio. prin^o.
- 5 Dionysius ubique fere sequitur Aristotelem 2, d. 14, 2, c. * Character 1. Eucharistia 29. Matrimonium 143.
- 6 Dionysius in plurimis sequitur Platonem. Ma. q. 16, 1, 3^m | Dio. prin^o | c^o 5, lect. 2, fi. | lect. 3, priu^o. * Moyses 1.
- 7 Dionysius in epistolis suis arguit eDemophilum monachum de hoc quod injuste corripuit sacerdotem recte agentem, et de hoc quod correptionem usque ad correctionem extendit, poenam inferendo, quia sacerdotem percussit et eum ab ecclesia amovit 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m.
- 8 Dionysius dicit in quadam epistola super Joannem, quod Christus operabatur divinitus ea quae sunt hominis. Et hoc monstrat virgo supernaturaliter concipiens et aqua instabilis, terrenorum pedum sustinens gravitatem 3^a q. 28, 2, 3^m fi. | q. 45, 2, c.
- Dioscorus haereticus dixit, quod natura divina et humana in Christo sunt unitae per coacervationem tantum 3, d. 6, q. 12, c. fi. * Haeresis 132, etc.
- Directe. Abdicatio. Adulterium 7, 8. Agens 76. Angelus 390. Aqua 19. Audacia 3. Baptismus 195. Beatitudo 145. Blasphemia 19. Causa 26, 28. Charitas 66. Circumstantia 10. Clementia 1. Cognitionis 9. Confessio 17. Contingens 3. Contumelia 7. Correctio 22. Daemon 63. Desperatio 10. Deus 430. Dirigere. Distinctio 15. Esse 8. Excommunicatio 1. Fama 3. Fides 19. Forma 38, 172. Gloria 12. Gratia 111, 185. Honor 26. Hypocresis 4, 5. Ignorantia 4. Intelligentia 2. Involuntarium 5. Ira 68. Matrimonium 24, 67. Mendacium 9. Meritum 100. Negligentia 10. Obedientia 38. Observantia 2. Odium 15. Passio 53. Peccatum 134, 245, 429. Professio 3. Prohibitio 5. Pusillanimitas 1, 2. Ratio 49, 58. Remissio. Restitutio 10. Reverentia 2. Sacramentum 113. Sacrilegium 6. Scientia 163. Significatio 1. Simplicitas 2, 3. Speculum 5. Spes 17. Studiositas 4. Subdiaconus 7. Substantia 25. Super 1. Superbia 25, 26, 32, 33. Temperantia 18. Teneri 3. Tristitia 18. Usura 84, 208, 290. Ventus 4. Virtus 8, 158, 159, 162, 180. Vitium 7. Voluntarium 3.
- Directivum. Lex 136. Praeceptum 107. Prudentia 52, etc. Sapientia 2. Vita 11.
- Dirigere. Agere 5. Angelus 182, 576. Anima 317. Animal 52. Ars 4, 35. Artifex 4. Auxilium 5. Baptismus 76. Beatitudo 148, 168. Bonitas 242. Causa 59. Certitudo 8, 11, 17. Conceptio 11. Consilium 24. Correctio 5. Creatura 30, etc. Christus 216. Credere 18. Cultus 7. Destinare. Deus 205. Docere 1, 3. Donum 29. Dux. Epiphania 4. Fides 115, 116, 117, 118. Finis 84, 87, etc. Fortitudo 60. Fortuna 7. 9. Gubernare. Gratia 150. Ignis 17. Intellectus 222, 276. Intentio 3, 7, etc. Jejunium 12. Jus 5. Legispositiva 2. Lex 3, etc. 28, 176. Liber 17. Logica 1, 4, 6, 7, 8, 11. Misericordia 35. Officium 2. Oratio 97. Peccatum 1, 2. Pietas 16. Planetae 2. Praeceptum 107. Prudentia 33, etc. 52, etc. Ratio 11, 40, 42, 43. Sapientia 1, 18, 32, 35, 44. Scientia 7, 65. Sententia 3. Uti 7, 8. Virga 1. Virtus 245, 263. Vita 11, 81.
- Dirimere. Accusatio 16. Affinitas 12. Cognatio 2, etc. Debitum 17. Matrimonium 74, 75, 79, 83, etc. 119. Sponsalia 9, 10. Votum 26, 54, 56.
- Dirum. Misericordia 18.
- Discedere. Absens. Adjurare 11. Amor 539. Angelus 593. Dissidium. Longe. Recedere.
- Disceptatio. Decertare. Disputatio o. Juristae 2. Litigium o. Nomen 25.
- Discere. Accusatio 18. Addiscere o. Angelus 502. Christus 146, 147. Cognitionis 37. Ignorantia 7, 19. Joannes 7. Lectoratus 6. Ordo 40. Puer 10. Scientia 60, 71, etc. Studium o. Tarditas 3. Tentare 2. Veritas 21.
- Discernere. Abstractio 16. Amor 168. Clavis 1, 5, etc. Cogitatio 3. Confessor 3. Dijudicatio. Discretio. Scientia 156. Tractus 2. Discingi. Praeciingi.

S. Th. Opera omnia. Index.

DISPENSATIO

- Disciplina, est pars potentialis justitiae contenta sub humanitate 2-2, q. 80, 3^m. Addiscere o. Beneficium 10. Doctrina o. Haeresis 4. Justitia 22. Loqui 1. Mathematica 5. Observantia 39, 42. Organum 1. Praeceptum 103. Theologia 2. Visus 9.
- Discipuli. Abiectus. Apostoli 21. Ars 8, etc. Ascendere 8, etc. Christus 89. Diogenes. Dionysius 1. Docere 7. Eucharistia 76, 137. Lucas. Matthaeus 1. Miraculum 33. Pater 19. Plato 3. Praedicare 18. Religio 87. Resurrectio 46. Sacerdos 21. Socrates 3.
- Discontinuum. Angelus 123, 124, 129. Baptismus 51, etc. Bis. Embryo 4.
- Disconvenire. Discordia o. Discrepatio. Habitus 10, 13. Odium 1. Voluntas 69.
- Discoopertum. Detegere. Terra 15.
- 1 DISCORDIA. Importat disgregationem quamdam voluntatum in diversa 2-2, q. 37, 1, c. | 3^m. * Amicitia 43. Barnabas.
- 2 Discordia per se, idest ex intentione deliberata dissentendi a bono Dei vel proximi est peccatum mortale, non autem si per accidens 2-2, q. 37, 1, o. | q. 42, 2, 2^m. * Bonitas 234. Concordia o. Contentio 2, 4. Dissidium.
- 5 Discordia principaliter oritur ex inani gloria, secundo autem ex invidia 2-2, q. 37, 2, o. | q. 38, 2, c. | q. 132, 5, o. Ma. q. 9, 3, o. * Disconvenire. Discrepatio. Dissensio. Gloria 10. Litigium o. Pax 8, 9, 15. Peccatum 185.
- 4 Omnia inferiora, rationabilia et corporalia in multiplicitate sunt discordia, superiores autem intellectuales substantiae, sicut et superiora corpora in summa vivunt concordia. Job 25, prin^o. Item Amicitia 43. Politia 1. Praeceptum 95. Rixa 1, 5. Seditio 1. Testis 4. Voluntas 61.
- Discedere. Incredulitas. Juramentum 6.
- Discrepatio. Alienum 8. Dissidium. Disconvenire. Discordia o. Haeresis 39.
- Discretio pertinet ad prudentiam et est genitrix custos et moderatrix virtutum 3, d. 23, q. 2, 5, c. Actus 170. Antonius 1. Baptismus 241. Cautio. Cautius. Clavis 2. Cogitatio 3. Confessio 53, 82. Confessor 1. Correctio 18. Credere 10. Discernere. Discretivum. Fraenum. Instans 16, 17. Judicium 44, 51. Matrimonium 105, etc. Mulier 2. Ordo 86, 87. Palpebrae. Perfectio 79. Prudentia 64. Pubertas. Ratio 10, 11, 12. Rationabile. Sacrificium 35. Satisfactio 12. Sensus 30. Sententia 4. Sollicitudo 4. Tactus 2, 7. Virtus 239.
- Discretivum. Dijudicatio. Discernere. Discretio. Palpabile. Rationabile. Tactus 2.
- Discretum. Amor 168. Angelus 188, etc. Baptismus 51, etc. 241. Confessio 53, 82. Discernere. Divisio 3. Fides 23. Instans 6, 16, 17. Jejunium 7. Maceratio 2. Motus 30, 31. Mutatum. Numerus o. Obedientia 10. Potentia 64. Quantitas 15. Rationabile. Tempus 3, 11, 16, 17.
- Discursus. Actus 26. Angelus 289, 319. Anima 165, etc. Ars 12. Cogitatio 1, 4, 5. Cognitionis 22, 31, 76. Deus 134.
- Diana. Christus 136. Habitus 74. Homo 4, 25. Intellectus 80, 81. Logica 2, etc. Obscuritas. Prudentia 15, 66, 82. Ratio 10, 11, 12. Ratiocinatio. Religio 79. Scientia 46, 92, 157. Sensus 16.
- Discussio. Eucharistia 221. Judicium 22, 44, 51, 68, 71. Ratio 47, Terra 4.
- Disgregare. Amor 60. Congregatio 2. Discordia o.
- Disparata. Actus 47. Circumstantia 7, 8, 22, 23. Contrarium 28. Delectatio 68. Spes 61. Unitas 40.
- Disparitas. Haeresis 39. Inaequale. Matrimonium 123. Praeceptum 7. Usura 96.
- Dispensabile. Apostoli 9. Dispensatio o. Juramentum 30. Periculum 6. Votum 8, 75.
- 1 DISPENSATIO importat commensuratam distributionem, vel applicationem alicujus communis ad singula 1-2, q. 97, 4, c. | 2-2, q. 88, 10, c. | 4, d. 33, q. 1, 2, c. Abraham 27. Affinitas 17. Angelus 451. Bigamia 5. Bonitas 205, 211.
- 2 Dispensatio est communis juris relaxatio 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 4, 1^m. Concubinitus 1, 2. Confessio 31, 75.
- 5 Numquam dispensandum est in praedictum boni communis 1-2, q. 97, 4, 1^m | q. 100, 8, c. Dalmatica 1. Damnatio 5.
- 4 Omnis dispensatio a praelato debet fieri ad honorem Christi, vel ad utilitatem ecclesiae 2-2, q. 88, 12, c. Decimae 24. Dimittere. Dispensabile. Divitiae 3, 7. Electio 37. Eleemosyna 25. Episcopus 8, 11, 23. Eucharistia 156, 157, 158. Gratia 173.
- 5 Infidelis est qui dispensat non habens intentionem ad bonum commune, imprudens autem non habens rationem dispensandi 1-2, q. 97, 4, c. | 1^a Cor. 4, lect. 1, prin^o. Jejunium 30. Judicium 59. Juramentum 29, 30. Laurentius 2. Legitimitas 2. Lex 39. Liberalitas 1. Magnificencia 6. Novitii 2. Oblatio 15. Ordo 52, 68, 75, 76, 93.
- 6 Dispensatio non potest fieri, contra praecepta juris naturalis communia, sed tantum contra ea quae sunt quasi conclusiones eorum 1-2, q. 97, 4, 3^m | 2-2, q. 147, 4, 1^m | 3, d. 47, 4, c. | 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 5, 1^m | d. 24, a. 3, q. 5, 2^m | d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, 3, c. | q. 2, a. 2, q. 1, o. | Quod. 9, 15, c. Periculum 6, 7. Praeceptum 154. Regere 14.

DISPOSITIO

- 7 Dispensatio in praeceptis secundis legis naturae est in causis inferioribus, in primis vero convenit soli Deo. Nec fit nisi respectu alicujus singularis personae propter aliquod mysterium 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 1, o. Religio 77. Sacerdos 32, 33. Simonia 15, 23, 35, 41. Vicem. Votum.
- 8 Solus Deus potest dispensare in praeceptis divinis, non autem Papa 1-2, q. 91, 5, 2^m | q. 97, 3, 1^m | 4, 3^m | q. 100, 8, o. | 2-2, q. 89, 9, 1^m | 1, d. 47, 4, c. | 3, d. 37, 4, c. | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 1, 1^m | d. 17, q. 3, a. 1, q. 5, o. Cg. 3, c. 125, fi. | Quol. 4, 13, c. | Opus. 19, c. 6. Abraham 14. Apostoli 9. Circumcisio 20. Deus 375, 376.
- 9 Omnia praecepta decalogi sunt omnino indispensabilia etiam a Deo 1-2, q. 99, 5, c. | q. 100, 8, 2^m | 3, d. 37, 4, o.
- 10 Immo in praeceptis primae tabulae decalogi, nec Deus nec homo potest dispensare. Sed in praeceptis secundae tabulae solus Deus dispensat 1-2, q. 100, 8, o. | 2-2, q. 104, 4, 2^m | 1, d. 47, 4, c. | 3, d. 47, 4, o. | Ma. q. 3, 1, 17^m | q. 15, 1, 8^m | Quol. 1, 18, a. 1. Diaconus 2. Lex 39. Matrimonium 116. Periculum 6, 7.
- 11 Praecepta continentia intentionem legislatoris, scilicet conservationem boni communis, vel ordinem justitiae et virtutis, ut omnia praecepta decalogi, sunt omnino indispensabilia 1-2, q. 100, 8, o. Python 5. Praeceptum 154.
- 12 Cum dispensatur in aliqua lege humana non fit ut legi humanae non obediatur, quod esset contra legem naturae et mandatum divinum, sed fit ut hoc quod erat lex, non sit lex in hoc casu 2-2, q. 88, 10, 2^m. Purgatorium 2.
- 13 Circa ea quae sunt juris divini, vel juris naturalis, Papa dispensare non potest. Quol. 4, 13, c.
- 14 Immo Papa potest dispensare in jure divino 4, d. 27, q. 3, 3, 2^m.
- 15 Papa potest dispensare in jure divino, quo ad statuta Apostolorum, non autem quo ad ea quae sunt de jure naturali, vel de necessitate sacramentorum, vel fidei, vel quae ordinantur ad mandata Dei 4, d. 27, q. 3, 3, 2^m. Quol. 4, 13, o. Religio 44, 45, 77, 106.
- 16 Omnia quae sunt juris positivi seu humani, idest omnia instituta per ecclesiam vel praelatos sunt dispensabilia a Papa 4, d. 27, q. 3, 3, 2^m | Quol. 4, 13, c. | Quol. 12, 27, 1^m | 2^m. Schola 1.
- 17 Dispensare potest Papa, quod sacerdos non indutus vestibus sacris, consecret corpus Christi. Quol. 4, 13, c. fi.
- 18 Separatio matrimonii non cadit sub dispensatione in novo Testamento, sicut in veteri 4, d. 35, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m.
- 19 Dispensari non potest quod aliquis ducat in uxorem eam cum qua committit adulterium vivente marito, quo mortuo potest ducere eam sine dispensatione, nisi in aliquo casu contingente, scilicet si fuerit ibi coitus machinantis mortem viri cum effectu. Vel datio fidei cum effectu, si tamen uterque sciebat impedimentum. Vel contractus secundi matrimonii stante primo. Sed in secundo et tertio requiritur pollutio 4, d. 35, L. | d. 37, q. 2, 2, o. | d. 41, a. 4, q. 3, 2^m | Quol. 5, 15, fi. Divortium 3.
- 20 Facilius dispensatur in gradibus prohibitis consanguinitatis et affinitatis, circa personas excellentes, sine acceptione personarum, propter pacem communem 1-2, q. 97, 4, 2^m | 2-2, q. 63, 2, 2^m. * Utile 6, 7. Uxor 3, 9, 11, etc.
- 21 In publica lege humana nullus potest dispensare, nisi ille a quo lex habet auctoritatem, vel cui ille commiserit 1-2, q. 97, 4, 3^m | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 1, 3^m.
- 22 Inferior potest dispensare in praeceptis superioris, quando sibi permittitur a superiori, non autem aliter 1-2, q. 97, 4, 3^m | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 1, 3^m.
- 23 Rectores multitudinis possunt dispensare in legibus humanis, quando deficiunt in aliquo casu, vel necessitas imminet, vel quando non expediunt alicui personae 1-2, q. 96, 6, c. | q. 97, 4, o. | q. 100, 8, c. | 2-2, q. 88, 10, c. | 2^m | q. 89, 9, o. | q. 147, 4, c. | 1^m | 3, d. 37, 4, o. | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 1, o. | d. 27, q. 3, 3, 4^m | Cg. 3, c. 125, fi.
- Disperdere. Daemon 87, 116.
- Dispergere. Auster. Levitae.
- Dispendentia. Amor 233. Attritio 1. Cessare 3. Facere 9. Justificatio 28. Odium 11. Passio 83. Peccatum 406. Poenitentia 10, 25, 28, 71. Renitentia. Satisfactio 6. Verbum 38. Votum 22.
- 1 DISPOSITIO nihil aliud est, nisi habitus imperfectus 4, d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c. post medium. * Arca 3. Bonitas 206.
- 2 Immo dispositio est aliquid contra habitum divisum 1-2, q. 49, 2, 3^m. * Clavis 20. Coma.
- 3 Dispositio semper importat ordinem habentis partes 1-2, q. 49, 1, 3^m | 2, 1^m. * Cor 7, 11. Corpus 33.
- 4 Dispositio potest dici tam ratio ordinis rerum in finem, quam ratio ordinis partium in totum. Providentia vero primum tantum 1^a q. 22, 1, c. fi. * Devotio 11. Deus 199, 303, 321. Electio 19. Excommunicatio 9. Fatum 1, 2, 5, 6.
- 5 Providentia includit dispositionem et addit. Ideo Deus dicitur per providentiam disponere 1, d. 39, q. 2, 1, 4^m. Lex 115, 130, 139, 140, 153. Oratio 47. Peccatum 21, 22, 23. Praedestinatio 10. Prophetia 13. Providentia 17, 19, 20. Vindicatio 5.
- 6 Dispositio proprie est id quod se habet ut incompletum in motu,

DISPOSITIO

- ad completum, quod est terminus motus 2, d. 24, q. 3, 6, 6^m.
- 7 Dispositio quae comparatur ad id ad quod disponit ut ad terminum motus ejusdem generis, est ejusdem generis cum eo et fit illud, non autem illa quae comparatur ad illud ut ad terminum alterius generis 2, d. 24, q. 3, 6, 6^m | Virt. q. 1, 1, 8^m.
- 8 Dispositio ad aliquid est id per quod aliquid movetur in illud consequendum. Virt. q. 1, 1, 8^m.
- 9 Diversorum ex opposito secundum rationem perfecti et imperfecti, unum disponit ad alterum, non autem opposita secundum essentiam. Po^a q. 7, 1, 7^m. * Virtus 8, 9, 83, 99, 120, 146, 208, 254, 255, 257, 259, etc.
- 10 Oppositum videtur dicere. Virt. q. 1, 10, 16^m.
- 11 Dispositio sumitur dupliciter: scilicet pro genere habitus, et ut dividitur contra habitum. Et hoc dupliciter: scilicet vel ut diversae species, vel ut imperfectum contra perfectum, in eadem specie 1-2, q. 49, 2, 3^m. * Bonitas 177, 191.
- 12 Dispositio dicitur tripliciter: scilicet materiae ad formam agentis ad agendum, et ordinatio aliquorum adinvicem. Prima dividitur contra habitum, secunda vero est habitus. Virt. q. 1, 1, 9^m. * Contemplatio 18. Cura 3.
- 13 Dispositio triplex: scilicet vel secundum locum, idest praedestinationem situs, vel secundum potentiam, idest praeparatio ad habitum, vel secundum speciem, idest habitus. Sed dispositio tertio modo fit habitus, non autem secundo modo 1-2, q. 49, 1, 3^m | 2, 3^m | c. | q. 88, 4, 4^m | 2, d. 24, q. 3, 6, 6^m | Ma. q. 7, 2, 4^m. * Dos 4. Electio 19.
- 14 Dispositio duplex: scilicet dispositio removens et dispositio perficiens 1-2, q. 88, 3, c.
- 15 Dispositio duplex: scilicet materiae et agentis. Prima est tantum entium, secunda vero est etiam non entium, ut praedestinatio 1^a q. 23, 2, 3^m | 1, d. 40, q. 2, 2^m | Verit. q. 6, 1, 8^m.
- 16 Dispositio materiae duplex: scilicet necessaria, ut calor ad formam ignis, vel ut facilius fiat, ut oleum. Prima semper praecit, non autem secunda 2, d. 21, q. 2, 3, 1^m | Ma. q. 7, 7, 3^m.
- 17 Aliquid disponit ad aliquam perfectionem tripliciter: scilicet ut medium quasi stramentum ejus: ut praeparans, in fieri tantum, et ut docens 3, d. 13, q. 3, 1, c.
- 18 Dispositio dupliciter se habet ad id quod disponit: scilicet ut via ad perfectionem, et ut effectus. Secundo modo manet cum perfectione, non autem primo modo 3^a q. 9, 3, 2^m.
- 19 Dispositio tripliciter se habet ad id quod disponit: scilicet ut idem in eodem, ut non idem in eodem, et ut nec idem nec in eodem 1-2, q. 74, 4, 3^m.
- 20 Dispositio quae dividitur contra habitum, ut imperfectum contra perfectum in eadem specie, fit habitus, non autem quae dividitur contra habitum ut diversa species 1-2, q. 49, 2, 3^m | q. 88, 4, 4^m | 2, d. 24, q. 3, 6, 6^m | Ma. q. 7, 2, 4^m | 3, 4^m.
- 21 Omne subjectum dispositionis vel habitus, requirit tria: scilicet compositionem subjecti ex actu et potentia, indeterminationem ad multa, et concursum plurium accidentium 1-2, q. 49, 4, o. * Absolvere 40, 41. Abstinencia 3. Actus 169. Bonitas 177, 192. Donum 31. Habitus 3, 8, 24, 31, 81. Haeresis 33. Humilitas 31. Ignorantia 1.
- 22 Nulla dispositio vel habitus ad operationes, est principaliter in corpore, sed tantum dispositio ad formam, non autem habitus proprie 1-2, q. 50, 1, o. | 2, c. * Justificatio 4, 15, 23, 31, 47, Operatio 54. Ordo 11. Peccatum 23, 145, 146, 147, 180, 265, 283, etc. 369, 372, 388. Poena 41. Poenitentia 30. Pietas 8. Scientia 93. Spes 79. Tractatio 4. Verecundia 14.
- 23 Difficile mobile, diversificat habitum a dispositione, non autem ab aliis speciebus qualitatis 1-2, q. 49, 2, 3^m.
Habitus vel dispositio non est in Deo nec in angelis, nec in caelis, nec in elementis 1-2, q. 49, 4, c. | 3, d. 23, q. 1, 1, c.
- 24 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 50, 6, o. | q. 51, 1, 1^m. * Verecundia 14.
- 25 Dispositio in homine ad peccatum, per gratiam minuitur et per consuetudinem bonorum operum tandem consumitur 2, d. 32, q. 1, 1, c. | 2^a Cor. 13, lect. 2, meo.
- 26 In brutis non sunt proprie habitus, sed dispositiones quaedam in ordine ad naturam, non autem in ordine ad operationes, nisi ut regulantur ab homine 1-2, q. 50, 3, 2^m. * Unctio 8, 20. Virtus 8. Vitium 1.
- 27 Ejusdem est disponere ad finem et ad finem perducere, vel per se, vel per suos subditos 1-2, q. 98, 2, 3, c. * Abraham 5.
- 28 Dispositio eorum quae sunt ad finem, attenditur secundum rationem finis 1-2, primo | q. 93, 3, c. | q. 102, 1, c. | 2-2, q. 33, 2, 6, c. | Cg. primo. Absolvere 41. Abstinencia 3. Actio 48, 107, 108, 123. Agens 2, 8, 43, 50, 55, 64, 72, 101. Amor 43.
- 29 Omne quod elevatur ad formam altiore suam naturam, requirit dispositionem supra naturam suam 1^a q. 12, 5, c. | Verit. | q. 8, 3, c. | q. 29, 3, 6^m | Opus. 3, c. 125, fi. Natura 94. * Angelus 579, 623, etc. Animal 16. Baptismus 101. Bonitas 206. Character 7.
- 30 Quilibet artifex, etiam artifex, divinus intendit operi suo inducere dispositionem optimam respectu sui finis: non autem optimam

DISPOSITIO

- simpliciter 1^a q. 47, 2, 1^m | q. 91, 3, c. * Charitas 13, etc. 57, etc. 74, etc. 101, 102, 120. Causa 9, 41, 53, 82. Clavis 20. Coma. Contritio 28, 31. Contumelia 7. Cooperari 2. Cor 7, 11. Devotio 14. Deus 196, 203, 321. Diaconus 5.
- 51 Dispositio patientis est in eodem subjecto cum forma ad quam disponit, non autem dispositio agentis 1-2, q. 74, 4, 3^m | Verit. q. 25, 5, 13^m. * Electio 19. Episcopus 27. Eucharistia 116. Fatum 1, 2, 5, 6. Finis 11, 69, 118. Gemitus 2. Generatio 43. Gloria 7. Gratia 55, etc. 71, 76, 84, 85, 90, 92. Idolatria 9. Intellectus 83, 159, 179, 187.
- 52 Forma non necessario consequitur dispositionem, nisi per virtutem agentis, quod causat dispositionem 1-2, q. 112, 3, 3^m. Ira 33, 67, 71. Iris 4. Iudicium 7, 20. Lex 115, 130. Magnificencia 6. Matrimonium 24. Medium 5. Memoria 22. Meritum 85. Miraculum 24, 25, 26, 27. Necessitas 27, 28. Obedientia 37. Obligatio 8. Oratio 47. Paradisus 4, 6. Passio 9. Paulus 3. Peccatum 126, 146, 147, 180, 259, 268, 361, 369, 372, 380, 381.
- 53 Dispositio materiae ad formam, duo requirit: scilicet debitam proportionem ad agens, per approximationem naturae vel affectus, et proportionem ad formam, per naturalem ordinem materiae ad formam, et per remotionem impedimenti 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, c. Actio 123, 124. * Poena 41. Poenitentia 50. Perfectio 28. Praedestinatio 10. Prophetia 18. Reatus 3. Sacramentum 82, 83, 110, 125, 144. Sacrificium 24.
- 54 Ab eodem agente inducitur ultima dispositio et forma 3^a q. 9, 3, 2^m | 4, d. 24, q. 2, 2, 1^m | 3, c. prin^o | d. 49, q. 2, 7, c. * Sectus 2.
- 55 Semper ultima dispositio ad formam et ipsa forma sunt ejusdem ordinis; idest si unum est naturale, et alterum. Verit. q. 8, 3, c. * Absolvere 41. Actio 48, 107, 108, 125. Actus 91. Adam 89. Alteratio 6, 7. Anima 98, etc. 114.
- 56 Non omnis dispositio praecedat formam ad quam disponit, sed tantum dispositio necessaria 2, d. 21, q. 2, 3, 1^m | Ma. q. 7, 7, 3^m. * Baptismus 58, 248. Calor 8. Causa 41, 83, 104. Caelum 109. Circumcisio 13. Eucharistia 116. Falsitas 9. Forma 35, 72, 89, 90, 97, 121, 130, 131. Gemitus 2. Generatio 31, 40, 43. Gloria 7. Haeresis 33. Meritum 85.
- 57 Dispositiones praecedentes, in adventu formae substantialis corumpuntur 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m | Opus. 32, c^o 7. * Miraculum 24, etc. Motus 12. Munditia. Prudentia 33, 66. Pulvis 2.
- 58 Immo dicuntur manere a simili 4, d. 12, q. 1, a. 2, q. 4, c. | 1^m | 4^m | d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Cg. 4, c^o 80, 2^m | 81. * Sanctitas 4. Sapientia 22, 41. Somnium 2. Temperantia 10. Tristitia 13.
- 59 Dispositio sequitur naturaliter formam, et perfectionem, ad quam disponit: licet praecedat eam via generationis 3^a q. 7, 13, 2^m | Verit. q. 28, 7, 8, c. * Unctio 33. Unio 9. Virtus 79, 83, 120, 147. Vita 49, 78.
- 40 Prima dispositio materiae est quantitas dimensiva 3^a q. 77, 2, c. | Anima. 9, c. 10. * Accidens 57. Adam 89. Amor 43. Baptismus 58, 102. Circumcisio 13. Contemplatio 18. Contemptus 2. Contritio 28, 31. Cooperari 2.
- 41 Dispositio materiae reducitur ad formam, ad quam disponit 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m. * Denominatio 8.
- 42 Immo dispositio materialis reducitur ad materiam 2-2, q. 27, 3, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 4, q. 1, c. | Verit. q. 28, 7, 8, c.
- 43 Dispositio materiae ad formam, reducitur ad causam materiale, inquantum praeparat eam ad formam: ad formam autem ad quam disponit, reducitur ut quid incompletum in genere ejus, et ut imperfectum ad perfectum. Sed dispositio agentis ad agendum, reducitur ad causam efficientem 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | d. 17, q. 2, a. 5, q. 1, c. | Phy. 3, prin^o | Anima 2, lect. 24, prin^o. * Dos 4. Finis 11, 68, 118. Linea 1. Peccatum 283, 284, 361, 380.
- 44 Dispositio materialis non est causa simpliciter, sed secundum quid 2-2, q. 27, 3, c. * Perfectio 18, 30, 68.
- 45 Dispositio est media inter formam et materiam 3, d. 13, q. 3, 1, c. * Senarius 4. Sexus 2.
- 46 Dispositio materiae ad formam, non requirit in materia formalem diversitatem 2, d. 9, 5, 4^m. * Significatio 6. Subdiaconus 5. Substantia 24. Timor 29, 30. Unctio 15, 20, 33.
- 47 Forma semper est in materia disposita, non quidem respectu primi effectus formae scilicet esse actu, sed respectu effectuum posteriorum 1^a q. 76, 6, 1^m | Anima. 9, 5^m.
- 48 Dispositio differens specie ab eo ad quod disponit, non semper est in eodem subjecto cum eo 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m | Verit. q. 14, 4, 5^m | Ma. q. 7, 6, 5^m | q. 8, 3, 8^m. * Actus 169. Angelus 234. Anima 286, 303, 317. Animal 16. Appetitus 63, 75. Avis 2. Aureola 7. Caelum 4, 14, 67, 70. Charitas 89, 101. Corpus 33. Deformitas.
- 49 Non oportet esse in eodem subjecto dispositionem et perfectionem in ordinatis, quia dispositio prioris ordinatur ad perfectionem posterioris 4, d. 17, q. 1, a. 3, q. 3, 8^m. * Aegritudo 1. Daemon 84. Delectatio 64. Eleemosyna 31. Ens 7. Episcopus

DISTANTIA

27. Excommunicatio 9. Falsitas 9. Forma 97, 130, 131. Gratia 55, etc. 71, 76, 84, 85, 90, 92.
- 50 Dispositio est in eodem subjecto cum eo ad quod disponit propinque 3^a q. 63, 4, 1^m | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m. * Humilitas 31. Idolatria 9. Illuminatio 3. Instans 30. Intellectus 83, 159, 179, 287. Intensio 4. Ira 33, 67, 71.
- 51 Dispositio subjecti est prior naturaliter susceptione formae, sed est posterior actione agentis 1-2, q. 113, 8, 2^m | Verit. q. 28, 7, c. * Iris 4. Juramentum 4, 35. Lex 115, 130, 139, 140, 152. Liberum 23. Linea 1.
- 52 Dispositio cui annectitur aliqua imperfectio, non manet simul in subjecto cum eo ad quod disponit, sicut aliae 3, d. 35, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m. * Medium 5. Misericordia 20. Mollities 3. Mulier 8. Perfectio 30.
- 53 Oppositum videtur dicere 3^a q. 9, 3, 2^m.
- 54 Omnis dispositio inordinata habet unitatem specificam a sua causa, sed unitatem numeralem habet a suo subjecto 1-2, q. 82, 2, c. * Potentia 11, 17. Prohibitio 2. Tabernaculum 2. Valetudo. Voluntas 57.
- Dispositive. Angelus 226. Anima 210. Contemplatio 18. Medium 5. Peccatum 369. Sacramentum 9, 83.
- Disproportio. Finis 25. Intentio 16.
- 4 DISPUTATIO est actus syllogisticus unius ad alterum, ad propositum ostendendum. Opus. 38, c^o 1, o. * Amor 46.
- 2 Disputationis quatuor sunt species: scilicet doctrinalis, dialectica, tentativa, et sophistica. Opus. 39, c^o 2, o. * Magi 11, 12.
- 3 Disputatio theologica duplex: scilicet magistralis, per rationes: alia contra errores et dubia, per auctoritates receptas ab adversariis; vel si nullam auctoritatem recipiunt, per rationes naturales. Cg. 1, c^o 2, fi. | 8 | 9 | Quol. 4, 18, o.
- 4 Contentio in disputatione, importat quamdam acrimoniam loquutionis 2-2, q. 33, 1, c. * Mendacium 16.
- 5 Aliquando speculative tantum, puta si aliquis consideraret aliquid, ut in disputationibus accidit, et tamen non movetur aliquo actu voluntatis ad id quod speculatur. Opus. 9, a. 89. * Metaphysica 19. Mundus 27. Peccatum 441, 442.
- 6 Disputatio in scholis de sacramentis, vel de articulis fidei, non est peccatum, nisi propter scandalum, vel pravam intentionem 4, d. 10, L. me^o | d. 11, L. | Opus. 10, art. 32 | Opus. 11, c^o 22. * Sapientia 13. Scientia 16, 17. Scriptura 15. Theologia 12.
- 7 Disputatio cum infideli, intentione confutandi errores, vel causa exercitii, est laudabilis. Sed absint rudes, nisi ab infidelibus tententur 2-2, q. 10, 7, o. | 2^a Tim. 2, lect. 2, fi.
- 8 Habens artem, potest disputando obviare iis quae contra artem dicuntur, non autem habens experimentum tantum. Mcta. lect. 1, me^o.
- Disputativum. Scriptura 15.
- 4 DISSENSIO duplex: scilicet ad se, et ad alterum. Et utraque opponitur paci, sed tantum secunda opponitur concordiae 2-2, q. 29, 1, 3^m.
- 2 Dissensio est primum inter peccata hominum, unde cetera oriuntur 1^a Cor. 11, lect. 4, prin^o.
- 3 Immo superbia et cupiditas sunt prima inter peccata hominum 2-2, q. 162, 7, o. * Passio 98.
- 4 Dissensio, per quam solvitur rigor disciplinae, est primum inter peccata multitudinis. Sed superbia et cupiditas sunt prima inter peccata singulorum hominum 1^a Cor. 11, lect. 4, prin^o. * Poenitentia 25, 28. Reclamare.
- Dissensus dicit quamdam renitentiam ad aliquid futurum 4, d. 16, q. 1, a. 2, q. 4, 2^m. Voluntas 50, 64. Votum 61, 67.
- Dissidium. Discedere. Discordia o. Divortium o. Separatio o. Ritus.
- Dissimile. Actus 13, 14. Dissimilitudo.
- Dissimilitudo. Adventus 10. Agens 87. Alienum 1. Amor 232, 233. Angelus 428. Cibus 6. Distantia 6. Gratia 135. Haeresis 98. Intellectus 170. Mens 5. Odium 14. Peccatum 43, 185. Processio 6. Verbum 65.
- Dissimulare. Ingratitudo. Praelatio 11. Praevaricator 3. Renitentia. Usura 257. Votum 44.
- Dissolvere. Caelum 121. Calor 4, 10, 11. Compositio 10. Peccatum 283. Semen 12. Usura 183, 197.
- Dissonantia. Odium 1, 13.
- Dissuadere. Sollicitudo 5.
- Dissuescere. Consuetudo 6.
- 4 DISTANTIA. Nomen distantiae, prius convenit loco, et ab eo transfertur ad differentiam cujuslibet formae 1-2, q. 7, 1, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 3, c. | Po^a q. 10, 1, c. prin^o.
- 2 Omnis propinquitas requirit aliquam distantiam 4, d. 40, 2, 4^m | d. 41, a. 1, q. 3, 2^m. * Actio 70. Ad. Agens 47.
- 3 Distantia infinita, transiri potest, ex ea tantum parte qua finita est 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, 5^m | Verit. q. 27, 3, 9^m | Po^a q. 3, 1, 3^m. * Amicitia 24. Angelus 86, 355, 356, 439. Anima 16, 4. Bonitas 132. Causa 61, etc. Caelum 108. Consanguinitas 6, 7, 9.
- 4 Distantia entis ad non ens, est finita ex parte entis, infinita vero ex parte non entis 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, 5^m | Verit. q.

DISTINCTIO

- 27, 3, 9^m | Po^a q. 3, 1, 3^m | 4, 2^m. * Creatio 54. Difficile 3. Exitus 1. Finis 118.
- 5 Quaelibet creatura distat in infinitum a Deo 1, d. 8, L. 1, fi. | d. 44, 2, c. | 3, c. | 3^m | 4^m | 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, 5^m fi. | Verit. q. 2, 3, 16^m. * Forma 132. Immobile 2. Instans 25, 29. Labor 5. Locus 25. Longanimitas 1.
- 6 Distantia et propinquitat creaturae ad Deum, est similitudo vel dissimilitudo, non autem secundum locum 1^a q. 8, 1, 3^m | 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, c. | Quol. 11, 1, 5^m. * Macula 9. Magnes 3. Medium 13. Motus 41. Mundus 8. Non ens 6.
- 7 Distantia major est inter Deum et creaturas quam inter creaturas ad invicem, quo ad modum essendi, sed e converso quo ad respectum principii 1, d. 8, q. 1, 1, 2^m | Verit. q. 12, 3, 14^m. * Providentia 1. Remotio. Restitutio 23. Sacerdos 17.
- 8 Corruptibilia plus distant a Deo quam incorruptibilia. Ideo debilius esse recipiunt 1^a q. 65, 1, 1^m | 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, c. | Opus. 3, c^o 74 | Meta. 3, lect. 11, prin^o c. | Lib^o 11, lect. 2, me^o o. * Scintillare. Terra 9. Timor 22. Via 13. Visio 18. Voluntas 7.
- 1 DISTINCTIO duplex: scilicet formalis, idest specifica, et materialis, idest numeralis 1^a q. 30, 3, c. | q. 47, 1, 2, c. | Cg. 2, c^o 39, 2^m | Lib^o 3, c^o 92 | Verit. q. 12, 13, 2^m | Po^a q. 9, 7, c. * Accidens 12, 42, etc. Ad. Addere 3, 18. Affabilitas 1, 2. Affectio 1. Amicitia 8, 9, 11. Animal 15, 74. Apis 2.
- 2 Distinctio secundum formam, est tantum duplex: scilicet communis, per rationes speciales, et spiritualis in multa secundum numerum 1, d. 29, 3, c. * Appetitus 50, 56. Character 2, 12, 25, 46. Casus 4. Circumcisio 7, 8, 10, 33. Clavis 2. Cognitio 64.
- 3 Distinctio numeralis est propter specificam, quia specifica est nobilior 1^a q. 47, 2, c. * Conceptio 1. Concupiscentia 2.
- 4 Aliquid potest esse distinctum dupliciter: scilicet per aliud, et per seipsum. Primum oportet esse finitum, non autem secundum. Po^a q. 1, 2, 7^m. * Confirmatio 26. Consilium 27. Cornelius 1. Credere 19. Datio 4, 5, 6. Determinatio.
- 5 Omnis divisio vel distinctio, est per quantitatem, vel per formam 1, d. 26, q. 2, 2, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | Divisio 1. * Aetas 5. Donum 4, 35. Elementum 25. Exitus 1. Femininum 3. Finis 76.
- 6 Distinctio formalis semper sequitur inaequalitatem 1^a q. 47, 2, c. | Cg. 2, c^o 44, 8^m | Quol. 3, 6, d. | Spiritu. 1, 9^m | 8, c. | Anima. 3, 6^m | 7, c. * Flagellum 3. Fortitudo 35. Fructus 1. Gratia 9, 29. Idea 21. Imago 34, 38, 39.
- 7 Omnia quae dicuntur secundum ordinem ad aliquid, distinguuntur secundum distinctionem eorum ad quae dicuntur 1-2, q. 54, 2, c.
- 8 Prima distinctio eorum a principio, fuit solum a Deo, ad perfectionem universi 1^a q. 47, 1, o. | 2, c. | q. 65, 3, 2^m | Cg. 2, c^o 38, usque 46 | Lib^o 3, c^o 97 | Po^a q. 3, 1, 5^m | 16, c. | Anima. 7, c. 71 | 72 | 73 | 101 | Causis lect. 21 | Meta. 12, lect. 2, fi. * Individuum 1, etc. Intellectus 2, 13, 15, 165. Iudaei 5. Lex 95. Materia 32, 33, 40. Memoria 6. 7. Miraculum 22. Objectum 5, etc. 16. Opus 1, 2. Ordo 1, 2, 9, 10, 68, 92. Passio 28, 52.
- 9 Distinctio potentiarum, non est secundum materialem, sed secundum formalem distinctionem objectorum, quae est secundum rationem 1^a q. 59, 2, 2^m | q. 77, 3, 3^m | q. 80, 1, 2^m | 2-2, q. 17, 6, 1^m | q. 47, 5, c. | 3, d. 26, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | d. 33, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m | Verit. q. 22, 10, 1^m | Anima. 13, 1^m. * Perfectio 13. Per se 3, 4. Planetae 1. Politia 1, 6. Possessio 6, 9. Prophetia 32, 58, 63.
- 10 Prima distinctio rerum non est propter materiam, nec propter contraria agentia, nec propter secunda agentia. Cg. 2, c^o 40 | 41 | 42 | 43 | Po^a q. 3, 16, 17, c. | Opus. 3, c^o 71 | 72 | 101. * Pudicitia 2. Qualitas 5. Quantitas 9. Recipere 7.
- 11 Ea quae non conveniunt in una potentia, ut differentiae, generalissima, et materiae, se ipsis distinguuntur 1^a q. 85, 1, 2^m | 2, d. 12, 1, 3^m | d. 17, q. 1, 1, 5^m | Cg. 1, c^o 17 | Spiritu. 8, c. | Trin. 14, c. * Similitudo 2, 28. Spes 17. Sponsa 5.
- 12 Materia est principium distinctionis secundum numerum, in eadem specie. Po^a q. 2, 4, c. fi. | q. 3, 10, c. | Spiritu. 1, 9^m | 19^m. Individuum 20, 21. * Christus 131. Status 8. Tabernaculum 4. Tactus 16. Templum 8. Usura 128.
- 13 Distinctio individuorum materialium, est per aliqua addita naturae 1, d. 34, q. 1, 1, c. | Cg. 4, c^o 14 | Spiritu. 1, 9^m.
- 14 Omnis distinctio formalis est per aliquam oppositionem 1^a q. 36, 2, c. | 1, d. 1, 3, 2, c. | d. 26, q. 2, 2, c. | Cg. 4, c^o 24, 6^m | Po^a q. 3, 9, 16^m | 7, c. | q. 10, 2, a. 3 | 5, c. | Opus. 3, c^o 55. * Apis 2. Appetitus 10, etc. 76. Attribute 11. Clavis 2.
- 15 In rebus naturalibus, aliquid distinguitur ab alio per suam formam dupliciter: scilicet secundum directam oppositionem formae ad formam, scilicet ab omni specie sui generis, et secundum habere et non habere, scilicet ab omni alia re. Quol. 4, 7, c.
- 16 Eorum quae ex opposito distinguuntur, unum potest esse forma exemplaris alterius, et perfectio extrinseca, non autem intrinseca, nec pars. Verit. q. 14, 5, 1^m | 3^m. * Consanguinitas 6, 7, 9. Consilium 27. Corporeitas 3.

DISTINCTIO

- 17 Eorum quae ex opposito distinguuntur, unum definitur per reliquum 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m.
- 18 Immo unum ex opposito distinctorum, destruit reliquum 1^a d. 26, q. 2, 1, 3^m | Po^a q. 7, 9, 7^m. * Aetas 5. Esse 78, etc. Fides 40, etc. 78. Habitus 11, 12, 13. Modalis 1. Oppositio 1, 4.
- 19 Eorum quae ex opposito distinguuntur, unum definitur per reliquum, si commune convenit eis secundum prius et posterius, non autem si aequaliter 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m. * Passio 28, 30, 52. Pax 5. Peccatum 59, etc. Per se 3, 4. Persona 9, 35. Praeceptum 17, 34. Pluralitas 2. Praedicamentum 1. Spes 49, 54, etc. Subsistentia 8. Substantia 4. Trinitas 13.
- 20 Omnis distinctio etiam materialis est per aliquam oppositionem. Po^a q. 102, a. 3. * Voluntas 6, 76.
- 21 Ubicumque est aliqua distinctio, ibi est oppositio contradictoria 1, d. 5, q. 1, 1, 1^m | d. 34, q. 1, 1, 2^m | Cg. 4, c^o 14, fi. * Usura 172, 224, 226. Uxor 10.
- 22 Errores circa distinctionem personarum in divinis. Opus. 23, o.
- 23 In divinis nulla est distinctio realis, nisi per oppositas relationes originis 1^a q. 2, prin^o | q. 28, 3, c. | q. 29, 4, c. | q. 30, 2, c. | q. 32, 3, c. | 3^m | q. 36, 2, c. | 1^m | q. 40, 2, 3, o. | q. 93, 5, c. | 1, d. 10, 5, c. | d. 11, 1, c. | L. prin^o | d. 13, 2, o. | d. 26, q. 1, 2, o. | q. 2, 2, o. | d. 27, q. 1, 1, c. | d. 29, 3, c. | Cg. 4, c^o 24, 1^m | 6^m | 26, 1^m | Po^a q. 2, 1, 3^m | 4, 5, 6, c. | q. 8, 1, c. | 3, o. | 4, c. | q. 9, 4, c. fi. | 15^m | 5, 15^m | 18^m | 17^m | q. 10, 4, c. | 5, c. | Quol. 6, 1, o. | Quol. 8, q. 3, 1, c. | Quol. 9, 1, c. | Jo. 15, lect. 5, fi. etc. * Adjectivum 12. Aequalitas 24, 25. Attribute 11, Deus 22, 23, 59, 112, 125. Donum 4. Exitus 1.
- 24 Distinctio realis in personis divinis, stat cum identitate essentiae 1^a q. 39, 1, o. | 1, d. 2, 5, o. | Cg. 4, c^o 5 | 13 | 14 | Po^a q. 8, 1, c. * Generatio 62, 69. Haeresis 37. Idea 21. Imago 34. Missio 10, 22. Nomen 82. Notio 10.
- 25 In divinis non est distinctio realis, vel ordo realis, nisi personarum et relationum. Po^a q. 10, 3, c. Numerus 25.
- 26 Distinctio in divinis personis, non est per divisionem alicujus communis, quia essentia communis remanet indivisa, sed oportet distinguenda constituere personas 1^a q. 46, 2, 3, c. * Opus. 1, 2. Oratio 66. Persona 9, 35, 46.
- 27 Distinctio divinarum personarum est minima secundum quantitatem et est maxima secundum dignitatem et causalitatem 1^a q. 40, 2, 3^m | 1, d. 26, q. 2, 2, 2^m | Cg. 4, c^o 14, fi. | Po^a q. 9, 5, 2^m. * Processio 25, etc. 35, etc. Ratio 1, etc. 13, etc. Relatio 78, 85.
- 28 Proprietates in divinis determinant et distinguunt personas, non autem essentiam 1^a q. 40, 1, 2^m.
- 29 Haec non conceditur, Deus distinguitur a Deo 1, d. 4, q. 1, 2, 1^m.
- 30 Personae divinae constituuntur et distinguuntur per origines, sed primo et principaliter per relationes 1^a q. 40, 2, c. fi. | Po^a q. 8, 3, o. | q. 9, 4, 15^m | q. 10, 5, c. | 1^m.
- 31 Relatio ut relatio non constituit nec distinguit personas divinas, sed ut divina 1^a q. 40, 2, o. | 1, d. 26, q. 2, 2, 1^m | 3^m | Po^a q. 8, 3, o. | 7^m | 5, 12^m | q. 9, 4, 15^m | 5, 15^m | 17^m | 18^m | q. 10, 3 | Opus. 3, c^o 55.
- 32 Remotis relationibus personae divinae non distinguuntur 1^a q. 40, 3, o. | 3^a q. 3, 3, 3^m | 1, d. 26, q. 1, 2, o. | Cg. 4, c^o 24 | Po^a q. 8, 4, o. | Opus. 3, c^o 60.
- 33 Relationes divinae distinguuntur ab invicem realiter re relativa, non autem re absoluta 1^a q. 28, 3, o. | q. 30, 1, c. | 2, c. | Po^a q. 2, 5, 6, c.
- 34 In personis divinis est distinctio et ordo realis, sed in attributis, utrumque est tantum secundum rationem 1, d. 31, q. 1, 2, c. fi. | Po^a q. 10, 3, c. Attribute 3.
- 35 Aequalitas et similitudo in divinis, manifestant distinctionem personarum, sed non causant eam 1, d. 26, q. 2, 2, 4^m | Po^a q. 8, 3, 15^m.
- 36 Filius Dei distinguitur a Spiritu sancto filiatione, sicut a non habente, sed distinguitur a Patre sicut ab opposito. Quol. 4, 7, o.
- 37 Non omne quod in divinis distinguitur tantum ratione, distinguitur realiter in creaturis. Verit. q. 1, 1, 12^m | q. 21, 1, 5^m.
- Distinctivum. Addere 18. Origo 1.
- Distinguibilitas. Quantitas 19.
- Distractio. Charitas 73. Contemplatio 6. Delectatio 48, 54. Devotio 6. Divitiae 8. Eucharistia 274. Indevotio. Passio 52. Spectacula 1. Usura 16, 17. Verbum 68.
- Distributio duplex: scilicet accommodata et absoluta. Hebr. 2, lect. 2, fi. lect. 3, prin^o. * Acceptio 6. Accidens 84. Aequalitas 8. Analogia 12. Dispensatio 1. Justitia 34. Meritum 94. Officium 19. Possessio 6. Usura 297.
- Distributiva. Judicium 4. Justitia 25, 35, 73. Medium 28.
- Ditissimus. Beneficium 21. Socrates 1.
- Diu. Abstinencia 7. Animal 38. Delectus 95. Descendere 11. Ignis 9. Importabile. Ira 76. Peccatum 367. Princeps 7. Purgatorium 6, 7. Unctio 27. Vita 13, 40, 41, 81, 82, 83.
- Divelli. Voluntas 50.
- Diversificatio. Anima 306. Avaritia 14. Cultus 13. Dispositio

DIVERSITAS

23. Filiatio 17. Genus 10. Gradus 2. Honor 12, etc. Intellectus 165, etc. Magis 1. Materia 35. Necessitas 25, 26. Objectum 5, etc. Peccatum 19. Sacramentum 75. Satisfactio 12. Veritas 30. Virtus 163.
- 1 DIVERSITAS. In Deo nulla est diversitas 1^a q. 31, 2, c. | 1^m | 1, d. 24, q. 2, 1, o. | d. 46, L. | Po^a q. 9, 8, o. | Causis lect. 24, fi. * Accidens 7, 39. Addere 6. Amor 68, 285. Animal 16, 19. Antecedens 3. Apis 3. Appetitus 83. Appropriatio 6, 9. Aqua 8. Ars 5. Assumere 6. Attributa 6, 7, 9, 11, 13. Auditor 1. Aurcola 7. Avaritia 21. Aversio 1. Baptismus 34. Beatitudo 134, 155. Beatus 34. Beneficium 3. Bonitas 6. Campsoria 3. Causa 52, 53, 82, 89. Cerebrum 2. Certitudo 10. Charitas 114. Circumstantia 15, 16. Clementia 10. Cognitio 32. Comparatio 2. Commune 11. Conjunctio 9. Consanguinitas 4. Contrarium 8. Cor 12. Corpus 29. Credere 8, 24. Crux 5. Cultus 13. Delectatio 18. Daemon 81. Denominatio 10.
- 2 Diversitas creaturarum fuit necessaria. Cg. 3, c^o 97 | Opus. 3, c^o 72. * Aequivoca 2. Aetas 5. Aeternitas 36, 37. Aevum 10. Deus 19. Definitio 14. Dies 13. Differentia 6, 21, c. Dimensio 13, 14. Discordia 1, 2. Dispositio 12, 23, 46. Divisio 6. Donum 38, 39. Dos 2. Dubitatio 4. Dulia 2. Effectus 18. Electio 30. Elementum 25. Ens 3, 9. Etherogeneum. Fides 67, 148. Figura 13. Filiatio 17. Flumen 2. Forma 29. Fructus 1, 19.
- 5 Diversitas speciei sumitur a forma 1-2, q. 23, 1, c. | q. 54, 1, 1^m | Trin. 14, c. * Fumus. Gaudium 3. Generatio 34. Gemitus 2. Genus 10. Gradus 2. Habitus 17, 60, 65. Haeresis 39, 45. Hierarchia 2. Homo 40. Honor 12, 18. Idem 7. Imprimere 1. Importunitas. In 1. Individuum 35. Infernus 3. Insensibilitas 3. Instans 2. Intellectus 79, 131, 135, 146, 159, 211, 213. Intensio 4. Iudicium 86. Jus 8, 14. Justitia 16. Lex 23, 95. Linea 3, 4. Lymbus 2.
- 4 Diversitas per se formae, diversificat speciem, non autem diversitas ejus per accidens 2, d. 32, q. 2, 8, 1^m | Cg. 2, c^o 79. * Litera 2. Locus 3, 13. Logica 5. Loqui 2, 3. Lumen 5. Macula 3. Mansiones. Mansuetudo 1. Materia 33, 35. Mathematica 1, 2. Matrimonium 123. Membrum 2. Mensura 11. Metaphora 5. Missa 23. Modestia 5. Moralis 5. Mors 5. Motus 26, 30, 34, 76. Mundus 24. Nomen 72. Notio 4. Obedientia 9. Objectum 5, 6, 7, 9, 11. Obliqui 1.
- 5 Pluralitas est causa diversitatis in simplicibus, in compositis autem e converso. Trin. 13, o. * Observantia 2. Operatio 31. Oppositio 17. Oratio 11. Ordo 12. Pars 11, 17, 19, 39. Passio 28, 55, 56, 57. Patruus. Pax 3, 9. Peccatum 33, 52, 62, 74, 154, 159. Poenitentia 55. Planetae 2. Pluralitas 2. Post praedicamentum. Potentia 92, 63. Praeceptum 19, 34, 155.
- 6 Materia secundum se, nullius diversitatis est causa, sed cum forma diversificat genus, et cum quantitate interminata diversificat individuum. Trin. 14, o. 16, c. Individuum 20, 21. * Praedicari 20. Princeps 20. Principium 7, 9. Prius 6. Processio 3, 4, 12, 14. Proportio 9.
- 7 Duplex diversitas generis sumitur a materia, scilicet ex diversa analogia ad formam, ut in generalissimis, et ut perficitur a forma. Trin. 14, c. * Propter 6. Providentia 40. Punctus 5. Purgatorium 2. Rarum 3. Ratio 37, 39, 54, 61. Regula 3, 4.
- 8 Immo diversitas generis sumitur a forma, et includitur in diversitate speciei. Virt. q. 5, 1, 9^m | Meta. 5, lect. 7, fi. * Relatio 21, 52. Religio 94. Respectus 1. Reverentia 2. Sacramentum 3, 97. Scientificum 2. Seditio 2. Sensus 10, 28. Sermo 1, 2. Sexus 1, 2, 3. Signum 4. Similitudo 29. Simplex 4. Simplicitas 1. Solutio 5. Status 3, 14, 15. Stella 6. Substantia 8. Successio 7. Syllogismus 7. Symbolum 2. Synagoga.
- 9 Materia secundum se diversificat genus, sed distinctio materiae per quantitatem, diversificat tantum individua 1^a q. 50, 4, c. | 1-2, q. 23, 1, c. | q. 54, 1, 1^m | Spiritu. 8, etc. | Meta. 5, lect. | Individuum 20, 21. Tabula 2. Tactus 3, 7. Templum 3. Tempus 14, 24, 42. Theologia 2.
- 10 Diversitas materiae diversificans formam, diversificat speciem 2-2, q. 154, 1, 1^m | Ma. q. 2, 6, c. * Tuba 1. Varietas.
- 11 Diversitas materiae secundum partes speciei, causatur a forma, sed secundum partes individui, diversificat formam 2, d. 32, q. 2, 3, 6^m. * Unctio 27, 37. Unitas 20, 38. Universale 22, 24, 25. Usura 118, 314. Vendere 18. Verbum 32. Veritas 30. Vestigium 5. Virtus 47, 48, 50, 61, 62, 107, 116, 117, 120, 145, 159, 163, 165, 172, 211. Voluntas 19, 56. Vox 11. Zelus 4.
- 12 Diversa ratio receptionis ratione materiae, diversificat genus, sed ratione formae, diversificat speciem. Virt. q. 5, 1, 9^m.
- 13 Quae sunt diversa genere, plus distant, quam quae differunt specie. Meta. 10, lect. fi.
- Divertere. Luxuria 26. Usus 7.
- Dives. Haereditas 4. Honor 35. Paupertas 2, 6. Pythagoras 1. Usura 189, 195, 202, 282.
- 1 DIVINATIO non dicitur, si quis praenunciet ea quae ex necessitate eveniunt, vel ut in pluribus, quae humana ratione praenosci possunt ex causis, neque etiam si quis futura aliqua contingentia, Deo revelante cognoscat. Tunc enim non ipse divinat, id est quod divinum est facit, sed magis, quod divinum est

DIVINATIO

- suscipit 2-2, q. 95, 1, c. fi. | Isa. 2, me^o | c^o 3, fi. * Armus. Daemon 72, etc. Divinatoria.
- 2 Considerare hujusmodi effectus contingentes in scipsis antequam fiant, non est alicujus divini, sed est Dei proprium qui solus in sua aeternitate videt ea quae futura sunt quasi praesentia 2-2, q. 95, 1, c. | Isa. 3, fi. Divini. Python 4.
- 5 Si quis hujusmodi futura praenuntiare, aut praenoscere quocumque modo praesumpserit, nisi Deo revelante, manifeste usurpat sibi, quod Dei est. Et ex hoc aliqui divini dicuntur 2-2, q. 95, 1, c. | Isa. 3, fi. 3 | c^o 8, fi.
- 4 Divini enim dicti sunt, secundum Isidorum, quasi Deo pleni. Divinitate enim se plenos simulant et astutia quadam fraudulentiae hominibus futura coniectant 2-2, q. 95, 1, c.
- 5 Homo habet naturalem inclinationem ad cognoscendum futura, secundum modum humanum, non autem secundum indebitum divinationis modum 2-2, q. 95, 1, 3^m.
- 6 Divinatio non dicitur ab ordinata participatione alicujus divini, sed ab indebita usurpatione ejus quod Dei est 2-2, q. 195, 1, c. | 1^m | Isa. 3, fi.
- 7 Si hujusmodi divinatio censeatur ex revelatione daemonum cum quibus pacta habentur, vel expressa, quia ad hoc invocantur, vel tacita, quia hujusmodi divinatio extenditur ad id ad quod se non potest extendere, erit divinatio illicita et superstitiosa 2-2, q. 95, 6, fi.
- 8 Sicut graviter peccant, qui id quod est Dei creaturae impendunt per idolatriae cultum, ita graviter peccant qui ea quae expectanda sunt auxilio daemonum implorant. Et hujusmodi est vaticinatio de futuris. Similiter in iis, sicut est in aliis operibus magicis in quibus complementum operis ex virtute daemonis expectatur, est apostasia a fide, propter pactum initum cum daemone, tacite vel expresse, vel verbo tenus si invocatio intersit, vel facto aliquo etiam si sacrificia desint 2, d. 7, q. 3, 2, c.
- 9 Dicitur etiam divinatio, si fiat consilio vel auxilio daemonum qualitercumque, per quod possunt aliqua futura praedicere, vel quorum ipsi sunt causae, vel quae ipsi sciunt per revelationem bonorum angelorum, vel quae ipsi sciunt naturali cognitione, vel ratione in iis quae habent causas determinatas in natura latentes nos et notas eis, tum propter perspicacitatem intelligentiae, tum propter experimentum longi temporis. Et tamen semper est peccatum inquirere ab eis, et est apostasia a fide, ut dicit Augustinus, et hoc propter tria: scilicet quia quamvis daemones vera dicant, tamen semper intentio eorum est ad fallendum, et quia certitudinalem cognitionem habere non possunt de futuro, nisi per revelationem, et quia non possumus simul esse participes donorum Dei et diaboli. Isa. 3, fi. c.
- 10 Divinatio igitur est indebita usurpatione praenuntiandi futuros eventus 2-2, q. 95, 1, o. | 2, d. 15, q. 1, 3, 4^m | Cg. 3, c^o 151. Isa. 3, fi. 3.
- 11 Divinatio semper est peccatum, quia semper in malam partem accipitur, secundum Hieronymum 2-2, q. 95, 1, c. fi. | Cg. 3, c^o 154, 5 | Isa. 3, fi. 3.
- 12 Omnis divinatio provenit ex operatione daemonum, ideo est species superstitionis 2-2, q. 95, 2, o. | 3, c. prin^o | 2, d. 15, q. 1, 3, 4^m | Cg. 3, c^o 154. Ut Praestigium 1. Sors 1. Superstitio 1, 6.
- 15 Divinatio est species curiositatis ratione finis: sed quo ad modum operis est species superstitionis 2-2, q. 95, 2, 1^m.
- 14 Genus divinationis triplex: scilicet necromantia, augurium et sortilegium, quorum quodlibet multas habet species 2-2, q. 95, 3, o. | Opus. 25, c^o 4.
- 15 Divinatio facta per invocationem daemonum per astra, somnia, auguria, vel sortes, non est licita, sed superstitiosa 2-2, q. 95, o. | q. 96, 1, o. | 2, d. 15, q. 1, 3, 4^m | Cg. 3, c^o 154 | Gal. 4, lect. 4, me^o.
- 16 Daemones possunt divinare verum tripliciter: scilicet subtilitate naturae, revelatione et experientia 1^a q. 64, 1, 5^m | 2-2, q. 172, 6, 1^m | 6, o. | 2, d. 7, q. 2, 2, o. | Cg. 3, c^o 151 | Isa. 3, fi. 3.
- 17 Divini dicuntur, qui scilicet sibi actum Dei vendicant in praedictione futurorum, et praecipue quantum ad cultum falsorum deorum. Isa. 8, fi.
- 18 In Philistinis divinandi superstitio maximae vigeat. Isa. 2, me^o. Divinatoria. Sors 3.
- Divinitas. Christus 35, 37, etc. Corpus 68. Daemon 21, 22, 89. Devotio 7. Divinatio 4. Eucharistia 122. Haeresis 38, 90. Humilitas 17, 19. Judaei 18, 19. Maria 30. Mutatio 11. Passio 90, 100.
- Divinum praedicatur de essentia et de personis divinis 3^a q. 16, 3, 3^m | 3, d. 7, q. 1, 2, 3^m. * Abiectus. Abjicere. Abstractio 13, 17, etc. Abstractum 1, 9. Accidia 2, 4. Accusatio 24. Actio 121. Adjurare 1, 7, etc. Affectio 2. Agens 4. Agiographae 2. Altitudo 2. Ambra. Amicitia 13. Amor 1, etc. Analogia 1, etc. Angelus 140, 141, 146, 222, 238, 215, 273, 306, 314, etc. 374, 397, etc. 418, 430, 454, 461, 604. Anima 156, 159. Antichristus 6. Ars 7. Assistere 2. Audacia 19. Baptismus 144, etc. Beatus 49. Castitas 11. Causa 79. Character 11. Charitas 124, 130, 139, 152. Cherubim 1. Christus 6, 9, 12, 35, 37, 41, 47, 49, 69, 71, 77, 113, 132. Cinis

DIVISIO

2. Commune 1, 2, 3, 4, 9. Conceptio 17. Confessio 24, 25, 90. Constructio. Contemplatio 1, 3, etc. 27, 28. Corpus 58, 68. Credere 3. Cultus 1, etc. 15, etc. Daemon 22, 46, 46. Datio 1, 19, etc. 85. De 6. Debitum 26. Deitas 1. Delectatio 103. Devotio 5, 6, 7, 13. Dicere 2, 4, etc. Differre 19. Dispositio 30. Donum 13, 22. Duratio 9, 10. Electio 31. Episcopus 12. Excommunicatio 25, 26, 27. Experientia 9, etc. Factum 1, 2. Falsitas 12, 24. Fides 19, 62. Filiatio 15, etc. Finis 17, 66, etc. Forma 167. Fortitudo. Fraenum. Futurum 6. Generatio 51, etc. Genus 21. Gratia 19, 65, 123. Habere 2, 3. Haeresis 28, 85, 90, 91. Hierarchia 1. Ignis 21. Imago 14, 18. Indigentia 3. Individuum 43. In 14, etc. Ingenitum 1, 4. Intellectus 290, etc. 293, etc. Jesus 1. Judicium 19, 21, 28, 57, etc. Juge. Juramentum 4, 8. Jus 1, 13, 16. Laus 21. Lex 15. Liber 16, 19, 29. Logica 7. Lumen 21, 22, 25. Manifestatio 1. Maria 40. Matthias infra. Matrimonium 23. Mendacium 18. Metaphora 6, 7. Metaphysica 1, 16. Minister 5, 6, 8, etc. Miraculum 3, 49. Missio 3, 43. Moyses 1, 2. Nativitas 21, 22. Natura 2, 18, 35. Nocere 10. Nomen 15, 45, etc. Notio 1. Numerus 21, etc. Officium 11, etc. Operatio 23. Oppositio 15. Oratio 47. Ordo 32, etc. 45, 74. Origenes 3, 5. Ostiarius. Pars 46. Passio 93. Pater 4, etc. Paulus 3. Pax 20. Peccatum 1, 9, 11, 13, 44, 45, 73, 121, 169, 200, 202. Periculum 5, 7. Persona 17, etc. Physica 5. Pietas 10. Possessio 5, 14. Potentia 45. Potestas 5. Praedestinatio 13, 14, 45, 49. Praedicamentum 4, 5. Praedicari 37, etc. Praelatio 18, 25. Praesumptio 13. Principatus 10. Principium 13, etc. Privatio 12, 13. Producere 1, 2. Prophetia 3, 4, 15, 18, 49, 56, 65, 66, 80. Proprietas 2. Pulchritudo 12, etc. Rancor. Raptus 6, 10, etc. Relatio 18, 25, 69, etc. 90, etc. Resurrectio 40, etc. 50, etc. Reverentia 3, etc. Sabbatum 1, 2, 6, 15. Sacerdos 6, 8. Sacramentum 128. Sacrificium 7. Salvati 14, 15. Sanctus 8, 9. Sapientia 2, 22, etc. Scientia 60, 156, etc. Scriptura 1, etc. Scrutatio. Sensus 37, etc. Simonia 29. Societas 1. Spes 11, 66. Spiritus 23. Suppositum 10, etc. Tempus 29, 30, 39. Timor 71. Transumptio. Tributum 5, 6. Unctio 31. Universale 26. Usura 5, 9, 14, 78, etc. 188, 231, 233, 235, 236, 237, 244, 250, 287, 290, 293. Velum 2. Veritas 36, etc. Virtus 66, etc. 78, etc. 136, 151, 181, etc. 217, etc. Vita 27, 41, 57, 78, etc.
- 1 **DIVISIO duplex:** scilicet secundum quantitatem et secundum formam. Prima est posterior uno, secunda vero prior. Ideo definit unitatem 1^a q. 30, 3, c. | d. 21, q. 1, 3, 3^m | 2, d. 18, q. 2, 1, c. | Po^a q. 9, 7, c. fi. | Opus. 42, c^o 2, fi. | Meta. 4, lect. 3, me^o | Lib^o 10, lect. 4, me^o 3 | Phy. 3, lect. 12, me^o. Distinctio 5. * Abstractio 1. Accidens 84, 85, 92, 102. Actus 26, 27.
- 2 **Divisio duplex:** scilicet secundum partes quantitativas et resolvendo per alterationem. Meta. 5, lect. 13, prin^o. * Addere 12, 14. Afirmatio 3. Amor 255, 285.
- 3 **Ratio divisionis quantitatis et mensurae,** prius sunt in quantitate discreta, quam in continua 2, d. 21, q. 1, 3, 3^m.
- 4 **Ratio quantitatis invenitur proprie in illis tantum,** quae secundum se dividuntur, et sic non convenit Deo 1, d. 19, q. 1, 1, 1^m.
- 5 **Divisio convenit quantitati virtutis extrinsecae tantum tripliciter:** scilicet secundum numerum objectorum, secundum intensionem actus, vel secundum modos agendi 1, d. 17, q. 2, 1, c. | d. 19, q. 1, 1, 1^m | q. 4, 1, 1^m. * Angelus 106, 127, 268, 348.
- 6 **In carentibus dimensione,** impossibile est aliam esse divisionem, nisi per formam quae facit diversitatem speciei 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m. * Anima 206, 318, 319. Baptismus 23.
- 7 **Continuum mathematicae dividitur in infinitum secundum eandem proportionem,** non autem secundum eandem quantitatem sed per minorem 1^a q. 48, 4, 3^m | 1-2, q. 85, 2, c. | 2, d. d. 30, q. 2, 2, c. me^o | Cg. 3, c^o 12, 3^m | Ma. q. 2, 12, c. | Phy. lect. 9, me^o 6, etc. | Lib^o 1, lect. 10, me^o. Individuum 11. * Bonitas 25, 39, etc. 202, 209. Caelum 20. Caerimonia 7, 8. Charitas 50.
- 8 **In divisione continui,** non fit aliquid de novo, sed quod erat multa in potentia et unum in actu, fit multa in actu 3, d. 21, q. 1, art. 1, q. 1, 5^m. * Contrita. Contritio 1. Corpus 1, 44. David 1. Deus 105, 146. Diapsalma.
- 9 **Unumquodque per se dividi potest,** secundum illud quod in ejus ratione continetur, non autem per alia 1-2, q. 95, 4, c. * Differentia 21. Dimensio 6, etc.
- 10 **Divisio secundum rationem duplex:** scilicet generis in species, et speciei in genera. Meta. 3, lect. 3, prin^o 1.
- 11 **Res dividitur per se, per id solum quod convenit ei secundum genus** 1-2, q. 18, 7, c. | 1, d. 37, q. 1, 2, 2^m | 4, d. 41, art. 2, q. 2, c. | Po^a q. 10, 5, c. * Ebrietas 6. Ens 1, etc. Enuntiatio 3, 4. Epiklia 6. Aequivoca 3, etc. Esse 50.
- 12 **Divisio generis in species per differentias proprias,** est tantum una; sed divisio subiecti in accidentia, potest esse multiplex 2, d. 12, q. 2, art. 2, q. 1, 1^m. * Falsitas 7. Phantasia 1, 2. Fides 40, 41. Fortitudo 8. Fractio 4. Generatio 54. Haeresis 39. Idem o.
- 15 **Commune dupliciter dividitur:** scilicet per differentias in species et aequaliter, ut univocum; vel secundum modos, et inaequaliter. ut analogum 2, d. 42, q. 1, 3, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 1^m | Ma. q. 7, 1, 1^m. * Imperfectio 1. In 20. Indivisibile 2.
- 16 **Partes divisionis univocae sunt coaequae secundum rationem ge-**

DIVORTIUM

- neris, licet altera earum sit prior secundum rem. Sed in analogis, una earum semper est prior re et ratione 1-2, q. 61, 1, 1^m | 2, d. 42, q. 1, 3, c. | 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | Ma. q. 7, 1, 1^m | Perihier. lect. 8, prin^o. * Individuum 3, 4, 5, 9, 11, 12, 15, 16, Indivisibile o. Infinitum 11. Inobedientia 2. Intellectus 17, 34, 77, 80, 273.
- 13 **Omnis pluralitas sequitur aliquam divisionem** 1^a q. 30, 3, c. | Po^a q. 9, 7, c. * Hypostasis 3. Lex 160. Locus 8.
- 16 **Aetio est indivisibilis secundum essentiam,** et divisibilis per accidens, scilicet secundum intensionem, locum tempus, et hujusmodi 3, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m. * Logica 5. Mammona. Mare 4. Materia 23, 32, 39. Medium 12. Mendacium 6. Mixtio 4. Modalis 1.
- 17 **Omnis divisio durationis accidit ex motu,** per quem fit successio prioris et posterioris 2, d. 2, q. 1, 1, 5^m.
- 18 **Per operationem animae dividuntur ea quae secundum rem conjuncta sunt,** et e converso 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 2, c. | Cg. 2, c^o 74 3^m. Verit. 9, 16, 1, 10^m | Anima. 3, 8^m | 4, c. | Meta. lect. 10, me^o | lib^o 3, lect. 7, fi. | Anima. 3, lect. 8, me^o 3 | lect. 12, fi. 7, 8 | Rom. lect. 3, me^o. * Motus 74, 75. Nomen 66, 67. Omnis 4. Ordo 70. Pars 1, 9, 10. Peccatum 33, 69, 185.
- 19 **Divisorum ex opposito,** aliqua sunt simul secundum rem et secundum rationes, ut species animalis et coloris, aliqua simul secundum rationem, sed unum est prius secundum rem, ut species numeri, figurae, et motus, aliqua quorum unum est prius alio secundum rem et secundum rationem, ut substantia accidente 1^a q. 77, 4, 1^m | 1-2, q. 29, 2, 1^m | Perihier. lect. 8, prin^o. Accidens 51. Substantia 20. * Poena 24. Per accidens. Persona 7. Phariseus. Politia 1, 5, 6. Potentia 49. Princeps 29. Quantitas 6, 7, 9, 12, 19, 21, 24, 32. Ratio 51.
- 20 **Membra divisionis per oppositas rationes,** possunt coincidere realiter, non autem divisionis quae est per oppositas res 1, d. 1, L. prin^o | 3^m | 4, d. 1, a. 1, q. 2, 1^m. * Res 1, 2, 3. Sacramentum 136, etc. Signum 8. Substantia 1, etc. Terraemotus 6. Transductio 1. Trinitas 4. Veritas 24. Verum 3. Virtus 172, etc. Visio 23. Vita 10, 14, 42, 43.
- 21 **Divisio doctrinae de rebus et signis,** est per oppositas rationes scilicet absoluti et relativi, non autem per oppositas res 1, d. 1. L. prin^o. * Differentia 24. Unitas 1, 4, 15, etc.
- Divisivum.** Canis 2.
- Divisoria.** Sors 2, 3, 5.
- 1 **DIVITIARUM duplices:** scilicet corporales, et spirituales. Secundae sunt verae, non autem primae 2-2, q. 126, 1, 3^m | 1^a Tim. 6, lect. 4, prin^o.
- 2 **Divitiae duplices:** scilicet naturales, et artificiales. Primae appetuntur finite, secundae dum habentur appetuntur finite, sed cum non habentur, infinite 1-2, q. 2, 1, c. | 3^m | q. 30, 4, o. * Abjicere. Abrenuntiatio. Accusatio 17. Afferre. Avaritia 11, 16, 25. Beatitudo 38, 68.
- 3 **Usus divitiarum duplex,** scilicet tenere et dare, et hic est principalior 1^a Tim. 6, lect. 4, me^o. Beneficium 21. Bonitas.
- 4 **Divitiae causant tria mala,** quae vitantur per paupertatem: scilicet solitudinem, elationem, et amorem earum 2-2, q. 188, 7, c. | Cg. 3, c^o 133. * Decimae 16. Eleemosyna 6. Felicitas 7. Fortuna 4. Haereditas 4. Honestum 3.
- 5 **Divitiae non sunt finis oeconomicae,** sed bene vivere 2-2, q. 50, 3, 1^m | 1^a Tim. 3, lect. 2, prin^o. | Ethic. lect. 1, fi. 3.
- 6 **Divitiae inquantum prosunt ad virtutes,** sunt bonae, sed sunt malae inquantum impediunt. Similiter et paupertas 2-2, q. 126, 1, 3^m | Cg. 3, c^o 133, | 141. * Honor 4, 19, 21, 22, 35. Jaectantia 5. Incontinentia 1. Liberalitas 1, etc.
- 7 **Deus dat aliquibus abundantiam divitiarum,** ut meritum bonae dispensationis acquirant 2-2, q. 1, 17, 1, 1^m | q. 126, 1, 6, 3^m. * Liberum 1. Memoria 10. Misericordia 10, 32. Mundana. Paupertas 2, 6, 7. Pinguedo.
- 8 **Difficile est inter divitias charitatem servare,** quia impediunt eam, principaliter alliciendo animum, et distrahendo 2-2, q. 186, 3, 4^m | q. 188, 7, c. * Pythagoras 1. Praelatio 3. Princeps 22. Religio 22.
- 9 **Divitiae sunt viles, vanae, et mutabiles,** et ideo debent contemni 2-2, q. 126, 1, 3^m. | Isa. 2, c^o 4. * Spes 21.
- 10 **Divitiae de consilio abdicantur per perpetuam paupertatem,** delitiae carnis per perpetuam castitatem, et superbia vitae per obedientiae servitutem 1-2, q. 108, 4, c. fi. | 2-2, q. 186, 6, 8. Abdicatio. * Thesaurus o. Verbum 72.
- 11 **Divitiae dicuntur pinguedo triplici scilicet ratione,** propter sterilitatem, propter ventositatem, et inutilitatem. Isa. 17, me^o * Religio 30, etc. 102. Usura 189, 195, 202, 282. Virtus 170.
- 1 **DIVORTIUM semper est celebrandum,** inter eos, qui non possunt conjungi matrimonio 4, d. 41, art. 5, q. 1, o.
- 2 **Uterque conjugum ad paria judicatur in divortio,** sed non ex pari causa 4, d. 35, 4, o. Accusatio 23.
- 3 **Post divortium propter fornicationem,** non licet uni conjugum nubere, quando vivit alter. Sed potest sibi reconciliare uxorem, quia ecclesia non cogit, sed dat licentiam 4, d. 35, 5, 6, o. | d. 39, 6, c. | 1^m | 1^a Cor. 8, lee. 2, prin^o | lect. 3, fi. Debitum 17, 20,

DOCERE

DOLOR

- etc. Dispensatio 18. Fornicatio 6, 8, etc. Joannes 9. Matrimonium 74, etc. 133, etc. Uxor 11, etc. Votum 63.
- Dinnum. Aquila 1. Caelum 91. Contrarium 32. Luna 8.
- Diuturnitas auget amorem amici praesentis, absentis autem diminuit 2-2, q. 49, 2, 2^m. * Actio 4, 16. Aureola 10. Constantia 5.
- Contemplativus 2. Daemon 74. Difficile 12. Dolor 9. Frequentia. Ira 32, 41, 69, 76. Laurentius 3. Poena 72, 74. Poenitentia 20. Perseverantia 2, 4, 9. Purgatorium 6, 7, 9. Qualitas 7, 14. Unctio 27. Vita 13, 40, 41, 49, 71, 82, 83.
- Divulgatio. Circumcisio 17. Evangelium 2. Lex 7. Obligatio 2. Praeceptum 122.
- 1 DOCERE est actus vitae activae, quo ad actum exteriorum et interiorum, ut dirigit ad opus; sed est actus contemplativae, secundum actum interiorum absolute 2-2, q. 181, 3, o. | 3, d. 35, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | Verit. q. 11, 4, o. * Adam 19.
- 2 Docere est actus charitatis et misericordiae 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 3, 1^m | 2^m | a. 5, q. 1, 1^m. * Anadochus.
- 5 Docere dicitur dupliciter: scilicet principaliter infundendo lumen, et instrumentaliter dirigendo. Secundum convenit angelis illuminando alios de revelatis, et homini exteriori adminiculando, proponendo exempla, vel applicando principia conclusioni: primum autem soli Deo 1^a q. 107, 1, o. | q. 117, 1, o. | 2-2, q. 173, 2, c. | 3^a q. 69, 5, 2^m | 2, d. 9, 2, 4^m | d. 28, 5, 2^m | Cg. 2, c. 75, fi. | Lib. 4, c. 17, 12^m | 13^m | Verit. q. 11, 1, o. | 3, c. | Ma. q. 16, 12, 5^m | Spiritu. 9, 7^m | Anima. 4, 6^m | Quol. 11, 1, 1^m | Opu's. 19, c. 4, Mat. 23, prin. | Rom. lect. 6, fi. * Angelus 422, etc.
- 4 Christus convenienter multa docuit in parabolis propter tria: scilicet tum quia connaturale est homini per sensibilia devenire in cognitionem intelligibilium: tum propter simplicitatem quorundam audientium, tum etiam ut indignis divina mysteria occultarentur 3, q. 42, 3, o.
- 5 Docere per modum exhortationis privatae, convenit mulieri, non autem publice praedicare 2-2, o. 177, 2, o. | 3^a q. 55, 1, 3^m | q. 67, 4, 2^m | 1^a Cor. 11, lect. 2, meo | c. 14, lect. 7, prin. | 1^a Tim. 2, lect. 3, prin. | Titum 2, lect. 1, fi.
- 6 Nullus potest seipsum proprie docere 1^a q. 117, 1, 4^m | Verit. q. 11, 3, o. * Animal 48. Apostoli 7. Ars 45, 46.
- 7 Docere habet duplicem materiam: scilicet scientiam et discipulum, ideo construitur cum duplici accusativo 2-2, q. 181, 3, c. | Verit. q. 11, 4, c. * Aureola 19, etc. Baptismus 144, etc. Cognitio 37. Conjunctio 8.
- 8 Ad docendum alios in divinis tria requiruntur: scilicet plenitudo cognitionis, vis probandi, et pronuntiatio 1-2, q. 111, 4, c. * Credere 10, 29. Dialectica 2, 3. Elephas 1, 2, 3. Exorcismus 12.
- 9 Sacra doctrina docetur dupliciter: scilicet legendo, et praedicando. Et utroque modo docens in mortali, peccat mortaliter 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, 4^m | Psal. 49, meo | Psal. 50, fi. * Exordium 2. Finis 84. Galilaea 3. Gloria 17.
- 10 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 33, 5, c. fi. | q. 60, 2, 3^m | Mat. 3, prin. | Jo. 8, lect. 1, fi. 4 | Rom. 2, lect. 1, prin. * Imperator 5. Jejunium 7, 13. Juramentum 24. Logica 8. Loqui 3. Magi 1, 4, 5, 9, etc. Malum 7, 8. Medicus 3. Misericordia 25, 27, Officium 1. Oratio 4, 6, 97.
- 11 Praedicator docendo debet facere tria: scilicet instruere, delectare, et flectere 2-2, q. 177, 1, c. | Opus. 19, c. 14. * Praeceptum 41, 139. Praelatio 9. Processio 15. Prudentia 83. Religio 82, 93, etc. Sapientia 9.
- 12 Qui quod docendum est tacet peccat, secundum glossam. Opus. 19, c. 3. * Christus 111, 147. Scandalum 15. Scriptura 19. Simonia 26. Vita 29, 31, 67.
- 1 DOCILITAS est aptitudo bene acquirendi rectam opinionem, ab alio, sicut solertia a seipso 2-2, q. 48, c. | q. 49, 3, o. | 4, c. | Psal. 2, fi. * Exordium 2. Prudentia 20, 48. Temeritas 3.
- 2 Docilitas secundum aptitudinem, est a natura. Sed ad ejus consummationem, plurimum valet studium: scilicet sollicite, frequenter et reverenter, animum applicando documentis majorum non negligendo ea per ignaviam, nec contemnendo per superbiam 2-2, q. 19, 3, 2^m.
- 1 DOCTOR primus et principalis doctrinae spiritualis et fidei, fuit Christus 3, q. 7, 7, c. * Allicere. Auditor 1.
- 2 Christus fuit verissime doctor, martyr, et virgo 2-2, q. 152, 4, c. | 4, d. 49, q. 5, a. 4, q. 1, 1^m | a. 5, q. 1, c.
- 5 Quia catholicae veritatis doctor, non solum provectos debet instruere, sed ad eum pertinet etiam incipientes erudire, propositum nostrum in hoc opere est ea quae ad Christianam religionem pertinent, eo modo tradere, secundum quod congruit eruditioni incipientium 1^a Prolo. prin. * Aureola 10, 17, etc. Blasphemia 24. Cathedra 1, 2. Caelum 54. Consuetudo 7. Credere 29. Definitio 8. Doctrina 5, 8, 9, 10, 19. Dubitatio 4. Episcopus 2. Excommunicatio 33. Habitus 15. Jejunium 7. Juramentum 24. Lectoratus 7. Medicus 3. Moyses 3.
- 4 Auctoritas sacrae Scripturae, auctoritati cujuscumque doctoris praefertur 1^a q. 1, 8, 2^m | Phy. 8, lect. 3, prin.

- 5 Auctoritates sanctorum doctorum in philosophia, non plus valent quam dicta philosophorum quos sequuntur 2, d. 11, 2, 4^m * Christus 201, 210. Mutuum 2. Officium 1. Ordo 81. Origo 5. Poenitentia 92. Philosophia. Porta 1. Religio 41, 82, 93, etc. Revocare. Sacramentum 1, 7. Sagitta 2. Scriptura 3, etc. Sensualitas 7. Sexus 7. Theologia 2, 17, 20, 33. Usura 5, etc. Vita 40. Vitiositas.
- 1 DOCTRINA tripliciter est occulta: scilicet ex intentione docentis, propter invidiam vel turpitudinem rei; secundo quia paucis ostenditur; tertio ex modo, scilicet figurative. Sed doctrina Christi fuit occulta; tertio modo tantum 3, q. 42, 3, c.
- 2 In doctrina sacra, multa occultantur, maxime infidelibus, ne irideantur 1^a q. 1, 9, 3^m fi. | 2-2, q. 40, 3, c.
- 5 Christus noluit scribere doctrinam suam triplici ratione: scilicet propter dignitatem Christi, propter excellentiam doctrinae, et propter spiritualitatem ejus 3, q. 42, 4, o. * Acolythus 8. Amor 57. Apertio 1. Apostoli 35. Aqua 3, 4. Arcus 1. Argentum 2. Argumentum 6, 7. Aureola 20. Baptismus 239. Cantus. Credere 11, 29. Decimae 7.
- 4 Doctrina Christi fuit confirmata dupliciter: scilicet sanctitate vitae et miraculorum operatione. Opus. 60, c. 14.
- 5 Divina doctrina dicitur aqua triplici ratione: scilicet quia infirmos sanat, inquinatos mundificat, et sitientes satiat. Isa. 55, fi.
- 6 Dicitur etiam vinum triplici ratione: scilicet quia pungit arguendo, inflamat accendendo, et inebriat consolando. Isa. 55, fi.
- 7 Divina doctrina dicitur lac, triplici ratione: scilicet propter pulchritudinem, propter dulcedinem, et propter sumendi facilitatem 2-2, q. 189, 1, 4^m. Isa. 55, fi.
- 8 Doctrina Dei dicitur aqua quincupliciter: scilicet quia abundat, refrigerat, foecundat, conformatur omnibus, et velociter portat. Isa. 32, fi. Dialectica 3. Definitio 8. Disciplina. Divisio 21. Documentum. Evangelium 6, 8.
- 9 Docere sacram doctrinam est simpliciter melius, quam impendere particularem curam salutis. Quol. 1, 14, o. * Fides 27, 39, 58, etc. Finbria. Fons 1. Fortitudo 56. Gratia 123. Infidelis 13. Joannes 10, 13. Justificatio 49.
- 10 Episcopi et doctores, in aliquo casu, necessitate imminente, debent intermisso proprio officio doctrinae, particulariter intendere salutem animarum. Quol. 1, 14, c. * Lac. 2. Lectoratus 6, 7. Lex 118. Manipulus 2. Miraculum 40, 42, 48. Missio 32. Mulier 18. Nobilitas 8. Passio 117. Plato 1. Praeceptum 38, 44, 48, 98, 103, 144. Praedicata 14. Praelatio 21.
- 11 Effectus doctrinae spiritualis duplex: scilicet conversio ad Deum, et operatio justitiae. Psal. 22, prin. * Purgatio 1.
- 12 Consideravimus sacrae doctrinae novitios in his quae a diversis conscripta sunt, plurimum impediri tripliciter: scilicet propter multiplicationem inutilium quaestionum, articulorum et argumentorum; et quia ea quae sunt talibus necessaria ad sciendum, non traduntur secundum ordinem disciplinae, sed secundum quod requirebat librorum expositio, vel secundum quod se praebebat occasio disputandi; et etiam quia frequens eorumdem repetitio, et fastidium et confusionem generabat in animis auditorum 1^a prolo. prin. * Religio 80, etc. Resistere 6.
- 13 Doctrina sacra depravatur tripliciter: scilicet exprimendo de alio, vel ad aliud, vel diminuendo. Mat. 4, prin. 1. * Revocare.
- 14 Doctrina ostenditur esse vera, per hoc quod consonat rationi. Et similiter lex 1-2, q. 98, 1, c. * Sanctus 9, 10. Scientia 69, 75, 76.
- 15 Doctrina est commendabilis ex tribus: scilicet ex actu, objecto et opposito 1^a Cor. 7, lect. 2, fi. * Sensus 3, etc.
- 16 Nullus quantumcumque sapiens debet repellere doctrinam quantumcumque parvi: Jo. 9, lect. 3, fi. * Symbolum 10. Simonia 26, etc.
- 17 Doctrina duplex scilicet rerum, ut de fide vel de moribus, et verborum, ut expositio Scripturae. Psal. 48, prin. 2.
- 18 Doctrina tripliciter impeditur: scilicet varietate temporis, loci et linguarum, non autem doctrina Christi. Psal. 18, prin. 2. * Synagoga.
- 19 Homo adjuvatur et impeditur interiori a doctrina dupliciter: scilicet propter virtutem et culpam doctorum, vel auditorum. 2-2, q. 177, 1, 3^m | Opus. 20, Lib. 4, c. 21 | Psal. 50, fi. * Christus 198. Spes 33. Subdiaconus 3. Templum 15. Testis 2, 11. Verbum 66, etc. Veritas 33, 34. Vestis 3. Vita 29, 31. Umbra 3. Usura 14.
- 20 Nomen doctrinae et disciplinae, ad inquisitionem cognitionis pertinet. Nam doctrina est actio ejus, qui aliquid cognoscere facit. Disciplina autem est receptio cognitionis ab aliquo. Poster. lect. 1, fi.
- Documentum. Justificatio 49. Memoria 22. Pythagoras 4, 5. Rudimenta. Sacramentum 61.
- Dogma. Haeresis 4, L. 7.
- Dolabrum non est causa rei artificatae per virtutem propriam, sed per virtutem artificis a quo movetur, et eam quodammodo participat. Po. q. 3, 7, c.
- Dolere. Angelus 593. Josias. Ira 47, 48. Poenitentia 40.
- Dolium. Eucharistia 59.
- 1 DOLOR est passio animae in appetitu sensitivo, vel intellectivo 1-2, q. 35, 1, o. | 3- q. 81, 8, 9, o. | q. 85, 1, c. Addiscere 2.

DOLOR

- 2 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 26, 4, 4^m.
- 3 Proprie dolor non est passio animae, quia nihil habet ex parte animae, nisi apprehensionem. Verit. q. 26, 4, 4^m. * Aggravatio.
- 4 Dolor interior est simpliciter major dolore exteriori 1-2, q. 35, 7, o. | q. 37, 1, 3^m. * Amor 165. Angelus 595. Animal 63.
- 5 Major est dolor in parte sensitiva ex laesione sensibili, quam redundet in ea ex ratione considerante corporalia, quam considerante spiritualia 4, d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, c. * Contemplatio 11. Ingratitudo 11.
- 6 Dolor sensitivus est tantum de praesenti, sed dolor intellectivus est etiam de praeterito et futuro 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m. * Innocentia 16.
- 7 Dolores tactus, omnibus aliis doloribus praecminent. Ideo tamen eis debetur aureola, magis quam doloribus interioribus pro quibus proprie aliquis non dicitur martyr 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, c. 4^m. * Josias. Ira 28, 48. Misericordia 18. Nemesis 2. Passio 39.
- 8 Dolor magis fugitur quam ametur voluptas, quia minor est amor voluptatis quam amor conservationis sui, cui correspondet doloris fuga 1-2, q. 29, 3, 1^m | q. 35, 6, o. | 2-2, q. 123, 11, c. | q. 112, 3, 2^m | Virt. q. 2, 6, c. Delectatio 69 etc.
- 9 Sicut dolor minuitur ex diuturnitate, sic timor ex praemeditatione 1-2, q. 42, 5, c. * Poenitentia 1, 18, 28, etc. 69. Rugitus.
- 10 Innocentia patientis, minuit dolorem, quo ad numerum, quia non dolet de tot: sed auget intensive per se, quia magis indigne 3^a q. 46, 6, 5^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, 3^m.
- 11 Dolor et tristitia sunt tantum de contrariantibus voluntati 1^a q. 113, 7, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 1, c.
- 12 Dolor de morte amici, est sensibilior. Ideo est vicinior ad resolvendum corpus in lacrymas, quam dolor de peccatis 4, d. 15, L. fi. | d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, c. | 2^m.
- 13 Peccatores dolent in morte sua quadruplici ratione: scilicet propter temporalium amissionem, propter conscientiae contradictionem, propter futurae gloriae desperationem, et propter poenae timorem. Isa. 40, fi.
- 14 Tristitia est species doloris, consequens interiorem apprehensionem tantum. Sed dolor consequitur ad omnem apprehensionem 1-2, q. 35, 2, o. | 7, c. | 3^a q. 15, 6, c. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, 2, o. | Verit. q. 26, 3, 9^m | 4, 4^m.
- 15 Omnis dolor et tristitia, secundum se sunt mala: sed praesupposita praesentia mali, sunt bona 1-2, q. 39, 1, o. | q. 59, 3, o. | 3^a q. 15, 5, 6, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m | a. 3, q. 2, c. fi. | 4, d. 49, q. 3, a. 4, q. 2, o.
- 16 Dolor et tristitia possunt esse bona, honesta et utilia, ratione fugae mali 1-2, q. 39, 2, 3, o. | 3^a q. 15, 6, 2^m | 3^m | q. 46, 6, 2^m.
- 17 Impossibile est aliquam tristitiam vel dolorem esse summum malum 1-2, q. 39, 4, o.
- 18 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 73, 4, o. | Ma. q. 2, 10, o.
- 19 Dolor et gaudium sensitivi, nullo modo possunt esse simul: quia semper contrariantur, saltem secundum motum cordis, secundum dilatationem et constrictionem 3^a q. 81, 9, 2^m.
- 20 Dolor de malo contrariatur dolori de bono, sicut gaudium de malo contrariatur gaudio de bono 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, 5^m.
- 21 Ad dolorem requiruntur duo: scilicet conjunctio mali, et perceptio ejus 1-2, q. 35, 1, 7, c. | q. 41, 3, c. | 3^a q. 15, 5, 6, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, c.
- 22 Malum conjunctum est magis causa doloris et tristitiae, quam bonum amissum 1-2, q. 36, 1, o.
- 23 Malum conjunctum causat dolorem ut finis, sed amor ut unde principium primum, et aliquando concupiscentia: sed odium, ut principium secundum 1-2, q. 36, 2, o. | 4, c. * Costa. Delectatio 66. Innocentia 16. Ira 28, 48. Mors 5, 14, 18, 23, 21.
- 24 Defectus lacrymarum contingit quadrupliciter. Primo ex defectu doloris minoris de peccato, quam de damno temporali. Secundo ex abundantia doloris, lacrymas exsiccantis, propter calorem concitatum. Tertio voluntate dolendi coram solo Deo. Quarto ex duritia complexionis. Et tantum primus est culpabilis 4, d. 15, L. fi. * Peccatum 192.
- 25 Appetitus imitatis, non cujuslibet, sed ejus quae est de perfectione naturae, causat dolorem 1-2, q. 36, 3, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, c.
- 26 Potestas major, non tollens inelinationem, sed repugnans ei, causat dolorem in quantum infert malum 1-2, q. 36, 4, o.
- 27 Passio Christi, ratione defectus humani, causat in nobis dolorem et tristitiam, sed ratione benignitatis Dei causat laetitiam 2, 2, q. 82, 4, 1^m.
- 28 In Christo fuit verus dolor sensibilis 3^a q. 15, 5, o. | q. 46, 6, c. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Verit. q. 26, 8, fi. | 8^m | 10^m. Opus. 3, c^o 232.
- 29 Sensualitas et ratio Christi dolebant de vulneribus ejus. Ideo solet dici, quod mortem ratio Christi refugiebat 3, d. 15, L. me^o | Opus. 3, c^o 232.
- 30 Immo Christus secundum rationem superiorem, gaudebat de passione et morte sua. Opus. 3, c^o 239.
- 31 Sensualitas et ratio superior Christi, ut natura, dolebant de vul-

DOMINIUM

- neribus ejus, non autem ut ratio, propter bonum sequens 3, d. 15, L. me^o | Opus. 3, c^o 232. * Angelus 595. Auxilium 3. Clamor 5. Damnatio 8, etc. 29, etc. 41, etc.
- 52 Dolor Christi in passione pervenit usque ad rationem superiorem 3^a q. 46, 8, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, o. | Verit. q. 26, 9, o. | 10, c. fi. | Opus. 3, c^o 232.
- 53 Dolor Christi non impendebat delectationem fruitionis ejus, nec e converso 3^a q. 15, 5, 3^m | 6, c. | 9, 3^m | q. 46, 6, c. fi. | 2^m | 8, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m | q. 2, 5^m | q. 3, c. | 2^m | Verit. q. 10, 11, 3^m | q. 26, 10, o. | 8, 10^m | Quol. 1, 3, c. | Quol. 7, 5, o. | Opus. 3, c^o 231 | 232, fi. * Daemon 35. Delectatio 66. Fortitudo 44. Innocentia 16. Josias. Laurentius 3.
- 54 Dolor Christi interior et exterior fuit maximus 3^a q. 46, 6, o. | q. 48, 2, c. | 3, d. 15, q. 2, art. 3, q. 3, o. | Opus. 3, c^o 231 | 232.
- 55 Christus doluit pro omnibus peccatis simul 3^a q. 46, 6, 4^m. * Christus 175, etc. Limbus 1, 6. Poenitentia 36. Resurrectio 9.
- 56 Christus magis dolebat de miseriis nostris, quam de passione sua 3^a q. 46, 6, 4^m | 3, d. 15, L. me^o | Opus. 3, c^o 232.
- 57 Dolor Christi fuit major dolore cujuscunque contriti 3^a q. 46, 6, 3^m | 4^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, 5^m.
- 58 Christus dicitur novissimus tripliciter: scilicet propter doloris acerbitatem, mortis turpitudinem, et impositi criminis magnitudinem. Isa. 53, prin^o.
- 59 Christus dicitur plenus doloribus tripliciter: scilicet propter morbi necessitatem, gratiarum effusionem, et nostram obligationem. Isa. 53, me^o.
- 40 Dolor Christi fuit major dolore Adae, si passus fuisset in innocentia 3^a q. 46, 6, 3^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, 6^m.
- 41 Dolor et tristitia, nullo modo sunt in Deo 1^a q. 20, 1, 2^m | 3, d. 32, 1, 1^m | Cg. 1, c^o 89, 7^m | Lib^o 2, c^o 25, 3^m.
- 42 Mater Christi peperit sine dolore, et cum maxima jucunditate 2-2, q. 164, 2, 3^m | 3^a q. 35, 6, o.
- 43 Beati non dolent de malis quae fecerunt 1-2, q. 59, 3, 1^m | 3^a q. 84, 8, c. | 4, d. 43, a. 5, q. 1, 3^m.
- 44 Nec proprie dolebunt, quod non plura bona fecerunt 1^a q. 95, 3, c. | 2^m | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 3, 5^m.
- Dolus. Arcus 2. Machinatio. Venus 3. Vulpis.
- 1 DOLUS proprie accipitur tantum in malo, sed abusive in bono 2-2, q. 55, 4, 1^m. * Adulatio 4. Arcus 2. Astutia 1.
- 2 Dolus principaliter est in verbis 2-2, q. 55, 4, 2^m | 5, c. * Fraus Furtum 2. Juramentum 18. Lingua 6.
- 3 Dolus fit tripliciter: scilicet corde, ore, et opere. Sed fraus proprie est tantum in factis 2-2, q. 55, 4, 2^m | 5, c. | q. 111, 3, 2^m | q. 118, 8, c. | 2^m | Psal. 11, me^o | Psal. 16, prin^o. * Matri. monium 116. Meretrix 6. Occultatio. Perfectio 1, 2. Praeceptum 108.
- 4 Quantum ad forum exteriorem ecclesiae, accipitur dolus non latens in corde, sed aliquo modo per signa exteriora expressus, ut cum quis se alio nomine vocat, non autem quantum ad forum conscientiae 4, d. 27, L. prin^o. Prudentia 35.
- Donare. Religio 96. Christus 85.
- Domesticus. Amicitia 13. Elephas 3, 8. Matrimonium 3, Obedientia 42, 43. Ordo 46. Pars 29. Passio 110. Praeceptum 132, 134, 137. Testis 7. Votum 36, 47.
- Domitianus. Roma 2. Titus.
- Domilegium. Confessio 74.
- Domina. Maria 1. Natura 3.
- 1 DOMINATIO significat tria: scilicet, libertatem rigidam, et inflexibilem gubernationem, et appetitum et participationem veri domini 1^a q. 103, 5, 2^m. * Angelus 552, 577, 579, 617. Anima 260. Forma 70. Labor 7. Marchio. Potentatus.
- 2 Dominatio est primus ordo secundae hierarchiae, quia dirigit et imperat quicquid in ministeriis divinis per angelos agitur 2, d. 9, 3, c. | d. 10, 3, c. | Cg. 3, c^o 80 | Opus. 8, c^o 126 | Col. lect. 4, fi. Angelus 552. * Potentia 20. Virtus 265.
- 3 Dominationes praecipuum, potestates ordinant, et principatus dirigunt 1^a q. 108, 5, 3^m | Cg. 3, c^o 80 | Ephes. lect. 7, fi. Angelus 379.
- Dominativum. Jus 21. Sedere 3, 7. Angelus 577, 617.
- Dominatus. Afferre. Magistratus.
- Dominica. Annuntiatio 7. Dies 17, etc. Jejunium 33, 34. Oratio 97, etc. Ordo 88, 89, 91.
- 1 DOMINICUS capi potest dupliciter: scilicet pro domino per participationem, et pro re domini 3, d. 7, q. 1, 2, o. * Professio 2, 3.
- 2 Dominicus potest praedicari de qualibet re Christi, non autem de homine Christo 3^a q. 16, 3, o. | 3, d. 7, q. 1, 2, o.
- 1 DOMINIUM dicit tria: scilicet potestatem, ordinem, et terminum. Po^a q. 7, 10, 4^m. * Adoratio 10. Agere 3. Alienum 4, 5, 7.
- 2 Deus est principium et finis, et est realiter dominus omnium, quia creatura subicitur ei realiter 1^a q. 13, 7, 5^m | 3^a q. 35, 5, c. | Cg. 3, c^o 119. Po^a q. 7, 10, 4^m | 11, 3^m | Quol. 1, 2, o. fi. | Isa. lect. 4. fi. * Angelus 162, 181, 233, 418. Anima 260. Animal 70. Apostasia 5. Appropriatio 29. Auctoritas 2. Balivus. Baptismus 201. Bonitas 205.

DOMUS

- 5 Dominium convenit Deo realiter ab aeterno, quo ad potestatem, non autem quo ad relationem. Sed fundamentum relationis domini est potestas 1^a q. 13, 7, 1^m | 6^m | 8, 1^m | 2, d. 3, L. q. 8, 2^m | d. 30, 3, o. | 3, d. 2, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | Po^a q. 3, 17, 21^m | q. 7, 10, 4^m | 11, 3^m | Quol. 9, 4, 1^m. * Campsoria 9. Causa 96. Chrisma 1. Concubinitus 5. Coniunctio 6.
- 4 Voluntas habet dominium completum in actibus deliberatis. In praeventibus autem deliberationem, habet dominium incompletum 2, d. 24, q. 3, 2, c. * Corpus 35. Costa 4. Datio 1, 15. Daemon 118. Despotium. Devotio 11.
- 5 Sola creatura rationalis, habet dominium sui actus 1-2, q. 1, 1, 2, c. | q. 6, 2, 2^m | q. 15, 2, c. | Cg. 3, c^o 110, fi. | 111 | 148, 2^m | Po^a q. 9, 1, 3^m. Dulia 2. Elementum 4, 5. Eleemosyna 17, 19. Episcopus 10. Eucharistia 6. Experientia 12.
- 6 Homo est dominus suarum operationum, per intellectum et voluntatem 1-2, q. 1, 1, c. | q. 6, 2, 2^m | q. 21, 2, c. | q. 109, 2, 1^m 1-2, q. 158, 2, 3^m | 2, d. 21, q. 1, 2, 1^m | d. 25, 1, c. | d. 35, 4, c. | 3^m | Verit. q. 26, 6, c. | Virt. q. 1, 4, c. * Forma 70. Homo 28. Honor 18, etc.
- Immo interiores actus voluntatis sunt in potestate nostra, non autem exteriores actus, nec actus aliorum hominum 1-2, q. 19, 8, c.
- 7 Sumus domini nostrorum actuum, secundum quod possumus hoc vel illud eligere. Ideo non sumus domini appetitus ultimi finis 1^a q. 82, 1, 3^m. Impedimentum 3. Imperator 1, 7. Infidelis 1. Jacob 2, 4, 5. Jejunium 18. Joseph 1. Judaei 18, 44. Jus 21. Iustitia 90. Labor 7. Latria 6. Lazarus 1. Legatus 2. Legitimationis 3. Lex 11, 176. Libertas 1. Luna 1, 2.
- 8 Homo in statu innocentiae habuisset dominium super alia animalia, imperando, et utendo libere, non autem super angelos 1^a q. 96, 1, 2, o. | 2, d. 44, q. 1, 3, o. | Opus. 20, lib^o 3, c^o 9, * Animal 68. Manumissus. Marchio. Maria 1. Matrimonium 113, 114.
- 9 Nec habuisset dominium servile super homines, sed dominium liberorum 1^a q. 92, 1, 2^m | q. 96, 4, o. | 2-2, q. 164, 2, c. | 1^m | q. 189, 6, 2^m | 2, d. 18, L. primo | d. 44, q. 1, 3, o. | Quol. 2, 11, fi. | Opus. 20, lib^o 2, c^o 9 | Lib^o 3, c^o 9, fi. | c^o 11, fi. * Meritum 4. Misericordia 21. Moralis 3. Mos 2. Natura 3. Nomen 68. Obedientia 41. Obligatio 4.
- 10 Dominium et praelatio introducta sunt ex jure humano 2-2, q. 10, 10, c. | q. 12, 2, c. * Occidere 2. Oratio 82. Ordo 101.
- 11 Dominium ordinatum ad bonum subditorum, nullum praejudicium vel detrimentum facit libertati 2, d. 44, q. 1, 3, 1^m | q. 2, 2, 1^m | 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m. * Paulus 25. Poena 38. Poenitentia 39, 51, 59, 84. Poesse. 7.
- 12 Qui dominium vi surripit, non fit vere dominus. Ideo cum facultas adest, potest quis eum repellere, nisi prius fiat verus dominus per consensum subditorum, vel per auctoritatem superioris 2, d. 44, q. 2, 2, c. | 4^m. Potentia 20. Praeceptum 133, 154.
- 13 Acquirens dominium vel praelationem indignus, debitis modis, habet verum jus domini. Ideo subditi tenentur ei obedire 2, d. 44, q. 2, 2, c. * Proprium 9. Religio 9, 54. Restitutio 13. Resurrectio 35. Sacrificium 8. Servile. Servitus 1, 2, 8, 10. Simonia 4, 5. Sponsa 2. Spiritus 18. Subjectio 3. Tyrannus 4, 11.
- 14 Verus dominus, id quod possidet ut dominus, possidet ut suum. Opus. 73, c^o 5. * Usura. 61, 74, 96, 97, 113, etc. 123, 171, 180, 187, 196, 199, 207, 208, 219, 222, 234. etc. 240, 246, 248, 249, 255, 262, 285, 287, 290, 298, 299, 300. Verberare.
- 15 Volentium dominari non solum est occasio culpa hominis peccantis, sed etiam permissio Dei iudicantis propter peccata populi. Isa. 3, primo.
- 16 Translatio rei de domino in dominum, non potest fieri justo titulo, nisi tribus viis: scilicet aut per jus naturae, aut per jus gratiae et liberalitatis, aut jure aequitatis. Opus. 73, c^o 5. * Usus 11, 12, 13.
- 17 In simonia transfertur dominium, non autem in furto, nec in rapina, nec in usuris 2-2, q. 78, 3, c. | 3^m | 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 2, c. | Quol. 3, 19, c. | Opus. 73, c^o 5.
- 1 DOMUS cujuslibet est illa in qua habitat. Jo. 14, lect. 1, primo. * Campsoria 8. Confessio 74. Coniunctio 6.
- 2 Donus non est unum simpliciter, sed aggregatione. Nec forma ejus, quae est compositio vel ordo, dat esse et speciem toti, et cuilibet parti ejus 1^a q. 76, 8, c. primo | Anima. 10, 16^m. * Consecratio 2. Effectus 7. Forma 43, 140. Gazophilacium. Haereticus 73. Hospes. Lepra 2. Magnificencia 7. Missio 76. Negotiatio 11. Nicolaus 2. Pythagoras 7.
- 5 Domus Dei triplex: scilicet ecclesia militans per fidem, ecclesia triumphans per gloriam, et ipse Deus. Psal. 26, primo 3 | Psal. 35, me^o 4 | Jo. 14, lect. 1, primo. * Possessio 7. Pulchritudo 12. Rahab 2. Raptus 1. Sebastianus. Serpens 2. Tabernaculum 1. Templum 10. Titulus. Usura 253, 261. Votum 36, 47.
- Donaria. Machabaei.
- Dominatio. Alexander 1. Communicatio 3. Datio 16. Gratiarum actio 2. Largiri. Religio 88. Usura 150.
- S. Th. Opera omnia. Index.

DONUM

- Donatus haereticus rebaptizans, est condemnatus in concilio Toletano 3, q. 66, 8, c. | Cg. 4, c^o 59, fi.
- Donec quandoque significat tempus certum, quandoque vero tempus infinitum 3^a q. 28, 3, 3^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 1^m | Opus. 3, c^o 132 | Matth. 1, fi. | c^o 22, fi. c. | 1^a Cor. 15, lect. 3, me^o | Hebr. 1. * Causa. Cibus 8. Corvus 1. Numerus 10. Usura 195, 309.
- 1 DONUM est proprium nomen Spiritus sancti 1^a q. 38, 2, o. | 1, d. 18, 2, o. | d. 27, q. 2, a. 2, q. 2, b. | c. | d. 31, q. 2, c. | 2, d. 26 1, c. | Verit. q. 7, 3, 3^m.
- 2 Donum est nomen personale in divinis 1^a q. 38, 1, o. * Adoptio 19. Alexander 1. Charitas 91. Datio 16, 19, 22, 23, 25, 30.
- 3 In nomine doni importatur proprietas originis Spiritus sancti, quae est processio 1^a q. 38, 2, 2^m. Processio 59. * Heroes 3. Interpretatio 4, 5.
- 4 Donum importat distinctionem personalem, secundum quod est alicujus secundum originem. Sed Spiritus sanctus dat se secundum quod est suiipsius 1^a q. 38, 1, 1^m.
- 5 Donum dicitur tripliciter: scilicet per identitatem, secundum originem, et secundum subjectionem. Primo modo convenit essentiali Dei, secundo Personis, tertio creaturis tantum 1^a q. 38, 1, 1^m | 2^m | 3^m. * Lingua 7. Processio 61.
- 6 Spiritus sanctus eadem processione idest sua proprietate formaliter est Spiritus sanctus, et donum, et amor, non autem Deus. Sed eadem processione idest emanatione est donum et Deus, non formaliter, nec eodem modo 1, d. 18, 4, o. Processio 61.
- 7 Spiritus sanctus ut donum, semper dicit respectum ad creaturam, non autem ut amor 1, d. 27, q. 2, 3, 2^m.
- 8 Spiritus sanctus est ratio omnium donorum Dei, quorum principium est voluntas Dei 1^a q. 38, 2, c. | q. 43, 5, 1^m | d. 18, 3, o, | 2, d. 43, 3, 5^m | Cg. 4, c^o 21 | 22 | Verit. q. 7, 3, 3^m | Isa. 11, me^o.
- 9 Omnia dona sub ratione doni manifestant Spiritum sanctum, sed secundum speciem doni, aliqua dona manifestant Filium, ut sapientia et scientia 1^a q. 43, 5, 1^m | 1, d. 15, q. 2, 6^m | 2, d. 43, 3, 5^m | Cg. 4, c^o 21 | Verit. q. 7, 3, 3^m | Isa. 11, me^o.
- 10 Dona Spiritus sancti sunt tantum septem: scilicet sapientia, intellectus, consilium, fortitudo, scientia, pietas, et timor Domini 1-2, q. 68, 4, o. | 2-2, q. 8, 6, o. | q. 45, 2, 3^m | 3, d. 31, q. 1, 2, o. | d. 35, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Isa. 11, me^o. * Ascensus. Beatitudo 126, 129, 137, etc. 140. Blasphemia 22. Clementia 1. Columba 1. Fides 71, 81, 105. Fortitudo 53, etc. Fructus 19, 20. * Intellectus 289, etc.
- 11 Et numerantur partim secundum dignitatem eorum, et partim secundum materias 1-2, q. 68, 7, o. | Isa. 11, me^o. * Heroes 3.
- 12 Circa materias omnium virtutum, oportet esse aliquod de septem donis 1-2, 68, 4, 7, c. | q. 69, 1, 3^m | 3, d. 31, q. 1, 2, c. primo.
- 13 Dona septem sunt virtutes divinae. Ideo reducuntur ad exemplares in Deo 3, d. 31, q. 1, 1, 6^m. * Homo 37.
- 14 Septem dona perficiunt hominem, ut sequatur motum Dei; virtutes autem perficiunt, ut sequatur motum rationis 1-2, q. 68, o. | q. 69, 1, c. | 2-2, q. 8, 5, c. | q. 19, 9, c. | q. 52, 1, 3, c. | q. 121, 1, c. | q. 139, 1, c. | 3^a q. 7, 5, c. | 1^m | 3, d. 31, q. 1, 1, o. | 4, c. | q. 3, a. 1, c. | a. 2, q. 1, c. | Isa. 11, primo | Gal. 5, lect. 6, primo.
- 15 Omnia septem dona sunt priora virtutibus intellectualibus et moralibus, ordine perfectionis et dignitatis, sed e converso ordine generationis et dispositionis 1-2, q. 68, 8, 2^m.
- 16 Et sunt dona Spiritus sancti, secundum quod charitate informantur. Ideo eis nullus male utitur 1-2, q. 68, 8, 3^m.
- 17 Septem dona excellunt omnes virtutes morales et intellectuales, sed excelluntur a virtutibus theologicis 1-2, q. 68, 1, 8, o. | q. 69, 1, 1^m | 2-2, q. 9, 1, 3^m | q. 19, 9, 4^m | q. 81, 2, 1^m | 3, d. 31, q. 1, 1, 5^m | d. 35, q. 2, a. 3, q. 2, 2^m | Virt. q. 2, 2, 17^m. Charitas 41.
- 18 Dona quae perficiunt nos in vita activa, conveniunt in materia cum virtutibus moralibus. Quae autem perficiunt nos in vita contemplativa conveniunt in materia cum virtutibus theologicis et intellectualibus 3, d. 31, q. 1, 3, c. | d. 36, 3, c. * Maria 17. Matthias.
- 19 Omnia septem dona praesupponunt tres virtutes theologicas sicut quasdam radices, ad quas pertinent, sicut et earum derivationes 1-2, q. 68, 4, 3^m | 8, c. | 3^m 2-2, q. 19, 9, 4^m | q. 139, 2, 2^m. * Missio 20, 23. Ordo 71, 93. Poenitentia 108. Pietas 8.
- 20 Dona sunt principia virtutum intellectualium et moralium 2-2, q. 19, 9, 4^m. Processio 61.
- 21 Dona perficiunt virtutes, elevando eas supra modum humanum, ut intellectus fidem, et timor temperantiam. Virt. q. 2, 2, 17^m | Gal. 5, lect. 6, me^o.
- 22 Virtutes perficiunt nos ad actus, modo humano, dona vero, modo divino 3, d. 34, q. 1, 1, o. | 2, 3, 4, c. | q. 3, a. 1, q. 1, c. | a. 2, q. 1, c. | d. 34, q. 2, o. | d. 36, 3, c. | Virt. q. 2, 2, 17^m | Gal. 5, lect. 6, primo. * Prophetia 71. Psalmus 7. Sapientia 22.
- 23 Omnia septem dona sunt connexa, quia habens unum, habet omnia, et charitatem, et e converso 1-2, q. 68, 5, o. | 2-2, q. 19, 24

DORMIENS

- 9, c. | q. 139, 1, 2^m | 3^a q. 7, 5, 3^m | 1, d. 18, 1, 1^m | 3, d. 35, q. 2, a. 3, q. 2, c. | d. 36, 3, o. | Virt. q. 5, 2, 6^m | 1^a Cor. 13, lect. 1, meo.
- 24 Omnia septem dona conveniunt in una mensura operationis, scilicet Deo. Sed differunt in materia, circa quam operantur 3, 24, q. 1, 3, c. | q. 36, 3, c. * Christus 67, 97, 98, 137. Scientia 156, etc. Simonia 11. Timor 68, etc. Virtus 151.
- 25 Dona gratuita non educuntur de potentia materiae 1, d. 17, q. 2, 2, c. fi.
- 26 Dona gratuita per peccatum homo amisit. Opus. 3, c. 144.
- 27 Dona sunt in omnibus viribus hominis, in quibus sunt virtutes 1-2, q. 68, 4, 5, 7, c. | 3, d. 34, q. 1, 1, c. primo.
- 28 Donorum tria sunt in parte appetitiva, scilicet donum fortitudinis, pietatis et timoris, reliqua vero in parte cognoscitiva 2-2, q. 8, 6, c.
- 29 Dona quorum unum dirigit alterum, combinantur simul 1-2, q. 68, 7, 4^m | 3, d. 34, L. 1 | Isa. 11, meo.
- 50 Septem dona sunt habitus in anima 1-2, q. 68, 3, o.
- 51 Septem dona sunt necessaria ad finem supernaturalem, non autem ad finem naturalem 1-2, q. 68, 2, o. | 3, 1^m | 3^m.
- 52 Septem dona habent duplices actus, unum in via, et alium in patria 1-2, q. 68, 6, 2^m | 3, d. 34, q. 1, 3, o. | 4, c.
- 53 Omnia septem dona, in patria habebunt actus suos circa ea quae pertinent ad vitam contemplativam, non autem circa ea quae pertinent ad vitam activam 1-2, q. 68, 6, 3^m.
- 54 Dona quae perficiunt nos in vita activa manent in beatis, quo ad actus circa mensuram, scilicet Deum, non autem circa materiam, sicut nec virtutes morales. Dona vero quae perficiunt nos in vita contemplativa, manent utroque modo, sicut et virtutes theologicae et intellectuales 3, d. 34, q. 1, 3, c. | d. 36, 3, c.
- 55 Dona secunda remanent distincta in beatis a virtutibus cum quibus conveniunt in materia, non autem prima, scilicet intellectus a fide, et sapientia a spe 3, d. 34, q. 1, 3, 6^m.
- 56 In beatis actus donorum secundorum, sunt medii inter actus virtutum theologiarum et moralium 3, d. 34, q. 1, 3, 6^m.
- 57 Omnia septem dona manent in beatis secundum essentiam, non circa idem, nec cum eodem actu 1-2, q. 68, 6, o. | 2-2, q. 8, 7, o. | q. 139, 1, 2^m | 3^a q. 7, 5, 3^m | 1, d. 1, q. 4, 2, c. | 3, d. 34, q. 1, 3, o. | d. 35, q. 2, a. 2, q. 3, o. | a. 4, q. 3, o.
- 58 Dona Dei secundum diversas rationes emanant a bonitate, misericordia, liberalitate et justitia 1^a q. 21, 3, c. | 2-2, q. 31, 1, 2^m | 3^m.
- 59 Diversitas donorum Dei, non est ex parte Dei, sed ex parte recipientium 1, d. 17, q. 1, 3, c. * Alexander 1. Amor 263. Anima 90.
- 40 Praecipuum omnium donorum Dei, fuit Filius ejus 1-2, q. 102, 3, c. | Hebr. 10, lect. 3, meo. Benedictio 8.
- 41 Remissio peccatorum est majus donum Dei quam innocentia ex parte recipientis, sed e converso ex parte dati. Ideo poenitens magis tenetur ad gratiarum actiones quam innocens 1^a q. 20, 4^m | 2-2, q. 106, 2, o. | 3^a q. 88, 2, 3^m | q. 89, 2, 3^m | 3, d. 32, a. 5, q. 1, o. | 4, d. 22, q. 1, a. 2, q. 2, c. * Charitas 91. Credere 6, 10. Debitum 12. Dos 3. Fides 1, 81, 105. Gratia o.
- 42 Ad hoc Deus dat aliquibus aliqua specialia dona, ut ipsi effundant illa ad utilitatem aliorum 2, d. 29, q. 3, c. | 2^a Cor. lect. 2, meo. * Gratiarum actio 2. Humilitas 5, 27. Lingua 7. Magnificencia 7. Matthias. Miraculum 36. Missio 20. 23. Munditia 1. Nomen 15. Oratio 74. Ordo 71, 99. Par 4. Poenitentia 108. Sermo 2. Sponsa 1, etc. Stultitia 8. Usura 1, 226.
- 43 In quolibet quantumeumque malo sunt aliqua dona Dei quae non reprobantur, sed in eis reprobat et perditur quod ex eorum malitia procedit 1^a Cor. lect. 3, meo | c. 12, lect. 2, primo.
- 44 Dona Dei contra defectus, ut gratia signorum vel linguarum, non fuissent in statu innocentiae, sed alia abundantius 2, d. 29, 3, o.
- Doristicus. Musica 1.
- 1 DORMIENS quandoque syllogizat, licet semper cum aliquo errore 1^a q. 84, 8, 2^m | 2-2, q. 154, 5, 2^m | 4, d. 9, a. 4, q. 1, 4^m | Verit. q. 12, 3, c. 2^m | 28, 3, 3, 6^m. * Adam 55. Anima 221. Apparere 11. Baptismus 134. Cognitio 40. Felicitas 3. Futurum 3. Habitus 25. Mors 30. Pollutio 3, etc. Resurrectio 37. Salomon 1, 2. Soporari. Tribulatio 10. Usura 112. Voluntas 75.
- 2 Quae contra licitos mores dormientibus contingunt, ad peccatum, secundum Augustinum non imputantur, nisi credantur vitiosa occasione eventisse 1^a q. 84, 8, b. | q. 94, 4, 4^m | 2-2, q. 154, 5, c. | 4, d. 9, a. 4, o.
- 1 Dorsum. Spina 2. Tergiversari.
- DOS est perpetuus ornatus animae et corporis, vitae sufficiens, in aeterna beatitudine jugiter perseverans 4, d. 49, q. 4, 1, o.
- 2 Dotes dantur a tota Trinitate et appropriantur singulis Personis diversimode 4, d. 49, q. 4, 1, 2^m. * Agilitas o.
- 3 Dona Dei collata sanctis in patria vocantur dotes, non autem quae dantur in via 4, d. 49, q. 4, 1, 4^m. Corpus 39, 49. * Claritas 1,

DULCEDO

- 4 Dos differt realiter a beatitudine, quia est qualitas disponens ad operationem, quae est beatitudo. Nec est visio actualis sed habitualis, scilicet habitus a quo talis operatio elicitur idest accipiendi pro ipsa gloriae claritate qua anima divinitus illustratur ad Deum videndum 4, d. 49, q. 4, 2, o. | a. 5, q. 1, 5^m | 6^m. * Eleemosyna 21. Matrimonium 60, 84. Nuptiae 3. Sanctus 11. Sponsa 1, 3.
- 5 Dotes animae sunt tres, scilicet visio, fruitio et comprehensio. Et dotes corporis sunt quatuor, scilicet subtilitas, agilitas, claritas et impassibilitas 1^a q. 12, 7, 1^m | 3^a q. 45, 1, 3^m | 1, d. 1, q. 1, 1, c. | 2, d. 19, 5, c. fi. | 4, d. 49, q. 4, a. 5, q. 1, 3, o. | Cg. 4, c. 86 | Opus. 3, c. 167 | 168 | 170 | 171 | 1^a Cor. 15, lect. 6, meo | Hebr. 6, lect. 1, fi. Ut Claritas 6, etc. Corpus 49.
- 6 Dotes animae correspondent virtutibus theologiceis et dotes corporis correspondent virtutibus cardinalibus 1, d. 1, q. 1, 1, c. | 4, d. 49, q. 4, a. 5, q. 1, o. | q. 3, c. | Hebr. 6, lect. 1, fi.
- 7 Dotes corporis procedunt ex virtute animae glorificatae, secundum quod anima causat quatuor in corpore, scilicet esse substantiale, vires, formas secundarias, scilicet accidentales et motum expeditum 3^a q. 28, 2, 3^m | q. 45, 2, c. | 4, d. 49, q. 4, a. 5, q. 1, 2, 3, o. | Cg. 4, c. 86 | 1^a Cor. 15, lect. 6, fi. Claritas 6. Corpus 38.
- 8 Dotes sunt immediata principia beatitudinis, qua conjungitur anima Christo 4, d. 49, q. 4, a. 5, q. 1, 5^m.
- 9 Christus ante resurrectionem non habuit dotes corporis secundum habitum, sed tantum actus supernaturaliter contra Hugonem de Sancto Victore 3^a q. 28, 2, 3^m | q. 45, 1, 3^m | 2, o. | q. 81, 3, c. | 3, d. 16, q. 2, 2, o. | 4, d. 11, q. 3, 3, c. | d. 30, q. 2, 3, 5^m | Dio. 2, lect. 4, fi. | Mat. 14, fi. | c. 17, primo | 1^a Cor. 15, lect. 6, meo.
- 10 Christus et angeli habent dotes, non secundum propriam rationem dotis 4, d. 49, q. 4, 3, 4, o.
- Dracones secundum quosdam sunt serpentes alati magni. Secundum alios sunt pisces magni, habentes humiditas squamas. Secundum alios vero sunt serpentes cubitales, comedentes alios serpentes, et ex hoc flatu oris inficientes. Isa. 13, fi. * Adjurare 6, 11.
- Dualitas. Duo o.
- 1 DUBITATIO dicitur dupliciter: scilicet motus rationis supra utramque partem conditionis cum formidine determinandi alteram partem ejus et formido effectus ad aliquod terribile sustinendum. Prima non fuit in Christo, sed secunda, non secundum rationem, sed secundum sensualitatem 3^a q. 18, 4, 1^m | 2^m | 3, d. 17, 4, o. L. * Adam 10. Admiratio 2. Argumentum 2.
- 2 Dubitatio non potest esse in Deo, nec in angelis 3^a q. 18, 4, 1^m | Verit. q. 24, 3, c. fi. * Baptismus 54. Beatus 7.
- 3 Dubitatio duplex: scilicet infidelitatis et admirationis. Secunda fuit in Matre Christi, non autem prima 3^a q. 27, 4, 2^m | q. 30, 4, 2^m | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 3, 1^m | Hebr. 11, lect. 3, meo. Admiratio 2. * Certitudo 21. Confessio 37. Consecratio 19. Consilium 1, 8. Contradictio 4.
- 4 Dubium in dietis Doctorum contingit dupliciter: scilicet propter errores vitandos, quia in dubiis non debet esse facilis assensus, et propter diversitatem linguarum. Quol. 3, q. 10, c. * Debitum 15, 20, 21. Disputatio 3. Excommunicatio 33. Fides 143, 149. Forsitan. Genealogia 2. Haeresis 28. Incertitudo. Intellectus 121. Interpretatio 1, 2. Juramentum 30. Maria 25, 27, 50.
- 5 Dubia de personis debent in meliorem partem interpretari determinando, de rebus autem in partem viciorem, supponendo 2-2, q. 60, 4, o. Moriens. Peccatum 441, 442. Perplexus. Praebendatus. Suspicio 2, 4, Tentare 2, 11. Testis 5. Trepidatio. Usura 1, 88, 91, etc. 130, 146, etc. 158, 160, 165, 175, 198, 205, 239. Votum 78.
- Ducatus. Dux.
- Ducendi. Cete 3. Usura 239.
- Ducere. Blasphemia 19. Bonitas 73, 190, 213. Contumelia 1. Daemon 82, 89. Definitio 5. Dispensatio 18, 13, 20. Evangelium 3. Fides 21. Gratia 86. Legitimitas 2. Magi 2. Matrimonium 36. Numerus 7, 15. Paedagogus. Raptus 1. Spes 22, 79. Tenebrae 4. Usura 105. Vestigium 1. Vita 32.
- Ductor. Sanctus 10. Via 8.
- Duellum est illicitum. Et magis convenit ei ratio sortium, quam iudicio cum ferro eadenti 2-2, q. 95, 8, 3^m. * Torneamentum.
- 1 DULCEDO proprie est in corporalibus: scilicet sapor reficiens, quietans et delectans gustum: sed metaphorice ut dulcedo animi est etiam in spiritualibus 3, d. 34, q. 1, 5, c. | Psal. 24, meo. Psal. 30, fi. Amor 64. Anima 213. Animus 2. Aqua 12. Beatitudo 145, etc. 156, etc. Benignitas. Bonitas 170. Charitas 118. Clementia 6. Confessor 2. Cythara. Heva 2.
- 2 Dulcis dicitur qui cogitat quomodo aliis placeat: amarus autem qui cogitat quomodo alios contristet. Psal. 30, fi. | Hebr. 12, lect. 3, meo. * Eucharistia 33, 258, 265, 268, 275. Experientia 9, etc. Favus. Ficus. Phlegma. Ira 52. Lenitas. Mel 1.
- 3 Dulcedo hominum dicitur illud, quo sibi vel aliis satisfaciunt in bonis vel malis, sed in Deo tantum in bonis, scilicet in misc-

DULIA

- ricordia ejus. Psal. 24, meo. * Miles 5. Nomen 81. Paupertas 8. Peccatum 202. Poena 42. Sanguis 15.
- 4 Dulcedo Dei est bonitas ejus, vel propositum ejus ad salvandos omnes. Psal. 30, fi. 9. * Scriptura 2. Sirenae.
 - 5 Dulcedo Dei, licet simplex, dicitur magna et multa, quia est fons omnis bonitatis et delectationis. Psal. 30, fi.
 - 6 Dulcedo spiritualis est quaedam praegustatio gaudii caelestis valens contra tria mala quae in hoc mundo sunt, scilicet quia ibi est falsa dulcedo in delectabilibus utendis, grandis amaritudo in adversis sustinendis et tristis imago in bonis faciendis. Opus. 58, co 19. * Teneritas. Verbum 66.
 - 7 Dulcedo sanguinis Christi, tria bona facit, scilicet contemptum vitiorum, gratiam bonorum eloquiorum et desiderium bonorum aeternorum. Opus. 58, co 32. Sanguis 15.
 - 8 Deus quandoque abscondit dulcedinem suam a bonis, ut eam ardentius quaerant 1-2, q. 112, 5, c. | Psal. 30, fi. 9.
 - 9 Mali non sentiunt dulcedinem Dei, quia habent affectum infectum, et quia non est in re sensibili. Psal. 30, fi. 9.
 - 10 Habentes affectum infectum, non revocantur a peccato dulcedine divinae bonitatis, sed per poenas 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 3^m. Dulciarii. Miles 5.
 - 1 DULIA est honor et servitus debita creaturae. Sed latria est honor et servitus debita soli Deo. Ideo differunt specie 2-2, q. 103, 3, o. | 3, d. 9, q. 2, 1, o. | Psal. 40, fi. Ut Adoratio 9, etc. 26, etc. Latria 1, 2. * Hyperdulia. Religio 9.
 - 2 Dulia sumitur dupliciter: scilicet communiter, ut exhibet reverentiam omni homini, ratione cujuscumque excellentiae, vel proprie, scilicet tantum servi domino. Prima habet diversas species secundum diversitatem excellentiae, ut pietatem observantiae, quae est ad omnes dignitate excellentes 2-2, q. 103, 3, c. | 4, o. 3, d. 9, q. 2, 2, o.
 - 1 DUO dicitur quasi habens dualitatem non in alio, sed in ipso de quo praedicatur duo 1^a q. 17, 1, 6^m.
 - 2 Duo aliquando pro uno accipiuntur 1^a q. 70, 1, c. * Aeternitas 8. Christus 178, etc. Fides 111. Finis 15. Fortitudo 5. Uti 13.
 - 3 Unum aliquando habet vim duorum et e converso 1^a q. 39, 2, c. | 4^m | 1, d. 34, q. 1, 2, 4^m | Gal. 6, lect. fi. meo.
 - Duodecim. Alexander 3. Apostoli 15. Apparere 7.
 - 1 DUPLICITAS cordis est aliud ostendere, et aliud intendere 2-2, q. 109, 2, 4^m | q. 111, 3, 2^m | Psal. 11, meo. * Abraham 17.
 - 2 Duplicitas ut est veritabilis animi ad diversa est aliquid consequens ad luxuriam, sicut et inconstantia 2-2, q. 53, 6, 2^m. * Alleluja. Simplicitas 3.
 - Duplum. Oratio 80. Usura 289, 295.
 - 1 DURATIO convenit rei solum inquantum est actu, et quamdiu est actu 1, d. 19, q. 2, 1, c. | 2, d. 2, q. 1, 1, c. * Adoptio 13. Agens 79. Alexander 3. Amor 252.
 - 2 Protensio durationis videtur attendi secundum operationem, magis quam secundum esse, sicut et tempus est numerus motus 1^a q. 10, 1, 2^m fi. * Animal 38. Aurora. Baptismus 6, 32, 33. Caelum 12, 19, 50, 51, 72, etc. Causa 161, 102. Cognitio 70.
 - 3 Duratio triplex, secundum triplicem actum, scilicet esse corruptibile, esse perfectum ab alio, et esse divinum, scilicet tempus aevum et aeternitas 1, d. 8, q. 2, 2, c. | d. 19, q. 2, 1, 2, c. | 2, d. 2, q. 1, 1, c. fi. * Continuatio. Contritio 8. Daemon 45. Damnatio 44, 53, 54, 56, 59, etc.
 - 4 Actus durat dupliciter: scilicet secundum essentiam et secundum virtutem 4, d. 15, q. 4, a. 2; q. 3; 4, c. * Divisio 17. Esse 5.
 - 5 Non est possibile alicujus durationis partes esse simul, nisi una includat aliam. Quol. 10, 4, c. * Aeternitas 7, 11, 20, 26, 28.
 - 6 In duratione non posset esse prius et posterius, sine innovatione. Quol. 10, 4, c. * Forma 92, 154. Generatio 46, 59.
 - 7 Mista quanto sunt minoris proportionis, tanto durabiliora sunt, ut lapides et metalla. Anima. 8, 14^m. * Haeresis 46, 47, 48.
 - 8 Duratio poenae respondet culpa ex parte maculae, et non ex parte actus 1-2, q. 87, 4, 3^m.
 - 9 Duratio poenae non respondet durationi culpae, nec in iudicio divino, nec humano 1-2, q. 87; 3, 1^m | 4, d. 46, q. 1, 3, c. | 1^m q. 2, a. 2, q. 1, 2^m. * Christus 169, 170. Imperfectio 1; 4. Incipere 2, Lactantius 1. Lex 148. Malitia 8. Miraculum 41. Motor. Mundus 15, etc. Oratio 18, 21, etc. Pater 10. Poenitentia 43, etc. Sacramentum 76, 77. Senectus 1. Usura 193. Virtus. 75, 233. Vita 13, 41, 69, 82, etc. Votum 37, 73, 74.
 - 10 Duratio Dei aeternitas et essentia ejus sunt eadem res 1^a q. 10, 2, o. | 1, d. 8, q. 2; 1, 3^m | d. 19, q. 2, 1, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 5, 23^m | Poa q. 3, 17, c. fi. Aeternitas 33. Vel Deus 31.
 - Duritia. Patientia 4.
 - 1 DURITIES est in sacramento Eucharistiae sine materia 3^a q. 77, 7, 2^m | 4, d. 12, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m. * Admonitio 3. Asperum.
 - 2 Durum significat potentiam naturalem, qua non facilliter aliquid corrumpitur ab exteriori agente 1, d. 42, q. 1, 1, c. | Job 41, lect. 2, meo. * Calor 5. Correctio 20. Dolor 24. Fides. 23. Lex 112. Patientia 4. Plumbum. Punctus 6. Sermo 4. Vindicatio 8.
 - Dux dicitur a ducatu, praecipue exercitus, quia habet officium

ECCLESIA

dirigendi et perducendi eum in pugna. Opus. 20, lib^o 3, c^o 21. * Character 32. Christus 210. Confirmatio 23. Ducere. Ductor. Homo 34. Lombardia. Miles 3, 6, 7, 8. Obedientia 42, 43.

E

- EADEM eadem, sunt eadem inter se, tunc solum, quando in tertio sunt eadem re et ratione 1^a q. 28, 3, 1^m | Poa q. 8, 2, 7^m | 10^m | Phy. lect. 3, fi. | lib^o 3, lect. 4, fi.
- 1 EBRIETAS dicitur dupliciter: scilicet defectus rationis ex nimio potu vini et actus excusans eum. Secunda est peccatum, non autem prima 2-2, q. 150, 1, o. Inebriari. * Amor 259. Audacia 20. Beatitudo 33. Bria. Habitus 66. Ira 24. Passio 52. Phraenesis.
 - 2 Ebrietas est principium vitiorum. Ma. q. 14, 4, 2^m | Titum 2, lect. 1, fi. * Temperantia 23.
 - 3 Immo superbia ponitur initium omnis peccati 1-2, q. 84, 2, c.
 - 4 Ebrietas nescientis potentiam vini, non est peccatum. Scientis autem, sed non credentis inebriari, est peccatum veniale: aliter vero est peccatum mortale 1-2, q. 88, 5, 1^m | 2-2, q. 150, 1, 2, o. | 2, d. 24, q. 2, 6, c. | Ma. q. 2, 8, 3^m | q. 7, 4, 1^m | q. 15, 2, 9^m | Rom. 13, lect. 3, fi. | 1^a Cor. 5, lect. 3, meo.
 - 5 Dans vinum prono ad ebrietatem scienter peccat 2-2, q. 150, 1, 2^m.
 - 6 Ebrietas est species gulae, divisa contra comestiones 2-2, q. 150, 1, c.
 - 7 Ebrietas non est gravissimum peccatum 2-2, q. 150, 3, o.
 - 8 Ebrietas voluntaria in sua causa, non excusatur totaliter a peccato, nec totaliter excusat sequens peccatum 1-2, q. 77, 7, c. | 3^m | Ma. q. 16, 5, 11^m.
 - 9 Ebrietas sine peccato, tollit totam culpam actus sequentis, sicut forte accidit de Lot et Noe: sed ebrietas cum peccato, totaliter tollit rationem 2-2, q. 150, 1, 4, c. | 4, d. 33, L. | Ma. q. 15, 2, 9^m. Lot 2. Infra.
 - 10 Immo Lot culpandus est secundum Augustinum 2-2, q. 150, 4, c. fi.
 - 11 Lot culpandus est, non quantum ille incestus, sed quantum ebrietas meruit 2-2, q. 150, c. fi. | Eph. 5, lect. 7, prin^o.
 - 12 Ebrietas cum peccato diminuit culpam actus sequentis, inquantum diminuit voluntarium 1-2, q. 76, 4, 2^m | 4^m | 2-2, q. 150, 4, o. | 2, d. 22, q. 2, 2^m.
 - 13 Vitium contrarium ebrietati est peccatum: scilicet abstinere a vino, in magnum gravamen naturae scienter. Et caret nomine 2-2, q. 150, 1, 3^m. * Spes 37. Vomitus 2, 3.
 - 14 Ebrius homicida, meretur duplices multationes, propter duplex peccatum. Vel secundum legem Pittaci 1-2, q. 76, 4, 4^m | 2-2, q. 150, 4, 1^m | 2, d. 22, q. 2, 2, 2^m | Ma. q. 3, 8, 3^m | Ethi. 3, lect. 11, fi.
 - 15 Ebriosus potest baptizari, non autem ebrius 4, d. 6, q. 1, art. 2, q. 1, 3^m.
- Ebullire. Amor 256. Fervor 3.
- Ebur est frigidum, candidum et rubicundum. Ideo significat castitatem, puritatem et charitatem. Psal. 44, meo.
- 1 ECCLESIA dicitur dupliciter: scilicet militans et triumphans. Psal. 26, prin^o | Psal. 35, meo | Isa. 6, prin^o. Jo. 14, lect. 1, prin^o. * Accusatio 13, 25. Actus 24. Adoptio 12. Adulterium 4, 8. Affinitas 8. Ambrosius 1. Angelus 243. Anniversarium. Antichristus 5. Anulus. Apostasia 5. Apostoli 2, 39, 40.
 - 2 Ecclesia dicitur dupliciter: scilicet corpus Christi mysticum, tantum, et corpus cum capite scilicet Christo. Primo tantum modo dicitur sponsa. Ideo Christus non dicitur membrum sponsae, sed caput, licet dicatur membrum ecclesiae secundo modo, sed improprie 4, d. 49, q. 4, 3, 4^m | Verit. q. 29, 4, 6^m. * Auditor 1. Baptismus 93, etc. 127. Beneficium 15, 19, etc. Bethlehem.
 - 3 Ecclesia est magna tripliciter: scilicet dilatatione, potestate, et dignitate. Psal. 21 | Psal. 39, fi. 10 | Psal. 34, fi. o. meo c.
 - 4 Ecclesia est civitas, quia est multitudo liberorum, per se sufficiens, et unita. Psal. 45, meo c. Eph. 4, lect. 2, prin^o.
 - 5 Corpus ecclesiae mysticum, consistit ex hominibus et Angelis, ex viatoribus et beatis 3^a q. 8, 4, c. | 2^m.
 - 6 Una est ecclesia omnium fidelium, novi et veteris Testamenti. Nec synagoga fuit concubina, sed vera sponsa, et uxor Christi 3^a q. 8, 3, 3^m | 4, d. 27, q. 3, a. 1, q. 3, c. * Bigamus 5. Bonitas 202, etc. Campsoria 12. Canonizatio.
 - 7 Eadem numero est ecclesia nunc, et tempore Apostolorum. Quol. 12, 20, o. * Cantus 2, 3, 4. Character 45.
 - 8 Decor ecclesiae, principaliter consistit in interioribus, ad quem etiam actus exteriores pertinent, inquantum ab interiori decore progrediuntur, vel ipsum conservant 1-2, q. 101, 2, c. | 3^m | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 4, 1^m | Rom. 11, lect. 2, meo. Coetus 1.
 - 9 Ecclesia illuminatur sextuplici lumine: scilicet lumine sacrae doctrinae, spiritualis intelligentiae, gratiae nostrae, aeternae gloriae, laetitiae, et divinae gloriae. Isa. 6. * Clavis 1, etc. Coemeterium. Cognatio 2. Collegium. Communicatio 6, 8. Conceptio 41, 42, fi.
 - 10 Ecclesia nunc habet eandem potestatem statuendi, quam habuit tempore Apostolorum 4, d. 27, q. 3, 3, 2^m. * Confessio 10, 33, 92. Confessor. 4.

ECCLESIASTICUS

- 11 Ecclesia potest condere legem, in pertinentibus ad cultum Dei, et ad subjectionem infidelium, et rerum suarum 2-2, q. 10, 10, c. | q. 66, 8, 3^m | Quol. 2, 8, c. * Consecratio 2, 3, 5, 8, 9, 10, 11, 19. Consilium 20. Consuetudo 7. Convivium. Corpus 71, etc. Credere 19.
- 12 Ecclesia aedificata fuit per totum mundum. Sed postea per Nicolaum haereticum et per Mahumetum ad infidelitatem redierunt. Psal. 2, fi. * Cultus 10, 17. Debitum 20. Decimae 6, 8, etc. Diaconissa. Diaconus 4, 6. Dies 6, 18. Dispensatio 4, 16.
- 13 Solus Christus fundavit ecclesiam, ejus ministerium commisit Petro et successoribus ejus, in aedificationem, et non in destructionem 2-2, q. 88, 12, 2^m | Opus. 20, lib. 3, c. 10, fi. * Aetas 6. Divortium 3. Dolus 4. Domus 3. Ecclesiasticus 3. Electio 31, 36. Eleemosyna 11. Episcopus 1. Evangelium 8. Eucharistia 17, 38, 76, 86, 223. Festum 8, 9. Fides 63. Immunitas.
- 14 Nullus prohibetur ingredi ecclesiam, et audire verbum Dei, usque ad missam cathecumenorum 3, q. 83, 4, 4. * Fornicatio 11, 12. Fundamentum 2. Gladius 2. Gratia 88, etc. Haeresis 14, 19, etc. 31, 37, 39. Illegitimus 3. Illuminatio 9, 10. Imago 42. Imperator 9. Incendiarius. Indulgentia 4, 24. Jerusalem 2.
- 15 Ecclesia potest accipi in usus communes licitos, propter necessitatem, sicut ad cibum et hujusmodi 1^a Cor. 11, lect. 4, meo. * Hypocrisis 3. Infidelis 1, 2, 6, 7, 13. Jubilaeus 2. Judaei 6. Judex 12. Judicium 37, 38. Juspatoratus. Justificatio 36. Lepra 4. Lex 166, 180. Luna 7. Maledicere 1. Maria 38. Matrimonium 11, 16, 19, 27, 30, 38, 43, 44, 45. 74, etc. 90, 122, 128. Martyrium 6, 11. Membrum 10, etc. Michael 3. Miles 9. Minister 3, etc. Missa 7, 8, 9, 13, 14, 16. Missio 38, 39, 40. Mors 22. Mulier 1. Musica 2. Neomenia. Obedientia 89. Occidere 12. Officium 11, etc. Oratio 30, 37, 49, 74, 88, 102. Ordo 48, etc. 58, etc. Organum 2, etc. Ornatus 13. Passio 21. Pastor. Paulus 24.
- 16 In casu necessitatis, licet vendere aut emere terram, ubi quondam fuit Ecclesia 2-2, q. 100, 4, 1^m | 2^m | 3^m.
- 17 Immo annexum spirituali, non potest vendi vel emi, quia est simonia 2-2, q. 100, 4, 3^m | 4, d. 25, q. 3, 3^m. Simonia 1. * Christus 49, etc. Peccatum 375. Poena 65, 98. Poenitentia 105. Permutatio. Porta 1. Possessio 8. Praebendatus. Praeceptum 25, 26, 120, 159, etc. Praedicare 1, 17. Praedicator 4. Praelatio 2. Primitiae. 1. Prophetia 51. Rachel. Rahab 1. Regnum 3, 5. Regula 6. Religio 28, 72. Restitutio 24. Ritus. Ruth. Sacerdos 30, 36. Sacramentum 46, etc. 63, etc. 101, 114, 147, etc. Sanctificatio 2. Sanguis 13, 14. Scandalum 16. Scenopaegia. Schisma 1, 2. Scholaris. Separatio 4. Sepultura 4, etc. Servitus 10. Simonia 8, 19, 26, 29, 41. Sobrietas 5. Sponsa 8. Sponsalia 11. Sponsus 2. Status 3. Statutum 1. Subdiaconus 4. Suspendio 2. Synagoga. Tabernaculum 1. Terra 4. Testis 2. Thesaurus 2. Thomas 5. Thurificatio 2. Torcular 1. Torneamentum. Transductio 3. Turtur 4. Unctio 21, etc. Unio 8, 9, 22. Usura 177, 178, 243, 244, 245, 275, 297, 312. Uter. Uxor 10. Vas 3. Vendere 15. Vestis 3. Virginitas 6, 7, 11, 15. Vita 40.
- Ecclesiastes. Salomon 4.
- 1 ECCLESIASTICUS liber pertinet ad legem veterem 2-2, q. 16, 1, art. 5. * Liber 7. Philosophia.
- 2 Ecclesiasticus liber, non computatur inter canonicas Scripturas, apud Hebraeos 1^a q. 89, 8, 2^m.
- Eclipsis apparens in passione Christi, fuit quintupliciter miraculosa: scilicet principio quia secundum Dionysium et astrologos, naturalis eclipsis solis per interpositionem lunae, nunquam accidit, nisi tempore conjunctionis solis et lunae, quae tunc non fuit. Secundo, quia cum circa horam sextam luna fuisset simul cum sole in medio caeli, in vespere apparuit in suo loco, idest, in oriente opposita soli. Tertio, quia tunc luna jam pertransiverat solem, et distabat quasi per medietatem circuli, in oppositione existens. Quarto, quia tunc luna miraculose ab oriente versus occidentem rediens, non pertransivit solem, ut esset eo occidentior, sed postquam pervenit ad terminum solis, reversa est versus orientem. Quinto, quia secundum Chrysostomum, tribus horis tunc tenebrae remanserunt, cum eclipsis solis in momento pertransiret 3, q. 44, 2, 2^m | 2, d. 13, 4, 3^m | 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Matth. 27, meo. * Luna 7, 8. Stella 3. Terra 13.
- Educatio. Coitus 7. Fillatio 11. Infidelis 5. Matrimonium 46, 47. Religio 49, 52.
- 1 EDUCI de potentia, est fieri in actu quod prius erat in potentia, et dependet a materia, et fit per agens naturale 1^a q. 90, 2, 2^m | 1, d. 17, q. 2, 2, c. | Spiritu. 2, 8^m. * Agens 51, 52, 72, 105. Angelus 116.
- 2 Materia non potest educi de potentia alterius 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m. * Anima 82, 328. Artifex 4. Donum 25. Elementum 18. Forma 60, etc. 103, etc. Generatio 43. Gratia 47, 48, 49. Magis 3. Potentia 47. Processio 2.
- Effari. Fatum 2.
- Effectivum. A. vel. Ab o. Accidens 60, 61. Actio 14. Actus 130. Adam 89. Agens 77. Agere 27. Amor 43. Anima 91, 303. Appropriatio 23. Beatus 3. Bonitas 20, 75, 149. Charitas 15. Delecta-

EFFECTUS

- tio 76. Deus 23, 323, 338. Esse 99. Gratia 71, 120. Lex 107. Mendacium 1. Modificari. Mors 36. Nocere 1. Operatio 49. Passio 105. Peccatum 5, 259. Poenitentia 111, 112, 126. Tempus 37. Vox 1.
- 1 EFFECTUS Dei dupliciter limitatur: scilicet ex ordine sapientiae Dei, et ex capacitate recipientis 2, d. 18, q. 2, 2, 2^m. * Ablativus 1.
- 2 Immo capacitas recipientis ex se limitatur 3, d. 13, a. 2, q. 2, 2^m | 3^m.
- 3 Quilibet effectus Dei, est aequaliter a tota Trinitate 1^a q. 32, 1, c. | 3^a q. 23, 2, c. | 1, d. 27, q. 2, 3, 6^m | L. fi. | 3, d. 1, q. 2, 1, 2^m | 5^m | d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 4, c. | d. 49, q. 4, 1, 2^m | Cg. 4, c. 45, 1^m | Matth. * Accidens 66, 71. Actio 48, 63, 66, 67, 88, 89, 90, 123. Actus 156. Adam 18. Admiratio 1, 3. Agens c.
- 4 Omnis effectus repraesentat aliquantulum causam suam 1^a q. 45, 7, c. Causa 37, 110, vel 108. * Aggravatio. Altare 2. Amplitudo.
- 5 Effectus naturalis verius existit in sua causa, quam in seipso. Verit. q. 4, 6, c. * Angelus 81, 161, 165, 272, 343, 374. Anima 368.
- 6 Immo nulla propositio verior est, quam quando idem praedicatur de seipso, secundum Boetium. Meta. 5, lect. 7, fi.
- 7 Similitudo effectus aliquando est in causa, non quidem secundum esse naturale, sed spirituale, tamen quietum, sicut similitudines artificiorum sunt in mente artificis: forma enim domus in aedificatore, non est natura quaedam, sicut virtus calefactiva in sole, vel calor in igne, sed est quaedam intentio intelligibilis in anima quiescens. Verit. q. 27, 7, c. Causa 36, 96. * Apostoli 16. Ars 6, 22, 30. Assumere 52.
- 8 Nullus effectus est de specie suae causae 2-2, q. 110, 1, c. fi. | 3^m. * Attributum 18. Audacia 13. Baptismus 159.
- 9 Oppositum videtur dicere a simili, quia ignis causat ignem eundem in specie, et homo hominem 2, d. 20, q. 2, 3, c. | Po^a q. 7, 2, c. fi.
- 10 Effectus pertingens ad speciem suae causae, non consequitur praedicationem univocam nominis suae causae, nisi recipiat formam eandem specie, secundum eundem modum essendi. Cg. 1, c. 32, 2^m | Po^a q. 7, 7, c. | primo | 10. Causa 37, 39. * Beneficium 1, etc. Charitas 77, 119, 128, etc.
- 11 Omne signum corporale, est effectus signati, vel procedit ab eadem causa 2-2, q. 95, 5, c. * Caelum 106, etc. 120, etc. Certitudo 5.
- 12 Effectus semper debet proportionari suis causis, secundum proprium et commune, quia secundum ordinem causarum, oportet esse ordinem effectuum. Cg. 2, c. 15, 3^m | 16, 2^m | 3^m | 21, 3^m | 41, 2^m | Po^a q. 3, 4, 7, c. | q. 7, 2, 10^m. * Cessare 2. Circumcisio 33. Clavis 10. Clementia 10.
- 13 Omnis effectus proprius et immediatus proportionatur suae causae, et sunt ejusdem generis 1^a d. 3, q. 4, 2, c. * Cognitionis 11, 13, 28, 36.
- 14 Oppositum videtur dicere 2, d. 21, q. 1, 3. * Columba 2. Confessio. Confirmatio 25.
- 15 Effectus positivus prior est effectui privativo ordine formae, sed ordine materiae est e converso 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 70, 4, c.
- 16 Causa mutabilis potest producere effectum immutabilem privative, non autem positive. Ma. q. 16, 2, 2^m | 3^m. * Congregatio 3.
- 17 Unus effectus non potest esse immediate plurium causarum, licet una causa possit esse plurium effectuum, quia causa potest excedere effectum, non autem e converso. Po^a q. 3, 16, 8^m. * Contemplatio 14. Contrarium 9. Contritio 5, etc. 26, etc. Cooperari 4. Creatio 37.
- 18 Unus effectus habet plures causas quadrupliciter: scilicet vel per accidens, vel in diverso genere, vel mediate, vel incomplete. Met. 5, lect. 2, fi. * Creatura 18. Cura 6, 7. Damnatio 17. Defectus 3, 4, 5, 10, 14. Delectatio 48.
- 19 Aliquid dicitur effectus alienius dupliciter: scilicet per se idest qui producitur per ipsum ad hoc ordinatum, et per accidens idest qui conjungitur effectui per se 4, d. 5, q. 2, a. 2, q. 3, c. | Po^a q. 3, 6, 6^m.
- 20 Impossibile est, quod illud quod est per accidens, sit effectus per se alienius virtutis caelestis, vel alterius agentis naturalis 1^a q. 116, 1, c. | 2-2, q. 95, 5, c. | Cg. 3, c. 92 | Ma. q. 6, 21^m | q. 16, 7, 16^m. * Daemon 53, etc. 83, 84, 106, etc.
- 21 Effectus primarum qualitatuum duplex: scilicet secundum se, ut odor, et aliae qualitates secundae; et instrumentaliter, ut forma substantialis 2, d. 18, q. 2, 3, 2^m. * Aenigma 2, 3. Aetas 5. Christus 146. Definitio 11, 12, 20. Demonstratio 1, 9, 16. Denominatio 6, 8. Descendere 3. Desiderium 15. Devotio 13. Deus. Dicere 8. Dispensatio 19. Dispositio 18, 47. Doctrina 11, 15. Eleemosyna 29, etc. Elementum 13. Ens 14. Esse 9, etc. Exaectatio 2. Excommunicatio 11. Exorcismus 9, etc. Experientia 7, 8, 9. Facere 1, 3. Fatum 3, etc. Fermentum 2. Fides. Fieri 5. Filiatio 22. Flagellum 2, 8. Fomes 1, 11, 12. Forma 36, 37. Fru-

ELECTIO

ELECTIO

- ctus 18. Gula 10. Habitus 74, 77. Halo. Honor 15. Ignis 14. Imprimere 3. Instrumentum 2. Intelligibile 3. Intellectus 139, 161, 186, 259. Intimiditus. Irascibilis 4. Jejunium 8. Jucunditas. Judas 2. Judaei 19. Juramentum 8. Justitia 70, etc. 84. Justificatio 3, 6. Laus 14. Lex 26, etc. Locus 25, 26. Lumen 18. Lumina 5. Mare 4. Medium 16. Metaphora 8. Miraculum 14. Miscricordia 12, 28, 30. Missio 22, 31. Motus 57. Multiforme 2. Mundus 4. Natura 15, 17. Necessitas 5, 10, 27, etc. Nomen 6, 67, 80. Objectum 17. Odium 16. Omissio 8. Operatio 63. Ordo 14. Participare 5. Perfectio 68. Posterius. Potentia 43, 44, 45. Processio 15, 46, 68. Proportio 5. Propositum 6. Purgatorium 4. Pullaninitas 1. Raptus 11. Ratio 9. Sacerdos 10, 13, 19, 37, 44. Sanctificatio 6. Sapientia 41, 53. Seire 1. Scriptura 4. Sensus 16. Signum 7, etc. Similitudo 15. Sol 3. Speculatio. Spiritus 14. Superbia 21. Tabescere. Theologia 23. Trinitas 6. Venire 2. Verecundia 8. Virtus 30, etc. 159. Vita 80.
- Efferre.** Extasis. Superbia 3.
- Efficacia.** Absolvere 22. Adam 85. Amor 66, 169. Angelus 253, 530, etc. Ars 23. Causa 61. Character 6, 43, etc. Clavis 1, 20, 21. Cognitione 28, 39, 45, 50. Confirmatio 10. Continentia 18. Credere 31. Christus 78, 110. Efficax. Eleemosyna 27, 28. Eucharistia 28, 253. Facere 10. Fides 103. Finis 100. Gratia 127, 166. Gratosus. Incarnari 4. Justificatio 28. Lex 39, 49. Magi 8. Mathematica 3. Matrimonium 90. Meritum 8, 33, 54. Miraculum 41. Nomen 84. Oratio 54. Ordo. Passio 120. Peccatum. Poenitentia 60, 85, 100, 113, 124. Praeceptum 83, 150. Resistere 3. Resurrectio 5, 7. Sacerdos 36. Sacramentum 23, 36, 79, etc. Sacrificium 41. Satisfactio 12, 36. Sententia 3. Sermo 2. Testis 4. Virtus 101. Theologia 26. Visibile 3. Votum 20.
- Efficere.** Baptismus 86, 99, 161.
- Effici.** Aetus 98, 99. Angelus 568. Baptismus 99, 161. Cognitione 22. Intellectus 124. Lex 101. Mollities 4. Usura 263. Verbum 36.
- Efficiens.** Ablativus 1. Accidens 51, 52. Aetus 116. Agens o. Angelus 568. Anima 32, 201. Appropriatio 23. Attributa 17. Baptismus 76, 99, 108, etc. 163, 144. Bonitas 65. Catechismus 9. Charitas 77, 83. Christus 60. Conceptio 20. Conclusio 2. Constructio. De 1, 4, 5. Dispositio 43. Exorcismus 6. Fias 14. Forma 89, 99, 122, 137. Gratia 69, 71, 92, 120. Intellectus 124. Justitia 78. Justificatio 44. Lux 20. Malum 28. Mathematica 4. Meritum 90. Metaphysica 8, 10, 30, 31. Miraculum 41. Mors 37. Necessitas 1, 2, 5, 7, 22, 23. Passio 44, 100, 113. Poenitentia 126. Praedestinatio 37, 48. Pronomen 5. Propositio 8, 18. Propter 1. Relatio 58, 98. Resurrectio 54, 55. Sacramentum 19, 52, 81, 84, 96, 127. Sapientia 52. Sepultura 11. Servitus 18. Spiritus 21, etc. Subjectum 3, 10. Timor 29. Veritas 45. Virtus 7, 197. Vita 23. Vivificare o. Vox 1.
- Effigies.** Apparere 98.
- Efluere.** Anima 252. Forma 164. Gratia 117.
- Effraenatus.** Decor. Jacob 9.
- Effusio.** Aqua 4. Baptismus 69, 72. Bonitas 65. Cherubin o. Christus 212. Dolor 49. Donum 41. Eucharistia 20, 164, 183. Hierodius 2. Parasceve. Psalmus 8. Sacerdos 19. Sanguis 6, etc. Spiritus 16, 17. Thesaurus 1.
- EGERE** idest dependere ab alio, convenit cuilibet creaturae. Sed ut significat earentiam, non convenit beatis 1, d. 1, q. 4, 1, 6^m. Haeresis 110, etc. Praedicare 7, 8.
- 2** Immo a simili, beati indigent purgatione a dissimilitudinis confusione idest a nescientia 1^a q. 106, 2, 1^m | 1-2, q. 112, 1, 1, 3^m. | 2, d. 9, 2, 1^m | 2^m | Verit. q. 9, 3, o. | q. 22, 9, 5^m | Opus. 3, c^o 127.
- Egestas.** Religio 88.
- Ego.** Absolvere 34. Baptismus 35, 43, 44.
- Egredi.** Actio 4, 87. Lex 108. Quies 6. Reetitudo 2. Verbum 80.
- Ejicere.** Angelus 475. Campsoria 11, 12. Diaconus 5. Expellere. Miraculum 36. Paradisus 7.
- Elargiri.** Affectio 5.
- Elatio.** Adam 10. Devotio 12. Divitiae 4. Mulier 7. Peccatum 214.
- Eleazarus.** Machabaei.
- 1** ELECTIO importat firmam inhaesionem, et pertinet determinate ad unam potentiam scilicet ad voluntatem cujus est actus 1^a q. 83, 3, c. Jo. 15, lect. 3, fi. 4 | 1^a Cor. 11, lect. 4, prin^o. * Actio 37, etc. Aetus 118, 173.
- 2** Immo pertinet ad intellectum 1-2, q. 12, 1, 2, o. * Adam 72. Adoptio o.
- 3** Electio pertinet determinate ad unam potentiam scilicet voluntatem, sed in ordine ad intellectum 1^a q. 83, 3, c. | 1-2, q. 13, 1, 2, o. | q. 17, 1, c. | q. 58, 1, 2^m | 2-2, q. 155, 3, c. | 3^a q. 18, 4, c. | 1, d. 41, 2, 1^m | 2, d. 24, q. 1, 2, o. | d. 38, 3, 5^m | d. 40, 2, c. | 3, d. 33, q. 2, q. 2, a. 4, q. 2, 1^m | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 2, c. | Verit. q. 22, 13, 16^m | 15, o. | q. 26, 6, c. | Ethic. 3, lect. 6, 9, o. | Lib^o 6, lect. 2, fi.
- 4** Electionem rectam agit sola virtus, quae est in parte appetitiva 1-2, q. 58, 1, 2^m 4, c. * Agibile. Amor 72, 73, 136, 137, 172, 176.
- 5** Electio sequitur inquisitionem, in hominibus tantum 1^a q. 22, 1, 1^m | q. 59, 3, 1^m | q. 6, 2, 1^m | 3^a q. 18, 4, 2^m | q. 31, 2, 2^m | 1, d.

- 41, 1, 1^m | Verit. q. 21, 3, 4^m. * Angelus 137, 394, 461, 462, 571. Animal 58. Appetitus 25. Ars 49.
- 6** Electio est tantum de possibili 1-2, q. 13, 5, o. | Verit. q. 22, 13, 12^m | Ethic. 3, lect. 5, fi. * Blasphemia 17. Bonitas 231. Compassio.
- 7** Electio non est de ultimo fine, sed tantum de his quae sunt ad finem 1^a q. 82, 1, 3^m | 1-2, q. 13, 3, o. | 4, 6, c. | 2-2, q. 24, 1, 3^m | q. 33, 1, 2^m | q. 47, 1, 2^m | 3^a q. 18, 4, c. | 1, d. 41, 1, c. | 2, d. 7, q. 1, 1, 1^m | d. 25, 3, 2^m | Cg. 1, c^o 88, 3^m | Lib^o 4, c^o 95, fi. | Verit. q. 22, 13, 9^m | q. 21, 1, 20^m | Opus. 3, c^o 177. | Ethic. 3, lect. 5, fi. | Perihier. lect. 14, fi. * Conclusio 1, 6. Confessio 75, 76, 77. Consensus 3. Consilium 11. Contritio 9. Daemon 41. Damnatio 31. Dominium 7. Eucharistia 213. Excommunicatio 23.
- 8** Electio est tantum de actibus humanis, vel de alia re cum actu humano 1-2, q. 13, 4, o. | 5, c. * Fides 1, 21, 132. Finis 95.
- 9** Ad bonam electionem requiruntur duo, scilicet intentio debiti finis, per virtutes morales, et recta praeceptio eorum quae sunt ad finem per prudentiam 1-2, q. 56, 4, 4^m | q. 57, 5, c. | q. 58, 4, c. | 2-2, q. 47, 1, 2^m | q. 54, 2, c. | 2, d. 40, 2, c. | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | q. 2, 3, c. * Fomes 9, 10. Fortitudo 19, 23. Fortuna 7. Gloria 24. Gula 11. Finis 95. Haeresis 4, 146.
- 10** Intentio et electio differunt, quia prima est respectu finis, secunda vero est eorum quae sunt ad finem 1-2, q. 13, 4, c. | 2, d. 38, 3, 5^m | d. 40, 2, c. | Verit. q. 22, 15, e. Intentio 11.
- 11** Judicium liberi arbitrii, est actus electionis 1^a q. 83, 3, 2^m | 2, d. 24, q. 1, 1, 3^m | 3, 5^m | Verit. q. 17, 1, 4^m | q. 21, 1, 17^m.
- 12** Homo nihil eligit de necessitate, sed libere 1^a q. 83, 1, o. | q. 115, 4, c. | 1-2, q. 13, 6, c. | 2-2, q. 104, 1, c. | 2, d. 15, q. 1, 3, c. | d. 28, 1, c. | Verit. q. 22, 6, o. | q. 24, 1, o. | Ma. q. 6, o. | Perihier. lect. 14, fi. * Honestas. Honor 25. Jejunium 22. Ignorantia 3, 4, 8, 27, 28, 29.
- 13** Homo est liberi arbitrii in eligendo, non autem in prosequendo respectu omnium 1^a q. 83, 1, 4^m | Cg. 3, c^o 85 | Verit. q. 24, 1, 1^m | Ma. q. 6 1^m | 22^m | Gal. 5, lect. 4, fi. * Imperare 4. Injustitia 4. Intentio 14. Judicium 10, 71. Liberum 28. Malitia 1, 2.
- 14** Electio est in beatis, libera et sempiterna, sed tantum de conjunctis fini 2, d. 7, q. 1, 1, 1^m | d. 25, 1, 4^m. * Malum 47. Materia 427. Miles 1. Misericordia 2. Negligentia 1. Praeeligere.
- 15** Electio convenit Christo 3^a q. 11, 3, 1^m | q. 18, 4, o. | q. 31, 2, 2^m. Consilium 11. * Abraham 18. Adam 72. Caelum 151. Compassio. Damnatio 5, 6. Elementum 27. Filiatio 31. Gloria 24. Ignis 13, 21. Judas 1. Judicium 71, 81. Liber.
- 16** Electio convenit Deo respectu creaturarum, non autem respectu sui 3^a q. 18, 4, 1^m | 2^m | 1, d. 41, 1, c. | 2, d. 25, 1, 1^m | Verit. q. 24, 3, 4^m ut Matthias. * Liberare 1, 2. Matthias. Mendicitas. Nativitas 14, 24. Nobilitas 8. Purgatio 1, etc. 10.
- 17** Electio Dei est etiam non entium, non autem nostra 1^a q. 23, 4, 2^m. * Salvare 14. Vita 29. Vocatio 1, 2, 3.
- 18** Electi a Deo eliguntur solum de his qui nati sunt participare eandem finem 1, d. 41, 1, c.
- 19** Quos Deus ad aliquid eligit, ita praeparat et disponit, ut idonei sint ad illud 3^a q. 27, 4, c.
- 20** Differentia triplex electorum Dei a reprobis: scilicet secundum finem, secundum usum Dei, et secundum actum ejus. Rom. 9, lect. 4, me^o.
- 21** Electio Dei, ut est in proposito Dei, est aeterna. Sed ut est in executione, est temporalis 1, d. 41, 1, o. | Cg. 3, c^o 163, | Jo. 15, lect. 3, fi. d.
- 22** Electio Dei duplex est: scilicet praesentis justitiae, et futurae gloriae. Secunda est aeterna, non autem prima. Ephes. lect. 2, fi.
- 23** Dilectio Dei, est prior electione, sed in creaturis est e converso 1^a q. 23, 4, c. | 2^m | Verit. q. 6, 1, c. fi. | Jo. 15, lect. 3, fi. 4 | Rom. 9, lect. fi. | Ephes. lect. 1, me^o.
- 24** Omnes praedestinati sunt electi a Deo, et dilecti 1^a q. 23, 4, o. | q. 24, 1, c. | Verit. q. 6, 1, c. | 2^m | Rom. 9, lect. 2, fi.
- 25** Electio Dei praecedat praedestinationem, quia praedestinatio Dei est actus voluntatis absolute, consequens ordinem electionis 1^a q. 23, 4, c. | 2^m | 1, d. 41, 2, c. | 1^m | Verit. q. 6, 1, c. | Rom. 9, lect. 2, fi. | Ephes. lect. 1, me^o.
- 26** Electio Dei proprie est hominum tantum, sed praedestinatio est hominum et eorum quae eis conferuntur 1, d. 41, 2, c.
- 27** Electio Dei est ordinatio ejus, qua quidam aliis praeferuntur, ad beatitudinem consequendam. Sed praedestinatio addit applicationem per gratiam et gloriam 1, d. 41, q. 1, 2, c. | Cg. 3, fi. | Verit. q. 6, c. | Rom. 9, lect. 2, fi.
- 28** Electio Dei et praedestinatio sunt hominum tantum, sed providentia Dei et dispositio sunt omnium 1, d. 40, q. 1, 2, c. | d. 41, q. 1, 2, c. Verit. q. 6, 1, c.
- 29** Electio est pars providentiae Dei. Cg. 5, fi.
- 30** Electio Dei causat diversitatem gratiae. Sed praeexigit diversitatem naturae, quam causat dispositio Dei 1, d. 41, 2, 2^m | 3, 4^m | Verit. q. 6, c. fi.
- 31** In primitiva ecclesia, ubi pure, et propter Deum electiones fiebant, nullus eligebatur in episcopum, nisi per inspirationem divinam, sicut Ambrosius et Nicolaus 1^a Tim. 4, lect. 3, me^o | Hebr. 5, lect. 1. me^o.

- 52 Melius est recusare praelationem ad quam aliquis eligitur, quam ei consentire, vel eam acceptare, dummodo non imponatur necessitas a superiori. Quol. 5, 22, o.
- 55 Consentiens in electionem de scipso factam, intentione honoris, lucri, vel ejuscumque rei temporalis, peccat, non autem si propter spirituale. Quol. 5, 22, o. * Potestas 16. Regere 11. Sors 2, 5. Vilis.
- 54 Electo ad praelationem, sufficit quod nihil inveniatur in se, per quod ei fiat illicitum illud officium 2-2, q. 185, 3, c. | Quol. 8, 6, 2^m | Opus. 20, lib. 4, c. 15.
- 53 In foro contentioso, sufficit quod electus sit bonus. Sed in foro conscientiae, requiritur quod sit optimus, vel simpliciter, vel ad regimen 2-2, q. 63, 2, c. | 3^m | q. 185, 3, o. | Quol. 4, 23, 12^m | Quol. 6, 9, c. | Quol. 8, 6, o. | Jo. 21, lect. 3, meo 1.
- 56 Electus de gremio ecclesiae, vel in pluribus consuevit esse utilior ad bonum commune, quia magis diligit ecclesiam, in qua nutritus est 2-2, q. 63, 2, 4^m | Hebr. 5, lect. primo.
- 57 Praelatus non eligitur quasi in haereditatem, sed ut dispensator. Ideo non oportet eligi propinquior 2-2, q. 63, 1, c. | 2, 1^m | Quol. 8, 6, 4^m.
- 58 Pauper non debet eligi ad regendum, vel ad judicandum, ne corrumpatur pecuniis, nisi sit pauper voluntarius. Opus. 20, lib. 4, c. 15, | 20, vel. Abiectus.
- Electuarium. Jejunium 43.
- Elegantia. Eloquentia. Paulus 4.
- Elementaris. Resurrectio 35.
- 4 ELEMENTUM habet esse nobilius extra mixtum, quam in mixto 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m. * Amor 194. Angelus 67. Anima 96.
- 2 Elementum est nobilius mixto, quo ad perpetuitatem. Sed quo ad formam speciei, est e converso 2, d. 15, q. 2, 1, 2^m | d. 30, q. 1, 1, 8^m | 4, d. 41, q. 1, art. 2, q. 2, 3^m | d. 47, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | d. 48, q. 2, 5, 4^m | Po^a q. 5, 9, 10^m | q. 6, 6, c. | Ma. q. 16, 1, 4^m | Spiritu. 7, c. | Anima. 7, c. fi. * Animal 10, 19, 20, 23, 31. Baptismus 56.
- 3 Elementa non veniunt ad mixtionem violenter 2, d. 14, 5, 4^m | d. 33, q. 1, 1, 4^m. * Caelum 1, 9, 13, 66, 71, 120, 121.
- 4 In omni mixto, oportet aliquod elementum praedominari 2-2, q. 49, 6, 1^m | q. 179, 2, 2^m | 2, d. 19, 4, 2^m | 3, d. 16, q. 1, 1, 4^m.
- 5 Elementa subtiliora praedominantur in mixto, secundum virtutem; sed grossiora, secundum quantitatem 1^a q. 71, 2^m | q. 91, 1, c. | 3^m | 2, d. 15, q. 2, 1, o. | Po^a q. 6, 6, c. | Spiritu. 7, 40 | Anima. 8, 1^m. * Compositio 14. Conservatio 4. Densitas. Intellectus 262.
- 6 Mixta habent aliquas virtutes et operationes supra elementa. Spiritu. 2, c. | Opus. 34. * Christus 103. Limus. Reptile 2. Signum 13. Universum 3.
- 7 Formae elementorum sunt in mixto virtute, non autem actu 1^a q. 76, 4, 4^m | 2, d. 13, 4, c. | d. 30, q. 2, 1, c. | Cg. 2, c. 55, 3^m | Po^a q. 5, 7, c. | Quol. 1, 6, 3^m. | Anima 9, 10^m. | Trin. 15, 6^m | Opus. 33, o. | Opus. 27, c. 5, 3 | Met. 12, fi. | Anima. 2, lect. 8, meo 3.
- 8 Elementa habent formas determinatas, ratione quarum sunt de perfectione universi, sicut et corpora mixta 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | Po^a q. 5, 7, c. * Anima 96. Caelum 1, 9, 13, 66, 71, 120, 121.
- 9 Formae elementorum sunt imperfectissimae. Cg. 2, c. 88, | Spiritu 2, c. | Anima 1, c. | 7, c. fi. | Opus. 34 | Hebr. 4, lect. 7, meo * Forma 25, 134, 146.
- 40 Nulla forma est media inter formam elementi, et materiam primam. Sed multae sunt inter materiam primam, et formam animalis 2, d. 12, 4, c. Cg. 2, c. 87.
- 41 Immo forma animalis immediate unitur corpori 1^a q. 6, 76, 77, o.
- 42 Gravitas et levitas non sunt formae substantiales elementorum 2, d. 11, 5, 2^m. vel Calor 6.
- 43 Formae elementorum habent semper operationes suas, nisi impediuntur. Anima 2, lect. 1, fi.
- 44 Corpora nostra alterantur ab elementis, contra Averroem, quia contrariantur secundum qualitates proprias. Sed locant et conservant, secundum formas substantiales. Phy. 4, lect. 8, fi. | Anima lect. 23, primo 1, etc.
- 45 Elementa et caeli, sunt corpora simplicia, quia non sunt composita nisi ex materia et forma. Cg. 3, c. 23, 3^m.
- 46 In elementis, continens est formaliter contento. Verit. q. 14, 5, 1^m | Po^a q. 4, 1, 20^m | q. 5, 8, c. | Anima. 2, lect. 23, meo 1.
- 47 Primae quatuor qualitates non sunt habitus elementorum 1-2, q. 49, 4, c. * Calor 1, 6, etc. Caelum 1, 9, 13, 66, 71, 120, 121.
- 48 Qualitates activae et passivae elementorum, pertingunt instrumentaliter ad formas materiales educandas de materia, non autem ad animam nostram 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. | d. 8, q. 2, 3, 5^m | d. 12, q. 1, a. 2, q. 2, o. | d. 41, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m. * Claritas 1, 3. Diaphanum 2. Dies 24. Dispositio 24. Elementaris. Ignis 11. Lux 6. Mineralia. Offuscatio. Ornatus 11.
- 49 Ex qualitatibus elementorum: causatur aliquid dupliciter: scilicet secundum se, ut sapor, odor, et huiusmodi; vel in virtute substantiae, ut forma substantialis 2, d. 18, q. 3, 2^m. * Perfectio 26. Plantae 4. Qualitas 13. Raritas 2. Rarum 3.
- 20 Elementa quanto plus habent de specie, tanto plus habent de virtute agendi 1, d. 1, q. 2, 5, 4^m | 15, q. 2, 1, c. | Cg. 3, c. 82 | Po^a q. 5, 7, 7^m | q. 6, 6, c.
- 21 Elementa quanto sunt subtiliora, tanto majora sunt secundum quantitatem 2, d. 14, 5, 3^m | Opus. 3, c. 18.
- 22 Elementa alterant se mutuo in extremitatibus, secundum quas se tingunt 2, d. 14, 5, 5^m | Anima. 2, lect. 23, primo.
- 23 In elementis est principium corruptionis passivum tantum. In mixtis autem est etiam activum 2, d. 18, q. 1, 2, c. fi. | 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | Po^a q. 5, 7, c. fi. | 14^m | 15^m | 16^m | 9, c. * Corruptio 7. Eucharistia 40. Littera 1. Miraculum 56.
- 24 Elementa corrumpuntur secundum partem: non autem secundum totum, quia ordo corporum inferiorum, virtute superiorum conservatur 2, d. 19, 3^m | 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | d. 48, q. 2, 5, c. | Cg. 2, c. 88, 4^m | Lib. 4, fi. | Po^a q. 5, 7, 16^m | Ma. q. 5, 5, 6^m | 12^m | 13^m | Opus. 3, c. 171, fi. * Perfectio 26. Principium 3. Purgatio 5, 6, 7. Ratio 14. Situs 3.
- 25 Diversae opiniones de creatione et distinctione elementorum 1^a q. 66, 1, o. | Po^a q. 4, o. * Velum 2.
- 26 Elementa quatuor, secundum se tota, non sunt producta ex aliqua praeeistente materia, sed immediate a Deo per creationem. Opus. 3, c. 95.
- 27 Elementa dicuntur remunerari, idest homines in eis, in quantum claritas eorum cedet in gloriam electorum, non autem secundum se: sicut nec meruerunt. Po^a q. 5, 9, 9^m. Claritas 3.
- 28 Caelum et materia sunt elementa. Sed caelum est corporale, non autem materia prima. Cae. lect. 18, fi.
- 29 Elementum in definitione sacramenti, ponitur pro quocumque sensibili 3^a q. 84, 1, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 5, 2^m | d. 14, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m.
- 50 Quatuor sunt de ratione elementi. Primum quod sit causa ex quo. Secundum quod sit principium ex quo aliquid primo fiat. Tertium, quod sit inexistens, sive intrinsecum. Quartum quod habeat aliquam speciem, in species diversas indivisibilem. Meta. 5, lect. 4, o. | Lib. 12, lect. 4, meo.
- 4 ELEMOSYNA est opus, in quo datur aliquid indigenti, ex compassione, propter Deum 2-2, q. 32, 1, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, o.
- 2 Eleemosyna propter Deum data, est quasi oblatio Deo facta 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, c.
- 3 Omne obsequium impensum proximo propter Deum, est eleemosyna 2-2, q. 32, 2, o. | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | q. 2, 4^m | Mat. 25, fi. * Abrenunciatio. Abscondere 2. Affectio 5. Alexius. Honor 9, 10, 34. Hypocrysis 2.
- 4 Eleemosyna est proprie actus misericordiae: sed est actus caritatis ex consequenti et mediate, patriae vero imperative 2-2, q. 32, 1, c. | 9, 3^m | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 3, o.
- 3 Eleemosyna non est actus pietatis doni, sed secundum quod more vulgi, misericordia dicitur pietas 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 3, 1^m.
- 6 Eleemosyna est actus liberalitatis, in quantum aufert impedimentum ejus, scilicet superfluum amorem divitiarum 2-2, q. 32, 1, 4^m | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 3, o.
- 7 Eleemosyna est actus iustitiae, ratione tantum suae partis, scilicet liberalitatis 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 3, 4^m.
- 8 Dare eleemosynam de superfluo, vel in extrema necessitate est de praecepto, in aliis vero est tantum de consilio 2-2, q. 22, 5, 6, o. | q. 66, 7, o. | q. 71, 1, c. | q. 87, 1, 4^m | q. 118, 4, 2^m | q. 185, 7, 1^m | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, o. | a. 3, q. 2, 1^m | a. 4, q. 1, o. | q. 3, a. 1, q. 5, 2^m | Ma. q. 3, 10, 4^m | q. 13, 2, 4^m | Quol. 6, 12, o. | Quol. 8, 12, o. Decimae 25.
- 9 Eleemosyna quae est de consilio, est pars satisfactionis, non autem illa quae est de praecepto, sed est praecambulum ejus 2-2, q. 32, 1, 2^m | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, o. * Labor 2. Membrum 12. Oblatio 2. Praedicare 8.
- 10 Eleemosynae datae supra vires dantis simpliciter, sunt immoderate, non autem si sint supra vires respectu aliorum 1^a Cor. 8, lect. 1, meo.
- 11 Eleemosyna non est facienda de necessariis sibi et familiae, et statui, nisi velit mutare statum, vel necessitas aliqua praeponderet, scilicet extrema alicujus personae, vel ecclesiae, vel reipublicae 2-2, q. 32, 6, o. | q. 117, 1, 2^m | 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 1, o.
- 12 Non est expectanda extrema necessitas in danda eleemosyna. Nec oportet praetendere futuram, praeter probabile 2-2, q. 32, 5, 3^m | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, 4^m.
- 13 Eleemosynae non sunt recipiendae a peccatoribus, nec dandae nisi tempore necessitatis, non propter fomentum peccati, sed naturae 2-2, q. 154, 4, c. primo | Matth. 25, fi. | Rom. 12, lect. 2, fi. | 2^a Cor. 8, lect. 1, meo.
- 44 Immo eleemosyna potest fieri de turpi lucro, scilicet de meretricio, lenocinio et histrionatu, non autem de obnoxii restitutioni 2-2, q. 31, 3, 3^m | q. 32, 7, o. | 8, 2^m | q. 62, 5, 2^m | q. 87, 2, 2^m | q. 110, 3, 4^m | 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 2, 3, o. | Quol. 12, 30, c.

ELEEMOSYNA

- 15 Dans eleemosynam, ut foveatur in peccatis, vel ut aliquem inducat ad haeresim, mortaliter peccat, propter intentionem corruptam. Et talis eleemosyna non est recipienda 2-2, q. 154, 4, c. primo | 2^a Cor. 8, lect. 1, fi.
- 16 Quilibet tenetur dare eleemosynam, quidquid habet per simoniam 2-2, q. 32, 7, c. | 2^m | q. 62, 5, 2^m | q. 100, 6, 4^m | 4, d. 15^m q. 2, a. 4, q. 2, 3, c.
- 17 Quilibet etiam non habens dominium rei, potest facere eleemosynam cuicumque existenti in extrema necessitate 2-2, q. 32, 7, 3^m | 8, 1^m | 2^m | 4, d. 15, q. 2, a. 5, q. 1, 4, c. * Cantus 5.
- 18 Quilibet potest facere eleemosynam corporalem, vel spirituales, vel saltem cum voluntate 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, 4^m.
- 19 Filii familias et servi non possunt dare eleemosynas, sine consensu dominorum, nisi de parvis, vel suis 2-2, q. 32, 8, 3^m | 4, d. 15, q. 2, a. 5, q. 2, 3, o.
- 20 Lucia poterat de consensu solius matris, dare eleemosynas 2-2, q. 32, 9, 3^m | 4, d. 15, q. 2, a. 5, q. 1, 2^m.
- 21 Uxori non licet dare eleemosynas, nisi communes, et modicas, sine consensu viri, vel nisi moderatas, viro ignorante, et non prohibente, vel nisi habeat aliqua praeter dotem, vel nisi lucraretur 2-2, q. 32, 8, 2^m | 4, d. 15, q. 2, a. 5, q. 1, o. | Opus. 73, c^o 17.
- 22 Religiosis non licet dare eleemosynas sine licentia, nisi de modicis, sub ratihabitione 2-2, q. 32, 8, c. | 1^m | 4, d. 15, q. 2, a. 5, q. 4, o. | Quol. 3, 15, c. * Labor 2. Usura 2, 56, 267, etc.
- 23 Quilibet potest sibi facere eleemosynas, non quidem dando sibi aliquid, sed exercendo in se actum corporalem, vel spirituales 2-2, q. 30, 1, 2^m | q. 32, 9, 3^m | q. 106, 2, 1^m | 4, d. 15, q. 2, a. 6, q. 1, o. * Praedicare 7, 8.
- 24 Eleemosyna ceteris paribus, debet dari magis indigentibus, melioribus, propinquiore, benefactoribus, et dantibus spiritualia 2-2, q. 32, 3, 1^m | 9, o. | q. 71, 1, c. | q. 81, 6, 2^m | 4, d. 15, q. 2, a. 6, q. 3, o. | Matth. 25, me^o | Rom. 12, lect. 2, fi. | 1^a Cor. 16, lect. 1, primo.
- 25 Eleemosynae dantur clericis non indigentibus, ut ministris pauperum, et dispensatoribus eleemosynarum 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m.
- 26 Eleemosyna, eum cui datur, constituit debitorem ad orandum, jejunandum, et ad alia bona quae potest faciendum pro eo qui dedit 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, 3, c. * Religio 22, 88, 89. Sepultura 4. Simonia 12, 26.
- 27 Efficacia eleemosynae principaliter est ex parte dantis, quam ex parte recipientis 4, d. 15, q. 2, a. 6, q. 3, 2^m.
- 28 Efficacia eleemosynae pensatur principaliter ex affectu, ex parte dantis, respectu praemii essentialis; sed respectu praemii accidentalitatis, et ex parte recipientis, magis pensatur ex magnitudine dati, nisi affectus ejus multum excedat 2-2, q. 32, 9, 2^m | 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 3, o.
- 29 Nullus moriens in peccato mortali, potest liberari ab inferno, per eleemosynas suas, vel aliorum 2-2, q. 154, 2, 5^m | 4, d. 15, q. 2, art. 2, q. 1, o. | d. 46, q. 2, art. 3, q. 4, o. | Ma. q. 15, 2, 1^m | Psal. 40, me^o 3 | Matth. 25, fi. 3 | 1^a Tim. 4, lect. 2, fi. Damnatio 2.
- 30 Eleemosyna valet ad omnia peccata delenda, et ad omnia bona promerenda, et ad specialem Dei misericordiam promerendam 1^a Tim. 4, lect. 2, me^o. Operatio 27. Suffragia 3. * Damnatio 2. Gloria 8. Hypocrysis 2.
- 31 Eleemosyna dupliciter liberat vivos a peccato mortali, scilicet praeservando et disponendo ad gratiam, sicut etiam alia bona 2-2, q. 154, 2, 5^m | 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m.
- 32 Eleemosynae corporales, secundum suam substantiam, habent effectus tantum corporales, sed ratione causae, scilicet charitatis, et orationis, habent effectus spirituales 2-2, q. 32, 4, o.
- 33 Tota virtus satisfactionis includitur in eleemosyna corporali: quia includit in se virtutem orationis et jejunii 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, c.
- 34 Eleemosyna est melior quam oratio et jejunium, et magis satisfactoria, et magis meritoria, et oratio magis quam jejunium 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, o. | d. 45, q. 2, a. 3, q. 1, o. | 1^a Tim. 4, lect. 2, me^o.
- 35 Eleemosynae spirituales, sunt simpliciter meliores quam corporales, scilicet ratione dati finis, et actus; sed respectu alicujus est e converso 2-2, q. 32, 3, o. | q. 33, 1, c. | 183, 4, c. | 4, d. 15, q. 2, art. 3, q. 3, o. | Cg. 3, c^o 134, 2^m.
- 36 Recompensatio temporalis non intenta, non minuit meritum vel laudem eleemosynae, nec aliorum actuum, sicut nec humana gloria non intenta 2-2, q. 32, 3, 2^m. * Gloria 8. Praedicare 7, 8. Religio 22.
- 37 Recompensatio temporalis intenta, diminuit meritum et laudem eleemosynae, non autem spiritualis 2-2, q. 32, 3, 2^m.
- 38 Eleemosynae corporales sufficienter numerantur septem, et spirituales septem 2-2, q. 32, 2, o. | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, 2, o. | Matth. 25, fi. c.
- 39 Eleemosyna debet fieri abundanter, secundum facultatem dantis, sed multis indigentibus, nequis superflue habeat 2-2, q. 32,

EMBRIO

- 10, o. | q. 117, 1, 2^m | 2^a Cor. 8, lect. 1, me^o etc. | c^o 9, lect. 2, primo etc.
- Elenchus est syllogismus ad contradicendum, idest ad redarguendum falsam positionem. Meta. 4, lect. 6, fi.
- 1 ELEPHAS intelligit, et docetur adorare reges. Job 40, lect. 2, primo.
- 2 Immo nulla creatura potest intelligere, nisi per intellectum, qui est potentia passiva 3, d. 14, a. 1, q. 2, c.
- 3 Elephas est animal maxime domesticabile. Ad multa eruditur. Et intelligit. Et docetur adorare reges, non quidem per intellectum, sed per vim aestimativam. Job 40, lect. 2, primo. * Cete 2.
- 4 Elephas est animal melancholicum, et siccac complexionis, habitans in terris calidis. Ideo stat circa flumina in umbra. Job 40, lect. 2, fi. * Semen 23.
- 5 Elephas habet inflexibiles pedes, tibias, et crura, et ossa solida sine juncturis. Job 40, lect. 2, me^o.
- 6 Elephas comedit herbas, non autem carnes. Job 40, lect. 2, primo.
- 7 Quidam elephas bibit quatuordecim metretas macedonicas aquae pro semel, et alias octo in sero. Job 40, lect. 2, fi.
- 8 Modus capiendi elephantes duplex: scilicet per beneficia, et per elephantes domesticos. Job 40, lect. 2, fi.
- Elevatio. Adversantia. Anima 283. Cadere. Cete. Charitas 138. 13. Deus 193, 205, 206. Dispositio 29. Donum 21. Erigere. Eucharistia 78. Gratia 49, 110. Impuritas 2. Jejunium 10. Levatio. Operatio 35, 36. Oratio 1, 20, 29. Piscis 1. Prophetia 15, 16. Raptus. Ratio 42. Reptile 1. Rota. Spes 47, 50. Vapor o. Virtus 1, 31, etc.
- 1 ELIAS eminet in tribus, scilicet in preservari a morte, in audacia et miraculis. Verit. q. 12, 14, 4^m. * Baptismus 23. Enoch.
- 2 Elias et Jeremias creduntur fuisse virgines 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 2^m. * Elisaeus. Jejunium 15, 16. Miraculum 39.
- 3 Sermo Eliae, non habebat in se virtutem, sicut sermo Christi, sed operabatur per intercessionem tantum 4, d. 10, L. me^o. * Sabbatum 10.
- 4 Elias non est raptus in caelum empyreum, sed aereum. Et vivit cum Enoch in paradiso terrestri, usque ad antichristum 1^a q. 102, 2, 3^m | 3, d. 18, a. 6, q. 2, 1^m | Hebr. 11, lect. 2, me^o. Enoch infra. Transfiguratio 3.
- 5 Elias et Enoch creduntur vivere per cibum lignis vitae 2, d. 29, 5, 4^m.
- 6 Elias propter injuriam quae redundabat in Deum fecit ignem descendere super eos qui venerant ad ipsum capiendum 2-2, q. 108, 1, 4^m | Ma. q. 12, 3, 16^m.
- 1 ELICERE. Habitus vel potentia elicit actum quem producit circa proprium objectum, nullo mediante. Sed imperat actum quem producit circa objectum potentiae, vel habitus inferioris, eo mediante 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, c. * Aedificare 1. Actio 40. Actus 9, 16, 158, 176. Baptismus 125. Character 21. Charitas 29, 108. Coactio 6. Confessio 6, 14. Conscientia 7, 8. Dos 4. Exercitium. Habitus 1, 71. Imperare 4. Innascibilitas 2. Jejunium 4.
- 2 Deus ex malo semper majus bonum elicit, non quidem semper illi in quo est malum, sed respectu universi 2, d. 29, 3, 4^m. * Intellectus 91. Latria 9. Liberum 27, 28. Martyrium 1. Meritum 29, 32. Operatio 9. Pater 11. Peccatum 93, 95. Praeceptum 91. Religio 15. Satisfactio 1. Scandalum 8. Temperantia 16. Timor 43. Usura 31. Virtus 1, 9, 52, 93, 118, 119, 171.
- Elix est linea composita ex recta et circulari, quia causatur ex motu lineae circumeuntis columnam, et motum puncti per eam. Cae. lect. 3, me^o.
- Elongatio. Aversio 17. Malum 19. Usus 10.
- Eloquentia. Isaias 2. Philosophia. Praedicator 8. Religio 81. Rhetor.
- Eloquium. Laus 21.
- Elucidare. Usura 1.
- 1 EMANATIO extensionem habere potest, secundum numerum in creaturis, non autem in Deo. Opus. 9, q. 4. * Angelus 454.
- 2 Emanatio divina, non est extensive infinita, licet sit aeterna. Opus. 9, q. 4. Exitus 1. * Creatio 10, 11. Deus 8. Donum 6, 38. Generatio 34. Natura 9. Processio 1, 60, 61. Verbum 5, 30.
- Emancipatus. Adoptio 9, 10.
- Emarcescere. Jacob 8. Verbum 69.
- 1 EMBRYO non est in genere vel specie, nisi per reductionem, sicut incompletum ad genus vel speciem completi. Po^a q. 3, 9, 10^m.
- 2 Embryo et animal non differunt genere. Verit. q. 14, 7, 6^m | Po^a q. 3, 9, 10^m. * Resurrectio 25.
- 3 In generatione viventium, non solum fit appositio per contactum, sed etiam per quamdam coaptationem, sive connascentiam, ut patet in embryonibus, quae non solum tangunt matricem, sed etiam alligantur ei, in principio suae generationis. Meta. 5, lect. 1, primo a. etc.
- 4 Embryo prius vivit anima vegetativa, secundo sensitiva, et ultimo intellectiva, quia generatio ejus multiplex est, et discontinua 1^a q. 67, 4, c. fi. | q. 76, 3, 3^m | q. 77, 7, c. | q. 85, 3, 1^m | q. 118, 2, 2^m | 2-2, q. 64, 1, c. | 3^a q. 33, 2, 3^m | 2, d. 18, q. 2, 3, c. fi. | 4^m | 4, d. 38, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | Cg. 2, c^o 21, 6^m | 57, 2^m | 87 | Po^a q. 3, 9, 9^m | 12^m | Quol. 8, 2, c. | Spiritu. 3, 13^m | Anima. 2, 9^m | 11, 1^m | Opus. 3, c^o 92, fi. Animal 29.

- Emendabile. Poenitentia 2.
 Emendatio. Accusatio 9. Aquila 1. Crimen. Degradatio. Infirmi-
 tas 6. Poena 5. Poenitentia 132. Publicatio 1. Tribulatio 5. U-
 sura 81, 281, 295. Verecundia 3, 10. Vindicatio 4.
 Emere regnum caelorum dicitur improprie idest mereri, qui dat
 quod habet 2-2, q. 100, 1, 3^m | 2, d. 27, 3, c. fi. | 4, d. 25, q. 3,
 art. 2, q. 1, 1^m. * Abraham 15, 16, 17. Bonitas 204. Campsoria
 2. Communicatio 3. Deceptio. Decimae 22, 26. Ecclesia 16, 17.
 Jacob 1. Merces 5. Servitus 10. Spirituale. Usura 74, 75, 94, 152,
 164, etc. 176, 181, 183, 185, 188, etc. 202, 221, 228, 303. Usus 8, 14.
 Emergere. Exactio 1.
 Emi. Usura 28.
 Eminencia. Angelus 264, 503, etc. 520. Aquila 1. Cognitio 53. Con-
 secratio 14. Deus 71, 182, 183. Excellentia. Elias 1. Intellectus
 207. Iudicium 92. Magis 1. Praeeminencia. Sanctus 1, 2. Simili-
 tudo 9. Timor 73. Unctio 34.
 Emittere. Deus Pater emisit Filium tripliciter: scilicet sicut sol
 suum radium, sic fons fluvium, et sicut pater filium. Isa. 26,
 lect. 1, fi. * Aranea o. Caelum 4, 3. Cete. 1, 7, 10. Clamor 5.
 Coitus 1, 2. Facies 3. Fluxus 4. Fundere. Generatio 41. Inno-
 centia 8, 9. Luciditas 1. Luminare 1. Menstruus 3. Missa 1.
 Prodigalitas 2. Taeda. Tempus 33. Timor 38. Transfundere.
 Empedocles. Anima 63. Mundus 30.
 Emphatica loquutio. Generatio 39.
 Empyreum caelum non contraxit aliquam infectionem ex culpa
 daemonum, quia statim expulsi sunt 4, d. 47, q. 2, a. 2, q. 1,
 3^m. * Angelus 19. Caelum. Purgatio 9.
 Emolumentum. Usura 124.
 Emundatio. Baptismus 202, etc. 231. Cooperari 4. Delere. Maria
 58. Sacerdos 12, Sacramentum 77, 126. Sacrificium 33.
 Encaenia in graeco, dicitur innovatio. Et est festum dedicationis
 templi factae ter, primo a Salomone in autumnus, secundo sub
 Esdra decimonono martii, tertio sub Machabaeis in hyeme. Jo.
 10, lect. 5, prin^o.
 Energia dicitur interior actio. Meta. 5, lect. 21, me^o.
 1 ENERGUMENUS dicitur, quasi intus laborans 3, q. 71, 2, 1^m | 3^m |
 2, d. 8, L. | d. 21, L. | 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | 3^m.
 2 Energumeni sunt, qui interius terrestri idest melancholico humo-
 re laborant, privati usu rationis. Ideo sic dicuntur et daemo-
 niaci 2, d. 8, L. fi. * Eucharistia 211. Exorcista. Immunditia 1.
 3 Energumeni sunt fideles, et instructi, impedimentum habentes ex
 daemonis potestate 4, d. 24, q. 2, a. 2 | a. 1, q. 2, c. fi.
 4 Omnis baptizandus est energumenus, ideo debet exorcizari 3^a q.
 71, 2, 1^m | 3^m | 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m.
 Enim. Eucharistia 76, 80.
 Enoch et Elias vivunt, ad dandum spem vitae. Hebr. 11, lect. 2,
 me^o. Elias 4, 5.
 Enorme. Absolvere 15.
 1 ENS dicitur dupliciter: scilicet quod significat essentiam rerum, et
 dividitur in decem praedicamenta: et quod significat concep-
 tionem, quam facit anima 1^a q. 3, 4, 2^m | q. 48, 2, 2^m | d. 19, q. 5,
 1, 1^m | d. 28, L. | 2, d. 34, 1, c. | d. 37, q. 1, 2, 3^m | d. 40, 4, c.
 | Cg. 1, c^o 12, fi. | Lib^o 3, c^o 9, fi. | Po^a q. 7, 2, 1^m | Ma. q. 1, 1,
 19 | 20^m | Ente 1, prin^o | Quol. 9, 3, c. | Meta. 5, lect. 9, me^o
 3, 4 | lib^o 10, lect. 4, fi. * Absolute 1. Abstractum 7. Cognitio
 58. Contrarium 4, 37. Dimensio 1. Dispositio 15. Distantia 4.
 2 Ens primo modo dictum, essentiam habet, non autem secundo modo
 2, d. 31, 1, c. Ente 1, prin^o 1. * Exemplar 4, 5. Haeresis 222.
 3 Ens dividitur in decem praedicamenta, secundum diversos mo-
 dos praedicandi: scilicet in substantiam, quantitatem, qualita-
 tem, ad aliquid, actionem, passionem, ubi, situs quando, et
 habere 1, d. 22, 3, 2^m | Verit. q. 1, 1, c. | q. 21, 1, c. | Meta. 5^m
 lect. 9, me^o 3 | Lib^o 11, lect. 9, fi.
 4 Omne ens primo modo dictum, scilicet ens quod significat essen-
 tiam rerum, est ens secundo modo, sed non e converso 2, d.
 31, 1, c. | Opus. 3, c^o 1.
 5 Ens primo modo, est praedicatum substantiale, et pertinet ad
 quaestionem quid est. Secundo autem modo, est praedicatum
 accidentale, et pertinet ad quaestionem an est 2, d. 31, 1, c. | 3, d.
 6, q. 2, 2, c. | Quol. 2, 3, c. | Meta. 5, lect. 7, fi. | Lib^o 11, lect. 4, fi.
 6 Ens triplex: scilicet totum extra animam, nihil extra eam, ut fi-
 ctitia, et extra eam materialiter, sed intra eam formaliter, ut
 tempus, universale, et veritas 1, d. 3, prin^o d. 19, q. 5, 1, c. |
 d. 46, 2, 1^m. * Infinitum 33, 34. Motus 1, 27, 28, 79.
 7 Ens dicitur quadrupliciter: scilicet subsistens, principium ejus, di-
 dispositio ejus, et privatio. Verit. q. 21, 4, 4^m | Meta. 4, lect. 1, me^o.
 8 Divisio entis quadruplex: scilicet per se et per accidens, rei et
 rationis, in decem praedicamenta, et per actum et potentiam
 3^a q. 10, 3, c. Ente 1, prin^o | Opus. 42, prin^o | c^o 3 | Meta. 5, lect.
 9, o. | Lib^o 6, lect. 2, prin^o. * Universale 16.
 9 Divisio entis per idem et diversum, est tantum entis creati. Ideo
 neutrum convenit Deo 1, d. 4, q. 1, 3, 1^m | 1^a Cor. 8, lect. 2, me^o.
 10 Ens dicitur dupliciter: scilicet ens simpliciter, idest substantia, et
 ens secundum quid, idest accidens 3^a q. 11, 5, 3^m | Verit. q. 21,
 5, c. | Ma. q. 3, 2, 3^m | Unio 3, 4, etc.
- 11 Divisio entis in substantiam et accidens, est tantum entis creati
 1, d. 8, q. 4, 2, 1^m.
 12 Divisio entis in substantiam et accidens, est tantum entis per se.
 Opus. 42, c^o 3.
 13 Ens dicitur dupliciter: scilicet ens completum idest habens esse
 fixum in natura, et ens incompletum scilicet via in ens com-
 pletum, ut motus, habens aliquid simile cum ente quod est in
 anima, quod est ens diminutum, secundum Philosophum 4, d.
 1, q. 1, art. 4, q. 2, c. | q. 4, c.
 14 Ens incompletum duplex: scilicet ens pure intentionale, ut ens in
 anima, et ens simile enti intentionali, ut ens spirituale, et hu-
 jusmodi entia consueverunt intentiones nominari, et habent a-
 liquid simile cum ente in anima, quod est ens diminutum, sicut
 quia sacramenta non faciunt effectum spiritualem nisi inquan-
 tum sunt instrumenta, ideo virtus spiritualis in eis, non est
 quasi ens fixum, sed est sicut ens incompletum 4, d. 1, q. 1, a.
 4, q. 2, c. | q. 4, c.
 15 Ens incompletum primo modo, non est in genere, et ens incom-
 pletum secundo modo per se loquendo etiam non est in genere,
 nisi per reductionem, sicut motus quantum ad suam substan-
 tiam reducit ad illud genus in quo sunt termini motus, sicut
 imperfectum ad perfectum, quamvis ponatur in praedicamento
 passionis, secundum quod importat ordinationem moventis ad
 motum, et sicut virtus quae est in sacramentis reducit ad
 idem genus, in quo est virtus completa principalis agentis,
 quae est qualitas, vel in quo genere esset si poneretur in ge-
 nere, quia virtus increata non est in aliquo genere 4, d. 1, q.
 1, a. 4, q. 2, 1^m.
 16 Ens rationis quod proprie est subiectum logice, dicitur proprie
 de intentionibus, quas ratio invenit. Nec sunt in rerum natura,
 sed consequuntur actum rationis. Po^a q. 7, 9, c. | Meta. 4, lect.
 4, prin^o | Poster^m lect. 20, me^o 4. * Malum 1, etc. Non ens 2,
 4, 6, 7.
 17 Omne ens rationis est relatio vel negatio 1^a q. 28, 1, c. | Verit.
 q. 21, 1, c. | 2^m. * Praedicamentum 1, 2. Relatio 6, 46, etc.
 18 Privationes, negationes, et non entia sunt entia rationis tantum
 1^a q. 16, 3, 2^m | q. 48, 1, 2^m | 1-2, q. 8, 1, 3^m | q. 26, 1, c. | 1, d.
 46, 2, 1^m | 2, d. 34, 1, c. | d. 35, 2, 1^m | d. 37, q. 1, 1, c. | 2, 3^m
 | Cg. 1, c^o 9, fi. | Lib^o 3, c^o 9, fi. | Verit. q. 1, 1, 7^m | q. 3, 4,
 3^m | q. 21, 1, c. | 2, 7^m | 4, 9^m | Ma. q. 1, 1, 19^m | 20^m | Ente 1,
 prin^o. Opus. 42, prin^o | c^o 3 | Meta. 4, lect. 1, fi. d. lect. 2, me^o
 | lib^o 5 | lect. 9, fi. d. | lib^o 12, lect. 1, me^o c. | Periber. lect. 1,
 me^o. * Sensus 3. Veritas 1, 13, 15, 28. Verum 4.
 Immo in multitudine importatur realis negatio 1, d. 24, q. 1,
 3, 2^m.
 19 Multitudo simpliciter sive transcendens, addit supra ens dupli-
 cem negationem, scilicet realem, et aliam per intellectum
 aggregantem, quae non est in divinis 1, d. 24, q. 1, 3, 1^m |
 4^m | 5^m.
 20 Ens habet unam rationem communem substantiae et accidenti 1.
 Prolo. 2, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 1, c. | Meta. lect. 9, prin^o.
 21 Ens sumitur ab actu essendi, sed res sumitur a quidditate 1, d.
 8, q. 1, 1, c. | d. 25, 4, c. 1^m | 2, d. 37, q. 1, 1, c. | Cg. 1, c^o 25,
 fi. | Verit. q. 1, 1, c. | Opus. 42, prin^o | c^o 2, fi. | Meta. 4, lect.
 2, me^o 3. * Absolute 1. Abstractum 7. Accidens 1, 23.
 22 Ens et alia transcendencia quae dicuntur analogice de Deo et crea-
 turis, de substantia et accidentibus, sunt in utrisque secundum
 propriam rationem per prius et posterius, et habent aliquod
 esse in unoquoque de quibus dicuntur 3, d. 19, q. 5, 2, 1^m. *
 Amor 99. Analogia 1, 6, 9.
 23 Oppositum videtur dicere 1^a q. 16, 6, c. | 1-2, q. 20, 3, c. | 3^m. *
 Angelus 291, 315. Anima 179.
 24 Ens includitur in quolibet apprehenso 1 2, q. 91, 2, c. | Meta. 4,
 lect. 1, me^o 4 | lect. 5, prin^o 3.
 25 Oppositum videtur dicere 3, d. 11, 2, 2^m | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q.
 1, 2^m | Po^a q. 7, c. prin^o.
 26 Quod fit per accidens, non est ens proprie, neque unum 2-2, q.
 95, 5, c. Accidens 29. * Character 3. Causa 1, 8, 19, 20, 30, 69,
 103. Cognitio 58.
 27 Omne ens, est ens per participationem, praeter unum scilicet
 Deum, quod est ens per essentiam. Cg. 2, c^o 15, 4^m | 51, fi. |
 52, 3° | Lib^o 3, c^o 66, fi. | Ma. q. 3, 2, c. | q. 16, 3, c. | Quol.
 3, 20, c. * Conceptio 14. Consideratio 4. Consilium 20. Contra-
 rium 4.
 28 Quod est causa entis inquantum ens, oportet esse causam om-
 nium differentiarum entis, et totius multitudinis entium: non
 autem causam animalis inquantum animal, oportet esse causam
 rationalis. Po^a q. 3, 16, 4^m. * Creatio 10, 47, 51.
 29 Ens est primum transcendens, unum secundum, verum tertium,
 et bonum quartum. Verit. q. 1, 1, c. | q. 21, 3, c. Bonitas 82,
 96. Transcendencia.
 30 Ens non est genus, quia non habet differentias 1^a q. 3, 5, c. | 1^m
 | 1, d. 8, q. 4, 2, 2^m | Cg. 1, c^o 25 | Verit. q. 1, 1, c. | 10, 2^m |
 Po^a q. 3, 16, 4^m | q. 7, 3, c. prin^o | 4^m | Quol. 2, 3, c. | Opus. 42,
 c^o 1, fi. | c^o 3 | c^o 10 | Meta. 3, lect. 8, me^o | Lib^o 5, lect. 9, me^o

ENUNCIABILE

- c. | libo 8, lect. fl. meo | libo 10, lect. 3, prin^o | libo 11, lect. 1, fi. | Post. 2, lect. 6, meo 3 | Perihier. lect. 8, prin^o. * Deus 138, 412.
- 51 Omnia univoca reducuntur ad unum primum, non quidem univocum, sed analogum, scilicet ad ens 1^a q. 13, 5, 1^m. * Dietio 4, 5.
- 52 Natura entitatis in omnibus entibus, est unius rationis, secundum analogiam 1 Prol. 2, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 1, c. | Meta. 2, lect. 2. * Definitio 28, 29, 42, 44. Esse 7, 77. Essentia 10. Exemplar 4. Finitum 2, 3. Forma 46, 91. Generatio 2. Genus 19, 23, 25. Haeresis 122. Individuum 42. Infinitum 33. Intellectus 18, 33, 34, 108, 164. Logica 3.
- 53 Ens praedicatur analogice de actu et potentia. Ma. q. 7, 1, 1^m. * Malum 1, etc.
- 54 Ens praedicatur analogice de substantia et accidente 1^a q. 13, 10, 4^m | 2-2, q. 120, 2, c. | 1 Prol. 2, 2^m | d. 19, q. 5, 2, 2^m | d. 22, 3, 2^m | 2, d. 42, q. 2, 3, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Cg. 1, c^o 32, 6^m | 34, prin^o | Po^o q. 7, 7, c. | Ma. q. 7, 1, 1^m | Quol. 2, 3, c. fi. | Opus. 42, c^o 1 | Meta. 4, lect. 1, meo | Libo 11, lect. 3, meo | Perihier. lect. 5, fi. | lect. 8, prin^o. Analogia 1. * Motus 1, 27, 28, 79.
- 55 Immo ens et unum aequaliter praedicantur de omnibus. Meta. 10, lect. 3, meo.
- 56 Ens praedicatur per se de substantia cujuslibet rei, nihil addens ei, sed idem significans cum nomine, quod imponitur ab essentia, contra Avicennam. Verit. q. 1, 1, c. prin^o | Meta. 4, lect. 2, meo 3 | Libo 5, lect. 7, fi. | Libo 10, lect. 3, fi. * Mutabile 2, 3, 4. Naturale 8. Necessitas 24.
- 57 Ens participialiter et adjective praedicatur pluraliter de tribus Personis divinis, substantive vero singulariter tantum 1^a q. 39, 3, 3^m | 1, d. 25, 4, o. * Odium 8. Ordo 2. Participare 3, 4. Passio 12, 22. Plato 5. Physica 6, 7.
- 58 Oppositum videtur dicere a simili 1, d. 11, 4, o. | d. 29, 4, 2^m. * Potentia 35.
- 59 Omne ens creatum est in aliquo genere determinato. Opus. 42, prin^o | c^o 3, fi. | c^o 5, prius. * Praedestinatio 23, 27. * Privatio 18, 19. Res 1, 2, 4. Scientia 49. Sensus 13. Simpliciter 4. Substantia 4, 9, 10. Tenebrae 1. Theologia 16. Verum 1, 4.
- 40 In compositis ens non denominatur a forma, sed a toto 1, d. 23, 1, c. Ente 2, prin^o. * Christus 70. Unio 3. Unitas 4, 6, 15, 25, 29, 39, 49. Universale 16. Unum 2. Usura 79.
- Enthymema et exemplum procedunt ex praecognito, quia exemplum est inductio imperfecta, sicut enthymema est syllogismus detruncatus. Poster. lect. 1, fi.
- Entitas. Deus 71. Ens 32, etc. Veritas 15, 25, 28.
- Enumerari. Beatitudo 134. Gratia 29.
- 1 ENUNCIABILE de praesenti, praeterito et futuro, non est idem 1^a q. 14, 15, 3^m | 1, d. 41, 5, c. | 3, d. 24, art. 1, q. 2, 5^m | Verit. q. 14, 12, c. | Quol. 4, 17, c. * Deus 114. Oratio 11. Veritas 17, 19, etc.
- 2 Idem enunciabile, quandoque est verum et quandoque falsum 1, d. 41, 5, c. | Verit. q. 1, 6, c. | 2^m | Quol. 4, 12, o.
- 1 ENUNTIATIO non potest fieri de non ente omnino 1, d. 19, q. 5, 1, 5^m. * Benedictio 2. Consideratio 2.
- 2 Enuntiatio fit a nobis, tantum propter cognitionem habendam 1^a q. 14, c. | 2-2, q. 1, 2, 2^m | 1, d. 38, q. 1, 3, 3^m. * Dicere 1, 3.
- 3 Divisio enuntiationis triplex: scilicet analogia In unam et plures, univoca in affirmativam, et negativam, et materialis per subjectum universale et subjectum singulare. Perihier. lect. 10, meo | lect. 13, prin^o. * Intellectus 45. Maledicere 1, 3. Oratio 11.
- 4 Divisio enuntiationis quineplex: scilicet secundum unitatem, qualitatem, quantitatem, tempus et materiam. Perihier. lect. 13, prin^o. * Promissio 1.
- 5 Enuntiatio indefinita, in materia naturali vel remota, habet vim universalis ratione significati, non autem ratione modi. Perihier. lect. 10, meo 5 | 5 | lect. 11, meo. * Ratio 36, 45, 57. Verbum 81, etc. Veritas 14, 17, 19, etc. 52.
- 6 Enuntiatio singularis affirmativa et singularis negativa de eodem subjecto et praedicato sunt contradictoriae. Perihier. lect. 11, prin^o | lect. 13, prin^o.
- 7 Omnis enuntiatio affirmativa in materia naturali est vera et negativa falsa. Sed in materia remota est e converso. In contingenti autem quaelibet universalis est falsa et particularis vel indefinita est vera. Meta. 5, lect. 9 | Perihier. lect. 13, prin^o.
- 8 Oppositum videtur dicere. Poster. lect. 9, prin^o.
- Ephesinum concilium. Haeresis 95.
- Ephod. Gedeon 1.
- Ephraim. Samuel 1.
- Ephron. Abraham 17.
- 1 EPICYCLI et excentrici circuli, probantur in astrologia rationabiliter, non autem demonstrative 1^a q. 32, 1, 2^m | Trin. 15, 8^m | Cae. lect. 3, fi. Planetarum 2. Ratio 9.
- 2 Ex epicyclis et excentricis probatis in astrologia, videntur sequi

S. Th. Opera omnia. Index.

EPISCOPUS

- multa contraria demonstratis in philosophia naturali. Meta. 12, lect. 10, prin^o.
- Epicurus diligenter colebat virtutes, sed propter voluptates. Cg. 3, c^o 27, fi. | Ethic. lect. 5, prin^o 2.
- Epikes. Epiikia o. Eustratius 1.
- 1 EPIIKIA, idest bona animositas est idem quod securitas. Ideo est pars potentialis fortitudinis 2-2, q. 128, 1, 6^m.
- 2 Epiikia est eadem omni virtuti aequaliter 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 5, 5^m. * Aequitas o.
- Epiikia est virtus specialis et pars potentialis justitiae 2-2, q. 80, 5^m | q. 120, o. | q. 128, 1, 6^m | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 5, c. | d. 37, 4, c. fi.
- 4 Epiikia est pars subjectiva justitiae communiter dictae quae per prius praedicatur de ea, quam de justitia legali quae dirigitur secundum epiikiam, quae est superior regula humanorum actuum 2-2, q. 220, 2, c. | 1^m. * Eustratius 1. Severitas.
- 5 Epiikia est excellentior quam justitia legalis. Sed non est virtus cardinalis, quia est in supplementum justitiae legalis eam praesupponens 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 5, 5^m.
- 6 Epiikia est potior pars legalis justitiae obtemperantis legi, quo ad verba et quo ad intentionem legislatoris. Sed dividitur contra eam, ut attendit tantum verba 2-2, q. 120, 2, 2^m.
- 7 Epiikia servat intentionem legis, in his ad quae forma legis se non extendit 2-2, q. 120, 1, o. | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 5, c. | 5^m | d. 37, 4, c. fi.
- 8 Epikes non deserit justum simpliciter, sed justum lege determinatum. Nec opponitur severitati quae sequitur veritatem legis in quibus oportet, quia in quibus non oportet est vitiosum 2-2, q. 120, 1, 1^m.
- Epimenides. Paulus 22.
- Epiphania. Magi 3. Nuptiae 7.
- Epiphanius. Judaei 31.
- Episcopalis. Absolvere 7, 15, 23. Cathedra 1, 3. Episcopatus 5. Episcopus 7. Peccatum 374.
- 1 EPISCOPATUS. Nomen operis est non honoris 2-2, q. 185, 1, 1^m | Opus. 19, c^o 4, fi. | 1^a Tim. 3, lect. 1, prin^o. * Absolvere 7, 15, 23.
- 2 Intelligendum est in nomine episcopatus, bonum opus, idest actio plebi utilis 2-2, q. 185, 1, 2, o. | 1^a Tim. 3, lect. 1, prin^o.
- 5 Ex hoc quod Apostolus dicit, qui episcopatum desiderat, bonum opus desiderat, sumpserunt aliqui occasionem ambitionis episcopatus et praelationis. Sed non recte intelligunt quod hic dicitur: Apostolus voluit hic ostendere, quid pertinet ad episcopum. Episcopus est nomen graecum. Scopus enim idem est quod intendens, et epi, idest supra, quasi superintendens. Duo ergo consideranda sunt in episcopo, scilicet gradus superior et actio plebi utilis 2-2, q. 185, 1, 1^m | Opus. 19, c^o 4, fi. | 1^a Tim. 3, lect. 1, prin^o. * Sacramentum 27.
- 4 Aliqui projiciunt forte oculum ad ea quae circumstant episcopatum, scilicet quod qui praestit honoratur et habet potestatem. Et qui propter ista desiderat episcopatum, nescit quid sit episcopus sive episcopatus. Et ideo dicit Apostolus quid sit episcopus, et quid desiderat qui episcopatum desiderat, quia bonum opus desiderat. Non dicit, bonum desiderium habet, sed bonum opus desiderat, scilicet utilitatem plebis 2-2, q. 185, 1, 1^m | Quol. 2, 11, o. | Quol. 3, 9, o. | Quol. 5, 22, o. | Opus. 18, c^o 22 | Opus. 19, c^o 4, fi. | 1^a Tim. 3, lect. 1, prin^o.
- 8 Ad episcopatum ubi in corpus Christi mysticum accipitur potestas, requiritur actus suscipientis curam pastorem. Et ideo est etiam de necessitate consecrationis episcopalis, quod suscipiens usum rationis habeat 4, d. 25, q. 2, a. 1, q. 2, c. fi.
- 1 EPISCOPUS repraesentat Christum, in hoc quod alios ministros instituit et ecclesiam fundavit. Sacerdos autem repraesentat Christum, in hoc quod per seipsum ministerium implevit 4, d. 24, q. 3, a. 2, q. 1, 3^m.
- 2 Episcopus in sua ordinatione accipit potestatem indelebilem, non autem characterem 4, d. 24, q. 3, a. 2, q. 2, 2^m | d. 25, q. 1, 2, 2^m.
- 5 Episcopus plenius potest quicquid potest sacerdos parochialis 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 5, o. | Quol. 12, 31, c. | Opus. 19, c^o 6. * Absolvere 7, 15, etc. Amictus. Archiepiscopus. Athanasius 1. Baculus o. Benedictio 5. Bigamia 9. Character 42.
- 4 Nullus potest recipere episcopalem dignitatem, nisi prius habeat sacerdotalem 4, d. 24, q. 3, a. 2, q. 2, b. 1. * Catechismus 7.
- 3 Episcopi et presbyteri olim non differebant secundum nomina 2-2, q. 184, 6, 1^m | Quol. 3, 17, 1^m | Phil. lect. 2, prin^o | 1^a Tim. 3, lect. 1, prin^o | c^o 4, lect. 3, meo | Titum lect. 2, prin^o. * Cathedra 1, 3. Chrisma 1, 3. Communicatio 4, 6, 7. Concilium 4. Confirmatio 7, 16, 18.
- 6 Solus episcopus proprie est praelatus ecclesiae. Et quasi sponsus ejus, accipit anulum. Et solus habet plenam potestatem et jurisdictionem 2-2, q. 108, 4, 2^m | 4, d. 20, a. 4, q. 1, c. | d. 24, q. 3, a. 2, q. 1, 3^m | a. 3, c. fi. | d. 27, q. 3, o. | d. 37, 4, prin^o | d. 42, q. 3, 2, 4^m. Quol. 4, 13, o. | 1^a Tim. 3, lect. 1, meo | Titum lect. 2, meo. Anulus. * Consecratio 17. Corona 2. Electio 31, etc. Episcopatus o.

EPISCOPUS

- 7 Papa et omnes alii episcopi sunt aequales in collatione sacramentorum, seu quo ad ea quae sunt episcopalis ordinis. Ideo quilibet potest alium consecrare 4, d. 24, q. 3, a. 2, q. 3, 3^m. Eustratius 1. Excommunicatio. Haeresis 159. Illegitimus 4.
- 8 Solus episcopus potest dispensare illa sacramenta quae ponunt suscipientem in aliquo gradu perfectionis super alios 3^a q. 82, 3, 3^m | 4, d. 13, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 23, q. 2, a. 1, q. 3, c. | Cg. 4, c^o 76. * Indulgentia 12, 13, 14. Investiri. Juramentum 30. Manus 2, 3.
- 9 Episcopi sunt successores Apostolorum 2-2, q. 184, 6, 1^m | q. 185, 5, b. | 3^a q. 67, 2, 1^m | q. 72, 11, c. | 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 2, b. 1 | Quol. 11, 7, c. 2. | Opus. 18, c^o 21, fi. | 2^a Cor. lect. 1, prin^o | Philipp. lect. 1, prin^o. * Missa 14. Obedientia 39, 40. Ordinarius.
- 10 Episcopus dicit, pax vobis, quia magis repraesentat Christum dicentem sic, quam simplex sacerdos dicens, Dominus vobiscum 3^a q. 83, 5, 6^m | 4, d. 8, L. me^o. Ordinatio 7. Ordo 50, etc. 86, etc. Palium 3. Papa 1, 2. Parochialis. Poenitentia 98, 99.
- 11 Sicut diaconus participat illuminationem et virtutem sacerdotis, sic et sacerdos perfectivam dispensationem episcopi 3^a q. 82, 3, 3^m. * Perfectio 64, 55. Permutatio. Potestas 8, etc. Praedicare 3, etc.
- 12 Episcopus ordinandos praeparat quadrupliciter: scilicet instruendo, mancipando divinis per benedictionem, dando plenitudinem gratiae per impositionem manus et consecrando per unctionem. Ideo primum et secundum fit omnibus, tertium diaconibus et sacerdotibus tantum, quartum vero solis sacerdotibus 4, d. 24, q. 2, 3. Benedictio 5. Manus 3. * Sacramentum 16, 18. Sobrietas 5. Subdiaconus 1, 2.
- 13 Episcopus habet pro lamina crucem, pro feminalibus sandalia, pro linea albam, pro balteo cingulum, pro podere tunicam, pro rationali amictum, pro cydari mitram 4, d. 24, q. 3, 3, 6^m. Mitra. * Suffraganeus. Superhumerales.
- 14 Episcopis adduntur novem ornamenta supra sacerdotes, scilicet caligae, sandalia, saccinctorium, tunica, dalmatica, mitra, chirothecae, baculus et anulus, propter novem quae supra sacerdotes possunt, scilicet clericos ordinare, et eos deponere, virgines benedicere, basilicas dedicare, synodos celebrare, chrismata conficere, vestes et vasa consecrare 4, d. 14, q. 3, 3, c. Anulus. Baculus 1. Benedictio 5. Chirothecae. Cydaris. vel Caligae. Potestas 10. Sandalia.
- 15 Episcopus habet immediate jurisdictionem in omnes de sua dioecesi et Papa in omnes christianos, non autem archiepiscopus in subditos suffraganeorum, nisi per appellationem. Quol. 12, 31, c. Archiepiscopus. * Unctio 5, 21. Usura 244, 308. Virginitas 15, 16, 26.
- 16 Episcopatus est ordo supra sacerdotium, respectu mystici corporis Christi, non autem respectu veri 2-2, q. 184, 6, 1^m | 3^a q. 67, 2, 2^m | q. 82, 1, 4^m | 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m | q. 3, c. | d. 23, q. 1, a. 3, q. 3, 1^m | d. 24, q. 2, a. 1, q. 1, 2, c. | q. 3, a. 2, q. 1, 2, o. | d. 25, q. 1, 1, o. | Cg. 4, c^o 76 | Quol. 3, 17, 5^m | Opus. 18, c^o 27 | 28 | Phil. lect. 1, prin^o | 1^a Tim. 3, lect. 1, prin^o | c^o 4, lect. 3, me^o | Titum lect. 2, prin^o | Haeresis 159. * Archiepiscopus. Ascendere 6. Dignitas 4. Eustratius 1.
- 17 Episcopus Romanus, scilicet Papa, est supra omnes alios episcopos 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 3, c. | d. 24, q. 3, a. 2, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 76 | Opus. 1, c^o 54, usque 61. Jacobus 1. Mitra. Obedientia 39, 40. Papa 1, 2. Perfectio 54, 55. Potestas 8, etc. Suffraganeus.
- 18 Episcopus potest judicare eos solum, qui sunt de sua dioecesi 2-2, q. 60, 2, c. | 6, o. | q. 67, 1, b.
- 19 Iuno potest condemnare etiam eos qui sunt alterius dioecesis 2-2, q. 67, 1, 3^m.
- 20 Episcopus in cujus dioecesi aliquis delinquit in re non exempta, fit ei superior, ratione delicti, etiam si sit exemptus, nisi forte delinquat in re aliqua exempta, puta in administratione bonorum alicujus monasterii exempti. Sed si aliquis exemptus committat furtum, vel homicidium, vel aliquid hujusmodi, potest per ordinarium condemnari 2-2, q. 67, 1, 3^m. Exemptus 1.
- 21 Episcopi et doctores theologiae, sunt sicut principales artifices in aedificio spirituali. Qui autem vacant salutem alicujus in particulari, sunt ut artifices manuales. Quol. 1, 14, c.
- 22 Episcopus tenetur ingredi religionem quam vovit 2-2, q. 189, 3, 1^m | Opus. 17, c^o 13. * Doctrina 10. Illegitimus 4.
- 23 Monachus episcopus tenetur ad observantias regulares, scilicet ad continentiam, paupertatem, habitum et alia, nisi impediant officium ejus, ut silentium, solitudo, abstinentiae et vigiliae graves, in quibus potest ipse secum dispensare, sicut et praelati in religione 2-2, q. 88, 11, 4^m | q. 185, 8, o. | 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 1, 5^m. * Ordo 50, etc. 86, etc. Praelatio 6. Religio 72, 104. Sacramentum 27. Scientia 70. Stola 2.
- 24 Episcopi tenentur exponere omnia sua pro honore Dei et salute gregis sui, cum opus fuerit 2-2, q. 184, 7, 1^m.
- 25 Episcopus tenetur alere clericos indigentes, quos promovit ad ordines, non alios clericos 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 3, 3^m.
- 26 Episcopo non licet religionem ingredi, nisi propter impedimentum salutis ex parte sui, vel aliorum, de licentia Papae 2-2, q. 184, 6, c. fi. | q. 185, 4, o. | q. 189, 7, c. * Beneficium 22, etc. Bonitas 202, etc. Deserere. Diaconus 2, 4, 5.

ERROR

- 27 Monachus episcopus non potest esse haeres, nisi pro ecclesia sua. Nec potest testamentum condere, nec aliquid disponere post mortem, nisi de licentia Papae 2-2, q. 88, 11, 4^m | q. 185, 8, 3^m. * Juramentum 30. Praelatio 3, 27. Testis 2.
- 28 Episcopus depositus, intrans religionem, potest revocari ad episcopatum, nisi sit detrusus ibi ad poenitentiam, pro culpa ejus 2-2, q. 185, 4, 2^m.
- 29 Episcopo non licet deserere corporaliter gregem suum, propter persecutionem, nisi posset ei sufficienter per alium providere 2-2, q. 185, 5, o. | Opus. 18, c^o 19 | 20 | Jo. 10, lect. 3, fi. | 1^a Cor. lect. fi. prin^o | 2^a Cor. 11, fi. Deserere.
- 30 Episcopo licet habere proprium et illud haeredibus testari 2-2, q. 185, 6, 7, o. | q. 186, 3, 5^m | Opus. 18, c^o 20 | 21.
- 31 Episcopus vel sacerdos, cum majori periculo sui et aliorum peccat. Ideo canones sollicitius eum retrahunt a peccato, majorem poenitentiam injungendo vel in remedium, licet quandoque tanta poenitentia non debeat ei ex debito 4, d. 20, a. 2, q. 1, 3^m. Peccatum 248, etc. * Superhumerales.
- 32 Episcopus non consecrat Papam, nec suffraganeus archiepiscopum, sed hunc hominem, ut sit Papa vel archiepiscopus, et ut sit minister Dei. Hebr. 7, lect. 2, fi. Doctrina 10.
Epistola commendatitia necessaria est religiosi propter alios non propter se. Opus. 19, c^o 15, 3^m | 2^a Cor. 3, lect. 1, me^o. Evangelium 8. Infamia 2. Paulus 4, 23, etc. Subdiaconus 3, 4.
Epithalamica sunt quae cantantur in nuptiis ad laudem sponsi et sponsae. Psal. 48, prin^o.
Epulae. Convivium. Festum 13.
Eques. Miles 2, etc.
Equestris. Cohors 2, 3. Militaris.
- 1 EQUUS superbus est nobili et admiranda pollens audacia, itaque bellum adhuc a remotis odoratu percipiens, hincit, gaudens interius, exteriusque, ac pedibus terram fodiendo, eam sorbere videtur, et ad sonitum buccinae exultat, quasi pugnandi opportunitate percepta. In praelio existens terrore non dejicitur, et (quod est amplius) vulnere dolore non pellitur. Job 39, me^o | Psal. 31, fi.
- 2 Equus incitatur ad coitum jubis, quibus tonsis, libido ejus extinguitur. Job 39, me^o. * Usura 238, 285, 299.
- 3 Quidam equus perpendens se colisse cum matre, praecipitans se, mortuus est 2-2, q. 154, 9, 3^m. Animal 41.
- 4 Equi hincire solent propter libidinem. Job 30, me^o.
- 5 Equus contra morem multorum quadrupedum velociter salit. Job 39, me^o.
Eradicatio. Usura 126.
Eremitae habent solemne votum continentiae, non autem votum obedientiae 4, d. 27, L. * Eremitus. Joannes 6. Obedientia 40.
Eremitus. Eremita o. Joannes 6. Theodosius 1.
Erigere. Afflicto.
Eripere. Adventus 6, 8, 9. Mors 11. Unctio 35.
Erroneum. Apponere 1. Peccatum 324, 325. Scholaris. Scrupulus.
- 1 ERROR. Intellectus errat circa prima principia, in speculativis et practicis, ut sunt virtute in conclusionibus, per malam ratiocinationem, non autem secundum se 2, d. 39, q. 3, 1, c. fi. | 2^m | 4^m | 2, c. | Verit. q. 16, 2, c. | 3, 3^m. * Absolvere 30. Adam 29, etc.
- 2 Error circa prima principia, in speculabilibus et practicis, est gravissimus et turpissimus 2-2, q. 154, 12, c. | Ma. q. 3, 13, c. fi.
- 3 Error in ratione contingit dupliciter, scilicet per applicationem ad particulare, et propter passiones 2, d. 39, q. 3, 2, 5^m | Cg. 3, c^o 108 | Verit. q. 24, 8, c. * Angelus 108, 304. Apollinaris o. Ars 4. Assumere 38, etc. Baptismus 37, 130, 218.
- 4 Error in judicio duplex: scilicet circa finem, et in proseguendo 3, d. 36, 1, c. * Canonizatio. Conscientia 13, etc. Corpus 42. Creatura 7, 8.
- 5 Error habet manifeste rationem peccati: scilicet praesumptionis, ferendo sententiam de ignoratis, maxime ubi est periculum. Ma. q. 3, 7, c.
- 6 Error quadruplex circa impunctionem peccatorum: scilicet quorundam philosophorum, credentium, Deum non habere curam rerum humanarum, aliorum credentium solam fidem sufficientem esse ad salutem, aliorum credentium per sola Christi sacramenta salvari, et aliorum arbitrantium propter sola misericordiae opera se impune peccare 1^a Cor. 6, lect. 2, me^o. * Daemon 8, 9, 72, etc. 102.
- 7 Error Magistris sententiarum circa animam 3, d. 5, q. 3, 2, o. * Deus 199, 263, 351. Deviare.
- 8 Error graecorum circa fidem. Opus. 1, o. Disputatio 3. Dormiens. Dubitatio 3. Eucharistia 56, 69. Eustratius o. Excommunicatio 11. Fides 23, 24, 52, 53, 111, 149, 150. Finis 126. Geometria 3.
- 9 Error Luciferianorum, quod Deus peccavit in Luciferi dejectione. Cg. 3, c^o 96, fi. * Gibertus. Haeresis o.
- 10 Error Luciferianorum. Cyrilli, et quorundam latiuorum, animam

- hominis cum corpore, per coitum seminari. Po^a q. 3, 9, c. primo.
 * Incontinentia 7. Inebriari. Intellectus 88. Invocare 2. Joannes 19, etc. Judaei 19, etc. Index 5. Juristae o. Lactantius o. Lex 14. Liber 13. Liberum 5. Metaphora 7. Officium 1. Oratio 8, 9. Origenes o. Peccatum 87, 91, 122, 139, 143, 149, 192, 323, 324, 325. Plato 2, 5, etc. Praeceptum 8, 139. Praedestinatio 38. Principium 23, 27. Providentia 8, etc.
- 11 Error multiplex, in lege Maurorum. Cg. 3, c^o 65, fi. | 69. * Purgatio 1, 2. Purgatorium 1. Quantitas 2. Ratio 25. Religio 96. Resurrectio 2, 32. Sabbatum 2. Salomon 4. Satisfactio 17. Scholaris.
- 12 Error in lege Saracenorum, secundum Rabbi Moysen, reducentium omnia in simplicem Dei voluntatem. Cg. 3, c^o 97, fi. * Christus 28, 29, 30. Syllogismus 4. Symbolum 2, 9, etc. Synderesis 8, etc. Spiritus 19. Subsistentia 12. Terra 2. Tertullianus o. Testis 5. Transumptio. Verbum 74. Veritas 34. Vertigo. Vetustas. Voluntas 64.
- Erubescencia est timor de turpi fiendo. Sed verecundia est timor de turpi facto 1-2, q. 41, 4, c. | 2-2, q. 75, 1, 1^m | q. 144, 2, c. | Verit. q. 26, 4, 7^m. * Baptismus 238. Confusio. Contumelia 1, 3. Resurrectio 9. Reverentia 1. Timor 37. Verecundia 11, 12.
- 1 ERUCTATIO est ex nimia plenitudine et repletionem. Psal. 44, primo. * Eucharistia 162, 196.
- 2 Eructatio cordis non potest fieri sine verbo temporali 2, d. 2, q. 2, 2, 5^m | d. 8, 4, fi.
- Eruditio. Doctor 4. Elephas 1, 2, 3. Prudentia 83.
- Esau. Circumcisio 26. Haereditas 2. Jacob 2. Poenitentia 40.
- Esea. Jejunium 1, etc.
- Esdras. Apoerypha. Consecratio 20. Encaenia. Psalmus 6.
- 1 ESSE dicitur tripliciter: scilicet essentia, actus essentiae, et esse quod significat veritatem propositionis, quod formaliter est in anima, sed est in re fundamentaliter 1^a q. 3, 4, 2^m | 1, d. 33, 1, 1^m | 3, d. 6, q. 2, 2, c. | 4^m | Po^a q. 7, 2, 1^m | Quol. 9, 3, c. | Quol. 12, 1, 1^m. Absolutum 1. Addere 5, etc. Aer 11. Analogia 1, 6. Compositio 7. Cooperari 4. Corpus 43, 68.
- 2 Esse quod in sui natura unaquaque res habet, est esse substantiale, et praedicatum substantiale. Sed esse quod significat veritatem propositionis, praedicatur per accidens. Meta. 5, lect. 9, fi. * Ens 13, 15, 21. Gradus 1.
- 3 Esse duplex: scilicet naturale, et intelligibile. Quol. 9, 3, c. | 4^m. * Idea 8, 12, etc. 41, etc. Materia 1.
- 4 Res habet triplex esse: scilicet in suppositis, in causis, et in intellectu 1, d. 36, q. 1, 3, 2^m | d. 38, 4, c. | 3^m | 2, d. 12, 3, 5^m. Quol. 7, 1, c. * Necessitas 1, 6, 8, 13, 16, etc. Persona 16. Quo est 3. Scientia 33, 54, 55. Species 2, etc.
- 5 Esse tripliciter terminatur, scilicet secundum durationem totius, vel partium, vel quia recipitur in alio. Primum convenit corruptibili, secundum successivis, tertium vero omni creaturae 1^a d. 8, q. 2, 1, c. * Universale 8, 13, 15, etc. Veritas 5, 9.
- 6 Species rerum habent triplex esse, scilicet in arte Dei idest in verbo, in intelligentia angeli, et in rebus 1^a q. 74, 3, 2^m | 2, d. 12, 3, 5^m.
- 7 Esse quod est actus entis, attribuitur dupliciter creaturae, scilicet proprie, et improprie. Primum attribuitur subsistenti tantum, secundum vero aliis 3, d. 6, q. 2, 2, c. | Virt. q. 1, 2, 1^m | Quol. 9, 3, c. * Christus 189. Voluntarium 1, 9.
- 8 Esse ab aliquo dupliciter: scilicet directe, quia agit, et indirecte, quia non agit quod debet 1-2, q. 6, 3, c.
- 9 Esse cujuslibet rei, et cujuslibet partis, est a Deo immediate 1, d. 35, 3, c. | d. 36, q. 1, 1, o. | d. 37, q. 1, 1, c. | 2, d. 18, q. 1, 2, c. | Po^a q. 7, 2, c. * Abstractio 2. Abstractum 7. Actor 1. Adam 79. Addere 18. Affirmatio 3, 4. Agens 50, 70, 83.
- 10 Omne quod non est suum esse, participat esse a causa prima, quae est suum esse 1^a q. 44, 1, c. | q. 61, 1, c. | q. 75, 5, 4^m | q. 104, 1, c. fi. | 1-2, q. 3, 7, c. | Cg. 2, c^o 15, 4^m | Libo 8, c^o 65, 4^m | Phy. 8, lect. 21, fi. Deus 1. * Amor 22, 31, 196. Animal 4, 38. Antecedens 2. Appetitus 3, 28. Appropriatio 21. Beatitudo 3, 61. Beneficium 2, 4, 10, 11. Bonitas 4, 77, 84, 92, 144, 177. Causa 24, 35, etc. 46, etc. 85, 96, 111, 112. Cogitio 24, 60. Comparatio 4. Conceptio 18. Conservatio o.
- 11 Deus dat esse, aliae vero causae determinant illud 2, d. 1, q. 1, 4, c. | Cg. 2, c^o 21, 3^m | Libo 3, c^o 66, 5^m | Po^a q. 3, 1, c. fi.
- 12 Solus Deus dat esse 2, d. 8, 5, 3^m | d. 15, q. 1, 2, c. * Consilium 3. Cor 2. Corruptio 4. Cultus 6. Currere. Defectus 2, 12. Delectatio 95. Deliberatio o. Daemon 88. Demonstratio 4, etc. 10, etc. Desperatio 2, 5. Devotio 13.
- 13 Esse per creationem causatur a Deo nullo agente mediante sed mediante forma, quae est principium ipsius esse. Verit. q. 27, 1, 3^m | Po^a q. 3, 16, 21^m | Virt. q. 2, 1, 13^m. * Agens 12. Dimensio 10, etc. Dispositio 48, etc. Distantia 4, 7, 8. Dolor 19. Domus 2.
- 14 Forma dicitur esse principium essendi, quia est complementum substantiae, cujus actus est esse. Cg. 2, c^o 54. * Effectus 10.
- 15 Forma non potest esse principium essendi, nec operandi, nec cognoscendi, cessante actione Dei. Po^a q. 5, 1, 18^m. Actio 13. *

- Aequivoea 6. Aeternitas 1, 9, etc. 30, etc. 39, etc. Aevum 3, 9. Elementum 1, 26. Eucharistia 103. Facere 3, 7. Fatum 5. Fieri 1, 14, 15, 20, 21.
- 16 Esse est proprius effectus Dei 1^a q. 8, 1, c. | q. 45, 5, o. | q. 65, 3, c. | 1-2, q. 66, 5, 4^m | Cg. 2, c^o 21, 8 | 22, 1^m | c^o 40, fi. | 42, 7^m | 85, 4^m | Libo 3, c^o 66 | Verit. q. 5, 9, 7^m | Po^a q. 3, 1, c. fi. | 4, c. | 7, c. | 3, 19^m | q. 7, 7, c. | 10^m | Quol. 12, 6, fi. | Heb. 4, lect. 2, meo. Agens 4. * Filiatio 8, 11. Fortuna 8. Generatio 3, 22. Genus 5. Gradus 1. Gratia 5, 49, 128, 131. Idea 8. Imperfectio 4. In 3, etc. 7, etc. 18, etc. Individuum 11, 12. Instans 2, 7, 13, 18. Intellectus 63, 96, 137, 158. Iudicium 8, Lex 21, 25. Liberalitas 18. Lumen 1, etc. Malum 7, etc. 15, etc. Materia 5, etc. 25, 31, etc. 42.
- 17 Nihil praeter Deum est causa ipsius esse. Cg. 2, c^o 21, 4^m. * Mathematica 1, 4. Mensura 12. Missio 4. Mors 15.
- 18 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 32, 1, 2^m | q. 45, 5, o. | q. 65, 3, 3^m | 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, c. | 1^m | Cg. 2, c^o 20, 4^m | Po^a q. 3, 4, c. | 16, 20^m | Ma. q. 16, 9, 3^m. * Nativitas 4. Naturale 1.
- 19 Nihil praeter Deum, est causa ipsius esse, nisi instrumentaliter, in virtute Dei. Cg. 2, c^o 21, 4^m | Libo 3, c^o 66, 67, 1^m | Verit. q. 5, 9, 7^m | Po^a q. 3, 1, c. | 4, c. | 7, c. | 8, 19^m | q. 7, 2, c. | Ma. q. 16, 9, 3^m | Quol. 12, 6, c. fi. * Non ens 4. Obscuritas. Occidere 13. Oppositio 7. Opus 1. Pars 9, 41, etc. Participare 4, etc. Particulare. Poena 89.
- 20 Nullius rei totum esse principiatur ab aliqua creatura 2, d. 1, q. 1, 4, c. | Cg. 3, c^o 66. * Perfectio 2, 43. Persona 11, 30.
- 21 Nulla res habet potestatem supra suum esse. Po^a q. 6, 7, 4^m. * Potentia 50. Praedicamentum 2, 3. Praedicari 11.
- 22 Omnes causae conveniunt in hoc, quod causant esse. Cg. 3° c^o 66, 2^m | 67, 1^m | Po^a q. 7, 2, c. | 10^m | Metaph. 5, primo lect. 6, primo. * Praescriptio. Principiatum 1. Principium 9, 12, 17, etc. Privatio 1, 17, 20. Propter 4, 5, 6. Quantitas 5. Quiescere 1. Ratio 12, 31. Regnum 4. Relatio 4, 6, 7, 9, etc. 53, 58, 59. Relictum 1, etc. 12. Sensualitas 6. Separatio 1, 2.
- 23 Quaedam creaturae largiuntur aliis esse, et bonitatem 2, d. 9, 1, 3^m. Verit. q. 5, 8, c. | 9, 7^m | Po^a q. 3, 4, c. | 8, 19^m. * Signum 6. Species 3, etc. Speculum 6. Spes 73. Subjectio 7. Substantia 4, 8, 9, 12, 13, 29. Trinitas 1.
- 24 Agentia inferiora sunt principia essendi quo ad inchoationem non autem absolute. Po^a q. 5, 1, 5^m. * Verbum 57, etc. 77. Virtus 75, 92, 104, 176, 181, 220. Visus 5, 6. Vita 7. Voluntarium 9. Voluntas 21, 23, 59.
- 25 Agentia inferiora sunt causae rerum quo ad fieri, non autem quo ad esse, nisi per accidens 1, d. 37, q. 1, 1 | Cg. 2, c^o 21, 9^m | Po^a q. 5, 1, 4^m. Agens 7. * Christus 6, 18, 26, 36, 39, 66, 123, 189.
- 26 Forma non est, nec fit, nec creatur, nisi improprie 1^a q. 5, 5, 2^m | q. 9, 2, 3^m | q. 45, 4, 8, o. | q. 65, 4, c. | q. 75, 6, c. | q. 90, 2, c. | q. 91, 2, c. | q. 110, 2, c. | q. 118, 1, c. | 1-2, q. 110, 2, 3^m | 3° q. 35, 1, c. | 3^m | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | 4^m | d. 17, q. 1, 2, 4^m | d. 18, q. 2, 3, c. | 3, d. 6, q. 2, 2, c. | d. 8, 3, o. | d. 28, 1, c. | 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m | d. 10, 1, 4^m | Cg. 2, c^o 18, fi. | c^o 43, 3^m | Libo 3, c^o 69 | Libo 4, c^o 48 | Verit. q. 9, 1, 5^m | q. 17, 3, 9^m | Po^a q. 3, 1, 12^m | 8, c. | 3^m | 9, c. | Ma. q. 1, 1, 6^m | q. 7, 2, 7^m | Unio. 4, c. | Virt. q. 1, 2, 1^m | 11, c. | q. 22, 12^m | 20^m | Spiritu. 2, 8^m | 3, 12^m | Quol. 3, 6, c. | Quol. 8, vel 9, q. 5, 1, c. | 2^m | Opus. 37, c^o 4 | Meta. 7, lect. 7, primo | Lect. 8, o. * Actio 59, 60, 105, 115.
- 27 Omne esse est ab aliqua forma 1^a q. 42, 1, 1^m | 1, d. 17, q. 1, 1, o. | 3, d. 6, q. 22, 1^m | Cg. 2, c^o 53 | Verit. q. 27, 1, 3^m | Po^a q. 3, 16, 21^m | Quol. 3, 1, c. | Spiritu. 2, 3, c. | Anima. 14, c. primo. * Actualitas 2. Actus 2, 3, 17, 53, etc. 71. Adam 79. Addere 18, Agens 4, 5, 17, 18. Amicitia 32. Artificiale 1, etc. Augmentum 17. Blasphemia 24, 27. Bonitas 89, 144.
- 28 Esse consequitur per se ad formam. Cg. 2, c^o 54, 2^m | Anima. 14, c. primo | 14^m. * Character 14, etc. Charitas 47, 66, etc.
- 29 Ipsum esse, nihil aliud adjunctum habere potest, similiter nec aliqua forma 1^a q. 3, 6, 6, 7, c. | Cg. 1, c^o 39, primo | Po^a q. 7, 4, c. * Caelum 1, 3, 11, 12, 63, 72, etc. 137, 147. Comprehendere 3. Constitutio. Contingens 3. Definitio 6, 27, etc. Dimensio 10, etc.
- 30 Esse non est forma 1, d. 17, q. 1, 2, 5^m | Cg. 2, c^o 53. * Effectus 10, 17. Eucharistia 77, 84, 99, 103, 110, 118, etc. 138, 139, 140. Exemplar 5. Experientia 2. Falsitas 3, etc. Fatum 5. Figura 2. Fomes 8, 13, etc.
- 31 Forma comparatur ad esse, sicut lux ad lucere, vel sicut albedo ad album esse etc. 2, c^o 53.
- 32 Primus effectus formae est esse, secundus vero operatio 1^a q. 42, 1, 1^m | 1-2, q. 111, 2, c. | 1, d. 7, q. 1, 1, 2^m | d. 42, q. 1, 2, 2^m | 2, d. 27, 1, 3^m.
- 33 Esse est actus ultimus, participabilis ab omnibus, nihil participans: Anima 6, 2^m.
- 34 Esse et bonum communiter, est simplicius quam essentia, quia est communius. Verit. q. 21, 5, 6^m. Bonitas 84.

ESSE

- 55 Esse est prius omni alia participatione et omni alio nomine Dei 1^a q. 5, 2, o. | 1, d. 8, q. 1, 1, 3, e. | Po^a q. 3, 4, c. | 8, 19^m | Opus. 37 | Causis lect. 4, o. * Forma 11, 21, 36, etc. 44, 50, etc. 68, 77, etc. 88, 111, 117, 123, 124, 136, etc. 146, etc. 167, 173, etc.
- 56 Et est nobilior 1^a q. 4, 1, 3^m | 2, 3^m | 1-2, q. 2, 5, 2^m | 1, d. 17, q. 1, 2, 3^m | q. 2, 2, b. 2 | Verit. q. 19, 2, 3^m | q. 22, 6, 1^m | 11, 16^m | Po^a q. 7, 2, 9^m | Dion. 5, lect. 3. * Generatio 2, etc. 17, 29. Gratia 3, 5, 48, 128, 147.
- 57 Immo illud quod est communius predicatione, est imperfectius minus communi. Verit. q. 7, 6, 7^m.
- 58 Ab eadem forma vel essentia, est esse immediate, et operatio mediante potentia 1^a q. 5, 4, 2, 2^m | 3^a q. 19, 1, 4^m | 1, d. 7, q. 1, 1, 2^m | Verit. q. 27, 5, 17^m. * Essentia 4. Habitus 31, 42, etc. 44, 62. Haeresis 121, 138. Honor 6. Idea. Imperfectio 4.
- 59 Esse est formale, respectu omnium quae in re sunt 1^a q. 8, 1, o. | Cg. 1, c^o 23, prin^o | Po^a q. 7, 2, 9^m | Spiritu. 8, 3^m.
- 40 Omnis forma potest inesse, non quod a se habeat esse, sed quia est formale principium essendi. Verit. q. 21, 4, 6^m.
- 41 Esse ut est actus et principium formale, est prius forma. Sed secundum inhaerentiam et fieri est e converso. Opus. 37.
- 42 Idem est esse formae, materiae, et compositi 1-2, q. 4, 5, 2^m | 2, d. 1, q. 2, 4, 2^m | Ente 2, fi. * Incipere 1, 2, 4. Indivisibile 1. In o. Instans 2, 7, etc. Intellectualis 2. Intellectus 129, 140, 156, 197, 241, etc. 265, 269, 296.
- 43 Si aliqua forma vel natura non pertinet ad esse personale, illud esse non dicitur esse personae simpliciter, sed secundum quid 3^a q. 17, 2, e.
- 44 Esse capitatum, et esse corporeum, et esse animatum, pertinet ad personam Socratis. Sed ex his non fit nisi unum esse in Socrate 3^a q. 17, 2, e.
- 45 Oppositum videtur dicere 2, d. 12, 4, e. | Cg. 2, c^o 88 | Meta. 5, lect. 21, prin^o.
- 46 Si post constitutionem personae, adveniant ei aliqua membra, non accrescit ei aliud esse, sed sola relatio ad haec 3^a q. 17, 2, e. * Justificatio 14. Liberum 29. Locus 1, 14, etc. Lumen 11. Macula 8, 11, etc. Malum 13, etc. Mathematica 1, 4.
- 47 Esse secundum se, non est finitum, nec infinitum, quia non est quantum, nisi in quantum subiacet motui, vel ut est rei quantae. Phy. 8, lect. 21, fi. c. | Cae. lect. 6, prin^o 1, etc. * Meritum 52, 86, 91, 95, 96. Motus 27, 42, 79, 81, 89, etc. Mundus 5, 7, 13, etc.
- 48 Formae naturales et artificiales, habent duplex esse, scilicet in actu, in materia, et in potentia activa artificis 1, d. 36, q. 2, 1, c.
- 49 Forma generalis, post mutationem, manet secundum rationem et non secundum esse, spiritualis autem neutro modo 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, 2^m | Verit. q. 1, 6, c. * Mutatio 5, etc. Mutatum. Nativitas 4. Necessitas 5, 8, 12, etc. 16, etc. Nobilitas 2, etc. Nomen 18.
- 50 Esse permanentium non est divisibile, nisi per accidens, scilicet in quantum conjungitur motui. Po^a q. 5, 1, 2^m.
- 51 Quaelibet forma dat esse tale suo subjecto, si perfecte sit in eo, non autem aliter. Cg. 2, c^o 50, 4^m.
- 52 Esse est maxime intra rem, secundo forma, tertio materia 1^a q. 8, 1, c. | q. 105, 5, c. fi. | 2, d. 1, q. 1, 4, c. fi. | Po^a q. 3, 7, c. | Anima. 9, c. prin^o | Opus. 41. Hebr. 4, lect. 2, 10, 4. * Notum 7, 8. Obedientia 22. Operatio 12, 33, 39, 48.
- 53 Forma manente, oportet rem esse, quia per eam substantia fit proprium susceptivum ipsius esse. Cg. 2, c^o 55, 1^m | 5^m.
- 54 Potentia ad esse accipitur ex parte materiae. Po^a q. 5, 4, 1^m. Ma. 2. * Peccatum 367, 368, 400. Perfectio 15, etc. 82, etc.
- 55 Oppositum videtur dicere 4, d. 2, q. 2, art. 1, q. 1, 2^m. * Per se 5, 6. Persona 11, 14, etc. Posse 1, 2. Potentia 7, 28, 29, 35, 38, 46, 47, 50, 50. Praescriptio. Processio 6, 22. Prudentia 56, 58. Qualitas 1, 12.
- 56 Potentia ad esse, accipitur secundum modum potentiae passivae, quae est ex parte materiae, et potentiae activae, quae est ex parte formae. Po^a q. 5, 4, 1^m.
- 57 Nulla forma intelligitur in actu, nisi per hoc quod habet esse. Non autem ut est in potentia materiae, vel in virtute agentis, vel in intellectu. Po^a q. 7, 2, 9^m.
- 58 Sicut potentia ad qualitatem non est aliquid extra genus qualitatis, ita potentia ad esse substantiale non est aliquid extra genus substantiae. Phy. lect. 15, prin^o.
- 59 Sed esse est actus formae, et essentiae, et suppositi 1^a q. 5, 4, c. | 1, d. 33, 1, 1^m | d. 37, q. 1, 2, c. | q. 3, 1, c. | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | Cg. 2, c^o 52 | Po^a q. 5, 4, 3^m | Unio. 1, 10^m | Quol. 2, 4, c. * Quiescere 1. Rectitudo 5. Reflecti. Scientia 33.
- 60 Nec esse comparatur ad alia sicut recipiens ad receptum, sed e converso, quia est actualitas omnium 1^a q. 3, 4, c. | q. 4, 1, 3^m | q. 5, 1, c. | Po^a q. 7, 2, 9^m.
- 61 Immo semper illud quod subternitur in rebus, est communius quam id quod informat et restringit ipsum, sicut esse, quam vivere 1^a q. 65, 3, c.

ESSE

- 62 Quantum unicuique inest de forma, tantum inest ei de virtute essendi. Po^a q. 5, 4, 1^m. * Scriptura 8, 9, 21. Semen 18, etc.
- 63 Virtus essendi non pertinet tantum ad potentiam passivam, id est materiae, sed magis ad potentiam formae. Cae. lect. 6, prin^o. Sensus 13. Similitudo 9, 11, 12, 27. Spirituale 4, 7. Status 8. Subjectum 6, 7. Subsistentia 7. Tempus. Verbum 14.
- 64 Quaelibet forma substantialis dat esse simpliciter, et quaelibet forma accidentalis dat esse secundum quid 1^a q. 76, 4, 8, c. | q. 77, 6, c. | 2, d. 18, q. 1, 2 | Anima. 2, lect. 1, me^o 4 | Opus. 29, fi. * Universale 4, etc. Utile 5, 8. Virtus 49, etc. 176, 181. Vita 70. Vitium 1. Voluntas 43, 46.
- 65 Esse consequitur principia essentialia, sicut operatio virtutem 2, d. 15, q. 3, 1, c. | 2^m | 3, d. 6, q. 2, 2, c. * Anima 3. Accidens 13.
- 66 Quodquid est est principium demonstrandi an est simpliciter, et quia hoc est 3, d. 24, a. 1, q. 2, 2. * Augmentum 17.
- 67 Immo quodquid est sequitur quaestionem an est 1^a q. 2, 2, 2^m | Poster. lect. 2, c^o 2.
- 68 Unius rei est tantum unum esse essenziale 2, d. 1, q. 2, 4, 2^m | d. 18, q. 1, 2, c. | 3, d. 6, q. 2, 2, c. * Bonitas 4, 84, 92, 157.
- 69 Unius personae est tantum unum esse personale, sed multa secundum quid 3^a q. 17, 2, c. | q. 19, 1, 4^m | Quol. 9, 3, c. * Compositio 7.
- 70 Esse et posse aeternarum rerum non est totum simul, sed successive. Opus. 9, a. 48. * Contrarium 2, 18, 22, 38, 40, 41.
- 71 Esse compositi, quod natura ex suppositione materiae producit, operationi naturae subicitur 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, c. * Contritio 6, 14.
- 72 Quidquid est in aliquo praeter essentiam ejus, oportet esse causatum, vel a principiis essentialibus, vel ab extra 1^a q. 3, 4, c. * Cooperari 4.
- 73 Esse pertinet ad hypostasim, sicut ad illud quod habet esse. Sed pertinet ad naturam, sicut ad illud quo aliquid habet esse 3^a q. 17, 2, c. 1^m. * Deitas 5. Demonstratio 4, etc. 10, etc. Differentia 8, 13, 21.
- 74 Substantia completa, est proprium susceptivum ipsius esse. Cg. 2, c^o 54, 4^m. * Definitio 1, 25, 28, etc. 43. Ens 5, 15, 21, 22.
- 75 Esse simpliciter, est superius ad esse hominem 3^a q. 16, 9, 2^m | Meta. 5, lect. 9, fi. 4, fi. * Aequivoca 7. Essentia 5. Figura 2.
- 76 Esse non est genus, nec de significatione alicujus generis 3, d. 11, 2, 2^m. Genus 5, 23. Gratia 3, 128, 134. * In 3, etc. 18, etc.
- 77 Immo ens est de ratione omnis entis 1-2, q. 91, 2, c. | Quol. 2, 3, c. | Meta. 4, lect. 1, prin^o 1 | lect. 4, me^o 3.
- 78 Esse non potest esse commune per modum generis, cum singula contenta in genere differant secundum esse 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | Po^a q. 7, 3, c. prin^o. * Infinitum 2, etc. Instrumentum 17. Intellectus 63, 64, 103, etc. 113, 138, 269.
- 79 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 94, 2, c. | Meta. 4, lect. 1, prin^o 1, lect. 4, me^o 5.
- 80 Nulla res est in genere secundum esse suum, sed ratione quidditatis suae, quia esse cujuslibet est ei proprium, et distinctum ab esse cujuslibet. Sed ratio substantiae potest esse communis. Po^a q. 7, 3, c. prin^o. * Perfectio 4, 16, etc. Persona 11, 14, etc.
- 81 Esse et quod est, tripliciter differunt. Hebdo. lect. 2. Quo est. Qualitas 1, 12. Quantitas 5. Quod est. Quod quid est.
- 82 Esse omnium non est unius speciei 4, d. 12, q. 1, a. 2, q. 3, c. * Ratio 12, 31. Veritas 5, 6, 9, 13.
- 83 Impossibile est unam rem habere duplex esse substantiale 1^a q. 76, 3, c. | 4, b. | c. | q. 77, 2, 3^m | 3^a q. 17, 2, c. | 2, d. 18, q. 1, 2, c. | Virt. q. 1, 11, c. | Quol. 9, 3, c. * Unitas 3, 8, 24. Vita 2, 3, 7, 24. Vivere 1, 3.
- 84 Ad probandum aliquid esse, oportet uti pro medio quid nominis, non autem quid rei, quia sequitur quaestionem an est 1^a q. 2, 2, 2^m | 3, d. 24, a. 1, q. 2, 2^m | Trin. 23, c. | Poster. lect. 2, prin^o.
- 85 Immo oportet scire quid rei. Trin. 23, c.
- 86 Esse rei est accidens et perfectio ejus et non est ejus essentia 2, d. 3, q. 1, 1, c. | 6^m | Po^a q. 7, 2, 9^m | Opus. 42, c^o 5, fi. | Accidens 11. Infra. Opus. 72, q. 14.
- 87 Immo esse rei non est accidens ejus. Po^a q. 5, 4, 3^m | Phy. lect. 15, prin^o.
- 88 Esse rei non dicitur accidens, quasi sit in genere accidentis, si loquamur de esse substantiae. Est enim actus essentiae. Sed est accidens per quamdam similitudinem, quia non est pars essentiae, nec est de ratione rei, sicut nec accidens est de ratione rei. Po^a q. 5, 4, 3^m | Opus. 42, c^o 5.
- 89 Esse rei, quamvis sit aliud ab ejus essentia, non tamen est intelligendum quod sit aliquid ei superadditum, ad modum accidentis, contra Avicennam, sed quasi constitutum per principia essentiae. Meta. 4, lect. 2, me^o c.
- 90 In qualibet creatura differunt esse et essentia, operatio et potentia, vel virtus operativa 1^a q. 54, 1, 2, 3, c. | q. 77, 1, c. | q. 79, 1, c.
- 91 Oppositum videtur dicere 1, q. 3, 3, c. | 3, d. 3, q. 1, 3, o. Deus 19. Actio 1. * Accidentaliter 3.

ESSENTIA

- 92 Esse cuiuslibet creaturae est determinatum ad unum secundum genus, et secundum speciem 1^a q. 54, 2, c. * Actus 195. Agens 60.
- 93 De nulla creatura est per se notum eam esse. Verit. q. 10, 12, c. * Amor 61. Animal 4, 37.
- 94 Omnis creatura plus habet de non esse quam de esse, quia de non esse habet infinite, de esse autem habet finite. Verit. q. 2, 3, 16^m. Comparatio 4. * Appetitus 3, 95. Assimilatio 10, 17. Assistere 2, 5. Bonitas 84, 92, 144, 147.
- 95 Inclinatione cuiuslibet creaturae ad esse, est tantum per essentiam, non autem inclinatio ad extra 1^a q. 59, 2, c. | 1^m.
- 96 Habens intellectum, cognoscit et appetit esse simpliciter, non autem bruta, sed ut nunc. Cg. 2, c^o 54, fi. | 78, 4^m | 81, 3^m | Ethi. lect. 10, fi.
- 97 Impossibile est quod esse alicujus creaturae sit causatum ex principiis essentialibus ejus 1^a q. 3, 4, c. * Aeternitas 19, etc. Creatura 5, 6, 18, 23. Cultus 6, 7, 17, 18. Defectus 2, 12. Delectatio 82. Distantia 7, 8. Falsitas 16, 23. Finis 18, 71. Gratia 48, 49. Idea 8. Imperfectio 4. Individuum 11, 12. Intellectus 7, etc. Mensura 12. Perfectio 8.
- 98 Esse creaturae, comparatum Deo, secundum aequalitatem, est quasi nihil, sed ut ad causam, totum est a Deo 1, d. 8, L. 1, me^o | Verit. q. 2, 3, 18^m. Comparatio 4. * Posse 1. Suppositum 7, 8, 13. Terra 3. Vestigium 8. Vita 2, 24. Vocatio 1.
- 99 Esse creaturae non est per aliud formaliter et intrinsece. Sed exemplariter et effective, est per esse Dei 1, d. 8, q. 1, 2, 2^m.
- 1 ESSENTIA est illud, quod significatur per definitionem 1^a q. 3, 3, c. | q. 29, 2, 3^m | Quol. 2, 4, c. | Quol. 3, 4, 1^m fi. Ente 1, me^o. 3 | c^o 2, me^o d. | fi. | Meta. 7, lect. 5, fi. * Absolvere 33. Abstractio 17, etc. Accidens 26, 29, 117. Actio 106. Actus 25, 200.
- 2 Essentia est pars essentialis naturae 2, d. 31, q. 2, 1, b. 2. * Adam 1, etc. 16, 18, 80. Addere 15, 18. Adjectivum 11, etc. Agens 109.
- 5 Essentia est illud cuius actus est esse 1^a q. 39, 2, 3^m | 1, d. 23, 1, c. | Cg. c^o 53 | Po^a q. 5, 4, 3^m | Ente 2, me^o.
- 4 Essentia non est principium actus, nisi mediante aliqua potentia 2, d. 31, q. 2, 2, 4^m. Esse 38. * Alius 2, 3. Amor 58. Appropriatio 1, 4, 5, 9, 15. Ars 30. Assumere o. Attributa 11. Beatitudo 4, 24, etc. Bonitas 84, 92, 151, etc. Causa 29, 90. Charitas 16. Circumscribi. Clavis 2, 4, 14. Cognitio 4. Compositio 13, 14. Confessio 90. Coniunctio 10.
- 5 Essentia et natura sunt idem re et differunt ratione, quia essentia est principium essendi, sed natura est principium operationis 1^a q. 39, 2, 3^m | Ente 1, fi. * Contritio 3. Corpus 10. Creatio 20, 31. Creatura 2. Daemon 88, 96. Datio 26. De 2, 4, etc. Descendere 3. Definitio 1. 3, 26, 34, 35, 36, 47, 48. Dicere 9. Dici 1. Differentia 14. Differre 4, 5. Dimensio 5, 7. Dispositio 9, 10. Distinctio 24, etc. Divisio 16. Donum 37. Duratio 4, 10. Ens 1, 2, 4, 27, 36.
- 6 Essentia ut essentia non est una nec plures. Ente 4, prin^o. * Aequalitas 22, 23. Aequivoca 7. Experientia 11. Femininum o. Fide 8, 121, 135. Finis 19. Forma 40, 67, 172. Fructio 13. Generatio 69, 71. Genus 11, 12, 16, 25, 26, 35. Gratia 15, 92. Habitus 79. Haeresis 101. Homo 8. Humilitas 12. Imago 27. Imprudentia 2.
- 7 Quando variatur aliquid de essentia rei, non est eadem res numero 4, d. 22, q. 2, a. 3, q. 2, c. * Hypostasis. In 12, etc. 6. Individuum 2, 3, 11, 12, 28. Infidelis 8. Infinitum 2, 7. Instans 11. Intellectus 2, 3, 21, etc. 38, 111, 114, 122, 129, 185, 193, 195, 211, 270. Lex 59. Liberum 23. Locus 20. Lux 12. Magis 1. Malum 3. Medium 16. Motus 14, 80, 81. Multiforme o. Natura 20, 21. Nomen 40, 42, 45, 46. Notitia 5, 6. Nuptiae 2. Omissio 7.
- 8 Essentia in abstracto, non est genus, nec species, nec differentia, sed est principium eorum. Ente 4, prin^o | Meta. 7, lect. 1, prin^o 1, fi. | lect. 5, fi. * Operatio 1, 40. Oratio 15, 66. Ordo 34, 60, 62. Pars 30. Participare 3, 4, 11, 12, 13. Peccatum 337.
- 9 Essentia nomine abstracto, significatur ut pars, sed in concreto significatur ut totum 1^a q. 3, 3, c. | 1, d. 23, 1, c. | d. 25, 1, 3^m | Quol. 2, 4, c. | Quol. 9, 2, 1^m | Meta. 7, lect. 5, fi. * Perfectio 16. Per se 2. Potentia 38. Praedestinatio 4. Praedicari 9, 10, 35, 88, etc. Praesentia 1. Privatio 18. Processio 12, 14. Propositio 18. Proprium 4.
- 10 Essentia, unitas, veritas et bonitas denominant seipsa ea ratione, quia unum verum et bonum consequuntur ad ens. Po^a q. 9, 7, c. fi. * Prudentia 8. Punctus 2. Ratio 6. Risibile. Sapientia 41, 43. Scientia 1, 11, 115.
- 11 Habens naturam, vel essentiam, vel formam, potest habere aliquid extraneum sibi coniunctum. Sed nulli essentiae vel naturae vel formae hoc convenit. Po^a q. 7, 4, c. prin^o. Christus 61, 122, 129, 145, 153. Schisma 7. Spes 49. Spirituale 1, 6, 12. Substantia 1, etc. 9, etc. 25, etc. Timor 51, 55, 59. Totum 1. Unitas 1, 2, 37, 46, etc. Verbum 10, 11, 12, 21. Veritas 5, 6, 25, 28. Virtus 1, etc. 78, 150. Visio 6. Vita 1, 7, 33, 46, 47, 77. Voluntas 1, 3, 4, 83.
- 12 In compositis essentia significat compositum ex forma et materia in communi 1^a q. 29, 2, 3^m | 1, d. 23, 1, c. | 1^m | Po^a q. 9, 1, 6^m

EUCCHARISTIA

- | Quol. 2, 4, c. Ente 2, me^o | c^o 5, prin^o | Meta. 7, lect. 9, me^o | Lib^o 8, lect. 3, prin^o. * Deus 33.
- Essentiale. Appellatur aliquando essentiale, id quod nunquam essentiam rei derelinquit. Verit. q. 20, 2, 4^m fi. * Accidens 110. Actio 86. Actus 16, 157, 158, 190, 199. Adjectivum 11, etc. Agens 67, 105. Amor 1, etc. 17, etc. Angelus 182, 226, 228, 291, 409. Annihilatio 5. Appropriatio 1, 4, 5. Attributa 12. Aurea. Beatitudo 71, 72, 73, 76, 80, 81. Bonitas s2, 85, 156, 232. Caelum 64, 157. Causa 32, etc. Charitas 15, 51, 71, 77, 135, 148. Clavis 2, 4, 14. Constantia 5, 8. Contemplatio 1, 2, 5. Corruptibile 1. Daemon 125. Damnatio 26. Datio 22. Deitas 1. Delectatio 6. Deus 18, 39, 42, 414, etc. Dicere 4. Dictio 1. Differentia 4, 18, etc. Difficile 16. Eucharistia 161. Fides 1, 9, 38. Forma 40. Fructus 1. Generatio 84. Gratia 9, 10, 118. Habitus 3, 25. Haeresis 41, 42. Idem 7. Imprudentia 2. Intellectus 144. Liberum 6, 23, 29. Matrimonium 31, 33, 73. Meritum 40, 54, 71, 80, 81, 111. Peccatum 1, 5, 311. Perfectio 26. Per se 2. Persona 29. Poenitentia 11. Praedicari 9, 10, 12. Praemium 2, 3, 4. Privatio 18, 19. Proprium 10. Propter 6. Prudentia 6, 8, 9. Psalmus 10. Pulchritudo 10. Qui est 3. Recipere 7. Religio 69. Superbia 33. Timor 51, 55, 59. Verbum 10, 11, 12, 21. Virginitas 8. Vivum 2.
- Est. Sum. Verbum 77.
- Esther. Matrimonium 124.
- Esuries. Beatitudo 135, 151, etc. Cete 7, 10. Saturitas.
- Esus. Agnus 5. Animal 74. Caro 6. Circumcisio 33. Jejunium 40, etc. Sacramentum 124, etc.
- Eterogeneum. Dispositio 7. Mensura 9, 10. Pars 19, 39, 40.
- Ethica. Necesse est ponere, quod in primum voluntatis, voluntas prodeat ex instinctu alicujus exterioris moventis, ut Aristoteles concludit, in quodam capitulo Ethicae Eudimicae 1-2, q. 9, 4, c. fi. | q. 80, 1, 6, 3. * Amor 199. Ethos. Eudimica. Febris 1. Scientia 134, 153, etc.
- Ethos in graeco scriptum per litteram longam, significat morem, idest inclinationem. Sed scriptum per brevem, significat morem, idest consuetudinem 1-2, q. 58, 1, c. | Ethi. 2, lect. 1, prin^o. * Ethica.
- Etymologia attenditur secundum illud a quo imponitur nomen, significatio vero, secundum illud, ad quod significandum, nomen imponitur 2-2, q. 92, 1, 2^m | Po^a q. 9, 3, 1^m. * Trinitas 2.
- 1 EUBULIA est virtus specialis bene consiliativa 1^a q. 22, 1, 1^m | 1-2, q. 57, 6, o. | 2-2, q. 48, c. fi. | q. 49, 4, 2^m | q. 51, 1, 2, o. | q. 53, 2, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 1, q. 3, 5, o. | Virt. q. 1, 12, 26^m | q. 5, 1, c. | Ethi. 6, lect. 8, 9, o. * Consilium 26, 27, 28.
- 2 In nullo peccatore, inquantum huiusmodi, invenitur eubulia 2-2, q. 51, 1, 3^m. * Eustochia 3. Prudentia 15, 42, 49, 77, 78.
- 1 EUCHARISTIA est perfectio omnium perfectionum 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m. * Adoratio 17. Agnus 3, etc. Altare 1, 5. Casula.
- 2 Eucharistia nihil aliud est, nisi applicatio passionis Christi ad nos. Jo. 6, lect. 6, fi. * Cultus 10. Juge. Justitia 22. Libamina.
- 5 Eucharistia est sacramentum, et sacrificium 1-2, q. 101, 4, 2^m | 3^a q. 52, 8, 2^m | q. 73, 1, 4, o. | q. 79, 5, o. 7, c. | q. 82 | 4, c. | 1^m | 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, o. | d. 12, q. 2, a. 2, q. 2, 4^m | q. 3, c. * Manna. Sacrificium 25, 38.
- 4 Corpus et sanguis Christi sunt unum sacramentum formaliter, et secundum finem, sed plura materialiter 3^a q. 73, 2, o. | c. 78, 6, 2^m | 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 2, o.
- 5 Hoc sacramentum habet quatuor nomina: scilicet sacrificium vel hostia, communio vel synaxis, eucharistia, et viaticum 3^a q. 73, 4, o. | q. 79, 2, 1^m | 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 3, o.
- 6 Conveniens fuit, et necessaria, institutio eucharistiae in coena Domini, non autem ante nec post, quatuor rationibus: scilicet primo quia ad perfectionem nostram exigebatur, ut caput nostrum etiam realiter nobis jungeretur. Secundo, quia tunc institui debuit, quando figurae veteris legis terminandae erant. Tertio ratione representationis passionis Christi. Quarto ex ritu quo frequentandum est hoc sacramentum, ut ultimo traditum magis memoriae teneretur 3^a q. 72, 12, 3^m | q. 73, 5, o. | q. 74, 4, c. | 1^m | q. 80, 8, 1^m | q. 83, 2, 3^m | 4, d. 8, q. 1, 3, o. | 1^a Cor. 11, lect. 4, me^o | Lect. 5, prin^o.
- 7 Necessaria fuit institutio Eucharistiae per modum cibi 3^a q. 73, 1, 2, o. | q. 75, 5, c. | 4, d. 8, q. 1, a. 3, q. 1, o. | d. 9, a. 1, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 61 | 1^a Cor. 11, lect. 5, prin^o etc.
- 8 In cibo altaris duo sunt, scilicet sacramentum, et virtus sacramenti. Opus. 58, c^o 17, prin^o | 21.
- 9 Corpus Christi est cibus mentis et non ventris, cibus animae et non corporis. Opus. 59, c^o 5.
- 10 Corpus Christi ex hoc quod datur nobis in cibum, triplex ratio sapientiae Dei potest assignari: scilicet quantum ad magnificentiam doni, nobilitatem dantis, et utilitatem recipientis. Opus. 58, c^o 5.
- 11 Eucharistia habuit multas figuras in veteri Testamento, quarum praecipua fuit agnus paschalis 1-2, q. 102, 5, 2^m | 3^m | 3^a q. 73, 6, o. | q. 80, 10, 2^m | 4, d. 8, q. 1, 2, o. | d. 12, q. 3, art. 1, q. 3, 1^m.
- 12 Eucharistia in missa comparatur sacrificio Abel, Abrahae et

- Melchisedech 3^a q. 83, 4, 8^m | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, 2^m | d. 8, q. 1, a. 2, q. 2, 6^m | Cg. 4, c^o 61, 62.
- 15 Oblatio Melchisedech, fuit expressior figura Eucharistiae, quo ad illud quod est sacramentum tantum, figuris veteris legis, sed e converso quo ad illud quod est res et sacramentum 3^a q. 61, 3, 3^m | q. 73, 6, c. | 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 3, c. | d. 11, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m.
- 14 Aquae amararum mutatae in dulcedinem per sal quod misit Elias in aquam, significant transubstantiationem panis in corpus Christi. Opus. 58, c^o 12.
- 15 Eucharistia praefiguratur in benedictione Jacob ab Isaac. Opus. 58, c^o 7.
- 16 Eucharistia sacramentum praefiguratum fuit in pane succinericio Eliac. Opus 59, c^o 5.
- 17 Sacrificium Eucharistiae quotidie oblatum in ecclesia, non est aliud quam sacrificium Christi, sed est commemoratio ejus 3^a q. 22, 3, 2^m | q. 73, 4, o. | q. 83, 1, o. | 4, d. 2, q. 1, 2, 1^m.
- 18 Tria in sacramento Eucharistiae occultantur, in quibus mores instruuntur: scilicet persona Salvatoris, pulchritudo magnae claritatis, et mirum opus Omnipotentis. Opus. 58, c^o 8.
- 19 Eucharistia offertur Deo in sanctificatione ejus, et populo in sumptione ejus, sicut Melchisedech obtulit Abrahae, et benedixit Deo 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m | 6^m.
- 20 Effusio sanguinis et aquae ex latere Christi, est signum et causa Eucharistiae. Oblatio Melchisedech, respectu ejus quod est sacramentum tantum, manna respectu ejus quod est res tantum, et agnus paschalis respectu ejus quod est res et sacramentum, sunt tantum signa 3^a q. 73, 6, o. | q. 74, 6, 1^m | 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 2, o.
- 21 Agnus paschalis fuit figura Eucharistiae, ratione passionis Christi, manna vero, ut cibus fidelium 1-2, q. 102, 5, 2^m | 3^a q. 73, 5, 6, c. | q. 88, 10, 2^m | 4, d. 12, q. 3, a. 1, q. 3, 1^m.
- 22 Corpus Christi mysticum est res tantum in hoc sacramento 3^a q. 73, 3, 6, c. | 4, d. 9, 1, c. | a. 3, q. 1, c. | 2^m | q. 2, 3, o. | d. 11, q. 2, art. 1, q. 3, 3^m | d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m.
- 25 Res hujus sacramenti duplex: scilicet contenta idest Christus, et non contenta, scilicet corpus Christi mysticum 3^a q. 60, 3, b. | q. 80, 4, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 3, q. 3, c. | d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, c. | Jo. 6, lect. 7, me^o c.
- 24 Res et sacramentum Eucharistiae est corpus Christi verum, res tantum, est effectus ejus scilicet gratia, sacramentum vero tantum est materia ejus 3^a q. 73, 1, 3^m | 6, c. | 4, d. 7, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m | q. 3, a. 1, q. 2, 2^m | d. 8, q. 1, a. 2, q. 2, c. | 6^m | d. 9, a. 3, q. 1, c. | d. 10, prin^o | d. 11, prin^o.
- 25 Res et sacramentum Eucharistiae, est in materia. Sed res tantum scilicet gratia est in suscipiente. In aliis autem sacramentis, utrumque est in eo 3^a q. 73, 1, 3^m | 4, d. 7, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | a. 3, q. 1, 1^m | d. 8, q. 1, art. 1, q. 1, c. | 5^m.
- 26 Ab omnibus prius tractatur de baptismo, quam de Eucharistia 4, d. 2, q. 1, 3, o. | d. 8, L. prin^o.
- 27 Oppositum videtur dicere 3^a q. 65, 2, o.
- 28 Ab omnibus prius tractatur de baptismo quam de Eucharistia, non quidem propter ordinem rerum, sed ut sunt in usu fidelium 4, d. 2, q. 1, 3, o. | d. 8, L. prin^o.
- 29 Magister sententiarum prius tractat de confirmatione quam de Eucharistia, secundum ordinem sanctificationis, sed Dionysius e converso, secundum actiones hierarchicas 4, d. 2, q. 1, 3, o. | d. 8, L. prin^o.
- 50 Vel quia nutrimentum correspondens Eucharistiae, praecedat augmentum correspondens confirmationi, ut causa, et sequitur, ut conservans 3^a q. 65, 2, 3^m.
- 51 Magister sententiarum prius tractat de confirmatione et de Eucharistia quam de poenitentia, quia illa sunt de prima intentione sanctificationis, poenitentia vero de secunda 4, d. 2, q. 1, 3, o. | d. 11, L. prin^o. * Amor 67. Baptismus 215.
- 52 Eucharistia excellit omnia sacramenta veteris ac novae legis 3^a q. 65, 3, o. | 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 3, c. | d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, o. | a. 2, q. 1, 2^m | d. 9, a. 1, q. 1, c. | d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 1^m | d. 25, q. 1, 1, 1^m | Cg. 4, c^o 74 | Verit. q. 27, 4, c. fi.
- 55 Eucharistia assimilatur gustui, sacramenta autem novae legis tactui, sacramenta vero veteris legis aliis sensibus 4, d. 3, q. 1, a. 3, q. 2, c. | d. 9, a. 1, q. 1, c.
- 54 Eucharistia est perfectio aliorum sacramentorum 3, q. 75, 1, c. | 4, d. 8, q. 1, c. | a. 2, q. 2, 4^m.
- 55 Eucharistia est consummatio omnium sacramentorum 3^a q. 63, 6, c. | q. 73, 3, c.
- 56 Eucharistia est finis omnium sacramentorum 3^a q. 63, 6, c. | q. 65, 3, c. | 2^m | q. 72, 12, 3^m | q. 72, 12, 3^a | q. 73, 1, c. | 4, d. 2, q. 1, 2, c. prin^o | 1^m | d. 8, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m | Cg. 4, c^o 74, fi.
- 57 In hoc sacramento comprehenditur totum mysterium nostrae salutis. Ideo prae ceteris sacramentis solemnius celebratur 3^a q. 83, 4, c. prin^o | 3^m | 6^m.
- 58 Eucharistia est signum ecclesiasticae unitatis. Ideo ex opere operato, ejus efficacia potest in alterum transire, non autem alia sacramenta 3^a q. 67, 2, c. | q. 73, 2, b. | 4, c. | q. 79, 1, c. | q. 82, 3,

- 3^m | q. 83, 4, 3^m | 4, d. 45, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m | Jo. 6, lect. 6, fi. | 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o.
- 59 In aliis sacramentis, pertinens ad usum materiae, est sacramentum, non autem pertinens ad sanctificationem materiae, sed est sacramentale. In Eucharistia vero est e converso 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1 | d. 23, q. 1, a. 3, q. 3, 1^m. * Confirmatio 36, 37. Consecratio 1, 4, 17. Cultus 10.
- 40 Sicut in aliis sacramentis, materiale elementum non est causa virtutis quae in eo est, nec alienius spiritualis effectus in homine, nisi mediante virtute, secundum quod ex elemento et virtute fit unum, ita species non sunt causa corporis Christi, nec alienius spiritualis effectus, nisi mediante corpore Christi, secundum quod ex speciebus et corpore Christi fit unum sacramentum 3^a q. 73, 1, 2^m | 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | L. prin^o | d. 11, L. fi. * Missa 25. Ordo 71, 77, 82. Sacramentum 118, 153.
- 41 Sicut in Eucharistia sanctificatur materia, sic in baptismo sanctificatur recipiens, per characteris impressionem 4, d. 6, q. 2, art. 1, q. 1, 1^m | d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, c. Character 35.
- 42 Per baptismum datur primus actus vitae spiritualis, sed per Eucharistiam datur complementum ejus 3^a q. 79, 1, c. | 2^m | 6, 2^m | q. 82, 2, 3^m | 4, d. 9, a. 5, q. 4, 2^m | d. 12, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m.
- 45 Eucharistia est posterior baptismo in perceptione, sed est prior in intentione 3^a q. 73, 5, 4^m.
- 44 Eucharistia est sacramentum necessitatis, quo ad fidem representati scilicet operis nostrae redemptionis, baptismus autem ratione effectus, quia delet peccatum originale 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 2, 5^m | d. 23, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m.
- 45 Species panis et vini in Eucharistia, sunt signa tantum, sicut in poenitentia actus poenitentis. Sed adjuncta forma ministri, sunt etiam causa 4, d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, c.
- 46 Si homo numquam a gratia baptismi caderet, indigeret confirmatione, et Eucharistia, non autem poenitentia 3^a q. 84, 5, 6, o. | 4, d. 14, L. prin^o.
- 47 Perfectio Eucharistiae, est simpliciter major perfectione confirmationis et extremae unctionis, sed est e converso secundum statum 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m.
- 48 Perfectio Eucharistiae, quae est per conjunctionem ad principium sanctitatis, est omnibus de necessitate salutis, non autem perfectio confirmationis, et extremae unctionis 4, d. 9, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m.
- 49 Eucharistia continet Christum realiter, non autem alia sacramenta, sed tantum virtutem ejus 1-2, q. 101, 4, 2^m | 3, q. 63, 6, c. | q. 65, 3, o. | q. 73, 1, 3^m | 4, c. | 3^m | 5, c. | 2^m | q. 75, 1, o. | 2, c. | 2^m | 4, c. | q. 76, o. | q. 78, 1, c. | 4, d. 7, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m | d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, o. | q. 3, c. | a. 3, q. 1, 2, c. | q. 2, a. 1, q. 4, 4^m | d. 10, 1, o. | d. 11, prin^o | d. 13, q. 1, a. 1, q. 5, 1^m | Cg. 4, c^o 61 | Verit. q. 27, 4, c. fi. | 1^a Cor. 11, lect. 5, prin^o.
- 50 Eucharistia perficitur in consecratione materiae, alia vero sacramenta in usu ejus 3^a q. 73, 1, 3^m | q. 74, 2, 3^m | 7, c. | q. 78, 1, c. | q. 80, 1, 1^m | 10, 1^m | q. 82, 4, 2^m | 10, 1^m | fi. | q. 84, 3, c. 4, 3^m | 4, d. 7, q. 1, a. 3, q. 3, c. | 2^m | d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, c. 5^m | q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | q. 2, c. | 1^m | q. 3, o. | d. 9, a. 1, q. 3, 2^m | a. 2, q. 3, 2^m | a. 3, q. 3, c. | d. 11, q. 2, a. 1, q. 3, 3^m | a. 4, q. 2, c. | d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m | d. 23, q. 1, a. 3, q. 2, c. | q. 3, 1^m | Cg. 4, c^o 63. 74 | 1^a Cor. 11, lect. 2, me^o.
- 51 Materia Eucharistiae est duplex, scilicet panis et vinum 3^a q. 74, 1, o. | 4, d. 11, q. 2, a. 1, q. 1, 2, o. | d. 23, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 61 | 63 | 1^a Cor. 11, lect. 5, me^o.
- 52 Non habens vinum vel panem, non debet consecrare alterum tantum. Tamen si faceret, consecratum esset: sed graviter peccaret 3^a q. 74, 1, 2^m | 4, d. 11, q. 2, a. 1, q. 1, 4^m.
- 53 Panis et vinum quantumque possunt consecrari, dummodo sint coram sacerdote 3^a q. 74, 2, o. | 4, d. 11, q. 2, a. 1, q. 3, o.
- 54 Materia Eucharistiae non est mel, lac, carnes, nec aliquid simile sacramentis veteris legis 3^a q. 74, 1, o. | 4, d. 11, q. 2, a. 1, q. 1, 2, o.
- 55 Circa materiam Eucharistiae fuit triplex haeresis: scilicet Artotyritarum, panem cum caseo offerentium. Cataphrigum, et Pepucianorum, miscentium farinam cum sanguine puerorum per totum corpus, et Aquariorum offerentium aquam tantum 3^a q. 74, 1, c. | Opus. 5, c^o 18. * Accidens 69, etc. Benedictio 4. Creatio 5. Durities 1.
- 56 Damnatur error quorundam confitentium de aqua lotionis panni intincti vino 3^a q. 74, 8, c. | 4, d. 11, q. 2, a. 4, q. 4, 4^m.
- 57 Aqua debet apponi vino, sicut Christus posuit. Et convertitur in vinum 3^a q. 74, 6, o. | 4, d. 11, q. 2, a. 4, q. 1, o. | 1^a Cor. 11, lect. 6, fi.
- 58 Appositio aquae non est necessaria, licet non apponens peccet 3^a q. 74, 7, o. | q. 83, 6, 4^m | 6^m | 4, d. 11, q. 2, a. 4, q. 2, o. | 1^a Cor. 11, lect. 6, fi. * Sacramentum 16. Subdiaconus 5, etc.
- 59 Aqua debet poni in calice, et parum, non in dolio, quae non manet, sed convertitur in vinum, non autem in aquam Christi 3^a q.

EUCCHARISTIA

- 74, 8, o. | 4, d. 11, q. 2, a. 4, q. 4, o. | 1^a Cor. 11, lect. 6, fi.
- 60 Aqua majoris quantitatis, vino majoris virtutis, convertitur in illud, ideo potest consecrari 2, d. 28, q. 1, 1, 2^m.
- 61 De aqua artificiali in vino, potest confici Eucharistia, sed non debet, non autem in pane 3^a q. 74, 7, 3^m | 4, d. 11, q. 2, art. 4, q. 8, o.
- 62 Eucharistia conficitur ex pane tritici. Non autem ex pane hordei, speltae, farris, vel alterius grani 3^a q. 73, 3, o. | 4, c. | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 1, o. | d. 19, q. 1, a. 2, q. 3, 1^m | Cg. 4, c^o 68 | 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o.
- 63 Corpus Christi datur velatum sub specie panis triticei. Opus. 58, c^o 7, 8.
- 64 Corpus suum dat Christus sub specie panis propter tria: scilicet propter habilitatem, significationem, et rerum significatarum similitudinem. Opus. 58, c^o 9.
- 65 Corpus Christi, tripliciter sumitur, secundum triplicem acceptionem tritici: scilicet quia est granum nobilius ceteris, communius et maxime nutritivum. Opus. 58, c^o 10.
- 66 Eucharistia potest confici ex pane misto ex granis aliis, si maneat species tritici 3^a q. 74, 3, 3^m | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 68.
- 67 Eucharistia potest confici ex siligine, generata ex grano frumenti 2^a q. 74, 3, 2^m | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m.
- 68 Ex amido, vel pasta, vel pane corrupto secundum speciem, non potest confici Eucharistia 3, q. 74, 3, 4^m | 5, 2^m | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | art. 3, q. 2, o.
- 69 Error graecorum quod ex azymo non possit consecrari corpus Christi. Opus. 1, c^o 61.
- 70 Eucharistia debet confici ex azymo, sicut Christus fecit. Et esset grave peccatum conficere cum fermento, sicut apud graecos in azymis 3^a q. 91, 4, o. | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 68, | Opus. 1, c^o 61 | Jo. 13, lect. 1, prin^o.
- 71 De vino vitis, et non de alio liquore, potest confici Eucharistia 3^a q. 74, 5, o. | 4, d. 11, q. 2, a. 3, q. 1, o. | 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o.
- 72 De musto potest confici Eucharistia, sed peccatum esset, nisi esset in necessitate, non autem de uva, nec de agresta 3^a q. 74, 5, 3^m | 4, d. 10, q. 2, a. 3, q. 3, o.
- 73 De aceto non potest confici Eucharistia sed de vino acescente, licet peccatum esset 3^a q. 74, 5, 2^m | 4, d. 11, q. 2, a. 3, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 69.
- 74 Forma consecrationis corporis Christi, est haec, scilicet, Hoc est enim Corpus meum: tamen dimittens alia verba peccat graviter 3^a q. 60, 8, c. | q. 75, 2, c. | q. 78, 2, o. | 5, c. | q. 83, 4, 1^m | q. 85, 3, c. | 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 1, 2, o. | a. 4, q. 3, o. | 1^a Cor. 11, lect. 5, fi.
- 75 Singulae particulae hujus formae convenienter ordinantur 3^a q. 78, 2, o. | 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 3, o. Hoc. Baptismus 51, etc.
- 76 Enim non est de forma Eucharistiae: sed dimittens ipsum ex negligentia, vel contemptu, peccat, quia est de consuetudine Romanae ecclesiae data a Petro apostolo 3^a q. 60, 8, c. | q. 77, 2, 5^m | 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m.
- 77 Forma Eucharistiae convenienter significatur, scilicet in facto esse, non autem in fieri 3^a q. 78, 2, o. | 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 3, o. | 1^a Cor. 11, lect. 5, fi.
- 78 Oppositum videtur dicere a simili, quia illud quod fit est 2, d. 1, q. 1, 2, 3^m | 3, d. 3, q. 5, 2, 5^m.
Haec verba, et elevatis oculis et cetera, et manducato et cetera, convenienter praemittitur formae Eucharistiae 3^a q. 78, 1, c. | 4^m | 4, d. 8, q. 2, a. 1 q. 5, o.
- 79 Forma consecrationis sanguinis Christi est haec, scilicet, Hic est enim calix Sanguinis mei, novi et aeterni Testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis, et pro multis effundetur in remissionem peccatorum 3^a q. 78, 3, o. | 4, d. 8, q. 2, a. 2, q. 1, o. | 1^a Cor. 11, lect. 6, me^o etc.
- 80 Singulae particulae hujus formae, convenienter positae sunt 3^a q. 78, 3, o. | 4, d. 8, q. 2, a. 2, q. 3, o. | 1^a Cor. 11, lect. 6, me^o etc.
- 81 Formae praedictae non se mutuo expectant, sed utraque operatur sine altera 3^a q. 78, 6, o. | 4, d. 8, q. 2, a. 4, q. 1, o. | d. 11, q. 2, a. 1, q. 1, 4^m | 1^a Cor. 11, lect. 6, prin^o.
- 82 Formae praedictae continent veritatem factivam rei, non praesupponentem rem significatam 3^a q. 78, 5, o. | 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 4, o.
- 83 In praedictis formis, et in qualibet alia forma sacramentali, est aliqua virtus instrumentalis, non quidem principalis, nec secundum esse completum, sed intentionalis 3^a q. 78, 4, o. | 5, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, o. | d. 8, q. 2, 3, o. | d. 10, L. me^o | d. 11, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m | q. 2, a. 1, q. 3, 2^m | d. 17, q. 2, a. 5, q. 1, 1^m | d. 43, a. 2, q. 2, 2^m. * Sacramentum.
- 84 Forma Eucharistiae importat solam consecrationem materiae, et profertur in persona Christi; sed formae aliorum sacramentorum, important usum materiae. Et proferuntur in persona ministri 3^a q. 78, 1, 4, 5, c. | q. 82, 2, 2^m | 5, c. | 2^m | 7, 3^m | q. 83, 1, 3^m | q. 84, 3, c. | 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 2, o. | 1^a Cor. 11, lect. 5, me^o.
- 85 Christus eadem forma consecravit qua et nos, quam dedit ec-

EUCCHARISTIA

- clesiae, et tantum semel protulit 3^a q. 78, 1, 2^m | 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | 1^a Cor. 11, lect. 5, me^o.
- 86 Substantia panis et vini non manet post consecrationem. Cujus oppositum est impossibile, et haereticum 3^a q. 75, 2, o. | 6, c. | q. 77, 1, 5, o. | 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 1, o. | d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, c. | a. 2, q. 4, c. | Cg. 4, c^o 63, prin^o | Quol. 7, 9, o. | Quol. 9, 5, 3^m | 1^a Cor. 11, lect. 4, fi. | lect. 5, me^o. * Accidens 165, etc. Addere 20. Cooperari 3. Creatio 5.
- 87 Opinio famosa multorum, quod substantia panis redit in hoc sacramento, quae nutrit, et corrumpitur, ex qua generantur vermes, vel cineres, vel alia, est impossibilis. Cg. 4, c^o 66, fi. | Quol. 9, 5, 3^m | 1^a Cor. 11, lect. 4, fi. * Haeresis 137. Individuum 29.
- 88 In conversionibus naturalibus, illud quod convertitur corrumpitur, et illud in quod convertitur, generatur, vel augetur, vel restauratur. Sed hic, Christus nullo modo mutatur 3^a q. 75, 4, o. | 6, 2^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, c. | 3^m. * Successio 6. Virtus 270.
- 89 Nec substantia panis et vini annihilatur, nec convertitur in praesentem materiam 3^a q. 75, 3, o. | 4, d. 11, q. 1, 2, o. | Cg. 4, c^o 63, prin^o | Quol. 5, q. 6, 1, o. | Quol. 9, 5, 3^m | 1^a Cor. 11, lect. 5, me^o.
- 90 Sed convertitur tota in totum corpus Christi 3^a q. 75, 4, o. | 6, c. | 8, c. | 3^m | 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | q. 3, 2^m | a. 3, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 63 | Quol. 5, 11, o. | Quol. 7, 8, o. | Opus. 2, c^o 8 | 1^a Cor. 11, lect. 4, fi. | Lect. 5, me^o.
- 91 Conversio haec quadruplè differt ab aliis: quia pertingit ad materiam, non habet subjectum, convertitur totum, et in totum praesistens 3^a q. 75, 4, 8, c. | 4, d. 10, 1, 4^m | d. 1, q. 1, a. 3, q. 1, c. | a. 4, q. 1, c. | d. 18, 1, 4^m | Cg. 4, c^o 63, | 1^a Cor. 11, lect. 5, me^o.
- 92 Haec conversio importat ordinem substantiarum. Ideo est sicut in subjecto in utraque 3^a q. 75, 4, 1^m.
- 93 Immo haec conversio non habet subjectum 3^a q. 75, 4, 2^m | 5, 4^m | 7, c. | 8, c. | 2^m | 4^m.
- 94 Haec conversio non est formalis, sed est substantialis, ideo dicitur transubstantiatio 3, q. 75, 4, o. | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 63 | 1^a Cor. 11, lect. 5, me^o.
- 95 Verba sacramentalia in hac conversione pertingunt instrumentaliter ad transubstantiationem, quo ad recessum a termino a quo, non autem quo ad accessum 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, 6^m | d. 8, q. 2, 3, 5^m.
- 96 Forma substantialis panis et vini, non manet post consecrationem 3^a q. 75, 6, o. | q. 77, 1, 6, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 3, o. | d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, c. | Quol. 9, 5, 3^m | 1^a Cor. 11, lect. 4, fi.
- 97 Forma substantialis panis et vini convertitur in animam Christi 3^a q. 75, 6, 2^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, c. fi.
- 98 Oppositum videtur dicere 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m | Quol. 5, 11, 1^m | 1^a Cor. 11, lect. 5, me^o.
- 99 Verum est, quod forma substantialis panis et vini, convertitur in animam Christi, ut anima dat esse corporeum, non autem ut dat esse animatum tali anima 3^a q. 75, 6, 2^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, c. fi.
- 100 Quantitas panis non convertitur in quantitatem corporis Christi sed manet sicut cetera accidentia 3^a q. 76, 1, 3^m | 4, c. | 4, d. 10, a. 2, q. 3, c. | d. 11, q. 1, a. 1, q. 2, o. | a. 2, q. 3, c.
- 101 Nec quantitas vini convertitur in quantitatem sanguinis Christi sed manet sicut cetera accidentia 3^a q. 77, 8, c.
- 102 Si post calicis consecrationem, aliud vinum mittatur in calicem, illud quidem non transit in sanguinem, neque sanguini commiscetur, sicut Innocentius tertius dicit, in quadam decretali 3^a q. 77, 8, c. | 1^m | 2^m.
- 103 Quod quidem intelligendum est, quando non fit tanta permixtio vini vel liquoris extranei, quod sanguis Christi desinat esse sub toto. Tunc enim dicitur undique diffundi, non quia tangat sanguinem Christi secundum proprias ejus dimensiones sacramentales sub quibus continetur 3^a q. 77, 8, c. | 3^m | 4^m.
- 104 Nec est simile de aqua benedicta, cui additur aqua non benedicta, et de vino non consecrato: quia illa benedictio nullam immutationem facit circa substantiam aquae, sicut facit consecratio vini 3^a q. 77, 8, 3^m fi. Aqua 23.
- 105 Haec conversio est supernaturalis, facta sola virtute Dei 3^a q. 75, 4, c. | 5, o. | 7, c. | q. 83, 4, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Opus. 11, art. 1.
- 106 Conversio sive transubstantiatio panis in corpus Christi, non est impossibilis. Opus. 2, c^o 8, | Opus. 59, c^o 1.
- 107 Haec conversio cum creatione et mutatione naturali, convenit in ordine terminorum, et non simultate. Et cum prima in non habere subjectum commune utrique termino, et cum secunda, quia terminus transit in terminum, secundum totum hic, secundum materiam ibi, et manet aliquid, scilicet accidentia hic, et materia ibi 3^a q. 75, 8, c.
- 108 Haec transubstantiatio est quidam motus vel mutatio 4, d. 1, a. 4, q. 1, 6^m | d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, c. fi. | 2^m | 3^m.
- 109 Immo in hac transubstantiatione non est motus aliquis, cum ibi

- non sit subjectum commune, nec etiam mutatio, quia terminus transubstantiationis est praeeexistens actu 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 3, 1^m | Cg. 4, c^o 63, fi.
- 110 Haec est vera: ex pane fit corpus Christi, et panis convertitur in corpus Christi, vel transubstantiatur: non autem haec: panis est, vel fuit, vel erit, vel fit corpus Christi, vel de pane fit, vel factum est corpus Christi, vel panis potest esse, vel fieri corpus Christi 3^a q. 75, 8, o. | 4, d. 11, q. 4, o.
- 111 Haec conversio appropriatur Filio, ut operanti, sed Spiritui sancto, ut quo operatur 4, d. 10, L. fi.
- 112 Virtus instrumentalis ad hanc conversionem in Eucharistia, est incomplete in verbis et in sacerdote, in quo est simpliciter maior et dignior, sed secundum quid est e converso 4, d. 8, q. 2, 3, 9^m.
- 115 Haec conversio est difficilior et miraculosior omni mutatione naturali, et etiam creatione, ratione termini ad quem: simpliciter autem est e converso 3^a q. 75, 8, 3^m | 4, d. 8, q. 2, 3, 2^m | d. 11, q. 1, a. 3, q. 3, o.
- 114 Conceptio Christi cum unione personae divinae est difficilior hac conversione. Sine unione autem est e converso 4, d. 8, q. 2, 3, 3^m | d. 11, q. 1, a. 3, b. 2, | q. 3, c.
- 113 Haec conversio fit in instanti 3^a q. 75, 3, c. | 7, o. | q. 73, 2, 5, c. | 4, d. 11, q. 1, art. 2, c. | art. 3, q. 2, o | Cg. 4, c^o 63.
- 116 Haec conversio fit tantum in ultimo instanti prolationis totius formae, si assumuntur tria: scilicet minister debitus, debita materia et forma, et intentio consecrantis, sed singulae partes formae disponunt ad hoc 3^a q. 57, 7, 1^m | 3^m | q. 78, 4, 3^m | 5, c. | 4, d. 8, q. 2, 3, 6^m | 7^m | d. 13, a. 3, q. 3, 3^m | Quol. 7, 9, c. | 1^a Cor. 11, lect. 5, me^o etc. | Lect. 6, prin^o.
- 117 Quantitas Christi nullam habitudinem habet ad dimensiones panis 4, d. 10, a. 2, q. 4, 3^m | a. 4, q. 1, c. Haeresis 137.
- 118 Corpus Christi non incipit esse in hoc sacramento per motum localem, sed per conversionem panis in ipsum triplici ratione: scilicet primo quia sequeretur quod desineret esse in caelo. Secundo quia omne corpus localiter motum pertransit omnia media, quod hic dici non potest. Tertio quia impossibile est, quod unus motus ejusdem corporis localiter moti, terminetur simul ad diversa loca, cum tamen in pluribus locis corpus Christi sub hoc sacramento simul esse incipiat 3^a q. 75, q. 4, c. | 4, d. 10, 1, 4^m | d. 11, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 63, prin^o | Quol. 5, 11, c. | 1^a Cor. 11, lect. 4, fi. | Lect. 5, me^o * Accidens 69, etc. Actus 187. Corpus 14, 66, 68. Durities 1. Haeresis 138.
- 119 Totus Christus est in hoc sacramento 3^a q. 76, 1, o. | q. 79, 1, 3^m | 4, d. 10, 2, o. | Quol. 7, 8, o. | Jo. 6, lect. 6, fi. * Porositas.
- 120 Verum Corpus Christi non esse in hoc sacramento, nisi ut in signo, est haeresis abjurata a Berengario 3^a q. 73, 1, 3^m | q. 75, 1, o. | 4, d. 10, 1, o. | Cg. 4, c^o 62, usque 68, | Jo. 6, lect. 7, me^o | 1^a Cor. 11, lect. 5, me^o * Tenebrae 5.
- 121 In hoc sacramento est aliquid dupliciter: scilicet ex vi sacramenti, idest significatum per formam, et ex naturali concomitantia, idest realiter conjunctum Christo 3^a q. 76, 1, o. | 2, 3, 4, c. | q. 78, 6, 1^m | q. 81, 4, 2^m | 3^m | 4, d. 8, q. 2, a. 4, q. 1, 1^m | d. 10, 2, o. | d. 11, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | Cg. 4, c^o 63. | Quol. 7, 8, c. | 1^a Cor. 11, lect. 6, prin^o.
- 122 Anima Christi et divinitas ejus sunt in hoc sacramento, secundo modo tantum 3^a q. 76, 1, 1^m | 2, c. | q. 81, 4, 3^m | 4, d. 10, a. 2, q. 1, c. | d. 11, q. 3, a. 4, q. 2, 1^m | Cg. 4, c^o 63, | Quol. 7, 8, c. | 1^a Cor. 11, lect. 6, prin^o.
- 123 Caro, et os, et hujusmodi sunt sub specie vini secundo modo tantum, et sub specie panis, primo modo, sanguis vero e converso 3^a q. 76, 1, 2^m | 2, c. | 3^m | q. 78, 6, 1^m | q. 81, 4, 2^m | 4, d. 8, q. 2, a. 4, q. 1, 1^m | d. 10, a. 2, q. 2, o. | d. 11, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | Cg. 4, c^o 63, | Quol. 7, 8, c. | Jo. 6, lect. 7, prin^o 2, fi. | 1^a Cor. 11 lect. 6, prin^o.
- 124 Quantitas tota, et alia accidentia Christi sunt in hoc sacramento, secundo modo tantum 3^a q. 76, 1, 3^m | 4, o. | 5, 3^m | q. 81, 3, 3^m | 4, d. 10, a. 2, q. 3, 1, o. | d. 12, q. 1, a. 2, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 64 | 67, 1^m | Quol. 7, 8, c.
- 125 Tota quantitas Christi est indifferenter sub magna et parva quantitate specierum 3^a q. 76, 1, 3^m | 3, c. | 4, o. | 4, d. 10, art. 2, q. 4, o. | Cg. 4, c^o 63 | 64 | Quol. 7, 8, o.
- 126 Totus Christus est substantia qualibet parte utriusque speciei 3, q. 76, 2, 3, o. | q. 78, 6, 1^m | q. 79, 1, 3^m | q. 80, 12, 2^m | 4, d. 10, a. 3, q. 3, o. | d. 11, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | d. 12 q. 1, a. 3, q. 2, 3^m | Cg. 4, c^o 66, | Quol. 7, 8, c. | Jo. 6, lect. 7, prin^o 2, fi. | 1^a Cor. 11, lect. 5, fi. | lect. 6, prin^o.
- 127 Accidentia corporis Christi sunt in hoc sacramento, mediante substantia. Nec habent immediatam habitudinem ad corpora circumstantia. Ideo non possunt immutare medium 3^a q. 76, 7, c. | q. 81, 3, 4, c. | 4, d. 10, a. 2, q. 4, 3^m | a. 4, q. 1, c.
- 128 Accidentia corporis Christi intrinseca sunt in hoc sacramento, non autem accidentia per comparisonem ad extra, ut ubi, et situs 3^a q. 77, 5, 3^m | q. 81, 3, c. | 4, c. | 1^m.
- 129 Corpus Christi in Eucharistia, non tangit aerem circumstantem 4, d. 10, a. 4, q. 1, c.

- 150 Christus est sub duplici specie Eucharistiae, triplici ratione: scilicet ad representandum passionem ejus, ut sit cibus et potus, et ad salutem corporis et animae 3^a q. 76, 2, 3^m | 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 1, o. | d. 23, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 61, fi. | 63, fi. | 1^a Cor. 11, lect. 5, prin^o.
- 151 Christus in Eucharistia continetur sub aliena specie, ad vitandum horrorem et derisionem, et propter meritum fidei 3^a q. 75, 5, o. | 4, d. 10, 1, 1^m | d. 11, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 63, fi. | 1^a Cor. 11, lect. 5, prin^o | lect. 6, prin^o. Accidens 69.
- 152 Corpus Christi est localiter in uno tantum loco, scilicet in caelo, sed ut in sacramento significante et continente, est alibi, non tamen ubique 3^a q. 75, 1, 3^m | 4, c. | q. 76, 5, o. | 6, c. | 1^m | q. 81, 1, 2^m | 1, d. 37, q. 3, 2, 1^m | 4, d. 10, 1, 5^m | 6^m | 7^m | 8^m | art. 3, q. 2, 2^m | d. 44, q. 2, art. 2, q. 3, 4^m | q. 5, 1^m | Cg. 4, c^o 64, fi. | Quol. 1, 22, 1^m.
- 153 Locus Eucharistiae non est vacuus, nec plenus corpore Christi, sed speciebus sacramentalibus, per naturam dimensionum, vel miraculose 3^a q. 76, 5, 2^m.
- 154 Christus in sacramento non est ut in loco, circumscriptive, nec definitive 3^a q. 76, 6, 1^m | 4, d. 10, art. 2, q. 3, 2^m | 4^m | art. 3, q. 1, 2, 4, o. | Opus. 11, art. 33.
- 155 Christus ad motum sacramenti, non movetur per se nec per accidens, 3^a q. 76, 6, o. | 4, d. 10, a. 3, q. 4, o. | Opus. 11, art. 34.
- 156 Christus dedit in sacramento discipulis corpus suum passibile 3^a q. 81, 3, o. | 4, d. 11, q. 3, 3, o. | d. 12, q. 1, a. 3, q. 1, c.
- 157 In triduo mortis Christi si quis consecrasset, fuisset corpus sine sanguine, et e converso, et utrumque sine anima 3^a q. 76, 1, 1^m | 2, c. | q. 81, 4, o. | 4, d. 10, art. 2, q. 1, c. | d. 11, q. 3, a. 4, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 64, | Jo. 6, lect. 6, fi. | 1^a Cor. 11, lect. 6, prin^o.
- 158 Christo existente mortuo, Deus non potuisset facere animam esse in hoc sacramento 4, d. 11, q. 3, a. 4, q. 3, o.
- 159 Si Christus in triduo fuisset in hoc sacramento, passus fuisset in eo passionem innata, non autem passionem illata 3^a q. 81, 4, o. | 4, d. 11, q. 3, 3, o. | a. 4, q. 1, o.
- 140 Corpus Christi in hoc sacramento, non potest videri oculo corporali 3^a q. 76, 7, o. | 8, c. | 4, d. 10, art. 2, q. 2, 3^m | art. 4, q. 1, o. | q. 4, 2^m | L. prin^o | d. 11, q. 3, 3, c.
- 141 Quando in hoc sacramento apparet puer, vel caro, est ibi vere corpus Christi, sed non videtur in specie propria 3^a q. 76, 8, o. | 4, d. 10, a. 2, q. 2, 3^m | art. 4, q. 2, o | Opus. 58, c^o 11, * Visibile 4.
- 142 Talis apparitio quandoque est tantum ex parte videntium, et quandoque extra 3^a q. 76, 8, o. | 4, d. 10, a. 2, q. 2, 3^m | a. 4, q. 2, o. | Opus. 58, c^o 11.
- 143 Quando sic apparet omnibus, non debet sumi, sed debet cum reliquis poni 3^a q. 82, 4, 3^m | 4, d. 10, a. 4, q. 3, o.
- 144 Tunc sacerdos, secundum aliquos debet iterum celebrare. Vel secundum alios, sufficit spiritualis manducatio 3^a q. 82, 4, 3^m | 4, d. 10, a. 4, q. 3, 2^m.
- 145 Christus videt se corporaliter in sacramento, non ex sacramento. Si autem oculus haberet extra sacramentum, non posset hoc, nisi miraculose 3^a q. 76, 7, 2^m | 4, d. 10, a. 4, q. 1, 1^m | d. 11, q. 3, 1, 4^m.
- 146 Angeli non vident corpus Christi sub sacramento, cognitione naturali, sed tantum cognitione beata, daemones autem nullo modo plene 3^a q. 76, 7, c. | 4, d. 10, art. 4, q. 4, o.
- 147 Beati vident Christum sub sacramento visione intellectuali plena, non autem visione corporali, nisi miraculose 3^a q. 76, 7, c. | 2^m | 4, d. 10, a. 4, q. 1, o. | q. 4, 1^m.
- 148 Intellectus viatoris non potest comprehendere, nec videre Christum in hoc sacramento 3^a q. 76, 7, c. | 4, d. 10, a. 4, q. 5, o.
- 149 Non baptizati, peccant videndo Eucharistiam, non autem christiani, licet sint peccatores 3^a q. 80, 4, 4^m | 4, d. 3, a. 1, q. 4, 3^m | d. 4, q. 2, a. 2, q. 3, c. | d. 9, a. 3, q. 6, o. | 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o.
- 150 Soli sacerdotes possunt consecrare Eucharistiam 3^a q. 82, 1, o. | 4, d. 13, q. 1, a. 1, q. 1, o. | d. 17, q. 3, a. 3, q. 1, c. | d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, c. | a. 2, 2^m. Consecratio 17.
- 151 Plures sacerdotes possunt eandem hostiam consecrare 3^a q. 82, 2, o. | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, o. * Absolvere 31, 32, 33.
- 152 Mali sacerdotes etiam schismatici, haeretici, excommunicati et degradati, possunt consecrare, sed peccant graviter 3^a q. 61, 9, 2^m | 3, | q. 82, 5, 7, 8, 9, o. | 1, d. 13, q. 1, a. 1, q. 3, 4, o. | L. prin^o | d. 18, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | d. 19, q. 1, a. 2, q. 3, 1^m | d. 25, q. 1, 2, o. | Quol. 12, 16, c. Irregularitas 1. * Benedictio 4. Consecratio 1. 4, 17. Dalmatica 2. Diaconus o. Dispensatio 17. Idolatria 2, 11, 12.
- 153 Receptus Eucharistiam, vel audiens missam a talibus, graviter peccat 3^a q. 64, 9, 2^m | 3^m | q. 82, 9, o. | 4, d. 13, q. 1, a. 3, q. 3, o.
- 154 Consecrans propter malum finem scilicet ad maleficia, vel ut irrideat, peccat, sed perficit sacramentum 3^a q. 74, 2, 2^m.
- 155 Dispensatio Eucharistiae pertinet ad sacerdotem tantum 3^a q. 82, 3, o. * Laurentius 2.
- 156 Non licet sumere Eucharistiam ab alio quam a proprio sacerdote 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, c. | 2^m. Oppositum videtur dicere. Opus. 19, c^o 4.

- 157 Nullus laicus quantumcumque sanctus potest dispensare Eucharistiam, sed tantum ministri ecclesiae 4, d. 13, q. 1, a. 3, q. 1, o. | d. 17, q. 1, a. 5, q. 1, 3^m.
- 158 Nulli non sacerdoti, licet tangere Eucharistiam, nisi in necessitate, ut si caderet 3^a q. 82, 3, c.
- 159 Laicus etiam peccator debet tangere Eucharistiam in necessitate tantum, ut si caderet in terram 3^a q. 82, 3, c. | 4, d. 13, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | d. 24, q. 1, a. 3, q. 5, 4^m.
- 160 Si adsint essentialia, scilicet ordo et intentio ministri, et materia et forma debita, erit Eucharistia, licet desint solemnitas loci, temporis et paramentorum. Tamen talis graviter peccaret et degradandus esset 3^a q. 83, 3, 1^m | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 6, o. | d. 24, q. 3, a. 2, q. 1, c. | d. 34, 1, 7^m.
- 161 De poenitentia amittentis Eucharistiam, vel ejus negligentia, brutum sumit eam, vel sanguis stillat extra, vel evomentis 3^a q. 83, 6, 7^m | 4, d. 13, l. fi. | d. 20, a. 2, q. 1, 4^m.
- 162 Consecrans tenetur sumere Eucharistiam sub utraque specie quotiescumque celebrat 3^a q. 80, 12, o. | q. 82, 4, o. | 4, d. 12, q. 3, a. 2, q. 2, o.
- 165 Si percipitur ante consecrationem aquam tantum fuisse, effundatur et vinum ponatur. Si autem post, incipiat canonem, super aliam hostiam, secundum Innocentium, vel tantum consecret vinum praemissa contritione de negligentia 3^a q. 83, 6, 4^m | 4, d. 11, l. fi. | 1^a Cor. 11, lect. 6, fi.
- 164 Deficiente sacerdote post consecrationem corporis, debet suppleri per alium, non autem si ante 3^a q. 83, 6, 1^m | 4, d. 8, q. 2, a. 4, q. 2, o. | d. 23, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m. * Ordo 71, 72, 76, 77, 79. Parasceve. Patena.
- 165 Minister in aliis sacramentis dupliciter operatur: scilicet pronuntiando verba et actum exteriorem exercendo. In Eucharistia vero tantum primo modo 3^a q. 78, 1, c. | 3^m | 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 3, o. | q. 4, 4^m. * Subdiaconus 1, 5, 7.
- 166 Non licet sacerdoti omnino cessare a consecratione Eucharistiae, sed tenetur saltem in festis 3^a q. 82, 10, o. | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, o. * Thurificatio 2. Unctio 23.
- 167 Celebratio Eucharistiae est immolatio Christi, quia est figura passionis ejus, ejus per hoc finis participes, et sacerdos significat Christum 3^a q. 83, 1, o. | 2, c. | 1^m | 2^m.
- 168 Eucharistia dupliciter sumitur: scilicet sacramentaliter et spiritualiter 3^a q. 80, 1, 2, 3, o. | 4, d. 9, a. 1, q. 1, 1^m | q. 3, o. | art. 2, o. | Jo. 6, lect. 7, prin^o | me^o 1^a Cor. 11, lect. 7, me^o. * Amor 67. Angelus 491, 492, 493. Aqua 17. Baptismus 245.
- 169 Patres veteris Testamenti manducaverunt Christum secundo modo tantum 3^a q. 80, 1, 3^m | 4, d. 9, a. 2, q. 4, 2^m. * Bucella.
- 170 Non omnis manducans Christum spiritualiter, manducat hoc sacramentum spiritualiter, ut sancti veteris Testamenti, nec omnis manducans spiritualiter, manducat sacramentaliter, nec e converso 4, d. 9, a. 2, q. 4, o. Haeresis 137, 138.
- 171 Eucharistia vere sumitur a peccatoribus sacramentaliter tantum nec immunditiam aliquam ex hoc contrahit 3^a q. 80, 3, c. | q. 82, 7, 1^m | 4, d. 9, a. 2, q. 1, o. | 1^a Cor. 11, lect. 7, me^o. * Idolatria 11, 12.
- 172 Infidelis vere sumit Eucharistiam non primo modo, nec secundo proprie 3^a q. 80, 3, 2^m | 4, d. 9, a. 2, q. 2, o. | q. 3, 3^m | 1^a Cor. 11, lect. 7, me^o. * Christus 7, 9. Libamina. Manducatio. Missa 8, 16, etc. Parasceve.
- 175 Brutum vere sumit Eucharistiam per accidens, non autem primo nec secundo modo 3^a q. 80, 3, 3^m | 4, d. 9, a. 2, q. 3, o. | Opus. 59, c^o 9 | 1^a Cor. 11, lect. 7, me^o.
- 174 Christus sumpsit corpus suum et sanguinem in Eucharistia 3^a q. 81, 1, o. | q. 84, 7, 4^m | 4, d. 11, q. 3, 1, o.
- 175 Christus ex sumptione hujus sacramenti habuit spiritualem dulcedinem. Ideo sumpsit sacramentaliter et spiritualiter, sed aliter quam caeteri 3^a q. 81, 1, 3^m.
- 176 Christus dedit Eucharistiam Judae in coena, praeter bucellam intinctam 3^a q. 81, 2, o. | 4, d. 11, q. 3, a. 2, q. 1, 2, o. | Jo. 13, lect. 3, fi. | lect. 4, fi. Bucella.
- 177 Sumptio Eucharistiae, non est de necessitate salutis secundum se, sed ex statuto Christi et ecclesiae 3^a q. 73, 3, o. | q. 80, 11, o. | 4, d. 9, a. 1, q. 2, o. | d. 12, q. 3, a. 2, q. 1, o. | Jo. 6, lect. 7, prin^o 2.
- 178 In primitiva ecclesia, omnes tenebantur quotidie sumere Eucharistiam, postea ter in anno, nunc autem semel 3^a q. 80, 10, 4^m | 4, d. 12, q. 3, a. 1, q. 3, o. | d. 32, a. 5, q. 4, c.
- 179 Eucharistia debet frequenter sumi ad restorationem perditae devotionis et fervoris 4, d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, o.
- Eucharistia debet quotidie sumi, nisi ex hoc quis sentiret reverentiam diminui et fervorem non augeri 3^a q. 80, 10, o. | 4, d. 13, q. 3, a. 1, q. 2, o. | 1^a Cor. 11, lect. 7, me^o. Missa 22.
- 180 Eucharistia non debet pluries in die sumi, nisi quando quis in una die ex aliquo casu permissio pluries celebraret 3^a q. 80, 10, 3^m | q. 83, 2, 2^m | 4, d. 12, q. 3, art. 1, q. 4, o. | d. 13, q. 1, a. 2, q. 3, 3^m.
- 182 Eucharistia sub specie vini, idest sanguinis Christi, non datur populo, propter periculum effusionis, quia facilius una gutta

- sanguinis laberetur, quam aliqua una particula corporis 3^a q. 74, 1, 3^m | q. 80, 12, c. | 4, d. 12, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | d. 12, q. 3, a. 2, q. 3, 3^m. Jo. 6, lect. 7, prin^o 2.
- 185 Ministris altaris, ut Laurentio, datur dispensatio sanguinis Christi, et etiam secundum consuetudinem aliquorum datur eis participatio sanguinis Christi, de quibus praesumitur quod in talibus magis sint cauti 4, d. 11, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | d. 13, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m.
- 184 In lege etiam veteri de libaminibus, nihil habebant offerentes, sed soli sacerdotes, per quae significabatur potus hujus sacramenti. De sacrificiis autem habebant etiam offerentes, quibus significabatur cibus hujus sacramenti 4, d. 11, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m.
- 185 Corpus Christi quanto plus manducatur, tanto plus augmentatur. Opus. 58, c^o 14.
- 186 Corpus Christi dum manducatur, non minuitur. Opus. 58, c^o 14.
- 187 Corpus Christi, si non manducatur, quodammodo minuitur, quod est valde mirabile. Opus. 58, c^o 14.
- 188 Hostia non consecrata, nunquam debet dari pro Eucharistia. Et sacerdos dans eam reus esset idolatriae. Non autem adorantes, vel sumentes eam, cum hostia debeat adorari latria, sub conditione in habitu, et adorantes vel sumentes eam aestiment probabiliter hostiam esse consecratam. Fides enim crederetis non fertur ad has species panis, vel ad illas, sed ad hoc quod verum corpus Christi sit sub speciebus panis sensibilis, quando recte fuerit consecratum. Unde si non sit recte consecratum, fidei non propter hoc suberit falsum 2-2, q. 1, 3, 4^m | 3^a q. 80, 6, 2^m | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 6, 2^m | 4, d. 9, a. 5, q. 1, 4^m | Quol. 6, 12, o. | 1^a Cor. 11, lect. 6, prin^o.
- 189 Sumens hostiam consecratam, quam nescit esse consecratam, non manducat Eucharistiam sacramentaliter, nisi per accidens. Tamen propinquius quam brutum, in quantum est aptus 4, d. 9, a. 2, q. 3, 3^m.
- 190 Ad digne sumendum Eucharistiam, tria requiruntur: scilicet munditia conscientiae, devotio actualis, scilicet ut in actu mens sumentis feratur ad divina, unde et sacerdos monet populum, corda ad Deum habere et munditia corporalis 4, d. 9, a. 3, q. 5, c. | a. 4, q. 2, c. | d. 12, q. 2, a. 1, q. 3, o. | q. 3, a. 1, q. 2, c. Oppositum videtur dicere a simili, quo ad devotionem actualem ex parte sumentis Eucharistiam, sicut ex parte adorantis hostiam, cum nemo carnem Christi manducare debeat nisi prius adoret, secundum Augustinum. Sed hostia debet adorari latria, sub conditione in habitu 3^a q. 80, 6, 2^m | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 6, 2^m.
- 191 Melius est paratis sumere Eucharistiam, quam abstinere ab ea 3^a q. 80, 10, 1, | 4, d. 12, q. 3, a. 2, q. 3, o. | 1^a Cor. 11, lect. 7, me^o.
- 192 Poenitentes qui abstinere ab hoc sacramento, secundum consilium sacerdotis excusantur a transgressione praecepti, non autem manentes in peccatis 3^a q. 80, 11, 3^m.
- 193 Eucharistia debet sumi tantum a jejunis totaliter, nisi in casu mortis 2-2, q. 147, 6, 2^m | 3^a q. 80, 8, o. | 9, c. | 4, d. 8, q. 1, a. 4, q. 1, 2, o. | d. 34, 1, 7^m | 1^a Cor. 11, lect. 4, me^o.
- 194 Omnis cibus vel potus sumptus post mediam noctem, impedit sumptionem Eucharistiae, non autem ante, etiam si nec somnus, nec digestio sequatur 3^a q. 80, 8, 5^m | 1^a Cor. 11, lect. 4, me^o.
- 195 Deglutitio salivae, vel cibi relictis inter dentes, vel eructationis, non impedit sumptionem Eucharistiae 3^a q. 90, 8, 4^m | 4, d. 8, q. 1, art. 4, q. 1, 3 | 1^a Cor. 11, lect. 4, me^o.
- 196 Reliquiae aquae, vel vini, quibus lavatur os, trajectae non in magna quantitate et mixtae cum saliva non impediunt sumptionem Eucharistiae 3^a q. 80, 8, 4^m.
- 197 Post sumptionem Eucharistiae requiritur modicum intervallum ante prandium 3^a q. 80, 8, 6^m | 4, d. 8, q. 1, a. 4, q. 3, o.
- 198 Corporalis immunditia, ut lepra, fluxus sanguinis et hujusmodi, non impedit sumptionem Eucharistiae 3^a q. 80, 7, 3^m | 4, d. 9, art. 4, q. 3, o.
- 199 Eucharistia debet semper haberi parata pro infirmis 3^a q. 83, 5, 11^m. * Indevotio. Jejunium 43, 45.
- 200 Sacerdos non habens aliam hostiam consecratam, nisi suam, debet dare partem illius infirmo petenti Eucharistiam 4, d. 22, q. 3, a. 2, q. 2, 1^m.
- 201 Pars hostiae missa in calice, nunquam debet dari infirmis, quia Christus nemini dedit panem intinctum, nisi Judae 3^a q. 83, 5, 9^m.
- 202 Corpus Christi non debet sumi nisi cum magna praeparatione. Opus. 58, c^o 15 | 1^a Cor. 11, lect. 7, me^o.
- 203 Praeparatio in sumendo Eucharistiam, consistit in tribus: scilicet in dignitate Eucharistiae, in hostia panis et in figura agni paschalis. Opus. 58, c^o 15 | 16. * Poena 46, 47, 48, 49. Unctio 18.
- 204 Triplex modus manducandi corpus Christi: scilicet sacramentalis tantum, spiritualis tantum, sacramentalis et spiritualis simul 3^a q. 80, 1, 2, 3, o. | Opus. 58, c^o 17, 18.
- 205 Circa tertium modum possunt tria notari: scilicet multitudo non manducantium, scilicet malorum, magnitudo felicitatis bonorum corpus Christi digne sumentium et ratio remanducationis digne manducantium. Opus. 58, c^o 20.

- 206 Non manducantium corpus Christi, tres sunt species, sive tres turmae: scilicet infideles, negligentes et contemnentes. Opus. 57, cº primo.
- 207 Pueris non debet dari Eucharistia, nisi cum incipiant habere aliqualem usum rationis ut possint concipere devotionem hujus sacramenti, scilicet in decimo vel undecimo annis 3ª q. 80, 9, 3ª | 4, d. 9, a. 5, q. 4, o. | d. 23, q. 2, a. 2, q. 4, c. | Jo. 6, lect. 7, primo 2.
- 208 Graeci dant Eucharistiam pueris recenter natis baptizatis, propter hoc quod Dionysius dicit, baptizatis esse sacram communionem dandam, non intelligentes, quod Dionysius ibi loquitur de baptismo adultorum 3ª q. 80, 9, 3ª.
- 209 Amentibus post fidem et devotionem, debet dari Eucharistia in mortis articulo, nisi sit periculum vomitus, vel expuitionis. Non autem si ante amentes fuerunt, et sic a nativitate remanserunt 3ª q. 80, 9, o. | 4, d. 9, a. 5, q. 3, o. | Jo. 6, lect. 7, primo 2.
- 210 Daemoniacis debet dari Eucharistia, nisi certum sit quod pro crimine torqueantur, non autem energumenis 3ª q. 80, 9, 2ª | 4, d. 9, a. 5, q. 3, 2ª | Jo. 2, lect. 3, fi.
- 211 Nihil praeter peccatum mortale, impedit necessario sumptionem Eucharistiae, secundum tantum de congruo, ut coitus matrimonialis, nocturna pollutio et fluxus seminis temporalis, quando sunt sine mortali, usque ad alium diem 2-2, q. 154, 5, o. | 3ª q. 80, 7, o. | 4, d. 9, a. 4, q. 2, o. * Confessio 32. Debitum 24, etc. Excommunicatio 23. Idolatria 11, 12.
- 212 Praeligendum est esse suspectum quam indigne sumere Eucharistiam 3ª q. 80, 6, 2ª | 4, d. 9, a. 5, q. 1, 3ª.
- 213 Eucharistia sumitur indigne tripliciter: scilicet indevote, cum voluntate peccandi, et celebrando contra ritum ecclesiae 1ª Cor. 11, lect. 7, primo.
- 214 Oppositum videtur dicere 3ª q. 83, 2, 5ª | 4, d. 12, q. 3, a. 1, q. 4, 1ª.
- 215 Suspectis violenter et publicis, debet omnino negari Eucharistia 3ª q. 80, 6, 3ª | 4, d. 9, a. 5, q. 2, o.
- 216 Peccatori occulto petenti occulte Eucharistiam, debet negari. Si vero publice petat, debet dari. Sed peccatori publico debet omnino negari 3ª q. 80, 6, o. | q. 81, 2, c. | 2ª | 4, d. 9, a. 5, q. 1, o. | q. 2, c. | Quol. 5, 12, c.
- 217 Aliquis arcetur ab Eucharistia sine culpa: scilicet suspensi, interdicti et excommunicati etiam excommunicatione minori 4, d. 18, q. 2, a. 4, q. 3, 3ª.
- 218 Oppositum videtur dicere 4, d. 9, a. 5, q. 1, c.
- 219 Sumens Eucharistiam cum conscientia peccati mortalis, peccat mortaliter 3ª q. 79, 2, 2ª | 3, o. | q. 80, 4, o. | 7, 8, c. | 4, d. 9, a. 3, q. 1, o. | a. 4, q. 2, c. | d. 11, q. 2, a. 1, q. 2, 3ª | d. 12, q. 2, a. 2, q. 3, 1ª | 1ª Cor. 11, lect. 7, meo.
- 220 Sumens Eucharistiam in peccato mortali ignorato, facta diligenti discussione etiam non sufficienti, non peccat 3ª q. 80, 4, 5ª | 4, d. 9, a. 3, q. 2, o. | d. 15, q. 1, a. 3, q. 2, 2ª | d. 16, l. meo. Missa 8. * Immunitas 2. Indeotio.
- 221 Ante confessionem de mortali, nullus debet sumere Eucharistiam, si habet copiam confessoris et necessitas non urget sicut urgentur sacerdotes parochiales 4, d. 16, l. meo | d. 17, q. 2, a. 5, q. 1, 2ª | q. 3, a. 1, q. 4, c. | 1ª Cor. 11, lect. 7, primo.
- 222 Immo quilibet qui in peccato mortali exhibet se ministrum ecclesiae, in aliquo spirituali, peccat mortaliter 2-2, q. 33, 5, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, o.
- 223 Non esset consulendum alicui, quod statim post peccatum mortale, vel etiam contritus et confessus ad Eucharistiam accederet, sed deberet, nisi magna necessitas urgeret, per aliquod tempus propter reverentiam abstinere. Et praeterea Eucharistia purgat maculam mentis, non autem immunditiam corporalem et hebetudinem quae contingit in mente, ex depressione ipsius ad carnem. Unde etiam post contritionem et confessionem gravium peccatorum consilium videtur esse Augustini, quod non statim homo accedat propter reverentiam sacramenti, et ut magis seipsum probet 4, d. 9, a. 4, q. 2, 2ª | d. 16, l. meo.
- 224 Experimentum non debet sumi de peccatis, cum Eucharistia 3ª q. 80, 6, 3ª | 4, d. 9, a. 5, q. 2, 2ª.
- 225 Injuria fit Eucharistiae, si hostia consecrata consecratur iterum 4, d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, 1ª | d. 11, l. meo | d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, 1ª | Cg. 4, cº 59, fi.
- 226 Oppositum videtur dicere a simili 3ª q. 66, 9, 4ª | q. 68, 7, 2ª | 11, 4ª | 4, d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, c. Unctio 18.
- 227 Sacerdos faciens fictionem in consecrando Eucharistiam, multo gravius peccat, quam indigne sumens eam 3ª q. 80, 6, 2ª | Quol. 5, 12, 3ª. * Idolatria 11.
- 228 Infidelis est indignior fidei, adsumendum Eucharistiam. Sed fidelis cum mortali indignius sumit 3ª q. 80, 5, 2ª | 4, d. 9, a. 3, q. 4, o.
- 229 Sumens Eucharistiam cum peccato spirituali, gravius peccat, quam sumens cum peccato carnali 3ª q. 80, 5, 2ª | 4, d. 9, a. 3, q. 4, o.
- 230 Peccatum indigne sumentium Eucharistiam est minus grave peccatis commissis in Deum, et gravius peccatis contra proximum, vel contra seipsum 3ª q. 80, 5, o. | 4, d. 9, a. 3, q. 3, o. | 1ª Cor. 11, lect. 5, meo.

- 231 Est etiam minus grave peccato occisionis Christi et prodicionis ejus 3ª q. 80, 5, 1ª | 2ª | 4, d. 9, a. 3, q. 3, 1ª | 1ª Cor. 11, lect. 7, meo.
- 232 Et est minus grave projectione ejus in lutum 3ª q. 80, 5, 3ª | 4, d. 9, a. 3, q. 3, 2ª.
- 233 Manducantem indigne corpus Christi tria mala sequuntur: scilicet peccati sui aggravatio, a gratia Christi separatio et ad aeternam poenam condemnatio. Vel alia tria mala: scilicet magna culpa, Dei offensa et multiplex plaga. Opus. 58, cº 17 | 18.
- 234 Hujusmodi mala possunt dici tres plagae: scilicet multa damna spiritualium bonorum, sterilitas terrae sive caristia temporalium, pestes corporum, sive strages hominum. Opus. 58, cº 18.
- 235 Contra has plagas et omnia dicta mala est triplex remedium: scilicet emendatio vitae per poenitentiam voluntariam, correctio malitiae per superiorum disciplinam, et mutatio incorrigibilis personae per justitiae distictionem. Opus. 58, cº 18.
- 236 Eucharistia non imprimitur characterem 3ª q. 63, 6, c. | q. 80, 1, 3ª | 10, 1ª | 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 2, 2ª | a. 3, q. 3, 1ª.
- 237 Eucharistia ordinatur ad hoc ut homo adhaereat Christo et perficiatur 4, d. 2, q. 1, 2, c. | d. 4, q. 2, a. 1, q. 2, 3ª.
- 238 Sine manducatione spirituali Eucharistiae non potest esse salus 3ª q. 80, 11, c. | 4, d. 9, a. 1, q. 2, 1ª. * Amor 67.
- 239 Incorporatio ad Christum, quo ad perfectionem influentiae est effectus Eucharistiae, quae praesupponit ipsam incorporationem absolute, per baptismum causatam 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 5, 2ª.
- 240 Eucharistia inquantum est sacramentum prodest tantum sumentibus; sed ut est sacrificium, prodest etiam aliis 3ª q. 79, 3, 8ª | q. 79, 5, c. | 7, o. | 4, d. 12, q. 2, a. 2, q. 2, 4ª | d. 45, q. 2, a. 3, q. 1, 3ª | Jo. 6, lect. 6, fi. | 1ª Cor. 11, lect. 6, fi.
- 241 Eucharistia est sacramentum passionis et mortis Christi, inquantum perficit hominem in unione ad Christum passum 3ª q. 73, 3, 3ª | 5, 2ª.
- 242 Eucharistia est memoriale passionis Christi 3ª q. 66, 9, 5ª | q. 73, 4, 5, o. | q. 74, 1, c. | q. 76, 2, 2ª | q. 79, c. 1, | 4, d. 2, q. 1, 2, 1ª | d. 4, q. 2, a. 1, q. 2, 3ª | d. 8, q. 1, a. 1, q. 3, c. | a. 2, q. 1, b. 1 | a. 3, q. 3, o. | q. 2, a. 1, q. 1, 1ª | a. 2, q. 1, 2ª | d. 12, q. 1, a. 3, q. 1, 2ª | 3ª | q. 2, 1ª | 1ª Cor. 11, lect. 5, meo.
- 243 Eucharistia ordinat ad refectionem mentis 3ª q. 73, 1, 2, c. | q. 79, 8, c. | 4, d. 9, q. 1, a. 1, 1ª | a. 2, q. 1, 2ª.
- 244 Effectus Eucharistiae triplex: scilicet satietas, laus et vita. Psal. 21, fi.
- 245 Hoc sacramentum non habet suos effectus, nisi in conjunctis ei per fidem et charitatem 3ª q. 79, 2, 2ª.
- 246 Eucharistia est sacramentum charitatis Christi expressivum et charitatis nostrae factivum 3ª q. 73, 3, 3ª | q. 75, 1, c. | q. 78, 3, 6ª | q. 79, 1, c. | 4, c. | 2ª | 4, d. 8, q. 2, a. 2, q. 8, 5ª | d. 21, q. 3, 3, c. | 1ª Cor. 11, lect. 7, meo.
- 247 Effectus non principalis Eucharistiae, sed consequens augmentum charitatis est diminutio fomitis 3ª q. 79, 6, 3ª.
- 248 Quidquid est effectus passionis Christi, est effectus Eucharistiae 3ª q. 79, 1, c. | q. 81, 1, c. | Jo. 6, lect. 6, fi. Oppositum videtur dicere 4, d. 2, q. 1, 2, 1ª.
- 249 Per baptismum datur primus actus vitae spiritualis, sed per Eucharistiam datur complementum ejus 3ª q. 79, 1, 8, c. | 2ª | 6, 2ª | q. 82, 2, 3ª | 4, d. 3, a. 5, q. 4, 2ª | d. 12, q. 2, a. 1, q. 3, 2ª.
- 250 Eucharistia facit omnem effectum vitae spiritualis, ad similitudinem cibi corporalis, quia sustentat, auget, reparat, et deletat 3ª q. 79, 1, o. | 8, c. | q. 81, 1, 3ª | 4, d. 7, q. 1, art. 2, q. 2ª, 4.
- 251 Effectus proprius Eucharistiae est transformatio hominis in Deum, ad quem sequitur augmentum virtutum, et restauratio perditorum 4, d. 12, q. 2, a. 1, q. 1, c. | a. 2, q. 1, 3, c. * Confirmatio 30, 31, 36. Immunitas 2.
- 252 Eucharistia ordinatur ad ultimum effectum passionis Christi, quasi completissime ab ea efficaciam habens 4, d. 2, q. 1, 2, 1ª. * Indeotio. Missa. Suffragia 3. Thurificatio 2. Unctio 10, etc.
- 253 Eucharistia valet contra omnes spirituales defectus. Ideo cum singulis sacramentis datur, quasi consummans effectus uniuscujusque 4, d. 2, q. 1, 2, 1ª.
- 254 Corpus Christi offertur pro salute corporis, et sanguis pro salute animae, secundum similitudinem; secundum rem vero, utrumque offertur pro utroque 3ª q. 73, 1, c. | q. 74, 1, o. | q. 76, 2, 1ª | q. 79, 1, 3ª | 4, d. 11, q. 2, a. 1, q. 1, c. | l. meo | Jo. 6, lect. 7, meo 5 | 1ª Cor. 11, lect. 5, meo.
- 255 Eucharistia auget beatis gloriam accidentalem, non autem essentialem 4, d. 12, q. 2, a. 1, q. 2, o.
- 256 Effectus Eucharistiae est adeptio gloriae, non quidem statim, sed inquantum dat virtutem perveniendi ad gloriam 3ª q. 79, 2, o. | q. 80, 2, 1ª | Jo. 6, o.
- 257 Eucharistia dat quinque: scilicet veniam culpaе, vitam gratiae, confirmationem in pugna, confortationem in via, et praegustationem gloriae. Isa. 4, fi.
- 258 Effectus omnium sacramentorum possunt ascribi Eucharistiae,

EUCCHARISTIA

- habenti quasi in capitulo, et in summa, omnia quae alia sacramenta habent sigillatim, secundum Dionysium 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m.
- 259 Dei liberalitas in sacramento Eucharistiae assignatur in tribus: scilicet quantum ad magnificentiam doni, nobilitatem dantis, et utilitatem accipientis. Opus. 58, c^o 5.
- 260 In Eucharistiae sacramento renovantur omnia mirabilia, quae Deus ab initio fecit. Opus. 58, prin^o.
- 261 Eucharistiae sacramentum, intellectum illuminat, concupiscentiam sanat, et mortem vivificat. Opus. 58, c^o 6.
- 262 Effectus duplex Eucharistiae: scilicet bonitatis in bonos, et severitatis in malos. Opus. 58, c^o 18.
- 263 Corpus Christi digne manducantem, sequuntur tria bona: scilicet poenae debitae relaxatio, divinae gratiae restitutio, aeternae gloriae acquisitio. Opus. 58, c^o 17, fi.
- 264 Effectus, sive fructus principales Eucharistiae sunt tres: scilicet peccatorum destructio, bonorum spiritualium largitio, vel augmentatio, et animarum confortatio, vel vitae aeternae collatio. Opus. 57, c^o 24.
- 265 Effectus Eucharistiae possunt sumi ex tribus ejus nominibus. Dicitur enim aliquando medicina spiritualis, manna, idest panis caelestis, et Eucharistia, idest bona gratia. Opus. 58, c^o 26.
- 266 Effectus Eucharistiae sumuntur etiam ex aliis tribus ejus nominibus. Dicitur enim verus panis, sacramentum altaris, et sacramentum charitatis. Opus. 58, c^o 25.
- 267 Contra duodecim nostros languores, qui scilicet sunt daemonis tentatio, fomitis repugnatio, cordis macula, creatoris offensa, defectus in cognitione sui, in dilectione proximi, in sapore spirituali, in consummatione boni, debitum mortis aeternae, defluxus bonae vitae, exilium mundanae miseriae, et incineratio corporalis materiae, ordinantur duodecim effectus vel fructus Eucharistiae: scilicet quia Eucharistia daemonem fugat, fomitem refrigerat, maculam cordis mundat, iram Dei placat, intellectum ad seipsum cognoscendum illuminat, voluntatem sive affectum in dilectionem Dei et proximi inflammat, memoriam spirituali dulcedine delectat, totum hominem in bono confirmat, ab aeterna morte liberat, merita bonae vitae multiplicat, ad patriam aeternae vitae deducit, et ad aeternam vitam corporis resuscitat. Opus. 58, c^o 21 | 22 | 23.
- 268 In Eucharistia confertur gratia habitualis, et excitatur fervor actualis devotionis 3^a q. 79, 1, 2^m | 4, 7, c. | 4, d. 12, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | Quol. 5, 6, c.
- 269 Sumens Eucharistiam sacramentaliter consequitur majorem gratiam, quam prius sumendo spiritualiter tantum 3^a q. 80, 1, 3^m | 4, d. 9, a. 2, q. 4, 1^m.
- 270 Eucharistia gratiam causat, auget, et excitat eam, et virtutes in actum 3, q. 79, 1, o. | 4, c. | 4, d. 12, q. 2, art. 2, q. 1, 2^m.
- 271 Nullus habet gratiam ante sumptionem Eucharistiae, nisi ex voto ad eam proprio, ut adulti, vel ecclesiae, ut parvuli 3^a q. 73, 3, c. | 1^m | q. 79, 1, 1^m | q. 80, 1, 3^m | 11, c.
- 272 Eucharistia praeservat a peccato dupliciter: scilicet interius reprobando per gratiam, et exterius repellendo omnem impugnationem daemonum per passionem Christi cujus est signum 3, q. 79, 6, o. | 4, d. 12, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m | d. 45, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m.
- 273 Omnia quae impediunt actualem devotionem, scilicet distractiones, et aliqua peccata venialia, impediunt augmentum gratiae 4, d. 12, q. 2, a. 1, q. 3, o. | a. 2, q. 1, 2^m.
- 274 Peccata venialia praesentia impediunt effectum Eucharistiae, quo ad refectionem dulcedinis spiritualis, sed non quo ad augmentum gratiae; sed neutrum horum impediunt praeterita 3^a q. 79, 8, o.
- 275 Eucharistia delet peccata venialia 3^a q. 79, 4, o. | q. 87, 3, c. | 4, d. 12, q. 2, a. 1, q. 1, c. | a. 2, q. 1, o.
- 276 Eucharistia delet peccata mortalia, quorum quis non habet conscientiam, nec affectum 3^a q. 79, 3, o. | 4, d. 9, a. 3, q. 2, c. fi. | d. 12, q. 2, a. 2, q. 2, o.
- 277 Eucharistia fit ablutio scelerum, tripliciter: scilicet ignoratorum, futurorum, vel causando contritionem 3^a q. 79, 3, 1^m | 4, d. 12, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m.
- 278 Eucharistia delet poenam debitam pro peccatis, non quidem totam, sed secundum mensuram peccatorum, et devotionis 3^a q. 79, 5, o. | 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | d. 12, q. 2, a. 2, q. 3, o.
- 279 Eucharistia liberat a purgatorio, inquantum est sacrificium satisfactorium pro peccato 3^a q. 52, 8, 2^m. * Manna. Sacrificium 25, 38.
- Eudimica, ethica Aristotelis 1^a q. 82, 4, 3^m | 1-2, q. 9, 4, c. fi. | q. 8, 1, 6, 3. Ethica.
- Evellere. Infidelitas 11. Sabbatum 10.
- Eventus sequens per se, vel ut in pluribus, vel praecogitatus, addit ad bonitatem vel malitiam actus, non autem aliter 1-2, q. 20, 5, o. | q. 73, 8, o. | Ma. q. 1, 3, 15^m | q. 3, 10, 5^m. * Apostoli 7. Avis 2. Bonitas 221. Divinatio 9, 10. Invidia 6. Justus 8. Necessitas 19, 20. Peccatum 225, 358. Periculum 2. Praedesti-

EVANGELIUM

- natio 16. Religio 73, 74. Solertia 3. Somnium 3. Sors 1, 5, 6. Usura 88, 196, 205.
- Euge, est interjectio congratulantis, et exultationis vox. Matth. 25, me^o | Psal. 34, fi. o. fi.
- Eugnomosyna est idem quod epiikia, scilicet voluntaria justificatio 2-2, q. 80, 4^m | 5^m. * Justitia 22. Legispositiva 2.
- Eunomius. Assumere 38, 39. Haeresis 98.
- Eunuchus, et frigidus, merentur aureolam, si habent propositum propriae virginitatis, licet non possint coire 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 7^m. * Illegitimus 2. Matrimonium 89.
- Evomere. Eucharistia 162.
- Eupsychia est virtus specialis, scilicet constantia, et est pars potentialis fortitudinis 2-2, q. 128, 6^m | 3, d. 33, q. 3, art. 3, q. 4, c. | 1^m. Continentia 11.
- Eusebia est idem quod religio 2-2, q. 80, 4^m. * Cultus 5. Justitia 22. Religio 1, etc.
- 1 EUSTOCHIA est pars prudentiae bene conjectans omnia, sicut solertia medium 2-2, q. 48, c. | q. 49, 4, c. | Ethic. 6, lect. 8, me^o. Conjectare. Prudentia 48.
- 2 Eustochia est tantum in operativis, solertia vero tam in his quam in speculativis, et tam in necessariis quam in contingentibus 2-2, q. 49, 4, 1^m | 3, d. 33, q. 3, a. 1, q. 4, c.
- 3 Utraque invenit quasi subito, sed cubilia, inquirendo, et tarde 2-2, q. 49, 4, c. | 2^m | q. 51, 1, 3^m | 3, d. 33, q. 3, a. 1, q. 4, c.
- 1 EUSTRATIUS episcopus graecus, et commentator Aristotelis, dicens quod epiikes, idest virtuosus, committit adulterium cum uxore tyranni, ut possit occidere eum, et liberare patriam, non est sustinendus. Ma. q. 15, 1, 5^m.
- 2 Dictum Eustratii, quod nullus homo potest assumi ad ordines angelorum, sed omnes homines beati facient decimum ordinem, videtur sapere haeresim 1^a q. 108, 8, c. 2, d. 9, 8, c. prin^o. Accidens 69, etc. Actus 187. Manducatio 2. Ordo 79. * Haeresis 107. Hierarchia 5.
- 1 EUTYCHES. Haeresis ejus de unitate naturae in Christo, et de impalpabilitate corporum resurgentium, et Christi, damnatur in concilio Chalcedonensi. Unio. 1, c. Apollinaris 2. Haeresis 85, 86. Unio 14.
- 2 Eutyches in morte retractavit suam haeresim 3^a q. 51, 3, c. fi.
- Eutrapelia dicitur a bona versione. Et est virtus circa ludos, et pars modestiae 1-2, q. 60, 5, c. | 2-2, q. 72, 2, 1^m | q. 160, 2, c. | q. 168, 2, o. | q. 172, 2, 1^m | 2, d. 40, 5, c. fi. | 8^m | d. 44, q. 2, 1, 3^m | 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 1, c. | q. 3, a. 2, q. 1, 3^m | d. 34, q. 1, 2, c. | 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 1, c. | Virt. q. 1, 12, 26^m | q. 5, 1, 5^m | Isa. 3, fi. * Austeritas 2. Ludus 8. Modestia 7. Temperantia 12. Virtus 225.
- Evacuare. Delectatio 44. Lex 123. Limbus 4. Matrimonium 70. Meritum 15. Praeceptum 145. Praedicare 6.
- Evadere. Absolvere 26. Adam 60. Adoratio 7. Confessio 92. Culpa 5. Delectatio 46. Daemon 60, 61, 62, 93. Difficile 21. Fortitudo 59. Gratia 181, etc. Haeresis 60, 61. Lamech. Lignum 4. Luxuria 25, 26. Matrimonium 48, 55. Mendacium 14. Perfectio 66, 67. Timor 11. Usura 89. Vitare.
- Evagatio. Accidia 8. Attentio 3, 4. Cogitatio 2. Importunitas. Verbositas.
- Evanescere. Semen 19.
- Evangelista. Joannes o. Lucas. Marcus 1. Matthaeus o. Prophetia 64.
- 1 EVANGELIUM est bona annuntiatio, scilicet triplicis conjunctionis hominis ad Deum, idest per gratiam unionis, adoptionis et gloriae. Rom. Prolo. fi.
- 2 Evangelium divulgatum est, et praedicatum in toto orbe, non autem creditum per fidem ab omnibus 1-2, q. 106, 4, 4^m | Rom. 10, lect. 3, prin^o etc. Col. lect. 2, me^o. * Annuntiatio 7. Apostoli 40. Baptismus 39. Campsoria 11, 12. Character 40. Circumcisio 17. Consilium 12, etc.
- 3 Evangelium ducit hominem ad perfectionem, et legem veterem tripliciter breviate, exponit et implet. Rom. 9, lect. 5, me^o etc. Lex 121, etc.
- 4 In evangelio nihil mandatur de praeceptis ceremonialibus, quia ablata sunt per impletionem rei 1-2, q. 108, 3, 3^m. Lex 123. * Decimae 7.
- 5 In evangelio non continentur nisi quae pertinent ad gratiam Spiritus sancti 1-2, q. 106, 1, 1^m. * Frater 3. Joannes 11, 15, 16.
- 6 Doctrina evangelica est doctrina perfectionis. Ideo instruit de omnibus pertinentibus ad rectitudinem vitae 2-2, q. 56, 1, 2^m. * Judicium 84. Juramentum 3, 15. Lex 121, etc. Lucas. Manichaeus 3. Maria 24. Matthaeus 2. Mendacium 18.
- 7 Evangelium quintupliciter commendatur: scilicet ex antiquitate, firmitate, dignitate ministrorum, ex modo tradendi scilicet in scriptis, et ex materia. Rom. lect. 2, prin^o. Praeceptum 120, 122. Praedicare 1, 17. Prophetia 64. Psalmus 3. Salvati 6. Symbolum 9.
- 8 Dignior est doctrina evangelii ceteris doctrinis. Ideo tantum a diacono cantatur, sed epistola a subdiacono, vetus autem Te-

- stamentum ab inferioribus ministris 4, d. 24, q. 2, 2, 4^m | Cg. 4, c. 75. * Testamentum 5, etc. Usura 8, 79. Verbum 66, etc.
- 9 In evangelio aliqua dicuntur Apostolis, in persona omnium fidelium, scilicet necessaria ad salutem, non autem pertinentia ad praelationem et perfectionem. Virt. q. 2, 11, 7^m.
- 10 Verba evangelii scripta, habent virtutem salutiferam, sicut Barnabas, curabat infirmos, evangelium supponeudo. Rom. lect. 6, princ. | 1^a Cor. 10, lect. fi.
- Evaporatio. Serpens 2. Terraemotus 3, 4, 5.
- Evidentia. Argumentum 2. Assentire 2. Bigamia 9. Certitudo 14. Fides 143, etc. Judicium 48. Lux 1. Matrimonium 59, 60. Notorium 1. Praedestinatio 55, 56. Resurrectio 47. Sepultura 9. Tacere 3. Usura 189.
- Evigilare. Pollutio 3. Voluntas 75.
- Evitare. Aaron 3. Confirmatio 7. Poenitentia 48.
- 1 EX aliquando importat ordinem terminorum tantum: aliquando vero etiam identitatem subjecti 1^a q. 46, 1, 3^m | 3^a q. 75, 8, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 4, q. 3, c. | Meta. lect. 3, meo c. etc. | Lib^o 5, lect. 20, o. * Accidens 29, 54, 80. Adoratio 5, 6.
- 2 Ex, quandoque denotat ordinem temporis tantum, quandoque ordinem principii agentis, et quandoque principium materiale 1^a d. 5, q. 2, 2, 1, c.
- 3 Oppositum videtur dicere, quia etiam importat habitudinem causae formalis. Virt. q. 2, 7, 17^m.
- 4 Ex, denotat triplex principium motus: scilicet agens, materiam et oppositum unde incipit motus. Rom. 11, lect. 5, meo. * Amor 4, 76, etc. Anima 61. Appropriatio 28. Articulus 2. Charitas 69. Circumstantia 2. Cognitio 18, 23. Compositio 1, 5, etc.
- 5 Ex, quandoque denotat causam remotam, sed, per, denotat propinquam. Rom. 3, fi. * Conceptio 21, 33. Debitum 13. Eucharistia 55, 89, 100, 143, 146. Fides 73. Fieri 2, 4, 11, 17, 18. Filiatio 5, 6. Forma 18, 45, 50, 71. Habitus 48, 49. Ab 2.
- 6 Ex, importare potest habitudinem causae formalis, efficientis, et finalis, in amando ex charitate. Virt. q. 2, 7, 17^m. * Materia 24. Monstrum o. Mutatio 4. Mutuum 4. Obscuritas. Pars 2, 3. Peccatum 122, etc. 149, 225, 399. Persona 41. Processio 1. Usura 75, 79, 207, 290, etc. De 1, 2, 3.
- 1 EXACTIO. Domino non licet aliquid exigere, praeter antiquam consuetudinem, nisi pro communi utilitate, vel pro honesto statu domini novus casus emergat. Opus. 21, fi. Collecta. * Ordo 106. Pedagia.
- 2 Exactiones factae ab officialibus dominorum, absque juris ordine, sunt restituendae certis personis, si inveniri possunt, vel in pios usus expendendae, sive pro utilitate communi. Opus. 21, fi. * Simonia 20, etc. Statutum 1.
- 3 Exactiones factae in populo, sine magna necessitate, ipsam communitatem perturbant. Opus. 20, Lib^o 4, c. 17 | Opus. 21, o.
- 4 Exactio facta in Iudaeos ominos secundum consuetudinem, licita est de se. Opus. 21.
- 5 Exigens ab injuste possidentibus, tenetur ad restitutionem, quia permittens subditos injuste lucrari perdit redditus suos. Opus. 21.
- 1 Exaggerari. Misericordia 19.
- EXALTATIO convenit Christo, ratione naturae humanae, et ratione personae 3, d. 18, L. | Phil. 2, lect. 3, princ. | Hebr. 2, lect. 2, meo. Adventus 69. Apostoli 43. Gloria 15, etc. Humilitas 18, 19. Passio 85, 101. Paupertas 6, 8. Sedere 6.
- 2 Exaltatio Christi, consistit in tribus: scilicet nomine, genuflexione, et confessione 3, d. 18, a. 4, q. 3, c. * Christus 103.
- Examen. Imperator 3.
- Exameter versus. Liber 1. Metrum.
- Examinatio. Conscientia 9. Judex o. Judicium 24. Probatio o. Testificatio. Testis o.
- Exasperatio. Ira 50.
- Exauditio. Oratio 32, etc. 64, 81, 96. Prope 2.
- 1 EXCAECATIO et obduratio important duo: scilicet motum animi adhaerentis malo et aversi a Deo, et subtractionem gratiae 1-2, q. 79, 3, c. | 1, d. 40, q. 4, 2, c. Caecitas 1. Infra.
- 2 Excacatio, aggravatio, et obduratio, differunt secundum diversos effectus gratiae, scilicet in visu, auditu, et affectu 1-2, q. 79, 3, c. fi.
- 3 Excacatio et obduratio, quo ad primum sunt peccata, sed quo ad secundum, sunt poenae. Et primum est causa secundi. Et homo fit deterior primo, non autem secundo 1-2, q. 79, 3, o. * Deus 427.
- 4 Excaecatio est effectus divinae reprobationis 1-2, q. 79, 4, c. * Odium 11.
- 5 Excacatio, de se ordinatur ad damnationem, sed ex misericordia Dei ordinatur ad salutem, non quidem omnium, sed praedestinatorum tantum 1 2, q. 79, 4, o.
- 6 Malitia est causa excaecationis meritoria, sicut culpa est causa poenae 1-2, q. 79, 3, 3^m | 2-2, q. 15, 1, c. | 2^m | 4, d. 40, q. 4, 2, c.

- 7 Daemon dicitur excaecare, inquantum inducit ad culpam, quae est causa meritoria excaecationis 1-2, q. 79, 3, 4^m.
- Excandescencia magis pertinere videtur ad primam speciem irae, scilicet fel, quae perficitur secundum velocitatem irae, quam ad tertiam speciem, scilicet furorem 1-2, q. 46, 8, 2^m.
- Excedere. Quod in melioribus excedit, melius est simpliciter 2-2, q. 188, 7, 1^m. * Accidens 31. Actio 57. Actus 122, 123. Admiratio 6. Adulatio 1, 2, 5. Ambitio 1, 2. Amor 64, 224. Angelus 213, 308, 399. Anima 295. Apirocalia. Beatitudo 33, 113. Bonitas 201. Charitas 138. Causa 94. Consilium 20. Corpus 63. Cruelitas. Damnatio 52. Delectatio 32, 58, 109. Deus 81. Dignitas 4, etc. Effectus 17. Eleemosyna 34. Experientia 6. Fiducia 2. Forma 70, 78. Gloria 7, 22. Gratia 17, etc. 45. Habitus 47. Haeresis 141. Humilitas 22, 28. Intellectus 25, 43, 170, 215. Intelligibile 1. Liberum 9. Loqui 1. Maria 48, 51. Mens 3, 5. Miraculum 2, etc. 15. Natura 29. Ordo 44. Poenitentia 20. Prodigalitas o. Prophetia 24. Pulchritudo 11, 14. Rarum 2. Ratio 61. Scientia 60. Secundum quod ipsum. Sors 4. Spes 57. Spirituale 6. Studium 3. Superbia o. Transumptio. Tristitia 5.
- Excellentia perfectionum Dei ad creaturas triplex: scilicet, secundum utilitatem, plenitudinem, et unitatem 1, d. 2, 3, o. * Adam 10, 15. Agens 88. Angelus 247, 444, 452. Animal 65. Anthonomasia 1. Apostoli 23. Baptismus 209. Beatitudo 131. Castitas 7. Causa 37. Clavis 5. Confirmatio 34. Delectatio 35, 40, 43. Daemon 33. Deus 183. Dispensatio 7, 8, 10, 20. Doctrina 3. Dulcedo 4. Epiickia 5. Familiaritas 2. Fictio 2. Fides 10. Finis 77. Formale. Fruitio 3. Gratia 124. Haeresis 34. Humilitas 2, 14. In 9. Intellectus 171, 290. Invidia 6. Ira 42, 57. Lex 88. Liberalitas 16. Magnanimitas 20. Maria 9, 38, 48, 50, etc. Meritum 78. Miraculum 2, 6. Observantia 1, 2, 3. Olfactus 1. Ordo 74. Peccatum 250. Potestas o. Praeceptum 80. Christus 76, 103, 111, 171, 179. Prophetia 38, 71. Religio 9. Revelatio 7. Reverentia 2, 8. Sacerdos 8, 18, 19. Sapientia 37. Sanctus 1, 2. Scriptura 25. Sensibile 10. Sensus 22, 23. Sol 5. Spirituale 5. Superbia 2, 6, 7, 22, 23, 33. Temperantia 23, 29. Timor 69. Virginitas 22. Virtus 254. Visio 14, 21.
- Excellere. Donum 17. Deus 426, 427. Eucharistia 32. Finis 103. Haeresis 34. Isaias 2. Odium 7. Paulus 13, etc.
- Excelsus. Magnificencia 3. Christus 196.
- Exceptio. Accusatio 24. Deus 381. Usura 309.
- Exceptiva propositio, includit unam affirmativam, et unam negativam. Gal. 6. Exclusio 2. * Deus 381. Dispensatio 19. Exceptio. Excipere. Nisi.
- 1 EXCESSUS duplex, scilicet in genere, et extra genus. Primus significatur per comparativum vel superlativum, secundus autem per ly super Dionysius 4, lect. 5. * Addere 5. Adulatio 2. 5. Ambitio 1. Angelus 617. Apirocalia. Audacia 6, 11. Cete 1, 4.
- 2 Excessus mentis, causatur ex amore boni, et timore mali eodem modo 2-2, q. 175, 2, 3^m. * Cognitio 25. Corruptio 8. Delectatio 42, 72. Desperatio 2. Difficile 5, 8, 15, 18, etc. Fortitudo 36. Gratitudo 4. Gula 5. Immisericordia. Impaviditas. Injustitia 6. Iracundia 1. Irreligiositas 1, 2. Ludus 9, 10, etc. Luxuria 1. Magnanimitas 9. Medium 21, 22. Miraculum 15. Nomen 34. Ornatus 1, 3, 5, etc. Perfectio 58. Pertinacia 3. Poetica 1. Potus Praesumptio 6. Proportio 1. Pusillanimitas 3. Raptus 6, etc. Seraphin 2. Super 2. Superbia 1, 25. Superstitio 2. Temperantia 3. Timor 35. Tribuni. Unitas 30. Verecundia 9. Viudicatio 2. Vinum 5. Virtus 36.
- Excidere. Gratia 51, 52, 94, 155, 181, 187. Reminiscentia 1. Reprobatio 1. Satisfactio 2. Scientia 94.
- Excipere. Accusatio 24. Fornicatio 8. Lombardia.
- Excitatio. Cantus 2, 3. Cete 4. Devotio 2, 6, etc. Eucharistia 269, 271. Justificatio 13. Laus 16. Mansuetudo 2. Negligentia 10. Oratio 43, etc. Organum 4, 5. Passio 54. Peccatum 376. Provocatio. Sepultura 6. Templum 2, 10, etc. Tragodia. Uti 15. Verbum 20, 68. Voluntas 75.
- 1 EXCLUSIO immobilitatem terminum cui additur, ratione negationis implicitae 1^a q. 31, 3, 3^m | 1, d. 21, q. 1, 1, 2^m. * Amalecitas.
- 2 Propositio exclusiva habet duas exponentes. Primam affirmativam, et secundam negativam. Sub prima licet descendere, sub secunda vero non 1^a q. 31, 4, b. | 1, d. 21, q. 1, 1, 2^m | 2, 2^m. Exceptiva. * Attentio 4. Audacia 12. Austeritas 2. Beatitudo 100.
- 3 Negatio implicita in dictione exclusiva, addita proprio, ad plura se extendit, quam addita communi 1, d. 21, q. 1, 1, 2^m. * Aeternitas 9, 10, 11, 32. Caelum 2, 17. Clavis 1. Cura 7. Daemon 85. Devotio 5. Excommunicatio o. Fallacia 4.
- 4 Dictio exclusiva, addita principali agenti, non excludit instrumentum 3^a q. 78, 4, 1^m | 4, d. 8, q. 2, 3, 1^m | Verit. q. 5, 8, 1^m.
- 5 Dictio exclusiva non excludit partes, nec universalis, et alia quae sunt de intellectu subjecti, nisi differant supposito 1^a q. 31, 4, 3^m | 1, d. 21, q. 1, 2, 4^m. Fides 135. Gratia 16, 76. Homo 7, 8, 6. Ignorantia 5. Insania. Justitia 71. Lex 114. Luminare 2. Mel 2. Necessitas 29. Nomen 77. Omnipotentia 5. Perfectio 63. Persona 33. Praeceptum 63.

EXCOMMUNICATIO

- 6 Dictio exclusiva superflue additur praedicato essentiali, quia excluditur tantum natura extranea 1^a d. 21, q. 2, 1, c.
- 7 Dictio exclusiva addita uni relativorum, excludit aliud, et omne quod est in alio supposito 1^a q. 31, 4, 3^m | 1, d. 21, q. 1, 2, c.
- 8 Oppositum videtur dicere 1^a q. 13, 7, 6^m. * Providentia 57, 59. Relatio 72. Simplicitas 3.
- 9 In divinis dictio exclusiva addita uni personae, in praedicatis personalibus, excludit aliam, non autem in praedicatis essentialibus 1^a q. 31, 4, o. | q. 36, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 25 | Po^a q. 10, 4, 12^m | Matth. 11, fi. c. | Rom. fi. * Christus 4. Solus o. Superbia 34. Tantum. Temperantia 5. Templum 7. Usura 76, 219. Usus 7. Virtus 55, 157. Voluntas 10.
- Exco gitatio. Astutia 3. Intellectus 83. Magnificentia 3. Peccatum 201. Virtus 41.
- Excolere. Praedicator 4. Usura 219, 194.
- 1 EXCOMMUNICATIO non est actus clavis directe, nisi improprie, idest jurisdictionis 4, d. 8, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m. Clavis 13.
- 2 Excommunicatio duplex: scilicet major separans a coetu fidelium et a participatione sacramentorum, et minor separans a secundo tantum 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 1, o. | a. 4, q. 1, c. * Accusatio 31. Anathema. Clavis 1, 17. Communicatio 4. Degradatio.
- 3 Excommunicatio, scilicet major, est separatio a communione ecclesiae, quo ad fructum, et suffragia generalia vel est separatio a qualibet licita communione, et legitimo actu 4, d. 18, l. | q. 2, a. 1, q. 1, o. | 1^a Cor. 5, lect. 1, fi. | 1^a Tim. 1, fi. * Eucharistia 153, 154, 218. Haeresis 23, 27, 29, etc.
- 4 Judex ecclesiasticus excludit excommunicatos a regno Dei 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 3, c.
- 5 Ecclesia malos juste excommunicat, ut resipiscant 2-2, q. 31, 2, 3^m | 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 2, o. * Maledicere 2. Ordo 93.
- 6 Excommunicatus privatur usu jurisdictionis, non autem jurisdictione 4, d. 18, q. 2, a. q. 3, o. * Promulgatio 3, etc. Separatio 4.
- 7 Excommunicatus, triplex incommodum incurrit, quia privatur gratia Dei, et protectione ejus speciali, non autem generali, et traditur diabolo corporaliter et spiritualiter 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | a. 2, q. 2, c. | 1^a Cor. 5, lect. 1, fi. | 1^a Tim. 1, fi. * Suspendio 2. Usura 269, 311.
- 8 Excommunicatio charitatem nemini auferre potest, quia charitas est de maximis bonis, quae nulli invito auferri possunt 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m.
- 9 Excommunicatio dicitur subtrahere gratiam, quia subtrahit disponentia ad gratiam 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 4, 1^m | a. 2, q. 2, c.
- 10 Excommunicatis, et reipublicae hostibus, sunt subtrahenda beneficia, ut arceantur a culpa, sic tamen, quod natura non deficiat, nisi secundum ordinem justitiae 2-2, q. 31, 2, 3^m | 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 2, o.
- 11 Excommunicatio est injusta dupliciter: scilicet ex odio, vel ira excommunicantis, et ex causa indebita, vel praeter ordinem juris. Et utroque modo habet effectum suum, nisi nulla fit, propter errorem. Ideo excommunicatus debet obedire, vel petere absolutionem, vel recurrere ad superiorem, quia contemnens peccat mortaliter 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 4, o.
- 12 Soli episcopi, et supra, propria auctoritate possunt excommunicare, nisi in furto, rapina, et hujusmodi, in quibus est concessum a jure parochianis excommunicare 4, d. 18, q. 2, a. 2, q. 1, o.
- 13 Quilibet habens jurisdictionem potest in foro contentioso excommunicare, licet non sit sacerdos 4, d. 18, q. 2, a. 2, q. 1, c. | q. 2, o. | d. 19, q. 1, a. 1, q. 3, c. * Confessio 92. Episcopus 6. Papa 1.
- 14 Suspendus ab ordine, potest excommunicare, non autem suspendus a jurisdictione, vel ab utroque, vel excommunicatus 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 5, c. | d. 18, q. 2, a. 2, q. 3, o.
- 15 Excommunicatio pertinet solum ad forum contentiosum 4, d. 18, q. 2, a. 2, q. 1, o. | a. 5, q. 1, 1^m. * Schisma 7, 8. Silvester 1.
- 16 Ecclesia potest excommunicare pro inobedientia 2^a Thess. fi.
- 17 Ecclesia potest excommunicare pro damno temporali illato 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 3.
- 18 Singuli de universitate possunt excommunicari. Non autem ipsa universitas, sed interdici, vel suspendi potest 4, d. 18, q. 2, a. 3, q. 2, o. | Quol. 10, 15, 1^m.
- 19 Excommunicatio non transit in tertiam personam, quia licet communicare cum excommunicato minori excommunicatione 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 1, o. | a. 4, q. 1, c. | q. 2, 2^m. * Accusatio 22. Confessio 4, 92. Eucharistia 218. Haeresis 32. Incendarius. Irregularitas 2, 3.
- 20 Excommunicatus potest iterum excommunicari propter eandem causam, et propter alias 4, d. 18, q. 2, a. 3, q. 3, c. * Matrimonium 30, 119. Saerilegium 8.
- 21 Nullus debet excommunicari, nisi pro peccato mortali 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | q. 3, c. | a. 3, q. 2, c. | 1^a Cor. 5, lect. 3, meo.

EXEMPLAR

- 22 Nullus debet excommunicari, etiam pro mortali, nisi contumax, quia est poena gravissima 4, d. 18, q. 2, art. 1, q. 3, c. | Quol. 10, 15, 1^m | Quol. 12, fi. Accusatio 22.
- 23 Quilibet debet potius permittere se excommunicari, quam cum proposito, vel conscientia peccati mortalis, sumere Eucharistiam 4, d. 9, a. 3, q. 1, 3^m. * Simonia 21, 31, 85. Usura 311.
- 24 In quintuplici casu, prohibetur participatio cum excommunicatis, scilicet, os, orare, vale, communicio, mensa, negatur 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 1^a Cor. 5, lect. 3, meo.
- 25 Nemo debet scienter participare in divinis, cum simoniacis, schismaticis, vel excommunicatis, quantumcumque occultis 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 3, c.
- 26 Scienter communicans in divinis excommunicatis nominaliter a Papa, est excommunicatus. Nec potest absolvi, nisi a Papa 4, d. 18, q. 2, a. 5, q. 1, c.
- 27 Participans cum excommunicatis in crimine, vel in divinis, vel contra praeceptum ecclesiae, vel in contemptum ejus, peccat mortaliter. In aliis autem peccat venialiter tantum 4, d. 18, q. 1, a. 4, q. 3, o. | Quol. 11, 9, o. * Absolvere. Episcopus 18, 19, 20. Exceptio o.
- 28 Participans cum excommunicatis, incurrit excommunicationem majorem dupliciter: scilicet si participet in crimine, vel si sententia extendatur ad participantes. In aliis vero incurrit tantum excommunicationem minorem 4, d. 18, q. 2, a. 4, q. 2, o. Oratio 88.
- 29 Communicans in crimine excommunicatis, est excommunicatus excommunicatione majori. Nec debet absolvi, nisi ab excommunicatione, etiam non subditus, nisi propter difficultatem accessus absolveretur ab episcopo vel sacerdote proprio jurando quod pareat ei 4, d. 18, q. 2, a. 5, q. 1, c.
- 30 Frangens ecclesiam, vel falsans litteras apostolicae sedis, est excommunicatus. Nec potest absolvi nisi a Papa 4, d. 18, q. 2, a. 5, 1, c.
- 31 Iniciens manus in clericum, septupliciter non est excommunicatus: scilicet si causa disciplinae, ut magister vel praelatus, si jocosa levitate, si invenit cum turpiter agentem cum uxore, matre, sorore, vel filia, si statim vim vi repellat, si ignoret eum esse clericum, si inveniat eum in apostasia, post trinum admonitionem, et si transfert se clericus ad actum penitus sibi contrarium, ut si fiat miles, vel ad bigamiam transeat. Et octupliciter potest absolvi ab episcopo: scilicet in articulo mortis, quia a qualibet excommunicatione potest quisque a quolibet sacerdote absolvi: si sit ostiarius alicujus potentis, et non ex odio vel proposito percussit: si percussus sit mulier, si sit servus, et dominus laederetur de ejus absentia, qui non est in culpa: si regularis regularem, nisi sit enormis excessus, si sit pauper, si sit impuber, vel senex, vel valitudinari-
us, et si habeat inimicitias capitales 4, d. 18, q. 2, a. 5, q. 1, c. | d. 37, q. 2, 1, 3^m.
- 32 Participare cum excommunicatis, conceditur quintupliciter: scilicet utile, lex, humile, res ignorata, necesse 2-2, q. 39, 4, 2^m | 4, d. 18, q. 2, a. 4, q. 1, o.
- 33 Qui dubitantur a doctoribus an sint excommunicati, non debent vitari, nisi post sententiam non suspensam per appellationem. Quol. 4, 14, o.
- 34 Vinculum peccati est simpliciter majus excommunicatione, sed e converso, secundum quid. Ideo juramentum requiritur in absolutione ab excommunicatione, non autem in absolutione a peccatis 4, d. 18, q. 2, a. 5, q. 1, 1^m.
- Exconsul dicebatur consul, amotus ab officio peracto, vicis suae anno. Unde exconsul, quasi extra consulatum existens. Opus. 20, lib^o 4, c^o 26.
- Excrementia. Usura 32, 35.
- 1 EXCUSATIO aggravat omne peccatum 1-2, q. 13, 3, 3^m. * Abraham 17. Comedere 6. Confessio 4, 41. Conscientia 10, 16, 17, 18.
- 2 Excusari dicitur quod est simile malo, licet non sit malum, vel non est tantum quantum apparet 4, d. 20, q. 1, 3, 4^m. * Ebrietas 4, 8, etc. Eucharistia 193. Exemplaritas. Haeresis 35. Homicidium 3. Idolatria 5. Ignorantia. Illegitimus 3. Infidelis 10. Ingratitudo 6.
- 3 Actus dupliciter excusatur: scilicet ex parte facientis, quod non imputetur ei, vel ex parte actus, quod non sit malus 4, d. 31, q. 2, 1, c. * Intentio 19. Judaei 10, 11. Lot o. Ludus 12. Matrimonium 53, etc. 68, etc. Mendacium 16, etc. Osee. Passio 73, 74, 75, 76. Peccatum 12, etc. Praevaricator 3. Scholaris. Simonia 20. Sponsa 4. Superbia 8. Thamar. Timor 40. Usura 38, 61, 88, etc. Usus 7. Vestis 7. Vomitus 2. Votum 77.
- Execratio. Juramentum 6.
- 1 EXEMPLAR est id cujus imitationem fit aliquid ex intentione agentis. Verit. q. 8, 8, 1^m | Quol. 7, 2, o. | Causis lect. 14, prin^o.
- 2 Semper perfectissimum est exemplar, quod imitatur minus perfectum 3^a q. 56, 1, 3^m | 1^a Cor. 11, prin^o. * Addere 9. Adoptio 16, 17, 21.

EXEMPLUM

- 5 Exemplar proprie importat causalitatem, respectu exemplarum, sed large est omne repraesentatum ab alio. Verit. q. 8, 8, 1^m. * Agens 68, 69. Angelus 39, 519. Anima 196, etc. Appropriatio 23. Attributa 1, 17. Bonitas 20. Charitas 15, 16. Confortitas o.
- 4 Causa exemplaris est tantum existentium, sed causa finalis est etiam non entium 1^a q. 5, 2, 2^m | Verit. q. 21, 2, 2^m. * Deus 18, 432. Distinctio 16. Donum 13. Esse 99. Fides 77. Forma 4, 22, etc. 135, etc. 166, etc. Idea 1, 2, 4, etc. 21, etc.
- 5 Exemplata oportet conformari exemplari, secundum rationem formae, non autem secundum modum essendi 1^a q. 18, 4, 2^m. * Imago 2, 3.
- 6 Unius exemplaris est tantum unum exemplatum, perfecte repraesentans, nisi per accidens scilicet materialiter. Sed imperfecte sunt multa. Po^a q. 3, 16, 5^m | 12^m. * Justificatio 41, 44. Liber 24. Minister 3. Passio 20. Praedestinatio 48. Praelatio 25.
- 7 Exemplar rerum est in Deo dupliciter: scilicet in intellectu ejus, idest idea, vel in natura ejus, scilicet quaelibet perfectio simpliciter 1, d. 19, q. 5, 2, 4^m | 3, d. 32, 1, c. * Pronomina 5. Religio 28. Resurrectio 54, etc. Satisfactio 32. Similitudo o. Speculum 2. Tempus 37. Theologia 18, 22. Verbum 4, 42, etc. Veritas 45. Virtus 74, 191, 210.
- Exemplaritas. Passio 127. Resurrectio 54, etc. Tempus 37.
- Exemplatum. Angelus 352. Anima 196. Forma 135.
- 1 EXEMPLUM omnis virtutis, et remedium in omni tribulatione, invenitur in cruce Christi. Opus. 60, c. 20 | Hebr. 12, lect. 1, fi. * Abraham 6. Aedificare 2. Confirmatio 49. Docere 2. Euthymema. Fama 1. Leo 1. Mendacium 12, 13, 17, 20.
- 2 In operationibus et passionibus humanis, in quibus experientia plurimum valet, plus movent exempla quam verba 1-2, q. 34, 1, c. * Occidere 2. Oratio 90. Passio 21. Paulinus. Peccatum 159. Poenitentia 38, 94. Praelatio 20, 21, 25. Sacramentum 60. Salvati 15. Sanctus 10.
- 3 Aristoteles in logica utitur exemplis secundum opiniones aliorum. Ideo non habent auctoritatem 1^a q. 48, 1, 1^m | q. 67, 2, 2^m | 1-2, q. 59, 2, 1^m | 2, d. 13, 3, 3^m | d. 14, 2, 4^m | Cg. 3, c. 9, 3^m | Po^a q. 3, 4, 10^m | Ma. q. 1, 1, 11^m | q. 12, 1, 13^m | Pby. 1, fi. | Poster. lect. 41, prin^o | Lib^o 2, lect. 7, fi. * Christus 173, 201. Sepultura 13. Solertia 5. Templum 15. Tentare 6, 17. Turbatio 3. Usura 177. Visio 15. Vita 30, 38, 39.
- 4 EXEMPTUS peccans in re non exempta, potest ab ordinario judicari 2-2, q. 67, 1, 3^m. Episcopus 18, 19, 20. Judicium 31. * Excommunicatio 29.
- 2 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 60, 2, c. | 6, o. | q. 186, 5, 3^m. * Obedientia 40.
- 4 EXEQUUTIO operis non semper est in potestate hominis. Verit. q. 21, 1, 1^m. * Accessus 1. Actus 10, 179. Agens 27, 91.
- 2 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 17, L. * Amictus. Amor 231. Angelus 24, 140, 166, 234, 244, 251, 552, etc. 571. Anima 282, 286. Ars 35. Assumere 51. Astutia 3. Baptismus 211. Beatitudo 168. Bonitas 217. Clavis 4, 17. Cognitio 52. Concupiscibilis 5. Confessio 79, 92. Correctio 5. Cura 3. Degradatio. Difficile. Electio 13, 21. Finis 5. Fortitudo 47. Frui 2. Gladius 2. Gubernatio 2. Haeresis 20. Idea 29. Idoneus 1. Imperare 4. Intellectus 276, 277. Interpretatio 1. Jejunium 7. Judicium 3. Justitia 54. Justificatio 4, 45. Legispositiva 2. Liberum 9, 10. Malum 65. Mortuus o. Motus 78. Negligentia 2. Obedientia 7. Officium 5, 6, 7, 8. Ordo 100, 102, 103, 105. Patientia 6. Paulus 16. Peccatum 193, 201, 311. Poenitentia 38, 95. Potentia 12. Praeceptum 139. Praedestinatio 18. Praelatio 3, 4. Prius 2. Providentia 38. Prudentia 53. Pusillanimitas 7. Quies 3. Sacramentum 77. Satisfactio 16, 22. Schisma 7. Simonia 30, etc. Suffragia 7, 8. Uti 6, etc. Usus o. Voluntas 91, etc. * Exequutor. Suffragia 8. Usura 213, etc.
- Exercere. Actio 85. Angelus 250, 559. Laus 21. Usura 55, 158, 201, 205, 211, 272.
- Exercitium. Actus 8, 95. Agere 3. Amicitia 26. Amor 57. Angelus 252, 556. Anima 229. Bellum 3. Campsoria 8, 12. Castitas 8, 11. Circumcisio 2. Clavis 5. Comedere 4. Concupiscentia 13. Daemon 122. Damnatio 5, 6. Disputatio 1, 4, 6. Eleemosyna 23. Eucharistia 166. Finis 93. Haeresis 19. Imperare 11, 18. Intellectus 228. Jejunium 26. Judicium 40. Justitia 26. Laus 21. Legatus 2. Libertas 6. Miles 9. Militia 3. Motus 65. Ordo 83. Paulus 19. Poenitentia 48, 49. Perfectio 70, 73. Politica 4. Prudentia 51. Regula 5. Religio 19, etc. 58, 68, 93, etc. Scientia 153. Solertia 4. Theologia 7. Torneamentum. Usura 14, etc. 56, 156, 204, 205, 211, 272. Virtus 113.
- Exercitum. Actus 8, 9. Justitia 26.
- Exercitus. * Acies. Dux. Homo 31. Miles 7.
- Exhaereditio. Luxuria 24.
- Exhalatio. Amidum.
- Exhibere. Adoratio 3, 23. Amor 142. Angelus 532, 564. Beneficium 11. Confirmatio 13. Cultus 6. Daemon 86. Debitum 19. Dilia 2. Eucharistia 223. Experientia 12. Haeresis 139. Idolatria 1. Juramentum 3. Latria 1, 2, 6, etc. Lex 123. Minister 9, 10.

EXORCISMUS

- Oblatio 1. Observantia 1. Poenitentia 118. Pietas 4. Professio 8. Religio 3, 4, 10. Sacramentum 60, 111. Sacrificium 1, etc. 14. Servire 1. Statutum 1. Utile 9. Veritas 51.
- Exhortatio. Bellum 8. Docere 5. Gratia 72, 89. Passio 21. Praedicare 1, 2. Scriptura 15. Spes 29, 33.
- Exigentia. Alius 1. Finis 101.
- Exigere. Accusatio 13. Actus 148. Agens 32, 50. Cognatio 9. Debitum. Decimae 8, etc. Gratia 55, 56. Matrimonium 87, 118. Obloqui. Oratio 16. Ordo 106. Praeceptum 65, 144. Publicanus. Sacramentum 29, 113. Satisfactio 4, etc. Simonia o. Usura 17, etc. 114, etc. 275. Vas 3. Votum 50, etc.
- Exilium non erat universale, in veteri lege, sed particulare, ne quis fieret idolatra 1-2, q. 105, 1, 10^m. * Exulare. Silvester 1. Vindicatio 6.
- Existere. Accidens 75. Accipere 2. Actus 19. Admonitio 5. Agilitas 4. Angelus 56, 119. Anima 127. Appetitus 42, etc. Augmentum 22. Aureola 5. Bonitas 81, 186. Caelum 74. Cognitio 21, 58. Confessio 30. Confirmatio 39. Consensus 3. Consilium 25. Consumere. Correctio 6, 7. Creatio 11. Delectatio 3, 4, 5. Deus 58, 218, 350. Dicere 8. Dimensio 11, 12, 15. Effectus 5, 6. Eleemosyna 18. Eucharistia 135, 138, etc. Exconsul. Exemplar 4. Facere 3. Forma 21, 111, 136. Gratia 64, 141, 167, 180, 181, 182. Halo. Hebetudo 2. Idea 3. Imago 18. Individuum 7, 12. Indulgentia 15, 19. Industria. Intellectus 104, 128, 142, 302, 303. Intentio 23. Judicium 29, 30. Justitia 53. Laurentius 1. Malum 9. Meritum 45. Metaphysica 28. Minister 9, 10. Missio 29. Motus 1, 4, 10, 28. Mutabile 2. Negatio 6. Non ens 5. Officium 15. Operatio 25, 26. Paschasius 1. Peccatum 417. Perfectio 85. Persona 15, 20. Phantasia 2. Praelatio 10, 15. Prius 7. Prophetia 23, 42. Prudentia 19. Purgatio 7. Purgatorium 9. Relatio 64. Sponsalia. Substantia 13, 34. Universale 20. Usura 93, 133, 266. Verbum 89. Veritas 15, 25. Verum 4. Visio 20. Voluntas 43, 46.
- 1 EXITUS in divinis est secundum solam distinctionem relationum et secundum emanationem interiorem, et non secundum distantiam 1^a q. 42, 5, 2^m. * Aeternitas 41. Amor 196. Anima 136. Aqua 15, etc. Contingens 7. Descendere 9. Ethica. Filiatio 1. Finis 74. Habitus 66, 67. Juramentum 22. Justificatio 23. Missio 2, 23. Naasson. Nativitas 1. Peccatum 29. Per 2. Poenitentia 95. Potentia 36.
- 2 Exitus creaturarum a Deo esset imperfectus, nisi ei adaequaretur reductio. Verit. q. 20, 4, c. * Praedestinatio 13, 14, 16, 18. Rectitudo 2.
- 3 Exitus rerum in esse triplex: scilicet naturalis, voluntarius et mirabilis. Opus. 61. c. 6. * Religio 75, 105, 106. Rex 7. Sapientia 45. Theologia 38. Terraemotus 4. Verbum 90.
- 1 EXORCISMUS non est sacramentum, sed est sacramentale 1^a q. 67, 3, 2^m | q. 71, 3, 2^m | 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 2, 1^m | 2^m | d. 27, q. 2, 1, 6^m. * Baptismus 234. Confirmatio 14. Sponsalia 1.
- 2 Exorcismus debet praecedere baptismum. Tamen si non praecedat, debet postea fieri 3^a q. 71, 2, o. | 3, 3^m | 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 1, o. | q. 2, 4^m. Exorcista. Vel Baptismus 236.
- 3 Exorcizare pertinet ad sacerdotem et ad exorcistam 3^a q. 71, 4, c. | 1^m | 2^m. Vel Catechismus 5, etc. Infra.
- 4 Immo pertinet tantum ad sacerdotem, sicut et benedicere aquam baptismalem 3^a q. 67, 3, 2^m.
- 5 Exorcizare est proprium officium exorcistae instrumentaliter. Sed secundum consuetudinem, totum fit a sacerdote, propter unitatem 3^a q. 71, 4, c. | 1^m | 2^m | 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 3, o. Exorcista.
- 6 Ea quae fiunt in exorcismo, non tantum significant, sed etiam efficiunt 3^a q. 71, 3, o. | 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 2, o. Catechismus 9.
- 7 Quandocumque aliquid sanctificandum est ad cultum divinum, prius exorcizatur, ut liberetur a potestate diaboli 3^a q. 83, 3, 3^m | 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 1, c. * Aqua 20, 22. Catechismus 4, 9. Energumenus 4. Exufflatio. Unctio 35.
- 8 Exorcismus datur contra daemones, inquantum impedit homines a sacramentis. Sed baptismus datur contra eum, inquantum impedit a gloria 3^a q. 71, 2, 2^m. * Aqua 20. Exufflatio.
- 9 Quae fiunt in exorcismo, ordinantur contra impedimenta baptismi, ejus effectus potest impediri ante sumptionem baptismi et post 3^a q. 71, 3, 3^m.
- 10 Effectus exorcismi est debilitatio potestatis daemonis quae totaliter in baptismo aufertur 3^a q. 71, 3, c. | 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 2, c. | 3^m.
- 11 Effectus ejus duplex: scilicet expulsio daemonis et apersio sensuum ad ministeria et mandata Dei 3^a q. 71, 3, c.
- 12 Sed missum in os exorcizandi et narium et aurium sputi huius, significat remotionem impedimenti daemonis, respectu fidei docendae 3^a q. 71, 2, c. | 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 1, c.
- 13 Exorcismus non confert gratiam, nec remissionem culpae. Ideo sine baptismo, exorcismus nihil valet post mortem: contra Praepositum qui dicit, quod minores tenebras patitur 3^a q. 71, 3, o. | 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 2, c. | 3^m.
- 14 Exorcismi Salomonis non habebant virtutem Dei ad expellendum

EXPECTARE

- daemones, nisi eos fecerit dum esset in gratia. Po^a q. 6, 10, 3^m.
 * Unctio 35.
- Exorcista habet officium, circa energumenos 4, d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, c. fi. | a. 2, 8^m | Cg. 4, c^o 75. Exorcismus 3, 5. * Acolythus 6, 7. Immunditia 1. Lectoratus 3, 4.
- 1 EXORDIUM orationis rhetoricae, fit propter audientes. Sed fit ad Deum, propter orantes 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 2, c. * Insinuatio.
- 2 Exordium debet tria facere, scilicet reddere auditores benevolos dociles et attentos. 1 prol. l. prino | 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 2, c. Trin. prino | Anima. prol. o.
- 3 Exordium a quatuor capiat benevolentiam: scilicet a persona iudicis, a persona petentis, a persona adversarii et a negotio 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 2, c.
- Exoriri. Symbolum 7, 11.
- 1 EXPECTARE, dicit protensionem appetitus in aliquid, cum quiete privante fugam 3, d. 26, q. 1, 1, 1^m | 3^m | 3, 1^m. * Abortus 1.
- 2 Expectatio est motus spei, propter cognitionem praecedentem, respectu auxilii alieni 1-2, q. 40, 2, 1^m | 3, d. 26, q. 1, 1, 3^m | 3, 1^m. Spes 67.
- 3 Expectatio patientiae et longanimitatis est per participationem spei 3, d. 26, q. 2, 2, 3^m. * Accidens 84. Agatha. Beneficium 1.
- 4 Fides dicitur expectare, quia est origo ejus, ostendendo 3, d. 26, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m. * Eleemosyna 12. Eucharistia 82. Fructus 3, 6, 7, 18. Fruitio 1. Generatio 47. Gratia 143. Longe. Longinquum. Oratio 70. Patientia 3. Sors 5. Spes 11, 22, 36, 42, 46, 56, 68. Tacere 3. Tempus 31. Usura 107, 128, etc. 147. Vendere 7.
- Expediens. Cognitionis 23. Confirmatio 49. Dispensatio 23. Ignis 20. Iudex 9. Periculum 2. Pietas 19. Praeceptum 2. Usura 128. Vendere 16. Votum 9.
- Expedire dicitur, omne quod est ad consequendum finem sine impedimento 1^a Cor. 6, lect. 2, fi. * Apostoli 6. Bonitas 218. Consilium 15. Papa 3. Periculum 2. Salvare 14. Unctio 17, 35. Vendere 16.
- Expellere. Expulsi de patria per partes injuste, possunt a civibus repetere suam, non autem si iuste. Quol. 12, 24, o. * Alteratio 10. Appetitus 15. Charitas 128. Daemon 116, 117, 118, 119. Emphyreum. Exorcismus 8, 11, 14. Forma 120, 122. Generatio 31. Haeresis 25, 27, 29. Misericordia 18. Motus 22. Oratio 41. Ostiarius. Poenitentia 97, 109, etc. Putrefactio 1. Religio 61, 105. Roma 1, 2. Scientia 80. Symbolum 9. Spes 51.
- Expensa. Apirocalia. Bonitas 203. Campsoria 8. Clericus. Decimae 29. Invidia 11. Liberalitas 1, 5, 6, 8, 21. Magnificentia 1, 2, 3, 6, 7, 9. Prudentia 80. Restitutio 15. Simonia 32. Testis 12. Usura 71, 161, 163, 164, 253. Usus 15.
- 1 EXPERIENTIA proprie pertinet ad sensum tantum, sed large pertinet etiam ad intellectum, ut in daemonibus 1^a q. 54, 5, 2, | q. 58, 3, 3^m | 2, d. 7, q. 2, 1, 4^m | Ma. q. 16, 1, 2^m | 7. 12^m. Daemon 10, 18, 19. * Adam 32. Amicitia 16. Animal 56. Audacia 19. Aureola 25. Charitas 126.
- 2 Experimentum nihil aliud esse videtur, nisi accipere aliquid ex multis in memoria retentis, cum aliqua ratiocinatione in particularibus. Meta. lect. 1, me^o | Poster. 2, lect. fi. 1. * Continentia 4. Corpus 46. Daemon 10, 18, 19, 57. Deus 179. Divinatio 16. Dulcedo 9.
- 3 Aliquis dicitur experiri dupliciter: scilicet acquirendo habitum cognitionis ex sensibilibus, quorum proprie est experientia, et applicando habitum rebus. Secundum convenit Adae, non autem primum. Sed utrumque convenit nobis 2, d. 23, q. 2, 2, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 2, c. | 1^m. Adam 25. * Eucharistia 225.
- 4 Immo etiam primum conveniebat Adae 1^a q. 101, 1, o. | 2, d. 20, q. 2, 2, o. * Exemplum 2. Filiatio 31, etc.
- 5 Experimentum est proprium hominis et pertinet ad cogitativam. Sed participatur parum a brutis. Meta. lect. 1, me^o. * Fortitudo 7, 45.
- 6 Experimentum excedit autem in operando, sed e converso in cognoscendo et obviando et in ratione sapientiae. Meta. lect. 1, me^o. * Inexperientia.
- 7 Experientia in operabilibus non est potentia; et non solum causat scientiam, sed habitum, qui facit operationem faciliorem, propter consuetudinem 1-2, q. 40, 5, 1^m.
- 8 Immo experimentum est experimentalis potentia. Meta. lect. 1, me^o. * Intellectus 87. Juramentum 24.
- 9 Effectus experientiae divinorum duplex: scilicet certitudo intellectus et securitas affectus. Psal. 35, me^o. * Malum 7. Matrimonium 90.
- 10 Qui accipit gratiam, per quamdam experientiam dulcedinis novit, quam non experitur ille qui non accipit 1-2, q. 112, 5, c.
- 11 Illa quae sunt per essentiam sui in anima cognoscuntur experientiali experientia, in quantum homo experitur per actus, principia intrinseca, sicut voluntatem percipimus volendo et vitam ab operibus vitae 1-2, q. 112, 5, 1^m. * Scientia 23. Senectus 4.
- 12 Verbum Abrahae dictum, videlicet, nunc cognovi quod timeas Dominum, potest referri ad notitiam experimentalem quae est per exhibitionem operis 1-2, q. 112, 5, 5^m. Sensus 37, etc. Spes 33, etc. Suspensio 1. Tentare 1, 2, 10. Timor 49. Tribulatio 11, 16.

EXPERIENTIA

- 13 In opere illo quod fecerat Abraham, cognoscere potuit experientialiter, sed Dei timorem habere. Vel potest hoc etiam ad revelationem referri 1-2, q. 112, 5, 5^m. * Christus 141, etc. Vendere 18. Virginitas 23. Visio 7, 22.
- Expers. Cognatio 5. Chorus 2. Maria 43.
- Expetere. Gratia 171.
- Expiabile. Poenitentia 28, 55.
- Expiatio. Agnus 4. Festum 4, 5, 6, 7. Immunditia 3. Jejunium 31. Occidere 6. Poena 59. Poenitentia 25, 28, 103. Praeceptum 137. Sacerdos 11. Sacramentum 59. Sacrificium 10, etc. 36. Satisfactio 10. Suffragia 6, 11. Usura 84.
- Expiratio. Vox 3.
- Explere. Matrimonium 68. Principatus 10. Prophetia 64.
- Explicare. Angelus 72, 73, 259. Fides 43, 44, 58, 121, etc. In 14. Lex 73. Symbolum 2, 6, 7, 8, 9. Verbum 43.
- Explicitum. Appetitus 22, 96. Ars 29. Catechismus 2. Cornelius 1, 3. Definitio 29, 30. Fides 43, 44, 58, 60, etc. 105, 121, etc. In 14. Lex 73. Praeceptum 82. Sapientia 39. Scientia 62.
- Explorator. Rahab 2. Signum 14. Tentare 10.
- Explorari. Usura 242, 303.
- Exponere se periculis quando sit laudabile et quando sit vitiosum exponitur. Quol. 1, 9, fi. | 12, 4^m | 17, 1^m | 2^m | 3^m | Quol. 8, 13, c. * Bellum 9. Civis 3. Episcopus 21. Expositio. Hieronymus 1. Judith. Magnanimitas 16. Mors 21, 22. Periculum 5. Poenitentia 19. Plato 2, 3. Salvare 18. Servitus 16.
- Expositio. Angelus 553, 696. Animal 75, etc. Annuntiatio 7. Arca 3. Blasphemia 24. Concilium 4. Definitio 3, 36. Doctrina 13, 17. Evangelium 3. Exclusio 2. Festum 3. Fides 2. Genealogia 2. Gregorius. Haeresis 13. Lectoratus 6, 7. Lepa 2. Lex 118. Missa 2. Obliqui 2. Operatio 23. Oratio 98. Ornatus 12, 13. Pascha 2. Plato 4. Poena 31. Poenitentia 93. Posse 7. Praeceptum 75. Praedicare 1. Princeps 26. Prophetia 50. Purgatio 4. Sacramentum 47, 152. Scriptura 3, 6, 7, 11, 18. Sensus 37, etc. Symbolum 9. Tempus 29, 30. Theologia 2.
- Expresse. Daemon 79. Divinatio. Tentare 1, 10. Usura 1, etc. 69, 70, 279, 280, 281, 291. Votum 5, 17, 44, 66.
- Exprimere. Absolvere 22. Accusatio 9, 15. Adoratio 29. Angelus 559, 609. Baptismus 38, 43, 51, 52, 53. Beatitudo 129. Caelum 55. Circumcisio 1, 9. Confessio 36. Derisio 3. Dicere 5. Dolus 4. Eucharistia 13, 247. Fieri 11. Fortitudo 43. Haeresis 100. Imago 1, etc. Indulgentia 24. Insinuatio 2. Jeremias 1. Maria 40, 41. Matrimonium 15, 16, 17, 24, etc. Nomen 50. Observantia 4, 38. Oratio 80, 94. Ordo 63. Prophetia 80. Pudicitia 2. Sacerdos 19. Sacramentum 2, 33, 37, 72, 73. Sanguis 1. Signaculum. Similitudo 5, 23. Superstitio 1, 6. Tentare 1, 10. Usura 1, etc. 69, 70, 279, 280, 281, 291. Verbum 57, 58. Veritas 8. Votum 5, 17, 44, 66.
- Exprobrare, est ingerere improprium in facie, sed obloquutio est occulta detractio. Psal. 35, fi. * Homo 17. Luxuria 7. Vercundia 3. Vituperatio o.
- Expulsiva. Appetitus 13.
- Exquisitum. Extare. Scientia 24. Solertia o. Votum 29, 37.
- Exsiccare. Dolor 24. Generatio 44.
- Extasis est fieri extra se, secundum cognitionem, vel secundum appetitum 1-2, q. 28, 3, c. | 2-2, q. 175, 2, 1^m | Psal. 30, prino | 2^a Cor. 12, lect. 1, me^o. Amor 254, 255, etc. * Amor 257, 259. Prophetia 57.
- Extendere. Afirmatio 5. Agens 98. Angelus 346. Anima 179. Appetitus 70. Assistere 5. Audacia 20. Augmentum 1, 15. Charitas 111. Christus 105. Deus 223, 236, 271, 274. Epiikia 7. Exclusio. Excommunicatio 28. Fortitudo 57. Frui 12, 13. Gloria 20. Indulgentia 7. Lex 92. Liberalitas 17. Lux 9. Magnanimitas 1. Malum 38. Materia 29. Missio 31, 32, 33. Natura 15. Nonien 11. Oratio 59. Peccatum 36. Potentia 34, 57, 62. Potestas 12. Praeceptum 143. Proportio 6. Providentia 18. Prudentia 2. Ratio 55. Resurrectio 56. Sanitas 10. Scientia 18, 27, 85, 116. Semen 1. Sensus 12, 24. Usura 21. Virtus 38, 269. Visio 1. Visus 11.
- Extensio. Magnanimitas 1. Missio 31, 32, 33. Nomen 11. Scientia 163. Semen 1. Spes 3.
- Extensive. Ascendere 18. Beatitudo 86, 87. Bonitas 244. Fruitio 12, 13. Gloria 20. Incarnari 9. Intellectualiter 8. Peccatum 234. Potentia 64. Sanctificatio 15. Scientia 11, 12.
- Exteriora, vel extra. Accidens 110. Actio 22. Adoratio 2, 4, 5. Adulterium 2. Aestimativa 4. Agere 7, 14. Ambitio 3. Amicitia 40, 41. Amor 18, 148, 254, etc. Angelus 150, 253, 392, 410, 555, 564, 568, 609. Anima 109, 207, 278, 308. Animal 33. Apprehensio 5. Aqua 20. Arca 3. Ars 19. Assimilatio 5. Avaritia 11, 12, 25. Audacia 15. Auditor 3. Baptismus 50. Beatitudo 17, etc. 32, 50, 67, etc. Beneficentia 2. Bestialitas 1. Bonitas 59, 179, 180, 183, 188, 192, 212, etc. 244, etc. Caput 4. Causa 90. Caelum 74. Caerimonia 3. Circulus 4. Circumcisio 1, 44. Cognitionis 60. Concedere 4. Comprehendere 3. Conceptio 5, 7, 9, 10. Concubinitus 4. Contrarium 23. Contritio 3. Conversio 7. Creatio 11, 21. Cultus 12, etc. Daemon 39, 110. Damnatio 5. Delectatio 89. Deus 21, 172, 173, 306, 321. Difficile 18. Definitio 1, 26, 36. Dolor 4,

EZECHIAS

34. Dolus 4. Durities 2. Elementum 1. Ens 6. Esse 72, 95. Ethica. Eucharistia 128, 143, 146, 273. Excessus 1. Extasis. Facere 3, 4, 6. Factibilia. Fallacia 3, 7. Falsitas 15. Fama 1. Femina 3. Fervor 3. Fides 80, 230. Finis 30, 114. Fornicatio 4. Fortitudo 1, etc. Fortuna 4. Gemitus 2. Generatio 13. Gratia 73, 102, 125. Haeresis 2. Honestas. Honestum 3. Honor 4, 5, 6, 14, 19. Humanitas 1. Humilitas 9, 10. Hylaritas. Idea 13. Idolatria 2. Imaginativa 2. Immunditia 2. Indivisibile 1. Induere. Infinitum 26, 31. Ingenitum 1. Injustitia 5, 6. Intellectus 116, 123, 139, 174, 185, 281, etc. Intentio 23, 24. Interrogare. Ira 49, 55. Iustitia 29, etc. 75. Iustificatio 15. Justus 1. Laus 21. Lex 10, 21, 106, 128. Liberalitas 9, 20. Locus 20. Loqui 5. Luxuria 5, 14. Magnanimitas 14, 15, 21, 27. Magnificencia 1. Manifestatio 2. Matrimonium 58. Membrum 3. Merces 2, 3. Missio 13. Modestia 2, 3, 4. Motus 10, 49. Nativitas 1, 2. Natura 7. Negatio 7. Obligatio 3. Operatio 1. Oratio 5, 12, etc. Ordo 39. Ornatus 1, etc. Passio 33, 38, 61, 90. Pater 20. Pax 13. Peccatum 29, 31, 133, 161. Perfectio 61, 66, 79. Piscis 4. Poena 47. Poenitentia 14, 75, 83, 101, 113. Possessio 1. Potestas 10. Praeceptum 105. Praedicamentum 2. Processio 3, 33. Professio 9. Prophetia 17. Propositio 9. Providentia 47. Pulchritudo 7. Raptus o. Ratio 11. Rectitudo 1. Regula 5. Relatio 63, 91. Religio 15, 16. Restitutio 4. Resurrectio 36. Sabbatum 6. Sacramentum 72. Sacrificium 2, 10. Satisfactio 3, 27. Sensualitas 9. Sensus 2, 8, 18, etc. Simonia 6. Simulatio. Somnium 2. Statua 6. Superbia 23. Susurratio 2. Tactus 7, 16. Timor 21, etc. Tribulatio 1. Tristitia 13. Turpitudine 2. Ultimum 1. Unio 4, 8. Unitas 26. Universale 14. Usura 86, 266. Velum 1. Verbum 24, 43. Veritas 4, 5, 14, 18. Virtus 31, etc. 82, 107, etc. Visio 7, 22. Visus 2, 3. Vita 1, 48, 55, 67, 81. Vocatio 3. Voluntarium 8. Voluntas 67, 70, 81. Vox 4.
- Exterminare. Exclusio o. Extramittere. Poena 5.
Extensio. Manipulus 2.
Extingui. Aqua 14. Equus 2. Ira 60, 61. Maria 13, 63. Synderesis 11. Tonitruum. Vita 8. Vitium 11.
Extirpatio. Ars 50.
Extolentia. Arrogantia 2. Humilitas 1, 5. Jactantia o. Magnanimitas 13. Superbia 1, 34. Judaei 35. Meretrix 6.
Extorquere. Exactio o.
Extramittere. Visus 2.
Extraneus. Accidens 21. Accusatio 16. Addere 1. Admixtio. Adoptio 1. Amor 104. Aristoteles 4. Barbarus 1. Cognitio 71. Contemplatio 6. Delectatio 62. Dialectica 4. Differentia 20. Essentia 11. Eucharistia 102, etc. 131. Exclusio 6. Hospes. Judaei 3, 11. Ordo 46. Passio 3. Pater 21. Praeceptum 106, 132, 136, 139. Processio 7. Prophetia 22. Putrefactio 1. Risibile. Scientia 91. Testamentum 4. Tristitia 3. Unio 4.
Extraordinarius. Officium 15.
Extremum. Accidens 102. Aequalitas 6. Angelus 231. Bonitas. Calcanus. Color 1, 5. Confessio 74. Continentia 8. Determinatio 2. Elementum 22. Eleemosyna 8. Fimbria. Intellectus 172. Jejunium 6, 24. Macula 7. Magnanimitas 26. Matrimonium 143. Medium 4, 7, 11, 19, 22, etc. Memoria 10. Necessitas 30, 31, 33. Religio 26, 35, 41, 45, 55, 61, 65. Restitutio 8. Similitudo 1. Tactus 14. Talus. Unctio o. Usura 13, 195, 279. Virginitas 21.
Extrinsecum. Accidens 96. Affectio 1. Agonia 1. Alteratio 8. Amor 179. Angelus 151, 596. Animata. Causa 56. Caelum 139, 143. Circumstantia 1, 5, etc. Denominatio 7, etc. Devotio 5. Distinctio 16. Divisio 5. Facere 3, etc. Factibilia. Fides 76, 80, 87. Finis 114. Forma 35, 166. Gratia 102. Homo 34. Humilitas 9. Instans 12. Intellectus 253, 282. Ira 32. Liberum 30. Locus 2, 20. Magnanimitas 15. Mensura 1, 2. Natura 19, etc. Naturale 4, 5. Necessitas 20, etc. Nitor 2. Opus 1. Passio 94. Peccatum 132. Persona. Poena 18. Poenitentia 3, 10. Praeceptum 106. Professio 8, 9. Religio 99. Ubi 1. Usura 183. Usus 6. Voluntarium 8. Voluntas 77, 81. Votum 36.
Exufflatio in exorcismo, significat expulsionem daemonis, cui redditum praecedit benedictio 3^a q. 71, 2, c. 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 1, c. * Anthropopatos.
Exulare. Silvester 1.
Exultatio. Alleluja. Consecratio. Delectatio 109. Detractio 3. Invidia 5. Ira 38. Jejunium 3, 32, 33. Joannes 4.
1 EZECHIAS contra blasphemias, humilitate et oratione pugnavit. Isa. 37, prin^o. * Templum 3.
2 Non dixit Ezechias sibi esse cor perfectum simpliciter, sed quo ad hoc, quod post idola non abiit. Isa. 38, prin^o.
3 Dies tempore Ezechiae reversus est subito retrorsum in sole, scilicet per motum ejus, decem lineis, quibus secundum motum naturalem computabantur decem horae. Et sic ille dies artificialis habuit viginti duas horas, scilicet duplicatas secundum Glossam. Si autem successive, sic jam ascenderat per decem horas, et rediit per decem, et iterum per decem venit. Et sic dies ille habuit trigintaduas horas fere triplicatas, secundum Dionysium. Hoc autem factum est, vel in omnibus aliis caelestibus corporibus retro euntibus, vel in sole qui potuit veloci-

FACERE

rem cursum habuisse, ut ad situm suum simul cum aliis perveniret. Isa. 38, prin^o.
Ezechiel. Gregorius.

F

- FABER. Fabri qui sonitum malleorum consueverunt audire, non ita moventur a talibus sonis, sicut alii 4, d. 49, q. 2, 2, 3^m.
Fabrica. * Balivus. Caelum 128. Medicus 3.
Fabrica. Bonitas 202. Scriptura 16.
1 FABULA continet verum sensum, et repraesentat aliquid utile conveniens ei. 1^a Tim. 4, lect. 2, prin^o. Anima 110.
2 Fabula quae non potest repraesentare aliquam veritatem, est inanis. Quae autem non proprie repraesentat, est inepta, ut fabulae Thalmud. 1^a Tim. 4, lect. 2, prin^o | Titum lect. 4, prin^o. * Baptismus 52. Idolatria 4. Lex 94, 164, 165. Machometus. Poetice o. Praedicator 9. Saraceni. Senectus 5. Theologia 44.
1 FACERE et fieri, important habitudinem causae et effectus, sed mutationem ex consequenti 1^a q. 45, 2, 2^m. * Abraham 28. Absolvere 3. Abstractio 14. Acceptio 1, 4. Accidens 2, 88. Actio 4, 18, 85, 119. Actus. Addere 17. Adjectivum 1. Adoptio 18. Affectio 3. Agens 12, 77, 78. Alchimia 1. Alins 3. Ambitio 4. Amicitia 31. Amor 153, 166, 193, 225, 256, 257, 261. Anima 190, 191, 223. Appropriatio 15. Aquilo. Aranea 2. Argumentum 2, 5. Ars 1. Audacia 11. Augmentum 15. Auxilium 5. Beatitudo 82, 83. Baptismus 3. Benedictio 10. Beneficia 1. Bonitas 50. Campsoria 11. Character 6, etc. Catechismus 8, 9. Causa 57, etc. Ciminilis. Circumstantia 6, 14, 16. Color 8, 9, 11. Compositio 16. Communicatio 6, 7. Concupiscentia 6. Conscientia 6, 10, 11, 14, etc. Consilium 11, 21, 23, etc. Consuetudo 2, 3. Contemptus 2. Contumelia 1, 3. Corona 1. Correctio 18. Credere 26. Daemon 43, 57, 77, 78, 80, 93, etc. Damnatio 2, 8, 17, 27, 48, etc. Delectatio 22, 24, etc. Delictum 1. Densitas 2.
Facere importat operationem causae efficientis. Verit. q. 21, 1, 4^m.
Immo importat etiam operationem finis, sicut avaritia inhiat ad luera conquirenda, et sicut trahere est movere aliquid ad se, ut locus locatum 2-2, q. 166, 1, 3^m | Phy. 7, lect. 3, me^o.
2 Facere, diffundere, influere, et hujusmodi large possunt importare habitudinem cujuscunque causae, licet proprie important tantum operationem causae efficientis. Verit. q. 21, 1, 4^m. * Desperatio 2. Deus 315, etc. 340, etc. 369, etc. 444, etc. Dicere 4, 8. Differentia 13, 16. Differre 2. Difficile 6. Dionysius 3. Dio. 6. Docere 11. Dolor 43. Dominium 11. Eleemosyna 11, etc. 26, 29. Ens 14.
3 Facere et gubernare, significant actionem terminatam ad exteriorem effectum, sine cujus existentia non possunt intelligi 2, d. 12, l. fi. | Cg. 1, c. 79, fi. | Po^a q. 3, 17, 30^m. * Aequalitas 5, 15. Aetas 5. Aeternitas 41. Eucharistia 52, 104, 228, 327, etc.
4 Facere dicitur dupliciter: scilicet large omnis operatio, et proprie operatio tantum ad extra 2-2, q. 134, 2, c. 1^m | 2^m | 3, d. 4, l. fi. * Eustratus 2. Excusatio 3. Exorcismus 6, 14. Experientia 7, 13. Facilitas 2. Falsitas 20. Fama 1. Festum 11. Fides 8, 59, 116. Fiducia 8. Fieri 21. Finis 62. Finitum 1. Firmitas. Forma 46, 49, 77. Fortitudo 60. Furtum 10. Geddon 1, 3.
5 Facere proprie est artificium, licet quandoque etiam dicatur in naturalibus. Opus. 53, 7^m. * Elias 6. Gloria 7, 8. Gula 4. Habitus 57. Haeresis 9, 11, 105. Honestum 3. Idea 6, 10, 30, 39. Idem 2. Ignis 11, 15, 20. Imperare 2. Imperfectio 2. Inconstantia 3. Indulgentia 21, 22, 27. Infidelis 13. Injustitia 4, 7, 8, 10. Insinuatio 2. Jacobus 3.
6 Factio est de materia exteriori, sed generatio est de substantia generantis 1^a q. 41, 3, c. * Instans 14, 20, etc. Intellectus 278, 299, etc. Intentio 27. Ira 43, 49. Judaizare. Judaei 25. Jus 10, 12. Iustificatio 27, etc. Lectorum 6. Legislator 3. Lex 27, 38. Liber 16, 29. Liberum 1, 29. Ludicra. Ludus 1, 7. Lumen 18. Lucia 4. Lux 13, 14, 18. Magnanimitas 22. Magnificencia 1, 7, 8. Mansuetudo 5. Manus 1. Marcus 2. Maria 53. Martyrium 6. Matrimonium 1, etc. 50, etc. 86. Medicina 5. Medicus 1, 9. Meretrix 1, 2, 6. Meritum 1, 11, 13, etc. 38, 40, 81. Miraculum 3, etc. 23, 33, etc. Misericordia 25, 28, 53, 44. Missa 2. Missio 3, 26, etc. Musica 1. Natura 4, 42, etc.
7 Facti ad facientem oportet esse similitudinem, non autem factionis 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 3, 1^m. * Necessitas 18. Negatio 8. Nichil 2, 3. Objectum 9, 10. Obstetrix 1. Occidere 9, 11, 13. Omissio 6. Oratio 29, 64. Ordo 23, 37, 39, 107. Organum 1.
8 Non omne quod facit majus, facit minus, nisi sit ad illud ordinatum 4, d. 27, q. 3, 2, 2^m | 5^m. * Ornatus 9. Papa 3. Pars 10. Passio 74, 110. Paulus 19. Pavor. Paupertas 7. Pax 18, 19, 20, 28. Peccatum 156, 190, 391, 405, 406. Periculum 1, 3. Persona

FACIES

35. Pharaon. Pignus 1. Praeceptum 19, 60, 64, etc. 199. Praedici-
cari 32. Praelatio 10.
- 9 Quando aliquis haec duo efficaciter facit, scilicet, quod propter
displicentiam peccati, et per affectum ad Deum, se ad gratiam
praeparat, dicitur facere quod in se est 4, d. 17, q. 1, a. 2, q.
1, c. | q. 2, c. fi. * Princeps 11. Promissio 2. Pronomen 1, 3.
Providentia 53. Psalmus 1, 2. Punctus 3, 4. Relatio 11, 17, 18, 77,
85. Religio 102. Sabbatum 5, etc. Sacerdos 12, 31. Satisfactio
1, 3, 4. Scientia 70, 74, 90, 129.
- 10 Quod homo faciat quod in se est requiritur ad meritum in ha-
bentibus usum rationis, non autem in carentibus usu rationis
4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, o. | d. 20, a. 1, q. 1, c. | Quol. 5, 2, fi.
| Quol. 6, 6, 1^m. * Christus 30, 61, 116. Seraphin 5. Simonia 23,
24. Simplicitas 3. Somnus 5. Spes 33, 36, etc. Substantia 19.
Suffragia 5, etc. Superstitio 4. Tentare 1, 15. Testamentum 10.
Trahere 2. Unio 14, etc. Usura 156, 211. Utile 6, 8. Uxor 21.
Vendere 10. Verbum 1, 7, 57, 58. Veritas 55. Vicarius. Virtus
4, 6, 13, 27, 29, 174, 233, 259, etc. Visio 22. Visus 7. Vivere 2,
3. Voluntas 51, etc. 66. Votum 1, 10, 30, 32, 41. Vox 6.
- 1 FACIES Dei avertitur non mutatione sui, sed nostri, facto velami-
ne in corde. Psal. 26, fi. 1. * Absens. Adventus 9. Caelum 55.
Claritas 5, 14, etc. Decor. Deus 221, etc. Exprobratio. Illegiti-
mus 3. Ira 50. Luna 6. Maria 9. Moyses 5.
- 2 Deus avertit faciem dupliciter: scilicet ne videat per misericor-
diam, et ne videatur. Psal. 26, fi. | Psal. 50, meo. * Scri-
ptura 17.
- 3 Facies Christi emittebat radios 3^a q. 44, 3, 1^m.
- 1 FACILITAS. Facile dicitur dupliciter: scilicet per remotionem im-
pedimenti, et per appositionem adiutorii. Secundum est per
habitum, non autem primum. Verit. q. 24, 4, 1^m | 10^m. * Actus
10. Aer 12. Affinitas 17. Altare 1, 4. Amor 258. Aristoteles 5.
Ars 4, 5. Beatitudo 126. Bonitas 110, 111. Charitas 73. Cholera.
Confessio 71. Confessor 2. Conversio 11. Credere 30. Devotio 10.
- 2 Facilitas ad opera virtutum potest esse ex duobus: scilicet con-
suetudine, et forti inhaesione ad objectum. Secundam facit vir-
tus infusa statim a principio, non autem primam 4, d. 14, q.
2, 2, 5^m. * Dispensatio 20. Dispositio 16. Dominium 12. Durities
2. Eucharistia 183. Experientia 7. Fallere 2. Fides 23. Finis 46.
Gloria 22. Habitus 2, etc. 31. Haeresis 35. Iracundia 2. Iudex
7. Lex 179. Lingua 5. Mathematica 5. Mundus 20. Novitii 2.
Ordo 40. Praeceptum 156. Prophetia 40. Publicatio 2. Qualitas
6. Religio 59, 106. Ritus. Sapientia 7. Tactus 11. Testis 7. Tur-
piloquium. Tyrannus 2. Usura 172, 264, 265. Vapor 4. Verbum
21. Verecundia 2. Vinum 5.
- Factibilia dicuntur, quae procedunt ab agente in exteriorem
materiam. Agibilia vero dicuntur actiones immanentes, et per-
ficientes ipsum agens. Verit. q. 5, 1, c. * Agens 5, 17, 36, etc.
76, etc. Ars 2, 14. Innocentia 21. Magnificentia 8. Vita 47.
- Factio. Idea 30.
- Factivum. Ars 7. Deus 155. Eucharistia 83, 247. Idea 6, 30, 39.
Lux 2. Magnificentia 1. Repraesentatio 1.
- 1 FACTUM duplex: scilicet divinum, et naturale. Primum praecedit
potentia activa, et non passiva, natura, non autem tempore,
nisi sit novum; secundum vero utraque potentia praecedit, et-
iam tempore 1^a q. 74, 3, 5^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 1^m. * Absolvere
38. Accusatio 8. Actus 142, 168, etc. Aeternitas 41. Amicitia 2,
26. Angelus 20, 21, 52, 358, 413. Anima 160. Animal 10. Assu-
mere 6. Beatus 37, 45. Caelum 3, 222. Caeremonia 3, 4. Chari-
tas 148. Confessio 9, 21, 44, 47. Conscientia. Conversio 12.
Creatio 37, etc. 46, 54. Creatura 22. Dispensatio. Deus 372. Dies
11, etc. Divinatio 15. Electio 33. Eleemosyna 1, 2. Encaenia.
Eucharistia 77, 105, 110, 121. Exactio 2, etc. Facies 1. Falsitas
20. Fictio 1. Fides 130. Fieri 1, 3, etc. Filiatio 23. Finis 11.
- 2 Fieri et factum esse dicuntur de Deo, secundum rationem tan-
tum, et sine mutatione Dei 1^a q. 13, 7, 2^m. Fieri 6, etc. * For-
nicatio 16. Gloria 6. Gratificatio. Gratis 2. Haeresis 43, 104,
115, 127. Homo 19, etc. Ignorantia 2, 6, 33. Incarnatio 11. In-
quirere 2. Intellectus 273. Involuntarium 3. Ira 29, 48. Jucun-
ditas. Justificatio 6. Lex 104. Liber 16. Ludiera. Ludus 1, 7.
Lux 10.
- 3 Factum esse, quandoque dicit novitatem praedicationis, sine mu-
tatione facti 1^a q. 13, 7, 2^m | 3^a q. 16, 6, c. | 2^m | 1, d. 30, 1, 1^m
| 3, d. 7, q. 2, 1, o. | Rom. lect. 2, fi. * Christus 21, 116. Mani-
chaeus 2. Maria 42. Matrimonium 2, 11. Mendacium 12, 13. Mi-
raculum 8, 44. Misericordia 25. Missio 3, 27, etc. Mixtio 6. Mu-
lier 1, etc. Mundus 9, etc. Notorium 1. Otiosum 1. Operatio 52,
53, 61, etc. Ordo 91. Paradisus 5. Peccatum 11, 28, 33, 213. Poe-
nitentia 75. Periculum 1. Posse 5, 9. Potentia 14. Praeceptum 147.
Praedestinatio 50. Praelatio 10. Probatio 25, 26. Processio 6.
 Professio 5. Prophetia 34, 45, 64. Purgatorium 2. Religio 72,
85. Remuneratio. Rixa 1. Sacramentum 10, 139. Sacrificium 1.
Scandalum 1, etc. Sententia 1. Simulatio. Sudor. Superbia 33.
Tempus 29. Tentare 1, 10. Testis 4, 14. Usura 32, 44, 51, 53, 59,
76, 89, 99, 162, 166, 173, 182, 192, 205, 215, 278, 283, 284, 292,
294. Veritas 51. Voluntas 51, etc. 65.

S. Th. Opera omnia. Index.

FALSITAS

- 4 Prospicere facta aliorum bono animo, vel ad utilitatem propriam,
ut scilicet homo ex bonis operibus proximi, provocetur ad me-
lius, vel ad utilitatem illius, ut, scilicet corrigatur si quid ab
eo agitur, secundum regulam charitatis, et secundum debitum
officii, est laudabile. Sed quod aliquis intendat ad considera-
tionem proximorum ad despiciendum, vel detrahendum, vel
saltem inutiliter inquietandum, est vitiosum 1-2, q. 33, 2, 3^m |
q. 167, 2, 3.
- Facultas est potestas, qua aliquid habetur ad nutum 1^a q. 83, 2,
2^m | 2, d. 24, q. 1, 1, 2^m | Virt. q. 14, 5, 1^m. * Actio 57. Admi-
ratio 6. Ambitio 2. Anima 20. Ars 1. Charitas 40. Consilium 7.
Conversio 12. Damnatio 17. Diffidentia. Eleemosyna 39. Exe-
cutionis. Fiducia 2. Fructus 11. Gratia 33, etc. Gratitude 3. Hac-
resis 151. Indulgentia 21. Ingratitudo 6. Iudaei 45. Liberum
4, 9. Missa 23. Possessio 3. Praedestinatio 15. Princeps 14. Pro-
phetia 20. Spes 51. Usura 244, 251, 265, 281, 313. Virtus 171.
Voluntas 54.
- Faeces omnis creaturae colliguntur in inferno, in poenam damna-
torum 4, d. 47, q. 2, a. 2, q. 3, 3^m | a. 3, q. 3, o. | d. 50, q. 2,
a. 3, q. 1, c. | q. 4, b. 2 | Quol. 8, 18, o.
- Falco. Herodion o. Herodius o.
- 1 FALLACIA alio nomine locus sophisticus dicitur, quia scilicet est
causa fallendi, quantum est de se, licet aliquis non fallatur
per ipsum in actu, nisi ignorantia adveniente. Opus. 39, c^o
1, fi.
- 2 Loci sophistici sive fallaciae distinguuntur penes principia mo-
tiva, ex quibus apparet esse firmitas in sophisticis argumentis.
Opus. 39, c^o 2, fi.
- 3 Fallacia duplex: scilicet fallacia in dictione, et fallacia extra di-
ctionem. Opus. 39, c^o 2, prin^o.
- 4 Fallacia consequentis est arguere ab inferiori ad suum superius
negative et exclusive 3, d. 6, q. 2, 1, 7^m. Vel Consequentia 2.
* Adam 29. Avaritia 15.
- 5 Arguens in secunda figura, ex utraque affirmativa, peccat per
fallaciam consequentis. Posterior. lect. 22, meo. * Consequentia 2.
- 6 In terminis convertibilibus, non potest esse fallacia consequentis.
Posterior. lect. 22, fi. Daemon 2, 77, etc.
- 7 In demonstrativis, nulla est fallacia in dictione, nec extra di-
ctionem. Posterior. lect. 22, meo d. etc. * Furtum 1, etc.
Scientia 117.
- Fallax. Signum 5.
- 1 FALLERE contingit dupliciter: scilicet occultando veritatem, dicto,
vel facto, vel significando falsitatem. Primum licet, non autem
secundum, quia etiam hostibus debent salvari promissa, foe-
dera et fides 2-2, q. 40, 3, o. | q. 71, 3, 3^m. * Deus 302, 303.
- 2 Homo faciliter fallitur in iudicando, in pertinentibus ad se 2-2,
q. 88, 2, 3^m. * Prophetia 38.
- 3 Res, per se non fallunt, sed per accidens: dant enim occasionem
falsitatis, eo quod similitudinem eorum gerant, quorum exi-
stentiam non habent 1^a q. 17, 1, 2 | 4^m | 22^m | q. 10, 2, c. fi.
- 1 FALSITAS consistit in inaequalitate rei et intellectus. Virt. q. 1,
10, c. * Absolute 3. Accusatio 12, 26, 27. Actio 17. Adam 30.
- 2 Eadem est ratio veri et falsi, sed non ex eodem, quia anima
cognoscit verum ex virtute primorum principiorum, sed iudicat
falsum ex phantasia 2, d. 39, q. 2, 2, 4^m. Adeptus 3. Adulatio 4.
Advocatus 7. Angelus 298, 313 394, etc. Anima 94. Appetitus 18.
Beatitudo 31,
- 3 Falsitas non est in sensu, sicut in cognoscente verum et falsum
1^a q. 17, 2, 1^m. * Bonitas 47, 108, 138. Certitudo 13, 19, 23.
- 4 Falsitas et veritas, sunt primo in intellectu, in rebus autem per
ordinem ad intellectum solum 1^a q. 16, 1, 2, o. | 3, 1^m | 5, 6, 8,
c. | q. 17, 1, 3, o. | 4, 1^m | 1, d. 19, q. 5, 1, o. | Cg. 1, c^o 60 |
Verit. q. 1, 2, o. | 3, 4, c. Perihermenias lect. 3, o. * Cognitio
12, 69, 70. Contentio 1.
- 5 Falsitas non est in intellectu, respectu primorum principiorum,
nec respectu quidditatis, nisi per accidens, respectu duplicis
compositionis 1^a q. 17, 3, o. | q. 57, 1, 2^m | q. 58, 5, c. | q. 85,
6, o. | 1, d. 19, q. 5, 1, 7^m | d. 38, 3, 4^m | 2, d. 39, q. 3, 1, o. |
Cg. 3, c^o 108, 3^m | 4^m | Verit. q. 1, 12, o. | q. 15, 3, 1^m | Quol.
3, 26, c. | Meta. 6, lect. 4, prin^o 2, 3 | Lib^o 9, lect. fi. meo 3 |
Anima. 3, lect. 11, fi.
- 6 Veritas et falsitas, maxime sunt in iudicio animae. Verit. q. 1,
9, 10, 11, c. * Continentia 19. Creatura 17. Cultus 17, 19. Dae-
mon 44.
- 7 Veritas et falsitas, ut in cognoscente, sunt tantum in intellectu
componente et dividente, sed ut in re vera sunt etiam in sen-
su et in intellectu cognoscente quidditatem 1^a q. 16, 2, o. | q.
17, 2, o. | 3, c. | 1. d. 10, q. 5, 1, 6^m | 7^m | 3, d. 23, q. 2, a. 2, q.
1, c. | Cg. 1, c^o 59 | Verit. q. 1, 3, 9, 11, o. | q. 14, 1, c. | Meta.
6, lect. 4, prin^o 2, 3 | Anima. 3, lect. 11, o. * Demonstratio 14.
Definitio 6. Elenchus.
- 8 Falsitas est in sensu, respectu sensibilibus - communium, et re-
spectu sensibilibus per accidens, non autem respectu sensibili-
um propriorum, nisi per accidens 1^a q. 17, 2, o. | 3, c. | q. 57,
1, 2^m | q. 58, 5, c. | q. 85, 6, c. | Cg. 3, c^o 108, 3^m | Verit. q. 1,

FAMA

- 11, c. | q. 15, 3, 1^m | Meta. 4, lect. 12, prin^o 1 | Anima. 2, lect. 13, me^o 1 | Lib^o 8, lect. 6, me^o | Lect. 11, fi. | Perihermenias lect. 3, o.
- 9 Sensus est verus vel falsus dupliciter: scilicet respectu rerum, quas iudicat, et respectu intellectus, cui repraesentat dispositionem suam et aliorum. Verit. q. 1, 11, c. * Aestimatio o. Enuntiabile 2. Enuntiatio 7, 8. Eucharistia 246. Excommunicatio 30. Fallere 1. Fama 3, 4.
- 10 Falsitas attribuitur phantasiae, quia repraesentat objectum absens, tamquam praesens 1^a q. 17, 2, 2^m | q. 54, 5, 3^m | 2, d. 39, q. 1, 1, 5^m | Verit. q. 1, 11, c. fi. | Ma. q. 7, 5, 6^m | Meta. 4, lect. 10, prin^o. * Fides 15, 28. Furtum 3. Generatio 86, 88, 90. Haeresis 29, 151.
- 11 Res non dicuntur falsae, respectu intellectus divini, sed respectu intellectus nostri 1^a q. 17, 1, c. | 3^m | Verit. q. 1, 10, o. | Perihermenias lect. 3, me^o. * Ignorantia 8. Impersonale. Impugnare 1. Incantatio. Infamia 2. Intellectus 101, 102.
- 12 Res dicitur simpliciter vera vel falsa, tantum ab intellectu a quo dependet, ut res naturalis a divino, et artificialis a nostro 1^a q. 16, 1, c. | q. 17, 1, o. | Verit. q. 1, 4, c. | 10, o. | Perihermenias lect. 3, o. * Iudex 4, 5. Juramentum 30, 31, 35, etc. Lex 94, 164, 165.
- 13 Immo res dicitur vera vel falsa a seipsa 1^a q. 17, 1, c. | Perihermenias lect. 3, me^o.
- 14 Res naturales dicuntur falsae per accidens et secundum quid respectu intellectus nostri dupliciter: scilicet secundum rationem significati, et secundum rationem causae 1^a q. 27, 1, c. | Verit. q. 1, 4, 10, c. | Meta. 5, lect. fi. me^o 3. * Locus 6. Medium 21. Mendacium 1, 10, 11, 16, 18. Miraculum 45, etc.
- 15 Res dicitur vera vel falsa, ratione verae vel falsae aestimationis, quam nata est facere de se, quo ad ea quae exterius apparent in ea 1^a q. 17, 1, c. | 1, d. 19, q. 5, 1, c. | Verit. q. 1, 10, o. | Meta. 5, lect. fi. 14. Perihermenias lect. 3, me^o 2. * Mundus 21, 22, 30. Nomen 38.
- 16 Res secundum id quod est, dicitur vera, secundum id quod non est, dicitur falsa 1^a q. 17, 1, c. | 1^m | 4, 1^m | Verit. q. 1, 10, o. * Opinio 1, 6, 7, 8.
- 17 Malum, simpliciter est in rebus, non autem falsum, sed secundum quid 1^a q. 17, 1, c. | q. 48, 2, o. | Verit. q. 1, 10, 9^m. * Pax 13, 16, 27, 28. Peccatum 139, 143. Poena 56. Perjurium 3, 6. Praeceptum 44. Praedestinatio 56. Praedicare 6. Praedicari 32.
- 18 In Deo nulla est falsitas, sed tantum veritas 1^a q. 17, 4, 3^m | 2-2, q. 171, 6, c. | 1, d. 38, 3, 4^m | Cg. 1, c^o 61 | 95, 2^m | Verit. q. 1, 10, c. * Praeclatio 9, 17. Praepositivus. Prudentia 22, 36, 45, etc. Ratio 17. Relatio 96. Religio 46.
- 19 Homo dicitur falsus, quia amat falsas opiniones vel loquutiones, non autem quia potest mentiri 1^a q. 17, 3, c. fi. | 1, d. 19, q. 5, 1, c.
- 20 Homo dicitur falsus, qui in dictis et factis ostendit de se aliud quam sit. Et veritas quae est virtus consistit in dictis et factis 1, d. 19, q. 5, 1, c. * Salvari 2. Scientia 117. Scriptura 9, 10, 19. Seducere. Senectus 4. Sensus 44.
- 21 Peccata dicuntur falsitates vel mendacia. Et opera virtuosa dicuntur veritas vitae 1^a q. 17, 1, c. * Solus 8. Sors 5.
- 22 Falsum contrariatur vero et fundatur in vero, sed non in suo contrario 1^a q. 17, 4, o. | 1-2, q. 61, 3, 3^m | 1, d. 19, q. 5, 1, 8 | Verit. q. 1, 10, 5^m.
- 25 Invenitur verum in quo nulla potest esse apparentia falsitatis, scilicet dignitates. Et e converso in oppositis dignitatum 2, d. 25, 2, c. * Templum 15. Testis 7, etc. Tragoedia 2. Vanum. Verbum 22. Verecundia 6. Verum 3. Virtus 20, 21, 41, 55.
- 24 Falsitas contra divinam veritatem, dicitur impietas, quia contrariatur religioni, quae nominatur pietas. Cg. Prol. fi. * Christus 8, 21, etc. Umbra 3. Usura 209. Votum 63.
- Falsum testimonium prohibetur octavo praecepto decalogi 2-2, q. 122, 6, 2^m | Opus. 4, c^o 26, 27. Furtum 3. Poena 56. Praeceptum. Testis 8, 9, 10.
- Falx. Cete 3. Baptismus 239, 240. Beatitudo 40.
- 4 FAMA bona est nobis necessaria propter nos, quia est praeceptum bonum inter exteriora bona, quia facit idoneum ad officia humana et praeservat a peccatis, et propter alios, ne scandalizentur et malum exemplum sumant ad peccandum 2-2, q. 73, 2, 3, c. | Virt. q. 3, 2, c.
- 2 Immo appetere famam propter se, pertinet ad inanem gloriam, sed appetere propter alios, pertinet ad charitatem, quia non est necessaria propter nos, sed propter alios. Quol. 10, 13, c. | 1^a Cor. 4, me^o | 2^a Cor. 6, lect. 2, me^o. * Circumcisio 23.
- 5 Fama quadrupliciter laeditur directe: scilicet imponendo falsum, adaugendo peccatum, manifestando occulta, pervertendo intentionem: sed indirecte dupliciter laeditur: scilicet negando bona alterius, vel malitiose reticendo 2-2, q. 73, 1, 3^m. * Contumelia 1, 3. Detractio o.
- 4 Fama laeditur tripliciter: scilicet iuridice, false et manifestando occulta. Secundo modo et tertio tenetur quis ad restitutionem,

FATUM

- non autem primo modo 2-2, q. 62, 2, 2^m | q. 73, 2, o. | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, 1^m. * Eucharistia 88. Famosus. Felicitas 7. Gloria. Ordo 97. Passio 117. Perfectio 89, 90. Superbia 37. Susurratio o. Thus 1. Unctio 4. Usura 275.
- 1 FAMES est concupiscentia calidi et siccii, idest cibi. Sitis vero est concupiscentia humidi et frigidi, idest potus. Anima. 2, lect. 5, me^o 3.
- 2 Fames, sitis et desiderium in beatis, dicitur per remotionem fastidii 1-2, q. 67, 4, 3^m. * Accidia 12. Appetitus 14. Beatitudo 115, 151, etc. Comedere 6. Rahab 1. Rugitus. Saturitas. Tentare 21.
- Familia. Concubinatus 2, 3. Eleemosyna 11. Regere o.
- Familiaris. Amor 117.
- 1 FAMILIARITAS cum peccatoribus, vitari debet ab imperfectis, propter periculum, non autem a perfectis, propter fructum 2-2, q. 25, 6, 5^m.
- 2 Familiaritas hominum parit contemptum propter imperfectionem eorum; familiaritas autem Dei, parit reverentiam, propter excellentiam ejus. Jo. 4, lect. 6, prin^o. Amicitia 39. Amor 239. Apostoli 9, 17. Conversatio. Confessio 65, 73. Confessor 3.
- 5 Familiaritas excedit amicitiam in multis. Opus. 61, c^o 54. * Christus 208. Delectatio 29. Daemon 75, 77. Judas 3. Manichaens 1. Maria 51. Vita 29, etc. 59.
- Famosus. Circumcisio 23. Confirmatio 35. Eucharistia 88. Peccatum 247. Theodosius 1.
- Famulatus. Devotio 2. Princeps 18.
- Far. Eucharistia 6. Fari.
- Fari. Fatum 2. Prophetia 8, 9.
- Farina. Amidum. Animal 82. Christus 198. Eucharistia 55. Panis 1.
- Fas proprie est lex divina, sed ius, est lex humana 2-2, q. 57, 1, 3^m.
- Fascelli. Usura 198, 199.
- Fascinatio est infectio ab oculis infectis, propter malitiam animae, vel ex Dei permissione, vel cooperante fato occulto vel daemone 1^a q. 117, 3, 2^m | Cg. 3, c^o 103 | Po^a q. 6, 9, 7^m | Ma. q. 16, 9, 13^m | Opus. 28, c^o 2, c^o 3 | Gal. 3, c^o 1.
- Fastidium non potest esse de visione, quam diu est admiratio. Cg. 3, c^o 62, 7^m. Affinitas. Bonitas 225. Delectatio 29, 57, 58, 59, 63. Desiderium, idest Fames 2. Scriptura 11. Stultitia 8. Theologia 2.
- Fatalis. Fatum 10.
- Fatigatio. Delectatio 63. Labor o. Ludus 2. Peccatum 201. Perseverantia 2, 4.
- Fatue dicere, vel racha, vel irasci, non sunt species irae, sed gradus ejus. Et est peccatum mortale, quando peccatum interiorius conceptum ad effectum perducitur, sub ratione vindictae 1-2, q. 46, 8, 3^m | 2-2, q. 158, 5, 3^m | 1^a Cor. 15, lect. 5, me^o. Ira 4. * Amor 168. Fatuitas. Fatuus. Ira 3, 17. Religio 20. Stultitia 3, 6.
- Fatuitas. Amens. Fatue. Fatuus. Insipientia o. Stultitia 3, 6, 10.
- 1 FATUM proprie est dispositio siderum, qua quis est conceptus, vel natus. Sed improprie est providentia Dei. Ideo est in rebus 1^a q. 116, o. | Cg. 3, c^o 93 | Opus. 3, c^o 140 | Opus. 38, o. | Mat. 2, prin^o | Meta. lect. 3, fi. * Fascinatio. Finis 116. Haeresis 96. Manichaeus 3.
- 2 Fatum dicitur a fari, quasi effatum divinae providentiae, vel quia antiqui solebant per illud de futuris effari 1^a q. 116, 1, c. fi. | 1, d. 39, q. 2, 1, 5^m | Cg. 3, c^o 93, prin^o | Quol. 12, 5, c. | Opus. 3, c^o 140 | Mat. 2, prin^o.
- 5 Fatum non est qualitas, nec substantia, sed est relatio multiplex, ratione effectuum, vel causarum secundarum, non autem respectu Dei.
- 4 Ratio gubernationis in mente Dei est providentia, sed in causis secundis est fatum 1^a q. 116, 2, o. | 1, d. 39, q. 2, 1, 5^m | Cg. 3, c^o 93 | Verit. q. 5, 1, 1^m | Quol. 12, 5, c. | Opus. 3, c^o 140.
- 5 Fatum dicitur tripliciter: scilicet mors ex dispositione periodorum: dispositio providentiae Dei de futuris; et forma universalis ordinis causata in caelis, non dans esse, media inter necessarium et contingens. Opus. 28, c^o 2.
- 6 Fatum non est causa, sed similitudo causae universi ordinis. Nec est effectus, nisi ut dispositio in generatis. Opus. 28, c^o 2, fi. | c^o 5.
- 7 Immo intantum fatum est causa, inquantum et ipsae causae secundae 1^a q. 116, 2, 2^m.
- 8 Non omnia subduntur fato, sed tantum effectus causarum secundarum 1^a q. 116, 1, c. | 4, o. | Opus. 3, c^o 140 | Mat. 2, prin^o. Meta. 6, lect. 3, fi.
- 9 Fatum respectu causarum secundarum est mobile. Sed respectu causae primae est immobile, non quidem absolute, sed sub conditione providentiae 1^a q. 116, 3, o. | Verit. q. 5, 1, 5^m | Quol. 12, 5, c. | Opus. 18, c^o 2 | 3.
- 10 Fatales deae, secundum Platonem sunt tres: scilicet Clotho, colum bajulat, Lachesis trahit, Atropos occidit. Opus. 28, c^o 2, prin^o.
- Fatuus. Fatue. Fatuitas. Insipientia o. Stultitia o.
- Fauces. Onocrotalus.

FEBRIS

- Favere. Adjutorium. Adjuvari c. Auxilium o. Favor. Vita 30.
Favor. Abscondere 2. Avaritia 23. Favere. Munus 3. Negotia. Nicolaus 2. Placere. Usura 259, 272.
Favorabile. Fautor. Judex 7. Usura 259, 272.
Favus est mel in cera, dulcior alio melle. Et significat delectationes occultas, vel vetus Testamentum. Psal. 18, fi.
Febrile. Febris o. Morbus. Vinum 7.
1 FEBRIS hecica est intensior aliis, licet calor ejus minus sentiatur, quia est infusa membris, quasi complexio 1-2, q. 29, 3, c. | 4, d. 49, q. 3, 2, c. Deformitas. Febrile. Medicina 1, 4.
2 Febris tertiana, contingit ex abundantia cholerae. Ma. q. 7, 1, c. meo. Medicus 7. Vinum 7.
Fecunditas bonorum operum duplex: scilicet in se per baptismum et in aliis per ordinem sacrum 3^a q. 69, 5, 3^m | 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 4, o. Baptismus 158. Doctrina 8. Fertile. Fertilitas. Lia. Matrimonium 65. Sanctus 9.
1 FELICITAS contemplativa est actus sapientiae acquisitae. Sed felicitas civilis est actus prudentiae 2, d. 41, q. 1, 1, c. fi. | 3, d. 34, q. 1, 4, c. prin^o | Cg. 3, c^o 44, fi. | Verit. q. 14, 2, c. Virt. q. 1, 5, 1^m | Anima 16, c. Beatitudo o. Cognitio 22. Diapsalma.
2 Felicitas ultima non est in cognitione alicujus creaturae, sed tantum in cognitione Dei 1-2, q. 3, 7, o. | 2-2, q. 167, 1, 1^m | Anima. 17, 8^m. Beatitudo 26, 65.
3 Cum dicitur quod felicitas non est in habitu, intelligendum est de habitu, de quo non procedit actus. Qui enim est in habitu et non in actu, similis est dormienti. Oportet autem quod actus ille in quo felicitas consistit ab habitu aliquo progrediatur, secundum sententiam Philosophi: alias operatio non esset delectabilis et perfecta 1-2, q. 3, 2, 4^m fi. | 4, d. 49, q. 4, 2, 3^m | 4^m | Verit. q. 5, 9, 4^m | q. 20, 2, 2^m | Anima. 8, etc. Meta. 12, lect. 8, prin^o | Phy. 7, lect. 6, meo. Finis 41. Fortuna 6. Inebriari. Lex 8, 165. Miseria 1. Peccatum 112. Perfectio 20.
4 Ultima felicitas hominis non quidem simpliciter, sed ad quam per sua naturalia potest pervenire, est cognitio substantiarum separatarum, non quidem quidditativa, sed quid non sunt, per sensibilia 2-2, q. 2, 8, 1^m | q. 3, 7, o. | Anima. 16, c. fi. | 1^m | 17, 3^m.
5 Felicitas magna, sed non ultima, est in contemplatione substantiarum separatarum, si perfecte intelligerentur 1^a q. 64, 1, 1^m | q. 89, 2, 3^m.
6 Ultima felicitas hominis secundum aliquos philosophos ponitur continuatione intellectus possibilis ad intellectum agendum, in praesenti vita, vel post mortem, secundum alios 2, d. 18, q. 2, 2, c. fi. | Cg. 3, c. 42 | 43 | Verit. q. 5, 10, c. | q. 18, 5, 8^m | Quol. 10, 17, c. | Anima. 16, c. | Ethic. lect. 14, meo. Politica 3. Rex 7. Sapientia 21. Virtus 260. Vita 74, 83.
7 Felicitas terrena consistit in quinque: scilicet voluptate, divitiis, potestate, dignitate et fama 1^a q. 26, 4, c. | 1-2, q. 2, o. | Cg. 1, fi. Non Beatitudo.
1 FEMINA in holocaustis non offerebatur in veteri Testamento, quia est animal imperfectum 1-2, q. 102, 3, 9^m. Aquilo. Augmentum 22. Coitus 7.
2 Femina non potest esse principium generationis activum 3^a q. 67, 4, 3^m. Coma o. Conjunctio 5, etc. Fornicatio 6, etc. Generatio 11, 12. Luxuria 20.
5 Generatio feminae contingit ex intentione Dei et naturae universalis. Sed respectu naturae particularis, contingit ex defectu imaginationis, vel virtutis activae, vel materiae, vel propter aliquid exterius, scilicet venti, loci, temporis et hujusmodi. Ideo est quid occasionatum et deficiens 1^a q. 92, 1, 1^m | q. 99, 2, 1^m | 2^m | 2, d. 20, q. 2, 1, 1^m | 2^m | 3, d. 11, 1, c. | 4, d. 36, q. 1, 1, 3^m | 44, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m | Cg. 3, c^o 94 | Verit. q. 5, 9, 9^m | Opus. 28, c^o 4 | 1^a Cor. 11, lect. 1, fi. Mas. Matrimonium 108. Menstruus o. Missio 43. Mulier o. Natura 38.
4 In gemellis femina quandoque vivit, sed mas rarissime vivit, quia materia male terminatur. Opus. 28, c^o 4. Plantae 3. Poenitentia 98. Puella. Puer 1, 17. Resurrectio 30. Item Mas. Robur. Semen 1, 9, etc. Sexus o. Sponsalia o. Vir. Zelus 2, 3.
Feminalia significant continentiam, quae perpetuo indicitur ministris novi Testamenti. Non autem ministris veteris Testamenti, sed tantum tempore sacrificiorum, quo utebantur eis 1-2, q. 162, 4, 7^m fi. | 4, d. 14, q. 3, 3, 1^m. Episcopus 13. Sacerdos 22.
Femineum. Femina o. Femininum. Sexus 7.
1 FEMININUM genus adaptatur essentiae et proprietatibus essentiae, masculinum personis et neutrum essentiae 1^a q. 31, 2, 4^m | 3^a q. 17, 1, c. | q. 52, 3, c. | d. 9, q. 1, 1, c. | 3, d. 6, q. 2, 1, c. | Unio. 3, c.
2 Immo per masculinum et femininum significatur aliquod suppositum determinatum in natura communi 1^a q. 31, 2, 4^m.
3 Neutrum genus, est informe. Sed masculinum genus est formatum et distinctum et similiter femininum 1^a q. 31, 2, 4^m. Femina o. Frigiditas. Masculinum. Neutrum 2. Sexus 7.
Femur. Jacob 3.
Feneratori. Usura 272.

FESTUM

- Fenerator. Fenerati. Fenus. Usura 107, 108, 109, 112, 115, 117, 123, 126, 133, etc. 153, 307, etc. Usurarius.
Fenus. Usura o.
Ferculum. Cibus 13.
Fere. Anima 274. Dionysius 5. Liber 11. Paulus 23, 30. Petrus 6. Quasi. Usura 198, 276.
Feria. Circumstantia 26, etc. Debitum 22, etc. Festum 11, 12. Matrimonium 82. Sabbatum 6. Usura 112.
Feritas. Animal 66. Clementia 1, 11. Crudelitas. Mitis.
1 FERMENTUM, significat fervorem charitatis, sicut azyma, puritatem 3^a q. 74, 4, c. | 3^m | 4^m | 3, d. 11, q. 2, a. 3, q. 3, a. 8 | b. 3 | 7^m | 8^m | Cg. 4^m c^o 68 | Opus. 1, c^o 62, fi. * Eucharistia 70.
2 Fermentum significat charitatem ratione sui effectus, scilicet saporis, sed significat corruptionem peccati ratione suae speciei 3^a q. 74, 4, c. fi. | 3^m | 1^a Cor. 5, lect. 2, o.
3 Fermentum non offerchatur in sacrificiis, propter corruptionem, vel quia forte offerebatur idolis 1-2, q. 102, 3, 14^m.
Ferocitas non placatur muneribus, nec flectitur misericordia, nec miseretur lactentibus, nec parcat parvulis. Isa. 13, meo. * Animal 64, 66.
Ferre sententiam. Adjectivum 7. Confessio 92. Error 5. Judaei 7. Judicium 7, 24. Nomen 25. Opprobrium 3. Relatio 18. Rex 6. Subdiaconus 2. Testis 7.
1 Ferri. Actus 41. Amor 256. Appetitus 91. Ascendere 6. Beatus 4. Delectatio 45. Eucharistia 246. Extasis. Finis 52, 53, 130. Impersonale. Intentio 21, 27. Latum. Laus 19. Negatio 7. Passio 81. Peccatum 66, 397. Religio 39. Sacrificium 3. Sensus 26. Tendere. Voluntas 7, 28, 30, 42, 43, 57.
2 Ferrum ignitum est unum corpus tantum, scilicet ferrum, habens aliquas proprietates ignis. Trin. 15, 5^m. Magnes o. Plumbum.
5 Non licet in judicio probare innocentiam, vel crimen, per tactum ferri candentis 2-2, q. 95, 8, 3^m | 3^a q. 80, 6, 3^m | 3, d. 33, q. 2, 2, 3^m.
Fertile. Plato 1.
Fertilitas. Apostoli 37. Assimilatio 5. Sanguis 15.
Festinum. Obedientia 10.
1 FERVOR voluntatis non est virtuosus, si non sit ratione ordinatus. Et ideo si aliquis ex fervore animi praeoccupet debitum tempus, non erit laudandus 2-2, q. 106, 4, 2^m.
2 Fervor charitatis consistit in hoc quod actus ejus, ex sui vehementia, usque ad permutationem inferioris partis redundet. Verit. q. 26, 7, 7^m. * Amor 125, 176, 190, 255, 258. Apostoli 10. Aquila 1. Charitas 100, 115. Confirmatio 35. Devotio 2, 13. Eucharistia 180, 181, 269.
3 Fervor charitatis dicitur per similitudinem, secundum quod ad exteriora quodammodo ebulliendo refunditur 4, d. 16, q. 2, a. 1, 2^m. Gratosus.
4 Ex ea parte qua peccatum veniale committitur fervor charitatis non apparet, sed aliquid praeter charitatem 4, d. 16, q. 2, a. 1, 1^m.
5 Non quilibet fervor charitatis opponitur cuilibet peccato veniali, quia potest esse fervor charitatis quantum ad aliqua, et tepiditas quantum ad alia 4, d. 16, q. 2, a. 1, 2^m. * Christus 213. Incarnari 16. Ira 51, 52. Joannes 13. Justificatio 28. Levatio. Negligentia 3, 9. Oratio 19, 48, 49, 58. Pietas 8. Promptus. Sagitta 2. Seraphin 2. Zelus 1, 7.
6 Fervor in Deum, est intensum desiderium de consequitione a-mati 1-2, q. 28, 5, 4^m fi. | 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m.
7 Fervor spiritus dicitur quando propter abundantiam divinae dilectionis totus homo fervet in Deum. Rom. 12, lect. 2, fi.
8 Fervor procedit ex abundantia caloris. Rom. 12, lect. 2, fi.
1 FESTUM. Festa erant tria, in quibus habebant se praesentare Domino: scilicet Pascha, Pentecoste, et scenopaegia. Opus. 60, c^o 6, fi.
2 Festum omne veteris Testamenti, habet aliquod festum sibi succedens in novo Testamento 1-2, q. 103, 3, 4^m. Ut Pascha 5. Pentecostes infra. * Bellum 7. Beneficium 15, 18.
3 Ratio, et expositio, et figura omnium festorum veteris Testamenti 1-2, q. 102, 4, 10^m | Col. 2, lect. 4, prin^o. Sabbatum 1.
4 Festa temporalia veteris Testamenti erant octo: scilicet sabbatum, neomenia, Pascha, Pentecoste, tubarum, expiationis, tabernaculorum, et coetus: et unum erat continuum scilicet iuge sacrificium 1-2, q. 102, 4, 10^m | Col. 2, lect. 4, prin^o. Neomenia. Pascha o.
5 Festum tubarum, erat prima die Septembris, in memoriam liberationis Isaac. Et erat invitatio ad festum expiationis, et figura praedicationis apostolorum, quorum festa succedunt ei 1-2, q. 102, 4, 10^m | q. 103, 3, 4^m. Tuba. * Coetus o. Circumstantia 7, 8, 9, 26, 27, 28.
6 Festum expiationis erat die decima Septembris, in memoriam expiationis peccati de adoratione vituli ad preces Moysi 1-2, q. 102, 4, 10^m. * Conceptio 41, 42. Confessor 4. Debitum 22, etc. Dies 15, etc. Encaenia.
7 Festa martyrum et confessorum, succedunt festo expiationis 1-2, q. 103, 3, 4^m. * Eucharistia 167. Feria. Ira 39. Juramentum 33.
8 Festum dedicationis ecclesiae, est majus festo cujuscumque san-

FICTIO

- eti: sicut et beneficia toti ecclesiae collata, quorum memoriam agimus, excedunt beneficium collatum alicui sancto quod in festo ejus recolitur. Jo. 10, lect. 6, meo.
- 9 Festum consecrationis ecclesiae, fit octo diebus, ad significandum resurrectionem Christi et membrorum ecclesiae 8^a q. 83, 3, 4^m.
- 10 In festis Christi, ministri ecclesiae induuntur albis, vel sericis, quia solis innovatis convenit canticum novum. Psal. 39, c^o 3.
- 11 Peccans in festo, magis facit mystice contra tertium praeceptum, quam qui ad litteram aliquod opus corporale licitum facit in eo 2-2, q. 122, 4, 3^m | 3, d. 37, a. 5, q. 2, 2^m | Ma. q. 2, 6, 2^m | Quol. 7, 17, c. fi. * Negotiatio 1.
- 12 Oppositum videtur dicere 4, d. 32, a. 5, q. 2, b. | c.
- 13 Festa mundanorum sunt in epulis et delitiis corporis, sed festa spiritualium sunt in dilectione spiritus. Jo. 7, lect. 1, fi. Officium 12. Ordo 88, 89, 49, etc. Prolixitas. September. Simonia 23. Tabula 1, 2. Unctio 38.
- Foetor. Upupa.
- Foetus. Abortus o. Baptismus 4, o. etc. Conceptio 2. Menstruum 2, 3. Occidere 16. Pupa. Usura 170, etc.
- Feudum. Juspatronatus, non potest per se vendi, nec dari in feudum, sed cum possessione transit 2-2, q. 100, 4, 3^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 3, 3^m | L. meo. Decimae 10. Fortitudo 52. Latria 6. Fiat. Amen 2.
- Fictitium. Chimaera o. Ens 6. Non ens 2.
- 1 FICTIO, est ostendere dicto vel facto, quod non est verum. Et est speciale peccatum, si hoc intendatur 3^a q. 69, 9, 3^m | 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 2, 1^m. Baptismus 28, 95, 104, 210, 211, 213, 214, 215, 217. Circumcisio 44. Confessio 41, 48. Confirmatio 39. Daemon 72, etc. Derisio 3. Dissimulatio. Ens 6. Eucharistia 189, 128.
- 2 Fictio consequitur superbiam, quia appetens excellentiam, fingit se fortem, et hujusmodi 2-2, q. 162, 7, 5^m | Ma. q. 8, 3, 10^m. Fucatio.
- 3 Fictio relata ad rem significatam, ut metaphora, non est mendacium, ut patet in figurativis loquutionibus 2-2, q. 110, 3, 6^m | q. 111, 1, 1^m | 3^a q. 55, 4, 1^m | q. 76, 8, c. | 1, d. 16, 3, 3^m | 2, d. 8, 3, 1^m | 3, d. 38, 3, 4^m | 5^m | 4, d. 12, L. prin^o | Po^a q. 6, 7, 9^m | Isa. 5, fi. 3, fi. | c^o 6, prin^o | Jo. fi. | 1^a Cor. 11, meo. Humilitas 10. Judaei 25. Operatio 51. Peccatum 369, 422. Professio 9. Unctio 18.
- Ficus proficit apostemati, et nocet morbo regio idest leprae, cui nocent omnia dulcia. Isa. 38, fi. * Maledicere 4. Religio 20.
- Fidejussor. Debitor. Usura 100.
- 1 FIDELIS. Fidelium universitas, in tres status solet distinguere: scilicet in statum incipientium, proficientium, et perfectorum 2 2, q. 221, 9, o. | Opus. 58, c^o 10. * Altare 4. Amicitia 16. Appellare 5. Assentire 7, 8. Baptismus 157. Benefacere 2. Bestialitas 1. Catechismus 7. Character 32, 45. Circumcisio 4. Christus 56, 218. Confessio 53. Diaconus 5. Ecclesia 6. Energumenus 3. Evangelium 9. Eucharistia 21, 22, 23, 28, 159, 229, 216. Excommunicatio 2. Fides 14, 46. Fornicatio 17, 18. Infidelis 1, 5, etc. Jejunium 9. Judaei 45, 46. Juramentum 15, 17. Ostiarius. Matrimonium 122, etc. 134. Miles 6. Mulier 18. Praeceptum 53. Princeps 18. Puer 4. Sacramentum 56. Sanctificatio 4. Scientia 161. Templum 10, 13. Thurificatio 2.
- 2 Infra terminos fidei unius, et unius moris, habitent fideles Christi. Opus. 72, prin^o.
- 1 FIDELITAS. Fidelitatis tria sunt experimenta: scilicet novitas, prosperitas, et adversitas. Opus. 61, c^o 14. Amor 51. Fides 14. Juramentum 25. Miles 6. Obligari 4. Princeps 18. Revelatio 4. Votum 38.
- 2 Pauci sunt qui fidelitatem divinam perspicaciter recognoscant. Opus. 63, c^o 2.
- 1 FIDES importat assensum intellectus ex electione, ad illud quod creditur, cum certitudine 1-2, q. 56, 3, c. | 2 2, q. 1, 1, 4, c. | q. 4, 1, c. | Rom. lect. 6, prin^o | Hebr. 11, prin^o. Assentire 2. * Apostasia 2, etc.
- 2 Sex definitiones fidei exponuntur. Et reducuntur ad eam, quam dat Sanctus Paulus, ut ad perfectissimam 2-2, q. 4, 1, o. | 3, d. 23, q. 2, 1, o. | Verit. q. 11, 2, o. | Hebr. 11, lect. 1, o.
- 3 Fides est habitus infusus 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m. * Assentire 2, 3, 7, 8. Catholica. Credere 6. Donum 35. Fallere 1.
- 4 Immo nomen fidei importat imperfectionem cognitionis 1^a q. 12, 13, 3^m | q. 95, 3, c. | 1-2, q. 67, 3, c. | 5, 2^m | 2-2, q. 4, 4, 1^m | q. 171, 2, 3^m prin^o. Gratia 143.
- 5 Immo fides acquiritur per scientiam theologiae 1, prolo. 5, c. | 3, d. 23, q. 3, 2, 1^m.
- 6 Fides formata, est virtus, non autem informis, nec fides de qua loquitur Aristoteles 1-2, q. 62, 3, 2^m | q. 65, 4, o. | 5, 2^m | 2-2, q. 4, 5, o. | 3, d. 23, q. 2, a. 4, q. 1, o. | q. 3, a. 1, q. 2, o. | d. 31, q. 2, u. 1, q. 3, c. | d. 36, 2, c. | 2^m | 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m | 4^m | Verit. q. 11, 3, 6, o. | Virt. q. 4, 3, 5^m | Quol. 6, 6, c. | Rom. lect. 6, meo. Ignorantia 8. Justitia 22.
- 7 Fides non est proprie virtus intellectualis, sed theologica 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 3, o. | a. 4, q. 1, c. | Verit. q. 11, 3, 9^m | Rom. 4, lect. 1, meo. Hebr. 11, prin^o. Vel Charitas 7.

FIDES

- 8 Fides quae non solum est speculativa, sed etiam practica, inquantum per dilectionem operatur est forma virtutum, ut sunt cognoscibiles: charitas vero, ut sunt operativae 2-2, q. 3, 3, c. | q. 9, 3, o. | Virt. q. 2, 3, 11^m. * Charitas 13. Latria 3. Lex 84, 124.
- 9 Fides non est contra rationem, sed supra rationem, non destruens eam, sed concaptivans eam, et sic faciens eam abnegari 1, prol. 3, 5^m | 3, d. 23, q. 2, a. 4, q. 1, 3^m | d. 24, a. 3, q. 2, 2^m | 4, d. 10, L. fi. | Verit. q. 10, 11, 16^m | q. 14, 10, 9^m | Opus. 72, prin^o. Gal. 3, lect. 3, meo. Matrimonium 49.
- 10 Fides dicitur gratia praeveniens, non quidem essentialiter, sed causaliter, quia in fide, primo gratia manifestatur 2, d. 26, 4, 4^m | Verit. q. 27, 2, 2^m.
- 11 Fides quae est gratia gratis data, est excellentia vel constantia fidei quae est virtus. Sed fides quae est fructus, est delectatio, ratione certitudinis ejus 2-2, q. 4, 5, 4^m | q. 8, 8, o. * Perfectio 70, 76, 77. Possessor. Sensus 49. Templum 14. Tenebrae 5.
- 12 Diversitas opinionum, si qua fuerit extra terminos fidei, teneatur infra terminos ejus. Opus. 72, prin^o. * Turtur 5.
- 13 Fides est substantia, id est fundamentum totius spiritualis aedificii 3^a q. 73, 3, 3^m | 3, d. 23, q. 2, 1, 1^m | Verit. q. 14, 2, c. | 1^m Christus 91, etc.
- 14 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 4, 7, n. | q. 161, 5, 2^m.
- 15 Fides dicitur quintupliciter: scilicet opinio vehemens, omnis certitudo per rationem humanam, fidelitas, conscientia, et fides catholica 3, d. 23, L. Catholica.
- Fides et opinio duplex, scilicet vera et falsa. Quol. 6, 6, o. * Catholica. Doctrina 17. Haeresis 1, 6, 11, 33, 35.
- 16 Fides dicitur sextupliciter: scilicet habitus formatus, informis, actus, objectum, sacramentum, et quaelibet certitudo de divinis 1-2, q. 55, 1, 1^m | 2-2, q. 8, 8, o. | 3, d. 23, L. | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | d. 38, q. 2, 1, 1^m | Eph. 4, lect. 2, prin^o.
- 17 Fides dicitur dupliciter: scilicet res credita, et habitus. Et hoc dupliciter: scilicet respectu objecti formalis, et respectu subiecti. Primo et secundo modo fides est una, sed tertio modo sunt plures 1-2, q. 107, 1, 1^m | 2-2, q. 1, 6, 2^m | q. 4, 6, o. | q. 5, 4, c. | 2, d. 33, fi. | 3, d. 23, q. 2, a. 4, q. 2, o. | Verit. q. 14, 3, c. | Eph. 4, lect. 2, prin^o.
- 18 Fides est una dupliciter: scilicet ratione unius objecti, et quia multos unit 2-2, q. 4, 6, o. | q. 5, 4, c. | q. 10, 5, 1^m | 3^m | q. 23, 5, b. | 3, d.
- 19 Aliquid cadit sub fide dupliciter: scilicet directe, id est principaliter tradita nobis divinitus, et indirecte, idest ea, ex quibus negatis, sequitur aliquid contrarium fidei 1^a q. 32, 4, c. | 2-2, q. 1, 6, 1^m | 7, c. | q. 2, 5, c. | q. 8, 2, o. | 3, 6, c. | q. 11, 2, c. | 2, d. 12, 2, c. | Opus. 23 | 4, d. 17, L. meo.
- 20 Ad fidem requiruntur duo: scilicet, quod credibilia proponantur, et assensus 1^a q. 111, 1, 1^m | 2-2, q. 6, 1, c.
- 21 Aliqua pertinent ad fidem dupliciter: scilicet per se, idest ea per quae ducimur ad fruendum beatitudinem et beati erimus, et per accidens 2-2, q. 1, 6, 1^m | 7, c. | q. 2, 5, 7, c. | q. 5, 7, c. | 89, 6, c. | 3, d. 24, a. 2, q. 2, c. | a. 3, q. 1, c.
- 22 Gradus fidei triplex: scilicet transcendere rationem, determinare credenda, et testificari aliis. Primo deservit miraculum, secundo auctoritas Dei, tertio sensus 3, d. 21, q. 2, 3, c.
- 23 Fides dupliciter nos adjuvat: scilicet ad faciliter credendum, contra duritiem, et discrete, contra errorem 3, d. 28, q. 3, 2, c. | a. 3, q. 2, c. | d. 21, a. 3, q. 2, 3^m | d. 25, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | q. 4, 3^m.
- 24 Deviare a recta fide, contingit dupliciter: scilicet non credendo Christo, sicut pagani, vel male eligendo credibilia, sicut haeretici 2-2, q. 11, 1, c.
- 25 Objectum fidei, est non visum 1-2, q. 67, 3, c. | 1^m | 2-2, q. 1, 4, o. | 5, c. | 6, c. | 2^m | q. 8, 1, c. | 3^a q. 7, 3, c. | 3^m | 4, c. | 8, 2^m | 9, 1^m | q. 9, 3, 1^m | 3, d. 24, a. 2, q. 1, o. | Verit. q. 14, 9, o. | Hebr. 11, lect. 1, prin^o. * Abstinencia 6. Adulterium 4. Angelus 523.
- 26 Nihil est objectum fidei, nisi sub ratione non apparentis 2-2, q. 1, 4, 5, c. | q. 4, 1, c. | 3^a q. 7, 3, o. | 3, d. 24, 2, o. | Cg. 1, c^o 8 | Verit. q. 14, 3, 6^m | 8, 3^m | 9, o. | q. 18, 3, c. * Charitas 18. Eucharistia 189, 216. Generatio 53. Haereditas 4. Haeresis 56, 99.
- 27 Nihil cadit sub fide, nisi a Deo revelatum, et ut habens ordinem ad Deum 1^a q. 1, 3, c. | 1^m | 2-2, q. 1, 1, c. | 1^m | q. 2, 2, c. | q. 17, 2, 2^m | Virt. q. 2, 13, 6^m. Revelatio 7, 8.
- 28 Nullus falsum potest subesse fidei 1^a q. 1, 8, c. fi. | q. 13, 12, b. | 2 2, q. 1, 3, c. | q. 4, 5, c. | 2^m | q. 171, 5, c. | 3^a q. 46, 2, 4^m | 3, d. 24, a. 1, q. 3, o. | Po^a q. 4, 1, c. prin^o.
- 29 Idem est objectum et finis fidei, scilicet Deus, non quidem secundum eandem rationem: quia ut veritas prima est objectum, sed ut summa bonitas est finis ejus 3^a q. 7, 4, c. | 3, d. 23, q. 2, 1, c. | 2^m | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 10^m | 1^a Cor. 15, lect. 1, prin^o | Hebr. 11, lect. 1, prin^o. Intellectus 296, 297, 298.
- 30 Objectum fidei duplex: scilicet quid, et cui. Virt. q. 4, 1, c. * Miraculum 31, 32. Misericordia 30. Natura 27. Oratio 78. Peccatum 31.

FIDES

- 51 Objectum fidei duplex: scilicet materiale, et formale scilicet veritas prima 1-2, q. 67, 3, 1^m | 2-2, q. 1, 1, o. | 2, 3, c. | q. 2, 2, c. | q. 4, 1, c. | 2, 3^m | 6, c. | q. 5, 1, 3, 4, c. | q. 7, 1, 3^m | 3, d. 23, q. 2, a. 1, c. | a. 3, q. 2, c. | a. 4, q. 2, c. | 1^m | d. 21, a. 1, q. 1, o. | Verit. q. 14, 7, 7^m | 8, o. | q. 18, 3, c. | Virt. q. 1, 1, c. Trin. 20, 8^m | Hebr. 11, lect. 1, prin^o. Fides 123. Infra. Praeceptum 96. Praedicare 6. Prophetia 43, 63. Status 11.
- 52 Objectum fidei triplex: scilicet formale, idest veritas prima, materiale idest quae de Deo credimus, et accidentale idest consequentia, ut tempus 3, d. 24, a. 1, q. 1, o. | q. 2, 4^m | 5^m | Virt. q. 4, 1, c. | Rom. 4, lect. 1, me^o. * Christianus. Temporale 4. Trinitas 7. Uxor 10.
- 53 Fides est quasi habitus theologiae, et habet pro objecto ipsam veritatem primam. Et tamen quaedam alia ad creaturas pertinentia in articulis fidei continentur, inquantum continent aliquo modo veritatem primam. Trin. 20, 8^m.
- 54 Fides dicit Deum esse aeternum, trinum et unum. Opus. 72, q. 26.
- 55 Objectum fidei, bene et vere potest dici complexum, et incomplezum 2-2, q. 1, 2, o. | 1, d. 41, L. | Verit. q. 14, 8, 5^m | 12^m | 12, c.
- 56 Immo qui dixerunt, objectum fidei est incomplezum, propriam vocem ignoraverunt 3, d. 24, a. 1, q. 2, c.
- 57 Ratio formalis objecti, dupliciter capi potest: scilicet ex parte rei creditae, et ex parte credentis. Primo modo objectum fidei est aliquid incomplezum, secundo autem modo, est complexum 2-2, q. 1, 2, o. | 6, 2^m | 1, d. 41, L. | 3, d. 24, a. 1, q. 2, o. | Cg. 1, c^o 7 | Verit. q. 14, 8, c. | 5^m | 12^m | 12, c.
- 58 Ad fidem pertinent aliqua dupliciter: scilicet essentialiter, idest quae sunt supra rationem humanam, simpliciter, et per accedens, scilicet respectu alienius, ut praecambula fidei 1^a q. 2, 2, 1^m | 2-2, q. 1, 5, c. | 3^m | 4^m | 3, d. 24, a. 2, q. 2, c. | a. 3, q. 1, c.
- 59 Articuli fidei, sunt sicut principia, in doctrina sacra 1^a q. 1, 6, 3^m | 7, 8, c. | 1-2, q. 111, 4, c. | 2-2, q. 1, 7, c. | 1, prol. 3, 3^m | 5^m | Trin. 6, c.
- 40 Articuli fidei sunt indivisibiles actu, sed divisibiles in potentia 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 1, 4^m. Articulus.
- 41 Articuli fidei distinguuntur secundum spirituales rationem, et difficultatem non visi 2-2, q. 1, 6, o. | 3, d. 25, q. 1, 1, c. | 2, 6^m | 1^a Cor. 25, lect. 1, me^o.
- 42 Articuli fidei sunt duodecim, secundum numerum Apostolorum. Sed sunt quatuordecim, quo ad credibilia 2-2, q. 1, 8, o. | 3, d. 25, q. 1, 2, o. | Opus. 3, c^o 255 | Opus. 5, o. | Opus. 23. * Auditor 1. Baptismus 95, etc. 127, 146, 182. Confessio 5, 14.
- 43 Articuli fidei creverunt secundum successionem temporum, et vicinitatem ad Christum, quo ad explicationem: non autem quo ad substantiam 2-2, q. 1, 7, o. | q. 2, 7, c. | q. 174, 6, c. | 3^a q. 61, 3, 2^m | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 1, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 4, b. | c. | q. 2, a. 1, c. | d. 2, q. 2, a. 1, q. 1, c. | q. 3, 2^m | 1^a Cor. 15, lect. 1. * Deus 11. Disputatio 67. Evangelium 2. Haeresis 5, etc. Infidelis 12.
- 44 Explicatio eorum duplex: scilicet secundum substantiam, et secundum contenta in eis 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 3, o. | a. 2, q. 1, 5^m. * Hypocrysis 3.
- 45 Articuli fidei, non dicuntur formati, nec informes 3, d. 25, q. 1, a. 1, q. 2, o. * Peccatum 31. Psalmus 31. Symbolum 1, 4, etc.
- 46 Articuli fidei sunt per se noti habenti lumen fidei scilicet cuilibet fidei 1-2, q. 100, 4, 1^m | 1, prol. 3, 5^m. Synderesis 8.
- 47 Ex uno articulo fidei probatur alius, sicut Paulus argumentatur ad resurrectionem communem, ex resurrectione Christi 1^a q. 1, 8, c. prin^o | Virt. q. 2, 9, 1^m | 1^a Cor. 15, lect. 2, o.
- 48 Immo theologia non argumentatur ad principia sua probanda, quae sunt articuli fidei 1^a q. 1, 5, 2^m | 7, 8, c. | Opus. 12, q. 19.
- 49 Non ita intelligitur, quin resurrectio communis sit articulus fidei, cum in symbolo Apostolorum ponatur inter articulos fidei. Unde resurrectio probari non potest, licet per unum articulum, alius defendi possit apud illum qui unum concedit, alio negato. Opus. 72, q. 16.
- 50 Articuli fidei et si non possint demonstrative probari, possunt tamen per rationes declarari non esse impossibiles. Opus. 59.
- 51 Articuli fidei, ita sunt beatis per se noti, et visi, sicut modo nobis principia demonstrationis 3, d. 24, a. 2, q. 1, 2^m.
- 52 Errans in aliquo articulo, non habet veram fidem de aliis 2-2, q. 5, 3, o. | 4, 1^m | 3, d. 23, q. 3, a. 3, q. 2, o. | d. 27, q. 2, a. 4, q. 4, 1^m | Verit. q. 14, 10, 10^m | Virt. q. 2, 13, 6^m | Quol. 6, 6, o. * Transumptio. Trinitas 7, 13.
- 53 Oppositum videtur dicere 3^a q. 68, 8, 3^m.
- 54 Papa non potest addere, minuere, vel mutare aliquid de articulis fidei, vel sacramentis ecclesiae, sed solus Christus 3^a q. 83, 3, 8^m | q. 84, 2, o. | 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 5, c. | d. 27, q. 3, 3, 2^m | Cg. 4, c^o 71 | Quol. 4, 13, c. | Quol. 12, 27, 1^m.
- 55 Fides est in intellectu subjective 2-2, q. 4, 2, o. | 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Verit. q. 14, 3, 10^m | 4, o. | 5, c. fi. | Po^a q. 6, 9, 3^m.
- 56 Fides est principaliter in intellectu speculativo, et secundario in practico 1-2, q. 56, 3, c. | q. 58, 3, c. | 1-2, q. 4, 2, 3^m | q. 9, 3, c. | 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 2, o. | Verit. q. 14, 4, o. | Virt. q. 1, 7, c. | Rom. 12, lect. 3, me^o. * Abraham 6. Adam 39.

FIDES

- 57 Fides non est in intellectu speculativo absolute, sed secundum quod subditur imperio voluntatis. Virt. q. 14, 3, 10^m | 4, c. fi. | 5, c. fi.
- 58 Fides est major in uno homine, quam in alio, quo ad certitudinem, devotionem, confidentiam, et explicationem, non autem quantum ad rationem formalem objecti ejus 2-2, q. 5, 4, o. | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 1, o. * Angelus 523, etc. Apostasia o. Apostoli 15. Arca 2.
- 59 Nato in sylva, Deus inspirat fidem, mittendo praedicatorum, licet angelum, si facit quod potest 2, d. 28, 4, 1^m | d. 29, q. 1, 2, 4^m | 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | 2^m | a. 2, q. 2, c. Verit. q. 14, 11, 1^m | 2^m | Rom. 10, lect. 3, prin^o. Baptismus 71, 123, 127. Certitudo 14, 15.
- 60 Quilibet habens usum liberi arbitrii, tenetur habere fidem explicitam, quantum ad aliquid 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 1, o. Ut Cornelius 1, etc. * Circumcisio 17.
- 61 Minores habent fidem implicitam, in fide majorum 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 4, o. Credere 28, etc. * Conceptio 35. Cornelius o. Domus 3.
- 62 Et solum inquantum majores adhaerent doctrinae divinae 2-2, q. 2, 6, 3^m. * Gentiles 3. Gloria 15. Haeresis 56. Jephthe.
- 63 Non quidem majorum scilicet aliquorum particularium hominum, sed in fide ecclesiae. Verit. q. 14, 10, 12^m. * Infidelis 6, 7. Judaei 10, 45.
- 64 Genus humanum tripliciter se habuit ad fidem Christi secundum tria tempora: scilicet ante legem, sub lege, et sub gratia 2-2, q. 174, 6, c. | 3^a q. 68, 1, 1^m | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, c.
- 65 Homo in statu innocentiae habuisset fidem de incarnatione Christi 2-2, q. 2, 7, c. | 3^a q. 1, 3, 5^m.
- 66 Immo non oportebat tunc ab aliquo homine haberi fidem de Redemptore, quia nondum servitus erat inducta 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 1, c. * Revelatio 4, 7, 8. Scientia 68. Scholaris. Sion 3. Status 3. Testis 3. Virtus 193. Lamina. Limbus 1.
- 67 Fides antiquorum et modernorum, est eadem specie, sed differt numero in diversis 1-2, q. 103, 4, c. | q. 107, 1, 2 | 2-2, q. 4, 6, o. | 3, q. 70, 1, c. | 3, d. 23, q. 2, a. 4, q. 2, o. | d. 21, a. 1, q. 2, 5^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 5, c. | d. 2, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | d. 27, q. 3, a. 1, q. 3, c. | Verit. q. 14, 12, o. | Rom. 5, lect. 5, fi. | Lect. 6, prin^o | 2^a Cor. 4, lect. 4, me^o. Materia 17, 25. Matrimonium 121.
- 68 Fides non est in beatis 1-2, q. 67, 3, 5, o. | 2-2, q. 1, 4, 1^m | q. 18, 2, c. | 3^a q. 7, 3, 3^m | 3, d. 26, q. 2, a. 5, q. 3, c. | d. 31, q. 2, a. 1, q. 1, 3, o. | d. 33, q. 1, 4, 1^m | Verit. q. 27, 5, 6^m fi. | Virt. q. 5, 4, 10^m.
- 69 Immo fides per quam beati erimus potest dici semper manere in beatis 2-2, q. 1, 6, 1^m | q. 2, 5, 7, c. | q. 8, 2, c. | q. 89, 6, c.
- 70 Angeli, et alii beati, habent plenam visionem in verbo omnium de quibus est fides 4, d. 10, a. 4, q. 4, c. * Poenitentia 3. Raptus 16.
- 71 Fides est in daemonibus coacta, non laudabilis, nec donum a gratia 1^a q. 64, 2, 4^m | 2-2, q. 5, 2, o. | q. 18, 3, 2^m | 3^a q. 76, 7, c. | 3, d. 23, q. 3, 3, o. | d. 26, q. 2, a. 5, q. 4, 2^m | Verit. q. 14, 9, 4^m. Credere 33. * Christus 91, etc. 198. Religio 44, 92.
- Immo coactio non potest esse in consensu 4, d. 29, 1, o.
- 72 Timor Dei non potest universaliter praecedere fidem, sed suppositis articulis de excellentia Dei, de poenis, et hujusmodi 2-2, q. 7, 1, 1^m.
- 73 Initium fidei non est ex nobis, licet hoc aliquando tenuerit Augustinus 1-2, q. 114, 5, 1^m | 2-2, q. 6, 1, c. | Cg. 3, c^o 152.
- 74 Haeresis Pelagii, quod initium fidei est ex nobis, sed confirmatio fidei est a Deo 2-2, q. 6, 1, c. | Cg. 3, c^o 152, fi. | Rom. 3, lect. 3, prin^o.
- 75 Fides causatur dupliciter, scilicet quo ad habitum, a solo Deo, et quo ad hoc, quia requiritur ad fidem, quod proponantur credibilia ab angelis et hominibus 1^a q. 111, 1, 1^m. | Cg. 3, c^o 152, | 154. Verit. q. 27, 3, c. | 12^m | Rom. 10, lect. 2, fi. * Angelus 523. Anulus. Apostoli 15.
- 76 Fides quo ad proponenda credibilia necessario, est a Deo immediate quibusdam, et aliis per angelos et praedicatores; sed quo ad assensum intrinsece, est a solo Deo: extrinsece vero et insufficienter, scilicet proponendo et persuadendo, est etiam ab aliis 2-2, q. 6, 1, o. | Cg. 3, c^o 154, prin^o | Verit. q. 18, 3, c. | Opus. 1, c^o 31, | Ephes. 2, lect. 3, prin^o etc. Angelus 421. * Apparere 6. Ascendere 12. Baptismus 95, etc. 164, 240, 241.
- 77 Fides habet exemplar in Deo, quo ad illud quod perfectionis est in ea, scilicet cognitionem et certitudinem, non autem quo ad imperfectionem, quia ex ea non habet rationem virtutis 3, d. 23, q. 2, a. 4, q. 1, 5^m. Certitudo 14. * Confirmatio 31. Correctio 10. Credere 14. Dispensatio 15.
- 78 Fides acquiritur per scientiam theologiae, quo ad determinationem et distinctionem articulorum, non autem quo ad habitum 1, prol. 5, c. | 3, d. 23, q. 3, 2, 1^m | 4, d. 4, q. 2, art. 2, q. 3, 1^m. * Doctor 1. Fructus 6. Gratia 151. Haeresis 5, etc. Mulier 18. Obedientia 21.
- 79 Fides principaliter est ex infusione, per baptismum; sed quo ad

- determinationem ejus, est ex auditu, per catechismum 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m.
- 80 Fides causatur ex quatuor, scilicet ex auditu interiori, et exteriori visu, voluntate, et intellectu 3, d. 23, q. 3, 2, 2^m | Verit. q. 18, 3, c.
- 81 Fides informis causatur a Deo, ejus est donum, quo ad substantiam, non autem quo ad informitatem ejus 2-2, q. 5, 2, 2^m | q. 6, 2, o. | 3, d. 23, c. 3, 2, o. | d. 31, q. 2, a. 2, q. 1, b. 2, | 1^m | Verit. q. 14, 7, c. | Rom. 8, lect. 3, meo. * Praedicare 14, 16. Scientia 159.
- 82 Charitas est forma fidei. Verit. q. 14, 5, o. Charitas 13. Fides 157. * Trinitas 7, 13, etc. Christus 55, 91, etc. 173. Virtus 193.
- 85 Immo fides formatur a gratia 3, d. 23, q. 3, a. 1, q. 1, 3^m.
- 84 Fides formatur a gratia, mediante charitate 3, d. 23, q. 3, art. 1, q. 1, 3^m | Verit. q. 14, 5, c. | 6^m.
- 83 Ad fidem Christi inducunt nos tria: scilicet ratio naturalis, testimonia legis, et prophetiarum, et praedicatio. Jo. 4, lect. 5, meo.
- 86 Ratio naturalis subservit fidei, sicut naturalis inclinatio voluntatis, subservit charitati 1^a q. 1, 8, 2^m | q. 2, 2, 1^m.
- 87 Fides gignitur et nutritur per scientiam extrinsecam tantum scilicet persuadendo 1^a q. 1, 2, b. | 2-2, q. 6, 1, 1^m | 3, d. 23, q. 3, 2, 1^m | d. 35, L.
- 88 Fides nostra non habet auctoritatem neque ab angelis, neque ab aliquibus miraculis factis, sed a revelatione Dei Patris per Filium et Spiritum sanctum, licet etiam angeli, ea quae sunt fidei nostrae, revelaverint aliquibus, ut Zachariae, et Mariae, et Joseph, et etiam ad fidei robur, miracula plurima facta sunt. Opus. 1, c. 30.
- 89 Totum enim certissimum est, quod fides habet. Ex quacumque enim parte ad fidem acceditur, omnis intellectus captivatur in obsequium Christi. Nec mirum, cum etiam veritas creata cogat intellectum sibi assentire. Opus 72, primo. Certitudo 14.
- 90 Effectus fidei, respectu voluntatis, est quadruplex: scilicet amor, motus in Deum, adhaesio, et incorporatio 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 2, 5^m.
- 91 Effectus fidei sextuplex: scilicet vitae spiritualis, puritas cordis, justitia, desponsatio, accessus ad Deum, et vita aeterna. Opus. 23, primo. * Accidens 69. Aristoteles 6. Beatitudo 63. Charitas 47, 52, 58. Circumcisio 1, etc. 41.
- 92 Fides est necessaria, ut principium spiritualis vitae 2-2, q. 16, 1, 1^m. * Cognitio 31, 33, 31, 35. Cornelius o. Damnatio 4.
- 93 Fides est principium vitae contemplativae et activae, inquantum ostendit finem utriusque 3, d. 23, q. 2, 5, 6^m. * Descendere 8. Dispensatio 19. Donum 18, 21. Eucharistia 131, 210, 246. Expectare 4. Fiducia 1. Generatio 53. Haereditas 4. Jephthe. Incarnari 14.
- 94 Vita spiritualis attribuitur fidei, sicut in qua primo manifestatur 12, q. 110, 3, 1^m | Verit. q. 14, 5, 12^m | q. 28, 1 | Gal. 3, lect. 4, fi. | Hebr. 3, lect. 3, meo | c. 10, 5^m lect. fi. * Incorporari 2. Intellectus 298. Justificatio 2, 19, 20, etc. 50. Lex 110. Matrimonium 49, 68, etc. 126, 128, etc.
- 95 Vita spiritualis attribuitur fidei formatae, quia primo conjungit Deo. Rom. lect. 6, meo | Gal. 3, lect. 4, ti. | Hebr. 10, lect. fi.
- 96 Fides semper manet, inquantum est fundamentum spiritualis aedificii, idest ratione cognitionis, non autem ratione acnignatis 1-2, q. 67, 3, 2^m | 3, d. 31, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | Virt. q. 4, 4, 14^m | Rom. lect. 6, primo * Miraculum 24, etc. 31, 32, 33, 40. Obedientia 21. Oratio 16, 54. Passio 118. Peccatum 273, 424.
- 97 Puritas cordis, est effectus fidei 2-2, q. 7, 2, o. | 4, d. 14, q. 2, 4, 3^m | Verit. q. 28, 1, 6^m. * Poenitentia 52, 53, 101, 113, 122.
- 98 Visio beata succedit fidei 1^a q. 12, 7, 1^m | 1-2, q. 4, 3, c. | 2-2, q. 1, 2, b. | q. 5, 1, c. | 4, d. 10, a. 4, q. 4, c. | d. 49, q. 4, a. 5, q. 1, o. | Virt. q. 5, 2, 15^m | Rom. lect. 6, primo * Perfectio 76. Praeceptum 29. Ratio 42. Rectitudo 5. Regula 3. Sacramentum 34, 43, 67, 103, 117, 133, 134.
- 99 Fides potest dici semper manere, ratione visionis Dei, succedentis ei in patria 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 1, 1^m. * Sacrificium 5.
- 100 Primo conjunctio animae ad Deum, est per fidem. Ideo per eam quasi desponsatur Deo, et in sacra Scriptura, per fornicationem, idolatria, et infidelitas significatur 4, d. 39, 6, 2^m. * Salvati 5, 6. Sanctificatio 2. Sanctitas 1, 4, 5, 7. Sanitas 8.
- 101 Fides ut facit aestimationem de praemio, generat spem, de poenis autem, generat timorem 2-2, q. 7, 1, 2^m * Sapientia 39, 40, 41.
- 102 Timor servilis est effectus fidei informis, timor autem filialis est effectus fidei formatae 2-2, q. 7, 1, o. * Spes 52, 57, 76, etc.
- 103 Omnia sacramenta habent efficaciam ex fide 4, d. 1, q. 2, a. 6, q. 2, 3^m | d. 4, q. 3, a. 2, 2^m | d. 9, L. primo. Sacramentum 103, * Sponsalia 8.
- Immo efficacia, et virtus sacramentorum est ex Deo, et a simili, innititur charitati 3^a q. 49, 1, 4^m | 2-2, q. 63, 5, 3. Sacramentum 103. Oratio 51.
- 104 Per fidem Christi, homo pertinet ad Testamentum novum 1-2, q. 106, 1, 3^m | q. 107, 1, 3^m. * Subjectio 6, etc. Verbum 74, 76.
- 105 Nullus unquam habuit gratiam Spiritus sancti, nisi per fidem Christi implicitam vel explicitam propriam vel alienam 1-2, q. 98, 2, 2^m | q. 106, 1, 3^m | q. 107, 1, 3^m | 2-2, q. 2, 7, 3^m | 3^a q. 61, 3, c. | 2^m | q. 68, 1, 1^m | q. 73, 5, c. | d. 1, q. 2, a. 6, q. 1, c. | Verit. q. 28, 4, 7^m | q. 29, 7, 7^m | Rom. lect. 4, primo | c. 5, lect. 5, fi. | Gal. 2, lect. 4, fi. | lect. 5, primo | Hebr. 11, lect. 2, fi.
- 106 Per fidem formatam, mundamur a peccatis, virtute passionis Christi 2-2, q. 7, 2, 2^m | 3^a q. 49, 1, 5^m | 5, 1^m | q. 52, 6, c. | q. 63, 4, 3^m. * Christus 91, etc. 200. Unio 7, etc.
- 107 Sancti Patres, dum adhuc hic viverent, liberati sunt per fidem Christi ab omni peccato, et reatu poenae actualium, non autem a reatu peccati originalis 3^a q. 52, 5, 2^m | 7, 1^m | 8, 3^m.
- 108 Motus fidei includitur in motu charitatis et aliarum virtutum. Verit. q. 28, c. * Domus 3.
- 109 Omnis actus fidei, gratiae conjunctus, est actus fidei formatae. Verit. q. 28, 8, c. * Donum 18, 21. Eucharistia 131. Expectatio o.
- 110 Actus fidei, potest esse meritorius, si sit informatus charitate 2-2, q. 2, 9, o. | 3^a q. 7, 3, 2^m. * Fides 73. Finis 93, 84.
- 111 In fide, scientia, et opinione, sunt duo actus, scilicet assensus, et actualis consideratio. Et uterque in fide potest esse meritorius; non autem in scientia et opinione, sed tantum primus 2-2, q. 2, 9, 2^m | 10, c. * Haeresis 28, 33, 56, 99. Idolatria 2. Instructio. Latria 8, 8, 9.
- 112 Meritum fidei consistit in hoc, quod homo ex obedientia Dei assentit illis quae non videt 3^a q. 7, 3, 2^m. * Lex 84, 124. Martyrium 1, 6, etc.
- 113 Fides percipit invisibilia Dei, altiori modo, quo ad multa, quam ratio naturalis, ex creaturis in Deum procedens 2-2, q. 2, 3, 3^m.
- 114 Fides inclinat ad resistendum omni contrario suo 2-2, q. 1, 4, 3^m | q. 2, 3, 2^m | 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | Verit. q. 14, 4, 3^m | 10, 10^m | 11, 3^m. * Matrimonium 121, 130. Meritum 85. Miraculum 31, etc. Poenitentia 52. Praeceptum 116. Raptus 16.
- 115 Fides dirigit intentionem respectu ultimi finis supernaturalis, sed lumen naturalis rationis, respectu alicujus boni connaturalis 2-2, q. 10, 4, 2^m.
- 116 Fides dirigit intentionem sed charitas facit intentionem meritoriam 2, d. 41, q. 1, 1, o. | 3, d. 23, q. 2, | 5, b. 2, | d. 25, q. 2, a. 1, q. 1, 2, c. | 4, d. 6, q. 1, a. 3, q. 1, 5^m | Verit. q. 22, 13, 11^m. * Rectitudo 5. Simonia 32. Spes 56. Usura 86, 96, 97, 207, 213.
- 117 Fides et charitas, diligunt intentionem universaliter in omnibus 2, d. 41, q. 1, 1, o.
- 118 Directio fidei est prior directione legis et justitiae 2, d. 41, q. 1, 1, 4^m.
- 119 Actus fidei pertinet realiter ad religionem, sed formaliter a religione distinguitur, utpote aliam rationem objecti considerans. Trin. 10, o.
- 120 Actus fidei informis, manet adveniente charitate, sicut et habitus ejus 3, d. 23, q. 3, a. 4, q. 2, o. | Verit. q. 14, 7, c.
- 121 Fides cognoscitur per essentiam suam, inquantum essentia ejus conjungitur intellectui ut forma intelligibilis, non autem alio modo. Verit. q. 8, 3, 7^m.
- 122 Fides non est praedicabilis, secundum Chrysostomum. Opus. 1, c. 19, * Apostoli 15. Arca 2. Articulus o. Auditor 1. Augustinus 1.
- 123 Immo formalis ratio objecti fidei est veritas prima, per doctrinam ecclesiae manifestata. Virt. q. 2, 13, 6^m. Fides 31, 32.
- 124 Fides non est praedicabilis, secundum Chrysostomum, idest non est per praedicationem perfecte explicabilis. Opus. 1, c. 29.
- 125 Profecerunt homines in fidei cognitione, per temporum successionem 2-2, q. 1, 7, 2^m. * Baptismus 146, 210, 241.
- 126 Explicatio credendorum, fit per revelationem divinam 2-2, q. 2, 6, | Opus. 1, c. 29 | 30. Revelatio 7, 8. * Beatitudo 93, 125, 143, 159.
- 127 In his quae ad subtilitatem fidei pertinent, solent haeretici fidem simplicium depravare 2-2, q. 2, 6, 2^m. * Caeremonia 2.
- 128 Ea quae sunt fidei non ignorantur omnino, sed imperfecte cognoscuntur 1^a q. 12, 13, 3^m | 2-2, q. 1, 4, 2^m | 3^m | 5, 1^m | 1, Prol. 3, 5^m | d. 2, L. primo | 2, d. 24, a. 2, q. 3, o. Certitudo 14, etc. Cognitio 47. * Circumcisio 1, etc. 12, 41. Creatura 8. Credere 29. Cultus 1. Deus 176, 188, etc. Doctor 1. Doctrina 3, 17. Disputatio o. Eucharistia 44, 80.
- 129 Ea quae sunt fidei, sunt visa in communi esse credibilia, non autem in speciali, sed tantum sunt credita 2-2, q. 1, 4, 2^m | 3^m. | 5, 1^m | q. 2, 9, 3^m | q. 8, 4, 2^m. * Exorcismus 12. Expectare 4. Fiducia 3, 6, 7. Gloria 15. Gratia 123. Idolatria 2.
- 130 Ad veritatem fidei pertinent credulitas cordis, et exterior fidei protestatio, per verba vel facta, quia omnia opera virtutum, ut relata in Deum, sunt quaedam protestationes fidei 2-2, q. 124, 5, c. Rom. 14, lect. 3, meo. * Infidelis 6, 7, 10. Ingratitudo 11. Instructio.
- Immo miracula sunt demonstrationes fidei. Est enim omnis scientia, clara, per demonstrationes 2^a Thess. 3, lect. 1, primo.
- 131 Omnia quae sunt fidei, sunt eodem modo annuntiata. Ideo aequalis certitudo de eis habetur 3, d. 29, 2, 1^m. * Intellectus 13, 296, 297, 298. Investigare 2. Judaei 4, 20. Moriens. Ninivitar. Nobilitas 8. Oculus. Perfectio 76. Pietas 20.
- 132 Per fidem, intellectus nihil aliud habet, nisi ut paratus sit ad assentiendum his quae Deus credi mandat. Verit. q. 12, 1, 16^m.
- 133 Fides nostra, principaliter consistit in duobus: scilicet in vera cognitione Dei, et in mysterio incarnationis Christi 2-2, q. 174,

FIDES

- 6, c. primo | Opus. 3, c. 2, | c. 190. * Praeceptum 29, 79, etc. 116. Praedicare 6, 14. Professio 8. Prophetia 43, 63. Religio 8, 44.
- 151 Ea quae sunt fidei, non contrariantur cognitioni naturali, nec e converso 1^a q. 1, 8, c. fi. | q. 2, 2, 1^m | q. 32, 1, o. | 3, d. 23, q. 2, a. 4, q. 1, 3^m | 4, d. 9, a. 3, q. 4, 2^m | d. 10. L. me^r. | Cg. 1, c. 7 | 8 | Rom. 10, lect. 1, fi. * Resurrectio 11. Revelatio 8, 10, etc.
- 155 Nulla manifestatio excludit rationem fidei, nisi qua Deus per essentiam videtur 1-2, q. 67, 5, c. | 2-2, q. 5, 1, o. | 3^a q. 55, 5, 2^m | 3, d. 20, q. 2, a. 5, q. 3, c. | d. 21, a. 3, q. 3, 1^m. * Sacramentum 2. Salvati 5, 6. Scientia 106, etc. 125, 156, 159.
- 156 Testimonium fidei nostrae habemus ab hostibus, scilicet a Judaeis, et quasi in figura nobis repraesentatur quod credimus. Et ideo in suis ritibus tolerantur 2-2, q. 10, 11, etc.
- 157 Nullas tenetur demonstrare ea quae sunt fidei 1^a q. 32, 1, c. | q. 46, 2, c. | 2, d. 1, q. 1, 5, c. fi. | Cg. 1, c. 9. | Quol. 3, 31, c. | Opus. 2, c. 2. * Symbolum 1, etc. Tenebrae 5. Terra 4. Testamentum 4. Transumptio. Turbatio.
- 158 Rationes sanctorum de fide, non sunt demonstrativae, sed persuadent, non esse impossibile quod creditur 1^a q. 1, 8, c. | 1^m | q. 32, 1, o. | q. 46, 1, 2, c. | 2-2, q. 1, 5, 2^m | q. 2, 10, 2^m | 3^a q. 55, 5, 2^m | 3, d. 1, q. 1, 2, c. | d. 24, a. 2, q. 2, o. | 4, d. 10. L. meo | Cg. 1, c. 9 | Quol. 3, 31, c.
- 159 Rationes ad ea quae sunt fidei, non minuunt meritum, nisi sint causa assensus 2-2, q. 2, 10, o. | 3^a q. 55, 5, 3^m | 3, d. 21, a. 3, q. 3, o. | 4, d. 11. L. primo | Cg. 1, c. 8.
- 140 Apparentia non habent fidem, sed agnitionem secundum Gregorium 2-2, q. 1, 4, b. | c.
- 141 Omnes rationes contra fidem, sunt derisibiles, quia non fiunt secundum intentionem sacrae Scripturae 1^a q. 1, 8, c. fi. | Cg. 1, c. 7, fi. | Quol. 3, 31, o. | Jo. 3, lect. 1, me^r.
- 142 Fides est in gratuitis, sicut intellectus principiorum in naturalibus et acquisitis 3, d. 26, q. 2, 2, 2^m. * Abstinencia 6.
- ✓ 145 Fides compatitur motum dubitationis, non autem scientia vel intellectus, quia fides non assentit propter evidentiam objecti, sed ex imperio voluntatis 1^a q. 1, 5, 1^m | 2-2, q. 4, 8, 1^m | 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | Verit. q. 10, 12, 15^m | q. 14, 1, c. fi.
- ✓ 144 Fides est cognitio, et scientia, et visio. Verit. q. 14, 2, 15^m | 4, c. Immo est differentia inter fidem et scientiam 1-2, q. 67, 3, c. | 2-2, q. 1, 4, c. | 5, 4^m | q. 2, 1, c.
- ✓ 145 Fides est cognitio, et scientia, et visio, quo ad certitudinem, non autem quo ad evidentiam. Verit. q. 14, 2, 15^m | 4, c. primo.
- 146 Fides per quam firmanur dicta, includitur in veritate, quo ad observantiam promissorum, ideo est pars iustitiae. Sed veritas est in plus 2-2, q. 80, 3^m.
- ✓ 147 Fides est nobilior scientia, quo ad objectum, sed e converso, quo ad modum cognoscendi 1-2, q. 67, 3, 1^m.
- 148 Fides, scientia, et opinio, possunt esse de eodem materialiter simul, non autem secundum idem, nisi in diversis 1-2, q. 67, 3, c. | 2-2, q. 1, 5, o. | q. 2, 4, 2^m | q. 5, 1, c. fi. | 3, d. 24, a. 2, q. 2, o. | q. 3, c. | d. 31, q. 2, a. 1, q. 1, 4^m | Cg. 1, c. 8 | Verit. q. 14, 9, o.
- 149 Differentia inter fidem, opinionem, scientiam, dubium, et nescientiam 1-2, q. 67, 3, c. | 2-2, q. 1, 4, c. | 5, 4^m | q. 2, 1, c. | 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 1, c. | Verit. q. 14, 1, 2, c. | Trin. 9, c. | Rom. lect. 6, meo | Hebr. 11, lect. 1, fi. * Assentire 7, 8.
- 150 In pertinentibus ad fidem, iudicium ecclesiae universalis, errare non potest. Ideo magis standum est sententiae Papae, quam de fide proferret in iudicio, quam opinioni quorumlibet sapientium. Quol. 9, fi. Assentire 7, 8. * Beatitudo 93, 125, 148, 159. Charitas 49, 58, 59. Daemon 75, etc. Donum 18, 21. Finis 75, 84. Fundamentum 3, 4. Haeresis 6, 11, 12, 28, 33, 56, 99.
- 151 Fides est media inter cogitationem duplicem, scilicet quae inclinat voluntatem ad credendum, et quae tendit ad intelligendum jam credita 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m. * Ignorantia 8. Ingratitudo 11.
- 152 Fides formata et informis, non differunt specie 2-2, q. 4, 4, o. | q. 19, 5, 1^m | 3, d. 23, q. 3, a. 1, q. 3, o. | Verit. q. 14, 7, o.
- 155 Fides formata, est fundamentum spiritualis aedificii, non autem informis 1-2, q. 89, 2, 2^m | 2-2, q. 4, 7, 4^m | 3^a q. 68, 4, 3^m | Jo. 3, lect. 3, meo | 1^a Cor. 3, lect. 2, meo. * Intellectus 43, 296, 297, 298. Justificatio 20, 33.
- 154 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 4, 7, o. | q. 161, 5, 2^m.
- 153 Fides et prophetia, sunt de eodem materialiter, non autem formaliter, quia prophetia est de eo ut est temporale, de quo est fides, ut est aeternum 3, d. 24, a. 1, q. 1, 3^m | a. 2, q. 1, 5^m. * Latria 3, 9. Meritum 8. Obedientia 21. Peccatum 424, 432. Poenitentia 21, 55, 122. Perfectio 76. Pietas 20. Praeceptum 29, 76, etc. 116.
- 156 Nulla est vera virtus sine fide 1-2, q. 63, 2, 1^m | 2-2, q. 4, 7, c. fi. | q. 151, 1, 3^m | 4, q. 39, 2, 4^m | Jo. 3, lect. 3, fi. | Rom. 14, fi.
- 157 Fides informis adveniente charitate, fit fides formata, manens eadem numero 2-2, q. 4, 4, o. | 3, d. 23, q. 3, 4, o. | d. 31, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 3, c. | Verit. q. 14, 7, o. | Rom. lect. 6, meo Fides 82. * Prophetia 43, 63.
- 159 Fides est nobilior virtutibus moralibus, ratione objecti, sed e

FIERI

- converso, ratione modi 3^a q. 7, 3, 1^m | 3, d. 33, q. 1, 1, 1^m.
- 159 Fides est prima omnium virtutum per se, sed per accidens est posterior fortitudine et humilitate 1-2, q. 62, 4, o. | 2-2, q. 4, 7, o. | q. 162, 7, 3^m | 2, d. 5, q. 3, 5^m | 3, d. 23, q. 2, 5, o. | d. 26, q. 2, a. 3, q. 1, c. | Verit. q. 14, 2, c. | 1^m | 2^m | 3, 1^m. Spec. 52, 57, 76, etc. * Ratio 42. Sapientia 39, 40, 41. Scientia 68, 106, etc. 125, 159.
- 160 Fides est nobilior prudentia, quae tamen magis repugnat peccato procedenti ex perversitate appetitus 2-2, q. 47, 13, 2^m.
- 161 Infidelitas opponitur fidei etiam informi 3, d. 23, q. 3, art. 1, q. 2, 3^m | d. 31, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | Verit. q. 14, 6, 2^m. * Virt. 192, etc.
- 162 Quicumque non est firmus in fide, quantum in se est, derogat gloriae Dei, vel quantum ad ejus veritatem, vel quantum ad ejus potentiam. Rom. 4, lect. 3, fi. | Christus 9, 200. Credere 14, 57, 76 80. Haeresis 569. Justificatio 36. Meritum 85. Miraculum 21, etc. Oratio 16. Poenitentia 53.
- 1 FIDUCIA dicitur a fide, et est spes futuri auxilii, concepta ex dictis aliorum, vel ex his quae sunt in se, vel in alio 2-2, q. 129, 6, o. * Beatus 51. Concupiscibilis 6. Confidere. Fides 10, 58. Fortitudo 31, 35, 59.
- 2 Fiducia seu confidentia, dicit motum irascibilis, inaeestimatum non excedere facultatem. Et circa bona est spes, sed circa mala est audacia 3, d. 26, q. 1, 3, 5^m. Audacia 3, * Humilitas 11, 22, 24. 42. Oratio 19, 23.
- 5 Fiducia importat spem ad magna, vel pertinet ad fidei certitudinem 2-2, q. 4, 5, 4^m.
- 4 Fiducia non est virtus proprie, sed conditio ejus. Ideo est pars integralis fortitudinis, non autem potentialis 2-2, q. 129, 6, 3^m. Fortitudo 31, 35. Utilitas.
- 5 Fiducia importat robur spei. Sed securitas importat perfectam quietem a timore 2-2, q. 129, 6, c. | 2^m | 3^m | 7, c.
- 6 Spes quandoque est cum timore, non autem fiducia: quia est firma spes. Hebr. lect. 3, fi. * Tentare 17. Utilitas.
- 7 Spes dicitur fiducia, quia causatur ex ea, sicut motus appetitus causatur ex cognitione 1-2, q. 40, 2, 2^m.
- 8 Spes ut est virtus theologica, facit confidere in Deo. Sed fiducia facit confidere in se, tamen sub Deo 2-2, q. 128, 2^m.
- 9 Fiducia est idem quod magnanimitas 2-2, q. 128, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 1, c.
- 10 Fiducia est communium bonorum, magnanimitas autem magnorum 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 2, 4, c. Magnanimitas 2, 6, 8.
- 11 Fiducia principaliter pertinet ad magnanimitatem, et ex consequenti ad fortitudinem: sed securitas e converso 2-2, q. 129, 6, 7, o.
- 12 Fiducia circa idem opponitur desperationi, timori autem secundum contrarietatem objectorum 2-2, q. 129, 6, 2^m.
- 1 FIERI dicitur dupliciter: scilicet terminatio motus et ipse motus. Primo modo, fieri et factum esse sunt simul. Nec differunt nisi secundum rationem, sed secundo modum differunt realiter. Et fieri prius est tempore quam factum esse in permanentibus, non autem in successivis 1^a q. 45, 2, 3^m | q. 46, 3, 3^m | 2^a q. 33, 3, 1^m | 2^m | q. 75, 7, 2^m | q. 78, 2, c. | 2, d. 1, q. 1, 2, 3^m | 3, d. 3, q. 5, 2, 5^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m | d. 17, q. 1, a. 5, q. 3, 3^m | Cg. 4, c. 11, fi. | Verit. q. 28, 9, 10^m | Po^a q. 3, 1, 11^m | Ma. q. 7, 2, 7^m | Quol. 7, 9, c. | Quol. 9, 8, c. * Abscondere 4. Absolvere 36. Abstinencia 7. Accidens 29, 67. Accusatio 2, 7, 15, 20. Actio 62, 122, 124.
- 2 Fieri ex alio contingit dupliciter: scilicet ex contrario, et ex negato vel privato 2, d. 5, q. 2, 1, 4^m | 3, d. 3, q. 5, 3, 3^m. * Actus 98, 139, 140. Addere 16. Adjurare 2. Adoptio 9. Adoratio 2. Aer 12. Agens 5, 17. Amor 194, 235.
- 3 Aliquid non posse fieri contingit dupliciter: scilicet quia repugnat, in quantum factum, vel in quantum hoc factum. Quol. 9, 1, c. Anima 4, 70, 112, 138, 158, 303. Apparere 3. Appropriatio 3. Ars 22. Assumere 6. Attritio 2.
- 4 Ex opposito fit aliquid per accidens, scilicet ratione subjecti, si ly ex nominat causam. Per se autem fit aliquid, si ly ex nominat ordinem tantum. Po^a q. 3, 1, 16^m. * Baptismus 37, 59, etc. Beneficium 21. Bestialitas 2. Bibere. Bigamia 5, etc. Blasphemia 14.
- 5 Fieri in aliqua mensura loci vel temporis contingit dupliciter: scilicet praesupposita ea, ut in quolibet particulari effectui; vel simul producta, ut mundus 1^a q. 46, 3, 1^m | Quol. 5, 1, c. * Bonitas 50, 186. Caelum 84, 101. Campsoria 2, 9. Canis 1. Catechismus 2. Causa 85. Cibus 4. Circumcisio 1. Coetus 1. Constitutio Consumere. Conversio 11. Dies 3. Dispensatio 4. Dispositio 4.
- 6 Fieri convenit Deo 1, d. 30, 1, 1^m | 3, d. 7, q. 2, 1, 1^m | 3, d. 7, q. 2, 1, 1^m. Factum 2. Infra. * Educi 1. Ens 26. Erubescencia. Esse 24, 25, 26. Eucharistia 40.
- 7 Oppositum videtur dicere 1^a q. 41, 3, c. | 1, d. 29, 1, 3^m | 3, d. 11, 1, 3^m. * Extasis. Fornicatio 1, 19. Fractio 2. Fucatio. Fulmen. Gratia 47, etc. Habitus 31. Homo 19, 23, 24. Idea 1, 30, 31, 39. Immunditia 2. Instans 29, 31. Justificatio 6. Laus 18. Miraculum 10, etc. 30, 35, 40. Peccatum 123, 240. Pollutio 4. Praedicamentum 4. Praesumptio 13. Privatio 10, 11.

FIERI

- 8 Fieri dicitur per adeptionem, mutari vero per remotionem. Ideo fieri convenit Deo. Non autem mutari, quia nihil removetur ab eo, sed aliquid advenit ei secundum rationem 1, d. 30, 1, 1^m | 3, d. 7, q. 2, 1, 1^m. * Amidum. Causa 19, 35, 85. Creatio 3, 17, 20, 21, 38, etc. Deus 19.
- 9 De ratione mutationis est habere se aliter nunc quam prius, non autem de ratione ipsius fieri 1^a q. 45, 2, 2^m. * Divisio 8, 17. Enuntiatio 1. 2. Esse 25, 26, 41, 41, 53. Forma 52, 89, 103, etc. 135, 148, 153. Humilitas 26.
- 10 Converti dicit tantum ordinem terminorum, sed fieri et mutari addit unitatem subjecti 3^a q. 75, 8, c. | 1, d. 11, q. 1, a. 4, q. 1, c. | q. 2, 2^m.
- 11 Cum dicitur, hoc fit hoc, exprimitur identitas subjecti. Sed cum dicitur, ex hoc fit hoc, exprimitur tantum ordo terminorum 3^a q. 75, 8, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 4, q. 2, 3, c. | Meta. 7, lect. 6, fi. * Alteratio 4, 7. Amidum. Angelus 57, 219, 278, 338, 353, 388, 432, 412, 451, 471, 561. Apparere 3, 4, 11, Ars 22, 32. Auxilium 6. Baptismus 37, 49, etc. Bibere. Campsoria 2, 6, 9, 12. Cantus 2, 4. Causa 19, 35, 85. Charitas 82, 86, 151. Cinis 3. Cognitio 57, 65. Color 8. Comparatio 1. Compositio 9. Communicatio 6, 7, 8. Conceptio 1, 41, 42. Confessio 21, 25, 55, 63, 65, etc. Confirmatio 27, 42. Consequentia 2. Contemplatio 22. Contumelia 1. Corona 2. Corpus 42, 47. Correptio 10.
- 12 Tunc res dicuntur fieri, quando innotescunt 3^a q. 13, 2, 1^m | Cg. 4, c. 8 | 1^a Cor. 15, lect. 3, prin^o | Phy. 2, lect. 2, prin^o. * Corruptibile 3. Creatura 6, 34. Culpa 6. Daemon 74, 100, 101, 108, 113. Damnatio 10. Debitum 12. Delectatio 33. Denominatio 1, 4, 7. Denuntiatio 1. Determinatio 1. Deus 19, 20, 193, 311, 387, 402. Dicere 6. Dies 3, 19, 23, etc. Differre 2. Dimensio 8. Dispensatio 4, 7, 12. Dispositio 17, 20. Divisio 3, 17. Dolus 3.
- 15 In Scriptura dicuntur aliqua tunc fieri, quando innotescunt 1^a Cor. 15, lect. 3 | Phi. 2, lect. 3, me^o. * Dominium 12. Electio 31, 34. Eleemosyna 14, 39. Embryo 3. Ens 26. Enuntiatio 1, 2. Episcopus 12, 20. Erubescencia. Eructatio 2. Esse 25, 26, 41, 44, 53. Eucharistia 40, 77, 79, 103, 110, 115, 116, 278. Excaccatio 9.
- 14 In permanentibus ad fieri sequitur non esse, non autem in successivis. Verit. q. 28, 9, 10^m | Perih. lect. 11, fi. Exemplar 1. Exilium. Exorcismus 2, 5, 6, 9. Exordium 1. Festum 9, Fides 126, 141, 157. Filiatio 37. Finis 74, 81. Generatio 2, 5. Grando. Gratia 48. Gratiarum actio 4. Gratus 1. Habilitas 2. Habitus 31. Idem 9. Ignis 11. Illuminatio 3, 9. Imago 42. Impeccabilis 1. Jejunium 16, 19, 32, 35, 43, 15.
- 15 Quod fit, non est eo modo quo fit 4, d. 10, a. 2, q. 2, 2^m | Cg. 2, c. 17, fi. | Quol. 7, 9, 4^m. * Imperare 15. Imperator 8. Incarcerare. Individuum 29. Indulgentia 21. Infinitum 25, 32. Ingratitudo 12. Injustitia 6. Innovatio. Instans 29. Intellectus 81, 124, 125, 114, 172, 261. Intensio 2. Interpretatio 3. Involuntarium 2. Joannes 9.
- 16 Illud quod fit est, si fieri sumatur per terminomotus, non autem pro motu 1^a q. 45, 2, 3^m | d. 1, q. 1, 2, 3^m | 3, d. 3, q. 5, 2, 5^m | Quol. 7, 9, 4^m. * Ira 51. Iris 4. Judaizare. Judaei 10. Judicium 77, 82. Juge. Juramentum 2, 16, 22. Justitia 21. Justificatio 6, 7. Lans 18. Legitimitas 1. Liber 16, 29. Ludus 1. Lumen 6, 13. Luna 7. Magnanimitas 12. Magnificencia 1, 7. Maledicere 1. Maleficium 1. Manifestatio 1. Manus 3. Marcus 1. Matrimonium 43, 58. Membrum 12.
- 17 Omne quod fit, fit necessario ex Incontingenti, non autem ex contrario, nisi fiat generatione et aliteratione 3, d. 3, q. 5, 3, 3^m | Po^a q. 3, 1, 15^m | 2, c. * Mercenarius 1. Merees. Meritum 20, 33, 59. Metaphora 5. Militia 1. Minister 8. Miraculose. Miraculum 1, 9, etc. Missa 2. Missio 27, etc. Mixtio 3. Moriens. Mors 36. Mos 3. Motus 31, 35. Mutatio 11. Mutilatio. Mutuum 4. Nativitas 1, 1. Natura 12. Naturale 1^a, 21.
- 18 Ex multis non potest fieri unum, nisi habeant eandem rationem quantitatis. Ma. q. 7, 3, c. fi. * Negotatio 2. Non ens 3. Obedientia 11, 21. Oblatio 1, 7. Obligatio 3, 5. Observatio. Occidere 1, 12. Omissio 11. Operatio 10, 32. Oratio 17, 37, 39, 46, 47, 19, etc. Ordo 41, 71, etc. Ornatus 8. Pars 8. Pascha 2. Passio 105.
- 19 Plura non possunt fieri unum simpliciter, nisi sit ibi aliquid actus, et aliquid potentia. Cg. 1, c. 18. * Pausatio. Peccatum 43, 175. Pietas 1. Poena 27, 38. Poenitentia 103. Pollutio 4. Potentia 22, 27, 59. Praeceptum 18, 61. Praedestinatio 1. Praedicamentum 4. Praedicare 13. Praedicator 5. Praescriptio. Praesumptio 13. Principium 20. Pythagoras 7. Qualitas 7. Ratio 13. Sacerdos 29. Scientia 85, 86. Scriptura 20.
- 20 Copulatum in fieri verificatur pro una parte, sed in esse, pro utraque tantum 1, d. 15, q. 3, 1, c. * Sors 1. Summum 4. Simonia 8. Synagoga. Temeritas 1. Templum 2. Tempus 21. Tenebrae 4. Terraemotus 3. Testamentum 9. Tonitruum. Tyrannus 9. Unctio 37. Unitas 10, 11. Vendere 10. Vindicatio 6. Virtus 37. Voluntas 21.
- 21 Copulatum in fieri, potest verificari de faciente pro una parte, sed de facto, pro utraque tantum, nisi altera diminuat 1, d. 15, q. 3, 1, c. * Usura 7, etc. Usus 17. Votum 4. Fingere. Intellectus 121. Peccatum 370, 396, 422.

FILIATIO

- 1 FIGURA dicitur tripliciter: scilicet qualitas resultans ex terminatione quantitatis, imago et omne signum 3, d. 16, q. 2, 1, 1^m.
- 2 Forma dicitur quae dat esse specificum artificiato, figura vero dat terminationem quanti: tamen sunt idem, vel propinque. Cg. 3, c. 105, fi. | Phy. 7, lect. 5, prin^o | me^o. * Aer 7. Angelus 88, 141, 399. Animal 81.
- 3 Figura est forma quanti 1^a q. 7, 1, 2^m | c. | 4, d. 10, a. 3, q. 1, c. * Antichristus 5. Antonomasia 1.
- 4 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 96, 2, 2^m | Cg. 3, c. 105, 5^m. * Antromorphitae.
- 5 Figura est forma quanti, inquantum hujusmodi 1^a q. 7, 1, 2^m | 3, c. | 4, d. 10, a. 3, q. 1, c. * Anthropopatos. Arca 3. Augmentum 17. Baptismus 12, 155, 162, 186, 248. Bonitas 229. Caelum 22, 23. Character 46.
- 6 Figura proprie est tantum in corporeis 3^a q. 63, 2, 1^m. * Caerimonia 2, 7. Coetus 1. Cete 7. Cilicium.
- 7 Figura nullius actionis vel passionis est principium 2-2, q. 96, 2, 2^m | Cg. 2, c. 105, 5^m. Accidens 61. * Circumcisio 1, etc. 12, 42.
- 8 Identitas figurae est quasi certum signum identitatis specificae 2, d. 16, 1, c. | Hebr. lect. 2. priu^o | Phy. 7, lect. 5, me^o. * Circumseribi. Conceptio 21. Confessio 21, 22. Confirmatio 44, etc. Consecratio 9, 18, 19.
- 9 Identitas specifica, non sumitur ex identitate figurae, sed ex generatione similis in specie 3^a q. 74, 3, 2^m | 4, d. 11, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m. * Corpus 48, 61, 63. Daemon 37, 38, 56, 102, 102. Decimae 2, 4, 5. Deus 203.
- 10 Omne corpus caeleste est figurae sphaericae 2, d. 14, L. | Cae. 2, lect. 5, 6. * Dies 18. Divisio 19. Doctrina 1. Eucharistia 11, etc. 130, 138, 273. Fallacia 5. Festum 2, etc. Fictio 3. Fides 136. Forma 66. Generatio 37, etc. Grando. Honestas. Idea 45. Ignis. Imaginatio 1. Imago 4, etc. Immolari. In 15. Infinitum 9. Jephthe. 8. Juge.
- 11 Ad aliquid significandum spiritualiter, inducuntur sensibiles figurae in sacra Scriptura secundum Dionysium. Et ille erit litteralis sensus: sicut in loquutionibus metaphoricis, non illud quod significatur per verba, sed quod loquens per verba vult significare. Isa. 6, prin^o. * Justificatio 47. Lepra 2. Lex 96, 104, 116, 117, 123, 136. Liber 1. Littera 4. Mendacium 17, etc. Mundus 8. Musica 2. Nativitas 29. Numerus 7, 9. Oblatio 17.
- 12 Omnes figurae veteris Testamenti impletae sunt in Christo 4, d. 43, a. 3, q. 2, 3^m. * Organum 4, 5. Ornatus 12, 13. Ovis 2. Peccatum 420. Poenitentia 55, 58, 97. Praeceptum 119, etc. Prohibitio 6. Pulchritudo 13.
- 13 Diversae figurae legales in templo, fuerunt institutae ad significandum Christum, propter imperfectionem earum 1-2, q. 162, 4, 6^m. Christus 196, etc. Purgatio 4. Quadratum. Qui est 3. Rarum 3. Repraesentatio o. Ritus o. Sabbatum 1. Sacerdos 14, 15, 16, 27, etc. Sacramentum 48, 90, 118, etc. 131, 117, 150, 153. Sacrilegium 17, 21, 36, 37. Samuel 3. Sanctificatio 4, 11. Sanguis 7. Sensus 48, etc. Sphaera. Status 13. Stella 2, 8, 9. Tabernaculum o. Tertullianus 1, 3. Unctio 20, 30. Usura 188. Verbum 55. Verum 3. Vetustas. Virginitas 14, 25.
- Filialis. Pietas 8. Timor 44, 51, etc. 65, etc.
- 1 FILIATIO est tantum exeuntis a generante et completi in specie generantis 1^a q. 27, 2, 4, c. | 3^a q. 32, 3, c. | 3, d. 4, L. prin^o | d. 8, 1, 5^m | 5, o. | d. 10, q. 2, a. 2, q. 1, c. | q. 3, 1^m. * Aaron 2. Abraham 13, 27. Accidia 8.
- 2 Paternitas, maternitas et filiatio, conveniunt tantum viventibus, et praecipue animalibus 3^a q. 32, 3, c. | q. 35, 3, 1^m.
- 3 Alia species filiationis est in equo et alia in homine. Po^a q. 9, 6, 11^m. * Adam 44, 71, etc. Adoptio o. Afferre.
- 4 Oppositum videtur dicere a simili. Phy. 7, lect. 8, me^o.
- 5 Ad hoc quod natum ex alio materialiter sit filius, oportet quod in similitudinem speciei producantur 3^a q. 32, 3, c. | 3, d. 4, L. 2^m | d. 8, 1, 5^m | d. 10, q. 2, a. 2, q. 1, c. Generatio 37, etc. 67. Infra. Pater 3, inf. * Amor 114, etc. 121, etc. 145. Apollinaris 1. Apostoli 40. Aquila 1. Arabes.
- 6 Ad hoc quod natum ex alio active, dicatur illius, oportet quod producantur de substantia agentis, in similitudinem speciei, et quod illud agens non sit instrumentale, sed principale 3, d. 4, L. prin^o | Cg. 4, c. 23, fi. * Assimilatio 14, etc. Avaritia 15. Balneum. Baptismus 66, 151. Beneficium 6, 10, 11. Clamor 2. Conceptio 37. Confessio 83. Conjunctio 6.
- 7 Filiatio prius dicitur de persona, quam de natura. Verit. q. 29, 1, 1^m. * Consanguinitas 10. Consecratio 19. Contentio 3. Daemon 98. Desertum. Detractio 2. Eleemosyna 19. Heva 1. Foetus. Figura 8, 9. Frater 3. Furtum 13. Phinees.
- 8 Filiatio et adoptio convenit tantum personae, sed creaturam esse, subjecto et servitus, conveniunt etiam naturae 3^a q. 23, 4, o. | q. 21, 1, 2^m | q. 35, 5, c. | 3, d. 1, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m | q. 2, 5^m | d. 13, q. 1, 1, c. | d. 18, a. 4, q. 1, 1^m | Cg. 4, c. 5, fi. | 47 | Verit. q. 20, 1, 1^m | Quol. 1, 2, c. fi. | Quol. 2, 1, 1^m | Quol. 9, 4, c. Opus. 3, c. 219. * Generatio 37, etc. Gloria 17. Gula 3.
- 9 Modus filiorum quadruplex: scilicet liberorum ex liberis, servorum ex servis, liberorum ex servis et servorum ex liberis. Hebr. 11, lect. 4, fi.

FILIATIO

- 10 Status filiorum quadruplex: scilicet naturalium tantum, legitimorum tantum, utriusque et neutrius 4, d. 41, a. 3, q. 1, c. Haereditas 2.
- 11 Pater dat filio tria: scilicet esse, nutrimentum et instructionem 1-2, q. 100, 5, 4^m | 2-2, q. 102, 1, c. | q. 106, 1, c. | 6, 1^m | 4, d. 26, q. 1, 1, c. | d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 42, q. 1, 2, 9^m | q. 2, a. 2, 3 | d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Eph. 6, lect. 1, meo | Eth. lect. 1, primo.
- 12 Filiatio adoptionis est quaedam similitudo filiationis naturalis. Opus. 60, c^o 2.
- 13 Filius amittit haereditatem propter peccatum parentis, in crimine laesae majestatis 2-2, q. 108, 4, 2^m. * Haeresis 2, 29. Honor 33.
- 14 Immo nullus punitur, nisi pro culpa propria 1-2, q. 87, 8, o. | 2-2, q. 108, 4, c. | 1^m | 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 3, c. | q. 2, a. 2, q. 2, 2^m. * Idem 8, 10. Illegitimus o. Imago 4, 10. Imperator 8, 9. Inconstancia 2. Indignatio. Infidelis 4, 5. Inhumanitas 2. Invidia 5, 6. Ira 20. Isaac 1. Ismael. Joseph 1. Justitia 90. Legitimitas o. Lex 4, 6. Ludus 11. Lumbrici 1. Luxuria 16. Matrimonium 1, 2, 35, 40, 46, etc. 52, 116. Misericordia 18. Mors 5. Mulier 3, 9, 10. Multiloquium. Nativitas 6. Necessitas 32, 33. Obedientia 19, 42. Papa 2, 10. Paradisus 5. Passio 110. Pater 3, 20, 21. Peccatum 337. Poena 30, 37, 33. Poenitentia 39. Pollutio 2. Praeceptum 49, 132, 134, 137. Proles. Rapacitas. Religio 52, etc. 75. Roma 2. Semen 13, etc. Senator 2. Sera. Servitus 7, 9. Somnolentia. Spurius. Stultitia 8. Testamentum 1, 2. Turpilium. Usura 60, 242, etc. 259, 261, 265. Verberare. Vitium 9. Votum 33, etc.
- 15 Filiatio est in divinis 1^a q. 27, 2, o. | q. 42, 4, c. | 1, d. 4, q. 1, 1, 3^m | 3, d. 11, 1, c. | Cg. 4, c^o 2 | 11. * Abraham 18. Actor 2.
- 16 In divinis, non potest esse nisi unus filius 1^a q. 27, 5, 3^m | q. 41, 6, o. | 1, d. 7, q. 2, 2, o. | L. primo | 4, d. 7, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | Cg. 4, c^o 13 | 26 | Verit. q. 2, 1, c. fi. | Po^a q. 2, 1, 10^m | 4, o. | q. 3, 16, 9^m | 12^m | q. 7, 6, c. fi. | q. 9, 9, c. | 1^m | 11^m | q. 10, 2, 21^m | Opus. 3, c^o 56. * Adequare 1.
- 17 Eadem proprietas, scilicet nativitas, significatur per omnia nomina filii Dei, sed diversis rationibus 1^a q. 34, 2, 3^m.
- 18 Nomina propria filii Dei, sunt quatuor: scilicet filius, splendor, imago et verbum 1^a q. 34, 2, 3^m | q. 42, 2, 1^m | Jo. 1, lect. 1, meo | c^o 14, lect. 2, meo.
- 19 Filius Dei, est nomen patris tripliciter: scilicet quo honoratur, invocatur et manifestatur. Isa. 30, fi. * Adoptio 16, etc. Alienum 9. Alius 4.
- 20 Ea quae sunt hominis, dicuntur de filio Dei et e converso 1^a q. 43, 7, 1^m | 3^a q. 3, 6, 3^m | q. 9, 1, 3^m | q. 10, 1, 3^m | q. 16, 4, 5, 8, c. | q. 20, 2, o. | 3, d. 4, q. 2, 2, o. | d. 5, q. 1, 2, 4^m | d. 11, 4, o. | d. 21, q. 1, 3, o. | Cg. 4, c^o 4, fi. | 34 | 39 | Opus. 3, c^o 218 | 229 | 236 | Mat. 1, fi. | Rom. lect. 3, meo | 1^a Cor. 2, lect. 2, primo. * Amaritudo. Angelus 447.
- 21 Filius Dei, est verus Deus 1^a q. 27, 1, c. fi. | q. 41, 3, o. | 3^a q. 43, 4, o. | 3, d. 11, 1, o. | Cg. 4, c^o 3, usque 13 | Jo. 10, lect. 6, o. | Rom. lect. 2, 3, o. * Assimilatio 3, 6, 7. Assumere o. Auctoritas 1, 2. Blasphemia 17. Character 22, 23, 30, 31.
- 22 Filius Dei, non est quid principiatum, nec effectus, nec de se non ens 1^a q. 33, 1, 2^m | q. 42, 3, o. | 2, d. 1, q. 1, 2, c. | 3, d. 11, 1, o. | Po^a q. 3, 13, 5^m | q. 10, 11, c. | 9^m. * Coaequale o. Creatio 33, 43. Datio 26, etc. De 6. Deus 38, 39, 121, 255, etc.
- 23 Filius Dei, non est factus, nec operatus 1^a q. 41, 3, c. | 1, d. 29, 1, 3^m | 3, d. 11, 1, 3^m.
- 24 Oppositum videtur dicere 1, d. 30, 1, 1^m | 3, d. 7, q. 2, 1, 1^m.
- 25 In Christo, est tantum una filiatio secundum rem, scilicet aeterna ad patrem et alia secundum rationem et temporalis ad matrem 3^a q. 35, 5, o. | 3, d. 8, 5, o. | Quol. 1, 2, o. | Quol. 9, 4, o. | Opus. 3, c^o 219. * Dici 1. Dignitas 2. Donum 9, 40.
- 26 Christus ex reali relatione matris ad eum, est realiter filius ejus 3^a q. 35, 5, c. | 3, d. 8, 5, c. fi. | Quol. 1, 2, c. fi. | Quol. 9, 4, 1^m | Opus. 3, c^o 220.
- 27 Pater est major filio, ratione dationis, quae auctoritatem dicit, non autem ratione dati. Sed filius nullo modo est minor patre 1^a q. 33, 1, 2^m | q. 42, 4, 1^m | 1, d. 16, L. | d. 19, q. 1, 2, 3^m | 3, d. 11, 1, 2^m.
- 28 Immo haec est vera: Christus est minor patre 1^a q. 41, 3, c. | 4^m | 3^a q. 16, 8, o. | q. 20, 1, 1^m | 3, d. 4, 2, 2, 4^m | d. 11, 2, o. | d. 21, q. 1, 3, 2^m | Cg. 4, c^o 48 | Verit. q. 29, 1, 1^m | Opus. 3, c^o 223 | 1^a Cor. 15, lect. 2, primo. * Christus o. Dubitatio 2, 3. Eucharistia 111. Finis 66. Frater 3. Generatio 37, etc. Genitus o. Gratia 84. Idem 10. Imago. In 10, etc. Joannes 19. Judaei 14, etc. Judicium 49, etc. Lex 66, 115, etc. Liber 15, etc. Maria 28, etc. Missio 7, etc. Nativitas 8, etc. Notio 6, etc. Omnipotentia 3. Pater 9, etc. Per 3, 4, 7. Persona 17, etc. Possibile 8, 9. Principiatum 4. Propositio 16, etc. Proprietas 2. Proprium 10. Quies 6, 8. Qui est 3. Relatio 42, 83, etc. Sedere 3, etc. Speculum 1, 2, 3. Spiratio o. Spirituale 11. Spiritus 19, etc. Suppositum 12. Unigenitus. Unitas 54, 56. Veritas 33, 40. Vita 17, etc. 27, etc.

S. Th. Opera omnia. Index.

FINIS

- 29 Christum convenienter ponimus esse filium Dei vivi, licet Deus uxorem non habuerit. Opus. 2, c^o 3.
- 30 Dicunt doctores graecorum, Filium esse secundum a Patre, et Spiritum sanctum esse tertium secundum ordinem in numerando: non autem secundum ordinem temporis, vel naturae, vel dignitatis, vel intellectus. Opus. 1, c^o 2 | 3.
- 31 Quod autem Spiritus sanctus dicitur secundus a Filio dignitate, potest exponi, non de dignitate naturali, sed de dignitate personalis, sicut, et secundum nos dicitur, quod persona est hypostasis, proprietate distincta ad dignitatem pertinentem, secundum quem modum, dicit Hilarius, quod Pater est major Filio, propter auctoritatem originis, filius tamen non est minor patre, propter substantiae unitatem. Opus. 1, c^o 2, fi.
- 32 Filius dicitur brachium Dei Patris. Opus. 1, c^o 63 | Isa. 53, primo.
- 33 Tunc invisibiliter filius Dei cuique mittitur, cum a quoquam cognoscitur atque percipitur, secundum Augustinum. Perceptio autem, experimentalis quamdam notitiam significat, et haec proprie dicitur sapientia, quasi sapida scientia 1^a q. 43, 5, 2^m | 3^m | 2-2, q. 45, 1, 1^m | 2^m.
- 34 Ad habendum filium Dei in se, requiritur cognitio, non quidem actualis, sed habitualis, non quaelibet, sed quae prorumpat in affectum amoris 1^a q. 43, 5, 2^m | 3^m | 1, d. 15, q. 4, 1, 1^m | 3^m | Psal. 9, primo. * Adoptio 21, 22. Baptismus 173, etc. 180, etc. Charitas 125, etc.
- 35 Sola creatura rationalis ex sua creatione est filius Dei 3, d. 10, q. 2, a. 2, q. 1, c. * Desertum. Deus 152, etc.
- 36 Omnes electi, dicuntur filii Dei, scilicet per adoptionem. Cg. 4, primo. Gratia 71, 84, 135.
- 37 Aliquis fit filius Dei tripliciter, secundum triplicem assimilationem hominis ad Deum: scilicet per gratiam, per perfectionem operum, et per gloriam. Cg. 4, c^o 24, primo | Psal. 28. Jo. lect. 2. Assimilatio 35.
- 38 Aliquis dicitur filius Dei quincupliciter, secundum quintuplicem similitudinem: scilicet naturae, vestigii, imaginis, gratiae et gloriae 1^a q. 33, 3, c.
- 39 Similitudo praedestinatorum ad filium Dei, duplex: scilicet imperfecta per gratiam, et perfecta per gloriam. Eph. 1, c. 1. Similitudo 10, etc. * Passio 110. Pietas 8. Poenitentia 39, 100, 105, 14. Subjectio 5, etc. Timor.
- Filius familias. Eleemosyna 19.
- Filum. Aranea 1.
- Fimbria est extrema in vestimento, et signat doctrinam Ecclesiae, vel virtutes. Psal. 44, fi.
- Fimus. Upupa.
- Finalis. Ablativus 1. Accidens 51, 57. Actus 116. Agere 27. Anima 32, 261, 262. Attributa 17. Blasphemia 12, 22. Bonitas 20, 47, 72. Capitale 1. Causa 50, etc. Christus 60. Contemplatio 9. De 1. Delectatio 76, 112. Deus 329, 432, 433. Definitio 16, etc. Ex 6, Exemplar 4. Finis o. Grave 7. Impoenitentia. Intellectus 214. Justus 8. Malum 28. Mathematica 4. Matrimonium 6, 8. Merces 1, 4. Meritum 89, 90. Metaphysica 30, 31. Passio 41. Praedestinatio 36, 48. Pronomen 5. Propter 1. Pulchritudo 3. Sacramentum 19, 120. Trajanus. Voluntas 6.
- 1 FINGERE est repraesentare, quod est rationis, ut dicit Philosophus. Ma. q. 8, 3, a. 10 | 10^m. * Anthropomorphitae. Averrois 2. Dacmon 72. Derisio 3. Matrimonium 59, 60.
- 2 Quando id fingimus quod nihil significat, tunc est mendacium, et non cum refertur ad aliquam significationem 2-2, q. 111, 1, 2^m.
- Finiri. Actus 22, 28, 31. Angelus 10. Beatitudo 93, 119. Caelum 73, 76. Circulus 4. Complacentia o. Concupiscentia 7. Christus 30. Damnatio 44. Deus 86. Distantia 3, 4, 5. Esse 47, 94. Forma 80, 87. Haeresis 47, 48. Mundus 18. Passio 92. Proportio 1, etc. Psalmus 7. Tempus 26. Terminus. Ventus 1.
- 1 FINIS. Causalitas finis, est prima omnium 1^a q. 5, 4, c. | 1-2, q. 1, 2, c. | 1, d. 8, q. 1, 3, c. | Meta. 5, lect. 2, fi. c. | Posteriorum lect. 16, meo c. | Lib^o 2, lect. 8, primo. * Accidens 51. Actio 37, 54, 58. Actus 37.
- 2 Cujuslibet rei finis, est sua perfectissima operatio 4, d. 49, q. 3, a. 4, q. 3, 4^m | Cg. 3, c^o 25, 2^m | 26, 15^m. Operatio 6. Infra 41.
- 3 Immo ejuslibet rei finis, est objectum suae operationis 1, d. 43, q. 1, art. 1, q. 2, c. | a. 2, q. 1, c.
- 4 Finis ejuslibet rei, est operatio ejus propria, vel ad quod per eam venit 1-2, q. 49, 3, c. | 3^m | 4, 1^m | q. 56, 1, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Cg. 3, c^o 64, 10^m | 67, fi. | Eth. lect. 10, primo. Operatio 44. * Agens 13, 69, 83, 93, 104, 116.
- 5 Finis etsi sit postremus in executione, est tamen primus in intentione agentis. Et sic habet rationem causae 1-2, q. 1, 1, 1^m | 3, 2^m | 4, c. | q. 18, 7, 3^m | q. 20, 1, 2^m | q. 25, 1, 2, c. q. 84, 2, c. | 2-2, q. 189, 1, 5^m | 3^a q. 61, 3, 1^m | q. 62, 6, c. | Cg. 3, c^o 18, primo | Verit. q. 21, 3, 3^m | Po^a q. 3, 16, c. primo | 18, 5^m | q. 5, 1, c. | q. 7, 2, 10^m | Ma. q. 2, 3, c. fi.
- 6 Ratio finis, proprie respicit motum, operationem, et ordinem rei ad rem. Ideo non est in mathematicis 3, d. 27, q. 1, 4, 11^m.
- 7 Omnia quae sunt unius generis, conveniunt in communi fine il-

FINIS

- Ilus generis 1-2, q. 1, 5, c. | 2, d. 38, 2, c. * Anima 13, 32, 65. Ars 20, 33.
- 8 Finis cuiuslibet rei, est bonum. Cg. 3, c. 16. Ut Beatitudo 6, etc. Bonitas 66, 69, etc. * Artifex 3, 4. Aversio o. Baptismus 2.
- 9 Bonum inquantum bonum, est finis. Cg. 3, c. 16, 1^m. Causa 81. Caelum 115, etc. Circumcisio 11. Circumstantia 4, etc.
- 10 Quidquid est finis, est hoc inquantum bonum. Cg. 3, c. 17, 2^m | Verit. q. 21, 2, c. Appetitus 26. Infra.
- 11 Cum factum habeat rationem finis et boni, materia et dispositio ejus habent rationem finis et boni, et ad eam terminatur actio creantis. Ma. q. 1, 2, 9^m. * Civitas 3. Claritas 1, 3. Comedere 4. Comparatio 1. Concubinitus 3. Corpus 61. Divitiae 2, 5. Dominium 2.
- 12 Immo ad formam sive ad supposita terminatur actio creantis 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m. * Actus 2, 4. Eucharistia 4, 36, 156. Finalis. Finaliter. Finiri. Finitum o. Forma 17, 45, 122, 131. Fortitudo 43, 44, 51, 59. Fructus 16. Gloria 2, 5, 9.
- 13 In finibus non itur in infinitum 1-2, q. 1, 4, o. Meta. 2, lect. 4, prin^o a. etc. Ethicorum lect. 2, prin^o a. * Haeresis 8, 11, 12, 44.
- 14 Finis non est causa, nisi secundum quod movet efficientem 1-2, q. 1, 1, 1^m | Po^a q. 5, 1, c. Idea 2. Ignis 11. Imago 32. Incarnari 2, 15. Inconstantia 1. Innovatio. Instrumentum 4, 10. Intellectus 222. Jactantia 4. Jejunium 26.
- 15 De ratione finis sunt duo, scilicet esse desideratum et dilectum, et delectabile. Verit. q. 21, 2, c. * Judaei 11. Judicium 15, 19, 73, etc. Juramentum 5. Lex 448. Locus 7. Magi 10, etc. Magnes 3. Malum 28, 46. Martyrium 1. Materia 23, etc. Metaphysica 30, 31. Missa 5. Monarchia 1. Mors 27. Mutuum 5. Necessitas 1, 2, 22, 23. Objectum 14, 15. Obligari 6, 7. Offensa. Omissio 3. Operatio 44. Ordo 14. Pars 25. Paulus 23. Pax 7. Peccatum 52, 61, 62, 64, 209, etc. 225, 395. Poena 67, 74. Poenitentia 46, 47. Perfectio 3, 6, etc. Perseverantia 5, 7. Pluralitas 1. Postulatio. Praeceptum 4, 71, etc. Praedicare 17. Providentia 2, 3, 17, 20, 26, 46, etc. Purgatio 5, etc. Raptus 13. Resurrectio 4, 41. Sacramentum 81, 141. Salomon 4. Scientia 125, etc. 141, etc. Servitus 18. Significatio 6. Simonia 11. Tempus 26. Unctio 23. Uxura 32, 34, etc. 44, etc. 80, 89, 90, 181, 195. Uxor 1, 4. Velox 2. Vita 28, 52, 53. Vitium 6. Voluntarium. Votum.
- 16 Necessitas finis, est ex suppositione, et conditione. Ideo non est in necessariis absolute, et multo minus in necessariis per se, quae non habent necessitatem ab alio 1, d. 2, q. 4, 3^m.
- 17 In divinis, una persona non est finis respectu alterius personae, quia significarentur gradus in bonitate Dei 1, d. 34, q. 1, 2, c. | 2, d. 23, 1, 2^m.
- 18 Finis dicitur dupliciter: scilicet propter quod aliquid est, et terminus rei. Opus. 9, q. 42.
- 19 Finis vel terminus duplex: scilicet secundum quantitatem, ut punctus, vel secundum essentiam, ut ultima differentia, et definitio 1, d. 43, q. 1, 1, c. | Opus. 9, q. 42. Definitio 1. * Addere 8. Amicitia 11, 29. Aureola 21. Beatitudo 8, etc. Bonitas 69, etc. Capitale 1, 2.
- 20 Finis dicitur dupliciter: scilicet id propter quod est aliquid: et bonum complete superveniens, ut delectatio 1-2, q. 33, 4, c.
- 21 Finis duplex: scilicet principalis, et secundarius 2, d. 38, 1, c. | Quol. 5, 19, c.
- 22 Finis duplex: scilicet proximus, et remotus vel ultimus 1-2, q. 12, 2, c. | q. 21, 1, 2^m | 1-2, q. 23, 7, c. | 2, d. 26, 5, 5^m | d. 40, 2, c. prin^o | d. 41, q. 1, 1, c. | J. d. 38, 1, 3^m | d. 39, 1, 3^m | d. 16, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m | Ma. q. 2, 4, 9^m | q. 8, 1, 1^m 6^m.
- 23 Finis duplex: scilicet naturalis, et supernaturalis 1^a q. 23, 1, c. | 1-2, q. 109, 5, 3^m | 2, d. 41, q. 1, 1, c. | Verit. q. 14, 1, c. | q. 27, 2, c.
- 24 Finis duplex: scilicet imaginarius, et deliberatus 1-2, q. 1, 1, 3^m | Cg. 3, c. 2, fi. | Physicorum 2, lect. 8, me^o.
- 25 Finis duplex: scilicet proportionatus, et non proportionatus ei quod est ad finem. Primus est perfectio inherens, non autem secundus, nisi secundum similitudinem, quia est aliquid subsistens scilicet bonitas Dei 1^a q. 23, 1, c. | q. 25, 5, c. fi. | q. 62, 4, c. | q. 63, 2, o. | q. 103, 2, o. | 2, d. 1, q. 2, 2, c. | d. 3, q. 4, 4^m | Cg. 3, c. 18 | Verit. q. 14, 2, c. | 3, c. | 9^m | q. 27, 2, c.
- 26 Finis duplex: scilicet finis cuius, idest in quo est ratio boni, et finis quo idest usus vel adeptio ejus 1^a q. 26, 3, 2^m | 1-2, q. 1, 8, c. | q. 2, 7, c. | q. 3, 1, c. | 8, 2^m | q. 5, 2, c. | q. 11, 3, 3^m | 16, 3, c. | q. 34, 3, c. fi. | Physicorum 2, lect. 4, me^o | Anima. 2, lect. 7, me^o.
- 27 Finis dupliciter attribuitur alicui, scilicet secundum se, et ex parte tendentis in ipsum 2, d. 38, 2, 6^m. * Claritas 1, 3. Cognitio 11.
- 28 Finis duplex: scilicet operis, et operantis 2-2, q. 141, 6, 1^m | 2, d. 1, q. 2, 1, c. | 3, o. | 4, c. | d. 36, 5, 5^m | d. 38, 5, c. | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m | d. 49, q. 1, a. 1, q. 1, 4^m | Po^a q. 3, 16, c. prin^o | q. 16, 3, c. * Cultus 7. Datio 30. Differentia 22, 23.
- 29 Finis duplex: scilicet praecedens operationem, et sequens eam. Cg. 3, c. 18, o. | Meta. 12, lect. 7, me^o 3.
- 30 Finis duplex: scilicet interior, ut operatio, et exterior idest objectum operationis 1-2, q. 13, 4, c. | 4, d. 2, q. 1, 2, c. | d. 49, q.

FINIS

- 1, a. 1, q. 2, c. | a. 2, q. 1, c. | Meta. 12, lect. 12, prin^o. * Aeternitas 24, 80. Error 4. Forma 17, 45, 122, 131. Fructus 16.
- 31 Finis coincidit cum forma exemplari, et efficiente, in idem numero, ut Deus 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, 4^m | 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | Virt. q. 2, 3, 18. * Generatio 25.
- 32 Immo materia coincidit cum fine 1-2, q. 55, 4, c. | 2, d. 36, 5, 4^m.
- 33 Finis duplex: scilicet generationis, et rei generatae. Primus coincidit cum forma in idem numero, non autem secundus 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | Virt. q. 2, 3, 18^m | Meta. 12, lect. 9 | Phy. 2, lect. 10, prin^o.
- 34 Finis duplex: scilicet principaliter intentus, et cui aliquid est utile. Primo modo finis est nobilior his quae sunt ad finem, non autem secundo modo 2-2, q. 111, 5, c. | 3^m | 1, d. 37, q. 4, 1, 2^m | 2, d. 4, q. 2, 3, o. | d. 15, q. 1, 1, 6^m. * Habitus 17, 82. Haeresis 8, 44.
- 35 Finis triplex: scilicet legis, Christus: praecepti, charitas: et vitae mors. Isa. prol. me^o.
- 36 In agentibus et finibus, est triplex gradus: scilicet movens per se tantum, per aliud tantum, et utroque modo. Ethicorum, lect. 9, me^o.
- 37 Finis tripliciter acquiritur: scilicet ut forma, ut operatum, et ut possessum 1^a q. 103, 2, 1^m | 2^m.
- 38 Finis dupliciter habetur: scilicet perfecte, idest realiter, et imperfecte, idest intentionaliter 1-2, q. 11, 4, c. | 1^m | q. 16, 4, c. | q. 69, 1, c.
- 39 Cognitio finis duplex: scilicet perfecta, idest sub ratione finis, et imperfecta, idest ejus quod est finis materialiter tantum. Prima convenit tantum naturae rationali, secunda vero convenit etiam brutis 1^a q. 59, 1, c. | 1-2, q. 6, 2, c. | q. 11, 2, c. | 1, d. 1, q. 4, 1, c. | 2^m | 2, d. 25, 1, c. | 3, d. 27, q. 1, 2, c. | 4, d. 33, q. 1, 1, c. | Meta. 5, lect. 16, fi. * Hypocrisis 6. Magi 10, 11, 12. Materia 23. Melchisedech. Perfectio 3, 6, 11, 17, 18. Praeceptum 70, etc.
- 40 Nulla causa potest habere rationem ultimi finis 2, d. 1, q. 1, 3, 4^m. * Actio 16, 17. Actus 37, 148. Agens 69. Agere 4, etc. 25. Amor 42, 43, 44. Angelus 137, 179, etc. 234, 402. Anima 122, 127, 326. Aversio 1, 2.
- 41 Impossibile est quod aliqua operatio voluntatis habeat rationem ultimi finis 1^a q. 26, 2, 2^m | 1-2, q. 1, 1, 2^m | q. 3, 4, 2^m | q. 19, 1, 2^m | 1, d. 1, q. 2, 1, 2^m | 2, d. 25, 3, 2^m | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Cg. 3, c. 26 | Quol. 8, 19, c.
- 42 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 3, 2, o. | 5, c. | q. 55, 2, 3^m | 1, d. 1, q. 1, 1, o. | 3, d. 24, q. 1, 5, 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 2, o. | q. 4, 2, o. | Quol. 8, 19, c. | Opus. 3, c. 104 | 107 | Ethicorum lect. 1, o. | Meta. 9, lect. 1, fi.
- 43 Finis ultimus creaturae rationalis, est visio divinae essentiae 1-2, q. 3, 4, c. | 2-2, q. 164, 1, 1^m | Opus. 3, c. 104 | 107. Beatitudo 8.
- 44 Ultimus finis dicitur dupliciter: scilicet ultimus simpliciter, idest Deus, et ultimus in genere operationum, idest beatitudo 1-2, q. 1, 1, 2^m fi.
- 45 Res naturales diriguntur a Deo ad finem boni, et creaturae rationales ad ultimum finem 1^a q. 103, 1, c. | 1-2, q. 5, 5, 2^m.
- 46 Immo ars quaedam necessaria est, quae sit directiva ipsius actus rationis, per quam scilicet homo in ipso actu rationis ordinate et faciliter, et sine errore procedat. Poster. prin^o. * Beatitudo 1, etc. 31, etc. 79, 88. Beatus 8. Bonitas 17, etc. Capitale 1, 2, 6.
- 47 Voluntas non est ad opposita, respectu ultimi finis 1-2, q. 5, 4, 2^m | 8, d. 7, q. 1, 1, 1^m | Verit. q. 22, 1, c.
- 48 Voluntas est ipsius finis tantum 1-2, q. 8, 2, c. | Verit. q. 22, 13, 9^m.
- 49 Immo voluntas est etiam eorum quae suat ad finem 1, d. 45, 2, 1^m | 2, d. 24, q. 1, 3, 3^m.
- 50 Idem actus voluntatis est eorum quae sunt ad finem et ipsius finis ut ratio, non autem absolute 1-2, q. 8, 3, o. | q. 12, 4, c. | 3, d. 14, a. 1, q. 4, c. | Verit. q. 2, 11, c. | 3^m. * Charitas 33, 36, etc. Causa 49, 81. Caelum 115, 150, 181. Certitudo 12. Circumstantia 4, 5.
- 51 Voluntas ut potentia, est eorum quae sunt ad finem, sed ut actus, est tantum ipsius finis 1-2, q. 8, 2, o. | Verit. q. 22, 13, 9^m.
- 52 Voluntas non potest simul ferri in plures ultimos fines 1-2, q. 1, 5, o. | q. 12, 3, 1^m | q. 13, 3, 3^m | 2, d. 24, 3, c. | 3, d. 31, q. 1, 1, c. | Ma. q. 4, 2, c. fi. * Complacentia o. Consensus 7. Conservatio 9.
- 53 Oppositum videtur dicere 1, d. 17, q. 1, 5, c. * Creatura 22, etc. Credere 18. Cultus 18. Cupiditas.
- 54 Omnium rectarum voluntatum est unus finis ultimus, scilicet Deus, et unus proprius, scilicet charitas, beatitudo, et delectatio spiritualis 2, d. 38, 1, 2, o.
- 55 Ultimus finis dicitur dupliciter: scilicet simpliciter idest res possessa, et quo ad aliquem, scilicet possessio, vel adeptio, vel fructus rei 1-2, q. 2, 7, c. | q. 16, 3, c. * Aestimatio 2. Datio 5, 16, 21, 30. Debitum 1, 2. Delectatio 18, 19, 30, etc. 76, 107, 112, 113. Desiderium 2. Detractio 1, 4. Deus 154, 156, 176, 271,

FINIS

- 290, 292, 432. Dominium 1, 7. Donum 7. Electio 9, etc. Eleemosyna 1, 3, 15, 25. Error 4. Felicitas 1, 4, 5. Fides 29, 93, 115, etc. Fructus 2, etc. 8, 14, 18. Fruitio 1, 8, 9.
- 56 Impossibile est, quod anima, vel aliquid ejus, sit ultimus finis, nisi secundo modo 1-2, q. 2, 7, c. * Gloria 2, 3, 5, 6, 9. Gratia 42, 153. Oppositum videtur dicere 1-2, q. 3, 4, c. | Jo. 14, lect. 1, meo 3.
- 57 Quidquid facit homo, agit propter finem, etiam agendo actionem, quae est ultimus finis 1-2, q. 1, 1, 2^m.
- 58 Humanitas Christi, non potest esse ultimus finis 1, d. 1, q. 1, 1, 3^m. * Gula 4. Habitus 16. Haereditas 3. Haeresis 8. Homo 12, 18, 19.
- 59 Nullus finis habet rationem finis, nisi in ordine ad ultimum finem scilicet ad Deum. Cg. 3, co 17 | Verit. q. 21, 1, 1^m | 5, c. fi. | q. 22, 2, c. * Honestum 6. In 23. Incontinentia 7. Indigentia 2. Infinitum 26. Intellectus 223, 300, 301. Intentio 10, etc. 15.
- 60 Homo non habet ultimum finem suum in hac vita, sicut alia animalia, quia finis est supra naturam ejus 1-2, q. 5, 5, 2^m | q. 91, 4, o. | q. 109, 5, 3^m | 2, d. 26, 1, 3^m | d. 30, q. 1, 1, 2^m | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 4, 3^m. | Cg. 3, co 147. * Hypocresis 6. Justitia 78.
- 61 Omnes homines habent eundem ultimum finem formaliter, non autem materialiter 1-2, q. 1, 5, c. 7, o. Ethic. lect. 9, prin^o. * Justificatio 15.
- 62 Per naturalia tantum, homo non habet sufficienter inclinationem ad illum ultimum finem supernaturalem 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 3, c. * Latria 4.
- 63 Ad connaturalem finem ultimum hominis, scilicet bene vivere tantum, ordinantur primo consilium, secundo iudicium, et ultimo et immediate praeceptum. Sed proximus finis consilii, est inventio agendorum, et iudicii certitudo 2-2, q. 51, 2, 2^m | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 3, c. | 2^m.
- 64 Omnium rerum, est unus ultimus finis cujus, scilicet Deus, non autem finis quo 1^a q. 103, 2, o. | 1-2, q. 1, 8, o. | q. 3, 8, 2^m | 2, d. 38, 1, c. | Cg. 1, co 74, 4^m | 75, 1^m | Lib^o 3, co 17 | 45 | 47, fi. | 61, 1^m | 97 | 112, 3^m | Verit. q. 5, 6, 4^m. * Lex 30, 78, etc. 145, 154. Ludus 10. Mendacium 5. Meritum 6, 7, 14, 15, 63, 86, 90. Metaphysica 29, etc.
- 65 Quaelibet res tendit in finem ultimum, per propriam operationem 1^a q. 62, 4, c. | 12, q. 21, 1, 3^m | 2, d. 18, q. 2, 2, 4^m | 35, 1, c. | d. 38, 2, c. | Cg. 3, co 20, fi. | 22, 1^m | 64, 10^m | 97 | 147, 3^m. * Militaris. Miraculum 14, etc. 41, 44.
- 66 Pater, Filius et Spiritus sanctus, sunt unus finis ultimus, et unum summum bonum, non autem tres fines 2, d. 38, 1, 2^m. * Monstrum 2. Motus 26, 53. Naturale 18. Necessitas 5, 10. Omissio 3. Passio 85. Peccatum 1, 9, etc. 395. Poenitentia 3, 41.
- 67 Deus est ultimus finis humanae voluntatis 2-2, q. 122, 2, o. | q. 184, 1, c. * Perfectio 6, 27. Pluralitas 1. Praedestinatio 24, 36, 37. Principium 25, 26. Prophetia 43. Propter 1. Providentia 26, 46, etc. Prudentia 31, 34, 36, 45, etc. 63, etc. Raptio 34.
- 68 Bonitas Dei est finis cujuslibet creaturae, ut ultimum intentum, homo autem est finis cujuslibet creaturae, ut cui sunt utiles 2, d. 1, q. 2, 3, o. | Cg. 3, co 22 | 97 | Opus. 3, co 100. Creatura 23. Infra. * Rectitudo 1. Relatio 98. Religio 12, 18, 38, 85, etc. 94, 98, etc.
- 69 Quaelibet res tunc maxime accedit ad suum finem ultimum quando imitatur bonitatem Dei, secundum quod dispositum est a Deo 2, d. 1, q. 2, 2, 3^m. * Sacramentum 81, 141. Sacrificium 8. Scientia 192, 141, 155. Servitus 18. Sollicitudo 7. Spes 10, etc. 22, 81. Simonia 25.
- 70 Ultimus finis cujuslibet rei, est assimilari Deo 1^a q. 44, 1, 3^m | 1-2, q. 1, 8, c. | q. 2, 5, 3^m | 2, d. 5, q. 1, 2, 4^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 2, c. | Cg. 3, co 19 | 20, 1^m | 21, 3^m | 25 | 34, 4^m | Poa q. 5, 5, c. | 6^m. Creatura 28. * Temperantia 19. Theologia 21, 24, 25, 31, 32, 38, 39. Veritas 8, 20, 43, 44. Vestigium 4, 5. Via 3, 8, 9, 11. Vita 74, 83. Voluntas 29, 31, 32, 71.
- 71 Idem est dicere, quod finis rerum est assimilari Deo, et quod finis rerum est esse, secundum quod Deo assimilantur. Poa q. 5, 5, c. Vel Creatura 34.
- 72 Charitas non est ultimus finis, cum non sit finis communis omnium, sed est proprius finis voluntatis, per quem tendit ad ultimum finem 2, d. 38, 1, 1^m. * Charitas 77. Finis 35. Fortitudo 51. Habitus 16. Intellectus 200, 214, 301. Jejunium 22, etc.
- 73 Charitas propinquius respicit ultimum finem, quam fides et spes 1^a Tim. lect. 2, meo.
- 74 Quandocumque charitas exit in actum, tunc fit ordinatio totius hominis et omnium quae eum ordinant in finem ultimum 2, d. 40, 5, 6^m.
- 75 Oportet ultimum finem totius universi esse bonum intellectus, scilicet veritatem. Cg. co 1 | Lib^o 3, co 25, 7^m | 37. * Meritum 56, etc.
- 76 Ultimus finis primae causae in creaturis, est ordo partium universi et distinctio. Et est quasi ultima forma. Cg. 2, co 41, 4^m | 5^m.
- 77 Finis omnium operum Dei, est manifestatio bonitatis ejus, quae propter excellentiam ejus, non potest sufficienter uno modo, nec una creatura manifestari. Rom. 9, lect. 4, meo | Hebr. 2, lect. 3, meo. * Obedientia 23. Spes 81.

FINIS

- 78 In omnibus agentibus ordinatis finis primi est ultimus finis omnium aliorum. Cg. 3, co 25, 7^m | Ma. q. 1, 1, c.
- 79 Deficiens a fine proximo non est omnino frustra, si remanet finis ultimus. Verit. q. 24, 10, 10^m.
- 80 Oppositum videtur dicere 2, d. 40, 2, c. | 3^m.
- 81 Finis spiritualis vitae, est quod homo uniatur Deo, quod fit per charitatem. Et ad hoc ordinantur sicut ad finem omnia quae pertinent ad spirituales vitam 2-2, q. 44, 1, c. | Cg. 3, co 115 | 116. * Amor 42, etc. 64, 136, 188. Charitas 77. Certitudo 18. Consilium 12, 17.
- 82 Charitas est principium et finis vitae spiritualis. Quol. 4, q. 12, 2, 8^m | 11^m. * Constantia 1, etc. Contumax. Divitiae 5.
- 83 Finis principalis vitae spiritualis est charitas, secundarius autem est puritas et rectitudo 3, d. 23, q. 3, a. 1, q. 1, c. | d. 27, q. 2 a. 4, q. 3, c. | Quol. 4, 24, c. | q. 12, 2, o. | Quol. 5, 19, c. * Fortitudo 51. Habitus 16. Jejunium 22, etc. Lex 30, 78, etc. 145, 151.
- 84 Ordinare in finem ostendendo imperfecte convenit rationi, sed perfecte et naturaliter, sapientiae et prudentiae, supernaturaliter vero fidei, docendo actum legi, sed inclinando imperfecte voluntati, perfecte vero et naturaliter, virtutibus moralibus, sed supernaturaliter charitati 2, d. 41, q. 1, 1, o. | 2, 2^m. Lex 78, etc. * Magnanimitas 8, 12, 27. Martyrium 1. Perseverantia 5, 7. Postulatio. Potentia 43.
- 85 Charitas est finis omnium virtutum 2 2, q. 3, 2, 1^m | q. 23, 8, 3^m | 3, d. 23, q. 3, a. 1, q. 1, c. fi. | d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, c. | Virt. q. 2, 3, c. | Quol. 4, 24, c. | Opus. 17, co 6 | Jo. 15, lect. 2, meo | Col. 3, lect. 3, meo | 1^a Tim. lect. 2, meo. Oppositum videtur dicere 3, d. 27, q. 2, 2, 2^m. * Praeceptum 38, 39, 67, 83, 85, 141.
- 86 Quidquid ordinatur in finem virtutis, oportet ordinari in finem charitatis 2, d. 40, 5, c. fi. * Princeps 2, 3. Principium 35.
- 87 Inter virtutes, sola charitas est finis omnium rectarum voluntatum 2, d. 38, 2, 5^m. * Prophetia 42, etc. 61. Rom. 33, 52, 53.
- 88 Charitas est finis praecepti 2-2, q. 23, 4, 1^m | q. 41, 1, c. | 3, d. 27, q. 2, 2, 2^m | a. 4, q. 3, c. | Virt. q. 2, 3, c. | 7, 17^m | Cg. 3, co 116 | Isa. prol. meo | Jo. 15, lect. 2, fi. | 1^a Tim. lect. 2, meo. Praeceptum 76. * Regula 5. Sabbatum 1, 2, 8. Sacerdos 11. Superbia 11.
- 89 Actus charitatis est finis operum, non autem habitus charitatis 2, d. 38, 2, 4^m. * Susurratio 1. Veritas 48.
- 90 Finis virtutum duplex: scilicet communis et ultimus, idest felicitas; et proprius, scilicet bonum proprium earum. Ma. q. 8, 1, 1^m.
- 91 Commune est in omni virtute, quod actus ejus est finis proximus ejus 3, d. 37, q. 2, a. 4, q. 3, c. Virtus 7, 15, 27, 37, etc. 57, 77, 79, 81, 85, 90, 101, 108, 110, 113, 116, 117, 133, 160, 163, 165, 183, 191, 193, 211, 220, 232, 242, 254, 255, 263. Usura 32, 34, etc. 44, etc. Uxor 1, 4.
- 92 Finis proximus humanae vitae, est bonum rationis in communi 3, d. 3, q. 2, 3, c.
- 93 In operibus spiritualibus, non quaeruntur temporalia ut finis proximus vel remotus, sed ad sustentationem naturae et conditionis suae, ut sic quis spiritualia possit exercere 2, d. 38, 1, 5^m.
- 94 Finis cujuslibet virtutis moralis, ei praestitutus a ratione naturali, est conformari rationi 1-2, q. 66, 3, 3^m | 2-2, q. 47, 6, 7, c. | 3, d. 33, q. 2, 3, c. | Ethic. 2, lect. 3, prin^o.
- 95 Electio finis proximi est actus virtutis moralis principaliter, sed prudentiae originaliter 1-2, q. 56, 4, 4^m | 3, d. 33, q. 2, 3, c. Electio 9.
- 96 Ea quae sunt ad finem sunt necessaria, quando sine eis non potest haberi finis, non autem aliter 1^a q. 19, 3, c. | q. 82, 1, 2, c. | q. 116, 4, o. | 1-2, q. 3, 6, 2^m | q. 10, 2, 3^m | q. 13, 6, 2^m | q. 16, 6, 1^m | 2-2, q. 187, 3, c. | Cg. 1, co 81, prin^o | Lib^o 3, co 97 | Verit. q. 23, 4, c. | 10^m | 11^m | q. 24, 1, 18^m | Poa q. 1, 5, c. fi. | q. 3, 16, c. | q. 10, 2, 6 | Ma. q. 3, 3, c. | q. 6, 9^m | q. 16, 7, 18^m. * Actio 37, 58, 72, 97, 114, 116. Actus 7, 47, etc. 52, 148, 150, 153, 160, 170, 180.
- 97 Necessitas cujuslibet ordinati ad finem, sumitur ex ipso fine 1-2, prin^o | q. 102, 1, c. | Poster. lect. 1, meo. * Addere 8, 9. Agens 93, 104, 106, 116. Agere 4, etc. Amicitia 4, 11, 29. Amor 136, 251, 253. Appetitus 9, 25, 26, 41.
- 98 Finis est de ratione eorum quae sunt ad finem 1-2, prin^o | q. 1, 3, c. * Appropinquatio 2. Ars 1, 14, 18, 26, 33, 48.
- 99 Quae sunt ad finem, oportet sumere bonitatem et modum a fine proximo 1-2, q. 95, 3, c. | q. 102, 1, c. | 2-2, q. 27, 6, c. | q. 33, 2, c. | 6, c. | 3^m | q. 87, 2, 3^m | q. 123, 7, o. | q. 141, 6, c. | 1^m | 2, d. 40, q. 1, c. | 3^m | Cg. prin^o | Lib^o 3, c. 133 | 139, 2^m. Actus 127. Bonitas 245, 246, 247. * Artifex 3, etc. Artificiale 5. Aversio 2, 12. Baptismus 15, 201. Beatus 2, 5.
- 100 Quanto aliquid efficacius ordinatur ad finem, tanto est melius 2-2, q. 152, 5, c. * Causa 49, 81. Certitudo 8, 18. Character 21.
- 101 In omnibus quae sunt ad finem materia determinatur secundum exigentiam finis. Verit. q. 11, 4, c. | q. 12, 2, c. * Civilis 2. Civitas 3.
- 102 Dignitas eorum quae sunt ad finem, praecipue ex fine consideratur 1-2, prin^o | q. 174, 2, c. * Cognitio 11, 52. Comprehendere 2, 3.

FINIS

- 405 Finis semper excellit rem quae est ad finem 2-2, q. 152, 5, c. * Confirmatio 30, 32. Consensus 7. Consilium 2, 3, 4, 6, 17, 24. Contemplatio 12. Cooperari 1. Cor 7. Corpus 33. Credere 9. Cultus 7, etc. 15, 18. Cura 8.
- 404 Omne quod ordinatur ad finem, oportet esse proportionatum fini 4, d. 16, q. 3. 1, q. 1, c. * Debitum 2. Deceptio. Delectatio 3, 12.
- 405 Finis et ea quae sunt ad finem, debent esse conformia, secundum proportionem, non autem secundum genus 1-2, q. 96, 1, c. | q. 102, 1, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m. * Definitio 10, 16, 18. Demonstratio 8. Desiderium 9. Differentia 17. Dispositio 4, 19, 27, etc.
- 406 Finis quaeritur in infinitum, non autem ea quae sunt ad finem, sed secundum proportionem ad finem 2-2, q. 27, 6, c. | q. 181, 3, c. | 2, d. 24, q. 3, 6, 3^m | Quol. 5, 18, c. | Rom. 12, lect. 1, meo | 1^a Cor. 11, lect. 3, meo. * Divinatio 5, 9, 13. Donum 31. Electio 7, 9, 10, 14.
- 407 Finis comparatur ad ea quae sunt ad finem, sicut materia ad formam 1-2, q. 4, 4, c. | q. 5, 7, c. | Ma. q. 2, 2, 5^m.
- 408 Finis comparatur ad ea quae sunt ad finem, sicut ratio formalis ad objectum et sicut principia ad conclusiones 1^a q. 47, 1, 3^m | q. 82, 1, 2, c. | 1-2, q. 3, 3, c. | q. 12, 4, c. | 2^m | q. 19, 7, c. | 1^m | 10, c. | q. 102, 1, 2, c. | 2-2, q. 47, 11, c. | 1, d. 45, 2, 1^m | 2 d. 10, 4, c. | d. 30, q. 1, 1, c. | Cg. 1, c^o 76 | Verit. q. 23, 1, 3^m | Ma. q. 2, 2, 5^m.
- 409 In finibus est ordo, sicut in agentibus, quia utrobique, secundarium dependet a principali 1^a q. 116, o. | Cg. 3, c^o 109 | Verit. q. 21, 1, 1^m. Ma. q. 1, 1, c.
- 410 Unumquodque ordinatur ad finem per actum suum 1-2, q. 21, 1, 3^m. * Eleemosyna 1, 2, 15, 36. Expedire. Fortitudo 59.
- 411 In omnibus potentiis vel artibus ordinatis ars vel potentia quae est circa finem ordinat aliarum artium vel potentiarum actus, ad proprium finem 1-2, q. 9, 1, c. | q. 65, 3, 1^m | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, c. | d. 33, q. 2, a. 1, q. 1, c. | Cg. 2, c^o 41, 4^m | Lib^o 4, c^o 75 | Virt. q. 2, 3, c. fi. | Opus. 3, c^o 102. * Fortuna 1. Frustra. Generatio 25. Gubernare 1. Habitus 16, 28, 29, 32, 37, 50, 59, 66, 67, 81, 82.
- 412 Finis potentiae inferioris vel habitus, ordinatur ad finem superioris 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, c. | Cg. 8, c^o 17, 6^m.
- 413 Omnis finis et quicquid est ad finem est actio, vel cum actione 1-2, q. 13, 4, c. * Haereditas 3. Homo 12, 18, 19, 21, etc. 27, 34.
- 414 Actiones ludicae, non ordinantur ad aliquem finem extrinsecum, sed ad bonum ludentis, inquantum delectant, vel requiem praestant 1-2, q. 1, 6, 1^m | Cg. 3, c^o 2, fi. | 25, 6^m | Hebdo. prol. * Honor 14, 16. Idea 2, 26. Imperare 4, 9. Jejunium 22.
- 415 Finis particularis ordinatur ad finem communem 1-2, q. 19, 10, c. | q. 21, 2, 2^m | Cg. 3, c^o 17, 4^m. * Instrumentum 4, 10.
- 416 Ordinari aliquid ad aliquem finem, contingit dupliciter: scilicet per se et per accidens 1^a q. 116, 1, o. | 2, d. 21, q. 1, 3, c.
- 417 Aliquid ordinatur ad finem dupliciter: scilicet necessario et ad bene esse 3^a q. 1, 2, c. | 2, d. 21, q. 1, 3, c. | Verit. q. 22, 1, c. | Quol. 4, 24, 3^m | Quol. 5, 19, c. a. Intellectus 224, 275, 282, 283. Intentio 10. Iudicium 15, 16. Iustitia 51, 57. Iustificatio 14, 15.
- 418 Quod est ad finem est duplex: scilicet conjunctum ei, ut dispositio, et distans ut motus. Primum manet cum fine, non autem secundum 1-2, q. 4, 4, 3^m | 1, d. 1, q. 4, 2, c. | 2, d. 25, 1, 4^m. * Lex 3, 8, 9, 10, 27, etc. 31, 50, 51, 62, 72, 73, 83, 85, 86, 166, 169, 172.
- 419 Quod est ad finem, inducitur ad finem, triplex operatione: scilicet rationis, voluntatis et potentiae motivae 1, d. 1, q. 1, 2, c. * Liberum 7. Magnanimitas 1, 2, 8. Malitia 8. Martyrium 1. Mendacium 5. Meritum 15. Metaphysica 15, 29, etc. Militaris.
- 420 Ad unum finem ordinatur tantum unum medium, si sit sufficiens 1^a q. 47, 1, 3^m | q. 101, 3, 1^m | 1-2, q. 101, 3, 1^m. * Miraculum 11. Moralis 1, 2, 4. Natura 2. Necessitas 1, 2, 3, 22, 23. Negotiatio c. Otium. Officium 19. Oratio 55, 60. Ordinatio 3. Ordo 14, 21. Pars 20. Patientia 4. Peccatum 37, 52, 61, etc. 151, etc. 209, etc. 238, 368, 395. Perfectio 3, 41, etc. Philosophia c. Poenitentia 26.
- 421 Ea quae sunt ad finem, inquantum huiusmodi, non sunt volita nisi propter finem 1-2, q. 8, 2, c. | 2^m | 3, c.
- 422 Quandocumque una potentia est circa aliquem finem, ad illam ordinantur sicut ad finem omnia quae sunt ejusdem finis 1^a Tim. lect. 2, meo.
- 425 Aliquid est ordinatum ad finem dupliciter: scilicet sicut tendens in finem, ut utens et fruens; vel sicut via, sicut est utibile 1, d. 1, l. meo.
- 424 Finis operantis semper est in eo, sed finis operis potest esse in alio 2, d. 1, q. 2, 1, c. * Physica 5, etc. Potentia 14, etc. 31, 41, etc. 57, etc.
- 425 Finis operis reducitur semper in finem operantis 2, d. 1, q. 2, 1, c. * Potestas 12, 13. Praeceptum 2, 4, 6, 22, 25, 33, 38, 67, 71, 83, 141, 146, 149, 151, etc. Praedestinatio 2, 20. Principium 26, 27. Prophetia 43. Propositum 1. Providentia 2, 3, 16, 17, 20, 47, 48. Prudentia 1, 10, 28, 31, 33, 45, 46, 52, 62, 66, 68, 72. Qualitas 6, 7. Quies 2. Raptus 9, 10, 13. Ratio 36, 56, 57. Rectitudo o. Religio 18, 28. Scientia 18, 125, 126, 127, 131, 132, 141, 150,

FINITUM

151. Scrutatio. Teneri 1. Testamentum 1, 5. Theologia 32. Trahere 1. Usus 2, 4, 5, 6. Ut 2, 4, 6, 10, 12, etc. Utile o. Vanum. Verbum 25. Virtus 9, 41, etc. 110, 188, 191, 216, 233, 263, 266. Vita 52. Voluntarium 1, 2, 15. Voluntas 7.
- 426 Oportet quod quaelibet voluntas habeat aliquem finem, quem naturaliter velit, cujus contrarium non possit velle 1^a q. 82, 1, 2, o. | Cg. 3, c^o 109 | Po^a q. 1, 5, c. fi. * Amor 116.
- 427 Finis moralis accedit fini naturae et e converso 1-2, q. 1, 3, 3^m. * Concupiscentia 7, 16. Creatura 8, 18, 21, etc.
- 428 Qualis est quilibet naturali qualitate animae vel corporis, vel qualitate superveniente, talis finis videtur 1^a q. 83, 1, 5^m | 1-2, q. 9, 2, c. | 2^m | q. 10, 3, c. | 2^m | 2, d. 25, 1, 5^m | Virt. q. 1, 9, 21^m. * Aestimatio 2. Deus 270, 290, 292. Eucharistia 155. Fortuna 1. Gloria 2, 5, 9. Homo 12, 13, 18, 22, 23, 27. Honor 14, 16.
- 429 Voluntas respicit finem tripliciter: primo absolute, secundo ut in quo quiescit, tertio ut terminum eorum quae ordinantur in finem. Primum est velle, secundum frui, tertium est intentio 1-2, q. 8, primo | q. 12, 1, 4^m | 2, c. | 3^m | 5, 2^m | Verit. q. 22, 15, c. fi.
- 450 Actus voluntatis potest ferri in finem dupliciter: scilicet immediate et mediate. Primus dicitur voluntas, secundus vero intentio. Et uterque est semper malus, si finis est malus, et est bonus, si finis actus est bonus. Et secundus est bonus si finis agentis est bonus, non autem primus 2, d. 38, 3, c. | 5, o. | d. 40, 2, o. Intentio. * Hypocrisis 5, 6. Imperare 9. Intellectus 198, 214, 222, 282, etc. 13, etc. Jactantia 2, 5. Jejunium 22, 29. Juramentum 5. Libertas 6, 8. Locus 7.
- 451 Voluntas ex necessitate inhaeret fini 1^a q. 82, 1, 2, c.
- 452 Ad rectam voluntatem requiruntur duo: scilicet debitum finis, et quod ea quae sunt ad finem proportionentur ei 2-2, q. 49, 7, c. | q. 51, 1, 1, 1^m | q. 55, 3, 4, c. | q. 64, 7, c. | q. 69, 2, c. | 2, d. 40, 2, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 9, q. 4, 5^m. * Malitia 7, 8. Malum 51, 55. Miraculum 44. Moralis 1. Motus 78. Peccatum 1, 37. Physica 5. Poenitentia 41. Praeceptum 146, 149. Praedestinatio 20, 24, 37. Praestituere. Propositum 1. Providentia 2, 3. Ratio 56, 56, 57. Scandalum 8. Scriptura 10. Subsannatio.
- 453 Homini convenit agere propter finem, quia omnes actiones humanae sunt propter finem 1-2, q. 1, 1, o.
- 454 Actiones hominis, aliis intenti, non sunt proprie actiones humanae, quia non procedunt ex deliberatione rationis quae est principium humanorum actuum. Et ideo habent quasi finem imaginatum, non autem per rationem praestitutum 1-2, q. 1, 1, c. | 3^m. Actio 43.
- 455 Homo operatione naturali et animali, ordinatur in finem ab alio, sed operatione humana, ordinatur a seipso in finem 1-2, q. 1, 1, c.
- 456 Finem convenientem dicimus, utile vel necessarium vitae humanae. Opus. 73, c^o 3.
- 457 Aliquid ordinatur in finem dupliciter: scilicet vel proprie, tamquam seipsum movens ad finem, et sic sola creatura rationalis ordinatur in finem; vel communiter, tanquam motum ab alio, et sic bruta animalia ordinantur in finem 1-2, q. 1, 2, c.
- 458 Finis hominis est adhaerere Deo per intellectum, sed magis per voluntatem et principaliter per amorem quam per timorem. Cg. 3, c^o 115 | 116, fi. | 128, 2^m | 130, 1^m | 4^m fi. * Usura 90, 147, 148. Usus 6. Voluntas 31, etc. 66, 72.
- 459 Omnis peccans mortaliter, constituit sibi necessario alium finem quam Deum 1-2, q. 1, 7, 1^m | q. 89, 1, 3^m | 2-2, q. 45, 1, 1^m | 1, d. 1, q. 4, 1, 4^m | 2, d. 24, q. 3, 6, c. | d. 31, 3, c. | d. 42, q. 1, 3, 5^m | 5, c. | 3, d. 31, q. 1, 1, 1, c. | 4, d. 16, q. 2, a. 2, q. 1, c. | d. 46, q. 1, 3, c. | Verit. q. 28, 2, c. | Ma. q. 3, 1, 20^m | Virt. q. 2, 6, c. | 7^m | Rom. 2, lect. 2, primo.
- 1 FINITUM additum infinito, non facit majus, sed plus 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 1, 4^m. * Actus 22, 28, 81. Agens 80.
- 2 Cuilibet finito, potest fieri additio secundum mathematicum, non autem secundum physicum 3, d. 13, q. 1, art. 2, q. 3, 1^m.
- 5 Ens creatum est compositum ex finito et infinito, idest ex actu et potentia; vel quia ens aliud est finitum, idest incorruptibile, aliud infinitum, idest corruptibile. Ideo non sunt partes entis integrales, sed subjectivae 2, d. 3, q. 1, 1, 5^m. * Angelus 9, 10, 161, 212. Aversio 19. Beatitudo 93, 119. Caelum 73, 76. Christus 65, 70. Concupiscentia 7. Consilium 4. Damnatio 44. Deus 86. Distantia 3, 4, 5. Distinctio 4. Divitiae 2. Esse 46, 94. Finiri. Forma 80, 87. Haeresis 47, 48. Locus 18. Mundus 18. Offensa. Operatio 17. Passio 92. Peccatum 215. Poenitentia 100. Proportio 1, 2, 3, 4. Psalmus 7. Punctus 1. Quantitas 20. Tempus 26, 38. Usura 48.
- Firmamentum a Deo creatum, idest caelum stellatum est suprema sphaera secundum Aristotelem, non autem secundum astrologos modernos 1^a q. 68, 1, 2, 3, o. | q. 71, 3^m | 2, d. 14, l. meo | Quol. 4, 3, c. | Cae. 2, lect. 9, primo. * Apostoli 38. Caelum 17, 18, 56, 60, etc. Tempus 11.
- Firmare. Argumentum 5, 7. Fides 146. Fortitudo 32, 58. Fundamentum 3. Humilitas 25, 30. Imperfectio 2. In 27. Missio 40. Perjurium 1. Perseverantia 1, 5. Praescriptio. Purgatio 3. Temperantia 14. Usura 275. Virginitas 3, 5, 6. Virtus 235. Votum 9.
- Firmitas est virtus faciens permanentiam in opere, sed constan-

FLAGELLUM

FORMA

- cia in proposito 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 2, c. * Amor 113. Anima 127. Argumentum 5, 6, 7. Assentire 7, 8. Certitudo 1. Constantia 3. Contemplatio 13. Continentia 12. Delectatio 91. Evangelium 7. Fides 1, 162. Fiducia 6. Fortitudo 2, 31. Fundamentum 2. Gloria 22. Habitus 32. Haeresis 28. Humilitas 28, 30. Imperfectio 2. Incontinentia 6. In 27. Intellectus 121. Maria 25, 70. Mathematica 3, 5. Matrimonium 121. Musica 1. Pax 20. Peccatum 217, 370. Perseverantia 1, 5. Probatio 2. Ratio 34, 50. Sanctitas 5. Schismos. Temperantia 31. Terra 5. Tribulatio 7. Vanum. Verbum 71. Virtus 98, 182, 239. Votum 45, 46.
- Firmiter. Continentia 13. Votum 33.
- Fissum. Scindi. Scissura.
- Fistula. Organum 1.
- Fixum. Adam 15. Ens 13, 14, 15. Illuminatio 6. Intellectus 121. Luminare 4. Motus 78. Pes. Saturnus 2. Species 3. Stella 5. Voluntas 50.
- 1 FLAGELLUM duplex: scilicet corporale, et spirituale scilicet remorsus conscientiae. Psal. 38, fi. * Animal 69. Baptismus 91. Lex 112.
- 2 Flagellum secundum se, semper est corrigens. Sed quandoque ex defectu subjecti, non pervenitur ad hunc effectum 4, d. 15, l. meo. * Christus 216, 218. Manus 4. Maria 69. Reprobatio 5. Salvari 15.
- 5 Quinque modi, quibus flagella Deus infligit in praesenti, distinguuntur penes quinque bona a Deo intenta: scilicet quia vel bonum est in altero, vel est in eo qui punitur in quo est ordo iustitiae, vel est utilitas ejus, quo ad recessum a malo, vel in ordine ad bonum conservandum, vel ad bonum augendum 4, d. 15, l.
- Flagitiosus. Ludus 12.
- Flagitium. Mulier 21.
- Flamma est ardor spiritus siccī. Psal. 17, primo. * Amor 189. Ardor. Fumus. Gladius 1. Hieronymus 1. Ignis 2. Missio 42, 45.
- Flamen. Baptismus 219, etc.
- Flaminia. Lombardia.
- Flatus. Apostoli 10. Aquilo. Missio 42. Spiritus. 1. Terraemotus 4. Ventus 2.
- Fletus erit in damnatis corporaliter, quo ad turbationem capitis et oculorum, non autem quo ad resolutionem lacrymarum 4, d. 50, q. 2, a. 3, q. 3, o. | Cg. 4, c. 89, fi. | Quol. 7, 13, o. | Opus. 10, a. 40. * Dolor 12, 21. Flumen 1. Gemitus o. Lacryma. Luctus. Oratio 4, 29. Poenitentia 69. Rugitus.
- Flexibile. Angelus 461. Docere 11. Lucifer. Poenitentia 44. Superbia 2. Voluntas 40. Juventus 2. Passio 117.
- Floridus. Paradisus 3.
- 1 FLOS significat Christum, ratione puritatis, passibilitatis, odoris, decoris et fructus. Isa. 11, primo. * Anima 213. Fructus 12. Juventus 2. Nazareth. Prosperitas 1.
- 2 Caro Christi floruit per honestatem et incorruptionem, et refloruit per resurrectionem. Adam vero floruit, sed peccando non refloruit. Psal. 27, fi.
- Fluctuatio. Pax 10.
- Fluere. Actio 51. Amor 58. Anima 112, 258, etc.
- Fluidus. Aqua 10.
- 1 FLUMEN aquae quintuplex: scilicet lacrymarum, baptismi, gratiae, sapientiae et lactitiae. Isa. 42, fi. Baptismus 56, 63, 219.
- 2 Flumina quatuor videntur oriri ex diversis locis, quia intrant sub terram, sicut multa alia. Sed primo oriuntur a mari, immediate vero, a fonte paradisi, scilicet Phison, Geon, Tigris et Euphrates 1^a q. 102, 1, 2^m | 2, d. 17, q. 3, 2, c. | 4^m | 5^m. * Elephas 4. Gratia 84.
- Fluvius. Christus dicitur fluvius violentus triplici ratione: scilicet propter aquarum, idest gratiarum multitudinem, propter amoris fervorem, et propter cursus velocitatem. Isa. 59, fi.
- 1 FLUXUS maris, est per impressionem lunae, non autem per aliquam formam aquae 1^a q. 105, 6, 1^m | q. 110, 3, 1^m | 2^a q. 2, 3, c. | Cg. 3, c. 100, 3^m | Verit. q. 22, 13, c. | Opus. 34 | Rom. 11, lec. 3, fi. * Aqua 2, 10, 14, etc. Calor 7. Cete. 4.
- 2 Oppositum videtur dicere 3, d. 13, a. 2, q. 2, 2^m | 3^m. * Eucharistia 199, 212.
- 3 Fluxus duplex: scilicet de potentia in actum, et de agente in patiens 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 4, c. * Forma 38, 114, 167. Gratia 117. Instans 1. Intentio 22. Mare 2. Mens 4. Nativitas 1, 28. Pars 14. Proprium 6. Punctus 3. Sanguis 13. Tempus 4, 37. Torcular 2. Virtus 78.
- 4 Fluxus sive effusio humoris carnalis, aliquando est ex debilitate naturae, sine libidinosa delectatione et carnis commotione, aliquando vero ex aliqua occasione cibi vel imaginationis. Opus. 64, c. 18. * Christus 212, 213.
- Folium. Veritas 27.
- Folliculus. Onocrotalos.
- 1 FOMES supra principia naturalia, nihil positive supponit in homine, sed in solo defectu originalis iustitiae consistit 2, d. 32, q. 2, 1, c. fi. * Avaritia 16. Baptismus 201, etc. Cinis 1. Circumcisio 42. Eucharistia 218. Ignorantia 12. Incarnari 14.

- 2 Fomes est inordinata et habitualis concupiscentia appetitus sensitivi 1-2, q. 82, 3, o. | 3^a q. 15, 2, c. | q. 27, 3, c. | 2, d. 30, q. 1, 3, c. | 4^m | d. 31, q. 1, 1; 3^m | 5^m | q. 2, 1, 3^m | d. 32, q. 1, 1, c. | Ma. q. 2, 1, 8^m | q. 4, 2, 4^m | q. 7, 3, 17^m | Opus. 3, c. 232 | Rom. 7, lect. 4, primo | meo. * Lex 15, 16. Maria 10, etc. 53, etc. 59, etc. Peccatum 161, 268, 272, 291, 206, 333, 340, 353, 362.
- 4 Fomes ut poena inflicta a Deo, dicitur lex, non autem ut inclinatur ad malum 1-2, q. 91, 6, o. | q. 93, 3, 1^m | Rom. 7, lect. 4, meo. Lex 15. * Purgatorium 8. Sanctificatio 1, 13. Sensualitas 16.
- 5 Fomes per se inclinatur ad malum, per accedens autem ad bonum 2, d. 32, q. 1, 2, 4^m | q. 2, 1, 5^m | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m.
- 6 Fomes ut poena, est a Deo, non influente gratiam, non autem ut culpa 2, d. 32, q. 2, 1, o. | Rom. 7, lect. 4, meo.
- 7 Deformitas culpae, opponitur originali iustitiae, quo ad rectitudinem voluntatis, fomes vero, quo ad rectitudinem virium inferiorum 2, d. 32, q. 1, 1, 1^m.
- 8 Fomes est concupiscentia habitualis, quae provenit ex hoc, quod ratio non habet virtutem totaliter inferiores vires refragandi. Ma. q. 4, 6, 16^m.
- 9 Fomes non est causa maculae originalis in eodem subjecto. Ideo manet, transeunte reatu et macula peccati originalis 2, d. 32, q. 1, 1, 3^m.
- 10 Fomes non est causa proxima sed prima cujuslibet peccati et radix ejus, quia quandoque peccatum eligitur sine incentivo 2, d. 43, 1, 2^m.
- 11 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 84, 1, c. | 2^m | 2, c. | 2-2, q. 119, 2, 1^m.
- 12 Effectus fomitis duplex: scilicet inclinatio ad malum, et difficultas ad bonum 3^a q. 27, 3, c. | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, c.
- 13 Effectus fomitis duplex: scilicet rebellio, et servitus. Rom. 7, lect. 4, meo.
- 14 Fomes originaliter est in appetitu sensitivo, sed diffusive, est in omni membro. Rom. 6, lect. 4, meo.
- 15 Fomes ut respicit naturam, est aequaliter in omnibus, sed ratione personae, est intensior in uno, quam in alio 2, d. 32, q. 1, 1, 4^m | 3, o.
- 16 Fomes peccati non fuit in Christo 3^a q. 15, 2, o. | 3, c. | 4, c. | 3^m | q. 18, 2, 3^m | q. 27, 3, c. | 1^m | 2, d. 32, q. 2, 1, 6, 1 | 3, d. 17, a. 1, q. 2, 4^m | d. 21, q. 1, 2, 6, 2 | 4^m | Opus. 3, c. 231. Christus 92, 87.
- 1 FONIS triplex: scilicet sapientiae, vitae et corporis Christi. A quo est triplex aqua: scilicet doctrinae, gratiae et baptismi. Isa. 12, fi. Baptismus 56. * Amor 58, 128. Damnatio 15. Dulcedo 5. Generatio 15. Gratia 84. Matrimonium 116.
- 2 Fontes quinque, secundum quinque genera substantiarum: scilicet naturae corporis caelestis, ignis, aeris, aquae et terrae 1^a q. 66, 2, o. | Opus. 61, c. 34. * Origenes 2. Peccatum 169. Pluvia 3. Psalmus 10. Sacerdos 10. Sol 1.
- 3 Fontes quinque: scilicet substantia mixti, naturae vegetabilis, sensibilis, rationalis et intelligentiae. Opus. 61, c. 35.
- 4 Fons vivus est Deus. Opus. 61, c. 34, fi. | 35, primo.
- 1 FORMA. Omnis forma, dicitur actus, etiam ipsae formae separatae, et ipse Deus 1, d. 42, q. 1, 1, 1^m | Spiritu. 1, 1^m. Deus 44.
- 2 Oppositum videtur dicere 1^a q. 3, 8, o. | 1, d. 26, q. 2, 2, 1^m.
- 3 Forma est similitudo Dei participata in rebus, secundum Anaxagoram 1, d. 8, q. 5, 2, 5^m | Cg. 3, c. 97. * Abstractio 17.
- 4 Forma semper importat respectum causae ejus quod secundum eam formatur, per modum inheretiae, ut in intrinsecis, vel per modum imitationis, ut in exemplaribus. Verit. q. 3, 3, c. fi. * Abstractum 7, 8. Actualitas 2. Actus 2, 4, 46, 188. Adam 14, 87.
- 5 Omne completivum alicujus, est sicut forma ejus 4, d. 3, 1, c. * Addere 8, 9. Angelus 26, 449. Anima 5, 33, 34, 39.
- 6 Omne illud quo aliquid primo operatur, est forma ejus 1^a q. 76, 1, c. * Apponere 3. Ars 26, 38, 41. Bonitas 48, 63, 75, 82.
- 7 Forma non subsistens, non est quidditas, sed est pars quidditatis. Po^a q. 3, 11, 11^m. * Contrarium 20. Delectatio 112. Denominatio 1, 5, 7.
- 8 Omnis forma vel est ipsa natura rei, ut in simplicibus, vel constituit naturam rei, ut in compositis 3^a q. 13, 1, c. * Determinatio 1, 4.
- 9 In simplicibus et immaterialibus idem est forma, et id cuius est forma 1^a q. 39, 5, 2^m | Phy. 2, lect. 1. * Deus 44, etc.
- 10 Immo nihil est forma sui ipsius. Verit. q. 10, 8, 16. * Definitio 8, 10, 13, etc. Effectus 10. Ens 40.
- 11 De ratione formae est, quod sit in eo cuius est forma 1^a q. 49, 1, c. * Epiikia 7. Esse. Fides 5, 7, 82, 83. Finis 33, 37, 107.
- 12 Omnis forma, quantum est de se, est universalis 4, d. 50, q. 1, 3, c. | Verit. q. 2, 5, c. | q. 8, 11, c. | q. 10, 5, c. Vel Individuum 23.
- 13 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 14, 1, 3^m | 1, d. 35, 5, o. | d. 36, q. 1, 1, 1^m | Cg. 1, c. 50.
- 14 Omnis forma in abstracto considerata, est infinita 1, d. 43, q. 1, 1, c. * Gratia 1, 3, 5, 6. Individuum 23, 28.
- 15 Formae non locantur in genere nec in specie, sed composita 1^a q. 76, 3, 2^m. * Hypostasis 5. Indulgentia 22, 27.

FORMA

- 46 Oppositum videtur dicere 2, d. 3, q. 1, 6, c. prin°. * Menstruus 6. Metaphysica 30.
- 47 Forma generati, non est finis seu terminus generationis, nisi ut est similitudo generantis 1^a q. 44, 4, 2^m | 2.2, q. 171, 6, c.
- 48 Formae materiales non sunt compositae ex quo est et quod est 1^a d. 8, q. 5, 2, 1^m | 2, d. 17, q. 1, 2, c. * Accidens 89. Modalis 1.
- 49 Omnis forma de se est communicabilis 1^a q. 3, 2, 3^m | q. 7, 1, c. fi. | 1, d. 4, q. 1, 1, c. | d. 19, q. 4, 2, c. | 2, d. 3, q. 1, 2, 1^m | 2^m | 3, d. 2, L. | Verit. q. 2, 5, c. | 6, c. | Quol. 7, 3, c. [prin° | Opus. 29 | Meta. 7, lect. 13 | Lect. 14 | Periber. 10, prin°.
- 20 Oppositum videtur dicere 1^a q. 13, 9, c. | 1, d. 23, 3, c. | d. 34, q. 1, 1, 4^m.
- 21 Omnis forma existens in supposito, per quod individuatur, est communis multis secundum rem, vel secundum rationem, non autem formae subsistentes 1^a q. 13, 9, c.
- 22 Oppositum videtur dicere 1^a d. 25, 3, c. | d. 34, q. 1, 1, 4^m. * Motus 33, 61, 78, 80, 89.
- 25 Communicabilitas formae tripliciter impeditur: scilicet per carentiam materiae, vel per totalem impletionem materiae ab una forma, vel per receptionem formae in materia signata. Periber. lect. 10, prin°. * Nomen 21, 22. Passio 35. Per se 5. Persona 12, 12, 43, 45. Phy. 2, 3. Totum 1. Unitas 6. Usura 144. Utile 2. Veritas 11. Virtus 101. Vitiositas.
- 24 Genus formarum triplex: scilicet materialium, immaterialium et mediarum, ut sensitivae. Cg. 2, c° 67, fi. | Virt. q. 1, 4, 4^m. * Abstractum 8.
- 25 Gradus formarum quintuplex: scilicet elementi, mixti, vegetabilis, sensibilis, et intellectualis. Cg. 2, c° 67, fi. | Lib. 3, c° 22 | 97 | Lib. 4, c° 11 | Spiritu. 2, c. | Anima. 1, c. fi. | 7, 9, c. * Accidens 17, 125.
- 26 Forma duplex: scilicet exemplaris, et inherens 3, d. 10, q. 2, a. 1, q. 3, o.
- 27 Forma duplex: scilicet generalis, et specialis 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, 2^m | Verit. q. 1, 6, c. * Actus 4, 10. Adoptio 17. Assumere 44.
- 28 Forma duplex: scilicet forma totius, et forma partis 3, d. 2, q. 1, 3, o. | 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | Cg. 4, c. 80, 2^m | Quol. 2, 4, c. | Quol. 9, 1, 4^m | Meta. 7, lect. 9, me°. * Blasphemia 20. Commune 13. Corruptio 15. Deitas. Denominatio 1. Distinctio 1, etc. Diversitas 3, 4, 6, etc. Divisio 1, 6. Ens 40. Pars 12, 13, 42. Quo est 3. Virtus 163, 178.
- 29 Distinctio formarum duplex: scilicet specifica, secundum diversitatem obsectorum, et numeralis, secundum diversitatem subjecti 2.2, q. 24, 5, c.
- 30 Formae distinguuntur secundum diversa principia activa 1-2, q. 54, 2, c.
- 31 Oppositum videtur dicere a simili. Phy. 7, lect. 8, me°.
- 32 Diversorum, diversae sunt formae de necessitate 2, d. 42, q. 1, 1, c. | Cg. 3, c° 79 | Lib. 3, c° 97.
- 33 Forma separata, non multiplicatur numeraliter 1^a q. 41, 6, c. | q. 50, 4, c. | q. 75, 7, c. | 2, d. 3, q. 1, 3, o.
- 34 Forma est variabilis terminative, sed est invariabilis subjective 1^a q. 9, 2, 3^m | q. 16, 8, c. fi. | 1.2, q. 53, 1, c. | 1, d. 8, q. 3, 2, 3^m | d. 17, q. 2, 1, 3^m | 3, d. 23, q. 3, a. 1, q. 3, 2^m | 4, d. 12, q. 1, a. 2, q. 3, 1^m | Verit. q. 1, 6, c. prin° | q. 14, 7, 3^m | Ma. q. 7, 2, 7^m | Verit. q. 1, 11, c. | 2^m. * Fatum 5, 6. Figura 3, 4, 5. Instrumentum 8, etc. Miraculum 28. Mutatio 2, 10. Ordo 10, 12, 15.
- 35 Subjectum tripliciter se habet ad formam recipiendam: scilicet in ultima dispositione, cum impedimento extrinseco, et cum indispositione. Verit. q. 9, 3, c. | Phy. 7, lect. 6, fi. etc. Actio 124.
- 36 Forma effectus est in instrumento incomplete 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 4, c. Instrumentum 13, 14. Infra.
- 37 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, 2^m | d. 7, q. 1, a. 2, q. 3, 3^m.
- 38 Forma effectus, est in instrumento incomplete quadrupliciter: scilicet secundum rationem speciei, secundum esse, secundum duplicem fluxum, scilicet de potentia ad actum, et ab agente in passum, et in hoc quod non attingit directe ultimam formam 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 4, c.
- 39 In formis differentia esse non potest, nisi quod una est perfectior alia. Cg. 3, c° 97 | Spiritu 1, 9^m. * Actio 5.
- 40 Forma essentialis, est de essentia, quidditate, et definitione subjecti, non autem forma accidentalis. Anima 2, lect. 2, prin°.
- 41 Forma partis et forma totius differunt realiter sicut pars et totum, non autem sicut duae formae omnino diversae 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | Cg. 4, c° 80 | Quol. 2, 4, c. | 3^m | Quol. 9, 1, 1^m | Opus. 3, c° 158 | Meta. 7, lect. 9, me°. * Adjectivum 1, 4, 8. Differentia 7, 9, 10, 12, etc. Distantia 1. Distinctio 1, etc. Divisio 1, 6. Ens 40. Esse. Figura 3, 4, 5.
- 42 Substantialis forma, quae requirit diversitatem in partibus corporis, sicut est anima, et praecipue animalium perfectorum, non aequaliter se habet ad totum et ad partes. Unde non dividitur per accidens, per divisionem quantitatis 1^a q. 7, 8, c. * Figura 3, 4, 5. Forma 107, 103.

FORMA

- 45 Forma substantialis totius, non superadditur partibus, scilicet materiae et formae, sicut forma domus partibus integralibus ejus, sed est totum complectens materiam et formam, cum praecisione aliorum 1^a q. 76, 8, c. | Anima. 10, 16^m | Opus. 30, lect. 4, fi. * Fortitudo 33.
- 44 Non est possibile, eandem formam numero, esse diversarum specierum 1^a q. 118, 2, 2^m. * Gratia 1, 3, 5, 6, 105.
- 45 Ex diversitate formarum, est diversitas et multitudo rerum, operationum, et habitudinum ad materiam, et ordo rerum. Sed ex diversitate operationum, est diversitas finium. Et ex diversa habitudine ad materiam est diversitas agentium et patientium. Et ex diversitate formarum, materialium, et agentium, est diversitas proprietatum et accidentium. Cg. 3, c° 97. * Grave 1, 2, 3, 4, 5. Materia 16, 17. Membrum. Motus 33, 61, 78. Possibilitas 2.
- 46 Forma substantialis et accidentalis, sunt actus, et faciunt aliquid in actu. Sed subjectum formae substantialis, est ens in potentia tantum, quia actualitas prius est in forma, quam in materia, quae est propter formam. Subjectum autem formae accidentalis, est ens actu, cui prius convenit actualitas quam formae accidentali, quae est propter subjectum 1^a q. 66, 1, 2, c. | q. 77, 6, c. | Unio. 4, c. | Spiritu. 1, 9^m | 3, c. | Anima. 2, 9, c. | Quol. 1, 6, b. | Quol. 11, 5, c. | Opus. 3, c° 90 | 158 | Opus. 31, lect. 1 | Lect. 10. Subjectum 5, etc. * Potentia 7, 21.
- 47 Forma non subsistens, non habet alium modum a modo subjecti. Subsistens autem, habet quemdam modum, ut subsistens, et alium, ut actus talis subjecti 4, d. 49, q. 2, 3, 6^m | 4, c. prin°. * Praedicari 20.
- 48 Forma unius materiae, dicitur species: plurium secundum ordinem tantum, totum: colligatarum compositio: alteratarum autem mixtio 1^a q. 66, 2, c. | Meta. 5, lect. 2, fi. | Phy. lect. 5, fi.
- 49 Formae impossibiles in eodem supposito, faciunt propositionem in materia remota, compossibiles autem, in materia contingenti, vel naturali 3^a q. 16, 1, 1^m.
- 50 Forma omnino simplex, vel non subsistens, non potest esse subjectum ex quo, vel in quo, sed subjectum de quo et circa quod 1^a q. 13, 12, 2^m | q. 29, 1, 2, o. | 3, 3^m | q. 30, 1, 3^m | q. 54, 3, 2^m | q. 77, 1, 6^m | 1, prol. 4, 2^m | d. 8, q. 5, 2, 4^m | 2, d. 3, q. 1, 1, 6^m | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 1, 1^m | Cg. 3, c° 97 | Quol. 7, 7, 2^m | Spiritu. 1, 1^m | Anima. 6, 1^m | 3^m | 12, 16^m. Accidens 49. * Actio 90, etc. Adoptio 17. Angelus 73, 82, 92. Animal 2, 6, 29. Aptitudo. Augmentum 15. Charitas 12, etc. Corpus 13.
- 51 Forma recipitur in subjecto, secundum modum subjecti, inquantum inest, non autem quo ad nobilitates ejus. Verit. q. 12, 6, 4^m | q. 24, 8, 6^m.
- 52 Omne quod fit forma alienius, fit unum cum illo 3, d. 27, q. 1, 1, c. * Denominatio o. Definitio 1, etc. 8, 9, 13, etc. Domus 2.
- 53 Omnes formae ejusdem generis, respiciunt eandem potentiam subjecti. Verit. q. 8, 14, c. * Essentia 11. Habitus 24, 29. In 27. Intellectus 2, 3, 8. Lumen 1. Miraculum 28. Persona 12. Praedicari 20. Similitudo 3, 4, 7, 9, etc.
- 54 Plures formae ejusdem generis, non possunt simul esse in eodem subjecto 1^a q. 85, 4, c. | 2^m | Cg. 1, c° 55, 1^m | Verit. q. 8, 11, c. fi. | 14^m | Quol. 7, 2, c.
- 55 Plures formae ejusdem speciei, non possunt simul esse in eodem subjecto 3^a q. 35, 5, c. | 3, d. 23, q. 3, a. 4, q. 3, c. | Virt. q. 1, 11, c. | Meta. 5, lect. 10, fi.
- 56 Oppositum videtur dicere 1^a q. 12, 10, c. | q. 58, 2, 2^m | q. 85, 1, c. | 2^m.
- 57 Nulla forma naturalis potest esse simul in eodem subjecto cum actu formae contrariae, sicut habitus animae cum actu contrarii habitus 1-2, q. 63, 2, 2^m | q. 71, 4, o. * Subtilitas 2. Virtus 38, 101, 102, 103, 181.
- 58 Forma completa est in subjecto, secundum conditionem subjecti. Non autem virtus instrumentalis, sed magis secundum conditionem principalis agentis 3^a q. 63, 5, 1^m.
- 59 Formae naturales, statim ut sunt in materia, habent suam operationes, nisi impediuntur, quia sunt tantum ad unum, non autem anima. Anima. 18, 5^m. Actio 44.
- 60 Omnis forma quae recipitur in diversis gradibus potentiarum, recipitur secundum prius et posterius 2, d. 3, q. 1, 4, c.
- 61 Formae quae sunt in materia, sunt partim in actu, et partim in potentia. Po^a q. 3, 4, 7^m. * Actualitas 2. Actus 71, 74, 82. Angelus 27, 45. Corpus 13. Habilitas o. Habitus 24, 29. Intellectus 178.
- 62 Nulla forma movet a materia potentiam ad alias formas 1^a q. 66, 2, c. | 2, d. 12, 1, c.
- 63 Materia prima, se habet ad formam dupliciter tantum, scilicet in pura potentia, vel in actu puro. Anima 18, 5^m. * Necessitas 2, 6, 8, 22. Possibile 1. Possibilitas o. Potentia 7, 14, etc. 20, etc. 36, 37.
- 64 Materia prima, est in potentia ad omnes formas naturales 2, d. 12, 1, c. | Meta. lect. 12, fi. 1. Materia 29.
- 65 Materia non est in potentia nisi ad formas corporales. Anima. 9, c.
- 66 Materia est in potentia ad infinitas formas et figuras. Opus. 9, q. 81. Materia 31.
- 67 Materia prima est tantum in potentia ad illas formas quae sunt

FORMA

- in rerum natura, vel per principia naturalia educi possunt 2, d. 30, q. 2, 1, e.
- 68 Potentia materiae ad esse substantiale, est una secundum essentiam, sed multae secundum relationem ad diversas formas 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, e. | *Phy. lect. 14, prin^o.*
- 69 Forma implens totam potentiam materiae, est inseparabilis a materia, non autem aliae 2-2, q. 24, 11, e. | *Cg. 2, c^o 29. | Lib^o 3, c^o 20, 4^m | *Virt. q. 2, 12, e.**
- 70 Omnis forma quanto est nobilior, tanto magis dominatur materiae, et minus ei immergitur, et magis eam sua virtute excedit 1^a q. 76, 1, c. * Recipere 1, 3, 7. Similitudo 1, 8, 13, 15.
- 71 Formae et accidentia, non habent materiam ex qua, sed materiam in qua, et de cuius potentia educuntur. *Po^a q. 5, 4, 9^m. Accidens 54.*
- 72 Debita proportio materiae ad formam, est duplex: scilicet per ordinem naturalem materiae ad formam, et per remotionem impedimenti 4, d. 17, q. 1, c. 2, q. 2, c. * Accidens 16, 17, 18, 62, 97. Actualitas 2. Actus 46, 89.
- 73 Forma non excedit proportionem materiae, sed sunt ejusdem generis 2-2, q. 24, 3, 2^m. * Agere 9, 13, 27.
- 74 Omnis forma completiva rei, est quodammodo media inter materiam et agens 1, d. 3, a. 2, q. 1, c. * Angelus 27, 45.
- 75 Materia prima est una, per remotionem omnis formae, non autem per unam formam 1^a q. 16, 7, 2^m | 1, d. 2, 1, 3^m | *Verit. q. 1, 5, 11^m. | *Opus. 9, q. 103. * Appetitus 21, 44. Apponere 2. Aptitudo. Architector. Artificiale 2, 3, 4, 6.**
- 76 Materia sub distinctis formis, est simpliciter plures, sed est una secundum quid. *Verit. q. 1, 5, 14^m | *Opus. 9, q. 103.**
- 77 Materia est causa formae, quasi sustentans eam, et e converso, quasi faciens materiam esse actu 4, d. 17, q. 1, a. 4, q. 1, c. | *Verit. q. 9, 3, 6^m | *q. 28, 7, c. * Bonitas 86. Causa 8, 37. Cohors 1. Compositio 1, 2. Contingens 2. Corpus 8, 25, 29.**
- 78 Materia non potest esse sine forma. *Spiritu. 1, c. | 6^m | 5, 10^m | *Ente 5, prin^o 3. Materia 3, 4. * Corruptio 1, 3, 7, 11. Creatio 41.**
- 79 Materia est propter formam 1^a q. 47, 1, 2, c. | *q. 65, 2, c. | *q. 70, 3, c. | *q. 76, 5, c. prin^o | *q. 77, 6, c. | *q. 84, 4, c. | *q. 85, 3, 4^m | *q. 89, 1, c. | *q. 91, 3, c. | *q. 96, 5, c. | *q. 105, 5, c. | *1-2, q. 2, 5, c. | *Ma. q. 5, 5, c. | *q. 16, 1, c. fi. | *2, c. | *Anima 8, c. prin^o | *16^m | *10, 1^m | *2^m. * Daemon 56, 109. Defectus 4.******************
- 80 Forma finitur per materiam, inquantum communitas ejus contrahitur per materiam, ad hoc individuum, et e converso, inquantum potentialitas ejus determinatur ad unam speciem 1^a q. 7, 1, c. | *q. 44, 2, c. fi. | *1, d. 43, q. 1, 1, c. | *Quol. 3, 3, c. * Deus 380, 390, 391, 393, 394, 441. Differentia 4, 9, 10, 12, 13, 16, 17, 22. Differre 2, 8. Definitio 2, etc. 25.***
- 81 Materia multiplicatur per adventum formae 1^a q. 29, 2, 5^m | *Opus. 72, q. 19. * Dimensio 12, 13, 14.*
- 82 Immo ostensum est frequenter, formas multiplicari per materiam 1^a q. 3, 3, c. | *q. 54, 4, 2^m | *3^a q. 3, 3, c. | *Meta. 7, lect. 10, fi. e. | *lect. 14.****
- 83 Hoc primum dictum verum est de multiplicatione specierum quarum principia sunt formae, secundum vero de ea quae est multiplicatio individuum in eadem specie. *Opus. 72, q. 11.*
- 84 Forma ordinatur ad materiam, et e converso 4, d. 17, q. 1, a. 4, q. 1, c. | *Verit. q. 9, 3, 6^m | *q. 28, 7, c.**
- 85 Immo forma est finis propter quem materia sic vel sic disponitur. *Spiritu. 1, 2^m | *Opus. 3, c^o 18.**
- 86 Forma finitur et limitatur dupliciter: scilicet per materiam ad individuum, et per differentiam ad speciem. *Spiritu. 1, 2^m | *Opus. 3, c^o 18. Individuum 20, 21.**
- 87 Materia recipit formam, ut secundum ipsam, constituatur in esse alienius speciei, non autem intellectus, sed secundum rationem formae 1^a q. 50, 2, 2^m.
- 88 Omne illud per quod materia efficitur propria hujus formae, se tenet ex parte materiae, ut dispositiones, et remotiones impedimentorum 1^a q. 86, 2, 1^m | *q. 87, 1, c. | *1-2, q. 2, 5, c. | *2-2, q. 27, 3, c. prin^o | *1, d. 17, q. 1, a. 4, q. 1, c. Verit. q. 28, 7, 8, c. | *Anima. 2, lect. 24, prin^o a. * Dispositio. Effectus 7, 10, 15, 21. Elementum. Esse. Essentia 11, 12. Finis 11, 12, 31, etc. 76, 107.*****
- 89 Immo dispositio reducitur ad formam, ad quam disponit 3, d. 13, q. 3, 1, c. | *4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | *Phy. 3, prin^o * Fortitudo 33. Generatio. Genus 1, 2. 30. Gratia 105. Habilitas o.**
- 90 Forma est magis substantia et ens, et prior quam materia et compositum. *Meta. 7, lect. 2, prin^o c. Idea 26, 40, 41.*
- 91 Informitas materiae duplex: carentia scilicet omnis formae, et carentia triplicis pulchritudinis, scilicet lucis, visibilitatis et plantarum. Prima praecessit formationem naturae tantum, secundum Augustinum; secunda vero etiam duratione secundum alios 1^a q. 66, 1, o. | *4, c. | *q. 67, 4, c. | *4^m | *q. 69, 1, 2, c. | *q. 74, 2, c. | *Po^a q. 4, 1, o. | *2, c.*******
- 92 Materia cognoscitur tantum dupliciter: scilicet per analogiam ad formam, et ut perfecta est per eam 1^a q. 15, 3, 3^m | *2, d. 12, 4, c. prin^o | *d. 17, q. 1, 1, 4^m | *Ma. q. 6, 18^m | *Trin. 14, c. | *Meta. 8, lect. 1, me^o. * Imperfectio 3.*****
- 93 Consideratio physici versatur circa materiam, sed consideratio logici versatur circa speciem et formam. *Cae. lect. 6.*

FORMA

- 94 Forma est magis de consideratione physici quam materia, quia de materia non considerat nisi in ordine ad formam. *Trin. 18, 2^m. * Incorruptibile. Individuum 13, 14, 15, 27, 25, 28. Infinitum 17, 19, 20, 29, 30. Intellectualis 1, 7. Intelligibile 4.*
- 95 Materia quae est pura potentia, cum non possit esse sine forma, non potest esse in potentia ad non esse, nisi quatenus existens sub una forma, est in potentia ad aliam formam. *Po^a q. 5, 3, c. * Materia 4, 10, 14, 16, 17, 23, etc. 29, 31, 33, 42, 50. Meritum 85. Naturale 1, 2, 10. Necessitas 6, 8. Nutrire 1. Objectum 1, etc. Pars 1, 12. Participare 5. Passio 4. Per se 5. Possibilitas o. Potentia 7, 20, 21, 22, 37. Praedicari 20, 35, 36. Privatio 4, 7, 9, 12, 15. Proportio 1. Quantitas 4, 25. Quo est 3. Recipere 7. Resolutio. Resurrectio 23. Semen 6. Species 2. Subsistentia 2. Substantia 5, 21, 30, 35. Superius o. Susurratio 1. Virtus 106.*
- 96 Preparatio materiae ad formam necessario includit proportionem materiae ad agens, et ad formam 4, d. 17, q. 1, art. 2, q. 2, c. * Agens. Agere 9. Angelus 73, 92. Apostoli 24, 25. Applicatio 1. Architector. Bonitas 104, 147. Caritas 15.
- 97 Materia inquantum est nuda se habet indifferenter ad omnes formas, sed determinatur per agens 1^a q. 66, 2, c. | *Cg. 3, c^o 23, 8^m | *Spiritu. 3, 20^m. * Causa 49, 81. Contritio 13. Deus 331. Fatum 5. Inclinatio 1, 4.**
- 98 Nihil est sua materia, nec suum efficiens, sed aliquid est sua forma, ut in simplicibus 1^a q. 39, 2, 5^m. * Ingratitudo 11.
- 99 Forma ut est in materia est prior ea via naturae, et posterior via generationis; sed ut est in agente, est omni modo prior 1-2, q. 20, 1, 3^m | *q. 62, 4, c. | *3, d. 2, q. 2, a. 3, q. 3, 2^m | *Verit. q. 9, 3, 6^m | *Ma. q. 4, 4, c. * Instrumentum 8, 9, 11, 16.****
- 100 Effectus non est perfectio potentiae activae, sicut forma potentiae passivae. *Po^a q. 3, 4, 5^m fi. * Lex 169. Lux 19.*
- 101 Formae omnium rerum sunt in potentia activa primi motoris 1, d. 36, q. 2, 1, c. | *Po^a q. 7, 1, 8^m. * Operatio 3, 4, 6, etc.*
- 102 Forma non latitat, contra Anaxagoram, nec est totaliter ab ideis, contra Platonem, nec ab intelligentia, contra Avicennam, sed educitur de potentia materiae ab agente naturali, secundum Aristotelem 1^a q. 45, 8, c. | *q. 65, 4, c. q. 91, 2, c. | *q. 110, 2, c. | *1-2, q. 63, 1, c. | *2, d. 1, q. 1, 4, 4^m | *d. 18, q. 2, 3, c. | *3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 1, 2, c. | *Cg. 3, c^o 69 | *Verit. q. 11, 1, c. | *Po^a q. 3, 8, 11, c. | *Spiritu. 2, 8^m | *Virt. q. 1, 8, 11, c. | *Opus. 34 | *Meta. 7, lect. 7, fi. e. | *lect. 8, prin^o | *lect. 9, me^o * Potentia 21. Semen 6. Uti 11.***************
- 103 Oppositum videtur dicere 1^a q. 65, 4, c. | *1^m | *d. 36, q. 2, 1, c. | *Cg. 3, c^o 24 | *Po^a q. 3, 8, 18^m.****
- 104 Forma quo ad esse in potentia, concreatur materiae a Deo. Sed quo ad esse in actu, educitur de potentia materiae ab agente naturali. *Po^a q. 3, 4, 7^m | *q. 5, 1, c. | *5^m.***
- 105 Nulla creatura potest producere formam, nisi educendo eam de potentia materiae 1, d. 14, q. 3, c. | *4, d. 5, q. 1, art. 3, q. 3, 3^m | *Po^a q. 5, 1, c. | *5^m. Agens 51. * Actus 2, 4, 18, 53. Adam 87.***
- 106 Oppositum videtur dicere 2, d. 1, q. 1, 3, o. | *4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, 5^m.*
- 107 Inchoatio formarum, improbat 3^a q. 32, 4, c. | *3^m | *2, d. 18, q. 1, 2, c. | *3, d. 3, q. 2, 1, c. | *6^m | *Meta. 7, lect. 8, prin^o 2 | *Phy. lect. 13, me^o 2, fi. | *Lib^o 2, lect. 1, prin^o. * Agere 9. Angelus 17, 92.*******
- 108 Immo in ipsa potentia est quodammodo actus, idest forma 1-2, q. 27, 3, c. | *2, d. 18, q. 2, c. fi.*
- 109 Quamlibet formam sequitur aliqua inclinatio, quae est appetitus rei habentis illam formam 1^a q. 80, 1, c. Inclinatio 1.
- 110 Oppositum videtur dicere. *Phy. lect. 13, me^o 2, fi. | *Lib^o 2, lect. 1, prin^o.**
- 111 Formae subsistentes, non habent causam aliam formalem sui esse et suae unitatis, nec causam agentem per transmutationem materiae de potentiae ad actum, sed producentem totam substantiam 1^a q. 61, 1, 2^m.
- 112 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 55, 4, 1^m | *Virt. q. 1, 2, 1^m | *7^m.**
- 113 Formae quae fiunt immediate a Deo, inducuntur in materia preparata, necessitate suppositionis, aliae vero necessitate absoluta 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 3, c. * Animal 6. Appetitus 4, 49, 52. Architector. Ars 36, etc. 41. Causa 84, 85, 101. Datio 7. Daemon 102, 109. Definitio 8. Delectatio 50, 112. Esse 14, 15, 31, 48, 49. Forma 46, 103.
- 114 Omnes formae et motus, in his inferioribus, fluunt a formis, quae sunt in intellectu alicujus intelligentiae 1^a q. 65, 4, c. | *1^m | *1, d. 36, q. 2, 1, c. | *Cg. 3, c^o 24 | *Po^a q. 3, 8, 18^m. * Fluxus 1.****
- 115 Materia non fuit creata sub una forma, sed sub diversis 1^a q. 66, 1, c. | *2, d. 12, 2, 4, o. | *Po^a q. 4, 1, 13^m.**
- 116 Una forma non fit alia per continuam generationem 1^a q. 118, 2, 2^m. * Incipere 4. Innascibilitas 2.
- 117 Formarum quaedam fiunt ab agente corporali, secundum perfectam rationem et perfectum esse formae ejus, quaedam primo tantum modo, quaedam neutro modo. Primae manent, cessante actione agentis, usque ad corruptionem, secundae parum, tertiae nihil 1^a q. 67, 3, 1^m | *Po^a q. 5, 1, 6^m. * Instans 23, 30. Justificatio 18, 21, 22.*

FORMA

- 418 Nulla forma corrumpitur, nisi per actionem contrarii, vel per corruptionem subjecti, vel per defectum causae 1-2, q. 53, 1, c. | 1, d. 17, q. 2, 1, c. | Cg. 2, c° 78, 10^m. Accidens 63. * Lux 21. Materia 12, etc. 29, 30, 31.
- 419 Forma dicitur corrumpi per se, per suum contrarium, sed per accidens, per corruptionem sui subjecti 1-2, q. 53, 1, c.
- 420 Introductio unius formae est expulsio alterius et e converso 1^a q. 44, 4, 2^m | 4, d. 17, q. 1, art. 5, q. 2, c. | Verit. q. 28, 1, 7, o. * Mixtio 5, 6. Motus 89. Mutabile 1, 4. Mutatio 2, 4, 10. Nativitas 1, 4, 5. Nutrire 1.
- 421 Ad introductionem formae requiruntur duo: scilicet aequalitas operationis ad formam et dispositio recipientis 1, d. 17, q. 2, 3, 4^m. * Operatio 8, 11. Privatio 15. Prudentia 5.
- 422 Introductio formae posterioris, est prior expulsione formae prioris, secundum rationem formae, finis et efficientis; sed est posterior secundum rationem materiae 4, d. 1, q. 2, art. 4, q. 3, c. | d. 17, q. 1, a. 4, c. | Verit. q. 28, 7, c.
- 423 Forma substantialis non incipit esse in materia nisi in ultimo instanti alterationis. Quol. 1, 6, c. | Quol. 7, 9, c. | Meta. 12, lect. 3, meo.
- 424 Immo non datur ultimum instans, in quo prior forma subjecto inest 1-2, q. 113, 7, 5^m | Verit. q. 27, 2, 10^m.
- 425 Intensio formae et perfectionis est per accessum ad primum, sed intensio defectus et privationis, est per recessum a primo 1^a q. 49, 3, 3^m | 1-2, a. 22, 2, 1^m | Po^a q. 3, 6, 15^m | Ma. q. 1, 1, 13^m | q. 2, 9, 7^m. Magis 4. * Actus 10, 13.
- 426 Intensio et remissio formarum, numquam causat diversitatem speciei, sed quandoque consequitur eam 1-2, q. 72, 8, 1^m | 2, d. 32, q. 1, 1, 4^m | 2, d. 9, q. 2, 1, 4^m. * Augmentum 14, etc. Contrarium 20. Defectus 4, 5. Instans 23.
- 427 Oppositum videtur dicere 1^a q. 50, 4, 2^m | 1-2, q. 18, 11, 1^m | q. 60, 5, 3^m | q. 72, 8, 1^m.
- 428 Magis et minus ex formis diversorum graduum diversificant speciem, non autem intensionem graduum ejusdem formae 1^a q. 50, 4, 2^m | 1-2, q. 18, 11, 1^m | q. 60, 5, 3^m | q. 72, 8, 1^m | 1, d. 35, 4, 3^m | 2, d. 32, q. 1, 1, 4^m | Ma. q. 2, 6, 16^m | q. 7, 1, 19^m | Spiritu. 8, 8^m | Anima. 7, 6^m | Ente 6, fi.
- 429 Perfectio formae duplex: scilicet secundum speciem et secundum subjectum. Secundum primam forma dicitur magna, secundum secundam vero dicitur magis 1-2, q. 52, 1, c. prin° | q. 66, 1, c. | 4, d. 40, 2, 5^m | Virt. q. 5, 3, c. Intensio o. Magis o.
- 430 Quantitas formae duplex: scilicet per accidens, secundum subjectum, et per se tripliciter: scilicet ab agente, a dispositione subjecti et ab objecto, inquantum est habitus. Ma. q. 7, 2, c. Augmentum 8. * Praedicari 20.
- 431 Immo ex parte dispositionis reducitur ad formam 4, d. 17, q. 8, a. 4, q. 1, c.
- 432 Formarum quaedam suscipiunt magis et minus, per mixtionem sui contrarii, quaedam per distantiam a causa, quaedam nullo modo. Primae introducuntur successive, secundae vero et tertiae, introducuntur subito 4, d. 17, q. 1, art. 5, q. 3, c. Augmentum 17.
- 433 Forma dupliciter recipit magis et minus: scilicet in concreto tantum, si sit simplex et una, ut lux, vel in concreto et abstracto, si importet in ratione sua proportionem multorum ordinatorum ad unum, ut motus, sanitas et pulchritudo 1-2, q. 52, 1, c. | q. 53, 2, 3^m | Virt. q. 5, 3, c. | Eth. 10, lect. 3, prin°. Quantitas 16, 19. Subtilitas 2.
- 434 Nulla forma substantialis suscipit magis vel minus 1^a q. 76, 4, 4^m | q. 93, 3, 3^m | q. 118, 2, 2^m | 1-2, q. 52, 1, c. | 3^a q. 75, 7, c. | Po^a q. 3, 9, 9^m | 12, c. fi. | Ma. q. 7, 2, 4^m | 7^m | Virt. q. 1, 11, c. | q. 5, 3, c. | Trin. 15, 6^m | Anima. 9, 10^m | Quol. 1, 6, 3^m | Opus. 3, c° 92, fi. | Opus. 33 | Meta. 11, lect. 12, prin°.
- 435 Forma exemplaris duplex: scilicet ad ejus similitudinem aliquid fit, et ad ejus similitudinem et participationem, alia habent esse: quae non semper est ejusdem speciei cum exemplato 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, 1^m. Addere 9.
- 436 Forma rei per se existens ad duo potest esse: scilicet ut exemplar, et ut principium cognitionis 1^a q. 15, 1, c. * Adoptio 17. Agens 68, etc. Agere 9. Angelus 151, 262, 268, 351, 352. Anima 3, 4, 5, 176, 209. Ars 6, 7.
- 437 Forma exemplaris coincidit in idem numero cum efficiente et fine, ut Deus, non autem forma inherens 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, 4^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 4, 3^m | Verit. q. 21, 4, c. Deus 14. * Artificiale 2, 3, 4. Assimilatio 6.
- 438 Forma exemplaris in mente Dei, est respectu formae principaliter et respectu materiae secundario. Sed in mente artificis creati est respectu formae tantum. Quol. 7, 2, c. * Causa 21, 25, 36, etc. 40, etc. 85, 90. Certitudo 9, 21. Charitas 12. Cognitionis 15, 62, 64. Daemon 56, 100, etc. 109, 110. Defectus 5. Definitio 2. Deltas 2. Deus 41, etc. 147, 154, 156, 214, 325, etc. 390, etc. 432. Distinctio 16. Effectus 5, etc. Epiphia 7. Exemplar o. Fides 5, 7, 82, 83, 121, 152, etc. Finis 33, 76. Imitatio. Ingratitudo 11. Judicium 80. Lex 169. Materia 22, etc. Phantasia 6.
- 439 Verbum Dei est forma exemplaris, non autem forma quae est

FORMA

- pars compositi 1^a q. 3, 8, 2^m. * Non ens 2. Praestigium 2. Principium 11. Pronomen 5. Prophetia 54, 56. Relatio 89, 98. Sigillum 1. Similitudo 3, 6, 9, 13, 15, 27, 30, 31. Superius 1. Verbum 1, etc. Vestigium 6, 9.
- 440 Forma substantialis est perfectio totius, et cujuslibet partis ejus, non autem quaelibet forma accidentalis 1^a q. 76, 8, c.
- 441 Quaelibet forma substantialis, est tota in toto, et tota in qualibet parte, non autem formae accidentales, consequentes quantitatem, sed pars in parte 4, d. 10, a. 3, q. 3, c. Anima 16. * Accidens 16, 23, 65, 76. Accidentaliter 6. Actio 13, 36, 97, 98. Aer 4. Agens 78. Alteratio 5, 6, 7, 11, 12. Angelus 26, 27, 73, 92, 449. Anima o. Animal 2, 6. Annihilatio 4. Ars 86, etc. 41.
- 442 Ad formam substantialem requiruntur duo: scilicet esse principium formale substantialiter ei cujus est, et convenientia cum materia in esse. Cg. 2, c° 67, prin°. * Artificiale 2, 3, 4. Caelum 2, 4, 16, 66, 77, 84, 99, 105, 120, 121. Calor 6, 7, 8. Causa 90.
- 443 Forma substantialis, unitur immediate materiae 3^a q. 76, 6, 7, c. | 3, d. 2, q. 2, a. 2, q. 1, c. | Cg. 2, c° 70 | Verit. q. 13, 4, 4^m | Anima. 9, o. | 16, c. fi. | Meta. 8, fi. Anima. 2, lect. 1, meo. * Complexio. Compositio 1, 2. Conservatio 4, 5, 9. Corpus 4, 8, 23.
- 444 Forma substantialis simul recipitur et recepta est 2, d. 1, q. 1, 2, 3^m. * Creatio 41. Differentia 12, 22. Differre 2, 8.
- 445 Formae accidentales sunt notiores nobis, quam substantiales, quia sunt propinquiores sensui. Anima. 2, lect. 2, prin°. * Dimensio 12, etc.
- 446 Non est possibile plures formas substantiales simul esse in eodem corpore 1^a q. 76, 3, c. | 4, o. | 2, d. 12, 4, c. | d. 18, q. 1, 2, c. | 4, d. 44, q. 1, art. 1, q. 3, 4^m | Cg. 2, c° 57 | Libo 4, c° 80 | Verit. q. 15, 2, 12^m | Po^a q. 3, 9, 9^m | q. 8, 4, 2^m | Spiritu. 1, 9^m | 3, c. | 10^m | Anima. 9, 11, c. | 18, 5^m | Quol. 1, 6, c. | Quol. 9, 11, c. | Quol. 11, 5, c. | Quol. 12, 10, o. | Opus. 3, c° 90 | Opus. 29 | Opus. 33, prin° | Opus. 42, c° 15 | 16 | 17 | Meta. 2, lect. 4, meo | Libo 7, lect. 12, fi. | Anima. 2, lect. 1, meo | lect. 2, prin°. Anima 43. * Domus 2. Effectus 21. Esse 53, 64. Essentia 11, 12. Eucharistia 95, 97, 98, 99.
- 447 Oppositum videtur dicere. Meta. 5, lect. 17. * Finis 31, 33. Grave 1, 2, 3, 4. Humanitas 2.
- 448 Ea quorum forma est ordo, vel compositio, non sunt res naturales, quia unitas naturae non fit ex sola unione ordinis vel compositionis. Cg. 4, c° 35. * Idea 1, etc. 40, etc. In 27. Individuum 28. Instans 23, 30. Intellectus 3. Lux 2, 21. Membrum 8. Menstruus 2, 6. Natura 20, 21. Naturale 2, 10. Necessitas 2, 8. Ordo 10, 12, 22. Panis 1. Pars 11, 12, 13, 40.
- 449 Forma mixtionis, non est substantialis, sed est accidens scilicet qualitas 1^a q. 76, 4, 4^m | 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, 4^m | Quol. 10, 3, 2^m.
Oppositum videtur dicere. Cg. 4, c° 81, 2^m. * Passio 45. Perfectio 5, 18, 28. Persona 42. Potentia 7, 11, etc. 20, etc. 36, 37.
- 450 Forma mixtionis sumitur dupliciter: scilicet pro forma mixti quae locatur in genere, et pro qualitate resultante ex qualitatibus simplicibus. Primo modo est forma substantialis, sed secundo modo est forma accidentalis. Cg. 4, c° 81, 2^m | Quol. 10, 3, 2^m. * Christus 20. Privatio 15. Processio 27. Propositio 13, 18. Quantitas 13, 25, 27. Sensus 13, 15, 31. Spirituale 3, 11. Universale 21. Vivere 2, 3. Vivificare 1.
- 451 Nulla forma recipitur in materia, nisi corporalis 1, d. 8, q. 5, 2, c. prin° | 2, d. 3, q. 1, 4, c. | Anima. 9, c. | Opus. 42, c° 6, prin°.
- 452 Corporeitas est prima forma materiae, a qua nunquam denudatur 1, d. 8, q. 5, 2, c. | 2, d. 3, q. 1, 1, c.
- 453 Impossibile est formam uniri materiae, quin fiat corpus. Opus. 42, c° 6 | 15. * Corpus 13. Domus 2. Homo 28.
- 454 Nulla forma rei corporalis, praeter animam rationalem, est perpetua 1^a q. 85, 6, c. * Judicium 80. Sensus 13, 15, 31.
- 455 Eadem forma est, qua ignis est ignis, corpus, et substantia 3^a q. 75, 6, 2^m | 2, d. 12, 4, c. | d. 18, q. 1, 2, c. | Cg. 4, c° 80, 2^m | Spiritu. 1, 9^m | Anima. 9, 11, c. | Quol. 11, 5, c. | Opus. 42, c° 15, fi. | Anima. 2, lect. 1, meo. * Subsistentia 2. Visus 1.
- 456 Forma substantialis ignis, est principium omnium accidentium propriorum ejus. Quol. 6, 2, c.
- 457 Forma accidentalis non habet potentiam activam, sed est potentia compositi, ut calor ignis 1^a q. 77, 1, 3^m.
- 458 Oppositum videtur dicere a simili. Anima. 2, lect. 2, prin°.
- 459 Omnis forma separata a materia est intellectualis 1^a q. 66, 2, c. fi. | q. 110, 1, c. | 3^a q. 75, 6, c. | 1, d. 35, 1, c. | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m | Cg. 1, c° 44, 4^m | Lib. 2, c° 76, 1^m | 89, 4^m | 96, 1^m | Lib. 3, c° 23, 2^m | Lib. 4, c° 90, 4^m | Po^a q. 6, 6, c. | Spiritu. 1, c. | 12^m | Quol. 3, 20, c. | Quol. 7, 10, c. | Opus 3, c° 75. * Angelus 151, 169, etc. 262, etc. 301, 306, etc.
- 460 Nulla forma subsistit, praeter animam rationalem. Po^a q. 3, 9, c. | Spiritu. 2, 8^m. * Anima 83, 43, etc. 171, etc. Appetitus 44, etc.
- 461 Substantiae intellectuales, sunt formae subsistentes. Cg. 2, c° 50 | 89, 1^m. * Ars 6, 7. Artifex 2. Assimilatio 2.
- 462 Et e converso. Cg. 2, c° 89, 4^m. * Cognitionis 12, 15, 61, 62, 61. Corpus 4. Deus 400, 401, 402, 403.

FORMA

- 165 Omnes formae intelligibiles sunt unius generis 1^a q. 85, 4, c. | Cg. 1, c^o 55 | Verit. q. 8, 14, c. | Quol. 7, 2, c. fi.
- 164 Formae, idest species intellectus nostri, non effluunt a formis immaterialibus, sed a rebus sensibilibus 1^a q. 84, 4, 6, o. * Phantasia 2. Principium 11, 26. Prophetia 56. Sensus 15.
- 165 Illud quo res intelligitur est duplex: scilicet primum idest forma quae est principium intelligendi, et secundum, idest forma quae est terminus ipsius actus intelligendi. Verit. q. 3, 2, c. * Similitudo 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 15, 19, 27, 30, 31. Universale 1. Voluntas 5, 80.
- 166 Omnis forma habet respectum ad formatum secundum eam, et est causa ejus vel inhaerens, ut intrinseca, vel exemplaris, ut extrinseca: non autem ut forma, habens respectum ad objectum, sed ut ratio vel similitudo, et e converso. Verit. q. 3, 3, c. fi. Formae in mente humana, sunt principaliter formarum, sed in mente divina et angelica, sunt communiter et immediate materiae et formae. Verit. q. 2, 5, 1^m | 6, c. | q. 3, 8, c. | q. 8, 11, c. | q. 10, 4, 5, c. | q. 19, 2, c.
- 167 Forma intellectus habet duplicem respectum: scilicet ad objectum ejus est, et ad subjectum in quo est. Ex primo non dicitur aliqualis, sed alicujus; ex secundo autem dicitur aliqualis, quia materialium non est materialis, nec sensibilibus sensibilis. Verit. q. 3, 2, 5^m | 3, c. fi. | q. 10, 4, c.
- 168 Forma intellectus, respectu ejus est individua, sed respectu ejus ejus est similitudo, est universalis 1^a q. 76, 2, 3^m | 2, d. 3, q. 1, 2, 3^m | 4, c. | d. 17, q. 2, 1, 3^m | 1, d. 50, q. 2, 1, 5^m | Anima. 1, 5^m | Ente 4, fi.
- 169 Intellectus recipit formam, ut formam simpliciter, non individuando eam, quia in eo habet esse universale, sed materia recipit formam individualiter tantum 1^a q. 75, 5, 1^m | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | 3^m.
- 170 Intellectus ejus forma est a re, perficitur a re, et a similitudine. Si autem non habet a re perficitur a similitudine. Si vero non differt a similitudine, a nullo perficitur 1^a q. 14, 2, 2^m | 3^m 5, 2^m | 3^m | Verit. q. 2, 1, 3^m.
- 171 Forma intellectus, est directe similitudo essentiae rei. Forma autem sensus et imaginationis, est similitudo accidentium ejus. Cg. 4, c^o 11 | Verit. q. 8, 7, fi.
- 172 Formae rerum sensibilibus, habent nobiliter esse in intellectu, quam in sensibilibus. Cg. 3, c^o 49, 4^m.
- 173 Intellectus quo ad actum essendi, est forma animae, sed quo ad actum intelligendi, est e converso. Verit. q. 10, 8, 13^m.
- 174 Intellectus quo ad actum primum est forma materialis, sed est immaterialis, quo ad actum secundum 2, d. 17, q. 2, 1, 1^m.
- 175 Forma iudicii. Iudicium quo ad formam iudicii, pertinet ad iustitiam distributivam tantum 2-2, q. 63, 4, 1^m. * Indulgentia 22, 27. Iudicium 23, etc.
- 176 Formae sacramentales traditae sunt Apostolis a Christo 3^a q. 72, 4, 1^m | 4, d. 7, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m. * Absolvere 21, 22, 29, 30, 34, 35. Apostoli 24. Character 39. Chrisma 2. Matrimonium 15, etc. Nuptiae 2. Ordo 63. Virginitas 3, 32.
- Formale in unoquoque, est excellentius in eo 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 3, c. * Ablativus 1. Accidens 60, 61. Actio 14, 61, 71. Actus 7, 35, 41, 58, 83, 154, 176. Aequalitas 13, 14. Aer 6. Agens 73, 77, 92. Agere 27, 29. Amor 13, 20, 43. Angelus 82, 148, 211, 330. Anima 90, 301. Animal 2. Assimilatio 15. Assumere 34. Astrologia 2, 3. Aversio 7. Beatitudo 103. Beatus 3, 46. Bonitas 20, 149, 168. Calor 7, 8, 13. Charitas 18, 32. Causa 8, 84, 85, 93, 98. Caelum 28, 39. Christus 60. Cognitio 32. Color 3, etc. Constructio. Continuum 1. Contrarium 26. Corpus 16. De 1, 4, 5. Delectatio 6, 27, 76, 112. Determinatio 4. Deus 18, 87, 338, 432, 433. Definitio 10, 16, 17, 18. Differentia 10, 13. Dispositio 46. Distinctio 1, 6, 9, 14, 19. Donum 6. Elementum 16. Ens 6. Esse 1, 39, 40, 41, 58, 99. Eucharistia 4, 95. Ex 6. Fides 17, 31, 32, 37, 58, 123, 155. Finis 39, 61. Forma 111, 142. Genus 1. Gratia 6, 69, 120, 134. Grave. Individuum 15, 30. Infinitum 14, 20, 29, 30. Injustitia 7, 8, 10. Inobedientia 3. Instans 29. Intellectualis 1. Intellectus 58, 105, 132, 147, 214. Intentio 16. Ira 14, 15. Iudicium 9. Iustitia 28, 32, 66, 72. Justificatio 6, 41. Liberum 3. Locus 3. Logica 10. Luciditas 2. Lux 20. Malum 28. Materiam 16, 17. Matrimonium 5, 29. Mendacium 1, 9, 10. Meritum 21, 25. Metaphysica 30. Modificari. Natura 14. Nocere 1. Nomen 29, 78. Nugae. Objectum 1, etc. 9. Omissio 7, 12. Operatio 32. Pars 28. Participare 7, 8. Passio 26. Pater 11, etc. Peccatum 19, 49, 64, 259, 288. Poenitentia 111, 112, 126. Per 1, 4. Persona 42, etc. Praedestinatio 44, 48. Praedicari 35, 36. Prophetia 31, 66. Prudentia 31, 66. Prudentia 7, 50, 69. Pulchritudo 3. Quantitas 25. Ratio 29. Recipere 3. Relatio 86. Sacrilegium 6. Sapientia 1, 52. Satisfactio 1. Scandalum 8. Scientia 31, 37, 38, 45, 96, 107, 139. Solus 8. Spiritus 21. Tempus 7, 8. Transgressio 1. Universale 8. Veritas 45. Virginitas 6, 9, 32. Virtus 29, 102, 103, 105, 209, 210, 233. Vita 23. Vivificare 1.
- Formatio corporis humani et aliorum, est a Deo principaliter, secundario autem, est ab anima, mediante semine. Cg. 2, c^o 87, 7^m | 10^m. * Adam 92. Agens 45. Angelus 178, 559, 570. An-

S. Th. Opera omnia. Index.

FORNICATIO

- ma 209. Baptismus 58. Conceptio 3, 32. Costa 3, etc. Daemon 110. Deus 196. Definitio 8. Dicere 4, 5, 7. Fides 109. Forma 4, 92, 111, 112. Habitus 41. Imaginatio 8. Informatio. Intellectus 273. Loqui 6. Menstruus 2, etc. Peccatum 293. Phantasma 2, 8. Propositio 13. Puer 1. Semen 16. Spirituale 3. Spiritus 18. Timor 36. Usura 297. Uxor 2, 3, 9. Visio 24.
- Formativa virtus, est potentia activa, non autem passiva. Ideo assimilatur arti 2, d. 18, q. 2, 3, c. * Assimilatio 15. Formatio. Formatum. Imaginatio 9. Semen 6, 17, etc.
- Formatum. Abortus 1. Agens 45. Baptismus 58. Certitudo 21. Christus 198. Conceptio 32. Confessio 6, 15. Corpus 4, 57. Costa 3. Definitio 32. Femininum 3. Fides 5, 16, 45, 95, 102, 106, 109, 152, 153, 154, 157. Forma 166. Formatio. Imaginatio 8. Missio 43. Puer 1. Sensus 31. Symbolum 4.
- Fornica reponit grana, imminente pluvia 2-2, q. 172, 1, art. 3 | 2, d. 7, q. 2, 2, 6^m | 3, d. 26, q. 1, 1, 4^m. * Apis o. Corpus 33.
- Formido. Dubitatio 1. Opinio o.
- Formosus. Christus 205.
- Fornax ignis, non laedebat tres pueros, quia Deus suspenderat actionem ignis 4, d. 47, q. 3, a. 3, q. 2, c. | 2^m | Verit. q. 26, 10, 12^m | Po^a q. 6, 1, c. fi. | 20^m. Agilitas 4.
- 1 FORNICATIO dicitur a fornice, idest ab arcu triumphali, ubi fiebat fornicatio. Et est proprie soluti cum soluta 4, d. 41, a. 4, q. 1, c. | Ma. q. 15, 3, c. | Rom. lect. 8, me^a. * Absolvere 9. Accusatio 21. Affinitas 4. Cognatio 8.
- 2 Fornicatio prohibetur specialiter simul cum caerimoniis ab Apostolis, quia gentiles non reputabant eam esse peccatum 1-2, q. 103, 4, 3^m | 2-2, q. 151, 2, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 4, c. | d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m. Ma. q. 15, 1, 1^m | 1^a Cor. 5, primo.
- 3 Omne peccatum dicitur fornicatio large 2-2, q. 151, 2, c. | 3^m | 1, d. 39, 6, 2^m. * Conscientia 17, 18. Correctio 19. Datio 18. Debitum 20. Fides 100. Haeresis 152, 153. Missa 8. Osee.
- 4 Fornicatio est majus peccatum his quae sunt contra bona exteriora, et minus his quae sunt contra Deum, vel contra personam proximi 2-2, q. 154, 3, o. | Ma. q. 1, 1, 13^m | q. 2, 10, c. | q. 15, 2, 6^m.
- 5 Fornicatio simplex, est simpliciter gravior in viro, quam in femina; de adulterio autem est e converso 4, d. 35, 4, 5^m | 6^m. * Scriptura 10. Sponsa 6. Sponsalia 10. Thamar.
- 6 Fornicatio potest probari per testes absconditos, vel per signa violentae suspicionis 4, d. 35, 3, 4^m.
- 7 Conjuges non possunt se licentiarum ad fornicandum 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, 5^m.
- 8 Vir non potest excipere contra uxorem de fornicatione, si dedit ei occasionem fornicandi 4, d. 39, L. | 1^a Cor. 7, lect. 2, primo.
- 9 Viro licet dimittere conjugem fornicantem, nisi in septuplici casu: scilicet si fornicatus est, vel eam prostituit, vel propter longam absentiam nupserit, vel ab alio in specie viri cognita, vel oppressa, vel reconciliata, vel repudiata sit 4, d. 35, 1, o. | 1^a Cor. 7, lect. 2, primo.
- 10 Vir occulte fornicans, non potest petere divortium, sed tenetur reconciliari uxori petenti 4, d. 35, 6, 5^m.
- 11 Vir potest dimittere uxorem fornicatam, quo ad torum, sine iudicio ecclesiae, non autem quo ad cohabitationem 4, d. 35, 3, o. * Bigamia 5, 6. Divortium 3. Matrimonium 48, 55, 137. Sponsalia 10. Suspicio 10.
- 12 Vir tenetur ex praecepto ecclesiae dimittere uxorem fornicatam, non poenitentem 4, d. 35, 2, o.
- 13 Dimittens conjugem fornicantem ex vindicta, peccat, non autem si hoc agit ut vitet infamiam vel incertitudinem prolis, vel si facit hoc ad correctionem 4, d. 35, 1, 1^m.
- 14 Reus tenetur reddere debitum, et redire ad innocentem vocantem, nisi dederit licentiam vivendi continentiam 4, d. 35, 6, 3^m.
- 15 Vir post divortium fornicans, debet secundum aequitatem et non secundum rigorem juris, cogi ad reconciliationem, licet uxor non possit hoc petere 4, d. 35, 6, 4^m.
- 16 Facto divortio propter fornicationem, innocens potest ingredi religionem, et profiteri, etiam altero invito 4, d. 35, 5, 3^m.
- 17 Fidelis si vult, potest cohabitare conjugi infideli, vel fornicanti, quamdiu sperat conversionem ejus, non autem amplius 4, d. 39, 3, 4, o. Matrimonium 128.
- 18 Infidelitas est spiritualis fornicatio. Ideo causat divortium, si sit in consuetudine; carnalis vero fornicatio, per unicum actum 4, d. 35, 1, 3^m | d. 39, 3, 6, o.
- 19 Vitium contra naturam, causat divortium. De quo non fit mentio, quia est innominabile, et rarius accidit, et non ita causat incertitudinem prolis 4, d. 35, 1, 4^m.
- 20 Alia peccata non causant divortium, quia non sunt contra bona matrimonii, sicut fornicatio 4, d. 35, 1, 3^m | d. 39, 6, o.
- Fornix. Fornicatio 1.
- Forsitan dicitur dupliciter: scilicet dubitative, et increpative. Jo. 8, lect. 2, fi. * Angelus 215. Delectatio 93. Deus 232. Fermentum 3. Josias. Iudicium 84. Juramentum 33. Ornatus 9. Peccatum 425. Phantasma 8. Puer 8. Stephanus 2. Usura 243, 244, 251, 260, 300.

FORTITUDO

- Fortificatio. Amor 236. Angelus 432. Damnatio 50. Lignum 2. Operatio 35. Peccatum 147. Unctio 15.
- 1 FORTITUDO duplex: scilicet corporalis et mentalis. Prima est pars virtutis, secunda vero est virtus. Et utraque est necessaria militi, sed secunda magis. Opus. 42, libo 4, co 17. * Adulterium 8. Baro. Continentia 11. Epiikia 1. Eupsychia. Fiducia 4, 5, 11.
- 2 Fortitudo est virtus spiritualis, secundum quod est circa pericula. Sed est conditio omnis virtutis, secundum quod dicit firmitatem animi absolute 1-2, q. 61, 3, 4, o. | 2-2, q. 58, 8, 2^m | q. 123, 2, o. | 3, 1^m | 13, c. | 3, d. 33, q. 1, art. 1, q. 3, c. | 2^m. * Gabriel 1.
- 3 Fortitudo non potest esse virtus theologalis, quia objectum virtutis theologalis, scilicet Deus, habet rationem ardui, non autem periculi 3, d. 26, q. 2, 2^m.
- 4 Fortitudo est virtus moderativa timoris et audaciae, propter bonum reipublicae. Hebr. 11, lect. 1, prin^o. * Gratosus. Jacob 7, 8.
- 5 Fortitudo est virtus, tollens impedimenta quae repellunt voluntatem ab eo quod est secundum rationem, propter difficile 2-2, q. 123, 1, o. | 3, 4, 5, c. | q. 124, 2, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 1, c. | Psal. 17, prin^o | Eth. 3, lect. 18, fi. * Imaginatio 9. Lenia. Mansuetudo 2.
- 6 Fortitudini et temperantiae, accedit repellere superabundantiam passionum. Sed per se convenit eis passiones moderari 1^a q. 95, 3, 1^m. * Perfectio 81. Perseverantia 5, 6, 8, 9.
- 7 Fortitudo corporis consistit in quinque: scilicet vigore complexionis, robore membrorum, abundantia cibi, constantia mentis, et experientia bellicae artis. Isa. 3, prin^o. * Praeceptum 111, 112, Robur. Securitas 2. Vehemens. Virilitas. Virtus 225, 238.
- 8 Fortitudo non habet partes subjectivas, nec dividitur in multas species, quia est circa materiam valde specialem 2-2, q. 128, c. prin^o.
- 9 Mansuetudo, magnanimitas, et humilitas, sunt partes potentiales fortitudinis. Virt. q. 1, 12, 26^m. Mansuetudo 2. Vel Eupsychia.
- 10 Propria materia fortitudinis, sunt timores et audaciae, in maximis terribilibus 1^a q. 59, 4, 3^m | 2-2, q. 186, 1, c. | 3, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, o. Audacia 1. * Confessio 5. Eupsychia.
- 11 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 127, 2, o.
- 12 Fortitudo est immediate circa timores et audacias, mediante vero circa objecta horum, scilicet circa pericula et labores 2-2, q. 123, 3, 2^m | q. 129, 1, 2^m | q. 161, 2, 3^m 3, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | Cg. 1, co 92, 5^m | Eth. 4, lect. 1, prin^o.
- 13 Fortitudo est principaliter circa timores, secundario autem circa audacias 1^a q. 21, 1, 1^m | q. 95, 3, 2^m | 1-2, q. 60, 4, b. | c. | 2-2, q. 123, 3, o. | 6, c. | q. 126, 2, c. | q. 137, 1, c. | q. 141, 3, c. | 2^m | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m | d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, o. | Virt. q. 1, 4, c. fi. | 5, c.
- 14 Fortitudo non est circa spem, nisi secundum quod spes connectitur audaciae 2-2, q. 123, 3, 3^m | q. 125, 2, 3^m | 3, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m.
- 15 Fortitudo est inter audaciam et timiditatem, non autem spes, sed est inter praesumptionem et desperationem, ideo non sunt idem 3, d. 26, q. 2, 2, 2^m. Spes 71.
- 16 Proxima materia fortitudinis et temperantiae, et partium ipsarum, sunt passiones: remota vero, sunt objecta passionum 3, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m. Temperantia 19, 21. * Virtus 40, 41.
- 17 Fortitudo est praecipue circa timores mortis 1-2, q. 61, 3, c. | 2-2, q. 123, 4, o. | 11, 12, c. | q. 125, 128, c. | q. 129, 5, c. | q. 136, 2, c. | 4, c. | 1^m | q. 137, 1, 2, c. | q. 140, 2, 3^m | q. 141, 3, 4, c. | q. 147, 2, 3^m | q. 149, 1, c. | q. 151, 2, 2^m | q. 161, 2, 3^m | q. 166, 1, c. | 2, 3^m | 3, d. 33, q. 2, 3, 6^m | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 8^m | Virt. q. 1, 12, 6^m | 23^m | q. 5, 1, 4, c. | Eth. 3, lect. 18, me^o 3, fi. | lect. 19, prin^o.
- 18 Fortitudo principaliter est circa molestias mortis, secundario autem circa quascunque alias molestias 2-2, q. 123, 4, 1^m | q. 124, 4, 3^m | 3, d. 33, q. 2, 3, 6^m | q. 3, a. 3, q. 1, c.
- 19 Fortitudo est maxime circa repentina, quo ad manifestationem habitus, non autem quo ad electionem 2-2, q. 123, 3, o.
- 20 Fortitudo est maxime circa timores mortis in bello communi, vel particulari 2-2, q. 123, 5, o. | q. 124, 2, c. | q. 141, 8, c. | 2, d. 44, q. 2, 1, 3^m | 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 1, c. Timoth. 50.
- 21 Ad virtutem fortitudinis aliquid pertinet dupliciter: scilicet ut principale objectum, vel actus, et sicut instrumenta vel auxilia 3, d. 31, q. 3, a. 1, q. 2, 2^m.
- 22 Fortitudo est circa difficiliora, non autem circa meliora quam iustitia, quae in bello et in pace utilis est: non autem fortitudo, sed tantum in bello 2-2, q. 58, 12, c. | 3^m.
- 23 Immo fortitudo est utilis etiam in pace 2-2, q. 123, 12, 1^m | 5^m.
- 24 Perferre, secundum quod dicit actum fortitudinis, non dicit immobilitatem, sed electionem immorandi contra immoderatum timorem, sicut charitas contra odium, mansuetudo contra iram, et patientia contra tristitiam 1-2, q. 66, 4, 2^m | 3, d. 33, q. 2, 3, 6^m. Mansuetudo 3. * Amor 249.
- 25 Fortitudo includit patientiam, addens ei insultum in mala secundum quod oportet. Virt. q. 5, 1, 14^m. * Andragathia. Angelus 432.

FORTITUDO

- 26 Fortitudo moderatur timorem, patientia et perseverantia tristitiam, sed mansuetudo iram 2-2, q. 136, 2, c. | 1^m | 2, d. 44, q. 2, 1, 3^m | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m | d. 33, q. 3, a. 3, q. 1, 3^m | d. 34, q. 1, 2, c. Mansuetudo 3. Bonitas 109. Concupiscibilis 6.
- 27 Quicumque est fortis, est patiens, et non e converso, quia patientia est quaedam fortitudinis pars 1-2, q. 66, 4, 2^m. * Continentia 11.
- 28 Fortitudo sustinet pericula mortis, sed patientia sustinet quaecumque mala 2-2, q. 128, 4^m | q. 136, 4, 1^m | 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 2, c.
- 29 Fortitudo est principaliter circa timores, secundario autem circa tristitias: patientia vero est e converso 2-2, q. 136, 4, 2^m.
- 50 Fortitudo est principalior magnanimitate 2-2, q. 129, 5, c. | 3^m. * Fides 14, 158, etc. Fundamentum 3, 4. Generatio 48.
- 51 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 161, 5, 2^m | Virt. q. 1, 12, 24. * Honor 24. Humilitas 22. Impaviditas. Jacob 7, 8. Iustitia 51, etc. Lenia. Mansuetudo 1, 2. Poenitentia 27, 23.
- 52 Fortitudo firmat contra mala, sed magnanimitas, in persecutione bonorum 2-2, q. 129, 5, 1^m | 6, 2^m.
- 53 Fortitudo et magnanimitas conveniunt in modo et forma, sed differunt in materia 3, d. 33, q. 3, art. 3, q. 2, 1^m.
- 54 Partes potentiales fortitudinis sunt sex: scilicet magnanimitas, fiducia, securitas, magnificentia, constantia, tolerantia, idest patientia et firmitas, idest perseverantia 2-2, q. 128, o. | q. 129, 5, o. | q. 134, 4, o. | q. 136, 4, o. | q. 161, 4, 3^m | 3, d. 33, q. 3, art. 3, q. 2, 4, o. Constantia 11. Perseverantia 8, 9. * Prudentia 76. Spes 75. Temperantia 5.
- 55 Fiducia, magnificentia, patientia et perseverantia, circa materiam fortitudinis, sunt partes ejus integrales. Sed sunt partes potentiales, et virtutes per se, distinctae a fortitudine, secundum quod sunt circa alias materias 2-2, q. 128, o. | q. 134, 4, o. | q. 136, 4, o. | q. 137, 2, o. | 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 1, 2, 4, o. * Vita 63. Votum 18.
- 56 Vitium audaciae opponitur fortitudini, secundum excessum audaciae; impaviditas autem, secundum defectum timoris, quia in utraque ponit medium 2-2, q. 126, 2, 3^m | 2, d. 26, q. 2, 2, 4^m | d. 34, q. 1, 2, c. | d. 44, q. 2, 1, 3^m. Audacia 4. Impaviditas.
- 57 Fortitudo et mansuetudo, nullo modo sunt in Deo, nisi metaphorice. Cg. 1, co 92. * Amictus.
- 58 Fortitudo est in irascibili subjective 1-2, q. 61, 2, c. | q. 66, 1, c. q. 85, 3, c. | 2-2, q. 58, 5, 2^m | 9, c. | q. 128, 1^m | q. 31, 4, c. | q. 136, 4, 2^m | q. 137, 2, 2^m | 3^a q. 15, 2, c. | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m | d. 33, q. 2, art. 4, q. 2, o. | 4, d. 33, q. 3, 3, c. | Ma. q. 4, 5, 4^m | q. 5, 4, 13^m | Virt. q. 1, 4, c. prin^o | fi. | 5, c. fi. | 10, 11^m | q. 5, 1, c. fi. | Eth. 3, lect. 19, prin^o. Subjective. * Anima 221. Apostoli 30. Aqua 11. Audacia 1, 4, 5, 9, 10, 21. Baro. Bonitas 196. Fictio 2. Fiducia 4, 5, 11. Generatio 39.
- 59 Fortitudo et debilitas cordis pertinent ad irascibilem, sed dilatatio et restrictio ejus pertinent ad concupiscibilem. Verit. q. 25, 2, c. * Habitus 60. Intellectus 99. Jacob 7, 8. Leo 2. Passio 132. Perfectio 81.
- 40 Fortitudo martyrum praecipue commendatur, quia sustinent propter Deum impugnationes personales, et mortem in bello particulari 2-2, q. 123, 5, 1^m | q. 124, 2, c. * Perseverantia 1, 5, 8, 9. Pes.
- 41 Sancti in patria, habent fortitudinem movendi totam terram. Virt. q. 4, 4, 12^m. Immo terra est immobilis. Ma. q. 16, 9, 8^m | Cae. 2, lect. 21, fi.
- 42 Fortis seu constans, timet quae et quando et ubi et sicut oportet, non autem aliter 4, d. 23, 2, 1^m | Virt. q. 1, 13, 5^m.
- 43 Fortis intendit exprimere similitudinem sui habitus in actum, ut proximum finem 2-2, q. 123, 7, o.
- 44 Fortis delectatur de suo actu et fine. Sed non percipit, nisi ex superabundanti gratia Dei, propter dolorem corporis et animae pro amissione vitae 2-2, q. 123, 8, o. * Praeclatio 18, 20, 27. Securitas 2. Spes 33, 58, 75.
- 45 Non habens fortitudinem, operatur fortia quintupliciter: scilicet propter ignorantiam, artem, experientiam, passionem et lucrum 2-2, q. 123, 1, 2^m | q. 128, 7^m | 3, d. 33, q. 3, art. 3, q. 3, o. | Eth. 3, lect. 16, 19, o. * Christus 87. Temperantia 3, 31. Terra 5. Timor 5, 10, 30, 50. Veritas 52, 55. Vindicatio 5.
- 46 Principalis actus fortitudinis est sustinere, secundarius vero, est aggredi 2-2, q. 123, 3, c. | 6, o. | 8, c. | 10, 3^m | 11, 1^m | q. 124, 2, 3^m | q. 128, c. | q. 141, 2, 3, c. | 3, d. 33, q. 2, 3, 6^m | q. 3, art. 3, q. 1, c. | d. 34, q. 3, art. 1, q. 2, c. | Virt. q. 1, 12, c. Actus 120. Alexander 2. Amictus. Angelus 432. Anthropopatos. Aqua 11. Confessio 5, 53. Confirmatio 21.
- 47 Ad primum actum requiruntur duo: scilicet praeparatio animi, et executio operis. Ad secundum etiam requiruntur duo: scilicet infrangibilitas, et infatigabilitas 2-2, q. 128, c. * Damnatio 50.
- 48 Fortitudo assumit iram moderatam ad actum secundum, non autem ad primum, nec ut auxilium, sed ut instrumentum, quia ad iram pertinet insilire in rem contristantem. Unde Philosophus inducit versum Homeri. Virtutem et furorem erige: quia

FORTUNA

- videlicet cum aliquis est virtuosus virtute fortitudinis, passio irae, electionem virtutis sequens, facit ad maiorem promptitudinem actus. Si autem praecederet, virtutis modum perturbaret 2-2, q. 123, 10, o. | 11, 1^m | Verit. q. 26, 7, c. fi. * Delectatio 49. Difficile 12.
- 49 Tristitia et concupiscentia, per se impediunt secundum actum fortitudinis, scilicet aggredi, sed per accidens adjuvant 2-2, q. 123, 10, 3^m.
- 50 Fortitudo Spiritus, ostenditur in resistendo concupiscentiae carnis contrariantis spiritui. Sed est major in comprimendo, ne insurgat 3^a q. 15, 2, 3^m. Fornicatio. Gratus 2. Imaginatio 9. Intellectus 99. Invincibile. Lenia. Lex 135, 172. Martyrium 1.
- 51 Fortis habet duos actus: scilicet circa propriam materiam, idest pugnare, et circa proprium finem jam adeptum, idest gaudere de victoria 3, d. 33, q. 1, 4, c. * Metus 62. Operatio 35. Passio 53, 132. Peccatum 370. Praeceptum 111, 112, 114. Revelatio 11.
- 52 Pugnare viriliter, est actus fortitudinis, inquantum huiusmodi. Sed ut debetur a milite propter feudum quod tenet a rege, est actus iustitiae 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Superbia 24. Thomas 2. Tribulatio 6, 11. Veritas 55. Vincere. Vindicatio 8.
- 53 Donum fortitudinis in patria, habet actum perfruendi plena securitate a laboribus et a malis 2-2, q. 139, 1, 2^m | 3, d. 33, q. 1, 4, c. | d. 34, q. 3, a. 1, q. 3, o. | d. 35, q. 2, a. 4, q. 3, c. * Armus.
- 54 Actus principalis huius doni in via, est sustinere omnia difficilia, secundarius autem, est aggredi. Sed non differunt specie 3, d. 34, q. 3, a. 1, q. 2, c. * Beatitudo 151, etc. 169, 170. Charitas 64. Donum 28. Gabriel 1.
- 55 Hoc donum est maxime circa opera supererogationis, quia sunt difficillima, et supra vires humanas 3, d. 34, q. 3, art. 1, q. 2, 1^m.
- 56 Hoc donum respicit principaliter difficultates, sed miracula et doctrinam, tamquam auxilia et instrumenta 3, d. 34, q. 3, a. 1, q. 2, 2^m. Praeceptum 111, 112, 114. Virtus 151.
- 57 Donum fortitudinis, se extendit ad omnia difficilia, non autem virtus fortitudinis 3, d. 34, q. 3, a. 1, q. 2, o.
- 58 Virtus fortitudinis firmat animum, secundum modum comaturalem homini, donum autem supernaturaliter 2-2, q. 139, 1, o. | 3, d. 34, q. 1, 2, c. | q. 3, a. 1, q. 1, o.
- 59 Donum fortitudinis dat fiduciam evadendi quaelibet pericula, et perveniendi ad finem cujuslibet operis, idest ad beatitudinem; non autem virtus fortitudinis, sed perficit ad sustinendum quaelibet pericula 2-2, q. 139, 1, c. | 1^m.
- 61 Donum fortitudinis respicit virtutem fortitudinis, inquantum sustinet pericula, et facit quodcumque opus arduum. Ideo dirigitur a dono consilii 2-2, q. 139, 1, 3^m.
- 1 FORTUNA est causa per accidens, ut in paucioribus, praeter intentionem, in his quae sunt propter finem, et a proposito. Meta. 11, lect. 8, fi. Causa 14. Infra.
- 2 Fortuna est intellectus, agens praeter intentionem. Sed casus est natura, agens praeter intentionem. Meta. 11, lect. 8, fi. | Lib. 12, lect. 3, meo c. | Phy. 2, lect. 10, o. Casus 2. Astrologia 4. Astrum. Bonitas 191. Causa 10, etc.
- 3 Fortuna est incerta, quia est ab infinitis, idest indeterminatis causis. Meta. 11, lect. 8, fi.
- 4 Fortuna est maxime in divitiis et potentia, deinde in aliis bonis exterioribus. Cg. 3, co 30, fi. | 31, primo | fi.
- 5 Fortuna non est in carentibus usu rationis. Meta. 11, lect. 8, fi. * Magnanimitas 27.
- 6 Fortuna et felicitas, sunt eorundem subjectorum, non autem eorundem objectorum, vel mediorum 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 1, 5^m. * Providentia 57. Scientia 51, 52, 53.
- 7 Bene natus dicitur, qui bene inclinatur ex Caelo, et etiam bene fortunatus, non autem eius electio dirigitur ex Deo vel angelis, sed dicitur bene gubernatus, vel bene custoditus. Cg. 3, co 92 | Opus. 25, co 4.
- 8 Nullus potest esse universaliter bene natus, ex virtute caeli sed tantum ex directione Dei. Cg. 3, co 92, fi.
- 9 Aliquis dicitur respectu meralium bene vel male natus, non autem bene vel male fortunatus, quia non possunt esse praeter intentionem. Cg. 3, co 92.
- 1 FORUS poenitentialis, est dignior foro contentioso, qui tamen maiorem solemnitatem requirit, quia in eo oportet quod non solum Deo, sed etiam homini satisfiat 4, d. 18, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | Opus. 73, co 20.
- 2 Parochiales habent in subditos suos jurisdictionem, in foro conscientiae, in quo possunt absolvere, non autem in foro iudiciali, quia non possunt eorum eis subditi conveniri in causis contentiosis 4, d. 18, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | Opus. 83, co 20. * Absolvere o. Capitulum. Dolus 4. Electio 35. Excommunicatio 13, 15. Illegitimus 3, etc. Irregularis 2. Iudicium 23, etc. Juramentum 20. Lex 174. Matrimonium 27, 43. Nundinae. Poena 43, 54, 71. Poenitentia 95. Princeps 10. Scipio. Usura 158, 159, 285, 289, 312.

FRUCTUS

- Fovea. Lacus.
- Fovere. Aegritudo 4. Ciconia 2. Conceptio 3. Educatio. Eleemosyna 15. Favere. Nomen 37. Spiritus 16. Usura 272.
- 1 FRACTIO panis a Christo dicitur fuisse similis incisioni cultelli 3, d. 21, q. 2, a. 4 | q. 1, 3^m. * Accidens 83, 81. Adversantia.
- 2 Clausura virginis frangere ad medicinam, vel aspicere ad probandum virum esse mentitum, licet, ne matrimonium impediat. Nec fractio haec, vel illud aspicere, est contra naturam, quia non fit ad delectationem, sed ad medicinam, vel ad probationem veritatis 4, d. 34, 2, 5^m | 3, c. | L. meo. Affinitas 5. Claustum. Confractio. Excommunicatio 30.
- 3 Quantumcumque aliquis claustra pudoris invadat vel frangat, nisi commixtio seminum sequatur, non contrahitur ex hoc affinitas 4, d. 41, a. 1, q. 4, 2^m. Affinitas 5. * Innocentia 14, 15. Magnanimitas 13. Manducatio. Nativitas 20. Sabbatum 12. Satisfactio 8. Solvere. Speculum 6. Sponsalia 5. Vas 3. Violatio. Virginitas 6, 9, etc. 13, 29, etc. Votum 38, 55, etc. 73.
- 4 Frangi est dividi in partes magnas. Sed dimitti vel conter, est dividi in partes minimas 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, c. | a. 2, q. 1, c. | Isa. 24, meo. Confractio.
- Fragilitas. Beatus 54. Mulier 4, 6, 18. Uti 16.
- Fragor. Caelum 114.
- Framea seu gladius, significat mortem, vel linguam pravam. Psal. 21, meo 16. * Gladius o.
- Francia. Indulgentia 29. Usura 214.
- Francus. Imperium.
- 1 FRATER in sacra Scriptura dicitur quadrupliciter: scilicet natura, gente, cognitione et affectus 3^a q. 28, 3, 5^m | Matth. 12, fi. | Gal. 1, fi.
- 2 Fratres Christi sumus, per adoptionem 1^a q. 33, 3, c. | q. 41, 3, c. 3^a q. 23, 2, 2^m | 3, d. 10, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 4^m | Psal. 48, meo c. | Gal. lect. 5, fi. * Accusatio 6. Admonitio o. Amor 121, 127. Apostoli 31.
- 3 Fratres Christi in evangelio, dicuntur consobrini ejus, scilicet filii Mariae, materterae matris ejus 3^a q. 28, 3, 5^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 4^m | Opus. 3, co 232 | Matth. 12, fi. | Jo. 2, lect. 2, primo a. | co 7, lect. 1, meo | Gal. lect. 5, fi. * Blasphemia 3, 22. Christus 101, 110. Cognatio 1. Consanguinitas 8. Imperator 9. Joseph 1. Judaei 11. Iudicium 29, 30. Matrimonium 83. Meritum 84. Obedientia 35. Papa 2. Professio 2, 3. Religio 29. Scipio. Titus. Usura 195, 289. Zorobabel.
- Fraternum. Admonitio o. Blasphemia 22. Correctio o. Usura 9, 80, 189, 205, 289.
- Fraudulentus. Milvus. Praevaricator. Venus 2, 3. Vulpis.
- Fraus. Adam 29, 30, 31. Aleator 1. Angelus 296, 313, 394, 395, 396. Astutia 1, 3. Avaritia 15. Bibere. Calumnia o. Curvitas. Furtum 2, 3, 4. Insidia. Jejanium 43, 45. Lacus o. Laqueus. Matrimonium 35, 59, 60, 61. Meretrix 6. Occultatio. Osculum. Praeceptum 108. Proditor. Prudentia 2, 22, 35. Usura 59, 107, 108, 128, etc. 150, 219, 220, 221.
- Fraenum quintuplex: scilicet propriae discretionis, divinae gubernationis, diabolicae deceptionis, aeternae damnationis et temporalis afflictionis. Isa. 37, fi. Infinitas. Sobrietas 1.
- Frequenter. Abstinencia 7. Accidens 103. Adam 52. Contingens 6. Cornicula. Docilitas 2. Eucharistia 180, 181. Lex 39, 163. Memoria 22. Numerus 6, 29. Peccatum 291, 385. Theologia 2. Usura 171, 176, 189.
- Frequentia, assiduitas, et diuturnitas, non sunt circumstantiae mutantes speciem, nisi aliud superveniat 1-2, q. 88, 5, 1^m. * Adam 52. Amor 239. Angelus 453. Assiduitas. Capitale 3, 6. Castitas 10. Colere. Confessio 53. Contemptus 2. Daemon 103, 111. Eucharistia 180, 181. Frequenter. Fulmen. Futurum 2. Galilaea 3. Iustitia 61. Lex 39, 163. Lingua 6. Mos 1. Negotiatio 2. Paulus 21. Peccatum 291, 385. Psalmus 12. Religio 2. Sepultura 7. Theologia 2.
- Fricare. Multa homo agit absque deliberatione; de quibus etiam quandoque nihil cogitat, sicut eum aliquis movet pedem vel manum, alii intentus, vel fricat barbam 1-2, q. 1, 1, a. 3 | 3^m | Ma. q. 2, 5, 6^m | Meta. 7, lect. 6, meo. Actio 43. * Magones 3.
- Frigescere. Appetitus 75.
- Frigiditas est qualitas feminina, calor autem est qualitas masculina. Job 38, lect. 2, meo. * Adoptio 5. Affinitas 9. Appetitus 75. Aqua 1. Aranea 1. Calor 5, 13. Caelum 109. Ebur. Eunuchus. Fames 1. Grave 5. Ira 51. Lux 25. Mare 1. Maria 70. Matrimonium 81, 83, 88, etc. Palpabile 2. Poena 90. Rex 9. Saturnus. Senectus 5. Septemtrio. Terraemotus 3. Timor 34, 35. Vapor 4. Ventus 4, 5. Vinum 2.
- Frigus. Frigiditas.
- Frondes. Anima 213. Arbor 2.
- Frons. Baptismus 238, 244. Confirmatio 21. Chrisma 3. Vertex.
- Fructiferum. Arbor 1, 2. Christus 212. Maria 69.
- Fructificare. Usura 204, 218.
- Fructuosus. Oratio 37, 38. Praedicator o. Usura 204, 218. Vita 59.
- 1 FRUCTUS dupliciter distinguuntur: scilicet secundum tres perfe-

- etionis gradus a Christo, scilicet trigesimus, sexagesimus, et centesimus, sive secundum tres gradus virtutis, ut sancti distinguunt: quia cujuslibet rei perfectio, attenditur secundum principium, medium, et finem: et essentialiter, idest secundum rationes diversas gaudendi, scilicet duodecim a Paulo 1-2, q. 70, 3, 2^m | 3, d. 31, q. 1, 5, 4^m. * Anima 213.
- 2 Fructus spiritualis dicitur quadrupliciter: scilicet quod reficit, ut ultimus finis, scilicet fruitio, vel non ultimus finis scilicet virtutes: omne praemium futurum, et spiritualitas consurgens ex semine verbi Dei 1, d. 49, q. 5, a. 2, q. 1, c. * Arbor o. Castitas 3. Excommunicatio 3.
- 3 Fructus spiritualis dicitur dupliciter: scilicet quod principaliter expectatur, scilicet Deus, et secundo, scilicet delectatio 1-2, q. 11, 1, c. | 3^m | 3, d. 34, q. 1, 5, c. | 3^m | Gal. 5, lect. 6, princ. * Fides 10. Indevotio. Laus 7, 9, 20. Mancus.
- 4 Fructus quarto modo, scilicet consurgens ex semine verbi Dei, est tantum triplex, secundum tres gradus continentium: scilicet conjugum, viduarum, et virginum 1-2, q. 70, 3, 2^m | 3, d. 34, q. 1, 5, 5^m | 4, d. 49, q. 5, a. 2, q. 3, o.
- 5 Fructus Spiritus sancti secundum sanctum Paulum sunt duodecim: scilicet charitas, gaudium, pax, patientia, bonitas, longanimitas, benignitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, et castitas 1-2, q. 70, 3, o. | 3, d. 34, q. 1, 5, c. | Virt. q. 2, 2, 12^m | Gal. 5, lect. 6, meo.
- 6 Fructus sensibilis, est ultimum ex arbore expectatum, quod cum quadam suavitate percipitur 1-2, q. 11, 1, c. | 3, c. | 2^m | q. 70, 1, c. | Gal. 5, lect. 6, princ.
- 7 Ultimus simpliciter et delectans, est proprie fructus, et ejus proprie est frui. Delectans autem non ultimum, potest aliquo modo dici fructus; sed ejus non est frui proprie, et secundum completam rationem. Non delectans vero, sed tantum in ordine ad aliud appetitum, nullo modo est fructus 1-2, q. 11, 3, c. | 2^m. * Confessio 52. Familiaritas 1. Flos 1. Foetus. Fruges. Homo 37. Juventus 2.
- 8 Fructus adeptus habet rationem ultimi finis, non autem fructus productus. Gal. 5, lect. 6, princ. * Mansuetudo 1.
- 9 Opera carnis, non dicuntur fructus, quia sunt contra rationem, sicut quod est ex arbore contra naturam ejus, non dicitur fructus 1-2, q. 70, 4, 1^m | 2-2, q. 8, 8, fi. | Gal. 5, lect. 6, princ. * Patientia 1. Poenitentia 83. Petrus 5. Vagatio 1. Vas 2.
- 10 Virtutes dicuntur fructus ratione delectationis, non autem ratione habitus 1-2, q. 70, 1, 3^m | 2-2, q. 136, 1, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 5, 1^m | Gal. 5, lect. 6, meo. Veritas 27.
- 11 Operatio secundum facultatem rationis, dicitur fructus rationis. Sed ut movetur a Deo, dicitur fructus Spiritus sancti 1-2, q. 70, 1, c. * Usura 51, etc. 98, 99, 106, 178, 180, 185, 188, 189, 213, 219, 224, 225, 226, 253, 273, 290, etc. 298. Usus 10, etc.
- 12 Opera nostra, ut sunt a Spiritu sancto, dicuntur fructus: respectu vero futurae beatitudinis, dicuntur flores 1-2, q. 70, 1, 1^m | Gal. 5, lect. 6, princ.
- 13 Fructus proprie, dicitur tantum in corporalibus, scilicet plantis a quibus metaphorice transfertur ad spiritualia 1-2, q. 11, 1, c. | 3, 2^m | q. 70, 1, c. | 3, d. 34, q. 1, 5, c. | 4, d. 49, q. 5, a. 2, q. 1, c.
- 14 In parte appetitiva sunt plures fructus quam in parte apprehensiva, quia fructus significat finem qui magis convenit parti appetitivae 2-2, q. 8, 8, 3^m. * Justitia 41. Mancus. Veritas 27.
- 15 Fructus quarto modo, scilicet consurgens ex semine verbi Dei, debetur soli continentiae 4, d. 33, q. 3, 3, 3^m | d. 49, q. 5, a. 1, q. 1, 2^m | q. 2, o.
- 16 Nullus fructus quarto modo debetur incontinenti, poenitenti in fine tantum 4, d. 49, q. 5, a. 2, q. 1, 2^m.
- 17 Fructus sexagesimus, convenit solis viduis habentibus propositum continendi semper, licet sine voto 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 6^m.
- 18 Fructus comparatur ad arborem sicut effectus ad causam, ad hominem vero, sicut ultimum expectatum delectans 1-2, q. 11, 3, 2^m | q. 70, 1, c. * Ancoia 4, 23. Beatitudo 128, 132, 142, etc. Decimae 9, 11, 26. Justus 13.
- 19 Eidem dono respondent multi fructus, secundum diversos actus ejus 3, d. 34, q. 1, 5, 5^m. Liberalitas 2.
- 20 Dono consilii non respondet proprie aliquis fructus, quia omnis practica est propter aliud 2-2, q. 8, 8, 3^m | q. 52, 4, 3. * Nativitas 6. Patientia 1. Primitiae 3, 4. Simonia 16, 32. Usura 228. Vita 10, 14.
- 21 Fructus spiritus contrariantur operibus carnis in communi, non autem singula singulis, nisi secundum adaptationem 1-2, q. 70, 4, o. | Gal. 5, lect. 6, fi.
- 22 Opera carnis sunt plura fructibus spiritus, quia bonum est uno modo, sed malum est omnifariam 1-2, q. 70. Accidentaliter 3, 4, 2^m | Gal. 5, lect. 6, fi.
- Fruges. Usura 313.
- 1 FRUI consistit in duobus: scilicet in visione intellectus et delectatione affectus. Hebr. 12, lect. 4, meo.
- 2 Frui est actus potentiae, non autem exequentis 1-2, q. 11, 1, o. | 2, c. * Amor 258. Angelus 138.
- 3 Frui est actus appetitivae potentiae 1-2, q. 11, 1, o. | 2, c. Actus. * Anima 130, etc. Charitas 30, 63. Dos 5. Finis 41, 123, 129.
- 4 Frui est actus voluntatis 1-2, q. 11, 1, 1^m | 4, c. | 2^m. * Fructus 2, 7. Fruitio o.
- 5 Oppositum videtur dicere 1^a q. 26, 2, o. | 1-2, q. 3, 4, o. | Opus. 3, c^o 107.
- 6 Frui est actus voluntatis in ordine ad intellectum 1-2, q. 11, 1, 1^m | 4, c. | 2^m.
- 7 Vel addendum fuisset, quod frui non est ille actus absolute, in quo consistit beatitudo, sed supra ipsum addit. Frui enim complectitur actum intellectus in quo est essentia beatitudinis et omnem actum qui sequitur, quasi perfectionem aliam addens supra actum intellectus, ut puta delectationem et hujusmodi, quae perficit operationem intellectus beati, sicut pulchritudo juventutem. Opus. 51, c^o 3 | Opus. 72, q. 2. Delectatio 50. * Habere 2. Patientia 10. Peccatum 10.
- 8 Frui est actus tantum voluntatis, secundum charitatem, in ordine ad potentias et habitus priores 1-2, q. 11, 1, o. | 1, d. 1, q. 1, o.
- 9 Frui nominat nobilissimam operationem, scilicet beatitudinem, non quidem essentialiter, sed ex parte complementi, scilicet delectationis 1, d. q. 1, 1, c. | 1^m | 2, d. 10, 1, 3^m. * Uti 1, 3, 23.
- 1 FRUITIO pertinere videtur ad amorem, vel delectationem quam aliquis habet de ultimo expectato, quod est finis 1-2, q. 11, 1, 4, c. | q. 34, 3, c. fi.
- 2 Actus fruitionis triplex: scilicet comprehendere seu tenere, videre, et amare. Primo perficitur memoria, secundo intelligentia, tertio voluntas. Primus adaptatur Thronis, secundus Cherubin, tertius Seraphin 2, d. 9, 3, c. Cherubin. Infra.
- 3 Nomina trium ordinum praedictorum, sumuntur ab excellentia praedictorum trium actuum fruitionis et non ab eis simpliciter 1^a q. 108, 5, 5^m | 6^m | 2, d. 9, 4, 6^m.
- 4 Frui aliquo dicitur tripliciter: objecto, scilicet Deo tantum; habitu, scilicet charitate et beatitudine creata; et instrumento, scilicet potentia 1, d. 1, q. 2, 1, o.
- 5 Eadem fruitione fruemur Deo, fruitione ejus et beatitudine creata 1-2, q. 11, 3, 3^m | 1, d. 1, q. 2, 1, 2^m. Beatitudo 9. * Amicitia 29. Amor 258.
- 6 Una fruitione, fruemur tribus personis, quia habent tantum unam rationem objecti, scilicet summam bonitatem et simul cognoscuntur 1, d. 1, q. 2, 2, o. * Angelus 238, 512, etc. Anima 130, etc. Beatitudo 16, 23, 33, 37. Charitas 30, 62. Cibus 11. Delectatio 49, 83, 84.
- 7 Fruemur paternitate, inquantum bonitas, non autem inquantum paternitas 1, d. 1, q. 2, 2, 3^m. Gloria 18, 21. Habere 2.
- 8 Fruitio perfecta, est tantum ultimi finis habitus, imperfecta vero etiam non habitus: sed impropria, est non ultimi simpliciter 1-2, q. 11, 3, 4, o. | q. 12, 2, 3^m. * Maria 19. Patientia 10. Peccatum 10. Uti 12.
- 9 Non oportet quod fruitio sit ultimi finis simpliciter, sed quod habeatur pro ultimo fine 1-2, q. 11, 2, 2^m.
- 10 Non est fruendum justo, nisi in Deo. Peccatore autem, brutis vel inanimatis nullo modo 1-2, q. 11, 8, 1^m | 1, d. 1, q. 2, 1, 4^m | Rom. 15, lect. 3, princ. | Phil. fi.
- 11 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 11, 2, o.
- 12 Carentia cognitione nullo modo fruuntur: bruta fruuntur improprie. Peccator non vere: justus imperfecte, beati perfecte, Deus autem perfectissime 1-2, q. 11, 2, 4, o. | q. 12, 5, 2^m | 1, d. 1, q. 4, 1, o. Beatus 23. Vel Animal 61. * Angelus 238, 512, 513. Cibus 11.
- 13 Christus in passione, perfectius fruebatur secundum animam intensive, quam beati, sed e converso extensive. Quol. 7, 5, 2^m. Gloria 18.
- 14 Haec fruitio Christi perveniebat ad totam animam ejus, secundum essentiam, ut est subjectum rationis superioris tantum 3^a q. 46, 8, o. | Quol. 7, 50. * Dolor 33. Finis 123. Gloria 18, 21. Raptus 18.
- Fru mentum est genus ad triticeum et ad alia grana 3^a q. 74, 3, 2^m | 3^m | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 1, a. 3, 4 | q. 2, a. 1. * Eucharistia 62, etc. Triticeum. Triticeum.
- Frustra dicitur quod est ad finem, quem non inducit 1^a q. 25, 2, 2^m | q. 88, 1, 4^m | 3^a q. 11, 5, 2^m | 1, d. 43, q. 1, 1, 3^m | 4, d. 11, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | Verit. q. 2, 10, 3^m | Po^a q. 1, 2, 1^m | Anima. 16, 9^m | Meta. 2, lect. 1, fi. | Phy. 2, lect. 10, meo. * Appetitus 42. Campsoria 8. Finis 79, 80. Frustratio. Intellectus 102. Ordinatio 1. Paradisus 9. Potentia 30, 31, 51, etc.
- Frustratio. Ordinatio 1. Peccatum 201. Verecundia 7.
- Fucatio est species fictionis ad mentium pulchritudinem. Ideo semper est peccatum. Sed non est mortale, nisi fiat ad lasciviam, vel contemptum Dei. Tamen licet occultare turpitudinem causatam ex infirmitate, vel etiam alia causa accidentali 2-2, q. 169, 2, 2^m | 1^a Tim. 2, lect. 2, fi. Ornatus 1, etc. usque 7.
- Fuga. Anima 239. Animal 45, etc. Appetitus 17, 18. Asylum. Condemnatus. Delectatio 69, 70. Dolor 8, 16, 29. Expectatio 1. Futurum 8. Ignorantia 5. Impugnatio. Intellectus 284. Luxuria 26. Magnanimitas 20. Matrimonium 30. Miseria 4, 5. Passio 30. Pertinacia 2. Praelatio 27. Principium 18. Prudentia 24. Pusillan-

FUNDAMENTUM

- mitas 2. Rahab 2. Sabbatum 10. Segnitias. Timor 27, 31, 43. Tristitia 21. Virtus 41. Voluntas 31, 62.
- Fugere potest justus, propter tria: scilicet ut persecutor quiescat, ut praeceptum a Domino opus perficiat, et ut gloriosorem coronam acquirat 2-2, q. 61, 4, o. | Opus. 48, c^o 8. * Condemnatus.
- Fuisse. Aeternitas 12, 13, 39, 40, etc. Aevum 8, 9. Angelus 8, etc. Baptismus 166. Christus 1, 2, 25. Comprehensor 2. Conceptio 32. Creatio 46. Creatura 11. Credere 21. Delectatio 106. Deus 387. Donum 41. Elias 2. Eucharistia 110, 133, etc. Fractio 1. Generatio 45, etc. Haeresis 124, 125, 141. Heva 1. Incarnari 3. Innocentia 7, etc. Jejunium 39. Materia 1. Radius. Uxor 7.
- Fulcimentum. Accidens 66.
- Fulgere. Angelus 452. Aureola 8. Cicatrices 3. Habitus 60.
- Fulgur. Apostoli 36. Grando. Vapor 4.
- Fulmen saepe fit in mare, et percussit quandoque naves etc. Job 41, lect. 2, prin^o. Vel Cete 12.
- Fumus siccus accensus diversimode causat flammam dali, idest titiones, capras et sidera. Psal. 17, prin^o. * Ignis 4. Odor o. Serpens 2. Vapor 1.
- Funda. Cete 4.
- 1 FUNDAMENTUM. De ratione fundamenti est esse primum, sustentare et connexio 2-2, q. 4, 7, 4^m | 3, d. 23, q. 2, 5, 2^m | 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 3, o. * Abyssus. Accidens 26. Actio 41, 73. Actus 87. Addere 19. Amicitia 1, 27.
- 2 Fundamentum duplex: scilicet habens firmitatem ex se et ex alio. Primo modo solus Christus est fundamentum ecclesiae, sed Apostoli secundo modo 1^a Cor. 3, lect. 2, me^o. * Angelus 287, 463. Anima 144, etc. Ars 25, 30.
- 3 Fides est fundamentum aliarum virtutum, quia est prior eis et sustentat eas. Fortitudo autem firmat contra adversa, humilitas contra prospera, timor contra culpam futuram, poenitentia contra praeteritam 1-2, q. 161, 5, 2^m 3^a q. 84, 6, 2^m | 3, d. 23, q. 2, 5, 2^m | 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Virt. q. 1, 12, 21^m. Humilitas 2. * Attributa 7, 10. Bonitas 63, 93, 114. Causa 78. Charitas 56.
- 4 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 4, 7, o. * Aequalitas 2, 3, 6. Certitudo 23. Chimaera 1. Conceptio 7, 15. Consanguinitas 2. Dictio 1. Differentia 6. Dominium 3. Ecclesia 12, 13. Episcopus 1. Esse 1. Falsitas 22.
- 5 Peccatum non habet fundamentum ex aversione, quia nihil est, sed ex conversione qua aliquid est 2, d. 42, q. 2, 1, 1^m. Aversio 15. * Fides 7, 12, 13, 92, etc. 153, 154. Fundator. Habitus 64. Haeresis 13. Humidum 1. Phantasma 1.
- 6 Oppositum videtur dicere 4, d. 15, q. 1, 2, 1^m. * Intellectus 35, 270. Liberalitas 18. Lux 8. Macula 7. Metaphysica 19. Misericordia 42. Negatio 5, 6. Obedientia 17, 18, 23. Omissio 4. Oratio 4. Pars 32. Pastor. Peccatum 103. Radix o. Ratio 5, 57. Religio 30. Sacramentum 86. Scriptura 16. Sensus 46. Servitus 2. Subjectum o. Superbia 31. Tactus 6, 7. Tempus 2, 7. Veritas 4, 5, 6, 15, 21, 22, 24. Virtus 75, 236. Voluntas 26.
- Fundator. Missio 40.
- Fundere. Puer 4. Satisfactio 37.
- Fundum. Usura 98.
- Funiculus. Cete 4. Chorda. Peccatum 44.
- Funis. Chorda.
- Fusus. Judaei 7. Simonia 24. Statutum 1.
- Fur. Lex 108. Usura 246, 259, 295, 299.
- Furari. Ovis 1. Simonia 27. Statutum 2. Usura 88, 90, 299.
- Furia. Advocatus 9. Baptismus 132. Depositum 3. Eucharistia 210, 211. Futurum 3. Matrimonium 105, 106, 207. Unctio 25.
- Furiosus. Advocatus 9. Aleator 1.
- Furnus. Barausia.
- Furor est ira accensa, non differens re ab ira, sed secundum magis et minus. Job 19, lect. 1, me^o | Psal. 36, prin^o | Isa. 13, me^o | c^o 30, fi. * Concupiscentia 3. Daemon 36. Excandescencia. Ira 19. Schismos.
- Furtim. Nicolaus 2.
- Furtive. Ordo 92, 93. Usura 292, 293.
- 1 FURTUM est occulta acceptio rei alienae 2-2. q. 66, 3, o. * Adulterium. Alienum 7. Bos. Cibus 9.
- 2 Furtum semper est peccatum ratione injustitiae et fraudis vel doli. Et est mortale, nisi modicum intendatur 2-2, q. 12, 3, c. | q. 66, 5, 6, o. | q. 118, 4, c. | 2, d. 42, q. 1, 4, c. | Ma. q. 10, 2, c. | q. 15, 2, c. prin^o. Contumelia 5. Correctio 19.
- 3 Furtum est species fraudis. Mendacium et falsum testimonium fallaciae. Turpe lucrum inquietudinis. Rapacitas, violentiae. Ideo omnia haec et inhumanitas, idest obduratio, ab Isidoro dicuntur esse filiae avaritiae 2-2, q. 118, 8, 3^m. Avaritia 15. * Decimae 25, 26, 27. Depositum 4. Dominium 17. Excommunicatio 12, 17. Fornicatio 20. Inhumanitas 2. Judaei 1.
- 4 Committitur furtum quadrupliciter: scilicet aliqua occulte recipiendo, violenter auferendo, mercedem non solvendo et fraudem in merationibus committendo. Opus. 4, c^o 23, o. * Labor 3. Lex 57, 198.

FUTURUM

- 5 Furtum et rapina opponuntur justitiae 2-2, q. 61, prin^o | q. 66, prin^o | 4, 5, c. | q. 213, 4, c. * Mendacitas.
- 6 Furtum est injustum, quia est involuntarium per ignorantiam, sed rapina per vim. Ideo differunt specie 2-2, q. 66, 4, o. | 9, c. | q. 73, 1, c. | 1^m | 2^a Cor. 12, c^o 3, fi. Rapina. Infra. * Necessitas 30, 31. Occultatio. Ovis 1. Poena 55, 60, 61. Scriptura 10. Simonia 27.
- 7 Rapina est gravior furto dupliciter: primo quia involuntarium per vim est majus quam per ignorantiam. Secundo quia rapina est in re et in persona, furtum autem est tantum in re 2-2, q. 66, 9, o. | q. 73, 3, 2^m | q. 116, 2, 1^m | q. 144, 2, 4^m. * Usura 33, 90, 122, 124, 125, 216, 259, 285, 286, 287, 289, 290, 292, 295, 298, 299, 303. Venus 2. Vexatio.
- 8 Accipiens furtim rem suam, injuste detentam, peccat contra communem justitiam, usurpando sibi judicium. Sed non tenetur restituere, sed satisfacere Deo et sedare scandalum 2-2, q. 66, 5, 3^m.
- 9 Accipiens rem alienam occulte et manifeste auctoritate judicis, non est furtum vel rapina, quia per sententiam fit debitum 2-2, q. 66, 5, 1^m | 8, c.
- 10 Accipiens rem inventam animo retinendi, furtum facit nisi credat haberi pro derelicto, vel nullius esse 2-2, q. 66, 5, 2^m.
- 11 Per prohibitionem furti, prohibentur omnia damna in rebus 2-2, q. 120, 6, 2^m. Praeceptum 49. Infra.
- 12 Per prohibitionem furti, prohibetur omnis turpis quaestus 3, d. 37, a. 2, q. 1, 2^m.
- 13 Haeredes furis, obligantur secundum jura canonica, pro furto patris, etiam si ad eos nihil furti pervenit, lite etiam non contestata cum patre. Ma. q. 4, 8, a. 15.
- 14 Poena mortis non infligitur in praesenti pro furto, nisi ratione gravis circumstantiae, ut sacrilegio, peculatu et plagio 2-2, q. 66, 6, 2^m.
- 1 FUTURUM et praeteritum non sunt in Deo, quia quidquid est in eo, totum est in praesenti aeternitatis. Sed significantur in eo per verbum et per respectum ad nos tantum. Po^a q. 1, 5, 2^m. * Abraham 18. Adam 33, 64. Amor 179. Apostoli 7.
- 2 Futurum cognoscitur dupliciter: scilicet in se et in suis causis. Primum convenit tantum Deo, secundum nobis. Sed magis angelis et daemonibus. Sed in causis necessariis certitudinaliter, in contingentibus saepe opinative tantum, quae autem raro nullo modo 1^a q. 14, 13, o. | q. 57, 3, o. | q. 64, 1, 5^m | q. 86, 4, o. | q. 89, 3, 3^m | 1-2, q. 111, 4, c. | 2-2, q. 95, 1, o. | 5, c. | q. 171, 6, 1^m | 2^m | 3^m | q. 172, 1, c. | q. 174, 1, c. | 1^m | 1, d. 38, 5, o. | 2, d. 3, q. 3, 3, 4^m | d. 4, 2, c. | d. 7, q. 2, 1, 4^m | 2, o. | 4, d. 50, q. 1, 4, 4^m | Cg. 1, c^o 67 | Lib^o 2, c^a 3, 2^m | Lib^o 3, c^o 154 | Verit. q. 2, 12, c. | q. 8, 12, o. | q. 12, 6, 10, c. | q. 18, 4, 1^m | Po^a q. 5, 6, c. | Ma. q. 16, 7, o. | Quol. 7, 3, 1^m | Quol. 11, 3, c. | Spiritu. 5, 7^m | Anima. 20, 4^m | Opus. 3, c^o 135 | 136 | Isa. 3, fi. | Rom. 2, lect. 2, prin^o | Perier. lect. 14, fi. * Astrologia 4. Avis 2. Deus 111.
- 3 Futura plus cognoscuntur a phreneticis, abstractis a sensibus, morientibus, dormientibus et brutis, quam ab oppositis 1^a q. 12, 11, c. | q. 86, 3, 2^m | 3^m | 2-2, q. 172, 1, 1^m | 2^m | 3^m | 2, d. 7, q. 2, 2, 6^m | 1, d. 5, o. a. 4, q. 1, 2^m | Cg. 2, c^o 79, 5^m | Verit. q. 8, 12, 3^m | q. 12, 3, c. | 1^m | 2^m | 4^m | 18^m | q. 28, 3, 6^m | Quol. 3, 21, c. fi. | Anima. 15, c. fi. | 11^m. * Aevum 9. Augurium o. Auspicium. Baptismus 14, 164, 196, 197, 243. Beneficium 18. Bonitas 212. Catechismus 3. Chiliastae. Circumcisio 27. Contingens. Contritio 26, 21. Cornicula. Daemon 3, 15, 16. Deus 141. Dies 14. Divinatio o. Dolor 6. Electio 22. Eleemosyna 12. Enuntiabile 1. Eucharistia 278. Fatum 2, 5. Fiducia 1. Fructus 2. Fundamentum 3.
- 4 Cognitio futurorum, ex praesentibus et praeteritis, propterea rationis est 2-2, q. 47, 1, c. * Gratia 90, 119, 137. Insipientia 2. Intellectus 44, 300. Iris o. Jejunium 11. Joachim 1. Juramentum 12, 26. Justificatio 43. Juventus 2. Lex 137. Liber 27. Liberum 8. Luxuria 16. Matrimonium 26, etc. 34, etc. 86. Missio 41. Obligari 6, etc. Passio 27.
- 5 Anima vicina morti, cognoscit aliqua futura ex revelatione, vel ex impressione causarum naturalium 1^a q. 86, 4, 2^m | 2-2, q. 172, 1, 1^m | Verit. q. 12, 3, 5^m | 6^m. * Pax 19, 20. Peccatum 205. Perfectio 10. Poena 29. Poenitentia 18, 25, 33, 101, 120, 132. Praedicare 16, 17. Praedicere. Praenuntiare. Primitiae 4. Promulgatio 5. Propositio 15. Prudentia 31, 35. Raptus 18. Religio 60. Remedium. Resurrectio 1, 3. Sacramentum 6. Satisfactio 10.
- 6 Bruta non cognoscunt futura. Sed ex instinctu naturae eis indito ab intellectu divino, moventur ab aliquid in futurum ac si futurum providerent 1-2, q. 40, 3, 1^m | Verit. q. 12, 3, 18^m. * Septem. Sepultura 1, 13. Servitus 16.
- 7 Bruta cognoscunt futura, non computando praesens ad futurum, sed ex instinctu naturae 1^a q. 86, 4, 3^m | 1-2, q. 41, 1, 3^m | 3, d. 26, q. 1, 1, 4^m. * Sollicitudo 3. Somnium 3. Sors 1, 3. Spes 10, 12, 22, 35, 63. Symbolum 8.
- 8 Sensus non apprehendit futurum, sed ex his quae animal apprehendit in praesenti, appetitus ejus movetur naturali instinctu in

GABAONITAE

- aliquod futurum prosequendum, vel fugiendum 1-2, q. 40, a. 3, 3^m q. 41, 1, 3^m. * Spiritus 14. Sponsalia 2. Sponsus 1. Status 6. Stultitia 8. Stupor 1, 2. Tempus 31. Thurificatio 1. Timor 13, 16, 22, 24, 25, 47.
- 9 Omnis passio irascibilis, est futuri tantum 3, d. 26, q. 1, 2, 4^m. * Christus 140, 141, 145. Tribulatio 16. Usura 10, 128, etc. 154, etc. 195, etc. 215, 253, 265. Vendere. Venturus. Virtus. 7, 14.

G

- GABAONITAE occisi sunt civiliter, idest servitute secundum intentionem Dei, et servati corporaliter, secundum jamentum Josue 8, d. 39, a. 3, q. 1, 1^m. * Haeresis 90.
- 1 GABRIEL fortitudo Dei nominatur 3^a q. 30, 2, 4^m.
- 2 Quidam dicunt Gabrielem fuisse de supremo ordine angelorum. Sed satis credibile, quod sit summus in ordine archangelorum. Unde ecclesia cum archangelum nominat 3^a q. 30, 2, 4^m fi. Annuntiatio 4.
- Galatae stulti erant, et instabiles, et ad intelligendum tardiores: sicut et indocti Galli, unde originem traxerunt. Gal. lect. 1, meo.
- Galenus. Anima 68.
- Galerum. Cydaris.
- 1 GALILAEA ut interpretatur transmigratio, significat gentilitatem. Sed ut interpretatur revelatio, significat patriam caelestem 3^a q. 55, 3, c. 4^m | Jo. 1, meo. * Capharnaum. Samaria.
- 2 Galilaea duplex: scilicet una in tribu Zabulon, alia in tribu Nephtali, quae dicitur Galilaea gentium, vel quia multae gentes ibi erant, vel quia Salomon dedit eam regi Tyri. Isa. 9, primo | Mat. 4, meo.
- 3 Christus frequentabat Galilaeam, ut doceret esse transmigrandum a vitiis ad virtutes. Mat. 4, fi. | Jo. 7, primo.
- Gallanus. Haeresis 91, 92.
- Gallici qui se transferunt in Siciliam, ad naturam applicantur Siculorum. Quod quidem apparet, quia ut narrant historiae, jam tunc est populata dicta insula de prefata gente. Primo tempore Caroli magni. Secundo in trecentos annos, tempore Roberti Guischari. Et tertio temporibus nostris per regem Carolum, qui jam imbuerunt ipsorum naturam. Opus. 20, Libo 4, c. 8.
- Garritus. Avis 2. Augurium 1.
- Garrula. Caradrius.
- 1 GAUDIUM non est virtus, sed est actus charitatis, posterior dilectione 2-2, q. 28, 4, o. Charitas 128. * Accidia 5, 10. Alexius.
- 2 Gaudium verum debet habere quatuor condiciones: scilicet, quod sit rectum, continuum, multiplicatum, et moderatum. Phi. 4, lect. 1, primo. * Alleluia. Amicitia 31. Amor 180, 210, 268. Angelus 595. Animal 61. Ascendere 18. Aureola 4. Beatitudo 17, 33, 37, 159, etc.
- 3 Gaudium et tristitia de eodem, sunt contraria, et etiam secundum genus. Sed de diversis, unum est causa alterius, et materia 1^a q. 64, 3, 1^m | 3^a q. 84, 9, 2^m | 3, d. 14, q. 1, a. 4, q. 2, o. | 4, d. 17, q. 2, art. 3, q. 1, 3^m | art. 4, q. 2, 1^m | d. 49, q. 3, art. 3, q. 1, c. | 2^m. Verit. q. 26, 10, 9^m | Quol. 3, 24, c. * Charitas 128, etc. 146, etc. Consolatio. Contritio 36. Corpus 41. Daemon 62. Damnatio 7, 11, 29. Delectatio 74, 82, 109. Deus 247. Fortitudo 41, 51. Fructus 1, 3, 5, 19, 20.
- 4 Gaudium est in Deo, non ut passio, sed ratione suae speciei. Cg. 1, c. 90 | 91, fi. * Innocentia 2. Lymbus 5. Magnanimitas 14. Mors 23. Nemesis 2. Nomen 78. Oratio 41, 43, 48, 56. Parvipensio 2. Passio 39, 41. Pax 10. Peccatum 158, 173, 202. Poenitentia 33. Praeceptum 95. Praemium 4, 5. Psallere 1. Religio 85. Resurrectio 9. Revelatio 11. Spes 48, 63. Suffragia 5, 6.
- 1 GAZOPHILACIUM dupliciter scilicet area thesauri, et domus in qua est. Et significat studium 1, Prol. L. primo | Jo. 8, lect. 2, fi.
- 2 Gazophilacium significat studium sacrae Scripturae, in quo sancti opera sua reposuerunt 1, Prol. L. primo.
- 1 GEDEON peccavit faciendo Ephod et petendo signum, tentans Deum. Sed postea poenituit. Hebr. 11, lect. 7, primo 1.
- 2 Gedeon petens signum peccavit tentando Deum ex incredulitate, sicut et Zacharias 2-2, q. 97, 2, 3^m.
- 3 Gedeon nihil mali fecit, sed bonum valde insigne. Et accepit maximum signum incarnationis Christi. Hebr. 11, lect. 7, primo.
- Gemelli. Femina 4.
- Geminari. Amen 2. Peccatum 157.
- 1 GEMITUS, suspiria, et inquietudo corporis, indicant tristitiam cordis. Psal. 6, meo 4. Oratio 4, 29.
- 2 Gemitus et lacryma mitigant tristitiam, quia aperitur extra, et conveniunt dispositioni hominis tristis 1-2, q. 38, 2, c. | Psal. 41, primo. Spiritus 15. Upupa.
- Gemina. Restitutio 16.
- Gemma. Petrus 4.

GENERATIO

- 5 Gemitus lacrymarum duplex: scilicet compunctionis ad peccata ablunda: et devotionis, ad coelestia desideranda. Jo. 20, lect. primo a.
- GENERALE triplex: scilicet per praedicationem, ut genus; per causam, ut amor; et quod est a multis causis, ut ira 1-2, q. 46, 1, o. | 2-2, q. 58, 6, c.
- 1 GENEALOGIA magis denominatur a patre, quam a matre 3^a q. 28, 1, 2^m | q. 29, 1, c. | q. 31, 2, 1^m | 4, d. 1, q. 2, art. 2, q. 2, 2^m. | d. 30, q. 2, art. 1, q. 2, c. | d. 36, 4^m | Mat. 1, meo d. 4 | Rom. 5, lect. 3, meo | Meta. 5, lect. fi. primo.
- 2 Tota genealogia Christi exponitur, et dubia circa eam solvuntur 3, q. 28, 1, 2^m | q. 31, 3, o. | Mat. lect. 1, 2, 3, 4, o. Melchisedech. Generabile. Corruptibile 1. Generatio 3. Malum 48. Materia 1, 20. Nativitas 5.
- Generale et speciale duplex: scilicet intentione, et objecto 2-2, q. 58, 5, 3^m | q. 59, 1, o. | q. 79, 2, 1^m.
- 1 GENERATIO et corruptio duplex: scilicet de contrario in contrarium, et creatio, et annihilatio. Verit. q. 5, 2, 6^m. Contrarium 36.
- 2 Generatio duplex: scilicet simpliciter, qua fit ens simpliciter, de non ente simpliciter, idest in pura potentia: et secundum quid, qua fit aliquid tale, de ente simpliciter. Verit. q. 21, 5, c. | Spiritu. 1, 9^m | 3, c. fi. | Opus. 3, c. 158 | Meta. lect. 4, meo | 11. Jo. 11, meo.
- 3 Generatio duplex: scilicet mutatio de non esse ad esse, et origo viventis a principio vivente conjuncto. Prima convenit omni generabili et corruptibili, secunda vero tantum viventi, et dicitur nativitas 1^a q. 27, 2, c. | 3, d. 8, 1, c.
- 4 Omnis generatio praesupponit materiam, quae non generatur 1, q. 1, 1, c. | 2, d. 1, 2, c. | 4, c. | 1^m.
- 5 Ad generationem naturalem, oportet quod sint ab agente naturali, et ex materia naturaliter proportionata 3, d. 3, q. 2, 2, c. * Adeps 1. Agens 51. Angelus 631, 632. Anima 262, 266, 279, 351. Ars 26.
- 6 Omne quod generatur est compositum ex materia et forma 1, d. 4, q. 1, 1, 3^m | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | 4^m | 3, d. 21, q. 1, 3, 5^m | Cg. 2, cap. 42, 3^m | 4^m | Po. q. 3, 8, c. fi. | 9, c. | q. 6, 3, c. | Spiritu. 3, 12^m | Anima. 6, 8^m | Meta. 7, lect. 7, o. | Libo 8, lect. 1, meo | lect. 3, meo | libo 12, lect. 8, primo. * Cataractae. Cibus 5. Contrarium 35.
- 7 Materia simpliciter prima et nuda est immediatum subjectum primum generationis et corruptionis, aliorum autem motuum secundum prius et posterius 2, d. 1, q. 1, 2, c. | d. 12, 1, 5^m | 3, d. 21, q. 1, 3, 5^m. * Corruptio 1, 11, 13.
- Immo in generatione simpliciter, nihil manet quia totum mutatur in totum. Generatione 1, lect. 9.
- 8 Ad generationem tria requiruntur: scilicet ens in potentia quod est materia, privatio, et forma. Opus. 31, c. 1. Creatio 52.
- 9 Ad generationem naturalem, non requiritur aliqua potentia activa in materia 3^a q. 32, 4, c. | 3^m | 2, d. 18, q. 1, 2, c. | 3, d. 3, q. 2, 1, c. | 6^m | Meta. 7, lect. 8, primo etc. | Phy. 2, lect. 1, primo. * Dimensio 15, 16. Eucharistia 88. Facere 6. Fieri 17.
- 10 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 27, 3, c. * Forma 100. Incipere 4.
- 11 In generatione, tota virtus activa est ex parte maris, et passio ex parte feminae 3^a q. 32, 4, c. | q. 67, 4, 3^m | 1^a Cor. 6, lect. 3, meo.
- 12 Immo in generatione, femina se habet active 3^a q. 31, 5, 3^m | q. 35, 3, 3^m | Cg. 4, c. 44 | Matth. 1, fi. * Materia 1, 18, 20, etc. Ordo 26, 27. Perfectio 41. Plantae 3, 4. Prius 1, 7, 8, 12.
- 13 Generatio animantium est ab intra, sed inanimantium est tantum ab extra. Meta. 5, lect. 5, primo etc. | libo 7, lect. 6, primo | lect. 8, primo | Anima. 2, lect. 5, primo | lect. 7, primo. * Semen o. Tractatio 1. Vermis 1.
- 14 Quod generatur, est terminus generationis, non subjectum, sed materia est subjectum. Phy. 5, lect. 3, fi.
- 15 Fontes ex quibus est omnis generatio aquarum, generantur dupliciter: scilicet per resolutionem vaporum in montibus inclusorum, et per terrae motum. Psal. 17, meo.
- 16 Terminus generationis et corruptionis duplex: scilicet quod, idest genitum vel corruptum, et terminus quo, idest forma vel privatio, sicut duplex principium 1, d. 5, q. 3, c. * Accidens 53, 80, 121. Actio 4, 97, 121. Agens 16, 29, 51.
- 17 Forma et privatio, non sunt termini generationis et corruptionis, nisi ratione ipsius esse. Cg. 1, c. 26, 5^m. * Agresta. Alteratio 7, 8. Amor 275. Angelus 143, 631, 632. Animata. Aquilo. Argentum 1. Augmentum 22. Calor 11, 19, etc.
- 18 Primum in generatione, est ultimum in corruptione 2-2, q. 107, 2, c. | q. 162, 7, 3^m | 1^m | 1^a Tim. 2, lect. 3, meo. Charitas 120.
- 19 In generatione et corruptione, non est motus, nec contrarietas, nisi ratione praecedentis alterationis. Verit. q. 26, 1, c. * Cataractae. Caelum 12, 85, 92, 97, 98, 99, 105, 132. Cibus 5. Contrarium 35. Cor 1, 2. Creatio 43, 52.
- 20 Generatio unius, non est corruptio alterius, nisi per concomitantiam 1-2, q. 113, 6, 2^m | 2, d. 34, 2, 5^m | Verit. q. 28, 1, c. | 6, o. Dionysius 4, o.

GENERATIO

- 21 Generatio et corruptio, sunt in instanti 1-2, q. 113, 7, c. | 1, d. 37, q. 4, 3, c. | 1^m. * Delectatio 1, 2, 107.
- 22 Generatio esse non potest sine alteratione et loci mutatione 1, d. 21, q. 1, 2, c. | d. 37, q. 4, 3, c. * Daemon 98.
- 23 In plantis, principia generationis activa et passiva, sunt semper unita, quia principaliter ordinantur ad generationem, non autem in animalibus 1^a Cor. 6, lect. 3, meo. * Donum 15. Eucharistia 88, 89. Facere 6, 7. Fatum 1, 6, 7. Femina 2, 3. Fides 101. Finis 33. Haeresis 55. Incipere 4. Instans 23, etc. Ingenitum 1, 4. Legitimitas 2. Matrimonium 6, 13, 46, 48, 95. Menstruus 2, 4. Missio 43. Mons. Mulus. Nativitas 1, etc. Natura 21. Ordo 26, 27. Principium 27. Prius 1, 7, 12.
- 24 Tota perfectio generationis et motus, est ex termino ad quem, et tota imperfectio ejus, est ex termino a quo 1, d. 5, q. 3, 1^m. * Qualitas 6. Recipere 15. Spes 80. Superbia 21, 22. Tempus 19. Theologia 2, 7. Trahere 1. Vinum 4. Virtus 193, 261.
- 25 Forma est finis generationis, in omnibus quae generantur, non a casu 1^a q. 15, 1, c. * Universale 18. Visus 5.
- 26 Omne generans, producit sibi simile secundum formam qua agit, quae est potentia generativa 1^a q. 33, 2, 4^m | q. 41, 5, c. Accidens 53, 90, 121. Adeps 1. Adulterium 9. Anima 65, 300. Anna. Argentum 1. Ars 26. Assimilatio 14, etc.
- 27 Forma geniti, est in generante quadrupliciter: scilicet tota in actu, vel secundum partem, vel tota in virtute, vel secundum partem. Meta. 7, lect. 8, meo. * Caelum 12, 85, 93, 97, 98, 105, 132. Consanguinitas 1, 2. Deus 355, etc. 436. Dispositio 39. Embryo 3, 4.
- 28 Ad actum generationis, concurrunt tria: scilicet calor, spiritus, et humor 2-2, q. 147, 8, 1^m. * Aequivoca 8. Forma 17, 100, 116.
- 29 In omni generante per se, requiritur similitudo, secundum eundem modum essendi, ut in univocis totaliter, vel secundum formam tantum, ut in univocis ratione formae et aequivocis secundum esse, vel secundum partem formae, vel secundum partem partis ut in aequivocis totaliter, non autem in generante per accidens. Meta. 7, lect. 8, meo. * Gigni. Grando. Grave 6.
- 30 Generatio univoca est verior et perfectior quam generatio non univoca 1^a q. 33, 2, 4^m. * Habitus 47, 49, 64. Haeresis 55. Idea 7, 8, 9. Incipere 4. Inclinatio 1. Lumen 11. Peccatum 314, 315, 316, 319, 332. Planetae 3, 4.
- 31 In omni generatione, per introductionem formae, expellitur omnis contraria forma, et ejus dispositio, nisi quandoque relinquatur ex indispositione subjecti 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 1, c. * Pluvia 3. Scientia 46. Titiones. Universale 18. Usura 57, 133, 141, 186.
- 32 Quia generatio est motus ad formam, duplii formae respondet duplex generatio: quia scilicet formae substantiali respondet generatio simpliciter, et formae accidentali respondet generatio secundum quid. Opus. 31, c^o 1.
- 33 Idem modus generationis est omnium eorum quae sunt ejusdem speciei 3^a q. 28, 1, 4^m | 2, d. 30, q. 2, 1, 7^m | Cg. c^o 87, 1^m.
- 34 Diversus modus generationis et emanationis rerum, est secundum diversitatem naturarum. Cg. 4, c^o 11.
- 35 Oppositum videtur dicere a simili. Phy. 7, lect. 8, meo. * Accidens 53, 80, 121.
- 36 Generatio qua aliquid per se generatur, est perfectior ea qua aliquid accipit speciem alterius per mixturem, ut in nutritione, et vino mixto 2, d. 30, q. 2, 1, c. | 5^m. * Accidens 108, 117, 120. Agens 16, 19, 51, 56. Animal 21, etc. 28, 29. Animata.
- 37 Quod generatur secundo modo generationis, scilicet prout generatio est origo viventis a principio vivente conjuncto, non dicitur genitus nec filius, nisi procedat secundum rationem similitudinis specificae, ut pili, et vermes 1^a q. 27, 2, c. Filiatio 5, 6, etc. Infra. * Assimilatio 1, 14, etc.
- 38 Generatum oportet assimilari generanti, in omnibus quae ad naturam speciei pertinent, non autem in proprietatibus individui 1^a q. 100, 1, c. | q. 101, 1, 1^m | 1-2, q. 81, 2, o. | 2, d. 20, q. 2, 3, c. | d. 33, q. 1, 1, 1^m | 3, d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, o. | Po^a q. 2, 2, 5^m | q. 9, 5, 18 | Opus. 3, c^o 203. * Baptismus 174, 175, 203. Cete 8. Commune 10. Conceptio 1. Differre 6. Embryo 3.
- 39 Propter fortitudinem virtutis in semine, genitum assimilatur generanti in natura speciei, et in multis accidentibus. Verit. q. 23, 5, c.
- 40 Accidentia individualia, pertinentia ad dispositionem naturae, ut velocitas corporis, et bonitas ingenii, propagantur in filios per generationem, sed nullo modo accidentia pure personalia, ut grammatica et hujusmodi 1-2, q. 81, 2, c. Aequivoca 8.
- 41 Accidentia speciei et individui secundum corpus, possunt transfundi a generante in genitum, non autem accidentia secundum animam 2, d. 20, q. 2, 3, c. | d. 33, q. 1, 1, 1^m | 3, d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, o. | Ma. q. 4, 8, c. * Equus 1. Eucharistia 67. Femina 2, 3.
- 42 Oppositum videtur dicere, quo ad accidentia secundum animam. Verit. q. 23, 5, c. * Figura 8, 9. Filiatio 1, 3. Forma 17, 120. Genitor. Genitus o. Gigni. Grando. Habitus 48, 49. Mulus. Na-

GENERATIO

- tivitas 1. Poena 38. Perfectio 41. Resurrectio 22. Sanguis 5. Taurus. Vermis 1.
- 43 Homo generat sibi simile in specie, non inducendo, nec educendo animam rationalem de potentia materiae, sed disponendo materiam 1^a q. 118, 2, 4^m | 1-2, q. 83, 1, 3^m | 2, d. 18, q. 2, 1, 1^m | 3, d. 18, q. 2, 1, 3^m | 4, d. 43, a. 1, q. 3, c. fi. | Cg. 2, c^o 87, 4^m | Po^a q. 3, 9, 5^m | 6^m | 20^m | Meta. 5, lect. 2, meo. Anima. 82. Adam 44, 71, etc. Adeps 1. Adoptio 4, 5.
- 44 In generatione animalium, praecipue hominis, sunt necessariae septem mutationes seminum: scilicet seminis conversio, et praecipue ad formam cordis, materiae distinctio ad formam membrorum principalium scilicet cerebri, hepatis, et vasorum seminalium, distinctio materiae, quando vesicula cerebri ascendit sursum, et vesicula hepatis aliquando ad dextrum, et ad ultimum descendit ad vesiculam vasorum seminalium: totius materiae distinctio, ut tribuatur locis membrorum secundariorum: transmutatio materiae in figuram membrorum, mutatio quae completur per calorem cordis cum spiritu diffuso in membris, qui exicans superfluum humidum, consolidat, et confortat juncturas et connexiones, et motus per virtutes motivas, qui omnibus membris a corde influitur. Opus. 28, c^o 4. * Adulterium 9. Anima 65, 80, etc. 266, 279. Animal 21, etc. Anna. Aquilo. Augmentum 22.
- 45 In statu innocentiae, fuisset generatio per coitum 1^a q. 98, o. | 2, d. 20, q. 1, o. * Caelum 99, 132. Circumcisio 9, 21, 47.
- 46 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 98, 2, 4^m. * Coitus 3. Cor 1, 2.
- 47 Tunc non fuit generatio, nec coitus, quia parum duravit status innocentiae, et expectabant determinationem temporis a Deo 1^a q. 98, 2, 2^m. * Daemon 98. Donum 15. Embryo 3, 4. Equus 1, 2. Femina 2, 3. Gigantes. Innocentia 14, etc.
- 48 Tunc non fuissent generati aequales in robore, pulchritudine et aliis, sicut nec etiam nunc 1^a q. 96, 3, c. | 2, d. 32, q. 1, 3, c. * Mas. Mater. Matrimonium 6, 46, etc. 95. Mulier 3, 9. Peccatum 308, 313, etc. 332. Puer 16. Resurrectio 24.
- 49 Parentes, tunc non fuissent confirmati in justitia, quamdiu genuissent 1^a q. 100, 2, c. | 2, d. 20, q. 2, 3, 5^m | Quol. 5, 8, c.
- 50 Omnis emissio seminis, ex qua secundum se non potest sequi generatio, est vitium contra naturam, et peccatum. Cg. 3, c^o 112. * Sponsalia 7. Taurus. Usura 256. Vermis 1.
- 51 Generatio significat relationem, per modum operationis, in divinis 1^a q. 42, 6, 3^m | 1, d. 20, 1, c. fi. | 1^m | Po^a q. 2, 5, 9^m | q. 9, 9, 3^m. * Actus 195. Amor 14. Ars 26. Creatio 43. Datio 27. Deus 355, etc. Dicere 4.
- 52 Generatio proprie convenit Deo 4^a q. 27, 2, o. | q. 28, 4, c. | 1, d. 4, q. 1, 1, o. Cg. 4, c^o 2 | 7, fi. | 10 | 11 | 12 | Verit. q. 4, 4, o. | Po^a q. 2, 1, o. | Opus. 2, c^o 2 | Col. lect. 4, meo. Deus 355. * Haeresis 94, 95, 101. Pater 8, 11, 12, 13. Persona 36.
- 53 Generationem esse in Deo, tenendum est sola fide, quia demonstrari non potest 1^a d. 4, q. 1, 1, c. | d. 6, 3, 3^m.
- 54 In solo Deo, potest esse generatio sine imperfectione mutationis, et divisionis. Ideo non convenit angelis, nec animae rationali, nec caelis. Po^a q. 3, 9, 27^m. * Possibile 8. Processio 20, etc. 28, 30, 32, 56. Relatio. Verbum 61.
- 55 Generatio filii Dei a Patre, est aeterna 1^a q. 42, 2, o. | 1, d. 9, q. 2, 1, 1^m | Cg. 4, c^o 11 | Po^a q. 3, 13, o. | 14, 3^m | Psal. 2, meo.
- 56 Generatio aeterna et temporalis filii Dei, differunt dupliciter: scilicet secundum respectus, et secundum naturas 1, d. 14, q. 1, 2, 4^m.
- 57 Una et eadem operatione, pater generat, et Filius Dei generatur 1, d. 20, 1, 1^m | Cg. 4, c^o 13 | Po^a q. 2, 5, c. | q. 3, 9, 3^m. Christus 219, 221. Deus 3, 66.
- 58 Haeresis Arii quod Pater genuit Filium voluntate. Cg. 4, c^o 11 | Po^a q. 2, 3, c.
- 59 Arius ponit duodecim modos generationis: scilicet juxta fluxum lineae a puncto, juxta emissionem radiorum a sole, juxta characterem, seu impressionem a sigillo, juxta immissionem bonae voluntatis a Deo, juxta exitum accidentis a substantia, juxta abstractionem speciei a materia, juxta excitationem voluntatis a cogitatione, juxta transfigurationem motus a movente, juxta educationem specierum a genere, juxta ideationem, et juxta naseentia, in quibus deest aequalitas naturae, vel durationis 1^a q. 42, 2, a. 1 | 1^m.
- 60 Paternitas non est principium generationis principaliter, sed quodammodo cointellectum, quia non est sicut forma speciei, sed sicut principium individuale, idest proprietas personalis in Patre. Po^a q. 2, 2, 5^m.
- 61 Generatio Dei activa est Pater, passiva vero Filius. Ideo non est medium secundum rem inter utrumque 1, d. 4, q. 1, 1, 4^m.
- 62 Omnia quae distinctim conveniunt patri et matri, attribuantur patri in generatione divina: scilicet concipere, parere, vel paritur, quia ibi non convenit ratio matris. Cg. 4, c^o 11, fi.
- 63 In generatione divina, est terminus ad quem, non autem terminus a quo 1, d. 5, q. 3, 1^m.

GENERATIO

- 64 Potentia generandi in divinis, non est communis, sed est propria, ratione relationis implicitae. Po^a q. 2, 2, 4^m.
- 65 Spiritus sanctus non potest communicare Patri in generatione Filii, quia generatio est tantum ab uno, et nihil potest esse principium sui principii 1, d. 11, 1, 8^m. Pater 12.
- 67 Oppositum videtur dicere a simili 1, d. 6, 2, o. | d. 10, 1, c. | 3^m | d. 13, 3, 4^m.
- 67 Processio Spiritus sancti, non potest dici generatio, quia est per modum amoris, non autem per modum similitudinis, sicut verbum 1^a q. 27, 4, o. | q. 30, 2, 2^m | q. 35, 2, c. | 1, d. 13, 3, 3^m | 4^m | 3, d. 8, 1, 8^m | Cg. 4, c^o 19, fi. | 23, fi. | Po^a q. 2, 4, 7^m | q. 10, 2, c. | 22^m. Filiatio 5.
- 68 Nullus modus processionis in creaturis, perfecte repraesentat divinam generationem, sed ex multis oportet colligere similitudinem 1^a q. 41, 3, 4^m | q. 42, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 8, fi. | Po^a q. 3, 18, 17^m.
- 69 Principium generationis duplex: scilicet quod, idest pater, et quo, idest essentia. Primum distinguitur a genito realiter, non autem secundum. Po^a q. 2, 2, 3^m.
- 70 Ubi generatio est sine motu, idest ubi non est aliud generari et generatum esse ut in divinis, non oportet quod generatur, quandoque non esse. Po^a q. 3, 13, 3^m.
- 71 Potentia generandi, est idem realiter cum divina essentia, ita quod includitur in ratione ejus. Po^a q. 2, 2, 6^m.
- 72 Deitas ad generationem se habet solum ut accepta per eam, sed filiatio consequitur eam, secundum modum intelligendi 1, d. 5, L. prin^o | d. 18, 4, c. | 2^m. * Actus 190, etc. Dicere 4. Ingenitum 4. Innascibilitas 2.
- 75 Generatio in divinis, non terminatur ad essentiam nec ad relationem, sed ad substantiam, idest ad suppositum. Opus. 9, q. 9.
- 74 In creaturis, generatio per se ordinatur ad speciem, non autem in divinis, sed ad personam. Po^a q. 10, 2, 12^m.
- 75 Divina essentia est terminus generationis ut quo, non autem ut quod 1, d. 5, q. 3, o. Pater 11.
- 77 Essentia ut est paternitas, est principium quo pater generat 1, d. 5, q. 1, 1, 2, o. Pater 12.
- 77 Immo potentia generandi, est essentia principaliter, et paternitas non est quo pater generat, cum sit quasi quaedam forma individualis 1^a q. 39, 5, 5^m.
- 78 Philosophi non cognoverunt divinam generationem, licet cognoscerent divinam naturam, quia non comprehenderunt eam 1, d. 3, q. 1, o. | Jo. prol. prin^o etc.
- 79 Immo philosophi non cognoverunt divinam naturam 1^a q. 12, 11, o.
- 80 Nec beati illam ineffabilem generationem sciunt, quia non comprehendunt naturam Dei 1^a q. 12, 7, o.
- 81 Immo beati in patria habent meritum spei, et noseunt illam ineffabilem generationem 1^a q. 12, 7, 1^m | Opus. 3, c^o 164.
- 82 Essentia Dei non generatur, nec genita est per se, nec per accidens 1^a q. 39, 5, 2^m | 3^a q. 16, 5, 1^m | 1, d. 5, q. 3, 1, 2^m | d. 18, 4, 2^m | Opus. 1, c^o 5 | 18.
- 85 Essentia non generat, sed pater virtute essentiae 1^a q. 39, 5, o. | q. 41, 5, 1^m | 1, d. 5, q. 1, 1, 2, o. | Unio. 1, 12^m | Opus. 1, c^o 5.
- 84 Generatio in divinis attribuitur aliis terminis essentialibus, secundum quod magis connotant actum 1^a q. 39, 5, 1^m | 1, d. 5, q. 1, 2, o. Opus. 1, c^o 5.
- 85 Essentia est Deus generans, et res generans, si res et Deus supponant pro persona, non autem si supponant pro essentia 1^a q. 39, 5, 5^m | 1, d. 5, q. 1, 1, 4^m | 3, d. 5, L. fi.
- 86 Haec propositio est falsa, Deus non genuit Deum 1^a q. 39, 4, 3^m.
- 87 Haec propositio est vera, Deus genuit Deum 1^a q. 39, 4, o. | 5, 1^m | 1, d. 4, q. 1, 2, o. | d. 5, q. 1, 2, c. | Cg. 4, c^o 3.
- 88 Haec est falsa, Deus genuit se Deum, vel alium Deum 1^a q. 39, 4, 4^m | 1, d. 4, q. 1, 3, o. | Po^a q. 9, 3, 5^m.
- 89 Haec est vera tripliciter: Deus pater genuit alterum se, scilicet in ablativo, in accusativo simpliciter, et personaliter, sed emphatice 1^a q. 39, 4, 4^m | 1, d. 4, L. * Solus 10.
- 90 Haec est vera appositiva, Deus genuit Deum, qui non est Deus pater. Et est falsa suppletiva. Sed affirmativa est e converso 1^a q. 39, 4, 5^m | 1, d. 4, q. 1, 3, 4^m.
- 91 Melius dicitur, filius Dei semper natus, quam semper generari, vel semper nasci, licet uti possimus omni tempore, in generatione ejus 1^a q. 42, 2, 4^m | 1, d. 9, q. 2, 2, o.
- Generativa potentia, est activa. Et est in patre perfecte, in matre vero imperfecte 3^a q. 32, 4, 2^m | 3, d. 3, q. 2, 1, 5^m. * Abraham 25. Anima 356, etc. Aqua 1. Augmentum. Deus 355, etc. Generatio 26, 64, 70, 71. Maleficium 2. Menstruus 4, 5. Peccatum 98, etc. 105, 107, 144, 168, 311, 313, etc. 419. Plantae 3.
- Generatum esse. Generatio 70.
- Genesis. Cain 2. Plato 1. Prophetia 29.
- Genitalia. Circumcisio 9, 24, 27, 48, 49. Cor 4. Intestina. Nativitas 20. Peccatum 168, 316, 328. Praeputium. Priapus. Pudenda. Vulva.
- Genitivus. Ablativus 2. Persona 42, 43.
- Genitor, vel generans, non est ita nomen proprium patris, sicut

GENUS

- pater 1^a q. 33, 2, o. | q. 40, 2, c. | 4, d. 3, a. 2, q. 2, 5^m. * Baptismus 46. Conceptio 1, 19. Pater 8.
- Genitrix. Discretio. Mater. Matrix. Puerpera.
- Genitura. Conceptio 1, etc. Usura 187.
- 1 GENITUS dicitur a gigno, et non a genero. Et convenit animatis tantum 3, d. 8, 1, 1^m. * Actus 195. Assimilatio 14, etc. Finis 33. Generatio 14, 16, etc. 27, 31, 33, etc. 82. Idem 8. Resurrectio 24. Sapientia 46, etc. Semen 9. Usura 32.
- 2 Filius Dei dicitur genitus de patre, et substantia patris, sed diversimode 1^a q. 41, 3, o. | 1, d. 5, q. 2, 1, o. | Cg. 4, c. 11.
- 3 Filius Dei dicitur genitus, et creatus, ad removendum omnem imperfectionem a nativitate ejus 1^a q. 41, 3, 4^m | Po^a 3, 18, 17^m. Gennadius. Liber 7.
- Genoveffa. Uctio 36.
- Gens. Angelus 579, 586. Apostoli 16. Bestialitas 2. Extraneus. Frater 1. Galilaea 1, 2. Gentilis o. Judaei 3, 11. Jus 18, 20. Lex 17. Lingua 7, 8. Magi 4. Matthaeus 2. Moyses 3. Princeps 28. Ruth. Sepultura 2. Servitus 6. Templum 4, 6. Uctio 38.
- 1 GENTILES possunt cognoscere Deum, unum, simplicem, aeternum. Opus. 3, c^o 36.
- 2 Immo gentiles non habuerunt fidem Dei. Psal. 23, me^o.
- 3 Gentiles non habuerunt fidem Dei, propter statuta principum, et antiquam consuetudinem, opere daemonum. Et adorabant militiam caeli, idest daemones. Psal. 23, me^o. * Abraham 17. Ars 46. Baptismus 31. Circumcisio 8, 10, 26. Confirmatio 8. Extraneus. Fides 59, 64. Fornicatio 2. Galilaea 1. Gens. Gradus.
- 4 Gentilis potest peccare, secundum rationem superiorem, non autem secundum rationes aeternas. Verit. q. 15, 4, 15^m. * Judaei 11. Jus 18, 20. Lamina. Lex 52, etc. 113, 114. Lingua 7, 8. Mahumetus. Magi 4. Matthaeus 2. Matrimonium 120, etc. Miles 9. Militia 1. Passio 92. Religio 80. Revelatio 8, 9. Rex 8. Templum 6. Theologia 44. Terra 2. Tributum 1, 5, 6.
- Genn. Tremor 2.
- Genn flexio. Adoratio 2, 4, 5. Exaltatio 2. Jejunium 32.
- 1 GENUS respectu singularium, est ut formale, sed respectu speciei, est ut materiale 1^a q. 85, 3, 4^m. * Abraham 5, 18.
- 2 Oppositum videtur dicere a simili. Phy. 2, lect. 5, me^o. * Abstractum 3.
- 3 Genus aliquando accipitur pro specie, eo modo loquendi, quo dicimus humanum genus, totam humanam speciem 1-2, q. 18, 2, c. fi. | 2, d. 31, 2, 1^m. * Accidens 8, 9, 11, 15, 17, 28, 51, 52, 59, 64, 93, 94. Accidentaliter 6.
- 4 Ad rationem generis requiritur, quod nuivoe praedicetur. Po^a q. 7, 3, 6^m. * Actio 22, 21, 116, 118.
- 5 Genus praedicatur aequaliter de speciebus, secundum intentionem, non autem semper secundum esse 1^a q. 77, 4, 1^m | 2, d. 3, q. 1, 5, 3^m | Ma. q. 2, 9, 16^m | Periber. lect. 8, prin^o. * Actus 17, 46, 60, 61, 68, 69, 151, 152, 153, 166, 177.
- 6 Proprius modus praedicandi, debetur cuilibet generi, non autem speciei 1, d. 8, q. 4, 3, c. fi. | d. 22, 3, 2^m. * Affinitas 16.
- 7 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 18, 2, c. fi. | 2, d. 34, 2, 1^m | Ma. q. 1, 1, 11^m | Quol. 3, 6, * Agens 38. Alteratio 5. Altitudo 2. Amor 217. Angelus 29, 30, 63, 191, 211, 221, 285, 290, 291, 302, 336.
- 8 Natura generis non potest cognosci, nisi ejus differentiae primae et passiones propriae cognoscantur. Cg. 1, c^o 65, 3^m.
- 9 Omne genus, habet semper plures species in actu 1^a d. 19, q. 4, 2, c. | Post. lect. 12, prin^o. * Anima 37, 44, 100, 221, 251, 293.
- 10 Natura generis diversificatur in diversis speciebus. Ente 1, me^o | Meta. 19, lect. 10, prin^o 1, fi. | lect. 12, prin^o 1, fi. * Appetitus 18, 38. Arabes. Arbor 2. Artificiale 1, 2. Attributa 11. Avaritia 5, 16, etc. Aureola 3. Blasphemia 4. Bonitas 78, 115, 116, 118, 140, 198. Caelum 5. Campsoria 2, 3, 4. Capacitas 1. Causa 8, 62, 100, 103. Character 3. Claritas 4.
- 11 Genus est de substantia participantis ipsum. Quol. 2, q. 2, 1, c. * Cogitatio 13. Cognitio 38. Cohors 1.
- 12 Immo genus non praedicatur per participationem de speciebus, sed per essentiam. Meta. 7, lect. 3, fi.
- 13 Genus implicite, et potestate, continet ea quae sunt in eo. Opus. 42, c^o 9. * Commune 11, 14. Comparatio 1, 2, 5. Conclusio 2.
- 14 Genere logico, immaterialia solum conveniunt. Opus. 42, c^o 9. * Concupiscentia 8, 10. Concupiscibilis 7.
- 15 Genus generalissimum, est primum principium in distinctionis in genere. Opus. 42, c^o 9. * Consilium 20.
- 16 Genus dicitur dupliciter: scilicet proprie, prout praedicatur de pluribus speciebus in eo quod quid, et improprie, idest omne commune, scilicet quod sui communitate multa ambit, et continet. Et sic bonum et malum dicuntur genera contrariorum 1-2, q. 18, 2, c. fi. | 2, d. 34, 2, 1^m | Ma. q. 1, 1, 11^m.
- 17 Genus duplex: scilicet genus nominatum, et genus innominatum 1^a q. 78, 3, 3^m | Anima. 2, lect. 22, prin^o 1, etc. * Contemptus 6.
- 18 Genus duplex: scilicet genus proximum, et genus remotum 1^a q. 78, 3, 3^m | Anima. 2, lect. 22, prin^o * Conversio 10.
- 19 Genus duplex: scilicet genus determinatum, et genus indeterminatum, vel entis 1, d. 13, 4, 2^m. * Corporeitas 1.

GENUS

- 20 Genus duplex: scilicet genus logicum, et genus physicum 1^a q. 66, 2, 2^m | q. 88, 2, 4^m. * Corpus 5, 6, 7, 11.
- Genus duplex: scilicet genus Dei, et genus principii divini 1, d.
- 21 Genus duplex: scilicet genus praedicamentale, et genus, vel sub-
jectum scibile. Poster. lect. 15, meo 4 | Lect. 17, meo 3.
- 22 Genus dicitur quatuor modis: primo generatio continua aliquo-
rum habentium eandem speciem; secundo illud a quo proce-
dunt aliqua ut a generante; tertio sicut superficies est genus
superficialium figurarum et solidarum; quarto quod primo po-
nitur in definitione et praedicatur in eo quod quid, et diffe-
rentiae sicut ejus quidditates. Meta. 5, lect. fi. prin^o.
- 23 Aliquid est in aliquo genere dupliciter: scilicet in genere entis,
ut ens actu, et in genere intelligibilium, ut pura potentia 1^a q.
87, 1, c. | 2^m | 1-2, q. 50, 4, 2^m | 5, c. | Verit. q. 8, 6, c. | Ma. q.
16, 12, 2^m | 4. * Daemon 29, 68, 81. Denominatio 8. Deside-
rium 13.
- 24 Aliquid est in aliquo genere dupliciter: scilicet per se ut species,
et ea de quibus praedicatur genus, et reductive, ut principia
generis, negationes et privationes 1^a q. 3, 5, c. | 1-2, q. 72, 6,
3^m | 1, d. 28, q. 1, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 1, 1, 1^m | d. 35, 3, 1^m | 2^m |
Opus. 42, co 10 | 13.
- 25 Immo nulla privatio est de essentia alicujus entis, in genere col-
locati 2, d. 40, 1, 3^m.
- 26 Aliquid reducitur ad aliquod genus dupliciter: scilicet per se, idest
per essentiam suam, et per accidens, idest per aliquid in eo 2,
d. 40, 1, c.
- 27 Pars non habet proprie genus, nec speciem 3, d. 6, q. 1, a. 1, q.
2, 3^m | Anima. 1, c. * Deus 43, 53, etc. 172, 238, 241, 413.
- 28 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 75, 2, 1^m. * Dictio 5. Dif-
ferentia o.
- 29 Partes sunt in genere per reductionem tantum, totum autem per
se 3, d. 2, q. 2, a. 1, q. 3, c. | 5^m | Anima. 1, c. | 13^m | 2, 10^m.
- 30 In omni quod est in genere, oportet esse compositionem ex ma-
teria et forma, vel actus et potentiae. Po^a q. 7, 3, c. * Dif-
ferre 4, 8.
- 31 In omni genere in quo est aliquid imperfectum, oportet prae-
existere aliquid perfectum 1^a q. 51, 1, c. Perfectio 45, 46. *
Definitio 4, 7, 15, 28, 49.
- 32 Omne quod in aliquo genere est imperfectum, oportet oriri ab eo
in quo primo et perfecte natura generis reperitur 2, d. 1, q.
1, 2, c. * Aeternitas 25. Dispositio 7, 11, 43. Distinctio 2, 11,
15, 16. Diversitas 6, etc. 12. Divinatio 14. Divisio 6, 9, etc. 19.
Effectus 13, 18. Embryo 1. Ens 15, 30, 39. Esse 76, etc. 88, 92.
Essentia 8. Excessus 1. Femininum o. Fides 64. Finis 7, 44,
105. Forma 15, 16, 24, 53, 54, 73, 150, 163. Frumentum. Gaudium
3. Generale 1. Gratia 40, 81, 103.
- 33 In quolibet genere, illud quod est potissimum, est principium in
illo genere, quia principium cujuslibet rei est potissima pars,
et plusquam dimidium 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 1, c. * Habere 5.
Habitus 17, 45, 46, 82. Haeresis 66. Idea 36, 37. Imago 4. Im-
possibilitas 2. Incarnari 2. Individuum 14, 16, 19, 42, 43. Indi-
visibile 1. Ingenitum 1. Instrumentum 15. Intellectus 133, 150,
211, 214, 264. Intentio 1. Invidia 4. Ira 7. Latria 5. Locus 5.
Luxuria 15. Malum 37.
- 34 In quolibet genere, primum est causa omnium quae sunt post 3^a
q. 56, 1, c. * Masculinum o. Materia 10, 15, 16, 17. Mendacium
16, etc. Mensura 4, 6, etc. 20. Meritum 55, 71, 78, 83, 84, 90.
Metaphysica 2, 22, 23, 24. Misericordia 35.
- 35 In omni re quae est in genere, differt esse ab essentia 1^a q. 3, 5,
c. | 1, d. 8, q. 4, 2, c. | d. 19, q. 4, 2, c. | 2, d. 3, q. 1, 1, 1^m |
Po^a q. 7, 3, c. | Ente prin^o | Opus. 42, co 1, usque co 6. * Mos
2. Motus 6, 13, 14, 16, 54. Mulus. Mutatio 4.
- 36 Oppositum videtur dicere a simili. Meta. 4, lect. 2, prin. 1, etc.
* Natura 10, 37, 50. Naturale 6. Negatio 1, 2. Negligentia 8.
Nigredo. Nobilitas o. Nomen 7, 76. Nongenitum. Numerus 21.
Objectum 11. Odium 20. Operatio 8, 25. Oppositio 2. Palium 3.
Pars 12. Participare 3. Passio 41, 42, 55, 67, 94, 103.
- 37 Impossibile est, aliquid esse in genere, quod in nulla ejus specie
est 1^a q. 7, 3, 2^m | 2, d. 40, 5, 4^m | Po^a q. 4, 1, c.
- 38 Hypostasis non est in genere vel in specie, nisi per naturam
quam habet 3^a q. 2, 3, 3^m | 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | 2^m |
Po^a q. 9, 5, 18^m. * Peccatum 52, 153, 169, 176, 232, 255, 358, 379,
386, 389, 391, 403. Poenitentia 29, 73. Perfectio 40, 45, 46. Pha-
rao. Philosophus 1. Postpraedicamentum. Potentia 34, 62, 63.
Praeceptum 105. Praecipitatio 2. Praedicamentum o.
- 39 Nihil ponitur primo in genere vel specie, nisi per id quod de eo
proprie praedicatur 3^a q. 63, 2, 1^m. * Praedicari 28, 29, 30. Prae-
sumptio 8. Primitiae 3, 4. Primum o. Principium 6, 7, 9. Pri-
vatio 18, 19. Processio 28. Proportio 4, 9. Proprium 1, 2. Pro-
pter 5. Psallere 2. Quantitas 1, 13, 26. Rectitudo 5. Redemptio
2. Reduplicatio 2. Relatio 46. Relictum 5, 13. Religio 99. Sa-
cramentum 4, 19, 41, 137. Sapientia 5. Satisfactio 35, 36, 37.
Scientia 13, 19, 96, 98, 103, 106, etc. 113, 114, 136, 155. Semen
12. Sensualitas 5, 13. Sensus 25, 28. Seraphin o. Simonia 7.
- 40 In quolibet genere, semper una species est prior et perfectior

S. Th. Opera omnia. Index.

GLORIA

- alia. Quol. 3, 6, d. | Causis 4, co 3, fi. * Singulare. Species 5.
Spes 61. Subalternum. Subjectum 2, 3. Subsistentia 4, 5. Super-
bia 3, 12. Tactus 4, 7. Talpa. Theologia 40. Veritas 41. Virgi-
nitas 20. Virtus 71, 72, 147, 172, 218. Vita 41, 60, 61, 63, 64.
- 41 In omni genere, quanto aliquid est prius, tanto est simplicius 1-2,
q. 19, 2, etc. * Vitium 6, 9. Vivificare 2.
- 42 Relatio generis ad speciem, et e converso, est relatio rationis
tantum 1^a q. 28, 1, c. * Ultimum 2. Unio 1.
- 43 Alia genera a relatione, secundum propriam rationem, significant
aliquid alicui inhaerens 1^a q. 28, 1, 2, c. * Christus 130. Unitas
8, 17. Universale 23. Usura 52. Uxor 9. Voluntarium 8. Volun-
tas 50. Zelus 4.
- 4 GEOMETRA modico studio acquirit scientiam conclusionis, nun-
quam consideratae 1-2, q. 65, 1, 1^m. * Accidens 120.
- 2 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 51, 4, 3^m | q. 51, 4, 3^m. * Arith-
metica 1, 3. Bonitas 89.
- 3 Errans circa hoc principium, omne totum est majus sua parte,
non potest habere scientiam geometricae 1-2, q. 65, 1, 4^m | Virt.
q. 5, 2, 4^m. * Corpus 11. Mathematica o. Medium 1, 28. Physica
11. Scientia 22, 23, 24, 25, 146, 148.
- Gerere. Balivus. Baptismus 148. Bellum 7. Cohors 1. Cura 5. Ho-
nor 31. Imperator 7. Lex 161. Minister 3. Religio 29. Sacerdos
3, 30. Vices. Virginitas 25.
- Germania. Imperium. Lex 57.
- German malum quadruplex: scilicet pravae praelationis, doctrinae
erroris, praesumptuosae opinionis et praesentis consolationis.
Isa. 18, fi.
- Germinare. Significanter dicit Scriptura, germinet terra her-
bam virentem et facientem semen, quia scilicet sunt produ-
ctae perfectae species plantarum, ex quibus semina plantarum
orientur. Nec refert ubicumque habeant vim sementivam, utrum
scilicet, vel in stipite, vel in fructu 1^a q. 69, 2, o. | q. 72, 1^m.
* Seminatore.
- Gesta. Confessio 38. Perseverantia 12. Sepultura 12.
- Gestus. Modestia 3. Scurrilitas 1.
- Giezi. Simonia 28.
- Gigantes secundum Josephum et Augustinum, producti sunt se-
mine humano operante daemone incubo vel succubo, sub certa
constellatione 1^a q. 51, 3, 6^m | Po^a 2, d. 8, a. 4, q. 2, 3^m | q. 6,
3, c. fi. * Resurrectio 32.
- Gigni convenit animatis tantum, non autem generari 3, d. 8, 1,
1^m. * Fides 87. Generatio 39, 86, etc. Nativitas 1. Processio 32.
Usura 12.
- Gilbertus Porretanus, revocat errorem suum, de assistentia rela-
tionum in divinis 1^a q. 28, 2, c. | 1, d. 26, q. 2, 1, c. | d. 33, q.
2, 5, c. | Po^a q. 7, 8, c. | q. 8, 2, c. | Opus. 3, co 66. Haeresis
121. Suffragia 12. Trinitas 10.
- Gith, genus leguminis est similis cimino. Isa. 28, fi.
- 4 GLADIUS flammeus est impedimentum accessus paradisi terrestris
et significat impedimentum regni caelestis 2-2, q. 164, 2, 5^m |
2, d. 29, 5, 3^m | d. 18, L. * Christus 220. Cultellus. Depositum 3.
Fractio 1. Framea. Vindicatio 8.
- 2 Ecclesia habet gladium spirituale ad executionem, sed mate-
rialem ad jussionem tantum 4, d. 37, q. 2, 1, b. | c. | L.
- Globus. Paradisus 4.
- 4 GLORIA est clara notitia cum laude, ut Ambrosius dicit 1-2, q. 2,
3, c. | 2-2, q. 103, 1, 3^m | q. 32, 1, c. | Cg. 3, co 29 | Ma. q. 9, 1, c.
| Jo. 12, lect. 6, prin^o | Hebr. lect. 2, prin^o. Beatitudo 22, 39,
40. Fama 2. Gloriarum. Honor 15. Invidia 1, 2, 10.
- 2 Finis debitus appetendi gloriam, vel manifestandi aliquid bonum
in hac vita, est tantum triplex: scilicet gloria Dei, utilitas proxi-
mi, et utilitas propria 2-2, q. 132, 1, 3^m | Ma. q. 9, 1, o. * Ma-
gnanimitas 7. Princeps 1, 2. Prosperitas 2. Rex 3, 4, 9.
- 3 Homo potest laudabiliter appetere gloriam suam, ad utilitatem
sui vel aliorum 2-2, q. 132, 1, 1^m. Ma. q. 9, 1, c. | 1^m | 2^m.
- 4 Gloria hominis duplex: scilicet naturalis, idest imago Dei: et spi-
ritualis, idest conscientia bona. Psal. 7, meo 2, fi. * Vitium 12.
- 5 Gloria dicitur vana tripliciter et est peccatum. Primo, quando
est de non ente, vel de transitoriis, vel de peccato. Secundo,
quando quaeritur ab hominibus et non a Deo. Tertio, quando
non ordinatur ad debitum finem 2-2, q. 132, 1, c. | Ma. q. 9, 1,
2, c. * Aureola 21. Beatitudo 39, 40. Beatus 54.
- 6 Opus virtuosum, factum propter inanem gloriam venialem, a-
mittit vim merendi vitam aeternam, quia nullus peccando me-
retur 2-2, q. 132, 3, 1^m | Ma. q. 9, 2, 1^m | 2^m. * Capitale 8, 9, 10.
Cognitio 26. Contentio 3, 4. David 1, 2. Discordia 3. Eleemo-
syna 36.
- 7 Inanis gloria est periculosa, non propter gravitatem sui, sed di-
sponendo ad gravia, faciendo praesumptuosum et nimis de se
confidentem et disponendo paulatim ad privationem inferiorum
bonorum 2-2, q. 132, 3, 3^m | Ma. q. 9, 2, 4^m. * Gloriarum.
- 8 Vanagloria vituperatur praecipue circa eleemosynam, propter
defectum charitatis, praeferendo vanagloriam utilitati proxi-
mi, dum facit hoc propter illud 2-2, q. 132, 5, 3^m. Hypocresis 6.
Inanis gloria. Ira 65. Jactantia 3, 4. Judaei 18.

GLORIA

- 9 Vanagloria non est semper peccatum mortale, sed tantum quando ponitur in ea ultimus finis, vel quando est contra Deum 2-2, q. 132, 3, o. | Ma. q. 9, 2, o. Magnanimitas 12, etc. Operatio 55. Oratio 31. Ornatus 3, etc. Peccatum 416, 425. Praesumptio 3. Princeps 1, 2.
- 10 Vanagloria est vitium capitale, cuius filiae sunt septem: scilicet inobedientia, jactantia, hypocrisis, contentio, discordia, praesumptio novitatum et pertinacia 2-2, q. 21, 4, o. | q. 105, 1, 2^m | q. 132, 4, 5, o. | q. 133, 2, 1^m | 2, d. 42, q. 2, 3, c. | L. 2 | Ma. q. 8, 1, c. | q. 9, 3, o. | q. 13, 3, c. Causa 8. Contentio 3. Discordia 13. * Sepultura 8. Superbia 22, 23, 24. Vestis 6.
- 11 Ita non causat discordiam et contentionem, nisi mediante vanagloria 2-2, q. 132, 5, 2^m | Ma. q. 9, 3, 4^m.
- 12 Vanagloria directe contrariatur magnanimitati, secundum rei veritatem, ut deficiens, sed secundum opinionem, ut excedens 2-2, q. 30, primo | q. 132, 2, o. | 2, d. 42, q. 2, 4, c.
- 15 Gloria Dei duplex: scilicet quia in se est gloriosus et claritas ab eo derivata 1^a Cor. 11, lect. 2, fi. * Abstractio 19. Actus 23, 24. Commendatio. Corona 3, 6, 7. Cultus 7. Damnatio 11. Deus 202, 252. Domus 3. Dos 7. Fides 162. Honor 28. Ignis 11. Jactantia 3. Laus 8, 13, etc. Martyrium 16, 17. Oratio 40. Ornatus 8. Placere.
- 14 Deus quaerit gloriam suam, non propter se, sed propter nos 2-2, q. 132, 1, 1^m | Ma. q. 9, 1, 4^m. * Praedestinatio 49. Praedicare 13. Praelatio 17. Testamentum 12. Utile 9.
- 15 Gloria Christi quadruplex: scilicet exaltationis in cruce, iudicialiae potestatis, resurrectionis et cognitionis in fide populorum. Jo. 13, lect. 6, o. | Hebr. 2, lect. 2, fi. Apparere 8, 9. Conceptio 31. Damnatio 11.
- 16 Soli Christo convenit quaerere gloriam suam, quia Deus est. Sed in quantum homo, quaerit gloriam Dei in se, sicut et alii sancti 2-2, q. 132, 1, 1^m | Jo. 7, lect. 2, meo | eo 8, lect. 7, fi. * Iudicium 78, 80. Mos 9. Oratio 94. Passio 131.
- 17 Gloria Christi, patuit quadrupliciter: in testimonio Patris, ministerio angelorum, obedientia totius naturae, et potestate docendi et operandi. Jo. lect. 8, meo. Praedestinatio 49. Resurrectio 43, 46, 57. Status 16. Transfiguratio 1.
- 18 Ea quae sunt gloriae, scilicet perfecta Dei fruitio, et huiusmodi prius tempore debuerunt esse in Christo, sicut in auctore gloriae, quam in alio 3^a q. 53, 3, 3^m. Fruitio 12, 13. * Christus 103, 107, 117, 203, 214.
- 19 Gloria sanctorum, est sine successione 1-2, q. 67, 4, 2^m. Successio 8. * Actus 145. Adam 17. Additus o. Adoptio 21.
- 20 Gloria sanctorum est magna quintupliciter: scilicet intensa, extensa, aeterna, perfecta et integra. Isa. 54, fi. Amor 31, 69, 97. Anima 73, 90. Apertio 2. Apostoli 43. Beneficium 16. Bonitas 48, 59, 192, 195, 219, 221, etc. 249. Caelum 121. Commendatio. Conversio 1, 2, 5.
- 21 In gloria duo laetificabunt beatos: scilicet fruitio Dei et societas sanctorum. Hebr. 12, lect. 4, meo. * Corona 3, 6, 7. Cultus 3. Descendere 7. Deus 245, 262. Dolor 41. Domus 3. Dos 1. Electio 22, 27. Elementum 27. Eucharistia 256, etc. Evangelium 1. Exorcismus 8. Filiatio 37, 38, 39. Gloriarum. Gloriosus. Gratia 11, 12, 14, 58, 127, 134, 140, 141, 144, etc. Ignis 11. Illuminatio 9. Incorruptibile. Infernus 1. Jejunium 35. Iudicium 85. Justificatio 17. Lac 2. Liber 15, etc. Lumen 19, etc. Luxuria 16. Mane. Maria 17, 22, 38, 58. Meritum 65, 93, 101, 102. Missa 26. Moyses 1, 2, 3. Mulier 4. Nox 2. Palpabile 4, 5. Passio 129, 130.
- 22 Sicut gloria animae beatae excedit virtutem naturalem angelorum, ita gloria corporum resurgentium, excedet virtutem naturalem caelorum, quia major est claritas, firmior impassibilitas, facillior agilitas et dignitas naturae perfectionis. Cg. 4, c^o 86, fi. Claritas 9. * Pax 7. Peccatum 6. Perfectio 19. Poena 1, 2, 3. Praedestinatio 2, 9, 15, 16, 22, 31, 25, 49. Praedicare 5. Princeps 1, 2. Qui es 5, 7. Raptus 11, 18. Sacramentum 6, 13, 141. Sacrificium 13. Salvati 6.
- 25 Gloria sanctorum in hac vita consistit in tribus: scilicet in conscientia, iustitia interiori et spe aeternorum. Psal. 44, fi. Sanctus 7. Sanitas 7, 8. Septem. Similitudo 10. Somnus 1. Spes 10, 21, 22. Spirituale 3. Status 5, 7, 12, 13. Successio 8. Suffragia 11, etc. Unctio 20, 30. Verbum 66, 76. Vita 9, 12, 13, 35. Vitium 12.
- 24 Omnia cedunt ad gloriam electorum. Ideo sunt haeredes mundi. Rom. 4, lect. 2, meo.
Gloriarum. Gloria o. Opprobrium 3. Peccatum 103.
Glorificatio. Justificatio 17. Maria 17, 22, 38, 58. Misericordia 31. Operatio 33. Passio 129, 139.
Gloriosus. Abscondere 1. Angelus 99. Gloria 13. Iudicium 80.
Glossa. Bonitas 170. Humilitas 8. Juristae 2. Laus 21. Maria 62. Occidere 3. Usura 189, 190.
Gluten. Resurrectio 23.
Gnome, importat quandam perspicacitatem iudicii. Et est virtus bene iudicativa de agendis secundum ipsam rationem naturalem, in his quibus deficit lex communis 1-2, q. 57, 6, 3^m fi. | 2-2, q. 61, 4, c. fi. | 3^m. Consilium 37. * Prudentia 15, 49, 79. Synesis

GRATIA

- Gradatim. Resurrectio 44.
- Gradi. Cura 5. Resurrectio 44. Vadens.
- 1 GRADUS, non est inter divinas personas, nisi improprie, idest ordo 1, d. 34, q. 1, 2, c. | 2, d. 33, 1, 2^m.
- 2 Gradus dupliciter diversificantur, scilicet in eodem statu vel conditione et in diversis. Primo modo incipiendum est ab infimo, non autem secundo modo. Quol. 4, 23, 2^m | Quol. 5, 21, 1^m. * Accusatio 24. Actus 151. Affinitas 7, 15, 16, 17. Amor 107, etc. 124, 193, 238. Angelus 51, 55, 56, 217, 228, etc. 574, 602. Anima 123, 178, 293. Animal 54. Augmentum 14, etc. Aureola 4, 7, 23. Baptismus 179. Beatus 34. Charitas 111, etc. Cognitionis 55, 56. Consanguinitas 4, etc. Contemplatio 9. Corona 1. Deus 184, 201. Differre 6. Dispensatio 20. Episcopus 8. Fatue. Fides 22. Finis 17, 36. Forma 25, 60, 128. Fructus 1, 4. Gratia 100. Hierarchia 2. Idea 41. Individuum 16. Ingratitudo 10. Ira 5. Jurisdictio 2. Liberalitas 15. Luxuria 17. Mansiones. Maria 29. Matrimonium 122.
- 3 Gradus altaris prohibetur contra idolatriam, quia gentiles in saceris Priapi ostendebant populo sua pudenda 1-2, q. 102, 4, 7^m fi. * Mendacium 6. Miraculum 8. Missio 2. Motus 78. Nobilitas 1. Obedientia 28. Officium 16. Ordo 23, 75. Patruum. Peccatum 70, 227. Perfectio 22. Poenitentia 106, 135. Potentia 64. Praelatio 3. Prophetia 57, 58, 78. Religio 93, 99, etc. Resurrectio 44. Sacerdos 33. Satisfactio 7. Sanctitas 6. Scientia 70.
- 4 Ultimus gradus essendi imperfectissimus est esse in potentia 1, d. 36, q. 2, 3, 2^m | 3^m. * Christus 87. Status 2, 3, 15. Stella 9. Subjectio 8. Superbia 9. Suspicio 4. Timor 53. Usura 260. Usus 9. Uxor 10. Vendere 3. Verbum 73. Virginitas 19, 20. Vita 14.
- Grammatica. Actio 121. Amor 199. Ars 10, etc. Generatio 40. Joannes 20. Logica 4, 6, 8, 13. Nominativus. Obliqui 1. Oratio 11. Persona 2, 23. Poena 14. Propositio 8. Usura 4.
- Grammaticus circa signa principaliter versatur, non quidem propter res quae significantur, sed propter modum significandi, quem ex se denotant. Opus. 73, c^o 1.
- Grandis. Scriptura 2.
- Grando habet similem causam generationis cum fulgure. Et est grossior in valle, quam in monte. Et fit prope terram et est aliquando figurae angularis. Psal. 17, meo. * Apostoli 46. Vapor 5.
- Granum. Eucharistia 62, etc. Formica.
- 1 GRATIA est forma accidentalis, scilicet qualitas 1-2, q. 110, 2, o. | 2, d. 26, 2, o. * Anima 298, etc. Aqua 3, 4.
- 2 Gratia reducitur ad primam speciem qualitatis. Non tamen est habitus proprie, sed habitudo, scilicet sanitas mentis 1-2, q. 110, 3, 3^m | 2, d. 26, 4, 1^m | Verit. q. 27, 2, 7^m. * Bonitas 48, 58, 195. Charitas 12, 53, 71. Credere 3. Excaecatio 2.
- 3 Gratia est forma quaedam habens esse completum in anima. Ideo est in ea mutabiliter, sicut anima est mutabilis secundum liberum arbitrium in via 3^a q. 63, 5, 1^m | Cg. 3, c^o 150. * Fides 9, 10, 71, 83, 105, 106. Flumen 1.
- 4 Gratia est sicut perfectio prima virtutum. Charitas autem sicut perfectio proxima. Verit. q. 14, 5, 6^m. Charitas 53. Infra. * Fortitudo 44. Gratitudo 1. Haeresis 104. Illuminatio 8. Imago 37. Inditum. Interpretatio 4, 5. Iustitia 13, 22, 69, 70.
- 5 Gratia est forma virtutum infusarum, quo ad actum, non autem secundum esse 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, 2^m | Verit. q. 27, 5, 5^m | Virt. q. 1, 9, 18^m. * Justificatio 17, 20, etc. Lex 124, 139. Liber 22, 23, 26, 27. Lumen 19. Mane. Oleum 2.
- 6 Gratia non est forma intrinseca virtutum, sed est quasi principium, a quo virtutes formaliter oriuntur 1-2, q. 110, 3, c. | 4, 1^m | 3^a q. 62, 2, c. | 2, d. 26, 6, 3^m | L. * Paulus 6, 7. Peccatum 4, 5, 6, 177, 199.
- 7 Gratia pro acceptance amoris, non est principium rectae operationis, nisi mediante virtute 1-2, q. 110, 4, 2^m | 2, d. 26, 4, 2^m | 3^m | d. 27, 2, 8^m | Verit. q. 14, 5, 13^m | q. 27, 2, 7^m | 5, 17^m | 6, o. * Poenitentia 11, 15. Perfectio 19, 39, 75.
- 8 Nulla virtus est virtus sine gratia, nec etiam charitas 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, 2^m. Charitas 47, 12. Meritum 52.
- 9 Gratia differt essentialiter a qualibet virtute 1-2, q. 110, 3, o. | 4, c. | 3^a q. 7, 1, c. | q. 62, 2, c. | q. 89, 1, c. | 2, d. 26, 4, 6, o. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, 2^m | q. 4, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 5, o. | d. 7, q. 2, a. 2, q. 3, c. | d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Verit. q. 14, 5, c. | q. 27, 2, o. * Praedestinatio 1, 3, 4, 9, 15, 23, 29, 46, 49, 51. Prophetia 3.
- 10 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 60, 3, c. | 2-2, q. 106, 1, o. | q. 107, 2, c.
- 11 Gratia nihil aliud est, quam quaedam inchoatio gloriae in nobis 2-2, q. 24, 3, 2^m. * Retributio 1. Revelatio 10, etc.
- 12 Auxilium quo indiget homo ad beatitudinem consequendam, vocatur gratia. Cg. 3, c^o 150 | Opus. 3, c^o 146 | 147.
- 13 Auxilium Dei ut movens ad volendum, dicitur gratia operans; sed respectu actus exterioris, dicitur gratia cooperans 1-2, q. 111, 2, c. | Verit. q. 27, 5, 1^m. * Salvati 9, 10. Sanitas 7, 8, 9. Scientia 161. Spirituale 1, 3.
- 14 Gratia consummata est lumen gloriae 1-2, q. 111, 3, 2^m | 3, d. 13, q. 1, 15^m | Verit. q. 27, 5, 6^m. * Temporale 1.
- 15 Gratia est natura, idest essentia, non tamen est naturalis alicui

- creaturae 3^a q. 2, 12, c. | 1, d. 17, q. 1, 1, 8^m | 2, d. 23, q. 1, 1, 5^m.
- 46 Natura non dicitur gratia gratis data, quia natura includit debitum naturae et non debitum meriti, gratia vero omne debitum excludit 1-2, q. 111, 1, 2^m | 4, c. | Opus. 3, c^o 122. * Veritas 34. Vestigium 7. Virtus 101.
- 17 Gratia excedit conditionem naturae creatae 1-2, q. 112, 1, c. | q. 114, 2, 5, c. | 5^m | 5, 3^m | d. 28, 1, c. fi. | Opus. 3, c^o 222.
- 18 Gratia proprie est donum Dei, excedens ordinem naturae et sine meritis 1-2, q. 112, 1, c. | q. 114, 2, 5, c. | Opus. 3, c^o 222.
- 19 Gratia est participatio divinae naturae 1-2, q. 110, 3, 4, c. | q. 112, 1, c. | q. 113, 9, c. | q. 114, 3, c. | 2-2, q. 19, 7, c. | 3^a q. 2, 10, 1^m | q. 3, 4, 3^m | q. 62, 1, 2, c. | Verit. q. 27, 7, c. | Virt. q. 2, 2, 15^m.
- 20 Omnis bonitas creaturae est gratia, quia gratis data. Sed antonomastice, tantum illud quo meremur beatitudinem Dei, dicitur gratia 2, d. 26, 1, 2^m.
- 21 Omnis gratia gratis data est manifestatio gratiae gratum facientis 1-2, q. 112, 2, 2^m.
- 22 Gratia sumitur tripliciter: scilicet pro dilectione, pro dono gratis dato et pro recompensatione ejus 1-2, q. 110, 1, c. | 2, d. 26, 1, c. | Verit. q. 27, 1, c. * Confirmatio 26, 49, etc. Consilium 25. Conversio 1. Deus 415, etc. 430.
- 25 Gratia dicitur dupliciter: scilicet acceptatio amoris et donum ejus 2, d. 26, 1, c. | Verit. q. 27, 1, 5, c. | Opus. 3, c^o 222 | Psal. 50, me^o.
- 24 Gratia dicitur dupliciter: scilicet donum Dei et Deus donans 3^a q. 2, 10, c. | 2, d. 28, 1, 1^m | 2, c. fi. 3, c. | 3, d. 2, q. 2, art. 2, q. 1, c. | d. 13, q. 3, 1, c. * Differentia 25. Donum 8, etc. 25, etc. 44. Electio 30. Fides 9, 10, 71, 83, 105, 106.
- 25 Gratia Dei dicitur dupliciter: scilicet auxilium Dei movens nos, et habituale donum 1-2, q. 109, 1, 1^m | 2, 3, 6, 8, 9, 10, c. | q. 110, 1, 2, c. | q. 111, 2, c. | q. 112, 2, c. | 2-2, q. 171, 2, 3^m. * Justificatio 17, 20, etc. Ordo 68, 71.
- 26 Gratia duplex: scilicet gratum faciens et gratis data 1-2, q. 111, 1, o. | 3^a q. 7, 7, c. | 1^m | q. 62, 1, c. | Cg. 3, c^o 152, fi. | Verit. q. 27, 1, 5, 4, c. | Opus. 3, c^o 221 | Rom. lect. 3, prin^o | 1^a Cor. 12, lect. 2, prin^o | Eph. lect. 2, prin^o. * Sermo 2, 3.
- 27 Plenitudo gratiae duplex: scilicet ex parte ipsius gratiae, idest quando aliquis attingit ad summum bonum, quantum ad essentiam, et quantum ad virtutem, quia habet gratiam in maxima excellentia qua potest haberi et maxime in extensione ad omnes gratiae effectus, et talis gratiae plenitudo propria est homini Christo: et ex parte habentis gratiam, scilicet quando aliquis habet gratiam, secundum suam conditionem, vel intensionem usque ad terminum ei praefixum a Deo, quo ad omnia quae pertinent ad suum statum vel officium: et talis plenitudo gratiae communicatur aliis per Christum 3^a q. 7, 10, o. | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, o. | Opus. 60, c^o 3.
- 28 Gratia gratum faciens in eodem homine, non plurificatur secundum rem 2, d. 26, 6, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 5, c. | 1^m | Verit. q. 27, 5, o.
- 29 Gratiae gratis datae, sufficienter enumerantur et distinguuntur novem: scilicet sermo sapientiae, sermo scientiae, fides, gratia sanitatum, operatio virtutum, prophetia, discretio spirituum, genera linguarum et interpretatio sermonum 1-2, q. 111, 4, o. | Cg. 3, c^o 154.
- 50 Gratia duplex: scilicet praeveniens et subsequens 1-2, q. 111, 8, o. | 2, d. 26, 5, o. | Verit. q. 26, 5, 6^m | Psal. 22, fi. | 2^a Cor. 6, lect. 1, prin^o.
- 51 Dilectio Dei, dicitur praeveniens, non autem subsequens, quia est aeterna, sed gratia Dei est temporalis, ideo dicitur utroque modo 1-2, q. 111, 3, 1^m.
- 52 Gratia duplex: scilicet operans et cooperans 1-2, q. 111, 2, o. | 3, c. | 2, d. 26, 5, o. | Verit. q. 27, 4, 1^m | 2^m | 2^a Cor. 6, me^o.
- 53 Gratia operans et cooperans dicitur dupliciter: scilicet ex parte voluntatis Dei, et ex parte doni gratis dati. Primo modo est alia et alia, sed secundo modo est eadem. Verit. q. 27, 5, 1^m.
- 54 Gratia operans et gratia cooperans, sunt idem quod gratia praeveniens et gratia subsequens 2, d. 26, 5, c. fi. | 4^m | Verit. q. 27, 5, 6^m.
- 55 Gratia operans et gratia cooperans, sunt idem secundum rem et differunt secundum rationem et secundum effectus. Et similiter gratia praeveniens et gratia subsequens 1-2, q. 111, 2, c. | 4^m | 3, o. | 2, d. 26, 6, 2^m.
- 56 Gratiae sacramentales plurificantur secundum pluralitatem defectuum ad quorum remotionem ordinantur 2, d. 26, 5^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 5, c. | 1^m | d. 7, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Verit. q. 27, 5, 12^m.
- 57 Gratia viae et patriae, sunt una et eadem numero 1-2, q. 111, 3, 2^m | Verit. q. 27, 5, 6^m.
- 58 Corpus non est immediatum subjectum gratiae, sed ex anima redundat in corpus effectus gratiae nunc, et in patria 3^a q. 79, 1, 3^m. Anima 298.
- 59 In omni habente gratiam oportet esse rectitudinem voluntatis 2-2, q. 8, 4, c. * Adam 5, 36, 42.
- 40 Genus humanum est paratius ad gratiam, post incarnationem

- quam ante 1, d. 15, q. 2, 1, c. | 2, d. 29, 3, c. fi. | 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 2, 2^m | Verit. q. 29, 1, 10^m | Opus. 9, q. 33. * Adoratio 11, 51. Amor 40.
- 41 Amplior gratia collata fuisset ante peccatum, quam post 1^a q. 95, 4, c. | 2, d. 29, 3, o. * Anima 146, 293, etc. 302.
- 12 Gratia est major in uno quam in alio, ex parte subjecti, non autem ex parte objecti, nec finis 1-2, q. 66, 2, 1^m | q. 112, 4, o. | 2-2, q. 5, 4, 3^m. * Apparere 3. Apostoli 1, 10, 20, 31. Blasphemia 22. Bonitas 186. Bonitas 71.
- 43 Non inconvenit, quod aliquis post peccatum habeat multo majorem gratiam, quam aliquis in statu innocentiae 2, d. 29, 3, c. fi. * Cherubin 2. Coactio 9. Conceptio 15. Consilium 25. Contritio 2, c. Cornelius 3. Daemon 11, 26, 27.
- 44 Aliquis incipit a majori gratia, quam sit in alio in statu profectus 3^a q. 89, 2, 1^m. * Differentia 25.
- 45 Bonum gratiae unius, est majus bono naturae totius universi 1-2, q. 113, 9, 2^m | 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 1, c. fi.
- 46 Gratia gratis datae, non sunt communes omnibus, nec sunt omnes aequales in eodem 1-2, q. 66, 2, 1^m | q. 68, 5, 1^m | Quol. 12, 27, 1^m. * Donum 44. Eucharistia 272. Excommunicatio 7, 8, 9. Exorcismus 14. Facere 9, 10.
- 47 Gratia proprie non creatur, nec corrumpitur, sed subjectum secundum eam 1-2, q. 110, 2, 3^m. * Fides 61, 71, 105.
- 48 Gratia non fit, nec corrumpitur, sed subjectum secundum eam. Et dicitur creari, quia homines secundum ipsam creantur, idest constituuntur in novo esse, ex nihilo, idest non ex meritis 1-2, q. 110, 2, 3^m. * Generatio 49. Hebetudo 2.
- 49 Gratia non educitur de potentia materiae, quia elevat hominem super totum esse naturae 1, d. 14, q. 3, c. | d. 17, q. 2, 2, c. fi. | Po^a q. 3, 8, 3^m. * Haeresis 61, 68, 69, 70, 93, 104, 114, 140, 112. Honor 26.
- 50 Decidens a gratia, potest reparari ad gratiam. Cg. 3, c^o 156 | Libo 4, c^o 70. Haeresis. * Illuminatio 9, 114. Jeremias 2.
- 51 Gratia gratum faciens, amittitur per quodlibet peccatum mortale 1-2, q. 113, 2, c. | 2-2, q. 10, 4, c. | q. 24, 12, o. | 3^a q. 86, 3, c. | 2, d. 32, q. 1, 1, 2^m | d. 36, 1, c. prin^o | 3, c. | d. 42, q. 1, 5, 3^m | d. 43, 2, 4^m | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 4, o. | 4, d. 4, q. 1, a. 2, q. 1, c. | a. 3, q. 3, o. | q. 4, 1^m | d. 14, L. 9^m | d. 16, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | d. 22, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m | q. 2, a. 4, q. 1, c. | Verit. q. 27, 1, 9^m. Haeresis 61. * Imago 37, 38. In 11, 12. Indulgentia 27. Industria. Intellectus 301, 302, 303.
- 52 Privatio gratiae non habet rationem culpae, sed poenae, nisi in quantum est ex voluntate 2, d. 33, q. 2, 1, 2^m.
- 53 Infusio gratiae, fit in instanti, sine successione 1-2, q. 113, 7, c. * Judicium 57. Justitia 13, 15, 67.
- 54 In eodem instanti, est terminus praeparationis subjecti, et infusio gratiae 3^a q. 89, 2, c. | Quol. 8, q. 4, 3, c.
- 55 Ad habitum gratiae, requiritur praeparatio subjecti, quae principaliter est a Deo, movente liberum arbitrium; secundario autem a nobis 1-2, q. 112, 2, o. | 3, c. | 2^m | 4, c. | q. 113, 3, c. | 7, c. | 2-2, q. 24, 10, 3^m | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 4, 1^m | d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, 2, o. | a. 3, q. 1, o. | d. 20, a. 1, q. 1, c. | Hebr. 12, lect. 3, me^o. * Justificatio 14, 15.
- 56 Immo in his qui non per propriam voluntatem culpam incurrerunt, et usum voluntatis non habent, non exigitur ex parte eorum aliqua praeparatio, sicut in pueris patet in baptismo 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, c. fi. * Baptismus 161. Justificatio 27. Lex 75. Liberum 13, 14, 15.
- 57 Praeparatio perfecta ad gratiam, est in instanti, non autem imperfecta 1-2, q. 112, 2, 2^m | 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, c. * Macula 1, etc.
- 58 Praeparatio perfecta, simul est cum infusione gratiae, et meretur gloriam et non gratiam, non autem imperfecta 1-2, q. 112, 2, 1^m | 3^a q. 89, 2, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, 2, o. * Magnanimitas 25. Maria. Meritum 60. Missio 22, 29, 31, 33, 33, etc. Poena 81.
- 59 Gratia ex necessitate infallibilitatis, et non coactionis, sequitur praeparationem, secundum quod est a Deo, non autem secundum quod est a nobis 1-2, q. 112, 3, o. | 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 3, o. | q. 2, a. 5, q. 1, c. | d. 20, a. 1, q. 1, c. * Poenitentia 15. Praelatio 19. Prudentia 19.
- 60 Quando homo facit totum quod potest, et totum quod in se est, tunc est necessitas ad habendam gratiam, non quidem necessitas coactionis, Deo debitum imponentis, sed necessitas immutabilitatis, qua necesse est Deum esse, et ideo esse bonum, et ideo effluentem, et ideo disposito accipienti, dantem 1-2, q. 112, 3, o. | 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 3, o. | q. 2, a. 5, q. 1, c. | d. 20, a. 5, q. 1, c. | Opus. 61, c^o 17. * Religio 43.
- 61 Ad gratiam disponunt tria: scilicet contemptus terrenaе voluptatis, devota meditatio divinae voluntatis, et fervens desiderium divinae charitatis. Opus. 60, c^o 24. * Reverentia 7. Sapientia 44. Scientia 161. Status 7.
- 62 Quod homo possit se preparare ad gratiam, sine auxilio Dei, est haeresis Pelagii. Quol. 1, 7, c. vel Haeresis 69, 70, 71. Gratia 174.
- 63 Homo in gratia existens, indiget auxilio Dei, movente ad recte agendum, non autem alia gratia habituali 1-2, q. 109, 9, o.
- 64 Immo homo magnanimus, nullo indiget 2-2, q. 129, 6, 1^m.

GRATIA

- 65 Honor debetur tantum divinis. Ideo debetur tantum habenti gratiam in actu vel aptitudine, vel causaliter 3, d. 9, q. 2, 3, o.
- 66 Nulla creatura potest causare gratiam, sed solus Deus infundit eam immediate 1-2, q. 76, 2, 2^m | q. 109, 7, c. | q. 112, 1, o. | 3, 2^m | 3, q. 62, 1, c. | 3^m | 5, c. | q. 64, 1, c. | 1, d. 14, q. 2, 1, c. | q. 3, 3, c. | 2^m | d. 15, q. 1, 1, 4^m | q. 3, 1, 2^m | d. 16, 4, o. | d. 40, q. 4, 2, 3^m | 2, d. 11, q. 1, 1, 2^m | d. 26, 2, c. | 3, d. 13, q. 2, 1, c. | 1^m | 3^m | d. 19, a. 1, q. 1, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. | 2^m | q. 3, 1^m | d. 5, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 14, q. 2, 2, o. | 4, c. | d. 18, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | a. 3, q. 1, c. | d. 19, q. 1, a. 2, q. 1, c. | Verit. q. 27, 1, 3^m | 3, o. | 4, c. fi. | Rom. lect. 5, fi. | Ephes. 2, lect. 3, meo. Deus 196. * Adam 44, 86. Angelus 498, 499, 501.
- 67 Oppositum videtur dicere 1^a q. 13, 2, o. * Anima 213. Annihilatio 15. Apostoli 1, 10, 20, 31. Baptismus 12, 13, 98, 115, 153, 154, etc. 172, 176, 179, 229, 231, 244. * Bonitas 195. Character 7, 31, 36, 43, 44.
- 68 Ad gratiam homo disponitur tripliciter: scilicet per opera legis a peccato retrahentis, per opera charitatis animam sanantis, et per opera humilitatis Deum lenientis. Isa 1, meo. * Charitas 12, 53, 83, 84. Cherubin 2. Circumcisio 34, 35, 36, 45. Confirmatio 26, 49, etc. Consecratio 7. Contritio 15. Conversio 1. Cooperari 2, etc. Cornelius 3.
- 69 Deus est causa efficiens gratiae, non autem formalis. Verit. q. 27, 1, 1^m. * Daemon 11, 26, 27. Deus 194, 196, 198, 320, 419, 427, 428, 429. Dolor 39. Donum 35, 26. Electio 30. Eleemosyna 31. Evangelium 1, 5. Excaecatio 1, 2.
- 70 Deus dando gratiam peccatori, dicitur creare eum, quia nihil praesupponit. Sed Deus operans in habente gratiam, magnificat eum. Psal. 50, meo. * Excommunicatio 7, 9. Exorcismus 13. Experientia 10, etc. Facere 9, 10. Filiatio 33, etc. Flumen 1.
- 71 Causa effectiva principalis gratiae, est solus Deus: dispositiva insufficienter, purus homo, sufficienter Christus, instrumentaliter sacramenta 3, d. 19, a. 1, q. 1, c. * Fomes 5. Fons 1. Gratiarum actio 1. Haeresis 21, 114, 140. Illuminatio 8, 9. Imago 33. In 12, 13. Infernus 1. Iustitia 13, 15, 67. Iustificatio 3, 9, 11, etc. 16, etc. 25, etc. 32, 36, 49. Lex 75, 102, 124, 139, 140, 141, 142. Matrimonium 10, 24, 66, 67. Missio 6, 22, 29, 31, etc. 38, 39, 41. Mors 37.
- 72 Homo dat gratiam, non interius influendo, sed exterius exhortando ad ea quae sunt ex gratiae 3^a q. 8, 6, 2^m | Rom. lect. 5, fi. * Nomen 14, 36. Nox 2. Oratio 50. Peccatum 339, 355, 364. Poenitentia 36, 102, 126, 136. Pharao.
- 73 Deus dat gratiam, dignis tantum, quos per gratiam facit dignos 1-2, q. 114, 5, 2^m | Verit. q. 28, 9, 7^m. * Praedestinatio 1, 2, 3, 4, 9, 15, 22, 21, 25, 29, 49. Prope 2. Religio 43. Reprobatio 3. Resurrectio 54. Salvati 6. Satisfactio 15, 16, 22.
- 74 Haeresis Pelagianorum, quod gratia datur propter merita praecedentia. Cg. 3, c^o 149, fi. | Verit. q. 29, 6, c. | Rom. 8, lect. 6, meo | c^o 9, lect. 2, meo | lect. 3, prius | 2^a Tim. 2, fi. * Schisma 7. Temporale 1. Thurificatio 2. Verbum 76. Virtus 84.
- 75 Datum pro meritis, dicitur quandoque gratia, quia principium ejus est gratia, et ultra merita. Opus. 3, c^o 222. * Vita 12, 13, 23.
- 76 Deus dat gratiam indignis negativa, non autem dispositiva, id est resistentibus gratiae 3, d. 27, 4, 4^m * Vocatio 1, 3.
- 77 Origo gratiae et charitatis, est per novam infusionem, sed augmentum earum est per hoc, quod actus earum infusus educitur de imperfecto ad perfectum, sicut augentur qualitates naturales 1, d. 1, q. 22, c. fi. Charitas 69, 75, 85. * Christus 77.
- 78 Gratia sicut tripliciter exit in esse, sic et tripliciter desinit esse: scilicet modo quasi supernaturali, modo quasi voluntario, et modo quasi naturali. Opus. 61, c^o 16.
- 79 Gratia procedit a Deo, tamquam imago ab artifice, tamquam radius a sole, et tamquam rivulus a fonte. Opus. 60, c^o 1.
- 80 Gratia non habet terminum, ultra quem non possit progredi, et augeri 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | a. 3, q. 2, c.
- 81 Deus non facit continue novam gratiam, sed conservat gratiam datam, sine innovatione. Quol. 4, q. 6, o. | Opus. 9, q. 38.
- 82 Deus aufert gratiam ab eo, qui per negligentiam non utitur gratia ei data. Psal. 38, meo.
- 83 Omnis gratia, et donum Dei, est a tota Trinitate. Psal. 41, primo.
- 84 Flumen significat gratiam Spiritus sancti tripliciter. Primo propter abundantiam. Secundo quia de fonte, scilicet Patre et Filio est. Tertio quia movet cor ad opus. Psal. 45, primo.
- 85 Christus secundum quod homo, disposuit totum genus humanum ad gratiam tripliciter. Primo, per operationem nostram credendo Christum esse Deum et hominem. Secundo, per operationem ejus, satisfaciendo, merendo et orando. Tertio, affinitate ejus ad nos, quia ex hoc quod incarnatus est humana natura est magis Deo accepta 3, d. 13, q. 2, 1, 3^m.
- 86 Gratiae gratis datae, non sunt habitus: alias si essent habitus, propheta quando vellet per donum prophetiae revelationem haberet, quod falsum est, sed sunt motus a Spiritu sancto. Non tamen semper, quia sine gratia gratum faciente non potest recte a moralibus vita duci, secundum Augustinum, secundum quod ly recte, importat rectitudinem ad finem ultimum pertingentem.

GRATIA

- Potest tamen etiam sine ea recte aliquid agi rectitudine quam habet actus ex materia et circumstantiis a fine debito, sed non sine gratia, quae dicitur gratuita Dei voluntas 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | Quol. 12, 27, 1^m.
- 87 Voluntas nostra est pedissequa respectu gratiae gratitae, et respectu gratiae gratum facientis, et non praevia, nec causa. 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m.
- 88 Humanitas Christi, ministri ecclesiae, et sacramenta, sunt causae gratiae instrumentaliter tantum 1-2, q. 112, 1, 1^m | 2^m | 3^a q. 88, 1, 1^m | 6, 2^m | q. 62, 1, o. | 5, c. | q. 64, 1, o. | 1, d. 14, q. 3, 1^m | d. 15, q. 5, a. 1, q. 1, 2^m | 3, d. 13, q. 2, 1, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, o. | d. 14, q. 2, 4, o. | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Verit. q. 27, 3, 5^m | 6^m | 4, o. | Rom. lect. 5, fi. * Adam 86. Baptismus 98, 115, 153, 164, etc. 174, 179, 205, 217, 229, 231, 244. Character 7. Circumcisio 34, etc. 43. Clavis 3.
- 89 Minister impartitur gratiam dupliciter: scilicet per sacramenta, et exhortando. Opus. 22, c^o 2 | Rom. lect. 5, fi.
- 90 Sacramenta, et sacerdos veteris legis, ostendebant gratiam Dei ut futuram, et nihil ad eam operabantur. Sed in lege nova ostendunt eam ut praesentem, et ad eam operantur dispositiva et instrumentaliter tantum 4, d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m. * Confessio 5, 15, 56, etc. Confessor 5, 6. Confirmatio 26, 49, etc. Culpa 3, 4. Electio 27, 30.
- 91 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 2, c.
- 92 Sacramenta efficiunt gratiam pertingendo ad dispositionem gratiae, non autem ad essentiam ejus 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, o. | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, o.
- 93 Deus quantum est in se, paratus est dare omnibus gratiam. Ideo illi soli privantur gratia, qui in se praestant impedimentum gratiae. Cg. 3, c^o 159, fi.
- 94 Carentia gratiae imputatur homini, quia per liberum arbitrium potest prestare et non praestare impedimentum gratiae. Cg. 3, c^o 159 | 160.
- 95 Oppositum videtur dicere 2-2, 4, 2, 9, 1^m | 3, d. 30, 3, 5^m | 4, 1^m | Verit. q. 29, 6, c.
- 96 Omnia sacramenta novae legis causant gratiam, non autem veteris 1-2 q. 100, 2, 3, c. | q. 103, 2, c. | q. 110, 12, c. | 2-2, q. 100, 2, 3, c. | 3^a q. 61, 4, 2^m | q. 62, 1, 6, o. | q. 63, 1, 3^m | q. 66, 2, c. 1^m | q. 72, 5, 3^m | q. 87, 2, 2^m | 3, c. | 1, d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | d. 5, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 16, 1, 3^m | 3, d. 9, q. 1, a. 3, q. 3, 1^m | d. 40, 3, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, o. | a. 2, q. 5, 2^m | a. 4, q. 1, o. | a. 5, q. 1, o. | q. 2, a. 5, q. 1, c. | q. 2, c. | d. 2, L. | d. 7, q. 2, a. 2, q. 1, c. | d. 12, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 14, q. 2, a. 1, q. 1, c. | a. 4, c. | Cg. 4, c^o 57 | 74 | Verit. q. 27, 3, 20^m | 4, o. | Ma. q. 7, 11, 14^m | 12, c. | Quol. 4, 10, c. | Quol. 12, 15, o. | Jo. 11, lect. 6, fi. | Rom. 6, lect. 3, meo | Galat. lect. 1, fi. | c^o 2, lect. 4, fi. | Hebr. 3, lect. 3, meo.
- 97 Sacramenta ex secunda sanctificatione idest ex usu eorum habent, quod causant gratiam, non autem ex prima 3^a q. 62, 4, 3^m | 1, d. 7, q. 1, a. 8, q. 3, 1^m.
- 98 Immo hoc habent ex prima, idest ex institutione 3^a q. 66, 2, c.
- 99 Virtus productiva gratiae, datur complete sacramentis in usu eorum, sed incomplete in institutione eorum 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, 2^m. * Episcopus 12. Eucharistia 24, 25, 46, 258, 264, 269, etc.
- 100 Nec in aliquo gradu boni, nisi reductive ad maxima bona, in quibus est gratia, quae est complementum virtutis, quasi finis ejus 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, 3^m. * Exorcismus 13. Fons 1. Haeresis 21.
- 101 Gratia est in sacramentis intentionaliter, ut in signo et causa instrumentali, non autem ut in subjecto 1^a q. 43, 6, 4^m | 3^a q. 62, 3, o. | q. 72, 3, 3^m | 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 1, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 4, o. | Verit. q. 27, 4, 4^m | 7, o.
- 102 Signum sacramentale in poenitentia, non causat gratiam sicut in aliis sacramentis, quia non datur ab exteriori. Ideo non repraesentat agens extrinsecum, sicut in illis 1-2, q. 103, 2, c. | 4, d. 5, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | d. 12, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m | a. 3, q. 1, c. | a. 5, q. 1, c. | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, o. | d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | 3^m.
- 103 Gratia in sacramentis, non est corporea, nec incorporea. Verit. q. 27, 4, 5^m. * Lex 102, 124, 139, 140, 141, 142.
- 104 Virtus causandi gratiam, est in sacramentis intentionaliter ut in subjecto 3^a q. 63, 4, o. | q. 63, 3, c. | q. 65, 3, c. | q. 73, 1, 2^m | 3^m | q. 78, 4, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, o. | q. 4, 1^m | d. 7, q. 1, art. 3, q. 1, 2^m | d. 8, q. 2, 3, o. | d. 43, a. 2, q. 2, 3^m | Verit. q. 27, 4, 4^m | Quol. 12, 15, o. * Manus 3. Matrimonium 66, 67, 68. Misericordia 30.
- 105 Haec virtus est in multis, tamquam in uno subjecto, scilicet in materia et forma 3^a q. 62, 1, 4^m | q. 82, 1, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, 5^m. * Ordo 66, etc. 71, 76, etc. Peccatum 5, 6, 147, 374. Poenitentia 11, 15, 30, 102, 103, 126, 134, etc.
- 106 Haec virtus non est in praedicamento per se, sed reducitur ad genus qualitatis 3^a q. 62, 4, 2^m | q. 63, 2, c. | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 2, 1^m | 3^m | * Sacerdos 12, 32. Sacramentale.
- 107 Gratia sacramentalis, est species gratiae communiter sumptae. Ideo non dicitur aequivoce 3^a q. 62, 2, 3^m.

GRATIA

- 108 Gratia sacramentalis addit supra gratiam communiter dietam, et supra virtutes et dona, quoddam auxilium Dei ad habendum sacramenti finem, sicut virtutes et dona, supra gratiam addunt perfectiones potentiarum 3^a q. 62, 2, o. | q. 72, 7, 2^m.
- 109 Gratia sacramentalis potest dici dupliciter: scilicet proprius et principalis effectus sacramenti, et gratia gratum faciens, consequens per connexionem proprium effectum 4, d. 7, q. 2, a. 2, q. 3, c.
- 110 Gratiae sacramentales non sunt connexae, quia licet non possint esse sine gratia communi, tamen bene est e converso 4, d. 1, q. 1, a. 4 q. 5, c. | d. 7, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | q. 3, o. * Sacramentum 6, 13, 31, 56, 79, 93, 98, 99, 111, 112, 113, 143, 144, 116, 154.
- 111 Gratia quam sacramentum directe continet, differt a gratia quae est in virtutibus et donis, licet etiam hanc per quamdam continuationem contineat 3^a q. 72, 7, 3^m | 4, d. 7, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | q. 3, c. | d. 17, q. 1, a. 4, q. 5, o. | q. 3, art. 2, q. 2, 3^m | Verit. q. 27, 5, 12^m.
- 112 Gratia confirmationis et baptismi ut est proprius et principalis effectus sacramenti, est eadem numero essentialiter. Sed ut gratia gratum faciens, differt specie 4, d. 7, q. 2, a. 2, q. 2, c. | 1^m | q. 3, c. * Sacrificium 13. Satisfactio 15, 16, 22.
- 113 Gratia baptismalis, ex essentia animae derivatur ad intellectum, ad recte et perfecte credendum. Sed gratia confirmationis magis pertinet ad irascibilem 4, d. 7, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m * Suffragia 4. Unctio 13, 14, 15, 22, 30.
- 114 Peccatum inquantum continet inordinationem actus, opponitur gratiae communi. Sed inquantum vulnerat, opponitur gratiae sacramentali 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 5, 2^m.
- 115 Gratia sacramentalis est ad duo: scilicet ad tollendum peccata, et ad perficiendum animum ad cultum divinum, secundum religionem christianae vitae 3^a q. 62, 5, c. | q. 63, 1, 6, c. | q. 65, 1, c. * Abraham 20. Accedere 3. Adoptio 2, 14, etc.
- 116 Gratia sacramentalis principaliter perficit removendo defectus peccatorum, sed gratia communis principaliter perficit inclinando ad bonum 4, d. 7, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m. * Amor 161, 191, 192. Apostoli 1, 10. * Assimilatio 6, 7. Assumere 40, 52. Beatitudo 116. Beneficium 3, 5, 12, 16. Blasphemia 22. Charitas 57. Coactio 9. Cognitio 5. Confirmatio 25, etc. 49, etc. Conjunctio 1, 2, 3, 4. Consecratio 7.
- 117 A gratia gratum faciente effluit aliquid ad reparandum defectus qui ex peccato inciderunt, scilicet gratia sacramentalis 2, d. 26, 6, 5^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 5, c. * Contritio 29. Corona 6. Credere 3, 10. Daemon 11. Damnatio 2, 3.
- 118 Gratia virtutum et donorum sufficienter perficit essentiam et potentias animae, quo ad generalem ordinationem actuum; sed gratia sacramentalis, quo ad aliquos speciales defectus 3^a q. 62, 2, 1^m.
- 119 Gratia sacramentalis excludit peccata praeterita, sed virtutes et dona sufficienter excludunt peccata praesentia et futura 3^a q. 62, 2, 2^m. * Deus 193, 194, 196, 198, 205. Dispositio 25. Dominium 16. Electio 27.
- 120 Gratia et virtutes sanant animam formaliter, sed sacramenta effective 1-2, q. 110, 2, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | d. 5, q. 1, 1, 3^m. * Evangelium 1, 5. Eucharistia 46. Excaecatio 1. Experientia 10, etc. Fides 9, 71, 84, 109.
- 121 Gratia gratum faciens, inquantum animam sanat, justificat et gratum Deo facit, dicitur gratia operans. Sed respectu operis meritorii dicitur gratia cooperans 1-2, q. 111, 2, c. | 3^a q. 86, 4, 2^m | Verit. q. 27, 5, 1^m. * Filiatio 33, etc.
- 122 A gratia gratum faciente, fluunt virtutes et dona ad perficiendum potentias animae 1^a q. 1, 8, 2^m | q. 2, 2, 1^m | 1-2, q. 110, 3, c. | 4, 1^m | 3^a q. 7, 2, c. | q. 62, 2, c. | q. 89, 1, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 5, c. | d. 7, q. 2, a. 2, q. 3, c. | d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Fortitudo 44. Haecresis 69, 70. Honor 26. Illuminatio 8. Imago 38. Inditum. Jeremias 2.
- 123 Gratiae gratis datae, ordinantur ad manifestationem fidei et doctrinae spiritualis 3^a q. 77, c. | 1^m. * Industria.
- 124 Gratum faciens ordinat hominem immediate ad conjunctionem ultimi finis. Ideo est multo excellentior quam gratis data, quia ordinat ad quaedam praeparatoria ultimi finis 1-2, q. 111, 5, o. * Iudicium 57.
- 125 Sicut gratia gratum faciens ordinatur ad actus meritorios, sic gratia gratis data ad exteriores 3^a q. 7, 7, 1^m. * Iustitia 5, 6, 12. Justificatio 3, 14, 15, 17, 23. Lex 124, 139, etc. Liber 22, 23, 26, 27. Liberum 13, 14, 15.
- 126 Gratiae gratis datae, dantur ad utilitatem aliorum, sed gratia gratum faciens datur ad utilitatem propriam 1-2, q. 111, 1, 4, c. | 2-2, q. 176, 1, 1^m | q. 177, 1, c. | 3^m | 4^m | 2, d. 18, L. prin^o | Rom. lect. 3, prin^o | c^o 12, lect. 2, prin^o.
- 127 Effectus gratiae quintuplex: scilicet sanitas animae, velle bonum, efficaciter operari, perseverantia in bono et perventio ad gloriam 1-2, q. 111, 3, c. * Lingua 7, 8. Lumen 20. Magnanimitas 25. Manus 3. Matrimonium 68.
- 128 Effectus gratiae triplex per ordinem: scilicet esse divinum, meritum et praemium 2, d. 26, 3, o. | 4, 2^m | 3^m | 5, c. | d. 27, 5, 3^m | Verit. q. 27, 5, 6^m | Virt. q. 2, 2, 15^m. * Mors 6. Mutuum 3.

GRATIA

- 129 Gratia est primum inter Dei dona et principium omnium bonorum. Rom. lect. 4, fi. | 2^a Cor. lect. 1, fi. | Titum lect. 1, fi.
- 130 Gratia est principium omnis boni. Colos. lect. 1, fi. | 1^a Thess. lect. 1, prin^o | 2^a Thess. lect. 1, prin^o.
- 131 Effectus principalis gratiae, est dilectio Dei. Cg. 3, c^o 151 | Opus 3, c^o 157. * Operatio 48, etc. Patientia 8.
- 132 Gratia non habet ordinem ad actum, nisi mediante charitate. Verit. q. 13, 5, 13^m. * Pax 28. Peccatum 177, 267.
- 133 Gratia non tollit naturam, sed perficit 1^a q. 1, 8, 2^m | q. 2, 2, 1^m. * Poenitentia 15, 30, 100, 103, 105, 122, 126.
- 134 Gratia duo principaliter facit in anima. Primo perficit formaliter ad esse spirituale. Secundo perficit ad opus 1-2, q. 111, 2, c. fi. | 3, d. 13, q. 1, 1, c. | Verit. q. 27, 1, 3^m | 2, 7^m | 5, 17^m | 6, o.
- 135 Gratia facit similem Deo, non semper de dissimili, sed de non simili, nec priori tempore, sed natura 3, d. 13, q. 1, 1, 2^m.
- 136 Gratia est principium spiritualis vitae 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Gal. lect. 1, me^o.
- 137 Omne donum gratiae elevat hominem ad aliquid supra naturam humanam quo ad substantiam actus, ut miracula facere et praevidere futura, vel quo ad modum, ut diligere et cognoscere Deum. Ad secundos datur donum gratiae habituale, non autem ad primos 2-2, q. 171, 2, 3^m. * Praeceptum 93, 94.
- 138 Quod semel gratia facit, perpetuo manet 3^a q. 88, 1, 4^m. * Praedestinatio 1, 3, 4, 9, 15, 22, 24, 25, 29, 46, 49, 51.
- 139 Non omnia beneficia Dei dicuntur gratiae gratis datae, sed tantum quae sunt supra facultatem naturae supra meritum personae, non pro se, sed pro aliis 1-2, q. 111, 1, c. | 2^m | 4, 1^m | 2-2, q. 172, 4, c. | q. 177, 1, o. | q. 178, 1, c. * Puer 8.
- 140 Gratia elevat hominem ad vitam quae est supra conditionem omnis creatae naturae 1-2, q. 110, 1, c. | 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Verit. q. 27, 3, c.
- 141 Gratia viae est aequalis gratiae gloriae in virtute, non autem in actu 1-2, q. 114, 3, 3^m | 3, d. 1, 2, 5^m | 4, d. 14, q. 1, art. 2, q. 1, 4^m | a. 4, q. 1, 1^m.
- 142 Minima gratia potest resistere cuilibet concupiscentiae et mereri vitam aeternam 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 70, 4, c. | 3, d. 31, q. 1, 3, o. | Virt. q. 2, 10, 4^m. * Rectitudo 5. Resistere 1. Resurrectio 50.
- 143 Oppositum videtur dicere a simili 3, d. 31, q. 1, 3, 2^m.
- 144 Quilibet existens in gratia, ex hoc dignus est vita aeterna 1^a q. 24, 3, c. | 1-2, q. 113, 2, 2^m | 9, c. | q. 114, 3, o. | 3^a q. 62, 6, 3^m | 2, d. 26, 6, c. fi. | 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 3, c. | d. 9, a. 1, q. 2, c. | d. 14, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m | Verit. q. 27, 1, c. | 5^m | 5, c. | q. 28, 2, 6^m | Virt. q. 2, 2, c. | 6, b. 2 | 13, c. * Revelatio 10, etc. Sanctificatio 9, 15.
- 145 Gratia est sufficiens causa gloriae. Ideo omne illud sine quo potest haberi gratia, non est de necessitate salutis 4, d. 9, a. 1, q. 2, c. * Sanitas 7, 8. Satisfactio 15, 16, 22. Scientia 161. Sermo 2, 3. Similitudo 10.
- 146 Ultimus effectus positivus gratiae est pervenire ad gloriam 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 70, 4, c. | q. 72, 7, 1^m.
- 147 Gratia gratum faciens ad hoc principaliter datur, ut anima hominis Deo per charitatem conjungatur. Ideo quidquid potest esse sine uno potest esse sine alio 2-2, q. 172, 4, c. Charitas 137.
- 148 Effectus gratiae operantis est prior quam effectus gratiae cooperantis 3^a q. 86, 4, 2^m. * Spes 22, 39, 41.
- 149 Gratia est similitudo Dei operans in virtute misericordiae Dei infinitae 3^a q. 2, 10, 1^m | q. 3, 4, 3^m | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 1, 4^m. * Tentare 7. Testamentum 3. Theologia 23. Thurificatio 2. Virginitas 6. Virtus 120, 136, 244, 256.
- 150 Lumen gratiae, intellectum dirigit et affectum movet 4, d. 18, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m. * Christus 60, 72. Usura 10, 50, 51, 53, 56, 61, 62, 69, 70, 72, 76, 95, 107, 124, 134, 135, 182, 183, 214, 226, 290. Uti 11, 19. Vita 12, 13, 23.
- 151 Gratia Dei causat in nobis fidem et spem. Cg. 3, c^o 152 | 153.
- 152 Per gratiam gratum facientem, tota Trinitas inhabitat mentem 1^a q. 43, 3, o. | 4, 2^m | 5, c. | 1, d. 15, q. 2, 4^m | Cg. 4, c^o 18, fi. | Verit. q. 27, 2, 3^m.
- 153 Gratia non immobilizat in bono, ne quis possit peccare, nisi sit perfecta, scilicet conjungens fini 1^a q. 62, 4, 2^m | 1-2, q. 106, 2, 2^m | 2, d. 4, 3, 5^m | d. 20, q. 3, 5^m | Cg. 3, c^o 155 | Lib^o 4, c^o 69, Impeccabilis 2. * Adam 60, 61. Adoptio 2, 14, etc. Anima 299, etc. Annihilatio 15. Apostoli 5, 10, 20, 31. Assimilatio 6, 7. Assumere 34, 60. Baptismus 168. Confessio 16. Contritio.
- 154 Gratia non infunditur in habentibus usum liberi arbitrii, sine actuali motu liberi arbitrii in Deum et in peccatum 3^a q. 87, 2, c. * Experientia 6, 10, etc. Haecresis 69, 70, 114. Hebetudo 2. Indulgentia 27.
- 155 Gratia nunquam amittitur sine culpa, et illud quod ex gratia Dei conceditur, nunquam absque culpa revocatur 3^a q. 50, 2, c. Peccatum 5.
- 156 Una gratia potest perficere omnes potentias, non autem una culpa inficere. Verit. q. 27, 5, 9^m. Habitus 55.
- 157 Gratia est quodammodo infinita, cum sufficiat ad merendum praemium infinitum, et per quam satisfactio proportionatur culpae

GRATIA

- infinite, inquantum est offensa Dei 1-2. q. 114, 3, 3^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 5^m | 4, d. 14, q. 1, art. 4, q. 1, 1^m | q. 2, a. 1, q. 1, 4^m.
- 458 Gratiae convenit per se facere justum, per accidens autem de impio facere justum 4, d. 49, q. 4, 1, 3^m. * Maria 16, etc. 56.
- 459 Primus effectus gratiae gratum facientis est remissio peccatorum 3^a q. 72, 7, 1^m | Gal. lect. 1, meo. * Peccabilis. Peccatum 5, 6, 169, 177, 180, 189, 259, 268, 338, 339, 355, 374, 437. Pharaon. Poena 25, 41, 86. Poenitentia 11, 15, 30, 126.
- 460 Nulla culpa potest remitti sine gratia 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 70, 4, c. | q. 86, 3, c. | q. 87, 4, o. | q. 89, 1, c. | 2, d. 20, q. 2, 3, 5^m | 4, d. 7, q. 2, a. 2, q. 1. c. | d. 16, q. 2, a. 1, q. 3, o. | a. 2, q. 1, c. | d. 17, q. 1, a. 3, q. 1, o. | d. 43, a. 2, q. 1, c. | Cg. 3, c^o 157 | Lib^o 4, c^o 71 | Verit. q. 28, 1, o. | Opus. 3, c^o 45 | Isa. 1, meo | Rom. 4, lect. 2, fi. Titum 3, lect. 1, fi.
- 461 Minima gratia baptismalis sufficit ad delendum omnia peccata 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 69, 8, 1^m | q. 70, 4, c. | 2, d. 29, 3, 3^m | 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m | d. 22, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m. * Purgatio 1. Religio 43. Resistere 1. Sacerdos 12.
- 462 Remissio culpa et poenae aeternae, est effectus gratiae operantis, sed remissio poenae temporalis est effectus gratiae cooperatoris 3 q. 86, 4, 2^m | 6, 1^m | q. 88, 1, 4^m. * Sacramentum 30, 31, 77, 91, 98, 108, etc. 127, etc. Sacrificium 34. Satisfactio 12, 16, 27.
- 463 Ad remissionem venialium, non requiritur nova infusio gratiae 3^a q. 65, 1, 8^m | c. 87, 2, o. | 3, o. | 4, 2^m | 4, d. 16, q. 2, a. 2, q. 1, o. | Ma. q. 7, 11, c. | 14^m | 12, c. 1^m.
- 464 Sed requiritur ad remissionem mortalium 3^a q. 87, 2, 3^m.
- 465 In omni infusione gratiae, remittuntur venialia, quo ad culpam, nisi sit impedimentum, non autem semper quo ad poenam 3^a q. 87, 2, 3, o.
- 466 Gratia est efficacissimum remedium ad vitandum peccatum 4, d. 20, a. 2, q. 3, c. | a. 3, q. 1, 4^m.
- 467 Homo existens in gratia potest vitare omnia et singula peccata mortalia et singula venialia, non autem omnia 1-2, q. 74, 3, 2^m | q. 109, 8, o. | 2-2, q. 158, 2, 3^m | 3^a q. 87, 1, 1^m | 2, d. 24, q. 3, 2, 4^m | d. 28, 2, c. | 2^m | d. 41, q. 2, 1, 6^m | 3, d. 31, q. 1, 3, 4^m | 4, d. 12, L. fi. | d. 13, q. 2, 3, 4^m | d. 16, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | a. 2, q. 2, 2^m | d. 33, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | Verit. q. 22, 5, 7^m | q. 21, 12, c. 1^m | 13, o. | Ma. q. 7, 6, 8^m | 1^a Cor. 12, lect. 1, fi. | Gal. 5, lect. 4 | Hebr. 10, lect. 3, prin^o.
- 468 Haeresis Pelagianorum, quod homo potest per liberum arbitrium, sine gratia, perseverare in bono et resurgere a peccatis et vitare peccata 2, d. 28, 2, c. fi. | d. 30, L. prin^o | Cg. 3, c^o 155 | 157 | 166, fi. | Verit. q. 24, 12, c. | Mat. 6, meo.
- 469 Homo indiget auxilio Dei ad cognitionem ejusque veri, non autem gratia habituali, sed tantum ad cognitionem supernaturalem 1-2, q. 109, 1, o. | 2, 3^m | 2, d. 28, 5, o. * Adam 5, 23, 69, etc. Amor 40, 41. Assimilatio 6, 7.
- 470 Homo potest scire se habere gratiam per revelationem et conjecturaliter per aliqua signa, non autem per seipsum et certitudinaliter 1-2, p. 112, 5, o. | 1, d. 16, 1, 5^m | 4, d. 21, q. 2, 2, c. * Beatitudo 88, etc. 116. Character 21. Cessare 4.
- 471 Expediit quandoque praesentiam Dei in nobis per gratiam ignorare propter tria: scilicet ut timor divini iudicii nos humiliet ne praesumpta securitas nos praecipitet, et vigilantem et desideranter gratiam Dei expectamus 1-2, q. 112, 5, c. | Opus. 60, c. 20, o. * Coactio 9. Cognitio 5, 6, 7. Conjunctio 1, 2, 3, 1. Contritio 13, 16.
- 472 Homo potest bene et malefacere sine gratia habituali, non autem mereri. Neutrum vero potest sine auxilio Dei 1^a q. 62, 4, c. | 1-2, q. 109, 2, 5, o. | 6, c. | q. 114, 2, o. | 2-2, q. 10, 1, c. | q. 83, 15, 1^m | 1, d. 14, 2, o. | 2, d. 24, q. 1, 4, o. | d. 26, 5, o. | d. 28, 1, o. | d. 29, 1, o. | d. 39, L. | 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m | 3^m | Cg. 3, c^o 147 | 150 | Verit. q. 24, 1, 2^m | 6^m | 9^m | 4, 8^m | 11, o. | q. 26, 6, 12^m | Quol. 1, 7, c. | Quol. 5, 2, o. | 1^a Cor. 12, lect. 1, fi. * Conversio 1, 3, 8.
- 473 Gratia gratum faciens est necessaria ad dispensandum vel recipiendum sacramenta digne 4, d. 24, q. 1, a. 2, q. 1, o. | a. 3, q. 1, o. * Experientia 6, 10, etc. Fides 71. Flumen 1. Industria. Infidelis 8. Justitia 67. Lex 140, etc. Libertas 8, 9. Patientia 8. Pax 28.
- 474 Homo sine auxilio Dei gratuito, non potest se ad gratiam praeparare 1^a q. 62, 2, o. | 1-2, q. 109, 6, o. | Cg. 4, c^o 72 | Verit. q. 24, 15, o. | Quol. 1, 7, o. | Hebr. 12, lect. 3, meo. Supra 62.
- 475 Immo homo magnanimus nullo indiget 2-2, q. 129, 6, 1^m.
- 476 Homo potest se praeparare ad gratiam, sine alia gratia habituali, non autem sine auxilio Dei 1^a q. 62, 2, 3^m | 1-2, q. 109, 6, o. | 2, d. 5, q. 2, 1, o. | d. 28, 4, o. | Verit. q. 24, 1, 2^m | 15, o. | Quol. 1, 7, o. | Hebr. 12, lect. 3, meo.
- 477 Homo post peccatum non magis indiget gratia Dei, quam ante, sed ad plura, scilicet ad sanandum et merendum 1^a q. 95, 4, 1^m | 1-2, q. 107, 2, c. | q. 109, 2, 3, 4, c. | 3^a q. 61, 2, 1, 1^m | 2, d. 29, 3, 3^m | Verit. q. 27, 5, 3^m | Ma. q. 3, 1, 9^m.
- 478 Homo in statu naturae integrae poterat sine gratia habituali vitare omnia et singula peccata mortalia et venialia, non au-

GRATITUDO

- tem sine auxilio Dei 1-2, q. 109, 8, c. | Verit. q. 27, 5, 3^m. * Praeceptum 93, 94. Praelatio 19. Prophetia 3, 19.
- 479 Immo et solo libero arbitrio hoc poterat 2, d. 5, q. 2, 1, o. | d. 28, 4, o.
- 480 Homo in gratia existens, potest perseverare sine alia gratia habituali, non autem sine auxilio Dei 1-2, q. 109, 9, 10, o. | q. 114, 2, c. | 2-2, p. 137, 4, o. | 2, d. 29, L. prin^o | Cg. 3, c^o 155 | Verit. q. 24, 13, o. | q. 27, 5, 3^m | Psal. 31, fi. | Jo. lect. 6, meo.
- 481 Homo existens sine gratia et in peccato mortali non potest diu persistere, quin ruat in aliud peccatum mortale 1-2, q. 109, 8, o. | Cg. 3, c^o 60 | 1^a Cor. 12, lect. 1, fi. | Hebr. 10, lect. 3, prin^o.
- 482 Immo existens in peccato mortali, potest per liberum arbitrium sine gratia habituali, vitare omnia et singula peccata mortalia, non autem sine auxilio Dei 2, d. 20, q. 2, 3, 1^m | d. 23, 2, o.
- 483 Immo sine gratia potest vitare singula peccata mortalia, non autem omnia 1-2, q. 63, 2, 2^m | q. 109, 8, o. | Cg. 3, c^o 160 | Verit. q. 22, 5, 7^m | q. 24, 1, 10^m | 12^m | 12, o. | 1^a Cor. 12, lect. 1, fi. | Hebr. 10, lect. 2, prin^o.
- 484 Immo per peccatum homo incurrit necessitatem peccandi venialiter, non autem mortaliter 2, d. 20, q. 2, 3, 5^m | d. 23, 2, o. * Rectitudo 5.
- 485 Quaedam sunt peccata mortalia quae homo sine gratia nullo modo vitare potest, scilicet quae directe opponuntur virtutibus theologicis 1-2, q. 63, 2, 2^m.
- 486 Immo ex solo libero arbitrio ea vitare potest 2, d. 5, q. 2, 1, o. | d. 28, 4, o.
- 487 Homo non potest resurgere a peccato sine auxilio Dei et gratia habituali 1-2, q. 109, 7, o. | q. 113, 2, o. | q. 114, 2, c. | 2-2, q. 137, 5, 3^m | 3^a q. 86, 3, c. | 2, d. 20, q. 2, 3, 5^m | d. 28, 2, c. | Cg. 3, c^o 157 | Lib^o 4, c^o 172, prin^o | Verit. q. 22, 5, 7^m | q. 24, 1, 10^m | 12^m | 4, 5^m | 12, 3, 4^m | q. 28, 2, o. * Resistere 1. Revelatio 7, 10, etc. Sacramentum 56. Salvare 6, 9, 10.
- 488 Homo in gratia existens, indiget auxilio Dei movente ad recte agendum, non autem alia gratia habituali 1-2, q. 109, 9, o. | Psal. 45, meo 4.
- Gratianus. Haeresis 80, 115.
- 1 GRATIARUM actio respicit gratiam dantis. Ideo ubi est major gratia dantis, ibi debet esse major gratiarum actio recipientis 2-2, q. 106, 2, c. * Beatus 36, 45. Benefacere 5. Beneficium 1, 3, 5, 12. Confessio 1. Donum 41.
- 2 Gratiarum actio debetur dationi gratuita, quae proprie est donatio, non autem dationi debitae 4, d. 22, q. 1, a. 2, q. 1, c.
- 3 Gratiarum actio non debetur tantum danti, sed etiam promittenti 2-2, q. 88, 5, 2^m | 6, c. * Gratificatio. Gratitude o.
- 4 Gratiarum actio debet fieri Deo tripliciter: scilicet ore, idest laudando et praedicando toto corde et opere. Psal. 9, prin^o. * Holocaustum 4. Ingratitudo 1, 3, 5, etc. Missa 5, 26. Oratio 16, 23, 87. Poenitentia 36. Psallere 1. Sacrificium 38. Status 13.
- 5 Gratiarum actio debet esse ordinata ad Deum assidua et universalis 1^a Thess. lect. 1, prin^o. Oratio 10, 23, 87. * Unctio 33. Usura 124.
- Gratificatio, idest gratiarum actio facta Deo est actus religionis 2-2, q. 106, 1^m. * Amor 51. Anima 300. Gratus.
- Gratiosus in verbo est Christus et quilibet homo tripliciter: scilicet quando loquitur utiliter ordinate et ferventer et persuadet efficaciter. Psal. 41, prin^o. * Dulcedo 1, 2. Gratitude o. Operatio 48.
- Gratis. Abraham 17. Campsoria 9. Christus 66, etc. 76. Fides 10. Flumen 1. Gratia 20, 21, 22, 26, 29, 46, 86, 87, 121, etc. Gratiarum actio o. Gratuitum. Gratus. Lingua 38. Medicus 8. Miraculum 30, 21, 25. Perfectio 75. Praedestinatio 29. Praedicare 1, 12. Prophetia 3. Sapientia 44. Sermo 2. Simonia 4. Statutum. Usura 61, 62, 69, 70, etc. 102, 103, 104, 108, 167, 193, 196, 226. Usus 17, 18.
- 1 GRATITUDO seu gratia est virtus specialis, reddens gratiam benefactori 1-2, q. 60, 3, c. | 2-2, q. 106, 1, o. | q. 107, 1, c.
- 2 Gratitude, ingratitude, datio beneficii, clementia et misericordia non sunt proprie ad seipsum 2-2, q. 106, 3, 1^m. Clementia 3. * Beneficium 3, 12. Charitas 153. Ingratitudo 1, 2, 6, 7, 9. Justitia 22. Poenitentia 11. Recompensatio. Retributio 1.
- 3 Ad gratitudinem tria requiruntur. Primo quod homo recognoscat beneficium acceptum. Secundo quod laudet et gratias agat. Tercio quod retribuatur loco et tempore, secundum suam facultatem 2-2, q. 107, 2, c. Benefacere 5.
- 4 Virtus duplex opponitur gratitudin: scilicet per excessum ut recompensando quibus non debet, vel citius quam debet; et per defectum, scilicet ingratitude quae magis opponitur ei 2-2, q. 107, 2, c.
- Gratuitum. Adam 44. Amor 51, 52, 65, 161, 191, 195. Angelus 226, 400. Damnatio 11. Donum 25, 26. Fides 10, 142. Gratia 87. Gratiarum actio 2. Habitus 28, 58. Intellectus 297. Justitia 5, 6, 59, 70, 86. Lumen 20. Mutuum 3, 4. Rectitudo 5. Simonia 19. Statutum 1. Usura 35, 39, 69, etc. 76, 150. Uti 19.
- Gratum. Passio 83. Poenitentia 11. Promissio 2.
- Gratum faciens. Charitas 71. Datio 23. Gratia 21, 26, etc. 51, 86,

GRATUUS

- 87, 109, 117, 121, etc. 169, 173. Intellectus 301. Justitia 13, 15, 67. Pax 2. Poenitentia 11. Prophetia 3, 19. Rectitudo 5.
- 1 GRATUS. Homo prius fit gratus et acceptus et placens Deo quam opera ejus 2, d. 26, 3, c. primo | Verit. q. 27, 5, 6, c. | 2^a Cor. 8, lect. 1, meo | Hebr. 11, lect. 2, meo. * Operatio 21, 25.
- 2 Septem sunt quae reddunt gratum et placentem aliis: scilicet prudentia in consiliis, munditia in factis, pietas in suffragiis, sapientia in verbis, clementia in responsis, fortitudo in bellis et largitas in beneficiis 1^a Cor. 10, fi. * Oratio 26, 32, etc. Voluntas 51, etc. Votum 39, 40.
- Gravamen. Depositum 1. Ebrietas 1. Matrimonium 100, 115.
- Gravare. Exaggerari. Gula 9. Jejunium 7. Ignorantia 26. Maceratio 2. Misericordia 18. Novitii 2. Usura 143, 161.
- 1 GRAVE vel leve habent in se principium activum et formale sui motus 1-2, q. 36, 2, c. | 2, d. 18, q. 1, 2, c. | 3, d. 3, q. 2, 1, 6^m | d. 22, q. 3, a. 2, q. 1, 1, c. | 4, d. 43, a. 1, q. 3, c. | Cg. 3, co 23, 4^m | 5^m | 7^m | Libo 4, co 11, primo | fi. | Po^a q. 5, 5, c. | Opus. 32. * Acceptio 7. Adam 65, 66. Agere 21, 22. Agilitas 4. Anima 227. Baptismus 40.
- 2 Immo non habent in se principium activum sui motus, sed tantum passivum 3^a q. 32, 4, c. | Meta. 5, lect. 14, primo | Phy. 2, lect. 1, 1 | Cae. lect. 3, primo | libo 2, lect. 2, meo | libo 3, lect. 6, primo.
- 3 Forma naturalis, non est motor gravium et levium, licet sit principium motus 2, d. 14, 3, c. | Cg. 3, co 23, 4^m | Verit. q. 22, 3, c. | q. 24, 1, c. | Cae. 3, lect. 6, primo. * Baro. Bestialitas 1. Concupiscibilis 13. Contemplatio 22. Damnatio 36, 38.
- 4 Oppositum videtur dicere 3^a q. 32, 4, c. | Cae. lect. 3, primo | libo 2, lect. 2, meo | libo 3, lect. 6, primo.
- 5 Forma substantialis non est principium motus localis vel quietis nisi mediante gravitate vel levitate, sicut nec principium alterationis, nisi mediante calore vel frigore 2, d. 14, 5, 2^m. * Detractio 1, 15. Ebrietas 7, 8. Elementum 12.
- 6 Movens per se gravia et levia, est generans, sed per accidens est removens impedimentum 1^a q. 18, 1, 2^m | q. 105, 2, c. | 1-2, q. 25, 1, 2^m | 2, d. 14, 3, c. | Cg. 2, co 46, 3^m | 9^m | Libo 3, co 23, 3^m | Verit. q. 24, 1, c. | Ma. q. 2, 11, c. | q. 3, 3, c. fi. | 6, c. primo. * Episcopus 23. Error 2. Eucharistia 52, 161. Excommunicatio 22. Fornicatio 5. Furtum 7, 14. Gloria 7. Gravamen.
- 7 Locus est causa finalis motus gravium. Sed gravitas, est unde principium motus 1-2, q. 36, 2, c. * Gravare.
- 8 Gravitas per prius inclinat deorsum, quam retrahat de loco sursum. Sed utrumque convenit per se gravi 1-2, q. 36, 1, c. * Gula 6, 9. Haeresis 18, 66, 67. Idolatria 6, 7, 8. Ignorantia 1, 20, 26. Infidelis 11, 13. Infidelitas 4, 5, 6. Inobedientia 5. Ira 47. Judicium 29, 30. Lapidatio. Lex 130.
- 9 Gravitas metaphorice sumitur in malo, ratione ponderationis, et in bono ratione stabilitatis. Psal. 34, fi. * Locus 10. Ludus 9, 12. Magnanimitas 18. Misericordia 19. Mollities 2. Natura 49. Occupatio. Opprobrium 3.
- 10 Manus Dei dicitur gravis quando punit, et dicitur levis quando consolatur. Psal. 31, meo. * Perfectio 66. Plumbum. Pondus. Praesumptio 2, 10. Proclamare. Punctus 6. Raptus 5. Religio 77. Satisfactio 8, 9. Simonia 6. Spiritus 14, 23. Suspicio 1, 4. Tentare 4, 8, 13. Terra 13. Tribulatio 9, 10, 14. 21. Velox 1. Virtus 41.
- Graeci. Ablativus 2. Aeternitas 29. Baptismus 36, etc. Baro. Cultus 5. Dionysius 2. Encaenia. Episcopatus 3. Ethos. Eucharistia 69, 70, 209. Eustratus 1. Graecia. Haeresis 107. Idea 3. Imperium. Joannes 16, 18, 19. Littera 4. Logos. Modestia 4. Ordo 102, 108. Paulus 4, 29. Philosophus 1. Principiatum 4. Principium 13. Psalterium 2. Scandalum 2. Schismos. Significatio 6. Spiritus 24. Subsistentia 12. Verbum 54, 85. Usura 54.
- Graecia. Alexander 3. Philosophus 1.
- Gregale. Turtur 4.
- Gregorius propter tristitiam, intermisit expositionem Ezechielis 1-2 q. 37, 1, 3^m * Angelus 559. Anima 322. Athanasius 2. Capitale 2. Creatura 15. Debitum 26. Indulgentia 11. Isaac 2. Liber 14. Magdalena 1. Puer 5. Superbia 7. Trajanus. Usura 122.
- Gremium. Electio 36.
- Gressus. Caligae. Studium 1.
- Grex. Deserere. Episcopus 18, 19, 20, 24, 29. Praelatio 27.
- Grifalcus. Herodius 1.
- Grossities. Caelum 109. Cogitatio 6.
- Grossum. Elementum 5, 21. Faeces. Grando. Jejunium 37. Ignis 5. Piscis 1. Subtilitas 2. Vapor 2.
- Gryphus, equis et hominibus infestus, significat crudelitatem potentum 1-2, q. 102, 6, 1^m meo.
- Gualterus. Usura 214.
- 1 GUBERNARE est rem ad debitum finem convenienter perducere 1^a q. 103, 1, o. | 2-2, q. 102, 2, c. | Cg. 3, co 64, 3^m | 55, 1^m | libo 4, co 20, 3^m | Opus. 20, co 15, primo. * Adoratio 9. Angelus 90. Animal 52. Caput 4. Creatio 11. Creatura 31, etc.
- 2 Gubernatio, est exequutio providentiae 1^a q. 23, 1, 2^m | 3, c. | q. 23, 2, c. | 1, d. 39, q. 2, 1, 1^m. Dacmon 39.

HABERE

- 3 Angelorum ministerio, Deus gubernat homines 1^a q. 110, 1, o. | 2, d. 14, 3, o. | Verit. q. 5, 8, o. | Opus. 3, co 25. Angelus 90. * Christus 51. Dirigere. Facere 3. Fatum 4. Fortuna 7. Fraenum. Honor 29, 32. Idea 23. Justitia 82. Lex 58, 65, 77. Mundus 19. Neomenia. Operatio 33. Ordo 43. Paedagogus. Politica 3. Princeps o. Religio 5. Rex o. Salvati 10. Senator o. Spiritus 28. Varro. Virga 1.
- Guiscardus. Gallici.
- 1 GULA est inordinatus appetitus cibi et potus. Ideo semper est peccatum 2-2, q. 148, 1, 2, 4, o. | Ma. q. 14, 1, o. | 2, 3, c.
- 2 Vitium gulae, est circa delectationes tactus, non autem gustus proprie. Ma. q. 8, 1, c. | 9^m | q. 14, 3, 4^m | 1, 1^m | q. 15, 1, c. | Anima. 2, lect. 21. * Adam 63. Adulterium 8. Appetitus 14. Cacitas 2. Capitale 8. Cete 5. Cibus 9.
- 3 Gula est vitium capitale, cujus filiae sunt quinque, scilicet inepta laetitia, scurrilitas, immunditia, stultiloquium, et hebetudo mentis 2-2, q. 148, 5, 6, o. | Ma. q. 8, 1, c. | 9^m | q. 13, 3, c. | q. 14, 4, o. Capitale 8. Ludus 11. * Ebrietas 5. Gulosus.
- 4 Gula est peccatum mortale, tantum si in hoc ponatur ultimus finis, scilicet quod animus sit paratus agere contra legem Dei 2-2, 148, 2, o. | q. 154, 2, 6^m | Ma. q. 14, 2, o. | Rom. 13, lect. 3, fi. | Gal. 5, 5, meo. * Luxuria 7, 8.
- 5 Excessus cibi scienter contingens ex concupiscentia, pertinet ad vitium gulae, non autem si contingat ex ignorantia 2-2, q. 148, 1, 2^m | Ma. q. 14, 1, c. | 2^m. Vel Appetitus 14. * Multiloquium. Peccatum 40. Pollutio o.
- 6 Comedens scienter nociva, vel nimis, in grave nocumentum corporis ex gula, peccat mortaliter 2-2, 148, 6, 2^m | q. 154, 2, 6^m | Ma. q. 14, 2, 14^m. * Scurrilitas 3.
- 7 Peccatum gulae, est contra tertium praeceptum decalogi 2-2, q. 148, 2, 1^m | Ma. q. 14, 2, 14^m.
- 8 Species gulae sunt quinque contentae in hoc versu: Praeprope- re, laute, nimis, ardentem, studiose 1-2, q. 72, 9, c. | 3^m | 2-2, q. 148, 4, o. | 4, d. 15, q. 3, 4, q. 3, a. 2 | Ma. q. 2, 6, c. | q. 14, 3 o. | Isa. 5, meo 2, primo.
- 9 Gula est levius peccatum aliis, ratione materiae, et peccantis, propter necessitatem et difficultatem, sed gravatur ex effectibus 2-2, q. 148, 3, o.
- 10 Gula aufert omnes virtutes, non ratione sui, sed ratione vitiorum quae oriuntur ex ea 2-2, q. 148, 2, 4^m | Ma. q. 14, 2, 2^m | 3^m.
- 11 Hebetudo circa speculabilia, maxime procedit ex gula. Sed hebetudo circa eligibilia, est in omni peccato 2-2, q. 148, 6, 1^m.
- Gulosus. Gula o. Mergulus.
- 1 GUSTUS de sensibilibus, sequitur visum, sed in spiritualibus est e converso. Psal. 33, meo 1. * Affectio 7. Amor 241.
- 2 De gusto sano, et corrupto, in judicando corporaliter et spiritualiter 1-2, q. 1, 7, c. | q. 2, 1, 1^m | Ma. q. 1, 5, 10^m | Rom. 12, lect. 1, meo | Anima. 2, lect. 21. * Anima 129, 131, 132. Animal 63. Bonitas 224, 225, 226. Contrarium 6. Convivium.
- 3 Gustus in actu proprio erit in beatis, post resurrectionem, ut judicat de saporibus per immutationem spiritualem ab objecto exteriori, nisi forte dicatur quod erit ibi gustus in actu, per immutationem linguae ab aliqua humiditate adjuncta, non autem erit in actu, ut est sensus alimenti 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 3, c. fi. | q. 4, c. fi. | 2^m | * Epulae. Eucharistia 33. Gula 2. Poena 42. Perfectio 70. Sensibile 6, 2. Sensus 18. Tactus 2, 3. Temperantia 23, 24.
- Gutta ultima in multis guttis cavantibus lapidem, agit in virtute omnium praecedentium 2-2, q. 24, 6, 2^m | 1, d. 7, q. 2, 3, c. | 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m | 4, d. 23, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m | Virt. q. 1, 9, 11^m * Admixtio. Agens 66. Eucharistia 183, 184. Satisfactio 37. Virtus 261.

H

- Habacuc. Agilitas 4.
- HABERE licet non sit actio, significatur tamen per modum actionis 1-2, q. 49, 1, c. | Meta. 5, lect. 20, primo.
- 1 Habere dicimur id quo libere uti vel frui possumus cum volumus. Ideo personae, vel essentia Dei, habentur a sola creatura rationali 1^a q. 38, 1, c. | Ma. q. 13, 1, c. * Accidens 93. Accipere 4.
- 2 In divinis, habens, et quod habetur realiter, sunt idem realiter, non autem si habet intentionaliter, ut nomen, definitio et ratio 1, d. 33, 1, 3^m | Po^a q. 2, 1, 2^m | q. 7, 4, c. * Agere 3. Amor 49, 100, 204.
- 3 Habere dicitur dupliciter: scilicet communiter respectu cujuslibet rei, et specialiter respectu possessionum. Ma. q. 13, 1, c. | 3^m | 8^m. * Angelus 354, 468. Anima 251. Apparere 1. Appetitus 15, 27, 40. Appropinquatio 1.
- 4 Habere secundum quod dicitur respectu cujuscumque quod habetur, commune est ad diversa genera 1-2, q. 49, 1, c. * Arrogantia 1.

HABILITAS

- 6 Haberi proprie, non dicitur quod participatur secundum quemcumque modum, sed tantum secundum actum perfectum 1, d. 15, q. 4, 1, 3^m. * Aeternitas 24. Assentire 4. Avaritia 1, 8, 12. Audacia 19, 20. Aureola 9, 13, etc. Beatus 16, 18, 36. Bonitas 38, 225, 226. Caritas 10, 28. Caiphas. Christus 38, 71. Comprehendere 2, 8. Creatio 20, 43. Daemon 20. Damnum 4, 4, 5. Datio 2. Delectatio 58. Desperatio 14. Deus 208. Definitio 8. Dignitas 3. Disputatio 8. Distinctio 15. Divitiae 2. Duo 1, 3. Eleemosyna 32, 38. Episcopus 30. Esse 40, 57, 73. Essentia 11. Eucharistia 259. Facultas. Fides 27. Filiatio 34. Finis 38, 96. Forma 109. Fructio 8, 9. Gratia 132, 245, 270. Habitus 4, 6, 7, 56, 67, 79, 82. Haeresis 61, 117, 142. Hymnus. Imperfectio 4. Invidia 13. Ira 28. Justus 7. Lectoratus 1. Lex 21. Medium 8. Meritum 7, 15, 60, 64, 65, 75, 104. Peccatum 29, 293, 261, 368. Pietas 8. Pignus 1. Poena 74, 89. Possibilitas 1. Praeceptum 22. Praedestinatio 17. Praedicare 8. Princeps 28. Privatio 12. Prius 5. Recipere 7. Relatio 5, 6, 99. Religio 32, 45, 72. Resurrectio 11, 22. Revelatio 10, etc. Sacramentum 80. Sanguis 9. Sapientia 36, 44. Scientia 58, 106, 161. Sors 3. Spes 15, 41, 72. Sterilitas 2. Timor 62. Ubi 2. Usura 206. Uxor 1, 8, 9, 19. Virtus 8, 135, 241. Votum 35, 36.
- 1 HABILITAS est medium inter potentiam vel subjectum et actum, seu formam 1^a q. 48, 4, 2^m | 2, d. 34, 5, 5^m.
- 2 Habilitas dupliciter minui potest, scilicet subtrahendo aliquid ejus, et apponendo contrarium. Et utraque diminutio, fit in omni potentia. Sed magis prima in potentia activa, et secunda in passiva. Et prima tollit eam, non autem secunda, nisi corumpatur. Ma. q. 2, 12, c. | 1^m. * Agilitas 3. Appetitus 52. Aptitudo. Bonitas 148. Caritas 85. Habitus 2, 4, 29 57. Illuminatio 7, etc. Instinctus. Intellectus 129. Justitia 13, 15. Magnanimitas 19. Naturale 18. Operatio 54, 55, 59. Peccatum 147, etc. 361, etc. 380. Phantasma 7, 8. Possibilitas 1. Privatio 5, 7, 9, etc. 15. Prophetia 40. Virtus 82, 147.
- 1 HABITARE cum Deo sancti dicuntur quadrupliciter: scilicet puritate, amore, contemplatione, et gloria. Isa. 33, fi. * Assumere 40. Avaritia 9. Caelum 122. Civis 1. Daemon 20. Debitum 17. Domus 1. Elephas 4. Gratia 152. Ibices. Jerusalem.
- 2 Utilitas habitationis cum Deo, ostenditur quantum ad quatuor: scilicet quantum ad altitudinem securam, quod tamen est contra consuetudinem altitudinis, quantum ad satietatem plenam, quantum ad claram visionem, et quantum ad affectionem sanctam, scilicet per contemptum terrenorum. Isa. 33, meo. * Christus 75. In 15. Inhabitare. Paradisus 3, 6. Pax 21. Reverentia 8. Templum 10. Terra 4.
- 3 Indigni ad habitandum cum Deo, dicuntur dupliciter: scilicet eminentes saeculi sapientia, idest in philosophia, et eminentes in saeculi eloquentia, sed non in Dei sapientia. Isa. 33, fi.
- Habitudo. Assumere 52. Avaritia 16. Cognitio 22. Contritio 26. Conversio 1. Daemon 44. Dos 4. Eucharistia 269. Filiatio 44. Fomes 2. Gratia 7, 25, 64, 137, 169, 172, 176, 179, 180, 187. Haeresis 112. Imago 29. Intelligibile 2. Iudicium 57. Memoria 6, 7. Miraculum 20. Nitor 2. Notitia 1, 5. Peccatum 291, 340, 383, 416, 431. Poena 19, 41. Pietas 8. Sapientia 44. Virtus 28, Visio 8.
- Habitudo A. vel Ab. 2. Actio 49, 50. Aeternitas 6. Amor 216. Analogia 4, 11. Anima 159, 269. Appetitus 40. Bonitas 154. Causa 30, 31. Comedere 4. Comprehendere 2. Consanguinitas 3, 6. Constructio. Creatio 14, 20. Creatura 3, etc. 18, etc. De o. Denominatio 2. Deus 433. Eucharistia 117, 127, 129. Ex o. Facere 1, etc. Forma 45. Gratia 2. Habitus 9, 10, 17. In 1, 2. Materia 41. Nomen 59. Per o. Persona 43, 45. Processio 9, 52. Proportio 1. Respectus. Suppositum 2, 3. Virtus 152.
- 1 HABITUS proprie, est qualitas informans aliquam potentiam, vel principium eliciens actum 1-2, q. 49, 1, o. | 1, d. 3, q. 5, 5^m | 2, d. 24, q. 1, 1, c. Verit. q. 20, 2, c. * Actu vel habitu. Actus. Adoratio 17. Amor 131, 176, 195, 243. Appetitus 96.
- 2 Habitus est qualitas de difficili mobilis, qua homo potest uti cum voluerit, reddens operationem delectabilem 1-2, q. 49, 2, 3^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. | d. 23, q. 1, 1, c. Actus 121. * Avaritia 16. Aversio 2. Augmentum 9, 15. Blasphemia 16. Caritas 2, 10, 24, 100. Delectatio 33.
- 3 Mobile de facili vel difficili, non sunt differentiae essentiales habitus et dispositionis, sed ponuntur pro eis 1-2, q. 49, 2, 3^m | Ma. q. 7, 2, 4^m. * Conscientia 1, 6, etc. Differentia 25. Dos 1. Elementum 17. Facilitas 1. Fides 3. Forma 57, 136.
- 4 Habitus est secundum quem ad aliquid nos habemus bene vel male 1^a q. 83, 2, c. | 1-2, q. 49, 1, c. | 2, c. | 1^m | 3, d. 23, q. 1, 1, c. | 4, d. 4, q. 1, 1, c. * Fructus 10. Gratia 2, 46. Habere o. Habilitas o. Haeresis 112. Ignorantia 3.
- 5 Potentia est qua possumus aliquid simpliciter: sed habitus est quo illud possumus bene vel male 4, d. 4, q. 1, 1, c. | Cg. 4, c^o 76, 3^m. * Intellectus 11, 12, 17, 52, 107, 245, 252. Iudicium 1, 19. Justitia 7, 8, 13, 15. Justificatio 4.
- 6 Idem habitus non se habet quandoque ad bonum et quandoque ad malum, sed bene eadem potentia 1-2, q. 49, 4, 3^m | q. 54, 3, o.

HABITUS

- 7 Immo aliquis habitus se habet ad utrumque, sicut opinio ad verum et ad falsum 1-2, q. 55, 4, c. | Virt. q. 1, 2, c.
- 8 Habitus non est dispositio objecti ad potentiam, sed e converso 1-2, q. 51, 4, 1^m. * Justus 9. Latria 2.
- 9 De ratione habitus non est respectus ad potentiam, sed ad naturam 1-2, q. 49, 2, c. | 1^m | 3, 2^m. * Lex 5, 33.
- 10 De ratione habitus est, quod importet habitudinem ad naturam primo et per se, secundum quod convenit et disconvenit 1-2, q. 49, 1, c. | 1^m | 3, o.
- 11 Habitus distinguuntur specie secundum tria: scilicet secundum principia activa eorum secundum naturam, et secundum objecta specie differentia 1-2, q. 54, 2, o. | 3, c. | q. 60, 1, c. | q. 63, 4, c. * Liberum 2.
- 12 Oppositum videtur dicere a simili. Phy. 7, lect. 8, meo.
- 13 Habitus distinguuntur specie, in ordine ad naturam dupliciter. Vel secundum convenientiam, ut habitus bonus et malus, vel secundum convenientiam ad naturam humanam et superiorem, ut virtus divina, vel heroica, et humana 1-2, q. 54, 3, o. * Malitia 2, 5. Malum 33. Meritum 13, 21, 22, 26, 27, 50, 64. Modestia 4. Notitia 1. Objectum 2, 3, 5, 6, 14, 16.
- 14 Omnis habitus habet speciem et quantitatem ex objecto. Ma. q. 7, 2, c. Objectum 2, etc.
- 15 Consuetum est apud auctores, ut habitus per actus definiant ponentes actus pro habitibus 1-2, q. 70, 1, 3^m | 2-2, q. 58, 1, c. | 1^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 6, 1^m | d. 33, q. 3, 1, c. fi. | Cg. 4, c^o 12 | Verit. q. 14, 1, 4^m | q. 21, 4, 11^m | 12^m. Actus 114. * Operatio 7. Oppositio 7. Passio 9. Patientia 1. Peccator 2. Peccatum 85, 137, 143, 145, 146, 148, 161, 240, 283, etc. 291, 383, 405, 414, etc. Peccatio 65, 75. Pietas 2, 8, 16. Praeceptum 19, 33, 67, 72, 91. Prophetia 1, 2.
- 16 Habitus est principium actus, et finis ejus, inquantum utitur actu imperato ad finem proprium 3, d. 36, l. fi.
- 17 Diversi fines proximi diversificant species habitus, licet unus finis ordinetur ad alium finem 2-2, q. 47, 11, 2^m. * Christus 57, 61, etc. Scientia 6, 46, 50, 57, 107, 143. Superbia 17. Synderesis 1, 6. Uti 16. Virtus 2, 16, 91. Voluntas 50.
- 18 Habitus secundum quod est praedicamentum, importat habitudinem indumenti ad indumentum 1-2, q. 49, 1, c. | Meta. 11, lect. 12, prin^o | Phy. 3, lect. 5, fi. | lib^o 5, prin^o. * Abscondere 3. Accidens 93. Christus 34. Ubi 2.
- 19 Habitus secundum quod est postpraedicamentum, est secundum quod homo vel quaecumque alia res dicitur aliquid habere. Sed habitus praedicamentum, dicitur tamquam actio quaedam habentis et habiti, sicut est in illis quae circa nos habemus 1-2, q. 49, 1, c. | 2^m.
- 20 Habitus religionis est observantia regularis, pertinet ad tria principalia vota, ut signum obligationis 2-2, q. 186, 7, 2^m | q. 188, 1, 2^m. * Abscondere 3. Episcopus 23. Modestia 4. Professio 6. Religio 40, 92. Votum 62.
- 21 Portans habitum religionis ex voto ultra annum, obligatur ad religionem 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 1, 5^m.
- 22 Oppositum videtur dicere a simili. Quol. 10, 11, 1^m.
- 23 Habitus sumitur quadrupliciter: scilicet pro postpraedicamento, pro praedicamento, pro prima specie qualitatis, et pro habitu religionis 1-2, q. 49, 1, o. | 2-2, q. 186, 7, 2^m | q. 188, 1, 2^m.
- 24 Habitus qualitas, dicitur dupliciter: scilicet dispositio potentiae ad actum et dispositio ad naturam 1-2, q. 49, 3, 4, c. | q. 50, 1, c. | 1^m | 2, c. | 3^m | 3, 2^m | q. 51, 1, c. | q. 54, 1, 2, c. | q. 82, 1, c. * Appetitus 96. Ars 2, 15, 17.
- 25 Aliquid dicitur habitus dupliciter: scilicet essentialiter, idest id quo quis agit et contentum habitu. Secundo modo qui est in habitu et non in actu similis est dormienti, non autem primo modo 1-2, q. 49, 1, c. | Verit. q. 20, 2, 2^m. Benignitas. Blasphemia 16. Cognitio 22.
- 26 Habitus quadruplex: scilicet mutans tantum, qui mutatur tantum, utrumque et neutrum. Phy. 1.
- 27 Habitus duplex: scilicet naturalis et infusus a Deo 1-2, q. 51, 1, 4, o. Daemon 32, 44. Delectatio 27.
- 28 Habitus homini infunduntur a Deo, duplici ratione: scilicet ad finem supernaturalem, sicut omnes virtutes gratitae, vel ad ostendendam virtutes Dei, ut sanitas et scientia miraculosae 1-2, q. 51, 4, o. * Deus 252, 262, 383. Felicitas 3. Filiatio 34.
- 29 Habitus dupliciter habilitat ad aliquid: scilicet inclinando per formam et removendo impedimentum. Ma. q. 4, 2, 4^m.
- 30 Habitus et consuetudo inclinant per modum naturae. Verit. q. 21, 10, c. | 1^m | 12, 32^m | 33^m. Consuetudo 1.
- 31 Habitus fit de facili mobilis dupliciter: scilicet per se, quia scilicet non habet ita perfectum esse in subjecto; et per accidens, idest per dispositionem contrarii. Ma. q. 7, 2, 4^m. * Finis 2, 81, etc. 112, 122, 128. Forma 57, 130. Frui 9.
- 32 Habitus sunt necessarii ad tria: scilicet ad firmitatem, promptitudinem et delectationem in opere 1-2, q. 49, 4, o. | Verit. q. 20, 2, c. | Virt. q. 1, 1, c. | 11^m | 13^m | q. 2, 2, c. Delectatio 33. * Fructio 4. Gratia 2, 25, 46, 55, 64, 137, 169, 172, 176, 178, 180, 187. Haeresis 112.

- 55 Habitus speculativi sunt tres: scilicet sapientia, scientia et intellectus 1, prol. 3, c. * Instrumentum 2, 3. Ira 1. Justitia 7, 8, 13, 15. Justificatio 4, 47. Medium 5, 9, 10.
- 54 Quantitas habitus attenditur dupliciter: scilicet respectu objecti et subjecti 2-2, q. 5, 4, c. | Ma. q. 9, 2, c. * Actu. Adam 38.
- 55 Habitus proprie non est in Deo 1-2, q. 49, 4, c. | 3, d. 23, q. 1, 1, c. | Cg. 1, c. 56 | 92. Virt. q. 1, 1, c. Ut Deus 131. * Angelus 512, 622, etc.
- 56 Potentia pure activa, non est subjectum alicujus habitus 1-2, q. 54, 1, c. * Augmentum 9, 15, 16. Caelum 14.
- 57 Habitus cujus subjectum est potentia, non importat ordinem ad naturam, sed ad operationem: ideo posterior est quam potentia. Sed prior est ea, sicut completum incompleto et actus quam potentia 1-2, q. 50, 3, 4^m. * Certitudo 4, 24. Contemplatio 7. Deus 131, 132, 322.
- 58 Habitus infusi sunt in natura animae, ut in potentia pure materiali; acquisiti vero, ut in potentia materiali et activa 1^a d. 17, q. 1, 3, c.
- 59 Habitus infusus est similis habitui innato, quia habitus naturalis datur in creatione, infusus vero in reparatione. Et uterque indiget determinatione 3, d. 23, q. 3, 2, 1^m. * Donum 30. Dos 49.
- 40 Habitus non est in superiori parte animae, nisi naturalis, vel infusus 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m. * Elementum 7, 17.
- 41 Habitus in viribus inferioribus, oportet formari per habitus in viribus superioribus. Verit. q. 14, 5, c.
- 42 Unus habitus non potest esse duarum potentiarum 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Verit. q. 14, 4, 7^m.
- 45 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 56, 2, c. | q. 60, 4, c. | Verit. q. 28, 5, 18^m.
- 44 Unus habitus non potest esse duarum potentiarum aequaliter, sed bene unius potentiae in ordine ad aliam 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Verit. q. 14, 4, 7^m.
- 43 Habitus omnes qui sunt in eadem potentia sunt ejusdem generis, licet differant specie propter differentiam objectorum formarum 1-2, q. 54, 1, 1^m.
- 46 Oppositum videtur dicere 1^a q. 1, 1, 2^m. Aestimatio 2. Forma 57, 130. Imago 27.
- 47 Potentia dupliciter indiget habitu: scilicet quando operatio excedit vim totius naturae, ut mereri, vel vim potentiae, ut intellectus. Verit. q. 24, 4, 8^m. * Incontinentia 7. Instrumentum 2, 3. Intellectus 12, 17, 52, 62, 107, 162, 245, 252. Ira 1. Laus 18. Lex 5. Liberum 2, 30.
- 48 Ex actibus habitus infusi, non generatur aliquis habitus acquisitus, sed praexistens augetur, seu confortatur 1-2, q. 51, 4, 3^m | Virt. q. 1, 10, 19^m.
- 49 Immo ex actibus infusae charitatis generatur habitus dilectionis acquisitus. Verit. q. 17, 1, 12^m.
- 50 Habitus non est in memoria intellectiva, quia non habet operationem. Ideo idem habitus, scilicet notitia, reducit memoriam et intelligentiam in unam operationem 1, d. 3, q. 5, 5^m. * Malum 33. Medium 5, 9, 10. Memoria 6, 9, 10, etc. Poenitentia 15, 35, etc. 45, 50.
- 51 Immo natura et ratio potentiae est, quod sit principium sui actus 1-2, q. 49, 3, o. | 4, c.
- 52 Habitus intellectuales sunt principaliter in intellectu possibili, secundario autem in sensibus inferioribus 1-2, q. 50, 4, o. | q. 51, 3, c. | q. 53, 1, c. | q. 56, 5, o. | q. 67, 2, c. * Potentia 11, 29, 35, 42. Scientia 85, 86. Raptus 16. Timor 13. Via 9.
- 53 Nullus habitus operativus constituitur ex multis, quia est qualitas simplex relata ad multa secundum unum 1-2, q. 53, 2, 1^m | q. 54, 4, o.
- 54 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 49, 4, c. | q. 52, 2, o. * Virtus 13, 56, 57, 193, 196, 292.
- 55 Nullus habitus corrumpit omnes potentias animae. Verit. q. 24, 10, c. | 11, c. Gratia 156. * Unctio 15.
- Oppositum videtur dicere 1-2, q. 53, 1, 3, c.
- 56 Habitus quilibet habens subjectum corruptibile et causam habentem contrarium corrumpitur per se a suo contrario, et per accidens ad corruptionem subjecti, ut habitus corporales 1-2, q. 53, 1, 3, c.
- 57 Habitus animae facit habilem, removendo inhabilitatem ex imperfectione potentiae, non autem habitus corporis 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 1, 4^m.
- 58 Si loquamur de aliqua superiori natura, cujus homo potest esse particeps, sic nihil prohibet in anima secundum suam essentiam, esse aliquem habitum, scilicet gratiam 1-2, q. 50, 1, c.
- 59 Habitus potest habere ordinem ad actum, idest ad operationem et secundum rationem habitus et secundum rationem subjecti. Sed omnis habitus qui est alicujus potentiae, ut subjecti, primo et principaliter ordinatur ad actum, quia natura et ratio potentiae est quod sit principium sui actus, alii vero consequenter ordinantur 1-2, q. 49, 3, o. | 4, c.
- 60 In eodem corpore sunt multi habitus secundum diversos modos partium, quia secundum humores est sanitas, secundum partes

- similis est fortitudo vel macies, secundum membra vero est pulchritudo 1-2, q. 54, 1, c.
- 61 In membris corporis et in potentiis naturalibus, sicut non sunt aliqui habitus operativi, ita etiam nec in potentiis sensitivis 1-2, q. 50, 3, 3^m.
- 62 Immo possunt in eis esse aliqui habitus, quibus bene aut male ad aliquid disponuntur 1-2, q. 50, 3, c. fi.
- 63 In ipsis etiam interioribus viribus animae sensitivis apprehensivis, possunt poni aliqui habitus, secundum quos homo fit bene memorativus, vel cogitativus, vel imaginativus 1-2, q. 50, 3, 3^m.
- 64 Habitus ex eadem causa augentur ex qua generantur, quia generatio habitus est quoddam fundamentum augmenti ejus 1-2, q. 53, 2, c.
- 65 Diminutio convenit habitui, non secundum se, sed secundum diversum modum participandi, ex indeterminatione potentiae ipsius participantis 1-2, q. 53, 2, 1^m.
- 66 Habitus aliquando sic ligatur, quod non potest exire in actum, sicut usus et iudicium rationis per iram et scientia per ebrietatem 1-2, q. 48, 3, o. | 1, c. | q. 94, 1, 4^m | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, c. fi. | d. 31, q. 1, 1, c. | Ma. q. 12, 1, o.
- 67 Habens habitum virtutis vel vitii, potest non uti eo, et exire in usum contrarium 1^a q. 62, 3, 2^m | 1-2, q. 52, 3, c. | q. 63, 2, 2^m | q. 71, 4, o. | q. 73, 2, c. | 3^m | q. 109, 8, c. fi. | 2, d. 28, 2, 4^m | d. 29, 2, 4^m | d. 41, q. 2, 1, 3^m | 3, d. 30, 5, 5^m | d. 31, q. 1, 1, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m | d. 20, a. 1, q. 1, 1^m | d. 33, q. 3, 1, 3^m | Cg. 4, c. 69, 1^m | Verit. q. 24, 12, 13^m | 19^m | Ma. q. 7, 3, 17^m | Virt. q. 1, 1, 12^m | 11, 14^m | q. 2, 12, c. fi.
- 68 Nobiles habitus affectivi infusi, possunt latere suos possessores, non autem cognoscitivi 1-2, q. 112, 5, 2^m | 1, d. 17, q. 1, 4, 2^m | d. 39, q. 3, 1, c. fi. | 1^m | 2, d. 21, q. 2, 3, 5^m | Verit. q. 10, 10, 5^m | 10^m. * Actio 16, 17. Actu. Adoratio 17.
- 69 Habitus principiorum est naturalis et datur in creatione, quo ad lumen, sed acquiritur per sensum quo ad determinationem specierum 1-2, q. 10, 1, c. | q. 51, 1, 1^m | q. 62, 3, c. | 1^m | q. 63, 1, c. | 2, d. 21, q. 2, 3, c. | 3, d. 23, q. 3, 2, 1^m | Virt. q. 1, 5, 3^m. * Amicitia 25. Appetitus 96. Appropriatio 15, 17, 18. Assentire 2. Beatitudo 28. Bonitas 191.
- 70 Habitus primorum principiorum sunt nobis naturales 1-2, q. 91, 2, c. | 2^m | 3, o. | 2-2, q. 5, 4, 3^m | q. 8, 1, 1^m | q. 47, 6, c. | 15, c. | q. 49, 2, 1^m | 3^a q. 9, 1, c. fi. | Cg. 2, c. 74, fi. | 81, 20^m | 21^m | 22^m | Libo 4, c. 21 | Verit. q. 16, 1, c. | Poa q. 2, 3, c. fi. | Ma. q. 3, 3, c. | q. 16, 6, c. | 23^m | Virt. q. 1, 5, 3^m | 8, c. | Quol. 8, 4, c. | Quol. 10, 7, o. * Certitudo 4, 24.
- 71 Non est alius habitus principiorum et conclusionum quae ex eis eliciuntur et praecipue circa singularia 1-2, q. 57, 2, 2^m | 2, d. 24, q. 2, 4, 6.
- 72 Immo intellectus est habitus principiorum et scientia est habitus conclusionum. Poster. lect. 7, meo 4 | lect. 44, primo. * Aestimatio 1. Cognitio 41, 75, 78. Conscientia 1, 6, 7, 8. Contrarium 18. Eucharistia 191.
- 73 Habitus naturales, scilicet primorum principiorum speculativorum vel practicorum, non possunt amitti, nec corrumpi 1-2, q. 53, 1, c. | 2, d. 24, q. 2, 3, 5^m | d. 39, q. 3, 1, c. fi. | 1^m. * Experientia 3, 7. Felicitas 3. Fides 1, etc. 16, 17, 75, 78, 120. Fomes 2. Fortitudo 19, 43. Idolatria 11. Ignorantia 3. Imago 27, etc. Intellectus 17, 52, 54, 62, 238. Iudicium 19. Memoria 6, 9. Misericordia 3. Opinio 7. Peccatum 240, 416. Perfectio 75. Perseverantia 5, 6. Praeceptum 19. Principium 24.
- 74 Habitus per discursum causati in intellectu possunt corrumpi per accidens, scilicet ratione sensuum et per se, scilicet a contrario discursu, vel contraria propositione 1^a q. 89, 5, c. | 1-2, q. 53, 1, o. * Christus 57, etc. 131, 134. Scientia 85, 87. Solertia 2, 5.
- 75 Habitus diminuitur per easdem causas per quas corrumpitur, quia diminutio est via ad corruptionem 1-2, q. 53, 2, o.
- 76 Habitus scientiae et virtutis diminuuntur et corrumpuntur per solam cessationem actus, non quidem per se, sed per accidens 1-2, q. 53, 3, o.
- 77 Multi actus ab eodem habitu, respectu ejusdem objecti, non causantur, nisi ex interruptione temporis 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m.
- 78 Quilibet habitus cognoscitivus speciem habet ex ratione, per quam assentit in aliquid. Rom. 4, lect. 1, meo.
- 79 Habitus non cognoscitur nisi per actus. Et hoc dupliciter: scilicet in quantum habetur et per essentiam 1^a q. 87, 2, o. | 1-2, q. 49, 2, o. | 2-2, q. 4, 1, c. | 3, d. 23, q. 1, 2, o. | q. 2, 1, c. | 8^m | Verit. q. 10, 19, o. | Quol. 8, 4, c.
- 80 Habitus est causa cognoscendi, quasi aequivoca, non autem quasi univoca, nec ut cognitus, sed ut quo aliquid cognoscitur. Ideo non oportet quod sit notior aliis 1^a q. 87, 2, 3^m | q. 88, 3, 2^m | 3, d. 28, 2, 1^m | Verit. q. 10, 9, 3^m.
- 81 Habitus qui est principium operationis est posterior potentia. Sed habitus qui est dispositio ad naturam est prior potentia 1-2, q. 50, 2, 3^m.
- 82 Habitus infusus est perfectior habitu acquisito, secundum genus suum, scilicet ratione originis et finis. Sed quandoque est e converso, quo ad modum habendi, vel perficiendi. Verit. q. 12,

HAEREDITAS

- 1, 7^m. * Amor 182. Ars 15, etc. Beatitudo 28, 47. Benignitas Contritio 26, 31. Conversio 1. Differentia 25. Elicere 1. Facilitas 1. Fructus 10. Frui 8. Fruitio 4. Homo 40. Incontinentia 7. Innocentia 14. Instrumentum 3. Ira 9. Latria 2. Laus 18. Matrimonium 53, 120. Objectum 2, 3, 6. Oppositio 7. Passio 77, 78. Poenitentia 15. Potentia 29, 42, 60. Praeceptum 19, 33, 66, 72, 91. Principium 24. Regula 4. Scandalum 8. Scientia 36. Spes 39, 41. Usus 1. Virtus 2, 10, etc. 16, 56, 57, 91, 193, 196, 252.
- 4 HAEREDITAS. Haeres est qui principalia alicujus bona percipit, non autem qui munuscula ejus recipit. Rom. 8, lect. 3. * Aaron 2.
- 2 Haereditas fuit quandoque data filiis ancillarum et liberarum, scilicet filiis Jacob, qua privatus est filius ancillae Abrahae, scilicet Ismahel et filius liberae Isaac, scilicet Esau, propter mysterium 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m. * Adoptio 2, 7, 9, 11, 14, etc.
- 5 Haereditas est stabilimentum et finis, sed viri justi in aeternis, peccatoris autem in temporalibus. Psal. 32, meo | Psal. 36, primo.
- 4 Haereditas justorum est illud quo Deus est dives, scilicet ipse Deus, non per mortem, nisi quo ad fidem. Rom. 1, lect. 1, fi. * Assimilatio 5, 6, 7. Electio 37. Episcopus 27, 30. Filiatio 5, 6, 13, 14, 39. Furtum 13. Ecclesia 24. Illegitimus o. Infidelis 4. Justus 7. Legitimatio o. Levitae. Lex 46. Merces 3. Paupertas 8. Peccatum 200. Primogenitus 2. Servitus 9. Testamentum o. Usura 60, 87, 93, 197.
- 1 HAERESIS ratione pertinaciae est species peccati in Spiritum sanctum, scilicet impugnatio veritatis 4, d. 13, q. 22, 5^m. Vel Blasphemia 12, 13. * Idolatria 2, 6, 7, 8.
- 2 Haeresis non computatur inter vitia capitalia, nec inter filias eorum, sed extra numerum peccatorum. Et reducitur tamen ad superbiam 2-2, q. 10, 1, 3^m | 4, d. 13, q. 2, 2, 1^m | Ma. q. 8, 1, 7^m. * Ignorantia 8. Infidelitas 3, 4.
- 5 Ea quae sunt haeresis ad superstitionem pertinent 4, d. 13, q. 2, 1, 4^m.
- 4 De ratione haeresis sunt duo: scilicet electio privatae disciplinae et pertinacia 2-2, q. 11, 2, 3^m | 4, d. 13, q. 2, 1, c. | 6^m | Ma. q. 8, 1, 7^m | 1^a Cor. 11, lect. 4, primo | Titum 3, lect. 2, meo.
- 5 Haeresis principaliter est circa articulos fidei, secundo autem circa ea quae sequuntur ex eis 2-2, q. 11, 2, o. | 4, d. 13, q. 2, 1, 6^m.
- 6 Errans circa fidem vel bonos mores est haereticus, non autem in aliis 4, d. 13, q. 2, 1, o. | Ma. q. 8, 1, 7^m | Titum 3, lect. 2, meo.
- 7 Haeresis principaliter consistit in corde, secundo in ore, sicut et fides 2-2, q. 11, 2, c. | 4, d. 13, q. 2, 1, 5^m.
- 8 Haeresis et secta sunt idem. Et sunt opera carnis non ratione sui actus, vel finis proximi, sed ratione causae, scilicet ratione appetitus indebiti finis, vel phantasticae illusionis 2-2, q. 11, 1, 3^m.
- 9 Sola pertinacia, facit hominem haereticum. Ma. q. 8, 1, 7^m.
- 10 Haeresis nascitur ex superbia, vel ex concupiscentia commodi temporalis 2-2, q. 11, 1, 2^m | 3^m | 4, d. 13, q. 2, 1, 9^m | 2, 1^m | Ma. q. 8, 1, 7^m | 3, 14^m.
- 11 Corruptio rectae aestimationis circa fidem vel bonos mores in universali, facit haeresim, non autem in particulari, propter passionem 2-2, q. 162, 4, 1^m | Ma. q. 8, 4, 1^m.
- 12 Opinari contrarie de pertinentibus principaliter ad fidem inducit haeresim, non autem de aliis, nisi consideretur vel determinetur, quod pertinent ad fidem 1^a q. 32, 4, o. | 2-2, q. 11, 2, 3^m | 1, d. 33, 5, o. | 2, d. 2, q. 1, 3, c. | d. 12, 2, c. | 4, d. 13, q. 2, 1, 6^m | d. 13, q. 2, 1, 6^m | d. 17, l. meo | Rom. 14, lect. 3, meo.
- 15 Exponens sacram Scripturam, in contrarium ei quod per Spiritum sanctum est revelatum, est haereticus 1^a q. 1, 10, c. fi. | 2-2, q. 11, 2, 2^m.
- 14 Quicumque resistit auctoritati Romanae ecclesiae, haeresim incurrit 2-2, q. 11, 2, 3^m | 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Verbum 21.
- 15 Ex verbis inordinate prolatis, incurritur haeresis, secundum Hieronymum 1^a q. 31, 2, c. | 2-2, q. 11, 2, 2^m | 3^a q. 16, 8, c. | 4, d. 13, q. 3, 1, 6^m | Poa q. 9, 8, c.
- 16 Omnis haeresis potest dici nova, quia non habet initium a Christo. Vel respectu primorum inventorum 4, d. 13, q. 2, 1, 8^m.
- 17 De auctoribus plurium haeresum. Cg. 2, c. 40, fi. | Opus. 1, c. 34, | Opus. 5, o. | Opus. 23, o. | Jo. 2, lect. 1, meo 4.
- 18 Haeresis subvertit fundamentum omnium bonorum. Ideo plus caeteris peccatis nocet. Ideo est gravissimum omnium peccatorum per se 4, d. 13, q. 2, o. * Absolvere 5. Baptismus 133. Correctio 15, 16, 19. Fides 127.
- 19 Haeresis est necessaria et utilis ecclesiae per accidens tantum scilicet ratione probationis, et ratione exercitii 2-2, q. 11, 3, 2^m | 4, d. 13, q. 2, 3, 2^m | 1^a Cor. 11, lect. 4, meo. * Idolatria 5, 6. Ingratitudo 11. Lupus. Ordo 92. Porta 2.
- 20 Haeretici possunt ordinare, non autem dare exequutionem 2-2, q. 39, 3, o. | 3^a q. 64, 9, 2^m | 4, d. 25, q. 1, 2, o. * Schisma 5, 7.
- 21 Haeretici non possunt absolvere, quia non habent jurisdictionem, nec dant gratiam 2-2, q. 39, 3, o. | 4, d. 17, l. fi. | d. 18, l. primo | d. 25, q. 1, 2, 1^m.
- 22 Haeticorum errores, ad hoc videntur principaliter tendere, ut Christi derogent dignitati. Opus. 1, c. 33, primo. * Separatio 4.

HAERESIS

- 25 Si aliqui post abjuramentum erroris, deprehensi fuerint in abjuratam haeresim recidissee, saeculari judicio sunt reliquendi secundum decretalem 2-2, q. 11, 3, c. | 4, 6 | 1^m | q. 31, 2, 3^m | 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 2, o. | Quol. 10, 16, o. * Usura 96, 97.
- 24 Alii autem infideles qui nunquam fidem acceperunt, conversi ad fidem nondum ostendunt aliquod signum inconstantiae circa fidem, sicut haeretici relapsi, et ideo ecclesiae non est similis recipiendi ratio de utrisque 2-2, q. 11, 4, 3^m | 4, d. 13, q. 2, 3, c.
- 25 Haeretici qui alios corrumpunt incarcerantur, et expelluntur per ecclesiam. Si autem alios non corrumpunt, possent etiam tolerari 4, d. 13, q. 2, 3, c. * Abjurare. Clavis 17. Communicatio 4.
- 26 Simples nescientes articulos fidei, non condemnantur pro haeticis, sed quia pertinaciter defendunt contraria articulorum 2-2, q. 2, 6, 2^m | 3^m | 3, d. 25, q. 2, art. 1, q. 3, 1^m | Verit. q. 14, 11, 10^m.
- 27 Haeretici non debent tolerari, nisi primo velint resipiscere 2-2, q. 11, 3, o. | Quol. 10, 15, o.
- 28 Firmi in fide, possunt corpore conversari cum haeticis, ut eos convertant, non tamen in divinis 2-2, q. 10, 9, c. fi. | 4, d. 13, q. 2, 3, c. | Quol. 10, 15, o.
- 29 Haeretici possunt juste occidi, in judicio saeculari, et rebus suis privari, etiam si alios non corrumpant, magis quam rei crimine laesae majestatis, vel quam eudentes falsam monentam 2-2, q. 10, 8, o. | q. 11, 3, c. | 4, d. 13, q. 2, 3, c. * Concilium 1, 2, 4.
- 30 Haeretici relapsi, recipiuntur semper ad poenitentiam, non autem ad dignitates, nisi primo 2-2, q. 11, 4, o. | Quol. 10, 16, o.
- 31 Ecclesia post primam vel secundam correctionem, tradit haeticos judicio saeculari. Unde in judicio Dei, semper recipiuntur redeuntes, quia Deus scrutator est cordium, et vere redeuntes cognoscit. Sed hoc ecclesia imitari non potest. Praesumit autem eos non vere reverti, qui cum recepti fuissent, iterum sunt relapsi. Et ideo eis viam salutis non denegat, sed a periculo mortis eos non tuetur 2-2, q. 11, 3, c. | 4, c. | 1^m | Quol. 10, 16, o. * Eucharistia 153, 154. Filius 13, 11. Idolatria 5, 6. Infidelis 2, 6, 7. Infidelitas o. Sacramentum 78. Scriptura 1. Schisma 5, 7.
- 32 Haeticus pertinax, et nitens alios pervertere, est excommunicatus, non autem errans tantum 4, d. 13, q. 2, 3, c. | Gal. lect. 2, fi.
- 33 Haeresis per se opponitur fidei, schisma vero unitati charitatis. Ideo non sunt idem. Sed secundum disponit ad primum. Et omnis haeticus est schismaticus, non autem e converso 2-2, q. 39, 1, 3^m | 4, d. 13, q. 2, 1, 2^m | d. 39, q. 2, 1, 2^m. * Dubitatio 4.
- 34 Sicut boni homines dicuntur angeli, sic haeretici dicuntur daemones, propter excellentem malitiam 1^a Tim. 4, lect. 1, primo etc. * Ecclesia 11, 12.
- 35 Nullus sequens haeresim, excusatur a peccato, quia in dubiis non debet esse facilis assensus. Quol. 3, 10, c. * Eucharistia 55, 56, 69, 87. Fides 24, 52. Ignorantia 8. Infidelis 2, 6, 7. Lupus. Matrimonium 126. Porta 2. Schisma 5, 7. Symbolum 2, 6, 7, etc. Simonia 6.
- 36 Haeresis Sabellii quod Deus Pater est Filius, natus de virgine, et quod est Spiritus sanctus, secundum quod creaturam rationalem sanctificat, reprobat 1^a q. 27, 1, c. | q. 28, 1, 3, b. | q. 31, 2, c. | 1, d. 2, 5, c. | d. 24, q. 2, 1, c. | d. 26, l. fi. | 3, d. 10, l. fi. | Cg. 4, c. 5 | 6, primo | 7, fi. | 9 | 10, 5^m | 6^m | Poa q. 1, 1, 1^m | q. 8, 1, c. | q. 9, 5, 14^m | 8, 9, c. | Matth. 11, fi. | Jo. lect. 1, fi. | c. 5, lect. 4, meo | lect. 5, primo | fi. | c. 7, lect. 2, meo | c. 8, lect. 2, meo | 7, fi. | lect. 5, fi. | c. 10, lect. 5, fi. | c. 12, lect. 7, meo | c. 14, lect. 3, primo | meo | 3, fi. | c. 17, lect. 1, primo | fi. | lect. 5, fi. | 3 | Rom. lect. 2, meo.
- 37 Ecclesia contra Sabellium confitetur communicabilitatem, numerum, ordinem, consortium, et distinctionem, et negat singularitatem, unicum, confusum, et solitudinem 1^a q. 31, 2, c. | 1, d. 2, l. fi. | d. 24, q. 2, 1, o. | Poa q. 9, 8, o. Ordo 32, etc.
- 38 Haeresis Arian, quod filius Dei est minor Patre secundum divinitatem, et quod est creatura 1^a q. 27, 1, c. | q. 31, 2, c. | q. 32, 1, 1^m | q. 34, 1, 1^m | q. 41, 2, c. | q. 42, 1, c. | 2^m | q. 65, 1, c. | 3^a q. 10, 1, 1^m | 1, d. 24, q. 2, 1, c. | Cg. 1, c. 42, fi. | 52, fi. l. | 4, c. 6 | 7 | 8 | 10, 5^m | 6^m | c. 16, fi. | 32, primo | Poa q. 2, 3, c. | q. 3, 13, c. | 16, c. | q. 8, 1, c. | q. 9, 8, 9, c. | q. 10, 2, c. primo | Opus. 3, c. 111 | Matth. 11, fi. | c. 22, fi. | Jo. lect. 1, fi. | lect. 2, primo | lect. 9, meo | lect. 11, primo | c. 3, lect. 3, primo | c. 5, lect. 2, fi. | lect. 3, primo | lect. 4, meo | lect. 5, primo | c. 6, lect. 5, primo | lect. 7, fi. | c. 8, lect. 8, meo | c. 9, lect. 4, primo | c. 10, lect. 5, fi. | lect. 6, primo | c. 12, lect. 7, meo | c. 13, lect. 3, fi. | c. 14, lect. 3, primo | meo | 3, fi. | lect. 3, primo | c. 15, lect. 2, primo | c. 17, lect. 1, primo | fi. | meo | lect. 5, primo | fi. | c. 20, lect. 3, fi. | Rom. lect. 2, meo | c. 9, lect. 1, fi. | Gal. 1, lect. 4, primo | Col. lect. 4, primo | Titum 2, lect. 3, meo | Hebr. 2, lect. 2, fi. * Arius. Assumere 33. Generatio 58, 59.
- 39 Ecclesia contra Arium confitetur unitatem, simplicitatem simi-

HAERESIS

- titudinem et aequalitatem, et negat diversitatem, differentiam, separationem, divisionem, alienitatem, discrepationem, et disparitatem 1^a q. 31, 2, c. | 1, d. 2, L. fi. | d. 24, q. 2, 1, o. | Po^a q. 9, 3, o. Confessio 7. Oratio 96.
- Oppositum videtur dicere a simili, quo ad similitudinem et aequalitatem. Verit. q. 4, 4, 2^m.
- 40 Haeresis Arii, quod solus pater est invisibilis omni creaturae, et quod Filius visus est a prophetis 1, d. 26, L. fi. | 3, d. 10, L. fi. | Matth. 11, fi. | Jo. lect. 11, fi. | c^o 12, lect. 7, fi. | c^o 14, lect. 3, prin^o | Col. lect. 4, prin^o. * Christus 28, 29. Processio 48. Spiritus 19.
- 41 Haeresis Arii et Origenis, quod Personae divinae differunt essentialiter 1^a q. 32, 1, 1^m | q. 34, 1, 1^m.
- 42 Haeresis Origenis et Arii, quod Verbum Dei non est Deus essentialiter, sed participative 1^a q. 34, 1, 1^m | Jo. lect. 1, fi. etc. | lect. 5, prin^o | Dio. 2.
- 43 Quod Spiritus sanctus est creatura, facta per Verbum Dei. Jo. lect. 2, prin^o etc. | fi. * Beatitudo 93. Origenes o. Tres.
- 44 Quod anima Christi cum aliis spiritualibus creaturis, fuit creata ante corpora, et a verbo assumpta, et in fine unita corpori 1^a q. 90, 4, c. | q. 118, 3, o. | 3^a q. 6, 3, c. | 3, d. 6, prin^o | Cg. 2, c^o 81 | 4, fi. | Lib^o 4, c^o 33, fi. | 34 | Jo. 3, lect. 2, fi. | Hebr. lect. 4, me^o.
- 45 Quod animae sunt unitae diversis corporibus, propter diversa peccata 1^a q. 23, 5, c. | q. 47, 2, c. | 3^m | q. 65, 2, c. | q. 75, 6, c. | q. 90, 4, c. | q. 118, 3, c. | 2-2, q. 164, 1, 4^m | Cg. 2, c^o 43 | 81 | 93, fi. | Lib^o 3, c^o 161, fi. | Lib^o 4, c^o 9, fi. | 32, 1^m | Po^a q. 3, 9, 10, 16, 18, c. | q. 6, 6, 2^m | Ma. q. 5, 4, c. | q. 16, 1, 11^m | Anima. 2, 14^m | 7, c. | Opus. 15, c^o 12 | Opus. 20, Lib^o 4, c^o 9, fi. | Jo. 15, lect. 3, fi. | Rom. 9, lect. 2, me^o | lect. 3, prin^o | Hebr. lect. 4, me^o.
- 46 Quod mundus in infinitum renovabitur et recuperabitur. Hebr. 12, lect. 5, me^o.
- 47 Quod beatitudo terminabitur 1^a q. 64, 2, c. | 1-2, q. 5, 4, e. | 4, d. 46, q. 2, art. 3, q. 1, c. | Cg. 3, c^o 61 | 62 | Verit. q. 24, 8, 10, c. | Ma. q. 16, 5, c. | Job 4, lect. 3, fi. | Matth. 25, fi. | Jo. 10, lect. 5, fi. 4, fi. Beatitudo 93.
- 48 Quod poena daemonum et aliorum damnatorum terminabitur 1^a q. 64, 2, c. | 4, d. 46, q. 2, art. 3, q. 1, c. | Cg. 5, c^o 144 | Verit. q. 24, 8, 10, c. | Ma. q. 16, 5, c. | Opus. 3, c^o 227 | 228, fi. | Matth. 25, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 3, fi. | Eph. lect. 3, fi. | lect. 8, 8, prin^o | Phi. 2, lect. 3, me^o | Hebr. lect. 7, prin^o | c^o 2, lect. 4, prin^o. Origenes o.
- 49 Haeresis Manichaei, quod principia sunt duo, unum bonorum, et spirituum tantum, scilicet Deus, alterum malorum et corporali-um, scilicet diabolus 1^a q. 8, 3, c. | q. 65, 1, c. | 2, d. 1, q. 1, 1, c. | 6, c. | d. 28, 1, c. | d. 39, q. 2, 2, c. | 3, d. 2, q. 1, art. 3, q. 1, c. | 4, d. 43, art. 1, q. 1, c. | d. 47, q. 2, art. 1, q. 1, 1^m | Cg. 1, c^o 41, fi. | 42, fi. | 43, fi. | Lib^o 2, c^o 41, fi. | 43, fi. | Lib. 3, c^o 7 | 15 | 71, fi. | 154, fi. | Lib^o 4, c^o 30, prin^o | fi. | 53, fi. | Po^a q. 3, 6, c. | Quol. 3, 11, 7^m | Opus. 3, c^o 213 | Job. 10, lect. 1, prin^o | me^o | c^o 40, lect. 2, prin^o | Matth. 14, me^o | c^o 15, prin^o | c^o 27, prin^o | Jo. lect. 5, me^o | lect. 7, me^o | c^o 2, lect. 1, me^o | c^o 6, lect. 1, fi. | c^o 8, lect. 3, me^o | lect. 6, prin^o | c^o 12, lect. 5, fi. prin^o | c^o 14, lect. ult. fi. | c^o 18, lect. 6, prin^o | Col. lect. 4, me^o | 1^a Timoth. 4, lect. 1, me^o | Hebr. 11, lect. 2, prin^o. Manichaeus 1.
- 50 Haec haeresis Manichaeorum pullulavit ex opinione Pythagorae, qui divisit omnia entia in duos ordines, et unum ordinem reduxit in bonum sicut in principium, et alterum in malum 2, d. 1, q. 1, 1, c.
- 51 Haeresis Manichaei, quod in Christo non fuit vera caro. Opus. 3, c^o 215 | Matth. 1, prin^o | Jo. lect. 7, me^o | c^o 2, lect. 1, me^o 4, prin^o | Rom. lect. 2, fi. | Hebr. 2, lect. 4, prin^o.
- 52 Quod Deus novi Testamenti, est pater Christi, non autem Deus veteris Testamenti, sed diabolus. 2, d. 1, q. 1, 1, c. | Po^a q. 3, 6, c. | Quol. 4, 18, c. | Jo. 2, lect. 2, fi. | c^o 6, lect. 1, fin. | c^o 8, lect. 8, me^o 4, fi. | c^o 17, lect. fi. me^o | Rom. lect. 2, fi. | Hebr. lect. 1, me^o | fi. | c^o 3, lect. 2, prin^o | c^o 11, lect. 2 prin^o.
- 53 Quod Deus est corpus, et lux infinita. Et quod Christus est iste sol visibilis 1^a q. 90, 1, c. | Cg. 1, c^o 20, fi. | Lib. 2, c^o 83 | Ma. q. 16, 1, c. | Spiritu. 5, c. | Jo. 8, lect. 2, prin^o. * Anima. 35. Assumere 42, etc.
- 54 Quod diabolus naturaliter est malus 1^a q. 63, 5, c. prin^o | Cg. 3, c^o 107, fi. | Jo. 8, lect. 6, me^o.
- 55 Quod diabolus est generatus, et habet patrem. Jo. 8, lect. 5, fi. * Daemon 30.
- 56 Quod non est curandum de fide, sed de operibus. Nec credendum est aliquid, supra rationem. Hebr. 11, lect. 2, prin^o 1.
- 57 Quod quaedam animae sunt ex bona creatione, quaedam vero ex mala. Jo. 8, lect. 6, prin^o.
- 58 Quod quaedam animae sunt ex substantia Dei 1^a q. 90 1, b. | c. | Cg. 2, c. 83 | Jo. 11, lect. 7 fi. Anima 35.
- Quod animae sunt aeternae, et quod transeunt de uno corpore in aliud corpus Cg. 2, c^o 81 | Jo. lect. 12, me^o.

HAERESIS

- 59 Quod caro hominis, non est bona, nec est a Deo, sed est a diabolo 2-2, q. 25, 5, c. | Cg. 3, c^o 7, fin. | Jo. 8, lect. 6, prin^o | Rom. 7, lect. 3, fi. | c^o 8, lect. 2, me^o.
- 60 Quod liberum arbitrium cogitur ad peccandum, nec potest vitare peccatum 2, d. 28, 1, 2, c. | Verit. q. 21, 12, c. Coactio 4.
- 61 Quod gratia vel charitas semel habita, amitti non potest. Quol. 3, 11, 7^m. Gratia 51. Idolatria 6.
- 62 Quod non licet comedere carnes, nec ova, quia natura Dei commiscetur eis 1^a Tim. 4, lect. 1, me^o. * Manichaeus o.
- 63 Quod in toto veteri Testamento, nulla est prophetia de Christo. Et quicquid introducit in novo Testamento de veteri, est ex corruptione. Matth. 1, fi. c. * Marcus 2. Maria 2. Tertullianus o.
- 64 Haeresis ejus damnantis prophetas, et alios patres veteris Testamenti. Cg. 3, c^o 154, fi. | Matth. 22, me^o 3, prin^o | c^o 23, prin^o | Jo. c^o 4, lect. 4, fi. | c^o 10, lect. 2, prin^o | Rom. lect. 2, fi. | Gal. 3, lect. 4 prin^o | Hebr. 11, lect. 2, prin^o.
- 65 Haeresis ejus damnantis omne matrimonium 1^a Tim. 4, lect. 1, me^o.
- 66 Haeresis ejus, est gravior secundum genus, quam idolatria 2-2, q. 10, 6, c. | q. 94, 3, 4^m.
- 67 Immo idolatria est gravissimum peccatorum 1-2 q. 102, 3, 11^m | 2-2, q. 94, 3, o. | Ma. q. 2, 10, c. | 1^a Cor. 12, lect. 1, prin^o.
- 68 Haeresis ejus, et Montani et Priscillae quod promissio Spiritus sancti, non fuit completa in Apostolis, sed in eis. Ideo negant actus Apostolorum 1-2, q. 106, 4, 2^m.
- 69 Haeresis Pelagii, quod omnia praecepta Dei servari possunt sine gratia 1-2 q. 100, 10, 3^m | q. 109, 4, b. | 2, d. 28, 3, o, fi. | 3, d. 35, 6, c. | Cg. 3, c^o 155, fi. | Ma. q. 2, 5, 7^m | Quol. 1, 7, c. | Rom. 2, lect. 3, me^o | 1^a Cor. 12, lect. 1, me^o. vel Gratia 62, 74, 168. Fides 74.
- 70 Quod homo potest mereri sine gratia 1, d. 17, q. 1, 1, 8^m | 2, d. 28, 1, c. | d. 30, q. 1, 2, o. prin^o | L. prin^o | Cg. 3, c^o 147 fi. | Lib. 4, c^o 50 | 52, fi. | Verit. q. 16, 1, 12^m | q. 24, 12, c. | Virt. q. 2, 1, 12 | Quol. 1, 7, c. | Rom. 5, lect. 3 prin^o.
- 71 Quod principium bene operandi, est ex nobis, sed consummatio est ex Deo 1^a q. 23, 5, c. | 2-2, q. 6, 1, c. | Cg. 3, c^o 149, fi. | Quol. 1, 7, c. | Matth. 6, me^o 3, fi. | Rom. 7, lect. 3, fi. | c^o 8, lect. 3, prin^o | 2^a Cor. 3, lect. 1, fi. | Eph. lect. 1, fi. | Phil. lect. 1, fi. | c^o 2, lect. 3, fi. | 2^a Tim. 2, fi. * Gratia 62, 74, 168.
- 72 Quod pueri non contrahunt peccatum originale, sed baptizantur propter regnum Dei 1-2, q. 81, 1, c. | Cg. 4, c^o 50 | 52, fi. | Ma. q. 4, 1, c. | q. 5, 2, 1^m | Jo. 3, lect. 1, fi. 4, fi. | Rom. 5, lect. 3, prin^o. Baptismus 199.
- 73 Quod pueri non baptizati, erunt in domo Dei, non autem in regno Dei. Jo. 14, lect. 1, me^o 3, fi.
- Quod homo vivere poterat sine peccato. Matth. 6, me^o.
- 74 Haeresis Joviniani, quod homo bene operatur necessario, nec potest peccare 2, d. 28, 1, c. | Verit. q. 24, 12, c. Impeccabilis 1.
- 75 Quod matrimonium aequatur virginitati 2-2, q. 152, 4, o. | q. 186, 4, c. fi. | Cg. 3, c^o 137 | 139, 1^m | Opusc. 19, c^o 8.
- 76 Quod omnes beati, sunt aequales in praemio. Opusc. 18, c^o 8, lect. 2, prin^o. Beatitudo 55. * Peccabilis.
- 77 Haeresis Nestorii, quod in Christo est una natura Dei et hominis 1^a Cor. 2. Assumere 40. Oratio 96.
- 78 Quod ponitur hic pro opinione, scilicet, quod sufficiat soli Deo confiteri, haeresis est: non quod explicite sit contra aliquem articulum fidei, vel praecedens vel sequens ad ipsum, sed implicite aliquod contrarium fidei continet, quia sequitur quod claves ecclesiae non sint necessariae ad salutem 4, d. 17, L. fi. Haeresis 115.
- 79 Et in talibus antequam determinetur per ecclesiam, quod ex eis sequatur aliquid contrarium fidei, non judicatur haeresis esse haec opinio 4, d. 17, L. fi.
- 80 Et sic Magister sententiarum et Gratianus hoc pro opinione ponunt 4, d. 17, L. fi.
- 81 Christum Filium Dei dicit Nestorius, non quia Filius Dei naturam sumpsit humanam, sed solum per gratiam, et Dei inhabitatio-nem. Opusc. 3, c^o 210. Assumere 40.
- 82 Quod Maria non est Mater Dei 3^a q. 35, 4, o. | 3, d. 4, q. 3, 2 c. | Cg. 4, c^o 24 | 139 | Unio. 1, c. | Opusc. 3, c^o 229 | Matth. 1, me^o d. | Jo. lect. 7, me^o | c^o 2, lect. 3, prin^o | Galat. 4, lect. 2, fi. | 1^a Tim. 6, lect. fin. fi. * Christus 183. Processio 49.
- 83 Haeresis Valentini, quod Verbum dedit causam creatori, qua mundum crearet. Jo. lect. 2, prin^o.
- 84 Quod principia rerum sunt sex: scilicet perfundum, idest pater, silentium, intellectus, veritas, verbum, et vita, ex quibus sunt triginta saecula. Jo. lect. 2, me^o. * Marchion. Processio 33.
- 85 Haeresis Eutyhetis, quod in Christo est tantum una natura composita ex natura divina et humana 3^a quaest. 2, 6, c. | quaest. 18, 1, c. | 3, d. 17, art. 1, q. 1, c. | d. 18, 1, c. | Cg. 4, c^o 35 | Jo. lect. 7, prin^o | Rom. lect. 2, fi. | Phil. 2, lect. 2, fi. | Dio. lect. 2. Apollinaris 2. Haeresis 1. Unio 14.
- 86 Quod corpora resurgentium et Christi, non erunt palpabilia, sed erunt ut ventus 3^a q. 54, 3, c. | 4, d. 44, q. 1, a. 1. q. 1, c. fi. | q. 2, a. 2, q. 1, b. 2 | Cg. 4, c^o 84 | 86, fi. | Jo. 20, lect. 6, me^o. * Corpus 56. Eutyches. 1. Unio 14.

HAERESIS

- 87 Haeresis Ebionis, quod Christus conceptus est ex semine viri 3^a q. 28, 1, c. | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 2, c. | 4, d. 30, q. 2, 3, c. | Matth. 27, fi. | Jo. 2, lect. 1, meo | Gal. 4, lect. 2, meo. Conceptio 18, etc.
- 88 Haeresis Ebionis, Cerinthi, Photini, et Pauli samosatensis, quod Christus non fuit ante matrem, sed purus homo meruit deitatem 3^a q. 2, 11, c. | q. 16, 1, c. | q. 28, 1, c. | q. 31, 1, 1^m | q. 35, 4, c. | q. 66, 9, 3^m | Cg. 4, c. 4 | 6, prin^o | 7, fi. | 9 | 23, prin^o | fi. | 28 | Matth. 9, prin^o | Jo. prol. fi. | lect. 1, fi. | lect. 14, meo | c. 5, lect. 5, prin^o | c. 6, lect. 5, prin^o | Rom. lect. 2, meo | Phil. 2, lect. 2, fi. | lect. 3, prin^o | Gal. 4, lect. 2, meo | Hebr. lect. 4, meo.
- 89 Haeresis Athemonis et Marcelli, quod Christus non fuit Deus ante matrem 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 2, c.
- 90 Haeresis Gabaonitarum, quod Christus est compositus ex natura divina et humana: ideo semper est immortalis. Quol. 4, q. 5, c.
- 91 Haeresis Gallanitarum, quae fuit in sexta synodo damnata, quod in Christo est una natura composita ex divinitate et humanitate. Quol. 4, 8, c. Haeresis 85. * Assumere 38, etc. Chiliastae. Conceptio 32. Corpus 56.
- 92 Haeresis Juliani et Gallani, quod corpus Christi non fuit corruptum, idest mortuum 3^a q. 50, 5, c. | Quol. 3, 4, c. | Quol. 4, 8, c.
- 93 Nestorius dixit, quod Christus a principio habuit plenissimam inhabitationem Dei in eo. Sed Photinus dixit, quod eam meruit per passionem, et per alia bona opera. Cg. 4, c. 34, fi. | Opus. 3, c. 210.
- 94 Nestorius generationem verbi aeternam confitebatur, quam Photinus negabat omnino. Cg. 4, c. 34, fi. | Opus. 3, c. 210.
- 95 Haeresis Nestorii damnata est in concilio Ephesino. Unio 1, c.
- 96 Haeresis Priscillianistarum, quod omnia facta hominum, etiam Christi, certis horis subiecta sint. Cg. 3, c. 85, 15^m | Matth. 2, prin^o | 10, 2, lect. 1, meo.
- 97 Haeresis Helvidii, quod mater Christi non mansit virgo post partum 3^a q. 28, 3, c. | 1^m | 4, d. 30, q. 2, 3, c. | 7^m | Opus. 3, c. 232 | Matth. 1, fi. | Jo. 2, lect. 1, meo | lect. 2, prin^o | c. 7, lect. 1, meo | Gal. lect. 5, prin^o. * Dioscorus. Ecclesia 11, 12.
- 98 Haeresis Eunomii, quod Filius Dei est omnino dissimilis Patri 1^a q. 42, 1, 2^m | Cg. 4, c. 6, fi. | Jo. lect. 1, fi. * Assumere 38.
- 99 Haeresis Nazaraeorum quod fides Christi, sine operibus legis, non sufficit ad salutem 3^a q. 74, 4, c. fi. | Cg. 4, c. 57, fi. | Opus. 3, c. 228 | Mat. 12, prin^o. * Christus 49, 190, 191. Joannes 19. Lactantius o. Nicolaus 1. Unio 14. Voluntas 51, etc.
- 100 Haeresis Theodori Mopsuesteni quod in veteri Testamento, nihil expresse dicitur de Christo. Psal. prolo. meo | Psal. 21, prin^o. Mat. 1, fi. * Processio 49.
- 101 Haeresis abbatissae Joachim, quod essentia generat essentiam, sicut Deus generat Deum 1^a q. 39, 5, c. Anthropomorphitae.
- 102 Error ejus circa Trinitatem personarum in divinis, et circa unitatem describitur. Opus. 24, o.
- 103 Haeresis Macedonii, quod Spiritus sanctus est creatura, et minister Patris et Filii. Cg. 4, c. 16, fi. | 18, prin^o | Po^a q. 9, 9, c. prin^o | q. 10, 2, c. prin^o. Jo. 3, lect. 2, prin^o | c. 16, lect. 2, fi. | Rom. 8, lect. 5, fi. | 1^a Cor. 12, lect. 2, fi. * Deus 48. Spiritus 19.
- 104 Haeresis Simonis magi quod gratia Spiritus sancti est venalis, et quod mundus est factus a quadam superna virtute, non autem a Deo 2-2, q. 100, 1, 1^m | Cg. 2, c. 42, fi. * Judaei 22, 25. Lactantius o. Mundus 30. Praeceptum 8, 139. Praedestinatio 33.
- 105 Haeresis Petri Albigensarum quod Deus non potest facere nisi quae facit, propter ordinem justitiae et sapientiae ejus, vel quia agit ex necessitate naturae. Po^a q. 1, 5, c. prin^o. * Providentia 8, etc. Tertullianus o.
- 106 Sanctos non orare, nec posse nos juvare, est haereticum, et est haeresis Vigilantii 2-2, q. 83, 11, c. | 4, d. 15, q. 1, a. 6, q. 2, c.
- 107 Haeresis Graecorum, quod sancti non vadunt ad paradisum et quod animae damnatae non vadunt ad infernum, usque ad diem judicii 2, d. 6, 3, 5^m | d. 11, q. 2, 1, c. | Cg. 4, c. 91, fi. | Jo. 14, lect. 1, fi. | c. 19, lect. 5, meo 5, fi. | 2^a Cor. lect. 2, meo | Phil. lect. 3, fi.
- 108 Haeresis Montani, quod prophetae non habebant lumen judicandi, sed erant arreptitii 2-2, q. 173, 3, c. | 4^m | Cg. 3, c. 154, fi. | Verit. q. 12, 9, 8^m. * Anima 126. Baptismus 159, etc. Confessio 60. Purgatorium 1.
- 109 Haeresis incepit apud Judaeos, et venit inter christianos, quod servi Dei, non debent esse servi hominum. Titum 2, lect. 2, fi.
- 110 Haeresis Vigilantii, impugnantis voluntariam paupertatem, et quatuor modos ejus: ut scilicet de pretio possessionum venditarum omnes communiter vivant, ut de possessionibus communibus vivant, ut de his quae ab aliis inferuntur communiter vivant 2-2, q. 186, 3, 6^m | 4, c. fi. | Cg. 3, c. 131, usque 136 | Quol. 3, q. 5, 2, 2^m | 5^m | Opus. 17, c. 14 | 15 | 16 | Opus. 18, c. 13 | Opus. 19, c. 6.
- 111 Haeresis Desiderii lombardi, de secta Catharorum, damnantis statum egentium cum Christo, relictis omnibus. Opus. 19, c. 8.
- 112 Haeresis Vilhelmi de sancto Amore, quod paupertas habitualis est licita, non autem paupertas actualis. Opus. 19, c. 8.

HAERESIS

- 115 Haeresis pauperum de Lugduno, quod quilibet justus est sacerdos, et e converso. Cg. 4, c. 77, fi. | Hebr. 7, lect. 2, meo
- 114 Haeresis Novatianorum, quod peccans post baptismum, non potest resurgere ad gratiam per poenitentiam 2-2, q. 20, 2, 3^m | 8^a q. 84, 10, c. | Cg. 3, c. 156, fi. | Lib^o 4, c. 72, fi. | Quol. 10, 16, c. | Psal. 24, meo 1, fi. | Mat. 6, meo | c. 12, meo | Hebr. 9, lect. 1, fi. Gratia 50. * Baptismus 38, 139, etc. Donatus. Eucharistia 55, 56, 69, 87, 88, 153, 154.
- 115 Quod sufficiat soli Deo confiteri, nunc post determinationem ecclesiae, sub Innocentio tertio factam, est haeresis, non autem erat haeresis tempore Magistri sententiarum et Gratiani, ante determinationem ecclesiae 4, d. 17, L. fi. Haeresis 78, 79.
- 116 Haeresis Cataphrigarum qui non baptizant in nomine trium personarum, sed in commemoratione mortis Christi, quem dicunt esse purum hominem, et non Deum. Et Spiritum sanctum dicunt esse Montanum 3^a q. 66, 8, c. | 9, 3^m. Baptismus 46.
- 117 Haeresis eorundem Cataphrigarum, quod mulier potest habere sacros ordines 1^a Tim. 3, lect. 2, fi.
- 118 Deum non esse auctorem omnium bonorum, est haereticum 1^a q. 65, 1, c. | Ma. q. 8, 4, 1^m. * Almariani. Angelus 152, 153.
- 119 Deum non videri per essentiam a beatis, est haereticum 2, d. 23, q. 2, 3, c. fi. | Verit. q. 8, 1, c. * Anima 126.
- 120 In Deo esse compositionem, vel accidens, vel aliquid praeter Deum esse aeternum, est haereticum 1^a q. 61, 2, c. | Po^a q. 8, 2, c. | Accidens 111.
- 121 Relationes in divinis esse assistentes, vel omnino non esse in Deo, est haereticum, et contra Gilbertum Porretanum 1, d. 33, 5, fi.
- 122 Materiam primam, vel ens universale, esse Deum, est haereticum 1, d. 37, q. 2, 2, a. 1. * David 2.
- 123 Oppositum videtur dicere 2, d. 3, q. 3, 2, c. fi.
- 124 Angelos, vel aliquid aliud praeter Deum fuisse ab aeterno, est haereticum 1^a q. 61, 2, c. | Po^a q. 8, 2, c. Aeternitas 39.
- 125 Oppositum videtur dicere. Meta. 12, lect. 7, fi. 7.
- 126 Quod aliquid sit non creator, nec creatura, est haereticum. Po^a q. 3, 3, c. prin^o.
- 127 Diabolum non esse factum per verbum Dei, est haereticum. Jo. lect. 2, meo.
- 128 Quod angeli creent aliquid est haereticum 1^a q. 90, 3, c. | 1-2, q. 3, 7, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 3, 4, 6, c. | d. 14, 3, c. | d. 15, q. 1, 2, 3, c. | d. 18, q. 2, 2, b. 2, | c. | 5^m | 3, d. 16, q. 1, 3, 3^m | Cg. 2, c. 21, fi. | 42, fi. | Verit. q. 5, 8, 9, c. fi. | q. 8, 1, c. | q. 9, 1, 9^m | q. 22, 9, c. | Po^a q. 3, 4, c. | Anima. 3, 6^m.
- 129 Angelos a Deo creatos esse malos, est haereticum, et impossibile 2, d. 3, q. 2, c. prin^o. Daemon 30. * Angelus 152, 153.
- 130 Angelos nullam applicationem habere ad corpus nec ad locum, quia nihil operantur immediate circa corpus, est haereticum 1, d. 37, q. 3, 3, 1, c. | 3, d. 16, q. 1, 3, 3^m | Verit. q. 8, 11, c. * Anima 84, 126. Apollinaris 1. Apponere 1. Assumere 45, 47.
- 131 Opinio ponens angelos non habere cognitionem singularium, est haeretica, et sacrae Scripturae contraria 1^a q. 57, 2, c. | 2, d. 3, q. 3, c. prin^o. * Baptismus 138. Conceptio 32. Corpus 55. Desponsatio. Deus 233, 254. Episcopus 5. Eucharistia 55, 56, 69, 87, 88, 153, 154. Fornicatio 2, 3, 4. Gratia 74. Hircus. Maria 2. Mundus 30. Oratio 8, 9. Peccatum 323, 324, 325.
- 132 Prima opinio Nestorii et Dioscori quam recitat Magister in tertio sententiarum, distinctione sexta, scilicet quod in Christo sunt duae hypostases, seu duo supposita, est haeretica 3^a q. 2, 3, 6, c. | q. 4, 3, c. | Unio. 2, 3, c. | Quol. 1, 2, c. fi. | Jo. lect. 7, meo. Dioscorus.
- 133 Et damnata est in quinto concilio, scilicet Constantinopolitano. Unio. 2, 3, c. | Quol. 1, 2, c. fi. * Principium 23, 27. Purgatorium 1.
- 134 Immo non est haeretica 3, d. 6, q. 1, 2, c.
- 135 Quod claves ecclesiae non sunt necessariae ad salutem, est haereticum 4, d. 17, L. meo. * Clavis 20. Resurrectio 11.
- 136 Quod passio Christi non sit sufficiens ad redemptionem, sed sint additae passionis sanctorum ad hoc complendum, est haereticum. Col. lect. 6, prin^o.
- 137 Dimensiones sacramentales esse aequales dimensionibus corporis Christi, est haereticum. Opus. 11, a. 32. Eucharistia 117.
- 138 Quod ad solum tactum labiorum, desit esse corpus Christi a peccatore sumptum, derogat veritati sacramenti. Ideo hac opinione tamquam haeretica de medio sublata, ejus contrarium ab omnibus tenetur 4, d. 9, a. 2, q. 1, c.
- 139 Negans baptismum posse exhiberi pueris, quia non habent usum liberi arbitrii, contradiet misericordiae Dei. Ideo haereticum est hoc. 4, d. q. 3, a. 1, q. 1, c. | a. 3, q. 3, 1^m fi. Baptismus 129. Dicere.
- 140 Gratiam dari ex meritis, est haereticum. Ma. q. 8, 4, 1^m.
- 141 Quod actus meritorius non excedat facultatem naturae, est haereticum. Virt. q. 2, 1, c.
- 142 Error haeticorum, quod habens gratiam nunquam potest peccare, et quod peccans nunquam habuit gratiam. Cg. 4, c. 69, fi.
- 143 Beata Maria non esse matrem Dei est haereticum 3^a q. 35, 4, c.
- 144 Melchisedech fuisse filium Dei, est haereticum. Hebr. 7, lect. 1, fi.

HEBETUDO

- 145 Haeresis negantium providentiam Dei de his inferioribus, et aliae duae, scilicet quod Deus non creavit ista corporalia, et quod primae creaturae creaverint alias 1^a q. 8, 3, c.
- 146 Quod homo movetur de necessitate ad aliquid eligendum, est haereticum 2, d. 15, q. 1, 8, c. | Ma. q. 6, c. prin^o | Phil. 2, lect. 3, fi.
- 147 Potentiam intelligendi inesse animae per virtutem intelligentiae, est haereticum 2, d. 18, q. 2, 2, 5^m.
- 148 Animas descendere a comparibus stellis, est haereticum 2, d. 6, 3, 5^m | 4, d. 44, q. 3, a. 2, q. 1, c. fi. | Verit. q. 18, 7, c. | Opus. 28, c^o 5.
- 149 Quod homo non resurgat idem numero, est haereticum 4, d. 44, q. 1, a. 1. q. 2, fi.
- 150 Omnia redire eadem numero, post multa saecula, est haereticum 4, d. 43, a. 8, q. 1, c. | d. 48, q. 2, 2, 8^m | Cg. 4, c^o 82, fi. | 1^a Cor 15, lect. 2, fi. | lect. 5, me^o | lect. 9, prin^o etc.
- 151 Aliquid esse falsum in sacra Scriptura, est haereticum 1-2, q. 110, 3, 1^m | 1, d. 33, 5, c. | 4, d. 45, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Quol. 12, 27, fi.
- 152 Non esse peccatum illud quod est contra praeceptum Dei, est haereticum 3^a q. 64, 9, 1^m | Quol. 8, 12, c. * Hermes.
- 153 Fornicationem non esse peccatum, est haereticum 1-2, q. 103, 4, 3^m, fi. | 2-2, q. 162, 4, 1^m | Cg. 8, c^o 122 | Ma. q. 8, 4, 1^m | Quol. 3, 12, c. | Titum 3, lect. fi. me^o.
- 154 Omne iuramentum esse peccatum, est haereticum 2, d. 29, q. 3, 2, c. | Quol. 3, 26, c.
- 155 Omnem actum matrimonii, semper esse peccatum, est haereticum 4, d. 26, q. 1, 3, c. | Cg. 3, c^o 126 | 127. * Bigamia 2.
- 156 Votum vel iuramentum de ingressu religionis, vel de alio bono, posse sine peccato dimitti, est haereticum. Cg. 3, c^o 138 | Quol. 8, q. 5, 2, c. | Opus. 17, c^o 12 | Opus. 18, c^o 13, fi. Matrimonium 52.
- 157 Quod melius est in saeculo manere, et operibus pietatis vacare quam religionem ingredi, est haereticum et diabolicum. Quol. 3, 11, c. | 12, c. fi. | 2^m | Opus. 18, c. 13.
- 158 Non omnes esse obligatos obedire Papae, est haereticum. Opus. 19, c^o 5, fi.
- 159 Episcopum non differre a sacerdote, est haereticum 2-2, q. 184, 6, 1^m | 4, d. 21, q. 2, a. 2, q. 2, c. fi. | Titum lect. 2, prin^o. Episcopus 3, 5. * Idolatria 4.
- Haliaetus pascitur minutis avibus et significat molestos pauperibus 1-2, q. 102, 6, 1^m me^o.
- Halo est circulus causatus ex vapore humido, existens in aere, circumdans solem, vel lunam et huiusmodi. Quol. 3, 30, art. 2.
- Hara. Ara.
- Harmonia. Anima 69. Musica o. Organum o. Peccatum 203.
- Hastiludia. Torneamentum.
- Heber. Hebraei o. Judaei 2.
- 1 HEBETUDO sensus opponitur acuitati ejus. Et est debilitas mentis in consideratione spiritualium. Et est peccatum in quantum est voluntaria 2-2, q. 8, 6, 1^m | q. 15, 2, o. * Caecitas 2. Gula 3, 11. Nyctiorax. Stultitia 3, 10.
- 2 Existens in gratia, non potest pati hebetudinem sensus, in his quae sunt de necessitate salutis, sed in aliis 2-2, q. 3, 4, 1^m.
- 1 HEBRAEI saepe utuntur nominibus propriis pro appellativis. Isa. 8, prin^o. Amen o.
- 2 Hebraei ponunt nomina loco pronominum. Isa. 7, me^o 2, prin^o | Rom. 7, lect. 4, me^o. * Ecclesiasticus 2. Judaei o. Lacus 1. Nomen 17. Obstetrix 2. Paulus 1, 2, 4, 29, 30. Psalmus 4. Psalterium 2. Rex 8. Templum 3, etc.
- Hebron. Sepultura 10.
- Heli. Maria 6.
- Helvidius. Haeresis 97. Nativitas 20.
- Hemiola. Usura 26.
- Hemisphaerium. Caelum 24, 123. Horizon 1. Luna 5.
- Hepar. Generatio 44. Jecur.
- Heraclitus dixit, omnia continue moveri, ac per hoc nihil esse verum determinate. Meta. 4, lect. 9, c^o 2.
- Herba. Animal 64. Arbor 2. Daemon 81. Decimae 28. Elephas 6. Terra 15. Tribulus.
- Hercules. Dicimus quod imago Herculis similatur Herculi, sed non e converso. Verit. q. 4, 4, 2^m. * Stadium 1.
- Heri. Prius 7.
- Hermaphroditus. Sexus 2, 6.
- Hermes dixit, quod datum erat hominibus, facere Deos, ut Augustinus narrat 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m.
- Hermogenes. Jacobus 3.
- Herodes peccavit, servando iuramentum puellae saltanti 2-2, q. 89, 7, 2^m * Magi 6. Nativitas 29.
- 1 HERODIUS est nobilissimus falco, scilicet grifaleus. Jo. 39, lect. 1, me^o.
- 2 Herodius significat veloces pedes, ad effundendum sanguinem 1-2, q. 102, 6, 1^m fi.

HOLOCAUSTUM

- 1 HEROES, idest manes, sunt animae defunctorum. Cg. 3, c^o 129 | Ethic. 7, lect 1, me^o * Clementia 1. Habitus 13, 28.
- 2 Heroicum non differt a virtute communi, nisi secundum modum perfectiorem 3^a q. 7, 2, 2^m | Mat. 5, prin^o | Ethic. 7, lect. 1, me^o.
- 5 Virtutes heroicae sunt dona Spiritus sancti 1-2, q. 68, 1, 1^m | 2-2, q. 159, 2, 1^m | 3, d. 34, q. 1, 1, c. fi. | Mat. 5, prin^o | Gal. 5, lect. 6, me^o.
- Hesiodus. Poetica 3.
- 1 HEVA non fuit filia Adae, quia non processit ab eo, modo naturae nec sicut a principio naturali 1^a q. 92, 2, 3^m | 3, d. 4, q. 2, 1, 3^m | 4, d. 40, 8, 1^m | Cg. 4, c^o 23, fi. * Adam 10, 66, 73, etc. Aequalitas 17. Costa o. Daemon 53, etc. Dacmoniacci. Maleficium 4. Maria 43, 66. Mas.
- 2 Heva quaesivit tria in arbore, quae non invenit: scilicet similitudinem Dei, dulcedinem, et pulchritudinem quam beata Maria et boni christiani inveniunt in Christo. Opus. 8, c^o 2. * Mors 1, 7. Mulier o. Omissio 15. Paradisus 5, etc. Poena 84. Tentare 14, etc.
- Hic et nunc. Abstractio 6, 9. Accidens 70, etc. Adam 89, 90. Afflictio. Agens 14, 16. Amor 35. Angelus 45. Anima 147, etc. 158, 183, 184, 187, 192. Appetitus 54. Beatitudo 133. Beatus 2, 10. Bellum 2. Bonitas 40. Christus 1, 6, 26, 30. Contritio 26. Damnatio 7, 8, 10, 50. Descendere 8. Deus 401. Divitiae 3. Eucharistia 74. 80. Fides 107. Homo 6. Imago 29. Individuum 37. Intellectus 41. Iudicium 49. Malum 67. Poena 67, 71, 72, 89, 93, 95. Spes 27. Suffraganeus. Templum 9. Usura 153, 167.
- 1 HIERARCHIA, est divinus ordo, secundum scientiam et actionem, in assimilatione Dei 1^a q. 108, 1, o. | 2, d. 9, 1, o. | Dionysius lect. 2.
- 2 Hierarchia est ordo, idest relatio, inter diversos gradus, non autem ut dicit unum gradum 1^a q. 108, 2, 1^m | 2, d. 9, 1, 2^m.
- 5 In divinis personis, non est hierarchia, nec principatus, nec ordo nec actio hierarchica 1^a q. 108, 1, c. | 2, d. 9, 1, 6^m.
- 4 Actio hierarchica triplex: scilicet illuminatio, purgatio, et perfectio 1^a q. 108, 1, c. fi. | 4, d. 2, q. 1, 2, c. | d. 3, art. 1, q. 3, c. | Verit. q. 9, 3, o. | Quol. 3, 17, c. fi. | Quol. 11, 7, c. Ut Angelus 274, etc. * Caelum 65. Character 19.
- 5 Omnes homines sunt unius hierarchiae, quia sunt ejusdem speciei 1^a p. 108, 1, 3^m | 2, d. 9, 3, 2^m | 4, d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, 4^m. * Consecratio 14. Contemplatio 6. Dominatio 2, 3. Eucharistia 29. Eustratus 2. Lex, 125. Matrimonium 143. Ordo 71. Pater 19. Sacramentum 3. Seraphin 5.
- 1 HIERONYMUS dicens, Sciens ergo et prudens, in flammam mitto manum, idest expono me periculo, alludit vulgari proverbio, quod habuit ortum ex hoc, quod Scaevola manum qua Tulium interfecit, credens Porsenam interficere, misit in ignem dicens: Pereat manus, quae hoc scelus operata est. Isa. prol. fi. * Diapsalma. Haeresis 15. Iudicium 87. Legio. Magdalena 1.
- 2 Hieronymus punitus fuit de studio Ciceronis, quia contemnebat prophetas 3, d. 35, q. 2, a. 3, q. 3, c. | Trin. 7, 4^m. * Paulus 26. Primitiae 2. Psalterium 2. Resurrectio 49. Salomon 4.
- Hilarius. Auctor 2. Appropriatio 24.
- Hinnire. Equus 4.
- Hippocrates. Coitus 1.
- Hippodamius. Politia 5, 6, 7.
- Hircus significat Christum, propter similitudinem carnis peccati, Agnus propter innocentiam, Aris propter principatum 1-2, q. 102, 3, a. 2. Animal 83. Ovis 2.
- Hispania. Justinus. Nativitas 28. Terraemotus 6.
- Historia. Justinus. Prophetia 24. Psalmus 3. Scriptura 15, 16. Sensus 37, etc.
- Histrionatus est licitus si sit cum honestis verbis et factis et convenienti negotio, loco et tempore. Ideo juste datur eis merces 2-2, q. 178, 3, 3^m | 2, d. 24, q. 2, 6, c. * Decimae 25. Eleemosyna 14.
- Hoc. Istud pronomen demonstrativum, scilicet hoc, in forma consecrationis Eucharistiae, notificat individuationem per accidentia, prout cadunt sub sensu 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 4, c. * Adam 89. Assimilatio 8. Esse 66. Fieri 3, 11. Finis 10. Hoc aliquid. Homo 6. Individuum 6, 24, 39. Nomen 37, etc.
- Hoc aliquid sumitur dupliciter: scilicet pro subsistenti, et pro completo. Primum repugnat accidenti. Secundum vero parti 1^a q. 75, 2, 1^m | 2, d. 17, q. 1, 2, 1^m | Anima. 1, o. | 2, lect. 1, prin^o b. Ut Anima 7, etc. 75, 334.
- Hodie. Prius 7.
- 1 HOLOCAUSTUM dicitur, quasi totum incensum, ab holon quod est totum et canna, quod est incendium Psal 19, me^o a | a 1, me^o c.
- 2 Holocaustum est, dare se totum Deo. Ideo summe placet Deo 2 2, q. 186, 3, 6^m | 5, 1^m | 6, c. | 3^m | 8, c. | 8, b. | Opus. 29 | Psal. 19, me^o a. fi. | Psal. 39, me^o d.
- 3 Holocaustum in lege veteri, totum comburebatur et offerebatur specialiter Deo, ob reverentiam majestatis et amoris bonitatis ejus 1-2, q. 102, 2, 3^m | 10^m | Hebr. 10, lect. 1, me^o. * Abrenuntiatio.
- 4 Inter omnia sacrificia, holocaustum erat perfectissimum. Secun-

HOMICIDIUM

dum vero locum in sanctitate, tenebat hostia pro peccato. Tertium hostia pro gratiarum actione. Quartum hostia ex voto, quia homo maxime obligatur Deo. Primo propter ejus majestatem. Secundo propter offensam. Tertio propter beneficia recepta. Quarto propter beneficia sperata. Ideo de primo sacrificio nihil comedebatur. Secundum comedebatur tantum a sacerdotibus in atrio et ipsa die sacrificii. Tertium comedebatur ubique in Jerusalem ea die. Quartum vero comedebatur etiam in crastino 1-2, q. 102, 3, 10^m | Hebr. 10, lect. 1, meo. * Femina 1. Oblatio o. Offerre. Religio 23. Sacerdos 1. Sacrificium 23, 33.

Holon. Holocaustum 1. Usura 28.

Holophernes. Judith.

Homerus. Anthrospatos. Fortitudo 48.

Homicida. Absolvere 10. Baptismus 208. Ebrietas 14. Fornicatio 4. Gabaonitae. Lamech. Ordo 97.

1 HOMICIDIUM semper est peccatum, quia addit inordinationem actus supra occisionem hominis 1-2, q. 100, 8, 3^m | Ma. q. 13, 4, 11^m | Quol. 8, 14, 1^m. * Abortus 1. Abraham 13, 14. Absolvere 10. Blasphemia 9. Correctio 19. Homicida.

2 Homicidium tenet secundum locum in poenis, et inter peccata in proximum 1-2, q. 100, 6, c. fi. | 1-2, q. 13, 3, 1^m | q. 73, c. | q. 154, 3, o. | Ma. q. 2, 10, c. | Rom. 3, lect. 2, meo. * Pax 12. Peccatum 155. Perjurium 5. Poena 55.

3 Si aliquis incidens lignum in silva, per quam raro transit homo, projiciens lignum, interficiat hominem, potest excusari a peccato homicidii. Ma. q. 1, 3, 15^m. * Simonia 36. Uxor 21, 22, 23. Uxoricide. Uxoricideum.

Homilia. Diaconissa.

1 HOMO habet quod sit homo, ex parte intellectiva 1^a q. 85, 3, 4^m | 5, 3^m | 2, q. 155, 1, 3^m | 3^a q. 19, 2, c. | 2, d. 89, q. 2, 1, c. | 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 1, c. | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 3, c. * Abraham 24. Adam 89. Alimentum o. Anima 7, etc. 41, 66, 99, 327, etc.

2 Homo interior est pars intellectiva, sed homo exterior est pars sensitiva cum corpore 1^a q. 75, 4, 1^m | 2-2, q. 25, 7, c. | Rom. 7, lect. 4, prin^o | 2^a Cor. 4, lect. 5, prin^o. * Annihilatio 5, Assimilatio 4, etc. 10, etc. Attributa 4, 5, 12, 13. Averrois 2.

3 Homo sortitur speciem ex hoc quod habet intellectum 1-2, q. 31, 7, c. | q. 110, 4, 3^m | 4^m | 2-2, q. 179, 1, 2^m | 2, d. 39, q. 2, 1, c. | Cg. 4, c^o 33, 1^m. * Augmentum 20, etc. Baptismus 13, 173, 174, 179, 180. Barbarus 1. Bubalus. Caput 6, 7.

4 A ratione homo habet quod sit homo. Et homo est quod habet rationem in natura sensitiva 1-2, q. 31, 7, c. | q. 110, 4, 3^m | 4^m | 2-2, q. 155, 1, 2^m | q. 179, 1, 2^m | 2, d. 39, q. 2, 1, c. | 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 2, c. | 5, 3^m | d. 34, 1, c. | q. 1, a. 3, q. 4, 3^m | Cg. 3, c^o 31, 3^m | Lib^o 4, c^o 33, 1^m | Virt. q. 1, 13, c. prin^o | Meta. 7, lect. 9, prin^o. * Caro 2. Cinis o. Clementia 1, 9.

5 Aliquid convenit homini inquantum homo dupliciter. Primo quia natura hominis est causa ejus: secundo quia est receptiva ejus 3^a q. 24, 2, 2^m. * Cogitatio 7, 11. Cognitio 28, etc. 78. Coitus 4, etc. Compositio 7, 8. Commune 1, 2. Communicabile 3. Conceptio 13.

6 Anima, caro, et os, sunt de ratione hominis, sed haec sunt de ratione hujus hominis 1^a q. 3, 3, c. | q. 29, 2, 3^m | q. 33, 2, c. | q. 44, 3, 2^m | q. 75, 4, c. | q. 85, 1, 2^m | q. 119, 1, c. | 1, d. 23, 1, 1^m | 3, d. 10, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | Cg. 1, c^o 65, 2^m | Verit. q. 2, 7, c. | q. 10, 5, c. | Po^a q. 9, 1, 6^m | Trin. 18, c. | Quol. 2, 4, 1^m | Opus. 3, c^o 158 | Ente. 2, fi. | c^o 3, fi. Meta. 7, lect. 9, meo | lect. 10, meo c. prin^o | Cae. lect. 19, meo b. | fi. * Confirmatio 11, 18, 31, 34. Conjunctio 2, et. Consilium 9. Contemplatio 3, etc. 10, etc.

7 Homo significat habens humanitatem, et suppositum determinatum in natura speciei, non autem in singularitate 1^a q. 12, 4, c. | 3^a q. 4, 3, c. | 2^m | 3, d. 5, q. 1, 3, c. Unio 3, 5^m. * Continentia 3, etc. Cor 12.

8 Homo non excludit ea quae sunt in natura hominis, sed humanitas excludit quicquid non est de essentia ejus 1-2, q. 51, 1, 1^m | q. 110, 4, 4^m | 3, d. 5, q. 1, 3, c. | Cg. 4, c^o 81 | Unio. 3, 14^m | Quol. 9, 2, 1^m | Opus. 3, c^o 157 | Ente. 3, fi. | Meta. 7, lect. 6, fi. * Corruptio 8, 9. Creatura 24, etc. Cura 4. Defectus 15, 16. Desiderium 17. Dies 4.

9 Homo prodeat rem inhaerentem, ut inhaerentem, non autem subsistentem 1, d. 21, q. 2, 1, c. * Dulcedo 2, 3.

10 Homo duplex: scilicet homo verus, et homo phantasticus 3^a q. 5, 2, o. | q. 36, 4, 3^m | q. 40, 2, 3^m | q. 41, 3, c. | q. 43, 3, o. | 4, d. 44, 1, c. | Cg. 4, c^o 30. * Electio 5, 8, 12, 13, 26, 28. Aequivocatio 5, 13, 14. Error 10. Esse 75. Experientia 3, etc.

11 Homo est naturaliter politicus, idest socialis 1^a q. 96, 4, c. | 1-2, q. 9, 4, c. | 2-2, q. 109, 3, 1^m | q. 114, 2, 1^m | q. 129, 6, 1^m | 3^a q. 65, 1, c. | 4, d. 26, q. 1, 1, c. | Cg. 3, c^o 85, 10^m | 117, 3^m | 128, prin^o | 129, 4^m | 131, 3^m | Opus. 20, c^o 1 | Lib^o 4, c^o 23 | Ethic. lect. 1, prin^o | Perihier. lect. 2, prin^o a. * Fallere 2. Fillatio 3, 33, etc. Fomes o. Fortitudo 58. Gratitude 3. Gryphus.

12 Homo habet staturam rectam, quadruplici ratione: scilicet ut cognoscere posset caelestia, ut interiores vires liberas suas ope-

HOMO

rationes habeant, et quia utilitas manuum aliter cessaret, et cibum ore caperet 1^a q. 91, 3, 3^m | Anima. 8, c. * Haeresis 59, 146, 149.

13 Homo abundat in calore cordis, ut sit staturae rectae 1^a q. 91, 3, 1^m | Anima. 8, c. * Homicidium o. Impeccabilis o. Individuum 6, 10, 24, 41. Indivisibile 3. Infidelitas 6, 10. Infirmitas 4. Intellectus 2, etc. 16, 23, 34, etc. 80, 81, 179, 186, 231, 242, 243, 263, 300, 301. Jejunium 39. Judicium 42, 66, etc. Jus 5, 13. Lepra 2, etc. Libertas 6, 10. Liberum 1, 6, 9, 10. Ludificatio. Lumen 16, 19. Mansuetudo 4, etc. Mensura 14, 15, 22, 23. Miraculum 56. Mortale o. Motus 78. Mulier o. Natura 50. Naturale 16, 18. Nomen 50. Oratio 90. Ordinatio 4. Peccatum 28, 85, 86, 103, 112, 113, 138, 156, 166, 169, etc. 176, 178, 195, 200, 252, 253, 259, 262, 263, 292, 300, 343, 367, 368, 397, 398, 424. Perfectio 26, 57, 83. Persona 3. Praedicari 8. Professio 9. Promulgatio 1. Prudentia 31, 67, 83. Pulchritudo 8, etc. Purgatio 5. Raptus 10, 11. Ratio 3, 10. Rationale o. Risibile, Sanguis 3, 4, 5. Semen 7, 22, 23. Socrates 5, 6. Subjectio 7, 8. Substantia 36. Templum 2. Unctio 1. Unio 6. Vindicatio 3. Vinum 1. Voluntas 8, 15, 16, 17, 38, 57.

14 Unus homo numero, dicitur dupliciter: scilicet unitate naturae, et unitate personae 3^a q. 3, 6, 1^m | 7, 2^m | 3, d. 1, q. 2, 3, c. | 4, 6^m.

15 Homo assimilatur Deo, secundum triplicem similitudinem: scilicet quae fundatur super proportionem, super communem qualitatem, super receptionem 1^a q. 3, 1, 2^m | q. 4, 3, o. | q. 91, 4, 1^m | 2^m | q. 93, o. | 2-2, q. 64, 1, o. | 1, d. 2, L. fi. | Cg. 3, c^o 29 | Opus. 61, c^o 46.

16 Homo dicitur minor mundus, quia est compositus ex omni creatura totius mundi 1^a q. 91, 1, c. | q. 96, 2, c. | 1-2, q. 17, 8, 2^m | 2, d. 1, q. 2, 3, 6, 2 | Quol. 4, 3, 1^m | Rom. 8, lect. 4, fi. | Physicorum 8, lect. 4, meo. * Abdicatio. Abscondere 2. Absolvere 14.

17 Homo habet superius et inferius, sicut in toto mundo. Plantae vero, in oppositum. Sed bruta medio modo 1^a q. 91, 3, 3^m | Anima. 2, lect. 8, meo. * Actus 125, etc. 136, etc. 141, etc. 160. Adam 7, 45, 89. Agere 25, 26. Amoenitas. Amicitia 37, 38.

18 Nihil est altius homine, secundum ordinem finis, nisi Deus, licet secundum aliquid sit inferior aliquibus creaturis. Cg. 4, c^o 54 | 55, 21^m.

19 Homo ultimo factus est, quia est finis creaturarum. Po^a q. 3, 18, 5^m. * Amor 19, 24, etc. 31, 40, etc. 73, 100, 110, etc. 151, 274.

20 Homo praest et dominatur naturaliter bestiis et pecoribus, et universae creaturae quae non est ad imaginem Dei 1^a q. 96, 3, c. | 2-2, q. 64, 1, o. | 3^a q. 36, 7, 1^m | 1, d. 2, L. fi. | Cg. 3, c^o 22, fi. | 109 | Opus. 20, Lib. 2, c^o 6 | 9 | Lib. 3, c^o 9 | Psal. 8, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 3, fi. | Eph. lect. 8, prin^o | Col. lect. 4, meo | Hebr. 2, lect. 2, fi.

21 Hominem lapsus oportuit reparari, et non angelum 1^a q. 64, 2, o. | 1-2, q. 80, 4, 3^m | 3^a q. 4, 1, c. | 3^m | q. 6, 2, 2^m | q. 46, 1, 4^m | q. 86, 1, c. | 2, d. 4, 2, 1^m | d. 6, 2, 3^m | d. 7, q. 1, 2, o. | d. 43, 4, 4^m | 6, 5^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 2^m | d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, c. | q. 2, c. | 2^m | d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 20, a. 1, q. 1, 3^m | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 4, c. | Cg. 4, c^o 55, 4^m | Verit. q. 24, 10, o. 11, 10^m | Ma. q. 16, 5, o. | Spiritu. 8, 1^m | Opus. 2, c^o 5 | Opus. 3, c^o 178.

22 Reparatio ruinae angelicae, non fuit principalis finis productionis hominis, sed tantum ei utilis 2, d. 1, q. 2, 3, c. | d. 3, q. 2, 3^m | Ma. q. 16, 4, 16^m. * Angelus 21, 60, etc. 149, 150, etc. 169, etc. 215, 230, 235, etc. 258, 284, 286, 301, etc. 321, 337, 318, 349, 376, 392, 419, etc. 452, etc. 487, 496, etc. 500, 511, etc. 520, etc. 545, etc. 571, etc. 615, etc. Anima 41, 215, 227, 214, 327, etc.

23 Omnia facta sunt propter hominem, non ut principaliter intentum, sed ut omnia sint ei utilia 2, d. 1, q. 2, 3, o. | 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 48, q. 2, 1, c. | 3, 3^m | 6^m | Cg. 3, c^o 112, fi. | Lib. 4, c^o 55, 3^m | c^o fi. 1^m | 4^m | Po^a q. 5, 9, c. | Ma. q. 16, 4, 16^m | Opus. 3, c^o 152. * Anthrospatos. Apostoli 12. Appetitus 49, 64, 76, etc. Apprehensio o. Aptitudo. Ars 3, 4, 19, 23.

24 Homo debuit ultimo fieri, quia est perfectissimum omnium animalium 1^a q. 3, 1, 2^m | q. 4, 3, o. | q. 91, 4, 1^m | 2^m | q. 93, o. | 1, d. 2, L. fi. | 2, d. 15, q. 2, 2, 7^m | Cg. 3, c^o 29 | Po^a q. 3, 10, 5^m. * Assimilatio 10, etc. Avaritia 19, 23. Baptismus 173, 174, 180, 181, 189.

25 Homo dicitur rationalis, quia intelligit cum discursu, angelus vero dicitur intellectualis, quia sine discursu intelligit 1^a q. 58, 3, c. | 1-2, q. 5, 1, 1^m | 2, d. 39, q. 3, 1, c. Anima. 322, etc. * Barbarus 1. Beatitudo 10, etc. 78, 89, 90, 91, 95, 101, 102, 107, 108, 112, 116. Beneficium 13, etc.

26 Omnis creatura corporalis, quantumcumque magna, est inferior homini, propter intellectum 2, d. 1, q. 2, 3, 3^m. * Bubalus. Caro 2. Cerebrum 1. Certitudo 4, 10. Civitas 1, 6. Clavis 3, 7. Cogitativa 2, 5. Cognitio 78.

27 Homo differt in virtute motiva, a ceteris animalibus dupliciter: scilicet quia non habet finem determinatum a natura, nec vias determinatas, sicut illa 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 1, c. * Colere. Conceptio 11. Conceptus. Concupiscentia 6, 9. Concupiscibilis 7.

HOMO

HONESTUM

- Confirmatio 34, 35. Consilium 9. Corona 2. Creatura 1. Cura 4. Damnatio 1, 6, 39, 55. Datio 7, 32, 33, 34.
- 28 Illud hominis, quo ceteris animalibus antepositur, non est aliquid corporale, vel corporalis forma, sed est intellectus. Ratio autem in homine, habet locum dominantis, et non locum subiecti dominio 1^a q. 96, 1, 2, c. | 2, d. 15, q. 1, 3, o. | q. 2, 2, 6^m. * Daemon 3, 52, etc. 90, etc. 119, 122. Delectatio 8, 9, 18, 100. Demonstratio 2, 3. Differentia 25. Dispositio 25, 26. Dissensio 2, etc. Dominium 6, etc. Dulia 2.
- 29 Propria operatio hominis est, intelligere, mediante imaginatione. Verit. q. 13, 1, c. Abstractio 15. * Ecclesia 2, 5. Electio 5, 12, 13, 26, 28. Elementum 27.
- 30 Idem iudicium est de homine sequente operationes sensitivas, et de aliis animalibus 1-2, q. 10, 3, c. | 2-2, q. 64, 2, 3^m | 2, d. 1, q. 1, 1, 3^m | d. 15, q. 1, 3, 4^m | d. 35, 4, 5, c. * Aequalitas 15, 16, 17. Aetas o. Evangelium 1, 3. Eucharistia 2. Excaecatio 3.
- 31 Sensus interiores, magis vigent in homine, quam in ceteris animalibus 1^a q. 91, 3, 1^m | 2, d. 17, q. 3, 2, 1^m | d. 18, q. 2, 3, 4^m | Po^a q. 3, 11, 1^m. * Falsitas 19, 20. Familiaritas o. Felicitas 3, 4. Fides 59, etc. 64, etc. 112. Filiatio 3, 4, 20, 33, etc. Phantasia 6.
- 32 Homo habet pejorem auditum, olfactum, et visum, quam aliqua bruta. Sed habet tactum optimum 1^a q. 76, 5, c. | q. 91, 3, 1^m | 2, d. 1, q. 2, 5, c. | d. 17, q. 3, 2, 1^m | d. 18, q. 2, 3, 4^m | Po^a q. 9, 9, 2^m | Anima. 8, c. | Meta. 2, lect. 1, fi. | Cael. 2, lect. 14, meo | Anima. 2, lect. 19, prin^o | lect. 23, fi. * Finis 56, 57, 66, etc. 74, 81, 133, etc. Fortitudo 58. Fructus 9, etc. 18. Gloria 3, 4, 19, etc. Gryphus. Habitus 2, 13, 28. Haeresis 9, 31, 70, 71, 74, 77, 87, 88, 96, 109. Hierarchia 5. Honestum 3. Honor 2, 3, 6, 18, etc. 37. Humilitas 3, 4, 20. Horizon 2. Idolatria 4, 9. Illuminatio 7, etc. Imago 20, etc. 35, 40, etc. Impedimentum 3. In 12, 13. Incarcerare. Individuum 2, 10. Infirmitas 1, 2, 4, etc. Intellectualis 1, 7. Intellectus 23, 34, etc. Interrogare. Ira 46, 55, 77. Irascibile 1, 4. Jumentum. Jus 5, 6, 18. Iustitia 39, 58, 86, 87, 90, 91. Iustificatio 1, 27, 30, 37. Lamech. Leviathan. Libertas 10. Malum 37, 59, etc. Mansuetudo 4, etc. Maria 21, 51. Mas. Matrimonium 5, 49. Mediator o. Missio 11. Moralis 1, 2. Mundus 11, 24. Odium 8, 14. Olfactus o. Oratio 12, 71, 72. Ordinatio 2, 4, 5. Ordo. Orpheus. Papa 7, 10. Passio 86, 87, 88, 93, 94, 95. Pax 16, etc. Peccatum 247, etc. Perfectio 26, 57. Persona 3, 4. Physica 3. Pietas 4. Piscis 4. Potestas 12. Praeceptum 29, 44, 93, 94, 138. Praedestinatio 21, 28, 32, 51, etc. Primum 6. Principium 21. Probatio o. Professio 9. Prophetia 8, 23, 27, 38, 42, 53. Providentia 18, 40. Proximus 1. Purgatio 5. Redemptio 2, 4. Regulus. Religio 8, 11, 14, 39, 42. Reminiscencia. Revelatio 5, 6, 10, etc. Reverentia 3, 5, etc. Rex 4, 6. Robur. Sacerdos 2, 4, 9, 13, 41, 42. Scientia 8, 59, 108, 109. Semen 7, 18, 22, 23. Servire 3. Similitudo 11, 12, 14. Situs 4. Sociale. Societas o. Speculum 4. Spes 20. Status o. Theologia 20. Timor 5, 45, 55, etc. Verbum 21. Via 2, 3, 6, etc. Virtus 10, 60, 120, 136, 168, 169, 197, 229, 230, 248, 254, 256. Voluntarium 8, 11, etc. Votum 10, 20, etc.
- 33 Quilibet homo dupliciter considerari potest: scilicet ut singularis persona, et ut pars vel membrum alicujus communitatis. Et utroque modo convenit ei aliquis actus: scilicet primo secundum quod est quaedam persona singularis. Et sic ad eum pertinet ille actus, quem proprio arbitrio, et per seipsum facit. Alio modo secundum quod est pars alicujus collegii. Et sic potest ad eum pertinere aliquis actus, quem nec per seipsum nec proprio arbitrio facit, sed qui fit vel a toto collegio, vel a principe collegii: sicut id quod princeps civitatis facit, dicitur civitas facere. Hujusmodi enim collegium, reputatur quasi unus homo, ita quod diversi homines, in diversis officiis constituti, sunt quasi diversa membra unius corporis naturalis, ut Apostolus inducit de membris ecclesiae 1-2, q. 1, 8, o. | q. 3, 8, 2^m | 2-2, q. 39, 2, 2^m | 2, d. 38, q. 1, 1, c. | 2, c. | 4, d. 18, q. 2, a. 3, q. 2, o. | d. 24, q. 3, a. 1, q. 2, c. | Ma. q. 4, 1, c. | Quol. 10, 15, 1^m.
- 34 Sicut bonum multitudinis est majus quam bonum unius hominis, qui est de multitudine, ita etiam bonum multitudinis ad quod ille unus ordinatur, est minus, quam bonum extrinsecum ad quod multitudo ordinatur, sicut bonum ordinis exercitus est minus quam bonum ducis 1-2, q. 1, 8, o. | q. 3, 8, 2^m | 2-2, q. 39, 2, 2^m | 2, d. 38, q. 1, 1, 2, c.
- 35 Oppositum videtur dicere 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 1, 3^m.
- 36 Homo consideratur a theologo, secundum animam, non autem secundum corpus, nisi respectu animae, nec specialiter consideratur de illa, nisi de potentiis apprehensivis et appetitivis 1^a q. 75, 78, 84, prin^o. * Absens. Abstinencia 7. Abstractio 8, 18. Accidentaliter 3. Adoptio 14, 18. Affectio 1, 6. Afferre. Agere 25. Alienum 5, etc. Ambitio 4. Amicitia 14, 37. Amoenitas. Amor 24, 31, 35, 39, 40, 41, 42, 53, 73, 110, 112, 143, 151, 156, 243, 274. Annihilatio 5. Apostoli 12. Appetitus 61, 77, 78. Ars 3, 4, 19, 23, 48. Articulus 1. Ascendere 2, 3, 8. Assimilatio 5, etc. 10, etc.
- 37 Quando homo movetur secundum rationem, movetur a Spiritu sancto. Sed quando movetur a perturbata ratione, scilicet a

- daemone, est arreptitius. Matth. 10, meo. * Assistere 6, 7. Baptismus 13, 73, 74, 179, 180. Benedictio 7. Blasphemia 6, 9, 21, 26, 27. Campsoria 1. Charitas 20, 32, 37, etc. Cinis 2. Circumcisio 33. Clavis 3, 7. Coactio 9. Cogitatio 7, 11. Coitus 4, etc. Communicatio 3. Conceptio 11, etc. Conditionaliter 2. Confessio 34, 38, etc. Confirmatio 49, etc. Contemplatio 3, 10, etc. Conversio 5, etc. Credere 23. Culpa 6. Cultellus. Cultus 7, 8, 11. Debitum 12, etc. Defectus 15, 16. Delectatio 29, 95. Delictum 1.
- 38 Non omnis actio hominis dicitur humana, sed tantum actio ejus voluntaria et deliberata 1^a q. 76, 1, c. | 1-2, q. 1, 1, o. | 3, c. | q. 7, 4, c. | q. 10, 1, c. | q. 18, 5, 9, c. | q. 74, 3, 3^m | 2^a q. 19, 2, o. | 2, d. 25, 3, 3^m | Virt. q. 1, 4, c. Actio 43. * Daemon 3, 52, etc. 90, etc. 119, 122. Demonstratio 3. Devotio 11, 14. Deus 104, 159, etc. Dies 4. Dispensatio 16. Dispositio 26. Dissensio 2, etc. Docere 3, 4. Doctrina 16, 19. Donum 18, etc. Dulcedo 1, 2, 3. Esse 75. Evangelium 1, 3. Eucharistia 2, 238, 252. Estratus 2.
- 39 Operatio dicitur hominis tripliciter: scilicet ex potentia eliciente vel imperante, idest ex ratione: ex objecto vel materia, idest ex passione vel operatione, et ex modo 3, d. 31, q. 1, 1, c. * Excaecatio 3. Exequutio. Exorcismus 8. Falsitas 19, 20. Felicitas 3, 4. Fides 59, etc. 64, etc. 112. Finis 56, 57, 66, etc. Fructus 9, etc. Gratia 12, 28, 38, etc. Phantasia 6.
- 40 Omnes actiones unius hominis, sunt una actio, inquantum sunt ab una voluntate. Sed sunt plures secundum speciem, inquantum sunt diversarum potentiarum et habituum. Unio. 5, c. | 3^m Ethi. 10, lect. 5, meo. * Gratosus. Gratitude 3. Habitus 2, 13, 28.
- 41 Oppositum videtur dicere a simili. Physicorum 7, lect. 8, meo. * Haeresis 9, 34. Homicida. Homicidium o. Humilitas 3, 4, 20. Incarnari 2, etc. Innocentia 4, 6, etc. Instans 27. Intellectus 16, 263, 300. Ira 46, 55, 77. Jejunium 39. Jephthe. Judaei 3, 29, 34. Judex 12. Iudicium 28, 66, etc. Jumentum. Juramentum 6. Iustificatio 1. Lamech. Laus 4, 7. Lepra 2. Leviathan. Loqui 4, 5. Ludificatio. Luxuria 22, etc. Maleficio 1, 4. Mansuetudo 4, etc. Mensura 14, 15, 22, 23. Meritum 14, 16, 107, 108. Miraculum 56. Missio 11.
- 42 Ista propositio est prius vera, Homo est ens, quam ista, Homo est rationalis: quia omnium perfectiones pertinent ad perfectionem essendi 1^a q. 4, 2, c.
- 43 Immo ista prius est vera, Anima rationalis inest homini, quam ista, Homo est ens, cum in homine non sit alia forma a qua est homo, et alia a qua sit animal vel ens. Meta. 2, lect. 4, prin^o. * Holocaustum 4. Modestia 4. Moralis 1, 2. Mors 2, 3, 4, 6, etc. Motus 78. Mundus 11, 24. Musica 1. Nativitas 7, 24. Naturale 16, 18. Necessitas 32. Negotia. Nemo. Nocere 8, etc. Nomen 50. Obedientia 11, 31, 41. Obligari 4, 6, etc. Oblivio 1. Obscuritas. Operatio 48, etc. Oratio 12, 71, 72, 90. Organum 1, 5. Ornatus 1, etc. Paradisus 3, etc. Peccabilis. Peccatum 28, 85, 169, etc. Perfectio 26, 57, 83. Per se 8. Physica 3. Pietas 4. Piscis 4. Poena 34, 77, 95. Poenitentia 15, 116. Populus. Possessio 1. Potestas 12. Praeceptum 29, 44, 93, etc. Praedestinatio 21, 28, 32, 51, etc. Praedicare 13. Praedicari 8. Praestigium 1. Princeps 4. Promissio 3. Prophetia 8, 23, 27, 39, 42, 53. Providentia 18, 40. Proximus 1. Quiescere 2. Reparatio. Reprobatio 4, etc. Resurrectio 10, etc. 26, etc. Sacramentum 5, 50, etc. Sacrificium 8, 14. Salvati 13, etc. Sanctitas 1. Sanguis 1, 4, 5. Sapientia 6, 28. Satisfactio 13, etc. Schisma 7. Separatio 4. Servitus 7, etc. Soliloquium. Solus 4. Spes 20. Stare. Status 1, 4, etc. Stultitia 1, 11. Subjectio 4, 6, etc. Suffraganeus. Superbia 4, 9. Superstitio 5. Symbolum 9. Templum 2. Tentare 6, 14, etc. Theologia 20. Testamentum 11, 12. Testis 6, 13. Tribulatio 3, 6, 7. Thurificatio 2. Unctio 1, 9. Unio 6, 7, etc. Usura 19, 24, 25, 27, 31, 32, 44, 86, 174, 176, 185, 209, 244, 251, 290, 294, etc. Usus 6. Uti 15, 21. Utile 9. Uxor 7. Vendere 3, 16, 17. Venus 3. Verberare. Verbum 18, 20, 21. Verecundia 5, 10, 13. Veritas 18, 28, 31, 48. Vices. Vindicatio 3, 7. Virginitas 35. Visio 8. Vita 14, 15. Vultus. Zelus 3.
- 44 Homines assimilantur aquis, quia fluunt et non revertuntur, sicut aquae. Psal. 28, meo.
- Honestas est radicaliter in interiori electione, sed figurative est in exteriori conversatione 2-2, q. 145, 1, 3^m. * Affinitas 7, 8, 9, 10. Cohors 1. Debitum 23. Flos 2. Ingratitudo 1. Legitimitas 3. Lex 87. Matrimonium 68, 70, 84. Medicina 4. Obligari 5. Operatio 56. Ordo 97. Retributio 1. Schola 2. Temperantia 9, 28.
- 1 HONESTUM idem est quod spiritualis decor et pulchritudo 2-2, q. 145, 2, o. | 4, c. * Amicitia 11, 23, 25. Amor 117.
- 2 Honestum idem est quod honore dignum. Et est idem quod virtus 2-2, q. 145, 1, o. | 2, c. | 3^m | 3, c. * Beneficium 5.
- 3 Nomen honesti transfertur ad prosperitatem exteriorum divitiarum: quia secundum vulgum, faciunt hominem honore dignum 2-2, q. 145, 1, 2^m | 3^m | 4^m. * Bonitas 51, etc. 233. Consecratio 12. Dimittere. Dolor 16. Exactio. Histrionatus.
- 4 Omne bonum honestum, ex his duobus procedit: scilicet ex rectitudine rationis, et ex rectitudine voluntatis 1-2, q. 39, 2, c. * Juramentum 5, 21. Lex 168. Matrimonium 86. Matutinae 2, 3. Negotatio 1. Nemesis 1. Operatio 56.

HONOR

- 5 Regula rationis, est radix boni honesti 1-2, q. 39, 2, 1^m. * Simonia 17. Sponsalia 3. Tribulatio 7.
- 6 In omni honesto, honestati utilitas coincidit, nisi in ultimo fine 2, d. 21, q. 1, 3, c. * Virtus 90.
- 7 Omne honestum est utile et delectabile, et non e converso. Et omne utile, est delectabile, et non e converso 2-2, q. 145, 3, o.
- 8 Nihil repugnans honesto, est simpliciter et vere utile, sed secundum quid 2-2, q. 145, 3, 3^m. * Usura 256.
- 9 Honestum appetitur propter se, appetitu rationali, delectabile autem appetitu sensitivo 2-2, q. 145, 3, 3, 1^m. * Zelus 4.
- 1 HONOR est cuiuslibet virtutis praemium 2-2, q. 129, 4, c. | 1^m. * Aceptio 3. Beatitudo 39, 40.
- 2 Honor est testimonium excellentiae quae est in homine, sed maxime secundum virtutem 1-2, q. 2, 2, c. | 2-2, q. 25, 1, 2^m | q. 63, 3, c. | q. 103, 1, 2, c. | q. 131, 1, c. | 2^m | q. 142, 4, c. | q. 144, 3, c. | 2^m | q. 145, 1, c. | 3^m | 2, 2^m | 3^a q. 25, 1, c. | Matth. 27, me^o | Hebr. 2, lect. 2, fi. * Bonitas 214.
- 5 Honor non est sufficiens praemium virtutis, sed ut possibile homini 1-2, q. 2, 2, 1^m | 2-2, q. 102, 1, 3^m | q. 103, 1, 2^m | q. 131, 1, 2^m | 3, d. 18, a. 4, q. 3, 4^m | Opus. 20, c^o 7 | Ethl. 4, lect. 9, prin^o. * Colere. Contumelia 1, 3, 4. Electio 33. Filiatio 19. Honestum 2, 3. Incontinentia 1. Jactantia 3, 4.
- 4 Honor est maximum bonum inter bona exteriora 1-2, q. 2, 2, 1^m | 2-2, q. 103, 1, 2^m | q. 129, 1, c. | q. 131, 1, 2^m | Ethl. 4, lect. 9, prin^o.
- 5 Oppositum videtur dicere 1^a q. 26, 4, c. | Cg. 1, fi. * Invidia 1, 2, 10.
- 6 Honor quo ad Deum, potest esse in solo corde, sed quo ad hominem est in signis exterioribus 2-2, q. 103, 1, o.
- 7 Honor laudabiliter contemnitur, nihil male agendo propter ipsum; et bene appetitur, nihil male agendo contra ipsum 2-2, q. 129, 1, 3^m | q. 131, 1, o. | Quol. 10, 13, o.
- 8 Appetere honorem, est peccatum tripliciter: scilicet si sit supra suam proportionem, vel si non referatur ad Deum, vel si non ad utilitatem sed propter se 2-2, q. 131, 1, c.
- 9 Omne beneficium impensum proximo, pertinet ad quartum praeceptum scilicet de honore parentum 1-2, q. 100, 11, c. fi. | 2-2, q. 32, 5, 4^m | q. 33, 2, 2^m | 3, d. 37, a. 2, q. 1, 2^m | q. 2, c. | 4, d. 15, q. 2, art. 1, q. 4, 3^m | Virt. q. 3, 1, 12^m | Rom. 12, lect. 2, fi. | 1^a Tim. 4, lect. 2, me^o | c^o 5, prin^o.
- 40 Quidquid pertinet ad redditionem debiti cuiuscumque, intelligitur mandari quarto praecepto scilicet de honore parentum 2-2, q. 122, 5, 2^m | 3, d. 37, a. 2, q. 1, 2^m.
- 41 Longaevitas promittitur honorantibus parentes, privatio autem vitae inhonorantibus 2-2, q. 32, 5, 4^m | q. 122, 5, 4^m | Eph. 6, me^o.
- 42 Honor respicit proprium bonum honorati. Ideo diversificatur specie, secundum diversa bona singulorum: non autem amor, quia respicit bonum in communi 2-2, q. 25, 1, 2^m.
- 45 Honor est propter se, et in se: sed laus ordinatur ad aliud. Ideo honor est excellentior laude 2-2, q. 103, 1, 3^m | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 1, c. | d. 24, a. 3, q. 2, c. | Ethl. lect. 18, prin^o | Anima. lect. 1, prin^o | Psal. 40, fi.
- 44 Honor est in omni signo exteriori, et est respectu finis: sed laus est tantum in verbis, et est respectu eorum quae sunt ad finem 2-2, q. 103, 1, 3^m | Ethl. 18, prin^o. * Animal 65. Gratia 65. Juramentum 1, 27. Laus 8, 13, etc. Magnanimitas 5, etc.
- 45 Gratia non est honor, sed est effectus honoris et laudis 2-2, q. 103, 1, 3^m | q. 132, 2, c. | 4, 2^m | q. 145, 2, 2^m | Hebr. 2, lect. 2, fi.
- 16 Reverentia non est honor, sed est motivum honorantis, et est finis honoris, inquantum scilicet aliquis ad hoc honoratur, ut in reverentia habeatur ab aliis 2-2, q. 103, 1, 1^m. * Mundana. Nomen 84.
- 17 Honor vituperio seu exprobrationi opponitur 2-2, q. 142, 4, c. | q. 144, 2, c. | 2^m | 3, c.
- 18 Honor debetur alicui ratione excellentiae, et honor diversus, secundum diversitatem excellentiae 2-2, q. 81, 4, o. | q. 94, 2, c. | 3^a q. 25, 1, c. | 3, d. 9, q. 2, o. * Adoratio 23. Allicere. Circumcisio 12. Confessio 8.
- 49 Honor proprie debetur soli virtuti, excellentiae autem bonorum exteriorum, debetur secundum aestimationem vulgi 2-2, q. 63, 3, c. | q. 130, 2, 3^m | q. 144, 2, c. | 2^m | q. 145, 1, 2^m | 4^m | 3, 2^m | q. 186, 7, 4^m | 3, d. 9, q. 2, 3, o. | Ethl. 4, lect. 9, o. Opprobrium 4.
- 20 Virtus honoratur, inquantum est appetibilis propter se. Sed laudatur, inquantum est appetibilis propter aliud 2-2, q. 142, 1, 2^m.
- 21 Eorum quae honorantur praeter virtutem, aliqua sunt supra eam, scilicet Deus et beatitudo, aliqua infra eam, inquantum adjuvant ad opera virtutum, ut nobilitas, potentia, et divitiae 2-2, q. 145, 1, 2^m. * Debitum 12.
- 22 Secundum veritatem, solus bonus est honorandus. Bonus autem est aliquis secundum virtutem 2-2, q. 145, 1, 2^m.
- 25 Honor debetur soli subsistenti toti, sed ratio et causa honoris potest esse aliquid ejus non subsistens, scilicet pars, vel accidens 2-2, q. 103, 4, 3^m | 3^a q. 25, 1, o. | 2, c. | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 2^m. * Dispensatio 4. Episcopus 24. Filiatio 19.
- 24 Major honor debetur iustitiae et fortitudini, propter excellen-

HORIZON

- tiam majoris boni, temperantiae vero propter cohibitionem turpiorum 2-2, q. 145, 4, 3^m. * Gratia 65. Honestum 3, 2. Honorable. Illegitimus 1, 2. Indulgentia 4. Jactantia 3, 4.
- 25 Honor debetur alicui dupliciter: scilicet vel ratione sui, vel ratione alterius. Primum convenit tantum agenti per electionem, scilicet personae; secundum vero convenit omni, quod est aliquid ejus, scilicet parti, et naturae, et accidenti 2-2, q. 103, 4, 3^m | 3^a q. 25, 1, o. | 2, c. | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 2^m. * Irreligiositas 4. Manichaeus 1. Maria 32. Necessitas 32, 33. Nomen 84. Obsecratio.
- 26 Honor debetur alicui tripliciter. Primo directe, proprie, et secundum se, idest habenti gratiam et virtutes in actu. Secundo habenti virtutem in aptitudine, idest cuilibet habenti imaginem Dei, non confirmato in malo. Tertio ordinatis ad inducendum vel conservandum virtutes in alios, idest praelatis 3, d. 9, q. 2, 3, o.
- 27 Aliqui honorantur quadrupliciter: scilicet vel propter virtutem propriam, ut virtuosus, vel propter virtutem alterius, scilicet Dei seu communitatis, ut superiores, vel propter signum virtutis, ut senes, vel propter participationem divinae bonitatis, ut domini et parentes 2-2, q. 63, 3, o. | q. 145, 1, 2^m. * Ordo 57.
- 28 Honor, reverentia, et subjectio, debentur a tota creatura Deo inquantum omnia sunt ex seipso, per ipsum, et in ipso. Gloria vero inquantum nihil ab alio incipit. Rom. 11, lect. fi.
- 29 Honor debetur superioribus, ratione excellentiae, cultus autem consistens in obsequio obedientiae et beneficii, debetur ratione gubernationis 2-2, q. 102, 2, o. | Hebr. 13, lect. 3, prin^o. * Peccatum 183, 200. Philothymia.
- 50 Honor et cultus debetur omnibus praelatis suis, ex debito legali, aliis autem in dignitate constitutis, ex debito morali 2-2, q. 102, 2, 2^m.
- 51 Malis praelatis debetur honor inquantum gerunt vices Dei vel communitatis 2-2, q. 63, 3, o. | q. 103, 1, 2^m | 3, d. 9, q. 2, 3, o. | Quol. 8, 7, o. * Pietas 21. Politia 3, 4.
- 52 Constitutis in dignitate, debetur honor ratione excellentiae, timor autem ratione potestatis, obedientia vero et tributum ratione gubernationis 2-2, q. 102, 2, 3^m.
- 53 Filii debent honorem parentibus tripliciter: scilicet reverentiam ut superioribus, obedientiam ut instructoribus, et subventionem ut nutrientibus. Eph. 6, lect. 1, prin^o.
- 54 Honor debetur parentibus, inquantum hujusmodi, subsidium vero et alia, debentur eis ratione indigentiae, quae tamen omnia intelligantur in quarto praecepto, scilicet de honore parentum 2-2, q. 101, 2, o. | q. 106, 3, c. | q. 122, 5, 3^m | q. 189, 6, c. | 1^m | Eph. lect. 1, prin^o | 1^a Tim. 5, prin^o. * Praeceptum 49, etc. 102. Praedicator 3. Praelatio 3, 17, 81. Professio 8.
- 55 Divites non sunt honorandi solo intuitu divitiarum, sed ratione majoris loci in communitate 2-2, q. 63, 3, fi. | Quol. 10, 12, o.
- 56 Daemones sunt pro inimicis habendi, magis quam honorandi 2-2, q. 103, 2, 2^m | 3, d. 9, q. 1, 3, 5^m. * Religio 3, 5, etc. Sacramentum 47. Sacrificium 1. Satisfactio 2. Scientia 122, 123. Sepultura 5, 6. Servitus 9. Statutum 1.
- 57 Creaturae irrationali secundum se, non debetur ab homine aliqua subjectio vel honor, sed est homini naturaliter subjecta 2-2, q. 103, 4, 3^m | 3^a q. 25, 3, 3^m | 4, 5, c. | 3, d. 9, q. 2, 3, 6^m. * Superbia 4. Templum 1.
- Honorable. Juramentum 1, 17, 34. Ordo 47, 57. Usura 162. Virginitas 8.
- Hora. Accidia 12. Crucifigi 1. Debitum 23. Dies 1, 2. Haeresis 96. Ignis 10. Ira 76. Jejunium 36, 37, 38. Miraculum 15. Missa 17, etc. Officium 11, etc. Onocrotalus. Oratio 7, 49. Passio 89. Psalmus 9, 13. Sepultura 14. Suspicio 6.
- Hordeum. Eucharistia 62.
- 1 HORIZON est eireulus terminans visum et haemispherium caeli superius et principium inferioris. Causis lect. 2, fi.
- 2 Homo est horizon omnis creaturae 3, prol. | Cg. 4, c^o 55, 3^m. * Anima 47. Polus.
- Horologium. Animal 52.
- Horribile. Mors 10, 15, 19.
- Horridum. Infernus 2.
- Horror. Accidens 69. Animal 41. Oogitatio 10. Desperatio 10. Eucharistia 131. Infernus 2. Lepa 3. Nox 3. Sanguis 6. Sepultura 1.
- Hortari. Angelus 456.
- Hortus. Paradisus 2. Usura 218.
- Hospes dicitur, qui est extraneus a domo, sicut advena a civitate. Eph. 2, lect. 6, prin^o. * Peregrinus. Vita 67, 68.
- Hospitale. Bonitas 211.
- Hostia. Adoratio 17. Animal 80. Armus. Eucharistia 5, 79, 152, 160, 164, 189, 190, etc. 200, etc. 246. Holocaustum 4. Idolatria 11, 12. Missa 21. Oblatio 1, 5. Sacerdos 1. Sacrificium 14, 23, 25, etc. Turtur 2.
- Hostile. Pax 20.
- Hostis. Animal 80. Aristoteles 9. Bellum 6. Cohors 1. Excommunicatio 10. Fallere 1. Fides 136. Infidelis o. Inimicus. Maria 38,

HUMANITAS

62. Miles 6. Peccatum 159. Praeceptum 136. Praeda. Princeps 1. Scutum. Suffragia 4. Tentare 8, 14, etc. 17, etc. Tribulatio 4. Usura 97, 126. Verecundia 7. Via 4, 5, 6. Virga 1, 3.
- Hugo de Sancto Victore, non est auctoritatis 2-2, q. 5, 1, 1^m | 3^a q. 45, 2, c. | q. 50, 4, c. Anima 66, 77. Costa 6. Insinuatio 1. Humanatio. Assumere 7.
- 1 HUMANITAS dicitur dupliciter: scilicet natura hominis, et humanitas virtus, quae consistit in exteriori subventionem, condescendendo defectibus aliorum. Titum 3, lect. 1, m^o. * Adam 82. Adoratio 13, 14, 15. Alimentum 1. Angelus 495, etc. Arius. Beatitudo 35, 36, 37. Coniunctio 1, 10. Defectus 4, 11, 15, 16. Deus 419. Disciplina. Finis 58. Habitus 13. Haeresis 91. Homo 5, etc. Imaginativa 2. Incarnari o. Jesus 1. Iustitia 22. Miraculum 55.
- 2 Humanitas primo modo, est forma totius, ratione formae significatae in supposito 3, d. 7, q. 1, 1, c. fi. | 4^m | d. 9, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | Titum 3, lect. 1, m^o. * Peccatum 170, 304, 424. Persona 15. Potestas 2, 5. Quiescere 3.
- 3 Humanitas est prius homine naturaliter 3, d. 7, q. 1, 1, 4^m. * Christus. Resurrectio 12. Spiritus 28. Sponsa 5. Status o. Subsistentia 9. Substantia 36. Suppositum 12, 13. Transductio 2. Unio 13, etc. Usura 126.
- 4 Humanitas non praedicatur, sed homo 3, d. 7, q. 1, 1, 5^m | 6^m | 7^m. Humanus. Abiectus. Abstractio 9. Adam 82, 94. Adjurare 7. Adventus 6. Agens 112. Agiographae 2. Alimentum 1. Angelus 175, 176, 449, 454, 461, 532, 577, 601. Anima 97, 187. Anthropomorphitae. Argumentum 2. Ars 4, 5. Artificiale 5. Auctoritas 2, 3. Auxilium 4. Beatitudo 40. Bestialitas 1. Campsoria 5. Charitas 30. Caelum 111, 153. Civis 1. Civilis 1. Cognitio 37. Commune 1, 2. Conceptus. Contemplatio 3, 12. Crudelitas. Cultus 11. Defectus 15, 16. Delectatio 100. Descendere 10, 12. Deus 332, etc. Dolor 27. Donum 21, 22. Duratio 9. Electio 8. Eleemosyna 36. Epiikia 4. Exemplum 2. Fama 1. Fides 14, 38, 64. Finis 92, 133, etc. Forma 138, etc. 164, etc. Formatio. Fortitudo 55. Genus 3. Gigantes. Gratia 40, 41, 85, 137, 178. Habitus 13. Haeresis 81, 85, 90. Humor. Imaginativa 2. Imperare 3. Incarnari 2, 6. Insania. Intellectualis 1. Intellectus 126. Intestina. Irregularitas 2. Jephthe. Jesus 1. Josaphat. Judicium 23, etc. 60. Juramentum 2. Liberum 27. Luxuria 12, 15. Magnanimitas 17, 21. Malum 37. Mane. Meritum 9. Moralis 1, 2. Mors 2, 3, 28, 46. Natura 50. Nicolaus 2. Nobilitas 8. Objectum 17. Officium 2, 3. Ordo 45, 69. Ornatus 1, etc. Palpebrae. Paradisus 3. Passio 99. Paulus 4. Peccatum 28, 169, 170, 171, 176, 178, 304, 416, 424. Poena 30, 43, 54, 77. Poenitentia 4, 68, 108. Periculum 1, 7. Philosophia 20. Physica 2, 3. Pietas 9, 10, 14. Placere. Possessio 2, 5. Potentia 45. Praedestinatio 45, etc. Praelatio 3, 17, 18. Praescriptio 13. Primitiae 4. Princeps 2. Providentia 45. Prudentia 28, 31. Puer 15. Punitio 2. Ratio 50. 54. Redemptio 2. Regula 1, 2. Religio 73, 74. Reparatio. Resurrectio 13, 18, etc. Sacerdos 16. Sacramentum 28, 41, 47. Sacrificium 7, 38. Sanctificatio 1. Sanguis 3, 9, etc. Sapientia 3, 19, 22, 23, 35, 36, 38. Satisfactio 23, etc. Scientia 106, 107, 158. Sepultura 8. Servitus 5, 9, 16. Sexus 7. Sors 4. Spiritus 57, 66. Status 4, etc. Subsistentia 9. Tactus 14. Temperantia 31. Tentare 21. Thales 2. Theologia 20, 26, 35. Timor 45, 52, etc. 68. Transductio 2. Usura 29, 38, 48, 80, 89, 111, 126, 135, 154, 173, 183, 184, 195, 279, 290, 294. Uxor 3, 5, 9. Virtus 10, 12, 81, 136, 144, 173, 186, 220, 230, 243, 254, 260. Vita 33, 36, 41. Vituperatio 2. Voluntas 8, 19. Votum 79, 80.
- Humerus. Amictus. Christus 203. Pes. Scapulae. Stola. Humiditas. Gustus 3. Intestina. Mulier 8. Olfactus 1. Phlegma. Puer 3. Resurrectio 23.
- 1 HUMIDUM radicale, est totum illud, in quo fundatur virtus speciei, quod perditum, non potest restaurari. Nutrimentale autem est, quod nondum habet perfectam naturam speciei, sed est in via, ut sanguis et huiusmodi 1^a q. 119, 1, 3^m | 2, d. 30, q. 2, 1, 3^m | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 4, o. * Aqua 1. Calor 10. Cholera. Corruptio 8. Fames 1. Hilo. Intestina. Melancholia. Odor 2.
- 2 Humidum radicale dicitur manere, vel amitti, vel restaurari, secundum virtutem, non autem secundum materiam 2, d. 30, q. 2, 1, 3^m | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 4, c. * Pluvia 1. Sapor. Sidera. Vita 8.
- 1 HUMILITAS quandoque dicitur virtutem, et quandoque dejectionem. Phil. 4, lect. fi. m^o. * Confessio 2, 53. Genuflexio. Ignis 2.
- 2 Humilitas est virtus, qua refranatur animus, ne immoderate tendat ad alta 2-2, q. 160, 2, c. | q. 161, 1, o. | 2, 4, c. | Cg. 4, c^o 55, 17^m | 18^m. Fundamentum 3. * Infirmitas 1, 6. Iris 1. Iustificatio 33. Lex 144. Modestia 7. Nocere 11. Oblatio 16.
- 3 Humilitas praecipue videtur importare subjectionem hominis ad Deum 2-2, q. 161, 2, 3^m | q. 162, 5, c. * Observatio.
- 4 Aristoteles non tractavit de humilitate, quia humilitas est principaliter respectu Dei. Aristoteles autem consideravit de virtutibus respectu vitae civilis 2-2, q. 161, 1, 5^m. * Oratio 19, 24. Ornatus 3. Protestatio. Proximus 2. Redemptio 4.
- 5 Ad humilitatem pertinet considerare proprios defectus, ne se extollat, non autem contemnere dona Dei in se, sed ad ingratitudinem, ex quo sequitur accidia 2-2, q. 35, 1, 3^m | q. 161, 3, c.

S. Th. Opera omnia. Index.

HUMILITAS

- * Religio 89, 90, 106. Sedere 1. Tenebra 1. Timor 74. Turpitudine 2. Vestis 6. Visio 15.
- 6 Gradus humilitatis sunt duodecim, secundum beatum Benedictum, scilicet corde et opere semper humilitatem ostendere, deflexi in terram aspectibus, ut pauca verba et rationabilia loquatur aliquis, non clamorosa voce, ut non sit facilis aut promptus in risum, taciturnitas usque ad interrogationem, tenere quod habet communis monasterii regula, credere et pronuntiare se omnibus viliorum, ad omnia indignum et inutilem se confiteri, confessio peccatorum, pro obedientia in duris et asperis patientiam amplecti, ut cum obedientia se subdat majori, ut voluntatem propriam non delectetur implere, ut Deum timeat, et memor sit omnium quae praecepit 2-2, q. 161, 6, o. | q. 162, 4, 4^m.
- 7 Sed secundum Anselmum sunt septem: scilicet contemptibilem se esse cognoscere, de hoc dolere, hoc confiteri, hoc persuadere, scilicet ut hoc velit credi, ut patienter sustineat hoc dici, ut patiatu contemptibiliter se tractari, ut hoc amet 2-2, q. 161, 6, a. 3, c.
- 8 Secundum Glossam vero sunt tres gradus: scilicet subdere se majori et non praeferre se aequali, qui est sufficiens, subdere se aequali, nec praeferre se minori, et hic dicitur abundans; et subesse minori, in quo est omnis iustitia 2-2, q. 161, 6, a. 4, c. | Mat. 3, fi.
- 9 Humilitas triplex: scilicet poenosa ab extrinseco, stulta ex ignorantia propriae dignitatis, et virtus ex cognitione sui 2-2, q. 161, 1, 1^m.
- 10 Virtus humilitatis, est principaliter circa interiorem motum. Quae autem est secundum signa exteriora per fictionem, est magna superbia 2-2, q. 161, 1, 2^m | 2, 4^m | 3, 3^m.
- 11 Tendere in magna supra se, ex confidentia propriarum virium, contrariatur humilitati, non autem si ex confidentia Dei 1^a prol. | 2-2, q. 129, 3, 4^m | q. 161, 2, 2^m | 6, 1^m | 1, prol. L. primo | Opus. 51, fi.
- 12 Humilitas est essentialiter in appetitu, scilicet subjective, sed cognitio proprii defectus est regula ejus 2-2, q. 161, 2, o. | 3, c. | q. 162, 3, 2^m. Subjective.
- 13 Humilitas est in irascibili subjective 2-2, q. 161, 4, 2. * Adoratio 2, 5. Apostoli 41. Centurio 2. Devotio 12.
- 14 Humilis nihil audit mirabilius, quam suam excellentiam 3^a q. 30, 4, 1^m. * Excommunicatio 32. Judicium 30.
- 15 Vere humilis, reputat se deteriore aliiis, non quidem quo ad actum exteriorem, sed timens ne per superbiam gravius peccet in his quae bene agere videtur 2-2, q. 161, 6, 1^m | 4, d. 21, q. 2, 3, 2^m. * Maria 57. Mitis. Nativitas 17.
- 16 Quilibet per humilitatem debet secundum illud quod suum est, se subicere cuilibet proximo, secundum illud quod Dei est in eo 2-2, q. 161, 3, o. | 6, 1^m | Phil. 2, lect. 1, fi. * Oratio 19, 24. Parvus 1, 2. Passio 110, 131. Pax 24. Peccatum 175, 194.
- 17 Humilitas convenit omni homini, etiam Christo secundum humanitatem, non autem secundum divinitatem 2-2, q. 161, 1, 4^m | 3, d. 1, q. 1, 3, 2^m | Cg. 4, c^o 55, 17^m | 18^m. Christus 170, 171, 202. * Princeps 8, 21, 30. Proximus 2. Stultitia 11. Tribulatio 15, 23.
- 18 Dignitas personae, addit ad laudem humilitatis. Ideo humilitas Christi, summe commendatur. Cg. 4, c^o 55, 17^m | 18^m | Verit. q. 29, 3, 4^m.
- 19 Christus humiliavit se quadrupliciter: scilicet ad passionem et mortem, ad sepulchrum et infernum, ad confusionem et opprobria, et sub hominibus. Ideo quadrupliciter meruit exaltari: scilicet per resurrectionem, ascensionem, sessionem ad dexteram Patris cum manifestatione divinitatis ejus, et per iudicariam potestatem 3^a q. 49, 6, c. | q. 53, 1, c. | q. 54, 2, c. | q. 59, 3, o. | 6, c. | 3, d. 18, a. 4, q. 3, o. | Opus. 3, c^o 247 | 249. Passio 104.
- 20 Humilitas est propinquissima virtutibus theologicis, quia homo per eam se ex reverentia Dei, Deo subiecit, et alii propter Deum 4, d. 33, q. 3, 3, 7^m.
- 21 Humilitas post virtutes theologales et intellectuales, et post iustitiam, praecipue legalem, est potior ceteris 2-2, q. 161, 5, o. | 4, d. 33, q. 3, 3, 6^m. * Beatitudo 141, etc. Charitas 65. Fides 159. Fortitudo 9. Fundamentum 3. Ira 40. Iustificatio 33, q. 2, a. 1, q. 4, 3^m.
- 22 Superabundantia magis opponitur humilitati, quam defectus, quia magis reprimit spem vel fiduciam, quam utatur; sed fortitudo e converso, respectu audaciae 2-2, q. 161, 2, 3^m.
- 23 Humilitas et magnanimitas conveniunt in materia, et differunt in modo 2-2, q. 161, 4, 3^m | q. 162, 1, 3^m | 2, d. 42, q. 2, 4, c. | 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 2, a. 1, q. 4, 3^m. * Lex 144. Loqui 3. Paupertas 3, etc. Peccatum 278. Poena 65. Pusillanimitas 2. Superbia 9, 25, 26. Magnanimitas 1, 5.
- 24 Humilitas et magnanimitas, sunt circa spem vel fiduciam alicujus magni. Virt. q. 1, 12, 26^m.
- 25 Humilitas refranatur praesumptionem ex reverentia Dei, sed magnanimitas firmat animum contra desperationem, ex adeptione proprii boni 2-2, q. 161, 2, 3^m | q. 162, 1, 3^m.
- 26 Humilitas reprimens ad infima, et magnanimitas impellens animum ad magna, non opponuntur, quia utrumque fit recta ratione 2-2, q. 129, 3, 4^m | q. 161, 1, c. | 3^m | 2, 3^m.
- 27 Magnanimus reputat se dignum magnis ex dono Dei, et contemnit alios, inquantum deficiunt; humilis autem e converso 2-2, q. 129, 3, 4^m.

- 23 Simpliciter loquendo, humilitas excedit virginitatem 4, d. 33, q. 3, 3, 7^m. * Turpitudine 2. Usura 274, 275.
- 29 Immo humilitas acquisita est maximum bonum, secundum quid. Virt. q. 1, 1, 3^m | 9, 7^m.
- 30 Humilitas firmat omnes virtutes indirecte, removendo superbiam. Virt. q. 5, 1, 13^m. * Infirmitas 1, 6.
- 31 Cognitio veritatis disponit ad humilitatem, et haec ad sapientiam. Ma. q. 8, 3, 8^m. | 9^m. * Justificatio 33. Oblatio 16. Obsecratio. Poena 65. Proximus 2. Redemptio 4. Religio 89, 90, 106. Usura 274, 275.

- 32 Humilitas reprimat spem (id est spiritum ad alta tendentem 2-2, q. 161, 4, c.

Humor. Quatuor humores principales, scilicet cholera, phlegma, melancholia, et sanguis, sunt de perfectione corporis humani, sicut et aliae partes ejus 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 2, c. | 3^m. * Aqua 16. Aegritudo 1. Cholera. Corruptio 8. Energumenus 1, 2. Generatio 28. Habitus 60. Lux 5. Luxuria 20. Melancholia. Resurrectio 23. Sanitas 1.

Hymnus est laus Dei cum cantico. Canticum vero est exultatio mentis, de aeternis habita et prorumpens in vocem. Psal. prol. prin^o. Officium 13.

Hyperbole in aliquibus scripturis sumitur pro excessu veritatis simpliciter; sed in sacra Scriptura sumitur pro excessu veritatis secundum quid, scilicet ita ut credi possit. Vel aliter. Hyperbole est quidam tropus, et in tropicis loquutionibus aliud dicitur, et aliud intelligitur. Unde non est ibi falsitas, quantum ad id quod intendit quis facere vel significare. Isa. 5, fi. c. | c^o 13, me^o | c^o 30, fi. | Meta. 5, lect. 18, prin^o.

Hypercauma. Vapor 1.

Hyperdulia est potissima species duliae, ex unione ad Deum 2-2, q. 103, 4, 2^m | 3, d. 9, q. 2, 2, c. * Adoratio 15, 22, 25, 26.

- 1 **HYPOCRISIS** est simulatio alienae personae. Ideo semper est peccatum. Et est vitium jaectantiae 2-2, q. 111, 2, o. | 4, d. 16, q. 4, art. 1, q. 1, o. | q. 2, 2^m. * Cyrenus. Fictio o. Gloria 10. Malum 60.

- 2 Hypocrisis est speciale peccatum, licet utatur omnibus actibus qui ostendere possunt sanctitatem, et praecipue oratione jejuniis, et elemosyna 4, d. 16, q. 4, art. 1, q. 2, o. | q. 4, c. * Simonia 27. Simulatio. Societas 4.

- 3 Hypocrisis non est semper peccatum mortale, nisi sit in nocuumtum fidei, vel personae, vel Ecclesiae 2-2, d. 111, 4, o. | 4, d. 16, q. 4, art. 1, q. 3, o.

- 4 Hypocrisis per se et directe opponitur tantum veritati quae est virtus 2-2, q. 111, 3, o. | 4, d. 16, q. 4, art. 1, q. 2, b. | o.

- 5 Hypocrisis directius impedit effectum poenitentiae, quam alia peccata graviora, quia semper pervertit intentionem 4, d. 16, q. 4, art. 1, q. 3, 1^m | q. 4, o.

- 6 Finis remotus hypocritae est lucrum vel gloria, sed finis proximus, est ostendere se alium quam sit 2-2, q. 111, 2, 3^m.

Hypolidius. Musica 1.

- 1 **HYPOSTASIS** non est nomen intentionis, aut rei et intentionis simul, sed rei tantum vel naturae. Po^a q. 9, 2, 2^m | Unio. 2, c. * Actio 95, 96. Esse 73. Genus 38.

- 2 In nomine hypostasis et substantiae, latebat venenum, antequam nota esset aequivocatio 1^a q. 29, 3, 3^m | 1, d. 23, 1, 5^m | d. 26, q. 1, 1, 1^m | Po^a q. 2, 8^m. * Haeresis 132, 133, 134. Individuum 1, etc. 8, etc. 30, etc. Lux 8. Operatio 15, 43, 45.

- 3 De ratione hypostasis sunt duo: scilicet esse per se subsistens: indivisum in se, et divisum a quolibet alio. Po^a q. 8, 3, 7^m.

- 4 Nullum universale, vel pars, est hypostasis vel suppositum, vel natura. Po^a q. 9, 2, 7^m | 13^m | Unio. 2, c. | 3^m | Quol. 9, 2, c. | Opus. 3, c^o 211.

- 5 Hypostasis dicitur materia, usiosus forma, usia compositum, causaliter tantum 1^a q. 29, 2, 5^m | 1, d. 23, 1, c. | Po^a q. 9, 1, 9^m.

- 6 Hypostasis, persona, subsistentia, et essentia differunt 1^a q. 29, 2, o. | 1, d. 23, 1, c. | Po^a q. 9, 1, o. * Persona 9. Pronomen 4. Sapientia 47. Subsistentia 6, 12. Substantia 2, 12, 14, 27, 34, 36. Suppositum o. Unio 14, 15, 20, etc.

- 7 Hypostasis nomen, convenit Deo, quantum ad subsistere ad quod imponitur, non autem quo ad substare a quo imponitur 1^a q. 29, 3, 3^m | q. 39, 1, 3^m | Po^a q. 9, 3, 6^m. Christus 7, etc. 16, etc. 37, etc. 178, etc.

- 8 Hypothetica enuntiatio, non significat verum absolute, sed ex suppositione. Nec differt a categorica, nisi secundum differentiam unius et multi. Perih. lect. 1, fi.

I

I littera longa in graeco 1-2, q. 58, 1, c. | Eth. 2, lect. 1, prin^o.

Ibex. Ibices. Ibis.

Ibices sunt animalia parva, quae habitant in locis petrosis. Job. 39, prin^o.

Ibis ibicis, est aquatica avis, serpentibus inimica, et forte est ciconia. Sed ibex ibicis, est animal quadrupes 1-2, q. 102, 6, 1^m fi. | Isa. 34, fi. Ciconia 1.

- 1 **IDEA** est forma exemplaris, qua res sunt et cognoscuntur, quae est in mente artificis 1^a q. 15, o. | q. 41, 3, c. | 1, d. 36, q. 2, o. | 2, d. 18, q. 1, 2, c. prin^o | Verit. q. 3, o. | Quol. 4, 1, c. | Quol. 8, 2, c.

- 2 Idea proprie est forma, quam aliquid imitatur ex intentione agentis, determinantis sibi finem. Verit. q. 3, 1, c.

- 3 Idea graece, forma latine dicitur. Ideo per ideas, formae aliarum rerum per se existentes intelliguntur 1^a q. 15, 1, c. | 1, d. 36, q. 2, 1, c. | Verit. q. 3, 1, c. prin^o * Deus 124, 125, 126, 147. Exemplar 1, 3, 7. Imago 18. Plato 5, 6.

- 4 Idea in Deo, non est aliud, quam essentia divina 1^a q. 15, 1, 3^m | q. 44, 3, c. | 2-2, q. 173, 1, c. | 1, d. 19, q. 5, 3, 2^m | d. 36, q. 2, 1, 2^m | 3^m | 2, c. | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m | d. 14, a. 2, q. 2, c. | Verit. q. 2, 9, 4^m | q. 3, 2, c. | q. 8, 8, 1^m | q. 12, 5, c. | Quol. 4, 1, c. | Quol. 8, 1, c. fi. | 2, c. * Ratio 12, 13, 14, 20, etc. Senarius 3.

- 5 Essentia Dei ut essentia, non est idea, sed ut similitudo, vel ut ratio rei intellecta 1, q. 15, 2, 1^m | 1, d. 36, q. 2, 2, c. | 1^m.

- 6 Essentia Dei non habet rationem ideae respectu Dei, sed respectu aliorum, quia est principium operativum aliorum, non autem Dei 1^a q. 15, 1, 1^m. * Deus 124, etc. Infra 17.

- 7 Idea secundum veritatem, et secundum Platonem, est principium cognitionis et generationis corruptibilium. Meta. 7, lect. 5, me^o | lect. 6, prin^o.

- 8 Idea ponebantur a Platone, ut essent causae scientiae, et esse, et generationis corruptibilium. Meta. 7, lect. 5, me^o | Lect. 6, prin^o.

- 9 Idea secundum Platonem, sunt causae generationis dupliciter: scilicet per modum generantis, et per modum exemplaris. Meta. 7, lect. 7, me^o 3, prin^o.

- 10 Idea operati, in mente artificis, est sicut id quod intelligitur, non autem sicut species qua intelligitur, 1^a q. 15, 2, c. | 2^m | 1, d. 36, q. 2, 2, c. fi. | Verit. q. 3, 2, c. | 9^m.

- 11 Ipsae rationes imitationis intellectae, seu modi, sunt ideae 1, d. 36, q. 2, 2, c. fi.

- 12 Ideas esse, est necessarium 1^a q. 15, 1, o. | q. 44, 3, o. | 1, d. 36, q. 2, 1, o. | Verit. q. 3, 1, o. * Aristoteles 7. Exemplar 7.

- 13 Ideas sunt tantum in mente Dei, et non extra, contra Platonem 1^a q. 15, 1, 1^m | q. 44, 3, 2^m | 3^m | 4^m | 1, d. 36, q. 2, 1, 1^m | 2, d. 1, L. 1, prin^o | Verit. q. 3, 1, c. fi. | Jo. lect. 1, fi. d. | Collectio 4, me^o etc. * Forma 103, 164, etc. Plato 5, 6.

- 14 Respectus idearum, non sunt reales, sed sunt intellecti a Deo, et tantum in Deo 1^a q. 15, 2, 4^m | q. 28, 4, 3^m | q. 44, 3, c. | 2-2, q. 173, 1, c. | 1, d. 26, q. 2, 3, 2^m | d. 36, q. 2, 2, 2^m | 3^m | 3, 2^m | Verit. q. 2, 9, 4^m | q. 3, 2, 8^m | Po^a q. 3, 16, 14^m | Quol. 4, 1, c. | Opus. 9, q. 66 | Hebr. 11, lect. 2, prin^o.

- 15 Respectus idearum causantur tantum ab intellectu Dei, comparante essentiam suam ad res 1^a q. 15, 2, 3^m | 1, d. 36, q. 2, 2, 3^m | Cg. 1, c^o 54 | Opus. 9, q. 66 | 67.

- 16 Idea sunt aeternae 1^a q. 6, 4, c. | 1, d. 19, q. 5, 3, 2^m | d. 36, q. 2, 2, 2^m | Quol. 4, 1, c. | Opus. 9, q. 66.

- 17 Idea in mente Dei sunt plures, secundum quod Deus intelligit essentiam suam esse multipliciter imitabilem a creaturis 1^a q. 15, 2, o. | q. 44, 3, c. | q. 47, 1, 2^m | 1-2, q. 93, 1, 1^m | 1, d. 36, q. 2, 2, o. | d. 39, q. 1, 2, 1^m | 3, d. 14, a. 2, q. 2, c. | Cg. 1, c^o 54 | Verit. q. 3, 2, o. | Po^a q. 3, 16, 5^m | 12^m | 13^m | Quol. 4, 1, c. | Quol. 7, 3, c. | Opus. 9, q. 66. * Idea 5. Infra.

- 18 Pluralitas idearum, est causa pluralitatis creaturarum, non autem e converso 1, d. 36, q. 2, 2, 3^m.

- 19 Idea practica et speculativa, non sunt duae ideae, nisi secundum rationem 1^a q. 15, 3, c. | Verit. q. 3, 3, 6^m.

- 20 Idea secundum proprietatem nominis, est aequaliter principium cognitionis practicae et speculativae: secundum usum autem, practicae, tantum 1, d. 36, q. 2, 1, c. | Verit. q. 3, 3, o.

- 21 In ideis est distinctio et pluralitas, quia respiciunt proprias naturas singularum rerum, non autem lex aeterna 1-2, q. 93, 1, 1^m.

- 22 Sapientia et ars Dei est tantum una, quia significatur ut quod Deus intelligit. Idea autem ut quod. Ideo sunt plures 1^a q. 15, 2, 2^m | Verit. q. 3, 2, c. | 9^m.

- 23 Ratio divinae sapientiae respectu creationis dicitur idea, et ars vel exemplar, sed respectu gubernationis, dicitur lex 1-2, q. 93, 1, c.

- 24 Idea principaliter significat respectum ad creaturam, ideo dicitur pluraliter. Nec est personale, sicut verbum, quia verbum principaliter significat respectum ad dicentem, et ex consequenti ad creaturam, ideo est tantum unum 1^a q. 34, 3, 4^m | 1, d. 36, q. 2, 2, 6^m | Verit. q. 4, 4, 4^m | 5^m | 7, c. * Ars 7. Deus 124, 125, 126, 147. Similitudo 15.

- 25 Idea nominat formam exemplarem absolute, verbum autem creaturae in Deo, formam exemplarem deductam ab alio. Verit. q. 4, 4, 4^m.

- 26 Immo verbum est similitudo creaturae, sicut etiam Augustinus dicit, ideas in Deo, esse rerum similitudines. Verit. q. 4, 4, 2^m.

- 27 Forma exemplaris rei secundum speciem suam absolute, est idea, sed ut ordinata in speciem, est providentia. Verit. q. 5, 1, 1^m.

- 28 Idea potest pertinere ad speculativam cognitionem, sed providentia ad practicam tantum. Verit. q. 5, 1, 1^m.

- 29 Plato dixit, nullam ideam esse causam alterius ideae, 2, d. 1, q. 1, 1, c. fi.

- 30 Idea seu ratio, scientia et ars, non important ordinem ad executionem, sicut verbum. Ideo non sunt tantum eorum quae sunt, fuerunt, et erunt, sicut verbum. Verit. q. 4, 7, o.

IDEM

- 51 Idea ut principium factionis, est practica, et dicitur exemplar. Et est omnium quae aliquando fiunt a Deo. Sed ut est principium cognitionis, est speculativa, et dicitur ratio. Et est omnium quae cognoscuntur a Deo, secundum propriam rationem 1^a q. 15, 3, c. | 1, d. 36, q. 2, 3, o. | 2, d. 18, q. 1, 2, c.
- 52 Quae numquam fiunt, habent ideam secundo modo, non autem primo modo, nisi in virtute 1^a q. 15, 3, 2^m | q. 18, 4, 4^m | 3, d. 14, a. 2, q. 2, c. | Verit. q. 2, 8, 3^m | q. 3, 3, 6, o. | Po^a q. 1, 5, 10^m | 11^m. * Forma 103, 164, etc. Imago 18. Senarius 3.
- 53 Malum non habet ideam in Deo 1^a q. 15, 3, 1^m | q. 18, 4, 4^m.
- 54 Oppositum videtur dicere 1^a q. 14, 16, c. fi.
- 55 Malum nullo modo habet ideam in Deo, quia cognoscitur per solam rationem boni 1^a q. 15, 3, 1^m | q. 18, 4, 4^m | 1, d. 36, q. 2, 3, 1^m | 3, d. 14, a. 2, q. 2, c. | d. 31, q. 1, a. 2, c. | Verit. q. 3, 4, o. | Quol. 11, 2, o. Malum 5.
- 56 Privatio non habet idam in Deo 1, d. 36, q. 2, 3, 1^m | 2^m.
- 57 Plato posuit ideas tantum specierum, et non generum. Cg. 1, c^o 24 | Verit. q. 3, 8, c. fi. Meta. 7, lect. 14, prin^o | fi.
- 58 Genera non habent aliam ideam inquantum exemplar, nisi ideam speciei 1^a q. 15, 3, 4^m.
- 59 Particularia habent propriam ideam, praeter ideam speciei, contra Platonem 1^a q. 15, 3, 4^m | 1, d. 36, q. 2, 3, 3^m | 2, d. 3, q. 3, c. fi.
- 40 Ideae in Deo sunt factivae totius rei, scilicet quo ad materiam et formam, sed prius respiciunt speciem quam individuum 1, d. 38, 3, 1^m | 2, d. 3, q. 3, 3, c. fi. | d. 18, q. 1, 2, c. | Verit. q. 3, 8, o. | Quol. 8, 2, o. | 3, c.
- 41 Materia habet ideam, contra Platonem, sed eandem cum forma 1^a q. 15, 3, 3^m | 4^m | 1, d. 36, q. 2, 3, 2^m | 3^m | 2, d. 3, q. 3, 3, 2^m | Verit. q. 3, 5, o. | Po^a q. 3, 1, 13^m.
- 42 Formae et composito, correspondet perfecte idea, sicut et perfectum esse. Non autem materiae, nisi secundum quod est in composito. Sed ei convenit imperfecte idea, quia habet imperfectissimum esse, scilicet secundum ultimum gradum essendi, qui est esse in potentia 1, d. 36, q. 2, 3, 2^m | 3^m.
- 43 Accidentia habent propriam ideam, praeter ea quae inseparabiliter concomitantur subjectum 1^a q. 15, 3, 4^m | 1, d. 36, q. 2, 3, 4^m | Verit. q. 3, 7, o.
- 44 Plato non posuit ideas accidentium, sed tantum substantiarum, quia deficiunt a perfectione ideae, quia perfectum esse non habent 1, d. 36, q. 2, 3, 4^m | Verit. q. 3, 7, c.
- 45 Ideae secundum Platonem, non sunt formarum artificialium, sed tantum formarum substantialium. Meta. 8, lect. 3, me^o.
- 46 Idea secundum Platonem, non est in ordinatis, idest consequenter se habentibus, ut in numeris, et figuris. Verit. q. 3, 7, c. | q. 21, 4, c. fi. | Meta. 3, lect. 8, fi. | Ethic. lect. 6, me^o | Anima 2, lect. 5, fi. Senarius 3. * Deus 147.
- Ideale. Ratio 12, 13, 14, 20, etc.
- 1 IDEM significat unitatem in substantia, et per hoc quod est relatum, habet dearticulationem implicitam. Ideo importat unitatem suppositi, non autem aequale 1, d. 4, q. 1, 3, 3^m | d. 19, q. 1, 1, 2^m. * Absolvere 31, 32, 33. Abstractum 1, 6, 8. Accidens 28, 38, 39, 40, 41, 46. Accusatio 22. Actio 49, 50, 89, 110. Actus 5, 6, 41, 55, 56, 59, 62, 63, 64, 68, 69, 76, 166, 194. Adjectivum 4, 5. Aer 5. Affinitas 14. Afirmatio 1, 2. Agens 37, 38, 41, 66, 69, 70, 77, 90, 91. Agere 15. Alienum 2. Alteratio 5, 6. Amicitia 19. Amor 141, 183, etc. 228. Angelus 28, 30, etc. 82, 99, 169, 111, 167, 316, 326, 512, 513, 536, 544, 591. Anima 9, 221, 254, 270, 274. Annihilatio 10, 12. Appropriatio 6. Aqua 13, 23. Aristoteles 7. Assumere 6, 53, 54. Audacia 6. Avaritia 24. Aversio 1. Baptismus 121. Beatitude 132. Benignitas. Bilinguis. Bonitas 4, 168. Caelum 5. Calor 8, 9. Caro 5. Causa 26, 39, 52, 53. Charitas 147. Cibus 11. Ciconia 1. Circumcisio 19.
- 2 Idem secundum eandem rationem, semper facit idem 2, d. 1, q. 1, 5, 9^m | d. 18, q. 2, 2, c. | d. 32, q. 2, 3, 3^m | Po^a q. 3, 4, c. | q. 7, 1, 1^m | Quol. 10, 5, c. | Opus. 3, c^o 96. * Aequalitas 1, 2, 5. Aequitas 1. Aeternitas 23, etc. Circumstantia 15, 16, 23. Claritas 4, 8. Clementia 10. Cognitione 77. Coincidere Communitas. Comprehendere 8. Commune 11, 14. Confessio 40, 46, etc. Conformitas. Confusio. Consanguinitas 1, 4, 8. Contradictio 1. Contrapassum 1. Contrarium 7, 8, 14, 15, 27, 28. Contritio 11. Corpus 15, 28, etc. 39, 49, 66, 67. Corruptum 2. David 3. Daemon 69, 98. Delectatio. Demonstratio 5. Deus 28, 29, 30, 66, 67, 120, etc. 266, 383. Differre 10. Differentia 6, 15, 21. Definitio 45, 47. Diligentia. Dimensio 3, 15, 16. Dispositio 7, 19, 20, 27, 31, 34, 35, 48, 49, 50. Doctrina 12. Donum 6, 37. Effectus 8, 9, 10, 13, 14, 17, 19. Electio 18. Ens 9, 22, 26. Enuntiatio 6. Epiphania 1. Esse 42, 44, 49. Essentia 5. Eugnomosyna. Eusebia. Excessus 2. Falsitas 2. Fides 29, 131, 148, 152, 155, 157, Phantasia 1, 2. Fiducia 9, 12.
- 3 Multiplicato uno eorum quae sunt eadem re, et differunt ratione, non oportet multiplicari alterum, sicut persona et proprietas in divinis 1^a q. 40, 1, 1^m. * Fieri 18, 19. Figura 2. Finis 7, 31, 32, 33, 50, 61, 71, 122. Fomes 8.
- 4 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 92, 2, 1^m. * Forma 7, etc. 49, 52, etc. 74, 137, 146. Fortitudo 15. Fortuna 6. Fructus

IDOLATRIA

10. Gaudium 3. Generatio 29, 33, 71. Gradus 2. Gratia 28, 35, 34, 35, 46, 53, 54. Habere 3. Habitus 42, etc. 48, 49, 50, 60, 64, 71, 72, 75, 77. Haeresis 8, 33, 149, 150. Hierarchia 2, 5. Homo 30. Honestum 1, 2. Identitas. Ignis 13. Imaginativa 1. Imago 10, 11, 12. Jesus 5.
- 5 Idem est homo niger, et non albus. Opus. 37, c^o 2. * Individuum 12, 35. Inhumanitas 1. Iniquitas.
- 6 Immo esse album, non est idem quod non esse nigrum, sed realiter differunt. Verit. q. 28, 6, c. * Insinatio 2. Insipientia 1. Instans 1, 3, 4, 10, 11, 16, 17. Integrum. Intellectus 57, etc. 79, 84, 118, 119, 133, etc. 193, 211, 279, 274. Intentio 10. Ironia 2. Iudicium 47. Jurgium. Jus 7, 18. Justitia 15. Justificatio 10, 11, 12. Legispositiva 1. Lenia. Lex 41. Liberam 4. Limbus 2. Locus 1. Lotio. Lumen 3. Lux 15, 15. Malum 41. Maria 46. Materia 2, 11, 15, 20, 23, etc. 35. Matrimonium 5. Mendacium 18. Menstruus 7. Mensura 8, 9, 10, 18. Meretrix 6. Meritum 34, 35, 86.
- 7 Si varientur omnia, manentibus eisdem principiis essentialibus ejusdem individui, manet idem individuum numero, non autem si varietur aliquod principium essentialia. Po^a q. 10, 4, c. prin^o | Quol. 11, 6, o. | Opus. 3, c^o 158, fi. * Metaphysica 27. Metaphora 3. Mirum. Materia 23. Missa 22. Motus 58, 76. Mulus. Mutatio 4, 9, 10. Necessitas 5. Nomen 9, 49. Non ens 4. Non genitum Notum 10, 11. Numerus 5. Officium 18. Oppositio 2, 17, 21. Ordo 42, 90. Pallium 3. Passio 56. Pater 14, 15. Patruus. Pax 3, 9. Peccatum 62, 152, 255, 387, 389. Poena 16, 32. Poenitentia 33. Perfectio 48, 49. Persona 25, 35, 36. Pervicax. Potentia 32, 34, 38, 39. Praeceptum 146. Praedicari 20. Praesbyteria.
- 8 Mutato altero parentum, non potest esse genitum idem numero. Quol. 3, 25, o. | Quol. 5, 8, o. * Principium 4, 8, 9, 13, 15, 18. Prius 6. Processio 25. Prophetia 73. Proportio 4. Propter 5, 7. Prudentia 55, 78. Pulchritudo 2, 4. Purgatorium 3. Quantitas 14, 15. Raptus 8. Ratio 23, 26, 27. Rationale 7. Reatus 5. Recipere 2. Reduplicatio 3. Regula 3. Relatio 63, 78, etc. Relativum 7. Resurrectio 11, etc. 57. Sacerdos 14. Sapientia 54. Scientia 32. Scientificum 1. Se. Securitas 2. Sensualitas 6. Sexus 2. Significatio 2. Situs 4. Sol 3. Somnium 3. Species 4, 5. Synonyma.
- 9 Corpus manet idem numero, licet fiat continue deperditio et restauratio virtualiter per alimentum 1^a q. 119, 1, 5^m | 2, d. 30, q. 2, 1, 4^m | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 4, c. fi. | Cg. 4, c^o 80, 4^m | Quol. 8, 5, c. | 2^m | Opus. 3, c^o 163 | 164. * Christus 16, 17. Spirituale 10. Spiritus 22, etc. 25. Sponsalia 7. Stella 3. Subjectum 7. Successio 7. Superbia 18, 22. Superhumale. Suppositum 5, 6, 8, 9, 11. Tempus 2. Theologia 5. Timor 52, 53, 55, 65. Transcendentia. Trepidatio. Unitas 1, etc. Universale 4, 5. Usura 18, 45, 52, 97, 123, 177, 183, 238, 251, 287. Verbum 19, 27, 56. Vigilantia. Virilitas. Virtus 33, 74, 89, 120, 127, 172, 187, 188, 226, 227. Visus 3, 5, 6. Vita 7, 18, etc. Vitium 9. Zelus 4.
- 10 Filius Dei est idem Patri neutraliter, non autem masculine 1, d. 19, q. 1, 1, 2^m | d. 26, q. 2, 1, 2^m.
- Identitas. Adjectivum 4, 5. Aequalitas 4, 23. Apparere 9. Contrarium 41. Corpus 29. Differre 10. Distinctio 24. Donum 5. Ex 1. Fieri 1, 11. Figura 8, 9. Ipsum. Pars 19. Praedicari 1, 44. Prudentia 55. Relatio 31, 80. Restitutio 4.
- Idioma. Christus 183. Communicatio 8. Sermo 1.
- Idiota. Angelus 308. Apostoli 14.
- 1 IDOLATRIA est exhibere latrariam, idest cultum Dei creaturae 2-2, q. 94, 1, o. | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | Cg. 3, c^o 120. * Abraham 7.
- 2 Idolatria praesupponit infidelitatem et addit exterius indebitum cultum, mendacium perniciosum, magnam Dei blasphemiam et impugnationem fidei 2-2, q. 94, 3, 1^m | 2^m | 3^m | 2, c. * Adeps 1. Adjurare 8. Adoratio 7. Animal 83. Canis 1.
- 3 Idolatria opponitur latrariae 2-2, q. 92, 94, prin^o | 1, o. | 3, d. 9, q. 1, a. 1, b. 2 | q. 3, 3^m | q. 2, a. 2, q. 6, c.
- 4 Idolatria quadruplex: scilicet civilis, idest imaginum habentium deitatem, secundum Hermetem, fabularis idest hominum deificatorum, physica idest animae totius mundi, secundum Varro- nem; et Platonica, quae et physica dicitur, scilicet intelligentiarum, animarum caelestium, daemonum et animarum hominum 2-2, q. 94, 1, c. | q. 122, 2, 2^m | Cg. 3, c^o 120 | Po^a q. 6, 6, c. | Rom. lect. 7, fi. etc. * Caerimonia 8. Cultus 17, 18, 19. Eucharistia 189. Exilium. Festum 6. Fides 100. Gradus 3. Haeresis 18, 19, 66. Imago 43. Israel 2. Judaei 27, 28, 29.
- 5 Omnis idolatria est peccatum, nec excusatus mos vulgi, contra Senecam, nec persecutio contra haereticos 2-2, q. 92, 2, o. | Cg. 3, c^o 120. * Juramentum 35. Luminare 2. Machabaei. Mel 2. Neomenia. Perjurium 5. Praeceptum 43. Rahab 2. Sacrificium 16. 21. Serpens 4.
- 6 Idolatria est gravissimum peccatum 1-2, q. 102, 3, 11^m | 2-2, q. 94, 3, o.
- Oppositum videtur dicere 2-2, q. 10, 6, c. | q. 94, 3, 4^m | 4, d. 13, q. 2, 2, o.
- 7 Idolatria est gravissimum peccatum secundum se, sed ex parte peccantis, haeresis et aliqua alia peccata possunt esse graviora 1 2, q. 102, 3, 11^m | 2-2, q. 94, 4, o. | Ma. q. 2, 10, c. | 1^a Cor. 12, lect. 1, prin^o. * Simulacrum. Sodomia. Superbia 29.

IDOLUM

- 8 Peccatum contra naturam est levius idolatria: sed ponitur conveniens poena ejus, quia est manifestius 2-2, q. 91, 3, 3^m | Rom. lect. 8, prin^o. * Superstitio 1, 3, 4. Templum 1, 7. Vestis 7. Votum 74.
- 9 Causa dispositiva idolatriae, fuit triplex parte hominis: scilicet inordinatus affectus, repraesentatio delectabilis et ignorantia Dei. Sed causa consummativa ejus, fuerunt daemones 2-2, q. 94, 4, o. | 2, d. 15, q. 1, 2, c. | Cg. 3. c^o 120 | Po^a q. 3, 4, c.
- 10 Ab idolatria omnia alia peccata oriebantur 2-2, q. 94, 4, 1^m | 2, d. 42, q. 2, 3, 7^m | 1^a Cor. 12, lect. 1, prin^o.
- 11 Dans hostiam non consecratam pro Eucharistia, est reus idolatriae, non autem adorantes eam, cum hostia debeat adorari latria, sub conditione in habitu 3^a q. 80, 6, 2^m | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 6, 2^m | 4, d. 9, a. 5, q. 1, 4^m | Quol. 5, 12, o.
- 12 Oppositum videtur dicere a simili, quia ad digne sumendum Eucharistiam requiritur devotio actualis, cum nemo carnem Christi debeat manducare, nisi prius adoret, secundum Augustinum 3^a q. 80, 6, 2^m | 4, d. 9, a. 3, q. 5, c. | a. 4, q. 2, c. | d. 12, q. 2, a. 1, q. 3, o. | q. 3, a. 1, q. 2, c.
- 1 IDOLUM. Ostendit Deus idola non esse Deos quintupliciter: scilicet ex lege naturali hoc dictante, ex lege scripta prohibente, ex consideratione creaturarum terrestrium, quantum ad creationem, et quantum ad creatorem, ex consideratione creaturarum caelestium, quantum ad caeli magnitudinem, et quantum ad ejus substantiae subtilitatem, in quo primo virtus Dei relucet inter corporalia quantum ad virtutem, vel quasi inhabitatione angelorum et sanctorum, quantum ad dignitatem, vel etiam totius creaturae inferioris quantum ad eorum causalitatem, et ex magnorum subjugatione, ponens temporum destructionem, qui sunt magni, vel scientia, vel secundum potentiam. Isa. 40, me^o. * Adjurare 8. Fermentum 3. Latria 1. Machabaei.
- 2 Ostendit propheta aliorum deorum, idest idolorum falsitatem tripliciter: scilicet ponens per modum iudicii ad idola consensum, petens divinitatis signum et petens testimonium. Isa. 43, prin^o. * Mel 2. Simulacrum.
- Idoneitas. Absolvere 40. Electio 34, etc. Vestis 4.
- 1 IDONEUS. Idoneum ad magna reddunt duo: scilicet facultas administrandi, industria et strenuitas exequendi. Hebr. lect. 2, prin^o. Adoptio 18. Beneficium 23. Campsoria 8. Confessio 76, 77. Confessor 1. Dignitas 3.
- 2 Idoneum ad magna faciunt tria: scilicet sapientia, nobilitas et potestas. Hebr. lect. 2, o. * Electio 34, etc. Fama 1. Joannes 14. Judex 3. Manus 3. Medicus 1, 3. Natum. Praelatio 18. Puer 8. Raptus 18. Religio 48, 49, 78, etc.
- Idumaeus. Amalecites.
- Ignavia est segnitias 3, d. 26, q. 1, 3, c. fi. * Docilitas 2. Pigritia. Segnitias.
- Igneum. Caelum 60. Empyreum.
- 1 IGNIS inferni et cuiuslibet alterius rei est ejusdem speciei 4, d. 41, q. 3, a. 2, q. 2, o. | d. 47, q. 2, a. 1, q. 3, o. | a. 3, q. 3, 1^m | Cae. lect. 16, me^o. Aer 6, 10, 12, 13. Agilitas 4. Amor 58, 189, 194, 204. Angelus 559. Anima 140. Antonius 2. Damnati 40.
- 2 Species ignis sunt tres: scilicet lux, idest ignis in materia propria, flamma, idest ignis in humido aereo; et carbo, idest ignis in sicco terrestri 1, q. 67, 2, 2^m | 1-2, q. 35, 8, c. | 2, d. 13, 3, 3^m | 4, d. 44, q. 3, a. 2, q. 2, c. | Trin. 15, 4^m | Anima. 2, lect. 14, me^o.
- 3 Ignis in materia aliena, venit in usum nostrum, non autem in materia propria, quia est remotus a nobis 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 1^m. * Banausia. Caelum 35, 53, 60. Calor 1, 2, 6, etc. Carbo. Corpus 35. Dispositio 16. Effectus 9. Elias 6. Flamma. Fornax. Hieronymus 1. Igneum. Ignitum. Ira 52. Luciditas 2. Lux 11.
- 4 Ignis generatus a sole, vel ab inferiori calefaciente, est ejusdem speciei cum igne qui est in sua sphaera, nisi in quantum admi-
sectur ei de materia aliena 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 3, c.
- 5 Ignis non lucet in propria materia, idest in sua sphaera, nec in materia opaca terrestri, nec in sulphure, nec in fumo grosso, nec in inferno 1^a q. 66, 1, 5^m | 2, d. 2, q. 2, 2, 2^m | d. 14, 2, 2^m | 4, d. 44, q. 3, a. 2, q. 2, 4^m | Po^a q. 4, 1, 2^m | Trin. 15, 4^m | Anima. 2, lect. 14, fi. Claritas 2. * Malignus. Motus 36. Nutrire 3. Raritas 1. Superius 1. Tonitruum. Vapor 1. Virtus 41.
- 6 Ignis habet in sua natura lumen, sed ejus lux non apparet nobis. Opus. 51, fi.
- 7 Ignis ex propria natura movetur tantum sursum, sed circulariter vel deorsum in materia aliena et praecipue secundum quod agit ut instrumentum virtutis divinae 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 3, 3^m.
- 8 Omnis actio ignis, est secundum proprietatem naturae ignis, non autem omnis actio cultelli igniti. Quol. 6, q. 2, 1, c.
- 9 Nulla res potest diu conservari in igne 2, d. 15, q. 2, 2, 1^m | 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 3, 3^m | Po^a q. 5, 9, 15^m.
- 10 Quaedam corpora sunt quae ad horam in igne simul, sine laceratione permanent, ut patet de hebeno et salamandra 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 3, 3^m.
- 11 Purgatio elementorum in fine mundi fiet per ignem: quia ignis

IGNORANTIA

- est similior gloriae, et activior et minus inficitur 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 2, o. | a. 2, q. 1, 1^m | 2^m | Cg. 4, c^o fi. * Damnatio 39, 40, 63, 64. Ferrum o. Forma 155, 156, 157, 158. Macharius.
- 12 Ignis conflagrans mundum, quo ad purgationem praecedet iudicium. Sed quo ad involutionem impiorum, sequetur iudicium 4, d. 47, q. 2, a. 3, q. 1, o. | q. 2, c. | q. 3, 1^m. * Poena 66, etc. 90, 93, 94. Purgatio 7. Purgatorium 3, 4.
- 13 Idem ignis purgabit mundum et electos 4, d. 45, L. | d. 47, q. 2, a. 3, q. 3, 1^m.
- 14 Iste ignis causabitur ex supernaturali congregatione omnium causarum ignis 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 3, c. | Po^a q. 5, 6, 10^m.
- 15 Iste ignis non agit nisi ut instrumentum providentiae et virtutis Dei 2, d. 6, 3, 6^m | 4, d. 44, q. 3, a. 2, q. 1, 3^m | a. 3, q. 3, c. | d. 47, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m | a. 2, q. 2, 3^m | a. 3, q. 2, o. | Verit. q. 25, 1, c. | 1^m | 7^m | 9^m | Ma. q. 5, 2, 5^m | Anima. 21, c. fi. | d. | Quol. 2, 13, c. | Quol. 3, 23, c. | Opus. 3, c^o 184.
- 16 Iste ignis ascendet tantum, quantum aquae diluvii ascenderunt, scilicet usque ad medium aeris interstitium 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 3, c. | a. 2, q. 1, b. 2, q. 3 | q. 3, c.
- 17 Deus dicitur ignis, quia est subtilis tripliciter: scilicet per substantiam, scientiam et apparentiam. Et est lucidus, quia manifestat, delectat et dirigit. Et est calidus, quia vivificat, purgat et devastat. Et est levis, propter motum, situm et impermixtionem. Isa. 10, fi. Apostoli 20.
- 18 Deus dicitur ignis, quia ignis inter sensibilia est nobilior, clarior activior, actualior, altior, magis purgans et consumens sicut Deus 2, d. 6, 3, 2^m | d. 16, 2, 5^m | Hebr. 12, fi. * Aqua 14. Ignitum. Malignus. Motus 36. Raritas 1. Seraphin 2.
- 19 Deus dicitur ignis, quia purgat, inflammat et condemnat. Po^a q. 7, 5, c. | Isa. 33, me^o. * Christus 198. Terra 1.
- 20 Charitas dicitur ignis, quia illuminat, exaestuat, omnia ad se convertit, expeditum facit et sursum trahit. Isa. 30, fi.
- 21 Deus liberat sanctos a quadruplici igne: scilicet ab igne libidinis, tribulationis, damnationis et divinae indignationis. Isa. 43, me^o.
- 22 Amor dicitur ignis, secundum quinque condiciones ignis: scilicet quia ignis est in materia sua nobilis, in forma cognoscibilis, in quantitate magnus, in virtute inextinguibilis et in pondere stabilis. Opus. 61, c^o 48.
- Ignitum. Ignis 8. Religio 44, 66, 96.
- Ignobilitas. Ira 40. Mulier 11. Pars 21. Peccatum 47. Servitus 9. Vilis.
- Ignominia. Confusio. Ignominiosum. Peccatum 248. Poena 56. Verecundia 4. Vindicatio 6.
- Ignominiosum. Peccatum 248.
- 1 IGNORANTIA triplex: scilicet simplicis negationis, privationis et pravae dispositionis. Ma. q. 3, 7, c. | Anima. 2, lect. 11.
- 2 Ignorantia sextuplex: scilicet invincibilis, affectata in se vel in sua causa, juris, facti, causa actus et non causa. Prima et quarta excusant a peccato in toto, secunda et tertia excusant non in toto, quinta excusant a toto si non sit culpa, sexta vero nec excusant, nec minuit peccatum 1-2, q. 74, 1, 2^m | 5, c. | 1^m | q. 76, 3, 4, o. | 2-2, q. 59, 4, 1^m | 3^a q. 47, 5, 3^m | q. 80, 4, 5^m | 2, d. 22, q. 2, 2, o. | d. 41, q. 2, 1, 3^m | 4, d. 9, a. 3, q. 3, o. | d. 21, q. 2, 2, 4^m | Verit. q. 17, 3, 4^m | 4, 5^m | Ma. q. 2, 3, 9^m | q. 3, 8, o. Quol. 3, 27, 2^m | Quol. 8, 13, 15, c. | Quol. 9, 15, c. | Psal. 24, prin^o | Rom. lect. 7, prin^o. * Excommunicatio 25, 31, 32. Gula 5, 6.
- 3 Ignorantia tripliciter se habet ad actum: scilicet concomitanter consequenter, idest volita in se ut affectata, vel in sua causa, scilicet habitu vel passione, ut ignorantia electionis; et antecedenter, idest causa actus. Tertia causat involuntarium simpliciter, secunda secundum quid: prima vero nullo modo, sed tantum non voluntarium 1-2, q. 6, 8, o. | q. 19, 6, c. | q. 76, 3, 4, | 2, d. 39, q. 1, 1, 4^m | d. 43, 1, 3^m | Ma. q. 3, 8, c. * Humilitas 9. Ignotum. In 6. Peccatum 22, 24, 27, 31, 87, 122, 143, 146, 159, 192, 227, 359.
- 4 Ignorantia est volita tripliciter: scilicet directe, ut affectata, indirecte, idest propter negligentiam, et per accidens, idest consequenter. Prima auget peccatum: aliae vero diminunt 1-2, q. 19, 6, c. | Ma. q. 3, 8, c. * Stultitia 2, 10. Tenebrae 2.
- 5 Ignorantia excludit triplicem scientiam: scilicet qua scitur aliquid esse malum secundum se, vel ut nunc, vel ut fugiendum 1-2, q. 78, 1, 1^m | Ma. q. 3, 8, c.
- 6 Ignorantia causat triplex malum. Primo triplices sordes, scilicet erroris, affectus, et operis. Secundo otiositatem. Tertio claudit appetitum boni. Quae mala remonentur per scientiam. Dio. 4, lect. 4.
- 7 Ignorantia habet rationem poenae et non culpae secundum se. Sed ignorantia ex causa, scilicet ex negligentia discendi, vel ex effectu sequente, est peccatum 1-2, q. 76, 2, o. | q. 84, 4, 5^m | q. 105, 2, 9^m | 2-2, q. 53, 2, 2^m | 2, d. 42, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | Ma. q. 3, 7, c. | 1^m | 7^m | 11^m | Quol. 1, 19, c. * Cognitio 76. Conceptio 12. Consilium 29. Delictum 2. Fides 36, 122, 127, etc. Idolatria 9.
- 8 Nescientia est simplex carentia scientiae. Sed ignorantia proprie est nescientia eorum quae quis est aptus scire et debet. Error

IGNORANTIA

- autem addit approbationem falsi. Sed haeresis ei addit pertinaciam contra fidem 1^a q. 101, 1, 2^m | 1-2, q. 76, 2, c. | 4, d. 30, q. 1, 1, 1^m | d. 49, q. 2, 5, 8^m | Ma. q. 3, 7, c. | q. 8, 1, 7^m | Dio. 4, lect. 4. * Injustitia 4. Nox 3.
- 9 Ignorantia electionis dicitur, non quia electio sit scientia, sed quia ignoratur quid sit eligendum 1-2, q. 13, 1, 3^m. * Ordo 84, 85.
- 10 Ignorantia privationis, idest eorum quae quis tenetur scire et potest, est peccatum, non autem aliorum 1-2, q. 76, 2, o. | q. 91, 4, c. | 2^m | 3^m | 2, d. 22, q. 2, 1, o. | d. 41, q. 2, 1, 3^m | d. 42, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | 4, d. 9, a. 3, q. 2, 1^m | d. 21, q. 2, 2, 4^m | Verit. q. 17, 3, c. | Ma. q. 3, 7, o. | Quol. 1, 19, o. | Quol. 8, 15, o. | Isa. 5, meo.
- 11 Ignorantia omnino involuntaria, non est peccatum. Ma. q. 3, 7, 7^m.
- 12 Ignorantia et fomes, sunt materialia in peccato originali. Ma. q. 3, 7, c. fi. | 11^m. Praeceptum 139, 147.
- 15 Ignorantia non est peccatum originale, sed actuale, sicut et omissio 2, d. 22, q. 2, 1, 2^m | d. 30, q. 1, 3, 5^m | Ma. q. 3, 7, c.
- 14 Ignorantia peccati, in his quae secundum se sunt mala, pertinet ad infidelitatem; sed in his quae sunt mala quia prohibita, pertinet ad negligentiam 4, d. 9, a. 3, q. 2, 1^m.
- 15 Ignorantia quaelibet quae est peccatum, est in intellectu subjective: sed est in voluntate, ut in causa 2, d. 22, q. 2, 2, 1^m | 2, 3^m | Ma. q. 3, 7, 5^m. Subjective. * Angelus 211, etc. 394, etc. 457. Animal 83. Assumere 60. Beatitudo 125. Credere 13. Daemon 8, 9, 55. Decretistae 3.
- 16 Ignorantia negative poterat esse in natura integra, non autem ignorantia privative 1^a q. 12, 4, 2^m | 2, d. 43, 6, c. * Aestimatio 1, 2.
- 17 Nulla ignorantia fuit in Christo 3^a q. 15, 3, o. * Fides 36. Fortitudo 45. Ignoscentia. Ignotum.
- 18 Ignorantia negative, semper est in angelis et in aliis beatis, non autem ignorantia privative, quia est poena 1^a q. 12, 4, 2^m | 4, d. 49, 2, 5, 8^m | Ma. q. 3, 7, c. | q. 8, 1, 7^m | Dio. 4, lect. 4. Angelus 312, etc. 394, etc. Judaei 19, 21. Juristae o. Lex 57.
- 19 Ignorans non peccat continue, nec ex quolibet non scito per eum, sed tantum cum habet tempus discendi ea, quae scire tenetur et potest. Unde homo non dicitur ignorans si non intelligit sicut Deus, sed si non intelligit sicut aptus natus est intelligere 1-2, q. 7, 6, 2, 5^m | 4, 3^m | q. 94, 4, c. | 2^m | 3^m | 2, d. 22, q. 2, 1, 4^m | Ma. q. 3, 7, 12^m | Meta. 3, lect. 20, meo 4, fi. * Praeceptum 147. Puer 10, 11, 12.
- 20 Ignorans gravissime peccat, non propter quantitatem peccati, sed periculi. Vel ignorantia beneficiorum Dei, est gravissima inter species ingratitudinis 1-2, q. 76, 4, 3^m | 2, d. 22, q. 2, 2, 1^m | 4, d. 9, a. 3, q. 2, 1^m | Ma. q. 3, 8, 1^m | Rom. 2, lect. 1, meo etc. * Religio 61.
- 21 Ignorantia et error, causantur ex accidia. Ma. q. 81, 7^m | 8^m * Superbia 29. Votum 80.
- 22 Ignorantia alicujus particularis idest circumstantiae, quam quis non potest scire, debita diligentia adhibita, excusat totaliter a peccato, non autem ignorantia quam causat habitus vel passio, impediens applicationem scientiae communis, ad particularem actum 1-2, q. 19, 6, c. | q. 77, 7, 2^m | 2-2, q. 59, 4, 1^m | 3^a q. 80, 4, 5^m | 4, d. 9, a. 3, q. 20 | d. 15, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m.
- 25 Ignorantia potest esse effectus unius peccati, et causa alterius. Ma. q. 3, 6, 8^m.
- 24 Ignorantia inquantum tollit scientiam impediens peccatum, est causa peccati. Sed inquantum tollit vel minuit voluntarium, excusat a peccato, et est causa misericordiae vel ignoscentiae. Ma. q. 3, 6, 6^m. * Blasphemia 17, 23. Cognatio 9. Conceptio 42. Confessio 41.
- 25 Ignorantia non excusat, nec minuit peccatum, nisi secundum quod causat involuntarium 1-2, q. 19, 6, c. | q. 73, 6, c. | q. 76, 3, 4, o. | q. 77, 7, 2^m | q. 105, 2, 9^m | 2, d. 22, q. 2, 2, c. | 5^m | 4, d. 30, q. 1, 2, c. | Ma. q. 2, 10, 3^m | q. 3, 6, 6^m | 8, c. | 4^m | 5^m | quol. 1, 19, c. * Aestimatio 1, 2. Conscientia 4, 13, etc. Credere 13. Eucharistia 221, 278. Fides 36. Fornicatio 2. Furtum 2, 3, 6, 7.
- 26 Ignorantia praecedens inclinationem appetitus, causat eam. Ideo quanto major est, tanto magis causat involuntarium, et excusat a peccato. Non autem ignorantia sequens, sed magis gravat 2-2, q. 156, 3, 1^m. * Gula 5, 6. Idolatria 9. Illegitimus 3.
- 27 Ignorantia opposita scientiae practicae excusat, vel minuit peccatum, non autem ignorantia electionis, sed constituit peccatum et opponitur prudentiae 1-2, q. 47, 2, c. | q. 88, 2, c. | Virt. q. 1, 6, 3^m * Injustitia 4. Lex 101. Matrimonium 92, 110, etc. Ordinatio 7.
- 28 Ignorantia electionis, nec excusat, nec minuit, nec causat peccatum, sed sequitur omne peccatum 1-2, q. 76, 4, 1^m | q. 78, 4, 1^m | 2, d. 22, q. 2, 2, 4^m | Ma. q. 2, 3, 9^m | q. 3, 8, c. | 5^m | Virt. q. 1, 6, 3^m | 1^a Tim. 2, lect. 3, meo. Ordo 84, 85, 104, 106.
- 29 Immo peccatum contingit in actu liberi arbitrii, eligendo malum ex ignorantia 1^a q. 63, 1, 4^m.
- 50 Nulla ignorantia est causa peccati, nisi per accidens: scilicet illa, quae tollit cognitionem universalem vel particularem prohibentem peccatum 1-2, q. 76, 1, o. | 3, c. | 2, d. 42, 1, c. | 3^m | Ma. q.

ILLUMINATIO

- 3, 6, o. | 7, c. fi. | 6^m. * Peccatum 87, 88, 91, 122, 123, 143, 149, 159, 192, 227, 359.
- 51 Ignorantia seu error non excusat a peccato, nisi sit illius circumstantiae, ejus appositio vel remotio, facit differentiam liciti et illiciti in actu 1, d. 39, q. 1, 2, c. | 3^m. * Praeceptum 29, 147. Principium 27. Promulgatio 33. Pusillanimitas.
- 52 Ignorantia infidelitatis excusat sequens peccatum, non in toto, sed in parte 4, d. 9, a. 3, q. 4, c. | 1^m | Ma. q. 3, 8, 1^m. * Religio 61. Scandalum 8, 15, etc. Schisma 5. Simonia 22, 36, etc. Tentare 1, 11. Tenebrae 2, 3, 4. Timor 30. Tribulatio 9.
- 55 Agens contra constitutionem vel praeceptum Papae propter ignorantiam, non excusatur a peccato, si teneatur et potuerit eam scire, inquantum in ejus notitiam devenit per alios, vel devenire potest, promulgatione facta; quia omnes tenetur eam scire 1-2, q. 90, 4, c. | 2^m | 3^m. Verit. q. 17, 3, c. | Quol. 1, 19, o. Venerere 8. Virtus 161. Voluntarium 4, 11, etc. Usura 244, 256, 261, 266.
- Ignoscentia. Ignorantia 8. Misericordia o.
- Ignotum. Adam 19. Cognitio 76. Consilium 29. Differentia 18. Eucharistia 221, 278. Incantatio. Infinitum 27, etc. Misericordia 43. Peccatum 24, etc. Restitutio 22. Tribulatio 9. Usura 244, 256, 261, 266. Via 6.
- Illabi menti convenit soli Deo 3^a q. 8, 8, 1^m | q. 64, 1, c. | 2, d. 8, 5, 3^m | 4, d. 9, a. 2, q. 1, 2^m | d. 12, L. primo Cg. 2, co 96, fi. | Libo 4, co 17, fi. | 18, fi. | Verit. q. 28, 2, 8^m | Jo. 13, lect. 4, fi. | 1^a Cor. 2, lect. 2, fi. * Angelus 83, 85. In 7, etc.
- Illatum. Baptismus 128, etc. Beatitudo 138. Christus 86. Eucharistia 140. Excommunicatio 17, 31. Ira 35, 71. Meritum 98. Misericordia 19, 32. Mors 9, 17, 30, 38. Poenitentia 19. Satisfactio 2. Temperantia 14. Timor 29. Usura 259, 287, 292, 295, 299, 301, 302. Vindicatio 3. Violentia 5.
- Illectio. Daemon 81. 90.
- Illegalis. Injustitia 1.
- 1 ILLEGITIMUS incurrit duplex damnum: scilicet privationem officiorum et dignitatum, et haereditatis. Tamen naturales succedunt in sexta parte, spurii autem in nulla 4, d. 41, a. 3, q. 2, o.
- 2 Illegitimi et eunuchi, privantur in lege veteri, honore civili, decem annis, non autem quo ad Deum 1-2, q. 105, 3, 2^m.
- 3 Ignorantia excusat parentes ab illicito coitu, et filios ne sint illegitimi, si matrimonium contractum est in facie ecclesiae, non autem si clandestine 4, d. 41, a. 3, q. 1, 2^m | a. 5, q. 1, 1^m. * Desponsatio. Filiatio 10. Ordo 97.
- 4 Parentes tenentur jure naturali, providere necessaria illegitimis, etiam spuris. Et episcopi debent eos cogere ad hoc 4, d. 41, a. 3, q. 2, c.
- 5 Illegitimus potest legitimari sextupliciter: scilicet dupliciter secundum canones scilicet sicut cum quis ducit in uxorem illam ex qua filium illegitimum generavit, si non fuit adulterium, et per specialem indulgentiam et dispensationem domini Papae. Et quatuor aliis modis secundum leges: scilicet primus est si pater filium naturalem, curiae imperatoris offerat, quia legitimitur propter curiae honestatem. Secundus, si pater in testamento nominet eum legitimum haeredem, et filius postmodum, testamentum imperatori offerat. Tertius, si nullus sit filius legitimus, et ipsemet filius seipsum principi offerat. Quartus est, si pater in publico testamento, vel cum trium testium subscriptione, eum legitimum nominet, et adiciat naturalem 4, d. 41, a. 3, q. 3, o. * Religio 52, 53. Spurius.
- Illaeus. Christus 214.
- Illiberalitas magi opponitur liberalitati, quam prodigalitas 2-2, q. 107, 2, c. * Avaritia o. Parvificentia. Tyrannus 3.
- Illicitum. Abstinencia 4. Accusatio 20. Acquirere. Affinitas 4. Augurium 2. Character 47. Charitas 63. Castitas 4. Continentia 3, 9. Damnum 2. Datio 18. Duellum. Electio 31. Ignorantia 31. Illegitimus 3. Importunitas. Incantatio. Incarcerare. Juramentum 21, etc. Mutilatio. Notorium 2. Oblatio 6. Passio 81, 83. Peccatum 96, 245. Promissio 4. Sensualitas 9, 12. Simonia 24. Sollicitudo 6, 7, 8. Sors 5. Statutum 1. Stuprum 1. Vinum 5.
- 1 ILLUMINATIO non est motus 1^a q. 53, 3, c. * Adam 19. Aer 5. Assistere 2. Baptismus 158. Beatus 29. *
- 2 Immo illuminatio est motus 1^a q. 53, 3, 2^m. * Bonitas 195. Caecus 6. Charitas 128.
- 3 Illuminatio fit in instanti: quia non est motus, sed est terminus motus localis. Et lumen non habet contrarium, ideo subjectum ejus, est in ultima dispositione 1^a q. 53, 3, c. | 2^m | q. 67, 2, c. | 1-2, q. 113, 7, c. | 3^a q. 75, 7, c. | 1, d. 37, q. 4, 3, c. | 1^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 3^m | d. 13, 3, 9^m | 3, 2, 22, q. 3, a. 2, q. 2, 1^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 2, c. | d. 44, q. 1, a. 2, q. 3, c. | Cg. 2, co 19, fi. | Verit. q. 28, 3, 8^m | Poa q. 3, 13, c. fi. | 18, 22^m | Quol. 11, 4, c. | Meta. 8, lect. 1, fi. | Anima. 2, lect. 14. * Consilium 29. Creatura 6. Daemon 7, 12, 13, 17. Descendere 4. Deus 195, 196. Diaconus 5. Docere 3. Episcopus 11. Phantasma 7.
- 4 Illuminatio non est motus localis, sed alteratio 1^a q. 53, 3, 2^m | 3, d. 22, q. 3, a. 2, q. 2, 1^m. * Hierarchia 4. Ignis 11, 17, 20. Illustratio. Instans 16, 17, 39. Instructio. Lumen 1, etc. 8, 15. Luna 2, 5, 6, 8. Lux 11, 20.

IMAGINATIO

- 3 Illuminatio proprie non est passio: quia nihil abjicit 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m. * Macharius. Maria 1, 9, 68. Miraculum 13, 14. Missio 22. Neomenia. Notorium 2. Officium 2. Planetæ 3. Prophetia 39, etc. 86, 87. Religio 96.
- 6 Aliquid illuminatur tripliciter: scilicet in superficie tantum, ut opaca, vel in profundo non fixe, ut diaphana, vel fixe ut lucida 2, d. 13, 3, 10^m | Verit. q. 9, 1, c. | Anima. 2, lect. 14, fi. * Sacramentum 97, 98. Scientia 7, 80. Seraphin 2, 3. Sexus 3. Sol 1. Spiritus 13, 14, 16.
- 7 Homo non potest illuminare, confortando lumen alterius, quia in eo est debilissimum lumen intellectuale, nisi forte instrumentaliter dirigendo, proponendo exempla, vel applicando principia conclusioni 1^a q. 117, 1, o. | 2, d. 9, 2, 4^m | d. 28, 5, 3^m. * Terra 5.
- 8 Sacerdos illuminat, tradendo sacramenta gratiae, non autem infundendo gratiam 3^a 64, 1, 1^m | Verit. q. 11, 1, 9^m | 14^m | 17^m.
- 9 Ecclesia illuminatur sextuplici lumine: scilicet lumine sacrae Scripturae, spiritualis intelligentiae, gratiae, gloriae, lactitiae, et Dei. Isa. 60, meo.
- 10 Omnes in ecclesia sunt recipientes, idest illuminandi, purgandi, et perficiendi. Sed non omnes sunt agentes, idest illuminantes purgantes, et perficientes 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 3, c. * Theologia 5, 27. Unctio 14. Venire 2. Verbum 66, 74. Visio 20. Visus 2, 5.
- 11 Omnis perficiens, illuminat et purgat, et non e converso, et omnis illuminans purgat, et non e converso 2, d. 9, 2, 8^m.
- 12 Omnis qui illuminatur, percipit illuminationem ex parte objecti, non autem semper ex parte principii 1^a q. 111, 1, 3^m.
Illusio. Daemon 72, etc. Diana. Divinatio 5, etc. Maeresis 8. Loqui 7.
Illustratio. Ad illustrationem internam mentis, tria disponunt: scilicet esse in abstractione transitoriae dulcedinis, in approximatione ad fontem luminis, et in interiori dilatatione mentis, quae fit per conatum hominis. Opus. 60, c. 5. * Abstractio 15. Angelus 169. Anima. 169. Dos 4. Intellectus 249, 250, 300. Prophetia 40. Somnus 2. Splendor. Usura 86.
Illustres vocabantur viri in dignitate constituti, primi ordinis inter patresconscriptos. Opus. 20, libo 4, c. 26. * Nobilitas o.
Imaginabile. Abstractio 12. Intellectus 114. Materia 31. Scientia 47. Imaginari. Chimaera 2.
Imaginaria. Abstractio 16. Caelum 64. Deus 173, 192. Finis 24, 134. Missio 45. Negatio 5. Ordo 21. Prophetia 48, 53, 56, 58, 72, etc. 89, 90, 91. Raptus 11. Tentare 19, 23. Visio 5, 7, 12, 21.
- 4 IMAGINATIO habet duo officia: scilicet conservare species sensibiles, et repraesentare eas intellectui. Verit. q. 15, 2, 8^m.
- 2 Imaginatio et sensus, numquam cognoscunt naturam rei, sed tantum accidentia 1^a q. 57, 1, 2^m | 3^a q. 76, 7, c. | 1, d. 19, q. 5, 1, 6^m | 3, d. 23, q. 1, 2, c. | 3^m | d. 35, q. 2, a. 2, q. 1, c. | q. 3, a. 5, q. 1, c. | 2^m | 4, d. 49, q. 2, 7, 6^m | Verit. q. 1, 12, c. | q. 8, 7, fi. | q. 10, 4, 1^m | 6, 2^m | q. 12, 12, 12^m | Quol. 8, 4, c. | Sensu. lect. 10, meo | Poster^m lect. 42, meo. * Abstractio 15.
- 3 Non possumus imaginari quae nullo modo sentimus secundum totum, vel secundum partem. Ideo caecus natus non potest imaginari colorem 1^a q. 111, 3, 1^m | 2^m | Ma. q. 3, 4, 2^m | q. 16, 11, 9^m | Anima. 4, 2^m | Quol. 8, 3, c.
- 4 Sub imaginatione non cadit nisi corpus 1^a q. 50, 1, c. | Po^a q. 6, 6, c. * Angelus 151, 174, 178. Anima 265, 278. Appetitus 58, 65. Assimilatio 14, etc. Chimaera o. Femina 3. Forma 172. Homo 39.
- 5 Imaginatio est tantum corporaliū, et singularium. Cg. 2, c. 66, 2^m | Verit. q. 12, 12, 1^m. Imaginabile. Imaginaria.
- 6 Nec est ultra quantitatem. Po^a q. 3, 19, c. * Infidelitas 9. Intellectus 92, 131, 133, etc. 262, 288.
- 7 Nec est ultra continuum. Po^a q. 10, 1, c. prin^o. * Ira 46. Joannes 8. Mundus 29. Non ens 2. Passio 53.
- 8 Imaginatio cooperatur suo objecto, formando aliquas species, non autem sensus 1^a q. 12, 9, 2^m | q. 78, 4, c. | q. 84, 6, 2^m | q. 85, 2, 3^m | 2, d. 23, q. 2, 2, 3^m | Verit. q. 8, 5, 9, c. | q. 10, 6, 5^m | q. 19, 1, c. | Quol. 5, 9, 2^m | Quol. 8, 3, c.
- 9 Proles immutatur secundum formam imaginationem parentis in coitu: quia immutatur spiritus corporeus, in quo est virtus formativa 2, d. 20, q. 2, 1, 2^m | Ma. q. 4, 8, 13^m. * Peccatum 41, 136. Physica 14. Primi 1. Prophetia 13, 56. Stupor 1.
- 10 Imaginatio aegritudinum quandoque causateas 3^a q. 13, 3, 3^m | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 3, c. | Cg. 3, c. 99, 6^m | 103, 1^m | Po^a q. 6, 3, 7^m | 9, c. | Opus. 28, c. 2. * Timor 34. Verbum 36.
- 4 IMAGINATIVA est idem quod phantasia 1^a q. 78, 4, c. | q. 84, 6, 2^m. * Appetitus 57. Phantasia 1.
- 2 Imaginativa est altior potentia, quam sensus exterior, in quo tamen est maxima certitudo, quia est principium omnis cognitionis humanae, et semper oportet principia cognitionis esse certiora 3^a q. 30, 3, 2^m. * Judicium 43.
- 5 Imaginativa est omnium corporearum, ut conveniunt in ratione quantitatis et figurae, et consequentium; et sensus communis est eorum, ut conveniunt in vi activa. Verit. q. 15, 2, c. * Liberum 26. Nabuchodonosor 6. Opinativa. Praestigium 2. Sensualitas 3. Sensus 9, 29.

IMAGO

- 4 Organum imaginativae est in anteriore parte cerebri, et prope vultum 2, d. 20, q. 2, 2, c. | 4, d. 7, q. 3, a. 3, q. 2, a. 1 | Verit. q. 18, 8, c. | q. 26, 4, 5^m. * Christus 132. Spiritus 4. Vultus.
- 5 Sensibile est agens insufficiens respectu intellectus, sufficiens autem respectu sensus et imaginativae: tamen actio ejus attingit omnes. Quol. 8, 3, c.
- 4 IMAGO quaelibet est similitudo, et non e converso, quia imago addit esse expressum ab alio 1^a q. 35, 1, c. | 1^m | 2, c. | q. 93, 1, c. | 9, o. | 1, d. 28, q. 2, 1, c. | 2, d. 16, 4, o. | Verit. q. 22, 6, 2^m | 1^a Cor. 11, lect. 2, fi. | 2^a Cor. 4, lect. 2, meo | Col. lect. 4, prin^o | Hebr. lect. 2, prin^o.
- 2 Differentia triplex inter imaginem et similitudinem: scilicet quia imago pertinet ad formam scilicet specialem: similitudo autem ad naturam: imago pertinet ad cognitionem veritatis, quae est principium demonstrans naturam intellectualem, similitudo autem ad amorem virtutis, imago pertinet ad potentias scilicet memoriam, intelligentiam, et voluntatem, similitudo vero ad habitus consequentes scilicet innocentiam et justitiam 1^a q. 93, 9, o. | 2, d. 16, 4, o. * Abraham 23. Aequalitas 21. Artificiale 7. Cultus 19. Figura 1. Idolatria 4.
- 5 Imago proprie dicitur, quod procedit ad similitudinem alterius. Id autem a quo procedit, dicitur proprie exemplar, improprie autem imago 1^a q. 35, 1, 1^m | q. 93, 5, 4^m | 1, d. 28, q. 2, 1, c. * Lumen 9, 10. Ratio 41. Reverentia 7. Similitudo 6.
- 4 Ad rationem imaginis, non sufficit expressa similitudo secundum genus, vel secundum accidens commune: sed requiritur quod sit expressa similitudo secundum speciem, vel secundum accidens proprium speciei, et praecipue secundum figuram 1^a q. 35, 1, c. | q. 93, 2, 6, 7, 8, c. | d. 28, q. 2, 1, c. | 1^m | 2, d. 16, 1, 2, 4, c. | Verit. q. 10, 7, c. | Phy. 7, lect. 5, meo | 1^a Cor. 11, lect. 2, fi. | Col. lect. 4, prin^o | Hebr. lect. 2, prin^o.
- 5 Ad rationem imaginis requiruntur quatuor: scilicet similitudo, adaequatio saltem proportionis, expressum et proximum speciei signum, et ordo 1, d. 28, q. 2, 1, c. * Umbra 1, 2. Usura 297. Verbum 35, 42, 54. Vestigium 6, 7, 10.
- 6 Ad rationem imaginis requiruntur tria: scilicet similitudo, origo, et aequalitas 1^a Cor. 11, lect. 2, fi. | 2^a Cor. 4, lect. 2, meo.
- 7 Aequalitas est de ratione imaginis perfectae, non autem imperfectae 1^a q. 93, 1, c. | Po^a q. 5, 2, 3^m | 1^a Cor. 11, lect. 2, fi. | 2^a Cor. 4, lect. 2, meo.
- 8 Ad rationem imaginis, requiritur aequalitas proportionis, non autem aequalitas equiparantiae 2, d. 16, 1, 4^m.
- 9 Imago principaliter consistit in potentia cognitiva, quia ex memoria et intelligentia oritur voluntas. Ideo etiam imago importat et comprehendit cognitionem et affectivam. Et tota imago est in intellectiva parte, sicut in radice 2, d. 24, q. 2, 3^m | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 3, c.
- 10 Imago alicujus, est in aliquo dupliciter: scilicet perfecte idest in eadem natura, ut Filius, et imperfecte idest in alia natura, ut statua 1^a q. 35, 2, 3^m | 1, d. 3, q. 4, 3, 5^m | d. 28, q. 2, 1, 3^m | 2, d. 16, 1, c. | Cg. 4, c. 11 | 2^a Cor. 4, lect. 2, meo | Hebr. lect. 2, prin^o.
- 11 Idem est motus in rem ipsam, et in imaginem ejus, in quantum hujusmodi, non autem ut res 2-2, q. 81, 3, 3^m | q. 103, 3, 3^m | 3^a q. 8, 3, 3^m | q. 25, 3, c. | 1^m | 1, d. 27, q. 2, 3, c. | 2, d. 4, 1, 4^m | d. 12, 3, 5^m | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 2, c. | q. 2, 1^m | d. 38, 4, c. | 4, d. 49, q. 2, 7, 8^m | Verit. q. 8, 3, 18^m | q. 22, 14, c. | Memoria lect. 3, meo.
- 12 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 28, 4, 2^m | q. 82, 3, 2.
- 15 Imago dupliciter dicitur: scilicet imitans, et id in quo aliquid imitatur aliud 1, d. 28, q. 2, 1, 2^m | 2, c.
- 14 Imago proprie, idest id quod imitatur, dicitur tantum personaliter in divinis, essentialiter autem improprie idest id in quo 1^a q. 35, 1, o. | q. 93, 5, 4^m | 1, d. 28, q. 2, 3, o. * Adoptio 21. Appropriatio 25. Character 12. Filiatio 18, 38. Gloria 4.
- 15 Cum dicitur quod Filius Dei est in suo Patre, tamquam in propria sua imagine, dicendum est, quod imago hic improprie sumitur, scilicet pro exemplari. Sic enim quandoque abusive accipitur. Opus. 1, c. 11.
- 16 Imago non convenit Spiritui sancto, sed tantum filio 1, q. 35, 2, o. | 1, d. 28, q. 2, 3, o. | d. 31, q. 3, 1, c. | Hebr. lect. 2, prin^o. * Gratia 79.
- 17 Imago Dei perfecta convenit soli Filio Dei, sed imago Dei imperfecta convenit soli creaturae 1^a q. 35, 2, 3^m | q. 47, 1, 2^m | q. 88, 3, 3^m | q. 93, 1, 3^m | 1, d. 3, q. 3, 5^m | d. 28, q. 2, 1, 3^m | 2, d. 16, 1, o. | 4, d. 7, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | Verit. q. 3, 1, c. fi. | 4, 2^m | Po^a q. 3, 16, 12 | q. 5, 2, 3^m | Anima. 7, 12^m | 1^a Cor. 11, lect. 1, prin^o | lect. 2, fi. | 2^a Cor. 4, lect. 2, meo | Col. lect. 4, prin^o.
- 18 Quaelibet creatura potest dici imago ideae, existentis in mente divina 2, d. 16, 2, 2^m. * Honor 26. Mens 4.
- 19 Nulla creatura irrationalis est Dei imago, vel ad imaginem Dei 1^a q. 45, 7, c. | q. 93, 2, o. | 3, c. | 1^m | 6, c. | 1, d. 3, q. 3, c. | 2, d. 16, 2, o. | 3, d. 2, q. 1, 1, o. | d. 10, q. 2, a. 2, q. 1, c. | Cg. 4, c. 26, fi. | Verit. q. 10, 1, 5^m | 1^a Cor. 11, lect. 2, fi. | 1^a Cor. 11, lect. 2, c. 3. Pictas 14.

IMAGO

- ✓ 20 Homo et angelus, sunt ad imaginem Dei et imago ejus, Filius autem Dei est imago tantum 1^a q. 3, 1, 2^m | q. 4, 3, o. | q. 35, 2, 3^m | q. 45, 7, c. | q. 91, 4, 1^m | 2^m | q. 93, 1, c. fi. | 3^m | 1, d. 3, q. 3, 5^m | d. 31, q. 1, 2, 1^m | L. | 2, d. 16, L. fi. | Cg. 3, c^o 29 | 1^a Cor. 11, lect. 2, fi.
- ✓ 21 Angelus est simpliciter expressior imago Dei quam homo, sed e converso secundum quid 1^a q. 93, 3, o. | 1, d. 3, q. 3, 4^m | 2, d. 16, 3, o. | 3, d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, 2, c. | Psal. 8, me^o 3, prin^o.
- ✓ 22 Imago Dei est expressior in angelis superioribus quam in angelis inferioribus, et in hominibus, expressior in viro quam in muliere 2, d. 16, 3, c.
- ✓ 23 Imago Dei, in homine et in angelo, est secundum mentem tantum 1^a q. 3, 1, 2^m | q. 93, 2, c. | 3, 2^m | 4, 1^m | 6, 7, o. | 1-2, prol. | 1, d. 3, q. 3, o. | 2, d. 16, 3, o. | d. 39, q. 1, 1, 1^m | Cg. 4, c^o 26 | Verit. q. 10, 7, c. * Spiritus 24. Trinitas 13, etc.
- ✓ 24 Imago Dei est aliquo modo in mente, respectu cujuslibet objecti, verius tamen respectu sui, sed verissime respectu Dei 1^a q. 93, 8, o. | 1, d. 3, q. 4, 4, o. | Verit. q. 10, 2, 5^m | 7, o. * Verbum 51. Vestigium 3, 6, 7, 10.
- ✓ 25 Quidquid attribuitur homini ratione imaginis, principaliter est in intellectu, et consequenter in affectu 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 3, c.
- ✓ 26 Imago Dei in anima, non est secundum potentias ejus tantum, sed etiam secundum essentiam. Anima. 12, 6^m.
- ✓ 27 Assignatio imaginis duplex: scilicet prima secundum potentias scilicet secundum memoriam, intelligentiam, et voluntatem, secunda vero secundum essentiam et habitus consubstantiales scilicet secundum mentem, notitiam, et amorem 1^a q. 93, 7, o. | 1, d. 3, q. 4, 1, o. | q. 5, o. | Verit. q. 10, 3, o.
- 28 Prima assignatio imaginis, scilicet memoria, intelligentia, et voluntas, est secundum potentias 1^a q. 93, 7, o. | 1, d. 3, q. 4, 1, o. | q. 5, o. | Verit. q. 10, 3, o.
- ✓ 29 Immo memoria sumitur hic pro habituali retentione animae, intelligentia autem et voluntas, pro actu intellectus et voluntatis 1^a q. 79, 7, 1^m | q. 93, 7, c. | 3^m.
- ✓ 30 Imago Dei, potius dicitur esse in intellectu, quam in ratione, quia intellectus est melior ratione 1, d. 3, q. 4, 1, 4^m.
- ✓ 31 Imago Dei est principaliter secundum actus, sed consequenter secundum potentias, et praecipue secundum habitus 1^a q. 93, 7, o. Verit. q. 10, 3, o.
- Oppositum videtur dicere 1, d. 3, q. 5, o.
- 32 Imago Dei, secundum principale ejus idest secundum naturam intellectualem, est tam in viro quam in muliere. Sed quo ad secundarium, scilicet principium et finem, est tantum in viro 1^a q. 93, 4, 1^m | 6, 2^m | 2, d. 16, 3, c. | 1^a Cor. 11, lect. 2, fi.
- 33 Imago prius repraesentat essentiam Dei, et consequenter tres personas 1^a q. 93, 5, o. | 6, c. | Verit. q. 10, 3, c. | q. 15, 2, 1^m.
- 34 Expressa repraesentatio Trinitatis, est in imagine propter quinque: scilicet propter consubstantialitatem, distinctionem, ordinem, aequalitatem, et actualem imitationem 1, d. 3, q. 4, 4, c.
- ✓ 35 In homine est triplex imago Dei: scilicet creationis, recreationis, et similitudinis. Prima est cujuslibet hominis, secunda justorum tantum, tertia vero beatorum tantum 1^a q. 93, 4, o. | 1, d. 3, L. 2 | Verit. q. 10, 1, 3^m | Po^a q. 9, 9, c.
- ✓ 36 Imago creationis semper manet, non autem imago recreationis, vel similitudinis 1, d. 3, L. 2 | 2, d. 39, q. 1, 1, 1^m | Verit. q. 22, 6, 2^m.
- ✓ 37 Anima est imago creationis, et ut imitans Deum, gratia vero est imago recreationis, et ut in qua 2, d. 26, 2, 5^m | Verit. q. 27, 6, 3^m.
- ✓ 38 Imago creationis consistit in essentia et in potentiis animae, secundum quod per essentiam animae, repraesentatur unitas essentiae Dei, et per distinctionem potentiarum, distinctio personarum. Et similiter imago recreationis, in gratia et virtutibus. Verit. q. 27, 6, 5^m.
- 39 Voluntas actus, non est pars imaginis similitudinis, considerata in distinctione potentiarum; sed est pars imaginis recreationis, quae est secundum actus et habitus 2, d. 39, q. 1, 1, 1^m | Verit. q. 22, 11, 2^m.
- 40 Imago primorum parentum triplex: scilicet naturae, poenae, et culpa. Quarum primam Christus assumpsit, et numquam dimisit. Secundam assumpsit, et dimisit. Tertiam non assumpsit, ideo non dimisit. Opus. 1, c^o 23. * Adam 64.
- 41 Christus misit imaginem suam Abgaro regi 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m.
- 42 Imagines Christi et sanctorum, fiunt in ecclesia, triplici de causa. Primo ad instructionem rudium, qui eis quasi quibusdam libris doceantur. Secundo ut incarnationis mysterium et sanctorum exempla magis in memoria nostra maneant, dum quotidie oculis repraesentantur. Tertio ad excitandum devotionis affectum, qui ex visis efficacius incitatur, quam ex auditis 2-2, q. 94, 2, 1^m | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m. * Adoratio 18, 19, 20, 21, 22. Joannes 8. Sacrilegium 5. Sanguis 13. Scutum. Seraphin 6.
- 43 Imagines hominum, coeperunt coli in Italia, ab adventu Aeneae,

IMMUNDITIA

- aliorum autem, post victam Aegyptum ab Augusto. Rom. lect. 7, me^o.
- Imbecillitas. Baptismus 152.
- Imbui. Christus 55.
- Imitabile. Idea 2, 17.
- Imitatio. De ratione imitationis sunt duo: scilicet id in quo est idest qualitas vel forma, et imitantia 1, d. 28, q. 2, 1, c. Analogia 2. Aequalitas 8, 9, 17. Apostoli 40. Ars 10, 22. Bonitas 6. Christianitas. Deus 330, 331. Exemplar 1, 2. Finis 69. Forma 4, 135, etc. Haeresis 31. Idea 2, 11, 17, 41. Imago 13, 14, 31, 37. Inducere. Jejunium 13, 17. Judicium 28, 37, 38. Misericordia 36. Observantia 4. Participare 14. Paulus 12. Peccatum 43. Poena 38. Praelatio 25, 26. Similitudo 1, 7, etc. 22. Simonia 28. Subditus. Subjectio 3. Veritas 39. Vestigium 7, 8.
- Immaculatum. Sanctitas 2, 5, 6.
- Immanens. Actio 18, etc. Actus 15, 130. Factibilia. Medium 6. Necessitas 28. Propositio 8. Visio 2. Voluntas 46.
- Immaterialia esse, probatur per motum. Opus. 15, c^o 2. * Actus 11, 72. Angelus 47, 314, 386, 393. Anima 39, 79, 144, 178, 325. Cognito 56. Corpus 23. Forma 10, 24, 25, 33, 159, etc. Infinitum 14, 20. Intellectus 48, 123, 128, 137. Lignum 1. Metaphysica 6, 9, etc. Necessitas 8. Possibilitas 2. Potentia 26, 27. Recipere 2. Scientia 149. Sensus 15. Substantia 17, 18, 35.
- Immediate. Actio 9, 77. Actus 24. Adam 91. Agens 91, 96. Amor 35. Angelus 24, 86, 115, 167, 175, 177, 272, 283, 551, 559, 573. Anima 14, 15, 39, 98, 104, 105, 107, 216, 296, 298. Appetitus 58, 75. Assistere 2. Assumere 33, 34, 51, etc. Baptismus 108, 177. Bonitas 137, 138, 139, 150, 157. Character 15. Charitas 130. Christus 148, 178. Circumcisio 21. Cogitatio 9. Confessio 20. Confirmatio 13. Conservatio 7, etc. Continentia 17. Culpa 3. Decimae 3. Deus 196, etc. 211, etc. 321, 393, 404, 405, 406, 436, etc. 443, etc. Dos 8. Effectus 13, 14, 17, 18, 19. Elementum 26. Episcopus 15, etc. Eucharistia 127. Fides 75, 76. Finis 30, 130, 137. Flumen 2. Forma 113, 113, 167. Fortitudo 12, 13. Generatio 7. Gratia 6, etc. 38, 66, 67, 124. Haeresis 130. Individuum 19. Instans 24, etc. Intellectus 17, 98, 116, 174, 186. Jus 17. Lex 145. Liberalitas 3. Lingua 5. Lumen 12. Magnanimitas 5. Matthaeus 1. Matrimonium 50. Medium 7. Memoria 9. Moyses 4. Ordo 75. Poenitentia 51. Perfectio 21. Physica 13. Praeceptum 32. Privatio 4. Processio 53. Propinquum. Propositio 7. Providentia 38. Prudentia 42. Ratio 46. Redemptio 3. Repraesentatio 2. Resurrectio 45. Sacramentum 58, 95. Sanctificatio 11. Secundum quod ipsum 4. Sensus 29. Theologia 35. Unctio 2. Unitas 35. Usura 207. Virtus 83, 194. Visio 6. Vita 23, 57, 81. Vivere 2.
- Immemor. Magnanimitas 18.
- Immensitas. Amor 48. Christus 162. Jubilus 1, 2. Persona 33.
- Immersio in baptismo, significat fidem Trinitatis, et triduum sepulturae Christi. Rom. 6, lect. 1, me^o. * Appetitus 49. Baptismus 72, etc. 74. Forma 70. Incontinentia 1. Mergulus. Piscis 1. Purgatorium 7. Stultitia 6, 9.
- Imminere. Baptismus 134, 142, 145. Bellum 7. Circumcisio 18. Delphinus. Periculum o. Praedicare 4, 5, 6. Praelatus 6, 27. Stultitia 1, 5. Usura 200.
- Immisericordia est in subtractione beneficii, sed crudelitas est in excessu puniendi. Et unum aliquando ponitur pro alio 2-2, q. 159, 1, 2^m | 3^m. Crudelitas. * Inhumanitas o.
- Immittere. Angelus 70. Cogitatio 8.
- 1 IMMOBILE dicitur dupliciter: scilicet immutabilitate rei, ut Deus, et necessitate veritatis, ut propositiones necessariae. Verit. q. 16, 1, 9^m. * Angelus 487. Anima 122, 124, 127. Animal 55. Bonitas 39. Causa 85. Caelum 42, 59. Deus 318, 319, 323. Exclusio 1. Fatum 9. Firmitas. Fortitudo 21. Gratia 153. Immobilitas. Immutabile. Incarnari 17. Invariabile.
- 2 Quanto creaturae magis appropinquant Deo, tanto magis sunt immobiles 1^a q. 65, 1, 1^m. * Materia 21. Motus 52, 53, 54, 69. Pavor. Pax 19. Prophetia 4. Providentia 59. Status 1, 2, 5. Tactus 9. Terra 11. Virtus 98, 134, 182.
- Immobilitas. Fortitudo 21. Status 1, 2, 5.
- Immoderantia. Praesumptio 2.
- Immoderatum. Amor 194. Avaritia o. Coitus 1, 2. Comedere 3. Eleemosyna 10. Fortitudo 24. Humilitas 2. Peccatum 398. Perturbatio. Praesumptio 2. Prodigalitas 2. Quiescere 2. Tristitia 2.
- Immolari convent Christo in figuris veteris Testamenti 3^a q. 83, 1, c. Animal 74, etc. * Bos. Eucharistia 168. Missa 5, 19. Ovis 1. Sacrificium o.
- Immorari. Fortitudo 24. Intemperantia 2. Scientia 91.
- Immortale. Adam 48, etc. Anima 50, 90. Cibus 3. Circumcisio 6. Christus 103. Conceptio 31. Haeresis 90. Lignum 2, 3. Resurrectio 33, 34.
- 1 IMMUNDITIA triplex: scilicet infidelium, cathecumenorum et energumenorum. Primam purgat ostiarius, secundam lector, tertiam exorcista 4, d. 24, q. 2, art. 1, q. 2, c. fi. * Angelus 428. Animal 74, 76. Arbor 2. Canis 1. Cibus 10. Ciconia 1. Conscientia 20. Cultus 14. Cynus. Diaconus 5. Eucharistia 172, 199. Gula 3. Ignorantia 6.

IMMUNITAS

- 2 In lege veteri, duplex immunditia prohibebatur: scilicet spiritalis, idest peccatum, et corporalis, ex aliqua corruptione perfecta, vel in fieri, qua impediabantur ab exteriori cultu Dei, sicut irregularitate quadam 1-2, q. 102, 5, 4^m | 5^m | 6^m | 6, 1^m | q. 103, 2, c. * Justitia 49. Lepra o. Lex 136. Mendacium 14.
- 5 Prima et secunda immunditia expiatur per sacrificia pro peccato, praeter eam quae causata erat per solum tactum rei immundae, quia per solam aspersionem aquae expiationis expiatur 1-2, q. 102, 5, 4^m | 5^m | 6^m. * Oblatio 9. Operatio 31. Piscina o. Purgatio 4, 6. Sacerdos 20, 21. Sacramentum 124, 126, etc. Sanctitas 2, 6. Tenebrae 3.
- 4 IMMUNITAS a peccato non potest sciri per certitudinem, sed potest conjecturari per quatuor signa secundum Bernardum: scilicet cum quis devote verba Dei audit, cum quis se promptum ad bene operandum invenit, cum quis a peccatis abstinendi in futurum propositum habet, et cum de praeteritis peccatis dolet 4, d. 9, art. 3, q. 2, c. * Charitas 124. Conceptio 18, 32, 40, 42. Conjectura 3. Damnatio 4. Decimae 19. Eucharistia 221. Liberum 1. Lymbus 3. Maria 56, 59, 60, 62, 64. Punitio 1. Simonia 86. Usura 138. Virginitas 4. Virtus 241.
- 2 Si aliquis per hujusmodi signa immunitatis, facta diligenti discussione suae conscientiae, quamvis fortasse non sufficienti ad corpus Christi devote accedat, aliquo peccato mortali in eo remanente, quod ejus cognitionem praeterfugiat, non peccat. Immo magis ex vi sacramenti, peccati remissionem consequitur 4, d. 9, a. 3, q. 2, c. fi. | d. 15, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m.
- Immutabile. Angelus 61, 135. Beatitudo 126. Beatus 30. Conjectura 3. Deus 88, 286, etc. Effectus 16. Eucharistia 127. Natura 41. Naturale 23, 24. Necessitas 10. Prophetia 5. Sapientia 11, 28.
- Immutatio. Abstractio 15. Accidens 76, 77, 88. Actus 31, 73. Amor 205. Angelus 150, 152, 153, 154. Apprehensio 5. Caelum 72. Daemon 51, 102, 110. Delectatio 12. Eucharistia 104, 127. Gustus 3. Hilaritas. Imaginatio 9. Lex 117. Musica o. Olfactus 2. Organum 1, 5. Phantasia 6. Resurrectio 36. Semen 13. Sensibile 7. Sensus 8, etc. Tactus 3, 11. Visus 2, 7, 11.
- Impactio. Scandalum 1, 2.
- Impalpabilitas. Eutyches.
- Impar. Caelum 87. Contrarium 19. Inaequale.
- Impartiri. Gratia 89. Metaphysica 21. Sacramentum 99.
- Impassibilitas. Adam 48, etc. Agilitas 4. Christus 103. Damnatio 37, 48. Dos 5. Gloria 22. Paulus 18. Peccatum 327. Resurrectio 35, 36. Sacerdos 10. Sanctus 11.
- Impatience. Amor 193. Resistere 4. Senectus 4. Tribulatio 5.
- Impaviditas opponitur fortitudini, secundum defectum timoris; timiditas autem secundum excessum ejus 2-2, q. 126, 2, o. Fortitudo 36. Intimiditas.
- 4 IMPECCABILIS per naturam non potest fieri aliqua creatura a Deo, sed tantum per gratiam 1^a q. 63, 1, c. | 2-2, q. 24, 11, c. prin^o | 1, d. 39, q. 2, 2, c. | 1^m | 2, d. 23, q. 1, 1, o. | Cg. 3, c^o 109 | Verit. q. 24, 1, 16^m | 7, 8, o. | Job 4, lect. 3, fi. Ut Maria 19. Apostoli 5, 20. Charitas 141. Haeresis 74. Liberum.
- 2 Immo nec gratia immobilis in bono, ne quis possit peccare 1^a q. 62, 3, 2^m | 1-2, q. 106, 2, 2^m | 2, d. 4, 3, 5^m | d. 29, q. 2, 3, 5^m | Cg. 3, c^o 155 | Lib^o 4, c^o 69. Confirmatio 30, 51. Gratia 153. Liberum 13, 14, 15. * Haeresis 61, 74, 75. Maria 19.
- 4 IMPEDIMENTUM duplex: scilicet contrarium et defectus 1-2, q. 4, 5, 4^m | 2, d. 23, q. 2, 1, 4^m | Verit. q. 18, 8, 1^m. * Abortus 1. Abstinencia 4, 7, o. Accusatio 15, 16, 18, 20, 21. Actio 74, 123, 124. Actus 20, 21. Adam 31. Addiscere 2. Aditus 2. Adoptio 5, 12, 13. Advocatus 7. Afinitas 7, 9, 10. Amazones 2. Amicitia 27. Amor 230, 233. Angelus 70, 355, 439, 529. Anima 21, 25, 164, 227, 270. Appellare 1. Aqua 19. Artifex 3. Baptismus 99, 197, 213, etc. Beatitudo 12, 68, 179. Bigamia 2. Blasphemia 18, 19, 21, 23. Bonitas 235. Brachium. Caelum 108, 109. Castitas 10. Causa 2, 4, 6, 9, 11, 14, 28. Cautela. Cavere. Cerebrum 2. Cete 5. Charitas 102. Cibus 2. Circumcisio 41. Cogitatio 6. Cognatio o. Cognitionis 25, 26. Comedere 4. Confessio 79, 92. Confirmatio 36, 37. Consanguinitas 10, 11. Constantia 4, 5. Consumere.
- 2 Homo tripliciter impeditur a studio divinae cognitionis: scilicet propter ineptitudinem, occupationem et pigritiam. Cg. 1, c^o 4 | Meta. lect. 1, prin^o | lect. 3, me^o. Contemplatio 18, 26. Contingens 3. Conversio 3, 5. Correctio 9. Cultus 14. Daemon 41, 65, 120. Damnatio 7, 9, 50. Delectatio 27, 42, 54, 61, 62. Descendere 9. Devotio 6, 11. Deus 232. Difficile 1, 2. Dispensatio 19. Dispositio 33. Divitiae 6, 8. Doctrina 12, 13, 18, 19. Dolor 33. Elementum 13. Eleemosyna 6. Energumenus 1, 2, 3. Episcopus 23, 26. Exorcismus 7, etc. Expedire. Facilitas 1. Forma 23, 35, 125, 128. Fortitudo 5, 48, 49. Fractio 2. Gladius 1. Gratia 93, 94, 95, 165. Grave 6. Habitus 29, 66. Ignorantia 21, 22, 24, 33. Immunditia 2. Indevotio. Indispositio. Infirmas 1. Instans 15, 29. Jejunium 11, 21, 29. Jephthe. Phantasia 4. Phantasma 8.
- 5 Non impediens malum non peccat, nisi debeat et possit impedire 1-2, q. 6, 3, c. | Po^o q. 1, 6, 10^m. Hypocrisis 5. Intellectus 180. Intentio 1, 6. Ira 15, 16, 21, 25, 13, etc. Irreligiositas 1. Judaci

IMPERARE

45. Jus 7. Justus 3, 4, 8. Latere. Lex 50. Liberum 26. Lumen 8, 14, 15. Luxuria 21. Magis 1. Malum 22. Mansuetudo 4. Melancholia. Mendacium 19. Miles 5, 10. Missa 3, 4, 7, 8, 9. Mollicies 1. Motus 62. Nasus. Naturale 20, etc. Negligentia 3, etc. Obex. Occidere 18. Odium 10. Oder 4. Operatio 10. Oratio 81. Ordo 97, etc. 102, etc. Paradisus 10. Parvipensio o. Passio 2, 49, 53, 81, 102. Peccatum 130, 149, 167, etc. 339, 366, 383, 409. Poena 44, 46, etc. Perfectio 35, 66, 67, 79. Petrus 1. Pietas 6. Poenitentia 31. Praeceptum 145, 149. Praedestinatio 34. Praedicare 11. Princeps 4, 24. Propositio 8. Prudentia 44. Puer 3. Quantitas 27. Religio 32, 39, 44. Remedium. Resistere 5, 6. Restitutio 14. Sacramentum 82, 129, 144. Sacrificium 35. Scientia 60, 81, 84, 88, 89. Sermo 3. Servitus 3. Simonia 18, 30, 32. Speculum 5. Spiritus 18. Sponsalia 5, 8, etc. Stultitia 6, 9. Stupor 2. Subtrahere. Superbia 26, 32, 36. Tactus 8, etc. Theologia 7. Timor 35. Tollere. Unctio 11, 18. Universale 24. Uxor 4, 19. Velum 2. Vita 4, etc. Virtus 17, 162, 183. Visio 14, 18, 22.
- Impeditio. Passio 2.
- Impedivum. Amicitia 27. Mollicies 1. Peccatum 339. Servitus 3.
- Impellere. Amor 249. Aqua 14. Blasphemia 16. Casus 5. Daemon 65. Humilitas 20, etc. Incontinentia 4. Passio 30. Peccatum 133, 134, 159. Pulvis 1. Repente. Studiositas 3. Terraemotus 1, 3. Via 4, etc.
- Impendere. Amicitia 41. Doctrina 9, 10. Eleemosyna 3. Honor 9. Offendens. Simonia 17. Statutum 1.
- Impoenitentia, idest propositum poenitendi, est speciale peccatum, scilicet peccatum in Spiritum sanctum. Sed ut dicit permanentiam in peccato usque ad mortem negando poenitentiam, est accidens, vel circumstantia aliorum peccatorum 2, d. 43, 3, 3^m | L. fi. * Blasphemia 12, 22. Obstinatio. Poenitentia 111. Resistere 4. Voluntas 52.
- 4 IMPERARE est actus rationis, praesupposito actu voluntatis 1-2, q. 17 | q. 60, 1, c. fi. | 2-2, q. 47, 8, 3^m | q. 83, 1, 10, c. | q. 101, 1, c. | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 1, c. | 3^m | Verit. q. 22, 12, 4^m | Quol. 8. Vel 9, q. 5, 2, o. * Actus 9, 145. Benedictio 2.
- 2 Imperare est ordinare aliquid ad faciendum, aliquid intimando, seu denuntiando, non quidem absolute, sed movendo 1-2, q. 17, 1, 2, 5, c. | 2-2, q. 83, 1, c. | q. 88, 1, c. | Opus. 11, a. 13. * Cognitionis 52. Dicere 3. Dominium 8. Fides 57, 143. Frui 2.
- 3 Actus imperatus et imperium, sunt unus actus humanus ut totum et multa secundum partes 1-2, q. 17, 4, o. | q. 20, 3, c. | 1^m | 3^a q. 19, 2, o.
- 4 Usus rei, ut est in ratione referente rem in finem, est prior imperio et electione quae etiam est prior imperio. Sed ut subditur potentiae exequenti, est posterior imperio 1-2, q. 17, 3, o. Liberum 6, 9, 27. Maledicere 1. Oratio 11. Peccatum 93, 95, 314. Regere 14. Satisfactio 1.
- 5 Imperare non convenit brutis 1-2, q. 17, 2, o. * Angelus 148, 159, 160, 552. Artifex 4. Bonitas 163.
- 6 Immo virtutes appetitivae brutorum sunt imperantes 1-2, q. 11, c. * Charitas 29, 50, 108.
- 7 Virtutes appetitivae brutorum non sunt imperantes libere, sed secundum naturalem instinctum, bruta moventur ad apprehensa 1-2, q. 11, 2, c.
- 8 Voluntas imperat aliis viribus et etiam intellectui 1-2, q. 71, 6, 2^m | 2-2, q. 4, 2, 2^m | q. 10, 2, c. | q. 58, 8, 1^m | 2, d. 22, q. 2, 1, 1^m | d. 24, q. 1, 1, c. | d. 25, 2, 4^m | 3, c. | d. 26, 3, 3^m | d. 35, 4, c. | d. 38, 2, 5^m | d. 39, q. 1, 2, o. | d. 40, 5, c. fi. | 3, d. 17, a. 3, q. 1, 2^m | d. 23, q. 2, a. 3, q. 1, c. | q. 3, a. 1, q. 1, c. | d. 27, q. 2, 3, 4^m | d. 35, q. 1, a. 2, q. 1, o. | Verit. q. 22, 12, 4^m | Virt. q. 5, 1^m | 9^m | 7, c. | q. 2, 5, 6^m. * Certitudo 8, 11, 15, 17, 18. Correctio 5. Dominatio 2. Eleemosyna 4. Fides 145. Frui 2. Homo 39. Infidelitas 2, 8. Intellectus 91, 164, 222, 231. Justitia 36, 40. Lex 26. Maledicere 1. Martyrium 1, 2, 13. Meritum 29, etc. 76. Obedientia 13. Peccatum 93, 101, 105, 107, 131. Perfectio 14. Poenitentia 27.
- 9 Voluntas dicitur imperare improprie dupliciter: scilicet interpretative in quantum movet, et ut est de fine 1-2, q. 1, 2, 1^m | 2-2, q. 47, 8, 3^m | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 1, 3^m | Verit. q. 22, 12, 4^m. * Potentia 10, 12, 42, 43. Prudentia 52. Ratio 54, 56. Scandalum 8. Scientia 142, 150, etc. Sensualitas 13. Sententia 3. Temperantia 16. Theologia 30. Virtus 118, 119.
- 10 Quilibet actus, ut est in potestate nostra, subditur imperio rationis 1-2, q. 17, 6, 7, c. * Actio 18.
- 11 Actus rationis, quo ad exercitium semper potest imperari, et quo ad assensum, praeter actum naturalem, non autem quo ad apprehensionem veritatis 1-2, q. 17, 6, o. * Actus 9, 135, 158, 174, 177. Aedificare 1. Anima 27, 282. Appetitus 25, 51, 61, etc. Assentire 2. Bonitas 163, 167. Coactio 3, etc. Confessio 6, 14. Cor 4. Deus 102. Eleemosyna 4. Elicere 1. Habitus 16. Inobedientia 2. Intellectus 91, 220, 222. Jejunium 4. Justitia 4, 36. Latria 7, 9. Lex 26. Martyrium 1, 2, 13. Meritum 29, etc. 76.
- 12 Actus voluntatis potest imperari 1-2, q. 17, 5, o. * Obedientia 13. Passio 68. Peccatum 41, 42, 93, 103, 105, 130, 131.

IMPERATOR

- 45 Immo actus voluntatis, a nullo imperatur 2, d. 21, q. 1, 1, c. * Ratio 54, 56. Religio 6, 15.
- 44 Actus voluntatis potest imperari, quia potest ordinari a ratione, non autem cogi 1-2, q. 17, 5, o. | Ma. q. 3, 3, 5^m. * Sapientia 20.
- 15 Primus actus voluntatis non potest imperari a ratione, quia non fit ex ordinatione rationis, sed ex instinctu naturae, vel ex ordinatione superioris causae, scilicet Dei 1-2, q. 1, 2, 3^m | q. 9, 4, c. | q. 17, 5, 3^m. * Scientia 142, 150, etc. Sensualitas 13. Suffragia 9.
- 16 Sensus exteriores non subduntur imperio rationis, quia non possunt sentire nisi in praesentia sensibilium 1^a q. 81, 3, 3^m | 1-2, q. 17, 7, 3^m | Verit. q. 25, 4, 3^m. * Testis 7. Timor 43. Virtus 49, 52, 79, 80, 94, 115, 118.
- 17 Sensus interiores obediunt imperio rationis. Verit. q. 25, 4, 3^m.
- 18 Motus membrorum, inquantum membra moventur a potentiis sensitivis, subduntur imperio, non autem secundum quod moventur a potentiis naturalibus et vegetativis 1^a q. 81, 3, 2^m | 1-2, q. 17, 9, o. | 2-2, q. 168, 1, c. | 2, d. 20, q. 1, 2, 3^m | Verit. q. 25, 4, 5^m | 5, 14 | Ma. q. 7, 1, 15^m.
- Imperative. Actio 40. Angelus 552.
- Imperativum. Ordo 63.
- 1 IMPERATOR trahit nomen a supremo dominio, quasi omnium dominus. Opus. 20, libo 3, co 12. * Alexander o. Comes.
- 2 Imperator non dicitur rex, quia nomen regium erat romanis odiosum. Opus. 20, co 4. * Concilium 4. Dominium o. Imperium.
- 5 Imperator tripliciter convenit cum rege et rectore politico, scilicet in modo regendi, in corona et institutione legum. Et tripliciter differt ab eis, scilicet quia legibus astringuntur rectores exponuntur examini et non perpetuantur. Opus. 20, libo 3, co 20 | Libo 4, co 1.
- 4 Imperator dicitur Caesar a Julio Caesare, et dicitur Augustus ab Octaviano. Opus. 20, libo 3, co 12. * Legitimitas 3.
- 5 Octavianus imperator, propter pulchritudinem corporis et probitatem animi, adorari renuit, sed doctus per Sibyllam tiburinam, adoravit Deum. Opus. 20, libo 2, co 16, fi. * Papa 1, 7. Raptus 13. Regere 13, etc. Trajanus. Tributum 1, 4.
- 6 Octavianus propter suam modestiam, habuit imperium annis sexagintasex, quorum quatuordecim fuerunt post nativitatem Christi. Opus. 20, libo 3, co 12, fi. | co 13.
- 7 Octavianus imperator, prohibuit se dominum dici. Et Tiberius voluit transferre Christum tamquam verum Dominum, inter Deos. Et uterque gerebat vices Christi. Opus. 20, libo 2, co 16, | Libo 3, c. 13.
- 8 Constantinus imperator, fit Christianus anno Christi trecentesimoquingentesimo. Et cessavit persecutio ecclesiae usque ad filium ejus Constantum. Opus. 20, libo 3, co 16.
- 9 Omnes imperatores, a primo Constantino usque ad Carolum magnum, fuerunt obediens et reverentes ecclesiae, praeter duos, scilicet praeter Constantium filium primi Constantini et Julianum fratrem Galli. Opus. 20, libo 3, co 17.
- Imperceptibile. Corpus 46. Instanti o. Momentum. Resurrectio 7. Solertia 2, 3, 4.
- 1 IMPERFECTIO duplex est in successivis, scilicet divisionis et successionis 1, d. 8, q. 2, 1, 4^m. * Abstractio 16. Actio 88, 105. Actus 80, 85. Adoptio 3, 21. Agens 41, 49. Agere 22. Angelus 99, 119, 121, 271, 468. Anima 157, 262, 345, etc. Animal 21, etc. 67. Attritio 1. Avaritia 5. Baptismus 52, 163. Beatitudo 118. Causa 13, 86. Charitas 66, 101. Cherubim 2. Cognitio 5, 37, etc. 47, etc. Comparatio 4, 6. Commune 13. Conjectura o. Continentia 9. Corpus 4. Culpa 6. Decimae 4. Delectatio 4, 102. Descendere 12. Deus 435. Dimensio 1. Dispositio 11, 20, 21. Elementum 9. Ens 13, etc. Enthymema. Esse 37, 86, etc.
- 2 Imperfectum dicitur quadrupliciter: scilicet non valens implete omnia opera sua, tendens ad perfectionem vel non firmatus in ea, cui deficit aliquid debitum ei, et quod non potest facere sibi simile. Dio. 13, lect. 1, fi. * Exemplar 2. Exitus 2. Familiaritas o. Felicitas 3. Fides 77, 128. Figura 13. Filiatio 39. Finis 38, 39, 84. Femina 2. Fructio 8, 11. Generatio 24, 54. Generativa. Genitus 3. Genus 31. 32. Gradus 1, 2. Gratia 57, 58, 76. Habitus 31, 57. Idea 41. Imago 7, 10, 17. Incompletum. Incontinentia 9. Infinitum 30, etc. Ingratitudo 5. Instans 15. Intellectus 158, 231, 296. Labor 5, 6. Lac. 2. Lex 43, 95, etc. Liber 25.
- 5 Omnis imperfectio accidit rei secundum quod materia est sub privatione, sed omnis perfectio est ex forma. Opus. 3, co 20. Malum 6. * Magis 3. Malum 4, 5, 10, 11. Materia 2, 41. Memoria 18. Motus 1, 3, 4, 29, 57. Mulier 4. Natura 14. Neutrum 1. Nomen 51, 62, 76, 77, 78. Novitii 2. Numerus 10. Obedientia 8. Oppositio 14. Ordo 27, 51. Passio 28, 42. Pax 13, 26. Peccatum 70, 104, etc. 363, 369, 379, 387, 391, 392, 425. Persona 29. Piscis 2. Potentia 19, etc. 46, etc. 64.
- 4 Esse praeter esse imperfectum dupliciter: scilicet quo ad durationem diminutam, et quo ad modum habendi, scilicet quia receptum 1, d. 8, q. 2, 1, 5^m. * Praeceptum 78. Praedicamentum 3. Principiatum 3. Prius 1, 3, 6. Providentia 40. Prudentia

S. Th. Opera omnia. Index.

IMPERFECTIO

- 24, 45. Quantitas 8. Relatio 10, 67. Religio 93, 102, 103. Sapientia 21. Scandalum 13. Semen 12. Similitudo 10, 13, 22. Successio 6. Superbia 22, 36. Talpa. Tempus 39. Testamentum 9. Timor 51. Unio 2. Verbum 27. Vestigium 3. Virtus 41, 76. Visio 12. Vita 35, 58. Vituperatio 3.
- 5 Ratio cognoscendi imperfectum est ipsum perfectum 1^a q. 11, 10, 4^m | 1-2, q. 100, 6, 2^m | Anima. lect. 12, fi. Usura 174, 202. Voluntarium 14.
- Imperium transfertur a graecis ad francos, deinde per Adrianum papam, ad germanos, apud quos per Gregorium papam quintum genere similiter Teuthonicum, provisa est electio imperatoris, ut scilicet per septem principes Alemanniae fiat, quae usque ad ista tempora perseverat. Et tantum durabit quantum Romana Ecclesia quae supremum gradum in principatu tenet, Christi fidelibus expediens judicaverit. Opus. 20, libo 3, co 17 | 18 | 19. * Angelus 146, 159, 166. Anima 362. Appetitus 25, 51, 61, etc. Assentire 2. Certitudo 15. Cor 4. Credere 3. Deus 332. Dicere 3, 6. Dignitas 3. Fides 57, 143. Imperare 13, etc. Imperator o. Intellectus 161, 204, 222, 234. Intelligibile 2. Justitia 36, 57. Lex. Liberum 6, 9, 27. Meritum 1. Missio 17. Nativitas 16. Princeps 26. Raptus 13. Servitus 9. Virtus 52, 101, 203.
- Impermixtum. Actus 19. Ignis 17. Intensio 2.
- Impersonale verbum cum obliquis significat verum vel falsum, non autem cum rectis, quia actus verbi intelligitur ferri super obliquum. Perihier. lect. 4, fi. Deus 363.
- Impetrare. Absolvere 40. Beatus 32, 40. Meritum 101. Miraculum 37. Missa 23. Nomen 84. Oratio 16, etc. 32, etc. 43, 49, 50, 54, 59, 72, 83, 101. Sacramentum 68, 101.
- Impetus. Agibile. Amor 175. Blasphemia 11, 23. Incontinentia 4, 5. Ira 30, 32, 76. Passio 34. Roboratio. Synderesis 6. Temeritas 1. Temperantia 4.
- Impietas. Falsitas 21. Gratia 158. Ignis 12. Justificatio 5, 9, etc. 16, etc. Misericordia 45. Sepultura 8. Templum 3. Tribulatio 21, etc.
- Impignoratio. Usura 98, 106, 177, 178.
- Impingere. Cete 12.
- Implere voluntatem convenit soli Deo, quia solus Deus movet eam sufficienter ut objectum 1^a q. 105, 4, c. | q. 106, 2, c. | 1-2, q. 2, 7, 8, c. | q. 3, 1, c. | Verit. q. 25, 1, c. * Apostoli 37. Beatitudo 98, 99. Beatus 40. Capacitas 1. Christus 111. Compleri. Damnatio 29. Decretum. Deus 302, 303, 304, 326. Dimensio 9. Episcopus 1. Evangelium 3, 4. Figura 12, 13. Forma 23, 69. Imperfectio 2. In 8. Lex 117, 118, 119, 123. Locus 25. Matutinae 3. Misericordia 33. Obedientia 5. Observantia 4. Oratio 72, 91. Passio 116. Paupertas 8. Praeceptum 77, etc. Prophetia 46, 49, 61, 62. Retributio 3. Similitudo 27. Subjectio 5. Suffragia 7. Usura 278. Vendere 17. Venire 2. Virtus 75. Votum 22, etc. 37, 38.
- Implicare. Contritio 1, 2, 3, 24, 25. Deus 370, etc. 394, etc. Impossibilitas 2. Peccatum 123. Relatio 60. Relativum 6. Restitutio 6. Solus 5, 6, 7. Struthio 1. Trinitas 3. Verbum 16. Virtus 92, 102.
- Implicitum. Angelus 51, etc. Appetitus 22, 86. Apponere 1. Ars 29. Contineri. Cornelius o. Credere 17, etc. Definitio 30. Deus 167. Exclusio 1, 3. Fides 44, 58, 60, etc. 105. Generatio 63. Idem 1. Lex 121. Maria 41. Matrimonium 37. Obedientia 38. Poena 80. Poenitentia 225. Potentia 57, etc. Praeceptum 82. Symbolum 2, 6, 7. Trinitas 3.
- Implorare. Juramentum 3. Psalmus 12.
- Imponere. Abstractum 6. Actus 188. Aequivocatio 5. Analogia 7, 8. Avaritia 14, etc. Baptismus 8, 106, 242. Calumnia 1. Character 37, etc. Charitas 15. Confessio 85, 86. Confirmatio 13, 14, 27. Criminator. Definitio 31. Detractio 1. Deus 280. Dictio 4. Dolor 38. Electio 32. Ens 36. Episcopus 12. Fama 3. Hypostasis 7. Intentio 27. Jesus 2, 3. Judex 1. Judicium 1, 2. Jus 1. Lex 11, 23. Lux 6. Manus 2, 3. Naturale 12. Opprobrium 1. Ordinatio 7. Poena 51, 60, 67. Poenitentia 49, 65, 89, 91, 95, 98. Persona 3. Potentia 5. Praedestinatio 40. Prudentia 79. Qui est 2. Religio 50. Satisfactio 4. Simonia 12. Spiritus 1, 2, 3. Subsistentia 7. Verbum 17, 45. Virtus 1, etc. Vita 1. Votum 70.
- Importabile hoc solum videtur, in his qui ex infirmitate peccant, quod diu perseverant in malo. Et ideo dicitur, quod ex longanimitate Dei supportantur. Sed hoc ipsum quod aliquis ex superbia peccat, importabile videtur. Et ideo per patientiam Dei dicuntur sustineri, qui ex superbia peccant 2-2, q. 137, 5, 4^m.
- Importare. Abstinencia 1. Actio 111. Adaequari 1. Acqualitas 24. Alienum 1. Amor 189, 179, 208. Annihilatio 2. Apparere 2. Assimilatio 3. Avaritia 11. Baptismus 156. Bonitas 61. Carentia. Categorica. Causa 70. Character 2. Charitas 66. Cohors 1. Conjunction 11. Consensus 1. Consideratio 1. Contentio 2. Creatio 14. Datio 1, 22. Debitum 1. Definitio 3. Desperatio 1. Dicere 2. Differentia 10, 12. Discordia 1. Dispensatio 1. Dispositio 3. Donum 1, 2, 3, 4, 7. Ens 15, 19. Eucharistia 85, 93. Ex o. Excaecatio 1. Exemplar 3. Facere 1, 2, 3. Fides 1. Fiducia 2, 3, 5. Forma 1, 4. Gnomo. Gratia 84. Habitus 10, 18, 37. Ostium. Humilitas 3. Idea 20. Idem 1. Includere. Justitia 52, 62. Lex 10. Liberalitas 9. Magnanimitas 1. Meritum 10. Missio 1. Modus

IMPOSSIBILITAS

1. Motus 2, 3, 14. Negligentia 5. Nocere 3, 4. Nomen 54, 57, 78. Obedientia 5, 28. Omissio 1. Omnis 3, 4. Ordo 34. Patientia 3. Pax 9, 10. Peccatum 412. Persona 30. Poenitentia 10. Postulatio. Praeceptum 1, 2, 3. Praecipere 1. Praedestinatio 4, 9. Processio 21, 67. Providentia 1, 3. Qualitas 2. Relatio 58. Religio 1. Respectus 2. Sanctitas 1, 5. Sedere 1. Sicut o. Signum 1. Studium. 1. Stultitia 3. Suppositum 2. Suspicio 1. Sustinere. Symbolum 1. Timor 69. Ubi 2. Unitas 21, 30. Unum o. Usura 276. Uti 1, 4, 23. Verbum 1, etc. 28, 84. Vindicatio 5. Virginitas 3, 4. Virius 1, etc. 8, etc. 105. Vita 1, etc. Voluntarium 1.
- Importunitas est evagatio mentis ad illicita, secundum quod in arte mentis residet, volentis ad diversa se diffundere 2-2, q. 35, 4, 3^m. * Prohibitio 3. Verboſitas.
- Impositio. Absolvere 37. Actio 111. Attributa 14, etc. Baptismus 8, 106, 212. Calumnia 1. Character 37, etc. Confessio 85, 86. Confirmatio 13, 14, 27. Dolor 38. Ens 36. Episcopus 12. Ethymologia. Fama 3. Hypostasis 7. Lux 6. Manus 2, 3. Passio 8. Poena o. Poenitentia 49. Prudentia 79.
- 1 IMPOSSIBILITAS duplex: scilicet vera et aestimata 1-2, q. 40, 4, 3^m. * Actio 64, 86. Agens 41. Angelus 51, etc. Anima 9. Baptismus 127. Benedictus 5. Blasphemia 6. Bonitas 176. Caelum 22. Civitas 4. Cognitio 69. Conditionalis 2. Consilium 5. Consuetudo 5. Contractus. Contrarium 30. Corruptio 13. Deitas 3, 4, 5. Demonstratio 14. Desperatio 1, 2. Deus 101, 272, 803, 373, 386. Divisio 6. Dolor 17. Effectus 20. Electio 6. Esse 83, 95. Eucharistia 87, 88. Fides 138. Finis 41, 42, 56, 57. Forma 44, 55, 147, 153. Genus 37. Haeresis 129. Individuum 16. Malum 15, 16, 17, 18.
- 2 Impossibile secundum logicum et mathematicum, est tantum implicans contradictionem: sed secundum physicum est omne quod est impossibile agenti inferiori. Po^a q. 6, 1, 11^m. * Missa 4. Motus 16, 68. Necessitas 13, 30, etc. Omnipotentia 5. Ordo 5. Passio 57. Peccatum 205. Pluralitas 2. Possibile o. Potentia 38, 39. Praeceptum 22, 147. Praedicari 32. Praeteritum 1. Reprobatio 3. Sanitas 10.
- 3 Impossibile aliquando pro difficili sumitur 3^a q. 86, 1, 2^m fi. | Opus. 1, c^o 18 | Hebr. 6, lect. 1, me^o. * Secundum quod ipsum 3. Teneri 2. Trinitas 1.
- 4 Si per impossibile poneretur aliquam esse actionem quae non esset accidens, non esset inherens, et tamen denominaret rem agentem, et tunc agens denominaretur secundum illud quod ab eo est, et in eo non inherens 1, d. 32, q. 1, 1, c. * Unio. 4. Universale 15. Velleitas. Votum 31.
- Impotentia. Affinitas 9. Ingratitudo 6. Jejunium 7. Matrimonium 88, etc. Passio 8. Peccatum 359. Putrefactio 2. Satisfactio 30. Superbia 29. Usura 200, 263, 268, 313.
- Imprecationes in sacra Scriptura, intelliguntur quadrupliciter: scilicet praedicando, vel temporaliter ad correctionem, vel contra peccatum, vel secundum voluntatem Dei 2-2, q. 25, 6, 3^m | q. 76, 1, o. | q. 83, 8, 1^m | 2^m | Virt. q. 2, 8, 15^m | Rom. 11, lect. 1, prin^o | Psal. 9, me^o. * Blasphemia 1, etc. Maledicere o. Impretiable. Invendibile. Simonia 4. Usura 18.
- Impraegnatio. Matrimonium 56.
- 1 IMPRIMERE in nobis, convenit Deo, angelis et caelis diversimode. Cg. 3, c^o 92. Angelus 151, etc. 171, etc. Caelum 69, etc. Ut Deus 320, etc. * Adam 14. Adoptio 16, 66. Angelus 151, 171, etc. 378. Anima 156, 193, 204, 234. Baptismus 10, 224, 228. Causa 79. Character 12, 33, etc.
- 2 Imprimi convenit animae, quia ad illud requiritur, quod impressum sit in alio et intimum ei. Causis lect. 5, me^o. * Cibus 4. Circumcisio 39. Confessio 64. Conservatio 1, 3, 4. Corona 1. Corpus 67. Deus 322, 325, etc. Eucharistia 41, 237. Fluxus 1. Futurum 5. Intellectus 133, etc. 176. Lex 31. Lumen 22. Matrimonium 62. Miraculum 20. Motus 40, 49. Nubes 2. Passio 3. Pati. Phantasma 1, 6. Poenitentia 31. Praestigium 2. Prophetia 54, 56. Ratio 3. Sigillum 1.
- 3 Impressio agentis non manet in effectu cessante actione agentis, nisi vertatur in naturam effectus. Cg. 1, c^o 65, 6^m. * Stella 6. Theologia 5. Uctio 9. Uxor 3. Vestis 4. Virtus 208, 209.
- Improbatio. Cham. Cantus 3. Fornia 107. Mundus 23. Praepositivus. Unitas 4.
- Improperium. Contumelia 2. Exprobratio. Peccatum 184.
- Improprrium. Abraham 28. Anima 60. Assumere 26. Charitas 68. Christum 21, 23, 186. Contrarium 19. Differencia 20. Ecclesia 2. Enere. Esse 7, 26. Excommunicatio 1. Fabula 2. Fatum 1. Fructio 11. Genus 16. Gradus 1. Imago 3, 14. Imperare 9. Incontinentia 1. Iniquitas. Irascibilis 1. Justificatio 4. Lex 33. Lumen 25. Meritum 1, 67. Missio 10. Nativitas 21, 22. Obedientia 3. Oblatio 2. Passio 1, 12, 22. Peccatum 115. Poenitentia 75. Praedestinatio 29. Praedicari 15, 52. Prophetia 59. Prudentia 4. Seducere. Sponsa 7. Veritas 36.
- Improvidentia defectus intelligentiae et solertiae, pertinent ad negligentiam et inconstantiam 2-2, q. 53, 2, c. fi.
- Improvisio. Agonia 1. Timor 33. Voluntas 39.
- 1 IMPRUDENTIA sumitur tripliciter: scilicet negative, privative et contrarie. Prima non est peccatum. Sed secunda est peccatum

IMPURITAS

- ratione negligentiae. Tertia vero secundum se est peccatum mortale, si sit contra praeceptum Dei. Aliter est peccatum veniale 2-2, q. 53, 1, o. * Dispensatio 5.
- 2 Imprudentia est generale peccatum participative, non autem essentialiter. Cujus sunt triplices partes: scilicet subjectivae, idest monastica, politica et oeconomica: potentiales, idest praecipitatio seu temeritas, inconsideratio, inconstantia et negligentia: et integrales quae redeuntur ad potentiales 2-2, q. 53, 2, Inconsideratio. Inconstantia 1. Negligentia 10. * Indiscretum. Pertinacia 1. Prudentia 35, 84.
- 3 Imprudentia per essentiam est peccatum speciale, cum sit circa actus speciales, scilicet rationis 2-2, q. 53, 2, c. * Senectus 2. Temeritas 2.
- 4 Imprudentia cum suis vitiis, oritur ex luxuria 2-2, q. 53, 6. o. * Prudentia 35, 84.
- Impubes. Advocatus 9. Encharistia 142, etc. 208, 209. Matrimonium 105, etc. Ordo 86, etc. Professio 5. Religio 57, 58. Sponsalia o.
- Impudicitia est circa oscula, tactus et alios actus circumstantes actum venereum 2-2, q. 154, 1, 5^m.
- 1 IMPUGNARE inimicos ut cessent a peccatis est licitum, quia cedit in bonum eorum et amicorum 2-2, q. 82, 8, 3^m | 3, d. 30, 1, 2, o. | Psal. 17, fi. * Accidia 12. Aqua 19, 20. Arma. Blasphemia 22. Contentio 1. Continentia 19. Daemon 58, 59. Eucharistia 258, 273. Fortitudo 40, 46. Haeresis 1, 110. Idolatria 2. Insidiae.
- 2 Voluntaria impugnatio veri et adhaerere falso, etiam in non necessariis ad salutem, est peccatum 1, d. 48, 3, 1^m. * Mansuetudo 2, 4. Meritum 16. Officium 1. Oratio 5, 49. Potestas 19. Religio 31.
- 3 Impugnatio veritatis agnitae est species peccati in Spiritum sanctum 2-2, q. 14, 2, c. * Christus 87. Seditio 2. Seneca.
- 4 Impugnatio peccati est vincenda dupliciter: scilicet fugiendo, vel resistendo. Fugiendo quidem quando continua cogitatio augeat peccati incentivum, sicut est in luxuria, resistendo autem quando cogitatio perseverans tollit incentivum peccati quod provenit ex aliqua levi apprehensione, et hoc contingit in accidia 2-2, q. 35, 1, 4^m | q. 53, 6, 1^m | q. 142, 3, c. Luxuria 26.
- Impulsus. Usura 177.
- Impunitio. Error 6.
- 1 IMPURITAS est ex mixtione vilioris 2-2, q. 7, 2, c. | q. 81, 8, c. | Psal. 50, me^o 4. * Cibus 6.
- 2 Impuritas creaturae rationalis est ex hoc, quod temporalibus per amorem se subiecit, sicut puritas ejus est in elevando se in Deum 2-2, q. 7, 2, c. | q. 81, 8, c. | Cg. 4, c^o 91. * Menstruus 3. Operatio 34. Processio 7.
- Imputare. Culpa 7. Defectus 14. Excusatio 3. Gratia 94. Infirmetas 8. Peccatum 245, 265. Religio 24. Usura 250, 258. Usus 7.
- Imum. Amor 58.
- 1 IN notat diversas habitudines, secundum quod jungitur diversis 1, d. 36, q. 1, 3, c. | Rom. 11, lect. 5, fi. * Abstractio 2. Accidentaliter 2, etc. Accipere 3, 4. Actio 93. Adam 63, 77, etc. 94. Agens 60. Agere 9. Amor 20, etc. Angelus 2, 10, 16, 19, 80, etc. 94, etc. 159, 160, 168, etc. 345, 382, 418, 429, 438, 441, 443. Anima 3, 7, etc. 37, 38, 44, 61. Antecedens 2. Appropriatio 21, 28. Apud 2. Artifex 1. Artificiale 1, 2, 5, 6. Assumere 1. Attentio o. Attributa 2, 4, etc. Bonitas 112, 114, 124, etc.
- In principaliter consubstantialitatem designat, inquantum importat conjunctionem intrinsecam, et ex consequenti distinctionem personarum, inquantum omnis praepositio est transitiva. Jo. lect. 1, me^o b.
- 2 In proprie notat habitudinem continentis 1^a q. 39, 8, c. fi. | 1, d. 36, q. 1, 3, 3^m. * Causa 35, etc. 46, 96, etc. Cognitio 12, 19, etc. 35, etc. 48, 76. Compositio 7. Continentia 20, 21. Determinatio 1, 4. Difficilis 2, 8, 12, 14, etc. Dimensio 1, 8, 10, etc. Dispositio 4, 8, 17, 19, etc. Duo 1. Esse 2, 4, etc. 39, 48, 51, 57, 62, 70, 72. Eucharistia 87, etc. 118, etc. 146. Finis 99, etc. 124, 125. Forma o. Futurum 1, 2. Genus 9, 10, 13, 15, 16, 23, etc. Gratia 38, etc. 97, etc. Honor 6, 13, 14. Ignorantia 2, 3, 12, 14, etc. Imago 9, etc. Jactantia 1.
- 3 Esse in aliquo dicitur dupliciter: scilicet ut in causa, et ut in subiecto 1-2, q. 83, 1, c. | Ma. q. 4, 3, c. * Imitatio. Instrumentum 13. Intellectus 13, 15, 18, 33, 35, 40, 46, 47, 112, etc. 156, etc. 193, etc. 213, etc. Intentio 3, 22, 25, etc. Lex 18, etc. Lux 4, 6. Materia 2, 5, etc. 12, etc. 21, 25, 30, 31, 38. Medium 14, 15. Mensura 1, 2, 6, etc.
- 4 Aliquid dicitur esse in duobus vel in pluribus dupliciter: scilicet aequaliter, vel secundum prius et posterius 1-2, q. 56, 2, c. fi. * Motus 30, 40, 44, 50, 90, 91. Mundus 4, 5. Mutabile 1, 2. Pars 1, 5, 33, etc. Peccatum 38, 77, etc. Persona 7, 8, 10, etc. 45. Potentia 47.
- 5 Corporalia dicuntur esse in aliquo quia continentur, spiritalia vero quia continent 1^a q. 8, 1, 2^m | q. 52, 1, fi. | q. 53, 1, 2, c. | 3^a q. 57, 4, 1^m | q. 62, 3, 3^m | 1, d. 8, L. 2, me^o | d. 37, q. 2, 1, c. | 4, d. 9, a. 1, q. 1, 2^m. Ut Angelus 97. * Quies 6. Recipere 2, 5, 7. Relatio 8. Subjectum 2, 6, 7. Substantia 9. Symbolum 2. Totum 10, 11. Tractare 2. Tractatio 1, 4. Visio 9, etc.

- 6 Non omnes modi in ponuntur ab Aristotele, nisi reductive 1^a q. 42, 5, 1^m | 1, d. 19, q. 3, 2, 1^m.
- 7 Esse simul in pluribus locis, convenit tantum Deo 4, d. 41, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m. * Absens. Daemon 88, 89, 92, 96.
- 8 Deus est in omni loco dupliciter: scilicet ut dans esse, virtutem et operationem locis, et ut implens ea 1^a q. 8, 2, o. | 1, d. 37, q. 2, 1, c.
- 9 Deus est supra omnia per excellentiam suae naturae, et in omnibus, ut causans esse omnium 1^a q. 8, 1, 1^m | 3^m | Cg. 1, c. 26, fi.
- 10 Deus est in qualibet re, inquantum dat ei proprium esse et naturam 1, d. 37, q. 2, 1, c. | q. 3, 3, 3^m. * Deus 58, 60, etc. 299, 370.
- 11 Deus est intimus unicuique rei, sicut esse proprium cuiuslibet rei 1^a q. 8, 1, c. fi. | q. 105, 5, c. fi. | 1, d. 37, q. 1, 1, c. fi. * Humilitas 16.
- 12 Deus est in omni re per essentiam, praesentiam et potentiam, sed tantum in sanctis per gratiam, in Christo autem solo per unionem personalem 1^a q. 8, 3, o. | q. 43, 3, c. | q. 112, 1, c. | 3^a q. 2, 10, 2^m | q. 6, 1, 1^m | 1, d. 37, q. 1, o. | 3, d. 32, 1, 2^m | Cg. 2, c. 26 | 96, fi. | Lib. 3, c. 68 | Quol. 10, vel 11, 1, o. | Opus. 3, c. 132 | 137 | Jo. lect. 5, meo a. | Col. 2, lect. 2, fi. Locus 24. * Labi. Medium 14, 15. Motus 90, 91.
- 15 Deus magis est intra animam, quam gratia et quidquid aliud 1^a q. 105, 5, c. fi. | Verit. q. 20, 1, 9^m | q. 28, 2, 8^m. * Processio 29. Separatio 1, 2.
- 14 Nullus modorum in quos assignat Aristoteles explicat modum essendi in qui est in divinis 1^a q. 42, 5, 1^m | 1, d. 19, q. 3, 2, 1^m | d. 33, 3, 4^m. * Assumere 1. Deus 38, 39, 58, 70, etc. Gloria 18. Personae 45. Relatio 63, etc.
- 15 Deitas habitat in Christo corporaliter tripliciter. Primo per unionem ad corpus. Secundo non figuratim. Tercio secundum triplicem modum, scilicet communem, specialem et singularem 3^a q. 2, 10, 2^m.
- 16 Pater est in Filio et e converso 1^a q. 42, 5, o. | 1, d. 19, q. 3, 2, o. | Cg. 4, c. 9, fi. | 65 | Jo. 10, lect. 6, fi. | c. 16, lect. 7, fi.
- 17 Filius Dei est magis in Patre et e converso, quam homo in Filio Dei 3^a q. 2, 9, 4^m.
- 18 Quidquid potest esse in Deo est in eo 1, d. 7, q. 2, 2, c. | d. 19, L. 1, primo. * Appropriatio 3, 19, 21. Artificiale 1, 2, 5, 6.
- 19 Omnia bona et mala sunt in scientia Dei. Sed tantum bona sunt in Deo, et tantum tres personae, proprietates et attributa, sunt in essentia Dei 1^a q. 18, 4, 4^m | q. 39, 8, c. fi. | 1, d. 36, q. 1, 3, o. | q. 2, 2, 2^m | Ver. q. 3, 6, 2^m. Bonitas 23. * Deus 361, etc. 407. Exemplar 7. Forma 49, etc.
- 20 Ea quae in creaturis sunt divisim et multipliciter in Deo sunt unite et simpliciter 1^a q. 14, 1, 2^m | q. 26, 1, 1^m | q. 47, 1, c. fi. | q. 57, 1, c. | q. 91, 1, c. | 1-2, q. 18, 1, c. | 2-2, q. 183, 2, c. | Cg. 1, c. 31 | 32 | 33 | Lib. 3, c. 20 | 97 | Lib. 4, c. 14 | Verit. q. 20, 4, c. | Poa q. 7, 5, c. | Anima. 18, c. | Opus. 7, c. 22 | Opus. 9, primo | 1^m | Ente 6, primo.
- 21 Creaturae habent verius esse in Deo, quam in se 1^a q. 18, 4, 3^m | 1, d. 36, q. 1, 3, 2^m | Verit. q. 4, 6, o. | q. 8, 16, 11^m.
- 22 Omnia sunt in omnibus, scilicet superiora in inferioribus causaliter, sed e converso participative secundum rationem communem tantum, in Deo autem secundum rationem propriam 1^a q. 55, 1, c. | 3^m | q. 57, 1, c. * Metaphora 8. Subsistentia 8, 10, 11, 12. Vita 17, 22, 23.
- 23 Omnia sunt in Deo dupliciter: scilicet ut in agente idest in potestate ejus, et ut in fine idest in conservante. Rom. 11, lect. 5, fi.
- 24 Quaelibet creatura est in Deo dupliciter: scilicet ut in conservante, et ut in virtute causae agentis 1^a q. 8, 1, o. | q. 79, 2, c. | q. 80, 1, c. | Poa q. 3, 16, 21^m.
- 25 Creaturae sunt in Deo dupliciter: scilicet ut in conservante, et ut in cognoscente. Secundo modo sunt vita et essentia Dei, non autem primo modo 1^a q. 18, 4, 1^m | Poa q. 3, 16, 21^m.
- 26 In Deo sunt multa secundum rationem, quorum aliqua prius cadunt in intellectu nostro, quam alia 1^a q. 44, 4, 4^m.
- 27 Forma equi est in Deo ut intellecta tantum, sed ratio vitae, etiam ut in natura Dei firmata 1, d. 36, q. 2, 2, 2^m.
- 28 Esse in aliquo tripliciter contingit. Primo, sicut contentum in continente. Secundo, sicut pars in toto. Tercio, sicut accidens in subjecto, et sicut effectus in causa. Jo. 16, lect. 7, fi. 4, primo.
- 29 Esse in aliquo aliquid octupliciter dicitur. Phy. 4, lect. 4, primo. Inadvertentia. Inconsideratio. Negligentia o. Inane. Fabula 2. Gloria 5, etc. Peccatum 158. Terra 15. Inanimatum. Alteratio 8. Angelus 77. Animata. Augmentum 7, 12, 14, etc. Conceptio 4. Corpus 4. Dextrum. Fructio 11, etc. Generatio 13. Genitus 1. Gigni. Instrumentum 2, 3. Ira 46. Nutrire 3. Oriri. Sacrificium 33. Sinistrum 1. Terra 2. Inanis gloria. Aureola 21. Capitale 8, etc. Cognitio 26. Contentio 3, 4. Gloria 5, etc. Jactantia 3, 4. Operatio 34. Oratio 31, 35. Praesumptio 3. Vestis 6. Inassuetudo. Trepidatio. Inaudientia. Cognitio 26. Incantatio est superstitiosa, et illicita, si continet aliquid ad daemones pertinens, vel nomina ignota, vel aliqua falsa, vel

- vana, vel aliqua signa praeter crucem 2-2, q. 96, 2, 1, o. * Daemon 72, etc. Magi 1, 7, etc. Superstitio 3, etc.
- Incarcerare hominem, vel ligare, vel qualitercumque detinere est illicitum, nisi fiat secundum ordinem iustitiae, vel in poenam, vel ad cautelam alicujus mali vitandi 2-2, q. 65, 3, o. * Baptismus 32. Bonitas 194. Captivus. Carcer. Haeresis 25. Infamis. Verberare.
- 1 INCARNARI Deum, fuit possibile, et conveniens 3^a q. 1, 1, o. | 3, d. 1, q. 1, 2, o. | Cg. 4, c. 40 | 49 | 53 | 54 | 55 | Opus. 2, c. 5 | 6 | Opus. 3, c. 207 | 208 | Jo. lect. 7, meo. * Adam 8, 9, 11. Adventus o. Amor 53.
 - 2 Deum incarnari, fuit necessarium ad reparandum genus humanum, sicut ad bene esse, non autem simpliciter, quia Deus aliter poterat reparare 3^a q. 1, 2, o. | 3, d. 4, q. 3, 1, 3^m | 4, d. 10, 1, 3^m | d. 43, a. 2, q. 1, 2^m | Cg. 4, c. 55, 2^m | Psal. 45, fi.
 - 5 Si homo non peccasset, probabilius est, Deum non fuisse incarnatum, licet incarnari potuisset 3^a q. 1, 3, o. | 3, d. 1, q. 1, 3, o. | 4, d. 43, a. 2, q. 1, 2^m | Verit. q. 29, 4, 3^m | 1^a Tim. lect. 4, primo. * Angelus 361, 417. Assumere o. Beneficium 17. Cornelius 1, 2.
 - 4 Amor Dei ad homines, non potuit homini efficacius demonstrari, quam per incarnationem. Cg. 4, c. 46, fi. | 54.
 - 5 Christus non meruit incarnationem, nec aliquis purus homo, ex condigno, sed tantum ex congruo 1-2, q. 98, 4, c. | 3^a q. 2, 11, o. | q. 24, 3, c. fi. | 3, d. 4, q. 3, 1, o. | a. 2, q. 1, 1^m | Psal. 10, fi. | Rom. lect. 3, meo | Hebr. lect. 4, meo etc.
 - 6 Incarnatio est principium omnium meritorum humanorum 3, d. 4, q. 3, 1, c. * Credere 19, 21, 24, etc. Descendere 10, 12.
 - 7 Incarnatio est generale principium, ad quod omnia officia angelorum ordinantur 1^a q. 57, 5, 1^m. * Fides 61, 65, 66, 133. Gedeon 3.
 - 8 Incarnatio Dei, principaliter fuit propter liberationem hominis 3^a q. 1, 5, c. | q. 40, 1, c. | q. 43, 3, 2^m | q. 44, 3, c. | Verit. q. 29, 4, 5^m.
 - 9 Incarnatio Dei, fuit ad tollendum omne peccatum, sed principaliter peccatum originale, quia extensive majus est peccato actuali, licet intensive sit e converso 3^a q. 1, 4, o. | 3, d. 1, q. 1, 2, 6^m | Opus. 10, a. 26 | Opus. 11, a. 23 | Opus. 53, 21^m. * Gratia 40, 83. Lutum.
 - 10 Signum datum a Deo, tempore Achaz regis, de liberatione populi, est signum de Christi incarnatione. Nam incarnatio Christi, significat ipsam liberationem populi, quasi per locum a majori, quia si Deus dabit filium suum, ad salutem totius mundi, multo magis potest salvare populum Judaeorum ab istis hostibus. Vel quasi esset causa motiva. Hoc enim quasi movit Dominum, quod multa bona illi populo quamvis injusto concedebantur, quia de illo providerat Filium suum incarnandum. Isa. 7, meo. * Maria 29. Miraculum 16, 17.
 - 11 Incarnatio Christi quamvis non fuerit facta praesentibus illis hominibus, quibus data fuerat in signum liberationis populi Judaeorum, fuit tamen facta manente domo David. Isa. 7, meo. * Missio 35. Prophetia 80. Psalmus 3. Sponsalia 11.
 - 12 Signum quandoque sequitur signatum, quandoque est simul, quandoque autem praecedat. Incarnatio autem Christi, quae data fuit in signum liberationis populi, oportet de necessitate quod sequatur liberationem populi, etiam secundum quod ipsi Judaei ad litteram exponunt. Isa. 7, meo.
 - 13 Nullum signum esset incarnatio Christi, si juvencula, et virgo, postea corrupta, concepisset. Ideo autem apud hebraeos ponitur magis halma, quam juvencula, quia halma significat virginem, secundum nominis originem, et adhuc plus custoditam, de qua non posset esse mali suspitio. Sed juvencula significat virginem, secundum usum loquendi posteriorem. Isa. 7, meo. * Verbum 53, 64, 65, 67.
 - 14 Ante Christi incarnationem, aliqui per fidem Christi liberati sunt, secundum spiritum, a damnatione peccati originalis, sed nemo secundum carnem, id est a fomite 3^a q. 27, 3, c. | q. 52, 5, 2^m. * Christus 42, 49, 50, 198. Vestigium 12. Unio 14.
 - 15 Incarnatio facta est convenienti tempore, scilicet non in principio mundi, nec in fine 1-2, q. 98, 6, c. | 3^a q. 1, 5, 6, o. | 4, d. 2, q. 1, art. 4, q. 2, 1^m | 3, d. 1, q. 1, 4, o. | 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 2, 1^m | Cg. 4, c. 55, 9^m | Isa. 2, primo | Gal. 4, lect. 2, primo.
 - 16 Incarnatio comparatur juventuti, propter vigorem et fervorem, senectuti vero, propter numerum annorum 3^a q. 1, 6, 1^m | 3, d. 1, q. 1, 4, c. | d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 2^m.
 - 17 Deus per incarnationem nullo modo mutatus fuit 3^a q. 1, 1^m | q. 2, 6, 1^m | 3, d. 1, q. 1, 1, 1^m.
 - 18 Justitia, bonitas, virtus, potentia, et sapientia Dei, ostensae sunt per incarnationem ejus 3^a q. 1, 1, c. | 3, d. 1, q. 1, 3, 3^m | q. 2, 2, 1^m | d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 2^m.
 - 19 Incarnatio Filii Dei, est quasi praelibatio conjunctionis nostrae ad Deum. Cg. 4, c. 46, fi. | Opus. 60, c. 1, 2, o.
- Incautela et incircumspectio, includuntur sub inconsideratione 2-2, q. 53, 2, c. fi. * Desponsatio. Usura 163.
- Incendarius ecclesiae, et denunciatus, est excommunicatus. Nec

INCESTUS

- potest absolvi, nisi a Papa 4, d. 18, q. 2, a. 5, q. 1, c. Absolvere 12, 23. * Baptismus 203. Cinis 1. Inebriari. Sacrificium 27, etc.
- Incendium. Absolvere 23. Angelus 559. Seraphin 2.
- Incentivum. Fomes 9, 10. Impugnare 4. Incestus 1. Voluptas.
- Incertitudo. Adam 83. Confessio 27. Fornicatio 13, 19. Fortuna 3. Inquirere 3. Iudicium 15, 71. Magnanimitas 20. Scientia 8, 24, 133, 145, etc. Timor 13. Trepidatio.
- Incessanter. Amor 193.
- Incessus. Daemon 37. Modestia 4. Tuba 2.
- Incestuosus. Matrimonium 117.
- 1 INCESTUS est cum persona consanguinea vel affini, coitus prohibitus, quadruplici ratione, scilicet primo quia naturaliter homo debet quamdam honorificentiam parentibus, et per consequens aliis consanguineis. Secundo quia personas sanguine conjunctas, necesse est ad invicem simul conversari. Tertio, quia per hoc impediretur multiplicatio amicorum. Quarto, quia cum naturaliter homo consanguineam diligat, si adderetur amor qui est ex commixtione venerea, fieret nimius ardor amoris, et maximum libidinis incentivum, quod castitati repugnat 2-2, q. 154, 1, c. | 9, o. | 4, d. 41, a. 4, q. 1, 2, c. | Ma. q. 15, 3, c. * Lot o. Luxuria 9, etc. Matrimonium 116, 117.
- 2 Incestus est determinata luxuriae species 2-2, q. 154, 1, c. | 9, o. Luxuria 9. * Poena 55.
- Inchoatio. Agere 13. Appetitus 1, 5, 7, 52. Beatitudo 133. Desiderium 3. Esse 4. Forma 7, etc. Gratia 11. Instrumentum 11. Maria 20, 58. Passio 127. Poenitentia 50. Sapientia 21. Scientia 71. Stabilis. Virtus 82.
- Incidere. Adam 81. Alienum 2. Gratia 117. Peccatum 178. Processio 11. Usura 56, 95, 127, 131, 135, 136, 175, 186, 196, 213, 220, 303, 304.
- Incineratio non convenit corpori Christi 3^a q. 51, 3, o. | q. 53, 1, c. | 1^m | 3, d. 21, q. 1, 2, o. | q. 2, 1, 1^m | Opus. 2, c^o 241 | Jo. 2, lect. 3, prin^o. * Cinis o. Damnatio 39. Poena 94.
- 1 INCIPERE significat esse nunc et non prius. Ideo ab inferiori ad suum superius cum eo, non valet consequentia 3 q. 16, 9, 2^m.
- 2 Incipiens esse per motum, oportet habere mensuram durationis, non autem si per creationem, ut tempus. Po^a q. 3, 17, 24^m. * Abraham 7, 18. Actio 47, 110, 122. Agens 105. Amor 49. Angelus 127. Anima 339. Animal 34. Arbor 2. Aristotelea 6. Ars 30. Baptismus 87. Caelum 12, 84, 137, 147. Charitas 112. Circulus 4. Circumcisio 16. Confirmatio 15. Creatio 14, 46. Deus 436. Dies 1, 6, etc. Doctor 3. Eucharistia 118, 164, 208. Ex 2, etc. Gradus 2. Gratia 44, 77, etc. Haecresis 109.
- 5 In potentiis ordinatis, ubi terminatur operatio prioris potentiae, ibi incipit operatio potentiae sequentis 3, d. 27, q. 3, 1, c. | Verit. q. 10, 11, 6^m. * Imago 43. Intellectus 221. Joannes 19. Logica 8. Maria 20. Medicus 2. Menstruus 7. Miraculum 55. Missa 17. Mors 7. Mos 2. Mundus 13, 18, 26, etc. Novum. Obligari 6. Opus 4. Pascha 4. Passio 45, 66, 92. Paulus 26. Perfectio 83. Planetae 1. Potentia 59. Processio 17. Prophetia 91. Psalmus 7. Ratio 36. Relatio 56, 59. Religio 21, 28. Resurrectio 23. Revelatio 11. Semen 20.
- 4 Forma incipiunt esse actu et desinunt per accidens tantum, scilicet ad generationem et corruptionem compositi 1^a q. 45, 8, c. | 1^m. * Christus 26, 170. Sodemia 3. Sponsalia 7, 11. Status 3. Studium 4. Suffragia 1. Summum 4. Temporale 1. Tempus 21, 29, 30. Tristitia 6. Unctio 23. Usus 6. Ventus o. Vita 83. Voluntas 23.
- Incircumcisis. Circumcisio 19.
- Incircumspectio. Inconsideratio.
- Incisio. Cete. 4. Fraetio 1. Homicidium 3. Usura 203, etc.
- Incitare. Equus 2. Contemplatio 17. Luxuria 8. Peccatum 385. Prohibitio 3.
- Inclinatio. Superbia 2, 15.
- 1 INCLINATIO naturae, est a forma, et a dante formam idest a generante. Ma. q. 3, 3, c. fi. Forma 109. * Actus 95. Agere 13. Amicitia 25.
- Quaelibet inclinatio naturae, vel voluntatis, est tantum a Deo 1^a q. 103, 8, c. | q. 105, 4, c. | q. 106, 2, c. fi. | q. 111, 2^e c. | 1-2, q. 9, 6, c. | 2-2, q. 26, 6, c. | Cg. 3, c^o 88, 3^m. * Amor 135. Angelus 466, 573. Anima 129, etc. 187, 235. Apis 2. Baptismus 295. Blasphemia 16. Bonitas 199, 213. Certitudo 8, 18. Charitas 52. Cinis 3. Coactio 8. Confessio 43. Consilium 9, 15.
- 2 Omnis inclinatio est ad simile sibi, et conveniens 1-2, q. 8, 1, c. | Cg. 4, c^o 10 | Ma. q. 16, 2, c. Amor 230, etc. * Daemon 44. Damnatio 16. Delectatio 27. Deus 315, etc. 430. Dolor 23. Esse 95. Ethos. Fides 86, 111, 151. Finis 81. Fomes 2, 3, 4, 11, 12. Forma 109. Fortuna 7. Gratia 116. Grave 8. Habitus 29, 30. Ignorantia 26. Intellectus 220, 226. Iudicium 21. Jus 19. Lex 2, 20, 21, 31, 35, 36, 37, 62, 68. Locus 10. Luxuria 20. Magi 8, etc. Mahum 51.
- 3 Inclinatio naturalis est ad duo, scilicet ad moveri, et ad agere. Prima est recurva in se, non autem secunda. Quol. 1, 8, 3^m. * Maria 13, 18, 38, 56, 62, 68. Matrimonium 7, 8, 9, 67, etc.

INCONTINENTIA

109. Missa 8. Mos 1. Motus 12, 71, 72. Mulier 8. Naturale 4, 9, 11.
- 4 Inclinatio auris Dei, significat voluntatem ejus condescendentem infirmitatibus nostris. Psal. 16, me^o 2, fi. | Psal. 30, prin^o. * Nocere 8. Obligati 6. Operatio 11. Passio 30, 34, 52, 77. Peccatum 12, 99, 133, 138, 145, 151, 158, 161, etc. 210, 291. Poena 19.
- 5 Inclinationes naturales sunt principia omnium supervenientium 2-2, q. 155, 2, c. * Poenitentia 71. Potentia 17. Prudentia 53, 64. Relatio 5. Sanctificatio 13. Sapientia 31. Scientia 60. Servitus 13. Somnus 5. Studium 7. Superbia 1. Synderesis 5, 6, 7. Virtus 15, 58, 233, 241, 265. Voluntarium 1, 5, 7. Voluntas 24, 45.
- Includere. Actio 31. Aequalitas 12, 23. Amicitia 36. Amor 63, 146, 217. Apostasia 4. Audacia 1. Baptismus 121. Bonitas 95. Caelum 55. Consensus 4. Corpus 73. Definitio 1, 4. Dispositio 5. Diversitas 8. Duratio 5. Eleemosyna 33. Ens 24, 25. Fides 108, 116. Forma 97. Fortitudo 25. Generatio 15, 71. Gratia 16. Ira 78. Iustitia 12. Motus 44, 51. Oppositio 1, 6. Oratio 19. Ordo 1, 4, 44. Pars 49. Paupertas 3. Pax 9. Peccatum 312, 422. Pietas 3. Pluvia 3. Praeceptum 2, etc. 9, 10, 40, 76, 82, 88, 89, 95. Praedicari 7. Primum 5. Princeps 6. Processio 66. Providentia 3. Reduplicatio 5. Sonus. Spiritus 22. Timor 50. Totum 8. Trinitas 3, 7. Vapor 4. Veritas 25. Virtus 91. Votum 41.
- Incognitum. Ignotum. Inseius.
- Incolatus. Alleluja.
- Incommensurabile. Diameter. Innumerabile. Quantitas 22.
- Incommodum. Bonitas 228. Excommunicatio 7. Usura 64, etc. 87, 303, etc. Virginitas 23.
- 1 INCOMMUNICABILITAS quadruplex: scilicet partis, universalis, assumptibilis, et assumptis. Quarum quaelibet praeter quartam, est de ratione personae 1^a q. 25, 1, 7^m | 3, d. 5, q. 2, 1, 2^m. * Forma 19, etc. Individuum 9, 11, 27. Persona 20, 24. Tetragrammaton.
- Incommunicabile. Aversio 2. Bonitas 42. Forma 34. Purgatio 3.
- Incompactum. Conceptio 16. Propositio 11.
- Incompletum. Abstractum 5, 7. Aerbum. Aer 8, 9, 10. Character 3. Caelum 11. Defectus 2. Definitio 14, 34, 36. Dispositio 6, 11, 43. Dominium 4. Effectus 18. Embryo 1. Ens 13, 14, 15. Eucharistia 112. Forma 36, etc. Gratia 99. Habitus 37. Instrumentum 11, 13, etc. Sensualitas 6. Virtus 9. Virginitas 9. Votum 13, 15.
- Incomplexum. Certitudo 21. Fides 35, 36, 37. Vox 11.
- Incompositum. Numerus 5.
- Incompossibilitas. Contrarium 41. Forma 49. Possibile 2.
- Incomprehensibilitas. Deus 189. Misericordia 32, 33, 31.
- Incongruum. Debitum 5. Omnis 4. Sensus 38.
- Inconsideratio est speciale peccatum imprudentiae. Et opponitur rectitudini iudicii in moralibus 2-2, q. 53, 2, c. | 4, o. | 5, c. | Ma. q. 15, 4, c. Imprudentia 2. Angelus 394. Improvidentia. Luxuria 16. Peccatum 88, 137, 146. Prudentia 35. Ratio 52. Spes 33, etc. Virginitas 23.
- Inconsonum. Inconveniens 4. Rationabile. Juristae 2.
- 1 INCONSTANTIA est speciale peccatum imprudentiae, deficiens a praecipiendo bonum propositum. Cujus principium est in appetitu, finis autem in intellectu 2-2, q. 53, 2, c. fi. | 5, o. | Ma. q. 15, 4, c. Constantia 7, 8. Duplicitas 2. Imprudentia 2.
- 2 Inconstantia circa abstinentiam a delectabilibus, est filia luxuriae, licet etiam quae est in terribilibus, oriatur ex luxuria 2-2, q. 53, 5, 2^m. Negligentia 3. Luxuria 16. * Fragilitas. Haecresis 23, 24. Imbecillitas. Improvidentia. Instabilitas. Ira 60. Negligentia 3. Ratio 52.
- 5 Invidia et ira quae est principium contentioneis, faciunt inconstantiam ex parte appetitus 2-2, q. 53, 5, 2^m. * Religio 79. Spes 33, etc.
- 4 Constantia et inconstantia sunt in ratione 2-2, q. 53, 5, 3^m. * Virginitas 23.
- Inconsuetum. Angelus 165.
- Incontaminatum. Angelus 290.
- 1 INCONTINENTIA proprie est circa concupiscentias tactus. Secundum quid autem, est circa honores, divitias, et hujusmodi. Improprie vero est circa virtutes. Prima est peccatum dupliciter: scilicet recedendo a ratione, et immergendo se turpibus. Secunda tantum primo modo. Tertia vero non est peccatum, sed est perfectio virtutum 2-2, q. 155, 2, c. | q. 156, 2, o. Continentia 7. * Coitus 1, 6. Concupiscentia o.
- 2 Species incontinentiae sunt duae: scilicet praevolatio consilii, et debilitas in praeconsiliatis 2-2, q. 157, 1, c. * Delectatio 55, 56, 60, 83, etc. 106.
- 5 Incontinentia pertinet ad corpus occasionaliter, sed per se, causatur ab anima non resistente passionibus 2-2, q. 156, 1, o. * Fructus 16.
- 4 Incontinens vincitur a passionibus, non quidem cogentibus, sed vehementer impellentibus, et propter negligentiam 1-2, q. 77, 2, o. | 2-2, q. 156, 1, 3^m | 2, 2^m | 2, d. 25, 2, 6^m | 3, d. 31, q. 1, 1,

INCORPORALIA

- c. | 1^m | Verit. q. 22, 9, 3^m. * Intemperantia o. Pertinacia 2. Syllogismus 7.
- 5 Incontinens ante consilium, est ex impetu passionis, propter velocitatem, ut in cholericiis, vel propter vehementiam, ut in melancholicis, qui propter terrestrem complexionem, vehementissime inflammatur: sed post consilium, est propter molliem complexionis, ut in phlegmaticis 2-2, q. 156, 1, 2^m. * Voluntas 2, 74, 75. Votum 52, 53.
- 6 Mulier non dicitur continens nec incontinens, quia raro habet firmum iudicium rationis, propter debilitatem complexionis 2-2, q. 159, 1, 1^m | 2^m | 4, d. 35, 4, 61.
- 7 Incontinens peccat ex passione, errans circa particulare, ut nunc. Ideo sanabilior est, et minus malus intemperato, quia intemperatus peccat ex habitu, errans circa ultimum finem 1-2, q. 78, 4, c. | 2-2, q. 156, 3, o. | d. 43, 4, c. | Verit. q. 24, 10, c. | Ma. q. 3, 13, c. | Eth. lect. 3, fi.
- 8 Libido concupiscibilis, est major in incontinente quam in intemperato, sed e converso de libidine voluntatis 2-2, q. 156, 3, 3^m.
- 9 Incontinens irae, audit rationem, sed imperfecte. Incontinens autem concupiscentiae, totaliter eam non audit 2-2, q. 53, 6, 1^m | q. 156, 4, c. 2^m.
- 10 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 150, 4, 3^m.
- 11 Incontinentia irae, est pejor, ratione mali accidentis, quam incontinentia concupiscentiae. Sed ratione passionis, est e converso, quadruplici ratione: scilicet primo quia motus irae, participat aliquantulum ratione, sed motus concupiscentiae totaliter est secundum sensum, et nullo modo secundum rationem. Secundo, quia motus irae magis consequitur corporis complexionem. Tertio, quia ira quaerit manifeste operari, sed concupiscentia quaerit latebras, et dolose subintrat. Quarto, quia concupiscentia delectabiliter operatur, sed iratus, quasi quadam tristitia praecedente coactus 2-2, q. 156, 8, o. | q. 158, 4, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. | Verit. q. 25, 2, b. | c. fi. | 2^m | Ma. q. 12, 4, c. fi. Incontingens. Fieri 17.
- Inconveniens. Adam 2. Amor 214. Angelus 566. Appetitus 18. Appropriatio 6. Comedere 4. Infinitum 4. Ira 28. Lex 54. Propositio 14.
- Inconvenire. Adam 2. Demonstratio 4, 5. Gratia 43. Maria 50.
- 1 INCORPORALIA in loco non esse, est communis animi conceptio. Cg. 2, c^o 65, 3^a | Hebdo. lect. 1, fi.
- 2 Oppositum videtur dicere 1^a q. 2, 1, c. | q. 52, 1, 1^m. * In 3. Incorporum. Intellectus 181.
- 5 Incorporalia in loco non esse, est communis animi conceptio, apud sapientes tantum 1^a q. 2, 1, c. | q. 52, 1, 1^m | 1, d. 37, q. 2, 1, c. | q. 31, 1^m | 4, d. 45, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 1^m | Verit. q. 10, 12, c. | Hebdo. lect. 1, 1, fi. * Locus 11, 15, 23. Spirituale o. Veritas 41.
- 1 INCORPORARI Christo, contingit dupliciter: scilicet numero, et merito 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 5, c. * Baptismus 181, 182.
- 2 Incorporari Christo, contingit per tria: scilicet per baptismum, per martyrium, et per fidem et dilectionem. Quol. 6, 4, c. * Calor 1. Christus 200. Eucharistia 110. Fides 90.
- Incorporeum. Agens 65. Anima 47, 48, 215. Gratia 103. Intellectualis 3. Locus 15. Metaphora 6. Spiritus 2, 3. Substantia 17, 18. Totum 11.
- Incorrigibile. Peccatum 257.
- Incorruptibile triplex: scilicet naturale ex parte materiae idest carens materia, vel habens materiam, in potentia ad unam tantum formam, vel gloriae ex forma, vel innocentiae ex agente 1^a q. 97, 1, c. | Po^a q. 5, 3, 8^m. * Aeternitas 18, 19. Angelus 135, 580, 629. Animal 27, 49, 50, 329. Caelum 43. Contemplatio 16. Corpus 19, 20. Damnatio 27. Distantia 8. Finitum 3. Individuum 17. Intellectualis 5. Manichaeus 2. Materia 1, 19, etc. Palpabile 4. Principium 8. Resurrectio 33, etc. Substantia 35. Universale 19, etc.
- Incorruptio. Flos 2. Matrimonium 65. Virginitas 5, etc.
- Increatum. Aeternitas 19. Beatitudo 83, 84. Bonitas 38. Charitas 24. Christus 11, 67, 112. Cognitio 67. Ens 15. Ingenitum 1, 2. Liber 17. Malum 40, 41. Natura 28. Sapientia 11. Virtus 71, 72, 142.
- Incredulitas. Apparere 8. Descendere 7. Gedeon 1, 2. Paganus Senectus 4. Zacharias 2.
- Incrementum. Usura 14, 19, etc. 27, 31, 48, 61, 62, 133. Usus 10.
- Increescere. Restitutio 13.
- Incubus dicitur daemon, coiens cum muliere, succubus autem, daemon coiens cum viro 1^a q. 51, 3, 6^m | 2, d. 8, a. 4, q. 2, c. | Po^a q. 6, 8, 5^m | Job. 40, lect. 2, meo. Daemon 98. Gigantes.
- Inculpabile. Excusatio. Homicidium 3. Occidere 20. Usura 83.
- Inculpari. Usura 38.
- Incumbere. Abstinencia 3. Valitudo.
- Incuria. Martyrium 12. Negligentia o. Peccatum 159.
- Incurrere. Bigamia 2, etc. Cato. Contemptus 7. Contractio 2. Damnatio 50. Damnum 5. Excommunicatio 7, 28. Gratia 56, 18. Haeresis 14, 15, 23. Illegitimus 1, etc. Ingratitudo 13, 18. Irre-

INDIGENTIA

- gularitas 1, 2, 3. Legitimitas 1. Luxuria 21, 25. Peccatum 169, 189, 195. Simonia 15, 29. Usura 90, 100, 214, 303.
- Ineutare. Angelus 453.
- Indebitum. Divinatio 10. Excommunicatio 11. Haeresis 8. Idolatria 2. Injustitia 3. Juramentum 29. Justitia 8. Ludus 7, 19.
- Indecentia. Innocentia 9.
- Indeclinabile. Contemplatio 13.
- Indefectibile. Certitudo 21.
- Indefinita. Enuntiatio 5, 7. Scriptura 14.
- Indelebile. Character 20. Consecratio 13. Episcopus 2.
- Indemnitas. Usura 143, 161, 200, 201, 211.
- Indemnitas. Usura 143, 161, 200, 201, 211.
- Indemonstrabile. Ratio 34.
- Independens. Processio 21, 31.
- Indesinenter. Amor 198.
- Indeterminatum quodlibet, est malum, quia est in potentia. Et omne determinatum est bonum, quia est in actu. Eth. 9, lect. 11, meo | Lib^o 10, lect. 3, prin^o. * Accidens 65, 110. Actio 55. Bonitas 171. Consilium 2. Differentia 1. Dispositio 21. Fortuna 3. Genus 19. Habitus 65. Lex 109. Libertas 6. Naturale 21. Neutrum 1. Oratio 7. Phantasia 1. Qui est 3. Sacramentum 42. Servitus 5. Voluntas 71, 78, etc. Usura 176, 182, 183, 279.
- Indevotio duplex: scilicet distractio ad negotia saecularia, et contemptus sacramenti. Et utraque impedit fructum eucharistiae. 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o. * Baptismus 215. Devotio 13, 14. Eucharistia 214. Peccatum 197.
- Indicare. Absolvere 36. Actus 59. Delectatio 44. Definitio 3, 36. Gemitus 1. Tuba 2.
- Indicativum. Absolvere 56. Actio 106. Actus 59.
- Indicere Feminalia. Matrimonium 134. Sacerdos 22.
- Indicia. Accusatio 9. Actio 106. Missio 26. Ornatus 1. Paupertas 5. Vultus.
- Indifferens. Actio 38. Actus 138, 139, 159. Amor 147, 194. Calor 10. Caelum 16. Clavis 18. Consilium 2. Equus 1. Eucharistia 125. Forma 98. Jus 12. Medium 10. Meritum 60. Principium 13. Rahab 2. Regnum 4. Res 4. Sacrificium 7, 15. Sapientia 25. Usura 90. Verbum 54. Virtus 211, 214. Voluntas 44. Votum 8.
- 1 INDIGENTIA dupliciter sumitur: scilicet pro carentia ejus quo indiget, et pro ordine originis ad id a quo est. Et sic aliquid aeternum indiget alio, non autem primo modo. Potentia q. 3, 13, 1^m. Accipere 2. Adam 23, etc. 54. Agere 21, 22. Angelus 71, 94, 120, 321, 351, 508, etc. 596.
- 2 Indigentia duplex: scilicet simpliciter idest sine aliquo non posse conservari: et secundum quid idest sine aliquo non posse finem aliquem habere. Secunda potest esse in beatis, non autem prima 4, d. 44, q. 2, a. 3, q. 2, 2^m. * Anima 26, 188, 291, 295. Animal 56. Auxilium 2. Beneficium 20, 21. Bonitas 14, 123. Caelum 76. Circumcisio 32. Cognitio 27, 42. Confessio 5. Consecratio 3, 4, 15. Conservatio 7. Contumelia 2. Corpus 19, 20, 46, 47. Creatio 28. Delectatio 91. Deus 195. Eleemosyna 1, 21, 25, 39. Episcopus 25. Eucharistia 44, 46, 180. Habitus 32, 39, 47. Honor 34. Infidelis 1, 5. Instrumentum 2, 3. Intellectus 172. Jus 5, 8. Justificatio 37, 38. Lex 8. Magnanimitas 17. Matrimonium 71. Missa 10, 11. Motus 28, 65. Mulier 6. Naturale 17.
- 5 In divinis una persona non indiget alia, licet non possit esse sine ea. Opus. 1, c^o 8. * Christus 117, 174. Oblatio 3. Negotia. Praeceptum 31. Praelatio 9, 18. Promulgatio 2. Prudentia 83. Sacramentum 7, 12, 17, 18, 24. Semen 4, 12. Sepultura 4. Simonia 22, etc. Suffragia 14. Unctio 1. Usura 48, 100, 189, 263, 282, 283. Utile 9. Via 6, 7, 8. Virtus 141, 170, 181, 182.
- Indigestio. Digestio. Menstruus 4.
- Indignatio est filia irae 2-2, q. 37, 2, 1^m | q. 41, 2, o. | q. 158, 7, o. | Ma. q. 12, 5, c. * Aemulatio. Aversio 13, 14. Ignis 21. Ira 20. Rancor.
- Indignitas. Correctio 9. Indignus.
- Indignus. Bonitas 219, 220. Clavis 1. Cognitio 5. Correctio 9. Dolor 10. Dominium 13, 15. Eucharistia 212, etc. Gratia 70, 73, 76. Ira 40, 44. Nemesis. Officium 6, etc. Ordo 56, 57, 92, etc. Perfectio 87. Preces. Sepultura 8. Tristitia 5.
- Indirecte. Beatitudo 145. Bonitas 143. Caelum 158. Causa 6, 28. Cognitio 9. Contingens 8. Daemon 63. Desperatio 10. Deus 130. Esse 8. Excommunicatio 1. Fama 3. Fides 19. Humilitas 30. Ignorantia 4. Infidelis 2. Obedientia 58. Occidere 18. Passio 53. Peccatum 215. Professio 3. Prohibitio 5. Ratio 58. Restitutio 10. Significatio 1. Simplicitas 3. Superbia 32. Teneri 3. Tristitia 18. Virtus 180. Voluntarium 3.
- Indiscretum. Abstinencia 4. Indivisum. Indulgentia 16. Jejunium 7. Obedientia 2, 8.
- Indispensabile. Abraham 14. Dispensatio 9, etc. Indissolubile.
- Indispositio. Actio 88, 124. Aegritudo o. Baptismus. Charitas 104. Confirmatio 36. Consilium 15. Forma 35. Generatio 31. Impedimentum o. Infirmitas o. Iudicium 13. Malum 26. Matrimonium 58. Monstrum 1. Morbus. Peccatum 339. Phantasma 8. Poenitentia 31. Prophetia 18. Resistere 2. Revocare. Satisfactio 30. Scientia 88. Successio 1. Votum 31, 61, 74.

INDIVIDUUM

- Indissolubile. Amor 193. Indispensabile. Indivisibile. Inseparabile. Matrimonium 14, 62, 72, 135.
- Indistructio. Angelus 234. Indivisio. Intellectus 130. Nomen 47. Sensualitas 6.
- Inditum duplex: scilicet pertinens ad naturam, et per gratiam. Primum convenit legi naturae, secundum autem legi novae 1-2, q. 106, 1, 2^m. * Amor 133. Anima 204. Ars 20. Beatitudo 102. Certitudo 4. Christus. Futurum 6. Habitus 27, 38, 39. Influer. Infusum. Innatum. Inserere. Intellectus 34, 135. Jus. Justificatio 15, 18, 20, etc. Lex 139. Mensura 1, 2, 14. Natura 5. Naturale o. Natum. Scientia 71, 72, 73, 106, etc. Virtus.
- Individuale. Abstractio 3, 6. Assimilatio 17, 21. Cogitativa 1. Commune 7. Costa 2. Differentia 9. Definitio 22. Generatio 36, etc. 60.
- Individuum o. Intellectus 15. Perfectio 4. Similitudo 31.
- Individuatio. Anima 70, etc. Individuum o.
- 1 INDIVIDUUM est id quod indivisum est in se, et divisum a quolibet alio, ultima divisione 1^a q. 29, 4, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | Trin. 11, 3^m. Vel Opus. 70. art. 14, 3^m.
- 2 Pars in toto, est individuum, ut manus 1^a q. 29, 1, 2, c. | 3^a q. 16, 12, 2^m | 3, d. 6, q. 1, art. 1, q. 1, c. | Quol. 9, 2, c.
- 3 Immo de ratione individui est, esse divisum a quolibet alio 1^a q. 29, 4, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | Trin. 14, 3^m.
- 4 Immo indivisio in se, est de ratione individui. Sed omnino ab alio, est de consequentibus ad rationem ejus 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 3, 4^m.
- 5 Individuum ut sic, est divisum ab omnibus aliis 1^a q. 13, 9, c. * Amor 101. Animal 38. Assimilatio 17, 21. Assumere 14, 29, 35.
- 6 Haec nomina individuum, particulare et singulare, dicuntur de partibus, ut de manu. Ideo in Christo possunt dici multa esse individua, secundum numerum partium ejus 1^a q. 29, 1, 2, c. | 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Quol. 9, 2, c. * Capacitas 1. Deus 61.
- 7 Immo cum manus sit quaedam substantia, in alio existens, individuum vel singulare dici non potest 3^a q. 16, 12, 2^m.
- 8 Individuum dupliciter potest significari: scilicet per nomen secundae intentionis, sicut per haec nomina, individuum, particulare, et singulare, ut substat accidentibus: et per nomen primae intentionis scilicet per substantiam primam, et hypostasim, vel personam, et ut substat naturae communi, per nomen primae intentionis scilicet res naturae, et secundae intentionis scilicet suppositum 1, d. 23, 3, c. | d. 26, q. 1, 1, 3^m | 4^m | 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Unio. 2, c. * Aequivocatio 5, 8, 11, etc. Aestimativa 3. Definitio 4, 34, 35, 39, 40. Forma 23, 33, 76, 80, etc. 115, 116, 120, 141, 155. Genus 1. Idea 33, etc.
- 9 Omne nomen individui, est incommunicabile re et ratione, nisi secundum similitudinem 1^a q. 13, 9, c. * Naturale 7. Ordo 8. Pars 20. Perfectio 4, 9.
- 10 Soli individuo rationalis naturae convenit proprie et per se agere, ideo habet proprium et speciale nomen, idest persona. Po^a q. 9, 2, 5^m | 2, c. Persona 3, etc.
- 11 Duo sunt de ratione individui: scilicet incommunicabilitas, et non posse esse in pluribus 3^a q. 77, 2, c. * Persona 3, etc. 24. Praedicari 24.
- 12 Duo sunt de ratione individui: scilicet esse in actu, in se vel in alio, et esse divisum ab aliis quae sunt vel possunt esse in eadem specie, indivisum in se existens 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, 3^m. * Scientia 47, etc. Singulare. Singuli. Species 1, 4, 5. Umbra 1.
- 13 Compositum ex materia et forma determinata, est individuum 1^a q. 30, 4.
- 14 Immo compositum ex materia, et forma determinata, est species, et compositum ex materia et forma communi, est genus. Meta. 2, lect. 4, meo.
- 15 Species specialissimae dicuntur individua, per earentiam divisionis formalis, quia non ulterius dividuntur divisione formali, sive per differentias formaliter expositas. Particularia vero dicuntur individua, inquantum neque formaliter, neque materialiter dividuntur. Meta. 10, lect. 10, fi. c. | lect. 11, meo.
- 16 Impossibile est naturam speciei communicari individuis, secundum prius et posterius, nec secundum gradus, nec secundum intensionem, non autem naturam generis 2, d. 3, q. 1, 1, c. fi. | Causis 10, 4, c^o 3.
- 17 In incorruptilibus est tantum unum individuum unius speciei, quia species sufficienter conservatur in uno 1^a q. 47, 2, c. | q. 119, 1, c. | Spiritu. 8, c. | Hebr. 7, lect. 4, meo.
- 18 Individuum duplex: scilicet individuum vagum, et individuum signatum 1^a q. 30, 4, c.
- 19 Individuum dicitur quadrupliciter: scilicet singulare, species specialissima, genus generalissimum, et propositio immediata. Meta. 2, lect. 4, meo.
- 20 Principium individuationis in rebus materialibus est duplex: scilicet materia prima, et quantitas dimensioniva 3^a q. 77, 2, c. | 3, d. 1, q. 2, 5, 1^m | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | Cg. 4, c^o 65, fi. | Verit. q. 2, 6, 1^m | 7, c. | q. 10, 5, c. | Ma. q. 16, 1, 18^m | Trin.

INDIVIDUUM

- 11, 16, o. | Opus. 29, o. | Ente. 3, fi. | Opus. 32 | Meta. 5, lect. 5, fi. * Abstractio 3, etc. Agens 10, 16. Commune 7. Costa 2. Diversitas 6, 9. Forma 87.
- 21 Materia est principium individuationis 1^a q. 3, 3, c. | q. 39, 1, 3^m | 2, c. | q. 54, 3, 2^m | q. 56, 1, 2^m | q. 75, 4, 5, c. | q. 85, 1, c. | 3, 4^m | q. 86, 1, 3, c. | 1-2, q. 63, 1, c. | 1, d. 35, 5, c. | 2, d. 3, q. 1, 2, c. | d. 42, q. 1, 1, c. | Cg. 1, c^o 21, 3^m | Libo 3, c^o 65, 3^m | Libo 4, c^o 63 | Po^a q. 2, 4, c. fi. | q. 9, 1, c. | 3, 5^m | Spiritu. 5, 8^m | Quol. 7, 3, c. | Quol. 8, 2, c. | Meta. 5, lect. 8, fi. | lect. 10, fi. | libo 7, lect. 10, fi. c. | lect. 15, fi. * Creatio 40, 41, 42. Creatura 33. Definitio 4. Differentia 9. Distinctio 2, 3, 12, 13.
- 22 Immo aliqua forma individuatur per seipsam 1^a q. 3, 2, 3^m. * Diversitas 5, etc.
- 23 Forma receptibilis in materia, individuatur per materiam: quae autem non est receptibilis in materia, individuatur per seipsam 1^a q. 3, 2, 3^m | 3, c. | q. 13, 9, c. | 3, q. 77, 4, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | Po^a q. 9, 3, 5^m | Spiritu. 5, 8^m | 8, 4^m | 13^m. Vel forma 12.
- 24 Ille carnes, et haec ossa, et haec anima, sunt principia individuantia hominem 1^a q. 29, 2, 3^m | 4, c. | q. 30, 4, c. | q. 33, 2, c. | q. 75, 4, c. | q. 85, 1, 2^m | Cg. 1, c^o 65, 2^m | Libo 2, c^o 74 | Verit. q. 10, 5, c. | Po^a q. 9, 1, 6^m | Forma 13, 21, etc. 27, 76, 80, etc.
- 25 Individua composita, substant ratione materiae, sed subsistunt ratione formae 1^a q. 29, 2, 5^m. * Homo 6, 7. Idem 1, 3, etc. Individuale.
- 26 Principia individuationis in creaturis, sunt causa subsistendi et distinctionis, in divinis autem, tantum secundi. Po^a q. 9, 3, 13^m.
- 27 Individuatio quantum ad incommunicabilitatem est in Deo, non autem quantum ad materiam 1^a q. 3, 2, 3^m | q. 19, 3, 4^m | 1, d. 25, 1, 6^m | Verit. q. 21, 4, 9^m. Deus 61.
- 28 Principia individuantia, sunt de essentia individuorum in compositis tantum, non autem in formis. Anima. 3, 13^m.
- 29 Solius Dei operatione fieri potest, ut hoc individuum demonstratum, fiat illud individuum demonstratum, ut in Eucharistia 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 63. * Intellectus 15, 16, 49, etc. 150, 163, 164. Particulare. Praedicari 17, 31, 33. Proprietates 2.
- 30 Species, et partes ejus sunt aliquid formale respectu individui sui. Phy. 2, lect. 5, prin^o. * Singulare.
- 31 Immo partes habent rationem materiae 1^a q. 7, 3, 3^m | q. 65, 2, c. | Meta. 5, lect. 3, prin^o | Phy. 3, lect. 12, prin^o | libo 4, lect. 4, prin^o.
- 32 Nullum accidens, praeter dimensiones interminatas, est principium individuationis. Trin. 14, 16, o.
- 33 Quantitates sive dimensiones interminatae, sunt principium individuationis. Trin. 14, 3^m. * Accidens 17, 57, 94, 95, 96, 97.
- 34 Immo quantitas terminata, est principium individuationis. Opus. 32, o. * Angelus 38, 388, 389.
- 35 Proprium quantitatis dimensionis inter cetera accidentia, est secundum se individuari, quia ubicumque est diversitas partium ejusdem speciei, ibi oportet esse individuationem. Cg. 4, c^o 65, fi. | Meta. 5, lect. 15, fi. * Assimilatio 17, 21. Causa 33, 31. Cogitativa 1, 2, 3.
- 36 Dimensio terminata, individuatur per subjectum individuum per dimensiones interminatas. Trin. 14, 3^m. * Concupiscentia 10.
- 37 Dimensio dupliciter individuatur: scilicet ratione subjecti, sicut et alia accidentia, et ratione situs 2-2, q. 24, 5, 1^m | 3^a q. 77, 2, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | d. 44, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | Cg. 4, c^o 64 | Trin. 14, 3^m | Quol. 7, 10, c. | Meta. 5, lect. 15, fi.
- 38 Individuum non potest intelligi sine dimensionibus interminatis, sed bene sine omni accidente completo. Trin. 14, 5^m. * Concupiscentia 12. Hoc. Intellectus 15, 16, 49, etc. 150, 163. Memoria 1, 10, 12. Perfectio 9. Phantasma 1. Praedicari 17, 31. Prudentia 30. Quantitas 19, 22, etc.
- 39 Collectio accidentium, non est principium individuationis. Meta. 7, lect. 15, fi.
- 40 Substantia individuatur per seipsam. Ideo individuum ejus habet speciale nomen, scilicet hypostasis, non autem accidentia, quia individuatur per subjectum 1^a q. 29, 1, c. | q. 39, 1, 3, c. | Po^a q. 9, 1, 3^m | 8^m | 2, 6, c. | Quol. 3, 2, fi. * Agens 97, 103. Angelus 38, 53, 51, etc. 61, 387, etc. 530.
- 41 Omne individuum substantiae, dicitur hypostasis, secundum proprietatem nominis; secundum usum autem, sola individua rationalis naturae 1^a q. 29, 2, 1^m | 1, d. 23, 1, 4^m | d. 26, q. 1, 1, c. | Po^a q. 9, 1, 3^m. * Anima 70, etc. 159. Animal 28. Assumere 14, 29, 30. Causa 33, 31, 42. Caelum 62.
- 42 Singulare, particulare, et individuum, sunt in quolibet genere entis, sed suppositum, hypostasis, res naturae, et persona, sunt in solo genere substantiae 1^a q. 29, 1, 2, c. | 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Unio. 2, c. | Quol. 9, 2, c. | Opus. 3, c^o 2, 16. * Cognitio 44, 49, 51. Costa 2. Creatio 40, etc. Creatura 33. Desiderium 13. Deus 61, 112, 113, 124, 240, 271. Generatio 38, etc. Inductio. Intentio 1. Ira 70. Natura 10, etc. 24, etc. Notum 4, etc. Pars 20. Persona 3, 6, 11, 24. Providentia 22, 27, 33, 48.

INDIVISIBILE

- 45 In uno individuo de genere substantiae, species potest attendi duplex: scilicet hypostasis, et proprietatis. Et sic personae divinae differunt specie, non autem primo modo. Po^a q. 10, 2, 12^m. * Christus 20, etc. 37, etc. Resurrectio 11, etc. 23. Scientia 50, etc. Subsistentia 3, etc. Substantia o. Theologia 22. Vestigium 9. Unitas 15, etc. Universale 1, etc.
- 1 INDIVISIBILE duplex: scilicet terminus continui, et extra genus ejus. Secundum potest esse simul in pluribus locis, temporibus, et partibus, non autem primum 1^a q. 8, 2, 2^m | q. 52, 2, c. | q. 53, 1, 1^m | 1, d. 37, q. 2, 1, 3^m | 2, d. 30, q. 2, 1, c. | Cg. 2, c^o 55, | Lib^o 3, c^o 68, fi. | Spiritu 4, 16^m | Anima 10, 18^m. * Actus 26, 27. Addere 11, 12. Aeternitas 19, 26. Angelus 40, 106, 193. Anima 62, 63, 206. Articulus 1. Augmentum 17. Bonitas 209. Daemon 26. David 3. Divisio 16. Fides 40. Instans 30. Intellectus 17. Locus 8. Logica 5. Materia 28, 39. Medium 18. Motus 16.
- 2 Indivisibile triplex: scilicet actus, ut continuum: per speciem, ut ratio hominis, et in potentia ut punctus. Primum et secundum prius cognoscitur quam divisio. Tertium autem posterius q. 1, 2, 4^m | q. 85, 8, o. | q. 87, 3, c. | 1, d. 24, q. 1, 3, 2^m | Anima 3, lect. 11, o. * Quantitas 6, 7. Species 3. Subito. Tempus. Theophrastus. Unitas 13, 21.
- Indivisio. Addere 11, 12. Numerus 21. Quantitas 6, 7. Unitas 5, 7, 8, 21, etc. 32. Unum 1.
- Indivisum. Addere 12. Anima 317. Bonitas 209. Distinctio 26. Hypostasis 3. Unitas 1, 4.
- Indoles. Mendacium 20. Venustas.
- Inductio procedit ex singularibus, syllogismus autem ex universalibus. Poster. lect. 3, prin^o | lect. 3, prin^o. * Accusatio 23. Advocatus 6. Agens 31, 42, 64. Agere 9. Amor 142. Animal 69. Annuntiatio 2. Architector. Ars 36, etc. Baptismus 36. Bigamia 2. Causa 16, 18. Defectus 18. Daemon 66, 72, 104. Dispositio 23, 30, 34. Enthymema. Excaecatio 7. Fides 21, 85. Finis 119. Frustra. Generatio 43. Haeresis 12. Honor 26. Juramentum 4, 34, etc. Juristae 2. Jus 19. Legislator. Lex 27, etc. 105, 103, 131. Malefium 3. Matrimonium 35, 40, 61. Missa 8. Peccatum 158. Poena 95. Perfectio 41. Poetica 2. Princeps 6, 56. Professio 6. Prohibitio 2. Rancor. Ratio 9. Reatus 4. Religio 44, etc. Sacramentum 77. Scientia 23, 102, 117. Scriptura 19. Somnium 2, 3. Subjectio 4. Testamentum 12. Testis 7, 12, 14. Usura 143, 156, 189, 211, 260. Virtus 241. Uti 10, etc.
- Inductivum. Credere 30. Defectus 18. Scandalum 3.
- Induere Christum, nihil aliud est quam Christi similitudinem assumere, vel exterius per sacramentum, vel interius per imitationem 4, d. 4, l. Dispensatio 17. Festum 10.
- 1 INDULGENTIA duplex: scilicet de minus malo, et de minus bono 4, d. 26, q. 1, 4, 3^m | 1^a Cor. 7, lect. 1, me^o.
- 2 Indulgentia ecclesiae pertinet ad clavem jurisdictionis 4, d. 20, a. 3, q. 2, 1^m | a. 4, q. 2, 4, c. | Quol. 16, 2^m.
- 3 Indulgentiae supplent vices satisfactionis, ut satisfactio est punitiva, non autem ut est medicativa. Quol. 2, 16, 3^m.
- 4 Causa pro qua debet dari indulgentia, est honor Dei, et communis utilitas ecclesiae 4, d. 20, a. 3, q. 2, o. | 5^m | q. 3, o. | a. 4, q. 1, c. | a. 5, q. 4, c.
- 5 Indulgentiae non dantur pro temporalibus secundum se, sed ut temporalia ordinantur ad spiritualia. Ideo non est simonia 4, d. 20, a. 3, q. 3, o.
- 6 Indulgentia tantum valet quantum sonat, si adsit auctoritas dantis, charitas recipientis, et pia causa 4, d. 20, art. 3, q. 2, o. | a. 5, q. 2, c. | Quol. 2, 16, c. * Venia.
- 7 Indulgentia non se extendit ad remissionem culpa, quia non est sacramentalis: potest enim et non sacerdos indulgentias dare, si sit ei commissum. Quol. 2, 16, 2^m.
- 8 Indulgentiae valent ad remissionem poenae injunctae, vel injungendae, propter infinita merita Christi et sanctorum 4, d. 20, a. 3, q. 1, o. | Quol. 2, 16, o. | Opus. 7, c^o 6, fi.
- 9 Consulendum est acquirentibus indulgentias, ne propter hoc dimittant poenitentias injunctas: praecipue, quia quaecumque sunt plurius debitorum quam credant, et etiam inquantum satisfactionis opera sunt praeservativa a peccatis futuris 4, d. 20, a. 3, q. 1, 4^m | Quol. 2, 16, 3^m.
- 10 Praemium est melius in infinitum, quam quaecumque indulgentiae 4, d. 20, a. 3, q. 2, 2^m | a. 5, q. 2, 2^m.
- 11 Indulgentiae in stationibus Romae, institutae sunt a beato Gregorio 4, d. 20, a. 3, q. 2, c.
- 12 Solus Papa habet plenariam potestatem, dandi indulgentias, alii autem, secundum taxationem ejus 4, d. 20, a. 4, q. 3, o. | Quol. 2, 16, c. | Opus. 20. Lib^o 3, c^o 10.
- 13 Legati non sacerdotes possunt dare indulgentias 4, d. 20, art. 3, q. 2, 1^m | a. 4, q. 2, o. | Quol. 2, 16, 2^m. * Legitimitas 2.
- 14 Indulgentias non possunt dare nisi episcopi, vel alii de licentia eorum 4, d. 20, a. 4, q. 1, o.
- 15 Indulgentiae datae ab existente in peccato mortali, tantum valent, quantum datae a sanctissimo, cum non remittat ex vi suorum meritorum, sed ex vi meritorum reconditorum in thesauris ecclesiae 4, d. 20, a. 4, q. 4, o. * Schisma 7.

INDULGENTIA

- 16 Daus indulgentias indiscrete, peccat. Tamen valent 4, d. 20, a. 3, q. 2, 1^m.
- 17 Indulgentiae non mensurantur secundum devotionem, vel laborem recipientis, nec secundum quantitatem dati, nec secundum causam pro qua dantur, sed secundum intentionem dantis 4, d. 20, a. 3, q. 2, o.
- 18 Nullus potest sibi soli dare indulgentias, sed potest uti ea quam pro aliis dat 4, d. 20, a. 5, q. 4, o.
- 19 Indulgentiae non valent existenti in peccato mortali 4, d. 20, a. 3, q. 2, c. | a. 5, q. 1, o. | Quol. 2, 16, c.
- 20 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 40, 4, 5^m | Jo. 8, lect. 1, fi.
- 21 Indulgentia pro subsidio, ut quod qui dat auxilium ad fabricam ecclesiae, intelligitur tale auxilium, quod fiat secundum facultatem auxiliantis, et quod sit conveniens ei qui auxilium dat. Et secundum quod accedit ad hoc, secundum hoc plus vel minus de indulgentia consequitur. Unde etiam aliquis pauper, dans unum denarium, consequitur totam indulgentiam. Non autem dives, quem non decet ad opus tam pium et fructuosum, ita parum dare: sicut non diceretur rex alicui homini auxilium facere, si ei obolum daret 4, d. 20, art. 3, q. 2, 3^m.
- 22 Non faciens illud pro quo dantur, non habet indulgentias, licet alius faciat pro eo, nisi hoc sit in forma indulgentiae licet alius faciat, pro eo, nisi hoc sit in forma indulgentiae 4, d. 20, art. 5, q. 3, o. | d. 45, q. 2, c. * Crucesignatus o.
- 23 Pluries vadens ad indulgentias determinati temporis, habet eas semel tantum. Si autem perpetuae, totiens consequitur quoties vadit 4, d. 20, a. 3, q. 2, 4^m.
- 24 Clerici, et alii vicini ecclesiae, aequaliter habent indulgentias sicut et advena, nisi aliud exprimatur. Sed non aequaliter merentur 4, d. 20, a. 3, q. 2, 4^m.
- 25 Indulgentiae valent religiosi, sicut et aliis. Tamen plus merentur, servando religionem 4, d. 20, a. 5, q. 2, o.
- 26 Poenitentiae injunctae religiosi in capitulo, non remittuntur per indulgentiam, quia in capitulo agitur foris quasi judicialis, magis quam spiritualis. Unde etiam non sacerdotes capitulum tenent. Sed absolvitur religiosus a poena injuncta, vel debita pro peccato in foro poenitentiali 4, d. 20, a. 5, q. 2, 2^m. * Religio 43. Oratio 45, 82.
- 27 Indulgentiae valent defunctis in gratia, si hoc sit in forma, et aliquis pro eis faciat illud pro quo dantur 4, d. 45, q. 2, a. 3, q. 2, o.
- 28 Et similiter indulgentia eadem quandoque datur praedicantibus, quae datur accipientibus crucem, licet sit pure spirituale 4, d. 20, a. 3, q. 3, 2^m.
- 29 Crucis signatus moriens ante iter, habet indulgentiam, si dans hoc intendat, aliter autem non. Quol. 2, 16, o.
- 30 Orans pro rege Franciae, habet decem dies de indulgentia, a papa Innocentio quarto, licet sit pure spirituale 4, d. 20, a. 3, q. 3, 2^m.
- Indumentum. Habitus 19, etc. Induere. Vestis o.
- Induratio hominis ex triplici provenit causa: scilicet ex longa consuetudine peccandi, ex incredulitate justitiae Dei, et ex seductione inimici. Opus. 58 c^o 12. * Avaritia 15. Calor 5. Deus 427, etc. Excaecatio o. Obduratio. Peccatum 158, etc.
- Industria duplex: scilicet una de necessariis ad salutem, alia de his quae sunt ad bene esse. Prima est in omni existente in gratia, non autem secunda 2-2, q. 47, 13, 3^m | 14, 1^m. * Animal 48. Apostoli 28. Idoneus o. Malitia o. Solertia o.
- Inebriari convenit sanctis quadrupliciter: scilicet lacrymis compunctionis, calice passionis, incendio amoris, et torrente felicitis delectationis. Et mali inebriantur quadrupliciter: scilicet materiali vino, carnali delectatione, spirituali errore, et punitione Dei. Isa. 23, me^o etc. * Amor 259. Beatitudo 33. Bria. Ebrietas o. Ira 24. Sobrietas 1. Spes 37. Vomitus 2.
- Inefficax. Cognitio 50. Notorium 2.
- Inenarrabile. Spiritus 15.
- Inepta laetitia. Gula 3.
- Ineptitudo. Fabula 2. Impedimentum 2. Irregularitas 1. Leprosus 4. Ludus 11. Secreta.
- Inaequalitas rerum, est a Deo: quia sicut divina sapientia, causa est distinctionis rerum, propter perfectionem universi, ita et inaequalitatis. Non enim esset perfectum universum, si tantum unus gradus bonitatis inveniretur in rebus 1^a q. 47, 2, o. | q. 65, 2, 3^m | Cg. 2, c^o 39, usque 45 | Lib^o 3, c^o 97 | Fo^a q. 3, 16, o. | Anima. 7, c. * Aequalitas 7, 15, etc. Amor 160. Baptismus 170. Beatitudo 85. Dies 2. Dimensio 2. Disparitas. Distinctio 6. Diversitas o. Divisio 13. Falsitas 1. Injustitia 1. Innocentia 7. Invidia 9. Jus 21. Justitia 46. Mammona. Mensura 16. Meritum 72, 75, 80. Mutuum 4. Poena 45. Praeceptum 7. Praemium 9. Tonus. Tres. Triplicitas. Usura 94, 182. Varietas.
- Inaequitas. Inaequum. Vendere 11.
- Inaequum. Usura 26.
- Inesse. Accidens 2, 3, 21, 67, 110. Actio 58. Angelus 522. Anima 224, 265. Appetitus 49. Appropriatio 21. Conceptio 14. Continens 2. Contrarium 38, 40, 41. Debilitatio. Dici 2. Esse 40, 62.

INFAMIA

- Forma 51. Haeresis 147. Iracundia 2. Lumen 1. Natura 41. Naturale 1, 10, 22. Nocere 3. Nomen 31. Per se 6, etc. Potentia 29, 56. Prius 5. Scientia 43. Semen 19. Suppositum 2. Universale 21. Usura 31, 42.
- Inevitabile. Agonia 1. Peccatum 205. Timor 22.
- Inexperientia. Audacia 19. Aureola 25. Spes 34, etc.
- Infallibile. Charitas 141. Certitudo 1, 8. Deus 392. Gratia 59, 60. Juramentum 4. Lex 157. Mensura 5. Praedestinatio 33, 34, 41, etc. Virtus 265.
- 1 INFAMIA publica, tenet locum accusatoris 2-2, q. 67, 3, 2^m. Accusatio 28. * Advocatus 9. Calumnia.
- 2 Uno infamato, aliquando alii infamantur, quia secundum Augustinum cum de aliquibus qui sanctum nomen profitentur, aliquid criminis vel falsi sonuerit, vel veri patuerit, instant, sagunt, ambiunt, ut de omnibus hoc credatur 2-2, q. 33, 7, c. fi. | 3^m | 4, d. 19, q. 2, a. 9, q. 1, 2^m | Quol. 1, 16, d. | Opus. 19, c^o 22, fi. * Constantia 9. Correctio 1, etc. 13, etc. Crimen. Criminator. Daemon 88. Desponsatio. Fornicatio 13. Papa 3. Peccatum 205. Perfectio 89, 90. Perjurium 7. Religio 76. Simonia 31. Sterilitas 2. Testis 1, 7. Usura 27, 309. Vindicatio 6.
- 3 Adam 71. Angelus 591. Baptismus 31, 126, etc. 233, etc. Christus 171, 172. Circumcisio 18, etc. Liber 4. Matrimonium 107, etc. Praeceptum 137. Servitus 9, 10.
- Infatigabilitas. Amor 193. Fortitudo 37.
- Infectio. Adam 79, etc. Baptismus 201. Basilisens. Bonitas 225, 226. Conceptio 32. Correctio 19. Dulcedo 9. Empyreum. Fascinatio. Gratia 156. Ignis 11. Peccatum 107, 283, etc. 319, 313, etc. 318, etc. 329, 333, 342, c. Poena 42, 82. Purgatio 6, etc. Terraemotus 5. Usura 190. Verbum 71.
- Infelix. Afferre. Rex 7.
- Inferi. Descendere 1, 9, 10. Passio 121. Symbolum 7.
- Inferior. Absolvere 7, 8, 16, 23, 26. Abstractio 1. Accidens 14, 30, 105. Accusatio 17. Actio 15. Actus 82, 83. Advocatus 2, 9. Aeternitas 17. Aer 1, 2. Affectio 3. Agens 20, 92. Amor 155, 261. Angelus 426, 481. Anima 44, 46, 64, 146, 222, 223, 224, 228, 267, 281, 285, 303, 312. Appetitus 50, 64, 95. Attingere o. Audacia 13. Aversio 9. Beatus 38. Caelum 24, 50, 51, 69, 70, 72, 77, 78, 98, 101, 104, 107, 126, 139, 142, 148. Causa 42. Character 28. Clavis 19. Clementia 3. Comprehensor 1. Conservatio 4. Contemplatio 11, 22. Corpus 16. Creatio 35. Creatura 32. Daemon 118. Definitio 10. Deus 443. Diaconus 6. Difficile 2. Dispensatio 7, 22. Elementum 21. Elicere 1. Esse 21, 25. Evangelium 8. Fallacia 1. Fervor 2. Finis 112. Fomes 6. Habitus 41, etc. 61, etc. Haeresis 145. Homo 17, 18, 26. Honor 21. Horizon 1. Imago 22. Impossibilitas 2. In 22. Incipere 1. Infidelitas 9. Infinitum 22. Infra. Intellectus 183, 266. Iudicium 8, 26, 28, etc. Iustitia 58, 61, etc. Laus 6. Lex 175, 176, 177. Liber 13. Lux 19, 22, etc. Maria 50. Motus 56, etc. Natura 29, etc. 34. Obedientia 29, etc. Objectum 13. Officium 2. Oratio 77. Ordo 7, 81. Participare 5, 7, 8. Passio 80. Peccatum 85, 90, etc. 168, 401, etc. Perfectio 29. Perturbatio. Pietas 17. Politica 4. Possibile 6. Potentia 57, 58. Praeceptum 153. Praecipere 2. Praedicari 17, 18, 41. Processio 4. Providentia 31, etc. 49, etc. Prudentia 79. Psalterium 1. Raritas 2. Ratio 37, etc. 48, etc. Religio 61. Reputare. Reservare. Revelatio 5. Sacerdos 27. Sapientia 27, 37. Scientia 150. Sensualitas 7, 8. Singulare. Sol 1. Sponsa 5. Superius 1. Synderesis 2, 3. Tempus 37. Theologia 33. Timor 34, 38. Tremor 2. Tristitia 12. Universale 6. Universum 2. Ventus 4. Virtus 112, 181, 209, 255, 256.
- Infernale. Antonius 2. Apertio 2.
- 1 INFERNUS quadruplex: scilicet damnatorum, puerorum, purgandorum et sanctorum Patrum. In primo sunt tria: scilicet tenebrae gratiae et tenebrae gloriae et poena sensus. In secundo sola duo prima. In tertio tantum secundum et tertium. In quarto tantum secundum 3, d. 22, q. 2, a. 1, q. 2; c. | 4, d. 45, q. 1, 3, o. * Adventus 6. Anima 125, etc. 140. Antonius 2. Ardere. Claritas 2. Clavis 3. Contritio 12, 13. Damnatio o.
- 2 Infernus est horridus et tenebrosus et poenalis locus daemonum 2, d. 6, 3, 2^m. * Daemon 95, 104, 121, etc. Descendere.
- 3 Infernus est largus quadrupliciter: scilicet retinendi avilitate, damnatorum multitudine, poenarum diversitate et poenarum aeternitate. Isa. 30, fi. * Eleemosyna 29. Faeces. Haeresis 107. Humilitas 19. Ignis 1, 12, 21. Lymbus 1, 2. Macarius. Malum 68.
- 4 Infernus est in centro, idest in medio terrae 2, d. 6, 3, 2^m | 4, d. 44, q. 3, a. 2, q. 3, b. 3 | d. 48, q. 2, 3, 4^m | L. fi. | d. 50, q. 2, art. 3, q. 4, c. * Peccatum 191, 201, 825. Poena 80, etc. 89, etc. Purgatio 9. Purgatorium 2, 3.
- 5 Oppositum videtur dicere. Opus 10, a. 31 | Opus. 11, a. 24 | 25.
- 6 Infernus probabiliter ponitur sub terra, licet non possit sciri certitudinaliter, nisi per revelationem 4, d. 44, q. 3, a. 2, q. 3, o. * Trajanus.
- 7 Infernus significat obstinationem, ejus causa est oblivio Dei. Psal. 9, meo.
- Inferre. Actio 22, 29, 121. Auxilium 3. Conclusio 2. Consequentia 2. Dens 315. Dolor 26. Excommunicatio 17, 31. Ira 35, 71. Mar-

INFIDELITAS

- tyrium 12, 14. Mors 10. Nocere 8. Ordo 98. Poenitentia 13. Qualitas 10. Raptus 1. Reprobatio 2. Sponsa 4. Usura 196, 289. Verbum 21.
- Infestus. Gryphus. Molestia.
- Inficere. Peccatum 35, 36, 310.
- 1 INFIDELIS non debet permitti habere dominium novum super fideles, sed tantum antiquum. Quo etiam privari potest. Sed permittit ecclesia, quod infideles accipiunt a fidelibus ministerium in aliquo officio. Nam servi subijciuntur dominis suis ad totam vitam et subditi praefectis, ad omnia negotia. Sed ministri artificum, subijciuntur eis ad aliqua specialia opera. Unde periculosius est quod infideles accipiant dominium vel praelationem super fideles, quam quod accipiant ab eis ministerium in aliquo officio; et ideo secundum permittit ecclesia, non autem primum 2-2, q. 10, 10, o. * Abraham 6.
- 2 Praelati ecclesiarum, non habent super infideles potestatem, nisi indirecte 1^a Cor. 5, lect. 3, fi. * Adam 58. Amor 116.
- 3 Res infidelium si ipsi delinquant, licet auferre per vim auctoritate publica, non autem auctoritate privata 2-2, q. 10, 10, c. | q. 66, 8, 2^m | Opus. 21. * Apostoli 25.
- 4 Filius manens in infidelitate, patre converso, perdit jus haereditatis. Sed si convertatur, redditur ei, etiam si alius intrasset in possessionem 4, d. 39, 5, 5^m. * Appellare 5. Aureola 15. Baptismus 117, 128, 131, 146. Benefacere 2. Certitudo 15. Communicatio 4.
- 5 Puer perfectae aetatis, potest libere sequi patrem fidelem, vel matrem infidelem. Minor autem debet dari fidei, licet indigeat educatione 4, d. 39, 4, 4^m. * Credere 33. Dispensatio 5. Disputatio 7. Doctrina 2. Ecclesia 11. Eucharistia 150, 173, 229. Fornicatio 17, 18.
- 6 Infideles qui nunquam fuerunt de fide ecclesiae, scilicet Judaei et Pagani, non reputantur haeretici, licet perversam fidem habeant. Sunt tamen compellendi a fidelibus si adsit facultas, ut fidem non impendant, vel blasphemias, vel malis persuasionibus, vel etiam apertis persecutionibus 2-2, q. 10, 8, o. | 4, d. 13, q. 2, 1, 6^m. * Ostiarius. Immunditia 1. Iudicium 68. Mahumetus.
- 7 Infideles vero qui aliquando sumpserunt fidem, scilicet haeretici, debent cogi ad fidem, non autem alii, scilicet Judaei et Pagani 2-2, q. 10, 8, o.
- 8 Non omnes actus infidelium sunt peccata, sed aliqui actus eorum sunt boni, ex essentia, obiecto, vel circumstantia, et placent Deo. Nullus tamen est meritorius 2-2, q. 10, 4, o. | q. 23, 7, 1^m | 2, d. 7, q. 1, 2 | d. 41, q. 1, 2 o. | L. primo | 4, d. 39, 2, 5^m | Ma. q. 2, 5, 7^m | Rom. 14, fi. | Titum. * Matrimonium 49, 103, 120, etc. 131, 137, etc. Mulier 18. Oratio 89. Paganus. Primi. Resistere 4, 6.
- 9 Nullum peccatum veniale potest esse in infideli, antequam peccet mortaliter 1-2, q. 89, 6, o. * Responsio. Ritus.
- 10 Primi motus non sunt peccata mortalia fidei, nec infideli 1-2, q. 89, 5, o. | 2-2, q. 158, 2, 3^m | 2, d. 24, q. 3, 2, c. | d. 41, q. 2, 1, 5^m | 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 2, 3^m | d. 40, 1, 5^m | 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, 3^m | Verit. q. 26, 6, 16^m | Ma. q. 7, 3, 17^m | 6, 8^m | 8, o. | Quol. 4, 21, 22, o. | Rom. 8, lect. 1, primo. * Scriptura 7, 10, 11. Servitus 10. Sponsalia 8. Synderesis 8. Testis 7. Transumptio.
- 11 Gravius peccat fidelis quam infidelis, in eadem specie peccati, simpliciter autem est e converso 1-2, q. 73, 8, c. fi. | q. 89, 5, c. | 2-2, q. 10, 3, 3^m | Ma. q. 7, 3, 17^m | 8, 4^m | Rom. 2, lect. 2, meo | c^o 8, lect. 1, primo | 1^a Tim. 5, lect. 1, fi. | Hebr. 10, lect. 3, meo.
- 12 Et infideles contemnunt fidem, si fidelium defectus cognoscant 2-2, q. 10, 10, c.
- 13 In illis infidelibus qui temporaliter ecclesiae vel ejus membris non subiacent, jus auferendi res eorum ecclesia non statuit, licet posset statuere de jure. Et hoc facit ad scandalum vitandum, ne nomen Domini et doctrina blasphemetur 2-2, q. 10, 10, c. fi. | q. 66, 8, 2^m. Oratio 89.
- 1 INFIDELITAS sumitur dupliciter: scilicet negative, et contrarie: idest repugnando, vel contemnendo. Et est peccatum; non autem primo modo, sed est poena 2-2, q. 10, 1, o. | 6, fi. | q. 31, 2, 2^m | 2, d. 39, q. 1, 2, 4^m. * Admiratio 2. Adulterium 7. Apostasia 3, etc. Baptismus 131. Blasphemia 4.
- 2 Ratio infidelitatis perficitur in contemptu. Ideo est in voluntate ut in causa, sed est in intellectu ut in subjecto 2-2, q. 10, 1, c. | 2, o. * Desperatio 4, 5.
- 3 Species infidelitatis sunt tantum tres: scilicet paganorum, Judaeorum, et haeresis 2-2, q. 10, 5, o. | q. 11, 1, c. | q. 91, 1, 1^m. * Dubitatio 3.
- 4 Infidelitas haeresis est gravior quam Judaeorum, et haec paganorum 2-2, q. 10, 6, o. * Ecclesia 12. Fides 21, 100, 161.
- 5 Infidelitas est gravissimum omnium peccatorum circa mores, non autem peccatorum contra virtutes theologicas 2-2, q. 10, 3, o. | q. 13, 3, c. | q. 39, 2, o. | 3^a q. 80, 5, c. | 4, d. 9, a. 3, q. 4, c. | 1^m | Ma. q. 2, 10, c. | 2^m | q. 3, 8, 1^m | Rom. 2, lect. 2, meo | Hebr. 10, lect. 3, meo.

INFINITAS

- 6 Infidelitas est ultimum peccatorum, ad quam homo quandoque per alia peccata perducitur 2-2, q. 162, 7, 3^m. * Fornicatio 17, 18.
- 7 Infidelitas secundum quod est peccatum, oritur ex superbia 2-2, q. 10, 1, 3^m. * Idolatria 2. Ignorantia 14, 32.
Infidelitas est in intellectu subjective, sed est in voluntate imperative. Ideo actus ejus est demeritorius 2-2, q. 10, 2, c. | 2, d. 39, q. 1, 2, 4^m | 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 1, 4^m. Subjective. * Luxuria 15. Matrimonium 49, 120, etc. 133, etc. Nox 3. Odium 19. Peccatum 401.
- 9 Surreptio infidelitatis, est aliquando in Imaginatione, aliquando in ratione inferiori, et aliquando in ratione superiori. Ma. q. 7, 3, 6^m. * Recedere.
- 10 Qui nihil audivit de fide, excusatur a peccato infidelitatis, non autem ab aliis peccatis. Rom. 10, lect. 3, meo | Hebr. 10, lect. 3, meo.
- 11 Infidelitas et desperatio maxime opponuntur charitati, quia radicitus eam evellunt. Ma. q. 2, 10, 2^m. * Schisma 5. Superstitio 1. Votum 38.
Infimus. Angelus 252, 575. Anima 44, 45. Beatitudo 55, 140. Damnatio 42. Deus 193. Gradus 2. Humilitas 26, etc. Ordo 47. Ornatus 11. Peccatum 194.
- 1 INFINITAS extensiva perfectionis est, cum recedit ab unitate, intensiva autem cum accedit ad unitatem. Opus. 9, q. 4. * Anima 256.
- 2 Infinitas intensiva est in Deo, non autem infinitas extensiva. Opus. 9, q. 4. Deus 83. * Contritio 29.
Infinitus. Non velle. Verbum 80, 85, 86.
- 1 INFINITUM esse in actu, non est intelligibile. Quol. 9, 1, 2^m.
- 2 Nihil praeter Deum, est infinitum actu, nec potest esse, etiam per potentiam Dei, nec secundum essentiam, nec secundum esse, nec secundum virtutem seu potentiam, nec secundum magnitudinem, nec secundum multitudinem 1^a q. 7, 2, 3, 4, o. | q. 45, 5, 3^m | q. 50, 2, 4^m | q. 86, 2, c. | 1, d. 43, q. 1, 1, 3^m | 2, c. | 2, d. 1, q. 1, 5, 17^m | Verit. q. 2, 2, 5^m | 10, o. | q. 29, 3, c. | Po^a q. 1, 3, 1^m | q. 3, 14, 6^m | Quol. 2, 2, o. | Quol. 5, 1, c. | Quol. 9, 1, o. | Quol. 10, 4, 2^m | Quol. 12, 2, o. | Meta. 11, lect. 10, o. * Anima 46, 225, 256. Aversio 19. Bonitas 235.
- 3 Oppositum videtur dicere 1^a q. 10, 5, 4^m. * Confessio 37, 44. Contritio 29. Creatura 10. Esse 47, 94.
- 4 Non inconvenit aliquod creatum sic esse infinitum, quod non finiatur ab alio 1^a q. 10, 5, 4^m | q. 50, 2, 4^m | Quol. 10, 4, 2^m.
- 5 Infinitum secundum essentiae rationem, est solus Deus 3^a q. 10, 3, 2^m. * Aevum 5. Finis 13, 106. Gratia 157. Locus 8.
- 6 Id quod est simpliciter et omnibus modis infinitum, non potest esse nisi unum, sed secundum aliquid possunt esse plura 3^a q. 10, 3, 3^m | Po^a q. 1, 2, 9^m.
- 7 Si esset infinitum numero, vel continuitate, esset finitum secundum esse et essentiam, et esset mensurabile a scientia Dei 1^a q. 7, 2, c. | q. 14, 12, 3^m | 3^a q. 10, 3, 2^m | Quol. 9, 1, c. * Materia 29, 30. Motus 64. Mundus 24. Offensa. Poenitentia 100. Persona 33. Pluralitas 1.
- 8 Beatitudo creata, habet quamdam infinitatem, ex eo quod conjungit infinito bono 1, d. 44, 3, 5^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 5° | 4, d. 17, q. 1, art. 3, q. 1, c.
- 9 Species figurarum, numerorum et hujusmodi non sunt infinitae in actu, sed potentia tantum. Anima. 18, 3^m | 20, 12^m.
- 10 Quidquid dicitur de Deo est infinitum 1, d. 43, q. 1, 1, c. | Po^a q. 1, 2, c. * Potentia 24, etc. Praedicari 22. Quantitas 21. Recipere 4.
- 11 Infinitum est in divisione magnitudinis, non autem in appositione 1^a q. 7, 3, 3^m | Phy. 3, lect. 10, primo | meo etc. Divisio 7, * Usura 47.
- 12 Infinitum non est substantia, sed accedit rebus. Ideo sicut multiplicatur secundum subjecta, ita et proprietates ejus 3^a q. 10, 3, 3^m.
- 13 Ratio infiniti, privative convenit quantitati, non autem negative 1^a q. 7, 1, 2^m | Verit. q. 2, 2, 5^m | Po^a q. 1, 2, c. | 2^m | 5^m | 6^m | 11^m | Quol. 10, 4, 2^m. Vel Dens 87. * Haeresis 46, 53. Peccatum 76, 215, 297.
- 14 Infinitum materiale convenit quantitati, non autem infinitum formale 1^a q. 7, 1, 2^m | 3, 3^m | 4^m | q. 25, 2, 1^m | 3^a q. 10, 3, 1^m | Quol. 3, 3, c.
- 15 Infinitum repugnat cuilibet speciei magnitudinis, non autem magnitudini in communi 3^a q. 7, 3, 2^m | Quol. 12, 2, 2^m.
- 16 Infinitum duplex: scilicet negative dictum, et privative 3^a q. 10, 3, 1^m | 1, d. 3, q. 1, 1, 4^m | d. 43, q. 1, 1, c. | Cg. 1, c^o 43, 1^m | Lib^o 3, c^o 54, fi. | Verit. q. 2, 2, 5^m | 9, 5^m | Po^a q. 1, 2, c. primo | Quol. 19, 4, 2^m | Opus. 3, c^o 18. * Addere 16.
- 17 Infinitum duplex: scilicet secundum materiam, et secundum formam 1^a q. 7, 1, o. | q. 25, 2, 1^m | q. 86, 2, 1^m | 3^a q. 10, 3, 1^m | Quol. 3, 3, c. | Phy. 8, lect. 21, meo.
- 18 Infinitum duplex: scilicet simpliciter, et secundum quid 1^a q. 7, 2, c. | Quol. 3, 3, c. * Agens 54, 44. Amor 39.
- 19 Infinitum secundum quid duplex: scilicet in potentia ad infinitas formas, ut in materia, vel non limitatum per materiam, ut intelligentia 1^a q. 7, 2, o. | Quol. 3, 3, c.

S. Th. Opera omnia. Index.

INFIRMITAS

- 20 Res immateriales, sunt infinitae dupliciter: scilicet in se, quia sunt aliquo modo omnia per intellectum, et ut ordinantur ad omnia per voluntatem. Sed res materiales, sunt finitae utroque modo 3, d. 27, q. 1, 4, c. | Opus. 3, c^o 103. * Aversio 19. Causa 29. Caelum 72, etc. Charitas 79, 80, 81.
- 21 Id quod est infinitum uno modo, potest esse finitum alio modo 3^a q. 10, 2, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 5, 17^m | Verit. q. 2, 9, c. | q. 20, 4, 1^m | q. 29, 3, c. | Spiritu. 6, 8^m | 10, 7^m | Quol. 3, 3, 6^m. * Complacentia 2. Concupiscentia 7. Consilium 4. Creatio 26, 27.
- 22 Quaelibet virtus superioris ordinis, est infinita, respectu virtutis inferioris ordinis. Spiritu. 6, 8^m | 10, 7^m. * Actus 170. Charitas 81. Circumstantia 8, 10, 11, 12, 13, 26, 27. Corpus 1, 2, 3. Creatio 26, 27. Distantia 3, 4, 5. Divitiae 2.
- 23 Virtus finita potest in objecta infinita, non autem operari potest modo infinito 3, d. 14, a. 2, q. 2, 2^m | Verit. q. 29, 3, 4^m. * Forma 14. Gratia 80, 149, 157. Instans 30. Misericordia 32. Peccatum 215. Poenitentia 100. Potentia 27. Prolixitas. Recipere 4. Satisfactio 21.
- 24 Virtus infinita non potest esse in magnitudine 1^a q. 25, 2, 3^m | q. 105, 2, 3^m | Cg. 1, c^o 20, 4^m | Po^a q. 1, 1, 2, 2^m | q. 6, 6, c. | Opus. 3, c^o 17 | Meta. 12, lect. 8, fi. | Phy. 8, lect. 21, meo c. etc. In magnitudine infinita, non potest esse potentia finita. Phy. 8, lect. 21, fi. 4, etc.
- 25 Motus infinitus, secundum partes magnitudinis super quam fit, potest esse a potentia finita, non autem motus infinitus ex parte mobilis, quia quantitas motus secundo modo, convenit ei per se, prima vero per accidens. Phy. 8, lect. 21, primo 2, etc. * Virtus 67, c.
- 26 Infinitum comprehenditur ab infinito, quia nihil ejus est extra cognoscentem, non autem attingendo fines ejus 1^a q. 14, 3, 1^m | 2^m | 12, 1^m | 2^m | 1, d. 43, q. 1, 1, 4^m | Verit. q. 2, 2, 5^m | Po^a q. 9, 5, 11^m. * Angelus 6, etc. 161, 212. Anima 46, 125, 256.
- 27 Nullus intellectus cognoscit infinitum inquantum hujusmodi, scilicet numerando partem post partem 1^a q. 14, 12, 1^m | q. 86, 2, o. | 3^a q. 10, 3, 1^m | 1, d. 33, q. 1, 3, 5^m | Cg. 1, c^o 69, 10^m | 11^m | Verit. q. 2, 2, 5^m | 9, c. | 8^m | Quol. 3, 3, c. | Opus. 3, c^o 135, primo. * Auxilium 2. Comprehendere 3. Consilium 4. Creatura 10. Debitum 13. Deus 87, 115, 117, 110, etc. 348, 414. Dictio 4, 5.
- 28 Intellectus noster dicitur intelligere infinita, inquantum intelligit universale, continens infinita in potentia 1^a q. 7, 2, 2^m | q. 14, 12, c. fi. | q. 86, 2, 4^m | 1-2, q. 30, 4, 2^m | 3^a q. 10, 3, 2^m | 1, d. 39, q. 1, 3, c. | Cg. 2, c^o 48, 6^m | Verit. q. 2, 9, c. | q. 20, 4, 1^m | Spiritu. 6, 8^m | 10, 7^m | Anima. 18, 3^m | 20, 12 | Opus. 9, q. 81. * Donec. Forma 14, 66. Fortuna 3. Immensitas. Indulgentia 8, 10.
- 29 Infinitum secundum materiam, est ignotum; non autem infinitum secundum formam 1^a q. 12, 1, 2° | q. 86, 2, 1^m | 3° q. 10, 3, 1^m. | 1, d. 3, q. 1, 1, 4^m | 4, d. 49, q. 2, 1, 12^m | Cg. 3, c^o 51, fi. | Verit. q. 2, 2, 5^m | Quol. 3, 3, c. Ut Dens 87. * Christus 70, 104, 126. Intellectus 54, 130, 160. Ira 67. Verbum 87.
- 30 Infinitum materiale est imperfectum, sed infinitum formale est summe perfectum 1^a q. 7, 1, c. | 1^m | q. 25, 2, 1^m | Verit. q. 2, 9, 7^m | Opus. 3, c^o 20.
- 31 Infinito simpliciter quo ad omnia, nihil potest esse majus; infinito secundum aliquid determinatum est aliquid majus extra illum ordinem, non autem in illo ordine 3, q. 10, 3, 3^m | 2, d. 1, q. 1, 5, 18^m | Po^a q. 1, 2, c. | 2^m | 5^m | 6^m | 11^m | Quol. 9, 1, c. | 1^m | Quol. 10, 4, 2^m | Quol. 12, 2, 2^m. * Auxilium 2. Non ens 6. Providentia 48.
- 32 Infinito non fit additio, secundum totalem successionem, sed secundum aliquid ejus finitum in actu 2, d. 1, q. 1, 5, 18^m | Cg. 2, c^o 37, 4^m.
- 33 In entibus per accidens, itur in infinitum, non autem in entibus per se 1^a q. 46, 2, 7^m | 1-2, q. 1, 4, o. | Quol. 9, 1, c.
- 34 Infinita uni accidunt, saltem secundum respectum ad infinita priora, et ad infinita posteriora. Meta. 4, lect. 7, meo.
- 4 INFIRMITAS corporis, aliquando est utilis ad sanitatem animae, sustinendo eam humiliter et patienter, et computatur in poenam satisfactoriam. Sed aliquando infirmitas corporis impedit salutem animae, impediendo virtutes. Cg. 4, c^o 72, 1^m. * Abstractio 12, 13, 1.
- 2 Ex infirmitate animae, aliquando infirmitas derivatur ad corpus, idest, ex peccato, ex judicio Dei. Cg. 4, c^o 72, 1^m.
- 3 Posse sanari, et posse infirmari, differunt secundum rationem; et hoc secundum ordinem ad objecta; sed subjectum est unum et idem. Phy. lect. 15, primo | Lib^o 3, lect. 2, fi.
- 4 Infirmitas in malis voluntariis, subest potestati hominis. Ideo non tollit nec minuit rationem culpae 1-2, q. 21, 2, 3^m.
- 5 Infirmitas animae, ex qua dicitur aliquod peccatum, est passio ejus, non moderata a ratione 1-2, q. 77, 3, o. | q. 85, 3, 4^m | 2, d. 22, q. 2, 2, 5^m | L. fi. | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m | Ma. q. 3, 8, 5^m | 9, 10, 11, c. | 12, c. fi. | Psal. 6, meo. * Adoratio 5. Adulatio 4. Assumere 55, etc. Baculus 1. Blasphemia. 17. Calca. neus. Cete. 6. Confirmatio 29, 41. Contritio 8, 12. Cor 8, etc.

INFLUERE

- Damnatio 36. Debilitas. Delectatio 27. Derisio 1. Dispositio 54. Evangelium 10. Eucharistia 194, 200, etc. Fomes o. Fucatio. Gratia 94. Imaginatio 9, 10. Impotabile. Incliuatio 5. Infectio. Ira 33. Irrisio 3. Josaphat. Languere.
- 6 Peccans semel, et statim post tristat et verecundatur, prae-sumitur peccare ex infirmitate. Ideo sperandum est de emenda-tione ejus. Non autem si saepius peccat, et sine fraeno, quia peccat ex malitia 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m. * Medicina 1. Medicus o. Meritum 38. Miraculum 19. Morbus. Mors 38. Mulier 6. Nativitas 15. Odium 11. Ordo 69. Ornatus 2. Passio 1, 3, 7, 49, 50, 71. Peccatum 123, 146, 169, 192, 197, 283, 296, 359, 372, 437. Perfectio 66. Puer 9.
- 7 Infirmitas alleviat peccatum, inquantum diminuit voluntarium 1-2, q. 47, 2, c. | q. 73, 6, c. | q. 77, 6, 7, o. | q. 88, 2, c. | q. 105, 2, 1^m | 2-2, q. 14, 3, c. | q. 150, 4, 3^m | q. 154, 3, 1^m | 2, d. 22, o. q. 2, 2, 5^m | Cg. 3, c^o 10 | Ma. q. 3, 8, 5^m | 11, o. * Christus 171, etc. Putrefactio. Religio 88, 106. Sanitas 7. Scandalum 13, 19. Sponsalia 10. Superbia 36. Tentare 21. Timor 5. Transductio 4. Unctio 17, 25, etc. Uxor 20. Venia. Vertigo o. Vinum 5, etc. Vitae 6. Vitium 4.
- 8 Peccatum ex infirmitate, imputatur homini ad peccatum mortale, inquantum fuit in potestate ejus reprimere passionem 1-2, q. 77, 7, 8 | Ma. q. 3, 10, o.
- Inflammaré. Ignis 19. Incontinentia 5. Missio 22. Vapor 4. Verbum 74. Virginitas 23.
- Inflatio. Ira 50. Mel 1.
- Inflexibilis. Dominatio 1. Elephas 5. Severitas.
- Indigere. Clementia 6. Confessio 92. Congregatio 1. Ecclesiasticus 3. Flagellum 3. Fomes 3. Furtum 14.
- Interdictum. Judex 1, 2. Lapidatio. Lex 180. Martyrium 14. Mors 9, 10. Poena 6, 7, 8, 9, 24, 36, 56. Praeceptum 5. Punitio o. Servita. Suspendio o. Temporale 3. Timor 17, 18, 19. Tormentum. Usura 85. Vindicatio 3, 6.
- 4 INFLUERE potest una substantia spiritualis in aliam. Quol. 3, 7, o. * Accidere 2. Accidens 67. Agens 9.
- 2 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 22, 9, c. * Angelus 145, 155, 301, 502, 503. Anima 14, 212. Antichristus 2. Baptismus 185. Caput 1, 3, 4. Caelum 40, 50, 51, 57, 96, 102, 125. Causa 36, 73, etc. Charitas 104. Christus 51, etc. 102. Conservatio 1, etc. Cor 6. Corpus 16, 31. Daemon 39, 109. Deus 315, etc. Eucharistia 240. Facere 2. Fomes 5. Gratia 66, 72. Illabi. Immittere. Immutatio 3. Lux 18, etc. Malum 26. Membrum 8. Ordo 36. Prophetia 54, 57. Sapphyrus o. Seraphin 3. Sol 2, 3. Species 5. Spes 47.
- Informatio. Actio 4, 25, 97. Adjectivum 1, 4, 5. Amor 206. Anima 248. Artifex 4. Assimilatio 12. Charitas 46. Christus 96. Confessio 15. Corona 6. Donum 16. Esse 61. Fides 110. Habitus 1. Intellectus 121, etc. 141. Justificatio 20, 23. Lux 12. Me-ritum 13, 21, etc. 41, etc. 52, etc. 77. Operatio 30. Oratio 100. Poenitentia 126. Potentia 21. Virtus 101, etc. 244.
- Informe. Caelum 46. Certitudo 21. Charitas 21. Confessio 52. De-finitio 32. Femininum 3. Fides 5, 16, 45, 81, 102, 120, 152, 153, 157, 161. Forma 59. Lux 10. Materia 14. Mundus 2. Neutrum 1. Spes 8, 9, 53. Virtus 252.
- Informitas. Caelum 55. Dies 22. Forma 92. Terra 14, 15.
- Infortunium. Trepidatio.
- Infra se, potest omne agens, non autem supra se. Quol. 5, 2, c. Agere 32. * Caelum 4. Honor 21. Meritum 17. Usura 239.
- Infrangibilitas. Fortitudo 37.
- Infrigidare. Congelatio. Saturnus 1.
- Infructuosum. Magnanimitas 18.
- Infusum. Abortus o. Actus 92. Adam 21, etc. Adulterium 9. An-gelus 501, 503, 517, 589. Anima 86, etc. 119, 152, 167, etc. 183, 210. Aptitudo. Aureola 15. Bonitas 175. Character 41. Charitas 23, 69, 87, 102. Cherubin 2. Cognitio 68. Christus. Dens 192. Do-cere 3. Febris 1. Fides 79, 88. Gratia 53, 54, 58, 65, etc. 154, 163, 165, 170. Habitus 27, 28, 38, 39, 40, 48, 49, 68, 82. Illumina-tio 8. Intellectus 131, 135. Justitia 6. Justificatio 9, 11, 12, 15, 16, 20, 22, 23, 24, 25, 28, 32. Lumen 20, etc. Manifestatio 2. Maria 12. Mos 1. Nomen 36. Peccatum 309, 345. Poenitentia 15, 103, 126, 136. Perseverantia 5. Prophetia 56. Prudentia 19, 81. Puer 1. Resurrectio 25. Sanctificatio 12. Sapientia 56. Scientia 73, 76, 105, etc. Unctio 13, 15. Usura 44. Veritas 29, 31. Virtus.
- Ingenerabile. Materia 1, etc.
- 4 INGENITUM sumitur tripliciter: scilicet negative extra genus, in genere Dei, et in genere principii divini. Primum convenit e-tiam creaturis non generatis. Secundum Spiritui sancto. Ter-tium autem, notio Patris tantum 1^a q. 33, 4, o. | 1, d. 13, 4, o. | d. 28, q. 1, 1, o. | Opus. 1, c^o 9.
- 2 Ingenitum per duplex N, est increatum, seu aeternum; per simplex autem N, genitum est non generatum 1^a q. 33, 4, 3^m | 3, d. 8, 1, 4^m. Non genitum.
- 5 Ingenitum et innascibilitas, nihil ponunt de intellectu eorum, sed aliquid praesupponunt 1^a q. 33, 4, 1^m | 1, d. 28, q. 1, 1, 1^m. Ae-ternitas 18. Materia 1, etc. Sapientia 46, 47.
- 4 Pater in divinis potius dicitur ingenuus, quam inspiratus, triplici

INGRATITUDO

- ratione: scilicet prima est, quia processio Spiritus sancti, se-cundum ordinem naturae praesupponit generationem Filii. Se-cunda quia per hoc quod dicitur ingenuus, secundum quod est notio Patris, tollitur omnis modus consequendi generationem. Hoc enim convenit Patri inquantum est generationis principium, ut nullo modo generationem consequatur. Tertia, quia negatio ingenui fundatur super rationem principii 1^a q. 33, 4, 5^m | 1, d. 28, q. 1, 1, 4^m.
- 1 INGENIUM. Velocitas ingenii, pertinet ad perfectionem hominis, quo ad bene esse ejus 112, q. 4, 5, c. * Anima 73, 178. Aristo-teles 6. Generatio 38, etc. Intellectus 99. Officium 1, 2, 3. Rex 9. Scientia 46, 73, 75, 94. Tactus 10. Tarditas 3, 4.
- 2 Hebetudo et subtilitas ingenii, differunt secundum velocitatem et tarditatem addiscendi 2, d. 24, q. 2, 2, 5^m. * Usura 294.
- Ingenius. Liberum 1. Libertas o. Nobilitas o. Ordo 101.
- Ingerere. Debitum 26. Exprobratio. Praestigium 1. Praesumptio o.
- 4 INGRATITUDO quaelibet est peccatum, quia tollit debitum grati-tudinis, quod est debitum honestatis 2-2, q. 107, 1, o.
- 2 Ingratitudo pertinet ad primam et secundam speciem superbiae 2-2, q. 162, 4, 3^m. Superbia. * Gratitude 2, 4. Humilitas 5. I-gnorantia 20.
- 3 Ingratitudo est speciale peccatum, ratione contemptus beneficii. Sed est circumstantia, respectu aliorum peccatorum 2-2, q. 107, 2, o. | 3^a q. 88, 4, o. | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 3, 4^m | a. 2, q. 2, c. | 3^m | d. 22, q. 1, a. 2, q. 1, o. * Inobedientia 2. Magnanimitas 18, 20.
- 4 Ingratitudo est peccatum mortale, et aliquando veniale 2-2, q. 107, 3, o. * Voluntas 51, etc.
- 5 Ingratitudo proveniens ex peccato mortali, habet perfectam ra-tionem ingratitudinis. Sed proveniens ex veniali imperfectam 2-2, q. 107, 3, c. | 1^m.
- 6 Oblivio beneficii ex natura, excusat ab ingratitudine, non autem oblivio ex negligentia, nec impotentia recompensandi benefi-cium, quia ad gratitudinem sufficit bona voluntas, ubi deest facultas 2-2, q. 106, 3, 5^m | q. 107, 1, 2^m.
- 7 Ingratitudo non est respectu adjuvantis peccare, quia non con-fert beneficium. Ideo non debetur ei gratiarum actio 2-2, q. 107, 1, 1^m.
- 8 Ingratitudo opponitur justitiae, quia tollit gratiarum actionem, quae est actus justitiae 4, d. 22, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m.
- 9 Ingratus dicitur dupliciter, scilicet per solam omissionem actus gratitudinis, et per actum contrarium gratitudini 2-2, q. 107, 2, 3, c.
- 10 Gradus ingratitudinis triplex: scilicet non retribuere, dissimula-re, et pessimus ex negligentia oblivisci. Sed reddere mala pro bonis, reducitur ad primum. Vituperare bene factum, ad se-cundum. Sed id reputare male factum ad tertium 2-2, q. 107, 2, 3, c. | 4, d. 22, q. 1, art. 2, q. 1, c. | 1^a Cor. 12, lect. 1, prin^o.
- 11 Ingratitudo contra Deum, contingit dupliciter: scilicet agendo contra beneficium ejus, per quodcumque peccatum mortale, et agendo contra formam ejus quadrupliciter: scilicet per odium proximi, per apostasiam a fide, per contemptum confessionis, et per dolorem de poenitentia praeterita. Ideo per ingratitudinem horum specialiter peccata dimissa redeunt 3^a q. 88, 2, o. | 4, d. 22, q. 1, 1, c. | a. 3, q. 3, o.
- 12 Ingratus meretur privari beneficio. Tamen dans beneficium non debet ei subtrahere, ne fiat peior 2-2, q. 107, 4, o. | q. 122, 5, 4^m.
- 13 Ingratitudo non incurritur per peccatum veniale, nec peccata dimissa redeunt, quia peccatum veniale non est contra Deum, sed praeter eum 3^a q. 88, 2, 2^m | 4, d. 22, q. 1, a. 2, q. 3, 1^m.
- 14 Peccata venialia redeunt per ingratitudinem, sicut et peccata mortalia, quia remissio utrorumque ascribitur beneficio Dei contempti per recidivum 3^a q. 88, 2, 2^m | 4, d. 22, q. 1, a. 3, q. 1, o.
- 15 Similiter est de peccato originali 3^a q. 88, 2, 2^m | 4, d. 22, q. 1, a. 3, q. 2, o.
- 16 Peccata dimissa, redeunt per recidivum quantum ad effectum: quia ex peccatis dimissis, relinquitur in peccatis sequentibus deformitas quaedam ingratitudinis. Non autem redeunt quan-tum ad priorem maculam, vel reatum 3^a q. 88, 1, o. | 3, c. | 4, d. 22, q. 1, 1, o.
- 17 Per sequens peccatum, non redit tantus reatus, quantus erat omnium peccatorum praeteritorum: sed secundum quantitatem contemptus in ingrato 3^a q. 88, 3, o. | 4, d. 22, q. 1, a. 2, q. 3, o. | L. fi.
- 18 Ingratitudo secundum quam peccata redire dicuntur, incurritur ex quolibet peccato, quia omne peccatum est contra Deum. Ideo talis ingratitudo non est speciale peccatum 2-2, q. 107, 2, 1^m | 3^a q. 88, 4, o. | 4, d. 22, q. 1, a. 2, q. 1, c. fi. | a. 3, q. 3, o.
- Ingressus. Balneum. Cete. 6, 10. Ecclesia 14. Episcopus 22, 26, 28, Fornicatio 16. Fractio 3. Haeresis 156, 157. Intellectus 185. Ordo 107. Religio 42, etc. Sponsalia 10. Votum 41, 58, 59.
- Ingressus. Baptismus 36. Matrimonium 50, 113, 131, 139, 140. Peccatum 375. Quies 6. Rahab 2. Religio 42, etc.

INHUMANITAS

- Inhabilitas. Habitus 57.
 Inhabitabile. Aequinoctialis.
 Inhabitatio. Apparere 2. Assumere 40. Caligo 2. Christus 208. Daemon 88, 96. Gratia 52. Haeresis 93. Templum 10.
 Inhaerere. Accidens o. Accidia 2. Adoptio 17. Agens 63. Amor 248. Appetitus 42, etc. Beatitudo 46, 47. Bonitas 44, 178. Calor 2. Consensus o. Continentia 8. Creatio 3. Datio 7. Delectatio 29. Denominatio 9, 11. Deus 46. Esse 41. Facilitas 2. Finis 25. Forma 4, 137, 166. Genus 43. Homo 7, 8, 9. Insanabile. Intellectus 121, 223, 298. Mens 6. Meritum 14. Oppositio 7. Peccatum 77, etc. 370, 381, 422. Perfectio 57, 60. Praedicari 37, 41. Pronomen 5. Ratio 50. Relatio 9, 50, 98. Sanitas 5, 6. Spes 52. Subiectum 2, etc. Verbum 78, 80. Veritas 28.
 Inhonestas. Turpitudine 2.
 Inhonestum. Matrimonium 84, 86. Scurrilitas 2. Simonia 17. Sponsalia 3. Usura 183.
 Inhonorare. Honor 11. Vituperatio.
 1 INHUMANITAS est idem quod obduratio contra misericordiam 2-2, q. 118, 8, 3^m fi. * Furtum 3. Insania.
 2 Inhumanitas est filia avaritiae, sicut et obduratio contra misericordiam 2-2, q. 118, 8, c. Furtum 3. * Absolvere 12. Confessio 72. Excommunicatio 31. Injicere.
 Inimicus trahendus est ad amorem, quadruplici ratione: scilicet quia prima est propriae dignitatis servatio, idest, signum filiationis divinae. Secunda est victoriae acquisitio. Tertia est multiplicis utilitatis consecutio. Quarta est peccati evasio. Opus 4, c^o 9. * Amicitia 20. Amor 90, etc. 130. Apostoli 14. Damnatio 29. Fallere. Honor 36. Impugnare 1. Odium 4, 7. Oratio 33, 84, 85. Praeceptum 139. Prosperitas 2. Simonia 32. Testis 7. Usura 97.
 Iniquitas, proprie est in proximum, sed peccatum est in seipsum: improprie vero sunt idem 1-2, q. 33, 1, 1^m | q. 110, 4, 4^m. Hebr. 8, lect. 3, fi. * Catena. Legislator 2. Mammona. Nativitas 29. Peccatum 290. Uxor 21.
 Inire. Contractio o. Daemon 79. Divinatio 8. Peccatum 2. Superstitio 6. Testamentum 3.
 Initialis. Reverentia 1. Timor 45, 51, 54, 69, etc.
 Initiare. Passio 128. Sponsalia 11.
 Initium. Ars 80. Creatio 14, 47. Fides 73, etc. Haeresis 16. Joannes 1. Monarchia. Munus. Nobilitas 8. Sapientia 41. Superbia 2, 14, etc.
 Injungere. Episcopus 31. Indulgentia 8, 9, 26. Peccatum 376. Poenitentia 89, etc. 95, etc. Satisfactio 9, etc. Scientia 65, 66. Schisma 7. Tacere 3.
 1 Injuria. Baptismus 55. Contrapassum 2. Debitum 13. Eucharistia 226, 227. Elias 6. Ira 4, 11, 40, 41, 44, 75. Joannes 9. Judex 9, 12. Matrimonium 130. Medicus 1. Misericordia 19. Nocere 8. Occidere 9, 13. Opinio 9. Peccatum 34, 53. Perfectio 89. Restitutio 5, 9, 11. Satisfactio 2. Servitus 10. Simonia 34. Stultitia 5. Stuprum 2. Usura 72, 73, 89, 248, 259, 260, 278, 283, 284, 290, 294, 295, 391. Uxor 21. Vindicatio 3, 7.
 2 Injustitia duplex: scilicet illegalis, opposita justitiae legali: alia secundum inaequalitatem ad alterum. Prima est generalis intentione, et specialis objecto. Secunda vero est specialis utroque modo 2-2, q. 58, 5, 3^m | q. 59, 1, o. | q. 79, 2, 1^m. * Accusatio 4. Adulterium 3.
 5 Injustitia semper est ad alterum 2-2, q. 59, 5, 2^m. * Advocatus 1, 4, etc. Alienum 4. Amor 147. Audacia 19. Calcareus.
 4 Justitia est ex hoc, quod alicui detrahatur debitum. Ideo habet duo objecta: scilicet detractum, ex quo specificatur, et cui detrahitur 2, d. 42, q. 2, a. 2, q. 2, c. * Condemnatus. Exactio 2, 3, 5. Excommunicatio 11. Expellere. Furtum 2, 5, 8. Ira 36, 43, 45.
 5 Faciens injustum ex electione, est injustus, non autem si praeter intentionem, scilicet per ignorantiam, vel ex passione 2-2, q. 59, 2, o. | 4, 1^m | Eth. 5, lect. 13, o. | Psal. 35, primo.
 6 Injustitia est circa operationes exteriores 2-2, q. 60, 3, 3^m. * Judicium 18, 23. Justitia 47. Legislator 2.
 7 Excessus in poenis, quo ad illud quod exterius agitur, pertinet ad injustitiam. Sed quo ad austeritatem animi, qua prompte hoc fit, pertinet ad crudelitatem 2-2, q. 159, 1, 1^m. Crudelitas. * Lex 87, 169, etc. Martyrium 14. Oblatio 7, 8, 9, 10. Oratio 34.
 8 Nullus volens, patitur injustum formaliter, nec aliquis agit injustum formaliter, nisi volens 2-2, q. 59, 3, o. | q. 66, 4, c. | Eth. 5, lect. 12, 13, 14, o. * Peccatum 429. Rapina. Restitutio 10, 14, 24. Rixa 2, 3. Servitus 10, 11, 14. Simonia 33.
 9 Aliquis potest facere injustum, nullo patiente injustum, formaliter, et e converso. Sed materialiter semper se comitantur 2-2, q. 59, 3, 3^m. * Suspicio 4. Testis 8. Timor 30. Tyrannus 3, 10, 11. Usura 18, 21, 26, 60, 89, 90, 144, 162, 163, 193, 195, 227, 229, 230, 237, 240, 249, 259, 271, 274, 290, 300, 301.
 40 Injustum non est, nec est contra Dei justitiam, pro temporali culpa aliquem aeternaliter damnari. Opus. 3, c^o 183.
 41 Facere injustum formaliter, est peccatum mortale, nisi in minimis 2-2, q. 59, 4, o. | q. 69, 1, c. | q. 70, 4, c. | q. 110, 3, c.

INNOCENTIA

- 12 Omne peccatum, est injustitia 1-2, q. 113, 1, 1^m | 2-2, q. 59, 1, 1^m.
 1 INNASCIBILITAS est notio Patris, et proprietates ejus, non autem est notio personalis 1^a q. 32, 3, c. | q. 33, 4, o. | 1, d. 26, q. 2, 3, o. | d. 28, q. 1, o. Notio 6, 14. Pater 16.
 2 Innascibilitas est principium generationis, quasi ponens aliquam conditionem circa generationem, non autem forma efficiens eam 1, d. 28, q. 1, 2, 4^m.
 Innatum. Angelus 327, 337, 313, 364, 381. Anima 149, 182. Beatitudo 138. Christus 86. Eucharistia 140. Habitus 27, 39, 40, 69, 73. Inditum. Naturale. Relatio 54, 55. Usura 13, 26, 32, 35, 95, 275.
 Innaturale. Accidens 58. Delectatio 111. Involuntarium 5. Natura 24, etc. 36, etc. Naturale o.
 Inniti. Cohors 1. Conatus. Confessio 18. Intellectus 298. Meritum 66. Niti. Oratio 54. Pusillanimitas 6. Revelatio 8.
 1 INNOCENTIA, et tempus amissum, sunt irrecuperabilia 3^a q. 89, 3, c. | 3, d. 31, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m | 4, d. 15, q. 1, 2, 1^m | d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | a. 4, q. 1, c. | 3^m | d. 18, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m. * Accusatio 1. Amor 32, 33, 34. Aureola 11. Dolor 10.
 2 Puer moriens post baptismum, habet speciale gaudium de innocentia, et de integritate carnis. Non autem habet proprie aureolam virginittatis 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, c. fi. | q. 2, 12^m. * Donum 41, 44. Ferrum 2. Fornicatio 13, 16. Fractio 2, 3.
 5 Innocentes mortui pro Christo in Bethleem, fuerunt martyres 2-2, q. 124, 1, 1^m | 3^a q. 36, 2, 3^m | 4, d. 4, L. meo | d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 12^m | Quol. 6, 4, c. * Homicidium o. Hircus. Incorruptibile. Justitia 2-2. Justus o. Malum 60.
 4 Usus rationis, miraculose acceleratus est secundum aliquos in Innocentibus 2-2, q. 124, 1, 1^m | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 12^m. * Occidere 8, 14, etc. Peccatum 199, 290. Poenitentia 36, 38, 105, 108, 109. Religio 59.
 5 Status innocentiae dicebatur originalis justitia. Opus. 3, c^o 187.
 6 In statu innocentiae, homo potuit non mori, et potuit non pati, potuit tamen peccare. Opus. 3, c^o 186.
 7 Homines in statu innocentiae fuissent inaequales sexu, actate, justitia, scientia, robore, pulchritudine, complexione, et quantitate, tamen sine defectu animae et corporis 1^a q. 92, 1, 2^m | q. 96, 3, 4, c. * Abstractio 8. Adam o. Agricultura 1. Amor 32.
 8 Superfluitates quae sunt ex defectu naturae, ut putredines, et sudor, tunc non fuissent 2, d. 20, q. 1, 2, 6^m. * Angelus 596.
 9 Tunc fuisset emissio superfluitatum, sed sine ulla indecentia 1^a q. 97, 3, 4^m | 2, d. 20, q. 1, 2, 6^m. * Anima 24, 73, 90.
 10 Tunc homines vixissent in communi possessionum 1^a q. 98, 1, 3^m. * Animal 56. Beatus 34, 54. Blasphemia 27. Delectatio 106.
 11 Tunc homo fuisset sicut angelus, per spiritualem mentem 1^a q. 98, 2, 1^m. * Daemon 53, etc. 94. Deus 198.
 12 Continentia et poenitentia, non fuissent tunc, saltem secundum actus quos nunc habent 1^a q. 95, 3, o. | q. 98, 2, 3^m | 2, d. 29, 3, c. fi.
 13 Nec matrimonium tunc fuisset in remedium, nec ut sacramentum, sed fuisset in officium naturae 3^a q. 61, 2, 3^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | d. 2, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 26, q. 2, 2, o. * Dolor 40. Dominium 8, 9. Donum 44. Fides 65, 66. Generatio 45, etc. Gratia 40, 41, 43, 177, etc. Heva o. Ignorantia 16, 18. Jejunium 39. Justitia 64, etc. Justus o.
 14 Actus matrimonii, tunc solvisset integritatem carnis, non autem mentis: nunc autem solvit utroque modo secundum actum, non autem secundum habitum, sicut in coitu vitioso 1-2, q. 34, 1, 1^m | 2, d. 20, q. 1, 2, 1^m.
 15 Immo tunc non solvisset integritatem carnis, seu feminei genitalis, secundum Augustinum 1^a q. 98, 2, 4^m.
 16 Tunc fuisset partus sine dolore 2-2, q. 164, 2, c. | 1^m. * Mulier 1, etc. Naturale 16. Nocere 10, etc. Obedientia 26. Obscuritas.
 17 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 34, 1, 1^m | 2, d. 20, q. 1, 2, 1^m. * Praeceptum 93. Puer 6, etc.
 18 Tunc sacramenta non fuissent necessaria, quia non acceperunt homines cognitionem ex sensibilibus 3^a q. 61, 1, o. | 2, d. 23, q. 2, 1, 1^m | 4, d. 1, L. 1 | q. 1, art. 2, q. 2, o. Abstractio 8. * Sanctus o. Sensualitas 16. Status 4, 7, 8, 11, 14. Tentare 14, etc. Tormentum.
 19 Immo acceperunt cognitionem ex sensibilibus 1^a q. 101, 1, o. | 2, d. 20, q. 2, 2, o. * Uxor 7.
 20 Nulla notitia defuisset homini in statu innocentiae, eorum quae ad eum pertinebant 2, d. 23, q. 2, 2, c. * Christus 139.
 21 Homo in statu innocentiae, habuisset perfectam cognitionem omnium, quae ab eo agenda vel vitanda erant 2, d. 23, q. 2, 2, c.
 Innocentius. Eucharistia 102, 103, 104. Haeresis 115. Indulgentia 29.
 Innominabile. Fornicatio 19.
 Innominatum. Concupiscentia 4. Continentia 8. Contrarium 43. Fornicatio 19. Genus 17. Insensibilitas o. Ira 80, 84. Magnanimitas 6. Philothymia. Tactus 4.
 Innotescere. Fieri 12, 13. Obedientia 4. Oratio 78. Praeceptum 29, 147. Sors 1.

INOBEDIENTIA

- Innovatio mundi fiet in fine mundi, non quidem secundum substantiam, sed secundum qualitatem. Nec fiet naturaliter sed supernaturaliter 1^a q. 66, 3, c. | 4, d. 48, q. 1, 1, o. | Cg. 2, c^o 31 | 32 | 33 | Lib^o 4, fi. | Opus. 3, c^o 170 | Rom. 8. lect. 4, me^o. * Actio 122. Caelum 119. Claritas 1, 3, 6, etc. Creatio o. Duratio 6. Encaenia. Festum 2, 10. Gratia 81. Haeresis 46. Lumen 6, 7. Novitas. Purgatio 5. Renovatio. Sanitas 7.
- Innuere. Angelus 156.
- Innumerabile. Providentia 48.
- 1 INOBEDIENTIA duplex: scilicet generalis, idest quicumque recessus a praecepto: et specialis, idest contemptus ejus 2-2, q. 104, 2, 1^m | q. 105, 1, 1^m | 2, 3^m | 2, d. 22, q. 1, 1, 3^m | d. 35, 2, 5^m | 4, d. 16, q. 4, a. 1, q. 2, c. | Ma. q. 9, 3, 2^m | Hebr. 2, lect. 1, prin^o. * Adam 63, 64.
- 2 Inobedientia et ingratitudo, dicuntur species superbiae, inquantum participant aliquid ejus, ut ab ea imperantur, non autem essentialiter eam dividentes 2, d. 42, q. 2, 4, 5^m. * Character 47. Contemptus o. Contumax. Excommunicatio 11, 16, 22. Gloria 10. Inordinatio.
- 5 Omnis inobedientia formaliter, idest ex contemptu, est peccatum mortale 2-2, q. 69, 1, c. | q. 105, 1, o. * Lapidatio. Obstinatio o.
- 4 Inobedientia non est peccatum in Spiritum sanctum, nisi sit ei annexa obstinatio 2-2, q. 105, 2, 2^m. Peccatum 13, 24, 231, 240. Porphyrio. Praeceptum 49. Regnum 2. Resistere 4.
- 5 Inobedientia est tanto gravior, quanto praecipiens est major, et quanto praeceptum est magis intentum 2-2, q. 105, 2, o.
- Inopinatum. Usura 245.
- Inordinatio. Abbatissa 2. Aegritudo 1. Ambitio 1, 2. Amor 148, 149, 194, 217, 269. Angelus 486. Aegritudo 1. Austeritas 2. Avaritia Character 21. Clamor 2. Concupiscentia 22. Cor 4, 9. Creatura 30. 12, 16, etc. 25. Culpa 1. Damnatio 33, etc. Delectatio 59, 89, 94. Daemon 26, 36. Dispositio 54. Doctrina 12. Fomes 2. Gratia 114. Gula 1. Haeresis 15. Homicidium 1. Idolatria 9. Ira 3, 80, 82, 83. Ludus 3, 6, etc. Luxuria 18. Macula. Malitia 7. Munditia 1. Odium 1, 6. Ornatus 1, 3, 5, etc. Passio 75. Peccatum 2, 6, 49, 60, 81, 88, 117, 186, 195, 249, 283, etc. 363. Poena 25, 42, 47. Poenitentia 126, 130. Primi 2. Prodigalitas 1, etc. Superbia o. Superfluum. Superstitio 3. Tergiversari. Timor 9, 40, 50, 61. Tyrannus 9. Torneamentum.
- Inquietudo. Avaritia 15. Furtum 3. Genitus 1. Peccatum 205. Tumultus. Verbositas.
- Inquinatio. Consensus 20. Deus 386, 387, 388. Immunditia o. Justitia 49. Lucia. Maria 59, 60. Meritum 38. Mulier 20. Peccatum 186. Violatio.
- 1 INQUIRERE. Sicut inquisitio pertinet ad rationem, ita et iudicium pertinet ad intellectum 2-2, q. 49, 5, 3^m | q. 53, 4, c. * Amor 58. Angelus 453.
- 2 Inquirere de dictis vel factis aliorum, ad utilitatem sui, vel aliorum, est laudabile: si autem ad malum, vel inutiliter, est vitiosum 2-2, q. 167, 2, c. | 3^m | Opus. 68, o. * Beatus 7. Cogitatio 1, etc. Conclusio 1. Consilium 1, etc. Crimen. Daemon 75, etc. Dens 134. Electio 5. Eustochia 1, 3. Intellectus 38, 121. Iudicium 13. Justificatio 38. Praeceptum 31. Quaestio o. Ratio 57. Reminiscencia o. Restitutio 22. Sapientia 33. Scientia 46, 92, 118, 119. Solertia o. Stupor 2. Tormentum. Usura 3, 279. Vita 76, 77. Voluntas 13.
- 5 Debitor certae personae, tenetur inquirere eam, ut praelatus subditum, non autem debitor incertae personae 2-2, q. 33, 231^m.
- Insanabile peccatum, dicitur dupliciter: scilicet ex perfecta inhaesione voluntatis ad peccatum, et ex declinatione ad defectum. Primum convenit peccato in Spiritum sanctum, et aggravat, non autem secundum, quod convenit avaritiae. Ma. q. 13, 2, 3^m. Avaritia 21. * Blasphemia 24, 25. Ira 71. Irremissibile. Peccatum 393, 394, 395.
- Insania duplex: scilicet excludens totaliter usum rationis, alia privans affectum humanum. Prima opponitur prudentiae. Secunda vero mansuetudini et clementiae 2-2, q. 150, 4, 3^m | 157, 3, 3^m. Vel Clementia 11. * Concupiscentia 16. Usus 7.
- Inscius. Daemon 78.
- Inscriptio. Cereus. Crimen.
- 1 INSENSIBILITAS est vitium, quo praetermittuntur necessaria vitae contra rationem. Ideo est peccatum 2-2, q. 142, 1, o. * Aer 13. Angelus 587.
- 2 Insensibilitas non multum contingit. Ideo ipsa et omnes species ejus oppositae diversis speciebus temperantiae sunt innominae, et contrariantur temperantiae et intemperantiae 2-2, q. 150, 1, 1^m. * Jejunium 7. Luxuria 19. Maria 38.
- 5 Vitium contrarium luxuriae continetur sub insensibilitate. Sed non tangitur in multis eo quod homines magis sunt prout ad delectationes. Et accidit hoc vitium in eo qui intantum detestatur mulierum usum, quod etiam uxori debitum non reddit 2-2, q. 153, 3, 3^m.
- Inseparabile. Accidens 94. Actio 38. Forma 69. Idea 42. Matrimonium 14, 62, 72. Proprium 5. Unitas 5.
- Insecutio. Ira 51.

INSTANS

- Inserere. Promulgatio 1. Prophetia 24.
- Insidiae non proprie sunt fraudes. Nec opponuntur justitiae, nec ordinatae voluntati. Ideo licet eis uti in bello justo, ut patet in libro stragomatum francorum 2-2, q. 40, 3, o. | q. 71, 3, 3^m. * Concupisibilis 6. Milvus. Proditor. Venus 2, 3.
- Insigniri. Character o. Civitas 3. Gedeon 3. Miles 11.
- 1 INSINUATIO est narratio sine petitione, secundum Hugonem 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 3, c. | 2^m. * Alleluja. Oratio 10, 78. Sanctificatio 6.
- 2 Insinuatio occulte et per quosdam circuitus, secundum Tullium, facit id quod exordium facit expresse 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 3, 2^m.
- 1 INSIPIENTIA est idem quod stultitia. Et contrariatur sapientiae 2-2, q. 46, 1, 1^m. * Fatuitas 7. Ira 40. Mutus. Peccatum 198.
- 2 Insiapiens est qui futura non considerat. Stultus vero qui nec praesentia. Vel insapiens est qui mala praesentia vel futura non attendit. Stultus autem qui haec attendit, sed non vitat. Psal. 48, me^o 4.
- Insistere. Cantus 5.
- Insolentia. Levitas. Regere 5.
- Insolitum. Miraculum 5. Stupor 1. Timor 23.
- Insonare. Infamia 2.
- Inspectio. Amicitia 18. Curiositas 1. Decor. Luxuria 25, 26. Mulier 16, 17. Stella 6.
- Inspiratio. Balaam. Caiphas. Electio 31. Fides 59, 73, etc. Phinees. Ingenitum 4. Loqui 5. Magi 2. Missio 13. Nativitas 26. Occidere 9, 12. Poenitentia 72. Prophetia 4, 15, 49. Sapientia 7, 8. Scientia 76, 105, etc. Testis 13, 14. Vox 3.
- Inspissatio. Angelus 76.
- Instabilitas est mutabilitas loci vel propositi 2-2, q. 35, 4, 2^m. * Continentia 8. Daemon 66. Peccatum 159, 197. Verbositas. Verbum 22.
- 1 INSTANS duplex: scilicet unum sequens mobile idem numero realiter, differens ratione, et aliud continuans tempus non idem sed labens cum eo. Opus. 36, c^o 3. * Accidens 52. Quiescere 1. Tempus 4, 9, 14, 29.
- 2 Instans mensurans mobile est unitas ejus, ejus diversa esse, sunt diversa nunc, quae continuant tempus. Opus. 36, c^o 3.
- 3 Nihil temporis est nisi instans ejus 1^a q. 46, 3, 3^m | Opus. 36, c^o 2 | 3. * Vacuum 2.
- 4 Instans in toto tempore est idem subjecto differens ratione 1^a q. 10, 4, 2^m | 1, d. 19, q. 2, 2, o. | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m | Meta. 3, lect. 13, fi. 1 | Phy. 4, lect. 21, o.
- 5 Inter quaelibet duo instantia, qualitercumque signentur, semper est accipere tempus medium 1^a q. 53, 3, c. | q. 63, 6, 4^m | 3^a q. 75, 7, 1^m | 4, d. 11, q. 1, art. 3, q. 2, 2^m | d. 17, q. 1, a. 5, q. 1, 3^m | Verit. q. 28, 2, 10^m | Quol. 7, 9, c. | Quol. 11, 4, c.
- 6 Immo inter instantia temporis et motus discreti non cadit tempus medium, nec motus medius 1^a q. 53, 3, 3^m | d. 63, 6, 4^m | 3^a q. 75, 7, 1^m | 1, d. 37, q. 4, 2, o. | 3, 5^m | 6^m | 7^m | 2, d. 3, q. 2, 5^m | 4, d. 11, q. 1, art. 3, q. 2, 2^m | d. 17, q. 1, a. 5, q. 1, 3^m | Quol. 9, 9, c. | Quol. 11, 4, c. fi. | 1^m.
- 7 Aeternitas, aevum et tempus mensurant actum rei, scilicet esse et motum, sed instans eorum mensurat rem 1, d. 19, q. 2, 2, c.
- 8 Immo protensio durationis, videtur attendi secundum operationem, magis quam secundum esse. Unde et tempus est mensura motus 1^a q. 16, 1, 2^m. * Aeternitas 21, etc.
- 9 Nunc aevi, differt realiter ab aevo 1, d. 19, q. 2, 2, c.
- 10 Oppositum videtur dicere. Opus. 36, c^o 3.
- 11 Instans aevi, differt realiter a nunc temporis, quia primum mensurat mobile secundum essentiam, secundum autem ut est idem nunc in toto motu. Opus. 36, c^o 3.
- 12 Puncta in linea possunt accipi, intrinseca, et extrinseca: instans vero, extrinsecum tantum 3^a q. 75, 7, 1^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m prin^o | Verit. q. 28, 2, 10^m.
- 13 Primum instans in quo res habet esse datur, non autem ultimum 1^a q. 53, 3, c. | 1-2, q. 113, 7, 5^m | 3^a q. 33, 1, 3^m | q. 75, 7, 1^m | 3, d. 3, q. 5, 2, 4^m | d. 31, q. 1, 1, 5^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m | d. 14, q. 2, 5, 5^m | d. 17, q. 1, a. 5, q. 1, 3^m | Verit. q. 28, 2, 10^m | 9, 14^m | Virt. q. 2, 12, 14^m | Quol. 7, 9, c. | Quol. 9, 9, c. | Quol. 11, 4, c.
- Immo est assignare ultimum instans, in quo angelus fuit bonus, et primum in quo fuit malus 2, d. 3, q. 2, 5^m.
- 14 Immo a simili non est dare primum instans esse hujus rei, puta primum instans in quo Deus potuit facere mundum. Quol. 5, 1, c. fi.
- 15 Omne agens potest operari in primo instanti in quo est, nisi sit imperfectum, vel impeditum, vel actio ejus sit successiva 1^a q. 42, 2, c. | q. 46, 2, 1^m | q. 63, 5, c. | 1-2, q. 113, 3, 4^m | 3^a q. 34, 2, 1^m | 3, d. 18, 3, c. | Verit. q. 29, 8, c. | Po^a q. 3, 13, c. fi. | Jo. lect. 1, me^o. * Actio 110. Assumere 54, 54. Caelum 116, 124. Conceptio 23, etc.
- 16 In eodem instanti est illuminatio aeris, visio coloris, et discretio rei visae, licet primum sit causa secundi, et secundum tertii 1^a q. 63, 5, c. | 2, d. 6, 2, c. fi. | Verit. q. 29, 8, 3^m.
- 17 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 8, 3, 2^m | q. 12, 4, c. | 1, d. 17, q. 1, 5, c. | Cg. 1, c^o 76, 1^m.

INSTRUMENTUM

- 18 Operatio intellectus et voluntatis potest esse in instanti 1^a q. 63, 5, c. | 1-2, q. 113, 7, o. | 3^a q. 31, 2, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | q. 2, art. 1, q. 3, 3^m | Verit. q. 29, 8, o. * Contemplatio 27. Creatio 48, etc. Deus 444, etc. Dies 12.
- 19 Oppositum videtur dicere. Ma. q. 16, 4, b. 4. * Eucharistia 115, 116. Forma 132, 144. Gratia 53, 54, 57, etc. Illuminatio 3. Justificatio 6, 7, 20. Missio 31. Peccatum 314, 342.
- 20 Omnia quae Deus operatur in natura, potest per seipsum facere in instanti 4, d. 11, q. 1, art. 3, q. 2, c. * Poenitentia 116. Sacramentum 177.
- 21 Deus nescit primum instans, in quo potuit creare mundum. Quol. 5, 1, fi. | c. fi. * Christus 81. Usura 196.
- 22 Immo Deus habet etiam non entium scientiam 1^a q. 14, 9, c.
- 23 Omnis mutatio, cujus subjectum nihil habet repugnans formae introducendae, est in instanti 1-2, q. 113, 7, c. | 3^m | 3^a q. 75, 7, c. | 2, d. 13, 3, 9^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 2, c. | Verit. q. 28, 9, c. | Phy. 7, lect. 6, fi. | Sensu. lect. 16, fi. * Alteratio 6.
- 24 Omnis transitus vel mutatio in terminos immediatus est in instanti 1, d. 37, q. 4, 3, c. * Ascendere 13, 18.
- 25 Omnis mutatio habens medium, minus distans ab uno termino quam ab alio, est in tempore. Si autem non sit per medium per se, est in instanti 4, d. 11, q. 1, art. 3, q. 2, 3^m | Verit. q. 28, 9, c. | Quol. 11, 4, c. * Cessare 5. Corpus 46, 63. Generatio 21.
- 26 Omnis mutatio instantanea est terminus motus praecedentis 1^a q. 53, 3, c. | 1, d. 37, q. 4, 3, c. | 1^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 3^m | d. 3, 3, 9^m | 3, d. 3, q. 5, 2, 4^m | 4, d. 49, q. 1, art. 2, q. 3, c. | Quol. 7, 9, c. | Quol. 9, 9, c. | Quol. 21, 4, c. | Phy. 6, lect. 5, fi. | lect. 8, meo.
- 27 Motus qui est actus perfecti, mensuratur quolibet instanti temporis in quo dicitur esse, sicut esse hominem 4, d. 17, q. 1, a. 5, q. 3, 3^m | q. 2, a. 1, q. 3, 3^m.
- 28 Nullus motus localis vel augmenti potest esse in instanti 1^a q. 67, 2, c. | 3^a q. 33, 1, c. | q. 57, 3, 3^m | 1, d. 37, q. 4, 3, c. | 3, d. 22, q. 3, a. 2, q. 2, o. | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m | Cg. 4, c. 63, 1^m | Phy. 6, lect. 5, fi. | Sensu. lect. 16, fi. Peccatum 314, 342.
- 29 Distantia localis vel formalis impedit mutationem, vel fieri in instanti 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 2, c. * Poenitentia 116.
- 50 Mutatio tripliciter est in instanti: scilicet primo si forma sit indivisibilis, ut forma substantialis. Secundo si subjectum sit in ultima dispositione. Tertio si agens sit infinitae virtutis 1-2, q. 113, q. 75, 7, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 2, c. * Resurrectio 5, 7.
- 51 Instans nunquam intelligitur nisi ut fluens, nec ut fluens a priori, nisi motus praecedat, nec ut fluens in posterius, nisi motus sequatur 1^a q. 46, 17^m | 2, d. 1, q. 1, 5, 6^m | 4, d. 48, q. 2, 2, 9^m. Po^a q. 3, 17, 15^m | 16^m | q. 5, 5, 11^m. * Transire 1.
- Instare. Infamia 2. Oratio 24.
- Instauratio. Miraculum 51.
- Instigare. Conscientia 12. Daemon 59.
- Instinctus naturae est aestimatio 3, d. 26, q. 1, 1, 4^m | 2, c. * Anima 294. Animal 43, 45, 47, 60, 73. Apis 2. Apostoli 11. Conscientia 12. Cultus 3. Daemon 59. Daniel 1. Debora 2. Ethica. Futurum 6, 7, 8. Habilitas. Imperare 7, 15. Ira 23. Jacobus 3. Lex 73. Marcus 1. Praeceptum 117, 125. Prophetia 32. Reverentia 3. Salomon 2, 3. Sapientia 22. Timor 31. Virtus 147, 151.
- Institutio. Absolvere 22. Accidens 69. Accusatio 1. Affinitas 8. Ambrosius 1. Apostoli 22. Aristoteles 2. Baptismus 1, 16, 59, 83, 87. Beneficium 18. Caeremonia 4. Christus 166, 194. Circumcisio 13, etc. 27, 45, etc. Confessio 20, etc. Confirmatio 13, etc. Consecratio 15. Cultus 11. Dies 4. Dispensatio 15, 16. Episcopus 1. Eucharistia 9, 7. Figura 13. Gratia 97, 98. Indulgentia 11. Instrumentum 11. Investiri. Jus 8. Lex 116, 137, 156, 159. Manducatio 2. Matrimonium 16, 23, 24, 44, 75. Miraculum 10. Natura 8, 26. Ordo 48, 49. Passio 107. Poenitentia 50, 56, etc. 104, 110. Praeceptum 125, 141, etc. Praeco. Princeps 11, 12, 27, etc. Prudentia 23. Regere 6, 13. Religio 28, 95, etc. Sacerdos 3. Sacramentum 7, 14, 17, 48, etc. 58, 60, 61, 64, 90, 108, etc. 120, 147. Sacrificium 8, 15, 18, 30. Sapientia 8. Senator 3. Serpens 4. Statutum 1. Testamentum 1. Unctio 2. Usura 224. Uxor 7. Vendere 18. Vicem. Virtus 75.
- Instructio fidei duplex: scilicet cathecumenorum circa baptismum et populi christiani circa missam 2^a q. 83, 4, 4^m. Baptismus 129, 147. * Angelus 276, 579. Annuntiatio 2. Apparere 11. Baptismus 77, 78, 129, 176. Catechismus 5, etc. Cornelius 2. Creatura 8. Credere 12. Cultus 11. Damnatio 6. Energumenus 3. Episcopus 12. Evangelium 6. Filiatio 11. Honor 33. Illuminatio 7, etc. Lectoratus 5, etc. Maria 50. Organum 1, 5. Paulus 4. Paedagogus. Praeceptum 87, 88, 89. Prophetia 93. Prudentia 83. Purgatorium 2. Regere 8, 13. Salvare 6, 14. Scientia 161. Signum 14. Turbatio 3. Verbum 66, 74. Vincere. Vinculum 2.
- Instrumentale. Actio 85, 88.
- 1 INSTRUMENTUM duplex: scilicet conjunctum et separatum, quod non movetur nisi per conjunctum 3^a q. 62, 5, c. | Cg. 4, c^o 41 | Anima. 2, lect. 9, fi.
- 2 Instrumentum duplex: scilicet animatum et inanimatum. In primo requiritur intentio ad affectum, non autem in secundo 3^a q. 64,

INSTRUMENTUM

- 8, 1^m | 2, d. 13, 5, c. | 4, d. 6, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m. * Causa 40, etc. Cooperari o. Creatio 29, 30. Esse 19. Filiatio 6.
- 5 Instrumentum animatum indiget habitu ad operandum, non autem inanimatum 1-2, q. 68, 3, 2^m | 3^a q. 7, 1, 3^m | 3, d. 13, q. 1, 1, 4^m | Verit. q. 29, 1, 9^m | 5, 2^m.
- 4 In instrumentis quasi tota ratio speciei a fine sumitur 4, d. 3, a. 1, q. 1, c.
- 5 Motus comparantur ad instrumenta per quae fiunt dupliciter: scilicet ut ad principia activa, et ut ad subjecta: primo modo motus differunt specie, non autem secundo modo. Verit. q. 22, 10, 2^m. * Lingua 5.
- 6 De integritate instrumenti sunt quae requiruntur ad operationem, ad quam instrumentum ordinatur 4, d. 8, q. 1, art. 1, q. 2, c.
- 7 Instrumentum semper consequitur conditionem primi agentis in actu suo, in omnibus agentibus ordinatis 2, d. 35, 4, c.
- 8 Forma effectus est in instrumento, intentionaliter tantum 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 4, c.
- Oppositum videtur dicere 2, d. 18, q. 2, 3, 2^m.
- 9 Populus Dei est sicut instrumentum, quod non potest operari nisi motu artificis, quod non est conveniens quod elevetur contra artificem, sed magis oportet subiecti motui ipsius. Ipse enim populus fuit securis ad mactandum malos, sera ad discernendum bonos a malis, virga ad corrigendum et baculus ad sustentandum correctos. Isa. 10, meo.
- 10 Quanto instrumentum est magis proportionatum fini, tanto melius est, non autem quanto majus est 2-2, q. 188, 7, 1^m.
- 11 Virtus dupliciter datur instrumento: scilicet inchoative, quando instituitur, et complete, quando movetur a principali agente 3^a q. 62, 4, 7^m | q. 72, 3, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, 2^m | d. 7, q. 1, a. 2, q. 3, 3^m | d. 23, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m | Po^a q. 3, 7, 7^m. Abdicatio. Absolvere 14. Actio 36, 76, 77, 78, 79, 80, 81, etc. Actus 178. Agens 20. Agere 29. Angelus 165. Anima 30, 354, 360. Ars 34. Auxilium 1, 2. Baptismus 110, 164, 209. Beatitudo 68. Bonitas 215. Caelum 27, 68, 128, 143, 149. Calor 3, 11, 20, 21. Causa 40, etc. Character 3, 14. Cognitio 15. Creatura 21. Daemon 57. Definitio 19. Delectatio 22. Docere 3.
- 12 Instrumentum non recipit virtutem, nisi ut continuatur principali agenti 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 3, c. | d. 19, q. 1, art. 2, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 56, fi. | Po^a q. 3, 7, 7^m | Quol. 8, c. primo. * Effectus 21. Elementum 18, 14, 15. Eucharistia 84, 85, 96, 111, 151, etc. Exclusio 4. Exorcismus 3, 5. Forma 36, etc. 58. Fortitudo 21, 48, 56. Fructio 4. Gratia 71, etc. 88, etc. 101, etc. Ignis 15. Intellectus 105, 148, 246. Intentio 22. Justificatio 36, 37, 41. Lex 88. Liberum 24. Logica 1, 11. Lux 21. Malum 46. Manus 1. Matrimonium 23. Mediator 1. Membrum 7. Meritum 37, 38. Miraculum 30, 38, 51. Mulier 6. Musica o. Mutatio 11. Phantasma 4.
- 15 Quando opus perficitur pluribus instrumentis, virtus instrumentalis non est complete in uno instrumento, sed incomplete in utroque 3^a q. 62, 4, 4^m | q. 82, 1, 1^m | 4, d. 8, q. 2, 3, 9^m. Forma 36, 38. Infra. * Natura 4, 18. Operatio 32. Oratio 65. Organum o. Passio 99, 119, 120. Peccatum 33, 249, 263, 303. Poena 89. Poenitentia 126. Perfectio 68, etc. 77, etc. Philosophia. Psalterium 1. Reptile 1. Resurrectio 52.
- 14 Virtus instrumentalis est incompleta et intentionalis 3^a q. 62, 4, o. | q. 65, 5, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, o. | q. 4, c. | d. 8, q. 2, 3, c. | Verit. q. 26, 1, 8^m | q. 27, 4, 4^m | 7, c. | Po^a q. 3, 7, 7^m | 11, 14^m | q. 6, 4, fi. | Unio. 5, 12^m. * Sacramentum 52, etc. 99, 103. Semen 8. Signum 9. Solitudo. Tentare 11. Unio 17. Uti 7, 9. Vas 1. Virtus 271. Vita 56. Vox 5.
- 15 Virtus instrumenti, per se loquendo, non est proprie in genere, sed reducitur ad genus et speciem virtutis perfectae 3^a q. 62, 4, 2^m | q. 63, 2, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, 1^m | 3^m. * Christus 35, 167.
- 16 Virtus instrumenti non est in subjecto secundum conditionem ejus sicut formae perfectae, sed secundum conditionem agentis principalis 3^a q. 63, 5, 1^m | 2^m.
- 17 Virtus spiritalis, non potest esse in corpore secundum esse completum, sed intentionaliter et instrumentaliter 3^a q. 62, 4, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, 4^m | Verit. q. 27, 4, 4^m.
- 18 Omnia quae post Deum sunt, ipsius quasi instrumenta quaedam sunt; et intellectualis creaturae quasi instrumenta quaedam sunt, quaecumque post ipsam sunt. Cg. 2, c^o 21, 5^m | lib^o 3, c^o 100, 2^m.
- Insufficiencia. Actio 89. Anima 278. Coactio 2. Deus 372, 446. Fides 76. Gratia 71, 72. Imaginativa 5. Inefficax. Jeremias 2. Peccatum 259.
- Insula. Corsica. Gallici. Sicilia.
- Insultus. Fortitudo 48.
- Insurgere. Fortitudo 50. Ira 30. Symbolum 711.
- Integrum et perfectum sunt idem realiter et differunt ratione. Dio. 2, primo. * Adam 38. Anima 255. Animal 77. Assumere 43. Blasphemia 27. Bonitas 194, 199, 227. Cautela. Christus 178. Confessio 53, 54. Contritio 1. Delectatio 67. Deus 388. Fiducia 4. Finitum 3. Forma 41, 42, 43. Fortitudo 35. Gloria 20. Gratia 178, 179. Ignorantia 16. Imprudentia 2. Innocentia 2, 14, 15. Instrumentum 6. Joannes 10. Justitia 12, 43. Motus 19. Omnis

INTELLECTUALIS

- 1, Operatio 15. Oratio 10. Ordo 70. Pars 4, 7, etc. Peccatum 12, 18. Poenitentia 86. Praedicari 11, 15, 16, 29. Prudentia 48. Pulchritudo 1. Religio 36. Resurrectio 18, 43. Sacramentum 35, 138. Sanguis 3, 9. Sanitas 7. Status 4, 7, 8. Substantia 14. Symbolum 10. Synderesis 8. Temperantia 9, 28. Unio 2, etc. Univer- sum 3, 5. Vas 3. Virginitas 3, 8, 32, 33, 34, 35. Virtus 175, 228, 268. Intellectio. Angelus 197. Appropriatio 5, 16. Tempus 34, 35.
- Intellectivum. Alteratio 12. Amor 156, 157. Angelus 51, 317, 408. Anima 23, 41, 84, 237, 294. Animal 1, 37. Appetitus 87, etc. Apprehensio 3. Character 17. Cognitio 44, 48, 51. Comparatio 3. Contritio 5, etc. Daemon 3, 7, etc. Dolor o. Habitus 33, 50, etc. Homo 1, etc. Imago o. Intellectus 38, 138. Intentio 5. Justus 10. Liberum 4. Memoria 1, etc. Mens 2. Passio 23, 24. Peccatum 311. Tempus 34, 35. Transumptio. Verbum 1, 13, etc. Vertex. Visio 1, 25.
- 1 INTELLECTUALIS substantia non potest uniri formaliter corpori, nisi corpori humano 1^a q. 51, 1, c. | Cg. 2, c^o 88 | lib^o 3, c^o 108 | 1° 9, prin^o | lib^o 5, c^o 32, 1^m | Spiritu. 2, 6, 7, o. | Ma. q. 16, 1, c. Anima 97. * Agens 5. Alteratio 11, 12. Amor 283. Anima 40, 44, 172, 215, 252, 323, 325. Ars 1. Beatitudo 6, 13, 59, 89. Bonitas 162, etc. Caelum 37, 38, 64, 133, etc.
- 2 Necesse est aliquas esse intellectuales creaturas a solo intellectu comprehensibiles 1^a q. 40, 1, c. | Cg. 2, c^o 45. * Daemon 3, 7, etc. Eucharistia 145. Finis 134, etc. Forma 159. Habitus 68. Homo 1, 25. Illuminatio 7. Imago 37. Intellectus 91, 126.
- 3 Omnis substantia intellectualis est incorporea 1^a q. 50, 1, c. | Cg. 2, c^o 48 | Ma. q. 16, 2, o. | Quol. 9, 6, c. | Opus. 15, c^o 18. * Liberum 17. Motus 72. Nemo. Persona 3, etc. 14. Prophetia 7, etc. 34, etc. Providentia 39. Ratio 2, 3, 18, 26, 28. Rationale o. Scientia 149. Separatio 2.
- 4 Nullum intellectuale est materiale 1^a q. 50, 2, c. | 2, d. 3, q. 1, 1, c. prin^o | Cg. 2, c^o 49 | 54 | 1^m | Quol. 9, 6, c. | Opus. 3, c^o 75 | Opus. 15, c^o 18. * Solertia 5.
- 5 Substantiae intellectuales, sunt incorruptibiles 1^a q. 50, 5, o. | q. 75, 6, c. fi. | Cg. 2, c^o 54 | 78 | Opus. 3, c^o 74 | 84 | Opus. 15, c^o 17. * Substantia 17, 18, 35.
- 6 Omnis substantia intellectualis est volens 1^a q. 19, 1, c. | q. 59, 1, c. | 1^m | 1, d. 25, 1, 1, c. | Cg. 1, c^o 72 | lib^o 2, c^o 46 | lib^o 4, c^o 19, 1^m | 3^m | Verit. q. 23, 1, c. | q. 24, 2, 3, o. | Opus. 3, c^o 76. * Vestigium 7. Virtus 195, etc. Visio 1, 3, 5, etc.
- 7 In natura intellectuali sunt duae solum operationes, scilicet intelligere et velle. Opus. 35. Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 54, 5, a. 1 | 1, d. 3, q. 4, 1, o. | Verit. q. 7, 3, 3^m. * Visus 7, 8.
- 8 Creatura intellectualis est perfectior universo intensive, non autem extensive, sed e converso 1^a q. 93, 2, 3^m. * Vita 15.
- 9 Natura intellectualis, non est aequaliter in angelo et in homine, sed in angelo est multo nobilior 2, d. 16, 3, 1^m.
- Intellectualitas. Anima 323. Assimilatio 6, 7. Synderesis 4. Vestigium 1.
- Intellectum. Accidens 20. Actualitas 1. Aeternitas 6. Analogia 18, 19. Ancilla. Angelus 116. Annexum 1. Apprehensio 3, 4. Aristoteles 7. Caiphas. Carentia. Causa 2. Clamor 2. Cogitatio 3. Cognitio 12. Comparatio 3. Conceptio 5, etc. Creatio 21. Damnatio 21, 62. Datio 27. Deus 5, 97, 101, 173, 215, 412. Dicere 2, 4. Dimensio 12, 13, 14. Esse 57, 86. Eucharistia 103. Exclusio 5. Facere 3. Felicitas 3. Forma 165. Honor 10, 34. Idea 3, 5, 10, 11, 21. Imprecationes. In 27. Individuum 33. Indulgentia 21. Infinitum 1, 27, 28. Instans 18, 34. Intellectus 13, 37, 38, 39, 40, 57, etc. 103, etc. 107, etc. 117, 121, 123, 127, 226, etc. 261. Intentio 23, 24, 27. Judaei 18, 19, 21. Judith. Juramentum 18, 21. Logica 3, 8. Lumen 18, 22. Macula 7. Materia 8, 34. Matrimonium 140. Motus 55. Negatio 5. Officium 3. Operatio 22. Oppositio 6. Origenes 7. Papa 3. Peccatum 125. Pecunia 1. Perfectio 53, 81. Persona 26, etc. Praeceptum 60, 64, 102, 115. Praedicari 4. Propfer 5, 6. Ratio 45. Scientia 112. Scriptura 10, 104. Simpliciter 3, 4. Solus 4, 6, 7. Spiritus 27. Stridor. Subsistentia 9. Symbolum 2, 5. Usura 94, 188, 213, 294. Verbum 1, 2, 8, 9, 15. Verum 4. Vita 22.
- 1 INTELLECTUS dicitur quasi intus legens. Intellectus enim nomen, sumitur ab intima penetratione veritatis. Unde actu intelligere aliquid, est actu cogitare, secundum Augustinum 2-2, q. 8, 1, c. | 3^m | q. 49, 5, 3^m | 1, d. 3, q. 4, 5, c. | 4, d. 35, q. 2, a. 2, q. 1, c. | 4, d. 49, q. 3, a. 5, 4, 1, c. | Verit. q. 1, 12, c. | q. 15, 1, c. * Actus 118, 120. Alteratio 11, 12. Angelus 289. Anima 170.
- 2 Intellectus est potentia realiter distincta ab essentia animae 1^a q. 79, 1, o. Anima 240. * Anima 49, 50, 51. Averroes 2. Bonitas 196.
- 3 Oppositum videtur dicere. Spiritu. 11, 7^m fi. * Caligo. Cogitativa 2. Daemon 3, 7, etc. Deus 93, 128, 159.
- 4 Intellectus est potentia passiva 1^a q. 79, 2, o. | 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. | 2^m | Cg. 2, c^o 59 | Verit. q. 16, 1, 13^m. * Elephas 1, 2, 3.
- 5 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 1, 9, c. * Esse 96. Fides 1, 55, etc. 143. Forma 159. Habitus 68.
- 6 Nulla creatura potest intelligere nisi per intellectum, qui est potentia passiva 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. * Haecresis 34, 147. Homo 1, etc. 25, 26, 28.

INTELLECTUS

- 7 Intellectus passivus, secundum aliquos est appetitus sensitivus, sed secundum alios est potentia cogitativa 1^a q. 79, 2, 2^m | 1-2, q. 51, 3, c. | 4, d. 50, q. 1, 1, 2^m | Cg. 2, c^o 59 | 72, 10^m | Spiritu. 9, c. | Anima. 3, lect. 10, fi. * Imago 25, 30, 32. Ingenium o. Liberum 17. Mundus 24. Prudentia 11, etc. 48, 82. Ratio 2, 3, 23, 26, etc. Scientia 5, 8, 35.
- 8 Intellectus dupliciter potest considerari: scilicet ut potentia, et ut radicatur in essentia animae. Secundo modo est actus corporis et forma ejus, non autem primo modo 3^a q. 49, 7, 1^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, 2^m. Anima 218. * Animal 49, 50, 51. Mundus 24. Necessitas 25.
- 9 Intellectus dicitur dupliciter: scilicet anima intellectiva, sed denominative, quasi a principali sua virtute: et potentia intellectiva 1^a q. 79, 1, 1^m | Spiritu. 11, 7^m | Anima. 3, lect. 8, prin^o.
- 10 Intellectus dupliciter: scilicet intellectus possibilis et intellectus passivus 1-2, q. 51, 3, o. | q. 71, 4, c. | 1, d. 17, q. 2, o. | Cg. 2, c^o 60 | Virt. q. 1, 9, 11^m | 13^m.
- 11 Intellectus sumitur quadrupliciter: scilicet pro objecto, potentia, habitu et actu. Verit. q. 17, 1, c. * Ratio 23, 26, etc.
- 12 Intellectus quadruplex: scilicet agens, possibile, in habitu et in actu sive adeptus 1^a q. 79, 10, c. | 1, d. 17, q. 2, 1, c. prin^o | Opus. 3, c^o 83 | Anima. 5, 1^m | Opus. 43, c^o 6.
- 13 In intellectu sunt quatuor realiter distincta: scilicet species, actus, res intellecta et verbum. Cg. 1, c^o 53 | lib^o 4, c^o 11 | Po^a q. 8, 1, c. | q. 9, 5, c. | Spiritu. 9, 6^m | Quol. 5, 9, o. Opus. 53. * Recipere 1. Semen 17. Stultitia 10. Virtus 181, 196, etc.
- 14 Immo verbum est operatio, scilicet intelligere, vel est species intellectus 1, d. d. 27, q. 2, 2, c.
- 15 Intellectus est in potentia ad formas universales, materia vero est in potentia ad formas individuales: ideo differunt realiter 1^a q. 75, 5, 1^m | 2^m | 2, d. 3, q. 1, 1, 3^m | d. 17, q. 1, 2, 2^m | Spiritu. 1, c. fi. Universum 5.
- 16 Intellectus hominis multiplicatur secundum multitudinem corporum, contra Averroem commentatorem 1^a q. 76, 2, o. | q. 79, 5, o. | q. 117, 1, c. | q. 118, 2, 2^m | 1-2, q. 50, 4, c. | 2, d. 17, q. 2, 1, o. | d. 19, 1, c. fi. | d. 28, 5, c. | Cg. 2, c^o 58 | 72 | 74 | 75 | Po^a q. 3, 10, 4^m | Spiritu. 9, 10, o. | Anima. 3, 5, o. | Opus. 3, c. 85 | 86 | Opus. 16, o. | Psal. 32, fi. o. | Causis lect. 4, fi. | Anima. 3, lect. 8, fi.
- 17 Intellectus habitus comparatur ad scientiam, sicut unum et indivisibile ad multa, quia intellectus habitus respondet propositioni immediatae, scientia vero respondet conclusioni. Poster. lect. 30, fi. | lib^o 2, fi.
- 18 Ens in communi est objectum intellectus 1^a q. 5, 2, c. | q. 55, 1, c. | q. 79, 7, c. | 9, 3^m | q. 82, 4, 1^m | q. 87, 3, 1^m | q. 105, 4, c. | 1-2, q. 9, 1, c. | q. 10, 1, 3^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. | d. 31, q. 2, 4, 5^m | Cg. 2, c^o 98 | Ma. q. 6, c. | Opus. 42, prin^o. * Actualitas 1.
- 19 Immo verum est objectum intellectus 1^a q. 54, 2, c. | q. 55, 1, c. | q. 82, 4, 1^m | q. 87, 3, c. | 1^m | 4, 2^m | 1-2, q. 2, 8, c. | q. 3, 7, c. | q. 9, 1, c. | 3^m | q. 10, 1, 3^m | q. 60, 1, 1^m | 2-2, q. 4, 1, c. | q. 25, 2, c. | 3^a q. 46, 3, 4^m | 2, d. 25, 2, c. | d. 39, q. 1, 2, c. | 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. | d. 17, a. 1, q. 3, 3^m | d. 23, q. 1, 2, 3^m | d. 27, q. 1, 4, c. | d. 33, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m | Cg. 3, c^o 26, 1^m | 107, 8^m | Verit. q. 22, 11, 15^m fi. | q. 14, 7, c. | q. 27, 1, 7^m | Ma. q. 6, c. mc^o | q. 10, 1, c. prin^o | Virt. q. 1, 6, 5^m | 7, b. 2 | Meta. 6, lect. fi. 3 | Ethic. 9, lect. 2, fi. * Adam 10, 18. Addere 10. Analogia 18, 19. Angelus 314, 318, etc. 393. Anima 205. Aristoteles 7.
- 20 Immo verum relatum ad opus est objectum intellectus practici 1^a q. 55, 1, c. | q. 79, 7, c. | 11, 2^m | q. 87, 3, 1^m | q. 105, 4, c. | 1-2, q. 10, 1, 3^m | 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 2, c. | Verit. q. 22, 10, 4^m. * Bonitas 102, 103, 108. Caccitas 1, 3. Coactio 3, 8.
- 21 Immo quod quid est, est objectum intellectus 1^a q. 17, 3, 1^m | q. 18, 2, c. | q. 57, 1, 2^m | q. 58, 5, c. | q. 67, 3, c. | q. 85, 5, 6, c. | 1-2, q. 3, 8, c. | q. 10, 1, 3^m | q. 31, 5, c. | 2-2, q. 8, 1, c. | 3^a q. 10, 3, 2^m | q. 76, 7, c. | 2, d. 13, 3, c. | 3, d. 23, q. 1, 2, c. | d. 35, q. 2, a. 2, q. 1, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | Cg. 1, c^o 58, 4^m | lib^o 3, c^o 41 | 56, 4^m | 108, 3^m | Verit. q. 1, 12, c. | q. 8, 7, fi. | q. 10, 4, 1^m | q. 14, 1, c. | q. 15, 2, c. | 3^m | 3, 1^m | q. 25, 3, c. | Trin. 18, 2^m | Opus. 3, c^o 85. Opus. 43, c^o 6 | 2^a Cor. 12, lect. 1, me^o | 1^a Tim. 6, lect. 3, me^o | Ethic. 6, lect. 1, fi. | Anima. 3, lect. 8, prin^o 2 | lect. 11, fi. | Sensu. lect. 10, me^o | Causis lect. 6, fi. | Perihier. lect. 10, prin^o. * Conceptio 5. Contingens 8, 9, 10. Creatio 11. Definitio 44. Deus 101, 190. Dicere 4. Differentia 12.
- 22 Immo substantia est objectum intellectus 1-2, q. 9, 2, c. | 3^a q. 75, 5, 2^m | 2, d. 13, 3, c. | 3, d. 31, q. 2, 4, 5^m | Verit. q. 8, 7, fi.
- 23 Immo quidditas seu natura rei materialis, est objectum intellectus hominis, secundum praesentis vitae statum 1^a q. 12, q. 11, c. | q. 84, 7, 8, c. | q. 85, 5, c. | 3^m | 8, c. | q. 86, 2, c. | q. 87, 2, 2^m | 3, c. | 1^m | q. 88, 3, c. | 2, c. prin^o | 3^m | 3, d. 23, q. 1 | Opus. 29 | Anima. 3, lect. 8, fi. Cogitativa 4. * Dimensio 13, 14.
- 24 Immo quidditas rei materialis est objectum cogitativae potentiae. Opus. 29. Cogitativa 3. * Aeternitas 6. Ens 24, 25. Exclusio 5.
- 25 Immo universale est objectum intellectus. Nam natura rationalis excedit sensitivam, quantum ad cognitionis objectum, quia sensus nullo modo potest cognoscere universale, cujus ratio est

INTELLECTUS

- cognoscitiva 1^a q. 85, 1, c. | 3, 4^m | 1-2, q. 5, 1, 1^m prin^o | 2-2, q. 53, 5, 2^m. * Facere 3.
- 26 Immo phantasma est objectum intellectus possibilis 1-2, q. 50, 4, 1^m | 2, d. 8, 5, c. | d. 20, q. 2, 2, o. | d. 23, q. 2, 2, 3^m | d. 24, q. 2, 2, 1^m | 3, d. 14, a. 3, q. 2, c. | d. 27, q. 3, 1, c. | d. 31, q. 2, 4, c. | Cg. 2, c^o 72 | c^o 79, 5^m | 94, 2^m | Verit. q. 10, 2, 7^m | Po^a q. 3, 9, 22^m | Anima. 1, 11^m | 2, c. | 15, c. | 2^m | 3^m | 6^m | 8^m | q. 2, 6, c. | q. 10, 9, c. | Cg. 3, c^o 43 | Ma. q. 16, 12, 3^m | 7, 11, 3^m | Opus. 16, c^o 1 | Opus. 43, c^o 6. Phantasma 3, etc. * Falsitas 1, 4, etc. Felicitas 1, etc.
- 27 Immo phantasma non est proprium et propinquum objectum intellectus 3^a q. 11, 2, 1^m | 3, d. 31, q. 2, 4, 5^m | Verit. q. 2, 6, c. | q. 10, 1, c.
- 28 Immo species intelligibilis est proprium et propinquum objectum intellectus 3^a q. 11, 2, 1^m | 2, d. 20, q. 2, 2, 2^m | 3, d. 31, q. 2, 4, 5^m | Anima. 15, 16^m.
- 29 Oppositum videtur dicere. Cg. 2, c^o 74, 2^m | Spiritu. 9, 6^m | Opus. 3, c^o 85 | Anima. 3, lect. 8, fi. * Fides 1, 143.
- 50 Immo verbum mentis est objectum intellectus. Cg. 1, c^o 53 | Libo 2, c^o 74, 2^m | Po^a q. 9, 5, c. * Forma 159. Idea 3, 5, 10, 11, 14.
- 51 Immo Deus est primum objectum intellectus. Nam optimum objectum intellectus non practici, sed speculativi est bonum divinum 1-2, q. 3, 5, c. | 1, d. 1, q. 1, 1, c. prin^o | Virt. q. 1, 7, b. 1 | Opus. 61, c^o 26, prin^o. * Imaginatio 1. Imaginativa 5. Imperfectio 5. In 25, etc. Individuum 38.
- 52 Ratio et causa veritatis alicujus objecti, primo apprehenditur a potentia intellectiva 1-2, q. 1, 1, c. | Quol. 7, 5, c. * Infinitum 8, 20, 27, etc.
- 53 Ens est primum cadens in intellectu 1^a q. 5, 2, c. | q. 11, 2, 4^m | 1-2, q. 55, 4, 1^m | q. 94, 2, c. | 1, d. 8, q. 1, 3, c. | d. 19, q. 5, 1, 2^m | 8^m | d. 24, q. 1, 3, 2^m | Verit. q. 1, 1, c. | q. 21, 1, c. | 4, 4^m | Po^a q. 9, 7, 6^m | Quol. 8, 4, c. | Ente prin^o | Opus. 42, prin^o | c^o 2 | Opus. 53, fi. | Meta. lect. 2, me^o | Libo 4, lect. 6, me^o | libo 10, lect. 4, me^o | libo 11, lect. 5, prin^o | Causis lect. 6, fi. * Instans 21, 22, 32.
- 54 Primo intelligitur ens, secundo non ens, tertio divisio, quarto unum, quinto multitudo 1^a q. 11, 2, 4^m | 1, d. 24, q. 1, 3, 2^m | Po^a q. 9, 7, 15^m | Opus. 42, c^o 2, fi. | Meta. 4, lect. 3, prin^o | Libo 10, lect. 4, me^o * Lux 16. Malum 5. Medium 21.
- 55 Tota cognitio qua intellectus cognoscit ea quae sunt in anima, fundatur super hoc quod cognoscit objectum suum 3, d. 23, q. 1, 2, 5^m.
- 56 Intellectus noster per objecta venit in cognitionem actuum et per actus in cognitionem potentiarum 1^a q. 87, 3, c. fi. | q. 94, 2, c. fi. | 2, d. 23, q. 2, 1, c. fi. | 3, d. 23, q. 1, 2, 3^m | q. 2, 1, c. prin^o | Verit. q. 2, 2, 2^m | q. 22, 13, c. prin^o | Anima. 16, 8^m fi. | Ma. q. 16, 8, 6^m | Anima. 2, lect. 6, fi. Intellectus 152.
- 57 Intellectus noster intelligit se et actum suum et speciem intelligibilem, reflexive, non autem primo 1^a q. 14, 2, 3^m | q. 76, 2, 4^m | q. 85, 2, c. | q. 87, 1, 3, o. | 2, d. 23, q. 2, 1, c. fi. | 3^m | 3, d. 23, q. 1, 2, 3^m | Cg. 2, c^o 74 | libo 4, c^o 11 | Verit. q. 2, 2, 2^m | q. 10, 9, c. | 10^m | Opus. 3, c^o 85, fi. | Anima. 2, lect. 6, fi. | Libo 3, lect. 9, prin^o. * Mensura 22, etc. Moyses 1, 2, 3. Non ens 2, 3. Passio 26, 43, 44.
- 58 Intellectus noster cognoscit se, non per essentiam suam, sed per actum suum dupliciter: scilicet vel particulariter, idest dum quis percipit se habere animam intellectivam, dum percipit se intelligere; vel in universali, idest considerando naturam intellectus ex actu ejus. Ad primum modum sufficit ejus praesentia, non autem ad secundum, sed requiritur diligens et subtilis inquisitio 1^a q. 87, 1, o. | q. 88, 2, 3^m | q. 89, 2, c. | q. 94, 2, c. | Cg. 2, c^o 74.
- 59 Intellectum duplex: scilicet primum, idest species intelligibilis quae est perfectio intellectus: et secundum, idest res cujus est species: sicut est duplex visum 1° q. 14, 5, 2^m | 3^m | 1, d. 35, 2, c. | 1°. * Praedicari 24. Praeintelligi. Praesentia 1, 3. Prius 2. Rectitudo 3, 5.
- 40 Id quod primo intelligitur est res, cujus similitudo est species in intellectu, quae non intelligitur primo, sed reflexive 1^a q. 85, 2, o. | Cg. 2, c^o 71, 2^m | Libo 4, c^o 11 | Verit. q. 2, 6, c. fi. | q. 10, 9, c. | 10^m | Po^a q. 7, 9, c. | q. 8, 1, c. | Spiritu. 9, 6^m | Anima. 2, 5^m | Opus. 3, c^o 85.
- 41 Id quod concipitur de re, idest verbum, est primo et per se intellectum, non autem res, nec similitudo ejus. Cg. 1, c^o 53 | libo 2, c^o 74, 2^m | Po^a q. 9, 5, c. * Relatio 44, 51, 87, 88, 94, 95. Sensus 2, 4, 5, 6, 15, 16. Similitudo 9, 11, 27, 30, 31. Substantia 19, 20.
- 42 Activum intellectus duplex: scilicet principale, idest intellectus agentis; et movens motum, idest species intelligibilis, sicut est duplex visum 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. * Theologia 1, etc. Transumptio. Verbum o. Veritas 2, etc. Verum 4. Virtus 196. Visio 1, etc. 8, 10.
- 43 Intellectus noster, in hac vita non cognoscit substantias separatas a materia, quantum ad quid sunt, quia sunt ordine naturae supra nos, sed quantum ad quid non sunt 1^a q. 64, 1, 1^m | q. 89, 2, 3^m | Anima. 16, c. fi. * Christus 132, 142, etc. Unitas 5, 14, 37. Vox 6, 9, 11, 12.

INTELLECTUS

- 44 Corpora caelestia non possumus hic intelligere quid sunt, sed quid non sunt. Anima. 16, c. fi.
- 45 Intellectus noster intelligit simplicia et enuntiat per modum cujusdam compositionis, sed Deus e converso 1^a q. 50, 2, c. | 2-2, q. 1, 2, c. | 1, d. 4, q. 2, 1, c. | Verit. q. 22, 11, c. | 7^m | Ma. q. 16, 6, 19. Deus 105.
- 46 Intellectus dupliciter fertur in suum objectum: scilicet in naturam objecti, et prout est abstractum per actum animae a conditionibus materialibus. Opus. 42, c^o 15, prin^o.
- 47 Res materiales sunt in intellectu nostro simpliciores quam in seipsis, e converso autem immateriales et quae sunt supra intellectum 1^a q. 50, 2, c. fi. | 2-2, q. 23, 6, 2^m | Verit. q. 19, 1, c. | q. 22, 11, c. | Anima. 15, c. | Virt. q. 2, 3, 13^m | 1^a Cor. 2, lect. 2, me^o.
- 48 Singularitas repugnat intellectioni ratione materiae, non autem secundum se. Ideo individuum immateriale est intelligibile in actu 1^a q. 56, 1, 2^m | q. 76, 2, 3^m | q. 79, 6, 2^m | q. 86, 1, c. | 3^m | 2, d. 17, q. 2, 1, 3^m | Cg. 2, c^o 74, 2^m | Verit. q. 2, 2, 4^m | q. 8, 7, 3^m | Spiritu. 9, 15^m | Anima. 2, 5^m | 3, 17^m | 17, 5^m | Opus. 3, c^o 85, fi. | Opus. 16, c^o fi. | Opus. 29 | Opus. 55 | Opus. 56.
- 49 Intellectus noster non cognoscit singularia, sed tantum universalia 1^a q. 14, 11, 1^m | Cg. 1, c^o 44, 4^m | c^o 63, 1^m | c^o 65, 7^m | 8^m | libo 2, c^o 74, fi. | c^o 79, 3^m | 4^m | 5^m | Verit. q. 2, 4, 1^m | 5, c. fi. | 1^m | 2^m | 3° | 6, o. | q. 10, 5, 1^m | 2^m | 3^m | Opus. 3, c^o 132, 133, prin^o | Ethi. 6, lect. 1, fi. | Anima. 2, lect. 12, me^o | Poster. lect. 30, fi. | lect. 38, fi. | Periber. lect. 14, me^o | Sensus. lect. 1, me^o | Memoria lect. prin^o b.
- 50 Oppositum videtur dicere 1^a q. 86, 1, o. | 2-2, q. 47, 3, 1^m | 2, d. 3, q. 3, 3, 1^m | 4, d. 50, q. 1, 3, o. | Verit. q. 2, 5, 6, o. | q. 10, 5, o. | Quol. 7, 3, o. | Opus. 29 | Anima. 9, lect. 8, prin^o | me^o.
- 51 Intellectus noster non intelligit individuum materiale primo, sed reflexive 1^a q. 14, 11, 1^m | q. 50, 2, c. fi. | q. 56, 1, 2^m | q. 57, 2, 1^m | q. 86, 1, o. | 3, 4, c. | q. 89, 4, c. | 1^m | 2-2, q. 47, 3, 1^m | 1, d. 36, q. 1, 1, 1^m | 2, d. 3, q. 3, 3, 1^m | 4, d. 50, q. 1, 3, o. | Cg. 1, c^o 63, 1^m | 65, 8^m | Libo 2, c^o 97, fi. | Verit. q. 2, 4, 1^m | 5, o. | 9, c. | q. 10, 5, o. | Ma. q. 16, 7, 5^m | Anima. 20, o. | Quol. 7, 3, c. | Quol. 12, 12, o. | Opus. 3, c^o 133 | Opus. 29 | Ethi. 6, lect. 1, fi. | Anima. 2, lect. 12, me^o | libo 3. lect. 8, me^o | Poster. lect. 30, fi. | lect. 38, fi.
- 52 Intellectus qui est semper in actu, non intelligit privationem, scilicet primo, sed per habitum 1^a q. 14, 10, 1^m | 1, d. 36, q. 1, 2, c. | 1^m | Cg. 1, c^o 71, 8^m | Verit. q. 2, 15, 3^m | Quol. 11, 2, 3^m.
- 53 Nullus intellectus potest intelligere plura ut plura, sed ut ununtur 1^a q. 12, 10, o. | q. 14, 7, c. | 1^m | q. 22, 3, 3^m | q. 58, 2, o. | q. 85, 4, o. | 5, 1^m | 87, 2, c. | 3^m | 1-2, q. 12, 3, 3^m | q. 54, 1, 3^m | q. 113, 7, 2^m | 2-2, q. 8, 1, 3^m | 1, d. 3, q. 4, 5, 2^m | d. 37, q. 4, 1, c. | 2, d. 3, q. 2, c. fi. | q. 3, 4, o. | d. 10, 4, 3^m | d. 11, q. 2, 3, 4^m | 3, d. 14, a. 2, q. 4, o. | d. 35, q. 1, a. 3, q. 3, 1^m | 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 5, 3^m | d. 17, q. 1, a. 5, q. 3, 2^m | Cg. 1, c^o 48, 2^m | c^o 55, libo 2 | c^o 60, fi. | c^o 65, fi. | Verit. q. 2, 9, c. | q. 8, 14, o. | q. 26, 10, 10^m | Ma. q. 16, 4, c. | Virt. q. 4, 2, 3^m | Anima. 18, 5^m | Quol. 7, 2, o. | 14, 5, fi. | Opus. 3, c^o 131 | 133 | Meta. 6, lect. fi. prin^o | Periber. lect. 14, me^o.
- 54 Intellectus noster potest intelligere infinita in potentia et successive, non autem infinita in actu, nec in habitu distincte 1^a q. 28, 4, 2^m | q. 86, 2, o. | q. 87, 3, 2^m | 1, d. 17, q. 1, 5, 4, fi. | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, c. | Verit. q. 2, 9, b. 3 | c. | q. 8, 3, 3^m | Opus. 3, c^o 132 | Opus. 9, q. 81.
- 55 Actum intellectus oportet esse unum vel multos secundum unitatem, vel multitudinem principii, quo aliquid intelligitur. Po^a q. 3, 16, 15^m.
- 56 Subjectum et praedicatum, ut partes unius propositionis simul una intellectione intelliguntur, non autem absolute 1^a q. 58, 2, c. | 1-2, q. 113, 7, 2^m | 3, d. 14, a. 2, q. 4, c. | Cg. 1, c^o 55 | Verit. q. 8, 14, c. fi. | Quol. 7, 2, o. | 14, 5^m | Periber. lect. 14, me^o.
- 57 Eodem actu intelligitur conclusio et principium, ut esse ratio conclusionis, non autem absolute 1-2, q. 8, 3, c. | q. 12, 4, c. | 2, d. 38, 4, c. | 3, d. 14, a. 1, q. 4, c. | Verit. q. 22, 14, c. | 3°.
- 58 Eodem actu, simul intelligitur objectum materiale et formale. Verit. q. 8, 14, 6^m.
- 59 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 8, 3, 2^m | q. 12, 4, c. | 1, d. 17, q. 1, 5, c. | Cg. 1, c^o 77, 1^m.
- 60 Eodem actu simul intelligitur res cum sua perfectione 1^a q. 37, 3, c. | 2^m.
- 61 Eadem intellectione, intelligitur objectum et intellectio ejus, ut ratio, non autem ut objectum 1^a q. 28, 4, 2^m | q. 87, 3, 2^m | 1, d. 1, q. 2, 1, 2^m | d. 10, 5, 2^m | d. 17, q. 1, 5, c. | 4^m.
- 62 Eodem actu intelligitur verbum et res in verbo et eodem habitu 3, d. 14, a. 1, q. 4, c.
- 63 Actio intellectus, est vita, idest operatio viventis, non autem esse ejus 1^a q. 54, 1, 2^m. * Accidens 20, 65.
- 64 Intelligere comparatur ad intellectum, sicut esse ad essentiam 1^a q. 54, 1, 3, c. | Cg. 1, c^o 45, 2^m. * Actio 19, 20, 21, 22. Actualitas 1.

INTELLECTUS

- 65 Intelligere est simplex intuitus intellectus in praesens 1^a d. 3, q. 4, 5, c. * Actus 26, 27, 180, 186. Adam 1.
- 66 Intelligere nostrum, est quoddam pati 1^a q. 14, 2, 2^m | q. 79, 2, c. | 1-2, q. 22, 1, c. | 1^m | 2, d. 36, 2, c. | 3, d. 15, a. 1, q. 2, 2^m fi. | d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 23, q. 1, 2, 3^m fi. | Cg. 2, c^o 60, 5^m | c^o 75, 76, 82 | Verit. q. 8, 1, 14, fi. | 3, 3^m | 6, c. | q. 10, 6, 9^m | q. 26, 3, c. | 5^m | 15^m | 16^m | 17^m | Virt. q. 1, 11, 11^m. | Opus. 16, c^o 1 | Anima. 3, lect. 7, prin^o | lect. 9, prin^o. * Agens 3, 13, etc. Amor 61. Analogia 18, 19. Angelus 289. Anima 170.
- 67 Immo passio est cum abiectione alicujus 1^a q. 14, 2, 2^m | Anima 11, 1^m fi. * Animal 49, etc.
- 68 De ratione ejus quod est intelligere, est quod sit intelligens, et intellectum. Opus. 53, prin^o. * Appetitus 91, etc. Apprehensio o.
- 69 Immo aliud est intelligere, et aliud intellectum 1^a q. 54, 1, 3, c. | Cg. 5, c^o 45, 2^m | Po^a q. 8, 1, c. | Opus. 53. * Appropriatio 5, 18. Assimilatio 1, 2, 4, 10, etc. Assumere 11.
- 70 Intellectus apprehendens rem una conceptione, perfecte apprehendit; quando autem pluribus, imperfecte. Opus. 9, q. 1.
- 71 Actio intellectus cujuscumque creati, dependet a Deo, quo ad duo. Primo inquantum habet ab eo perfectionem qua agit, idest lumen. Secundo inquantum movetur ab eo 1-2. q. 109, 1, c. * Attributa 1, etc. 14, 22. Baptismus 76.
- 72 Intellectus movet se 1-2, q. 9, 3, c. * Beatitudo 1, 2, 3, 8, 13, 19, 53, etc. 60, 72, etc. 99, 105. Caiphas. Causa 20. Caelum 135.
- 75 Oppositum videtur dicere. Cg. 1, c^o 72, 5^m | Lib^o 2, c^o 23, 2^m | Quol. 6, 2, c. * Circulus 3, 4.
- 74 Intellectus movet se, quia per hoc quod cognoscit principium reducit se de potentia ad actum quo ad cognitionem conclusionum 1-2, q. o. 3, c. | q. 51, 2, c. | Ma. q. 6, c. | 20^m | Anima. 4, 6^m. * Coactio 3, etc. Cognitionis 12, etc. 22. Commune 9.
- 75 Objectum non movet intellectum, nec sensum, nisi accipiat cognitionem ab eo. Verit. q. 2, 3, 14^m.
- 76 Quicumque intelligit, ex hoc procedit aliquid ab eo, scilicet verbum cordis 1^a q. 27, 1, c. * Concupiscentia 9, 12, 14, 15, 16.
- 77 Operatio intellectus duplex: scilicet simplex apprehensio, et compositio et divisio 1^a q. 85, 2, 3^m | 1-2, q. 46, 2, c. prin^o | 2-2, q. 83, 1, a. 3 | 1, d. 19, q. 5, 1, 7^m | d. 38, 3, c. | 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 1, c. | d. 24, a. 1, q. 2, c. | Verit. q. 14, 1, c. | Spiritu. 9, 6^m | 11, 7^m | Quol. 5, 9, c. | Opus. 48, c^o 55, o. | Opus. 53 | Jo. lect. 1, prin^o | Meta. 4, lect. 6, me^o c. | Lib^o 6, lect. 4, me^o c. | Anima. lect. 10, fi. | lib^o 3, lect. 11, o. | Poster. prin^o. Periber. prin^o | lect. 3, prin^o | lect. 4, me^o | lect. 7, prin^o | 3, fi. Abstractio 2. * Curiositas 1.
- 78 Immo operatio intellectus est triplex: scilicet intelligentia indivisibilium, compositio et divisio, et discursus 1, d. 33, 1, 3^m | Poster. prin^o | Periber. prin^o.
- 79 Compositio intellectus duplex: scilicet universalis cum particulari, et accidentis cum subiecto. Et semper est eorundem, sicut compositio realis est diversorum 1^a q. 35, 5, 3^m.
- 80 Solus intellectus hominis intelligit cum discursu, et componendo et dividendo, necessario 1^a q. 58, 3, 4, 5, o. | q. 85, 5, o. | 3, d. 35, q. 2, a. 2, q. 1, c.
- 81 Intelligere principia sine discursu, et intelligere conclusiones cum discursu in anima non differunt specie, quia utrumque fit per eandem species, abstractas a phantasmatis. Anima. 7, 2^m.
- 82 Intellectus cognoscit abstrahendo a materia particulari, et a conditionibus ejus, non autem oportet a materia universali. Verit. q. 10, 4, 6^m.
- 83 Operatio intellectus quintuplex: scilicet intelligentia, idest simplex intuitus, intentio, idest ordinatio ad aliud, excogitatio, sapere, et dispositio verbi 1^a q. 79, 10, 3^m | 1, d. 27, q. 2, 1, c. fi. * Delectatio 65, 77. Demonstratio o. Denominatio 1. Deus 159.
- 84 Eadem actione intelligitur intelligibile et ipsum intelligere 2, d. 3, q. 3, 1, c. | 8, d. 14, a. 1, q. 4, c.
- 85 Actus intellectus duplex: scilicet actus rectus, et actus reflexus 1^a q. 27, 3, 2^m | q. 87, 3, 2^m.
- 86 Actio intellectus reflexa, includit actionem rectam, quia non potest ipsum intelligere intelligi, nisi intelligatur ipsum intelligibile. Et ideo licet ipsum intelligere primum possit esse sine secundo, secundum tamen non erit sine primo 1^a d. 17, q. 1, 5, 4^m | Opus. 72, q. 4.
- 87 Intellectus habet duos actus: scilicet percipere, et judicare de perceptis 2-2, q. 45, 2, 3^m | Verit. q. 12, 3, 1^m prin^o | q. 23, 3, 6^m | Ma. q. 16, 12, c. prin^o. * Electio 2, 3. Elephas 1, 2, 3.
- 88 Judicium intellectus de particulari actu duplex: scilicet conscientiae, in pura cognitione, et liberi arbitrii, in applicatione ad affectionem. Ideo secundum judicium potest perverti, et esse cum errore, sine primo. Verit. q. 17, 1, 4^m. * Ens 24, 25. Error 1, 2.
- 89 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 73, 1, 3, c. * Esse 96. Euchari- stia 149. Experientia 1, 2, 3.
- 90 Perfectum judicium intellectus in nobis non potest haberi nisi per resolutionem ad sensibilia, quae sunt prima principia no-

INTELLECTUS

- strae cognitionis 2-2, q. 173, 3, c. | Verit. q. 12, 3, 2^m | q. 28, 3, 6^m. * Felicitas 3, 5. Fides 1, 55, etc. 143. Phantasia 4.
- 91 Operatio dicitur intellectualis dupliciter: scilicet elicitive, et imperative. Secunda requirit locum quandoque, non autem prima 1^a q. 112, 1, 1^m.
- 92 Tempus miscetur secundae operationi intellectus nostri dupliciter: scilicet ex parte sua accipiendo scientiam a continuo et tempore idest a sensu et imaginatione, et ex parte intellectuum quae sunt in tempore. Sed intellectioni Dei primo modo tantum 1-2, q. 113, 7, 5^m | 1, d. 38, 3, 3^m | 4, d. 37, q. 1, a. 5, q. 2, 3^m | q. 2, a. 1, q. 3, 3^m | Cg. 1, c^o 102, 5^m | Lib^o 2, c^o 94, fi. | Verit. q. 8, 14, 12^m. Deus 104.
- 95 Intellectus est supra tempus corporalium, non autem spirituum 1^a q. 85, 4, 1^m. * Finis 134, 138. Forma 174, 175. Frui 1, 6.
- 94 Operatio intellectus, secundum duo perficitur: scilicet secundum lumen quo ad judicium, et secundum speciem quo ad apprehensionem. Ma. q. 16, 12, c. * Fruitio 2. Generatio 73. Gratia 113, 150. Habitus 47. Homo 25, 26. Imago 25, 30, 32. In 25, etc.
- 95 Perfectio operationis intellectus, dependet ex duobus: scilicet ex perfecta conformitate speciei ad objectum, ut ex perfecta unionem speciei ad intellectum. Cg. 1, c^o 47, 1^m. * Infidelitas 2, 8. Ingenitus 3, 8. Instans 18, 21, 22, 31.
- 96 Principium operationis intellectus duplex: scilicet intellectus, et species intelligibilis. Et utrumque est immediate a Deo 1^a q. 105, 3, c.
- 97 In omni operatione, qua intellectus noster abstrahit a phantasmatis, necesse est quod abstrahatur a sensibus 2-2, q. 175, 4, c.
- 98 In creaturis nihil nobilius et perfectius est, quam intelligere 1-2, q. 31, 5, c. | Cg. 2, c^o 68, fi. | c^o 79 | lib^o 3, c^o 89, fi. | Anima. 5, c. * Intentio 7.
- 99 Unus intellectus potest melius alio rem aliquam intelligere dupliciter: scilicet ratione fortioris intellectus, et ratione meliorum sensuum, non autem ex parte objecti 1^a q. 12, 6, o. | q. 85, 7, o. | 4, d. 49, q. 2, 4, 1^m | Verit. q. 2, 2, 11^m. * Judicium 10.
- 100 Intellectus intelligit aliquando rem aliter quam sit 1^a q. 85, 1, 1^m. Abstractio 2. * Juramentum 18, 26.
- 101 Immo intellectus non errat 1^a q. 57, 1, 2^m | 2, d. 39, q. 3, 1, c. fi. * Justitia 36, 42. Littera 2, 3. Loqui 1, 5.
- 102 Intelligere rem aliter quam sit, contingit dupliciter: scilicet ex parte objecti, et ex parte intellectus. Primum est falsum, non autem secundum: vel verum est quod intellectus qui intelligit rem aliter quam sit, est falsus, si ly aliter, referatur ad rem intellectam. Tunc enim intellectus est falsus quando intelligit rem esse aliter quam sit. Non est autem verum si ly aliter, accipitur ex parte intelligentis. Est enim absque falsitate, ut alius sit modus in intelligendo, quam modus rei in essendo, quia intellectum est in intelligente immaterialiter per modum intellectus, non autem materialiter per modum rei materialis 1^a q. 12, 6, 1^m | 2^m | q. 13, 12, 3^m | q. 85, 1, 1^m | 1, d. 38, 2, 1^m | 4, d. 49, q. 2, 1, 14^m | 4, 4^m | Verit. q. 2, 2, 11^m | 5, 6^m | 7^m | q. 3, 1, 11^m | q. 8, 1, 1^m. * Lumen 1. Materia 3, 4, 8. Medium 21. Memoria o.
- 103 Non posse intelligi aliquid non esse, contingit dupliciter: scilicet ex parte objecti, et ex parte intelligentis 1, d. 19, q. 5, 3, 4^m. * Meritum 30, 31, 32. Missio 36. Nonens 3. Odium 1, 8. Opinio 1, 2, 6, 8, 9.
- 104 Non posse intelligi sine alio contingit dupliciter: scilicet vel alio non intellecto, vel non existente 1^a q. 16, 3, 3^m | q. 85, 1, 1^m | 1, d. 19, q. 5, 1, 2^m | Verit. q. 1, 1, 3^m | 5, 5^m | q. 21, 1, fi. * Ordo 20, 38, 39. Passio 43, etc. Pater 9, 10.
- 105 Intelligere aliquo, dicitur dupliciter: scilicet formaliter idest specie intelligibili, et instrumentaliter, idest verbo mentis. Quol. 5, q. 5, 3, 1^m. * Christus 137, 142, etc. Perfectio 60, etc. Persona 26. Physica 14, 15. Praeceptum 53, 60, 64. Processio 1. Proprium 7, 8. Prudentia 33. Quies 6. Quiescere 2. Ratio 44. Resolutio. Rex 9. Salvati 12. Sapientia 26, 36. Scire 2, etc. Semen 17. Sensus 16, 32, 36. Sermo 2, 4. Somnus 1, 3, 4, 5. Stultitia 2, 6, 7, 10. Tactus 16, 16. Tempus 33, 34, 39. Theologia 17. Usura 1, 2, 3, 4. Uti 8. Verbum 1, etc. 13, 14. Veritas 2, etc. 14, etc. 23, 42. Verum 4. Visio 1, etc. 21, etc. Visus 3. Vita 4, 20, 51, 75, etc. Unitas 43, 44, 45, 51. Voluntas 10, 61. Votum 37, 43. Vox 9, 11.
- 106 Intelligere aliquo contingit tripliciter: scilicet potentia, specie, et medio. Tertium oportet esse notius, non autem primum, nec secundum. Cg. 3, c^o 42, 3^m | Quol. 10, 7, 2^m.
- 107 Intelligibile est in intellectu tripliciter: scilicet actu, habitu, et ut relatum ad aliud 1^a q. 108, 1, c. | Verit. q. 9, 4, c. * Aristoteles 7.
- 108 Nihil potest intelligi nisi secundum quod est ens actu 1^a q. 12, 1, c. | Opus. 42, prin^o | Causis lect. 6, me^o | Anima. 3, lect. 9, fi.
- 109 Immo res intellecta, quandoque est in potentia tantum. Opus. 53, prin^o.
- 110 Hoc est primo et per se intellectum, quod intellectus in seipso concipit de re intellecta, sive illud sit definitio, sive aliqua e-

INTELLECTUS

- nuntiatio, secundum quod ponantur duae operationes intellectus. Opus. 53, primo. * Cognitio 42.
- 411 Solus intellectus cognoscit quidditates rerum 1^a q. 57, 1, 2^m | 1-2, q. 31, 5, c. | 2-2, q. 8, 1, c. | 1, d. 19, q. 4, 1, 6^m | 3, d. 23, q. 1, 2, o. | d. 35, q. 2, a. 2, q. 1, c. | Verit. q. 1, 12, c. | q. 8, 7, fi. | q. 10, 4, 1^m | 6, 2^m | q. 12, 14, 12^m | Quol. 8, 4, c. fi. * Contingens 8, 9, 10. Contradictio 4. Deus 149, etc. Differentia 11, 18. Definitio 44. Dimensio 12, 13, 14. Esse 3, 4, 57.
- 412 Omne intellectum in quantum intelligitur, oportet esse in intelligente 1^a q. 27, 4, c. primo | Cg. 4, c. 11 | Opus. 52. * Exclusio 5, 8. Falsitas 1, 9. Idea 10, 11.
- 415 Res intellecta est in intellectu, per speciem ejus, non autem secundum propriam naturam 1^a q. 14, 5, 2^m | q. 57, 1, 2^m | q. 76, 2, 4^m | q. 85, 2, 1^m | Cg. 1, c. 53. * Infinitum 26. Ingenitum 3. Intentio 7. Littera 2, 3.
- 414 Nulla res est imaginabilis per essentiam suam, sed per similitudinem tantum, sed est intelligibilis utroque modo. Verit. q. 12, 13, 12^m.
- 415 Unumquodque est intelligibile in actu, secundum quod ejus similitudo est in intellectu 1^a q. 58, 2, c. * Persona 26.
- 416 Intellectui respondet res intellecta dupliciter: scilicet immediate, quando concipit formam rei extra animam, et mediate, quando concipit intentionem consequentem actum et modum intelligendi 2, d. 3, c. | Poa q. 1, 1, 10^m. * Principium 24, 25. Propositio 3. Proprium 7, 8.
- 417 Intellectum est perfectio intellectus, per speciem intelligibilem in intellectu 1^a q. 14, 5, 2^m | q. 57, 1, 1^m | Cg. 1, c. 48, 1^m | lib. 2, c. 55, 10^m primo | c. 98 | Verit. q. 2, 3, 1^m.
- 418 Intellectus in actu, et intellectum, sunt idem 1^a q. 14, 2, c. | q. 55, 1, 2^m | q. 85, 2, 1^m | q. 87, 1, 3^m | 1, d. 35, 1, 3^m | 1, d. 35, 1, 3^m | 4, d. 49, q. 2, 1, 10^m | Cg. 1, c. 44, 4^m | c. 47, 2^m | 3^m | c. 55, primo | lib. 2, c. 50, 2^m | c. 55, 10^m | c. 59 | 98 | lib. 4, c. 11 | Verit. q. 8, 6, c. | 11^m | Spiritu. 8, 14^m | Opus. 3, c. 75, primo 83, fi. | Opus. 49, primo | Opus. 53, primo | Quol. 7, 2, c. * Relatio 42, etc. 51, 75, 87, 88, 94. Relativum 2, 12. Scriptura 10, 21. Sensus 16, 32, 33, 36. Sermo 2, 4. Trinitas 5, 6. Verum 4.
- 419 Immo res intellecta, est realiter distincta ab intellectu. Poa q. 8, 1, c.
- 420 Intellectus in actu, et intellectum, sunt idem secundum speciem intelligibilem 1^a q. 14, 2, c. | q. 55, 1, 2^m | q. 85, 2, 1^m | q. 87, 1, 3^m | 1, d. 35, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 3, 1, c. | 4, d. 49, q. 2, 1, 10^m | Cg. 1, c. 44, 4^m | Verit. q. 8, 6, c. | Spiritu. 8, 14^m | Quol. 7, 2, c. fi.
- 421 Intellectus informat per formam intelligibilis, figitur in eo, firmiter in eo inhaerens, et inquirere cessat, sed ante inquit, et dubitat 3, d. 27, q. 1, 1, c. primo. * Christus 137. Universale 7, etc. Uti 8. Voluntas 20.
- 422 Similitudo rei intellectae est in intellectu dupliciter: scilicet ut essentia intelligenti, et ut aliud ab eo. Verit. q. 2, 3, 1^m.
- 425 Formae intelligibiles per naturam suam, sunt immateriales 1^a d. 8, q. 5, 2, c. primo | d. 35, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 2^m | 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, 4^m | Cg. 2, c. 49, 2^m | 98, primo.
- 424 Nulla forma efficitur intelligibilis, nisi per separationem a materia, et ab appenditiis materiae 1, d. 8, q. 5, 2, c. primo | d. 35, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 2^m | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m | d. 49, q. 2, 1, c. | Cg. 1, c. 44, 4^m | lib. 2, c. 49, 2^m | c. 98, primo.
- 425 Forma corporeitatis fit intelligibilis per separationem a materia 1^a d. 8, q. 5, 2, c. primo | d. 35, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 2^m | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m | Cg. 2, c. 49, 2^m | c. 98, primo | Opus. 56, primo.
- 426 Per formam lapidis in quantum hujusmodi, non perficitur intellectus, sed in quantum in ea participatur similitudo alicujus quod est supra intellectum humanum, scilicet lumen intellectuale, vel aliquid hujusmodi 1-2, q. 3, 6, c.
- 427 Ad hoc quod aliquid sit intellectum in actu, requiritur abstractio a materia, et a conditionibus materiae 1^a q. 50, 2, c. | q. 55, 1, 2^m | q. 79, 3, c. | q. 87, 1, 3^m | 1, d. 35, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 2^m | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m | Cg. 2, c. 44, 4^m | c. 47, primo | Opus. 56, primo | Verit. q. 2, 2, 4^m | Phy. primo.
- 428 Intellectus noster intelligit res materiales per formas immateriales in eo existentes. Verit. q. 10, 4, o.
- 429 Species intelligibilis, est similitudo essentiae rei, et quodam modo quidditas, et natura secundum esse intelligibile, non autem secundum esse naturale, prout est in rebus. Quol. 8, 4, c. fi.
- 430 Species intelligibilis intellectus nostri, est similitudo rei, quo ad naturam speciei tantum. Ideo per eam cognosci possunt infinita, sed indistincte 1^a q. 14, 12, c. fi. | q. 76, 2, 4^m | q. 85, 1, 8^m | q. 86, 1, c. | Anima. 2, lect. 12, meo.
- 431 Species sensibilis in sensu est similitudo unius tantum individui. Ideo per eam tantum unum individuum cognosci potest 1^a q. 14, 12, c. fi. | Anima. 2, lect. 12, meo. * Abstractio 6, 11, 12, 15, 17. Accidens 68. Adam 21.

S. Th. Opera omnia. Index.

INTELLECTUS

- 432 Intelligere, et species intelligibilis, sunt illud quo quis formaliter intelligit 1, d. 27, q. 2, 2, c.
- 433 Species in intellectu, differt genere a specie in sensu, et in imaginatione. Ideo non potest imprimi ab eis, sicut species quae est in sensu imprimit eam quae est in imaginatione quia sunt ejusdem generis, idest individuae, et materiales. Spiritu. 10, 17^m | Anima. 4, 1^m | 3^m | 5^m. * Angelus 169, etc. 202, etc. 301, 306, 310, 328, 329, 331, 335, 337, 342, 375, etc.
- Immo actio ipsius sensibilis, attingit omnes species intellectus nostri. Quol. 83, c.
- 434 Species intelligibiles acquisitae et infusae sunt diversarum rationum 4, d. 50, q. 1, 2, 4^m | 3, 5^m | Anima. 18, 2^m.
- 435 Oppositum videtur dicere 1^a q. 94, 3, 1^m. * Anima 149, 152, 156, 162, 167, 168, 171, 172.
- 436 Species intelligibiles in anima conjuncta, et in anima separata, sunt ejusdem rationis per se, sed differunt per accidens; scilicet per subiectum 4, d. 50, q. 1, 2, 1^m | Anima. 15, 6^m | 8^m | 16^m. * Appetitus 95. Artifex 1, 2. Assimilatio 1, etc. 11. Attributa 4, etc. Character 17.
- 437 Ad speciem quae est medium in cognoscendo requiruntur duo: scilicet representatio, et immaterialitas. Primum convenit ei secundum propinquitatem ad cognoscibile, secundum autem secundum esse in cognoscente. Verit. q. 3, 1, 2^m. * Certitudo 1, etc. Cognitio 4, 19, 38. Concupiscentia 12.
- 438 Ad esse habitus intellectivi, concurrunt duo: scilicet species intelligibilis, et lumen intellectus agentis 1, d. 3, q. 5, 1^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. fi. | q. 3, c. primo | 2^m. * Consideratio 1, etc. Curiositas 1. Deus 31, 32, 93, 98, 192, 215. Esse 4, 57.
- Oppositum videtur dicere 1-2, q. 54, 4, o. * Eucharistia 142, etc. Phantasma 3, 4, 6.
- 439 Intelligere consequitur speciem intelligibilem, sicut effectus suam causam. Verit. q. 8, 6, c. | 3^m | 7, 9^m.
- 440 Intelligere consequitur speciem intelligibilem, sicut esse formam 1^a q. 14, 4, c. * Fides 55, etc. 121. Forma 159.
- 441 Intellectus noster non potest intelligere, nisi per aliquam speciem informetur 1^a q. 14, 2, 3^m | q. 88, 1, 2^m primo | 2, d. 3, q. 3, 1, c. | 4, d. 49, q. 2, 1, c.
- 442 Intellectus noster dupliciter converti potest ad speciem existentem in eo: scilicet ut est res quaedam, vel ut est similitudo rei 2, d. 12, 3, 5^m.
- 443 Species intelligibilis comparatur ad intellectum sicut actus ad potentiam, et ut forma ejus 1^a q. 55, 1, c. | 2, d. 3, q. 3, 1, c. | Cg. 1, c. 46, primo | Opus. 3, c. 129, primo. * Habitus 34, etc. 69. Idea 10, 11. Illuminatio 7. Imaginatio 8. In 26, 27.
- 444 Ex intellectu et specie intelligibili, fit unum subiecto, non autem essentialiter 1^a q. 14, 2, c. | q. 55, 1, 2^m | q. 85, 2, 2^m | 1, d. 35, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 3, 1, c. | 4, d. 49, q. 2, 1, c. | Quol. 7, 2, c. * Inconstantia 1, 4.
- 445 Non omnis species intellectus est simplicior eo cuius est species, sed tantum abstracta 1, d. 3, q. 1, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 3, 1, o. | Verit. q. 8, 2, 20^m | Anima. 17, 4^m. * Intentio 7, 22, etc. Lex 140. Logica 3, 9. Non ens 2. Notorium 2. Numerus 16.
- 446 In uno intellectu a diversis phantasmatis ejusdem speciei, non abstrahitur nisi una species intelligibilis 1^a q. 76, 2, c. fi.
- 447 Species intelligibilis est a phantasmate secundum suum esse materiale, sed ab intellectu agente secundum esse formale, idest ut est intelligibilis in actu 1^a q. 84, 6, c. | q. 85, 1, 3^m | 2, d. 20, q. 2, 2, 2^m | Cg. 1, c. 65, 8^m | Verit. q. 10, 6, c. fi. | 7^m | q. 11, 1^m | 16^m | q. 18, 8, 3^m | Ma. q. 16, 11, 3^m | Quol. 8, 3, c. fi. * Oratio 20. Perfectio 75. Praedicari 24. Principium 24.
- 448 In receptione specierum in intellectu possibili, phantasmata se habent ut agens instrumentale et secundarium, sed intellectus agens ut agens principale et primum. Verit. q. 10, 6, 7^m | Quol. 8, 3, c. fi. * Prophetia 50, 54, 56, 70, 87. Significatio 3, etc. Similitudo 5, 27, 30.
- 449 Rex extra animam non imprimunt speciem in intellectum possibilem, nisi per operationem intellectus agentis. Verit. q. 22, 5, 10^m | Cg. 1, c. 65, 8^m.
- 450 Intelligere universalis, est intelligere naturam generis vel speciei, sine individuis, per speciem intelligibilem abstractam a materia per intellectum agentem 1^a q. 44, 3, 3^m | q. 85, 1, 1^m | Cg. 2, c. 74, 2^m | Anima. 3, lect. 8, meo. * Tempus 34, 35.
- 451 Intellectus noster intelligit se sicut et alia, idest per species aliorum 1^a q. 14, 2, 3^m | q. 87, 1, o. | q. 88, 2, 3^m | q. 89, 2, c. | 1-2, q. 50, 6, c. fi. | 2, d. 23, q. 2, 1, c. fi. | 3^m | Cg. 2, c. 66, 4^m | c. 98 | Lib. 3, c. 46 | Verit. q. 1, 9, c. primo | q. 8, 6, c. fi. | q. 10, 8, c. | 21^m | Ma. q. 16, 12, 4^m | Anima. 3, 4^m | 16, 8^m | Opus. 29 | Anima. 2, lect. 9, fi. | Lib. 3, lect. 8, primo. * Theologia 27. Uxor 9. Verbum o. Visio 25. Visus 5, 8.
- 452 Intellectus noster intelligit se per speciem, in quantum per objectum repraesentatum ab ea intelligit actum, et per actum potentiam 2, d. 23, q. 2, 1, c. fi. | 3, d. 23, q. 1, 2, c. | 3^m | Cg. 3, c. 26 | Verit. q. 2, 2, 2^m | Ma. q. 16, 8, 6^m | Anima. 3, 4^m | 18, 8^m. Supra 36. * Christus 115, 197, 133, 112, etc.
- 453 Intellectus noster, dupliciter intelligit suum intelligere, et spe-

- ciem intelligibilem, scilicet in particulari, intelligendo se intelligere, et in universali, considerando naturam eorum. Cg. 2, c^o 74.
- 154 Intellectus possibilis conservat species, contra Avicennam 1^a q. 79, 6, c. | q. 84, 4, c. | 1-2, q. 67, 2, c. | 4, d. 50, q. 1, 2, c. | 5^m | Cg. 2, c^o 72 | 73 | Verit. q. 10, 2, c. | q. 19, 1, c. | Quol. 3, 21, c. | Quol. 12, 13, c. | 1^a Cor 13, lect. 3, me^o | Anima. 3, lect. 8, prin^o | Memoria lect. 2, prin^o.
- 155 Nulla scientia de speciebus intelligibilibus aliquid considerat, nisi scientia naturalis, et metaphysica. Cg. 2, c^o 74, 2^m.
- 156 Plures species, possunt simul esse in intellectu 1^a q. 12, 10, c. | q. 58, 2, 2^m | q. 85, 4, c. | 2^m.
- 157 Immo impossibile est, quod idem intellectus simul perficiatur diversis speciebus intelligibilibus, ad intelligendum diversa in actu 1^a q. 85, 4, c. fi.
- 158 Plures species possunt simul esse in intellectu secundum actum imperfectum, non autem secundum actum perfectum. Similiter in sensu 1^a q. 12, 10, c. | q. 58, 2, 2^m | q. 85, 4, c. | 2^m | 2, d. 3, q. 3, 4, c. | d. 10, 4, 3^m | 3, d. 11, a. 2, q. 4, c. | Cg. 1, c^o 55 | Verit. q. 8, 14, c. | 7^m | Ma. q. 16, 4, c. | Anima. 18, 5^m | Quol. 7, 2, o.
- 159 In intellectu resultant diversae species, secundum diversam dispositionem phantasmatum, sicut ex diversa ordinatione earundem literarum resultant diversi intellectus 2-2, q. 173, 2, c.
- 160 Intellectus possibilis se habet in potentia ad infinitas species intelligibiles, quae non reducuntur in actum totae simul, sed successive 1^a q. 86, 2, o. | q. 87, 3, 2^m | Opus. 9, q. 81.
- 161 Species dupliciter est in sensu vel in intellectu: scilicet vel ut causata a re, sicut species abstracta, vel ut causa rei, ut in artifice. Cg. 4, c^o 11 | Verit. q. 2, 3, 1^m | q. 8, 5, c. | Quol. 73, c. | Dio. 2.
- 162 Species est in intellectu et in sensu tripliciter: scilicet in potentia tantum, in actu, secundum completionem ultimam, et medio modo, scilicet in habitu 1^a q. 79, 6, 3^m | Verit. q. 8, 14, c. | q. 10, 2, 4^m | q. 19, 1, c. | Ma. q. 16, 11, 5^m | Anima. 15, 17^m | 18, 5^m | Quol. 7, 2, o. | Opus. 3, c^o 83 | Anima. 3, lect. 8, prin^o.
- 163 Species primo est in sensu, secundo in imaginatione, tertio in intellectu possibili, per lumen intellectus agentis 1^a q. 55, 2, 2^m | 2-2, q. 173, 2, c. | 2, d. 20, q. 2, 2, 2^m | Verit. q. 2, 6, c. | 1^m | Quol. 8, 3, c.
- 164 Species sunt in imaginatione, secundum quod imprimuntur a sensu, vel secundum quod transmutantur ex mutatione corporis, vel secundum quod ex imperio intellectus, ordinantur phantasmata ad aliquid significandum 2-2, q. 173, 2, c. | Cg. 2, c. 72.
- 165 Sensus et intellectus differunt realiter, per universale et particulare. Et similiter appetitus sensitivus et intellectivus idest voluntas 1^a q. 50, 1, c. | q. 80, 2, 2^m | q. 84, 6, c. | q. 115, 4, c. | 1-2, q. 1, 2, 3^m | q. 5, 1, 1^m prin^o | 2-2, q. 48, 5, 2^m | 2, d. 15, q. 1, 3, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m | d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Cg. 1, c^o 63, 1^m | lib^o 2, c^o 65 | 82 | Lib^o 3, c^o 84 | Verit. q. 25, 1, c. | 6^m | Ma. q. 8, 3, c. | Opus. 3, c^o 82, 132, prin^o | Opus. 1, 9, c^o 1 | Opus. 49, o. | Meta. lect. 2, me^o | Anima. 3, lect. 4, o. | Poster. lect. 42, me^o | Sensu. lect. 1, me^o c. * Abstractio o. Assimilatio o. Assentire 11. Bonitas 103, 163. Cognitio 78. Contemplatio 22. Contingens 8.
- 166 Immo intellectus, quandoque sensus dicitur 1^a q. 54, 5, 1^m | 4, d. 44, L. fi. | Hebr. 5, lect. 2, fi. * Demonstratio 2, 3. Elephas 3.
- 167 Immo etiam universale et particulare, non diversificant potentiam, nec habitum 3, d. 26, q. 2, 4, c. * Experientia 1, etc. Phantasia 3, 4.
- 168 Nec appetitus sensitivus et intellectivus scilicet voluntas distinguuntur principaliter per universale et particulare, sed ex consequenti. Verit. q. 22, 4, 2^m. * Homo 28, 29, 30. Imaginatio 8, 9, 10. Loqui 5, 7. Pronomen 3. Prudentia 23, 24, 82.
- 169 Intellectus judicans de agendis et appetendis, dicitur sensus, quia relatus est ad particulare 1^a q. 54, 5, 1^m | 2-2, q. 16, 2, c. | q. 48, c. | q. 49, 2, 3^m | 4, d. 44, q. 3, a. 3, q. 1, 2^m | L. fi. | Quol. 10, 8, 1^m | Rom. 12, lect. 1, me^o | Phil. lect. 2, prin^o | Hebr. 5, lect. 2, fi. * Ratio 28. Resolutio. Sensus 13, 32, 36. Tactus 10. Visus 3, 7, 8, o.
- 170 Intellectus est similis sensui in hoc quod requirit proportionem objecti, dissimilis autem quia non corrumpitur ab objecto excedente, sicut sensus 1^a q. 75, 3, 2^m | q. 88, 1, 3^m | 1, d. 3, q. 1, 1, 6^m | 3, d. 26, q. 1, 5, 5^m | Cg. 2, c^o 55, 9^m | 55, fi. | 82 | Lib^o 3, c^o 59, 2^m | Verit. q. 8, 3, 5^m | q. 13, 1, 6^m | q. 18, 5, 7^m | Anima. 16, 5^m | Opus. 3, c^o 79 | Opus. 16, c^o 1 | Meta. 2, lect. 1, me^o | Anima. 3, lect. 7, fi.
- 171 Sensus corrumpitur dupliciter: scilicet per se per excellentiam objecti, et per accidens per corruptionem subjecti. Sed neutraliter intellectus 3^a q. 46, 7, c. | Cg. 2, c^o 55, 9^m | c^o 79, 9^m.
- 172 Intellectus indiget sensu, sicut extremo ad quod fit resolutio, non autem quia actus intellectus fiat per organum 1^a q. 50, 1, c. q. 115, 4, c. | 2, d. 15, q. 1, 3, c. | Verit. q. 12, 3, 2^m | 3^m | Opus. 16, c^o 1. Poster. lect. 42, fi.
- 173 Sensum factum in actu per speciem sensibilem, necesse est sentire, et intellectum factum in actu per speciem intelligibilem, necesse est intelligere. Cg. 1, c^o 46, 2^m | 29.
- 174 Intellectus noster non accipit immediate cognitionem a sensibus exterioribus, sed a sensibus interioribus 2, d. 20, q. 2, 2, 4^m | Verit. q. 18, 8, 5^m. Abstractio 15.
- 175 Licet operatio intellectus oriatur a sensu, ibi enim intellectus incipit ubi desinit sensus, tamen in re apprehensa per sensum intellectus multa cognoscit, quae sensus percipere non potest. Et similiter aestimativa 1^a q. 78, 4, 4^m | q. 84, 6, 3^m | Verit. q. 10, 9, 17^m fi. | Opus. 29.
- 176 Ad perfectam operationem sensus, sufficit impressio sui activi, sed oportet esse impressionem etiam secundum modum qualitatis, et formae connaturalis 8, d. 14, a. 1, q. 2, c.
- 177 Intellectus abstrahit ab omni differentia temporis, sicut et ab aliis conditionibus materialibus, quas sensus concernit 1^a q. 107, 4, c. | 3, d. 26, q. 1, 5, 4^m | 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | Cg. 3, c^o 84, 6^m.
- Oppositum videtur dicere. Ma. q. 16, 4, 4.
- 178 Cujuslibet potentiae sensitivae objectum est forma, prout est in materia corporali. Ideo est cognoscitiva particularium tantum. Ratio autem est cognoscitiva ipsius universalis 1^a q. 85, 1, c. | 3, 4^m | 1-2, q. o. 5, 1, 1^m prin^o | 2-2, q. 58, 5, 2^m.
- 179 Potentiae sensitivae interiores, praeparant intellectui possibili proprium objectum. Ideo ex bona dispositione earum, ad quam etiam cooperatur bona dispositio corporis, redditur homo habilis ad intelligendum 1-2, q. 50, 4, 3^m | Cg. 3, c^o 81, fi. Abstractio 15. Anima. 303.
- 180 Judicium intellectus impeditur per ligamentum sensus 1^a q. 84, 8, o. | q. 94, 4, 4^m | q. 101, 2, c. | 1-2, q. 33, 3, 3^m | q. 48, 3, c. | q. 53, 1, 3^m | 2-2, q. 154, 5, c. | 2^m | q. 172, 1, o. | 2, d. 32, q. 2, 3, 7^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, 2^m | Verit. q. 12, 3, o. | q. 26, 3, c. | q. 28, 3, 6^m | 7^m | Anima. 15, c. | Opus. 3, c^o 82, fi. | Anima. 3, lect. 7, fi.
- 181 Sensibilia sunt causa secundaria cognitionis intellectivae, sed causa principalis est intellectus agens 1^a q. 84, 6, c. | 3^m | Verit. q. 10, 6, o. | Opus. 3, c^o 82 | 83.
- 182 Sensus est medius inter rem et intellectum. Verit. q. 1, 11, c.
- 183 Intellectus dupliciter conjungitur corpori: scilicet ratione animae et ratione potentialium inferiorum scilicet sensitivarum 2, d. 32, q. 2, 3, 7^m | 4, d. 50, q. 1.
- 184 Sensus cognoscit tantum particularia corporalia. Sed intellectus cognoscit etiam universalia et incorruptibilia 1^a q. 84, 1, c. | Cg. 2, c^o 66, 3^m.
- 185 Sensus apprehendit rem quo ad exteriora ejus accidentia tantum, sed intellectus ingreditur ad interiora, idest ad essentiam 1, q. 57, 4, 2^m | 1-2, q. 31, 5, c. fi. | 2-2, q. 8, 1, c. prin^o | 1, d. 19, q. 51, 6^m | 3, d. 55, q. 2, a. 2, q. 1, c. | 4, d. 46, q. 3, art. 5. q. 1, c. | Cg. 4, c^o 11 | Verit. q. 1, 12, c. | q. 10, 5, 5^m.
- 186 Non omne cognitum ab homine, est subiectum sensui, vel per effectum sensibilem immediate cognoscitur, quia intelligit intellectum et actum voluntatis, per actum intellectus. Ma. q. 6, 18^m.
- 187 Nulla forma substantialis est sensibilis per se, sed solo intellectu comprehensibilis 1^a q. 57, 1, 2^m | q. 67, 3, c. | q. 75, 6, c. fi. | 1, d. 19, q. 5, 1, 6^m | Opus. 51 | Meta. 7, lect. 2, fi.
- 188 Cognitio intellectiva perfectior est quam sensitiva. Verit. q. 1, 9, c.
- 189 Intellectus et ratio eadem est in homine potentia, sed differunt quo ad modum intelligendi, quia intellectus simpliciter cognoscit intuitu, ratio vero non nisi cum inquisitione et discursu: quare intellectus melior est ratione 1^a q. 59, 1, 1^m | q. 79, 8, o. | 1-2, q. 5, 1, 1^m | 2-2, q. 49, 5, 3^m | 1, d. 3, q. 4, 1, 4^m | 3, d. 85, q. 1, a. 2, q. 2, c. | q. 2, a. 2, q. 1, c. | Verit. q. 15, 1, c. | Opus. 53, fi. | Anima. 3, lect. 14, 3, prin^o.
- Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 79, 9, 3^m.
- 190 Immo non est excellentissimum eorum quae sunt in homine 1-2, q. 37, 3, 3^m | 2-2, q. 53, 3, c. prin^o. Anima. 3, lect. 14, fi. prin^o.
- 191 Voluntas et intellectus sunt potentiae naturales, et consequuntur naturam animae de necessitate 1-2, q. 110, 4, 4^m | 3^a q. 18, 1, c. | 3^m | 4^m.
- 192 Voluntas est potentia non organica sicut et intellectus. Cg. 2, c^o 59, 5^m | 79, fi. | Verit. q. 22, 10, 2^m | Ma. q. 16, 7, 16^m | 11, 3^m | Anima. 10, c. fi. | Perihier. lect. 14, me^o. * Agens 3, 13, 14, 15, 53, etc. 95, 103. Amor 18, 19, 154, 172, etc. Angelus 157, 159, etc.
- 193 Intellectus et voluntas, sunt in eadem essentia animae, subjective 1^a q. 77, 8, c. prin^o | q. 87, 4, 1^m | 1-2, q. 33, 3, 2^m | 3, d. 23, q. 1, 2, 3^m fi. | Verit. q. 10, 9, 14^m | q. 22, 10, 2^m | 11, 6^m. Opus. 3, c^o 89, fi. * Apprehensio 3.
- 194 Intellectus a voluntate distinguitur. Opus. 53. * Artifex 2, etc. Assentire 1, 2, 3, 7. Assimilatio 10.
- 195 In omni creatura differunt realiter intellectus voluntas et essentia 1^a q. 59, 2, c. | Verit. q. 22, 10, o. | q. 23, 6, c. | Opus. 53.
- 196 Oppositum videtur dicere. Spirito. 11, 7, fi. * Beatitudo 94, etc. 111, 112. Bonitas 21, 22, 23, 162, etc.

INTELLECTUS

- 197 Voluntas non potest esse in earentibus intellectu 1^a q. 19, 1, e. prin^o | 1-2, q. 1, 2, 3^m | q. 6, 2, 1^m. * Caelum 133, etc. 158. Certitudo 21. Circulus 3, 4.
- 198 Natura conjuncta intellectui, obedit voluntati, quo ad solas actiones quibus intellectus determinat finem. Po^a q. 1, 5, e.
- 199 Intellectus est simpliciter nobilior voluntate, sed e converso secundum quid 1^a q. 82, 3, o. | 4, 1^m | 123, q. 66, 6, 1^m | q. 68, 7, 4^m | 2-2, q. 23, 6, 1^m | 1, d. 1, q. 1, 1, e. | 1^m | 2, d. 25, 2, 4^m | 3, d. 37, q. 1, 4, o. | Cg. 3, e^o 25, 7^m | 26, fi. | Verit. q. 14, 5, 5^m | q. 22, 11, o. | 12, 5^m | 13, e. | Virt. q. 2, 3, 12^m | Hebr. 11, lect. 1, prin^o. * Coactio 3, etc. Cognitio 53, etc. Deus 321. Dominium 4, etc. 16.
- 200 Objectum intellectus scilicet ratio boni, est simplicius, absolutius, altius, et nobilior, objecto voluntatis, scilicet bono 1^a q. 82, 3, e. | 1^m | 4, 1^m.
- 201 Nobilitas operationis intellectus attenditur secundum mensuram intellectus, voluntatis autem, secundum objectum 2-2, q. 23, 6, 1^m.
- 202 Intellectus est dignior voluntate inquantum sunt proprietates, sed ut sunt potentiae, est e converso 3, d. 27, q. 1, 4, e. | 1^m.
- 205 Intellectus inter omnes potentias est altior, et voluntati propinquior 2-2, q. 83, 3, 1^m. * Aestimativa 1. Electio 1, etc.
- 204 Intellectus est superior voluntate quo ad rationem ordinis, sed quo ad imperium est e converso 1-2, q. 13, 1, e. | 2, d. 25, 2, 4^m | 3, d. 27, q. 2, 4, e. | Virt. q. 2, 3, 12^m.
- 205 Intellectus est altior voluntate secundum originem, sed secundum perfectionem est e converso 1, d. 1, q. 1, 1, 1^m | Verit. q. 22, 11, 6^m.
- 206 Voluntas respectu eorum quae sunt supra animam, est nobilior intellectu, sed respectu inferiorum, est e converso 1, q. 82, 3, e. | 3^m | q. 108, 6, 3^m | 1-2, q. 66, 6, 1^m | 2-2, q. 23, 6, 1^m | 3, d. 27, q. 1, 4, e. fi. | 6^m | 8^m | Verit. q. 22, 11, o. | Virt. q. 2, 3, 13^m.
- 207 Intellectus ad voluntatem comparari potest tripliciter: secundum ordinem, et sic est prior ea: et secundum capacitatem, et sic sunt aequales: et secundum eminentiam, vel dignitatem, et sic se habent ut excedentia et excessa 3, d. 27, e. 1, 4, e. * Fides 1, 57, 86, 90, etc. 142, etc.
- 208 Idem secundum rem est objectum intellectus inquantum est verum, et voluntatis inquantum est bonum 1^a q. 59, 2, 2^m | q. 79, 11, 2^m | q. 80, 1, 2^m | q. 87, 4, 2^m | 3, d. 33, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m. * Finis 75, 138. Imperare 1, 8, etc. Inconstantia o. Instans 8.
- 209 Objectum intellectus sunt verum et falsum, ut objecta appetitivae virtutis sunt bonum et malum. Ma. q. 10, 1, e.
- 210 Anima non potest esse sine intellectu et voluntate 1-2, q. 110, 4, 4^m | 3^a q. 18, 1, e. | 3^m | 4^m | Opus. 3, e^o 28.
- 211 Intellectus et voluntas ratione objectorum pertinent ad diversa genera potentiarum, sed ut radicanur in eadem essentia animae, pertinent ad idem genus. Verit. q. 22, 10, 2^m. * Intellectualis 6, 7. Intentio 2, etc. Justitia 36. Lex 110. Libertas 4. Liberum 4, 17, 26.
- 212 Intellectus tendit ad res ut sunt in eo, sed voluntas, ut sunt in seipsis 1^a q. 19, 1, 3^m | 3, 6^m | 6, 2^m | q. 59, 2, e. fi. | q. 82, 3, e. | 1-2, q. 50, 5, 1^m | q. 66, 1^m | q. 86, 1, 2^m | 2-2, q. 23, 6, 1^m | 2, d. 39, q. 1, 2, e. fi. | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, e. | d. 26, q. 1, 3, 4^m | 5, 4^m | d. 27, q. 1, 4, e. | 10^m | Cg. 1, e^o 72, 2^m | 77, fi. | 81, fi. | Verit. q. 1, 2, e. | q. 8, 4, 5^m | q. 10, 9, 7^m | q. 14, 11, 10^m | q. 22, 10, 11, 12, e. | q. 23, 1, e. | 2, 3^m | q. 26, 3, e. prin^o | Po^a q. 6, 9, 3^m | q. 9, 9, e. | Ma. q. 2, 3, 7^m | q. 6, 13^m | q. 8, 3, e. prin^o | Virt. q. 1, 9, 13, e. | q. 2, 3, 13^m | Spiritu. 6, 10^m | Opus. 3, e^o 46 | 131 | Opus. 42, e^o 2, fi. | e^o 15, prin^o | Opus. 53 | Meta. 6, lect. fi. e. fi. | Ethic. 2, lect. 5, prin^o. Amor 277, fi. Appetitus. 7. Cognitio 33. * Macula 5. Necessitas 25. Ordo 39. Peccatum 85, 87, etc. 192, 193. Praeceptum 103.
- 215 Omne amatum est in voluntate, sicut terminus motus est in principio motivo, non autem est in ea secundum similitudinem suae speciei, sicut est in intellectu 1^a q. 27, 4, e. | Cg. 4, e^o 19 | Po^a q. 10, 2, 11^m | Opus. 3, e^o 46.
- 214 Objectum intellectus est primum in genere causae formalis, sed objectum voluntatis est primum in genere causae finalis 1-2, q. 9, 1, e. | Ma. q. 6, e. | 12^m.
- 215 Voluntas quo ad objecta, non potest excedere intellectum. Sed quo ad intensionem actus, se mutuo excedunt. Ma. q. 16, 3, 19^m.
- 216 Intellectus est simpliciter prior voluntate, sicut motivum mobili, et activum passivo 1^a q. 82, 3, 2^m | 1-2, q. 13, 1, e. | Verit. q. 1, 9, 10, e. | q. 2, 1, 6, 3 | q. 22, 13, e. | Virt. q. 2, 3, 12^m. * Processio 15, etc. 31, 34, 38, 43, 55. Raptus 9. Ratio 16. Similitudo 27.
- 217 Oppositum videtur dicere. Cg. 2, e^o 56, 2^m | Verit. q. 8, 1, 13^m. * Venus 2, 2.
- 218 Intellectus prior est voluntate in via receptionis, sed e converso in movendo et agendo 1-2, q. 83, 3, 3^m | Verit. q. 14, 5, 5^m | q. 22, 11, 14^m | Virt. q. 2, 3, 12^m | Hebr. 11, lect. 1, prin^o. Voluntas 49. * Virtus 49, etc.
- 219 Immo intellectus in movendo et agendo, regit voluntatem 1-2, q. 17, 5, o. | Verit. q. 22, 11, 5^m.

INTELLECTUS

- 220 Intellectus regit voluntatem, non inclinando, sed ostendendo, et ordinando 1-2, q. 17, 5, o. | Verit. q. 22, 11, 5^m | Meta. lect. 2, o.
- 221 Intellectus non movet corpus, nisi per appetitum, ejus motus praesupponit operationem intellectus 2^a q. 76, 1, e.
- 222 Intellectus movet voluntatem per modum finis, sed voluntas movet imperando intellectui, et caeteris potentiis animae 1^a q. 82, 40 | q. 107, 1, e. | 1-2, q. 9, 1, o. | 2 | 3^m | 3, e. | q. 11, 1, 2^m | q. 12, 1, e. | q. 16, 1, e. | q. 17, 1, o. | q. 18, 7, e. | q. 19, 3, 3^m | q. 56, 3, e. | q. 58, 1, e. | 3^m | q. 74, 5, 2^m | 2-2, q. 58, 8, 1^m | q. 82, 1, 1^m | q. 180, 1, e. | 3^m | 3^a q. 85, 4, 4^m | 1, d. 6, I. prin^o | 2, d. 33, 3, 4^m | 3, d. 23, q. 1, 2, 3^m fi. | d. 35, q. 1, a. 2, q. 1, e. | 1^m | 3^m | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Cg. 1, e^o 72, 6^m | Lib^o 3, e^o 25, 9^m | 16, fi. | Verit. q. 14, 1, 2, o. | 5, 5^m | q. 22, 12, o. | 13, 2^m | q. 24, 6, 5^m | Ma. q. 4, 2, e. | 13^m | q. 6, e. | 10^m | 12^m | Unio 5, e.
- 223 Sicut intellectus ex necessitate inhaeret primis principiis, ita et voluntas fini 1^a q. 82, 1, 2, e.
- 224 Finem prius apprehendit intellectus quam voluntas, tamen motus ad finem incipit in voluntate 1-2, q. 3, 4, 3^m | 4^m | 2-2, q. 4, 7, e.
- 225 Aliquae creaturae, possunt sufficienter movere intellectum, non autem voluntatem 2, d. 8, 5, e. | 6^m | 7^m | Verit. q. 27, 3, e.
- 226 Intellectus non agit nisi mediante voluntate, quia motus voluntatis est inclinatio sequens formam intellectam. Cg. 1, e^o 72, 5^m | Lib^o 2, e^o 23, 3 | Quod. 6, 2, e.
- 227 Immo omnem actum voluntatis praecedat et sequitur aliquis actus intellectus, et non e converso 2^a q. 82, 4, 3^m | 1-2, q. 4, 4, 2^m | 1, d. 6, L. | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 1, e. | Cg. 3, e^o 26, 5^m | Po^a q. 2, 3, 3^m | Ma. q. 6, e.
- 228 Intellectus est primum motivum omnium potentiarum animae quo ad determinationem actus, voluntas vero, quo ad exercitium actus 1-2, q. 17, 1, e. | Ma. q. 6, e.
- 229 Intellectus, quo ad exercitium actus, movetur a voluntate, quae a nulla alia potentia movetur, sed a seipsa. Ma. q. 6, 10^m.
- 230 Intellectus possibilis non movetur nisi a duobus, scilicet a suo objecto, et a voluntate. Verit. q. 14, 1, e.
- 231 Intellectus hominis habet imperfectionem ex modo operandi, scilicet accipiendo a phantasmatibus, non autem voluntas 2, d. 8, 5, e. | 3, d. 34, q. 1, 1, 5^m | 2, 1^m.
- 232 Ab intellectu procedit aliquid dupliciter: scilicet aliquid per modum operati, et aliquid per modum operationis: a voluntate autem secundo modo tantum 1^a q. 27, 4, e. | Verit. q. 4, 2, 7^m | q. 10, 9, 7^m | Verit. q. 1, 8, 13^m.
- 233 Immo ab utroque procedit aliquid utroque modo 1^a q. 27, 3, e. | 3^m | q. 37, 1, e. | Cg. 4, e^o 19, 3^m | Po^a q. 9, 9, e. | q. 10, 2, 11^m | Opus. 3, e^o 45, | 46 | 52.
- 234 Intellectus necessario intelligit aliquid, non ex imperio voluntatis 1^a q. 82, 4, 3^m | Verit. q. 22, 12, 2^m | Po^a q. 2, 3, 3^m | q. 10, 4, 4, 17^m | Rom. 9, lect. 3.
- Intellectus cogitur ab intelligibili, voluntas autem non cogitur ab appetibili 1, d. 48, 3, 1^m. Coactio 3, etc.
- 235 Intellectus intelligit voluntatem, et voluntatis naturam, actum quoque ejus, et objectum ipsius, atque habitum in ipsa existentem et similiter omnes alias animae potentias, et actus earum 1^a q. 82, 4, 1^m | q. 87, 4, o. | 1-2, q. 17, 1, e. | 2-2, q. 109, 2, 1^m | 3, d. 23, q. 1, 2, 3^m | Verit. q. 10, 9, 14^m | q. 22, 12, e. fi. | Ma. q. 6, 18^m.
- 236 Intellectus non cognoscit voluntatem, et ea quae ad voluntatem pertinent, per similitudinem ab eis abstractam, sed per similitudinem sui objecti 3, d. 23, q. 1, 2, 6^m.
- 237 Actus intellectus et voluntatis, supra se invicem reflectuntur 1^a q. 82, 4, 1^m | 1-2, q. 17, 1, e. | 3, 3^m | 2-2, q. 109, 2, 1^m | 3, d. 23, q. 1, 2, 3^m fi. | Verit. q. 10, 9, 14^m | q. 22, 12, e. | Virt. q. 1, 6, 5^m | 7, e.
- 238 Voluntas potest aliquod tempus concernere, non autem intellectus licet possit esse de quolibet tempore 3, d. 26, q. 1, 5, 4^m.
- 239 Oppositum videtur dicere. Ma. q. 16, 4, b. 4.
- 240 Intellectus est velocior affectu, praeveniendo ipsum affectum. Sed affectus magis pertingit ad intima amando 3, d. 27, q. 3, 10, 1^m.
- 241 Necesse est esse intellectum agentem 1^a q. 54, 4, o. | q. 79, 3, o. | Cg. 2, e^o 76 | Verit. q. 10, 6, e. fi. | Spiritu. 9, 10, o. | Anima. 4, o. | 15, e. | Opus. 3, e^o 83, 88, fi. | Opus. 16, e^o fi. Anima. lect. 4, me^o, 4, prin^o | lib^o 3, lect. 10, prin^o. * Abstractio 6, 14.
- 242 Si intellectus agens non esset aliquid animae, sed esset quaedam substantia separata, unus esset intellectus agens omnium hominum. Et hoc intelligunt, qui ponunt unitatem intellectus agentis 1^a q. 79, 5, e. * Angelus 303, etc. 404, 504.
- 243 Si intellectus agens sit aliquid animae, ut quaedam virtus ipsius, necesse est dicere, quod sint plures intellectus agentes secundum pluralitatem animarum, quae multiplicantur secundum multiplicationem hominum. Non enim potest esse, quod una et eadem virtus, sit diversorum subjectorum 1^a q. 79, 3, fi. | Opus. 3, e^o 86, fi. * Anima 391. Arithmetica 3. Phantasma 3, etc. Felicitas 1, etc.
- 244 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 56, 2, e. | q. 60, 5, e. * Fortuna 2. Habitus 36, 44.

INTELLECTUS

- 245 Intellectus agens, non est habitus primorum principiorum 2, d. 17, q. 2, 1, c. fi. | Cg. 2, c^o 77, 4^m | Anima. 5, c. fi. Anima. 3, lect. 10, prin^o.
- 246 Prima principia sunt instrumenta intellectus agentis 2, d. 28, 5, c. | Verit. q. 9, 1, 2^m | q. 10, 13, c. | q. 11, 3, c. | q. 12, 3, c. | Anima. 4, 6^m | 5, c. fi. | Quol. 10, 7, 2^m.
- 247 Intellectus agens est actus intelligibilium, quae abstrahuntur a phantasmatibus 1^a q. 87, 1, c. | 2^m.
- 248 Sicut in omni colore videtur lumen corporale, ita in omni intelligibili videtur lumen intellectus agentis, non quidem in ratione objecti, sed in ratione medii intelligendi 1, d. 3, q. 4, 3, c. fi. | Anima. 4, 4^m | 7^m | Ma. q. 16, 12, 2^m prin^o | Opus. 3, c^o 88. * Illuminatio 7, Imaginatio 1. Imaginativa 5.
- 249 Nihil intelligitur nisi illustratum lumine intellectus agentis, et receptum in intellectu possibili 1, d. 3, q. 4, 5, c. fi. | Anima. 4, 7^m | Opus. 43, c^o 6, prin^o.
Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Verit. q. 4, 7^m.
- 250 Quae concludi non possunt ex primis principiis, excedunt naturale lumen intellectus, ut ea quae sunt fidei, et futura contingentia 2, d. 28, 5, c. | Verit. q. 18, 13 c. | q. 18, 4, c. * Lumen 17, etc.
- 251 Intellectus agens est sua actio, non quidem per essentiam, sed concomitanter 1^a q. 54, 1, 1 | 3^m.
- 252 Intellectus agens, nullo modo est patiens, nec est subjectum habitus 1-2, q. 50, 5, 2^m | q. 54, 1, c. | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 2^m | d. 23, q. 1, 1, c. | Verit. q. 16, 1, 13^m | q. 20, 2, 5^m | Virt. q. 1, 1, c. | 3, 5^m | 9, 10^m | Spiritu. 10, 15^m. * Obscuritas.
- 253 Intellectus agens nihil recipit ab extrinseco. Verit. q. 9, 1, 12^m | q. 10, 8, fi. | q. 20, 2, 5^m. * Visus 7.
- 254 Intellectus agens est altior potentia quam intellectus possibilis 2, d. 20, q. 2, 2, 2^m | Verit. q. 10, 8, c. fi. | Anima. 5, 10^m.
- 255 Intellectus agens non est activus respectu intellectus possibilis, sed respectu phantasmatum. Anima. 16, 11^m | Opus. 3, c. 88. * Christus 137, 113, 144, 145.
- 256 Oppositum videtur dicere 2, d. 24, q. 2, 2, 1^m | Verit. q. 10, 8, c. fi.
- 257 Intellectus possibilis non potest reduci in actum cognitionis omnium naturalium per solum lumen intellectus agentis, sed per superiorem substantiam. Anima. 5, 9^m | 18, 11^m.
- 258 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 88, 1, c. fi. | 1, d. 17, q. 2, 2, c. fi. | d. 17, q. 2, 1, c. | d. 28, 5, c. fi. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. prin^o | d. 33, q. 1, 1, c. prin^o | a. 2, q. 2, 2^m | 3^m | Cg. 2, c^o 60, 12^m | li^o 3, c^o 45 | Verit. q. 8, 3, 3^m | 4, 4^m | 13^m | q. 18, 2, 5, c. | q. 20, 6. Anima. 3, 12, 2^m | Anima. 5, 7^m fi. | Opus. 43, c^o 6, prin^o | 2^m | Ma. q. 16, 10, prin^o.
- 259 Intellectus agens non potest causari nec dependere ab aliqua creatura 2, d. 17, q. 2, 1, c. | Spiritu. 10, c.
- 260 Intellectus in actu, semper intelligit, quantum est de se, idest ex parte intellectus agentis 1^a q. 79, 4, 2^m | 2, d. 3, q. 3, 4, 4^m | Verit. q. 10, 8, fi. | Spiritu. 10, 3^m | Anima. 5, 1^m.
- 261 Intelligens et intellectum, non se habent intelligendo ut agens et patiens, sed ex eis fit unum, scilicet intellectus in actu, quod est principium intellectionis. Verit. q. 8, 6, c. | 3^m | 7, 10^m | 8, 10^m | * Lumen 18.
- 262 Intellectus possibilis, non est imaginatio, contra Avempae. Nec est praeparatio, nec aliquid ex elementis, contra Alexandrum 2, d. 17, q. 2, 1, c. | Cg. 2, c^o 91 | 66 | 67, 1^m | Lib^o 3, c^o 42 | Verit. q. 18, 5, 8^m | Anima. 3, lect. 7, fi. * Aetus 7.
- 263 Intellectus possibilis non unitur homini per speciem intelligibilem, contra Averroem 1^a q. 76, 1, c. | q. 88, 1, c. | 2, d. 17, q. 2, 1, c. | Cg. 2, c^o 58 | 59 | Averroes 2 | 60 | 67, 1^m | 70, 3^m | 72 | Lib^o 3, c^o 43 | Verit. q. 18, 5, 8^m | Spiritu. 2, c. | 17^m | 3, 11^m | Anima. 2, c. | Quol. 10, 6, c. | Opus. 3, c^o 85 | Opus. 16, o. | Anima. 3, lect. 7, fi. | lect. 10, me^o b. * Angelus 61, 303, 306, etc. 504. Anima 278, Animal 49, etc. Arithmetica 3.
- 264 Intellectus possibilis, est ens actu in genere entis, sed est pura potentia in genere intelligibilium 1^a q. 87, 1, c. | 2^m | 1-2, q. 50, 1, 2^m | 6, c. | Verit. q. 8, 6, c. | Ma. q. 16, 12, 2^m | 4^m. * Averroes 2.
- 265 Sicut potentia ad esse sensibile convenit materiae corporali, sic potentia ad esse intelligibile convenit intellectui possibili 1-2, q. 50, 4, 2^m | 6, c.
- 266 Intellectus possibilis, est in potentia naturaliter ad omnia, et sola quae possunt manifestari per lumen intellectus agentis, scilicet ad omnes species rerum sensibilium 1^a q. 88, 1, c. fi. | 1-2, q. 50, 6, c. | 3, d. 14, a. 3, q. 1, 1^m | Cg. 2, c^o 59 | Lib^o 3, c^o 43 | 45 | Verit. q. 8, 4, 4^m | q. 18, 2, 5, c. | q. 20, 6, 2^m | Anima. 2, c. * Bonitas 196. Caligo 2. Certitudo 21.
- 267 Intellectus possibilis est principium activum sui actus 1^a q. 34, 1, 1^m fi. | Verit. q. 1, 9, 10, c. * Contradictio 4. Creatura 34.
- 268 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 8, 1, 13^m.
- 269 Intellectus agens et intellectus possibilis, sunt potentiae animae, et non substantiae separatae a corpore secundum esse 1^a q. 79, 4, 5, o. | q. 88, 1, o. | 2, d. 17, q. 2, 1, c. | d. 28, 5, c. | Cg. 2, c^o 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 68 | 69 | 70 | 71 | 75 | Lib^o 3, c^o 42, 3^m | 43 | Verit. q. 18, 5, 8^m | Spiritu. 2, c. | 9, 10, o. | Anima. 2, 3, 5, o. | 14, c. | Quol. 10, 6, c. | Opus. 3, c^o 85 | 86 | 87 | 88 | 89 | Opus. 16,

INTELLECTUS

- o. | Anima. 3, lect. 7, prin^o | lect. 10, me^o * Daemon 1, etc. Deus 31, 32, 321. Esse 96. Phantasma 3, etc.
- 270 Intellectus agens et intellectus possibilis fundantur in eadem essentia animae 1^a q. 79, 4, 4^m | q. 87, 4, 1^m | 2, d. 17, q. 2, 1, c. | Cg. 2, c^o 76 | 77 | Verit. q. 10, 6, c. fi. | q. 16, 1, 13^m | q. 18, 2, 5^m | Spiritu. 10, 4^m | Anima. 5, c. | Opus. 3, c^o 87 | 88 | 89 | Anima. 3, lect. 10, me^o * Felicitas 3, etc. Fides 142. Forma 159. Gratia 113, 150. Habitus 47, 50, etc. 78. Haeresis 147.
- 271 Intellectus agens et intellectus possibilis, differunt realiter 1^a q. 54, 1, 1^m | q. 79, 7, 10, c. | 2, d. 17, q. 2, 1, c. | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 2^m | Cg. 2, c^o 77 | 78 | Opus. 3, c^o 83 | 88. * Homo 1, etc. 26, 27. Ignorantia 15. Imaginatio 1. Imaginativa 5. Imago 25, 30. Infinitum 1, 16, etc. Iudicium 13, etc. Iustitia 36. Lumen 17, etc. Meritum 29, etc. 99.
- 272 In omni intellectione concurret operatio intellectus agentis et intellectus possibilis 1, d. 3, q. 4, 5, c. | 2, d. 24, q. 2, 2, 1^m | Verit. q. 10, 8, fi. | Anima. 40. * Nomen 19. Pronomen 3. Prophetia 63, 86. Recipere 1, 2. Sapientia 43.
- 273 Intellectus possibilis factus in actu, potest operari, formando quidditates, componendo et dividendo. Verit. q. 3, 2, c. * Christus 133. Sensus 29. Verbum 66. Veritas 15, 18, etc. 28, etc. 36, etc. Virtus 54, 55, 142, etc. 181, 196, etc. Visio 25. Visus 7. Vita 9, 71, 82. Universale 7, 12, 13. Memoria 6.
- 274 Intellectus practicus et intellectus speculativus, sunt realiter eadem potentia, sed differunt ratione 1^a q. 14, 16, c. | q. 79, 11, c. | 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 2, o. | Verit. q. 2, 3, o. | q. 14, 4, c. | Trin. 17, c. | Ethic. 6, lect. 2, me^o | Anima. 3, lect. 15, prin^o.
- 275 Voluntas est communis speculativo et practico, quia est de fine, qui convenit utrique intellectui 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m | d. 27 | q. 1, 4, 4^m. * Angelus 323, etc. Appetitus 9. Ars o. Assimilatio 11, etc. Beatitudo 19, 53, etc. Causa 20.
- 276 Intellectus practicus est motivus voluntatis, non quasi exequens motum, sed quasi dirigens ad motum, 1^a q. 79, 11, 1^m.
- 277 Oppositum videtur dicere quo ad executionem motus. Ma. 6, 10^m.
- 278 Conjunctio intellectus ad voluntatem, non facit intellectum practicum, sed ordinatio ad opus 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m | Verit. q. 14, 4, c. * Aestimativa 1, 2, 3. Contemplatio o. Dependere. Error 1, 2, 3. Falsitas 1, etc.
- 279 Intellectus practicus, est proxima operis regula. Verit. q. 14, 4, c. * Fides 55, etc. 142, etc. Habitus 33, 52, 71, etc.
- 280 Oppositum videtur dicere 2, d. 39, q. 1, 2, 2^m. * Mensura 22, 23. Prudentia 11.
- 281 Practicum dicitur ab opere exteriori, speculativum autem ab opere interiori 1-2, q. 1, 6, 1^m | 2^m | q. 3, 5, 2^m | 3^m | q. 13, 4, 2^m | q. 57, 1, 1^m | Verit. q. 14, 4, c. * Ratio 26, 32, etc. 45, etc. Repraesentatio 1, 2.
- 282 Intellectus speculativus, ordinatur ad actum proprium, ut ad finem, non autem ad actum extrinsecum, sicut intellectus practicus, 1-2, q. 3, 5, c. | 2^m | q. 69, 3, 2^m | 2-2, q. 179, 2, c. | Cg. 3, c. 2, fi. | 25, 6^m | Verit. q. 3, 3, c. | Virt. q. 1, 7, 1^m | 4^m | Meta. lect. 1, fi. | lect. 3, me^o | Anima. lect. 1, prin^o * Syllogismus 6.
- 283 Finis intellectus practici, et vitae activae, est exterior operatio: speculativi vero, et vitae contemplativae, est cognitio veritatis 1^a q. 14, 16, c. | q. 79, 11, o. | 1-2, q. 3, 5, c. | 2^m | q. 69, 3, 2^m | 2-2, q. 179, 1, 2, c. | q. 180, 1, c. | 1^m | 2, c. | q. 181, 1, 4, c. | 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 2, c. | d. 35, q. 1, a. 3, q. 2, c. | Cg. 3, c^o 25, 6^m | Verit. q. 12, 4, c. | Met. lect. 1, fi. | lect. 3, prin^o | lib^o 1, lect. 2. prin^o | Anima. lect. 1, prin^o | lib^o 3, lect. 15, prin^o * Virtus 200. Vita 18, etc. 73, etc.
- 284 Iudicium de prosequendo vel de fugiendo, pertinet ad intellectum practicum, non autem ad speculativum 2, d. 38, 3, c.
- 285 Res ordinatur ad intellectum practicum, ut mensuratum ad mensuram, ad speculativum autem e converso 1-2, q. 64, 3, c. | Verit. q. 1, 2, c. | Virt. q. 1, 13, c. | Periber. lect. 7, o.
- 286 Verum intellectus speculativi, accipitur per conformitatem ejus ad rem; practici vero per conformitatem ejus ad appetitum rectum 1-2, q. 57, 5, 3^m | Ethic. 6, lect. 2, prin^o.
- 287 Intellectus practicus non disponit de particulari nisi mediante ratione particulari 4, d. 50, q. 1, 3, 8^m.
- 288 Intellectus speculativus non movet, nec imaginatio pura sine aestimatione. Cg. 1, c^o 72, 5^m.
- 289 Intellectus ut dicit lumen supernaturae ad cognitionem, est unum de septem donis Spiritus sancti 2-2, q. 8, 1, o. | q. 49, 2, 2^m | 3, d. 35, q. 2, a. 2, q. 1, o. | Isa. 11, me^o. * Ascensus. Beatitudo 47, etc. Caecitas 3.
- 290 Donum potius nominatur intellectus quam voluntas, quia intellectus dicit excellentiam, non autem voluntas 2-2, q. 8, 1, 3^m | 3, d. 31, q. 1, 2, 1^m. * Donum 18, 21, 35. Fides 143. Lumen 21. Medium 20, etc. Munditia 1.
- 291 Ratio non dicitur donum sicut intellectus, quia ratio procedit ex lumine naturali, non autem intellectus, sicut nec donum 2-2, q. 8, 1, 2^m.
- 292 Donum intellectus est quaedam acuta perspectio divinarum 2-2, q. 49, 2, 2^m.

INTELLIGENTIA

- 295 Donum intellectus est ad capiendum divina, quorum iudicium est doni sapientiae, sicut doni scientiae, respectu creaturarum, et consilium est respectu singularium operum 2-2, q. 8, 6, o. * Oratio 2.
- 394 Donum intellectus est principaliter habitus speculativus, et secundario practicus 2-2, q. 8, 3, o. | 6, c. | 3^m.
- 298 Donum intellectus ita se habet ad nota nobis supernaturaliter, sicut lumen naturale ad prima principia 2-2, q. 8, 1, 2^m.
- 296 Fides potest esse simul cum dono intellectus, respectu eorum quae secundario sunt fidei, non autem respectu principalium, nisi imperfecte 2-2, q. 8, 2, o. * Praeceptum 53, 103. Salvare 1, 2. Sapientia 14, 17, 26, 29, 32, 36, 43.
- 297 Fides, et donum intellectus, sunt circa prima principia cognitionis supernaturalis et gratuita. Primum assentiendo, secundum penetrando, vel capiendo 2-2, q. 8, 6, c. | 2^m. * Scientia 156, etc. Theologia 4.
- 298 Tota certitudo sapientiae intellectus, et scientiae, ut sunt dona, procedit a certitudine fidei, quae est principium eorum. Sed ut sunt virtutes, innituntur naturali lumen rationis, fides vero veritati Dei. Ideo fides est perfectior eis quo ad certiores inhaesionem, sed e converso, quo ad maiorem manifestationem 2-2, q. 4, 8, c. | 3^m.
- 299 Donum intellectus facit, quod spiritualia capiantur, quasi nuda veritate 3, d. 34, q. 1, 2, | d. 35, q. 2, a. 2, q. 1, c. fi. | q. 2, c.
- 500 Donum intellectus mentem illustrat, ut homo etiam in hac vita, praelibationem futurae manifestationis et dulcedinis accipiat 3, d. 34, q. 1, 1, c. fi. | d. 35, q. 2, a. 2, q. 1, 2, c.
- 501 Per donum intellectus, homo habet rectam aestimationem de ultimo fine, quod convenit omni et soli habenti gratiam gratum facientem 2-2, q. 8, 5, o.
- 502 Donum intellectus non est nisi in existente in gratia gratum faciente 2-2, q. 8, 5, o.
- 505 Donum intellectus est semper in omni existente in gratia. Nec unquam se subtrahit circa necessaria, sed in aliis 2-2, q. 8, 4, o.
- Intelligens. Allicere. Baptismus 76. Beatitudo 112. Conceptio 43. Phantasma 3. Homo 29. Intellectus 103, 104, 122, etc. 151, etc. Intelligibile 2. Oratio 59. Processio 56. Propositio 3. Scientia 45, etc. 149. Usus 6.
- 1 INTELLIGENTIA proprie significat actum intellectus, et aliquando significat substantias separatas, scilicet angelos 1° q. 79, 10, o. * Actus 26, 27. Appropriatio 22. Cogitatio 3. Cognitione 19. Creatio 35. Deus 138, 139, 200.
- 2 Voluntas procedit ab essentia animae, mediante intelligentia, non autem ab intelligentia directe. Verit. q. 22, 11, 6^m. * Christus 124, 126. Esse 6. Forma 103, 114. Fruitio 2. Habitus 50. Haeresis 147. Idolatria 4. Illuminatio 9. Imago 9, 27, 28, 29, 30. Improvidentia. Inconstantia 1, 4. Infinitum 19, 20. Intellectus 63. Liber 11. Logica 5. Memoria 6, etc. Prophetia 31, 87. Prudentia 48. Ratio 2, 3. Revelatio 1. Scientia 156, 162.
- 1 INTELLIGIBILE duplex: scilicet excedens intellectum et proportionatum intellectui 2, d. 9, 2, 4^m. * Abstractio 3, 4, 6, 12, 15. Actualitas 1. Adam 15. Agens 56, 71. Amor 61. Angelus 291, 338, 342, 404, 443. Anima 42, 55, 190, 191. Assimilatio 1, 2, 4, 10, etc. Caecitas 1. Certitudo 1, 14. Cognitione 43, 44. Contemplatio 9. Creatura 34. Deus 159. Effectus 7. Esse 3. Eucharistia 163. Felicitas 3, 5. Fides 121, etc. Habitus 44. Phantasma 3, etc.
- 2 Intelligibile est in intellectu tripliciter: scilicet habitualiter, in actu conceptum vel consideratum, et ut ad aliud ordinatum. Et transitur de primo ad secundum, et de secundo ad tertium, per imperium voluntatis. Et in secundo loquitur intelligens sibi ipsi, et in tertio loquitur alteri 1^a q. 107, 1, c. | 2^m. * Infinitum 1. Intellectus 18, 108. Intentionale o. Jubilus 1. Iudicium 12. Lumen 18, 22. Materia 34. Natura 20. Praeceptum 102, 115. Producere 2. Propositio 3. Proprium 7, 8. Raptus 11. Scientia 149. Signum 11. Totum 5, 7. Verbum 3.
- 5 In intelligibilibus proceditur a notioribus simpliciter, ut in mathematicis: ideo ibi effectus non sunt signa causarum, sed in sensibilibus 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | 3^m. * Unitas 14. Veritas 41, 42. Visio 8. Visus 7. Vox 9.
- 4 Forma in materia, non est intelligibilis, nisi in potentia 1^a q. 79, 3, c. | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 2^m.
- 1 INTEMPERANTIA est maxime vituperabilis 2-2, q. 142, 4, o. | q. 143, c. | q. 144, 1, 2^m | q. 151, 4, 2^m | 3^m. * Concupiscentia 21. Concupiscibilis 8, etc. Delectatio 83, etc. 196. Incontinentia o. Insensibilitas 2.
- 2 Maximum remedium contra intemperantiam est non immorari circa singularium considerationem 2-2, q. 142, 3, c. | 3^m | Quol. 1, 9, c. | Ethic. 3, lect. fi. meo. Luxuria 7. Syllogismus 7. Timiditas. Intemperatus. Delectatio 106. Incontinentia 7, 8.
- 1 INTENDERE. Non esse, nunquam est per se intentum ab aliquo agente 1^a q. 5, 2, 3^m | q. 104, 3, 1^m primo | 2^m | 1, d. 46, L. fi. | 2, d. 35, 5, 4 | L. primo. Cg. 1, c. 81, primo | 4^m.
- 2 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 104, 3, 2^m | 1-2, q. 19, 7, 2^m | 3^m | 2, d. 38, 5, c. | d. 40, 2, o. * Abraham 17. Actio 37. Actus 148. Agens 80, 81. Amicitia 33. Amor 107, 166, 234.

INTENTIO

- 3 Natura intendit remotionem formae et creaturam tendere in nihilum. Et hoc habet creatura ex seipsa 1^a q. 104, 3, 1^m. * Anima 244. Animal 47. Annuntiatio 2. Ars 6. Artifex 4. Assimilatio 8. Avaritia 9. Creatura 17.
- 4 Immo quaelibet res intendit conservationem sui esse, quod est per formam quae est finis generationis et conservationis cuiuscunque 1^a q. 5, 2, 4^m | q. 15, 1, c. | 2-2, q. 61, 5, 7, c. | 3, d. 35, L. primo. Conservatio 2.
- 5 Ea quae principaliter intendimus cum maiori studio et deliberatione facere consuevimus 1^a q. 91, 4, 1^m fi. Conscientia 17, 18. Doctrina 10. Duplicitas. Eleemosyna 36, 37. Fictio 1. Flagellum 3. Fortitudo 43. Jejunium 37. Iustitia 17. Laus 19. Legislatores 5. Lex 28, 54, 86, 109, etc. Magnificencia 8. Matrimonium 48, 143. Mendacium 11. Merces 1, 2, 3. Mundus 27. Natura 8. Obedientia 7. Occidere 11, 20, 22. Oratio 201. Praelatio 9, 17. Sensus 38, 41, 45. Usura 47, 49, 75, 76, 92, 108, 109, 135, 205, 211, 272, 301. Vindicatio 4. Vita 34.
- 1 INTENSIO et remissio duplex: scilicet per se, idest secundum id quod pertinet ad naturam rei, et per accidens, idest secundum magnitudinem alterius, scilicet subjecti vel principiorum 2, d. 37, q. 3, 2, 1^m. * Actus 30, 101. Addiscere 2. Affectio 1.
- 2 Intensio rei, non fit per additionem, sed per perfectionem et impermixtionem oppositi 2, d. 34, 5, c. | d. 42, q. 1, 1, 2^m | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 1, 1^m | Virt. q. 1, 11, c. * Amor 107, etc. 176. 258. Angelus 49. Anima 228.
- 5 Aliquid intenditur per recessum a contrario, et aliquod per accessum ad terminum 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | d. 49, q. 2, 4, 3^m | q. 3, a. 5, q. 4, 3^m. * Ascendere 18. Audacia 9. Augmentum o. Beatitudo 86. Bonitas 244. Charitas 76, 111, 115. Concupiscentia 3. Contritio 3. Delectatio 80. Desiderium 1. Divisio 5. Dolor 18, 31, 38, 40. Febris 1. Fomes 14. Forma 125, etc. Fruitio 12. Gloria 20. Hilaritas. Jejunium 36.
- 4 Formae quae possunt recipere magis et minus intenduntur et remittuntur, secundum diversam dispositionem subjecti 3^a q. 88, 2, c. | Virt. q. 1, 11, c. * Christus 104. Individuum 16. Intellectualis 8. Intellectus 215. Intentio 16. Ira 72. Jucunditas. Justificatio 29. Lumen 8, 13. Magis o. Majus 1. Meritum 80, 81. Missio 31, 32, 33. Operatio 35, 36. Passio 38, 61. Poena 73, 74. Poenitentia 20. Potentia 64. Privatio 2, 3. Purgatio 10. Quantitas 15, 26. Sanctificatio 15. Scientia 85. Vita 63, 64, 65, 66. Zelus 1.
- 1 INTENTIO naturae est ad speciem, non autem ad individuum, nec ad genus 1^a q. 85, 3, 1^m fi. | 4^m | q. 98, 1, c. | Verit. q. 3, 8, c. Po^a q. 10, 2, 12^m | Anima. 18, c. | Quol. 8, 2, o.
- 2 Intentio animae sumitur dupliciter: scilicet pro actu mentis, qui est intendere, et pro ratione quam significat definitio. Verit. q. 21, 3, 5^m. * Abraham 17. Absolvere 22. Accidens 57. Actio 78. Animal 28, 47, 59.
- 3 Intentio mentis proprie est actus voluntatis, secundum quod in ea est vis intellectus ordinantis 1-2, q. 12, 1, o. | 2, q. 180, 1, c. | 2, d. 38, 3, o. | Verit. q. 22, 13, o. | Ma. q. 16, 11, 3^m. * Baptismus 43, 48, 52, 53, 75, 90, etc. 102, 125, 130, etc. 137, 218. Barnabas. Bonitas 37, 197. Causa 10, 11, 12. Doctrina 10. Duplicitas. Electio 9, 10.
- 4 Intentio convenit omni appetitui et primo voluntati 2, d. 38, 3, c. | 2^m.
- 5 Intentio est actus appetitus sensitivi et intellectivi. Ma. q. 16, 11, 3^m | 4^m. * Jejunium 12.
- 6 Intentio sensitivae partis potest cogi, sicut cum quis pungitur, oportet intendere ad laesionem, non autem intentio voluntatis. Verit. q. 11, 3, 2^m. * Inobedientia 5. Juramentum 18, 26. Legislatores 3, etc. Praecogitatio.
- 7 Intentio dicitur oculus, quia praesupponit cognitionem intellectus 1-2, q. 12, 1, 1^m | 2, d. 38, 3, 3^m | Verit. q. 22, 13, 1^m.
- 8 Intentio dicitur lumen, quia nota est intendenti 1-2, q. 12, 1, 2^m.
- 9 Intentio dicitur clamor ad Deum, quia Deus novit eam, vel quia dirigitur ad Deum 1-2, q. 12, 2, 1^m | Rom. 8, lect. 3, fi. Vel Clamor 1.
- 10 Idem est motus quo voluntas vult ea quae sunt ad finem, et quo intendit finem ut ratio eorum; non autem absolute 1-2, q. 8, 3, o. | q. 12, 4, o. | 2, d. 38, 4, o. | 3, d. 14, a. 1, q. 4, c. | Verit. q. 22, 14, o. | q. 28, 9, 1^m. * Actio 78, 79. Adulatio 3. Agens 80, 81, 83. Agere 17. Amor 167. Angelus 181. Anima 132, 243, 245. Annuntiatio 2. Ars 6. Artifex 4, 5. Assumere 51. Avaritia 9. Beneficium 25. Casus 2. Clementia 6. Conceptio 5, etc. Concordia 1. Corruptio 10, 15. Defectus 26. Eucharistia 31, 43, 116, 161. Exemplar 1. Fama 3. Finis o.
- 11 Intentio est tantum finis, non tamen semper est ultimi finis 1-2, q. 12, 2, o. | 3, c. | 2-2, q. 180, 1, c. | 2, d. 38, 3, o. | Verit. q. 22, 13, c. * Electio 10. Fortuna 1, etc. Furtum 2, 6, 10. Generale 2. Hypocrisis 5, 6. Homo 23. Idea 2. Intellectus 83. Jejunium 12. Judaizare. Legislatores 3, etc. Lex 167, etc. Malum 21, 25. Natura 8, 38. Operatio 25. Ornatus 4, etc. Peccatum 19, 65, 66, 78, etc. 35, etc. 146, 220, 245, 389, 418. Pluralitas 1. Prius 2. Providentia 23. Quies 2, etc. Raptus 8. Usura 76, 127, 136, 164, 187, 189, 200, 201. Voluntas 36, 37.

INTENTIO

- Virtus primae intentionis, quae est respectu ultimi finis, manet in quolibet appetitu cuiuscumque rei etiam si de ultimo fine actu non cogitatur: sicut non oportet quod qui vadit per viam, in quolibet passu cogitet de fine 1-2, q. 1, 6, 3^m | q. 3, 2, 3^m fi. | 2-2, q. 64, 7, c. prin^o | 3^a q. 64, 8, 1^m | 2, d. 38, 1, 4^m | Verit. q. 8, 3, 18^m | q. 22, 2, c. | Cg. 3, c^o 138 | 1^a Cor. 14, lect. 3, me^o | Col. 3, lect. 3, fi. | 1^a Thess. 5, lect. 2, me^o | q. 9, a. 89.
- 12 Intentio potest esse simul ad multa, non ordinata ad invicem 1-2, q. 12, 3, o. | Verit. q. 13, 3, c.
- 13 Contingit quod intentio sit bona, et voluntas mala, non autem e converso 1-2, q. 19, 7, 2^m | 3^m | 4^m | 8, 3^m | 2, d. 38, 4, 4^m | 5, c. | d. 40, 2, c. | L. | Verit. q. 22, 11, 1^m | Ma. q. 2, 2, 8^m. * Abraham 17. Accessus. Actus 161, 179. Adulatio 3. Agere 16, 17. Amicitia 33. Assimilatio 8. Avaritia 9. Aversio 9, 12. Bellum 5. Blasphemia 7, 11, 15, etc. Circumstantia 19, 20. Contentio 2. Contumelia 4. Conversio 7. Crimen. Crucesignatus 1. Delectatio 29, 89. Detractio 4, 5. Discordia 2. Dispensatio 5, 11. Dispositio 30. Doctrina 1. Electio 9, 10, 33. Eleemosyna 15, 26, 36, 37.
- 14 Actus est bonus vel malus, sicut voluntas eligens est bona vel mala. Et est malus, si voluntas intendit mala, non autem bonus si intendit bona 1-2, q. 10, 7, 8, o. | 2, d. 38, 4, 4^m | 5, c. | d. 40, 9, o. | L. | Ma. q. 2, 2, 8^m. * Epiikia 6. Eventus.
- 15 Intentio dupliciter potest se habere ad actum, qui dicitur voluntas: scilicet antecedenter, seu causaliter, et concomitanter. Primo modo bonitas voluntatis, ex intentione finis dependet, non autem secundo modo, nisi reiteretur 1-2, q. 19, 7, o. | 9, c. Finis 130. * Femina 3. Fictio 1. Fides 115, 116, 117, 141. Fortitudo 43. Fortuna 2, etc. Gabonitae. Homo 23. Indulgentia 17, 21, etc. Injustitia 1, 4. Instrumentum 2. Intendere o. Jejunium 12, 14. Iustitia 49. Laus 7, 8, 19. Ludus 1, 12. Malignus. Matrimonium 14, 46, etc. 53, 143. Mendacium 1, etc. 11, etc. Merces 3. Metaphysica 5. Miraculosum.
- 16 Quantitas intentionis et voluntatis duplex: scilicet ex parte objecti, et ex intensione actus. Secundo modo coequantur in bonitate et malitia formaliter et non materialiter, non autem primo modo, propter disproportionem, et propter impedimenta actus exterioris 1-2, q. 19, 8, o. * Natura 8. Necessitas 5. Novum. Obedientia 7. Oratio 21, 31. Ordo 27. Peccatum 220. Perfectio 86. Per se 9. Perseverantia 7. Petrus 1. Pharao. Praeceptum 83, 141, etc. Praedestinatio 13. Processio 18. Prophetia 25, 31. Puritas 1. Rectitudo 2. Religio 64. Roma 1. Sacramentum 38, 39, 40, 70, etc. Scandalum 1, 3, 7, etc. Scientia 42. Schisma 1, 2, 6. Scrutatio. Servire 2. Servitus 4. Symbolum 11. Simonia 18, 29. Simplicitas 3.
- 17 Nullum malum potest per se intendi 1^a q. 19, 9, c. | q. 48, 1, 2^m | 4^m | 1-2, q. 72, 1, c. | q. 77, 7, 1^m | q. 78, 1, 2^m | 1, d. 39, q. 2, 2, c. | d. 46, 2, 2^m | L. fi. | 2, d. 1, q. 1, 1, 2^m | d. 5, q. 1, 2, 5^m | d. 34, 3, c. | 35, 5, 4^m | L. prin^o | d. 37, c. 3, 1, 2^m | d. 41, q. 2, 1, 1^m | d. 43, q. 2, 1, 7^m | Cg. 2, c^o 40, 7^m | Lib^o 3, c^o 4 | 5 | 6 | 107, 1^m | 2^m | Ma. q. 1, 3, c. | q. 2, 1, c. fi. | q. 3, 2, 1^m | 12, o. | 1^a Cor. 15, lect. 2, fi. Appetitus 29. * Suffragia 5. Temperantia 16. Tentare 2. Tribulatio 19. Verbum 23. Vicarius.
- 18 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 19, 7, 2^m | 3^m | 2, d. 38, 5, c. | d. 40, 2, o. * Unctio 10, 32. Usura 47, 49, 92, 108, 109. Virtus 43. Votum 27.
- 19 Intendens bonum per se excusatur a malo quod sequitur praeter intentionem et raro, non autem si sequitur semper vel saepe. Ma. q. 1, 3, 5^m.
- 20 Peccatum recipit speciem ex intentione peccantis 1-2, q. 72, 1, 8, c. | 3^a q. 88, 4, 1^m.
- 21 Immo aliquando variatur species peccati, sine eo quod intentio feratur ad ipsam circumstantiam 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 3, c.
- 22 Intentio secundum esse spirituale duplex: scilicet quiescens ut species in anima et fluens ab agente ad passum, et de potentia ad actum, ut virtus instrumenti 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 4, c. | Verit. q. 27, 7, c. * Aequivoca 6. Aer 8, 9. Analogia 6. Angelus 61. Anima 172. Apprehensio 4. Atributa 4, etc. 14, etc. Cogitativa 1. Conceptio 5, etc. Dialectica 4. Definitio 31, 46. Ens 1, etc. 16, etc. Effectus 7. Esse 1. Finis 38. Genus 5. Gratia 101, etc. Individuum 8. Instrumentum 8, 9, 14, etc. Intellectus 116. Phantasma 4, etc.
- 23 Prima intentio est similitudo rei existentis extra animam, non autem secunda intentio, sed est aliquid consequens actum, et modum intelligendi rem 1^a d. 2, 3, c. | Po^a q. 7, 9, c. * Hypostasis 1. Logica 8, 9. Lumen 9. Malum 1. Memoria 1, 10.
- 24 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 85, 1, c. | 3, 4^m | 1-2, q. 5, 1, 1^m prin^o | Opus. 49, o.
- 25 Intentioni res non est subjecta, nec intentio est in ea sicut accidens in subjecte; sed dicitur res subjecta, idest objecta 1^a d. 33, 1, 3^m | Opus. 56.
- 26 In omnibus intentionibus, hoc communiter verum est, quod intentiones ipsae non sunt in rebus, sed in anima tantum 1^a d. 83, 1, 3^m | Opus. 56.
- 27 Nomina primae intentionis sunt, quae imposita sunt rebus abso-

INTERPRETATIO

- lute, mediante conceptione, qua intellectus fertur super rem in se. Sed nomina secundae intentionis sunt, quae imponuntur rebus, non secundum quod in se sunt, sed secundum quod res subsunt intentioni, quam intellectus facit in eis. Opus. 42, c^o 12, prin^o.
- 28 Intentio secundum esse quod significat veritatem propositionis, formaliter est in anima, sed est in re fundamentaliter 1^a q. 3, 4, 2^m | 1, d. 33, 1, 1^m | 3, d. 6, q. 2, 2, c. | 4^m | Po^a q. 7, 2, 1^m | Quol. 9, 3, c. | Quol. 12, 1, 1^m. * Motus 6. Natura 21. Persona 2, 38. Privatio 15, 16. Ratio 4. Scientia 112. Sensus 13, 28. Similitudo 2. Subsistentia 6. Suppositum 3. Unitas 19, etc. Universale 1, etc.
- 1 INTENTIONALE. Nullum intentionale denominat suum subjectum, nec causat effectum naturalem 1^a q. 67, 3, 3, c. | d. 13, 3, c. | Po^a q. 5, 1, 6^m | Anima. 2, lect. 14, fi. * Actio 34. Aer 8, 9. Anima 121. Caelum 68, 69, 126.
- 2 Immo lumen secundum esse intentionale in aere, denominat subjectum, et causat effectus naturales 2, d. 13, 3, c. * Ens 1, 13, etc. Finis 38. Gratia 101, etc. Habere 3. Instrumentum 8, 9, 14, etc. Intentio 22, etc. Lumen 9, 10, 11. Memoria 1, 10. Participare 2. Passio 5. Transmutatio. Unitas 19, etc.
- Intercessio. Confessio 46. Elias 3. Missa 27. Sacerdos 36. Sanctus 10.
- Intercipere. Baptismus 52, 53. Usus 7.
- Interdictum infligitur toti regno, propter peccatum regis 4, d. 18, q. 2, a. 3, q. 2, 2^m. * Eucharistia 214, 215, 218, 219. Excommunicatio 18. Ignorantia 5, 8, 33. Jejunium 34, 42. Militia 1. Poenitentia 46. Promulgatio 3, etc.
- Interesse. Angelus 491. Baptismus 47. Bellum 8. Campsoria 8. Missa 15. Officium 12. Unctio 22. Usura 100, 228.
- Interficere. Antichristus 6. Basiliscus. Hieronymus 1. Matrimonium 116.
- Interjectio. Racha.
- Interior. Actus 52, 168, 169, 170, 175, 181. Adam 15. Adoratio 2. Aedificare 1. Angelus 150, 155, 564, 568. Anima 294, 307. Assimilatio 5. Baptismus 92, etc. 156. Beatitudo 188. Beneficentia 2. Bonitas 165, 244, etc. Consilium 16. Contritio 3. Credere 2. Cultus 3, 12. Christus 53, 54, 87. Delectatio 85, etc. Deus 321. Ecclesia 8, 9. Interius. Ossa. Professio 9. Sensus 9, 18, 19, 20. Seraphin 5. Servire 3. Simonia 29. Somnium 2. Tristitia 6, 7, 18. Unctio 3. Unio 8. Uti 15. Verbum 9, 14, 17. Vita 48, 55. Vocatio 3. Voluntarium 1, 8, 9. Vox 3, 4.
- Interius. Aedificare 1. Apprehensio 5. Aqua 20. Area 3. Audacia 1, 15. Auditor 3. Confessio 12, 24. Conversio 7. Cooperari 4. Daemon 39, 54, 55, 66, 96, 97, 102, 103, 110. Deus 173, 227, 321. Doctrina 18, 19. Dolor 4, 7, 14, 34. Ecclesia 8. Energumenus 1, 2. Eucharistia 273. Exitus 1. Fides 76, 80. Finis 30. Gloria 7, 23. Gratia 72, 125. Habitus 52. Homo 2. Honestas. Humilitas 10. Imperare 17. Intellectus 174, 179, 185, 281. Jaectantia 1. Iustificatio 13, etc. Legislator 2. Lex 21, 63, 92, 128, 129, 143. Liberalitas 3, 4, 9. Loqui 4, 5. Malitia 1. Manifestatio 2. Matrimonium 26, 27, 28. Membrum 6. Modestia 1, 2, 4. Negligentia 2. Obedientia 31. Obligari 3. Oratio 5. Ordo 60. Pax 13. Peccatum 136, 395. Poenitentia 14, 32, 46, 66, 72, 83, 101, 113. Perfectio 61, 79. Phantasma 2, 8. Professio 9. Prudentia 16. Pulchritudo 7. Ratio 11. Regnum 4. Religio 16, 38. Sacramentum 52, 57, 127, 128. Sacrificium 2, 5, 10, 11, 21, 22. Sanitas 2. Servire 3. Timor 34. Usura 86. Velum 1. Verbum 17. Virtus 87, 107, 108, 109. Visus 3.
- Interminabile. Aeternitas 1, 3. Charitas 553, o. Diversitas 6. Individuum 32, etc. Quantitas 11, 22.
- Intermissio. Alleluja. Angelus 141. Doctrina 10. Gregorius.
- Internum. Aqua 4. Aquila 1. Credere 11. Missio 13.
- Interpellari. Monitio. Oratio 76.
- Interpositio. Baptismus 51, etc. Offuscatio.
- 1 INTERPRETATIO est in dubiis, in quibus non licet absque determinatione principis a verbis legis recedere. Sed in manifestis non opus est interpretatione, sed executione 2-2, q. 120, 1, 3^m. * Abias.
- 2 Immo legislator non potest aliquod praeceptum ponere, quod non oporteat in aliquo casu praetermitti, et interpretari 1-2, q. 96, 4, 6, c. | q. 97, 4, c. | 2 2, q. 120, 1, 2^m | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 1, c. | 1^m.
- 3 Interpretatio in dando remedium, debet fieri in peiorem partem supponendo, scilicet cum debemus aliquibus malis adhibere remedium sive nostris sive alienis, expedit ad hoc ut securius remedium apponatur, quod supponatur id quod est deterius, quia remedium quod est efficax contra majus malum, multo magis est efficax contra minus malum. Sed in definiendo sive determinando, in rerum iudicio, debet aliquis niti ad hoc, ut interpretetur unumquodque, secundum quod circa. In iudicio autem personarum, ut interpretetur in melius 2-2, q. 60, 4, c. | 3^m. * Angelus 61. Capharnaum. Cete. 1. Cherubin 1. Confessio 55. Consuetudo 4. Derisio 3. Dubitatio 4, 5. Galilaea 1. Imperare 9. Lazarus 1. Lectoratus 4, 6, 7. Lingua 1, 3, etc. Lumen

INVENTIO

22. Manna. Maria 1. Meritum 3. Naasson. Nazareth. Oratio 3, 80, 81. Paradisus 2. Peccatum 228. Phariseus. Prophetia 27. Rahab 1. Rachel. Roboam. Seraphin 1. Tentare 1, 10. Zorobabel.
- 4 Interpretatio sermonum, reduclitur ad donum prophetiae, et est dignior quam donum linguarum 2-2, q. 176, 2, 4^m.
- 5 Post ponitur autem interpretatio sermonum, dono linguarum, quia etiam ad interpretandum diversa linguarum genera, interpretatio sermonum se extendit 2-2, q. 176, 4^m fi.
- Interrogare dicitur Deus hominem, quando reducit eum ad conscientiam interius, vel exterius. Job 9, lect. 3, princ. Accusatio 9. Confessio 4, 82. Conscientia 10, 12. Oratio 11.
- Interruptio. Baptismus 51, etc. Christus 52. Eucharistia 274, 275. Habitus 77. Pax 17. Sacramentum 39
- Intersecare. Stella 2.
- Interstitium. Ignis 16.
- Intervallum. Eucharistia 198. Matrimonium 50, 106.
- Intervenire. Matrimonium 64. Oratio o. Prolixitas.
- Intestatus. Adoptio 7.
- Intestina resurgent in corpore, sicut et alia membra, cum nobili humiditate, non autem cum turpi superfluitate, non quidem ad exequutionem sui operis, quia instrumentum non solum servit ad exequendam operationem agentis, sed ad naturae humanae integritatem, et ad virtutis naturalis ostensionem, et ut commendetur sapientia Dei 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | 2^m | q. 2, 2^m Quol. 10, 8, 3^m.
- Intimiditas est peccatum, quia causatur ex defectu amoris, vel rationis, vel ex superbia 2-2, q. 126, 1, o. * Fortitudo 36.
- Intimum. Causa 75, 76, 77. Contemplatio 6. Deus 227. Esse 1, 2. Imprimere 2. In 11. Intellectus 1, 240. Medium 14, 15. Natura 9. Necessitas 6, 22. Saliva. Verbum 33. Visus 12. Voluntas 77.
- Intinctus. Eucharistia 56, 177, 202.
- Intitulari. Psalmus 2.
- Intra. Affectio 1. Alexander 1. Amicitia 10. Amor 164, 257. Angelus 83, 84. Anima 18. Ars 19. Audacia 1. Auditor 3. Bonitas 57. Caput 4. Circulus 4. Conceptio 1. Daemon 88, 96. Delectatio 89. Devotio 5. Definitio 1. Ens 6. Esse 2, 52. Generatio 13. Materia 41. Membrum 3, 6. Necessitas 6, 10. Passio 38. Processio 3. Satisfactio 27. Verbum 9. Visus 2.
- Intraneum. Motus 79.
- Intrare. Adam 77. Alexander 1. Apparere 9. Ascendere 17. Balneum. Baptismus 23, 154, 155, 187. Cete. 6, 10. Daemon 117. Episcopus 22, 26, 28. Flumen 2. Infidelis 4. Joannes 6. Maria 61. Matrimonium 42, 50. Religio 62. Ruth. Temperantia 10.
- Intrinsecum. Actio 56. Affectio 1. Angelus 84. Animata. Apud 2. Bonitas 178. Caelum 138. Causa 56, 57. Damnatio 37. Datio 15. Deus 315. Devotio 5. Distinctio 16. Esse 99. Eucharistia 128. Experientia 11. Fides 1, 76. Forma 4, 166. Gratia 6. Instans 12. Liberum 30. Mensura 1, 2, 8, etc. Motus 9, 12, etc. Natura 2, 5, 19, 20, 21. Necessitas 6, 22. Nitor 2. Origo 1. Passio 94. Principium 8. Rectitudo 4. Sensus 18. Unitas 26. Voluntarium 1. Voluntas 67.
- Introductio. Agens 78. Alteratio 10. Bigamia 8. Caro 6. Dominium 10. Forma 113, 120, 121, 122, 132. Generatio 31. Haeresis 63. Instans 23. Lex 145. Logica 1, 11. Motus 22. Passio 130. Perfectio 30. Scriptura 1. Spes 78. Usura 128.
- Introitus in missa, est quasi exordium 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 2, c. * Baptismus 23, 155, 187. Daemon 117. Limbus 7. Meritum 110.
- Intueri. Angelus 336.
- Intuitus praesens Dei, fertur ab aeterno in totum tempus, et in omnia quae sunt in quocumque tempore, sicut etiam in subjecta sibi praesentialiter 1^a q. 14, 9, c. | 13, c. fi. | 2-2, q. 95, 1, c. | Isa. 3, fi. c. * Amor 59. Angelus 336. Cogitatio 2, 3. Consideratio 1. Contuitus. Honor 35. Intellectus 65, 83. Prophetia 55. 89. Ratio 57. Visio 10.
- Intumescere. Venter.
- Intus. Circulus 4. Energumenus 1, 2. Intellectus 1. Visus 2.
- Invadere. Aggredi. Alexander 1. Fractio 3. Ira 53. Occidere 20. Occupatio. Rixa 2, 3. Servitus 14. Sustinere. Timor 34. Tyrannus 10.
- Invariabile. Accidens 123, 124. Caelum 75. Deus 135. Forma 34.
- Invariabile. Campsoria 8.
- 1 INVENTIO proprie est illius, de quo non sperabatur, nec putabatur. Matth. 1, fi. * Actus 175. Adjunctio. Addiscere 1. Altare 1. Angelus 57. Anima 221. Baptismus 240. Bestialitas 1. Bonitas 154, 231. Causa 82. Cognitio 55. Confessor 5, 6. Consilium 23. Contemplatio 9. Contrapassum 2. Creatura 18. Difficile 14. Divisio 4. Electio 34. Ens 16. Eubulia 2. Eustochia 3. Exemplum 1. Falsitas 23. Finis 63. Furtum 10. Heva 2. Inventiva. Inventor. Lamina. Lex 153. Liber 14. Loqui 1. Maria 31, 59. Mensura 4. Mos 2. Nocere 12. Nomen 6. Oculus 1. Ornatus 9. Passio 4.
- 2 Inventio medii in syllogismo describitur. Opus. 50, o. * Porositas. Praecipitatio 2. Primum 5. Prudentia 60, 79. Puer 10. Relatio 51. Religio 61. Reperiri. Restitutio 16. Sal. 1. Scientia 75,

INVOCARE

- 106, etc. 119. Sepultura 1. Solertia 2, 3. Suspicio 6. Tarditas 3. Theologia 2. Timor 72. Transferre 2. Unctio 11. Universale 14. Usura 9, 23, 37, 43, 44, 45, 56, 88, 183, 198, 199, 225, 261, 291. Usus 9. Verbum 3.
- 3 Inventio novitatum in ornatu exteriori, puta inveniendo superflua et curiosa, est peccatum 2-2, q. 21, 4, c. | q. 169, 2, c. | 4^m. Inventiva. Prudentia 60. Scientia 119.
- Inventor. Haeresis 26.
- 1 INVESTIGARE proprie, est per vestigia alienius euntis per viam, ad viae terminum deduci. Dio. Lib. 1. * Angelus 173. Caelum 35.
- 2 Investigatio divinorum, tripliciter est peccatum. Primo, ex praesumptione comprehendendi divina. Secundo, non praesupponendo fidem. Tertio, si supra capacitatem 4, d. 11, l. princ. | Verit. q. 5, 2, 11^m | Trin. 5, o. | 7, c. | Job 9, fi. * Creatio 5, 6, 7, 47. Daemon 22. Exquisitum. Notum 3. Usura 1.
- Investiri dicitur canonicus per librum, Abbas per baculum, Episcopus per anulum 3^a q. 62, 1, c. | Verit. q. 27, 4, a. 2. Annulus. * Institutio.
- Inveteratio. Ira 69. Peccatum 190.
- Invidentia. Blasphemia 22. Invidia o.
- 1 INVIDIA est tristitia de bono alterius, inquantum aestimatur diminui gloriam propriam: unde invidi proprium est niti semper proximi gloriam qualitercumque minui 2-2, q. 34, 6, a. 1 | c. fi. | 3^m | q. 36, 1, 2, o. | 3, c. | 4, c. | 3^m | q. 73, 3^m | q. 158, 1, 4, c. | 2, d. 5, 4, 1, 3, 2^m | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | 27, q. 1, 1, 3^m | Verit. q. 26, 4, 6^m | Ma. q. 8, 1, c. fi. | 5^m | 2, 7^m | 3, 6^m q. 10, 1, c. | 6^m | 2, 1^m | 3, c. | 3^m | q. 11, 3, 4, c. | Job 5, lect. 1, princ.
- 2 Invidia praecipue est de bonis, in quibus est gloria et honor 2-2, q. 36, 1, c. | 3^m. * Blasphemia 22. Capitale 8. Ciconia 1. Compunctio. Contentio 4. Daemon 51, 52, 53, 58. Damnatio 30, 31, 33. Detractio 1, 2, 3. Odium 66.
- 5 Invidia quaelibet est peccatum. Non autem omnis zelus, qui proprie est tristitia de eo quod deest nobis, non aliis 2-2, q. 36, 2, o. | q. 158, 1, c. | Ma. q. 10, 1, o. | Psal. 56, princ. * Discordia 3. Doctrina 1. Inconstantia 3. Ira 34, 57, 60, 62, 66, 77.
- 4 Invidia secundum genus suum est peccatum mortale. Tamen primi motus sunt peccata venialia: et sunt etiam in viris perfectis 2-2, q. 36, 3, o. | Ma. q. 10, 2, o. | q. 11, 3, c. * Praeceptum 95. Tristitia 3. Vitium 8, 12.
- 5 Invidia est vitium capitale: ejus sunt quinque filiae, scilicet odium, susurratio, detractio, exultatio in adversis, et afflictio in prosperis 2-2, q. 34, 6, o. | q. 36, 4, o. | Ma. q. 8, 1, c. | 5^m | q. 10, 3, o. Capitale 8. Detractio 4.
- 6 Afflictio in prosperis, inquantum sunt contra excellentiam, est invidia. Sed inquantum eveniunt contra conatum, est filia ejus 2-2, q. 36, 4, 3^m. Ma. q. 10, 3, 3^m.
- 7 Invidia ad proximum, est mater odii, primo, ad proximum, et consequenter ad Deum 2-2, q. 34, 6, 2^m.
- 8 Invidia est subjective in concupiscibili, non autem in irascibili. Ma. q. 8, 3, 6^m. Subjective. * Angelus 482, etc. Deus 92.
- 9 Invidia non est inter multum inaequales, sed ad illos tantum, quibus potest quis se aequare, vel praeferre 2-2, q. 36, 1, 2^m | 3^m. * Judaei 18.
- 10 Amatores honoris, et pusillanimes, sunt maxime invidi 2-2, q. 36, 1, 3^m | Job 5, lect. 1, princ. * Odium 7, 14, 17. Passio 95.
- 11 Senes invident junioribus. Et qui multa expendunt ad consequendum aliquid, iis qui parum expendunt 2-2, q. 36, 1, 4^m. * Vitium 12.
- 12 Invidia ut plurimum nascitur ex superbia 2-2, q. 36, 4, 1^m | 2, d. 21, q. 2, 1, 1^m | Ma. q. 8, 1, 5^m | q. 10, 3, 1^m.
- 13 Memoria bonorum ut sunt habita, causat delectationem, ut amissa, tristitiam, ut habita ab aliis, invidiam 2-2, q. 36, 1, 3^m.
- 14 Invidia contrariatur duabus virtutibus, quia habet duo objecta, scilicet principale, idest bonum, et proximum. Primo contrariatur misericordiae, secundo nemesi 2-2, q. 36, 3, 3^m | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | Ma. q. 10, 2, 8^m. * Ira 34, 57, 60, 62, 66, 77. Ira 77. Passio 95. Praeceptum 95. Zelus 2, 4.
- Invigilare. Vita 63.
- Invincibile. Ignorantia 2.
- Invisibile. Angelus 141, 555. Baptismus 49. Datio 25. Fides 113. Haeresis 40. Missio 3, 19, 27, etc. Sacramentum 146.
- Invitatio. Invitat nos Deus ad duo: scilicet ad considerationem suae potentiae, et ad considerandum idoneitatem ejus qui habitat cum Deo, ut ab ipso semper protegatur illaesus. Isa. 3, meo. * Festum 5. Tuba 2.
- Invitus. Absolvere 20. Alienum 4, etc. Amor 239. Baptismus 128. Credere 33. Excommunicatio 8. Fornicatio 16. Mors 38. Officium 4. Praedicare 5. Religio 54, 57. Sepultura 4. Simonia 24, 26. Usura 125. Votum 61.
- Inungere. Patena. Unctio o.
- 1 INVOCARE est in se vocare, per affectum, et devotum cultum. Rom. 10, lect. 2, princ. * Anima 73. Baptismus 50. Daemon 72, etc.
- 2 Invoco sapientiam Dei, ne me errare permittat: in periculum a.

INVOLUNTARIUM

- nimae meae, et in laqueum aliorum. Opus. 73, prol. * Christus 55, 168. Divinatio 7, etc. Filiatio 19. Miraculum 15, 40, 43. Oratio o. Usura 260.
- Involvere. Abjicere. Aenigma 1. Daemon 37. Damnatio 39. Ignis 12. Scriptura 2.
- 1 INVOLUNTARIUM non est poenale, nisi sit subijcibile voluntati 2, d. 3, q. 1, 1, 6^m. * Commutatio 2. Furtum 6, etc.
- 2 Non voluntarium dicit solam remotionem actus voluntatis, sed involuntarium, contrariatur ei quod fit: ideo sequitur ipsum tristitia semper, non autem illud. Ma. q. 3, 8, c. * Ignorantia 1, etc. Invitus. Necessitas 9, 10, 29. Non velle.
- 3 Facta per metum sunt voluntaria simpliciter et involuntaria secundum quid 1-2, q. 6, 6, o. | 7, 1^m | 2^m | q. 39, 1, c. | q. 73, 6, c. | q. 87, 6, c. fi. | 2-2, q. 168, 4, 4^m | q. 125, 4, c. | q. 142, 3, c. | 4, d. 29, q. 1, o. | Ma. q. 2, 3, 4^m | q. 11, 1, 3^m | Quol. 5, 10, o. | 2^a Cor. 9, lect. 1, fi. | Ethi. 3, lect. 1, meo etc. | lect. 2, meo. * Non voluntarium. Timor 40, 41. Turpitudine 1.
- 4 Concupiscentia nullo modo causat involuntarium 1-2, q. 6, 7, o. | 2-2, q. 142, 3, c. | Ethi. lect. 3, lect. 2, fi. etc. | lect. 4, o.
- 5 Violentia causat involuntarium in cognoscentibus, in aliis autem causat innaturale, quia opponitur directe voluntario et naturali 1-2, q. 6, 4, c. | 5, o. | 6, 1^m | 7, 3^m | q. 73, 6, c. | 2-2, q. 88, 6, 1^m | Ma. q. 6, c.
- Inutile. Avaritia 21. Doctrina 12. Inquirere 2. Peccatum 198. Praeceptum 43. Sabbatum 15. Scientia 60. Votum 68, 74.
- Ipsam cum sit reciprocum est relativum identitatis. Unio. 3, c. fi. * Compositio 11, 12, 15. Consequentia 1, 2. Esse 29. Secundum quod ipsum o. Simpliciter o. Substantia 16. Suum o.
- 1 IRA dicitur tripliciter: scilicet habitus vel actus vitii oppositi mansuetudini, secundo voluntas vindictae, tertio passio 2-2, q. 158, 8, c. | 2, d. 36, 2, 2^m | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, c. * Amor 178. Detractio 2. Excandescencia.
- 2 Ira duplex: scilicet per zelum, idest secundum rationem, et ira per vitium, idest contra rationem 2-2, q. 158, 1, 2, o. | 3^a q. 15, 9, a. 3 | c. | 2, d. 36, 2, 2^m | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Ma. q. 12, 1, c. | 4^m | 7^m | 2, c. | q. 13, 3, 14 | Job 17, lect. 1, fi. | Matth. 5, meo | Eph. 4, lect. 8, meo etc. * Fatue.
- 3 Ira est inordinata dupliciter: scilicet ratione appetibilis et ratione modi 2-2, q. 158, 2, 3, 4, c. * Indignatio.
- 4 Aliquis actus est irae tripliciter: scilicet directe et essentialiter, ut appetere vindictam, antecederet, scilicet tristari de injuria, et consequenter, scilicet delectari de punitione. Ma. q. 8, 3, 7^m. * Rixa 4. Schismos.
- 5 Gradus irae triplex: scilicet in corde, ore et opere 1-2, q. 46, 8, 3^m | 2-2, q. 158, 5, 3^m | 7, c. | Ma. q. 12, 5, c. | Eph. 4, fi. Fatue.
- 6 Ira est passio quodammodo composita ex passionibus contrariis 1-2, q. 46, 2, c. fi. * Capitale 8.
- Ira, secundum Glossam, est omnis malus motus animi ad nocendum. Mat. 5, meo.
- 7 Ira continet multas passiones, non sicut genus continet species, nec sicut causa suos effectus, sed sicut effectus suas causas 1-2, q. 46, 1, c. | 3^m. * Clamor 1, 2. Detractio 2. Excandescencia. Fatue.
- 8 Ira secundum rationem rectam est passio laudabilis; quae autem est contra rationem, in plus vel minus, est peccatum 1-2, q. 24, 1, 3^m | 2-2, q. 158, 1, 2, 8, o. | 3^a q. 15, 9, o. | Ma. q. 12, 1, 2, o. | Job 17, lect. 1, fi. | Eph. 4, lect. 8, meo.
- 9 Habitus virtutis tenens medium in ira est innominatus. Ideo dicitur mansuetudo quae significat diminutionem irae 1-2, q. Mansuetudo 2.
- 10 Ira semper est aliquo modo cum ratione 1-2, q. 46, 4, 5, o. | 6, c. | 1^m | q. 48, q. 3, 1^m | 3^m | 4, c. primo 2-2, q. 53, 6, 1^m | q. 156, 4, c. | 3, d. 16, q. 1, 2, c. | Ma. q. 12, 4, 3^m | Psal. 36, primo.
- 11 Ira aliquantulum audit rationem, sicut nuntiantem quod injuriatum est, non autem perfecte, quia non observat regulam ejus in vindicando 1-2, q. 46, 4, 3^m | 5, 1^m | 6, c. | 2-2, q. 53, 6, 1^m | q. 72, 4, 2^m | Ma. q. 12, 2, c.
- 12 Ira est composita ex audacia tristitia et spe 3, d. 26, q. 1, 3, 5^m c. fi. | 4, c. | 1^m | 3^m fi. | 3^a q. 15, 9, 2^m | Ma. q. 12, 3, 10^m 1^m | 3^m primo | 2, c. | 1^m primo | 3, 60, 5, 4^m | 2-2, 157, 1, c. | fi. | Virt. q. 1, 12, 2, 6^m | Psal. 36, primo | Mat. 5, primo 2.
- 13 Ira componitur ex tristitia et desiderio, non sicut ex partibus, sed sicut ex causis 1-2, q. 46, 3, 3^m | 3^a q. 15, 9, c. Infra 78. Tristitia 1.
- 14 Materiale in ira est accensio sanguinis circa cor, vel aliquid hujusmodi; formale vero est ex parte appetitus vindictae 1^a q. 20, 1, 2^m | 1-2, q. 22, 3, 3^m | q. 48, 2, c. | 3, c. | 1^m | 4, d. 49, q. 3, 2, c. | Ma. q. 8, 3, 7^m | q. 12, 1, c. | 2. 7^m | Anima. lect. 2, meo.
- 15 Ira quo ad suum formale habet principium a ratione, sed quo ad suum materiale impedit iudicium rationis 1-2, q. 48, 3, 1^m | 3^m | 4, c. | Ma. q. 12, 1, c. | 3, 7^m | 4, 1^m.
- 16 Ira est janua omnium vitiorum per accidens, scilicet impediendo rationem, sed per se, respectu aliquorum vitiorum 2-2, q. 158, 6, 3^m.
- 17 Ira contra rationem ex parte objecti, semper est peccatum

IRA

- mortale, nisi desit consensus, vel nisi de re parva; non autem ratione modi, nisi sit contra charitatem 1-2, q. 88, 5, 1^m | 2-2, q. 158, 3, o. | Ma. q. 7, 4, 1^m | q. 12, 2, 3, o. | Gal. 5, lect. 5, meo.
- 18 Ira est vitium capitale non autem odium 2-2, q. 34, 5, o. | q. 158, 6, o. | Ma. q. 8, 1, c. | 21^m | 22^m | q. 11, 4, 1^m | q. 12, 5, o. Capitale 8.
- 19 Species irae sunt tres: scilicet fel, idest acuta, mania, idest manens, et furor 1-2, q. 46, 8, o. | 2-2, q. 158, 5, o.
- 20 Filiae irae sunt sex: scilicet rixa, tumor mentis, contumelia, clamor, indignatio et blasphemia 2-2, q. 37, 2, 1^m | q. 41, 2, o. | q. 158, 7, o. | Ma. q. 12, 5, c. Blasphemia 11. Clamor 1, 2. Contumelia 74. * Generale. Iracundia o. Iracundus o. Schismos.
- 21 Ira est subiective in irascibili 1-2, q. 46, 3, o. | 2-2, q. 162, 3, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. | Sensu. lect. 1, meo 3, primo. Subjective.
- 22 Defectus irae in voluntate vel in appetitu sensitivo contra rationem semper est peccatum 2-2, q. 158, 8, o.
- 23 Bruta habent iram ex instinctu naturali, non autem ex ratione eorum 1-2, q. 46, 4, 2^m | 7, 1^m. Animal 65. * Cholera. Iracundus 1.
- 24 Multum ebrii non irascuntur, quia nihil habent de iudicio rationis. Sed parum ebrii multum irascuntur, quia habent iudicium rationis, sed impeditum 1-2, q. 46, 4, 3^m. * Memoria 18. Mitis. Nomen 78. Oratio 49. Passio 39. Racha. Taurus. Timor 33, 34.
- 25 Ira per zelum, non impediens nec praeveniens iudicium rationis fuit in Christo, non autem ira per vitium 3^a q. 15, 9, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, o.
- 26 Ira ut dicit actum voluntatis ad vindictam, est in Deo et in angelis, non autem ut passio 1^a q. 3, 2, 2^m | q. 19, 11, c. | q. 20, 1, 2^m | q. 59, 4, 1^m | 1-2, q. 47, 1, 1^m | 2-2, q. 162, 3, c. | 1, d. 45, 4, c. | 2^m | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, c. | d. 32, 1, 1^m | Cg. 1, co 39, fi. | 91, fi. | Libo 3, co 96, fi. | Libo 4, co 23 | Ver. q. 23, 3, c. | Po^a q. 7, 5, c. | Psal. 17, primo | Psal. 37, primo a. | Isa. 30, fi. | Mat. 22, primo | Rom. lect. 6, meo | co 9, lect. 4, fi. | co 11, lect. 4, fi. | co 11, lect. 4, meo | Hebr. 3, lect. 2, fi.
- 27 Ira ponitur tripliciter: scilicet ira in corde per anthropopastos, ira in ore et ira in opere 2-2, q. 158, 8, 1^m | Verit. q. 2, 1, c. | Ma. q. 12, 5, 5^m | Opus. 15, co 1 | Psal. 2, meo | Isa. 2, fi. | co 30, fi.
- 28 Ira causatur ex re inconvenienti praesenti, vel praeterita, vel ex apprehensione inconvenientis habitus. Ideo causatur ex dolore et tristitia 1-2, q. 23, 3, 4, c. | q. 25, 1, 3, c. | q. 48, 2, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. * Audacia 16, 17. Clementia 4. Cholera. Generale.
- 29 Omnis ira est propter aliquid contra se factum 1-2, q. 47, 1, o. * Irascibilis 2. Mansuetudo 5, 4, 6, 7. Perturbatio.
- 30 Ira magis sequitur complexionem corporis, quam concupiscentiam, propter velocitatem cholerae ad iram. Ideo promptius insurgit ira, quam concupiscentia 1-2, q. 46, 5, c. | 2-2, q. 156, 4, c. * Taurus. Tristitia 1.
- 31 Ira consurgit tantum ex laesione vindicabili, sed non in promptu 3, d. 26, q. 1, 2, c. fi.
- 32 Ira causatur ex accidente extrinseco, scilicet ex laesione. Sed concupiscentia delectabilium causatur ex causa naturali. Ideo concupiscentia diuturnior est et communior, et requirens principalem virtutem, licet ira majorem impetum habeat 2-2, q. 141, 7, 2^m.
- 33 Causae irae duplex: scilicet ratione motivi, ut excellentia, vel ratione dispositionis, ut defectus sicut aegritudo 1-2, q. 47, 3, o.
- 34 Ira causatur ex invidia. Et consequitur etiam audaciam et est effectus ejus 1-2, q. 25, 3, c. | 4, 2^m | 3^m | Rom. 10, lect. 3, meo Audacia 17.
- Immo ira causat audaciam 1-2, q. 45, 4, 3^m. Audacia 16.
- 35 Tristitia illata, causat iram 1-2, q. 46, 1, c. | 6, 3^m | 7, 3^m | q. 47, 3, o. | q. 48, 1, o. | 2, c. | 2^m | 2-2, q. 158, 2, 3^m fi. | 6, 1^m | 7, 2^m | 3^a q. 15, 9, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | d. 27, q. 1, 3, 4^m | Verit. q. 25, 2, c. | q. 26, 5, 7^m | Ma. q. 12, 2, 5^m | 4, 2^m | 3^m | 5^m | 5, 1^m | q. 8, 3, 7^m | Psal. 6, meo primo.
- 36 Sola parvipensio, causat iram. Et omne provocans iram est aliquid sub ratione injusti 1-2, q. 47, 2, o. | 3, 4, c.
- 37 Tacens provocat ad iram contumeliantem, quia videtur eum parvipendere 1-2, q. 47, 1, 4^m | 2-2, q. 72, 3, 3^m.
- 38 Oblivio, exultatio in adversis, denuntiatio tristitiae, impediens voluntatem et quaelibet talia, causant iram, ratione parvipensionis tantum 1-2, q. 47, 2, 3^m.
- 39 Ludus, risus, festum, prosperitas, consummatio operum, delectatio non turpis et spes, causant iram, ratione parvipensionis, sed impediunt eam, inquantum impediunt tristitiam 1-2, q. 47, 3, 3^m.
- 40 Defectus injuriantis duplex: scilicet augens indignam parvipensionem, ut ignobilitas, insipientia, et servitus; et defectus diminuens eam, ut poenitentia, confessio mali, humiliatio, postulatio veniae et hujusmodi. Primi augent iram, secundi vero diminuunt eam 1-2, q. 47, 4, o.
- 41 Ira debilitatur ex diuturnitate, sicut et causa ejus, scilicet memoria injuriae. Quae etiam videtur minor, quando est tantum in memoria 1-2, q. 48, 2, 2^m.
- 42 Ira non est ad personam multum excellentem quae laesit, sed tantum tristitia, quia ira praesupponit tristitiam, desiderium,

IRA

- spem et audaciam puniendi 1-2, q. 25, 3, c. fi. | q. 45, 4, 3^m | q. 46, 1, c. | Verit. q. 26, 5, 3^m.
- 43 Nullus proprie irascitur sibi, sed metaphorice, sicut nec justum nec injustum sibi facit, nisi metaphorice 1-2, q. 46, 7, 2^m | 2-2, q. 106, 3, 1^m.
- 44 Ira est magis ad amicos injuriantes, quam ad alios, quia indignior videtur eorum despectio 1-2, q. 47, 4, 3^m.
- 45 Ira est tantum ad eos, ad quos est justitia et injustitia 1-2, q. 46, 7, o.
- 46 Homo irascitur inanimatis et brutis, ex imaginatione nuntiante laesionem, non autem ex ratione 1-2, q. 46, 7, 1^m.
- 47 Ira cessat ad graviter laesos, quia malum eorum sufficit 1-2, q. 46, 6, 1^m | q. 47, 4, 2^m.
- 48 Ira cessat ad mortuos, quia non possunt dolere, quod tamen appetit iratus, et vindicta jam facta videtur 1-2, q. 46, 7, 1^m | q. 47, 4, 2^m.
- 48 Ira maxime facit perturbationem corporalem circa cor, ita ut etiam ad exteriora mombra derivetur 1-2, q. 48, 2, c. | 3, c. | 4, o. | 2-2, q. 46, 3, 3^m.
- 50 Signa et effectus irae sunt quinque: scilicet palpitatio cordis, tremor corporis, inflatio faciei, exasperatio oculorum et clamor irrationabilis 1-2, q. 48, 2, 4, 2 | 2-2, q. 158, 4, c. fi. * Audacia 16, 17. Blasphemia 11. Clamor 1, 2.
- 51 Ira causat fervorem sanguinis quia fit insequendo, quod convenit calori, non autem retrahendo, quod convenit frigori 1-2, q. 48, 2, o. | Verit. q. 26, 3, c. fi. * Contumelia 7. Excommunicatio 11. Gloria 11. Habitus 66, 67.
- 52 Fervor amoris est dulcis et lenis, irae vero fervor est amarus, et ex felle. Ideo primus assimilatur calori aeris et sanguinis, secundus autem assimilatur igni et cholerae 1-2, q. 46, 5, c. | q. 48, 2, 1^m.
- 53 Ex ira audacia angetur, quia ira est quid ausivum, secundum Philosophum. Unde irati redduntur prompti et audaces ad invadendum. Et similiter delectatio est effectus irae, ut est in spe vindictae, sed delectatio de vindicta praesenti aufert totaliter iram 1-2, q. 44, 1, 1^m | q. 45, 4, a. 3 | 3^m fi. | q. 46, 2, c. | q. 48, 1, o. * Inconstantia 3. Latere.
- 54 Ira inter ceteras passiones, magis impedit usum et iudicium rationis: unde consuetudo irati est, quod non patitur audire verba usque in finem, sed statim in ipso verborum exordio provocatur 1-2, q. 37, 4, 3^m | q. 48, 3, o. | 4, c. | 2-2, q. 41, 2, 3^m | q. 72, 4, 2^m | q. 157, 4, c. | Ma. q. 12, 1, o. | 4, 1^m | Job 4, lect. 1, prin^o | Psal. 30, prin^o | Psal. 36, prin^o. * Litigium 1. Mansuetudo 2, 3. Odium 15. Peccatum 155.
- 55 Nihil ita trahit homines extra se, sicut ira, quam mansuetudo temperat. Psal. 36, prin^o.
- 56 Ira dupliciter causat taciturnitatem: scilicet ex parte rationis et ex parte perturbationis ejus 1-2, q. 48, 4, o. * Pusillanimitas 1. Ratio 58. Rixa 4. Stultitia 9. Timor 34. Usus 57.
- 57 Ex ira causatur odium, propter laesionem, et ex invidia, propter excellentiam 2-2, o. 34, 6, 3^m. Ma. q. 10, 3, 3^m.
- 58 Ira non destruit amorem, sed sequitur destructionem ejus 3, d. 27, q. 1, 3, 4^m.
- 59 Ira diminuitur, per sequentem iram, praecipue si sequens ira sit major 1-2, q. 48, 2, 3^m.
- 60 Ira et invidia causant inconstantiam, pertrahendo rationem ad aliud, sed luxuria totaliter extinguendo lumen rationis 1-2, q. 77, 7, c. | 2-2, q. 53, 6, 1^m. * Amor 178. Appetitus 66. Cholera. Concupiscentia 3, 10.
- 61 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 156, 4, 2^m.
- 62 Ira est levior quam invidia ratione appetibilis, et haec quam odium, sed e converso ratione modi 1-2, q. 46, 6, o. 2-2, q. 158, 1, o. | Ma. q. 12, 4, o. * Difficile 21. Fortitudo 24, 26, 48. Furor. Incontinentia 9. Irascibilis 2. Latere. Passio 60.
- 63 Ira semper respicit duo objecta, scilicet vindictam et nocentem, sed amor et odium, unum objectum tantum quandoque 1-2, q. 46, 2, 3, c.
- 64 Utrumque objectum amoris est bonum, odii autem malum. Sed ira respicit vindictam sub ratione boni et nocentem, sed rationem mali 1-2, q. 46, 2, 3, 6, c. * Spes 73. Superbia 23. Tristitia 1.
- 65 Oppositum videtur dicere. Ma. q. 1, 3, c. | q. 3, 12, o. | Eth. lect. 1, me^o b.
- 66 Odium appetit malum alicujus sub ratione mali, sed invidia sub ratione propriae gloriae, ira vero sub ratione justae vindictae 1-2, q. 46, 6, o. | 7, c. | q. 47, 1, 2, c. | 2-2, q. 34, 6, 3^m | q. 41, 2, c. | q. 158, 1, c. | 2-2^m | 4, c. | 6, 2^m | Ma. q. 12, 4, o. Invidia 2. Odium 6.
- 67 Odium appetit nocere, propter contrariam dispositionem infinite, non tamen ut sciatur, ira vero propter laesionem tantum cum mensura, et ut sciatur 1-2, q. 46, 6, d. | q. 48, 3, 2^m | 2-2, q. 34, 6, 3^m | q. 41, 2, c. | 4^m | q. 72, 4, 3^m | q. 73, 3, 3^m | Ma. q. 12, 4, 3^m. Immo ira, sine mensura quandoque est, cum scilicet praeter rectam rationem plus, vel minus irascimur 2-2, q. 158, 1, 2, c.
- 68 Odium prius et directius causatur ex tristitia et accidia, quam ex ira 2-2, 6, 34, 6, 3^m | q. 158, 7, 2^m. Odium 15.

S. Th. Opera omnia. Index.

IRASCIBILIS

- 69 Ira crescit in odium, non eadem numero per inveterationem, sed quia causat odium per dinturnitatem 1-2, q. 46, 3, 2^m | 2-2, q. 34, 6, 3^m | 3, d. 27, q. 1, 3, 4^m | Verit. q. 25, 2, 7^m | Ma. q. 10, 2, 12^m.
- 70 Ira est ad singulare, odium autem ad universale 1^a q. 80, 2, 2^m | 1-2, q. 29, 6, o. | q. 46, 7, 3^m | Cg. 2, c^o 59, 4^m | Ma. q. 12, 4, 3^m. Odium 8.
- 71 Odium est insanabilius et permanentius quam ira, quia causatur ex permanentiori causa, scilicet ex dispositione qua reputatur aliud contrarium et nocivum. Sed ira causatur ex passione et commotione animi propter laesionem illatam 1-2, q. 46, 6, 3^m | 7, 3^m.
- 72 Odium magis agit sine misericordia, quam ira, quantum ad rem desideratam, sed e converso quantum ad intensiorem desiderii 1-2, q. 46, 6, 1^m.
- 73 Ira respicit bonum iustitiae, concupiscentia vero, bonum delectabile, vel utile 2-2, q. 158, 4, c. | Ma. q. 12, 4, o.
- 74 Ira operatur cum tristitia, concupiscentia vero delectabiliter. Sed ira est minus poenitibilis, quia plus habet de ratione 2-2, q. 156, 4, c. | Ma. q. 12, 4, 5^m.
- 75 Ira est cum ratione denuntiante injuriam, non autem praecipiente vindictam. Sed concupiscentia neutraliter 1-2, q. 46, 4, o. | 2-2, q. 156, 4, c. | 2^m | Verit. q. 25, 2, c. 6, o. | Job 5, prin^o.
- 76 Difficilius est resistere irae et pugnare contra iram ad horam, propter impetum ejus, quam contra delectationem et concupiscentiam. Sed e converso propter majorem continuitatem 2-2, q. 156, 4, 1^m | q. 162, 6, 1^m | Verit. q. 25, 6, b. 2.
- 77 Superbia aufert homini Deum, invidia proximum per se, ira vero seipsum, sed per accidens. Ma. q. 12, 4, 1^m.
- 78 Ira causatur ex contrariis passionibus, scilicet a spe et tristitia, ideo includit in se contrarietatem 1-2, q. 46, 1, 2^m | Verit. q. 26, 5, 3^m. Ira 12, 13.
- 79 Nulla passio est contraria irae 1-2, q. 23, 3, o. | 4, c. fi. | q. 46, 1, 2^m | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | Verit. q. 26, 4, c. fi. | Eth. 2, lect. 5, prin^o 2.
- 80 Irae contrariatur aliquod vitium, scilicet inordinata remissio irae, sed non apparet, quia est innominata 2-2, q. 158, 8, o. | Ma. q. 12, 5, 3^m.
- 81 Mitescere est privative vel negative oppositum irae, non autem contrarie 1-2, q. 23, 3, fi. * Concupiscentia 3, 10, 20. Fortitudo 24. Ma. q. 12, 5, 2^m prin^o.
- 82 Ira non opponitur mansuetudini, nisi secundum quod ira est inordinata 2-2, q. 157, 1, 3^m | 3^a q. 15, 9, 2^m | 3, d. 15, q. 2^m | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m. Iracundia 1. Mansuetudo 3, etc.
- 83 Ira opponitur mansuetudini secundum inordinationem passionis, charitati vero secundum nocumentum, sed verae iustitiae, secundum apparentiam justitiae. Ma. 12, 5, 2^m. * Mansuetudo 2, 3. Vindicatio 3, 4.
- 84 Mansuetudo magis opponitur irae quam defectui ejus. Ideo vitium oppositum mansuetudini nominatur ira, ad quam refranendam principaliter mansuetudo ordinatur 2-2, q. 157, 2, 2^m | 2, d. 36, 2, 2^m | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Psal. 24, me^o.
- 85 Ira et livor imprudentiam nutriunt et causant. Mat. 22, fi. 3, prin^o.
- 86 Ad iram nec ex justa causa provocari supra humanum est modum. Mat. 5, prin^o 2.
- 87 Remedium optimum contra iram est surdum ac mutum se fingere, vel propriam fragilitatem recognoscere. Psal. 36, me^o. Titum 3, lect. 1, prin^o.
- 88 Ira duplex: scilicet subita, et cum deliberatione: prima venialis est, secunda vero mortalis. Subita quoque duplex: scilicet intus latens, et exterius apparens. Et haec per signum duplex apparet, scilicet confusum, et determinatum. Mat. 5, me^o 7.
- 1 IRACUNDIA est excessus irae. Ideo est vitium oppositum mansuetudini 2-2, q. 157, 1, 3^m. Ira 82, 83.
- 2 Iracundus non est cui inest passio irae, sed qui passibilis est de facili ab ea 1^a q. 63, 4, 2^m | 4, d. 13, q. 2, 1, c. Ira 21, etc. 80. Irascens. Animal 65. Fatue. Ira o. Iratus. Mansuetudo 7. Racha.
- 1 IRASCIBILIS dupliciter sumitur: scilicet proprie, id est appetitus sensitivus; et improprie, id est voluntas 1^a q. 82, 5, 2^m | 2-2, q. 162, 3, c. | 3^m | 3, d. 26, q. 2, 2, 1^m | d. 27, q. 2, 3, c. | Verit. q. 25, 3, c. fi. | 1^m | 5^m | q. 28, 9, 2^m | Ma. q. 8, 3, c. | 4^m.
- 2 Irascibilis potius denominatur ab ira quam ab aliis passionibus, quia est notior, scilicet quia est effectus et terminus earum 1^a q. 59, 1, 2^m | 1-2, q. 25, 3, 1^m | q. 46, 1, 1^m | 3, d. 26, q. 1, 4, 3^m | d. 33, q. 1, a. q. 4, 1^m | Verit. q. 26, 5, 5^m | Ma. q. 8, 3, 5^m | Virt. q. 1, 12, 16^m.
- 3 Terminus irascibilis duplex: scilicet proximus id est vincere, et ultimus id est possessio 3, d. 26, q. 1, 2, 5^m. * Angelus 467. Anima 265, 319. Animus. Appetitus 5. Assimilatio 20. Audacia 18. Concupiscentia o. Delectatio 21, 38. Diffidentia. Fiducia 2. Fortitudo 38, 39. Futurum 9. Gratia 113. Humilitas 12, 13. Invidia 8. Ira 21. Lex 35. Magnanimitas 11. Magnificencia 5. Mansuetudo 6. Objectum 8. Passio 23, etc. 39, etc. Peccatum 102, 192, 313, 317. Phantasia 5.
- 4 Actus irascibilis in tantum est naturalis homini, inquantum est secundum rationem. Sed inquantum est praeter ordinem rationis.

IRIS

- nis, est contra naturam hominis 2-2, q. 158, 2, 4^m. * Perseverantia 10, 11. Praeceptum 55. Rebellio. Sensualitas 6. Spes 28, 29, 61, 73. Superbia 28. Timor 7, 3. Tristitia 1, 6. Virtus 28, 47, 61, 226.
- Iratus.** Anthrospatos.
- Ire.** Anima 225. Baptismus 18. Crucesignatus 2. Finis 13. Infinitum 33. Investigatio 1. Iter. Magi 6. Jejunium 21. Ordo 41. Scipio. Usura 213. Vadere.
- 1 **IRIS** causatur ex vaporibus, non omnino siccis, nec omnino humidis. Ideo est signum non futuri diluvii. Et significat Christum. Quol. 3, q. 14, 1, o. * Arcus o.
- 2 Iris quandoque significat serenitatem, inquantum causa ejus, est causa serenitatis 2-2, q. 95, 5, c.
- 5 Iris significat pluvias non superabundantes, sole siccante eas non totaliter. Quol. 3, q. 14, 1, c. | 2^m.
- 4 Iris significat diluvium non futurum non omnino, sed quamdiu sol et vapores sunt in eadem dispositione. Ideo fit saepe. Quol. 3, q. 14, 1, 3^m.
- 1 **IRONIA** est vitium, quo quis asserit minora de se quam credit. Ideo semper est peccatum, tamen levius ut plurimum jactantia 2-2, q. 110, 2, c. | q. 113, o. | 3, d. 38, 2, 6^m. * Derisio. Magnanimitas 18. Mendacium 6.
- 2 Ironia et jactantia circa idem scilicet conditionem personae, mentiuntur verbis, vel quibuscumque signis 2-2, q. 113, 2, c.
- Irrationabile.** Inconsonum.
- Irrationale.** Adjurare 6, 7. Amicitia 21. Amor 23, 24, 97. Animal. 4. Appetitus 22. Brutum. Creatura 25, etc. Honor 37. Imago 19. Ira 6, etc. 49, etc. Lex 47, 70. Metaphora 7. Missio 28. Praedestinatio 31. Reverentia 11. Sapientia 56. Vocatio 4.
- Irrecuperabile.** Dens 386, 387, 388. Innocentia 1. Justitia 72. Poenitentia 105. Virginitas 10, 11.
- 1 **IRREGULARITAS** non incurritur propter peccatum tantum, sed principaliter propter ineptitudinem personae ad Eucharistiam ministrandam 1-2, q. 20, 5, 4^m | 2-2, q. 64, 7, 3^m | q. 108, 4, 2^m | 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | 3^m fi. | q. 3, 1^m | d. 27, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m | q. 3, 3^m | 4^m | d. 42, q. 3, 1, 4^m. Eucharistia 153. * Abortus 1. Absolvere 10, 23. Bigamia o. Immunditia 2.
- 2 Per peccatum in sola voluntate, non incurritur irregularitas, nec excommunicatio, nec alia poena in foro humano: sed tantum in foro Dei 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m. * Occidere 16, 21, 22. Poena 59. Poenitentia 105. Possessio 10.
- 5 Immo voluntas pro facto reputatur 1-2, q. 20, 4, c. * Sacramentum 129.
- 4 Irregularitas difficilius removetur in novo Testamento quam in veteri, quia tunc erant plures, et in pluribus quam nunc, scilicet tantum in clericis 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 3, 3^m | d. 27, q. 3, 2, 5^m.
- 1 **IRRELIGIOSITAS** habet manifestam contrarietatem ad religionem, per contemptum et irreverentiam Dei, vel rei sacrae 2-2, q. 92, 97, prin^o | q. 122, 3, c.
- 2 Irreligiositas opponitur verae religioni per defectum, sicut superstitio per excessum, et prohibetur secundo praecepto decalogi 2-2, q. 122, 3, 4, c.
- 5 Species irreligiositatis sunt quatuor: scilicet tentatio Dei, perjurium, sacrilegium, et simonia 2-2, q. 97, 99, prin^o | q. 154, 10, 1^m.
- 4 Superstitio impedit religionem, ne suscipiatur Deus; sed irreligiositas, ne susceptus honoretur 2-2, q. 122, 3, 4, c. * Tentare 12.
- Irremediabile.** Angelus 487. Timor 23, 24.
- Irremissibile** dicitur dupliciter: scilicet ex genere peccati, et ex statu peccantis 2, d. 43, 4, 4^m | L. Blasphemia 24, 25. Damnatio 28. Macula 10, 14, 15.
- Irreparabile.** Mors 10. Peccatum 393, etc. Tribulatio 10. Virginitas 10, 11, 31.
- Irreverentia.** Irreligiositas 1. Poena 55. Sacrilegium 1. Tentare 12.
- Irrigare.** Anima 213. Sanguis 15.
- Irrisio.** Accidens 69. Apostoli 25. Confirmatio 8. Doctrina 2. Eucharistia 155. Scriptura 3, 7, 11. Subsannatio. Suggillare. Transumptio. Tribulatio 14.
- Irritare.** Abolitio. Juramentum 28. Papa 3. Votum 33, etc.
- Irrigare.** Papa 3.
- Irruere.** Aqua 14.
- 1 **ISAAC** potuit praecipere, quod Jacob non caperet uxorem de filiabus Chanaan, quia malae erant, et perdendae 4, d. 29, 4, 2^m. * Abraham 13. Adam 86. Festum. 5. Haereditas 2. Prophetia 88. Ratio 3.
- 2 Isaac significavit Christum, inquantum oblatu est in sacrificium. Ideo non oportet quod significet eum ut offerens, licet obtulerit, sicut et alii justii, secundum congruitatem sui temporis, secundum Gregorium 2-2, q. 85, 1, 2.
- 1 **ISAIAS** fuit avus maternus, vel affinis Manassis regis Judae. Isa. prolo. 2, meo. Miraculum 39.
- 2 Isaias tripliciter excellit alios prophetas: scilicet in pulchris similitudinibus, in expressione sententiae, et venustate verborum, quia nobilis erat, et eloquens. Isa. 1, prin^o. * Prophetia 81, 91, 94. Sera.

JACOB

- 3 Isala non facit mentionem de regibus Israel sicut facit Osee cum tamen fuerint contemporanei, quia Isaias prophetavit contra duas tribus principaliter, sed Osee prophetavit contra utrosque reges. Isa. 1^a prin. 1, fi.
- 4 Non facit etiam mentionem Isaias de Manasse rege Juda, sub quo etiam propheta vixit, cum tamen constet eum non amisisse spiritum prophetiae, quia omnia quae in Isaias scripta sunt temporibus praefatorum vidit. Sed non erat decens, ut prophetia quae principaliter consolationis est, in comminatione terminaretur, aut quod tempore mali regis qui iram Dei provocabat, Dei consolatio praedicaretur. Isa. 1, prin^o 1, fi.
- 5 Prophetiae Isaias non subfuit falsum, quia cum omnium quae sunt in toto cursu temporis, rationes ab aeterno in Deo fuerint, quaedam fuerunt inditae rebus, quae explicantur per legem naturae et voluntatis, quaedam vero apud se tantum Deus retinuit, ut ea quae vellet in actum reduceret. Videntes igitur prophetae in speculo aeternitatis, vident de utrisque, quantum Deus vult revelare. Fuerunt igitur Isaias revelatae illae rationes quae rebus inditae erant, quibus causae secundae inferiores, res faciunt, scilicet res naturales vel meritorias, secundum quas causas, infirmitas illa regis Ezechiae, ad mortem ordinata erat. Et sic quantum ad hunc sensum, quem in verbis suis propheta habuit, verum dixit, quia secundum causas inferiores ita erat. Et etiam quantum ad alium sensum quem Spiritus sanctus intellexit, verum dixit, quia Ezechias mortuus fuit illi ingrati tudini, dum postmodum Deo debitas gratias egit, sicut etiam in Ninive subversione, quantum ad statum iniquitatis, ut dicit Augustinus. Isa. 38, prin^o.
- Isidorus.** Character 5. Cete. 2. Fustum 3. Jejunium 5. Lex 1. Negligentia 1. Pertinacia 1.
- Ismael.** Abraham 27. Arabes. Circumcisio 26. Haereditas 2.
- 1 **ISRAEL** dicitur vir videns Deum, et rectissimus quoque interpretatur. Jo. lect. 16, meo 4. * Aaron 2. Circumcisio 7, 8, 10, 23, 33. Desertum.
- 2 Populus Israel erat dilectissimus respectu idolatrarum, et spiritualiter 4, d. 8, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m. Hebraei o.
- 5 Israelita. Judaeus o. Levitae. Missio 26. Primitiae 4. Princeps 27, etc. Samaria.
- Israelita.** Character 46. Desertum. Hebraei o. Judaei o. Levitae. Iste. Accidens 86, 87. Christus 1, 6, 25, 26, 30, 103, 106. Communicatio 2. Demonstrativum. Hic. Hoc. Peccatum 163. Pronomen 3, 4.
- Italia.** Imago 43. Joannes. 16. Philosophus 1. Plato 3.
- Iter.** Praedicare 3.
- Iterare.** Aqua 22. Athanasius 1. Baptismus 118, 136, etc. 142, 217. Charitas 85. Clavis 3. Confessio 46. Donatus. Eucharistia 145, 226, 227. Excommunicatio 20. Multiplicatio. Omissio 9, 18. Operatio 63, 64. Poena 99. Poenitentia 63, 89, 91, 96. Reiterare. Religio 2. Replicari. Resurrectio 48, 49. Sacramentum 145. Unctio 27.
- Itinerans.** Crucesignatus o. Homo 27. Jejunium 27. Missa 14. Praeceptum 46. Praedicare 9, 16. Sabbatum 10. Votum 41, 42, 48, etc.

J

- Jacere.** Aristoteles 9. Caput 7. Tribulatio 23.
- 1 **JACOB** emens primogenita, non peccavit, quia erant sua. Sed Esau vendens ea, peccavit per simoniam 2-2, q. 100, 4, 3^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 3, 5^m | Ma. q. 14, 2, 1^m | Hebr. 12, lect. 3, fi.
- 2 Jacob non est mentitus, dicens se esse Esau, quia mystice dixit se esse Esau primogenitum Isaac, quia primogenita illius de jure ei debebantur. Vel propter mysticum, quia videlicet, minor populus, scilicet gentilium, substituendus erat in locum primogeniti, scilicet in locum Judaeorum 2-2, q. 110, 3, 3^m. * Mendacium 20.
- 5 Jacob non vidit Deum per essentiam 1^a q. 12, 11, 1^m | 2-2, q. 180, 5, 1^m | 4, d. 49, q. 2, 7, 2^m | Verit. q. 10, 11, 11^m | 14^m.
- 4 Immo Jacob vidit Dominum facie ad faciem. Cg. 3, co 47, prin^o | 1^a Cor. 13, lect. 4, meo. * Decor. Haereditas 2. Isaac 1. Joseph 1. Mendacium 20. Prophetia 88.
- 5 Jacob vovit habere Dominum in Deum, inquantum voluntarie vovit. Vel vovit secundum specialem modum. Vel dicitur votum large idest recognitio obligationis, et non causa ejus 2-2, q. 88, 2, 1^m | 4, d. 38, q. 1, art. 1, q. 2, 1^m.
- 6 Jacob vovit dare decimas, non quidem ministris, sed ad cultum Dei, ut in sacrificiis 2-2, q. 87, 1, 3^m.
- 7 Jacob post contemplationem, claudicavit uno pede, quia necesse est quod debilitato amore saeculi, convalescat aliquis ad amorem Dei, secundum Gregorium 2-2, q. 180, 7, 4^m.
- 8 Nervus femoris Jacob enaruit, quia fortitudo carnis debilitatur in contemplando 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3, 1^m | q. 2, a. 2, q. 2, c. | q. 4, a. 7, q. 1, 1^m.
- 9 Jacob contrahens matrimonium cum Rachel propter decorem, non peccavit. Vel tantum peccavit venialiter, quia secundario. Si autem principaliter propter effraenatum libidinem, esset peccatum mortale 4, d. 30, L. fi.

JACOBUS

- 10 Matrimonium Jacob cum Lia, fuit perfectum et verum, non quidem per primum coitum cum Lia, loco Rachelis, qui ex errore contigit, sed per consensum sequentem. Et tamen neuter peccavit 4, d. 30, q. 1, 1, 4^m | Ma. q. 2, 6, 11^m.
- 11 Jacob accedens ad ancillas uxorum suarum, non peccavit, quia erant uxores 2-2, q. 154, 2, 3^m | 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 3, o. Vel Abraham 11. Uxorius.
- 1 JACOBUS episcopus Jerusalem, dicitur Jacobus minor, quia vocatus fuit a Christo post Jacobum majorem. Gal. lect. 5, princ. * Confessio 20.
- 2 Jacob Alphaei, vovit non comedere, nisi prius videret Christum. Ideo Christus singulariter apparuit ei, et propter specialem devotionem ejus 1^a Cor. 15, lect. 1, fi. * Daemon 78. Transfiguratio 2.
- 5 Jacobus ex instinctu, vel revelatione Dei, fecit per daemones adduci ad se Hermogenem 2-2, q. 90, 1, c. | 2, c. fi. * Transfiguratio 2.
- 1 JACTANTIA est, per quam quis se extollit supra id quod in se est, secundario autem supra id quod de eo alii opinantur 2-2, 110, 2, c. | q. 112, 1, c. | 3, d. 38, 2, 6^m.
- 2 Jactantia quo ad actum exteriorem, est species mendacii; sed quo ad arrogantiam interiorem, est species superbiae 2-2, q. 132, 5, 1^m | q. 162, 4, 2^m | 2, d. 42, q. 2, 4, 3^m | Ma. q. 8, 4, 3^m. Arrogantia 2. * Gloria 10. Hypocrisis 1. Mendacium 6.
- 3 Jactantia est peccatum mortale tripliciter: scilicet quando est contra gloriam Dei, vel contra honorem proximi, vel ex inanigloria, vel superbia, vel cupiditate mortalibus 2-2, q. 112, 2, o. * Ornatus 9. Publicatio 1. Religio 81. Rixa 4.
- 4 Jactantia est ex superbia, tamquam ex causa motiva, et aliquando ex vanitate. Ex inanigloria autem, ut ex fine 2-2, q. 112, 1, 2^m | q. 132, 5, 1^m | q. 162, 4, 2^m | Ma. q. 8, 4, 3^m | q. 9, 3, 1^m | 3^m.
- 5 Opulentia seu divitiae causant jactantiam et superbiam dupliciter: scilicet occasionaliter, et per modum finis 2-2, q. 112, 1, 3^m. * Inanis gloria 10. Hypocrisis 1.
- 6 Jactantia proprie opponitur secundum speciem actus veritati, non autem secundario 2-2, q. 112, 1, o.
- Jactura. Matrimonium 71.
- Janua. Apparere 9. Ascendere 15. Baptismus 26, 153, 154, 155, 159, 160, 161, 166, 186, 187. Circumcisio 35, 36, 40. Confessio 56. Exorcismus 8. Ira 16. Paradisus 8. Passio 130. Peccatum 353. Porta.
- Januarius mensis. Usura 214.
- Jaspis. Claritas 14.
- Jechonias. Maria 5.
- Jecur. Amor 262. Sanguis 5.
- 1 JEJUNIUM duplex: scilicet spirituale idest a peccatis, et corporale idest ab escis 2-2, q. 147, 2, 1^m | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m.
- 2 Jejunium a cibis duplex: scilicet naturae, et ecclesiae 2-2, q. 147, 1, 3^m | 3, c. | 6, 3^m | 3^a q. 80, 8, 4^m | 4, d. 8, q. 1, a. 4, q. 2, 2^m | d. 15, q. 3, a. 1, q. 1, c. | 5^m | q. 2, 2^m. Matth. 26, princ. * Abscondere 2, 3.
- 5 Jejunium duplex: scilicet luctus idest cum amaritudine peccatorum, et praesentis vitae, et jejunium exultationis 2-2, q. 147, 4, 5^m | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 2, 2^m | a. 3, q. 1, 5^m.
- 4 Jejunium est actus virtutis, scilicet abstinentiae et temperantiae elicitive, sed aliarum virtutum imperative 2-2, q. 3, 1, c. | q. 88, 6, c. | q. 146, princ. | q. 147, 1, 2, o. | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 2, 3, c. | q. 5, 1^m | Quol. 3, 12, 3^m.
- 3 Jejunium ecclesiae, est parsimonia victus, abstinentiaque ciborum, secundum Isidorum 1-2, q. 147, 2, 1^m | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 1, o.
- 6 Jejunium et paupertas, tenent extremum secundum quantitatem absolutam, medium autem secundum proportionem ad rationem rectam. Ma. q. 14, 1, 6^m.
- 7 Nimis jejunans, vel nimis vigilans, peccat, quia si aliquis in tantum naturae virtutem debilitet per jejunia et vigilias et alia hujusmodi quod non sufficiat debita opera exequi, puta praedicator praedicare, doctor docere, cantor cantare, et sic de aliis, absque dubio peccat, sicut etiam peccaret vir, qui nimia abstinentia se impotentem redderet ad debitum uxori reddendum, et servus in obsequiis quae domino debet impendere 1^a q. 97, 3, 3^m | 2-2, q. 88, 2, 3^m | q. 125, 1, 2^m | q. 147, 1, 2^m | 3^a q. 40, 2, 1^m | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m | d. 17, q. 2, a. 3, q. 2, c. | Ma. q. 14, 1, 6^m | Quol. 5, 18, c. | Rom. 12, lect. 1, meo. * Hypocrisis 2.
- 8 Jejunium pulchre commendatur, per multos ejus effectus 2-2, q. 47, 1, c. | 1^m | 3^a q. 40, 2, 5^m. | 1^a Tim. 4, lect. 2, meo.
- 9 Jejunium non est contra libertatem fidelium, sed contra servitutem peccati 2-2, 147, 3, 3^m. * Eleemosyna 26, 32, 33, 34. Operatio 27.
- 10 Jejunium principaliter sumitur propter tria: scilicet propter comprimendas concupiscentias carnis, propter elevationem mentis, et propter satisfactionem 2-2, q. 147, 1, 3, 5, c. | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 4, o. | q. 5, 2^m. * Suffragia 3.

JEJUNIUM

- 11 Jejunium est satisfactorium, quia subtrahit delectationem addens afflictionem, et impedit peccata futura, debilitando concupiscentiam 2-2, q. 147, 1, 3, 5, 7, c. | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 5, o. | a. 2, q. 2, 3^m.
- 12 Jejunium potest prodesse defunctis, ratione charitatis, et intentionis in eos directae 4, d. 45, q. 2, art. 3, q. 1, 1^m | 2^m.
- 13 Christus jejunavit, non ex necessitate, sed ut doceret quam bonum est jejunium, quia scutum est contra diabolum 2-2, q. 147, 5, 1^m | 3^a q. 40, 2, 3^m | q. 41, 3, c. | 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 1, 3^m. Tentare 20, 21.
- 14 Christus jejunavit post baptismum, quia baptizatos oportet intendere jejuniis, et non lasciviae 2-2, q. 147, 5, 1^m | 3^a q. 40, 2, 3^m | q. 41, 3, c.
- 15 Christus non jejunavit plus quam Moyses et Elias, ut crederetur verus homo 1^a q. 40, 2, 3^m | q. 41, 3, c.
- 16 Jejunium ante pascha fit quadraginta diebus sicut a Christo, Moysae et Elia, quadruplici ratione: scilicet vel quia secundum Gregorium per hos quadraginta dies virtus decalogi per libros quatuor sancti evangelii impletur. Vel quia dignum est, ut carnem nostram quaterdecies affligamus. Vel quia in his, offerre contendimus decimas dierum. Vel quia secundum Augustinum creaturae invisibili debetur ternarius numerus, sed creaturae visibili debetur quaternarius, propter calidum, frigidum, humidum et siccum. Unde si denarius numerus ducatur per quaternarium qui competit corpori, per quod administratio geritur, quadragesimum numerum conficit 2^a q. 147, 5, c. | 3^a q. 40, 2, 3^m | 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 1, 3^m | 4^m.
- 17 Jejunium quadragesimae, arctius observatur, quam alio tempore, quia per illud imitatur Christum 2-2, q. 147, 8, 3^m | 4, d. 15, q. 3, a. 4, q. 2, 4^m.
- 18 Judaei non tenebantur jejunare quadragesimam, sicut nunc Christiani: quia Moyses non erat dominus legis, sicut Christus 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 1, 2^m.
- 19 Moyses non affligebatur ex jejuniis, licet fieret deperditio, sed non tanta, nisi cessaverit miraculo Dei 3, d. 16, q. 1, 3, 6^m | Verit. q. 26, 10, 5^m.
- 20 Judaei jejunabant mense quarto, quinto, septimo, et decimo, propter aliquas tribulationes tunc habitas 2-2, q. 147, 5, 2^m | 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 1, 4^m.
- 21 Judaei jejunabant usque ad vesperam, idest usque ad noctem: quia nocti comparatur status veteris Testamenti, quia post mortem ibant ad limbum tenebrosam, propter peccatum Adae, per cibum vetitum 2-2, q. 147, 7, 1^m | 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 3, 2^m.
- 22 Jejunium non est necessarium absolute, sed ex praecepto ecclesiae, quia secundum se est poenale. Ideo non est eligibile, nisi in quantum est utile ad aliquem finem 2-2, q. 147, 3, 1^m | 3^a q. 40, 2, 1^m.
- 23 Jejunium est de praecepto legis naturae, secundum quod est necessarium ad salutem: sed determinatio temporis ejus et modi, est de praecepto ecclesiae 2-2, q. 147, 3, o. | 4, d. 15, q. 3, art. 1, q. 4, o. | q. 5, 2^m | art. 2, q. 1, o.
- 24 Omnes tenentur ad jejunia ecclesiae, nisi sint legitime impediti, vel nisi sit evidens causa non jejunandi, ut in pueris et senibus, propter defectum et debilitatem naturae, et hujusmodi 2-2, q. 147, 4, o. | 7, 3^m.
- 25 Justi tenentur ad jejunia ecclesiae, et ad alia praecepta ejus, sicut et alii 2-2, q. 147, 4, 5^m | 4, d. 15, q. 3, art. 2, q. 2, o.
- 26 Pueri non tenentur ad jejunia ecclesiae, quamdiu sunt in statu augmenti, quod ut in pluribus, est in fine tertii septennii: sed exercendi sunt in eis, secundum modum aetatis: tamen quandoque in magna tribulatione, jubentur pueri et bruta jejunare 2-2, q. 147, 4, 2^m | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 3, o. Novitii 2. * Confirmatio 18. Defectus 15. Eucharistia 194, etc.
- 27 Itinerantes et operarii, debent jejunare, diminuendo laborem, nisi sit necessitas 2-2, q. 147, 4, 3^m | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 4, o.
- 28 Pauperes habentes simul sufficiens prandium, tenentur jejunare, non autem si paulatim 2-2, q. 147, 4, 4^m | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 4, 2^m. * Juramentum 32.
- 29 Transgrediens praeceptum de jejuniis ex contemptu, vel impediendo finem, peccat mortaliter, non autem si ex causa rationabili 2-2, q. 147, 3, 2^m | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 4, 3^m.
- 30 Sacerdos potest dispensare in jejuniis ecclesiae 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 4, 3^m.
- 31 Jejunia quatuor temporum, sunt quasi primitiae, et expiatio totius anni 2-2, q. 147, 5, c. | 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 1, 4^m.
- 32 Jejunium infra octavas Pentecostes, est jejunium exultationis, ideo fit sine genuflexione, cum alleluja 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 1, 5^m.
- 33 Jejunium exultationis, non est in praecepto ecclesiae. Propter quod non est jejunium ab ecclesia institutum in toto paschali tempore. Jejunium autem afflictionis, et luctus, non decet tempore laetitiae, scilicet tempore paschali, vel in dominica 2-2, q. 147, 5, 3^m.
- 34 Jejunium de se, nullo tempore est prohibitum: tamen jejunans in dominica, contra consuetudinem ecclesiae, vel ex superstitione ut ne-

- ut necessarium, sicut manichaei, peccat 2-2, q. 147, 5, 3^m | 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 2, o. | Rom. 14, lect. 1, me^o etc.
- 55 Jejunium fit in vigiliis sanctorum, causa praeparationis ad devotionem, et causa significationis, quod sancti per afflictiones pervenerint ad gloriam 2-2, q. 147, 5, c. | 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 1, 6^m.
- 56 Conveniens hora prandii tempore jejunii, est hora nona, sed hora sexta alio tempore, quia secundum communem cursum, comedendi illa est hora: quia cibus non debet apponi, quousque natura circa cibum praecedentem occupata est. Occupatur autem natura in cibo assumpto dupliciter. Primo digerendo ipsum. Et quia digestio fit per calorem naturalem, ideo illud tempus digestionis est congruum, in quo calor naturalis ad interiora revocatur, scilicet nox, propter subtractionem radiorum solis, et propter somnum, in quo intenduntur virtutes naturales. Secundo cibum jam decoctum deducendo per membra, quibus debet assimilari. Et ad hoc requiritur, quod calor nutrimentum deducens, usque ad extremas partes corporis evocetur. Calor autem solis, calorem naturalem ad exteriora revocat. Et ideo quando completur solis ascensus, quod fit hora sexta, quia tunc est circa medium, tunc ejus opus completum est. Et ideo tunc est tempus communiter sumendi cibum. Et quia jejunium ecclesiae debet esse poenale et satisfactorium, ideo supra hoc aliquid additur, non autem tantum, quod penitus humor cibi praesumpti exsiccetur, aut virtus naturalis penitus debilitetur. Unde partito residuo tempore, hora nona occurrit, in qua cibus secundum ecclesiae statutum in diebus jejunii sumendus est 2-2, q. 147, 7, o. | 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 3, c. * Accidia 12. Missa 18, 19, 20.
- 57 Hora prandii in jejunio, determinatur secundum grossam aestimationem, licet sit modicum ante vel post nonam, non enim ecclesia artare intendit ad subtilem temporis inspectionem. Nec oportet astrolabium accipere, ad horam comestionis cognoscendam. Unde sufficit si circa horam illam quam ecclesia instituit, jejunans sumat cibum, etiam si aliquantulum propter aliquam necessitatem anticiparet 2-2, q. 147, 7, 2^m | 4, d. 15, q. 3, a. 4, q. 3, c.
- 58 Talis taxatio temporis, non multum potest alicui nocere, cujuscumque conditionis existat. Vel si forte propter infirmitatem, vel aetatem, aut aliquid hujusmodi, hoc eis in magnum gravamen cederet, esset cum eis in jejunio dispensandum, vel ut aliquantulum praevenirent horam 2-2, q. 147, 7, 3^m | 4, d. 15, q. 8, a. 2, q. 4, 3^m | a. 4, q. 3, o.
- 59 Jejunium, et aliae abstinentiae, et afflictiones corporales, non fuissent, si homo non peccasset, quia sunt medicinae 1^a Tim. 4, lect. 2, me^o.
- 40 Pluries comedens in una die per modum cibi, solvit jejunium, non autem si fiat per modum medicinae 2-2, q. 147, 6, o. | 4, d. 8, q. 1, a. 4, q. 2, 2^m | d. 15, q. 3, a. 4, q. 1, o. | q. 2, c. * Aqua 6. Bibere. Eucharistia 191, etc.
- 41 Comestio carnis solvit jejunium, non autem esus piscium, vel leguminum, nec potus vini 2-2, q. 147, 8, o. | 4, d. 15, q. 3, a. 4, q. 2, o.
- 42 Ova et lacticinia respirantium, sunt interdicta in jejunio quadragesimae, non autem in aliis, nisi secundum consuetudinem patriae 2-2, q. 147, 8, c. | 3^m | 4, d. 15, q. 3, art. 4, q. 2, 4^m.
- 45 Electuaria, vel aliae medicinae, solvunt jejunium naturae, non autem jejunium ecclesiae, nisi fiat in fraudem 2-2, q. 147, 6, 3^m | 4, d. 8, q. 1, a. 4, q. 2, 2^m | d. 15, q. 3, a. 4, q. 1, 3^m.
- 44 Odor non solvit jejunium naturae, nec ecclesiae, quia non nutrit, sed confortat 4, d. 15, q. 3, a. 4, q. 1, 4^m.
- 45 Potus quicumque, etiam aquae, solvit jejunium naturae, quia aliquo modo nutrit, non autem jejunium ecclesiae, nisi fiat in fraudem 2-2, q. 147, 6, 2^m | 3^a q. 80, 8, 4^m | 4, d. 8, q. 1, a. 4, q. 2, 2^m | d. 15, q. 3, a. 4, q. 1, 1^m | 2^m | Matth. 26, prin^o | 1^a Cor. 11, lect. 4, me^o.
- 46 Nimia anticipatio horae nonae, solvit jejunium ecclesiae, non autem nimia tardatio 4, d. 15, q. a. 4, q. 3, o.
- 47 Nimia vel avida, ardens, lauta, vel studiosa comestio, non solvit jejunium, sed tollit meritum ejus 4, d. 15, q. 3, a. 4, q. 3, 2^m. * Operatio 27.
- Jephthe peccavit, vivendo et reddendo: sed ponitur in catalogo sanctorum, propter fidem et devotionem et victoriam, et probabile est quod poenituit, licet aliquod bonum figuraret 2-2, q. 88, 2, 2^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | Hebr. 11, lect. 7, prin^o.
- 1 JEREMIAS verbis et mysteriis, passionem Christi apertissime praefiguravit 3^a q. 27, 6, c. fi. | 2^m. * Elias 2. Judaei 31. Maria 14. Prophetia 56, 81, 82. Samuel 3. Sanctificatio 12. Sera.
- 2 Jeremias et Moyses considerantes insufficientiam propriam, recusabant non pertinaciter officium, quo digni erant ex gratia Del 2-2, q. 133, 1, 4^m.
- 1 JEROTHEUS doctus est non solum discens, sed et patiens divina secundum Dionysium 1^a q. 1, 6, 3^m fi. | 2-2, q. 45, 2, c.
- 2 Aliquis experitur in seipso gustum divinae dulcedinis et complacentiam divinae bonitatis, sicut de Jerotheo dicit Dionysius,

- quod didicit divina, ex compassione ad ipsa 2-2, q. q. 97, 2, 2^m. * Affectio 7.
- 1 JERUSALEM est in medio terrae habitabilis 3^a q. 46, 10, 1^m. * Jacobus 2. Judaei 17. Nativitas 17. Holocaustum 4. Passio 90. Piscina 1. Possessio 8. Praedicare 22. Sion 1. Tentare 19.
- 2 Jerusalem significat ecclesiam praesentem et ecclesiam caelestem 2, d. 17, q. 3, 2, 6^m.
- 1 JESUS significat naturam humanam, sed Christus significat naturam divinam et humanam 3^a q. 16, 5, c. | q. 17, 1, c. | 3, d. 10, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | d. 11, 4, c. | Cg. 4, c^o 34, 19^m.
- 2 Hoc nomen Jesus convenienter impositum est Christo in sua circumcissione 3^a q. 37, 2, o.
- 5 Aliquod nomen est super omne nomen dupliciter: scilicet ratione ejus a quo nomen imponitur, ut Jesus et Christus, et ratione ejus cui imponitur, ut Deus 3, d. 18, a. 4, q. 3, 2^m.
- 4 Hoc nomen Jesus, est novum et proprium, inquantum significat spirituales et universalem salutem, non autem ut particularem et temporalem 3^a q. 37, 2, 2^m | Mat. 1, prin^o | Jo. 4, lect. 5, fi.
- 5 Multa alia nomina Christi, significant idem quod Jesus, idest salutem 3^a q. 77, 3, 1^m.
- Jezabel. Templum 3.
- Joachim Abbas, per conjecturas mentis humanae quae aliquando ad verum pervenit, et aliquando fallitur, de futuris aliqua vera praedixit, et in aliquibus deceptus fuit 4, d. 43, a. 3, q. 2, 3^m. * Haecresis 101, 102.
- Job. Liber 1. Maledicere 4. Scriptura 15.
- Jocosum verbum quandoque est sine peccato, scilicet quando dicitur causa recreationis 2, d. 40, 5, 8^m | 4, d. 9, a. 4, q. 2, 3^m. * Eutrapelia. Ludicra. Ludus o. Maledicere 2. Mendacium 5, 6, 7.
- Jocularitas. Scurrilitas o.
- Jucunditas dicitur a spiritualibus signis, vel effectibus laetitiae, cum intensione gaudii, scilicet in dictis vel factis 1-2, q. 31, 3, 3^m | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 4, c. | 1^m | Verit. q. 26, 4, 5^m. * Austeritas 2. Delectatio 109. Dolor 42. Operatio 56. Unctio 30. Visio 15.
- Jocus. Mendacium 5. Perjurium 4.
- 1 JOANNES Baptista, fuit terminus veteris legis et initium novae legis, scilicet evangelii 3^a q. 38, 1, 2^m | Jo. lect. 15, prin^o * Abraham 3, 4, 5.
- 2 Joannes Baptista pertinet ad Testamentum novum 2-2, q. 174, 4, 3^m | 3^a q. 38, 1, 1^m | 2^m | Verit. q. 12, 14, 5^m. * Apostoli 4.
- 3 Joannes Baptista erat de majoribus suo tempore. Verit. q. 14, 11, 6^m. Circumcisio 2, 32. Maria 14.
- 4 Exultatio ejus in utero matris, non fuit ab eo, per liberum arbitrium ejus, sed fuit a Deo, ideo miraculosa fuit: secundum alios autem et melius ab eo fuit, quia ad illud momentum datus ei fuit rationis visus, qui postea fuit ei subtractus 2-2, q. 124, 1, 1^m | 3^a q. 27, 6, c. | 3, d. 3, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | 4, d. 6, L. | d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 12^m. * Martyrium 8.
- 5 Tota vita ejus fuit praeparatoria ad Christum 3^a q. 38, 2, 2^m | 3, c. | 3^m | Jo. 3, lect. 13, me^o.
- 6 Joannes Baptista antequam intraret in eremum, cognovit Christum personaliter ex conversatione ejus: maxime cum fuerit ipsius cognatus secundum carnem: sanctitatem vero et dignitatem Christi, cognovit ex prophetica revelatione 4, d. 5, L. | Jo. lect. 14, fi. * Miles 9. Miraculum 47. Poenitentia 59. Praeco. Prophetia 82. Sanctificatio 12. Usura 148. Vita 39.
- 7 Joannes Baptista, didicit tria a Christo veniente ad baptismum: scilicet quod iste in persona erat ille quem praedicaverat venturum, et quod Christus haberet potestatem excellentiae, quam sibi retineret, cum posset eam servis largiri, quod tamen in generali prius Joannes sciverat, sed tunc in speciali de hac persona cognovit, et quod per baptismum Christi non solum gratia conferretur mundans a culpa, sed etiam ab omni poena absolvens, quod habet ab ejus passione 4, d. 5, L.
- 8 Joannes Baptista, propter longam moram in eremo, amiserat vultus Christi imaginationem, unde personaliter eum non cognoscebat 4, d. 5, L.
- 9 Christus revocavit a nuptiis Joannem evangelistam, volentem nubere, sed Petrum non separavit a matrimonio, quia primum potest fieri sine injuria alterius, non autem secundum 2-2, q. 186, 4, 1^m. * Abraham 3, 4, 5. Amen 2, 3.
- 10 Joannes evangelista praediligebatur a Christo, propter suam integritatem, et propter praerogativam evangelicae doctrinae 3^a q. 45, 3, 4^m.
- 11 Et propter virginitatem et praerogativam evangelii 3^a q. 45, 3, 4^m | Jo. prol. 2, prin^o 2. * Amor 68. Baptismus 87. Raptus 11.
- 12 Et propter mansuetudinem et castitatem 3, d. 31, q. 2, a. 3, q. 3, c. * Transfiguratio 2. Vita 59.
- 13 Joannes praediligebatur a Christo propter quatuor: scilicet propter sapientiam, puritatem, fervorem et teneram aetatem 1^a q. 20, 4, 3^m | Jo. 13, lect. 4, me^o | c^o 21, lect. 5, prin^o.
- 14 Joannes non fuit vicarius Christi, licet esset maxime idoneus quia erat consanguineus ejus. Quol. 4, 15, a. 2.
- 15 Joannes evangelistarum ultimus in Asiae episcoporum preces

JOSEPH

- evangelium et ea quae praetermiserunt alii ipse supplevit. Mat. 4, meo | Jo. prol. 2, fi. | co fi. lect. fi. meo 1, fi.
- 46 Solus Matthaeus scripsit evangelium in Judaea. Marcus in Italia, Lucas in Achaja et Joannes in Asia. Mat. prin^o.
- 47 Joannes vere mortuus fuit, sed resurrexit. Et mansit ante mortem in Judaea, usque ad adventum Vespasiani 4, d. 43, a. 3, q. 1, 2^m | Jo. 21, lect. 5, fi. Gal. 2, lect. 2, fi. * Caelum 68. Dies 7. Magdalena 1. Theodosius 1.
- 48 Joannes Chrysostomus est in maxima auctoritate apud graecos. Jo. lect. 2, fi.
- 49 Joannes Damascenus sequitur errorem Theodorici et Nestorii, quod Spiritus sanctus non procedit a Filio, quia fuit tempore, quo incepit illud schisma graecorum 1^a q. 36, 2, 3^m | 1, d. 11, 1, 3^m | Po^a q. 10, 4, 24^m.
- 20 Joannes grammaticus qui et Philoponus dicitur opinatus est, quod sola eratio perfecta habet partes significativas. Perihcr. lect. 6, meo.
- Jojada. Sera.
- Jonas. Ninivite.
- Jonici. Philosophus 1.
- Jordanis. Baptismus 23.
- Josaphat peccavit, non ex malitia, sed ex infirmitate humanae affectionis 2-2, q. 186, 10, 2^m. * Judicium 77.
- 1 JOSEPH filius Jacob, praevidebat dominium suum super fratres, non autem venditionem et alia ex quibus consequutus est dominium 2, d. 4, 2, 2^m. * Juramentum 8. Tunica.
- 2 Joseph vir Mariae semper fuit virgo 3^a q. 28, 3, 5^m | 4, c. | 3^m | 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | 3, 4^m | Jo. 2, lect. 2, prin^o | Gal. lect. 5, prin^o. * Adoptio 23. Maria 3, 9, 39, 40, 42, 43, 47, 48. Matrimonium 124. Prophetia 86.
- 5 Joseph voluit dimittere Mariam, propter reverentiam, timens cohabitare tantae sanctitati 4, d. 30, q. 2, 2, 5^m | d. 35, 3, 2^m | Mat. 1, d.
- Josephus. Uxor 19.
- Josias et alii non beati dolent forte de tribulatione amicorum, non autem beati 4, d. 45, q. 3, 1, 2^m.
- Josue. Gabaonitae. Miraculum 39. Rahab 2.
- Jovinianus. Haeresis 74, etc.
- Jovis. Juppiter. Lux 18.
- Juba. Equus 2.
- Jubere. Mandatum o. Praeceptum o. Praecipere. Usura 231.
- Jubilaus. Indulgentia 11, 22. Usura 188.
- 4 JUBILUS est laetitia immensa, quae verbis exprimi non potest sed voce datur intelligi. Psal. 32, prin^o | Psal. 46, prin^o fi. | meo
- 2 Ecclesia significat hoc, quando in eadem dictione multiplicat notae cantus. Psal. 46, prin^o 1, fi.
- 5 Jubilis significat cognitionem imperfectam. Ideo convenit Apostolis in ascensione Christi, sonus autem tubae angelis. Psal. 46, meo.
- Judaizare, secundum Anselmum, non est facere aliquid quod in lege fiebat, sed est facere aliquid legis hac intentione, ut legalia observentur 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 7^m. * Judaei o. Paulus 17.
- 4 JUDAS eligitur a Christo ad aliquod officium, et ad statum praesentis justitiae tantum. Jo. 6, fi. | co 13, lect. 3, fi.
- 2 Christus speravit in Juda idest confidebat quadrupliciter: scilicet secundum apparentiam, effectum, debitum, et in membris Christi 2-2, q. 17, 4, o. | 5, c. | q. 25, 1, 3^m | Cg. 4, co 7, 18^m | Psal. 40, fi. * Adjurare 11. Apostoli 19. Bethlehem. Bucella. Correctio 16. Eucharistia 177, 202, 232. Isaias 1. Judaei 1. Justitia 87. Machabaei. Mendacium 15. Naasson.
- 5 Peccatum Judae aggravatur ex tribus: scilicet ex amicitia, familiaritate et beneficiis Christi. Psal. 40, meo 6, prin^o. Occidere 12, 13, 14. Passio 95. Samuel 1. Thamar. Tribus.
- 4 Nomen Archangeli, ponitur in canonica Judae apostoli 1^a q. 108, 5, b.
- Judaea. Alexander 1. Joannes 16, 17. Nativitas 16. Samaria. Sion 1. Turtur 3.
- 4 JUDAEI dicuntur a Juda patriarcha, non autem a Juda Machabaeo. Rom. 2, lect. 4, prin^o. * Adoratio 7. Alexander 1. Amalecitarum. Angelus 619. Concubinitus 2, 3. Decimae 1, 14, 15. Desertum. Hebraei o. Haeresis 109.
- 2 Judaei dicuntur hebraei, ab Heber, non autem ab Abraham 2^a Cor. 11, lect. 5, prin^o | Phil. 3, lect. 1, meo. * Israel 2. Israelita. Judaizare. Lex 111, 114. Matthaeus 2. Mensis. Moyses 3, 4. Paulus 1, 2, 29, 30. Praeceptum 117, etc. 131, etc. Praedicare 19, 20. Sion 3. Usura 188, 246.
- 5 Proprium judaeorum est aspernari consortium aliarum gentium quia saturnini sunt, et etiam secundum legem. Opus. 20 | Lib^o 3, co 6.
- 4 Judaei sunt nostri capsarii, quia servant libros, per quos est testimonium nostrae fidei. Rom. 9, lect. 1, fi. | co 11, lect. 2, prin^o.
- 5 Judaei debent portare signum distinctivum secundum statutum concilii generalis. Opus. 21, fi.

JUDAEI

- 6 Ecclesia permittit Christianos colere terras judaeorum, quia per hoc non habent necesse conversari cum eis. Et tamen si ex tali communicatione vel convictu, subversio fidelium timeretur, esset penitus interdendum 2-2, q. 10, 19, 3^m.
- 7 Quaelibet tribus judaeorum, tulit corpus patris sui de Aegypto, secundum Hieronymum. Hebr. 11, lect. 5, meo.
- 8 Totus cultus judaeorum, secundum Augustinum, erat propheticus, et figurativus 1-2, q. 100, 12, c. | q. 101, 2, 4^m | q. 111, 10, 2^m | 2-2, q. 87, 1, c. | q. 96, 3, 3^m | 3^a q. 66, 2, 2^m | Rom. 14, lect. 1, prin^o | Hebr. 7, lect. 3, meo. * Cereus 2. Coetus 1. Circumcisio o. Deus 203. Dies 9, 10. Fides 107, 161, 162. Jejunium 18, etc. Incarnari 14. Israel 2. Lex 111, 114. Matrimonium 121. Nativitas 18.
- 9 Tribus sacerdotalis et regia judaeorum, erant praeclariores. Ideo saepe conjunctae sunt per matrimonium 3^a q. 31, 2, 2^m | Hebr. lect. 3, meo. * Paulus 1, 2, 4, 29, 30. Possessio 7. Princeps. Sabbatum 2, 14, 15. Sacramentum 147.
- 10 Judaei excusantur a furto Aegyptiaco. Et hoc non est, nisi quia praecepto superioris domini, res non suae, factae sunt suae 1-2, q. 94, 5, 2^m | q. 100, 8, 3^m | 2-2, q. 66, 5, 1^m | q. 104, 4, 2^m | 3, d. 37, 4, 3^m | 6, 1^m | Ma. q. 13, 4, 20^m | q. 15, 1, 8^m | Opus. 73, co 6, prin^o. * September. Septimus. Servitus 10. Templum 3, 6. Usura 18, 156, 188, 246.
- 11 Judaei permissum est accipere usuras ab extraneis tantum quorum bona debebantur judaeis, vel propter avaritiam ne acciperent eas a fratribus 1-2, q. 105, 3, 3^m | 2 2, q. 78, 1, 2^m | 3, d. 37, 6, 1^m | 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Ma. q. 13, 4, 1^m.
- 12 Communis statu judaeorum, semper erat in prosperitate, quamdiu servabant legem. Et cum peccabant, erant in tribulationibus 1-2, q. 99, 6, 3^m.
- 15 Deus nutrit judaeos tempore legis quintupliciter: scilicet reficiens eos promissis in patribus, gubernans judiciis in legislatoribus, defendens auxiliis in iudicibus et regibus, erudiens monitis in lege et prophetis, et corrigens flagellis in gentilibus et hostibus. Isa. 1, meo.
- 14 Reliquit de Judaeis semen quadruplex: scilicet semen carnis congregatum, semen benedictionis promissum, semen praedicationis diffusum, et semen sanctorum novum. Isa. 1, meo.
- 15 Deus exaltavit judaeos tempore gratiae quintupliciter: scilicet secundum carnis assumptionem, per personalem praedicationem, per suam conversationem, per miraculorum operationem, et per discipulorum praedicationem. Isa. 1, meo.
- 16 Sed judaei Christi genus vituperant, doctrinam improbant, vitam blasphemant, miracula pervertunt et discipulos occidunt. Isa. 1, meo.
- 17 Cum caperetur Jerusalem, judaei memores miraculorum Christi, optabant eum. Jo. 7, lect. 4, meo.
- 18 Principes judaeorum, cognoverunt Christum esse Messiam qui promissus est in lege. Non autem cognoverunt divinitatem ejus, nisi per conjecturas: quod etiam obscurabatur per invidiam et cupiditatem gloriae propriae 3^a q. 47, 5, o. | 6, c. | 2, d. 40, L. fi. | 3, d. 19, a. 1, q. 2, 5^m | 1^a Tim. 1, lect. 3, fi. * Adjurare 10. Baptismus 117. Crux 1.
- 19 Judaei ignoraverunt tria de Christo: scilicet deitatem, causam mortis et effectum mortis ejus scilicet punitionem eorum. Psal. 31.
- 20 Judaei destructi per Romanos, nunquam restaurabuntur, nisi spiritaliter, scilicet per fidem Christi in fine mundi. Psal. 17, meo.
- 21 Judaei non intelligunt praecepta decalogi 1-2, q. 102, 6, 7^m | q. 107, 2, c. | 2^m | 4^m | 3, 2^m | q. 108, 2, 4^m | 3, 1^m | 2^m | 4^m.
- 22 Secta judaeorum duplex: scilicet pharisaeorum, et sadduceorum negantium resurrectionem, et angelos 1^a q. 50, 1, c. | 2, d. 3, q. 1, 3, 3, c. | Cg. 2, co 79, fi. | Mat. 3, prin^o | Jo. 3, lect. 2, prin^o | Phil. 3, lect. 1, fi. Eucharistia 231. Exactio 4, 5. Infidelis 3, 6, 12, 13.
- 25 Error judaeorum in Thalmud, quod Deus quandoque peccat, et purgatur. Cg. 1, co 95, fi. * Infidelitas 3, 4.
- 24 Et quod Adam habuit aliam uxorem, ex qua dicunt natos esse daemones 1^a Tim. 2, lect. prin^o. * Missio 26.
- 25 Judaei fingunt, Deum esse corporalem, et ut regem, habere currum corporalem scilicet cherubin. Psal. 17, prin^o. * Nativitas 16, 17, 18, 19. Occidere 12, 18, 19. Passio 95, etc. Praeceptum 43, 117, etc. Praedicare 19, 20. Princeps 15, 16, 27, etc.
- 26 Judaei in deserto, decies tentaverunt Deum. Hebr. 3, lect. 2, meo. * Resistere 4, 5, 6.
- 27 Judaei proni sunt ad idolatriam 1-2, q. 100, 7, 4^m | 2-2, q. 10, 9, 1^m | Isa. 1, meo.
- 28 Idolatriam judaeorum arguit Deus tripliciter: scilicet quantum ad conversationem gentilem, quantum ad idolatriae occasionem, et quantum ad cultus observationem. Isa. 2, meo.
- 29 Idolatriae cultum in judaeis arguit Deus ex tribus: scilicet ex idolorum vilitate, et ex hominis dignitate. Isa. 2, meo.
- 50 Judaei sunt crudeles, et ad avaritiam proni 1-2, q. 105, 2, 2^m. * Responsio. Ritus. Sabbatum 14, 15.
- 51 Judaei lapidaverunt Jeremiam in Aegypto, lapidibus quos absconderat sub muro lateritio Pharaonis: licet Epiphanius dicat quod

JUDEX

- fuit tractus. Hebr. 11, lect. 8, meo * Sacrificium 15, etc. Sara-
ceni.
- 52 Ad tria prout erant judaei: scilicet ad avaritiam, quantum ad
injuste ablata, et quantum ad liberaliter accepta, ad crudelita-
tem in homicidiis, et ad luxuriam. Isa. 33, meo.
- 55 Comparat Deus judaeos Sodomae et Gomorrhae quantum ad
incorrigibiles, propter duo: scilicet propter peccati similitudinem
et propter peccati publicationem. Isa. 1, meo 3, primo.
- 54 Judaei dixerunt primo quidem blasphemiam in filium hominis,
cum dicebant voracem, potatorem vini, et publicanorum ama-
torem. Postmodum autem blasphemaverunt in Spiritum sanctum
dum opera quae ipse operabatur, virtute proprie divinitatis et
per operationem Spiritum Sancti, attribuebant principi daemo-
niorum 2-2, q. 14, 1, c. * Schisma 5. Stuprum 3, 4.
- 33 Judaei non possunt licite retinere acquisita per usuras, sed sunt
restituenda illis, a quibus eas extorserunt. Opus. 21 | Opus.
73, co 5.
- 56 Cum ipsi judaei sint servi ecclesiae, potest ecclesia disponere de
rebus eorum, sicut etiam princeps saeculares, multas leges edi-
derunt circa suos subditos, in favorem libertatis 2-2, q. 10, 10,
c. | Opus. 21, primo * Unicornis. Usura 306, etc. Uxor 12, etc.
- 57 Judaei tribus modis premebantur: scilicet pro praeteritis culpis,
Dei furore, pro futuris poenis hostium timore, pro praesentibus
malis, cordis dolore. Contra primum commemorat propheta Dei
misericordiam, contra secundum confitetur de Deo fiduciam,
contra tertium ponit fortitudinis Dei potentiam. Isa. 12, primo.
- 58 Populi judaeorum contemnebant Deum tripliciter: scilicet quantum
ad peccatum transgressionis, quantum ad peccatum loquutionis,
et quantum ad peccatum omissionis. Isa. 30, primo.
- 59 Contemnebant autem prophetas tripliciter: scilicet inquantum eis
non credebant, immo prohibebant in eis proprium officium; in-
quantum inducebant eos ad mendacium, et inquantum prohibe-
bant divinae cognitionis verbum. Isa. 30, primo.
- 40 Ordinavit Deus poenam ad culpam judaeorum quam commitebant in
subditis tripliciter: scilicet per bonorum oppressionem, per pra-
vorum infidelium incitationem, et per meliorum molestationem.
Isa. 13, meo.
- 41 Magna fuit poena Judaeorum tripliciter: scilicet quantum ad di-
vinae gratiae subtractionem, quantum ad poenae deletionem
(quia secundum Philosophum irati contristantur de poenis,
punientes vero gaudent) et quantum ad impetuam ultionem.
Isa. 13, meo.
- 42 Oppressio bonorum remanentium in Judaea, fuit in tribus: scili-
cet in hominum interfectione, vel quantum ad eives, vel extra-
neos, vel pueros; in rerum direptione et in mulierum violatione.
Isa. 13, meo.
- 43 destructio insultationis contra populum Judaeorum, fuit in tri-
bus: scilicet in exactione tributorum, in punitione hominum per
poenas et in impugnatione regnorum. Isa. 14, primo.
- 44 Judaei propter culpam suam, sunt servi in perpetuum. Ideo do-
mini possent tollere res eorum, servato eis vietu, nisi leges
per ecclesiam sancitae hoc prohiberent 2-2, q. 10, 10, c. | 11, c.
| 12, 3^m | 3^a q. 68, 10, 2^m | Quol. 2, 7, 3^m | Opus. 21, primo.
- 45 Judaei sunt compellendi a fidelibus, si adsit facultas, ut fidem
non impediunt, vel blasphemias, vel malis persuasionibus, vel
etiam apertis persecutionibus 2-2, q. 10, 8, c. | 9, 2^m.
- 46 Judaei nihil habentes praeter usuras et alii usurarii peccantes,
debent magis puniri in pecunia, quam alii, ne ex sua iniquitate
commodum reportent. Et potest addi alia poena. Opus. 21.
- 1 JUDEX juste infligendo poenas non peccat 2-2, q. 64, 2, 3, o. | q.
103, 1, 3, o. | Cg. 3, co 146 | Rom. 12, lect. 3, meo. Tormentum.
- 2 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 33, 5, o. | 4, d. 19, q. 2,
a. 2, q. 2, o.
- 3 Ad idoneum judicem requiruntur duo: scilicet sapientia et justi-
tia quae Deus summe habet. Psal. 7, meo 3, primo. * Absolvere
16, 21, 22. Accusatio 9, 19, etc. Angelus 233. Appellare 3, 5.
Assistere 7. Capitulum. Clavis 1, etc. Confessio 4, 42, 92.
- 4 Judex nullas probationes admittere debet contra leges divinas
vel humanas 2-2, q. 67, 2, c. * Daniel 1.
- 5 Judex perpendens accusatorem falso accusasse, non quidem ma-
litiose, sed temere, idest ex levitate credendi, vel ex justo
errore, non imponat ei poenam talionis 2-2, q. 68, 3, 1^m | 4, 1^m.
Accusatio 25, 26. * Defectus. Electio 31, etc. Excommunicatio 4.
- 6 Judex neminem debet condemnare, nisi accusatum 2-2, q. 67, 3,
o. | Opus. 19, co 5, fi. * Exemptus o. Exordium 3. Furtum 9,
13, 11. Judicium 1, 3, 4, 10, etc. 23, etc. 47, 70. Juramentum 36,
37. Jurisdictio 3. Jus 1. Justus 9.
- 7 Judex debet esse facilius ad absolvendum, quam ad condemnan-
dum, nisi in causis favorabilibus, ut libertatis 2-2, q. 70, 2, 2^m.
- 8 Bonus judex est diminutivus poenarum quae suo arbitrio relin-
quantur, non autem poenarum quae determinantur a lege divina,
vel humana 2-2, q. 67, 4, 1^m. * Legislator o. Lex 12, 21, 110,
150, 180. Liber 29. Maledicere 1. Occidere 4, 6, 7. Papa 1, 3, etc.
Peccatum 183, 266. Poenitentia 21. Praeceptum 135. Restitutio
7. Rex 1. Simonia 13.

JUDICIUM

- 9 Nullus judex potest remittere poenam pro alterius injuria, nisi
laesus velit. Nee poenam pro injuria communitatis, nisi supre-
mus judex, si expediat 2-2, q. 67, 4, o. | 3^a q. 46, 2, 3^m | 1, d.
43, q. 2, 2, 5^m | 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 2, o. | q. 2, a. 1, q. 3, 1^m.
* Tormentum. Usura 85, 183, 236, 237, 311, 312. Vindicatio 4, 6, etc.
- 10 Nullus est judex sui, sed potest se committere iudicio aliorum
2-2, q. 64, 5, 2^m | q. 67, 1, 2^m.
- 11 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 67, 4, o.
- 12 Homo potest esse judex sui, quando injuria sua est injuria com-
munitatis vel ecclesiae 2-2, q. 67, 4, o. | 3^a q. 46, 2, 3^m | 1, d.
43, q. 2, 2, 5^m | 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 2, o. | q. 2, a. 1, q. 3, 1^m
| 1^a Cor. 4, lect. 1, meo | co 11, lect. 7, fi.
- 15 Naturalis tamen inclinatio inest iudici et cuilibet homini ad re-
pellendum nociva dupliciter: scilicet vel defendendo se, ne in-
ferantur injuriae, vel ulciscendo illatas, non tamen intentione
nocendi, sed intentione removendi nocumenta 2-2, q. 108, 2, c.
- 14 Judex scit aliquando aliquid ut homo, et ut privata persona
quod tamen nescit ut publica, et ut judex 2-2, q. 64, 6, 3^m | q.
67, 2, o. | 4, d. 17, q. 3, a. 2, q. 1, 1^m | d. 27, q. 1, a. 2, q. 4,
1^m | 3^m | Quol. 5, 15, c.
- 13 Judex inferior si ab ordine superiore exorbitaverit ei subiecti non
oportet 2-2, q. 69, 3, 1^m.
- Judicium. Judicium 6. Jus 6.
Judiciale. Capitulum. Indulgentia 26. Justificatio 48. Lex 110, 113.
Judiciaria. Absolvere 22. Apostoli 30. Gloria 15. Humilitas 19.
Judicium 60, 59. Nativitas 29. Nubes 3. Passio 104. Sedere 2.
- 1 JUDICIUM proprie non nominat potentiam, nec habitum, sed actum
2, d. 24, q. 1, 1, 3^m. * Anima 290. Articulus 2.
- 2 Judicium secundum primam impositionem, significat rectam de-
terminationem justorum, sed post ampliatur est nomen ejus
ad significandum omnem rectam determinationem speculati-
vam vel practicam 1-2, q. 93, 2, 3^m | 2-2, q. 60, 1, 1^m.
- 3 Judicium est actus iudicis, inquantum judex, idest inquantum est
jus dicens. Ideo est actus justitiae, idest executio justitiae
2-2, q. 60, 1, o. | q. 63, 4, c. | Isa. 1, fi. 3, primo. * Consideratio
1. Consilium 21. Dijudicare. Discernere. Discretio.
- 4 Judicium quo ad rem iudicatam, se habet communiter ad com-
mutativam et distributivam justitiam. Sed quo ad formam ju-
dicii, inquantum etiam in commutativa, judex accipit ab uno
et dat alteri, pertinet ad distributivam tantum 2-2, q. 63, 4, 1^m.
- 5 Ordinare et iudicare sunt actus sapientiae 1^a q. 1, 6, c. * Electio
11. Gustus 2, 3.
- 6 In omni iudicio, ultima sententia pertinet ad supremum iudica-
torium 1-2, q. 74, 7, c.
- 7 Ad omne iudicium requiruntur duo: scilicet virtus proferens et
dispositio ejus. Ratione primi est actus rationis, prudentiae et
synesis, sed ratione secundi est actus justitiae 2-2, q. 60, 1, 1^m.
* Intellectus 87, etc. 94, 169, 180, 284.
- 8 Judicium duplex: scilicet qualiter res esse debeat et qualiter sit.
Primum est tantum superioris, secundum vero est etiam aequa-
lis et inferioris. Verit. q. 8, 1, 13^m.
- 9 Unumquodque indicat magis secundum formale in eo et per
se, quam secundum materiale et per accidens 2-2, q. 110, 1, 1^a
q. 117, 6, c. | q. 118, 5, c. fi. * Peccatum 149, 150. Physica 14,
15. Ratio 47. Sensus 30, 31, 34, 35. Veritas 32, 42.
- 10 Judicium non absolute, sed electionis, pertinet ad voluntatem,
secundum quod in ea est virtus rationis 2, d. 24, q. 1, 3, 2^m | 5^m.
- 11 Anima inquantum iudicat de re, non patitur, sed quodammodo
agit. Verit. q. 1, 10, c. * Agiographae 1. Appetitus 92.
- 12 Immo sensibile et intelligibile, de quibus anima iudicat, non
comparatur ad animam ut passum, sed ut agens. Cg. 2, co 56,
2^m | Verit. q. 8, 1, 14^m. * Assentire 4. Beatus 35. Charitas 124,
127. Circumcisio 19. Cognitione 7, 27, 40. Conclusio 1. Conscientia
9, 12. Consensus 1. Consideratio 1. Consilium 8, 23, 24. Deus
200. Dubitatio 1, 4, 5. Electio 11. Error 1, 4, 5. Fallere 2. Fal-
sitas 2, 6, 9. Finis 63. Gnomo. Gustus o. Habitus 66. Haeresis
103. Homo 30. Incontinentia 6. Inquirere 1. Intellectus 87, etc.
94, 169, 180, 284, 292, etc. Ira 15, 24, 25, 54, 56.
- 13 Quidam sunt bene inquirentes, propter bonam imaginativam, qui
non sunt bene iudicantes, propter indispositionem sensus com-
munis 2-2, q. 51, 2, 3, c. * Juramentum 7. Leprosus 1. Lumen 21,
22. Modalis 2. Passio 53, 74, 75, 76, 81. Peccatum 149, 150. Per-
fectio 60. Penitentia 85. Physica 14, 15. Possibile 6. Prophetia
86. Prudentia 15, 79. Ratio 47, 49, 52. Sapientia 3, 13, 16, 24,
26, 34, 35, 36, 40. Scientia 9, 118, 156, 158, 164. Scire 5. Sensus
6, 30, 31, 34. Solertia 3, etc. Somnus 2, 3, 4. Stultitia 2. Stupor
2. Theologia 34. Turbatio 4. Verecundia 8. Veritas 20, 32, 42.
- 14 Judicium de re non potest haberi perfectum, nisi per resolutio-
nem ad principium 1-2, q. 112, 5, c. | 2-2, q. 173, 3, o. | 4, d. 9,
a. 4, q. 1, c. Verit. q. 12, 3, 2^m | q. 28, 3, 6^m. * Virtus 151, 161.
Vitium 3, 11, 12. Voluntas 8. Votum 78. Vox 9.
- 15 Judicium certum de re, maxime datur ex sua causa, secundum
ordinem causarum, quia per primam iudicantur de secunda, non
autem e converso 2-2, q. 9, 2, c. * Christus 16. Usura 209.
- 16 Judicium et bonitas vel malitia, de qualibet re, sumi debet ex

JUDICIUM

- fine ejus proximo 2, d. 40, 2, c. | 3^m | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m | Ma. q. 2, 2, 3^m | 4, 6, c. Actus 117.
- 17 Judicium per se et in universali, pertinet ad synderesim: in particulari vero ad conscientiam, sed participative ad voluntatem 2, d. 24, q. 2, 3, 4^m | 4, c. | 2^m | Verit. q. 16, 1, 15^m | q. 17, 1, 4^m.
- 18 Judicium triplex: scilicet justum, injustum et temerarium. Rom. 2, lect. 1, prin^o | 1^a Cor. 4, lect. 1, prin^o. * Bonitas 46. Charitas 127. Judicium duplex: scilicet de re et de persona: primum semper est mortale, puta dicere malum esse elemosynam facere: secundum vero licet quandoque sit falsum, non tamen semper est peccatum, nisi quando temerarium est. Quol. 12, 34, c.
- 19 Rectitudo iudicii contingit dupliciter: scilicet per usum rationis et per connaturalitatem, tam in moralibus per scientiam moralem et per habitus morales, quam in divinis per donum sapientiae et per charitatem 2-2, fi. 45, 2, c. | q. 51, 3, 1^m. * Civis 1. Clavis 2, etc.
- 20 Rectum iudicium consistit in apprehensione rei, ut in se est, ex recta dispositione potentiae cognoscitivae et appetitivae 2-2, q. 51, 3, 1^m. * Consilium 8, 23, 24. Fallere 2. Finis 63. Haeresis 108. Homo 30. Inconsideratio. Intellectus 87, etc. Juramentum 7.
- 21 Charitas inclinatur ad rectum iudicium de omni re, per regulas divinas, ex quibus profertur per donum sapientiae, sed iustitia inclinatur per prudentiam secundum regulas juris 2-2, q. 60, 1, 2^m. * Lex 31, 62, 73, 92, 110. Ordinatio 5. Pollutio 3. Prudentia 15, 40, 64, 79. Salomon 3. Sapientia 1, 2, 3, 13, 16, 32, etc. 38, 40, 44. Suspectio o.
- 22 Quilibet debet se judicare, iudicio discussionis et condemnationis, non autem iudicio absolutionis 1^a Cor. 4, lect. 1, me^o | c^o 11, lect. 7, fi.
- 25 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 67, 4, o. * Temperantia 22. Ad iustum iudicium requiruntur tria: scilicet iustitia, auctoritas et prudentia. Si primus desit, est iudicium perversum. Si secundum, est iudicium usurpatum. Si tertium, est iudicium suspitiosum vel temerarium 2-2, q. 60, 2, 3, 6, o. | q. 67, 1, o. | 3^a q. 59, 1, c. | 4, d. 48, q. 1, 1, c. prin^o | Rom. 2, lect. 1, prin^o etc. | c^o 14, lect. 1, me^o | 1^a Cor. 4, lect. 1, fi. * Acceptio 5. Accusatio 13, 24. Admonitio 2, 5. Alienum 3, 4, 5. Articulus 2. Athanasius 1. Benedictus 2, 5. Capitulum. Civis 1. Clavis 1, etc. Communicatio 3, 4. Confessio 1, 2. Contumax. Correctio 6, 7. Culpa 4. Daniel 1. Debora o. Divortium 2. Duellum. Duratio 9. Electio 35, 38. Episcopus 18, etc. Error 4, 5. Excommunicatio 29.
- 24 Iudicium requirit tria: scilicet quod iudex assumat causam, examinet et proferat iustam sententiam. Psal. 34, fi. 16, prin^o | Opus. 60, fi. * Exemptus o. Ferrum 2. Fides 158. Finis 63. Fornicatio 11. Forus o. Furtum 13, 14. Haeresis 23, 24, 30, 31. Judex o. Judiciaria.
- 25 Iudex debet semper judicare secundum leges scriptas 2-2, q. 60, 5, o. | 6, c. * Iustitia 21. Latro 2. Lepra 1. Lex 110, 150. Litigium 2. Matrimonium 75, 93. Melius 4. Misericordia 14. Notorium 1. Operatio 23. Ordinatio 5.
- 26 Iudex debet judicare secundum allegata et probata, etiam contra veritatem quam novit ut persona privata 2-2, q. 34, 6, 3^m | q. 67, 2, o. | 4, d. 27, q. 1, a. 2, q. 4, 1^m | 3^m | Quol. 5, 15, d. * Papa 1, 3, 7. Poena 23, etc. 30, 43, 54.
- 27 Causa falsi iudicium ostenditur tripliciter: scilicet per intellectus ignorantiam, affectus invidiam et per inter contradictores constantiam. Isa. prol. fi. * Perjurium 2. Poenitentia 11, 21, 85. Pollutio 3. Praeceptum 131, etc.
- 28 Iudicium humanum debet imitari iudicium divinum in iudiciis Dei manifestis: non autem in occultis: quia eorum rationes non potest homo comprehendere 2-2, q. 10, 11, c. | q. 108, 4, 2^m | 4, d. 18, q. 1, a. 3, q. 3, c. | q. 2, a. 1, q. 2, c. | a. 3, q. 2, c.
- 29 Existens in peccato mortali etiam occulto, ex officio corrigens vel iudicans alios peccat: non autem hoc agens ut frater, nisi propter scandalum 1-2, q. 33, 5, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, o. * Religio 106. Reservare. Rex 1.
- 30 Immo existens in gravi peccato, potest ex officio et debet cum humilitate et timore, redarguere et judicare consimiles, vel etiam existentes in minori peccato, non autem si sit publicum 2-2, q. 33, 5, fi. | q. 160, 2, 3^m | Mat. 7, prin^o | Jo. 3, lect. 2, fi. 4 | Rom. 2, lect. 1, prin^o. * Simonia 13. Suspectio 4. Tribuni. Usura 90, 113, etc. 121, 147, 175, 192, etc. 212, 232, 259, 285, 286, 290. Uxor 22. Votum 63, 64, 73.
- 31 Iudicat legem, dicens eam non esse bene positam: non autem dicens eam in aliquo casu non esse servandam, sed de illo casu particulari 2-2, q. 120, 1, 2^m.
- 32 Oppositum videtur dicere 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 1, c. | 1^m.
- 33 Homo in iudicio debet pauperi subvenire, quantum potest sine laesione iustitiae 2-2, q. 63, 4, 3^m.
- 34 Nullus potest judicare, nisi subditum ordinarie, vel ex commissione superioris, vel propria sponte, vel delinquentem in re non exempta 2-2, q. 60, 2, c. | 6, o. | q. 67, 1, o. | 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 2, 2^m | q. 4, o. | d. 48, q. 1, 1, c. Exemptus 2.
- 35 Inferior potest judicare superiorem, ex commissione, ut patet in delegatis 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 2, 5^m.

JUDICIUM

- 36 Iudicium per compromissum in arbitros, necesse est aliqua poena vallari 2-2, q. 67, 1, 2^m.
- 37 Iudicium ecclesiae debet esse conforme iudicio Dei et non astringi legibus humanis 2-2, q. 10, 11, c. | q. 108, 4, 2^m | 4, d. 18, q. 1, a. 3, q. 3, c. | q. 2, a. 1, q. 2, c. | a. 3, q. 2, c. | d. 37, q. 2, 1, c. fi. * Abortus 1. Accusatio 13. Alienum 3, etc.
- 38 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 93, 3, 3^m | q. 96, 2, c. | 2^m. * Credere 29. Ecclesiasticus 3.
- 39 Potestas saecularis subditur potestati spirituali. Ideo iudicium non est usurpatum, si praelatus spiritualis iudicat de temporalibus, quantum ad permissa, vel in quantum ei subduntur 2-2, q. 60, 6, 3^m | 4, d. 37, q. 2, 1, c. fi. * Infirmitas 2. Lex 166, 180.
- 40 Iudicium confessionis utitur clavi scientiae quae est potestas exercendi in eo actum scientiae 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m. * Clavis 1. etc. Confessio o. Confessor 1, etc.
- 41 Iudiciaria potestas convenit toti Trinitati: sed appropriatur Patri ratione auctoritatis, Filio quo ad rationem iudicis, et Spiritui sancto, quo ad effectum iudicandi, quem homines habent 3^a q. 59, 1, o. | 4, d. 48, q. 1, 1, 4^m.
- 42 Auctoritas principalis iudicandi, convenit soli Deo. Sed committitur hominibus et maxime Christo secundum naturam humanam 3^a q. 58, o. | q. 59, 2, o. | 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 1, o. | q. 3, c. | d. 48, q. 1, 1, o. | Cg. 4, c^o 96. * Clavis 1, etc. Credere 25, 28, 29. Infirmitas 2.
- 43 Iudicium Dei duplex: scilicet severitatis et misericordiae. Psal. 25, prin^o | Psal. 42, prin^o.
- 44 Iudicium Dei triplex: scilicet discretionis, purgationis et condemnationis. Psal. 5, fi. | Psal. 34, prin^o | 1^a Cor. 5, lect. fi. * Peccatum 280.
- 45 Iudicium Dei habet quinque condiciones: quia est aeternum, paratum, universale, plenum misericordia et iustitia et in tempore opportuno. Psal. 9, prin^o | 2^a Cor. 5, lect. 2, fi. * Poena 23, etc. 30, 43, 54, 64, 65, 71, 91, 92. Princeps 28. Sedes 2.
- 46 Iudicium Dei est certum, necessarium, potens et iustum 2^a Cor. 5, lect. 2, fi. etc. * Vertigo o. Visio 15.
- 47 In iudicio Dei, idem potest esse accusator simul et testis, non autem in iudicio humano 2-2, q. 67, 1, 1^m | 3, 3^m | q. 89, 1, 3° | Psal. 9, prin^o. Vel Accusatio 22.
- 48 Deus in iudicio suo (quod tunc proferendum est) utitur conscientia peccantis et evidentia facti quo ad ipsum pro accusatore 2-2, q. 67, 3, 1^m.
- 49 Christus hic videns, noluit administrare temporaliter regnum aeternum, nec iudiciariam exercere potestatem super res temporales 3, q. 59, 4, 1^m.
- 50 Iudicium Christi duplex: scilicet animarum secundum deitatem et corporum secundum humanitatem 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 2, o. | d. 48, q. 1, 1, 5^m | Cg. 4, c^o 95, prin^o | Quol. 10, 3, c.
- 51 Iudicium Christi duplex: scilicet discretionis et condemnationis. Psal. 1, fi. 3 | Psal. 5, fi. 7, prin^o | Psal. 42, prin^o | Jo. 3, lect. 3, me^o 2, fi. | c^o 8, lect. 7, fi. | c^o 9, lect. 4, me^o | c^o 12, lect. 5, me^o.
- 52 Iudicium Christi duplex: scilicet severitatis et misericordiae. Psal. 25, prin^o | Psal. 42, prin^o.
- 53 Iudicium Christi duplex: scilicet occultum et manifestum 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 1, o. | Psal. 9, prin^o.
- 54 Iudicium Christi triplex: scilicet generale, in morte, et in tribulatione 3^a q. 59, 4, 3^m | Opus. 60, fi. | 1^a Cor. 3, lect. 2, fi. | Hebr. 10, lect. 4, me^o.
- 55 Iudicium Christi duplex: scilicet singulare in morte cuiuslibet hominis, et generale vel universale, idest in fine mundi 3^a q. 59, 5, o. | 4, d. 37, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 1^m | Cg. 4, c^o 96 | Quol. 10, 2, c. | Opus. 3, c^o 250. Job 19, fi. | Mat. 25, fi. | Hebr. 10, lect. 4, me^o.
- 56 Christus propria voluntate subdidit se Pilati iudicio sicut etiam alii possunt se subicere etiam non superioribus 2-2, q. 67, 1, 2^m.
- 57 Iudiciaria potestas convenit Christo, propter divinam personam, dignitatem capitis, gratiae habitualis plenitudinem et propter meritum ejus 3^a q. 59, 3, o. | 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m | d. 48, q. 1, 1, o. | Cg. 3, c^o 96, prin^o | Opus. 3, c^o 219.
- 58 Christus habet potestatem iudiciariam super omnes creaturas: quia anima ejus est super omnes creaturas 3^a q. 59, 2, 1^m | 4, c. | 6, 3^m | 4, d. 48, q. 1, 1, c. | 1^m.
- 59 Christus secundum naturam humanam, habet potestatem iudiciariam super omnes angelos, quo ad dispensationes et praemium accidentale: sed quo ad praemium essentiale, secundum naturam divinam tantum 3^a q. 59, 6, o. * Adventus o. Auctoritas 2. Daniel 1. Gloria 15. Humilitas 19.
- 60 Iudiciaria potestas quo ad omnes res humanas, convenit Christo secundum utramque naturam 3^a q. 59, 4, o. | Quol. 10, 2, c.
- 61 Potestas Christi iudicantis crit insuperabilis, inexplicabilis et interminabilis. Opus. 60, fi. * Iudiciaria. Papa 7. Passio 104. Subjectio 5. Trajanus. Visio 1.
- 62 Iudicare in iudicio generali, dicitur aliquis septupliciter: scilicet comparative, approbando, assidendo, per eminentiam loci, continendo decreta, proferendo sententiam auctoritate propria,

JUDICIUM

- vel auctoritate alterius, vel propalando eam. Primum convenit bonis et malis. Secundum omni bono. Tertium, quartum et septimum, solis perfectis. Quintum soli Deo. Sextum soli homini Christo 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 1, o. | Opus. 3, c. 254 | Psal. 49, princ. c. | 1^a Cor. 6, lect. 1, princ. etc.
- 65 Judicium discussionis, non convenit angelis bonis, nec malis, nec judicium retributionis de propriis meritis, sed de procuratis in aliis 4, d. 47, q. 1, a. 3, q. 4, o.
- 64 Angelis judicabunt, non ut assessores, sed ut approbantes sententiam Christi 3, d. 47, q. 1, a. 2, q. 3, o. Apostoli 30. Confessio 18.
- 65 Angeli trahuntur ad judicium pro custoditis qui damnantur, non quidem ut rei, sed ut testes ad convincendum homines de eorum ignavia 1^a q. 113, 7, 4^m | 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 3, 1^m.
- 66 Angeli boni et mali, judicabuntur a sanctis hominibus 1^a Cor. 6, lect. 1, meo. * Punio 3. Throni. Tuba 3. Visio 15.
- 67 Omnes homines venient ad judicium: sed non omnes judicabunt, nec omnes indicabuntur 4, d. 43, a. 1, q. 2, 1^m | d. 47, q. 1, a. 3, q. 1, o. | Opus. 3, c. 253 | Opus. 60, fi. | Psal. 1, fi. c. | Psal. 49, princ. | Matth. 26, fi. | Rom. 2, lect. 2, fi. | c. 14, lect. 1, fi. | 2^a Cor. 5, lect. 2, fi.
- 68 Omnes homines judicabuntur quo ad receptionem praemii, vel punitionis. Sed perfecti et infideles non judicabuntur judicio discussionis 3^a q. 56, 2, 3^m | 4, d. 43, a. 1, q. 2, 1^m | d. 47, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m | q. 2, 3, o. | Opus. 3, c. 252 | Opus. 60, fi. | Psal. 1, fi. | Matth. 25, fi. | Rom. 2, lect. 2, fi. | c. 14, lect. 1, fi. | 1^a Cor. 5, lect. fi. | 2^a Cor. 5, lect. 3, fi. | Hebr. 10, lect. 3, fi.
- 69 Judicaria potestas promittitur soli paupertati voluntariae, propter tria: scilicet primo ratione congruitatis. Secundo, per modum meriti. Tertio, quia paupertas primo disponit ad praedictum modum judicandi 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 2, o. | d. 49, q. 5, a. 5, q. 1, 2^m | Cg. 4, c. 56, fi. | Opus. 3, c. 254 | Opus. 19, c. 6 | Opus. 60, fi. | Matth. 19, fi. etc. | 1^a Cor. 6, lect. 1, meo.
- 70 Pueri qui nulla merita habuerunt, ante perfectam aetatem decedentes, comparebunt in judicio generali, ut videant gloriam judicis, non autem ut judicentur 4, d. 47, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | 2^a Cor. 5, lect. 2, fi.
- 71 Electi judicabuntur, non quidem judicio condemnationis, sed judicio discussionis, non ut incerti de beatitudine, sed ut manifestetur omnibus praeeminencia bonorum meritorum, ad mala eorum 4, d. 47, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Opus. 3, c. 253 | Opus. 60, fi.
- 72 Justi in judicio deridebunt damnatos, quo ad tria: scilicet quo ad superbiam, fiduciam, et gloriam. Opus. 60, fi. | Psal. 51, fi.
- 73 Necesse est, esse generale judicium, in fine mundi, praeter judicium particulare quod fit in morte 3^a q. 59, 5, o. | 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 1, o. | Cg. 4, c. 95, princ. | Opus. 3, c. 249 | Opus. 10, a. 27 | Opus. 60, fi. | Matth. 25, fi. * Beatus 27, 50, 51, 54, 55. Cicatrices 1, 2.
- 74 Judicium universale fiet. Job 19, fi. | Isa. 30, fi. etc. * Damnatio 53, 54, 59, 60. Daemon 21, 22, 23, 25, 26.
- 75 Circa hoc judicium possunt tria considerari: scilicet judicis aequitas, judicantium dignitas, et judicandorum varietas. Opus. 60, fi.
- 76 Dies judicii (quae erit tempore secundi adventus Christi, quod aestati comparatur, quando sol maxime exaltatur) est nota soli Deo 3^a q. 46, 9, a. 3 | 3^m | 4, d. 43, a. 3, q. 2, o. | d. 47, q. 1, a. 1, q. 3, o. | d. 48, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m | Opus. 60, fi. | Psal. 6, princ. | 1^a Thes. 5, princ. etc.
- 77 Judicium generale fiet circa montem Oliveti, ubi est vallis Josaphat et circa locum illum Christus descendet, sicut inde ascendit, ut idem esse ostendatur qui descendit, et qui ascendit 4, d. 48, q. 1, a. 4, q. 4, o. | Quol. 10, 2, o. | Opus. 3, c. 253 | Opus. 60, fi. | Matth. 25, fi. * Aequinoctialis 2. Haeresis 107. Lactantius o. Liber 16, 29. Missio 38. Oblivio 1. Poena 91, 92.
- 78 Christus apparebit ibi corporaliter 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | a. 2, q. 3, c. | d. 48, q. 1, 2, o. | Cg. 4, c. 96, 3^m | Quol. 10, 2, c. | Opus. 60, fi. | Matth. 25, fi. | 2^a Cor. 5, lect. 2, fi.
- 79 Christus ab oriente veniet ad judicium, sicut ad orientem ascendit 3, d. 9, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m.
- 80 Christus apparebit in judicio in forma gloriosa 4, d. 48, q. 1, 2, o. | a. 4, q. 1, c. | q. 4, 1^m | 2^m | Opus. 3, c. 249 | Opus. 60, fi.
- 81 Christus in judicio erit cum electis in aera, sed reprobi erunt in terra. Quol. 10, 2, 3^m | Opus. 3, c. 253 | Opus. 69, fi. | Matth. 25, fi. | 1^a Thess. 4, lect. fi.
- 82 Probabilius est, quod sententia, et omne pertineus ad generale judicium, fiat mentaliter, et non vocaliter 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 2, o. | L. | Opus. 3, c. 253 | Opus. 10, a. 27 | Opus. 60, fi. | Matth. 19, fi. | 1^a Cor. 6, lect. 1, meo.
- 83 Sententia judicii generalis, est universalis separatio bonorum a malis 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m.
- 84 Non omnia signa in evangelio, pertinent ad judicium generale, immo forte nulla, sed alia signa erunt ibi 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m | d. 48, q. 1, a. 4, q. 1, o. * Angelus 288, 416, 541. Beatus 27, 50, etc. Caelum 115, etc. Cicatrices 1, 2.
- 85 Virtutes caelorum idest angeli, tunc movebuntur, non quidem

JURAMENTUM

- secundum statum gloriae, sed ex admiratione, vel a motu caeli 4, d. 48, q. 1, a. 4, q. 3, o. | Opus. 10, a. 17 | Opus. 11, a. 4 | Opus. 60, fi. * Deus 230, 231. Ignis 11, c. Lux 3.
- 86 Sol et Luna obscurabuntur, per privationem sui luminis, vel simul, vel diverso tempore, circa diem judicii, non autem illo die, vel post 4, d. 48, q. 1, a. 4, q. 2, o. * Nubes 1, 3. Tuba 3.
- 87 Signa quindecim de judicio generali, non asseruntur a Hieronymo; quia habent parum verisimilitudinis 4, d. 48, q. 1, a. 4, q. 1, 6 | c.
- 88 Persecutio universalis, erit tunc malorum contra bonos. Ideo simul erit securitas malis, et timor bonis 4, d. 48, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m | 1^a Thes. 5, lect. 1, princ.
- Judith laudatur, non quia mentita est Holoferni, sed propter affectum quem habuit ad salutem populi, pro qua periculis se exposuit: quamvis dici possit, quod verba ejus veritatem habent secundum aliquem mysticum intellectum 2-2, q. 110, 3, 3^m. * Mendacium 20.
- Juge sacrificium fiebat mane et vesperi quotidie, figurans perpetuitatem divinae beatitudinis, et perpetuitatem Christi, qui est agnus Dei 1-2, q. 102, 4, 10^m | 3^a q. 22, 3, 3^m | Col. 2, lect. 4, princ. | Hebr. 10, lect. 1, fi. Agnus 1. * Dos 1. Festum 4. Salvari 8.
- Jugerum. Cete. 2.
- Jugiter. Dos 1.
- Julianus. Antiebristus 6. Haeresis 92. Imperator 9.
- Julius. Caesar, et Octavianus, summe diligebantur: quia diligebant. Opus. 20, c. 10. * Imperator 4.
- Jumentum seu pecus, dicitur omne animal serviens homini 1^a q. 72, 2^m | 2, d. 15, L. * Animal o. Bestia. Brutum. Pecus.
- Junctura. Elephas 5.
- Juncus. Aqua 13.
- Jungere. Angelus 78. Conjunctio o. In 1. Sponsa 5.
- Junior. Invidia 11.
- Jupiter complet cursum suum annis duodecim. 'Saturnus in triginta annis Venus et Mercurius sicut Sol, Luna vero in mense. Verit. q. 22, 3, c. princ. | Phy. 8, lect. fi. meo | Cael. 2, lect. 15, o. * Caelum 26, 27. Jovis. Lux 18. Planetae 1.
- 1 JURAMENTUM est actus religionis seu latria: quia honorabilissimum est 2-2, q. 89, 4, o. | Opus. 4, c. 13, princ. Adjurare 2.
- 2 Juramentum seu jurare, est Deum in testem vocare, propter defectum loquutionis, et cognitionis humanae. Ideo non fit in necessariis 2-2, q. 89, 1, o. | 4, c. | q. 98, 2, c. | 3, d. 39, 1, o. | Opus. 4, c. 12 | Matth. 5, fi. | Hebr. 6, lect. fi. meo.
- 3 Jurare est implorare testimonium Dei, ut exhibendum: sed allegare sacram Scripturam, est uti testimonio Dei jam dato 2-2, q. 89, 1, 1^m.
- 4 Juramentum Dei et juramentum angeli, in sacra Scriptura inducitur ad ostendendum infallibilitatem dispositionis divinae de aliqua re, non autem propter defectum dicti sui 2-2, q. 89, 10, 4^m | Hebr. 3, lect. 2, fi. | c. 6, lect. 4, fi. | c. 7, lect. 4, princ.
- 5 Juramentum secundum se, licitum est et honestum, scilicet ratione originis et finis. Sed cedit in malum alicui, ex eo quod male utitur eo, idest sine necessitate et cautela debita, vel quia imminet periculum perjurii: quia de facili homo in verbo delinquit 2-2, q. 89, 2, o. | 3, c. | 3, d. 39, a. 2, q. 1, o. | Rom. lect. 5, meo | Hebr. 6, lect. 4, princ. * Haeresis 154, 156. Matrimonium 34. Perjurium o. Praelatio 5.
- 6 Juramentum quaeritur ad subveniendum alicui defectui, quo scilicet unus homo, alteri discredet. Ideo juramentum non est per se appetendum, sed tantum in necessitate ut medicina utendum est eo. Fertur autem licite his de causis: scilicet pro veritate manifestanda et confirmanda, pro pace firmanda, pro amicitia contrahenda, pro securitate facienda, pro ecclesiae consuetudine servanda, pro obedientia implenda, pro fama conservanda, et in litis contestatione 1-2, q. 107, 2, c. | 2^m | q. 108, 3, 1^m | 2-2, q. 5, 3, a. 1 | q. 89, 3, c. | 5, o. | 3, d. 39, a. 2, q. 1, o. | Opus. 4, c. 12 | Psal. 14, fi. | Rom. lect. 5, meo. * Sacramentum 136.
- 7 Juramentum debet habere tres comites: scilicet veritatem, judicium, et justitiam 2-2, q. 89, 3, o. | 7, c. | q. 98, 1, 1^m | 3, d. 39, a. 2, q. 3, o. | Quol. 5, 27, fi. | Quol. 12, 21, c. | Matth. 5, fi.
- 8 Jurare per creaturas non licet, nisi secundum quod in eis veritas divina, vel effectus testificationis ejus ostenditur, sicut juravit Joseph per salutem Pharaonis scilicet vel per modum execrationis, quasi salutem Pharaonis obligaverit Deo, vel per modum contestationis, quasi contestando veritatem divinae justitiae, ad ejus executionem principes terrae constituuntur 2-2, q. 89, 6, o. | 3, d. 39, 1, o. | L. | Matth. 5, fi. | Hebr. 6, lect. 4, meo etc.
- 9 Assumuntur ad juramentum aliquae creaturae; non quidem secundum se, sed inquantum in eis divina veritas manifestatur: sicut juramus per evangelium, idest per Deum, cujus veritas in evangelio manifestatur, et per sanctos qui hanc veritatem crediderunt, et observaverunt 2-2, q. 89, 6, c. | 3, d. 39, 1, 4^m | 5^m. Matth. 5, fi.

JURAMENTUM

- 10 Solet homo jurare per caput suum, aut per filium suum, aut per aliquam aliam rem quam dillgit, sicut et Apostolus juravit in animam suam 2-2, q. 89, 6, c. Opus. 4, cº 13, prinº | Matth. 5, fi.
- 11 Punitur et per canones, si clericus est, deponitur jurans per creaturas, divinam eis reverentiam adhibendo: dupliciter enim peccat: primo non reddit Deo jus suum, secundo deificat creaturam, per quam jurat. Idque domini Matth. quinto prohibuit, ad infidelitatis namque blasphemiam pertinet 2-2, q. 89, 6, 1ª | 3, d. 39, 1, 5ª | Matth. 5, fi. Adjurare 2.
- 12 Juramentum duplex: scilicet assertorium idest de praesenti vel praeterito, et promissorium idest de futuro 2-2, q. 89, 1, c. | 7, o.
- 13 Juramentum duplex: scilicet per simplicem contestationem Dei, et per execrationem, scilicet obligando se vel aliquid sui ad poenam 2-2, q. 89, 1, 3ª | 6, c. | 3, d. 39, 1, c. | Psal. 7, prinº | Rom. lect. 5, meº | Hebr. 6, lect. 4, meº.
- 14 Deus dupliciter est testis in juramento: scilicet manifestando veritatem in mente vel in publico, et puniendo mendacem 2-2, q. 89, 1, 3ª | 2, 3ª.
- 15 Jurare per Deum, secundum se est majus, quam jurare per evangelia. Sed ratione majoris solemnitatis, et majoris deliberationis, est e converso 2-2, q. 89, 10, 2ª | q. 98, 2, 3ª | 3, d. 39, L. Matth. 23, meº | 2ª Cor. 1, lect. fi. * Adjurare 2. Excommunicatio 29, 34.
- 16 Juramentum plus obligat quam votum, ex parte ejus ex quo fit obligatio: sed votum solemne plus obligat quo ad modum obligandi, inquantum tradit actualiter hoc quod promittitur 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 3, 2ª.
- 17 Obligatio voti causatur ex fidelitate ad Deum, ideo est major quam obligatio juramenti, quae est ex reverentia Dei 2-2, q. 89, 8, o.
- 18 Juramentum obligat, secundum intentionem jurantis sine dolo, alias obligat secundum sanum intellectum ejus cui juratur 2-2, q. 89, 7, 4ª.
- 19 In juramento promissorio, est duplex obligatio: scilicet ad peccatum, si desit veritas, et obligatio ad faciendum illud quod promisit: sed in juramento assertorio, est tantum prima obligatio 2-2, q. 89, 7, c. | 3ª | 3, d. 39, a. 3, 1, c.
- 20 Juramentum coactum, obligat in conscientia, non autem in foro contentioso: tamen potest repetere, vel denuntiare superiori, etiam si oppositum jurasset 2-2, q. 39, 7, 3ª | q. 98, 3, 1ª | 3, d. 39, a. 3, q. 2, o. | 4, d. 29, 2, 4ª.
- 21 Cum quis jurat facere voluntatem alterius, vel promittit, intelligenda est debita conditio, si scilicet id quod ei mandatur licitum sit, et honestum, et portabile sive moderatum 2-2, q. 98, 2, 3ª. * Accusatio 13, 18. Confessio 84.
- 22 Inramentum et votum, cum vergunt in deteriore exitum, vel cum fit illicitum, non debet servari, sicut nec promissio 2-2, q. 88, 2, 2ª | 10, c. | 12, 2ª | q. 89, 7, o. | q. 110, 3, 5ª | 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 1, 3ª | a. 4, q. 1, 2ª. * Excommunicatio 29, 34. Gabaonitae. Haeresis 154, 155.
- 23 Jurans aliquid illicitum facere, vel jurans abstinere a meliori bono, ut a religione, non obligatur servare illud, sed est perjurus ipso facto 2-2, q. 89, 7, c. | 2ª | 9, 3ª | q. 98, 1, 1ª | 2, 1ª | 2ª | 3, d. 39, a. 3, q. 1, o. | a. 4, 4ª | 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 1, 3ª | Quol. 3, 12, c. fi. | 14, o. | Quol. 5, 17, o. | Quol. 12, 22, o. | Opus. 4, cº 12, fi. * Herodes. Matrimonium 34, 35, 36, 89, 91.
- 24 Jurans quod non communicet experimentum aliquod, peccat: nec tenetur servare, nisi quando docens est praesens, et vult uti experimento. Quol. 12, 22, o.
- 25 Novus civis obligatur servare juramenta civitatis, ex fidelitate, non autem ex juramento: quia est actio personalis 2-2, q. 98, 2, 4ª. * Miles 6, 11. Peccatum 249. Praeceptum 43. Prophetia 5. Religio 45.
- 26 Canonicus jurans servare statuta collegii, tenetur ad statuta futura, ex vi eorum, non autem ex juramento, nisi hoc intenderit 2-2, q. 98, 2, 4ª.
- 27 Ille cui juratur, potest liberare a juramento promissorio, quo ad utilitatem ejus, non autem quo ad utilitatem aliorum, nec quo ad honorem Dei 2-2, q. 89, 9, 2ª.
- 28 Quilibet potest irritare juramentum sui subditi, circa ea quae subduntur ejus potestati, ut pater vel maritus 2-2, q. 89, 9, 3ª.
- 29 In juramento assertorio, non potest dispensari, nec in promissorio secundum se, sed tantum ratione materiae indebitae 2-2, q. 89, 9, o.
- 30 Si dubium est, an sit licitum vel proficuum, quod juratum est, potest a quolibet episcopo dispensari. Si autem sit licitum manifeste, non videtur dispensabile, nec commutabile: nisi occurrat aliquid melius, ad communem utilitatem, quod ad Papam maxime pertinet 2-2, q. 89, 9, 3ª | q. 98, 3, 1ª.
- 31 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 88, 11, o. | q. 186, 8, 3ª.
- 32 Jurans debet esse jejunos, nisi in necessitate 2-2, q. 89, 10, o. | 3, d. 39, L.
- 33 In festo non licet jurare pro re temporali, nisi forte ex magna necessitate: sed jurare pro re spirituali, licet 2-2, q. 89, 10, c. fi.

S. Th. Opera omnia. Index.

JUS

- 34 Pueri et perjuri, non coguntur jurare: quia jurarent sine reverentia: nec sacerdotes, nec magnae dignitatis personae, nisi in necessitate, et pro re spirituali 2-2, q. 89, 10, o. | 1ª Cor. 16, lect. fi. prinº | Hebr. 6, lect. fi. meº.
 - 35 Recipere juramentum per falsos Deos, a disposito sic jurare, licet secundum Augustinum. Non autem licet inducere 2-2, q. 76.
 - 36 Cogens jurare, quem scit pejerare, peccat mortaliter, nisi sit persona publica, ut judex, qui requisitus tenetur ad hoc 2-2, q. 98, 4, o. | 3, d. 39, a. 5, q. 2, o. | Rom. lect. 5, meº.
 - 37 Oppositum videtur dicere a simili, etiam quo ad personam publicam 2-2, q. 33, 5, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, o.
 - 38 Jurasse pluries invenitur Apostolus, ex quo apparet quod in viris perfectis, jurare non est peccatum 1ª Cor. 15, lect. 4, meº | Hebr. 6, lect. 4, prinº.
 - 39 Jurasse non invenitur Apostolus, nisi scribens, ubi consideratio cautior non habet linguam praecipitem 2-2, q. 89, 2, 1ª fi. | Rom. lect. 5, meº.
 - 40 Jurans falsum, injuriatur Deo, crudelis est sibi, et noxius hominibus. Opus. 4, cº 12.
- Jurgium videtur idem esse, quod rixa 2-2, q. 41, 2, a. 2 | 2ª. * Rixa 4.
- 1 JURISDICTIO non est clavis, nisi large 4, d. 18, q. 2, a. 2, q. 1, 1ª | d. 19, q. 1, a. 1, q. 3, c. * Absolvere 4, 22, 27, 28. Accusatio 9, 22. Clavis o. Confessio 65, etc. Confessor 1, etc. Cura 2. Dominium o. Episcopus 3, 6, 14, 15. Excommunicatio 1, 6, 12, 13, 14.
 - 2 Per jurisdictionem constituitur aliquis in gradu superioritatis et judex. Ideo non habet super se, vel superiorem, vel aequalem 4, d. 18, q. 2, a. 3, q. 1, c. | d. 19, q. 1, a. 2, q. 3, c. | a. 3, q. 1, 3, c. | d. 20, a. 5, q. 4, 1ª | 3ª. * Fama 4. Forus 2. Haeresis 21. Indulgentia 2. Joseph 1. Potestas 12. Sacerdos 38. Schisma 7. Simonia 38, 39. Testis 1. Vicem 77.
 - 3 Quilibet habens jurisdictionem, potest ea quae sunt jurisdictionis committere 2-2, q. 187, 1, c. | 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 5, c. | d. 20, a. 1, q. 1, 1ª.
- Juris peritus. Simonia 13. Usura 121, 133.
- 1 JURISTAE seu decretistae, magis sequuntur jus humanum, quam divinum, cum tamen sit plus assentiendum divino judicio, quam humano: ideo errant. Quol. 11, 9, 1ª. Decretistae 3. * Caput 6, 7. Jus. Votum 68, 69, 80.
 - 2 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 64, 6, 3ª | q. 67, 2, o.
 - 3 Inconsonum et derisibile videtur, quod sacrae doctrinae professores, juristarum glossulas in auctoritatem inducant, vel de eis disceptent, cum sit plus assentiendum divino judicio quam humano. Quol. 11, 9, 1ª | Opus. 17, cº 13 | Opus. 70, prol.
- 1 JUS primo impositum est ad significandum rem justam, secundo artem qua cognoscitur, tertio locum, quarto id quod redditur a judice 2-2, q. 57, 1, 1ª. * Abraham 17. Accusatio 21. Adoptio 6. Amor 199. Annihilatio 14. Apostasia 5.
 - 2 Jus proprie est objectum justitiae, lex autem, ratio ejus scripta 2-2, q. 57, 1, o. | q. 60, 1, c. * Archiepiscopus. Auctoritas 3. Barbarus 2. Campsoria 5. Caerimonia 5. Confessio 20, 21, 25, 41, 90. Debitum 27. Decimae 6, 7, 4, 11. Dignitas 3. Dispensatio 2, etc. 8, etc. 13, etc. Dominium 10, etc. Excommunicatio 1, etc. Fas. Fornicatio 11, 15, 19. Furtum 9, 13, 14. Ignorantia 2, 22. Infidelis 1, etc. 13. Jacob 2. Judicium 3, 21, 23, etc. Justitia 7. Lex o. Militia 2. Mors 11. Notorium 1. Obedientia 30. Obligari 5. Papa 3. Perjurius 7. Pignus 2. Populus. Posse 7. Possessio 1, 5. Possessor. Praeceptum 1, 23, etc. 143.
 - 3 Jus vel justum, est opus adaequatum alteri, secundum aliquem aequalitatis modum 2-2, q. 57, 1, 2, 3, 4, c. | q. 59, 2, c. * Primitiae 1. Prohibitio 4, 5. Puer 13. Sacramentum 48, etc. Scientia 63. Sententia 1. Servitus 3, 4, 5, 6. Simonia 18. Synesis. Vexatio.
 - 4 Jus divinum est quod divinitus promulgatur. Et est duplex: scilicet naturale et positivum 2-2, q. 57, 2, 3ª | Opus. 73, cº 5 | 15, prinº. * Usura 18, etc. 60, 61, 62, 78, etc. 82, 87, 88, 97, etc. 105, 106, 111, etc. 145, 168, etc. 177, 178, 186, 229, etc. 269, etc. Votum 68, 69.
 - 5 Jus naturale est conceptio, homini naturaliter indita, qua dirigitur homo ad convenienter agendum in propriis actionibus 1-2, q. 91, 2, o. | q. 96, 2, 3ª | 4, d. 33, q. 1, c. | 4ª | d. 37, 3, c. Conceptio 11.
 - 6 Jus naturale primo continetur in lege aeterna, secundario vero in naturali judicatorio rationis humanae 1 2, q. 71, 6, 4ª.
 - 7 Jus naturale semper et ubique quantum de se est eandem habet potentiam; per accidens tamen propter aliquod impedimentum, quandoque et alicubi variari potest q. 94, 4, 5, 6, o. | 2-2, q. 57, 2, 1ª | 3, d. 37, 4, 2ª | Ma. q. 2, 4, 13ª | 4, d. 33, q. 1, 2, 1ª | Ethi. 5, lect. 12, prinº 2. * Confessio 20, 24, 25, 41, 90. Conscientia 6.
 - 8 Quae in communi sunt de jure naturali, indigent institutione quo ad eorum determinationem diversimode, secundum diversos status 4, d. 26, q. 2, 2, 1ª | d. 34, 1, 4ª | d. 390, 3ª. Ma. q. 2, 4, 13ª. Dignitas 3. Illegitimus 4. Incarcerare.

- 9 De jure naturali est quod maleficia puniantur, sed determinatio ejus, est de jure positivo 2-2, q. 85, 1, 1^m | 4, d. 26, q. 2, 2, 1^m | d. 36, 1, 2^m | 3^m | Quol. 2, 8, c. fi. | Eth. 5, lect. 12, prin^o 2. Matrimonium 8, etc. 102, 109, 123. Sacrificium 7. Statutum 2.
- 10 Jus positivum, nihil aliud est, quam determinatio juris naturalis. Et pertinet ad quemlibet principem, qui potest leges condere. Quol. 2, 8, c. fi.
- 11 Jus positivum derivatur a jure naturali 1-2, q. 95, 2, o. | 3, 4, c. | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 4, c. | a. 2, q. 1, c. | d. 36, 1, 3^m | 2, c. | Quol. 2, 8, c. fi. * Absolvere 17. Apostasia 5. Archiepiscopus. Judicium 3, 21. Juristae o. Levitae. Miles 10.
- 12 Voluntas bona, potest facere jus et justum de aliquo indifferenti, non autem contra jus naturale 2-2, q. 57, 2, 2^m | q. q. 60, 5, 1^m | 2^m | q. 66, 7, c.
- 15 Jus divinum non tollit jus humanum, quod est ex naturali ratione 2-2, q. 10, 10, c. | q. 12, 2, c. * Sponsalia 10.
- 14 Jus positivum variatur, secundum diversas hominum conditiones in diversis temporibus 1-2, q. 91, 5, 1^m | 6, c. | q. 96, 2, c. | q. 101, 3, 2^m | 4, d. 34, 1, 4^m.
- 15 Jus duplex: scilicet naturale et positivum 1-2, q. 95, 4, c. | 2-2, q. 58, 2, o. | q. 60, 5, c. | 1^a Tim. lect. 3, me^o | Eth. 5, lect. 12, prin^o * Actio 38.
- 16 Jus naturale dicitur tripliciter: scilicet inditum a natura, a jure divino, non a ratione, sed commune omni animali q. d. 33, q. 1, 1, 4^m.
- 17 Jus naturale duplex: scilicet a natura immediate, ut principia, et mediate, ut consilia. Primum est idem apud omnes, nec unquam deficit, non autem secundum 1-2, q. 91, 4, 5, 6, c. | 3, d. 37, 3, c. | 4, 2^m | 4, d. 33, q. 1, 2, 1^m.
- 18 Jus naturale dicitur dupliciter: scilicet quod ex natura sua absolute est alteri adaequatum, et ut eo aliquid consequitur. Primum convenit omni animali: secundum autem soli homini. Et est jus gentium 1-2, q. 95, 4, 1^m | 2-2, q. 57, 3, o. | Eth. 5, lect. 12, prin^o 2.
- 19 Aliquid dicitur de jure naturali dupliciter: scilicet ad quod natura inclinatur, et ejus contrarium natura non induxit 1-2, q. 91, 5, 3^m.
- 20 Jus positivum duplex: scilicet jus gentium et jus civile. Primum derivatur a lege naturali, ut conclusio. Secundum vero per modum determinationis 1-2, q. 95, 4, c. | 1^m | Eth. 5, lect. 12, prin^o 3.
- 21 Jus dupliciter: scilicet simpliciter, idest aequalium, et secundum quid, idest inaequalium. Et hoc est triplex: scilicet dominativum, paternum et oeconomicum 2-2, q. 57, 4, o. | q. 58, 7, 3^m | 2, d. 44, q. 2, 1, c. | Eth. 5, lect. 11, o. * Statutum o.
- 22 Jus humanum non potest derogare juri naturali vel divino: aliqua tamen sunt quae permittuntur jure fori, licet non jure naturali 2-2, q. 66, 7, c. prin^o | q. 77, 1, 1^m | q. 78, 1, 3^m | 4^m | 4, d. d. 36, q. 1, 2, c. prin^o.
- Jus patronatus est potestas praesentandi clericum ad beneficium ecclesiasticum 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 3, c. * Annexum 1. Feudum. Simonia 3. Spirituale o.
- Jussio. Charitas 5. Damnum 3. Gladius 2. Jejunium 26. Principatus 10. Thomas 3.
- 1 JUSTITIA dupliciter: scilicet proprie, idest virtus quae est rectitudo actus, et metaphorice, idest rectitudo ordinis in partibus hominis 1-2, q. 21, 3, c. fi. | q. 46, 7, 2^m | q. 55, 4, 4^m | q. 100, 2, 2^m | q. 113, 1, c. | 2-2, q. 30, 1, 2^m | q. 58, 2, o. | q. 106, 3, 1^m | 2, d. 20, q. 2, 3, c. | 3, d. 28, 6, 4^m | d. 38, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | q. 3, a. 4, q. 1, 5, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Verit. q. 28, 1, c. * Aequalitas 8. Clementia 12. Contrapassum 1. Disciplina. Eusebia. Fides 91, 146. Injustitia 1.
- 2 Justitia duplex: scilicet generalis, ordinans ad bonum commune, et justitia particularis ad personas singulares 1-2, q. 60, 3, o. | q. 113, 1, c. | 2-2, q. 33, 1, 1^m | q. 58, 5, 6, 7, o. | 12, c. | q. 59, 1, o. | q. 61, 1, c. | q. 79, 1, c. | q. 81, 8, 1^m | q. 102, 1, 3^m | 2, d. 35, 2, 4^m | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 46, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | Verit. q. 28, 1, c. | Mat. 1, fi. | c^o 5, prin^o 2, etc. | Philipp. 3, lect. 2, prin^o | Hebr. 11, lect. 7, me^o. Eth. 5, lect. 1, 2, 3, o. * Lae 2. Matrimonium 72.
- 3 Via justitiae est recta propter tria: scilicet propter itineris breviteratem, propter situs aequalitatem et propter vitae pulchritudinem. Isa. 26, fi.
- 4 Justitia dicitur generalis dupliciter: scilicet causaliter et per praedicationem. Prima est justitia legalis, differens realiter a qualibet alia virtute. Secunda est virtus in communi, ut imperata a justitia legali, differens ab aliis virtutibus, secundum rationem tantum 1-2, q. 60, 3, 2^m | 5, c. | 2-2, q. 58, 6, o. | 7, c. | q. 79, 2, 1^m | 2, d. 27, 2, 4^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 33, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 46, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | Eth. 5, lect. 2, fi. * Poenitentia 5, 6, 7, 8, 12, 107.
- 5 Justitia duplex: scilicet originalis et gratuita 2, d. 20, q. 2, 3, c. | d. 32, q. 1, 2, 2^m. * Sacramentum 127.
- 6 Justitia duplex: scilicet civilis, idest acquisita, et justitia infusa. Prima potest esse sine gratia, non autem secunda 1-2, q. 100,

- 12, c. | 2, d. 28, 1 | 4^m | 5^m | 3, d. 40, 3, c. * Veritas 31, 53, etc. Virtus 214, 225, 238, etc.
- 7 Justitia est habitus, secundum quem aliquis constanti et perpetua voluntate jus suum unicuique tribuit 2-2, q. 58, 1, o. | 4, d. 33, q. 3, 1, 3^m | Verit. q. 1, 5, 12^m. * Affabilitas 3. Beatitudo 151, 167. Disciplina. Eleemosyna 7.
- 8 Justitia est virtus 2-2, q. 58, 3, o. * Aequalitas 8. Aequitas o. Aequum. Epikheja 3, etc. Justus o.
- 9 Justitia quandoque vocatur veritas, quia est rectitudo impressa voluntati, a rectitudine rationis quae dicitur veritas 2-2, q. 58, 4, 1. * Laqueus. Latria 4, 5. Maledicere 1, 4. Matrimonium 72. Medium 25, etc.
- 10 Justitia non est rectitudo essentialiter, sed causaliter tantum 2-2, q. 58, 1, 2^m. * Meritum 1, 10, 12, 66, 94. Offensa.
- 11 Justitia in quadam aequalitate consistit 1-2, q. 114, 1, c. | 2-2, q. 57, 1, c. | 3^m | q. 62, 2, c. | q. 122, 1, c. | 3^a q. 85, 3, c. | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 15, q. 2, a. 6, q. 1, 1^m | d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, c. Aequalitas 8. Poenitentia 5, 6, 7, 8, 12, 107. Porta 1.
- 12 Justitia pro statu rectitudinis omnium partium hominis, per quodlibet peccatum tollitur et per gratiam reparatur. Ideo est generalis, inquantum includit omnes virtutes, sicut totum integrale, et non sicut totum universale 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 13 Justitia naturalis non est habitus ad gratiam, sed est rectitudo naturae quae diminui potest per peccatum, non autem totaliter tolli. Ma. q. 2, 11, 14^m.
- 14 Justitia est perpetua ex parte objecti, non autem ex parte actus 2-2, q. 58, 1, 3^m | 4^m | Verit. q. 1, 5, 12^m. Rectitudo 1, 2, 3, 4.
- 15 In nullo justitia naturalis totaliter corrumpitur, sed diminuitur per peccatum. Nec est idem quod habitus ad gratiam 2, d. 30, q. 1, 1, 3^m | Ma. q. 2, 11, 14^m | 12, c. | 1^m. * Sanitas 7. Uxor 19, 22. Via 2. Virtus 225.
- 16 Justitia proprie, est semper ad alterum suppositum, sed metaphorice est ad se, secundum diversas partes 2-2, q. 57, 2, c. | 4, o. | q. 58, 1, 2, 8, o. | 3^m | 9, c. | q. 59, 1, c. | 3, 2^m | q. 67, 3, c. | q. 106, 8, 1^m | q. 122, 1, c. | Virt. q. 2, 7, 12^m.
- 17 Justitia legalis, est specialis virtus, habens speciem ex hoc quod intendit ad bonum commune. Sed dicitur virtus generalis, et non differens subjecto sed ratione a qualibet virtute, ratione actus ejus 2-2, q. 81, 8, 1^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, c. prin^o | Eth. lect. 2, fi.
- 18 Justitia legalis, inquantum respicit bonum commune ut proprium objectum, est virtus specialis secundum suam essentiam. Et sic est in principe principaliter et quasi architectonice, sed in subditis est secundario et quasi ministrative. Sed est generalis causaliter et secundum virtutem suam, inquantum ordinat actus omnium virtutum ad bonum commune 2-2, q. 53, 6, c. | q. 60, 1, 4^m | Eth. 5, lect. 2, fi.
- 19 Vindicatio et observantia sunt partes subjectivae justitiae verae 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 1, c.
- 20 Nulla pars justitiae, respicit offensam praecedentem, nisi justitia vindicativa 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 2, c.
- 21 Vindicta quae fit auctoritate publicae potestatis, secundum sententiam judicii, pertinet ad justitiam commutativam: sed quam quis facit proprio motu, non tamen contra legem, vel quam requirit a iudice, pertinet ad vindicativam virtutem justitiae adjunctam 2-2, q. 80, 1^m.
- 22 Virtutes autem adjunctae seu annexae justitiae, secundum Tullium sunt sex: scilicet religio, pietas, gratia, vindicatio, observantia et veritas. Sed secundum Macrobius sunt septem: scilicet duae primae praedictae, innocentia, amicitia, concordia, affectus et humanitas. Et secundum alios sunt quinque: scilicet obedientia, disciplina, aequitas, fides et veritas. Et secundum Andronicum, sunt novem: scilicet bona commutativa, legispositiva, eugnomo-syna, eucharistia, sanctitas, liberalitas, benignitas et vindicativa 1-2, q. 60, 3, o. | q. 99, 5, 1^m | 2-2, q. 58, 11, 1^m | 2^m | q. 80, o. | q. 122, 1, c. | 3, d. 33, q. 3, 4, o. Aequitas 1.
- 23 Religio est potissima pars justitiae, secunda vero est pietas 2-2, q. 122, 1, c.
- 24 Justitiae correspondet donum pietatis 2-2, q. 121, prin^o.
- 25 Species justitiae particularis duplex: scilicet justitia commutativa, et justitia distributiva 1^a q. 21, 1, c. | 1-2, q. 60, 3, 3^m | 2-2, q. 61, 1, o. | 2, d. 27, 3, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 5, o. | 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, o.
- 26 In pertinentibus ad justitiam, omne superfluum dicitur lucrum et omne minus dicitur damnum: quia justitia prius fuit exercita et communius exercetur in voluntariis commutationibus, in quibus haec proprie dicuntur 2-2, q. 58, 11, 3^m.
- 27 Periculum est diversa sentire et opinari, praecipue in illa parte justitiae quae commutativa dicitur a philosophis, et in ista parte ejusdem, quae vitium usurae cohibet. Opus. 73, prin^o.
- 28 Justa et bona formaliter sunt eadem semper et ubique, non autem justa et bona materialiter. Ma. q. 2, 4, 13°.
- 29 Materia justitiae particularis duplex: scilicet materia proxima, ut passiones et operationes, et materia remota: scilicet res exte-

JUSTITIA

- riores 2-2, q. 58, 8, c. | 9, 2^m | 3, d. 33, q. 2, a. 2, q. 3, c. | 3^m.
* Advocatus 7. Affinitas 7, 8, 9, 10. Andragathia.
- 50 Justitia particularis habet materiam specialem: scilicet operationes exteriores quae sunt ad alterum 1-2, q. 60, 2, c. | q. 61, 3, c. | q. 100, 2, c. | 2-2, q. 58, 8, c. | 10, 11, c. | q. 59, 1, 3^m | 3, c. | q. 60, 3, 3^m | q. 61, 3, c. | q. 79, 1, 3, c. | 3, q. 85, 3, 1^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 4, c. | d. 33, q. 2, a. 2, q. 3, o. | a. 4, q. 3, c. | 4^m | Ethi. 2, lect. 8, meo.
- 51 Quidquid est materia exterior aliarum virtutum potest esse materia justitiae particularis: non autem e converso. Nec sic est de materia proxima 3, d. 33, q. 2, a. 2, q. 3, 3^m.
- 52 Justitia materialiter utitur actibus omnium virum, ut per eas reddat quilibet suum 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 2, c.
- 53 Justitia particularis, non est circa passiones animae, sed justitia legalis est circa eas, licet principaliter sit circa operationes exteriores 1-2, q. 58, 9, o. | 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 2, 2, o.
- 54 Materia justitiae, non est ille ad quem est justitia, sed res quae distribuuntur vel commutantur 3^a q. 85, 3, 1^m.
- 55 Eadem est materia remota justitiae commutativae et justitiae distributivae, non autem materia propria 2-2, q. 61, 3, o. * Bonitas 214. Condemnatus. Contrapassum 1. Divitiae 1, 3. Epiikia 8. Expellere. Histrionatus. Judicium 4. Jus 1, 2, 3, 12. Laqueus. Latro 2. Lex 61, 83, 168, etc. Praeceptum 51, 108, 109. Simonia 13. Statutum 2. Testis 6. Verbum 23. Virtus 41.
- 56 Justitia quo ad legem regulantem est in ratione vel in intellectu, sed quo ad imperium quo opera regulantur secundum legem est in voluntate 1^a q. 21, 2, 1^m. Affinitas 7, 8, 9. Apertio 2. Judex 1, 2, 3. Princeps 3. Regnum 2. Sanitas 7. Tributum.
- 57 Justitia est in voluntate subjective 1° q. 21, 1, 1^m | 2, 1^m | 1-2, q. 56, 6, c. | q. 57, 1, c. | q. 61, 2, c. | q. 66, 1, 4, c. | q. 85, 3, c. | 2-2, q. 55, 8, c. | q. 58, 4, o. | 5, 2^m | 8, 1^m | 9, 12, c. | q. 100, 1, 2^m | 3^a q. 85, 4, c. | 3, d. 27, q. 2, 3, 5^m | d. 33, q. 2, a. 1, q. 3, 3^m | a. 4, q. 3, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, c. | d. 33, q. 3, 3, c. | Ma. q. 4, 5, 4^m | Virt. q. 1, 5, c. fi. | q. 5, 1, c. fi. | Ethi. 5, lect. 1, primo 2, fi. Subjective.
- 58 Omnes partes justitiae et omnia opposita earum sunt subjective in voluntate 2-2, q. 100, 1, 2^m.
- 59 Justitia pro statu rectitudinis omnium partium hominis, originaliter est in voluntate: sed est in aliis partibus animae, quasi rectificatis, ut in subjecto 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m.
- 40 Justitia per redundantiam est in qualibet potentia animae imperando, non autem essentialiter 2-2, q. 58, 8, 1^m.
- 41 Justitia et charitas sunt essentialiter in beatis: non autem patientia, sed tantum secundum fructum 2-2, q. 136, 1, 1^m | Psal. 9, meo | Psal. 18, fi.
- 42 Reddere unicuique quod suum est, est proprius actus justitiae, nec convenit alii virtuti, nisi inquantum conjungitur justitiae 1^a q. 21, 1, c. | 2-2, q. 58, 11, o. | q. 66, 3, 5, c. | q. 101, 3, c. | 2, d. 27, 3, c. | 3^m | d. 41, q. 2, 1, c. * Abraham 24. Acceptio 6. Advocatus 7. Alienum 7. Amor 147. Angelus 226. Annihilatio 13. Appellare 1. Avaritia 25. Campsoria 7, 9. Confessio 1, 3. Correctio 4. Dispensatio 11. Doctrina 11. Dominium 16. Electio 22. Eleemosyna 7. Excommunicatio 5, 10. Expellere. Flagellum 3. Fortitudo 22, 52. Furtum 2, 5. Gloria 23. Haeresis 29. Incarcerare. Ingratitudo 8. Ira 43, 45, 66, 77, 83. Judicium 1, 2, 3, 4, 7, 18, etc. 21, etc. 45, etc. Juramentum 7. Jus 1, 2, 3, 12.
- 43 Facere bonum et declinare a malo, sunt quasi partes integrales justitiae particularis, generalis et legalis, sed diversimode 2-2, q. 79, 1, o. | Psal. 33, meo | Psal. 36, fi. * Justus 1. Latro 2. Legislator 4. Legispositiva 2. Lex 61, 83, 87, 91, 168, etc. Libertas 7. Maledicere 1, 5. Merces 5. Meritum 1, 12, 36, 94. Miles 9. Miraculum 43. Mors 3. Mutuum 2, 4. Negotiatio 1, 2. Obedientia 3, 41. Operatio 54. Oratio 22. Passio 88. Paulus 17. Pax 17, 26. Peccatum 14, 358, 430. Pedagia. Perjurium 2. Poena 22, 35, 64. Porta 1. Praeceptum 51, 108, 109, 110, 131, 139. Princeps 13, 17, 29. Punitio 1. Remissio. Restitutio 1, 13, 14. Retributio 1. Sacrificium 14. Sanctitas 1, 7.
- 44 Actus omnium virtutum pertinent ad justitiam legalem, inquantum ordinat eos ad bonum commune 1-2, q. 61, 5, 4^m | 2-2, q. 58, 5, c. | q. 102, 1, 3^m.
- 45 Usus rectae rationis maxime apparet in justitia et usus indebitus in vitiis oppositis justitiae 2-2, q. 55, 8, c.
- 46 Dare inaequalia aequalibus ex debito est contra justitiam, non autem dare sine debito ex liberalitate 1^a q. 65, 2, 3^m | Po^a q. 3, 16, 19^m | Rom. 9, lect. 3, primo etc. * Satisfactio 1. Servitus 11, 14. Vendere 7. Vita 45, 46.
- 47 Quando actus justitiae est sui ad alium, aequalitas constituitur in faciente, sed in passo injustum constituitur, quando est alterius ad alterum 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 2, c.
- 48 Actus justitiae est laudabilis et meritorius, sicut etiam actus aliarum virtutum 2, d. 27, 3, 3^m.
- 49 Opus justitiae nostrae inquinatur quadrupliciter: scilicet per peccatum mortale, per negligentiam, per pravam intentionem et per superbiam. Isa. 64, fi.

JUSTITIA

- 50 Justitia corrumpitur dupliciter: scilicet per astutiam sapientis et per violentiam potentis. Job 8, lect. 1, meo.
- 51 Justitia legalis est quaelibet virtus, differens tantum ratione. Nec tamen quilibet actus virtutis est actus ejus, sed tantum ordinatur ad bonum commune. Verit. q. 28, 1, c.
- 52 Sola justitia inter alias virtutes, importat rationem debiti 1-2, q. 99, 5, 1^m. * Acceptio 6. Andragathia.
- 53 Virtus existens ad alterum dupliciter deficit a ratione justitiae: scilicet deficiente a ratione debiti, vel a ratione aequalis 2-2, q. 80, c. * Angelus 226. Ars 24. Avaritia 25, 26, 27. Beatitudo 151, 167. Bellum 5, etc. Beneficium 3, etc. Curvitas. Difficile 14. Epiikia 3, 4, 5, 6, 8. Aequalitas 8. Fides 91, 118, 146. Fortitudo 22, 52. Haeresis 29. Honor 24. Humilitas 21. Ingratitudo 8. Injustitia 1, 9. Innocentia 5, 7. Insidiae. Judicium 1, 2, 3, 4, 7.
- 54 Omnis virtus, inquantum exequitur praeceptum legis habet rationem justitiae. Rom. lect. 8, meo. * Lac 2. Latria 4, 5. Liberalitas 9, 18, etc. Magnanimitas 24. Medium 25, etc. Meritum 94. Miraculum 43. Misericordia 38, etc. Obedientia 3, 20, 41.
- 55 Modestia circa res exteriores, attendit solam moderationem: justitia vero attendit debitum 2-2, q. 143, 3^m.
- 56 Pietas est ad patriam, ut ad principium nostri: justitia vero legalis respicit bonum patriae, secundum quod est bonum commune. Ideo justitia legalis magis habet quod sit virtus generalis quam pietas 2-2, q. 101, 3, 3^m. Pietas 3, 4. * Omissio 1, etc. Poenitentia 5, 6, 7, 8, 10.
- 57 Justitia legalis movet per imperium ad suum finem omnes alias virtutes morales 2-2, q. 58, 6, c.
- 58 Justitia attendit debitum unius hominis ad alium, ceterae vero virtutes attendunt debitum inferiorum vitium ad rationem 1-2, q. 100, 2, 2^m | 2-2, q. 57, 1, c. * Pietas 18, 19. Prudentia 71, 76. Rex 2.
- 59 Justitia est circa operationes ad alterum, sub ratione debiti legalis; amicitia vero sub ratione debiti moralis, vel benefici gratuiti 2-2, q. 23, 3, 1^m.
- 60 Justitia post prudentiam, nobilior est omni alia virtute morali, deinde fortitudo, et post has temperantia 1-2, q. 66, 1, c. | 4, o. | q. 68, 7, c. | 2-2, q. 58, 12, o. | q. 123, 12, o. | q. 141, 8, o. | q. 181, 1, 1^m | 3, d. 35, q. 1, a. 3, q. 1, c. | 4, d. 33, q. 3, 3, c. | Virt. q. 5, 3, c.
Immo justitia absolute nobilior est omni alia virtute morali 2-2, q. 58, 12, o. | q. 181, 1, 1^m | 3, d. 35, a. 3, q. 1, c. Prudentia 8.
- 61 Justitia et fortitudo sunt simpliciter digniores temperantia, quia de meliori bono sunt, scilicet communiori, sed est e converso secundum quid: quia temperantia est circa difficilius et frequentius 2-2, q. 141, 8, o. | q. 142, 3, 1^m.
- 62 Justitia et temperantia nunquam sumuntur in malo ut prudentia: quia important aequalitatem, quae laus est virtutis 2-2, q. 55, 1, 1^m.
- 63 Non potest esse vera adaequatio, ubi non est vera ratio justitiae, sed aliquis justitiae modus 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 5, c. primo.
- 64 Originalis justitia erat ex hoc, quod corpus subiciebatur animae, et potentiae inferiores subiciebantur rationi, et ratio subiciebatur Deo 1^a q. 94, 1, c. fi. | 2, 4, c. | q. 95, 1, 2, 3, c. | q. 96, 1, c. | q. 100, 1, 2^m | 1-2, q. 81, 5, 2^m | q. 82, 3, c. | q. 85, 3, 5, c. | q. 89, 3, c. | 2-2, q. 61, 2, c. | q. 163, 1, c. | q. 164, 1, c. | 3^a q. 27, 3, c. | 2, d. 20, q. 2, 3, c. | d. 21, q. 2, 1, 2^m | 3, c. | d. 23, q. 2, 3, c. | 3^m | d. 30, q. 1, 1, c. | 3, d. 16, q. 1, 1, c. | d. 32, q. 2, 1, c. | d. 33, q. 1, 1, c. | 3, 2^m | 3^m | 4^m | Cg. 4, c^o 52 | Verit. q. 18, 6, 10^m | q. 24, 12, c. fi. | q. 25, 5, 6, c. | Ma. q. 3, 7, c. fi. | q. 4, 1, c. | 6, 4^m | 7, 5^m | 8, c. | q. 5, 1, c. | 13^m | q. 7, 7, c. | Anima. 8, c. fi. | 8^m | Opus. 3, c^o 155 | 191 | 192 | Rom. 4, lect. 1, fi. | c^o 5, lect. 3, fi. | Eph. 5, lect. 6, primo. * Adam 44.
- 65 Originalis justitia, erat justitia naturalis, non quasi causata ex principiis naturae: sed quasi propaganda cum natura 1^a q. 100, 1, c. | 3^m | 1-2, q. 81, 2, c. | Cg. 4, c^o 52 | 81, primo | Rom. 5, lect. 3, meo. * Aversio 20. Beatitudo 151, 167.
- 66 Rectitudo voluntatis est quasi formale in originali justitia: rectitudo autem aliarum potentiarum, est quasi materiale ejus 2, d. 32, q. 1, 1, 2^m | Ma. q. 3, 7, c. fi. * Bonitas 199. Deus 198, 387. Fomes 1, 6, 7. Generatio 49. Mors 1. Naturale 14.
- 67 Originalis justitia non poterat esse sine gratia gratum faciente 1^a q. 100, 1, 2^m | Ma. q. 4, 2, 17^m | q. 5, 1, 13^m | 5, 11^m.
- 68 Originalis justitia prius erat in essentia animae quam in potentiis ejus 1-2, q. 83, 2, 2^m | Verit. q. 25, 6, c. | Ma. q. 4, 4, 1^m.
- 69 Et prius erat in voluntate, quam in aliqua alia potentia 1-2, q. 82, 3, c. | Verit. q. 25, 6, c. | Ma. q. 3, 3, c. fi.
- 70 Justitia gratuita est potentior justitia originali, in omni effectu per se 2, d. 32, q. 1, 2, 2^m.
- 71 Exclusio poenalarum non erat effectus per se originalis justitiae inquantum justitia, sed inquantum continua 2, d. 32, q. 1, 2, 2^m.
- 72 Originalis justitia restituitur per baptismum, quo ad suum formale: non autem quo ad ejus materiale 2, d. 32, q. 1, 1, 1^m | Verit. q. 24, 12, c. | Ma. q. 4, 2, 18^m | 6, 4^m. * Peccatum 145, 253, etc. 302, 311, 312, 336, 364.

- 75 Justitia distributiva est in Deo: non autem justitia commutativa 1^a q. 21, 1, o. | 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, o. | Cg. 1, c^o 93.
- 74 Justitia Dei est veritas 1^a q. 21, 2, o. | 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 3, o. * Adulterium 9. Anima. Amor 89.
- 73 Justitia Dei duplex: scilicet condecencia bonitatis ejus, et retributio pro meritis 1^a q. 21, 1, 3^m | 1, d. 43, q. 2, 2, 4^m | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 4, c. | d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, o. | q. 2, a. 2, q. 2, 1^m. * Angelus 287, 595. Anima 233. Annihilatio 13, 14. Ars 24.
- 76 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 100, 8, 2^m | 2-2, q. 104, 4, 2^m. * Auxilium 7.
- 77 Justitia Dei duplex: scilicet ordinatio voluntatis ejus in eo, et ut determinatur in aliquo opere creato. Secundo modo Deus agit praeter justitiam ejus: non autem primo modo 1^a d. 43, q. 2, 2, 1^m. * Beatus 49. Character 21.
- 78 Justitia Dei est principium distributionis, ut efficiens: sed bonitas ejus, ut finis 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | 2^m. Cg. 2, c^o 28. * Corpus 31. Damnatio 22, 23, 24. Daemon 26, 85. Deus 375, etc. 418. Dispensatio 11. Donum 38.
- 79 Justitia Dei dicit ordinem creaturarum inter se et ad Deum, sed voluntas ejus dicit tantum secundum. Ideo differunt ratione tantum 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 1, c. * Electio 22. Gloria 23. Haeresis 105. Incarnari 18.
- 80 Justitia Dei praesupponit rationem bonitatis ejus, et dicit specialem actum communicationis: non autem bonitas ejus, nisi in generali: sed dicit perfectionem naturae ejus 1^a q. 21, 1, 4^m | 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 2, o. * Judas 1.
- 81 Totus ordo justitiae Dei reducitur originaliter ad voluntatem Dei 3^a q. 46, 2, 3^m | 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 1, c.
- 82 Ordo universi demonstrat justitiam Dei, sicut ordo cujuslibet multitudinis demonstrat justitiam sui gubernantis 1^a q. 21, 1, c. * Indicium 46. Justificatio 3, 5, 6, 31, 44. Justus 1. Leviathan. Libertas 7. Manus 4.
- 83 Deus non potest agere nisi justa: tamen non agit ex necessitate justitiae: quia non determinatur ad aliquid agendum 1^a d. 43, q. 2, 2, o. | L. | Cg. 2, c^o 28 | 29 | Po^a q. 1, 5, c. * Misericordia 38, etc. Oratio 55.
- 84 Deus non agit justius cum uno quam cum alio, ex parte Dei, nec ex parte effectus 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 4, o. * Passio 88.
- 85 Deus potest agere praeter justitiam, scilicet praemiando ultra meritum, et puniendo citra condignum: sed non potest agere contra justitiam, de potentia ordinata 1-2, q. 112, 3, 1^m | 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | q. 2, o. | Verit. q. 13, 1, 4^m.
- 86 Deus potest sine peccato hominis, subtrahere ei justitiam gratuitam, salva justitia Dei: non autem justitiam naturalem, manente natura. Ma. q. 16, 2, 17^m. * Peccatum 258. Poena 83. Praesumptio 2, 11. Pulchritudo 14.
- 87 Salvare Judam, est contra praescientiam Dei: non autem contra justitiam ejus: sed damnare Petrum, est contra utrumque 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m.
- 88 Opus Dei non dicitur justum tantum quia volitum a Deo: sed etiam quia debitum, secundum ordinem unius creaturae ad aliam 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 1, o. | Cg. 2, c^o 29. * Purgatorium 5. Resurrectio 54. Timor 20. Tribulatio 3. Usura 293. Via 2.
- 89 Provocat Deus ad justitiam, tria ponens: scilicet primo ponens justitiae rectitudinem: secundo ponens afflictorium expectationem, proponens ipsam expectationem, expectantium desiderium, et desiderii affinitatem: tertio ponens justitiae utilitatem. Isa. 26, primo.
- 90 Hominis ad Deum, servi ad dominum, patris ad filium, non est justitia, nisi secundum similitudinem 1-2, q. 114, 1, c. | 2-2, q. 57, 4, c. | q. 58, 7, 3^m | 3^a q. 85, 3, c. | 2^m | 2, d. 44, q. 2, 1, c. | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 4, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 5, c. | 1^m | d. 15, q. 1, a. 3, q. 4, c. | d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 4^m | Eth. 5, lect. 11, me^o etc.
- 91 Oppositum videtur dicere 1^a q. 4, 3, 4^m | Cg. 1, c^o 29.
- 1 JUSTIFICATIO nominatur a justitia, ut dicit rectitudinem ordinis hominis ad Deum, et partium hominis inter se, non autem a justitia particulari, vel legali 1-2, q. 100, 2, 1^m | q. 113, 1, o. | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Verit. q. 28, 1, c. | 2^m.
- 2 Justificatio potius nominatur a justitia: quia justitia dicit generaliter totam rectitudinem, quam a charitate vel fide: quia dicunt specialem rectitudinem 1-2, q. 113, 1, 2^m | Verit. q. 28, 1, 3^m. * Baptismus 70. Eugnomosyna. Miraculum 14.
- 3 Justificatio potius nominatur a justitia quam a gratia, vel a charitate: quia est effectus proximus justitiae earum autem est effectus remotus 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m.
- 4 Justificatio proprie est factio justitiae, quo ad habitum, vel est executio actus ejus: sed improprie, est significatio, vel dispositio ejus 1-2, q. 100, 12, o.
- 5 Justificatio impil est motus mentis, quo anima a Deo movetur de statu peccati ad statum justitiae 1-2, q. 113, 1, 5, 6, c.
- 6 Justificatio in fieri, dicit motum ad justitiam, sed in facto esse, est effectus ejus formalis 1-2, q. 113, 5, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m.

- 7 Justificatio fit in instanti 1-2, q. 113, 7, o. | 8, c. | 4, d. 5, q. 2, a. 2, q. 5, 1^m | d. 17, q. 1, a. 5, q. 3, o. | Verit. q. 26, 3, 12^m | q. 28, 3, 10^m | 19^m | 9, o.
- 8 Justificatio est remissio culpae, et consummatio bonorum operum 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, o.
- 9 Tota justificatio impii, originaliter consistit in infusione gratiae: quia per eam, et per liberum arbitrium movetur, et culpa remittitur 1-2, q. 113, 7, c. | 8, 6.
- 10 Justificatio non quidem simpliciter, sed justificatio impii, est idem quod remissio peccatorum 1-2, q. 113, 1, o. | 6, 1^m | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, o. | Verit. q. 28, 1, o. * Mandatum 2. Miraculum 14.
- 11 In justificatione impii, infusio gratiae et remissio culpae, sunt unus actus numero secundum substantiam; sed differunt secundum terminos 1-2, q. 113, 6, 2^m.
- 12 In justificatione, infusio gratiae et remissio culpae, ut mutationes, differunt realiter: sed ut motus, sunt idem. Verit. q. 28, 6, o.
- 13 Vocatio dicit auxilium Dei moventis interius, et excitantis mentem ad deserendum peccatum. Ideo non est remissio peccatorum, nec est justificatio: sed est causa ejus 1-2, q. 113, 1, 3^m.
- 14 Vocatio pertinet ad motum in gratiam: sed justificatio respicit esse, consequens terminum motus, scilicet esse justum 1^a d. 41, 2, 3^m.
- 15 Vocatio triplex: scilicet exterior, ut vocatio per praedicationem, interior non pertingens ad finem suum, ex vocati defectu; scilicet aliquis instinctus vel motus ad bonum, a Deo immissus, et interior cum fine, quando scilicet aliquis audit vocantem, et venit ad Christum. Prima vocatio est dispositio ad justificationem: alia est via ad eam: tertia differt ab ea sola ratione: quia vocatio respicit infusionem gratiae, justificatio autem respicit terminum ad quem 1^a d. 41, 2, 3^m | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 2, o. | Rom. lect. 4, me^o | c^o 8, lect. 6, fi. | Gal. lect. 4, me^o.
- 16 Justificare impium est majus, quam creare caelum vel terram, ratione termini et repugnantiae, sed est e converso, ratione modi 1-2, q. 113, 9, o. | 3^a q. 43, 4, 2^m | 4, d. 17, q. 1, a. 5, q. 1, 1^m | d. 46, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m | Jo. 14, lect. 3, fi.
- 17 Justificare est majus secundum quantitatem proportionis, quam glorificare, sed absolute est e converso, sicut gloria major est quam gratia 1-2, q. 113, 9, o. * Baptismus 70. Creatio 47. Misericordia 11, 12, 31, 45, 46. Pulchritudo 11.
- 18 In justificatione impii, remissio peccatorum prior est naturaliter infusione gratiae, secundum ordinem causae materialis, sed e converso secundum alias tres causas 1-2, q. 113, 8, o. | 4, d. 17, q. 1, a. 4, q. 1, o. | q. 2, a. 5, q. 1, 2^m | Verit. q. 28, 7, o. | 8, c. fi.
- 19 In justificatione impii, motus fidei est primus 1-2, q. 113, 4, c. | 2, d. 26, 4, 4^m | d. 27, 4, 1^m | 3, d. 30, 5, 2^m | 4, d. 14, q. 2, 4, 3^m | d. 17, q. 1, a. 3, q. 3, c. | Rom. 3, lect. 3, primo | c^o 4, lect. 1, me^o. * Sanitas 7.
- 20 In justificatione, prior est ordine naturae infusio gratiae, secundo motus fidei in Deum, tertio motus contra peccatum, quarto remissio culpae, licet omnia sint in eodem instanti 1-2, q. 113, 7, c. fi. | 8, o. | 3^a q. 85, 6, c. | 3^m | 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 2, o. | d. 17, q. 1, a. 5, q. 2, o. | q. 3, c. Verit. q. 28, 2, 10^m | 11^m | 6, o.
- 21 In justificatione, motus liberi arbitrii in peccatum est prior motu ejus in Deum, ordine materiae; secundum alias autem tres causas, est e converso 1-2, q. 113, 8, c. | 3^a q. 85, 6, c. | 2^m | 4, d. 17, q. 1, a. 4, q. 3, o. | Verit. q. 28, 8, c.
- 22 Motus liberi arbitrii contra peccatum in justificatione, prior est infusione gratiae, ordine materiae, sed est e converso, ordine formae 1-2, q. 113, 8, o. | 4, d. 17, q. 1, a. 4, q. 2, o. | Verit. q. 28, 8, o.
- 23 Unus et idem motus est, in quo gratia infunditur, qui est dispositio ad gratiam, secundum quod exit a libero arbitrio, et meritorium secundum quod informatur gratia. Et simile est in motu contritionis, in quo primo justificatur impius 2, d. 5, q. 2, 1, c.
- 24 In justificatione impii, sunt duo termini motus: scilicet terminus a quo, idest remissio culpae scilicet renovatio, et terminus ad quem idest infusio gratiae. Titum 3, lect. 1, fi.
- 25 Infusio gratiae requiritur ad justificationem: in ipsa enim tota impii justificatio originaliter consistit 1-2, q. 113, 2, o. | 7, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 3, q. 1, o. | Verit. q. 28, 2, o. | 4, 1^m | Eph. 5, lect. 5, fi.
- 26 Requiritur etiam remissio culpae, et novitas vitae per gratiam 1-2, q. 113, 1, 6, o. | 4, d. 17, q. 1, a. 3, q. 5, o. | Opus. 60, c^o 22. * Gratia 55, etc. 121, 174, etc. Prophetia 41. Virtus 23.
- 27 In habentibus usum rationis, praeparatio qua homo facit quod in se est, requiritur ad justificationem, non autem in carentibus usu rationis 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, o. | d. 20, a. 1, q. 1, c. | Quol. 5, 2, fi. | Quol. 6, 6, 1^m. Gratia 55, 56.
- 28 Haec praeparatio, est per efficacem displicentiam peccati, et per affectum et fervens desiderium ad Deum. Ideo sequitur infusio

JUSTUS

- gratiae et justificatio 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, o. | q. 2, a. 5, q. 1, c.
- 29 Non oportet semper, quod haec praeparatio, tempore justificationem praecedat: quia unus actus humanus a principio potest esse sufficienter intensus 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 1^m.
- 50 In habentibus usum rationis, requiritur ad justificationem motus liberi arbitrii consentientis, non autem causantis 1-2, q. 113, 3, o. | 4, 5, 6, c. | 3^a q. 86, 5, 1^m | 2, d. 27, 2, 7^m | 4, d. 17, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Verit. q. 28, 3, o. | 4, c. | Jo. 4, lect. 2. Eph. 5, lect. 5, fi.
- 51 Ad justificationem impii, requiritur duplex motus liberi arbitrii, scilicet detestatio peccati et desiderium justitiae Dei 1-2, q. 113, 5, o. | 7, 1^m | 2^m | 3^a q. 86, 2, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 3, q. 4, o. | Cg. 3, c^o 158 | Verit. q. 28, 5, o.
- 52 Ad eam requiruntur quatuor: scilicet infusio gratiae, motus liberi arbitrii per fidem in Deum, detestatio peccati, et remissio culpae 1-2, q. 113, 6, o. | 3^a q. 86, 6, 1^m | 2^m | q. 88, 2, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 3, q. 5, c. | Cg. 4, c^o 72 | Jo. 4, fi. | Ethi. 5, lect. 5, fi.
- 53 Requiritur etiam motus fidei, et concurret charitas, timor, et humilitas 1-2, q. 113, 4, o. | 3^a q. 86, 5, 1^m | 2^m | 2, d. 26, 4, 4^m | 3, d. 30, 5, 2^m | 4, d. 17, q. 1, a. 3, q. 3, o. | Verit. q. 28, 4, o.
- 54 Timor filialis requiritur ad eam substantialiter, timor vero servilis requiritur ad eam ut dispositio praevia. Verit. q. 28, 4, 3^m.
- 55 Actus misericordiae operatur contra peccatum dupliciter: scilicet vel per modum satisfactionis, vel per modum praeparationis. Primo modo actus misericordiae sequitur justificationem, secundo vero modo praecedit eam, vel concurret cum aliis virtutibus requisitis 1-2, q. 113, 4, 1^m.
- 56 Deus est principalis causa justificationis, passio Christi est causa meritoria. Sacramenta ecclesiae sunt causa instrumentalis, fides vero est conjungens instrumentum causae principali 3^a q. 64, 3, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. fi. | q. 3, o. | Verit. q. 28, 4, c. | q. 29, 4, 1^m | 2^m. * Baptismus 16, 19, 161. Gratia 121. Lex 104. Misericordia 11, 12, 31, 45. Poenitentia 11. Sacramentum 133. Salvati 11. Sanitas 7.
- 57 In justificando, Deus non indiget instrumentis, ex parte sua, sed propter congruitatem ex parte hominis justificandi, utitur sacramentis, ut instrumentis 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. fi. | Verit. q. 27, 4, 16^m.
- 58 Non est inquirenda ratio, quare Deus aliquos justificet, et liberet a peccato, et alios relinquit in peccatis: nullam enim rei hujus assignare possumus rationem, nisi divinam voluntatem 1^a q. 23, 5, c. | 3^m | 7, c. | 2^m | 1-2, q. 98, 3, c. fi. | 4, 2^m | q. 106, 2, 3^m | Cg. 3, c^o 161 | Rom. 9, lect. 4, prin^o etc.
- 59 Deus et Christus secundum quod homo justificant nos dupliciter: scilicet per operationem eorum in nos, et e converso. Verit. q. 29, 4, 9^m.
- 40 Christus ut homo est causa meritoria, sed ut Deus, est causa principalis nostrae justificationis 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 3, 1^m | Verit. q. 29, 4, 1^m | 2^m.
- 44 Resurrectio Christi est causa instrumentalis et exemplaris resurrectionis animarum scilicet justificando eas 3^a q. 56, 2, o. | q. 62, 5, 1^m | 4, d. 43, a. 2, q. 1, 6, 2 | Opus. 3, c^o 247 | 249 | Opus. 60, c^o 22. * Christus 55.
- 42 Resurrectio Christi est causa justificationis, quantum ad terminum ad quem: sacramenta vero et passio Christi, quantum ad terminum a quo 3^a q. 56, 2, 4^m | q. 62, 5, 3^m | 3, d. 19, a. 1, q. 1, 3^m | a. 3, q. 2, 3^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 3, 2^m | Verit. q. 29, 4, 1^m | Opus. 3, c^o 247 | Opus. 60, c^o 22 | Rom. 4, fi.
- 43 Justificatio appropriatur attributo misericordiae Dei, sicut revelatio futurorum sapientiae ejus 1^a q. 45, 6, 3^m | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 4, o. Attributa 10, 18.
- 44 Justificatio manifestat justitiam Dei, sicut causam exemplarem, misericordiam vero, ut causam efficientem. Sed bonitas creaturae manifestat bonitatem Dei utroque modo 1^a q. 45, 6, 3^m | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 4, 2^m.
- 45 Justificari dicitur tripliciter: scilicet quo ad reputationem, executionem, et causam. Sed opera legis justificabant primo modo, et secundo: non autem tertio modo 1 2, q. 100, 12, c. | 3, d. 40, 3, o. | Rom. 2, lect. 3, prin^o | c^o 3, lect. 2, fi. | Gal. 2, lect. 4, prin^o | c^o 3, lect. 4, o.
- 46 Oppositum videtur dicere quo ad opera legis 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 70, 4, o.
- 47 Omnia praecepta veteris legis justificabant disponendo, et figurando: non autem causando habitum, sed actum justitiae 1-2, q. 99, 5, c. fi. | 2^m | q. 100, 12, o. | 3, d. 40, 3, o.
- 48 Praecepta caerimonialia non justificabant nisi ex obedientia et devotione, idest non continebant justitiam, nisi in generali. Moralia vero justificabant in speciali, secundum generalem justitiam. Judicialia autem in speciali, secundum specialem justitiam. Sed praecepta legis humanae, secundum justitiam acquisitamificent 1-2, q. 93, 1, o. | q. 100, 12, o. | q. 103, 2, o. | 3, d. 40, 3, o.
- 49 Lex nova continet duo: scilicet gratiam principaliter et documenta et praecepta secundario: ratione primi justificat, non autem ratione secundi 1-2, q. 106, 2, c.

LABOR

- 50 Justificatio in pueris per sacramenta, potius attribuitur fidei alienae, quam charitati 1, d. 1, q. 2, a. 6, q. 1, 1^m.
- Justinus fuit praeclarissimus historiographus antiquus Hispanus. Opus. 20, lib^o 4, c. 21, prin^o.
- 1 JUSTUS quilibet est valde mirabilis, sed maxime Christus: quia opera justitiae sunt majora quam miracula exteriora. Psal. 4, me^o. * Abscondere 1. Absolvere 5. Adam 86. Adulterium 9. Advocatus 8. Afflictio. Amor 32, 33, 34, 50, 147. Arbor 1. Bonitas 248, 249. Cervus. Condemnatus. Confirmatio 11, 49, etc. Derisio 1. Descendere 3, etc. Epiikia 8.
- 2 Dignitas justorum est magna: quia soli perveniunt ad beatitudinem. Psal. 32, me^o L. * Fruitio 10, 11. Gloria 19, etc. Gratia 121, 158.
- 3 Justi sunt nobilissimae partes universi. Ideo omnia bona, et peccata sua, et aliorum, prosunt eis 1^a q. 22, 2, 4^m | 23, 7, c. fi. | 2, d. 11, q. 1, 4, c. | Verit. q. 5, 7, c. | Rom. 8, lect. 6, prin^o | fi. * Haereditas 3, 4. Haeresis 113, etc. Imago 14, 42. Inebriari. Isaae 2. Jejunium 25.
- 4 Oppositum videtur dicere, quo ad peccata sua, et aliorum 1^a q. 63, 2, 1^m fi. | 4, c. 17, 2, a. 4, q. 1, 4^m.
- 5 Justi specialiter dicuntur creaturae Dei, duplici ratione: scilicet vel quia permanent in bono in quo creati sunt, vel propter excellentiam: quia omnis creatura quodammodo eis deservit. Rom. 8, lect. 4, prin^o. * Judicium 72, 88. Lex 25. Licita.
- 6 Deus specialiter dicitur Deus justorum tripliciter: scilicet ex speciali cura, cultu, et praemio 1^a q. 23, 7, c. | 1, d. 18, 5, 6^m | 2, d. 11, q. 1, 4, c. | Rom. lect. 5, prin^o | c^o 8, lect. 6, prin^o. * Mansuetudo 4, 9, 10. Misericordia 35, 45. Mutuum 2. Occidere 14, etc.
- 7 Soli justii dicuntur habere Deum, scilicet in haereditatem in re vel in spe 1, d. 17, L. 2^a | d. 18, 5, 6^m | Opus. 3, c^o 261, fi. * Oratio 85. Passio 28, 96, 98. Poenitentia 36, 38. Praeceptum 53. Princeps. Prudentia 19. Publicatio 1, 3.
- 8 Deus nihil permittit evenire, quod finaliter impediatur salutem justorum 1^a q. 22, 2, 4^m. | Verit. q. 5, 7, c. * Quies 5.
- 9 Christus semper est praesens justis, ut sponsus habitu, non autem actu: sed ut iudex, scilicet cum cogitant peccata praeterita vel peccata eis possibilia 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 2, 2^m. * Responsio. Restitutio 18. Rex 2, 4, 6. Sanctitas 7.
- 10 Justii odium animam suam secundum sensualitatem, et diligunt eam secundum partem intellectivam. Sed peccator e converso. Psal. 10, fi. d. * Sanguis 7. Sapientia 9. Saraceni. Saturitas. Servitus 18. Sinistrum 5.
- 11 Justii dicuntur cervi, quia vitant venenum, idest peccatum: et quia vadunt per spinas vanitatum, sine laesione delectationis. Psal. 23, fi. * Societas 4, 5. Spes 24. Stabilis. Templum 1, 10, 12, etc. Temporalis 3. Testis 14.
- 12 Justii dicuntur caeli, ratione claritatis et praemii. Et dicuntur montes et nubes, quia in eis sunt maxime justitia Dei misericordia, et veritas. Opus. 3, c^o 261, fi. | Psal. 35, me^o. * Tormentum. Tribulatio 13, etc. Verbum 76. Visio 16.
- 15 Justii comparantur olivae ratione pinguedinis et fructus, scilicet misericordiae. Psal. 51, fi.
- Juvare. Actio 74. Bonitas 22. Daemon 93. Haeresis 106. Lex 179. Passio 51. Praedestinatio 35. Proximus 2. Quantitas 27. Servitus 6. Tentare 15. Verecundia 8.
- Juvenula. Abbatissa 2. Incarnari 13.
- Juvenile. Resurrectio 31.
- 1 JUVENTUS triplex, scilicet aetatis, peccati originalis et superbiae: quia juvenes sunt naturaliter superbi. Psal. 21. * Adam 93. Aetas 1, 6. Delectatio 27, 75, 99. Incarnari 13. Invidia 11. Mors 38. Passio 89. Prudentia 19. Resurrectio 31. Scientia 89. Senectus 2. Sobrietas 5. Spes 35. Verecundia 8. Usura 192.
- 2 Juventus dicitur flos, quia est signum vitae futurae, sicut flos est signum fructuum. Psal. 27, fi.

L

- Labi. Clavis 3. Eucharistia 183. Instans 1. Ordinatio 1.
- Labia. Haeresis 138. Tremor 2.
- Labile. Aqua 10.
- 1 LABOR manualis, sive corporalis, vel mechanicus, prohibetur ad litteram, tertio praecepto decalogi ut praecepto speciali, sed mystice quo ad cessationem a peccatis, ut praecepto generali 2-2, q. 122, 4, 1^m | 3^m | q. 187, 3, c. | 3, d. 37, a. 5, q. 2, 2^m | 4, d. 32, a. 5, q. 2, b. | c. | Mat. 12, prin^o.
- 2 Labor manualis ordinatur ad quatuor: scilicet ad victum, ad otium vitandum, contra concupiscentias, et ad eleemosynas 2-2, q. 187, 3, c. | Cg. 3, c^o 135 | Quol. 7, 17, c. | 18, 7^m | Ephes. 4, lect. 9, prin^o | 1^a Thes. 1, lect. 1, fi. etc. | 2^a Thes. 3, lect. 1, f. | lect. 2, prin^o etc. * Advocatus 8. Agricultura 1, 3. Angelus 554. Animal 63. Aureola 25. Baro. Campsoria 8. Caelum 145. Castitas 11. Contemplatio 16. Continentia 18. Corpus 45. Delectatio 41, 73, 75. Delitiosi. Daemon 49. Energumenus 1, 2. Fortitudo 12, 53. Indulgentia 27. Jejunium 27. Merces 1. Meritum 79. Miles 5. Mollicies 1. Operarii. Operatio 22, 23. Opus 4. Patientia 6.
- 3 Labor manualis est utilis ad tria: scilicet contra furtum, contra

LAC

- cupiditatem boni alieni, et contra turpia negotia pro victu 2-2, q. 187, 3, c. | Quol. 7, 17, c. | 18, 7^m * Paulus 14. Peccatum 201, 278. Poena 25. Perseverantia 2. Praeceptum 65, 66, 184. Quies 4, 8. Religio 31, 71. Restitutio 15. Sabbatum 5, etc. Sarabaitae. Seguities. Studiositas 3. Testis 12.
- 4 Non erit aliquis labor in motu corporis gloriosi, post resurrectionem 4, d. 41, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m. * Christus 198. Theologia 7. Usura 1, 29, 92, 112, 145, 150, 204, 205, 220, 222, 263, 292, 293. Vita 65, 82.
- 5 Nihil laborat, nisi distet a perfectione suae naturae 2, d. 15, q. 3, 2, c.
- 6 Oppositum videtur dicere 4, d. 44, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m.
- 7 Motor quanto magis dominatur mobili, tanto minus laborat 4, d. 41, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m.
- Laboriosum. Amor 64. Arduum. Difficile o. Labor o. Miles 5. Operarii.
- 1 LAC sicut et semen est superfluum alimenti. Job 20, lect. 1, fi. * Bos. Doctrina 7. Eucharistia 54. Resurrectio 23.
- 2 Lac malum triplex: scilicet carnalis concupiscentiae, imperfectae justitiae, et rudis doctrinae. Et lac bonum triplex: scilicet puritatis, sapientiae et gloriae. Isa. 28, meo.
- Lacedaemonii sunt Spartiatae. Opus. 20, libo 4, eo 19. * Lycurgus. Ovis 1. Politia 8.
- Laechesis. Fatum 10.
- Laerymae causantur ex tristitia, et aliquando ex affectus teneritate, praecipue cum consideratur delectabile cum tristabili, ut ex devotione 2-2, q. 82, 4, 3^m. * Aqua 4. Confessio 53. Dolor 12, 24. Flumen 1. Inebriari. Oratio 4, 29. Petrus 4. Turtur 4. Unctio 32.
- 1 LACTANTIUS erravit dicens quod iudicium Christi generale durabit per mille annos. Cg. 4, eo 83 | Opus. 3, eo 251 | Psal. 2, fi. | Ma. 19, fi. | eo 21, meo | 1^a Cor. 15, lect. 8, meo | Hebr. 6, lect. 1, meo.
- 2 Item quod martyres resurgent ante alios, mille annis 1^a Cor. 15, lect. 8, meo. Chiliastae.
- Laetatio. Tempus 33.
- Laeticinia. Jejunium 42.
- 1 LACUS apud hebraeos, dicuntur foveae. Psal. 7, fi. 1 | Psal. 29, prin^o.
- 2 Lacus significat fraudem, mortem temporalem et aeternam ac carnalis et spiritualis culpaе miseriam. Psal. 7, fi. 1 | Psal. 29, prin^o | Psal. 39, prin^o.
- Laedere. Advocatus 4. Amor 214. Anima 217. Claritas 5, 14. Contemplatio 11. Cor 5, 8, etc. Delectatio 47. Dolor 5. Fama 3, 4. Filiatio 13. Fornax. Haeresis 29. Ira 42, 46, 47. Iudex 9. Justus 11. Laesae majestatis. Laesio. Liberum. Peccatum 181, 182. Phantasia 4. Potus. Tactus 8. Usura 282. Vilis. Vinum 5.
- Laesae majestatis erimen. Dolus 4. Filiatio 13, 14. Haeresis 29.
- Laesio. Afferre. Amor 214. Anima 717. Delectatio 47. Destruere. Dolor 5. Ignis 10. Intentio 6. Ira 31, etc. 42, etc. 57, 67, 71. Iudex 19. Iudicium 33. Justus 11. Laedere. Liberum 26. Passio 50. Timor 13, 30. Tristitia 6.
- Laetitia beatorum est sempiterna, secura, pura et plena, quadrupliciter: scilicet ex concepta gloria, ex materia, ex societate, et ex perfectione. Psal. 5, fi. | Isa. 35, fi. | Hebr. 12, lect. 4, meo. * Aqua 4. Aurum 1. Baptismus 171. Beatus 36, etc. Charitas 128, etc. Delectatio 109. Devotio 8. Dolor 20, 27. Exultatio. Flumen 1. Gloria 21. Illuminatio 9. Inepta laetitia. Jejunium 32, 33. Jucunditas. Joannes 4. Mansuetudo 10. Missa 12. Peccatum 277. Psalmus 7. Vespere. Vinum 3, 4, 7. Visio 15.
- Lagena. Cete 4.
- Laiicus. Absolvere 1. Baptismus 117, 118, 119. Canonieus. Confessio 66, 73, 89. Consecratio 11. Decimae 9. Eucharistia 158, 159, 160. Obedientia 19, etc. 41, etc. Oblatio 15. Sacerdos 40. Sacramentum 63, 66. Saecularis. Simonia 41. Unctio 21. Usura 311, 312.
- 1amech non evasit reatum homicidii occidens hominem quem credidit bestiam, quia non adhibuit diligentiam 2-2, q. 64, 8, 1^m. * Bigamia 8.
- Lamentum. Tonsura.
- Lamia est animal monstrosus, habens cetera membra feminea, pedes vero equinos. Isa. 34, fi.
- Lamina aurea inventa est super pectus gentilis mortui, de fide ejus, et dicentis, Christus nascetur ex Virgine, et ego credo in eum. O sol, sub Helenae et Constantini temporibus iterum me videbis 2-2, q. 2, 7, 3^m | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m.
- Lana. Ovis 1.
- Lancea. Adoratio 24.
- Languere. Amor 193, 253, 361. Eucharistia 194, 200, etc. 269. Infirmitas o. Peccatum 283, 296. Sanitas 7. Vomitus 1.
- Lapidatio est gravissima poena. Et infligebatur in lege, tantum blasphemis, adulteris, et inobedientibus filiis 4, d. 38, L. prin^o. * Judaei 31. Sera. Stephanus 1. Stuprum 3, 4.
- Lapls. Altare 1, 2. Apostoli 33. Argentum 1. Cete 4. Circumelsio 23. Duratio 7. Gutta. Intellectus 156. Judaei 31. Lex 126. Mineralia. Praeceptum 33, 129. Tabula 2. Videre.
- Lapsus. Blasphemia 7. Deus 198. Dies 14. Haeresis 23, 24. Homo

LATRO

- 21, 22. Labi. Lingua 3. Lumen 16. Meritum 105, 106. Perjurium 4. Reparatio. Status 4, etc.
- 1 LAQUEUS triplex: scilicet poenae, culpaе et justitiae. Et significat fraudem et peccatum. Psal. 9, meo | Psal. 24 fi. | Psal. 34, prin^o. * 9. Confessio 72. Invocare 2.
- 2 Incidere in laqueum, gravius est, quam simplex offensio. Et incidere in ruinam majus est, quam casus simplex. Isa. 8, fi. c.
- Large. Amor 282. Angelus 39. Avaritia 8, 12. Augmentum 7. Blasphemia 16. Castitas 2. Creatio 50. Debitum 2. Exemplar 3. Experientia 1. Facere 4, 7. Fornicatio 3. Imago 2, 3, 14. Infernus 3. Jacob 5. Jurisdictio. Obedientia 7. Passio 12, 13. Poenitentia 71. Petrus 1. Prudentia 51. Satisfactio 6, 13. Scandalum 1. Scientia 8, 120. Seire 2. Simulatio. Singulare. Sobrietas 1. Transgressio 2. Usura 21. Uti 1. Vita 51.
- Largiri. Bonitas 16. Christus 71. Esse 23. Gratosus. Venire 1.
- Largitas. Dalmatica 2, 3. Gratus 2. Spes 41.
- Larva. Persona 1.
- Lascivia. Lascivus vellet frui delectatione absque offensa Dei, sed in his duobus propositis, vult quandoque magis peccando offensam Dei incurrere, quam quod delectatione privetur 1-2, q. 78, 1, 2^m fi. | 2-2, q. 162, 4, 1^m. Confessio 70, 73. Decor. Fucatio. Jejunium 14. Mulier 16, 17. Ornatus 3, 5, etc. Pax 11. Pulchritudo 7, 8. Vestis 7.
- Latero quaerit concupiscentia, propter turpitudinem: ira vero manifestius operatur, propter impedimentum rationis, et ampliacionem cordis 1-2, q. 48, 3, 2^m | 2-2, q. 156, 4, o. | Verit. q. 25, 6, 3^m. * Difficile 21. Dolus 4. Forma 103. Habitus 68. Hypostasis 2, 7. Sebastianus. Usura 126.
- Latericius. Judaei 31. Lapis.
- Latini. Aeternitas 29. Baptismus 39, 40. Domus 2. Error 10. Idea 3. Ordo 102. Philothymia. Principiatum 4. Principium 13. Scandalum 2. Schismos. Significatio 6. Spiritus 24. Usura 54. Verbum 17, 58, 85.
- Latitudo est dimensio magnitudinis corporalis 1-2, q. 33, 1, c. * Augmentum o. Contrarium 25, 30, 42. Dalmatica 2, 3. Dilatari. Infernus 3. Medium 18. Porphyrio. Quantitas 11. Rahab 1. Subtilitas 1. Terra 9.
- 1 LATRIA Deo et idolo exhibita, prout latria idem est religioni, aequivoce de utroque dicitur: prout autem humanum actum significat, ad Dei cultum pertinentem, dicitur univoce 2-2, q. 94, 1, 2^m | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 7, o.
- 2 Latria dicitur tripliciter: scilicet res exhibita ad cultum Dei; actus, et habitus. Et sic tertio modo, est virtus. Cujus nomina sunt quatuor: scilicet theosebia vel eusebia, pietas, religio, et latria 2-2, q. 81, 1, 3^m | 4^m | q. 94, 1, 2^m | 3, d. 9, q. 1, art. 1, q. 1, o. | 4, d. 15, q. 4, art. 1, q. 2, c. | Trin. 10, c. Cultus 4. Dulia 1, * Confessio 1. Debitum 12. Eleemosyna 4.
- 3 Latria est specialis virtus, inquantum habet specialem rationem objecti et actus. Sed est virtus generalis, inquantum actibus aliarum virtutum materialiter utitur ad suum actum, ad quem multae virtutes, scilicet fides, charitas, et aliae praeexiguntur 2-2, q. 81, 3, 4, o. | 8, 1^m | q. 83, 15, c. | q. 186, 1, 2^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, a. 1, q. 2, o. | 4, d. 15, q. 4, art. 1, q. 2, 4^m | Trin. 10, o. * Euebaristia 191. Idolatria 1, 2, 3, 11. Juramentum 1. Laus 14. Oratio 2, 16, 45. Poenitentia 23, 27, 69.
- 4 Latria non est virtus theologica, quia non habet Deum pro objecto, sed habet eum tantum pro fine. Ideo est virtus moralis et reducitur ad virtutes cardinales 2-2, q. 81, 5, o. | q. 92, 1, c. | 3, d. 9, q. 1, art. 1, q. 3, o. | d. 23, q. 1, 5, 3^m | 4, d. 14, q. 1, art. 1, q. 1, 12, 11^m. * Pietas o. Religio 1, etc. Reverentia 4. Servire 1, etc.
- 5 Latria reducitur ad justitiam, non quidem sicut species ad genus, sed sicut virtus annexa virtuti principali 2-2, q. 80, o. | 3, d. 9, q. 1, art. 1, q. 4, o. | d. 33, q. 3, art. 4, q. 1, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 5, c. | 1^m | d. 15, q. 4, a. 1, q. 2, c.
- 6 Ratio specialis objecti latriae est, vi exhibeatur aliquid Deo in recognitionem servitutis, sicut feudatarius domino feudi in recognitionem domini 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, c. | 2^m * Virtus 77. Votum 2.
- 7 Actus latriae, praecipitur primo praecepto decalogi. 1-2, q. 100, 4, 1^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 1, b. 2 | q. 2, b. 1.
- 8 Latria est quaedam protestatio fidei spei et charitatis per aliqua signa, ad divinam reverentiam pertinentia 1-2, q. 100, 4, 1^m | 2-2, q. 81, 3^a b. | 2^m | q. 94, 1, 1^m | q. 97, 3, 1^m | q. 100, 1, 1^m | q. 101, 3, 1^m | 4, d. 13, q. 1, 1, 4^m. Cultu 1.
- 9 Offerre sacrificia, vel orare, vel prostratio, et hujusmodi, eliciuntur a sola latria, cujus proprio sunt actus, licet imperentur a fide et charitate 2-2, q. 81, 5, 1^m | q. 82, 2, 1^m | q. 85, 3, o. | q. 88, 5, 1^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, c. | 1^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 4, 2^m.
- 1 LATRO. Dicitur quandoque bonus latro, non quidem proprie et simpliciter, sed metaphorice vel quasi transumptive 1-2, q. 55, 3, 1^m | q. 92, 1, c. fi. | 2-2, q. 45, 1, 1^m | q. 47, 13, c. | q. 92, 1, 1^m | 2, d. 44, q. 1, 1, 2^m | Meta. 5, lect. 18, prin^o. Bonitas 113. * Antichristus 2. Ascendere 17. Dolus 1. Insanabile. Latrocinium.
- 2 Christus voluit crucifigi inter duos latrones quadruplici ratione:

LAURENTIUS

scilicet primo quia sicut pro nobis maledictum crucis factus est Christus, sic pro omnium salute inter noxios, quasi noxius crucifigitur secundum Hieronymum. Secundo ut in ipsa patibuli specie denotaretur illa quae in iudicio ipsius, omnium hominum facienda est discretio, secundum Leonem Papam. Tertio duo latrones laevae ac dextrae affiguntur, omnem humani generis diversitatem vocari ad sacramentum passionis Domini ostendentes, secundum Hilarium. Quarto quia latrones qui cum Domino crucifixi sunt, significant eos qui sub fide et confessione Christi, vel agone martyrii, vel quaelibet arctioris disciplinae instituta subeunt, secundum Bedam 3^a q. 46, 11, o. | Mat. 27, meo | Jo. 19, lect. 3, fi. | Lex 180. Occidere 7. Perfectio 1, 2. Restitutio 12, 13. Suspendio 1.

- 5 Latro qui credidit in Christum, pendens in cruce cum eo, habuit de martyrio poenam, et justam voluntatem, non autem justam causam 4, d. 4, L.

Latrocinium. Avaritia 13. Lex 57.

Latum Absolvere 16. Ordo 93.

Latus. Aqua 15, 16, 17. Diameter. Eucharistia. Quadratum.

Lavacrum. Baptismus 246.

Lavare. Baptismus 246. Confirmatio 22. Eucharistia 197. Sacerdos 21. Christus 212.

Laureatus. Corona o. Triumphus.

- 1 LAURENTIUS diaconus existens, baptizabat in necessitate tantum 3^a q. 67, 1, 3^m.

- 2 Laurentius fuit dispensator sanguinis Christi, non autem corporis Christi 4, d. 13, q. 1, art. 3, q. 2, 1^m. Diaconus 2.

- 5 Laurentius et Vincentius, et aliqui alii sancti, habuerunt passionem magis dolorosam quam Christus, quo ad diuturnitatem, vel aliquid huiusmodi, non autem simpliciter 3^a q. 46, 6, 1^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, 1^m. Martyrium 5, 16, 17.

Laurus. Triumphus.

- 1 LAUS est sermo, dilucidans magnitudinem virtutis. Psal. 17, prin^o b. * Abstinencia 3. Actus 44, 141, 145. Advocatus 5. Affectio 5. Apponere 1. Artifex 5. Castitas 4. Caecilia. Commendatio. Commune 13. Confessio 1, 2. Deus 304. Elcemosyna 36, 37. Epithalamica. Eucharistia 245. Fides 71. Gloria 1, 3. Gratitude 3. Honor 7, 13, etc. 20. Humilitas 18. Inquirere 2. Ira 8. Judith. Justitia 48, 62. Lyeurgus. Ludus 6. Magnanimitas 21.

- 2 Laus dependet essentialiter a voluntate adhaerente bono, non autem a potentialitate peccandi, sed est signum ejus 2-2, q. 81, 6, 1^m | 2, d. 7, q. 1, 1, 4^m | d. 23, L. prin^o | 3, d. 12, q. 2, 1, 2^m. * Mendacium 20. Misericordia 3. Mors 22.

- 5 Laus proprie respicit opera. Psal. 47, prin^o * Munus 1, 3. Necessitas 9. Nemesis o. Passio 69, 70, 74, 74.

- 4 Nullus laudatur ex operibus alterius, nisi per accidens, in quantum est aliquo modo causa illarum 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, 5^m | Verit. q. 29, 7, 2^m. Po^a q. 1, 6, 2^m. * Periculum 5. Perseverantia 12. Poenitentia 48. Politia 6. Posse 9. Praedicare 13. Prudentia 43. Publicatio 1.

- 5 Omne quod habet aliquid virtutis est laudabile 2, d. 24, q. 1, 4, 4^m | d. 37, q. 1, 1, 3^m | 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m | q. 3, a. 1, q. 2, 2^m | d. 36, 2, 6^m | 4, d. 1, q. 14, a. 1, q. 2, c. Religio 62, 106. Reverentia 7. Sanctus 2.

- 6 Aliquid est laudabile inferiori, quod est vituperabile superiori, et econverso 1-2, q. 94, 3, 3^m | 1, d. 42, q. 2, 1, 4^m | 3, d. 1, q. 1, 3, 2^m | d. 12, q. 2, 1, 2^m | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 5, 2^m | d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m. | Po^a q. 1, 6, 2^m | Ma. q. 3, 1, 10^m.

- 7 Laudare hominem, ad consolationem, vel ad profectum ejus cum ceteris circumstantiis debitis, est actus virtutis amicitiae, aliter autem est peccatum adulationis 2-2, q. 115, 1, 1^m | 2, o. * Satisfactio 4. Scientia 122. Serpens 4. Simonia 27.

- 8 Laudare se ad gloriam Dei, vel ad conscientiam, idest bonis operibus, bonum est: laudare se ex superbia, vel ad aures, idest verbis tantum, malum est. Psal. prin^o | 2^a Cor. 2, lect. fi. fi. | c^o 10, lect. 3, fi. | c^o 12, lect. 3, prin^o. * Temperantia 3, 4.

- 9 Sancti laudant se duplici de causa: scilicet ut non desperent in tribulationibus, et propter utilitatem aliorum spiritualem 2^a Cor. 2, lect. fi. fi. | c^o 10, lect. 3. * Tyrannus 11. Utile 9. Valetudo. Verecundia 1, 2. Virginitas 37, 38. Voluntarium 10. Votum 21. Zelus 5.

- 10 Modus laudandi sanctos est triplex: scilicet quantum ad devotionem, quantum ad concordiam, et quantum ad ordinem. Isa. 6, meo.

- 11 Sancti laudant in divinis tria: scilicet personarum Trinitatem, unitatis majestatem, et provisionis liberalitatem. Isa. 6, meo.

- 12 Exhortatio ad laudem divinam ponitur tripliciter: scilicet primo ad laudis divinae confessionem quadrupliciter. Aut enim fit confessio Dei per fidem, aut invocamus per orationem, aut annuntiat per praedicationem, aut memoramur per jugem meditationem. Secundo ponitur exhortatio ad gratiarum actionem: scilicet ut gratias agat Deo, et de beneficio, et ut annuntiatur mundo. Tertio ponitur exhortatio ad communem exultationem: scilicet ut sit gaudium in corde, ut sit jubilus in ore, et virtus in opere, quia magnus in medio tui sanctus Israel. Isa. 12, meo.

LEGISLATOR

- 13 Laus ut communis est laudi et honori, convenit Deo, vel quia Deus in se omnia ordinat 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 2, 1^m | Verit. q. 23, 1, 4^m.

Immo non omnia Deus in se ordinat 1^a q. 48, 6, c. | q. 49, 2, o. | q. 36, 5, c. fi.

- 14 Deus secundum essentiam major est omni laude. Ideo debetur ei reverentia et honor patriae, laus autem effectibus ejus 2-2, q. 91, 1, 1^m | Opus. 63, c^o 5, prin^o | Psal. 9, prin^o.

- 15 Deus laudari debet ore et corde. Psal. 33, prin^o. * Angelus 115. Beatus 21. Benedictio 1, 10. Cantus.

- 16 Deus est ore laudandus, non ut ei aliquid manifestetur sicut aliis, sed ut nos et alios excitemus in Deum, et ut retrahamur ab ejus offensis: est enim fraenum quoddam animam a peccati interitu retrahens laus divina 2-2, q. 91, 1, o. | 2, c. * Confessio 31. Disputatio 7. Gratiarum actio 4. Hymnus.

- 17 Laus Dei est sacrificium, summe placens Deo, quia optime repraesentat devotionem mentis. Psal. 26, meo | Psal. 49, meo.

- 18 Deus laudatur toto corde, quando nihil fit contra Deum, sed omnia referuntur in eum, actu vel habitu. Psal. 9, prin^o 2. * Oratio 10, 49.

- 19 In laude Dei praecipue intenditur, quod affectus hominis feratur in Deum. Psal. 32, prin^o. * Organum 2, 5. Posse 9. Potentia 9, 60.

- 20 Fructus laudis Dei duplex: scilicet honor Dei et salus nostra. Opus. 63, c^o 5 | Psal. 49, fi. * Psalmus 9, 11. Scriptura 15. Soliloquium.

- 21 Otium tollitur per meditationes divinorum eloquiorum, scilicet sacrarum Scripturarum, et per laudes divinas: quia secundum Glossam, non est otiosus, qui verbo Dei tantum studet, nec pluris est qui extra operatur, quam qui studium cognoscendae veritatis exercet 2-2, q. 187, 3, c. fi.

- 22 Laus Dei non convenit peccatori, quia nomen Dei est sanctissimum. Psal. 49, fi. 1. * Item Honor 15. Status 13. Unctio 32. Uxor 12.

- 23 Laus vocalis erit in beatis post resurrectionem 2-2, q. 13, 4, c. fi. | 2, d. 2, q. 2, 5^m | 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 4, c. | 4^m | Opus. 63, c^o 5, o. | 1^a Cor. 13, lect. 3, prin^o.

Laute. Beneficium 21. Gula 8. Jejuniu 47.

- 1 LAZARUS interpretatur auxiliatus a Domino. Et significat sperantes in Deo. Jo. 11, prin^o. Confessio 22.

- 2 Lazarus resuscitatus, iterum mortuus est 3^a q. 53, 3, c. | 1^m | 2^m | q. 55, 2, 3^m | q. 56, 1, c. | 4, d. 43, a. 3, q. 1, 3^m | Opus. 3, c^o 243 | 246 | Opus. 60, c^o 22 | Mat. 27, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 3, prin^o | Coloss. lect. 5, meo | Hebr. 9, lect. fi. fi. | c^o 11, lect. 7, fi.

Lectio. Contemplatio 8. Docere 9. Laus. Lex 1. Studium o. Vacare. Lector. Tragoedia 2.

- 1 LECTORATUS est primus ordo inter quatuor minores ordines, qui habet actum catechizandi 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 3, 2^m.

- 2 Oppositum videtur dicere 4, d. 24, q. 2, 2, 7^m | 8^m. Catechismus 6, 7. * Diaconissa. Immunditia.

- 3 Ordo lectoris debet praecedere ordinem exorcistae 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 3, 2^m. * Intellectus 1. Prophetia 50.

- 4 Sicut se habet actus lectoris ad actum secundarium subdiaconi et diaconi, ita et actus exorcistae ad actum secundarium sacerdotis 4, d. 24, q. 2, 2, 8^m.

- 5 Ordo lectorum ordinatur ad instructionem catechizandorum. Ideo prima rudimenta doctrinae fidei, scilicet vetus Testamentum eis legendum committitur 4, d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, c. fi. | a. 2, 8^m. * Psalmistatus. Scientia 65.

- 6 Ad lectores non pertinet exprimere sacram Scripturam, sed eam pronuntiare. Ideo non requiritur quod sciant eam exponere, sed tantum quod sciant eam pronuntiare, vel quod discant hoc facere. Et quia talis scientia de facili addiscitur et a multis, Ideo probabiliter aestimari potest quod ordinatus talem scientiam acquireret, si etiam tunc eam non habeat, maxime si in via ad hoc esse videatur 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 2, 3^m.

- 7 Lector habet aureolam, si interpretetur per praedicationem: non autem si tantum legat, nisi participative, quantum participat de actu doctorum 4, d. 24, L. fi. Aureola 19.

Lectus. Actio 85. Aristoteles 9. Complacentia o. Conscientia o. Consensus o. Stratus o.

- Legalis. Adoptio 11. Agnus 2. Beneficium 3. Cessare 4. Circumcisio 30, 33. Clementia 6, 12. Debitum 4. Dispositio 27, etc. Epiikia 4, etc. Figura 12, 13. Honor 30. Humilitas 21. Justitia 4, 6, 17, etc. Justificatio 1. Obedientia 20, 36. Omisio 1, 10. Ornatus 12. Paulus 17. Princeps 25. Prudentia 61. Retributio 1. Sacerdos 18. Usura 7, 27, 82. Veritas 53.

- 1 LEGATUS Papae, visitans unam partem legationis, potest accipere stipendia 2^a Cor. 11, lect. 2, fi. * Delegatus. Indulgentia 7, 13.

- 2 Officium legati cessat, domino superveniente, licet aliqua exerceat 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 4, c. * Judicium 35.

Legere. Adjurare 11. Agilitas 4. Allicere. Apparere 7. Diaconissa. Docere 9, 10. Intellectus 1. Lectoratus 5, 7. Lex 1. Maria 24. Paulus 19. Subdiaconus 4. Tentare 9.

LEGISLATOR

- Legifer. Moyses 3.
Legio secundum Hieronymum, continet sex millia sexcentos sexaginta sex. Ma. q. 16, 1, b. 4.
- 1 LEGISLATOR humanae magis exteriores actus considerat quam interiores: sed Deus qui solus divinae lator est legis, de inferioribus iudicat motibus voluntatum 1-2, q. 100, 9, c. | 4, d. 29, 1, c. * Apostoli 34.
- 2 Voluntas principis vel legislatoris, ut regulata ratione, habet vigorem legis: alioquin iniquitas esset potius et violentia quaedam legisque perversitas, atque corruptio, quam lex 1-2, q. 90, 1, 3^m | q. 92, 1, 4^m | q. 93, 3, 2^m | q. 60, 5, 1^m | Verit. q. 23, 6, 2^m. * Consilium 20. Dispensatio 11.
- 5 Intentio legislatoris est facere cives bonos, inducendo eos ad virtutes, per assuefactionem bonorum operum 1-2, q. 92, 1, o. | q. 96, 2, 2^m | q. 107, 2, c. | 2-2, q. 122, 1, 1^m | 2, d. 28, 3, c. | d. 41, q. 2, 1, 6^m | 3, d. 37, a. 2, q. 1, c. | d. 40, 1, c. | 2, c. | 5^m | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, c. | q. 3, a. 1, q. 4, c. | a. 2, q. 1, 2, 4, c. | Cg. 3, c^o 115, 3^m | 116, 2^m | 3^m.
- 4 Intentio cuiuslibet legislatoris ordinatur primo et principaliter ad bonum commune, secundo autem ad ordinem iustitiae et virtutis, quo conservatur et pervenitur ad ipsum 1-2, q. 100, 8, c. * Epikia 6, 7. Interpretatio 1, 2. Iustitia 22. Legispositiva o. Lex 3. Praeceptum 1, 29, 141, etc.
- 5 Legislator intendit bonum commune. Ideo non praecipit actus particulares unius, nisi ut ordinantur ad alterum 1-2, q. 90, 2, 3, 4, c. | 98, 6, 2^m | 3^m | q. 100, 2, 8, c. | 3, d. 37, a. 2, q. 2, 5^m | Verit. q. 28, 1, c. | Ma. q. 13, 4, 6^m | q. 15, 2, 12^m. * Sacerdos 4.
- 6 Legislatoris auctoritas, secundum intentionem ipsius, servanda est. Mat. 23, prin^o.
- 1 LEGISPOSITIVA est idem quod virtus regnativa, idest principalis species prudentiae quae convenit regi 1-2, q. 50, 1, 3^m | 2, b. | 1^m | 3, b.
- 2 Legispositiva et eugnomosyna, idest bona gnomi attribuntur prudentiae secundum directionem et attribuntur iustitiae secundum executionem 2-2, q. 80, 4^m. * Politica 2. Prudentia 46. Usura 73, 136, 215, 216.
- 5 Lex non potest dari nisi populo. Ideo legispositiva est pars politicae et non oeconomicae, nec monasticae 1-2, q. 98, 6, 2^m | 3^m | q. 101, 3, c. | 3^a q. 70, 2, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 4, c. | q. 2, art. 1, q. 2, c.
- Legista. Civilis o. Juristae o. Usura 121.
- 1 LEGITIMATIO. Filius illegitimus potest legitimari, non ut fiat de legitimo coitu natus quia coitus ille transivit, et nunquam potest fieri legitimus ex quo semel fuit illegitimus: sed dicitur legitimari, inquantum damna quae illegitimus incurrit, subtrahuntur per legis auctoritatem 4, d. 41, a. 3, q. 3, c. prin^o. * Accusatio 18. Adoptio 1. Excommunicatio 3. Filiatio 10. Jejunium 24, 29. Matrimonium 31. Meritum 69. Palium 2. Sponsalia 5. Votum 52.
- 2 Legitimatio fit sex modis, quorum duo sunt secundum canones, scilicet sicut cum ducit in uxorem illam ex qua illegitimum generavit si non fuit adulterium, et per specialem indulgentiam et dispensationem domini Papae 4, d. 41, art. 3, q. 3, c.
- 5 Quatuor autem alii modi legitimandi sunt secundum leges. Quorum primus est, si pater filium naturalem, curiae imperatoris offerat. Ex hoc enim ipso legitimatur propter curiae honestatem. Secundus est si pater in testamento nominet eum legitimum haeredem et filius postmodum testamentum imperatori offerat. Tertius est, si nullus sit filius legitimus et ipsemet filius seipsum principi offerat. Quartus est, si pater in publico testamento, vel eum trium testium subscriptione, eum legitimum nominet et adjiciat naturalem 4, d. 41, a. 3, q. 3, c. fi.
- Legumen. Jejunium 41.
- Lenia est idem quod patientia. Et est pars annexa fortitudini 2-2, q. 128, 6^m | 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 4, c. | 2^m.
- Lenitas. Admonitio 3. Animus 2. Bonitas 170. Correctio 20. Dulcedo 2. Ira 52. Unctio 4.
- Lenocinium. Decimae 25. Eleemosyna 14, 15.
- Lentiones. Miles 5.
- Lentus. Baculus.
- 1 LEO Papa dicit, quod validiora sunt exempla, quam verba. Gal. 2, lect. 3, me^o. * Latro 2. Papa 7.
- 2 In leonibus est agilitatis et fortitudinis excellentia, quia ob siccitatem nimiam non habent medullam in ossibus et huiusmodi contingunt ex magna immixta elementorum inaequalitate, et ideo parum vivunt. Psal. 17, fi. 1. * Animal 66. Bestia. Communieabile 3. Rugitus.
- 1 LEPROSA non mundabatur per ritum et caerimonias legis, nisi quandoque miraculose, scilicet quando sacerdos decipiebatur in iudicando 1-2, q. 102, 5, 7^m | q. 103, 2, 3^m | 4, d. 1, L. 1. * Confessio 21. Debitum 17. Eucharistia 199. Ficus. Lex 136.
- 2 Expositio literalis et figuralis leprae in hominibus, domibus et vestibus 1-2, q. 102, 5, 4^m | q. 107, 2, 4^m. * Matrimonium 100.
- 5 Leprosus non debet promoveri ad sacerdotium, nec celebrare missam in publico, propter horrorem, sed celebrare potest se-

LEX

- creto, nisi sit periculum 3^a q. 82, 10, 3^m | 4, d. 9, a. 4, q. 3, 3^m.
Missa 4. * Serpens 1. Transductio 4.
- 4 Aliquis removetur ab administratione ecclesiae, propter vitium leprae, quia ineptus est 2-2, q. 108, 4, 2^m.
- Lepus. Animal 66.
- Lethale. Martyrium 12. Mors o. Mortale. Mortiferum.
- Levatio orationis quadruplex: scilicet per contemplationem, fervorem, compunctionem et bonam operationem. Isa. 37, me^o.
* Anima 265, 294, 295. Ascensus. Baptismus 25. Cadere 1. Charitas 58, etc. Cognatio 4. Donum 22. Gratia 137. Jejunium 10. Operatio 35. Oratio 1, 29. Prophetia 15, 16. Ratio 42. Spes 47.
- Levi. Samuel 1. Tribus.
- Leviathan, idest balena, significat quadrupliciter diabolum: scilicet addendo nequitiae hominis, potentiae, iustitiae et misericordiae Dei. Isa. 27, fi. Cete 1, 2.
- Levitae non acceperunt partem in tribubus Israel, licet haberent jus in haereditatem, quia dispergendi erant per omnes tribus 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 2, 2^m. * Character 46. Minister 2. Oza, Sacerdos 23.
- Levitas. Accusatio 12. Adulatio 4. Afflictio. Constantia 8. Credere 30. Daemon 77. Debitum 20. Detractio 1. Elementum 12. Exigere. Gula. Idolatria 8. Ignis 17. Insolentia. Ira 62. Ironia 1. Index 5. Libido. Maledicere 2. Medicus 2. Nubes 3. Ornatus 6. Primi 1. Proclamare. Punetus 6. Religio 79, 108. Suspicio 2, 4. Timiditas.
- 1 LEX dicitur a ligando, quia obligat, vel dicitur a legendo secundum Isidorum, quia scripta est 1-2, q. 90, 1, c. | 4, c. | 2^m.
- 2 Quaelibet inclinatio ex aliqua lege, potest dici lex participative non autem essentialiter 1-2, q. 90, 1, 1^m | q. 91, 6, c.
- 3 Lex est regula et mensura actuum agendorum, vel omittendorum 1-2, q. 90, 1, o. | 2, c. | 3, 1^m | 4, c. | q. 91, 2, c. | q. 93, 3, c. | q. 95, 4, c. fi. | q. 96, 5, c. | q. 97, 1, c. | Cg. 3, c^o 114, 3^m | 5^m | 115, 2^m. * Actus 165, 168. Beatus 47. Circumstantia 10.
- 4 Lex de sui ratione habet quod sit regula actuum agendorum, et quod habeat vim coactivam 1-2, q. 90, 3, c. | q. 96, 5, c. | 1^m | 3^m | 2-2, q. 67, 1, c. | Rom. 2, lect. 3, me^o.
- 5 Lex est aliquid rationis, scilicet propositiones universales rationis practicae, consideratae actu vel habitu 1-2, q. 90, 1, o. | q. 91, 1, c. | q. 92, 1, c. | q. 94, 1, c. * Consuetudo 4, 5. Contemptus 1. Doctrina 14. Ebrietas 14. Gula 4. Idea 23. Jus 2, etc. Peccatum 31.
- 6 Lex non est aliud, nisi dictamen rationis practicae, quo actus humani diriguntur 1-2, q. 91, 1, 3, c. | q. 92, 1, c. | 4^m | 2, c. | q. 97, 1, c. | Opus. 4, c^o 2, prin^o. * Periculum 9.
- 7 Lex est quaedam rationis ordinatio ad bonum commune, ab eo qui curam communitatis habet promulgata 1-2, q. 9°, 4, c.
- 8 Lex maxime respicit ordinem ad beatitudinem et proprie ad felicitatem communem 1-2, q. 90, 2, c.
- 9 Nullum praecceptum habet vim legis, nisi secundum ordinem ad bonum commune, ad quod omnis lex ordinatur, ut ad finem 1-2, q. 90, 2, o. | 3, c. | q. 91, 5, c. | 6, 3^m | q. 92, 1, c. | q. 93, 1, 1^m | q. 95, 3, 4, c. | q. 96, 1, 3, 4, 6, c. | q. 97, 1, c. | q. 100, 2, c. | 11, 3^m | 2-2, q. 58, 5, c. | 3^a q. 70, 2, 2^m | Cg. 3, c^o 123. * Praeceptum 1, etc. 61, etc. 109, etc. 139, etc. Privilegium. Promulgatio o.
- 10 Lex importat ordinem ad finem active, non autem passive, nisi per accidens, scilicet quando legislator habet finem extra se 1-2, q. 91, 1, 3^m.
- 11 Lex non imponitur ab aliquo domino, nisi subditis ejus. Ideo praeccepta cuiuslibet legis, praesupponunt subjectionem recipientis legem ad dantem legem 2-2, q. 16, 1, c. | q. 22, 1, c. * Sacramentum 86, 91.
- 12 Non omnia contenta sub lege obligant ad mortale, quia non omnia traduntur per modum praeccepti, sed aliqua per modum ordinationis et statuti et obligant ad certam poenam 2-2, q. 186, 9, 2^m. * Status 5.
- 13 Usus venereorum ordinatur ad bonum commune. Ideo subiacet legi, quia bona communia cadunt sub lege 2-2, q. 154, 2, c. fi. | 9, 3^m.
- 14 Omne quod est contra legem vel contra conscientiam est malum et peccatum. Quol. 8, 13, c.
- 15 Lex quintuplex: scilicet lex aeterna, naturalis, divina, humana et fomes peccati 1-2, q. 91, o. | Rom. 8, lect. 1, me^o. Fomes 3.
- 16 Lex quadruplex: scilicet lex naturae, concupiscentiae, Moysi et Christi. Opus. 4, c^o 1 | 2, prin^o | Rom. 8, lect. 3, me^o. * Matrimonium 44, c.
- 17 Lex triplex: scilicet lex naturalis, lex gentium et lex positiva 3, d. 37, 3, c.
- 18 Lex in sacra Scriptura sumitur quadrupliciter: scilicet pro tota Biblia, pro quinque libris Moysi, pro decalogo, pro uno praeccepto et pro omnibus praecceptis caerimonialibus. Rom. 3, lect. 2, fi. | c^o 5, lect. 6, me^o.
- 19 Lex in sacra Scriptura sumitur tripliciter: scilicet pro toto veteri Testamento, pro Pentateuco et pro eo cum agiographis, sine prophetis. Jo. 10, lect. 6, prin^o | c^o 15, lect. 5, 1^m | Rom. 3, lect. 2, fi. | c^o 5, lect. 6, me^o.

- 20 Lex est in aliquo dupliciter: scilicet essentialiter et ut in regulante, et participative ut in regulato. Primo modo est in ratione, secundo modo est in omni quod ex aliqua lege in aliquid inclinatur 1-2, q. 90, 1, 1^m | 3, 1^m | q. 91, 2, 6, c.
- 21 Homo dupliciter inclinatur ad observantiam legis: scilicet interiorius per amorem, ut boni; et exteriorius per poenas, ut mali 1-2, q. 92, 1, 2^m | q. 95, 1, c. | q. 98, 6, c. | q. 107, 1, 2^m | 2-2, q. 108, 1, 3^m | 3, c. | 3, d. 37, 1, c. | Cg. 3, c^o 128, fi. | Opus. 4, c^o 1. Rom. 2, lect. 3, me^o | 2^a Cor. 3, lect. 3, fi. | Gal. 3, lect. 7, prin^o | c^o 4, lect. 2, fi. | c^o 5, lect. 5, prin^o. * Peccatum 296. Praeceptum 155.
- 22 Differentia quadruplex hominum circa leges, secundum quatuor gradus dignitatis hominum: scilicet quorum primus est iustorum, quia juxta lex non est posita, quia scilicet exteriori lege non cogitur, sed lex posita est injustis, qui indigent exteriori cogi, et iste est supremus gradus dignitatis in hominibus, ut scilicet non ab aliis, sed a seipsis inducantur ad bonum. Secundus vero gradus est eorum qui inducuntur ab alio, sed sine coactione. Tertius autem est eorum qui coactione indigent, ad hoc quod boni fiant. Quartus vero est eorum qui nec correctione nec coactione ad bonum dirigi possunt. Rom. 2, lect. 3, me^o | c^o 5, lect. 6, fi.
- 23 Diversae leges, diversis imponuntur 1-2, q. 91, 5, 1^m | 6, c. | q. 96, 2, c. | q. 100, 2, c. | q. 104, 3, 2^m | q. 107, 1, c. | 4, d. 34, 1, 4^m.
- 24 Esse sub lege dicitur tripliciter: scilicet coactive, ut mali: per causam, scilicet habens peccatum originale: et per observantiam legis, ut Christus 3, d. 1, L. me^o | Rom. 8, lect. 3, me^o | Gal. 4, lect. 2, fi.
- 25 Justus dupliciter non est sub lege, scilicet coactive et quantum ad opera Spiritus sancti 1-2, q. 93, 6, 1^m | q. 96, 5, o. | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 2, 1^m | Cg. 3, c^o 128, fi. | Rom. 2, lect. 3, me^o 2^a Cor. 3, lect. 3, fi. | Gal. 3, lect. 7, prin^o | c^o 4, lect. 2, fi. | c^o 5, lect. 5, prin^o.
- 26 Actus legis quadruplex: scilicet imperare seu praecipere, vetare seu prohibere, permittere et punire. Non autem consulere, nec praemiare, quia conveniunt etiam personis privatis 1-2, q. 92, 2, o. Finis 35, 84. * Actus 165, 168. Fides 118.
- 27 Proprius effectus legis est inducere subditos ad propriam eorum virtutem. Ideo lex facit bonos vel simpliciter, vel bonos secundum quid 1-2, q. 92, 1, o. | 2, 4^m | Cg. 3, c^o 116, 2^m | 3^m | Rom. 10, lect. 1, me^o. Justificatio 1, 45, etc. Peccatum 11, 45.
- 28 Lex dirigit intentionem, ostendendo qualis debet esse actus proportionatus fini ultimo 2, d. 41, q. 1, 1, 4^m.
- 29 Quaelibet lex inducit ad observantiam praeceptorum, per poenas et per praemia danda vel per Deum, ut lex divina, vel per homines, ut lex humana 1-2, q. 99, 6, o. | Cg. 3, c^o 140, 1^m. * Prohibitio o. Uxor 1. Vendere 12.
- 30 Omnis lex tendit ad amicitiam, vel hominum ad invicem, vel hominum ad Deum 1-2, q. 93, 1, 2^m | 2, c.
- 31 Lex naturalis est participatio legis aeternae, et impressio divini luminis in creatura rationali, qua inclinatur ad debitum actum et finem 1-2, q. 91, 2, o. | q. 96, 2, 3^m | q. 97, 1, 1^m | 4, d. 33, q. 1, 1, c. * Adam 68. Ars 20. Aureola 24. Barbarus 2.
- 32 Oppositum videtur dicere a simili 3, d. 13, a. 2, q. 2, 2^m | 3^m. * Circumcisio 13. Comedere 3.
- 33 Lex naturalis non est habitus proprie et essentialiter, scilicet quo quis operatur, sed improprie, idest quod habitu tenetur 1-2, q. 94, 1, o. * Conceptio 31.
- 34 Illud solum est de lege naturali, quod ratio naturalis suadet 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 2, c. | Matth. 23, me^o.
- 35 Omnes inclinationes partium humanae naturae, ut concupiscentia et irascibilis, secundum quod regulantur ratione, pertinent ad legem naturalem 1-2, q. 94, 2, 2^m | 4, 3^m | 2-2, q. 108, 2, c.
- 36 Ordo praeceptorum legis naturae, est secundum ordinem inclinationum naturalium: scilicet primo secundum naturam substantiae, secundo secundum naturam animalis, tertio secundum naturam hominis 1-2, q. 94, 2, c.
- 37 Ad praecepta legis naturae pertinent omnia quae ratio practica naturaliter apprehendit esse bona humana, scilicet omnia ad quae homo habet naturalem inclinationem 1-2, q. 94, 2, 3, c. | 4, c. | 3^m. * Concubinitus o. Confessio 24, etc. Consanguinitas 2, etc. Conscientia 3, etc.
- 38 Praecepta sunt multa in lege naturae, sed reducuntur ad unum primum: scilicet bonum esse faciendum, et malum esse vitandum 1-2, q. 94, 2, o.
- 39 Praecepta secunda legis naturae, quae quasi conclusiones a primis praeceptis derivantur, non habent efficaciam semper, sed frequenter: talis enim est tota materia moralis. Ideo quando deficit lex, possunt licite praetermitti, sed cum dispensatione solius Dei 4, d. 33, q. 1, 2, c.
- 40 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 100, 8, o. | 3, d. 37, 4, o. * Consuetudo 1. Contritio 9, etc.
- 41 Praecepta legis naturae manent eodem modo in lege Moysi, et in lege nova 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 2, 2^m. * Cultus 3.
- 42 Lex naturalis est eadem apud omnes, quo ad prima principia communia, secundum rectitudinem et notitiam, non autem quo

- ad alia 1-2, q. 91, 4, o. | 3, d. 37, 3, c. | 4, d. 83, q. 1, 1, c. | 2, 1^m.
- 43 Lex naturae est una omnium, quia praecepta ejus sunt communia. Ideo conveniunt tam imperfectis quam perfectis. Sed lex divina non est una, quia praecepta ejus sunt particularia 1-2, q. 91, 5, 3^m.
- 44 Lex naturalis prohibet opposita omnium virtutum 4, d. 33, q. 1, 4^m. Debitum 4. Dispensatio 12, etc.
- 45 Omnes actus virtutum, inquantum sunt virtuosus, sunt de lege naturae, non autem omnes secundum species suas 1-2, q. 91, 3, o. * Doctrina 1, 3, 14.
- 46 De lege naturae est, quod parentes filii thesaurizent, et quod filii haeredes parentum sint 4, d. 33, q. 2, 1, c. | a. 2, q. 1, c. | 1^m.
- 47 Lex naturalis non potest dici in irrationabilibus, nisi secundum similitudinem 1-2, q. 91, 2, 3^m | 4, d. 33, q. 1, 1, c. * Fomes 3. Honor 80.
- 48 Aliquid derivatur a lege naturae dupliciter: scilicet ut conclusio ex principiis; et ut determinatio legis, ut lex humana 1-2, q. 95, 2, o. | q. 99, 3, 2^m | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 4, c. | art. 2, q. 1, c. | Ethic. 5, lect. 12, prin^o. * Inditum. Injustitia 1. Jejunium 22, etc.
- 49 Consuetudo praepjudicat legi naturae, quo ad conclusiones, non autem quo ad prima praecepta ejus 4, d. 33, q. 1, 1, 1^m. Vel Consuetudo 4.
- 50 Illud quod totaliter tollit finem principalem, est contra prima praecepta legis naturae. Si autem tollit tantum finem secundarium, vel impedit eum, vel finem principalem, est tantum contra secunda praecepta legis naturae 4, d. 33, q. 1, 1, c. * Matrimonium 7, etc. 135. Obligari 5. Peccatum 11, 45, 42.
- 51 Lex naturalis potest mutari per legem divinam et humanam, addendo et subtrahendo conclusiones, sed raro, et in aliquo particulari, non autem prima principia ejus 1-2, q. 94, 4, c. | 2^m | 5, o. | q. 97, 1, 1^m | 3, d. 37, 3, c. | 4, d. 33, q. 1, 1, c. | 2, 1^m.
- 52 Legem naturae lex Dei scripta correxisse dicitur, vel quia, quod illi deerat, supplevit, vel quia, corruptam eam ex peccatis hominum, et in aliquorum cordibus, ob contrariam consuetudinem obtenebratam, restauravit 1-2, q. 94, 5, 1^m | q. 99, 2, 2^m | 3^a q. 60, 5, 3^m | q. 61, 3, 2^m | 3, d. 37, 1, c. | 1^m. * Possessio 5. Praeceptum 23, etc. Promulgatio 1, etc. Reverentia 3.
- 53 Lex naturalis non potest deleri de corde alicujus, quo ad prima principia et in universali, sed tantum in particulari, vel quo ad conclusiones 1-2, q. 94, 6, o. | q. 99, 2, 2^m.
- 54 Omne quod actionem reddit inconvenientem fini, quem natura ex aliquo opere intendit, dicitur esse contra legem naturae 4, d. 33, q. 1, 1, c. | a. 3, q. 1, c. | Opus. 73, c^o 3. * Sacramentum 41, etc. 115, etc. 143, etc. 150, etc. Sacrificium 7. Sanctificatio 9. Status 11, etc. Votum 68, etc.
- 55 Cum dicitur quod gentes naturaliter faciunt quae sunt legis, exponendum est naturaliter, idest per naturam gratia reformatam. Rom. 2, lect. 3, me^o.
- 56 Lex naturae fuit offuscata in gentilibus, quo ad multa 1-2, q. 91, 4, 5, 6, o. | q. 98, 6, c. | 1^m | q. 99, 2, 2^m | q. 100, 5, 1^m | 2-2, q. 22, 1, 1^m | q. 154, 2, 1^m | 3^a q. 60, 5, 3^m | q. 61, 3, 2^m | q. 70, 2, 1^m | 3, d. 37, 1, c. | 1^m | 3^m | 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m | 2^m | Virt. q. 2, 7, 10°. * Usura 18, 19, 80, 173, 229, etc. Uxor 1, etc.
- 57 Lex naturae sic corrupta fuit apud Germanos, quod latrocinium non reputarent peccatum 1-2, q. 94, 4, 6, c.
- 58 Lex aeterna est ratio, seu conceptus gubernationis rerum, in Deo 1-2, q. 91, 1, o. | q. 93, 1, o. | 3, 4, c. | 5, 3^m | 4, d. 33, q. 1, 1, o. | Cg. 3, c^o 115. * Idea 21, etc. Judicium 21, 22. Jus 1, etc. Peccatum 1, etc. 405. Promulgatio 3. Providentia 15.
- 59 Lex aeterna secundum essentiam, est nota beatis tantum; sed in suis effectibus, nota est omni creaturae rationali 1-2, q. 19, 4, 3^m | q. 93, 2, o. | 6, c. prin^o.
- 60 Lex aeterna comparatur ad ordinem rationis sicut ars ad artificiatum. Ideo ejusdem rationis est aliquid esse contra utrumque 1-2, q. 71, 2, 4^m.
- 61 Omnis lex, inquantum justa est, derivatur a lege aeterna 1-2, q. 93, 3, o.
- 62 Omnia regulantur lege aeterna, et participant eam, inquantum ex ea inclinantur in proprios actus et fines 1-2, q. 91, 2, o.
- 63 Aliquid subditur legi aeternae dupliciter: scilicet secundum cognitionem, ut creatura rationalis tantum, vel per aliquod principium interius, ut omnis creatura 1-2, q. 91, 2, c. | 3^m | q. 93, 5, 6, c. Regula 1. * Voluntas 19, 63.
- 64 Omnia creata subduntur legi aeternae, non autem ea quae pertinent ad essentiam Dei 1-2, q. 91, 2, c. | q. 93, 4, 5, 6, o.
- 65 Voluntas Dei secundum se, non subditur legi aeternae, nec gubernationi Dei, sed tantum secundum volita creata 1-2, q. 93, 4, 1^m.
- 66 Filius Dei, secundum humanitatem, legi aeternae subditur; sed secundum deitatem, est ipsa lex aeterna, per appropriationem 1-2, q. 93, 1, 2^m | 4, 2^m | 6, 1^m.
- 67 Beati et damnati, subduntur legi aeternae per quam meruerunt et conservantur in beatitudine vel miseria 1-2, q. 93, 6, 3^m.
- 68 Boni perfectius subduntur legi aeternae, quam mali quantum ad

LEX

- cognitionem, et inclinationem ad bonum; sed secundum passionem, est e converso 1-2, q. 93, 6, c.
- 69 Prudentia carnis subditur legi aeternae secundum passionem, non autem secundum actionem 1-2, q. 93, 6, 2^m.
- 70 Irrationalia, defectus, et omnia contingentia omnium naturalium subduntur legi aeternae, non autem legi humanae 1-2, q. 93, 5, o.
- 71 Lex divina est necessaria, praeter legem naturalem et humanam 1^a q. 1, 1, o. | 1-2, q. 91, 4, o. | 3^a q. 60, 5, 3^m | 3, d. 37, 1, o.
- 72 Lex divina est participatio legis aeternae, in ordine ad finem supernaturalem, sicut lex naturalis ad finem naturalem 1-2, q. 91, 4, c. | 1^m.
- 73 Lex divina explicat instinctum naturae, et supplet defectus ejus. Cg. 3, c^o 123. * Accusatio 24. Actus 168. Adam 68.
- 74 Lex Dei datur homini in auxilium legis naturalis. Cg. 3, c^o 117, 5^m | Virt. q. 2, 7, 10^m. * Alienum 3, 4, 8. Angelus 559.
- 75 Sicut gratia praesupponit naturam, sic lex divina praesupponit legem naturalem 1-2, q. 99, 2, 1^m. * Confessio 24, etc. Consanguinitas 10, 11.
- 76 Quae lex naturalis dicat quasi derivata ex primis principiis ejus non habent vim coactivam per modum praecepti, nisi postquam lege divina vel humana sancita sunt 4, d. 33, q. 1, 1, 2^m. * Consensus 6. Consuetudo 4, 5. Contemptus 1, etc. Contritio 11.
- 77 Lex divina est quaedam participatio divinae providentiae ad homines gubernandos. Cg. 3, c^o 128, 3^m. * Datio 18. Decimae 1, 2, 28.
- 78 Lex divina necessario data est a Deo soli creaturae rationali per quam principaliter ordinatur in Deum, quia finis legis divinae est dilectio Dei. Cg. 3, c^o 114 | 115 | 116 | 128. Finis 84. * Defectus 17. Dispensatio 8, etc. Fas. Fides 85, 118. Finis 35. Gula 4. Judex 4, 8.
- 79 Lex divina ordinat hominem, circa corporalia et sensibilia, ut subsint rationi. Cg. 3, c^o 121. * Judicium 21, 28, 31. Jus 13.
- 80 Lex Dei ordinat hominem, ut sit totaliter subditus Deo. Cg. 3, c^o 118, 2^m | 128, 2^m. * Omissio 1.
- 81 Ea quae sunt necessaria ad salutem, cadunt sub praeceptis divinae legis 2-2, q. 3, 2, c. | q. 140, 2, c. | Quol. 12, 25, c.
- 82 In lege Dei aliqua praeciuntur quia bona sunt, et aliqua e converso. Et aliqua prohibentur quia mala sunt, et aliqua e converso 2-2, q. 57, 2, 3^m. * Peccatum 1, 13, 31, 45, 73, 121, 184, 188, 405. Pentecoste.
- 83 Lex Dei ordinat hominem ad proximum ejus, per praecepta justitiae. Cg. 3, c^o 128.
- 84 Lex divina continet tria, scilicet testimonia, idest ea quae sunt fidei, praecepta, idest moralia, et judicia, idest judicialia. Psal. 18, me^o.
- 85 Finis legis divinae, est beatitudo aeterna, humanae vero est temporalis tranquillitas civitatis 1-2, q. 98, 1, c. | q. 100, 2, 5, c. | 2, d. 9, 3, c. | 3, d. 37, a. 2, q. 2, c. | 1^m | Psal. 18, me^o c. | Meta. 2, lect. 5, me^o.
- 86 Lex divina principaliter intendit amicitiam hominum ad Deum, sed lex humana hominum adinvicem 1-2, q. 93, 2, 3, c. | q. 160, 2, 5, c. | Opus. 73, c^o 5.
- 87 Lex divina principaliter considerat justum vel injustum, inquantum per hoc ordinatur homo ad finem qui est vita aeterna. Lex vero humana considerat hoc, prout ordinantur homines inter se in bene esse civile, quod est vivere in honestate et pace communi. Opus. 73, c^o 5.
- 88 Lex divina utitur lege humana, sicut instrumento, ubicumque per opera civilia homo potest ordinari vel deordinari a fine vitae aeternae, sicut etiam tota natura instrumentum est divinae virtutis, non propter indigentiam ejus, sed propter divinae virtutis excellentiam, quae per se operatur aliqua et quaedam per naturam. Opus. 73, c^o 5. * Praeceptum 1, 27, etc. Prohibitio o. Rectitudo 1, 2. Sacramentum 42, etc. 118. Sacrificium 7.
- 89 Lex divina principaliter ordinat homines ad Deum, sed ordinat homines ad invicem secundum quod convenit ordini ad Deum, humana vero e converso 1-2, q. 99, 3, 4, c. | q. 100, 2, 5, c. * Scientia 66, 70. Scriptura 1, etc. Servitus 9. Superbia 2, 11, 25, 29.
- 90 Lex divina sufficienter ordinat ad omnem actum virtutis, non autem lex humana 1-2, q. 100, 2, o. | 2-2, q. 140, 2, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, 2^m. * Temperantia 15. Templum 3. Testamentum 3, etc.
- 91 Lex humana proponit praecepta tantum de actibus justitiae, vel aliarum virtutum, sub ratione justitiae: divina vero, de actibus omnium virtutum, vel obligando, vel consulendo 1-2, q. 100, 2, o. * Vinculum 2. Voluntas 19, 63. Votum 68, 69.
- 92 Lex divina se extendit ad actus interiores et exteriores, sed lex humana, tantum ad actus exteriores 1-2, q. 91, 4 | q. 98, 1, c. | q. 100, 2, 3, c. | Quol. 4, 24, c. | 1^m | Psal. 18, me^o | Rom. 5, lect. 6, 1^m | c^o 7, lect. 2, me^o.
- 93 Lex divina prohibet et punit omnia peccata, non autem lex humana 1-2, q. 91, 4, c. | q. 93, 3, 3^m | q. 96, 2, o. | 3, 1^m | q. 98, 1, c. | 2-2, q. 69, 2, 1^m | q. 77, 1, 1^m | q. 78, 1, 3^m | Ma. q. 13, 4,

LEX

- 6^m | Quol. 2, 10, 1^m | 2^m | Job 11, lect. 1, me^o | Psal. 18, me^o. Usura 7, 8, 9, 44, 71, etc. 78, etc. 86, 116, etc. 126, 188, etc. 229, etc. 244, 313.
- 94 Leges humanae antiquae continent quaedam fabulosa et falsa, non autem lex divina 1-2, q. 99, 3, c. | Psal. 18, me^o | Meta. 2, lect. 5, me^o 2, 1^m. * Uxor 3, 5.
- 95 Lex divina distinguitur in legem veterem et legem novam non sicut in species omnino diversas, sed sicut in imperfectum et perfectum in eadem specie 1-2, q. 91, 5, o. | q. 107, 1, o. | 2, c. | 1^m | 3, c. | Gal. lect. 2, me^o etc.
- 96 Lex vetus est aeterna, quo ad moralia, et quo ad veritatem quam figurabant caerimoniae, non autem aliter 1-2, q. 103, 3, 1^m | Cg. 4, c^o 57. * Adeps 1, 2. Agnus 1, 2, 3, 5. Alienum 3, etc. Altare 1, 2, 3. Angelus 447, 568, 620. Animal 74, etc.
- 97 Lex vetus convenienter data est tempore Moysi, et non prius, propter superbiam hominum convincendam, nec posterius propter auxilium 1-2, q. 98, 6, o. | 3^a q. 70, 2, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 4, c. | Gal. 3, lect. 7, 1^m. * Arbor 2.
- 98 Lex vetus differt a lege naturali, non ut ab ea penitus aliena, sed ut aliquid ei superaddens 1-2, q. 99, 2, 1^m. * Armus.
- 99 Lex vetus erat bona, quia consonabat rationi, reprimendo concupiscentias, sed erat imperfecta 1-2, q. 98, 1, c. | 2, 1^m | 2^m | Rom. 7, lect. 2, 3, o. | Gal. 3, lect. 7, 8, o. * Aureola 24. Baptismus 248. Beneficium 18. Canis 1. Character 45.
- 100 Lex vetus prohibebat omnia peccata 1-2, q. 98, 1, c.
- 101 Lex vetus data fuit contra quadruplex vulnus peccati: scilicet contra malitiam, infirmitatem, concupiscentiam, et ignorantiam. Gal. 3, lect. 7, 1^m.
- 102 Lex vetus non conferebat gratiam, quia hoc Christo reservabatur 1-2, q. 98, 1, o. | q. 99, 2, 3^m | q. 100, 12, o. | 3, d. 37, 1, 4^m | d. 40, 3, o. | Rom. 3, lect. 2, fi. | Lect. 3, me^o | Gal. 3, lect. 7, 8, 1^m etc. | fi. | Hebr. 2, lect. 1, me^o | c^o 8, lect. 2, 1^m | c^o 9, lect. 1, 1^m | c^o 12, lect. 4, me^o. * Caerimonia 4, etc. Cessare 4. Cibus 7. Circumcisio 3, etc.
- 103 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 2, c.
- 104 Finis veteris legis erat justificatio hominum, quam tamen efficere non poterat, sed eam figurabat factis caerimonialibus, et promittebat verbis 1-2, q. 107, 2, c. | Rom. 10, lect. 1, me^o. * Confessio 19. Confirmatio 44, etc.
- 105 Intentio veteris legis erat homines ad timorem et reverentiam Dei inducere, et a carnalibus ad spiritualia trahere paulatim 3, d. 40, a. 4, q. 2, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 3, c. * Consecratio 18, etc. Contritio 25. Cultus 31, etc. Decimae 1, 2, 28.
- Lex vetus, secundum sensum exteriorem promittebat tantum temporalia, sed secundum sensum spirituale promittebat spiritualia et vitam aeternam 1-2, q. 114, 10, 1^m | 3, d. 40, a. 4, q. 1, c. | 1^m | Rom. 9, lect. 1, fi. | c^o 10, lect. 1, me^o | Hebr. 4, lect. 1, 1^m. * Depositum 2. Dies 10, etc. Ecclesiasticus o. Evangelium 3, etc. Eucharistia 11, etc. 32, 33, 170, 185. Exilium. Favus. Femina 1. Festum 1, 2, etc. Fides 85. Figura 12, 13. Finis 35, 84. Gratia 90. Haeresis 99. Illegitimus 2. Immolari. Jejunium 18, etc.
- 106 Lex vetus occidebat, non quidem effective, sed occasione accepta non autem data 1-2, q. 98, 1, 2^m | q. 99, 2, 3^m | 3, d. 37, 1, 4^m | d. 40, 3, o. | Verit. q. 28, 2, 12^m | Rom. 7, lect. 2, me^o etc. Litera 3. * Immunditia 2, etc. Joannes 1. Judaei 4, 10, etc. Judaizare.
- 107 Immo non se extendit ad animum, idest ad actus interiores 1-2, q. 107, 1, 2^m.
- 108 Lex vetus induxit poenam servitutis, in casu duplici tantum: scilicet servitutem perpetuam in servo nolente egredi, et temporalem in fure non valente solvere 1-2, q. 105, 2, 10^m. * Justificatio 45, etc. Lectoratus 5. Lepra 1, 2, 3. Litera 3. Lotio. Maria 57, 65.
- 109 Sanctus Paulus, absolute et indeterminate loquens de lege, semper intendit de lege Moysi. Rom. 7, lect. 1, 1^m. * Matrimonium 10, 11, 12, 124. Mel o. Mensa. Meritum 110. Missio 41, 45. Oblatio o. Occidere 10. Ornatus 12, 13.
- 110 Lex vetus bene statuit de loco iudicii, de iudiciis et testibus 1-2, q. 105, 2, c. | 7^m | 8^m. * Passio 1, 16. Paulus 30. Peccatum 252, 253. Peccata 31, 55, 56, 59, etc. 97. Permissio 1. Possessio 9, 10. Praeceptum 28, etc. 39, etc. 56, etc.
- 111 Lex vetus data fuit solis judaeis, non quidem propter merita eorum, sed propter promissiones Dei de Christo 1-2, q. 98, 4, o. | 5, c. | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m. * Primitiae 1, 2. Primogenitus 2. Psalmus 3, etc. Purgatio 4. Rebello 3. Regnum 6.
- 112 Lex vetus data fuit duris in flagellum, proficientibus in paedagogum, perfectis autem in signum et solatium 1-2, q. 101, 3, c. | 4, d. 1, q. 71, a. 5, q. 2, 3^m | Rom. 5, lect. fi. fi. | 1^m | 2^m | 3^m. * Sacrificium 5. Schisma 5. Septem. Status 6. Sterilitas 2. Stuprum 3, 4.
- 113 Gentiles non obligabantur ad legem veterem, quo ad caerimoniae, vel judicialia. Sed in praecepta naturae secundum se, non autem ex lege veteri 1-2, q. 98, 5, o. | 2-2, q. 85, 4, 1^m | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | Rom. 2, lect. 3, me^o. * Tabernaculum 1, 5.
- 114 Lex vetus neminem excludit a cultu Dei, sed tantum a civilitate 1-2, q. 105, 3, 1^m | 2^m. * Tabula 2. Templum 3, etc.

LEX

- 115 Lex vetus ordinabat ad Christum, perhibendo testimonium et disponendo ad eum 1-2, q. 98, 2, c. | q. 99, 6, c. | Rom. 10, lect. 3, meo | Gal. 3, lect. 8, meo etc. * Testamentum 4, etc. Thurificatio 2. Tuba 1. Vestis 7. Virginitas 35, 37.
- 116 Status veteris legis institutus fuit ad figurandum mysterium Christi 1-2, q. 102, 4, c. * Unctio 20, 29, 30.
- 117 Status veteris legis non fuit immutatus ante Christum, quo ad impletionem, sed quo ad conditionem populi 1-2, q. 102, 4, 2^m.
- 118 Christus implevit legem veterem, opere et doctrina tripliciter: scilicet exponendo, dando modum melius observandi, et superraddendo 1-2, q. 107, 2, o. | 4, 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 2, 1^m | Rom. 9, lect. 5, meo | co 14, lect. 2, primo | Eph. 2, lect. 5, meo.
- 119 Christus in omnibus conversatus est secundum praecepta veteris legis 3^a q. 37, o. | q. 40, 4, o. | q. 47, 2, 1^m | 3, d. 14, a. 3, q. 3, 6, 3^m | 4, d. 1, q. 2, art. 2, q. 3, o. * Christus 196, 197, 198. Usura 78, 289, 296. Uxor 1, 11, etc.
- 120 Lex vetus dabatur populo adhuc imperfecto, in comparatione ad perfectionem quae erat futura per Christum 1-2, q. 99, 6, c.
- 121 Lex nova continetur in lege veteri virtualiter, ut perfectum in imperfecto, et implicite, non autem explicite et in actu 1-2, q. 107, 3, o. | Gal. lect. 2, primo. * Adoratio 20. Angelus 620. Baptismus 3, 224, 248. Bonitas 229. Daemon 21. Decimae 1, 2, 3.
- 122 Lex vetus assimilatur puero, ut imperfecta, nova autem assimilatur viro, ut perfecta 1-2, q. 91, 5, c. | 1^m | q. 98, 1, o. | 2, 1^m | 2^m | q. 99, 6, c. | q. 106, 3, c. | q. 107, 1, c. | 2^m | 2, 3, 4, c. | 2-2, q. 1, 7, 2^m | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 2, 1 | Gal. 4, lect. 1, o. Evangelium 3, 8. * Eucharistia 11, etc. Finis 35.
- 123 Lex nova implet legem veterem, exhibendo quod lex vetus promittebat et figurabat. Sed evacuat eam quo ad caerimonialia 1-2, q. 107, 2, o. | 2-2, q. 104, 6, 2^m | 2, d. 9, 8, 4 | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 2, c. | 1^m | 3^m | Rom. 3, fi. | Eph. 2, lect. 5, meo. * Gratia 96.
- 124 Lex nova dicitur gratia fidei, quia principaliter est ad gratiam, secundario autem est ad caerimonialia et sacramentalia. Lex vetus autem e converso 1-2, q. 107, 1, 3^m | q. 108, 1, o. | Quol. 4, 13, c. | Rom. 3, lect. 4, primo etc. * Haeresis 52, 64.
- 125 Lex vetus est via ad legem novam, sicut lex nova ad caelestem ecclesiam, seu ad caelestem hierarchiam 1-2, q. 101, 2, c. | q. 106, 4, 1^m | 3^a q. 61, 4, 1^m | 2, d. 9, 8, 4^m | 3, d. 40, a. 4, q. 1, o. | q. 2, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 5, 1^m | d. 4, q. 1, a. 3, q. 4, 2^m | d. 8, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m | d. 18, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | Quol. 7, 15, c. | Hebr. 9, lect. 1. * Jejunium 18, etc. Joannes 1, 2.
- 126 Utraque lex fuit ab uno Deo, sed lex vetus in lapidibus, nova vero in corde 1-2, q. 98, 2, 3, o. | q. 106, 2, 3^m | 4, 3^m | q. 107, 1, c. fi. | 3^a q. 42, 4, 2^m. * Irregularitas 4. Lepra 1, 2. Lotio. Maria 65, etc. Oblatio 7, 13. Organum 2, etc.
- 127 Lex nova, plurima supra rationem credenda praecipit, lex vetus autem pauca. Cg. 1, co 5. * Peccatum 252, 253. Poena 31, 59.
- 128 Lex vetus cohibebat manum, idest actus exteriores, per poenas temporales, non autem animum, idest actus interiores; nova autem cohibet utrumque, per aeterna 1-2, q. 107, 1, 2^m | 3, d. 40, 2, c. | Psal. 18. * Permissio 1. Poenitentia 56, 58. Praeceptum 120, etc. 140.
- 129 Lex nova principaliter promittit spiritalia, et ordinat actus etiam interiores, et ex amore. Ideo perfectior est lege veteri quae habet opposita 1-2, q. 91, 5, o. | q. 99, 6, o. | q. 107, 1, 2^m | q. 108, 1, o. | 2-2, q. 95, 2, 3^m | 3, d. 40, 2, c. | 4, o. | Cg. 1, co 5, primo | Libo 3, co 116, fi. | Psal. 18, meo | Psal. 21, fi. | Rom. 8, lect. 3, meo | co 10, lect. 1, meo etc. | 1^a Cor. 11, lect. 6, meo | Gal. lect. 2, primo | co 4, lect. 8, meo | Hebr. 2, lect. 4, meo | co 7, lect. 3, fi. | co 8, lect. 2, primo etc. | co 9, lect. 3, primo | co 12, lect. 4, primo | meo | fi. * Primitiae 1, etc. Sabbatum 11.
- 130 Lex vetus est gravior lege nova, quo ad caerimonialia, et quo ad dispositionem subditorum; sed quo ad actus virtutum, est e converso 1-2, q. 107, 4, o. | 3, d. 40, art. 4, q. 3, o. | Quol. 4, 13, c. | Matth. 11, fi. * Sacerdos 24, etc.
- 131 Lex nova addit consilia super praecepta, non autem lex vetus 1-2, q. 108, 4, o. | 3, d. 40, a. 4, q. 3, c. fi. | 1^m. * Sacramentum 33, 42, etc.
- 132 Lex vetus est lex servitutis; lex nova vero est lex pietatis 1-2, q. 108, 4, c. | 1^a Cor. 7, lect. 3, fi. * Sacrificium 11, 16, etc. Septimus.
- 133 Lex nova dicitur lex veritatis, lex vetus autem dicitur lex umbrae, vel lex figurae 1-2, q. 107, 2, c. * Templum 8, etc. Testamentum o.
- 134 Lex vetus non inducebat ad conformitatem Moysi, sicut lex nova inducit ad conformitatem Christi 4, d. 15, q. 3, art. 3, q. 1, 2^m.
- 135 In lege nova dantur praecepta fortitudinis, ad pugnandum spiritualiter, et ad patientiam temporalium malorum, non autem ad pugnam corporalem, sicut in lege veteri 2-2, q. 140, 1, 1^m. * Usura 78, 79.
- 136 Prohibitio immundorum corporaliter a sacramentis in veteri lege, magis erat propter significationem, quam propter res. Ideo non est in nova 4, d. 9, art. 4, q. 3, 2^m. * Christus 196. Uxor 17.
- 137 Lex nova nihil instituit ad cognoscendum futura, sicut lex vetus

LEX

- quia terrena sunt: fuerunt tamen in novo Testamento etiam aliquid, prophetiae spiritum habentes, qui multa de futuris eventibus praedixerunt 2-2, q. 95, 2, 3^m.
- 138 Lex nova nihil determinat circa caerimonialia vel iudicialia, nec praecipit alia moralia, quam lex vetus 1-2, q. 108, 2, o. | 3, o. | 3, 2^m | 3^m | Quol. 4, 13, c.
- 139 Lex nova principaliter est gratia Spiritus sancti, secundario autem est circa quaedam disponentia ad gratiam, et ad usum ejus. Ideo principaliter est indita, et secundario scripta 1-2, q. 106, 1, o. | 2, 3, c. | q. 107, 1, 2^m | 3^m | q. 108, 11, c. | 1^m | Quol. 4, 13, c.
- 140 In lege nova nihil continetur nisi pertinet ad gratiam Spiritus sancti, vel disponens intellectum per fidem et affectum, vel ad usum gratiae 1-2, q. 106, 1, 1^m | Quol. 4, 13, c. * Apostoli 4. Baptismus 224. Character 31. Contritio 11. Cultus 3. Decimae 6, etc.
- 141 Lex nova est lex gratiae et pietatis 1-2, q. 106, 3, c. fi. | 1^a Cor. 7, lect. 3, fi.
- 142 Lex nova dicitur lex libertatis, quia non praecipit actus exteriores nisi sacramentorum, vel habentes necessitatem ad gratiam, nec prohibet nisi contraria gratiae 1-2, q. 108, 1, 2, o. | 1, c. | Quol. 4, 13, c. * Excommunicatio 32. Festum 2, etc. Fides 104, 118.
- 143 Lex nova bene ordinat omnes actus interiores hominis ad se, ad proximum, et ad Deum 1-2, q. 108, 3, o.
- 144 Tota lex nova est in mansuetudine respectu proximi, et in humilitate respectu Dei et sui. Matth. 11, fi. * Gratia 90, 91, 96, etc.
- 145 Nullus status potest esse perfectior statu novae legis, quia lex nova immediate introducit ad ultimum finem 1-2, q. 106, 4, c. | q. 108, 4, o. * Inditum. Justificatio 49. Mensa. Oblatio 7. Occidere 10. Peccatum 377. Poenitentia 126.
- 146 Lex nova non debuit dari a principio mundi, triplici ratione: Prima scilicet quia lex nova principaliter est gratia Spiritus sancti, quae abundanter dari non debuit, antequam impedimentum peccati ab humano genere tolleretur consummata redemptione per Christum. Secunda potest assignari ex perfectione legis novae; non enim aliquid ad perfectum adducitur statim a principio, sed quodam temporali successionis ordine; sicut aliquis prius fit puer, et postmodum vir. Tertia sumitur ex hoc, quod lex nova est lex gratiae. Et ideo primo oportuit quod homo relinqueretur sibi in statu veteris legis, ut in peccatum cadendo, suam infirmitatem cognoscens, recognosceret se gratia indigere 1-2, q. 91, 5, 2^m | q. 106, 3, o. * Praeceptum 24, 52, 120.
- 147 Lex nova proponitur in omni loco, non autem in omni tempore, quia tempus variat statum, non autem locus 1-2, q. 106, 3, 2^m.
- 148 Lex nova durabit usque ad finem mundi 1-2, q. 106, 4, o. * Sacerdos 20, 24, etc. Sacramentum 33, 45, 58, etc. 98, etc. 137, 144, etc. 151. Status 5. Subdiaconus 3, 4. Testamentum o.
- 149 Leges humanae sunt necessariae ad pacem hominum, et ad virtutes, propter malos, quia non sufficit eis paterna monitio 1-2, q. 91, 3, o. | q. 95, 1, o. | 2, d. 9, 3, c. | 5^m | 3, d. 40, 2, o. * Actus 165, 168. Adoptio 6, 9, 12. Aleator 1. Alienum 3, etc.
- 150 Melius est secundum Philosophum omnia determinari per leges, quantum possibile est, quam relinquere arbitrio iudicum, triplici ratione. Primo scilicet quia facilius est invenire paucos sapientes qui sufficiant ad rectas leges ponendas, quam multos qui requirerentur ad recte iudicandum de singulis. Secundo quia illi qui leges ponunt, ex multo tempore considerant, quid lege ferendum sit: sed iudicia de singularibus factis, fiunt ex casibus subito exortis. Facilius autem ex multis consideratis potest homo videre quid rectum sit, quam solum ex aliquo uno facto. Tertio quia legislatores iudicant in universali, et de futuris. Sed homines iudicis praesidentes, iudicant de praesentibus, ad quae afficiuntur amore vel odio, aut aliqua cupiditate, et sic eorum depravatur iudicium 1-2, q. 95, 1, 2^m. * Beatus 47.
- 151 Quia ergo iustitia animata iudicis non invenitur in multis, et quia flexibilis est, ideo necessarium fuit, in quibuscumque est possibile, lege determinare quid iudicandum sit, ut paucissima arbitrio hominum committerentur 1-2, q. 95, 1, 2^m fi. * Campsoria 5.
- 152 Quaedam singularia, quae non possunt lege comprehendi, necesse est committere iudicibus, puta de eo quod est factum esse vel non esse, et de aliis huiusmodi 1-2, q. 95, 1, 3^m. * Civilis o. Civitas 3. Clementia 6. Consanguinitas 9, 10. Consuetudo 1, 5.
- 153 Lex humana est dispositio particularis, inventa per rationem humanam, ex principiis communibus legis naturalis 1-2, q. 91, 3, o. | 4, c. | q. 95, 2, o. | 3, 4, c. * Contemptus 1. Datio 12. Dispensatio 10, etc. Dominium 10, etc. Ebrietas 14. Ecclesia 10, etc. Ecclesiasticus 3.
- 154 Lex humana est mensura mensurata a lege divina et a lege naturali, cujus finis est utilitas hominum 1-2, q. 19, 4, c. | q. 95, 3, o.

LEX

- 155 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 90, 1, o. | 3, c. | q. 96, 5, c. | Cg. 3, c^o 114, 3^m | 5^m | c^o 115, 2^m.
- 156 Leges humanae in communi habent rationem, non autem quo ad aliquas particulares conditiones, sed ex arbitrio instituentium 1-2, q. 95, 2, 4^m | q. 102, 3^m. * Epiikia 4, etc.
- 157 Leges humanae non possunt habere illam infallibilitatem, quam habent conclusiones demonstrativae scientiarum 1-2, q. 91, 3, 3^m | 4, c. | q. 96, 1, 3^m | q. 105, 2, 8^m | 2-2, q. 120, 1, c.
- 158 Nulla lex humana habet vim legis, nisi inquantum a lege naturae derivatur 1-2, q. 95, 2, o. | Cg. 3, c^o 123.
- 159 Leges scribuntur ad declarationem juris naturalis, et juris positivi. Ideo continent utrumque, et instituunt jus positivum, dantes ei robur auctoritatis. Non autem juri naturali, sed hoc habet ex natura 2-2, q. 60, 5, c. | 1^m. * Error 11, 12. Excommunicatio 23.
- 160 Lex humana quadrupliciter dividitur, secundum quatuor quae sunt de ratione ejus: scilicet quod sit a lege naturae, ad bonum commune, a persona publica, et sit regula actuum humanorum 1-2, q. 95, 4, o. * Fas. Illegitimus 4, 5. Interpretatio 1, 2. Judaei 36, 46. Judex 4.
- 161 Nullus potest condere legem, nisi communitas, vel persona publica, idest gerens vices ejus 1-2, q. 90, 3, o. | q. 92, 2, 2^m | q. 95, 4, c. | q. 96, 1, 4, c. | q. 97, 3, 3^m | q. 98, 3, 3^m | 2-2, q. 50, 1, 3^m | q. 57, 2, c. | q. 60, 6, c. | q. 67, 1, c. * Judicium 25, 26, 28, etc.
- 162 Lex humana debet dari in communi 1-2, q. 96, 1, o. | q. 98, 6, 2^m | 2-2, q. 147, 3, 4, c. * Jus 2, etc. 10, etc. 20, etc.
- 163 Lex humana datur de aliquo, secundum illud quod frequentius accidit 1-2, q. 84, 1, 3^m | q. 96, 1, 3^m | 6, c. | 3^m | q. 102, 6, 5^m | 2-2, q. 88, 9, 10, c. | q. 120, 1, c. | q. 147, 4, c. | q. 152, 2, 3^m | q. 154, 2, c. fi. | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 1, c. | a. 3, q. 3, 1^m.
- 164 In legibus, propter consuetudinem, magis valent fabulariter dicta, quam cognitio veritatis. Meta. 2, lect. 5, prin^o.
- 165 Immo omnis falsitas legi repugnat, cum lex ordinet hominem ad veram felicitatem 1-2, q. 99, 3, c.
- 166 Finis legis civilis est pax civium, sed finis legis canonum est pax ecclesiae, et salus animarum. Quol. 12, 25, c.
- 167 Lex humana non attendit intentionem observantis, sed actum ejus 1-2, q. 100, 9, c. | 3, d. 40, 2, 5^m | 4, d. 15, q. 3, a. 4, q. 1, 3^m.
- 168 Lex humana debet esse honesta, justa, possibilis, secundum naturam, secundum consuetudinem patriae, loci et temporis, necessaria, pro communi utilitate, et clara 1-2, q. 95, 3, o. * Justitia 4, etc. 51, etc. Justificatio 48. Legislator o. Legitimitas o. Licita 1, 3. Iyeurgus.
- 169 Lex est justa vel injusta tripliciter: scilicet ex fine, ex agente per auctoritatem, et ex forma, idest secundum aequalitatem proportionis 1-2, q. 96, 4, c. * Mahometus. Matrimonium 40, etc. Misericordia 32. Modestia 4, etc. Necessitas 30, 31.
- 170 Lex puniens mulieres in lupanari, est abrogata, quia est injusta, cum non sit ex instinctu legis naturae 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m. * Obligari 5, etc. Omissio 1. Periculum 1, 9. Politica 2, 4. Possessio 5, 10. Possessor. Praebendatus.
- 171 Lex humana praecipit aliquos actus cujuscumque virtutis, ut ordinabiles ad bonum commune, non autem omnes. Similiter aliquos actus cujuscumque vitii prohibet, non autem omnes 1-2, q. 93, 3, 3^m | q. 96, 2, 3, o. | q. 100, 2, c.
- 172 Leges humanae ordinantur ad aliqua mundana bona, secundum quorum conditionem dantur praecepta fortitudinis 2-2, q. 140, 1, c.
- 173 Lex humana non debet servari quando est in damnum, sed recurrendum est ad principem, si periculum non sit in mora 1-2, q. 96, 6, o. | q. 97, 3, 1^m | 2-2, q. 60, 5, 2^m | q. 147, 4, c. | 4, d. 14, q. 3, a. 2, q. 1, 4, c.
- 174 Lex humana justa, obligat in foro conscientiae, non autem lex injusta, nisi propter scandalum vitandum, in his quae non sunt contra Deum 1-2, q. 96, 4, o. | 2-2, q. 12, 2, 1^m | q. 60, 5, 1^m.
- 175 Omnes subditi alienius potestatis, subduntur legibus ejus vel coacte, ut mali, vel sponte ut boni 1-2, q. 96, 5, o.
- 176 Princeps subditur legi suae, quo ad judicium Dei, et sponte quo ad vim directivam, non autem coacte 1-2, q. 96, 5, 3^m.
- 177 Nullus subditur legi inferioris, contra superiorem 1-2, q. 96, 5, c. | 2^m. * Princeps 14, etc. Promulgatio 3, etc. Raptus 5.
- 178 Lex humana potest juste mutari dupliciter: scilicet ex defectu legislatoris, vel ex mutatione rerum, vel hominum 1-2, q. 96, 5, 3^m | 6, o. | q. 97, 1, o. | q. 104, 3, 2^m. * Restitutio 16. Rex 6. Roma 3. Sacrificium 7. Sacrilegium 8. Servitus 9, etc.
- 179 Lex humana non debet facilliter mutari, nisi propter magnam necessitatem vel utilitatem, quia consuetudo juvat 1-2, q. 97, 2, o. * Synesis. Usura 7, 9, 27, 44, 73, 82, 84, 86, 87, 89, 115, 116, 119, 121, 215, 223, 232, 237, 238, 279, 299.
- 180 Ecclesia non est astricta legibus humanis, puta ut judicet uxoricidam sine reatu poenae aeternae, vel poenae ecclesiastico judicio infligendae, ex hoc quod est sine reatu poenae infligendae per judicium saeculare. Et tamen lex civilis non commisit

LIBER

- viro occisionem uxoris quasi praecipiens, quia sic non peccaret, sicut nec minister iudicis peccat, latronem occidens condemnatum ad mortem, sed permisit, poenam non adhibens 4, d. 37, q. 2, 1, c. fi. | 2^m. Uxor 22, 23.
- 182 Voluntas de iis quae per rationem imperantur, ad hoc quod legis rationem habeat, oportet ut sit aliqua ratione regulata, et hoc modo intelligitur, quod voluntas principis habet vigorem legis 1-2, q. 90, 1, 3^m.
- Lia foecunda, et lippis oculis, significat vitam activam, quae plus parit, et minus videt 2-2, q. 179, 2 | 3, d. 35, q. 1, art. 3, q. 1, 3^m. * Jacob 10, 11.
- Libamina significabant potum eucharistiae, sacrificia vero cibum eucharistiae. Ideo offerentes habebant de sacrificiis, non autem de libaminibus, sed tantum sacerdotes 4, d. 11, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m. Eucharistia 185.
- Libellus. Uxor 15, etc.
- Libens. Accusatio 17. Charitas 13. Confessio 53.
- Libenter. Amor 62. Usura 62, 200.
- 1 LIBER. Job secundum Hieronymum, est ex versibus exametris, a tertio capitulo usque ad quadragessimum secundum capitulum. Et est plenus figuris, et coloribus rhetoricis. Job 3, lect. 1, me^o.
- 2 Liber Sapientiae, non erat olim inter canonicas Scripturas, sed fuit cujusdam Philonis. Dionysius 4, lect. 9.
- 3 Liber Isaiae fuit grandis, non ad necessitatem Scripturae, sed ad significandam magnitudinem tribulationis. Isa. 8, prin^o.
- 4 Liber de infantia Salvatoris, est apocryphus 3^a q. 35, 6, 3^m | q. 36, 4, 3^m | q. 43, 3, 1^m | Jo. lect. 14, me^o | c^o 2, lect. 1, fi. | c^o 15, fi. * Consideratio 2. Descriptio. Dionysius 3, 4. Doctor 3, etc. Ecclesiasticus 1, 2. Ethica. Eustratius 1. Exemplum 3.
- 5 Liber de Mirabilibus sacrae Scripturae, non est Augustini, nec est authenticus 3^a q. 45, 3, 2^m. * Inveniri. Judaei 4.
- 6 Oppositum videtur dicere. Quol. 9, 6, 1^m. * Lex 18. Locus 4. Magister o. Plato 4.
- 7 Liber de ecclesiasticis dogmatibus, non est Augustini, sed Genadii. Quol. 12, 11, c. * Prophetia 31, 45.
- 8 Oppositum videtur dicere 2, d. 4, 1, 1^m | 4, d. 12, q. 3, a. 1, q. 2, 6 | d. 14, q. 1, a. 1, q. 6, 5^m | Opus. 19, c^o 8.
- 9 Liber de Spiritu et anima, non est Augustini, nec authenticus 1, q. 77, 8, 1^m | q. 79, 8, 1^m | 10, 1^m | q. 82, 5, 2^m | 1, d. 1, q. 1, 1, 3^m | 4, d. 44, q. 3, a. 3, q. 1, 1^m | Verit. q. 15, 1, 1^m | q. 25, 3, 2^m | q. 26, 5, 7^m | Spiritu. 3, 6^m | 11, 2^m | Anima. 9, 1^m | 12, 1° | 19, 3^m | Jo. 10, lect. 2, fi. * Religio 80. Repraesentatio 1, 2. Scriptura 20, etc. Thalmud.
- 10 Liber de Differentia spiritus et animae, non est Augustini, nec est authenticus. Spiritu. 3, 9^m. * Theologia 29. Theophrastus.
- 11 Liber de intelligentiis, non est authenticus. Quol. 6, 19, 1^m. * Tractare 2.
- 12 Liber de Unitate et uno, non est Boetii, nec est authenticus. Spiritu. 1, 21^m | Quol. 9, 6, 2^m.
- 13 Liber de Causis, continet errorem, scilicet quod creaturae inferiores sunt creatae mediantibus creaturis superioribus. Ideo in hac materia non est authenticus 2, d. 18, q. 2, 2, 1^m | Po^a q. 3, 4, 10^m | 11^m.
- 14 In libris Beati Gregorii, quilibet potest invenire omnes fere motus cordis sui 1^a Cor. 14, lect. 5, me^o.
- 15 Liber Dei, est Christus, vel est praedestinatio, in qua per ordinem scripti sunt omnes salvandi, sed in principio est Christus. Psal. 39, me^o | Hebr. 10, lect. 1, me^o.
- 16 Liber vitae, dicitur tripliciter: scilicet conscriptio salvandorum, scriptura eorum per quae salvantur, idest utrumque Testamentum, et scriptura agendorum seu jam factorum, scilicet libri aperiendi in die iudicii, idest vis divina, qua cuilibet nota fient facta sua 1^a q. 24, 1, 1° | Verit. q. 7, 1, c.
- 17 Liber vitae, est quid increatum, scilicet repraesentatio salvandorum, dirigens Deum in dando vitam gloriae electi. Verit. q. 7, 1, o.
- 18 Liber vitae est notitia Dei, de vita beata cujuscumque in particulari 1^a q. 24, o. | q. 39, 8, fi. | 1, d. 40, q. 1, 2, 5^m | 3, d. 31, q. 1, 2, o. | Verit. q. 7, o. | Philipp. 4, lect. 1, prin^o | Hebr. 12, lect. 4, fi. * Character 40.
- 19 Liber vitae in divinis, dicitur essentialiter, non autem personaliter. Et appropriatur Filio, ratione notitiae, sed Spiritui sancto, ratione vitae 1^a q. 39, 8, fi. | 3, d. 31, q. 1, a. 2, q. 1, 8 | Verit. q. 7, 2, 3, o.
- 20 Pater dicitur caput libri, quia est principium Filii 3, d. 31, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m | Psal. 39, me^o.
- 21 Liber vitae non est praedestinatio, sed est notitia ejus 1^a q. 24, 1, 4^m | 3, d. 31, q. 1, a. 2, q. 2, o. | q. 3, 1^m | Verit. q. 7, 4, o. | Psal. 39, me^o | Philipp. 4, lect. 1, prin^o.
- 22 Liber vitae et electio sunt tantum de vita gloriae creaturarum, non autem proprie de vita naturae, nec de vita gratiae, nec de vita Dei 1^a q. 24, 2, o. | 3, d. 31, q. 1, a. 2, q. 2, o. | Verit. q. 7, 5, 6, 7, o.

LIBERALITAS

- 23 Praescientia est omnium, praedestinatio est gratiae et gloriae simul, sed liber vitae tenet medium, quia simpliciter est tantum gloriae et secundum quid est tantum gratiae 1, d. 40, q. 1, 2, 5^m | q. 3, 3^m | 2, d. 31, q. 1, a. 2, q. 2, o. | q. 3, 1^m.
- 24 Christus secundum naturam humanam, dicitur liber vitae, quia est universale exemplar vitae, non autem est similitudo repraesentans particulariter vitam cujuslibet 3, d. 31, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | Verit. q. 7, 1, c. * Certitudo 21.
- 25 Utrumque testamentum posset dici liber vitae, sed imperfecte, quia non facit notitiam de vita cujuslibet in particulari, sed in universali 3, d. 31, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m.
- 26 Scripti simpliciter in libro vitae, scilicet praedestinati, nunquam delentur de libro vitae. Sed scripti secundum gratiam delentur de libro vitae 1^a q. 24, 3, o. | 1, d. 40, q. 1, 2, 5^m | q. 3, 3^m | 3, d. 31, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Philipp. 4, lect. 1, priu^o | Hebr. 12, lect. 4, fi.
- 27 Sicut potest aliquis deleri de libro vitae, sic potest in eo scribi de novo, scilicet vel secundum opinionem, vel secundum gratiam, non autem simpliciter 1^a q. 21, 3, 3^m.
- 28 Nullus liber dicitur liber mortis, sicut dicitur liber vitae, quia electi solent ascribi, non autem repudiati 1^a q. 24, 1, 3^m | 3, d. 31, q. 1, a. 2, q. 2, c. | Verit. q. 7, 8, o. * Descriptio. Lex 18. Prophetia 31. Repraesentatio 1, 2. Scriptura 20, etc.
- 29 Libri aperiendi in die iudicii sunt conscientiae singulorum. Vel sancti utriusque Testamenti, vel sententia iudicis. Vel vis divina ostendens omnia, qua quilibet nota fient facta sua 1^a q. 24, 1, 1^m | 4, d. 43, a. 5, q. 1, o. | Opus. 3, c^o 253.
- Libera. Confirmatio 21. Electio 12, 13, 14. Haereditas 2. Matrimonium 42, 110. Metaphysica 16. Potentia 20. Usura 90.
- 1 LIBERALITAS est virtus dispensandi bene divitias in usus bonos sibi suisque et aliis 1 2, q. 117, 1, o. Amor 263.
- 2 Ad liberalem non pertinet esse promptum ad recipiendum et minus ad petendum, sed sollicite procurat fructus suarum possessionum ad liberaliter dandum 2-2, q. 116, 4, 3^m. * Andragathia. Ars 11, 12, 13, 24, 43, etc. Avaritia 21, etc. Bonitas 222.
- 3 Propria materia mediata liberalitatis est pecunia, idest res possessa, sed materia immediata est passio circa pecuniam 1-2, q. 60, 5, c. | 2-2, q. 31, 1, 2^m | q. 32, 1, 4^m | q. 58, 9, 2^m | q. 117, 2, 5, o. | 6, c. | q. 118, 3, c. | 2^m | q. 157, 1, c. | Ma. q. 13, 1, c. fi. | Ethic. 4, lect. 1, priu^o * Campsoria 9. Datio 2, 23. Delectatio 35. Deus 458. Dominium 16. Donum 38. Eleemosyna 6, 7. Illiberalitas.
- 4 Liberalitas moderatur amorem pecuniarum et timorem de amissione earum 2-2, q. 123, 4, 1^m. * Justitia 46.
- 5 Proprius actus liberalitatis duplex: scilicet bene uti pecunia in se et in alios, secundarius autem est praeparare et conservare eas ad bonum usum 2-2, q. 117, 3, 4, o. | Quol. 5, 23, 1^m | Ethic. 4, lect. 1, fi. etc. * Meritum 100. Mutuum 3, 4. Prodigalitas 6. Transferre.
- 6 Proprius et principalior actus liberalitatis est dare, quam accipere, vel acquirere, vel conservare, vel uti pro se 2 2, q. 117, 4, o. | q. 119, 1, 1^m | 3^m | Ethic. 4, lect. 1, fi. * Unctio 30. Virtus 225.
- 7 Liberalis tristatur, quod aliquid detur non convenienter, sed magis quando ipse dat non convenienter, quia plus opponitur actui ejus proprio 2-2, q. 117, 4, 2^m.
- 8 Dare aliquid cum concupiscentia retinendi, derogat liberalitati, non autem amicitiae vel charitati, sed magis ostenditur perfectio ejus 2-2, q. 31, 1, 2^m.
- 9 Quod autem liberalitatem tollit, aut violentiam exterioris agentis, aut necessitatem naturae interioris, aut debitum importat aequitatis. Opus. 73.
- 10 Liberalitas est subjective in voluntate 1^a q. 21, 1, 1^m | 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 3, c. | Cg. 1, c^o 93 | Virt. q. 1, 5, c. fi. Subjective.
- 11 Immo est subjective in concupiscibili 1-2, q. 60, 5, c. | 2-2, q. 134, 4, 1^m.
- 12 Dantes omnia pro Christo non sunt prodigi, sed liberales 2-2, q. 119, 2, 3^m. * Usura 35, 39, 56, 61, 63, 104, 134, 136.
- 13 Nulla datio est pure liberalis, nisi datio Dei 1, d. 18, 3, c. | Verit. q. 23, 4, c. fi. * Usus 9.
- 14 Solus Deus est maxime liberalis 1^a q. 44, 4, 5^m | 1, d. 18, 3, c. | d. 25, 2, c. | Cg. 1, c^o 93.
- 15 Christus omnes divitias contemnendo ostendit in se summum gradum liberalitatis et magnificentiae 3^a q. 7, 2, 3^m. Magnificentia 6.
- 16 Omnis virtus theologica et cardinalis est simpliciter, idest secundum propriam materiam nobilior libertate, quae tamen habet quamdam excellentiam, in quantum est utilis ad multa 2-2, q. 117, 6, o. * Ars 24, 45. Justitia 22, 46. Magnificentia 9. Misericordia 9, 10.
- 17 Justitia se extendit ad omnes, non autem liberalitas 2-2, q. 58, 12, 1^m | q. 123, 12, 5^m. * Oratio 55. Temperantia 26.
- 18 Justitia est simpliciter major liberalitate, quia est communior, et fundamentum ejus est et potest esse sine ea, non autem e converso. Sed secundum quid, est e converso: scilicet ut est ornamentum justitiae 1-2, q. 66, 4, 1^m | 2-2, q. 123, 12, 5^m. Virginitas.
- 19 Liberalitas et magnificentia locum non habent, subtracta justi-

LIBERTAS

- tia. Ideo sunt partes potentiales ejus. Virt. q. 1, 12, 26^m | q. 5, 1, 12^m.
- 20 Liberalitas convenit cum justitia, quia utraque est principaliter ad alterum et circa exteriora. Sed prima attendit exteriora ut propria, secunda vero ut sunt alterius et ratione debiti. Ideo liberalitas non est species justitiae, sed est pars sibi annexa 2-2, q. 58, 12, 1^m | q. 117, 2, 3^m | 3, 2^m | 5, o. | q. 118, 3, 2^m | q. 131, 4, 1^m | q. 157, 1, c. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 2, c. | d. 34, q. 1, 2, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 3, 4^m | Ma. q. 13, 1, c. fi.
- 21 Liberalitas est ad se in sumptibus, non autem in dationibus. Sed justitia nullo modo est ad se 2-2, q. 106, 3, 1^m | q. 117, 3, 3^m | 4, d. 15, q. 2, a. 6, q. 1, 1^m. * Magnificentia 9. Misericordia 9, etc. Mutuum 3, etc. Virtus 215.
- 1 LIBERAT Deus a quadruplici aqua: scilicet voluptatis, cupiditatis, vanitatis et potestatis. Isa. 43, me^o. * Accusatio 26. Adventus 6, 8, 9. Aqua 5. Aristoteles 6, 9. Auxilium 3, 7. Beatus 49. Curatio. Daemon 116. Damnatio 4. Decimae 13. Delere. Descendere 2, etc. Emundatio. Eustratius 1. Exorcismus 11, 13. Festum 4, 5. Fides 107. Ignis 21. Incarnari 2, 8, etc. Juramentum 27, etc.
- 2 Deus liberat electos de malis poenae quadrupliciter: scilicet praeservando, consolando, dando bona et convertendo in bonum. Opus. 7, c^o 8. Justificatio 39. Mors 6, 11, 12, 22. Oratio 41, etc. 63. Pascha 3. Passio 85, etc. 116, etc. Pater 21. Praeservatus. Purgatorium 10. Qui est 3. Redemptio o. Resurrectio 50. Salvati o. Satisfactio 15. Serpens 1. Servitus 10, 16. Superbia 35, 36. Tenebrae 2. Testis 1. Tyrannus 11. Usura 233, 239, 299. Veritas 34. Vita 29.
- 3 Liberat Deus sanctos suos a quadruplici igne: primo carnalis tentationis, secundo temporalis tribulationis, tertio aeternae damnationis, quarto divinae indignationis: primo igne utuntur lascivientes, secundo impatientes, tertio impenitentes, quarto superbientes. Isa. 43, me^o.
- Libere. Actus 11. Deus 318. Electio 2, 3.
- 4 LIBERTAS cujuslibet rei, est dominium et potestas sui actus ad opposita 1^a q. 83, 3, 4, o. | 2, d. 23, q. 1, 1, c. | d. 24, q. 1, 1, 1^m | d. 25, 1, c. | 2^m | 3^m | Cg. 2, c^o 47 | Verit. q. 22, 6, o. | Ma. q. 16, 5, o. Actio 44. * Animal 57, etc.
- 2 De ratione vel necessitate libertatis non est esse primam causam sui, id quod liberum est 1^a q. 83, 1, 3^m | Verit. q. 24, 1, 3^m. Ma. q. 3, 2, 4^m.
- 3 Posse velle malum non est libertas, nec est pars libertatis 1^a q. 62, 8, 3^m | 2-2, q. 88, 4, 1^m | 1, d. 42, q. 2, 1, 3^m | 2, d. 7, q. 1, 1, 3^m | d. 24, 1, 2^m | d. 44, q. 1, 1, 1^m | 3, d. 12, q. 2, 1, 2^m | 3^m | d. 18, 2, 5^m | Verit. q. 22, 6, c. fi. | q. 24, 3, 2^m | 7, 4^m | Ma. q. 16, 5, c. * Applicatio 2. Causa 70. Charitas 128. Cogitatio 2. Damnatio 2, 23, etc. Datio 2. Deus 318.
- 4 Tota radix libertatis, ut subjectum est voluntas, ratio autem ut causa 1-2, q. 6, 2, 2^m | q. 17, 1, 2^m | 2, d. 24, q. 1, 3, 5^m | Verit. q. 24, 2, o. | 6, 4^m. * Aequalitas 15. Dominatio 1. Dominium 4, etc. Eleemosyna 4. Electio 12, 13, 14. Filiatio 9. Habere 2.
- 5 Summum libertatis, convenientissime est in voluntate 2, d. 25, 2, 4^m. L. priu^o. Haereditas 2.
- 6 Libertas voluntatis est quo ad tria: scilicet quo ad exercitium actus, determinationem actus et ordinem finis. Prima est respectu cujuscumque objecti et in quocumque statu naturae. Secunda non est respectu finis, sed aliorum et in quolibet statu. Tertia est tantum in statu viae. Verit. q. 22, 6, c. | Ma. q. 6, c. * Imperare 7. Infidelis 5. Jejunium 9. Judaei 26. Judex 8. Lex 39, 141, 142. Matrimonium 42, 81, 37, 110, 112. Metaphysica 16. Ordo 97, 100, 101. Peccatum 200. Possibile 7, 8. Potentia 20. Principatus 1. Prophetia 93. Propositio 8. Sanctitas 2, 6. Servitus 9, 11, 13. Somnus 1. Status 1. Tempus 44. Thomas 5. Tributum 2, 5, 6. Tyrannus 6, 10, 11. Virginitas 37. Votum 9, 10.
- 7 Libertas quadruplex: scilicet libertas a coactione, miseria, peccato et justitia. Prima convenit per se libero arbitrio, non autem aliae 2, d. 25, 5, o. | Verit. q. 24, 1, 11^m | 10, 7^m | Ma. q. 6, 23^m | Jo. 8, lect. 4, priu^o 8, fi. | Rom. 6, lect. 4, me^o | c^o 8, lect. 4, me^o. Coactio 4. Usura 90.
- 8 Libertas opponitur necessitati coactionis, non autem necessitati finis 1^a q. 82, 1, c. | 1^m | 2-2, q. 44, 1, 2^m | 3^a q. 14, 2, c. | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 3, 1^m | Cg. 3, c^o 138, priu^o | Verit. q. 22, 5, o. | q. 23, 4, c. | 17^m | q. 24, 1, 20^m | Po^a q. 10, 2, 5^m | Ma. q. 2, 3, 4^m | Quol. 4, 23, 4^m | Opus. 3, c^o 177 | Rom. 8, lect. 4, me^o.
- 9 Immo libertas etiam opponitur necessitati finis, cum libertas cujuslibet rei sit dominium et potestas sui actus ad opposita 1^a q. 83, 3, 4, o.
- 10 Libertas a coactione, nobilior est in Deo quam in angelo, et nobilior in uno quam in alio angelo et nobilior in angelo quam in homine 2, d. 25, 4, c. | 2^m | 3^m.
- 11 Libertas triplex: scilicet arbitrii, et consilii et complaciti, secundum Bernardum 2, d. 25, 5, 6^m | Verit. q. 24, 1, 11^m.
- 12 Libertas prima est debilitata per peccatum, non autem omnino amissa 1^a q. 83, 2, 3^m | 2, d. 24, q. 1, 1, 4^m | Verit. q. 24, 1, 11^m | 4, 5^m | 10, 11^m | Ma. q. 6, 23^m | Opus. 3, c^o 177.

LIBERUM

- 1 LIBERUM animum nihil sic facit, sicut non occupari circa divitias Mat. 19, meo. * Ingenuus.
- 2 Liberum arbitrium non est habitus proprie, sed est potentia 1^a q. 83, 2, o. | 2, d. 24, q. 1, 1, o. | d. 39, q. 2, 2, 3^m | Verit. q. 24, 4, o.
- 3 Liberum arbitrium est tantum una potentia formaliter, sed duae virtualiter 2, d. 24, q. 1, 2, o. | Verit. q. 24, 5, o.
- 4 Liberum arbitrium est idem realiter, quod voluntas, secundum quod in ea est virtus intellectus. Unde liberum arbitrium esse dicitur facultas voluntatis et rationis 1^a q. 83, 3, 4, o. | 1-2, q. 1, 1, c. | 2-2, q. 24, 1, 3^m | q. 52, 1, 3^m | q. 95, 5, c. | 2, d. 24, q. 1, 3, o. | 3, d. 17, a. 1, q. 3, 5^m | Verit. q. 24, 4, 6, o. * Confessio 15.
- 5 Error quadruplex circa liberum arbitrium 2, d. 28, 1, c. | Philipp. 2, lect. 3, fi.
- 6 Liberum arbitrium dicitur tota anima, non quidem essentialiter, sed per imperium 2, d. 24, q. 12, 1^m.
- 7 Liberum arbitrium est tantum eorum quae sunt ad finem 1^a q. 19, 1, c. | q. 82, 1, 2, c. | q. 83, 1, 5^m | 2, d. 7, q. 1, 1, 1^m | d. 24, q. 1, 3, o. | Cg. 1, c. 88 | Verit. q. 22, 6, o. | 12, c. | q. 24, 1, 20^m | Ma. q. 8, 3, c. | Opus. 3, c. 177.
- 8 Liberum arbitrium ut de actibus est tantum de contingentibus, sed ut de objectis est etiam de praeteritis et necessariis 2, q. 24, 1, 3^m | 4, d. 17, q. 2, a. 2, q. 4, 1^m.
- 9 Aliquid non esse in potestate liberi arbitrii, contingit dupliciter: scilicet si excedat facultatem potentiae exequentis, ut volare, vel facultatem rationis imperantis, ut repentina. Verit. q. 24, 12, c.
- 10 Oppositum videtur dicere a simili. Verit. q. 29, 3, 6^m. * Consilium 9. Contritio 16.
- 11 Liberum arbitrium est per se ordinatum in bonum, nec tendit in malum nisi sub ratione boni 1^a q. 63, 1, 4^m | 3^a q. 34, 3, 1^m | 2, d. 7, q. 1, 1, 1^m | d. 25, 1, 2^m | 5, 2^m | d. 39, q. 2, 1, o. | Verit. q. 24, 10, 10^m | 11 | 12^m | Ma. q. 16, 5, c. * Gratia 153.
- 12 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 19, 7, 2^m | 3^m | 2, d. 38, 5, c. | d. 40, 2, o.
- 13 Nullius creaturae liberum arbitrium potest naturaliter esse confirmatum in bonum, sed tantum ex gratia 1^a q. 63, 1, c. | 1, d. 39, q. 2, 2, c. | 3^m | 2, d. 33, q. 1, 1, o. | Verit. q. 24, 1, 16^m | 7, 6, o. | Anima. 14, 3^m | Job 4, lect. 3, fi. Impeccabilis 1. * Ignorantia 3, 5, 9.
- 14 Immo gratia non immobilizat liberum arbitrium in bonum 1^a q. 62, 3, 2^m | 1-2, q. 106, 2, 2^m | 2, d. 4, 3, 5^m | d. 20, q. 2, 3, 5^m | Cg. 3, c. 155 | Lib. 4, c. 70. Impeccabilis 2. * Intellectus 191, etc. 301, etc. Membrum 12.
- 15 Liberum arbitrium viatoris, potest per gratiam confirmari in bonum, aliquo modo, non autem simpliciter 3^a q. 52, 6, 3^m | q. 79, 6, 1^m | 2^m | Cg. 4, c. 70, 2^m | Verit. q. 24, 9, o. | 11, 9^m.
- 16 Liberum arbitrium in damnatis est obstinatum in malum, quod non potest esse in via perfecte 2-2, q. 14, 3, 3^m | 3^a q. 52, 6, 3^m | q. 86, 1, c. | 2, d. 7, q. 1, 2, o. | 4, d. 20, a. 1, q. 1, c. | Cg. 4, c. 70 | Verit. q. 24, 10, 11, o. | Opus. 3, c. 177, 178, 179. Damnatio 25, etc.
- 17 Liberum arbitrium est in omni et solo habente intellectum 1^a q. 59, 3, c. | 2, d. 25, 1, o. | Verit. q. 23, 1, o. | q. 24, 2, 3, o. | Ma. q. 16, 5, c. * Adam 56. Angelus 430, 460, etc. Animal 57, 58, 59. Cogitatio 2. Daemon 45.
- 18 Liberum arbitrium est in Deo 1^a q. 19, 10, o. | 2, d. 25, 1, o. | Cg. 1, c. 88 | Verit. q. 24, 3, o. | Ma. q. 16, 5, c. Infra. Libertas 10.
- 19 Liberum arbitrium est in beatis et est in damnatis 3^a q. 18, 4, 3^m | 2, d. 25, 1, 4^m | Opus. 3, c. 177.
- 20 Homo habet liberum arbitrium 1^a q. 83, 1, o. | 1-2, q. 1, 1, c. | 2, q. 13, 6, o. | d. 15, q. 1, 3, c. | Verit. q. 24, 2, o. 2, c. | Ma. q. 6, o. | Rom. 9, lect. 4.
- 21 Homo per peccatum amisit liberum arbitrium, quo ad libertatem a culpa et miseria, non autem quo ad naturam 1^a q. 83, 2, 3^m | 2, d. 24, q. 1, 14^m | Ver. q. 24, 4, 5^m | 10, 1^m | Ma. q. 6, 23^m | Opus. 3, c. 177. * Intellectualis 6, 7.
- 22 Liberum arbitrium non est in brutis 1^a q. 59, 3, c. | 2, d. 25, 1, 6^m | 7^m | Verit. q. 24, 1, c. | 2, o. | Ma. q. 16, 5, c.
- 23 Liberum arbitrium non suscipit magis et minus secundum essentiam, sed secundum dispositionem subjecti. Tamen est majus secundum nobilitatem rei cuius est 1^a q. 59, 3, 3^m | 2, d. 7, 1^a. | d. 24, q. 1, 1, 5^m | d. 25, 4, o. | Verit. q. 24, 8, 5^m | 10, 7^m | Ma. q. 2, 11, 11^m. * Christus 164, 162. Joannes 4. Votum 9, 10.
- 24 Liberum arbitrium convenit instrumento communiter dicto, idest moventi moto, non autem instrumento proprie dicto, idest cui motor confert aliquod principium motus. Verit. q. 24, 1, 5^m.
- 25 Actus liberi arbitrii non sunt temporales, nisi per accidens: scilicet in quantum habent ordinem ad potentias corporales 2, d. 15, q. 1, 3, 1^a.
- 26 Usus liberi arbitrii non impeditur per se, sed impeditur per accidens, scilicet in quantum requirit usum rationis quae requirit usum imaginativae, quae impeditur per laesionem sui organi 2, d. 25, 2, 7^m | Verit. q. 24, 12, o. * Actus 124. Adam 56, 60. Caelum 70, 111. Charitas 42. Conceptio 27. Electio 1, etc. Fides 60. Gratia 3, 55, 94, 153, 154, 168, 179, 182, 186. Haecresis 1, 4,

LIGNUM

- 10, 18, 33, 60, 111, 114, 139, etc. 145, 156. Justificatio 21, etc. Maria 7, 27. Matrimonium 3, 5, et Meritum 9, 41, etc.
- 27 Omnis actus humanus est a libero arbitrio elicitive, vel imperative 1-2, 1, 1, c. | 2, d. 24, q. 2, 2, 2^m | d. 25, 2, 6^m. Peccatum 85, etc. 121, 146, 267, 358. Poenitentia 41, 47. Prophetia 41. Providentia 29, 57. Puer 3, 5, 12 etc. Virtus 26, etc.
- 28 Eligere est proprius actus elicitus liberi arbitrii 1^a q. 83, 3, 4, o. | 3^a q. 18, 4, b. | c. | 2, d. 24, q. 1, 2, c. | 2^m | d. 25, 3, c. | 1^m | 4, d. 9, a. 4, q. 1, 3^m | Verit. q. 24, 5, 8, 12, c. | Opus. 3, c. 177. * Usura 196. Vita 37. Voluntas 45.
- 29 Posse facere bonum est essenziale libero arbitrio, quasi pertinens ad esse secundum, non autem ad esse primum. Et est naturale, non quidem de constitutione naturae, sed ad quod natura ejus ordinatur. Verit. q. 24, 10, 12^m | 13^m.
- 30 Liberum arbitrium in nobis, mutatur intrinsece, vel mutatione cognitionis, vel passionis, vel habitus, et extrinsece a Deo. Ma. q. 16, 5, c.
- Libet. Complacentia o. Libido.
- Libido voluntatis gravat peccatum, sensibilis autem leviat 2-2, q. 154, 3, 1^m | q. 156, 3, c. | 3^m. * Actio 43. Adulterium 6. Aemulatio. Amor 191. Amplexus. Avaritia 16. Castra. Coitus 6. Decor. Equus 2. Ignis 21. Incontinentia 8, etc. Jacob 9. Osculum. Peccatum 161, 246, 340.
- Libra. Pondus. Usura 191, 187, 192, 214, 239.
- Licentia. Adoptio 6, 9. Bellum 8. Confessio 65, etc. 91. Contumacia. Diaconus 2. Divortium 3. Eleemosyna 19, etc. Episcopus 26, 27. Fornicatio 7, 14. Indulgentia 14. Misericordia 25. Missa 14. Ordo 50, 53, 92. Permutatio. Religio 61, 54, 57, 75, etc. 106. Simonia 19. Stephanus 1. Uxor 19.
- 1 LICITA sunt, quae non prohibentur 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 2, c. | 1^a Cor. 6, lect. 2, fi. * Accusatio 11. Acquirere. Adjurare 4, etc. Adoratio 20. Advocatus 7, 8. Alchimia 9. Alienum 4, etc. Amor 89. Ancilla. Annexum 1. Anniversarium. Appellare 1, etc. Ars 45, 46, 50. Balneum. Baptismus 40. Bellum 7, 8. Beneficium 20. 23. Bibere. Bonitas 116. Campsoria 8, 12. Canis. Cathedra 2. Charitas 63. Commendatio. Concubinitus 1, 2. Confessio 74, 84, etc. Conjunctio 4. Conscientia 14. Daemon 75, 78. Debitum 22. Delectatio 112. Deus 370. Diaconus 3, 6. Divinatio 3, etc. Divortium 3. Ecclesia 10, etc. Eleemosyna 16, etc. Episcopus 26, etc. Eucharistia 151, etc. 189. Exactio 1, 4. Exclusio 2. Excommunicatio 3, 19.
- 2 Non licere alicui contingit dupliciter: scilicet ratione prohibitionis et ratione defectus 2-2, q. 187, 1. * Fallere 1. Ferrum 2. Festum 11, 12. Fornicatio 6, etc. Fractio 2. Fucatio. Haecresis 62, 112. Histrionatus. Ignorantia 33. Impugnare 1. Infidelis 13, 12. Insidiae. Interpretatio 1. Juramentum 5, etc. 27, etc. Justitia o. Lex 39, 40. Magi 11, 12. Matrimonium 78, 103, 128, 142. Matutinae o. Medicina 4. Membrum 12. Meretrix 2, etc. Missa 7, etc. 13, etc. Moriens. Necessitas 30, 33. Negotiatio 1, 2. Nuptiae 6, 7. Obedientia 41. Occidere 4, etc. Operatio 22. Ordo 86, etc. Ornatus 2, 4, etc.
- 3 Aliqua dicuntur licita secundum legem, quia non puniuntur 2-2, q. 69, 2, 1^m | 4, d. 37, q. 2, 1, c. fi. | 2^m. Quol. 8, 10, 1^m. * Oza. Perfectio 62, 88, 91. Permutatio. Philosophia. Posse o. Possessio 4. Praeceptum 65, 66, 139. Praeda. Praedicare 1, 3, 4, 7, 8, 12. Praelatio 3, 4, 5. Princeps 24. Proclamare. Prosperitas 2. Religio 45, 46, 48, 49, 51, etc. Reliquiae. Sabbatum 9, 10. Sacerdos 26. Sepultura 4. Simonia 19, etc. Spectacula 1. Spes 20. Statutum o. Teloneus. Thesaurus. Tormentum. Tyrannus 9, 10, 11. Usura 62, 156, etc. 210, etc. Uti 17, 18. Uxor 1, etc. 8, etc. 18, 19. Venatio. Vendere 5, 10, etc. Verberare. Vindicatio 4. Violatio. Virginitas 35, etc. Votum 9, 63.
- 4 Homo etiam a licitis abstinet, ut liberior divinis obsequiis vacet 2-2, q. 153, 4, 3^m | q. 184, 3, 3^m fi.
- Ligare. Absolvere 3, 8, 13, 31, 32, 33. Applicatio o. Cete 4. Clavis 1, etc. Compositio 9. Concupiscentia 14, etc. Conscientia 12, 15. Daemon 73, 117, 120. Delectatio 54. Habitus 66. Incarcerare. Intellectus 180. Lex 1, 50. Maria 13, 63. Obligari o. Passio 30, 52, 53, 66, 67. Posse 3, 7. Potentia 10, 11, 20. Praeceptum 29, 144, etc. Sanctificatio 13. Somnus 2. Schola o. Vexatio. Votum 9, 63.
- Lignum. Altare 3, 4, etc.
- 1 LIGNUM vitae, et arbor scientiae boni et mali, sunt materialia, sed significant res spirituales 1^a q. 102, 1, 4^m | 2, d. 17, q. 3, 2, 6^m.
- 2 Lignum vitae causabat immortalitatem in Adam, per solam fortificationem virtutis; alii vero cibi, restaurando deperditum 1^a q. 97, 4, o. | 2, d. 19, 4, c. | 4^m | 5^m | d. 29, 4, 5^m | 3, d. 16, q. 1, 3, 5^m | Ma. q. 5, 5, 8^m | 3^m. Adam 52, 54.
- 3 Causa principalis immortalitatis Adae, erat virtus supernaturalis ei data, non autem lignum vitae. Sed tamen erat coadjuvans ad continuationem vitae 1^a q. 97, 4, c. fi. | 2, d. 19, 4, 5^m | L. fi. | d. 29, 5, 6^m | Ma. q. 5, 5, 9^m. Adam 51. Consecratio 11. Crux 4.
- 4 Si post peccatum, homo comedisset de ligno vitae, non potuisset evadere mortem, sed potuisset eam differre 2-2, q. 16, 4, 2, 6^m |

LIMBUS

LOCUS

- 2, d. 29, 5, 6^m. Adam. 53, ut Elias 5. * Homicidium 3. Lignum. Prohibitio 6. Sera. Taeda. Usura 198, 199.
- Liguria. Lombardia.
- Lilium significat sanctos tripliciter: scilicet propter stipitis altitudinem, odoris suavitatem, et humoris virorem; et Christum quadrupliciter: scilicet quia vestit colligitque eos, requiescit in eis, et inter eos ipse Christus est lilium. Isa. 35, fi.
- 1 LIMBUS patrum, est supra limbum puerorum, et uterque est supra purgatorium et infernum, licet sint contigui, et differant in poenis, secundum quae consonat magis sanctorum dietis, et revelationi factae multis 3, d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 45, q. 1, a. 1, q. 2, 3, o. * Adventus 6. Ascendere 16. Descendere o. Deus 254, etc. Infernus 1. Jejunium 21.
- 2 Idem locus est datus sanctorum, ante adventum Christi, dicebatur sinus Abrahae, ratione requiei, et limbus inferni, ratione defectus gloriae. Non autem sunt omnino diversi 3^a q. 52, 2, 4^m | 4, d. 1, lect. 2, L. 1^m | d. 45, q. 1, a. 1, q. 212. * Mansiones. Spes 27.
- 3 In limbo patrum erat quies, per immunitatem poenarum, non autem per immunitatem desiderii. Sed in beatis est utrumque 4, d. 45, q. 1, a. 2, q. 1, c. * Suffragia 12. Testamentum 11.
- 4 Sancti patres in limbo habebant fidem et spem, quia non evacuantur, nisi per visionem Dei per essentiam 3, d. 16, q. 2, a. 5, q. 3, o. | 4, d. 45, q. 1, a. 2, q. 3, c.
- 5 Gaudium magnum erat in eo de gloria sperata 3^a q. 52, 5, 1^m | 3, d. 26, q. 2, a. 5, q. 3, 1^m.
- 6 In limbo patrum erat dolor de dilatione gloriae, non autem poena sensibilis pro peccato. Sed Christus solvit utrumque, scilicet praeservando a secundo, et dando gloriam 3^a q. 52, 2, 2^m | 5, 1^m | 3, d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 264, 2, a. 5, q. 3, 1^m.
- 7 Limbus patrum, clausus fuit a Christo, ne quis ulterius introeat 3, d. 22, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m.
- Limitatio. Angelus 161, 556, 558, 615. Deus 22, 23, 26, 27, 52, etc. 106, 277. Effectus 1. Finiri. Forma 80, 87. Infinitum 2, 4. Potentia 49. Potestas 18. Spirituale 9. Christus 30.
- Limites. Attingere 2. Capacitas 2. Delectatio 89. Deus 416, 417. Luxuria 5. Meta. Natura 29. Numerus 13. Terminus.
- Limpidum. Ars 3. Deus 117, 222, 237.
- Limus est terra permista aquae. Ideo corpus hominis dicitur componi ex eo, idest ex quatuor elementis 1^a q. 91, o. * Adam 92. Lutum.
- 1 LINEA dicitur dupliciter: scilicet prima species quantitatis continua, et quaelibet res linealiter disposita. Primo modo habet duo puncta in actu, non autem secundo modo 4, d. 40, 2, 3^m. * Abstractio 5. Applicatio 1. Circulus 2. Concavum. Consanguinitas 5, etc.
- 2 Substantia lineae perit, si non sit punctus in potentia, nihil autem si non sit actu. Verit. q. 2, 3, 11^m. * Diameter. Elix.
- 3 Omnes lineae inquantum hujusmodi, sunt ejusdem speciei. Sed inquantum sunt in certo situ vel loco, differunt specie secundum diversitatem locorum, quae est secundum ordinem ad primum continens. Ethic. 10, lect. 5, fi. Locus 8, 12.
- 4 Linea differt numero ab alia linea, ex diverso situ 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m. * Mensura 6. Principiatum 1.
- 5 Plures lineae rectae naturales, possunt miraculose esse inter duo puncta, non autem naturaliter. Sed mathematicae, nullo modo 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | Po^a q. 1, 3, 17^m | Quol. 1, 22, 2^m. * Punctus 1, 2, 4, 5. Sphaera. Teophrastus.
- Lineale. Numerus 7.
- Lineamentum. Anthropomorphitae. Judaei 25. Tertullianus 3.
- 1 LINGUA dicitur meditari, quia est signum cordis, et loquitur meditata, et sunt quasi unum. Psal. 34, fi. | Psal. 51, meo | Rom. 14, lect. 1, fi.
- 2 Lingua infirmi, quae infecta est cholerico et amaro humore, non potest percipere aliquid dulce, sed omnia videntur ei amara 1^a q. 75, 2, c. | q. 111, 4, c.
- 3 Quae pulchre dicuntur in una lingua, non sonant pulchre translata in aliam. Isa. prolo. 2, meo.
- 4 Dicitur lingua maris, quia in egressu filiorum Israel de Aegypto, non fuit divisum mare ex uno latere, sed quasi quaedam lingua quae circumdabat montem quemdam. Vel lingua maris dicitur medium maris, more hebraei sermonis, qui omne quod est in medio, linguam vocat propter hoc quod lingua est in medio oris, quod quidem ad litteram nunquam fuit factum, sed significatur amotio omnis impedimenti detinentis. Vel lingua maris dicitur Aegyptus, cujus litus lingit mare. Isa. 11, fi.
- 5 Lingua est facilis ad peccatum quia est mobilis, et est immediatum instrumentum cordis, unde ream linguam non nisi rea mens facit 2-2, q. 98, 1, 3^m fi. | Psal. 38, prin^o. * Angelus 441, 443.
- 6 Peccatum linguae gravatur sextupliciter: scilicet frequentia, dolo, deliberatione, conditione loquentis, conditione audientium, et conditione eorum contra quos est. Psal. 49, fi. * Apostoli 10, 12,

13. Balbutiens o. Blasphemia 7. Crucifigi 1. Doctrina 18. Donum 44.
- 7 Donum linguarum, est gratia gratis data. Et necessaria fuit duplici ratione: scilicet ut primi discipuli Christi, per universum orbem discurrerent fidem ejus ubique praedicarent; et ut sicut gentibus ad idolatriam declinantibus, introducta est diversitas linguarum, ita etiam quando erant gentes ad cultum unius Dei revocandae, contra hujusmodi diversitatem remedium adhiberetur per donum linguarum 2-2, q. 176, 1, o. | 1^a Cor. 14, lect. 1, meo. * Dubitatio 4. Framea. Gustus 3. Interpretatio 4. Loqui o. Membrum 7. Missa 4. Missio 42. Munus o. Officium 3. Paulus 4. Perjurium 4. Praecepta. Praedicare 1. Prophetia 71. Sermo o. Tactus 3.
- 8 Christus habuit donum linguarum, quo tantum non est usus, quia tantum in una gente praedicavit 2-2, q. 176, 1, 3^m | 3^a q. 7, 7, 3^m. * Verbum 77.
- 9 Linguae nomine, intelligi potest omnis expressio cognitionis, sive hominum sive angelorum 1^a q. 107, 1, 2^m | 2, d. 11, q. 2, 3, c. | Verit. q. 9, 4, 12^m | Rom. 14, lect. 1, fi. | 1^a Cor. 13, lect. 1, prin^o.
- Liniri. Baptismus 238, 240. Confirmatio 4. Exorcismus 12.
- Linum. Corporalia 1. Episcopus 13.
- Linus. Poetica 3.
- Lippus. Lia.
- Liquefactio duplex: scilicet bona, et mala idest amoris, et timoris. Psal. 21, meo. * Amor 255, 257, 258. Aurum 2. Color 5. Liquor.
- Liquor. Accidens 81, 82. Eucharistia 71, 101, 102, 103, 104. Generatio 15, 28. Lux 25. Oleum 1. Puer 3. Resurrectio 23.
- Lis. Accusatio 22. Causa 113. Furtum 13.
- 1 LITIGIUM proprie est contradictio in verbis, non ex defectu amoris animos unientis, sed ex hoc quod quis non veretur contristare personam. Primum est contentio, et pertinet ad discordiam contrariam charitati. Secundum contrariatur amicitiae, vel affabilitati, non autem mansuetudini vel temperantiae, licet oriatur aliquando ex ira, vel concupiscentia generali, et ex multis aliis 2-2, q. 116, 1, o. * Accusatio 22.
- 2 Litigare in judicio, est peccatum quadrupliciter: scilicet ratione avaritiae, modi, medii et scandali 1^a Cor. 6, lect. 2, prin^o. Affabilitas 4. Pax 23. * Adulatio 4, 5.
- 1 LITERA proprie dicitur in Scriptura, elementum autem in prolatione vocis. Sed unum ponitur pro alio. Periherm. lect. 2, meo fi. * Apostoli 14. Area 3. Argumentum 6. Caeremonia 6. Circumcisio 12. Cohors 1. Ethos. Excommunicatio 30. Intellectus 159. Lepra 2. Lex 106. Logica 13. Ornatus 12, 13. Paulus 1. Praeceptum 46. Psalmus 4. Purgatio 4. Sabbatum 5. Sacramentum 131. Sacrificium 17. Sanctificatio 4. Sensus 37, etc. Sepultura 12. Usura 188. Uxor 3, 19.
- 2 Ex diversa ordinatione earundem literarum, resultant diversi intellectus 2-2, q. 173, 2, c.
- 3 Littera veteris legis occidit per occasionem dupliciter: scilicet vel per occasionem erroris, vel per occasionem male vivendi. Opus. 1, c^o 31. Lex 107.
- 4 Figurae literarum quibus tria et sex repraesentant gracci, satis sunt propinqua apud eos 3^a q. 46, 9, 2^m fi.
- Littus. Cete 12. Restitutio 16.
- Livor. Eliseus. Invidia o.
- Lixivium. Baptismus 62.
- Locale. Angelus 356, 439. Usura 147.
- Locare. Ars 45. Caelum 71. Elementum 11. Locus o. Usura 168. Usus 14, etc.
- Locellus. Virtus 41.
- 1 LOCUS non esset nisi esset aliquis motus secundum locum. Opus. 52, c^o 2.
- 2 Locus est idem per essentiam, quod superficies corporis locantis 2, d. 12, 5, 1^m | 2^m | Quol. 6, 3, c. | Cae. lect. 18, fi.
- 3 Immo locus et superficies, diversae sunt species quantitatis continuae, constitutae per diversas formales rationes. Opus. 42, c^o 19 | Opus. 52, c^o 2, fi. | Meta. 5, lect. 15, meo. * Abraham 17. Accidens 8, 59. Accusatio 28. Actio 4.
- 4 Locus et tempus, ponuntur species quantitatis in libro Praedicamentorum, non autem in quinto Metaphysicae, quia locus habet aliam rationem mensurae quam superficies, non autem aliud esse quantitatis. Opus. 42, c^o 19 | Meta. 5, lect. 15, fi. * Additus 1. Adjurare 11.
- 5 Locus secundum quod praedicatur de locante, pertinet ad genus quantitatis: sed secundum quod praedicatur denominative de locato constituit praedicamentum ubi. Meta. 5, lect. 15, fi. | Lib^o 11, lect. 9, fi. | Phy. 3, lect. 5, fi. 1. Adoratio 6. Aer 1. Alleluja. Altare 4. Angelus. Anima 18, etc. 123, 136, 164, 232. Animal 20, 23. Anulus. Applicatio 1. Aqua 1, 2, 8. Aquila 1. Ascendere 15, etc. Avaritia 14. Aversio 10. Baptismus 166. Beatitudo 12. Benefacere 1. Caelum 29, 30, 44, 45, 71, etc. Calor 16. Calvariae. Campsoria 4, 11. Capitale 9. Catholica. Character 7. Cataractae. Circumscribi o. Confirmatio 48. Contemplatio 20.

LOCUS

- Contrarium 3, 5, 25, 30. Corpus 13, etc. 39, 40, 41, 45, etc. Daemon 112, etc. 121, etc. Damnatio 32, 66.
- 6 Opinio duplex de loco: scilicet falsa, idest quod locus sit spatium; et opinio vera, scilicet quod locus sit superficies corporis locantis in ordiue ad primum locans. Quol. 6, 3, c. Descendere 10. Definitio 11. Deus 383, 398. Dimensio 9. Dispositio 13.
- 7 Locus significat tria: scilicet opportunitatem, dignitatem et finem. Psal. 36, meo. * Distantia 1, 2. Divisio 16. Doctrina 18.
- 8 Inter qualibet duo loca sunt infinita loca, tam divisibilia, quam indivisibilia 1, q. 53, 2, c. * Elementum 14. Eucharistia 118, etc. 133, etc.
- 9 Oppositum videtur dicere 1, d. 32, q. 4, 2, 5^m | 6^m. * Femina 3. Fieri 5. Flumen 2.
- 10 Respectus et inclinatio et ordo corporis gravis ad locum medium est relatio realis 1^a q. 28, 1, c. * Forma 15, 16, 150. Generatio 22. Gratitudo 3. Grave 5, etc. Haeresis 139. Hebraei 2. Homicidium 2. Ilustrionatus. Honor 35. Ibices. Illuminatio 4. In 7, 8. Incorporalia o. Indivisibile 1. Infamia 1. Infernus o. Instabilitas. Iustans 28, 29. Intellectus 91. Iudicium 62, 77. Jus 1. Lex 110, 147, 163. Liberalitas 19. Linea 3. Locale. Locare. Locellus. Limbus 2. Manus 1. Marchio. Mare 1. Materia 7, 10, 36, 37, 38, 43, 46.
- 11 Locus et ubi non debentur quanto inquantum huiusmodi, sed inquantum est determinatae naturae. Ideo locus et tactus non debentur mathematicis, nisi metaphorice 2, d. 2, q. 2, 2, 6^m | Po^a q. 9, 7, c. | Trin. 15, c. Holocaustum 4. Memoria 8. Menstruus 1. Missa 14. Mors 13. Motus 41, c. 49, etc. Mundus 4, 5. Nomen 17. Nullibi. Numerus 17. Oratio 31. Ordo 92, 96. Ornatus 10. Pallium 1. Paradisus 2, 3. Passio 90. Paulus 14. Peccatum 99, 161. Perjurium 5. Poenitentia 68. Positio. Praeceptum 18. Praeparare. Processio 18, 46. Purgatorium 2. Quantitas 10.
- 12 Nullum corpus comparatur ad locum nisi mediantibus quantitativis dimensionibus 4, d. 10, 1, 5^m | a. 2, q. 3, 2^m | d. 44, q. 2, a. 2, q. 5, c. | Quol. 7, 8, c. * Religio 61. Sacerdos 24. Sacramentum 83. Sacrificium 19. Sacrilegium 4, 5.
- 13 Diversitas loci non facit aliquid ad diversitatem corporum secundum locum, sed secundum numerum. Trin. 16, o. * Salvati 15. Sanctus 4. Sepultura 4, 7, 8, 10. Situs 1, 9. Spirituale 1, 2, 9, etc. Superhumeralis. Suspectio 6. Synagoga.
- 14 Esse in loco dicitur dupliciter: scilicet sicut esse in aliqua re, vel esse sicut locatum in loco 1^a q. 8, 2, c. * Templum 3, 4. Tempus 27.
- 15 Esse in loco proprie est esse in mensura: quod non convenit incorporeis 1, d. 37, q. 2, 1, c. | q. 3, 1, 1^m. Incorporalia 1, 2. Theologia 23.
- 16 Esse in loco contingit dupliciter: scilicet circumscriptive et definitive 1^a q. 52, 4, o. | d. 10, 3. Ut Angelus 95, 98. * Terraemotus 2, 3, 6. Totum 10.
- 17 Ad esse in loco definitive, duo requiruntur: scilicet esse in loco et commensurari loco, vel secundum quantitatem, vel secundum virtutem 4, d. 10, a. 3, q. 2, c. Trahere 1. * Tribuni. Ubi o. Vapor 3. Velox 1. Vendere 10. Verboitas. Verbum 18.
- 18 Omne quod habet quantitatem vel virtutem finitam, oportet esse definitive in loco in quo est 4, d. 10, a. 3, q. 2, c.
- 19 Omne habens dimensiones, est necessario in loco si est spatium, non autem si est superficies, sed tantum ea quae dependent a primo continente. Quol. 6, 3, c. * Universale 22. Usura 77, 164, 195, 214, 243, 244, 280. Virtus 1, 12. Visio 10.
- 20 Quod est in aliquo loco totum totalitate essentiae potest simul esse extra: non autem totalitate quantitatis 1^a q. 3, 2, 3^m.
- 21 Incorporalia sunt in loco 1^a q. 8, 2, 1^m | 2^m. * Christus 11, 21. Usus 8, 10, 18.
- 22 Oppositum videtur dicere 1^a q. 2, 1, c. | q. 52, 1, c. | 1, d. 37, q. 2, 1, c. | q. 3, 1, 1^m | 2, d. 45, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 1^m | Verit. q. 10, 12, c. | Hebdo. lect. 1, fi.
- 23 Incorporalia sunt in loco, per contactum suae virtutis: non autem per contactum quantitatis dimensionis 1^a q. 3, 2, 1^m | 2^m | q. 52, 53, o. | Quol. 1, q. 3, 1, c. | 2, c. | 3^m.
- 24 Deus non est in loco circumscriptive, neque definitive: quia est ubique 1^a q. 52, 2, c. fi. | 3^a q. 52, 3, 3^m | 1, d. 37, q. 3, 2, c. | q. 4, 1, 4^m | 2, d. 8, a. 4, q. 4, c. | 4, d. 10, a. 3, q. 1, 2, c. In 12.
- 25 Deus dicitur esse in loco metaphorice: quia implet locum causalitate effectuum: non autem distantia dimensionum 1^a q. 8, 2, c. | 1, d. 37, q. 2, 1, c.
- 26 Deus est in loco, non quidem ut quid mensuratum loco: sed ut dans virtutem loco locandi et continendi 1^a q. 8, 2, c. | 3, c. fi. | 1, d. 37, q. 2, 1, c.
- 27 Nihil aliud significat ubi, quam esse in loco: vel moveri secundum ubi, quam moveri secundum locum. Nec motus secundum locum attribuitur subjecto loci, sed locato 1, d. 37, q. 2, 3, 2^m | Meta. 11, lect. 12, prin^o a.
- 28 Locus non movetur motu quo movetur locatum, secundum locum. Verit. q. 1, 6, c.
- 29 Ad hoc quod aliquid per se moveatur in loco, oportet quod per

LOQUI

- se sit in loco, et quod per se moveatur, idest non ad motum alterius 4, d. 10, a. 3, q. 4, c.
- 1 LOGICA non est pars principalis scientiae speculativae: sed reducitur ad eam ut adminiculum, sive ut instrumentum ejus. Trin. q. 5, 1, 2^m. Trin. 17, 2^m. Ars 4. * Angelus 63. Consideratio 2. Continuum 1, 2.
- 2 Logica est scientia rationalis. Poster. prin^o. * Corporeitas 2. Corruptibile 2. Contrarium 22. Dialectica o.
- 3 Immo logica est ens reale, cum scientia sit assimilatio intellectus ad rem scitam 1^a q. 14, 2, 2^m | 1, d. 1, 3, c. | Po^a q. 7, 5, c. * Aequivoca 5, 6. Definitio 7, 13. Differentia 6. Ens 19. Exemplum 3.
- 4 Logica non solum rationalis est ex hoc quod est secundum rationem, quod est omnibus artibus commune: sed ex hoc quod dirigit actum rationis, sive ex hoc quod est circa actum rationis, sicut circa propriam materiam. Poster. prin^o. * Forma 34.
- 5 Oportet logicae partes accipere, secundum diversitatem actuum rationis qui sunt tres: scilicet intelligentia indivisibilium, compositio et divisio et discursus. Poster. prin^o. * Genus 14, 20. Impossibile. Metaphysica 27, 28.
- 6 Quia logica dirigit actum rationis: ideo dicitur ars artium. Poster. prin^o. * Oratio 11. Ordo 39, 40. Pars 12.
- 7 Oppositum videtur dicere 1^a q. 1, 5, c. | 1, prol. 3, c. fi. | 3, d. 3, q. 2, 2, c. | d. 24, q. 2, 2, 4^m | Cg. 2, c^o 4, fi. | 3, c^o 25, 8^m | Ethic. 6, lect. 6, prin^o | Meta. prol. prin^o. * Processio 15, etc. Subjectum 7. Substantia 15, 35.
- 8 Studium incipit a logica, licet sit difficillima, cum sit de secundo intellectis: quia aliae scientiae dependent ab ea, inquantum ipsa docet modum procedendi in omnibus aliis scientiis. Trin. q. 6, 1, 3^m. * Usura 209.
- 9 Logica est de his quae communia sunt omnibus, sicut et metaphysica, idest logica est de intentionibus rationis quae ad omnes res se habent. Poster. lec. 20, meo.
- 10 Logicus et mathematicus considerant res secundum principia formalia tantum. Po^a q. 6, 1, 11^m.
- 11 Logicales scientiae non quaeruntur propter se, sed ut adminiculum, sive ut introductoriae ad alias scientias. Trin. 17, 2^m | Meta. lect. 1, fi. | lect. 3, prin^o.
- 12 Logicum nominamus, qui de sermonibus et signis qualitercumque considerat. Opus. 73, c^o 1 | Perier. lect. 2, prin^o.
- 13 Significatio vocum, est de principali consideratione logici: non autem consideratio literarum, sed est de consideratione grammatici. Perier. lect. 2, prin^o. Metaphysica 27.
- Logos in graeco significat rationem et sermonem sive verbum 1^a Cor. lect. 6, prin^o | c^o 2, lect. 1, prin^o.
- Lombardia. In partibus Liguria, Aemiliae et Flaminiae quae hodie Lombardia vocatur, nullus principatum habere potest perpetuum, nisi per viam tyrannicam, duce Venetiarum excepto qui tamen temperatum habet regimen. Unde principatus ad tempus melius sustinetur in partibus supradictis. Opus. 20, lib^o 4, c^o 3.
- Lombardus. Haeresis 111. Lombardia.
- 1 LONGANIMITAS est virtus qua habetur animus tendendi in aliquid distans in longinquum. Et convenit dupliciter cum patientia, sed magis cum magnanimitate: scilicet primo quidem quia patientia sicut fortitudo sustinet aliqua mala, propter aliquod bonum. Quod si ex propinquo expectetur, facilius est sustinere. Si autem in longinquum differatur, difficilis est expectatio. Secundo quia hoc ipsum quod est differri bonum speratum, natum est causare tristitiam. Et sic secundum quod sub eadem ratione mali contristantis, potest comprehendendi et dilatio boni sperati, qua pertinet ad longanimitatem, et labor quem homo sustinet continuata executione boni operis, quod pertinet ad constantiam, tam longanimitas, quam etiam constantia sub patientia comprehenduntur 1-2, q. 70, 3, c. | 2-2, q. 17, 5, 3^m | q. 96, 5, o. | 2^a Cor. 6, lect. 2, prin^o. Expectatio 3. Infra. Patientia 3, 6.
- 2 Longanimitas magis respicit spem quam timorem, vel audaciam, vel tristitiam, sicut etiam magnanimitas 2-2, q. 136, 5, o.
- Longe est Deus a nobis quadrupliciter: scilicet ratione expectationis, imperfectionis, temporis et majestatis ejus. Isa. 30, fi. * Absens. Angelus 530. Christus 196. Confessio 31, 82. Ethos. Matrimonium 115. Procul. Prope 1. Usura 203. Via 13.
- Longaevitas. Honor 11.
- Longinquum. Deus venit de longinquo quadrupliciter: scilicet propter diuturnam expectationem, meritorum nostrorum imperfectionem, temporis dilationem et majestatis altitudinem. Isa. 30, fi. * Confessio 82. Longanimitas 1. Longo. Matrimonium 115. Usura 244.
- Longitudo. Baptismus 52. Contrarium 30, 42. Eucharistia 117. Fornicatio 9. Rex 9. Subtilitas 1. Terra 9. Vita 8. Vitium 11.
- Loquacitas. Austeritas 1. Charadrius.
- Loquax. Balbutiens o.
- 1 LOQUI, est ordinare conceptum intellectus ad alterum, ut ei innotescat per propriam voluntatem 1^a q. 107, 1, c. fi.
- Immo ut ab altero, loquens ipse accipiat 1^a q. 107, 1, 1^m | 3, o.

LOQUI

- 1 **LOQUI**. In seitis per disciplinam, loquutio excedit intellectum, ut causa ejus, sed in inventione est e converso 1, d. 37, l. 1, meo. * Agiographae 2. Angelus 52, 117. Anthropospatos. Apostoli 9, etc. Apparere 9. Appetitus 25. Austeritas. Benignitas. Charitas 144. Clamor 2. Contentio 2. Contrarium 22. Daemon 12, 13, 14, 17, 76. Daemoniaci. Deus 208. Esse 87, 88. Falsitas 19, 20. Fictio 1, 3. Fides 5. Genus 3. Gratosus o. Humilitas 28. Instrumentum 15. Intelligibile 2. Interrogare. Juramentum 1. Lex 109. Lingua o.
- 2 In diversis linguis, sunt diversi modi loquendi 1^a q. 39, 3, 2^m. * Littera o. Luxuria 18. Magnanimitas 18. Mendacium 1, etc. 20. Miraculose. Modestia 4, 6. Mulier 7. Nutus. Os. Paulus 4, 20, etc. Peccatum 32, 33, 34, 70, etc. Poenitentia 92. Perseverantia 4. Praedicare 1. Prolatio. Probare. Prophetia 6, 9, 25, 26.
- 3 Modus loquendi triplex: scilicet modus loquendi altum, humile, et mediocre. Loqui altum convenit persuadenti. Secundum docenti. Tertium delectanti. Psal. 18, meo 2. * Psalmus 8. Reduplicatio 4. Santificatio. 10. Sapientia 51. Scriptura 12, etc. Sermo o. Significatio 5, etc. * Soliloquium. Subiectum 1. Suppositum 1. Tacere 1. Testis 5, 10. Turtur. Verbum 9, 15, etc. Veritas 14, etc. 25, etc. Virtus 73. Usura 209, 274, 291.
- 4 Deus loquitur angelis, vel hominibus, ostendendo aliquid. Et fortassis Deus primis hominibus antea loquebatur sicut eum angelis loquitur, ipsa incommutabili veritate illustrans mentes eorum, et si non tanta participatione divinae essentiae, quanta capiunt angeli, secundum Augustinum 1^a q. 94, 1, c. fi. | Verit. q. 12, 7, 11^m | q. 18, 3, c. * Christus 29, 67.
- 5 Loquutio Dei duplex: scilicet interior, per inspirationem, et exterior per praedicationem. Verit. q. 18, 3, c. | Psal. 59 meo 4.
- 6 Loqui videntur simulacra, non tamen vere, sed daemones formant in aere sonum, similem loquutioni. Po^a q. 6, 5, 4^m.
- 7 Loqui videntur bruta, per illusionem Simonis magi, vel operante daemone, sicut et asina Balaam, per angelum 2-2, q. 165, 2, 4^m | Potentia q. 6, 5, 3^m.
- 1 **LOT** offerens filias suas incestui, non elegit culpam, sed ostendit ordinem culparum, quia minus gravis culpa erat stuprum, quam sodomia.. Ma. q. 1, 5, 14^m | Opus. 20, libo 4, co 14. * Daemon 100, 101. Ebrietas 9, 10, 11.
- 2 Lot culpandus est, secundum Augustinum, non quantum ille incestus, sed quantum ebrietas meruit 2-2, q. 150, 4, c. fi. | Eph. 5, lect. 7, prin^o. Ebrietas 9, etc.
- 3 Quamvis Lot credatur immunis a peccato mortali fuisse, filiae tamen ejus non omnino excusantur a peccato mortali. Sed ex pietate intentionis, minus peccaverunt, quia fuit levis aestimatio, supra quam se fundaverunt. Etiam si eis pro certo constitisset, totum genus humanum periisse, debuissent divinum consilium et patris expetere, in tam horribili facto, quod erat contra primam institutionem matrimonii, ubi pater et mater prohibentur 4, d. 33, l. meo.
- Lotio** pedum veteris testamenti, praetermittitur in novo Testamento, et retinetur lotio manuum, quia est in promptu, et idem significat, scilicet perfectam munditiam 3^a q. 83, 5, 1^m. Ablutio. Baptismus 156, 231, 246, etc. Confirmatio 22. Christus 212. Eucharistia. Sacerdos 21.
- Lubricitas**. Peccatum 159. Via 4.
- Lubrificare**. Christus 212.
- Lucas** fuit discipulus Pauli, et in conscriptione evangelii sequutus est eum. 1^a Cor. 11, lect. 6, meo. Adoratio 19. Joannes 15, 16. Oratio 99. Paulus 29.
- Lucere** 7. Creatura 6. Esse 31. Forma 38. Fulgere. Ignis 5, etc. Vindicatio 8.
- Lucerna** significat quatuor: scilicet prosperitatem, animam seu mentem, Christum et alios sanctos. Psal. 17, fi. * Planetae 3.
- Lucia** verum dixit quod corpus non coinquinatur nisi de consensu mentis 2-2, q. 64, 5, 3^m | 4, d. 33, q. 3, 1, o. | l. | Verit. q. 15, 4, 2^m | 5, c. Daemon 65. * Eleemosyna 20. Martyrium 11. Membrum 5. Meritum 34. Praemium 8. Virginitas 9, 11, 28.
- 1 **LUCIDITAS** alicujus emittentis radios visibiles nobis, causatur ex congregatione partium diaphani tantum 2, d. 2, q. 2, 2, 1^m | 3, 2^m. * Apostoli 35. Caelum 10, 43, 56. Claritas 3. Densitas. Ignis 2, 5, 6, 17, 20. Illuminatio 6. Luminare 1.
- 2 Corpora maxime formalia sunt lucida actu, ut ignis. Propinqua vero iis sunt diaphana, idest receptiva luminis, ut aer et aqua. Sed materialia sunt opaca, ut terra 2, d. 2, q. 2, 2, 1^m | Anima. 2, lect. 14, fi. | Sensu. lect. 6, meo 4. * Matrimonium 106. Missio 42. Psalmus 3. Scriptura 6.
- Lucifer** peccavit gravius ceteris angelis inquantum in eo minor flexibilitas fuit ad peccatum 1^a q. 63, 8, 3^m | 2, d. 6, 1, 4^m | 2, c. * Angelus 207, 299. Error 9, 10. Nabuchodonosor 1. Venus 1.
- Luciferiani**. Error 9, 10.
- Lucius**. Scipio.
- Lucrum**. Adulatio 1, 2. Aleator o. Avaritia o. Beneficium 23. Bonitas 228. Campsoria 1, 6, 8. Commutatio 1. Decimae 25, etc. Electio 33. Eleemosyna 14, 21. Exaectio 5. Fortitudo 45. Hypocrysis 6. Justitia 26. Negotia. Negotiario o. Praedicare 13. Praelatio 17. Restitutio 15. Turpe lucrum. Usus 14. Vultur.

S. Th. Opera omnia. Index.

LUMEN

- 1 **LUCTUS** proprie est planetus pro mortuis. Psal. 34, meo. * Alleluja. Beatitudo 147, etc. Fletus. Jejunium 3, 33.
- 2 **Luctus duplex**: scilicet luctus de peccatis et luctus quo spretis terrenis ad caelestia suspiramus. Primus est luctus poenitentiae, secundus vero est luctus prudentiae 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 5, 2^m. * Psalmus 7. Jejunium 3, 33.
- Ludiera** seu jocosa sunt dicta vel facta, in quibus non quaeritur nisi delectatio animalis 2-2, q. 168, 2, c. | 4, d. 6, l. Finis 114. Luxuria 18.
- Ludificatio** daemonum mutat homines in bestias secundum apparentiam tantum, non autem secundum rei veritatem 1^a q. 114, 4, 2^m | Ma. q. 16, 9, 2^m. * Diana. Illusio. Loqui 7. Nabuchodonosor 6, 7. Python 7, o. Superstitio o.
- 1 **LUDUS**. Ludo fieri dicuntur quae praeter intentionem alicujus necessitatis fiunt ad solam delectationem 4, d. 6. l. Alea.
- 2 Ludus est in remedium contra fatigationem animalem, dans animae quietem, idest delectationem 1-2, q. 1, 6, 1^m | 2-2, q. 168, 2, o. | 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 1, c. | 1^m | Cg. 3, co 25, 6^m. Isa. 3, fi. e. * Athanasius 1. Baptismus 137. Contemplatio 25.
- 3 Ambrosius reprobatur omnes ludos in sacra Scriptura: non autem in aliis 2-2, q. 168, 2, 1^m. * Curiositas 1.
- 4 Ludere ad recreationem cum debitis modis est meritorium in habente charitatem 2, d. 40, 5, c. fi. * Delectatio 40, 41.
- 5 In ludis aliquid decet unum, quod non decet alium 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 1, c. * Eutrapelia. Finis 114. Jocosum.
- 6 Ludus triplex: scilicet turpis, devotus et recreativus. Primus debet vitari a quolibet. Secundus est laudabilis. Tertius debet sumi, sed temperatus a poenitente 2-2, q. 168, 4, 1^m | 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 1, 10. * Ira 39. Ludiera.
- 7 In ludis cavenda sunt tria: scilicet dicta et facta turpia nociva, resolutio gravitatis, et indebitae circumstantiae 2-2, q. 168, 2, o. | 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 1, c. | Isa. 3, fi. Sabbatum 14, 17.
- 8 Ludere inordinate ratione recreationis, opponitur eutrapeliae. Sed pertinet ad molliem ratione quietis 2-2, q. 138, 1, 3^m.
- 9 Defectus ludi est peccatum, sed minus quam excessus ejus 2-2, q. 168, 4, o.
- 10 Excessus ludi duplex: scilicet ratione turpitudinis vel nocuenti, et ratione indebitae circumstantiae. Primus est peccatum mortale, secundus autem est peccatum veniale, nisi ponatur finis in hoc 1-2, q. 168, 3, o.
- 11 Superfluitas ludi pertinet ad ineptam laetitiam, filiam gulae 1-2, q. 168, 3, 3^m.
- 12 Peccata ratione solius intentionis, excusantur per ludum. Non autem peccata ex sua specie, sed reddunt ludum obseonem et flagitiosum 2-2, q. 168, 3, 1^m.
- Lugdunum**. Haeresis 113.
- Lumbrici** non sunt filii ejus ex quo materialiter nascuntur, quia non sunt ejusdem speciei cum eo 3, d. 4, l. prin^o.
- 1 **LUMEN** dupliciter potest inesse alicui: scilicet vel per modum formae permanentis, vel per modum passionis transeuntis 2-2, q. 171, 2, c. | q. 175, 3, 2^m | Verit. q. 12, 1, 2, c. | q. 13, 2, c. | q. 20, 2, c. | 2^a Cor. 12, lect. 1, fi. * Actus 39. Calor 17, 13.
- 2 Lumen in stellis est qualitas permanens, in aere vero est ut passio transiens. Verit. q. 12, 1, c. * Caelum 10.
- 3 Lumen in aere et lumen in sole est idem lumen specie et ratione. Verit. q. 9, 1, 7^m | Cae. 2, lect. 14, meo.
- 4 Oppositum videtur dicere 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m | q. 4, 5^m | Po^a q. 5, 1, 6^m | q. 6, 4, c. fi.
- 5 Lumen solis diversimode recipitur in diversis 2, d. 9, 1, 7^m | d. 13, 3, 10^m | d. 15, q. 1, 1, 4^m | 2, 4^m.
- 6 Lumen fit continue in aere sine innovatione 2, d. 15, q. 3, 1, 4^m | Quol. 4, 9, c. Color 1, etc. Lux 17.
- 7 Oppositum videtur dicere 1, d. 17, q. 1, 1, c. | Ma. q. 2, 2, 5^m | 11^m. * Dies 1, etc. Ignis 2, 5, 17, 18. Intentionale 2. Judicium 86. Luciditas. Luminositas.
- 8 Intensio luminis non impedit receptionem spiritualem speciei coloris, manente diaphani natura. Ideo quanto magis aer illuminatur, tanto per eum aliquid melius videtur, nisi forte ex debilitate visus 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 4, 5^m.
- 9 Lumen est in aere intentionaliter, seu per modum intentionis, sicut colores in aere et imago in speculo 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m | q. 4, 5^m | Po^a q. 5, 1, 6^m | q. 6, 4, fi. | Anima. 2, lect. 14, fi.
- 10 Immo lumen est in aere realiter 1^a q. 67, 3, c. | 2, d. 13, 3, c. | Anima. 2, lect. 14, fi.
- 11 Omnis alteratio est per virtutem luminis dantis generationem omnibus corporibus et dantis esse spirituale colori in medio, vel organo 2, d. 13, 3, c. fi. | 7^m. * Luna o. Sol c.
- 12 Lumen est medium in omni sensu. Sed in visu immediate, in aliis autem sensibus, mediantibus aliis qualitatibus 2, d. 13, 3, c. fi.
- 13 Ex duobus luminibus, fit unum intensius 2, d. 13, 3, 2^m | Dio. 2, 2, lect. 2. * Visibile 3. Visio 8, etc.
- 14 Immo majus lumen, offuscat minus lumen 3^a q. 9, 1, 2^m | 3, d. 14, a. 1, q. 1, 2^m.
- 15 Majus lumen offuscat minus lumen, scilicet alterius illuminantis,

- non autem minus lumen illuminati, sed perfecti ipsum 3^a q. 5, 4, 2^m | q. 9, 1, 2^m | 3, d. 13, q. 1, 1, 3^m | d. 14, a. 1, q. 1, 2^m | 4, d. 49, q. 2, 6, c. | 4^m.
- 16 In lapsu hominis omnia pejorata sunt. Et sol et luna suo lumine deteriorata sunt realiter. Vel ut dicamus melius, deteriorata sunt suo lumine, quo ad usum hominis, qui non tantum beneficium ex lumine caelesti post peccatum consequutus est, quantum ante peccatum 4, d. 48, q. 2, 3, 3^m | 4^m | L. fi.
- 17 Lumen naturale intellectus, nihil aliud est quam manifestatio veritatis 1^a q. 67, 1, c. | q. 106, 1, c. | Causis. lect. 6, meo.
- 18 Lumen intellectus habet duos effectus: scilicet facere intelligibilia in actu et perficere intellectum possibilem 3, d. 14, a. 1, q. 3, c. * Abstractio 19. Actualitas 1. Actus 142. Adoratio 2, 8. Agiographae 2. Angelus. Apostoli 37. Argumentum 1. Arithmetica 3. Assistere 12. Caecitas 1, etc. Certitudo 6, etc. Cherubin o. Cognitio 24, 36, etc.
- 19 In homine est triplex lumen, quo non participant bruta: scilicet lumen naturae, gratiae et gloriae 1^a q. 106, 1, 2^m | Psal. 35, fi. Daemon 1, etc. Deus 195, etc. 220, 225. Docere 3. Fides 46, 115. Animal 49. Gratia 1, etc. 14, 150. Habitus 68, etc. Haeresis 108. Illuminatio 7, etc. Intellectus 42, etc. 138, 166, 289, 138. Intentio 8. Ira 60. Lex 31. Macula 2.
- 20 Lumen naturale intellectus confortatur per infusionem luminis gratuiti 1^a q. 12, 13, c. * Manifestatio 2. Moyses 2. Nitor 1. Nubes 1. Prophetia 23, 24, etc. Purgatio 1. Ratio 1, etc. 15, etc. 42. Sanctus 7. Scientia 80, 135.
- 21 Lumen supernaturale intellectus, idest intellectus qui ponitur donum Spiritus sancti, est quaedam acuta perspectio divinorum 1^a q. 106, 1, 2^m | 2-2, q. 49, 2, 2^m | Psal. 35, fi. Spirituale 11. Synderesis 4, 8. Tenebrae 4, 6.
- 22 Lumen intelligibile, imprimitur divinitus ad iudicandum visa ab aliis, ad intelligendum Scripturas et ad interpretandum, sicut Apostolis ad cognita naturaliter, et ad agenda 2-2, q. 173, 2, c. * Theologia 25, 36. Usura 86. Veritas 46. Virtus 256. Visio 5, 8, etc. Visus 7, etc.
- 23 Lumen gloriae non potest esse connaturale alicui creaturae 1^a q. 12, 5, 3^m | Cg. 3, c^o 53 | 54, 4^m | Verit. q. 8, 3, c.
- 24 Lumen Dei, dicitur dupliciter: scilicet ipse Deus et aliquid derivatum ab eo. Quol. 1, 1, 2^m. * Christus 117, 148.
- 25 Tres personae divinae, improprie sunt tria lumina: sed simpliciter sunt unum lumen. Opus. 1, c^o 5, fi. | Dio. 2, lect. 4.
- 4 LUMINARE dicitur omne corpus lucens et radios mittens, ut sol, luna et omnes stellae: non autem corpus diaphanum, nec opacum 2, d. 15, q. 1, 1, 4^m. * Dies 1, 4. Luna 2. Lux 10. Miraculum 19, 56.
- 2 Productio plantarum, praemittitur productioni luminarium, ad excludendum idolatriam 1^a q. 70, 1, 1^m | 4^m | 2, d. 15, q. 1, 4^m.
- 5 Luminaria producta sunt primo die, quo ad substantiam. Sed quo ad collationem determinatae virtutis, producta sunt quarta die 1^a q. 70, 1, 1^m | q. 74, 1, 4^m | 2, d. 15, q. 1, 1, 1^m | 3^m. Dies 17, 23. Lux 10.
- 4 Luminaria sunt fixa in sphaeris, secundum Aristotelem, nec moventur sine suis sphaeris. Sed oppositum tenet Ptolomaeus 1^a q. 70, 1, 3^m.
- 5 Sol dicitur luminare magnum et luna luminare minus, sed sol propter quantitatem et propter virtutem, luna vero dicitur magna, propter quantitatem apparentem et claritatem, et propter propinquitatem ad nos et propter manifestos ejus effectus 1^a q. 70, 1, 5^m | 2, d. 15, q. 1, 1, 3^m | 4^m.
- Luminositas. Caelum 10.
- 1 LUNA plena, oritur vespere et occidit mane. Ideo dicitur praeesse nocti, quia probabile est, quod producta sit perfecta sicut plantae et animalia 1^a q. 70, 2, 5^m. * Caelum 25, 26, 27, 58, 91. Coena. Daemon 81.
- 2 Luna non dicitur praeesse diei, sicut nocti, licet appareat in die, quia non dominatur diei, propter praesentiam majoris luminaris, scilicet solis 2, d. 15, q. 1, 1, 5^m.
- 3 Luna secundum proprium motum est velocior sole, sed secundum motum diurnum est e converso 3^a q. 44, 2, 2^m | Cae. 2, lect. 15, o. Caelum 94. * Dies 9. Fluxus o. Halo. Judicium 85, 86. Juppiter. Lumen 16. Lux 25, o.
- 4 Luna facit in mense quod sol facit in anno, quo ad varietates qualitatum. Opus. 28, c^o 4 | Cae. lect. 15, o.
- 3 Luna semper illuminatur secundum unum hemisphaerium, reliquo hemisphaerio remanente obscuro. Cae. lect. 16, prin^o b.
- 6 Luna dicitur dieotoma quando in augmento vel decremento, media facies versa ad nos, illuminatur et altera pars obscura est. Psal. 10, prin^o Cae. 2, lect. 16, prin^o. Mare 2. Neomenia. Offuscatio. Paradisus 4. Pascha 4.
- 7 Luna per revolutionem fit obscura, per eclipsim sanguinea, per nubem nigra. Et significat ecclesiam. Psal. 10, prin^o a.
- 8 Eclipsis lunae contingit ex oppositione terrae inter solem et lunam privatum lumine solis, per umbram terrae. Poster. lect. 42, meo | Lib^o 2, lect. 1, fi. * Passio 89. Planetae 1. Resurrectio 8. Stella 3. Terra 13.
- 9 Luna, secundum Glossam, obscuratur quandoque per revolutionem et sic fit obscura, quandoque per eclipsim, et tunc in sanguinem convertitur, quandoque per nubis interpositionem et tunc fit nigra. Sic ecclesia fit obscura, deficientibus doctoribus et praedicatoribus, sanguinea tyrannorum persecutione, nigra autem haereticorum seductione. Psal. 10, prin^o.
- Lup an ar. Lex 170. Puritas 3.
- Lupus tria significat: scilicet diabolus tentantem, haereticos maculantes et tyrannos saevientes 4, d. 13, q. 2, 3, b. 2 | Jo. 10, lect. 3, meo. Praelatio 17. * Bestia. Ululae. Ululare.
- Lutum ex sputo, significat verbum incarnatum. Jo. 9, lect. 1, fi. * Baptismus 65. Eucharistia 159, 160, 233. Limus.
- 1 LUX seu lumen non est corpus, nec est evidentia coloris 1^a q. 67, 2, o. | q. 76, 7, c. | q. 91, 1, 2^m | 2, d. 2, q. 2, 3, 4^m | d. 13, 3, o. | d. 30, q. 2, 1, c. | 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | Trin. 15, 3^m | 4^m | Dio. 2, lect. 2 | Cae. 2, lect. 10, fi. | Anima. 2, lect. 14, o. * Albedo 1. Amor 189. Color 1, 3, 5, 8. Dies 3, etc. Esse 31. Forma 32, 33. Haeresis 53.
- 2 Lux non est forma substantialis solis, sed est qualitas activa cujuslibet lucentis a se 1^a q. 67, 3, o. | 2, d. 13, 3, o. | 4, o. Spiritu. 8, 12^m | Anima. 2, lect. 14, fi. * Ignis 5, 6. Odium 11. Opus 4.
- 5 Lux est propria qualitas caeli. Opus. 9, q. 7 | Job 38, lect. 2, prin^o | Cae. 2, lect. 10, fi. | Anima. 2, lect. 14, fi.
- 4 Lux est in tertia specie qualitatis 2, d. 23, 3, 8^m | Anima. 2, lect. 14, fi. * Seraphin 2. Tenebrae 1, 4, 6. Visibile.
- 5 Differentia inter lucem, lumen, radium et splendorem 2, d. 13, 3, c. | Anima. 2, lect. 14, fi. Christus 211.
- 6 Lux proprie est tantum in corporibus, quantum ad illud a quo sumitur nomen. Sed quantum ad id cui imponitur, magis convenit spiritualibus quam corporalibus 1^a q. 67, 1, o. | q. 74, 1, c. | 1, d. 22, L. prin^o | 2, d. 13, 2, o. | Quol. 6, fi. | Jo. lect. 3, prin^o.
- 7 Lux non habet contrarium, quia est qualitas primi alterantis 1^a q. 67, 3, 2^m | 2, d. 13, 3, 8^m | 9^m. Cg. 2, lect. 10, fi. | Anima. 2, lect. 14, fi. | Sensu lect. 11.
- 8 Lux dicitur tota hypostasis colorum, quia omnis color fundatur in luce 3, d. 23, q. 2, 1, 1^m.
- 9 Lux dicitur esse sine numero, pondere et mensura, quia virtus ejus se extendit ad omnia corporalia, non autem simpliciter 1^a q. 5, 5, 5^m | 1, d. 3, q. 2, 3, 4^m | Verit. q. 21, 6, 11^m.
- 10 Lux primo creata, fuit sol, sed adhuc informis, quo ad determinationem virtutis, factam quarta die. Nec lux erat nubes nisi secundum similitudinem 1^a q. 67, 4, o. | q. 68, 1, c. fi. | q. 70, 1, 2^m | q. 74, 1, c. | 4^m | 3, 5^m | 2, d. 13, 4, o.
- 11 Lux non luget, sed per eam alia lucent. Trin. 16, 4^m. * Angelus 619. Ardor. Color 1, 3, 5, 8. Caelum 10, 43, 123, 124.
- 12 Lux non videtur per aliquam similitudinem, sed per essentiam suam informat oculum 1^a q. 56, 3, c. | 2, d. 13, 3, c. fi. | d. 23, q. 2, 1, c. | Verit. q. 8, 3, 17^m | q. 14, 8, 4^m | q. 8, 3, c. | 1^a Cor. 13, lect. 4, prin^o. * Corpus 41, 54. Luciditas. Lumen o. Oppositum videtur dicere. Verit. q. 8, 26^m.
- 15 Lux facit quod color, qui visibilis in potentia, fiat visibilis in actu 1^a q. 67, 3, 3^m | q. 79, 3, 2^m | 1, d. 45, 2, 1^m | 2, d. 13, 3, c. | d. 20, q. 2, 2, 2^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. | Quol. 8, 3, c. fi. * Vespere 3. Visibile.
- 14 Oppositum videtur dicere 1^a q. 12, 5, 1^m | Cor. 1, c^o 76, 1^m | Lib^o 2, c^o 77, 3^m | Anima. 4, 4^m | Anima. 2, lect. 14, fi. | Lib^o 3, lect. 10, prin^o.
- 13 Eodem actu, videtur color et lux, ut ratio videndi, non autem ut objectum 1-2, q. 8, 3, 2^m | 12, 4, c. | 1, d. 17, q. 1, 5, c. | Cg. 1, c^o 76, 1^m | Verit. 8, 11, 6^m.
- 16 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 87, 3, 2^m.
- 17 Lux multiplicat se non quidem per creationem novae lucis, sed diffundendo se super materiam 2, d. 30, q. 2, 1, c. | Po^a q. 4, 6^m. Lumen 6.
- 18 Alium effectum facit lux solis, alium lux Jovis et sic de aliis planetis 1^a q. 67, 3, c. | 70, 1, 2^m | 2, d. 13, 4, c. | d. 15, q. 1, 2, 5^m | Spiritu. 8, 12^m.
- 19 Non omnis influxus est per lucem, nisi metaphorice pro actu, vel tantum in corporibus, inquantum lux est forma primi agentis, scilicet caeli. Quol. 6, fi.
- 20 Lux inquantum est in lucente, est causa efficiens illuminationis in aere. Sed inquantum est in aere illuminatio, est causa formalis ejus 1, c. 17, q. 1, 1, 2^m. * Visio 8, 14, 20. Visus 5, 7. Usura 126.
- 21 Lux agit ad productionem formae substantialis, ut instrumentum caeli 1^a q. 67, 3, 3^m | 2, d. 13, 3, 7^m | Cae. 2, lect. 10, o.
- 22 Caelum non agit in haec inferiora nisi per lucem 1, d. 11, 1, 5^m | d. 37, q. 1, 2, 2^m | 2, d. 13, 3, c. | d. 17, q. 3, 1, c. fi. | Cae. 2, lect. 10, fi. c. Caelum 96, infra.
- 23 Lux caeli non agit in haec inferiora nisi mediante motu 2, d. 2, q. 2, 3, 2^m | Cg. 1, c^o 85, 3^m | Po^a q. 5, 7, 19^m | Job 33, lect. 2, meo | Cae. 2, lect. 10, o.
- 24 Oppositum videtur dicere 1^a q. 66, 3, 2^m | Quol. 6, 19, o. | Phy. 4, lect. 3, fi.
- 25 Nox in plenilunio, et calidior: quia quaelibet lux de se, semper

LUXURIA

- causat calorem, licet causet frigus vel humorem, secundum proprium rationem lunae vel stellae 2, d. 15, q. 1, 2, 5 | *Cae.* 2, lect. 10, fi. 5.
- 26 In rebus corporalibus nihil est luce delectabilius. *Jo.* 5, lect. 6, meo.
- 1 LUXURIA principaliter est circa voluptates venereas: secundario autem dicit excessum in aliis 2-2, q. 153, 1, o. | 1^a *Tim.* 5, lect. 2, meo. * Adulterium o. Amoenitas. Bellator 1. Capitale 8. Coitus o. Confessio 43, 44, 70, 73, 74.
- 2 Per prohibitionem moechiae, prohibetur fornicatio simplex, et omnis actus luxuriae 3, d. 37, a. 2, q. 1, 2^m | *Ma.* q. 14, 2, 14^m | q. 15, 2, 2^m | 3^m | *Quol.* 3, 12, c. * Impudicitia. Inconstantia 2. Insensibilitas 2. Libido. Maceratio o. Miles 10.
- 5 Per hoc quod prohibetur operatio luxuriae, designatur esse per se mala, in quocumque sit, tam ipsa quam delectatio ejus, nisi per accidens prohibeatur 4, d. 24, q. 3, 4, 4^m. * Peccatum 38, etc. Pythagoras 2. Vitium 11, 12.
- 4 Omnis actus luxuriae est peccatum 2-2, q. 153, 3, o. | *Ma.* q. 15, 1, o. Ut concubinator 4, infra.
- 5 Omnis actus luxuriae deliberatus, extra limites matrimonii, est peccatum mortale. Aliter vero est veniale 1-2, q. 35, 3, c. | q. 36, 3, c. | q. 153, 3, o. | 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, o. | *Cg.* 3, c. 122 | *Verit.* q. 25, 5, 7^m | *Ma.* q. 15, 2, o. | 3, c. | 1^a *Cor.* 6, lect. 3, o. Delectatio 89.
- 6 Luxuria est vitium capitale 2-2, q. 153, 4, o. | *Ma.* q. 15, 4, o. Capitale.
- 7 Peccata luxuriae, inter vitia intemperantiae, sunt maxime expro-
babilia 2-2, q. 151, 4, 3^m.
- 8 Luxuria est gravius peccatum quam gula simpliciter, et ratione materiae. Sed est e converso, secundum quid, et ratione incita-
menti 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, 4^m | *Ma.* q. 15, 2, 6^m.
- 9 Species luxuriae sunt sex: scilicet fornicatio, adulterium, incestus, stuprum, raptus, et luxuria contra naturam 2-2, q. 154, o. | 4, d. 41, a. 4, q. 1, 2, o. | *Ma.* q. 15, 3, o. Incestus 2. * Caecitas 2. De-
lectatio 58, etc. 89, etc. Daemon 52, 60, 61, 62.
- 10 Stuprum aliquando sumitur communiter pro omni peccato luxuriae
2-2, q. 154, 6, 2^m. * Desperatio 6, 7. Equus o. Incestus 2.
- 11 Sacrilegium reducitur ad species tres luxuriae: scilicet vel ad stu-
prum, vel ad adulterium inquantum vitiatur virgo Deo despon-
sata: vel ad incestum, inquantum est cum cognata spirituali
2-2, q. 154 | 3^m | 10, 2^m | 4, d. 41, a. 4, q. 2, 7^m. * Inconstantia 2.
- 12 Peccatum luxuriae contra naturam, non est humanum, sed be-
stiale 2-2, q. 142, 4, 3^m | q. 154, 11, o. | 3, d. 37, l. fi. | 4, d. 41,
a. 4, q. 2, 4^m.
- 13 Vitium contra naturam, est gravissimum inter species luxuriae:
secundo raptus, tertio incestus, quarto adulterium, quinto stu-
prum, et minimum fornicatio 1-2, q. 73, 7, c. | 2-2, q. 154, 12, o.
| q. 170, 1, 2^m | 4, d. 41, a. 4, q. 3, o.
- 14 Species luxuriae contra naturam, sunt quatuor: quarum gravissi-
ma est bestialitas, secundo sodomia, tertio cum muliere extra
naturam, quarto mollicies 2-2, q. 154, 11, o. | 12, 4^m | *Ma.* q. 15,
1, 7^m. * Insensibilitas 3. Temperantia o. Natura 49, 50.
- 15 Circa tempora Abrahae, humanum genus venerat ad profun-
dissimum peccatorum scilicet ad infidelitatem, et ad turpissimum
vitium contra naturam 3^a q. 70, 2, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. o.
| *Rom.* lect. 8, prin^o. * Pollutio 2. Religio 96. Sacrilegium 7.
Turpiloquium.
- 16 Filiae luxuriae sunt octo: scilicet caecitas mentis, inconsideratio,
praecipitatio, inconstantia, amor sui, odium Dei, affectus prae-
sentis saeculi, et desperatio futuri saeculi 2-2, q. 53, 6, o. | q.
153, 5, o. | *Ma.* q. 8, 1, c. | q. 15, 3, 4, o. Caecitas 2. Inconstan-
tia 2. Desperatio 6, 7.
- 17 Gradus luxuriae quintuplex: scilicet aspectus, cogitatio, delectatio,
consensus, et opus 1-2, q. 72, 7, c. fi. | 3^m | *Job* 31, prin^o.
- 18 Ex luxuria oriuntur quatuor inordinati actus loquutionis: scilicet
turpiloquia, stultiloquia, scurrilia, et ludicra 2-2, q. 153, 5, 4^m.
- 19 Vitium contrarium luxuriae per defectum, est in non reddente
debitum coniugi, vel in aliquo abstinente a luxuria in reveren-
tiam daemonum, sicut nigromantici, et virgines deae Vestae. *Ma.*
q. 15, 1, 9^m. * Virtus 41.
- Oppositum videtur dicere 4, d. 35, 4, 5^m prin^o. Luxuria 20.
- 20 Femina plus inclinatur ad luxuriam quam masculus, quo ad a-
bundantiam humoris, sed e converso quo ad maiorem calorem
4, d. 35, 4, 5^m.
- Femina plus inclinatur ad luxuriam quam masculus, quia mi-
nus concupiscentiis resistit 2-2, q. 156, 1, 1^m | 2^m | q. 165, 2, 4^m
fi. | 4, d. 35, 4, 5^m fi.
- 21 Luxuria et gula, sunt subjective in concupiscibili. *Virt.* q. 1, 5,
10^m. Subjective.
- 22 Nulla passio ita deprimit rationem, sicut gula et luxuria 2-2, q.
53, 6, o. | q. 55, 8, 1^m | q. 180, 2, 3^m fi. | *Mat.* 23, fi.
- Immo ira inter caeteras passionem, magis impedit usum, et judi-
cium rationis 2-2, q. 53, 6, 1^m. Ira 54.
- 23 Homo per luxuriam maxime recedit a Deo. *Job* 31, prin^o. * A-
mor 239, 270. Castitas 2, 6, 10, 11. Delectatio 58, etc. 90, etc.

MACULA

- 24 Homo incurrit quintuplex damnum ex luxuria: scilicet depres-
sionem mentis, ex haeredationem, periculum personae, pericu-
lum rerum, et impedimentum bonorum operum 2-2, q. 46, 3, c.
| *Job* 31, lect. 1, prin^o etc. Desperatio 6, 7. Duplicitas 2. Im-
prudencia 4.
- 25 Luxuria vix vitari potest, nisi vitetur principium ejus, scilicet a-
spectus mulieris pulchrae, et praecipue aspectus virginis 2-2, q.
167, 2, c. | *Job* 31, prin^o * Impudicitia. Impugnare 4. Ira 60,
Lascivia. Mulier 16, etc. Pythagoras 2. Scurrilitas 3.
- 26 Luxuria vincitur fugiendo, sed accidia et cetera vitia resistendo
1-2, q. 35, 6, 3^m | 2-2, q. 35, 1, 4^m | 1^a *Cor.* 6, lect. 3, meo. Impu-
gnare 4. Stultitia 8, 9. Stultiloquium. Superbia 35. Virginitas
23, 24, Seraphin 4.
- Lycurgus* dat leges *Lacedaemoniis*, et multum laudatur. *Opus* 20.
Libo 4, c. 18. * Possessio 6.
- Lyr a.* Musica 2. Organum 5.

M

- Macedonius*. Elephas 7.
- Macedonius*. Haeresis 103. Simonia 6. Spiritus 19.
- 1 MACERATIO corporis, est utilis tantum contra vitia carnis, non au-
tem contra vitia spiritus 1^a *Tim.* 4, lect. 2, meo.
- 2 Maceratio proprii corporis non est accepta Deo nisi discreta, ut
concupiscentia refranetur, et natura non nimis gravetur 2-2,
q. 88, 2, 3^m | q. 147, 1, 2^m | q. 188, 6, 3^m. Castitas 11. Continen-
tia 18. Jejunium 7. Macies. Sanctitas 8.
- Machinati* o. Dispensatio 19. Excogitatio. Matrimonium 118.
- Machabaei* peccaverunt venialiter ex avaritia, quia acceperunt
donaria idolorum, non tamen colendo ea. Vel si peccaverunt
mortaliter colendo ea, postea poenituit eos: ideo obtulit pro eis
Judas 4, d. 45, q. 2, 2, q. 1, 1^m. * Consecratio 20. *Encaenia*. *Ju-*
dae. Sabbatum 10.
- Macharius* illuminabat infernum precibus suis, ut damnati viderent
se mutuo 4, d. 45, q. 2, a. 2, q. 1, 4^m. * *Christus* 119, 190, 191.
Macies. Habitus 60.
- Macilentus*. Delectatio 27.
- Mahumetus* attraxit populos carnales, per legem voluptuosam,
non quidem subtilem, sed plenam fabulis, et sine signis, sed vi
armorum. *Cg.* 1, c. 6, fi. | *Libo* 3, c. 27, fi. | *Libo* 4, c. 83, | 1^a
Cor. 15, lect. 1, prin^o *Ecclesia* 12. *Paganus*. *Saraceni*.
- Macrobius*. Justitia 22.
- Mactare*. Lupus.
- 1 MACULA in corpore, et macula in anima, contingit dupliciter: sci-
licet privatione decoris, per peccatum mortale, et ex superin-
ductione, per peccatum veniale 3^a q. 87, 2, 3^m.
- 2 Macula peccati est defectus nitoris animae, scilicet luminis divini
et rationis, et gratiae, ex inordinato amore temporalium 1-2, q.
86, o. | q. 89, 1, o. | 2-2, q. 87, 6, c. | 4, d. 18, q. 1, a. 2, q. 1, c.
* Accusatio 23. Anima 88. Conscientia 20, 21.
- 3 Macula non dicit aliquid positivum in anima nec privationem
tantum, sed in respectu ad suam causam, scilicet ad peccatum.
Ideo diversorum peccatorum, sunt diversae maculae 1-2, q. 86,
1, 3^m | 3^a q. 88, 1, c. | 2, d. 32, q. 1, 1, 2^m | d. 42, q. 1, 2, 4^m | 3,
d. 36, 5, 2^m | 4, d. 38, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m. *Po* q. 3, 6, 23^m. *
Duratio. * *Fomes* 8. Ingratitudo 16.
- 4 Macula peccati nihil aliud est quam privatio gratiae 1-2, q. 109,
7, c. | 2, d. 32, q. 1, 1, c. | 3, d. 36, 5, 2^m | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q.
3, 2^m | d. 18, q. 1, a. 2, q. 1, c. * *Manipulus*. *Maria* 61. *Ordo* 98.
- 5 Macula peccati quo ad privationem gratiae, et quo ad causam,
scilicet quo ad peccatum, respicit intellectum, sed principaliter
respicit affectum. Ideo dicitur caecitas et tenebrae 4, d. 18, q.
1, a. 2, q. 1, 2^m.
- 6 Macula peccati quo ad causam, dicitur contagium, non autem quo
ad privationem 4, d. 18, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m.
- 7 Macula peccati est medium inter actum peccati et reatum, quia
est effectus primi, et fundamentum secundi. Ideo per extrema
intelligitur 2, d. 42, l. 1. * Peccatum 2, etc. 53, 314, etc. 354, 366.
- 8 Actus peccati non potest esse sine reatu et macula, sed bene e
converso, quia primum est causa secundi et tertii 2, d. 42, l. 1.
- 9 Actus peccati facit distantiam a Deo, quam sequitur macula 1-2,
q. 86, 2, 3^m. * *Poena* 24, 86, 98. *Poenitentia* 126.
- 10 Peccatum quo ad maculam remitti potest 4, d. 18, q. 1, a. 2, q.
2. *Poenitentia* 126. * *Sacramentum* 129, 130.
- 11 Cessante macula peccati, remanet reatus 1-2, q. 87, 6, o.
- 12 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 87, 6, c. fi.
- 13 Cessante macula peccati, remanet reatus; non quidem ut reatus
poenae simpliciter, sed ut poenae satisfactoriae 1-2, q. 87, 6, o.
Poena 98.
- 14 Remisso peccato quantum ad maculam, semper remittitur poe-
na aeterna, non autem poena temporalis 1-2, q. 87, 6, c. | 4, d.
18, q. 1, a. 2, q. 3, o. | a. 2, q. 2, c.
- 15 Macula peccati manet, transeunte actu peccati 1-2, q. 86, 2, o. |
q. 87, 6, c. | 1^m.
- 16 Macula peccati non redit, nisi reiteretur causa ejus, scilicet
peccatum 2, d. 32, q. 1, 1, 2^m. * *Uctio* 15. *Uxor* 20. *Verbum* 71.

MAGDALENA

- 1 MAGDALENA secundum Hieronymum, Chrysostomum, et Origenem, non fuit Maria peccatrix. Secundum vero Ambrosium, fuit Maria peccatrix corporaliter, non autem spiritualiter. Matth. 26, prin^o etc. | Jo. 11, lect. 1, prin^o | c^o 12, lect. 1, me^o.
- 2 Immo si fuit Maria peccatrix corporaliter, fuit etiam spiritualiter, qua corpus non inquinatur nisi de consensu mentis, ut Lucia dixit 2-2, q. 64, 5, 3^m. * Verit. q. 15, 4, 2^m | 5, c.
- 3 Privilegium ejus triplex: scilicet propheticum, angelicum, et apostolicum. Jo. 20, lect. 3, fi. 6, prin^o.
- 4 Magdalena et Petrus apostolus praeferuntur multis virginibus 2, d. 9, 8, c. * Maria 24. Thomas 2.
- 1 MAGI adorantes Christum, secundum Augustinum fuerunt malefici. Sed secundum alios fuerunt sapientes, astrologi, et potentes 3^a q. 36, 3, c. | 2^m | 5, c. | Matth. 2, prin^o.
- 2 Magi moti sunt ex Scriptura Seth, ad sequendum stellam. Vel prophetia Balaam, de cujus secta fuisse dicuntur: vel ducti ab angelis: vel inspirati a Deo 3^a q. 36, 5, 4^m | Matth. 2, prin^o.
- 3 Magi, secundum Augustinum, venerunt de remotissimis partibus orientis, per biennium: secundum vero alios, venerunt in diebus tredecim: secundum alios autem, venerunt de prope 2^a q. 36, 3, 3^m | 5, 4^m | 6, c. | 3^m | Matth. 2, prin^o.
- 4 Magi venerunt ad Christum, tamquam primitiae gentium, docti a Spiritu sancto, offerentes munera congrua dignitati Christi 3^a q. 36, 3, 1^m | 3, o. | Matth. 2, prin^o | me^o etc. * Nativitas 27. Stella 7, 8.
- 5 Magi amiserunt stellam triplici ratione: scilicet propter Judaeorum confusionem, propter magorum instructionem, propter instructionem nostram dupliciter. Primo quod qui humanum auxilium quaerunt, deseruntur ab auxilio divino. Secundo instrui- mur quantum ad hoc, quia si fideles sumus, non debemus quaerere signa, sed debemus esse contenti doctrinis prophetarum, quia signa data sunt infidelibus 3^a q. 36, 8, 3^m | Matth. 2, me^o.
- 6 Herodes post duos annos, a recessu magorum, occidit pueros, quia accusatus fuit Romam. Vel territus aliquo periculo: vel credens magos confusos 3^a q. 36, 6, 4^m | Matth. 2, fi.
- 7 Magi Pharaonis fecerunt ranas, apponendo occulte activa naturalia. Po^a q. 6, 5, 8^m. | Ma. q. 16, 9, 10^m. * Ars 8.
- 8 Operationes magorum habent efficaciam ex daemonibus, non autem ex caelis tantum. Cg. 3, c^o 104 usque 108 | Po^a q. 6, 10, c. | Ma. q. 16, 9, 11^m. * Bonitas 117. Daemon 72, etc. Disputatio 3, 6. Divinatio o. Haeresis 4. Loqui 6, 7.
- 9 Artes magicae, non sunt scientiae, sed deceptiones daemonum. Quol. 4, 16, 1^m. * Miraculum 41, 42, 43. Notorium 2.
- 10 Artes magicae non sunt prohibitae nisi inquantum sunt occasio peccandi, scilicet inclinando ad usum earum 2, d. 39, q. 1, 2, 5^m | Quol. 4, 16, 2^m.
- 11 Appetere scientias magicas, est peccatum ratione personae, vel modi, vel finis, scilicet usus earum, non autem secundum se, vel ut quis reprobet eas. Quol. 4, 16, o. * Princeps 15. Scientia 60. Simonia 28.
- 12 Si aliquis appetat scire scientias magicas, ut eis etiam utatur, est malum. Si autem appetat eas scire, ut eas confutet et reprobet, sic est bonum et licitum. Quol. 4, 16, c. Nativitas 27.
- 1 MAGIS et minus tripliciter dicitur: scilicet vel secundum quantitatem participati tantum, vel quando aliquid est tale per essentiam et aliud per participationem, vel unum est tale eminentiori modo quam aliud. Primo modo non impedit univocationem nec unitatem speciei, sed secundo modo et tertio impedit utrumque 1, d. 35, 4, 3^m | Po^a q. 7, 7, 3^m.
- 2 Magis et minus dicitur dupliciter: scilicet quo ad naturam participatam, et quo ad modum participandi. Primum convenit tantum accidentibus, secundum vero etiam essentialibus 1, d. 8, L. 1, me^o.
- 3 Omne sumens magis et minus, ducitur necessario de imperfecto ad perfectum, non autem de contrario in contrarium 1, d. 17, q. 2, 2, 3^m | 3, d. 14, a. 2, q. 3, 1^m.
- 4 Magis et minus, semper dicitur vel per accessum ad aliquid vel per recessum ab aliquo. Eth. 10, lect. 3, prin^o. Ut Forma 125.
- 5 Substantia non dicitur magis et minus, sic quod participetur quandoque cum magis et minus in eadem specie, licet una substantia sit perfectior alia 1^a q. 93, 3, 3^m | 1-2, q. 52, 1, c.
- 6 Primae qualitates intenduntur in suis causis, secundae vero in primis 1, d. 17, q. 2, 2, c.
- Magister sententiarum, non est authenticus. Ideo in multis non tenetur 1^a q. 94, 4, 2^m | 2-2, q. 23, 2, o. | 1, d. 17, q. 1, 1, o. | 2, d. 18, q. 1, 1, c. | d. 30, q. 2, 1, c. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 4, c. | Viri. q. 1, 11, c. | q. 2, 1, 12, o. * Adam 83. Angelus 108. Anima 2, 77. Auditor 1. Cathedra 1, 2. Charitas 1. Costa 7. Disputatio 3. Docere o. Doctor o. Doctrina o. Eucharistia 28, etc. Haeresis 132, etc. Pater 19. Persona 9. Religio 81, etc. Revocare. Scholaris. Socrates 3. Zorobabel.
- Magisterium. Religio 82, etc. Sedere 10.
- Magistralis. Cathedra 1, 2. Disputatio 3.
- Magistratus. Adoptio 6, 9, 12. Dominatio 1. Principatus o. Stephanus 1.

MAGNANIMITAS

Magnalia. Secreta.

- 1 MAGNANIMITAS importat extensionem animi, vel ad magna absolute, vel secundum proportionem 2-2, q. 129, 1, c. | q. 136, 5, c. | 2, d. 42, q. 2, 4, c. Humilitas 24. * Praeceptum 114. Spes 66, 67. Virtus 225.
- 2 Magnanimitas est virtus, quia tendit ad maxima, secundum rectam rationem 2-2, q. 129, 3, o. | q. 130, 2, c. | 2, d. 42, q. 2, 4, c. | d. 33, q. 3, 2, 1^m | Ma. q. 8, 2, c.
- 3 Magnanimitas non est virtus theologalis, sed moralis, propinquissima spei, a qua aliquid participat 3, d. 26, q. 2, 2, 3^m | 4^m.
- 4 Magnanimitas est circa spem, et desperationem 1-2, q. 60, 4, c. f.
- 5 Magnanimitas principaliter est circa honores, sed mediate: immediate vero, est circa spem 2-2, q. 129, 1, o. | 4, 8, c. | q. 128, c. | q. 131, 2, c. | q. 132, 2, c. | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m | d. 33, q. 3, a. 3, q. 1, c. | 2^m | d. 34, q. 1, 2, c. Humilitas 24.
- 6 Propria materia ejus, est honor magnus. Mediocris autem est materia ejusdam virtutis innominatae 1-2, q. 60, 5, c. | 2-2, q. 129, 2, o. | 4, 1^m | q. 130, 2, 2^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 1, 2, c. Fiducia 10.
- 7 Magnanimitas est circa gloriam, quia moderate utitur gloria, sicut et honore 2-2, q. 132, 2, c.
- 8 Magnanimitas ad duo respicit: scilicet ad honorem, sicut ad materiam, et ad opus magnum, sicut ad finem 2-2, q. 129, 8, c. | q. 131, 2, 1^m.
- 9 Ratione primi, opponitur ei secundum excessum ambitio, et ratione secundi praesumptio 2-2, q. 131, 1, 1^m | 2^m.
- 10 Ea quae opponuntur aliis virtutibus, opponuntur etiam magnanimitati, secundum quod parva pro magnis habentur 2-2, q. 132, 2, 1^m.
- 11 Magnanimitas est in irascibili subjective 1-2, q. 60, 5, c. | 2-2, q. 129, 1, 1^m | q. 134, 4, 1^m | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m | Virt. q. 1, 4, c. fi. Anima 319. Subjective.
- 12 Magnanimus non quaerit honorem tamquam finem, quia hoc reputat parum, sed quaerit fieri dignum honore 2-2, q. 129, 1, 3^m | 2, 3^m | q. 131, 1, 2^m | 2, d. 42, q. 2, 4, c. * Fiducia 9, etc. Gratia 94, 175. Securitas 2.
- 13 Magnanimus bene utitur magnis et parvis honoribus, quia non extollitur, nec frangitur oppositis, sed contemnit 2-2, q. 129, 2, 3^m.
- 14 Magnanimus contemnit bona exteriora. Ideo non gaudet si acquirit ea, nec tristatur, si perdat ea 2-2, q. 129, 8, 2^m | 3^m | q. 132, 2, 1^m | 2^m | 3^m | 2, d. 42, q. 2, 4, c.
- 15 Magnanimus non est contentiosus, quia nihil extrinsecum existimat magnum 2-2, q. 129, 3, 3^m | q. 132, 2, 3^m | 2, d. 42, q. 2, 4, c.
- 16 Magnanimus non amat pericula, nec timet ea, sed promptissime se exponit periculis magnis 2-2, q. 129, 5, 2^m.
- 17 Magnanimus nullo indiget, scilicet modo humano, non autem simpliciter 2-2, q. 129, 6, 1^m.
- 18 Magnanimus habet vocem gravem, loquutionem stabilem, immemor est beneficiorum, tardus est, et otiosus, utitur ironia, non potest aliis convenire, et possidet infructuosa 2-2, q. 47, 9, 3^m | q. 129, 3, 3^m | 5^m.
- 19 Nullus potest esse magnanimus, nisi virtuosus, qui est habilis ad magna 1-2, q. 66, 4, 3^m | 2, d. 42, q. 2, 4, c. | 3, d. 9, q. 1, art. 1, q. 2, c.
- 20 Magnanimus attribuitur actus aliarum virtutum, sub ratione excellentiae: scilicet quod est communicativus, benefactivus, retributivus plurium, veridicus, non planetivus, non incertus, nec fugiens commonentem 2-2, q. 129, 4, 1^m | 2^m | 2, d. 42, q. 2, 4, c. | d. 44, q. 2, 1, c.
- 21 Magnanimus magis curat de veritate, quam de opinione. Non quaerit laudem humanam 2-2, q. 132, 2, 1^m | 2, d. 42, q. 2, 4, c.
- 22 Magnanimitas est generalis virtus, inquantum operatur magna in qualibet virtute, faciens eam majorem. Sed est virtus specialis, inquantum ponit specialem modum circa specialem materiam 2-2, q. 129, 4, o. | 5, 2^m | q. 131, 2, 2^m | 2, d. 42, q. 2, 4, c. | d. 44, q. 2, 1, c. | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 33, q. 3, a. 3, q. 4, c. | 1^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | d. 16, q. 4, a. 1, q. 2, 2^m | Ma. q. 8, 2, 3^m. * Ambitio 1.
- 23 Magnanimitas est ornamentum omnium virtutum 1-2, q. 66, 4, 3^m | 2-2, q. 129, 4, 3^m | 1, d. 42, q. 2, 4, c. | d. 44, q. 2, 1, c. | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, c. | q. 3, 3^m | d. 34, q. 1, 2, c. | Virt. q. 5, 1, 15^m.
- 24 Magnanimitas superveniens iustitiae, augeat bonitatem ejus: sed sine iustitia, non habet rationem virtutis 2-2, q. 58, 12, 2^m.
- 25 Magnanimitas et magnificentia, habent connexionem cum omni virtute, secundum principia virtutum, scilicet secundum prudentiam et gratiam, non autem secundum actum 1-2, q. 64, 1, 1^m | 2-2, q. 129, 3, 2^m | q. 134, 1, 1^m. * Fiducia o. Fortitudo 32, etc. Gloria 12.
- 26 Magnanimitas et magnificentia tenent extremum, secundum quantitatem rei, medium autem secundum regulam rationis 1-2, q. 64, 1, 2^m | 3^m | 2-2, q. 92, 1, c. | q. 129, 3, 1^m | q. 130, 2, c. | q. 131, 1, 2^m | q. 132, 2, 2^m | 2, d. 42, q. 2, 4, c. | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | d. 33, q. 3, 2, 1^m | Cg. 3, c^o 134, fi. | Ma. q. 14, 1, 6^m | q. 15, 1, 9^m. * Humilitas 23, etc. Longanimitas o.

MAGNES

- 27 Bona fortunae conferunt ad magnanimitatem, quo ad materiam ejus, scilicet quo ad honores, et etiam quo ad finem ejus, scilicet operari magna 2-2, q. 129, 8, o. * Magnificencia 8. Praesumptio 2, 6. Pusillanimitas 1, 2, 3. Securitas 2. Spes 66, 67. Superbia 5, 23, 25.
- 1 MAGNES trahit ferrum ex natura suae speciei 4, d. 33, q. 1, 1, c. primo | Spiritu. 2, c. | Anima. 1, c. fi. | Quol. 12, 14, c.
- 2 Magnes trahit ferrum, ex virtute caeli. Cg. 3, co 92 | Verit. q. 5, 10, 5^m | q. 22, 13, c. | Spiritu. 2, c. | Anima. 1, c. fi.
- 5 Magnes non trahit ferrum ut finis, sed alterando, quia non ex quacumque distantia trahit: vel uncta alio: vel nisi fricetur, si sit parvus. Phy. 7, lect. 3, meo. * Adamas.
- Magnificatio. Gratia 70. Tragoedia 1.
- 1 MAGNIFICENTIA est virtus factiva magnorum. Et est virtus generalis, si sumatur facere communiter, scilicet pro omni opere. Si vero proprie, scilicet pro operatione exteriori, est virtus specialis 2-2, q. 131, 1, 2, o. * Andragathia. Ars 24.
- 2 Materia ejus sunt sumptus magni, praecipue ad cultum Dei, secundo pecunia pro eis, tertio amor pecuniae 2-2, q. 131, 1, 3^m | 2, 3^m | 3, o.
- 5 Magnificencia est rerum magnarum et excelsarum, cum animi quadam ampla et splendida proportionem cogitatio, et administratio 2-2, q. 128, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 1, c. Liberalitas 15, 19. * Constantia 6. Fortitudo 31, 35. Magnanimitas 25, 26.
- 4 Magnificencia est in voluntate subjective 1^a q. 21, 1, 1^m | 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 3, c. | 3^m | Cg. 1, co 93. Anima. 330. * Magnificatio.
- 5 Immo est irascibili subjective 1-2, q. 60, 5, c. | 2-2, q. 131, 4, c. | 1^m | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m.
- 6 Non oportet ad magnificenciam habere multas divitias. Sed oportet sic disponi, quod quando oportet et deceet, velit eas optime dispensare: et sic fuit in Christo 2-2, q. 131, 1, 1^m | 3, 4^m | q. 152, 3, 2^m | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 2, c. | Virt. q. 5, 2, 5^m | 7^m. Liberalitas 15. * Parvificencia. Praeceptum 114. Praedicare 14. Religio 85. Revelatio 11. Virginitas 18.
- 7 Magnificens non principaliter facit magnos sumptus pro persona sua, quia non est quid magnum, nisi quae tantum semel fiunt, ut nuptiae, vel permanentia, ut domus 2-2, q. 131, 1, 3^m. * Virtus 225.
- 8 Magnificencia facit et intendit aliquod magnum in factibili tantum, sed magnanimitas in omni materia 2-2, q. 131, 2, 2^m fi.
- 9 Magnificencia est in maximis donis et sumptibus, sed liberalitas in mediocribus 1-2, q. 60, 5, c. | 2-2, q. 117, 3, 1^m | q. 118, 9, 4^m | q. 128, 1^m | q. 129, 2, c. fi. | q. 131, 2, 3, o. | 4, 1^m | q. 152, 3, c. | q. 160, 1, c. | 3, d. 34, q. 1, 2, c. | 4, d. 7, q. 2, a. 2, q. 2, c. | d. 17, q. 3, a. 2, q. 3, c. | d. 33, q. 3, 2, c.
- 1 MAGNITUDO duplex: scilicet magnitudo molis, et magnitudo virtutis. Virt. q. 1, 11, c. * Amor 62, 172, 251, 252.
- 2 Magnitudo perfectionis, potest dici magnitudo virtutis. Virt. q. 1, 11, fi. * Angelus 440. Aristoteles 6. Augmentum 12. Auxilium 6. Bestialitas 2. Bigamia 9. Bonitas 24, 59, 143, 155. Caelum 22. Charitas 82, 131, 135. Cete 2, etc. Ciminilis. Clamor 1. Continuum o. Contrita. Cor. 13. Corpus 48. Deus 78, etc. Difficile 4, etc. Dilatari. Dolor 38. Dulcedo 5. Ebrietas 13. Ecclesia 3. Eleemosyna 28. Eucharistia 124, etc. 197. Felicitas 5. Fiducia 3, 10. Forma 129, etc. Fractio 4. Gloria 20. Homo 26. Humilitas 2, 5, et 24, etc. Idolatria 2. Idoneus o. Imperator 9. Infinitum 2, 12, etc. 21, 25. Intensio o. Jejunium 26. Juramentum 33. Justus 2. Latitudo. Laus 1, 8, 12. Lex 179. Limbus 5. Liquefactio. Luminare 6. Magnanimitas 1, 13. Magnificencia 1, 3, 8, etc. Malum 22. Manus 3. Martyrium 2, 5. Mensura o. Mentum 65, etc. 81, etc. Misericordia 32, 33. Nomen 84. Parvificencia. Parvus 3, 4. Passio 17. Poena 99. Poenitentia 135. Periculum 3. Petrus 5. Philosophus 1. Praesumptio 4, 6. Princeps 1, 8. Prius 2. Proportio 1, etc. Pusillanimitas 2. Rarum 1. Religio 44, 47, 106. Restitutio 23. Rex 5. Sabbatum 4. Sacramentum 148. Secreta. Semen 23. Simonia 41. Syria. Socrates 1. Solertia 3. Spes 67. Superbia 1, etc. 33, 36. Tarditas 1, 2. Timor 69. Tyrannus 2, 3. Trepidatio. Vindicatio 8. Virtus 120.
- 5 Motus habet continuitatem a magnitudine. Continuum 3.
- 1 MAJESTAS est summa potestas. Hebr. lect. 2, fi. * Dolus 4. Filiatio 13, 14. Haeresis 29. Holocaustum 3. Laesae. Longe. Prope.
- 2 Majestatem divinam astruit propheta tripliciter: scilicet ex rerum creatione, ex scientiae perfectione, et ex domini plenitudine. Isa. 40, meo etc.
- 5 Crimen laesae majestatis maxime punitur 2-2, q. 10, 8, o. | q. 11, 3, c. | q. 108, 4, 2^m | 4, d. 13, q. 2, 3, c. * Timor 71.
- Major. Aureola 5. Cohors 2. Usura 94, 135, 162, 200, 204, 278. Virginitas 23.
- 1 MAJUS dicitur dupliciter: scilicet intensive, et extensive 3^a q. 1, 4, c. * Abscondere 4. Absolvere 16, 17, 25. Accusatio 31. Ad-dere 17. Agens 57. Amor 67, 107, 111, 219, 275. Amplior. Angelus. Antichristus 4. Apostoli 4. Appropriatio 2. Area 2. Archiepiscopus. Argumentum o. Arcturus. Assimilatio 12. Aug-

MALITIA

- mentum 3, 7. Aureola 5, 10, 25. Baptismus 43, 119, 231. Beatus 50, 51. Beneficium 2. Bonitas 219, 235, 237, 238, 219. Capacitas 2, 3. Cerebrum. Cerlitudo 12, 24. Cete 14. Charitas 74, etc. Claritas 1, 3, 8, 9. Conceptio 32, 43. Constantia 8. Contemptus 3, 5, 9, 7.
- 2 Non omne majus, dicitur magnum. Nec omne minus est parvum, si sumantur absolute, non relative 1, d. 19, q. 8, 1, 2^m | Cae. lect. 3, fi.
- 1 MALEDICERE contingit tripliciter: scilicet enuntiative, idest detrahendo: causaliter, vel imperative, et optative. Et hoc dupliciter: scilicet per se, idest sub ratione mali: et sic est peccatum, non autem si per accidens, idest sub ratione boni dupliciter, scilicet justus, sicut judex per sententiam, ecclesia per communicationem prophetae conformando se Deo: vel sub ratione boni utilis, scilicet ut aliquis melior fiat, vel ne noceat aliis 2-2, q. 76, 1, o. | q. 83, 8, 1^m | 2^m | 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | Virt. q. 2, 8, 10^m | 15^m | Psal. 5, fi. | Psal. 9, meo | Psal. 27, meo | Psal. 30, meo | Matth. 11, meo | Rom. 11, primo | co 12, lect. 3, primo. * Anathema.
- 2 Maledicere sub ratione mali, est peccatum mortale. Et est tanto gravius, quanto plus persona debet amari et revereri. Tamen tripliciter est veniale: scilicet ratione parvi mali, vel ratione affectus, scilicet ex loco vel levi motu, vel ratione surreptionis 2-2, q. 76, 3, o. * Ebrietas 14. Eliseus. Maria 43.
- 5 Detractio, contumelia, susurratio, et derisio, sunt de malo cul-pae, et nocent enuntiando. Ideo sunt secundum se graviora maledictione, quae est de malo poenae optando 2-2, q. 76, 4, o. * Peccatum 34. Sterilitas 2.
- 4 Benedictio vel maledictio proprie, convenit tantum ei, cui potest bene vel male contingere, scilicet naturae rationali, vel aliis in ordine ad naturam rationalem auxiliando, sicut Deus maledixit terram, et David montes: vel significando, sicut Christus maledixit ficum: vel continendo, sicut Job maledixit diem, et David montes: vel in ordine ad Deum, et sic est blasphemia: vel secundum se, et sic est quid vanum 2-2, q. 76, 2, o. | 4, 1^m.
- 5 Diabolus quo ad culpam, debet maledici, non autem quo ad naturam ejus 2-2, q. 76, 1, 4^m.
- Malefactor. Praeda.
- Malefactum. Ingratitudo 10.
- 1 MALEFICIUM dicitur perpetuum, quando non potest tolli ab homine, sed a Deo, vel a daemone, etiam si fiat sine alio maleficio. Nec tamen unum maleficio debet deleri per aliud maleficio, quia maleficio est ita perpetuum, quod non potest habere remedium humano opere, quamvis Deus posset remedium praestare, daemonem cogendo, vel daemon desistendo. Non enim semper oportet ut id per quod maleficio factum est, possit per maleficium aliud destrui, ut ipsi malefici contententur. Et tamen si posset per maleficio remedium adhiberi, nihilominus perpetuum reputaretur, quia nullo modo aliquis debet daemoneis auxilium invocare. Similiter non oportet quod si propter peccatum aliquod data est potestas diabolo in aliquem, quod cessante peccato, cesset potestas, quia poena remanet interdum, culpa transeunte. Similiter etiam exorcismi ecclesiae non valent ad deprimentum semper, quantum ad omnes molestias corporales, judicio divino hoc exigente. Semper tamen valent contra illas infestationes daemonum, contra quas principaliter institutae sunt 3^a q. 49, 2, 2^m | 4, d. 34, 3, 3^m | Po^a q. 6, 10, 3^m | 8^m. * Abortus 1. Affinitas 9, 10.
- 2 Potestas maleficiorum permittitur daemonibus in actu generativae potentiae potius quam in aliis, quia per eam peccatum originale transfunditur 4, d. 34, 3, 1^m. * Eucharistia 155. Jus 9.
- 5 Maleficia vere fiunt a daemonibus, et non apparenter tantum. Et qui inducunt eos ad hoc, malefici vocantur 4, d. 34, 3, c. | Quol. 11, 10, c. * Matrimonium 74, etc. 88, etc.
- 4 Virtus maleficiorum magis ostenditur in serpentibus quam in aliis animalibus, quia diabolus mulierem per serpentem tentavit 1^a q. 102, 2, 2^m fi. | 4, d. 34, 3, 1^m.
- Maleficus. Maleficio 1, 3, 4. Matrimonium 96, 97, 98.
- 1 MALITIA duplex: scilicet contracta ex peccato originali, idest pronitas ad malum, et malitia acta, idest, electio interior mali: et sic est peccatum ex malitia, non autem primo modo. Ma. q. 3, 14, 8^m. * Accidia 8. Accusatio 12, 18. Actio 37, etc.
- 2 Malitia ex qua dicitur aliquis peccare, est triplex: scilicet habitus cujuscumque vitii, electio mali, et peccatum praecedens 1-2, q. 78, 1, 3^m | 2, d. 7, q. 1, 2, c. fi. | Ma. q. 2, 8, 4^m | q. 3, 12, 3^m | 14, 7^m | 8^m. * Actus 45, 46, 47, 151, etc. 180. Adeptus 3. Antichristus 2.
- 5 Oppositum videtur dicere quo ad peccatum praecedens. Ma. q. 3, 12, 16^m. * Artifex 2, etc.
- 4 Non omne peccatum ex alio peccato, est peccatum ex malitia. Ma. q. 3, 12, 16^m. * Augmentum 19. Blasphemia 17, etc. Bonitas 231, 245, etc. Calumnia o. Character 47. Cathedra 3. Comparatio 1. Contemptus o.
- 5 Omnis peccans ex habitu, peccat ex certa malitia, et non e converso 1-2, q. 78, 2, 3, o. | Rom. lect. 8, meo.

MALUM

- 6 Peccans de industria venialiter, non peccat ex malitia. Ma. q. 3, 12, 9^m. * Daemon 31, 33, 38, 40, 53, 96. Eventus. Excaecatio 6. Fama 1, 3. Fascinatio. Haeresis 34, 57. Infirmitas 6. Intentio 13, etc. Josaphat. Lex 101.
- 7 Peccatum ex certa malitia, vel ex industria, contingit ex Inordinatione voluntatis praeponentis minus bonum meliori bono 1-2, q. 78, 1, o. | Ma. q. 3, 12, o. | 14, c. fi. * Malitiosus. Malum 38, 52, etc. Ordinatio 7, 227. Poenitentia 41, 42. Perfectus 2, 32. Scandalum 7, 15, 16, 19. Spiritus 17. Suspicio 5. Virtus 102, 156. Voluntas 24, 69, etc.
- 8 Peccatum ex certa malitia, est gravius peccato ex passione, quia est magis voluntarium, magis durat, et est circa finem: peccatum autem ex passione, est circa ea quae sunt ad finem 1-2, q. 47, 2 | q. 78, 4, o. | 2-2, q. 73, 3, c. | 2, d. 7, q. 1, 2, c. fi. | Ma. q. 3, 13, o. | Quol. 2, 15, c. * Infirmitas 6. Peccatum 37.
- 9 Deus non creat malitiam, sed ordinat eam. Rom. 9, lect. 3, fi. * Usura 27, 126, etc. 200.
Malitia aliquando dicitur peccatum in seipsum 1^a Cor. 5, lect. 2, fi. Malitiosus. Fama 3. Judex 5.
Malignus dicitur quasi malus ignis, idest, habens pravam intentionem. Psal. 36, primo.
- 1 MALUM est aliquid, et est ens rationis, non autem ens reale 1^a q. 48, 2, 2^m | 2, d. 34, 1, o. | 2, c. | Cg. 3, c^o 9, fi. | 10, 1^m | Ma. q. 1, 1, o. * Adam 64. Agere 17. Agonia 1. Amicitia 15, 33, 41. Amor 167, 216, 286, 287. Angelus. Annihilatio 3. Appetitus 18, 29, 71. Ars 23, 47, 50. Audacia 2.
- 2 Malum non est negatio pura, sed privatio boni 1^a q. 14, 10, o. | q. 48, 2, 1^m | 3, c. | 2^m | 5, c. | 1^m | 1-2, q. 25, 2, c. | q. 36, 1, c. | q. 75, 1, c. | 1, d. 36, q. 2, 3, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 1, 2^m | d. 30, q. 1, 2, c. | d. 34, 1, 2^m | 3^m | 2, 4, 5 | d. 35, 1, c. | 1^m | Cg. 1, c^o 71 | Libo 2, c^o 41, 9^m | Libo 3, c^o 5 | 6 | 7, 5^m | 13 | Ma. q. 1, 1, o. | 2, c. | 1^m | 3^m | 4^m | Opus. 3, c^o 114. * Augmentum 9.
- 3 Nullum ens est malum per essentiam, nec per participationem, sed per privationem participationis 1^a q. 49, 3, c. | 4^m | q. 65, 1, 2^m | 3^m | Cg. 1, c^o 39, 3^m | Libo 3, c^o 7 | 107 | 127, 2^m | Ma. q. 1, 1, o. | q. 16, 2, c.
- 4 Malum nihil aliud est, quam bonum imperfectum 2, d. 34, 1, c. * Beatitudo 29, 30.
- 5 Malum non est cognoscibile nisi per bonum 1^a q. 14, 10, 4^m | q. 48, 1, c. | 1, d. 36, q. 1, 2, o. | q. 2, 3, 1^m | Verit. q. 2, 8, 18^m | Quol. 11, 2, o. Idea 34. * Cayphas. Differre 9. Difficile 15.
- 6 Omnis privatio inquantum hujusmodi, habet rationem mali, sicut omnis forma habet rationem boni 1^a q. 48, 1, 1^m. Imperfectio 3.
- 7 Mala esse, ratio et experientia docent 1^a q. 48, 1, 5^m | 2, c. | 1^m | 2, d. 34, 1, o. | Verit. q. 1, 10, c.
- 8 Oppositum videtur dicere 2, d. 1, q. 1, 1, 2^m. * Dimittere. Error 1. Falsitas 17.
- 9 Malum non est existens, idest, aliqua natura. Neque est in existentibus, ut pars perfectionis, sed ut privatio in subiecto 1^a q. 48, 1, o. | 2, 1^m | 2^m | 3, 1^m | 1, d. 46, 3, c. | 4^m | 2, d. 1, q. 1, 1, 2^m | d. 34, 1, 1^m | 4, 1^m | d. 37, q. 1, 1, 2^m | 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | Cg. 3, c^o 7 | 8 | 9 | 11, 1^m | Poa q. 3, 6, o. | Ma. q. 1, 2, 1^m | Opus. 3, c^o 115. * Fortitudo 25.
- 10 Si universaliter malum non esset, universum esset imperfectius 1^a q. 22, 2, 2^m | q. 48, 2, c. | 3^m | q. 49, 2, c. | 1, d. 44, 2, 5^m | d. 46, 3, 5^m | Cg. 3, c^o 71 | Poa q. 3, 6, 4^m | Opus. 3, c^o 141, 142. * Fructus 22.
- 11 Immo malum non pertinet ad perfectionem universi 1^a q. 19, 9, 2^m | q. 48, 1, 5^m.
- 12 Malum non pertinet ad perfectionem universi, neque sub ordine ejus concluditur, nisi ratione boni et per accidens 1^a q. 19, 9, 2^m | q. 48, 1, 5^m | 1, d. 46, o. * In 19. Indeterminatum. Inquirere 2. Ira 40, 47, 64, etc.
- 13 Si non esset malum, periret pulchritudo universi et ordo essentialis causarum in partibus universi 2, d. 34, 1, c. | Opus. 3, c^o 112. * Lignum 1. Medicus 5. Possessor. Remedium. Revelatio 11. Bitus.
- 14 Sicut ante creationem malum non erat, sic non esset, si omnia annihilarentur. Poa q. 5, 3, 14^m. * Salvati 1, 2. Servitus 17. Solertia 1. Somnus 1, 4, 5. Suspicio 1, 2. Umbra 3. Vinculum 2. Vindicatio 4. Verum 67.
- 15 Impossibile est esse summum malum 1^a q. 49, 3, o. | q. 103, 7, 1^m | 2-2, q. 172, 6, c. | 2 | 2, d. 1, q. 1, 1, 1^m | d. 34, 1, 4^m | 2, c. | 1, d. 44, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m | Cg. 3, c^o 13 | 15 | Poa q. 3, 6, o. | Opus. 15, c^o 16.
- 16 Immo aliquid est summe malum 1, d. 17, q. 2, 2, c. | 4, d. 14, L. fi.
- 17 Aliquid est summe malum, quo nihil est pejus; non autem summe malum quo non possit esse pejus 1, d. 16, q. 2, 2, c. | 4, d. 14, L. fi.
- 18 Impossibile est, malum esse primum principium. Opus. 3, c^o 117 | Opus. 15, c^o 16.
- 19 Majus et minus malum, et prius et posterius malum, dicitur per se secundum rationem mali quae est deviatio a fine, per accidens autem secundum rationem boni privati 2, d. 37, q. 3, 2, 1^m.
- 20 Bonum est vehementius in agendo quam malum et est purius.

MALUM

- Et malum agit in virtute boni et non e converso 8, d. 27, q. 1, 3, 3^m | Cg. 3, c^o 7, 4^m.
- 21 Bonum magis amatur, quam oditur malum ei oppositum. Non autem est sic de quolibet malo 3, d. 27, q. 1, 3, 3^m.
 - 22 Quilibet prudens permittit aliquod parvum malum, ne impediatur magnum bonum, vel ut vitetur majus malum 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, 5^m | Verit. q. 5, 4, 4^m | 1^a Cor. 7, lect. 1, fi. | 2^a Cor. 12, lect. 3, primo.
 - 23 Malum non habet causam, nisi per accidens 1^a q. 49, 1, o. | 3, 5^m | 1-2, q. 75, 1, c. | 2, d. 1, q. 1, 1, 2^m | d. 34, 3, c. | 1^m | 5^m | d. 36, 1, c. primo | Cg. 2, c^o 41, 7^m | Libo 3, c^o 10 | 13 | 85, 11^m | 107, 2^m | Poa q. 3, 6, c. | 1^m | 2^m | 3^m | Ma. q. 1, 2, 6^m | 3, o. | Opus. 3, c^o 117.
 - 24 Causa per accidens mali est duplex: scilicet bonum deficiens, vel agens malum praeter intentionem. Ma. q. 1, 3, c. | 6^m | 7^m | 10^m.
 - 25 Causa mali per accidens contingit dupliciter: scilicet praeter intentionem et removens prohibens 2, d. 1, q. 1, 1, 2^m.
 - 26 Causa mali duplex: scilicet materia indisposita et agens duplex: scilicet conjunctum corrumpens et separatum prohibens induxum 2, d. 34, 2, c. Actio 88. * Amor 89, 148, 216. Bonitas 129. Coneupiscibilis 3. Defectus 13, 26. Divitiae 4, 6. Dolor 20, etc.
 - 27 Malum contingit ex defectu secundarum causarum. Opus. 3, c^o 140. * Elicere 2. Fomes 1, 3, etc. Habitus 4, 5. Haeresis 49, 57. Idea 34. Impedimentum 3. Ingratitudo 1, 12, etc. Intentio 13, etc. Odium 9, 12, 14, 16. Peccatum 205.
 - 28 Omne malum habet causam efficientem et materialem, non autem formalem, nec finalem 1^a q. 49, 1, c. * Salvati 1, 2. Scientia 60.
 - 29 Immo malum non habet causam efficientem, nec potest esse intentum 1, d. 39, q. 2, 2, c. * Spes 16, 60, 62. Virtus 265. Vita 25. Voluntas 16, 24, 60, etc.
 - 30 Malum est causa per accidens, non autem causa per se 1^a q. 48, 1, 4^m | q. 49, 8, c. | 2-2, q. 38, 1, 2^m fi. | 1, d. 46, 2, 3^m | 3, c. | 2, d. 36, 1, 1^m | Cg. 3, c^o 10, 3^m | 14 | 15 | fi. | 107, 2^m | Poa q. 3, 6, c. fi. | 3^m | Ma. q. 1, 3, o. | Opus. 3, c^o 117.
Ex malo etiam bonum sequitur et e converso, occasionaliter tamen, non autem directe 2-2, q. 20, 1, 2^m | q. 38, 1, 2^m fi. | q. 43, 1, 2^m | Rom. 8, lect. 6, primo | c^o 11, lect. 2, primo.
 - 31 Malum duplex: scilicet malum in se et simile malo. Ma. q. 2, 4, 11^m. Ut Exultatio 2. * Actus 12, 13, 14. Beatitudo 31. Beatus 30.
 - 32 Malum in se dicitur dupliciter: scilicet per se, idest privatio perfectionis et boni; et malum per accidens, scilicet subiectum, vel causa privationis 2, d. 34, 2, c.
 - 33 Subiectum mali quadruplex: scilicet actio, habitus, passio et substantia 2, d. 24, 2, c.
 - 34 Malum dicitur dupliciter: scilicet malum simpliciter, idest secundum se privatum aliquo bono debito et malum secundum quid, idest non secundum se, sed alicui. Ma. q. 1, 1, 1^m | 9^m | 10^m | 18^m | q. 2, 4, 11^m | q. 16, 2, c. primo. * Excusatio 2, 3. Grave 9.
 - 35 Malum duplex: scilicet malum naturae et malum culpae. Et utrumque est ut in paucioribus 1^a q. 63, 9, o. | 1, d. 39, q. 2, 2, 4^m | 2, d. 1, q. 1, 1, 3^m | d. 34, 3, 2^m | Cg. 3, c^o 6, 2^m | Poa q. 3, 6, 5^m.
 - 36 Immo utrumque est ut in pluribus 1^a q. 49, 3, 5^m | q. 63, 9, 1^m | 1-2, q. 71, 2, 3^m.
 - 37 Malum culpae, secundum totam speciem humanam, est ut in pluribus; in aliis autem est ut in paucioribus, sicut etiam malum naturae 1^a q. 49, 3, 5^m | q. 63, 9, 1^m | 1-2, q. 71, 2, 3^m | 1, d. 39, q. 2, 2, 4^m | 2, d. 1, q. 1, 1, 3^m | d. 34, 3, 2^m | Cg. 3, c^o 6, 2^m | Poa q. 3, 6, 5^m | Ma. q. 1, 3, 17^m | 5, 16^m. * Spiritus 14.
 - 38 Malum duplex: scilicet malum secundum se et malum ratione prohibitionis tantum. Et in hoc tota malitia est ex transgressionem praecepti et tota bonitas in observantia praecepti: ideo non differt ibi major vel minor elongatio, nisi ex majori vel minori contemptu. Non autem in primo modo 2, d. 42, q. 2, 5, 3^m | Cg. 3, c^o 129, fi. | 139 | Ma. q. 2, 9, 4^m.
 - 39 Malum non simpliciter, sed in solis voluntariis duplex: scilicet malum poenae et malum culpae 1^a q. 48, 5, o. | 2, d. 35, 1, o. | 3, d. 34, q. 2, a. 3, q. 1, c. | Ma. q. 1, 4, o. Actus 160.
 - 40 Malum poenae opponitur bono creaturae, malum vero culpae bono increato, non ut in nobis, sed ut in seipso 1^a q. 48, 6, c. | 1-2, q. 79, 1, 4^m.
 - 41 Immo illud idem bonum, scilicet increatum, quod per culpam active privatur ejus privatio passiva poena est 2, d. 37, q. 3, 2, c.
 - 42 Defectus, malum, peccatum et culpa, differunt, quia primum dicit negationem, secundum privationem in omnibus, tertium in actione tantum, quartum in voluntariis tantum 1^a q. 48, 5, c. | 1^m | 1-2, q. 21, 1, c. | 2, o. | 1, d. 48, 3, c. | 2, d. 30, q. 1, 2, c. | d. 35, 1, o. | Ma. q. 2, 2, c. | q. 3, 1, c. | Opus. 3, c^o 119 | 120. Defectus 1.
 - 43 In naturalibus ex malo agentis sequitur malum actionis, sed in voluntariis e converso. Ma. q. 1, 4, c. Actio 88.
 - 44 Malum in naturalibus, nunquam est in effectu, nisi praexistat aliud malum in agente, vel in materia; sed bene in voluntariis 1^a q. 49, 1, 3^m | Ma. q. 1, 4, c.
 - 45 Malum naturae duplex: scilicet malum naturae a causa naturali, ut mors naturalis, et privatio boni naturae a causa non natu-

MALUM

- rali, ut mors violenta 1-2, q. 42, 2, o. * Angelus 25, 455, 474, 630. Anima 239. Annihilatio 3.
- 46 Malum naturae est ex tribus: scilicet ex fine, instrumento et materia: sed malum culpa est ex duobus primis 2, d. 34, 3, c. | Cg. 3, c. 10. * Beatitudo 34. Cavere. Dolor 20, 21, etc. Error 1, 4. Falsitas 17. Femina 4. Fortitudo 25, 28, 32, 53. Insuperbia 2. Ira 47. Misericordia 15. Mors 3. Peccatum 169. Poena 16, 21, 22, 26, 32.
- 47 Malum naturae in habentibus electionem est poena 2, d. 35, 1, c. * Prohibitio 2, 6. Providentia 56.
- 48 Malum naturae est tantum in generabilibus et corruptibilibus 1, d. 39, q. 2, c. | 4^m | 2, d. 1, q. 1, 1, 3^m | d. 5, q. 1, 1, 1^m | d. 34, 3, 2^m | 4, c. | d. 35, 5, c. | Opus. 3, c. 120. * Qualitas 6, 7, 14. Tentare 5.
- 49 Omne malum est violentum et contra naturam. Cg. 1, c. 39 | Met. 5, lect. 6, fi. * Timor 6, 16, etc. 47, 59, etc.
- 50 Immo aliquid est naturaliter malum. Ma. q. 16, 2, c.
- 51 Aliquid est naturaliter malum, quia habet naturalem inclinationem ad malum alicujus. Non autem simpliciter nec quod natura ejus sit mala. Ma. q. 16, 2, c. | Rom. 11, lect. 3, fi. * Tribulatio 9. Tristitia 4, 5.
- 52 Malum est differentia actus moralis, ratione finis cui accedit aliqua privatio 1^a q. 48, 1, 2^m | 1-2, q. 18, 5, 2^m | q. 54, 3, 2^m | q. 79, 2, 3^m | 2, d. 34, 2, 3^m | d. 37, q. 2, 2, 4^m | d. 40, 1, 2^m | Cg. 3, c. 8 | 9 | Poa q. 3, 6, 12^m | Ma. q. 1, 1, 12^m | q. 2, 4, 8^m | Virt. q. 1, 2, 5^m | Opus. 3, c. 116. Actus 157, etc. * Ablatum. Accidentaliter 3. Adam 81. Advocatus 5. Alienum 6. Amicitia 15, 33, 41. Angelus 25, 455, 474, 521. Anima 239. Ars 48, 50. Audacia 2, 3, 4. Baptismus 107, 113, 114, 115, 116. Beatitudo 29, 100. Blasphemia 17. Bonitas. Catechismus 9. Cavere. Cayphas. Circumstantia 18. Clementia 9. Compunctio. Concupiscentia 5. Concupiscibilis 6. 8. Confessio 38.
- 53 Malum moris, scilicet culpa, est praeter intentionem voluntatis 2, d. 1, q. 1, 1, 2^m | d. 25, 3, 5^m | d. 34, 3, c.
- 54 Immo malum moris, est ex voluntate 1-2, q. 71, 2, c. | 2^m | 6, c. * Confusio. Conscientia 10. Contemplatio 21. Damuatio 27. Defectus 12, etc.
- 55 Malum moris ex voluntate contingit per hoc quod deficit ab ordine rationis et proprii finis 1-2, q. q. 71, 2, c. | 3^m | 6, c. | Cg. 3, c. 10 | 108 | 109 | 110 | Opus. 3, c. 119. * Delectatio 43, 78, etc. Deprecatio 1. Desperatio 2. Detractio 1, 4. Difficile 15. Diffidentia. Dimittere. Divitiae 4. Dolor 14. Dolus. Donum 16, 41. Elicere 2. Eucharistia 155. Eventus. Excaecatio 1, 6. Excessus 2. Excusatio 2. Fama 2. Fides 24. Fiducia 2. Finis 130. Flagellum 3. Fomes 3, etc. Fortitudo 25. Fortuna 9. Gedeon 3. Genus 16. Gratia 172. Grave 9. Habitus 4, 5, 13. Haeresis 49, 57.
- 56 Malum per prius dicitur de culpa, quam de poena 2-2, q. 19, 1, c. | 2, d. 37, q. 3, 2, o. | Ma. q. 1, 5, 19^m. * Honor 7, 26. Ignorantia 3, 14, etc. 31, etc. Impedimentum 3. Importabile. In 19. Incarcerare. Incontinentia 11. Indulgentia 1. Infirmitas 4. Ingratitudo 1, 10, 12, etc. Inquirere 1. Intellectus 209. Intentio 13, etc. Ira 40, 41, 64, 66. Judaei 18, etc. Judicium 71. Juramentum 5. Iac 2. Iaus 8. Lex 14, 38, 44, 54, 57, 82, 135. Libertas 3. Liberum 11, 16. Lignum 1. Liquefactio. Luxuria 3. Magi 77. Maledicere 1, etc. Malitia 1, etc. Malignus. Matrimonium 33, 48. Medicus 5, etc. Medium 10. Mendacium 7. Meritum 67, 103. Miraculum 42. Medus 4.
- 57 Culpa magis habet rationem mali quam poena 1^a q. 48, 6, o. | 2-2, q. 19, 1, c. | q. 76, 4, c. 2, d. 37, q. 3, 2, c. | Ma. q. 1, 5, o. * Mors 3, 15, 16, 20. Mulier 6, 7, 12, etc. Notitia 3, 4. Odium 9, 12, 16, 17. Opinio 9. Ordo 92. Ornatus 1, etc. Parvipensio 2. Patientia 4, 6. Pax 19. Peccatum 59, etc. Perfectio 2, 32. Permissio 1. Poena 21, etc. Poenitentia 29, 41. Possessor. Praeceptum 18, 23. Princeps 9. Principium 18. Prohibitio 5, 6.
- 58 Illud quod secundum se est malum, est majus malum quam illud quod est malum tantum quia est prohibitum 4, d. 9. art. 3, q. 1, 3^m. * Providentia 24, 32. Prudentia 2, 45. Radix 2, 3. Ratio 59, 60. Recedere. Restitutio 3. Retributio 2. Revelatio 4. Scriptura 8, etc. 19. Seducere. Serpens 4. Simonia 4, etc. Sors 5. Spes 16, 60, 62. Suffragia 4, 9, 12, etc. Superbia 1, 13, etc. Synderesis 5. Tentare 3, 5, 7. Timor 6, 16, etc. Usura 7, 12, 32, 44, 55, 56, 58, 89, 90, 103, 107, 122, 123, 153, 258, 273, 280, 293. Uti 11, 17, 18. Uxor 12. Virtus 27, 21. Vita 38. Voluntas 34, 36.
- 59 Mali sunt peiores bestia et comparantur ei, quia sequuntur passionem ut bestiae, quia bestialibus delectantur. Psal. 48, meo. * Amor 25, 26, 27, 69, 74, 126, 150, 224. Anima 138. Antichristus 2, etc. Apparere 11. Aranea 1. Ars 23, 50. Baptismus 107, 113, 114, 115, 116. Benefacere 3. Bonitas 211, 218, etc. 248, 249. Clavis 1, 2, 15, etc. Contemplatio 6. Daemon 26, 27, 30, 31, 32, 34, 38, 39, 47. Damnatio o. Deus 327. Dimittere. Dolor 13. Donum 16, 43.
- 60 Mali simulant innocentiam, sunt peiores quam publici mali. Psal. 8, fi. * Dulcedo 39. Eucharistia 153, 154. Excaecatio 1, 6. Excommunicatio 5. Fortuna 9. Haeresis 49, etc. 129. Honor 7, 26, 31. Incontinentia c. Inebriari. Isaac. Judex 5. Judicium

MANDUCATIO

- 62, etc. 88. Justus 10. Lex 21, 24, 67, 68, 148, 175. Membrum 12. Minister 6, 9, 10. Mors 18. Occidere 4, etc. Odium 14, 16, 17. Oratio 36, etc. Pax 11, 27. Peccatum 159, 161.
- 61 Mali male utuntur bonis et boni utuntur malis bene. Cg. 3, c. 135. * Perfectio 2, 32, 88. Persequutio.
- 62 Mali non cognoscunt sua peccata triplici ratione: scilicet ratione caecitatis, oblivionis et adulationis. Psal. 50. * Potestas 16. Prae-latio 10, etc. Principatus 2, etc. Providentia 24, 32. Prudentia 22.
- 63 Societas malorum multipliciter est vitanda et bonorum multipliciter appetenda. Mat. 9, prin. 2. * Resurrectio 28, 29. Retributio 2. Reverentia 1. Sacerdos 35, etc. Sacramentum 74, etc. Sinistrum 5. Societas 4. Subjectio 3. Tacere 2.
- 64 Mali sunt despiciendi quo ad vitia tantum 2-2, q. 25, 6, o. | 11, c. | Psal. 14, fi. 4. * Temporale 3. Tenebrae 5. Torcular 1. Tyrannus 4, etc.
- 65 Deus odit malos cogitantes mala et punit exequentes mala, sed abominatur perdurantes in malis. Psal. 5, meo 3.
- 66 Deus permittit aliquando malos vivere quadruplici ratione: scilicet quia quandoque sublimantur mali propter peccata hominum, et ideo mali sunt quasi quaedam flagella Dei ad populum cum dominantur. Et ut mali cum dominantur gravius pereant. Unde quandoque in eo quod magis desiderant, magis deiciuntur. Et ad instructionem justorum, ut non multum repentent haec temporalia quae boni habent et mali. Item ut mali juste damnentur, quia abutuntur bonis sibi datis 1^a q. 109, 4, 2^m | Psal. 36, prin. 1 | fi. Verbum 73. Vindicatio 4, etc.
- 67 Mali semper hic puniuntur spiritualiter et boni praemiantur, non autem corporaliter 1-2, q. 69, 2, 2^m.
- 68 Mali in inferno comparantur ovi, quia sunt sine auxilio et privati bonis cruciantur. Psal. 48, fi. 2, prin.
- 69 Malum si sit magnum, seriose, non pro ludo accipitur 2-2, q. 75, 2, 2, c. prin.
- Mammilla. Amazones 2.
- Mammona iniquitatis dicuntur divitiae, vel quia solas eas esse reputat iniquitas, vel quia sunt occasio ejus, vel quia inaequaliter sunt divisae, vel quia injuste a primo sunt acquisitae 2-2, q. 32, 7, 1^m | 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 2, 1^m.
- Manasses. Isaias 1. Sera.
- Mancipatus. Adoptio 9, 10. Amor 62. Ancilla. Episcopus 12. Organum 2, 5. Religio 42. Sacramentum 126. Solemnitas.
- Manens. Baptismus 122.
- 1 MANDATUM est de meliori, et quod per alios mandatur; sed praeceptum est de necessario, et quod quis per se jussit 1-2, q. 99, 5, c. * Charitas 128. Decimae 12. Dicere 7. Dilatatio. Evangelium 4. Exorcismus 11. Fides 132. Honor 9, 10. Juramentum 21. Jussio. Mortuus o. Occidere 4, etc. Praeceptum o. Scientia 62, etc. Speculum 4. Testamentum 1.
- 2 Differentia inter praecepta, mandata, testimonia et justificationes 1-2, q. 99, 5, c. | Psal. 18, meo, 3.
- Mandibula. Tremor 3.
- 1 MANDUCATIO dicit tria: scilicet fractionem, deglutionem et nutritionem 4, d. 12, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m. Accidens 69. Angelus 492, 493. Cibus o. Esus. Eucharistia 168, etc. Usura 262.
- 2 Antiqui patres non manducaverunt spiritualiter sacramentum Eucharistiae, quia nondum erat institutum, nec consecratio praecesserat, manducaverunt tamen spiritualiter Christum 4, d. 9, art. 2, q. 4, 2^m. * Christus 197, 198, 199, 200, 201.
- Mane quadruplex: scilicet naturalis diei, vitae humanae: scilicet juventutis, gratiae et aeternitatis. Psal. 5, prin. 2. * Agnus 1. Debitum 26. Dies 7, 15, etc. Juge. Luna 1. Matutinae 3. Missa 17. Planetae 1. Resurrectio 42. Sol 5. Ventus 2. Vespere.
- Manens in Christo, habet quinque fructus: scilicet abstinere a peccatis, vacare operibus sanctitatis, vacare aedificationi aliorum, hic fructum congregare et in vita aeterna eum possidere: sicut recedens ab eo, habet quinque poenas: scilicet quarum prima est expulsio a gloria, arefactio peccatorum, cum malis associatio, in ignem missio et perpetuum ignis experimentum. Jo. 15, lect. 1, meo. * Accidens 69. Accusatio 23. Actio 4, 18, 22, etc. Actus 15, 130. Advena 2. Aeternitas 14, 19, 20. Affinitas 13. Anima 13, 99, 142, etc. 147, etc. Annihilatio 4. Ascendere 10. Augmentum 13. Baptismus 133. Bonitas 199. Caelum 115, etc. Calor 8. Character 20. Charitas 117, 122, 123. Conscientia 21. Consecratio 13. Consilium 29. Consuetudo 5. Contritio 31. Culpa 7. Defectus 6. Dimensio 5, etc. Dispositio 18, 52. Donum 32, etc. Esse 49, 50, 53. Eucharistia 59, 66, 87, etc. 100, etc. 193. Fides 68, 79, 96, 99, 120, 157. Fieri 1, 14. Finis 118. Fomes 8. Forma 117. Generatio 7. Gratia 138. Haeresis 97. Humidum 2. Idem 7, 9. Imago 36. Immanens. Imprimere 3. Infidelis 4. Ira 19. Joannes 17. Justitia 86. Lex 41. Luna 5. Macula 11, 12. Memoria 20. Mixtio 6. Motus 87. Mutatio 6. Natura 12. Nutrire 1. Operatio 52. Opus 1. Pars 14. Peccatum 116, 187, 355, 371, 424, 440. Perfectio 47, etc. Permanentia. Poena 97, 98. Praeceptum 89. Quantitas 18. Quiescere 3. Reatus 7. Religio 64. Sacramentum 24. Schisma 7. Semen 17. Timor 58. Usura 233, 234. Virtus 232, 233, 265, 365. Voluntas 46, 50. Votum 60.

- Manes. Heroes.
Mania. Ira 19.
- 1 MANICHAEUS inter omnes haereticos, plus honorat diabolum 1^a Tim. 4, lect. 6, meo. * Assumere 42.
- 2 Manichaei dicunt corpora terrena facta esse a diabolo, quia sunt corruptibilia, caelestia vero a Deo, quia sunt incorruptibilia. Coloss. lect. 4, meo. Haeresis 49, etc. * Jejunium 34. Maria 2.
- 5 Manichaei reprobant evangelium Matthaei, quia videtur ponere fatum. Mat. 2, prin^o 1. * Maria 2.
- 1 MANIFESTATIO divina fit homini per tria: scilicet per dilectionem Dei, per visitationem ejus et per perseverantiam in utroque. Jo. 14, lect. 6, meo 3. * Adam 11. Adventus 8, 9, 10. Advocatus 6. Affectio 5, 6, 7. Agens 88. Amor 249. Angelus 273, 408, 432, 433, 440, 441, 609. Animal 47. Appropriatio 1, 10. Baptismus 87. Beatitudo 161. Blasphemia 2. Bonitas 14. Caerimonia 4. Causa 48. Cibus 8. Claritas 10, 11. Creatura 10. Daemon 10, etc. 116. Damnum 3. Declaratio. Demonstratio 4. Deus 159, etc. 190, 205. Distinctio 35. Donum 9. Error 5.
- 2 Deus dupliciter aliquid manifestat homini: scilicet infundendo lumen interius et proponendo exterius signa suae sapientiae, scilicet creaturas sensibiles. Rom. lect. 6, fi. * Christus 171. Eucharistia 216, 217. Expositio. Fama o. Fides 9, 93, 94, 122, 123, 124, 135. Filiatio 17, 19. Finis 77. Fortitudo 19. Furtum 6, 7, 9. Gloria 2, 17. Gratia 21, 113. Humilitas 19. Idolatria 8, 9. Ignis 17. Incarnari 4, 10, etc. Intellectus 266, 389, 293, 295, 300. Interpretatio 1. Irreligiositas 1. Judicium 28, 53, 71. Juramentum 2, 8, 14, 30. Justificatio 44. Latere. Laus 16. Lumen 8, 13, etc. Luminare 5. Matrimonium 89. Meritum 18. Miraculum 6, 32, 38, 54. Misericordia 25. Missio 4, 5, 21, 37. Nativitas 23, etc. Negligentia 8. Pietas 20. Praeceptum 24. Principium 22. Prophetia 42. Propositum 1. Prorumpere o. Prudentia 35. Quae- stio 2. Reparatio. Resurrectio 44, etc. Revelatio o. Sacramen- tum 47. Sapientia 23, 55. Scientia 23. Scriptura 3. Sensus 49. Signum 1, 2, 9, 11, 14. Simonia 38, 39. Superbia 22. Symbolum 2, 6, etc. Testamentum 4, 9, 10. Testis 1. Theologia 6, 8, 11, 19, 27. Usura 1, 77, 126, 142, 160, 229, 249, 279. Verbum 5, 6, 10, 20, 24, 30, 39, 43, 53, 61, 65. Vita 1, 5, 6. Vitium 8.
- 1 MANIPULUS dicebatur numerus ducentorum militum. Opus. 20, lib^o 2, co 28.
- 2 Manipulus in sinistra quasi sudarium ad regendum vultum et tunica stricta sunt propriae vestes subdiaconi. Prima significat extensionem minimarum macularum, secunda vero doctrinam Christi 4, d. 24, q. 3, 3, c.
- Manna interpretatur, quid est hoc. Et significat eucharistiam 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 2, c. | 4^m | 6^m | Jo. lect. 4, prin^o. Euebaristia 22.
- Mansiones in caelis sunt diversi gradus beatitudinis: ideo non sunt in lybo, nec in purgatorio 1-2, q. 5, 2, c. | 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 3, 4, o. | Cg. 4, co 58. * Advena 2. Motus 87. Quiescere 3.
- 1 MANSUETUDO diversimode numeratur inter beatitudines, fructus et virtutes 2-2, q. 157, 2, 3^m. Beatitudo 145. * Agnus 4.
- 2 Mansuetudo habet pro objecto caeteras molestias, praeter mortem, excitantes iram in qua tenet medium. Ideo reducitur ad fortitudinem, ut ei adjuncta 2, d. 44, q. 2, 1, 3^m. Fortitudo 9. Ira 9. * Amor 55, 227. Animal 61, 68.
- 5 Mansuetudo est circa iram 1^a q. 21, 1, 1^m | 1-2, q. 60, 4, b. | c. fi. | 4^m | 22, q. 143, c. | q. 157, 1, 2, o. | 3, 4, c. | q. 161, c. | 4^m | Virt. q. 1, 4, c. fi. | 12, 26^m | Hebr. 10, lect. 4, meo. Clementia 4. Fortitudo 24, 26. Ira 8, etc. * Beatitudo 145, 155.
- 4 Mansuetudo praeparat hominem ad cognitionem Dei, removendo duplex impedimentum, scilicet iram et contradictionem veritati 2-2, q. 157, 4, 1^m | Psal. 24, meo. * Fortitudo 9, 24, 26, 37. Fructus 5. Insania.
- 5 Mansuetudo maxime facit hominem compotem sui 2-2, q. 157, 4, c. | 1^m | Psal. 14, meo | Psal. 36, prin^o. * Joannes 12.
- 6 Mansuetudo est in irascibili subjective 3^a q. 15, 2, c. | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m | d. 33, q. 2, a. 4, q. 3, c. | Virt. q. 1, 4, c. fi. Subjective.
- 7 Homo est naturaliter mansuetus, quia est complexionis temperatissimae. Ideo mitigat iram. Sed irasci convenit ei naturaliter, inquantum ratio nunciat causam irae 1-2, q. 46, 5, 1^m. Ira 1, 9, 55, 82, 83, 84. Iracundia 1. Animal 66. * Lex 144.
- 8 Mansuetus est qui depositis peccatis subditur Deo. Psal. 24, meo | Psal. 33, prin^o. * Litigium 1. Mitis. Modestia 7.
- 9 Mansueti dicuntur justi, quia possident eor suum in puritate et terram caelestem, ac terrestrem. Psal. 36, prin^o.
- 10 Mansueti laetantur in omnibus quae Dei sunt, quia non resistunt testamento patris, nec ordinationi Dei. Psal. 33, prin^o 3. * Moyses 1. Temperantia 9, 29. Turtur 5. Vindicatio 3. Virtus 225. Manuale. Circumstantia 26, 27, 28. Episcopus 21. Festum 11, 12. Labor 1, 2, 3. Officium 3. Operatio 22, 23. Praeceptum 46, 47. Religio 71. Sabbatum 5, etc.
- Manuducere. Devotio 7. Signum 1.
- Manumissus reducitur in pristinam servitutem, propter aliquam offensam in dominum ejus 3^a q. 88, 3, 2^m | 4, d. 22, q. 1, 1, 4^m.

- 1 MANUS est organum organorum, quia facit omnia instrumenta et est loco omnium instrumentorum 3^a q. 83, 5, 1^m | 2, d. 3, q. 2, 1, 1^m | Quol. 7, 17, c. fi. | Hebr. 12, lect. 3, prin^o. * Absolvere 37. Antichristus 6. Baptismus 106, 122, 142. Caelum 128. Character 37, etc. Confirmatio 14, etc. Consilium 9. Crucifigi 1. Daemon 95. Diaconus 3. Episcopus 12, 21. Eucharistia 135. Excommunicatio 31. Grave 10. Hieronymus 1. Imponere. Individuum 6, 7, 8. Labor 1, 2, 3. Lex 128. Lotio. Marcus. Munus 2. Officium 3. Operatio 22, etc. Paulus 14. Poenitentia 65. Praeceptum 65, 66.
- 2 Solus Episcopus imponit manus diacono, sacerdoti autem omnes sacerdotes cum episcopo 4, d. 25, q. 1, 1, 1^m.
- 3 Manus impositio, significat plenitudinem gratiae, qua quis idoneus fit ad magna officia. Ideo solum sacerdoti et diacono datur 4, d. 24, q. 2, 3, c. | d. 25, q. 1, 1, 1^m. Episcopus 12. * Psal. terium. Religio 71, 102. Sacerdos 21. Sacramentum 124.
- 4 Manus Dei triplex: scilicet manus potentiae, creantis, continetis et protegentis omnia: manus justitiae, probantis, flagellantis et damnantis: et manus misericordiae, sanantis, pascentis et coronantis. Isa. 8, fi.
- 5 Quia unus et idem Christus est in divina et humana natura, potest hujusmodi loquutio sane exponi, ut dicatur, manus parvulae istius pueri creaverunt stellas, idest iste puer habens manus parvulas, creavit stellas 1^a q. 39, 4, c. | 3^m | Opus. 12, a. 4 | Mat. 1, meo. 1^a Cor. 2, lect. 2, prin^o | co 15, lect. 2, prin^o | Hebr. lect. 5, prin^o. | Opus. 12, art. 4. Scipio. Stupor. Subdiaconus 1. Tremor 2. Usura 275, 285. Virginitas 34.
- 6 Manus remissa dicitur, quando vacat a bonis operibus. Hebr. 12, lect. 3, prin^o.
- Marcellus. Haeresis 89. Martyrium 12.
- Marcha. Marchio. Usura 297.
- Marchia. Marcus 2.
- Marciani. Marcus 2.
- Marchio aequipollet Comiti. Et dicitur a marcha pondere, idest a severitate, quia dominatur locis asperis. Opus. 20, lib^o 3, co 21.
- Mareion et Valentinus dicebant, alium esse Deum bonum et alium Deum qui punit. Cg. 3, co 140, fi.
- Marcionitae. Marcus 2.
- 1 MARCUS amputando sibi pollicem ne fieret sacerdos, non peccavit quia creditur fecisse hoc ex instinctu Dei 2-2, q. 185, 2, 3^m | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m. * Joannes 15, 16.
- 2 Marcus a quo Marciani. Primus posuit duo prima principia, scilicet bonum bonorum et malum malorum, quem sequuti sunt Cerdoniani, post Marcionitae et ultimo Manichaei. Cg. 4.
- 1 MARE congelatur in locis frigidissimis, non autem in profundo. Job 38, lect. 2, fi. * Aqua 12.
- 2 Fluxus et refluxus maris est ei naturalis, quia est ex motu lunae, cui aqua naturaliter subditur 1^a q. 105, 6, 1^m | 7, 2^m | q. 110, 3, 1^m | 2, d. 14, 5, 4^m | Po^a q. q. 1, 3, 1^m | q. 4, 1, 20^m | q. 6, 1, 17^m | Ma. q. 5, 5, 4^m | Rom. 11, lect. 3, fi. * Avaritia 9. Baptismus 63, 64, 148. Cete 11, etc. Circumcisio 1. Crucesignatus o. Flumen 2. * Maria 1. Meretrix 1.
- 5 In aquis maris sunt duo mira: scilicet primum quod non coe- riant totam terram, contra naturam, cum sint etiam altiores ea: secundum vero quod semper mare est ejusdem quantitatis 1^a q. 69, 1, 2^m | Psal. 31, meo 6, prin^o. * Paradisus 10. Salsedo. Syria. Syrenae. Terrae motus 3. Usura 89. Virtus 41.
- 4 Divisio maris rubri fuit mira tripliciter: scilicet ratione soni ventorum, tantae aquae et tantorum effectuum 1^a q. 69, 1, 2^m | Psal. 28, prin^o 3.
- 1 MARIA interpretatur maris stella, vel illuminatrix. Et syro sermone domina. Mat. 1, meo 4.
- 2 Haeresis Manichaei, quod beata Virgo Maria non fuit mulier, sed angelus 3, d. 4, q. 2, 1, c. * Anna.
- 5 Maria et Joseph fuerunt de eadem tribu et de semine David 3^a q. 28, 1, 2^m | q. 31, 2, 1^m | 4, d. 30, q. 2, art. 1, q. 3, 4^m | Mat. 1, meo 4. * Conceptio 18, 32, etc. Desponsatio. Dolor 42.
- 4 Maria fuit de Aaron 3^a q. 29, 1, 4^m | q. 31, 2, 2^m | 4, d. 30, q. 2, art. 1, q. 3, 4^m | Hebr. 7, lect. 3, meo.
- 5 Maria nata est ex Melchi, Salomone, Jechonia et Eli 3^a q. 31, 2, 3^m | 3, 2^m. * Frater 3.
- 6 Quidquid acceptum a parentibus fuit in Maria, fuit pars ejus actu. Ideo non fuit in Christo 3^a q. 31, 6, c. * Joseph 2, 3. Magda- lena 1, 2. Nativitas 12, etc. Obstetrix 1.
- 7 Maria in ventre matris suae, non habuit usum liberi arbitrii, quia hoc est privilegium Christi 3^a q. 27, 3, c.
- 8 Maria a nullo unquam concupisci potuit, licet fuit corpore pul- chra 3, d. 3, q. 1, art. 2, q. 1, 4^m. * Passio 98.
- 9 Maria habuit tantam claritatem in facie, quod Joseph non co- gnosceret eam sensibilibus 3^a q. 28, 3, 3^m | Mat. 1, fi. * Primo- genitus 1. Psalmus 11.
- 10 Maria fuit sanctificata, priusquam nata ex utero in quo sanctifi- cari conveniens fuit 3^a q. 27, 1, o. | 2, 2^m | 3, d. 3, q. 1, art. 1, q. 3, o. | Quol. 6, 7, c. | Opus. 3, co 224 | Psal. 45, meo. | Jerem. 1, meo.

MARIA

- 11 Oppositum videtur dicere 3^a q. 27, 6, c. | 1, d. 44, 3, 3^m.
- 12 Maria non potuit sanctificari in parentibus, nec in conceptione ejus, nec ante infusionem animae rationalis 3^a q. 27, 1, 1^m | 2, o. | 3, d. 3, q. 1, 1, o. | Quol. 6, 7, c. | Opus. 3, c^o 224. Conceptio 32.
- 13 Maria fuit bis sanctificata, scilicet in utero matris et quando concepit Christum. In prima fomes fuit ligatus, in secunda vero totaliter ablati 3^a q. 27, 3, o. | 4, 1^m | 5, 2^m | 3, d. 3, q. 1, 2, o. | L. fi. | Opus. 3, c^o 224.
- 14 Major sanctificatio fuit in Maria quam in Joanne Baptista, et major in eo quam in Jeremia 3^a q. 27, 6, 1^m | 3, d. 3, q. 1, art. 1, q. 3, c. | a. 2, q. 1, 4^m | 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Quol. 6, 7, c. | Opus. 3, c^o 231.
- 15 Maria fuit omni sancto spiritualius praeparata et copiosius sanctificata 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m | Quol. 6, 7, fi. | Opus. 3, c. 224. Psal. 45, me^o 4, fi.
- 16 Maria super omnes post Christum habuit plenitudinem gratiae 3^a q. 7, 10, 1^m | q. 27, 1, c. | 5, o. | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, c^o | Opus. 8, c^o 1 | Jo. lect. 10, prin^o | Rom. 8, lect. 5, prin^o. * Admiratio 2. Adoratio 23, 25, 26. Apostoli 5. Confirmatio 50, 51. Corpus 61. Daemon 22. Deus 415, etc. 419. Dubitatio 3. Filiatio 25, 26. Heva 2. Haeresis 36, 89, 143. Missio 39.
- 17 Maria habuit triplicem perfectionem gratiae: scilicet in ejus sanctificatione, in conceptione Christi et in ejus glorificatione. Tertia est potior secunda et secunda quam prima 3^a q. 27, 5, 2^m | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 3, c. | Opus. 60, c^o 3. * Nativitas 19, 20.
- 18 In prima perfectione gratiae, Maria mundata fuit a culpa originali, in secunda a fomite et in tertia ab omni miseria 3^a q. 27, 5, 2^m | Opus. 60, c^o 2. * Christus 198, 224, etc. Primogenitus 1. Sedere 6. Templum 11.
- 19 In prima adepta est gratiam inclinantem ad bonum, in secunda fuit confirmata in gratia et adepta est gratiam consummatam et confirmantem eam in bono et in tertia adepta est gratiam consummatam et perficientem eam in fruitione omnis boni 3^a q. 27, 5, 2^m | Verit. q. 24, 9, b. 2 | c. | 2^m | Opus. 60, c^o 3.
- 20 Plenitudo gratiae et observatio consiliorum, inchoavit in Beata Maria. Sed primum fuit in ea perfecte et secundum perfecte coepit in Christo 2^a q. 28, 4, 2^m.
- 21 Major gratia collata fuit alicui homini, scilicet Christo et matri ejus, quam cuicumque Angelo. Verit. q. 24, 9, 2^m.
- 22 Maria est perfecte beata secundum corpus, quia cum corpore assumpta est in caelum. Credimus enim quod post mortem resuscitata fuerit et portata in caelum 3^a q. 27, 1, o. | q. 83, 5, 3^m | 4, d. 12, q. 1, art. 3, q. 3, c. | d. 43, a. 3, q. 1, 2^m | Opus. 8, c^o 1, fi.
- 23 In Maria debuit apparere omne quod fuit perfectionis 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 1, c. * Baptismus 48.
- 24 Evangelium de Maria et Martha, legitur in assumptione Mariae, quia fuit perfecta in vita activa et contemplativa quae figurantur per eas 3, d. 35, q. 1, a. 3, q. 3, b. 2. * Haeresis 36, 82, 87, 88, 97, 143.
- 25 Fides firmissima remansit in Maria, tempore passionis Christi etiam Apostolis dubitantibus 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m. Maria non habuit summam charitatem, nec summam bonitatem 1, d. 17, q. 2, 4, 4^m | d. 44, 4, 3^m. Bonitas 158. Deus 419.
- 26 Maria habuit donum prophetiae, sapientiae et miraculorum, sed non secundum omnem usum 3^a q. 27, 5, 3^m.
- 27 Puritas Mariae, fuit maxima sub Deo 1-2, q. 81, 5, 3^m | 3^a q. 27, 2, 2^m | 1, d. 18, q. 2, 4, 4^m | d. 44, 3, 3^m | 3, d. 3, q. 1, art. 1, q. 2, 3^m.
- 28 Maria meruit Christum portare, idest meruit gradum puritatis et sanctitatis, quo congrue esset mater Dei, non autem incarnationem Dei 3^a q. 2, 11, 3^m | 3, d. 4, q. 3, 1, 6^m.
- 29 Maria non potest dici mater deitatis, vel divinitatis 3, d. 4, q. 2, 2, 2^m.
- 30 Immo Maria est vere mater Dei 3^a q. 25, 3, c. | q. 35, 4, o. | 3, d. 4, q. 2, 2, o. | Cg. 4, c^o 43 | 45, fi. | Opus. 3, c^o 222 | Mat. me^o 4 | 1^a Tim. fi.
- 31 Quamvis beata virgo Maria sit super angelos exaltata, non tamen est exaltata usque ad aequalitatem Dei, vel ad unionem in persona. Et ideo non dicitur sedere ad dexteram, sed astare a dextris, in quantum honor Filii aliquo modo participative, non plenarie redundat in ipsam in quantum mater Dei dicitur, sed non Deus 3^a q. 25, 5, o. | 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 3, 3^m.
- 32 Maria fuit vere mater Christi 3^a q. 35, 3, o. | 3, d. 3, q. 2, 1, 2, o. | d. 4, q. 2, 1, o. | 2, 5^m | Cg. 4, c^o 32, 4^m | 34 | 44 | Opus. 8, c^o 223 | Opus. 60, c^o 3 | Gal. 4, lect. 2, fi. etc.
- 33 Maria non dicitur Christotocos, quia est nomen inventum a Nestorio ad abolendum nomen Theotocos 3, d. 4, q. 2, 2, 5^m.
- 34 Mariae virginis tres eminentiae singulares: scilicet quia est supra omnes mulieres propter virginitatem, supra omnes virgines propter foecunditatem, supra omnes angelos propter fructus dignitatem. Isa. 7, fi.
- 35 Beata virgo Maria significata fuit per portam clausam. Isa. 7, fi.
- 36 Maria fuit virgo perpetua. Opus. 3, c^o 232. * Primogenitus 1.

MARIA

- 57 Cum dicitur quod beata Virgo aureolam etiam sub propria ratione aureolae habet excellentissimam, quia quamvis pugnam non senserit pugnam tamen aliquam carnis habuit, sed ex vehementia virtutis, a Deo habuit carnem subditam, quod hujusmodi pugna ei insensibilis erat: istud non videtur convenienter dici: immo Maria habuit perfectissime et proprie aureolam virginitatis, ut in hoc membris aliis ecclesiae conformetur in quibus virginitas invenitur, quia habuit pugnam ab hoste, non autem a carne 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 2^m.
- 38 Maria cum Joseph vovit virginitatem absolute, sed prius vovit sola, si Deo placeret 3, q. 28, 4, o. | 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 1, o. | Mat. 1, me^o 4.
- 39 Maria antequam contraheret matrimonium cum Joseph, prius certificata fuit divinitus, quod Joseph erat in simili proposito virginitatis servandae, sed hoc non expresserunt in contractu 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m.
- 40 Maria consensit in carnalem copulam, implicite tantum 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | L.
- 41 Matrimonium verum fuit inter Mariam et Joseph, habuitque triplex bonum et utramque perfectionem requisitam, praeter coitum. Et nuptiae factae sunt 3^a q. 29, 2, o. | 4, d. 30, q. 2, 2, o. | Opus. 60, c^o 2 | Mat. 1, me^o 4, etc.
- 42 Maria fuit experta maledictionis Hevae, quia peperit sine dolore et non multiplicavit conceptus, nec fuit subjecta viro 3^a q. 30, 2, 2^m | q. 35, 6, 1^m.
- 43 Mariae virginis partus, mystice significat partum animae poenitentis. Opus. 60, c^o 4.
- 44 Quia pia virgo Maria quolibet die naturali, usque ad resurrectionem Christi, recoleret verbum Simeonis cum dolore vehementi, nullius auctoritatis robore fuleitur. Opus. 12, art. 5.
- 45 Idem angelus creditur missus esse ad Mariam et ad Joseph. Mat. 1, fi. 4. Annuntiatio o.
- 46 Angelus prius apparuit Mariae quam Joseph 3^a q. 30, 2, 2^m.
- 47 Angelus excellentius apparuit Mariae, quam Joseph 3^a q. 30, 3, 1^m.
- 48 Maria secundum aliquos non fuit turbata in visione angeli, quia assueta erat visionibus angelorum, sed in sermone ejus ex admiratione dictorum 3^a q. 30, 3, 3^m | Opus. 60, c^o 1.
- 49 Non inconvenit, quod angelus instrueret Mariam, quia Maria erat inferior eo secundum statum, licet esset e converso secundum virtutem, et praedestinationem 1^a q. 117, 2, 3^m | 3^a q. 30, 2, 1^m | 3, d. 3, q. 3, a. 2, q. 1, 2^m.
- 50 Maria excessit angelos in tribus in quibus angeli excedebant alios homines: scilicet in plenitudine gratiae, familiaritate Dei, et puritate. Opus 8.
- 51 Maria est super omnes ordines angelorum 3^a q. 30, 2, 1^m | 1, d. 44, 3, 4^m | 2, d. 9, 8, c. | d. 16, 3, 5^m | 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 3, 3^m.
- 52 Spiritus sanctus fecit duplicem purgationem in Maria, scilicet praeparatoriam ad conceptionem Christi, colligens mentem ejus in unum; secundam vero a fomite, mediante conceptione Christi 3^a q. 27, 3, 3^m | 3, d. 3, q. 4, 2, 5^m | L. 1.
- 53 Purgatio prima non fuit ad removendum transfusionem peccati originalis, sed ut digna esset Christo 1-2, q. 81, 1, 3^m | Ma. q. 4, 7, 6^m.
- 54 Purgatio Mariae a fomite fuit miraculosa 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Verit. q. 25, 7, c. | 1^m.
- 55 Immunitas a peccato in Maria, causabatur ex tribus: scilicet ex ligatione fomitis, gratia inclinante ad bonum, et providentia Dei 3^a q. 27, 3, c. fi. | 4, 1^m | 3, d. 3, q. 4, a. 2, q. 2, c. | q. 3, 1^m.
- 56 Maria voluit purgari post partum, non quidem propter aliquam immunditiam, sed propter humilitatem et obedientiam, et ut approbaret legem, et vitaret calumniam 3^a q. 37, 4, o. | Opus. 60, c^o 8.
- 57 Emundatio et confirmatio Mariae, inchoata fuit in prima sanctificatione, sed in secunda consummata est perfectione viae, in assumptione vero ejus, perfectione gloriae 1^a q. 100, 2, c. | 3^a q. 27, 5, 2^m | 3, d. 3, q. 1, art. 2, q. 1, 2, c. | q. 3, o.
- 58 Potest aliquid creatum inveniri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si nulla contagione peccati inquinatum sit; et talis fuit puritas beatae virginis Mariae, quae a peccato originali et actuali immunis fuit, tamen sub Deo inquinatum erat in ea potentia ad peccandum 1, d. 41, 3, 3^m.
- 59 Oppositum videtur dicere 3^a q. 27, 1, o. | 2, 2^m.
- 60 Maria sanctificata fuit in utero a peccato originali, quo ad maculam et reatum personalem, non autem a reatu totius naturae. Ideo si ante passionem Christi fuisset defuncta, non intrasset paradisum, nec vidisset Deum per essentiam, sicut nec alii sancti 3^a q. 27, 1, 3^m | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, 2, o. | q. 4, 2, 5^m | 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Opus. 3, c^o 224.
- 61 Cum beata virgo Maria credatur omnino fuisse immunis a fomitis inclinatione, propter ejus sanctificationem perfectam, non est pium, ponere aliquam pugnam a carne fuisse in ea, cum talis pugna non sit nisi ex fomitis inclinatione, nec tentatio quae est a carne, sine peccato esse possit, ut patet per glossam. Et quamvis non habuerit pugnam per tentationem quae est

MARTYRIUM

- a carne, habuit tamen pugnam per tentationem ab hoste, qui nec ipsum Christum reveritus est 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 2^m.
- 62 Fomes in Maria, ad eo debilitatus est et extinctus, ut ad peccatum actuale numquam inclinaretur 3^a q. 27, 3, c. | 4, 1^m | 5, 2^m | 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 2^m. Peccatum 113. Infra. * Conceptio 32, 37, etc.
- 63 Maria per primam sanctificationem fuit semper immunis ab omni peccato actuali 3^a q. 27, 4, o. | 6, 1^m | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m | 5 | q. 2, 3, o. | L. 1 | d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 21, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Quol. 6, 7, c. fi. | Opus. 3, c. 228, 231 | Opus. 8, prin^o | Psal. 14, prin^o | Psal. 45, me^o | Matth. 12, fi.
- 64 Tabernaculum veteris legis, figurabat Mariam 3^a q. 27, 2, b.
- 65 Maria dicitur dies, et Heva nox. Psal. 18, prin^o. * Heva 2. Nubes 3. Sedere 6. Via 2.
- 66 Maria dicitur aurora, quia fuit confinium veteris et novae legis, sicut aurora est confinium diei et noctis 4, d. 30, q. 2, art. 1, q. 1, 1^m.
- 67 Festo Neomoniae, succedit festum Mariae, in qua primo apparuit illuminatio solis idest Christi per copiam gratiae 1-2, q. 103, 3, 4^m.
- 68 Maria dicitur virga quintupliciter: scilicet consolans, fructificans, satians, flagellans, et vigilans. Isa. 11, prin^o.
- 69 Maria dicitur petra tripliciter: scilicet petra firmitatis, frigiditatis, et ubertatis. Isa. 16, me^o. Missio 39.
- Maritima. Avaritia 9.
- Maritus. Anna. Conjuges. Debitum 14, etc. Dispensatio 18, etc. Divortium o. Fornicatio 6, etc. Juramentum 28. Matrimonium 1, etc. Ordo 102, etc. Servitus 8, 9. Usura 248, 253, etc. Uxor o.
- Mars. Caelum 25, 26, 37. Jupiter. Planetae 1.
- Martha. Maria 24.
- Martellus. Balivus.
- Martianus. Assumere 41.
- Martinus volebat vivere et mori, secundum placitum Dei, quia diligebat per benevolentiam, et non secundum concupiscentiam tantum 3, d. 29, L. fi.
- 1 Martius. Consecratio 20. Encaenia.
- MARTYRIUM est actus virtutis quadruplicis: scilicet fortitudinis, ut elicientis principaliter: patientiae vero ut elicientis consequenter; sed charitatis, ut imperantis, et fidei, ut finis 2-2, q. 124, 1, 2, o.
- 2 Martyrium est actus maximae perfectionis, non quidem secundum se, sed ut imperatur a charitate, et ut eam ostendit 2-2, q. 124, 3, o. | q. 184, 5, 3^m.
- 3 Martyrium habet quod sit meritorium ex charitate, sine qua nihil valet 2-2, q. 124, 2, 2^m. * Andreas. Aureola 10, etc.
- 4 Mors est de ratione martyrii 2-2, q. 124, 4, o. | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, o. * Chiliastae.
- 5 Martyrium quo ad actum, potest esse sine charitate, non autem sine magna charitate quo ad modum, scilicet prompte et delectabiliter patiendo, sicut Laurentius, et Vincentius. Quol. 4, 19, 20, o. * Cicatrices 4.
- 6 Causa faciens martyrium, est duplex: scilicet fides Christi, vel quaelibet alia virtus, et utilitas Ecclesiae. Ephes. 3, lect. 1 prin^o.
- 7 Confessio cuiuscumque alterius veritatis quam fidei, non est causa sufficiens ad martyrium ratione materiae, sed tantum ratione finis, referendo ad Christum 2-2, q. 124, 5, c. | 2^m | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 10^m. * Damnatio 1. Doctor 2.
- 8 Martyrium Joannis Baptistae celebratur, licet mortuus sit, non quidem pro fide, sed pro reprehensione adulterii 2-2, q. 124, 5, c. * Dolor 7. Festum 7. Fortitudo 40. Incorporari 2. Innocentia 3, 4.
- 9 Immo causa cuiuscumque martyrii, est veritas fidei 2-2, q. 124, 5, c. | 2^m. * Lactantius 2.
- 10 Moriens pro quocumque opere bono propter Deum est martyr Dei, quia causa cuiuscumque martyrii, est veritas fidei ut est per dilectionem operans 2-2, q. 124, 5, o. | 4, d. 49, q. 5, art. 3, q. 2, c. | 9^m | 11^m | 12^m | Rom. 8, lect. 7, me^o. * Latro 3.
- 11 Beata Agnes, et aliquae aliae virgines occisae sunt pro virginitate servanda, quarum martyria in ecclesia celebrantur 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 9^m. * Meritum 40, 71. Passio 21. Poena 20. Poenitentia 24, 25.
- 12 Vulneratus lethaliter, licet supervivat, habebit aureolam martyrii, sicut sancta Lucia. Similiter vulneratus non lethaliter, tamen moriens ex incuria non mortali, ut Marcellus Papa, habebit aureolam martyrii. Non autem si afflictio non continetur usque ad mortem, sicut de Sylvestro Papa 2-2, q. 124, 4, 4^m | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 7^m.
- 13 Martyrium est de praecepto, secundum praeparationem animi tantum 2-2, q. 124, 1, 3^m | 3, 1^m | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 1^m | Quol. 4, 20, o. Vel Abdicatio. * Sacrificium 14. Toreular 1.
- 14 Martyrium oblatum, debet tolerari patienter. Sed non debet quaeri, quia non debet dari occasio agendi injuste 2-2, q. 124, 1, 4^m.
- 15 Martyr non baptizatus aqua si resurgat, debet baptizari. Hebr. 6, lect. 1, me^o. Baptismus 222.

MATERIA

- 46 Martyres in tormentis, percipiebant aliquid de gloria Dei, sed non videbant essentiam Dei. Verit. q. 23, 3, 9^m.
- 47 Oppositum videtur dicere a simili. Verit. q. 10, 11, c.
- 48 Universalis absolutio fit in perceptione baptismi et in martyrio. Propter quod dicitur, quod in martyrio omnia sacramenta baptismi complentur, in virtute passionis Christi, scilicet quantum ad plenam liberationem a culpa et a poena 3^a q. 68, 2, 2^m | q. 87, 1, 2^m | 4, d. 4, q. 3, a. 3, q. 3, o. Baptismus 230, 198, etc. Culpa 8.
- Mas et femina in hominibus conjunguntur, non tantum propter generationem, ut in brutis, sed etiam propter communicationem operum. Ideo in solis hominibus, mas est principium feminae, et femina facta est ex masculo 1^a q. 92, 2, o. | 2, d. 18, q. 1, 1, 1^m | Cg. 3, c. 123 | 1^a Cor. 6, lect. 3, me^o. * Aquilo. Circumcisio 27. Conjunctio 6, etc. Femina 4. Frigiditas. Generatio 11, 12. Luxuria 20. Matrimonium 108. Missio 43. Mulier 1, etc. 11, 21. Planetae 3. Puer 17. Robur. Semen 9, etc. Sodomia o. Sponsalia 6, etc. Zelus 2, 3.
- 1 MASCULINUM genus et femininum in divinis absolute praedicantur tantum de supposito 1^a q. 31, 2, 4^m | 3, d. 6, q. 2, 1, c. Idem 10. * Christus 8. Conjunctio 6, etc. Femininum o. Frigiditas. Neutrum 2. Seraphin 4.
- 2 Oppositum videtur dicere a simili 1, d. 4, q. 1, 3, 2^m.
- Masculus ex sui ratione habet commensurationem seu conjunctionem naturalem ad feminam, ut ex ea generet; non autem masculorum concubitus, qui specialiter vitium contra naturam dicitur, ut in mulis luxuriosis patet, qui tamen non generant 1^a q. 92, 2, c. | 2-2, q. 57, 3, c. * Bellatores 2. Bellum 9. Mas. Sodomia o.
- Masticare. Angelus 493.
- Mater dicitur aliqua ex hoc quod concepit et genuit 3^a q. 35, 3, 4, c. | Cg. 4, c. 45, fi. | Opus. 3, c. 221, 222. * Adoratio 23, 25, 26. Affinitas 14. Amor 120, 122. Angelus 591. Anima 27. Animal 41. Assimilatio 21, 22. Baptismus 140, 141, 142, 143. Barbarus 2. Charitas 11. Circumcisio 27. Cognatio 1, etc. Conceptio 3, 22, 36. Christus 124, etc. Consanguinitas 1, etc. Corpus 61. Deus 419. Dolor 42. Dubitatio 3. Eleemosyna 20. Equus 3. Filiatio 2, 25, 26. Frater 3. Genealogia 1. Generatio 56, 62. Generativa. Haeresis 36, 82, 87, 88, 89, 97, 143. Infidelis 5. Invidia 7. Isaias 1. Joannes 4. Maria 7, 13, 21, 29, 30, 31, 32, 33. Matrimonium 1, 2. Melchisedech. Nativitas 13. Nubere 1. Nubes 3. Obedientia 23. Passio 98. Peccatum 113, 331. Psal. 11. Puer 1. Relatio 24. Samuel 1. Semen 10, etc. Servitus 8, 9. Tactus 13. Templum 11. Uxor 23. Via 2. Virginitas 13.
- 1 MATERIA non semper fuit, licet sit ingenerabilis et incorruptibilis 1^a q. 46, 1, 3^m | 1, d. 1, q. 1, 5, 1^m | Cg. 2, c. 54, 4^m | 5^m | Opus. 3, c. 99 | Opus. 32 | Meta. 2, lect. 3, fi. | Phy. lect. fi. fi.
- 2 Materia prima est maxime in potentia, et principium imperfectissimum: nec talis potentia materiae, etiam dato quod sit sua essentia, non est potentia ad operationem, sed ad esse 1^a q. 4, 1, c. | 3, d. 4, q. 2, 1^m | L. | d. 14, 4, c. | Quol. 10, 5, c. | Phy. lect. 15, prin^o. Esse 54. * Imperfectio 3.
- 3 Materia prima quamvis secundum se considerata esse non possit, potest tamen secundum se considerari. Verit. q. 3, 5, 3^m | Phy. lect. 15, prin^o. Actus 57. Forma 78, etc. 96.
- 4 Immo materia non est separabilis a forma, secundum rationem et intellectum. Meta. 8, lect. 1, prin^o.
- 5 Materia in quantum habet esse saltem in potentia, est similis Deo 1^a q. 14, 11, 3^m | 12, c. fi. | Verit. q. 3, 5, c.
- 6 Oppositum videtur dicere 1^a q. 4, 3, 4^m | 1, d. 19, q. 1, 2, c. | d. 35, 6, 6^m | d. 48, 1, 4^m | Cg. 1, c. 30 | Verit. q. 2, 11, 1^m | q. 23, 7, 11^m | Poa q. 7, 7, 10^m.
- 7 Materia non potest esse in alio, cum sit primum subiectum 1^a q. 3, 2, 3^m | 3^a q. 77, 2, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | Spiritu. 2, c. fi. | 5, 8^m.
- 8 Illud communiter materia prima nominatur, quod est in genere substantiae, ut potentia quaedam, intellecta praeter omnem speciem et subiectum, et praeter privationem. Spiritu. 1, c. * Agere 13. Appetitus 18. 21, 49. Ars 22, 26, 32, 41, 42.
- 9 Materia proprie non habet essentiam: sed est pars essentiae. Verit. q. 3, 5, fi. | Opus. 32, o. Ente 4, prin^o | c. 7, prin^o. * Beatitudo 50, 103, 168, 169. Beatus 41, 42, 52. Benedictio 4. Bonitas 41, 86, 87, 88. Caro 5. Causa 7, 67, 91, 90.
- 10 Si materia definiretur, haberet loco differentiae ordinem sui ad formam, et loco generis haberet suam essentiam. Quol. 9, 6, 3^m. Ente 7, prin^o. * Coacvum. Contingens 2, 3. Densitas 1. Deus 48, 68, 390, etc.
- 11 Materia prima est sua potentia passiva, sicut Deus est sua potentia activa 1^a q. 54, 3, 3^m | q. 77, 1, 2^m | q. 115, 1, 2^m | 1, d. 3, q. 4, 2, 4^m | d. 42, q. 1, 1, 1^m | Cg. 1, c. 43, 3^m | Libo 2, c. 43, 2^m | Spiritu. 3, 21^m | 11, 15^m | Anima. 12, 12^m. * Differre 8. Definitio 7, 10, 13, 13. Educi o. Effectus 15. Elementum 10, 15, 18, 23. Esse 54, etc.
- 12 In materia, nulla est potentia activa 3^a q. 32, 4, c. | 3^m | 2, d. 18, q. 1, 2, c. fi. | d. 30, q. 2, 2, c. | 3, d. 3, q. 2, 2, c. | 3^m | d. 14,

- 4, c. | Meta. 7, lect. 8, prin° | Phy. lect. 13, fi. | Lib° 2, lect. 1, prin°. * Ex 2, 3, 4, 5.
- 13 Immo in naturalibus rebus, aliquid praexistit secundum potentiam activam et passivam simul. Verit. q. 11, 1, c. | Virt. 3, 8, c. * Femina 3, 4. Finis 11. Forma 61, etc. Generatio 4, etc. Genus 1, 2, 14, 23, 24. Gratia 49. Haecresis 122. Hypostasis 5. Idea 39, etc. Intellectus 48, 72, 73, 74, 82, 109, 110, 121, 127, 128, 150, 165.
- 14 Materia prima dicitur terra, quia est informis. Dicitur aqua, quia est receptiva. Dicitur abyssus, quia est turpis 1° q. 66, 1, 1° | 2, d. 12. L. prin°. * Menstruus o. Motus 86. Mundus 13, 14. Natura 19, etc. Necessitas 6, 8, 16, 17. Non ens 1. Nutrire 1. Ordo 22. Passio 4. Per se 5. Plate 7. Possibilitas o.
- 15 Materia et genus numquam sunt idem, nisi secundum nomen. Opus. 3, c° 92 | Opus. 42, c° 8 | Meta. 5, lect. 7, fi. | lib° 7, lect. 12, meo. * Potentia 22, 26, 29, 47, 50. Qualitas 1. Quantitas 4, 5. Raritas 1. Recipere o. Transumptio.
- 16 Partes habent rationem materiae, totum vero, rationem formae 1° q. 7, 3, 3° | q. 65, 2, c. | 3° q. 90, 1, c. | Meta. 5, lect. q. prin° | Phy. 2, lect. 5, prin° | Lib° 3, lect. 11, prin° | lib° 4, lect. 4, prin°.
- 17 Immo partes se habent ut formale. Phy. 2, lect. 5, prin°.
- 18 Unitas materiae primae, est tantum in his quae conveniunt in generatione et corruptione 1° q. 46, 2, c. | 2, d. 12, 1, 5°.
- 19 Materia prima omnium rerum, est una unitate ordinis tantum 1° q. 66, 2, 1°. * Actus 52. Adoratio 21, 22.
- 20 Omnium generabilium et corruptibilium, est eadem materia, quae sunt quatuor elementa 1° q. 66, 2, c. | Meta. 8, lect. 4, prin°.
- 21 Materia dicitur aequivoce de mobilibus et immobilibus 2, d. 2, q. 2, 2, 4 | Cg. 2, c° 16, 8°. * Angelus 27, 349.
- 22 Materia duplex: scilicet naturalis, et mathematica 1° q. 85, 1, 2° | 3° q. 77, 2, 4° | 2, d. 2, q. 2, 2, 4° | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, c. | Verit. q. 2, 6, 1° | Meta. 7, lect. 10, meo | lect. 11, prin° | lib° 8, lect. 5, meo | Anima. 3, lect. 8, prin° | Poster. lect. 41, prin° | lib° 2, lect. 9, prin° 3, prin°. * Assimilatio 15. Caclum 1, 2, 9, 13, 16, 36, 46, 70, 81, 84, 104.
- 23 Materia coincidit cum fine 2, d. 36, 5, 4°. * Cognitio 57. Commune 7.
- 24 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 55, 4, c.
- 25 Materia triplex: scilicet ex qua, in qua, et circa quam. Et tantum tertio modo coincidit cum fine 1-2, q. 55, 4, c. | d. 36, 5, 4°.
- 26 Materia dicitur prima dupliciter: scilicet ordine naturae, et ordine temporis 2, d. 12, 4, c. prin°. * Corporalia 7. Corpus 13. Damnatio 51.
- 27 Duplex est conditio materiae: scilicet conditio quae eligitur ab agente, et quae consequitur naturam materiae 1° q. 76, 1, 5° | q. 91, 3, c. | 1-2, q. 85, 6, c. | 2-2, q. 164, 1, 1° | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, c. | Verit. q. 2, 6, 1° | Ma. q. 5, 5, c. | Anima. 8, c. fi. * Defectus 4.
- 28 Materia non est divisibilis, nisi per quantitatem 1° q. 50, 2, c. | q. 75, 7, c. | q. 76, 4, 4° | 3° q. 77, 2, c. fi. | 2, d. 3, q. 1, 4, c. | d. 30, q. 2, 1, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, c. | Cg. 4, c° 65, fi. | Trin. 14, c. | 19, 3° | Quol. 9, 6, c. | Opus. 33, prin°.
- 29 Materia prima, secundum potentiam non est infinita simpliciter, quia se extendit solum ad formas materiales 1° q. 7, 2, 3°. Forma 64, 65, 67. * Delectatio 82.
- 30 Oppositum videtur dicere quia materia est in omnibus creaturis. Quolibet 3, 20, c. * Differentia 9, 10, 16, 17, 22.
- 31 Materia prima non est in potentia ad quamcumque quantitatem imaginabilem, sed tantum ad quantitatem convenientem formae naturali, quae in materia esse potest 2, d. 30, q. 2, 1, c. | Cg. 2, c° 16, 7° | Phy. 3, lect. 10. Forma 66. * Differre 8. Difficile 18. Dimensio 13, 14.
- 32 Materia distinguitur a materia tantum dupliciter, scilicet secundum propriam rationem materiae idest respectu diversorum actuum, et secundum divisionem quantitatis. Spiritu. 8, c.
- 33 Materia nuda ab omni forma, nullam diversitatem habere dicitur 1, d. 34, q. 1, 2, c. * distinctio 1, 9, etc. Diversitas 7, etc.
- 34 Materia intelligibilis, ponitur in definitione quantitatis, non autem materia sensibilis 1° q. 85, 1, 2° | 4, d. 12, q. 1, art. 1, q. 3, c.
- 35 Diversitas motus, non est causa diversitatis materiae, sed signum, sen e converso: ideo ubicumque est eadem materia, est et potentia respectu ejusdem motus 2, d. 12, 1, c. fi.
- 36 Non oportet ubicumque est materia, quod ibi sit motus 2, d. 2, q. 2, 2, 4°. * Effectus 1, 15. Elementum 10, 28.
- 37 Ea quae sunt loci, dicuntur de materia similitudinarie, propter similem receptibilitatem utriusque 2, d. 12, L. prin°.
- 38 Materia prima per se est in loco vel in locato ut pars, et punctus est ibi ut terminus: non autem ut locata 1, d. 37, q. 3, 1, 2°.
- 39 Indivisibilitas materiae, non est ad modum puncti 2, d. 30, q. 2, 1, c. * Enuntiatio 4, 5, 7, 8. Evangelium 7.

- 40 Materia et privatio, distinguuntur realiter secundum Aristotelem, non autem secundum Platonem 1° q. 5, 2, 1° | 3, 3° | Verit. q. 21, 2, 2° | Dio. 3, prin° | Causis lect. 4, prin° | Meta. 2, lect. 4, fi. | lib° 7, lect. 2, meo 5, fi. | Phy. 1, fi. * Ex 2, 3, 4. Imperfectio 3. Individuum 20, etc. Intelligibile 4. Logica 4. Lux 17. Magnanimitas 5, 6, 22, 27. Magnificentia 2. Malum 26, 28, 29, 41, 46. Matrimonium 15, etc. Medium 22, 26. Meritum 85. Miraculum 9. Mundus 14. Pars 12, etc. Praedicare 16. Proportio 1, 2. Recipere 1, etc.
- 41 Habitudo causae materialis, non convenit Deo respectu creaturae. Nec ab intra: quia materia est imperfecta, et in potentia 1, d. 34, q. 1, 2, c. * Abstractio 1, etc. Adam 94. Agens 83, 84. Angelus 10, 27, 32, 45, 47, 55, etc. 314. Anima 14, 30, 39, 57, etc. 82, 101, 176, 220, 279, 328. Apostoli 28. Appetitus 52, 79. Assimilatio 15. Audacia 5. Augmentum 20, 21. Baptismus 56, etc. Campsoria 6. Caro 5. Caclum 1, 2, 9, 13, 16, 33, 46, 70, 81, 84, 104.
- 42 Quae non habent materiam, non habent causam sui esse scilicet quae transmutet de potentia ad actum, nec aliquam causam formalem 1, q. 61, 1, 2° | q. 75, 5, 3° | Poa q. 6, 6, 4° | Spiritu. 1, 5° | Anima. 6, 9°. * Cibus 1. Clementia 5.
- 43 Materia communiter pro quacumque potentia, est in omnibus creatis; non autem proprie. Quol. 3, 20, c. * Columba 5. Commune 7. Conceptio 3, 36. Concupiscentia 13. Confirmatio 6. Conversio 10. Corporalia 7. Corpus 8, 25, 28, 29. Costa 6. Creatio 15, 19, 52, 53. Credere 9. Damnatio 51. Daemon 109. Deus 48, 68, 390, etc. 399, 453. Difficile 18. Dimensio 12, etc. Donum 11, etc. Durities 1. Elementum 26, 28. Esse 54, etc. 71. Essentia 12. Femina 3, 4. Finis 11, 101. Fortitudo 6, 10, etc. 33, 35, 51. Gaudium 3. Genus 30. Gratia 86, 105. Gula 9. Homo 39. Humidum 2. Incorruptibile. Logica 4. Matrimonium 15. Menstruus 1, 2. Minister 7. Phlegma.
- 44 In motu angelorum, non requiritur materia: sed requiritur aliqua potentia 2, d. 5, q. 1, 1, 2° | Spiritu. 1, 3°. * Monstrum 1.
- 45 In omni quod proprie movetur, oportet esse materiam 2, d. 17, q. 1, 2, 3° | Poa q. 5, 1, 5° | Meta. 2, lect. 4, fi. | lib° 8, lect. 1, meo | fi. | Lib° 12, lect. 2, fi. * Necessitas 2, 6. Obiectum 1, etc. Oblatio 17. Ordo 22, 61, etc. Panis 2, 3. Peccatum 35, 222. Poenitentia 67. Per se 5. Possibilitas 2. Potentia 22, 26, 29, 17, 50. Praedicari 33, 35, 36. Processio 11, 18. Prophetia 22. Proportio 1, 2. Prudentia 25. Quod est. Quo est 3. Ratio 3, 20, 49, 55. Relatio 98. Resolutio. Resurrectio 14, 15, 16. Sacramentum 12. Scientia 110, 121, 146.
- 46 Materia est tantum in his, quae sunt in potentia ad locum. Anima. 6, c. Christus 20, 226, 227. Scriptura 4, 6. Semen 9, 12, 13. Separatio 2. Sepultura 4. Sidera. Sobrietas 1. Species 2. Statua 2. Studiositas 2. Substantia 5, 24, 30, 35. Subtilitas o. Successio 1, 5. Susurratio 1. Temperantia 15. Tempus 13. Theologia 14, etc. Timiditas. Unctio 4, etc. Unio 17. Unitas 14. Usura 19, 23, 24, 25, 223, 252, 285. Vapor 3, 5. Vas 3. Virtus 37. Vita 53. Votum 2. Zelus 8.
- 47 Substantia corporalis, habet quod sit subjectum accidentium ex materia, cui primo convenit subijci 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, c.
- 48 Materia praedicatur de composito in artificialibus, ut cum dicitur, phiala est aurum, et in sacramentis, ut cum dicitur, sacramentum est corporale vel materiale elementum, sicut etiam in aliis accidentibus, ut cum dicitur, simum est nasus curvus 1, d. 19, l. 2, meo | 2, d. 30, q. 1, 3, c. fi. | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 5, 1° | d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, 2° | Meta. 7, lect. 6, fi. | Lib° 9, lect. 6, o. * Abstractio 1, 3, 4, 5. Acetum 2. Accidens 16, 17, 18, 54, 57, 62, 97, 121. Actio 26, 27, 34, 54, 88, 103, 109. Actus 4, 52, 152. Adam 94. Adoratio 21. Agens 49. Andragathia. Appetitus 1, 18, 21, 52. Architector. Ars 22, 26, 32, 41, 42. Artificiale 1, 2. Beatitude 50. Cognitio 32. Compositio 1, etc. Corruptio 3, etc. Creatio 53. Daemon 109. Defectus 4. Delectatio 82. Deus 394. Diapsalma. Definitio 10, etc. 51.
- 49 In moralibus, materia praedicatur de toto, sicut cum dicitur, quod peccatum originale est concupiscentia habitualis 2, d. 30, q. 1, 3, c. fi. * Dispositio 40. Distinctio 1. Docere 7. Donum 11, etc. Educi o. Effectus 1, 15.
- 50 Omne dictum in propositione, positum pro materia alicujus actus, stat materialiter 1, d. 38, 5, 4°. * Esse 54, etc. 71. Eucharistia 24, 25, 39, 40, 41, 50, etc. 85, 90, 92, 107, 161. Evangelium 7. Facere 6, Factibilia. Finis 11, 101. Forma 72. Fortitudo 6, 10, etc. Gaudium 3. Generatio 4, etc. 43. Gula 9. Humilitas 10, etc. 23. Hypostasis 5. Idea 39, 40, 41. Ignis 2, etc. Individuum 20, etc. Infinitum 14, 17, 19. Intellectus 48, 72, etc. 82, 109, 110, 124, etc. 150, 165. Juramentum 29. Justitia 29.
- 51 Omnis pars orationis, sumpta materialiter idest pro voce, ut res quaedam, sumitur in vi nominis. Periberm. lect. 5, prin°. * Justificatio 21, 22. Lex 39. Liber 13. Liberalitas 3, 16. Logica 4. Lux 17. Luxuria 8. Magnanimitas 22, etc. Magnificentia 8. Martyrium 7. Materiale. Metaphysica 8, etc. Minister 7. Miraculum 9. Mixtio 2. Naturale 10. Necessitas 6, etc. Negligentia 6. Nihil 2. Nutrire 1. Pars 11, etc. Participare 5. Peccatum 36.

- Perseverantia 2, 9. Physica 1. Praedicari 33, 35, 36. Propter 1. Quod est. Quo est 2. Religio 12. Scientia 110, 121, 146, 149. Separatio 2. Simonia 4, 24. Superbia 11. Virtus 37.
- Materiale.** Accidens 51, 56, 57. Actio 71. Actus 11, 72, 83, 150, 154, 176. Aedificare 1. Agens 49. Amor 20, 43. Angelus 39, 63, 226, 318, 385, 386. Anima 11, 15, 39, 261, 262. Assimilatio 21. Astrologia 2, 3. Aversio 7. Baptismus. Beatitudo 103. Beatus 46. Bonitas 168. Casus 1. Causa 84, 86. Christus 227. Cogitativa 3, 4. Cognitio 32. Color 3, 4, 5. Compositio 4. Conclusio 2. Continuum 1, 2. Contrarium 26. De 14. Delectatio 27. Descriptio. Deus 87, 336, 337, 338. Definitio 7, 10. Differentia 10. Dispositio 42, 43, 44. Distinctio 1, 9, 20. Elementum 18. Ens 6. Enuntiatio 3. Eucharistia 4, 40. Ex o. Exemplar 6. Fides 31, 32, 148, 155. Filiatio 5. Finis 39, 61. Forma. Formale. Genus 1, 2. Gladius 2. Habitus 38. Ignorantia 12. Individuum 15, 20, etc. 30. Inebriari. Infinitum 14, 20, etc. 30. Injustitia 7, 8, 10. Intellectualis 4. Intellectus 23, 24, 47, 48, 51, 58, 128, 133, 147, 177, etc. Intentio 16. Ira 14. Iudicium 9. Iustitia 28, 32, 66, 72. Justificatio 18. Latria 3. Lignum 1. Luciditas 2. Lumbrici. Malum 26, 28, 29. Matrimonium 29. Mendacium 1, 10, 11. Meritum 39, 85. Motus 11. Natura 14. Nobilitas 6. Nomen 29. Nugae. Objectum 3, etc. Omissio 12. Ordo 27. Pars 1. Passio 26. Peccatum 210, etc. Poenitentia 69, 80. Per 1. Petra. Pluralitas 1. Pluvia 1. Potentia 26, etc. Praedestinatio 44. Praedicari 33, 35, 36. Prius 3. Propter 1. Prudentia 50. Quantitas 25. Ratio 29. Recipere 2, 3. Resurrectio 19, 20. Sacramentum 26, 30. Sacrilegium 6. Satisfactio 1. Scandalum 8. Scientia 45, 139. Senarius 4. Sensibile 7. Significatio 7, etc. Sion 2. Speculum 3. Subsistentia 2. Substantia 53. Super 2. Tempus 7, 8. Timor 29, 30. Totum 3. Transgressio 1. Universale 12, 13. Veritas 21, 22. Vermis 2. Virginitas 9, etc. Virtus.
- Maternus.** Amor 120. Mater. Matrimonium 1.
- Matertera.** Frater 3.
- 1 **MATHEMATICA** multiplicantur, secundum esse quod habent in rebus 2, d. 2, q. 1, 2, c. prin^o | Opus. 42, c^o 14 | Meta. 3. lect. 14, prin^o | lib^o 7, lect. 10, me^o | Anima. 3, lect. 8, me^o. * Abstractio 4. Accidens 120. Arithmetica 1.
- 2 Unitas numeri diversorum numerorum, non est nisi unitas numeri mathematicae sumpti 2, d. 2, q. 1, 2, c. prin^o. * Astrologia 1, 2, 3. Bonitas 89. Corpus 2. Demonstratio 8, 19. Divisio 7. Finis 6. Finitum 2
- 3 Ex mathematicis non potest aliquid efficaciter concludi de motu. Po^a q. 3, 17, 17^m | Opus. 42, c^o 14. * Impossibile. Intelligibile. Linea 5. Locus 11. Logica 10. Materia 22. Minimum. Necessitas 11. Notum 10. Ordo 39, 40. Physica 14. Possibile 5. Principium 22. Prius 2. Processio 15, 17. Quantitas 10, 20.
- 4 Mathematica scientia, non demonstrat per causam efficientem, nec per causam finalem, licet habeat eas; quia mathematica accipiuntur ut abstracta secundum rationem: cum tamen non sint abstracta secundum esse. Unicuique autem competit habere causam agentem, secundum quod habet esse. Licet igitur ea quae sunt mathematica, habeant causam agentem: non tamen secundum habitudinem quam habent ad causam agentem, cadunt sub consideratione mathematica. Et ideo in scientiis mathematicis non demonstratur aliquid per causam agentem vel finalem 1^a q. 44, 1, 3^m | Trin. 20, 7^m | 21, q. 1, c. | Meta. 3, lect. 4, me^o | Phy. 2, lect. 1. Abstractio 4. Scientia 22, etc. 121. Tempus 1. Tractare 1.
- 5 Processus disciplinabilis est proprius scientiae mathematicae; quia est certior, et faciliior, quam physica, metaphysica, et quam quaelibet scientia operativa. Trin. 21, q. 2, o. | Meta. 2, fi.
- 1 **MATRIMONIUM** dicitur, quasi matris munium idest officium, vel quasi matrem muniens, vel monens, vel quasi mater unius, vel quasi a matre et nato 4, d. 27, q. 1, a. 1, q. 2, c. * Amor 56.
- 2 Matrimonium dicitur a matre: quia magis pertinet ad rationem ejus, quam pater: quia mulier principaliter facta est propter hoc: non autem vir. Et mulier circa prolem est magis officiosa 4, d. 27, q. 1, a. 1, q. 2, o.
- 3 Definitio matrimonii triplex, secundum tria ejus: scilicet secundum causam idest secundum consensum, secundum essentiam idest conjunctionem, et secundum effectum idest vitam communem in rebus domesticis 4, d. 27, q. 1, a. 1, q. 3, o.
- 4 Matrimonium, ratione essentiae idest conjunctionis, nominatur conjugium: sed ratione effectus idest proles, nominatur matrimonium 4, d. 27, q. 1, a. 1, q. 2, o. * Baptismus 192. Haeresis 65, 75. Jacob 9, etc. Maria 42. Poenitentia 68. Religio 98.
- 5 Matrimonium est formaliter conjunctio et vinculum animorum, et relatio conjugum. Unde conjunctio viri et uxoris est potior quam conjunctio uxoris ad consanguineos viri. Non tamen debet dici affinitas, sed matrimonium, quod est unitas quaedam, sicut homo est sibi ipsi idem, non consanguineus 3^a q. 29, 2, c. | 1, d. 27, q. 1, a. 1, q. 1, o. | q. 2, 3^m fi. | a. 2, q. 1, 2^m | d. 30, q. 1, 3, 2^m | d. 41, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m.
- 6 Relatio matrimonii, ratione subjecti est multiplex. Ideo ejus nomen est duplex, scilicet maritus et uxor. Sed ratione causae fi-

- nalis scilicet generationis, est una. Ideo nominatur uno nomine, scilicet matrimonium 4, d. 27, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | a. 2, q. 1, 3^m.
- 7 Matrimonium est naturale 4, d. 26, q. 1, 1, o.
- 8 Oppositum videtur dicere 4, d. 31, L. fi.
- 9 Matrimonium est naturale: non quidem ut causatum ex necessitate naturae: sed ut id ad quod natura inclinatur mediante libero arbitrio 4, d. 26, q. 1, 1, o. | Cg. 3, c^o 122 | 1^a Cor. 7, lect. 1, prin^o.
- 10 Matrimonium consideratur in triplici statu: scilicet in statu naturae integrae ante peccatum, sub lege, et sub statu gratiae 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 2, c.
- 11 Matrimonium erat in lege veteri, ut in officium naturae, et non ut sacramentum conjunctionis Christi et ecclesiae, quae nondum fuerat facta 1-2, q. 102, 5, 3^m.
- 12 Matrimonium, poenitentia, et ordo, erant tempore legis naturae, non ut sacramenta: quia erant sine consecratione 4, d. 2, q. 1, 2, 4^m | d. 8, q. 1, a. 2, q. 1, c.
- 13 Matrimonium est prius caeteris sacramentis, via naturae et generationis: sed est e converso, via sanctitatis et perfectionis 4, d. 26, L. prin^o.
- 14 Inseparabilitas convenit matrimonio, ut est sacramentum, et ut est in officium naturae. Sed primo modo, est de prima intentione matrimonii; secundo autem modo, de secunda 1-2, q. 102, 5, 3^m | 4, d. 33, q. 2, 2, 2^m | a. 2, q. 1, 3^m | d. 39, 6, 1^m. * Sacramentum 15, 28, 43. Sponsa 1, 6. Uxor o.
- 15 Matrimonium est sacramentum, cujus forma sunt verba exprimentia consensum: sed materia ejus, sunt actus exteriores tantum 4, d. 1, q. 1, 3, 5^m | d. 26, q. 2, 1, o. | 2, c. | d. 27, q. 1, a. 2, q. 2, 4, c. | d. 28, 3, 2^m | d. 31, q. 1, 2, 7^m | Cg. 4, c^o 78.
- 16 Matrimonium ut sacramentum, habet formam verborum scilicet quae exprimunt consensum, et benedictiones constitutas ab ecclesia: non autem ut est in officium naturae 4, d. 1, q. 1, 3, 5^m.
- 17 Verba exprimentia consensum, sunt forma hujus sacramenti; non autem benedictio sacerdotis sed est quoddam sacramentale 4, d. 26, q. 2, 1, 1^m | d. 28, 3, 2^m.
- 18 Quando mulier secundo nubit, nuptiae non benedicuntur, propter defectum hujus sacramenti 4, d. 28, L. | d. 42, q. 3, 2, 2^m.
- 19 In matrimonio actus exteriores sunt sacramentum tantum: sed obligatio mutua, est res et sacramentum. Effectus autem ejus, sunt tantum res contenta. Sed unio Christi ad ecclesiam, sunt res significata, sed non res contenta 4, d. 26, q. 2, 1, 4^m | 5^a | 3, c. fi. | d. 27, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | Cg. 4, c^o 78 | Opus. 61, c^o 13.
- 20 Commixtio carnalis non pertinet ad significationem rei contentae in matrimonio: sed ad rem non contentam 4, d. 26, q. 2, 4, 2^m.
- 21 Commixtio carnalis est de secunda perfectione matrimonii: non autem de prima 3^a q. 29, 2, o. | 4, d. 26, q. 2, 4, o. | d. 27, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 28, 4, c. | d. 30, q. 2, 2, o. | d. 31, 2, 1^m.
- 22 Consensus non est matrimonium sed causa ejus 4, d. 27, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | d. 37, q. 1, 2, 5^m.
- 23 Prima causa matrimonii, est divina virtus instituens illud, sed consensus est causa instrumentalis ejus 4, d. 25, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 2^m | d. 27, q. 1, a. 2, q. 1, o. | d. 29, 3, 1^m | d. 30, q. 1, 1, c. | Verit. q. 28, 8, 7^m | Quol. 5, 15, o.
- 24 Actus exteriores, et verba exprimentia consensum directe, faciunt nexum, qui est sacramentum matrimonii, et ex virtute institutionis divinae operatur dispositive ad gratiam 4, d. 26, q. 2, 3, 2^m.
- 25 Ad matrimonium requiritur consensus expressus per verba; vel per nuntius in mutis, vel per alia signa, vel quod non contradicat in desponsatione 4, d. 27, q. 1, a. 2, q. 2, o. | Opus. 22, c^o 1.
- 26 Consensus expressus per verba de futuro, non facit matrimonium 4, d. 27, q. 1, a. 2, q. 3, o. | q. 2, 1, c.
- 27 Copula carnalis cum consensu per verba de futuro, facit matrimonium in foro ecclesiae; non autem in foro conscientiae 4, d. 28, 2, o. | Quol. 5, 15, o. * Bigamia 3, 4.
- 28 Expressio per verba de praesenti, sine mutuo consensu interiori, non facit matrimonium 4, d. 27, q. 1, a. 2, q. 4, o. | L. prin^o | d. 28, 2, c. | d. 29, L. fi. * Jacob 9, 10, 11.
- 29 Consensus ad tempus per verba de praesenti, non facit matrimonium: quia consensus debet esse perpetuus formaliter, et non materialiter tantum 4, d. 31, q. 1, 3, 4^m.
- 30 Contrahens per verba de praesenti cum una sine consensu, et post cum consensu, per verba de praesenti contrahens cum alia, compellitur ab ecclesia redire ad primam. Sed ipse potius debet pati excommunicationem, vel debet fugere 4, d. 27, q. 1, a. 2, q. 4, 3^m.
- 31 Consensus per verba de praesenti, inter personas legitimas, licet in occulto, facit matrimonium: quia tantum haec duo sunt de essentia ejus 4, d. 28, 3, o. | L. | Quol. 5, 15, o.
- 32 Immo matrimonium in occulto sive clandestinum prohibetur 4, d. 28, 3, c.

MATRIMONIUM

- 53 Matrimonium clandestinum prohibetur: non quia sit contra essentialia matrimonii; sed quia causat multa mala 4, d. 28, 3, c. | 3^m | 4^m | Opus. 65, c. 8. * Illegitimus 3.
- 54 Juramentum additum consensui expresso per verba de futuro, non facit matrimonium 4, d. 28, 1, o. * Maria 40, 41, 42. Raptus 1, 4. Religio 98. Sacramentum 27. Sponsalia 1, 3, 8, 10. Sponsus 1. Votum 18, 26.
- 55 Parentes jurantes, vel promittentes futura matrimonia pro filiis, jurant sub conditione, si filiis placeat. Et tenentur inducere eos ad hoc sine fraude 4, d. 29, 4, 3^m.
- 56 Qui coactus jurat aliquam ducere in uxorem, tenetur ad matrimonium secundum Augustinum et Ambrosium 3, d. 39, a. 3, q. 2, b. 1.
- 57 Consensus faciens matrimonium, non est explicite in copulam carnalem, sed implicite, ut effectus in causa 4, d. 28, 4, o.
- 58 Consensus potest cogi per motum: non autem per vim. Et uterque tollit matrimonium, si metus cadat in constantem virum, et non aliter 3, d. 39, art. 3, q. 2, c. | 2^m | 4, d. 29, o.
- 59 Immo nec per metum 4, d. 29, 4, o.
- 40 Pater non potest cogere filium, ut consentiat ad matrimonium per praeceptum: sed potest inducere causam rationabilem. Et tunc filius tenetur ad praeceptum, sicut ad causam 2-2, q. 104, 5, c. | 4, d. 29, 4, o.
- 41 Nullus tenetur consentire in matrimonium, vel contrahere matrimonium; quia est in praecepto respectu communitatis tantum 4, d. 26, q. 1, 2, o. | Cg. 3, c. 136.
- 42 Quaelibet persona libera, potest sine consensu parentum, contrahere matrimonium, et intrare religionem 2-2, q. 32, 8, 2^m | q. 104, 5, c. | 3^a q. 68, 10, c. | 4, d. 28, 3, 1^m | d. 38, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m.
- 43 Matrimonium fieri potest per nuntium, vel per procuratorem. Sed si poenitet ante consensum alterius, non est matrimonium, etiam in foro ecclesiae si probetur 4, d. 29, L.
- 44 Matrimonium secundum diversos status, institutum est a lege naturae, Moysi, Christi, et a lege civili 2-2, q. 154, 2, c. | 9, 3^m | 4, d. 2, q. 1, art. 1, q. 2, c. | d. 26, q. 2, 2, o. | d. 34, 1, 4^m | Cg. 3, c. 123. * Accusatus 13.
- 45 Matrimonium magis subiacet statutis Ecclesiae quam alia sacramenta, quia matrimonium non tantum est sacramentum sed etiam est contractus 4, d. 34, 1, 4^m | d. 36, 5, c. | d. 40, 4, 2^m. * Isaac 1. Jacob o. Joannes 9. Judaei 9.
- 46 Finis matrimonii duplex: scilicet finis principalis, idest, generatio et educatio prolis; et finis secundarius, scilicet mutuum obsequium 2-2, q. 154, 2, c. | 3^a q. 29, 2, c. | 4, d. 26, q. 1, 1, c. | d. 31, q. 1, 2, 1^m | d. 33, q. 1, 1, 2, 3, c. | q. 2, o. | d. 40, 3, 4, c. | Cg. 3, c. 123 | 1^a Cor. 7, lect. 1, prin^o. * Concubinitus 3, 4. Decor. Illegitimus 3.
- 47 Christus fuit finis et bonum matrimonii, quia ad hoc specialiter ordinabatur illud matrimonium, ut Christus susceperetur et educaretur, non autem filii nati de adulterio, vel filii adoptivi 4, d. 30, q. 2, 3, 4^m.
- 48 Finis matrimonii duplex: scilicet finis per se, idest, generatio et vitatio fornicationis, et finis per accidens, idest, finis quem contrahens intendit. Primus semper est bonus, secundus autem potest esse bonus et malus 4, d. 30, q. 1, 3, o. * Innocentia 13. Sacramentum 148. Sponsalia 3. Uxor 1.
- 49 Finis matrimonii triplex: scilicet proles, fides, et sacramentum. Primus convenit ei inquantum est animalis, secundus inquantum est hominis, et tertius inquantum est fidelis 4, d. 33, q. 1, 1, c. | Cg. 4, c. 78 | 1^a Cor. 7, lect. 1, prin^o.
- 50 Neuter conjugum tenetur immediate post contractum matrimonium, reddere debitum. Sed dantur duo menses, ad deliberandum de religione, et ad praeparandas nuptias, et ne vilem habeat conjugem 4, d. 27, q. 1, art. 3, q. 2, 2^m.
- 51 Matrimonium ante copulam carnalem, significat conjunctionem Christi ad animam per gratiam; sed post significat unionem personalem 4, d. 27, q. 1, art. 3, q. 2, 3^m.
- 52 Actus matrimonii, potest esse sine peccato, et meritorius 1-2, q. 34, 1, 1^m | 2-2, q. 153, 2, o. | 2, d. 31, q. 1, 1, 3^m | q. 2, 2, 2^m | 3, d. 12, q. 3, a. 2, q. 1, 2^m | 4, d. 26, q. 1, 3, 4, o. | d. 31, q. 2, 1, o. | Cg. 3, c. 126 | 127, prin^o | Ma. q. 4, 1, 17^m | q. 15, 1, 2, o. | 1^a Cor. 7, lect. 1, fi. | 1^a Thes. 4, lect. 1, me^o | Hebr. 13, lect. 1, me^o. Haeresis 155. * Abraham 3, 4, 5, 26. Immo actus matrimonii, semper est peccatum 4, d. 31, q. 2, 2, c. fi. * Matrimonium 53.
- 53 Actus matrimonii, semper est peccatum saltem veniale, nisi excusetur propter bonum prolis, vel fidei, intentum actu vel habitu 4, d. 31, q. 2, 2, o. * Affinitas 3, 9. Bigamia o. Debitum 14, etc. Delectatio 84, etc.
- 54 Actus matrimonii excusatur ne sit malus sed bonus, propter tria bona: scilicet propter prolem, fidem, et sacramentum. Et per tertium est actus sanctus 2, d. 20, L. | 4, d. 26, q. 1, 3, 4^m | d. 31, q. 2, 1, o. | Cg. 4, c. 78 | 1^a Cor. 7, lect. 1, fi. etc.
- 55 Actus matrimonii propter vitandum in se fornicationem, est peccatum veniale. Non autem in conjugem, quia excusatur propter

MATRIMONIUM

- bonum fidei 3, d. 31, q. 2, 2, 2^m. * Eucharistia 212. Fornicatio 5, etc. Haeresis 155.
- 56 Actus matrimonii cum praegnante, est peccatum veniale, nisi timeretur abortus, quia matrix post impraegnationem clauditur, et ut Avicenna dicit, ex delectatione movetur et aperitur 4, d. 31, L. * Jejunium 7.
- 57 Actus matrimonii propter sanitatem, est peccatum, sicut et baptizari propter eam 4, d. 31, q. 2, 2, 4^m.
- 58 Actus matrimonii, est contra naturam dupliciter: scilicet vel extra vas debitum, et sic semper est peccatum mortale. Vel contra situm naturalem. Et sic (ut quidam dicunt) non semper est peccatum mortale, sed est signum concupiscentiae mortalis. Sed est sine peccato, quando aliter fieri non potest, propter indispositionem corporis 4, d. 31, L. fi. * Illegitimus 3.
- 59 Sponsa admittens sponsum, credendo quod velit consummare matrimonium, excusatur a peccato, nisi signa fraudis appareant 4, d. 28, 2, 3^m. * Innocentia 13. Luxuria 5, 9. Maleficium 1, 2. Maria 41. Nuptiae o.
- 60 Sponsus cognoscens sponsam, et post contrahens matrimonium cum alia, non potest redire ad primam. Nec tenetur eam dotare secundum aliquos, si sponsus sit melioris conditionis, vel signa fraudis sint evidenter, quia non videtur decepta, sed fingit se deceptam 4, d. 28, 2, 4^m. * Ordo 102. Servire 8, 9. Sponsa 1. Sponsalia 7. Sponsus 1.
- 61 Immo compellitur ab ecclesia redire ad primam 4, d. 26, q. 1, a. 2, q. 4, 3^m. * Verecundia 5.
- 62 Matrimonium non imprimit characterem, sed convenit cum imprimentibus eum ratione inseparabilitatis, et potestatis corporalis, non autem spiritualis 4, d. q. 1, 3, 5^m. Character 35.
- 63 Matrimonium impedit in multis perfectionem spiritualis vitae. Opus. 18, c. 8.
- 64 Actus nostri sunt causa sufficiens ad inducendum proximum effectum matrimonii, scilicet obligationem, non autem in poenitentia. Ideo ad perfectionem sacramenti poenitentiae, oportet quod interveniat actus sacerdotis, non autem in matrimonio 4, d. 28, 3, 2^m.
- 65 Spirituale matrimonium Christi repraesentatur per matrimonium carnale quo ad fecunditatem, et per consecrationem virginum, quo ad incorruptionem 4, d. 38, q. 1, 5, c. | d. 39, 6, 1^m.
- 66 In matrimonii sacramento, confertur gratia 2-2, q. 100, 2, 6^m | 4, d. 2, q. 1, art. 1, q. 2, o. | d. 26, q. 2, 3, o. | Cg. 4, c. 78.
- 67 Gratia quae in matrimonio confertur, ut est sacramentum, directe ordinatur ad reprimendum concupiscentiam in actu ejus 4, d. 2, q. 1, art. 1, q. 2, 3^m.
- 68 Matrimonium dat tria remedia contra concupiscentias: scilicet reprimendo eas per gratiam, honestando eas per bona ejus, et explendo actum ejus 4, d. 26, q. 2, 3, c. | 4^m.
- 69 Immo remanet memoria delectationis, et inclinatio iterum experiendi 4, d. 2, q. 1, art. 1, q. 2, c. | d. 49, q. 5, art. 3, q. 1, 1^m. | Cg. 3, c. 136, 5^m.
- 70 Per matrimonium tollitur turpitudine culpae, remanente turpitudine poenae 2, d. 20, L. | 4, d. 26, q. 1, 3, 3^m | 4^m.
- 71 Matrimonium indiget bonis excusantibus, quae sunt de ratione ejus, quia causat jacturam rationis, et tribulationem carnis 4, d. 31, q. 1, 1, o. * Affinitas o.
- 72 Bona quae excusant matrimonium, sunt tantum tria: scilicet proles, fides, non quidem fides virtus theologica, sed fides pars justitiae; et sacramentum, idest, inseparabilitas 4, d. 31, q. 1, 2, o. | d. 33, q. 1, 1, c. | Cg. 4, c. 78, fi. | 1^a Cor. 7, lect. 1, prin^o.
- 73 Inter bona matrimonii, sacramentum est principalis, idest, dignius et essentialius secundum se: sed in suis principiis, proles est essentialius bonum, secundo fides, et tertio sacramentum 4, d. 31, q. 1, 3, o. * Baptismus 192. Maria 42.
- 74 In matrimonio sunt plura impedimenta quam in aliis sacramentis, quia est duorum, habet causam in nobis, et est de minori bono 4, d. 34, 1, 1^m. * Accusatio 13, etc.
- 75 Ecclesia tripliciter se habet ad matrimonium: scilicet statuendo, puniendo, et judicando. Primo impedit et dirimit, secundo tantum impedit, et tertium neutrum. Quol. 5, 15, 3^m.
- 76 Quidquid impedit matrimonium in uno, impedit et in alio, quia matrimonium non potest claudicare 4, d. 29, a. 3, q. 2, o. * Adoptio 12, 13. Adulterium 4, 7. Affinitas 7, etc.
- 77 Immo matrimonium claudicare potest 4, d. 39, 5, 3^m.
- 78 Matrimonium claudicare potest quo ad effectum, non autem quo ad vinculum: quia soluto utriusque matrimonio, quandoque uni licet contrahere, et non alteri 4, d. 33, 5, 3^m | 1^a Cor. 7, lect. 8, me^o.
- 79 Nullum impedimentum sequens matrimonium rite contractum, potest dirimere matrimonium; sed tantum impedimentum praecedens 4, d. 34, 1, 6^m | 5, c. | d. 36, 3, c. | d. 39, 3, b. 2 | 1^m | d. 40, 4, 6^m | d. 42, q. 1, 1, 2^m | Quol. 11, 10, c. | Mat. 19, prin^o. Ut Consanguinitas 10, 11. Dispensatio 18, etc. Cognatio o.
- 80 Matrimonium contractum propter quaecumque causam finalem, non impeditur ex hoc, sed tenet 4, d. 30, q. 1, 3, o.

MATRIMONIUM

- 81 Non potest esse naturale impedimentum perpetuum in viro ad matrimonium, respectu unius personae, et non respectu alterius, sed accidentale, ut abominatio mulieris 4, d. 34, 2, 5^m | 3, c. | Quol. 11, 11, c. * Divortium o. Fornicatio 5, etc. Joannes 9. Ordo 102. Raptus 1, 4. Sponsalia o. Usura 98, 106. Votum 47.
- 82 Impedimenta quae tantum impediunt matrimonium contrahendum, sunt duo: scilicet prohibitio Ecclesiae, et tempus feriarum 4, d. 32, art. 5, q. 4, o. | d. 34, 1, o.
- 83 Impedimenta dirimentia matrimonium contractum, sunt tredecim, quae his versibus continentur. Error, conditio, votum, cognatio, crimen, cultus, disparitas, vis, ordo, ligamen, honestas. Si sis affinis, si forte coire nequibis. Haec socianda vetant, conubia juncta retractant 4, d. 34, 1, o.
- 84 Conditio appositae, non tollit libertatem matrimonii, quia conditio inhonesta abjicitur, et conditio de bonis simpliciter, auget ei honestatem; et conditio de utilibus, est promissio dotis 4, d. 27, q. 2, 1, 4^m.
- 85 Conditio autem est duplex: scilicet honesta vel inhonesta. Conditio honesta est, ut cum dicitur, Accipiam te, si parentibus placeat. Conditio inhonesta contingit dupliciter: scilicet vel quia est contraria bonis matrimonii, ut si dicat, Accipiam te, si venena sterilitatis procures: vel non est contraria bonis matrimonii, ut si dicat, Accipiam te, si meis furtis consentias 4, d. 27, q. 2, 1, c. fi.
- 86 Stante conditione de praesenti, honesta, vel inhonesta, stat matrimonium, nisi sit contra bona essentialia ejus, et cessante cessat. Similiter et conditione necessaria de futuro. Si autem sit conditio contingens, non facit matrimonium, sicut nec verba de futuro 4, d. 27, q. 2, 1, c. | 4^m | d. 28, 4, 3^m | d. 29, art. 3, q. 3, o. | d. 30, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | d. 31, q. 1, 3, c.
- 87 Conditio de poena, non stat, quia matrimonium debet esse liberum. Nec potest exigi poena ab eo, qui non vult complere matrimonium 4, d. 27, q. 2, 1, 4^m.
- 88 Quaelibet perpetua impotentia coeundi, dirimit matrimonium contractum, non autem impotentia temporalis 4, d. 34, 2, o. | 4, 3^m | Quol. 11, 11, o. * Afinitas 9.
- 89 Si impotentia est manifesta, ut in eunuchis, statim potest matrimonium separari. Alias datur terminus ad conandum, et post jurant septem propinqui, quod credunt eos verum dicere, et tunc separantur 4, d. 34, L. primo.
- 90 Ecclesia dat triennium, ad experiendum efficaciter, si impedimentum impotentiae sit perpetuum 4, d. 34, 2, c. | 20 | 3, c. | L. meo. * Claustum. Debitum 14, etc.
- 91 Statur juramento viri asserentis se cognovisse uxorem, nisi ipsa probeat oppositum, per aspectum sui corporis. Non autem si vir neget; quia sic daretur facultas mille viris, dimittendi uxores suas 4, d. 34, L. meo.
- 92 Frigiditas, et quaelibet impotentia et servitus ignoratae, impediunt matrimonium, non autem scitae 4, d. 30, q. 1, 2, 6^m | d. 34, 2, 4^m | d. 36, 1, o. | d. 39, 4, 3^m | Quol. 11, 11, o.
- 93 Frigiditas in muliere, non impedit matrimonium. Sed arctitudo ejus impedit, cujus idem est judicium sicut et frigiditas in viro 4, d. 34, 2, 6^m. * Fractio 2, 3. Jejunium 7.
- 94 Calor perpetuo impediens coitum, et quilibet alius defectus naturalis, dirimit matrimonium. Et reducit ad frigiditatem, quae magis et saepius impedit 4, d. 34, 2, 2^m.
- 95 Senes sunt sufficienter calidi ad coitum, non autem ad generationem. Ideo permittitur eis matrimonium, ut est in remedium non autem ut est in officium naturae 4, d. 34, 2, 3^m | Quol. 11, 11, fi.
- 96 Maleficium est tantum ad unam personam, frigiditas vero ad omnes. Ideo frigiditas in viro impedit contrahi matrimonium cum alia, non autem maleficium. Quol. 11, 11, c.
- 97 Inmo etiam maleficium est respectu omnium 4, d. 34, 3, o. | L. fi.
- 98 Maleficium est aliquando respectu unius personae tantum, aliquando autem respectu omnium. Et maleficium perpetuum dirimit matrimonium, non autem maleficium temporale 4, d. 34, 3, o. | L. fi. | Quol. 11, 10, o. | 11, c.
- 99 Sterilitas non impedit matrimonium, quia caret fine ejus ut est in officium naturae, non autem ut est in remedium 4, d. 34, L. 2^m. * Maleficium 1, etc.
- 100 Lepra non impedit matrimonium, nec actum ejus primum. Nec dirimit matrimonium: sed dat aliqua gravamina quo ad actus ejus secundos 4, d. 36, 1, 6^m | 1^a Cor. 7, lect. 3, meo.
- 101 Matrimonium non debet esse inter propinquos 2-2, q. 154, 9, c. | 4, d. 40, 3, o. | d. 41, a. 2, q. 1, o. | a. 5, q. 1, o. | Cg. 3, c. 125.
- 102 Error, non quidem omnis, sed personae vel conditionis, impedit matrimonium de jure naturali, et dirimit contractum 4, d. 30, q. 1, 1, 2, o. | Quol. 3, 17, c.
- 103 Error infidelis de matrimonio, scilicet an sit sacramentum, vel licitum, non impedit matrimonium 4, d. 30, q. 1, 2, 2^m.
- 104 Error nobilitatis, vel dignitatis, non tollit matrimonium, nisi inquantum redundat in errorem personae 4, d. 30, q. 1, 2, 5^m | Quol. 3, 17, c. * Haeresis 155. Infidelis 5. Obligari 6, 7. Religio 52, 53, 54.

MATRIMONIUM

- 105 Furia, et defectus aetatis, reducuntur ad defectum erroris 4, d. 34, 4, 4^m | d. 36, 5, 5^m.
- 106 Furia praecedens matrimonium, impedit matrimonium, et dirimit, nisi furiosus habeat lucida intervalla quando contrahit, non autem furia sequens 4, d. 34, 4, o. | L.
- 107 Carentes usu rationis, ut pueri, et amentes, non possunt contrahere matrimonium 4, d. 25, q. 2, a. 1, q. 2, c. 2^m.
- 108 Defectus aetatis, scilicet ante pubertatem, quae communiter est in masculo, anno quartodecimo, in femina vero in anno duodecimo, impedit matrimonium et dirimit 2-2, q. 189, 5, c. | 3^m | 4^m | 4, d. 25, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 2^m | d. 27, q. 2, 2, 3^m | d. 36, 5, o. | Quol. 4, 23, 19^m.
- 109 Pueri possunt se citius matrimonio obligare, quam religioni et aliis contractibus, quia ad matrimonium natura inclinatur, et minus de ratione requirit 4, d. 36, 5, 1^m | 2^m.
- 110 Servitus ignorata, impedit et dirimit matrimonium cum persona libera 4, d. 30, q. 1, 2, o. | d. 36, 1, o.
- 111 Servitus unius personae, ignorata vel scita, non impedit matrimonium cum alia persona serva 4, d. 36, 1, 1^m.
- 112 Libertas ignorata vel scita, non impedit matrimonium 4, d. 36, 1, 5^m.
- 113 Servus potest contrahere matrimonium, etsolvere continentiam, nesciente domino ejus, vel contradicente, non autem religionem ingredi, vel ordinem suscipere 2-2, q. 88, 8, 2^m | q. 104, 5, c. fi. | 4, d. 36, 2, o.
- 114 Servus contrahens matrimonium, volente domino, debet praetermittere dominum, propter conjugem. Sed e converso si dominus noluit, tamen prudenter 4, d. 36, 2, 3^m.
- 115 Servus non debet vendi in regione longinqua, in gravamen sui matrimonii, sed dominus debet prohiberi 4, d. 36, 2, 4^m.
- 116 Sex crimina impediunt matrimonium contrahendum solum: scilicet incestus, uxoricidium, raptus alienae sponsae, susceptio proprii filii de fonte per dolum, interfectio presbyteri, et poenitentia sollemnitas 2-2, q. 154, 7, 3^m | 4, d. 35, L. | d. 37, q. 2, 2, o. | Quol. 5, 15, fi. | Opus. 65, c. 8.
- 117 Incestuosus cum consanguinea uxoris suae, potest reddere debitum, non autem potest exigere sine peccato. Nec potest contrahere cum alia, post mortem uxoris, nisi dispensetur. Tamen si contrahat, tenet matrimonium, sed peccat mortaliter 5, d. 34, 5, o. | L. fi. | Opus. 65, c. 8. Dispensatio. * Accusatio 13, etc. Confessio 83. Legitimatio.
- 118 Tria crimina dirimunt matrimonium contractum: scilicet coitus machinantis mortem viri cum effectu, datio fidei cum effectu, scilicet si uterque sciebat impedimentum; et contractus secundi matrimonii, stante primo vero. Sed in secundo et tertio requiritur pollutio 4, d. 35, L. | d. 37, q. 2, 2, o. | d. 41, art. 4, q. 3, 2^m | Quol. 5, 15, fi. * Raptus 1, 4. Uxor 1.
- 119 Contrahens matrimonium cum excommunicata, peccat, sed matrimonium non dirimitur 4, d. 29, 1, 5^m.
- 120 Verum matrimonium est inter infideles, secundum quod matrimonium est in officium naturae et secundum quod est sacramentum habitu, non autem actu. Ideo non est perfectum 4, d. 39, 2, o. | 3, b. 2 | c. | 5, 1^m.
- 121 Matrimonium infidelium, non est omnino firmum, nisi ratificetur per fidem Christi 4, d. 39, 5, 1^m | 6, c.
- 122 Matrimonium infidelium in gradibus prohibitis tantum ab ecclesia tenet, non autem in gradibus prohibitis a Deo, quia subduntur statutis Dei, non autem statutis ecclesiae 4, d. 39, 3, 3^m.
- 123 Disparitas cultus diversorum infidelium impedit matrimonium, si prohibentur aliquo jure positivo, non autem alio jure 4, d. 39, 2, 3^m | 1^a Cor. 7, lect. 2, meo | lect. fi. fi.
- 124 In lege veteri, Judaei prohibebantur contrahere matrimonium cum Chananaeis, quia Chananaei debebant deleri et Judaei erant prout ad ritus et mores eorum, propter conversationem cum eis. Sed cum aliis infidelibus, ubi non erat periculum, permittuntur, sicut patet de Joseph, Moyse et Esther 1-2, q. 105, 4, 6^m | 4, d. 39, 1, 1^m | 2^m. * Aaron 2. Adulterium 6, 7. Fornicatio 17, 18. Isaac 1. Judaei 9. Sponsalia 8.
- 125 Infidelitas impedit nunc matrimonium contrahendum cum fidei et dirimit contractum si praecedat 4, d. 39, 1, o. | 3, 1^m | 4, 3^m | 1^a Cor. 7, lect. 2, primo etc. | lect. fi. fi.
- 126 Fidelis contrahens cum haeretica baptizata peccat, sed matrimonium tenet. Cum fidei autem non baptizato, idest catechumeno, non tenet 4, d. 39, 1, 5^m | L. | 1^a Cor. 7, lect. 3, fi.
- 127 Si blasphemus illa infidelis converteretur ei vir suus 4, d. 39, 5, 2^m.
- 128 In primitiva ecclesia, licebat fidei stare cum conjugem infideli, propter spem conversionis. Non autem nunc propter metum subversionis 4, d. 39, 3, 2^m | 1^a Cor. 7, lect. 3, fi. Formatio 17. Sponsalia 8.
- 129 Infidelis habens plures uxores, si baptizetur, debet stare cum prima tantum, etiam si sit repudiata, si est conversa 4, d. 39, 3, 4^m | 5^m.
- 130 Fidelis recedens a conjugem infideli nitente contra fidem potest

MATTHAEUS

- contrahere matrimonium cum alia, non autem si velit cohabitare sine injuria 4, d. 39, 5, o. | 6, c. | L. fi.
- 151 Potest etiam ingredi religionem, vel sumere ordines sacros. Nec restituetur infideli si postea convertatur, dum prius praemonetur 4, d. 39, 5, 4^m.
- 152 Conversus non debet emitte votum continentiae, nec matrimonium contrahere, si sit probabilis spes de conversione uxoris infidelis, ne difficiliter convertatur 4, d. 39, 5, 4^m.
- 153 Matrimonium non ratificatum, solvitur per sequens matrimonium, propter infidelitatem conjugis, non autem matrimonium ratificatum 4, d. 39, 5, 1^m | 6, o.
- 154 Soluta matrimonio priori, per sequens matrimonium fidelis, indicitur infideli in poenam non posse contrahere, nisi convertatur 4, d. 39, 5, 3^m.
- 155 Matrimonium de lege naturae est indissolubile 2-2, q. 154, 2, c. | 4, d. 33, q. 2, 1, o. | d. 38, q. 1, a. 3, q. 2, c. | Cg. 3, c^o 123 | Lib^o 4, c^o 78, fi.
- 156 Matrimonium solvitur dupliciter: scilicet quo ad vinculum et quo ad actum 4, d. 39, 0, c. | 1^a Cor. 7, lect. 2, prin^o.
- 157 Matrimonium ratificatum solvitur secundo modo, per infidelitatem et fornicationem, non autem primo modo, sed tantum non ratificatum per primam 4, d. 39, 6, b. 2 | c.
- 158 Vir potest se separare ad tempus ab uxore, propter alia crimina quam propter infidelitatem, vel fornicationem, ad castigationem ejus 4, d. 39, 6, c. fi. | 3^m | 5^m.
- 159 Matrimonium ante carnalem copulam, est tantum spirituale vinculum; ideo solvitur per ingressum religionis quae est mors spiritualis qua moriens saeculo, vivit Deo 4, d. 27, q. 1, art. 3, q. 2, c. | q. 3, o. | q. 2, 3, 1^m | d. 31, q. 1, 3, 3^m | d. 39, 4, 2^m. * Adulterium 7.
- 140 Non tamen intelligitur mortuus saeculo per religionis ingressum ante professionem, sed post professionem 4, d. 27, q. 1, art. 3, q. 3, 2^m.
- 141 Resuscitatus redit ad possessiones, quia plene subduntur ejus dominio. Non autem redit ad suum matrimonium, nisi de novo contrahat 4, d. 38, L. | d. 39, 4, 2^m | Rom. 7, lect. 1, me^o | 1^a Cor. 7, lect. fi. me^o etc. | Hebr. 11, lect. 7, fi. * Dispensatio 18, etc. Divortium o.
- 142 Matrimonium secundum et tertium et alia sequentia sunt vera matrimonia, et licita et sacramenta 4, d. 28, L. prin^o | d. 42, q. 3, 3, o. | Rom. 7, lect. 1, me^o | 1^a Cor. 7, lect. 8, fi.
- 143 Dionysius nihil tractavit de matrimonio, nec de poenitentia, nec de extrema unctione, quia non intendebat de sacramentis tractare, sed de actibus hierarchicis 4, d. 2, q. 1, 2, 6^m | d. 14, q. 1, art. 1, q. 1, 4^m | d. 23, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Aaron 2. Abraham 3, 4, 5, 26. Consanguinitas 10, 11. Sacramentum 43, 46, 87, 153, 148. Vicem.
- 144 Sicut in matrimonio carnali timet sponsus, ne conjux corrumpatur carnaliter ab alio, ita et Apostolus in hoc matrimonio spirituali timet, ne corrumpantur sensus aliquorum spiritualiter, scilicet sensus cordis, vel sensus spirituales 2^a Cor. 11, lect. 1, fi. * Usura 253, etc. Uxor o. Zelus 2, 3, 5.
- Matrix. Embryo 3. Matrimonium 56.
- 1 MATTHAEUS immediate vocatus est de teloneo, ad discipulatum, et ad statum perfectionis; non autem ad apostolatam, nisi secundum praedestinationem. Quol. 5, 21, o. Evangelium 10.
- 2 Matthaeus scripsit evangelium judaeis: alii vero evangelistae scripserunt illud gentibus. Jo. 12, lect. 3, me^o | Joannes 15, 16. Manichaeus 3. Oratio 98, 99.
- Matthias electus est sorte idest per divinum donum: declarans eum electum esse divinitus 2-2, q. 95, 8, c. | 4, d. 24, L. | Opus. 25, c^o 5 | Eph. 4, lect. 4, me^o.
- Maturatio est species digestionis, scilicet naturalis, qua digestum ad ultimam perfectionem naturalem perducitur 4, d. 11, q. 2, art. 3, q. 3, 1^m | 2^m. * Acerbum. Puer 2.
- Matutinale. Vigilare.
- 1 MATUTINAE dicuntur de sero in aliquibus ecclesiis, in diebus solemnibus. Quol. 5, fi. * Angelus 324, etc.
- 2 Matutinae licite dicuntur de sero, propter honestas causas, sicut et alia officia praeveniri possunt, non autem propter somnolentiam. Quol. 5, fi. * Daemon 20. Officium 11. Oratio 7, 49. Tempus 44.
- 3 Immo non est simile, de praeveniendo praeceptum et differendo; quia praeceptum nullo modo quis transgredi debet ut praeveniat. Sed si transgressus fuit differendo, debet illud quantum potest implere, in quocumque tempore 4, d. 2, q. 1, art. 3, 4^m.
- Maui. Error 11.
- Maxilla. Mandibula.
- Maximum per se est causa aliorum non autem per accidens. Po^a q. 3, 6, 8^m.
- Meatus. Cete 5.
- Mechanica. Ars 11, 12. Circumstantia 7. Festum. Officium 3. Operatio 22. Praeceptum 46, etc. Sabbatum 6, etc.
- Mediate. Angelus 24.

MEDIUM

- 1 MEDIATOR Dei et hominum, est solus Christus principaliter, instrumentaliter autem sunt prophetae et sacerdotes utriusque Testamenti et angeli. Non autem Spiritus sanctus, nec daemon 3^a q. 26, 1^r o. | 3, d. 19, art. 5, q. 3, o. | Opus. 3, c^o 22 | Opus. 60, c^o 18 | Gal. 3, lect. 7, fi.
- 2 Immo Christus cum sit Deus non est mediator Dei et hominum 3, d. 19, a. 5, q. 2, o. | L. fi.
- 3 Christus secundum quod homo, est mediator Dei et hominum, et secundum quod est persona composita. Non autem secundum quod Deus 3^a q. 26, 2, o. | 3, d. 19, art. 5, q. 2, o. | L. fi. | 4, d. 43, art. 2, q. 1, c. | d. 48, q. 1, 2, c. | Verit. q. 29, 4, 9^m | 5, 5^m | 1^a Tim. 2, lect. 1, fi. | 2^a Tim. lect. 1, fi. * Balivus. Intellectus 116. Maria 53. Sacerdos 41, 42. Simonia 31, 40.
- Medicamentum m. Sacrificium 31.
- Medicativa. Indulgentia 3.
- 1 MEDICINA duplex: scilicet removens morbum et promovens ad perfectam sanitatem. Prima convenit infirmis, secunda vero sanis 3^a q. 80, 4, 2^m | 4, d. 9, a. 3, q. 1, 2^m | d. 24, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m.
- 2 Ars medicinae est practica, ut pote ordinata ad operationem. Verit. q. 2, 8, c. | Trin. q. 5, 1, 4^m.
- 3 Immo est speculativa. Trin. q. 5, 1, 5^m.
- 4 Ars medicinae duplex: scilicet speculativa et practica. Verit. q. 2, 8, c.
- 5 Objectum artis medicinae, est sanitas, quia nihil considerat nisi in ordine ad eam 2-2, q. 1, 1, c. * Ars 18. Aegritudo 3. Confessio 15. Consolidativum. Delectatio 59, 73. Fractio 2. Indulgentia 3. Jejunium 39, 40, 43.
- 6 Pro necessitate corporis, licet uti pretiosis medicinaliter. Sed in pertinentibus ad solam decentiam honestatis, debemus esse contenti simplicibus 3^a q. 51, 3^m. Aegritudo 4. * Juramentum 6. Oratio 52. Poena 13, 36, 37, 58, 61. Physica 12, 13. Poenitentia 104. Temporale 3.
- 7 Medicinae conservantes visum, faciunt videre. Po^a q. 3, 7, c.
- 1 MEDICUS accipiens in curam, infirmitatem desperatam, nulli facit injuriam 2-2, q. 71, 3, 1^m.
- 2 Sapiens medici est a levioribus medicinis incipere et minus periculosus 4, d. 18, q. 2, art. 4, q. 3, c.
- 3 Dicitur sapiens medicus qui est certissimus in his quae sunt medicinae; et similiter sapiens faber, et sic de aliis; quia scientia per quam aliquis est idoneus ad docendum, potest aliquis scire per certitudinem se habere. Quol. 3, 9, c. | Isa. 3, prin^o.
- 4 Unus medicus ab alio medico curatur, non quidem in quantum est medicus, sed in quantum est infirmus 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, 4^m fi.
- 5 Sapiens medicus, permittit minorem morbum, vel procurat, ut curet, vel vitet majorem 1-2, q. 101, 3, 3^m | 2-2, q. 162, 6, 3^m | 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, 5^m | Verit. q. 5, 4, 4^m | q. 25, 7, 5^m | Ma. q. 1, 5, c. | Rom. 8, lect. 6, prin^o | 2^a Cor. 12, lect. 3, prin^o.
- 6 Sapiens medicus dimittit aliquem morbum non curatum, qui non possit curari sine periculo majoris morbi. Verit. q. 25, 7, 5^m fi. * Daemon 3. Dimittere. Malum 22. Socrates 5, 6.
- 7 Medicus procurat febrem, ut curet spasmus 2^a Cor. 12, lect. 3, prin^o.
- 8 Medicus tenetur gratis curare pauperes, quando nec per se, nec per alios magis conjunctos, nec per eos qui magis possent, valent curari 2-2, q. 71, 1, c.
- 9 Melior est medicus qui efficaciori via sanitatem inducit. Cae. lect. 8, fi.
- 10 Subtiles medici per pulsum deprehendunt interiores animae passionem 2, d. 15, q. 1, 3, 4^m | Opus. 10, c^o 38, fi.
- 11 Medicus quadam coactione utitur in phraeneticum, qui ejus curam non vult recipere. Et huic similatur correctio praelatorum quae habet vim coactivam, non autem simpliciter correctio fraterna 2-2, q. 33, 6, 1^m.
- 12 Medicus dum videt urinam, non minus potest considerare regulas artis de coloribus urinarum. Sic quando unum duorum est ratio alterius, occupatio animae circa unum, non impedit vel remittit occupationem ejus circa aliud 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 3, 4^m.
- 13 Medici judicant aliquem esse invidum, vel tristem, vel lascivum, vel aliquid hujusmodi, quorum inditia frequenter vera sunt, eo quod ut in pluribus, ratio passionibus succumbit et ab eis deducitur, quamvis non de necessitate, eo quod ratio imperium super passionem habet 2, d. 15, q. 1, 3, 4^m | Opus. 10, c^o 38, fi. * Intentio 12.
- Medietas. Misericordia 3. Restitutio 16. Usura 28, 208.
- Mediocore. Corpus 65. Loqui 3. Magnanimitas 6. Magnificencia 9. Modestia o. Tyrannus 3. Vinum 2.
- Mediolanensis. Ambrosius 1.
- Meditatio. Amicitia 26. Amor 57. Apertio 2. Charitas 91, 144. Contemplatio 4, 8, 15. Devotio 5, 6, 7. Laus 21. Lingua 1. Memoria 16, 22. Missa 5. Nomen 14. Officium 1. Oratio 64. Salvati. 8. Sapientia 9. Speculatio. Vacare. Veritas 31. Virginitas 5.
- 1 MEDIUM rei triplex: scilicet arithmeticum, geometricum et musicum. Virt. q. 1, 13, 7^m. * Accideus 26, 90, 91, 92, 102. Accidentaliter

MEDIUM

3. Actio 67, 100. Actus 7, 19, 35. Adam 20, 27. Adjectivum 14.
- 2 Medium conjunctionis duplex: scilicet medium congruentiae et medium necessitatis dupliciter: scilicet causando et consequendo 3, d. 2, q. 2, a. 1, q. 1, o. * Admixtio. Adoptio 17.
- 5 Medium in motu duplex: scilicet medium inter terminos ejus et medium inter movens et id quod movetur. Verit. q. 4, 1, 3^m | 4^m. * Aer 3, 8, 9, 11. Agens 47, 49, 96, 101. Agere 29. Amor 3. Analogia 13. Angelus 24, 86, 91, 129, 151, 301, 327, 364, 461, 559, 573. Anima 14, 98, 100, 104, 105, 162, 207, 214, 259. Animal 12. Appetitus 58, 62. Appropriatio 15. Archangeli. Argumentum 1. Ars 3, 18. Assumere 34, 48, 51, 52. Astutia 1.
- 4 Motus ad medium et ad ultimum, si stetur in medio, differunt specie. Si vero medium transitur, est unus motus numero. Verit. q. 22, 14, 2^m. * Audacia 16. Avaritia 6.
- 5 Medium actionis duplex: scilicet dispositive et perfective 3, d. 13, q. 2, 1, 3^m. * Augmentum 23. Baptismus 3. Bonitas 59, 60, 150. Caelum 67, 96. Canonizatio. Causa 21, 43, 60. Charitas 130. Cogitativa 5.
- 6 Actio transiens est realiter medium inter agens et passum, non autem actio immanens, nisi secundum modum significandi 1^a q. 54, 1, 3^m | 1, d. 37, q. 3, 2, 3^m | Verit. q. 8, 6, 1^m | Spiritu. 4, 6^m. * Cognitione 24, 36, 41, 47, 49, etc. 61, 62. Color 8. Conclusio 5. Consequentia 3. Conservatio 8. Consilium 3, 6. Contradictio 2. Contrarium 43. Cor 6. Costa 7. Daemon 100, 101, 107, 108, 109. Demonstratio 4, 13, etc. Determinatio 2. Deus 41, 93, 147, 160, etc. 196, 201, 205, 213, 220, 290, 331, 436, etc. 446. Dies 67. Difficile 16. Dimidium. Dispositio 17. Donum 36.
- 7 Medium in quantum ultimum, potest immediate operari, non autem ut medium 2, d. 10, 3, 3^m.
- 8 Inter habens et habitum, aliquando nihil est medium, aliquando tantum relatio, et aliquando aliquid per modum actionis et passionis, non autem actio vel passio. Et sic est speciale praedicamentum, scilicet praedicamentum habitus 1-2, q. 49, 1, c. | 2^m. * Effectus 18.
- 9 In privative oppositis non est medium, nisi per hoc quod subjectum non est susceptivum habitus 3, d. 40, 5, c. * Aeternitas 27. Elementum 10, 11. Eleemosyna 1. Elicere 1. Esse 13, 38, 84. Essentia 1. Eucharistia 40, 127, 195. Fatum 4, 5. Fides 84, 151. Finis 120, 130. Forma 21, 74, 89, 143. Formatio. Fortuna 6. Generatio 62. Gloria 11. Gratia 7, 132. Grave 5. Habilitas 1. Habitus 66. Homo 29, 33. Ignis 16. Infernus 4, 5. Instans 5, 6, etc. Intellectus 105, 106, 137, etc. Intelligentia 2. Intentio 27. Jejunium 7. Jerusalem 1. Jus 18. Liber 13, 23. Litigium 2. Locus 10, 12.
- 10 Inter habitum et privationem quae est in privari, et aliquid habitus relinquens, potest esse medium, circa proprium subjectum, sicut inter bonum et malum est actus indifferens. Non autem inter habitum et privationem quae est in privato esse, nihil relinquens de habitu 1-2, q. 18, 8, 1^m | Quol. 7, 9, c. * Lunen 11, 12. Luna 6. Lux 23, 24. Macula 7. Magnanimitas 5, 26. Maria 53, 67. Matrimonium 9. Mediate. Meritum 15, 41. Miraculum 8. Mixtio 5. Motus 51. Naturale 11. Odor 4. Operatio 14, 18. Oppositio 3. Oratio 51. Ordo 47, 76. Ornatus 1, 11. Passio 14. Per 4, 5. Physica 12. Praeceptum 147. Privatio 4. Processio 53. Prophetia 39, 65. Propositio 12. Providentia 38, 48. Prudentia 53, 54, 60. Punctus 5.
- 11 Extremum semper prius natura conjungitur medio, quam alteri extremo, non autem semper prius tempore 3, d. 2, q. 2, art. 3, q. 3, 1^m. * Quantitas 28. Ratio 36, 39, 41, 46. Reatus 1. Reduplicatio 3. Relativum 13.
- 12 Inter substantiam et accidens quantum praedicabile, datur medium. Non autem ut accidens dividitur contra substantiam 1^a q. 76, 4, 4^m | q. 77, 1, 5^m | Spiritu. 11, c. | 4^m | 5^m | Anima. 9, 10^m | Quol. 1, 6, 3^m | Opus. 33 | Meta. 11, lect. 12, princ. b. Accidens 92.
- 15 De medio syllogismi. Opus. 10, o. * Repraesentatio 2. Revelatio 6. Rota. Sacramentum 26. Samaria. Scientia 14, 17, 25, 28, 30, 45, 46, 54, 98. Sensibile 10. Sensualitas 8. Significatio 3. Solertia o. Successio 1.
- 14 Aliquid est in medio dupliciter: scilicet in publico et ut intimum. Psal. 21, fi. * Tactus 11, etc. Tempus 15. Terra 1. Tristitia 18, 22. Vapor 2. Velox 3. Verbum 63. Veritas 32. Vestigium 5. Visibile 4. Visio 20.
- 15 Deus est in medio, vel quia aequaliter se habet ad omnes, vel quia est in corde quod est in medio. Psal. 45, meo 4, princ. * Christus 211. Universale 9. Vita 23, 77. Vivere 2. Voluntas 2.
- 16 Virtus non est medium inter passiones secundum essentiam, sed secundum effectum, quia constituit medium inter eas 1-2, q. 59, 1, 1^m | 2, d. 27, 1, 5^m | 3, d. 23, q. 1, art. 3, q. 2, 1^m | Virt. q. 1, 1, 15^m | Ethic. 2, lect. 7, meo 3, etc. | lect. 11, princ.
- 17 In passionibus accipitur medium, per hoc quod attingitur recta ratio, in quo consistit ratio virtutis 1-2, q. 17, 1, 1^m | 5, 2^m | 3, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Virt. q. 4, 1, 7^m. * Accidentaliter 3. Amor 177. Appropriatio 15. Litigium 2.
- 18 Medium virtutis non consistit in indivisibili, sed habet aliquam latitudinem, in qua virtus salvatur 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 2, 1^m | Virt. q. 1, 11, 16^m | 13, 16^m | 13^m. * Operatio 18, 40.

MELIUS

- 19 Medium virtutis, non est secundum aequidistantiam ab extremis 3, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 2, 1^m | Virt. q. 1, 13, 13^m | Ethic. 2, lect. 6, 7, o. * Usura 28, 284. Virtus 6, etc.
- 20 Virtutes theologicae habent medium per accidens, idest ex parte nostra, non autem per se, idest respectu Dei 1-2, q. 64, 4, o. | 2-2, q. 17, 5, 2^m | 3, d. 33, q. 1, a. 3, q. 4, o. | Virt. q. 1, 13, c. | 5^m | 19^m | q. 2, 2, 10^m | 13^m | q. 4, 1, 7^m | Rom. 12, lect. 1, meo.
- 21 Quaelibet virtus intellectualis, consistit in medio per conformitatem intellectus ad res, scilicet in vero, ejus excessus est affirmatio falsa. Defectus autem est negatio falsa 1-2, q. 64, 3, o. | 4, 1^m | 2^m | 3, d. 33, q. 1, a. 3, q. 3, o. | Virt. q. 1, 13, c. | 5^m | 19^m | q. 4, 1, 7^m. * Abstinencia 5. Accidentaliter 3. Astutia 1. Constantia 7. Eustochia 1.
- 22 Virtus moralis respectu materiae est medium, sed respectu rationis est extremum 1-2, q. 64, 1, 1^m | 3, d. 33, q. 1, art. 3, q. 1, 3^m | Virt. q. 1, 13, 2^m 3^m | 4^m | 15^m. * Fides 84, 151. Fortitudo 12, 36. Ira 9. Jejunium 6, 23.
- 25 Medium virtutis moralis attenditur secundum rationem rectam in omni circumstantia, non autem secundum quantitatem absolutam 1-2, q. 64, 1, 2^m | 3^m | 2-2, q. 92, 1, c. | q. 104, 2, 2^m | q. 123, 4, 3^m | q. 147, 1, 2^m | q. 152, 2, 2^m | q. 153, 2, 2^m | q. 186, 3, 3^m | 3^a q. 46, 6, 2^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, 4^m | 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 2, 1^m | d. 33, q. 3, 2, 1^m | 2^m | Cg. 3, c^o 134, fi. | 136, 4^m | Ma. q. 14, 1, 6^m | q. 15, 1, 9^m | Virt. q. 1, 13, 5^m | 6^m | 17^m | Opus. 19, c^o 8 | Ethic. 2, lect. 2, fi. | Libo 4, lect. 6, meo | lect. 8, meo | lect. 11, princ. * Liberalis 3. Mansuetudo 3. Obedientia 2. Poenitentia 12, 13. Prudentia 42, 53, 54, 60. Scientia 13, 14, 25, 26, 45, 50, 98. Solertia o. Spes 71. Veritas 49. Vindicatio 2. Virginitas 24. Virtus 262.
- 24 Virtus moralis consistit in medio inter excessum et defectum 1-2, q. 64, 1, o. | 4, 1^m | 2^m | 2-2, q. 17, 5, 2^m | q. 92, 1, c. | 3, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, o. | Virt. q. 1, 1, 15^m | 13, o. | q. 2, 2, 10^m | 13^m | q. 4, 1, 7^m | Ethic. 2, lect. 7, meo c.
- 25 Omne medium virtutis, est medium rationis. Sed solius justitiae, medium est rei et rationis 1-2, q. 64, 2, o. | 2-2, q. 58, 10, o. | q. 61, 2, 1^m | 3, d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 4, 4^m | d. 15, q. 1, a. 1, q. 2, o. | Ma. q. 13, 1, c. | Virt. q. 1, 13, 7^m | 11^m | 12^m | 13^m | 17^m | Quol. 6, 10, c.
- 26 Esse medium ratione materiae convenit justitiae et ceteris virtutibus, non autem esse medium inter duo vitia, quia primum convenit virtuti per se, secundum autem per accidens 2, d. 27, 1, 5^m | 3, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, 5^m | Ma. q. 13, 1, 4^m | Virt. q. 1, 13, 12^m. * Difficile 14, 16. Fortuna 6.
- 27 Medium justitiae, est aequalitas, quam constituit justitia inter aliquos 3^a q. 85, 3, 2^m.
- 28 Medium justitiae distributivae, sumitur secundum proportionem geometricam, commutativae vero medium, sumitur secundum proportionem arithmetica 2-2, q. 61, 2, o. | 4, c. fi. | 2, d. 27, 3, c. | 3, d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, c. | Virt. q. 1, 13, 7^m.
- 29 Medium uni extremo comparatum videtur alterum, in quantum participat naturam utriusque 1^a q. 108, 5, 4^m.
- 50 In extremis bonis vel malis intelliguntur media 2, d. 42, L. 1.
- 1 MEL est dulces, sed indat. Ideo prohibetur poni in sacrificiis veteris legis, quia potius significat suavitatem saeculi, quam charitatis 1, d. 11, q. 2, art. 1, q. 2, 4^m. * Apis 5. Eucharistia 54. Favus. Toreular 2.
- 2 Mel non offerebatur in sacrificiis Dei, quia offerebatur idolis et ad excludendum omnem carnalem dulcedinem et voluptatem a sacrificantibus Deo 1-2, q. 102, 3, 14^m.
- Melancholia et humor abundans circa cerebrum et circa cor conturbant reminiscenciam, memoria vero impeditur in nanis, et senibus et pueris. Memo^a lect. 8, o. * Delectatio 27, 75. Elephas 4. Engerumenus 2. Incontinentia 5. Taurus. Vespere.
- Melchi. Maria 5.
- Melchisedech dicitur esse sine patre, matre, genealogia, principio et fine, quia scriptum non ponit, licet habuerit, quia ipse secundum Hebraeos, fuit Sem primogenitus Noe, ut Hebraei dicunt 3^a q. 22, 6, 3^m | Hebr. 7, lect. 1, princ. | meo. * Abraham 22. Eucharistia 12, 13, 19, 20. Haecresis 144. Oblatio 17. Sacerdos 18, 19. Sem.
- 4 MELIUS alio aliquid dicitur, quod minus proprie dicitur 2 2, q. 174, 2, 3^m. * Abstractio 11. Agens 107. Amor 29, 101, 107, 113. Angelus 52, 53. Anima 89. Appropinquatio 2. Attentio 2. Baptismus 39, 191, 220. Beneficium 22. Bonitas 93, 178, 179. Causa 45, 46, 87, etc. Compositio 8. Commune 4, 13, 14. Crucesignatus 2. Deus 77, 384, 393, 415, etc. Doctrina 9. Dubitatio 5. Electio 32, 34, etc. Eleemosyna 24, 34, 35. Eucharistia 192.
- 2 Plura bona sunt meliora paucioribus bonis, si sunt ejusdem rationis, aliter non oportet. Ma. q. 16, 11, 3^m. * Excedere. Excelentia. Finis 100. Fortitudo 22. Generatio 91. Gratia 45. Haecresis 157. Imago 30. Indulgentia 10. Instrumentum 10. Intellectus 99, 189. Interpretatio 3. Juramentum 30. Justitia 61. Lex 118, 150. Lombardia. Lumen 8, 16. Maledicere 1. Malitia 7. Mandatum 1. Matrimonium 60. Minister 6.
- 5 Quilibet tenetur ad melius, secundum affectum, non autem secundum

MEMBRUM

MENDACIUM

- dum actum, quia volens esse melior, non potest esse sine contemptu. Mat. 19, meo | Rom. 12, lect. 1, meo. Abdicatio. * Missa 25. 25. Mortuus 2. Mulier 3. Nativitas 7. Nocere 5, 6. Obedientia 24, 25. Ordo 31. Passio 74. Peccatum 136. Perfectio 84, etc. Permissio 2. Persona 17, 36. Poena 23. Politia 4. Professio 23. Redemptio 2. Religio 69, 99, etc. 106. Revocare. Sabbatum 14. Sinistrum 3. Suffragia 6. Susurratio 2. Symbolum 5. Tactus 10. Tarditas 3. Tentare 20. Theologia 21. Turtur 1.
- 4 Quilibet tenetur praeferre melius minus bono in iudicando, non autem in appetendo et operando. Verit. q. 23, 8, 9^m. Christus 31. Usura 212, 287. Vendere 10. Virginitas 18, etc. Virtus 120, etc. Vita 67. Votum 8, 71, 79, 80, 81.
- Melodia. Laus 13, etc.
- Membrana. Cete 5.
- 1 MEMBRUM omne et quaelibet potentia animae, operantur toti et non sibi soli 1-2, q. 17, 5, 2^m | Rom. 12, lect. 2, prin^o | 1^a Cor. 12, lect. 3, prin^o etc. * Amor 140. Anima 121, 275. Animal 36. Appetitus 49. Aquila 1. Articulus 2. Baptismus 142, 161, 180, etc.
- 2 Diversa membra, secundum se differunt specie, non autem respectu totius 4, d. 49, q. 4, 4, 5^m. * Benefacere 2. Beneficium 15. Bonitas 194. Capitale 1. Circumcisio 9, 12, 24. Cor 2. Corpus 32, 72, 73.
- 5 Membrum aridum, potest participare actione ad extra, ut percutere, non autem actione ad intra, ut sentire 3, d. 13, q. 2, art. 2, q. 2, c. fi. | 4, d. 5, q. 2, art. 2, q. 1, 2^m * Damnatio 36. Deformitas. Divisio 20. Ecclesia 2. Eleemosyna 14, 15. Esse 46. Febris 1. Festum 9. Fomes 7, 12, 13. Fortitudo 7. Habitus 57, 60, 61, 62. Homo 33. Imperare 18. Infidelis 13. Intestina. Ira 49.
- 4 Caput est membrum, habens virtutem influendi in alia membra et recipit ab aliis membris nutrimentum et alia obsequia 3^a q. 8, 1, 6, 7, 8, c. | 3, d. 13, q. 2, 1, 6^m.
- 5 Membra hominis non applicantur operi nisi de consensu rationis 1-2, q. 74, 7, o. | q. 77, 7, c. fi. 1. Judas 2. Liberum 27. Lucia Maria 38. Missa 13. Mutilatio. Oratio 88. Ordo 98.
- 6 Membra corporalia in sacra Scriptura saepe significant interiores virtutes. Psal. 31, meo | Psal. 33, fi. | Psal. 36, meo 11, prin^o. * Passio 50, 68, 71, 77. Peccatum 229, 296, 316. Politia 1. Puer 3, 9. Restitutio 5. Resurrectio 17.
- 7 Membra naturalia et instrumentalia artificialia in Scripturis, significant operationes, quarum sunt principia 1^a q. 3, 1, 8^m | Verit. q. 22, 10, 2^m | Psal. 44, prin^o * Schisma 6. Sponsa 7. Tactus 3, 5.
- 8 Membra corporis naturalis, vel corporis mystici, quadrupliciter ununtur: scilicet secundum naturam, colligationem, formam et influxum 3, d. 13, q. 2, a. 2, q. 2, c. * Tertullianus.
- 9 Membra mystica duplicia: scilicet membra Christi et membra diaboli. Opus. 58, c^o 14. (*Prima - ipso 4*)
- 10 Christus non potest dici membrum ecclesiae, quia recipit aliquid ab aliis membris, nisi secundum quod Deus est caput ecclesiae 3, d. 13, q. 2, 1, 6^m | 4, d. 49, q. 4, 3, 4^m. * Timor 35. Tremor 2.
- 11 Angeli non sunt membra ecclesiae, ut sponsa Christi est, licet pertineant ad unitatem ejus 4, d. 49, q. 4, 4, 1^m. * Christus 56, 106. Usura 244.
- 12 Peccatores quantumcumque obstinati, in hac vita possunt fieri membra Christi. Ideo licet recipere ab eis beneficia et e converso, sed non contra charitatem 2, d. 7, q. 3, 2, 2^m.
- Memento. Praeceptum 45, 80, 103.
- Memini. Mens 1, 2.
- Memorativus. Memoria o. Tarditas 3.
- 1 MEMORIA duplex: scilicet conservativa specierum tantum, alia cujus objectum est praeteritum ut praeteritum. Prima est potentia pure cognoscitiva et est in parte intellectiva, secunda vero in parte sensitiva tantum 1^a q. 77, 8, 4^m | q. 79, 6, o. | 1, d. 3, q. 4, 1, 1^m | 2^m | 3, d. 26, q. 1, 5, 4^m | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, 4^m | d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | d. 44, q. 3, a. 3, q. 2, 4^m | d. 50, q. 1, 2, 6^m | Cg. 2, c^o 74, fi. | Verit. q. 10, 2, o.
- 2 Memoria intellectiva est omnium temporum 3, d. 26, q. 1, 5, 4 | 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | d. 44, q. 3, a. 3, q. 2, 4^m | Opus. 58, c^o 2, q. 2. Phantasia 3. * Anima 307. Animal 39, 54, 69. Appropriatio 23. Aureola 25. Beatus 55. Chyroglyphum. Coetus 1. Commemoratio. Confessio 40. Contritio 7, 22, 23. Delectatio 39, 46. Descriptio. Eucharistia 243. Experientia 2. Festum 5, 6. Fructio 2. Habitus 50, 51.
- 3 Memoria quae est altera pars imaginis, non est praeteritorum, quia abstrahit ab omni tempore, cum sit in intellectu et non in parte sensitiva 1^a q. 79, 6, 2^m | Opus. 72, q. 13.
- Immo memoria intellectiva respicit praeterita. Verit. q. 10, 2, o. | Opus. 72, q. 13.
- 4 Memoria sensitiva, est per se praeteriti ratione objecti et actus, intellectiva vero ratione actus tantum 1^a q. 79, 6, 2^m | 3, d. 26, q. 1, 5, 4^m | Verit. q. 10, 2, 9^m. * Imago 28, 29. Invidia 13.
- 5 Memoria intellectiva non differt realiter ab intellectu possibili, sed est habitualis retentio ejus, cujus actus est intelligentia, quae oritur ex memoria, sicut actus ex habitu 1^a q. 79, 7, o. | q. 93, 7, 3^m | Cg. 2, c^o 74, fi. | Verit. q. 7, 3, 3^m | q. 10, 3, o. Mens 1, 2. * Ira 41. Judaei 17. Melancholia. Memento. Memini.
- S. Th. Opera omnia. Index.

- 6 Immo memoria, intelligentia et voluntas, sunt tres potentiae distinctae ab invicem, quia memoria est virtus retentiva specierum 1, d. 3, q. 4, 1, o. | Verit. q. 7, 3, 3^m.
- 7 Philosophi non tractaverunt de memoria intellectiva, quia potentiam animae dicunt solum habens actum, quem memoria non habet, sed retinere est ei loco actus 1, d. 3, q. 4, 1, 3^m.
- 8 Quaelibet potentia animae tenet habitum et objectum ejus in quantum servatur in ea virtus memoriae, ut prius in posteriori, quia memoria immediate sequitur essentiam animae 1, d. 3, q. 4, 1, 5^m.
- 9 Memoria sensitiva, est thesaurus specierum intentionalium, idest intentionum sensibilium, cum sensu acceptarum, cujus organum est in extrema parte capitis 1^a q. 78, 4, c. | 1, d. 3, q. 4, 1, 2^m | Cg. 2, c^o 74 | Verit. q. 10, 2, c. | 1^m | q. 18, 8, c. | Anima. 13, Memo^a lect. 3.
- 10 Motus memoriae est ab anima ad res, in aliis autem potentiis sensitivis est e converso. Anima. 13, c.
- 11 Illud quod est in memoria, redit ad intelligentiam, non ita quod eadem species numero quae est in memoria, postmodum fiat in intellectu, sed per illum modum loquendi, quo phantasmata dicuntur fieri in intellectu. Quol. 8, 4, 3^m.
- 12 Ea quae magna aestimamus magis memoriae infigimus 1-2, q. 47, 2, 3^m.
- 13 Consuetudo multum operatur ad bene memorandum 1-2, q. 50, 3, 3^m | 2-2, q. 49, 1, 2^m | q. 180, 3, 4^m fi.
- 14 Illud quod scribitur non de facili a memoria labitur, sed succurrit memoriae 1^a q. 24, 1, c. | Hebr. 12, lect. 4, fi.
- 15 Meditatio confirmat memoriam, secundum Philosophum 1-2, q. 51, 3, c. | 2, q. 49, 1, 2^m. Actus 117, 119.
- 16 Reducere debemus Deum in memoriam, quantum ad quatuor: scilicet quantum ad mirabilia quae fecit ad venerandum, quantum ad beneficia quae dedit ad regratiandum, quantum ad tormenta quae instruunt ad compatiendum, et quantum ad praecepta quae dedit ad observandum. Isa. 43, fi.
- 17 Memoria et ira non sunt in animalibus imperfectis. Meta. lect. 1, prin^o | Sensu. meo | Memo^a lect. 2, fi. * Occidere 12.
- 18 Memoria in angelis potest poni ut est in mente, non autem ut est in sensu 1, q. 54, 5, 2^m. * Petrus 4. Piscis 2. Potentia 1, 5. Praeceptum 44, 80, 103. Prudentia 24, 48. Raptus 17. Recordari. Recordari.
- 19 Memoria intellectiva, manet in anima separata, non autem memoria sensitiva, sed corrumpitur 1^a q. 77, 8, 4^m | q. 89, 6, 1^m | 4, d. 44, q. 3, art. 3, q. 2, 4^m | d. 50, q. 1, 2, 6^m | Anima. 19, 16^m. * Reminiscencia o. Scientia 25, 94. Sensus 9, 20, 29. Spes 35, 49. Tarditas 3. Temeritas 3. Tristitia 14. Virginitas 23. Virtus 59.
- 20 Memoria salvatoris si fuerit derelicta, tunc sequitur triplex malum: scilicet amissio gratiae divinae, subiectio potestatis diabolicae et magna deformitas culpae. Opus. 58, c^o 2, prin^o.
- 21 Documenta quatuor ad bene memorandum: scilicet similitudines rerum assumere convenientes, nec tamen omnino consuetas: ordinate eas disponere, sollicitudinem circa eas apponere et affectum adhibere, et eas frequenter meditari 1-2, q. 49, 1, 2^m | Memo^a lect. 5, fi.
- 22 Memoria hominum circa facta particularia, labilis est 1^a Cor. lect. 2, fi.
- Memoriale. Eucharistia 243.
- Menander. Paulus 21.
- 1 MENDACIUM dicitur tripliciter: scilicet materialiter, idest dictum falsum: formaliter, idest voluntas falsum enuntiandi: et effective, idest voluntas decipiendi 2-2, q. 98, 1, 3^m | q. 110, 1, o. | 3, d. 38, 1, o. * Abraham 9, 10. Accusatio 27.
- 2 Cupiditas fallendi, pertinet ad perfectionem mendacii, non autem ad speciem ejus 2-2, q. 110, 1, c. | 2^m | 3, d. 38, 1, 5^m.
- 3 Omne mendacium est peccatum 2-2, q. 69, 1, 2, o. | q. 70, 4, c. | q. 110, 3, o. | 4, b. | q. 111, 1, c. | q. 124, 5, 2^m | 3, d. 38, 3, o. | Trin. 9, c. | Quol. 8, 14, o. | Psal. 5, meo. * Fallere 1. Falsitas 19, etc. Fucatio.
- 4 Peccatum mendacii, principaliter consistit in intentione fallendi 3, d. 38, 1, 2, c. | Quol. 6, 17, c. Furtum 3.
- 5 Jocus, commoditas et damnum, accidunt mendacio in quantum huiusmodi secundum gradus ejus ratione finis, non autem in quantum est peccatum 3, d. 38, 2, 1^m. * Idolatria 2. Ironia o. Jactantia 2.
- 6 Mendacium secundum se, dividitur tantum in duas species, scilicet in jactantiam et ironiam; secundum gradus autem ejus ratione finis, dividitur in perniciosum, jocosum et officiosum, vel in octo gradus ejus, scilicet quorum primus est in doctrina religionis. Secundum quod nulli prosit et obsit aliqui. Tertium quod prosit uni et alteri obsit. Quartum quod fit sola mentiendi fallendique libidine. Quintum quod fit placendi cupiditate. Sextum quod nulli obest et prodest alicui ad conservandam pecuniam. Septimum quod nulli obest et prodest alicui ad vitandum mortem. Octavum quod nulli obest et prodest alicui ad vitandum immunditiam corporalem 2-2, q. 110, 2, o. | 3, d. 38,

MENS

- 2, 5, o. | Opus. 64, c^o 24 | 26 | Psal. 5, me^o. * Perjurium 1.
- 7 Mendacium officiosum habet plus de ratione mendacii, quam mendacium jocosum, quia habet plus de assertione, sed habet minus de malo d. 38, 5, 3^m.
- 8 Mendacium est peccatum mortale tantum tripliciter: scilicet secundum se idest quando est contra charitatem Dei vel proximi: ex intentione, et ratione scandali 2-2, q. 69, 1, 2, o. | q. 70, 4, c. | q. 110, 4, o. | 3, d. 38, 4, o. | 4, d. 16, q. 4, a. 1, q. 3, c. | Quol. 8, 14, o. | Quol. 9, 17, c. * Veritas 55.
- 9 Mendacium, per se, directe et formaliter, opponitur virtuti, quae dicitur veritas 2-2, q. 110, 1, o. | 2, c.
- 10 Dicens verum, credens se dicere falsum, dicit mendacium per se et formaliter, non autem e converso, nisi per accidens et materialiter 2-2, q. 118, 1, o. | d. 38, 1, 4^m | 4, d. 21, q. 2, 3, 4^m | Quol. 6, 17, c. * Calumnia o.
- 11 Immo mentitur, sed non dicit mendacium 3, d. 38, 1, 1^m. * Credere 13.
- 12 Intendens significare falsum nutibus, mendacium dicit 2-2, q. 220, 1, 2^m | 3, d. 38, 1, 2^m | Quol. 6, 17, c.
- 15 Mendacium verbo, vel facto vel nutibus, est aequaliter peccatum 2-2, q. 111, 1, c. | 4^m | Quol. 6, 17, c.
- 14 Mendacium non est semper in factis, sicut in verbis, quando significatur aliter quam res sit, quia facta non ordinantur sic ad significandum, sicut voces 3, d. 38, 3, 5^m | Verit. q. 23, 3, 2^m. * Daemon 80, 110. Fictio 1, 3. Jacob 2. Juramentum 14. Miraculum 41, 44. Praelatio 22. Religio 46, 47. Simulatio. Testis 7, etc.
- 15 Nullus debet dicere mendacium, ut ipse vel alius evadat mortem, vel immunditiam corporalem 2-2, q. 110, 3, 4^m | q. 113, 1, 3^m | 3, d. 38, L. | Ma. q. 15, 1, 5^m.
- 16 Si Judas patriarcha, non servasset promissum Thamar nurui ejus, mendacium ejus fuisset perniciosum 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m. * Veritas 55.
- 17 Dicere falsum in disputatione, non est mendacium, nisi asseratur 3, d. 38, 5, 1^m. * Fictio 1, 3.
- 18 Nec mendacium, nec aliquid quod ex genere suo non est peccatum mortale, est perfectis peccatum mortale, nisi sit contra eorum votum, vel ratione scandali 2-2, q. 60, 1, 2, o. | q. 70, 4, c. | q. 110, 4, 5^m | 3, d. 38, 4, 4^m.
- 19 Si res visa, vel audita, recitetur non eodem modo, nec eisdem verbis, non est mendacium, ut patet in evangelio, et in aliis Scripturis divinis, in quibus nihil est falsum 2-2, q. 110, 3, 1^m. * Obstetrix 2.
- 20 Non servans promissum, propter superveniens impedimentum, vel re mutata, excusatur a mendacio, ut sanctus Paulus 2-2, q. 110, 3, 5^m | Rom. 15, lect. 3, me^o. * Praelatio 22. Thamar.
- 21 In sacra Scriptura, aliqui laudantur dupliciter: scilicet ut exempla perfectae virtutis, ut Abraham, et Jacob, et propter indolem virtutis, ut Judith, et obstetrices. Primi excusantur a mendacio, quia figurative et prophetice loquuti sunt, non autem secundi, licet verum dixerint mystice 2-2, q. 110, 3, 3^m | q. 111, 1, 1^m | 2^m | 3, d. 38, 3, 1^m | 4^m | Quol. 8, 14, fi. Abraham 9, 10. Jacob 2. Judith.
- Mendax. Abraham 9, 10. Credere 13. Juramentum 14. Mendacium o. Miraculum 44.
- Mendicitas duplex: scilicet contraria voluntati, et voluntaria. Prima est occasio furti et perjurii, non autem secunda, ideo Christus elegit eam 2-2, q. 187, 5, c. | 3, d. 40, 3, 1^m | Cg. 3, c^o 133 | 135 | Quol. 7, 18, 5^m | Opus. 17, c^o 14 | 15 | 16 | Opus. 19, c^o 7 | Opus. 20, lib^o 4, c^o 15. * Alexius. Religio 88, 89. Turpitudine 2. Usura 261.
- 1 MENS dicitur a metiendo, vel a meminendo 1^a q. 79, 9, 4^m | 1, d. 3, q. 5, c. | Verit. q. 10, 1, c. * Accedere 1. Accidia 1, 2, 8. Actio 16, 17. Adam 14. Adoratio 2, 8. Adventus 2, 8, 4. Angelus 317, 332, 378, 454, 904. Anima 27, etc. 100. Animus. Appetitus 89. Argumentum 1. Artificiale 6. Ascensus. Aureola. Baptismus 192, 212. Beatitudo 102. Beneficium 16. Caccitas 1, 2, 3. Charitas 30, 31. Conceptio 1. Contemplatio o. Contrarium 16, etc.
- 2 Mens dicitur tripliciter: scilicet natura intellectiva, intellectus, et memoria 1^a q. 79, 1, 1^m | 1, d. 5, q. 5, c. | Verit. q. 10, 1, c. * Aeternitas 40. Conversio 8, 9. Cultus 1, 2, etc. 12, etc. Daemon 82, 96. Damnatio 18. Delectatio 94. Destinatio. Devotio 1, etc. 10, etc. Deus 159, 185, 196, 202, 208. Dies 12. Effectus 7. Evagatio. Eucharistia 244, 245. Excessus 2. Extasis o. Fatum 4. Forma 138, 167. Fortitudo 1, 2, 7, 50. Gratia 2, 115, etc. 152. Gula 3, 4, 11. Habitudo 1. Hymnus. Idea 1, etc. 17. Illabi. Imago 18, 23, etc. Importunitas. Innocentia 14, 15. Jejunium 10.
- 3 Mens in anima nostra, dicit illud quod est altissimum in virtute ejus. Verit. q. 10, 1, c. fi. * Intentio 2. Ira 20. Judicium 82. Juramentum 14. Justificatio 5, 13. Laus 17, 18. Lueerna. Lucia. Luxuria 1, 16, 22, 24. Maria 53. Memoria 19. Mentale. Missa 4. Missio 25. Mulier 6, 17. Mundus 5. Nomen 36. Nubes 3. Oblatio 16. Oratio 1, etc. 13, 21, 23, 29, 43, 15, 56. Organum o. Paulus 12.

MENSURA

- 4 Mens ut in ea est imago, nominat potentiam animae, non autem essentiam animae, nisi in quantum ab ea fluit talis potentia. Verit. q. 10, 1, o. * Pax 6. Peccatum 18, 195, 197, 397. Perseverantia 5. Praeceptum 45, etc. 111, etc. Praedestinatio 2. Praelatio 18. Praemium 3, etc. Promulgatio 1. Prophetia 15, 16, 55, 89. Purgatio 2. Quies 6. Raptus. Ratio 1, etc. Sabbatum 2. Sacramentum 49. Sanctificatio 1. Sanctitas 5. Sanctus 7. Sanitas 8, 9. Sapientia 22, etc. Scientia 25, 94. Servitus 7, 16. Sexus 3. Simonia 1, 29. Sobrietas 5. Somnus 2, 3. Speculum 4.
- 5 Notitia et amor, dupliciter comparantur ad mentem: scilicet primo ut ad amantem et cognoscentem, secundo ut ad cognitam et amatam. Et sic excedunt mentem. Et dissimiliter se habent ad caetera accidentia. Verit. q. 24, 4, 14^m. * Spiritus 4, 5. Status 2. Studium 1. Testamentum 4. Unctio 15. Universale 1. Vagatio. Verboſitas. Verbum. Virginitas 3, etc. Virtus 27, 56, 186. Visus 3. Vita. Voluntas o. Vox 12.
- 6 Aliquid inhaerens menti rationali, est majus ea secundum quid, non autem simpliciter: sed nihil subsistens praeter Deum est majus ea 1^a q. 16, 6, 1^m.
- 7 Mens dolore absorpta, consolationis verba non recipit. Job 2, lect. 2, fi.
- Mensa in sacra Scriptura triplex: scilicet mensa veteris legis, novae legis et patriae caelestis. Psal. 22, fi. * Christus 197. Excommunicatio 24. Sanctus 8.
- Mensis aprilis, est primus mensis apud judaeos 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 1, 4^m. Pascha 3. * Jejunium 20. Juppiter. Luna 4. Martyrium. Matrimonium 50. Menstruus 3. Neomenia. Praedicare 21. Septimus. Servitus 10. Usura 123, 148, 214.
- 1 MENSTRUUS sanguis, est in femineis, loco seminis. Et est propria materia corporis Christi, et aliorum, non autem semen feminae 3^a q. 31, 5, o. | 6, 3^m | q. 32, 4, c. | q. 35, 3, 3^m | 2, d. 18, q. 1, 1, 2^m | d. 30, L. me^o | 3, d. 3, q. 5, 1, o. | d. 4, q. 1, 1, c. | 2^m | Meta. 5, lect. 3, prin^o. * Anima 352. Basiliscus. Semen 1, 7.
- 2 Immo ex sanguine menstruo, non formatur conceptus 3^a q. 31, 5, 3^m.
- 3 Sanguis menstruus, quem feminae per singulos menses emittunt, habet impuritatem corruptionis, nec est materia foetus sed purgamentum ejus 3^a q. 31, 5, 3^m.
- 4 Menstruum non est sanguis primo generatus ex cibis, sed est residuum ejus quod ab ultima digestionem, nutritiva ministrat generativae 3^a q. 31, 5, c. | 3, d. 3, q. 5, 1, 5^m.
- 5 Menstruum est potentia totum, secundum potentiam passivam, sicut semen viri est potentia totum, secundum potentiam activam 3^a q. 31, 5, 1^m | 6, c. | 3, d. 3, q. 5, 1, 4^m.
- 6 Menstrua habent formam sanguinis, propter indigestionem, ex defectu caloris 3, d. 3, q. 5, 1, c.
- 7 Menstrua in feminis incipiunt eodem tempore, quo semen in viris, scilicet circa ortum pilorum, et aliorum signorum pubertatis 3, d. 3, q. 5, 1, c.
- 1 MENSURA duplex: scilicet intrinseca, et extrinseca. Prima est in quolibet mensurato subjective, secunda vero in uno solo 2, d. 2, q. 1, 2, 1^m | Verit. q. 1, 5, c. * Accidens 27, 28. Actio 94, 96. Actus 161, 170. Addere 13. Albedo 1. Angelus 195, etc. 238. Anima 21, 22. Appetitus 9. Beatitudo 39. Bis. Bonitas 74. Campsoria 2.
- 2 Mensura intrinseca, est semper coaeva mensurato, non autem mensura extrinseca. Verit. q. 1, 5, c. * Claritas 107, etc.
- 3 Mensura duplex: scilicet aequiparata mensurato per replicationem, et ratio cognoscendi ipsum 1^a q. 3, 5, 2^m | Opus. 36, c^o 3. * Caelum 73, 75. Commensuratio o. Conceptio 5. Contemptus 1, 3. Corpus 11. Creatio 46, etc.
- 4 Mensura est illud, per quod cognoscitur quantitas rei. Et est quid minimum, vel simpliciter, ut in numeris in quibus primo invenitur, vel quo ad nos, ut in continuis; deinde primum in quolibet genere 1-2, q. 90, 1, c. | 1, d. 8, q. 4, 2, 3^m | Meta. 5, lect. 8, me^o | Lib^o 10, lect. 2, prin^o | Poster^m lect. 36, fi. * Aeternitas 7, 17, etc. Aevum 3, 10. Delectatio 105. Deus 57, 127. Difficile 7, 8. Divino 3. Donum 24. Duratio o. Eucharistia 279. Fieri 5. Incipere 2.
- 5 Non oportet, quod omnis mensura sit omnino infallibilis et certa, sed ut est possibile, in genere suo 1-2, q. 91, 3, 3^m | q. 97, 1, 2^m. * Indulgentia 17. Infinitum 7. Instans 2, 7, 8, 11, 27. Intellectus 201, 279, 280, 285. Ira 67.
- 6 Omnis mensura, in suo genere, se ipsa mensuratur, scilicet linea per lineam, et tempus per tempus. Po^a q. 3, 17, 24^m. Numerus 5, 6, 18. Motus 6, 50. * Lex 3, etc. 62, 154, 155, 160. Locus 4, 15, etc. Lux 9. Meritum 8. Modus 1, 5.
- 7 Oppositum videtur dicere 1^a q. 66, 4, 5^m | 1, d. 3, L. prin^o 2, d. 1, q. 1, 6, 4^m.
- 8 Mensura debet esse homogenea, idest ejusdem generis cum mensurato 1^a q. 3, 5, 2^m | 1-2, q. 19, 4, 2^m.
- 9 Oppositum videtur dicere. Po^a q. 7, 4, 7^m. * Peccatum 213. Pietas 16.
- 10 Mensura proxima proportionata mensurato, debet esse homoge-

MENTIRI

- nera idest ejusdem generis, non autem in aliis 1^a q. 3, 5, 2^m | 1-2, q. 19, 4, 2^m. * Princeps 16. Proportio o. Prudentia 51. Quando 2. Quantitas 22. Regula o.
- 41 In quibuscumque est diversa ratio cognoscendi, oportet esse diversas mensuras 1, d. 19, q. 2, 1, 2^m. * Relatio 15.
- 42 Corporalia et spiritualia, inquantum conveniunt in permanentia essendi, possunt habere eandem mensuram, scilicet aevum 2, d. 2, q. 1, 2, 2^m | q. 2, 2, c. * Refraenare. Sobrietas 1. Temperantia 1, 6. Temporale 2. Tempus 3, 15.
- 43 Oppositum videtur dicere 1^a q. 10, 5, 1^m | 2, d. 2, q. 1, 1, o. | Ma. q. 16, 4, 19^m | Quol. 5, 7, c. fi.
- 44 Ratio naturalis, et principia ei naturaliter indita, sunt regulae generales, et mensurae omnium agendorum ab homine, non autem naturalium 1-2, q. 91, 3, 2^m | Verit. q. 1, 2, c. | q. 14, 4, c. * Tonus 5, 6, 18, 24. Vendere 18.
- 45 Immo res ordinatur ad rationem naturalem, ut mensura ad mensuratum 1-2, q. 64, 3, c.
- 46 Secundum mensuram, per quam aequale et inaequale communiter determinantur in rebus continuis, determinantur res, secundum quod in usum hominum veniunt, ut triticum, vinum, oleum, et hujusmodi. Opus. 73, c^o 2, fi.
- 47 Mensura et pondera propria, pertinent ad quamlibet patriam. Opus. 20, lib^o 2, c^o 14. * Veritas 2, 10.
- 28 Deus et creatura, non habent eandem mensuram, quia non univocantur in aliquo, sicut omnes motus 2, d. 2, q. 1, 1, 3^m.
- 49 Magnitudo Dei, non est terminabilis, nec mensurabilis a se, nec ab alio 1, d. 19, q. 1, 1, 4^m. * Unitas 8. Usura 23, 24, 25, 63, 74, 77, 148, 191, 193, 199. Virtus 19, 32, 142, 190.
- 20 Unitas est mensura numerorum tantum: ideo continetur in genere determinato, ut principium. Non autem Deus, quia est principium, et mensura omnium rerum in quolibet genere 1, d. 8, q. 4, 2, 3^m.
- 21 Ad hoc quod aliqua mensurentur per aliquod unum, non requiritur quod illud unum sit causa omnium eorum, sed quod sit simplicius 1^a q. 10, 6, 4^m.
- 22 Intellectus Dei est mensura prima omnium rerum non mensurata, res est mensura secunda mensurata. Sed intellectus noster est mensuratus a rebus non mensurans 1^a q. 21, 2, c. | 1-2, q. 93, 1, 3^m | 1, d. 19, q. 5, 2, 2^m | Cg. 2, c^o 12, 2^m | Verit. q. 1, 2, 8, 10, c. | Po^a q. 7, 10, 5^m | Rom. 3, lect. 1, me^o | Periber. lect. 3, me^o | lect. 6.
- 25 Immo intellectus noster est proxima operis regula, et mensura. Verit. q. 1, 2, c. | q. 14, 4, c.
- 24 Cum dicitur Deus mensurari sua aeternitate, accipitur ibi ratio mensurae, secundum apprehensionem nostram tantum 1^a q. 10, 2, 3^m.
- Mentale. Fortitudo 1, 7. Oratio 1, 31, 52, 79.
- Mentio. Dicere 6. Fornicatio 19.
- 1 MENTIRI, est concretum, et mendacium est abstractum. Ideo dicens verum contra opinionem ejus, mentitur, sed quod dicit, non est mendacium 3, d. 38, 1, 1^m. * Accusatio 26, 27. Aequalitas 7. Confessio 4. Divitiae 1, 9.
- 2 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 110, 1, o. | 3, d. 38, 1, 4^m. * Falsitas 19. Fides 8, 11, 23, 24, 28. Fucatio. Ironia 2. Judith. Mendacium o.
- Mercantia. Usura 128.
- Mercatio. Avaritia 9. Negotatio o. Usura 128, 162.
- Mercator. Mercatores sperare possunt lucrum, ex mereatione, quod non possunt dantes mutuo. Opus. 73, c^o 9. * Avaritia 9. Campsoria 11, etc. Negotatio o. Servitus 10. Usura 128, etc. 179, 199, 210, etc. 300. Usus 8, etc. Vendere 8, etc.
- 4 MERCENARIUS. Actus dicitur mercenarius, qui fit propter mercedem, non autem propter beatitudinem 3, d. 26, q. 2, 1, 5^m.
- 2 Facere aliquid propter temporale, facit actum mercenarium, non autem propter beatitudinem 3, d. 26, q. 2, 1, 5^m | d. 29, 4, c. | 4, d. 15, q. 2, art. 3, q. 3, 2^m | 3^m. Praelatio 17. * Amor 287. Merces o. Usura 145, 259.
- 1 MERCES dicitur dupliciter: scilicet praeium finale, et omne quo quis fit dignus laborando 1^a Tim. 5, lect. 3, prin^o.
- 2 Bona temporalia, sunt merces praedicatorum secundo modo, non autem primo modo 1^a Tim. 5, lect. 3, prin^o.
- 5 Merces dicitur dupliciter: scilicet communiter, idest omne quod datur meritis, et proprie, idest aliquid extra haereditatem. Primo modo praelatus potest et debet intendere mercedem, idest beatitudinem, non autem secundo modo, idest temporalia: et quamvis merces proprie in bonum sonare videatur, aliquando tamen communiter sumitur pro quacumque retributione etiam in malis 3, d. 26, q. 2, 1, 5^m | d. 29, 4, c. | 4, d. 15, q. 2, art. 3, q. 3, 2^m | Jo. 19, lect. 3, me^o | Rom. lect. 8, prin^o | 1^a Cor. 3, lect. 2, prin^o. * Advocatus 8. Amicitia 35. Amor 59.
- 4 Merces est terminus operis 1-2, q. 114, 5, c. | 3, d. 18, 2, c. | d. 29, 4, c. * Decimae 25, 29. Eleemosyna 36, 37. Ilustrionatus. Mercimonia. Meritum 1. Oblatio 9, 10. Poenitentia 117. Praelatio 13, 14. Praemium o.
- 5 Merces est id quod recompensatur pro retributione operis. Ideo

MERITUM

- reddere mercedem est actus justitiae, sicut reddere pretium rei emptae 1-2, q. 114, 1, c. | 3^a q. 49, 6, c. | 3, d. 18, 2, c. | d. 29, 4, c. * Recompensatio. Usura 89, 128, etc.
- Mercimonia. Campsoria 11, 12. Tributum 1. Usura 89, 128, etc.
- 4 MERCURIUS raro videtur, et est parvae quantitatis. Job 38, lect. 2, fi. * Caelum 25, 26, 27.
- 2 Mercurius scintillat. Cae. 2, lect. 12, me^o. Planetae 1. * Jupiter. Mere. Appetitus 49.
- 4 MERETRIX hoc facit in mundo secundum Augustinum, quod facit sentina in mari, vel cloaca in palatio. Opus. 20, lib^o 4, c^o 14. * Appetitus 18. Concubinitus o. Datio 18. Debitum 19. Decimae 25. Eleemosyna 14, 15. Fornicatio o. Lex 170.
- 2 Terrena civitas, usum seortorum, licitam turpitudinem fecit, secundum Augustinum. Opus. 20, lib. 4, c^o 14. * Luxuria 13, 14.
- 3 Meretrix debet permitti in civitate, quia secundum jus positivum, simplex fornicatio non prohibebatur. Opus. 20.
- 4 Immo potius in poenam, secundum antiquas leges, mulieres lupanaribus tradendae condemnabantur 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, a. 2.
- 5 Immo praevalente Christiana religione, lex illa extirpata est 1, d. 33, q. 1, art. 3, q. 1, 2^m.
- 6 Meretrix etiam nunc debet permitti, idest tolerari in civitate, ut vitetur pejus malum, scilicet sodomia, adulterium, et hujusmodi: quia sapientis legislatoris est, minores transgressionem permittere, ut majores caveantur, et in regimine humano illi qui praesunt, recte aliqua mala tolerant, ne aliqua mala peiora incurrantur, quia secundum Augustinum, aufer meretrices de rebus humanis, turbaveris omnia libidinibus 1-2, q. 101, 3, 2^m | 2-2, q. 10, 11, c. | Opus. 20, lib^o 4, c^o 14. * Magdalena 1. Membrum 12. Mulier 21. Oblatio 9, 10. Rahab 2. Turpe lucrum 1.
- 7 Meretrix potest sibi retinere, quod sibi datum est propter fornicationem. Sed si superflue ad fraudem vel dolum extorsisset, teneretur eidem restituere 2-2, q. 62, 5, 2^m.
- Mergulus, ejus natura est, ut sub aquis diutius immoretur, significat gulosos, qui se delitiis immergunt 1-2, q. 102, 6, 1^m fi.
- Meridies. Accidia 12. Caelum 24. Terra 9. Ventus 1, 2, 5.
- Meritorium. Amor 65, 130, 194.
- 4 MERITUM dicitur dupliciter: scilicet proprie, idest actio cui juste debetur merces, et improprie, idest quaelibet conditio, quae facit aliquem dignum aliquo, ut species Priami meruit imperium, quia digna imperio fuit 3, d. 18, 2, c. | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Verit. q. 26, 6, c. | Virt. q. 1, 1, 2^m. * Benedictio 1. Certitudo 20. Dignitas 3. Emere.
- 2 Meritum duplex, scilicet congrui, et condigni 1-2, q. 114, 6, o. | 2, d. 27, 3, c. | 3, d. 4, q. 3, 1, 2^m | 6^m | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 4, c. | Hebr. 6, lect. 3, me^o. * Gloria 142, etc. Praedestinatio 36.
- 3 Meritum triplex: scilicet congrui, condigni, et interpretatum 3, d. 18, 2, c.
- 4 Ad meritum, tria requiruntur: scilicet status viae, dominium operis, et charitas 3, d. 18, 2, c. | d. 30, 5, c. | Verit. q. 29, 6, 8, c.
- 5 Immo ad meritum requiruntur tantum duo, scilicet gratia et virtus 2, d. 26, 6, c. fi.
- 6 Aliquid cadit sub merito dupliciter: scilicet simpliciter, ut ultimus finis et omne quod perducit ad eum, et secundum quid, scilicet temporalia 1-2, q. 114, 10, c.
- 7 Ut aliquid cadat sub merito, quatuor requiruntur: scilicet quod pertineat ad beatitudinem, non habeatur, non debeatur, et posterius naturaliter 3, d. 18, 4, c.
- 8 Efficacia meriti, mensuratur ex tribus: scilicet ex charitate vel gratia, voluntate, et objecto 1^a q. 95, 4, c. | 1-2, q. 19, 8, o. | 2, c. 29, 4, c.
- 9 Actus humani habent rationem meriti ex duobus: scilicet principaliter ex ordinatione Dei, secundo autem ex libero arbitrio 1-2, q. 114, 4, 6, c. | 2-2, q. 2, 9, c.
- 10 Meritum importat aequalitatem justitiae 3^a q. 49, 6, c. * Actus 125, 137.
- 11 Meritum non potest esse sine actu, quia requiritur quod faciat quod debet qui meretur 1-2, q. 71, 5, 1^m | 2-2, q. 79, 3, 4^m | 2, d. 35, 3, 4^m | 3, d. 25, q. 2, art. 1, q. 1, c. | Ma. q. 2, 1, 3^m | 21^m | 2, 9^m | Virt. q. 1, 1, 2^m. * Debitum 7.
- 12 Meritum est actio, qua justum est, ut agenti aliquid detur 3^a q. 49, 6, c. | 3, d. 18, 2, 4, 5, c. | d. 30, 5, c. | 4, d. 15, q. 1, art. 3, q. 4, o. * Facere 9, etc. Miraculum 31. Necessitas 9.
- 13 Ratio meriti, potest sumi ex duobus: scilicet ex habitu informante, et ex conditione actus praecipue, quae est difficultas 2, d. 24, l. 1. * Politia 4. Pollutio 3.
- 44 Meritum consistit in hoc, quod homo contemptis creatis inhaereat Deo. Sed peccatum est e converso 2-2, q. 104, 3, o.
- 45 Habere oculum ad aliud quam ad Deum ut ad principalem finem, evacuat rationem meriti, non si ut ad medium. Et sic oratio est meritoria 4, d. 15, q. 4, art. 7, q. 2, 1^m. Actus 150.
- 46 De necessitate meriti est certamen conatus ad aliquid supra se, non autem contra impugnantem, quia hoc non fuit in angelis 2, d. 29, 4, 2^m.
- 47 Omne meritum est supra naturam, et omne demeritum est infra, et contra naturam 1-2, q. 71, 2, o. | Verit. q. 24, 10, 1^m | Quol. 5, 2, o.

MERITUM

- 18 Posse peccare, non facit ad meritum, sed ad manifestationem ejus. Verit. q. 24, 9, 5^m.
- 19 Oppositum videtur dicere 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, o.
- 20 Meritum non diminuitur propter obligationem obedientiae, si prompte fiat, maxime apud Deum, qui non solum exteriora opera, verum etiam interiorem voluntatem videt 2-2, q. 104, 1, 8^m | Cg. 3, c. 138.
- 21 Mereri aliquo, dicitur dupliciter: scilicet formaliter, idest actibus, et ut principio, scilicet habitibus 1-2, q. 55, 1, 3^m | 2, d. 27, 1, 4^m | 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 3, 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 4, 3^m | q. 5, 1, 3^m | Verit. q. 26, 6, c. | Virt. q. 1, 1, 2^m | Quol. 5, 2, fi. * Abraham 3, 4, 5. Actus 144, etc.
- 22 Meremur aliquo dupliciter: scilicet principaliter, idest actibus, et secundo, idest potentiis, habitibus, et objectis, ut principiis actuum. Verit. q. 26, 6, c. * Ardere Baptismus 160, 161, 168, 178, 191, 228. Certitudo 20. Circumcisio 34, 35, 36. Descendere 8.
- 23 Naturalibus meremur 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, o. | d. 20, a. 1, q. 1, c. * Difficile 5, 16. Divitiae 7. Ebrietas 14. Elementum 27.
- 24 Immo natura sibi relicta, potest demereri, non autem potest mereri. Quol. 5, 2, c. | Quol. 6, 6, 1^m.
- 25 Naturalibus meremur et demeremur, ut principio, non autem formaliter 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, o. | d. 20, a. 1, q. 1, c. | Quol. 5, 2, c. | Quol. 6, 6, 1^m. * Aequalitas 8. Eleemosyna 34, 36, 37. Emere. Eucharistia 131. Eunuchus. Excaecatio 6, 7. Facere 9.
- 26 Habitibus non meremur nec demeremur, sed actibus 2, d. 27, 1, 4^m | Ma. q. 2, 1, 21^m | 2, 9^m | 5, 8^m | Virt. q. 1, 1, 2^m.
- 27 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 55, 1, 3^m. * Fides 110, 111, 112, 115, 139. Gloria 6.
- 28 Actus naturales, subjecti imperio voluntatis, sunt meritorii, non autem determinati ad unum, ut actus nutritivae 2, d. 29, q. 2, 1, 4^m | Quol. 4, 21, o. * Humilitas 19.
- 29 Meritum semper in voluntate consistit, sicut in causa imperante, non autem semper ut in eliciente, nec ut in subjecto, quia quando elicitur ab aliis potentiis 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 1^a 3^m.
- 30 Intellectus est susceptivus culpae, quia potest aliquis mereri vel demereri per actum intellectus, inquantum est voluntarius. Ma. q. 4, 2, 15^m. * Incarnari 5, 6. Indulgentia 10, 24. Infidelis 8. Ingratitudo 12. Jejunium 47. Judicium 63.
- 31 In actibus intellectus, et aliarum potentiarum animae, non potest esse meritum, nec demeritum seu peccatum, nisi ut sunt a voluntate imperati 2, d. 39, q. 1, 2, o. | 3, d. 23, q. 2, art. 3, q. 1, 3^m | 4^m | Verit. q. 14, 3, 5, c. fi. | q. 26, 6, c. * Justitia 48.
- 32 Actus virtutum intellectualium, dicuntur esse meritorii, ut imperantur a voluntate, sine qua nullum est meritum. Virt. q. 1, 7, 5^m.
- 33 Quaelibet opera virtutum quarumlibet, ex hoc meritoria sunt, quod fiunt ut obediatur Deo 2-2, q. 104, 3, c.
- 34 Non potest esse idem actus numero meritorius, et fruitionis beatitatis 1^a q. 62, 4, c. | 5, 2^m. Justificatio 23, 27, 36.
- 35 Oppositum videtur dicere 2, d. 5, q. 1, 1, 2, c. | Quol. 8, o. Lex 67, 111.
- 36 Timor poenae aeternae, est meritorius per se, ut est in voluntate, per accidens autem, ut est passio. Verit. q. 26, 6, 13^m.
- 37 Principium merendi est ex parte animae, sed corpus est instrumentum actus meritorii 3^a q. 49, 6, 1^m. * Liber 16. Lucia. Ludus 4.
- 38 Corruptio corporis materialiter facit ad meritum, per patientiam voluntariam. Verit. q. 24, 9, 6^m. * Maria 29. Martyrium 3.
- 39 Passionibus meremur, ut regulantur a ratione, et passionibus demeremur, inquantum sunt contra rationem, non autem secundum se 1-2, q. 24, 1, 3^m | 2-2, q. 158, 2, 1^m | 2, d. 36, 2, 5^m | Verit. q. 26, 6, o. | Ma. q. 3, 9, 15 | q. 10, 1, 1^m | q. 12, 2, 1^m.
- 40 Passio corporalis martyrium facit ad meritum praemii accidentalitatis, non autem ad meritum praemii essentialitatis, nisi inquantum est voluta 3^a q. 48, 1, 1^m | Verit. q. 26, 6, 8^m. * Christus. Matrimonium 52. Mors 16, 17. Mortuus o. Operatio 52, etc. Oratio. Paupertas 6, 8. Potestas 15. Praedestinatio 35, 36. Praedicare 5. Redemptio 4. Religio 47. Sacramentum 57, 101, 134. Salvare 4. Sepultura 7. Simonia 25. Tribulatio 22. Usura 135, 150, 275. Uti 16. Voluntas 74.
- 41 Gratia est principium meritorii operis, mediantibus virtutibus, sicut essentia animae est principium operum vitae, mediantibus potentiis ejus 1-2, q. 114, 2, 2^m | 3^a q. 49, 6, c. * Abraham 3, 4. Adam 42, 84, 85. Angelus. Baptismus 160, 161.
- 42 Gratia est principium merendi remotum, charitas vero est principium merendi proximum 3, d. 30, 5, 1^m. * Circumcisio 43, etc.
- 43 Nullus potest sibi mereri gratiam ex condigno, sed ex congruo tantum 1-2, q. 114, 1, o. | 2-2, q. 1, 77, 1, 3^m | 3^a q. 2, 11, c. | 2, d. 27, 4, o. | 5, 5^m | 6, o. | 3, d. 4, q. 3, 1, c. | 3^m | d. 18, art. 4, q. 1, c. | d. 19, q. 1, art. 1, q. 1, o. | Cg. 3, c. 149 | 159, fi. | Verit. q. 29, 6, 7, c. | Jo. 10, lect. 4, meo | Eph. 2, lect. 3, meo. | Hebr. 6, lect. 3, meo. * Deus 198. Eleemosyna 34, 36, 37, 38.
- 44 Nullus purus homo potest alteri primam gratiam mereri ex con-

MERITUM

- digno, sed tantum ex congruo 1-2, q. 114, 6, o. | 7, 2^m | 2, d. 27, 6, o. | 3, d. 19, art. 5, q. 3, 5^m | 4, d. 19, q. 1, art. 2, q. 1, c. | 2^m | q. 2, 3 | 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 1^a Tim. 4, lect. 2, fi.
- 45 Existens in gratia, meretur ex condigno vitam aeternam ratione gratiae, sed tantum ex congruo ratione liberi arbitrii 1-2, q. 114, 3, o. | 3^a q. 48, 1, c. | 2, d. 27, 3, o. | 5, c. | 3, d. 4, q. 3, 1, 1^m | 5^m | Rom. 4, lect. 1, meo | c. 6, fi. | c. 8, lect. 4, primo. * Eucharistia 131.
- 46 Homo quolibet actu meritorio, meretur augmentum gratiae, sed non statim augetur 1-2, q. 114, 8, o. | 2, d. 27, 5, o.
- 47 Oppositum videtur dicere 2, d. 27, 5, 2^m. * Fides 110, 111, 112, 115, 139.
- 48 Aliquis per bona opera potest alteri mereri augmentum gratiae 4, d. 20, a. 2, q. 3, c.
- 49 Omnis actus informatus gratia, est meritorius 2-2, q. 2, 9, c. | 2, d. 24, l. 1 | 3, d. 18, 5, c. * Gratia 16, 20, 58, 125, 126, 139, 142, 143, 157, 172, 177. Habitus 47. Haeresis 70, 83, 140, 141.
- 50 Non tantum actus charitatis, sed et actus aliarum virtutum, informati gratia, sunt meritorii. Tamen oportet quod reducantur in finem charitatis, actu vel habitu 2, d. 40, 5, 3^m | 3, d. 18, 5, 5^m. * Incarnari 5, 6. Justificatio 23. Peccatum 416. Poenitentia 106. Praedestinatio 36. Prophetia 36. Raptus 15. Reputare. Resistere 1. Servus 3. Spes 39, 40. Theologia 21.
- 51 Gratia non potest cadere sub merito, quia est merendi principium 3^a q. 2, 11, c. * Tribulatio 22. Virtus 16, 212, 244, 250.
- 52 Charitas non mereretur, si esset sine gratia. Verit. q. 27, 2, 4^m | 5, 5^m. Gratia 8. * Actio 16, 17. Adam 42, 84, 85.
- 53 Efficacia et radix merendi, est ex charitate. Sed singulae virtutes, merentur praemia singula 1-2, q. 114, 4, o. | 2-2, q. 182, 2, c. | 3, d. 18, 5, 2^m | 5^m | d. 24, a. 3, q. 3, c. | d. 30, 5, o. | d. 35, q. 1, a. 4, q. 2, c. | 4, d. 9, a. 3, q. 3, c. fi. | d. 15, q. 4, a. 7, q. 2, c. | 2^m | d. 20, a. 2, q. 3, o. | d. 49, q. 1, a. 4, q. 4, o. | q. 5, 1, c. | 3^m | Verit. q. 26, 6, 8^m | Poa q. 6, 9, c. | Matth. 12, meo | Rom. 8, lect. 5, primo | Hebr. 6, lect. 3, meo | c. 11, lect. fi. fi. Charitas 9. Infra. Ut Oratio 17. * Amor 32, 33, 65, 130.
- 54 Radix merendi praemium essentialitatis, est charitas; difficultas autem est radix, respectu praemii accidentalitatis 1^a q. 95, 4, c. | 2-2, q. 182, 2, 1^m | 4, d. 20, a. 2, q. 3, o. | d. 26, q. 1, 4, 1^m | 4^m | Virt. q. 5, 3, fi. | Rom. 8, lect. 5, primo | 1^a Cor. 3, lect. 2, primo.
- 55 Praemium respondens merito charitatis, quantumcumque parvae, est majus praemio respondente actui, ratione sui generis 4, d. 49, q. 5, 1, 5^m.
- 56 Aliae virtutes sine charitate merentur ex congruo praemia, saltem temporalia. Poa q. 6, 9, c. * Beatitudo 19, 107, 108, 129.
- 57 Nullius virtutis actus, est meritorius, nisi sit informatus charitate 1-2, q. 114, 4, 3^m | 2-2, q. 2, 9, 1^m | q. 83, 13, 15, c. | q. 124, 2, 2^m | 2, d. 24, q. 1, 4, 3^m | 4^m | d. 40, 5, c. | 2^m | 3, d. 18, 2, c. | d. 30, 5, 3^m | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 4, o. | q. 4, a. 7, q. 2, c. | Verit. q. 26, 6, c. | Virt. q. 1, 10, 4^m | q. 2, 3, 2^m | 3^m | 9^m | 1^a Cor. 2, lect. 2, meo | 1^a Tim. 4, lect. 2, meo | Hebr. 6, lect. 3, meo. * Beatus 31. Charitas 88, 135. Communicatio 6. Concupiscentia 19. Confessio 52. Contritio 13. Conversio 1.
- 58 Immo nec omnis actus informatus charitate 2-2, q. 182, 3, 1^m. * Descendere. Gloria 6.
- 59 Non omnis actus voluntatis informatae a charitate, est meritorius, ut peccata venialia, sed tantum qui fiunt ex charitate 2-2, q. 132, 3, 1^m | Ma. q. 2, 5, 7^m | Virt. q. 2, 6, 12^m. * Incorporari 1. Matrimonium 52. Miraculum 31.
- 60 In habentibus charitatem, omnis actus est meritorius vel demeritorius; potest tamen esse indifferens, non habenti gratiam 2, d. 40, 5, o. | Ma. q. 2, 5, 7^m. Ut Oratio 17, etc. * Poenitentia 106, 126. Raptus 15. Resistere 1. Satisfactio 13, 29.
- 61 Meritum vitae aeternae, primo pertinet ad charitatem, secundo ad alias virtutes, secundum quod actus earum imperantur a charitate 1-2, q. 57, 1, c. | 2^m | q. 114, 4, o. | 3, d. 30, 5, o. | Verit. q. 14, 5, 5^m | 1^a Cor. 2, lect. 2, meo | 1^a Tim. 4, lect. 2, meo.
- 62 Quilibet actus charitatis, meretur vitam aeternam, et augmentum charitatis 1^a q. 62, 5, c. | 1-2, q. 114, 7, 3^m | 8, 3^m | 2-2, q. 21, 6, c. | 1^m | 1, d. 17, q. 2, 3, 2^m | 3, d. 31, q. 1, 1, 2^m. * Unctio 19. Virtus 16, 101, 197, 250, 262. Vita 35, etc.
- 63 Unus potest ex charitate pro alio mereri, quo ad dimissionem poenae 4, d. 26, a. 2, q. 3, 3^m. * Unio 9.
- 64 Non habendo charitatem, non meremur poenam, quia ex carentia habituum non meremur nec demeremur, sed ei ponendo obstaculum, scilicet omittendo, vel committendo. Ma. q. 2, 5, 8^m.
- 65 Nobilius est habere aliquid ex merito, quam gloria corporis 3^a q. 19, 3, c. | 3, d. 20, a. 1, q. 2, c. * Abraham 3, 4, 5, 20. Adam 84, 85. Amor 32, 33, 65, 130.
- 66 Meritum condigni innititur justitiae, sed meritum congrui, soli misericordiae. Hebr. 6, lect. 3, fi.
- 67 Meritum proprie dicitur respectu bonorum aeternorum, et demeritum respectu malorum aeternorum 3, d. 18, 2, c.

MERITUM

- 68 Opus meritorium differt ab opere non meritorio, in quale agere, non autem in quid agere. Verit. q. 24, 1, 2^m.
- 69 Non oportet esse majus meritum, ubi est majus certamen, sed ubi est magis legitimum 2, d. 29, 4, 2^m.
- 70 Quanto magis est arduum opus, tanto est magis meritorium ratione bonitatis, non autem ratione difficultatis, nisi per accedens ratione majoris conatus vel attentionis 2-2, q. 27, 8, 3^m | 2, d. 29, 4, c. | 3, d. 30, 3, 3^m | 5, 4^m | Verit. q. 26, 6, 22^m | Virt. q. 2, 8, 17^m. * Angelus 257, 530, etc. Apostoli 2, 3, 4, 5. Concupiscentia 19. Debitum 3, 7.
- 71 Meritum martyris etiam minimi, est majus secundum genus operis, merito cujuscumque confessoris, non autem essentialiter 4, d. 49, q. 5, art. 3, q. 2, 3^m | art. 5, q. 3, c. | Verit. q. 26, 6, 8^m | Hebr. 11, lect. 8, prin^o | co 12, lect. 1, fi.
- 72 Non omnia merita vel demerita sunt aequalia. Cg. 3, co 139 | Hebr. 8, lect. 3, meo.
- 73 Meritum est aequale praemio vitae aeternae, aequalitate quantitatis 1-2, q. 114, 3, o. | Rom. 8, lect. 4, prin^o.
- 74 Immo est aequale aequalitate proportionis tantum 2, d. 27, 3, o. | 3, d. 18, 2, c. * Difficile 4, 5, 16.
- 75 Est aequale aequalitate quantitatis, inquantum est ex gratia Dei, et virtute Spiritus sancti. Nam gratia Spiritus sancti quam in praesenti habemus, etsi non sit aequalis gloriae in actu, est tamen aequalis in virtute; sed ex parte nostri est aequale, aequalitate proportionis, ut acceptatum a Deo 1-2, q. 114, 3, 3^m | 3, d. 1, 2, 5^m | 4, d. 14, q. 1, art. 4, q. 1, 1^m. * Aequalitas 8.
- 76 Quantitas meriti, potest attendi ex duobus: scilicet ex difficultate et bonitate operis, et ex voluntate et charitate operantis 1^a q. 95, 4, c. | 3, d. 24, a. 3, q. 3, c.
- 77 Quanto majori charitate et gratia, actus est informatus, tanto est magis meritorius 2, d. 29, 4, c.
- 78 Actus est magis meritorius dupliciter: scilicet ex genere operis, idest ab excellentiori virtute, et ex majori charitate. Quol. 6, 11, c. * Fides 110, etc. 115, 139. Gratia 18, 75, 121. Judicium 71. Lex 67, 111. Ludus 4. Miraculum 31. Politia 4.
- 79 Labor minor est magis meritorius quam labor major tripliciter: scilicet vel ratione majoris charitatis, vel ratione nobilioris operis, vel ratione magis difficilis operis 1^a Cor. 3, lect. 2, prin^o etc. * Praedicator 4.
- 80 Voluntas cum opere, magis meretur vel demeretur accidentaliter, quam voluntas sola, non autem essentialiter, nisi ratione triplicis inaequalitatis, scilicet numeri, continuati motus, et intensiois 1-2, q. 20, 4, o. | 2, d. 40, 3, o. | 4, d. 17, q. 3, a. 5, q. 2, 2^m | L. prin^o | d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 2^m | Ma. q. 2, 2, 8^m. Praemium 6. * Prophetia 75.
- 81 Actus intensior parvae charitatis, est magis meritorius praemii accidentaliter, quam actus remissus magnae charitatis. Sed respectu praemii essentialiter, est e converso 3, d. 30, 5, 5^m | Verit. q. 12, 13, c. | Matth. 12, meo | Hebr. 11, lect. 8, prin^o.
- 82 Qui ex charitate pro alio meretur, saltem merito congrui, magis sibi meretur 4, d. 20, art. 2, q. 3, 3^m. * Reputare.
- 83 Aliquis servans tantum praecepta, magis meretur, quam alius servans praecepta et consilia, ratione majoris charitatis, licet communiter sit e converso. Sed ex genere operis, est semper e converso 4, d. 49, q. 5, 1, 2^m. * Sacramentum 103. Timor 53.
- 84 Faciens bonum opus ex obedientia, magis meretur ex genere operis, quam faciens ad dictum fratris, licet possit esse e converso ratione majoris charitatis. Quol. 6, 11, o. * Virtus 262. Vita 60, 63, etc. Voluntarium 10. Voluntas 53.
- 85 Natura comparatur ad principium merendi, scilicet ad charitatem, sicut materia ad formam. Fides autem, ut dispositio ejus. Ideo actus utriusque non est meritorius, nisi cum charitate 2-2, q. 2, 9, 1^m | 3, d. 30, 3, 5^m | 4, 1^m | Verit. q. 29, 6, c. * Votum 21, 22.
- 86 Idem potest esse meritum et praemium, sed non secundum idem et respectu ejusdem 3, d. 18, 2, 2^m. * Auctoritas 2. Beatitudo 78. Oppositum videtur dicere 1^a q. 62, 4, c. | 5, 2^m. * Deus 198. Difficile 16. Ebrietas 14.
- 87 Meritum et praemium proprie debentur toti, non autem parti 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | a. 2, q. 1, 3^m.
- 88 Meritum est causa praemii. Verit. q. 29, 6, c. * Aequalitas 8. Eleemosyna 34, 36, 37.
- 89 Oppositum videtur dicere a simili 3, d. 19, 3, 2^m | 4^m | d. 49, q. 1, a. 3, q. 3, o. | Verit. q. 22, 7, o.
- 90 Meritum est causa efficiens praemii, sed est e converso in genere causae finalis. Verit. q. 29, 6, c. * Eunuchus.
- 91 Praemium sine merito esse non potest, nec poena sine culpa 2, d. 5, q. 2, 2, c. * Indulgentia 8, 10, 24, 25.
- 92 Immo et elementa dicuntur remunerari. Po^a q. 5, 9, 9^m.
- 93 Elementa non dicuntur remunerari secundum se, quia nec secundum se aliquid meruerunt, sed dicuntur remunerari, inquantum homines in eis remunerabuntur, prout scilicet elementorum claritas, in gloriam electorum cedit. Po^a q. 5, 9^m.
- 94 Praemium potest dari ante meritum, in justitia commutativa, non autem in justitia distributiva 2, d. 27, 4, 2^m | Quol. 3. Vel 9, q. 4, 3, c.

METAPHYSICA

- 95 Praemium potest esse simul tempore cum merito, non autem simul natura 2, d. 5, q. 2, 2, o. | Quol. 9, 8, o.
- 96 Immo nec simul tempore 1^a q. 62, 4, c. | 5, 2^m | 3^a q. 19, 3, c. | 3, d. 18, 4, c. | Verit. q. 29, 6, c.
- 97 Quilibet actus meritorius habet aliquod praemium sibi adjunctum 2, d. 5, q. 2, 2, 1^m | 3, d. 31, q. 1, 5, 2^m.
- 98 Praemium duplex respondet merito, scilicet delectatio et gloria: sicut culpae respondet duplex poena: scilicet concomitans et illata 2, d. 27, 5, c. | 5^m. * Ingratitudo 12. Judicium 57, 63. Justitia 48, 67, 85, 87. Merces 1, 3, 1.
- 99 Praemium magis attribuitur cognitioni quam amori, sed meritum e converso 3, d. 27, q. 1, 4, 7^m | Verit. q. 14, 5, 5^m | Quol. 8, 19, fi. * Oratio 32, 39, 53, etc. Paupertas 6, 8. Peccatum 189, 436. Politia 4. Potestas 15. Praedestinatio 35, 36.
- 100 Praemium accidentale dicitur ad quod directe merita non ordinantur, sed superadditur ex liberalitate retribuentis 2, d. 11, q. 2, 2, 1^m.
- 101 Aliquis potest sibi moereri perseverantiam gloriae, non autem viae. Sed utramque potest et aliis impetrare, per orationes 1-2, q. 114, 9, o. | 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, c. * Praedicare 5. Praemium 9. Prophetia 46. Resurrectio o. Spes 40.
- 102 Bona temporalia, ut utilia ad opera virtutum, per quae pervenitur ad gloriam, cadunt sub merito simpliciter, in se autem secundum quid 1-2, q. 114, 10, o. | 22^m q. 122, 5, 4^m. * Suffragia 5, 11. Usura 10. Utile 1.
- 103 Quilibet agens in bonum vel malum personae vel communitatis vel sui, meretur vel demeretur retributionem ab utroque 1-2, q. 21, 3, 4, o. | 2-2, q. 59, 3, 2^m | q. 64, 5, c. | q. 65, 1, c.
- 104 Nullus meretur id quod jam habet 1^a q. 62, 4, c. | 1-2, q. 114, 5, c. | 3^a q. 19, 3, c. | 2, d. 5, q. 2, 2, c. | 3, d. 18, 4, c. | Verit. q. 29, 6, o.
- 105 Nullus potest sibi mereri ex condigno, nec ex congruo, reparationem post lapsum 1-2, q. 114, 7, o. | 2, d. 27, 4, 4^m | 6, c. | Hebr. 6, lect. 3, meo.
- 106 Oppositum videtur dicere 2, d. 5, q. 2, 1, o. | d. 28, 4, o.
- 107 Homo potest aliquid mereri a Deo secundum quid, praesupposita Dei ordinatione, non autem simpliciter 1-2, q. 21, 4, o. | q. 114, 1, o.
- 108 Immo ex solo libero arbitrio hoc potest 2, d. 5, q. 2, 1, o. | d. 28, 4, o. * Abraham 3, 4, 5. Accusatio 25, 26. Achab. Adam 42, 84, 85. Aleator 3. Angelus 257. Baptismus 109, 168, 191, 228. Beatitudo 78, 107, 124. Beatus 32, 33, 34. Benedictio 1. Conceptio 30, 31. Contritio 13, 29. Daemon 41. Elementum 27. Eucharistia 131. Eunuchus. Gloria 6. Incorporari 1. Infidelis 8. Jejunium 47. Maria 8, 29. Misericordia 15, 29.
- 109 Nullus meretur nisi viator et pro viatore tantum 1^a q. 62, 9, o. 2-2, q. 13, 4, 2^m | q. 182, 2, 3^m | 3^a q. 19, 3, 1^m | 2, d. 11, q. 2, 1, c. | 3, d. 18, 2, c. | d. 30, 5, c. | 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 2, 3^m | d. 50, q. 2, a. 1, q. 6, o. | Verit. q. 29, 7, 5^m | 1^a Cor. 15, lect. 2, prin^o. * Mors 16. Oratio 72. Passio. Peccatum 189, 436. Poenitentia 126. Potestas 15. Prophetia 46.
Immo etiam illi qui sunt in purgatorio merentur 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 1, 4^m.
- 110 Patres veteris Testamenti, meruerunt sibi introitum paradisi, quo ad personam, non autem quo ad naturam. Ideo eis erat clausus 3, q. 49, 5, 1^m | 3, d. 18, a. 6, q. 2, 2^m. * Christus. Raptus 15, etc. Salomon 1. Somnus 4.
- 111 Post mortem, potest quis mereri praemium accidentale et remissionem culpae venialis, quamdiu est aliquo modo viator, idest in purgatorio, non autem praemium essenziale 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 1, 4^m.
Messias. Christus o. Daemon 21. Judaei 18.
Messis. Usura 206.
Meta. Charitas 138.
Metallum. Duratio 7.

- 1 METAPHYSICA tripliciter nominatur: scilicet Metaphysica, ut est de ente, scientia divina, ut est de Deo; et Philosophia prima, ut est de primis causis. Trin. q. 4, 4, c. fi. | Meta. Prol. fi. | lect. 3, o. | lib^o 2, lect. 2, prin^o | lib^o 6, lect. 1, fi. | lib^o 11, lect. 7, fi.
- 2 Metaphysica considerat rationem entis absolute, aliae autem scientiae secundum determinationem aliquam, sive aliquod determinatum genus entis 2, d. 3, q. 3, 2, c. | Meta. 4, lect. 1, prin^o | Phy. 3, lect. 6, prin^o.
- 3 Subjectum Metaphysicae est ens, inquantum hujusmodi. Meta. 4, lect. 5, meo | lib^o 11, lect. 7, fi.
- 4 Immo substantia est subjectum Metaphysicae. Meta. 5, lect. 7, prin^o | Poster. lect. 2, prin^o.
- 5 Subjectum Metaphysicae duplex: scilicet ut communiter consideratum in tota scientia, scilicet ens et unum, et ut principaliter intentum, quia est principaliter ens, scilicet substantia. Meta. 5, lect. 7, prin^o | Lib^o 7, lect. 1, o. | lect. 2, prin^o | lect. 12, 13, prin^o | Lib^o 8, lect. 1, prin^o | lib^o 11, lect. 1, meo | lib^o 12, lect. 4, o. * Intellectus 155.
- 6 Eadem scientia, scilicet Metaphysica, est de primo ente et de

METAPHYSICA

- ente inquantum ens. Meta. 3, lect. 4, fi. | lect. 6, meo | Libo 4, lect. 1, prin^o etc. | lect. 5, meo | libo 6, lect. 1, fi. | libo 11, lect. 1, meo | lect. 3, o. | lect. 7, meo | fi.
- 7 Metaphysica considerat ens simpliciter, et ea quae sunt entis, procedens ex certis et indemonstrabilibus, logiens autem ex probabilibus. Opus. 42 | Meta. Prol. fi. | lect. 2, meo | Libo 3, lect. 4, 5, 6, fi. | Libo 4, lect. 1, prin^o etc. | Libo 6, lect. 1 | Libo 7, prin^o lect. 4, meo | Poster. lect. 5, meo | lect. 17, fi. | lect. 41, meo.
 - 8 Metaphysica tractat de materia, et de motu et de singulis entibus, sub communi ratione entis tantum. Trin. 20, 5^m | Meta. 3, lect. 4, fi. | Libo 6, lect. 1, fi.
 - 9 Metaphysica est maxime de separatis a materia, quia habent magis rationem entis, licet sit de omni ente. Opus. 42, c^o 2 | 6 | Meta. Prol. meo | libo 3, lect. 4, fi. | lect. 6, meo | libo 6, lect. 1, fi. | libo 11, lect. 1, prin^o.
 - 10 Metaphysica est de separatis a materia. Tamen non tractat de Deo et de angelis ut de subjectis, sed ut de principiis sui subjecti tantum. Trin. 17, 20, o. | Meta. Prol. fi.
 - 11 Metaphysica est de substantiis immaterialibus inquantum tales substantiae; de sensibilibus autem, ut substantiae vel ut entia tantum 1-2, q. 66, 5, 1^m | Meta. 3, lect. 4, fi. | lect. 6, meo | Libo 6, lect. 1, fi. | Libo 7, lect. 11, fi. | libo 11, meo | libo 12, lect. 1, 2, o.
 - 12 Metaphysica considerat accidentia, sed principaliter substantias, quia sunt prima et principaliter entia. Meta. 4, lect. 1, meo | libo 5, lect. 6, prin^o | Libo 7, lect. 1, c. lect. 2, 12, 13, prin^o | libo 8, lect. 1, prin^o | libo 11, lect. 1, meo | libo 12, lect. 1. * Locus 4. Scientia 49.
 - 13 Metaphysica est nobilissima omnium scientiarum. Meta. Prol. meo | libo 6, lect. 1, fi. | 11, lect. 1, prin^o a. fi. | lect. 7, fi.
 - 14 Metaphysica est ordinativa aliarum scientiarum 2, d. 3, q. 3, 2, c. | d. 24, q. 2, 2, 4^m | Cg. 3, c^o 25, 8^m | Eth. 6, lect. 6, prin^o | Meta. Prol. o. Deus 183. Definitio 7. Differentia 6. Mathematica 5.
 - 15 Omnes aliae scientiae ordinantur ad Metaphysicam, sicut in finem. Meta. lect. 3, meo | Libo 11, prin^o. * Ordo 39.
 - 16 Metaphysica est maxime speculativa, et propter seipsam, et libera et divina. Meta. lect. 3, o. | Libo 2, lect. 2, prin^o.
 - 17 Metaphysica est naturaliter prior aliis scientiis. Sed quo ad nos, est e converso. Cg. 1, c^o 4, 1^m | Trin. 17, 9^m | Meta. lect. 2, meo.
 - 18 Omnes aliae scientiae dependent a Metaphysica, a qua capiunt sua principia. Cg. 3, c^o 25, 6^m | Trin. 7, c. fi. | 9^m | 21, q. 3, c. Eth. 6, lect. 6, prin^o | Meta. 11, lect. 1, prin^o. Poster. lect. 5, meo | lect. 17, fi. Ut Physica 13.
 - 19 Metaphysica disputat contra negantes principia singularum scientiarum, quia omnia alia principia fundantur super principia prima quae propriissime sunt Metaphysicae. Meta. 4, lect. 5, fi. | Phy. lect. 2, meo.
 - 20 Metaphysica est principaliter de primis principiis rerum. Meta. 2, prin^o | Libo 6, lect. 1, prin^o | fi. | Libo 7, 8. prin^o | libo 11, lect. 1, prin^o | lect. 7, fi.
 - 21 Metaphysica est scientia specialis, propter specialem rationem entis, communis autem ut impartiens perfectionem omnibus scientiis propter communitatem entis 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 2, c. | 1^m | Trin. 17, 6^m | Meta. 11, lect. 1, prin^o | Poster. lect. 41, meo.
 - 22 Metaphysica est maxime considerativa veritatis et considerat eam simpliciter, aliae vero scientiae sunt tantum circa aliquod genus seu partem entis. Meta. 2, prin^o | lect. 2, prin^o | lect. 5, prin^o | libo 11, prin^o | Phy. 3, lect. 6, prin^o.
 - 23 Aliae scientiae non sunt partes Metaphysicae, nec subjecta earum sunt proprie partes subjecti Metaphysicae, licet sint partes entis. Trin. 17, 6^m. * Physica 1, 2, 10, 11, 13, etc. Processio 17. Sapientia 1, etc. 11, etc.
 - 24 Oppositum videtur dicere. Opus. 42, c^o 14, prin^o | Meta. 4, lect. 1, 2, fi. | lect. 5, prin^o | libo 11, lect. 4, fi.
 - 25 Nulla scientia tractat de aliquo particulari ente inquantum est ens, nec de quidditate vel definitione alicujus, quia utrumque est proprium Metaphysicae. Meta. 6, lect. 1, prin^o | libo 11, lect. 7, prin^o. Scientia 27, 47, 49, 121, 148, 149, 155, Subjectum 7.
 - 26 Metaphysica considerat de substantia inquantum substantia et de omni substantia secundum communem rationem substantiae et omnia accidentia substantiae. Particulares autem scientiae considerant particularia accidentia particularium substantiarum 2, d. 3, q. 2, 2, c. | Spiritu. 1, 10 | 23^m | Meta. 3, lect. 6, meo | libo 4, lect. 1, prin^o | fi. | libo 6, lect. 1, prin^o | libo 11, lect. 1, prin^o | lect. 3, prin^o.
 - 27 Metaphysicus, dialecticus et sophista, tractant de omnibus. Ideo sunt circa idem, idest circa ens in communi. Meta. 4, lect. 4, meo | Poster. lect. 20, fi. Theologia 36, 37, 38, 39, 40, 42.
 - 28 Metaphysicus considerat existentiam rerum, non autem logiens, sed considerat modum praedicandi. Ideo finis, agens, et omne quod respondetur ad quid, pertinet ad quidditatem secundum

MILES

- logicum, non autem secundum Metaphysicum. Meta. 4, lect. 4, meo | libo 7, lect. 13, meo | lect. 17, prin^o.
- 29 Metaphysica ordinatur ad cognitionem Dei ut ad ultimum finem. Cg. 3, c^o 25, 8^m | Meta. lect. 1, prin^o.
 - 50 Metaphysica maxime considerat causam formalem et finalem et aliquo modo causam moventem. Meta. 3, lect. 4, fi. | libo 11, lect. 11, meo | Phy. lect. 1, prin^o.
 - 51 Metaphysica demonstrat per causam efficientem et finalem. Trin. 20, 7^m.
Metaponti. Pythagoras 3.
 - 1 METAPHORA non sumitur secundum quaecumque similitudinem, sed secundum convenientiam in illo, quod est propria ratione rei, cuius nomen transfertur. Verit. q. 7, 2, c. * Adam 10. Angelus 111, 117. Argumentum 6, 7. Baptismus 227.
 - 2 Nomen non dicitur proprie, sed metaphorice de eo in quo non est tota ratio nominis, sed aliquid ejus per similitudinem 1^a q. 13, 9, c. | q. 33, 3, c. * Caelum 64. Daemon 36. Delectatio 48. Deus 89, 289, 298. Dictio 3.
 - 3 Idem nomen transfertur ad significandum metaphorice, participans, participationem et principium participationis 1, d. 34, q. 3, 2, 4^m. * Dulcedo 1. Fictio 3. Fortitudo 37. Fructus 13.
 - 4 Quae dicuntur metaphorice, non oportet secundum omnia esse similia 3^a q. 2, 6, 1^m | q. 8, 1, 2^m | q. 46, 4, 2^m | q. 48, 3, 1^m | q. 76, 6, 2^m | Cg. 4, c^o 37, fi. | Verit. q. 7, 2, 5^m | q. 10, 10, 6^m | q. 12, 6, fi. | q. 17, 2, 3^m | q. 24, 11, 4^m. * Grave 9, 10.
 - 5 Ex eadem re, potest fieri metaphora ad contraria, propter diversas proprietates ejusdem rei 1-2, q. 33, 1, 1^m | 1, d. 34, q. 3, 2, 4^m | 4, d. 17, q. 1, art. 1, q. 3, c. * Ira 43. Justitia 1, 16. Locus 11, 27. Lux 19. Nescire 1.
 - 6 Metaphora in divinis non debet sumi ex creaturis incorporeis, sed tantum ex sensibilibus. Ideo Deus in sacra Scriptura nunquam dicitur Cherubin nec Seraphin 1, d. 34, q. 3, 2, 3^m. Corporalia 4. * Nomen 61, 65, 74, 78. Numerus 21.
 - 7 Metaphora in divinis, potius transfertur ex natura irrationali et vili quam ex natura rationali et nobili, ad vitandum errorem 1^a q. 1, 9, 3^m | 1, d. 19, q. 3, 2, 1^m | d. 34, q. 3, 1, c. | 3, o. | Verit. q. 10, 7, 10^m | Trin. 22, 1^m | Opus. 60, c^o 11, fi. | Dio. 4, lect. 1.
 - 8 Quae proprie dicuntur de Deo, vere sunt in eo, non autem quae dicuntur metaphorice, sed per similitudinem proportionalitatis ad effectus 1, d. 45, 4, c. * Nutrire 3. Origenes 3, 7. Passio 2. Perfectio 1, 2. Poenitentia 34. Poetica 1. Praedicari 40. Processio 2. Prudentia 23, 21. Rectitudo 3. Sensus 37, etc. Similitudo o. Situs 5. Speculum 1. Stridor. Transumptio. Usura 8. Verbum 37, 44. Vertigo 1. Virtus 76. Vita 1, 2.
 - 9 Theologia utitur metaphoris 1^a q. 1, 9, o. | q. 10, 1, 4^m | q. 12, 3, 3^m | q. 13, 3, 1^m | q. 14, 11, c. | q. 19, 11, c. | 1, Prol. 5, o. | d. 34, q. 3, 1, o. | d. 35, 4, c. | Cg. 3, c^o 119 | Trin. 8, o. Opus. 60, c^o 11, fi. | Isa. Frol. 1, prin^o.
- Metiri. Mens 1.
Metreta. Elephas 7.
Metropolis. Capharnaum. Corinthus. Samaria. Sion 1.
Metrum. Liber 1.
Metus. Baptismus 136. Coactio 7. Constantia 9. Involuntarium 3. Matrimonium 38, 128. Necessitas 29. Peccatum 202. Virtus 41.
Menm. Amor 116, 117. Datio 7. Eucharistia 74, 80. Invocare 2. Laus 8. Mutuum 1.
- 1 MICHAEL est de ordine principatum, vel archangelorum 1^a q. 113, 3, c. | 2, d. 10, L.
 - 2 Michael est ille, cui commissus fuit ille populus Judaeorum. Isa. 10, meo. * Angelus 507. Antichristus 6.
 - 3 Michael archangelus est princeps ecclesiae, sicut prius fuit princeps synagogae 4, d. 43, art. 2, q. 3, 2^m.
 - 1 MILES dicitur a mille, quia electus de mille, vel quia primo electi sunt mille a Romulo. Opus. 20, libo 4, c^o 10.
 - 2 Miles antiquitus dicebatur, non solum eques, sed etiam quilibet pugnator ad vincendum. Eth. lect. 1, fi.
 - 3 Milites sunt ad ornatum regis, sicut barba est ad ornatum capitis. Isa. 7, fi. Barba.
 - 4 Politia Platonis et Socratis, habens ad plus quinque millia milites et ad minus mille, reprobatur. Opus. 20, libo 4, c^o 10. * Baptismus 127. Character 30, 45, 46. Civilis o. Cohors o. Crucifigi o. Fortitudo 1, 52.
 - 5 Assumi debent ad pugnam, non tantum milites, sed etiam cives, et praecipue agricolae et artifices, laboriosi, non autem timidi, corpulenti, senes, delicati, piscatores, aucupes, dulciarii, lentiones, nec operantes muliebria. Opus. 20, libo 4, c^o 10.
 - 6 Officium militum est assistere regi et fideliter ac constanter pugnare contra hostes pro patria: et hoc jurant. Opus. 20, libo 4, c^o 24, fi. * Obedientia 42, 43. Politia 3, 5, 6. Praedicator 1.
 - 7 Miles in exercitu debet primo subdi dari, secundo aliis coordinari. Sed contrarium primi est gravissimum peccatum 1-2, q. 100, 6, c.
 - 8 Milites deserentes regem et sequentes duem aversum a rege peccant, sicut contigit daemionibus. Cg. 3, c^o 109.

MILITIA

- 9 Miles secundum consilium Joannis Baptistae, neminem conentiat. Contentus sit justis stipendiis. Et quod non utatur officio militari ad ostentationem, sed ad utilitatem ecclesiae et reipublicae et ad exercitium virium 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 3, c.
- 10 Milites debent habere uxores, secundum Aristotilem, quia prout sunt ad luxuriam, non autem secundum Platonem, ne pugna impediatur. Opus. 20, libo 4, c. 14. * Praelatio 20. Religio 97.
- 11 Milites caractere insigniuntur, quasi ad militiam deputati 3^a q. 63, 3, c.
- Milliarium. Stadium. Terraemotus 1.
- Militans. Baptismus 127. Character 45, 46. Domus 3. Ecclesia 1. Miles o. Religio 97. Struthio 2. Tabernaculum 1, 3. Uxor 10.
- Militaris ars quae est propter victoriam, ad quam ordinatur omne officium bellicum, ordinat artem equestrem, et navalem et omnia hujusmodi, in suum finem 2-2, q. 23, 4, 2^m | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, c. | Ethic. lect. 1, fi. * Amor 119. Civilis o. Fortitudo 1, 7. Prudentia 47. Scientia 131. Sebastianus. Uxor 10.
- 1 MILITIA apud Gentiles reputabatur sacra, sicut omnia communitalis. Ideo ea quibus milites fiebant dicebantur sacramenta 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, 1^m. * Angelus 233. Gentiles 3. Poenitentia 48, 49. Regnum 3.
- 2 Negotiatio est valde contraria militiae. Ideo secundum jura civilia, negotiatio interdicitur militibus 2-2, q. 40, 2, c. | Opus. 20, libo 2, c. 3, fi. | 2^a Tim. 2, lect. 1, meo. * Religio 21, 97.
- 5 Officia militiae et negotiationis et publicanorum, idest vectigalium, habent de propinquo peccatum annexum: tamen sine peccato quandoque possunt exerceri 4, d. 16, q. 4, art. 2, q. 3, c.
- 1 MILLE est numerus cubus, cujus radix est decem 4, d. 43, art. 3, q. 1, 4^m | Cg. 4, c. 83, fi. * Amor 33. Chiliastae. Cohors 2, 3. Lactantius o. Legio. Miles 1, 4. Politia 3, 5, 6.
- Millenarius. Usura 198.
- Millia millium ministrantium et assistentium Deo 1^a q. 112, 4, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 3, 5^m | d. 10, 3, 2^m.
- Milvus maxime insidians, significat fraudulentos 1-2, q. 102, 6, 1^m | meo.
- Minae. Baptismus 91.
- Mineralia nominantur in universalis productione rerum, quia sunt occulta, nec addunt aliquam dignitatem supra elementa 1^a q. 69, 2, 3^m | 2, d. 14, 5, 8^m | Po^a q. 4, 1, 18^m.
- Minimum naturale datur, non autem minimum mathematicum 2, d. 14, 1, 4^m | d. 30, q. 2, 2, c. | Phy. lect. 3, meo | Libo 6, lect. 3, meo | fi. * Ablutio. Angelus 242, 281, 427. Anima 237. Avaritia 20. Bonitas 59, 60, 191. Charitas 131, 135, 148. Consilium 2. Contrita. Corpus 63. Creatura 10. Decimae 28. Deus 117. Distinctio 27. Fractio 4. Gratia 142, 143, 161. Injustitia 10. Luxuria 13. Manipulus. Mensura 4. Meritum 71. Miraculum 8. Olfactus 2. Oppositio 11. Passio 106. Peccatum 231, 235. Poena 72. Praesumptio 6. Prophetia 59. Similitudo 23. Trinitas 4. Visus 11.
- Minima quasi nihil computantur 1-2, q. 46, 3, c. fi. | 2-2, q. 87, 2, 3^m.
- 1 MINISTER. Ministri novi Testamenti, sunt majoris dignitatis, quam ministri veteris Testamenti 2-2, q. 87, 1, c. fi. | q. 174, 4, 3^m. * Absolvere 14. Abstinencia 8. Accipiter. Adjuvari. Angelus 233, 420, 489, etc. 506, 532, 552, 553, 554, 558, etc. 597. Annexum o. Apostoli 24, 27. Archidiaconus. Baptismus 38, 110, etc. Benedictio 1, etc. Campsoria 8, 11, 12. Columba 5. Confessio 75. Confirmatio 3, 18. Consecratio o. Correctio 6, 7, 8. Datio 32, 33, 34. Decimae 1, etc. 15, etc.
- 2 Quae pertinent ad ministros novi Testamenti, significantur per officia levitarum, et per omnes profitentes aliquam perfectionem 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m. * Diaconus o. Dominatio 2. Ecclesia 13. Eleemosyna 24. Episcopus 1, 12. Eucharistia 151. Evangelium 7, 8. Exorcismus 2, etc. Festum 10. Feminalia. Gratia 71, 72, 88, etc. Haeresis 103, 109. Jacob 6, 11. Judex o. Justitia 18. Lex 180. Menstruus 4. Mille 2. Ministerium. Miraculum 35, 37. Oblatio 3, etc. Occidere 7. Officium I, etc. 12, etc. Oratio 7. Ordo 56, 73, 93, etc. Ornatus 8, etc. Poenitentia 72, 123, 126. Princeps 20.
- 5 Minister quilibet ecclesiae, secundum aliquid gerit typum Christi qui fuit exemplar omnium officiorum ecclesiae 4, d. 24, q. 3, a. 2, q. 1, 3^m. * Religio 104. Resurrectio 7, 45, 47, 52.
- 4 Ministri ecclesiae agunt ad salutem in sacramentis in virtute Christi tantum, Christus autem in virtute propria. Verit. q. 29, 4, 2^m | 5, 3^m | Hebr. 7, lect. 2, meo.
- 3 Ministri qui applicantur divinis ministeriis, habent regiam dignitatem. Ideo debent esse perfecti in virtute 4, d. 24, q. 3, art. 1, q. 1, c. * Sacerdos 8, 28, 34. Sacramentum 62. Sacrilegium 5. Sapientia 20.
- 6 Melius est habere paucos ministros bonos, quam multos malos. Et Deus daret idoneos ministros sufficienter, si tantum digni promoverentur 4, d. 24, q. 1, a. 3, q. 4, 1^m. * Semen 8, 13. Sepultura 4, 7.
- 7 Minister in consecratione cujuslibet materiae, non habet alium actum, nisi verborum pronuntiationem 4, d. 8, q. 1, art. 1, q. 3, c. | 2^m. * Sigillum. Sobrietas 5. Stola 1. Subdiaconus o.

MIRACULUM

- 8 In cultu Dei, quaedam fiunt per personas determinatas, aliqua vero a toto ministrorum collegio, ut dicere officium. Ad primum datur ordo, ad secundum vero corona clericalis 4, d. 21, q. 3, a. 1, q. 2, c. Corona 2.
- 9 Quicumque existens in aliquo peccato mortali, exhibet se ministrum ecclesiae in aliquo spirituali, peccat mortaliter 3^a q. 64, 6, o. | 4, d. 5, q. 2, art. 2, q. 4, c. | d. 19, q. 2, art. 2, q. 2, c. | d. 21, q. 1, art. 2, q. 1, o. | art. 3, q. 1, 5, o. | Quod. 8, 6, c. | Mat. 7, prin^o | 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o. * Christus 52, 167, 211. Thurificatio 2. Usura 131, 207. Vestis 5, 6. Virginitas 16.
- 10 Oppositum videtur dicere 4, d. 16, L. fi. | d. 17, q. 2, a. 5, q. 1, 3^m | q. 3, a. 1, q. 4, c. | 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o.
- 11 Ministri altaris debent habere mentem revelatam 4, d. 21, q. 3, a. 1, q. 1, b. 2.
- 12 Ministrorum Christi vitam, vitae Domini decet esse conformem 2-2, q. 61, 4, o. | 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, c.
- Ministerium. Accedere 3. Acolythus 3. Angelus 228, 241, 258, 288, 532, etc. 552, 556, etc. 609. Archidiaconus. Beatitudo 70. Beatus 5. Clavis 8. Columba 5. Consecratio 4. Ecclesia 13. Exorcismus 11. Gloria 17. Infidelis 1. Natura 26. Ordo 74. Peccatum 259, 262, 263. Poenitentia 126. Sacrificium 27.
- Minor. Absolvere 17. Acolythus 4, 6, 7. Adoptio 6. Aleator 1. Amor 219. Benedictio 3. Charitas 89. Cohors 3. Corpus 64, 65. Credere 21, 28, 29. Christus 27. Delectatio 99. Demonstratio 11. Divisio 7. Dolor 8, 21. Duratio 7. Eucharistia 218. Excommunicatio 1, 19, 28. Exorcismus 13. Fides 61. Filiatio 27, 28. Forma 70, 128, 132, etc. Haeresis 38. Homo 16. Inferior. Infidelis 5. Jacobus 1. Labor 7. Liberalitas 2. Liberum 23. Lucifer. Malum 38. Medicus 2, 5. Mendacium 7. Meritum 79. Miles 4. Modus 4. Negligentia 9. Nobilitas 7. Obediaentia 17, 18, 32. Oppositio 3. Ordo 50, 77, 78, 86, etc. 96. Peccatum 86, 214, 234, 239. Poena 60, 67. Poenitentia 135. Professio 4. Prophetia 59, 75, 78, etc. Religio 45. Sanctificatio 5. Satisfactio 28. Simonia 41. Spiritus 19. Subjectio 10. Suspendio 2. Syllogismus 5, 6. Usura 94, 137, etc. 146, 148, 200. Virginitas 23.
- Minoratio. Subjectio 10. Usura 94, 137, etc. 146, 148, 200, 214, 215.
- Minoritas. Christus 27. Missio 17.
- Minuere. Alietas. Amor 224. Baptismus 205. Bonitas 148, 199, 200, 235. Charitas 98. Concupiscentia 20. Daemon 123. Damnatio 8, 56. Debitum 7. Delitiosi. Difficile 4, 3, 13, 19. Dispositio 45. Dolor 9, 10. Eleemosyna 36, 37. Fides 54, 139. Habilitas 2. Ignorantia 4, 24, etc. Infirmitas 4, 7. Natura 6. Passio 29. Peccatum 268. Poena 91, 92. Rebello. Sacramentum 39. Tertullianus 2. Universale 19, etc. Usura 19, 110. Usus 7, 10. Vendere 14.
- Minus. Abortus 1. Absolvere 25. Accidens 119.
- Mirabile. Angelus 89, 105, 444. Humilitas 14. Justus 1. Liber 5. Miraculum 1.
- Miraculosum. Ea quae miraculose fiunt, non dicuntur possibilia secundum naturam in qua fiunt, sed secundum intentionem facientis tantum. Non enim dicimus proprie loquendo, quod caecus possit fieri videns, sed quod Deus potest cum facere videntem 4, d. 49, q. 2, 7, c. * Caecitas 4. * Abraham 25. Accidens 79, 86. Adam 92. Agilitas 4. Anima 137. Caecus 6. Paulus 6.
- 1 MIRACULUM quandoque sumitur pro operatione mirabili. Spiritu. 2, 6^m.
- 2 Miraculum dicitur quasi admiratione plenum, idest quod habet causam occultam simpliciter et omnibus, scilicet Deum 1^a q. 105, 7, c. | 1-2, q. 113, 10, c. | 2, d. 18, q. 1, 3, o. | Cg. 3, c. 101, prin^o | Po^a q. 6, 2, c. prin^o | Opus. 60, c. 15, prin^o | 2° Thes. 2, lect. 2, fi. Ut Abraham 25. Justus 1. * Monstrum 1. Natura 43, 45.
- 3 Miraculum non dicitur respectu potentiae divinae, sed respectu naturae quam excedit 1^a q. 105, 8, o.
- 4 Miraculum proprie est praeter ordinem totius naturae creatae 1^a q. 110, 4, c. | 2^m | 4^m | q. 114, 4, c. | 2, d. 18, q. 1, 3, o. | 4, d. 17, q. 1, art. 5, q. 1, c. | Cg. 3, c. 101 | 102 | 2^a Thes. 2, lect. 2, fi. * Prophetia 9, 13, 50. Visus 5.
- 5 De ratione miraculi sunt tria: scilicet esse arduum, idest supra virtutem naturae creatae agentis: praeter spem naturae, idest quod non habeat ad illud naturalem ordinem, sed ordinem obedientialem: et quod sit insolitum, idest praeter modum ejus consuetum 1^a q. 105, 7, 2^m | 1-2, q. 113, 10, c. | 2, d. 18, q. 1, 3, c. | 2^m | 3^m | 4, d. 17, q. 1, a. 5, q. 1, c. | Po^a q. 6, 2, o.
- 6 Miracula dicuntur, quia sunt supra naturam: signa vero quia manifestant aliquid supernaturale: prodigia autem et portenta, propter excellentiam 2-2, q. 178, 1, 8^m | Jo. 4, lect. 7, meo | 2^a Cor. 12, lect. 4, fi. | 2^a Thes. 2, lect. 2, fi. | Hebr. 2, lect. 1, fi.
- 7 Miraculum triplex: scilicet supra naturam, praeter naturam et contra naturam 2, d. 18, q. 1, 3, c. | Po^a q. 6, 2, 3^m | Hebr. 2, lect. 1, fi.
- 8 Gradus miraculorum triplex: scilicet maximus, idest quo ad substantiam facti: medius, idest quo ad illud in quo fit: et minimus, idest quo ad modum 1^a q. 105, 8, o. | 1-2, q. 113, 10, c. | Cg. 3, c. 101, fi.
- 9 Operatio est miraculosa dupliciter: scilicet ex parte materiae et ex parte agentis supernaturalis 3, d. 3, q. 2, 2, c.

MIRACULUM

- 10 Prima institutio rerum fuit miraculosa quo ad modum fieri, quia per virtutem supernaturalem oportuit institui principia rerum, non autem quo ad proprietates consequentes naturas rerum 2, d. 18, q. 1, 1, 5^m. * Abraham 25. Accidens 79, 86, 87.
- 11 Oppositum videtur dicere 1, d. 16, 3, 3^m. * Adam 92.
- 12 Creatio animarum vel aliorum non est proprie miraculum 1^a q. 105, 7, 1^m | 1-2, q. 113, 10, c. | 2, d. 18, q. 1, 3, 1^m | 2^m | 4, d. 17, q. 1, a. 5, q. 1, c. | 1^m | Po^a q. 6, 2, 5^m. * Agilitas 4.
- 15 Creatio est majus miraculum, quam illuminatio caeci. Opus. 37, c^o 1, fi. * Anima 137.
- 14 Spirituales effectus Dei, ut justificatio impii et illuminatio, non sunt miracula, sed finis miraculorum 1^a q. 105, 7, 1^m | 1-2, q. 113, 10, o. | 3^a q. 44, 3, 1^m | 3^m | 2, d. 18, q. 1, 3, 2^m | 4, d. 17, q. 1, a. 5, q. 1, o. | Po^a q. 6, 3, 6^m. * Clamor 3. Claritas 15. Confirmatio 40. Conversio 7, 12. Costa 5, 6. Deus 174, 198, 401. Eclipsis.
- 15 Ea quae naturaliter fieri possunt sunt tripliciter miracula: scilicet propter excessum, propter horam determinatam, scilicet quando invocatur Deus, quando universaliter contingit 2, d. 18, q. 1, 3, c.
- 16 Incarnatio Dei, est miraculum miraculorum, ad quod omnia alia miracula ordinantur 3, d. 3, q. 2, 2, c. | 4, d. 11, q. 1, art. 3, q. 3, c. | Cg. 4, c^o 27, 1^m | Po^a q. 6, 2, 9^m | Jo. 2, lect. 3, primo | Hebr. 11, lect. 3, fi. Conceptio 33. Infra.
- 17 Conceptio Christi ex virgine, fuit miraculosa 3^a q. 33, 4, o. | q. 35, 3, 2^m | 3, d. 3, q. 2, 1, 1^m | 2^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 3, o. | d. 30, q. 2, 3, 5^m | Opus. 3, c^o 219 | Isa. 7, f. * Evangelium 10.
- 18 Nativitas Christi fuit miraculosa 3^a q. 35, 3, 2^m. * Eucharistia 105, 113, 133, 146, 148. Habitus 28.
- 19 In nativitate et passione Christi, ostensa sunt maxima miracula circa luminaria caeli, quia tunc maxime apparuit infirmitas humanitatis ejus 3^a q. 44, 2, 3^m. * Innocentia 4. Jejunium 19. Joannes 4. Lepra 1. Luca 5. * Maria 55. Miraculosum. Monstrum 1. Mutatio 1, 11. Palpabile 5. Paulus 6. Resurrectio 5. Scientia 73. Sensualitas 16. Virginitas 13. Virtus 265. Visio 5, 21.
- 20 Gratia miraculorum, non est gratia habitualis, sed impressio transiens 2-2, q. 178, 1, 1^m | Cg. 3, c^o 154, fi. | Po^a q. 6, 4, c.
- 21 Gratia miraculorum potior est quam prophetia. Verit. q. 12, 13, 6^m. * Apostoli 43.
- 22 Gratia miraculorum, confert commune beneficium, scilicet notitiam Dei: sed gratia sanitarum addit aliquid speciale, scilicet beneficium sanitatis. Ideo ab invicem distinguuntur 2-2, q. 178, 1, 4^m. * Donum 44.
- 23 Gratia miraculorum excellentissime data est animae Christi ut miracula faceret et eam in alios transfunderet 3^a q. 13, 2, c. | 3^m. * Gratia 137. Maria 27, 55. Prophetia 9, 13, 50.
- 24 Operatio miraculorum attribuitur gratiae gratis datae ut principio proximo, fidei vero ut virtuti disponenti ad hanc gratiam consequendam 2-2, q. 178, 1, o. | Cg. 3, c^o 154 | Po^a q. 6, c. fi. | 9, 1^m | Opus. 60, a. 15.
- 25 Immo attribuitur principaliter fidei 2-2, q. 178, 1, 5^m.
- 26 Fides non est sufficiens causa ad miracula facienda, sed est dispositio quaedam. Po^a q. 6, 9, 19^m.
- 27 Operatio miraculorum attribuitur principaliter fidei ut virtuti disponenti, quibus cooperantur abstinencia et continentia 2-2, q. 178, 1, 5^m | 1, d. 43, q. 1, 2, 3^m | Po^a q. 6, 9, o. | Opus. 60, a. 15 | Jo. 9, lect. 3, fi. 8, fi. | 1^a Cor. 13, lect. 1, me^o | Gal. 3, lect. 2, fi. | Hebr. 11, lect. 6, fi. * Evangelium 10. Fides 22. Fortitudo 56.
- 28 In reliquiis Sanctorum et verbis divinis, non est aliqua virtus vel forma qua fiunt miracula 2^a q. 178, 1, 1^m | Opus. 34. * Gratia 137. Virginitas 13, 14, 15.
- 29 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 96, 4, 3^m | Quol. 12, 14, o. | Rom. lect. 6, primo | 1^a Cor. 10, lect. fi. fi.
- 30 In reliquiis Sanctorum non est aliqua virtus vel forma, qua fiant miracula, sed fiunt a Deo, utente eis instrumentaliter 2-2, q. 178, 1, 1^m | 3° q. 13, 2, 3^m | 1, d. 43, q. 1, 2, 3^m | Quol. 1, 22, c. | Opus. 33 | Opus. 60, a. 15.
- 31 Miracula diminuunt meritum fidei, nolentium credere, nisi per miracula 3^a q. 43, 1, 3^m.
- 32 Miracula Christi de quibus est fides, fuerunt occulta, probantia vero fidem fuerunt manifesta 3^a q. 29, 1, 2^m.
- 33 Discipuli Christi crediderunt in eum, antequam vidissent eum facere miracula 3^a q. 43, 3, 3^m | Quol. 2, 6, o.
- 34 Solus Deus potest per se facere vera miracula 1^a q. 110, 4, o. | q. 114, 4, c. | 1-2, q. 111, 4, c. | q. 113, 10, c. | 2-2, q. 178, 1, 1^m | 2^m | 4, o. | 3^a q. 43, 2, c. | 4, c. | 3^m | q. 78, 4, 2^m | 6, d. 16, q. 1, 3, c. | Cg. 2, c^o 3, 2^m | Lib^o 3, c^o 102 | 103 | 154 | Verit. q. 27, 3, c. | Po^a q. 6, 3, 4, o. | Ma. q. 16, 9, o. | Quol. 2, 6, 4^m | Opus. 3, c^o 136 | Opus. 60, a. 15 | Jo. 9, lect. 3, fi. | c^o 10, lect. 5, primo etc. | 1^a Cor. 13, lect. 6, me^o | 2^a Thes. 2, lect. 2, fi.
- 35 Omnia miracula fiunt ministerio angelorum 1^a q. 110, 4, 1^m | Opus. 11, a. 15, usque 16 | Opus. 60, a. 15.
- 36 Si ut dono virtutum caelestium homines Sancti participant, inquantum miracula faciunt; sic dono potestatum participant in-

MIRACULUM

- quantum daemones ejiciunt. Po^a q. 6, 10, c. fi. Angelus 245, 252. * Accidens 79, 86.
- 37 Angeli et alii Sancti faciunt miracula ministrando, vel impetrando 1^a q. 110, 4, 1^m | 3^a q. 13, 2, 3^m | q. 78, 4, 2^m | 1, d. 43, q. 1, 2, 3^m | 2, d. 18, q. 1, 3, 5^m | Cg. 3, c^o 103 | Po^a q. 6, 4, o. * Apostoli 43. Bartholomaeus.
- 38 Sancti faciunt miracula dupliciter: scilicet postulatione et potestate, idest non praecedente oratione manifesta: tamen in utrisque Deus operatur principaliter, Sancti autem instrumentaliter 1^a q. 117, 3, 1° | 2-2, q. 178, 1, 1^m | 3^a q. 84, 3, 4^m | Cg. 3, c^o 103 | Po^a q. 6, 4, 9, c. * Confirmatio 49. Donum 44. Elias 1, 3. Fides 22. Habitus 28.
- 39 Miracula, Josue, Isaiae et Eliae, fuerunt majora secundum substantiam, quam miracula Moysi; sed secundum modum est e converso 2-2, q. 174, 4, 2^m | Verit. q. 12, 14, 3^m. * Jejunium 19. Maria 27. Missio 24. Natura 25, etc. 36, etc. Occidere 12. Prophetia 9, 13, 20. Testis 13.
- 40 Miracula ad commendationem sanctitatis propriae fiunt tantum a Sanctis, sed ad confirmationem doctrinae, fiunt etiam a malis per veram fidem et per nomen Christi 1^a q. 110, 4, 2^m | 2-2, q. 178, 2, o. | 3^a q. 43, 1, 4, c. | Po^a q. 6, 5, 9^m | 9, 7^m | Quol. 2, 6, 4^m | Opus. 19, c^o 26.
- 41 Miracula bonorum differunt a signis malorum quintupliciter: scilicet in efficacia, duratione, utilitate, fine et modo 1^a q. 114, 4, 2^m | 2, d. 7, q. 3, 1, 2^m | Opus. 3, c^o 136.
- 42 Habens malam vitam, potest facere miracula, non autem praedicans falsum 2^a Thes. 2, lect. 2, fi. | Quol. 2, 6, 4^m.
- 43 Magi faciunt miracula, per privatos contractus, idest per daemones; boni vero per publicam justitiam, idest per Deum: sed mali christiani, per signa publicae justitiae, idest per nomen Christi, vel per aliqua ejus sacramenta 1^a q. 110, 4, 2^m | q. 114, 4, 3^m | 2-2, q. 178, 2, 3^m | Verit. q. 27, 3, c. primo. Opus. 60, a. 15.
- 44 Miraculum dicitur mendax tripliciter: scilicet primo quia deficit a ratione facti, ut in praestigiiis. Secundo quia deficit a ratione miraculi, ut in miris. Tertio quia deficit a fine Dei, ut in malis christianis 2^a Thes. 2, lect. 2, fi.
- 45 Omnia miracula daemonum sunt falsa ratione rei, vel miraculi 1^a q. 110, 4, 2^m | 4^m | q. 114, 4, o. | 2-2, q. 178, 2, c. | Cg. 3, c^o 154 | Po^a q. 6, 5, o. | Ma. q. 16, 9, o. | Mat. 24, me^o | Jo. 10, lect. 5, primo | Opus. 60, a. 15.
- 46 Antichristus faciet aliqua vera miracula, quo ad naturam rei, virtute daemonum, sed falsa quo ad rationem miraculi et ad decipiendum 1^a q. 114, 4, 1^m | 2-2, q. 178, 1, 2^m | 2, d. 7, q. 3, 1, 1^m | Po^a q. 6, 2, 10^m | Opus. 11, a. 18 | Mat. 24 | 2^a Thes. 2, lect. 2, fi.
- 47 Joannes Baptista nullum fecit miraculum, ut omnes principaliter Christo attenderent 3^a q. 35, 2, 2^m | q. 40, 2, 1^m.
- 48 Convenientissimum fuit, ut Christus faceret miracula, ut ostenderetur ejus gratia unionis, et ejus doctrina supernaturalis 3^a q. 43, 1, o. | 4, c. | Opus. 2, c^o 7 | Opus. 3, c^o 136 | Opus. 11, a. 17 | Opus. 60, a. 15, primo.
- 49 Christus faciebat miracula virtute divina 3^a q. 13, 2, c. | 3^m | q. 43, 2, c. | 3, 2^m | 4, c. | q. 44, 3, 3^m | 3, d. 16, q. 1, 3, c. | 4^m | 4, d. 5, q. 1, 1, o. | Opus. 11, a. 17 | Opus. 60, a. 15 | Jo. 2, lect. 1, me^o. * Credere 11, 26, 30.
- 50 Christus faciebat miracula virtute propria, alii vero Sancti virtute aliena 3^a q. 43, 4, o. | 3, d. 16, q. 1, 3, c. | Mat. 9, fi. | Jo. lect. 8, me^o 2, 3 | c^o 15, lect. 5, me^o 4. * Eclipsis. Judaei 17. Passio 117.
- 51 Anima Christi, ut instrumentum Verbi sibi uniti, habuit instrumentalem virtutem, ad omnes mutationes miraculosas, ordinabiles ad instaurationem rerum, non autem ad annihilationem rerum 3^a q. 13, 2, c. | 3^m.
- 52 Immo potest annihilare omnem creaturam 1^a q. 9, 2, c. | q. 104, 3, 4, o. | Verit. q. 5, 2, 6^m | Po^a q. 5, 3, 4, o. | Quol. 4, 4, o. * Sanguis 13. Sanitas 7, 9, 10.
- 53 Quae fiebant a Christo miraculose, erant perfectissima 3^a q. 44, 3, 2^m | 3^m | q. 46, 6, c.
- 54 Miracula Christi, sufficienter ostendebant eum esse Deum 3^a q. 43, 4, o. | 3, d. 16, q. 1, 3, c. | Cg. 4, c^o 55, 8^m | Quol. 2, 6, 4^m | Jo. 15, lect. 5, me^o. * Christus 94.
- 55 Christus coepit facere miracula in nuptiis. Non autem prius, ne humanitas ejus phantastica videretur 3^a q. 39, 4, 3^m | q. 43, 3, o. | 4, d. 44, L. | Opus. 11, a. 19 | Jo. 2, lect. 1, fi. | c^o 15, lect. 5, fi.
- 56 Christus convenientissime fecit miracula circa daemones, angelos, caelos, homines, bruta, et elementa 3^a q. 44, o.
- 57 Si Christus visibilia miracula non fecisset, adhuc remanebant alii modi attrahendi, per interiorum instinctum, et vocationem, et hujusmodi, quibus homines acquiescere tenerentur. Quol. 2, 6, o. | Jo. 15, lect. 5, me^o.
- Mirari. Angelus 89.
- Mirum simpliciter, idem est quod miraculum, non autem secundum quod est mirum alieni 1^a q. 105, 7, c. | 2, d. 18, q. 1, 3, c. | Po^a q. 6, 2, c. | Opus. 3, c^o 136 | 2^a Thes. 2, lect. 2, fi. * Caelum 72. Mare 3. Miraculum 44.

MISERIA

- Misceri. Accidens 81, 82. Deus 200. Eucharistia 55, etc. 102, etc. Intellectus 92. Prudentia 38.
- Miscibile. Mixtio 1, 6.
- Miserabile. Misericordia 19.
- Miseratio est usus, seu effectus misericordiae quae est virtus. Psal. 21, prin. * Misericordia 25, 18.
- 1 MISERIA non est quicumque defectus, sed tantum defectus naturae rationalis, quia opponitur felicitati 1^a q. 21, 4, c. | 2-2, q. 30, 1, c. | 4, d. 46, q. 2, a. 1, q. 2, c. | Opus. 3, c. 173 | Psal. 24, prin. * Actus 161.
- 2 Quodlibet malum, additum principali miseriae, scilicet recessui a Deo, facit magis miserum, quia facit magis elongatum a Deo. Ma. q. 5, 1, 4^m. Alleluja. Angelus 396. Apertio 2. Beatitudo 27, etc. Bonitas 119.
- 3 Miserum hominem faciunt tria: scilicet vel violentia, aut aetatis ignorantia, aut sexus impotentia. Isa. 1, fi. Gemitus 3. * Christus 175. Curvitas. Damnatio 26. Deus 199. Dolor 36. Infelix. Lex 67. Libertas 7. Liberum 21. Maria 18. Misericordia 1, 9, 29. Negotia. Poenaltas. Pietas 7. Praedestinatio 28. Sanitas 8. Sedere 8.
- 4 Nullus potest velle miseriam, sed quilibet naturaliter eam fugit 1^a q. 94, 1, c. | 2, d. 7, q. 1, 1, 1^m | d. 25, 2, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 3, q. 2, o. * Cg. 1, c. 80, 2^m | Lib. 3, c. 100 | Verit. q. 23, 4, c. | q. 24, 12, 33^m | Po^a q. 1, 5, c. | 6, c. | q. 2, 3, c. | q. 5, 3, c. fi. | q. 16, 5, c. | Ma. q. 3, 3, c. | q. 6, c. | 7^m | Opus. 3, c. 174.
- 5 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 19, 7, 2^m | 3^m | 2, d. 38, 5, c. | d. 40, 2, o.
- 1 MISERICORDIA est compassio alienae miseriae in corde, qua si possumus, subvenire compellimur 1^a q. 21, 3, c. | 2-2, q. 30, 1, c. | 2^m | 2, 3, c. | 4, d. 15, q. 2, art. 1, q. 1, c. | d. 46, q. 2, art. 1, q. 1, c. | Ps. 24, meo | Matth. 5, prin.
- 2 Misericordia ut est motus appetitus, regulatus ratione, est actus virtutis moralis, et virtutis specialis, non autem ut passio tantum 1-2, q. 59, 1, 3^m | 2-2, q. 30, 3, o. | q. 36, 3, 3^m | 3, d. 23, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m.
- 3 Misericordia, ut virtus, est virtus moralis circa passiones, et reducitur ad medietatem, quae dicitur nemesis. Sed eas Aristoteles non ponit virtutes, quia ut passiones sunt, sunt laudabiles: tamen ut sunt ab aliquo habitu electivo, sumunt rationem virtutis 2-2, q. 30, 3, 4^m | Ma. q. 10, 2, 8^m. * Actus 161. Beatitudo 154, etc.
- 4 Misericordia secundum se est maxima virtutum 2-2, q. 30, 4, o. * Clementia 10. Dalmatica 3.
- 5 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 161, 5, c. fi.
- 6 Misericordia secundum se est maxima virtutum, non autem quo ad habentem, nisi ille sit maximus 2-2, q. 30, 4, o.
- 7 Inter omnes virtutes quae ad proximum sunt, misericordia est potissima, sicut etiam est potioris actus 2-2, q. 30, 4, c. | Rom. 13, lect. 2, fi.
- 8 Misericordia respicit terminum a quo. Et ad rationalia tantum, est rationalium tantum, et praeter debitum. Bonitas vero respicit terminum ad quem, et ad omnia, et est omnium, et absolute 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Psal. 24, prin.
- 9 Liberalitas coniectat bonum in dationibus communiter, misericordia vero secundum rationem specialem, scilicet ut est relevatio miseriae alienae 2-2, q. 31, 1, 3^m | q. 117, 5, 3^m | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 8, c. Damnatio 2, 8.
- 10 Datio beneficii ex misericordia, procedit ex affectione ad eum cui homo dat. Ideo misericordia pertinet ad charitatem. Liberalitas vero ad pecuniam 2-2, q. 117, 5, 3^m. * Docere 2. Eleemosyna 1, 4, 5, etc.
- 11 Longe melius, et humanius, et priorum sensibus accomodatus in Caesaris laude locutus est Tullius, ubi ait: Nulla de virtutibus tuis, nec admirabilior, nec gratior, misericordia 2-2, q. 30, 3. * Gratitude 2.
- 12 Misericordia potest praecedere et sequi justificationem, et potest secum concurrere, quia operatur contra peccatum per modum satisfactionis, et per modum praeparationis 1-2, q. 113, 4, 1^m. * Ignorantia 24.
- 13 Misericordia est effectus charitatis 2-2, q. 28, prin. | q. 36, 3, 3^m.
- 14 Misericordia remittit poenam ex passione, venia vero propter utilitatem publicam, clementia autem remissius iudicat de culpa. Hebr. 10, lect. 3, meo. Clementia 4. * Invidia 14. Ira 72. Miserabile.
- 15 Motiva ad misericordiam, sunt tria maxime: scilicet mala contra naturam, contra spem, et contra merita alicujus 2-2, q. 30, 1, c.
- 16 Defectus est ratio miserendi semper, propter unionem amoris, vel propter possibilitatem patiendi similia 2-2, q. 30, 2, o. | 3, d. 27, q. 3, 3, c. * Nemesis 2. Passio 69, 70. Pietas 1, 6, 7, 14.
- 17 Culpa inquantum huiusmodi, non est motiva ad misericordiam, quia est volita, sed est motiva ut est annexa alicui contra voluntatem 2-2, q. 30, 1, 1^m. * Princeps 17. Sabbatum 7. Sepultura 9.
- 18 Misericordia proprie non est ad se, nec ad personas multum con-

MISERICORDIA

- junctas, ut ad parentes et filios, sed ad eos est dolor. Et in his diebus est expulsivum miserationis 2-2, q. 30, 1, 2^m | q. 32, 9, 3^m | q. 106, 3, 1^m.
- 19 Injuriae illatae miserabilibus, scilicet pupillis, et viduis, exaggravantur, quia magis opponuntur misericordiae, et nocumenta sunt eis graviora, quia non habent relevantem 2-2, q. 65, 4, 2^m. * Templum 14.
- 20 Amici, senes, sapientes, debiles, et timidi maxime misereantur, non autem superbi, audaces, et contumeliae dispositi 2-2, q. 30, 2, o. * Tribulatio 5. Tristitia 3. Zelus 4.
- 21 Optima oratio pro misericordibus cujuscumque status, scilicet, Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra, et non tradat eum in animum inimicorum ejus. Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus, universum statum ejus versasti in infirmitate ejus. Psal. 40, prin. | 3 prin.
- 22 Misericordia est in Deo secundum effectum, et secundum affectum voluntatis, non autem secundum passionem 1^a q. 21, 3, o. | 2-2, q. 30, 2, 1^m | 4, d. 46, q. 2, a. 1, q. 1, o. | Cg. 1, c. 91, fi. | Psal. 24, meo. Compassio. * Auxilium 7. Beneficium 17.
- 23 Misericordia Dei et bonitas ejus sunt idem re, et differunt ratione. Et opus misericordiae, magis appropriatur bonitati ejus, quam potentiae vel scientiae ejus 4, d. 46, q. 2, a. 1, q. 2, 3, c. | Psal. 24 meo | Psal. 40, prin.
- 24 Proprium opus Dei est tantum unum, scilicet benefacere, et misereri. Sed punire convenit ei propter culpam 2-2, q. 21, 2, c. * Certitudo 20. Donum 38. Dulcedo 2, etc. Eleemosyna 30. Excaecatio 5. Facies 2.
- 25 Deus dicitur omnipotentiam suam parendo maxime et miserando manifestare, non tam quo ad substantiam facti, quam etiam quo ad licentiam faciendi 1^a q. 25, 3, 3^m | 2-2, q. 30, 4, c. | 4, d. 46, q. 2, a. 1, q. 3, 1^m. * Gratia 149.
- 26 Deus semper misereatur, puniendo citra condignum, et praemiando ultra condignum 1^a q. 24, 4, 1^m | 4, d. 15, li. prin. | d. 46, q. 2, a. 2, q. 1, o. | a. 3, q. 1, 1^m | q. 2, 2^m | d. 50, q. 2, a. 4, q. 2, 2^m | Psal. 47, fi. | Rom. 9, lect. 3, fi.
- 27 Misericordiae Dei magnum signum est, quando punit temporaliter. Hebr. 3, lect. 2, fi. * Haeresis 189. Judicium 43, 45.
- 28 Deus agit misericordius cum uno quam cum alio, secundum quod actio ejus terminatur ad effectum, non autem secundum quod est ab agente 4, d. 46, q. 1, art. 2, q. 4, 2^m. * Justificatio 35, 43, 41. Justus 12, 13. Leviathan. Manus 4. Meritum 66. Misericors. Nomen 84. Oleum 2. Oratio 38, 55, 96. Poenitentia 84, 100, 126. Pietas 1, 6, 7, 14.
- 29 Misericordia Dei dicitur dupliciter: scilicet repulsio miseriae praecedentis sine debito, et remotio cujuscumque defectus sine debito 1^a q. 23, 1, 3^m | 1, d. 40, q. 2, 3^m | 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m. * Psalmus 12.
- 30 Misericordia Dei triplex: scilicet effectus sacramentorum, id est gratia, Christus, et fides Christi. Psal. 47, meo. * Redemptio o.
- 31 Misericordia Dei attenditur secundum tria: scilicet secundum praedestinationem, justificationem, et glorificationem. Rom. 9, lect. 3, meo.
- 32 Misericordia Dei est infinita tripliciter: scilicet quia non coartatur angustiis divitiarum, nec timore nocimenti, nec lege superioris, sicut misericordia nostra. Eph. 2, lect. 2, prin. * Reparatio. Resurrectio 9.
- 33 Misericordia Dei magna est septupliciter: scilicet quia est incomprehensibilis, implens omnia est in omnibus, est sublimis, aeterna, virtuosus, et universalis. Psal. 50, prin. * Salvati 7. Spes 38. Timor 20.
- 34 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 14, 1, 3^m | 1, d. 35, 5, o. | d. 36, q. 1, 1, 1^m | Cg. 1, c. 56.
- 35 Divina misericordia mensuram non habet, sed semper superexaltat judicium. Et ideo Scriptura non removel eam praedicendo ut defuturam, sed imprecando ut justam dupliciter: scilicet ponendo imprecationem, et ironice ponendo consilium ad evasione. Isa. 2, meo.
- 36 Deus facit misericordiam et bonitatem, in triplici genere hominum: scilicet in genere peccantium corrigendo, poenitentium dirigendo, et justorum docendo. Psal. 24, prin.
- 37 Misericordia Dei debetur miserabilibus dupliciter: scilicet ex acceptione Dei quem imitantur, et ex oratione pauperum. Psal. 40, prin.
- 38 Sperandum est de misericordia Dei dupliciter: scilicet primo, quia proprium Dei est misereri; secundo quia omnium semper est misertus. Psal. 50, prin.
- 39 In omni opere Dei, est misericordia et justitia 1^a q. 21, 4, o. | 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 2, o. | Cg. 2, c. 28 | Verit. q. 28, 1, 3^m | Po^a q. 5, 4, 6^m | Psal. 24, meo. | Rom. 15, lect. 1, meo.
- 40 In omni opere Dei, misericordia resultat ex parte Dei superabundantis in bono; sed justitia, resultat ex parte operati, recipientis secundum suam proportionem 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 2, 3, c. * Ala. Annihilatio 13, 14. Deus 448.
- 41 Deus agendo misericorditer, non agit contra justitiam, nec c

MISSA

- converso 1^a q. 21, 3, 2^m | 3^a q. 46, 2, 3^m | 4, d. 46, q. 1, art. 2, q. 4, 2^m. * Judicium 43, 45. Justus 12, 13. Meritum 66. Oratio 55. Passio 88. Peccatum 258. Praesumptio 11.
- 42 In omni opere Dei, misericordia supereminet justitiae 1^a q. 21, 3, 2^m | 4, c. fi. | 4, d. 46, q. 2, a. 4, q. 3, o.
- 43 Opus justitiae Dei, semper fundatur in opere misericordiae, et ipsum praesupponit 1^a q. 21, 4, c. | q. 25, 3, 3^m | Psal. 24, meo.
- 44 Opus Dei circa nos duplex: scilicet misericordiae et justitiae, quae causant in nobis spem et timorem, quibus ignotis, non est nobis spes salutis. Psal. 27, meo. * Satisfactio 21.
- 45 Quidquid Deus facit in nobis, est ex justitia, vel veritate, vel misericordia. Primum est altum, secundum altius, et tertium est altissimum. Psal. 35, primo.
- 46 Majoris misericordiae est impios justificare, quam justos creare. Sed sunt aequalis potentiae Dei 3^a q. 43, 4, 2^m.
- 47 Misericordiae Dei futurae, magnae sunt quadrupliciter: scilicet quia sunt intrinsecae, aeternae, perfectae, et in plures extensae. Isa. 54, fi.
- Misericors quasi super miseria alterius miserum habens cor. Jo. 2, lect. 1, primo. Misericordia 21, 23, 36, 40.
- 1 MISSA dicitur quasi transmissa, scilicet a populo ad Deum, et e converso. Vel dicitur ab emissionem cathecumenorum, et excommunicatorum 3^a q. 83, 4, 9^m | 4, d. 13, L. primo | Opus. 65, c^o 1 | Opus. 66, c^o 1, etc. * Baptismus 116.
- 2 Ratio et expositio eorum quae dicuntur et fiunt in missa, et de singulis partibus missae 3^a q. 83, 4, 5, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, 2^m | d. 8, L. | d. 12, L. | d. 13, L. | d. 15, q. 4, a. 3, q. 1, c. | Opus. 65, c^o 5, o. | Opus. 66, o. | 1^a Tim. 2, primo. * Confessio 32, 63. Ecclesia 14. Eucharistia 12, 154, 220, etc. 239, 270. Officium 19. Sacramentum 77.
- 3 Defectibus et periculis in missa, sufficienter occurritur 3^a q. 83, 6, o. | 4, d. 11, L. | d. 13, L.
- 4 Debilitas vel aegritudo, impedit a celebratione missae, propter impossibilitatem, ut in privatis usu oculorum vel digitorum vel linguae. Vel propter periculum, ut in morbo caduco, et alienatione mentis. Vel propter abominationem ut in lepra. Sed lepra ordinem non tollit 3^a q. 82, 10, 3^m. Lepra 3.
- 5 In missa est obsecratio, usque ad consecrationem, in qua est oratio, idest meditatio actorum a Christo. Et post est petitio, et in fine missae est gratiarum actio 1^a Tim. 2, primo.
- 6 In missa dicitur oratio dominica, in sexto ordine partium missae, quia in sexta aetate Dominus venit, qui eam nos docuit. Opus. 66, o.
- 7 Audire missam, et communionem accipere a peccatore non sententiat ab ecclesia, licet, quia suspensus est a Deo quo ad se, non autem quo ad alios 3^a q. 82, 9, c.
- 8 Celebrans missam in peccato mortali, vel inducens talem scienter, vel audiens missam praecisi per sententiam ecclesiae, vel notorii fornicatoris, licet sustineatur a praelatis, peccat mortaliter 3^a q. 82, 9, o. | 4, d. 5, q. 2, a. 2, q. 4, o. | d. 13, q. 1, a. 3, q. 3, o. | d. 24, q. 1, a. 3, q. 5, o. | Quol. 11, 8, 9, o. Missa 221.
- 9 Oppositum videtur dicere 4, d. 16, L. | d. 17, q. 2, art. 5, q. 1, 3^m | q. 3, a. 1, q. 4, c. | 1^a Cor. 11, lect. 7, primo | meo.
- 10 Accipere pro missa aliquid quasi pretium ejus, est simonia, non autem accipere quasi stipendium 2-2, q. 100, 2, 2^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 1, 4^m. * Anniversarium.
- 11 Si tamen non habet alios sumptus, et non tenetur ex officio missam cantare, potest accipere denarios, sicut conductivi sacerdotes faciunt, non quasi pretium missae, sed quasi sustentamentum vitae 2-2, q. 78, 2, 3^m | q. 100, 2, 2^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 1, 4^m.
- 12 Laetitia, et renovatio, sunt necessaria celebraturis missam. Ideo praemittitur Psal. Judica me Deus, et discerne etc. Psal. 42, fi. * Ablutio. Absolvere 38. Angelus 491.
- 13 Missa non debet celebrari, nisi pro membris ecclesiae. Nec in canone missae debet orari nisi pro membris ecclesiae 3^a q. 79, 7, 2^m.
- 14 Missam licet dicere in loco non sacro, causa necessitatis, scilicet in itinere, vel propter destructionem ecclesiarum, sed eum altari portatili, et aliis necessariis, non autem aliter, nisi de licentia episcopi 3^a q. 83, 3, o. | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 5, o. | d. 21, q. 2, 2, 9^m. Altare 4. * Confessor 4. Crux 5. Eucharistia 6. Instructio o. Introitus. Lepra 3, 4.
- 15 Plures debent interesse missae solenni. Sed in missis privatis sufficit unus, scilicet servitor 3^a q. 83, 5, 12^m. * Officium 19.
- 16 Missa quotidie celebratur in ecclesia, quintuplici ratione: scilicet quia semper oportet paratam esse medicinam contra quotidiana peccata, ut lignum vitae semper sit in medio paradisi, ut nobis quotidie Christus uniatur sacramentaliter, et nos ei spiritualiter, ut sit apud nos jugis memoria passionis Christi, ut vero agno loco typici agni quotidie utamur ad vesperam, quem Judaei ad vesperam convertendi esurient 3^a q. 83, 2, c. | 1^m | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 3, o.
- 17 Missa potest dici, quando incipit apparere aurora. Non autem de

MISSIO

- nocte, nisi in nativitate Christi, et in vigilia paschae, in principio noctis 3^a q. 83, 2, 4^m | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 4, o. * Eucharistia 182, 214, 215.
- 18 Hora missae in festis est tertia, in profestis diebus est sexta, in jejunis nona. Sed potest tardari, maxime tempore ordinum 3^a q. 83, 2, 3^m | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 4, o.
- 19 Missa regulariter celebratur solemniter hora passionis Christi, scilicet ab hora tertia usque ad nonam 3^a q. 83, 2, c.
- 20 Missae privatae possunt dici a mane usque ad tertiam, vel usque ad nonam, in diebus jejuniis 3^a q. 83, 2, 3^m | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 4, o. * Parasceve.
- 21 In natali Christi, quilibet sacerdos potest dicere tres missas: scilicet primam in nocte, secundam in aurora, et tertiam in die, propter triplicem nativitatem Christi: scilicet quarum una est aeterna, quae quantum ad nos, est occulta, licet secundum se, sit in plena luce. Alia est temporalis, sed spiritualis, quae scilicet Christus oritur tamquam lucifer in cordibus nostris. Tertia vero est temporalis, et corporalis, secundum quam visibilis nobis processit ex utero virginali carne indutus 3^a q. 83, 2, 2^m | 5^m.
- 22 Non licet alio die, plures missas ab eodem celebrari, pro pecunia vel adulatione saecularium, sed tantum pro urgenti necessitate 3^a q. 83, 2, 5^m | 4, d. 12, q. 3, a. 1, q. 4, 1^m. * Eucharistia 181.
- 23 Quando in una die occurrunt diversa beneficia Dei commemoranda, vel impetranda pro vivis vel mortuis, oportet missam pluries celebrari, si adsit facultas, puta unam pro festo et allam pro jejunio, vel pro mortuis 3^a q. 83, 2, 2^m | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 3, 3^m.
- 24 Multiplicatio missarum, multiplicat oblationem sacrificii et multiplicat ejus effectus, non autem multitudo hostiarum in una missa. Ideo sumens multas hostias in una missa, non percipiet majorem effectum 3^a q. 79, 7, 3^m.
- 25 Missa melioris sacerdotis est melior, quo ad annexa. Ideo melius est eam audire, licet quo ad sacramentum et effectum sacramenti, omnes missae sint aequales 3^a q. 82, 6, o. | 4, d. 13, q. 1, a. 1, q. 5, o.
- 26 Missa celebratur pro parvulis baptizatis, non quidem ad remissionem culpa, nec ad augmentum gloriae, sed ad solatium vivorum, et ad commendandum redemptionis nostrae mysterium, ad gratiarum actiones pro eis, et ad ostendendum quod pertinent ad corpus Christi mysticum 4, d. 4, L. fi. | d. 12, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m.
- 27 Missa de Requiem, magis prodest defunctis, ex parte orationum. Sed hoc potest recompensari per majorem devotionem celebrantis, vel ejus qui facit eam celebrari, vel per intercessionem Sancti, in cujus veneratione missa celebratur 4, d. 45, q. 2, a. 3, q. 1, 5^m.
- 1 MISSIO de ratione sua importat respectum missi ad mittentem, et ad aliquem terminum 1^a q. 43, 1, c. | 2, c. | 3^m | 1, d. 15, q. 1, 1, c. | q. 3, 1, 3^m. * Absolvere 23. Apostoli 1, 8, 10, 35. Apparere 2, etc.
- 2 Missio non dicit gradum dignitatis, sed auctoritatem principii in uno, respectu exeuntis ab eo 1^a q. 43, 1, 1^m | 3^a q. 39, 8, 1^m | 1, d. 15, q. 1, 1, 3^m | 4^m | q. 2, o. | Ug. 4, c^o 8 | 23. * Baptismus 87.
- 3 Missio visibilis in divinis, est signum missionis invisibilis factae, non quidem tunc, sed prius 1^a q. 43, 7, 6^m | 1, d. 16, 2, 5^m | 3, d. 13, q. 1, art. 2, q. 3, 3^m. * Datio 5, 19, 20, 25, 28. Emittere.
- 4 Missio visibilis non est alia essentialiter ab invisibili missione Spiritus sancti, sed addit totam rationem manifestationis per visibile signum 1, d. 16, 1, c. * Eucharistia 102, 103, 202.
- 5 Ad rationem missionis visibilis tria concurrunt: scilicet quod missus sit ab aliquo, et in aliquo secundum novum modum, et quod utrumque manifestetur visibili signo 1, d. 16, 1, c. * Exorcismus 12. Hieronymus 1.
- 6 Ad missionem visibilem, duo oportet concurrere; scilicet quod ibi concurrat gratiae plenitudo in eos ad quos fit, et quod illa ordinetur ad alios 1, d. 16, 2, c. * Imago 41. Praedicator 10. Restitutio 23. Theodosius 1. Usura 224.
- 7 Mittre Filium et Spiritum sanctum, convenit cuilibet personae divinae et toti Trinitati 1^a q. 43, 8, o. | 1, d. 15, q. 3, o. | Po^a q. 10, 4, 14^m.
- 8 Immo mittere non convenit nisi personae producenti, secundum Athanasium, non autem secundum Augustinum. Po^a q. 10, 4, 14^m.
- 9 Cum dicitur quod Spiritus sanctus mittit Filium, si in missione divinae personae consideretur auctoritas mittentis ad personam missam, sic sola persona potest aliam personam mittere, a qua est persona missa. Et secundum hoc, Pater mittit Filium et Filius Spiritum sanctum: non autem Spiritus sanctus mittit Filium. Et sic loquitur Athanasius. Si autem in missione personae divinae consideretur effectus, ratione cujus persona divina mittitur, dicitur quod cum effectus sit communis toti Trinitati, (nam tota Trinitas operata est carnem Christi et operatur sapientiam et charitatem in sanctis), tunc potest dici, quod persona mittitur a tota Trinitate. Et sic intelligit Augustinus. Opus. 1, c^o 14.

MISSIO

- 40 Spiritus sanctus non mittit se proprie, quia missio dicit distinctionem mittentis a misso secundum Praepositivum et Altsiodorensem, sed mittit se improprie, idest dat se 1^a q. 43, 8, o. | 1, d. 15, q. 3, 1, c.
- 41 Homo nullo modo potest mittere Spiritum Sanctum 1^a q. 43, 8, c. fi. | 1, d. 15, q. 8, 1, 2^m.
- 42 Christus ante passionem ejus, potuit mittere Spiritum sanctum sed non debuit quadruplici ratione: scilicet propter discipulorum Christi indispositionem, propter divini auxilii conditionem, propter dignitatis Christi cognitionem et considerationem, et propter unitatem ecclesiae conservandam. Jo. 16, lect. 2, fi. c.
- 45 Deus mittit aliquos tripliciter: scilicet per internam inspirationem, per exteriorum apparitionem et per praelatos. Opus. 19, c^o 4 | c^o 26 | Jo. lect. pr^{im}o | Rom. 10, lect. 2, me^o.
- 44 Signum triplex, quod Deus mittit aliquem: scilicet veritas, auctoritas Scripturae sacrae et miraculum. Rom. 10, lect. 2.
- 45 Quod Isaias dicit, Ecce ego mitte me, non fuit praesumptuosum, licet Moyses et Jeremias recusaverint, quia secundum Gregorium, utrumque fuit ex radice charitatis. Ille enim Moyses, propter dilectionem Dei, noluit perdere solatium contemplationis, iste propter dilectionem proximi voluit mitti, ut prodesset. Et tamen nec ille jussus recusavit, nec iste prius quam purgatus aut requisitus esset, se obtulit. Isa. 6, fi.
- 46 Salvator noster discipulos ad praedicandum mittens tria eis injunxit: scilicet ut docerent fidem, imbuerent sacramentis et ad observandum divina mandata inducerent. Opus. 23, pr^{im}o.
- 47 Mitti secundum imperium, vel secundum consilium, non convenit Deo, quia dicit minoritatem: nec ubi non fuit prius, quia dicit recessum. Sed secundum originem et secundum novum modum 1^a q. 43, 1, o. | 3, c. | 4, 3^m | 5, c. | 3^m | c. | 6, q. 112, 1, c. 3^m | 1, d. 15, q. 1, 1, o. | Cg. 4, c^o 23 | c^o 24, 2^m. * Angelus 88, etc. 244, 447, 548, etc. 555, etc.
- 48 Mitti convenit Filio et Spiritui sancto: sed nullo modo convenit Patri, nec Trinitati 1^a q. 43, 4, 8, o. | q. 112, 1, c. | 3^a q. 39, 8, 1^m | 1, d. 15, q. 2, o. | q. 3, 1, q. fi. | 2, 2^m | 3, d. 25, q. q. 1, 2, 1^m | Po^a q. 10, 4, 14^m. * Apparere 2, etc.
- 49 Mitti invisibiliter, convenit Filio et Spiritui sancto, non autem Patri 1^a q. 42, 5, o. | 1, d. 15, q. 4, 1, o. | Cg. 4, c^o 8 | 23.
- 20 Mitti visibiliter ut donum, et ut sanctificationis iudicium convenit Spiritui sancto, Filio autem ut sanctificationis auctori 1-2, q. 43, 7, o.
- 21 Missio visibilis Spiritus sancti, non est alia essentialiter a missione invisibili, sed addit ei novam rationem manifestationis per visibile signum 1, d. 16, 1, c. * Confessio 21. Cornelius 2. Daemon 59.
- Missio divinae personae est sine separatione, sed habet solam distinctionem originis 1^a q. 43, 1, 2^m.
- 22 Missio Filii et Spiritus sancti, distinguitur secundum originem et secundum effectus illuminationis et inflammationis. Sed conveniunt in gratia, nec una potest esse sine alia 1^a q. 43, 5, 3^m | 1, d. 15, q. 4, 2, o. | Cg. 4, c^o 23 | Opus. 3, c^o 14. * Eucharistia 102, 103, 104, 202.
- 23 Missio Filii est prior missione Spiritus sancti, ratione donorum et exitus: sed ratione dantis est e converso 3^a q. 7, 13, c. | 1, d. 15, q. 4, 2, 2^m. * Maria 46.
- 24 Missio Filii prior est ordine naturae, missione Spiritus sancti sicut ordine naturae, Spiritus sanctus procedit a Filio et a sapientia dilectio 3^a q. 7, 13, c.
- 25 Missio Filii triplex: scilicet in mente, in carne et ad praedicandum 3^a q. 42, 1, o. | 1, d. 15, q. 3, 1, c.
- 26 Non est missus Christus ad praedicandum nisi ad oves quae perierunt domus Israel, quadruplici ratione: scilicet primo ut ostenderet impleri promissiones factas Judaeis et non gentibus. Secundo ut ejus adventus ostenderetur esse a Deo. Tertio ut Judaeis auferret calumniandi materiam. Quarto quia Christus per crucis victoriam, meruit potestatem et victoriam et dominium super gentes 3^a q. 42, 1, o. | 3, d. 1, L. fi.
- 27 Missio invisibilis, non fit ad sacramenta, quia non fit nisi respectu termini 1^a q. 43, 6, 4^m | 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 1, 2^m.
- 28 Missio invisibilis, potest fieri ad omnes creaturas rationales nisi sint daemones, vel alii damnati, non autem ad irrationalia 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 1, o. * Angelus 244, 569, 570. Fides 59.
- 29 Missio invisibilia fit ad omnes existentes in gratia 1^a q. 43, 6, o.
- 30 Ad Patres veteris Testamenti, facta est missio invisibilis 1^a q. 43, 6, 1^m.
- 31 Missio invisibilis fit ad Sanctos, in omni augmento gratiae, secundum extensionem ad novum effectum, non autem secundum intensiorem 1^a q. 43, 6, 2^m | 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 2.
- 32 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 49, q. 1, art. 4, q. 1, o.
- 33 Ad beatos facta est missio invisibilis in principio beatitudinis, non autem postea, quo ad intensiorem gratiae, sed quo ad extensionem, idest quo ad aliqua mysteria quae eis revelantur de novo, usque ad diem judicii 1^a q. 43, 6, 3^m | 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 3, o.
- 34 Missio invisibilis facta est ad Christum, in primo instanti suae

MIXTIO

- conceptionis et nulla ulterius 1^a q. 43, 6, 3^m | 7, 6^m | 1, d. 15, q. 5, art. 1, q. 4, o.
- 35 Missio invisibilis plenior fit post incarnationem quam prius secundum communem statum, licet in speciali sit e converso 1^a q. 43, 7, 6^m | 1, d. 15, q. 5, 2, o. | Opus. 1, c^o 16 | Opus. 9, c^o 33.
- 36 Per missionem invisibilem fit, ut homo non sit in hoc mundo objective, secundum intellectum et affectum, non autem essentialiter 1, d. 15, q. 5, 3, o. | Opus. 9, q. 31.
- 37 Ad Patres veteris Testamenti, non fuit facta missio visibilis, quia prius debuit perfici missio visibilis Filii, quam Spiritus sanctus manifestet eum 1^a q. 43, 6, 1^m | 7, 6^m | 1, d. 16, 2, o. | Opus. 9, c^o 35. * Apostoli 8, 10.
- 38 Missio visibilis, primo facta est Christo et post Apostolis, quia per eos gratia in alios diffusa est, secundum quod per eos ecclesia plantata est 1^a q. 43, 7, 6^m | 1, d. 16, 2, c. Apostoli 8, 10. * Apparere 2, etc. Fides 59. Maria 46. Praedicare 20.
- 39 Ad Beatam Mariam, facta est missio visibilis Spiritus sancti cum aliis, non autem specialis, quia gratia ejus non ordinabatur ad plantationem ecclesiae per doctrinam et sacramenta 1, d. 16, 2, 4^m.
- 40 Missio visibilis facta est ad patres in primitiva ecclesia, ut ad fundatores ecclesiae, non autem nunc, quia per eam firmamur 1^a q. 43, 7, 6^m | 1, d. 16, 1, 2^m | 8^m.
- 41 Creatura secundum quam fit missio visibilis, significat gratiam ut habitam, non autem ut futuram, sicut sacramenta veteris legis. Nec causant gratiam, sicut sacramenta novae legis 1, d. 16, 1, 3^m.
- 42 Ad Christum facta est missio visibilis Spiritus sancti bis, scilicet in baptismo in specie columbae et in transfiguratione in nube lucida. Sed et ad Apostolos bis. Primo in flatu. Secundo in linguis igneis propter multa mysteria 1^a q. 43, 7, 6^m | 3^a q. 39, 6, 4^m | q. 72, 2, 1^m | 1, d. 16, 3, o. | Jo. lect. 14, me^o. Columba 2.
- 45 Columba missa supra Christum, non fuit generata per conjunctionem maris et feminae, sed fuit tunc formata virtute divina. Jo. lect. 14, me^o. Columba 3. * Angelus 552, 555, etc. Apostoli 1, 10. Imago 41.
- 44 Natura humana in qua et per quam facta est missio visibilis Filii Dei est illa ad quam fit missio. Ideo Filius Dei est in ea novo modo, non autem creatura secundum quam fit missio visibilis Spiritus sancti 1^a q. 43, 7, 1^m | 1, d. 16, 1, 1^m.
- 45 Missio visibilis, non fit secundum visionem imaginariam, ut prophetia, nec secundum res praeexistentes, ut sacramenta utriusque Testamenti, sed sicut in signis, sicut flamma rubi et columna ignea 1^a q. 43, 7, 2^m | 3^a q. 39, 8, 2^m | 1, d. 16, 3, 1^m.
- Mysterium. Mysteria, idest secreta, a mystin quod est secretum. Isa. prol. 2, me^o. * Abraham 27. Adam 8, 11, etc. Adoratio 6. Angelus 245, 273, 359, etc. Baptismus 26, 27. Benedictio 3. Cornelius 1, 2. Corona 3. Credere 19, 20, 21, 23. Descendere 12. Dispensatio 7. Eucharistia 37, 80. Fides 133. Haereditas 2. Jacob 2. Jeremias 1. Lex 116. Missa 26. Missio 33, 42. Oratio 95. Paulus 30. Prophetia 80. Revelatio 7. Sapientia 44. Seraphin 6. Testamentum 11. Vestigium 11.
- Mysticum. Allegoria. Angelus 454. Corpus 71, etc. Ecclesia 2, 5. Episcopus 16. Eucharistia 22, etc. Jacob 2. Judith. Membrum 8, etc. Mendacium 20. Missa 26. Ordo 77, 78. Potestas 9. Praeceptum 46. Sabbatum 1, 2, 5. Sacerdos 25, etc. Sensus 37. Sepultura 12.
- Mystin. Mysterium. Secreta.
- Mitescere. Ira 81. Mansuetudo o.
- Mitigatio. Baptismus 203, 204. Daemon 121. Damnatio 50. Delectatio 53. Definire. Dolor 30, 31, 33. Gemitus 2. Ira 17, 48, 58, 80, 81. Mansuetudo o. Tristitia 17, etc.
- Mitis dicitur qui semper fuit sine ira, scilicet pius et humilis, sed mansuetus dicitur qui de feritate reducit ad hoc. Psal. 21, me^o. * Beatitudo 144, etc. Confessor 2. Ira 80, 81. Mansuetudo 1. Religio 106. Timor 33.
- Mitra episcopi, habet duo cornua, et significat scientiam utriusque Testamenti 4, d. 24, q. 3, 3, c. Cydaris. Episcopus 13, 14. Potestas 10.
- 1 MIXTIO est miscibilium alteratorum unio 2, d. 17, q. 3, 1, c. | Meta. lect. 12, fi. 1. * Accidens 81, 82.
- 2 Mixtio non est nisi eorum quae communicant in materia, ut nata sunt agere et pati adinvicem. Cg. 2, c^o 56, 2^m | libo 1, c^o 35, 3^m. * Affinitas 5. Amor 58.
- 3 Mixtio non fit, quando unum totaliter dominatur alteri 2, d. 30, q. 2, 2, c. | Cg. 4, c^o 35, 3^m | Verit. q. 13, 3, 1^m. * Angelus 67. Anima 96, 104. Baptismus 60, 61. Caelum 66, 131. Coitus o.
- 4 Mixtio convenit tantum corpori divisibili, alterabili et corruptibili. Cg. 2, c^o 55, pr^{im}o. * Conservatio 4, 5. Corruptio 8. Delectatio 114. Deus 200. Duratio 7. Elementum 1, etc. 8. Eucharistia 55, 66, 102, etc. 191. Forma 25, 48, 132, 149, 150. Generatio 36. Haeresis 61. Impuritas o. Intellectus 92. Magis 1, etc. Matrimonium 20, etc. Necessitas 29. Panis 1. Pluvia 2. Prudentia 38. Universum 3.
- 5 Quandocumque fit vera mixtio, nihil retinet propriam qualitatem, sed totum recipit formam mediam 2, d. 30, q. 2, 1, c.

MODALIS

- 6 Miscibilia facta vera mixtione non manent actu, sed virtute tantum 2, d. 30, q. 2, 1, c. | Cg. 2, c. 56, 2^m prin^o | lib^o 4, c. 35, 3^m.
Moabitae. Amalecitarum. Ruth.
- Mobilis. Accessus 2. Aevum 3. Amor 250. Angelus 133, 461. Anima 236. Apostoli 35, 57. Caelum 59, 61. Contrarium 29. Creatio 46. Dispositio 23. Fatum 9. Flexibile. Habitus 2, 3, 31. Infinitum 25. Instans 1, 2, 11. Intellectus 216, 217. Labor 7. Lingua 5. Materia 21. Moralis 2. Motus 79, etc. Naturale 8. Operatio 37. Peccatum 80. Physica 3, etc. Pietas 8. Relatio 40. Scientia 46, 51. Tempus 4. Tremor 2. Vacuum 2.
- 1 MODALIS distinctio, per sensum compositum et sensum divisum, non tenet in formis inseparabilibus 1^a q. 14, 13, 3^m | Verit. q. 2, 12, 4^m | q. 6, 3, 8^m | Opus. 40, o. * Modus 2. Propositio 10, etc.
- 2 Omnis propositio modalis de dicto est singularis, de re autem judicatur secundum quantitatem subjecti. Opus. 40.
Moderamen. Occidere 20.
Moderatio. Addiscere 2. Animus 2. Contritio 6. Delectatio 94. Liberalitas 4. Modestia o. Mors 24. Negotiatio. Palpebrae. Potus. Principatus 1. Temperantia 9, 18, 25, 31. Virtus 108, 114.
Moderativum. Bonitas 207. Clementia 4, 7. Contentio 1. Contritio 6. Fortitudo 4, 6, 26, 48. Gaudium 2. Infirmitas 5. Juramentum 21. Justitia 55. Magnanimitas 7. Modestia 1, 4. Perseverantia 4. Principatus 1. Religio 82, 87. Satisfactio 7. Studiositas 3. Temperantia 31.
Moderatum. Addiscere 2. Advocatus 8. Modestia 4. Passio 73. Teloneus. Usura 256.
Moderni. Adventus 9. Fides 67. Firmamentum. Terra 10.
- 1 MODESTIA est virtus moderativa passionum. Ideo adjungitur temperantiae ut virtuti principali, quia est circa difficillima 2-2, q. 143, o. | q. 160, o. | 2, d. 44, q. 2, 1, 3^m | 3, d. 33, q. 3, art. 2, q. 1, c. | 3^m | Titum 3, lect. 1, prin^o | 1^a Cor. 10, lect. 1, prin^o. * Beatitudo 142.
- 2 Modestia est circa rationes interiores et exteriores 2-2, q. 106, 2, a. | 1^m | q. 168, 1, o. | 3, d. 33, q. 3, art. 2, q. 1, 3^m.
- 3 Immo modestia est tantum in exterioribus gestibus 3, d. 33, q. 3, art. 2, q. 1, 3^m.
- 4 Modestia moderatur exteriorem hominis vitam in incessu habitu et hujusmodi, sed epiikia moderatur observantiam verborum legis: potest tamen esse, quod nomen epiikia apud graecos per quamdam similitudinem transfertur ad omnes moderationes 2-2, q. 120, 2, 3^m. Eutrapelia. Fructus 5. Imperator 6. Justitia 55. Ornatus 4.
- 5 Partes modestiae, a diversis assignantur diversimode 2-2, q. 160, 2, 2^m.
- 6 Partes modestiae secundum Andronicum sunt tres: scilicet bona ordinatio quae discernit quae et quo ordine sunt agenda: ornatus qui servat decentiam in agendis: et austeritas, scilicet verbis 2-2, q. 143, c. fi. | q. 160, 2, fi. | q. 168, 1, c. fi. | 4, d. 33, q. 3, a. 2, q. 3, c. Austeritas 1. Ornatus 4. * Scrutatio.
- 7 Partes modestiae secundum Tullium sunt quatuor: scilicet humilitas, studiositas, mansuetudo et simplicitas. Et secundum Aristotelem, etiam eutrapelia 2-2, q. 160, 2, c. | q. 161, 4, o. | q. 166, 2, c. fi. | q. 168, 2, c. fi. | 3, d. 33, q. 3, art. 2, q. 1, 3^m | q. 3, c. Eutrapelia.
- 8 Sub modestia continetur omnis moderatio motuum corporalium et rerum exteriorum et spei, secundum Tullium 2-2, q. 143, 4^m | q. 160, 2, c. | Titum 3, lect. prin^o. * Temperantia 9, 13.
- Modicum. Amor 62. Angelus 89. Augustinus 2. Aurora. Baptismus 6. Charitas 73. Dies 18. Eleemosyna 19, 21, 22. Eucharistia 198. Furtum 2. Geometria 1, 2. Jejuniunum 37. Potus. Principium 27. Sensus 1. Sidera. Stultitia 2. Synderesis 4. Tactus 11. Tarditas 1.
- Modificari aliquo, dicitur dupliciter: scilicet formaliter per proprium modum rei, et effective ab eo qui dat modum omni rei, scilicet Deus 1, d. 3, q. 2, 3, 3^m. * Addiscere 2. Temperantia 18.
- Medius. Usura 106, 148.
- 1 MODUS mensurationem quamdam importat 3, d. 27, q. 3, 8, c. | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 2, 6^m.
- 2 Modus est determinatio rei, per nomen adjectivum, vel adverbium. Et est triplex: scilicet subjecti, praedicati, et totius compositionis, a quo propositio dicitur modalis. Opus. 40, prin^o. * Absolvere 29. Accidens 4, 69, 74. Accidentaliter 3. Actio 15, 98. Actus 11, 14, 19, 20, 30, 44, 194, 200. Adam 32, 79. Addere 6, 8. Adjectivum 3, 12. Adinventio. Adjurare 3. Agens 40, 63, 70, 106. Altitudo 1. Amor 7, 9, etc. 196, 268. Angelus 5, 9, 163, 222, 261, 301, 410, 418, 429, 503, 587, 626. Anima 14, 62, 153, 203, 293, 317, 339, 360. Animal 18. Annuntiatio 6, 8. Appetibile. Appetitus 75, 79. Appropriatio 5. Ars 13. Ascendere 8, 18. Assistere 5. Assumere 1, 11, 28. Aversio 17. Baptismus 35, 69, 72, etc. Bestialitas 1. Blasphemia 22. Bonitas 38, 161, 231. Caelum 67. Cete. 5. Charitas 53, 57, 107, 108. Clementia 5. Cognitionis 63, etc. Communicabile 2. Communicatio 1. Comprehendere 1, 4.
- 3 Modus rei duplex: scilicet substantialis, et accidentalis. Verit. q. 21, 6, 5^m | 9^m. * Confessio 28, 92, etc. Confirmatio 30. Conservatio 8. Consilium 19. Contentio 1, 2. Contingens 10. Con-

MONARCHIA

- trarium 15. Contritio 11. Contumelia 4. Conversio 12. Corona 3, 5. Credere 12. Crudelitas. Cultus 10. Datio 15. Daemon 17, 102, etc. Demonstratio 11. Denominatio 1. Deus 39, 147, 338. Dictio 3. Definitio 8, 36, 44. Distantia 7. Divisio 5, 13. Docere 5.
- 4 Omnis modus, secundum se est bonus. Sed dicitur malus per accidens, quia est minor quam debet, vel respectu hujus. Similiter species, et ordo 1^a q. 5, 5, 4^m | Verit. q. 21, 6, 10^m. * Aequivoca 3, etc. Aeternitas 36. Doctor 3. Doctrina 1. Dominium 13. Donum 6, 11, 22. Effectus 10. Elephas 8. Ens 1, etc. Enuntiatio 5. Esse 56, 78, 89. Eva 1. Evangelium 7. Eucharistia 7, 83, 118, etc. Excessus 2. Exemplar 5. Fides 113, 131. Fieri 1. Filiatio 9. Finis 77, 99. Flagellum 3. Forma 4, 47, 51, 68. Fortitudo 33, 42, 43, 58. Fructus 3, 4. Generatio 29, 33, etc. 51, 59, 67, 68, 72. Genus 3, 5. Grammaticus. Gratia 137. Habere 1, 6. Habitus 30, 60, 65, 82. Heroes 2. Homo 33, 39. Humilitas 23. Idea 9, 11. Imaginatio 3. Imago 24. Imperfectio 4. In 15. Infinitum 6, 23. Intellectus 35, 116, 162, 176, 222, 231, etc. Intentio 23, 24. Ira 3, 10, 17, 62. Jacob 5. Jactantia 5. Jejuniunum 23, 26, 40. Juramentum 16. Jus 3, 20. Justificatio 16, 35, 44. Legitimitas 1, 3. Lex 12, 41, 76, 118. Liberum 15. Litigium 2. Logica 8. Loqui 2, 3. Ludus 4, 6, etc. Lumen 1. Magi 11, 12. Magis 1. Magnanimitas 7, 22. Martyrium 5. Materia 39. Matutinae 3. Medium 6, 8. Mendacium 18. Metaphysica 38. Miraculum 5, 8, 10, 11, 39, 41. Misericordia 12.
- 5 In quolibet actu virtutis, oportet esse modum, ex commensuratione potentiae ad objectum 3, d. 29, 1, c. * Missio 5, 8, 11, 9, 41. Mors 12. Motus 21, 32, 57, 58, 81. Natura 48. Necessitas 5. Ninivitarum. Nobilitas 1. Nomen 18, 31, 60. Omnis 3. Operatio 8, 10, etc.
- 6 Modus rei est in ipsa re, consequens substantiam ejus 4, d. 16, q. 3, art. 1, q. 2, 4^m. * Oppositio 19, 20. Oratio 74. Ordo 4, 92. Papa 9. Passio 21, 87, 100, 120, 131. Peccatum 177. Poenitentia 75. Perfectio 20. Permissio 2. Perseverantia 4, etc. 9. Persona 21, etc. Pietas 9, 10. Potestas 13. Praeceptum 36, 37, 72, 90, etc. Praedicamentum 6. Praedicari 37. Primitiae 2. Princeps 28. Principium 2. Processio 4, 9, 15, etc. Pronomen 5. Prophetia 55, 57, etc. 79. Propositio 10, etc. Providentia 21, etc. Prudentia 5. Qualitas 12, 14, 15. Quantitas 13, etc. Qui est 2. Ratio 28, 50. Regula 6. Relatio 51, 75. Religio 44. Scientia 59, etc. 75, etc. 110, 113, 114, 124, 125, 127, 145, 146. Scriptura 12, 15, 16. Semen 7. Sensus 8, 9, 27. Sermo 1. Significatio 4, 5. Symbolum 10. Similitudo 9. Spes 25. Spiritus 20. Status 8. Subjectio 4. Subsannatio. Substantia 8. Sum. Suppositum 4, 10. Temperantia 8. Tentare 1, 6, 18. Tempus 27.
- 7 Non ponitur modus in Deo, quasi qualitas ejus. Po^a q. 10, 2, 10^m. * Christus 14, 50, 196. Theologia 13, 14. Unitas 38, 51. Usura 3, 9, etc. 28, 32, etc. 44, 70, 124, 139. Verbum 5, 30, 78, 69, 80, 85. Virtus 3, 9. Visibile 2. Visio 9. Vivere o. Voluntas 6, 38, 76. Votum 18.
- 8 Modus significandi in divinis nominibus, est quadruplex. Nomen 69.
Moles. Aequalitas 10, 28. Cete 2, 7. Deus 78. Quantitas 13, 16.
Molestia. Amor 62. Delectatio 61. Fortitudo 18. Halietus. Infestus. Mansuetudo 2. Mulier 12. Peccatum 205. Usura 189.
Molle. Mollities 2. Pertinacia 2. Punctus 6. Tabula 2.
Mollescere. Delectatio 60.
Mollificatio. Amor 258.
- 1 MOLLITIES proprie respicit defectum delectationum. Sed deliciae respiciunt causam impeditivam earum, scilicet laborem vel aliquid tale. Ideo deliciae, sunt quaedam mollities 2-2, q. 138, 1, 2^m. Concupiscibilis 6.
- 2 Mollis dicitur, qui recedit a bono propter tristitias causatas ex defectu delectationum, quasi cedens debili moventi, non autem si gravi moventi cedat 2-2, q. 138, 1, c. * Aegritudo 4. Incontinentia 5, 6. Ludus 6, 8, 10, 12.
- 3 Mollities est vitium oppositum perseverantiae. Et causatur dupliciter: scilicet ex consuetudine, et ex naturali dispositione 2-2, q. 138, 1, o. | 2, c. * Luxuria 14. Mollescere. Mollificatio. Mulier 6, 14, 16, etc. Ornatus 3, etc. Pertinacia 3.
- 4 Qui patiuntur muliebria, dicuntur molles, quasi mulieres effecti 2-2, q. 138, 1, 1^m.
- Momentaneum. Momentum. Instans o. Visio 15.
Momentum sumitur dupliciter: scilicet pro instanti, et pro tempore imperceptibili 1^a Cor. 15, lect. 8, meo. * Bonitas 223. Instans o. Momentaneum. Nunc.
- Monachus comedens carnes, non peccat mortaliter, nisi sit contra praeceptum praelati, vel comedat ex contemptu regulae seu statuti. Quol. 1, q. 20, o. * Advocatus 9. Benedictio 7. Canonicus. Confessio 78. Consecratio 14, etc. Eleemosyna 22. Episcopus 23, 27. Obedientia 35, etc. 37, etc. Professio o. Religio 65. Regularis o. Sarabaitae. Usura 248.
- 1 MONARCHIA quadruplex declaratur, quo ad principium, finem, et durationem, scilicet dominium sacerdotale, regale, politicum, et oeconomicum. Opus. 20, Lib. 3, c. 10 | 12. * Princeps 8.

MONETA

- 2 In qualibet monarehia, ab initio saeculi, tria se invicem comitata sunt: scilicet divinus cultus, sapientia scholastica, et potentia saecularis. Opus. 20, lib. 2, fi. | Lib. 3, c. 12. * Christus 169, etc.
- Monasterium. Consecratio 11. Religio. 44, 48, 61, 86, 88.
- 1 MONETA propria debet haberi in qualibet patria. [Opus. 20, lib. 2, c. 15. * Campsoria 1, 8. Haeresis 29. Pecunia. Usura 211, etc. 214, etc.
- 2 Cudentes falsam monetam, possunt juste occidi in iudicio saeculari, et rebus suis spoliari 2-2, q. 11, 3, c. | 4, d. 13, q. 2, 3, c.
- Moniali s. Abbatissa o. Consecratio 14. Raptus 5. Tonsura.
- Monitio. Interpellari. Lex 149. Matrimonium 1, 131. Paterna. Praedicare 8. Princeps 21.
- Monastica. Legispositiva 3. Imprudentia 2. Moralis 8. Politica 1. Prudentia 46, 47. Scientia 131.
- Mons generatur naturaliter, et corrumpitur naturaliter. Job 9, lect. 1, meo. Antichristus 6. Cete 1. Generatio 15. Grando. Iudicium 75. Justus 12. Maledicere 4. Paradisus 10. Sal. Samaria. Samuel 1. Sion 3. Terra 8. Vapor 6.
- 1 MONSTRUM contingit indispositione materiae ut ex principio proximo, et ex caelesti signo ut ex principio remoto. Ideo reducitur ad causas naturales. Et non est miraculum 2, d. 18, q. 1, 3, 6^m | Cg. 2, c. 40, 2^m | Verit. q. 23, 1, c. | Po^a q. 6, 2, 8^m | Ma. q. 16, 6, c. prin^o. * Daemon 111. Natura 38. Sexus 2.
- 2 Monstra dicuntur peccata, inquantum sunt ex peccato in actu naturae a fine ultimo, non autem a fine proximo 1-2, q. 21, 1, 1^m | 2^m | 3, d. 29, 3, c.
- Montanus. Haeresis 68, 108, 116.
- Mora. Angelus 472, etc. 527, etc. 542, etc. Appellare 1. Delectatio 86, 87. Denuntiatio 1. Immorari. Lex 173. Peccatum 96, 97. Periculum 8, 9. Prolixitas. Purgatorium 6. Usura 298. Uxor 19.
- 1 MORALIS philosophia habet hoc proprium, scilicet considerare operationes humanas, ut ordinantur adinvicem, et ad finem. Ethic. lect. 1, prin^o. * Actio 37. Actus 135, 137. Angelus 519. Animal 71. Ars 35. Artificiale 5. Beatitudo 48. Beneficium 3. Bonitas 230. Circumspectio. Circumstantia 3, 4, 18. Debitum 4. Decimae 2, etc. Delectatio 78, etc. 108. Demonstratio 8, 9. Differre 9. Doctrina 17. Ethica. Ethos. Finis 127. Fortuna 9.
- 2 Operatio humana ordinata in finem, vel homo voluntarie agens propter finem, est subjectum philosophiae moralis, sicut motus vel res mobilis, est subjectum philosophiae naturalis. Ethic. prin^o. Physica 6. * Honor 30. Inconsideratio. Iudicium 16. Iustitia 59. Lex 39, 84. Malum 52. Materia 49. Musica 2. Naturale 21, 22. Objectum 14. Ordo 39, 40. Organum 5. Ornatus 12. Passio 97, etc. Per se 9. Philosophia o. Physica 15. Praeceptum 56. Sabbatum 13. Scientia 23, 24. Sensus 37, etc. Socrates 1, 2. Synderesis 1.
- 5 Moralis philosophiae pars triplex: scilicet monastica, oeconomica, et politica. Ethic. lect. 1, meo. * Veritas 49. Virtus 207. Vox 12.
- 4 Moralia specificantur ex fine 1^a q. 48, 1, 2^m | 2, d. 34, 2, 3^m | d. 42, q. 2, 3, c. * Usura 5, 189, 209.
- 5 In moralibus periculum est diversa sentire et opinari. Opus. 73, prin^o.
- Morbis. Assumere 56. Damnatio 36, 52, 56. Dolor 39. Ficus. Medicina 1. Medicus 5. Missa 4. Mors 38. Unctio 10, 17. Vertigo o. Vitium 4, 5.
- Mordere. Daemon 37. Damnatio 29, 50. Synderesis [6, 9. Spina. Tribulatio 23. Unctio 4. Vermis 2.
- Mori. Poena 79. Usura 181.
- Moriens licite requiritur, ut post mortem revelet statum suum, nisi hoc fiat ex dubitatione in fide. Quol. 3, 22, o. * Absolvere 6, 26. Aranea 1. Ascendere 17. Aureola 15, 16. Baptismus 49, 140, etc. 159, etc. Confirmatio 20. Crucesignatus o. Damnatio 2, 3. Eleemosyna 29. Eucharistia 194. Futurum 3. Innocentia 2, etc. Martyrium 4, 10, etc. Matrimonium 139. Naturale 16, 17. Peccatum 440. Poena 69, 76, etc. Suffragia 1, etc. Unctio 4, 25, 27. Unicornis. Votum 56, 62, 79.
- Morosa. Cogitatio 10, etc. Delectatio 84, etc. 111. Peccatum 96, 97.
- 1 MORS, et omnis defectus corporalis, et rebellio carnis ad spiritum, sunt poena peccati primorum parentum, consequens poenam principalem scilicet subtractionem originalis iustitiae 1-2, q. 85, 5, o. | q. 87, 7, c. | 1^m | q. 94, 5, 2^m | q. 100, 8, 3^m | q. 102, 5, 1^m | 2-2, q. 153, 2, 1^m | 2^m | 3^m | q. 164, o. | 3^a q. 1, 4, 2^m | q. 14, 1, c. | 3, c. | 2^m | 4, c. | 3^m | q. 52, 5, c. | 2, d. 28, 2, 5^m | d. 30, q. 1, 1, o. | 3, d. 16, q. 1, 1, o. | 2, 4^m | d. 21, q. 1, 2, c. | 4, prolo. prin^o | d. 4, q. 2, a. 1, q. 3, o. | d. 15, q. 1, a. 4, q. 2, 3^m | d. 20, art. 1, 3, 3^m | d. 43, art. 1, q. 1, 5 | Cg. 4, c. 50, 1^m | 52 | 55, 11^m | 78, 1^m | Ma. q. 4, 3, 4^m | q. 5, 4, o. | Opus. 3, c. 195 | 196 | 197 | 193 | Rom. 5, lect. 3, fi. | Hebr. 9, lect. fi. * Peccatum 288.
- 2 Causa mortis et aliorum defectuum corporalium in natura humana, est duplex: scilicet remota, idest contrarietas principiorum, et proxima, scilicet peccatum 2-2, q. 164, 1, 1^m | 3^a q. 14, 3, 2^m | q. 15, 2, 1^m | Hebr. 9, lect. fi. * Absolvere 6, 26.

MORS

- 3 Mors ut justa poena, est a Deo, non autem ut est malum naturae humanae 1-2, q. 85, 5, c. | q. 94, 5, 2^m | q. 100, 8, 3^m | 2-2, q. 164, 1, 4^m | Hebr. 9, lect. fi. fi. * Abstinencia 7. Mdam 84. Angelus 593.
- 4 Mors ut poena peccati originalis, principaliter pertinet ad animam, inquantum amisit virtutem conservandi corpus a corruptione. Ma. q. 4, 3, 4^m. * Anima 123, etc. 233. Animal 79. Apostoli 44. Mranea 1. Caro. Caelum 121. Cete 7. Condemnatus. Confessio 5, 32. Confessor 1. Congregatio 1. Contritio 8, 13. Corruptio 10, 15.
- 5 Mors et alii defectus, non sunt aequaliter in omnibus, triplici ratione, scilicet propter peccata parentum, utilitatem filiorum, et diversam complexionem 1-2, q. 85, 5, 1^m | q. 87, 7, 1^m | 2-2, q. 164, 1, 4^m | 2, d. 32, q. 1, 3, 5^m | 3, d. 16, q. 1, 1, o. | Ma. q. 5, 4, c. * Crucesignatus o. Crux 4. Decretum. Dispensatio 19. Elias 1. Episcopus 27. Eucharistia 194. Euthyeches. Exorcismus 13. Fatum 5. Finis 35. Fortitudo 17, 18, 20. Framca. Haereditas 4. Haeresis 23, 24, 30, 31. Impoenitentia. Jejunium 21. Iudicium 54, 55. Lacus 2. Liber 28. Lignum 24.
- 6 Nullus homo liberatur a necessitate moriendi, nisi per gratiam, sicut nec a causa ejus, scilicet a peccato originali 2, d. 23, 2, 5^m | 3, 5^m. * Malum 45. Mansuetudo 2. Maria 61. Martinus. Matrimonium 116, etc. 139. Mendacium 14. Natura 39. Naturale 16, 17. Opprobrium 1. Occidere 6, etc. Passio 71. Pater 21.
- 7 Primi parentes senescendo inceperunt mori die qua peccaverunt, licet postea multum vixerint 2-2, q. 16, 4, 1, 8^m. * Peccatum 5, 106, etc. Poena 44, 80, etc. Phase. Piscis 4. Pythagoras 7. Porta 2. Religio 73, 74. Resurrectio 55, 46. Salvati 1. Somnus 1. Testamentum 2. Timor 22, 50. Tribulatio 10. Via 12.
- 8 Ante resurrectionem, omnes moriuntur 1-2, q. 81, 3, 1^m | 3^a q. 46, 11, 1^m | 2, d. 31, q. 1, 2, 2^m | 4, d. 43, art. 4, q. 1, o. | q. 2, c. | d. 47, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m | Ma. q. 4, 6, 1^m | Opus. 3, c. 234 | 252 | 1^a Thes. 4, lect. 2, fi. * Umbra 3. Unctio 4, 27. Usura 60, 81, 97, 177, 242, 243, 253, 276. Uxor 20, etc. Vindicatio 6. Votum 56, 62.
- 9 Mors violenta accidit ex hoc, quod nocumto illato, natura cedit. Quol. 1, 3, c.
- 10 Poena mortis in praesenti, non infligitur pro quolibet peccato mortali, sed tantum pro peccato inferente damnum irreparabile, vel pro horribili deformitate 2-2, q. 66, 6, 2^m | q. 108, 3, 2^m.
- 11 Nullus debet eripi de morte, contra iura 2-2, q. 10, 12, 2^m | q. 59, 4, 3^m | 3^a q. 68, 10, 1^m | Quol. 2, 7, 2^m.
- 12 Quilibet tenetur liberare proximum incidentem in latrones a morte, secundum conditionem et modum suum. Quol. 5, 17, 2^m.
- 13 Mors est duplex: scilicet corporalis, et spiritalis. Et secunda est peior quam prima, ratione loci, et amissae spei. Psal. 33, fi.
- 14 Mors ut privatio vitae, vel ut terminus alterationis praecedentis, est poena damni. Non autem est poena sensus. Nec affligit, nisi ratione alterationis praecedentis 2-2, q. 164, 1, 7^m. * Absolvere 6, 26. Affinitas 13. Annihilatio 5. Dispensatio 19. Dolor 12, 13, 38, etc. 44. Finis 35. Fortitudo 17, 18, 20. [Furtum 11. Futurum 3, 5.
- 15 Mors inquantum privat primum bonum hominis, scilicet esse, est in maxima poenarum. Sed inquantum privat vitam malam, est remedium poenarum 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m | Verit. q. 26, 6, 8^m. * Iudicium 54, 55.
- 16 Mors est meritoria, licet sit poena: quia boni bene utuntur bonis ac malis, sicut mali male utuntur 2-2, q. 164, 1, 6^m.
- 17 Mors illata, etiam pro criminibus, aufert totam poenam pro criminibus debitam in alia vita, vel partem poenae, secundum quantitatem culpae, patientiae et contritionis, non autem mors naturalis 2-2, q. 25, 6, 2^m | 4, d. 20, art. 1, q. 3, 3^m | d. 21, q. 1, art. 3, q. 2, 3^m. * Laus 2. Meritum 111. Naturale 16, 17. Poena 44, 30, etc. Vindicatio 6.
- 18 Mors et alii defectus naturae, causant dolorem et timorem, quia sunt contra naturam particularem 1-2, q. 42, 2, 3^m.
- 19 Mors secundum se, est odibilis naturaliter, sed est appetibilis, propter beatitudinem 1-2, q. 5, 3, c. | 3^a q. 46, 6, c. | 4^m | 3, d. 17, L. | d. 28, L. | 4, d. 49, q. 1, art. 1, q. 4, 4^m | Cg. 3, c. 18, 6^m | Virt. q. 2, 11, 8^m | Ethic. 3, lect. 18, fi.
- 20 Aliquis appetit mortem per accidens dupliciter: scilicet vel propter aliquod bonum acquirendum, vel propter aliquod malum vitandum. Et similiter aliquis diligit mortem, non affectu, sed effectum 3, d. 17, L. | dist. 28, L. | 4, d. 15, L. | meo.
- 21 Quilibet tenetur mori pro salute animae proximi certa. Aliter est de consilio 2-2, q. 26, 5, 3^m | 3, d. 29, art. 8, q. 2, 2^m | Virt. q. 2, 11, 9^m | Opus. 18, c. 16, fi.
- 22 Exponere se et suos, periculo mortis, pro liberatione personae per quam sustentatur ecclesia vel respublica, est laudabile 2-2, q. 32, 6, c. | 3, d. 29, 3, c. | 4, d. 15, q. 2, art. 4, q. 1, c. Civis 3. * Amicitia 42. Circumcisio 18, 19. Episcopus 27. Felicitas 6. Innocentia 2, etc. Martinus.
- 23 Virtuosus maxime tristatur de morte sua, quia privatur maximo bono, quo maxime dignus est, scilicet vita, et virtutibus, secundum praesentem usum: licet quidam gaudeant propter spem

MORTALE

- beatitudinis 2-2, q. 123, 8, c. | 3^a q. 46, 6, 4^m | 3, d. 15, q. 2, art. 3, q. 3, c. | d. 28, L. | Ethic. 3, lect. 18, fi. * Martyrium 8, etc. Matrimonium 116, etc. Mendacium 14.
- 24 Dolendum est de morte amici, sed moderate quadruplici de causa: scilicet primo propter defectum corporis deficientis, secundo propter discessum et separationem quae dolorosa est amicis, tertio quia per mortem fit commemoratio peccati, quarto quia per mortem fit commemoratio mortis nostrae 1^a Thes. 4, lect. 2, prin^o. * Christianus. Meritum 111. Necis. Peccatum 106, 192, 202, 201, 377, 408, 411, 437. Porta. Uxorcidium. Vultus.
- 25 Deceus fuit Christum mori 3^a q. 50, 1, o. | q. 52, 1, c. | Cg. 4, c^o 55, 11^m | Quol. 2, 2, o. | Opus. 2, c^o 7 | Opus. 3, c^o 227 | 234, fi. | Opus. 60, c^o 15, 16, 19. * Adoratio 7. Agnus 4. Angelus 193. Baptismus 159, etc. 183, 187, 189. Corpus 70. Passio 87.
- 26 Immo necessarium fuit Christum mori 4^a q. 14, 2, o. * Descendere 5, 8, 11.
- 27 Christus habuit simpliciter necessitatem moriendi absolutam, etiam si non occideretur, secundum aliquos, sed ratione humanitatis tantum: necessitatem vero finis habuit etiam ratione personae 3^a q. 14, 2, o. | 3, d. 16, q. 1, 2, o. | d. 18, 1, 3^m | 4, o. * Dolor 38.
- 28 Necessitas mortis non erat sub humana voluntate Christi 3, d. 16, q. 1, 3, o. * Eucharistia 242. Haeresis 23, 24, 30, 31.
- 29 Nullius puri hominis vita vel mors, est in voluntate ejus, nisi quo ad aliquam causam, sed semper est naturaliter. Utraque autem erat in voluntate Christi. Quol. 1, 3, c. | Opus. 3, c^o 237 | Mat. 27, fi. e. | Jo. 10, lect. 4, fi.
- 30 Mors Christi dicitur dormitio, quia non per violentiam, sed per propriam voluntatem mortuus fuit. Psal. 40, me^o.
- 31 Immo mors Christi fuit violenta 3, d. 21, L.
- 32 Mors Christi fuit violenta ex parte naturae humanae, licet personae ejus non potuerit inferri violentia: sed quantum in occidentibus fuit, intulerunt mortem 3^a q. 11, 2, o. | q. 46, 3, 2^m | q. 47, 1, o. | 3, d. 21, L. | Quol. 1, 3, fi. | Opus. 3, c^o 231.
- 33 Christus mortuus est ex obedientia et charitate, triplici ratione: scilicet ratione justificationis humanae, ratione reconciliationis divinae et ratione victoriae Christi 3^a q. 47, 3, o. | q. 48, 2, 3, c. | q. 49, 1, c. | 4, 3^m | q. 51, 4, c. | q. 53, 1, c. prin^o | Cg. 4, c^o 55, 13^m | 16^m | Opus. 3, c^o 227 | Rom. 5, lect. 2, fi. | lect. 5, fi. * Humilitas 19. Judaei 19.
- 34 In symbolo fidei dicitur, quod Filius Dei est passus, mortuus et sepultus 2-2, q. 1, 8, c. | q. 2, 7, o. | 3^a q. 50, 2, b. | c. fi.
- 35 Christus non fuit debitor mortis, sed eam sustinuit, ut mortem nostram destrueret 3, d. 21, q. 1, 2, c. | q. 2, 2, c. | 1^m | Hebr. 9, lect. fi. fi.
- 36 Mors Christi in fieri causavit nostram salutem, merendo eam: non autem in facto esse, sed tantum effective, destruendo mortem animae, idest peccatum et mortem corporis 3^a q. 50, 6, o. | q. 51, 1, 2^m | 2, 4^m | 4, c. | 2^m | q. 53, 2, c. | 3^m | q. 56, 1, 4^m | Gal. lect. 1, fi. * Latro 2, 3. Occidere 18, 19. Passio 85, etc.
- 37 Mors Christi est causa efficiens gratiae et causa sufficiens salutis nostrae 3^a q. 50, 6, o. | q. 51, 1, 2^m | 2, 4^m | 4, c. | 2^m | q. 53, 2, c. | 8^m | q. 56, 1, 4^m | Gal. lect. 1, fi. * Poena 69, 74, 79, 80, 82, 94, 95.
- 38 Christus noluit mori ex morbo, nec in senectute, sed ex passione illata et in juventute, ne invitus, vel ex infirmitate putaretur mori 3^a q. 46, 3, 2^m | 9, 4^m | q. 51, 3, c. * Sacerdos 9.
- 39 Christus fuit simpliciter mortuus 3^a q. 50, 4, c. | 5, c. | 3^m | 3, d. 21, q. 1, 3, o. | Quol. 1, q. 2, 2, o. | Quol. 2, 1, c. | 2^m | Quol. 3, 4, c. | 2^m | Opus. 3, c^o 236.
- 40 Immo cum sit Deus, erat immortalis. Opus. 2, c^o 5 | 7^m.
- 41 Licet Deus sit immortalis, tamen convenienter confitemur, unigenitum Dei Verbum fuisse passum et mortuum: quia non haec ei attribuimus secundum naturam divinam, sed secundum naturam humanam, quam pro nostra salute in unitatem personae assumpsit 2-2, q. 1, 8, c. | Opus. 2, c^o 5 | 7. Sacrificium 37, etc. Satisfactio 32, etc. Sepultura 10, etc.
- 42 In morte Christi, fuit separata anima a corpore 3^a q. 50, 3, b. | c. | 4^m | 4, c. | 1^m | 6, c. | q. 52, 3, c. | q. 53, 1, 1^m | q. 51, 1, c. | 3, d. 21, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | 4^m | 2, 2^m | 3, b. 2 | q. 2, 1, 1^m | 3, c. | Quol. 2, 1, c. | Quol. 3, 4, c. | Opus. 3, c^o 236 | 237.
- 43 In morte Christi, deitas non fuit separata ab anima ejus 3^a q. 50, 3, o. | 4, 1^m | q. 52, 3, c. | q. 53, 4, c. | 3, d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, o. | Quol. 2, 1, c. | Quol. 3, 4, 1^m | Opus. 3, c^o 236 | Psal. 21, prin^o a.
- 44 Nec a carne ejus 3^a q. 50, 2, o. | 3, 1^m | 4, 1^m | 6, c. | q. 52, 3, c. | q. 53, 1, 2^m | 4, c. | q. 76, 1, 1^m | 3, d. 2, q. 2, art. 1, q. 1, o. | q. 3, 4^m | art. 3, q. 2, 1^m | d. 21, q. 1, art. 1, q. 1, o. | Spiritu. 3, 5^m | Quol. 3, 1, c. | Quol. 3, 4, 1^m | Quol. 4, 6, c. | Opus. 3, c^o 236.
- 45 Nec a sanguine ejus 3^a q. 25, 2, c. | Quol. 5, 5, c. * Christus 2, 100, 175, 202, 214. Tabernaculum 5.
- 46 Nec ab aliqua parte ejus, quae esset tunc de veritate naturae humanae 3, d. 2, q. 2, art. 1, q. 3, 3^m | 4^m | a. 21, q. 2, 1, 4°. Morsus. Daemon 37. Porphyrio.

MOTUS

- 1 MORTALE ut dicit naturam cui convenit mori, est differentia essentialis hominis 3^a q. 54, 2, 2^m | 2, d. 19, 3, 5^m | d. 32, q. 1, 3, 5^m | Opus. 3, c^o 157.
- 2 Oppositum videtur dicere 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m. * Abstinencia 7. Abstractio 20. Adam 74. Anima 49. Apostoli 20. Cor 9. Culpa 4. Cupiditas. Deus 170. Gratia 86. Martyrium 12. Peccatum 412. Resurrectio 33, 34.
- Mortalitas. Adam 74, 75.
- Mortiferum. Adam 81. Praeceptum 122.
- Mortificatio. Angelus 529. Cythara. Operatio 48, etc. Peccatum 167, 169, 436. Poenitentia 105. Sacrificium 35. Uter.
- 1 MORTUUS patitur detrimentum, si tardetur exequutio eleemosynarum, quas prius mandavit fieri, non quidem quo ad meritum, nec ut puniatur, sed quo ad effectum remedii 4, d. 45, q. 2, a. 2, q. 2, 4^m | Quol. 6, 13, o. | 14, c. * Adam 53. Affinitas 13. Ambrosius 2. Angelus 457. Anima 123. Anniversarium. Apparere 11. Aqua 2. Beatitudo 125. Caput 7. Circumcisio 18, 19. Corpus 27, etc. Daemon 72, 106. Damnatio 2, 3. Descendere 11. Desertum. Dispensatio 19. Equus 3. Eucharistia 138, etc. Felicitas 6. Haeresis 92. Indulgentia 27. Innocentia 3. Ira 48. Joannes 17. Lamina. Lazarus 2.
- 2 Tardans eleemosynas mortuorum, peccat, nisi forte tardet parum, ut venditis melius rebus, plures det eleemosynas 2-2, q. 106, 4, o. | 4, d. 45, q. 2, a. 2, q. 2, 4^m | Quol. 6, 14, o. Suffragia 7, 8. * Luctus 1. Maria 61. Martyrium 8. Matrimonium 139, etc. Missa 27. Moriens. Mors o. Officium 15. Operatio 48, etc. Ordo 105. Passio 121, 122. Poena 66, 73, 76, 77, 80. Poenitentia 105, etc. Psalmus 10. Purgatorium 2. Pythagoras 7. Restitutio 21. Resurrectio 25, 48, 49. Sanctus 11. Sepultura 1, etc. Usura 239. Votum 56, 62, 79.
- 1 MOS primo significat consuetudinem, idest frequentiam eorum quae sunt in potestate nostra; secundo actum, vel inclinationem appetitus humani, a natura, vel consuetudine, vel infusione 1-2, q. 58, 1, c. | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 2, c. | d. 33, q. 1, a. 2, q. 3, 4^m | 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m | Virt. q. 1, 10, 18^m | Ethic. 2, lect. 1, prin^o. * Actio 37. Actus 125. Ars 1, 9, 17, 35, 49.
- 2 Genus moris incipit, ubi primo dominium voluntatis invenitur 2, d. 24, q. 3, 2, c. * Bonitas 230. Catechismus 7. Circumstantia o. Cohors 1. Consuetudo o. Cultus 11, 17. Defectus 4, 7, etc. Demonstratio 8. Deus 328. Differre 9. Doctrina 17. Eleemosyna 5. Ethica. Ethos. Finis 127, 128. Haeresis 5, 6, 11. Idolatria 5. Infidelitas 5. Malum 52. Materia 49. Matrimonium 124. Officium 13, 14. Ordo 39, 40. Passio 67, etc. Peccatum 31.
- 3 Mores in brutis, dicuntur per similitudinem ea quae fiunt ab eis ex passionibus appetitus 1-2, q. 24, 4, 3^m | q. 58, 1, c. | 3, d. 23, q. 1, art. 4, q. 2, c. | d. 33, q. 1, art. 2, q. 3, 4^m. * Per se 9. Praeceptum 56. Praedicator 3, etc. Praelatio 13, etc. Prophetia 17. Ratio 55. Religio 41. Salomon 3. Scientia 23, 68. Scholaris. Sepultura 2, 4, 6.
- 4 Mores divinos, debemus imitari 2-2, q. 10, 11, c. prin^o | Opus. 62, o. * Tribulatio 18. Virtus 207. Vitium o.
- 5 Quilibet debet conformari moribus eorum inter quos conversatur, nisi sint contra Deum. Quol. 10, 12, c. | 1^m. * Usura 13, 103.
- Motio. Commovere. Cor 7. Intellectus 221. Motus 58, 60. Praecipere. Providentia 48. Salvare 9.
- 1 MOTIVUM. Vis motiva sensitiva duplex: scilicet naturalis et animalis. Opus. 43, c^o 5, o. * Activum. Actus 172.
- 2 Vis motiva naturalis est, quae non movet per apprehensionem, nec est subiecta imperio rationis. Et talis est virtus vitalis et pulsativa quae movet arterias et cor, secundum dilatationem et constrictionem. Et huiusmodi virtus est in corde, sicut in proprio organo. Unde solum habet esse in animalibus perfectis, pulmonem et cor habentibus. Et haec vis per spirationem et respirationem est principium contemperandi calorem cordis et corporis. Opus. 15, c^o 5. * Anima 272, 290, 354.
- 3 Vis motiva animalis est, quae movet per apprehensionem. Et est triplex: quia quaedam movet per modum dirigentis, quaedam per modum imperantis et quaedam per modum exequentis. Opus. 43, c^o 5. * Animata. Appetitus o. Apprehensio 5. Beatitudo 168. Circumstantia 16. Clericatus 10. Credere 30. Directivum. Finis 119. Homo 27. Honor 16. Intellectus 213, 216, 228, 276. Ira 18, etc. Jactantia 4. Magi 2, 12. Maledicere 2. Misericordia 15, etc. Peccatum 47, 74. Poenitentia 51. Relatio 40. Sensus 10. Substantia 18. Temperantia 11.
- Motus necessario praecedat mobile dignitate, non autem duratione 2, d. 2, q. 1, 3, 4^m | Po^a q. 3, 18, 21^m. Accidentaliter 1. Angelus 113, 142. Anima 100, 103, etc. 123. Caelum 133, etc. Calor 7, 12, 16, 17. Charitas 48. Corpus 36. Forma 30, 31, 102. Grave 1, etc. Labor 7. Liberum 24. Motus 51. Passio 45. Physica. Potentia 47. Prudentia 74. Semon 6. Usura 259, 260. Vacuum 2.
- Motum. Anima 317.
- 1 MOTUS non est ens completum, sed est via in ens, quasi existens inter potentiam puram et actum purum 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, c. | Phy. 3, lect. 3, fi. * Actio 15, 49, 50, 51, 56, 111, 121, 122. Annihilatio 1, 2.

- 2 Motus importat relationem 2, d. 1, q. 1, 5, 8^m. * Assimilatio 3. Caelum 79, 133. Charitas 74. Creatio 1, etc.
- 3 Motus proprie significat actum imperfectum mobilis: sed secundum similitudinem, praedicatur de omni operatione 1^a q. 9, 1, 1^m | q. 14, 2^m | q. 18, 1, c. | 3, 1^m | q. 19, 1, 3^m | q. 50, 1, 2^m | q. 53, 1, 2^m | q. 58, 1, 1^m | q. 59, 1, 3^m | q. 73, 2, c. | 1-2, q. 31, 2, 1^m | q. 109, 1, c. | 2-2, q. 179, 1, 3^m | q. 180, 6, c. | 3^a q. 21, 1, 3^m | q. 34, 2, c. | 1, d. 37, q. 4, 1, c. | 1^m | d. 45, 1, 3^m | 3, d. 31, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 5, q. 3, 1^m | d. 49, q. 1, a. 2, q. 3, 2^m | Cg. 1, c^o 13 | Lib^o 2, c^o 80, fi. | Verit. q. 4, 1, 1^m | q. 24, 1, 14^m | q. 28, 9, 11^m | Po^a q. 10, 1, c. | Anima. 5, c. | Phy. 7, lect. 1, fi. | Anima. 3, lect. 12, prin^o a. * Delectatio 1, etc. Diffidentia. Divisio 17, 18, 19.
- 4 Omnis motus vel mutatio est actus existentis in potentia, inquantum hujusmodi 1^a q. 9, 1, c. | 1^m | 1, d. 8, q. 3, 1, c. | Cg. 2, c^o 17, 1^m | Phy. 3, lect. 2, o. | lect. 4, me^o. * Dubitatio 1. Ens 15. Eucharistia 106, etc. 113. Expectatio 2. Fides 108, etc. 143.
- 5 Motus dicitur aequivoco, de operatione corporali et spirituali 1^a q. 18, 3, 1^m | q. 53, 1, o. | q. 56, 1, 3^m | 1, d. 37, q. 4, 1, o. | 2, d. 5, q. 1, 1, 2^m. * Generatio 7, 19, 24. Gratia 46. Judex 13. Mensura 18. Metaphysica 8, 28, 30, 31.
- 6 Motus univocatur ad minus in intentione generis. Ideo in omnibus motibus ordinatis ad invicem, est una mensura communis 2, d. 2, q. 1, 1, 3^m. * Moralis 2. Passio 1, 13, 19, 27, 29, 65, 68. Physica 1, 3, etc. Quantitas 32. Rota. Tempus 4, 7, 10, etc. Terra 13. Vacuum 2. Virtus 211.
- 7 Omnes species motus aequaliter conveniunt in communi ratione motus 1, d. 15, q. 4, 2, 2^m | 2, d. 2, q. 1, 1, 3^m | 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m.
- 8 Omnis motus vel mutatio, sequitur aliquam potentialitatem 1^a q. 9, 1, c. | 1, d. 8, q. 3, 1, 2, c.
- 9 Motus duplex: scilicet naturalis et voluntarius. Et de ratione utriusque est, quod sit a principio intrinseco 1-2, q. 6, 1, 3^m | 4, 5, c. * Actus 4, 169. Aer 2, 11. Aeternitas 14, 20, 27, 36. Amor 178, 224. Angelus 113, 142. Augmentum 1, 5, 6, 9, 13. Certitudo 11. Cessare 5. Charitas 66, 74, etc. 115. Concupiscibilis 5, etc. 10, 11. Contemplatio 23. Cor 3, etc. Delectatio 3, etc. 12, 32, 63, 73. Definitio 23. Demonstratio 15, 16. Dies 3, 25. Diffidentia. Divisio 17. Dolor 19. Duratio 2. Esse 47, 50.
- 10 Motus naturalis est tantum ad unam partem et perficitur quiete naturali, et est corporis existentis extra ubi naturale: voluntarius autem est ad opposita 1^a q. 20, 1, c. | 3, d. 14, 3, c. * Eucharistia 106, etc. 113, 118, 136. Expectare 2. Fieri 1, 8, 9. Forma 133. Generatio 7, 19, 24. Grave 1, etc. Haeresis 146. Ignis 7. Illuminatio 1, etc. Imago 11. Inclinatio 4. Infidelis 10. Instans 2, 6, etc. Invidia 4. Justitia 21. Liber 11. Magi 2. Maledicere 2. Mare 2. Mathematica 3. Materia 25, 36, 44, 45. Mensura 18. Meritum 80. Misericordia 2. Modestia 1, etc. 8. Mutatio o. Natura 22. Peccatum 41, 98. Primi o.
- 11 Motus dicitur naturalis dupliciter: scilicet a principio activo, vel a principio passivo et materiali 1-2, q. 6, 5, 2^m | 3^a q. 32, 4, c. 2, d. 18, q. 1, 2, c. | 3, d. 3, q. 2, 1, 6^m | 4, d. 43, a. 1, q. 3, c. fi. | Cg. 3, c^o 22, 1^m | Virt. q. 1, 8, 18^m | Meta. 7, lect. 8, me^o | Phy. 2, lect. 1, me^o. * Providentia 30. Relatio 53. Scientia 46. Velox o.
- 12 Motus dicitur tripliciter naturalis: scilicet ex principio activo intrinseco, ex dispositione cum inclinatione ad contrarium et sine ea 2, d. 18, q. 1, 2, c. | 3, d. 22, q. 3, art. 2, q. 2, c.
- 13 Motus reducitur ad genus sui termini, inquantum procedit de potentia ad actum, quia terminus est in motu in potentia | 3^a q. 62, 4, 2^m | Po^a q. 3, 3, 8^m | Anima. 7, 3^m. * Actio 56. Aequari 1. Aeternitas 14, 20, 27, 36. Agens 21, etc. 45. Amor 178, 204, 205, 206, 226, 230, 251, 253. Annihilatio 1, 2. Avis 2. Bonitas 39. Concupiscibilis 5, etc. 10, 11. Contrarium 25. Corruptum 2. Creatio 8, etc. Creatura 23, 34. Dispositio 3, etc. Divisio 17, etc. Dubitatio 1. Ens 15. Ex o. Fides 90, 108, etc. Fieri 1, 8, 9. Finis 6, 118, 119. Generatio 7, 19, 21, 32, 70. Ignis 7.
- 14 Motus reducitur ad genus sui termini, quo ad substantiam suam, licet ponatur in praedicamento passionis, inquantum importat ordinationem moventis et mobilis 3^a q. 62, 4, 2^m | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 2, 1^m | Po^a q. 3, 3, 8^m | Phy. 3, lect. 5, fi. 1. * Illuminatio 1, etc.
- 15 Motus abstrahit ab utroque termino, scilicet ab agente et patiente 2, d. 40, 4, 1^m | Phy. 3, lect. 4, fi. etc. * Imago 11, 12. Instans 6, etc. 23, etc. Intellectus 213. Intensio 3. Intentio 10. Justificatio 5, 6. Medium 3, etc. Memoria 11.
- 16 Impossibile est, motum esse in aliquo genere, ejus specierum ratio consistit in indivisibili, ut substantia et situs. Phy. 4, lect. 7, prin^o * Mutatio 4. Natura 15, etc. Naturale 8, 10. Nihil 1, 4. Numerus 18. Operatio 113. Passio 19. Physica 5. Pollutio 1, 6, 7. Principiatum 1. Processio 1, etc. Qualitas 7, etc. 14. Quando 2.
- 17 Nullus motus denominatur a subjecto, sed a termino 3^a q. 35, 1, 2^m. * Quantitas 18, 27, 32.

- 18 Terminus motus duplex: scilicet res ad quam tendit et quies in ea. Et uterque duplex: scilicet totius et partis 1^a q. 5, 6, c. | 1-2, q. 11, 3, c. | q. 12, 2, o. * Quies 1, etc. Relatio 53. Scientia 96. Seraphin 2. Spes 2, 17.
- 19 Ad hoc quod aliquid sit terminus motus, requiruntur duo: scilicet quod habeat speciem, non autem quod sit in via ad speciem, et quod sit integrum. Eth. lect. 9, prin^o. * Successio o. Tempus 4. 7. Transsubstantiatio. Vox 4.
- 20 Unitas cujuslibet motus consideratur principaliter ex termino. Poster. lect. 41, me^o.
- 21 Unius motus non possunt esse plures termini ex eadem parte, nisi subordinati 1-2, q. 12, 3, 2^m.
- 22 Abjectio termini a quo et introductio termini ad quem, sunt unus motus et duplex mutatio. Verit. q. 28, 1, 6, c. Alteratio 6.
- 23 Motus sumit speciem a termino, sed a principio habet quod sit motus naturalis. Cg. 2, c^o 17, 2^m | Po^a q. 6, 4, 8, c. Divisio 19.
- 24 Motus ratione suae speciei, requirit terminum a quo et terminum ad quem 4, d. 12, q. 1, a. 3, q. 2, c.
- 25 Motus accipit speciem a termino ad quem, non autem a termino a quo 1^a q. 23, 1, 3^m. * Natura 15, etc. 19, etc.
- 26 Omnium motuum corporalium, subjectum primum est unum et fines sunt diversi; sed in motibus spiritualibus est e converso. Cg. 3, c^o 58, fi.
- 27 Subjectum motus, est ens completum, idest ens in actu; subjectum vero mutationis, est ens in potentia 2, d. 1, q. 1, 2, c. | Po^a q. 3, 2, c. * Actio 4, 33, 36, 49, 50, 51, 67, 72, 111, 112, 121, 122. Actus 168. Amicitia 10. Amor 168, 259, 276. Aquila 1.
- 28 Motus existentis in potentia est propter indigentiam suam, non autem motus existentis in actu, sed est propter indigentiam alterius 1^a q. 53, 2, 3^m.
- 29 Motus est actus imperfecti, sed operatio est actus perfecti 1^a q. 18, 1, c. | 3, 1^m | q. 53, 1, 2^m | q. 56, 1, 3^m | q. 58, 1, 1^m | q. 59, 1, 3^m | q. 73, 2, c. | 1, d. 4, q. 1, 1, 1^m | d. 7, q. 1, 1, 3^m | d. 37, q. 4, 1, 1^m | 2, d. 11, q. 1, 1, c. | Anima. lect. 6, fi. | lect. 10, me^o. * Contrarium 25. Fieri 1, 8, 9. Ignis 7. Numerus 18. Primi o.
- 30 In motu discreto, potest dici aliquid moveri in termino a quo, et in termino ad quem et in quolibet ubi in quo est mobile, quia successio diversorum ubi dicitur motus; non autem in motu continuo 1^a q. 53, 1, 1^m | 3, 3^m.
- 31 Quaelibet pars motus continui, est motus; non autem in motu discreto 1, d. 37, q. 4, 1, 3^m | 2, 2^m.
- 32 Quando ex una causa proveniunt multi motus, tantum primus motus respicit necessario illud principalis, quod respicit causa: ceteri vero respiciunt principalis quod convenit ei secundum propriam rationem 1-2, q. 36, 1, 3^m.
- 33 Motus, et partes ejus, differunt specie: quia forma totius et formae partium, differunt specie. Virt. q. 5, 4, c. | Eth. 10, lect. 5, me^o.
- 34 Motus qui fiunt per diversa organa, differunt specie, ut ambulatio et volatio. Eth. 10, lect. 5, me^o | Meta. 10, lect. 11, prin^o.
- 35 Oppositum videtur dicere. Phy. 7, lect. 8, prin^o.
- 36 Motus aquae differt specie a motu terrae, et motus aeris a motu ignis; quia unus motus simplex, est tantum unius corporis simplicis, et e converso. Cae. lect. 4, prin^o.
- 37 Motus dupliciter comparantur ad instrumenta, per quae fiunt motus: scilicet ut ad principia activa, et ut ad subjecta. Verit. q. 22, 10, 2^m.
- 38 Ante quodlibet mutatum esse, est moveri 1, d. 37, q. 4, 2, 2^m. Aer 2, 10, 11. Anima.
- 39 Philosophi secundum ordinem mobilium, posuerunt ordinem substantiarum separatarum 4, d. 45, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 40 In nullo motu praeter alterationem, abjicitur vel imprimitur aliquid in mobili 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, c.
- 41 Nomen motus et distantiae, et omnium hujusmodi, derivatum est a motu locali ad omnes alios motus 1-2, q. 7, 1, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 3, c. | Po^a q. 10, 1, c. prin^o. * Appetitus 17, 19, 26, 33, 50, 56, etc. 66, 67, 71, 72, 75, 86. Calor 2, 3, 7. Continuum 3.
- 42 Sine motu locali, nullus alius motus potest esse. Cg. 3, c^o 82, 5^m | Meta. 12, lect. 8, fi.
- 43 Motus localis est causa aliorum motuum. Quol. 3, 6, 2. * Daemon 112, etc. Descendere 10.
- 44 In motu locali includuntur omnes alii motus, ut in causa, propter primum motum: quia est causa omnis motus corporalis 1, d. 8, q. 3, 3, 3^m | Phy. 4, lect. 17, prin^o. * Duratio 2. Eucharistia 118. Ex 4. Forma 133.
- 45 Motus localis est perfectior ceteris motibus 1^a q. 110, 3, c. | 2-2, q. 180, 6, c. | 2, d. 12, 1, 5^m | Cg. 3, c^o 82, 5^m | Po^a q. 6, 3, c. | Ma. q. 16, 10, 1^m | Phy. 8, lect. 14, fi. 1. * Generatio 22. Illuminatio 1, etc. Infinitum 25. Invidia 4. Locus 22, etc.
- 46 Motus localis est primus 1^a q. 67, 2, 3^m | 2-2, q. 180, 6, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 3, c. | Cg. 3, c^o 82, 5^m | 102, fi. | Po^a q. 6, 3, c. | Ma. q. 16, 10, c. | Phy. 4, lect. 17, me^o | lib. 8, lect. 14, o. * Luna 3. Mensura 18. Meritum 80. Mundus 7. Natura 19, etc.

MOTUS

- 47 Nullus motus praeter localem, est simpliciter continuus 1. d. 8, q. 3, 3. 3^m | Cg. 2, c. 37 | Meta. 12, lect. 5, prin^o 1, fi. | Phy. 6, lect. 5, fi. etc. | lib. 8, lect. 5, me^o | Sensu. lect. 16, fi. * Processio 1, 6, 46. Quies 1, etc. Rota. Spirituale 10, etc. Successio o. Tempus 12, 32.
- 48 Nullus motus potest esse perpetuus, nisi motus localis, nec etiam localis, nisi circularis. Cg. 3, c. 82, 5^m.
- 49 Per motum localem nihil acquiritur in mobili, sed tantum acquiritur aliquid extra scilicet locus 1^a q. 110, 3, c. | 2, d. 7, q. 3, 1, 3^m | d. 8, 2, c. | d. 12, 1, 5^m | d. 14, L. | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 22, q. 3, 1, 1^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 44, q. 2, a. 2, q. 5, c. | a. 3, q. 2, 1^m | 4^m | d. 47, q. 2, a. 2, q. 1, c. | Cg. 3, c. 82, 5^m | Verit. q. 26, 1, c. | Po^a q. 6, 3, c. | Ma. q. 16, 10, c. | Meta. 12, lect. 7, fi. | Phy. 8, lect. 14, fi. 1 | Cae. lect. 6, me^o.
- 50 In motu proprie sunt duo: scilicet continuitas, et successio. Ratione primi, motus mensuratur loco, ratione secundi, mensuratur tempore 1, d. 8, q. 3, 3, c.
- 51 Nulla vis apprehensiva movet, nisi mediante vi appetitiva. Verit. q. 26, 3, 1^m. * Accessus 2. Actio 68, 72.
- 52 Necesse est esse aliquod movens, omnino immobile 1^a q. 2, 3, c. | q. 9, 1, o. | q. 75, 1, 1^m | 1, d. 18, q. 3, 1, 3^m | 2, d. 24, q. 2, 3, c. prin^o | 3, d. 27, q. 1, 3, c. | Cg. 1, c. 13 | Meta. 12, lect. 6, o. * Actus 37.
- 53 Motus semper ab immobili procedit, et ad aliquid quietum terminatur 1^a q. 79, 8, c. | q. 82, 1, c. fi. | q. 84, 1, 3^m | q. 115, 3, c. | Verit. q. 4, 1, 3^m | q. 15, 1, c. | q. 16, 2, c. | Spiritu. 10, c. | Anima. 3, lect. 15, fi. * Agere 30.
- 54 Primum movens in quolibet genere, est non motum in illo genere motus 3^a q. 12, 3, c. | q. 22, 4, c. | 3, d. 24, q. 2, 3, c. prin^o | d. 27, q. 1, 3, c. | Meta. 12, lect. 7, fi. * Amor 164, 165. Angelus 113, 142. Anima 226. Animal 31.
- 55 Deus movet, sicut desideratum et intellectum, non quidem semper a moto, sed a seipso 1^a q. 105, 2, 2^m.
- 56 Ordo communis divinitus institutus hoc habet, ut corporalis creatura ab ipso Deo moveatur spiritu mediante: licet possit quandoque praeter ordinem causarum secundarum, aliquid agere cum sibi placuerit, ut patet in operibus miraculosis. Opus. 10, q. 1, o. * Apostoli 35, 37. Appetitus 16, etc. 33, 42, 51. Assentire 3, etc. Calor 12, 13, 16, 17, 21.
- 57 Quanto mobile est propinquius primo motori, tanto est uniformius in motu imperfecto: quia est perfectius et magis in actu, et minus in potentia, et magis pro operatione quo ad modum agendi; non autem quo ad effectus. Verit. q. 24, 1, 14^m. * Causa 44, 48. Caelum. Cete. 7. Charitas 25, 48, 50. Cholera. Continentia 17.
- 58 Motio primi moventis non recipitur eodem modo in omni mobili, sed secundum proprium modum uniuscuiusque 1, d. 8, q. 3, 1, 4^m | Ma. q. 3, 2, c. * Continuum 2, 3. Cor 3, etc. Corpus 18, etc. 31, 36, 45, etc. Cultellus.
- 59 In omnibus moventibus ordinatis, virtus secundi derivatur a primo: quia secundum non movet nisi inquantum movetur a primo 1-2, q. 93, 3, c. | q. 109, 1, c. * Daemon 27, 53, etc. 97, etc. 112, etc. Demonstratio 15, 16.
- 60 In omnibus motoribus et mobilibus ordinatis, motor inferior habet motum proprium, et praeter hoc, sequitur motum superioris motoris 2-2, q. 2, 3, c. | 4, d. 17, q. 2, a. 2, q. 4, c. Natura 34. Desiderium 3, 4. Deus 315, etc.
- 61 Inferius non necessario movetur ad motum superioris, nisi referatur ad illud unica et simplici forma. Opus. 28, c. 2. * Dolabrum. Ens 13, 15. Ethica. Ex 4. Excaecatio 1, 7. Exemplum 2. Finis 34, 36, 136.
- 62 Res naturalis, dupliciter non potest ab aliquo moveri: scilicet propter impedimentum fortioris motoris, vel quia non subjicitur ei quo ad illud 2-2, q. 104, 5, c. * Forma 38, 114. Fortitudo 41. Gratia 13, 25, 47, 63, 69, etc. 84, 150, 154.
- 63 Omne quod movetur, ab alio movente movetur 1^a q. 2, 3, c. | 1, d. 45, 1, 3^m | Cg. 1, c. 13 | Meta. 5, lect. 14, prin^o | Phy. 7, lect. 1, o. | lect. 2, prin^o.
- 64 In moventibus et motis, non proceditur in infinitum 1^a q. 2, 3, c. | q. 51, 3, 3^m | 4, d. 40, 1, 1^m | Cg. 1, c. 13 | 44, prin^o | libo 2, c. 70, 1^m | Meta. 2, lect. 2, fi. | Lect. 3, o. | Phy. 7, lect. 2, o. | Libo 8, lect. 8, o. | Lect. 11, fi. * Grave 8. Homo 37. Humanitas 10.
- 65 Res in tantum indiget moveri ab alio, inquantum est in potentia quo ad exercitium actus, vel quo ad determinationem objecti 1^a q. 2, 3, c. | 1-2, q. 9, 1, c. * Ignis 7, 15. Infinitum 25. Instrumentum 1, 5.
- 66 Movens et motum, oportet esse simul in principio tantum 1, d. 37, q. 1, 1, c. | Po^a q. 3, 11, 5^m. * Intellectus 42, 216, etc. Intentio 10.
- 67 Licet moventis et moti sit unus actus communis scilicet motus, tamen operatio utriusque est alia. Cg. 2, c. 56, fi. * Invidia 4. Iudicium 85.
- 68 Impossibile est motum a pluribus motoribus esse unum, conti-

MOTUS

- num, et regularem. Cg. 1, c. 42, 4^m | Libo 2, c. 56 | Phy. 3, lect. 22, 23, o. * Justitia 57. Justificatio 13, etc. 22, etc. Labor 7. Leo 1. Liberum 24. Lux 2, 19, 23, 24. Medium 3, 4, 5.
- 69 Motum regularem, et semper continuum, oportet esse a motore qui non movetur per se, nec per accidens. Cg. 2, c. 89, fi. * Mollities 2. Natura 18, etc. Necessitas 1, 7. Omnipotentia 4. Operatio 37, 47. Oratio 45. Passio 29, 53. Peccatum 41, 93, 105, 131, 133, 401, etc. Poenitentia 52, 135. Perfectio 29. Physica 2, 4, etc. Potentia 37. Primi o. Prudentia 74.
- 70 Omne movens, trahit ad se, vel pellit a se 1-2, q. 23, 3, c. | Phy. 7, lect. 3, o. | Libo 8, lect. 23 fi. * Ratio 56.
- 71 Omne movens dat moto tria: scilicet inclinationem, motum, et quietem 1-2, q. 23, 4, c. | q. 26, 2, c. | Virt. q. 4, 3, c. | Opus. 3, c. 107. * Reptile 1. Sensualitas 10, etc. Sensus 10, etc. Servitus 18. Spes 33. Spirituale 6, 10, etc. Subjectio 2.
- 72 Aliquid movet ad perfectionem sui dupliciter: scilicet per inclinationem naturalem, ut in motu naturali, et per inclinationem appetitus animalis vel intellectualis 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 1, c. * Timor 1, 2. Tragocdia 1. Trahere o. Vacuum 2. Varro. Verbum 1, 5, etc. 17.
- 73 In omni motu et mutatione, est duplex processus: scilicet inter terminos, et inter movens et mobile. Po^a q. 3, 3, c. * Christus 163. Usura 120, 121, 259, 260. Uti 6, etc. Virtus 4, 115, 161. Visibile 3. Visio 3. Visus 4, 7. Votum 1.
- 74 Omne movens se, habet partes, secundum quarum unam est in actu, et secundum alteram est in potentia 1^a d. 8, q. 3, 1, 3^m | Cg. 1, c. 13 | Ma. q. 2, 11, 8^m | Spiritu. 3, 4^m | Anima. 9, 6^m | Meta. 5, lect. 14, prin^o | Phy. 8, lect. 9, 10.
- 75 Omne movens se, dividitur in duas partes: scilicet in partem moventem, et partem motam, quod convenit tantum animatis 3^a q. 32, 4, c. | 2, d. 18, q. 1, 2, c. | Cg. 1, c. 13 | Libo 2, c. 64, 4^m | 70, 1^m | Libo 3, c. 23, 2^m | Verit. q. 22, 3, c. | Phy. 8, lect. 9, 10, o. * Agens 53. Animal 34, etc. Finis 6, 36, 119. Infidelis 8, 10. Intellectus 72, etc. 216, etc. 228. Justificatio 22, etc.
- 76 Idem secundum diversa, potest se movere, non autem secundum idem 1-2, q. 9, 3, o. | q. 51, 2, 2^m | 2-2, q. 59, 3, c. | Ma. q. 2, 11, 8^m | q. 6, 20^m.
- 77 Eorum quae moventur a principio intrinseco, quaedam movent se, scilicet omnia quae cognoscunt finem, non autem alia 1-2, q. 6, 1, c.
- 78 Moventium se, quintuplex gradus: scilicet secundum executionem tantum, ut plantae, secundum formam imperfecte, ut fixa, vel perfecte ut bruta: secundum finem aliquorum, ut homo, vel universaliter, ut Deus 1^a q. 13, 3, c. * Peccatum 41. Puer 7. Relatio 40. Vita 1, etc. Voluntarium 3, 5, 7, 15.
- 79 Subjectum motus localis, est ens completum in esse primo, et in omni proprietate intranea rei 2, d. 12, 1, 5^m.
- 80 Aliquid dicitur moveri secundum essentiam suam dupliciter: scilicet vel quia ejus essentia est terminus motus per se, vel est aliquid conjunctum essentiae, ut locus vel quantitas. Primum corrumpitur, non autem secundum 1, d. 17, q. 2, 1, 3^m | Virt. q. 1, 11, 3^m. * Accessus 2. Actio 36, 80, 81. Actus 11. Acr 2, 10, etc. Agens 18, 19. Agere 14, 30, 31. Agilitas 2. Amor 46, 264, 276. Angelus 113, 142. Anima 226. Apis 2. Apostoli 11, 15, 35, 37. Ars 20. Mugurium 1. Bonitas 39. Cete 7, 15. Cholera. Contrarium 25. Cor 2, etc. Corpus 3, 11, 16, etc. 31, 45, etc. Corruptum 2. Creatio 7, etc. 35, 46. Cultus 3. Daemon 27, 113.
- 81 In omni natura, in qua differt operatio a substantia, oportet esse aliquem modum motus 1^a q. 9, 2, o. | 1, d. 8, q. 3, 1, 4^m. * Desiderium 3. Deus 89, 287, etc. 315, etc. 390, etc. 440. Dies 3, etc. Diffidentia. Dispositio 6, 8. Dolor 19.
- 82 Non omne quod movetur, est corpus 1, d. 17, q. 2, 1, 3^m. * Aevum 3. Donum 14. Elix. Esse 47, 50. Heraclitus.
- 83 Oppositum videtur dicere, secundum quod antiqui naturales posuerunt 1^a q. 75, 1, 1^m.
- 84 Non omne quod movetur est corpus, nisi per se in motu naturali 1^a q. 75, 1, 1^m | 11, d. 17, q. 2, 1, 3^m. * Fructus 11. Futurum 6, 8. Grave. Habitus 2, etc. Haeresis 146. Homo 37. Ignis 7. Imperare 7, 18. Incipere 2.
- 85 Dicimus corpus essentialiter moveri secundum locum: quia de loco ad locum ejus subjectum transfertur. Virt. q. 1, 11, 8^m.
- 86 In omnibus rebus creatis est aliquid stabile, ad minus materia prima, et aliquid mobile sive ad motum pertixens, vel ad operationem: et quantum ad utrumque, res indigent gubernatione, alias in nihilum deciderent 1^a q. 103, 1, 2^m. * Inclinator 4. Infinitum 25. Instans 2, etc. Instrumentum 1, 5, 11. Intellectus 218, etc. Iudicium 85. Labor 4, 7. Locus 27, etc. Luminare 4. Luna 3. Lux 23, 24. Magi 2. Materia 21, 35, etc. Natura 4, 15, etc. Nubes 2.
- 87 Omne quod movetur, manet secundum aliquid, et secundum aliquid transit, ideo est compositum 1^a q. 9, 1, c. * Ornatus 10. Passio 9, 25, 63. Pavor. Pes. Physica 1, 4, etc. Planetar o. Processio 6. Prophetia 34, 57. Prudentia 9. Puer 3, 7. Purgatio 8. Quies 1, etc. Rota. Sacramentum 88. Spes 38, 45, 58. Stella 4, etc. Stultitia 1, 9.

MOYSES

- 88 Omne quod movetur, suo motu acquirit aliquid, et pertingit ad aliquid, ad quod prius non pertingebat 1^a q. 9, 1, c. * Subjectio 2. Tarditas 2. Tempus 4, 7, 10, etc. Terrae motus 1. Vacuum 2. Velox o. Ventus 4.
- 89 Aliquid movetur in loco sicut est in loco, scilicet vel per se, vel per accidens dupliciter: scilicet vel ut forma, vel ut corpus motum ad motum alterius 4, d. 10, a. 3, q. 4, c. * Virtus 49, 51, 219. Visus 4, 7, 8. Vita 4, 26.
- 90 Nihil movetur per accidens, moto eo in quo est, nisi sit in eo definitive. Ideo Deus non movetur per accidens 1, d. 37, q. 4, 1, 4^m | 2, d. 8, a. 4, q. 4, c. | 4, d. 10, a. 3, q. 4, c. * Christus 150, 154, 159, 160. Uti 23.
- 91 Id quod est in aliquo, movetur ad motum ejus in quo est, secundum quod dependet ab eo, non autem aliter. Ma. q. 2, 11, 15^m.
- 1 MOYSES, secundum Dionysium, propter multam suam mansuetudinem, fuit dignus apparitione divina. Ideo mansuetudo debet maxime appeti 2-2, q. 157, 4, a. 1 | Psal. 24, meo. * Abstractio 19. Aer 13. Angelus 448, 619. Animal 74, etc.
- 2 Immo divina essentia non potest apparere alicui intellectui creato, sine lumine supernaturali idest gloria 1^a q. 12, 2, c. | 1^m | 5, o. * Aureola 24. Baptismus 4. Circumcisio 3, 15. Claritas 5.
- 3 Moyses ostenditur Deum per essentiam vidisse, in quodam raptu, sicut et de Paulo dicitur, ut in hoc judaeorum legifer et doctor gentium aequarentur, secundum Augustinum. Verit. q. 10, 11, 1^m. Deus 171. Paulus 9. * Confessio 10. David 1.
- 4 Moyses fuit sacerdos, quasi sacra dans: quia accepit sacra a Deo immediate, et ea primo dedit populo: non autem fuit sacerdos, ex officio offerendi 4, d. 19, l. prin^o. * Deus 171, 172. Error 12. Festum 1, etc. 6. Jejunium 15, 16, 18, 19. Jeremias 2. Lex 18. Matrimonium 44, 124. Minister 1, etc. Miraculum 39. Naasson. Occidere 9.
- 5 Moyses non habuit faciem cornutam, sed radiantem 2^a Cor. 3, lect. 2, meo. * Paulus 13. Peccatum 252, 253. Praeceptum 32, 139. Prophetia 10, 29, 79, 80, 81. Raptus 11. Scriptura 17. Sensus 41. Transfiguratio 2, 3. Usura 78, 295. Uxor 12, etc. Virginitas 35. Muliebria. Miles 5. Mollities 4.
- 1 MULIER facta est ex viro, quadruplici ratione: scilicet ut primus homo esset similis Deo, in ratione principii, ut eam plus diligeret, ut ei praeesset, ut significaret quod Christus est principium ecclesiae 1^a q. 92, 2, o. * Abraham 25. Absolvere 9.
- 2 Mulier debuit produci seorsum, in prima rerum productione, ut esset major discretio sexuum in hominibus, et ut vacent magis operationi nobiliori scilicet contemplationi 1^a q. 92, 1, c. Accusatio 13, 23, 24. Adam 66, 77, etc. 91.
- 3 Mulier facta fuit in adiutorium viri, quo ad generationem tantum: quia in aliis melius adjuvatur vir per virum, quam per mulierem 1^a q. 92, 1, c. prin^o | q. 98, 2, b. 2 | Opus. 73, c^o 17. * Adoptio 6. Affectio 4. Amazones o. Amor 239, 270.
- 4 Mulier in statu innocentiae, fuit imperfectior viro, et secundum corpus, et secundum animam: non autem in statu gloriae 1^a q. 92, 1, 2^m | 2, d. 21, q. 2, 1, 2^m. Angelus 468. Assumere 36, 41. Baptismus 117, 118, 140, etc. Bellum 9. Castitas 4, 7, 11.
- 5 In statu innocentiae, fuissent tot mulieres, quot viri 1^a q. 99, 2, 3^m | 2, d. 20, q. 2, 1, 1^m | Quol. 5, 8, o. * Caecilia. Clavis 12. Circumcisio 27. Civis 4. Cognatio 7, 8. Coma o. Conceptio 2, 38, etc. Costa o. Debitum 14, etc.
- 6 In actu tentationis diaboli, mulier assumebatur quasi instrumentum tentationis ad deiciendum virum; quia mulier erat infirmior viro, unde magis seduci poterat 2-2, q. 165, 2, 1^m. * Daemon 98. Delbora 1. Delectatio 88, 89.
- 7 Mulier propter elationem praecedentem, seducta est, ut crederet quod serpens haberet usum loquendi, non quidem per naturam, sed supernaturaliter 1^a q. 94, 4, 1^m | 2^m | 1-2, q. 89, 3, 2^m | 2-2, q. 163, 1, 4^m | 4, 1^m | 2, d. 22, q. 1, 1, o. | L. | d. 23, q. 2, 3, 1^m | 2^m | Verit. q. 18, 6, 3^m | 1^a Tim. 2, lect. 3, meo. * Devotio 12. Diana. Divortium o. Docere 5. Dominium 8, 9.
- 8 Naturale est mulieri, quod comam nutriat, propter dispositionem naturalem scilicet humiditatem et inclinationem 1^a Cor. 11, lect. 2, meo | 1^a Tim. 2, lect. 2, meo. Coma. * Eva o. Fornicatio 5, etc. Haeresis 117. Imago 22, 32. Incontinentia 6. Incubus. Lex 170. Luxuria 5, 9, 14, 20. Maleficium 4. Maria 2. Mas. Matrimonium 1, 2, 81, etc. Meretrix o. Miles 5, 10. Mollities 4. Nubere. Nuptiae o. Occidere 16. Ordo 97, 99. Ornatus 1, etc.
- 9 Mulieri dicitur naturale, concipere filium, quod tamen non potest naturaliter, nisi semine maris suscepto. Verit. q. 24, 10, 1^m.
- 10 Illud quod est contra hoc naturale, nihil prohibet esse perpetuum, sicut quod aliqua mulier, perpetuo absque prole remaneat. Verit. q. 24, 10, 1^m. * Papa 10. Pollutio 1. Princeps 6. Resurrectio 30. Semen 10, etc. Sexus o. Sirenac.
- 11 Mulier ignobilis sublimat se, si contrahat matrimonium cum nobili viro. Psal. 12, prin^o. * Sobrietas 5. Subjectio 4.
- 12 Solent mulieres in tribus molestae esse viris: scilicet in contemptu virorum, in superfluo victu, et in superbiae fastu. Isa. 4, prin^o. * Tentare 14, etc. Testis 7. Thomas 2. Verecundia 2. Vestis 7. Vir. Virginitas 13, etc.
- 15 Aufertur mulieribus virorum solatium quantum ad quatuor, qui-

S. Th. Opera omnia. Index.

MULTITUDO

- bus delectantur mulieres: scilicet in virorum pulchritudine, in virorum fortitudine, in virorum dignitate, et in virorum jucunditate. Isa. 3, fi. * Vinum 6.
- 14 Arguit Deus mulieres dupliciter: scilicet de superbia, et de lascivia. Isa. 3, meo 3, prin^o. * Usura 253, etc.
 - 15 Superbiam mulierum arguit Deus dupliciter: scilicet superbiam in corde, et superbiae signum in corpore. Isa. 3, lect. 3, prin^o.
 - 16 Arguitur lascivia mulierum in quatuor, quibus homines ad lasciviam provocabant: scilicet in ipso visu, in lusu, in incesso, et in lascivo ornatu. Isa. 3, meo. 3, prin^o.
 - 17 Inspectio mulierum ordinatur ad aliquid noxium, scilicet ad concupiscendum 2-2, q. 167, 2, c. | Job 31, lect. 1, prin^o.
 - 18 In mulieribus non est sufficiens robor mentis ad hoc, ut concupiscentis resistent 2-2, q. 149, 4, c. | q. 165, 2, 1^m | 1^a Cor. 11, lect. 1, fi. * Luxuria 25.
 - 19 Sanctificatus est tamen vir infidelis aliquando per mulierem fidem, idest aliquando contingit, quod unus eorum per alium convertitur ad fidem, sicut Sisinius per Theodoram Romae tempore Clementis conversus est. Et similiter mulier infidelis, per virum fidem, idest per ipsius admonitionem et doctrinam 1^a Cor. 7, lect. 2, meo.
 - 20 Non est crimen mulieris per violentiam violatae, si consensus non adsit 2-2, q. 64, 5, 3^m.
 - 21 Minus malum est mulieribus carnaliter commisceri, quam in vilia declinare flagitia. Opus. 29, libo 4, c^o 14.
 - 1 MULTIFORME secundum essentiam est posterius uniformi: secundum respectus autem est e converso. Verit. q. 5, 2, 2^m. Deus 321.
 - 2 Principium dicitur multiforme dupliciter: scilicet secundum essentiam et secundum effectus. Verit. q. 5, 2, 2^m. * Perfectio 42. Uniforme.
 - Multiloquium est filia gulae 2 2, q. 148, 6, c. | Ma. q. 11, 4, c. * Scurrilitas 2.
 - Multiplicatio. Absolvere 32. Angelus 53, etc. 404. Anima 72, 78, 79. Animal 28. Anthropospatos. Augmentum 21. Beatus 46. Benedictio 8. Bonitas 21. Causa 22. Circumstantia 25. Clamor 5. Costa 6, 7. Forma 33. Gaudium 2. Idem 3, 4. Infinitum 2, 3, 6, 12. Intellectus 16, 243. Jubilus 2. Lux 17. Maria 43. Mathematica 12. Missa 24. Nomen 43. Omnis 4. Operatio 28, etc. Oppositio 1, 4, 5, 19, etc. Panis. Passio 9. Processio 5, 20. Relatio 23. 95. Sacramentum 129, 144. Spes 37. Templum 7, 8. Tribus. Vita 41. Usura 29, 46, 49, 50, 51, 54, 183, 186, 256, 202, 294. Uxor 9.
 - Multiplicitas non est in Deo 1, d. 24, q. 2, 1, c. * Adam 63, 64. Amor 113. Chalcedonenses. Caecilia. Circumstantia 23. Consecratio 3. Corpus 32. Crux 4, 5. Deus 6, 310. Divisio 12. Embryo 4. Error 11. Fatum 3. Idea 17. In 20. Malum 63. Matrimonium 6. Nomen 32, 38. Oratio 27. Ordo 12. Peccatum 298, etc. Poena 12. Praedestinatio 38. Sensus 40, 41. Simplex 2, 4. Simplicitas. Societas 1. Spiritus 10. Terra 2. Tyrannus 1. Usura 7. Uxor 20. Verbum 27. Visio 15.
 - 1 MULTITUDO praeter multa, est tantum in ratione, sed multitudo in multis, est etiam in rerum natura. Po^a q. 3, 16, 16^m.
 - 2 Multitudo est quod est divisibile secundum potentiam in partes non continuas. Meta. 5, lect. 15, prin^o b. Accidentaliter 3. Actio 5, 82, etc. 117. Actus 117, etc. Addere 14. Adjectivum 6. Adoratio 6. Aequivoca 1, etc. Aeternitas 17, 41. Afferre. Agens 89. 90. Allicere. Amor 285. Angelus 55, 67, 211, 219, 346, 402, 404. 466, 482, 503, 517, 600. Anima 70, etc. 102, 163, 191, 304. Animal 9. Apostoli 21, 55. Avaritia 23. Baptismus 21. Beatitudo 18. Bonitas 227. Caelum 27. Caerimonia 6, 8. Capitale 1. Caput 2. Causa 23. Cereus. Cete 5, 6, 7. Charitas 54. Circumstantia 23. Civitas 1, etc. Cogitatio 1. Cognitio 38. Collectivum. Compositio 10. Commune 2, 14. Confessio 14, 71, 72. Consilium 13. Contrarium 24. Corpus 32. Creatura 7. Crimen. Damnatio 31, 66. Debitum 18. Demonstratio 13. Deus 3, 310. Differre 2. Dispensatio 23. Dispositio 21. Dissensio 4. Distinctio 2. Diversitas 5. Divinatio 1. Divisio 8. Christus 134, 135, 178, etc. 213. Doctrina 2. Dulcedo 5. Ecclesia 4. Eleemosyna 39. Elementum 7, 10. Elephas 3. Ens 19, 28. Epicycli 2. Esse 69. Eucharistia 11, 80, 88. Exemplar 3. Experientia 2. Fides 19, 113. Fieri 19, etc. Flumen 2. Forma 19, etc. 45, 133, 144, 147. Fortitudo 8. Fructus 19. Galilaea 2. Generale 1. Generatio 39, 63. Genus 16. Gratia 105. Habitus 53, 54, 60, 77. Haeresis 84, 150. Homo 33, etc. 40, 41. Idea 18, 45. Imperare 3. In 4. Individuum 6. Infernus 3. Infinitum 2, etc. Insensibilitas 3. Intellectus 16, 17, 34, etc. 53, etc. 175. Intentio 10, 12. Invidia 11. Hypothetica. Ira 6, 7. Jejunium 8. Jesus 5. Justitia 82. Latria 3. Lex 38, 56. Liberalitas 16. Litigium 1. Magdalena 4. Magnificencia 6. Matrimonium 33. Minister 6. Missa 15, 22, etc. Missio 42. Natura 39. Nomen 71, 72, 83. Officium 2. Opinio 4. Ordo 69. Pars 16, 29, 40. Pax 15. Peccatum 24, 27, 46, etc. 83, 159, 389, 390. Perfectio 21. Persona 13, 18, 32, etc. Poena 60. Potentatus. Potentia 56. Praeceptum 8, 71, 152. Princeps 3, 29. Principatus 8. Processio 5. Prudentia 29. Purgatorium 2. Relatio 27, 28, 95, 97. Requirit 2. Scandalum 20. Scientia 3, 123. Schisma o. Seditio 1. Signum 5. Speculum 6. Spes 35. Suppositum 8, 9. Templum 3. Trabere 2. Trinitas

MULUS

4. Unctio 22. Unio 3. Unitas 35, etc. Universale 14, 24. Universum 6. Usura 29, 87, 178, 188, 226, 300. Uxor. Verbum 19, 21. Veritas 40, 45. Vinum 4. Virginitas 35. Virtus 113, 114, 121. Vita 41.
- Multum. Agricultura 3. Amicitia 21. Angelus 53, 503. Apostoli 27. Assimilatio 12. Augmentum 16. Auctoritas 3. Beatitudo 68. Cete 7. Debitum 18. Densitas 1. Deus 198. Eleemosyna 28. Eucharistia 228. Finis 16. Gratia 43, 121. Insensibilitas 2. Intellectualis 9. Invidia 10. Ira 24, 42. Lyeurgus. Misericordia 18. Mors 7. Multitudo. Pax 12. Peccatum 280. Pluvia 4. Potus. Sacerdos 17. Scientia 80. Spes 35. Tarditas 1. Taurus. Temperantia 6. Timor 22. Usura 148, 299, 300. Venus 2.
- 1 MULUS est piger, non currens et luxuriosus, licet non generet, et omnia indifferenter portat. Psal. 31, fi.
- 2 Mulus potest generari ex equo et asina: quia sunt ejusdem generis proximi, licet differant specie. Verit. q. 3, 8, 4^m | Po^a q. 3, 8, 16^m | Meta. 7, lect. 7, fi. * Equus 1.
- Mundana quaelibet reducuntur ad tria: scilicet ad honores, ad divitias et ad delitias 1-2, q. 168, 3, 4^m | 4, c. * Advena 2. Amor 286, 287. Aqua 5. Festum 13. Lex 172. Oratio 20. Papa 1, 6, etc. Religio 86, 87. Timor 45, 52, etc. 63. 64. Vestis 6. Vinculum 2.
- Mundare. Doctrina 5. Fides 106. Lavare. Lepa 1. Maria 18. Purificatio. Sacerdos 17, 20, etc. Sacramentum 112. Verbum 71. Vestis 2.
- 1 MUNDITIA cordis duplex: scilicet ab affectionibus inordinatis per virtutes et dona appetitus, et a phantasmatibus et erroribus per donum intellectus. Et haec est completiva visionis Dei. Prima autem disponit ad eam 2-2, q. 8, 7, o. * Animal 74, etc. Aqua 3, 4. Baptismus 59, 203, 250. Beatitudo 158, etc. Cibus 6, 10. Circumcisio 47, etc. Conscientia 20. Daemon 89. Emundatio. Eucharistia 191. Gratus 2. Lepa o. Oratio 20. Piscina o. Reverentia 5. Sacerdos 17, 20, etc. Sanctificatio 3, 6. Sanctitas 2, 5, 6. Sanctus o. Temperantia 20. Vestis 2. Virtus 240, 241.
- 2 Omnia sunt munda secundum naturam, sed quaedam sunt immunda secundum significationem. Rom. 14, lect. 2, primo | lect. 3, primo | Titum lect. 4, meo.
- 1 MUNDUS aliquando sumitur pro continentia visibilium tantum, et ita inter creaturas mundi quas homo excellit, non computatur angelus 1, d. 3, L. 1. * Abiectionis. Adam 77. Afflictio. Agere 19. Angelus 3, etc. Anima 72. Apostoli 6, 15.
- 2 Sicut omnes res ut completae, dicuntur unus mundus, vel unum universum, sic res ut informes, dicuntur una materia informis 2, d. 12, 1, 2^m | 4, 1^m. * Aristoteles 7, 8. Benedictus o. Cereus 1. Daemon 57, 108. Ecclesia 12.
- 5 Mundus tripliciter dicitur: scilicet mundus ratione suae creationis, perfectionis et perversitatis. Ma. q. 13, 2, 2^m | 3^m | Jo. lect. 5, meo * Evangelium 2. Gloria 24. Homo 16, 17. Idolatria 4. Ignis 12, 13. Luxuria 16. Mel 1. Meretrix 1.
- 4 Aliquid est in mundo tripliciter: scilicet ut in loco, ut in toto, et ut in effectu. Jo. lect. 5, meo. * Missio 36. Mundana. Munditia o. Odium 14. Oratio 20. Orbis. Papa 8. Pax 22. Phase. Planetarum. Potestas 18. Princeps 8, 25.
- 5 Esse in saeculo vel in mundo, dicitur dupliciter: scilicet secundum praesentiam corporalem et secundum affectum mentis 2-2, q. 188, 2, 3^m. * Purgatio 5, 6. Ratio 14. Religio 73, 74. Saeculum. Scenopodia. Sinistrum 2. Stultitia 4. Templum 9. Tentare 2, 23. Theologia 13. Timor 45, 52, etc. Universum o. Verbum 72. Vestis 6. Via 6. Visio 15.
- 6 Mundus est necessario unus 1^a q. 47, 3, o. | Po^a q. 3, 16, 1^m | Meta. 12, lect. 10, fi. | Cae. lect. 16. Usque lect. 22.
- 7 Philosophi probant, quod si essent plures mundi, oporteret esse plures primos motus et plura tempora 1, d. 37, q. 4, 3, c.
- 8 Ratio naturalis non potest reddi distantiae, quantitatis et figurae partium mundi 1, d. 43, q. 2, 1, c. fi. | Opus. 3, co 97 | Causis lect. 11, fi. | Job 5, lect. 2, primo. * Christus 87, 169, 170, 198.
- 9 Mundus factus est propter hominem 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 1, c.
- 10 Oppositum videtur dicere 2, d. 1, q. 2, 3, o.
- 11 Mundus factus est propter hominem aliquo modo, non quidem ut principaliter intentum, sed ut omnia sint ei utilia 2, d. 1, q. 2, 3, o. | 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 48, q. 2, 1, c. | 3, 3^m | 6^m | Cg. 3, co 112, fi. | Libo 4, co 55, 3^m | co fi. 1^m | 4^m.
- 12 Mundus non est factus a casu, sed a solo Deo 1^a q. 15, 1, o. | q. 47, 1, o. | q. 103, 1, o. | Opus. 3, co 99 | 101. * Aequinoctiali. Aetas 1, etc. Deus 49, 413, 415, etc. Fieri 5. Gloria 24.
- 15 Mundus habet esse post non esse, ex sola voluntate Dei 1^a q. 46, 2, o. | 2, d. 1, q. 1, 5, c. | d. 2, q. 1, 3, c. primo | Cg. 2, co 34 | 37, fi. | Po^a q. 3, 17, o. | Quol. 3, 31, c. | Cae. lect. 6, meo etc. * Haeresis 46, 82, 104. Instans 14, 21, 22.
- 14 Antequam esset, possibile erat mundum esse potentia Dei, non autem potentia materiae 1^a q. 9, 2, c. | q. 46, 1, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 1^m | 5, 4^m | Cg. 2, co 36, 3^m | Po^a q. 3, 1, 2^m | 14, c. | 6^m | 17, 10^m | q. 5, 3, c. | Quol. 5, 1, c. | Opus. 3, co 98 | Opus. 27, o.
- 15 Deus praecessit mundum duratione aeternitatis: non autem duratione temporis 1^a q. 46, 1, 8^m | 2, d. 1, q. 1, 5, 7^m | Po^a q. 3, 14, 6^m | 17, 20^m. * Judicium 35, 73. Lex 146, 147, 148. Missio 36. Pax 12

MUSICA

- 16 Si mundus semper fuisset, non acquaretur Deo in duratione 1^a q. 46, 2, 5^m | d. 2, 1, q. 1, 5, 2^m | Po^a q. 3, 14, 2^m | 10^m | Opus. 27, fi. * Perfectio 12, etc. Potestas 18. Praedicare 17, 22. Providentia 46. Resurrectio 4, 41.
- 17 Mundus habet talem dimensionem et talem durationem, ex sola voluntate Dei 2, d. 2, q. 1, 3, c. primo | Po^a q. 3, 14, 15^m | 17, o. | q. 5, 5, 6, o. | Opus. 3, co 97 | Causis lect. 11, fi. | Cae. lect. 6, meo. * Rex 4. Sepultura 10. Status 14, 15.
- 18 Mundus finietur a Deo, nulla creatura cooperante, sicut etiam incepit 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 3, c. Cooperari 3. * Terra 1, 3. Timor 45, 52, etc. Varro.
- 19 Mundus necessario gubernatur ab uno, scilicet a Deo 1^a q. 103, 1, 3, o. | 1-2, q. 91, 1, c. | 2, d. 1, q. 1, 1, o. | Cg. 3, co 64 | Verit. q. 5, 2, o. | 3, c.
- 20 Facillima via ad ostendendum Deum esse et omnia esse ab eo, est ex suppositione novitatis mundi 1^a q. 46, 1, 6^m | 2, d. 2, q. 1, 3, 2^m | Cg. 1, co 13 | Libo 2, co 37, fi. | Po^a q. 3, 17, 8^m | q. 5, 4, 4^m | Meta. 12, lect. 5, fi. | Phy. 8, lect. 1, fi. * Angelus 3, etc. Aristoteles 7, 8. Caelum 72, 115, etc.
- 21 Rationes falsae, arguentes aeternitatem mundi ponuntur. Cg. 2, co 32 | 33 | 34. * Claritas 1, 3. Damnatio 39.
- 22 Solutiones earum ponuntur 1^a q. 46, 1, o. | Cg. 2, co 35 | 36 | 37 | Causis lect. 11, fi. | Meta. 12, lect. 5, fi. | Libo 8, lect. 2, o. | Cae. lect. 6, meo | lect. 29, fi. | Gen. lect. 7. * Aeternitas 12, 13, 39.
- 23 Rationes aliquae valent ad improbandum aeternitatem mundi et aliquae non valent. Cg. 2, co 37.
- 24 Si mundus esset aeternus, sequeretur necessario animas esse infinitas, vel animas pluries uniri diversis corporibus, vel esse unum intellectum omnium hominum 1^a q. 46, 2, 8^m | 2, d. 1, q. 1, 5, 20^m | Cg. 2, co 80, 3^m.
- 25 Numerus annorum mundi, non potest probari demonstrative 4, d. 43, a. 3, q. 2, c. | Quol. 3, 31, o.
- 26 Novitas vel aeternitas mundi, non potest probari demonstrative 1^a q. 46, 1, 2, o. | 2, d. 1, q. 1, 5, o. | d. 2, q. 1, 3, c. primo | Cg. 2, co 31, usque 38 | Po^a q. 3, 17, o. | Quol. 3, 31, o. | Quol. 12, 8, o. | Opus. 3, co 97 | Opus. 60, fi. | Opus. 72, q. 14 | Phy. 8, lect. 2, fi. * Haeresis 46, 82, 104. Ignis 11, etc. Incarnari 15. Innovatio. Lex 146, etc. Poena 74.
- 27 Aristoteles non intendit demonstrare aeternitatem mundi, sed disputative tantum procedere 1^a q. 46, 1, c. | 2, d. 1, q. 1, 5, c. | Po^a q. 3, 17, c. fi. | Meta. 12, lect. 5, fi. | Cae. 2, lect. 1, primo 1, fi.
- 28 Oppositum videtur dicere. Jo. lect. 1, fi. | Meta. 12, lect. 5, fi. | Phy. 8, lect. 8.
- 29 Ante mundum fuit tempus, intelligunt secundum imaginationem tantum 1^a q. 46, 2, 8^m | 1, d. 19, L. 1, primo | 2, d. 1, q. 1, 5, 7^m | 13^m | d. 2, q. 1, 3, 5^m | Cg. 2, co 35, 6^m | Po^a q. 3, 1, 10^m | 2, c. | 14, 6^m | 17, 20^m | 19, 5^m | Opus. 3, co 95, fi. | Meta. 12, lect. 5, fi. * Praedicare 17, 22. Sacramentum 61. Vita 28.
- 30 Opiniones Aristotelis, Platonis, Democriti, Empedoclis et Anaxagorae, de productione mundi, omnes sunt haereticae 2, d. 1, q. 2, 5, c. primo | Phy. 8, lect. 2, o. | Gen. lect. 7 | Quol. 5, 1, o. Munio. Castra. Matrimonium 1. Princeps 19.
- Munium. Castrum. Matrimonium 1. Officium 1, etc.
- 1 MUNUS Deo oblatum quadruplex: scilicet ferventis dilectionis, devotae orationis, perfectae operationis et debitae oblationis. Isa. 18, fi.
- 2 Munus datum vel acceptum pro re spirituali, quasi pretium ejus, est simonia; non autem quasi stipendium. Et est triplex munus: scilicet munus a manu, a lingua et ad obsequio 2-2, q. 78, 2, 3^m | q. 100, 2, 2^m | 5, o. | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 1, 4^m | a. 3, o. | Quol. 5, 23, b. Simonia 1, etc. * Adoratio 14. Character 21. Dilatari. Donum o. Haereditas 1. Magi 4. Oblatio 5. Preces. Pulchritudo 12. Religio 49. Simonia 8, 17. Usura 69, 70, 267, 170.
- 3 Munus a lingua duplex: scilicet vel in actu ejus, ut laus et preces, vel ut initium ab ea, ut favor et amicitia 4, d. 25, q. 3, 3, 4^m.
- Murmur. Synderesis 5, etc.
- Murus. Judaei 31. Violatio.
- Museus. Poetica 3.
- 1 MUSICA immutat affectum hominis tripliciter: scilicet per cantum doristicum: id est per primum vel secundum tonum ad firmitatem: per phrygium, id est per tertium tonum et quartum ad dulcedinem; et ad alta per hypolidium, id est per quintum et sextum tonum. Alii vero additi sunt postea. Tibia et tuba faciunt primum. Lyra et viola faciunt secundum: sed tertium faciunt psalterium et cythara. Psal. 32, primo b. * Ambrosius 1. Arithmetica 1. Cantus o. Medium 1.
- 2 Instrumenta musica et cantus, erant in veteri Testamento; sed ecclesia assumpsit secundum: quia morale est. Non autem assumpsit primum: quia instrumenta illa figurativa sunt et nimis occupant animum et ipsum movent ad corporalem delectationem. Ideo sunt contra sapientiam. Et ideo subtrahuntur in ecclesia instrumenta musica, ut a corporalibus retrahantur divi-

MUTABILE

- nis laudibus mancipati 2-2, q. 91, 2, 4^m | Psal. 32, prin^o 3 | Organum 2. * Pythagoras 2. Vox 5.
- Mustum. Eucharistia 72.
- 1 MUTABILE dicitur dupliciter: scilicet subjective, idest ens in potentia, et ut terminus, scilicet forma 1, d. 8, q. 3, 2, 3^m.
 - 2 Mutabile dicitur dupliciter: scilicet per potentiam in eo existentem, vel per potentiam existentem in alio 1^a q. 9, 2, c. * Angelus 61, 136, 137. Beatitudo 126. Causa 70. Charitas 142. Creatura 16. Deus 88, 321. Divitiae 9. Effectus 16.
 - 3 Mutabilitatis principium et causa, est rei potentialitas 1^a q. 9, 1, c. | 2, d. 7, q. 1, 1, c. * Aeternitas 1, etc. 27. Forma 34. Gratia 153. Instabilitas. Justificatio 12. Nabuchodonosor 6. Nomen 14. Praeceptum 129.
 - 4 Philosophi non consideraverunt mutabilitatem, nisi eam quae est secundum formam a causa mutabili 1^a q. 44, 2, c. | q. 45, 2, 1^m | 1, d. 8, q. 3, 2, 1^m | 2^m. * Vanum. Varietas. Veritas 47.
 - 5 Angeli non sunt hac mutabilitate mutabiles, quantum ad id quod in eorum natura est 1^a q. 44, 2, c. | q. 45, 2, 1^m | 1, d. 8, q. 3, 2, 1^m | 2^m.
 - 1 MUTATIO triplex: scilicet naturalis, miraculosa et annihilatio 3^a q. 13, 2, c. * Accidens 121, 123, 124.
 - 2 Aliquid dicitur mutari dupliciter: scilicet subjective et terminative. Verit. q. 1, 6, c. prin^o.
 - 3 Omnis mutatio, vel est motus, vel est terminus motus successivi. Cg. 2, c^o 17, fi. * Acetum 2. Actio 26, 67. Actus. Amor 117. Angelus 122, 579. Animal 29, 30. Annihilatio 1, 4. Appetitus 86. Beatitudo 126. Causa 70, 103, 104.
 - 4 Omnis motus vel mutatio, est ad aliquid determinatum, et ex aliquo determinato ejusdem generis 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 3, c. | Cg. 2, c^o 17, 2^m. * Circumstantia 14, 16, etc. Cognitio 71. Confessio 61, 74. Contrarium 27.
 - 5 Nihil potest esse ubi prius non fuit, nisi vel eo mutato, vel mutato alio in ipso 3^a q. 75, 2, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 1, c. | a. 2, c. fi. * Cor 9. Corpus 21. Corruptio 3, 11. Creatio 8, 9, 52. Creatura 15, 16. Delectatio 32.
 - 6 Omne quod quocumque modo mutatur est in potentia, et manet quo ad aliquid et quo ad aliquid transit, est compositum et acquirit aliquid prius non habitum 1^a q. 9, 1, c. * Daemon 100, 101, 102, 109. Deus 19, 20, 21, 287, etc. 317, etc. 321, 390, etc. Esse 49. Eleemosyna 11.
 - 7 Omnis mutatio habet duos terminos, qui non possunt esse simul: quia omnis mutatio est in contingens 1, d. 37, q. 4, 3, c. | 5^m | Po^a q. 3, 1, 15^m | Quol. 9, 9, c. | Quol. 11, 4, c. * Aeternitas 14, 27, 32. Eucharistia 107, 108, 109, 113. Facere 1.
 - 8 Mutatio accipit speciem et dignitatem a termino ad quem: non autem a termino a quo 1^a q. 45, 1, 2^m. * Facies 1. Fatum 2, 3.
 - 9 In omni mutatione oportet aliquid idem esse sub utroque termino, habens se nunc aliter quam prius 1^a q. 45, 2, 1^m | Cg. 2, c^o 17, 3^m | Po^a q. 3, 2, c. | 4^m. * Fides 54. Fieri o. Forma 34. Frequentia. Generatio 3, 7, etc. 31, 44, 51.
 - 10 Idem est prius subiectum mutationis simul et post termini ad quem scilicet formae 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m. * Habitus 26. Idem 7, 8. Incarnari 17. Instans 23, etc. Intellectus 164. Justificatio 12. Lex 51, 178, 179. Liberum 30. Ludificatio. Miraculum 51. Motus 4, 8, 22, 27, 73. Nabuchodonosor 6. Opinio 5. Oratio 47. Passio 52. Perturbatio. Praeceptum 129. Processio 6, 13. Prophetia 45. Proprium 6. Quantitas 21.
 - 11 Omnis mutatio possibilis fieri a quacumque creatura, potest fieri ab anima Christi, inquantum est instrumentum divinitatis, non autem secundum se 3^a q. 13, 2, 2^m. Relatio 53. * Christus 39. Sacramentum 10, 39, 50. Sapientia 11. Scientia 46. Sexus 1. Significatio 5. Stephanus o. Successio o. Tempus 15, 20, 23. Transfiguratio 1. Transmutatio. Transsubstantiatio. Tributum 4. Vendere 10. Veritas 47. Virtus 111, 270. Votum 9.
- Mutatum esse, est pars motus discreti, et terminus motus continui 1^a q. 53, 2, 3^m | 1, d. 5, q. 3, 1, 2^m | d. 37, q. 4, 1, 3^m | 2, 2^m | Quol. 9, 8, c. * Idem 7, 9. Incarnari 17. Mendacium 19. Motus 38. Promissio 4. Religio 61. Virginitas 28.
- Mutilatio membrorum est illicita, nisi fiat propter salutem totius corporis: non autem animae: vel nisi fiat per publicam potestatem, propter bonum commune 2-2, q. 62, 2, 1^m | q. 65, 1, o. * Amputare. Bonitas 194. Deformitas. Detruncatum. Nasus. Ordo 97, 98. Poena 56. Restitutio 5. Unctio 26.
- Mutus et surdus a nativitate, sunt insipientiores caecis. Et omnis surdus a nativitate, est mutus: non autem e converso. Sensu, lect. 2, fi. * Advocatus 9. Baptismus 122. Damnum 3. Matrimonium 25.
- 1 MUTUUM datur, quando meum vel tuum, tibi vel mihi datur. Opus. 73, c^o 3, fi. * Amicitia 1, 31. Amor 248. Anima 155, 270. Beneficium 3. Bonitas 95. Campsoria 1, 9. Daemon 34. Depositum 1, 2. Elementum 22.
 - 2 Mutuum est omne acceptum a Deo, vel a praelatis, vel a doctoribus, quod justus reddit; non autem peccator. Psal. 36, me^o. * Eucharistia 82. Intellectus 215. Macharius. Matrimonium 19, 26, etc. 46. Obedientia 38.

NATIVITAS

- 3 Dare mutuo rem suam alteri, est actus proprius liberalitatis et gratiae, et illud quod liberalitatem tollit ipsum actum a natura sua avertit, et virtutem justitiae universalis corrumpit. Opus. 73, c^o 1. * Odor 4. Pliades. Privatio 5.
- 4 Illa sola superabundantia, quae ex mutuo ratione mutui procedit, liberalitatem simul et justitiam corrumpit. Liberalitatem quidem: quia mutuum gratuitum fieri debet de natura mutui: quia mutuum datur, quando meum vel tuum tibi vel mihi datur: justitiam vero corrumpit: quia in mutuo, dati redditio designatur. Et ubi plus redditur, inaequalitas paritur. Opus. 73, c^o 3, fi. * Reciprocum. Relatio 37. Relativum 9, 10, 12. Restitutio 12. Rixa 1. Seditio 1, 2.
- 5 In mutuo transfertur munus propter se tantum, et non propter finem necessarium vitae, de ratione mutui. Opus. 73, c^o 1. * Ingenium 2. Lyra. Scraphin 4. Sponsalia 10. Timor 56. Usura 15, etc. 27, 30, etc. 55, 61, etc. 71, 75, 77, 79, 80, 90, etc. 104, etc. 126, 133, 141, 150, 160, etc. 195, 200, 201, 205, 207, etc. 213, etc. 221, 222, 225, etc. 228, etc. 239, 271. Usus 17, 18.
- 6 Mutuus pecuniam debet sibi cavisce, ne detrimentum incurreret. Nec qui pecuniam mutuo accepit, debet dampnum incurrere, de stultitia mutantis. Et simile est in emptione. Emens enim rem aliquam, tantum pro ea juste dat, quantum valet: non autem quantum ille qui vendit, qui ex ejus carentia damnificatur. Ma. q. 13, 4 | 4^m fi.

N

- Naasson princeps Juda in deserto, exivit cum Moyse de Aegypto Et interpretatur augurium, vel serpentium. Matth. 1, prin^o.
- 1 NABUCHODONOSOR dicitur Lucifer idest pulcher inter omnes alios reges, et dicitur mane oriri scilicet ante omnes alios monarchas. Isa. 14, prin^o.
 - 2 Cogitatio ejus erat superba: quia cogitabat usurpare quae Dei sunt scilicet secundum errorem gentilium qui credebant homines in Deos mutari, et ex principibus fieri stellas. Cogitabant ergo usurpare divinum locum, divinum cultum, et divinum actum. Isa. 14, prin^o.
 - 3 Principes nationum improprianur Nabuchodonosor tria: scilicet primo poenam quam invenit, quantum ad mortem, quantum ad mortui humiliationem in anima et in corpore, et quantum ad mortui afflictionem in inferno. Secundo improprianur ei gloriam quam amisit, quantum ad dignitatem, et quantum ad potentiam belli. Tertio improprianur ei superbiam cordis, quam habuit quantum ad superbiam cogitationem, quantum ad perversam intentionem, et quantum ad propositi frustrationem. Isa. 14, prin^o.
 - 4 Insultatio etiam aliarum communium personarum fit ei tripliciter: scilicet quia improprianur ei culpam quam commisit, sepulturam quae corruit, et damnum quod regno suo dedit. Isa. 14, me^o.
 - 5 Tota illa parabola ipsius Nabuchodonosor, mystice exponitur de diabolo, qui concutit regna, quasi minister poenae et incentor culpa, ejus potentia per Christum diminuta est, et in die judicii ex toto in infernum detrahatur, qui voluit in caelum conscendere, et ad aequalitatem majestatis divinae venire, secundum quod exponitur in Glossa. Isa. 14, me^o.
 - 6 Nabuchodonosor mutatus est in bestiam, secundum imaginativam suam. Opus. 20, lib^o c^o fi. * Daemon 100, 101.
 - 7 Oppositum videtur dicere a simili. Ma. q. 16, 9, 3^m. * Prophetia 87. Visio 5, 24.
- Nanus. Molancholia. Resurrectio 32.
- Nares. Anthrospatos. Baptismus 240. Bubalus. Exorcismus 12. Nasus.
- Narratio. Amen 2. Insinuatio o. Mendacium 18. Scriptura 15, 16.
- Nasci. Abortus 2. Abraham 19, 20. Actus 195. Avaritia 23. Generatio 91. Haecresis 10. Invidia 12. Lumbrici. Natura 1. Oriri. Pars 8. Periculum 1. Processio 32, 54. Radix 2. Sacerdos 14, 15. Semen 13. Timor 27, 28. Verbum 24. Vermis 2.
- Nasica. Scipio.
- Nasus. Abscissio nasi impedit a susceptione ordinis, de necessitate praecepti, et non de necessitate sacramenti 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 4, c. fi. Ordo 98. * Baptismus 240. Bubalus. Exorcismus 12. Subsannatio.
- Natale. Missa 17, 21, 22.
- Nathan propheta consuluit David, quod aedificaret templum. Postea autem a Domino reprehensus, et quasi retractus, prohibuit hoc ipsi David, ex parte Dei. Quol. 12, 27, 1^m.
- Natare. Porphyrio.
- 1 NATIVITAS est exitus a generante conjuncto, a quo habet principia sufficientia. Et dicitur oriri, ratione primi, nasci ratione secundi, et gigni ratione tertii 1^a q. 27, 2, c. | 3, d. 8, 1, c. prin^o | a. 4, q. 1, c. | Meta. 5, lect. prin^o. * Abortus o. Adam 72. Agere 22. Angelus 590. Animal 36, 48. Baptismus 132, 235. Circumcisio 26. Desertum.

NATIVITAS

- 2 Nativitas duplex: scilicet in utero idest conceptio, et extra [uterum] 3, d. 3, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m | d. 8, 1, 6^m | 4, d. 42, q. 1, 2, 1^m. * Eucharistia 209. Fatum 1. Fides 59. Filiatio 5, 6, 17. Fortuna 7, 8, 9. Generatio 3, 34, 35, 91. Haeresis 10, 36.
- 5 Nativitas attribuitur alicui dupliciter: scilicet ut subjecto nascenti, et ut termino. Primum convenit tantum supposito, secundum autem formae et naturae 3^a q. 35, 1, c. | 2, c. | 3^m | 4, c. | 3, d. 8, 2, 3, o. * Imaginatio 3. Invidia 12. Judaei 24. Legitimitas 1. Maria 5, 10, 11, 12, 13. Matrimonium 1, 47. Mulier 3, 5, 9, 10. Mutus. Nasci. Natum. Natura 1, 21. Naturale 5. Nomen 14. Pars 8. Periculum 1. Praeceptum 137. Primogenitus 1. Processio 32, 46.
- 4 Esse, fieri, et nasci proprie, convenit tantum subsistenti, sed convenit formis consequenter, accidentibus autem per accidens 3^a q. 35, 1, o. | 3, d. 8, 2, o. * Prophetia 56. Puer 6, etc. 17. Semen 13, 21. Servitus 9, 10. Verbum 24.
- 5 Nasci et oriri, convenit omni et soli viventi generabili, sed secundum similitudinem convenit accidenti, aquae, et soli 1^a q. 27, 2, c. | 3, d. 8, 1, o. | Meta. 5, lect. 5, prin^o.
- 6 Fructus arborum, capilli, ova, et hujusmodi, dicuntur nasci, sed non dicuntur filii 1^a q. 27, 2, c. | 3^a q. 32, 3, c. | 3, d. 4, L. | d. 8, 1, 5^m | 2, 1^m.
- 7 Nativitas hominis in die, melior est secundum astrologos, quam nativitas in nocte. Job 3, lect. 1, me^o.
- 8 De Christi nativitate propheta mystice ponit tria: scilicet primo nativitatis principium, quod est triplex: scilicet caelum rorans, quasi principium effectivum scilicet per opera trium personarum; quia Pater ibi operatur, Filium mittendo, Filius carnem assumendo, et Spiritus sanctus conceptionem faciendo. Secundum principium nativitatis Christi, est nubes pluens, quod est principium praeparativum, in quo accipitur annuntiantis angeli officium, prophetarum vaticinium, et iustorum desiderium. Tertium principium nativitatis ejus, est terra germinans, quod est principium susceptivum, scilicet Beata Virgo, cujus aperitur affectus, ad inveniendum gratiae privilegium, intellectus ad credendum angeli verbum, et uterus ad concipiendum Dei Filium. Isa. 45, fi.
- 9 Secundo propheta ponit nativitatis Christi ortum, qui comparatur rori, pluviae, et germi: quia Christus est ros ad refrigerandum, pluvia ad fecundandum, et germen ad fructificandum. Isa. 45, fi.
- 10 Tertio propheta ponit nativitatis Christi fructum, qui est justitia, quae cum Christo oritur tripliciter: scilicet quia eam opere implevit, sermone docuit, et eam nobis in munere dedit. Isa. 45, fi. * Abraham 19, 20.
- 11 Nativitas Christi ex parte matris fuit naturalis, sed ex parte operationis Spiritus sancti, fuit miraculosa. Unde beata Virgo est vera et naturalis mater Christi 3^a q. 35, 3, 2^m fi.
- 12 Christus potest dici bis natus 3^a q. 35, 2, 4^m | 1, d. 14, q. 1, 2, 4^m | 3, d. 8, a. 4, q. 2, o. Conceptio 33. * Actus 195. Assumere o.
- 15 Nativitas Christi duplex: scilicet nativitas aeterna a Patre, et nativitas temporalis a matre 3^a q. 35, 2, o. | 5, c. | 1, d. 14, q. 1, 2, 4^m | 3, d. 8, a. 4, q. 1, o. | Unio 2, 16^m. * Dolor 42. Filiatio 5, 6, 17. Generatio 51, etc.
- 14 Christus non fuit subjectus tempori in nascendo, sicut ceteri homines; sed elegit tempus quo convenientissime nasceretur 3^a q. 35, 8, o.
- 15 Christus natus est nocte: quia venit ad tenebras infirmitatis nostrae 3^a q. 83, 2, 2^m | 4^m. * Genitus 2, 3.
- 16 Christus natus est in Iudaea, anno quadragesimosecundo imperii Octaviani, completa hebdomada septuagesimanona, cessante in Iudaea regno et sacerdotio. Opus. 20, libo 3, c^o 12, fi. * Haeresis 36. Imperator 6. Miraculum 18, 19.
- 17 Christus voluit nasci in Bethlehem, propter tria: non autem in Jerusalem, nec Romae, nec Nazareth 3^a q. 35, 7, o. | q. 46, 10, 1^m | Mat. 2. prin^o | Nazareth. * Musa 17, 21, 22. Notio 14. Obstetrices 1. Pax 22.
- 18 Christus voluit nasci de populo Iudaeorum: quia decebat eum nasci ex populo pollente speciali praerogativa sanctitatis 1-2, q. 98, 4, c. | 1^m | 5, c. | 3^a q. 4, 6, 3^m. * Christus 69, 170. Processio 32, 51. Sacerdos 15.
- 19 Christus nasci debuit ex virgine 3^a d. 12, q. 3, a. 2, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 45 | Opus. 3, c^o 221 | Opus. 60, c^o 7 | Mat. 1, me^o.
- 20 Christus natus est per genitalia Beatae Virginis, dummodo per hoc, perfectioni virtutis virginicae nihil subtrahatur, secundum Hieronymum contra Helvidium. Et cum dicit Ambrosius, quod Christus aperuit matris suae vulvam, hoc dicit exponens illud, quod evangelista de lege induxit. Quod quidem ut Beda dicit, consuetudine nativitatis more loquitur, non quod Dominus sacri ventris ostium, quod ingressus sanctificaverat, egressus devirginasse credendus sit. Unde illa adaptio, non significat resurrectionem communem claustrum pudoris virginici, sed solum exitum prolis de utero matris 3^a q. 28, 2, 1^m | q. 35, 6, c. | 4, d. 30, q. 2, 3, a. 7, 7^m | Quod. 6, 18, b. | c.

NATURA

- 21 Natura divina nullo modo debet dici nata de Virgine, nisi natura divina sumatur improprie scilicet pro persona 3, d. 8, 3, o.
- 22 Natura humana in Christo, non est nata, sed est accepta per generationem: divina vero natura, nullo modo, nisi improprie supponat, scilicet pro persona 3, d. 8, 2, 3, o. | Opus. 1, c^o 17.
- 25 Nativitas Christi, non debuit omnibus manifestari, sicut adventus ejus, nec tantum parentibus, nec omnibus occultari 3^a q. 36, 1, 2, o. | q. 39, 8, 3^m.
- 24 Electi sunt convenienter aliqui, de qualibet conditione hominum, quibus ostenderetur primo nativitas Christi 3^a q. 36, 3, o.
- 23 Christus manifestavit nativitatem suam, primo per alias creaturas, secundo autem per seipsum 3^a q. 36, 4, o.
- 26 Nativitas Christi ostensa fuit per signa convenientia: scilicet per angelos, per stellam, et per inspirationem 3^a q. 36, 5, o. | Opus. 60, c^o 7. Stella 7, 8.
- 27 Nativitas Christi fuit ostensa convenienti ordine: scilicet primo pastoribus, secundo Magis, tertio Simeoni et Annae 3^a q. 36, 3, 6, o.
- 28 Quando Christus natus est, oleum fluxit Romae, et in Hispania apparuerunt tres soles paulatim uniti 3^a q. 36, 3, 3^m.
- 29 Ostensa nativitate Christi, Herodes turbatur ad dignitatem Christi, in figuram judicariae potestatis ejus, et in figuram delectationis diaboli: sed Judaei turbantur, quia iniqui erant, et adulantes 3^a q. 36, 2, 3^m.
- Natum. Agere 22. Anima 227, 252, 286. Animal 36, 48. Apprehensio 5. Aptitudo. Audacia 12. Bonitas 73. Capax. Desperatio 14. Electio 18. Falsitas 15. Habilitas o. Idoneus o. Mixtio 2. Privatio 7, 9, etc. Universale 24. Vita 4.
- 1 NATURA dicitur a nascendo 1^a q. 29, 1, 4^m | 3^a q. 2, 1, c. | 3, d. 5, q. 1, 2, c. | Cg. 4, c^o 35. * Abraham 6. Abstractio 6. Accidens 6, 21, 29, 30, 65, 67, 98, 108. Accidentaliter 5. Actio 41, 42, 43, 44, 67, 96, 104. Actus 166, 184, 189. Adam 5, 51, 64, 79, 82, 94. Addere 1. Adventus 6. Adulterium 7, 9. Agens 13, etc. Alius o. Alteratio 10. Amicitia 25. Amor 3, 27, 31, 70, etc. 88, etc. Angelus 331, etc. Anima 34, 87, 119, 203, 233, 238, 251, 271, 272, 294, 295, 327, 360. Animal 1, 28, 31, 43, 60, 63. Apollinaris 2, etc. Apostoli 31. Apparere 1, 9. Appetitus 3, 40. Approximatio o. Aranea 2.
- 2 Natura est ratio artis divinae, indita rebus; qua moventur ad suos fines. Cg. 3, c^o 3 | Phy. 2 lect. 4, me^o 4, fi. | Lect. 12, fi. * Ars 20, etc. 25, 27, 30, 31, 38. Ascendere 2, 3. Assimilatio 1, 7, 11. Assumere 4, 5, 8, 21, etc. Attingere 1, 2. Avaritia 10. Auxilium 2, 3. Baptismus 58, 60, 201, 202. Barbarus 2. Beatitudo 8, 13, 124. Benefacere. Blasphemia. Bonitas. Caritas 40, 109, 138. Calor 10, 11. Campsoria 5, 7, 9. Carentia. Caro 1, 4. Causa 3, 80. Certitudo 9, 13, 19. Caelum 6, 9, etc. 157. Circumcisio 47. Clausio. Cogitatio 5. Coitus 3. Comedere 1, 3. Compositio 5. Commune 1, etc. Communicabile 1. Communicatio 1. Concupiscentia 6, etc. Conjunctio 8. Consanguinitas 2, 10. Conservatio 1, 13. Consuetudo 1. Contemplatio 7. Contritio 9, 32. Convenientia 1. Conversio 2, 12. Corpus 4, 53, 58, 59. Corruptio 10, 15. Creatio 1, 2, 13, 43. Creatura 15, 19, 20. Credere 14, 15, 30. Cultus 3. Damnatio 6. Datio 16. Debilitatio. Defectus 4, 6, 15, 16.
- 5 Natura non est serva, nec est domina, sed persona est serva vel domina, ratione naturae 3^a q. 20, 1, 2^m | 2, o. * Aequalitas 15, 18, 23. Aestimativa 3. Aetas 5. Delectatio 3, 5, 26, 64, 75, 111. Descendere 12. Deus 32, etc. 66, 67, 79, 123, 194, 201, 242, 266, 275, 316, 328, 408, 411, 422, 437, etc. Dicere 8, 9. Differentia 1, 6. Differre 4, 5. Dispositio 26, 32, 33. Distinctio 13. Divinatio 16. Docilitas 2. Dolor 25, 33. Dominium 16. Ebrietas 3. Effectus 2. Electio 30. Ens 4, 5, 16. Esse 1, etc. 65, etc. 71, etc. Essentia 2, 5, etc. Eucharistia 133. Exaltatio 1. Exclusio 6. Excommunicatio 10. Heva 1.
- 4 Tota natura comparatur Deo, ut instrumentum agenti principali 1-2, q. 1, 2, c. | q. 6, 1, 3^m | 4, d. 5, q. 1, 2, c. | Cg. 1, c^o 44, 4^m | Libo 2, c^o 87, 3^m | Libo 3, c^o 100, 2^m | 5^m | Po^a q. 3, 7, c. | 9, 21^m | Job. 9, lect. 1, me^o | c^o 10, lect. 1, fi. * Factum 1. Femina 3. Femininum o. Filiatio 7, 8, 30. Finis 60, 93, 94, 126, etc. Fomes 14. Forma 7, etc. 140. Fortuna 2. Frater 1. Futurum 6, 7. Generatio 5, 34, 38, etc. 56, 59. Genus 3, 8, 10, 26, 32, 38. Gloria 17, 22. Gratia 15, etc. Grave 3, 4. Haeresis 77, 85, 90, 91, 105, 141. Homo 2, 5, 7, 8, 10. Humanitas 2. Humidum 1.
- 5 Non omne quod habet creatura a Deo, est ei naturale: sed solum inditum ei, instituendo naturam. Verit. q. 2, 7, 10^m. Idea 21. Ignis 7, 8. Ignorantia 16. Imaginatio 2. Imago 10, 32. 40. Impeccabilis o. Imperare 15. Imprimere 3. In 9, 10, 27. Inclination o. Inditum. Individuum 10, 14, 16, 41. Jejunium 2, 7, 24, 43, 44, 45. Jesus 1.
- 6 Quidquid alicui ex natura sua convenit, et non ex alia causa, non est in eo minoratum et deficiens. Cg. 2, c^o 15, 2^m. * Hypostasis 1, 5. Ingratitudo 6. Innocentia 8, 13. Intellectualis 7, 9. Intellectus 21, etc. 38, 113, 123, 129, 130, 153, 163, 191, 198. Intentio 1. Intentio 1. Iudicium 42, 59, etc. Jus o. Justitia 13, 65,

NATURA

- 80, 86. Justificatio 18, 20. Labor 5. Lex. Liber 22. Liberalitas 9. Libertas 6. Liberum 21, 29. Locus 11. Lumen 8, 19. Maceratio 2. Magis 2. Magnes 1. Maledicere 4, 5. Malum. Maria 61. Materia 26, 27. Matrimonium 9, etc. 109, 120, 135. Medium 11. Membrum 8. Mens 2. Meritum 17, 23, etc. etc. 85, 95, 110. Metaphora 7.
- 7 Natura subjacet voluntati, quo ad extrinseca, non autem quo ad intima. Po^a q. 3, 5, 4^m. * Miraculose. Miraculum 3, etc. Miseria 1. Missio 24. Monstrum 2. Mors 2, 3. Mortale o. Mos 1. Motus 11, 81. Mulier 7. Multitudo. Munditia 2. Mutabile 5. Mutuum 4, 5. Nativitas 21, 22. Naturale o. Necessitas 8, 20, 21.
- 8 Omne perpetuum est per se intentum a natura, et nihil aliud 1^a q. 98, 1, c. | 2, d. 20, q. 1, 1, 3^m. * Nemo. Nihil 1, 4. Nigredo. Nobilitas 1. Nomen 28, 40, etc. Notitia 1. Notum 10, 11. Numerus 13. Obedientia 31.
- 9 Quanto natura est altior, tanto emanans ex ea, est intimius ei. Cg. 4, c^o 11, prin^o. Objectum 9. Odium 4. Operatio 3, 4, 14, 21, 45. Opus 2, 3. Oratio 39. Ordo 16, 17, 24, etc. Pars 11. Particulare. Passio 30, 67, 68, 93, 113, 115. Pater 10. Peccatum 1, 2, 166, 180, 283, 285, etc. Phantasma 3. Poena 39, 40, 77, 80. Poenitentia 22, 56. Perfectio 15, 19, 23, 29, 39, 41. Persona 3, etc. 14. Plato 8. Pluvia 2. Pollutio 9. Possessio 1. Potentia 4, 15, 33, 37.
- 10 Unum respondet semper naturae, sicut natura est una, scilicet vel numero, vel specie, vel genere 1-2, q. 10, 1, 5^m. * Praeceptum 58, 63, 65. Praedestinatio 15, 26. Praedicari 25, 35, 36. Processio 4, etc. Prohibitio 6. Proprietas 1. Proprium o. Propter 4. Puer 15. Qualitas 9. Quid 2. Religio 52, 77, etc. Relativum 8, etc. Reparatio. Resurrectio 18, 22, 26, 27, 32, 34. Risibile. Sacerdos 8. Satisfactio 4. Semen 4. Servitus 1. Sexus 5. Somnus 1. Species 4. Speculum 3. Spelunca. Sponsa 5. Status 4, etc. Sterilitas 2. Stultitia 6.
- 11 Natura quo ad rationem speciei est aequaliter in quolibet suo individuo, non autem quo ad perfectionem individui 2, d. 32, q. 1, 3, c. * Subjectum 1. Subsistentia 2, 6, 9. Substantia 2, etc. 6, 20. Superbia 2. Suppositum 1, etc. Theologia 23, 38. Timor 53. Transductio 2. Transferre. Tristitia 18. Turtur 3. Usura 19, 44, 45, 51, 53, 55, 56, 60, 73, 77, 80, 90, 91, 93, 99, 103, 105, 106, 111, 126, 133, 137, 146, etc. 164, 178, etc. 181, 189, etc. 196, etc. 201, 205, 229, 288, 290, 292, 291, 295, 305.
- 12 Ex duabus naturis manentibus, nunquam fit una natura Cg. 4, c^o 35, 4^m.
- 13 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 16, 1, 16^m | Quol. 2, 3, 1^m.
- 14 Natura sumit principium a perfectis, secundum causam agentem et formalem, non autem secundum causam materialem, sed ab imperfectis 2-2, q. 1, 7, 3^m | 3^a q. 1, 5, 3^m | 6, c. | Verit. q. 18, 2, c. | Spiritu. 1, 25^m. * Usus 7, 9, 10, 14.
- 15 Non potest esse quod natura sit principium alicujus actionis vel motus et non terminus ejus, quia principia naturalia sunt ad determinatos effectus, ultra quos se extendere non possunt 4, d. 43, a. 1, q. 3, c. | Verit. q. 24, 10, 8^m.
- 16 Oppositum videtur dicere a simili. Verit. q. 29, 3, 6^m.
- 17 Effectus naturae semper est naturalis. Ideo omnia motus ejus et actio, semper ad quietem naturalem terminatur. Non autem motus voluntarius ad quietem voluntariam, sed aliquando ad quietem naturalem. Verit. q. 24, 10, 8^m.
- 18 Natura dicitur dupliciter secundum aliquos, scilicet natura naturans, idest Deus ordinans naturas omniū, sive auctor naturae, vel qui creavit omnes naturas, et ut instrumentum ejus 1-2, q. 1, 2, c. | q. 6, 1, 3^m | q. 26, 1, c. | q. 67, 1, c. prin^o | 1, d. 1, q. 4, 1, 1^m | 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 1, c. | Perih. lect. 14. * Accidens 98. Adam 5, 82. Addere 1. Agere 30, etc. Alimentum 1. Alteratio 10. Attingere o. Attributio 4, 5, 7. Beatitudo 8, 13. Benefacere 3. Blasphemia 27. Cognitio 5, 7, 19, 55, 58, 61. Concupiscentia 6, 10. Cooperari 4. Corruptibile 3. Datio 16. Debitum 3.
- 19 Natura dicitur dupliciter: scilicet quaelibet substantia vel accidens et principium motus intrinsecum 1-2, q. 10, 1, c. | 1, d. 17, q. 1, 1, 8^m. * Aequalitas 15, 16, 17. Aetas 5. Daemon 2, 10, 11, 31, 33, 74, 106, etc. Dialectica 4. Difficile 1. Ebrietas 13. Ens 1, etc. 16, 32. Esse 2, 3, 43, 71, 73. Factum 1. Finis 93. Futurum 6, 7. Gratia 15, etc. 137, 138, etc. Habitus 11, 12, 30, 47, 59, 67, 70. Innatum. Innocentia 8, 13. Instinctus. Jus o. Justitia 13, 65, 70, 86. Palpabile 4. Principium 10, etc.
- 20 Natura secundum Boetium dicitur quadrupliciter: scilicet omne intelligibile, omnis substantia, principium intrinsecum motus et essentia 2, d. 37, q. 1, 1, c. | Opus. 24, o. * Privatio 16, 33, 23. Prius 3, etc. Processio 4, etc. Producere 2. Prophetia 38, 65. Proportio 7. Prudentia 81. Putrefactio 2. Ratio 3, 8, 10, 15, 47. Recipere 6, 7. Reduplicatio 2, 6. Relatio 36. Relativum 9, etc. Suppositum 1, etc. Umbra 1. Unio o. Unitas 19, 20. Venatio. Vita 12, 13.
- 21 Natura significat quadrupliciter. Primo generationem viventium, idest nativitatem, secundo principium intrinsecum cujuscumque motus, tertio materiam et formam et quarto essentiam cujuscumque rei 1^a q. 29, 1, 4^m | 3^a q. 2, 1, 12, c. | 3, d. 5, q. 1, 2, c.

NATURA

- | d. 22, q. 3, a. 2, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 35, 3^m | 41, prin^o | Unio. 1, c. prin^o | Quol. 2, 4, c. | Meta. 5, lect. 5, o. Phy. 2, lect. 2, * Universale o. Voluntarium 7.
- 22 Motus vel actio comparatur ad naturam tripliciter: scilicet ut ad principium et terminum simul, ut ad terminum tantum, et neutraliter. Primo modo est naturalis, non autem secundo vel tertio modo 4, d. 43, a. 1, q. 3, c.
- 23 De occultis operibus naturae. Opus. 33, o.
- 24 Natura substrata intentioni universalitatis, tripliciter considerari potest: scilicet vel absolute, vel prout est recepta in aliquo singulari sui generis, vel prout est in anima. Opus. 42, c^o 7, prin^o. Aliquid est de natura alicujus dupliciter: scilicet absolute et ut in aliquo particulari. Primum convenit cuilibet supposito illius naturae, non autem secundum. Po^a q. 9, 9, 2°.
- 25 Supra facultatem naturae, est aliquid tripliciter: scilicet quantum ad substantiam facti, quantum ad id in quo fit, et quantum ad modum et ordinem faciendi 1-2, q. 113, 9, o. | 3^a q. 43, 4, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 5, q. 1, c. | Opus. 60, c^o 12 | Jo. 10, lect. 5, prin^o. * Abraham 6. Adam 1, 2, 5, etc. Amor 64. Auctoritas 2. Conceptio 32. Conversio 5. Creatura 19, 20, 21.
- 26 Supra naturam sunt quae Deus sibi reservat sine naturae ministerio operanda, vel in operibus miraculorum, vel in revelationibus, vel in institutionibus sacramentorum 4, d. 17, q. 3, art. 1, q. 2, c. * Haeresis 105, 111. Meritum 17.
- 27 Quae sunt supra naturam, sola fide tenemus 1^a q. 99, 2, c. * Miraculum 6, 7. Supernaturale.
- 28 Visio Dei est supra naturam animae rationalis, inquantum propria virtute ad eam pervenire non potest. Sed est secundum naturam ejus, inquantum est capax ejus. Scientia vero increata est ei supra naturam omnibus modis 3^a q. 9, 2, 3^m. Capax 4.
- 29 Nulla natura potest supra se, idest in actum excedentem proportionem virtutis suae, sed potest in objectum supra se 1^a q. 63, 3, c. | q. 84, 1, 2^m fi. | 1-2, q. 109, 3, 2^m.
- 30 Oppositum videtur dicere a simili. Verit. q. 29, 3, 6^m.
- 31 Ad perfectionem naturae inferioris concurrunt duo: scilicet aliquid secundum motum proprium et aliud supernaturali perfectione secundum motum naturae superioris 2-2, q. 2, 3, c.
- 32 Perfectio naturalis creaturae, non solum consistit in eo quod ei competit secundum suam naturam, sed in eo etiam quod attribuitur ex quadam supernaturali perfectione divinae bonitatis 2-2, q. 2, 3, c.
- 33 Supra naturam non potest agere natura dupliciter: vel quia forma inducta omnino a natura induci non potest, vel quia etsi talem formam possit in aliquam materiam inducere, non tamen in istam. Po^a q. 2, 3, 5^m.
- 34 Quod est naturae inferioris, non potest consequi proprium naturae superioris, nisi supernaturaliter per actionem illius naturae superioris. Cg. 3, c^o 52 | 53 | 147, 2^m | Opus. 3, c^o 105, fi. Dispositio 29. Motus 61. Operatio 35. Perfectio 29.
- 35 In omnibus afferendis, sequi debemus naturam praeter tradita auctoritate divina quae sunt supra naturam 1^a q. 99, 1, c. | q. 101, 1, c. | 2, d. 2, q. 2, 1, c. | Verit. q. 18, 1, c. | 1^m.
- 36 Contra naturam sumitur dupliciter: scilicet ut opponitur ei quod est secundum naturam, idest conveniens naturae, et ut opponitur ei quod est esse a natura. Primo modo potest assuefieri, non autem secundo modo 1-2, q. 71, 2, 2^m. Consuetudo 6. * Adam 63. Affinitas 6.
- 37 Aliquid repugnat alicui naturae secundum propriam rationem speciei, quod tamen convenit ei secundum rationem generis. Phy. 4, lect. 12, fi. | lib^o 6, lect. 3, me^o | lib^o 7, lect. 1, me^o. | lect. 2, fi. | lib^o 8, lect. 5, fi. * Anima 114, 119, etc. Apparere 1. Ars 31.
- 38 Aliquid est contra primam intentionem naturae, quod non est contra secundam, ut corruptio, senium, omnis defectus, servitus, femina et monstra 4, d. 36, q. 1, 1, 2^m | Verit. q. 23, 2, c. * Avaritia 7, 10. Barbarus 2. Caelum 82. Concubinitus 4.
- 39 Nihil quod est contra naturam simpliciter, est in omnibus vel in pluribus, sed bene secundum quid, ut mors. Ma. q. 5, 5, 17^m. * Concupiscibilis 7, etc. Continentia 5. Conversio 5. Corruptio 10, 15. Creatura 19, 20, 21. Culpa 4. Debilitatio.
- 40 Id quod est contra naturam, potest esse perpetuum, quando naturale non habet in se sufficiens principium, non autem aliter. Verit. q. 24, 10, 1^m.
- 41 Nihil potest contra naturam inesse immutabiliter per causam positivam, sed tantum per causam privativam, ut caecitas et poena. Ma. q. 16, 2, 2^m | 3^m. * Delectatio 111. Dolor 25, 31. Femina 3. Finis 127. Fornicatio 4, 19. Fractio 2. Fructus 9.
- 42 Deus non facit contra naturam 3^a q. 44, 2, 1^m | 4, d. 33, q. 1, 2, 1^m | d. 46, q. 1, art. 2, q. 2, 3^m | Cg. 3, c^o 110 | Po^a q. 1, 3, 1^m | q. 4, 1, 20^m | q. 5, 2, c. | q. 6, 2, 3^m | Anima. 21, 10^m | Cae. lect. 4 | Rom. 11, lect. 3, fi. | Hebr. 2, lect. 1, fi.
- 43 Immo Deus agit miraculose tripliciter: scilicet supra naturam, praeter naturam et contra naturam 2, d. 18, q. 1, 3, c. | Po^a q. 6, 2, 3^m | Hebr. 2, lect. 1, fi. * Generatio 34, 38, 40, 50.
- 44 Deus agit contra naturam particularem, non autem contra natu-

NATURALE

- ram universalem. Verit. q. 13, 1, 2^m | 3^m | Po^a q. 6, 1, 1^m | 3^m.
- 45 Ea quae Deus facit praeter solitum cursum naturae, non sunt contra naturam 2-2, q. 104, 4, 2^m | 3^a q. 44, 2, 1^m | 1, d. 42, q. 2, 2, 4^m | 4, d. 33, q. 1, 2, 2^m | d. 46, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m | Cg. 8, c^o 100 | Verit. q. 13, 1, 2^m | 3^m | Po^a q. 1, 3, 1^m | q. 4, 1, 20^m | q. 5, 2, c. | 4, c. fi. | q. 6, 2, 3^m | Anima. 21, 10^m | Cae. lect. 4 | Rom. 11, lect. 3, fi. * Haeresis 105, 141.
- 46 Deus agit contra naturam, idest in oppositum illius ad quod potentia naturalis inclinatur, manente ipsa inclinatione, sed ligata, non autem contra potentiam obedientialem. Po^a q. 1, 3, 1^m. * Idolatria 8. Ignis 7, 8. Innaturale. Instans 1.
- 47 Si potestas major in tantum invalescat, quod mutet contrariam inclinationem in inclinationem propriam, jam non erit aliqua repugnantia vel violentia, sicut quando agens fortius corrumpendo corpus grave aufert ei inclinationem qua fertur deorsum. Et sic ferri sursum non est ei violentum, sed naturale 1-2, q. 36, 4, c. * Irascibilis 4. Lex 54, etc. Luxuria 9, 12, etc.
- 48 Sicut Deus non agit contra naturam, sed contra solitum cursum naturae, sic non agit contra virtutes, nec praecipit contra eas, sed contra solitum modum earum 2-2, q. 104, 4, 2^m | q. 154, 2, 2^m. * Malum 49, 50. Mare 3. Matrimonium 58. Meritum 17. Miraculum 7. Misericordia 15. Mors 18. Mulier 10. Peccatum 1, 12, 18. Poena 42. Prodigalitas 2.
- 49 Peccata contra naturam, sunt contra Deum. Ideo sunt graviora sacrilegio, quanto ordo naturae prior est quolibet ordine superaddito 2-2, q. 154, 12, 1^m | 2^m, * Risibile. Servitus 4, etc. Sodomia o. Timor 37, 41. Tristitia 6.
- 50 Omne peccatum est contra naturam hominis quo ad differentiam ejus, et aliqua etiam ratione generis, ut sodomia, bestialitas et hujusmodi 1-2, q. 6, 4, 3^m | q. 71, 2, o. | q. 94, 3, 2^m | 2-2, q. 34, 5, c. | q. 154, 1, c. | 11 | 11, 12, o. | 4, d. 41, a. 3, q. 1. 1^m | Ma. q. 14, 2, 8^m | q. 15, 1, 7^m | Rom. lect. 8, prin^o | Gal. 5, lect. 9, prin^o | Col. 3, lect. 1, fi. Luxuria 14. * Violentia 2, 3, 6. Voluntas 76. Usura 18, 55, 80. Uxor 1, etc. 23.
- 1 NATURALE est quod convenit rei secundum substantiam ejus, idest quod per se inest ei 1-2, q. 10, 1, c.
- 2 Illud dicitur naturale alicui, quod convenit ei secundum conditionem formae qua constituitur in tali natura 2, d. 39, q. 2, 1, c.
- 3 Naturale duplex: scilicet habens naturam et consequens naturam 4, d. 43, a. 1, q. 3, c. | Ma. q. 5, 5, c. | Phy. 2, lect. 1, me^o * Abstractio 12, 14. Accidens 26, 53, 57, 79, 107, 120. Acetum 2. Actio 4, 38, 45, 46, 56, 57. Actus 17, 46, 80, 198. Adam 5, 6, 7, 12, etc. 32, 33, 38, 68. Adoptio 10, 12, 20, 21. Aer 6, 11. Affinitas 4. Afirmatio 3. Agens 13, etc. Alteratio 7, 8. Amicitia 13. Amor 70, etc. Angelus 63, 65, 118, 146, 165, 201, 210, 226, 294, 310, 313, 321, 336, 343, 353, 359, 362, 366, 367, 368, 369, 379, 382, 384, 400, 469, 518, 523, 546, 562, 601. Anima 20, 92, 114, 119, 120, 129, etc. 157, 159, 161, etc. 242, 223, 224, 249, etc. 311, 360, 361. Animal 32, 44, etc. 63, 71, 73. Annihilatio 4. Appetitus 4, 12, etc.
- 4 Naturale duplex: scilicet quod est a natura ut a principio activo, vel quia in natura est inclinatio ad recipiendum illud ab extrinseco 1-2, q. 6, 5, 2^m | 3, d. 22, q. 3, a. 2, q. 1, c. * Arithmetica 3. Artifex 2. Ascendere 7. Assimilatio 8. Assumere 55. Astrologia 2, 3. Attribute 12. Auctoritas 2. Auxilium 3. Avaritia 10. Beatitudo 88, 95, 96, 115. Bellatores 2. Bonitas 128, 169, etc. 191, etc. Caeus 4, 6. Caelum 36, 89, etc. 99. Calor 3, 4. Capacitas o. Caput 1. Carentia Causa 20, 36. Charitas 69, 70, 109, 110. Cibus 2. Cinis 3. Claritas 4, 16. Coactio 8.
- 5 Naturale duplex: scilicet causatum ex principiis essentialibus rei, et quod habetur a nativitate 3^a q. 2, 12, o. | q. 34, 3, 2^m | 2, d. 19, 4, c. * Cognitio 31, 43. Coma. Comedere 1. Conceptio 11, etc. Conceptus. Concupiscentia 6, etc. Concupiscentia 11, 12. Confessio 4, 24, etc. Conjunctio 8, etc. Consanguinitas 2. Conservatio 2. Contemplatio 7, 26. Continentia 5. Contrarium 22, 26, 30, 34. Cor 4, 9. Corpus 1, 2, 11, 15. Corruptio 15. Costa 5. Creatio 3, 5, 12, etc. Credere 14, etc. Daemon 32. Damnatio 16, 36, 38. Defectus 4, 6. Delectatio 73, etc.
- 6 Naturale duplex: scilicet quod convenit naturae generis, vel naturae speciei ratione differentiae 1-2, q. 94, 2, c. | 3, 2^m | 4, d. 26, q. 1, 1, 1^m | d. 33, q. 1, 1, 1^m | Ma. q. 4, 2, 1^m | Eth. 5, lect. 12, prin^o * Definitio 4, etc. Demonstratio 8, 9. Desiderium 13, 16. Deus 11, 13, 14, 161, 187, 189, 194, 196, 226, etc. Dies 1, etc. Digestio.
- 7 Naturale duplex: scilicet secundum naturam speciei et secundum naturam individui. Et utrumque est duplex: scilicet, vel totum a natura, vel partim a natura et partim ab extrinseco 1-2, q. 51, 1, c. | q. 63, 1, c. | Verit. q. 25, 6, 4^m. * Aequalitas 15, 16. Dispositio 35, 39. Disputatio 3. Distinctio 13, 15. Divitiae 2. Donum 31. Durities 2. Educi 1. Effectus 2, 5, etc. Enuntiatio 5. Epicycli 2. Esse 3. Eucharistia 89, 105, 107, 121, 147. Facere 5. Factum 1. Falsitas 12, 13, 14. Felicitas 4. Fides 85, 86, 113, 115, 134, 139, 142. Filiatio 10. Finis 23, 135. Fomes 1, 3. Forma 49, 57, 64. Futurum 5, 6, 7, 8.
- 8 Naturale duplex: scilicet ens mobile et omne ens reale 2, d. 2, q. 2, 2, 4^m. * Generatio 5, 9, 10. Gloria 4, 22. Gratia 15, 77.

NATURALE

- Grave 3, 4. Habitus 27, 53. Haeresis 54. Homo 11, 20. Honor 37. Humanitas 3. Illegitimus 4. Imperare 7. Inclinatio o. Incorruptibile. Innatum. Innaturale. Innovatio. Intellectus 43, 129, 155, 191, 257, 258, 291, 295. Intentionale o. Involuntarium 5. Ira 23, 32. Irascibilis 4. Jus o. Justitia 13, 15, 65, 86. Justificatio 18, 20. Juventus 1. Legitimitas 3. Lex 31, etc. Liberum 13, 14, 20. Linea 5. Lumen 17, etc.
- 9 Natura duplex: scilicet consequens ex principiis speciei, vel ad quod natura inclinatur et ordinatur 3, d. 20, a. 1, q. 1, 1^m | 4, d. 26, q. 1, 1, c. * Magi 7. Malum 43, etc. Mane. Mansuetudo 7, etc. Mare 2. Materia 13, 22, 27. Matrimonium 7, etc. 58, 81, 94, 102. Maturatio. Membrum 7, 8. Mensura 14. Meritum 7, 23, etc.
- 10 Naturale duplex: scilicet consequens formam et consequens materiam. Primum semper inest actu, non autem secundum, sicut quae pertinent ad motum 1-2, q. 10, 1, 2^m | 3, d. 22, q. 3, a. 2, q. 1, c. | Ma. q. 5, 5, c. | Eth. 5, lect. 12, me^o. * Metaphysica 17. Minimum. Miraculum 3, 5, etc. Misericordia 4. Mollities 3. Mons. Monstrum. Moralis 2. Mors 2, 3, 9. Motus 9, etc. Mulier 8, etc. Mundus 8. Mutatio 1. Natura 2, 5, 15, 17, 22, 40, 46.
- 11 Natura duplex: scilicet vel ad quod natura inclinatur mediante cognitione, vel sine ea, sed ut causatum ex necessitate naturae 1-2, q. 41, 3, o. | 4, d. 26, q. 1, 1, c. | Cg. 5, c^o 122 | 1^a Cor. 7, lect. 1, prin^o. * Naturaliter. Necessitas 8, 11, 21, 22. Negotatio 33. Nihil 1. Nitor 1. Nocere 8. Obedientia 30. Objectum 12. Obligatio 5, 6. Operatio 11, 14, 41, 47. Ordo 33. Pars 12. Passio 3, 6, 29, 98. Peccatum 1, 12, 13, 21, 30, 38, 64, 65, 66, 195, 244, 327, 351. Physica 3. Poena 19, 20. Possessio 1, 2, 5. Potentia 10, 11, 15, 31, 45, 51. Praeceptum 23, 26, 30, 125, 130. Pythagoras 1.
- 12 Naturale duplex: scilicet quod cuilibet rei a suo creatore imponitur et causatum a principiis rei 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 2, c. | d. 33, q. 1, 1, 4^m | Cg. 4, c^o 52. * Praestigium 2. Praesumptio 2, 9. Primi 1. Primitiae 1. Princeps 22. Principium 2. Principium 24, 25. Prins 3, etc. Processio 9, 10, 11, 30, 31, 39, 43, 57. Promulgatio 1, 2. Prophetia 18, 27, 65. Proprium 6. Prudentia 23, 24, 63, 66, 81. Pulsio. Qualitas 2, 8. Quantitas 10, 20.
- 13 Naturale homini duplex: scilicet secundum rationem et condivisum rationis, scilicet secundum sensum, vel secundum corpus 1-2, q. 31, 7, o. | Ma. q. 4, 2, 1^m | Virt. q. 1, 9, 17^m. * Quies 2. Ratio 3, 8, 10, 15. Reale. Respiratio 3. Resurrectio 5. Reverentia 3, 7. Sacramentum 48, 49. Sacrificium 7. Salomon 2. Scientia 22, 23, 58, 71, etc. 106, etc. 121, 135. Semen 4, 21. Servitus 2, etc. Simulacrum. Synderesis 1, 8. Synesis. Solertia 1. Sors 4. Spes 69. Stare. Suppositio 1.
- 14 Naturale duplex: scilicet causatum ex principiis naturae et quasi propagatum cum natura. Et sic originalis justitia et peccatum originale dicuntur naturalia, non autem primo modo 1^a q. 100, 1, c. | 3^m | 1-2, q. 81, 2, c. | 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 2, c. | d. 33, q. 1, 1, 4^m | Cg. 4, c^o 52. * Tarditas 2. Temperantia 26. Tempus 1, 32. Terra 6, 13. Thales 1. Theologia 1, 11, 40, 41, 44. Timor 31, 41. Transferre o. Transmutatio. Tributum 5.
- 15 Naturale duplex: scilicet quod per principia naturae acquiri potest, ut virtus politica, et consequens ex necessitate principiorum naturae. Verit. q. 24, 8, 11^m | 10, 1^m. * Trinitas 5. Tristitia 21. Unigenitus. Velox 2. Verbum 29. Verum 3. Vindicatio 1. 2. Virginitas 6, 13. Virtus 267, etc. Visio 5, 8. Visus 5. Vita 33. Voluntas 76, etc.
- 16 Mors et similes defectus sunt poena homini considerato in innocentia originali, non autem ut in suis principiis naturalibus tantum, sed sunt defectus naturales 2, d. 30, q. 1, 1, 1, c. fi. | 1^m | 3, d. 16, q. 1, 1, 5^m | Rom. 5, lect. 3, me^o | Hebr. 9, lect. 1, fi. | Phy. 2, lect. 15, prin^o.
- 17 Esse ex nihilo et indigere conservatore, sunt defectus naturales, consequentes omnem creaturam, et nulli creaturae sunt poena 2, d. 30, q. 1, 1, c. fi. * Usura 5, 19, 48, 80, 150, 183, 196, 225, 230, 249, 251, 283, 287, 296.
- 18 Bona naturalia secundum se, ut debentur naturae ex propriis principiis, non sunt diminuta in angelo nec in homine per peccatum, sed ut ordinantur ad ultimum finem, inquantum sunt minus habiles ad ipsum 2, d. 30, q. 1, 1, 3^m | 3, d. 20, a. 1, q. 1, 1^m | Rom. 12, lect. 1, me^o.
- 19 Omne quod fit ab agente cui naturaliter subditur patiens, est naturale, licet non sit secundum propriam naturam patientis 1^a q. 105, 5, 1^m | 1-2, q. 91, 5, 2^m | 2-2, q. 2, 3, c. | 3^a q. 44, 2, 1^m | 2, d. 14, 5, 4^m | d. 30, q. 1, 1, 4^m | 4, d. 17, q. 3, art. 1, q. 2, c. | d. 33, q. 1, 1, 4^m | Cg. 3, c^o 100 | Verit. q. 13, 1, 2^m | 3^m | Po^a q. 1, 3, 1^m | q. 4, 1, 20^m | q. 6, 1, 17^m | Ma. q. 5, 5, 4^m | Meta. 5, lect. 6, me^o fi. | Rom. 11, lect. 3, fi. * Usus 7, 9, 10, 14. Uti 19.
- 20 Unum naturale, non impedit totaliter naturale ejusdem rei. Verit. q. 19, 1, c.
- 21 In naturalibus et moralibus, non quaeritur quid semper fiat sed quid fiat ut in pluribus 1-2, q. 84, 1, 3^m | q. 96, 1, 3^m | 6, c. | 3^m | q. 102, 6, 5^m | 2-2, q. 88, 9, 10, c. | q. 120, 1, c. | q. 147, 4, c. | q. 152, 2, 3^m | q. 154, 2, c. fi. | 4, d. 15, q. 3, art. 2, q. 1, c. | art. 3, q. 3, 1^m | Ma. q. 8, 1, 4^m | Virt. q. 1, 10, 14^m | Quol. 3, 11, 14, c.

NECESSITAS

- 22 Immo naturale inest semper 2-2, q. 57, 2, 1^m.
- 23 Naturale inest semper, in solo babente naturam immutabilem 2-2, q. 57, 2, 1^m | 4, d. 26, q. 1, 1, 3^m | d. 33, q. 1, 2, 1^m | Ethic. 5, lect. 12, fi.
- 24 Actus naturalis semper sequitur, in determinatis ad unum, nisi impediatur, et hoc raro. Non autem in voluntate, quia est indeterminata, et semper impeditur a carne 2, d. 39, q. 2, 1, 3^m | 4^m.
- 25 Operationes occultae non communes, non sunt naturales, nec a caelis. Opus. 34, o.
- Naturaliter. Actio 4, 46, 58. Actus 38.
- Navalis. Ars 18. Militaris.
- Naufragium. Tabula 1.
- Navicula. Apostoli 19.
- Navigans. Usura 212, 213.
- Navis. Apostoli 19. Fulmen. Piscis 3. Trahere 2.
- Nazianzenus. Athanasius 2.
- Nazareth interpretatur flos. Ideo Christus voluit ibi conversari: non autem nasci, quia voluit florere per virtuosam conversationem, non autem per originem carnis 3^a q. 35, 7, 2^m. Nativitas 17.
- Nazaraeus. Corona 5. Haeresis 99. Professio 7. Sanctificatio 17.
- Nebula. Nubes. Vapor 5.
- Nebulosum. Dies 21.
- 1 NECESSITAS duplex, scilicet absoluta, et conditionata. Et haec dupliciter: scilicet vel simpliciter, vel quo ad bene esse 1^a q. 19, 3, o. | 8, 1^m | q. 41, 2, 5^m | q. 82, 1, c. | 2-2, q. 58, 3, 2^m | q. 83, 13, c. | q. 88, 2, c. | 6, 1^m | q. 141, 6, 2^m | q. 186, 5, 5^m | q. 189, 2, 2^m | 3^a q. 1, 2, c. | q. 14, 2, c. | q. 46, 1, c. | q. 65, 4, c. | q. 84, 5, c. | 1, d. 6, 1, o. | 2, d. 29, 1, c. | 3, d. 16, q. 1, 2, c. | d. 20, a. 1, q. 3, c. | 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, c. | a. 4, q. 1, c. | d. 16, q. 1, a. 2, q. 4, c. | d. 17, q. 1, a. 2, q. 3, c. | d. 38, q. 1, a. 1, q. 2, c. | q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | Cg. 2, c. 20 | Libo 3, c. 138, prin^o | Verit. q. 17, 3, c. | q. 22, 5, c. | q. 23, 4, 1^m | q. 24, 1, 13^m | Ma. q. 13, 4, 8^m | Quol. 3, 11, 2^m | Quol. 4, 23, 4^m | Jo. 12, lect. 7, me^o | Meta. 5, lect. 6, o. | libo 12, lect. 6, o. * Absolvere 37, 40. Accidia 2. Actio 67. Actus 198. Amor 45, 142, 281.
- 2 Necessitas duplex: scilicet absoluta, idest ex causa priori, scilicet ex materia vel forma vel efficiente, et necessitas ex conditione vel suppositione, idest ex causa posteriori, scilicet ex fine. Phy. 2, lect. 10, fi. | lect. 15, prin^o. * Analogia 17. Apostoli 6, 7.
- 3 Necessitas duplex: scilicet necessitas consequentis, idest absoluta, et necessitas consequentiae, idest conditionata. Verit. q. 24, 1, 13^m.
- 4 Necessitas ex fine duplex: scilicet necessitas absoluta, idest, sine qua non potest aliquis vivere, et necessitas conditionata, idest quo ad decentem statum 2-2, q. 32, 5, 6, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, c. | a. 4, q. 1, c. * Baptismus 81, etc.
- 5 Ex fine duplex necessitas sequitur: scilicet ut finis est in intentione et ut est posterius in esse. Prima necessitas est eodem modo ex fine, et ex agente. Secunda vero est necessitas conditionata. Cg. 2, c. 29, fi. * Beatitudo 94.
- 6 Necessitas absoluta sumitur ex principiis essentialibus, quia convenit rei secundum id quod est ei intimum. Cg. 2, c. 29.
- 7 Immo necessitas absoluta est etiam a causis et efficientibus et mobilibus, sicut cum aliquis cogitur ab aliquo agente 1^a q. 82, 1, c. | Meta. 5, lect. 6, me^o.
- 8 Necessitas absoluta sumitur ex principiis essentialibus tripliciter. Primo respectu non esse, ratione materiae, vel respectu esse ratione formae immaterialis, vel respectu formae completis totam potentiam materiae. Secundo respectu partium formae vel materiae. Tertio respectu proprietatum. Cg. 2, c. 29. * Bonitas 204, 208.
- 9 Necessitas duplex, scilicet coactionis, et obedientiae. Prima tollit rationem laudis et meriti, non autem secunda 2-2, q. 58, 3, 2^m | q. 81, 6, 3^m | q. 186, 5, 5^m | Cg. 3, c. 138, prin^o | Quol. 3, 11, 2^m | 2, 1^m | 3^m | Quol. 4, 23, 4^m.
- 10 Necessitas triplex: scilicet necessitas coactionis, necessitas absoluta, et necessitas ex suppositione. Prima nullo modo convenit Deo. Secunda tantum ad intra. Tertio vero respectu effectuum, non quidem ex suppositione finis, sed ex suppositione alicujus in eo, scilicet praescientiae ejus, vel praedefinitionis voluntatis immutabilis 3, d. 20, a. 1, q. 3, c. | Verit. q. 22, 5, c. | Po^a q. 3, 15, 11^m | Meta. 12, lect. 7, fi. * Campsoria 8. Caelum 45, 107. Contingens 1, 4, 5. Jejunium 22, etc. 8, 9, 86. Theologia 1. Votum 8.
- 11 Necessitas a priori, est in mathematicis, in naturalibus autem a posteriori. Phy. 2, lect. 10, fi. | Lect. 15, prin^o | Poster^m lect. 42, prin^o. * Abstinencia 3, 8. Abstractio 7. Adoratio 6. Advocatus 2, 9. Aer 11. Agens 103, 104, 105. Amplexus. Angelus 1, 129, 156, 157. Anima 166, 215, 269, 311, 319. Animal 29, 53. Armus. Ars 4, 18. Ascendere 6. Assentire 5, 6. Assumere 59. Attentio 3. Beatus 53. Bellum 7. Benefacere 1, 2. Beneficium 6.

NECESSITAS

- Bonitas 201, 208. Campsoria 8. Character 7, 24, 27. Charitas 91, 144. Causa 2, 3, 4, 17, 31, 60, 71, 72. Cereus 1. Cete 7.
- 12 In speculativis principium oportet esse necessarium, et ad priora sequuntur de necessitate posteriora, non autem in operativis Cg. 3, c. 97. * Cibus 2, 8. Circumcisio 10, 18, 24. Circumstantia 13. Coemeterium. Cognatio 9. Cognitio 78. Comedere 6. Confessio 26, etc. Confirmatio 12, 29. Consecratio 14. Consilium 17. Consuetudo 2, 3. Contemplatio 10. Contractio 2. Contrarium 36. Contritio 9, 11. Credere. Debitum 1, 5, 6. Defectus 7. Demonstratio 10. Devotio 10. Deus 3, 4, 202, 268, 270, etc. 280, 318, 373, 450. Diaconus 2. Differentia 6. Definitio 3, 11, 71.
- 13 Necessarium est, quod in sua natura determinatum est ad esse tantum; impossibile autem, ad non esse tantum; contingens vero ad neutrum. Et duplex definitio eorum improbat. Phy. 2, lect. 8, me^o | Periherm. lect. 14, me^o etc. * Dispensatio 15. Dispositio 16, 29, 32, 36. Diversitas 2. Doctrina 12. Dolor 39. Donum 31. Ecclesia 15, 16. Electio 12, 32. Eleemosyna 8, 9, 11, 12, 16, etc. Episcopus 21. Epistola. Ethica. Evangelium 9. Eucharistia 6, 7, 44, 58, 72, 160, 178, 179, 191, 194, 212, 222, etc. Eustochia 2. Excommunicatio 32. Fama 3, 4. Fides 76, 92. Fieri 2, 17. Finis 16, 96, 97, 117, 126, 136, 139. Forma 32, 97, 113, 121. Fortitudo 1. Futurum 2. Generatio 44. Gratia. Gula 9. Habitus 32. Haeresis 19, 74, 105, 147. Hebetudo 2. Idea 2. Illegitimus 4. Immobile 1. Jacob 7.
- 14 Nulla res creata, est in se necessaria. Verit. q. 23, 1, 2^m. * Impugnare 2. Incarnari 2. Industria. Innocentia 18. Insensibilitas. 1. Intellectualis 2. Intellectus 80, 97, 173, 223, 234, 241, etc. 303. Interpretatio 2. Iudicium 36, 46, 73. Juramentum 2, 5, 6, 32, 33, 34. Justitia 83. Laurentius 1. Lex 71, 78, 81, 142, 149, 166, 179. Liberalitas 9.
- 15 Aliqua necessaria habent causam 1^a q. 44, 1, 2^m | q. 50, 5, 3^m | 1-2, q. 93, 4, 4^m | 1, d. 6, 1, c. fi. | Cg. 2, c. 15, 5^m | 20^m | Po^a q. 5, 3, c. | Meta. 2, lect. 2, me^o | Libo 5, lect. 6, fi. | Phy. 8, lect. 1, fi. * Libertas 8, 9. Liberum 8. Locus 19. Ludus 1. Magis 3. Mandatum 1. Matrimonium 9, 86. Medicina 4. Medium 2. Meritum 2, 3, 16, 20. Missa 12, 14, 22. Mors 6, 27, 28. Motor. Motus 32, 52, 61. Mundus 6, 7, 19, 24, etc. Mutuum 5. Nasus.
- 16 In creaturis sunt aliqua, quae simpliciter et absolute necesse est esse. Cg. 2, c. 29. * Naturale 15.
- 17 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 23, 1, 2^m | Po^a q. 5, 3, 8^m. * Negligentia 7, 8.
- 18 Necesse est ea esse, quia in eis non est potentia ad non esse, scilicet materia, licet Deus possit ea facere non esse. Cg. 2, c. 29 | Po^a q. 5, 3, c. | 12^m. * Negotiatio 1. Nomen 25. Notio 2. Obedientia 5, 14. Obligatio o. Officium 12, 14.
- 19 Deus rebus non imponit necessitatem, contingentiam excludens 1^a q. 22, 4, o. | q. 25, 3, 4^m | Cg. 3, c. 94 | Ma. q. 16, 7, 14^m | 15^m | 16^m | 18^m | Meta. 6, lect. 2, 3, o. | Periherm. lect. 14, me^o etc.
- 20 Necessitas quae provenit ex principio intrinseco, ut, Omne compositum ex contrariis, necessario est corruptibile, est necessitas naturalis et absoluta 1^a q. 82, 1, c. * Omissio 14, etc. Omnipotentia 5. Oratio 5, etc.
- 21 Immo necessitas naturalis sumitur a fine. Phy. 2, lect. 10, fi. | Lect. 15, prin^o. * Ordo 68, 87, 94, 97. Ornatus 2. Papa 5. Pars 28. Passio 85, etc. Peccatum 51. Perfectio 62, 75, 80. Periculum 9. Persona 25. Poenitentia 6, 99. Politia 3. Posse 9. Possessio 4. Possibile 1, 7, 9. Potentia 59. Praeceptum 2, 7, 25, 26, 65. Praedestinatio 40. Praedicator 8. Praelatio 7. Praesentia 2. Praeteritum 2. Princeps 8. Promulgatio 4. Providentia 14, 18. Prudentia 31, 35, 57, 58. Ratio 30, 35. Relatio 36.
- 22 Non omnia de necessitate eveniunt. Meta. 6, lect. 2, 3, o. * Religio 88, 89, 106. Requirit 2. Respiratio 1.
- 23 Oppositum videtur dicere, cum omnia pertineant ad certitudinem divinae providentiae, quae falli non potest 1^a q. 22, 4, 3^m. * Restitutio 3, 8. Resurrectio 3, 40. Rex 3. Sabbatum 6.
- 24 Necessarium et contingens, consequuntur ens, inquantum hujusmodi 1^a q. 22, 4, 3^m | Cg. 3, c. 72, 2^m | Meta. 6, lect. 3, fi. * Sacramentum 41. Sacrificium 11, 15, 18, 27. Salvare 7, etc. 12. Sanctitas 5. Sanctus 6. Sapientia 6, 29, 44. Scandalum 15. Scientia 34, 51, 61, 64, 156. Sedere 2. Semen 4. Sensus 49, 50. Sepultura 9. Sigillum. Syllogismus 2, 7. Symbolum 2. Simonia 9. Sobrietas 5. Societas 2, 5. Solertia 7. Sors 4, 5. Spectaculum 1. Speculum 3. Spes 7, 51. Sponsa 5. Status 3, 11. Subjectio 2. Sufficiens. Talpa.
- 25 Necessarium et contingens sunt differentiae veri. Non autem boni. Ideo magis possunt diversificare intellectum quam voluntatem 3, d. 17, a. 1, q. 3, 3^m. * Temperantia 7. Tentare 10.
- 26 Oppositum videtur dicere 1^a q. 79, 9, 3^m. * Theologia 8. Thus 1. Timiditas. Tribulatio 2. Turtur 2. Unctio 21, 28. Unio 8, 10. Valitudo. Vas 3. Verbum 23. Veritas 21, 22, 31. Vestis 7. Virga 1. Virtus 15, 88, 112, 144, 199, 268. Voluntas 46, 53, 71, 81. Votum 5; 7, 8. Vox 2, 3.
- 27 Necessitas effectus dependet a dispositione agentis et patientis. Cg. 2, c. 29.
- 28 Necessitas actionis immanentis est tantum ex dispositione a-

NEGATIO

- gentis, transeuntis autem etiam ex dispositione patientis. Cg. 2, c. 29.
- 29 Necessitas coactionis absolutae, causat omnino involuntarium, et omnino excludit culpam, non autem necessitas conditionata vel mixta idest motus 1-2, q. 6, 4, c. | 5, o. | 6, 1^m | Ma. q. 2, 3, 4^m | Meta. 5, lect. 6, o.
- 50 Quilibet in extrema necessitate vel sua vel alterius, potest sine peccato auferre per vim, vel occulte, a quocumque: quia tunc omnia sunt communia 2-2, q. 31, 3, 3^m | q. 32, 7, 3^m | q. 62, 5 | 4^m | q. 66, 6, 1^m | 7, o. | q. 110, 3, 4^m | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, 2^m | a. 4, q. 2, 2^m | a. 5, q. 1, c. | d. 20, a. 1, q. 2, b. | Quol. 5, 17, c. | 1^m.
- 51 Necessitas non subditur legi 1-2, q. 96, 6, c. fi. | 2-2, q. 147, 3, 2^m | 4, c. | 3° q. 80, 8, c. fi. | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 1, c. Meta. 4, lect. 6, meo, * Usura 2, 31, 38, 48, etc. 53, 76, 80, 100, 127, 135, 154, 162, 173, 177, 183, 184, 189, 195, 203, 205, 237, 245, 254, 258, 261, etc. 268, etc. 288, 303. Usus 6.
- 52 In subventionem necessariorum, plus tenetur homo filio, quam parenti. Sed in honore, reverentia, obedientia et voluntate, est e converso, quia honor filii magis dependet ex honore patris, quam e converso 2-2, q. 32, 3, 4^m | Virt. q. 2, 9, 18^m. Amor 114. Infra.
- 55 In extrema autem necessitate, magis licet deserere filios quam parentes, quos nullo modo deserere licet, propter beneficia 2-2, q. 31, 3, 4^m | Virt. q. 2, 9, 18^m.
- Necis. Constantia 9. Mors o.
- 1 NEGATIO duplex: scilicet absoluta, et determinati generis 1, d. 13, 4, c. | d. 23, q. 1, 1, 2^m | Meta. 4, lect. 3, prin^o. * Accidens 92. Actus 20. Adam 31, 83. Afirmatio o. Angelus 9. Appetitus 18. Argumentum 3. Carentia. Cessare 3. Commune 12. Confessio 4. Contrarium 1. Copulativa. Corpus 30. Defectus 1, 6, 25. Delictum 2. Deus 87, 252. Dictio 4, 5. Definitio 36. Ens 17, 18, 19. Enunciatio 3, 6, 7. Eucharistia 217. Exceptiva. Exclusio o. Excommunicatio 24. Fallacia 4. Fama 3. Fides 19. Fieri 2. Generatio 44. Genus 24. Gratia 76. Haeresis 37, 39, 68, 94, 139, 145. Ignorantia 1, 16, 18. Impeccabilitas. Imprudentia 1. Infidelitas 1. Infinitum 5, 13, 16. Ingenium 1. Ira 81. Iudaei 22. Malum 2, 42. Matrimonium 91. Medium 21. Metaphysica 19. Nihil 2.
- 2 Negatio duplex: scilicet in genere principii, et negatio simpliciter 1, d. 23, L. * Nomen 53. Non ens o. Non esse. Non genitum. Non obedibile. Non potest. Non simile. Non velle. Non visum. Non uti. Omissio 2.
- 5 Causa negationis duplex: scilicet negatio causae, et positio contrarii 1-2, q. 75, 1, c. * Perfectio 58. Persona 38. Petrus 2, 3. Praeceptum 17, etc. 49, 113. Praepositivus. Privatio 8, 14. Propositio 6, 11, 13, 14. Puer 5.
- 4 Negatio non est proprie, sed reducitur ad speciem suae affirmativae 1^a q. 33, 4, 3^m | 1-2, q. 71, 6, 1^m | q. 72, 6, 3^m | 2-2, q. 79, 3, 1^m. * Purgatorium 1. Religio 106. Restitutio 6. Resurrectio 2. Sanctificatio 5.
- 5 Omnis negatio fundatur in aliqua affirmatione intellecta, vel imaginata, non autem semper in aliqua affirmatione reali. Ma. q. 2, 1, 9^m. * Sapientia 13. Scientia 16. Statutum 1. Theologia 12, 34. Transgressio 1, 4.
- 6 Omnis negatio de aliqua re, fundatur super aliquid existens in ea 1-2, q. 72, 6, c. | 1, d. 35, 1, 2^m | Po^o q. 10, 5, c.
- 7 Negatio non fertur extra terminum, cui additur per compositionem 3, d. 22, q. 1, 2, 4^m. * Christus 119. Unitas 7, 25, 27, 29, 34. Universale 22. Vacuum 1. Verbum 82, 87. Veritas 24, 25, 54.
- 8 Negatio confundit terminum sequentem tantum, et facit eum teneri simpliciter 1, d. 4, q. 1, 3, 4^m.
- 9 Conjunctio affirmationis et negationis nihil est, nec aliquem intellectum generat, sicut quod dicitur homo et non homo simul acceptum, quasi in vi unius dictionis 3, d. 1, q. 2, 3, o.
- Negative dicitur, quando res non habet aliquid quod est in alio, nec debet habere. Privativa vero, quando caret eo quod debet habere 1^a q. 12, 4, 2^m | 2, d. 43, 6, c. | 4, d. 49, q. 2, 5, 4^m | 6, 4^m | Ma. q. 3, 7, c. | q. 8, 1, 7^m | Dio. 4, lect. 4.
- 1 NEGLIGENTIA. Negligens secundum Isidorum dicitur, quasi negligens 2-2, q. 54, 2, c. * Abscondere 4. Animal 83. Bonitas 228. Character 21. Circumcisio 20. Coitus 3. Contritio 23. Decimae 27. Definitio 6. Delectatio 29. Desperatio 7.
- 2 Negligentia pertinet ad actum interiorem. Ideo oritur ex accidia. Sed pigritia et torpor pertinent ad executionem, scilicet prima tardando, et secunda remittendo 2-2, q. 54, 2, 1^m. * Docilitas 2. Eucharistia 76, 162, 163, etc. Gratia 82.
- 5 Negligentia deficit ab actu praeciendi, per defectum promptae voluntatis, inconstantia vero quasi impedita ab alio 2-2, q. 53, 2, c. fi. | q. 54, 2, 3^m. Inconstantia 2. * Ignorantia 4, 7, 14. Improvidentia. Inadvertentia.
- 4 Negligentia est generale peccatum 2-2, q. 54, 1, o. * Incontinentia 1. Incuria. Ingratitudo 6.
- 5 Immo negligentia importat defectum sollicitudinis quae est specialis actus rationis, et actus specialis virtutis 2-2, q. 54, 1, c. * Iustitia 49. Officium 17. Omissio 8. Ornatus 3.

NEUTRUM

- 6 Negligentia est generale peccatum, ratione materiae, idest, ratione boni agendi; speciale vero, inquantum privat actum rationis, scilicet sollicitudinem 2-2, q. 54, 1, o. * Peccatum 9, 122, 159, 291. Poenitentia 105. Praedestinatio 42.
- 7 Negligentia est peccatum mortale dupliciter tantum: scilicet vel quando praetermittitur actus seu circumstantia necessaria ad salutem, vel ex contemptu 2-2, q. 54, 3, o. * Prudentia 35. Religio 2. Rex 7. Sacrificium 22.
- 8 Negligentia trahitur ad aliud genus peccati manifestius, quando praetermittitur aliquid necessarium ad salutem 2-2, q. 54, 3^m.
- 9 Amor minor, per defectum fervoris charitatis, causat negligentiam venialem; per defectum vero essentiae charitatis, causat negligentiam mortalem 2-2, q. 54, 3, c. | 1^m. * Securitas 4. Somnum 1. Studium 3. Timor 39.
- 10 Negligentia directe opponitur sollicitudini. Ideo pertinet ad imprudentiam. Sed opponitur timori, inquantum timor excitat rationem contra negligentiam 2-2, q. 53, prin^o | q. 54, 2, o. | Phil. 4, lect. 1, meo. Imprudentia 2. * Usura 260.
- Negotia saecularia contingit dupliciter aliena tractare: scilicet saeculariter, idest vel propter favorem hominum, vel propter lucra: et pie idest in auxilium indigentium et miserorum. Secundum est religiosum, non autem primum 2-2, q. 187, 2, o. | q. 188, 2, 2^m | q. 189, 6, o. | Opus. 17, c. 16 | Rom. 16, lect. 1, prin^o | 2° Tim. 2, lect. 1, meo. * Acceptio 1. Advocatus 8. Amor 62. Charitas 113. Circumspectio. Comedere 4. Exordium 3. Histrionatus. Indevotio. Infidelis 1. Labor 3. Religio 87. Struthio 2.
- 1 NEGOTIATIO de se non est vitiosa, licet habeat turpitudinem. Ideo licita est, si sit ad finem honestum vel necessarium, idest quod negotiator lucretur moderate, scilicet vel ad sustentationem suae domus, vel pauperum, vel communitatis, non in festo, justo contractu et non ad earistiam 2-2, q. 77, 4, o. | 4, d. 13, q. 4, a. 2, q. 3, o. * Commutatio o. Decimae 9. Emere.
- 2 Commutatio naturalis, est licita clericis. Non autem negotiatio, quia fit ad lucrum terrenum, cuius debent esse contemptores. Et est cum frequentia vitiorum et nimis retrahit animum a spiritualibus ad curas saeculares 2-2, q. 40, 2, c. | q. 77, 4, 3^m | q. 137, 2, o. | 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 3, o. * Mercantia. Mercatio. Mercator. Militia 2, 3. Poenitentia 48. Privilegium. Vendere o.
- 5 Non omnis vendens carius quam emit, est negotiator. Sed tantum si ad hoc emat, ut carius vendat 2-2, q. 77, 4, c. | 3^m | q. 87, 2, 1^m. * Usura 189, 207, 208, 210.
- 1 NEMESIS non potest esse de bonis honestis, sed de bonis temporalibus. Et prohibetur a Deo, quia temporalia sunt quasi nihil respectu aeternorum, licet secundum Aristotelem, nemesis sit laudabilis 2-2, q. 36, 2, c. fi. | Psal. 36, prin^o. Bonitas 212, 223. * Invidia 14.
- 2 Nemesis et misericordia contrariantur secundum aestimationem: quia secunda dolet aestimans aliquem indigna pati; sed prima gaudet, aestimans aliquem digna pati, dolens indignis bene accidere. Et utrumque est laudabile 2-2, q. 30, 3, 2^m | 4^m | q. 36, 2, c. | Psal. 36, prin^o. Misericordia 3. Zelus 4.
- Nemo ex proprietate nominis, significat nullum hominem, sed ex usu distribuit pro omni natura intellectuali 1^a q. 31, 4, 2^m | 1, d. 21, L. | Cg. 4, c. 8 | Opus. 3, c. 223. * Athanasius 2. Eucharistia 202. Excommunicatio 8, 25. Incarnari 14. Iudex 6. Lex 114. Miles 9. Tentare 21. Teneri 2. Veritas 46. Virtus 27.
- Nemus. Usura 158, 159, 172, 199, 202, etc.
- Neomenia celebratur quolibet mense, in novitate lunae, ad commemorandum opus gubernationis Dei, non autem in plenilunio, propter idolatriam. Et figurabat illuminationem ecclesiae per Christum 1-2, q. 102, 4, 10^m | Col. 2, lect. 4, prin^o. * Maria 68. Festum 4.
- Nepos. Adoptio 1, 10. Assimilatio 17. Scipio. Spiritus 25.
- Nephtalim. Galilaea 2.
- Nequitia. Leviathan. Pax 20. Pusillanimitas 5.
- Nere. Fatum 10.
- Nervus. Jacob 8. Pars 45.
- Nescientia. Angelus 312, 428. Puer 11. Purgatio 1.
- 1 NESCIRE convenit Deo 1, d. 36, q. 1, 2, c. | d. 39, q. 1, 1, o.
- 2 Oppositum videtur dicere 1^a q. 14, 15, 2^m.
- 5 Nescire dicitur dupliciter: scilicet metaphorice, idest reprobare: et proprie, idest carere notitia. Primum convenit Deo respectu aliquorum, non autem secundum 1, d. 36, q. 1, 2, c. | 2, d. 22, q. 2, 1, b. 1.
- 4 Nescire illa quae quis potest et tenetur scire, vitiosum est 1^a q. 12, 4, 2^m | 1-2, q. 76, 2, 5^m | 4, 3^m | q. 94, 4, c. | 2^m | 3^m | 2-2, q. 16, 2, 3^m | 2, d. 22, q. 2, 1, 4^m | Ma. q. 3, 7, 12^m | Isa. 5, meo | 1^a Cor. 14, lect. fi. fi. * Ascendere 10. Beatus 7. Confessio 84, etc.
- Nescientia 17. Daemoniael. Deus 144, 146. Ebrietas 4. Eucharistia 190. Fides 149. Haeresis 26. Ignoscentia. Instans 21, 32. Matrimonium 113. Ordo 101. Promulgatio 55. Raptus 14. Scire 5. Simonia 32. Usura 244, 246.
- Nestorius. Assumere 40. Christus 183. Haeresis 77, etc. 93, 132. Joannes 19. Maria 34. Oratio 96. Processio 49.
- 1 NEUTRUM genus est informe et indeterminatum. Ideo praedicatur

NIHIL

- de re perfecta et imperfecta, de re subsistente et non subsistente 1^a q. 31, 2, 4^m | 3, d. 6, q. 2, 1, c. * Agens 83. Bonitas 139. Capacitas 1. Femininum o. Idem 10. Intellectus 171. Ira 75. Natura 11. Necessitas 13. Nemo. Nullum. Seraphin 4. Unio 1. Verbum 26. Virtus 73.
- 2 Neutrum adjectivum substantivatur, non autem masculinum vel femininum 1, a. 9, q. 1, 1, c. | 2^m. * Christus 8.
- Nexus amoris in divinis est proprium Spiritus sancti, sed in communi est appropriatum ei 1, d. 31, q. 3, 1, 5^m. * Amor 8. Appropriatio 25. Connexio. Connexum. Matrimonium 5, 21, 51, 78, 136, 139. Spiritus 20, 21. Unio o. Unitas 56. Vinculum o.
- 1 NIHIL fit ex nihilo naturaliter, idest per motum, sed a Deo fit aliquid ex nihilo per creationem 1^a q. 45, 2, 1^m | Cg. 2, c^o 16, fi. | Po^a q. 3, 1, 1^m. Creatio 16, 12. * Accidens 121. Actus 193. Adam 31. Addere 2, 20. Adoratio 3. Agere 1. Amor 62, 198, 215, 280. Annihilatio o. Aversio 15. Baptismus 41, 99, 218. Beatus 42. Bonitas 3, 212, 215, 223. Caelum 102. Casus 3. Catechismus 9. Causa 10, 16, 18, 67. Character 21. Cereus 1. Circumcisio 29. Cognitio 59. Comparatio 4. Comprehendere 3. Confessio 61. Conjunctio 4. Conservatio 4, 12. Contingens 4.
- 2 De nihilo facere aliquid, sumitur quadrupliciter: scilicet vel negando totum, vel materiam tantum, vel ponendo ordinem temporis ad nihil, vel ordinem naturae tantum. Po^a q. 3, 1, 7^m | 11, 16^m. * Aequivoca 11. Aeternitas 39. Corruptio 4, 12. Corvus 1. Creatio 10, 12, 52. Creatura 5, 17. Damnatio 51, 66. Datio 2, 27. Defectus 12. Definitio 1, 41. Demonstratio 14. Denominatio 9. Deus 4, 63, 283, 293, 301, 306, 325, 435. Dici 2. Dictio 4. Dispositio 1. Electio 31. Ens 6, 36. Esse 19, 29, 33, 91, 98. Evangelium 4. Eucharistia 2, 212. Excommunicatio 11. Exorcismus 13. Experientia 2. Fides 26, 27. Fieri 8. Forma 17. Fundamentum 5. Heraclitus. Phantasma 3.
- 5 Majoris virtutis est, facere aliquid ex nihilo, quam facere ex contrario 2^a q. 45, 5, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 3, 3^m | 3, d. 5, q. 1, a. 3, q. 3, 4^m | d. 17, q. 1, a. 5, q. 1, 2^m | Cg. 2, c^o 20, 4^m | Po^a q. 3, 4, 16^m. * Furtum 13. Gedeon 3. Generatio 7, 65. Genus 39. Gratia 11, 70, 90. Haeresis 100. Homo 18. Honestum 8. Honor 7, 28. Humilitas 14. Illuminatio 5. Infidelitas 10. Infinitum 2. Ingenitum 3. Instans 3, 23. Intellectus 98, 108. Ira 24, 55. Jus 10. Macula 4. Malum 17. Naturale 18. Nemesis 1. Non ens 1. Non esse. Nullum. Obscuritas.
- 4 Tendere in nihil non est proprie motus naturae, sed est defectus ejus, quia motus naturae est semper in bonum. Po^a q. 5, 1, 16^m. * Christus 147. Peccatum 2, 7, 7, 9, 10. Praedestinatio 8. Praedicare 9. Simplex 3. Tentare 9. Terra 8. Tributum 6. Voluntas 40.
- 1 NICOLAUS unus de primis septem diaconibus, periit. Cg. 3, c^o 124, fi. | Quol. 3, 11, 5^m | 2^a Thes. 2, lect. 1, me^o.
- 2 Beatus Nicolaus, aurum furtim in domo projiciens, vitare voluit humanum favorem et verecundiam illius qui beneficium accepit, ut esset majus beneficium 2-2, q. 107, 3, 4^m. * Ecclesia 12. Electio 31.
- Nidificare. Upupa.
- Nigredo dicitur privatio, non quidem simpliciter, sed in quantum participat defective naturam generis. Meta. 11, lect. 11, fi. | Sensu. lect. 7, prin^o. * Congregatio 2. Corvus 2. Luna 7. Visio 17.
- Nimis. Abbatissa 2. Accusatio 24. Amor 148, 239. Attentio 4. Avaritia 19. Coitus 1. Comedere 4. Confessio 72. Contritio 6. Debitum 19. Delectatio 27. Ebrietas 1. Eructatio. Excedere. Gloria 7. Gula 6, 8. Jejuniu 7, 46, 47. Leo 2. Maceratio 2. Musica 2. Negotatio 2. Nimium. Peccatum 381. Pertinacia 2. Praesumptio 4, 11. Puer 3. Pusillanimitas 6. Rex 9. Rixa 3. Sponsa 3. Usus 7. Vindicatio 3.
- Nimium. Amoenitas.
- Ninivitae speciali modo egerunt poenitentiam, quibus aliquid fuit adjunctum fidei, quam conceperant ex praedicatione Jonae 3^a q. 84, 7, 1^m.
- Niti. Actio 57. Deus 304. Haeresis 31. Matrimonium 130. Prudentia 55. Ventus 4.
- Nitidum. Confirmatio 35. Unctio 4.
- 1 NITOR animae duplex: scilicet ex refulgentia luminis naturalis rationis, et ex refulgentia Dei 1-2, q. 86, 1, c.
- 2 Nitor animae duplex: scilicet habitualis et actualis, sicut duplex nitor corporis, scilicet intrinsecus et extrinsecus 1-2, q. 89, 1, c. Baptismus 166. Decor. Macula 1, 2, 3. Pulehritudo o.
- Nix est aqua congelata, si ut pruina est ros congelatus. Job 6, lect. 2, me^o | c^o 38, lect. 2, me^o. * Claritas 20. Vapor 5.
- 1 NOBILITAS cujuslibet rei, attenditur secundum modum et gradum suae naturae. Cg. 1, c^o 28, 1^m. * Acceptio 4. Accidens 33. Actus 15. Adoratio 8. Agens 36. Amor 274, 276. Angelus 61, 62, 122, 253, 504, 626. Anima 3, 27, 45, 73, 277, 302, 330. Animal 18, 36. Aureola 25. Caelum 4, 28, 122, 133, 253, etc. Causa 45, 46, 65, etc. Charitas 41, 49, 66, 120. Cognitio 28. Commune 13. Concupiscibilis 2, 4. Confirmatio 3, 35. Corpus 27, 59, 73. Delectatio 91, 101.

S. Th. Opera omnia. Index.

NOCERE

- 2 Omnis nobilitas cujuscumque rei, inest sibi secundum suum esse. Cg. 1, c^o 28, 1^m. * Deus 185. Differentia 1. Dignitas.
- 3 Immo non ab eodem, aliquid dicitur ens simpliciter et nobile seu perfectum simpliciter 1^a q. 5, 1, 1^m. * Distinctio 3. Elementum 1, 2. Esse 37, 37. Excellentia. Fides 147, 158, 160. Finis 34. Forma 51, 70, 173. Frui 9. Habitus 68. Hierodius 1. Honor 21. Idoneus 2. Ignis 22. Intellectualis 8, 9. Intellectus 98, 188, 189, 190, 199, etc. Intestina. Isaias 2. Judaei 9. Justitia 60, etc. Justus 3. Liberalitas 16, 18. Libertas 10. Liberum 23.
- 4 Nobilitas rei duplex: scilicet nobilitas simpliciter dicta, idest secundum esse, et nobilitas secundum quid 1, d. 17, q. 1, 1, 6^m. * Matrimonium 104. Meritum 65, etc. Metaphysica 13, etc. Metaphora 7. Mulier 11. Ordo 15. Paradisus 2. Pars 21. Peccatum 47, 247, etc. Perfectio o.
- 5 Nobilitas rei duplex: scilicet simpliciter, idest secundum essentialia, et secundum quid, idest secundum accidentalia. Verit. q. 22, 10, c. * Persona 17, etc. Prophetia 71, 72, 74. Proprietas 1. Proprium 2, 9. Propter 7. Prudentia 59. Pythagoras 1. Ratio 29, 62. Scientia 128, 141, etc. Sensus 27. Simplicitas 4. Spes 74, etc. Theologia 31. Virtus 120, etc. Vita 90.
- 6 In participantibus quanto aliquid est compositius, non quidem materialiter, sed per receptionem plurium, tanto est nobilior. Sed in participationibus est e converso 1, d. 17, q. 2, 2, b. 2 | Verit. q. 20, 2, 3^m | q. 22, 11, 16^m | Meta. lect. 14, fi.
- 7 Quod accipit aequalem perfectionem per se vel per pauciora nobilior est, non autem si acquirat minorem 1^a q. 77, 2, o. | 1-2, q. 5, 5, 2^m | 1, prol. 1, 3^m | 2, d. 26, 1, 3^m. Christus 34, 114. Uti 23, etc.
- 8 Deus a principio elegit aliquos nobiles, sed paucos, ne doctrina fidei attribueretur rusticitati, vel virtuti humanae. Jo. 3, lect. 1, prin^o.
- 1 NOCERE aliquid dicitur dupliciter: scilicet effective, ut culpa; et formaliter, ut poena 2, d. 35, 1, 3^m | d. 37, q. 3, 2, 5^m. * Accusatio 26. Adjurare 5, etc. Adulatio 3. Affectio 1. Appetitus 71. Attentio 4. Auxilium 3. Baptismus 131.
- 2 Ratio nocivitatibus per prius invenitur in culpa quam in poena 2, d. 37, q. 3, 2, 5^m. * Aestimativa 1, 4. Beneficium 9. Blasphemia 1, 9. Claritas 5, 14. Cognitio 78. Commutatio 3. Daemon 49, 57, 119. Ficus. Gula 6. Haeresis 18.
- 3 De ratione poenae est, quod noceat agenti in seipso, culpa vero in actione 1^a q. 48, 5, 4^m. * Hypocresis 3.
- 4 Poena de ratione sui, semper importat aliquod nocementum 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 3, c. * Ira 63, 64, 67, 83. Laedere o. Laesio. Ludus 6, 7, 10, 12. Maledicere 1, 3. Misericordia 11, 14, 19. Mors 9, 14. Noxium. Observantia 4. Occidere 11.
- 5 Ex hoc aliquid est nocivum, quod per ipsum subtrahitur aliquod bonum 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 3, c. * Odium 5. Peccatum 181, 182, 213, 224, 225, 244, 291. Periculum 3. Poena 47, 51. Praesentia 3. Princeps 18. Prosperitas 2. Prudentia 24.
- 6 Pejus est, quod nocet meliori quam quod nocet pejori 1-2, q. 39, 4, 3^m. * Religio 79. Sapientia 10. Scriptura 8.
- 7 Potestas nocendi est a Deo, sed voluntas nocendi est a nobis. Job lect. 2, fi. | c^o 12, lect. 1, fi. | c^o 40, lect. 2, me^o | Jo. 7, lect. 3, fi. | 1^a Tim. 3, lect. 2, me^o | c^o 4, lect. 3, me^o. * Senator. Sensualitas 8, 12. Sepultura 8. Spes 51. Talpa.
- 8 Naturalis inclinatio inest homini ad repellendum nociva dupliciter: scilicet defendendo se, ne inferantur injuriae, et ulciscendo illatas 2-2, q. 108, 2, c. * Timor 30, 33. Tribulatio 23. Tristitia 4, 15. Utilitas 6. Verbum 21. Verecundia 3, 8. Vilis.
- 9 Daemon non potest homini nocere quantum vult, sed quantum permittitur a Deo. Job lect. 2, fi. | c^o 12, lect. 1, fi. | c^o 40, lect. 2, me^o | Jo. 8, lect. 3, fi. | 2^a Tim. 3, lect. 2, me^o | c^o 4, lect. 3, me^o. * Christus 157.
- 10 Divina providentia protexit hominem in primo statu, ab omni nocivo 1^a q. 97, 2, 4^m | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 2, c. fi. | Verit. q. 18, 6, 7^m | q. 24, 9, c. | Ma. q. 1, 4, c.
- 11 Non fuerunt aliqua nociva homini a principio, sicut sunt nunc per peccatum. Quae tamen ei prosunt ad humilitatem et ad contemplationem 1^a q. 69, 2, 2^m | q. 72, 6^m | 2-2, q. 165, 1, c. | 2, d. 1, q. 2, 3, 4^m | d. 14, 5, 7^m | 4, d. 48, q. 2, 3, 3^m.
- 12 Homini dedit Deus rationem, per quam conferendo, potest sibi invenire remedia contra nociva. Isa. 2, me^o.
- Nocivum. Animal 43, 44, 46. Nocere o.
- Nocturna dicebantur antiquitus divisim, secundum tres vigilias noctis 1^a Cor. 14, lect. 6, prin^o. Daemon 20. Pollutio 3, etc.
- Noe. Arca 1. Ebrietas 9, etc.
- Nolo significat actum voluntatis affirmatum, sed ipsum volitum negatum. Ideo non est contradictorium de volo, sed est ejus contrarium 1-2, q. 6, 3, 2^m | 1, d. 6 | d. 46, 4, 2^m. * Apostasia 1. Ars 49. Charitas 113. Christus 153. Correctio 17. Deus 270. Doctrina 3. Lex 108. Matrimonium 114. Melius 3. Miraculum 31. Mors 38. Praeceptum 64. Pythagoras 3. Reclamare. Sacerdos 14. Sepultura 10. Tyrannus 4, 11. Usura 227, 255. Voluntas 62. Votum 52.
- Noluntas. Voluntas 62

NOMEN

- 1 NOMEN imponitur ab eo per quod res cognoscitur, scilicet a proprietate, si humanitus imponatur 1^a q. 13, 2, 2^m | 8, c. | q. 13, 2, c. | q. 33, 1, 3^m | 3^a q. 37, 2, c. | 4, d. 27, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | Po^a q. 9, 3, 1^m | Opus. 60, c^o 6, prin^o | Eph. lect. 7, fi. | Meta. 5, lect. 5, fi. 3. * Abstractum 5, etc. Actio 63. Actus 34, 138. Adjectivum o. Analogia o. Anima 274, 322. Apostoli 1. Attribute 14, 15, 16. Augmentum 18. Baptismus 2, 35, etc. 247. Baro. Bonitas 103. Charitas 137. Cohors 1. Communicabile 3, 4. Conscientia 6. Contemplatio 1. Contrarium 3, 43. Creatio 19.
- 2 Unumquodque nominamus, sicut et cognoscimus 1^a q. 13, prin^o | 1, c. | q. 18, 2, c. | q. 32, 2, c. | q. 32, 2, c. | 1-2, q. 7, 1, c. | 1, d. 1, L. me^o | Virt. q. 1, 11, c. * Aequivoca o. Definitio 21, 31, 36, 40. Differentia 19. Ebrietas 13. Ens 14, 36. Episcopus 5.
- 3 Illos ex nomine vocamus quos familiariter cognoscimus. Jo. 10, lect. 1, fi. c. Etymologia. Exaltatio 2.
- 4 Quaelibet res nomen habet a suo complemento 3^a q. 60, 2, 3^m | 3, d. 39, 4, c. * Falsitas 24. Frui 9. Fructio 3. Gabriel o. Genitor. Genus 17. Habere 3. Honestum 3. Hypostasis. 1, 2, 7. Imperator 1, 2. Individuum 6, 7. Intellectus 290. Intentio 23, 27. Ira 34. Jesus o. Judicium 1. Jus. Justificatio 1, etc. Latria 2. Legitimitas 3. Lux 6. Maria 34. Materia 8, 15, 51. Matrimonium 4, 6. Mens 1, 4. Metaphysica 1. Mineralia. Miraculum 40, 43. Modus 2. Motus 41. Objectum 14. Odium 20. Odor 3. Oratio 78.
- 5 Nomen sumptum ab aliquo defectu, denominat defectum circa complementum rei 3, d. 39, 4, c. * Odor 34. Passio 8, 9. Paulus 1, 2, 11. Peccatum 296. Perjurium 2. Persona 2, etc. 12, 38. Poena 75, 93. Poenitentia 129.
- 6 Quando in aliquo invenitur perfecta ratio alicujus nominis, nullo modo praedicatur illud nomen de eo cum determinatione diminutive 3^a q. 23, 4, c. | q. 32, 3, c. | 2^m | 3, d. 4, q. 1, art. 2, q. 1, c. fi. Pietas 15. Potentia 5, 6. Potestas 1. Praedestinatio 1, 5, 30. Praedicari 33. Praedicator 1. Princeps 26. Principium 13. Pythagoras 2.
- 7 Species aliquando nominatur ab eo quod est generis, propter perfectionem speciei: aliquando vero propter imperfectionem 4, d. 27, q. 1, art. 1, q. 2, 3^m. * Processio 1, 59. Proportio 1. Propositum 1.
- 8 Id a quo nomen imponitur, est quasi differentia constitutiva rei 1, d. 4, q. 1, 1, c. * Proprium 2.
- 9 In rebus per se notis nobis, idem est id a quo nomen imponitur, et id ad quod nomen imponitur 1^a q. 13, 8, c.
- 10 Ratio nominis magis et principalius se tenet ex parte ejus ad quod nomen imponitur, quam ex parte ejus a quo nomen imponitur 2-2, q. 92, 1, 2^m | 1, d. 23, 2, 1^m | 2, d. 13, 2, c. | Po^a q. 9, 3, 1^m | q. 10, 1, 10^m | Perih. lect. 4, me^o.
Immo magis et principalius se tenet ex parte ejus a quo nomen imponitur 1, d. 2, 3, c. | d. 4, q. 1, 1, c. | Verit. q. 4, 1, 8^m. * Propter 7. Quid 1. Ratio 4. Sennacherib.
- 11 Nomen potest dupliciter considerari: scilicet secundum primam ejus impositionem, et secundum extensionem ejus ad alia ex usu ejus 1^a q. 67, 1, c. | 2-2, q. 57, 1, 1^m. * Simonia 19. Subsistentia 4, etc. Synonyma.
- 12 Nomina singularium hominum, semper imponuntur ab aliqua proprietate ipsorum 3^a q. 37, 2, c.
- 13 Nomina ponebantur in circumscriptione, sicut nunc imponuntur in baptismo, quasi ante non fuerint 3^a q. 37, 2, 3^m | q. 70, 3, 3^m.
- 14 Nomina divinitus imponuntur quibusdam, a principio nativitatis, ad designandum gratiam, quam a principio consequuntur. Quibusdam vero mutantur, ad designandum eorum profectum. Rom. lect. 1, prin^o. Suppositum 3.
- 15 Omne nomen impositum divinitus alicui, significat aliquod donum gratuitum collatum ei 3^a q. 37, 2, c. | Jo. lect. 4, prin^o | Rom. lect. 1, prin^o. * Thales 1. Templum 1. Verbum 45. Virginitas 2, 28. Virtus 1, etc. Vita 1, 24.
- 16 Idem est nomen, per omnes casus et numeros. Quol. 4, 17, b. | 12^m. * Uti 4, 10. Vituperatio 1.
- 17 Hebraei ponunt nomina loco pronominum. Rom. 7, lect. 4, me^o.
- 18 Nomen non sequitur modum essendi qui est in rebus, sed ut res est in cognitione nostra 1^a q. 13, 9, 2^m | q. 45, 2, 2^m. Perihermenias lect. 2, me^o | lect. 10, prin^o.
- 19 Ratio nominis cujuslibet rei, est in intellectu subjective, sed est in re ut in praesentato 1, d. 2, 3, o. | Opus. 9, prin^o.
- 20 Sapientis est non curare de nominibus 1^a q. 54, 4, 2^m fi | 2, d. 3, q. 1, 1, c.
- 21 In his quae apud nos sunt, numquam nomen ab aliqua forma impositum, pluraliter dicitur nisi propter pluralitatem suppositorum 3^a q. 3, 7, 3^m.
- 22 Immo nomina substantiva dicuntur pluraliter, propter pluralitatem formae significatae 1^a q. 36, 4, 7^m | q. 39, 3, c. | 1, d. 9, q. 1, 2, o. | d. 23, 4, 4^m | d. 25, 4, c. | d. 29, 4, c. | 3, d. 1, q. 2, 4, 6^m | Po^a q. 9, 6, c.

NOMEN

- 23 Nomina sunt signa intellectualium conceptuum. Opus. 9, q. 1. Meta. 5, lect. 5, fi. * Accidens 10, 98. Actio 90. Actus 34. Antonomasia 1.
- 24 Omne nomen significat simplicem conceptum, oratio vero significat conceptum compositum. Perihermenias lect. 4, me^o.
- 25 Cum nomina sint signa rerum, et ipsas res nobiscum ferre non possimus in disceptatione veritatis ipsarum, ideo ipsis nominibus pro rebus utentes, necesse habent scire, quod ipsa nomina significant. Opus. 73, prin^o. * Apponere 2. Augmentum 18. Baptismus 2, 35, etc. 247.
- 26 Nomen dicitur significare, ratione ejus a quo nomen imponitur; supponere vero, ratione ejus cui nomen imponitur 3, d. 6, q. 1, 3, c. * Aeternitas 6. Bonitas 103. Confirmatio 21. Consideratio 2. Daemon 5. Deitas o. Definitio 3, 9. Distantia 1. Dolus 4. Effectus 10. Episcopatus 1, etc. Esse 84, 85. Essentia 1, 9. Eucharistia 5. Excommunicatio 26. Fieri 4. Habere 3. Haeresis 116. Idea 20, etc. Importare. Incantatio. Individuum 40, etc. Infamia 2. Jesus 2, etc. Justificatio 1, etc. Materia 15. Metaphora 1, etc. Nemo. Passio 31, 59, 69. Pater 8. Praedestinatio 19, 30. Praedicari 33. Praeteritum 3. Principium 13. Privatio 15, 16. Processio 1, 59. Propositum 1. Proprium 2. Relatio 26, 58. Relativum 6. Religio 17, 82. Respectus. Sacerdos 41.
- 27 Nomen significat substantiam, idest cui nomen imponitur, et significat qualitatem idest id a quo nomen imponitur 1^a q. 13, 1, 3^m | 1, d. 2, L. | d. 22, 1, 3^m | 3, d. 6, q. 1, 3, c. * Scientia 1, 6, 136. Semen 1. Sensualitas 1, etc. Significatio 1, etc. Simonia 19. Spiritus 1, etc. Studiositas 1. Synderesis 3. Synonyma. Tempus 41. Theologia 29. Totum 3. Trinitas 2, 3, 4. Unitas 1, etc. 40, 89. Usura 1, etc. Utile 4. Verbum 45, 79, etc. Veritas 8. Virtus 1, etc. 89. Visio 1. Vox 9, etc.
- 28 Omne nomen significans naturam communem, potest supponere in concreto pro quolibet ejus supposito 3^a q. 16, 1, c. fi. | q. 35, 4, c.
- 29 Significatum nominis duplex: scilicet formale, idest illud cui nomen imponitur, et materiale, idest id in quo illud est. Po^a q. 9, 4, c. fi. | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m.
- 30 Ut nomen aliquod proprie conveniat alicui, requiruntur duo: scilicet quod habeat significatum ejus perfecte, secundum completum actum, et quod sit ultimum 2, d. 9, 4, c.
- 31 Ad unitatem nominis requiruntur duo: scilicet unitas modi significandi et unitas vocis 1, d. 41, 5, 3^m | Quol. 4, 17, o. | Perihermenias lect. 12, fi. etc.
- 32 Multiplicitas nominis non attenditur secundum praedicationem sed secundum significationem ejus 1^a q. 13, 10, 1^m | Perih. lect. 12, fi. etc.
- 33 Nomen duplex: simplex et compositum: et neutrius pars significativa est, etsi partes compositi significare videantur. Perihermenias lect. 4, me^o. * Genus 3. Honestum 3. Individuum 8, 9, 41. Intellectus 290. Judicium 1, 2. Latria 2. Matrimonium 1, etc.
- 34 Rebus ordinatis aliquid inest tripliciter: scilicet per proprietatem, per excessum, et per participationem. Et a primo tantum res nominantur proprie 1^a q. 108, 5, c. | Col. lect. 4, fi. Uxor 9, etc.
- 35 Christus habet sex nomina: scilicet nomen exprimens ejus sapientiam divinam et humanam, nomen exprimens ejus potentiam divinam et humanam, et nomen exprimens bonitatis ejus affluentiam quantum ad divinam et humanam. Isa. 9, me^o.
- 36 Sancti habent nomen quadrupliciter: scilicet ex praedestinatione, ex amore Dei, ex infusione gratiae, et ex renovatione mentis. Isa. 56, me^o.
- 37 Hoc nomen, Deus dicitur ab ethin idest ardere. Vel a theaste idest considerare, seu videre. Vel a thein idest curare vel fovere 1^a q. 13, 8, a. 1 | 1, d. 2, L. * Communicabile 3, 4. Confirmatio 21. Deitas o. Deus 42. Filiatio 18, 19. Jesus 1, etc. Laus 22.
- 38 Hoc nomen Deus, dicitur analogice, de Deo vero, de Deo falso, per participationem, non autem univoce, nec aequivoce 1^a q. 13, 9, 10, o. * Nuncupari. Qui est o. Relativum 6.
- 39 Hoc nomen Deus, non est nomen proprium, sed est nomen appellativum 1^a q. 13, 9, 2^m | 3^a q. 35, 4, 3^m.
- 40 Hoc nomen Deus, imponitur ab universali providentia rerum, sed tamen significat naturam Dei 1^a q. 13, 8, o | 1, d. 2, L. | d. 18, 5, 6^m.
- 41 Hoc nomen Deus, significat naturam divinam, ut in habente 1, q. 13, 9, 2^m.
- 42 Hoc nomen Deus importat essentiam et suppositum, quia significat per modum perfecti, et per modum per se subsistentis 1, d. 4, q. 1, 2, c.
- 43 Et habet aliquid universalis, scilicet praedicari essentialiter de pluribus suppositis: et aliquid singularis scilicet non multiplicari in eis 1^a q. 13, 9, o. | q. 39, 4, 1^m | 1, d. 4, q. 1, 2, 3^m | d. 21, q. 2, 1, 4^m | Po^a q. 7, 3, 1^m.
- 44 Hoc nomen Deus, secundum rei veritatem, est incommunicabile 1^a q. 13, 9, c. | 2^m.
- 45 Et per se supponit pro natura communi, sed ex adjuncto sup-

NOMEN

- ponit pro persona, homo autem e converso 1^a q. 39, 4, 3^m | 6, 1^m.
- 46 Immo de se supponit pro persona, non autem pro essentia nisi ratione divinae simplicitatis 1^a q. 39, 4, 5, o. | 3^a q. 16, 1, c. fi. | 1, d. 4, q. 1, 2, o. | Opus. 1, c^o 5 | Jo. lect. 1, fi.
- 47 Hoc nomen Deus de se supponit pro persona, sed indistincte 1^a d. 4, q. 2, 2, 4^m | 5^m | 3, d. 4, q. 2, 2, 2^m.
- 48 Hoc nomen Deus, potest supponere pro omnibus et singulis personis divinis 1^a q. 39, 4, o. | 3^a q. 16, 1, c. fi. | q. 35, 4, c. | 3^m | 1, d. 4, q. 1, 2, 2^m | 3, d. 4, q. 2, 2, c. | 3^m.
- 49 Hoc nomen Deus, tam secundum esse, quam secundum modum significandi, idem est cum persona, quia significatur in concreto, quod tamen non est in aliis nominibus. Opus. 9, q. 8.
- 50 Nomina Dei non exprimunt essentiam Dei secundum quod est, sicut hoc nomen homo, exprimit essentiam hominis 1^a q. 13, 1, c. | 8, 2^m | Po^a q. 7, 5, c. | 5^m | 6^m.
- 51 Deus est nominabilis a nobis ex creaturis et imperfecte, non autem secundum quod in se est et perfecte 1^a q. 13, 1, o. | q. 28, 2, 2^m | 3^m | 1, d. 1, L. me^o | d. 22, 1, o. | Po^a q. 7, 5, o. | Dio. prol. | c^o 1.
- 52 Nomina Dei imponuntur a processibus divinis ad creaturas, non autem ad significandum eos 1^a q. 13, 2, 2^m | Po^a q. 7, 5, 3^m.
- 53 Nomina dicta de Deo affirmative, et absolute, significant essentiam ejus, non autem negative, vel relata ad creaturas 2^a q. 13, 2, o. | 4, 6, c. | 1, d. 30, 2, o. | Po^a q. 7, 5, o. * Abstractum 1, 5, etc. Analogia 2, 7, etc. Appropriatio o. Attributum o.
- 54 Omne nomen in divinis, non importans rationem principii, vel ejus quod est a principio, vel importans principium ad creaturas, dicitur essentialiter 1, d. 30, 2, o. | Verit. q. 1, 7, c. * Donum 1, etc. Esse 84, 85. Exaltatio 2. Gabriel 1. Hypostasis 1, 2, 7. Persona 2, etc. 12, 38.
- 55 Omne nomen causae in divinis, dicitur essentialiter. Verit. q. 10, 13, c. * Pronomen 2. Spiritus 1, etc. Tetagrammaton.
- 56 Omne nomen commune Deo et creaturis, prius dicitur de Deo quam de creaturis quo ad rem; sed e converso, quo ad impositionem nominis 1^a q. 13, 3, c. | 6, o. | q. 33, 2, 4^m | 3, o. | 1, d. 22, 2, c. | 3, 3^m | d. 25, 2, c. | d. 34, L. fi. | Po^a q. 7, 5, 8^m | Ma. q. 1, 5, 10^m | Opus. 3, c^o 27 | Opus. 72, q. 6 | Eph. 3, lect. 4, me^o. * Trinitas 2, 3, 4.
- 57 Nomina importantia relationem ad creaturas, sunt communia toti Trinitati 1, d. 18, 1, 1^m | Rom. lect. 4, fi.
- 58 Omne nomen Dei operationem in creaturam designans, communiter toti Trinitati convenit 3, d. 4, q. 1, 1, c.
- 59 Omnia nomina Dei, vel imponuntur ex remotione effectuum ejus ab eo, vel ex habitudine Dei ad ejus effectus. Cg. 1, c^o 12, fi.
- 60 Modus supereminetiae quo perfectiones sunt in Deo, non potest a nobis significari, nisi per nomina negativa. Cg. 1, c^o 30, fi.
- 61 Nomina quae significant perfectionem absolute, sunt communia Deo et creaturis. Quae autem dicunt modum participandi, sunt propria creaturis. Quae vero dicunt modum supereminetiae, sunt propria Deo 1^a q. 13, 3, 1^m | 5, 3^m | 1, d. 19, q. 2, 1, 3^m | d. 22, 2, c. | d. 34, q. 3, 2, 3^m | d. 35, 1, 2^m | d. 42, q. 2, 1, c. | d. 43, q. 1, 2, 1^m | d. 44, q. 1, 1, 4^m | Cg. 1, c^o 30 | Verit. q. 4, 1, c. | 8^m | 10^m | q. 5, 8, 3^m | Po^a q. 7, 5, 8^m.
- 62 Nomina creaturarum quae significant deformitatem, vel defectum, maxime culpa, ut peccator vel diabolus, nullo modo debent dici de Deo 1, d. 22, 3, 3^m | d. 34, q. 3, 2, 2^m | 2, d. 44, q. 1, 1, 4^m.
- 63 Nomina dicta de Deo absolute, dicuntur de eo ab aeterno. Quae vero dicuntur per respectum ad creaturas, dicuntur de eo ex tempore 1^a q. 13, 7, o. | q. 34, 3, 2^m | q. 43, 2, o. | 1, d. 14, q. 1, 1, 5^m | d. 30, 1, o. | 2, c. | d. 37, q. 2, 3, c. | 3^m | d. 38, 4, 1^m | 3, d. 32, 3, o.
- 64 Nomina quae dicunt respectum ad creaturas, consequentem actiones immanentes, dicuntur de Deo ab aeterno. Si autem dicunt respectum consequentem actiones transeuntes, dicuntur de eo ex tempore 1^a q. 13, 7, 3^m | q. 14, 15, 1^m | q. 34, 3, 2^m | 1, d. 35, 5, 3^m | d. 37, q. 2, 3, c. | 3^m | d. 38, 4, 1^m | 3, d. 32, 3, o. | Verit. q. 3, 2, 2^m | q. 4, 3, 1^m.
- 65 Omnia nomina dicta de Deo metaphorice, vel causaliter tantum, praedicantur per prius de creaturis quam de Deo 1^a q. 13, 6, o. | q. 33, 3, c.
- 66 Divisio quadruplex divinorum nominum: scilicet quia vel Deus nominatur per ea quae translativè dicuntur per similitudinem a creaturis sumptam, vel per id quod est proprium personae divinae, vel per id quod est commune pertineans ad unitatem majestatis dupliciter, scilicet vel secundum id quod in Deo est, vel secundum acceptionem intellectus secundum aliquam comparisonem ad creaturas 1, d. 22, 4, c. | 4^m.
- 67 Deus tripliciter nominatur ex creaturis: scilicet vel connotando effectum, vel significando principium actus, vel significando aliquid repraesentatum in eis 1^a d. 8, q. 1, 1, 2^m. * Amor 5. Attributa 14, etc. Deitas 1, 2. Filiatio 17, 18. Genitor. Jesus o.

NON ENS

- 68 Nomen Domini sumitur dupliciter: scilicet pro re, et pro signo ejus. Psal. 24, me^o | Psal. 39, prin^o | Metaphora 3, etc.
- 69 In divinis nominibus, est quadruplex modus significandi: scilicet absolutum per modum absoluti, relativum per modum relativi, absolutum per modum relativi, et relativum per modum absoluti 1, d. 23, 3, 6^m. * Notio 4. Praedicari 38, etc.
- 70 Simplex et unica scientia Dei potest nominari omnibus nominibus nostrae cognitionis 1^a q. 14, 1, 2^m | 1, d. 35, 1, 5^m.
- 71 Multitudo nominum, et perfectionum, quae de Deo dicuntur, non repugnant ejus simplicitati. Cg. 1, c^o 31 | Lib^o 2, c^o 10, fi. | Opus. 3, c^o 24.
- 72 Multa nomina dicta de Deo, non sunt synonyma, quia significant idem secundum diversas rationes 1^a q. 13, 4, o. | 1, d. 2, 3, c. | d. 22, 3, o. | Cg. 1, c^o 31 | 35 | Po^a q. 7, 6, o. | Opus. 3, c^o 25 | 34.
- 73 Nullum nomen dicitur proprie de Deo, quo ad modum significandi, sed tantum ratione significati 1^a q. 13, 3, o. | 12, 1^m | 1, d. 8, q. 2, 3, 2^m | d. 22, 2, o. | d. 29, 1, 1^m | d. 33, 2, c. | d. 35, 1, 2^m | Cg. 1, a^o 30 | Po^a q. 7, 5, o. * Abstractum 1, 7. Adjurare 8.
- 74 Nomina quae significant perfectiones absolute, dicuntur proprie de Deo. Quae autem dicunt modum participandi, dicuntur de Deo metaphorice 1^a q. 33, 3, 1^m | 3^m | 1, d. 4, q. 1, 1, c. | d. 22, 2, c. | Cg. 1, c^o 30 | Po^a q. 7, 5, 8^m. * Alienum 8.
- 75 Omnia nomina significantia absolute perfectionem, possunt affirmari de Deo, propter eorum rationem, et negari, propter modum significandi. Cg. 1, c^o 30, fi. | Po^a q. 7, 5, 2^m.
- 76 Omne nomen dicens perfectionem secundum differentiam et imperfectionem secundum genus, convenit Deo quo ad rationem differentiae, non autem generis 1, d. 4, q. 1, 1, c. | d. 8, q. 4, 3, c. | Po^a q. 9, 7, c.
- 77 Omnis imperfectio debet excludi a nominibus, secundum quod dicuntur de Deo 1^a q. 14, 1, 1^m | 2^m | 1-2, q. 14, 1, 2^m | 1, d. 4, q. 1, 1, 2, c. | d. 8, q. 2, 3, 1^m | q. 4, 3, c. | d. 13, 1, 1^m | d. 15, q. 1, 1, c. | d. 33, 2, c. | d. 35, 1, 5^m | 2, d. 25, 1, 1^m | d. 44, q. 1, 1, 4^m | Verit. q. 2, 1, 4^m | q. 7, 1, 3^m | Po^a q. 1, 1, c. | q. 7, 5, 2^m. * Amor 5. Filiatio 17, 18. Infidelis 13. Processio 59, 60.
- 78 Nomina passionum, quae important imperfectionem in suo formali, ut ira, tristitia, desiderium, et hujusmodi, non dicuntur de Deo, nisi metaphorice. Alia vero dicuntur proprie, tamen sine passione, ut gaudium, et amor, et hujusmodi 1^a q. 19, 11, c. | q. 20, 1, 1^m | 2^m | 3, d. 32, 1, 1^m. * Pronomen 5. Quies 1, 2. Trinitas 2, 3.
- 79 Quanto aliquod nomen est communius, tanto convenientius assumitur in divinis 1, q. 13, 11, c. | q. 33, 1, 1^m | Po^a q. 10, 1, 9^m.
- 80 Omne nomen Dei, significans remotiorem, vel effectum, est commune tribus personis. Dio. 2, lect. 1, fi.
- 81 Nomina negativa verius dicuntur de Deo, quam affirmativa 1^a q. 13, 12, 1^m | 1, d. 22, 2, 1^m | Cg. 1, c^o 14 | Po^a q. 7, 5, 2^m.
- 82 Omnia negativa reducuntur in divinis vel ad unitatem essentiae, vel ad distinctionem personarum 1, d. 22, 4, 2^m.
- 83 Nominibus Dei debetur reverentia, ratione rei significatae, quae est una, non autem ratione vocum, quae sunt multae. Ideo Deus dicitur in singulari 2-2, q. 122, 3, 5^m.
- 84 Nomen Dei est honorandum septupliciter: scilicet quia est magnum ad timendum, sanctum ad venerandum, dulce ad meditando, copiosum ad miserendum, efficax ad impetrandum, virtuosum ad salvandum, et occultum ad sciendum. Isa. 56, me^o.
- Nominales antiqui reprobantur 1^a q. 14, 15, 3^m. * Mensura 4, 5, 22, 23.
- Nominare. Accidens 98. Actio 90.
- Nominativus dicitur casus secundum stoicos et grammaticos, quia cadit a conceptione intellectus. Rectus autem dicitur, quia principaliter aliquid significat. Perihermenias lect. 4, fi. * Baptismus 38.
- Nona. Jejunium 36, 37, 46. Missa 19, 20.
- 1 NON ENS est triplex: scilicet nihil, privatio, et materia. Meta. 12, lect. 2, fi. * Accusatio. Affirmatio 3, 4. Appetitus 21.
- 2 Aliquid dicitur non ens dupliciter: scilicet vel de cujus ratione est non esse ut privationes, vel quod non est in rerum natura, ut fictitia. Primum non potest habere formam in intellectu nec in imaginatione, sed secundum potest eam habere per similitudinem alterius. Verit. q. 3, 4, 6^m. * Bonitas 137, 138.
- 3 Non ens non est cognoscibile, nisi secundum quod fit per intellectum cognoscibile, idest ens rationis 1^a q. 16, 3, 2^m. * Causa 19.
- 4 Habens esse ab alio, est non ens secundum se, si sit aliud ab esse, non autem si sit idem. Po^a q. 3, 13, 4^m | q. 10, 1, 15^m.
- 5 Ea quae in seipsis non sunt, apud Deum existunt, inquantum sunt praecognita et praecordinata ab eo 1-2, q. 91, 1, 1^m | 2^m | d. 35, 5, 3^m | Creatio 12, 43, 54. Deus 138, 309, 403. Dictio 4. Dispositio 15. Distantia 4. Electio 17. Ens 18. Enuntiatio 1. Esse 94, 98.
- 6 Non ens simpliciter, distat in infinitum ab esse. Verit. q. 27, 3, 9^m | Po^a q. 3, 4, c. * Exemplar 4. Fieri 14, 15.

NOTITIA

- 7 Non ens simpliciter, distat ab esse plus, quam a quolibet ente determinato quodlibet ens. Verit. q. 27, 3, 9^m | Po^a q. 3, 1, c. * Filiatio 22. Generatio 2, 3, 70. Gloria 5. Intellectus 34, 104. Malum 10, 28. Necessitas 8, 13. Non esse.
- 8 Non ens non habet causam per accidens 1^a q. 104, 3, 1^m. Praedestinatio 23, 27. Privatio 14, 15, 17. Relatio 47.
- 9 Non ens potest esse causa per accidens, non autem causa per se 1-2, q. 76, 1, 1^m. * Usura 18. Verbum 57. Veritas 15. Voluntas 43.
- Non esse. Accidens 92. Auctor 1. Afirmatio 3, 4. Anima 89. Annihilatio o. Appetitus 30. Baptismus 118. Contingens 3. Creatio 12, 43, 54. Creatura 15. Deus 403. Esse 94. Eucharistia 120. Falsitas 16. Fictio 1. Fieri 14, 15. Generatio 2, 3, 70. Incorporalia. Intellectus 103, 104. Mundus 13. Necessitas 2, 13, 18. Possibilitas 2. Potentia 50. Tempus 20.
- Non genitum sumitur dupliciter: scilicet negative tantum in genere principii: et sic est idem quod ingentum, ideo convenit soli Patri in divinis. Et negative simpliciter, et sic convenit etiam cum aliis 1, d. 28, l. Ingentum 2.
- Non homo. Negatio 9.
- Non naturale. Timor 41.
- Non obediibile. Peccatum 104, 107.
- Non ordinabile. Actu. Actus 23.
- Non potest. Deus 287, 37t, etc. Fieri 3. Ignorantia 22. Posse 7.
- Non simile. Gratia 153.
- Non velle sumitur dupliciter: scilicet vel vi unius dictionis vel in vi orationis. Frimum est infinitivum verbi nolo, non autem secundum. Et primum causat involuntarium, non autem secundum 1-2, q. 6, 3, 2^m. * Baptismus 215. Deus 270.
- Non visum. Fides 25, 26.
- Non voluntarium. Ignorantia 3. Involuntarium 2.
- Non uti. Habitus 67.
- Nosse. Adam 1, etc. Christus 121, etc. Experientia 10, etc. Intentio 9. Iudicium 26. Rationale 1, 5, 6. Usura 244.
- Nostrum. Auris. Datio 29. Electio 17. Elementum 18. Eucharistia 37, 44. Fides 236. Gratia 85, 87. Intellectus 54, 128. Medium 20. Mensura 22, etc. Periculum 1. Persona 28. Phantasia 3, 8. Prius 12. Processio 56, 65. Promulgatio 3. Prophetia 39, 41. Providentia 46, 48. Proximus 1. Prudentia 81. Relatio 75, 94, 95, 98. Resurrectio 3, 54, 55. Ritus. Verbum 17, 20, 26, 27.
- Nota. Conscientia 21. De 1, 3. Deus 65. In 1, 2. Jubilus 2. Usura 309. Verecundia 6.
- Notabiliter. Aetas 5. Bonitas 209. Contumelia 4. Derisio 1. Ordo 98. Vendere 12.
- Notamen. Vox 6.
- Notare. Angelus 454. Aquila 1. Consideratio o. De 1, 2. Designare. In 1, 2. Usura 302.
- 1 NOTITIA dicitur quadrupliciter: scilicet natura, potentia, habitus et actus cognoscendi. Quol. 7, 4, c. * Ascendere 8. Causa 109. Contumelia 1. Correctio 17. Daemon 3, 7, etc. Damnatio 2, 7, etc. Definitio 50. Deus 1, etc. 138, 139, 151. Experientia 10, etc. Gloria 1. Habitus 50, 68. Imago 9, 27. Innocentia 18, etc. Intellectus. Intentio 7, etc. Lex 43. Liber 16, etc. Matrimonium 25, 34. Mens 5. Miraculum 22. Nescire 3. Praeceptum 29, 147. Procul. Scriptura 20. Usura 270. Verbum 6, 12, 15, 30.
- 2 Omnis notitia est bona 1^a q. 22, 3, 3^m | 2-2, q. 167, 1, o.
- 3 Immo notitia circa scientias magicas, est mala. Quol. 4, q. 9, 1, c.
- 4 Omnis notitia de se est bona, sed aliqua est mala per accidens, vel per abusum 1^a q. 22, 3, 3^m | 2-2, q. 167, 1, o. | 1, d. 19, q. 5, 2, 5^m | 3, d. 35, q. 2, a. 3, q. 3, o. | Cg. 1, c. 70, 3^m | 71, 8^m | Verit. q. 2, 5, 4^m | q. 26, 3, 6^m | Quol. 4, 16, o. | Ethic. 7, lect. 13, me^o 3, fi. | Meta. 12, lect. 8, me^o 3 | Anima. lect. 1, prin^o.
- 5 Notitia qua anima novit se per essentiam habitualiter, non est accidens, sed est essentia animae. Verit. q. 10, 8, 14^m | q. 24, 4, 12^m | Quol. 7, 4, o.
- 6 Oppositum videtur dicere a simili. Anima. 2, lect. 6, fi. | lib^o 3, lect. 8, prin^o.
- Notificatio. Absolvere 26. Hoc. Promulgatio 3. Prophetia 45. Relatio 86. Satisfactio 8.
- 1 NOTIO est propria ratio cognoscendi personam divinam 1^a q. 32, 2, 2^m | 3, c. | 1, d. 36, q. 2, 3, o. * Actus 199, etc.
- 2 Notiones, seu relationes et proprietates personales in abstracto, necessario sunt ponendae in divinis, contra Praepositivum 1^a q. 23, 2, o. | q. 40, 1, c. | 1, d. 26, q. 2, 1, o. | d. 33, 2, c. * Adjectivum 11, etc. Amor 1, etc. Attributa o.
- 3 Notiones in divinis, non significantur ut res, sed ut rationes, licet sint ibi realiter 1^a q. 32, 2, 2^m | 3, 2^m | 3^m | 1, d. 27, q. 1, 1, c. | d. 31, q. 3, 1, 2^m | Opus. 3, c. 60. * Datio 20, 22. Dicere 4.
- 4 Eadem notio diversis nominibus significatur, secundum diversas rationes eius 1^a q. 34, 2, 3^m | 1, d. 18, q. 1, 2, 4^m | 4, c.
- 5 Ad notionem requiruntur tria: scilicet origo, dignitas et specificatio 1^a q. 32, 3, 4^m | 5^m | 1, d. 26, q. 2, 3, c. * Haeresis 12, 121. Ingentum 3. Innascibilitas o. Numerus 21. Ordo 35. Praepositivus. Processio 58. Relatio 71, 86, etc.
- 6 Notiones in divinis sunt tantum quinque: scilicet innascibilitas,

NOTUM

- paternitas, filio, communis spiratio et processio. Et omnes notiones sunt relationes, praeter primam. Et omnes sunt proprietates, praeter penultimam. Sed tantum tres sunt personales, idest constituentes personas: scilicet secunda, et tertia et quinta 1^a q. 30, 2, 1^m | q. 32, 3, o. | 1, d. 26, q. 2, 3, o. | d. 27, q. 1, 1, c. | d. 28, q. 1, o. | Po^a q. 9, 9, 21^m | 27^m | q. 10, 5, 12^m | Opus. 3, c. 58 | 59. Innascibilitas 1.
- 7 Deus non dicitur quintus propter quinque notiones, sicut dicitur trinus, propter tres personas, et unus, propter unam essentiam 1^a q. 52, 3, 2^m | 1, d. 33, 2, 2^m | Opus. 3, c. 60.
 - 8 Notio in divinis sumitur dupliciter: scilicet proprie et communiter. Secundo modo est una notio communis Filio et Spiritui sancto, non autem primo modo 1, d. 15, q. 1, 2, 4^m.
 - 9 Tres notiones sunt in Patre, duae in Filio, et una tantum in Spiritu sancto. Opus. 3, c. 57 | 58.
 - 10 Plures notiones Patris, non distinguuntur realiter ab invicem, quia non opponuntur relative. Nec tamen una praedicatur de alia 1^a q. 32, 3, 3^m | 1, d. 26, q. 2, 3, 6^m | d. 27, q. 1, 1, c. | 3^m | d. 28, q. 1, 1, c. | d. 31, q. 3, 1, 2^m | d. 32, 2, 2^m | Opus. 3, c. 64.
 - 11 Filius et Spiritus sanctus non conveniunt in eadem notione, quia non conveniunt in aliquo speciali, sicut Pater et Filius 1^a q. 32, 3, 5^m | q. 35, 2, c. | 1, d. 26, q. 2, 3, c. | 5^m. Spiritus 22.
 - 12 Oppositum videtur dicere 1, d. 15, q. 1, 2, 4^m.
 - 13 Nulla notio sumitur ex hoc, quod nulla persona est a Spiritu sancto; quia hoc non est dignitas, sicut quod Pater a nullo sit 1^a q. 32, 3, 4^m | 5^m | 1, d. 26, q. 2, 3, c.
 - 14 Nulla notio sumitur a remotione processionis, sicut sumitur innascibilitas a remotione nativitatis 1^a q. 33, 4, 5^m | 1, d. 28, q. 1, 1, 4^m.
 - 1 NOTORIUM triplex: scilicet per sententiam convicti, per confessionem in iure factam et per evidenciam facti 3^a q. 82, 9, 3^m | 3, d. 13, q. 1, a. 3, q. 3, c. | 1^a Cor. 4, lect. 1, fi. * Accusatio 28. Missa 8. Usura 269, 270, 275.
 - 2 Ars notoria, est illicita, quia fit per daemones. Et est inefficax ad scientiam acquirendam, quia nullus unquam per daemones scientiam acquisivit, quia ad daemones non pertinet illuminare intellectum 1^a q. 64, 1, 5^m | q. 109, 3, o. | 2-2, q. 96, 1, o. | q. 172, 5, 2^m.
 - 1 NOTUM per se, est cujus praedicatum est de ratione subjecti. Et hoc dupliciter: scilicet simpliciter et quo ad nos 1^a q. 2, 1, o. | q. 17, 3, 2^m | q. 85, 6, c. | q. 87, 1, 1^m | 1-2, q. 94, 2, c. | 1, d. 3, q. 1, 2, c. | 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 1, c. prin^o | Cg. 1, c. 10, 11. Verit. q. 10, 12, o. | Po^a q. 7, 3, 11^m | Hebdo. lect. 1, fi. | lect. 2, prin^o | Ps. 13, prin^o lect. 5, | Meta. 4, lect. 5, fi. | lib^o 11, lect. 4, fi. | Poster. me^o | lect. 19, prin^o. * Accidentaliter 2. Acolythus. Angelus 442. Anima 273. Arithmetica 3. Assentire 5, 6. Causa 108, etc. Cognitio o. Conceptio 1, etc. Concupiscibilis 2. Delectatio 77, 92. Demonstratio 6. Desiderium o.
 - 2 Per se notum dicitur dupliciter: scilicet per nihil aliud notum, ut prima principia, vel notum non per accidens 1^a q. 87, 1, 1. * Definitio 50. Deus 1, etc. 333. Esse 93. Fides 46, 51. Forma 145, 165. Habitus 50, 68. Intellectus 9.
 - 3 Universalis est notus minus universali quo ad simplicem apprehensionem; sed est e converso, quo ad investigationem universalium proprietatum et causarum 1^a q. 85, 3, o. | Meta. lect. 2, me^o | Phy. lect. 1, me^o | Poster. lect. 4, fi. Intelligibile 2, 3.
 - 4 Singulare est prius et est notius universali quo ad nos et universalis est notius universali. Poster. lect. 4, fi. * Hypostasis 2. Intentio 9. Irascibilis 2. Iudicium 76.
 - 5 Oppositum videtur dicere. Phy. lect. 1, me^o. * Lex 18, 26, 42, 58, 59. Liber 16. Nomen 9.
 - 6 Singulare est prius et est notius minus universali 1^a q. 85, 3, o. | Meta. lect. 2, me^o | lib^o 5, lect. 13, fi. | lib^o 10, lect. 4, prin^o | Phy. lect. 1, me^o | Poster. lect. 4, fi. | lect. 8, prin^o. * Christus 137. Odor 1, 3. Ordo 40. Peccatum 24. Praeceptum 28. Principium 25. Scientia 15, etc. 111, 135. Signum 1. Theologia 7. Totum 4, 6. Veritas 20, 26.
 - 7 Veritatem esse in communi, est per se notum, etiam quo ad nos, non autem veritatem primam 1^a q. 2, 1, 3^m | Verit. q. 10, 12, 3^m.
 - 8 Oppositum videtur dicere, quia cognitio ejus est omnibus naturaliter inserta 1^a q. 2, 1, 1^m.
 - 9 Omnis demonstratio est ex notioribus nobis. Ethic. lect. 4, fi. | Anima. 1, lect. 3, prin^o | Poster. lect. 4, fi. | lect. 8, prin^o.
 - 10 In mathematicis eadem sunt notiora nobis et natura. Ethic. lect. 4, fi. | Meta. 7, lect. 2, fi. | Anima. 2, lect. 3, prin^o. Demonstratio 6.
 - 11 Non dicuntur aliqua notiora naturae quia natura cognoscat, sed quia sunt notiora secundum se et secundum propriam naturam. Phy. lect. 1, me^o.
 - 12 Cognitio non potest esse certa nisi de per se notis, vel per resolutionem ad per se nota. Cg. 4, c. 54, 3^m.
- Novatiani. Haeresis 14.
- Novem. Accidens 93. Angelus 225. Episcopus 14. Gratia 29. Paulus 23. Peccatum 296.
- Novissimus virorum fuit Christus tripliciter: scilicet propter

NOVITI

- doloris acerbitem, mortis turpitudinem et impositi criminis magnitudinem. Isa. 53, meo.
- Novitas. Actio 67, 122. Amor 54, 225. Angelus 340. Anima 16. Baptismus 244. Creatio 24. Delectatio 29. Gloria. Mundus 20, etc. Neomenia. Perfectio 10. Sanitas 7.
- Noviter. Anima 160. Costa 6.
- 1 NOVITI in religione non debent gravari, secundum Ambrosium. Mat. 9, meo 3. * Doctrina 12.
- 2 Facilius dispensandum est cum novitiis et Imperfectis, in jejuniis, quam cum antiquioribus et perfectis 2-2, q. 147, 4, 5^m | q. 189, 1, 4^m fi. Jejunium 26.
- Novum. Omnia nova magis ad se nostram intentionem trahunt 4, d. 49, q. 3, 2, 3^m. * Addere 16. Adinventio. Angelus 340, 418, 556, 567. Anima 160, 209. Animal 26. Augmentum 15. Causa 104. Cohors 1. Costa 6, 7. Deus 195, 322. Dimensio 6. Divisio 8. Dolor 38. Duratio 9. Eucharistia 80. Exactio 2. Factum o. Festum 2. Gratia 48, 49, 77, 81, 163. Haeresis 16. Incipere o. Inditum. Infidelis 1. Jesus 4. Juramentum 25. Justificatio 49. Lex 121, etc. 139, etc. Liber 57. Lumen 6. Lux 17. Matrimonium 141. Missio 4, 5, 17, 21, 31, 33, 34. Poenitentia 118. Relatio 54, 57, 58. Religio 61. Sabbatum 11. Sacerdos 20, 24, etc. Stella 7. Symbolum 3, 6. Testamentum 5, etc.
- 1 NOX post resurrectionem generalem, nullibi erit, nisi in centro terrae, ubi erit infernus 4, d. 48, q. 2, 3, 4^m. * Apostoli 38. Daemon 20. Debitum 26. Dies 6, 8, 14. Diluvium. Eucharistia 195, 212. Jejunium 21. Luna 1, 2. Lux 25.
- 2 Nox et dies duplex: scilicet corporalis et spiritualis. Et haec triplex: scilicet praesentia seu absentia Christi, gratiae et gloriae. Jo. 9, lect. 1, meo | Rom. 13, lect. 3, primo. * Maria 66, 67. Missa 17, 21. Nativitas 15. Nocturna. Nycticorax. Rahab.
- 3 Nox significat primo obscuritatem, scilicet peccati originalis vel actualis, vel infidelitatis, vel ignorantiae. Secundo horrorem, scilicet desperationis, vel tribulationis, vel damnationis. Tertio quietem, scilicet contemplationis, vel amoris, vel confessionis, vel beatitudinis. Isa. 15, meo. * Sepultura 14.
- Noxium. Affectio 1. Mulier 17.
- Noy. David 4.
- Nubere non debet mulier, nisi ut sit mater 4, d. 27, q. 1, a. 1, q. 2, c. * Aaron 2. Debitum 27. Divortium 3. Fornicatio 9. Joannes 9. Matrimonium 3, o. Nuptiae o. Ordo 108. Uxor 14, 16, 17, 19.
- 1 NUBES vere elevabunt sanctos in aere, in die judicii, vel densitas lucis, de corpore eorum resplendens 4, d. 48, q. 1, a. 4, q. 4, 3^m. * Aegyptus. Apostoli 36, 37. Arcus 1. Auster. Caelum 18, 114. Cataractae. Circumcisio 1. Justus 12.
- 2 Cognitio nubium, est principium cognoscendi omnes impressiones aeris. Jo. 37, fi. * Luna 7. Lux 10.
- 3 Nubes quadruplex: scilicet caro Christi, venter matris ejus, mens sanctorum et iudiciaria potestas Christi: quae habent pluvias et levitates suas. Isa. 19, primo. * Missio 42. Prophetia 57. Sanctus 9. Sonus o. Tenebrae 5. Titiones. Tonitruum. Vapor 5.
- Nudus. Balenum. Confessio 53. Dimensio 15, 16. Forma 98, 152. Generatio 7. Intellectus 299. Promissio 3. Suspicio 6.
- Nugae in ore sacerdotum sunt blasphemiae et sacrilegium materialiter, non autem formaliter 2-2, q. 99, 3, 3^m | Ma. q. 2, 8, 5^m. Sabbatum 15.
- Nullum. Affinitas 10. Bonitas 215. Causa 42, 104. Communicatio 2. Conceptio 7. Confessio 47, 51, 55. Contradictio 2. Creatio 16. Daemon 95. Delectatio 87, 95. Desertum. Desperatio 13. Excommunicatio 11. Furtum 10. Illegitimus 5. Notio 13, 14.
- Numantinus. Scipio.
- Numerale. Actio 82. Aequalitas 4. Dispositio 54. Distantia 3, 7. Distinctio 1, etc. Numerus 21, 22. Objectum 7. Unitas 9, 40.
- Numeratum. Adjectivum 8. Numerus 17, 18, 23, 24. Praeceptum 31, 34, 35, 76. Tempus 3, 6. Usura 185.
- 1 NUMERUS duplex: scilicet species quantitatis, et numerus transcendens 1^a q. 30, 3, o. | Po^a q. 9, 5, c. | 8^m | 9^m | 6. c. | 7, b. | c. | Quol. 10, 1, o. | Meta. 5, lect. 2, meo | lib^o 10, lect. 4, meo.
- 2 Numerus non est unitates, sed est aliquid compositum ex eis, quae non sunt in numero actu, sed potentia. Meta. 7, lect. 13, fi.
- 3 Numerus non est unus specie, per seipsum, inquantum ultima unitas ejus dat numero speciem et unitatem. Meta. 8, lect. 3, fi.
- 4 Immo quilibet numerus sortitur speciem a differentia sua quae importat distinctionem formae 1^a q. 31, 2, 3^m | q. 76, 1, c.
- 5 Numeri compositi dicuntur, qui eodem numero mensurantur. Primi vero, vel simplices, vel incompositi dicuntur qui sola unitate mensurantur. Meta. 5, lect. 16, primo | lib^o 8, lect. 3, fi. | lib. 9, fi. * Abstractum 4. Accidens 28, 38, etc. Actio 40, 50, 86.
- 6 Quorumlibet numerorum est una mensura communis, scilicet unitas: quae aliquoties sumpta, reddit quemlibet numerum: non autem omnium quantitatum continuarum est una mensura communis. Meta. 5, lect. 17, meo * Actus 17, 166. Adam 32. Addere 13, 15, 16.
- 7 Numeri lineales sunt sine ductu aliquo: superficiales autem sunt qui semel in se vel in alio ducuntur, solidi vero qui bis ducun-

NUMERUS

- tur. Meta. 5, lect. 16, primo. * Adjectivum 8. Affinitas 14, 15. Agens 69. Albedo 2. Amor 8, 183, etc. Analogia 14.
- 8 Nullus numerus est primus, nisi numerus binarius. Meta. 9, fi. * Angelus 186, 211, etc. 513, 553. Anima 53, 78, 79.
- 9 Binarius numerus est principium et causa aliorum numerorum et triangulus est principium aliarum figurarum rectilinearum. Quol. 3, 6, d. | Meta. 10, lect. 3, meo. * Annihilatio 10, 12. Apostoli 35. Aqua 13. Arithmetica 2. Assumere 18. Augmentum 10, 17.
- 10 Omnes numeri sunt imperfecti, donec venitur ad decem. Hebr. 7, lect. 1, meo. * Bestialitas 1. Bis. Bonitas 214. Caelum 151. Calor 8. Campsoria 1. Cereus 1. Charitas 16, 17. Concilium 4. Confessio 40. Connumerari. Contrarium 5. Corpus 28, etc. 66.
- 11 Numerus denarius est numerus perfectus, quia consurgit ex partibus suis aliquoties. Hebr. 7, lect. 1, meo | Meta. lect. 7, fi. | lib^o 12, lect. 6, primo. * Corruptum 2. Creatio 50. David 1, 2. Decimae 6. Deitas 2. Demonstratio 5. Diameter. Differentia 15, 16, 17. Differre 4, 5, 8. Dimensio 15, 16. Distinctio 1, etc. 12. Divisio 1, etc. Dolor 10. Duratio 3. Ecclesia 6, 7. Eleemosyna 38.
- 12 Numerus denarius est signum perfectionis, inquantum est quodammodo terminus omnium numerorum 2-2, q. 87, 1, o. | 3^a q. 31, 8, c. | 3, d. 3, q. 4, a. 3, q. 1, c. | 4, d. 49, q. 5, a. 2, q. 3, c. | Hebr. 7, lect. 1, meo | Meta. lect. 7, fi. * Aequalitas 1, etc. Essentia 7.
- 13 Numerus denarius est primus limes et comprehendit in se omnium numerorum naturam, quia omnes alii numeri sunt repetitio ejus. Meta. lect. 7, fi. * Fides 42, 67, 157. Finis 33. Forma 29, 33, 41, 137. Gratia 29, 37, 112. Haeresis 2, 149, 150. Homo 14. Idea 45. Idem 1, etc. Incarnari 16. Incorporari 1. Individuum 6, 7. Infinitum 7, 9, 27. Instans 1. Ira 69. Justificatio 11.
- 14 Centum est numerus perfectus quia est quadratus, ejus radix est decem 4, d. 43, a. 3, q. 1, 4^m | d. 49, q. 5, a. 2, q. 3, c. * Linea 4. Lux 9. Mansuetudo 1. Mathematica 2. Mensura 4, 5, 6, 20. Meritum 80. Mille 1. Mundus 25. Natura 10. Nomen 16.
- 15 Numerus cubus, est qui resultat ex ductu alterius in se bis. Poster. lect. 15, fi. Numerale. Numeratum. Odium 20. Peccatum 389. Praeceptum 31, 34, 35, 76, 135. Praedestinatio 44. Prophetia 45, 91. Proportio 2, 9, 12, 13. Pyramis. Quantitas 15, 19, 22, 25, 26. Quaternarius. Quinque. Rationale 7. Relatio 26, etc. 63. Resurrectio 11, etc. 31. Sacramentum 151. Sacrificium 25.
- 16 Numerus absolutus, est in intellectu tantum 1^a q. 30, 1, 4^m | 2, 5^m. * Sanitas 6. Scientia 97, etc. 101. Senarius o. Septem. Septenarius. Seraphin 4. Sex. Statua o. Stella 9. Subsistentia 5. Suppositum 8. Symbolum 11. Tempus 2, 3, 7, 16, etc. Ternarius o. Tot. Totum 12. Unio 1. Unitas 7, etc. Unum 2. Usura 25, 74, 77, 121, 199, 214, 216, 287, 288.
- 17 Numerus est in numeratis subjective, non autem localiter. Quol. 11, 1, 1^m. * Christus 125.
- 18 Actus, motus et operatio, tripliciter numerantur: scilicet subjecto, termino et mensura 3, d. 8, art. 4, q. 2, c.
- 19 Res quae in usum hominis veniunt, determinari possunt in ratione justae et aequae, secundum numerum, per quem aequale et inaequale determinantur generaliter in rebus quae discreto numero distinguuntur. Opus. 73, c^o fi.
- 20 Numerus pluralis frequenter ponitur pro numero singulari in Scriptura sacra 1-2, q. 82, 2, 1^m | 3^a q. 46, 11, 3^m | Ma. q. 4, 8, 1^m | Hebr. 11, lect. 7, fi. | lect. 8, meo.
- 21 Termini numerales, transcendenter sumpti, sunt in divinis. Et significant ea de quibus dicuntur, addendo indivisionem tantum. Sed ut pertinent ad genus quantitatis, non dicuntur in divinis, nisi metaphorice 1^a q. 30, 3, o. | 1, d. 24, q. 1, 2, 3, o. | Po^a q. 19, 5, 8^m | 9^m | 7, o. | Quol. 10, 1, o. * Deus 37, 261, 359, 366. Donum 10. Haeresis 37.
- 22 Termini numerales in divinis, sunt in plus quam essentia vel relatio, vel notio. Et significant utrumque, si addantur eis 1^a q. 30, 3, 1^m | 1, d. 24, q. 1, 4, o. | 3, d. 6, q. 2, 1, 2^m | Po^a q. 9, 14^m | 7, c. | 12^m.
- 23 Numerus numeratus in creaturis, dicit totum et partes, non autem in divinis. Sed numerus absolutus, etiam in divinis dicit totum et partes secundum rationem tantum 1^a q. 30, 1, 4^m | 1, d. 19, q. 4, 1, 2^m | 3^m | d. 24, q. 1, 1, 4^m | Po^a q. 9, 5, 6^m.
- 24 Numerus absolutus mensuratur etiam in divinis secundum rationem, non autem numerus numeratus, nisi in creaturis 1^a q. 30, 2, 5^m | 1, d. 24, q. 1, 2, 4^m. * Persona 32, etc. Relatio 63, 87. Spiratio 2, etc. Trinitas 2, etc. Triplicitas.
- 25 Numerus divinarum personarum, non est numerus simpliciter, sed numerus quidam. Et habet plus de ratione numeri, quam numerus rationis; et minus de ratione numeri, quam numerus essentialis in creaturis, et quam numerus proprietatum accidentalium, quo ad distinctionem. Sed habet minus quo ad perfectionem 1^a d. 24, q. 1, 2, o. * Unitas 9. Veritas 40.
- Numisma. Campsoria 2, 3, 6, 8. Mutuum 5. Pecunia. Princeps 19. Simonia 25. Temporale 2. Usura 25, 35, 49, 51, 53, 54, 183, 185, 207. Vendere 1.
- Nunc. Abstractio 7, 9. Actio 110. Adam 11, 85. Adoratio 20. Affi-

NUPTIAE

- nitas 16, 17. Aeternitas 21, etc. Aevum 6, 7. Amor 34. Angelus 191, etc. Animal 64. Apostoli 13. Assumere 53. Baptismus 166, 233. Baptismus 31, 53. Bonitas 190. Calor 2. Caelum 73, 116, 124. Circumcisio 23. Christus 100. Claritas 1, 3. Conceptio 23, etc. Consanguinitas 11. Corpus 46. Creatio 43, 49, 50. Cydaris. Decimae 15. Debora 1. Deliberatio 1. Ecclesia 6, 7, 10. Esse 96. Eucharistia 115, 116, 179. Experientia 12, 13. Fides 51. Fieri 9. Generatio 48. Gratia 38, 57, 58. Haecresis 78, 79, 80, 115. Hic. Ignorantia 5. Illuminatio 3. Incipere o. Incontinentia 7. Innocentia 12, 11. Instans o. Irregularitas 4. Jejunium 18. Justificatio 7, 20. Matrimonium 128. Missio 40. Mutatio 9. Nocere 11. Nomen 13. Poenitentia 36. Perfectio 66, 67. Possessio 8. Primitiae 1. Processio 54. Prudentia 32. Puer 12, etc. Punitio 3. Quies 1. Resurrectio 27, 34. Sacerdos 21. Scientia 46. Servitus 16. Subjectio 5. Templum 7. Tempus 4, 9. Voluntas 23, 59.
- Nuntius debet bene percipere dicta, bene referre, et utrumque velociter. Hebr. lect. 3, fi. * Angelus 569. Ira 11, 46. Mansuetudo 7. Matrimonium 43.
- Nuncupari. Deus 42.
- Nundinae. Usura 213, 214, 215.
- 1 NUPTIAE dicuntur a nubendo, quia in solemnitate earum qua perficitur matrimonium, capita nubentium olim velabantur 4, d. 27, q. 1, art. 1, q. 2, c. * Adulterium o. Conversio. Desponsatio. Epithalamica. Joannes 9. Magnificentia 7. Maria 42.
- 2 Benedictio nuptialis, non est forma matrimonii, nec est de essentia ejus, sed est sacramentale 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | d. 26, q. 2, 1, 1^m | d. 28, 3, 2^m. * Matrimonium 4, 43, 50, 59. Miraculum 55. Nubere.
- 3 Uxor prima benedicitur in nuptiis, non autem secunda 1^a Tim. 3, lect. 3, prin^o. * Raptus 2, etc. Sponsalia 2.
- 4 Immo etiam nuptiae secundae benedicuntur 4, d. 28, L. | d. 42, q. 3, 2, 2^m.
- 5 Nuptiae secundae benedicuntur, quando mulier est virgo, aliter autem non, propter defectum significationis 4, d. 28, L. | d. 42, q. 3, 2, 2^m.
- 6 Dare aliquid pro matrimonio, ut est in officium, est licitum, non autem ut est sacramentum, vel pro benedictione nuptiarum, sed esset simonia 2-2, q. 100, 2, 6^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 1, 2^m. * Stuprum 3.
- 7 Non licet celebrare nuptias, ab Adventu usque ad octavam Epiphaniae, a Septuagesima usque ad octavam Paschae, et a tribus diebus ante Ascensionem usque ad octavam Pentecostes, propter communionem 4, d. 32, art. 5, q. 4, o.
- Nutrimental. Humidum 1. Sanguis 12.
- Nutrimendum. Adeps 1.
- 1 NUTRIRE non convenit formae, nec materiae, quia omne nutriens convertitur in nutritum, et manet 3^a q. 77, 6, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | d. 12, q. 1, a. 2, q. 5, c. | 1^a Cor. 11, lect. 4, fi. * Accidens 78. Adeps 1. Affectio 5. Amor 57. Anima 330, 356, etc. Animal 62. Appetitus 13. Aqua 6. Augmentum 3. Avis 1. Baptismus 147. Beneficium 10. Calor 4. Cibus 4. Ciconia 2. Educatio. Electio 36. Eucharistia 30, 88. Fides 87. Filiatio 11. Fovere. Generatio 36. Honor 33. Humidum 1. Jejunium 43, 45. Lac. Manducatio 1. Membrum 4. Menstruus 4. Meritum 28. Mulier 8.
- 2 Nullum sensibile nutrit, praeter tangibile. Sed sapor est signum alimenti convenientis, et delectamentum ejus 2-2, q. 141, 5, o. Anima 2, lect. 5, me^o | Lect. 6, prin^o | Lib^o 3, lect. 17, fi. * Christus 215. Peccatum 315, 319. Puer 1. Religio 49. Resurrectio 21, 22. Semen 3, 4. Theologia 27. Usura 219, 220, 221, 222. Vita 16, 62.
- 3 Nutritur convenit tantum animatis proprie, sed igni convenit metaphorice. Anima 2, lect. 9, me^o.
- 1 NUTUS dicuntur signa ad visum, sicut loquutio ad auditum 2, d. 11, q. 2, 3, c. * Angelus 148, 441. Animal 69. Christus 159, 163. Contumelia 1. Deus 327, etc. 441. Facultas. Matrimonium 25. Mendacium 11, 12, 13. Possessio 2.
- 2 Nutus pro verbis computantur 2-2, q. 110, 1, 2^m | 4, d. 27, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m.
- Nycticorax est acuti visus in nocte et significat in temporalibus astutos, in die autem non videt, per quod in spiritualibus hebetes denotantur 1-2, q. 102, 6, 1^m fi.
- Nysenus. Usura 122.

O

- Ob praepositio. Causa o. Propter o. Usura 214.
- Obduratio. Avaritia 15. Deus 427, etc. Excaccatio o. Furtum 3. Inhumanitas o. Reprobatio o.
- Obedibile. Obedientia o. Peccatum 104, 107.
- 1 OBEDIENTIA non est virtus theologica, sed est virtus moralis 2-2, q. 104, 2, 2^m.
- 2 Obedientia est medium duorum vitiorum, scilicet inter superfluum, et diminutum. Sed superfluum ejus non est secundum quantum, sed secundum alias circumstantias, scilicet vel cui non debet obedire, vel in quibus non debet 2-2, q. 104, 2, 2^m | 2, d. 44, q. 2, 1, 1^m. * Accedere 3. Actus 8. Animal 68, 69. Cibus 7. Confessio 53.

OBEDIENTIA

- 3 Obedientia est pars justitiae specialis, sed improprie 2-2, q. 4, 7, 3^m | q. 104, 2, 2^m | 2, d. 44, q. 2, 1, c. | 3^m.
- 4 Proprium objectum obedientiae, est praeceptum tacitum vel expressum, idest voluntas superioris, quocumque modo innotescat 2-2, q. 2, 5, 3^m | q. 104, 2, c. | 2^m | 3^m | 3, 1^m | 1, d. 15, q. 1, 1, 3^m. * Consilium 4. Contumax. Cor 4. David 1. Dicere 6. Honor 33. Intellectus 198.
- 5 Obedientia importat necessitatem, respectu ejus quod praecipitur, et voluntatem respectu impletionis praecepti 3^a q. 47, 2, 2^m. Justificatio 48. Meritum 20, 33, 84. Miraculum 5. Obsequium. Obtemperare. Oratio 3. Parere. Peccatum 103, 104, 107, 188. Praelatio 19, 26. Professio 2, etc. Religio 34, etc. 65, 96, 107. Subjectio o.
- 6 Obedientia est in voluntate subjective 2-2, q. 2, 3^m. Subjective.
- 7 Obedientia dicitur dupliciter: scilicet large, idest omnis exequutio cujuscumque, quod potest esse sub praecepto quacumque intentione: et proprie, idest intendens specialem rationem obiecti, scilicet praecepti. Primo modo, est virtus generalis, secundo autem modo, est virtus specialis 2-2, q. 4, 7, 3^m | q. 104, 2, o. | 3, 1^m | 2, d. 35, 2, 5^m | d. 44, q. 2, 1, o. | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 3, 1^m | Hebr. 2, lect. 1, prin^o.
- 8 Obedientia triplex: scilicet indiscreta, quae scilicet etiam in illicitis obediit: imperfecta sed sufficiens ad salutem, quae scilicet obedit in his ad quae obligatur, et perfecta, quae scilicet obedit in omnibus licitis. Ad secundum tenetur quilibet, sed ad primam et tertiam nullus tenetur 2-2, q. 104, 5, 3^m | 2, d. 44, q. 2, 3, c. | Quol. 1, 15, c. | Quol. 10, 10, c.
- 9 Omnis obedientia est eadem in specie, sed causatur ex diversis speciebus reverentiae 2-2, q. 104, 2, 4^m. * Accedere 3.
- 10 Obedientia debet esse ordinata, festina, perfecta, et discreta. Matth. 1, fi. * Capacitas 1. Costa 5. Fides 2, 112. Gloria 17.
- 11 Homo per obedientiam fit perfectus in vita contemplativa et activa. Jo. 11, lect. 1, prin^o. * Eremitae. Justitia 22.
- 12 Abdicatio propriae voluntatis per obedientiam, est via ad perfectionem. Opus. 18, c^o 10. Abdicatio. * Justificatio 48. Meritum 33.
- Obedire actu, iis necessarium est, qui ad perfectionem capiendam, secundum aliorum directionem, indigent exerceri: sed illi, qui jam perfecti sunt, spiritu Dei sufficienter aguntur, ut actu obedire aliis non indigeant. Habent tamen obedientiam in praeparatione animi 2-2, q. 188, 8, 3^m.
- 13 Perfectio obedientiae ex diminutione debiti, non est ejus, secundum propriam rationem obedientiae, sed est charitatis imperantis actum ejus 2, d. 44, q. 2, 1, 4^m. * Christus 93, 154, etc. 163, 164, 165. Necessitas 9. Oratio 3. Passio 110. Perfectio 64. Possibilitas. Potentia 10, 13, 20. Potentialitas. Praeceptum o. Praecipere 2. Salvati 8.
- 14 Bonum necessarium ad salutem, non debet dimitti propter obedientiam, sed quodlibet aliud 2-2, q. 104, 3, 3^m | Opus. 18, c^o 13.
- 15 Omnes actus virtutum, ut sunt in praecepto; pertinent ad obedientiam 2-2, q. 104, 3, 2^m. * Cor 4. Honor 18, etc. 33.
- 16 Obedientia non est prior aliis virtutibus, nec tempore, nec natura 2-2, q. 104, 3, 2^m. * Meritum 20, 33, 84.
- 17 Obedientia est major omni alia virtute morali, sed est minor virtutibus theologis 2-2, q. 104, 3, o. | Phi. 2, lect. 3, me^o.
- 18 Oppositum videtur dicere a simili. Virt. q. 1, 9, 7^m.
- 19 Obedientia procedit ex reverentia superiorum. Ideo respectu praelati continetur sub observantia, sub pietate vero respectu parentum, sed respectu Dei, pertinet ad devotionem, quae est principalis actus religionis 2-2, q. 104, 3, 1^m.
- 20 Obedientia respicit praeceptum sub ratione debiti, respectu superioris, sed justitia legalis in quantum ordinatur ad bonum commune 2, d. 44, q. 2, 1, 5^m.
- 21 Obedientia generalis, requiritur ad fidem, sed obedientia specialis sequitur eam 2-2, q. 5, 7, 3^m | q. 104, 3, 2^m. * Ratio 11, 54, 56. Salvati 8.
- 22 Charitas sine obedientia esse non potest 2-2, q. 104, 3, c. fi.
- 23 Obedientia est ut mater omnium virtutum, quia causantur et conservantur per actum ejus, charitas vero ut finis 2-2, q. 104, 2, 2^m | 2, d. 44, q. 2, 1, 6^m | Opus. 18, c^o 12.
- 24 Omne bonum quantumcumque est bonum per se, per obedientiam fit melius. Opus. 18, c^o 12 | Phil. 2, lect. 3, fi.
- 25 Obedientia quanto minus habet de suo, tanto melior est secundum apparentiam, non autem apud Deum 2-2, q. 104, 2, 3^m.
- 26 Obedientia corporis ad animam, erit major in beatis, quam fuerit in statu innocentiae 2, d. 21, q. 2, 1, 2^m.
- 27 Obedientia praefertur omnibus sacrificiis 3^a q. 47, 2, c. Abraham 13.
- 28 Obedientia non convenit personis divinis secundum deitatem, quia obedientia importat gradum dignitatis, quod non convenit Deo 1, d. 15, q. 1, 1, 3 | 3, d. 17, a. 3, q. 1, c. | Cg. 1, 93. * Abraham 13. Adjurare 8. Angelus 118. Anima 362. Animal 63, 68, 69, 73. Apostoli 35. Appetitus 51, 61, etc. 89. Deus

OBJECTUM

- 327, etc. 375, 376, 441. Excommunicatio 11. Fides 112. Gloria 17. Honor 27, 33.
- 29 Omnis voluntas creaturae, tenetur obedire praeceptis Dei 2-2, q. 104, 4, 5, o. | q. 154, 2, 2^m | 2, d. 44, L. fi. etc. | Jo. 2, lect. 1, meo. * Imperare 4, 10, 16, 17, 18. Intellectus 198. Maria 57. Meritum 33. Mors 44. Necessitas 32. Osee. Passio 110.
- 30 Quilibet tenetur jure naturali, et divino, obedire suo superiori, scilicet homo homini 2-2, q. 69, 1, c. | q. 88, 10, 2^m | q. 104, 1, c. | 5, c. primo | 6, 2^m. * Peccatum 103. Praelatio 19, 25, 26. Sanctificatio 16. Servire 1, 3. Simonia 38. Subditus.
- 31 Homo non tenetur obedire homini, in pertinentibus ad interiorum motum voluntatis, vel ad naturam corporis, sed Deo 2-2, q. 104, 5, c. | 2^m | 6, 1^m | q. 122, 4, 3^m | q. 186, 7, 1^m. * Subjectio o. Tristitia 18.
- 32 Majori potestati, magis est obediendum, quam minori quae totaliter subest ei, vel in quibus subest ei 2-2, q. 104, 5, c. | q. 105, 2, c. | 2, d. 44, L. meo etc. | Rom. 13, lect. 1, meo. * Venire 3.
- 33 Subditus non tenetur in omnibus obedire suo superiori dupliciter, scilicet propter praeceptum majoris potestatis, vel in quibus non subditur ei 2-2, 69, 3, 1^m | q. 104, 5, o. | 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 4, 3^m | Rom. 13, lect. 1, meo.
- 34 Saecularis tenetur obedire praelatis suis spiritualibus, in his tantum quae promiserunt in baptismo 1-2, q. 186, 5, 1^m | 2, d. 44, q. 2, 3, 5^m. Papa 6. Ut Imperator 9. * Dominium 2, 12, 13. Ecclesia o. Episcopus o. Haeresis 158.
- 35 Subditus non tenetur obedire praelato suo spirituali, praecipienti sibi quod revelet culpam fratris sui, omnino occultam, sed peccaret uterque 2-2, q. 33, 7, 5^m | q. 70, 1, c. | 2^m | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 5^m | q. 2, 4^m | d. 21, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m | Virt. q. 3, 2, 13^m | Quol. 1, 16, o. | Quol. 4, 12, o. | Quol. 12, 16, o.
- 36 In his quae sunt de salute animae magis est obediendum potestati ecclesiasticae quam saeculari, sed e converso in civilibus 2, d. 44, L. fi. * Papa 6, 7.
- 37 Religiosus per votum obedientiae supponitur praelato suo quantum ad generalem dispositionem vitae suae, non autem quo ad omnes actus particulares. Non autem potestati saeculari, sed tantum quo ad aliquos actus speciales. Quol. 10, 10, 3^m. * Dominium 2, 12, 13. Eremitae.
- 38 Religiosi tenentur obedire suis praelatis in his tantum, quae in regula continentur directe, idest expresse, vel indirecte idest implicite, ut mutua obsequia, et poenae, et hujusmodi 2-2, q. 104, 5, 3^m | q. 186, 5, 4^m | 2, d. 44, q. 2, 3, o. | Quol. 1, 15, c. | Quol. 10, 10, o. * Meritum 33. Mors 4. Perfectio 64.
- 39 Monachus magis tenetur obedire abbati quam episcopo, in statutis regulae, sed e converso in disciplina ecclesiastica 2, d. 44, L. fi.
- 40 Eremitae, et praelati religionum, tenentur obedire episcopis in omnibus sicut et alii, et specialiter in his quae sunt religionis, nisi sint exempti, qui tamen exempti, tenentur obedire summo pontifici 2-2, q. 67, 1, 3^m | q. 186, 5, 3^m.
- 41 Christiani tenentur obedire principibus saecularibus, si habent justum dominium, si licita praecipiant, et de saecularibus, aliter autem non, nisi forte per accidens, ad vitandam turbationem, scandalum, vel periculum 1-2, q. 96, 4, o. | 2-2, q. 10, 10, c. fi. | 11, o. | q. 12, 2, 1^m | q. 43, 8, o. | q. 66, 8, 2^m | q. 69, 4, c. | q. 104, 6, o. | 2, d. 44, q. 2, o. | Quol. 2, 9, c. * Religio 34, etc. 65, 96, 107. Sarabaitae. Usura 258. Votum 44.
- 42 Miles tenetur obedire duci, in rebus bellicis tantum. Et servus domino suo, in servilibus. Et filius patri, in rebus domesticis, et disciplina. Et quilibet superiori suo, secundum rationem superioritatis 2-2, q. 104, 5, o. | Quol. 2, 9, o.
- 43 Miles debet magis obedire duci in rebus bellicis, et civis rectori in civilibus, quam patri; sed in rebus domesticis, est e converso 2-2, q. 25, 8, 3^m | 2, d. 44, q. 2, 3, 1^m | L. fi. | Virt. q. 2, 9, 15^m.
- Obedientiale. Actus 80. Costa 5. Miraculum 5. Potentia 10, 13, 20.
- Obesse. Admonitio 5. Praelatio 25.
- Obex. Impedimentum o. Unctio 11, 18.
- Objective. Anima 170, 171. Attingere 1, 2. Attributa 1. Bonitas 1, 178. Missio 36. Quantitas 26. Scientia 48.
- 1 OBJECTUM non est materia ex qua, sed est materia circa quam. Et objectum habet rationem formae, inquantum dat speciem 1-2, q. 18, 2, 2^m | q. 73, 3, 1^m. * Abuti. Accidens 54, 63. Actio 26, 27, 116. Actus 28. Affabilitas 2. Altitudo o. Amicitia 9. Amor. Angelus 40, 75, 156, 318, 334, 429, 508. Anima 26, 170, etc. 176, 198, etc. 205, 266, 267, 269, 270, 285, 288, 265, 357. Appetitus 29. Ars 15. Attingere 1, 2. Attributa 1. Audacia 6. Augmentum 10. Beatitudo 28, 85, 104, 123, 140. Beatus 4, 40. Bellum 2. Bonitas 1, 115, 147, 178, 244. Charitas 32. Circumstantia 8, 9, 28. Coactio 3.
- 2 Proprium objectum potentiae, vel habitus, est illud, sub cuius ratione formali omnia referuntur ad potentiam, vel habitum 1^a q. 1, 7, c. primo | 2-2, q. 1, 3, c. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 1, c. |

OBLATIO

- 2^m | q. 2, c. | Virt. q. 2 | 7, c. Habitus 11. Infra. * Cogitatio 11, 13. Cogitativa 3, 4. Cognitio 1, etc. Color 3, etc. Complacentia o. Comprehendere 2, etc. Concupiscentia 1, etc. Contemplatio o. Contrarium 17.
- 3 Objectum potentiae vel habitus duplex: scilicet materiale, et formale 1^a q. 1, 3, c. | 2-2, q. 1, 1, c. | 1, d. 45, 2, 1^m | d. 48, 2, c. | 2, d. 20, q. 2, 2, 2^m. * Aequalitas 11. Delectatio 10. Denominatio 2. Deus 101, 201, 211, 229, 269, 326. Difficile 18. Distinctio 9. Divisio 5. Doctrina 15. Elicere. Eucharistia 40. Facilitas 2. Falsitas 10. Fides 25, etc. Fiducia 12. Phantasma 3, 4.
- 4 In objecto potentiae, contingit considerare tria: scilicet formale, materiale, et accidentale ejus 3, d. 24, a. 1, q. 1, c. * Finis 3, 30, 107. Forma 29, 95, 130, 166, 168. Fortitudo 10. Fortuna 6. Fructio 4, etc. Generale 1, 2. Gratia 42. Habitus 8, 11, 11, 34, 77.
- 5 Formalis diversitas objecti, est secundum illam rationem quam principaliter attendit habitus vel potentia d. 27, q. 2, art. 4, q. 1, c. | 3^m | q. 2, c. * Homo 39. Illuminatio 12. Imaginatio 8. Imago 24. Implere. Infidelis 8. Infinitum 20, 23.
- 6 Diversitas formalis objecti, diversificat potentias vel habitus, non autem diversitas materialis 1^a q. 1, 3, c. | q. 59, 2, 2^m | 3^m | 4, c. | q. 77, 3, c. | 1-2, q. 54, 2, 1^m | q. 57, 2, 2^m | 2-2, q. 59, 2, c. | 1^m | 1, d. 48, 2, c. | 2, d. 24, q. 2, 2, 5^m | 3, d. 21, a. 1, q. 1, c. | d. 26, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | d. 27, q. 2, a. 4, q. 1, 3^m | q. 2, c. | d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Verit. q. 15, 2, c. | 13^m | 14^m | q. 22, 10, c. | Po^a q. 9, 9, 3^m | Ma. q. 8, 8, c. | q. 9, 2, 10^m | Virt. q. 2, 4, c. | 13, 6^m | Anima. 13, c. primo | 3^m | Quol. 3, 27, c. | Trin. 17, 3 | Ethic. 5, lect. 1, fi. | Anima. 2, lect. 6, fi. | Poster. lect. 41, meo d. * Injustitia 1, 3. Intellectus 18, etc. Intentio. Ob.
- 7 Diversitas materialis objectorum sufficit ad distinctionem numeralem actuum, non autem ad distinctionem specificam, sed tantum formalis 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 1, 3^m. * Invidia 2, 14. Ira 63, 64, 65. Jus 2. Justitia 14, 18. Latria 3, 4, 6. Libertas 6. Liberum 7. Lux 15, 16. Mansuetudo 2. Materia 25. Medicina 3. Memoria 5, 9, 15, 22. Meritum 8, 22. Missio 36.
- 8 Objectum duplex: scilicet terminus a quo et terminus ad quem. Ideo Deus potest esse objectum irascibilis potentiae primo modo, non autem secundo modo. Ma. q. 8, 3, 4^m. * Modus 5. Motus 65. Natura 29, 30. Obedientia 4, 7. Odium 7. Operatio 7, etc. Oratio 55, 92. Passio 35, 43, etc. Peccatum 60, etc. 91, etc. 209, etc. 403, 404, 419. Permissio 4. Poenitentia 3, etc.
- 9 Diversitas objecti duplex: scilicet secundum naturam ejus, et secundum virtutem agendi. Prima causat materiale diversitatem passionum. Secunda vero causat diversitatem formalem et specificam 1 2, q. 23, 4, c. | q. 30, 2, c. * Perseverantia 2. Potentia 15, 16, 64.
- 10 Ratio objecti diversa secundum universale et particulare, vel secundum totum et partem, facit unam artem vel unam virtutem esse principalem respectu alterius 2-2, q. 50, 3, c. * Processio 46, 62, 67. Prophetia. Ob. Proportio 1. Prudentia 25. Quantitas 15, 26.
- 11 Objecta diversorum generum aequaliter, semper sunt diversarum potentialium, non autem si sint diversorum generum inaequaliter 1-2, q. 8, 2, 2^m. * Ratio 12, 28, 39, 41. Relatio 99. Religio 12. Resurrectio 36. Sapientia 11, 23. Scandalum 8. Scientia 31.
- 12 Quaelibet potentia naturaliter comparatur ad suum objectum. Po^a q. 10, 2, 4^m. * Sensualitas 8, 9, 15. Sensus 7. Spes 10.
- 13 Potentia superior respicit universaliorem rationem objecti, quam potentia inferior 1^a q. 1, 3, 2^m | q. 59, 4, c. | q. 77, 3, 4^m | q. 78, 1, c. | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Po^a q. 2, 6, 2^m. * Successio 7. Superbia 4, 11. Tactus 12. Timor 16. Totum 13.
- 14 Habitus morales et eorum actus, nominantur et specificantur ex objecto et fine proprio 1-2, q. 12, 2, c. | q. 21, 1, 2^m | 2-2, q. 19, 3, 4, 5, c. | q. 23, 4, c. | q. 24, 4, c. | q. 25, 1, c. | q. 47, 5, 11, c. | q. 50, 2, 3, c. | q. 59, 2, c. | 1^m | q. 81, 3, c. | q. 174, 1, c. Actus 127.
- 15 Objectum operationis terminat et perficit eam, et est finis ejus 1, d. 1, q. 2, 1, 2^m | d. 3, L. 2. * Tristitia 4, 5.
- 16 Quando ratio objecti et objectum materiale sub uno actu referuntur ad potentiam et habitum, tunc non distinguuntur potentiae vel habitus utriusque 1-2, q. 57, 2, 2^m. * Universale 9. Uti 11. Verbum 1, etc. 32. Virtus 49. Visio 9, etc. 16. Visus 8. Vita 28. Voluntas 9.
- 17 Non semper objectum actionis humanae, est objectum potentiae activae, sed potentiae passivae aliquando. Nec semper objectum potentiae activae est effectus ejus, sed quandoque est materia ejus circa quam 1-2, q. 18, 2, 3^m. * Christus 142, 192.
- Objicere. Accusatio 24. Objectum o. Oppositio o.
- 1 OBLATIO est omne quod exhibetur in cultu Dei. Sacrificium vero est, si inde fiat aliquod sacrum consumendum 2-2, q. 85, 3, 3^m | q. 86, 1, c. | Psal. 39, meo. Abraham 17, 24. Absolvere 16. Cultus 9.
- 2 Data pauperibus, non dicuntur sacrificia, nisi improprie, inquantum dantur propter Deum. Nec dicuntur oblationes 2-2, q.

OBLIGARI

- 5 Ad oblationes aliquis tenetur quadrupliciter: scilicet ex conventionem praecedenti, deputatione, indigentia ministrorum et consuetudine, non autem ex praecepto legis 2-2, q. 86, 1, o. Adam 86. Agnus 1, 5.
- 4 Oblatio debita tertio et quarto modo, est voluntaria, quo ad quantitatem et speciem rei, et non ex necessitate praecepti 2-2, q. 86, 1, c. fi.
- 5 Oblationes et munera sunt de omnibus, hostia vero est tantum de animalibus. Hebr. 9, lect. 2, meo. Animal 80. * Angelus 628.
- 6 Oblatio animalis caeci et claudi reddebatur illicita tripliciter: scilicet ratione Dei, contemptus et voti 1-2, q. 102, 3, 7^m | 2-2, q. 86, 3, 3^m. Animal 77.
- 7 Oblatio in nova lege potest fieri de qualibet re, praeterquam de injuste acquisitis, non autem in veteri lege propter significationem 2-2, q. 86, 3, o. Decimae. * Canis 1. Confessio 19. Cultus 12, 13. Eleemosyna 1, etc. Eucharistia. Femina 1. Latria 9.
- 8 A Judaeis oblata per usuram acquisita non possunt licite retineri. Opus. 21. Libamina. Lot 1. Machabaei.
- 9 Oblatio de mercede prostibuli, prohibetur in lege veteri, propter immunditiam, in nova vero lege, propter scandalum 1-2, q. 102, 3, 7^m | 2-2, q. 32, 7, 2^m | q. 86, 3, 1^m | 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 3, 1^m. Decimae. * Magi 4. Martyrium 13. Membrum 12.
- 10 Immo a peccatoribus quantumcumque obstinatis in hac vita licet accipere beneficia et e converso 2, d. 7, q. 3, 2, 2^m.
- 11 Non dantes oblationes debitas, possunt puniri per subtractionem sacramentorum, non tamen a sacerdote cui debentur, ne sacerdotes videantur per sacramentorum exhibitionem aliquid exigere, sed puniri possunt per superiorem aliquem 2-2, q. 89, 1, 2^m. * Missa 24. Offerre. Piscis 4. Praedicare 7. Primitiae 2, 3. Sacerdos 19, 43, 43. Sacramentum 115, 124. Sacrificium o.
- 12 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 9, a. 5, q. 1, c. * Samuel 2. Sanguis 68.
- 13 Oblationes ad solos sacerdotes pertinent, vel pro se, vel pro pauperibus, vel pro cultu divino 2-2, q. 86, 2, o.
- 14 Religiosi possunt recipere oblationes tripliciter: scilicet ut pauperes, ut ministri, et ut curati, si parochiae sint eorum 2-2, q. 86, 2, 2^m.
- 15 Oblationes non consecratae, possunt cedere in usum laicorum per dispensationem sacerdotum, sed oblationes consecratae non 2-2, q. 86, 2, 3^m. * Sponsalia 4. Subdiaconus o. Thus 1. Turpeluerum. Usura 69, 70, 370.
- 16 Oblatio parva, cum humili mente et pura dilectione, purgat peccata venialia et mortalia 2-2, q. 50, 3, 2^m.
- 17 Oblatio Melchisedech, figurabat sacrificium nostrum quo ad materiam. Sed quo ad passionem Christi, figurabat agnus, et alia sacramenta veteris legis 3^a q. 61, 3, 3^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 4, 1^m | d. 8, q. 1, a. 2, q. 3, o.
- 1 OBLIGARI potest unus pro alio, in iis tantum ad quae omnes tenentur 3^a q. 71, 1, 3^m | 4, d. 6, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | d. 38, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m. * Accusatio 9, 19. Amor 76, etc. Charitas 153. Clericus. Confessio 25, etc. Conscientia 19. Conservatio 13. Consilium 11. Contractus. Credere 14, etc. Debitum o. Decimae 13. Denuntiatio 2. Deus 327, etc. Dolor 36. Donum 38. Eleemosyna 8, 9, 12, 16. Episcopus 22, etc. Furtum 13. Haeresis 158. Holocaustum 4. Jacob 5. Ignorantia 33. Jejunium 22, etc. Juramentum 18, etc. Lex 1, 4, 9, 12, 91, 113, 169. Matrimonium 19, 41, 64, 108, 109. Meritum 20. Obedientia 8, 29, etc. Oblatio 3, etc. Obnoxium. Officium 17, etc. Omissio 9. Ordo 97, 100. Pater 21. Peccatum 45, 196, 266. Perfectio 65, 82, 84, etc.
- 2 Praeceptum non obligat, antequam sit divulgatum 1-2, q. 90, 4, 2^m | 3^m | 4, d. 3, a. 5, q. 3, c. Persona 21. Praeceptum 3, 4, 9, etc. 20, 22, 130, 140, 141, 142, 145, 147, 149, 150. Praedicare 1, 5. Praelatio 16, 25, 26. Professio o. Promissio 3, 4. Promulgatio 3, 5. Reatus 2. Regula 6. Religio 40, 55, 56, 57, 62, etc. 72, 98, 104. Promulgatio 4, etc. Sacramentum 49, 61, 76, etc. Salvare 12. Scientia 62, etc. Simonia 23, 35, etc. Sponsalia 4. Status 1, 6. Testis 1. Tributum 5, 6. Usura 23, 35, etc. 55, 91, 270, 277. Votum.
- 5 Obligatio fit homini, verbo exteriori, Deo autem verbo interiori 2-2, q. 88, 1, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 4 Homo maxime Deo obligatur ad fidelitatem, ratione dominii et beneficiorum 2-2, q. 86, 3, c. | 1^m.
- 5 Ex qualibet promissione, fit obligatio juris naturalis, secundum honestatem, non autem juris civilis 2-2, q. 88, 3, 1^m.
- 6 In fine primi septennii homo incipit esse aptus ad promittendum aliquid in futurum et praecipue ad quae ratio naturalis inclinatur, non autem ad obligandum se perpetuo 4, d. 27, q. 2, 2, c.
- 7 In fine secundi septennii, homo potest se obligare, de pertinentibus ad propriam personam, scilicet vel ad religionem, vel ad conjugium; sed post tertium septennium, etiam de aliis 2-2, q. 88, 3, 2^m | q. 104, 5, c. fi. | 4, d. 27, q. 2, 2, c. | Quol. 3, 11, o.
- 8 Homini secundum leges constituitur potestas se obligandi et disponendi de rebus suis, post viginti quinque annos 4, d. 27, q. 2, 2, c.
- 1 OBLIGARI sunt transitivi, secundum grammaticos, et constructio

OBSTINATIO

- transitiva exigit diversitatem constructi, saltem secundum rationem 1, d. 34, q. 1, a. 1.
- 2 Omnis constructio obliqui, potest exponi per praepositionem cum casuali 1, q. 34, q. 1, 2, a. 3. * Aeternitas 5. Angelus 139. Anima 174. Apud. Definitio 20, 27. Deus 357. Impersonale. Per 6. Trinitas 2. Ventus 4.
 - 1 OBLIVIO non potest esse in anima separata, nec in homine post diem iudicii 4, d. 50, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m. * Adam 81. Cognitio 72. Confessio 41, 49, 63. Contritio 23. Ignorantia 26. Infernus 7. Ingratitudo 6, 10.
 - 2 Dicitur Deus oblitus, quando non retribuit. Isa. 38, meo. * Ira 38. Malum 62. Opinio 5. Parvipensio 1. Prudentia 44. Scientia 94. Tempus 43.
 - Obloqui. Detractio. Exprobratio. Maledicere o.
 - Obnoxitas. Carentia.
 - Obnoxium. Conceptio 32. Declinae 26. Eleemosyna 14, etc. Peccatum 322. Sanctus 10.
 - Oboletica. Usura 52.
 - Obolus. Usura 52.
 - Obrizum. Aurum obrizum, est aurum rubrum, quod optimum est. Isa. 12, meo.
 - Obscuritas intellectus triplex: scilicet ex esse, ex nihilo, ex discursu, et ex peccato. Prima est in omni intellectu creato. Secunda est tantum in homine, etiam in statu innocentiae. Tertia est tantum in homine post peccatum 1^a q. 94, 1, 3^m | 2-2, q. 5, 1, 2^m | 2, d. 23, q. 2, 1, 3^m. * Animal 51. Aenigma o. Barbarus 2. Dionysius 3, 4. Judaei 18. Iudicium 86. Lex 56. Luna 5, etc. Nox 2, 3. Parabola. Sensus 49. Somnium 1. Speculum 5. Usura 279. Via 4.
 - Obsecratio fit triplici de causa: scilicet causa humilitatis, amoris, et reverentiae. Rom. 12, primo. Missa 5. * Adjurare 2. Oratio 10, 30.
 - Obsequium. Amor 62. Ascendere 6. Concubinitus 5. Deus 294. Eleemosyna 3. Honor 29. Matrimonium 46. Membrum 4. Ministerium. Religio 42, 43. Sacrificium 4. Simonia 17. Theologia 30.
 - 1 OBSERVANTIA est sub pietate, sicut pietas est sub religione. Et est virtus specialis, per quam honorantur personae in dignitate constitutae 2-2, q. 80, c. | q. 102, o. | q. 103, 3, c. * Caeremonia 2, etc. Charitas 128. Circumcisio 4, 5.
 - 2 Observantia directe respicit personam excellentem. Ideo secundum diversas rationes excellentiae, diversas species habet 2-2, q. 104, 2, 4^m. * Consilium 16. Dies 18. Dulcia 2. Episcopus 23. Fides 146. Honor o. Ira 11. Jejunium 17. Justitia 19, 22. Lex 21, 21, 29, 118, 167. Malum 38. Maria 20. Modestia 4. Obedientia 19. Paulus 17. Perfectio 69. Praeceptum 56, 59, 139, 145. Religio 40, 41. Sabbatum 8, 13. Sacramentum 116, 142.
 - 3 Exhibere honorem personis in dignitate constitutis contingit dupliciter: scilicet vel ratione propriae personae, vel respectu boni communis. Primum pertinet ad observantiam, secundum vero ad pietatem. Ideo pietas est dignior observantia 2-2, q. 102, 3, o. * Servare. Superstitio 3. Usura 188, 280. Virtus 40. Votum 29.
 - 4 Observare est diligenter considerare, vel ad nocendum, vel ad implendum, vel ad imitandum, vel ad cavendum. Rom. 16, lect. 2, primo. * Christus 194.
 - Obstaculum. Meritum 64. Obex.
 - Obstare. Corpus 45. Damnum 3. Usura 137, 143, 161.
 - 1 OBSTETRIX non fuit in nativitate Christi, sed mater ejus, omnia per se fecit 3^a q. 35, 6, 3^m.
 - 2 Obstetrices Hebraeorum fuerunt remuneratae a Deo, propter primum affectum earum, non autem propter mendacium, licet fuerit mendacium officiosum 1-2, q. 114, 10, 2^m | 2-2, q. 110, 3, 2^m | 4, 3^m | 3, d. 38, 3, 2^m | 4^m | 4, 3^m | Quol. 8, 14, 2^m. Mendacium 20.
 - 1 OBSTINATIO duplex: scilicet secundum quid, et simpliciter. Prima est in hac vita, secunda vero in damnationis tantum 2, d. 11, q. 1, 4, 6^m | 4, d. 20, a. 1, q. 1, c. | Verit. q. 23, 7, 6^m | q. 24, 11, o. | Quol. 10, 16, c. * Angelus 487. Blasphemia 22. Character 17. Continentia 3. Damnatio 41, 45. Daemon 26. Deus 425, 427. Excaecatio o. Impoenitentia. Infernus 7.
 - 2 Nullus est viator, qui mentis obstinationem non possit deponere 1, d. 48, 3, 2^m | 2, d. 7, q. 3, 2, 2^m | d. 11, q. 1, 4, 6^m | Verit. q. 23, 7, 6^m. * Inobedientia o. Liberum 16. Membrum 12. Pharo. Synderesis 9.
 - 5 Peccare mente obstinata, aggravat peccatum. Et dicitur peccatum in Spiritum sanctum. Cujus triplex est causa: scilicet longa consuetudo peccandi, incredulitas de justitia Dei, et seductio inimici 2-2, q. 88, 6, c. fi. | Opus. 58, c^o 12.
 - Obtemperare. Epikia 6.
 - Obtenebratum. Damnatio 66. Praeceptum 33.
 - Obtinere. Oratio 40, etc. Similitudo 11, 12. Spes 51. Timor 1.
 - Obviare. Adjurare 8. Experientia 6. Periculum 7. Provisio. Triumphus. Votum 79, 80.
 - Obumbratio. Oratio 20. Ratio 3, 4. Velamen.

OCCASIO

Occidere. Fatum 10.

- 1 OCCASIO duplex: scilicet data, et accepta 4, d. 38, q. 2, 1, 4^m. Ma. q. 3, 1, 13^m | Quol. 4, 23, 3^m | Rom. 7, lect. 2, meo. * Angelus 478. Bonitas 144. Causa 12, 13. Correctio 17. Damnatio 51. Damnum 2. Desperatio 10. Femina 3. Fornicatio 8, 9. Incontinentia 3. Jactantia 5. Lex 107. Magi 10, 11. Mammona. Martyrium 14. Mendicitas. Pax 12, 23. Peccatum 161, 162. Poena 85. Praeceptum 23. Religio 73, 74. Rixa 4. Salvati 15. Scandalum 1, etc. Superbia 30, 31. Tentare 6, 21. Theologia 11. Transumptio. Usura 162. Virtus 108.
- 2 Non debet dari occasio agendi in iuste 2-2, q. 78, 4, o. | q. 121, 1, 3^m | Opus. 21, q. 5, fi. | Opus. 67, 3^m.
Occidens et oriens. Adoratio 8. Arcturus. Caelum 24, 92. Luna 1. Ordo 103. Oriens. Resurrectio 8. Templum 9. Terra 9. Ventus 2. Venus 1.
- 1 OCCIDERE animalia bruta, non est peccatum, nisi hoc fiat in damnum proximi, quia animalia bruta sunt, vivunt, et conservantur propter hominem 2-2, q. 64, 1, o. | 2, c. | 3^m | 3, 2^m | 1, d. 39, q. 2, 2, c. | Cg. 3, c. 112, fi. * Abraham 13, 14. Absolvere 10. Anaxagoras. Animal 79. Basiliscus. Bonitas 10. Cete 12. Eucharistia 232. Gabaonitae. Phinees.
- 2 Bruta occidi, mandatur a Deo, in damnum dominorum suorum, et ad detestationem peccati, et ad exemplum 1-2, q. 105, 2, 11^m | 2-2, q. 108, 4, 3^m | Verit. q. 24, 2, 6^m. * Haereticus 29. Homicida. Homicidium o. Interficere. Lamech. Lex 107. Magi 6. Matrimonium 116, etc. Mors o.
- 5 Occisio animalium in sacrificiis, erat utilis, non quidem secundum se, sed sextuplici ratione secundum Glossam: scilicet ut Deo quis animalia offerret potius quam idolis, ad flagellandum durum inquantum erant ad satisfactionem, ad instruendum insipientem ratione significationis, ad ostensionem delicti et humanae infirmitatis, ad manifestationem et testimonium gratiae, et ad futurorum significationem 1-2, q. 102, 3, 5^m | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 2, 2^m | Rom. 12, lect. 1, meo etc.
- 4 Nulli licet occidere peccatores, nisi auctoritate principis 2-2, q. 64, 3, o. | 5, 2^m | 3^m | 7, c. | q. 65, 1, c. | 2^m | 4, d. 37, q. 2, 1, o.
- 5 Occidere peccatores ad bonum communitatis, est licitum quando potest fieri sine periculo bonorum 1-2, q. 100, 8, 3^m | 2-2, q. 25, 6, 2^m | q. 64, 2, o. | 3, 6, c. | q. 65, 1, c. | q. 108, 1, 3, o. | Cg. 3, c. 146 | Poa q. 1, 6, 4^m | Virt. q. 2, 8, 10^m | Rom. 12, lect. 3, meo. Bonitas 182. * Congregatio 1. Enstratus 1. Eliscus. Lex 180. Perjurium 5. Phinees. Rebello 3.
- 6 Mors inflicta per iudicem peccatori, prodest ei si convertatur, ad culpae expiationem. Si vero non convertatur, prodest ei ad terminationem, quia per hoc, tollitur ei potestas amplius peccandi 2-2, q. 25, 6, 2^m. * Sacramentum 143.
- 7 Minister iudicis occidens latronem condemnatum ad mortem, non peccat 4, d. 37, q. 2, 1, 2^m. * Sacrificium 40.
- 8 Occidere iustum, est gravius peccatum, quam occidere iniuste peccatorem 2-2, q. 64, 6, 2^m. * Sacrilegium 8. Testis 6.
- 9 Moyses occidens Aegyptium, non peccavit, quia vel hoc fecit ex inspiratione Dei, vel defendendo iniuriatum. Vel tunc peccavit 2-2, q. 60, 6, 2^m. * Tyrannus 4, 10, 11. Uxor 20, etc. Uxoricide. Uxoricide.
- 10 Clericis non licet occidere peccatores, licet hoc liceret sacerdotibus veteris legis 2-2, q. 64, 4, o. | q. 70, 1, 3^m | 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, o.
- 11 Occidens etiam volentem hoc, facit injuriam occiso, et Deo, et reipublicae. Ideo David damnavit dicentem, Occidi Saul 3^a q. 47, 6, 3^m.
- 12 Occidere se quacumque de causa, semper est peccatum mortale, nisi hoc fiat ex inspiratione Dei, sicut Samson per quem Deus miracula faciebat, et sicut quaedam sanctae mulieres, quarum memoria in ecclesia celebratur 2-2, q. 59, 3, 2^m | q. 64, 5, o. | q. 124, 1, 2^m | 3^a q. 47, 6, 3^m | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 6^m | Hebr. 11, lect. 7, primo.
- 13 Occidens se, facit injuriam Deo inquantum est aliquid Dei, scilicet creatura et imago ejus, et injuriam civitati vel communitati, inquantum est pars ejus. Ideo punitur secundum legem divinam, et secundum humanam sententiam carentia sepulturae 2-2, q. 59, 3, 2^m | q. 64, 5, c. | 3^a q. 47, 6, 3^m.
- 14 Nullo modo licet occidere innocentem, nisi de mandato Dei 1-2, q. 74, 5, 2^m | q. 100, 8, 3^m | 2-2, q. 61, 6, o. | q. 104, 4, 2^m | q. 154, 2, 2^m | 3^a q. 47, 6, 3^m | Poa q. 1, 6, 4^m | Opus. 9, q. 86 | Hebr. 11, lect. 4, fi. * Abortus 1. Baptismus 108. Blasphemia 9. Ebrietas 14. Gabaonitae. Homicidium o. Interficere. Lex 107. Martyrium 11, 14.
- 15 Innocentes occidi, non est malum Deo, qui est auctor vitae et mortis, et in cuius conspectu nullus est innocens. Est tamen malum homini. Opus. 9, q. 86. * Tyrannus 10. Uxor 20. Vindicatio 6.
- 16 Percutiens seu occidens praegnantem, est homicida. Et est irregularis, si sequatur mors ejus, vel mors foetus animati animae rationali 2-2, q. 64, 8, 2^m.

S. Th. Opera omnia. Index.

ODIUM

- 17 Gravius peccat occidens iniuste hominem corporaliter, quam occidens eum spiritualiter; quia primum intendit et causat sufficienter, non autem causat sufficienter secundum, quod tamen est pejus 1-2, q. 73, 8, 3^m | 2-2, q. 73, 3, c. | 2^m | q. 115, 2, 1^m.
- 18 Christus occisus fuit ab aliis, et non a se, nisi indirecte, non impediendo, cum posset 3^a q. 22, 2, 1^m | q. 46, 3, 2^m | q. 47, 1, o. | q. 50, 1, 2^m | q. 51, 3, c. * Crucifigi o. Crux 4, 6. Eucharistia 232. Passio 111.
- 19 Peccatum occidentium Christum fuit maximum, quo ad pontifices et Judam, minus vero quo ad alios 3^a q. 47, 4, 2^m | 6, o.
- 20 Occidens invadentem se, defendendo se cum moderamine inculpatae tutelae, nec intendens mortem ejus, non peccat 2-2, q. 64, 7, o. | 1, d. 25, q. 2, art. 2, q. 2, 2^m | 3^m. * Corruptio 8. Elisaeus. Lamech. Ordo 97.
- 21 Quilibet occidens hominem, etiam defendendo se, et quilibet participans in causa sanguinis, est irregularis 2-2, q. 40, 2, c. fi. | q. 64, 7, 3^m | q. 108, 4, 2^m | 4, d. 25, q. 2, art. 2, q. 2, 2^m | 3^m | d. 32, 1, 1^m.
- 22 Occidens hominem a casu, non est homicida. Nec est irregularis, si dabat operam rei licitae et adhibuit debitam diligentiam 2-2, q. 64, 3, o. | 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, 3°.
- 1 OCCULTATIO quandoque est causa peccati, scilicet utendo ea ad peccatum, ut in furto, fraude, et dolo. Quandoque vero est circumstantia diminuens peccatum ratione verecundiae, vel contra scandalum 2-2, q. 66, 3, 1^m. * Aaron 3. Abscondere 4. Accusatio 13, 30. Admiratio 1, 3. Adventus 7, etc. Adulatio 4. Advocatus 6, 7. Angelus 165, 432. Apostoli 25. Bartholomaeus. Beatitudo 103. Beneficium 4, 7. Blasphemia 3. Caeremonia 4. Cataractae. Causa 40. Clandestinum. Claritas 10, 11. Confessio 85, etc. Contumelia 3. Correctio 6, etc. Daemon 72, 78, etc. Denuntiatio 1. Detractio o. Doctrina 1, 2. Dulcedo 8. Eucharistia 213, etc. Excommunicatio 25. Exprobratio. Fallere 3. Fama 3, 4. Favus. Fornicatio 10. Fucatio. Furtum 1, 9. Insinuatio 2. Iudicium 28, 29, 30, 53. Magi 7, etc. Maria 39. Matrimonium 31, 32. Mineralia. Miraculum 2, 32. Nativitas 23. Naturale 25. Necessitas 30. Nomen 84. Obedientia 35. Operatio 14. Peccatum 25, 43. Poenitentia 95. Praelatio 10. Revelatio o. Sacrificium 22. Scandalum 15. Scriptura 20. Signaculum. Signum 1, 8, 9. Symbolum. Simonia 35, 38, 40. Susurratio 1. Tentare 1. Tenebrae 4. Timor 33, 34. Transumptio. Virginitas 28. Votum 64.
- 2 Occulta simpliciter, non subduntur iudicio humano, sed soli iudicio divino. Quol. 4, 12, o. * Usura 124.
- 3 Occulta sunt nobis aliqua dupliciter: scilicet quae in mente sive in corde alterius latent, et quae in occulto fiunt 1-2, q. 112, 5, c. fi. | 3^a q. 84, 6, 1^m | 1^a Cor. 4, lect. 1, fi. | Hebr. 4, lect. 2, meo.
Occupatio avaritiae, est maxima, et gravissima. Psal. 38, meo. * Aenigma 2. Angelus 127. Avaritia 8, 9, 10. Beatitudo 18. Caecitas 1. Charitas 113. Cogitatio 2. Conjunctio 4. Impedimentum 2. Invadere. Liberum 1. Musica 2. Organum 5. Peccatum 149. Perfectio 59, 66. Prophetia 17. Restitutio 16. Resurrectio 38. Scientia 60, 88. Votum 45.
- Occurrere. Correctio 3. Daemon 78. Juramentum 30. Missa 3, 23. Providentia 1. Sacramentum 91. Sem. Thomas 5.
- Octava. Animal 78. Beatitudo 134. Circumcisio 12, 13, 19. Festum 9. Jejunium 32. Nuptiae 7. Resurrectio 1. Stadium 3.
- Octavia nus. Imago 43. Imperator 5, 6, 7. Julius. Nativitas 16.
- Octo. Animal 78. Casus 5. Excommunicatio 31. Festum 4, 9. Luxuria 16. Mendacium 6. Octava. Ornatus 12. Peccatum 159. Praedicator 1. Septem.
- Octoginta. Usura 166.
- 1 OCULUS. Oculi pertinent ad inventionem, per quam non habetur fides, aures autem ut aperiantur ad verbum Dei, licet secundum Augustinum nomen visus ad omnes alios sensus extendatur 4, d. 1, q. 1, art. 1, q. 3, 1^m | d. 6, q. 2, art. 1, q. 1, c. | q. 3, 3^m. * Agens 112. Aorasia. Baptismus 240. Cete 3. Claritas 12, 13. Damnatio 66. Deus 223, 224, 225. Eucharistia 79, 141, etc.
- 2 Oculi debent inclinari ad Deum quadrupliciter: scilicet per fidei adhaesionem, per spei expectationem, per amoris contemplationem, et per gloriae fruitionem. Isa. 17, fi. * Fascinatio. Fletus. Intentio 7. Ira 49, 50. Lia. Lux 12. Meritum 15. Odium 11. Praedicare 12. Praestigium o. Prophetia 55. Radix 3. Superbia 34. Talpa. Tentare 23. Verecundia 10. Visus 1, 2, 5, 6, 12.
- Odibilo. Mors 19.
- Odiosus. Avaritia 19. Imperator 2.
- 1 ODIUM est dissonantia appetitus animalis, vel appetitus rationalis, ad apprehensum, ut disconveniens, sicut amor est consonantia ejus ad conveniens 1-2, q. 29, 1, 2, c. | 2, d. 5, q. 1, 3, 2^m. * Accusatio 24. Amor 61, 216, 218, 219, 226, etc. 271.
- 2 Odium non potest esse vitium capitale, quia amor veri boni et odium veri mali, sunt primae passionis, sed apparentis, sunt ultimae 2-2, q. 34, 5, o. | 6, c. | q. 158, 7, 2^m. Ira 18. * Angelus

ODOR

- 482, etc. Auditor 2. Concupiscentia 3. Damnatio 30, 31. Daemon 51.
- 5 Odium potest esse prima passio, non autem potest esse primum peccatum, sed ultimum 2-2, q. 34, 5, o. | 6, c. | 2, d. 5, q. 1, 3, 2^m.
- 4 Omne odium in proximum quo ad naturam vel gratiam est peccatum, non autem odium in proximum quo ad culpam 2-2, q. 25, 6, o. | q. 34, 3, o. | Psal. 24, fi. * Desiderium 8. Detractio 3. Dolor 23. Excommunicatio 11. Fortitudo 24.
- 5 Odium est maximum peccatum contra proximum, quo ad inordinationem peccantis, sed actus exterior est maximum peccatum, quo ad nocumentum 2-2, q. 34, 4, o. * Invidia 5, 7. Ira 18, 62, etc. Passio 39. Scandalum 8. Suspicio 5.
- 6 Odium est subjective in concupiscibili 1^a q. 81, 2, 3^m | 1-2, q. 23, 1, c. | 2^m | 2, 4, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. fi. | Ma. q. 8, 3, 6^m | Anima. 3, lect. 14, meo 5, fi. Subjective. * Vindicatio 4.
- 7 Odiens tristatur de quolibet bono inimici, non autem invidens; sed tantum de bono in quo excellit inimicus. Ma. q. 10, 2, 1^m.
- 8 Bonum sub ratione boni non potest odiri, nec in universali, nec in particulari. Sed verum et ens, possunt odiri in particulari tripliciter: scilicet ut verum est causaliter et originaliter in ipsis rebus, vel ut est in cognitione ipsius hominis, vel ut est in intellectu alterius. Non autem possunt odiri in universali 1-2, q. 29, 5, o. | 2-2 q. 34, 1, c. Bonitas 76. * Delectatio 30. Imperator 2.
- 9 Sicut bonum est objectum amoris, sic et malum est objectum odii 1-2, q. 29, 1, o. Amor 222, 224. Ira 66. * Ingratitudo 11. Justus 10.
- 10 Omne impediens a beatitudine, debet odiri 2-2, q. 26, 7, 1^m | q. 34, 3, 1^m | Virt. q. 2, 9, c. | Eph. 5, lect. 9, meo. * Malum 21. Mors 19. Odibile. Odiosus. Passio 39, 60. Poenitentia 132. Persecutio. Porta 2. Praeceptum 95, 139.
- 11 Lux non potest odiri ab oculo per se, sed inquantum excaecat oculum infirmum 2, d. 5, L. * Rixa 3, 4, 5. Stultitia 8.
- 12 Nullus potest se odire, nisi per accidens, scilicet ratione objecti mali quod videtur bonum, vel e converso, et ratione subjecti, quod videtur principale et non est 1-2, q. 29, 4, o. | 2-2, q. 25, 7, o. | 2, d. 42, q. 2, art. 2, q. 2, 2^m | 3, d. 27, L. primo | d. 28, 4, 5^m | Psal. 10, fi. | Eph. 5, lect. 9, meo. * Tribulatio 7. Uxor 20, 22. Veritas 58. Visio 15.
- 13 Dissonantia est causa odii, et convenientia est causa amoris 1-2, q. 29, 1, 2, 5, c. | 2, d. 5, q. 1, 3, 2^m. * Amicitia 6. Amor 230, c. Damnatio 14, 18. Ira 57, 68, 69. Praeceptum 95. Veritas 58.
- 14 Mundus odit sanctos, idest, mali homines odiunt sanctos triplici de causa: scilicet dissimilis conditionis, displicentis correctionis, et zeli, idest, invidiae. Joan. 15, lect. 4, meo.
- 15 Odium convenientius ponitur oriri ex accidia quam ex ira, quia prius et directius oritur odium ex tristitia, ex qua etiam ira causatur 2-2, q. 34, 6, o. | q. 158, 7, 2^m. Ira 68.
- 16 Deus non potest odiri secundum se. Sed oditur a damnatis et malis, secundum effectus ejus, qui interdum eorum voluntati contrariantur 1^a q. 60, 5, 5^m | 2-2, q. 13, 4, o. | 6, 2^m | q. 34, 1, o. | 2, d. 5, L. | q. 1, 3, 2^m | 4, d. 48, q. 1, 3, 2^m | d. 50, q. 2, art. 1, q. 5, o. | art. 2, q. 2, 1^m | Verit. q. 22, 2, 3^m | q. 28, 5, 2^m | Matth. 13, meo | Joan. 5, lect. 7, primo | co 15, lect. 5, primo | Rom. 8, lect. 2, primo. * Amor 26, 27, 281. Aversio 22, 23. Damnatio 14. Desperatio 4.
- 17 Odium et invidia in malis respectu Dei, praesupponunt in Angelo malo, voluntatis pravitatem 2, d. 5, q. 1, 3, 2^m.
- 18 Odium proximi, est prius odio Dei. Sed dilectio Dei, est prior dilectione proximi 2-2, q. 34, 6, 2^m.
- 19 Odium Dei, est gravissimum omnium peccatorum. Et est gravius quam infidelitas 1-2, q. 73, 4, 3^m | 2-2, q. 34, 2, o. | q. 39, 2, 3^m. * Invidia 5, 7. Malum 21. Stultitia 8.
- 20 Odium Dei, maxime est peccatum in Spiritum sanctum, secundum quod peccatum in Spiritum sanctum nominat aliquod genus speciale peccati. Sed odium Dei non numeratur inter species ejus, quia est in omni specie ejus 2-2, q. 34, 2, 1^m.
- 21 Deus nihil odit nec odire potest aliquid quadruplici ratione: scilicet quia voluntas Dei ad malum inclinari non potest: quia aliis a se, vult ut in eis sit suae bonitatis similitudo: quia a primo ente, omnia alia originem essendi assumunt: et quia omnia agentia, suo modo suos effectus amant. Sed dicitur Deus odire aliquos secundum similitudinem dupliciter: scilicet ex hoc quod Deus amando res, volens earum bonum esse, vult contrarium bono scilicet malum non esse, et ex hoc quod Deus vult aliquod majus bonum, quod esse non potest sine privatione minoris boni, et sic dicitur odire. Cg. 1, co 96 | 97.
- 22 Deus odit peccatores, inquantum non vult eis bonum vitae aeternae. Sed amat omnes creaturas, inquantum vult eis aliquod bonum 1^a q. 20, 2, 4^m | q. 23, 3, 1^m | d. 19, a. 5, q. 1, o. | Cg. 3, co 157, 2^m | co fi. | Verit. q. 28, 2, c. fi. | Psal. 5, meo. Amor. * Invidia 5. Ira 71, 72.
- 1 ODOR non est fumalis evaporatio, quia sentitur a remotissimis a

OFFICIUM

- vulturibus 2, d. 2, q. 2, 2, 5^m | 4, d. 44, q. 2, a. 1. q. 4, 3^m | Anima. 2, lect. 20, o. * Ambra. Animal 62. Aquila 1. Baptismus 239, 240.
- 2 Odor consistit in sicco aereo, aliquid temperato. Sapor autem in humido aqueo aliquid digesto. Anima. 2, lect. 19, fi.
- 5 Differentiae et nomina odorum, sumuntur a saporibus, ut a similibus notioribus. Anima. 2, lect. 19, fi. * Cete 10. Effectus 21.
- 4 Odores, et soni contrarii, mutuo se impediunt in medio, et a ventis deferuntur, non autem colores. Anima. 2, lect. 20, primo.
- 3 Odor erit in corporibus beatorum in summo. Et percipietur ab olfactu, sine aliqua evaporatione 4, d. 44, q. 2, art. 1, q. 4, c. | 3^m. * Elementum 19. Flos 1. Jejuniun 44. Passio 14. Sapor. Sensibile 6, 7.
- Odorabile. Passio 14.
- Odoriferum. Olfactus o. Thurificatio o. Thus o. Vestis 2.
- Oeconomica. Commutatio 1. Congregatio 1. Divitiae 5. Imprudentia 2. Jus 21. Legispositiva 3. Moralis 3. Politia 1. Prudentia 46, 47. Scientia 134.
- Offendens aliquem peccat contra amicitiam non impendendo affectum debitum. Et peccat contra justitiam, rem debitam subtrahendo 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 15, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | a. 3, q. 1, 2^m. * Communicatio 2, 3. Incarcerare. Holocaustum 4. Poenitentia 189, 297.
- Offendiculum. Peccatum 159. Scandalum o.
- Offensa Dei est infinita ex parte aversionis, sed est finita ex parte conversionis, et nostri actus 1-2, q. 87, 4, c. | 2^m | 3^a q. 1, 2, 2^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 5^m | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 1, 4^m | d. 15, q. 1, 2, 2^m | d. 17, q. 1, a. 3, q. 1, c. | 2^m | q. 2, a. 4, q. 1, 5^m | q. 3, art. 1, q. 1, 2^m | d. 45, q. 1, 3, c. fi. | 6^m | Verit. q. 28, 2, c. | Ma. q. 2, 9, 5^m | 12^m | 15^m | Opus. 3, co 188. * Abraham 17. Contritio 23. Gratia 157. Justitia 20. Laus 16. Manumissus. Peccatum 48, 187, 189, 297, 360. Poenitentia 12, 21, 69. Scandalum 2. Tribulatio 19.
- Offerre. Deus per prius acceptat offerentem, quam ea quae offeruntur 2, d. 26, 3, c. primo | Verit. q. 37, 5, c. | 2^a Cor. 8, lect. 1, meo | Hebr. 11, lect. 2, meo etc. * Abraham 17, 24. Absolvere 26. Adam 86. Angelus 491, 628. Animal 78, etc. Canis 1. Cultus 8, 9. Decimae 1, etc. Eucharistia 11, etc. 55, 185, 255, 280. Femina. 1. Gratus o. Holocaustum 3. Immolari. Latria 9. Legitimitas 3. Libamina. Lot. 1. Magi 4. Mel o. Moyses 4. Oblatio o. Passio 131. Piscis 4. Subdiaconus 2, 4. Templum 12. Usura 202. Voluntas 64. Votum 3, 40.
- Officialis. Angelus 233. Princeps 20, 26.
- Officiosum. Commoditas. Matrimonium 2. Mendacium 5, etc. Obstetrix 2.
- 1 OFFICIUM sapientis duplex: scilicet veritatem Dei meditari et docere, et errores contra eam impugnare. Cg. 1, co 1, fi. | 1^a Tim. 3, fi. * Abstinencia 3. Adulterium 7. Alleluja. Amictus. Angelus 24, 140, 222, 227, 238, 241, 243, 250, 260, 360, 576, 609, 612. Annexum 1. Apis 3. Apostoli 4. Ars 46. Aureola 19. Baptismus 147. Confessio 97.
- 2 Omnia officia humana, pertinentia ad singulas personas cum quibuscumque ordinibus angelorum similitudinem habeant, diriguntur per ultimum ordinem, inquantum participat virtutes superiorum. Sed illa officia quae ad multitudinem pertinent, diriguntur per principes vel archangelos. Et ideo homo in praelatione constitutus illuminatur ab angelo inferiori, de his quae ad statum personae suae pertinet, sed ab angelo principe, de his quae spectant ad regimen multitudinis 1^a q. 113, 2, 1^m | 2, d. 11, q. 1, 2, 4^m. Angelus 577, etc. * Contemplatio 10. Correctio 6, 7, 8. Credere 29. Diaconus o. Differentia 25.
- 3 Omnia officia humana, ex quibus homines licite victum lucrantur, sive manibus, sive pedibus, sive lingua fiant, intelliguntur sub opere manuali 2-2, q. 187, 3, c. * Doctrina 9. Dux. Electio 34. Episcopus 23. Exorcismus 3, 4, 5. Exorcista. Fama 1, 2. Idoneus o. Illegitimus 1, 2. Imaginatio 1. Incarnari 7. Innocentia 13. Jeremias 2.
- 4 Homo potest invitatus compelli ad sumenda officia saecularia, nec dari debent nisi bonis. Opus. 21, co 3. * Judas 1. Judicium 29, 30. Legatus 2. Manus 3. Matrimonium 1, 2, 11, 14, 16, 95, 99, 120. Miles 6. Militaris.
- 5 Quilibet obligatur ad exequendum officium quod accepit 3^a q. 67, 8, c. * Militia 3. Minister 2, etc. Moyses 4. Munium. Nuptiae 6. Ordo 79, 83, 92, 96. Peccatum 247. Politia 4. Potestas 17. Praedicare 4. Praedicator 3.
- 6 Peccatum veniale, non reddit indignum ad aliquod officium exequendum 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m | L. meo. * Praelatio 3, 7, 10, 16, 18. Prophetia 91. Psalmistatus. Reputare. Sacerdos 43. Sacramentum 47, 66. Satrapae.
- 7 Quodlibet peccatum mortale reddit indignum ad quodcumque officium spirituale, et ad executionem ejus, manente peccato 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Quol. 8, 6, c. * Scientia 60, 63, 65, 66. Sepultura 4. Simonia 11, 23, 26.
- 8 Oppositum videtur dicere scilicet si immineat necessitas 4, d.

OLEUM

- 16, L. fi. | d. 17, q. 2, a. 5, q. 1, 3^m | q. 3, a. 1, q. 1, c. | 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o | me^o. * Sobrietas 5. Spirituale 2. Status 2, 3. Statutum 1.
- 9 Quicumque indigne utitur officio, peccat mortaliter quolibet actu etiam tangendo ex officio aliquod sacrum 4, d. 19, q. 2, art. 2, q. 2, c. | d. 21, q. 1, art. 3, q. 5, o. * Tacere 3. Thurificatio 2. Usura 310. Validudo. Vendere 16.
- 10 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 33, 5, fi. | q. 60, 2, 3^m | Mat. 7, prin^o | Jo. 8, lect. 1, prin^o d.
- 11 Divinum officium in septem horas canonicas distinguitur, scilicet in matutinum, primam, tertiam, sextam, nonam, vespas et completorium. Opus. 3, c^o 257 | Opus. 65, c^o 2, prin^o. * Clericus. Completorium. Dies 8. Matutinae o. Missa o.
- 12 Omnes ex canonum statuto, tenentur diebus festis interesse divinis officiis 4, d. 15, q. 4, art. 1, q. 3, c.
- 13 Officium debet dici secundum consuetudinem suae ecclesiae, licet quo ad Deum non referat, qui psalmi vel qui hymni dicantur. Quol. 1, 13, o. * Minister 8. Missa o. Operatio 22. Oratio 7, 49. Psalmus 10, 11. Sepultura 1, 4.
- 14 Clericus ex hoc quod est clericus, praecipue in sacris constitutus, tenetur ad officium horis canonicis. Sed ut beneficiatus in hac ecclesia, tenetur ad officium secundum morem illius ecclesiae 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 3, c. | Quol. 6, 8, o. | Opus. 63, c^o 2. * Simonia 22, 26. Statutum 1. Turtur 4. Vigilare.
- 15 Clericus beneficiatus, existens in scholis, tenetur ad ordinarium officium mortuorum, secundum consuetudinem ecclesiae suae, non autem ad officium mortuorum extraordinarium. Quol. 6, 8, o. * Obtenebratum.
- 16 Praebendatus in duabus ecclesiis, tenetur ad unum tantum officium. Et rationabiliter tenetur ad officium ecclesiae dignioris, vel illius ejus majorem gradum habet. Quol. 1, 13, o.
- 17 Omittenti divinum officium, non debet injungi pro poenitentia quod illud idem dicat quod omisit, propter incongruitatem horae vel temporis. Sed debet injungi alia poenitentia pro negligentia, puta ut dicat septem psalmos, vel unum psalterium, vel aliud amplius, secundum quantitatem delicti. Quol. 3, 29, o.
- 18 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 2, q. 1, a. 3, 4^m.
- 19 Dicens officium in ecclesia, propter distributionem sicut propter principalem finem, peccat mortaliter per simoniam, non autem si ut sunt sibi necessaria ad victam, vel quasi stipendium 2-2, q. 100, 2, 2^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 1, 4^m | Quol. 4, 23, c. fi. | Quol. 8, 11, o. | 1^a Cor. 9, lect. 5, fi.
- Offuscatio lunae, non est propter interpositionem, vel umbram alicujus rei, sed ex hoc quod est ultimum caelum. Ideo convenit cum ultimo elemento, scilicet cum terra. Nec unquam offuscatio lunae removebitur 1^a q. 102, 1, 1^m | Cae. 2, lect. 12, fi. etc. * Christus 116. Lex 56. Lumen 15.
- Olea secundum Papiam, est fructus olivarum, sed secundum expositionem Glossae, videtur poni pro ipsa arbore. Isa. 17, me^o.
- 1 OLEUM tantum olivarum proprie dicitur oleum. Alii vero liquores, dicuntur oleum per similitudinem tantum 3^a q. 72, 2, 3^m | 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m | d. 23, q. 1, art. 3, q. 1, c. * Baptismus 56, 237. Cereus. Confirmatio 6. Dispositio 16. Justum 13. Mensura 16. Nativitas 28. Rex 16. Sacrificium 34. Sepultura 6. Simonia 22. Spiritus 16.
- 2 Oleum significat gratiam et misericordiam Dei 1-2, q. 102, 3, 13^m | 3^a q. 72, 2, o. | 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 2, o. | Jo. 8, lect. 1, prin^o * Torcular. Unctio o. Usura 74, 185.
- 4 OLFACUS hominis, non percipit nisi excellentias odorum, propter maximam humiditatem cerebri 1° q. 91, 3, 1^m | q. 115, 5, 1^m | 4, d. 44, q. 1, art. 2, q. 4, 3^m | Anima. 2, lect. 19, prin^o. * Homo 32. Odor o. Sensibile 2, 6. Sensus 18. Temperantia 23, 24.
- 2 Olfactus beatorum immutabitur tantum spiritualiter et percipiet omnes differentias odorum, etiam minutas 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 4, 3^m.
- Oligarchia. Principatus 2.
- Olympus. Caelum 60.
- Oliva. Confirmatio 6. Justus 13. Oleum 1. Unctio 4.
- Olivetum. Antichristus 6. Judicium 77.
- Olla. Prophetia 56. Samuel 3.
- 4 OMISSIO importat praetermissionem boni debiti, in ordine ad legem divinam vel humanam, vel in ordine ad proximum. Primo modo opponitur justitiae legali, secundo vero modo, justitiae speciali 2-2, q. 79, 3, c. Quol. 7, 11, 4^m.
- 2 Omissio non requirit aliquem actum, sed consistit in sola negatione actus debiti 1-2, q. 71, 5, o. | 2-2, q. 54, 2, 2^m | q. 79, 3, o. 2, d. 35, 3, c. | d. 41, q. 2, 1, 4^m | Po^a q. 1, 6, 9^m | Ma. q. 2, 1, o.
- 5 Omissio dicitur per defectum actus debiti, aversio vero per recessum a fine 2, d. 42, q. 2, art. 2, q. 3, 2^m.
- 4 Peccatum omissionis non fundatur in aliquo actu, sed in potentia ad actum 2, d. 35, 3, 6^m | Ma. q. 2, 1, 4^m | 9^m.
- 5 Omissio est voluntaria, quia est in potestate voluntatis, non autem per actum voluntatis 1-2, q. 71, 5, 2^m | 2, d. 35, 3, 5^m | d. 41, q. 2, 1, 4^m | Ma. q. 2, 1, 2^m. * Causa 16, 17. Confessio 38.
- 6 Ad rationem omissionis, requiritur quod aliquis non faciat bonum, quod non convenit Deo. Po^a q. 1, 6, 9^m | 10^m.

OPERATIO

- 7 In peccato omissionis, requiritur aliquis actus voluntarius, ut causa, non autem ut de essentia ejus. Ma. q. 2, 2, o.
- 8 Omissio pertinet ad actum exteriorem, et est effectus negligentiae et opponitur justitiae 2-2, q. 54, 2, 2^m. * Correctio 17. Damnatio 3. Debitum 12. Ignorantia 13. Ingratitudo 9. Lex 3. Ludus 6, 7. Meritum 64.
- 9 Omissio non habet rationem culpae, nisi secundum quod opponitur praecepto affirmativo. Ideo non est peccatum nisi tempore obligationis, quo iterato, iteratur peccatum 1-2, q. 71, 5, 3^m | 2-2, q. 79, 3, 3^m | 2, d. 22, q. 2, 1, 4^m | d. 35, 3, 3^m | Verit. q. 23, 7, 7^m | q. 24, 12, c. | Ma. q. 2, 1, 11^m | q. 3, 7, 12^m.
- 10 Omissio ut opponitur justitiae legali, est generale peccatum, speciale vero, ut opponitur justitiae speciali 2-2, q. 79, 3, o. | 2, d. 5, q. 1, 3, 4^m. * Negligentia o. Officium 17, 18. Peccatum 3, 21, 223, 241.
- 11 Omissio non est peccatum originale, sed est peccatum actuale 2-2, q. 79, 3, 1^m | 2, d. 22, q. 2, 1, 2^m | d. 35, 3, 2^m | Ma. q. 3, 7, c. fi. * Praedicare 4, 5, 6. Praeterire. Praetermissio. Somnus 5.
- 12 Peccatum omissionis et peccatum commissionis, differunt specie materialiter, non autem formaliter 1-2, q. 72, 6, o. | 2, d. 42, q. 2, 2, o. * Transgressio o. Usura 258. Vigilare.
- 13 Peccatum omissionis est pura privatio, non autem peccatum transgressionis. Ma. q. 2, 1, 4^m | 9, c. Infra. Peccatum 21.
- Oppositum videtur dicere 1-2, q. 71, 5, e.
- 14 Omissio ejus quod fieri debet, et quod specialiter praecipitur, est speciale peccatum. Sed ut dimittitur aliqua circumstantia necessaria actui, est conditio consequens omne peccatum 2, d. 5, q. 1, 3, 4^m | d. 22, q. 1, 1, 6^m.
- 15 Omissio secunda, fuit in primo peccato angeli, et Adae et Evae. Vel non tenebantur tunc conferre, quia poterant aliter vitare peccatum 2, d. 5, q. 1, 3, 4^m | d. 22, q. 1, 6^m.
- 16 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 20, q. 2, 3, 5^m | d. 28, 2, o.
- 17 Omissioni debetur poena damni et poena sensus, ratione radicis ex qua procedit, licet non necessario habeat actualem conversionem ad bonum commutabile 2-2, q. 79, 4, 4^m.
- 18 Generale est omni sacramento, quod si omittatur aliquid de substantia sacramenti, oportet illud reiterari 3^a q. 38, 6, c. | 4, d. 2, q. 2, 4, c. | 4^m | d. 3, a. 2, q. 3, o. | d. 5, q. 2, a. 1, q. 1, o. | a. 2, q. 2, o.
- 1 OMNIPOTENTIA non potest communicari creaturae 2-2, q. 178, 1, 1^m | 3^a q. 13, 1, c. | 1, d. 43, q. 1, 2, o. | 3, d. 1, q. 1, 2, 2^m | d. 14, 4, o. | Po^a q. 3, 4, o. * Baptismus 53. Creatio 26. Deus 356, 358, 369. Judicium 46.
- 2 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 1, q. 1, 3, o. | 4, d. 5, q. 1, art. 3, q. 3, 5^m.
- 3 Filius Dei est omnipotens, et est aequalis Patri in omnipotentia 1^a q. 42, 6, o. | 1, d. 20, 1, 2, o.
- 4 In anima Christi, non fuit omnipotentia simpliciter, nec respectu motus creaturarum, nec respectu propriae voluntatis, nec respectu proprii corporis 3^a q. 13, o. | q. 21, 1, 1^m | 1, d. 43, q. 1, 2, 2^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 2^m | d. 14, 4, o. * Misericordia 25.
- 5 Omnipotentia Dei non excludit impossibilitatem, et necessitatem a rebus 1^a q. 25, 3, 4^m. Virtus 68, 75.
- 4 OMNES non designat totum integrale, sed totum in quantitate 2, d. 30, q. 2, 1, 1^m. * Anima 42, 57, 159, 194, 200.
- 2 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 8, 2, 3^m | 3^a q. 90, 2, c. | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, c. | Cg. 2, c^o 71.
- 5 Omnis non significat universale, sed significat modum universalitatis. Perier. lect. 10, me^o c. fi. * Dici 3. In 9, 22. Infinitum 20, 31. Innocentia 21. Intellectus 266, 301. Jus 16, 17, 18. Lex 42, 43, 150.
- 4 Omnis importat divisionem subjecti et multiplicationem sub eo. Ideo incongrue additur termino singulari, vel praedicato, non autem ly solus 1, d. 21, q. 2, 1, 1^m | Meta. 5, lect. 11, me^o | Perier. lect. 10, fi. * Liber 14, 15, 29. Liberalitas 17. Logica 8, 9. Peccatum 20. Praedicari 6, 7. Praemium 7. Princeps 3, 10. Prudentia 10. Scriptura 13. Theologia 37. Voluntas 71.
- Onerosum. Difficile 7. Sacramentum 130.
- Onocentaurus est medius asinus et medius equus. Vel illud animal est daemonis monstrum potius quam naturale. Isa. 34, fi.
- Onocrotalus est avis orientis, habens rostrum longum et in faucibus habens folliculos quosdam in quibus primo ponit cibum et post horam ponit in ventrem. Et significat avaros necessaria vitae solitudine immoderata congregantes 1-2, q. 102, 6, 1^m fi.
- Onus. Peccatum 159. Sacerdos 20. Sponsa 1. Votum 41.
- Opacum. Ignis 5. Illuminatio 6. Luciditas 2, Luminare 1.
- Opera. Ars 45. Campsoria 8. Consilium 2, 19, 20, 23. Jejunium 27. Mercenarius. Missa 11. Accidere 22. Peccatum 245. Ratio 35. Scientia 122, etc. Simonia 11, 12, 13.
- Operabile. Appetitus 92. Opera.
- Operarii. Decimae 29. Jejunium 27. Labor o. Mercenarius.
- 1 OPERATIO dicitur quilibet actus rei, etiam si non exterius traseat 2, d. 12, L. fi.

OPERATIO

- 2 Appositum videtur dicere 2-2, q. 134, 2, c. | 1^m | 2^m | 3, d. 4, l. fi.
* Abraham 5. Abscondere 3. Abstinencia 4. Abstractio 21, 22.
Accidens 34, 79. Accidia 1. Actio o. Actus o. Adam 64. Adeps
3. Adoratio 8. Adulterium 9. Agens o. Agere o. Agilitas o.
Aggredi. Agricultura o. Amicitia 26, 32. Amor 117, 145, 178,
193, 249, 250. Andragathia. Angelus 139, etc. Anima 203, etc.
Animal 15. Apis 2. Apostoli 16. Apparere 11. Appetitus 75, 95.
Opplicatio 1. Apprehensio 2, 3. Appropriatio 8, etc. 15. Aquila 1.
- 3 Operatio non recipit speciem ab operante, sed a principio operationis 3^a q. 19, 1, 3^m | Verit. q. 20, 1, 2^m. Anima 2, 7^m.
- 4 Oppositum videtur dicere. Ethic. 10, lect. 5, meo. * Ars 1, 2, 10, etc. 25, etc. Assimilatio 5, 12, 13, 15. Assumere 57. Attingere 3. Attributa 17, 18. Augmentum 22. Aureola 1, 3, 4, 23. Balivus. Baptismus. Beatitudo 1, 3, 28, 49, etc. 78, 80, 89, 127, 138. Beatus 4. Blasphemia 14. Bonitas 4, 5, 21, 48, 50, 61, 104, 143, 187, 296, 247. Caput 3. Catechismus 9. Causa. Cautela. Cerebrum. Certitudo 9. Cessare 1, 2. Chyrothecae. Circulus 3, 4. Circumcisio. Circumstantia 1, etc. Coerimonia 3. Cogitatio 1, 2, 4. Comparatio 1. Comprehendere 2. Communicatio 5, 6, 7. Conceptio 3, 11, 26, 36. Conclusio 1, 5, 6.
- 5 Omnis operatio motus quidam dicitur 1^a q. 73, 2, o. | 2, d. 12, l. fi. | Anima. 2, lect. 1, meo | Poster. lect. 41, prin^o. * Coniunctio 2. Conservatio 5, 9, 10. Consilium 1, 11. Contemplatio 1, 3, etc. 12, etc. Continentia 18. Conversio 1. Cor 10.
- 6 Operatio est ultima perfectio rei 1^a q. 73, 1, c. | 1-2, q. 3, 2, c. | 1, d. 1, q. 2, 2, 2^m | d. 35, 5, c. | 2, d. 15, q. 3, 1, c. fi. | 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | d. 49, q. 1, a. 2, q. 2, c. | Cg. 3, c^o 113, 1^m | Ethic. lect. 10, prin^o. Finis 2, etc. Perfectio 36. * Corpus 32. Creatura 21, 23, 24. Credere 4, 33. Daemon 53, etc. 96, etc. Dalmatica 3. Damnatio 2, 8. Definitio 37. Delectatio 6, 22, 31, 50, 51, 52, 62, 63, 78. Descendere 9. Deus. Dies 11, etc. Differentia 22. Difficile 2, 5, 9, etc. 19.
- 7 Perfectio operationis, consistit in tribus: scilicet in objecto, habitu et delectatione 2, d. 38, 2, c. * Aeternitas 41. Dispositio 25, etc. Divinatio 12, 13. Docere 1. Doctor 7. Doctrina 11. Dolus 3, 4. Dominium 4, 5, 6, 7. Donum 24, 33. Dos 4. Duratio 2. Eleemosyna 1. Elementum 6, 13. Episcopatus o. Esse 16, 32, 38, 65, 71, 90, 91. Essentia 5. Eucharistia 38, 82, 111, 166. Eustochia 2. Exemplum 2. Exequutio o. Experientia 7, 8, 11, etc.
- 8 Perfectio operationis dependet ex quatuor: scilicet ex genere, principio, objecto et forma, idest modo ejus. Cg. 1, c^o 100, 2^m.
* Facilitas 2. Falsitas 21. Fecunditas. Felicitas 3. Festum 11, 12. Fides 7, 139. Filiatio 23, 24, 37. Finis 2, 3, 4, 6, 28, 29, 30, 37, 41, etc. 63, 65, 77, 78, 109, 113, 119, 124, 125, 134, etc. Firmitas. Forma 6, 30, 31, 45, 59, 121. Fortitudo 43, etc. 55, 59, 60. Fructus 9, etc. Frui 9. Gazophylacium 2. Generatio 51, 57. Gentilis 3. Phantasia 4. Phantasma 2.
- 9 Perfectio prima, idest forma se habet ad operationem in duplici ordine: scilicet ut terminus, et ut eliciens 2, d. 37, q. 3, 2, 2^m.
* Gigantes. Gloria 6, 17. Gratia 5, etc. 25, 26, 32, etc. 68, 70, 81, 85, 90, 115, etc. 162, 166, etc. Gratiarum actio 4. Gratus o. Elias 3. Habitus 1, 2, 11, 12, 16, 24, etc. 32, 37, 47, etc. 53, 54, 59, 61, 77, 81. Haeresis 8, 56, 70, 71, 74, 93, 99, 105, 130, 141, 146, 157. Hieronymus 1. Homo 12, 29, 30, 39, etc. Honor 21. Idea 1, 2, 6, etc. Ignorantia 2, 6. Imperfectio 2. In 8, 9. Incipere 2, etc. Individuum 10, 29. Infidelis 1. Infinitum 23. Jejuniu 7, 27.
- 10 Operatio pluribus modis impediri potest quam perfici: quia non perficitur nisi omnibus ejus causis concurrentibus: sed impeditur per defectum singularum causarum ejus 4, d. 49, q. 3, a. 3, q. 3, 3^m. * Injustitia 5, 6. Instrumentum 3, etc. Ira 1, 5, 39, 49, etc. Jus 3. Justificatio 8, 19, etc. 35, 39, 40, 45. Justus 1. Latere. Laus 3, 4, 14, 18, 22. Legislator 3. Levatio. Lex 25, 33, 54, 55, 87, 88, 118. Loqui 7. Luxuria 2, etc. 17, 18. Magi 7, etc. Magnanimitas 22, 27. Magnificencia 1. Martyrium 1, etc. Medium 7. Melius 3, 4. Membrum 1, 3, 5, 7. Mensura 22, 23. Merces 1, 3, etc. Meritum o. Miles 5. Accidentaliter 3.
- 11 Quaelibet res habet naturalem inclinationem ad suam operationem. Meta. lect. 1, prin^o. * Miraculum 1, 9, 24, etc. 34, etc. Misericordia 23. Moralis 1, 2. Motus 1, 3, 5, 27, etc. 67, 81. Mulier 2. Natura 23. Naturale 25. Objectum 9, 16, 17. Officium 3. Ophiuio 8. Oratio 51, 65. Organum 5. Paradisus 6. Pars 21, 29. Passio 17, 31, 32, 45, 49, 54. Pax 15. Peccator 4. Peccatum 41, 98. Per o. Perfectio 5, 6, 8, 16, 28, 30, 36. Perseverantia 2. Persona 16. Pharaon. Philosophia 2. Physica 5. Pietas 1, 6, 7, 10, etc. 15. Poenitentia 114. Posse 9. Potentatus. Potentia 3, 11, 12, 19, etc. 37, etc. 61. Praeceptum 46, 65, etc. 127, 153, 154.
- 12 Modus operandi cujuslibet rei, sequitur modum essendi ejus 1^a q. 89, 1, c. | Anima. 2, 7^m. * Praecipitatio 1. Praedestinatio 48, 46, 45. Praedicator 1, 2, 3, 4, 5. Praelatio 3. Praemium 5. Praesumptio 13. Primi o. Processio 12. Professio 9. Prophetia 9, 17. Propositum o. Propter 4. Psallere 1. Psalterium 1. Prudentia. 16, 33, etc. 60, 62, etc. 75. Psalterium 1. Puer 8. Pulehritudo 12. Puritas 1. Pusillanimitas 7. Quies 4, 8. Rectitudo 2. Relatio 38, 40, 42, 75. Religio 66, 71, 88, 93, 99. Resistere 2, 6. Revelatio 11.

OPERATIO

- 15 Sicut unitas motus requirit unitatem termini, sic unitas operationis requirit unitatem objecti 1^a q. 58, 2, c. * Sabbatum 5, etc. Sacerdos 25, 26, 27. Sacramentum 27, 38, 49, etc. 62, etc. 100, 105, 117, 132, 133, 131, 140. Sacrificium 14. Sanctus 2, 3, 6, 7. Sapientia 29, 45. Scientia 61, 115, etc. Segnities. Semen 6, 17. Sensualitas 15. Sensus 9. Sepultura 7, 9, 11, 12. Syllogismus 5, 6, 7. Similitudo 11, 12. Situs 5. Sobrietas 5. Solidum. Solus 1, 10.
- 14 Omnis operatio naturae terminatur ad unum semper, et procedit vel ab uno principio intrinseco scilicet a forma rei naturalis, vel ab agente extrinseco, ut in occultis operibus naturae 2-2, q. 95, 5, c. | Cg. 3, c^o 53, 4^m | Opus. 31, o. Actio 44. * Somnium 3. Somnus 4, 5. Species 5. Spes 45, 58, 67. Spirituale 11, 12. Spiritus 28. Status 3. Suffragia o. Temperantia 20. Templum 12, 15. Tentare 6. Timor 39, 53. Trahere 2. Tribulatio 6. Tristitia 2, 16.
- 15 Operatio suppositi, non est de integritate unitatis ejus, sed sequitur eam 3^a q. 19, 1, 4^m | Quol. 9, 3, 2^m. * Vas 1.
- 16 Ex quolibet uno particulari opere proprio, probatur tota virtus agentis 3^a q. 43, 4, 3^m. * Verbum 7, 34, 43, 57, 58, 66.
- 17 Ab una virtute finita, non potest procedere nisi una operatio 8, d. 37, q. 3, 2, c. * Verecundia 6. Veritas 35.
- 18 Operatio est quasi medium inter operans et operatum. Ideo dupliciter potest considerari: scilicet respectu operantis, et respectu operati 1^a q. 86, 3, c. | 1, d. 37, q. 3, 1, 5^m | 2, 3^m | q. 4, 2, c. | 2, d. 13, 5, c. | 3, d. 35, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 4, c. | q. 2, a. 2, q. 2, c. | Spiritu. 4, 6^m. * Vestigium 11. Vestis 3. Virginitas 11. Vis. Vita 2, 4, etc. 12, 21.
- 19 Operatio est una dupliciter: scilicet vel respectu operati, vel respectu operantis. Cg. 2, c^o 56, 2^m. * Umbra 3. Usura 1, 89, 263, 264, 296. Uti 2, 4, 10, 16, etc. Vivere o. Voluntarium 15. Voluntas. Votum 20.
- 20 Dico autem operationem unam, non ex parte ejus in quod terminatur actio, sed secundum quod egreditur ab agente. Cg. 2, c^o 56, 2^m.
- 21 In quolibet opere Dei, ea quae prima sunt, perfectionem habent, quia secundum Boetium, natura a perfectis principium sumit. Verit. q. 18, 2, c. prin^o.
- 22 Per opus manuale in lege veteri, intelligitur omnis operatio licita pro victu 2-2, q. 187, 3, c. | 3, d. 37, a. 5, q. 2, 2^m | Quol. 7, 17, c. fi.
- 25 Opera spiritalia quae directe sunt ad communem utilitatem populi, et quibus stipendia debentur a populo, nec tenentur laborare manibus talia exercentes, sunt quatuor: scilicet iudicare, praedicare, divina officia, expositio sacrarum Scripturarum et hujusmodi. Quol. 7, 18, o. | Opus. 19, c^o 5, o.
- 24 Nullum opus est acceptum Deo nisi virtuosum 2-2, q. 88, 2, c. | 3^m.
- 23 Opus acceptabile Deo duplex: scilicet opus meritorium, et virtus moralis ex genere et ex bona intentione. Secundum potest facere existens in peccato mortali, non autem primum 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m.
- 26 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 3, o.
- 27 Omnes operationes satisfactoriae, reducuntur ad tria: scilicet ad eleemosynam, jejuniu, et orationem 1-2, q. 108, 3, 4^m | 4, c. | 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3, o. | q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | 3^m. Eleemosyna 33, 34. * Christianus. Christus 50, 108, 153, 145, 160, 190.
- 28 Nulla operatio potest multiplicari, nisi ex objectis, principiis operantibus, vel tempore. Anima. 3, c.
- 29 Operationum quaedam est actio, et quaedam est passio 1, d. 15, q. 5, 3, 4^m | Cg. 3, c^o 22, 1^m | Spiritu. 5, o. | Anima. 12, c. prin^o.
- 30 Operatio formae duplex: scilicet informatio subjecti, et ejus usus actio. Quarum secundum participat subjectum, non autem primam 4, d. 5, q. 1, 2, 4^m.
- 31 Natura communis diversimode operatur in diversis, secundum conditionem uniuscujusque rei 1, d. 7, q. 1, 2, 3^m.
- 32 Operatio semper terminatur ad illud quo fit ut instrumento, non quo fit ut principio formali. Quol. 10, 7, 2^m.
- 35 Opus Dei quadruplex: scilicet opus creationis, recreationis, gubernationis, et glorificationis. Psal. prol. prin^o.
- 34 Opus dicitur impurum dupliciter: scilicet ratione carnalis affectus, et ratione inanis gloriae. Psal. 17, meo.
- 33 Nihil potest elevari ad altiore operationem, nisi per fortificationem virtutis. Et hoc dupliciter: scilicet vel per intensionem ejusdem virtutis, vel per additionem virtutis alterius speciei. Cg. 3, c^o 53, 4^m. Natura 34.
- 36 Oppositum videtur dicere a simili. Verit. q. 29, 3, 6^m.
- 37 Operatio non attribuitur mobili, sed moventi 1-2, q. 111, 2, c.
- 38 Illud tantum potest esse causa operationis, quod aliquo modo naturam in esse conduit 2, d. 15, q. 1, 3, c. prin^o.
- 39 Ubique sunt operationes propriae, ibi oportet esse propria principia earum 4, d. 4, q. 1, a. 1, c.
- 40 Virtus est media inter operationem et essentiam operantis. Ideo oportet quod utraque proportionetur essentiae. Quol. 6, 2, c. fi.

OPERATIO

- 41 Cujuslibet rei naturalis vel artificialis, totius vel partis, est aliqua propria operatio, quae est proprium bonum ejus 4, d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Cg. 4, c. 36, 1^m | Ethic. lect. 10, o. Finis 2.
- 42 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 111, 2, c.
- 43 Nihil per se operatur, nisi subsistens 1^a q. 75, 2, 3, c. | 3^a q. 19, 1, 3^m | q. 20, 1, 2^m | 1, d. 4, q. 1, 2, 1^m | d. 35, 1, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 2, q. 1, c. | Po^a q. 9, 1, 3^m | Anima. 4, c. | Quol. 11, 3, c. | Anima. lect. 2, prin^o.
- 44 Quaelibet res est propter suam operationem. Et operatio est finis cuiuslibet rei creatae 1^a q. 65, 2, c. | q. 105, 5, c. | 1-2, q. 3, 2, c. | q. 49, 3, c. | 3^m | 4, 1^m | 3^a q. 9, 1, c. | 1^m | q. 32, 4, c. | Cg. 3, c. 113 1^m | Verit. q. 19, 1, c. | Virt. q. 1, 1, c. Finis 2, 4.
- 45 Operatio attribuitur hypostasi ut operanti, naturae autem, ut principio operationis 2-2, q. 58, 2, c. | 3^a q. 19, 1, 3^m | q. 20, 1, 2^m | 1, d. 5, q. 1, 1, c. | d. 7, q. 1, 1, 2^m | Verit. q. 20, 1, 2^m | Unio. 1, 16^m | Spiritu. 2, 2^m. Actio 65.
- 46 Nihil potest operari, secundum quod est tantum in potentia, sed secundum quod fit actu per aliquam formam. Opus. 53, prin^o. Actio 91, 92.
- 47 Omnis operatio corporis, vel est a naturali qualitate corporis, vel ab anima movente corpus 1-2, q. 50, 1, c. | 2, d. 21, q. 1, 2, 5^m | d. 24, q. 3, 2, c.
- 48 Opera hominis dicuntur viva, quae fiunt et sunt cum charitate. Mortua vero dicuntur, quae fiunt sine charitate. Sed opera mortificata dicuntur, quae fiunt cum charitate, et non sunt cum ea, propter sequens peccatum mortale 3^a q. 89, 4, 5, 6, o. | 2, d. 27, 4, 3^m | 4, d. 14, q. 2, 3, o. | d. 21, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Hebr. 6, lect. 1, me^o. Charitas 13. * Abdicatio. Aureola 1, 3, 23.
- 49 Opus dicitur mortuum dupliciter: scilicet effective, ut peccatum, et privative, ut operatio sine gratia 3^a q. 89, 6, c.
- 50 Opus operans, potest esse mortuum, non autem opus operatum, quia non est opus hominis, sed Dei 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 3, 1^m. * Brachium 1. Credere 26. Damnatio 2, 8, 50. Imperfectio 2. Labor o. Loqui 7.
- 51 Sacramentum baptismi sine charitate, est opus Dei, et non hominis, etiam in feto. Ideo non est opus mortuum 3^a q. 69, 10, 1^m. * Magnanimitas 22, 27. Magnificencia 1. Martyrium 10. Matrimonium. Medium 5, 6, 7. Melius 4. Membrum 1, 5, 7. Mensura 22, 23. Merces o. Meritum 4, 9, etc. 21, 56, 84, etc. Natura 23. Naturale 25, 26. Objectum 15, 17. Baptismus 213.
- 52 Opera bona facta in charitate, transeunt actu, et manent merito, ideo possunt mortificari 3^a q. 89, 4, 1^m | 4, d. 14, q. 2, a. 3, q. 2, 1^m | q. 3, c. | 3^m | 5, c. | d. 17, a. 1, a. 3, q. 5, 2^m. * Officium 3. Opus. o. Pars 29. Peccatum 1, etc. 21, etc. 32, etc. 243, 268, 316, 409. Per o. Perfectio 12, 16, 28, 30, 36. Potentia 1, etc. Propositum o. Religio 71. Sabbatum 5, etc.
- 53 Peccatum mortale mortificat opera justa prius facta quo ad meritum vitae aeternae, non autem quo ad remissionem culpae et quo ad satisfactionem 3^a q. 88, 1, 3^m. * Sacramentum 140. Satisfactio o.
- 54 Opera mortua sunt meritoria, non quidem proprie idest ex condigno, sed quasi similitudinarie idest ex congruo. Et hoc respectu triplicis boni: scilicet consequutionis bonorum temporalium, dispositionis ad gratiam, et assuetudinis bonorum operum 3^a q. 89, 6, 3^m | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 4, o. | Ma. q. 2, 5, 7^m. * Spes 45. Spiritus 28. Uti 2, 4, etc.
- 55 Oppositum videtur dicere, quia habent pulchritudinem 2, d. 27, 4, c.
- 56 Opera mortua valent ad habilitatem gratiae, et ad abundantiam bonorum temporalium, sed principaliter habent honestatem, jucunditatem, et pulchritudinem 2, d. 27, 4, c.
- 57 Opera mortificata reviviscunt per poenitentiam, non autem opera mortua 3^a q. 89, 5, 6, o. | 4, d. 14, q. 2, 3, o. | d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, 3, o. | d. 22, q. 1, 1, 6^m | 1^a Thes. 3, lect. 1, me^o | Hebr. 6, lect. 1, me^o | fi.
- 58 Immo etiam opera mortua, cum sint meritoria. Ma. q. 2, 5, 7^m.
- 59 Per poenitentiam mortificantur peccata in se, et quo ad peccatum, non autem opera meritoria, per sequens peccatum mortale 3^a q. 89, 5, 1^m | 4, d. 22, q. 1, 1, 6^m.
- 60 Opera mortua non vivificantur per poenitentiam quo ad meritum, nec quo ad satisfactionem 3, d. 23, q. 3, a. 4, q. 3, 1^m | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 3, o. | Hebr. 6, lect. 1, me^o.
- 61 Opera satisfactionis poenitentiae sacramentalis mortua idest facta in peccato mortali, sicut est de oratione et similibus, oportet quod iterentur 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m.
- 62 Immo oratio vocalis vel mentalis est satisfactoria, quia utraque poenam habet 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3, 1^m | q. 4, art. 7, q. 1, o.
- 63 Opera satisfactionis poenitentiae sacramentalis mortua, quae non relinquunt aliquem effectum in satisfaciente, postquam actus transiit, oportet quod iterentur. Quae autem relinquunt post se effectum in satisfacientibus, postquam actus satisfactionis transiit, sicut ex jejunio manet carnis debilitatio, et ex elemosynis largitis, manet diminutio substantiae, non oportet quod iterentur, quia quantum ad id quod de eis manet per poenitentiam, Deo acceptae sunt 1, d. 15, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m.

OPPOSITIO

- 64 Oppositum videtur dicere a simili, quia Deus est quasi per prius acceptans offerentem, quam ea quae offeruntur 2, d. 26, 3, c. prin^o | Verit. q. 27, 5, 6, c. | 2^a Cor. 8, lect. 1, me^o | Hebr. 11, lect. 2, me^o.
- Operativum. Anima 297. Brachium 1. Conclusio 1, 5, 6. Esse 90. Eustochia 2, 3. Fides 7. Habitus 53, etc. 61, etc. Idea 6, 30, 39. Lex 33. Mathematica 5. Necessitas 12. Potentia 52, 88, 89.
- Operatum. Actio 47. Operatio 18, 19. Oratio 65. Per 2.
- Opereculum. Cete 3.
- Opthalmia, est via in caecitatem. Ma. q. 1, 2^m. Caecitas o.
- Opinativa. Prudentia 14. Scientificum o.
- 1 OPINIO est actus intellectus, declinantis in unam partem contradictionis, cum formidine alterius; unde opinio secundum Philosophum, debile quoddam, et infirmum est 1^a q. 79, 9, 4^m | 2-2, q. 1, 4, c. | q. 2, 1, c. | Poster^m lect. 1, me^o. * Actus 120. Amicitia 43. Amor 68.
- 2 Opinio non potest esse de aliquo viso per sensum, vel per intellectum 2-2, q. 1, 4, c. * Angelus 95. Aristoteles 3. Auditor 1. Augmentum 11. Beatitudo 31. Caelum 6, 54. Cognitio 47, 70. Communicabile 3. Contradictio 4. Daemon 89. Docilitas 1. Elementum 25. Eucharistia 88. Exemplum 3. Falsitas 19. Fides 14, 15, 148, 149, 150, 211. Fortuna o. Futurum 2. Gloria 12. Habitus 6, 7. Haeresis 22, 77, etc.
- 3 Opiniones contradictoriorum, non sunt contradictoriae, sed sunt contrariae 1^a q. 17, 4, 1^m | 3^m | 1-2, q. 53, 1, c. | q. 64, 3, 3^m | q. 77, 2, 2^m | Ma. q. 3, 9, 5^m | Meta. 4, lect. 6, fi. | Lib^o 11, lect. 5, prin^o. Jactantia 1. Joannes 20. Liber 27. Locus 6. Magnanimitas 21. Mendacium 10. Mentiri. Moralis 5. Mundus 30. Origenes 1. Praebenda. Providentia 12. Prudentia 14. Rhetorica 1. Scandalum 16. Scientia 25, 74, 93.
- 4 Opinio multorum est vera, vel simpliciter, vel secundum partem 1-2, q. 5, 3, 3^m | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m. * Scholaris. Scriptura 17. Servitus 15. Suspicio 2. Verecundia 6, 11. Vituperatio 2.
- 5 Opinio vera, tripliciter amittitur: scilicet mutatione rei, oblivione, et ratione in oppositum. Anima. 3, lect. 5, fi.
- 6 Opinio et suspicio, possunt esse veri et falsi. Ideo non sunt virtutes intellectuales, quia illae sunt tantum veri 1-2, q. 55, 4, c. | q. 57, 2, 3^m | 3, 1^m | Verit. q. 14, 8, c. | q. 18, 6, c. | Virt. q. 1, 2, c.
- 7 Aliquis potest simul habere scientiam veram, vel opinionem veram de uno contradictorio in habitu, et falsam de altero contradictorio in actu, vel e converso: non autem utramque simul in actu 1^a q. 47, 1, 3^m | Ma. q. 3, 9, 5^m | Poster^m lect. 44, me^o.
- 8 Opinio falsa, est operatio defectiva intellectus, ex defectu aliqujus principii cognoscendi et in nobis saepe ex indebita rationeinatione. Ma. q. 16, 6, c. prin^o | Opus. 72, prin^o.
- 9 Habens malam opinionem de proximo, sine causa sufficiente, contemnit eum, et injuriatur ei 2-2, q. 60, 3, 2^m | 4, o.
- 10 Non est necessarium, quod quicquid aliquis dicit, hoc mente suscipiat, vel opinetur. Meta. 4, lect. 6, me^o.
- Opportet. Absolvere 23. Abstinencia 8. Abstractio 15, 21. Accidens 21, 27, 110. Accidia 2. Accusatio 5. Actio 16, 87, 98. Actus 30. Adam 23, 24. Agens 29, 38, 65, 112, 113. Agere 13, 24. Amicitia 33. Amor 94, 108. Analogia 3, 20. Angelus 34, 75, 110, 162, 259, 473. Anima 95, 172, 245, 251. Anima 39. Arrha 3. Attribui. Baptismus 59, 155. Beatitudo 136, 155. Causa 23, 30, 69, 87. Caelum 33. Chrisma 1. Circumscribere 1. Cognitio 15, 18. Compositio 2. Contrarium 22. Corpus 32. Credere 24. Defectus 26. Delectatio 25. Deus 199. Dicere 6. Definitio 27. Dispositio 49. Distinctio 4, 26. Donum 12. Effectus 12. Electio 17. Elementum 4. Eleemosyna 12. Ens 28. Epiikia 8. Esse 52, 72, 84, 85. Exemplar 5. Facere 7. Felicitas 3. Fides 66. Filiatio 5, 6. Finis 79, 99, 126. Fortitudo 25, 42. Forus 1. Fructio 9. Generatio 5, 9, 38, 68, 70. Genus 30, 31, 32. Gratia 39. Habitus 41, 80. Idem 3. Imaginativa 2. Incipere 2. Individuum 35. Intellectus 55, 82, 112, 176. Intentio 6. Interpretatio 2. Jejunium 13, 14. Justificatio 27. Locus 18, 29. Logica 5. Magnificencia 6. Materia 36. Matrimonium 64. Melius 2. Mensura 5, 11. Meritum 50, 69. Metaphora 4. Miraculum 10. Missa 23. Missio 6. Modus 5. Motus 66, 69, 81. Mundus 7. Mutatio 9. Necessitas o. Omissio 18. Operatio 39, 40, 63. Oratio 101. Ordo 4. Pars 45. Passio 10, 103, 118. Peccatum 417. Poena 61. Poenitentia 25. Periculum 2. Passimum o. Potentia 44, 59. Praeceptum 25, 148. Praedicari 7, 28. Praedicator 9. Primum 2, 4, 5. Principatus 1. Processio 66. Propositio 5. Prudentia 35. Sacerdos 34. Sanctificatio 8. Sanguis 12. Satisfactio 6, 10, 20. Scientia 128, 133. Secundum quod ipsum 3. Sequi. Situs 4. Templum 2. Tempus. Unctio 5. Usura 47, 70, 195, 196, 258, 303. Virginitas 22. Virtus 17, 181, 229, 230. Visio 24. Vitium 9.
- Oppidum. Cete. Coerimonia 1.
- Opportunitas. Beneficium 1. Consilium 6. Judicium 45. Locus 7.
- 1 OPPOSITIO in sui ratione includit distinctionem 1^a q. 28, 3, c.
- 2 Omnia opposita pertinent ad idem genus, vel per se, ut in con-

OPPROBRIUM

- trariis et relativis, vel per reductionem, ut in ceteris 2, d. 35, 3, c. | 1^m. * Acceptio 6. Accidia 9, 10, 11. Adoptio 9. Adulte-
rium 7. Affabilitas 4. Afirmatio 5. Agens 103. Ambitio 1.
- 2 Oppositio quaelibet, quanto plus habet de medio, tanto est mi-
nor, quia minus habet de contradictione. Opus. 27, c^o 1. * A-
nima 126, 290. Apirocalia. Assentire 6. Astutia 1. Avaritia
25, etc. Audacia 1, 4, 6. Bonitas 109, etc. Charitas 106, 156, 157.
Causa 51. Caecitas 3. Certitudo 21. Clementia 1, 2, 11. Cognito
23, 74. Concupiscentia 4. Confessio 11. Confirmatio 29. Conse-
quentia 2. Contritio 29. Corpus 4. Correctio 9, 22. Culpa 3, 4
Delectatio 74. Deus 373, 382, 383. Dissensio 1. Distinctio 14, etc.
Doctrina 15. Eucharistia 87. Ex 4. Falsitas 23. Fervor 5.
- Oppositio contradictionis, non causat distinctionem, sed sequitur
eam. Po^a q. 10, 5, c. * Fides 161. Fiducia 12.
- 3 Oppositum videtur dicere 1^a q. 28, 3, c. * Fieri 2, 3, 4. Fomes 6,
12. Fortitudo 36. Futurum 3. Gratia 52, 114, 185, 186. Gratitude
4. Habitus 10. Haeresis 33. Hebetudo 1. Homo 17. Honor 17.
Humilitas 11, 22, 26. Hypocresis 4, 5. Idolatria 1, etc. Ignorantia
27. Illiberalitas. Impaviditas. Inconsideratio. Infidelitas 1. In-
gratitudo 8, 9. Injustitia 1. Insania. Insensibilitas o. Insidiae.
Intentio 2, 3. Involuntarium 2, 5. Ira 1, 2, 17, 78, etc. Iraeundia
1. Irreligiositas 1, 2, 4. Juramentum 20. Justitia 38, 45. Lex 44.
54. Liberalitas 7. Libertas 1. Ludere 2, 8. Luminare 4. Luna 8.
Magnanimitas 9, 10, 13. Malum 21, 40. Matrimonium 91. Medium
9. Mendacium 9. Miseria 1. Misericordia 19. Mollities 3. Natura
36, etc. Negligentia 10. Notio 10. Otium. Omissio 1, 8, 9, 10. O-
pinio 5. Optimum. Ordo 42. Parvifcentia. Passio 63, 64. Pax
11, 15. Peccatum 3, 59, etc. 232, etc. 432, 435, 436. Poenitentia
111, 112. Perfectio 50. Pertinacia 3.
- 4 In qualibet oppositione intelligitur contradictio, quia est prima
et maxima oppositio, et est causa omnis oppositionis 1^a d. 5,
q. 1, 1, 1^m | Opus. 37, c^o 1 | Meta. 10, lect. 6, prin^o. * Pessimum
o. Possessor. Possibile 9. Potentia 15, 44. Praeceptum 95, 103.
Praesumptio 2, etc. Privatio 8. Prodigalitas 6. Pusillanimitas
1, etc. Religio 5. Res 3. Saerilegium 2. Scandalum 9. Securitas
3, 4. Seditio o. Speculum 5. Studiositas 3. Stultitia 2, 3, 7, 10.
Successio 2. Tarditas 4. Verum 3. Virginitas 24. Virtus 145, etc.
Vitium 10.
- 5 Privatio prius opponitur esse, quam habitui, ratione contradi-
ctionis, sed e converso ratione inhaerentiae. Opus. 37, c^o 1.
- 6 Oppositio privativa est oppositio maxima. Opus. 37, c^o 1.
- 7 Immo oppositio contradictionis est maxima 1, d. 5, q. 1, 1, 1^m.
- 8 Oppositio privativa est maxima, post contradictionem. Opus.
37, c^o 1.
- 9 Oppositio relativa, est oppositio minima. Opus, 37, c^o 3. * Astu-
tia 1. Delectatio 68, 74, 108. Ex 8, 4.
- 10 Oppositum videtur dicere a simili 1, d. 24, q. 1, 4, c. * Jactantia
6. Prophetia 6. Relatio 17.
- 11 In relative oppositis, includitur contradictio 1, d. 5, q. 1, 1, 1^m.
* Unitas 38, etc. Virtus 148, etc.
- 12 Oppositum videtur dicere. Po^a q. 7, 8, 4^m.
- 13 Oppositio relationis dupliciter differt ab aliis oppositionibus: quia
semper unum aliorum oppositorum removet alterum, et sem-
per unum est imperfectum respectu alterius, non autem in re-
lativis 1^a q. 40, 2, 3^m | 1, d. 26, q. 2, 2, c. | Po^a q. q. 7, 8, 4^m | q.
8, 1, 13^m.
- 14 Nulla oppositio est in divinis, praeter oppositionem relativam 1^a
q. 40, 2, 3^m | 1, d. 26, q. 2, 2, c. | Po^a q. 7, 8, 4^m | q. 8, 1, 13^m.
- 15 Aliquid opponitur alteri dupliciter: scilicet in generali, et in spe-
ciali. Verit. q. 2, 15, 4^m. * Afirmatio 5. Apirocalia. Caelum
87. Densitas.
- 16 Opposita possunt praedicari de eodem, secundum diversa, non
autem secundum idem 3^a q. 16, 4, 1^m. * Dispositio 9, 11, 12.
Epikla 8. Furtum 5.
- 17 Sicut propositum in proposito, ita et oppositum in opposito, tenet
tantum in propriis. Ma. q. 4, 6, 6^m | q. 13, 4, b. 2. * Gratia
114, 185. Homo 31. Honor 17. Humilitas 35, etc. Infidelitas 11.
Justitia 38, 45. Matrimonium 91. Mendacium 9. Peccatum 232,
435.
- 18 Quot modis dicitur unum oppositorum, tot modis dicitur et re-
liquum 2-2, q. 92, 2, 1^m. * Poenitentia 111, 112. Pessimum o.
- 19 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 40, 1, 1^m. * Possibile 9.
Remissio. Schisma 2. Universale 17.
- 20 Quot modis dicitur unum oppositorum, tot modis dicitur et reli-
quum, tenet tantum in oppositis, in quibus est eadem ratio mul-
tiplicationis, non in aliis 2-2, q. 92, 2, 1^m.
- 21 Cognitio unius oppositi, non tollitur per cognitionem alterius
oppositi, sed magis juvatur 1^a q. 14, 10, c. | 2-2, prin^o | Meta. 7,
lect. 6, me^o.
- Opprimere. Tripliciter aliqui opprimebant populum Dei: scilicet
prinipes rapiendo per violentiam: mulieres pertrahendo ad con-
cupiscentiam, vel etiam ad idolatriam: et prophetae decipiendo
per adulationis astutiam. Isa. 3, me^o. * Fornicatio 9. Stuprum
2. Tyrannus o. Verecundia 7.
- 1) PROPROBRIUM est impositio criminis, contra honorem alicujus, vel

ORATIO

- ut confundatur, vel abjiciatur, vel moriatur. Psal. 34, prin^o
| Psal. 38, me^o | Psal. 41, fi. * Humilitas 19. Sterilitas 2. Vere-
cundia 4.
- 2 Opprobrium seu vituperium, est testimonium de defectu alicujus,
et praecipue secundum aliquam culpam 2-2, q. 144, 3, c.
- 3 Tanto quis gravius fert opprobrium, quanto est de re de qua plus
gloriatur. Psal. 41, fi.
- 4 Sicut honor est praemium virtutis, sic opprobrium est poena pec-
cati. Psal. 38, me^o. Honor 19.
- Optare. Judaei 17. Maledicere 1, 3. Usura 200.
- Optativus. Baptismus 38. Benedictio 2. Bonitas 37. Dicere 3. Ma-
ledicere 1, 3.
- Optimates. Ordo 47. Princeps 36.
- Optimum. Abstinencia 3. Angelus 308. Bigamia 8. Bonitas 24. Cor-
pus 33. Delectatio 8, 9. Difficile 3. Dispositio 30. Electio 35. Ho-
mo 32. Intellectus 280. Laus 17. Magnificencia. 6. Misericordia
21. Ordo 40. Poenitentia 29. Pessimum 2. Politia 2. Possessio 9.
Potestas 14. Praeceptum 133. Praestantius. Principatus 3, 6. Pro-
positum 5. Tractus 14. Tempus 28. Valetudo. Virtus 9, 40. Vita
31, 45.
- Opulencia. Jactantia 5. Pax 18. Ubertas.
- 1) OPUS creationis mundi, est quo ad esse: opus autem distinctionis,
est quo ad virtutes in communi, sed opus ornatus est quo ad spe-
cialia, vel extrinseca 1^a q. 65, prin^o | q. 70, 1, c. | q. 74, 1, o. | 2,
d. 13, 1, c. | 4, c. | 3^m | d. 14, 5, o. | d. 15, q. 1, 1, c. | Opus. 20,
c^o 13 | Hebr. 4, lect. 1, me^o. * Artifex 4. Cessare 1, etc. Con-
templatio 12. Creatio. Dies 11, etc. Exequutio. Finis 77. Fructus
9, 11, 12. Justitia 77, 88. Operatio 33, 34, 48, etc. Oratio 65.
- 2 Opus creationis praecessit natura, non autem tempore, opus di-
stinctionis, secundum Augustinum; secundum alios autem etiam
tempore 2, d. 13, 4, 1^m. * Peccatum 32, 33, 70. Perfectio 12, 13.
Plantae 1, 2. Psalmus 1, 3.
- 3 Opus creationis fuit ante omnem diem natura, non autem tem-
pore secundum Augustinum; secundum autem alios, etiam tem-
pore 1^a q. 74, 1, 1^m | 2, d. 13, 4, 1^m. * Sabbatum 5, etc. Sacra-
mentum 140. Senarius 2. Successio 5. Terra 14.
- 4 Opus Dei a tenebris incoepit, quae tempore fuerunt ante lucem
secundum alios, non autem secundum Augustinum 2, d. 13, 4,
1^m. Operatio 33, 34.
- 1) ORATIO est actus rationis practicae, scilicet quia est vel petitio
decentium a Deo, vel ascensus mentis in Deum 2-2, q. 83, 1, o.
| 3, 1^m | 3^a q. 21, 1, c. | 3^m | 2, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 1, o. |
q. 2, c. | 2^m. Psal. 38, fi. | Mat. 26, me^o. * Ascensus. Assistere
2, 6, 7.
- 2 Oratio est actus virtutis, scilicet latrariae, non autem est actus do-
ni intellectus 2-2, q. 83, 3, o. | 15, c. | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 2,
o. | a. 5, q. 1, 2^m. Latraria 9. * Joannes 20. Materia 50, 51. Nomen
24. Non velle. Significatio o.
- 3 Oratio est quodammodo desiderii nostri interpres apud Deum 2-2,
q. 83, 1, 1^m | 3, c. | 2^m | 9, c. prin^o | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 1, 2^m.
* Simonia 12. Soliloquium. Statutum 1. Turtur 4. Vacare. Ver-
bum 37.
- 4 Fletus, vel gemitus, non est oratio, sed est fundamentum oratio-
nis 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 2, 3^m.
- 5 Oratio necessaria est post baptismum, propter impugnantia inte-
rius et exterius 3^a q. 39, 5, c. fi. | Isa. 4, fi. | Rom. 12, lect. 2, fi.
- 6 Oratio est in praecepto religionis, quo ad ipsum petere: sed quo
ad recte aliquid desiderare, cadit sub praecepto charitatis 2-2,
q. 83, 3, 2^m.
- 7 Oratio est in praecepto determinato ad horas canonicas, quo ad
ministros ecclesiae, sed est in praecepto indeterminato quo ad
alios 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 3, o. | Opus. 3, c^o 257. * Officium
11, etc.
- 8 Conveniens est orare. Et triplex error circa orationem reprobat:
scilicet ponentium quod res humanae non reguntur divina pro-
videntia, et ponentium omnia etiam in rebus humanis ex ne-
cessitate contingere, sive ex immutabilitate divinae providentiae
sive ex necessitate stellarum, sive ex connexione causarum, et
ponentium dispositionem divinae providentiae variabilem esse
1^a q. 22, 2, c. | 2-2, q. 83, 2, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 3, 2, 2^m |
3^m | Verit. q. 5, 2, c. | Opus. 3, c^o 255. Providentia 39, 45.
- 9 Error quintuplex circa orationem reprobat 1^a q. 22, 2, c. | Cg.
3, c^o 96 | Dionisius 3, c^o 1. * Argumentum 5.
- 10 Partes integrales orationis secundum Apostolum sunt quatuor:
scilicet obsecratio, oratio, postulatio, et gratiarum actio. Vel
laus Dei et supplicatio, secundum Ambrosium. Partes vero ejus
subjectivae, idest species ejus sunt tres, scilicet supplicatio, po-
stulatio, et insinuatio 2-2, q. 83, 17, o. | 4, d. 15, q. 4, 3, o. | 1^a
Tim. 2, lect. 1, prin^o etc.
- 11 Species orationis perfectae in grammatica sunt quinque: scilicet
enuntiativa, deprecativa, imperativa, interrogativa et vocativa.
Prima pertinet ad logicum, aliae vero ad rhetorem, poetam
et grammaticum, sed diversimode. Perier. lect. 7, me^o.
- 12 Oratio tam privata quam publica, debet esse vocalis, quadruplici
ratione: scilicet ut homo excitet seipsum ad devote orandum,

- ut intentionem custodiat ne mens evagetur, ut ex quadam redundantia ab anima in corpus ex vehementi affectione inconsiderate mens in fletus, suspicia, jubilos, et voces prorumpat, ut quasi ad redditionem debiti homo Deo serviat, secundum illud totum quod ex Deo habet, idest non solum mente, sed etiam corpore, quod praecipue competit orationi, secundum quod est satisfactoria 2-2, q. 83, 12, o. | 3, d. 9, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m | 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 1, o. * Abscondere 2. Adoratio o. Contemplatio 8.
- 13 Clamor orationis est in corde, et non in voce. Psal. 20, fi. | Rom. 8, lect. 3, fi. * Deprecatio 2. Devotio 9, 10. Eleemosyna 26, 34.
- 14 Oratio debet continuari, quamdiu devotio potest conservari 2-2, q. 83, 14, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 2, o. * Tempus 44.
- 15 Oratio debet semper durare, secundum virtutem, non autem secundum essentiam 2-2, q. 83, 14, o. | 4, d. 15, q. 4, art. 2, q. 3, o. | Rom. lect. 5, meo | Col. lect. 2, 3, prin^o | 1^a Thes. 5, lect. 2, meo. * Thurificatio 1. Turtur 4. Unctio 7. Vas 3.
- 16 Fides, spes et charitas, praecipue orationi, ratione propria orationis, et ratione patriae 2-2, q. 83, 15, c. | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 2, 4^m.
- 17 Oratio est meritoria, si ex charitate fiat 2-2, q. 83, 7, 2^m | 15, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 7, q. 2, o. | q. 3, o. | 3^m. Oratio 54. Charitas 13. * Adoratio 2, 4, 5.
- 18 Oratio semper habet efficaciam impetrandi, si habeat quatuor condiciones: scilicet si fiat pie, ad salutem, pro se, et perseveranter 2-2, q. 83, 7, 2^m | 15, 2^m | 16, e. | 4, d. 15, q. 4, a. 7, q. 3, o. | Cg. 3, c^o 96 | Opus. 7, prin^o | Matth. 7, prin^o | Jo. 14, lect. 3, fi. | c^o 16, lect. 6, meo | Dio. 3, c^o 1. * Attentio o. Benefacere 2. Excommunicatio 2. Genuflexio. Levatio. Meritum 101.
- 19 Omnes condiciones orationis, requisitae ex parte orantis, scilicet fides, confidentia, humilitas, paupertas, et fervor, includuntur in hoc quod dicitur pie 4, d. 15, q. 4, a. 7, q. 2, c. | Cg. 3, c^o 36. * Tempus 44. Vagatio 1.
- 20 Oratio requirit tria: scilicet munditiam sensualitatis a carnalibus, et a mundanis affectionibus, et ne intellectus obumbretur caligine phantasmatum, et ordinationem voluntatis in Deum, per charitatem et devotionem. Dio. 3, c^o 1.
- 21 Oratio debet esse ex corde, anxiosa, recta, ad Deum, et assidua. Psal. 26, meo.
- 22 Oratio debet habere tria: scilicet clamorem, justitiam, et quod totum bonum attribuat Deo. Psal. 4, prin^o.
- 23 Conditio quadruplex necessaria in qualibet oratione: scilicet elevatio mentis in Deum, fiducia impetrandi, gratiarum actio, et petitio 2-2, q. 83, 17, c. | Phil. 4, lect. 1, meo | 1^a Tim. 2, lect. 1, prin^o. Meritum 53, etc.
- 24 Oratio debet habere septem condiciones: scilicet quod sit perfecta, humilis, continua, devota, vigilans, instans, et charitativa 2-2, q. 83, 15, e. | Eph. 6, lect. 5, prin^o.
Bonae orationis septem aliae condiciones. Jo. 16, lect. 5, meo.
- 25 In oratione debent esse tria: scilicet attentio, rectitudo, et devotio. Psal. 3, meo 3 prin^o | Psal. 26, meo | Dio. 3, c^o 1.
Item alia tria: scilicet fervor charitatis, veritas fidei, et intentionis rectitudo. Jo. 4, lect. 2, fi.
- 26 Oratio debet esse assidua, grata, et vigilans. Col. 4, prin^o.
- 27 Oratio debet esse tempestiva, continua, multiplex, et perfecta. Col. lect. 3, prin^o.
- 28 Oratio debet esse assidua, pura, et quieta 1^a Tim. 2, lect. 2, prin^o.
- 29 Tria faciunt orationem commendabilem: scilicet elevatio mentis in Deum, continuatio, et lacrimae. Psal. 38, fi.
- 30 Omnes orationes ecclesiae, habent quatuor: scilicet invocationem Dei, commemorationem beneficii Dei, petitionem, et obsecrationem 2-2, q. 83, 17, c. | Phil. 4, lect. 1, meo | 1^a Tim. 2, lect. 1, prin^o.
- 31 Oratio non requirit locum de necessitate, quia potest fieri mentaliter in omni loco, non autem vocaliter, propter inanem gloriam: sed requiritur locus, ad bene esse 1^a Tim. 2, lect. 2, meo.
- 32 Tria faciunt orationem esse exaudibilem: scilicet bonitas Dei, suffragia sanctorum, et meritum proprium. Psal. 19, prin^o.
- 33 Oratio obedientis Deo, patientis, et orantis pro inimicis, praecipue exauditur. Psal. 37, fi. 1.
- 34 Oratio rectae intentionis, semper exauditur, non autem oratio pravae intentionis vel injustae petitionis. Psal. 17, fi, etc.
- 35 Orationes peccatorum reprobandur dupliciter: scilicet quantum ad fictum devotionis signum, et quantum ad orationis prolixitatem inanem. Isa. 1, meo. * Angelus 491, 627, 628. Misericordia 36. Paschasius 1. Stephanus 2.
- 36 Oratio non exauditur, quoniam orans, vel ille pro quo oratur, vel ipsa petitio, non placeat exauditori 2-2, q. 83, 15, 2^m | Isa. 21, fi.
- 37 Oratio malorum exauditur, et fructuosa est, vel propter devotionem eorum pro quibus fit, vel inquantum fit in persona ecclesiae 3^a q. 82, 6, c. | 7, 3^m | 2, d. 40, 4, 5^m | 4, d. 5, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | d. 15, q. 5, a. 2, q. 2, 2^m | d. 19, a. 2, q. 2, 4^m.

- 38 Immo fructuosa est, ex parte malorum orantium 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 3, o.
- 39 Oratio peccatoris, inquantum ex bono desiderio naturae fit, exauditur ex misericordia Dei, et non ex merito peccatoris: non autem inquantum peccator, nisi ad vindictam 2-2, q. 83, 16, o. | q. 178, 2, 1^m | Po^a q. 6, 9, 5^m | Jo. 4, lect. 3.
- 40 Oratio petentis contra salutem, vel contra gloriam Dei, magis exauditur non obtinendo, quam si obtineret quod petitur 2-2, q. 33, 15, 2^m | 16, e. | 4, d. 15, q. 4, a. 7, q. 3, 2^m | 5^m.
- 41 Effectus orationis duplex: scilicet expulsio tristitiae per maximam delectationem, et augmentum spei. Psal. 41, fi. Absolvere 40.
- 42 Valor orationis duplex: scilicet ad impetrandum, et ad merendum: et ceteris paribus, primus est major orando pro se, quam pro alio: secundus autem, secundum majorem charitatem. Quol. 8, 8, o. * Amor 57. Argumentum 5. Ascensus. Castitas 11.
- 43 Effectus orationis triplex: scilicet meritum, impetratio, et spiritualis reformatio mentis 2-2, q. 83, 13, 15, c. | Opus. 7, c^o 1 | 1^a Cor. 14, lect. 3, meo. * Devotio 9, 10. Eleemosyna 26, 32, 33, 34. Gratia 85. Peccatum 277. Praedestinatio 35.
- 44 Per orationem appropinquamus Deo 2-2, q. 83, 1, 2^m | Dio. 3, c^o 1. * Protectio. Providentia 59. Resistere 3.
- 45 Oratio praeminet aliis actibus virtutis religionis post devotionem, quia religio per orationem, movet intellectum hominis in Deum, et tradit homo mentem suam Deo, subjiciendo sibi eam per reverentiam et praesentando eam Deo 2-2, q. 83, 3, 1^m | 3^m.
- 46 Oratio fit ad excitandum affectum nostrum, non autem ad docendum Deum 2-2, q. 83, 2, o. | 9, 5^m | 12, c. | 1^m | q. 88, 1, c. | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 3, 2^m | 3^m | a. 2, q. 2, 3^m | Cg. 3, c^o 95 | 119 | Opus. 3, c^o 257 | Psal. 2, meo. Simonia 12, 26.
- 47 Oratio fit, non quidem ad mutandum dispositionem divinae providentiae, sed ad impetrandum quod Deus disposuit 1^a q. 23, 8, c. | 2-2, q. 83, 2, o. | Cg. 3, c^o 95 | 119^m | Opus. 3, c^o 257. * Statutum 1. Suffragia 3. Thurificatio 1. Vacare. Vagatio 1.
- 48 Oratio causat sollicitudinem, fervorem, servitium. Dei, gaudium, et auxilium. Rom. 12, lect. 2, fi.
- 49 Orationes fiunt in horis canonicis, ad salutem ecclesiae, ut avertatur ira Dei a populo, et ut orantes sint quasi precibus dimittentes, et quasi divinae sententiae resistentes. Quol. 7, 18, c.
- 50 Unus homo potest per orationem alii impetrare primam gratiam 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 1^m. Meritum 44.
- 51 Licet unus homo impetret alteri vitam aeternam per orationem, nunquam tamen hoc fit nisi mediantibus propriis operibus illius 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m.
- 52 Oratio vocalis vel mentalis, est satisfactoria, si fit in charitate, quia utraque poenam habet, et utraque est medicina 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3, 1^m | q. 4, a. 7, q. 1, o.
- 53 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m.
- 54 Meritum orationis exigitur ad supplendum defectum aliorum meritorum nostrorum, quae non sufficerent sine oratione 4, d. 15, q. 4, a. 7, q. 2, 3^m. * Beatus 8. Meritum 15, 101. Miraculum 18. Operatio 27. Paschasius.
- 55 Oratio principaliter innotatur charitati, quo ad efficaciam merendi, fidei vero, quo ad efficaciam impetrandi 2-2, q. 83, 15, 3^m. Oratio 17.
- 56 Oratio ordinatur ad duo: scilicet ad obiectum proprium, idest ad id quod petitur; et ad fidem, idest ad vitam aeternam. Ideo habet duplicem efficaciam: scilicet efficaciam impetrandi, respectu primi, et efficaciam merendi respectu secundi. Primum pertinet ad misericordiam vel liberalitatem, secundum vero ad justitiam 2-2, q. 83, 15, 2^m | 16, 2^m | q. 178, 2, 1^m | 4, d. 15, q. 4, a. 7, q. 3, c. | d. 35, q. 2, a. 1, q. 1, c. | q. 3, 3, 4^m | Po^a q. 6, 9, 5^m.
- 56 Qui non attendit, vel non intelligit orationem, habet quidem meritum, non autem consolationem 2-2, q. 83, 13, c. | 1^a Cor. 14, lect. 3, meo.
- 57 Ex virtute orationis Christi, baptismus habet meritum regni caelestis 3^a q. 39, 5, c. fi.
- 58 In oratione peti debent aliqua determinata, propter attentionem et cognitionem nostri desiderii, et ut ferventius fiat 2-2, q. 83, 5, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 4, q. 1, o. | Opus. 3, c^o 140. * Festum 6. Macarius. Paschasius.
- 59 Impetratio orationis, potest se extendere ad omnia illa quae subsunt potentiae Dei ordinatae 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m.
- 60 Nihil debemus petere in oratione nisi in ordine ad beatitudinem 2-2, q. 17, 2, 2^m | q. 83, 4, 5, c. | 6, o.
- 61 Temporalia possunt peti in oratione, sicut et desiderari, non quidem principaliter, sed ut necessaria 2-2, q. 83, 6, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 4, q. 2, o.
- 62 Hoc praecipue petendum est in oratione, ut Deo uniamur 2-2, q. 83, 1, 2^m.
- 63 Oratio petentis liberari ab omni peccato per Deum, est tripliciter commendabilis: scilicet ratione petiti necessarii, ratione Dei non propter merita, et ratione utilitatis. Psal. 38, meo.

ORATIO

- 64 Orans primo desiderat, secundo meditatatur verba, tertio proponit ea. Sed exaudiens e converso, audit, intendit, et exaudit, et tria haec facit Deus, sed non seorsum. Psal. 5, primo | Psal. 16, primo.
- 65 Orans in oratione non est tantum agens instrumentale, sed etiam agens principale. Ideo efficacia orantis, non est tantum ex opere operato sicut est in sacramentis, sed etiam ex opere operante 4, d. 5, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m. * Angelus 491, 627, 628. Ascensus.
- 66 Orare non convenit personis divinis, quia non habent superiorem, nec distinguuntur in essentia, ratione cuius fit oratio 2-2, q. 83, 10, o. | 3, d. 17, a. 3, q. 1, c. | 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 1, o. | q. 2, 1^m | Trin. 12, 3^m. * Assistere 6. Beatus 32.
- 67 Orare est proprium rationalis creaturae. Ideo non convenit brutis 2-2, q. 83, 10, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 3, o. * Excommunicatio 2. Haeresis 106. Hypocrisis 2. Indulgentia 29. Macarius. Miraculum 38. Paschasius. Sacerdos 36.
- 68 Sancti in patria orant pro nobis, non autem pro se 2-2, q. 83, 11, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 2, o. * Sacramentum 69, 101. Sacrificium 34. Sepultura 1, 6, 7. Spiritus 15. Stephanus 2.
- 69 Orans devote sanctos, fit dignus, scilicet ut sancti orent pro eo 4, d. 15, q. 3, 2, 5^m.
- 70 Oratio proprie fit ad Deum tantum, ut a quo debet expectari quod petitur, ad sanctos autem fit deprecatio 2-2, q. 83, 4, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 5, q. 1, o. | d. 38, q. 1, a. 1, q. 1, 4^m. * Baptismus 48, 51, 52, 53.
- 71 Oratio ad Deum, tripliciter differt ab oratione ad hominem: scilicet quia per orationem ad hominem interponitur, ut desiderium orantis et necessitas exprimat. Sed orando ad Deum, non intendimus necessitates nostras aut desideria Deo manifestare, qui omnium est cognitor. Per orationem ad hominem interponitur, ut deprecati animus ad concedendum flectatur. Sed oratio ad obtinendum a Deo, est homini necessaria, propter seipsum qui orat, ut scilicet ipsemet suos defectus consideret, et animum suum flectat ad ferventer et pie desiderandum, quod orando sperat obtinere. Ad orationem quae fit ad hominem, praeexigitur familiaritas, per quam sibi deprecandi aditus pateat; sed ipsa oratio quae ad Deum emittitur, familiares nos Deo facit, dum mens nostra elevatur ad Deum, et quodam spirituali affectu, Deo colloquitur, in spiritu et veritate ipsum adorans. Et sic homo familiaris effectus, orando aditum sibi parat, ut iterum fiducialius oret. Et propter hoc in oratione divina, assiduitas et petitionum frequentia, non est importuna, sed reputatur Deo accepta. In oratione vero quae ad hominem fit, petitionum assiduitate redditur importuna. Opus. 3, c. 257.
- 72 Oratio soli Deo porrigitur, ut per eum implenda: sanctis vero et angelis et hominibus, ut per eos impetranda suis meritis et precibus, et non ut Deus eas per eos cognoscat 2-2, q. 83, 4, o.
- 73 Deus oratur, inquantum est beatus. Ideo oratur ratione essentialium attributorum: non autem ratione attributorum personalium 4, d. 15, q. 4, a. 5, q. 3, o. | a. 6, q. 1, c.
- 74 Spiritus sanctus oratur in ecclesia, non quidem per modum orationis: quia magis convenit ei peti ab alio ut donum 4, d. 15, q. 4, a. 5, q. 3, 2^m.
- 75 Oratio non debet fieri ad sanctos qui sunt in purgatorio, vel in hoc mundo, sed tantum supplicatio, vel petitio 2-2, q. 93, 4, 3^m 11, 3^m | 4, d. 15, q. 4, a. 5, q. 2, o.
Immo ad Paschasium in purgatorio existentem oratio facta est, et exaudita fuit 4, d. 15, q. 4, a. 5, q. 2, 2^m. ut Paschasius.
- 76 Sancti debent interpellari, ut orent pro nobis 2, d. 27, 6, 2^m | 4, d. 15, q. 3, 2, o.
- 77 Utile est orare sanctos inferiores quintuplici ratione, licet superiores sint plus accepti Deo: scilicet primo ex hoc quod aliquis quandoque maiorem habet devotionem ad sanctum minorem, quam ad sanctum maiorem. Ex devotione autem maxime dependet orationis effectus. Secundo propter fastidium tollendum quia assiduitas unius rei, fastidium parit. Et per hoc quod diversos sanctos oramus, quasi in singulis novus fervor excitatur. Tertio quia quibusdam sanctis datum est in aliquibus specialibus causis praecipue patrocinari, sicut sancto Antonio, ad ignem infernalem. Quarto ut omnibus honor debitus exhibeatur a nobis. Quinto quia plurium orationibus aliquando impetratur, quod unius oratione non impetraretur 2-2, q. 83, 11, 4^m | 4, d. 15, q. 3, 2, 2^m.
- 78 Sancti orantur nominibus propriis, propter tria: scilicet quia hoc meruerunt, plus nobis imotescent, et propter fidem resurrectionis insinuandam 2-2, q. 83, 11, 5^m.
- 79 Sancti cognoscunt in verbo, orationes nostras ad eos, etiam mentales, sicut et omnia alia quae ad eos pertinent 1^a q. 107, 1, 3^m | 2-2, q. 83, 4, 2^m | 3^a q. 10, 2, c. | 2, d. 11, q. 2, 3, 4^m | 4, d. 15, q. 4, a. 5, q. 1, 3^m | d. 45, q. 3, 1, o. | Verit. q. 8, 4, 12^m.
- 80 Sancti orant pro nobis dupliciter: scilicet expresse, et interpretative, sicut sanguis Christi 4, d. 45, q. 3, 3, o.

ORATIO

- 81 Sancti orantes pro nobis, semper exaudiuntur quo ad eos, sed quandoque impediuntur ex parte nostri, quo ad orationem interpretativam tantum 4, d. 45, q. 3, 3, o.
- 82 Orandum est pro omnibus; quia charitas est ad omnes, et specialiter orandum est pro dominis 1^a Tim. 2, lect. 1, meo.
- 83 Quilibet debet orare, et desiderare bona pro aliis, sicut et pro se 2-2, q. 83, 7, o. | 3^a q. 21, 3, 3^m | 4, d. 15, q. 4, a. 4, q. 3, o.
- 84 Quilibet tenetur orare in communi, pro suis inimicis; non autem in speciali, nisi in aliquo casu speciali, sicut in necessitatis articulo 2-2, q. 83, 8, o. | 3, d. 30, 2, c. | Virt. q. 2, 8, c. fi. * Angelus 501, 627, 628. Baptismus 48.
- 85 Orandum est pro omni peccatore viatore, ut convertatur, et pro justis ut perseverent, triplici ratione: scilicet quia multorum preces facilius exaudiuntur, ut ex multis gratia agatur Deo de beneficiis quae conferuntur justis, quae etiam in utilitatem multorum vergunt; ut majores non superbiant, dum considerant se minorum suffragiis indigere. Sed non impetratur, nisi pro praedestinis 2-2, q. 31, 2, 1^m | q. 83, 7, 3^m | 4, d. 46, q. 2, a. 3, q. 2, 2^m | Verit. q. 24, 11, 8^m | Ma. q. 3, 15, 3^m. * Benefacere 2. Confessio 62. Eleemosyna 26, 33. Gratia 85. Indulgentia 19.
- 86 Non est orandum pro damnatis, nec pro beatis, nec pro pueris in limbo, sed pro iis qui sunt in purgatorio 2, d. 43, L. primo | 4, d. 45, q. 3, 2, o. | Ma. q. 3, 15, 3^m | 1^a Cor. 15, lect. 4, primo. Misericordia 21.
- 87 Orationes factae pro parvulis baptizatis defunctis non sunt suffragia, sed gratiarum actiones 4, d. 4, L. fi.
- 88 Orandum est pro excommunicatis, sed non inter orationes pro membris ecclesiae 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | 2^m. Missa 5, 6, 13, 23, 26, 27.
- 89 Orandum est pro infidelibus, licet non prosit eis, nisi convertantur 2-2, q. 31, 2, 1^m | 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | Rom. 10, lect. 1, primo.
- 90 Christus oravit secundum humanitatem tantum, triplici ratione: scilicet ut ostenderet se esse hominem, propter exemplum, et quod esset a Deo 2-2, q. 83, 10, 1^m | 3^a q. 13, 4, 3^m | q. 21, 1, o. | 2, c. | q. 43, 2, 2^m | q. 53, 4, 3^m | 3, d. 17, a. 3, q. 1, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 2, 1^m | Trin. 12, 3^m | Jo. 11, lect. 6, meo. * Angelus 501. Gratia 85. Misericordia 21.
- 91 Oratio Christi pertinet ad sacerdotium ejus 3^a q. 22, 4, 1^m.
- 92 Oratio Christi quo ad objectum fuit sensualitatis, non autem quo ad actum 3^a q. 41, 2, o. | 4, c. | 4^m | 3, d. 17, art. 3, q. 3, o. | Opus. 3, c. 249 | Opus. 7, o.
- 93 Christus oravit pro se, et pro nobis, quo ad bona corporis: sed quo ad bona spiritualia, oravit pro nobis non autem pro se 3^a q. 21, 3, o. | q. 22, 4, 1^m | 3, d. 17, a. 3, q. 2, o. | Opus. 7, o. | Jo. 12, lect. 5, meo.
- 94 Christus dupliciter oravit pro se: scilicet exprimendo affectum sensualitatis, vel voluntatis ut natura, quo ad passionem transferendam, et secundum rationem quo ad gloriam corporis, et sic omnis oratio ejus pro se et pro nobis et voluntas impleta est, non autem primo modo 3^a q. 21, 3, 4, o. | 3, d. 17, a. 3, q. 3, 4, o. | Opus. 3, c. 240 | Opus. 7, o. | Psal. 21, primo | Jo. 12, lect. 5, meo | Hebr. 5, lect. 1, fi. * Sudor. Vita 30. Vox 1.
- 95 Christus orat pro nobis dupliciter: scilicet potendo seu volendo, et repraesentando patri humanitatem suam, cum mysteriis ejus. Rom. 8, lect. 7, primo | Hebr. 7, lect. 4, meo.
- 96 Non dicitur, Christe ora pro nobis: sed Christe exaudi nos. Vel miserere nobis, propter errorem Aarii et Nestorii 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 2, 1^m | d. 45, q. 3, 2, 3^m.
- 97 Christus docuit dirigere orationem dominicam ad Patrem, quia Pater est principium totius deitatis, non de principio 4, d. 15, q. 4, a. 5, q. 3, 1^m.
- 98 Oratio dominica exponitur 2-2, q. 83, 9, o. | 3, d. 34, q. 1, 6, o. | Opus. 3, c. 254, usque fi. | Opus. 7, o.
- 99 Petitiones orationis dominicae sunt septem secundum Matthaeum: scilicet sanctificetur etc. Sed secundum Lucam, sunt quinque 2-2, q. 83, 9, 4^m | 5^m.
- 100 Oratio dominica est perfectissima, quia continet omnia desideranda, et ordinem eorum, et informat omnes affectus 2-2, q. 83, 9, c. primo. * Beatitudo 143.
- 101 Non oportet uti tantum verbis orationis dominicae, sed oportet intendere tantum ad ea impetranda, quae in ipsa continentur 2-2, q. 83, 14, 3^m | 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 2, 2^m.
- 102 Non parcens, vel non habens peccatum, non peccat, dicendo orationem dominicam: quia dicitur in persona ecclesiae 2-2, q. 83, 16, 3^m | 3, d. 30, L. | 4, d. 16, L. fi. | Opus. 7, c. 9, fi.
- 103 Oratio dominica valet ad remissionem culpae venialis et mortalis 1-2, q. 74, 8, 6^m | 2, d. 24, L. 2, primo | Verit. q. 15, 4, 1^m. Peccatum 374.
- 104 Oratio vocalis, est quantitas discreta 3^a q. 60, 8, o. | 4, d. 3, a. 2, q. 4, 1^m.
- Orativus. Theologia 13, 14.
Orbis. Amazones 1. Caelum 136, 140, 147. Evangelium 2. Roma 3. Stella 3. Thomas 1.

ORDINATIO

- Orbitas. Bestialitas 2.
 Ordinabile. Actu. Actus 23. Bonitas 47. Lex 171. Miraculum 51.
 Ordo 3. Peccatum 416. Potentia 31.
 Ordinarius. Abbatissa 1. Appellare 3. Episcopus o. Exemptus.
 Judicium 23, etc. 37, etc. Officium 14, 15.
- 1 ORDINATIO Dei, de nulla creatura frustrari potest quia deficiens ab uno ordine, labitur in alium ordinem 2, d. 1, 3^m | Verit. q. 21, 10, 10^m. * Absolvere 1. Accusatio 27. Acolythus. Actio 16, 17, 48. Actu. Actus 23, 24, 47, 54, 79, 82, 160. Adjurare 1. Affinitas 2. Agens 25, 92, 93. Agere 7, 23, 30, etc. Amor 169, 217. Angelus 140, 227, 229, 260, 339, 381, 383, 413, 433, 443, 447, 588. Anima 72, 159, 233, 295. Annexum o. Annihilatio 9. Appetitus 21, 39, etc. Aqua 19. Ars 4, 5, 10, etc. 47. Artificiale. Baptismus 139, 199, 250. Beatitudo 130, 140. Beatus 8. Bonitas 53, 70, 183, 247. Caelum 80, 110. Character 11, 21. Caritas 6, 62, 151. Caro 4. Catechismus 9. Causa 19, 20, 21, 82, 69. Certitudo 5, 8, 18. Cibus 5. Circumcisio 1, 2, 4, 43. Civilis 2. Clavis 4. Cognitio 54, 73. Concupiscentia 17. Confessio 17. Consanguinitas 4. Consecratio 1, 4. Consilium 24. Contemplatio 12. Creatura 24, 25, 26, 27, 30. Cultus 11, 13, 15. Cura 3. Daemon 6, 13, 58. Damnatio 21. Debitum 1. Deceptio. Delectatio 51, 52. Depositum 2. Detractio 5. Deus 375, 376, 430. Difficile 16. Dispositio 12, 35, 49. Dominatio 3. Dominium 8, 11. Effectus 12, 19, 20. Electio 27. Ens 15. Episcopus 3. Eucharistia 75, 93, 161, 238, 244, 253. Excaecatio 5. Exorcismus 9. Facere 8. Fervor 1. Finis 59, 84, 96, etc. Forma 133. Generatio 23, 74. Gloria 5. Gratia 36, 118, 123, 124, 125. Generatrix actio 5. Gratosus. Habitus 59. Haeresis 20. Homo 34. Honor 13, 26. Idea 26, 45. Imperare 2, 12, 13. Incarnari 7. Incipere 3. Indulgentia 5. Infinitum 20. Insidiae. Instrumentum 6, 7. Intelligibile 2. Intellectus 83, 159, 164, 278. Intentio 12. Ira 84. Judicium 5. Justitia 16, 18, 44, 51, 77, 85. Labor 2. Laus 13. Lectoratus 1, 5. Lex 9, 78, 79, 80, 92, 165. Liberum 11, 29. Litera 2. Malitia 9. Mansuetudo 10. Matrimonium 47, 67. Medicina 3. Memoria 22. Mendacium 13. Meritum 5, 9, 98. Metaphysica 14, 15, 29.
- 2 Omnis ordinatio est rationis 2-2, q. 58, 4, 2^m | q. 83, 1, c. | q. 88, 1, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Cg. 2, c^o 24, 3^m | Verit. q. 6, 1, c. | q. 23, 13, o. | Virt. q. 2, 9, 2^m | Ethic. princ^o | Lib^o 2, lect. 3, fi. * Miles 7. Militans. Miraculum 51. Missio 39. Modestia 6. Moralis 1, 2. Motus 6, 14, 59, 60. Mulier 17. Natura 18. Naturale 9, 18, Nomen 34. Obedientia 10, 20. Oratio 20, 55, 59. Ordo 33, 59. Passio 70. Pabus 29. Pax 13. Peccatum 39, 52, 85, 152. Perfectio 7, 26, 29, 45, 49. Poena 58. Poenitentia 4, 15, 133.
- 5 Ad hoc quod aliqua sint ordinata, duo requiruntur: scilicet ordo ad debitum finem, et proportio ad ipsum finem 1-2, q. 102, 1, c. * Philosophia 2. Physica 5. Potentia 7, 8, 9, 16, 17, 30, etc. 57. Praeceptum 6, 37, 65, 76, 112, 116.
- 4 Totum quod est homo, et totum quod potest et quod habet est ordinandum in Deum 1-2, q. 21, 4, 3^m. * Praecipere.
- 5 Ordinare et judicare alios, est tantum praelatorum: sed ordinare actus proprios, convenit cuilibet homini 2-2, q. 45, 5, 2^m. * Praedestinatio 1, etc. 18, 35. Praedicare 14. Praelatio 15. Primi 2. Primum 2. Privatio 4. Prius o. Promissio 1, 2. Prophetia 11, 43, 44, 54, 56. Propter 5, 6. Providentia 1, etc. 23, 49, etc. Prudentia 2, 31, 33, etc. Psalmus 4. Pudicitia 2. Purgatio 5. Ratio 11, 34, 44, etc. 50. Regere 1, 14. Regula 1, 2, 5. Religio 1, 18, 38, 93, etc. Reprobatio 1. Reverentia 2, 5. Sacramentum 3, 82, 91, 109, 113, 114. Sanctificatio 3, 11. Sanctus 5. Sapientia 1, 17, etc. 32, 35, etc. Scientia 2, 119, 131, etc. 141, etc. Signum 5. Simonia 3, 22, 26, 35, 37, etc. Statutum 1. Stella 9. Studium 6, 8. Subdiaconus 1, 2. Successio 4. Suffragia 7. Suum 1. Tabernaculum 5. Temperantia 9, 19. Theologia 4, 20, 21, 38. Usura 154. Veritas 9. Virtus 24, etc. 81. Vita 62, 73, 86.
- 6 In ordinatione sua, sacerdos accipit calicem cum vino, et patenam cum pane 4, d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, c. me^o | 2, 6^m.
- 7 Ordinatus per saltum ex malitia, debet deponi: si vero ignoranter, debet imponi poena ab episcopo, quod interim careat executione, donec praetermissum ordinem recipiat 4, d. 25, l. princ^o.
- Ordinativum. Metaphysica 14.
 Ordinator. Arbitrarius. Episcopus 12, 14, 16, etc.
 Ordinatrix. Theologia 4.
- 4 ORDO in ratione sua includit tria: scilicet rationem prioris et posterioris, distinctionem, et originem 2-2, q. 26, 1, c. | 6, c. fi. 1, d. 20, 3, c. * Abstractio 15. Accidens 4, 16. Actio 65, 111. Actus 33, 51, 64. Agens 56. Amor 8, 103, etc. Angelus 217. Anima 232, 266, 317. Animal 14, 62. Annexum 1. Annuntiatio 3. Antequam. Antichristus 2. Apparere 2. Appetitus 19, 21, 39. Archangeli. Artifex 3, 4. Artificiale 4. Assentire 3. Assumere 51. Aversio 10, 13. Beatitudo 138, 140.
- 2 Ad hoc quod aliqua habeant ordinem, requiruntur tria: scilicet quod utrumque sit ens, distinctum, et ordinabile ad aliud. Po^o q. 7, 11, c. | q. 10, 3, c. * Bonitas 38, 57, etc. 71, 155, 161, 180, 194, 200. Caelum 40, 89. Caput 1. Categorica. Causa 14, 22, 49, 81, etc. 102. Certitudo 5. Caritas 118. Cherubin o. Circum-

ORDO

- stantia 17. Cognitio 53, 54. Collectivum. Compositio 10. Con-junctio 11. Consequentia 1. Contemplatio 14. Contrarium 6. Contritio 11. Corpus 33. Correctio 11, 14. Creatura 18, 22. Cre-dere 8. Crimen. Cura 1, etc. Damnatio 6. Debitum 1. Dele-ctatio 17.
- 5 Ordo semper dicitur respectu principii 1^a q. 21, 3, c. | q. 42, 3, c. | 1, d. 20, 3, c. | Quol. 5, 19, c. * Aequivoca 9. Denominatio 10. Determinatio 4. Deus 18, 43, 244, 246, 288, 375, 376, 378, 406, 411. Dispensatio 11. Dispositio 3, 4, 26, 33, 35. Distinctio 7, 25, 34. Dominium 1. Donum 15. Effectus 1, 12, 15, 19. Electio 3, 25. Elementum 24. Eucharistia 26, 27, 28, 29, 93, 107. Ex 1, 2. Ex-communicatio 10, 11. Falsitas 4. Fatum 1, 6. Fides 27. Fieri 4, 10, 11. Finis 6, 59, 76, 78. Flagellum 3. Forma 45, 48, 72, 93, 95, 148. Fructus 7. Frui 8.
- 4 Ubique est aliquod principium, oportet quod sit aliquis ordo: quia ordo includit in se aliquem modum prioris et posterioris, quae dicuntur secundum relationem ad aliquod principium 2-2, q. 26, 1, c. | 6, c. fi. * Gratia 18, 128, 132. Habitus 13, 37, 43, 44, 59. Haeresis 105. Homo 18, 34. Idea 29. Imago 5, 34. Incar-cerare. Indigentia 1. Infinitum 31. Intellectus 204, 207. Irasci-bilis 4. Judicium 15. Justitia 1, 2, 79, 82, 88. Justificatio 1, 18, etc. Legislator 4, 5. Lex 8, 9, 10, 36, 60, 72, 78, etc. 129. Li-ber 15. Libertas 6. Liberum 25. Linea 3. Locus 6, etc.
- 5 Impossibile est, aliquam rem omni ordine destitui, etiam actum peccati 2, d. 37, q. 1, 1, 5^m. * Lot 1. Maledicere 4. Malitia 9. Malum 12, 13, 55. Materia 10, 19, 26. Miraculum 4, 5. Missio 24.
- 6 Omnis prioritas secundum ordinem naturae, reducitur ad ordinem causae et causati 4, d. 17, q. 1, a. 4, q. 1, c.
- 7 In his inferioribus, est ordo per se et ordo per accidens; sed in superioribus, idest in caelis et in angelis, est tantum ordo per se | Spiritu. 8, c. | Quol. 3, 6, d. * Modestia 6, etc. Modus. Motus 4. Natura 49. Necessitas 5, 27. Nihil 2. Otium. Omissio 1. Ope-ratio 9. Oratio 60, 100.
- 8 Ordo per se, est in speciebus: non autem in individuis ejusdem speciei, sed tantum ordo per accidens 1, d. 12, a. 2, 2^m | Spi-ritu. 8, c. | Quol. 3, 6, c. | Causis lect. 1, fi. * Pars 27, etc. Passio 62, etc. Pax 1, 16.
- 9 Ordo realis non potest esse ubi non est distinctio realis, sed tantum ordo secundum rationem. Po^o q. 10, 3, c. | 5, 12^m. * Peccatum 1, 54, 152, 167, 177, 178, 203, 308, 335, 363. Poena 52. Poenitentia 16, 17, 52, 86. Perfectio 28, 41, 42.
- 10 Forma universi, consistit in distinctione et ordine partium ejus. Cg. 2, c^o 39, 5^m fi.
- 11 Videre ordinem universi, et dispositionem divinae providentiae, est valde delectabile. Psal. 26, me^o.
- 12 Ordo rerum, est ex diversitate formarum, quae est propter mul-titudinem rerum. Cg. 3, c^o 97. * Perturbatio. Positio.
- 13 Oppositio videtur dicere a simili. Ente. 5, fi. * Possessio 4.
- 14 Ordo finium, est secundum ordinem agentium: quia omne agens ordinat effectum suum ad aliquem finem 1-2, q. 109, 6, c. | 2, d. 38, 1, c. | Cg. 3, c^o 17, 6^m | Po^o q. 7, 2, 10^m | Ma. q. 1, l. c. * Potentia 7, 8, 9, 16, 17, 30, etc. 57, etc.
- 15 Ordo actionum est secundum ordinem agentium: scilicet nobilior a nobiliori, et prima a primo 4, d. 8, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 2, c^o 21, princ^o | Lib^o 3, c^o 97. * Praeceptum 63. Praedestinatio 13, 16, 20. Praesumptio 9. Prius 1, 2, 7.
- 16 Ordo poenae ad culpam, est a Deo: non autem ordo culpae ad naturam 2, d. 3, q. 2, 1^m. * Processio 1, 18, 20. Professio 2, 3.
- 17 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 88, 2, 2^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m.
- 18 Sicut ordo rationis rectae est ab homine, sic ordo naturae est a Deo 2-2, q. 154, 12, 1^m. * Christus 59. Prophetia 63. Proportio 10. Propter 5. Providentia 1, 2, 17, 20, 23, 38, 49, etc. Prudentia 79. Qualitas 5, 10. Rectitudo 1, 2. Relatio 1, 20, 37. Relativum 11. Religio 1, 61, 71. Sacramentum 152. Situs o. Spes 60. Status 2. Super 2. Tentare 16, 18. Tempus 16, 17. Thurificatio 2. Trinitas 4. Ubi 2. Unctio 2. Universale 2. Unitas 12. Univer-sum 2. Usura 276. Uti 23. Utile 3, 7. Vestigium 9. Vexatio. Vir-tus 25, 30, etc. 81, 172, 193, 272. Voluntas 30.
- 19 Ordo est tantum rationis ut ordinantis, sed est in voluntate ut in potentia ordinata. Virt. q. 2, 9, 2^m.
- 20 Ordo tot modis dicitur, quot modis et principium: scilicet secun-dum situm, secundum intellectum, et secundum singulas qua-tuor causas 1^a q. 21, 3, c. | q. 42, 3, c. | 1, d. 20, 3, c. | Quol. 5, 19, c. * Affinitas 2. Antequam. Assentire 3. Assumere 51.
- 21 Ordo duplex: scilicet verus, et imaginarius 3^a q. 28, 3, 1^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 1^m | Meta. 12, lect. 5, fi. | Phy. 8, lect. 2, fi. * Bo-nitas 38, 58, 59, 71, 155, 161, 180, 164, 200. Caelum 89. Caput 1. Categorica. Causa 19, etc. 49, 81.
- 22 Ordo duplex: scilicet ordo formae, et ordo materiae 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 78, 4, c. * Cherubin o. Cognitio 53, 54, 78.
- 23 Ordo dupliciter: scilicet relatio, et gradus faciens eam 1^a q. 108, 2, 1^m | 2, d. 9, 1, 2^m | 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 2, 4^m. * Commune 12. Conjunctio 11. Consequentia 1. Contrarium 6. Damnatio 6. Delectatio 107. Deus 246. Effectus 15.

ORDO

- 24 In rebus est ordo duplex: scilicet a principio, et ad finem; et in omnibus duplex ordo invenitur: scilicet intentionis, et exequutionis 1-2, q. 1, 4, c. | 3^a q. 6, 1, 1^m | 2, d. 38, 1, 2, c. | 3, d. 23, q. 3, a. 1, q. 1, c. | Verit. q. 5, 1, 9^m.
- 25 Ordo universi duplex: scilicet ordo creaturarum ad invicem, et ordo creaturarum ad Deum 1^a q. 21, 1, 3^m | q. 47, 3, c. | q. 103, 2, 3^m | 1-2, q. 111, 5, 1^m | 2-2, q. 39, 2, 2^m | 1, d. 39, q. 2, 1, c. fi. | d. 44, 2, c. | d. 47, 4, c. | 2, d. 1, q. 2, 3, c. | d. 15, q. 3, 3, c. | d. 38, 1, 2, c. | 3, d. 23, q. 3, a. 1, q. 1, c. | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 1, c. | d. 46, q. 1, a. 2, q. 1, c. | Cg. 1, c^o 78, 3^m | Lib^o 3, c^o 98 | Verit. q. 5, 1, 9^m | 3, c. | Po^a q. 1, 2, 1^m | q. 5, 4, 2^m | q. 7, 9, c. | Spiritu. 8, c. | Rom. 13, lect. 1, prin^o | Eth. prin^o | Meta. 12, lect. 9, me^o. * Aequivoca 9. Elementum 24. Finis 6, 59, 68, 109, 111. Forma 45, 48, 72, 84, 95, 148. Infinitum 31.
- 26 Ordo duplex: scilicet ordo naturae et ordo temporis seu generationis 1-2, q. 62, 4, c. | q. 83, 3, 2^m | 3^a q. 6, 1, c. | Ma. q. 4, 3, c. fi.
- 27 Ordo naturae duplex: scilicet via generationis et temporis in causa materiali ab imperfecto ad perfectum, et via perfectionis et intentionis in aliis causis a perfecto ad imperfectum 1^a q. 85, 3, 1^m | Quol. 5, 19, c. prin^o.
- 28 Ordo naturae duplex: scilicet secundum gradus dignitatis et secundum rationem causalitatis. Opus. 60, c^o 1. * Justitia 1, 2, 79, etc. 82. Materia 10. Pars 27, etc. Poena 52, 58. Principium 4, 8, 9. Relatio 1, 5, 20, etc.
- 29 Ordo naturae inter aliqua, potest dupliciter attendi: scilicet per modum naturae qui non distinguitur contra modum intellectus, ut in divinis, et per modum naturae, ut ab eo distinguitur. Et habet tria: scilicet quia natura non praexigit aliam processionem, producit aliquid in similitudinem sui, et est tantum ab uno. Po^a q. 10, 2, 11^m.
- 30 Ordo temporis duplex: scilicet vel accipiendo tempus proprie, idest ut est duratio rei temporalis, vel improprie, idest ut aliquid est prius alio generatione: et sic esse prius generatione, continetur sub eo quod est esse prius tempore, sed non e converso. Meta. 7, lect. 13, me^o.
- 31 Ordo temporis, idest generationis, dicitur dupliciter: scilicet vel cum aliquid dicitur prius alio generatione, cujus generatio est in alio tempore quam generatio alterius; vel quia unum generatur per se et non ad generationem alterius, sed alterum generatur ad generationem illius. Et sic primo modo ea quae non habent ordinem ad generationem alicujus, licet sint priora tempore, non tamen sunt priora generatione: sicut equus qui heri fuit, non est prior generatione proprie, asino hodie existente, licet sit prior tempore. Meta. 7, lect. 13, me^o.
- 32 In divinis est ordo naturae secundum originem, sive prioritate, secundum quod una persona est ab alia 1^a q. 42, 3, o. | 1, d. 7, q. 1, 1, 1^m | d. 12, 1, o. | d. 20, 3, o. | Po^a q. 10, 3, c. * Actus 191, 199. Amor 8. Apparere 2. Deus 77, 246, 375, etc. 406, 411.
- 33 Ordo naturae in divinis, non est ex hoc quod natura ordinetur sed quia ibi est ordo secundum naturalem originem 1^a q. 42, 3, 3^m | 1, d. 20, 3, 6^m. Haeresis 37. Origo 2, 3. * Distinctio 7 25, 31, 35. Gradus 1. Hierarchia 1. Incarcerare. Justitia 1, 2, 79, etc. 82.
- 34 Ordo originis in divinis melius nominatur ordo naturae, quam ordo essentiae: quia natura importat rationem principii: non autem essentia 1^a q. 42, 3, 4^m | 1, d. 20, 3, 6^m. * Processio 1, 20, 23. Relatio 87, 88.
- 35 Ordo substantiarum spiritualium, sufficit ad influxum unius in aliam. Quol. 3, 7, c. fi. | Influcere 1. * Amor 99, 103, etc. Anima 233, 266, 317. Annuntiatio 6. Antichristus 2. Archangeli. Caelum 40. Charitas 118, etc.
- 36 Id quod in corporalibus facit situs, in spiritualibus facit ordo. Quol. 3, 7, c. fi. * Cherubin 2. Cognitio 52, 53. Correctio 11. Crimen. Daemon 4, 5, 6, 58. Dispositio 4. Dominatio 2, 3. Domitium 1. Eucharistia 28, etc.
- 37 Cognitio ordinis, est solius intellectus et rationis. Eth. prin^o.
- 38 Ordo quadrupliciter comparatur ad rationem: scilicet cognoscendo tantum, faciundo in primo actu, vel in actibus voluntatis, vel in re exterioris. Primus ordo pertinet ad physicam, ad scientias mathematicas et ad metaphysicam. Secundus ad rationales scientias. Tertius ad scientiam moralem. Et quartus ad artes. Eth. prin^o. * Habitus 44. Hierarchia o. Idea 29, 45. Imago 8, 34. Infinitum 8. Intellectus 164, 204, etc. 278, etc. Judicium 15. Lot 1. Maria 52. Motus 21. Poenitentia 86. Principatus 10. Processio 18. Professio 2, 3. Seraphin 5.
- 39 Optimus ordo in studendo et addiscendo, erat antiquitus, scilicet a facillioribus et magis notis nobis 1-2, q. 91, 4, c. prin^o | 2-2, q. 189, 1, 4^m | 3. d. 35, q. 1, a. 2, q. 3, c. fi. | Trin. 6, o. | 17, 3^m | 9^m | 10^m | Causis prin^o | Eth. 6, lect. 7, fi.
- 40 Alius est ordo in accipiendo scientiam, quam in tradendo; quia in primo itur a signis ad res, sed in secundo fit e converso 1, d. 1, L. prin^o. * Virtus 25, etc. 81, 172, 192, 272.
- 41 Quando signa et res sunt ejusdem ordinis, prius tractari debet de signis quam de rebus, cujus oppositum est in theologia 1, d. 1, L. prin^o.

ORDO

- 42 Homo subditur triplici ordini: scilicet rationis, hominis gubernantis temporaliter vel spiritualiter, et Dei 1-2, q. 72, 4, c. | q. 87, 1, c. | 3^m | 3, c.
- 43 Quidquid est contra secundum ordinem, est contra primum et tertium, et quidquid est contra primum est contra tertium et non e converso; quia primus includit secundum et excedit eum, et tertius utrumque 1-2, q. 72, 4, o.
- 44 Peccatum est contra hos tres ordines. Ideo punitur triplici poena: scilicet remorsu conscientiae, poena humana et poena divina 1-2, q. 72, 4, o. | q. 87, 1, c. | 3^m | 3, c. * Damnatio 6. Dispensatio 11. Eustratius 2. Gratia 17, 18, 132. Homo 18, 34. Justificatio 20, 21. Lex 171. Libertas 6. Pax 1, 16. Perturbatio Praedestinatio 13, 24.
- 45 Ordo in populo quadruplex: scilicet principum ad cives, civium ad invicem, ad extraneos et ad domesticos 1-2, q. 104, 4, c. * Praesumptio 9. Professio 2, 3. Prudentia 79. Regere o. Religio 1.
- 46 Omnes ordines civitatum reducuntur ad tres ordines: scilicet ad supremos, idest ad optimates, idest ad vulgus; et ad medios, idest ad honorabiles 1^a q. 108, 2, o.
- 47 Ordines ecclesiae non sunt a natura 1, d. 24, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Benedictio 1. Clavis 4, 10, 11. Consecratio 1, 4.
- 48 Deus posuit ordines in ecclesia, ad pulchritudinem ejus, ut homines sint cooperatores Dei in tradendo sacramenta 1, d. 24, q. 1, a. 1, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 74. * Cultus 10. Episcopus 12, 14. Haeresis 20. Manus 2, 3. Matrimonium 12.
- 49 Nullus ordo potest conferri, nisi ab episcopo, praeter quatuor ordines minores, de licentia Papae a solo sacerdote 3^a q. 65, 3, 2^m | 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 2, 3, o. | d. 13, q. 1, a. 1, q. 2, o. | d. 24, q. 3, 3, c. | d. 25, q. 1, 1, o. | Quol. 11, 7, c. | Episcopus 14. * Poenitentia 99. Potestas 12. Sacramentum 35, 46, 152, 153. Schisma 7. Simonia 22, 30, 36, etc.
- 50 Quod traditur in sacramento ordinis, scilicet potestas spiritualis, derivatur ab eo qui dat, scilicet ab episcopo, sicut potestas imperfecta a potestate perfecta. Non autem in aliis sacramentis, sed tantum derivatur a Deo 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 4, 5, o.
- 51 Efficacia sacramenti ordinis principaliter residet penes dispensatorem ejus: non autem in aliis sacramentis, sed in materia 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 5, c.
- 52 Episcopus qui renuntiavit loco et non officio, potest conferre ordines minores et de licentia episcopi, etiam majores 4, d. 25, L. prin^o.
- 53 Ea quae sunt ordinis, non possunt committi, nisi habenti ordinem 2-2, q. 187, 1, c.
- 54 Oppositum videtur dicere 4, d. 24, q. 2, 2, 9^m.
- 55 Deus potest auferre ordinem collatum: non autem episcopus: quia non est minister auferendi, sicut conferendi: nec dedit ordinem, sed Deus 3^a q. 82, 8, c. | 2^m | 4, d. 13, q. 1, a. 1, q. 4, 2^m.
- 56 Quilibet promovens indignum ad ordines, peccat mortaliter; quia agit contra honorem Dei et contra bonum ecclesiae 4, d. 24, q. 1, a. 3, q. 4, o.
- 57 Ordo ecclesiae in hominibus, est sacramentum: non autem ordo in angelis 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 74. * Baptismus 139, 156.
- 58 Ordo ecclesiae, est signaculum ecclesiae ad pulchritudinem ejus per quod spiritualis potestas traditur ordinatis 4, d. 24, q. 1, 2, o. | Cg. 4, c^o 74. * Consecratio 4, 19. Corona 1. Episcopus 7, 16. Eucharistia 161. Psalmistatus.
- 59 Character interior, est essentialiter et principaliter sacramentum ordinis 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m. Character 35. Sacerdos 9.
- 60 Sacramentum ordinis habet materiam, ad determinandum potestatem traditam potius, quam ad causandum eam. Ideo materia ejus non benedicitur, ut claves et candelabra et hujusmodi 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 5, o.
- 61 Tactus materiae est de essentia ordinis, sed magis porrectio ejus 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 5, 3^m. * Sacramentum 35, 46, 152, 153.
- 62 In forma ejus exprimitur usus ejus et traditio potestatis ejus per verbum imperativum 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 4, o.
- 63 Usus potestatis, est effectus potestatis in genere causae efficientis. Et sic non habet quod in definitione ordinis ponatur, sed est quodammodo causa in genere causae finalis. Et ideo secundum hanc rationem potest poni in definitione ordinis 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 4, 3^m.
- 64 In sacramento ordinis, porrectio materiae magis est de essentia sacramenti, quam tactus: tamen ipsa verba formae videntur ostendere, quod tactus materiae sit de essentia sacramenti: quia dicitur: Accipe hoc vel illud 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 5, 2^m.
- 65 Quamvis ordo in suo nomine non exprimat aliquod materiale elementum, tamen ordo non confertur sine aliquo materiali elemento 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m.
- 66 Definitio quam magister de ordine ponit: scilicet quod ordo est signaculum quoddam ecclesiae, per quod spiritualis potestas traditur ordinato, convenit ordini, secundum quod est ecclesiae sacramentum 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 2, c.
- 67 Ordines ecclesiae attenduntur et distinguuntur secundum potestatem dispensandi sacramenta, non autem secundum distinctio-

- nem gratiae gratum facientis, quae non est de necessitate eorum 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | a. 3, q. 3, o.
- 68 Ordines ecclesiae sunt multi, triplici de causa: scilicet ad commendationem sapientiae Dei, ad auxilium infirmitatis humanae et ad profectum hominum ut omnes sint Dei cooperatores, quo nihil divinius secundum Dionysium 4, d. 24, q. 2, a. 1, q. 1, o. Cg. 4, c. 73.
- 69 Divisio ordinis ecclesiae, non est divisio totius integralis, nec totius universalis, sed totius potestativi. Ideo omnes sunt unum sacramentum, cuius plenitudo est tantum in sacerdotio 4, d. 24, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m.
- 70 Ordines ecclesiae sunt septem, secundum septem respectus ad eucharistiam, non autem secundum gratias gratis datas, nec secundum actus hierarchicos 4, d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, o. | Cg. 4, c. 74 | 75 | Opus. 65, c. 8.
- 71 Omnes ordines ecclesiae, secundum se sunt sacri: sed tantum tres sunt sacri ratione materiae sacrae, circa quam habent actum suum, scilicet sacerdotium, diaconatus et subdiaconatus 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 3, c. | d. 24, q. 2, a. 1, q. 3, o. | d. 37, q. 1, c. | 4^m | Cg. 4, c. 75.
- 72 In primitiva ecclesia, erant tantum tres ordines, scilicet episcoporum, presbyterorum et ministrorum 1^a Tim. 3, prin^o | lect. 2, me^o.
- 73 In sacramento ordinis, confertur excellentia potestatis, in divinis mysteriis 3^a q. 84, 4, c.
- 74 Per quemlibet ordinem aliquis constituitur super plebem, in aliquo gradu potestatis ordinatae ad sacramentorum dispensationem immediate, vel mediate 4, d. 24, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 3^m | q. 2, c. | 2^m. * Apostasia o. Character 11, 28, etc.
- 75 In sacramento ordinis, per quod homo fit dispensator ceterorum sacramentorum, confertur gratia gratum faciens et major quam in baptismo 4, d. 24, q. 1, a. 2, q. 1, o. | d. 26, q. 2, 3, c. fi. | Cg. 4, c. 74.
- 76 Ordines minores, nullum actum habent super corpus Christi verum, nec super mysticum, per quem conferatur gratia 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 3, c.
- 77 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 40, 2, c. | Cg. 4, c. 74, fi. * Confirmatio 27, 34.
- 78 Omnis ordo inquantum sacramentum, ordinatur ad eucharistiam: non autem inquantum est officium quoddam 2-2, q. 40, 2, c. | 4, d. 24, q. 3, a. 2, q. 2, c. | 2^m | d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Cg. 4, c. 74, fi. * Clavis o. Cultus 10.
- 79 In quolibet ordine omnia dona Spiritus sancti dantur: licet singulis adaptentur 4, d. 24, L. * Diaconus 6.
- 80 Remota praeparatio suscipientum sacramenta fit per inferiores ordines. Non autem praeparatio proxima, sed per sacerdotem tantum 4, d. 24, q. 2, 2, 1^m. * Excommunicatio 14. Fecunditas Lectoratus o. Poenitentia 15. Subdiaconus o. Votum 16, 82.
- 81 Quilibet ordo quanto est dignior, tanto plures actus habet et proximiores circa eucharistiam, quorum proximior est principalis 4, d. 24, q. 2, 2, o. | Cg. 4, c. 74 | 75.
- 82 Actus quatuor minorum ordinum, possunt exerceri per alios non ordinatos, sed non ex officio 4, d. 24, q. 2, 2, 9^m.
- 83 Ordo datur contra ignorantiam, non quidem in suscipiente ordinem, sed quia suscipiens ordinem, praeficitur, ut eam pellat a plebe 4, d. 24, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m.
- 84 Ordo datur contra ignorantiam, ut scilicet ordinati sint docti et sint doctores aliorum 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 3, 2^m.
- 85 In septennio possunt dari omnes ordines minores. Subdiaconatus in tempore discretionis. Diaconatus circa vigesimum primum annum, praecipue in religiosis. Sacerdotium in vigesimo quinto anno. Episcopatus autem in trigesimo anno 4, d. 25, L. fi. * Confirmatio 24, 27, 34. Episcopus 7, 12, 16, 25.
- 86 Pueri ante annos discretionis, possunt licite ordinari ad quatuor ordines minores. Non autem ad alios ordines. Et hoc propter praeeptum ecclesiae: non autem ex necessitate ordinis 4, d. 7, q. 3, a. 2, q. 2, c. | d. 25, q. 2, a. 1, q. 2, o.
- 87 Ordines sacri possunt dari tantum in sabbatis quatuor temporum, et in sabbato ante dominicam de Passione et vigilia Resurrectionis. Sed Papa dat subdiaconatum in dominicis diebus et in festis praecipuis, in quibus episcopi dant quatuor minores 4, d. 25, L. fi.
- 88 Festa praecipua, in quibus episcopi dant quatuor ordines minores, pertinent ad diem dominicum 3^a q. 83, 2, 3^m.
- 89 Omnes minores ordines, possunt simul eodem die dari. Non autem duo ordines sacri. Nec unus ordo minor cum ordine sacro 3^a q. 65, 3, 2^m | 4, d. 25, L.
- 90 Episcopi debent consecrari in die dominico, licet in praecedenti die sint facti sacerdotes 4, d. 24, q. 3, a. 2, q. 2, b. 2 | d. 25, L.
- 91 Aliquis male suscipit ordines dupliciter: scilicet primo ex parte dantis, scilicet vel haeretici, vel simoniaci, vel aliter separati ab ecclesia, vel non sui episcopi proprii, vel sub rathabitione, vel episcopi qui renuntiavit officio et loco. Secundo ex parte modi, scilicet vel furtive, idest accipiendo duos sacros ordines

- uno die, vel unum sine licentia, vel per saltum 4, d. 25, L. prin^o.
- 92 Suscipiens ordinem furtive, deponitur in poenam. Et solus Papa potest eum eo dispensare, si super hoc sit lata excommunicatio. Si vero non est lata excommunicatio, etiam episcopus potest, praecipue in minoribus ordinibus, vel si claustrum intraverit 4, d. 25, L. prin^o.
- 93 Suscipiens ordines in peccato mortali, peccat mortaliter: quia sanctitas vitae requiritur de necessitate praeepti ecclesiae: non autem de necessitate sacramenti 4, d. 24, q. 1, a. 2, q. 1, o. | a. 3, q. 1, o.
- 94 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 35, 5, fi. | q. 60, 2, 3^m.
- 95 Episcopus qui renuntiavit loco et non officio, potest conferre ordines minores et de licentia episcopi etiam majores 4, d. 25, L. prin^o.
- 96 Ad ordines aliqua requiruntur tripliciter: scilicet vel de necessitate sacramenti, ut sexus viri. Vel de necessitate praeepti ecclesiae, ut libertas, non esse homicidam, claritas famae, non poenitens publicae, nec illegitimus, et usus rationis quo ad ordines sacros, vel de honestate, ut aetas quo ad ordines minores 4, d. 25, q. 2, o. * Archidiaconus.
- 97 Defectus membri non impedit susceptionem ordinis, nisi inferat maculam notabilem vel periculum 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 1, o. Ut Nasus. * Clericus. Cura 1, 2, c. Episcopus 16, 25. Excommunicatio 10. Haeresis 113, 116. Matrimonium 12, 113, 131.
- 98 Mulier nullius ordinis est capax, quia habet statum subjectionis. Sed potest habere prophetiam et alia dona Dei 4, d. 25, q. 2, a. 1, q. 1, o. | a. 2, q. 1, 4^m. * Minister o. Missa 4. Nasus. Occidere 10, 16, 21, 22. Officium o.
- 99 Servi et alii obligati non debent ordinari: tamen si fiat, suscipiunt ordinem; non autem executionem 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 1, o. | d. 36, 2, 5^m. * Ordinatio 6, 7. Poenitentia 99. Scientia 65. Simonia 22, 30, etc.
- 100 Servus ordinatus, sciente domino ejus et non renuntiante, fit ingenuus. Si vero dominus nesciat, episcopus vel praesentans eum scienter, tenentur domino in duplum. Si autem nesciant, redigunt in servitutem, nisi possit se redimere 2-2, q. 189, 5, c. | 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 1, 5^m. * Virginitas 16. Votum 82.
- 101 Ordo sacer impedit matrimonium contrahendum apud omnes et usum ejus apud latinos, propter votum continentiae annexum ei, sed non apud graecos 4, d. 37, q. 1, 1, o. | 2, 5^m | Opus. 65, c. 9. * Bigamia o.
- 102 Non tamen ordines non sacri. Sed secundum statutum ecclesiae occidentalis, usus matrimonii impedit executionem omnis ordinis et aufert privilegium clericale et beneficium ecclesiasticum 4, d. 37, q. 1, 1, 4^m | Opus. 65, c. 9.
- 103 Nullum praedictum potest fieri uxori, ex ordine sacro quem maritus ejus suscepit, ipsa ignorante vel contradicente 4, d. 37, q. 1, 1, c. | 2, o. * Matrimonium 12, 131. Votum 13, 82.
- 104 Matrimonium non impedit susceptionem ordinis sacri, nec ejus executionem, uxore mortua, vel consentiente. Si vero uxor contradixit, impedit executionem; non autem susceptionem ordinis sacri 4, d. 37, q. 1, 2, o.
- 105 Vir suscipiens ordinem sacrum, non potest exigere debitum matrimonii, sed tenetur reddere. Uxor autem potest utrumque. Sed non tenetur reddere, si ignoravit, vel contradixit 4, d. 37, q. 1, 2, 1^m.
- 106 Uxor consentiens viro, quod suscipiat ordinem sacrum, tenetur vovere perpetuam continentiam. Non autem tenetur ingredi religionem, nisi timeat sibi de periculo castitatis. Non autem si vir fecit votum simplex, ipsa consentiente 4, d. 37, q. 1, 2, 2^m.
- 107 Graeci non debent suscipere ordines sacros, siue consensu uxorum. Si vero uxores consentiant, non possunt in perpetuum alteri nubere 4, d. 37, q. 1, 2, 3^m | 4^m.
- 108 Ordo fratrum praedicatorum habet cautissimam et securissimam formam profitendi 2-2, q. 186, 9, 1^m | Quol. 1, q. 9, 4, c. Professio 2, 3.
- 1 ORGANUM Philosophus dicit, neque fistulas ad disciplinam esse adducendum, neque aliquod aliud artificiale organum, puta cytharam, et si quid tale alterum est, sed quaecumque faciunt auditores bonos 2-2, q. 91, 2, 4^m.
- 2 Organis vel instrumentis musicis, non est utendum in ecclesia, quia hujusmodi musica magis animum movent ad corporalem delectationem, quam per ea formetur interius bona dispositio. Et ideo subtrahuntur in ecclesia instrumenta musica, ut a corporalibus retrahantur divinis laudibus mancipati 2-2, q. 91, 2, 4^m | Psal. 32, prin^o. Actus 25, 73. Cantus 4. Infra. Musica 2.
- 3 Immo in veteri Testamento, usus erat talium instrumentorum 2-2, q. 91, 2, 1^m. Angelus 149.
- 4 In veteri autem Testamento, usus erat talium instrumentorum, tum quia populus erat magis durus et carnalis, unde erat per hujusmodi instrumenta provocandus, sicut et per promissiones terrenas; tum etiam quia hujusmodi instrumenta corporalia, aliquid figurabant 2-2, q. 91, 2, 4^m fi. | Psal. 32, prin^o c. Ut Cythara. * Anima 26, 51, 52, 144, 179, 217, 248, 260, 263, 275, 277, 280, 343. Animal 15, 37. Appetitus 63, 75. Caelum 158. Can-

ORIGENES

- tus 4. Coactio 3. Cogitativa 5. Concupiscibilis 10. Corpus 32. Definitio 37. Imaginativa 4. Intellectus 172, 192. Liberum 26. Phantasia 1, 3. Phantasma 1, 8.
- 5 Sed dicit, in veteri Testamento erant musica instrumenta, et cantica vocis: quare ergo ecclesia illa dimisit, haec vero assumpsit? Duplex ratio assignatur. Prima quia illa instrumenta erant figuralia, secundum autem quod Deus laudatur mente et voce, est morale. Alia ratio habetur ex verbis Philosophi, qui dicit, quod contra sapientiam est, quod homines instruuntur in lyris et musicis, quia nimis occupat animum in sui operatione, sed simplici debent esse musica contenti. Et ideo subtrahuntur in ecclesia instrumenta musica, ne judaizare videamur, ut a corporalibus retrahantur, divinis laudibus mancipati. Psal. 2, prin°. Cantus 2. * Lumen 8, 11. Manus 1. Memoria 10. Motus 34. Musica o. Passio 43, 50, 51. Peccatum 41. Puer 8. Resurrectio 19. Semen 17, 20. Sensus 2, 10, 15, 29. Tactus 3, 5, 6, 12. Transmutatio. Unctio 26. Virtus 181.
- Oriens. Adoratio 8. Caelum 24, 92. Dies 16. Judicium 79. Magi 3. Onocrotalus. Oratio 31. Paradisus 10. Resurrectio 8. Templum 9. Ventus 2.
- Orientalis. Unctio 38.
- 1 ORIGENES erravit, sequendo opiniones philosophorum antiquorum. Ideo secundum eum, angeli sunt corporei 1° q. 32, 1, 1^m | q. 51, 1, 1^m | 1-2, q. 5, 4, c. | Ma. q. 16, 1, c. | 7^m | Spiritu. 5, 1^m. * Anima 91. Haeresis 42, etc.
- 2 Origenes fuit fons Arianorum 1° q. 34, 1, 1^m | Trin. 12, c.
- 3 Origenes et Arius dicunt, quod verbum in divinis, dicitur tantum metaphorice, et non proprie 1° q. 34, 1, 1^m.
- 4 Origenes dicit, quod Deus est causa nostri velle, quo ad principium ejus tantum, scilicet quo ad voluntatem, non autem sic quod faciat nos velle hoc vel illud. Cg. 3, c° 89, prin°. Magdalena 1.
- 5 Et quod nulla substantia post Trinitatem divinam, sine corpore potest subsistere. Cg. 2, c° 89, fi.
- 6 Et quod anima est ejusdem speciei cum angelis. Cg. 4, c° 32, 1^m. Anima 322.
- 7 Et quod omnia dicta in sacris Scripturis, de poenis damnatorum, debent intelligi metaphorice et spiritualiter tantum. Verit. q. 26, 1, c. Haeresis 42, etc.
- Originale. Adam 41, 44, 58, etc. Anima 89, 163. Aversio 20. Christus 227. Conceptio 32, 37, etc. Fomes 6, 13. Justitia 64, etc. 72, etc. Justificatio 9. Naturale 16. Odium 8. Pars 27. Peccatum 282. Poena 76, etc.
- Originaliter. Actus 18. Ars 29.
- 1 ORIGO non significatur ut aliquid intrinsecum, sed ut via a re ad rem. Ideo non potest esse primum distinctivum personarum in divinis 1° q. 40, 2, o. | Po° q. 8, 3, c. | q. 9, 4, 15^m | q. 10, 2, c. * Actio 111, 112. Actus 191.
- 2 In divinis non potest esse alius ordo, nisi ordo originis. Cg. 4, c° 24, fi. | Po° q. 10, 3, 5, c. Ordo 33, etc. * Adam 86. Amor 8.
- 3 Ordo originis, dupliciter convenit Deo: scilicet respectu creaturarum, et respectu personarum divinarum 1° q. 41, 1, 1^m. * Aeternitas 11. Ars 29. Charitas 53. Corpus 55. Distinctio 23, 30. Donum 3, 4, 5. Expectatio 4. Finis 95. Generatio 3.
- 4 Omnis origo designatur per aliquem actum 1° q. 41, 1, c. | 1^m. * Gratia 77. Habitus 82. Imago 6, 14. Indigentia 1. Intellectus 205. Juramentum 5. Missio 17, 22. Nazareth. Notio 5. Ordo 1, 32, etc. Peccatum 40, 148, etc. 154, 155, 316. Principium 15. Processio 20, etc. Puer 15. Ratio 20. Relatio 89. Religio 27. Sacerdos 5, 23. Sacramentum 141. Traductio 1. Usura 79, 224. Usus 10. Verbum 28.
- 5 Doctores aliquando utuntur origine, pro relatione. Po° q. 8, 3, 13^m | 14^m.
- Oriri proprie non convenit inanimatis 3, d. 8, 1, 2^m | 3^m. * Blasphemia 11. Caecitas 2. Capitale 3, 6. Contentio 4. Contumelia 7. Curiositas 2. Desperatio 7, 10. Discordia 3. Flumen 2. Genus 82. Gratia 6. Gula 10. Hieronymus 1. Idolatria 10. Imago 9. Imprudentia 4. Inconstantia 2. Infidelitas 7. Intellectus 175. Litigium 1. Luna 1. Luxuria 18. Memoria 6. Menstruus 7. Nativitas 1, 5. Negligentia 2. Odium 15. Peccatum 154, etc. 399. Phantasia 3. Planetae 1, 2. Praesumptio 3, 4. Principatus 5. Principium 2, 15. Processio 20, etc. 32. Pusillanimitas 6. Ratio 2. Relatio 76. Religio 27. Rixa 4. Superbia 30. Superstitio 6. Timor 27, 28. Usura 7, 175, 221, 226. Venus 1. Verbositas. Virtus 79, 159. Vitium 8. Zelotypia.
- Ornamentum. Episcopus 14. Liberalitas 18. Magnanimitas 23.
- 1 ORNATUS exterior, est indicium conditionis humanae. Ideo excensus, et defectus, et medium ejus, reducuntur ad virtutem veritatis 2-2, q. 169, 1, 3^m. Fucatio. * Animal 19, 20. Dies 23, 24, 25. Dos 1. Modestia 6. Opus 1.
- 2 Ornatus et deliciae sunt necessarii tripliciter: scilicet propter infirmitatem, consuetudinem, et dignitatem 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m | Matth. 11, prin°.
- 3 In ornatu et aliis exterioribus, non est peccatum secundum se,

OSEE

- sed ex inordinato usu: scilicet vel contra consuetudinem, vel ex intentione vanae gloriae, vel mollitiei, vel sollicitudinis, vel negligentiae. Contra quae est triplex virtus: scilicet humilitas, per se sufficientia, et simplicitas 2-2, q. 169, 1, o. | q. 187, 6, c. | Quol. 10, 14, o. | Opus. 58, c° 8 | Matth. 11, prin° | 1° Tim. 2, lect. 2, fi. etc. * Paulus 4, 29. Perfectio 12, 61, 68, etc. Planetae 3.
- 4 Ornatus virorum vel mulierum, mensurandus est ad modum et mensuram personae, et ad intentionem. Si enim mulieres portant ornamenta decentia secundum statum et dignitatem suam, ut moderate se habeant in factis suis, secundum consuetudinem patriae, erit actus virtutis modestiae, quae ponit modum in incessu, statu, habitu, et in omnibus motibus exterioribus. Et poterit esse meritorius, si sit cum gratia. Similiter si faciat, ut placeat decenter viro suo quem habet, vel quem accipere debet, et ut vir suus ab aliis mulieribus retrahatur. Isa. 3, fi. Modestia 6.
- 5 Si autem portant ornamenta pretiosiora, quam deceat ipsas, erit arrogantia, vel erit etiam quid deformatum vitio luxuriarum, si faciat ad provocandum ad concupiscentiam sui. Isa. 3, fi.
- 6 Mulier vel vir ornans se, ut provocet alios ad concupiscentiam, peccat mortaliter. Non autem semper si ornet se ex levitate vel vanitate propter jactantiam 2-2, q. 169, 2, c. | Opus. 58, c° 7. * Pulchritudo 7, 13. Religio 81. Sacramentum 82.
- 7 Mulier potest ornare se licite, ut placeat viro suo. Non autem mulieres quae non habent virum, nec volunt habere, nec sunt in statu habendi 2-2, q. 169, 2, o. | Isa. 3, fi. | 1° Cor. 7, lect. 7, me° etc. * Sacrilegium 5.
- 8 Ornatus pretiosarum vestium, in ministris altaris, vel in constitutis in dignitate, non est peccatum: quia fit ad gloriam Dei, et non ad gloriam ipsorum 2-2, q. 169, 1, 2^m | Quol. 10, 14, o. | Matth. 11, prin°. * Sepultura 6. Temperantia 9.
- 9 Ars eorum quibus homo potest bene, et male uti, est licita, ut ars faciens ornatus, nisi forte inveniendū superflua, et curiosa 2-2, q. 169, 2, 4^m. Ars 50. * Christus 205. Terra 14, 25. Vestis o.
- 10 Quaelibet res pertinet ad ornatum illius loci in quo movetur, et non in quo quiescit 2, d. 14, 5, 6^m | d. 15, q. 2, 2, o.
- 11 Ornatus supremi caeli, primo ponitur in sacra Scriptura, secundo medii elementi, tertio infimi 2, d. 15, q. 1, 1, c. | Hebr. 4, lect. 1, me°.
- 12 Expositio literalis, figuralis, et moralis, octuplicis ornatus pontificis legalis, et quadruplicis ornatus sacerdotum 1-2, q. 102, 4, 6^m.
- 13 Expositio omnium ornatuum praelatorum, et ministrorum ecclesiae 4, d. 24, q. 3, 3, o.
- Orphanus. Usura 224.
- Orpheus fuit pulcherrimus concionator, ita quod ipse primus, bestiales ac solitarios homines ad civilitatem, et ad simul habitandum induxit, fuitque inter primos poetas theologos famosissimus. Meta. lect. 4, fi. | lib° 12, lect. 6, prin° | Anima. lect. 12, fi. 1. Poetica 3.
- Ortognium. Quadratum.
- Os. Adeps 3. Apertio 1. Blasphemia 14. Cete 9, 10. Clamor 2. Dolus o. Eucharistia 197. Excommunicatio 24. Exorcismus 12. Gratiarum actio 4. Haeresis 7. Ira 5. Laus 13, etc. Paulus 11. Pax 15. Peccatum 32, 33, 34, 70, 72, 220, 243. Psallere 1. Reptile 1. Scriptura 17. Subsaunatio. Testamentum 12. Verbum 17, etc. 34. Veritas 35. Vocale. Votum 5, 44. Vox o.
- 1 OSCULUM triplex: scilicet fraudis, libidinis, et sanctitatis. Rom. 16, lect. 1, fi. | 2° Cor. 13, lect. fi. me° | 1° Thes. fi. * Amplexus.
- 2 Osculum si sit principaliter causa libidinis, est peccatum mortale, si sit de mortali ex genere suo, non autem si sit de veniali, secundum suum genus 1-2, q. 74, 10, o. | 2-2, q. 154, 4, c. | Verit. q. 15, 4, c. | Ma. q. 15, 2, 18^m | Ephes. 5, lect. 1, fi. etc. * Impudicitia.
- 3 Osculum est signum pacis: per os enim in quo datur osculum, respiramus; et ideo dantes sibi mutua oscula, signum est quod uniant spiritum suum ad pacem 2° Cor. 13, lect. fi. me°.
- 4 OSEE propheta excusatur a fornicatione, quia debuit obedire praecepto Dei 1-2, q. 94, 5, 2^m | q. 100, 8, 3^m | 2-2, q. 104, 4, 2^m | 3^m | q. 154, 2, 2^m | 3, d. 37, 4, 3^m | Po° q. 1, 6, 4^m | Ma. q. 3, 1, 17^m | q. 25, 1, 5^m. * Prophetia 94.
- 2 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 100, 8, o. | 3, d. 37, 4, o.
- Ossa significant virtutes, praeclue interiores, et viros perfectos. Psal. 31, me° | Psal. 33, fi. * Apostoli 32. Elephas 5. Eucharistia 123. Homo 6. Individuum 21. Pars 45. Perfectio 81.
- Ostensio. Accidens 69. Admiratio 3. Affectio 5, 6, 7. Amor 67, 94. Angelus 57, 77. Apparitio o. Appropriatio 1, 10. Artifex 4, 5. Bartholomaeus. Christus 171. Claritas 10. Corporalia 4. Correctio 2, etc. Corripere. Damnatio 10. Demonstratio 4. Diapsalma. Doctrina 1, 14. Duplicitas 1. Expectatio 4. Falsitas 20. Fictio 1. Fides 93. Finis 84. Fortitudo 50. Gradus 3. Gratia 90. Habitus 28. Hypocrisis 2, 6. Incarnari 4, 18. Intellectus 220.

OTIOSUM

PARADISUS

- Judicium 71, 77. Juramentum 4, 8. Lex 28. Liber 16, 29. Liberalitas 8, 15. Loqui 4, 5. Lot 1. Maleficium 4. Martyrium 2. Miraculum 19, 48, 54. Missa 26. Moyses 3. Mundus 20. Oratio 90. Obstinatio. Paradisus 9. Paupertas 7. Poenitentia 60. Posse 3. Praedicare 14. Probatio o. Prophetia 87. Propositum 5. Resurrectio 46. Sabbatum 11. Sepultura 3, 10. Solertia 5. Speculum 3. Spes 81. Templum 4. Tentare 21, 23. Transfiguratio 1. Usura 96, 154, 196, 197, 184. Vestigium o.
- Ostentatio. Cantus 4. Hypocrisis o. Miles 9. Ostensio. Superbia 33. Usura 17. Vanagloria. Vita 30.
- Ostiarius habet expellere infideles a visione divinorum, et a coetu fidelium 4, d. 24, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m | q. 2, a. 1, q. 2, c. fi. | Cg. 4, c. 75. * Immunditia 1.
- Ostium ecclesiae, convenit soli Christo, quia importat auctoritatem principalem 3^a q. 8, 6, 3^m. * Animal 80. Scriptura 1. Virtus 235.
- 1 OTIOSUM verbum, est magis peccatum, quam factum otiosum 2, d. 40, 5, c. prin^o | 8^m. * Castitas 11. Delectatio 41.
- 2 Verbum otiosum quod plerumque est peccatum veniale, potest etiam esse peccatum mortale 1-2, q. 72, 5, 1^m fi. * Ignorantia 6. Inutile. Jocosum. Labor 2. Laus 21. Magnanimitas 18. Sabbatum 14, 15. Somnolentia. Tenebrae 3. Vanum. Verbum 22, 23.
- 1 OTIUM opponitur ordini rerum in suum finem, non autem ordini signi ad suum signatum 2, d. 40, 5, c.
- 2 Quod caret justa necessitate, et pia utilitate, secundum Gregorium, otiosum est. Ma. q. 2, 5, c. fi.
- Ovatio. Triumphus.
- 1 OVIS habet quatuor utilitates: scilicet quia immolatur, pascit, lac et lanam dat. Ideo furans ovem, quatuor reddit 1-2, q. 105, 2, 9^m. * Animal. 81. Malum 59, 68. Missio 26. Usura 218, 285.
- 2 Oves et hircos Aegyptii colebant, quia daemones in eorum figura apparebant 1-2, q. 102, 3, 2^m.
- 3 Ovis non habet auxilium a natura ad defendendum, ideo exposita est ad caedem. Psal. 48, fi. 6, prin^o.
- Ovum Haeresis 62. Jejunium 42. Nativitas 6.
- Oza erat tantum levita. Ideo percussit eum Deus, quia tetigit arcam, quod solis sacerdotibus licebat 2-2, q. 33, 4, 1^m | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 3, a. 3 | 3^m.

P

- P litera. Paulus 1.
- Pagatio. Tribulatio 4.
- Pacificatus. Adventus 6.
- Pacificus. Regere 14. Sacerdos 1. Sacrificium 33. Turtur 2.
- Pacisci. Anniversarium.
- 1 PACTUM duplex, scilicet pactum tacitum, vel pactum expressum. Ma. q. 13, 4, 13^m | Opus. 21, q. 4. * Foedus.
- 2 Pactum cum daemonibus initum, expressum vel tacitum, prohibetur primo praecepto decalogi 2-2, q. 122, 2, 3^m | 3, 4, c. * Paulus 19. Religio 19. Retributio 1. Superstitio 6. Testamentum 2, etc. Usura 64, etc. 214.
- Paganus. Agricultura 2. Fides 24, 59. Infidelis o. Infidelitas o. Lex 52, etc. 113. Mahometus. Matrimonium 120, etc. Passio 92. Religio 80. Templum 4, 6. Terra 2.
- Pagina sacra dicitur liber, propter septem: scilicet grandis propter grande contentum, signatus quantum ad visum, involutus propter multiplicem sensum, amarus propter laboris studium, dulcis quantum ad affectum, volans quantum ad intellectum, et vivificans quantum ad fructum. Isa. 8, prin^o. Lex. Theologia o.
- Palam. Contumelia 3. Prophetia 10.
- Palatium. Meretrix 1. Princeps 24.
- Pallidus. Timor 37.
- 1 PALLIUM succedit loco rationalis 4, d. 24, q. 3, 3, 5^m. * Consecratio 2.
- 2 Pallium significat torquem auream quam solebant accipere legitime certantes 4, d. 24, q. 3, 3, c. fi. | 7^m.
- 3 Pallium datur archiepiscopis, in signum privilegiatae potestatis, quae tamen est ejusdem generis cum potestate episcoporum 4, d. 24, q. 3, 3, c. fi. | 7^m.
- Pallae. Corporalia 1.
- 1 PALPABILE quodlibet est tangibile, et non e converso 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 6, c. * Apparere 9. Corpus 51.
- 2 Palpatio non pertinet ad tactum ut discretivus est contrarium, scilicet calidi et frigidi, et hujusmodi, sed ut est discretivus corporum solidorum 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 2, 2^m. * Haeresis 86.
- 3 Corpus dicitur palpabile ex duobus: scilicet ex qualitatibus tangibilibus, et quod resistat tangenti. Primum deficit ipsis caelis, secundum aeri 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 6, c.
- 4 Omne palpabile est corruptibile per naturam, licet sit incorruptibile per gloriam 3^a q. 54, 2, 2^m | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 2, 2^m | 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 6, c. | 1^m.

- 3 Sicut corpus gloriosum habet in potestate sua videri et non videri sine miraculo, sic et palpari 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 2, 1^m | 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 6, c. | 2^m.
- Palpebrae moderantur visum. Ideo significant discretionem, quae moderatur sapientiam humanam. Psal. 10, me^o.
- Palpitatio. Ira 50.
- Palpo. Damnum 3.
- Paludes. Baptismus 63.
- 1 PANIS forma substantialis, consequitur mixtionem farinae et aquae, et ipsam unctionem 4, d. 11, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m. * Accidens 69, etc. Animal 82. Buccella. Christus 198. Comedere 6. Corpus 68. Eucharistia 51, etc. 246. Fractio 1. Ordinatio 6. Pascha 1. Sacramentum 124. Sacrificium 34, 38. Successio 6. Verbum 70.
- 2 Conversio panum et multiplicatio eorum facta per Christum, fuit per additionem materiae noviter creatae 1^a q. 92, 3, 1^m | 3^a q. 44, 4, 4^m | 2, d. 18, q. 1, 1, c. | d. 30, q. 2, 1, c. | Matth. 14, me^o.
- 3 Immo fuit per conversionem materiae praejacentis, sicut et multiplicatio costae 2, d. 18, q. 1, 1, c. | L. fi. Costa 6.
- 4 Panis sacramentalis dat nobis quinque: scilicet culpa veniam, morti vitam, confirmat ad pugnam, confortat ad unam et facit praegustare ipsam gloriam. Isa. 4, me^o.
- Pannus. Eucharistia 56. Stratum 1. Usura 158, etc.
- 1 PAPA habet plenitudinem pontificalis potestatis, sicut rex in regno: sed episcopi assumuntur in partem solitudinis, quasi iudices, singulis civitatibus praepositi 2-2, q. 89, 9, 3^m | 3^a q. 72, 11, 1^m | 4, d. 20, a. 4, q. 3, c. | Quol. 4, 13, c. | Opus. 1, c. 65, etc. | Opus. 20, lib. 3, c. 26. * Absolvere 12. Apostoli 9. Baculus 2. Bigamia 9. Communicatio 6, 7. Concilium 3, 4.
- 2 Papa solos episcopos vocat fratres, alios autem vocat filios 4, d. 20, art. 4, q. 3, c. | 2^a Cor. lect. 1, me^o. * Confessio 31, 47, 91.
- 3 Papa potest abolere infamiam juris: sed dicitur non posse, quia aliquando non expedit. Vel intelligitur non posse, loquendo de infamia facti. Vel loquitur de infamia irrogata per iudicem civilem, sicut dicit Gratianus 2-2, q. 68, 4, 3^m. Accusatio 27. * Confirmatio 17. Decimae 17, 19. Dispensatio 8, etc. Ecclesia 13. Episcopus 7, 15, 17, 26, etc. Excommunicatio 12, 26, 30, etc. Fides 43, 44, 54. Haeresis 158. Ignorantia 33. Incendiarius. Indulgentia 12, 29. Judicium 37, etc. 56.
- 4 Erroneum est, dicere papam vicarium Christi, non habere universalis ecclesiae primatum 1^a q. 112, 2, 2^m fi. Opus. 1, c. 65.
- 5 Sub esse papae, est de necessitate salutis. Opus. 1, c. 66. * Juramentum 30. Legatus o. Legitimitas. Leo 1. Martyrium 12. Obedientia 40. Ordo 50, 88, 93. Parochialis. Pastor. Paulus 8. Potestas 8, etc. Religio 83.
- 6 Quilibet rex christianus tenetur subijci papae, sicut Christo. Opus. 20, c. 14 | Lib. 3, c. 10. * Schisma o. Sedes.
- 7 Leo papa propria sponte se subdidit iudicio imperatoris, et Christus hominibus 2-2, q. 64, 5, 2^m | q. 67, 1, 2^m.
- 8 Dominus papa, pro necessitate unius patriae, potest accipere subsidium ab aliis partibus mundi. Cujus ratio est, quia ecclesia est sicut unum corpus. Videmus autem in corpore naturali, quod natura quando deficit virtus in uno membro, subministrat ei humores et virtutes accipiens ab aliis membris 2^a Cor. 11, lect. 2, fi. | Phil. 4, lect. fi. fi.
- 9 Bona ecclesiae sunt papae aliquo modo, non autem omni modo 4, d. 25, q. 3, 3, 2^m. * Sylvester o. Symbolum 3, 10.
- 10 Papa scribens mulieribus dicit, Dilectis in Christo; viris autem simpliciter dicit, Dilectis filiis 1^a Tim. 4, fi. * Simonia 15, 41. Studium 6. Suffraganeus. Vicem. Votum 57, 75, 76, 79, etc.
- Papyrus est genus junci, de quo fiebant capsellae ad portandas literas: vel arundines tam magnae, quod de eis fiebant naves, ut legitur in historia Alexandri, a pyr, quod est ignis. Isa. 18, prin^o.
- Par. Absolvere 8. Adjurare 4. Adulterium 4. Affinitas. Albedo 2. Amor 108. Benefacere 4. Caelum 87. Ceteris. Compar. Contrarium 19. Christus 13. Divortium 2. Eleemosyna 24. Oratio 42. Paulus 16. Peccatum 254. Relativum 9, 10. Usura 191, 281, 284. Votum 60.
- 1 PARABOLA est sententia, habens obscuram similitudinem 1^a q. 1, 10, 3^m | Quol. 7, 14, c. | Psal. 48, prin^o.
- 2 Parabola est sermo similitudinarius, qui aliud dicit, et aliud significat. Isa. 14, prin^o. * Docere 4. Metaphora o. Prophetia 57. Sensus 48.
- 1 PARADISUS triplex: scilicet terrestris, caelestis, et spiritualis, idest visio Dei 1^a q. 102, 1, b. | 2-2, q. 175, 3, 4^m | 3, q. 52, 4, 3^m | 3, d. 18, a. 6, q. 2, 1^m | d. 22, q. 2, a. 1, q. 3, 3^m | 4, d. 20, L. me^o | Verit. q. 18, 1, 15^m.
- 2 Paradisus terrestris, est locus corporeus in oriente, ut in nobilissimo loco, et interpretatur ortus 1^a q. 102, 1, o. | 2-2, q. 84, 3, 3^m | 2, d. 17, q. 3, 2, o. | 3, d. 9, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m. * Anima 125, etc. 134, 214. Apertio o. Ascendere 15, 17. Baptismus 154, 155, 159, 166. Clausio. Confessio 56. Flumen 2. Gladius 1.

PARS

- 5 Et est locus conveniens habitationi humanae, quia habet aerem temperatum et tenuissimum, et plantas semper floridas 1^a q. 102, 2, o. | 4, c. | 2, d. 29, 5, c. | Opus. 3, c. 192. * Elias 4. Haeresis 107 Maria 58, 61.
- 4 Et est vicinus terrae, secundum situm. Sed dicitur pertingere ad globum lunae, secundum similitudinem, quia in eo est perpetua temperies aeris 1^a q. 102, 1, 1^m | 2, d. 17, q. 3, 2, 2^m. * Meritum 110. Peccatum 353. Poenitentia 97.
- 5 Heva facta est in eo, sicut etiam fuissent filii, nisi parentes peccassent. Non autem Adam factus est in eo, sed postea positus est in eo 1^a q. 102, 4, o. * Purgatio 9. Sanguis 15. Transfiguratio 3.
- 6 Animalia bruta non habitant ibi, sed dispositione Dei adducta sunt ad Adam in paradiso: serpens vero, operatione diaboli 1^a q. 102, 2, 2^m | 2, d. 17, q. 3, 2, 1^m.
- 7 Adam convenienter est ejectus de eo, propter peccatum 2-2, q. 161, 2, o. | 2, d. 29, 5, o.
- 8 Per peccatum hominis clausa est janua paradisi terrestris, in signum clausionis Januae paradisi caelestis 3^a q. 49, 5, c. | 3, d. 18, a. 6, q. 2, 1^m. Clausio.
- 9 Paradisus terrestris non est frustra post peccatum hominis, quia ostendit bonitatem Dei, et damnum peccati primi hominis 1^a q. 102, 2, 3^m | 2-2, q. 164, 2, 4^m | 2, d. 29, 5, 1^m.
- 10 Paradisus terrestris non potest adiri, propter impedimenta montium, vel marium, vel aestuantis regionis. Ideo [non potest a nobis cognosci, nisi per revelationem Scripturae 1^a q. 102, 1, 2^m | 3^m | 2-2, q. 164, 2, 5^m | 2, d. 47, q. 3, 2, 3^m.
- Paramenta. Eucharistia 161.
- Parare. Abdicatio. Abraham 5. Confessio 53. Consilium 12. Decimae 12. Daemon 70. Dispositio o. Eucharistia 192, 200, 201, 202. Fides 132. Gratia 39, 40, 93. Gula 4. Joannes 5. Judicium 45. Maria 29. Perfectio. Sanctus 8. Satrapae. Usura 76, 194, 243, 284. Virginitas 22.
- Parasceve. Tunc non consecratur Eucharistia, quia significat passionem Christi, quae tunc celebratur: tamen a sacerdote sumitur corpus Christi sine sanguine, propter periculum ne effunderetur, si reservaretur 3^a q. 83, 2, 2^m | 4, d. 12, q. 3, a. 2, q. 2, 3^m | d. 13, q. 1, a. 2, q. 3, 2^m.
- Parcere. Baptismus 208. Crucesignatus 1. Misericordia 25. Oratio 102. Peccatum 223. Religio 43. Tribulatio 23.
- Parcitas. Avaritia 13. Temperantia 9.
- Parentes. Accusatio 16, 17. Aequivalens. Amor 114, 115, 123. Angelus 487. Anima 80, etc. Assimilatio 14, etc. Baptismus 127, 128, 140, 141, 142, 146, 151. Barbarus 2. Benefacere 4. Beneficium 6, 10, etc. Ciconia 2. Conceptio 32. Conservatio 13. Daemon 53, 54, 55, 56. Derisio 1. Filiatio 1, etc. Generatio 39, etc. 49. Honor 10, etc. 27, 33, etc. Idem 8. Illegitimus 1, 3, etc. Imaginatio 9. Imago 4, 40. Lex 46. Maria 3, etc. 10, 11, 12, 13. Matrimonium 35, 40, 42. Misericordia 18. Mors 7, 21. Nativitas 23. Necessitas 32, 33. Obedientia 19. Paradisus 5, 8. Pater o. Peccatum 301, 323, 324, 328, 333, 337, 343. Pietas o. Poena 38, 55, 81. Puer 4, 16. Raptus 1, etc. Religio 8, 52, 53, 57, 73, etc. Restitutio 8. Salvati 5. Sanctificatio 2. Stuprum o. Usura 60, 183, 261. Votum 32, etc.
- Parere, idest obedire. Confessio 53. Contumax. Excommunicatio 29. Obedientia o.
- Parere, idest partum edere. Campsoria 8. Delectatio 28. Dolor 42. Familiaritas 2. Generatio 62. Haeresis 97. Innocentia 16, 17. Lia. Maria 31, 43, 57. Mutuum 4. Partus. Praedestinatio 42. Usura 6, 19, 22, 27, 28, 35, 54, 226. Virginitas 13.
- Paries. Prophetia 56.
- Parificari. Assimilatio 1, 3. Christus 125.
- Parisiensis. Campsoria 1.
- Parochia. Campsoria 5. Usura 194.
- Parochialis. Sacerdos proprius non solum est sacerdos ecclesiae parochialis, sed etiam episcopus vel papa, ad quos etiam magis pertinet cura ejus, quam ad sacerdotem parochialem. Opus. 19, c. 4. Beneficium 20, etc. Cura o. Curatus. Eucharistia 222. Forus 2.
- Parochianus. Confessio 65, etc. 73, etc. Decimae 23. Episcopus. 3. Excommunicatio 12. Forus 2. Haeresis 78, etc. Plebanus. Religio 43, 104.
- 4 PARS. Partes sunt in quas materialiter dividitur totum 3^a q. 90, 1, c. * Accidens 121.
- 2 Totum non est suae partes, sed ex suis partibus 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m | L. prin^o | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m.
- 3 Oppositum videtur dicere 1^a q. 85, 3, 2^m.
- 4 Pars triplex: scilicet integralis, subjectiva, et potentialis. Et similiter totum triplex: scilicet integrale, universale, et potestativum 1^a q. 76, 8, c. | q. 77, 1, 1^m | 1-2, q. 54, 4, 2^m | 2-2, q. 48, c. | q. 120, 2, c. | q. 128, c. | q. 143, c. | 3^a q. 99, 2, 3, c. | 1, d. 3, q. 4, 2, 1^m | 2, d. 9, 3, 1^m | d. 44, q. 2, 1, 3^m | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | q. 3, a. 1, q. 1, c. | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, c. | Spiritu. 14, 2^m | Anima. 10, c. | Quol. 10, 5, c. | Isa. 1, prin^o.
- 5 Partes subjectivae, non sunt de perfectione totius universalis,

PARS

- sed est perfecte in qualibet ejus parte perfecta ratio ejus simul et aequaliter 3^a q. 90, 3, c. | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, 6, 1.
- 6 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 54, 3, 2^m | q. 55, 4, 2^m | 2, d. 27, 2, 2^m | Virt. q. 1, 2, d.
- 7 Pars integralis duplex: scilicet essentialis, et quantitativa 1^a q. 8, 2, 3^m | 3^a q. 90, 2, c. | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, c. | Cg. 2, c. 71.
- 8 Partes substantiae, duplices: scilicet secundum quantitatem, et secundum rationem. Primis convenit fieri, et nasci, et subsistere in potentia vel in actu, non autem secundis 3, d. 8, 2, 1^m. * Agere 28. Amor 102. Angelus 28, 42, 73, 80, 105, 127, 223, 233, 449, 581. Anima 16, 17, 30, 31, 52, etc. 107, 118, 146, 227, 238, 231, 275, 303, 339, 348, 349, 359. Animal 14, etc. 37, 68.
- 9 Partes continui, ante divisionem habent esse in potentia tantum, sed post divisionem habent esse in actu 4, d. 10, art. 3, q. 3, 1^m.
- 10 Divisio potentialis, facit plures unius corporis partes; divisio autem actualis, facit plura corpora. Quol. 1, 21, c. * Austeritas. Causa 90. Esse 5, 9. Essentia 2, 9. Forma 7, 28, 41. Genus 27, 28, 29. Hoc aliquid. Individuum 16, 30. Materia 9, 16, 17, 38, 51.
- 11 Partes essentialis, semper sunt diversarum rationum. Et habent ordinem naturae, et quandoque etiam temporis 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, c.
- 12 Partes essentialis naturaliter, sunt materia et forma; sed logice, sunt genus et differentia 3^a q. 90, 2, c. | Anima. 10, c.
- 13 Partes speciei dicuntur, inquantum participant formam et proprietates speciei; sed dicuntur partes materiae, inquantum sunt ex materia. Ideo sunt eadem secundum rem, et differunt ratione 1^a q. 119, 1, 2^m | 2, d. 30, q. 2, 1, c. | 2^m | 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 4, c. | q. 5, 2^m.
- 14 Partes ut speciei, semper manent; sed ut materiae, semper fluunt et refluunt 1^a q. 119, 1, 2^m | 2, d. 30, q. 2, 1, c. | 2^m | 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 4, c. | q. 5, 2^m. * Animal 14, etc. Apostoli 15. Bonitas 7, 39, etc. Civitas 5.
- 15 Partes quantitatis sunt partes materiae 3^a q. 90, 2, c. * Definitio 27, 37, 47, 48, 49, 50, 51. Divisio 14.
- 16 Ubique est multitudo ex parte materiae, ibi est ratio partium 3^a q. 90, 1, c. * Genus 27, 28, 29. Individuum 16, 30.
- 17 Aliqui per partem speciei, vel per carnem secundum speciem intellexerunt id quod primo accipit speciem humanam, quod sumitur a generante, et hoc dicunt semper manere 1^a q. 119, 1, 2^m. * Motus 18, 33, etc. 74, 75. Peccatum 107, 304, 404.
- 18 Sed hoc est contra intentionem Philosophi dicentis, quod sicut in unoquoque habentium speciem in materia, ita et in carne hoc est secundum speciem, et illud secundum materiam 1^a q. 119, 1, 2^m. * Persona 15. Poenitentia 6, 7, 79, etc. Praedicari 11, etc. 29, 36.
- 19 Situs partium diversarum specierum et essentialium, aufert identitatem earum et totius, non autem in homogeneis ut sunt caro et ossa in homine, et partibus accidentalibus, ut sunt capilli et ungues 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 3, o.
- 20 Omnis pars est propter totum, et quolibet individuum est propter suam speciem 1^a q. 65, 2, c. | q. 70, 2, c. | 1-2, q. 90, 2, c. | 2-2, q. 62, 2, 5, c. | q. 65, 1, c. | Cg. 3, c. 64, 9^m | 112.
- 21 Omnis pars est propter suum actum, et pars ignobilior est propter partem nobiliorem, sicut sensus propter intellectum et pulmo propter cor, et omnes partes sunt propter perfectionem totius, sicut et materia propter formam. Partes enim sunt quasi materia totius 1^a q. 65, 2, c. | q. 70, 2, c.
- 22 Una pars est in potentia ad aliam, sicut materia ad formam, vel omnes sunt in potentia respectu totius 1^a q. 3, 7, c. | Phy. 2, lect. 5, fi.
- 23 Immo omnes partes dicuntur in potentia esse in toto, non respectu totius, sed ut per se sint actu. Meta. 7, lect. 13, fi.
- 24 A parte totum intelligit propheta, secundum regulam Tyconii. Isa. 7, fi.
- 25 Bonum totius est finis cujuslibet partium ejus, et bonum commune est finis singularum personarum in communitate 2-2, q. 58, 9, 3^m | q. 65, 1, c.
- 26 Bonitas cujuslibet partis, est in proportionem ad suum totum. Nec totum potest bene consistere, nisi ex partibus sibi proportionatis 1-2, q. 92, 1, 3^m | 2-2, q. 47, 10, 2^m.
- 27 Partes sunt priores toto originaliter: sed complete, est e converso 3, d. 2, q. 2, a. 1, q. 3, c. * Artifex 3.
- 28 In quolibet toto, necesse est esse unam partem principalem, et praedominantem, et formalem, a qua totum unitatem habet 2-2, q. 49, 6, 1^m. * Caelum 23, 24, 33, 34, 146, 147. Civitas 5. Claritas 8. Duratio 5. Epiikia 1, 3, 4.
- 29 Partes totius non habentis unitatem, nisi unitatem ordinis, habent propriam operationem, quae non est totius, ut multitudo civilis, vel domestica, non autem in aliis. Ethic. lect. 1, prin^o. * Fervor 2, etc. Finis 76. Sanguis 2, 3, 9, etc. Separatio 1, 2.
- 30 Partibus potentialibus adest totum, secundum totam essentiam ejus: non autem partibus integralibus. Immo repugnat rationi eorum 3^a q. 90, 3, c. | Quol. 10, 5, fi. * Situs o. Ubi 2.

PARS

- 51 Omnes partes integrales habent aliquem ordinem, scilicet vel ordinem situs, vel virtutis, vel temporis 3^a q. 90, 3, 3^m | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, c.
- 52 Una pars integralis potest continere totum virtualiter, sicut fundamentum totum aedificium: non autem essentialiter 3^a q. 90, 3, 2^m.
- 53 Pars et totum semper pertinent ad eandem scientiam, nisi in habentibus solam unitatem ordinis. Ethic. lect. 1, prin^o.
- 54 In successivis, ex qualibet parte potest concludi totum, quod de nulla parte praedicatur 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m.
- 55 Universalius est totum et pars, respectu minus universalis 1^a q. 85, 3, 2^m. * Adoptio 7. Adoratio 8, 22.
- 56 Oppositum videtur dicere a simili. Phy. 2, lect. 5, fi. * Aer 1, 2, 10. Affabilitas 3. Affectio 1. Agens 107. Agere 28. Agonia 2. Alteratio 12. Amazones 1. Andragathia. Angelus 28, 42, 78, 80, 105, 127, 233, 449, 507. Anima 30, 31, 52, etc. 60. Animal 17, 18, 37, 68. Apostoli 15. Appetitus 49. Arithmetica 1. Articulus 2. Artifex 3. Asperum. Assumere 43, etc. Audacia 13. Aureola 6, 14. Baptismus 142, 238, 240, 241. Bonitas 7, 39, etc. 57, 177, 202, 206. Causa 90. Cautela. Caelum 18, 23, 30, 33, 34, 122. Caiphas. Certitudo 14. Charitas 81, 89, 107. Circumcisio 12. Civitas 5. Claritas 8. Clementia 12. Cogitatio 3. Cogitativa 2. Cognitio 17, 37, 49, 77. Color 1. Compositio 11. Confessio 15, 62. Con-junctio 10. Consideratio 2. Contemplatio 8, 9, 16. Continentia 8, 9. Contritio 10, 11, 29, 35. Copulativa. Cor 6. Corpus 4, 5, 53. Corruptibile 4. Crux 5.
- 57 Totum denominatur a proprietate partis, quando proprietas non potest convenire nisi illi parti 3^a q. 16, 8, c. | 3, d. 11, 2, 4^m | 3, c. | d. 21, q. 1, 3, 5^m | Unio. 3, c. fi. | Opus. 39, c^o 5. * Decima 8. Definitio 37, etc. 20. Delectatio 23, 67. Desperatio 14. Diaconissa. Dialectica 3. Differentia 10. Diluvium. Disciplina. Dispositio 3, 4. Distantia 3, 4. Distinctio 16. Diversitas 11. Divisio 2, etc. 14. Dolor 5. Domus 2. Dubitatio 1. Electio 29. Elementum 24. Eleemosyna 7, 9.
- 58 Nulla pars separata a toto, habet perfectionem naturae. Spiritu. 2, 5^m. * Aequitas 1. Aestimativa 2. Epiikia 1, etc. Esse 5, 9. Essentia 2. Eucharistia 75, 81, 116, 126. Eupsychia. Eustochia. 1. Eutrapelia. Exclusio 5. Expellere. Fervor 2. Fides 146. Fieri 20, 21. Finis 76. Finitum 3. Forma 7, 28, 41, 43, 139, 140, 141, 144. Fortitudo 1, 2, 8, 9, 16, 27, 34, 35. Fractio 4. Fructus 14. Generatio 7, 11, 27, 33. Genus 3, 27, 29, 33. Phantasia 1, 4.
- 59 Partium integralium quantitatis, quaedam sunt ejusdem rationis, ut in homogeneis, quaedam vero diversarum rationum, ut in heterogeneis 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 1, a. 1, q. 3, c. | d. 44, q. 1, a. 1, q. 3, o. * Geometria 3. Habitus 40, 55, 60. Hoc aliquid. Homo 1, 3, 33. Honor 23. Humidum 1. Humor. Ignorantia 2, 32. Illegitimus 1. Imaginatio 3. Imaginativa 5. Iratio 9, 39. Imparare 3. Imprudentia 2. Incommunicabilitas. Individuum 6, 7, 30, 35.
- 40 Partes totius heterogenei, earent forma totius, ut multitudo, non autem in homogeneis, ut continuum 1, q. 11, 2, 2^m.
- 41 De ratione totius sunt duo: scilicet quod esse ejus causetur a partibus, et quod sit esse omnium, quia partes non habent proprium esse 3, d. 6, q. 2, 3, c. * Hypostasis 4. Indivisibile 1. Infinitum 25, 27. Intellectus 56. Intentio 6. Interpretatio 3. Ira 13. Joannes 20. Justitia 1, 12, etc. 16, 19, 20, 23, 38, 43. Justificatio 1. Justus 3, 4, 10. Legatus 1. Lenia. Levitae. Legispositiva 3. Lex 35. Liberalitas 19, 20. Libertas 3. Logica 3, 5. Luciditas 1. Luna 6. Malum 9, 13. Maria 6. Materia 9, 16, 17, 38, 49, 51. Matrimonium 72. Memoria 1, 10. Meritum 37, 87.
- 42 Esse totius, non est esse alicujus partis ejus 1-2, q. 4, 5, 2^m. * Metaphysica 15, 22, 23, 24. Miraculum 9.
- 43 Immo esse totius, est esse omnium partium ejus 3, d. 6, q. 2, 3, c. * Misericordia 39.
- 44 Destructo toto, vel desinit pars esse omnino, vel habet aliud esse; quia esse totius, non est esse alicujus partis, praeter esse animae rationalis 1-2, q. 4, 5, 2^m. * Missa 2, 27. Modestia 5, etc. Moralis 3. Mors 17, 32, 46. Motus 10, 18, 21, 31, 33, 74, 75. Mundus 8. Mutatum. Necessitas 8. Nomen 10. Numerus 11, 23. Obedientia 3. Objectum 10. Operatio 41. Opinio 1, 4. Oratio 10. Ordo 10. Papa 1, 4, 8. Participare o. Passio 23, 61. Peccatum 304, 402. Poena 63, 99. Poenitentia. Per. Perfectio 12, 26. Perseverantia 8. Persona 15. Physica 4, 5. Pietas 18, 19. Planetae 3. Politia 2. Politica 2. Positio. Praeceptum 111, 113. Praecipitatio 1. Praedestinatio 7. Praedicari 12, 13, 15, 16, 29. Praevaricator 1. Primitiae 2. Principatus 6. Processio 16. Producere 3.
- 45 Partes quae sunt actu in toto, oportet esse quantitatis determinatae, ut caro, os, et nervi in animali, non autem partes in potentia, ut sunt partes continui. Phy. lect. 9, meo. * Christus 45, 47, 178. Propositio 11, 15. Prudentia 148. Quantitas 4, 12. Ratio 41. Rectitudo 6. Restitutio 2, 17. Resurrectio 19. Sanitas 7. Satisfactio 10. Scientia 41. Seditio 1, 2. Semen 2, 14. Senarius 2, 4. Sententia 2. Separatio 1. Significatio 7, 10, 11. Symbolum 11. Simpliciter 2. Sinistrum 2, 4. Stadium 3. Sternutatio. Substantia 6, 14. Tabernaculum 4. Tactus 6, 14. Temperantia

PARTICIPARE

- 3, 8, 9, etc. 13. Templum 9. Tempus 31. Terra 3. Testis 12. Totum o. Traductio 2. Tractare 2. Transumptio. Ungues. Unitas 26, 40. Usura 13, 165, 207, 208, 259, 261, 266. Utile 1. Veritas 53. Vertex. Vestigium 5. Virilitas. Virtus 27, 175, 228. Voluntas 82.
- 46 In divinis est ratio totius et partis, secundum rationem tantum 1^a q. 30, 1, 4^m | 1, d. 19, q. 4, o. | L. 2, prin^o | d. 25, 1, 2^m fi. | 3, d. 6, q. 2, 3, 4^m | Dio. 2, prin^o. * Agonia 2. Alteratio 12. Amazones 1. Expellere. Fortitudo 16, 27.
- 47 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 3, q. 3, 2, c. fi. * Christus 44, 45, 47. Imperare 3. Joannes 20. Meritum 37, 87. Praevaricator 1. Prudentia 1, 48.
- 48 In Deo est ratio habentis partes, ut ratio senarii et partium ejus: non autem aliquid habens partes. Quol. 8, 1, 4^m.
- 49 Pars animae dicitur dupliciter: scilicet potentia animae, et pars potentiae ejus 3^a q. 46, 7, c. | Verit. q. 15, 2, 2^m.
- 50 Partium potentialium, una includit in se vim omnium aliarum 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, c.
- 51 In quantitate virtutis, non est ratio totius, nec partis integralis 1, d. 19, q. 4, 1, 1^m. Parsimonia. Jejunium 31. Partiale. Affectio 1, 3. Christus 178. Participare 1. Poena 12. Partialitas. Angelus 42. De 5. Expellere. Sacramentum 24. Particeps. Usura 266, 272.
- 1 PARTICIPARE nihil aliud est, quam aliquid ab alio partialiter accipere. Meta. lect. 10. prin^o | Cae. 2, lect. 18, meo. * Accedere 2. Accidens 84. Actio 15, 31. Adoptio 2. Agens 34. Agilitas 4. Amor 19, 85. Analogia 2. Angelus 209, 210, 261, 390, 546, 611, 617. Anima 130, 311, etc. 323. Animal 51. Appetitus 25, 78, 87, etc. Augmentum 13, 15, etc.
- 2 Aliquid participat aliquo tripliciter: scilicet realiter, intentionaliter, et subserviando. Col. lect. 4, fi. * Aureola 14.
- 5 Participari aliquid, dicitur dupliciter: scilicet vel illud quod est de substantia participantis, ut genus, vel non de essentia ejus, ut ens, Quol. 2, q. 2, 1, c. * Baptismus 156, 184, 187. Beatitudo 58, 84, 85, 96. Beatus 2.
- 4 Immo ens est de ratione participantis, et omnis entis 1-2, q. 91, 2, c. | 1, d. 19, q. 5, 2, 1^m | Meta. 4, lect. 1, prin^o. * Bonitas 3, 6, 7, 24, 92, 185, 186. Causa 41. Character 13, 19. Charitas 16, 18, 55, 146.
- 5 Aliquid participatur tripliciter: scilicet primo ut accidens a subiecto vel forma a materia; secundo ut superius ab inferiori: tertio ut causa ab effectu. Et sic esse aliquid participat. Non autem primo vel secundo modo. Hebdo. lect. 2. * Caiphas. Caelum 7, 9, 64, 97, 157. Certitudo 9, 11. Cognitio 56. Communicabile o. Communicatio o. Communicativus. Communio. Convenientia o. Corpus 43. Damnum 3. Deitas 1. Denominatio 3. Deus 13, 42, 331. Diaconissa.
- 6 Quod participatur, non praedicatur per se de participante. Hebdo. lect. 3 | Meta. 7, lect. 3, fi. etc. Differentia 11. * Aestimativa 2. Dolabrum. Dominatio 1. Dominicus 1. Electio 18. Ens 27. Episcopus 11. Esse 10, 29, 33, 35, 36.
- 7 Omne participatum a superioribus in inferiora, et omne superius, est ut formale respectu inferiorum 1^a q. 71, 3, 4^m | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, 2^m | Poster. lect. 16, meo | Libo. 2, lect. 7, prin^o | Lect. 8, prin^o | fi. * Aeternitas 17, 29, 37. Eucharistia 168, 183.
- 8 Oppositum videtur dicere a simili. Phy. 2, lect. 5, meo. * Aevum 1, 2. Excommunicatio 24, etc. Expectatio 3. Experientia 4. Forma 3, 135. Genus 12, 13. Gratia 19. Habere 6. Habitus 60, 65.
- 9 Omne participans comparatur ad participatum ut potentia ad actum. Quol. 3, 20, c. * Haeresis 42. Honor 27. Imprudentia 2. In 22. Inobedientia 2. Intellectus 126. Iudicium 17. Lectoratus 7. Lex 2, 31, 62, 72, 77.
- 10 Omne participans est in potentia. Ideo non potest convenire sibi esse, quia esse est actus: sed convenit ei quod est. Cg. 1, c^o 3. * Magis 1, 2, 3, 4, 5. Magnanimitas 3. Malum 3. Maria 32. Martyrium 16, 17. Membrum 3, 10. Metaphora 3. Miraculum 36.
- 11 Omne quod est tale per participationem, subditur ei quod est tale per essentiam et universaliter 1^a q. 96, 1, c. * Nigredo. Nobilitas 6. Nomen 34, 38, 61. Obedientia 42, 43. Occidere 21. Officium 2. Operatio 30. Pars 13. Participium. Passio 42. Praedicari 23. Prudentia 38, 69. Pulehritudo 10. Puritas 2. Ratio 6.
- 12 Omne participans et omne participatum, est posterius eo quod est illud per essentiam 1^a q. 3, 8, c. | fi. | Cg. 1, c^o 22, fi. | 38. * Resurrectio 21. Sacerdos 13, 19. Sacrificium 9. Sapientia 1. Scientia 157. Securitas 1. Sensu 30, 44. Sigillum. Similitudo 4, etc. Synderesis 4. Univocum 3. Verum 3. Virtus 207, 218, 254. Vita 9.
- 13 Omne quod est tale per participationem, causatur ab eo quod est tale per essentiam 1^a q. 8, 1, c. | q. 44, 1, c. | 1^m | q. 61, 1, c. | q. 75, 5, 1^m | q. 79, 4, c. | Cg. 2, c^o 13 | Po^a q. q. 3, 5, 6, c. | Ma. q. 3, 2, c. | Opus. 3, c^o 124 | Ephes. lect. 1, meo.

- 14 Creaturae participant bonitatem Dei, non quidem secundum partem, sed secundum similitudinem et imitationem 1^a q. 75, 5, 1^m | 2, d. 17, q. 2, 1, 6^m. * Christus 54, 175. Voluntas 3, 4, 83. Votum 75.
- 15 Per participationem nihil dicitur de Deo. Cg. 1, c^o 32, 5^m.
- 16 Sed tantum essentialiter et non per participationem, dicitur aliquid de Deo. Cg. 1, c^o 32, 5^m | 6^m | 38 | 39, 3^m | 45, 3^m | 60, 3^m | Libo 2, c^o 8, 2^m | Anima. 6, 2^m.
- Participium. Ens 21, 37. Praedestinatio 30. Praedicari. Prae-ritum 3. Tempus 41. Verbum 77, 88.
- Particula. Articulus 2. Eucharistia 183.
- Particulare dicitur, quia in eo particulatur natura communis, secundum virtutem essendi in pluribus, non autem secundum rationem ejus 1, d. 23, 2, 4^m. * Abrenuntiatio. Actus 36. Aestimatio 1, 2. Aestimativa 3. Agens 49, 103. Agibile. Amor 93, 94. Angelus 394, 575, 577, 585. Anima 176. Appetitus 59, 65, 81, 91, 92. Ars 48. Artificiale 5. Bellum 1. Bonitas 28, 47, 98, 148. Causa 82. Caerimonia 6. Christus 40, etc. 54, 78. Cogitativa 1, 2, 3, 4. Cognitio 48, etc. Conclusio 5, 6. Confessio 40, etc. 82. Consequentia 3. Consideratio 3, 4. Contrarium 7. Corruptio 15. Creatura 24. Cura 7. Daemon 3, 44. Defectus 22. Deus 112, 113, 124, 132, 271, 336, 337, 338. Differentia 9, 16. Doctrina 9, 10.
- Enuntiatio 3, etc. Episcopus 21. Error 3. Exilium. Experientia 2, etc. Femina 3. Fides 63. Fieri 3, 5. Finis 115. Fortitudo 20, 40. Haeresis 11. Idea 33, 89. Ignorantia 22, 30. Imaginativa 3. Incontinentia 7. Individuum o. Intellectus 37, 38, 48, e c. 79, 82, 88, 100, etc. 128, 142, 153, 165, etc. 178, 287. Jesus 2, 4. Judicium 2, 17, 31, 32, 54, 55, 73. Justitia 2, 38, etc. 43. Justificatio 1. Legislator 5. Lex 33, 35, etc. 62, 140, 156, 171, 173. Liber 18, 21, 24, etc. Metaphysica 2, 8, 25, etc. Mors 18, 22. Natura 24, etc. Naturale 7. Obedientia 37. Objectum 10. Odium 8. Operatio 10, etc. 16. Particulatum. Peccatum 136, 137, 139, 143, 146, 149. Persona 3, etc. Potentia 43, 53. Praeceptum 41. Praedicari 5, 31, etc. 37. Privatio 23. Providentia 58, 54, 55. Prudentia 32, 82. Ratio 14. Religio 69. Resolutio. Rixa 1. Sacramentum 69. Scientia 2, 13, 27, 47, etc. 98, etc. 129, 130, 133. Sensibile o. Sensualitas 7, 8. Sententia 1. Syllogismus 5, 6. Synderesis 8. Singulare. Substantia 1, etc. Suppositum o. Umbra 1. Universale 1, etc. 15, etc. Univocum 3. Usia. Usura 29, 192. Usus 13. Utile 5, 6. Vendere 3, 18. Virtus 41. Vita 84. Voluntas 78, 79, 80. Votum 75.
- Particulatum. Angelus 259.
- Partim. Angelus 125, 126. Donum 11. Forma 61. Naturale 7. Possessio 9. Praeceptum 47.
- Partus. Generatio 62. Haeresis 97. Innocentia 16, 17. Maria 57. Usura 27, 49, 54, 207, 225.
- Parvificentia est vitium oppositum magnificentiae. Et est circa magnos sumptus. Ideo est minus vitium quam illiberalitas 2-2, q. 135, 1, o. * Apirocalia. Banausia.
- 1 PARVIPENSIO habet tres species: scilicet despectum, impedimentum voluntatis, et contumeliam 1-2, q. 47, 2, c.
- 2 Signa parvipensionis sunt quatuor: scilicet oblivio, denuntiatio mali, gaudium de malo, et impedimentum voluntatis 1-2, q. 47, 2, 3^m. * Ira 36, etc. Tentare 9. Vilificatio.
- Parvitas. Peccatum 27. Spes 44. Subtilitas 1.
- Parum. Augustinus 2. Aurora. Baptismus 6. Corpus 63. Eucharistia 59. Experientia 5. Forma 117. Generatio 47. Invidia 11. Ira 24. Judicium 87. Leo 2. Magnanimitas 12. Medicum. Mortuus 2. Princeps 7. Rarum 1. Scientia 129. Soporari. Spes 35. Sponsalia 6. Visio 20. Vita 10.
- 1 PARVULI habent quatuor conditiones, quae omnes in Christo parvulo excellentissime inveniuntur: scilicet puritas, humilitas, amabilitas, et placabilitas. Opus. 60, c^o 2. * Missa 26. Oratio 87. Puer o.
- 2 Christus dicitur parvulus quadrupliciter: scilicet natiuitate propter aetatem, possessione propter paupertatem, corde propter humilitatem, et morte propter mortis utilitatem. Isa. 9, meo. * Sanctificatio 2.
- 1 PARVUS dicitur aliquis tripliciter: scilicet aetate, humilitate, et sensu. Hebr. 2. lect. 3, fi. | c^o 5, lect. 2, fi. * Anima 349. Animal 27. Audacia 19. Baptismus 51, etc. Charitas 77, 102. Ciminilis. Contritio 30. Corpus 48. Densitas 1.
- 2 Parvus tripliciter dicitur: scilicet abjectus, humilis, et simplex. Matth. 11, fi. c. * Christus 202. Deus 32. Doctrina 16. Eleemosyna 19. Eucharistia 125. Ibices. Ira 17. Magnanimitas 10, 13. Magnes 3. Majus. Maledicere 2. Malum 22. Mercurius 1. Meritum 55, 81. Minimum. Oblatio 16. Piscis 3. Simonia 8, 41. Usura 52. Vindicatio 3.
- 5 Omne parvum est magnum relative, et non e converso, et omne minus est majus, et non e converso 1, d. 19, q. 3, 1, 2^m. Oppositum videtur dicere, quia etiam magnum dicitur ad aliquid, quod est esse majus. Cac. 3, lect. 3, fi.
- 1 PASCHA dicitur quadrupliciter: scilicet agnus paschalis, panes azymi, prima dies azymorum, et omnes septem dies azymorum 3^a q. 46, 9, 1^m | q. 74, 4, 1^m | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 69 | Jo. 13, prin^o | 1^a Cor. 5, lect. 2, meo.

- Pascha, secundum quosdam, graecum nomen est, et sic idem est quod pati: prima autem vocabuli hujus origo ex hebraeo habetur, et sic quasi phase, idest transitus Domini dicitur. Jo. 13, prin^o | 1^a Cor. 5, lect. 3, meo.
- 2 Expositio omnium quae fiebant circa agnum paschalem 1-2, q. 102, 5, 2^m | 3^m. * Agnus 2, 3. Baptismus 79.
- 5 Pascha celebrabatur mense primo, ad commemorandum beneficium liberationis ex Aegypto. Et significabat passionem, et resurrectionem Christi 1-2, q. 100, 5, 2^m | q. 102, 4, 10^m | 5, 2^m | Jo. 13, prin^o | 1^a Cor. 5, lect. 2, meo. Agnus 3. Festum 3.
- 4 Pascha incipiebat in vespere quartaedecimae lunae 3^a q. 46, 9, 1^m | q. 74, 4, 1^m.
- 5 Festum passionis et resurrectionis Christi, succedit festo paschae 1-2, q. 103, 3, 4^m. Festum 2. Cereus 1. Circumcisio 33. Confirmatio 47. Eucharistia 11, 20. Festum 14. Jejunium 16, 33. Missa 17. Nuptiae 7.
- Paschasius existens in purgatorio, non orabat pro aliis, sed oratio aliorum ad eum facta, exaudita est propter fidem orantium 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 2, 3^m.
- Pascere. Abiectus. Manus 4. Quis 1. Pastor. Praelatio 23. Raptus 10. Upupa.
- Passibile. Adam 50. Iracundia 2. Passio 79.
- Passibilitas proprie non convenit omni corpori, sed tantum corruptibili 1, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, c. * Adam 48, etc. 74. Aer 4. Angelus 597. Caro 1. Christus 86. Damnatio 38. Defectus 22. Eucharistia 137. Flos 1. Passio 17. Paulus 18. Qualitas 9. Subtilitas 2.
- 1 PASSIO dicitur dupliciter: scilicet improprie idest omnis receptio, et proprie idest cum abiectione alicujus. Et hoc dupliciter. Uno modo propiissime, quando scilicet aliquid removetur ab aliquo quod convenit sibi secundum naturam aut secundum propriam inclinationem, sicut cum aqua frigiditatem amittit per calefactionem, et cum homo aegrotat aut tristatur. Secundo modo minus proprie dicitur aliquis pati, ex eo quod aliquid ab ipso abjicitur, sive sit ei conveniens, sive non conveniens. Et sic dicitur pati, non solum qui aegrotat, sed etiam qui sanat; et non solum qui tristatur, sed etiam qui lactatur, vel quocumque modo aliquis alteretur, vel movetur 1^a q. 14, 2, 2^m | q. 79, 2, c. | q. 97, 2, c. | 1-2, q. 22, 1, c. | q. 41, 1, c. | 1, d. 37, q. 41, 1, 2^m | 2, d. 5, q. 1, 1, 2^m | d. 10, 3, c. | d. 35, 1, 5^m | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 4, d. 44, q. 2, art. 1, q. 1, c. | Verit. q. 26, 1, 3, c. | Virt. q. 1, 11, 11^m | Quol. 2, 13, c. | Meta. 5, lect. 14, prin^o | Anima. 2, lect. 11, meo | Periher. lect. 2, meo. * Accidens 17, 93. Actio 22, 29, 30, 49, 50, 68, 83, 121. Actus 91, 134. Adam 48, etc. Agens 12, 36, etc. Alteratio 1, 10. Amor 182, 133. Apostoli 30. Assumere 6.
- 2 Passio dicitur tripliciter: scilicet communiter, idest omnis receptio: et proprie idest cum abiectione alicujus: et metaphorice, idest omnis impeditio in suo convenienti. Verit. q. 23, 3, c. * Beatitudo 138. Caelum 88, 89, 102, 126.
- 3 De ratione passionis proprie dictae, est abjectio qualitatis naturalis, et impressio qualitatis extraneae, et contrariae 1-2, q. 22, 1, c. | q. 31, 1, 3^m | q. 35, 1, c. | q. 41, 1, c. | 2, d. 35, 5, c. | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 2^m | Verit. q. 26, 8, c. | Spiritu. 1, 18^m. Confessor 4. Contrarium 17. Daemon 35. Damnatio 38. Delectatio 74. Demonstratio 12, 16. Detrimentum.
- 4 Pati cum abiectione et transmutatione, est proprium materiae. Ideo non invenitur nisi in compositis ex materia et forma 1-2, q. 22, 1, 1^m. * Deus 90. Difficile 2. Ens 15. Eucharistia 140. Figura 7.
- 5 Passio duplex, scilicet realis, et intentionalis, seu spiritualis. Secunda semper pertinet ad perfectionem patientis, ideo fuit in corpore Adae ante peccatum 1^a q. 95, 2, 2^m | q. 97, 2, c. | 1-2, q. 22, 1, o. | q. 31, 1, 3^m | 35, 1, c. | q. 41, 1, c. | 2, d. 19, 3, 1^m | d. 35, 5, c. | Verit. q. 26, 8, c. * Fortitudo 45. Generatio 11, 47. Genus 8. Haeresis 136. Jeremias 1.
- 6 Passio duplex, scilicet spiritualis et naturalis 2, d. 6, 3, 6^m | d. 33, q. 2, 1, 1, 3^m | 5^m | 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 3, o. | d. 50, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m. * Illuminatio 5. Laurentius 3. Lumen 1, 2, 9. Medium 8. Meritum 39, 40.
- 7 De ratione potentiae, quo ad primam nominis impositionem est, non posse pati. Ideo potens dicitur non potens pati, etiam si nihil possit agere 1, d. 42, q. 1, 1, c.
- 8 Omne quod patitur et movetur ab alio, disponitur per actum agentis, multiplicatum qualitate, quae habitus nominatur 1-2, q. 51, 1, c.
- 9 Ut qualitas causetur in passivo, oportet quod activum totaliter vincat passionem 1-2, q. 51, 3, c. * Peccatum 275.
- 10 Passio ad defectum pertinet, quia est rei secundum quod est in potentia 1^a q. 25, 1, c. | 1^m | 1-2, q. 22, 2, 1^m | 1, d. 42, q. 1, 1, c. | 2, d. 19, 3, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, c. | Spiritu. 1, 16^m. * Poena 15, 18, 22. Potentia. Prophetia 2. Propositio 16.
- 11 Passio, improprie dicta, scilicet omnis receptio, convenit omni enti in potentia, idest cuilibet creaturae 1-2, q. 22, 1, 1^m | Verit. q. 26, 1, c.

PASSIO

- 42 Passio duplex scilicet corruptiva, et perfectiva 1^a q. 95, 2, 2^m | q. 97, 2, o. | 2, d. 19, 3, c. | d. 20, q. 1, 1, 2^m | d. 23, q. 2, 3, c. | d. 29, 3, c. | 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 4, 1^m | Meta. 5, lect. 14, prin^o b. fi. | Cae. lect. 7, me^o. * Motus 14. Operatio 29.
- 45 Non omne moveri, est proprie passio, sed communiter et large, sicut nec corruptio 2, d. 35, 5, c. | 3, d. 15, q. 2, art. 1, q. 1, c. | 1^m. * Qualitas 8, 9. Quantitas 29. Recipere 1. Relatio 14, 15, 40, 60. Restitutio 2.
- 4 Res non patiuntur realiter ab aliquo sensibili, nisi mediante aliquo tangibili. Sed visibile et audibile, et odorabile, conjungitur nobis per aliquid sui 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, c. | 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 2, c. | Meta. lect. 1, 2, prin^o | Cae. 2, lect. 14, me^o | Anima. 2, fi. | Lib. 3, fi. * Scientia 40, 43. Subjectum 8, 10. Theologia 38. Tristitia 1, 6.
- 15 Omne quod proprie patitur, est corpus 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, c. | Verit. q. 26, 1, 2, c. | Eth. 2, lect. 5, prin^o.
- 46 Nullum corpus proprie potest pati, praeter corpus corruptibile 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, o. | Verit. q. 26, 1, c.
- 47 Magnitudo passionis non tantum dependet ex virtute agentis, sed etiam ex passibilitate patientis 1-2, q. 22, 3, 2^m.
- 18 Passio duplex: scilicet generis, et speciei. Ente. 7, me^o. * Christus 86. Universale 16. Visibile 2. Voluntas 8.
- 49 Passio sumit speciem ab actu, qui est terminus motus 1-2, q. 1, 3, c. | Phy. 2, lect. 2, fi.
- 20 Passio duplex: scilicet passio innata, et passio illata 3^a q. 81, 4, o. | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m | d. 33, L. | 4, d. 11, q. 3, 3, o. | a. 4, q. 1, o.
- 21 Passiones sanctorum illatae, prosunt ecclesiae, per modum exhortationis et exempli, non autem per modum redemptionis 3^a q. 48, 5, 3^m | 1^a Cor. lect. 2, me^o | Col. 1, lect. fi. prin^o | 1^a Tim. 2, lect. 1, fi.
- 22 Passio proprie non convenit animae, nisi per accidens, sed soli composito corruptibili convenit per se. Improperie vero convenit omni enti in potentia 1-2, q. 22, 1, o. | 3, d. 15, q. 2, 1, o. | Verit. q. 26, 1, 2, c. Anima. 2, 17. * Actus 91, 133. Adam 48, 57. Affectio o. Agibile. Amor 20, 175, 176, 209, etc. 221. Angelus 154, 230. Anima 206, 217, 316.
- 23 Passio magis proprie est in parte appetitiva, quam in parte apprehensiva 1-2, q. 22, 2, o. | q. 41, 1, c. | 3^a q. 15, 4, c. | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 26, q. 1, 1, c. | Verit. q. 26, 3, c. 18^m | Dio. 2, lect. 3 | Eth. 2, lect. 5, prin^o | Perih. lect. 2, me^o. * Animal 66, 71. Appetitus 65, 86. Avaritia 16. Audacia 14, 19. Beatitudo 138. Beatus 35. Compassio.
- 24 Passio est magis proprie in appetitu sensitivo, quam in appetitu intellectivo 1^a q. 20, 1, 1^m | 1-2, q. 22, 3, o. | q. 41, 1, c. | 2-2, q. 58, 9, c. | 3^a q. 15, 4, c. | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, o. | d. 26, q. 1, 1, o. | 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 2, o. | Verit. q. 26, 3, o. | Virt. q. 1, 4, 5, c. | Eth. 2, lect. 5, prin^o. Appetitus 86. * Aegritudo. Aestimatio o. Aestimativa o. Conjunctio 10. Consilium 25. Contemplatio 10. Cor 11. Damnatio 26, 31, 38. Difficile 2. Dolor 1, etc. Error 3. Exemplum 2. Fascinatio. Phantasia 3, 5.
- 25 Omnis motus appetitus sensitivi, dicitur passio, et praecipue ille qui in defectum sonat 1-2, q. 35, 1, c. | q. 41, 1, c. * Fortitudo 6, 16, 44, 45. Futurum 9. Gaudium o. Hebetudo o. Haeresis 11. Homo 37, 39. Ignorantia 3, 22.
- 26 In passionibus animae est aliquid quasi materiale, scilicet transmutatio corporis; et aliquid quasi formale, scilicet ex parte appetitus 1^a q. 20, 1, 2^m | q. 75, 3, 3^m | 1-2, q. 22, 2, 3^m | q. 37, 4, c. | q. 44, 1, c. | q. 45, 3, c. | q. 48, 2, c. | 4, d. 49, q. 3, 2, c. | Cg. 1, c^o 89, 2^m | Ma. q. 12, 1, c. * Incontinentia 3, 4, 5, 7, 11. Infirmitas 5. Injustitia 4. Intellectus 176.
- 27 Omnis passio irascibilis est alicujus futuri 3, d. 26, q. 1, 2, 4^m. * Ira 6. Iracundia 2. Irascibilis 2. Judicium 11, 12. Justitia 29, 43, 47. Lex 68, 69. Liberalitas 3. Liberum 30. Luxuria 22. Malitia 8. Malum 33.
- 28 Passiones animae diversimode sunt in peccatoribus et justis, perfectis et imperfectis, in Christo. Adam, et beatis. Verit. q. 26, 8, c. * Medicus 10. Medium 16, etc. Meritum 39, etc. Misericordia 1, 2, 3, 14, 21, 22.
- 29 In omni passione animae, aliquid additur vel minuitur a naturali motu cordis 1-2, q. 24, 2, 2^m | Verit. q. 26, s, c. * Mos 3. Nomen 78. Objectum 9. Odium 2, 3. Peccatum 37, 119, 146, 221, 240. Poena 25.
- 30 Passiones animae, tanto vehementius impellunt, quanto magis sequuntur inclinationem naturae 2-2, q. 155, 2, o. * Poenitentia 41, 42. Perseverantia 4. Perturbatio. Praecipitatio 1. Prodigalitas 1. Prudentia 64. Ratio 11.
- 31 Nomina passionum animae, quandoque sumuntur pro simplici operatione voluntatis 1^a q. 20, 1, 1^m | q. 59, 4, 2^m | q. 64, 3, c. | q. 82, 5, 1^m | 1-2, q. 22, 3, 3^m | 2-2, q. 18, 1, c. | 1, d. 8, lect. 3, L. prin^o | 3, d. 34, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 15, L. prin^o | d. 20, q. 1, 5, o. | d. 27, q. 2, 1, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 4, c. | d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, 4^m | d. 17, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | d. 44, q. 3, a. 3, q. 2, 5^m | Cg. 2, c^o 79, fi. | Verit. q. 25, 3, c. fi. | 7^m | q. 26, 3, 3^m | 6, 13^m | 15^m | 16^m | 9, 5^m | 7^m | Ma. q. 10, 2, 2^m | q. 12, 1, 9^m | 2, 1^m | 3^m | 4^m | Quol. 12, 8, 1^m | Anima. lect. 10, me^o. * Scandalum 4. Servitus 2.

S. Th. Opera omnia. Index.

PASSIO

- 52 Oppositum videtur dicere 4, d. 25, q. 3, a. q. 1, 1^m. * Christus 85, 86. Synderesis 6. Spes 1, 4, 73. Sustinere. Temeritas 1. Temperantia 18, 19, 21. Timor 1, 13, 26. Tristitia 1, 6, 15, 20. Turbatio 1. Usus 7. Virtus 46, 47, 43, 64, 76, 96, 137, 150, 161, 211, 222, etc. 233, 241. Voluntas 8, 71, 58, 69. Zelus 4.
- 53 Passio animae ut passio, habet principium ab exteriori, sed ut est voluntaria, habet principium ab interiori 3^a q. 48, 1, 1^m.
- 54 Omnis passio animae inclinatur cum impetu in suum objectum 2-2, q. 27, 2, c.
- 55 Objecta passionum animae se habent ad eam ut formae, a quibus specificantur. Ideo quidquid est causa objectorum, est et causa passionum 1-2, q. 44, 1, c. | 4, d. 49, q. 2, 2, c.
- 56 Anima dupliciter dicitur tota pati: scilicet secundum essentiam suam, idest corpore patiente et disposito ad separationem ab anima, et secundum omnes ejus potentias 3^a q. 46, 7, 8, o. * Concupiscentia 1, 2. Concupiscibilis 2. Delectatio 7, 22, 74.
- 57 Distinctio omnium passionum animae 3, d. 26, q. 1, 3, c. Verit. q. 26, 4, c. Eth. 2, lect. 5, prin^o. * Fortitudo 6, 16, 44, 45.
- 58 Passiones animae quadrupliciter distinguuntur. Primo respectu boni et mali. Secundo ab extra vel intra. Tertio totaliter vel secundum aliquid. Quarto ut passio intensa vel remissa. Verit. q. 26, 8, c. * Infirmitas o. Ira 1, 26, 54, 79, 83.
- 59 Omnes passiones animae reducuntur ad undecim species: scilicet sex in concupiscibili, idest amor, odium, desiderium seu concupiscentia, fuga vel abominatio, delectatio vel gaudium, dolor vel tristitia. Sed aliae quinque sunt in irascibili, scilicet spes, desperatio, timor, audacia et ira 1-2, q. 23, 4, o. | q. 25, 3, 4, c. | Eth. 2, lect. 5, prin^o. * Irascibilis 2.
- 40 Oppositum videtur dicere de amore 1-2, q. 26, 1, 2, o. Luxuria 22, etc.
- 41 Passiones principales animae sunt quatuor, quarum duae sunt finales simpliciter, scilicet gaudium et tristitia, et duae finales in genere, scilicet spes et timor 1-2, q. 25, 4, o. | q. 84, 4, 2^m | 2-2, q. 113, 11, 1^m | q. 141, 7, 3^m | Verit. q. 26, 3, 10^m | 5, o.
- 42 Omnes passiones animae, reducuntur ad has quatuor principales, sicut species ad genus, vel imperfectum ad perfectum, vel sicut effectus ad causam et participans ad participatum 1-2, q. 25, 4, c. fi. | 3, d. 26, q. 1, 4, 5^m.
- 43 Passio animae duplex: scilicet perfecta et imperfecta. Tunc dicitur esse passio perfecta, per quam anima perturbatur, quando passio sensitivae partis pertingit usque ad immutandum rationem a rectitudine sui actus, scilicet ut sequatur passionem et non habeat liberum arbitrium super eam 3^a q. 46, 7, 3^m.
- 44 Potentiae animae pati possunt dupliciter: scilicet passione propria, idest a suo subjecto, et passione aliena, idest sui subjecti 3^a q. 46, 7, 8, c. | Opus. 3, c^o 239.
- 45 Anima dupliciter patitur per accidens passione corporis. Primo eo quod passio incipiat a corpore et terminetur ad animam ut est ejus forma. Secundo e converso, ut anima est ut motor corporis. Verit. q. 26, 2, 3, 9, c.
- 46 Prima passio dicitur corporalis, secunda vero dicitur passio animalis. Verit. q. 25, 9, c.
- 47 Causa passionum animae assignari potest dupliciter: scilicet ex parte objecti, et ex parte subjecti 1-2, q. 43, 1, 2, c. | q. 45, 3, c. | q. 46, 5, c.
- 48 Quaelibet passio animae, dupliciter potest considerari: scilicet secundum propriam rationem, et ut passio. Primo modo prius est in anima quam in corpore, sed secundo modo est e converso. Verit. q. 26, 2, 5^m | 7^m. * Medium 6, 16, etc. Meritum 39, etc.
- 49 Passio corporalis tripliciter potest attribui potentiae animae. Primo ut potentia radicitur in essentia animae. Secundo, ut ex passione impeditur actus potentiae animae. Tertio ut eam percipit. Primum et secundum convenit omni potentiae animae. Tertium vero tactui. Verit. q. 26, 3, 9, c.
- 50 Passiones corporales tripliciter derivantur ad potentias animae: scilicet vel in quantum radicanter potentiae in essentia animae, vel laeso organo, vel ut passio apprehenditur. Verit. q. 26, 3, c.
- 51 Intellectus dupliciter patitur passione corporis: scilicet ut intellectus est in essentia animae, et ut juvatur a potentiis organicis 3, d. 15, q. 2, art. 3, q. 2, 2^m | Verit. q. 26, 3, c.
- 52 Passiones animae vincunt rationem tripliciter: scilicet distrahendo, inclinando in contrarium rationi et ligando mutatione corporali, sicut somnus et ebrietas ligant eam 1-2, q. 77, 2, o. | 6, c. | Ma. q. 3, 9, c. * Objectum 9.
- 53 Passio appetitus sensitivi non potest directe trahere vel movere voluntatem. Sed indirecte dupliciter: scilicet per abstractionem, et ex parte objecti impellendo iudicium rationis per fortem imaginationem 1-2, q. 77, 1, o. | 2-2, q. 156, 1, c. | 3^a q. 46, 7, 3^m.
- 54 Passio tripliciter se habet ad actum voluntatis: scilicet ut objectum, ut principium excitando ad similem actum vel ad contrarium, et ut effectus. Verit. q. 26, 6, c.
- 55 Passiones diversarum potentialiarum, differunt genere. Quae autem sunt diversorum objectorum ejusdem potentiae, differunt specie tantum 1-2, q. 23, 1, o. | q. 54, 1, o. | Verit. q. 26, 4, c.

PASSIO

- 56 In passionibus animae, est duplex contrarietas: scilicet secundum diversitatem objectorum, idest boni et mali, et secundum accessum et recessum ab eodem termino. Prima tantum est in passionibus concupiscibilis. Sed utraque est in passionibus irascibilis 1-2, q. 23, 2, o. | q. 40, 4, o. | q. 45, 1, 2^m | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | Verit. q. 26, 4, o. * Cholera. Concupiscentia 1, 2. Difficile 2. Incontinentia 1, etc. Lex 68, 69.
- 57 Immo contrarietas boni et mali, est propria passionibus concupiscibilis, sed contrarietas possibilis et impossibilis est propria passionibus irascibilis 3, d. 26, q. 1, 3, c. | 3^m | 5^m.
- 58 Omnis passio irascibilis, significat motum tantum. Sed passionum concupiscibilis, quaedam significant motum, et quaedam quietem 1-2, q. 23, 4, c. | q. 25, 1, o. | 3, c.
- 59 Nomina omnium passionum animae possunt sumi dupliciter: scilicet absolute, et ut recedunt a ratione. Primo modo sunt passionibus. Secundo autem modo sunt vitia 1-2, q. 45, 1, 1^m | q. 59, 1, 2^m | 2-2, q. 127, 1, c. | 3^m.
- 60 Nomina passionum animae quarum objectum est malum, aliquando significant vitia, quorum objectum est malum, ut odium, ira, invidia et audacia. Quarum autem objectum est bonum, significant virtutes, ut spes et amor 2-2, q. 127, 1, 3^m.
- 61 Passiones animae magis proprie dicuntur respectu mali quam respectu boni, et ab extra quam ab intra, et secundum totum quam secundum partem, et intense quam remisse. Verit. q. 26, 8, c.
- 62 Ordo omnium passionum animae 1-2, q. 25, o. * Avaritia 16. Cholera.
- 63 Omnis passio cuius objectum est bonum, est naturaliter prior passione sibi opposita, cuius objectum est malum 1^a q. 20, 1, c. | 1-2, q. 25, 2, 3, c. | 2-2, q. 141, 3, 1^m | Ma. q. 10, 1, 5^m. * Malitia 8. Malum 33. Peccatum 143, 148.
- 64 Omnis passio cuius objectum est bonum vel conveniens simpliciter, est in concupiscibili. Si autem objectum ejus est ut difficile vel arduum, idest cum determinatione quantitatis, est in irascibili: similiter et oppositae harum 1-2, q. 23, 1, c. | q. 25, 1, c. | q. 40, 1, c. | q. 46, 3, c. | 3, d. 30, q. 1, 2, c. fi. | 3, c. prin^o | Verit. q. 26, 4, c. | Ethic. 2, lect. 5, prin^o. * Praeceptum 55. Prudentia 44. Radix 2.
- 65 Passiones irascibilis, sunt posteriores passionibus concupiscibilis quae significant motum, sed sunt priores his quae significant quietem 1-2, q. 25, 1, o. | q. 40, 1, c. | 2-2, q. 141, 3, 1^m | 3, d. 26, q. 2, a. 3, q. 2, c. | Verit. q. 25, 2, c. | Ma. q. 4, 2, 12^m | q. 8, 1, 20^m | 3, 22^m.
- 66 Omnis passio irascibilis terminatur ad passiones concupiscibilis et incipit ab eis 1^a q. 81, 2, c. | 1-2, q. 23, 1, 1^m | q. 25, 1, o. | 3, c. | q. 40, 1, 4, c. | q. 41, 2, 3^m | q. 46, 3, 2^m | q. 65, 1, 3^m | q. 82, 3, 2^m | q. 84, 4, 2^m | q. 100, 5, 6^m | 2, q. 41, 2, 1^m | q. 118, 6, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, 5^m | 3, c. | q. 2, a. 3, q. 2, c. | d. 27, q. 1, 3, 4^m | Verit. q. 25, 2, 7^m | 3, 4, c. | q. 26, 3, 10^m | 4, c. | Ma. q. 4, 2, 12^m | q. 8, 2, 20^m | 3, 22^m | q. 11, 4, 3^m | Ethic. 2, lect. 5, prin^o | Anima. 3, lect. 14, me^o. * Turbatio 1.
- 67 Passionum animae, quaedam sunt bonae, et quaedam sunt malae secundum speciem suam inquantum sunt in genere moris, non autem inquantum sunt in genere naturae 1-2, q. 24, 4, o. | 2-2, q. 158, 1, c. | 4, d. 17, q. 2, art. 1, q. 1, 4^m | d. 50, q. 2, a. 4, q. 3, 3^m | Ma. q. 10, 1, o. * Agibile. Angelus 154, 190. Animal 71. Audacia 19. Beatus 52. Blasphemia 17, 23.
- 68 Passiones animae et motus membrorum, inquantum imperantur a voluntate, vel non prohibentur, sunt bonae vel male moraliter, non autem secundum se 1-2, q. 24, 1, o. | q. 59, 1, c. | 2^m | 2-2, q. 35, 1, 1^m | q. 158, 2, c. | 2, d. 36, 2, o. | Ma. q. 10, 1, 1^m | q. 12, 2, 1^m | 3, c.
- 69 Passiones aliquae dicuntur laudabiles, inquantum sunt signa et effectus bonae voluntatis, ut verecundia et misericordia. Verit. q. 26, 6, 15^m. * Aestimativa 3. Concupiscentia 5. Contrapassum 2. Contrarium 17. Difficile 14, 18, 21. Error 3.
- 70 Passiones secundum quod ordinantur a ratione, sunt laudabiles vel vituperabiles, non autem secundum se 1-2, q. 24, 1, 3^m | 2, o. | q. 45, 1, 1^m | q. 50, 1, c. | 2-2, q. 35, 1, 1^m | q. 125, 1, o. | q. 127, 1, o. | q. 158, 1, o. | 2, c. | 1^m | 4, d. 46, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | Verit. q. 26, 6, 7, o. | Ma. q. 10, 1, 1^m | q. 12, 2, 1^m | Ethic. 2, lect. 5, me^o etc. Actus 143. * Exemplum 2.
- 71 Ex passionibus animae, etiam respectu boni, quidam moriuntur. Verit. q. 26, 8, 10, c. * Exorcismus 13.
- 72 Omnis passio animae, secundum stoicos est mala, non autem secundum peripateticos 1-2, q. 24, 2, o. | q. 59, 2, 3, o. | 2-2, q. 123, 10, c. | q. 153, 1, 1^m | 3^a q. 15, 4, 2^m | q. 46, 6, 2^m | Verit. q. 26, 8, 2^m | Ma. q. 12, 1, c. | Job lect. 4, prin^o | c^o 3, prin^o | c^o 6, lect. 1, me^o | Jo. 11, lect. 5, me^o | c^o 12, lect. 5, prin^o | c^o 13, lect. 4, prin^o | Ethic. lect. 16, me^o | lib^o 2, lect. 3, me^o | Phy. 7, lect. 6, prin^o.
- 73 Omnis passio animae secundum stoicos, scilicet inordinata, tollit vel diminuit bonitatem actus. Sed secundum peripateticos aliqua, idest moderata auget eam, sicut etiam actus membrorum 1-2, q. 24, 3, o. * Fortitudo 6, 16. Ignorantia 3, 22.

PASSIO

- 74 Omnis passio animae, praeveniens judicium rationis, diminuit bonitatem actus. Sed passio consequens per redundantiam est signum melioris actus. Per electionem autem facit actum meliorem 1-2, q. 24, 3, 1^m | q. 77, 6, 2^m | q. 159, 2, 3^m | 2-2, q. 2, 10, c. | Verit. q. 26, 7, o. | Ma. q. 3, 11, o. | q. 12, 1, c. * Incontinentia 3. Infirmetas 5, 8. Injustitia 4.
- 75 Passio praeveniens judicium rationis, diminuit peccatum: sequens vero auget peccatum, vel significat auctum 1-2, q. 24, 3, 3^m | q. 47, 2, c. | q. 77, 6, o. | Verit. q. 26, 7, o. | Ma. q. 3, 11, o. * Membrum 5, 12. Meritum 39.
- 76 Passio totaliter tollens usum rationis, totaliter excusat a peccato, nisi fuerit voluntaria in sua causa, non autem alia 1-2, q. 77, 7, o. | 8, 3^m | Ma. q. 3, 10, c. * Peccatum 37, 96, 119, 143, 146, 149, 227. Perseverantia 4. Poena 25. Poenitentia 2, 37, 41, 42. Perseverantia 4. Praeceptum 55. Praecipitatio 1. Prohibitio 3. Prophetia 17. Prudentia 44, 64. Qualitas 7, 8. Radix 2. Sapientia 35. Scientia 89. Tristitia 15. Verecundia 1. Virtus 46, etc. 64, 76, 107, 137, 151, 221, etc. 240. Voluntas 58, 69, 71.
- 77 Nulla inclinatio passionis vel habitus, ita vehemens est, quod ei ratio non possit resistere, si remaneat usus rationis per quem per se se habet ad opposita 1-2, q. 10, 3, o. | q. 77, 7, 8, c. | q. 80, 3, o. | 2-2, q. 155, 3, 3^m | q. 156, 1, c. | q. 185, 2, 2^m | Ma. q. 3, 10, o. | Ethic. 3, lect. 17, fi.
- 78 Immo in repentinis, necesse est quod homo agat secundum habitum, secundum Aristotelem. Verit. q. 24, 12, c.
- 79 Anima Christi fuit passibilis dupliciter: scilicet passione corporali et passione animali, sicut et anima nostra 3^a q. 15, 4, c. | 10, c. | 3^m | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 3, o. | Verit. q. 26, 8, o. * Adeps 2. Agnus 3, etc.
- 80 Tota anima Christi, secundum essentiam et secundum omnes potentias ejus, secundum quod sunt in essentia animae, patiebantur, non autem ex parte objecti, nisi potentiae inferiores 3^a q. 46, 7, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 3, o. | a. 3, q. 2, o. | Verit. q. 26, 3, 1^m | 9, o. | Quol. 7, 5, o. | Opus. 3, c^o 239. 1 Amor 20, 197. Arius. Crux o.
- 81 Passiones in anima Christi, non ferebantur ad illicita, nec praeveniebant actum rationis, nec impediiebatur judicium rationis, sicut fit in nobis 3^a q. 15, 4, o. | 6, c. | q. 19, 2, c. fi. | q. 46, 7, 3^m | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m | L. me^o | fi. | d. 18, 5, 4^m | Verit. q. 26, 8, o. | Opus. 3, q. 239, fi. | Opus. 60, c^o 18 | Quol. 1, 3, c. | Mat. 26, me^o | Jo. 11, lect. 5, me^o | c^o 12, lect. 5, prin^o | c^o 13, lect. 4, prin^o.
- 82 Passio Christi fuit bona simpliciter et mala secundum quid 3^a q. 22, 2, 2^m | q. 47, 3, 3^m | 4, 2^m | 6, 3^m | 3, d. 20, art. 5, q. 2, o. * Aequinoctialis 2. Dolor 27, etc. Eclipsis. Eucharistia 21, 212. Fides 106. Fruitio 12, 13. Haeresis 93. Inebriari.
- 83 In passione Christi, actio displicuit, passio grata fuit 3, d. 20, a. 5, q. 2, b.
- 84 Acerbitas passionis Christi, causabat in eo timorem, tristitiam et dolorem 3^a q. 7, 6, o. | q. 15, 7, o. | 3, d. 15, q. 2, art. 2, q. 3, o. | Opus. 60, c^o 18. * Christus 202, 203. Oratio 94. Redundantia. Sacrificium 40. Timor 13.
- 85 Passio Christi fuit necessaria, non quidem absolute, nec ex coactione, sed ex triplici fine: scilicet liberationis nostrae, exaltationis Christi et praedefinitionis Dei 3^a q. 46, 1, o. | 3, d. 20, a. 1, q. 3, o. | a. 4, q. 1, o. | Opus. 2, c^o 7. Exaltatio 1. * Coena. Credere 25. Deus 250.
- 86 Possibile fuit Deo, liberare hominem, sine passione Christi, si non praesupponatur praescientia ejus 3^a q. 46, 2, o. | u. 56, 1, 2^m | 3, d. 20, art. 4, q. 1, o. | Opus. 1, c^o 17. * Eucharistia 2, 21, 130, 168, 242, 243, 249, etc. 253, 273.
- 87 Non fuit alius modus convenientior redemptionis nostrae, quam per passionem Christi 3^a q. 46, 3, o. | 3, d. 13, a. 6, q. 3, c. | d. 20, a. 4, q. 2, o. | Quol. 2, 2, o. Mors 25. * Maria 25, 45, 61. Miraculum 19. Missio 12.
- 88 Liberatio hominis per passionem Christi, fuit majoris misericordiae et justitiae, quam si Deus remisisset peccata, sine satisfactione 3^a q. 46, 3^m | 3, d. 20, art. 1, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 55, 19^m.
- 89 Christus fuit passus convenienti tempore: scilicet luna quinquagesima, hora sexta, in juventute 3^a q. 46, 9, o. | 10, c. * Ordo 88. Parasceve. Pascha 5. Petrus 1, 6, 7. Phase. Psalmus 8, 9. Scriptura 3. Thomas 1.
- 90 Christus passus est in loco convenienti, scilicet in Jerusalem quadruplici ratione: scilicet quia primo Jerusalem erat locus a Deo electus, ad sacrificia sibi offerenda, figurantia Christi passionem. Secundo quia virtus passionis Christi, ad totum mundum erat diffundenda et Jerusalem erat in medio terrae. Unde dicitur umbilicus terrae. Tercio quia hoc maxime conveniebat humilitati Christi, quod in loco tam celebri, confusionem pati non recusavit. Quarto ut ostenderet a principibus populi exortam esse iniquitatem occidentium Christum qui principes in Jerusalem morabantur. Et passus est extra portam, triplici ratione: scilicet primo ut veritas responderet figurae, qua vitulus et hircus pro peccato, extra castra comburebantur. Secundo ut per hoc daret exemplum nobis, exiundi a mundana

PASSIO

PASSIO

- conversatione. Tertio ne Judaei subtraherent sacrificium salutare, nec putares pro illa tantum plebe oblatum. Nec in templo passus est, sed in calvaria 3^a q. 35, 7, 1^m | q. 46, 10, o. | q. 83, 3, 1^m | Opus. 60, c^o 18 | Mat. 2, prin^o.
- 91 Ibi in monte Christus passus est, unde nobis omnia bona proveniunt. Vel quia ibi Christus iudicabit. Isa. 25, me^o.
- 92 Passio Christi convenienter incoepit a Judaeis et finita est a Gentilibus, sicut etiam effectus ejus 3^a q. 47, 4, o.
- 93 Passio Christi attribuitur supposito divino, non quidem ratione naturae divinae, sed naturae humanae 3^a q. 46, 12, o. | Cg. 4, c^o 14 | 55, 14^m.
- 94 Christus passus est non quidem ab intrinseco, sed ab extrinseco, omnes passiones, non quidem omnes secundum speciem, sed secundum genus tripliciter: scilicet ab omni homine, in omni re, et secundum omnem sensum 3^a q. 46, 5, o. | q. 48, 2, c.
- 95 Pater tradidit Christum passioni ex charitate. Similiter ipse Christus ut Deus et ut homo. Sed Judas ex cupiditate. Judaei ex invidia. Pilatus autem ex timore 3^a q. 47, 3, o. | 6, 2^m | 3, d. 20, a. 5, q. 1, o. | Quol. 1, 3, fi. | Mat. 26, prin^o | Rom. 4, fi. | c^o 8, lect. 6, fi. * Jeremias 1. Justificatio 36, 42. Latio 2. Laurentius 3. Maria 25, 45, 61.
- 96 Passio Christi, ut salvativa, erat volita Deo et sanctis, Judaeis autem ut erat afflictiva Christi 3^a q. 18, 5, c. | q. 47, 6, 3^m | 1, d. 48, 2, 4^m | L. | Cg. 4, c^o 55, 15^m | Verit. q. 23, 8, 4^m | 5^m. * Miraculum 19. Missio 12.
- 97 Passio Christi fuit ei voluntaria et subjecta suae voluntati 3^a q. 46, 6, 9, c. | Quol. 47, 1, o. | Opus. 3, c^o 337 | 338 | Quol. 1, 3, c.
- ✓ 98 Christus et mater ejus et quilibet sanctus, volebat voluntate delibata passionem Christi, licet voluntas naturalis dissentiret 3^a q. 15, 6, 4^m | q. 18, 5, c. | q. 47, 1, o. | 2, c. | 2^m | 6, 3^m | 1, d. 48, 4, 3^m | 3, d. 15, L. me^o | Verit. q. 23, 8, 4^m | 5^m | q. 26, 9, 7^m. * Mors 25, etc. Oblatio 17. Pascha 5.
- 99 Omnes actiones et passiones Christi, operabantur instrumentaliter, in virtute divinitatis ad salutem humanam 3^a q. 48, 6, c. | q. 49, 1, c. fi. | q. 56, 1, 3^m | Rom. 4, fi. * Poenitentia 100, 129.
- 100 Passio Christi, ratione divinitatis ejus, agit per modum efficientiae. Ratione voluntatis animae ejus, per modum meriti. Et in carne Christi, per modum satisfactionis, in quantum liberamur a reatu poenae, ut a servitute culpae, per modum redemptionis, et ut reconcilians nos Deo per modum sacrificii 3^a q. 48, 6, 3^m | q. 62, 5, c. * Accidens 84.
- 101 Christus per passionem suam meruit nobis salutem aeternam 3^a q. 46, 3, c. | q. 48, 1, o. | 6, 3^m | q. 49, 1, c. | q. 50, 6, c. | q. 56, 1, 4^m | 2, 4^m | q. 61, 1, 2^m | q. 62, 5, o. | 3, d. 18, 5, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 3, o. | Verit. q. 26, 6, 20^m | Rom. 4, fi. * Aditus o. Auctoritas 2. Baptismus 88, 109, 164, 166, 177, 178, 180, 183, 184, 185, 186, 187, 190, 191, 230.
- 102 Per passionem Christi, omnia impedimenta salutis ablata sunt et omnia bona sunt nobis data quo ad meritum 3^a q. 48, 1, 2^m | 3, d. 18, a. 4, q. 3, o. | d. 21, q. 2, 1, c. | d. 22, q. 3, 1, 4^m | 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 48, q. 1, 1, c.
- 103 Passio Christi habuit aliquem effectum, quem non habuerunt praecedentia merita, propter genus operis, non autem propter majorem charitatem 3^a q. 48, 1, 3^m | q. 49, 6, 2^m | 3, d. 18, a. 6, q. 3, o. | Verit. q. 26, 6, 20^m | 21^m. * Beatitudo 124. Confessor 4. Confirmatio 32. Descendere 5, 9. Eucharistia 2, 21, 130, 168, 242, 243, 249, etc. 253, 273.
- 104 Christus per passionem suam meruit exaltari quadrupliciter: scilicet per resurrectionem, ascensionem, sessionem ad dexteram Patris et judicariam potestatem 3^a q. 49, 6, o. | 3, d. 18, art. 4, q. 3, o. Humilitas 19. * Haeresis 93, 136. Maria 25, 45, 61. Missa 19. Peccatum 353. Propositio 16, 17. Psalmus 8, 9. Redemptio o. Sacramentum 6, 61, 101, 103, 104, 116.
- 105 Nullius peccati remissio, nec salus potest fieri, nisi per passionem Christi 3^a q. 69, 1, 2^m | q. 73, 5, c. | 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, c.
- 106 Una minima passio Christi, suffecisset pro omni peccato 3^a q. 46, 5, 3^m | 6, 6^m | 3, d. 20, 3, 4^m | 6^m | Cg. 4, c^o 74 | Opus. 3, c^o 238, fi. * Justificatio 36, 42. Martyrium 5, 14, 18. Poenitentia 129.
- 107 Christus sua passione, nos a peccatis liberavit causaliter: idest instituit causam, qua possent quaecumque et quandocumque peccata remitti 3^a q. 49, 1, 3^m. * Sacerdos 1, etc. Sacrificium 10. Sanguis 7, etc. Satisfactio 32, etc.
- 108 Passio Christi est causa universalis in remissione peccatorum, quam oportet singulis applicari, per baptismum, poenitentiam, et alia sacramenta 3^a q. 49, 1, 4^m | q. 52, 1, 2^m | 8, 2^m | q. 61, 1, 2^m | q. 62, 5, 6, c. | q. 96, 1, 3^m | Cg. 4, c^o 53, 26^m | 56, 1^m. Baptismus 193. * Christus 86. Redemptio o. Redundantia.
- 109 Immo passio Christi est causa propria remissionis peccati 3^a q. 49, 1, o.
- 110 Passio Christi est propria causa remissionis peccati tripliciter: scilicet provocando ad charitatem, redimendo, et instrumentaliter operando 3^a q. 49, 1, o. | 2, 3, c. | 4, c. | 2^m | 5, c. | q. 52, 5, c. | q. 56, 2, 4^m | q. 62, 5, c. | q. 69, 1, 2^m | 3^m | q. 79, 3, c. | 3, d. 19, 1, o. | L. prin^o.
- 111 Per passionem Christi liberati sumus de potestate diaboli, victi

- per humilitatem, obedientiam, et poenam Christi. Et satisfaciendo pro culpa, fecit nos conjunctos, domesticos, et filios Dei. Ideo passio ejus dupliciter habet rationem redemptionis: scilicet quia in quantum nos a potestate diaboli eripuit, dicitur nos redemisse, sicut rex regnum occupatum ab adversario per laborem certaminis: In quantum vero Deum nobis placavit, dicitur nos redemisse, sicut pretium solvens satisfactionis pro nobis, ut a poena et a peccato liberaremur 3^a q. 48, 4, o. | 6, 3^m | q. 52, 1, c. | 3, d. 19, a. 4, q. 1, o.
- 112 Passio Christi, ut a voluntate ejus, fuit satisfactio pro omni peccato, etiam occidentium eum, non autem ab alio, nec secundum se 3^a q. 22, 2, 2^m | 3, c. | q. 39, 5, 3^m | q. 48, 2, 2^m | q. 49, 4, 3^m | q. 57, 6, 2^m | q. 69, 3, c. | 7, 1^m | 3, d. 18, 5, 4^m | d. 19, 1, o. | art. 5, q. 1, 3^m | L. prin^o | d. 20, art. 1, q. 1, 2^m | art. 3, 1^m | art. 4, q. 2, 1^m | 4, d. 3, L. fi. | d. 4, q. 2, a. 2, q. 6, o. | d. 17, q. 3, art. 5, q. 3, 1^m | d. 18, q. 1, art. 1, q. 1, 1^m | Cg. 4, c^o 55, 23^m | 24^m | 71 | 72 | Rom. 5, lect. 2, fi. * Occidere 18. Satisfactio 32.
- 113 Passio Christi fuit quasi pretium, per quod liberati sumus a servitute diaboli, peccati, et poenae 3^a q. 48, 4, c.
- 114 Per passionem Christi, liberati sumus a peccato communi totius naturae, quo ad culpam, quo ad reatum poenae, et a proprii peccatis singulorum 3^a q. 49, 5, c. | q. 52, 5, c. | 2^m | q. 56, 4, 3^m.
- 115 Christus per passionem suam, reparavit et liberavit nos ab omnibus defectibus causatis per peccatum. Cg. 4, c^o 79, 1^m | 82, 1^m.
- 116 Passio Christi sufficienter abstulit peccatum originale, quo ad personam, et quo ad naturam 3^a q. 49, 5, c. | 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 3, c. | 1^m.
- 117 Christus, omnia praecepta veteris legis moralia, caeremonialia, et judicialia implevit 3^a q. 47, 2, 1^m.
- 118 In passione Christi, tria aruerunt, quae prius floruerant: scilicet miracula, doctrina, et fama. Psal. 21, me^o 111. * Amor 67. Arius.
- 119 Numquam sine fide passionis Christi, potuit esse salus. Ideo semper oportuit esse aliquod repraesentativum ejus hominibus 3^a q. 73, 5, c.
- 120 Passio Christi efficienter operata est nostram salutem ut causa instrumentalis, sed Deus ut causa principalis 3^a q. 48, 6, o. | q. 49, 1, c. | Rom. 4, fi.
- 121 Passio Christi fuit nobis salutifera tripliciter: scilicet per modum exempli, meriti, et efficientiae. Opus. 3, c^o 238, fi. | 1^a Cor. lect. 2, me^o. * Baptismus 88, 109, 161, 163, 164, 166, 177, 178, 189, 183, 184, 185, 186, 187, 190, 191, 192, 194, 230. Daemon 70, 95.
- 122 Passio Christi, est causa salutis omnium: sed applicata est mortuis, per descensum Christi ad inferos, sicut et vivis per sacramenta 3^a q. 52, 1, 2^m. * Deus 255, 256. Dolor 27, etc. Eclipsis. Eucharistia 2, 20, 21, 35, 242, 243, 249, etc. 253, 273, 277, 280. Jeremias 1.
- 123 Passio Christi non salvat nisi configuratos 1-2, q. 85, 5, 2^m | 3^a q. 49, 1, 4^m | 3, 2^m | 3^m | 5, c. | q. 52, 1, 2^m | 7, 8, c. | q. 79, 2, 1^m | 7, 2^m | 3, d. 19, a. 1, q. 2, 4^m | q. 2, o. | a. 3, q. 1, 4^m | q. c. 2 | 1^m | d. 22, q. 2, a. 2, q. 4, 2^m | Cg. 4, c^o 55, 25^m | 72 | Ma. q. 4, 6, 7^m | Rom. 8, lect. 3, fi. | lect. 4, prin^o. * Inebriari. Maria 45. Paulus 5, 11, 12, 18. Poenitentia 100.
- 124 Passio Christi non fuisset satisfactoria, nisi fuisset voluntarie ex charitate suscepta. Verit. q. 26, 9, 10^m.
- 125 Per passionem Christi et per mortem ejus, reconciliati sumus Deo Patri 3^a q. 48, 4, c. | q. 49, 2, c. | 4, o. | 3, d. 19, art. 5, q. 1, o. * Praeceptum 122. Raptus 13.
- 126 Per passionem Christi, tripliciter sumus liberati de potestate diaboli: scilicet quia in quantum passio Christi est causa remissionis peccatorum, in quantum nos Deo reconciliavit, et in quantum in passione Christi, diabolus excessit modum potestatis sibi traditae a Deo, machinando in mortem Christi, qui non habebat meritum mortis, cum esset absque peccato 3^a q. 48, 4, c. | q. 49, 2, o. | 2, d. 19, 2, o. | 3, d. 19, 2, o. | Verit. q. 29, 6, 10^m | Opus. 60, c^o 18 | Hebr. 2, lect. 4, prin^o.
- 127 Per passionem Christi, dupliciter sumus liberati a reatu poenae: scilicet vel directe, in quantum passio Christi fuit sufficiens et superabundans satisfactio pro peccato humani generis, exhibita autem satisfactione sufficienti, tollitur reatus poenae: vel indirecte in quantum passio Christi est causa remissionis peccati, in quo fundatur reatus poenae 3^a q. 22, 3, c. | q. 48, 6, 3^m | q. 49, 3, o. | q. 52, 5, c. | q. 86, 4, 3^m | 3, d. 19, 3, o. | Verit. q. 29, 7, 10^m. * Sacramentum 104, 116, 120, 150. Sanctificatio 16.
- 128 Passio Christi operata est nostram salutem proprie, removendo mala: sed resurrectio ejus, inchoando bona et exemplariter 3^a q. 53, 1, 3^m | q. 56, 1, 4^m | 2, 4^m | q. 62, 5, 3^m | 3, d. 21, q. 2, 1, 3^m | 4^m | Opus. 3, c^o 247.
- 129 Christus per passionem suam initiavit ritum christianae religionis 3^a q. 62, 5, c. | q. 63, 3, c. * Satisfactio 32, etc.

PATER

- 150 Passio Christi est causa nostrae glorificationis, quo ad terminum a quo, idest, poenaltates; sed resurrectio ejus, quo ad terminum ad quem, idest, gloriam 3, d. 19, a. 3, q. 2, 3^m. * Christus 55. Velum 1.
- 151 Christus per passionem suam, aperuit nobis januam caeli: sed per ascensionem suam, introduxit nos in possessionem ejus 3^a q. 49, 5, o. | q. 79, 2, c. | 1^m | 3, d. 18, a. 6, q. 2, 3, o. | d. 19, 3, o. | d. 22, q. 3, 1, 4^m | 4, d. 3, L. fi. | d. 4, q. 2, a. 2, q. 6, o. | d. 17, q. 3, a. 5, q. 3, 1^m | d. 18, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | Verit. q. 29, 7, 9^m.
- 152 Christus per passionem suam, consequutus est gloriam resurrectionis: non autem ex vi sacrificii quod offerretur per modum satisfactionis, sed ex devotione, qua ex charitate, humiliter passionem sustinuit 3^a q. 22, 4, 2^m.
- 153 In passione Christi, cogitanda sunt quatuor: scilicet dilectio ejus, reamando; amaritudo ejus, compatiendo; fortitudo ejus, adversa patienter sustinendo; et utilitas ejus, gratias agendo. Opus. 58, c. 1 | 2 | Isa. 57, fi. Hebr. 12, lect. 1, meo. * Justificatio 36.
- Passivum. Actus 37, 38. Aer 4. Agens 36, etc. Alteratio 8. Amor 63. Anima 287, etc. 360. Apollinaris 2, etc. Appetitus 1. Averrois 2. Consilium 25. Cor 8, etc. Creatio 3, 19, 20, 21, 44, 45. Daemon 1, 2, 118, etc. Densitas. Deus 343, etc. Difficile 2. Elementum 18, 22. Generatio 23, 61. Grave 2. Habitus 23. Intellectus 4, etc. 10, 163, 216, 262, etc. Lex 10. Malum 41. Motus 1, 11. Possibile. Passio 10. Passum. Possibile 5, 9. Potentia 20, etc. 46, etc. Propositio 8. Providentia 36. Ratio 22. Scandalum 3, etc. Subtilitas 2.
- Passum. Judicium 11, 12. Usura 295, etc.
- Passus. Accedere 1. Gressus. Milliarium. Stadium 2.
- Pasta. Eucharistia 68.
- Pastor ecclesiae et fundamentum ejus, principaliter dicitur Christus, secundario autem ceteri praelati 3^a q. 8, 6, 3^m. Christus 201, 210. * Baculus o. Cathedra 1. Episcopus o. Nativitas 27. Papa o. Parochianus. Praedicator 1. Praelatio o.
- Patena quae continet corpus Christi, et calix qui continet sanguinem ejus, inunguntur et consecrantur 4, d. 24, q. 2, 3, c. Benedictio 5. Consecratio 4, etc. * Ordinatio 6.
- 1 PATER prius dicitur de Deo, quam de creatura 1^a q. 33, 2, 4^m | 1, d. 24, L. fi. | Ephes. 3, lect. 4, meo. * Abias. Abraham 19. Accidens 114. Actio 6. Auctor o. Actus 193. Adequari o. Adoptio 4, 10, 15, 16. Adventus 6, 9.
- 2 Paternitas est tantum in viventibus et cognoscentibus. Ephes. 3, lect. 4, meo. * Affinitas 14. Alienum 9. Alius 4.
- 5 Ad patrem requiruntur tria, scilicet quod producat de substantia ejus, simile sibi in specie, et principaliter 3, d. 4, q. 2, 1, 4^m | L. Filiatio 5.
- 4 Probatur per auctoritates utriusque Testamenti, quod pater proprie dicatur in divinis. Cg. 4, c. 2.
- 5 Paternitas in Deo et creaturis, non est ejusdem rationis univocae, sed analogicae 1^a q. 31, 3, 3^m | 1, d. 21, q. 1, 1, 5^m. * Amor 11, etc. 116, 117, 120, 122, 126. Anima 27. Apollinaris 1. Apparere 5. Auctor o. Appropriatio 11, 12, 15, 21, etc.
- 6 Pater prius dicitur personaliter, quam essentialiter 1^a q. 33, 3, o. * Assimilatio 3, etc. 14, etc. Assumere 12, etc. Auctoritas 3. Balneum. Baptismus 27, 35, 36, 46. Beatitudo 124. Beneficium 6, 10, etc. Blasphemia 17.
- 7 In divinis essentia est pater si ly pater tenetur substantive, non autem si tenetur adjective 1^a q. 39, 5, 5^m | 6, c. | 1, d. 5, q. 1, 1, 3^m | d. 27, L. primo | d. 33, 4, c. fi. | L. meo | d. 34, L. primo | 3, d. 5, L. fi. * Character 24. Charitas 151. Circumcisio 3, 27. Coaequale o. Cognatio 1, 7. Conceptio 3, 17, 32, 38. Conjunctio 6. Consanguinitas 5, 8, etc.
- 8 Pater est magis proprium nomen personae Patris, quam genitor vel generans 1^a q. 23, 2, o. | q. 40, 2, c. | 3^a q. 60, 7, 2^m | q. 66, 5, 7^m | 4, d. 3, a. 2, q. 2, 5^m. Genitor. * Actus 6. Conservatio 13. Corpus 55. Correctio 13, 18. Creatio 33, 34. Datio 27. De 6. Descendere 3. Deus 38, 39, 120, 121, 355, etc. Dicere 2, 4. Dignitas 1. Distinctio 36. Eucharistia 170. Fides 107. Filiatio 2, etc. Finis 66. Fruitio 7. Furtum 13. Genealogia 1. Generatio 52, etc. Generativa.
- 9 Paternitas in divinis, inquantum est constitutiva personae Patris, sic est prior secundum intellectum, quam generatio. Po^a q. 10, 3, c.
- 10 Immo Pater in divinis, nullo modo est prior Filio, nec duratione, nec natura, nec dignitate, nec intellectu, neque secundum id quod absolutum est, neque secundum id quod est ad aliquid 1, d. 9, q. 2, 1, c. * Genitor.
- 11 Paternitas in divinis, est principium formale, eliciens generationem 1, d. 28, q. 1, 2, 4^m. Generatio 75. * Genitus 2. Gloria 17. Gratia 81. Haeresis 36, 38, 40, 42, 55, 64, 84, 98, 103. Humilitas 19. Idem 10. In 16, etc. Infernus 1.
- 12 Potentia generandi in divinis est essentia Dei, sub ratione relationis scilicet paternitatis 1, d. 7, q. 1, 2, c. | d. 11, 3, o. | d. 13, 2, 3^m | Opus. 72, q. 28. Generatio 64, 76. * Infidelis 4, 5. Ingenitum o. Innascibilitas o. Judaei 7. Judicium 41.

PATIENTIA

- 13 Oppositum videtur dicere 1^a q. 41, 5, o. | Po^a q. 2, 2, o. * Juramentum 28. Jus 21. Justitia 90. Legitimitas 3. Lex 149. Liber 20. Limbus o. Manducatio 2. Mansuetudo 10. Matrimonium 2, 35, 40, 42. Melchisedech. Meritum 110. Missio 7, 18, etc. 37, 40. Nativitas 13. Necessitas 32, 33. Non genitum.
- 14 Pater eodem, idest, paternitate, est quis, et pater 1^a q. 40, 3, 2^m | 1, d. 9, q. 2, 1, 3^m | d. 12, 1, 1^m | d. 26, q. 1, 2, 4^m | Po^a q. 8, 4, 2^m. * Notio 6, 10, 11, 13. Omnipotentia 3. Oratio 95, 97. Patentes. Passio 95, 104, 129.
- 15 Pater non eodem est Pater et Deus, sed eodem est Deus et sciens 1, d. 33, 1, 5^m | L. fi. | Verit. q. 2, 3, 7^m | Po^a q. 8, 2, 14^m. * Paterna monitio. Paternus. Patruus. Peccatum 322, etc. 328, 337. Poena 38. Poenitentia 39, 84. Per 7.
- 16 In divinis paternitas non est pariens, nec pater, nec innascibilis si sumantur adjective 1, d. 33, 4, c. Innascibilitas 3.
- 17 Pater noster, et percussio pectoris, quamvis sint sufficiens satisfactio pro veniali peccato, et non pro mortali, tamen etiam ad dimissionem peccati mortalis valent. Unde etiam pro mortalibus, pater noster dicere debemus, et pectus tundere 2, d. 24, L. fi. * Persona 36. Pietas 3, etc. 8, 12. Possibile 7.
- 18 Pater noster, idest, oratio dominica. Opus. 3, c. 67 | Opus. 3, o. * Praedicari 39, 44. Primogenitus 1. Processio 29, etc.
- 19 Paternitas est in angelis, secundum actus hierarchicos, sicut magister est pater discipuli 1^a q. 45, 5, 1^m | Eph. 3, lect. 4, meo. Angelus 18. * Propositio 18. Proprium 10. Raptus 1. Relatio 24, 40, 41. Religio 9. Sacramentum 133. Saliva. Samuel 1. Sapientia 48, etc. Satisfactio 25. Scipio. Sedere 3, 4, 5. Semen 2, 3, 14. Senator 2, 3.
- 20 Filius est res patris, quo ad corpus, et quod ad exteriora, non autem quo ad animam 2, d. 33, q. 1, 2, c. * Sepultura 3. Servitus 9. Symbolum 8, etc. Solus 6, etc. Speculum 2. Spiratio o. Spiritus 19, etc. Sponsa 8. Stuprum. Subjectio 19.
- 21 Quilibet debet magis liberare patrem a morte quam extraneum, etiam si extraneus eum similiter liberasset 3, d. 29, 6, 5^m. Beneficium 6. Benefacere 5. Notio 6. * Christus 27, 198, 219, 221, etc. 227. Testamentum 1. Titus. Transfiguratio 2. Trinitas 11, 12. Unctio 30, 36. Unitas 54, 56. Usura 60, 98, 231, 248. Verberare. Verbum 52, 56, 62, 63. Virginitas 13. Visio 10. Votum 33, etc. Vox 1.
- Patres conscripti, dicebantur olim consiliarii, quia scribebantur 1^a q. 24, 1, c. | Opus. 20, libo 4, c. 26.
- Patere. Comparatio 3. Datio 25, etc. Embryo 3. Fictio 1. Gloria 17. Infamia o. Judicium 35. Matrimonium 124. Mendacium 18. Rahab 2. Usura 77, 163, 193, 218, 276, 281.
- Paterna monitio. Amor 120. Jus 21. Lex 149. Primogenitus 2.
- Paternus. Amor 120.
- Pati. Actio 4. Agere 22. Imprimere o. Intellectus 66, 67, 252, 262. Recipere 1. Usura 90.
- Patiens duplex: scilicet cooperans agenti, et non cooperans. Quol. 8, 3, c. * Accidens 74. Actio 4, 50, 60, 69, 71, 83, 88, 107. Activum. Actus 21, 187. Agens 36, etc. Agere 15. Amicitia 38. Amor 266. Animal 206, 217, 287, etc. 342. Aristoteles 6. Assumere 6. Daemon 125, etc. Damnatio 26. Defectus 3. Detrimentum. Differentia 22. Dispositio 31. Dolor 10. Forma 45. Fortitudo 27. Ignis 10. Infirmitas 1. Injustitia 7, 8. Intellectus 4, etc. 216, 252, 262, etc. Intentio 22. Maria 62. Matrimonium 30. Medium 6. Misericordia 16. Mistio 2. Mollities 4. Mors 17. Mortuus 1. Motus 11. Naturale 19. Necessitas 27, 28, 29. Nemesis 2. Oratio 33, 94. Peccatum 19. Poena 22, 26. Periculum 9. Potentia 19, etc. Processio 6. Propositio 8, 9, 16. Purgatio 10. Scandalum 4. Scriptura 6. Unicornis. Usura 87. Virginitas 13. Virtus 257. Voluntarium 5. Zelotypia. Zelus 1.
- 1 PATIENTIA dicitur dupliciter: scilicet habitus, et delectatio in actu ejus. Primo modo est virtus, sed secundo modo est fructus 2-2, q. 136, 1, 3^m.
- 2 Patientia est virtus, conservans bonum rationis contra tristitiam 1-2, q. 66, 4, 2^m | 2-2, q. 128, c. | q. 136, 1, o. | 5, c. | 3, d. 33, q. 3, art. 3, q. 1, c. | 3^m | Hebr. 10, lect. 4, meo. Fortitudo 26. * Beatitudo 152, 165. Charitas 90. Constantia 4. Expectatio 3.
- 3 Patientia proprie, importat tolerantiam tribulationum, cum quaedam acquiescentia. Sed diutina expectatio bonorum absentium ei attribuitur, licet hoc maxime sit longanimitatis. Roman. 8, lect. 5, meo | Hebr. 10, lect. 4, meo. Longanimitas 1.
- 4 Pati tristitia ad malum finem, non est proprie patientia, sed est duritia 2-2, q. 136, 1, 2^m. * Fortitudo 34, 35, 59. Fructus 5. Hebetudo 2. Importabile. Justitia 41. Lenia. Lex 135.
- 5 Patientia non est potissima virtus, sed est inferior omni virtute theologica et cardinali 1-2, q. 66, 4, 2^m | 2-2, q. 136, 2, o.
- 6 Ad patientiam pertinet longanimitas et constantia, inquantum dilatio boni quae est longanimitatis, et labor in continua executione boni, habent rationem mali contristantis 2-2, q. 136, 5, c. Longanimitas 1. Constantia 4. * Martyrium 1, 14. Meritum 38. Mors 17.
- 7 Patientia est radix et custos virtutum, solum removendo prohibens 2-2, q. 136, 2, 3^m. * Oratio 33, 94. Patiens.

PAULUS

- 8 Patientia ut virtus, non potest haberi sine charitate et gratia 2-2, q. 136, 3, o. * Peccatum 278. Poenitentia 21. Praeceptum 114. Praemium 8. Proximus. Sufferre. Sustinere. Temperantia 5, 14. Tolerari. Tribulatio 4, etc. 16, 22.
- 9 Patientia est in concupiscibili subjective 2-2, q. 136, 4, 2^m. Subjective.
- 10 Actus patientiae in patria, non est sustinere, sicut est in via, sed est frui bonis acquisitis per eam 2-2, q. 136, 1, 1^m | 3, d. 33, q. 1, 4, c. | 2^m | 3^m | 6^m. Item fortitudo 27, etc.
- Patria. Amor 35, 45, 47, 48, 49, 103, etc. Amplexus. Angelus 547. Aristoteles 9. Beatitudo 20, 28, 34, 68, etc. 76, 117, 118, 119, 130, 133. Beatus 10. Bellum 2. Character 12, 19. Charitas 8, 38, 39, 103, 117, 122. Christus 85, 86. Claritas 4, etc. Cogitatio 5, 6. Consuetudo 5. Decimae 12, 20, 23, 25, 28. Delectatio 102. Donum 32, 33, 34, 36, 37. Dos 3. Eustratius 1. Expellere. Fides 68, 69. Fortitudo 41, 53. Galilaea 1. Gloria 19, etc. Gratia 14, 37, 38. Jejunium 42. Justitia 56. Lex 168. Mensa. Miles 6. Oratio 68. Papa 8. Patientia 10. Paulus 15. Pietas 3, 4, 21. Praeceptum 78, 120. Primitiae 1, 2. Pythagoras 1. Roma 3. Sabbatum 2. Status 5, 7. Templum 9. Terra 4, 5. Theologia 24, 25. Tyrannus 10, 11. Uti 19. Vita 35, 83.
- Patriarcha. Aetas 6. Concubinitus 2, 3. Judaei 1.
- Patricii dicebantur qui Romanae reipublicae curam gerebant. Opus. 20, libo 4, c. 26.
- Patrimonium. Beneficium 23. Bonitas 218. Corona 4. Pythagoras 1. Simonia 17. Usura 194.
- Patrinus. Amor 128. Anadochus. Baptismus. Catechismus 7, 8.
- Patrocinium. Advocatus 3, 4. Antonius 2. Munus 2. Simonia 13.
- Patronus. Feudum. Simonia 3. Spirituale 2.
- Patruus et pater possunt esse in eodem gradu consanguinitatis respectu unius personae; et respectu alterius, possunt esse in diversis gradibus 4, d. 49, q. 1, 2, 5^m | 6^m.
- Paucum. Accidens 105. Accidentaliter 3. Angelus 268, 633. Anima 349. Bonitas 201. Causa 14. Cete 12. Contingens 6. Damnatio 31. Diaconus 6. Doctrina 1. Fortuna 1. Lex 162. Malum 35, 37. Melius 2. Minister 6. Nobilitas 7, 8. Poena 74. Purgatio 10. Sapientia 44. Scientia 146. Seditio 2. Semen 23. Subtilitas 1. Tarditas 1. Unitas 30. Universale 23. Usura 280. Usus 10.
- Paulatim. Angelus 311. Bonitas 224. Gloria 7. Jejunium 28. Lex 105. Nativitas 28. Usura 189.
- Paulinus ex abundantia charitatis, spiritu Dei actus, vendidit se in servum: sed hoc non debet trahi in exemplum 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m.
- Paululum dicitur aliquid vel modicum dupliciter: scilicet vel respectu aeternitatis, vel respectu temporis quo fiebat afflictio populi Dei. Isa. 10, fi.
- 1 PAULUS sub his literis, non potest esse nomen Hebraicum, quia Hebraei non habent P litteram. Rom. lect. 1, prin^o. * Abstractio 19.
- 2 Paulus sic nominatur a Sergio Paulo proconsole. Vel propter profectum. Vel quia Judaei sunt binomii. Rom. lect. 1, prin^o.
- 3 Paulus fuit aliquando reprobus, secundum dispositionem divinae sententiae, non autem secundum dispositionem divini consilii. Verit. q. 6, 6^m. * Antonomasia 2. Apostoli 1. Apparere 10. Balbutiens 2. Barnabas. Caelum 65. Charitas 113, 137. Conversio 3, 7.
- 4 Paulus erat instructus in propria lingua, quo ad superaddita per artem humanam ad ornatum et elegantiam loquutionis, non autem in lingua aliena 2-2, q. 176, 1, 1^m | Hebr. Prol. fi. * Correctio 10, 15.
- 5 Paulus conversus fuit, anno quo Christus passus est 2^a Cor. 12, lect. 1, prin^o | Gal. 2, lect. 1, prin^o.
- 6 Paulus in sua conversione, habuit voluntatem actualem contrariam gratiae. Ideo celebratur ut miraculosa 1-2, q. 112, 2, 2^m | q. 113, 10, c. | 2, d. 18, q. 1, 3, 2^m | 4, d. 4, q. 3, art. 2, q. 1, 3^m | d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | Verit. q. 28, 3, 19^m.
- 7 Oppositum videtur dicere, quia conversio ejus voluntaria fuit, audiendo, addiscendo et veniendo 1-2, q. 112, 2, 2^m. Ma. q. 6, c. | 3^m. * Deus 170, 171, 172, 318, 319.
- 8 Paulus in sua conversione, vidit Christum corporaliter 3^a q. 57, 6, 3^m | 1^a Cor. 9, lect. 1, prin^o.
- 9 Paulus in raptu vidit essentiam Dei, sine lumine gloriae. Verit. q. 10, 11, c. | 1^m. Moyses 1, 2, 3. Dionysius 1.
- 10 Oppositum videtur dicere 1^a q. 12, 2, c. | 1^m | 5, o. | 2-2, q. 174, 5, 1^m | q. 175, 3, 2^m | 3^a q. 45, 2, c.
- 11 Paulus portavit nomen Christi tripliciter: scilicet in corpore, secundum conversationem et passionem ejus, in ore et in Scripturis. Rom. Prol. me^o. * Fides 2, 47, etc. Haeresis 88. Matrimonium 144. Mendacium 19. Moyses 3. Oratio 10.
- 12 Paulus imitatur Christum tripliciter: scilicet in devotione mentis, solitudine subditorum et tolerantia passionis 1^a Cor. 11, lect. 1, prin^o. * Raptus 13, etc. Revelatio 13. Simonia 25. Stephanus 2.
- 13 Paulus praefert se et alios apostolos Moysi 2-2. q. 174, 4, 3^m | Verit. q. 12, 14, 5^m | 2^a Cor. 3, lect. 2, o.
- 14 Paulus tripliciter excellit ceteros apostolos: scilicet quia nullus

PAUPERES

- per tot loca praedicavit, laborando manibus, et nullus tot persequutiones et tribulationes pertulit 2^a Cor. 15, lect. 1, fi.
- 15 Paulus sextupliciter excellit ceteros apostolos: scilicet quantum ad specialem electionem, secretorum Dei cognitionem, malorum perpeccionem, virginalem integritatem, bonorum operationem et maximam scientiam qua emicuit 2^a Cor. 12, lect. 3, prin^o.
 - 16 Paulus fuit par Petro, in executione auctoritatis, non autem in auctoritate regiminis. Gal. 2, lect. 3, prin^o.
 - 17 Paulus vere ac juste reprehendit Petrum in observatione legalium, quia cogebat gentes, non quidem imperio, sed suae conversationis exemplo judaizare, quia secundum quod Leo Papa dicit, validiora sunt exempla quam verba 1-2, q. 163, 4, 2° | 2-2, q. 33, 4, 2^m | q. 43, 6, 2^m | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 3, c. | d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | d. 38, q. 2, a. 3, q. 2, 2^m | 1^a Cor. 9, fi. | Gal. 2, lect. 3, o. | c. 5, lect. 1, me^o. Correctio 10, 15.
 - 18 Paulus in bulla Papae, ponitur a dextris: Petrus autem a sinistris, quia Paulus vocatus fuit a Christo impassibili. Petrus vero a Christo adhuc passibili. Gal. lect. 1, me^o.
 - 19 Paulus et quidam alii Sancti, leguntur aliqua fecisse per daemones, non quidem ex pacto cum daemonibus inito, sed virtutem Dei in eos exercentes 2, d. 7, q. 3, 2, 1^m | 1^a Cor. 5, lect. 1, fi.
 - 20 Paulus allegat verbum Arati poetae, scilicet genus Dei sumus et in ipso vivimus, movemur et sumus 1^a q. 1, 8, 2° | Titum lect. 3, fi.
 - 21 Paulus allegat dictum Menandri poetae et secundum Hieronymum, scilicet corrumpunt bonos mores colloquia mala 1^a Cor. 15, lect. 4, fi. | Gal. 3, lect. 6, prin^o.
 - 22 Paulus allegat dictum Epimenidis poetae, scilicet, Cretenses semper mendaces, male bestiae, ventres pigri. Gal. 3, lect. 6, prin^o | Titum lect. 3, fi.
 - 23 Paulus fuit Romae, annis fere novem. Et in principio scripsit epistolam ad Philemonem, in fine vero secundam epistolam ad Timotheum. Phile. fi. * Fructus 1. Lex 109.
 - 24 Epistolae ejus et psalmi David, frequentantur in ecclesia, ad spem veniae, et quia continent quasi totam theologiam 3^a q. 83, 4, c. prin^o | Psal. Prol. prin^o | Rom. Prol. me^o.
 - 25 Epistolae ejus quae habentur in canone, sunt quatuordecim: scilicet una ad Romanos, duae ad Corinthios, una ad Galatas, una ad Ephesios, una ad Philippenses, una ad Colossenses, duae ad Thessalonicenses, duae ad Timotheum, una ad Titum, una ad Philemonem et una ad Hebraeos. Quarum decem scripsit ecclesiis, quatuor vero praelatis et dominis. Rom. Prol. fi. etc.
 - 26 Epistolam ad Romanos scripsit de Athenis, secundum Augustinum, de Corintho autem secundum Hieronymum, quia forte incepit eam ibi, sed hic eam complevit. Rom. Prol. fi.
 - 27 Epistolae ejus ad Corinthios, sunt priores tempore Scripturae quam epistolae ejus ad Romanos, sed dignitate et utilitate est e converso. Rom. Prol. fi. | Phile. fi.
 - 28 Paulus scripsit Corinthiis quamdam aliam epistolam quae non habetur in canone 1^a Cor. 5, lect. 3, prin^o | 2^a Cor. lect. 5, prin^o Col. Lucas 4, fi.
 - 29 Epistola ad Hebraeos est epistola Pauli. Sed translata fuit de Hebraeo in Graecum a Luca. Et est ordinatior omni alia Scriptura. Hebr. Prol. fi.
 - 30 Epistola ejus ad Hebraeos, continet fere omnia mysteria veteris Testamenti. Hebr. 13, lect. fi. fi.
- Pavor quasi immobilitat. Ideo differt secundum magis et minus a timore faciente motum ejus secundum sistolem. Isa. 8, me^o c. * Revelatio 15.
- Pauperes. Paupertas o. Virtus 41.
- 1 PAUPERTAS duplex: scilicet paupertas ex coacta necessitate et paupertas ex propria voluntate. Cg. 3, c. 134, fi. | Opus. 20, libo 4, c. 15. * Advocatus 2. Animal 82. Beatitudo 68, 135, 161. Bonitas 202, 203. Catena. Haliactus.
 - 2 Pauperes ex necessitate et pauperes non voluntarii, non sunt eligendi ad regimen reipublicae, quia sunt corruptores politiae. Opus. 20, libo 4, c. 15 | 20. * Concordia. Consilium 14. Egere. Decimae 15, 16, 24. Divitiae 4, 6, 10. Electio 38.
 - 3 Paupertas spiritus includit duo: scilicet abdicationem temporalium rerum quae fit spiritu, idest propria voluntate, per instinctum Spiritus sancti, ut Ambrosius et Hieronymus exponunt: et contritionem superbiae, secundum quod paupertas spiritus intelligi potest exinanitio inflati et superbi spiritus, ut Augustinus exponit 2, q. 19, 12, c. | 3, d. 34, q. 1, 4, c. Abdicatio. * Eleemosyna o. Episcopus 23, 25. Haeresis 110, etc.
 - 4 Paupertas voluntaria commendatur 3^a q. 40, 3, o. | Cg. 3, c. 131, usque 136 | Quol. 7, 18, 5^m | 6^m | Opus. 30, libo 4, c. 15.
 - 5 Paupertas voluntaria, est indicium maximae humilitatis 2, q. 19, 12, c. | 3^a q. 40, 3, 3^m. * Jejunium 6, 23, 28. Judicium 33, 64, 69, 71. Medicus 8. Misericordia 36. Negotiatio 1. Oblatio 2, 3, 13, 14, 16.
 - 6 Paupertas meretur regnum et divitias spirituales, et humilitas meretur exaltationem et dignitates caelestes. Po^a q. 6, 9, c. Ut Humilitas 19. * Oratio 19. Pauperes. Perfectio 61, 68, etc. Pie-

PAX

- tas 1, 6, 13, 14, 17, 19. Praedicare 7, 8, 9. Praedicator 6, 10. Princeps 23.
- 7 Christus voluit esse pauper quadruplici ratione. Primo quia paupertas voluntaria, convenit praedicatori. Secundo ne videretur praedicare ex cupiditate. Tertio ut nos faceret divites spiritualiter. Quarto ut virtus Dei major ostenderetur 3^a q. 35, 7. c. 1 q. 40, 3. o. | Cg. 4, c. 55, 12^m | Opus. 17, c. 15 | Opus. 20, lib. 3, c. 15. Christus 202. * Prodigalitas 5. Religio 30, etc. 48, 49, 86, 93, 101.
- 8 Paupertas confert septem bona: scilicet peccatorum recognitionem, virtutum conservationem, cordis quietem, desiderii impletionem, divinae dulcedinis participationem, meritorum exaltationem et caelestem hereditatem. Isa. 48, fi. * Restitutio 22. Christus 202. Sepultura 6. Simonia 12. Testis 7. Turtur 2. Usura 1, 90, 136, 189, 221, 243, 261, 282, 283, 313. Virtus 41. Visio 15.
- Pausatio triplex: scilicet coma, colon et periodos. Et fit tripliciter: scilicet in prosa, metro et capitulo. Isa. Prol. 2, prin^o.
- 1 PAX est tranquillitas ordinis, maxime in voluntate: pax ergo in hoc est, quod omnes sua loca teneant 1-2, q. 70, 3. c. | 2-2, q. 29, o. | 3, d. 27, q. 1, 3, 5^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 4, o. | Mat. 5, prin^o | Philipp. 4, lect. 1, fi. * Amicitia 43. Amor 177. Appropriatio 16. Beatitudo 81, 127, etc. 161, etc. Bellum 2. Charitas 128, 151. Coetus 1. Dispensatio 20. Dissensio 1. Episcopus 10.
- 2 Pax non est virtus, sed est effectus virtutis, scilicet charitatis 2-2, q. 29, 3, 4, o. Charitas 128, 151. * Fortitudo 22, 23. Fructus 1, 5.
- 3 De ratione pacis est duplex unio: scilicet diversorum appetentium et appetitum ejusdem appetentis, et respectu ejusdem appetibilis 2-2, q. 29, o. | 2^a Thes. 3, lect. fi. fi. * Osculum. Lex 85, 149. Pacificus. Praeceptum 95. Praedicare 16. Symbolum 8.
- 4 Pax est finis omnium donorum. Rom. lect. 4, fi. | 2^a Cor. lect. 1, me^o | Col. lect. 1, fi. | 1^a Thes. lect. 1, prin^o | 2^a Thes. prin^o | Titum lect. 1, fi.
- 5 De ratione pacis sunt tria: scilicet distinctio, terminus et stabilitas. Dio. 11, lect. 1.
- 6 Pax sanctorum, secundum Augustinum est serenitas mentis, tranquillitas animi, simplicitas cordis, vinculum amoris et consortium charitatis. Jo. 14, lect. 7, prin^o. * Christus 211. Tranquillitas. Unio 8, 10. Zelus 8.
- 7 Pax qualitercumque accipitur, habet rationem finis in gloria aeterna, in regimine et in conversatione 2^a Cor. lect. 1, fi.
- 8 Pax magis dicitur quantum ad remotionem discordiae, quam quantum ad unionem. Sed concordia dicitur e converso 3^a d. 27, q. 2, 1, 6^m. * Asylum. Possessio 4. Seditio 4.
- 9 Pax includit concordiam, addens unionem ejusdem appetentis, ultra unionem diversorum appetentium, quam dicit concordia 2-2, q. 29, 1, c. Suspensio 1.
- 10 Perfectio gaudii est pax, quo ad duo importata per pacem: scilicet quo ad quietem a perturbantibus et quo ad sedationem a fluctuatione desiderii 1-2, q. 70, 3, c.
- 11 Pax terrena est communis bonis et malis. Sed mali utuntur ea ad cultum daemonum et ad lasciviam, sed boni ad opposita 1^a Tim. 2, lect. 1, me^o.
- 12 Pax reipublicae, est secundum se bona, et multo plura prohibet, scilicet homicidia, sacrilegia et hujusmodi, quam occasionentur ex ea, et plures bene ea utuntur 2-2, q. 123, 5, 3^m.
- 13 Pax Christi ordinatur ad vitam aeternam. Et est pax vera et perfecta, quia est interius et exterius. Pax vero mundi ordinatur ad temporalem prosperitatem. Ideo est causa peccati, simulata et imperfecta, quia est exterius tantum. Mat. 10, fi. | Jo. 14, lect. 7, fi.
- 14 In pace triplici transivit Christus: scilicet in pace carnis ad spiritum, quam habuit; in pace hominis ad proximum, quam docuit; et in pace mundi ad Deum, quam fecit. Isa. 41, me^o.
- 15 Paci opponuntur multa vitia: scilicet discordia in corde, contentio in ore, schisma, rixa et bellum in opere 1-2, q. 34, 37, 39, prin^o.
- 16 In homine est triplex pax sicut et triplex ordo: scilicet ad Deum, ad se et ad proximum. Jo. 14, lect. 7, prin^o | Mat. 5, prin^o | Rom. 10, lect. 2, fi.
- 17 Pax beatorum est pulchra tripliciter: scilicet quia non est falsa, nec interrupta, sed est plena. Isa. 42, fi.
- 18 Tria faciunt pacem in praesenti: scilicet contemptus temporalis opulentic, subjugatio carnalis concupiscentiae et contemplatio divinae sapientiae. Isa. 26, me^o. * Praedicare 16.
- 19 Tria faciunt pacem in futuro: scilicet bonorum ubertas, malorum securitas et immobilitas. Isa. 26, fi.
- 20 Pacem futuram, tria faciunt appetibilem: scilicet firmitas divinae potentiae, puritas conscientiae et remotio hostilis nequitiae. Isa. 32, fi.
- 21 Deus est pacis dator, amator, auctor et habitator 2^a Cor. 13, lect. fi. me^o | Hebr. 13, lect. fi. me^o. Deus 442. * Lex 85, 149.
- 22 Christus in ortu suo fecit pacem totius mundi, ut significaret veram pacem quam venit facere inter Deum et hominem 3^a q. 35, 8, 1^m | Psal. 15, fi. | Ephes. 2, lect. 5, prin^o.

PECCATUM

- 23 Pax causatur ex iustitia, subtrahendo occasiones litigiorum et tumultuum 2-2, d. 29, 3, 3^m | q. 180, 2, 2^m | Mat. 5, prin^o b.
- 24 Pax habetur a minus vel ab aequaliter potente, pugnando, non autem a potentiori, sed subdendo se ei humiliter. Job 9, lect. 1, me^o. * Praeceptum 95. Princeps 3. Suspensio 1. Templum 4. Usura 86, 236. Uxor 4.
- 25 Omnia appetunt pacem 2-2, q. 29, 2, o. | 3, d. 27, q. 1, 3, 5^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 4, o. | Verit. q. 22, 1, 12^m | Dio. 11, lect. 1, o.
- 26 Pax perfecta est tantum in beatis, sed pax imperfecta est in viatoribus 2-2, q. 29, 2, 4^m | Jo. 14, lect. 7, me^o | Philipp. 4, lect. 1, fi.
- 27 Pax vera est tantum in bonis et bonorum, apparens autem est in malis 2-2, q. 29, 2, 3^m | Mat. 5, prin^o | 1^a Tim. 2, lect. 1, me^o.
- 28 Pax vera non est in nobis sine gratia gratum faciente, sed tantum pax apparens 2-2, q. 29, 3, 1^m. * Princeps 3.
- 29 Pax vera hic inchoatur, sed non perficitur, perficienda tamen in aeterna vita. Mat. 5, prin^o | Joan. 14, lect. 7, me^o.
- 30 Pax triplex: scilicet falsa, fraudulenta et transitoria. Jerem. 14, fi.
- 31 Pax inter bonos et malos esse non potest, quia pax ordinatam importat concordiam quae cum malis haberi non potest. Rom. 12, lect. fi. fi. | 2^a Tim. 2, lect. 4, me^o.
- Peccabilis. Adam 58, etc. Angelus 470, etc. Charitas 142. Haeresis 24. Posse 9. Providentia 58, 59.
- Peccare est voluntate averti a Deo 1^a q. 94, 1, c. * Abraham 8, etc. Adam 58, 64, etc. Adjurare 10. Admonitio 3. Advocatus 1, 5. Aestimatio 1. Amicitia 39. Amor 112. Angelus 470, etc. Apostoli 20. Auditor 2. Baptismus 31. Beneficium 22, 23, 25. Blasphemia 15, 26, etc. Bonitas 208, 209. Charitas 142. Circumcisio 20. Circumstantia 19, 20. Clavis 6, 15. Clericus. Confessio 29, 43, 64, 74, 83. Conscientia 18. Contritio 12, 24. Conversio 7. Correctio 6, 7, 8, 16, 20. Crimen. Damnatio 18, etc. David 1. Decimae 20, 27, 27. Daemon 42, etc. Defectus 17. Delinquere. Depositum 4. Deus 420, etc. Docere 9. Ebrietas 5. Electio 33. Episcopus 18, etc. Error 9. Eucharistia 150, 152, 154, 155, 212, etc. Excommunicatio 27, etc. Exemptus. Fallacia 5. Fama 1. Festum 11, 12. Fidis 139. Flos 2. Fornicatio 13. Furtum 8. Gedeon o. Gentilis 4. Gloria 6. Gratia 70, 76. Gula 9. Haeresis 138, 152. Herodes. Idolatria. Ignorantia 19, 20. Impedimentum 3. Importabile. Incarnari 3. Incontinentia 4, 7. Indulgentia 16. Infidelis 9, 11. Infirmitas 6. Ingratitudo 7. Intentio 20, 21. Jacob 1, 9, 10, 11. Jejunium 7, 29, 34. Jephthe. Judaei 12, etc. Judex 1, 2. Judicium 48. Juramentum 24, 36. Laus 2. Lex 180. Lucifer. Machabaei. Magi 20, etc. Marcus 1. Maria 59, 60. Miles 8. Minister 9, 10. Misericordia 35. Missa 8. Monachus. Mors 7. Mortuus 2. Obstinatio 3. Occidere 7, 9, 20. Odium 5. Offensa. Officium 9, 19. Operatio 59. Oratio 102. Ordo 57, 94. Paradisus 5. Peccabilis. Peccator o. Peccatum 1, etc. 18, etc. 116, etc. 117, etc. 416, etc. Phinees. Poena 13, 95. Poenitentia 10, 42. Posse 7, 9. Praeceptum 140, 149. Praesumptio 11, 12. Princeps 14. Professio 3. Usura 71, 161, etc. 260, etc.
- 1 PECCATOR dicitur dupliciter: scilicet propter peccatum praeteritum et propter propositum peccandi 3^a q. 63, 4, c. * Absolvere 5. Aestimatio 1. Amicitia 39. Amor 32, 33, 34, 88, 150. Annihilatio 13. Ars 48, 49. Aversio 5, 12. Baptismus 115, etc. Benefacere 3. Certitudo 2, 4. Circumstantia 19, 20. Clavis 6, 15. Contemptus 5. Daemon 83, 96. Donum 43. Eleemosyna 13, 14, 15. Eubulia 2. Eucharistia. Familiaritas. Festum 11, 12. Fidis 139. Fuitio 10, 11. Gratia 70, 76, 82. Hacreditas 3. Haeresis 138, 152. Infirmitas o. Intentio 20, 21. Judaei 12, etc. Judex 1, 2. Justus 10. Laus 2. Lex 180. Malum 5, 9, etc. Membrum 12.
- 2 Peccator proprie est, qui vel ex habitu peccat, vel peccandi propositum, quantum ad peccati actum et executionem habet. Psal. 27, prin^o. * Miraculum 40, etc. Missa 7, etc. Mutuum 2. Nomen 62. Occidere 7, 9, 20. Odium 14, 16, 22. Oratio 36, etc. 85, etc. Passio 23. Pax 27.
- 3 Sic enim est peccator ex habitu, sicut cantor ex arte, vel officio. Isa. 1, prin^o. * Peccatum 19, 77, 183, 188, 195, 198, 200, 249, 369, 385. Poena 65, 69. Perfectio 88. Petrus 3. Poenitentia 10, 41, 42. Posse 9. Providentia 32.
- 4 Emendatio dicitur reversio peccatoris ad statum rectae operationis, quae est correctionis finis 4, d. 19, q. 2, 1, 4^m. * Prudentia 22. Publicatio 3. Pulvis o. Punitio o. Radix 3. Religio 59, 60. Resistere 4, 6. Responsio. Reverentia 10, etc. Sacerdos 37. Satisfactio 7, 19. Saturitas. Synderesis 9. Suffragia 9, 12. Temporale 3. Tribulatio 18, 19. Usura 272. Vendere 16, 17. Vindicatio 4, 6.
- Peccatrix. Magdalena 1.
- 1 PECCATUM est actus, devians ab ordine debiti finis, contra regulam naturae, rationis, vel legis aeternae 1^a q. 63, 1, c. | 1-2, q. 21, 1, o. | 2, 2^m | q. 71, 6, c. | 1^m | 3^m | q. 72, 1, c. | 2^m | 2-2, q. 162, 1, c. | q. 163, 4, c. | 1, d. 48, 3, c. | 2, d. 35, 1, c. | 2, o. | Cg. 3, c. 109 | 110 | Verit. q. 24, 7, c. | q. 25, 5, c. | Ma. q. 2, 1, c. | 9, 2^m | q. 3, 1, c. | q. 4, 2, 10^m | q. 7, 1, c. | q. 4, 2, 10^m | q. 7, 1, c. | q. 14, 1, c. * Actus 23, 175, etc. 180, 181. Adjurare 10. Adoratio 29, 30. Aversio o. Cibus 7, 9.

PECCATUM

- Peccatum dicitur omnis defectus actionis, quia importat deordinationem. Hebr. 8, lect. 3, fi.
- 2 Peccatum ex parte actus, est natura, substantia, et res. Sed ratione inordinationis, est nihil 2, d. 37, q. 1, 1, o. | Ma. q. 2, 1, 4^m | Quol. 1, 17, o. * Divinatio 11. Duratio 8. Error 5, 6. Fallacia 5. Falsitas 21.
 - 5 Omne peccatum, est aliquo modo actus, vel proprius, sicut actualis, vel alterius, sicut originale, vel privative, ut omissio 2, d. 35, 4, o. | Ma. q. 2, 1, o. * Fictio 1. Fornicatio 2, 3, 4, 13. Generatio 50. Gloria 11. Gratia 114.
 - 4 Peccatum non est pura privatio 1-2, q. 72, 1, 2^m | q. 75, 1, c. | 1^m | q. 85, 5, 3^m | Verit. q. 28, 6, c. | Ma. q. 2, 1, 4^m | 9, c. | 2^m | 6^m | 14^m | 11, 13^m | 12, 2^m | q. 4, 2, 10^m. * Ignorantia 7, 10, 14, etc. Immunditia 2, 3. Impenitentia.
 - Oppositum videtur dicere. Ma. q. 2, 9, 2^m | 6^m.
 - 5 Peccatum est mors animae, idest, privatio gratiae effective, et non essentialiter. Ma. q. 2, 9, 2^m | 6^m | 11, 13^m | 12, 2^m | q. 4, 2, 10^m | 20^m | Gratia 155. * Imprudentia o. Impugnare o. Inconsideratio. Incontinentia 7.
 - 6 Peccatum est nihil dupliciter: scilicet causaliter, privando gratia et gloria, et ratione inordinationis. Ma. q. 2, 1, 4^m. Hypocrisis 1, 2, 3, 5. Ingratitudo 1, 3, 4, 5, 13, 18. Invidia 3. Ira 1, 8, 16, 22. Ironia 1. Jocosum.
 - 7 Peccatum nihil aliud est, quam deficere a bono, quod convenit alicui secundum naturam suam 1-2, q. 109, 2, 2^m | 8, c.
 - 8 Omnis defectus debiti actus, habet rationem peccati 2-2, q. 64, 1, c. | Verit. q. 24, 7, c. Juramentum 19, 23.
 - 9 Peccatum nihil aliud est, secundum Augustinum, quam neglectis rebus aeternis temporalia sectari 1-2, q. 71, 6, a. 3 | 3^m | 2-2, q. 104, 3, c.
 - 10 Peccatum nihil aliud est, quam utendis frui, et fruendis uti, secundum Augustinum 1-2, q. 71, 6, a. 3 | 3^m.
 - 11 Peccatum est dictum, vel factum, vel concupitum, contra legem aeternam, secundum Augustinum 1-2, q. 71, 6, o. | q. 76, 2, 1^m | 2, d. 35, 2, c. | 3^m | Ma. q. 2, 1, c. | 2^m.
 - 12 Omne quod est contra naturalem inclinationem, est peccatum, quia contrariatur legi naturae 2-2, q. 133, 1, c. | q. 142, 1, c.
 - 15 Peccatum est praevaricatio legis divinae, et caelestium inobedientia praeceptorum, secundum Ambrosium 1-2, q. 109, 4, c. | 2-2, q. 79, 2, a. 1 | 1^m | 2, d. 35, 2, c. | 5^m. * Lex 14, 57. Ludus 10. Luxuria 4, 10. Macula 15. Malum 52. Manibus 1.
 - 14 Peccatum est voluntas retinendi, vel consequendi, quod justitia verat 1-2, q. 71, 6, a. 2 | 2, d. 35, 2, c. | 4^m | Ma. q. 2, 2, 2^m. Mendacium 3, etc. Meritum 14, 18, 25, 26, 27, 39, 59, 60, 103. Monstrum 2. Natura 50. Omissio o.
 - 15 Omne peccatum est voluntarium 1-2, q. 71, 5, c. | 6, c. | 2^m | q. 73, 6, c. | q. 74, 1, 2, 3, c. | q. 76, 3, c. | 2^m | 4, c. | q. 77, 6, c. | q. 80, 1, c. | q. 87, 2, c. | 2-2, q. 10, 2, c. | q. 34, 2, 4, c. | q. 46, 2, 2^m | q. 64, 8, c. | q. 118, 4, c. | 2, d. 39 | q. 1, 1, 4^m | 2, c. | d. 41, q. 2, o. | Cg. 3, c. 6 | Verit. q. 15, 3, 3^m | Ma. q. 1, 4, c. | 1^m | 2^m | q. 2, 1, 2^m | 2, o. | 10, 3^m | q. 3, 8, c. | 11, 3^m | q. 4, 1, 6, c. | Quol. 4, 21, c. * Poena 23, 25. Poenitentia 109. Syllogismus 7. Tenebrae 2, 4.
 - 16 Ex hoc est aliquid peccatum, quia repugnat virtuti 2-2, q. 107, 1, c.
 - 17 In quolibet peccato est aliquid virtutis, quia non possunt simul corrumpi omnes circumstantiae virtutis 1-2, q. 73, 2, c. fi. | 2, d. 42, q. 2, 5, 2^m | Verit. q. 24, 10, 11^m.
 - 18 Peccatum est contra naturam mentis rationalis integrae, licet sit quasi naturale postquam peccavit. Verit. q. 24, 10, 1^m | 2^m | 3^m | 5^m | 12, 32^m | Rom. 11, lect. 3, fi. etc. * Usus 2. Virtus 156, 158, 180, 183, 268.
 - 19 Ratio formalis peccati duplex: scilicet secundum intentionem peccantis, idest illud ad quod convertitur, et secundum rationem mali, idest bonum a quo recedit. Primum diversificat speciem peccati, non autem secundum 2-2, q. 10, 5, 1^m. * Abscondere 4. Acceptio 6. Accidia 3.
 - 20 Peccatum non dicitur univoce de omni peccato, sed prius de actuali quam de originali, et prius de mortali quam de veniali 1-2, q. 88, 1, 1^m | 3, 1^m | 2, d. 35, 2, 2^m | d. 42, q. 1, 3, o. | L. 1, fi. | Ma. q. 7, 1, 1^m. Accusatio 3. Adam 78, etc. Adeps 3.
 - 21 Peccatum duplex: scilicet peccatum actuale, et peccatum quasi naturale 3^a q. 8, 5, 1^m | 2, d. 31, q. 1, 1, c. fi. | 3, d. 13, q. 3, a. 2, q. 2, 4^m | Verit. q. 24, 10, 1^m | 2^m | 3^m | 5^m | 12, 32^m.
 - 22 Peccare contingit aliquem dupliciter: scilicet vel in se quo ad actum peccati, vel in sua causa 1-2, q. 77, 7, c. | 2-2, q. 30, 1, c. | q. 150, 1, 4, c. | q. 154, 5, o. | 4, d. 33, L. | Ma. q. 15, 2, 9^m.
 - 25 Peccatum sumitur tripliciter: scilicet pro actu, macula, et reatu 2, d. 36, 5, 2^m. * Adulatio 2, 3. Ambitio 1. Apostasia 1.
 - 24 Peccatum duplex, scilicet transgressionis, et omissionis: et secundum est ignotius primo, propter multas circumstantias. Psal. 18, fi. | Psal. 24, prin^o | Rom. 1, lect. 2, fi. | Titum lect. 2, prin^o. Omissio 12, 13, 14. * Ars 43, etc. Avaritia 2, 3, 6, 7, 8. Capitale o. Circumcisio 20. Circumstantia 7, etc.
 - 25 Peccatum duplex: scilicet occultum, et publicum. Secundum est

PECCATUM

- corrigendum publice, non autem primum 3^a q. 55, 1, 1^m | Virt. q. 3, 2, o. | Quol. 11, 12, o. | Matth. 1, fi. | Gal. 2, lect. 3, me^o | 1^a Tim. 5, lect. 3, me^o | Titum lect. 2, prin^o. * Cogitatio 8, 10, etc.
- 26 Immo denuntiatio semper debet fieri, in peccatis occultis 2-2, q. 33, 7, o. Denuntiatio 1. * Conscientia 21.
 - 27 Peccatum est ignotum tripliciter: scilicet propter caccationem, multitudinem, et subtilitatem vel parvitatem. Psal. 18, fi.
 - 28 Peccatum dupliciter contingit in actibus humanis: scilicet ex natura facti, ut in malis ex genere, et ex abusu boni 1^a q. 48, 6, c. | 3 d. 38, 1, c. | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 2, c. * Contritio 18, etc. Correctio 18, 19, 20. Daemon 60, 61. Delictum o. Denuntiatio 1.
 - 29 Peccare dicitur dupliciter: scilicet habere peccatum, et exire in actum peccati 2, d. 28, 2, 1^m | Verit. q. 22, 5, 7^m | q. 21, 1, 10^m | 12^m.
 - 30 Peccatum triplex: scilicet contra Deum, contra se, et contra proximum 1-2, q. 72, 4, o. | Psal. 25, me^o. * Exceccatio 3, 6, 7. Gentilis 1.
 - 31 Peccare contingit dupliciter: scilicet in Christo, idest, in moribus, et in Christum, idest in fidem, sicut peccat in lege qui est in ea, sed in legem, qui est extra 1^a Corinth. 8, lect. 2, prin^o. * Infidelis 8, etc. Infidelitas 1. Insensibilitas. Jejunium 7, 34, 39.
 - 32 Peccatum triplex: scilicet cordis, oris, et operis 2-2, q. 162, 1, 4^m | 4, d. 16, L. prin^o | d. 38, q. 2, 1, 3^m | Psal. 9, fi. | Rom. 13, lect. 2, me^o | 1^a Corinth. 10, lect. 2, prin^o. * Investigatio 2. Justus 3. Lex 57, 93. Malum 62. Operatio 47.
 - 35 Divisio peccati in peccatum cordis, oris, et operis, est secundum diversa instrumenta. Divisio autem peccati, in corde, facto, et consuetudine, est secundum processum 4, d. 16, L. 2^a. * Poena 38.
 - 34 Peccatum oris contingit tripliciter: scilicet maledicendo, injuriando, et decipiando. Psal. 9, fi.
 - 35 Peccatum rationis potest dici dupliciter: scilicet secundum se, et ex parte voluntatis 2, d. 24, q. 3, 3, c.
 - 36 Peccatum dicitur speciale dupliciter. Vel quia est circa specialem materiam, vel propter specialitatem actus extendentis se ad omnem materiam, ut omnia vitia circa actum rationis 2-2, q. 54, 1, c. | q. 99, 2, o.
 - 37 Peccatum voluntatis circa finem, contingit dupliciter: scilicet ex passione, et ex malitia 2, d. 7, q. 1, 2, c. Malitia 8.
 - 38 Peccatum duplex, scilicet carnale, et spirituale. Primum perficitur in delectatione naturali, idest, secundum tactum: secundum vero in delectatione animali 1-2, q. 72, 2, o. | q. 73, 5, c. | 2-2, q. 118, 6, c.
 - 39 Peccatum carnale dicitur dupliciter: scilicet circa delectationem carnis, et circa ea quae ordinantur ad hoc 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3, 2^m.
 - 40 Peccatum dicitur carnale dupliciter: scilicet secundum consummationem, et secundum originem. Primo modo sunt tantum gula et luxuria, secundo autem modo omnia 1-2, q. 72, 2, o. | 1^a Cor. 6, lect. 3, me^o | 2^a Cor. 7, lect. 1, prin^o | Gal. 5, lect. 5, prin^o.
 - 41 Motus carnis duplex: scilicet ex qualitate organi tantum, vel ex imaginatione. Secundus est peccatum, non autem primus 2, d. 21, q. 1, 2, 5^m | d. 24, q. 3, 2, c. | d. 41, q. 2, 1, 5^m | 3, d. 39, q. 2, 1, 4^m | Quol. 4, 21, o.
 - 42 Immo primus motus sensualitatis non habet quod sit peccatum, nisi inquantum iudicio rationis reprimi potest 2-2, q. 154, 5, c. prin^o. * Peccatum 130. Primi 1. Sensualitas 13. Votum 3, 65, etc.
 - 45 Peccatum alterius, fit proprium quadrupliciter: scilicet imitando, consulendo, consentiendo, et dissimulando 4, d. 17, q. 2, a. 2, q. 5, 1^m | Psal. 18, fi.
 - 44 Peccatum tripliciter dicitur funiculus, vanitas, vinculum, et plaustrum. Funiculus, scilicet quia trahit hominem ad peccati exemplum, ad peccandi usum, et ad aeternae mortis interitum. Vanitas, quia deficit ab imitatione divinae veritatis, a consequutione sperati finis, et a duratione longi temporis. Vinculum, quia nectit intellectum ne videat, manus ne bona faciant, pedes ne proficiant. Plaustrum, quia opprimit servitutis onere, cordis timore, et conscientiae inquietudine. Isa. 5, me^o.
 - 45 Obligatio ad peccatum, contingit dupliciter: scilicet agendo contra legem, vel contra conscientiam. Quol. 8, 13, c.
 - 46 In peccato sunt tria: scilicet propositum, conatus, et effectus. Psal. 7, fi.
 - 47 In peccato sunt duo: scilicet pronitas, et motivum. Primum est plus in creatura ignobiliore, secundum autem in nobiliore 1^a q. 63, 7, c. * Anima 73.
 - 48 In peccato ex parte aversionis sunt tria: scilicet aversio, offensio, et reatus. Verit. q. 28, 2, c. | Psal. 31, prin^o | Rom. 4, lect. 1.
 - 49 In quolibet peccato sunt duo: scilicet materiale, idest substantia actus, et formale, idest inordinatio ejus 1-2, q. 71, 6, c. | q. 72, 1, 8, c. | q. 75, 1, c. | 1^m | 4, 1^m | q. 79, 2, c. | q. 87, 4, 3^m | 6, c. * Lingua 5, 6.

PECCATUM

- 50 In uno peccato contingit esse multas deformitates 2-2, q. 154, 1, 2^m | 2, d. 22, q. 1, 1, c. | d. 33, l. | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Verit. q. 23, 7, 2^m | Ma. q. 2, 6, 12^m.
- 51 In quolibet peccato, necesse est esse defectum circa aliquem actum rationis 2-2, q. 54, 1, 2^m.
- 52 Una specialis ratio peccati potest esse in diversis generibus peccatorum, inquantum ordinantur ad finem unius peccati 2-2, q. 99, 2, 2^m | 3, 2^m | q. 107, 2, 2^m.
- 53 In peccato sunt duo: scilicet inordinatio actus injurius Deo, et macula sequens 1-2, q. 87, 4, 3^m | 6, c. | 4, d. 14, q. 2, 4, c. | Psal. 31, prin^o.
- 54 In quolibet peccato sunt duo: scilicet macula culpae, et reatus poenae 3^a q. 22, 3, c.
- 55 Peccatum in Spiritum sanctum, est peccare ex electione mali, et tantum ex malitia quae est cum contemptu honorum impediendum peccatum 2-2, q. 14, 1, 3, 4, c. | q. 105, 1, 2^m | 2, d. 43, 1, c. | 2, o. | 3, d. 38, 5, 4^m | Ma. q. 3, 14, o. | Matth. 12, meo. * Impugnatio 3. Odium 20. Obstinatio 3. Blasphemia 12, 18, etc. Daemon 47, 51. Haeresis 1, 7. Impugnatio 3. Inobedientia 4. Insanabile. Judaei 36, 44, 45.
- 56 In omni peccato, generaliter contemnitur Deus, in suis praeceptis. Sed hoc peccatum, ut speciale peccatum, est contemptus doni, quo homo retrahitur a peccato, non autem peccatum sequens ex eo 2-2, q. 118, 5, 3^m | 3^a q. 58, 4, c. fi. | 2, d. 43, 2, 1^m | 3^m | 3, c. | 4, c. fi. * Obstinatio 3. Odium 20. Peccatum 231. Praesumptio 2, etc. Puer 5. Simonia 5.
- 57 Illud peccatum dicitur generale, quod privat conditionem requisitam in qualibet virtute. Sed hoc peccatum est speciale, ratione specialis contemptus 2-2, q. 14, 1, 3^m | 4, d. 16, q. 4, a. 1, q. 2, c.
- 58 Oppositum videtur dicere a simili 1-2, q. 84, 1, c. | 2^m | 2, c.
- 59 Peccata non distinguuntur secundum differentiam boni et mali. Ma. q. 8, 1, 12^m. * Actus 147, etc. Circumstantia 7, etc.
- 60 Peccata differunt specie, secundum objecta, non autem ratione inordinationis 1-2, q. 72, 1, o. | 2, c. | 3, 4, o. | 5, 1^m | 8, c. | q. 73, 3, c. fi. | 1^m | 4, c. | q. 79, 2, 3^m | 2-2, prin^o | q. 39, 2, c. | 2, d. 42, q. 2, a. 2, q. 2, c. | q. 2, c. | Ma. q. 2, 6, c. | q. 14, 3, c. | Psal. 50, prin^o. * Crimen. Delictum 2. Differre 9. Dissensio 2, etc. Frequentia. Iniquitas. Intentio 20, 21.
- 61 Peccata differunt specie, secundum fines, non autem secundum causas agentes 1-2, q. 72, 3, o. | 2-2, prin^o | 2, d. 22, q. 1, 1, c. | Psal. 50, prin^o. Immo differunt specie, secundum diversa motiva 1-2, q. 72, 3, 9, c. * Luxuria 12, etc.
- 62 Idem est, peccata differre specie, secundum objecta, et secundum fines 1-2, q. 72, 1, 1^m | q. 74, 2, 1^m. * Malum 42.
- 63 Ad speciem peccati non sufficit malitia finis remoti quem respicit voluntas intendens, sed exigitur etiam malitia finis proximi quem respicit voluntas eligens, sicut et ad bonitatem actus 2, d. 40, 2, c. | 3^m | 4, d. 16, q. 3, art. 1, q. 2, 3^m. Actus 148.
- 64 In peccatis est duplex differentia: scilicet materialis, idest, secundum naturalem speciem peccati; et formalis, idest, secundum ordinem ad unum finem proprium 1-2, q. 72, 6, c. | 1^a Tim. 2, fi. | Hebr. 3, lect. 3. Actus 150. * Meritum 14. Negligentia 8. Nequitia. Omissio 4. Poena 38.
- 65 Nullum quod est praeter intentionem peccantis, dat speciem peccato 1-2, q. 72, 1, 8, c. | 3^a q. 88, 4, 1^m.
- 66 Immo aliquando variatur species peccati, sine eo quod intentio feratur ad ipsam circumstantiam 4, d. 16, q. 3, art. 2, q. 3, c.
- 67 Circumstantiae non possunt aggravare peccatum in infinitum 2-2, q. 110, 4, 5^m | 2, d. 7, q. 1, 2, c. Circumstantia 10, 11, etc.
- 68 Oppositum videtur dicere 4, d. 16, q. 3, art. 2, q. 4, 5, o. | Ma. q. 2, 8, o. | Opus. 12, art. 6.
- 69 Divisio peccati, in peccatum contra Deum, contra se, et contra proximum, est specifica, quia est secundum objecta 1-2, q. 72, 4, o. | 2, d. 42, q. 2, a. 2, q. 2, o. | Psal. 25, meo.
- 70 Peccata cordis, oris, et operis, non differunt secundum species completas, sed secundum gradus ejusdem speciei 1-2, q. 72, 7, o. | q. 100, 5, 6, c. | 2-2, prin^o | 2, d. 42, q. 2, art. 2, q. 1, o. Perfectio 48.
- 71 Immo sunt tres species 3^a q. 90, 3, 1^m.
- 72 Peccatum cordis et oris, non distinguuntur a peccato operis, quando sunt simul 1-2, q. 72, 7, 3^m.
- 73 Peccata non differunt specie secundum praecepta legis, quia non habent speciem ex parte aversionis, sed ex parte conversionis 1-2, q. 72, 6, 3^m | 9, 1^m | q. 73, 1, c. | 2-2, q. 10, 5, 1^m | 4, d. 16, q. 3, art. 2, q. 4, 5^m | Ma. q. 2, 6, c. Aversio 10.
- 74 Peccata differunt specie, secundum superabundantiam et defectum, propter diversa motiva, et sunt contraria 1-2, q. 72, 8, o. | Ma. q. 2, 6, c. | q. 14, 3, n.
- 75 Differentia peccati, secundum mortale et veniale, vel secundum altos reatus, non est specifica 1-2, q. 72, 5, o. | q. 88, 1, 2, o. | 1, d. 17, q. 2, 5, c. | 2, d. 42, q. 1, 3, o. | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 4, 5^m | Cg. 3, c^o 139, fi. | 143, 1^m | Ma. q. 7, 1, o.

PECCATUM

- 76 Peccatum mortale differt a veniali in infinitum, ex parte aversionis, non autem ex parte conversionis 1-2, q. 72, 5, 1^m | q. 87, 5, 1^m | 4, d. 16, q. 3, art. 2, q. 4, 5^m | d. 21, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m.
- 77 Omne peccatum est in voluntate, ut in subjecto 1-2, q. 74, 1, o. | 4, d. 18, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | Cg. 3, c^o 109, fi. | Ma. q. 7, 1, 16^m | Matth. 15, prin^o etc. Subjective. Infra. * Contemptus 5.
- 78 Immo non omne peccatum est in voluntate ut in subjecto, sed ut in causa, per se vel per accidens 2, d. 22, q. 2, 1, 1^m | d. 24, q. 3, 2, 2^m | d. 31, q. 2, 1, 4^m | d. 44, q. 1, 1, 1^m | Verit. q. 15, 3, 3^m | Ma. q. 2, 2, 2^m | Virt. q. 1, 5, 10^m.
- 79 Subjectum peccati duplex: scilicet subjectum primum, et subjectum proximum. Voluntas est subjectum primum omnis peccati, proximum vero sunt diversae potentiae 2-2, q. 10, 2, c. | 2, d. 41, q. 2, 2, o. | d. 42, q. 1, 1, 5^m | Verit. q. 25, 1, c. | 1^m | Virt. q. 1, 5, 9^m. Hebetudo 1.
- 80 Omnis potentia mobilis a voluntate, potest esse subjectum peccati, licet principaliter sit in voluntate 1-2, q. 74, 2, o. | 3, c. | q. 83, 1, c. | 2, d. 44, l. prin^o | Ma. q. 2, 2, 3, o. | q. 4, 2, 14^m | 5, c. | 6, c. | 7^m | q. 7, 5, c. * Honor 8. Jejunium 7. Meritum 31.
- 81 Peccatum est in voluntate, ut in causa 1-2, q. 74, 1, 2, o. | q. 75, 3, c. | q. 80, 1, c. | 2, d. 22, q. 2, 1, 1^m | d. 24, 1, 2, 5^m | q. 3, 2, 2^m | d. 31, q. 2, 1, 4^m | d. 39, q. 1, 1, o. | 2, c. | d. 41, q. 2, o. | d. 44, q. 1, 1, 1^m | L. prin^o | Ma. q. 2, 2, o.
- 82 Voluntas est per se causa peccati, sed per accidens respectu inordinationis 1-2, q. 75, 1, o. | Verit. q. 24, 10, 3^m | 7^m.
- 83 Unitas et multitudo peccatorum sumitur tantum secundum unitatem et multitudinem actus voluntatis 2, d. 42, q. 1, 1, o.
- 84 In quolibet volente sub Deo, potest esse peccatum voluntatis, si in sua natura consideretur. Cg. 3, c^o 109.
- 85 Peccatum in homine contingit dupliciter: scilicet vel quia voluntas proprium bonum non ordinat in Deum actu vel habitu, vel quia appetitus inferior non regulatur secundum appetitum superiorem. In daemonibus autem contingit tantum primo modo. Cg. 3, c^o 109, fi. | 110 | 139, fi.
- 86 Ille in quo est minor dispositio ad peccatum, plus potest peccare 2, d. 6, q. 1, 1, o. * Voluntas 24, etc.
- 87 Peccatum non potest esse in voluntate, nisi cum ignorantia intellectus 1^a q. 63, 1, 4^m | 1-2, q. 58, 2, c. | q. 77, 2, c. | 2-2, q. 20, 2, o. | q. 51, 3, 2^m | q. 53, 2, c. | 1, d. 46, 2, 2^m | L. meo | 2, d. 5, q. 1, 1, c. | d. 7, q. 2, 1, 1^m | d. 21, q. 2, 1, 5^m | d. 22, q. 1, 1, 1^m | q. 2, 2, c. | d. 24, q. 3, 3, c. | 1^m | d. 30, q. 1, 3, 5^m | d. 39, q. 1, 1, 4^m | L. prin^o | d. 42, q. 2, 1, 7^m | d. 43, 1, 3^m | 3, d. 31, q. 1, 1, c. | 4, d. 18, q. 1, art. 2, q. 1, 2^m | d. 38, q. 2, 1, 2^m | Cg. 3, c^o 108, prin^o | 110 | Libo 4, c^o 69, 3^m | 91, 5^m | 95, 2^m | Verit. 15, 3, 2^m | 6^m | q. 24, 8, 16, c. | Ma. q. 1, 3, c. fi. | q. 3, 9, o. | q. 16, 2, 4^m | 6, 1^m | 13^m | 24^m.
- 88 Peccatum in actu liberi arbitrii, contingit dupliciter: scilicet eligendo malum ex ignorantia, vel eligendo inordinate bonum ex inconsideratione 1^a q. 63, 1, 4^m.
- 89 Peccatum essentialiter consistit in actu liberi arbitrii 1-2, q. 77, 6, c.
- 90 Ratio habet a voluntate esse subjectum peccati. Ma. q. 4, 5, c. | 5^m.
- 91 Peccatum est in ratione dupliciter: scilicet errando circa illud quod potest et debet scire facta promulgatione, vel non regendo potentias inferiores 1-2, q. 74, 5, 6, o. | q. 90, 4, 2^m | 3^m | 2, d. 24, q. 3, 3, c. | 1^m | Verit. q. 17, 3, c. | Quol. 1, 19, o.
- 92 In primo instanti creationis, non potest mens peccare. Et peccatum est in ratione, non quia in ea completur, sed in voluntate consequente rationem 3, d. 17, a. 1, q. 3, 2^m | 1. 18, 3, 4^m.
- 93 Peccatum mortale est in ratione, non semper ut in subjecto, sed ut in dirigente: in voluntate autem ut in imperante 2, d. 41, q. 2, 2, 1^m | 3, d. 17, a. 1, q. 3, 2^m | d. 27, q. 2, 3, 2^m.
- 94 Peccatum mortale et veniale, possunt esse in ratione dupliciter: scilicet secundum se, et secundum quod regit potentias inferiores 1-2, q. 74, 9, 10, o. | 2, d. 24, q. 3, 3, 4, 5, o. | Verit. q. 15, 3, o. | 4, 6^m | q. 24, 8, 9, c. | Ma. q. 7, 1, c. | 12^m | 13^m | 17^m | 5, o.
- 95 Omne peccatum mortale, est in ratione consentiente, non autem semper ut in eliciente 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 2, 5^m.
- 96 Peccatum morosae delectationis, est in ratione dupliciter: imperando illicitas passionem, vel non reprimendo eas ex negligentia 1-2, q. 74, 6, o. | 2-2, q. 54, 1, 2^m | q. 156, 1, 3^m fi. | q. 166, 2, 3^m.
- 97 Peccatum ipsius consensus in actum, est tantum in ratione superiori, sed consensus in delectationem, potest esse in ratione superiori et inferiori 1-2, q. 15, 4, o. | q. 74, 7, o. | 3, 1^m | 2, d. 24, q. 3, 1, 4, o. | Verit. q. 15, 3, 4, 5, o. | Ma. q. 15, 2, 9^m. * Cogitatio 10, etc. Impugnare 4. Providentia 53. Sensualitas 13. Somnus 4.
- 98 Non omnis motus sensualitatis primus, idest, naturalis, est peccatum 1-2, q. 74, 3, o. | 2, d. 24, q. 3, 2, o. | Ma. q. 3, 3, 5^m | q. 7, 6, 6^m | 8^m | Quol. 4, 21, o. * Absolvere 9. Adeps 3. Appetitus 63. Coneupiscibilis 6, 7, 8, 10. Delectatio 106.

PECCATUM

- 99 Sensualitas tenet locum serpentis, quia inclinatur ad peccatum 1^a q. 81, 1, 3^m | 3, 1^m | 1-2, q. 74, 3, a. 2 | 2-2, q. 165, 2, 6 | 3^a q. 18, 2, 3^m | 3, d. 17, a. 1, q. 2, 4^m | Verit. q. 25, 1, 4^m. * Daemon 60. Gula 1, 11.
- 100 In sensualitate potest esse peccatum subjective 1-2, q. 74, 3, o. | 2, d. 24, q. 3, 2, o. | d. 31, q. 2, 1, 4^m | Verit. q. 25, 5, o. | Ma. q. 7, 1, 14^m | 15^m | 6, o. Subjective. Infra. * Infidelis 8, 10. Primi 1. Pollutio o.
- 101 In sensualitate potest esse peccatum veniale, non autem mortale 1-2, q. 74, 3, 3^m | 4, o. | q. 89, 5, c. | 2, d. 24, q. 3, 2, 3^m | 4, c. | 6, 4^m | Verit. q. 15, 5, 5^m | q. 25, 5, o. | Ma. q. 7, 1, c. | 6, o. | 8, c. | Quol. 4, 22, c.
- 102 Peccatum mortale potest esse subjective in concupiscibili et irascibili, unde peccatum duplex, scilicet irae et concupiscentiae 2, d. 24, q. 3, 2, 3^m | 3, d. 27, q. 2, 3, 2^m | Virt. q. 1, 4, 1^m | Quol. 4, 21, 22, c. | Psal. 5, meo.
- 103 Obedire imperio rationis, et esse subjectum peccati, convenit sensualitati hominis, non autem sensualitati bruti 1-2, q. 74, 3, 1^m | 2, d. 24, q. 3, 2, 1^m | 5^m | Ma. q. 7, 6, 3^m.
- 104 Defectus traductus, in non obedibilibus rationi, non habet rationem culpae, sed poenae, quia non sunt susceptiva culpae, scilicet corpus hominis, et potentiae vegetativae. Ma. q. 4, 2, c. | 5^m.
- 105 Peccatum actuale est in generativa, non sicut in subjecto, sed materialiter, inquantum concupiscibilis motum ejus imperat 1-2, q. 17, 8, 3^m | 2, d. 31, q. 2, 2, 1^m | 3^m | 5^m.
- 106 Peccatum sensualitatis, manet post mortem, secundum quod redundat in totum 2, d. 24, q. 3, 2, 6^m.
- 107 Peccatum actuale non potest esse in parte non obediente rationi, sed bene infectio naturae 1-2, q. 83, 1, c. | 4, 2^m | 2, d. 31, q. 2, 2^m | Ma. q. 4, 2, c. | 15^m | Quol. 4, 21, c.
- 108 Omne peccatum fundatur in aliquo appetitu naturali. Ma. q. 8, c. primo. * Abraham 11, etc. Achaz 1. Actus 175, 178, 181.
- 109 Peccatum non potest esse in appetitu naturali subjective 2, d. 24, q. 3, 1, o. | Quol. 4, 21, o. * Adam 58, etc. Adjurare 10.
- 110 Omnis voluntas sub Deo, potest secundum se habere peccatum 1^a q. 63, 1, c. | Cg. 3, c. 109. * Advocatus 1.
- 111 Immo impeccabilis potest fieri aliqua creatura a Deo 1^a q. 63, 1, c. | 1, d. 39, q. 2, 2, c. | 4^m | 2, d. 23, q. 1, 1, o.
- 112 Esse susceptivum felicitatis, virtutis et peccati, est proprium hominis. Ideo proprium subjectum horum, est anima rationalis. Ma. q. 4, 3, 5, c. * Angelus 470, etc. Anima 89. Antichristus 3. Apostoli 19, 20.
- 113 Nullus homo praeter Christum et matrem ejus, fuit omnino sine peccato actuali 3, d. 3, L. 1, fi. | d. 13, q. 1, 1, 5^m | Opus. 3, c. 231 | Opus. 7, c. 6 | Psal. 14, meo | Psal. 45, meo | 1^a Thes. fi. | Hebr. 9, lect. 1, fi. Maria 62, etc. * Ars 45, etc. Assumere.
- 114 Christus nullum habuit peccatum 3^a q. 14, 3, o. | q. 15, 1, o. | 5, 1^m | 2^m | q. 22, 4, 1^m | q. 27, 3, c. | q. 28, 1, c. | q. 31, 7, o. | q. 34, 1, 2^m | q. 39, 1, c. | 2, 2^m | q. 40, 3, 1^m | q. 50, 2, c. | 3, d. 3, q. 1, art. 2, q. 1, c. fi. | q. 2, 3^m | d. 12, q. 2, 1, 1^m | d. 13, q. 1, 1, 5^m | a. 2, q. 1, c. fi. | L. 1, fi. | d. 17, art. 3, q. 2, 2^m | d. 21, q. 1, 2, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m | Quol. 4, 21, o. | Psal. 14, meo | Psal. 15, fi. | Psal. 40, fi. | Isa. 11, primo. * Beatus 30, 31. Caelum 15. Circumstantia 19. Clavis 6, 15. Conceptio 32.
- 115 Christus non habuit potentiam peccandi, nisi improprie, idest potentiam qua alii peccant 3, o. 12, q. 2, 2, o. | d. 13, q. 1, art. 2, q. 1, c. fi.
- 116 Christus non potuit peccare, ut viator, nec ut comprehensor, nec ut Deus: tamen si voluisset, peccare potuisset 3, d. 12, q. 2, 1, d. | d. 13, q. 1, 1, 5^m | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m. * Culpas 3. Daemon 41, etc. Deus 420, etc. Error 5, 6, 9, 12. Fomes 5, 8, 15. Gedeon 1, 2. Gratia 153. Haeresis 74, 142, 162, etc. Ignorantia 15, etc. Invidia. Jephthe. Justitia. Laus 2, 7. Lucifer. Malum 59, etc. Maria 59, etc. Meritum 31. Poena 42. Poenitentia 35. Posse 9. Status 16. Stratum 2. Usura 258, 270, 272. Virginitas 21. Virtus 268. Zacharias 2.
- 117 Peccatum ut est actus, habet causam per se, sed ratione inordinationis habet causam per accidens tantum 1-2, q. 75, 1, o. | 1, 4, c. | 1^m | q. 77, 4, c. | 2, d. 35, 1, c. * Adam 8, 79. Adoratio 29, 30. Adulatio 1, 2. Adulterium 9. Amor 149, 214.
- 118 Nullum peccatum dicitur per se malum, nisi propter corruptionem alicujus circumstantiae 4, d. 9, art. 3, q. 3, 3^m. * Avaritia 16, 17.
- 119 Nullus peccat secundum quod patitur, sed solum secundum quod agit 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, 4^m. * Baptismus 118, 119, 133, 213. Oppositum videtur dicere 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 3, e. * Beatitude 108.
- 120 Non omne peccatum fit ex contemptu, sed quandoque ex ignorantia vel infirmitate 2-2, q. 162, 2, c. | 1^m | 2^m | q. 186, 9, 23^m | 3^a q. 88, 4, c. | Ma. q. 2, 1, 10^m. * Blasphemia 206. Caecitas 1. Clavis 3.
- 121 Causa primi peccati, non est malum, sed bonum, scilicet voluntas cum absentia alterius boni, scilicet regulae rationis, vel legis divinae 1^a q. 49, 1, 1^m | 3^m | q. 63, 1, 4^m | 1-2, q. 75, 1, c. | 3^m | 2-2, q. 163, 1, 2, c. | 2, d. 35, 3, 4^m | Cg. 8, c. 10, fi. | 108 | 109, | 110 | Ma. q. 1, 3, c. | q. 16, 2, c. | 1^m | 4^m. * Coitus 6. Confessio 43, 81. Contemptus 5. Debitum 24, 26.

PECCATUM

- 122 Omne peccatum est ex aliquo errore, et contemptu negligentiae 1, d. 46, 2, 2^m | L. 4^m | 3, d. 31, q. 1, 1, c.
- 123 Non omne peccatum fit ex contemptu, sed quandoque ex ignorantia, vel infirmitate. Sed peccandi consuetudo implicat Dei contemptum 1-2, q. 105, 2, 9^m | 2-2, 162, 2, c. | 1^m | 2^m | 4, 4^m | fi. | q. 186, 9, 3^m | 3^a q. 88, 4, c. | Ma. q. 2, 1, 10^m.
- 124 Peccare ex aliquo, est illud esse primum principium peccati. Ma. q. 3, 12, 5^m | 11^m | 16^m. * Daemon 31, 44, etc. 53, etc. 65.
- 125 Quod aliquis non possit vitare peccatum, potest intelligi dupliciter: scilicet vel quia confirmatus est in malo, vel quia diu persistere non potest quin ruat in peccatum 1-2, q. 109, 8, o. * Deus 155, 422. Disputatio 6. Dissensio 4. Ebrietas 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, etc.
- 126 Peccatum trahunt aliqui super se quantum ad tria: scilicet primo quantum ad contemptum comminationis divini iudicii: propter poenitentiae dilationem, et propter divini iudicii elongationem. Secundo quantum ad excusationem peccati. Tertio quantum ad praesumptionem peccantis. Isa. 5, meo.
- 127 Vanitas quantum ad excusationem peccati est triplex: scilicet quantum ad effectum, quantum ad intellectum, et quantum ad affectum. Isa. 5, meo 3, primo.
- 128 Praesumptio peccandi est de tribus: scilicet de sapientia cordis in speculativis et practicis, de potentia corporis ad peccandum et de auctoritate ad justificandum. Isa. 5, meo 3. * Aestimatio 1: Eleemosyna 13, etc. Eucharistia 57, 74, 76, 157, etc. 161.
- 129 Principium peccati duplex: scilicet primum et universale idest voluntas, et principium proprium et proximum, scilicet aliae potentiae 2-2, q. 10, 2, c.
- 130 Voluntas est causa alicujus peccati dupliciter: scilicet per se, idest imperando, et per accidens, idest non impediendo, vel non reprimendo cum possit. Et sic est causa peccati primorum motuum 2-2, q. 154, 5, c. primo | 2, d. 24, q. 3, 2, 2^m. * Execratio 3, 4, 6. Phantasia 5.
- 131 Peccatum est in sola voluntate ut in primo movente, sed in aliis viribus ut in imperatis et motis. Ma. q. 7, 1, 16^m | 6, 2^m.
- 132 Propria et per se causa peccati, est voluntas: aliae vero causae, sunt quasi extrinsecae et remotae 1-2, q. 73, 6, c. | q. 80, 1, c. | 3^m | Verit. q. 24, 10, 3^m | Ma. q. 3, 3, c. fi. | 7, 5^m. * Fictio 1. Fides 160. Finis 139. Fomes 8, 9, 11, 12. Fucatio. Fundamentum 5.
- 133 Nihil exterius est causa sufficiens peccati, sed tantum suadens, vel movens appetitum sensitivum 1^a q. 115, 4, c. | 1-2, q. 73, 8, 3^m | q. 75, 3, o. | q. 80, 1, 3, o. | 2-2, q. 43, 1, 3^m | q. 73, 3, c. | 2^m | q. 115, 2, 1^m | 2^m | 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m | d. 38, q. 2, 1, 4^m | a. 2, q. 1, 3^m | q. 3, c. | Ma. q. 3, 3, o. | 4, c. * Gloria 5.
- 134 Aliquis potest sufficienter impelli a daemone in actum peccati, non autem in peccatum 1-2, q. 80, 3, o. | Ma. q. 3, 3, 9^m | 4, c. | q. 16, 11, 10^m | 12, 10^m | Opus. 60, c. 18.
- 135 Aliquis quandoque committit aliquod peccatum secundum effectum, et non secundum affectum 2-2, q. 162, 2, 2^m.
- 136 Causa interior peccati duplex: scilicet proxima, idest ratio et voluntas, et causa remota, scilicet imaginatio et appetitus sensitivus 1-2, q. 75, 2, o. | 3, c. | 2-2, q. 10, 2, c.
- 137 Sciens peccat, non considerando in particulari vel in actu quod scit in universali vel in habitu: unde ex certa malitia, vel ex industria peccare dicitur, quasi scienter malum eligens 1-2, q. 78, 1, c. fi. | Verit. q. 15, 3, 6^m | q. 24, 2, 10, c. | Ma. q. 3, 9, c. | Virt. q. 1, 6, 1^m | q. 2, 12, 12^m | Rom. 7, lect. 3, primo | 1^a Tim. 2, lect. 3, meo.
- 138 Peccatum non est in cogitationibus, nisi secundum quod per eas homo inclinatur ad malum, et retrahitur a bono. Ma. q. 3, 3, 7^m.
- 139 Causa peccati triplex: scilicet motivum, idest bonum apparens, defectus regulae, et perficiens. Primum pertinet ad sensus, et ad appetitum sensitivum. Secundum ad rationem. Tertium autem ad voluntatem 1-2, q. 75, 2, 3, c. * Haeresis 1, 35, 60, 74, 114, 152, etc.
- 140 Causa efficacissima peccati duplex: scilicet amor bonorum temporalium praesentium, male inflammans; et timor praesentium poenarum, male humilians 1-2, q. 77, 4, c. | 3^m | Hebr. 2, lect. 4, meo.
- 141 Propria et per se causa peccati, est ex parte conversionis ad commutabile bonum 1-2, q. 75, 1, c. | q. 77, 4, c. | 6, 1^m | 8, 2^m | q. 84, 1, 1^m | 4, d. 14, q. 2, 5, 3^m. Idolatria 5, 9, etc. Ignorantia o. Impedimentum 3. Jacob 1, etc. Jejunium 7.
- 142 Immo est ex parte aversionis ab incommutabili bono 4, d. 15, q. 1, 2, 1^m | Ma. q. 5, 2, c. Aversio 5.
- 143 Causa peccati triplex: scilicet passio, habitus vitiosus, et falsa aestimatio de particulari eligibili, ex passione, habitu, vel i-

PECCATUM

- gnorantia 1-2, q. 4, 3^m fi. | 2-2, q. 14, 1, c. | Verit. q. 24, 10, c. | Ma. q. 3, 12, c. * Incontinentia 1, 7. Infidelitas 1, 2, 6, 7. Infirmitas 4, etc.
- 144 Peccatum veniale causatur ex corruptione carnis sicut ex causa prima, non autem sicut ex causa proxima 2, d. 24, q. 3, 5, 5^m.
- 145 Inclinans ad peccatum, est duplex: scilicet per se, ut habitus et dispositio ex peccato: et per accidens, scilicet removendo originalem justitiam, idest, peccatum originale 1-2, q. 6, 4, 2^m | 3^m fi. | q. 82, 1, 3^m | 2, 2^m | 2, d. 33, q. 1, 3, 2^m. * Ingratitudo 14. Insanabile. Intimiditas. Investigatio 2.
- 146 Omne peccatum contingit ex defectu scientiae in universali vel in particulari, in habitu vel in actu, ex intentione, vel occupatione, vel infirmitate, vel passione 1-2, q. 77, 2, c. | Ma. q. 3, 9, o. * Invidia 4. Jocosum. Josaphat. Justus 3, 4.
- 147 Peccatum trahit ad aliud peccatum dupliciter: scilicet privando gratia fortificante contra peccatum, et disponendo ad peccatum. Verit. q. 22, 5, 6^m. * Lex 15, 180. Lingua 5, 6, Litigium 2. Lucifer. Magi 10, 11, 12. Malitia o. Meritum 18, 19. Militia 3.
- 148 Origo peccati triplex: scilicet peccatum praecedens, habitus corruptus, et passio 2, d. 42, q. 2, 1, c. | Verit. q. 24, 8, 9, 10, c. * Missa 8, etc.
- 149 Origo peccati contingit ex duplici defectu rationis: scilicet ex errore circa bonum in particulari, et ex passione sensualitatis, impediens iudicium rationis. Verit. q. 24, 8, 9, 10, c. * Monstrum 2. Negligentia 9. Occidere 1. Occultatio. Officium 19.
- 150 Oppositum videtur dicere 2, d. 20, q. 2, 3, 5^m | d. 28, 2, o. * Omissio 7, 15.
- 151 Origo peccatorum attenditur secundum inclinationem ad finem, quae est ex parte conversionis 2-2, q. 73, 3, 3^m. * Pax 13.
- 152 Quando unum peccatum ordinatur ad finem alterius peccati, idem secundum eandem rationem, est finis utriusque, sed non eodem ordine: quia unius est finis proximus, alterius vero remotus. Ma. q. 8, 1, 14^m. * Pollutio 4, 9. Posse. Praeceptum 154.
- 153 Unum peccatum est causa alterius peccati, in quadruplici genere causarum: scilicet in genere causae efficientis, materialis, finalis, et formalis 1-2, q. 75, 4, o. | q. 84, o. | 2, d. 36, 1, o. | d. 42, q. 2, 1, 3, 5, c. | Ma. q. 8, 1, c. | Rom. lect. 7, fi. * Praedestinatio 22.
- 154 Unum peccatum potest oriri ex diversis peccatis, sed principalius, ex quo saepius consuevit, propter propinquitatem ad finem ejus 2-2, q. 72, 4, c. * Praedicare 4, 6. Primi o. Radix o. Religio 47. Satisfactio 2. Scandalum 3, etc.
- 155 Ex minori vitio, potest oriri majus peccatum, sicut ex ira homicidium et blasphemia 2-2, q. 73, 3, 3^m. * Sensualitas 10, 11.
- 156 Homo non debet facere unum peccatum, ut vitet aliud peccatum 2-2, q. 113, 1, 3^m. * Spectacula 3. Superbia 2, 13, etc. 16.
- 157 Ea quae sunt communia omni peccato, non geminant peccatum, nec deformitatem ejus. Verit. q. 23, 7, 2^m | 3^m. * Vagatio.
- 158 Tria inducunt ad peccatum: scilicet inane gaudium, induratio ad spiritualia, et abundantia temporalium. Psal. 50, fi. * Vestis 6.
- 159 Ad peccatum impellunt octo: scilicet debilitas virium, per tepiditatem et instabilitatem bene operandi: onus peccatorum, per negligentiam poenitendi: multitudo hostium, lubricitas viarum, per incuriam, varietas offendiculorum, ignorantia, exempla malorum, et pondus corporum, per delicias 1^a Cor. 10, lect. 3, fi. * Christus 49. Usura 57. Uti 22. Virtus 11. Votum 8.
- 160 Causa peccati quadruplex: scilicet adulatio, contemptus Dei, praesumptio, et permissio Dei. Psal. 9.
- 161 Causae proximae peccati, sunt tres: scilicet libido ex consuetudine, vel actu peccati relictis: reliquiae praeteriti peccati, et exteriores occasiones, ut locus et mala societas. Quae tolluntur per satisfactionem, qua debilitatur fomes, qui est causa remota peccati 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m.
- 162 Immo fomes est proprie, et primo, radix omnium peccatorum 2, d. 43, 1, 2^m.
- 163 Istae causae peccati, non sufficientes, sed sunt occasiones tantum 1^a q. 115, 4, c. | 2, d. 36, 1, 2^m | 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m | d. 38, q. 2, 1, 4^m | a. 2, q. 1, 3^m | q. 8, 2^m.
- 164 Causa sive occasio peccandi carnaliter triplex: scilicet aestimatio major de delectatione quam sit, desiderium experiendi ex curiositate, et memoria delectationis 4, d. 49, q. 5, art. 3, q. 1, 1^m.
- 165 Ex eo peccatum convalescit, ex quo homo inclinatur ad peccatum 2, d. 42, q. 1, 1, c. prin^o.
- 166 Quia per operationes sensus, homo pervenit ad actus rationis, ideo plures sequuntur inclinationes naturae sensitivae quam ordinem rationis: plures enim sunt qui assequuntur principium rei, quam qui ad consummationem perveniunt. Ex hoc autem vitia et peccata in hominibus proveniunt, quod sequuntur inclinationem naturae sensitivae, contra ordinem rationis 1^a q. 23, 7, 3^m fi. | q. 49, 3, 5^m | 4, 63, 9, 1^m | q. 115, 4, c. | 1-2, q. 2, 9, 2^m | q. 71, 2, 3^m | q. 77, 1, c. | Cg. 3, c^o 26, 18^m | Ma. q. 1, 3, 17^m | Psal. 18, me^o.
- 167 Peccatum corrumpit animam, quo ad ordinem rationis, non au-

PECCATUM

- tem essentiam, nec potentias ejus 2, d. 7, q. 2, 1, c. prin^o | d. 35, 5, o. | d. 36, 3, c. | Ma. q. 2, 11, o. * Absolvere 18, 20, 22, 27, 34. Accusatio 3, 7, 23, 30, 31. Actus 23.
- 168 Sicut concupiscentia contracta, est destitutio virium inferiorum a justitia originali, sic malitia contracta in voluntate. Ma. q. 4, 2, 7^m.
- 169 Per peccatum Adae, humanum genus incurrit duo mala: scilicet mortem ex separatione a fonte vitae, et infirmitatem, ex destitutione divinae gratiae. Unde per peccatum homo amisit dona gratuita a principio. Opus. 3, c^o 144. * Amor 194.
- 170 Natura humana magis corrupta est per peccatum, quo ad appetitum boni, quam quo ad cognitionem veri 1-2, q. 109, 2, 3^m.
- 171 Peccata hominum sunt impedimenta humani boni 1^a q. 63, 2, 1^m fi. | 4, d. 17, q. 2, a. 4, q. 1, 4^m.
- 172 Immo peccata hominum aliquando aliquod bonum figurant 2-2, q. 88, 2, 2^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m.
- 173 Nemo debet gaudere de peccatis quia ex eis perveniant bona, quia horum non sunt causa, sed impedimenta 4, d. 17, q. 2, a. 4, q. 1, 4^m.
- 174 Immo peccatum cedit in bonum hominis 1-2, q. 87, 2, 1^m. Justus 3. * Anima 73, 88, 163. Animal 64, 68, 79.
- 175 Peccatum cedit in bonum hominis, non quidem secundum se, sed quia homo fit humilior et cautior, ex peccato suo et aliorum 1-2, q. 87, 2, 1^m | 2^m.
- 176 Si nullus homo peccasset, universum genus humanum melius esset 1, d. 46, 3, 6^m. * Apostoli 19.
- 177 Privatio modi, speciei et ordinis, ut sunt in bono virtutis et gratiae, sunt effectus peccati, non autem in aliis 1-2, q. 85, 4, o. | Virt. q. 1, 8, 12^m.
- 178 Homo peccando, recedit ab ordine rationis. Ideo perdit dignitatem humanam, et incidit in servitutem bestiarum 2-2, q. 64, 2, 3^m | 2, d. 35, 5, c. * Baptismus 131, 133. Beatitudo 125. Bonitas 148, 149, 200, 216. Caritas 101, 102, 104, 105.
- 179 In quolibet peccato, est aliquid virtutis, quia non potest corrumpere omnes circumstantias virtutis 1-2, q. 73, 2, c. fi. | 2, d. 42, q. 2, 5, 2^m. * Clavis 15. Clausio. Confessio 4, 47, 92. Conjunctio 4. Conscientia 5. Contemptus 5, 7.
- 180 Effectus peccati triplex: scilicet privatio gratiae, reatus ex aversione, et dispositio ad similes actus peccati, ex conversione 2, d. 32, q. 1, 1, c. | 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m. * Conversio 5. Culpa 4, 6. Cultus 14. Damnatio 2, 3, 28.
- 181 Peccatum singularis personae non nocet nisi sibi 3^a q. 19, 4, 1^m | q. 92, 6, 3^m. * Debitum 12, 19, 24.
- 182 Peccatum non nocet Deo, licet sit contra Deum 1-2, q. 21, 4, 1^m | q. 47, 1, 1^m | q. 73, 8, 2^m | 2-2, q. 88, 2, c. | 2, d. 42, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m | 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m | a. 4, q. 1, c. * Defectus o. Daemon 95. Deus 205. Ebrietas 9, 14.
- 183 Peccans videtur contemnere Deum dupliciter: scilicet ut iudicem, et ut testem. Psal. 50, prin^o. * Aenigma 3. Eucharistia 212, etc. 275, etc.
- 184 Omnis peccata sunt impropria Dei quodammodo, inquantum per ea, lex Dei contemnitur. Rom. 15, lect. 1, prin^o. * Execccatio o.
- 185 Peccatum causat quadruplicem divisionem: discordiae a proximo, contrariae affectionis a seipso, aversionis a Deo, et dissimilitudinis a sanctis. Isa. 59. * Excommunicatio 21, etc. Fama 1. Fermentum 2. Filiatio 13. Flos 2. Fornicatio 20. Gloria 6, 7.
- 186 Effectus peccati duplex: scilicet inclinatio affectus ad terrena, et inordinatio ejus per aversionem a Deo. Psal. 50, me^o.
- 187 Peccatum transit actu, et manet effectus, scilicet reatus maculae, et offensae Dei 1-2, q. 109, 7, c. | q. 113, 2, 3^m | 3^a q. 62, 2, 2^m | 5, c. | q. 89, 4, 1^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 6, 8^m | q. 2, a. 3, q. 2, 1^m | q. 3, 3^m | d. 17, q. 1, a. 3, q. 5, 2^m | q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | d. 18, q. 1, a. 2, q. 3, 1^m | Ma. q. 2, 1, 11^m | 2, 14^m | q. 7, 10, 4^m. * Gratia 15, etc. 41, 51, 59, 114, 153, 183, 267, etc.
- 188 Peccator per affectum peccati, amicitiam Dei violavit per inobedientiam divinae legis, honorem Deo debitum subtrahit 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 2, c. * Haeresis 18, 45, 107, 114. Ignorantia 23. Jejunium 21, 39. Jephthe.
- 189 Ex primo amittit gratiam et incurrit offensam, ex secundo meretur poenam 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 2, c.
- 190 Peccatum facit inveterascere, redigendo in servitutem veteris Adae Psal. 6, me^o. * Imago 40. Incarnari 3.
- 191 Peccata ducunt ad tenebras damnationis. Joan. 12, lect. 6, me^o | lect. 8, me^o. * Infirmitas 4. Ingratitudo 1, etc. Insanabile.
- 192 Vulner quadruplex causatur in anima, primo ex peccato Adae, sed consequenter ex aliis peccatis: scilicet infirmitas in irascibili, concupiscentia in concupiscibili, ignorantia in ratione, et malitia in voluntate. Ad quae sequuntur alia duo: scilicet dolor, et mors 1-2, q. 85, 3, o. | 5, c. | Ma. q. 2, 11, c. fi. | Gal. 3, lect. 7, prin^o. * Hypocrysis 5. Irregularitas 1, etc. Judaei 12, etc. Iudicium 29, 30.
- 193 Peccatum impedit intellectum, voluntatem, et virtutem executivam. Psal. 37, me^o. Justitia 12, 13, 15, 49, 86.
- 194 Peccatum dupliciter deprimit: scilicet premendo, ne videantur

PECCATUM

- superiora, sed infima, et humiliando 1-2, q. 87, 2, 1^m | Psal. 37, prin^o.
- 195 Homo per peccatum incurrit triplex detrimentum: scilicet deordinationem mentis, reatum poenae, et debilitatem boni naturalis 1-2, q. 109, 7, c. | 3^a q. 22, 3, c. | Cg. 4, c^o 72 | Psal. 6, prin^o. * Justus 3. Lex 93, 100, 101. Libertas 12. Liberum 21.
- 196 Obligatio duplex causatur ex peccato: scilicet servitus diaboli, et reatus poenae 3^a q. 48, 4, c. | 2^m. * Limbus 6. Lumen 16.
- 197 Effectus peccati quadruplex in mente: scilicet infirmitas, caecitas, instabilitas, et indevotio. Joan. 5, lect. 1, me^o. * Macula o.
- 198 Peccator peccatum, est dupliciter insipiens, corruptus, abominabilis, et inutilis. Psal. 13, prin^o etc. * Malitia 1.
- 199 Deformitas duplex causatur ex peccato: scilicet privatio gratiae, et privatio innocentiae. Prima tollitur per poenitentiam, non autem secunda, sed tegitur 4, d. 18, q. 1, a. 2, q. 2, o. | Psal. 31, prin^o. * Mors 1, etc. Nocere 1, 2. Obscuritas. Officium 6, etc. Operatio 49.
- 200 Homo per peccatum vendit quatuor: scilicet animi virtutem, caelestem haereditatem, animae libertatem, et divini amoris honorem. Isa. 50, fi.
- 201 Peccatum quadrupliciter fatigat: scilicet propter solitudinem excogitando, propter laborem exequendo, propter confusionem conscientiae, et propter frustrationem spei. Isa. 46, fi. * Opprobrium 1, 2. Ordo 44, 45. Paradisus 5, 7, 8, 9. Passio 114. Poena o.
- 202 Peccatum est amarum quadrupliciter: scilicet ex remorsu conscientiae, defectu dulcedinis divinae, plactu poenitentiae, et metu mortis. Isa. 24, fi. * Poenitentia 33, 44, 105. Praeceptum 93, 94. Praescriptio. Punitio 2, 3, 4. Purgatio 1, 6. Reatus o.
- 203 Ad affectum peccati, tria per ordinem consequuntur: scilicet delectatio, cogitatio, et gloriatio. Psal. 51, prin^o. * Reprobatio o.
- 204 Peccatum est via ad mortem, mors autem est via ad infernum. Psal. 17, prin^o. * Sacrificium 22. Salvare 15. Separatio 4. Servitus 11, etc. Simonia 28, etc. Spina o. Subjectio 4, 7. Superbia 31, 35. Templum 15. Tentare 6. Tenebrae 4.
- 205 Peccatum in praesenti habet quatuor: scilicet seductionem, concupiscentiam, infamiam, et inquietudinem. Sed in futuro habet quatuor poenas: scilicet inevitabilitatem malorum, impossibilitatem bonorum, poenas sensuum, et daemones inquietantes, molestantes, et affligentes. Psal. 10, fi. * Usura 275. Vendere 4, 8. Vermis 2. Vertigo o. Vindicatio 2, 6. Virginitas 11, 29, 30. Virtus 11.
- 206 In peccato mortali decedentes, statim ad infernalium supplicia trahuntur. Opus. 2, c^o 9. * Christus 49, 82. Uti 16, 17, 18, 22.
- 207 Incorrigibilitatem peccati ostendit Deus tripliciter removens triplicem correctionis modum: scilicet illum qui est per divinum flagellum, illum qui est per proximi consilium vel auxilium, et illum qui est per humanum studium. Isa. 1, prin^o.
- 208 Incorrigibilia peccata comparat Deus Sodomae et Gomorrhae dupliciter: scilicet propter peccati similitudinem, et propter peccati publicationem. Isa. 1, me^o 3, prin^o.
- 209 Gravititas peccati, principaliter est ex objecto, seu fine 1-2, q. 73, 3, o. | 4, 5, 9, c. | q. 74, 9, c. | 2-2, q. 74, 2, 1^m.
- 210 Gravititas et species peccati, magis attenditur ex fine, quam ex materiali objecto 2-2, q. 74, 2, 1^m. Actus 150. Ablutio. Abortus 1.
- 211 Ratio principalis gravitatis peccati, est ex aversione a Deo 1-2, q. 73, 3, 2^m | 5, c. | q. 77, 6, 1^m | q. 100, 6, c. | 2-2, q. 10, 3, c. | q. 20, 3, c. | q. 21, 1, 1^m | q. 34, 2, c. | q. 39, 2, c. | q. 73, 3, 3^m | q. 118, 5, c. | q. 148, 5, 2^m | q. 150, 3, c. | q. 162, 6, c. | 2^m | 4, d. 9, a. 3, q. 3, c. | Quol. 5, 20, c. Aversio 5. * Absolvere 25. Actus 180. Adam 63, 65, 66, 67.
- 212 Quodlibet peccatum habet aliquam quantitatem, secundum suum genus, cui potest addi, vel subtrahi, ratione alicujus adjuncti 3, d. 33, 5, c.
- 213 Quantitas peccati non mensuratur ex noemiento facto, sed ex voluntate contra charitatem agentis 2-2, q. 13, 3, 1^m | 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 3, 1^m. * Adulatio 4. Adulterium 2, etc. Animal 83. Apostasia 1, 3, 4. Avaritia 20, etc. Aversio 16, 17. Augmentum 19.
- 214 Quamvis minor delectatio quandoque sit in majori culpa, tamen ibi semper est major elatio 4, d. 20, art. 2, q. 1, 1^m.
- 215 Quantitas peccati, ex parte Dei infinita est, sed ex parte boni quod corrumpit, idest naturae, finita est 3, d. 1, q. 1, 2, 5^m.
- 216 Gravititas peccati duplex: scilicet ex parte peccati, et ex parte peccantis ex majori contemptu 2-2, q. 94, 3, c. | q. 116, 2, 2^m | q. 142, 3, c. | 3^a q. 80, 5, c. | 2, d. 42, q. 2, 5, c. fi. | Ma. q. 1, 10, c. | 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o. * Baptismus 40. Beneficium 25. Blasphemia 2, 8, 9, 18, 19. Concupiscentia 12. Concupiscibilis 12, 13. Contemptus 3, 5, etc. Corripere. Detractio 1.
- 217 Confirmationem in peccato, ostendit Deus quadrupliciter: scilicet per peccati consuetudinem, per peccati promptitudinem, ex peccati successione, et quantum ad peccatorum magnitudinem. Isa. 1, prin^o. * Ebrietas 7. Eucharistia 52, 70, 74, 153, 154, 161. Eventus.

PECCATUM

- 218 Gravititas peccati duplex: scilicet secundum speciem, quae est ex objecto, et secundum circumstantiam 2-2, q. 10, 3, 1^m | q. 39, 2, c. | q. 163, 3, 4, c. | 3^a q. 80, 5, c. | 2, d. 21, q. 2, 2, c. | d. 33, L. prin^o | d. 42, q. 2, 5, c. fi. | Ma. q. 2, 10, c. | q. 15, 2, 6^m | 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o. Actus 49.
- 219 Defectus debitae circumstantiae, aggravat peccatum, et appositio ejus alleviat ipsum 1-2, q. 73, 7, o. | 4, d. 16, q. 3, art. 2, q. 1, o.
- 220 Peccata verborum, maxime ex affectu et intentione loquentis, pensanda sunt 2-2, q. 72, 2, c. 3^m | q. 73, 2, c. | q. 75, 1, c. | q. 76, 3, c. fi. * Excusatio 1. Fermentum 2. Festum 11. Fornicatio 4, 5. Gloria 6, 7. Grave 9. Humilitas 32.
- 221 Omne peccatum dupliciter consideratur: scilicet secundum affectum, et secundum effectum. Ma. q. 8, 2, c. fi. * Ignorantia 1, 19, 20, 26. Impoenitentia.
- 222 Gravititas peccati triplex: scilicet ex materia vel objecto, ex parte peccantis, et ex effectu consequente 2-2, q. 148, 3, o. | 2, d. 33, L. prin^o | Ma. q. 2, 10, c. * Incontinentia 7, etc. Infidelis 11. Infidelitas 5. Infirmitas 4, 6, 7. Inobedientia 5.
- 223 Gravititas peccati magis attenditur in abusu rei, quam in omissione debiti usus 2-2, q. 155, 12, 4^m. * Insanabile.
- 224 Gravititas peccatorum in proximum, est per se ex majori noemiento, scilicet contra majus bonum, sed per accidens ex deliberatione 2-2, q. 31, 4, o. | q. 73, 3, c. | q. 74, 2, c. | q. 154, 3, o. | Ma. q. 2, 10, c. * Judas 1. Libido. Lingua 6. Malum 15, etc.
- 225 Quando peccatum est commissum, jam totam suam quantitatem habuit. Nec accrescit ei aliquid quo ad rationem culpae ex affectu consequente, licet accrescat aliquid quo ad poenam accidentalem, quia plures habebit rationes dolendi in inferno, de pluribus malis ex suo peccato consequentis 4, d. 17, q. 2, a. 2, q. 4, 2^m | Ma. q. 2, 2, 8^m. * Obstinatio 3. Proclamare. Pusillanimitas 5. Raptus 5. Sacramentum 78. Sacrificium 40. Sacrilegium 5. Scandalum 12. Seditio 3. Usura 81. Vermis 2.
- 226 Non omnia peccata sunt aequalia in gravitate 1-2, q. 73, 2, o. | 2, d. 42, q. 2, 5, o. | Cg. 3, c^o 139 | Ma. q. 2, 9, o. | Matth. 10, prin^o 1, fi. | c^o 11, fi. 3.
- 227 Gradus quadruplex gravitatis peccati: scilicet per passionem, ignorantiam, malitiam, et contumaciam 1-2, q. 105, 2, 9^m | 2-2, q. 162, 2, c. | 1^m | 2^m | q. 186, 9, 3^m | 3^a q. 88, 4, c. | Ma. q. 2, 1, 10^m. * Abortus 1. Abscondere 4. Acceptio 6, 7.
- 228 Peccata quae consistunt in actuali contemptu Dei, sunt graviora peccatis in quibus non est contemptus Dei nisi ex consequenti, et quasi interpretative 1-2, q. 73, 8, 2^m | 4, d. 9, art. 3, q. 3, c. * Accidia 5. Adam 65. Adulatio 4.
- 229 Peccatum in quo Deus in seipso contemnitur, est gravissimum. Post in quo contemnitur in sacramentis, praecipue in eucharistia. Tertio in membris suis. Quarto in praeceptis suis, quod commune est omni peccato mortali 2-2, q. 20, 3, o. | q. 21, 1, 1^m | q. 39, 2, c. | q. 110, 2, c. | q. 148, 3, c. | q. 150, 3, c. | q. 154, 3, c. | 3^m | 3^a q. 80, 5, c. | 4, d. 9, a. 3, q. 3, c. | 1^a Cor. 12, lect. 7, prin^o. * Adulterium 3, etc. Apostasia 4. Avaritia 25, etc. Aversio 16, etc. Bestialitas 1. Blasphemia 8, etc. Charitas 148.
- 230 Peccata contra Deum, sunt secundum genus suum gravissima. Ma. q. 2, 10, c. * Circumstantia 10, etc. Complacentia 2.
- 231 Peccatum in Spiritum sanctum est gravissimum 2-2, q. 21, 1, 4, o. | q. 130, 2, o. | Ma. q. 8, 3, 1^m. * Concupiscentia 12.
- 232 Peccata opposita virtutibus theologis, sunt ceteris graviora, secundum genus suum 2-2, q. 20, 3, o.
- 233 Peccatum quanto plus repugnat oppositae virtuti, tanto est gravius 2-2, q. 116, 2, c. | q. 119, 3, c. * Concupiscibilis 8, etc.
- 234 Maximum peccatum, opponitur maximae virtuti, principaliter et directe, sed minimum extensive 1-2, q. 73, 4, o. | Ma. q. 2, 10, o. * Confessio 43, 44. Contemptus 4. Contritio 7. Contumelia 5. Corripere. Defectus 21. Daemon 42, 48, 67.
- 235 Immo principale vitium non opponitur principali virtuti 1-2, q. 39, 4, 1^m | q. 84, 4, 1^m | 2-2, q. 118, 7, 1^m | q. 142, 3, 1^m | q. 162, 6, 2^m | 7, 3^m | 4^m | 2, d. 22, q. 1, 1, 2^m | 3, d. 33, q. 2, art. 1, q. 3, 4^m | Ma. q. 8, 1, 3^m | 22^m | q. 13, 3, 1^m. * Derisio 1, 2. Desperatio 4. Dissensio 2, etc. Ebrietas 2, 3, 7.
- 236 Omne peccatum opponitur prudentiae. Sed non est gravissimum, nisi opponatur in aliquo maximo 2-2, q. 55, 2, 3^m | q. 119, 3, 3^m.
- 237 Peccata contra praecepta primae tabulae, sunt ceteris graviora 1-2, q. 110, 6, c. | Quol. 1, 18, a. 1 | Quol. 5, 20, o.
- 238 Quanto voluntas est major, vel finis peior, tanto peccatum est gravius. In aliis autem causis peccati, est oppositum 1-2, q. 73, 6, o.
- 239 Gravititas peccati est major de majori bono quod corrumpitur vel contemnitur, minor autem de majori bono quod amatur 1-2, q. 100, 6, c. | 2-2, q. 39, 2, c. | q. 105, 2, c. | q. 113, 5, c. | 1^m | q. 150, 3, c. | 4, d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, 4^m.
- 240 In quolibet genere peccati, gravius est quod fit ex habitu, quia fit ex majori libidine 2-2, q. 156, 3, c. | 3, d. 38, 5, c. | 4, d. 9, a. 3, q. 2, 1^m.
- 241 Peccatum transgressionis est gravius delicto, idest peccato omissionis. Psal. 24, prin^o | Gal. 6, lect. 1, prin^o.

- 242 Peccata carnalia, sunt minus gravia, licet turpiora, quam spiritalia 1-2, q. 73, 5, o. | 2-2, q. 116, 2, 2^m | q. 142, 4, 2^m | q. 144, 2, 4^m | q. 154, 3, o. | q. 162, 6, 3^m | 4, d. 9, a. 3, q. 5, c. | d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, 3^m | Verit. q. 25, 6, 2^m | Isa. 1, fi. | Eph. 5, lect. 5, prin^o.
- 245 Gravius est peccare opere quam ore, et ore quam corde 1-2, q. 100, 6, c. fi.
- 244 Nocere sibi, est gravius peccatum, quam nocere proximis, in re non subjecta voluntati, scilicet in naturalibus vel spiritualibus: in aliis autem e converso 1-2, q. 73, 9, 2^m. * Eucharistia 52, etc. 70, 74, 153, 154, 161, 228, etc. Eventus. Excommunicatio 22, 34.
- 245 Nocumtum intentum, vel praevisum, vel per se consequens peccatum aggravat illud directe, non autem si per accedens consequatur, sed imputatur ei ad poenam, si dabat operam rei illicitae, propter negligentiam considerandi 1-2, q. 73, 8, o. | 2, d. 33, q. 1, 2, c. * Excusatio o. Fornicatio 4, 5. Furtum 7, 14. Gula 9. Haeresis 18, 66, 67. Homicidium 1, 2. Humilitas 15, 22. Hypocrisis 5. Idolatria 6. Ignorantia o. Importabile. Incarnari 9. Infidelitas 4, 5. Infirmitas 7. Inobedientia 5. Ira 62. Ironia 1. Judas 3. Lamech. Libido. Lingua o. Lot o. Lucifer. Ludus 9, 10, 12. Luxuria 7, 8, 12, etc. 20. Maledicere 2, 3. Malitia 7. Malum 19, 38, 58. Miles 7, 8. Natura 49, 50. Occidere 8, 19. Occupatio. Odium 3, 5, 19, 20. Ordo 5, Otiosum 1. Praesumptio 2, 4, 10. Schisma 3, etc. Superbia 13, etc. Susurratio 2. Tentare 4, 8, 13. Timiditas. Transgressio 3. Uxor 23. Verecundia 5, 9.
- 246 Peccatum aggravatur ex tribus: scilicet ex peccati specie, ex peccati novitate, et ex peccati publicatione. Isa. 3, prin^o.
- 247 Peccatum aggravatur ex conditione personae contra quam peccatur tripliciter. Primo si sit conjuncta Deo, virtute vel officio. Secundo si sit sibi conjuncta natura, vel beneficio, vel aliter. Tertio si sit conjuncta proximo tangendo plures, ut persona publica, vel famosa 1-2, q. 73, 9, o. | 2-2, q. 58, 10, 3^m | q. 61, 2, 3^m | 3, c. | q. 63, 4, 2^m | q. 65, 4, o. | 3^a q. 80, 5, c. | 3, d. 1, q. 1, 2, 5^m | d. 20, 2, c. | 4, d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, 4^m | Opus. 3, c. 238, fi. | Psal. 12, prin^o | Rom. 2, lect. 2, prin^o | 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o. * Adam 63, 65, etc. Apostasia 1, 4. Avaritia 14. Blasphemia 26. Delectatio 106. Dissensio 4.
- 248 Si aliquis nobis, mulier vel homo, aliquam turpitudinem faceret, esset peccatum magis ignominiosum, quam si faceret unus rusticus. Psal. 12, prin^o. * Eleemosyna 13, 14, 15. Episcopus 31. Exemptus o.
- 249 Dignitas personae peccantis, non transfert peccatum in aliam speciem, nisi ratione inobedientiae, vel voti et huiusmodi 1-2, q. 89, 3, c. | q. 110, 4, 5^m | Ma. q. 2, 8, 1^m | 5^m | q. 7, 7, c. prin^o. Episcopus 31. * Fornicatio 5. Gratia 41. Impugnare 1.
- 250 Excellentia personae peccantis, aggravat peccatum ex deliberatione. Sed alleviat peccatum ex surreptione 1-2, q. 73, 10, o. | q. 89, 3, 5, c. | q. 102, 3, 11^m | 2-2, q. 100, 1, 7^m | Ma. q. 7, 10, 5^m | Psal. 24, prin^o | Hebr. 10, lect. 3, meo. * Incarnari 9.
- 251 Omne peccatum contra proximum, est etiam contra Deum 1-2, q. 72, 4, o. | 2-2, q. 105, 2, c. | 4, d. 15, q. 1, art. 5, q. 1, c. * Infidelis 11.
- 252 Homo gravius peccat post dationem legis Moysi, quam ante 1-2, q. 98, 1, 2^m | 3, d. 40, 3, c. fi. | 4, d. 38, q. 1, art. 2, q. 1, 3^m | Rom. 2, lect. 2, meo | c. 4, lect. 2, fi. | c. 5, lect. 6, meo | c. 7, lect. 2, fi. etc. | 2^a Cor. 3, lect. 2, meo. * Infirmitas 7. Inobedientia 5. Insanabile. Interdictum. Judas 3.
- 253 Homo gravius peccat in nova lege, quam in lege veteri 1-2, q. 106, 2, 2^m | 4, d. 20, a. 2, q. 1, 2^m | Psal. 12, prin^o | Rom. 2, lect. 2, meo. * Judicium 29, 30. Justificatio 5. Magi 11. Matrimonium 10. Meritum 18. Miles 7, 3.
- 254 Baptizatus gravius peccat quam non baptizatus ceteris paribus 1-2, q. 106, 2, 2^m | 2-2, q. 10, 3, 3^m | 4, d. 38, q. 1, art. 2, q. 1, 3^m. Ma. q. 3, 13, 1^m | q. 7, 3, 17^m | 8, b. | Rom. 8, lect. 1, prin^o | Gal. 4, lect. 4, prin^o | 1^a Tim. 5, lect. 1, fi. | Hebr. 10, lect. 3, meo. * Militia 3. Minister 9. Natura 49, 50. Obstinatio 2. Odium 3, etc.
- 255 Clericus in sacris, plus peccat in eodem genere peccati, quam religiosus non in sacris 2-2, q. 184, 8, c. fi. | 4, d. 14, q. 1, art. 5, q. 3, 2^m.
- 256 Peccatum religiosi, gravius est peccato saecularis tripliciter: scilicet ratione voti, ratione contemptus et ratione scandali. In aliis autem est e converso 2-2, q. 186, 10, o. * Passio 75. Peccatum 248. Perjurium 5. Poena 51.
- 257 Religiosus peccans ex contemptu, fit pessimus et maxime incorrigibilis 2-2, q. 186, 10, 3^m. * Praedicare 4. Praesumptio 2, 4, 10. Reverentia 9, etc. Status 7. Superbia 13. Transgressio 3. Uxor 23. Verecundia 5, 9.
- 258 Deus liberat aliquos a peccatis, sed non omnes, ut appareat misericordia et iustitia Dei. Cg. 2, c. 161.
- 259 Delere peccatum formaliter, convenit gratiae, effective principaliter soli Deo, dispositive insufficienter puro homini, sufficienter Christo, instrumentaliter sacramentis 3^a q. 16, 11, 2^m | 3, d. 19, a. 1, q. 1, c. | 4, d. 11, q. 2, 4, c. | d. 17, q. 2, a. 5, q. 1, 1^m | d. 18, q. 1, a. 1, q. 1, c. | a. 3, q. 1, c. fi. | 1^m | 2^m. *

- Ablutio. Abscondere 4. Absolvere o. Adam 60. Adventus 8, 9.
- 260 Nullus potest liberari a peccato nisi per Christum. Psal. 48, prin^o. * Afflictio. Agnus 4. Animal 79, 83. Appropriatio 27.
- 261 Peccata solus Deus remittere potest. Opus. 3, c. 146. * Aqua 5, 21. Attritio 1. Aversio 13.
- 262 Immo homo ea remittere potest 3^a q. 84, 3, 3^m. * Auxilium 7.
- 263 Solus Deus remittit peccata per auctoritatem, homines autem per ministerium 3^a q. 84, 3, 3^m | 1, d. 14, q. 3, 1^m | 3, d. 10, q. 1, art. 1, q. 1, 3^m | 4, d. 5, q. 1, o. | d. 14, q. 2, 4, c. | d. 18, q. 1, art. 1, q. 1, c. | L. | Verit. q. 28, 3, 1^m | 5^m | Quol. 2, 16, 2^m | Opus. 3, c. 147 | Opus. 22, o.
- 264 Deus potest remittere peccata sine poena 2-2, q. 67, 4, 2^m | 3^a q. 46, 2, 3^m | 3, d. 20, a. 1, q. 3, 3^m.
- 265 Peccatum remitti, nihil aliud est, quam peccatum non imputari. Ma. q. 7, 11, c.
- 266 Homo peccando, obligatus erat ad poenam Deo, sicut summo iudici, sed diabolo tamquam tortori. Ideo debuit redimi Deo et non diabolo 3^a q. 48, 4, 2^m | 3^m. * Baptismus 11, 16, 44, 104, 153, 194, 195, 196, 198, 202, 207, 210, 230.
- 267 Duo concurrunt ad liberationem a peccato, scilicet gratia Dei principaliter et liberum arbitrium cooperans 4, d. 17, q. 1, 2, 2, o. | Verit. q. 24, 10, c.
- 268 Per gratiam statim tollitur macula et reatus. Non autem dispositio ad peccatum, sed minuitur et per consuetudinem bonorum operum tandem consumitur 2, d. 32, q. 1, 1, c. * Blasphemia 19, 21, 23, 24, 25. Charitas 128, 142, 148. Cessare.
- 269 Omnia peccata in hac vita sunt remissibilia 1^a q. 64, 2, c. | Opus. 3, c. 148 | 149. * Circumcisio 6, etc. 27, 40, etc.
- 270 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 14, 3, o. | q. 118, 5, 3^m | 3^a q. 86, 1, 2^m | 3^m | 2, d. 43, 4, o. | L. meo | Verit. q. 24, 11, 7^m | Ma. q. 3, 14, 15, o. | Quol. 2, 15, o. | Mat. 12, meo | Rom. 2, lect. 1, fi.
- 271 Peccata mortalia non dimittuntur post hanc vitam, venialia vero dimittuntur. Ma. q. 7, 11, 16^m | Opus. 3, c. 175. * Clavis 1, 3, etc. 20, 21. Compunctio. Communicatio 4. Concupiscentia 12. Confessio 1, etc. 12, 23, 21, 36, etc. 43, etc. 57, etc. 85, 86.
- 272 Peccatum quodlibet dicitur remitti quo ad duo: scilicet quo ad culpam et quo ad reatum. Et secunda remissio potest esse sine prima 3^a q. 22, 3, c. | 4, d. 16, q. 2, art. 1, q. 1, c. * Confirmatio 3, 41, 42. Conjectura 3. Contritio 1, 7, 12, 13, etc. 36. Corripere.
- 273 Remissio peccatorum, primo attribuitur fidei, secundo charitati, tertio poenitentiae 4, d. 22, q. 1, art. 3, q. 3, o. * Cooperari 4.
- 274 Per charitatem consequimur veniam peccatorum 3^a q. 49, 1, c. * Crimen. Culpa 5, etc. Damnatio 4, 28. Decimae 4, 13.
- 275 Ad remissionem cujuslibet peccati requiritur, quod totaliter dimittatur affectus ejus. Exigitur autem ad remissionem peccati mortalis, perfectior poenitentia, ut scilicet homo actualiter, peccatum mortale commissum detestetur, quantum in ipso est, ut scilicet diligentiam adhibeat ad rememorandum singula peccata mortalia, ut singula detestetur. Sed ad remissionem cujuslibet peccati venialis, requiritur quaedam virtualis displicentia 3^a q. 87, 1, c. | 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 21, q. 2, 1, 3^m | Cg. 3, c. 158. * Denuntiatio o. Descendere 8.
- 276 Summum remedium contra peccatum, est redire ad cor et convertere illud in dilectionem Dei. Virt. q. 2, 12, 19^m. * Desperatio 10.
- 277 Remedium triplex contra peccatum et contra diabolum: scilicet spiritualis laetitia, devota oratio et bona operatio. Psal. 12, fi. * Difficile 21.
- 278 Remissio peccatorum habetur per tria: scilicet per tribulationes cum patientia, per humilitatem et per labores. Psal. 24, fi. * Dimittere.
- 279 Duo praeservant a peccato: scilicet timor Dei et amor veritatis. Psal. 11, prin^o. * Dispositio 25. Dolor 12, 24, 31, 35. Donum 41.
- 280 Multum valet ad vitanda peccata et ad bona operanda, cogitare judicia Dei. Psal. 17, meo 12, fi. * Ebrietas 8, 9. Eleemosyna 30, 31, 39. Episcopus 31. Eucharistia 193, 212, etc. Excommunicatio 34. Exorcismus 13. Fama 1. Festum 4, etc. Fides 106, 107.
- 281 Inutilitas remedii contra peccatum ostenditur tripliciter: scilicet quantum ad sacrificiorum oblationes, festorum celebrationes et divinas orationes. Isa. 1, meo. * Fundamentum 3. Gratia 153. Haeresis 114. Ignorantia 7, 11, etc. Illegitimus 3. Immunditia 2, 3. Immunitas. Imprecationes. Impugnare 1. Incarnari 2, 9, etc. 14. Indulgentia. Infidelitas 10. Ingratitudo 6, 11, 17. Intentio 19. Jejunium 1, 3, 9, 10, 19. Justificatio o. Justus 9, 11. Lex 100, 101. Libertas 7. Luctus 2. Ludus 12. Macula 10, 14. Mansuetudo 8. Manus 4. Martyrium 8. Matrimonium 68, 69, 70. Membrum 22.
- 282 Tria ponit Deus contra peccatum: scilicet primo remedium efficax in fuga mali, per purgationem praeteriti et per cautelam futuri, corde mala non cogitando, cogitata opere non implendo et incepta non perficiendo: et in sequela boni, scilicet ut bonum addiscant, in ordine ad seipsum, et in ordine ad proximum, et ut opere compleant, in subveniundo miseris violentia, aetatis ignorantia et sexus impotentia. Secundo ponit remedii effectum,

PECCATUM

- In quo est promittentis obligatio, malorum cessatio a duobus generibus peccati, scilicet ex amore incendente, et ex timore mortificante et bonorum restitutio. Tertio ponit poenam contra contemptum: scilicet ponendo contemptum, comminando vindictae gladium et ostendendo esse immutabile Dei iudicium. Isa. 1, fi. d. * Christianus. Christus 266, 267, 268. Holocaustum 4. Meritum 59, 111. Misericordia 12, 14. Missa 26. Mors 6, 36. Necessitas 29. Oblatio 16. Occidere 2. Operatio 53. Oratio 63, 103. Passio 105. Paupertas 8. Poena 20, 97, etc. Poenitentia 109. Potestas 2, 3, 4, 6, 7. Praeceptum 16, 46, 80, 137. Praeservatus. Punitio 6. Purgatio 1, 2, 3. Puritas 2, 3. Qui es 7. Religio 43. Resistere 1. Resurrectio 50, 54. Sabbatum 2. Sacerdos 1, 11, 12, 17. Sacramentum 108, etc. Sacrificium 13, 22, etc. 26, 27, etc. 33, 36, 41. Salvati 6. Sanctificatio o. Satisfactio 16. Scriptura. Sepultura 7. Servitus 11, 16. Suffragia 6, 11. Superbia 35. Tenebrae 2. Timor 39, 40. Turtur 2. Usura 138, 250, 313. Uti 16, etc. Venia. Verbum 76. Verecundia 7. Veritas 34. Virtus 259. Visio 15. Vita 65, 66. Vitare. Voluntas 52, etc.
- 283 Peccatum originale est habitus, scilicet languor naturae, idest inordinata dispositio ex dissolutione harmoniae originalis iustitiae 1-2, q. 82, 1, o. | 2, d. 30, q. 1, 3, 2^m | Ma. q. 4, 2, 4^m.
- 284 Peccatum originale est habitus corruptus, non pura privatio, quia dicit privationem originalis iustitiae et inordinatam dispositionem partium animae 1-2, q. 82, 1, 1^m | 2, d. 30, q. 1, 3, 2^m | Ma. q. 4, 2, o. * Actus 182, etc. Adam 71, etc. Anima 88, 89, 163.
- 285 Peccatum originale est habitus, quia est inordinatio naturae. Non autem actuale peccatum, quia est inordinatio actus 1-2, q. 82, 1, 2^m | Ma. q. 4, 2, 4^m. * Annihilatio 14. Avaritia 16.
- 286 Peccatum mundi dicitur peccatum originale, quod est commune toti mundo, secundum Glossam. Opus. 10, art. 28, fi. * Aversio 20, 21.
- 287 Peccatum originale est peccatum naturae, sed peccatum actuale est peccatum personae 1^a q. 100, 1, c. | 1-2, q. 81, 1, o. | q. 82, 1, 2^m | 3^a q. 8, 5, 1^m | 2, d. 20, q. 2, 3, 1^m | d. 30, q. 1, 2, c. fi. | 1^m | d. 31, q. 1, 1, b. | 5^m | 4, d. 1, q. 2, a. 6, q. 1, c. | d. 15, q. 1, 2, 5^m | Cg. 4, c^o 52 | Po^a q. 3, 9, 3^m | 4^m | Ma. q. 4, 1, o. | q. 5, 2, c. | Rom. 5, lect. 3, me^o etc.
- Inmo peccatum originale, sicut et alia vitia, est contra naturam 1-2, q. 81, 2, c. * Baptismus 16, 153, etc.
- 288 Formale ejus, est privatio originalis iustitiae; materiale vero, est concupiscentia, idest inordinatio partium animae 1-2, q. 82, 3, o. | 2, d. 30, q. 1, 3, c. | 4^m | d. 31, q. 2, 1, 3^m | d. 32, q. 1, 1, 1^m | 3^m | 4^m | Ma. q. 3, 7, c. fi. | q. 4, 2, o. | 4, 2^m | 6, 16^m. Mors 1.
- 289 Nullus defectus in ratione, vel in parte sensibili, dicitur peccatum originale, nisi concupiscentia et privatio originalis iustitiae 2, d. 30, q. 1, 3, 4^m | 5^m. * Beatitudo 124.
- 290 Peccatum originale dicitur iniquitas, quia per ipsum vires animae recedunt ab aequalitate innocentiae. Psal. 31, prin^o | Rom. 4, lect. 1, fi.
- 291 Concupiscentia habitualis duplex: scilicet habitus carnis ex frequenti concupiscentia habituali, inclinans ad concupiscendum; et prontas vel habilitas ad hoc, ex subtractione originalis iustitiae. Secunda est peccatum originale materialiter, non autem prima. Ma. q. 4, 2, 4^m | q. 7, 3, 17^m.
- 292 Peccatum originale, respectu personae, sine respectu ad naturam, est poena tantum, sed respectu Adae, habet rationem culpae. Ma. q. 4, 1, c. | 4^m | 7^m | 3, c. fi.
- 293 Si homo formaretur ex digito, vel aliter, sine semine viri, haberet omnes defectus naturae sicut alii, sed non haberet rationem culpae vel poenae 1-2, q. 81, 4, o. | 2, d. 31, q. 1, 2, 3^m | d. 33, q. 1, 1, 4^m | 3, d. 2, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m | Ma. q. 4, 7, o.
- 294 Peccatum originale est voluntarium, per voluntatem Adae tantum 1-2, q. 81, 1, c. | q. 82, 1, 2^m | 2-2, q. 108, 4, c. | 3^a q. 84, 2, 3^m | 2, d. 30, q. 1, 2, c. | d. 31, q. 1, 1, c. | 2, c. | 3^m | q. 2, 1, 4^m | d. 32, q. 2, 1, c. | 2, 5^m | d. 33, q. 1, 1, 2^m | q. 2, 1, 2^m | d. 35, 2, 2^m | 3, c. | d. 41, q. 2, 1, 6^m | 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 1, 1^m | d. 17, q. 2, a. 2, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 52 | Po^a q. 3, 9, 3^m | Ma. q. 4, 1, c. | 1^m | 2, 4^m | 5^m | 6, 12^m | Rom. 5, lect. 3, me^o etc. * Cilicium.
- 295 Immo est voluntarium etiam in aliis, quia qui puniuntur pro peccato originali, non puniuntur pro peccato alterius, sed pro suo quod quisque incurrit. Ma. q. 4, 1, 19^m | q. 5, 1, 2^m | 11^m.
- 296 Peccatum originale habet novem nomina: scilicet originale, fomes peccati, concupiscentia, concupiscibilitas, languor, tyrannus, lex peccati, lex carnis et lex membrorum 3^a q. 23, 3, c. | 2, d. 30. L. prin^o. * Circumcisio 7, 8, 9, 11, 32, 41, 45, 47. Clausio.
- 297 Et est infinitum tripliciter: scilicet ratione Dei offensi, boni amissi, scilicet Dei, et naturae corruptae 3, d. 20, 2, c.
- 298 Et est multiplex in virtute, quia virtualiter continet omnia peccata 1-2, q. 82, 2, 1^m | 2, d. 33, q. 1, 3, 1^m | 4, d. 22, L. | 2, c. prin^o | Ma. q. 4, 8, 1^m | Psal. 50, me^o 3, prin^o | Rom. 4, lect. 1, fi. | c^o 5, lect. 3, me^o. * Conceptio 18, 32, 37, 39, 40. Confessio 33.
- 299 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 84, 1, c. | 2^m | 2, c. * Confirmatio 41.

PECCATUM

- 500 Et est unum numero in uno homine, sed in omnibus est unum specie 1-2, q. 82, 2, o. | 2, d. 33, q. 1, 3, o. | Ma. q. 4, 1, c. fi. | 2, c. prin^o | 8, 1^m | Psal. 31, prin^o | Rom. 4, lect. 1, fi. | c^o 5, lect. 3, me^o. * Contritio 19.
- 501 Omnis defectus in natura proles, a peccato primi parentis, in susceptivo culpae, habet rationem peccati originalis. Ma. q. 4, 2, 4^m.
- 502 Peccatum originale est aequaliter in omnibus hominibus, sicut et relatio ad peccatum Adae et privatio iustitiae originalis 1-2, q. 82, 4, q. | 2, d. 32, q. 1, 3, o. | L. * Daemon 93. Damnatio 3, 4. Decimae 13. Defectus 16, 21, etc. Deus 253, 254.
- 503 Et fuit in Adam, ut in causa principali. In semine vero instrumentaliter, sed in anima subjective, in carne autem ut poena, non ut culpa 1-2, q. 83, 1, o. | 2, d. 18, q. 2, 1, 3^m | d. 30, q. 1, 2, 4^m | d. 31, q. 1, 1, 2^m | 4^m | q. 2, 1, o. | d. 33, q. 1, 3, 4^m | Verit. q. 25, 6, c. | q. 27, 6, 2^m | Ma. q. 4, 2, 14^m | 3, 4, o. | Rom. 5, lect. 3, me^o etc. * Eucharistia 44. Fides 107. Fomes 8.
- 504 Anima secundum quod est pars humanae naturae, est subiectum peccati originalis, quod consequitur totam naturam humanam. Ma. q. 4, 1, c. | 2^m | 3, c.
- 505 Si anima uniretur carni, non ad constituendum naturam, sed sicut angelus corpori assumpto, non inficeretur peccato originali. Po^a q. 3, 9, 3^m.
- 506 Anima inficitur peccato originali, ex unione ejus ad corpus. Verit. q. 28, 3, 14^m | Ma. q. 16, 2, 15^m | 4, 21^m.
- 507 Peccatum originale, prius est in essentia animae, quam in potentia ejus 1-2, q. 83, 2, o. | 3, c. | 2, d. 31, q. 2, 1, o. | 2, 4^m | Verit. q. 25, 6, c. | q. 27, 6, 2^m | Ma. q. 4, 4, o.
- 508 Et prius est ordine naturae in anima, quam in carne; sed ordine generationis et temporis, est e converso 1-2, q. 83, 2, 3^m | 3, 1^m | Ma. q. 4, 3, c. fi.
- 509 Et contrahitur in infusione animae rationalis 1-2, q. 83, 1, 4^m | 3^a q. 27, 1, 4^m | 2, d. 32, q. 2, 1, 1^m | 4, d. 6, q. 1, art. 1, q. 2, 2^m | Po^a q. 3, 9, 3^m | Ma. q. 5, 1, 14^m. * Haecresis 72. Hircus. Ignorantia 12, 23. Incarnari 9, 14.
- 510 Et prius inficit voluntatem, quam alias potentias 1-2, q. 83, 3, o. | 4, 1^m | 2, d. 30, q. 1, 3, c. | 4^m | Verit. q. 25, 6, c. | q. 87, 6 | Ma. q. 4, 5, o.
- 511 Culpa originalis, essentialiter est in essentia animae, vel in parte intellectiva, ubi est originalis iustitia; sed causaliter est in generativa, concupiscibili et tactu. Verit. q. 25, 6, c.
- 512 Omnes defectus virtutum, possunt reduci ad peccatum originale, inquantum includuntur in carentia originalis iustitiae quae totam animam perficiebat 2-2, q. 53, 1, 2^m | 2, d. 33, q. 1, 3, 4^m.
- 513 Omnes potentiae animae, sunt corruptae per illud. Sed quae concurrunt ad generationem, dicuntur etiam infectae, scilicet concupiscibilis, generativa et tactus 1-2, q. 83, 4, o. | 2, d. 21, q. 3, 5^m | d. 31, q. 2, 2, o. | 4, d. 31, q. 1, 1, 1^m | Verit. q. 25, 6, c. | Ma. q. 4, 2, 12^m | 5, 1^m.
- 514 Infectio peccati originalis est prius ut in causa in potentia generativa, ut exequente actum generationis; in concupiscibili ut imperante; et in tactu, ut nunciante, non autem ut in subiecto. Ma. q. 4, 5, 1^m.
- 515 Infectio peccati originalis et actualis, aliquo modo non convenit generativae. Nutritivae vero tantum actualis etiam materialiter tantum. Sed neutrum augmentativae 2, d. 31, q. 2, 2, 5^m.
- 516 Peccatum originale, praecipue est in membris genitalibus, quantum ad originem; sed consumatur in operationibus animalibus quo ad rationem culpae 4, d. 3, a. 4, q. 1, 3^m. * Ingratitudo 15. Juventus 1.
- 517 Concupiscibilis in nobis est plus corrupta, quam irascibilis. Sed in Adam fuit e converso 2, d. 31, q. 2, 2, o. | Verit. q. 25, 6, o. | Ma. q. 2, 3, 6^m | q. 4, 2, 12^m | 4, 5^m.
- 518 Infectio peccati originalis pertinet ad culpam, corruptio vero ad poenam. Verit. q. 25, 9, c. * Lex 15, 16, 24. Maleficium 2.
- 519 Nec contrahitur per actum nutritivae, sed generativae 2, d. 31, q. 1, 1, 5^m | q. 2, 2, o. | 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m. * Marius 53, etc. 59, etc.
- 520 Nec est in semine in actu, sed in virtute 2, d. 18, q. 2, 1, 3^m | d. 30, q. 1, 2, 4^m | d. 31, q. 1, 1, 2^m | d. 33, q. 1, 3, 4^m | Cg. 4, c^o 52 | Ma. q. 4, 1, 12^m | 6, 11^m | Rom. 3, lect. 3, prin^o. * Mors 1, etc. 4, 6. Naturale 14. Nox 3.
- 521 Et traducitur ad omnes qui fuerunt in Adam secundum rationem seminalem, non autem ad alios 1^a q. 100, 1, c. | 1-2, q. 81, 3, 4, o. | 3^a q. 15, 1, 2^m | q. 31, 1, 3^m | 6, 1^m | 7, c. | 8, o. | q. 52, 7, 2^m | q. 68, 9, c. | 2, d. 30, q. 1, 2, c. fi. | 1^m | q. 2, 2, c. | d. 31, q. 1, 2, o. | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, c. fi. | q. 4, 2, o. | Cg. 4, c^o 50 | 52 | Ma. q. 4, 6, 7, o. | Quol. 6, 7, 15, o. | Quol. 8, 5, 3^m. Mat. 1, fi. | Jo. 3, lect. 1, fi. | Rom. 5, lect. 3, me^o. Adam 82, 84. Infra. * Omissio 11. Passio 115. Poena 76, etc.
- 522 Caro Christi in patribus, fuit obnoxia peccato originali 3^a q. 31, 1, 8^m | 7, o. | 8, 3^m | 3, d. 3, q. 4, 1, o. | L. 2, prin^o | Isa. 11, prin^o.
- 523 Secundum fidem catholicam est tenendum, quod primum peccatum primi hominis, scilicet peccatum originale, originaliter

PECCATUM

- transit in posteros, contrarium autem est haeresis Pelagiana, ut patet per Augustinum, in plurimis suis libris 1-2, q. 81, 1, c. primo | 3, c.
- 524 Secundum fidem catholicam, firmiter est tenendum, quod omnes homines praeter solum Christum, ex Adam derivati, peccatum originale ex Adam contrahunt: alioquin non omnes indigerent redemptione quae est per Christum, quod est erroneum 1-2, q. 81, 3, c. primo | Cg. 4, c. 83.
- 525 Ideo non secundum fidem catholicam, sed erroneum est dicere quod aliquis praeter solum Christum fuerit sine peccato originali 1-2, q. 81, 3, c. | 3^a q. 27, 2, c. | 2^m | 4, d. 43, a. 4, q. 1, 3^m | Cg. 4, c. 50 | 83 | Ma. q. 4, 6, c. | Quol. 6, 7, c. * Poenitentia 73, 74, 87, 104, 112.
- 526 Nec potest esse in aliquo cum veniali, sine peccato mortali 1-2, q. 89, 6, o. | 3^a q. 90, 4, 3^m | 2, d. 28, 2, 5^m | d. 42, q. 1, 5, 7^m | 4, d. 45, q. 1, 3, 7^m | Verit. q. 24, 12, 2^m | q. 28, 3, 4^m | Ma. q. 5, 2, 8^m | q. 7, 10, 8^m. * Praeceptum 147.
- 527 Corpora habentium tantum peccatum originale, erunt passibilia post resurrectionem. Sed non patientur, quia non erit agens naturale 2, d. 33, q. 2, 1, 5^m | Ma. q. 5, 2, 5^m. * Radix 2. Resurrectio 9.
- 528 Peccatum originale, per propagationem carnis, a primo parente traducitur 2, d. 31, q. 1, 1, o. | Ma. q. 4, 1, o. | Rom. 5, lect. 3, primo etc.
- 529 Infectio ejus, nullo modo causatur a Deo, sed ex solo peccato Adae, per carnalem generationem 1-2, q. 83, 1, 4^m | 2, d. 32, q. 2, 1, o. | Ma. q. 4, 3, 1^m. * Sacramentum 43, 47. Sanctus 11.
- 530 Peccatum originale, magis contrahitur ab Adam, quam a proximo parente. Cg. 4, c. 52, fi. | Ma. q. 4, 6, 15^m | 8, 16^m.
- 531 Peccatum originale, quo ad culpam est a patre, sed quo ad poenalitatem, est a matre 3^a q. 70, 2, 4^m | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, c. | d. 15, q. 1, 3, 5^m | 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 2, c. * Satisfactio 6.
- 532 Peccatum originale non potest causari per se, per illud quod est personae, sed tantum per illud quod est naturae, scilicet per actum generationis 2, d. 31, q. 1, 1, 4^m | Verit. q. 25, 6, c. | Ma. q. 4, 1, 7^m | Rom. 5, lect. 3, meo.
- 533 Peccatum originale causatur in anima, ex infectione seminis ad cuius translationem traducitur, et non animae 2, d. 18, q. 2, 1, 3^m | d. 30, q. 1, 2, 3^m | Rom. 5, lect. 3, primo.
- 534 Caro est sufficiens causa materialis peccati originalis, non autem peccati actualis. Ma. q. 4, 1, 3^m.
- 535 Peccatum originale habet duplicem processum: scilicet a carne ad animam, secundum ordinem generationis; et ab essentia animae ad potentias ejus, secundum ordinem naturae 1-2, q. 83, 3, 2^m | Ma. q. 4, 4, c.
- 536 Causa peccati originalis, est tantum una, scilicet privatio originalis iustitiae 1-2, q. 82, 2, c.
- 537 Concupiscentia in patre, est causa peccati originalis in prole, non autem de essentia ejus. Sed concupiscentia in filio, est causa materialis et de essentia ejus. Ma. q. 4, 2, 11^m.
- 538 Ex actu naturae, quo causatur peccatum originale, relinquitur fomes, privatio gratiae et reatus poenae, scilicet carentia visionis Dei 2, d. 32, q. 1, 1, c. | Ma. q. 5, 1, 9^m | 16^m | 2, c.
- 539 Peccatum originale, nullam indispositionem impeditivam effectus baptismi, idest gratiae, causat in voluntate 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 1, 1^m.
- 540 Libido habitualis, scilicet fomes, est causa peccati originalis, non autem libido actualis, sed est signum habitualis 1-2, q. 82, 4, 3^m | 2, d. 31, q. 1, 1, 3^m | 5^m | d. 32, q. 1, 3, 1^m | Ma. q. 4, 6, 16^m.
- 541 Peccatum originale, causat culpam, reatum et carentiam divinae visionis 2, d. 32, q. 1, 1, c. | 4, d. 1, q. 2, art. 4, q. 2, c.
- 542 Infectio peccati originalis, causatur in instanti, licet actio seminis non sit in instanti. Ma. q. 4, 6, 13^m.
- 543 Persona primo, idest in Adam, infecit naturam, peccato originali, sed in aliis hominibus est e converso 3^a q. 8, 5, 1^m | 2, d. 31, q. 1, 1, c. | Verit. q. 25, 6, 5^m | Ma. q. 4, 4, 5^m | Rom. 5, lect. 3, meo. * Christus 52. Unctio 12.
- 544 Persona, primo infecit naturam, per peccatum originale. Secundo natura infecit personam. Sed Christus primo reparat personam, secundo naturam 3^a q. 69, 3, 3^m | 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 3, c. | Ma. q. 4, 4, 5^m.
- 545 Infectio quae est in semine ante infusionem animae, sicut non habet rationem culpae originalis, sic nec poenae 2, d. 31, q. 1, 1, 4^m.
- 546 Peccatum quod originaliter contrahitur, licet sit minimum gravitate reatu poenae, est tamen maximum communitate. Opus. 10, a. 28.
- 547 Et quantum ad hoc potest dici, quod Christus principaliter venit tollere originale peccatum. Opus. 10, a. 28.
- 548 Defectus ex culpa Adae, provenit ad totam animam. Ma. q. 4, 4, c.
- 549 Peccatum originale, non infecit animam, nisi in quantum anima est pars naturae infectae. Po^a q. 3, 9, 3^m | 4^m | Ma. q. 4, 1, c. 2^m | 3, 2^m | Rom. 5, lect. 3, primo etc.
- 550 Peccatum originale corrumpit naturam, quantum ad id quod naturae est; alia vero peccata, quantum ad id solum, quod per-

PECCATUM

- sonae est 1-2, q. 81, 2, c. | 3^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 7^m | Cg. 4, c. 2.
- 551 Peccatum originale est culpabile, respectu Adae, sed est naturale, respectu naturae destitutae. Cg. 4, c. 52.
- 552 In omni statu naturae, post peccatum, fuit aliquod remedium contra peccatum originale 3, d. 1, q. 1, 4, 3^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, c. | a. 6, q. 1, 1, c. | d. 4, q. 3, a. 1, q. 1, c.
- 553 Peccatum originale tolli non potuit nisi per Christum. 20 solus Christus meruit apertionem januae paradisi, sed per passionem tantum 2, d. 28, 2, 5^m | 3, 5^m | 3, d. 18, a. 6, q. 2, 3, | 4, d. 1, q. 2, a. 6, q. 1, c. | d. 4, q. 2, a. 2, q. 6, o.
- 554 Peccatum originale dimissum, non potest reiterari, nec mala ejus redire 2, d. 31, q. 1, 1, 5^m | d. 22, q. 1, 1, 2^m | L. primo.
- 555 Peccatum originale adveniente gratia, transit reatu et met actu quo ad fomitem 1-2, q. 74, 1, 2^m | q. 81, 3, 2^m | 2, d. 12, L. primo | Ma. q. 4, 2, 10^m | Quol. 4, 22, 1^m | Rom. 4, lect. fi. | c. 7, lect. 2, meo.
- 556 Peccatum originale est minus voluntarium quocumque peccato actuali 3, q. 1, 4, c. | 2, d. 33, q. 2, 1, 2^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 3^m | Verit. q. 25, 6, 4^m | Ma. q. 5, 1, 6^m | Opus. 3, c. 202 | 203.
- 557 Peccatum originale, respectu naturae est gravius veniali, sed respectu personae, est e converso 3^a q. 1, 4, c. | 1^m | 2, d. 13, q. 2, 1, 2^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 6^m | 4, d. 15, q. 1, 2, 5^m | Ma. q. 5, 1, 9^m | Opus. 10, a. 28 | Opus. 11, a. 23.
- 558 Peccatum veniale, dicitur tripliciter: scilicet ex causa, even et genere 1-2, q. 77, 8, 1^m | q. 88, 2, o. | 2, d. 21, q. 2, 3, 5^m | d. 24, q. 3, 6, 7^m | d. 42, q. 1, 4, o. | 4, d. 17, q. 3, a. 5, 1, 2^m | Ma. q. 3, 15, 5^m | q. 7, 1, c. | 7, 1^m | 2^m. * Absolve 8. Actio 17.
- 559 Peccatum dicitur veniale ex causa, secundum quod privat vel diminuit voluntarium, per ignorantiam, vel impotentiam 2, q. 77, 8, 1^m | q. 88, 2, c. | 4, d. 16, q. 3, art. 2, q. 2, 4^m. * n-plexus. Angelus 485. Apostoli 20. Aqua 21. Avaritia 5.
- 560 Peccatum veniale, proprie non habet rationem offensae. Ma. q. 7, 2, 10^m. * Baptismus 200, 213. Blasphemia 517. Charitas 99, etc.
- 561 Peccatum veniale, non habet simpliciter et perfecte rationem peccati, sed est quasi dispositio ad illud 1-2, q. 88, 1, 1^m | 2, d. 25, 2, 2^m | d. 42, q. 1, 3, o. | 4, d. 4, q. 2, art. 1, q. 1, | d. 43, a. 1, q. 1, 3^m | Verit. q. 25, 5, c. fi. | Ma. q. 7, 1, 1^m, 5, 4^m | 6, 7^m.
- 562 Et contingit ex corruptione fomitis 1-2, q. 89, 3, c. | 2, d. 2 q. 3, 5, 5^m | 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m | 5^m.
- 563 Et contingit semper, vel propter imperfectionem actus, vel o-pter inordinationem circa ea quae sunt ad finem; et utrumque propter defectum ordinis 1-2, q. 72, 5, c. | q. 87, 2, 5, o. q. 88, 2, c. | q. 89, 3, c. | 2, d. 42, q. 1, 4, o. | Ma. q. 7, 1, | 3, c. fi.
- 564 Peccatum veniale non tollit gratiam, sed stat cum ea 4, d. 22, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m. * Circumstantia 14. Complacentia o.
- 565 Peccatum veniale non contrariatur virtuti. Ma. q. 7, 6, 1^m. * Confessio 34, 61, 62, 63, 80. Confessor 1. Conscientia 14, 1.
- 566 Peccatum veniale, nullam proprie maculam causat in anima, sed impedit actus virtutum 1-2, q. 89, 1, o. | 3^a q. 87, 2, 3^m | 4, d. 16, q. 2, art. 1, q. 2, 3^m | q. 3, 1^m | art. 2, q. 1, 1^m | Ma. q. 7, 11, c. | Psal. 14, meo. * Contentio 1. Contritio 20, 21, etc.
- 567 Homo potest quandoque esse sine peccato veniali in hac vita, sed non diu 3^a q. 79, 4, 2^m | 3, d. 3, L. 1, fi. | 4, d. 12, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | d. 21, q. 2, 1, 4^m | Ma. q. 7, 12, 4^m. * Correctio 8. Culpa 6. Cupiditas.
- 568 Peccatum veniale non potest esse in non habente usum liberi arbitrii 3^a q. 87, 2, c. | Cg. 4, c. 50, 1^m | 5^m | Ma. q. 5, 2, | q. 7, 10, 8^m.
- 569 Peccans venialiter, recidivat et simulat, idest est fictus dissimulative et imperfecte, non autem simpliciter 2-2, q. 75, 2, 2^m.
- 570 Quaedam venialia sunt majoris adhaerentiae quam alia, secundum quod affectus eis magis inclinatur et fortius in eis figuratur 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 3, c. * Damnatio 53. Decor. Delectio 87, etc. Detractio 1. Ebrietas 4. Eucharistia 275, etc. Excommunicatio 27.
- 571 Peccatum veniale non potest dimitti quamdiu voluntas ad id manet 3^a q. 87, 1, c. | 1^m | 2, 2^m | 3, 2^m | 4, d. 16, q. 1, a. q. 1, 4, o. | q. 2, a. 1, q. 1, o. | a. 2, q. 2, 3^m | d. 21, q. 2, 1, | Ma. q. 7, 11, 3^m | 4^m | 12, 4^m. * Fervor 4, 5.
- 572 Remissio peccati venialis non comparatur sanationi, quia in eo non est aliqua destitutio, nec debilitatio virtutis, sicut in infirmitate corporis, sed est in eo dispositio ad hoc 4, d. 1, q. 2, art. 1, q. 2, 1^m. * Gloria 6, 9. Gratia 163, etc. 178, 79. Jacob 9.
- 573 Unus actus charitatis potest delere omnia venialia, sine acali cogitatione eorum 3^a q. 87, 1, o. | 4, d. 16, q. 2, a. 2, c. 2, 1^m | d. 21, q. 2, 1, c. | Ma. q. 7, 11, 3^m | 12, o. Contritio 1. Imprudentia 1. Indevotio. Ingratitudo 4, 5, 13, 16. Jocosus.
- 574 Aliquid causat remissionem venialium tripliciter: scilicet au-sando gratiam, ut omnia sacramenta novae legis, vel te-stando peccata, ut confessio generalis et oratio dominica, vel reverendo divina, ut benedictio episcopalis, quaelibet utio

PECCATUM

- sacramentalis et hujusmodi 3^a q. 87, 3, o. | 4, d. 16, q. 2, a. 2, q. 4, o. | d. 17, q. 3, a. 3, q. 3, o. | d. 18, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m | d. 21, q. 2, 1, 2, o. | d. 24, L. 2 | Ma. q. 7, 12, o. Oratio 103. Sacramentum 144. * Ludus 10, 12. Luxuria 5. Machabaei. Macula 1. Maledicere 2. Malitia 6. Maria 53, etc.
- 575 Ingressus ecclesiae consecratae delet peccata venialia 3^a q. 83, 3, 3^m | q. 87, 3, c. * Matrimonium 53, 55, 56, 57. Meritum 59, 111. Negligentia 9. Oblatio 16. Oratio 102. Permissio 2. Poena 86, etc. Poenitentia 69, etc. 87, 114, 125, 126.
- 576 Nulla satisfactio est taxata pro veniali. Sed injungitur aliquid magis ad devotionem excitandam et contritionem, quam ad satisfactionem 4, d. 16, q. 2, a. 2, q. 3, o. Contritio 27. * Purgatio 1, 2, 3. Ratio 59. Sacramentum 108, etc.
- 577 Probabile est, quod statim post mortem, remittatur culpa peccati venialis. Ma. q. 7, 11, 16^m. * Scandalum 11, 13. Sensualitas 12, 13. Surreptio. Suspicio 4. Timor 61, 62. Transgressio 2.
- 578 Unum veniale potest esse capitale respectu duorum venialium, non autem respectu mortalium 2, d. 42, q. 2, 3, 2^m | Ma. q. 9, 2, 5^m. * Actio 17. Adam 58. Amor 194. Amplexus. Angelus 485. Avaritia 5. Circumstantia 14. Clausio. Delectatio 88, 89.
- 579 In quolibet genere peccati mortalis, sunt quaedam peccata venialia, propter imperfectionem actus 2-2, q. 35, 3, c. | q. 36, 3, c. | q. 162, 5, c. | 2, d. 24, q. 3, 4, c. | d. 42, q. 1, 4, c. | Verit. q. 15, 4, 2^m | Ma. q. 10, 2, c. | 3^m | q. 11, 3, c. | q. 12, 4, c. | q. 13, 2, c. | q. 14, 2, c. * Ebrietas 4. Eucharistia 275, etc. Gratia 163, etc.
- 580 Peccatum veniale disponit ad mortale per se et per accidens quia frequens venialium iteratio disponit ad illam placentiam venialium, in qua consistit peccatum mortale, eo quod secundum quod habitus ex consuetudine generatur et augetur, secundum hoc delectatio et prinitas crescit 1-2, q. 74, 4, 3^m | q. 88, 3, 4, o. | 2-2, q. 24, 10, c. fi. | 12, 1^m | q. 43, 7, 5^m | q. 132, 4, 3^m | q. 186, 9, c. | 1, d. 17, 17^m | q. 2, 5, c. fi. | 2, d. 21, q. 2, 3, 1^m | d. 24, q. 3, 6, c. fi. | 6^m | 3, d. 38, L. prin^o | 4, d. 21, L. prin^o | Verit. q. 26, 6 | Ma. q. 7, 1, 7^m | 3, c. | 1^m | 3^m | 6, 5^m | q. 14, 2, c. | Psal. 39, fi.
- 581 Quodlibet peccatum mortale, secundum rationem specialem, contrariatur charitati: non autem veniale, sed omnia secundum unam rationem tantum, disponunt ad contrarium charitatis, scilicet nimis inhaerendo temporalibus 4, d. 21, q. 2, 1, c. | L. prin^o. * Jacob 9.
- 582 Peccatum veniale comparatur aegritudini, mortale vero morti 1-2, q. 72, 5, c. | Cg. 3, c^o 139, fi.
- 583 Licet virtus secundum habitum, non corrumpatur nisi per peccatum mortale, tamen actus ejus corrumpitur et impeditur etiam per veniale 1-2, q. 89, 1, c. | 2-2, q. 133, 1, 2^m | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 4, 1^m | q. 4, a. 1, q. 3, 1^m | Ma. q. 14, 2, 2^m | 3^m. * Imprudentia 1.
- 584 Peccatum mortale est contra praeceptum Dei, non autem veniale, sed est praeter praeceptum 1-2, q. 74, 9, c. | q. 88, 1, 1^m | 2-2, q. 105, 1, 1^m | 4, d. 16, L. fi. | Ma. q. 7, 1, 1^m | 8^m. * Indevotio. Infidelis 9. Ingratitudo 4, 5, 13, 16.
- 585 Frequenter non vitans peccatum mortale, vitat aliquid veniale, ad quod non habet tantum incitamentum 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m.
- 586 Peccatum veniale et mortale differunt genere 1-2, q. 88, 2, c. | 2, d. 24, q. 3, 6, 6^m | d. 42, q. 1, 4, c. | Ma. q. 2, 8, c.
- 587 Immo sunt quandoque ejusdem speciei 1-2, q. 72, 5, 1^m.
- 588 Aliquid non mortale simpliciter, potest in aliquo casu esse peccatum mortale. Ma. q. 3, 10, 4^m. * Invidia 4.
- 589 Peccatum veniale ex genere, potest fieri mortale ex intentione, non idem numero, nec multa simul 1-2, q. 88, 2, c. | 4, o. | 6, c. | 1^m | 2, d. 24, q. 3, 5, 2^m | 6, o. | d. 42, q. 1, 4, c. | 2^m | 4, d. 21, L. prin^o | Ma. q. 7, 1, c. | 5^m | 3, o. | q. 14, 2, c. | Psal. 39, fi. * Ludus 10. Maledicere 2. Matrimonium 53, etc. 116, etc. 126. Meritum 59, 111.
- 590 Oppositum videtur dicere 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 3, c. * Negligentia 7, 9. Oblatio 16.
- 591 Consensus in veniale ex genere, est veniale: sed consensus in veniale, propter imperfectionem actus, facit mortale 1-2, q. 74, 8, 2^m | 9, c. | 3^m | q. 88, 5, 1^m | 2, d. 24, q. 3, 4, 5, o. | d. 42, q. 1, 4, c. | Verit. q. 15, 4, 2^m | Ma. q. 7, 3, 4, c. | 5, c. | 8^m | q. 15, 2, 16^m | Quol. 8, 15, c. | Quol. 10, 9, 3^m. * Officium 6, 17. Omisio o. Otiosum 2.
- 592 Peccatum veniale, potest fieri mortale per subtractionem, propter imperfectionem actus, non autem propter additionem 1-2, q. 88, 2, c. | 6, o. * Oratio 103. Permissio 2.
- 593 Peccatum veniale et mortale, differunt sicut reparabile et irreparabile 1-2, q. 72, 5, c. | Ma. q. 7, 1, o.
- 594 Oppositum videtur dicere 1^a q. 69, 2, c. | Opus. 3, c^o 148 | 149.
- 595 Peccatum veniale et mortale differunt sicut reparabile et irreparabile, per principium interius, quia veniale dicit defectum circa ea quae sunt ad finem, sed mortale dicit defectum ab ultimo fine 1-2, q. 72, 5, c. | q. 87, 2, 5, o. | q. 88, 1, o. | 5, c. | 2-2, q. 24, 10, c. fi. | Cg. 3, c^o 139, fi. | 143 | Ma. q. 7, 1, o. | 3, c. fi. | 7, c. fi. | 9, c. | 11, c. | Opus. 3, c^o 178. Aversio 3, 6.

PECCATUM

- 596 Peccatum veniale non dicitur esse majoris adhaerentiae quam mortale, quia scilicet minus in anima maneat, sed quia difficilius vitatur 4, d. 16, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m. * Poenitentia 73, 61. Pollutio 4, 8, 9.
- 597 Per peccatum mortale, omnino mens avertitur a Deo, sed per veniale retardatur affectus hominis, ne prompte feratur in Deum 3^a q. 87, 1, 2, c. Aversio 3, 6. * Praeceptum 119.
- 598 Per quodlibet peccatum veniale vel mortale, deordinatur voluntas hominis, per immoderatam conversionem ad bonum creatum 3^a q. 87, 1, c. | 2, 3^m.
- 599 Unum peccatum mortale potest oriri ex veniali 2-2, q. 13, 4, 3^m | q. 105, 1, 2^m.
- 400 Ante baptismum, non possunt esse venialia sine mortalibus 1-2, q. 89, 3, 6, o. | 3^a q. 90, 4, 3^m | Ma. q. 5, 2, 8^m.
- 401 In ratione superiori dupliciter potest esse peccatum veniale: scilicet quando consentit in veniale ex genere, vel quando habet subitum motum infidelitatis, sine consensu 1-2, q. 74, 10, o. | 2, d. 24, q. 3, 5, o.
- 402 Immo suprema pars rationis practicae non potest esse deordinata nisi per peccatum mortale, non autem per veniale 2, d. 21, q. 2, 3, 6^m. * Prohibitio 5. Prudentia 34. Purgatorium 7, 8. Ratio 59. Sabbatum 5. Sacramentum 109, etc.
- 403 Immo motus rationis superioris, in illud quod est veniale ex genere, est peccatum veniale. Similiter si sit mortale ex genere circa proprium objectum ante deliberationem, scilicet infidelitas ex surreptione, quae cum deliberatione, est peccatum mortale 1-2, q. 74, 9, 10, o. | 2, d. 24, q. 3, 5, o. | Verit. q. 15, 5, o. | Ma. q. 7, 1, c. | 12^m | 3, 17^m | 5, o. * Suspicio 4. Timor 61. Transgressio 2. Vituperabile. Vituperatio o.
- 404 Ratio superior, circa objectum potentiae inferioris, ut sensualitatis, sicut in delectationibus secundum carnem, non habet motum, nisi deliberatum. Ideo semper est mortale, si sit de mortali, non autem si sit de veniali 1-2, q. 74, 10, o. | 2, d. 24, q. 3, 1, c. | 4^m | 5, c. fi. | 3^m | Verit. q. 15, 5, c. * Unctio 10, etc.
- 405 Peccatum rationis superioris est per hoc, quod deflectitur a rationibus aeternis, idest, relinquit legem Dei, vel actu tantum faciendo contra eam, ut in veniali, vel etiam habitu, ut in mortali 2, d. 24, q. 3, 5, 1^m | Ma. q. 7, 1, 17^m | 5, o. Aversio 9.
- 406 Peccatum veniale displicet Deo: sed non facit peccantem displicere ei: mortale vero facit utrumque 4, d. 16, q. 2, art. 1, q. 2, 3^m.
- 407 Nullus debet peccare venialiter, ne alius peccet mortaliter 2-2, q. 26, 4, o. | 2^m | q. 43, 7, 5^m | q. 110, 3, 4^m | 4, d. 9, a. 4, q. 2, 3^m | d. 38, q. 2, a. 4, q. 1, c. | 2^m.
- 408 Quilibet debet potius mori, et praeeligere omnem poenam in generali quam peccare non solum mortaliter, sed etiam venialiter 2-2, q. 110, 3, 4^m | 4, d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, 4^m | d. 18, q. a. 4, q. 3, 1^m | d. 29, 2, 2^m | Quol. 1, 9, o. | Quol. 10, 9, 3^m.
- 409 Peccatum veniale non impedit remissionem peccati mortalis, nisi impediendo opus poenitentiae, ne sit poenitentiae 4, d. 16, q. 4, a. 1, q. 3, 1^m | q. 4, o.
- 410 Unum veniale potest remitti sine alio veniali, non autem sine quolibet mortali 3^a q. 87, 4, o. | q. 90, 4, 3^m | 4, d. 16, q. 2, a. 1, q. 2, 3, o.
- 411 Peccatum veniale remittitur post mortem in purgatorio, quo ad culpam et poenam, non autem mortale 1^a q. 64, 2, c. | 2, d. 43, L. prin^o | 4, d. 16, q. 1, a. 2, q. 4, 1^m | q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | d. 21, q. 1, a. 3, q. 1, 2, o. | q. 3, 2^m | Ma. q. 3, 2^m | Ma. q. 3, 15, c. | q. 7, 11, o. | Opus. 3, c^o 178 | 183 | 184 | Mat. 12, meo.
- 412 Quidquid fit in contemptum Dei, et quidquid in sui ratione importat contemptum Dei, est peccatum mortale 2-2, q. 38, 3, c. * Accidia 4. Accusatio o. Actus 23. Adam 58, 194. Adoratio 29, 30. Adulatio 3. Advocatus 1, 5. Ambitio 1.
- 413 Nullus actus, sine consensu rationis, est peccatum mortale 1-2, q. 15, o. | q. 74, 5, 1^m | 2-2, q. 35, 3, c. | 2, d. 24, q. 3, 4, c. | d. 42, q. 1, 4, c. | 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 2, 5^m | 4, d. 29, 1, c. | Verit. q. 15, 4, 2^m | 5, c. | q. 24, 12, 26^m | Vrit. q. 2, 12, 14^m | Quol. 4, 21, 22, c. | Rom. 8, lect. 1, prin^o. * Amor 194, 214, 217. Amplexus.
- 414 Actus procedens ab habitu peccati mortalis, non est peccatum mortale, nisi sit perfectus per consensum rationis. Ma. q. 7, 3, 17^m | Rom. 8, lect. 1, prin^o etc.
- 415 Oppositum videtur dicere 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 3, c.
- 416 Omnis actus humanus, non relatus in Deum, actu vel habitu, ex parte agentis est peccatum mortale, non autem ex parte actus 1-2, q. 88, 1, 2^m | Cg. 3, c^o 109, fi. | 110 | 139, fi. | Ma. q. 9, 2, c. Col. 3, lect. 3, fi.
- 417 Non oportet, quod existens in peccato mortali, peccet quolibet actu suo. Ma. q. 2, 5, 7^m.
- 418 Intendens peccare mortaliter, semper peccat mortaliter 2-2, q. 110, 4, o. | Ma. q. 2, 2, 8^m | Quol. 8, 15, c.
- 419 Materiale in peccato mortali, dicitur tripliciter: scilicet objectum, actus exterior, et conversio. Primum et secundum, possunt esse in sensualitate, non autem tertium. Verit. q. 25, 5, 10^m *. Apostoli 20. Appetitus 96.

PECCATUM

- 420 Actus peccati mortalis, potest aliquando esse figura alicujus boni 2-2, q. 88, 2, 2^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | Hebr. 11, lect. 7, prin^o.
- 421 Actus qui de se esset peccatum mortale, fit virtuosus, propter aliquam circumstantiam 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 3, 3^m | Po^a q. 1, 6, 4^m. * Avaritia 5, 27. Auditor 2.
- 422 Cuicumque peccato mortali homo vult adhaerere, sumens baptismum, dicitur fictus, fictione includente omne peccatum 3^a q. 69, 9, 3^m. Baptismus 113, 133. * Aversio 2, 5, 6, 7, 17, 18.
- 423 Omne quod fit propter mortale, est mortale 1-2, q. 88, 2, 4, 6, c. | 2-2, q. 110, 4, c. | q. 151, 4, c. | Verit. q. 15, 4, c. fi. | Ma. q. 2, 8, c. | q. 14, 2, c. | Ephes. 5, lect. 2, fi. * Bellum 8. Blasphemia 5, 7, 14, etc. Bonitas 208, 209.
- 424 Peccatum in his, sine quibus recte servatis, non remanet subiectio hominis ad Deum et foedus humanae societatis, est mortale 2, d. 42, q. 1, 5, c. * Charitas 104, etc. Cibus 9.
- 425 Omne quod est contra praeceptum Dei, est peccatum mortale, nisi forte propter imperfectionem actus 1-2, q. 74, 10, o. | Ma. q. 7, 1, 1^m | 8^m | q. 12, 3, c. | q. 13, 4, 6, 3.
- 426 Omne peccatum mortale est contra praeceptum Dei 2-2, q. 98, 3, b. | 4, d. 16, L. fi. | Ma. q. 7, 7, c. | q. 12, 3, c. | q. 14, 2, 14^m | 1^a Cor. 12, lect. 1, me^o.
- 427 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 148, 2, 1^m.
- 428 Aliquid dicitur peccatum mortale dupliciter: scilicet secundum speciem suam, et ex sua causa 2-2, q. 154, 4, c. prin^o.
- 429 Non omne peccatum mortale, directe contrariatur praeceptis decalogi, sed tantum injustitiam continens 2-2, q. 148, 2, 1^m.
- 430 Quilibet agens contra debitum justitiae, peccat mortaliter 2-2, q. 69, 1, c. | c. 70, 4, c.
- 431 Qui est in peccato mortali, diligit habitualiter aliquid supra Deum 1, d. 1, q. 4, 1, 4^m | Ma. q. 7, 1, 20^m | Virt. q. 2, 6, c. | 7^m.
- 432 Omne peccatum mortale, contrariatur charitati, non autem spei, vel fidei 1-2, q. 71, 4, c. | 2-2, q. 24, 10, c. | 12, c. | 4^m | 3^a q. 87, 1, c. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 4, o. | d. 38, 4, c. | 4, d. 16, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | d. 46, q. 1, 3, c. | Ma. q. 7, 1, c. | Virt. q. 2, 6, c. | q. 3, 1, 1^m. * Circumstantia 7, etc. Clericus. Complacentia o. Communicatio 4, 6, 7. Concubinitus 1, 2, 4.
- 433 Omnis actus contra charitatem, est peccatum mortale 1-2, q. 87, 3, c. | q. 88, 2, c. | 2-2, q. 13, 2, c. | q. 35, 3, c. | q. 59, 4, c. | q. 66, 6, c. | q. 76, 3, c. | q. 105, 1, c. | q. 110, 4, c. | q. 111, 4, c. | q. 112, 2, c. | q. 115, 2, c. | q. 132, 3, c. | 3, d. 38, 4, c. | 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, c. | Cg. 3, c^o 139, fi. | Ma. q. 7, 1, c. | q. 10, 2, c. | q. 11, 3, c. | q. 14, 2, c. * Concupiscibilis 8, etc.
- 434 Quaelibet virtus ut virtus, idest, informata charitate, expellitur per quodlibet mortale, non autem inquantum est habitus 1-2, q. 63, 2, 2^m | q. 65, 3, c. | q. 71, 4, o. | q. 73, 1, 2^m | 2, d. 42, q. 1, 2, 4^m | 5^m | q. 2, 5, 5^m | 3, d. 36, 5, 4^m | Ma. q. 14, 2, 3^m. * Confessio 4, etc. 35, etc. 49, 60, etc. 70, etc. 83, 85, 97. Confessor 1, 2, 3. Confirmatio 36, 37, 39. Conscientia 14, 17.
- 435 Per quodlibet peccatum mortale, tollitur per se virtus ei opposita; sed ex consequenti, et quasi per accidens, tolluntur quaelibet alia inquantum connexa ei 2, d. 42, q. 1, 2, 4^m | q. 2, 5, 5^m. * Contemptus 4, etc. Contentio 1. Contritio 24, 25, 30.
- 356 Per quodlibet peccatum mortale, deperit quidquid virtuti debebatur, et omnia merita mortificantur 2-2, q. 132, 3, 1^m | 3^a q. 39, 4, o. | 3, d. 36, 5, 1^m | 4, d. 14, q. 2, art. 3, q. 2, o. | d. 21, q. 1, art. 1, q. 1, 3^m | d. 22, q. 1, 1, 6^m. * Contumelia 4. Correctio 6, 7, 9, 14, etc. Corripere. Culpa 2, 3, 4, 6. Cupiditas. Damnatio 2, 4, 18, 20, 21, 27. David o. Debitum 22, 24, etc.
- 437 Peccatum mortale assimilatur aegritudini respectu damnationis, morti vero, respectu gratiae et Dei 1-2, q. 72, 5, c. | 2, d. 43, 2, 5^m | Ma. q. 7, 7, 14^m. * Decimarum 12, 20, 25. Decor. Delectatio 87, 88, 89.
- 438 Nullum mortale potest remitti sine alio, quia omnia mortalia sunt connexa in aversione, non autem in conversione 1-2, q. 73, 2, o. | 3^a q. 86, 3, o. | 3, d. 36, 5, o. | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 16, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 18, q. 2, art. 5, q. 3, 1^m.
- 439 Immo peccata non sunt connexa 1-2, q. 73, 1, 1^m fi. * Daemon 41, etc. 65, 79, 92, 93, 96, 97, 104, 119. Depositum 4, 5. Derisio 1, 2. Detractio 1. Devotio 13, 14. Discordia 2. Disputatio 6. Docere 9, 12.
- 440 Morienti in peccato mortali, non manet aliquod praemium post hanc vitam 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Ebrietas 1, 4, 5. Electio 33. Eleemosyna 15, 29, 30, 31. Error 5, 6. Excommunicatio 11, 21, 22, 23, 27. Excusatio 1, 2, 3. Fatue. Fides 107. Finis 139. Fucatio. Furtum 2. Gloria 9, 10. Gratia 153, etc. Gula 4. Haeresis 1, 2, 29, 152, etc. Homicidium o. Hypocrisis 3. Idolatria 5, 6, 7. Ignorantia 13, 22. Imprudentia 1, 3. Indevotio. Indulgentia 7, 15, 16. Infidelis 9, 10, 11. Infirmitas 2, 8. Ingratitudo 3, 4, 5. Injustitia 16. Inobedientia 3, etc. Invidia 4. Ira 17. Jacob 9. Jactantia 3. Jejunium 29. Jephthe. Judex 1, 2. Judicium 29, 30. Juramentum 36, 37. Justitia 49. Justus 9. Laqueus 18. Lex 12. Litigium o. Lot o. Lucia. Ludus 10. Luxuria 5, etc. Machabaei. Macula 1. Maledicere 1, 2. Matrimonium

PER

- 56, etc. 116, etc. 126, 127. Mendacium 8, 15, 17, 20. Minister 9, 10. Missa 7, etc. Monachus. Mors 10, 17. Negligentia 7, 9. Oblatio 9, 10, 16. Occidere 12. Officium 7, 8, 9, 10, 19. Operatio 38, etc. Opus 4. Oratio 102, 103. Ordo 57, 94, 95.
- 441 Quaestio dubia, de peccato mortali, periculosissime determinatur. Ma. q. 3, 7, c. Quol. 9, 15, c. * Poena 80, etc.
- 442 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 10, 7, o. | 2^a Tim. 2, lect. 2, fi. * Poenitentia 41.
- 443 Pro timore infamiae multi a peccato retrahuntur 1-2, q. 42, 1, c. fi. | 2-2, q. 33, 7, c. fi. * Perfectio 62, 66, 67. Perjurium 4. Petrus 3. Praedicare 4, 6. Praelatio 10. Princeps 13, etc. Professio 2, 3. Prohibitio 4, etc. Prolixitas. Prudentia 34. Puer 5. Pusillanimitas 4. Ratio 58, 59. Religio 77. Rixa 3. Sabbatum 5, 6. Sacramentum 46, 76, 110. Salvati 35. Sanctificatio 5, 9, etc. Sapientia 38. Satisfactio 9, 19. Scandalum 11, 13. Seditio 3. Sensualitas 13. Somanus 5. Spectacula 3. Speculum 4. Sponsalia 5. Superbia 12. Surreptio. Suspensio 2. Suspicio 4. Templum 15. Testis 8. Thamar. Timor 39, 40, 45, 61, 62, 72. Transgressio 2. Unctio 11. Usura 18, 81, 156, 161, etc. 211. Usus 7. Uxor 122. Vendere 8, 12. Virtus 156, 158, 183, 258. Vituperabile. Voluntas 50. Votum 30. Zacharias 2.
- Pectinare. Votum 74.
- Pectus. Armus. Lamina. Tremor 2.
- Pectusculum. Armus.
- Peculatus. Furtum 14.
- 1 PECUNIA, intelligitur omne illud, cujus pretium aestimari potest pecunia 2-2, q. 78, 2, c. | q. 100, 2, 5, c. | q. 117, 2, 2^m | q. 118, 2, 2^m | Ma. q. 13, 1, c. fi. | 6^m | Ethi. 4, lect. 1, prin^o. * Campsoria 8. Deceptio. Denarii. Electio 38. Judaei 35, 46. Liberalitas 1, etc. Magnificentia 2. Misericordia 10. Missa 10, 11, 22. Numisma. Prodigalitas o. Prudentia 80. Restitutio 12, 15. Sacrilegium 8. Simonia 24. Statutum 1. Temperatio 26. Vendere 1, 9.
- 2 Pecunia non potest vendi in mutuo, pro pecunia ampliori, quam sit quantitas pecuniae mutuatae, quae restituenda est 2-2, q. 78, 2, 4^m prin^o | Opus. 73, c^o 13. * Usura 51, etc. Usus 16.
- Pecus. Animal 73, etc. Bestia. Brutum. Jumentum.
- Pedagia juste exiguntur. Et transeuntes tenentur ea solvere pro securitate viarum. Opus. 20, lib^o 2, c^o 12. Exaetio 1. * Militia 3. Teloneus. Tributum.
- Pedites. Cohors 2, 3. Pes. Stadium 2.
- Pejerare. Juramentum 36.
- Pejus. Abscondere 4. Antichristus 3. Bonitas 244. Correctio 16. Credere 33. Deterior. Homo 32. Incontinentia 7, 8, 11. Ingratitudo 12. Interpretatio 3. Lumen 16. Malum 17, 59, 60. Meretrix 5. Mors 13. Nocere 6. Peccatum 238. Scandalum 20. Theologia 21. Usura 55.
- Pelagius. Fides 74. Gratia 74, 168. Haeresis 69, etc.
- Pellere. Motus 70. Ordo 84.
- Pellis. Caro 3. Cete 4, 9. Circumcisio 9. Talpa. Uter.
- Penna. Struthio 1.
- Pennula. Reptibile 2.
- Pensare. Abraham 5. Eleemosyna 28. Peccatum 220. Restitutio 15. Scientia 141. Usura 61. Usus 14, 17.
- Pensio. Campsoria 8.
- Pentecoste, erat festum pro beneficio datae legis, significans adventum Spiritus sancti, cujus festum succedit ei 1-2, q. 102, 4, 10 | q. 103, 3, 4^m. * Baptismus 10. Confirmatio 47. Festum 2. Jejunium 32. Nuptiae 1, 2, 3, 4.
- Penultimum. Notio 6.
- Penuria. Tribulatio 2.
- Pepuciani. Eucharistia 55.
- 1 PER, quandoque significat situm, quandoque habitudinem causae formalis, materialis, vel causae extrinsecae, praecipue efficientis. Hebr. lect. 1, fi. | Poster. lect. 10, prin^o.
- 2 Per significat aliquam causam operationis, in suo casuali dupliciter: scilicet ut exit ab agente, et ut terminatur ad operatum 1^a q. 36, 3, c. | 1, d. 32, q. 1, 1, c. | 2, d. 13, 5, c. | Verit. q. 5, 8, 13^m | Rom. 11, lect. 5, me^o | Hebr. lect. 1, fi. * A vel Ab o. Advocatus 2.
- 3 Cum dicitur aliquis per aliquem operari, haec propositio per, semper designat in suo casuali, aliquam causam, vel principium actus 1^a q. 36, 3, c. prin^o | 1, d. 32, q. 1, 1, c. | Po^a q. 10, 4, c. * Amor 12, 13. Angelus 620. Appropriatio 23, 29.
- 4 Per significat causam mediam, sed aliquando habitudinem formae, per quam agens operatur 1^a q. 39, 8, c. | q. 45, 6, 2^m | 1, d. 12, 3, 4^m | d. 42, L. fi. | Rom. 11, lect. 5, me^o. * Balivus. Causa 2, etc. 108, 111. Circumstantia 4. Clausio. Cognitio 14, 15.
- 5 Haec praepositio per solet denotare causam mediam, vel principium de principio 1^a q. 45, 6, 2^m.
- 6 Per significat auctoritatem in recto, et aliquando in obliquo 1^a q. 36, 3, c. | 1, d. 12, 3, 4^m | Rom. 11, lect. 5, me^o.
- 7 Pater operatur per Filium, et non e converso 1^a q. 36, 3, c. | 4^m | q. 45, 6 | 2^m | 1, d. 12, 3, 4^m | 2, d. 13, 5, o. | Hebr. lect. 1, fi.

PERACCIDENS

- Ex 5. * Deus 98, 124, 182, etc. 443. Per se o. Processio 34, 38, 43. Propter 2. Spiritus 28.
- 1 PERACCIDENS non cadit in divisionem 4, d. 9, a. 2, q. 3, 3^m. * Accidens 13, 21, 22, 85, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, etc. Actus 47, 63, 158, 177. Aeternitas 24. Agens 7, 9. Agere 28. Amor 226, 230, 233. Angelus 74, 101, 103, 114, 149, 493. Anima 19, 63, 206, 226, 230, etc. 239, 279, 280. Appetitus 30. Baptismus 175, 211. Bonitas 50, 129, 131, 144. Causa 6, etc. 15, etc. 24, 45. Caelum 29, 111, 140, 148, 158. Certitudo 19. Circumcisio 7, 40, 48. Cognitio 44. Concordia 1. Confessio 16. Conservatio 3, 6, 7. Contemplatio 21. Contradictio 3. Contrarium 9, 10, 21, 40. Corruptio 5, 10, 13, 14. Delectatio 45, 57, 63, 70, 77, 82, 110. Desperatio 2, 6. Devotio 8. Deus 225, 313, 426, etc. Difficile 4. Definitio 6, 21, 42. Dimensio 17. Discordia 2. Diversitas 4. Divisio 16. Effectus 18, 19, 20. Ens 8, 26. Enuntiatio 7. Esse 2, 24, 50. Eucharistia 136, 190. Exemplar 6. Falsitas 5, etc. 14. Fides 21, 159. Finis 116. Fomes 4. Forma 119, 130. Fortitudo 6, 49. Fortuna 1. Generatio 29, 82. Genus 26. Gratia 158. Grave 6. Habitus 31, 56, 74, 76. Haeresis 19. Ignorantia 4, 30. Incipere 4. Infinitum 25, 33. Intellectus 171. Intentio 1. Ira 16, 77. Iudicium 9. Jus 7. Lex 10. Liberum 25, 36. Luxuria 3. Maledicere 1. Malum 12, 23, etc. 32. Matrimonium 48. Maximum. Medium 20. Mendacium 10. Meritum 36, 70. Modus 4. Mors 20. Motus 69, 89, 90. Nativitas 4. Non ens 9. Notitia 4. Notum 2. Odium 12. Ordo 7, 8. Passio 22, 45. Peccatum 78, 82, 117, 130, 145, 224, 245, 380, 435. Poena 11, 23, 83, 96. Poenitentia 133, 136. Perfectio 25, 79. Periculum 2. Per se o. Physica 3. Posse 9. Potestas 16. Praedicamentum 4. Praedicare. Praeteritum 1. Primum 2. Proportio 5. Propter 2. Quantitas 32. Ratio 58. Reatus 3. Relativum 5. Religio 72. Rixa 4. Sapientia 11.
- 2 Ea quae sunt per accidens, non cadunt sub consideratione scientiae 2, d. 21, q. 2, 4, 6^m | Meta. 4, lect. 1, prin^o | lib^o 6, lect. 2, prin^o 2, me^o | Poster. lect. 42, o. * Christus 20. Scandalum 7. Scientia 11, 12, 43, 53, 60. Schisma 5. Sensibile 1, etc. Sensus 13. Sinistrum 3. Spes 34. Studiositas 3. Studium 7. Unitas 10, 11. Universale 18. Usura 76, 136, 190, 195, 205, 802, 304, 309. Usus 3. Vinum 5. Virginitas 9. Voluntas 35, 39. Votum 17.
- Peragere. Columba 5. Sacramentum 100. Usura 257.
- Per alios. Affinitas 11. Timor 4. Balivus. Mandatum 1. Matrimonium 43. Medicus 8. Per se 4. Praeceptum 147. Promulgatio 5.
- Per aliud. Accidens 98. Amor 178. Esse 99. Per accidens o.
- Perceptio, experimentalem quamdam notitiam significat 1^a q. 43, 5, 2^m fi. Capacitas o.
- Percipere. Abstractio 16. Advertere. Affectio 2. Amor 225. Angelus 343, 435, 559. Apprehensio o. Contemplatio 9. Decimae 9. Delectatio 29, etc. Dolor 21. Eucharistia 43, 164. Experientia 11. Fortitudo 44. Fructus 6. Haereditas 1. Illuminatio 12. Intellectus 38, 87, 157. Martyrium 16. Missa 24. Notitia o. Nuntius. Ordo 5. Olfactus o. Passio 49. Prophetia 15. Prudentia 24. Sapientia 36. Sacramentum 80. Sensus 11. Simonia 32. Synderesis 6. Testamentum 1, 2. Tristitia 19. Usura 98, 99, 106, 149, 188, 219, 263, 291, 298. Visus 10.
- Percurrere est expedite in finem currendo devenire. Isa. prol. 1, me^o. * Thomas 1.
- Percussio. Angelus 450. Christus 216. Excommunicatio 31. Fulmen. Membrum 3. Occidere 16. Oza. Poena 72. Phase. Rixa 1. Sanguis 13. Sepultura. Sonus. Thomas 4. Tonitruum. Ventus 4. Verberare. Visus.
- Perdere aliquid contingit tripliciter. Primo si illud corrumpatur. Secundo si subjectum ejus. Tertio si auferatur. Jo. 10, lect. 5. * Amitti o. Apostasia 5. Charitas 60. Delere. Deus 386, etc. Eucharistia 252. Exactio 5. Humidum o. Infidelis 4. Isaac 1. Magnanimitas 14. Peccatum 178. Poena 23. Redemptio 1. Tribulatio 20. Virginitas 10. Votum 23.
- Perducere. Abortus 2. Dispositio 27. Gubernare 1. Infidelitas 6. Maturatio. Meritum. Rectitudo 5. Uinctio 33.
- Perducere. Malum 55. Obstinatio. Perseverantia o.
- Peregrinus. Jejunium 27. Praeceptum 136. Praedicare 9, 11. Sabbatum 10. Scenopaegia. Votum 41, 42, 48, 76.
- Perfectibile. Anima 25. Perfectio 39. Potentia 56.
- 1 PERFECTIO dicitur dupliciter: scilicet proprie, et transumptive, sicut dicitur quandoque perfectus latro, non quidem proprie et simpliciter, sed quasi transumptive et secundum quid 1-2, q. 55, 8, 1^m | q. 92, 1, c. fi. | 2^m, q. 14, 4, 1^m | q. 45, 1, 1^m | q. 47, 13, c. | q. 92, 1, 1^m | 2, d. 44, q. 1, 1, 2^m | 3, d. 38, 1, 5^m | Quol. 4, 21, 2^m | Meta. 5, lect. 18, prin^o. Latro 1.
- 2 Perfectio duplex: scilicet simpliciter dicta, et secundum quid: sicut actus malus perfectior est in malitia quam potentia mala, quia in actu malo est malitia simpliciter, sed in potentia ad malum, est malitia secundum quid 2, d. 44, q. 1, 1, 2^m. * Abdicatio. Abstractio 10, 16. Accidens 71, 96. Adoptio 3, 7, 21. Amor 4, 180, 197, 260, 277, 279, 284.
- 3 Perfectio duplex, scilicet habentis speciem, et non habentis speciem: prima est finis rei, non autem secunda 4, d. 49, q. 3, a. 4, q. 3, 2^m | Cg. 3, c^o 26.

S. Th. Opera omnia. Index.

PERFECTIO

- 4 Perfectio duplex: scilicet specifica, et individualis. Et aliquid est de perfectione specifica, ut semen, et aliquid de perfectione individuali, ut cibus 2, d. 18, q. 1, 1, 3^m. * Antichristus 2. Appropriatio 15. Assumere 24.
- 5 Perfectio duplex: scilicet prima, idest forma substantialis, et secunda, idest forma accidentalis 1^a q. 73, 1, c. | 1-2, q. 4, 2, 1^m | 5, c. | 3^a q. 29, 2, c. | 2, d. 34, 4, c. | 4, d. 49, q. 3, a. 4, q. 3, 2^m | Verit. q. 1, 10, 9^m.
- 6 Perfectio duplex: scilicet prima, idest substantia rei, et secunda idest finis, sive operatio. Et prima est causa secundae 1^a q. 73, 1, c. | Verit. q. 1, 10, 9^m. Actus 1, 2, 8. Infra.
- 7 Perfectio duplex est in qualibet re: scilicet qua in se subsistit, et qua ad res alias ordinatur 3, d. 27, q. 1, 4, c. prin^o.
- 8 Perfectio duplex: scilicet prima, idest esse, et secunda, idest operatio, quae est major prima. Gal. 5, lect. 6, fi.
- 9 Perfectio universi duplex: scilicet essentialis, et accidentalis; prima est in speciebus, secunda in individuis et animabus 1, d. 44, 2, 6^m | 2, d. 3, q. 1, 4, 3^m | d. 17, q. 2, 2, 6^m | Cg. 2, c^o 82, 3^m | Verit. q. 5, 3, c. fi. | 2^m | Job. 7, lect. 4, prin^o.
- 10 Perfectio universi duplex: scilicet secundum statum praesentem, et futurae novitatis 1^a q. 72, 1, c. | 4, d. 48, q. 2, 5, 3^m.
- 11 Perfectio duplex: scilicet totalitatis, et finis. Prima convenit dici sextae, in primis operibus Dei, secunda dici septimae 1^a q. 73, 1, c. | 2^m | 3^a q. 28, 2, c. | 2, d. 15, q. 3, 1, c. * Aureola 1, 14, 23. Capilli. Caelum 47, 97, 118, 120, 133.
- 12 In primis operibus Dei, fuit duplex perfectio, scilicet secundum partes mundi, et secundum partes partium. Hebr. 4, lect. 1, me^o. * Cibus 3.
- 13 Prima perfectio pertinet ad opus creationis et distinctionis, secunda vero ad opus ornatus. Hebr. 4, lect. 1, me^o.
- 14 Perfectio virtutis duplex: scilicet quo ad illud quod est sibi proprium, et quo ad illud est virtutis superioris, imperantis actum ejus 2, d. 44, q. 2, 1, 4^m. * Aeternitas 1. Complere. Conceptio 24. Constitutio. Costa 2. Deus 70, 71, 78, 79, 128, 194, 243, 268, 435. Dimensio 1. Dispositio 6, 9, 11, 39. Distinctio 8, 16. Diversitas 7. Dolor 25. Elementum 8. Excellentia. Finis 2, 25, 38. Fruitio 8, 11, 12. Luna 1. Maturatio. Processio 54. Ungues. Virtus 75.
- 15 Perfectio dicitur triplex: scilicet simpliciter, secundum naturam, et secundum tempus 1-2, q. 98, 2, 1^m | 2-2, q. 161, 1, 4^m | Viri. q. 2, 10, 11, c.
- 16 Perfectio triplex: scilicet secundum essentiam, et secundum esse, et secundum operationem 1, d. 19, q. 3, 1, c. | 2, d. 15, q. 3, 1, c.
- 17 Perfectio triplex: scilicet secundum esse, secundum accidentia, et secundum finem 1^a q. 6, 3, c. * Bonitas 1, 7, 50, 66, 75, 77, 85.
- 18 Perfectio triplex: scilicet dispositionis, formae, et finis 3^a q. 27, 5, 2^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 3, c. | d. 7, prin^o | d. 8, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m.
- 19 Perfectio triplex: scilicet naturae, gratiae et gloriae 1^a q. 73, 1, 1^m | 3, d. 1, q. 1, 4, 1^m | 4, d. 39, 2, c. | d. 48, q. 2, 5, 3^m. * Caput 1.
- 20 Perfectio virtutis triplex: scilicet secundum speciem, statum, et modum. Prima convenit prudentiae et sapientiae. Secunda requiritur ad felicitatem. Tertia ad beatitudinem 3, d. 34, q. 1, 4, c. * Communicabile 2. Confirmatio 3.
- 21 Unus perfectibilis possunt esse multae perfectiones, quando una non perficit totaliter immediate potentiam ejus. Verit. q. 14, 5, 6^m | q. 15, 2, 11^m | q. 18, 4, 8^m | 9^m. * Corpus 32, etc.
- 22 Gradus perfectionis quintuplex: scilicet quia supremum in entibus est, quod habet perfectum bonum sine operatione ut Deus. Secundum est, quod habet perfectum bonum per unum vel per paucos motus, ut angelus. Tertium est, quod acquirit perfectum bonum per multas operationes, ut homo. Quartum est, quod non potest acquirere perfectum bonum ullo modo, sed acquirit primum per paucos motus, ut bruta perfecta, vel per unum tantum ad bruta imperfecta. Et infimum est, quod nihil horum potest acquirere, et propter hoc non habet participatum aliquem motum, ut plantae 1^a q. 77, 2, c. | 1-2, q. 3, 2, 4^m | q. 5, 7, c. | Verit. q. 8, 3, 12^m | Viri. q. 1, 8, 9^m | q. 2, 1, 15^m | Dio. 3, lect. 1, o. | Cae. 2, lect. 18, o. * Creatura 29. Defectus 15. Definitio 14, 25, 41. Differentia 9.
- 23 Perfectio quadruplex: scilicet perfectio naturae, scientiae, gratiae et gloriae. Isa. 18, fi. * Aequalitas 15. Dispositio 11, 14, 17, 18. Distinctio 8, 16. Duratio 3. Forma 93, 117, 125, 129. Habitus 68, 82. Integrum. Intellectus 39, 95, 156, 188, 205. Justitia 80. Labor 5. Nomen 61, 74, 77. Operatio 6, etc. Potentia 36, etc. 61. Producere 1. Prudentia 5, 37, 54. Puer 6, etc. Ratio 10. Senarius 1, 2. Simplicitas 4. Tempus 39. Ternarius. Vir.
- 24 Una perfectio est major alia dupliciter: scilicet simpliciter, et secundum statum 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m. * Abraham 2. Actio 78. Actus 74, 156.
- 25 Omnis creatura, secundum quod est perpetua, est de essentiali perfectione universi; de accidentali vero, secundum quod est corruptibilis 1^a q. 23, 7, c. | 2, d. 20, q. 1, 1, 3^m | Verit. q. 5, 3, c. fi. | 2^m | Opus. 3, c^o 171, fi. | Job. 7, lect. 4, prin^o. * Adam 18, 38, 45.

- 26 Homo ordinatur ad perfectionem universi, ut pars essentialis ejus, quia anima ejus non continetur virtute in elementis, nec in caelis. Po^a q. 5, 10, c. fi. * Admiratio 3. Adoratio 6, 14. Agens 26, 41, 44, 45, 49, 57.
- 27 Ultima perfectio cujuslibet rei est in consecutione finis 1^a q. 103, 1, c. | 1-2, q. 55, 1, c. | 2-2, q. 184, 1, c.
- 28 Prima perfectio, idest forma rei, se habet ad secundam, idest, ad operationem, in duplici ordine, quia terminat, et elicit eam 3^a q. 20, 2, c. | 2, d. 37, q. 3, 2, 2^m. * Agere 8. Amicitia 2, 36, 42. Angelus 99, 248, 506, 611. Anima 3, 17, 30, 113, 114, 115, 157, 210, 262, 264, 295, 303, 310, etc. 348, 359. Animal 13, 14, 15, 21, 48, 67. Apostoli 1, etc. 12, 16.
- 29 In omnibus naturis ordinatis, duo concurrunt ad perfectionem naturae inferioris: scilicet aliquid secundum motum proprium et aliquid secundum motum naturae superioris 2-2, q. 2, 3, c. Ira 34. * Appetitus 28. Ars 5. Assimilatio 14, 17. Benedictus 3. Causa 53, 56, 57, 62, 86.
- 30 Ad introductionem perfectionis, requiruntur duo: scilicet quod operatio agentis acquetur ei, et dispositio subjecti 1, d. 17, q. 2, 3, 4^m. * Cherubin 1. Circulus 2. Cognitio 37, etc. Comprehendere 5. Conjunctio 6. Contemplatio 9. Creatura 29. Damnatio 27. Delectatio 47, 101. Desiderium 10. Devotio 12. Differentia. Definitio 14, 25, 41. Donum 15, 18, 21, 22. Evangelium 3. Eucharistia 1, 47, 48, 155, 242. Fides 2. Filiatio 37, 39.
- 31 Unumquodque secundum quod est perfectum, est bonum, et in actu 1^a q. 4, prin^o | 1, c. | q. 5, 1, 3, c. | 1-2, q. 3, 2, c.
- 32 Primum principium in genere causae efficientis oportet esse perfectissimum. Nam perfectum dicitur cui nihil deest, secundum modum suae perfectionis 1^a q. 4, 1, c. fi. * Finis 2, 25, etc. Forma 5, etc. Fortitudo 59. Generatio 24, 30, 36, 68. Generativa. Genus 40. Gloria 22, etc. Gratia 4, 44, 108, 113.
- 33 Perfectio unius rei, secundum unam rationem, potest perfici ab alio secundum aliam rationem 2, d. 27, 2, 1^m * Heroes 2.
- 34 Immo virtus est bona et perfecta seipsa, et non per aliam bonitatem 1-2, q. 55, 4, 1^m.
- 35 Perfectio rei non impeditur, nisi tollatur aliquid de essentialibus. Quol. 7, 5, 1^m. * Homo 24. Humidum 1. Incontinentia 1. Immunditia 2. Infidelis 5. Infidelitas 2. Infinitum 30. Instrumentum 11, 13, etc. Intellectualis 8. Intellectus 60, 71, 90, 98, 117, 176, 188, 189, 191, etc. 298. Intentio 2. Judaei 12. Lex 68, 129, 145.
- 36 Ultima perfectio cujuslibet rei, est operatio ejus 1-2, q. 3, 2, c. | 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m Operatio 6. * Liberalitas 8, 12. Liberum 16. Magis 5. Malum 9, 10, 12. Maria 26, 38, 42, 58, 62. Martyrium 2. Matrimonium 13.
- 37 Ultima perfectio rei est conjungi suo principio 2, d. 18, q. 2, 2, c. fi. | 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m. * Mendacium 2. Metaphysica 13, 21. Miraculum 53. Motus 45, etc. 57. Mundus 3. Natura 11, 14, 31. Nobilitas 7.
- 38 Tanto aliquid perfectius, quanto magis suae perfectioni subiectur. Rom. lect. 1, meo. * Nomen 30 42. Oblatio 17. Holocaustum 4. Operatio 6, etc. 21. Oratio 10. Ordo 12. Poenitentia 30, 128. Persona 4, 36. Physica 3.
- 39 Perfectio gratiae potior est perfectione naturae, ex parte perfectientis, non autem ex parte perfectibilis, sed e converso. Verit. q. 27, 3, 24^m. * Potentia 15, 26, 29, 36, 56, 60, 61. Praeceptum 78, 80. Praedicari 11. Praedicator 5. Praelatio 3. Princeps 1. Principium 6. Proprietas 1. Summum o. Virtus 1, etc. 75, 82. Vita 15, 17, 74.
- 40 Species praeceminens, ratione differentiae addentis perfectionem supra genus, est simpliciter nobilior specie praeceminenteratione generis. Si vero addat imperfectionem, est e converso. Verit. q. 12, 12, c. prin^o. * Christus 73, etc. 83, etc. 130. Vivificare 1. Usura 174, 203, 274, 275, 299.
- 41 Perfectum est prius imperfecto, ordine naturae et perfectionis, sed e converso ordine temporis, et generationis 1^a q. 85, 3, 1^m | 3^a q. 1, 5, 3^m | 6, c. | 2, d. 1, q. 1, 1, c. | d. 4, 8, 1^m | 3, d. 1, q. 1, 4, 5^m | d. 27, q. 1, 4, 2^m | Ma. q. 4, 3, c. fi. | Virt. q. 4, 3, c. | Quol. 5, 19, c. | Meta. 5, lect. 13, fi. | Cae. lect. 4, meo. * Actio 30, 48, 105, 107. Adam 18, 38.
- 42 Immo est aliquod principium multiforme, et tamen cum sit compositum, est posterius principio uniformi ordine naturae, cum tamen omne principium sit perfectius principiato. Verit. q. 5, 2, 2^m. * Admiratio 3. Adoptio 3, 7, 21. Adoratio 14. Amor 4. Animal 21, etc. Bonitas 1, 7, etc. 16, 40, 49, 50, 66, 67, 75, 76, 82, 144, 145, 173, 235. Causa 56, 57, 62, 86. Circulus 2. Continentia 9. Contrarium 25. Culpa 6.
- 43 Semper imperfectum est propter perfectum 1^a q. 105, 5, c. * Delectatio 4, 101. Deus 129. Differre 6.
- 44 Perfecta bonitas est in his quae sunt ad finem, si per se sufficiunt inducere ad finem: imperfecta vero, si tantum aliquid cooperari possunt 1-2, q. 98, 1, c. * Dispositio 9, 49. Exemplar 2, 6, 7. Felicitas 3. Fides 77. Filiatio 37, 39.
- 45 In omni genere, imperfectum reducitur ad genus perfecti. Phy. 3, lect. 1, fi. | 5, lect. 3, prin^o.
- 46 In omni genere est perfectum et imperfectum, quia semper unum

- contrariorum est imperfectum respectu alterius. Phy. 3, lect. 1, fi.
- 47 Adveniente perfecto, non manet imperfectum, quando imperfectio est de ratione ejus 1-2, q. 67, 3, 6, c. | 2-2, q. 4, 4, 1^m | 3, d. 31, q. 2, 2, 1^m | d. 35, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m | 1^a Cor. 13, lect. 3, fi. * Finis 2, 25, etc. Generatio 24, 30, 36, 68.
- 48 Vel quando sunt ejusdem speciei 3, d. 14, art. 1, q. 5, 2^m. * Generativa. Genus 40. Humidum. Jacob 10.
- 49 Vel si ordinentur ad idem 3, d. 31, q. 2, 1, o. | 2, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 1, c. * Idea 41, 43. Imago 3, 5, 6, 13, 17. Immunditia 2. Imperfectio 2, 3, 5. Infidelis 5. Infidelitas 2. Ingratitudo 5. Instrumentum 11, 13, etc. Intellectus 60, 71, 90, 98, 117, 176, 188, 189, 191, etc. 298. Joannes 20. Judicium 14, 15, 62, 68. Lex 43, 95, etc. 145. Liberum 16. Lumen 15, 18. Magis 5. Malum 9, 10, 12. Mendacium 2. Motus 45, etc. 57. Natura 11, 14, 31.
- 50 Vel quando sunt opposita 1^a q. 58, 7, 3^m | q. 62, 7, 1^m | 1-2, q. 67, 3, c. | 5, 2^m | 6, c. | 3^a q. 9, 3, 1^m | Verit. q. 20, 1, 8^m.
- 51 Ultima perfectio hominis consistit in quietatione intellectus et voluntatis. Opus. 3, c^o 149. * Nobilitas 2, 3. Ordo 12. Peccatum 38, 70, 414. Poena 77. Poenitentia 128. Praedicari 11. Prius 6. Producere 1. Providentia 4. Vinum 8.
- 52 Aliquis dicitur perfectus dupliciter: scilicet habendo perfectionem et statum ejus 2-2, q. 184, 4, c. | Quol. 1, 14, 2^m | Quol. 3, 17, c. | Opus. 19, c^o 17, 1^m | Matth. 19, fi. * Apostoli 2, etc. Baptismus 164, 167. Beatus 41. Charitas 112, 145. Devotio 12.
- 53 Ad statum perfectionis, requiritur obligatio perpetua ad servitum Dei, cum aliqua solemnitate 2-2, q. 181, 4, 5, 6, c. | 8, 5^m.
- 54 In statu perfectionis, sunt soli professi solemniter religionem, et episcopi 2-2, q. 184, 4, 5, 6, o. | Quol. 1, 14, 2^m | Quol. 3, 17, o. | Opus. 18, c^o 18 | 19 | 23 | 27 | Mat. 19, fi. * Deus 194, 229, 238, 250, 268. Donum 15. Episcopus 8.
- 55 Status episcoporum est perfectior statu religiosorum, quia episcopi sunt perfectiores: ii autem perfecti 2-2, q. 184, 5, c. | 7, 8, o. | q. 185, 8, c. | q. 186, 3, 5^m | q. 188, 1, 3^m | Quol. 3, q. 6, 3, c. | Opus. 18, c^o 20 | 21 | Mat. 19, meo | 1^a Tim. 3, lect. 1, meo.
- 56 Status religiosorum est perfectior statu curatorum, et archidiaconorum 2-2, q. 184, 8, o. | Quol. 1, 14, 2^m | Quol. 3, 17, o. | Opus. 18, c^o 23 | Mat. 19, fi. * Evangelium 3, 6, 9. Eucharistia 1, 50, 240. Felicitas 3. Fides 77.
- 57 Perfectio hominis est, ut contemptis temporalibus, spiritualibus inhaereat 1-2, q. 99, 6, c. fi. * Gratia 44. Imago 6. Invidia 4. Matthaeus 1. Minister 2, 5, 6. Opus. Pietas 15. Professio 1. Religio 17, etc. 28, 29, 67, etc. 103, 106.
- 58 Quandocumque aliquid ad perfectionem pertinens, negatur de Deo, intelligendum est secundum excessum, et non secundum defectum 1, d. 35, 1, 1^m.
- 59 Nihil perfectionis deperit occupatis pro aliis, quia charitas supplet. Cg. 3, c^o 155.
- 60 Perfectio spiritualis duplex: scilicet perfectio intellectus ad bene judicandum, et perfectio affectus, ad inhaerendum totaliter Deo per charitatem 1, prolo. 2^m | 1^a Cor. 2, lect. 1, meo | Hebr. 3, lect. 2, fi. * Antichristus 2. Ascendere 18.
- 61 Perfectio duplex: scilicet interior, in dilectione Dei et proximi: et exterior, ut virginitas, et voluntaria paupertas. Hebr. 6, lect. 1, meo.
- 62 Perfectio charitatis duplex: scilicet necessaria, cavens ab omni peccato mortali: et supererogationis, abstinens etiam a licitis 2-2, q. 184, 2, c. | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 4, 2^m | Virt. q. 2, 11, o. | Col. 1, fi. * Gratia 57, 58, 77, 108, 113, 122, 153, 156.
- 63 Perfectio charitatis triplex: scilicet ex parte diligibilis, diligentis, et per exclusionem repugnantis. Prima convenit soli Deo. Secunda beatis. Tertia viatoribus 2-2, q. 21, 8, o. | q. 44, 4, 2^m | 3^m | q. 181, 2, o. | 3, d. 27, q. 3, 4, o. | d. 29, q. 1, a. 8, q. 1, o. | Virt. 2, 10, 11, o. | Opus. 18, c^o 5, | 6, 7.
- 64 Perfectio charitatis attenditur tam secundum dilectionem Dei quam proximi. Opus. 18, c^o 3.
- 65 Perfectio charitatis ex parte diligentis triplex: scilicet secundum actum, studium, et habitum. Prima convenit solis beatis. Secunda perfectis viatoribus. Tertia omnibus habentibus charitatem: et ad eam omnes tenentur 2-2, q. 24, 8, o. | q. 41, 4, 2^m | 3^m q. 184, 2, o. | q. 186, 2, 2^m | 3, d. 29, q. 1, a. 8, q. 2, o. | Virt. q. 2, 10, 1^m | 11, o. | Ephes. 6, lect. 4, prin^o | Phy. 3, lect. 2, meo | Lect. 3, prin^o | Col. 1, fi.
- 66 Impedimentum perfectionis triplex: scilicet peccatum mortale, occupatio, infirmitas, et gravitas corporis. Primum et secundum possunt vitari nunc, non autem tertium, sed tantum a beatis. Virt. q. 2, 10, c. | Opus. 19, c^o 2.
- 67 Immo primum non potest vitari nunc 1-2, q. 109, 8, o. | Cg. 3, c^o 60 | 1^a Cor. 12, lect. 1, meo | Hebr. 10, lect. 3, prin^o.
- 68 Aliquid est annexum perfectioni charitatis dupliciter: scilicet ut praecambulum, sicut paupertas, vel ut effectus, sicut cura animarum. Quol. 1, 14 2^m. * Abraham 2. Obedientia 8, 11, 13. Sacerdos 12, 39. Sacramentum 70, etc. 141.
- 69 Ad perfectionem aliquid pertinet tripliciter: scilicet essentialiter

PERFECTIO

- ut observantia praeceptorum charitatis; consequenter, ut consilia; et instrumentaliter, ut paupertas, continentia, et huiusmodi 2-2, q. 184, 3, c. | q. 186, 2, c. | Cg. 3, c. 130, fi. * Sacrificium 26. Salvari 18.
- 70 Ad perfectionem requiruntur quatuor: scilicet sentire quae Dei sunt, exercitium, consuetudo ejus, et recta discretio. Hebr. 5, fi. Solitudo.
- 71 Paupertas voluntaria non est perfectio, sed instrumentum ejus 2-2, q. 19, 12, 1^m | q. 184, 7, 1^m | q. 185, 6, 1^m | 186, 1, 3^m | 2, c. | 3, c. fi. | q. 188, 7, c. | 1^m | 8, c. | Cg. 3, c. 130 | 133 | Virt. q. 2, 11, 5^m | Quol. 1 | 4, 2^m | Quol. 4, 24, c. | 2^m | Opus. 18, c. 21 | Mat. 19, meo. Abdicatio. * Spes 80. Status 3, 15. Virginitas 8. Vita 48, 71.
- 72 Perfectio spiritualis vitae simpliciter attenditur secundum charitatem; secundum quid autem, in omni illo, quod spirituali vitae conjungitur. Opus. 18, c. 2.
- 73 Paupertas voluntaria est efficax exercitium perveniendi ad perfectionem charitatis 2-2, q. 186, 3, 4^m.
- 74 Abdicatio propriae voluntatis per obedientiam, est via ad perfectionem. Opus. 18, c. 10.
- 75 Perfectioes quae non necessario connectuntur charitati, possunt esse sine ea, et e converso, ut habitus intellectus, gratiae gratis datae et huiusmodi. Verit. q. 12, 5, o.
- 76 Ad perfectionem fidei, tria requiruntur: scilicet rectitudo, certitudo, et promptitudo. Jo. 4, lect. 5, meo.
- 77 Perfectio vitae christianae, simpliciter attenditur secundum charitatem, sed secundum quid, secundum alias virtutes 2-2, q. 184, 1, o. | 2, 3, c. | q. 189, 1, 1^m | 3^a q. 46, c. | Cg. 3, c. 135 | Quol. 1, 14, 2^m | Quol. 3, 17, o. | Quol. 5, 10, o. | Quol. 8, 6, c. | Opus. 17, c. 6 | Opus. 18, c. 2, | 3 | Phil. 3, lect. 2, meo. * Amor 42, 49, 56, 93, 94, 130, 170, 197, 260, 279, 284.
- 78 Perfectio vitae, essentialiter consistit in praeceptis, sed instrumentaliter in consiliis 2-2, q. 184, 3, o. | Cg. 3, c. 130 | Quol. 4, 24, 2^m | Opus. 17, c. 6.
- 79 Perfectio vitae, principaliter et per se consistit in interioribus, praecipue in charitate, sed secundario et per accidens, in exterioribus, ut in virginitate et paupertate. Et hoc tripliciter: scilicet removendo impedimenta, vel ut effectus charitatis, et ut perfectio poenitentiae 2-2, q. 81, q. o. | q. 186, 7, 1^m | Virt. q. 2, 11, 5^m | Quol. 1, 14, 2^m | Quol. 3, 17, c. | Quol. 4, 24, c. | 2^m | Quol. 5, 18, 19, c. | Mat. 19, meo | Rom. 12, lect. 1, meo. * Angelus 52, etc. 65, 266, 270, 271, 351, 373, 382, 425.
- 80 Homo tunc est perfectus, quando est paratus ad omne bonum necessarium et supererogationis 2^a Tim. 3, fi.
- 81 Viri perfecti et fortes intelliguntur per ossa, in sacra Scriptura. Psal. 33, fi. | Psal. 41, fi. * Apostoli 2, etc. 18. Assimilatio 14. Beatitudo 1, etc. 27, 28, 67, etc. 76, 88, 89, 90, 93, 99, 109, 118, 127, 129. Castitas 4. Cognitio. Per. Confirmatio 11, 44. Familiaritas 1. Felicitas 2.
- 82 Quilibet tenetur tendere ad perfectionem ex praecepto, non autem tenetur esse perfectus 2-2, q. 186, 2, 2^m | 3, d. 29, art. 8, q. 2, o. | 2^a Cor. 13, lect. fi. primo | Hebr. 6, lect. 1, primo. * Avaritia 27. Civitas 2. Difficile 22. Imperfectio 2.
- 83 Homo debet semper esse incipiens, secundum aestimationem respectu majorum, non autem secundum perfectionem. Hebr. 6, lect. 1, primo.
- 84 Perfecti in charitate tenentur ad id quod melius est, non autem qui sunt in statu perfectionis. Quol. 1, 14, 2^m * Iudex 8.
- 85 Habens perfectam charitatem, vel existens in statu perfectionis, non tenetur plus aliis ad opera perfectionis, nisi ex voto vel cura 2-2, q. 110, 4, 5 | 3, d. 29, a. 8, q. 3, o. | Quol. 1, 14, 2^m. * Lex 68, 95, 112. Mendacium 17, 20.
- 86 Non omnes tenentur ad perfectionem, sed praedicatoris intentio debet esse ad hoc 3, d. 29, a. 8, q. 2, o. | Col. 1, fi.
- 87 Qui non est perfectus in virtutibus moralibus, indigne sumit officium praelationis, vel praedicationis 3^a q. 41, 3, 1^m | 3, d. 35, q. 1, a. 3, q. 3, c. * Praedicator 3. Princeps 24. Professio 1. Religio 66, etc. Scandalum 13. Virtuosus.
- 88 Perfectis licet punire malos, si praesunt, vel procurare punitiorem. Opus. 19, c. 18 | Psal. 17, fi.
- 89 Perfecti debent tolerare injurias proprias, secundum praeparationem animi, non autem communes, Dei, proximi, vel status 2-2, q. 108, 1, 2^m | 4^m | q. 188, 3, 1^m | Quol. 5, 26, o. | Opus. 19, c. 17, * Vituperatio 3.
- 90 Perfecti debent resistere detractoribus suis 2-2, q. 72, 3, o. | Quol. 5, 26, o. | Quol. 10, 13, o. | Opus. 19, c. 16 | 22.
- 91 Perfectis licet sua repetere, vel non dare, sicut etiam imperfectis 2-2, c. 43, 8, o. | 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 3, o. | Virt. q. 3, 2, 16^m | Opus. 19, c. 17 | 1^a Cor. 6, lect. 2, primo.
- Perfectivum. Adam 50. Addere 8. Alteratio 3. Amor 214. Caelum 87, 88. Episcopus 11. Medium 5. Passio 7. Potentia 56. Religio 34. Perferre. Fortitudo 24, 60. Paulus 14.
- Perficere. Abscondere 1. Accidens 96. Actio 85. Agens 2, 8. Agere 7. Amor 138, 264, 277. Angelus 260, 270, 399, 417, 418, 425, etc. Anima 87, 113, 312. Animal 27, 37. Ars 1, 5. Assentire 4. Assimilatio 7, Baptismus 37, 75. Confirmatio 26, 30, 33. Consilium 28.

PERJURIUM

- Delectatio 50. Diaconus 5. Donum 11, 19, 21, 22, 31. Eucharistia 1, 50, 238, 240. Excandescencia. Factibilia 140, 171. Fortitudo 59. Fructus 2. Gratia 115, etc. 133. Habitus 82. Hierarchia 4. Illuminatio 11. Infidelitas 2. Instrumentum 13. Intellectus 91, 126. Lumen 15, 18. Missio 37. Motus 10. Nuptiae 1. Objectum 15. Operatio 10. Ordo 84. Peccatum 38, 139, 312. Prophetia 18, 63. Prudentia 37. Sacramentum 38, 39, 82, 97, 102, 111. Scientia 67. Societas 1. Subjectio 1. Virtus 52, 55, 76, 100, 196, 256. Votum 5. Unctio 22.
- Perforare. Christus 165. Cohors 1. Trapellatio.
- Perfrui. Fortitudo 53.
- Perfusus. Adoratio 21, 24.
- Perhibere. Lex 115. Testis o.
- Periculosum. Affectio 4. Confirmatio 13. Decor. Infidelis 1. Medicus 2. Peccatum 441, 442.
- 1 PERICULUM ex ipso facto nascens, facit illud factum non expedire, non autem periculum nascens ex defectu nostro 2-2, q. 88, 4, 2^m.
- 2 Expediens est ascendere equum, quamvis periculum imminet cecidendi de equo. Alioquin oportet ab omnibus bonis cessare quae etiam per accidens ex aliquo eventu possunt esse periculosa 2-2, q. 88, 4, 2^m. * Adjurare 7.
- 3 Quaecumque res magnas aggredi, videtur periculosum esse, quia in iis deficere, est valde nocivum 2-2, q. 128, 3^m.
- 4 Imminere periculum peccatoribus ostenditur removendo tria: scilicet praesumptionem de divina misericordia, confidentiam de propria potentia, et remedium ex idolorum fiducia. Isa. 2, meo 3, primo. * Angelus 596. Audacia 21.
- 5 Exponere se periculis corporalibus, propter bona spiritualia, est laudabile. Sed e converso, est vitiosum. Quol. 3, 9, fi. | 12, 4^m | 17, 1^m | 2^m | 3^m | Quol. 8, 13, c. * Aureola 10. Baptismus 134, 142, 145. Campsoria 8. Caro 3. Circumcisio 18.
- Immo non semper est vitiosum, sed aliquando licitum et dispensabile, secundum juristas 2-2, q. 88, 11.
- 6 Periculis rerum humanarum est obviandum per res humanas, non autem per hoc, quod res divinae convertantur in usum humanum per dispensationem indebitam 2-2, q. 88, 11, 1^m | Quol. 3, 9, fi. | 12, 4^m | 17, 1^m | 2^m | 3^m | Quol. 8, 13, c. * Communicatio 4. Confessio 5, 8, 32, 73. Correctio 10. Damnum 2. Debitum 15, 18. Denuntiatio 1. Desperatio 4. Episcopus 22, 29, 31. Error 5. Eucharistia 183, 210. Familiaritas 1. Fortitudo 2, 3, 12, 28, 59, 60. Gloria 7. Haeresis 31. Hieronymus 1.
- 7 Periculum est in mora quandoque 1-2, q. 96, 6, c. fi. * Ignorantia 20. Invocare 2. Jactura. Judith. Lepa 3.
- 8 Si sit subitum periculum, non patiens tantam moram, ut ad superiorem recurri possit, ipsa necessitas dispensationem habet annexam, quia necessitas non subditur legi 1-2, q. 96, 6, c. fi. Lex 173. Luxuria 24. Magi 6. Magnanimitas 16. Matrimonium 124. Missa 4. Moralis 5. Mors 22. Necessitas 30, 31. Occidere 5. Ordo 98, 107. Parascève. Poena 60, 95. Periculosum. Perire. Praedicare 4. Praelatio 6. Praesumptio 14. Puer 4. Rahab 2. Religio 76, 105. Restitutio 15. Revelatio 4. Scandalum 15. Sponsalia 5. Thomas 5. Torneamentum. Unctio 25, 27. Usura 88, 93, etc. 145, etc. Uxor 13. Vendere 10, 13. Votum 9, 71, 73.
- Perihermenias. Consideratio 2.
- Periodus. Fatum 5. Pausatio. Scriptura 22. Saeculum.
- Peripatetici. Aristoteles 2. Passio 31, 37. Tristitia 8.
- Perire. Amor 57. Angelus 453. Cor. 10. Hieronymus 1. Linea 2. Malum 13. Missio 26. Nicolaus 1.
- Peritia. Advocatus 5. Doctrina o.
- Peritus. Doctor o. Usura 113, 116.
- 1 PERJURIUM est mendacium, juramento firmatum 3, d. 39, 4, o. * Avaritia 15. Blasphemia 9. Culpa 4. Irreligiositas 3.
- 2 Perjurium habet principaliter nomen et speciem a falsitate, secundario, a defectu iustitiae, tertio, a defectu iudicii 2-2, q. 98, 1, o. | 3, d. 39, 4, o. * Juramentum 23, 34, 36. Mendacium. Mendicitas. Praeceptum 43. Testis 8.
- 3 Perjurium omne, semper est peccatum, et contrarium religioni 2-2, q. 98, 2, o.
- 4 Perjurium semper est peccatum mortale, licet ex joco sit, vel ex lapsu linguae, si perpendit qui jurat 2-2, q. 70, 4, c. | q. 98, 2, 3, o. | 3, d. 39, a. 5, q. 1, o.
- 5 Homines, peccata quae contra Deum sunt, maxime abhorrent, quasi gravissima, inter quae est perjurium, quod est gravius homicidio, et tenet locum secundum peccatorum, post idolatriam 2-2, q. 70, 4, 3^m | Quol. 1, 18, o.
- 6 Jurans verum, quod putat esse falsum, vel jurans falsum quod putat esse verum, est perjurus 2-2, q. 98, 1, 3^m | 3, d. 39, 4, 1^m | 3^m.
- 7 Perjurium promissorium est infame ipso jure; assertorium vero, per sententiam tantum 2-2, q. 98, 3, 2^m.
- Perlegere. Joannes 15.
- Permanentia. Annihilatio 12. Aeternitas 14, 19, 20, 23. Esse 50. Fieri 1, 14. Impoenitentia. Lumen 2. Mensura 12. Prophetia 2. Qualitas 12. Saturnus 2. Tempus 39. Virtus 143.

PER

- Permanere. Ignis 10.
 Permansio. Caelum 50, etc.
- 1 PERMISSIO duplex: scilicet de minus malo, et de minus bono. Prima est tantum in lege veteri. Secunda vero, est etiam in nova 4, d. 26, q. 1, 4, 3^m | 1^a Cor. 7, lect. 1, meo. * Affinitas 10. Anima 139. Area 2. Cadere 1. Defectus 11.
- 2 Modus permissionis quadruplex: scilicet non praecipere melius, non prohibere minus malum, ut veniale, non cohibere, et non punire 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, c. * Daemon 54, 56, 65, 99, 117, 120. Deus 297, 300, 301, 314. Dispensatio 22. Eucharistia 182.
- 3 Lex humana, dicitur aliqua permittere, non quasi ea approbans, sed quasi ea dirigere non potens 1-2, q. 93, 3, 3^m. * Exactio 5.
- 4 Bonum est in actu permissionis divinae, non autem in objecto ejus, sicut in aliis quatuor signis divinae voluntatis. Verit. q. 1, 8, 4^m. * Excommunicatio 23. Fascinatio. Infidelis 1. Invocare 2. Judaei 6, 10, 11. Iudicium 39. Justus 8. Lex 26. Maleficium 2. Malum 22, 66. Matrimonium 95, 124. Medicus 4. Meretrix 3, 4, 5. Missa 17, etc. Peccatum 160. Poena 4. Providentia 58. Superbia 35. Tentare 15. Tyrannus 4. Usura 87. Uxor 1, 11. Vertigo o.
- Permixtio. Actus 19. Eucharistia 102, 103, 104. Limus. Usura 209, 221, 222.
- Permutatio beneficii ecclesiastici, propter commodum spirituale, est licita, de licentia episcopi, non autem propter commodum temporale, quia est simonia 2-2, q. 100, 1, 5^m | 4, d. 25, q. 3, 3, 8^m. * Campsoria o. Commutatio o. Simonia 19. Usura 31, 40, 46, 88, 92, 169, 191, 196, etc.
- Perniciosum. Cultus 17. Idolatria 3. Mendacium 6, 15.
- Perpendere. Abraham 17, 6. Accusatio 27. Advertere. Advocatus 6. Confessio 70. Coniicere. Equus 3. Iudex 5. Percipere. Perjurium 4. Praesumptio 1, 13, 14.
- Perpetrari. Usura 259.
- Perpetuum. Accidens 107. Accusatio 16. Adoptio 5, 13. Aetas 2. Affinitas 9. Anima 17. Bonitas 224. Caelum 19, 72, 73, 76. Cibus 3. Conceptio 33. Continentia 19. Degradatio. Daemon 23. Dos 1. Elementum 2. Feminalia. Forma 154. Gratia 138. Indulgentia 23. Judaei 44. Juge. Justitia 7, 14. Lex 108. Lombardia. Maleficium 1. Matrimonium 29, 81, etc. 98. Motus 48. Mulier 10. Natura 8, 40. Obligari 6. Ordo 107, 108. Paradisus 4. Perfectio 25, 53. Poenitentia 97. Politia 4. Posse 1. Providentia 22. Religio 32, 61, 61, 104. Semper. Universale 19, 20, 21, 22. Votum 28, 41, 76, 82.
- Perplexus aliquis esse potest ex suppositione, non autem simpliciter 1-2, q. 19, 6, 2^m | 3^a q. 64, 6, 3^m | q. 82, 10, 2^m | 2, d. 39, q. 3, 3, 5^m | 4, d. 9, a. 3, q. 1, 3 | d. 12, q. 3, a. 2, q. 2, 2^m | d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | d. 24, q. 1, a. 3, q. 5, 1^m | Verit. q. 17, 4, 8^m | Quol. 3, 27, 2^m | Rom. 14, lect. 2, meo | Gal. 5, lect. 1, fi. * Dubitatio 3.
- Perscrutari ea quae in Deo sunt, ut scilicet velimus ad inquisitionis finem pervenire (quod perscrutationis nomen ostendit) prohibemur. Verit. q. 5, 2, 11^m.
- 1 PER se sumptum positive, magis denominat, quam per accidens. Privative autem e converso. Verit. q. 1, 5, 14^m. * Abstractum 3.
- 2 Omne quod est per se, est de essentia rei, vel consequitur principia essentialia ejus. Po^a q. 10, 4, c. * Accidens 29, 30, 31, 48, 51, 52, 67, 85, 101, 102, 107, 108, 114, 115. Actio 109. Actus 41, 158, 177. Affectio 6. Agens 7, 9, 63, 65. Agere 28.
- 3 Quod convenit alicui per se, non potest separari ab eo 1^a q. 50, 5, c. | Cg. 2, c^o 55, 2^m | Anima. 14, c. primo. Albedo 2.
- 4 Per se dicitur dupliciter: scilicet, ut distinguitur contra per accidens, et ut distinguitur contra per aliud, idest primo. Phy. 7, lect. 1, meo. * Amicitia 20, 23.
- 5 Formae convenit esse per se: non autem materiae vel composito, sed per formam 1^a q. 50, 5, c. | q. 75, 6, c. | q. 90, 2, 1^m | q. 104, 1, 1^m | Cg. 2, c^o 55, 2^m. * Amor 178, 230, 250. Analogia 18. Angelus 59, 101, 114. Anima 53, 54, 63, 207, 239, 286, 325.
- 6 Omne quod inest non per se, reducit ad aliquid quod inest per se 1-2, q. 10, 1, c. | 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Perihier. lect. 14, meo. * Accidens 31.
- 7 Immo omne per accidens, reducit ad causam per accidens, quia oportet effectum proportionabiliter referre ad causam suam. Perihiermenias lect. 14, meo. * Apostoli 27. Assimilatio 22. Baptismus 175, 211. Beatitudo 21. Bonitas 50, 67, 92, 131. Capitale 1.
- 8 Haec est per se, Socrates est homo: quia si Socrates definiretur, poneretur in ejus definitione homo. Meta. lect. 1, meo. * Aeternitas 50. Caelum 118, 158. Causa 2, etc. 24. Circulus 1. Cogitatio 7. Cognitio 6. Concordia 1. Conservatio 3, 6, 7. Contemplatio 21. Contradictio 3. Contrarium 9, 40. Corruptio 5, 13, 14. Definitio 15, 16, 21, 33. Deitas 1. Delectatio 61, 70, 78, 80, 88. Demonstratio 11. Devotio 8. Deus 12, 58, 59, 76, 101, 225, 268, 430. Dicl 3. Differentia 14, 20. Difficile 1. Dimensio 2, 17. Di-

PERSEVERANTIA

- seordia 2. Dispositio 27. Distinctio 4. Diversitas 4. Divisio 9, 11. Dolor 10. Ecclesia 4. Effectus 10, 20. Elementum 19. Ens 9, 11, 36. Esse 28, 50. Eucharistia 136. Eventus. Feudum. Fides 21, 46, 51, 159. Fieri 4. Finis 16, 35, 116. Fomes 4. Forma 12, etc. 19, etc. 119, 130. Fortitudo 2, 35, 49. Generatio 29, 36, 74, 82. Genus 24, 26, 29. Gratia 106, 158. Grave 6, 8. Habitus 10, 31, 56, 74, 76. Haeresis 18, 33. Hypocrisis 4. Idea 3. Incontinentia 3. Individuum 10, 23, 39. Infinitum 25, 33. Instans 20, 25. Instrumentum 15. Intellectus 41, 136, 171. Intendere 1. Intensio 17, 19. Ira 16, 77. Iudicium 17. Juramentum 6. Maledicere 1. Malum 19, 23, 32, 33. Materia 38. Matrimonium 48. Maximum. Memoria 5. Mendacium 6, 9, 10. Miraculum 34. Motus 60, 89, 89. Natura 8. Naturale 1. Nobilitas 7. Nomen 42, 45, 46, 47. Non ens 4, 8, 9. Notum o. Obedientia 24. Obstetrix 1. Odium 11. Operatio 43. Oppositio 2. Ordo 7, 8.
- 9 In moralibus, intentum dicit per se, et quod est praeter intentionem dicitur per accidens 2-2, q. 37, 1, c. | q. 39, 1, c. | q. 43, 3, c. | q. 59, 2, c. | q. 64, 7, c. | q. 150, 2, c. * Ornatus 3. Participare 6. Passio 22. Peccatum 117, 118, 132, 141, 145, 245, 332, 435. Perfectio 44. Persona 15. Physica 3. Poena 11, 83. Poenitentia 136. Potentia 40. Praeceptum 28, 139. Praedicari 1, etc. 18, 19. Praeteritum 1. Primum 2. Privatio 20. Prius 5, 10, 11. Propertio 2, 5, 7, 16. Propositio 2, 16, 17. Providentia 16, 33. Pulchritudo 10. Qualitas 3. Quantitas 16, 32. Quies 2. Ratio 58. Reduplicatio 4, 5. Revelatio 54.
- 10 Id quod alicui secundum se considerato inest per accidens, potest ei per se inesse aliquo adjuncto. Verit. q. 12, 11, 1^m. * Christus 2, 22. Scandalum 3, 7, 12. Scientia 41, 43. Schisma 2. Secundum quod ipsum o. Senarius 3. Sensibile o. Signum 13. Syllogismus 3. Simpliciter 3. Spes 42, 45. Spirituale 8. Subsistentia 1, 7. Substantia 9, 10, 13, 16, 23, 29, 34. Sufficiens. Tempus 15, 21, 31. Teneri 3. Timor 17, 28, 30. Totum 1. Usura 24, 31. Usus 3, 6. Visibile 2.
- 1 PERSEQUUTIO duplex, scilicet a bonis, ex amore et zelo et ad bonum, et a malis, ex odio, et ad malum. Psal. 17, fi. | Gal. 4, lect. 9, meo. * Abseondere 1. Adversantia. Altare 4. Antibristus 5. Apis 5. Arcus 2. Beatitudo 154. Calceaneus. Cete 12. Episcopus 29. Idolatria 5. Imperator 8. Judaei 45. Iudicium 88. Paulus 14. Symbolum 8. Tribulatio 18.
- 2 Persequutio licet ad hoc proprie pertinere videatur, quod aliquis alium persequitur effugando, potest tamen communiter accipi, pro inflictione cujuslibet nocuenti. Rom. 8, lect. fi. meo.
- Per se sufficientia. Beatitudo 21. Ornatus 3. Temperantia 9.
- 1 PERSEVERANTIA est in ratione bene considerata, stabilis et perpetua permansio, secundum Andronicum 22, q. 128, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 1, c.
- 2 Perseverantia est virtus specialis, habens speciale objectum, scilicet opus laboriosum, ut tristabile diuturnitatis 2-2, q. 137, 1, o. | 2, c. | 1^m | 2^m | q. 138, 1, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 1, 4^m | q. 4, 1^m. * Amor 75, 169. Angelus 353, 456. Annihilatio 6.
- 3 Immo non est virtus 1-2, q. 58, 3, 2^m. * Aureola 22. Constantia 3, etc. Continentia 12, 13.
- 4 Perseverantia ut est virtus, moderatur aliquas passiones, scilicet timorem fatigationis, aut defectus, propter diuturnitatem, non autem perseverantia de qua loquitur Philosophus 2-2, q. 137, 2, 2^m. Fortitudo 26. Infra. Difficile 12. Dos 1. Fortitudo 26, 34, 35. Gratia 74, 127, 180.
- 5 Perseverantia dicitur tripliciter: scilicet habitus mentis quo firmiter statuit contra tristitias, habitus de proposito perseverandi, et continuatio boni usque ad finem vitae. Primo et secundo modo est virtus infusa, non autem tertio modo 1^a q. 95, 3, 4^m | 1-2, q. 109, 10, c. | 2-2, q. 128, 5^m | q. 137, 1, o. | 2, 2^m | 4, c. | 2, d. 29, 3, 2^m | d. 43, 3, 3° | 3, d. 33, q. 3, art. 3, q. 1, 4^m | d. 36, 2, 4^m | Verit. q. 24, 13, 3^m. * Importabile. Manifestatio 1. Meritum 101. Mollities. Oratio 18, 85.
- 6 Perseverantia primo et secundo modo, fuit in Adam, non autem tertio modo 1^a q. 95, 3, 4^m | 1-2, q. 109, 10, 3^m | 2-2, q. 137, 4, 2^m | 2, d. 29, 3, 2^m. * Poenitentia 43, etc. Pertinacia 3. Pervicax.
- 7 Persistere in bono usque in finem ex propria intentione finis, est proprium perseverantiae. Sed convenit cuilibet virtuti, inquantum est habitus 2-2, q. 137, 1, 3^m | q. 138, 2, 3^m.
- 8 Perseverantia est pars potentialis, annexa fortitudini 2-2, q. 128, c. | 5^m | 6^m | q. 137, 3, o. | 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 1, 2, 4, c. Fortitudo 34, etc.
- 9 Perseverantia convenit cum temperantia in materia, scilicet circa delectationes tactus. Sed magis convenit cum fortitudine, et principaliter in modo, inquantum firmat contra difficultatem diuturnitatis 2-2, q. 137, 2, 1^m. * Praeceptum 114. Praesumptio 12.
- 10 Perseverantia non est in appetitu sensitivo, sed in ratione 1-2, q. 58, 3, 2^m | 2-2, q. 53, 5, 3^m. Subjective. * Tunica.
- 11 Immo est in irascibili 2-2, q. 137, 2, 2^m.
- 12 Commendatio de bene gestis, maxime provocat ad perseverantiam. Hebr. 10, lect. 4, primo.

PERSONA

- 15 Bonum hominis non solum est in quantitate charitatis, sed praecipue in perseverantia ejus usque ad mortem. Rom. 8, lect. 6, prin°. Charitas 114.
 Persistere. Constantia 3, etc. Continentia 12, 13, 19. Gratia 181, 182. Perseverantia o. Temperantia 4, 25.
 Persolvere. Usura 100, 165, 198, etc. 214, 276.
 Persolutio. Usura 200.
- 1 PERSONA dicitur a personando in theatris, cum larvis 1^a q. 29, 3, 2^m | 1, d. 23, 1, c. fi. | Po^a q. 9, 3, 1^m.
- 2 Persona non est nomen intentionis sed rei 1^a q. 30, 4, c. | 1, d. 23, 3, o. | d. 25, 1, c. | 8^m | Po^a q. 9, 2, 2^m. * Abstinencia 8.
- 3 Nomen personae non est impositum ad significandum individuum ex parte naturae, sicut aliquis homo, sed rem subsistentem in rationali natura 1^a q. 30, 4, c. Individuum 10. * Acceptio o. Accusatio 15, 20. Adam 65. Addere 18. Adoptio 1. Baptismus 201. Bellum 1, 2, 8.
- 4 Persona significat id quod perfectissimum est in tota natura, scilicet subsistens in rationali natura 1^a q. 29, 3, c. | Po^a q. 9, c. * Clausio.
- 5 Persona significat substantiam particularem, ad dignitatem pertinentem. Ideo est tantum in natura intellectuali 1^a q. 29, 3, 2^m | 1, d. 23, 1, c. fi. | 3, d. 2, q. 1, 1, c. * Collegium. Credere 24. Definitio 31, 40. Dispensatio 7, 20, 23. Dubitatio 5.
- 6 Persona est rationalis naturae individua substantia, secundum Boetium 1^a q. 29, 1, o. | 3, c. | 2^m | 4^m | 4, c. | q. 34, 3, 1^m | 3^a q. 2, 2, c. | 1, d. 25, 1, o. | Po^a q. 9, 2, o. | Unio. 1, c. * Exordium 3. Filiatio 7, 8. Fomes 14, 15. Fornicatio 4, 6.
- 7 Subsistentia in definitione personae, accipitur in communi, secundum quod dividitur in substantiam primam et secundam 1^a q. 29, 1, 2^m | 1, d. 25, 1, 7^m | Po^a q. 9, 2, 6^m | 8^m. * Furtum 7. Humilitas 18. Incestus. Incommunicabilitas. Inquirere 2, 3. Joannes 6, 8.
- 8 Immo substantia ibi sumitur pro supposito, non autem pro essentia 1^a q. 30, 1, 1^m.
- 9 Persona est hypostasis, distincta proprietate, ad dignitatem pertinente, secundum magistros 1^a q. 29, 3, 2^m | 1, d. 25, 1, 8, fi.
- 10 De ratione personae est, quod comprehendat omnia quae in re sunt 3, d. 5, q. 1, 3, c. | 3^m.
- 11 De ratione personae sunt tria: scilicet subsistere, ratiocinari et individuum esse 1, d. 25, 1, c. | 2, d. 3, q. 1, 2, c. * Hypocrisis 1, 3. Hypostasis 6. Ironia 2. Juramentum 25, 36. Justitia 2. Lex 26, 160, 161.
- 12 Forma significata per nomen personae, non est essentia vel natura, sed est personalitas 1^a q. 39, 3, 4^m | 1, d. 25, 4, c. | Po^a q. 9, 6, o. * Abstinencia 8. Acceptio o. Accusatio 8. Actus 24. Adam 65. Admonitio 5. Advocatus 8. Alius 1, 2.
- 13 Persona est communicabilis multis naturis, non autem multis suppositis 3^a q. 3, 1, 2^m. * Angelus 222, 233, 581, etc. 626.
- 14 Omne subsistens in natura intellectuali, vel rationali, est persona. Cg. 4, c° 35, 1^m | Po^a q. 9, 1, 2, o. | Unio. 1, 2, c. | Opus. 3, c° 215 | 216. * Anima 77. Antichristus 1. Apostoli 1. Apparere 8, 0, 10. Avaritia 14. Baptismus 38, 148, 201, 202. Beatitudo 124. Bellum 1, 2, 8. Bonitas 44. Circumcisio 47. Clausio. Cognatio 9. Concilium 2.
- 15 Illud quod non existit per se, non est persona, ut accidentia, partes, et humanitas Christi 1^a q. 29, 1, 2^m | 5^m | q. 75, 4, 2^m | 3^a q. 2, 2, 8^m | q. 16, 12, 1^m | 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Po^a q. 9, 2, c. | 13^m | Unio. 2, c. | 3^m | 10^m | Quol. 9, 2, c. | Opus. 3, c° 216 | Rom. lect. 3, fi. * Confessio 36. Consanguinitas 3, 4, 6, 9. Contritio 6. Eleemosyna 11. Esse 43, 44, 46, 69. Evangelium 9. Eucharistia 85. Excommunicatio 19. Exordium 3. Femininum o. Fornicatio 4, 6. Fortitudo 40. Gratia 139. Homo 83, 34, 35, 40. Honor 25. Humilitas 18. Hypocrisis 1, 3, 9. Incestus 1. Incommunicabilitas. Individuum 8, 10, 28, 42, 43. Ira 42. Ironia 2. Irregularitas 1. Joannes 6, 7. Judicium 26, 42. Lex 26, 87, 160, 161. Litigium 1. Luxuria 24. Maledicere 2. Maria 61. Matrimonium 31, 42, etc. Meritum 103, 110. Minister 8. Misericordia 18. Natura 3. Officium 2. Pars 25. Passio 115. Pater 9, 10. Patruus. Peccatum 216, 244, etc. 287, 292, 332, 343, etc.
- 16 Unitas personae requirit unitatem esse completi et personalis, quia est de constitutione ejus, non autem operatio 3^a q. 19, 1, 4^m. * Poena 39, 40, 43, 82. Praedestinatio 26. Privatio 23. Privilegium. Prophetia 91. Punitio 1. Revelatio 4. Reverentia 2. Sacerdos 30, 31, 36. Sacramentum 69. Sacrilegium 4, 5, 6. Sanctificatio 9. Seraphin 4. Servitus 2. Status 1, 2, 6. Subsistentia 3, 6. Suffragia 9. Symbolum 4. Translatio. Unctio 38. Unitas 18. Usura 96, etc. 236. Usus 6. Utile 6. Veritas 52. Violatio. Votum 72, 73.
- 17 Persona proprie convenit Deo, et nobilius quam creaturis 1^a q. 29, 3, o. | 1, d. 23, 2, o. | Po^a q. 9, 3, o. * Actus 24, 190, etc.
- 18 Persona praedicatur analogice de Deo et creaturis 1^a q. 29, 4, 4^m | 1, d. 25, 2, o. * Adam 65. Addere 18.
- 19 Persona per prius praedicatur de Deo quam de creaturis quantum ad rem significatam, sed e converso, quo ad modum significandi 1, d. 25, 2, c. | 3^m. * Adjectivum 11, etc. Adoratio 14, etc. Agiographae 2. Alius 2, 4. Amor 1, etc.

PERSONA

- 20 Persona in divinis, est divinae naturae incommunicabilis existentia, secundum Richardum de sancto Victore 1^a q. 29, 3, 4^m | 1, d. 23, 2, 3^m | d. 25, 1, 6^m | 8^m | Po^a q. 9, 2, 12^m. * Angelus 448, 555, 565, etc. Apparere 2, 9. Appropriatio o.
- 21 Persona in divinis significat relationem, per modum substantiae 1^a q. 28, 4, o. | q. 30, 1, c. | q. 33, 2, 1^m | q. 34, 3, 1^m | q. 33, 1, c. | 1^m | 1, d. 23, 3, o. | Po^a q. 9, 4, o. | 6, 2^m. * Assumere 2, 4, etc. Attributa 12. Baptismus 46, 49. Causa 68.
- 22 Persona etiam in divinis, dicitur ad se, et non ad alterum, propter modum significandi 1^a q. 29, 4, 1^m | 1, d. 23, 4, 3^m | 5^m | Po^a q. 9, 4, 2^m | 3^m | 13^m | 6, 2^m. * Coaequale. Conjunctio 1, 3. Datio 25, 25. Deus 24, 27, 37, 100, 363, 433. Dicere 9.
- 23 Trinitas, essentia, et quaelibet res demonstrabilis, est persona secundum grammaticos 1^a q. 30, 8, fi. * Dici 1. Distinctio 22, etc.
- 24 Essentia Dei non est persona, quia non est incommunicabilis, quia praedicatur de pluribus, licet sit individua secundum rem. Po^a q. 9, 2, 12^m.
- 25 In divinis persona et essentia, sunt idem re, et differunt ratione 1^a q. 3, 3, o. | q. 39, 1, o. | q. 40, 1, c. | 3^a q. 16, 5, 1^m | q. 17, 1, c. | 2, 3^m | 1, d. 25, L. meo | d. 34, q. 1, 1, o. | 2, 1^m | 3, d. 5, q. 1, a. 1, q. 2, c. | q. 3, c. | d. 6, q. 2, 2, 2^m | Unio. 1, c. | 2^m | 4^m | 2, 7^m | 3, 2^m | Quol. 2, 4, c. * Divinum. Donum 2, 4, 5. Dos 2. Ens 37. Eucharistia 114. Exclusio 9. Finis 17, 66.
- 26 Persona addit supra essentiam Dei secundum intellectum, quia essentia potest intelligi sine persona, non autem e converso 3^a q. 3, 3, 3^m | Quol. 7, 6, 3^m. * Fruitio 6. Generatio 74, 85, 89. Gradus 1. Habere 2. Hierarchia 8. Incommunicabilitas.
- 27 In divinis, personae differunt seipsis. Po^a q. 8, 1, 6^m | 3, 10^m | Opus. 9, q. 64. * Indigentia 3. Judicium 57.
- 28 Cognitio personarum divinarum est nobis necessaria ad recte sentiendum de creatione, sed principaliter de salute nostra 1^a q. 32, 1, 3^m.
- 29 In divinis essentialia possunt abstrahi a personis, cognitione imperfecta, non autem cognitione beata 3^a q. 3, 3, o. | Opus. 3, q. 62. * Lumen 25. Mediator 3. Mors 27, 32. Nativitas 21, 22. Nomen 45, etc. Ordo 32, etc. Origo o. Fater 8. Praedestinatio 26, 45, 46, 49. Praedicari 25, 37, 38, 39. Processio 23, 27, 46, 66. Producere 1, 2. Pronomen 4.
- 30 In personis divinis non est debitum proprie, quia debitum importat obligationem: sed Richardus de sancto Victore accipit debitum pro esse ab alio. Po^a q. 10, 4, 8^m. * Satisfactio 37. Sedere 6. Societas 4. Solus 4. Spirituale 11. Subjectio 9.
- 31 Immo Deus est debitor, ratione promissi 2, d. 27, 3, 4^m. * Suppositum 12. Trinitas 5, 9, etc.
- 32 In divinis est pluralitas personarum 1^a q. 30, 1, o. | 1, d. 2, 4, o. | Cg. 4, c° 5 | 26 | Po^a q. 9, 5, o. | Opus. 3, c° 50.
- 33 Immensitas Dei non excludit pluralitatem personarum in divinis. Quol. 7, 6, o. * Adjectivum 11, 12.
- 34 Haec pluralitas personarum est realis 1, d. 2, 5, o. * Aequalitas 18, etc. Blasphemia 13. Conceptio 19. Conjunctio 1. Deitas 2.
- 35 Pluralitas personarum in divinis non facit compositionem cum essentia, quia sunt idem secundum rem; nec inter se, quia comparantur ut distinctae 1^a d. 8, q. 4, 1, 4^m | d. 34, q. 1, 1, 4^m | Po^a q. 2, 1, 3^m | q. 9, 1, 10^m. * Idea 2, 4. Imago 33, 35, 38.
- 36 Essentia divina est eodem modo absoluto in tribus personis, non melius nec perfectius: non autem eodem modo relativo: quia est in Patre ut non accepta, in Filio ut accepta per generationem, et in Spiritu sancto ut accepta per processionem. Opus. 9, q. 11. Individuum 43. Nomen 43, etc. 55, 80. Notio o. Numerus 21, etc. Obedientia 28. Oratio 66.
- 37 Persona in divinis praedicatur pluraliter de pluribus personis 1^a q. 30, 1, o. | q. 39, 3, 4^m | 1, d. 23, 4, o. | Po^a q. 9, 5, 15^m | 19^m | 6, o. * Praedicari 37, 38, 39, 44. Principium 14, 15. Prioritas. Relatio. Spiritus 6, etc.
- 38 Communitas hujus nominis persona, non est realis, nec intentionis, nec negationis, sed rationis 1^a q. 30, 4, o. | 1, d. 25, 3, o. | Po^a q. 8, 3, 11^m | q. 9, 4, 4^m. * Sponsa 5. Subsistentia 7, 11. 12. Substantia 1, 2, 34, 36. Sum. Suppositum 12. Unio. 14, etc. Unitas 51, 52, 53. Vestigium 1, 2, 3, 4.
- 39 In divinis sunt tantum tres personae 1^a q. 30, 2, o. | q. 31, 1, o. | q. 41, 6, o. | 1, d. 2, 4, o. | d. 10, 5, o. | d. 33, 2, 1^m | Cg. 4, c° 26 | Po^a q. 9, 9, o. | Opus. 3, c° 56 | 60. * Appropriatio 10, etc. Blasphemia 13. Deus 228.
- 40 Tres personae sunt unus Deus. Et Deus est tres personae, et est Trinitas 1^a q. 39, 3, 6, o. | 1, d. 4, q. 2, 2, 5^m | Trin. 12, o.
- 41 Tres personas dicimus esse unam essentiam, non autem ex vel de eadem essentia 1^a q. 39, 2, o. | q. 41, 3, 3^m | 1, d. 25, L. meo | d. 34, q. 1, 2, 3^m. * Ens 37. Fruitio 6. Haeresis 41, 11, 132, 133, 134. Imago 33, 35, 38. In 19.
- 42 Haec non conceditur, Tres personae sunt essentiae, quia forma non designatur nisi per duos genitivos, vel per unum genitivum, habentem vim duorum 1^a q. 39, 2, c. | 4^m | 1, d. 34, q. 1, 2, 4^m. * Innascibilitas 1. Lumen 25. Mediator 3.
- 43 Haec est vera, Tres personae sunt unius essentiae. Et genitivus

PERTINACIA

- construitur in habitudine causae formalis 1^a q. 39, 2, o. | 1, d. 25, L. me^o | d. 34, q. 1, 2, o. * Missio 7, 8. Nomen 80, 82. Spiritus 6, 9. Subsistentia 7, 9, 11, 12. Symbolum 11. Trinitas o.
- 44 Haec conceditur, Essentia est trium personarum. Non autem haec, Deus est trium personarum. Nec, Tres personae sunt unius Dei 1^a q. 39, 2, c. | 1, d. 34, q. 1, 2, 2^m. * Christus 6, etc. 178, etc. Veritas 40.
- 45 Haec conceditur, Tres personae sunt in eadem essentia, quia in potest denotare habitudinem causae formalis continentis 1, d. 34, q. 1, 2, 3^m.
- 46 Personae divinae, sunt plures res 1^a q. 30, 1, c. | q. 39, 3, 3^m | 1, d. 25, 4, o. | d. 34, L. prin^o | Po^a q. 9, 5, 14°.
- Personale. Aequalitas 23. Alius 1, 2, 3. Amor 1, etc. Attingere 3. Attributa 12. Christus 60, etc. Decimae 14, 23, 25. Deus 24. Donum 2, 4. Esse 43, 69. Exclusio 9. Fortitudo 40. Generatio 40, 60. Idea 24. Imago 14. In 12. Innascibilitas 1. Juramentum 25. Maria 61. Matrimonium 51. Notio 2, etc. Oratio 73. Persona 9, 16. Poena 43. Poenitentia 109. Pronomen 1. Proprietas 2. Proprium 10. Qui est 3. Sanctificatio 1. Sapientia 45. Satisfactio 25. Schisma 4. Sepultura 10. Unctio 19. Unio 22. Usura 275, 289, 290.
- Personalitas. Assumere 2, 13. Persona 12.
- Personaliter. Amor 1. Christus 21. Deus 100. Generatio 83. Joannes 6, 8. Libere 19. Pater 6. Verbum 47, 48, 49, 60. Veritas 39.
- Personare. Persona 1.
- Perspectio. Intellectus 292. Lumen 21. Solertia 2, etc.
- Perspectiva. Arithmetica 1. Astrologia o. Physica 11.
- Perspicacitas. Angelus 273. Daemon 7, 8. Gnomi. Solertia 2, etc. Speculatio 2.
- Persuasio. Angelus 154, 156. Consilium 19. Correctio 4. Daemon 64. Exhortatio. Fides 76, 87, 138. Gratosus. Judaei 45. Loqui 3, 5. Spes 19, 33. Voluntas 88.
- 4 PERTINACIA. Pertinax, secundum Isidorum est, qui tenet imprudenter suum propositum, quasi omnino tenax 2-2, q. 138, 2, c. | 4, d. 29, 2, c. * Admonitio 3. Constantia 7, 8. Continentia 8. Correctio 4, 20. Gloria 10. Haeresis 1, 4, 9, 25, 26, 27, 29, etc. 32.
- 2 Pertinax assimilatur incontinenti, et molli, quia nimis appetit aliquam delectationem, et fugit tristitiam 2-2, q. 138, 2, 2^m.
- 5 Pertinacia opponitur perseverantiae, secundum excessum, molli- ties autem secundum defectum 2-2, q. 138, 2, o. Jeremias 2. Ignorantia 8. Infernus 7. Obstinatio o. Pertinax.
- Pertinere. Abdicatio. Abstinencia 6. Accidens 68. Aetus 62, etc. 171, etc. Admonitio 1. Adulterium 1, 2. Alimentum 1. Altare 3. Ambitio 2, 3. Amicitia 36. Amor 229. Andragathia. Angelus 234, 297, 409, 579. Anima 254, 281. Animal 19. Antecedens 2. Apostoli 18. Appetitus 38. Appropriatio 15, 18. Arca 3. Archidiaconus. Augurium 1. Baptismus 4, 77, 85, 240. Beatitudo 130. Bonitas 91, 119. Charitas 64, 77, 145, 147. Catechismus 5, 6, 7. Caerimonia 3. Cognitio 44, 51, 54. Commutatio 1. Compre- hendere 8. Communicabile 1. Concupiscibilis 8. Confessio 3, 88. Consensus 4. Conservatio 13. Consideratio 1. Constantia 1, 2. Contemplatio 18. Corpus 41. Damnatio 51. Definitio 40. Delictum 1. Dignitas 4. Donum 33. Ecclesia 8, 11. Ens 5. Esse 43, 44, 73. Eucharistia 39, 156, etc. Evangelium 5, 6, 9. Fallere 2. Fides 21, 38, 127, 130, 160. Finis 81. Fortitudo 21. Gratia 27. Haeresis 12. Humilitas 5. Idea 27. Ignorantia. Imprevidentia. Injustitia 6. Innocentia 20, 21. Lex 64. Matrimonium 1, 2. Membrum 11, 12. Mendacium 2. Meritum 7. Minister 2. Officium 2. Parochia- lis. Peccatum 318. Perfectio 13, 58. Physica 2. Poenitentia 25, 118. Posse 4. Potestas 18. Praeceptum 58, 105, 107, 109, 127, 151. Praecipere 2. Praedestinatio 6, 20. Praedicare 1, etc. 15. Praelatio 9. Primitiae 3. Princeps 4, etc. Prius 12. Processio 32. Prophetia 27. Religio 10. Requiri o. Sanguis 12. Scholaris. Usura 168, 244.
- Pertingere. Agens 54. Anima 130, etc. Causa 12. Cogitatio 2. Cognitio 33, 34. Comprehendere 1, etc. Effectus 10. Elementum 18. Eucharistia 92, 96. Fides. Gratia 86. Intellectus 240. Motus 88. Paradisus 4. Pervenire. Ratio 28. Resistere 1. Scientia 18. Sensus 26. Summum 4. Veritas 46. Symbolum 4.
- Pertractare. Theologia 29.
- Pertrahere. Beatus 8. Ira 60.
- Perturbatio est mutatio ordinis et aequalitatis in ratione ex immoderata passione inferiorum potentiarum, quae non fuit in Christo, nec in aliquo sapiente 8, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, 1, 2^m | a. 3, q. 2, 4^m | Blasphemia 11. Homo 37. Ira 49, 56. Pax 10. Timor 35. Tyrannus 9.
- Perunctio. Beatitudo 1, etc. 89, etc. Comedere 4. Finis 96, etc. Gratia 127, 145. Pervenire. Terminus.
- Pervenire. Animal 44. Appetitus 25. Ars 3. Augmentum 23. Bea- titudo 89, etc. Cogitatio 2. Cognitio 33, 34. Confessio 39. Con- templatio 9. Defectus 15. Devenire. Dolor 32. Eucharistia 257. Felicitas 4. Flagellum 2. Fortitudo 59. Fructio 13. Furtum 13. Gratia 127, 146. Jejunium 35. Justus 2. Meritum 102. Natura 23. Peccatum 166. Perfectio 22, 57. Promulgatio 5. Raritas 1. Reli- gio 26. Resurrectio 32. Sapientia 21. Virtus 2. Visio 15.
- Perversus est qui non sequitur quod debet, scilicet voluntatem Dei. Psal. 17, me^o. * Amor 91, 93. Aversio o. Continentia 3.

PHANTASMA

- Fama 3. Fides 160. Haeresis 18, 25, etc. 32. Hypocrisis 5. Infi- delis 6. Intellectus 88. Iudicium 23. Mundus 3. Sacramentum 73. Sodomia 2. Somnium 1. Stultiloquium. Subvertere. Usura 189. Vinculum 2.
- Pervicax, est idem quod pertinax, qui in suo proposito ad vi- ctoriam perseverat 2-2, q. 138, 2, c. * Pertinacia o.
- Pes dexter est fortior ad motum quam sinister; sed ad fixationem, est e converso. Et humerus dexter est fortior sinistro ad mo- tum; sed ad portandum, est e converso. Cae. 2, lect. 2, fi. * Baculus 1. Conditionalis 2. Costa 4. Elephas 5. Herodius 2. Jacob 7. Lotio. Pedites. Porphyrio. Sacramentum 124. Sandalia. Scandalum 2. Unctio 26. Virginitas 34.
- 1 PESSIMUM non oportet quod opponatur optimo 1-2, q. 39, 4, 1^m | q. 84, 4, 1^m | 2-2, q. 118, 7, 1^m | q. 162, 6, 2^m | 7, 3^m | 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 3, 4^m | Ma. q. 8, 1, 2^m | 3^m | q. 13, 3, 1^m. * Aposta- sia 4. Bigamia 8. Ingratitudo 10. Peccatum 257.
- 2 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 73, 4, o. | 2-2, q. 34, 2, b. | Ma. q. 2, 10, o. * Potestas 14. Tyrannus 1. Verecundia 15.
- Petitio populi Dei tria continet: scilicet quia ponitur idoneitas petentium, postulatur pacis beneficium, et allegatur pacis me- ritum. Isa. 26, prin^o. * Abraham 6. Achem 1. Affectio 5. At- tentio 1. Beatitudo 143, etc. Beneficium 20. Cathedra 2. Confes- sio 70, 73. Debitum 15, etc. Decimae 17, 19, 20, 22. Eucharistia 201, 217. Excommunicatio 11. Exordium 3. Fornicatio 10, 15. Gedeon 2. Insiuatio 1. Missa 5. Oratio o. Postulatio. Purgato- rium 10. Religio 106. Restitutio 6. Signum 14. Tentare 10. Thomas 4. Usura 105, 165, 167, 313. Uxor 22. Votum 57, 63. Za- charias 2.
- Petitorium. Accusatio 24.
- Petra in deserto, fuit aliquid materiale, significans [Christum 1^a q. 102, 1, 4^m. * Ibices. Lapis. Maria 70.
- 1 PETRUS a petra quae est Christus appellatus est, et in hoc nomi- ne Dominus secundum Hilarium, et Augustinum. Petri poten- tiam insinuat.
- PETRUS volens impedire passionem Christi, non peccavit, quia passio Christi poterat et placere laudabiliter, et displicere, se- cundum diversa. Et tunc scandalum ibi sumitur large, pro quo- libet impedimento alicui praestito, in via aliqua, quam prose- qui intendit 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m. * Amor 68. Apostoli o. Centurio. Clavis 10. Confirmatio 40. Cornelius 2.
- 2 Petrus credidit quod praenuntiatio Christi de negatione sua, esset comminatio tantum 2, d. 4, 2, 1^m. * Correctio 10, 15.
- 3 Petrus negando Christum, peccavit mortaliter 2-2, q. 24, 12, 2^m | Virt. q. 2, 6, 2^m | Quol. 9, 14, o. | Psal. 36, me^o.
- 4 Petrus quasi in continuo dolore erat, propter absentiam Christi, et quoties ejus recordabatur totus resolvebatur in lacrymis, ita quod genae ejus videbantur adustae. Mat. 9, me^o | Jo. 13, lect. 2, fi. * Ecclesia 13. Eucharistia 76. Haeresis 105. Joan- nes 9. Justitia 87. Magdalena 4.
- 5 Petrus, primus inter apostolos, praedicavit Romae, et cum ma- gno fructu. Non autem simpliciter, sed Barnabas prius. Rom. prol. fi. | e^o 15, lect. 3, prin^o. * Paulus 16, 17, 18. Raptus 11. Transfiguratio 2. Vita 59.
- 6 Petrus post mortem Christi, vixit annis fere triginta septem. Jo. 21, lect. 4, prin^o. Christus 10.
- 7 Immo vixit post mortem Christi, annis quadraginta. Gal. 2, lect. 1, prin^o.
- Phanos. Prophetia 9.
- 1 PHANTASIA duplex: scilicet determinata, scilicet eadem cum imaginativa habens organum determinatum, et indeterminata existens in qualibet parte animalis, etiam decisa. Sed Avicenna posuit quintam potentiam, scilicet phantasiam mediam inter aestimativam et imaginativam, quae componit et dividit spe- cies imaginatas 1^a q. 78, 4, c. fi. | Meta. lect. 1, me^o | Anima. 2, lect. 4, prin^o | lect. 6, me^o | Lib^o 3, lect. 5, me^o | Lect. 16, prin^o. * Apis 2. Daemon 36, 54, 66, 110. Deus 184. Diana. Fal- sitas 2, 10. Forma 172.
- 2 Phantasia est thesaurus formarum per sensum acceptarum, com- ponens et dividens eas. Et est idem quod imaginativa 1^a q. 78, 4, c. | q. 84, 6, 2^m. * Haeresis 8. Purgatio 2. Ratio 25. Sen- sus 9. Timor 26.
- 3 Phantasia et memoria, sunt passionibus primi sensitivi, non qui- dem tamquam proprii organi: sed quia oriuntur ab anima me- diante primo sensitivo 1^a q. 78, 4, 3^m.
- 4 Laeso organo phantasiae impeditur intellectus in sua operatione. Anima. 3, lect. 7, me^o | Lect. 13, fi.
- 5 Omnis defectus in anima est ex phantasia, vel ex passionibus concupiscibilis et irascibilis 2, d. 7, q. 2, 1, 1^m | d. 39, q. 1, 5^m.
- 6 Daemon potest immutare phantasiam hominis, et alios sensus corporeos, ut aliter videatur res, quam sit 1^a q. 111, 3, 4, o. | q. 114, 4, 2^m | 2, d. 8, 5, 4^m | 6^m | Po^a q. 6, 5, c. fi. | Ma. q. 16, 9, 2^m | 3^m | 11, o.
- 1 PHANTASMA est similitudo individui in organo corporeo 1^a q. 84, 7, 2^m | q. 95, 1, 3^m. Imaginativa 1. * Abstractio 6, 7, 8, 15. Adam 23, etc.

PHILIPPUS

- 2 Aliquod phantasma per sensum numquam acceptum, potest formari in imaginatione, per operationem vitium interiorum 1^a q. 12, 9, 2^m | q. 85, 2, 3^m | 2-2, q. 172, 2, c. | 2, d. 23, q. 2, 3^m | Verit. q. 8, 5, c. | Quol. 8, 3, c. Angelus 169, 173, 177. Anima 149, 151, 169, 184, etc. Assumere 42. Cogitatio 8. Cognition 43. Comparatio 3. Deus 199. Illuminatio 7. Intellectus 26, 27, 81, 97, 131, etc. 146, 147, 148, 159, 164, 231, 247, 255. Munditia 1. Oratio 20.
 - 3 Intellectus noster abstrahit a phantasmatibus species intelligibiles inquantum considerat naturas in universali, quas tamen intelligit in phantasmatibus, quia nihil potest actu intelligere nisi convertendo se ad phantasmata 1^a q. 85, 1, 4^m | 5, 2^m | q. 86, 1, c. Abstractio 6, etc. Intellectus 26.
 - 4 Phantasma ante respectum speciei, comparatur ad intellectum possibile, ut objectum, sed post, comparatur ut instrumentum, vel fundamentum speciei. Cg. 2, c^o 72.
 - 5 Oppositum videtur dicere 3, d. 31, q. 2, 4, 5^m.
 - 6 Phantasmata non possunt imprimere in intellectum possibile, virtute sua, sed virtute intellectus agentis, convertentis se supra phantasmata, resultat species intelligibilis in intellectu possibili 1^a q. 85, 1, 3^m | Verit. q. 10, 6, c. fi. | 7^m | 8^m.
 - 7 Phantasmata illuminantur ab intellectu agente, quia ex ejus virtute redduntur habilia ut ab eis intentiones intelligibiles abstrahantur. Ib.
 - 8 In potestate nostra est, per virtutem intellectus agentis, formare phantasmata accommodata considerationi quam volumus, nisi forte esset impedimentum ex parte organi cuius est 1^a q. 85, 1, 4^m | Cg. 2, c^o 72. Christus 115, 142. Tempus 35.
- Phantasticum. Angelus 392. Animal 9. Phantasia o. Haeresis 8. Miraculum 55.
- Pharao non poterat facere opus bonum ex genere, et bona intentione, non simpliciter, sed propter obstinationem, ex desertione gratiae Dei 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m. * Deus 427, 428, 430. Judaei 31. Magi 7. Membrum 12. Prophetia 87.
- Pharisaeus, interpretatur divisus. Jo. 3, lect. 1, prin^o. * Baptismus 150. Judaei 22. Praeceptum 8, 139.
- Phase significat quintuplicem transitum: scilicet de mundo, de Aegypto, de morte, de vitiis, et transitum angeli percutientis. Jo. 13, lect. 1, prin^o. Pascha o.
- Pheleas. Possessio 6.
- Phiala. Admixtio.
- Philaemon. Paulus 23.
- 1 PHILIPPUS qui praedicavit Samariae, non fuit unus de duodecim Apostolis, sed unus de septem diaconis 4, d. 2, q. 2, 4, 1^m.
 - 2 Oppositum videtur dicere. Jo. 12, lect. 4, pr in^o. Praedicator 8. Philo. Liber 2.
- Philoponus. Joannes 20.
- 1 PHILOSOPHIA et rhetorica, licent praedicatori, et doctori ecclesiastico, instrumentaliter, non autem principaliter. Opus. 19, c^o 14 | 1^a Cor. lect. 3, prin^o | Col. 2, lect. 1, fi. * Admiratio 4. A-verroes 1. Augustinus 2.
 - 2 Sicut motus vel res mobilis, est subjectum philosophiae naturalis, sic operatio humana ordinata in finem, vel homo voluntarie agens propter finem, est subjectum philosophiae moralis. Ethic. lect. 1, prin^o. * Creatio 5, 6, 7, 35. Doctor 5. Epicycli 2. Metaphysica o. Moralis. Physica 8. Princeps 25. Religio 81. Scientia 16. Socrates 1, 2. Stupor 2. Theologia 20, 21, 37, etc.
 - 3 Philosophia quidam abutuntur ad fidei impugnationem 2-2, q. 167, 1, 3^m | Col. 2, lect. 2, prin^o.
 - 4 PHILOSOPHUS. Duo sunt genera philosophorum: scilicet Jonici, in Graecia, et Italici in magna Graecia, idest in Apulia, et Calabria, quorum princeps fuit Pythagoras, de Samnio Calabriae. Meta. lect. 7, me^o. * Actus 27. Amor 176. Angelus 308. Animus. Appetitus 25. Artificiale 6. Auctoritas 3. Beatitudo 117. Bestialitas 1. Caelum 136, 140, 141. Cognition 22. Comparatio 3. Contemplatio 1, 5, 26, 28. Creatio 5, 6, 7, 35. Deus 193. Distinctio 7, 8. Doctor 5. Ens 13. Felicitas 3, 6. Memoria 8. Motus 39. Mundus 7. Mutabile 4. Organum 1. Origenes 1. Perseverantia 4. Poenitentia 4. Politia 5. Pythagoras 2, 3. Sapientia 2, 31. Scientia 8, 79. Socrates 4. Sodomia 2. Tempus 29. Theologia 11, 39, 44. Usura 5, 20. Virtus 181, 195.
 - 2 Philosophum vel physicum nominamus, qui de rebus philosophatur, sive naturaliter, sive mathematice, sive theologicę. Opus. 73, c^o 1.
- Philothymia est virtus, in concupiscibili, circa honores absolute, innominata latine 1-2, q. 60, 5, c. | 2-2, q. 129, 2, c. Virtus 225.
- Phinees occidendo Zambri, non peccavit, quia occidit inspiratus zelo Dei, vel quia erat filius sacerdotis 2-2, q. 60, 6, 2^m.
- Phlegma habet pro materia dulcia et pingua, ratione humiditatis; cholera vero, amara. Meta. 8, lect. 4, prin^o. * Aqua 16. Incontinentia 15.
- Photinus. Haeresis 88, 93, 94.

PIETAS

- Phrenesis. Tanta potest esse motio spirituum et humorum, quod hujusmodi apparitiones rerum aliter quam sint, etiam vigilantibus per naturalem commotionem humorum fiunt sicut et in phreneticis, et aliis hujusmodi 1^a q. 111, 8, c. fi. Advocatus 9. Baptismus 132. Depositum 3. Eucharistia 210, 211. Phreneticus. Furia. Furiosus. Futurum 3. Matrimonium 105, 106, 107. Unctio 25.
- Phreneticus. Phrenesis. Medicus 11.
- Phrygius. Musica 1.
- Phua. Sennacherib.
- 1 PHYSICA est de his tantum, quae sunt in motu et materia. Trin. 17, c. | 18, o. | Opus. 42, c^o 14, prin^o | Meta. 6, prin^o a. | lect. 1, fi. d. | Phy. lect. 1.
 - 2 Tractare de anima separata, non pertinet ad physicam, sed tantum ad metaphysicam. Meta. 6, lect. 1, fi.
 - 3 Physica tractat de anima, et de aliis formis naturalibus, quia sunt mobiles per accidens, et quia sunt perfectiones mobilium per se. Trin. 18, 6^m | Opus. 42, c^o 14, prin^o | Meta. 6, lect. 1, me^o. * Accidens 120. Actio 97. Angelus 63.
 - 4 Physica tractat de tota terra, ratione quietis, et de ejus partibus, ratione motus. Trin. 18, 6^m. * Astrologia 2.
 - 5 Physica tractat de primo motore, non ut de subjecto, vel parte subjecti, sed ut de termino, ad quem perducit, nec secundum se, sed ut est motor. Trin. 18, 3^m. * Continuum 1. Corpus 1, 2, 11. Demonstratio 8, 15.
 - 6 Ens mobile est subjectum physicae. Opus. 15, c^o 17, fi. | Opus. 42, c^o 14, prin^o | Meta. lect. 2, me^o | lib^o 4, lect. 5, me^o | Lib^o 6, lect. 1, me^o | Lib^o 11, lect. 4, fi. | Lib^o 12, lect. 2, prin^o | Phy. prin^o | Cae. lect. 1, me^o. Aequivoca 6. Definitio 7, 13, 23, 24. Moralis 2.
 - 7 Immo corpus mobile, est subjectum ejus. Verit. q. 14, 8, 16^m | Meta. prol. fi. | Cae. lect. 1, me^o | Poster. lect. 2, me^o | Lect. 25, prin^o | Lect. 41, me^o. Corpus 11. * Finium 2. Genus 20. Idolatria 4. Intellectus 155. Mathematica 5.
 - 8 Immo motus, vel res mobilis, est subjectum ejus. Ethic. lect. 1, prin^o. Philosophia 2, 39. Processio 15. Prudentia 51, 61, 70.
 - 9 Physica, et quaelibet ejus pars, est speculativa. Trinit. 17, 5^m | Meta. 6, lect. 1, me^o | Lib^o 11, lect. 7, me^o.
 - 10 Physica esset prima philosophia, si non essent nisi sensibilia. Meta. 3, lect. 4, fi. | lect. 6, fi. | Lib. 4, lect. 5, me^o | Lib. 6, lect. 1, me^o | Lib. 11, lect. 7, fi. * Forma 94, 95. Impossibilitas 2. Naturale o. Necessitas 11.
 - 11 Physica subalternatur metaphysicae, sicut perspectiva geometriae. Opus. 42, c^o 14, prin^o.
 - 12 Medicina, alchimia, agricultura, et hujusmodi, subalternantur physicae, ratione medii, non autem ratione subjecti. Trin. 17, 5^m. * Scientia 16, 17, 22, 24, 47, 51, 120, 121, 149. Terra 13. Theologia 1, 28.
 - 13 Physica accipit immediata principia sua a metaphysica, non autem medicina, sed a physica. Verit. q. 9, 1, 3^m. Metaphysica 18.
 - 14 In physica judicandum est secundum sensum, in mathematica secundum imaginationem, sed in metaphysica, et in divinis, secundum intellectum, Trin. 22, o. | Meta. 6, lect. 1, prin^o. * Tractare.
 - 15 Immo in physica judicandum est secundum rationem. Discurrere enim a causis in causata, vel e contrario, non est sensus sed solum intellectus. Meta. 6, lect. 1, prin^o.
- Physon. Flumen 2.
- Pictura. Animal 7, 8. Imago 41, 42, 43. Scutum. Umbra 3.
- 1 PIETAS a vulgo sumitur pro actibus misericordiae, quia Deus testatur, hos actus sibi fieri. Et ex hoc Deus dicitur pius 2-2, q. 101, 1, 2^m | 3, d. 34, q. 3, a. 2, q. 1, 2^m | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 3, 1^m | Trin. 10, c. | 1^a Tim. 4, lect. 2, me^o.
 - 2 Pietas est specialis virtus 2-2, q. 101, 3, o. * Baptismus 208. Canonizatio. Catena.
 - 3 Pietas principaliter est ad parentes et ad patriam, in quibus includuntur omnes consanguinei, cives, et amici patriae 2-2, q. 80, 1, c. | q. 101, 1, o. | 2, 3^m | 3, c. | q. 102, 1, 3, c. | q. 121, 1, 80, 1, c. | q. 101, 1, o. | 2, 3^m | 3, c. | q. 102, 1, 3^m | q. 106, 1, c. | q. 222, 5, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 1, c. | 2^m | 1^a Tim. 4, lect. 2, me^o. | Titum lect. 1, me^o. Justitia 56. * Clementia 1, 10. Cultus 4. Dulia 2. Falsitas 24.
 - 4 Religio exhibet cultum Deo, pietas autem parentibus et patriae, quia eis homo maxime debitor est, post Deum 1-2, q. 60, 3, c. | 2-2, q. 101, 1, c. | 3, 1^m | 2^m | q. 102, 1, 3^m | q. 106, 1, c. | q. 222, 5, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 1, c. | 2^m | Cg. 3, c^o 128 | 1^a Tim. 4, lect. 2, me^o | Titum lect. 1, me^o. Religio 4, 5. * Haeresis 157. Latria 2.
 - 5 Pietas debetur Deo, quia cultus parentum includitur in cultu Dei, sicut minus in majori 2-2, q. 101, 1, 1^m | 3, 2^m | q. 102, 1, 1^m | q. 103, 3, 1^m | q. 106, 1, c. | 1^m | Titum lect. 1, me^o | c^o 2, lect. 3, me^o. * Lex 132. Obedientia 19.
 - 6 Opera pietatis non debent praetermitti propter religionem, nisi impediant eam, quia jam non essent opera pietatis 2-2, q. 101,

PIGNUS

- 4, o. * Observantia 1, 3. Politia 7. Praeceptum 51. Religio 4, 8, 9. Roma 3. Sanctitas 8.
- 7 Immo tractare negotia saecularia pie, idest in auxilium indigentium et miserorum, est religiosum 2-2, q. 18, 3, 2^m | q. 187, 2, o. | q. 188, 2, 2^m | Opus. 19, c. 11 | Rom. 16, lect. 1, prin. | 2^a Tim. 2, lect. 1, me. * Statutum 1.
- 8 Donum pietatis est habitualis dispositio animae, qua prompte mobilis est a Spiritu sancto, ad habendum filialem affectum ad Deum, ut ad patrem 2-2, q. 121, 1, c. * Beatitudo 144, etc. 156, etc. 169, 170. Clementia 1. Confessor 2.
- 9 Pietas ut donum, consistit in quadam benevolentia supra modum humanum ad omnes: sed pro latría, consistit in quadam devotione ad Deum 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 1, 4^m. * Donum 23. Eleemosyna 5.
- 10 Pietas operans modo humano, est virtus; sed operans modo divino, est donum 3, d. 34, q. 3, a. 2, q. 1, o.
- 11 Pietas ut virtus, idest latría, colit Deum ratione debiti, donum vero ratione dignitatis Dei 3, d. 34, q. 3, a. 2, q. 1, 1^m.
- 12 Pietatis donum, colit patrem Deum, sed ut virtus, colit patrem carnalem 2-2, q. 121, 1, o.
- 13 Donum pietatis colit Deum, et consequenter quae Dei sunt: scilicet sanctos, sacram Scripturam, et pauperes 2-2, q. 121, 1, 3^m.
- 14 Pietatis donum subvenit proximis, ratione Dei ut quia filii Dei, vel ad imaginem ejus: misericordia vero, ratione alicujus humani 3, d. 34, q. 3, a. 2, q. 1, 2^m. * Gratosus. Indigentia 6. Sapientia 42.
- 15 Donum quo aliquis, propter reverentiam Dei, operatur bonum ad omnes, perficiens vim appetitivam, in his quae ad alterum sunt, convenienter pietas nominatur 1-2, q. 68, 4, c. fi. | 2^m. Anima 319.
- 16 Donum pietatis, est unus habitus, dirigens in omni communicatione ad alterum, propter unam mensuram 1-2, q. 68, 4, c. fi. | 3, d. 34, q. 1, 2, c. | q. 3, a. 2, q. 3, o.
- 17 Religio est potior virtute pietatis, sed est inferior dono pietatis 2-2, q. 121, 1, 2^m.
- 18 Pietas quae est donum, est supra justitiam, est supra omnes partes ejus 3, d. 34, q. 1, 2, 8^m.
- 19 Pietatis donum communicat bona proximis, quantum Deo est acceptum; sed justitia et partes ejus, quantum debet, vel expedit 3, d. 34, q. 1, 2, c.
- 20 Pietas et timor Dei manifestant fidem et sapientiam 2-2, q. 45, 1, 3^m.
- 21 Actus doni pietatis in patria, est honor Dei, et honor sanctorum adinvicem 2-2, q. 121, 1, 3^m | 3, d. 34, q. 3, a. 2, q. 3, o.
- Piger. Equus 1.
- 1 PIGNUS facit spem habendi rem, et tantum valet. Ma. q. 9, 2, 9^m | 2^a Cor. lect. 5, fi. | c. 5, lect. 2, prin.
- 2 Sed res pleniori jure possidetur, scilicet ut sua, non autem pignus 2^a Cor. 5, lect. 2, prin. * Arrha 1, 2. Usura 17, 67, 98, 99, 106, 178, 195.
- Pigritia. Impedimentum 2. Pusillanimitas 1. Scientia 88. Tenebrae 3.
- Pilatus. Judicium 56. Passio 95.
- Pili. Capilli. Generatio 34, 37. Menstruus 7. Saccus. Sacramentum 124. Terra 8.
- Pilosus. Animalia pilosa sunt, ut vulpes, lupi, et hujusmodi. Vel homines silvestres pilosi et hispidi, qui a quibusdam dicuntur non veri homines, sed figuram hominis habere. Vel pilosi, idest daemones incubi, in tali figura assumentes corpora, et domus desertas, tales frequentantes sunt, qui et ambulant per noctem, et inquietant homines diversis modis. Isa. 13, fi. | c. 34, fi.
- Pingere. Animal 7. Imago 41, etc. Scutum.
- Pingue. Adeps o. Aranea 1. Baptismus 171. Calor 4. Cete. 4, 13. Corpulentia. Devotio 4. Phlegma. Justus 13. Semen 23. Taurus Thus 1. Verbum 70.
- Piscator. Miles 5. Stupor 3. Venatio.
- 1 PISCINA triplex fuit in Jerusalem: scilicet probatica, ad sacrificia, munda pro communitate, et immunda extra civitatem ad lavandum. Isa. 7, prin.
- 2 Prima piscina convenit cum baptismo, quia sanat, et hoc supernaturaliter. Et differt ab eo tripliciter: quia sanat per angelum, semel, et unum. Jo. 5, lect. 1, me.
- 1 PISCIS. Pisces sunt ex aqua, quo ad grossius ejus. Ideo immerguntur. Aves autem, quo ad subtilius. Ideo elevantur in aere 2, d. 15, q. 2, 1, 3^m. * Animal 13, 19, 20. Cete. 8, 10, 11, 12. Dies 21. Jejunium 11. Reptile 1.
- 2 Pisces carent memoria, secundum Basilium, non autem secundum Augustinum. Et communiter sunt animalia imperfectiora terrestribus animalibus 1^a q. 72, 1^m. * Stupor 3. Venatio.
- 3 Quidam piscis parvus, retinet navim. Og. 3, c. 102, 2^m.
- 4 Pisces non offerebantur in templo, quia sunt magis alieni a conversatione hominum, quam alia animalia. Et cito moriuntur, quando sunt extra aquam 1-2, q. 102, 3, 3^m.
- 5 Ut includantur omnia hujusmodi, quae habent aliquod speciale inter pisces, subjungit Scriptura, creavit Deus cete grandia 1^a q. 71, 4^m | 2, d. 15, 2, 1, 3^m.

PLANTAE

- Psittacus. Ebrietas 14.
- Placare. Oratio 47, 49, 100, etc. Reconciliatio. Sacrificium 1, 33.
- Placere hominibus, propter favorem humanum, est peccatum, non autem si hoc fit ad gloriam Dei 2-2, q. 115, 1, 1^m | Opus. 19, c. 19 | Rom. 12, lect. 3, me. | c. 15, lect. 2, me. | 1-2, Cor. 4, lect. 1, me. | c. 10, lect. fi. me. | 1^a Thes. lect. 1, me. | Titum 2, lect. 2, fi. * Affectio 3. Complacentia o. Consensus 3, 7. Dulcedo 2. Gratosus o. Infidelis 8. Laus 17. Maria 39. Martinus. Oratio 36. Pollutio 4, 9. Pulchritudo 4. Verbum 38. Votum 22, 37.
- Placidus. Adulatio 1.
- Placitum. Causa 113. Conceptus. Testamentum 4.
- Plaga. Eucharistia 234, etc. Psalmus 8. Vultus.
- Plagium est furtum hominis. Et punitur in veteri lege, poena mortis 1-2, q. 105, 2, 10^m | 2-2, q. 66, 6, 2^m. Furtum 14.
- Planetivus. Magnanimitas 20.
- Planctus. Flumen 1. Oratio 29. Peccatum 202. Planetivus. Poenitentia 132. Rugitus.
- 1 PLANETAE tardiores sole, scilicet Saturnus, Jupiter, et Mars incipiunt apparere ante ortum solis: Luna vero, tantum in sero, quia est velocior sole: Venus autem et Mercurius, quandoque in mane, quandoque in sero, quia aliquando velocius, aliquando tardius moventur quam sol. Job 38, lect. 2, fi. Astrum. Jupiter. * Artificiale 7.
- 2 In planetis, retrogradatio, statio, et directio, causatur ex diversis motibus diversorum mobilium, sidentur excentrici et epicycli, secundum Ptolomaeum, secundum diversitatem polorum. Po^a q. 6, 6, 9^m | Meta. 12, lect. 9, fi. | lect. 10, prin.
- 3 Candelabrum habens septem lucernas, in septem calamis in australi parte templi, significat septem planetas, illuminantes totum mundum, quorum cursus, est nobis ex australi parte 1-2, q. 102, 4, 6^m. * Caelum 25, 26, 27, 59, 61. Contrarium 32. Lux 18. Scintillare. Stella 5.
- Plantatio infidelis triplex: scilicet avari, luxuriosi, et superbi. Isa. 17, fi. * Arbor 1. Missio 38, 39. Plantae o. Praelatio 23.
- 1 PLANTAE. Productio plantarum tertia die, pertinet ad opus distinctionis non autem ad opus ornatus 1^a q. 69, 2, 1^m | 2, d. 11, 5, 6^m | d. 15, q. 1, 1, 2^m. Vel Dies 22. * Anima 354.
- 2 Plantae, secundum Augustinum, productae sunt die tertia, causaliter tantum, secundum alios autem, productae sunt in actu 1^a q. 69, 2, o. | q. 70, 1, c. fi. | q. 71, c. fi. | q. 72, c. | 1^m | q. 74, 2, c. | q. 102, 1, 5^m | 2, d. 14, 5, 6^m.
- 3 Plantae habent simul potentiam generationis, activam et passivam: sed absolute dicuntur mares vel feminae, a praedominio 1^a q. 92, 1, c. | 3^a q. 32, 4, o. | 3, d. 3, q. 2, 1, c. | d. 8, 1, c. | 1^a Cor. 6, lect. 3, me. | Ephe. 5, lect. fi. me.
- 4 Ad productionem plantarum, sufficiunt virtutes elementorum, sine alio semine 2, d. 15, q. 1, 1, 2^m. * Animal 55, 67. Caelum 131. Conceptio 4. Forma 92. Fructus 9, 13, 18. Generatio 23. Honio 17. Luminare 2. Luna 1. Motus 78. Plantare. Providentia 40. Spina 1. Terra 14.
- 1 PLATO sapientissimus omnium, fertilissime assequutus est doctrinam Socratis. Opus. 20, lib. 4, c. 4.
- 2 Solus Plato, amore veritatis contemplandae, abstinuit ab omni delectatione venerea, pro quo sacrificavit, non quasi reputans hoc peccatum, sed cedens errori civium 2-2, q. 152, 2, 3^m. * Contemplatio 19.
- 3 Plato studiosus veritatis inquisitor, ubique terrarum philosophos quaesivit, ut eorum dogmata sciret: unde venit Tarentum in Italiam, audire Architam, discipulum Pythagorae. Meta. lect. 10, prin.
- 4 Plato vidit librum Genesis, et exposuit aliquid ejus 1^a q. 66, 1, 5^m | q. 74, 3, 4^m | 1, d. 3, q. 1, 4, 1^m | Po^a q. 4, 1, 2^m.
- 5 Plato posuit ideam separatam entis, et unius, et boni, summum Deum 1^a q. 6, 4, c.
- 6 Plato dixit, ideas non esse a Deo 2, d. 1, q. 1, 1, c. fi. | L. prin.
- 7 Plato et Anaxagoras dixerunt, Deum non esse causam materiae primae 2, d. 1, q. 1, 1, c. fi. | L. prin.
- 8 Platonici dixerunt, quod Deus creavit angelos, et per ipsos naturas corporeas. Col. lect. 4, me. * Agens 75. Anima 105, 189. Aristoteles 1, 3, etc. Ars 50. Augustinus 1. Bellum. Corpus 30. Delectatio 1, 2. Dionysius 6. Fatum 10. Forma 103. Idea 7, 8, 9, 36, 40, 43, etc. Idolatria 4. Ma. 40. Miles 4, 10. Mundus 30. Socrates 3, 4. Tres. Uxor 2.
- Plaustrum. Cultus. Peccatum 44.
- Plebanus. Cura o. Parochialis o. Religio 104.
- Plebs. Episcopatus 2, etc. Ordo 75. Vultus.
- Plenilunium. Daemon 34. Luna 1. Lux 25. Neomenia.
- Plenitudo. Abstractio 16. Accidens 84. Actio 115. Antichristus 3. Aristoteles 3. Baptismus 198, 230. Beatus 41, 43. Cherubin 1. Christus 52, 72, etc. 93, 97, 118, 132, 139. Conceptio 28, 30. Confirmatio 25, 39, 45, 52. Contingens 10. Corpus 43. Daemon 40. Docere 8. Dolor 39. Episcopus 3, 6, 12. Eructatio 1. Eucharistia 147, 148, 153. Excellentia. Fides 51, 70, 117, 131. Fortitudo 53. Haeresis 93. Indulgentia 12. Judicium 45, 57. Lactitia. Li-

PLURALITAS

- ber 1. Luna 1. Lux 25. Mannus 3. Maria 16, 20, 32, 51. Martyrium 18. Matrimonium 141. Miraculum 2. Missio 6, 35. Poenitentia 117. Pignus 2. Politia 7. Potestas 8, 9. Promissio 8. Quasi.
- Pliades sunt septem stellae, propinquae mutuo, in capite Tauri, quarum una vix videtur. Job 38, lect. 2, fi.
- Plinius. Cete 2.
- Plumbum est gravius ferro, quia habet plus de terrestri: sed est minus durum, quia aqueum ejus est minus congelatum. Phy. 4, lect. 14, fi. * Aurum 2.
- Plurale. Adjectivum 6, 11. Nomen 21, 22. Numerus 20. Persona 37. Praedicari 37, 40.
- 1 PLURALITAS materialis, a nullo agente est intenta ut finis, quia tendit in infinitum quod repugnat fini 1^a q. 47, 3, 2^m | q. 50, 4, 4^m. * Abraham 28. Accidentaliter 3. Actio 82, etc. Addere 14. Aer 5. Alteritas. Amicitia 19, 41, 42.
- 2 Impossibile est, aliquid plurificari, nisi per additionem differentiae, vel receptionem in diversis, vel quod unum recipiatur, et non aliud. Ente 5, me^o. * Aeternitas 17. Angelus 51, etc. 107, 108, 109, 215, 267, etc. 436, 583. Anima 9, 241, 276, 277, 317, 346, 347. Animal 2. Assumere 20, etc. Attributa 8, 16. Baptismus 42, 44, 120, 121. Beatitudo 78, 137. Beatus 38. Bonitas 183, 201, 227. Causa 61, 74, 75, 88. Caelum 62. Coaequale 1. Cognitio 46. Compositio 4. Comprehensor 1. Conceptio 31. Contingens 6. Corpus 68. Creatio 33. 34. Deitas 2. Delectatio 77. Devotio 9. Deus 65, 143, 146, 147, 237, 247, 413, 414. Dialectica 1. Dies 21. Definitio 14. Dispositio 21. Diversitas 5. Divisio 15. Effectus 17, 18. Electio 36. Ens 28 37, 38. Enuntiatio 3. Essentia 6. Eucharistia 4, 152, 182. Exclusio 3. Fides 17. Fieri 19. Finis 52. Forma 48, 54, 55, 56, 68, 76, 146, 147. Fructus 14, 22. Genus 9, 33. Gratia 28, 36, 177. Haeresis 17. Hierarchia 2. Homo 40, 41. Idea 17, 18, 21, 22, 24, 45. In 4, 7. Individuum 11. Indivisibile 1. Indulgentia 23, 25. Infinitum 6. Instrumentum 13. Intellectus 34, 53, etc. 156, etc. 213. Irregularitas 4. Jejunium 40. Laus 21. Linea 5. Magnanimitas 20. Malum 37. Matrimonium 74, 129. Melius 2. Mendacium 7. Missa 15, 21, etc. Mortuus 2. Motus 21, 32, 68. Mundus 7, 24. Natura 89. Naturale 21, 22. Nobilitas 6. Nomen 21, 22, 43, 48, 71, 83. Notio 10. Ordo 82. Pars 10. Particulare. Pax 12. Peccatum 166, 225, 247. Poena 12. Persona 32, etc. Possessio 10. Potentia 57. Praeceptum 124. Praedicari 10, etc. 24, etc. 33, 37. Praelatio 8. Principatus 5, 9. Prudentia 67. Relatio 17, etc. 95, 97. Religio 84, 98, 99, 100. Simplex 2. Usura 185. Uxor 4, etc.
- Pluries. Bibere. Indulgentia 23. Jejunium 40, 45.
- Plurimum. Docere 12. Docilitas 2. Exemplum 2. Lex 127. Unctio 9.
- Plus. Abstractio 11. Amor 28, etc. Campsoria 8, 9. Causa 75, etc. Christus 138, 171. Creatura 30. Decimae 15. Delectatio 77. Daemon 84. Definitio 13. Distantia 7, 8. Doctor 5. Elementum 20. Esse 94. Exemplum 2. Fides 147. Finitum 1. Futurum 3. Genus 33. Haeresis 18. Indulgentia 25. Ira 8, 74. Juramentum 16. Juristae o. Lia. Liberalitas 7. Luxuria 20. Magis o. Maledicere 2. Manichaeus 1. Mendacium 7. Miles 4. Mulier 1. Mutuum 4. Necessitas 33. Non ens 7. Numerus 22, 25. Oppositio 3. Opprobrium 3. Oratio 77, 78. Peccatum 47, 233, 255, 317. Perfectio 85. Plumbum. Potentia 27. Potus. Usura 74, 76, 77, 92, 93, 94, 95, 105, 107, 109, 133, 135, 139, 146, etc. 151, 152, 164, 165, 166, 168, 169, 171, 173, 174, 179, 182, 191, 192, 193, 196, 197, 198, 199, 200, 204, 205, 214, 282.
- 1 PLUVIA causatur effective a sole, sed materialiter ex vapore humido terrae et aquarum. Quol. 3, 30, c. Psalmus 17, me^o 10, primo.
- 2 Aquae pluviae causantur ex vaporibus aqueis, et parum ex vaporibus mistorum, qui ex vi naturae resolvuntur in veras aquas. Ideo in eis potest esse baptismus 3^a q. 66, 4, 5^m. * Cornicula. Daemon 113. Formica. Iris 3. Ros. Vapor 5. Ventus 5.
- 3 Sicut pluvia generatur in aere, sic generantur fontes in terra, per calorem et vaporem inclusos in ea Psal. 17, me^o 10, primo.
- 4 In Aegypto, et terris multum calidis, rarius sunt pluviae, quia siccantur: sed in bieme sunt saepius. Quol. 3, 30, c.
- Podagra. Traductio 4.
- Poder. Episcopus 13.
- 1 POENA duplex: scilicet poena sensus, idest afflictiva, et poena damni, idest carentia divinae visionis 1-2, q. 87, 4, c. fi. | 2-2, q. 79, 4, 4^m | 3^a q. 46, 6, 3^m | q. 52, 2, 2^m | d. 34, 2, c. | 3, d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 4, d. 15, L. primo | d. 21, q. 1, a. 1, q. 3, o. | Cg. 3, c^o 145 | Lib. 4, c^o 90, 3^m | 4^m. Ma. q. 5, 2, c. fi. | 2^a Thes. lect. 2, me^o. * Beatus 49, 50, 51.
- 2 Poena sensus debetur culpae, ratione inordinatae conversionis, sed poena damni, ratione aversionis 1-2, q. 87, 4, o. | 2-2, q. 79, 4, 4^m | 4, d. 15, L. primo | d. 44, q. 3, a. 2, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 90, 3^m. Aversio 19. * Clavis 1, 20. Communicatio 4. Confessio 58.
- 3 Poena damni duplex: scilicet carentia divinae visionis, et privatio societatis sanctorum 2^a Thes. lect. 2, me^o.
- 4 Omnis poena est a Deo, vel agente, ut poena sensus, vel non

POENA

- agente, sed permittente, ut poena damni 2, d. 36, 3, 1^m | d. 37, q. 1, 1, c. fi.
- 5 Poena duplex: scilicet poena emendatoria, seu purgatoria, et poena ultimae damnationis, seu exterminans. Anima. 21, 20^m.
- 6 Poena duplex: scilicet poena assumpta, et poena inflictata. Et utraque affligit cor, et cogit corpus. Psal. 21, fi.
- 7 Poena peccati duplex: scilicet per inflictionem contrarii, et per subtractionem boni convenientis. Prima est a Deo agente, secunda vero, a Deo non agente 2-2, q. 19, 1, 3^m | 2, d. 32, q. 2, 1, c. | 2, 2^m | d. 36, 3, 1^m | d. 37, q. 3, 1, o. | Ma. q. 1, 1, 1^m. * Congregatio 1. Corripere. Crimen. Culpa 5, 7. Excaecatio 4, 6. Indulgentia 8. Judex o. Judicium 36.
- 8 Poena peccati duplex: scilicet poena concomitans, idest remorsus conscientiae, et poena inflictata 2, d. 5, q. 2, 2, 1^m | d. 27, 5, c. 3, d. 31, q. 1, 5, 2^m.
- 9 Poena peccati duplex: scilicet quae infligitur, ut flagella, et poena consequens. Contra secundam, datur sacramentum, non autem contra primam 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 3, o. * Mancus. Meritum 98. Ordo 45.
- 10 Poena peccati duplex: scilicet poena taxata, et poena consequens. Prima commensuratur culpae, non autem secunda 2-2, q. 164, 1, 4^m | Ma. q. 5, 4, c. | 3^m | 4^m.
- 11 Poena consequens peccatum duplex: scilicet per se, et per accidens 1-2, q. 73, 8, o. | 2, d. 33, q. 1, 2, c.
- 12 Unius peccati, est tantum una poena adaequata, et plures partiales multipliciter 2-2, q. 39, 4, 3^m | q. 99, 4, 2^m | d. 15, L. primo.
- 13 Omnis poena est medicina ad reparandam virtutem, sed non semper respectu peccantis 1 2, q. 87, 2, 1^m | 3, 2^m | 2-2, q. 39, 2, 1^m | 4, 3^m | q. 66, 6, 2^m | q. 68, 1, c. | q. 108, 3, 2^m | 4, c. | 2, d. 36, 3, 3^m | d. 42, q. 1, 2, c. | 3, d. 19, a. 3, q. 2, c. fi. | 4, d. 46, q. 1, 3, 3^m | Cg. 3, c^o 144 | Ma. q. 2, 10, 4^m | Opus. 3, c^o 122 | 173. * Carentia. Caecitas 1. Communicatio 3. Concupiscibilis 7.
- 14 Omnis poena est corruptio ab aliquo agente, et passio grammaticae 2, d. 35, 1, 1^m | 5^m | 6^m. * Ecclesiasticus 3. Gratia 52. Ignorantia 7, 16. Incarcerare. Infidelitas 1. Laqueus. Lex 21, 26, 29, 108. Malum 39.
- 15 Omnis poena est corruptio agentis, et omnis culpa est corruptio actionis 1^a q. 48, 5, 6, o. | 1-2, q. 21, 1, 3^m | Ma. q. 1, 4, c. | 6^m | 8^m | 5, c. | q. 3, 7, c. * Matrimonium 70. Natura 41. Nocere 1, 3, 4. Peccatum 104, 293.
- 16 Idem contingit esse culpam et poenam, sed non secundum eandem rationem 2, d. 36, 3, c. | Ma. q. 1, 4, 1^m | 2^m | 3^m | q. 10, 1, 9^m | Rom. lect. 7, fi. * Praeceptum 5. Reatus o. Uti 16, 19. Vocatio 4. Voluntas 53.
- 17 De ratione poenae est, quod sit contraria voluntati 1^a q. 48, 5, c. | q. 64, 3, c. | 1-2, q. 87, 2, 6, c. | 2-2, q. 18, c. | 2, d. 36, 3, c. | d. 41, q. 2, 2, 5^m | 4, prol. me^o | d. 18, q. 2, a. 5, q. 2, c. | d. 21, q. 1, a. 1, q. 4, c. | Cg. 3, c^o 141 | Ma. q. 1, 4, c. | 1^m | 2^m | q. 4, 5, 6^m | Anima. 21, 21^m | Opus. 3, c^o 122.
- 18 De ratione poenae sunt tria: scilicet quod sit contra voluntatem, propter culpam, et passio ab extrinseco 1-2, q. 46, 6, 2^m | Ma. q. 1, 4, o. | Opus. 3, c^o 122.
- 19 Poena repugnat triplici voluntati: scilicet actuali, habituali, et inclinationi naturali. Ma. q. 1, 4, c. | 11^m | q. 6, 3, 5^m. Opus. 3, c^o 123.
- 20 Nulla poena est volita absolute, sed ex conditione dupliciter: scilicet qua acquiritur bonum, ut satisfactio et martyrium, et sine qua non, ut mors naturalis et purgatio 1-2, q. 87, 3, c. | 1, d. 21, q. 1, a. 1, q. 4, o. * Appetitus 29, 30. Beatus 49, 50, 51.
- 21 Poena est bona simpliciter, et mala secundum quid, idest huic 2-2, q. 19, 1, c. | Ma. q. 1, 1, 1^m | 18^m | q. 16, 2, c. primo.
- 22 Poena respectu patientis est mala, sed respectu punientis juste, est bona. Ma. q. 1, 1, 4, 9^m | 5, 12^m. * Blasphemia 18, 19.
- 23 Peccatum non est poena, nisi per accidens. Et hoc dupliciter: scilicet ratione antecedentis, quia deseritur a Deo, et ratione consequentis, quia perditur melius 1-2, q. 87, 2, o. | 2-2, q. 36, 2, 4^m | 1, d. 46, 2, 4^m | 2, d. 36, 3, o. | Ma. q. 1, 4, 1^m | Rom. lect. 7, fi.
- 24 Macula quo ad causam scilicet peccatum dividitur contra poenam, non autem quo ad privationem, quo ad poenam concomitantem, sed bene quo ad poenam inflictam 4, d. 18, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m. * Detrimentum. Duratio 8, 9. Haeresis 48.
- 25 Poena concomitans culpam duplex: scilicet privatio gratiae per peccatum prius, et privatio gratiae sequens, separatio a Deo, inordinatio agentis, et anxietas passionis et laboris. Sed a prima dicitur peccatum esse poena, magis quam a secunda, quia a prima dependet peccatum, sed secunda dependet ab eo. Ma. q. 1, 4, 5^m. * Infirmitas 1. Justitia 6. Juramentum 13. Latro 3. Opprobrium 4.
- 26 Omnis culpa, rationem mali et defectus habet, secundum quod est ab agente. Non autem poena, sed ut est in patiente 2, d. 37, q. 3, 1, c. | 2^m | 2, c.
- 27 Puniri non est culpa, sed fieri reum poena 1-2, q. 87, 1, 2^m | 2, d. 36, 4, c. | Ma. q. 1, 5, c. primo.

- 28 Ratio addendi poenam poenae, est incorrigibilitas populi. Isa. 9, fi. Peccatum 196, 205, 225, 264, 266, 292, 338.
- 29 Poena praesens et futura, in eo qui non corrigitur, unam poenam constituent 4, d. 15, L. prin. * Severitas. Suffragia 5.
- 30 Poena peccato proportionatur secundum acerbitatem in iudicio divino et humano 1-2, q. 87, 3, c. | 4, c. | 3^m. * Trajanus.
- 31 Ratio omnium poenarum veteris legis exponitur 1-2, q. 105, 2, 9^m | 10^m | 11^m | 12^m. * Vetustas.
- 32 Idem oportet esse subiectum poenae et culpae 2, d. 31, q. 1, 1, 4^m. * Accusatio 12, 19, 20, 23, 25, 26. Animal 70.
- 33 Poena est in solis habentibus voluntatem 2, d. 31, q. 1, 1, 4^m | d. 35, 1, c. | Ma. q. 1, 4, c. | Opus. 3, c. 145. * Annihilatio 13.
- 34 Homo non est susceptivus poenae, nisi inquantum est habens voluntatem, quae est primum subiectum poenae et culpae, licet possit puniri in qualibet parte 2, d. 41, q. 2, 2, 5^m | Ma. q. 4, 5, c. * Aversio 13, 14, 19. Baptismus 131.
- 35 Poena non debetur juste nisi propter culpam 1-2, q. 87, 7, o. | 2, d. 30, q. 1, 2, c.
- 36 Omnis poena ut poena infligitur tantum pro culpa propria et praeterita. Sed ut satisfactio, vel ut medicina, infligitur etiam pro culpa aliena 1-2, q. 87, 7, 8, o. | 2-2, q. 108, 4, o. | 3^a q. 14, 1, 3^m | 2, d. 5, q. 2, 2, c. | d. 30, q. 1, 2, o. | d. 35, 1, c. | d. 36, 4, o. | 4, d. 14, L. fi. | d. 15, q. 1, a. 4, q. 2, 3^m | d. 20, a. 2, q. 3, o. | d. 46, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | Cg. 3, c. 141 | Ma. q. 1, 4, c. * Bonitas 53, 216. Capitale 1. Clavis 1, 20. Clementia 4, 6. Communicatio 4.
- 37 Nullus punitur poena animae, nisi pro culpa propria, quia poena animae non est medicina 1-2, q. 87, 8, o. | 2-2, q. 108, 4, c. | 1^m | 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 3, c. | q. 2, a. 2, q. 2, 3^m. * Confessio 7, 26, 27, 62, 81. Congregatio 1.
- 38 Filius punitur poena corporali pro culpa parentum, et servi pro dominis, inquantum sunt aliquid eorum. Non autem poena spiritali, nisi culpa aliorum fiat eis propria, ratione consensus, vel imitationis, vel consultationis, vel dissimulationis 1-2, q. 81, 1, 1^m | 2, 1^m | q. 87, 8, o. | 2-2, q. 108, 4, 1^m | 3^m | q. 164, 1, 4^m | 3^a q. 82, 6, 3^m | 2, d. 30, q. 1, 2, 61 | d. 33, q. 1, 2, o. | 4, d. 46, q. 2, art. 2, q. 2, 3, c. | Ma. q. 4, 1, 19^m | 8, 6^m | 7^m | 8^m | 9^m | 12^m | 15^m | q. 5, 4, c. | Quol. 12, 24, 1^m | Psal. 18, fi. 8, fi. | Isa. 14, meo | Jo. 9, lect. 1, prin. * Contritio 12, 18, 35, etc. Contumelia 2. Crimen. Culpa 5, 7. Daemon 118, etc.
- 39 Poenam semper praecedat peccatum in natura, sed non semper in persona puniti 1-2, q. 87, 7, o. | 4, d. 15, L. meo | d. 46, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Ma. q. 1, 4, c. * Detrimentum. Deus 252, 253, 254, 313, 426. Episcopus 31. Error 2, 3. Faeces. Fides 107. Filiatio 13, 14. Fomes 3, 5. Furtum 14. Generatio 41. Haeresis 25, etc. Imago 40. Incarcerare. Infernus 1, 3. Infirmitas 1, 2. Interdictum. Involuntarium 1. Irregularitas o. Judaei 18, etc. Iudicium 36. Juramentum 13.
- 40 Carentia divinae visionis, est poena consequens personam, non autem naturam, nisi ratione personae 2, d. 32, q. 1, 2, c.
- 41 Habituali dispositioni vel privationi, nunquam debetur poena sensus, sed tantum poena damni. Ma. q. 5, 2, c. fi. * Laqueus. Latro 3. Lex 12, 128. Liberare 2. Limbus 3, 6. Macula 8, 11, 14. Maledicere 3, 5.
- 42 Qui est in peccato, non habet gustum sanum, sed affectum infectum amore sui inordinato. Ideo revocatur a peccato per poenas contrarias suas naturae et suae voluntati, et non dulcedine divinae bonitatis 2-2, q. 108, 3, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 3^m. * Manens. Matrimonium 68, 70, 87, 134. Meritum 36, 63, 64, 91, 98. Mors 1, 3, 4, 10, 14, etc. Naturale 16, 17. Nocere 1, 2, 3, 4. Obedia 38. Omissio 17. Opprobrium 4. Oratio 52. Ordinatio 7. Ordo 93. Passio 100, 110, 112, 113, 126. Peccatum 43, 49, 178, 189, 264, 284, 292, 293, 318, 338. Poenitentia 12, 13, 71, 117, 127. Praeceptum 6, 43, 135. Praedestinatio 22. Praedicare 5. Princeps 11, 29. Raptus 5. Reatus o. Reprobatio 2. Restitutio 7. Sanctificatio 1. Satisfactio 10. Schisma 6, 8. Simonia 21, 29, etc. Sponsa 3. Sterilitas 2. Subiectio 4. Superbia 37. Temporale 3.
- 43 In iudicio humano, nullus debet puniri poena personali, nisi pro culpa sua, sed tantum poena damni, triplici ratione: scilicet vel ex hoc quod aliquis ineptus redditur sine sua culpa, ad aliquod bonum habendum vel consequendum. Vel quia bonum in quo damnificatur, non est proprium bonum, sed commune. Vel quia bonum unius dependet ex bono alterius 2-2, q. 108, 4, 2^m | 2, d. 33, q. 1, 2, 4^m | 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | Ma. q. 4, 8, a. 15. * Christus 175, etc. Tentare 14. Teneri 1. Thomas 4. Timor 14. Tyrannus 8. Tormentum. Unctio 15. Usura 10, 84, etc. 90. Uxor 15. Verecundia 11. Vindicatio 4.
- 44 Inter poenas corporales, potissima est mors, et inter poenas spirituales, debilitas rationis. Cg. 4, c. 52, prin. Animal 70.
- 45 Non omnes poenae sunt aequales, nec praemia sunt aequalia 1-2, q. 73, 2, c. | Cg. 3, c. 58 | 142 | Ma. q. 2, 9, c. prin. | 3^m | Hebr. 6, lect. 3, meo. * Bonitas 53, 216. Circumcisio 9, 48. Crux 6. Damnatio 41, etc. Defectus 16, 20, 21.
- 46 Maxima poena est separari a Deo 1-2, q. 88, 6, c. fi. | 4, d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, 4^m | d. 46, L. prin. | Anima. 21, c. fi. | Psal. 26, fi.
- 47 Maxima poena, est privatio beatitudinis. Secunda, privatio virtutum. Tertia, inordinatio potentiarum animae. Quarta, nocumentum corporis. Quinta, amissio bonorum exteriorum. Cg. 3, c. 141, 2^m | Ma. q. 5, 1, 3^m | Quol. 2, 13, a. 1.
- 48 Maxima poena est, impediri ab Eucharistia 4, d. 9, a. 4, q. 3, c. * Deus 252, 253, 254, 313, 426. Duratio 8, 9.
- 49 Oppositum videtur dicere 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 1, 1^m | 2^m.
- 50 Gravitas poenae duplex: scilicet ex parte boni privati, et ex parte puniti, cui illud bonum est magis proprium. Ma. q. 5, 1, 3^m.
- 51 Gravior poena imponitur quadrupliciter: scilicet propter gravius peccatum, consuetudinem, pronitatem, et nocumentum 1-2, q. 105, 2, 9^m | 2-2, q. 39, 2, 1^m | 4, d. 20, art. 2, q. 1, c. | Ma. q. 2, 10, 4^m. * Eucharistia 279, 280. Excaecatio 3, 6. Excommunicatio 22. Idolatria 8.
- 52 Ordo et differentia poenarum, est secundum ordinem et differentiam bonorum 4, d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, 4^m | Cg. 3, c. 141, 1^m. * Infernus 1, 2, 3.
- 53 Poena differt tripliciter a culpa: scilicet primo, quia culpa est malum ipsius actionis, poena autem est malum agentis. Secundo per hoc quod est secundum voluntatem et contra voluntatem esse. Tertio per hoc quod culpa est in agendo, poena vero in patiando. Ma. q. 1, 4, c. fi. | 1^m | 2^m | 5, c. Opus. 3, c. 175. Injustitia 6. Lapidatio. Limbus 3. Maledicere 1, 3. Malum 39, 40, 47, 56, 57.
- 54 In foro Dei, semper redditur poena secundum quantitatem culpae, non autem semper in foro humano 4, d. 20, a. 2, q. 1, c. | Ma. q. 2, 10, 4^m | Quol. 1, 13, fi. Misericordia 14. Mors 15. Ordo 16, 45. Praeceptum 43. Sacrilegium 8. Schisma 5, 8.
- 55 Lex vetus, poena mortis punit peccata contra Deum, homicidium, irreverentiam ad parentes, adulterium, incestum, et furtum hominum. Aliarum autem rerum, poena damni 1-2, q. 105, 2, 10^m | 2-2, q. 66, 6, 2^m. * Supplicium. Suspendio 2. Timor 54.
- 56 Poenam talionis in percussuris, mutilationibus, et falso testimonio, lex vetus infligit, in aliis vero flagella, vel ignominiam 1-2, q. 105, 2, 10^m | 2-2, q. 66, 6, 2^m.
- 57 Poena sensus taxata, debetur tantum conversioni actuali, non autem concomitans. Ma. q. 5, 4, 4^m.
- 58 Poena ordinat culpam dupliciter: scilicet satisfaciendo, et ut medicina sanans, vel resecans 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | Opus. 3, c. 122 | 173.
- 59 Poena septem dierum in veteri lege, non expiabat poenam pro peccato, sed irregularitatem, sicut alia sacrificia 4, d. 20, a. 2, q. 1, 2^m.
- 60 Poena post remissionem culpae, imponitur duplici de causa: scilicet ad solvendum debitum, et ad remedium. Quo ad primum debet imponi secundum quantitatem culpae. Sed quo ad secundum, pro minori culpa imponitur major poena, triplici ratione: scilicet difficultatis, periculi, et multitudinis 1-2, q. 105, 2, 9^m | 4, d. 20, a. 2, q. 1, o. | Quol. 1, 18, fi. Baptismus 180, 208, 212, 230, 232. Caecitas 1.
- 61 Post absolutionem, oportet pro quolibet peccato, aliquam poenam satisfactoriam remanere, ut medicinam contra peccatum 4, d. 18, q. 1, a. 3, q. 2, 3^m.
- 62 Ex vi elavium, aliquid de poenis singulorum, proportionaliter dimittitur 4, d. 18, q. 1, a. 3, q. 2, 3^m.
- 63 Christi lex auctoritate poterat totam poenam vel partem dimittere, sicut volebat, non autem alii 2-2, q. 83, 4, 2^m | 4, d. 18, q. 1, a. 3, q. 4, 3^m | d. 20, a. 3, q. 1, 6, 1. * Clementia 4, 6. Confessio 59. Corripere. Deus 252, 253, 254. Dolor 43. Error 6. Fides 101. Gratia 162, 165. Idolatria 8. Infirmitas 1. Lex 21, 19. Liberare o. Macula 14. Meritum 36.
- 64 Deus tardat poenas pro peccatis, duplici ratione: scilicet ut praedestinati convertantur, et ut judicia ejus appareant iusta. Psal. 7, fi.
- 65 Deus et ecclesia, puniunt peccatores dupliciter: scilicet flagellando, et auxilia subtrahendo, ut per humilitatem redeant ad Deum 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 2, c. * Nocere 1. Origenes 71. Peccatum 140, 190, 195, 196, 205, 264, 293, 318. Poenitentia 71. Princeps 11. Prohibitio 2. Sanitas 7. Satisfactio 37. Servile. Servitus 17, 18. Temporale 3.
- 66 Post hanc vitam, nullus habebit poenam corporalem, nec spiritalem, nisi pro culpa sua 2-2, q. 108, 4, c. | 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 3, c. | Ma. q. 5, 4, 5^m.
- 67 Si imponitur hic minor poena, quam sit debitum peccati, restat poena in purgatorio. Si autem major, tenetur eam hic complere, sed non ibi. Si vero aequalis, nulla poena restat ibi 4, d. 20, a. 2, q. 2, o. | Quol. 3, 28, c. * Adventus 9. Angelus 528.
- 68 Poena in purgatorio, semper taxatur secundum quantitatem peccati, quia tantum est ad solvendum debitum 4, d. 20, a. 2, q. 1, c. * Confessio 59.
- 69 Poenitenti in fine vitae, restat aliqua poena, qua punitur post mortem in purgatorio, nisi sit tanta contritio, quod totaliter

POENA

- poenam purget 4, d. 20, a. 1, q. 3, o. | Opus. 3, c. 105 | 106 | 185. Poena 99. * Infirmis 1. Macula 14. Origenes 7.
- 70 Poena purgatoril purgat a reatu poenae, solvendo poenam 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Opus. 3, c. 183 | 184.
- 71 Pro eadem culpa, gravius quis punitur in purgatorio, quam hic, ratione alterius fori, tamen proportionaliter 4, d. 20, a. 1, q. 3, 2^m | d. 21, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m | d. 47, q. 2, a. 3, q. 2, 5^m | Ma. q. 6, 10, 7^m. * Religio 43.
- 72 Minima poena purgatorii, est major quam maxima poena hic 3^a q. 46, 7, 3^m | 4, d. 20, a. 1, q. 3, 2^m | d. 21, q. 1, a. 1, q. 3, o.
- 73 Acerbitas poenae in purgatorio, correspondet quantitati culpae, diuturnitas vero, radicationi culpae 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 3, o. | d. 46, q. 1, 3, c. | 2^m | q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | Ma. q. 7, 10, 2^m. * Satisfactio 14, 15.
- 74 In fine mundi, acerbitas poenae purgatorii, recompensabit diuturnitatem ejus. Et habebunt pauca purganda praeviis purgati tribulationibus. Quol. 2, 14, 4^m.
- 75 Poena purgatorii nominatur tantum ignis, quia principaliter est ad purgandum reliquias peccati 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | d. 50, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m.
- 76 Mortui cum solo peccato originali, non puniuntur poena sensus 3^a q. 1, 4, 2^m | 2, d. 33, q. 2, o. | d. 42, q. 2, 1, o. | 4, d. 4, L. fi. | d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 16, q. 1, a. 2, q. 2, o. | d. 43, a. 1, q. 2, 2^m | Ma. q. 5, 2, 3, o. | 4, 5^m.
- 77 Mortui cum solo peccato originali, nullum defectum habent, in perfectionibus et bonitatibus quae naturam humanam ex principiis suis consequuntur 2, d. 33, q. 2, 1, c. | 4, d. 4, L. fi. | Verit. q. 26, 1, 11^m | Ma. q. 5, 3, c.
- 78 Nec habent aliam poenam, praeter carentiam divinae visionis 2, d. 33, q. 2, 1, c. | 4, d. 4, L. fi. | Verit. q. 26, 1, 11^m | Ma. q. 5, 3, o.
- 79 Poena originalis peccati, non est morte detineri, sed mori, quam solvunt moriendo, decedentes in originali 4, d. 43, a. 1, q. 2, 4^m. * Annihilatio 1, 14. Baptismus 180, 198, 201, 207, 208, 230, 232.
- 80 Si per impossibile, aliquis moreretur in originali, cum veniali, sive mortali, puniretur aeternaliter poena sensus pro veniali, quia aeternitas poenae concomitatur carentiam gratiae, ex qua provenit aeternitas culpae 2, d. 42, q. 1, 5, 7^m | 4, d. 45, q. 1, 3, 6^m | Ma. q. 5, 2, 8^m | q. 7, 10, 8^m. * Beatitudo 125. Fides 107.
- 81 Poena aeterna debetur peccato originali, non ratione gravitatis, sed ratione subjecti privati gratia 1-2, q. 87, 5, 2^m | 2, d. 33, q. 2, 1, 2^m | 3, d. 19, a. 3, q. 1, c. | Ma. q. 5, 1, 10^m.
- 82 Poena duplex debetur peccato originali: scilicet carentia divinae visionis, inquantum inficit personam, ut mors, rebellio, et huiusmodi, inquantum inficit naturam 3^a q. 52, 5, c. | 2, d. 32, q. 1, 2, c. | 3, d. 19, 3, o. | 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m | Ma. q. 5, 1, 4^m.
- 83 Sola carentia divinae visionis, est per se poena peccati originalis, aliae vero consequuntur per accidens 2, d. 33, q. 1, 3, 3^m | Ma. q. 5, o. * Imago 40. Mors 1, etc. Naturale 16, 17. Peccatum 94, 169, 385. Rebellio 1.
- 84 Omnes poenae pro peccato primorum parentum, declarantur 2-2, q. 164, 2, o. | 2, d. 29, 5, o.
- 85 Minor poena debetur peccato originali, quam veniali 3^a q. 1, 4, a. 1 | 2, d. 33, q. 2, 1, 2^m | 4^m | Ma. q. 5, 1, 3^m.
- 86 Peccatum veniale sine gratia, idest cum originali, vel mortali, punitur aeternaliter poena sensus in inferno 1-2, q. 87, 5, 3^m | 2, d. 33, q. 2, 1, 2^m | 4, d. 21, q. 1, a. 2, q. 3, o. | d. 22, q. 1, 1, 5^m | d. 45, q. 1, 3, 6^m | Ma. q. 5, 2, 8^m | q. 7, 1, 24^m | 10, o. | Opus. 3, c. 187.
- 87 Poena sensibilis debetur peccato veniali 4, d. 16, q. 1, art. 2, q. 3, c.
- 88 Poena temporalis debetur peccato veniali, aeterna vero mortali 1-2, q. 72, 5, c. | q. 87, 2, 5, o. | q. 88, 2, 4, c. | q. 109, 7, c. | 3^a q. 86, 4, o. | 2, d. 24, q. 3, 6, c. fi. | d. 42, q. 1, 5, o. | 3, d. 19, 3, o. | 4, d. 46, q. 1, 3, o. | Cg. 3, c. 143 | 144 | Libo 4, c. 85, 1^m | 92, 2^m | 93 | Ma. q. 1, 5, 15^m | 18^m | q. 7, 1, c. | Opus. 3, c. 185 | 188 | Rom. 2, lect. 2, primo.
- 89 Poena inferni non affligeret non habentem reatum poenae, etiam si esset ibi, quia non agit nisi ut instrumentum divinae justitiae 3, d. 22, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m | Ma. q. 5, 2, 5^m. * Angelus 528. Anima 141. Appetitus 30. Aversio 19.
- 90 Poena inferni duplex: scilicet ignis, et frigoris, correspondet duplici radici peccati: scilicet amoris, et timori 4, d. 15, L. primo.
- 91 Poena inferni quo ad aliquid augetur et minuitur, usque ad diem iudicii 4, d. 22, q. 1, 1, 5^m.
- 92 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 13, 4, 2^m | 4, d. 21, q. 1, a. 2, q. 3, c. | 2^m | d. 50, q. 2, a. 1, q. 6, o. | L. primo. * Baptismus 180, 198, 201, 207, 208, 230, 232. Bonitas 216. Confessio 38, 81. Eucharistia 279. Fides 107.
- 93 Poena inferni, est ad affligendum: ideo nominatur nominibus quae hic nos affligere consueverunt 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | d. 50, q. 2, a. 3, q. 1, o. * Indulgentia 8, 26. Lex 180. Macula 14. Martyrium 12, 15.

POENA

- 94 Peccato veniali non debetur poena simpliciter, sed purgatio corporis, scilicet mors, et incineratio; et purgatio animae scilicet ignis purgans 4, d. 13, a. 1, q. 1, 3^m.
- 95 Omnis poena, praeceligena est non solum peccato mortali, sed etiam peccato veniali. Tamen nullus tentet se, nec alium, in speciali de hoc, propter periculum, quia descendere in talibus ad singula, est inducere hominem in tentationem, et praebere occasionem peccandi 2-2, q. 110, 3, 4^m | 4, d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, 4^m | d. 18, q. 2, a. 4, q. 3, 1^m | d. 29, 2, 2^m | Quol. 1, 9, o.
- 96 Peccato veniali non debetur poena carentiae divinae visionis simpliciter nec ad tempus, sed per accidens ratione poenae debitae. Quol. 2, 13, 1^m.
- 97 Remissa per poenitentiam culpa mortali, et poena aeterna, quandoque remanet poena temporalis 1-2, q. 87, 6, o. | 3^a q. 86, 4, o. | 2, d. 42, 2, 5^m | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 2, o. | d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m | a. 5, q. 2, c. | q. 3, 2^m | d. 18, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | a. 2, q. 3, o. | a. 3, q. 2, c. | d. 20, art. 1, q. 2, 3^m | q. 3, o. | d. 35, 6, 2^m | Cg. 3, c. 158, 4^m | Libo 4, c. 72 | 91, 5^m | Opus. 3, c. 185 | 186 | Heb. 6, lect. 1, meo.
- 98 Cessante culpa, et macula, et reatu, quo ad Deum, manet poena ecclesiae 4, d. 35, 6, 2^m | d. 37, q. 2, 1, c. fi. Macula 13.
- 99 Absolutio ex vi clavium, delet partem poenae, non autem totam, nisi ex vi magnae contritionis, vel per confessionem saepius iteratam 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m | a. 5, q. 2, c. | 2^m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 2, o. | d. 20, a. 1, q. 2, 3^m | q. 3, o. | Quol. 2, fi. | Quol. 3, 28, c. Confessio 58. * Peccatum 266, 376, 408, 411. Poenitentia 73, 117, 120, 127. Praedestinatio 2. Contritio 33, etc. Mors 1, 3, 4, 10, 15, etc. Nocere 1, etc. Religio 43. Sacerdos 34. Sacrilegium 8. Poena 69.
- Poenale est aliquid, inquantum est contra voluntatem 1^a q. 48, 5, c. | q. 64, 3, c. | 1-2, q. 87, 2, 6, c. | 2-2, q. 18, 3, c. | 2, d. 41, q. 2, 2, 5^m | 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 4, c. | d. 46, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Cg. 3, c. 141 | Ma. q. 1, 4, c. | q. 5, 3, 3^m. * Humilitas 9. Infernus 2. Involuntarium 1. Jejunium 11, 19, 22. Poena o. Poenaltas. Puer 9. Satisfactio 14, 20. Turpitudine 1.
- Poenaltas. Christus 175. Circumcisio 36. Difficile 6. Justitia 71. Misericordia o. Passio 129. Peccatum 331. Satisfactio 14.
- 1 POENITENTIA ut est dolor voluntatis, cum electione recta, est virtus, vel actus ejus; non autem ut passio 3^a q. 85, 1, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 2, o. | q. 6, 2^m | a. 3, q. 1, c. | 2^m | q. 2, 4, o. * Baptismus 225, 249. Confessio 1.
- 2 Poenitentia est virtus specialis, quia habet materiam generalem, sub ratione speciali: scilicet omnia peccata, ut emendabilia per actum hominis 3^a q. 85, 2, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 2, 3, 4, o.
- 3 Poenitentia est virtus moralis, et non theologica, quia objectum ejus est peccatum, non autem Deus, sed est finis ejus 3^a q. 85, 3, 1^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 4, o. | d. 17, q. 2, a. 3, q. 4, c. | a. 3, q. 2, b. * Fundamentum 3. Lamentum 3. Matrimonium 99. Ninivitas.
- 4 Philosophi nihil tractaverunt de poenitentia, quia consideraverunt virtutes secundum quod ordinant hominem ad bonum humanum, non autem ut ordinant homines ad Deum 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m. * Peccatum 159, 202, 273, 408. Planetus. Sanitas 7, 8. Tabula 1.
- 5 Poenitentia est quodammodo species vindicativae justitiae, quia poenitentia est tantum sui ad Deum, vindicativa vero justitia est et sui et alterius ad alterum 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 2, c. * Tonsura. Vestis 6. Virtus 77.
- 6 Poenitentia est species justitiae commutativae, licet contineat aliquid de qualibet virtute 3^a q. 85, 3, o. | 4, c.
- 7 Immo poenitentia non est species seu pars subjectiva justitiae sed pars ejus potentialis 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 4, 4^m | q. 5, o. | a. 3, q. 3, c. | d. 17, q. 2, a. 2, q. 4, c. | a. 3, q. 2, b.
- 8 Poenitentia, et vindicativa, continentur sub justitia commutativa 3^a q. 85, 3, 3^m.
- 9 Definitio quintuplex virtutis poenitentiae 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 6, o.
- 10 Poenitentia secundum quod est virtus, importat detestationem peccati, cum proposito abolendi illud, secundum conditionem status peccantis 3^a q. 85, 2, 1^m | 3, c. | 4, d. 16, q. 1, a. 2, q. 1, o.
- 11 Poenitentia dicitur gratia, non quidem essentialiter, sed quia convenient in effectu, quia utraque justificat, et gratum Deo reddit 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | q. 2, 4, c.
- 12 Poenitentia, et justitia vindicativa, constituunt medium in offensis, in puniendo aliquas, et aliquas non, sed omni offensae proportionando poenam 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 4, 4^m.
- 13 Poenitentia ponit medium, inquantum infert debitam poenam pro qualibet culpa, secundum acceptionem Dei 3^a q. 85, 3, 2^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 4, 4^m.
- 14 Poenitentia duplex: scilicet interior, idest contritio, et exterior idest satisfactio. Rom. 11, lect. 4, fi. Contritio 3.
- 15 Poenitentia secundum quod homo se habet ut recipiens gratiam, est sacramentum. Sed ut habitus infusus, ordinatus ad actum rectum, est virtus 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 2, c. | 1^m | d. 16, q. 1, a. 2, q. 1, c.

- 46 Poenitentiam ordine naturae simpliciter praecedunt virtutes theologicae 3^a q. 85, 6, o.
- 47 Immo poenitentia est prior charitate 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 2, o.
- 48 Poenitentia est dolor de peccato praeterito, sed verecundia est timor de turpi futuro 3^a q. 85, 1, 2^m | 4, d. 14, q. 1, art. 1, q. 2, 5^m | q. 5, 4^m | d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, 4^m | a. 4, q. 1, 1^m. * Baptismus 8, etc. 248. Debitum 12. Eucharistia 31, 46, 162, 193.
- 49 Poenitentia suffert difficilia, voluntarie assumpta; patientia vero, ab alio illata 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 5, 5^m. * Fornicatio 12.
- 20 Afflictio poenitentiae, non est proprie martyrium, quae excedit ipsum diuturnitate, sed exceditur ab ipso intensione 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 5^m.
- 21 Poenitentia est in reo, secundum voluntatem ejus pro offensa Dei; sed justitia vindicativa est in iudice, contra voluntatem rei, et pro offensa in communi 3^a q. 85, 3, o. | q. 90, 2, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 6, c. | d. 16, q. 1, a. 1, q. 2, c. * Fundamentum 3. Impoenitentia.
- 22 Poenitentia, secundum quod est actus virtutis, requiritur ante baptismum, quae fit prior baptismo, tempore vel natura, non autem ut sacramentum 3^a q. 84, 6, 2^m | q. 90, 4, 1^m | 4, d. 16, q. 1, a. 2, q. 1, o.
- 23 Poenitentia reddit debitum Deo, ratione subtracti; latraria vero, ratione accepti 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 5, c. | d. 15, q. 1, 2, c.
- 24 Poenitentia est posterior natura et tempore, fide, spe, et timore servili; sed est prior charitate, et ceteris virtutibus 3^a q. 85, 6, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 2, o.
- 25 Dissensus dicit renitentiam ad peccatum futurum. Ideo non oportet quod pertineat ad poenitentiam, quia poenitentia dicit displicentiam peccati praeteriti, cum proposito emendationis in futurum 4, d. 14, L. meo | d. 16, q. 1, a. 2, q. 4, 2^m.
- 26 Poenitentia utitur temperantia, ad finem suum 3^a q. 85, 3, 4^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 5, 3^m. * Ingratitudo 11.
- 27 Poenitentia imperat actum latrariae, fortitudo actum temperantiae 4, d. 15, q. 4, a. 7, q. 1, 2^m. * Matrimonium 64. Ninivitarum.
- 28 Detestatio vel displicentia peccati absolute, est actus cujuslibet virtutis: sed ut expiabile per eam, quo ad culpam et reatum, est actus poenitentiae virtutis 3^a q. 85, 2, 1^m | 3, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 3, c. | 3^m | a. 3, q. 4, c. | d. 16, q. 1, a. 2, q. 1, o. * Peccatum 173.
- 29 Poenitentia est optima res in genere declinationis a malo, non autem simpliciter 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 6, 6^m.
- 30 Primus actus poenitentiae scilicet contritio, se habet ut ultima dispositio ad gratiam consequendam: alii vero actus poenitentiae, procedunt jam ex gratia et virtutibus 3^a q. 89, 1, 2^m | 2, c. * Religio 19, 50, 107, 108. Virtus 77.
- 31 Omnis effectus absolutionis poenitentiae, impeditur per indispositionem voluntatis, non autem in sacramentis imprimentibus characterem 4, d. 22, q. 2, a. 2, q. 3, c.
- 32 Poenitere, est dolor interior: sed poenitentiam agere, est hoc exterius demonstrare 4, d. 22, q. 2, a. 3, q. 3, 2^m | Matth. 3, prin^o.
- 33 Poenitentia et gaudium circa idem scilicet de peccatis, contrariantur, non autem gaudium de poenitentia, vel de venia sperata 3^a q. 84, 9, 2^m | 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 2, o. | d. 17, q. 2, a. 1, q. 5^m.
- 34 Poenitentia non est subjective in Deo, nisi metaphorice. Cg. 1, c. 89, 9^m | 91, fi. | Lib^o 2, c. 25 | Lib^o 3, c. 96, fi. | Rom. 11, lect. 4, meo. Subjective. * Abraham 28. Amor. 32, 33, 34. Angelus 521. Antiochus. Bonitas 211. Cain. Cilicium. Confessio 28.
- 35 Poenitentia non fuit in Christo, actu nec potentia, sicut nec materia ejus scilicet peccatum 3^a q. 84, 7, 4^m | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m | d. 22, q. 2, a. 3, q. 3, 3^m. * Damnatio 27. Debitum 7. Donum 41. Episcopus 28, 31.
- 36 Poenitentia est in beatis, secundum habitum, et secundum actum agendi gratias, non autem dolor sicut nunc in nobis 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 3, o. | q. 1, 4^m.
- 37 Poenitentia ut virtus, est subjective in voluntate; sed ut passio, est in concupiscibili 3^a q. 85, 4, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, o. | q. 4, c.
- 38 Poenitentia est in innocentibus secundum habitum, non autem secundum actum 1^a q. 95, 3, c. | 3, d. 36, 2, 5^m | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 2, o. | d. 17, q. 3, a. 2, q. 2, 2^m. * Eucharistia 46, 162, 193. Gedeon 1. Haeresis 30. Innocentia 12, 18. Ira 74. Jephthe. Ludus 6.
- 39 Poenitens recurrit ad Deum, sicut servus, filius, et uxor, ad dominum, patrem, et virum: ad sacerdotem autem, sicut ad vicarium Dei 3^a q. 85, 2, c. | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 1, c. | d. 16, q. 1, a. 1, q. 2, c. | 1^m. * Machabaei. Matrimonium 43. Misericordia 35.
- 40 Esau non vere poenituit, quia non doluit de peccato, sed de damno 3^a q. 86, 1, 1^m | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | Hebr. 12, lect. 3, fi.
- 41 Nullus potest poenitere, nisi cessante passione, vel remoto habitu, quo malum finem eligebat 2, d. 7, q. 1, 2, c. fi.
- 42 Peccans ex passione, cessante illa, est poenitens; non autem pec-

- cans ex malitia 2, d. 7, q. 1, 2, c. | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m.
- 43 Habens veram poenitentiam, potest eam deserere, tamen poenitentia requirit propositum perseverandi 3^a q. 84, 10, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 1, o. | d. 22, L.
- 44 Vera poenitentia potest amitti per quodlibet peccatum mortale sequens, propter flexibilitatem liberi arbitrii 3, q. 84, 10, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 1, o. | d. 22, L. * Ninivitarum. Poena 69. Salomon 4. Spectacula 1, 2. Votum 32.
- 45 Poenitentia debet esse continua, secundum habitum, non autem secundum actum, quia non potest 3^a q. 84, 9, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 1, o.
- 46 Poenitentia interior debet durare usque in finem vitae, non autem exterior 3^a q. 84, 8, o. | 9, 1^m | 4, d. 17, q. 2, a. 4, q. 1, 2, o. Contritio 8.
- 47 Poenitentia est possibilis in fine vitae, quamdiu durat liberum arbitrium, sed est difficilis et rara 4, d. 14, q. 2, 5, 5^m | d. 20, a. 1, q. 1, o. | Hebr. 12, lect. 3, fi. * Abscondere 4. Confessio 28. Contritio 8. Ludus 6. Spectacula o.
- 48 Exercitia militiae, negotiationis, et publicanorum, possunt haberi a poenitentibus, licet laudabilius evitentur ab eis 2-2, q. 188, 3, 4^m | 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 3, o.
- 49 Militia saecularis interdicatur poenitentibus, sed quae est propter Deum, imponitur eis quandoque 2-2, q. 188, 3, 3^m.
- 50 Poenitentia quo ad habitum, est tantum a Deo, sed dispositive est a nobis, per timorem servilem ut plurimum, licet in aliquibus inchoetur ex amore 3^a q. 85, 5, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 1, o. | q. 2, c. * Impoenitentia. Ingratitudo 11. Praesumptio 12.
- 51 Actus poenitentiae, est a timore servili, ut a primo motivo affectus; a timore filiali vero, ut a principio immediato et proximo 3^a q. 75, 5, c.
- 52 Sex actus per ordinem concurrunt ad causandum in nobis poenitentiae actus: scilicet operatio Dei convertentis cor, motus fidei, spei, charitatis, timoris servilis, et filialis 3^a q. 85, 5, o. Psalmus 7. Religio 50, 60, 61, 90. Satisfactio 15.
- 53 Fides est principium poenitentiae. Ideo quod est poenitentiae etiam fidei attribui potest 4, d. 14, q. 2, 4, 3^m.
- 54 Christus sacramento poenitentiae non est usus ad se, nec ad alios, quia ut sacramentorum Dominus, effectum sacramenti sine sacramentalibus praebebat 3^a q. 84, 5, 3^m | 7, 4^m | 4, d. 22, q. 2, a. 3, q. 3, 3^m | d. 23, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m.
- 55 Poenitentia figurabatur in veteri lege, per diversos ritus expiationum 1-2, q. 102, 5, 3^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 5^m.
- 56 Poenitentia in generali, est a natura, sed cum aliqua determinatione, est a lege veteri: a nova vero, ut sacramentum novae legis 3^a q. 84, 7, o. | q. 86, 6, 4^m | 4, d. 22, q. 2, 3, o. * Bonitas 211. Cilicium. Confessio 30.
- 57 Poenitentia est sacramentum 3^a q. 84, 1, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 1, 2, 4, o. | d. 22, q. 2, a. 3, q. 2, o.
- 58 Poenitentia fuit sacramentum in omni statu, post peccatum: non autem ante 4, d. 22, q. 2, a. 3, q. 2, c.
- 59 Christus fuit institutor sacramenti poenitentiae, et partium ejus, non autem Joannes Baptista, sed fuit denuntiator 4, d. 16, L. meo | d. 17, q. 3, a. 1, q. 5, o. | a. 3, q. 1, 1^m. * Eucharistia 46. Innocentia 12.
- 60 Et fuit institutum a Christo dando claves, sed ostendit efficaciam ejus post resurrectionem 3^a q. 84, 7, o. | 4, d. 2, q. 22, a. 3, q. 3, o.
- 61 Sacramentum poenitentiae, est tantum unum 4, d. 2, q. 2, a. 2, q. 1, o.
- 62 Et necessarium est solis habentibus peccatum 3^a q. 65, 1, c. | 2, 4^m | 4, c. | q. 85, 5, o. | 6, c. | 4, d. 14, q. 2, 5, o. | L. prin^o | d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, c. | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 4, c. 71. * Matrimonium 12, 34.
- 63 Sacramentum poenitentiae potest et debet iterari 3^a q. 84, 10, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 3, o. | Hebr. 6, lect. 1, meo.
- 64 Poenitentia in quantum est sacramentum, perficitur in confessione 4, d. 17, q. 3, art. 5, q. 1, c. * Sacramentum 9, 28, 43, 46, 111, 133.
- 65 Sacramentum poenitentiae non requirit impositionem manus, nec signum crucis 3^a q. 84, 4, o. | Cg. 4, c. 71. * Satisfactio 10.
- 66 Remissio peccatorum est res tantum in sacramento poenitentiae, actus vero exteriores poenitentis, et absolvendis, sunt sacramentum tantum. Sed poenitentia interior, est sacramentum, et res sacramenti. Et secundum totum simul, est causa tertii, sed secundum et tertium est causa primi 3^a q. 84, 1, 3^m | 4, d. 22, q. 2, 1, o.
- 67 Hoc sacramentum non consistit in consecratione materiae, nec in usu materiae consecratae, sicut alia sacramenta, sed in remotione materiae, scilicet peccati 3^a q. 84, 3, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, c. Sacramentum 28, etc. Infra. * Baptismus 248. Confessio 33. Praesumptio 12.
- 68 In sacramento poenitentiae et matrimonii, non est materia corporalis, sicut in aliis sacramentis, sed actus humani sensibiles sunt ibi loco materiae 3^a q. 84, 1, 1^m | 2^m | 4, 3^m | 7, c. | q. 85, 1, 1^m | q. 86, 1, 3^m | 6, c. | q. 89, 1, 2^m | q. 90, 1, u. | 2, c. | 4, d.

- 7, q. 1, a. 2, q. 1, c. | d. 14, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | 2^m | 4^m | d. 16, q. 1, a. 1, q. 1, o. | q. 2, 1^m | q. 3, c. | 3^m | q. 4, c. | d. 17, q. 3, a. 3, q. 2, 1^m | q. 4, c. | d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, c. | a. 2, q. 1, 2^m | q. 2, o. | d. 24, q. 1, a. 1, q. 5, c. | d. 26, q. 2, 1, 2^m.
- 69 Dolor corporalis, vel sensibilis, vel fletus, potest esse materiale in poenitentia, et redditum Deo pro offensa 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 2, 3 | 6, 2^m | a. 3, q. 1, c. | 2^m.
- 70 Materia vel objectum poenitentiae duplex: scilicet proxima idest actus poenitentis, et remota, scilicet peccata 3^a q. 84, 2, o. | q. 90, 1, 3^m.
- 71 Poenitentia non est de poenis, nisi large, idest displicentia, inquantum poenae inclinant ad peccatum 4, d. 16, q. 1, a. 2, q. 5, 2^m | d. 17, q. 2, a. 2, q. 1, o.
- 72 Materia poenitentiae adhibetur a Deo, interior inspirante, non autem a ministro, sicut in aliis sacramentis, sed tantum complet absolvendo 3^a q. 84, 1, 2^m | 3, c. | 4, 4^m | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m. * Sacramentum 9, 27, 46, 84.
- 75 Poenitentia est aliquo modo de quolibet genere peccatorum. Sed est de peccato mortali proprie et principaliter, et de veniali proprie et non principaliter: de originali vero, improprie 3^a q. 84, 2, 3^m | 7, 3^m | 4, d. 16, q. 1, 2, o. | d. 22, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m. Ma. q. 7, 11, 3^m | 4^m.
- 74 Nullus tenetur ad poenitentiam de peccato veniali, quia sine ea remittitur, licet non in hac vita 3^a q. 87, 1, o. | 2, 2^m | 4, d. 16, q. 1, a. 2, q. 4, o. | q. 2, a. 2, q. 3, c. * Sacramentum 18, 26. Votum 32.
- 75 Quae sunt ex parte poenitentis, scilicet verba et facta, sunt materia hujus sacramenti; quae vero sunt ex parte sacerdotis, se habent per modum formae 3^a q. 84, 3, c. | 1^m | 4, 3^m | 7, c. | q. 86, 6, c. | q. 89, 1, 2^m.
- 76 Poenitentia inquantum est sacramentum, habet formam verborum, non autem ut virtus 4, d. 1, q. 1, 3, 5^m. * Absolvere 21, 22, 29, 30.
- 77 Forma hujus sacramenti, est absolutio, quae non requirit tantam determinationem verborum, sicut alia sacramenta 4, d. 1, q. 1, 3, 5^m | d. 14, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | d. 22, q. 2, a. 2, q. o.
- 78 Forma hujus sacramenti, est haec « Absolve te » sed alia scilicet « in nomine patris etc. » et omnia alia quae in absoluteione dicuntur sunt ad bene esse 3^a q. 84, 3, o. | 4, d. 22, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Opus. 22, o.
- 79 Sacramentum poenitentiae, habet partes: non autem ut virtus, nec alia sacramenta 3^a q. 90, 1, o. | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 1, 4, o.
- 80 Partes ejus materiales, sunt tres, scilicet contritio, confessio, et satisfactio: sed partes ejus essentielles, et cujuslibet sacramenti, sunt materia et forma 3^a q. 90, 2, o. | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 2, 4, o. | d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, c. | d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | 2^a Cor. 7, lect. 3, meo. Contritio 4. Confessio 14.
- 81 Hae partes poenitentiae, sunt partes ejus essentielles, non autem subjectivae, nec potentiales 3^a q. 90, 3, o. | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, o.
- 82 Contritio, confessio, et satisfactio, sunt actus poenitentiae virtutis, et non partes ejus 3^a q. 90, 1, 2^m | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 4, o. | d. 17, q. 3, a. 2, q. 3, o. Contritio 4. Infra.
- 85 Partes omnes poenitentiae, sunt in poenitentia interiori, secundum propositum, et in exteriori realiter, praeter contritionem, quae est interior re, et exterior ut signo 4, d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m. Confessio 1, etc. 14, 81, 85, 86.
- 84 Partes poenitentiae, adaptantur tribus attributis divinis: scilicet contritio misericordiae vel bonitati, confessio sapientiae, et satisfactio potentiae 4, d. 17, q. 3, a. 2, q. 3, 3^m. Contritio 3, 4, 10, 11, 28, 29.
- 85 Contritio est prima pars poenitentiae, efficaciam aliis partibus praebens. Ideo judicator de tota poenitentia, sicut de contritione 4, d. 17, q. 3, a. 2, q. 3, 3^m.
- 86 Ordo virtutis et temporis, est inter partes poenitentiae integrales 3^a q. 90, 3, 3^m | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, c.
- 87 Poenitentia ante baptismum, poenitentia peccatorum mortalium, et poenitentia venialium, sunt partes idest species virtutis poenitentiae, non autem sacramenti poenitentiae 3^a q. 90, 4, o. | 4, d. 16, q. 1, a. 2, q. 1, 5, c. | Matth. 3, prin^o.
- 88 Satisfactio dicitur fructus poenitentiae, quia est ultima pars ejus 3^a q. 90, 2, 3^m | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 2, 4^m.
- 89 Poenitentia publica, potest imponi cuilibet, et a quolibet, et potest iterari 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 3, c. * Absolvere 7, 23.
- 90 Immo imponens poenitentiam publicam pro peccato occulto, revelat confessionem 4, d. 9, a. 5, q. 1, c.
- 91 Poenitentia publica potest imponi a simplici sacerdote, et iterari, et etiam clericis 4, d. 14, L. fi. | q. 1, a. 5, q. 3, c.
- 92 Poenitentia sollemnis, quandoque ponitur pro publica. Ideo varie loquuntur doctores 4, d. 14, L. fi. | q. 1, a. 5, q. 3, c.
- 95 Omnis poenitentia sollemnis, est publica, et non e converso. Et ritus ejus exponitur 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 3, o.
- 94 Poenitentia quaedam, debet esse publica et sollemnis, quadruplici ratione: scilicet ut peccatum publicum, publicam habeat medicinam, et quia maxima confusione in hoc mundo etiam dignus

- est, qui gravissimum scelus commisit, et ut sit aliis in terrorem, et ut sit ad exemplum poenitendi, ne desperent qui in gravibus peccatis detinentur 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 1, o. * Baptismus 8, 9, 12, 15. Coma. Confessio 85, 86. Episcopus 25. Eucharistia 162, 193. Forma 1.
- 95 Poenitentia sollemnis, exit forum occultum, quo ad executionem, non autem quo ad confessionem, et injunctionem 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 1, 2^m.
- 96 Poenitentia sollemnis, non debet iterari triplici ratione: scilicet ne ex iteratione poenitentia vilescat, et propter significationem, et quia sollemnizatio est quasi quaedam professio perpetuo poenitentiam conservandi 3^a q. 84, 10, 1^m | 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 2, o. | L. fi. * Matrimonium 116. Ordo 97.
- 97 Poenitentia haec, est figura expulsionis Adae de paradiso, et quasi professio perpetuae poenitentiae 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 2, b. | c.
- 98 Et potest imponi feminis et viris, non clericis, a solo episcopo, et pro turbatione totius civitatis 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 3, o. | d. 19, q. 1, a. 3, q. 2, c. | d. 20, L. fi.
- 99 Poenitens sollemniter, non debet ordinari, quadruplici ratione: scilicet propter dignitatem ordinum istorum, propter timorem recidivi, propter scandalum vitandum quod posset in populo oriri ex memoria praecedentium peccatorum, et quia non haberet frontem alios corrigendi cum peccatum ejus foret publicum. Et ordinans debet privari potestate hac, nisi in necessitate, vel consuetudine, ad ordines minores tantum 3^a q. 89, 3, 3^m | 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 1, 3^m.
- 100 Poenitentia ratione gratiae et misericordiae Dei, est infinitae efficaciae per passionem Christi, sed finitae, ratione actus ejus 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m | q. 2, a. 1, q. 1, 4^m | d. 15, q. 1, 2, 1^m | d. 17, q. 2, a. 5, q. 2, 3^m | q. 3, 1^m | Cg. 4, c^o 72. * Accusatio 23.
- 101 Poenitentia interior, ut actus virtutis, est causa poenitentiae exterioris, non autem ut pars sacramenti, sed effectus, et significatum ejus 4, d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | 2^m. * Aureola 21. Baptismus 184, 195, 211, 248. Charitas 148. Confessio 43. Confirmatio 33.
- 102 Poenitentia revocat omnes defectus, restituendo in pristinam gratiam 3^a q. 89, 2, 2^m | 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 1, 3^m | d. 37, q. 2, 2, 4^m.
- 105 In sacramento poenitentiae, gratia infunditur, per quam fit remissio peccatorum 3^a q. 89, 1, c. | 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 1, c. | a. 5, q. 1, c.
- 104 Poenitentia ex prima sui institutione, respicit praeteritum, sed ex consequenti ut medicina praeservans, respicit futurum, et similiter satisfactio 3^a q. 84, 8, 1^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 6, 4^m | d. 15, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | a. 4, q. 1, c. | q. 2, 3^m | q. 2, a. 2, q. 2, 1^m | q. 4, a. 7, q. 1, c. | d. 17, q. 2, a. 2, q. 4, c. | d. 20, a. 2, q. 1, c. | 3^m | q. 2, 2^m | q. 3, c. q. 3, 28, c.
- 105 Dignitas amissa per peccatum, est triplex: scilicet filiatio Dei per gratiam, innocentia, et dignitas ecclesiastica. Prima restauratur per poenitentiam: non autem secunda, sed aliquid majus quandoque. Nec tertia quadrupliciter: scilicet si vere non poeniteat, vel negligenter, vel propter irregularitatem, vel propter scandalum 3^a q. 89, 3, o. | 3, d. 31, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m | 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 1, 3^m | d. 19, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m | d. 37, q. 2, 2, 4^m. * Fructus 16. Gratia 102.
- 106 Poenitentia restaurat omnia merita priora, secundum gradum charitatis sequentis 3, d. 31, q. 1, a. 4, q. 3, 2^m | 4^m. * Indulgentia 8, 9, 26. Ira 40. Luctus 2. Matrimonium 64. Passio 108. Poena 9.
- 107 In poenitentia non quaeritur sola reintegratio aequalitatis justitiae, sicut in justitia vindicativa, sed magis reconciliatio amicitiae 3^a q. 90, 2, c. * Perfectio 19. Psalmus 7.
- 108 Adam per poenitentiam quam egit, potuit recuperare omnia dona personalia, non autem dona communia toti naturae humanae 2, d. 29, 2, 5^m | Ma. q. 4, 6, 19^m | Opus. 3, c^o 204.
- 109 Adam per poenitentiam delevit peccata sua, non autem nostra. Cg. 4, c^o 52, fi. | Ma. q. 4, 6, 19^m | Opus. 3, c^o 204 | Rom. 5, lect. 3, meo.
- 110 Poenitentia principaliter instituta est contra actuale culpam 4, d. 23, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m. * Abscondere 4. Accusatio 23. Baptismus 105, 153, 209, 210, 211, 219, 231, 232. Confessio 1. Culpam 8. Eucharistia 46. Fructus 16.
- 111 Poenitentia expellit effective quodlibet peccatum, formaliter vero suum oppositum tantum, scilicet impenitentiam 3^a q. 85, 2, 1^m | 3^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | a. 3, q. 1, 1^m | q. 2, a. 1, q. 1, c. * Fundamentum 3. Haeresis 114. Hypocrisis 5. Impenitentia. Ira 40.
- 112 Omnis virtus expellit formaliter, idest per actum primum, peccatum sibi oppositum. Sed tantum poenitentia expellit effective, idest per actum secundum omne peccatum 3^a q. 85, 2, 3^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | q. 2, a. 1, q. 1, c. * Irremissibile. Operatio 59, 66, etc.
- 115 Poenitentia interior, non habet efficaciam contra peccatum nisi ex suppositione propositi poenitentiae exterioris, et absoluteionis, licet tempore praecedat 4, d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | q. 3, c.

- 114 Poenitentia operatur ad peccati venialis dimissionem, quo ad omnes suas partes inquantum est virtus, et inquantum est sacramentum 4, d. 16, q. 1, a. 2, q. 3, c.
- 115 Proximus effectus poenitentiae, est absolutio a peccatis 4, d. 28, 3, 2^m. * Peccatum 179, 199, 273, 376, 409, 438.
- 116 Homo in primo instanti suae poenitentiae, consequitur remissionem peccatorum 3^a q. 84, 8, 1^m. Poena 60, 69, 97.
- 117 Merces poenitentiae, est plena remissio peccatorum, quo ad culpam et poenam 3^a q. 84, 9, 1^m | q. 89, 1, c.
- 118 Per poenitentiam liberamur a peccato, et restituimur in statum pristinum. Sed per eam non exhibetur aliquid de novo, pertinens ad cultum Dei 3^a q. 63, 6, c. * Religio 19, 50, 60, 61, 90, 107, 108. Resurrectio 9. Saccus. Sacerdos 34.
- 119 Omne peccatum viatoris, deleri potest per poenitentiam, non autem damnatorum 3^a q. 86, 1, o. | q. 87, 1, o. | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 1, o. | d. 16, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Cg. 3, c^o 146. * Sacramentum 64. Satisfactio 6, etc. Tabula 1.
Immo aliquod peccatum viatoris, est irremissibile 2-2, q. 14, 3, o. | q. 118, 5, 3^m | 2, d. 43, 4, o. | L. 3, me^o.
- 120 Poenitentia liberat ab omnibus defectibus culpae, non autem poenae 4, d. 19, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m.
- 121 Per poenitentiam contrahitur quoddam foedus inter sacerdotem et mulierem confitentem, simile cognationi spirituali, ut tantum peccet eam carnaliter cognoscens, ac si esset sua spiritalis filia. Et hoc ideo, quia maxima familiaritas est inter sacerdotem et confitentem. Et ob hoc ista prohibitio contrahendi matrimonium est inducta, ut tollatur peccandi occasio 4, d. 42, q. 1, 2, c. | 8^m | Opus. 64, c^o 22, o. * Usura 84, 259, 274, 313.
- 122 Remissio culpae, est effectus poenitentiae virtutis. sed principalius poenitentiae sacramenti, et principalius gratiae quam sacramenti, et principalius charitatis et fidei, quam poenitentiae virtutis 3^a q. 86, 6, o. | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 1, o.
- 123 Remissio culpae, est effectus poenitentiae, principaliter ex vi clavium in ministris, secundario ex vi actus ipsius poenitentis 3^a q. 86, 6, c. | q. 89, 1, 2^m.
- 124 Peccatum mortale potest remitti sine sacramento poenitentiae, non autem sine virtute poenitentiae 3^a q. 86, 2, o. | 3, c. | q. 87, 1, c. 4, d. 14, q. 2, 5, o. | d. 16, q. 1, a. 2, q. 1, o.
- 125 Peccatum veniale, potest remitti, sine sacramento poenitentiae, explicito vel implicito 3^a q. 87, 1, o. | 2, 2^m | 3^m | 3, c.
- 126 Peccatum quo ad inordinationem, remittitur per virtutem poenitentiae. Sed quo ad maculam remittitur formaliter per gratiam, et per omnes virtutes gratia informatas. Efficienter vero a Deo. Instrumentaliter, per omnia sacramenta novae legis. Meritorie, a Christo inquantum homo. Ministerio vero a sacerdote 4, d. 14, q. 2, 4, o. Macula 10. * Sacramentum 64, 108, etc. Satisfactio 23, etc. 32, etc.
- 127 Poenitentia tollit totam culpam, sed non semper totum reatum, idest debitum totius poenae 3^a q. 67, 3, 3^m | q. 69, 10, 3^m | q. 86, 4, o. | 4, d. 4, L. 5^m | d. 14, q. 2, 1, o. | 2, c. | d. 15, L. 10^m | Rom. 11, lect. 4, fi. | Hebr. 6, lect. 1, me^o. Tabula 1.
- 128 Poenitentia non tollit omnes reliquias peccati actualis, idest defectus consequutos, nisi poenitentia iam perfecta secundum omnes ejus partes 3^a q. 86, 4, 3^m | 5, o. | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 3, o. | 1^a Cor. 11, lect. 7, prin^o.
- 129 Sacramentum poenitentiae habet efficaciam ad remissionem peccatorum, ex virtute nominis Christi patientis et resurgentis 3^a q. 84, 4, c. | 5, 3^m | 7, c. | q. 86, 1, c. fi. | 6, 3^m | Cg. 4, c^o 72. * Tonsura. Usura 84, 259, 274, 313.
- 130 Remota per poenitentiam aversione, remanet inordinata conversio ad bonum creatum 3^a q. 86, 4, 1^m | 5, c.
- 131 Poenitentia liberat ab omnibus defectibus culpae, non autem poenae 4, d. 19, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m.
- 132 Actus poenitentiae quadruplex: scilicet odire peccata, plangere, delere peccata praeterita, et propositum emendationis in futurum 4, d. 14, L. 6^m | d. 16, q. 1, a. 2, q. 4, 2^m.
- 133 Nulla bona restaurantur per poenitentiam, nisi per accidens removendo prohibens, scilicet peccata, ad quod de ratione sui ordinatur 4, d. 14, q. 2, a. 3, q. 1, c. * Debitum 12. Fundamentum 3. Haeresis 114. Prudentia 84.
- 134 Omnes virtutes et gratiae, restaurantur per sacramentum poenitentiae, non autem per virtutem poenitentiae 2-2, q. 152, 3, 3^m | 3^a q. 89, 1, c. | 4, d. 14, q. 2, 2, 4, o. | d. 37, q. 2, 2, 4^m.
- 135 Nec restaurantur semper in gradu priori, sed in majori, vel minori, secundum gradum motus poenitentiae 3^a q. 89, 2, o. | 5, 3^m | 3, d. 31, q. 1, 4, o. | 4, d. 14, L. 11^m. * Spectacula 2, 3. Virginitas 32. Visio 15.
- 136 Solus Deus est per se causa virtutum infusarum, sed poenitentia et actus nostri, sunt causa earum per accidens 4, d. 14, q. 2, 2, o.
- Poenitentialia. In foro poenitentiali, de correctione peccati agitur, maxime inquantum peccatum est contra legem Dei 4, d. 18, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | Opus. 78, c^o 20. * Absolvere o. Casus 6. Confessio o. Forus o. Officium 17. Psalmus 7. Usura 113.

Poenitibile. Ira 74.

Poenosum. Afflictio. Confessio 58. Delectatio 63. Humilitas 9.

- 1 POETICA utitur metaphoris, propter defectum rei, de qua est: theologia vero, propter excessum 1^a q. 1, 6, 1^m | 1-2, q. 101, 2, 2^m | 1, prol. 5, 3^m. * Oratio 11. Paulus 20, 21, 22.
- 2 Poetarum est, inducere ad virtutes, per docentes repraesentationes 1^a Tim. 4, lect. 2, prin^o | Poster. lect. 1, me^o.
- 3 Poetae theologizantes, ante septem sapientes fuerunt. Orpheus. Musaeus. Linus 2. Hesiodus. Meta. lect. 3, prin^o | Lib^o 12, lect. 6, prin^o | Anima. lect. 12, fi.
- Pollex. Malchus 1.
- 1 POLITIA perfecta est illa, in qua, membra capiti conformia, non discordant ab invicem. Opus. 20, lib. 4, c^o 23.
- 2 Consilarii et rectores sunt necessarii, et sunt optima pars politicae. Opus. 20, lib^o 4, c^o 11 | 24 | 25. * Bellum 9.
- 3 In omni politia, semper sunt necessarii milites. Ideo maxime honorantur, privilegiantur, et soli coronantur. Opus. 20, lib. 4, c^o 25, fi. * Civilis o. Civilitas. Civis o. Corpus 37. Miles 4.
- 4 Politia dans officia et honores vicissim, unicuique secundum merita, melior est, quam dans perpetuo. Opus. 20, lib^o 4, c^o 7 | 8.
- 5 Politia Hyppodamii philosophi habens tantum decem millia cives distinctos in milites, agricolas, et artifices, reprobatur. Opus. 20, lib^o 4, c^o 11. * Princeps 7, etc. Principatus 2, etc. Prudentia 61.
- 6 Politia ejus, dividens possessiones tripliciter, scilicet in sacris, militibus, et agricolis, laudatur, praefer tertium. Opus. 20, lib^o 4, c^o 12.
- 7 Praecepta ejus judicialia, plena sunt pietate. Opus. 20, lib^o 4, c^o 16.
- 8 Politiae Lacedemoniorum, Cretensium, Chalcedonensium, et Pythagorae, comparantur ad invicem, et reprobantur. Opus. 20, lib^o 4, c^o 14, usque 24. * Regere 13, 15. Vilis.
- 1 POLITICA est principalior quam oeconomica, et haec, quam monastica. Ethicor. 6, lect. 6, me^o 4, fi. Charitas 54.
- 2 Legispositiva, est principalis pars politicae. Ethicorum 6, lect. 7, me^o 4, fi. * Circumstantia 29. Civilis o. Commutatio 1.
- 3 Politica felicitas, consistit in actu supremae virtutis, qua politicus rector civitatem gubernat. Opus. 20, lib^o 4, c^o 23. * Congregatio 1. Homo 11. Imperator 3. Imprudentia 2. Prudentia 46, 47, 61. Scientia 131, 153, etc.
- 4 Politica communicat bonum inferioribus artibus et virtutibus. Et legem ponit, quis, quam debeat exercere, quantum, et qualiter 4, d. 24, q. 1, 1, c. * Charitas 54. Virtus 74, 140, 243, 244, 245.
- Pollere. Cohors 1. Nativitas 18. Ornatus o. Pulebritudo. Sanctificatio 8.
- 1 POLLUTIO, est immunditia seu corruptio corporalis, in viro vel muliere, ex decisione, et motu seminis proveniens 4, d. 9, a. 4, q. 1, c. | d. 33, q. 3, 1, c. | 6^m. * Baptismus 202, 203, 206.
- 2 Pollutio causata ex concupiscentia delectationis, pertinet ad luxuriam, sed ut causatur ex abundantia humoris, est filia gulae. Ma. q. 14, 4, 3^m | q. 15, 4, 1^m.
- 3 Pollutio nocturna, magis judicatur quo ad rationem meriti vel demeriti secundum principium, quod est in dormiendo, quam secundum terminum, qui est in vigilando. Nec reputatur quis evigilasse, quousque perfecte usum liberi arbitrii recuperaverit 1^a q. 94, 4, 4^m | 4, d. 9, a. 4, q. 1, 5^m. * Dispensatio 19. Eucharistia 199. Gula 3. Immunditia o.
- 4 Pollutio nocturna, non fit peccatum, ex placentia ejus, quia non est causa ejus 4, d. 9, a. 4, q. 1, 5^m.
- 5 Pollutionis nocturnae, triplex potest esse causa: scilicet immoderantia cibi et potus, incuria seu immunditia mentis, et illusio daemonum 4, d. 9, a. 4, q. 2, o. | Opus. 64, c^o 16.
- 6 Dicunt medici, quod sine libidinosa delectatione et carnis commotione, nullus proprie potest pollui vigilando. Opus. 64, c^o 17.
- 7 Non omnis emissio humoris carnalis, est proprie pollutio, scilicet quando in vigilia ex infirmitate vel absque ulla commotione carnis, et absque cogitatione immunda, et sine delectatione, et quasi insensibiliter, humor carnalis egreditur 2-2, q. 151, 1, 4^m | 4, d. 9, a. 4, q. 3, o. | Opus. 64, c^o 18.
- 8 Propter pollutionem, non semper vitanda est sacramenti altaris perceptio, nisi credatur evenisse occasione vitiosa 4, d. 9, a. 4, q. 2, 3, o. | Opus. 64, c^o 17 | 18.
- 9 Placentia pollutionis nocturnae propter delectationem, est peccatum veniale, si sit ex surreptione: non autem creditur peccatum si sit propter naturae exonerationem, vel alleviationem 4, d. 9, q. 4, 1, 5^m | Opus. 64, c^o 17. * Matrimonium 118.
- 10 Placentia pollutionis, propter delectationem, est peccatum mortale, si sit cum deliberante consensu, et praecipue cum appetitu futuri 4, d. 9, q. 4, 1, 5^m. * Somnium 1. Somnus 4, 5. Voluntas 74, 75.
- Polus uterque videtur sub aequinoctiali, quia horizon eorum secat aequinoctialem recte in utroque polo. Job 9, lect. 2, me^o. * Caelum 22, 92. Planetae 2. Stella 5.

PORTA

POSSESSIO

- Poma. De pomis collium aeternorum 1^a q. 10, 3, c. * Adam 81.
- Pompa. Marcha. Ornatus 5, etc. Praelatio 3. Vanum.
- Pondus. Secundum pondus per quod aequale et inaequale determinantur specialiter in aliis rebus, quae nec numero nec mensura ita prompte possunt aequari et dividi, sicut praecipue sunt metalla et aera, determinantur res secundum quod in usum hominis veniunt. Opus. 73, c^o 2, fi. * Campsoria 1. Damnatio 36. Lux 9. Marchio. Peccatum 159. Princeps 19. Socrates 1. Usura 32. Verecundia 8.
- Ponere. Abstractum 3. Accidens 25, 92. Actio 67. Actus 165. Adjectivum 7. Admixtio. Adoratio 20. Aequalitas 6, 26. Alleluja. Amor 124, 211, 259. Analogia 20. Angelus 121, 284, 468. Anima 109, 121, 296. Animus. Aristoteles 3, 7. Artificiale 2. Augmentum 1, etc. Baptismus 43. Beatitudo 130, 136. Bestialitas 1. Bis Bonitas 111, 241. Campsoria 8. Capitale 9. Charitas 51, 58. Categorica. Causa 2, etc. Christus 119, 142, 183. Clamor 2. Coitus 3. Complacentia 1. Concupiscentia 4. Confessor 4. Conscientia 2. Consilium 22. Contumelia 2. Cupiditas. Datio 21. De 3. Defectus 7. Determinatio 4. Deus 37. Diei 2. Dictio o. Definitio 8. Elementum 29. Ens 15. Episcopus 8. Ethica. Eucharistia 57, 58, 59. Felicitas 6. Fortitudo 36. Generatio 59. Genus 39. Gloria 9. Gula 4. Habitus 3, 15. Hebraei 2. Haeresis 131. Idea 36, etc. Idolatria 2. Immisericordia. In 6. Infernus 6. Ingenitum 3. Innascibilitas 2. Intellectus 242. Interpretatio 2. Jephthe. Judicium 31, 32. Litera 1. Locus 4. Ludus 10. Lumen 21. Magnanimitas 22. Manichaeus 3. Marcus 2. Maria 62. Materia 34, 50. Mel 1. Memoria 19. Meritum 64. Misericordia 3. Modus 7. Motus 14, 34, 83. Negatio 3. Nihil 2. Notio 2. Numerus 20. Odium 15. Onocrotalus. Ordo 49. Ornatus 1, 12. Paradisus 5, etc. Paulus 18. Poenitentia 12, 13. Per se 8. Pythagoras 5. Plato 5. Politica 4. Positio. Potentia 21. Praeceptum 4, 43. Praedestinatio 4, 8. Praedicari 8, 36. Praelatio 27. Privatio 15. Processio 39. Professio 3. Propositio 15. Prudentia 33, 62. Pudicitia 2. Punctus 1. Puritas 3. Raptus 8. Relatio 9, etc. Relativum 8. Religio 61, 63, 85. Satisfactio 3. Scientia. Sepultura 9. Simonia 25. Situs 1. Solertia 5. Sollicitudo 7. Spes 55. Spirituale 2. Spiritus 8. Stratum 1. Subdiaconus 1. Subjectio o. Successio. Thurificatio. Tributum 4. Unctio 11. Unitas 7. Verbum 17. Veritas 21, 22. Virtus 37. Vocatio. Votum 42.
- Pontifex. Aaron 1. Adjurare 10. Alexander 1. Confirmatio 46. Consecratio 17. Chrisma 3. Cydaris. Dignitas 4. Episcopus o. Fluxus. Obedientia 40. Occidere 19. Ornatus 12. Papa o. Pontificale. Potestas 10.
- Pontificale. Dignitas 4. Potestas 10.
- Popularis. Praeceptum 135.
- Populus, est multitudo hominum juris consensu, et utilitate communi sociata 1^a q. 31, 1, 2^m | 1-2, q. 105, 2, c. * Adinventio. Angelus 491, 619. Apostoli 43. Aqua 17. Cathedra 3. Cives 5. David o. Eucharistia 19, 183. Instructio. Judaei o. Judith. Moyses 4. Missa 1. Necessitas 18. Operatio 23. Oratio 49. Ordo 46, 47. Popularis. Praedicare 18. Praelatio 27. Principatus 3, 8. Princeps 3, 14. Prophetia 93. Propitiatorium. Roboam. Sacerdos 33, 41, 42. Sacramentum 121. Sacrificium 29. Turba. Usura 181.
- Porcus est animal partim immundum, et partim non, et malos fideles significat 1-2, q. 102, 6, 1^m meo | Matth. 7, prin^o. * Ara. Daemon 117. Raptus 10. Usura 219.
- Pori. Porositas. Terraemotus 3.
- Porositas. In speciebus corporis Christi in sacramento, est ibi porositate invenire 4, d. 12, q. 1, art. 3, q. 2, 2^m.
- Porphyrio habet unum pedem latum ad natandum et alium fissum ad ambulandum. Solo morsu bibit: omnem cibum aqua tingens. Ideo significat inobedientes 1-2, q. 102, 6, 1^m fi.
- Porphyrius. Daemon 2.
- Porrectio. Bucella. Character 39. Oratio 72. Ordo 62. Porro. Prudentia 3.
- Porretanus. Porretani dicunt, creaturas esse bonas simpliciter sola bonitate Dei: non autem secundum quid. Verit. q. 21, 4, c. Gilbertus. Haeresis 121. Suffragia 12. Trinitas 10.
- 1 PORTA ecclesiae triplex: scilicet doctores, justitia, et cogitationes bonae. Psal. 9, meo. * Apertio 2. Cete. 9. Clavis 3. Janua. Passio 90, 130.
- 2 Porta mortis quadruplex: scilicet haeretici, sensus, odium verbi Dei, et tentatio. Psal. 9, meo 1, fi.
- Portatile. Altare 4. Missa 14.
- Portare. Acolythus. Angelus 87. Baculus 2. Bajulare. Corpus 47. Doctrina 8. Equus 1. Judaei 5. Maria 29. Paulus 11, 14. Pes. Praedicare 9. Reliquiae. Satisfactio 30. Scipio. Subdiaconus 2. Tentare 24. Terraemotus 5. Usura 158, 162. Votum 44, 48, etc.
- Portentum, idest mirum quod sua magnitudine portendit. Isa. 8, fi. * Miraculum 6. Mirum. Prodigium.
- Portio. Bonitas 202, etc. Pars o. Primogenitus 2. Usura 220, 272.
- Positio duplex: scilicet praedicamentum, idest ordo partium in loco, et differentia quantitatis 1-2, q. 49, 1, 3^m | Trin. 19, 3^m | Opus. 42, c^o 19, fi. * Argumentum 4. Caelum 146. Defectus 7. Definitio 10. Elenchus. Negatio 3. Privatio 8. Unitas 11, 21.

- Positivum pro comparativo quandoque ponitur 1^a Cor. 7, lect. fi. fi. * Absolutum 2. Circumcisio 34, 36. Decimae 6. Deus 127. Dispensatio 16. Effectus 15, 16. Fomes 1. Gratia 146. Jus 15, 20, 21. Justitia 22. Lex 159. Macula 3. Matrimonium 123. Natura 41. Per se 1. Praeceptum 16. Prohibitio 4. Servitus 5, etc. Unitas 2, 4, etc. Usura 86, 87.
- 1 POSSE. In perpetuis non differt posse et esse scilicet potentia passiva. Po^a q. 1, 1, 6^m | q. 3, 14, 14^m. * Absolvere 1, etc.
- 2 Immo esse est ipsa actualitas omnium: et non potentia passiva 1^a q. 3, 4, c. | q. 4, 1, 3^m | Po^a q. 7, 2, 9^m.
- 3 Intelligendum est secundum potentiam passivam: non autem secundum activam. Potentia enim passiva, actui non conjuncta, corruptionis principium est, et ideo sempiternitati repugnat. Effectus vero activae potentiae, actu non existens, perfectioni causae agentis praedictum non affert, maxime in causis voluntariis. Effectus enim non est perfectio potentiae activae, sicut forma potentiae passivae. Po^a q. 3, 4, 14^m fi.
- 4 Non intelligitur aliquis posse facere, quod non licite facere potest 2-2, q. 187, 3, c. | 3^a q. 74, 7, 1^m | 4, d. 11, q. 2, art. 4, q. 2, 1.
- 5 Posse in creatura, pertinet ad actionem, et receptionem. Opus. 9, q. 81. * Abstractio 5, 17, 18.
- 6 Posse potentiae activae, pertinet ad actionem: et posse potentiae passivae pertinet ad receptionem. Opus. 9, q. 81.
- 7 Hoc verbum potest, habet vim ampliativam 1^a q. 25, 5, 2^m. * Admonitio 5.
- 8 Agens 87. Angelus 470, etc. Apostoli 20. Assimilatio 10. Baptismus 32. Corpus 44. Defectus 2, 8, 14.
- 9 Illud possumus, quod de jure possumus. Unde dicitur illud esse non posse, quod convenienter esse non potest. Ideo exponitur: Non potest, idest non debet 3^a q. 74, 7, 1^m | 4, d. 11, q. 2, a. 4, q. 2, 1^m. * Deus 340, etc. 369, etc. Dispensatio 8, etc.
- 10 Dicitur ille aliquid non posse, qui non potest illud de facili 3^a q. 86, 1, 2^m fi. * Dominium 8, 9. Eustratius o. Gratia 60, 62. Haeresis 106. Idea 27. Ignorantia 16. Imaginatio 3. Impossibilitas o. Jejunium 12, 30. Licita o. Meritum 24.
- 11 Posse peccare pertinet ad laudem per accidens inquantum ostendit, opus quod laudatur, ex necessitate factum non esse 3, d. 12, q. 2, 1, 2^m. * Nescire 4. Peccabilis o. Peccatum 17, 35. Periculum 2. Pharaon. Poenitentia 41. Possessio 3, 6, 7. Possibile o. Potentia o. Potestas o. Praeceptum 144, 147, 148. Princeps 6, 9. Promulgatio 5.
- 1 POSSESSIO rerum exteriorum, quo ad usum, est homini naturalis; non autem quo ad naturam earum 2-2, q. 66, 1, o. | Cg. 3, c^o 22, fi. | 127, fi.
- 2 Possidere, est habere rem ad nutum et ad plenum, et sine defectu. Ideo scientia divina non est humana possessio 1, d. 2, L. fi. | d. 8, q. 2, 1, 6^m | 4, d. 49, q. 2, 7, 12^m | Verit. q. 7, 7, c. | q. 15, 1, c. | Ma. q. 13, 1, c. | Meta. lect. 3, meo. * Abraham 8.
- 3 Possessiones dicuntur facultates, quia sunt in dominio possidentis 2, d. 24, q. 1, 1, 2^m. * Alienum 4, etc. Avaritia 12.
- 4 Possidere aliquid quasi proprium, est licitum et necessarium triplici ratione: scilicet sollicitudinis, ordinis, et pacis 2-2, q. 66, 2, o. | Cg. 3, c^o 127, fi. | Opus. 20, lib^o 4, c^o 4. * Bonitas 204, 212, etc. Datio 7. David 2. Decimae 25. Delectatio 21.
- 5 Communitas possessionum dicitur esse de jure naturali, quia divisio earum est secundum jus humanum tantum 1-2, q. 94, 5, 3^m | 2-2, q. 66, 2, 1^m | 7, c. * Aeternitas 1. Dignitas 3. Dominium 14. Episcopus 24, 30. Exactio 1, 5. Feudum. Finis 37, 55. Infidelis 4.
- 6 Possessiones temporales non debent nec possunt distribui aequaliter singulis, contra Pheleam et Lycurgum. Opus. 20, lib^o 4, c^o 9.
- 7 Possessiones judaeorum, non poterant vendi, ne sortes confunderentur, praeter domos urbanas, quia non erant sorte divisae 1-2, q. 105, 2, c. | 3^m. * Innocentia 10. Irascibilis 3. Liberalitas 2. Magnanimitas 27. Mansuetudo 9. Matrimonium 141.
- 8 In primitiva ecclesia, possessiones vendebantur, non autem nunc, quia Jerusalem erat delenda. Cg. 3, c^o 135, prin^o | Gal. 2, lect. 2, fi.
- 9 Optimum est, quod possessiones sint distinctae, sed usus partim sit communis, et partim per voluntatem possessorum communiceatur, sicut statutum est in lege veteri 1-2, q. 105, 2, c. | 2-2, q. 66, 2, c. * Passio 130. Pignus o. Politia 6. Praeceptum 135.
- 10 Propter irregularitatem possessionum, plures civitates destruuntur, ut philosophus dicit. Ad quod lex vetus, triplex apposuit remedium: scilicet vel ut secundum numerum hominum, possessiones aequaliter dividerentur, vel ut possessiones non in perpetuum alienentur, sed certo tempore ad suos possessores revertantur, ut non confundantur sortes possessionum, vel ut ad hujusmodi confusionem tollendam proximi succedant morientibus 1-2, q. 105, 2, c. | 3^m. * Princeps 10. Restitutio 1. Simonia 32. Tempus 36. Tributum 6. Thesaurus o. Usura 117, 240. Usus 2, etc.
- Possessivum. Possessio o. Pronomen 5.

POSSIBILE

- Possessor malae fidei, praescribit secundum jus civile. Non autem secundum jus canonicum, sed tantum possessor bonae fidei, etiam si post praescriptionem sciat oppositum. Quol. 12, 25, o. * Dominium o. Habitus 68. Possessio 1, etc. Simonia 32.
- Possessorium. Accusatio 24.
- 1 POSSIBILE sumitur dupliciter: ut dividitur contra necesse, et ut commune ad necesse et contingens 1^a q. 41, 4, 2^m | Cg. 3, c^o 86, 6^m | Meta. 9, lect. 3, fi. 10, prin^o. * Actus 189. Adam 7. Ad-dere 16. Amor 179, 235. Anima 131, 278, 283. Appetitus 32. Bea-titudo 12. Benedictus 5. Caelum 122. Compossibilia. Contritio 8. Deus 204, 385, etc. 401. Duratio 5. Electio 6.
- 2 Aliqua possibilia, sunt impossibilia. Ma. q. 6, 16^m. * Aeter-nitas 12, 13. Forma 44, 54, 55, 56, 57, 146, 147.
- 3 Possibile vel impossibile duplex: scilicet simpliciter et absolute, et ex suppositione 3^a q. 46, 2, c. | Quol. 9, 16, c. * Honor 3.
- 4 Possibile vel impossibile absolute, dicitur per convenientiam vel repugnantiam terminorum, non autem possibile secundum ali-quam potentiam 1^a q. 25, 3, c. | 4^m | q. 46, 1, 1^m | 1, d. 42, 3, o. | 3, d. 1, q. 2, 3, c. | Cg. 1, c^o 82 | Opus. 3, c^o 98. * Incar-nari 1, 3.
- 5 Possibile et impossibile dicuntur tripliciter: scilicet secundum potentiam activam vel passivam, secundo mathematice, tertio secundum repugnantiam vel convenientiam terminorum 1^a q. 25, 3, c. | 4^m | q. 46, 1, 1^m | 1, d. 42, q. 2, 3, o. | Cg. 2, c^o 37 | Po^a q. 1, 3, c. | q. 3, 1, 2^m | 14, c. | 17, 10^m | q. 5, 3, c. | Meta. 5, lect. 14, fi. 11, etc. | Lib. 9, lect. 1, prin^o. * Intellectus 262, etc. Justus 9. Lex 150, 168.
- 6 Possibile vel impossibile secundum potentiam, judicatur secun-dum causas inferiores tantum 1^a q. 25, 3, 4^m | 1, d. 42, q. 2, 3, o. | Po^a q. 3, 4, o. | q. 6, 1, 11^m. * Misericordia 16. Mundus 14, 27, 28. Mutabile o. Mutatio 11. Passio 57, 86. Posse o.
- 7 Possibilitas o. Potentia 23. Spes 13, 14, 33, etc. 65. Terra 3. Tran-sumptio. Usura 205. Vacuum 1. Verecundia 15.
- 8 Libere Spiritus sanctus procedit a Patre, non tamen possibiliter, sed ex necessitate. Po^a q. 10, 2, 5^m.
- 9 Immo nihil prohibet generationem Filii, et proceessionem Spiritus sancti, computari inter possibilia divinae potentiae. Po^a q. 2, 5, 3^m.
- 10 Possibile contentum sub necessario, convenit Deo, non autem oppositum ei, quia sequitur potentiam passivam 1^a q. 41, 4, 2^m.
- 11 Propositio de possibili, distinguitur tantum in formis separabi-libus 1, d. 38, 5, 6^m | Quol. 12, 4, 2^m.
- 1 POSSIBILITAS duplex, in omni creatura: scilicet secundum illud quod habet, idest dependentia ab alio, secundum totum, et se-cundum formam, et secundum illud quod non habet, idest re-ceptibilitas 1, d. 8, q. 3, 2, c. * Aequivalens. Aptitudo. Capa-citas o. Impossibilitas. Misericordia 16.
- 2 In aliqua re, non est possibilitas ad non esse dupliciter: scili-cet si sit immaterialis, vel materia non sit in potentia ad al-iam formam. Po^a q. 5, 4, 1^m. * Poenitentia 47. Praeceptum 4. Receptibilitas.
- Posteri. Adam 76, etc. Peccatum 223, etc. Sacerdos 23.
- Posteriorius. Aliquem effectum contingit esse posterius suo princi-pio dupliciter: scilicet ex parte agentis, et ex parte actionis 1^a q. 42, 2, c. * Absolutum o. Accessus 2. Accidens. Accidentaliter 4. Accusatio 18, 22. Actio 72. Actus 76, 77. Aevum. Afinitas 9. A-mor. Analogia o. Angelus 2, 200, 288, 326, 360, 461. Anima 123, 125, etc. Animal 48. Apis 5, Apostoli 20, 29. Apparere 7, 10. Appellare 2, 4. Appropriatio 5. Ascendere 16. Caelum 23, 24, 146. Claritas 11. Compositio 3. Commune 9, 11. Contrarium 42. Creatio 3. Delectatio 29. Dispositio 27, 49, 51. Divisio o. Eu-charistia 6, 41, 87, 161. Exorcismus 9. Finis 5. Generatio 18. Habitus 37. Memoria 9, 10. Meritum 7. Multiforme 1. Poena 61, 66. Poenitentia 24, 58. Praedestinatio 9, 36. Primogenitus 1. Principium 1, 2. Prioritas o. Prius o. Prophetia 77. Propter 1, 4. Signum 10, etc. Unitas. Universale 2, etc.
- Post praedieamentum est, quod consequitur diversa genera 1-2, q. 49, 1, c. * Habitus 19, 23.
- Postulatio importat quamdam protensionem desiderii in id quod petitur. Et addit supra petitionem communiter dictam deter-minatum petitum, scilicet finem 4, d. 15, q. 4, art. 3, q. 1, c. | 3^m. * Amor 167. Ira 40. Miraculum 37, 38. Oratio 10, Petitio. Spiritus 15. Usura 313. Vocatio o.
- Potens dicitur, non potens pati, etiam si nihil possit agere 1, d. 42, q. 1, 1, c. * Accipiter. Actio 70. Alexander 2. Dominatio o. Dominum o. Gryphus. Judicium 1, 46. Justitia 50, 70. Magi 1. Pax 21. Usura 195.
- Potentatus est multitudo potentiae, vel opus validum domina-tionis. Psal. 19, me^o 5, fi. * Alexander 2. Honor 21.
- 1 POTENTIA significat id quod est principium, non autem relatio-nem ejus 1^a q. 11, 5, 1^m | 1, d. 7, q. 1, 2, c. | Po^a q. 1, 1, 3^m | q. 2, 2, c.
- 2 Potentia dicitur esse principium actionis 1, d. 42, q. 1, 1, 2^m | 2, c. | Po^a q. 2, 1, 6^m | Anima. 12, c. prin^o.

POTENTIA

- 3 Ratio potentiae consistit in hoc, quod sit proximum principium operationis, et non primum 1, d. 45, 3, 2^m.
- 4 Immo potentia aliquando accipitur pro qualibet proprietate rei, consequente naturam ejus 1, d. 3, q. 4, 1, 5^m.
- 5 Hoc nomen potentia, primo impositum est ad significandum potentiam activam, secundo vero devolutum est ad poten-tiam passivam 1, d. 42, q. 1, 1, o. | Po^a q. 1, 1, c. * Ars 12. Essentia 4. Memoria 7.
- 6 De ratione potentiae, quo ad primam impositionem est, non posse pati 1, d. 42, 3, 1^m.
- 7 Potentia creaturae duplex, scilicet ad esse, et ad agere: prima se tenet ex parte materiae, secunda vero ex parte formae 1-2, q. 55, 2, c. | Cg. 2, c^o 25, 1^m. * Actus 20, 25, 53, etc. Amor 140. Annihilatio 4. Capacitas o. Comedere 1. Damnatio 24, 25.
- 8 Oppositum videtur dicere a simili 2-2, q. 27, 3, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 4, q. 1, c. | Verit. q. 28, 7, 8, c.
- 9 Potentia duplex, scilicet potentia absoluta, et potentia ordinata 1^a q. 9, 2, c. | q. 25, 5, 1^m | q. 104, 3, 4, o. | 1-2, q. 112, 3, 1^m | 1, d. 48, 4, 2^m | 3, d. 1, q. 2, 3, c. | d. 2, q. 1, 1, c. prin^o | 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | q. 2, o. | Verit. q. 5, 2, 16^m | q. 13, 1, 4^m | Po^a q. 1, 5, 5^m | q. 5, 3, 4, o. | Quol. 4, 4, c. * Deus 340, etc. Durities. Effectus 1. Esse 56, 57, 63, 90. Essentia 4.
- 10 Potentia creaturae duplex, scilicet naturalis, et obedientialis 1^a q. 115, 2, 4^m | 3^a q. 1, 3, 3^m | q. 11, 1, c. | 1, d. 42, q. 2, 2, 4^m | 2, d. 1, q. 1, 2, c. | 3, 2^m | d. 18, q. 1, 2, c. | 3, d. 1, q. 1, 3, 4^m | d. 2, q. 1, 1, c. | q. 2, a. 2, q. 3, 3^m | d. 3, q. 2, 1, 1^m | 4, d. 8, q. 2, 3, 4^m | Verit. q. 8, 4, 13^m | 12, 4^m | q. 12, 3, 18^m | q. 29, 3, 3^m | Po^a q. 1, 3, 1^m | q. 6, 1, 18^m | Virt. q. 1, 10, 13^m. * Finitum 3.
- 11 Potentiae naturales non habent habitum, nec aliquid superaddi-tum, quia operantur circa aliqua determinata 1-2, q. 49, 4, 2^m | q. 50, 1, 3, 4, c. | 2, d. 23, q. 1, 1, c. | 1^m | 2, 1^m | d. 27, 1, c. | 2^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 3^m | Verit. q. 14, 10, 13^m | q. 20, 2, 6^m | Virt. q. 1, 1, c.
- 12 Potentia duplex, scilicet imperans, et exequens 1^a q. 115, 2, 4^m. * Miraculum 3.
- 13 Potentia duplex, scilicet rationalis, et irrationalis 1-2, q. 8, 1, 2^m | Verit. q. 26, 3, 7^m.
- 14 Proprium est potentiae rationalis, esse ad opposita, idest ad op-positas actiones. Sed esse ad alia opposita, est commune eis et aliis. Verit. q. 26, 3, 7^m.
- 15 Potentia rationalis est ad opposita, sed non aequaliter, quia ad unum naturaliter; ad alterum vero, secundum quod a perfe-ctione propriae naturae deficit 2, d. 39, 2, 2, 1^m.
- 16 Potentiae rationales, sunt ad opposita, respectu eorum tantum, quae sunt sub convenienti objecto earum 1-2, q. 8, 1, 2^m | 4, d. 49, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m.
- 17 Potentiae rationales, sunt ad opposita, respectu earum tantum, ad quae non naturaliter inclinantur, scilicet non respectu finis 1^a q. 62, 8, 2^m | 2, d. 7, q. 1, 1, 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m.
- 18 Oppositorum eadem est potentia 1-2, q. 8, 1, 1^m. Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 94, 3, 1^m | 1-2, q. 63, 4, 3^m | 2, d. 30, q. 2, 1, 7^m | Virt. q. 1, 10, 2^m.
- 19 Potentia duplex, scilicet activa, et passiva 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m.
- 20 Potentia activa, vel passiva duplex, scilicet ligata, et libera. Et forma ligat potentiam materiae dominando ei totaliter, vel imperfectae 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m.
- 21 Potentia passiva informatur ex objecto suo, sed activa ponit formam suam circa objectum 2, d. 32, 1, 4^m.
- 22 Potentia passiva, nunquam sit activa, nisi materia sit forma 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 3, c. * Agens 51, 55, 72, 88.
- 23 Non est possibile, quod eadem potentia sit activa, et passi-va 1^a q. 79, 10, c. | Anima. 3, lect. 3, fi. * Angelus 42. Apti-tudo.
- 24 In creatura potest esse potentia passiva infinita, non autem a-ctiva. Opus. 9, q. 81. * Baptismus 242. Corruptum 1.
- 25 Oppositum videtur dicere 1, d. 17, q. 2, 4, c.
- 26 Potentiae immateriales, possunt recipere perfectionem in infini-tum, non autem potentiae materiales, quia terminantur per materiam 1, d. 17, q. 2, 4, c.
- 27 Potentia immaterialis quanto plus recipit de bonitate, tanto fit capacior in infinitum, non autem potentia materialis 2-2, q. 24, 7, c. | 1, d. 17, q. 2, 4, c. * Daemon 90, etc. Factum 1. Fi-nitum 1. Formativa. Frui 1, etc. Habilitas o. Homo 49. Incl-pere 3.
- 28 In potentiis activis, arguitur affirmative, qui potest majus po-est et minus, in passivis autem e converso 1, d. 46, L. me^o | 2, d. 21, q. 2, 3, 3^m | d. 30, L. fi. * Christus 163, etc. Indivisi-bile 2. Infinitum 19, 22, etc. Intellectus 141, 192. Intentio 22. Judicium 1, 20. Lex 13. Mutabile 1, 2. Objectum o. Pax 20. Plantae 3. Religio 13. Usus o.
- 29 Habitus nunquam est in potentia activa, sed tantum in potentia passiva, qua est perfectior. Po^a q. 1, 1, 4^m.

POTENTIA

- 50 Frustra est in natura aliqua potentia activa, cui non respondet aliqua potentia passiva, secundum Aristotelem, scilicet si potentia activa sit ad finem, non autem si non sit ad finem, sed sit ipse finis, sicut potentia Dei. Po^a q. 1, 2, a. 1 | 1^m prin^o.
- 51 Vel Philosophus loquitur in nono metaphysicae, de potentia activa naturali, ordinabili ad finem, sed potentia Dei est extra hunc ordinem. Ipse est enim ad quem haec omnia ordinantur, et ideo non est frustra si ei non respondeat potentia passiva. Po^a q. 1, 2, 1^m fi.
- 52 Ordo et differentia potentialium passivarum, in eodem passivo est secundum ordinem et differentiam potentialium activarum eis correspondentium. Virt. q. 1, 10, 13^m.
- 53 Cuilibet potentiae passivae, correspondet potentia activa in natura 2, d. 12, 1, c. | d. 30, q. 2, 1, c. me^o | 3, d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 26, q. 1, 2, c. | 4, d. 43, a. 1, q. 3, c. fi. | Cg. 2, c^o 20, 4^m | c^o 60, 13^m | Lib. 3, c^o 45 | Virt. q. 1, 10, 13^m.
- 54 Quaelibet potentia passiva se extendit ad ea tantum, ad quae se extendit potentia activa ejusdem generis 3, d. 26, q. 1, 2, c. | Cg. 2, c^o 60, 13^m | Lib. 3, c^o 45 | Verit. q. 18, 2, 5, c.
- 55 Potentia passiva sequitur ens in potentia, sed activa ens in actu, quia unumquodque agit in quantum est in actu, et patitur in quantum est in potentia. Cg. 2, c^o 7 | 8, 1^m | Po^a q. 5, 4, 1^m | Opus. 3, c^o 19. Agens 108.
- 56 Nulla potentia passiva potest exire in actum, nisi sit perfecta per formam sui activi 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. | Trin. 1, c. Agens 59, etc. Infra.
- 57 Potentia activa cujuslibet rei sequitur formam ejus, quae est principium agendi, et naturam ejus 3^a q. 13, 1, c. Actio 90, etc.
- 58 Impossibile est, alicujus creaturae essentiam, esse suam potentiam operativam. Spiritu. 11, c.
- 59 Immo aliqua potentia creaturae, dicitur sua essentia, et e converso. Spiritu. 11, 7^m fi.
- 40 Omnis potentia activa est principium operationis, non autem semper respectu alicujus producti, quia primum convenit ei per se, secundum vero accedit ei. Po^a q. 2, 2, c. * Angelus 35, 443, 466, 610, 630. Annihilatio 9. Appropriatio 10, etc. 15, 22. Assimilatio 10. Aureola 6. Brachium 1. Character 3, 3, etc. 26. Causa 59. Cognitio 52. Comedere 1. Contingens 3. Cornu.
- 41 Quaelibet potentia activa, quantumcumque imperfecta, potest in aliquam operationem 2-2, q. 129, 2, c.
- 42 Potentiae activae, artes, et habitus, qui sunt circa finem, impetrant illis qui sunt circa ea quae sunt ad finem 1^a q. 82, 4, c. | 1-2, q. 9, 1, c. | 2-2, q. 81, 1, 1^m | 5, 1^m | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 1, 3^m | d. 18, q. 2, a. 4, q. 1, 1^m | Cg. 3, c^o 64, 1^m | Ma. q. 6, c. | q. 8, 2, c. * Creatio 19, 21, 24, 25, 26, 27, 29, 30. Creatura 10, 26. Defectus 2. Delectatio 8, 9, 30. Daemon 90, etc.
- 43 In omnibus potentis activis ordinatis, illa potentia quae respicit finem universalem, movet potentias quae respiciunt fines particulares 1^a q. 82, 4, c. | 1-2, q. 9, 1, c. | q. 65, 3, 1^m | q. 114, 4, 1^m | 2-2, q. 23, 4, 2^m | q. 26, 7, c. fi. | q. 40, 2, 3^m | q. 47, 11, 3^m | Virt. q. 2, 3, c. fi. * Difficile 1, 2, 7, etc. Durities 2. Ebrietas 4. Ejicere 1. Esse 48, 56, 62.
- 44 Aliqua potentia activa se habet ad contraria, sed non de necessitate producit effectum. Ma. q. 6, 16^m. * Christus 163, etc. Femina 2, 3. Fides 8, 162. Finis 51, 101, 102, 119, 122. Forma 60, etc. Fortuna 4. Frui 2, 3, 8. Generatio 9, 26. Generativa. Habitus 1, etc. 5, 24, 36, 38, etc. 44, 47, 61, 81. Homo 40. Honor 21. Imperare 4, 18. In 12, 18. Incarnari 18. Liberum 2, 3. Materia 12, 13. Peccatum 404. Poenitentia 84. Veritas 32. Virtus 1, etc. Vis.
- 45 Potentia activa est propter effectum, in artificialibus et in humanis, non autem in naturalibus, nec in divinis. Verit. q. 2, 10, 3^a | Po^a q. 1, 1, 13^m.
- 46 Potentia passiva ut sic, non potest esse principium alicujus actionis 1, d. 45, 3, c. | Quol. 10, 5, c. * Accidens 55, 66, 121.
- 47 Illud tantum dicitur esse in potentia in aliquo absolute, quod potest educi de materia ab uno motore 1, d. 42, q. 2, 3, c. | 2, d. 19, 2, c. Actio 55, 68, 87. Actus. Addere 16. Amor 140, 231. Angelus 55, etc. 149, 156, 292, etc. 315, 334, 466, 487, 630, 632. Animal 6. Annexum 2. Annihilatio 4. Appetitus 1, 3. Appropinquatio 1. Aptitudo. Ars 12, 41, 42.
- 48 Omnis creatura habet aliquid de potentia 1, d. 8, q. 3, 2, c. * Assimilatio 6, 15, 18, 22. Beatitudo 28.
- 49 Omnis potentia receptiva, de se divisibilitatem habet, secundum quod est determinata ad unum, quod fit per actum terminantem 2, d. 3, q. 3, 1, c. fi. * Bonitas 8, 59, 86, 87, 88, 163, 192.
- 50 De ratione potentiae passivae est, habere se ad esse et ad non esse. Job 4, lect. 3, me^o. Causa 85, 97.
- 51 Frustra est potentia quae non reducitur ad actum, secundum Averroem, scilicet si non correspondeat ei potentia activa, quae ipsam possit reducere ad actum, non autem si correspondeat. Cg. 2, c^o 22, 4^m | Verit. q. 18, 2, c. | Po^a q. 1, 2, a. 1 | 1^m.
- 52 Vel si non reducatur potentia naturalis, non autem si non potentia obediens. Verit. q. 8, 4, 13^m | Anima. 1, 16^m. * Ae-

S. Th. Opera omnia. Index.

POTESTAS

- stimativa 1, 2. Aestimatio 2. Aeternitas 12, 13, 32. Caelum 2, 3, 11, 16, 73, 158. Cogitativa o. Cognitio 16, 25, etc. 38, 39, 41, 43, 52, 53, 59, 75. Color 8. Compositio 1. Concupiscentia 7. Conscientia 1. Contemplatio 11. Contingens 3, 7. Convenientia 1. Cor 12. Corpus 9. Creatio. Creatura. Defectus 2. Daemon 32. Delectatio 8, 9, 20. Differentia 1, 7, 10, 11. Dispositio 13, 21. Divisio 8. Donum 25. Educi o. Electio 1, 2, 3. Ens 8, 13. Esse 21, 56, 57, 63, 90. Experientia 13. Factum 1. Fides 8, 59. Finitum 3. Fluxus 3.
- 53 Vel si non reducatur in genere sive in specie, secundum aliquod individuum ejus, non autem si non secundum quodlibet individuum ejus 1, q. 19, 6, 1^m | q. 23, 4, 3^m | 1, d. 46, 1, o. | 3, d. 17, a. 2, q. 1, 2^m | d. 32, 2, c. | 4^m | Verit. q. 23, 2, o. * Generatio 26, 64, 71. Gradus 4. Gratia 156. Habitus. Idea 40, 41. Imago 9. Incorruptibile. Indeterminatum. Indivisibile 2. Infinitum 2, 19. Intellectus 2, etc. 106. Intelligibile 4. Linea 2. Lux 13. Malum. Maria 59. Materia 11, 12, 29, 41, etc. Memoria 6, 7. Menstruus 5. Meritum 22, 29, 31, 45. Modus 5. Motus 4, 8, 13, 27, 51, 74. Mundus 14.
- 54 Vel si res per eam suum consequatur complementum, non autem si non consequatur. Po^a q. 5, 5, 7^m. Mutabile 1, 2, 3. Mutatio 6. Necessitas 8. Notitia 1. Numerus 2. Objectum 3, etc. Pars 15. Participare 9. Passio 11, etc. Peccatum 80, 91, 115.
- 55 Vel si non reducatur ad actum primum, non autem si non ad secundum 2, d. 27, 1, 3^m | 3, d. 12, q. 2, 2, c. | 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m | d. 41, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | Quol. 10, 8, 3^m. * Poenitentia 35, 44. Perfectio 21, 22. Perturbatio. Plantae 3. Qualitas 1. Sensus 1, 7.
- 56 Vel si non reducatur ad actum secundum accidentalem, non autem si non ad primum, qui est propter secundum, quia potentia passiva perfectibilis multis perfectionibus ordinatis, perfecta per ultimam, non dicitur imperfecta, licet aliae perfectiones non insint 4, d. 49, q. 2, 5, 5^m | Verit. q. 8, 4, 13^m. * Species 2. Universale 23.
- 57 Quanto potentia est altior vel superior, tanto ad plura se extendit 1^a q. 65, 3, c. | Po^a q. 2, 6, 2^m | q. 3, 7, c. | Ma. q. 16, 6, c. | Virt. q. 5, 4, c. | Spiritu. 3, c. fi. | Anima. 13, 4^m | Quol. 3, 6, c. | Meta. 6, lect. 3, me^o. * Accidens 55.
- 58 In potentiis ordinatis, quidquid potest potentia inferior, potest et superior, nisi sit ad defectum 1^a q. 57, 2, c. | q. 84, 1, 2^m | q. 86, 1, 4^m | q. 110, 2, 2^m | 1-2, q. 74, 7, c. fi. | 4, d. 5, q. 2, a. 1, q. 2, c. | a. 3, q. 2, 2^m | d. 15, q. 4, a. 6, q. 2, 2^m | Verit. q. 2, 6, 2^m | q. 10, 6, 5^m | q. 15, 1, 2^m | Po^a q. 1, 6, 8^m | Anima. 20, 20^m. * Angelus 35, 44, etc. Anima 240, etc.
- 59 In omnibus potentiis ordinatis, oportet quod ubi terminatur actus prioris potentiae, ibi incipiat actus secundae 4, d. 49, q. 2, 7, 7^m.
- 60 In omnibus potentiis et habitibus ordinatis, ultima perfectio reservatur supremae in genere illo 1-2, q. 5, 6, 1^m | q. 15, 4, c. | 1^m | q. 57, 6, c. | q. 74, 7, c. | q. 98, 3, c. | 2-2, q. 47, 11, 3^m | 3^a q. 72, 11, c. | 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 2, c. | Cg. 2, c^o 41, 4^m | Cg. 3, c^o 25 | Opus. 3, c^o 93, fi. * Beatitudo 28. Conscientia 1.
- 61 Acquisitio vel amissio alicujus eorum ad quae aliquid est aequaliter in potentia, non est proprie perfectio vel corruptio 2, d. 35, 5, c. | 3^m.
- 62 Ad ea quae sunt diversa genere, ex aequo se habentia, ordinantur diversae potentiae animae, non autem aliter 1-2, q. 8, 2, 2^m.
- 63 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 56, 2, c. | q. 60, 5, c. * Defectus 2, 12, 14. Definitio 30.
- 64 Quantitas discreta et extensiva potentiae, est respectu objectorum; sed quantitas continua et intensiva, est respectu gradus et operationis. Po^a q. 1, 2, c. * Aestimativa 1, 2. Dispositio 13, 21. Distinctio 9, 11. Elicere 1. Gradus 4. Gratia 156. Idea 40, 41. Imaginativa 1, etc. Imago 26. Memoria 6, 7. Perturbatio. Privatio 7. Ratio 16.
- Potentiale. Andragathia. Angelus 46, 55. Anima 255. Austeritas 1. Continentia 9. Defectus 12. Epiikia 1, 3. Fiducia 4. Fortitudo 9, 34, 35. Imprudentia 2. Liberalitas 19. Pars 4, 9, 10, 30, 49. Poenitentia 7, 81. Perseverantia 8. Praedicari 11.
- Potentialitas. Angelus 55, 56. Appropinquatio 1. Contingens 3. Forma 82. Laus 2. Materia o. Motus 8. Mutabile 3.
- 1 POTESTAS proprie nominat potentiam activam, cum aliqua prae-eminentia 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m. * Absolvere 14, 15, 27, 28, 31.
- 2 Potestas excellentiae humanitatis Christi in sacramentis, consistit in quatuor principaliter: scilicet in hoc quod meritum et virtus passionis ejus operatur in sacramentis, et in ejus nomine sacramenta sanctificantur, et ex ejus institutione sacramenta virtutem obtinent, et ipse effectum sacramentorum sine exteriori sacramento potuit conferre 3^a q. 64, 3, 4, c. | q. 84, 5, 3^m | 7, 4^m | d. 2, q. 1, a. 4, q. 4, c. | d. 4, q. 3, a. 3, q. 4, c. | L. | d. 5, q. 1, 1, c. | d. 7, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m | q. 3, a. 2, q. 1, c. | d. 18, q. 1, a. 3, q. 4, 3^m | Opus. 20, lib. 3, c^o 10, fi. | Jo. lect. 14, fi. | 1^a Cor. lect. 2, me^o | c^o 11, lect. 5, prin^o. * Adam 64. Adoptio 8, 9. Adventus 6, 9.

- 3 Christus potuit hanc potestatem aliis communicare 3^a q. 64, 4, o. | 4, d. 5, q. 1, 2, o. | a. 3, q. 2, o. Angelus 42, 179, 284, 577, 615.
 - 4 Haec potestas, nulli purae creaturae communicata est 3^a q. 64, 1, 1^m | 3^m | q. 72, 1, 1^m | 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 4, c. | d. 5, q. 1, art. 3, q. 1, 2, o. | L. | d. 7, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m | 2^m | Opus. 20, lib. 3, c. 10 | 15, fi. | Jo. lect. 14, fi. | 1^a Cor. lect. 2, meo.
 - 5 Propria potestas Christi in baptismo duplex: scilicet divina, et excellentiae secundum humanitatem. Secundam communicare potuit, non autem primam 3^a q. 64, 4, o. | 1^a Cor. lect. 2, meo. * Apostoli 23, 30. Apparere 1. Aqua 5. Baptismus 156, 209. Beatitudo 41. Character 2, 8, 26.
 - 6 Potestas auctoritatis in remissione peccatorum, nulli creaturae potest communicari 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 1, o. | 2^a Cor. lect. 2, meo.
 - 7 Oppositum videtur dicere 2, d. 1, q. 1, 3, o. | 4, d. 8, q. 2, 3, 4^m. * Claritas 11. Clavis 1, etc.
 - 8 Papa habet plenariam potestatem, spiritualem et temporalem, a qua omnis alia potestas dependet. Ideo est rex et sacerdos 2, d. 44, L. c. | 4^m | Opus. 20, lib. 3, c. 10 | 18 | 19, fi. * Confessio 23. Consensus 3. Cooperari 4. Daemon o. Deus 340, etc. Doctor 26.
 - 9 Papa, per hoc quod est episcoporum summus, non habet plenitudinem potestatis, per respectum ad corpus Christi verum, sed per respectum ad corpus Christi mysticum 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 3, c. | d. 25, q. 1, 1, 3^m. * Damnatio 3. Dominium 1, etc. Eleemosyna 3, 7, 10, 11. Episcopus 2, etc.
 - 10 In qualibet potestate, datur exterius aliquod visibile signum, sicut regi, datur corona et sceptrum, et pontifici mitra, baculus, et anulus 4, d. 4, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m. Anulus. Episcopus 14. * Esse 21, 57. Exequutio o. Exorcismus 7, etc. Facultas. Felicitas. Phantasma 2, 8.
 - 11 Omnis potestas spiritualis, datur cum aliqua consecratione 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m. * Gloria 15, 17. Honor 21, 32. Humilitas 19.
 - 12 Potestas ordinis secundum se, extendit se ad omnia peccata, et ad omnes homines, non autem jurisdictio 4, d. 19, q. 1, a. 3, q. 2, 3, c. | d. 20, a. 1, q. 2, c. | d. 24, q. 3, a. 2, q. 1, c. * Idoneus 2. Imperare 10. Indulgentia 12. Infidelis 1, 2, 8. Infirmas 4, 8.
 - 15 Potestas tripliciter consideratur: scilicet secundum se, quo ad modum acquirendi, et quo ad usum. Primo modo, est a Deo universaliter et semper, non autem secundo et tertio modo. Rom. 13, lect. 1, prin. * Judiciaria. Judicium 56, etc. Juramentum 28. Justitia 50. Lex 175. Liberare 1.
 - 14 Bonus usus potestatis, ad regendum alios, est optimus, et abusus ejus est pessimus 1-2, q. 2, 4, 2^m | 2-2, q. 65, 3, 1^m.
 - 15 Abutens potestate sibi data, meretur eam amittere 1-2, q. 2, 4, 2^m | 2-2, q. 65, 3, 1^m. * Libertas 1, 3, 7, 8, 10. Magi 1.
 - 16 Potestates malorum, sunt eligendae per accidens, inquantum etiam sunt ad bona. Et essent magis eligendae, si essent bonorum tantum 3, d. 12, q. 2, 2, 5^m. * Maleficium 1. Matrimonium 62. Miraculum 36, 38. Nocere 7. Passio 104, 110, 123, 125. Potentia.
 - 17 Officium potestatum caelestium, est arcere daemones 1^a q. 108, 6, c. fi. | q. 110, 1, 2^m fi. | q. 113, 3, c. | 2, d. 7, q. 3, 2, 1^m | d. 9, 3, c. | d. 11, q. 1, 2, 2^m | 3^m | Cg. 3, c. 80 | Po^a q. 6, 10, c. fi. | Opus. 8, c. 126 | Col. lect. 4, o.
 - 18 Potestates habent actum circa pertinentia ad tranquillitatem totius mundi, inquantum habent potestatem non limitatam 2, d. 10, 3, 3^m.
 - 19 Potestas diaboli duplex: scilicet qua impugnat, et qua victos datinet 3, d. 19, 2, c. * Christus 163, etc. Regere 14. Rex o. Schisma 7, 8. Sensualitas 9, 10. Subjectio o. Votum 33, 37, 75. Usura 186, 207, 233, 234, 258.
- Potestativum. Angelus 42, 223. Ordo 70. Votum 18.
- Potior. Actio 56. Actus 150. Agens 98. Alexander 2. Andragathia. Aqua 10. Aureola 10. Baptismus 81. Character 42. Charitas 43, 66. Causa 87. Cognitio 38, 40, 53. Conceptio 42. Confessio 71, 73. Consecratio 2. Continentia 10. Damnatio 32. Demonstratio 8, 9. Epiikia 6. Excommunicatio 23. Humilitas 21. Hyperdulia Imago 30. Ingenitus 4. Intellectus 290. Irascibilis 2. Justificatio 2, 3, 50. Maleficium 2. Maria 17. Matrimonium 80. Mel 1. Metaphora 7. Miraculum 21. Misericordia 7. Ordo 61. Peccatum 408. Perfectio 39. Pietas 17. Praesumptio 7. Principatus 9. Rahab 2. Religio 100. Sacramentum 19. Sacrificium 37. Usura 200, 287. Virtus 231. Voluntas 9.
- Potissimum. Charitas 43. Demonstratio 8, 9. Deus 31. Dispensatio 16. Genus 33. Hyperdulia. Justitia 23. Lex 139. Macula 5. Matrimonium 96. Maximum. Natura 39. Per se 2. Patientia 5. Poena 44. Servitus 1, 4. Unitas 42. Usura 287. Virtus 66, 237.
- Potus moderatus vini, multum confert, et modicus excessus multum laedit, etiam plus quam excessus cibi 2-2, q. 149, 1, o. * Continentia 18. Ebrietas o. Eucharistia 7, 14, 130, etc. 183, etc. 191, etc. Fames 1. Gula o. Jejunium 41, 45. Libamina. Sacrificium 31. Sanguis 4. Sensualitas 9. Sobrietas o. Temperantia 23. Venter.

- Practicum. Aestimatio 3. Angelus 323, etc. Ars 12. Assimilatio 12. Beatitudo 20, 49, 50, 53, 68, 117, 135. Causa 59. Cognitio 5, 51, 78. Conclusio 1, 5. Conscientia 3. Christus 116. Dens 126, 132, 136, 127, 149. Error 1, 2. Fructus 20. Habitus 73. Idea 19, 20, 27, 30. Ignorantia 27. Intellectus 274, etc. Judicium 2. Lex 5, etc. 37. Medicina 2. Necessitas 10. Oratio 1. Peccatum 402, 403. Principium 18, 26. Processio 18. Providentia 31. Ratio 23, 32, 33, 36, 39, 40, 41, 45, etc. Sapientia 25, 26. Scientia 115, etc. Scientificum 1. Theologia 10, 14, 25. Veritas 19. Virtus 76, 198, etc. Vita 42, etc.
- Prandium. Eucharistia 198. Jejunium 28, 36, 37.
- Pravum. Continentia 1, 3, 9. Delectatio 85, 86, 87. Deus 421. Disputatio 6. Framea. Ignorantia 1. Justitia 49. Odium 17. Oratio 34. Servire 2. Sterilitas. Temperantia 5. Vinculum 2.
- Prae. Eucharistia 37. Gula 8. Praesumptio 1.
- Praeceptio. Electio 9. Praeligere. Praesumptio 1.
- Praebenda. Campsoria 5. Usu 194.
- Praeambulum. Deus 11. Eleemosyna 9. Fides 38. Perfectio 68. Praeceptum 100, 105, 106. Restitutio 2. Sensualitas 2.
- Praebendatus in duabus ecclesiis, non peccat, nisi hoc sit contra legem, vel contra ejus conscientiam certam, vel dubiam. Quol. 3, 13, o. | Quol. 9, 15, o. * Beneficium 19, etc. Bonitas 202, etc. Officium 17, etc. Restitutio 14.
- Praebere. Daemon 41. Doctrina 12. Poena 95. Poenitentia 54, 85. Satisfactio 2. Scandalum 1. Subdiaconus 1. Unctio 13.
- Praecedere. Absolvere 18. Accusatio 5, 6, 9. Admonitio 2, 4, 5. Adventus 7. Aequalitas 7. Affinitas 12. Agens 66, 83. Alteratio 7. Amor 240. Angelus 479, 529. Annexum 1. Anima 85. Antecessio. Antichristus 4. Assumere 11. Baptismus 179, 236. Beatitudo 164. Catechismus 2, etc. Charitas 88. Christus 64. Concupiscentia 14. Confessio 16. Conscientia 14. Correctio 9. Denuntiatio 1. Desiderium 9. Deus 296. Dispositio 36, 39. Electio 23, 25, 30. Eucharistia 30. Exorcismus 2. Expectare 2. Factum 1. Finis 29. Forma 92. Generatio 19. Gratia 74. Gutta. Ignis 12. Ignorantia 26. Instans 13, 14, 26, 31. Intellectus 227. Justitia 20. Justificatio 29, 35. Lectoratus 3. Malitia 2. Manducatio 2. Matrimonium 79, 106, 125. Miraculum 38. Misericordia 12, 29. Mors 14. Motor. Mulier 7. Mundus 15. Oblatio 3. Opus 2. Ordo 91. Passio 103. Peccatum 148. Poena 39. Poenitentia 16, 17, 113. Praeceptum 96. Praedestinatio 51. Propositio 7. Prudentia 63. Relatio 87, 88. Sacramentum 143. Salomon 1. Symbolum 6. Somnium 2. Somnus 4. Spes 48. Usura 276, etc. Uti 23. Virtus 261. Voluntas 56.
- Praecellere. Creatura 29.
- Praeceptivum. Prudentia 79. Scriptura 15. Theologia 13.
- 1 PRAECEPTUM importat applicationem legis ad ea quae ex lege regulantur 1-2, q. 90, 2, 1^m.
 - 2 De ratione praecepti est, quod importet ordinem ad finem, inquantum praecipitur id quod est necessarium vel expediens ad finem 1-2, q. 99, 1, c.
 - 3 Praeceptum proprie importat rationem debiti 1-2, q. 99, 1, 5, c. | q. 100, 5, 1^m | 9, c. | 2-2, q. 44, 1, c. | q. 56, 1, 1^m | q. 122, 1, c. | q. 152, 2, 1^m | Po^a q. 10, 4, 8^m | Quol. 4, 20, c. | Quol. 5, 19, c. | Psal. 18, meo. * Abraham 13, 14.
 - 4 In quolibet praecepto sunt consideranda duo: scilicet finis, et possibilitas 1-2, q. 13, 3, 3^m | Quol. 7, 17, 9^m. * Aecidia 11. Accusatio 3. Adam 68. Admonitio 2, 5. Architector. Confirmatio 18. Consilium 12, etc. Decimae 1, 6, 7, 15. Delictum 1. Deus 295, 297. Dispensatio o. Dominatio 3. Eleemosyna 6, 9, etc. Eucharistia 48, 193. Finis 63. Haeresis 69, 152. Imperare o. Inobedientia 1, 5. Interpretatio 2. Jussio o. Lex 9, 11, 22, 26, 29, 37, etc. 50, 76, 81, 83, 84, 91. Mandatum o. Martyrium 13. Matutinae 3. Meritum 83. Natura 48. Obedientia 4, 6, 15, 20. Obligari 2. Omissio 9. Peccatum 13, 424, etc.
 - Non omnia posita in lege, sunt sub praecepto 2-2, q. 87, 9, 2^m. * Perfectio 69, 78, 82. Praelatio 7. Prohibitio 1.
 - 5 Illud tantum cadit sub praecepto legis, proprie, pro quo poena legis infligitur 1-2, q. 100, 9, c. * Promulgatio 2, 5. Prudentia 79.
 - 6 Omnia praecepta cujuscunque legis, sunt ordinata ad aliquod bonum inducendum, vel malum tollendum. Quol. 7, 17, 9^m. * Ratio 52.
 - 7 Praecepta sunt inaequalia et disparia, propter auctoritatem praecipientis, vel propter dignitatem vel necessitatem rerum praecipientum. Ma. q. 2, 9, c. fi.
 - 8 Multi errores Pharisaeorum de praeceptis divinis 1-2, q. 108, 3, 2^m | 4^m. * Sacramentum 49. Scientia 62, etc. 150, etc. Stultitia 7. Superbia 2, 4. Usura 251. Via 1.
 - 9 Praeceptum duplex: scilicet obligans singulos de communitate, vel communitatem tantum 2-2, q. 152, 2, 1^m | 4, d. 26, q. 1, 2, c. | Cg. 2, c. 136, 1^m fi. | Quol. 7, 17, c. * Baptismus 89. Benedictus 5. Decretum.
 - 10 Praeceptum quadruplex: scilicet primae necessitatis, secundae necessitatis, tertiae necessitatis, et quartae necessitatis. Opus. 61, c. 1. * Delictum 2.

PRAECEPTUM

- 41 Praecepta primae necessitatis sunt, sine quibus Dei similitudo non salvatur, quae a principio naturaliter obligant, et in generali et in speciali, et contra quae omnino dispensari non potest, nec ab homine, nec a Deo. Et tale praeceptum, est diligere Deum. Opus. 61, cº 1. * Excommunicatio 27. Jejunium 29, etc.
- 42 Praecepta secundae necessitatis sunt, quae a principio et naturaliter obligant in generali, et non in speciali, ut est satisfacere pro peccatis. Opus. 61, cº 1.
- 43 Praecepta tertiae necessitatis sunt, quae ex actu humano obligant, sicut votum. Vel quae obligant quosdam, sed non omnes. Aut etiam omnes in casu, sicut consilia. Opus. 61, cº 1. * Inconstantia 1. Isaac 1.
- 44 Praecepta quartae necessitatis sunt, quae praelati ecclesiarum instituunt, scilicet quae instituit papa in ecclesia, aut archiepiscopus in provincia sua, aut episcopus in dioecesi sua, aut abbas in abbazia sua. Opus. 61, cº 1.
- 45 Praeceptorum, aliud absolutum, et aliud conditionatum. Opus. 61, cº 47.
- 46 Praeceptorum novae legis, aliud est naturale, et illud praecipitur quia est bonum, et aliud est positivum, et illud est bonum quia praecipitur. Opus. 61, cº 48.
- 47 Praecepta affirmativa non distinguuntur a negativis, quando se includunt 1-2, q. 100, 4, 2º | 2-2, q. 22, 3º | q. 44, 3, 3º | q. 62, 8, 1º. * Justificatio 47, 49.
- 48 Praecepta negativa legis prohibent actus peccatorum, qui sunt secundum se mali, nec unquam ullo modo, aliquo tempore vel loco, possunt bene fieri: affirmativa vero, sunt de actibus virtutum 2-2, q. 33, 2, c.
- 49 Praeceptorum diversitas non significat diversitatem habitus, sed diversitatem actus, quia non dantur de habitibus virtutum, sed de actibus earum 2-2, q. 31, 4, 1º | q. 44, 2, 1º. * Lex 38, 39, 49. Religio 25, 58. Transgressio 1, 2. Via. 1.
- 50 Praecepta affirmativa obligant semper, sed non ad semper: negativa vero obligant utroque modo 1-2, q. 71, 5, 3º | q. 88, 1, 2º | q. 100, 10, c. | 2º | 2-2, q. 3, 3, c. | q. 33, 2, c. | q. 79, 3, 3º | q. 110, 2, 2º | 2, d. 22, q. 2, 1, 4º | d. 29, l. fi. | d. 35, 3, 3º | d. 41, q. 1, 2, 4º | 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 2, 3º | d. 36, 6, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, c. | d. 17, q. 3, a. 1, q. 4, c. | 3º | d. 19, q. 2, a. 2, q. 1, 3º | Ma. q. 2, 1, 11º | q. 7, 1, 8º | 10, 9º | q. 16, 4, 22º | Virt. q. 3, 1, c. | Quol. 1, 11, c. | Quol. 3, 14, fi. | Rom. 10, lect. 2, prinº | cº 13, lect. 2, meº | Gal. 9, lect. 1, prinº | 2º Tim. 2, lect. 4, prinº.
- 51 Omne praeceptum affirmativum, habet annexum praeceptum negativum 2-2, q. 44, 3, 3º | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, 3º.
- 52 Praeceptum dupliciter amittit obligationem: scilicet ratione impossibilis, vel si finis ejus sine eo haberi potest 1-2, q. 13, 5, a. 3 | 3º | Quol. 7, 17, 9º.
- 53 Praecepta juris naturalis, prohibent ea quae secundum se sunt mala; sed praecepta juris positivi; prohibent etiam occasiones malorum 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 4, c. | a. 2, q. 1, c. | q. 4, 1º.
- 54 Praecepta novae legis sunt majora quam veteris, quo ad explanationem et manifestationem, non autem quo ad substantiam 1-2, q. 107, 3, 2º.
- 55 Praecepta Dei sunt de eo quod est de necessitate salutis secundum se. Ideo quolibet casu observari illa oportet, non autem praecepta ecclesiae 2-2, q. 147, 4, 1º | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 1, 1º.
- 56 Praecepta ecclesiae sunt satisfactoria, non autem praecepta legis naturae, quia sunt tantum de necessariis ad salutem 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 5, 2º.
- 57 In lege humana, praecepta posteriora praecedunt prioribus; sed in divinis, est e converso. Jo. 7, lect. 2, fi.
- 58 Praecepta decalogi sunt quasi prima et communia legis principia, per se nota 1-2, q. 100, 3, 3º | 5, 6º | 2-2, q. 122, 3, 4º | 4, c. | 5, 1º | 2º | 3º | 6, 1º | 2º | q. 140, 1, 3º | q. 170, 1, 3º | 2, 1º. * Actus 168. Catholica. Conscientia 19. Consilium 12 etc. 16, 24.
- 59 Praecepta decalogi sunt, quae statim ex primis principiis, vel ex fide, innotescunt hominibus 1-2, q. 100, 3, o. | 5, 1º | 6, 11, c. | 2-2, q. 122, 1, c. | 3, d. 37, a. 2, q. 1, 3, c. | Ma. q. 14, 2, c. | 14º | q. 15, 2, 3º. * Dispensatio o. Haeresis 69, 152. Imprudentia 1.
- 60 Praecepta decalogi sunt de iis, quae naturalis ratio dictat. Verit. q. 14, 11, 9º. * Judaei 20, 21. Lex 18, 119, 131.
- 61 Inter praecepta decalogi, non numerantur prima communissima praecepta legis naturae, nec ea quae diligenti inquisitione indigent 1-2, q. 100, 3, c. | 5, 1º | 11, c. | 2-2, q. 56, 1, c. | 3, d. 37, a. 2, q. 2, 2º | L. prinº. * Irreligiositas 1. Matrimonium 19, 40, 41, 109.
- 62 Praecepta decalogi sunt immediate a Deo, alia vero per Moysen vel per alios 1-2, q. 100, 3, c. | 1º | 6, b. | 11, c. | 3, d. 37, 1, 3º | Ma. q. 15, 2, 3º. * Oblatio 3. Osce. Peccatum 56, 131, 229, 237, 381, 384, 425, 426, 429.
- 63 Praecepta decalogi sunt scripta, quadruplici ratione: scilicet pri-

PRAECEPTUM

- mo quia per contrariam consuetudinem qua multi in peccato praecipitabantur, jam apud multos ratio naturalis obtenebrata erat. Secundo, quia etsi in aliquibus vigeat ratio, tamen amor boni in eis deficiebat. Unde per quandam coactionem legis obligatoriae, ad bonum inducendi erant. Tertio, ut ad opera virtutis non solum natura inclinaret, sed etiam reverentia divini imperii. Quarto, ut magis memoriae tenerentur, et sic frequentius in cogitatione versarentur 3, d. 37, 1, o.
- 64 Praecepta decalogi diversimode a diversis numerantur et distinguuntur 1-2, q. 100, 4, 5, o. | 3, d. 37, l. prinº.
- 65 Sufficientia decem praeceptorum decalogi 1-2, q. 100, 5, o. | 3, d. 37, a. 2, q. 2, o. | Cg. 3, cº 120, fi. | 128.
- 66 Praecepta decalogi, convenienti modo traduntur, quia in eis maxima sapientia continetur 1-2, q. 100, 7, o. | 3, d. 37, a. 2, q. 1, c.
- 67 Praecepta decalogi, convenienter ordinantur 1-2, q. 100, 6, o. | 3, d. 37, a. 2, q. 3, o. * Principatus 8. Scientia 62, etc.
- 68 Omnia quae sunt in doctrina veteris testamenti, ordinantur ad praecepta decalogi, usque ad finem 2-2, q. 56, 1, 3º. * Simonia 7.
- 69 Omnia alia praecepta moralia veteris legis, reducuntur ad praecepta decalogi 1-2, q. 100, 3, 11, o. | 2-2, q. 122, 6, 2º | 3, d. 37, a. 2, q. 1, c. | Ma. q. 14, 2, 11º | Quol. 7, 17, 8º. * Superstitio 6. Uxor 1, 4, 11. Vita 56.
- 70 Omnia praecepta moralia legis divinae, continentur in praeceptis decalogi 1-2, q. 100, 3, o. | 3, d. 37, a. 2, q. 1, c. | 3, o. | Quol. 7, 17, 8º.
- 71 Singula praecepta decalogi, declarantur 2-2, q. 122, o. | 3, d. 37, a. 2, q. 2, o.
- 72 Ratio tantum in primo et tertio praecepto redditur, quia alia sunt pure moralia, et sine determinatione 1-2, q. 100, 7, 2º | 3, d. 37, a. 2, q. 1, 3º.
- 73 Praemium ponitur tantum in primo et quarto praecepto, quia videbantur inutilia: poena vero ponitur tantum in primo et secundo, ratione pronitatis. Erant autem homines proni ad idolatriam, propter generalem consuetudinem gentium, et sunt proni ad perjurium, propter frequentiam juramenti 1-2, q. 100, 7, 3º | 4º | 3, d. 37, a. 2, q. 1, 5º | Eph. 6, lect. 1, meº. * Abscondere 1. Accidia 11. Adam 68. Blasphemia 10.
- 74 Peccatum falsae doctrinae, prohibetur secundo praecepto decalogi 1-2, q. 100, 5, 3º | 11, c.
- 75 In solo tertio praecepto, ponitur, memento, ratione beneficii praeteriti, vel propter determinationem ejus 1-2, q. 100, 7, 5º | 3, d. 37, a. 2, q. 1, 3º.
- 76 Praeceptum tertium mystice, quo ad cessationem a peccatis et quietem mentis in Deum, est generale. Sed ut per ipsum prohibentur ad literam opera servorum, idest opera mechanica, est praeceptum speciale. Sub opere autem manuali, intelliguntur omnia humana officia, ex quibus homines licite victum lucrantur, sive manibus, sive pedibus, sive lingua fiant 2-2, q. 122, 4, 1º | q. 187, 3, c. | 3, d. 37, a. 5, q. 2, 2º | Quol. 7, 17, c. fi. | Matth. 12, prinº. * Amor 93. Concupiscentia 22. Cultus 16. Delectatio 62, 85, 91.
- 77 Et erat partim morale, et partim caeremoniale 1-2, q. 100, 3, 2º | 7, 2º | 5º | 2-2, q. 122, 4, 1º | 3, d. 37, a. 2, q. 1, 3º | art. 5, q. 2, o. | Quol. 2, 8, c. | Isa. 56, prinº | Matth. 23, meº.
- 78 Praecepto tertio, ut est morale, praecipitur quies mentis in Deo, cui contrariatur tristitia mentis de bono divino 1-2, q. 100, 5, c. fi. | 2-2, q. 35, 3, 1º.
- 79 Omnia praecepta decalogi praeter tertium et quartum, sunt negativa, quia negatio est communior affirmatione 1-2, q. 100, 7, 1º | 3, d. 37, a. 2, q. 1, c. | Rom. 13, lect. 2, meº | Eph. 6, lect. 1, meº. * Delictum. Festum 11. Furtum 12. Gula 7.
- 80 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 44, 3, 3º | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, 3º.
- 81 Tria prima praecepta decalogi sunt de actionibus religionis, quartum est de pietate, reliqua vero de justitia communiter dicta 2-2, q. 122, 1, c. | 2, c. | 1º | 3, 4, 5, 6, c. * Haeresis 152, 153. Honor 9, 10, 11, 33, 34. Imprudentia 1.
- 82 Inter praecepta decalogi, non dantur praecepta de prudentia, sed tantum in prophetis, et in nova lege 2-2, q. 56, 1, o.
- 83 Intellectus et scientia fidelium, sunt in praeceptis legis Dei. Ideo non dantur de eis praecepta in decalogo, sed in sequentiis 2-2, q. 16, 2, 1º. * Latria 7. Lex 18. Luxuria 2. Matrimonium 40. Sabbatum o. Testis 12.
- 84 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 16, 2, o. | q. 16, 2, 3º.
- 85 In decalogo ponitur praeceptum de passionibus ipsius concupiscibilis, non autem irascibilis, quia praecepta decalogi sunt prima 1-2, q. 100, 5, 6º.
- 86 Praecepta quae inducunt ad observantiam legis, praesupponunt legem. Ideo non possunt esse prima, nec ponuntur in decalogo 2-2, q. 170, 2, 2º. * Actus 168. Caeremonia 5, etc. Charitas 56, 121, 128. Conscientia 19. Consilium 13. Correctio 3, 11.
- 87 Praecepta quae prohibent concupiscentiam sunt duo, secundum rationes spirituales, unum vero secundum rationem communem 1-2, q. 100, 4, 3º.

PRAECEPTUM

- 58 Omnia praecepta moralia pertinent ad legem naturae, sed diversimode 1-2, q. 99, 3, 2^m | 4, c. | q. 100, 1, o. | q. 104, 1, c. | 1. Matth. 23, meo. * David 1. Decimae 1, 6, 7, 15, 28. Eleemosyna 8, etc. Evangelium 4. Justificatio 48.
- 59 Praecepta moralia servari debent semper ab omnibus, quia sunt de lege naturali 1-2, q. 98, 5, c. | 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m | Matth. 23, meo.
- 60 In iis ad quae homo tenetur ex ratione, sufficit praeceptum de faciendis, in quibus etiam intelligitur prohibitio vitandorum 2-2, q. 22, 1, 3^m.
- 61 Praecepta legis cujuscumque, dantur de actibus virtutum 1-2, q. 106, 1, 2^m | Cg. 3, c. 115, 3^m | 116, 3^m | 1^a Tim. lect. 2, meo.
- 62 Praecepta Dei sunt lucida. Quod tamen non esset, nisi haberent rationabilem causam 1-2, q. 102, 1, b.
- 63 Praecepta moralia et novae legis, habent rationabilem causam secundum suam naturam, non autem veteris, sed tantum in ordine ad aliud significandum vel excludendum 1-2, q. 102, 1, o.
- 64 Illud praeceptum, quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris, intelligitur, eadem proportionem servata 4, d. 33, q. 1, 1, 7^m | Opus. 73, c. 17.
- 65 Operari manibus licita et necessaria victus, est in praecepto de jure naturali. Sed cessare ab opere manuali licito et necessario, est facere aliter quam naturae ordo exigit 2-2, q. 187, 3, c. | 1^m.
- 66 Labor manualis est in praecepto communitatis, non autem singulis, nisi quando quis sine eo non potest licite vivere 2-2, q. 187, 3, c. | 1^m fi. | Quol. 7, 17, o.
- 67 Operari sine tristitia, et delectabiliter, ratione finis, cadit sub praecepto legis Dei, non autem ex habitu 1-2, q. 100, 9, 3^m.
- 68 Immo etiam ex habitu 1-2, q. 109, 2, 5, o.
- 69 Lex vetus continet praecepta moralia, idest de actibus virtutum 1-2, q. 98, 5, c. | q. 99, 2, o. | 3, 2^m | 4, c.
- 70 Lex divina dat praecepta moralia de actibus omnium virtutum, obligando vel consulendo: non autem lex humana 1-2, q. 100, 2, c.
- 71 Omnia praecepta legis sunt unum ratione finis, sed sunt multa, secundum diversitatem rerum ad finem 1-2, q. 99, 1, o. * Lex 49, etc. 76, 84, 96, 113, 131, 138, 152, 171. Natura 48. Passio 116. Ratio 52.
- 72 Modus virtutis triplex: scilicet scienter, voluntarie, et ex habitu. Primus est de praecepto legis divinae et humanae, secundus divinae tantum, tertius nullius 1-2, q. 96, 3, 2^m | q. 100, 9, o. | 2-2, q. 44, 1, 1^m | 4, 1^m | 8, c. | 2, d. 28, 3, c. | 3, d. 36, 6, o. | 4, d. 15, q. 3, a. 4, q. 1, 2^m | Verit. q. 24, 12, 16^m | 14, 2^m | 7^m | Ma. q. 2, 5, 7^m. * Virtus 88, 112, 212, etc.
- 73 Immo etiam tertius est de praecepto legis divinae 1-2, q. 109, 2, 5, o. * Usura 231.
- 74 Maximum praeceptum, datur de charitate 2-2, q. 44, 1, o. | Cg. 3, c. 116 | 117. * Amor 65. Charitas 66, 121. Et infra.
- 75 Praeceptum de dilectione Dei, exponitur 2-2, q. 44, 4, 5, o. | 8, d. 27, L. | Virt. q. 2, 10, 1^m. * Catholica.
- 76 Praecepta charitatis non numerantur inter praecepta decalogi, quia omnia alia in eis includuntur, et ad haec ordinantur 1-2, q. 100, 3, 1^m | 11, c. | 2-2, q. 22, 2, 1^m | q. 23, 4, 3^m | q. 44, 1, 3^m | q. 110, 4, 2^m | q. 122, 1, 4^m. Charitas 88. Et infra. * Correctio 3, 11.
- 77 Tota lex in praecepto charitatis impletur 1-2, q. 99, 1, 2^m | q. 105, 2, 1^m | Cg. 3, c. 125, fi. | Rom. 13, lect. 2, primo | Gal. 5, lect. 3, meo. * Eleemosyna 8, 9. Finis 35, 88. Lex 18, 41.
- 78 Praeceptum de dilectione Dei, perfecte impletur in patria tantum, sed imperfecte in via 2-2, q. 44, 6, o. | 3, d. 27, q. 3, 4, o. | Virt. q. 2, 10, c. | 1^m | Quol. 4, 124, 1^m | Opus. 18, c. 5, | 6, | 7, 15.
- 79 Immo etiam perfecte impletur in via. Opus. 4 | Opus. 15, c. 15.
- 80 Ad perfectam impletionem ejus, requiruntur quatuor: scilicet cognitatio beneficiorum Dei, et excellentiae ejus, vitatio peccati, et terrenorum. Opus. 4, c. 3, primo etc.
- 81 Praecepta charitatis, sunt tantum duo: scilicet de dilectione Dei, et proximi 1-2, q. 99, 1, 3^m | 2-2, q. 44, 2, 3, o. | Cg. 3, c. 116, | 117 | Virt. q. 2, 4, 6^m | Rom. 13, lect. 2, primo | Gal. 5, lect. 3, meo.
- 82 Praecepta charitatis, sunt duo explicite, et unum implicite, quia unum includitur in alio 1-2, q. 99, 1, 2^m | 2-2, q. 44, 2, c. | q. 58, 1, 6^m.
- 83 Praecepta de dilectione Dei et proximi, sunt prima, et primo intentata: alia vero secunda, et finis secundarius 1-2, q. 100, 3, 1^m | 11, c. | 2-2, q. 44, 1, c. | q. 189, 1, 5^m | Cg. 3, c. 116 | 117. Quol. 5, 19, c.
- 84 Dilectio proximi, et omnia sine quibus ipsa non servatur, cadunt sub praecepto 2-2, q. 32, 5, c.
- 85 Praeceptum de dilectione proximi, convenienter traditur, quia tangit rationem dilectionis, et modum, non quidem aequalitatis, sed similitudinis tripliciter: scilicet secundum finem, regulam, et propter se 2-2, q. 44, 7, o. | Rom. 13, lect. 2, fi. | Gal. 5, lect. 3, meo.

PRAECEPTUM

- 86 Dilectio proximi ex praecepto debet esse vera, recta, sancta, et efficax 2-2, q. 44, 7, c. | Opus. 42, c. 14.
- 87 Praecepta legis data sunt, ut homines instruantur ad dilectionem Dei et proximi 1-2, q. 99, 1, 2^m | 3^m | 2, d. 28, 3, c.
- 88 In praecepto quo debemus diligere proximum, etiam sancti angeli continentur, a quibus tanta nobis officia impenduntur misericordiae. Opus. 10, a. 10, fi. * Martyrium 13. Meritum 52, etc.
- 89 Nullum praeceptum datur de dilectione sui, vel corporis proprii, quia haec semper manent, et includuntur in dilectione Dei et proximi 1-2, q. 100, 5, 1^m | 4^m | 2-2, q. 44, 3, 1^m | 2, d. 42, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | 3, d. 28, L. | d. 37, a. 2, q. 2, 5^m | 4, d. 15, q. 2, a. 6, q. 1, c. | Virt. q. 2, 7, 10^m.
- 90 Modus virtutis, scilicet operari ex charitate, est de praecepto speciali charitatis, non autem de aliis praeceptis, nec modus aliarum virtutum 1-2, q. 100, 9, 10, o. | 2-2, q. 44, 1, 1^m | 4, 1^m | 8, c. | 3, d. 27, q. 3, 4, o. | d. 29, 2, 4^m | d. 36, 6, o. | Verit. q. 23, 7, 8^m | q. 24, 12, 16^m | Ma. q. 2, 4, 7^m. * Vita 56.
- 91 Immo dilectio Dei et proximi, est sub praecepto legis, quo ad substantiam operis, non autem secundum quod elicitur ab habitu charitatis 1-2, q. 96, 3, 2^m | 2, d. 28, 3, o. | 3, d. 36, 6, c. | 2^m | 4, d. 15, q. 3, a. 4, q. 1, 3^m | Verit. q. 24, 12, 16^m | 14, 2^m | 3^m | 7^m | Ma. q. 2, 5, 7^m.
- 92 Modus charitatis secundum quod est actus ejus, est in praecepto, non autem secundum quod est modus aliarum virtutum 1-2, q. 100, 9, 10, o. | 2-2, q. 44, 1, 1^m | 4, 1^m | 8, c. | 3, d. 27, q. 3, 4, o. | d. 29, 2, 4^m | d. 36, 6 | Verit. q. 23, 7, 8^m | q. 24, 12, 16^m | Ma. q. 2, 5, 7^m | Opus. 17, c. 6.
- 93 Homo in statu innocentiae poterat sine gratia servare omnia praecepta Dei, quo ad substantiam actus, non autem quo ad modum ejus, scilicet quod fiat ex charitate. Sed post peccatum neutro modo 1-2, q. 109, 4, o. | 5, 2^m | Verit. q. 24, 14, o.
- 94 Immo etiam post peccatum, potest sine gratia, servare omnia praecepta Dei, quo ad substantiam actus 2, d. 28, 3, o. | d. 41, L. fi.
- 95 Praecepta spiritualia, dantur de effectibus charitatis, scilicet de gaudio, pace et beneficentia, propter tardiores, licet includantur in praeceptis charitatis. Similiter contra opposita charitatis: scilicet contra odium, accidiam, invidiam, discordiam, et scandalum 2-2, q. 44, 3, 2^m | 3^m.
- 96 In lege divina non datur praeceptum de fide simpliciter, seu de quibusdam credendis, quia fides praecedit praecepta 1-2, q. 100, 4, 1^m | 2-2, q. 16, 1, o. | q. 22, 1, c. | Cg. 3, c. 118.
- 97 Tria genera hominum sunt non exercitati in praeceptis: scilicet pueri, ad fidem noviter conversi, et peccatores. Opus. 17, c. 2.
- 98 In lege divina datur praeceptum de confessione fidei, et de doctrina ejus 2-2, q. 16, 1, 4^m.
- 99 In lege divina dantur praecepta contra corruptentia fidem 2-2, q. 16, 1, 3^m | Cg. 3, c. 118, fi.
- 100 Inter praecepta legis divinae, quaedam sunt praecambula legi, sicut praecepta de fide et spe, et quaedam de substantia legis 2-2, q. 22, 1, c.
- 101 Praecepta de spe, non potuerunt primo dari, nisi per modum promissionis, sed postea praecipiendo 2-2, q. 22, 1, o. | 2, c.
- 102 In lege Dei, non datur praeceptum contra desperationem, quia intelligitur in quarto praecepto 2-2, q. 22, 1, 3^m | 2, 3^m.
- 103 In lege Dei, dantur convenienter praecepta de intellectu, et scientia, quo ad doctrinam, disciplinam, usum, et memoriam 2-2, q. 16, 2, o. | q. 46, 2, 3^m | q. 49, 1, 2^m.
- 104 In lege Dei dantur praecepta de timore filiali, non autem de servili, sed tantum ponuntur comminationes 2-2, q. 22, 2, o.
- 105 Timor filialis, est quasi genus ad dilectionem Dei, et principium omnium quae pro Dei reverentia observantur: ideo simul dantur praecepta de timore filiali et de dilectione Dei, quia utrumque est praecambulum ad exteriores actus, qui praecipiuntur in lege, ad quos pertinent praecepta decalogi 2-2, q. 22, 2, c. * Confessio.
- 106 Timor filialis est praecambulum ad legem, non sicut extraneum, vel extrinsecum, sed sicut principium legis, sicut etiam dilectio. Ideo de utroque dantur praecepta, quasi principia communia totius legis 2-2, q. 22, 2, 1^m. David 1.
- 107 Omnia praecepta decalogi pertinent ad prudentiam, inquantum est directiva omnium actuum virtuosorum 2-2, q. 66, 1, c. | 2, 3^m.
- 108 In lege Dei dantur praecepta contra vitia prudentiae inquantum sunt contra justitiam: scilicet astutia, fraus, et dolus 2-2, q. 56, 2, o.
- 109 Moralia in tantum sunt determinabilia lege, idest in praecepto, inquantum pertinent ad justitiam 1-2, q. 99, 5, 1^m. * Lex 135, 172.
- 110 Praecepta legis maxime et principaliter sunt de justitia, quia ipsa principaliter attendit rationem debiti 1-2, q. 99, 5, 1^m | q. 100, 2, c. | 3, 3^m | 2-2, q. 56, 1, 1^m | 2, o. | q. 122, 1, o. | q. 140, 1, 3^m | q. 148, 2, 1^m.
- 111 In lege Dei dantur praecepta de fortitudine, et de partibus ejus 1-2, q. 100, 11, 3^m | 2-2, q. 140, o.

PRAECEPTUM

- 112 Praecepta legis divinae dantur de fortitudine et de aliis virtutibus, secundum quod convenit ordinationi mentis in Deum 2-2, q. 140, 1, c. * Oratio 6, 7, 49.
- 115 In lege Dei dantur convenienter praecepta negativa, contra vitia opposita temperantiae, et partibus ejus 1-2, q. 100, 11, 3^m | 2-2, q. 170, o.
- 114 In lege Dei dantur praecepta de perseverantia et patientia, non autem de magnanimitate et magnificentia, sed dantur consilia 1-2, q. 140, 2, 1^m.
- 115 In lege Dei non datur praeceptum contra praesumptionem quae opponitur magnanimitati, quia intelligitur in praecepto timoris 2-2, q. 22, 2, 3^m.
- 116 Omnes virtutes, de quarum actibus dantur praecepta, ordinantur ad purificandum cor, vel ad bonam conscientiam, vel ad rectam fidem, quae requiruntur ad diligendum Deum 2-2, q. 44, 1, c.
- 117 Quaedam caeremonialia erant ante legem, non quidem ex praecepto legis Dei, sed ex ratione humana per instinctum Dei 1-2, q. 103, c. 1, o. | Hebr. 7, lect. 1, meo. * Baptismus 6, 88, etc. Caeremonia o. Evangelium 4. Justificatio 48.
- 118 Lex vetus continet praecepta caeremonialia, idest quae specialiter pertinent ad cultum Dei 1-2, q. 99, 3, o. | 4, 5, c. | q. 101, 1, 2, 4, c. | q. 103, 1, c. | 3^m | q. 104, 1, o. | q. 108, 2, c. | 2-2, q. 122, 1, 2^m | Quol. 2, 8, c. | Quol. 4, 13, c.
- 119 Omnia praecepta caeremonialia habebant causam rationabilem, scilicet literalem et figuralem 1-2, q. 102, o. | Rom. 4, lect. 2, prin^o etc.
- 120 Praecepta caeremonialia erant figura Christi, ecclesiae, et patriae caelestis: sed lex nova est tantum figura patriae 1-2, q. 101, 2, o. | q. 103, 1, c. * Lex 18, 66, 96, 104, 113, 123, 124, 130, 135, 138. Passio 116. Primitiae o.
- 121 Praecepta caeremonialia erant figuralia primo et per se, judicialia vero erant ex consequenti tantum 1-2, q. 104, 2, o. | 3, c. | 2-2, q. 87, 1, c. * Sacrificium 16.
- 122 Praecepta caeremonialia legis fuerunt viva usque ad passionem Christi, sed mortua deinceps: mortifera vero post divulgationem evangelii 1-2, q. 103, 3, 4, o. | q. 104, 3, c. | 2-2, q. 86, 4, 1^m | q. 87, 1, c. fi. | q. 93, 1, o. | q. 94, 3, 5^m | 2, d. 44, q. 2, 2, 3^m | 4, d. 1, q. 2, 5, o. | d. 2, q. 1, a. 4, q. 3, c. | Quol. 2, 8, c. | Quol. 4, 13, c. | Matth. 8, prin^o | Rom. 2, lect. fi. fi. | e^o 14, lect. 1, prin^o | meo | Gal. 2, lect. 1, meo | e^o 5, lect. 1, prin^o etc. | Col. 2, lect. fi. fi.
- 123 Praecepta caeremonialia et judicialia sunt determinationes moralium, et etiam praecepta decalogi. Sed non ponuntur in decalogo 2-2, q. 122, 1, 2^m | Quol. 2, 8, c.
- 124 In lege veteri sunt plura praecepta caeremonialia quam judicialia, et plura praecepta moralia, respectu proximi, quam respectu Dei 1-2, q. 104, 1, 3^m.
- 125 Praecepta caeremonialia et judicialia sunt determinativa praeceptorum decalogi, ex vi institutionis tantum, sed moralia ex vi naturalis instinctus 1-2, q. 100, 11, 2^m | Quol. 2, 8, c.
- 126 Lex vetus non continet alia praecepta, nisi moralia, caeremonialia, et judicialia 1-2, q. 99, 4, c. | 5, o. | Quol. 2, 8, c. | Gal. 5, lect. 3, meo | Hebr. lect. 1, prin^o.
- 127 Colere Deum est actus virtutis, ideo pertinet ad praeceptum morale. Sed determinatio ejus ad caeremoniale 1-2, q. 99, 3, 2^m.
- 128 In illis quae ordinant ad Deum, quaedam sunt moralia, quae ipsa ratio fide formata dictat, sicut Deum esse amandum: quaedam vero caeremonialia, quae non habent vim obligationis nisi ex institutione divina 1-2, q. 104, 1, 3^m.
- 129 Praecepta moralia fuerunt scripta in lapide, non autem judicialia nec caeremonialia, quia mutanda erant 3, d. 37, 1, 2^m | 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m.
- 130 Praecepta caeremonialia et judicialia obligant ex lege tantum, moralia vero etiam secundum se, ex dictamine rationis 1-2, q. 100, 11, c. | 2^m | q. 104, 1, c. | 4, 2^m.
- 131 Lex vetus continet praecepta judicialia, idest determinationes justitiae servandae inter homines 1-2, q. 99, 4, o. | 5, c. | q. 101, 1, c. | q. 103, 1, c. | q. 104, 1, o. | q. 108, 2, c. | 2-2, q. 87, 1, c. | q. 122, 1, 2^m | Cg. 3, e^o 128 | Quol. 2, 8, c. | Quol. 4, 13, c.
- 132 Praeceptum judiciale quadruplex: scilicet respectu principum, concivium, domesticorum, et extraneorum 1-2, q. 104, 4, o.
- 133 Praecepta judicialia optime tradita sunt, de principibus, et regibus judaeorum 1-2, q. 105, 1, o.
- 134 Similiter de domesticis, idest de conjugibus et filiis, et servis 1-2, q. 105, 4, o. * Judaizare.
- 135 Similiter de convictu popularium, et de possessionibus judaeorum, statuendo judices, ordinem judicii, numerum testium, et poenas 1-2, q. 15, 2, o.
- 136 Similiter de extraneis, idest de peregrinis, advenis, vicinis, et hostibus 1-2, q. 105, 3, o.
- 137 In lege veteri duplex erat praeceptum de prole nata, scilicet generale, quo ad omnes filios et filias, idest sacrificium ad ex-

PRAECEPTUM

- piationem peccati originalis, et holocaustum, ad consecrationem prolis, et speciale, de primogenitis. Et utrumque servatum fuit circa Christum infantem 3^a q. 37, 3, c.
- 138 Non sunt aliqua praecepta judicialia ordinantia hominem in seipso, sed omnia talia sunt moralia 1-2, q. 104, 1, 3^m.
- 139 Circa judicialia praecepta dupliciter scribae et pharisaei errabant: scilicet primo quidem, quia quaedam quae in lege Moysi erant tradita tamquam permissiones aestimabant esse per se justa, scilicet repudium uxoris, et usuras accipere ab extraneis. Et ideo Dominus prohibuit uxoris repudium et usurarum acceptionem. Alio modo errabant, credentes quaedam quae lex vetus instituerat facienda propter justitiam, esse exequenda ex appetitu vindictae, vel ex cupiditate temporalium rerum, vel ex odio inimicorum. Quorum opposita Dominus docet 1-2, q. 108, 3, 2^m. * Lex 84. Passio 116. Politia 7. Sacrificium 31.
- 140 Praecepta judicialia post Christum non obligant, nec servans ea peccat, nisi servet ut obligatus ex lege 1-2, q. 104, 3, o. | q. 108, 1, c. | 2, c. | 4^m | 2-2, q. 62, 3, 1^m | q. 87, 1, c. | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, 5^m | Quol. 2, 8, c. | Quol. 4, 13, c. | Hebr. 7, lect. 2, meo | Lex 9.
- 141 Intentio legislatoris duplex: scilicet praecepti, et finis ejus: prima obligat, non autem secunda 1-2, q. 100, 9, 2^m | 2, d. 28, 3, c. | d. 36, 6, c. fi.
- 142 Praeceptum positivum magis obligat ex intentione legis, quam ex verbis 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 4, 3^m | d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m. Accusatio 3. Appetitus 66. Benedictus 5. Confessio 24, 27, 90. Confirmatio 18. Conscientia 19. Consilium 12, 17, 20.
- 143 Praecepta juris positivi non se extendunt ultra intentionem praecipientis, idest contra charitatem 1-2, q. 96, 6, c. | 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, 5^m. * Debitum 20. Dispensatio 6, 11, 23. Eucharistia 193. Excommunicatio 27. Finis 63.
- 144 Legislator suo praecepto non exigit ab homine totum quod potest 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 4, c. * Fornicatio 12.
- 145 Praeceptum legislatoris tunc solum non obligat, quando observatio praecepti intentionem ejus evacuat vel impedit 1-2, q. 96, 6, c. | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 2, c. * Inobedientia 5. Jejunium 12, 23, etc. Justitia 54.
- 146 Praecepta communis statuti non eodem modo obligant omnes, sed secundum quod requiritur ad finem quem intendit legislator 1-2, q. 96, 6, c. | 2-2, q. 147, 3, 2^m. * Matrimonium 40. Ordo 87, 94, 149.
- 147 Nullus ligatur praecepto, nisi mediante notitia ejus. Ideo nullus ignorans tenetur ad aliquod praeceptum, nisi teneatur vel potuerit scire illud, inquantum in ejus notitia illud praeceptum devenit per alios, vel devenire potest promulgatione facta 1-2, q. 90, 4, c. | 2^m | 2-2, q. 104, 2, c. | Verit. q. 17, 3, c. | Quol. 1, 19, o.
- 148 Legislator non potest aliquod praeceptum ponere, quod non oporteat in aliquo casu praetermitti 1-2, q. 96, 6, c. | 2-2, q. 147, 3, 2^m | 4, c. | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 1, c. | 2^a Cor. 11, lect. 1, prin^o | Hebr. 1, lect. 4, meo.
- 149 Transgrediens praecepta, contemnendo auctoritatem legislatoris, vel sic quod impediatur finis quem intendit, peccat mortaliter. Non autem si ex rationabili causa, praecipue in casu, quo legislator decerneret non esse servandum 1-2, q. 96, 6, c. | 2-2, q. 147, 3, 2^m | 4, c.
- 150 Praeceptum ecclesiae habet eandem obligandi efficaciam, quam et praeceptum divinum 4, d. 40, 4, 6, 1 | 1^m. * Politia 7.
- 151 Ad principes saeculares pertinet dare praecepta ad utilitatem communem in temporalibus, ad praelatos autem ecclesiasticos in spiritualibus 2-2, q. 147, 3, c. * Praelatio 7. Professio 3. Providentia 3. Prudentia 41, 79. Religio 2, 5, 58, 76. Restitutio 6.
- 152 Praelati debent abstinere a multitudine praeceptorum 1-2, q. 107, 4, c. | 2-2, q. 105, 1, 3^m. * Scientia 150, 153. Votum 10.
- 153 Praelatus non potest praecipere nisi ad utilitatem subditi, vel ecclesiae, vel bonorum morum. Phil. lect. 1, fi.
- 154 Praelatus non est dominus, sed dispensator, non in destructionem, sed in aedificationem. Ideo non potest praecipere peccata, nec prohibere opera virtutum 2-2, q. 88, 12, 2^m | q. 100, 6, c.
- 155 Praecepta legis humanae diversificantur secundum diversitatem communitatum 1-2, q. 100, 2, c. | q. 104, 3, 2^m | q. 107, 1, c. | 2-2, q. 149, 1, c.
- 156 Magnis viris non de facili debet fieri praeceptum 1^a Cor. 16, lect. 2, prius. Juramentum 34.
- 157 Quandoque praelati religiosorum praecipunt, vel communiter omnibus, vel alicui specialiter, ut si quis sit corrigendus, ei dicatur. Et tunc intelligendum est praeceptum sane, salvo ordine fraternae correctionis 2-2, q. 33, 7, a. 5 | 5^m.
- 158 Praelatus religiosorum non habet potestatem praecipendi aliquid super occultis, nisi inquantum per aliqua indicia manifestantur, puta per infamiam, vel per aliquas suspiciones: in quibus casibus potest praelatus praecipere, eodem modo sicut et iudex saecularis vel ecclesiasticus potest exigere juramentum de veritate dicenda 2-2, q. 33, 7, 5^m.

PRAECIPERE

- Praeciingi, est servitorum, accingi militum, succingi viatorum, et decingi ad quietem. Psal. 44, prin^o.
- 1 PRAECIPERE est actus rationis, quia importat motionem, cum quadam ordinatione 2-2, q. 47, 8, 3^m. * Adjurare 11. Appetitus 66. Architector. Cultus 16. David 1. Dominatio 2, 3. Finis 63. Imperare o. Inconstantia 1. Inobedientia 1, 2, 5. Ira 75. Isaac. 1. Latria 7. Legislator 5. Lex 26, 82, 91, 127, 138, 139, 171. Nasus. Negligentia 3. Obedientia 5, 35, 41. Omissio 14. Permissio 2. Praeceptum o. Praeclatio 9, 26. Professio 3. Prudentia 40, 41.
- 2 Recte praecipere, et ratione uti, semper se concomitantur, quia ad praeeptum rationis sequitur obedientia virium inferiorum, quod pertinet ad usum 2-2, q. 48, 4. * Sabbatum 1. Simonia 35.
- 4 PRAECIPITATIO est operatio per impetum voluntatis vel passionis, sine prudentia, et partibus ejus 2-2, q. 8, 6, 1^m | q. 53, 3, o. | 5, c. | q. 127, 1, 2^m.
- 2 Praecipitatio est speciale peccatum, propter specialem actum rationis qui praetermittitur scilicet consilium, licet possit inveniri in quolibet genere peccatorum 2-2, q. 51, 1, 2^m | Ma. q. 15, 4, c. * Equus 3. Impetus. Imprudentia 2. Luxuria 16.
- 5 Praecipitatio contrariatur dono consilii et prudentiae 2-2, q. 53, 3, 1^m | q. 127, 1, 2^m. * Praeceptum 33. Prudentia 35. Ratio 52. Stultitia 10. Tarditas 4. Temeritas 2.
- Praecipuum. Agnus 1, 2, 3. Angelus 436. Animal 29. Apostoli 2. Aristoteles 3. Assistere 7. Beatus 45. Beneficium 17. Bonitas 226, 230. Caecilia. Christus 38, 175. Cohors 1. Conscientia 7. Contemptus 5. Credere 19. Cultus 15. Delectatio 55, 56. Donum 40. Dux. Eucharistia 21. Fama 1. Filiatio 2. Finis 202. Fortitudo 17, 40. Generatio 44. Gloria 8. Habitus 71. Humilitas 3, 21. Imago 31, 36. Hypocrisis 2. Invidia 2. Ira 59. Lacrymae. Laus 19. Luxuria 25. Magnificencia 2. Maximum. Meritum 13. Metaphysica 9. Miles 5. Obligari 4, 6. Officium 14. Opprobrium 2. Oratio 55, 62. Ordo 86, 88, 89. Ossa. Passio 25. Peccatum 229, 316. Per 1. Perseverantia 13. praeeptum 110, 419. Praecipue. Praesertim. Primitiae 3. Principale. Principaliter. Prodigalitas 5. Providentia 50. Prudentia 83. Pudicitia. Pulchritudo 5. Religio 31, 37. Resistere 6. Restitutio 23. Sacerdos 19. Sacrificium 36. Sanctificatio 11. Sanctus 2. Scientia 75, 90. Societas 5. Stultitia 2. Usura 89, 182, 224. Verbum 18, 68. Veritas 20. Virtus 5. Visus 10.
- 4 PRAECISIO. Esse commune sicut in intellectu suo non includit aliam additionem, ita non includit in intellectu suo praecisionem additionis; quia si hoc esset, nihil posset intelligi esse in quo super esse aliquid adderetur. Ente. 6, prin^o. * Baptismus 116.
- 2 Forma totius, cum praecisione aliorum, est quoddam totum complectens materiam et formam 1^a q. 76, 8, o. | Anima. 10, 16^m | Ente 3, fi. * Costa 1. Excommunicatio o. Forma 43. Haeresis o. Missa 7, 8. Ordo 92. Sacramentum 78. Scandalum 16. Schisma o. Separatio 4. Suspendio 2. Unitas 40.
- Praeciari. Aristoteles 6. Judaei 9. Justinus.
- Praecludere. Exufflare. Statutum 1.
- Praeco veritatis Joannes Baptista fuit institutus a Deo. Verit. q. 14, 11, 5^m.
- Praecogitatio. Eventus. Intentio 3, 7, etc. Praemeditatio. Voluntas 38.
- Praecognitum. Adam 61. Avis 2. Cognitio 15, etc. Enthymema. Non ens. Praeintelligi. Scientia 13, etc. Signum.
- Praeconcepere. Artifex 3.
- Praeconsiliatio. Incontinentia 2, 11.
- Praeda licite capitur ab hostibus, vel malefactoribus 2-2, q. 66, 8, o. * Accipiter. Bellum 6. Infidelis 3. Judaei 36, 43, etc.
- 4 PRAEDESTINATIO est quaedam praecoordinatio Dei ab aeterno, de iis quae per gratiam Dei fienda sunt in tempore 3^a q. 24, 1, c.
- 2 Praedestinatio est ratio transmissionis creaturae rationalis ad vitam aeternam, in mente Dei 1^a q. 23, 1, 2, c. | 3^a q. 24, 1, c. 3, d. 7, q. 3, a. 2, q. 1, c. | Cg. 3, fi. | Verit. q. 6, 1, c. | Quol. 11, 3, c. prin^o | fi. | Rom. lect. 3, prin^o. * Certitudo 24.
- 5 Praedestinatio est praescientia et praeparatio gratiae in praesenti, et gloriae in futuro 1^a q. 23, 2, 3^m | 4^m | 2-2, q. 174, 1, c. | 1, d. 40, q. 1, 2, c. 6. | Rom. 8, lect. 6, me^o.
- 4 Gratia ponitur in definitione ejus, non quia sit de essentia ejus, sed quia importat respectum ad gratiam 1^a q. 23, 2, 4^m | 1, d. 40, q. 1, 1, 4^m.
- 5 Praedestinatio secundum rationem sui nominis, non potest salvari in speculatione tantum, ideo definitur per propositum et praeparationem 1, d. 40, q. 1, 2, c. fi.
- 6 Praedestinatio pertinet ad scientiam practicam 1, d. 40, q. 1, 2, c. fi. | Verit. q. 6, 1, o.
- 7 Praedestinatio est pars providentiae 1^a q. 23, 1, 2, 3, 4, 6, 8, c. | 1, d. 40, q. 1, 1, c. | 4^m | Cg. 3, fi. | Verit. q. 6, 1, c. | Quol. 12, 3, c.
- 8 Praedestinatio nihil ponit in praedestinato, nisi effectum ejus 1^a q. 23, 2, o. | 1, d. 40, q. 1, 1, o.

PRAEDESTINATIO

- 9 Praedestinatio, ex parte praedestinati, importat tria: scilicet quod illud ad quod est, aliquando conveniat ei per gratiam, et post 3, d. 7, q. 3, 1, c.
- 10 Differentia scientiae, sapientiae, praescientiae, praevidentiae, dispositionis, providentiae, et praedestinationis 1^a q. 23, 3, c. | 1, d. 35, L. prin^o | d. 40, q. 1, 2, c. | Cg. 3, c^o 163 | Verit. q. 6, 1, o. | Rom. 8, lect. 6, me^o.
- 11 Praedestinatio praesupponit praescientiam, et dilectionem. Verit. q. 6, 1, c. | Quol. 11, 3, c.
- 12 Providentia, praevidentia, praescientia, et praedestinatio, sunt tantum temporalium; scientia vero et sapientia, sunt etiam aeternorum 1, d. 35, L. prin^o. * Certitudo 24. Character 45. Dispositio 15. Electio 24, etc. Excaecatio 5.
- 15 Aliquid potest exire ab ordine divinae providentiae quantum ad id quod intentum est, non autem ab ordine praedestinationis 1, d. 40, q. 1, 2, c. fi. | d. 47, 4, c.
- 14 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 100, 8, 2^m.
- 15 Praedestinatio est tantum respectu eorum quae sunt supra facultatem naturae, scilicet gratiae et gloriae; providentia vero respectu omnium 1, d. 35, L. prin^o | d. 40, q. 1, 2, c. | q. 2, c. | 7^m | q. 4, 1, c. | Verit. q. 6, 1, c. | Rom. lect. 3, prin^o | Eph. lect. 1, fi.
- 16 Praedestinatio est tantum consequentium gloriam, quia respicit exitum et eventum ordinis; sed providentia respicit ordinem tantum. Verit. q. 6, 1, c.
- 17 Praedestinatio est tantum habentium voluntatem, sed providentia est omnium 1, d. 40, q. 1, 2, c. | q. 4, 1, c.
- 18 Praedestinatio addit supra providentiam, ordinationem ad exequendum, et praescientiam de exitu rei 1, d. 40, q. 1, 2, c.
- 19 Providentia secundum rationem sui nominis, potest salvari in speculatione tantum, non autem praedestinatio; ideo definitur per propositum et praeparationem 1, d. 40, q. 1, 2, c. * Liber 15, etc.
- 20 Praedestinatio est tantum hominum, et eorum quae pertinent ad salutem; sed providentia dicit universaliter ordinem in finem. Ideo est omnium, et de omnibus. Verit. q. 6, 1, c.
- 21 Praedestinatio proprie, est tantum de bonis; praescientia vero est etiam de peccatis 2-2, q. 174, 1, c. | Verit. q. 6, 1, 10^m | Quol. 5, 2, c. | Rom. 8, lect. 6, me^o.
- 22 Praedestinatio est causa gratiae et gloriae, sed reprobatio est causa derelictionis et poenae aeternae, non autem culpae 1^a q. 23, 3, 2^m | 1, d. 40, q. 4, 1, o. | Verit. q. 6, 1, c. fi. | 15^m | Quol. 5, 2, c. | Rom. 9, lect. 2, fi. | lect. 4, me^o etc.
- 25 Praedestinatio potest esse non entium, non autem destinatio. Verit. q. 6, 1, c.
- 24 Praedestinatio est aliquorum dupliciter: scilicet finis, et conferentis idest gratiae et gloriae, vel consequentis finem 1, d. 40, q. 2, c. Lex 58, etc.
- 25 Praedestinatio non convenit omnibus, sed tantum consequuturis gloriam per gratiam 1, d. 40, q. 2, o. * Maria 50.
- 26 Praedestinari proprie, convenit personae tantum, non autem naturae. Rom. lect. 3, me^o. * Nomen 36.
- 27 Praedestinatio est tantum entium aliquando 1^a q. 23, 2, 2^m | 4, 2^m | 1, d. 40, q. 2, 1^m. * Prophetia 5, 41, 52, 62.
- 28 Praedestinatio convenit angelis, sicut et hominibus, licet non fuerint miseri 1^a q. 23, 1, 3^m | 1, d. 40, q. 2, c. | 3^m.
- 29 Praedestinatio non est de grutiis gratis datis, nisi improprie. Rom. lect. 3, prin^o. * Reprobatio 1.
- 50 Beati sunt praedestinati participialiter, non autem nominaliter 1, d. 40, q. 2, 4^m.
- 51 Praedestinatio non convenit creaturae irrationali, nisi abusive 1^a q. 23, 1, 2^m | 1, d. 40, q. 2, c.
- 52 Conveniens est Deo, homines praedestinare 1^a q. 23, 1, o. | Cg. 3, fi.
- 55 Praedestinatio certissime et infallibiliter consequitur suum effectum 1^a q. 23, 3, 3^m | 6, o. | 8, 3^m | Verit. q. 6, o. | Quol. 11, 3, c. | Quol. 12, 3, o. | Rom. 8, lect. fi. fi. | Hebr. 12, lect. 4, fi.
- 54 Praedestinatio non potest impediri 1^a q. 23, 8, 3^m. * Misericordia 31. Oratio 85. Poena 61.
- 55 Praedestinatio juvatur precibus sanctorum, et suis et aliis bonis operibus, ex parte effectus ejus, non autem ex parte ordinationis divinae 1^a q. 23, 8, o. | 1, d. 41, 4, o. | 3, d. 17, a. 3, q. 1, 3^m | 4, d. 45, q. 3, 3, 5^m | Verit. q. 6, 6, o.
- 56 Praescientia meritum, non est causa praedestinationis universaliter; tamen unus effectus ejus est ratio finalis alterius effectus ejus prioris, et causa meritoria effectus posterioris 1^a q. 23, 5, o. | 1, d. 41, 3, o. | Cg. 3, c^o 168 | Verit. q. 6, 2, o. | Jo. 15, lect. 3, me^o d. | Rom. lect. 3, prin^o | c^o 8, lect. 6, me^o | c^o 9, lect. 3, prin^o etc. | Eph. lect. 1, me^o | lect. 4, fi.
- 57 Voluntas Dei est causa efficiens et finis praedestinationis, ex parte totius effectus ejus 1^a q. 23, 5, o. | 1, d. 41, 3, c. | Cg. 3, fi. | Eph. lect. 1, fi. etc.
- 58 Error multiplex circa effectus praedestinationis 1^a q. 23, 5, 8, c. | Verit. q. 6, 6, c. | Jo. 15, lect. 3, me^o.
- 59 Praedestinatio est aeterna 3^a q. 24, 1, 2, c. | 3, o. | 4, c. | 1^m | L. d. 44, 4, 4^m | Cg. 3, fi. | Rom. 8, lect. 6, fi.

PRAEDICAMENTUM

- 40 Praescientia, providentia, praedestinatio, et huiusmodi, non imponunt necessitatem omnibus rebus, nec auferunt contingentiam ab eis 1^a q. 22, 4, o. | q. 23, 1, 1^m | 3, 3^m | 6, c. | 2-2, q. 171, 6, 1^m | 1, d. 39, q. 2, 2, c. | d. 40, q. 3, c. | 2, d. 25, 2, 2^m | Cg. 3, c^o 71, 72, 73, 74, 163 | Verit. q. 2, 12, c. | q. 24, 1, 13^m | Ma. q. 16, 7, 15^m | Quol. 11, 3, o. | Quol. 12, 4, 1^m | Opus. 2, c^o 10 | Opus. 3, c^o 138 | 139 | Meta. 6, lect. 3, fi. 3, etc. | Perihemenias lect. 14, fi. etc.
- 41 Praedestinati non sunt certi communiter, de sua praedestinatione 1^a q. 23, 1, 4^m | Verit. q. 6, 5, o. | Jo. 10, lect. 5, me^o.
- 42 Licet aliquibus ex speciali privilegio sua praedestinatio reveletur, non tamen convenit ut reveletur omnibus, quia sic illi qui non sunt praedestinati desperarent, et securitas in praedestinis negligentiam pareret. 1^a q. 23, 1, 4^m | 1, d. 16, 1, 5^m | Psal. 50, prin^o.
- 43 Revelat Deus hoc aliquando aliquibus, ex speciali privilegio, ut securitatis gaudium etiam in hac vita in eis incipiat, et confidentius et fortius magnifica opera prosequantur, et mala praesentis vitae sustineant 1-2, q. 112, 5, c. | 1, d. 16, 1, 5^m. Amor 32, 33, 34. Certitudo 18, 24. Filiatio 36, 39. Publicatio 3. Revelatio 19, etc. Salvati 11.
- 44 Numerus praedestinatorum est certus et determinatus formaliter et materialiter Deo, non autem nobis 1^a q. 23, 4, o. | 2-2, q. 50, 3, 4^m | 1, d. 40, q. 3, o. | Verit. q. 6, 4, o. | Col. lect. 6, prin^o.
- 45 Praedestinatio convenit Christo, et personae Christi, inquantum subsistit in natura humana, non autem ut subsistit in natura divina, nec secundum se; nec convenit naturae humanae, nec naturae divinae 3^a q. 24, 1, o. | 1, d. 40, q. 2, c. fi. | 5^m | Rom. lect. 3, me^o etc.
- 46 Praedestinatio communiter, pro praescientia, et praedestinatio proprie, ut est gratiae unionis in persona, convenit naturae humanae Christi; sed ut est gratiae unionis Deo per operationem, convenit tantum personae, licet ratione naturae humanae 3, d. 10, q. 3, 1, o.
- 47 Praedestinatio Christi differt a nostra, ratione terminorum et subiectorum, non autem ratione praedestinantis. Ideo convenit eis analogice, non autem univoce 3, d. 10, q. 3, 2, o. * Filiatio 36, 39.
- 48 Praedestinatio Christi est causa efficiens, formalis, exemplaris, et finalis praedestinationis nostrae ratione effectus, non autem ratione operationis Dei 3^a q. 24, 3, 4, o. | 3, d. 10, q. 3, 3, o. | Rom. lect. 3, prin^o.
- 49 In praedestinatione Christi non est antecessio aeternitatis ad personam, nec gratiae ad gloriam ut in angelis, nec naturae ad gratiam, ut in nobis, sed personae et naturae divinae ad naturam humanam 1, d. 40, q. 2, c.
- 50 Christus praedestinatus est esse Filius Dei, non autem proprie factus est Filius Dei 3^a q. 24, 1, 2^m | 3, d. 7, q. 3, 1, o. | Rom. lect. 3, me^o.
- 51 Christus secundum quod homo, praedestinatus est esse Filius Dei, quia praedestinatio quo ad praecessionem et effectum, idest gratiam, convenit Christo ratione humanae naturae tantum 3^a q. 24, 2, o. | 3, d. 10, q. 1, a. 1, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 9, 2^m.
- 52 Christus secundum quod Filius Dei, praedestinatus est esse homo; tamen magis proprie dicitur e converso 3^a q. 24, 2, 3^m.
- 53 Homo praedestinatus est esse Filius Dei, et e converso 3^a q. 24, 2, 3^m | 3, d. 7, q. 3, 1, o. | a. 2, q. 1, o.
- 54 Humana natura non est praedestinata esse Filius Dei, sed ut assumatur a Filio Dei 3, d. 7, q. 3, 1, c.
- 55 Filius Dei praedestinatus est esse Filius Dei secundum evidentiam, non autem secundum rei veritatem 3, d. 7, q. 3, a. 2, q. 2, o.
- 56 Haec est falsa, Filius Dei est praedestinatus. Sed haec est vera, Filius Dei inquantum homo, est praedestinatus 3, d. 7, q. 3, a. 2, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 9, 2^m.
- Praediale. Decimae 14, 18, 23, 28. Feudum.
- Praedicabile. Medium 12. Univocum 1.
- Praedicamentale. Genus 22.
- 1 PRAEDICAMENTUM. Sufficientia decem praedicamentorum, et distinctio eorum. Meta. 5, lect. 9, me^o | Physicorum 3, lect. 5, me^o.
- 2 In nullo praedicamento est aliquid nisi res extra animam. Po^a q. 7, 9, c. * Accidens 9, 11. Actio 2, 51. Consideratio 2.
- 3 Ad esse in praedicamento accidentis, requiritur compositio rationis, idest ex genere et differentia, non autem compositio realis, sed tantum in praedicamento substantiae. Verit. q. 27, 1, 3^m. * Creatio 20. Deus 52, etc. Dispositio 13. Ens 1, 3, 8, etc. 15. Gratia 106.
- 4 In creaturis, unum praedicamentum accedit alteri. Ideo ex duobus praedicamentis non potest fieri unum, nisi per accidens. Non autem in divinis. Po^a q. 2, 2, 2^m. * Habitus 18, 19, 23. Locus 4, 5. Motus 13. Praedicamentale. Positio. Principium 6, 9.
- 5 Immo ex rebus duorum praedicamentorum fit unum per se. Verit. q. 21, 1, 11^m.

PRAEDICARI

- 6 Praedicamentum quodlibet accidentium, dicit imperfectionem, secundum propriam rationem generis, praeter relationem. Ideo in divinis sunt tantum duo modi praedicandi: scilicet substantiae et relationis 1^a q. 28, 1, c. | 2, o. | 1, d. 8, q. 4, 3, o. | d. 22, 3, 2^m | d. 33, 1, 5^m. Deus 57. Relatio 69, etc. * Qualitas 1. Relatio 1, 4, 9, 17, 25, 46, 49.
- 1 PRAEDICARE, idest evangelium recitare in ecclesia, quod est linguis loqui, pertinet ad diaconum, ad sacerdotes autem pertinet exponere et exhortari, quod est prophetare 3^a q. 67, 1, 1^m | 4, d. 5, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | d. 6, q. 2, a. 2, q. 2, c.
- 2 Praedicare, est principalissimus et proprius actus episcopi, et dignior quam baptizare 3^a q. 67, 1, 1^m | 2, 1^m | q. 71, 4, 3^m.
- 3 Non licet praedicare nisi praelato, vel ex auctoritate ejus 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, 4^m | Quol. 12, 28, o. * Abiectus.
- 4 Periculum de praedicatione omissa non imminet nisi eis quibus commissum est officium praedicandi 2-2, q. 10, 12, 5^m.
- 5 Obligatorum ad praedicandum, non praedicans meretur poenam; praedicans autem invite, nihil meretur. Sponte vero cum sumptu, meretur. Qui autem praedicat sine sumptu, habet gloriam 1^a Cor. 9, lect. 3, fi. * Apostoli 15, 16, 27, 43.
- 6 Quicumque in praedicatione falsum dicit, fidem quantum est in se evacuat, et ita peccat mortaliter 4, d. 20, art. 3, q. 2, b. 2.
- 7 Praedicans potest vivere de eleemosynis sponte oblati, non autem de datis coacte, nisi sit praelatus 2-2, q. 188, 4, 4^m | 1^a Cor. 9. * Aureola 19, etc. Cantus 5. Charitas 112, 113. Catechismus 7. Confirmatio 40. Credere 11.
- 8 Praedicantibus licet accipere eleemosynam ab usurariis dupliciter: scilicet si movent eos ad restitutionem, vel si non habent aliunde, et egent. Quol. 12, 30, o. * Festum 5. Indulgentia 28. Jejunium 7. Justificatio 15. Lectoratus 5, 7.
- 9 Vadens ad praedicandum, nihil debet secum portare, nisi pro collegio, vel pro pauperibus. Jo. 13, lect. 5, me^o. * Membrum 12. Ninivitarum. Operatio 23. Paulus 14. Paupertas 7. Perfectio 87. Petrus 5. Praelatio 16, 17. Religio 73, etc. 95, 96, 99. Synbolum 1.
- 10 Ad praedicandum movent tria: scilicet instinctus fidei, stimulus zeli, et magnitudo praemii. Isa. 41, fi.
- 11 Praedicare et bonum iter impediuntur a diabolo, et quandoque a Deo. Rom. lect. 5, fi. | c^o 15, lect. 3, prin^o.
- 12 Praedicare in spe temporalium est licitum: non autem propter spem eorum, sed gratis ex parte praedicantis, non autem ex parte dantium, et sine pretio, non autem sine stipendio 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, 4^m | 5^m | Quol. 2, 12, o. | 1^a Cor. 9, lect. 1, me^o | fi. * Ecclesia 11, 14.
- 13 Praedicatio debet fieri propter gloriam Dei, et salutem hominum, non autem propter lucrum, vel laudem propriam. Rom. 10, lect. 2, fi.
- 14 Omnis praedicatio debet ad duo ordinari: scilicet ad ostendendum magnificentiam Dei, praedicando fidem, et beneficia ejus, accendendo ad charitatem. Psal. 47, fi. * Evangelium 2. Festum 5. Fide 59, 75, etc. Gratiarum actio 4. Infidelitas 10.
- 15 Praedicans debet dicere ea quae pertinent ad eos quibus praedicat, non autem quae ad alios. Rom. 3, lect. 2, fi.
- 16 Materia praedicationis duplex: scilicet utile ad vitam praesentem, et ad futuram, idest triplex pax: scilicet quia annuntiant pacem quam Christus fecit inter hominem et Deum, pacem habendam cum omnibus hominibus, et ea per quae homo potest habere pacem in semetipso. Rom. 10, lect. 2, fi.
- 17 Ante finem mundi, evangelium Christi praedicabitur in toto mundo, quo ad aedificationem ecclesiae. Rom. 10, lect. 3, prin^o | Col. lect. 2, fi. * Miraculum 42. Salvati 15. Simonia 25, 26. Sollicitudo 4. Stella 8. Tuba 2. Turtur 5. Verbum 66, etc. Vita 29, 31, 67.
- 18 Praedicans populo stat: clericis autem vel religiosis, sedet: sicut Christus docens turbas, stabat, docens vero discipulos sedebat. Matth. 5, prin^o | Jo. 7, lect. 5, prin^o. * Apostoli 6, etc. Christus 94. Festum 5. Lingua 8. Loqui 5. Missio 26. Roboratio.
- 19 Christus non debuit praetermittere praedicationem, propter scandalum Judaeorum 3^a q. 42, 2, o.
- 20 Christus et Apostoli, a principio praedicaverunt Judaeis tantum quadruplici ratione: scilicet ut ostenderet per suum adventum impleri promissiones antiquitus factas Judaeis, non autem gentilibus. Ut eis adventus ostenderetur esse a Deo. Ut Judaeis auferret calumniandi materiam. Et quia per crucis victoriam meruit potestatem et dominium super gentes 3^a q. 42, 1, o. | 3, d. 1, L. fi.
- 21 Christus praedicavit annis tribus, et quasi mensibus tribus. Et vixit annis triginta tribus, et mensibus tribus 3^a q. 39, 3, o. | q. 43, 3, c. | 4, d. 43, a. 3, q. 2, 2^m | d. 44, L. prin^o | Jo. 2, prin^o | Lect. 2, me^o | c^o 7, lect. 4, prin^o.
- 22 Verbum Christi praedicatum est in toto mundo, post tres annos ab ascensione ejus, vel ante destructionem Jerusalem. Psal. 17, me^o | Psal. 44, me^o | Matth. 24, prin^o | Col. lect. 2, fi.
- 1 PRAEDICARI per se, est praedicari secundum propriam rationem,

PRAEDICARI

- non autem propter identitatem rei. Po^a q. 8, 2, 6^m. * Abstractum 8, 9.
- 2 Nihil praedicatur essentialiter, cum magis et minus in accidentibus. Virt. q. 1, 11, c. | 4^m.
 - 5 Oppositum videtur dicere a simili, quia charitas augetur essentialiter 1-2, q. 52, 1, o. | q. 66, 1, o. | 2-2, q. 24, 4, o. | 1, d. 17, q. 2, 1, o.
 - 4 Quidquid praedicatur de praedicato, praedicatur de subjecto, intelligitur in praedicatis per se. Po^a q. 8, 2, 6^m.
 - 5 Quidquid praedicatur de aliquo, sicut universale de particulari, potest supponere pro eo, non autem in aliis 1^a q. 39, 5, 4^m | 1, d. 5, q. 1, 1, 2^m.
 - 6 Omne quod praedicatur primo, etiam per se praedicatur; et omne per se, praedicatur de omni, et non e converso. Posteriorum, lect. 9, me^o.
 - 7 In propositionibus per se, oportet quod quidquid est in praedicato, conveniat per se subjecto, non tamen secundum omne quod includitur in eo, sed secundum aliquod 3, d. 10, q. 1, a. 1, q. 2, c. | a. 2, q. 3, c. | d. 12, q. 1, 1, 6^m | d. 22, q. 1, 2, c. | Meta. 5, lect. 10, me^o 5, prin^o.
 - 8 Homo praedicatur per se de Socrate, quia si Socrates definiretur, poneretur homo in ejus definitione 1^a q. 76, 1, c. | 3, d. 10, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | 2^m | Meta. 1, me^o | Lib^o 5, lect. 19, me^o. * Accidens 109, 112, etc. 119. Actus 199, 290. Adjectivum 4, 5, 6, 11, etc. Per se 8.
 - 9 Aliquid praedicari de alio, contingit dupliciter: scilicet essentialiter, et participative sive per concomitantiam 1^a q. 54, 1, 1^m | Quol. 2, 3, c.
 - 10 Tripliciter praedicatur aliquid de pluribus: scilicet univoce, aequivoce, et analogice. Opus. 32, c^o 3.
 - 11 Totum universale, adest cuilibet parti ejus, et secundum esse, et secundum perfectionem, et proprie praedicatur de parte sua, non autem totum integrale.
Totum autem potentiale, aliquo modo 1^a q. 77, 1, 1^m | 1, d. 3, q. 4, 2, 1^m | 2, d. 3, q. 5, 2, 1^m | 2, d. 9, 3, 1^m | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, c. | 2^m | Spiritu. 11, 2^m | 8^m | Quol. 10, 5, fi. * Afirmatio 5. Albedo 2. Animal 7, 8. Attributa 15, 16. Baptismus 57.
 - 12 Pars subjectiva est de qua praedicatur essentialiter totum, secundum unam rationem, vel secundum prius et posterius, et est in minus 2-2, q. 120, 2, etc.
 - 13 Totum universale non praedicatur in singulari, de pluribus partibus suis simul sumptis 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 3, c. * Bonitas 78.
 - 14 Nihil praedicatur universaliter de singulari, sed tantum de universali. Meta. 5, lect. 13, me^o 1, fi.
 - 15 Totum integrale praedicatur aliquo modo de omnibus partibus suis simul sumptis licet improprie, sed nullo modo de singulis, simpliciter et proprie 1^a q. 77, 1, 1^m | Phy. lect. 3, me^o.
 - 16 Nulla pars integralis praedicatur de suo toto 1^a q. 77, 1, 1^m | 1, d. 3, q. 4, 2, 1^m | d. 25, 2, 2^m prin^o | 2, d. 9, 3, 1^m | 3, d. 7, q. 1, 1, c. | Ente 3, prin^o | Meta. 7, lect. 9, prin^o 1, fi. | lect. 12, me^o.
 - 17 Quae praedicantur per accidens, prius praedicantur de individuis, quam de universalibus; in praedicatis vero per se, est e converso. Meta. 5, lect. 6, prin^o | lect. 11, me^o.
 - 18 Prima substantia praedicatur per se de seipsa, et per accidens de superiori, sed nullo modo de inferiori. Meta. 7, lect. 2, prin^o * Commune 13. Contradictio 1. Deificatus. Determinatio 4. Deus 36, 37. Differentia 2, etc. Duo 1. Effectus 10. Ens 33, etc. Epiikia 4. Esse 36, 37. Factum 3. Generale 1. Genus 5, etc. Homo 9. Humanitas 4. Intellectus 56. Iustitia 4. Locus 5. Medium 12. Metaphysica 28. Motus 3. Neutrum 1. Nomen 43, 63, 65. Oppositio 17. Pars 34. Persona 24, 37. Propositio 5, 7, 10, 12. Quantitas 5. Rationale 3. Species 4. Substantia 6, 16, 19. Sum. Unio 11. Universale 3, etc. Veritas 12, 19. Virtus 178.
 - 19 Nullum per accidens, praedicatur universaliter, sed tantum quae per se praedicantur 1^a q. 51, 1, c. | Meta. 5, lect. 11, me^o 1, fi. Causa 47, 107. Ens 3, 5, 33, etc.
 - 20 Quae attribuuntur eidem secundum diversas formas praedicantur de se invicem per accidens. Cg. 2, c^o 57, 1^m | Anima. 11, c.
 - 21 Inferius non praedicatur de superiori, nisi per accidens 1^a 4, 39, 6, a. 2 | 1, d. 30, 1, a. 2 | Cg. 2, c^o 57, 2^m. * Aequivoca 2, 11, 12, etc.
 - 22 In praedicatione per accidens, non contingit processus in infinitum. Meta. 3, lect. 7, me^o 9, prin^o | fi. | Poster^o lect. 33, o. * Esse 2.
 - 23 Praedicatio per accidens triplex: scilicet accidentis de subjecto, subjecti de accidente, et accidentis de accidente. Meta. 4, lect. 7, fi. | Lib^o 5, me^o | lect. 7, prin^o | lect. 9, prin^o | lect. 11, prin^o | Poster. lect. 31, fi. | lect. 33, prin^o. * Genus 5, etc. Locus 5. Materia 48, 49, 50. Metaphysica 10, 28. Pars 31. Participare 6.
 - 24 Id quod actu, vel intellectu, de pluribus praedicari non potest, est singulare 3, d. 2, L. fi. Animal 7, 8. Attributa.
 - 25 Praedicata rationis, quae pertinent ad naturam, non praedican-

PRAEDICATOR

- tur de supposito in creaturis, nec in divinis 3, d. 11, 4, c.
- 26 Quod praedicatur secundum prius et posterius, non praedicatur univoce. Cg. 1, c^o 32, fi. * Categoriae
 - 27 Immo cum aliquando aequaliter praedicantur aliqua de omnibus, ut ens et unum, praedicantur univoce. Meta. 10, lect. 3, me^o.
 - 28 De quocumque praedicatur genus univoce, vel denominative, oportet aliquam speciem ejus sic praedicari. Meta. lect. 12, fi.
 - 29 Genus et differentia non praedicantur de aliqua parte integrali. Opus. 42, c^o 10 | 11. Enuntiatio 6.
 - 30 Differentia non praedicatur de aliquo, de quo non praedicatur genus. Opus. 42, c^o 10. * Exclusio 6, 9. Factum 3. Masculinum 1.
 - 31 De universali praedicatur aliquid quadrupliciter: scilicet modo praedicandi ipsius universalis, singularis, indefiniti, et particularis: sed tripliciter tantum de singulari. Perihermenias lect. 10, me^o. * Nomen 33. Peccatum 20. Reduplicatio 3, 5, 6. Species 4. Substantia 6, 15, 19. Suppositio 2. Verbum 82, 84.
 - 32 Signum universale, in praedicato proprie ponitur. Et propositionem facit esse impossibile. Alia vero signa improprie ponuntur in praedicato, non autem falso. Perihermenias lect. 10, fi. * Universale 3. Vivum 2.
 - 33 Nomen non est aptum praedicari de pluribus dupliciter: scilicet quia significat formam ut est in hac materia, [vel aptam recipi in materia.
 - 34 Subjectum non restringitur per praedicatum, ratione significationis, sed tantum ratione temporis significari 1, q. 39, 4, a. 2.
 - 35 Terminus in subjecto positus, tenetur materialiter, idest pro supposito, sed in praedicato tenetur formaliter, idest pro natura 1^a q. 13, 12, c. | q. 31, 3, 2^m | 3^a q. 16, 7, 4^m | 9, c. | 3^m | 10, c. | 2^m | q. 17, 1, 3^m | 1, d. 4, q. 2, 2, c. | 3, d. 1, q. 2, 5, 5^m | d. 5, L. fi. | d. 6, q. 1, 3, 3^m | q. 2, 1, 7^m | d. 11, 2, 3^m | d. 22, q. 1, 2, c. | Perihermenias lect. 8, prin^o | lect. 10, fi.
 - 36 Immo terminus a parte praedicati positus, ad quem terminatur actus verbi, non tenetur formaliter, sed materialiter 3, d. 1, q. 2, 5, 2^m | 3^m | 4^m | 5^m.
 - 37 Verba et participia, nullo modo praedicantur in divinis singulariter de pluribus personis, sed tantum pluraliter, quia significant per modum actus, ut est inherens 1, d. 9, q. 1, 2, c. | d. 11, 4, c.
 - 38 Quidquid in divinis praedicatur de persona, [praedicatur de essentia, et e converso, nisi in iis in quibus differunt inter se 1, d. 5, q. 1, 1, 5^m. * Abstractum 9. Accidens 112, etc. Actus 192, 220. Adjectivum 4, 11, 12, 14. Attributa 15, 16. Bonitas 78. Coaequale 1.
 - 39 In divinis, persona praedicatur de essentia, et e converso 1^a q. 39, 6, o. | 1, d. 4, q. 2, 2, o. | Unio 1, 12^m. * Deificatus.
 - 40 Dicta de Deo metaphorice, possunt praedicari de eo, singulariter, et pluraliter. Dionysius 2, lect. 4. * Deus 81.
 - 41 Relatio secundum propriam rationem, idest secundum quod refertur ad aliud, praedicatur in divinis, non autem secundum rationem communem, scilicet secundum quod inheret subjecto 1^a q. 28, 1, 1^m.
 - 42 In divinis, nihil praedicatur per accidens 1, d. 4, q. 2, 2, 3^m. * Dictio 3.
 - 43 Immo essentia praedicatur per accidens de persona, et e converso. Po^a q. 8, 2, 6^m.
 - 44 Haec praedicatio, Deus est Pater, et e converso, est per se, et nullo modo per accidens. Nec sicut superioris de inferiori, nec e converso, sed per identitatem 1^a q. 39, 6, 2^m. Christus 42. Dionysius 2. Ens 3, 22, 34, 36, 37, 40. Filiatio 20. Nomen 38, 43. Notio 19. Participare 15. Pater 1, 4, 6, 7. Persona 18, 19, 24, 31. Praedicamentum 6. Relatio 75, 82, 97. Tempus 39, 40.
 - 1 PRAEDICATOR habet octo nomina: scilicet miles, vinitor, pastor, bos, arator, triturator, seminator, et architectus templi 1^a Cor. 9, lect. 1, me^o | fi. | lect. 2, me^o.
 - 2 Praedicator dicitur tuba quintuplici ratione: scilicet quia excitat ad vitae statum, hortatur ad spirituale bellum, nunciat viri incensum, vocat ad vitae consilium, et invitat ad Dei festum. Isa. 58, fi. * Aureola 19, etc. Cantus 5. Charitas 113.
 - 3 Praedicator honorat officium suum dupliciter: scilicet bonis moribus, et operibus supererogationis. Rom. 11, lect. 2, me^o. * Perfectio 87.
 - 4 Praedicatores ecclesiae custodiunt et excolunt ipsam ecclesiam, meritis et doctrinis. Isa. 61, me^o.
 - 5 Nullus debet fieri praedicator, nisi prius purgatus, et virtute perfectus 3^a q. 41, 3, 1^m | 3, d. 55, q. 1, a. 3, q. 3, 1^m.
 - 6 Praedicator debet esse absolutus a cura rerum saecularium 3^a q. 40, 3, c. * Catechismus 7. Credere 11, 20.
 - 7 Praedicator non debet semper esse in publico, sicut nec Christus 3^a q. 40, 1, 3^m.
 - 8 Duo sunt necessaria praedicatori, quae significantur per Philip-pum et Andream, scilicet eloquentia, et bona operatio. Jo. 12, lect. 4, prin^o c.
 - 9 Praedicator veritatis, non debet dicere fabulas. Tamen non oportet eas revocare, nisi propter scandalum. Opus. 12, o.
 - 10 Sumptus debentur praedicatoribus, et mittentibus eos 2-2, q. 187,

PRAELATIO

- 4, 2^m | 5, 5^m | Quol. 7, 18, c. | Opus. 19, c^o 70 | Rom. 15, lect. 3, meo. Merces 2, 3. * Fides 59, 73, etc. Gratiarum actio 4. Indulgentia 28. Jejunium 7. Perfectio 86, 87. Philosophia 1. Professio 2, 3. Religio 95, 96, 99.
- 11 Praedicatorum ordo, habet cautissimam et securissimam formam profitendi 2-2, q. 186, 9, 1^m | Quol. 1, q. 9, 4, e. Vita 30, 40, 72.
- Praedicatum. Afirmatio 2. Categorica. Christus 11, 21, 41, etc. Communicatio 2. Contradictio 1. Corruptibile 1. Determinatio 4. Deus 71. Dici 2, 3. Ens 5. Enuntiatio 6. Esse 2. Exclusio 6, 9. Intellectus 56. Modus 2. Notum 1. Omnis 4. Praedicari o. Propositio 2, 5, 7. Proprium 2. Propter 6. Reduplicatio 5, 6. Relativum 12. Simpliciter 6. Solus 2, etc. Subjectum 7. Verbum 83. Universale 14. Vitium 2.
- Praedicere. Astrologia 4. Daemon 75, etc. Eucharistia 82, etc. Imprecatio. Joachim. Prophetia 49. Usura 28, 31.
- Praediligere. Joannes 10, etc. Vita 59.
- Praeditus. Vespertilio.
- Praedominari. Anima 260. Animal 11, 31. Calor 5. Corpus 35. Debora 2. Elementum 4, 5. Forma 70. Pars 28. Plantae 3. Virtus 36.
- Praeligere. Eucharistia 213. Poena 95. Praeacceptio. Praesumptio 1. Propositio 1.
- Praceminere. Anima 300. Dolor 7. Judicium 71. Oratio 45. Perfectio 40. Potestas 1. Religio 99, etc. Sanctus 1, 2.
- Praeesse. Angelus 284. Bonitas 189, 210. Capitulum. Cohors 1. Congregatio 1. Dies 13. Luna 1, 2. Mulier 7. Perfectio 40. Ratio 13.
- Praexigere. Electio 30. Exigere. Latria 3. Oratio 16. Processio 39. Relatio 68. Sacramentum 113. Vita 52.
- Praexistere. Accipere 2. Anima 337, 351. Appetitus 95. Ars 22. Augmentum. Causa 24. Descendere 12. Dies 13. Elementum 26. Eucharistia 90, 92, 109. Genus 30. Habitus 69. Malum 44. Materia 1. Missio 45. Praejacens. Principium 12. Reduplicatio 1. Sponsa 5. Virtus 220.
- Praefatum. Deus. Gallici.
- Praefectus. Infidelis 1. Praelatus o. Princeps o. Rector o.
- Praeferre. Electio 27. Gloria 8. Invidia 9. Magdalena 4. Melius 4. Obedientia 27. Paulus 13. Religio 7, 22. Restitutio 8. Stultiloquium. Verbum 72.
- Praeferri. Angelus 286. Beneficium 6. Doctor 4. Invidia 9. Melius 4. Prudentia 77. Verbum 72. Virtus 204.
- Praefigurare. Agnus 3, 5. Jeremias 1. Testamentum 8.
- Praegnans. Baptismus 12, 163. Matrimonium 56. Occidere 16.
- Praegustatio. Eucharistia 33, 258.
- Praeintelligi. Actus 187. Circumstantia 22, 23. Debilitatio. Dimensio 12.
- Praeire. Conjunctio 10. Dispositio 16. Dux.
- Praejacens. Caelum 84. Costa 6. Creatio 15. Eucharistia 9.
- Praejudicium. Confessio 92. Debitum 20. Dispensatio 3. Dominium 11. Lex 49. Ordo 104. Praeceptum 27. Usura 195. Virginitas 34. Votum 62, 67.
- 1 PRAELATIO quaelibet, est a Deo. Non autem abusus ejus, nec ejus usurpatio 1^a q. 96, 3, 3^m | 2, d. 44, q. 1, 2, o. | q. 2, 2, c. c. | Rom. 13, lect. 1, prin^o | Opus. 20, c^o 1, usque 8 | Lib^o 4, prin^o.
- 2 Praelatus est propter ecclesiam, et non e converso. * Aaron 3. Accusatio 29. Admonitio 5.
- 3 Licet appetere opus et perfectionem episcopatus et praelationis, non autem ipsam ratione gradus, vel honoris, vel divitiarum 2-2, q. 185, 1, 2, o. | Quol. 2, 11, o. | Quol. 3, 9, o. | Quol. 5, 22, o. | Quol. 12, 17, o. | Opus. 18, c^o 19 | 1^a Tim. 3, lect. 1, etc. * Benedictus 5. Bonitas 185, 202, etc. 210. Cantus 5. Capitulum.
- 4 Triplex ratio recusationis respectu officii praelationis: scilicet impedimentum devotae contemplationis, dulcis affectionis, et spiritualis exultationis. Isa. 3, prin^o 1, fi.
- 5 Non licet jurare, nec vovere quod praelationem non sumat, nec totaliter resistere 2-2, q. 185, 1, 3^m | 2, o. | 3, d. 39, a. 3, q. 1, 3^m | 4, d. 29, 4, 4^m | Quol. 5, 22, o.
- 6 Maximum periculum est praelatorum, triplici ratione: scilicet quia praelatis incumbit sacramenta dispensare, quae non nisi mundi tractare debent; et quia debent reddere rationem de propriis, et de alienis inquantum pertinent ad eos 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 4, 4^m | Verit. q. 27, 3, 14^m | Hebr. 13, lect. 3, prin^o. * Charitas 113. Confessio 69, 71, 72, 78, 97. Congregatio 12. Conscientia 19.
- 7 Praelati ex necessitate praecepti tenentur ad ea quae sunt proprii officii 1^a Tim. lect. 1, prin^o.
- 8 Praelati pluribus indigent quam subditi 1^a Tim. lect. 1, fi. * Correctio 2, etc. 13, 17, 18.
- 9 Duo pertinent ad praelatum: scilicet cohibere docentes falsa, et populum, ne eis intendat 1^a Tim. lect. 2, prin^o.
- Praelato tria competunt: scilicet populum sibi subditum gubernare, pro eo pati, et malos coercere. Jo. 10, lect. 3, prin^o | 1^a Tim. prol. fi.

S. Th. Opera omnia. Index.

PRAEMIUM

- 40 Praelatus existens in peccato mortali, etiam occulto, corripiendo, vel quidquid aliud officii sui faciendo, peccat mortaliter, non autem hoc agens ut frater 2-2, q. 33, 5, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, o.
- 41 Ex hoc ipso quod praelati dissimulant, videntur annuere 2-2, q. 147, 4, 3^m fi.
- 42 Praelatorum culpam, ponit propheta quintupliciter: scilicet quantum ad defectum in regimine, in praevisione periculorum, in correctione vitiorum, in admonitione agendorum, in spoliatio- ne rerum, et in scientiae perfectione. Subditorum autem culpam erga praelatos, vel communiter culpam omnium, ponit propheta tripliciter: scilicet quantum ad subditorum propriam voluntatem, quod pertinet ad superbiam; quantum ad eorum cupiditatem, quod pertinet ad avaritiam; et quantum ad eorum voluptatem, quod pertinet ad luxuriam. Isa. 56, fi.
- 43 Bonus pastor quadrupliciter differt a malo: scilicet quantum ad nomen, intentionem, affectum, et sollicitudinem. Jo. 10, lect. 3, o. * Credere 29. Cura 4. Dispensatio 4, 15, 16, 17. Dominium 10, 13.
- 44 Signa boni praelati sunt tria. Primum sumitur ex parte ostia- rii scilicet quod quis ab eo introducatur ad Christum. Secun- dum sumitur ex parte ovium, scilicet quod oves ei obediant. Tertium sumitur ex bonis actibus ipsius pastoris. Et est qua- druplex actus ejus. Primo, quod oves cognoscit. Secundo, quod eas educit, idest segregat a societate impiorum. Tertio, quia jam eductas ab impiis, et inductas in ovile, iterum educit eas ex ovili, scilicet in salutem aliorum. Quarto autem eas praecedat, exemplo bonae conversationis. Jo. 10, lect. 1, meo.
- 45 Praelati in religione ordinantur, ut status religionis secundum statuta regulae conservetur 2, d. 44, q. 2, 3, c.
- 46 Praedicare ex officio, convenit praelatis, religiosis autem ex commissione 2-2, q. 187, 4, 2^m.
- 47 Praedicans falsa est lupus: praedicans propter lucrum vel pom- pam, est mercenarius. Sed praedicans propter gloriam Dei, est pastor 2^a Cor. 4, lect. 1, meo. * Electio 27, 33, etc. Evange- lium 9. Factum 4. Honor 18, etc. Impedimentum 3. Mercena- rius 2.
- 48 Ad idoneum praelatum requiruntur tria: scilicet fortitudo mentis et corporis, sapientia divina et humana, et auctoritas. Isa. 3, prin^o.
- 49 In praelato requiruntur tria: scilicet obedientia, scientia, et gratia. Jo. 21, lect. 3, prin^o. * Infidelis 1, etc. 18. Inquire- re 3.
- 50 Praelatus comparatur militi propter subsidium, agricolae propter verbum, pastori propter exemplum 1^a Cor. 9, lect. 1, meo.
- 51 Quilibet praelatus debet tria subditis: scilicet doctrinam, exem- pla, et subsidia temporalia. Matth. 24, fi. | 2^a Cor. 12, lect. 5, meo.
- 52 Praelatus nullo modo debet velle, quod per mendacia procuren- tur aliqua bona 2^a Thes. 2, lect. 1, meo. * Judicium 37, etc. Luna 1, 2.
- 53 Praelatis debentur sumptus a subditis, si eos defendant, plantent et pascant spiritualiter 1^a Cor. 9, lect. 1, meo | 2^a Cor. 11, lect. 2, fi. * Magdalena 4. Medicus 11. Merces 2, 3, 4. Missa 8. Mis- sio 13. Monachus 4. Mutuum 2. Officium 2. Ordinatio 5. Ornatus 12, 13. Pastor. Paulus 25. Perfectio 87. Praeceptum 152, etc. Praedicare 1, 3, 4, 5, 7. Praemium 7. Regere 9. Religio 24, 44, 76, 77. Restitutio 24. Reverentia 9, 10. Sacerdos 26. Sa- cramentum 46. Scientia 63, 66. Simonia 15, 17, 19, 41. Solici- tudo 4.
- 54 Praelatus potest dupliciter considerari: scilicet aut secundum quod judicio praesidet: et sic dicere peccatum fratris praelato, est dicere ecclesiae: aut secundum quod est extra judicium e- xistens: et sic dicere praelato, non est dicere ecclesiae, sed personae quae potest prodesse et non obesse, quia nullus po- test magis prodesse quam praelatus 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 2, 4^m. * Subjectio 3. Thomas 5.
- 55 Sicut exemplar deitatis, primo imitantur angeli, secundo aliae creaturae, sic praelati primo imitentur Christum, secundo eos imitentur alii 1^a Cor. 11, lect. 1, prin^o. * Usura 177, 178, 248. Vilis. Vita 40, 72. Votum 37, 41, 45, 75, etc.
- 56 Subditi debent sequi praelatos dupliciter: scilicet facta eorum imitando, et eorum dictis obediendo 1^a Cor. 11, lect. 1, prin^o.
- 57 Praelatus si solus quaeratur, debet fugere, et curam gregis alii committere. Si autem quaeritur totus grex, debet praepone- re utilitatem et salutem gregis, saluti corporis sui 1^a Cor. 16, lect. fi. prin^o | 2^a Cor. 11, fi. Episcopus 29. * Perfectio 87.
- Praelibatio. Intellectus 300.
- Praelim. Tuba.
- Praemittere. Absolvere 40. Eucharistia 79, 164. Luminare 2. Missa 12. Restitutio 22. Syllogismus 3. Testis 5. Vas 3.
- 1 PRAEMIUM est id quod redditur alicui, in bonum ejus 3, d. 29, 4, c. * Abraham 5. Advocatus 8. Amor 32, 59.
- 2 Praemium duplex, scilicet essenziale et accidentale 2, d. 11, q. 2,

PRAESENTIA

- 2, 1^m | 4, d. d. 12, q. 2, a. 1, q. 2, o. | Verit. q. 26, 6, 8^m | Ma. q. 2, 2, 8^m.
- 5 Praemium essentiale beatitudinis consistit in actu intellectus, sed delectatio ejus in voluntate 1^a q. 26, 2, o. | 3, c. | 1-2, q. 3, 4, o.
 - 4 Praemium essentiale consistit in gaudio de Deo. Ma. q. 2, 2, 8^m | Rom. 8, lect. 5, prin^o * Angelus 228, 409, 506, 528, 531, 533, 541. Anima 131. Aurea. Beatitudo 7, 83, 102, 129, 131, etc. Beatus 13, 14. Bonitas 173, 216.
 - 5 Praemium accidentale est gaudium de bonis operibus. Ma. q. 2, 2, 8^m | Rom. 8, lect. 5, prin^o.
 - 6 Per comparisonem ad praemium accidentale, magis meretur qui non solum vult aliquid propter Deum dare, sed dat. Ma. q. 2, 2, 8^m. Meritum 80.
 - 7 Praemium boni praelati est maximum inter omnia praemia. Matth. 21, fi. * Character 45.
 - 8 Violenter corrupta, habebit duplex praemium, ut dicit beata Lucia; scilicet virginitatis, et patientiae 2-2, q. 124, 4, 2^m | 3, d. 39, a. 3, q. 2, 3^m | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 4^m | Verit. q. 26, 6, 11^m. Charitas 77, 78, 135. Damnatio 62.
 - 9 In retributione praemiorum, inaequalia debentur inaequalibus meritis, non autem in constitutione rerum 1^a q. 47, 2, 3^m | q. 65, 2, 3^m | 1-2, q. 114, 3, o. | Po^a q. 3, 16, 19^m. * Eleemosyna 28. Aequalitas 8. Christus 103, etc. 201. Fides 101. Fructus 2. Gratia 128, 129, 157. Haeresis 76. Honor 1 3, 11. Indulgentia 10. Judicium 59, 68. Justitia 75, 85, 87. Justus 6, 12. Lex 26, 29. Malum 67. Misericordia 26. Opprobrium 4. Peccatum 440. Poena 45. Praeceptum 43. Praelatio 23. Princeps 1, 2, 12. Punitio 2. Religio 47. Saraceni. Securitas 1. Sinistrum 5. Speculum 4. Suffragia 5, 6, 11. Tacere 3. Tyrannus 11. Usura 10. Visio 15. Voluntas 28, 53.
- Praemonitio. Matrimonium 131.
- Praenunciare. Daemon 76. Jeremias 1. Petrus 2. Sacramentum 119.
- Praecocurrere. Voluntas 57.
- Praecordinatio. Matthaeus 1. Non ens 5. Praedestinatio 1. Praeligere.
- Praeparare locum caeli, convenit quintupliciter ascensioni Christi: scilicet primo dando locum fidei. Secundo demonstrando eis viam eundi. Tertio pro eis orando. Quarto sursum attrahendo. Quinto Spiritum sanctum eis mittendo. Jo. 14, lect. 1, fi. * Acolytus 2. Amor 92, 94. Angelus 511, 512. Architector. Baptismus 7, 9, 164, 197, 246, 248. Beatitudo 19. Benefacere 11. Charitas 28. Circumcisio 1, 2, 4, 16. Conceptio 3, 36. Consilium 13. Conversio 1. Daemon 27. Dispositio o. Electio 19. Episcopus 12. Facere 8, 10. Forma 113. Fortitudo 47. Gratia 40, 54, etc. 124, 171, 175, 176. Intellectus 179, 262. Joannes 5. Jejunium 35. Justificatio 27, 28, 29. Liberalitas 5. Mansuetudo 4. Maria 15, 53. Martyrium 13. Matrimonium 50. Ordo 4, 66. Perfectio 89. Praedestinatio 3, 4, 7. Requiri 1. Sabbatum 7. Sanctus 8.
- Praeparativus. Angelus 512.
- Praeponderare. Amicitia 30, 34. Angelus 53. Beneficium 6. Eleemosyna 11. Voluntas 57.
- Praepondere. Angelus 285, 586. Malitia 7. Papa 1. Praelatio 27. Praesumptio 1. Scientia 68.
- Praepositio. Praepositiones sunt transitivae 1, d. 33, 3, a. 1. * A vel Ab o. De o. Obliquus 2. Per 3, 5. Propter o.
- Praepositivus dicens, affirmativam et negativam in divinis simul esse falsas, improbat 1^a q. 39, 4, 5^m | 1, d. 4, q. 1, 3, 4^m. * Exorcismus 13. Haeresis 121. Missio 10, 33. Notio 2. Relatio 22. Suffragia 6, 12.
- Praepositus. Angelus 233. Perfectus. Praelatio o.
- Praeputium. Caro 3. Circumcisio 9, 21, etc. Genitalia.
- Praerogativa. Joannes 10, 11. Nativitas 18.
- Praesbyter. Baptismus 112. Cura 1. Diaconus 2. Episcopus 5. Matrimonium 116. Ordo 73. Religio 51. Sacerdos o. Testis 2.
- Praesbyteria dicitur vidua, quia praesbyter idem est quod senior 4, d. 25, q. 2, a. 1, q. 1, c. fi. * Abbatisa o. Clavis 12. Ordo 99.
- Praescientia. Adam 8. Amor 34. Angelus 261, 396. Certitudo 21. Deus 303, 349, 381. Justitia 87. Liber 23. Necessitas 10. Passio 85, 86. Praedestinatio 3, 10, 11, 12, 18, 21, 36, 40, 42, 46. Praedefinitio. Prophetia 31, 33, 52. Providentia 23, 58. Reprobatio 2, 6.
- Praescriptio non firmat ea quae sine peccato non possunt fieri, nec esse 4, d. 41, a. 5, q. 1, 2^m | Quol. 12, 25, o. * Possessor.
- 1 PRAESENTIA. Illud proprie dicitur praesens, ejus essentia praesentatur sensui, vel intellectui 1^a q. 8, 3, c. | 2^m | 3, d. 21, a. 2, q. 3, 4^m. * Absens. Abstractio 15, 18. Academici. Alleluja. Amicitia 14. Amor 53, 180, 223. Angelus 491. Anima 159, 170, 171, 173. Annexum 1. Auxilium 2. Baptismus 119, 196. Beatitudo 23, 31. Benedictio 3. Character 45. Cogitatio 3. Colere. Delectatio 5, 12, 31, 37, 39, 46. Daemon 88. Diuturnitas.
 - 2 Praesentia, necessitatem quamdam habent, quia necesse est Soratrem sedere, dum sedet 2-2, q. 49, 6, c.
 - 3 Praesentia Christi poterat esse nociva dupliciter: scilicet fidei, et dilectioni 3, d. 22, q. 3, 1, 5^m. * Christus 140, 141, 214. Dolor 9, 15. Electio 28. Enuntiabile 1. Eucharistia 275. Falsitas 10. Feli-

PRAESUMPTIO

- citae 6. Flagellum 3. Furtum 14. Futurum 1, 4, 7, 8. Gratia 90, 119. Jejunium 3. Jerusalem 2. Imperare 16. In 12, etc. Insipientia 2. Intellectus 23, 38, 58, 65. Ira 23, 53. Judas 1. Juramentum 12, 24. Justus 9. Luna 2. Luxuria 16. Matrimonium 26, etc. 86. Mors 10, 23. Mox. Mundus 5. Pax 18. Peccatum 205. Poena 29. Praedicare 16. Promulgatio 5. Prope 2. Prophetia 24, 25. Providentia 1. Prudentia 31. Revelatio 11. Sacramentum 6. Sanctus 7. Sensus 18, 20, 21. Spes 63. Spiritus 14. Stupor 2. Temperantia 7. Tempus 38, 39. Timor 23, 21, 31, 47. Tribulatio 4, 8. Tristitia 4, 14. Umbra 3. Usura 10. Uti 16. Virtus 144, 233, 235, 260, 266, 269. Visitatio 2. Vita 44, 69. Voluntas 58.
- 1 PRAESERVATUS ab aliquo dicitur purgatus, vel liberatus 3^a q. 32, 4, 1^m | q. 52, 2, 2^m | 4, d. 15, q. 2, art. 2, q. 1, 1^m.
 - 2 Oppositum videtur dicere 4, d. 43, a. 4, q. 1, 3^m. * Baptismus 175, 197. Charitas 141. Eleemosyna 31. Elias 1. Eucharistia 273. Forma 1. Liberare 2. Limbus 6. Poenitentia 104, 133. Peccatum 279. Simplicitas 2.
- Praesidere. Angelus 283. Mulier 25. Praelatio o. Regnum 2.
- Praestantius. Bonitas 98.
- Praestare. Advocatus 3, 4. Angelus 529. Aqua 19. Concedere. Concessio. Conversio 3. Datio o. Finis 114. Gratia 93, 94. Praebere. Petrus. Scandalum 1.
- 1 PRAESTIGIUM est divinatio per daemones, ingerentes se visui vel auditui hominum, quia praestringit oculos 2-2, q. 95, 3, c. prin^o. Columba 5. Daemon 110. Delectatio 29. Devotio 10. Manumissus. Miraculum 44. Phantasia 6. Poenitentia 102, 118.
 - 2 Formae apparentes in praestigiis, sunt tantum in sensu communi ab imaginativa, vel per res naturales impressae 1^a q. 114, 4, 2^m | 2, d. 8, 5, 4^m | 6^m | Po^a q. 6, 6, 5, c. fi. | Ma. q. 16, 9, 2^m | 3^m | 11, o.
- Praestituere. Agens 106. Electio o. Finis 94, 194. Prudentia 62, 63, 66. Virtus 15.
- Praesto esse. Assistere 5. Astore.
- 1 PRAESUMPTIO aliquando sumitur in bono, quasi prae aliis sumptio, et aliquando in malo 2-2, q. 21, 2, 1^m q. 70, 3, 2^m | 1, prolo. L. mer.
 - 2 Praesumptio in malo, dicit immoderantiam spei dupliciter: scilicet supra vires proprias, vel contra justitiam Dei. Prima opponitur magnanimitati, secunda vero est species blasphemiae in Spiritum sanctum. Ideo gravior est quam prima 2-2, q. 21, 1, 1, o. | q. 130, 2, o. | q. 133, 1, c. | Ma. q. 8, 3, 1^m.
 - 3 Praesumptio prima oritur ex inani gloria, secunda vero ex superbia 2-2, q. 21, 4, o. Gloria 10. * Ambitio 2. Apponere 1. Blasphemia 22.
 - 4 Praesumptio secunda oritur ex nimio amore sui 2-2, q. 21, 1, 2^m | 3^m. * Conenpiscencia 3. Debitum 20. Devotio 5.
 - 5 Praesumptio secunda habet conversionem ad bonum commutabile, et aversionem a Deo, attribuendo divinae virtuti quod ei non convenit 2-2, q. 21, 1, 3^m. * Error 5. Eucharistia 184. Fortitudo 15. Gloria 7, 10. Haeresis 31. Humilitas 25, etc. Infirmitas 6.
 - 6 Praesumptio prima, opponitur magnanimitati secundum excessum, licet apparenter secundum defectum, inquantum est aliquando de minimis, quae magna videntur 2-2, q. 130, prin^o | 2, o. | q. 133, 1, c. * Investigare 2. Magnanimitas 9. Peccatum 160.
 - 7 Praesumptio secunda, opponitur charitati, vel potius dono timoris 2-2, q. 130, 1, 1^m.
 - 8 Praesumptio magis opponitur spei quam timori, quia spei contrariatur ratione propriae differentiae, timori vero ratione generis, et contrarietas ad timorem est apparentior 2-2, q. 21, 3, c.
 - 9 Praesumptio est contra ordinem naturalem. Ideo semper est peccatum 2-2, q. 130, 1, o.
 - 10 Praesumptio secunda est minus peccatum quam desperatio 2-2, q. 21, 2, c.
 - 11 Praesumptuosus peccat, non, aestimando nimis misericordiam Dei, sed contemnendo justitiam ejus 2-2, q. 21, 2, c. | 2^m | q. 130, 2, 1^m | q. 163, 4, 3^m | 2, d. 43, 3, 2^m.
 - 12 Peccare cum proposito perseverandi in peccato, sub spe veniae, dicitur praesumptio. Non autem si sit cum proposito poenitendi, sed alleviatur 2-2, q. 21, 2, 3^m | 2, d. 22, q. 1, 3, 5^m. * Praeceptum 115. Publicatio 3. Pusillanimitas 3, 5. Quiescere 2.
 - 13 Aggredi opus ultra vires, ex confidentia ad vires humanas, est praesumptio. Non autem si fiat in spe divini auxilii 2-2, q. 21, 2, 1^m | 1, prolo. L. prin^o. * Religio 59. Spes 16, 71. Superbia 8. Suspicio 3. Verecundia 6.
 - 14 De quolibet debet praesumi bonum, nisi appareat contrarium, nec sit in periculum alterius 2-2, q. 70, 3, 3^m.
- Praesupponere. Absolutum 3. Accidens 86. Actio 45. Addere 3. Adoptio 18. Aenivoca 8. Agens 51, 94. Amor 224. Angelus 226. Annexum 1. Ars 25, 26. Aureola 2. Bonitas 75. Causa 78. Character 24, 27. Charitas 60. Circumstantia 18. Confessio 16, 17, 60. Cooperari 1. Creatio 12, etc. Debitum 10. Dolor 15. Donum 19. Epiikia 5. Eucharistia 83, 240. Fieri 5. Fomes 1. Generatio 4. Gratia 70. Idolatria 2. Imperare 1. Ingeitum 3. Intellectus 221. Intentio 7. Ira 42. Justitia 80. Lex 11, 75. Meritum 107. Misericordia 42. Odium 17. Praeceptum 56. Praedestinatio o. Privatio 15. Propositum 1. Providentia 36. Quaestio 2. Relatio 17, 18. Sacramentum 130. Sapientia 38, 40. Satisfac-

PRAETERITUM

- ctio 16. Spes 23, 40, 43, 56, 70, 72. Uti 10. Virtus 252, 251, 270.
- Praetendere. Eleemosyna 12. Usura 107, 124.
- Praeter. Abraham 21. Accidens 62, 110. Aeternitas 39. Agens 54, 72. Agere 19. Alienum 4, 5. Angelus 325, 382. Anima 7, 8, 119, 291. Animal 21. Ars 35. Aversio 12. Baptismus 21. Barnabas. Beatitudo 148. Bonitas 24. Caelum 25, 91, 12. Casus 2. Causa 10. Circumstantia 19. Coactio 8. Concordia 1. Consecratio 17. Corpus 64. Creatio 87. Creatura 24. Daemon 14. Defectus 26. Deus 100. Elcemosyna 12, 21. Ens 37. Esse 19, 72. Eucharistia 117. Exactio 1. Exclusio o. Excommunicatio 11. Fervor 4. Forma 154, 160. Fortuna 1, 2, 9. Haeresis 120, 124. Honor 2. Idea 38, 42. Immunditia 3. Imperare 11. Imperator 9. Imperfectio 4. Incantatio. Incommunicabilitas. Individuum 32. Infinitum 2. Ingratitudo 13. Injustitia 4. Intentio 19. Irascibilis 4. Iustitia 77, 85. Lex 71. Ludus 1. Lombardia. Malum 24, 25, 53, 54. Mansuetudo 2. Maria 42. Materia 8. Mens. Miraculum 4, 5, 7. Misericordia 8. Motus 47, 48, 60. Multitudo. Natura 35, 43, 44. Notio 6. Oblatio 7. Oppositio 15. Ordo 50. Pars 44. Passio 16. Peccatum 65, 66, 113. Poena 18. Poenitentia 83. Per se 9. Politia 6. Possessio 7. Praeceptum 49, 50. Praedicamentum 6. Privatio 23. Providentia 51. Qualitas 12. Quantitas 10. Resurrectio 6. Risibile. Sacramentum 77, 100. Satisfactio 19, 20. Scientia 16. Sensus 38. Theologia 1. Transgressio 2. Usura 18, 55, 80.
- Praeterire. Omissio o. Praetermissio. Transgressio o.
- 1 PRAETERITUM non fuisse, est impossibile per accidens respectu rei secundum se; sed ut praeteritum, est impossibile per se 1, d. 42, q. 2, 2, 3^m.
- 2 Omne praeteritum est necessarium 2-2, q. 49, 6, c. | 1, d. 28, 5, 4^m. * Benedictio 1. Beneficium 18. Contritio 20. Delectatio 46.
- 5 Verba et participia praeteriti temporis restringunt nomen substantivum sibi adjectum, ad supponendum pro praeteritis 3, d. 7, q. 3, 1, a. 4. * Christus 140, 145. Deus 385, etc. Dolor 6. Enuntiabile 1. Eucharistia 275. Fundamentum 3. Futurum 1, 4. Gratia 119. Ingratitudo 11, etc. Ira 28. Juramentum 12. Justus 9. Liberum 8. Memoria 1, 2, 5. Oratio 103. Peccator 1. Peccatum 29. Poena 36. Poenitentia 18, 25, 104, 132. Praeceptum 45. Primitiae 4. Processio 54. Prophetia 29, 31. Prudentia 31, 84. Religio 60. Sacramentum 6. Satisfactio 19, 20. Symbolum 8. Spes 35. Tempus 39, 40. Virtus 269.
- Praetermissio. Amor 62. Angelus 256. Auctoritas 3. Baptismus 51, 52. Consuetudo 7. Dies 18. Insensibilitas 1. Interpretatio 2, 5. Juramentum 22, 24. Lex 39, 40. Lotio. Matrimonium 114. Missa 4, 8, 9. Negligentia 1, 7. Omissio o. Ordinatio 7. Pietas 6, 7. Praeceptum 148. Praecipitatio 2. Praedicare 19. Professio 3. Praevalere. Raptus 10. Simonia 23, 24. Statutum 1. Transgressio o. Vexatio.
- 1 PRAEVARICATOR est, qui adversam partem adjuvat, prodita causa sua 2-2, q. 68, 3, c. fi. * Accusatio 4. Chirographum.
- 2 Differentia praevagationis a calumnia et tergiversatione 2-2, q. 68, 3, o.
- 5 Non omnis abscondens vera crimina, praevariatur, sed tantum qui fraudulenter abscondit ea de quibus accusationem proponit, colludens cum reo, proprias probationes dissimulando, et falsas excusationes admittendo 2-2, q. 68, 3, 2^m.
- Praeveniens. Animal 33. Dominium 4. Fides 9. Gratia 22, 30, 31, 34, 35. Intellectus 240. Ira 25. Matutinae o. Passio 74, 75, 81. Praevidentia. Futurum 6. Gratia 137. Joseph 1. Praedestinatio 12, 17. Tribulatio 9.
- Praevium. Peccatum 245. Christus 154.
- Praevius. Admonitio 2, etc. Correctio 11, etc. Dies 16. Gratia 87. Justificatio 34. Poena 74.
- Praevolutio. Incontinentia 2, 5.
- Preces pro indigno, sunt simoniaca, et sunt munus a lingua, non autem pro digno 2-2, q. 100, 5, 3^m | 4, d. 25, q. 3, 3, 4^m. Beneficium 20. * Festum 6. Macarius. Munus 3. Oratio o. Praedestinatio 35. Puer 4. Resistere 3. Trajanus.
- Pretiosum. Apostoli 33. Medicina 4. Ornatus 4, 5. Reverentia 8.
- Precium rerum venalium, non est semper determinatum punctaliter, sed in existimatione 2-2, q. 77, 1, 1^m. * Abraham 17. Amor 172. Aqua 1. Arrha 1. Campsoria 2. Christus 201. Circumcisio 30. Merces 5. Missa 10, 11, 22. Passio 112, etc. Pecunia. Praedicare 12. Redemptio 3. Sanguis 8, etc. Satisfactio 24. Sepultura 4. Servitus 10. Simonia o. Spirituale 1, 2. Statutum 1. Temporale 2. Testis 12. Usura 16, 17, 108, 130, etc. 148, 194, 196, 200, etc. 214, etc. 285, 286, 288, 305. Usus 10. Vendere o.
- Premere. Peccatum 194.
- Priamus. Dignitas 3. Meritum 1.
- Priapus. Circumcisio 12. Gradus 3. Sacerdos 22.
- Prima. Absolvere 38. Confessio 36. Symbolum 8.
- Primaria. Agens 29.
- 1 PRIMI motus dicuntur dupliciter: scilicet primo primi idest naturales sine imaginatione, et secundo primi idest primi motus sensualitatis, ex imaginatione. Secundi sunt peccata, sed levissima; primi vero nullo modo 2, d. 24, q. 3, 2, o. | d. 41, q. 2,

PRIMUM

- 1, 5^m | 3, d. 39, q. 2, 1, 4^m | Quol. 4, 21, o. * Appetitus 68. Concupiscentia 6. Concupiscibilis 11. Daemon 60, 61. Desiderium 4. Imperare 18.
- 2 Primum motus secundum quod dicitur peccatum veniale, est motus appetitus in aliquod inordinatum delectabile 3, d. 13, L. meo | 4, d. 26, q. 1, 1, 5^m. * Infidelis 10. Invidia 4. Obedientia 31. Operatio 47. Passio 49, 50, 68. Peccatum 41, 42, 98, 130. Pollutio 3. Sensualitas 8, etc. Surreptio. Voluntas 74, 75.
- 1 PRIMITIAE erant de praecepto caeremoniali, quo ad determinationem, in communi vero de jure naturali; nunc autem de praecepto ecclesiae, secundum consuetudinem patriae 2-2, q. 86, 4, o. * Christus 77. Jejunium 31. Magi 4. Sacrificium 32.
- 2 Quantitas primitiarum non fuit determinata in lege, quia erant per modum oblationis, de cujus ratione est esse voluntarium, et secundum Hieronymum, aliqui dabant quadragesimam partem, alii sexagesimam; sed nunc statuitur consuetudini patriae 2-2, q. 86, 4, 3^m.
- 3 Primitiae pertinent ad quoddam genus oblationum, in usum sacerdotum, in recognitionem beneficii Dei, scilicet fructuum terrae: et debet esse aliquid praeceptum de fructibus terrae 2-2, q. 86, 4, c.
- 4 Primitiae sunt signa praeteriti beneficii Dei scilicet terrae promissae Israel, et totius terrae, toti humano generi, et fructuum; sed caeremonialia, proprie erant signa futuri 2-2, q. 86, 4, 1^m | 2^m.
- Primitiva. Baptismus 233, 234. Christus 168. Diaconus 6. Electio 31. Eucharistia 179. Matrimonium 123. Missio 10. Ordo 73. Possessio 8. Religio 27, 28.
- 1 PRIMOGENITUS dicitur primo natus, licet nullus post eum sit. Ideo Christus est primogenitus Mariae 3^a q. 28, 3, 4^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 2^m | Opus. 3, c. 232 | Matth. 1, fi.
- 2 Omnes primogeniti erant sacerdotes in veteri Testamento et habebant duplicem portionem in haereditate paterna 1-2, q. 105, 1, 3^m | 2-2, q. 87, 1, 3^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 4^m | Hebr. 7, lect. 1, primo | c. 12, lect. 3, fi. * Christus 206. Jacob 1, 2. Praeceptum 137. Unigenitus.
- Primordia. Arbor 21.
- Primordialiter. Adam 45. Principaliter. Religio 8.
- 1 PRIMUM dicitur dupliciter: scilicet primum simpliciter, et primum in genere 1-2, q. 6, 1, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 1, c. * Abraham 6, 18, 19. Absolvere 38. Abstractum 3. Accidens 27, 48, 99. Actio 47, 65, 72, 73, 104, 111. Actus 1, etc. 15, 46. Adam 1, 24, etc. 42, etc. 58, 69, 76. Agens 16, 22, 25, 54, 68, 69, 93, 94, etc. Agere 19, 28. Alteratio 2. Amor 212. Analogia 17, 20. Andreas. Angelus 52, 133, 206, 207, 208, 318, 319, 374, 420, 458, 472, etc. 487, 522, 527, 529, 542, etc. Anima 22, 52, 64, 101, 102, 194, etc. 238, 268, 352. Animal 14, 26, 37. Apostasia 1. Appetitus 24, 42. Aqua 13. Architrictinus. Assumere 54. Attributa 1, 15, 16.
- 2 Primum in per se ordinatis, oportet esse maximum; non autem primum per accidens 2-2, q. 163, 3, 3^m. * Aeternitas 8, 38. Aevum 3, 4. Baptismus 22, 109, 171, 172, 175, 187, 217. Beatitudo 140, 141, 167. Bigamia 8. Blasphemia 2, 26. Bonitas 16, 39. Caecitas 1. Calor 1, 16. Character 1. Caelum. Chiliastae. Causa. Circumcisio 12. Cognitio 12. Comes. Commune 4. Conceptio 9, 24, etc. Concupiscentia 6, 11. Concupiscibilis 2, 11. Confessio 63. Conservatio 6. Contemplatio 4, 6. Continentia 9. Contrarium 5, 6. Cor 1, 2, 3. Corpus 6, 63. Creatio 39, 30, 46, 51. Credere 19. Cultus 5. Dalmatica 1. Daemon 46, 47, 53, etc. 60, 61. Desiderium 4. Devotio 8. Deus 103, 177, 190, 269, 316, 444. Dici 3, 4. Dies 15, etc. Differentia 14. Differre 3. Definitio 21. Dissensio 2, 3, 4. Dispositio 40, 47. Distinctio 4, 8, 10. Doctor 1. Dolor 23, 21. Dominatio 2. Effectus 15, 21. Elementum 10, 17. Ens 29, 31. Error 1, 2. Esse 5, 7. Ethica. Eucharistia 92, 250. Excandescencia. Fallere 1. Falsitas 2, 4, 5. Fatum 9. Fides 27, 29, 31, etc. 94, 95, 100, 159. Phantasia 3.
- 3 Primum in constitutione est ultimum in resolutione. Opus. 44, c. 2. * Finis 1, 5, 66, 78. Fomes 9, 10. Forma 6, 63, etc. 92, 102, 125, 152, 166, 175. Fundamentum 1. Generatio 7, 18. Genus 8, 15, 18, 32, etc. Gratia 2, 4, 129, 137, 159. Habitus 10, 23, 59, 70, 73. Haeresis 16, 27, 30 31. Imago 40. Immunditia 1, 8. Imperare 11, 15, 18. Imperator 9. Individuum 8. Infidelis 1, 8, 9, 10. Instans 13, etc. 21. Instrumentum 7. Intellectus 30, etc. 51, 52, 71, 90, 102, 148, 163, 214, 218, 223, 228 245, 246, 295, 297. Intentio 28, etc. Jacob 10. Jus. Justificatio 19, etc. 35. Lectoratus 1, 2, 5. Legislator 4. Lex 38, 42, 49, 50, 51, 53, 76. Libertas 2. Liberum 20. Linea 1, 3. Locus 6, 19. Lux 7, 10, 19. Magis 1, 2, 6.
- 4 Primum oportet esse causam aliorum 3, d. 27, q. 1, 4, 2^m | Ma. q. 3, 6^m. * Malum 15, etc. 39. Manumissus. Marcus 2. Maria 68. Materia 2, etc. 18, etc. Matrimonium 14, 21, 23, 30, 60, 100, 118, 129. Mensis. Menstruus 4. Mensura 1, 4, 22, 23. Meritum 44, 51. Metaphysica 1, 6, 12, 17, 19, 20. Miles 1, 7. Miraculum 44. Missio 17, 23, 24, 26. Mors 1, 7, 13, 15. Motus 44, 46, 58. Moyses 4. Mulier 1, 2. Mundus 7. Nativitas 1, 3. Natura 36, 38. Nicolaus 1. Nocere 2, 10. Nomen 33. Notum 2, 7. Numerus 5, 8, 13. Nuptiae 3. Obligari 6. Odium 2, 3, 18. Omissio 1.

PRINCEPS

- 5 Primum oportet includi in secundo, et in secundo inveniri id quod est primum. Verit. q. 22, 5, c. * Christus 52, 56, 59, 60. Onocrotalus. Operatio 30. Oppositio 6. Oratio 11. Ordo 31. Origo 1. Pascha 1, 8. Peccatum 19, 44, 46, 58, 121, 124, 129, 130, 131, 144, 237, 273, 301, 328, 343, 344. Poena 7. Poenitentia 30, 85, 112, 116. Perfectio 3, 5, etc. 20, 28. Per se 4. Persona 7. Petrus 5. Physica 5. Plato 7. Potentia 3, 5, 7, 40. Potestas 5, 13. Praeceptum 11, 28, 29, 31, 51, 55, 56, 83, 101, 121. Praedicari 6, 19. Primi o. Primogenitus o. Principium 1, 5, etc. 16, 18, etc. Processio 1. Prophetia 9, 23. Proportio 1, 12. Propositio 7. Proprium 7. Prudentia 81, 82. Psalmus 10. Puer 16. Pyramis. Pythagoras 2. Qualitas 6, 13. Quantitas 1, 3. Qui est 1. Ratio 10, 14, 31. Recipere 1. Religio 30, 106. Repraesentatio 1. Resistere 1. Resurrectio 44, 48. Rex 10. Rixa 4. Sacramentum 83, 103. Sacrificium 11. Scientia 16, 85. Schisma 4. Secundum quod ipsum 4. Senarius 1, 3. Sensibile 2. Seraphin 5. Servitus 4. Signum 14. Symbolum 8. Synderesis 1. Sion 3. Solus 1. Sphaera. Spes 73. Sponsalia 6. Subalternum. Subjectio 3. Subjectum 3, 4. Substantia 5, 6, 7, 8, 15. Successio 5. Superbia 1, 19. Thales 1. Theologia 21, 44. Temeritas 1. Tempus 7, 10, 11, etc. 24, 37. Timor 17, 68. Totum 15. Tractare 2. Triangulus o. Unio 8. Unitas 25. Universum 15. Usura 3, 4, 6. Usus 6, 15. Uti 8. Uxor 1, 6, 17, 23. Verbum 33, 37, 38. Veritas 14, 20, 23, 31, 34, 36. Vindicatio 5. Virtus 24, 75, 77. Visus 7. Vita 5, 35. Vivificare 2. Voluntarium 8. Voluntas 19, 24. Votum 1.
- 1 PRINCEPS bonus habebit majus praemium in caelo, quam quilibet de subditis ejus. Opus. 20, cº 10.
- 2 Praemium boni principis non est gloria humana, nec aliquid terrenum, sed vita beata et aeterna. Opus. 20, cº 7 | 8 | Rom. 13, lect. 1, fi. | Ethic. 5, lect. 11, fi. 1.
- 3 Finis omnis boni principis, est pax multitudinis, et benevivere, scilicet secundum virtutem. Opus. 20, cº 2 | 14 | 15 | Libº 3, cº 3 | Psal. 44, meº | Rom. 13, lect. 1, fi. | Ethic. 5, lect. 11, meº * Adoptio 6, 9. Angelus 233, 577, etc. Archidiaconus.
- 4 Studium boni principis contra triplex impedimentum boni communis: scilicet de successione hominum et substitutione illorum qui diversis officiis praesunt: ut sicut per divinum regimen in rebus corruptibilibus, quia semper eadem durare non possunt, provisum est ut per generationem alia in locum aliorum succedant, ut vel sic conservetur integritas universi, ita per regis studium conservetur subjectae multitudinis bonum, dum sollicite curat, qualiter alii in deficientium locum succedant. Secundo, ut suis legibus et praeceptis, poenis et praemiis, homines sibi subjectos ab iniquitate coerceat, et ad opera virtuosa inducat, exemplum a Deo accipiens, qui hominibus legem dedit, observantibus quidem mercedem, transgredientibus poenas retribuens. Tertio, ut multitudo sibi subjecta, contra hostes tuta reddatur. Nihil enim prodesset interiora vitare pericula, si ab exterioribus defendi non posset. Opus. 20, cº 15, fi. * Architriclinus.
- 5 Ad bonum principem requiritur quod sit virtuosus simpliciter, non autem ad bonum civem 1-2, q. 92, 1, 3º. Civitas 4. * Aristoteles 2. Ars 46, 50. Baro. Bellum 5. Dominatio o. Dominiuum o. Hierarchia 3. Impedimentum 3. Legislatores o. Lex 173, 176, etc. Officium 2.
- 6 Ad bonum virum pertinet, posse principari, et bene subjici. Ideo in virtute boni viri includitur. Sed virtus principis differt specie a virtute subditi, sicut virtus viri et mulieris, 2-2, q. 47, 11, 1º | 2º. * Philosophus 1. Politia o. Principatus o. Sacerdos 4. Scipio. Vita 40.
- 7 Princeps bene regens, prospere et diu regnat, tyrannus autem parum. Opus. 20, cº 10 | 11.
- 8 Omnes magni principes et monarchae, cum humilitate subjugarunt mundum et cum superbia amiserunt dominium. Opus. 20. Libº 3, cº 11. * Aaron. 1. Dominium o. Lex 173, 176. Michael o. Praeceptum 132, 138. Regnum o. Religio 91. Reverentia 8. Rex o.
- 9 Princeps potest accipere bona subditorum dupliciter tantum: scilicet ratione delicti, et pro bono communi. Opus. 20. Libº 3, cº 11 | Rom. 13, lect. 1, fi.
- 10 Omnia sunt principum ad gubernandum, non autem ad dandum aliis, vel sibi; et leges tales sunt tyrannicae, nec absolvunt in conscientia. Qnol. 12, 25, fi.
- 11 Principes sunt instituti, ut qui amore virtutis non provocantur ad vitandum malum et faciendum bonum, ad haec cogantur timore poenae 3, d. 40, 2, c. | Rom. 5, lect. 6, meo | cº 13, meo. * Sacerdos 4. Scandalum 20. Sobrietas 5. Teloneus.
- 12 Et etiam ut ad bonum per praemia alliciant 3, d. 40, 2, c. | Rom. 13, lect. 1, meo.
- 13 Princeps auferens per vim aliena, rapinam committit, et tenetur restituere, nisi sit secundum justitiam, purgando, vel puniendo 2-2, o. 66, 8, c. | 3º. * Animal 83. Bellum 5. Corsica. Despotismum. Gentilis 3. Interdictum. Judaei 9, 18. Lombardia. Servile.
- 14 Princeps dupliciter peccat, accipiendo tributa: scilicet si non procuret utilitatem populi, vel si vi capiat supra legem et facultatem. Rom. 13, lect. 1, fi.
- 15 Peccatum principum arguit Deus quadrupliciter: scilicet ostendendo eos esse infideles in officii sui executione, quod ad suam utilitatem et non populi exequantur, transgressores in maleficorum receptione, corruptos in munerum receptione, et iniquos in pauperum repulsione. Isa. 1, fi.

PRINCEPS

- 16 Principum nequitia describitur tripliciter: scilicet quantum ad blasphemiam oris, quantum ad duplicitem cordis, et quantum ad crudelitatem operis. Isa. 32, prinº.
- 17 Princeps debet regere cives cum misericordia, hostes autem cum severa justitia. Psal. 2, fi. | Psal. 32, prinº | Psal. 44, meº.
- 18 Ad bene commorandum in aliqua communitate, requiruntur duo: scilicet habere se bene ad principem, id est cum fidelitate, reverentia, et famulatu; ad socios autem reddendo cuilibet debita, et nulli nocendo 1-2, q. 100, 5, c. * Exactio o. Interpretatio 1, 2, 3.
- 19 Princeps debet habere munitiones fortes, stratas securas, numisma proprium, mensuras, et pondera. Opus. 30, libº 2, cº 11 | 12 | 13 | 14.
- 20 Princeps debet abundare ministris et officialibus, secundum diversitatem principatum. Opus. 20, libº 2, cº 8, prinº | cº 10.
- 21 Princeps monendus est ad tria: scilicet ad veritatem, humilitatem, et correctionem. Psal. 2. Jus 10. Justitia 15. Legislatores o.
- 22 Princeps debet abundare divitiis naturalibus, et artificialibus. Opus. 20, libº 2, cº 5 | 6 | 7. * Praeceptum 151. Stipendia.
- 23 Princeps debet providere pauperibus de aerario publico, et vacare divino cultui. Opus. 20, libº 2, cº 15 | 16. * Tributum o.
- 24 Sanctis licet commorari in curiis principum, ad promovendum bonos, et ad impediendum malos, non autem propter voluptates 2-2, q. 187, 2, 3º | Opus. 19, cº 21 | Phil. fi. * Accusatio 12, 26, 27. Communicatio 3. Daemon 5, 6, 38, 91, etc.
- 25 Principes mundi triplices, secundum triplicem sapientiam humanam: scilicet principes hujus saeculi id est reges et potentes saeculares, daemones, et ipsi philosophi, qui quasi principes se exhibuerunt hominibus in docendo. Et triplex est sapientia mundi: scilicet legalis, physica, et magica 1º Cor. 2, lect. 1, fi. Lect. 2, prinº. * Hierarchia 3. Legitimitas 2. Obedientia 41.
- 26 Exponit nomina principum, dignitatum, et officialium, sub regibus, et sub imperio. Opus. 20, libº 3, cº 21 | 22 | Libº 4, cº 26 | 27 | 28. * Occidere 4. Papa 6. Religio 91. Restitutio 13. Satrapae. Vilis.
- 27 Deus reservavit sibi institutionem summi principis, et regis Judaeorum, quia habebat specialem curam eorum 1-2, q. 105, 1, 1º.
- 28 Deus non dedit Judaeis principes et reges a principio, sed tantum modum eligendi scilicet secundum judicium Dei, et de gente sua, et modum se habendi 1-2, q. 105, 1, 2º. * Aaron 1. Judaei 9, 18.
- 29 Divisio regni Israel, et multitudo regum magis convenit eis in poenam pro dissensionibus multis contra regnum David justum, quam ad eorum profectum 1-2, q. 105, 1, 3º.
- 30 Principibus Judaeorum, non sunt deputati cibi sicut sacerdotibus, ne superbirent, nec ambirent 1-2, q. 105, 1, 4º.
- Principale. A 1. Acolytus 1, 3, 4, 6. Actio 36, 76, 77, 78, 80, 81, 85, 88. Actus 179. Adoratio 2. Agens 2, 8, 12, 24, 26, 27, 31, etc. Agnus 1, 2, 3. Amor 108. Anima 242, 269, 339, 354. Animal 28. Apostoli 29. Appetitus 81, 85. Architector. Arithmetica 1. Ars 34, 39. Astrologia 2, 3. Avaritia 24. Audacia 11. Baptismus 110, 149, 155, 193, 194, 199, 247. Beatitudo 131. Bonitas 16, 20, 199. Calor 3, 21. Capitale o. Character 36. Charitas 35. Causa 17, 40, etc. 73. Caelum 151. Circumcisio 12. Circumstantia 5. Comedere 4. Concubinitus 3. Constantia 5. Cooperari 1, 4. Credere 22. Damnatio 11. Devotio 3. Definitio 27. Distinctio 30. Divitiae 3. Docere 3. Doctor 1. Eleemosyna 27. Episcopus 21. Eucharistia 84, 248. Exclusio 4. Fides 19. Filiatio 6. Finis 21, etc. Forma 138. Fortitudo 21, 30, 46, 48, 54. Gratia 71, 109, 112, 131. Haereditas 1. Homo 22. Humor. Imago 32. Incarnari 9. Instrumentum 11, etc. Intellectus 4, 42, 143, 181, 296. Invidia 14. Ira 32. Judicium 42. Justitia 33. Justificatio 36, 40. Latria 5. Legispositiva 1. Lex 50. Liberalitas 6. Lignum 3. Logica 1, 13. Luxuria 1. Macula 3. Matrimonium 46. Meritum 13. Metaphysica 3, 12. Miraculum 38, 47. Modestia 1. Mors 14. Motus 20. Natura 4. Obedientia 19. Objectum 10. Odium 13. Officium 19. Oratio 65. Ordo 52, 60. Ostium. Pars 28. Passio 41, 42. Peccatum 154. Poenitentia 73, 110. Perseverantia o. Persona 28. Politica 1, 2, 3. Praedicare 2. Praedicari 18. Processio 15, 18, 51, 67. Prodigalitas 1. Prophetia 9, 12, 20, 24, 45. Propositio 15. Propter 3. Prudentia 1, 14, 16, 50, 52. Religio 15, 49, 72, 77. Requiri 2. Restitutio 17. Resurrectio 52, 54. Sacerdos 25, 27, 28. Sacramentum 52, etc. Sapientia 21. Satisfactio 14. Scriptura 18. Sensus 38. Sermo 1. Signum 9. Sternutatio. Studiositas 2, 3. Subdiaconus 4. Suffragia 3. Sursum. Symbolum 11. Temperantia 2, 11, 16, 17. Theologia 4, 8, 10, 18, 20, 22, 29, 30. Timor 6, 43. Tres Unctio 10, 11. Universum 3. Usura 17, 30, 260. Uti 9. Utile 7. Uxor 4. Veritas 22, 21. Virtus 14, 41, 106, 108, 150, 153, 235, etc. Vita 45, 77. Voluntas 33, 39, 42.
- Principalitas. Beatitudo 131.
- Principaliter dicitur dupliciter: scilicet primordialiter, et com-

PRINCIPATUS

- pletive. Ma. q. 2, 3, c. Absolvere 28. Actus 49, 163, 178, 179. Adam 64. Aer 2. Amicitia 33. Amor 83. Angelus 21, 588. Anima 317. Appetitus 81, 85. Astrologia 2, 3. Baptismus 194, 199. Beatitudo 27, 29, 30, 53. Bellum 6. Bonitas 67, 73, 165, 215, 216. Character 17, 96. Catechismus 7. Certitudo 9. Circumcisio 7, 43, 45. Conservatio 6. Contemplatio 15. Contumelia 1, 7. Correctio 5. Creatio 29. Cultus 10. Debitum 11. Decor. Daemon 26. Desperatio 7. Deus 332. Dicere 2. Dictio 3. Difficile 18. Discordia 3. Dispositio 22. Divitiae 8. Docere 3. Dolus 2. Ecclesia 8. Elce-mosyna 28. Ens 15. Exorcismus 3, 4, 5. Fides 19, 56, 79, 133. Fiducia 11. Finis 34, 95. Forma 138, 167. Formatio 19. Fortitudo 13, 17, 18, 29, 56. Fructus 3. Generatio 23, 60. Grammaticus. Gratia 55, 116, 134, 147. Habitus 52, 59. Haeresis 5, 7, 12. Homo 23. Humilitas 4, 10. Jacob 9. Idea 24. Imago 9, 25, 31. Incarnari 9. Intellectus 294. Jejunium 10. Justitia 18. Lex 78, 129, 139. Luxuria 1. Magnificencia 7. Martyrium 1. Matrimonium 2. Mediator. Mendacium 4. Meritum 9, 22. Metaphysica 5, 12, 20. Miraculum 38, 47. Mors 4. Motus 20. Nominativus. Objectum 5. Operatio 56. Oratio 24, 61. Ordo 52, 60. Pastor. Pater 3. Peccatum 80, 154, 209, 234, 259, 267. Poena 75. Poenitentia 73, 110. Perfectio 79. Perjurium 2. Perseverantia 9. Philosophia. Pietas 3. Potestas 2. Praeceptum 110. Processio 15, 67. Prodigalitas 4. Prophetia 9, 12, 23, 24, 45. Prudentia 16. Rectitudo 5. Regnum 4. Religio 94, 100. Sabbatum 6. Sacramentum 14, 22, 23. Sanctificatio 9. Sapientia 24, 25, 29. Scientia 41, 42. Scriptura 18. Seditio 3. Signum 11. Studiositas 3. Studium 1. Temperantia 11, 16, 17. Tentare 14. Terraemotus 1. Theologia 10, 18, 20. Timor 54. Usura 301. Verbum 40, 62. Verecundia 3. Veritas 27, 39. Vindicatio 4. Virginitas 25. Virtus 108, 150
- Principantes. Civitas 4.
- 1 PRINCIPATUS duplex: scilicet politicus, idest liberorum, et despoticus, scilicet servorum. Primum oportet esse moderatum. Opus. 20, libo 2, co 8 | 9 | libo 4, co 16 | 25. Despoticum. Hircus. Lombardia. Politia o.
 - 2 Bonus principatus triplex: scilicet regalis, aristocratia et timorata. Et triplex principatus malus: scilicet tyrannis, oligarchia, et democratia 1-2, q. 95, 4, c. | q. 105, 1, c. | 2-2, q. 61, 2, c. | Opus. 20, co 1 | Libo 4, co 1.
 - 5 Principatus regalis est optimus 1^a q. 103, 3, c. | 2-2, q. 105, 1, 2^m | 2-2, q. 50, 1, 2^m | Cg. 1, co 42, fi. | Opus. 20, co 2, usque 8 | Libo 2, co 9. * Christus 170, 171, 172, 203. Servile.
 - 4 Principatus regalis, est propter bonum populi, tyrannicus autem est propter bonum tyranni 1^a q. 92, 1, 2^m | q. 96, 4, c. | 2-2, q. 42, 2, 3^m | 2, d. 44, q. 1, 3, c. | Opus. 20, co 1 | Libo 3, co 11 | Jo. 10, lect. 3, meo | Hebr. lect. 4, prin^o | Ethic. 5, lect. 11, meo.
 - 3 Tyrannis saepius oritur ex principatu plurium, quam ex principatu unius. Opus. 20, co 5, | Libo 4, co 8.
 - 6 Optimus principatus est, in quo omnes habent aliquam partem. Et componitur ex regno, aristocratia, et democratia, ut principatus Judaeorum 1-2, q. 95, 4, c. | q. 105, 1, o.
 - 7 Omnis principatus, et omne dominium est a Deo 2, d. 44, q. 1, 2, o. | q. 2, 2, c. | Opus. 20, libo 3, co 1, usque 8 | Libo 4, co 1, prin^o | 6 | Rom. 13, c. 1, prin^o.
 - 8 Principatus est necessarius in omni multitudo. Opus. 20, co. 1 | Psal. 44, meo.
 - 9 Unus homo non debet habere plures principatus, sed potius e converso. Opus. 20, libo 4, co 20, fi.
 - 10 Principatus dicuntur in angelis, quia principantur omnibus caelestibus principibus, divinas jussiones explentibus. Sed archangeli dicuntur qui principantur soli ordini angelorum 1^a q. 108, 5, 4^m | Cg. 3, co 30 | Col. lect. 4, fi. * Angelus 284, 577, etc. 616. Archangeli. Daemon 5, 6, 38, etc. 91, etc. Dominatio 3. Hierarchia 3. Michael 1. Officium 2.
 - 1 PRINCIPIATUM est constitutum in esse per principium. Ideo non convenit lineae respectu puncti, nec motui, respectu termini a quo 3, d. 11, 1, 5^m. * Amor 10. Filiatio 22. Perfectio 42. Processio 2. Relatio 99.
 - 2 Principium quo ad relationem est simul naturaliter cum principiato, sed id quod est principium, est naturaliter prius eo 1^a q. 42, 3, 2^m | 1, d. 9, q. 2, 1, 3^m | d. 12, 1^m | d. 29, 1, 1^m.
 - 5 Principium est prius tempore principiato dupliciter: scilicet ex parte actionis successive, vel agentis imperfecti, vel eligentis tempus 1^a q. 42, 2, c. | Jo. lect. 1, meo. * Similitudo 6. Unitas 40. Voluntas 20.
 - 4 Apud graecos Filius et Spiritus sanctus, dicuntur principati, non autem apud latinos 1^a q. 33, 1, 2^m | Poa q. 10, 1, 9^m.
 - 1 PRINCIPIUM sumitur a prioritate, sed non significat eam 1^a q. 33, 1, 3^m | 1, d. 29, 1, 1^m | Poa q. 10, 1, 10^m. * A vel Ab 2.
 - 2 Principium est id a quo aliquid procedit quocumque modo, et e converso 1^a q. 33, 1, c. * Abuti. Accidens 51, 52, 53, 58, 94, 96, 110.
 - 3 Principium est communis causa, et causa elemento 1^a q. 33, 1, 1^m | 1, d. 29, 1, c. | 2^m | 3, d. 11, 1, 5^m | Poa q. 10, 1, 9^m | Opus. 1, co 2, fi. | Opus. 31, co 1 | Meta. 5, lect. 1, prin^o | Phy. 2, lect. 1, prin^o. * Actio 32, 47, 53, 54, 55, 56, 58, 63, 75, 82, 90, 100, 102, 104, etc.

PRINCIPIUM

- Immo quaedam sunt quae se consequuntur adinvicem convertibiliter, sicut principium et causa. Meta. 4, lect. 3, prin^o.
- 4 Causa et principium sunt idem re convertibiliter, et differunt ratione. Meta. 4, lect. 2, prin^o | Libo 5, lect. 1, prin^o. * Auctor 1. Actus 7, 10, 18, 37, 59, 73, 74, 156. Adam 51, 82, 89. Addere 13. Admiratio 4. Adoratio 9. Aer 13. Agens 59, 63, 73, 76, 84, 95. Agere 29. Agibile. Alteratio 8. Alteritas. Amor 10, 137. Angelus 61, 127, 175, 176, 216, 331, 336, 360, 361, 384, 402, 420, 455, 456, 471. Anima 13, 37, 61, 87, 88, 189, 202, 215, 216, 238, 247, 262, 280, 335, 253. Animal 26, 41, 49.
 - 5 Non omne principium est primum principium 1-2, q. 6, 1, 1^m | q. 9, 4, 1^m. * Animata. Annihilatio 5. Anniversarium.
 - 6 Primum principium in quolibet genere est perfectissimum 3, d. 27, q. 1, 4, 2^m. * Appetitus 28. Appropriatio 22, 25. Aqua 2.
 - 7 Primum principium simpliciter est unum tantum, sed plura sunt secundum diversa genera causarum 2. d. 1, q. 1, 1, o. | d. 2, q. 1, 1, o. | Poa q. 3, 6, o.
 - 8 Omnium rerum corruptibilium et incorruptibilium sunt eadem principia extrinseca, non autem intrinseca, nisi analogice. Verit. q. 15, 2, 9^m | Meta. 3, lect. 10 | 11 | 14, fi. | Libo 11, lect. 2, meo | Libo 12, lect. 4, o. * Arithmetica 3. Ars 22, 30. Assuetudine 2, 5, etc. Assumere 12. Attentio 3. Auctoritas 1. Beatitudo 54. Bonitas 16, 20, 199. Caput 3. Charitas 82, 130. Caelum 89, 137. Certitudo 4. Cibus 6. Cogitatio 2, 8. Coitus 6. Conclusio 3, 4. Concupiscibilis 8, 9. Conjunctio 11. Conscientia 6. Consilium 4. Contrarium 26. Contritio 18. Cor 2, 3, 7. Corpus 26, 64, 65. Corruptio 16. Creatio 46, 47, 51. Credere 16.
 - 9 Diversorum generum generalissimorum, sunt diversa principia secundum esse, sed sunt eadem secundum analogiam. Subalternorum autem sunt eadem, secundum communitatem illius generis. Ma. q. 8, 1, 13^m | Meta. 12, lect. 4, o. * Aestimativa 3. Aeternitas 8, 11, 24, 28, 30. Cultus 5. Damnatio 14. Datio 1, 21. De 2, 4. Definitio 4. Delectatio 29. Deus 40, 56, 57, 131, 239, 275, 276, 315, 341, 345, 382. Dialectica 4. Dies 9, 11. Differentia 14. Distantia 7. Distinctio 13, 30. Docere 3. Dolor 23. Dominium 2. Donum 8, 20. Dos 8. Ebrietas 2, 3. Elementum 23. Embryo 3. Ens 7. Error 1, 2. Esse 9, etc. 40, 65, etc. 87, etc. 97. Essentia 4, 5, 8. Eucharistia 48. Experientia 11. Facilitas 2. Femina 2. Fides 39, 48, 49, 51, 92, 93, 142. Figura 7. Finis 81, 108, 134. Fomes 1. Forma 30, 67, 102, 136, 142, 156, 165. Generatio 3, 16, etc. 23, 60, 65, 66, 69. Genus 21, 24, 33. Gratia 65, etc. 115, etc. Grave 1, etc. Habitus 1, 11, 12. Haeresis 49, 84, 93. Heva 1. Idem 5, 7. Illuminatio 7. Imago 32, 43. Incarnari 6, etc. 15. Ingenitum 1. Innascibilitas 2. Intensio 1. Ira. Jus 17. Justitia 56, 65, 78. Justificatio 29. Lex 42, etc. 63, 76, 146. Liber 15, 20. Liberum 24. Logica 10. Luxuria 25. Magnanimitas 25. Malum 18. Marcus 2. Mas. Matrimonium 73. Melchisedech. Membrum 7. Mensura 14, 20, etc. Meritum 21, 22, 25, 37, 41, 42, 85. Metaphysica 10, 18, 19, 20. Metaphora 3. Miraculum 10, 11, 24, 25. Missa 17. Missio 2, 33. Monarchia 1. Monstrum 1. Mors 2. Motus 9, 11, 12, 23, 66, 77. Mulier 1. Multifforme o. Mutabile 3. Nativitas 1. Natura 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 40. Naturale 4, 5, 9, etc. Necessitas 6, 7, 8, 20, 21. Negatio 2. Nocere 11. Numerus 9. Operatio 3, 8, 14, 28, 32, 39, 45. Oratio 97. Ordo 3, 4, 20, 24. Origenes 4.
 - 10 Quidquid convenit alicui, causatur a principiis naturae suae, vel ab aliquo principio extrinseco. Ente 5, meo. * Christus 192. Horizon 1. Passio 33. Pater 11. Paulus 26. Peccatum 117, etc. 166, 395. Perfectio 42. Per se 2. Poena 77. Poenitentia 53. Polutio 3. Posterius. Potentia 1, 2, 3, 4, 37, 40. Praeceptum 28, 29, 105, 106. Praedicare 20. Princeps 28. Producere 5. Pronomen 5. Providentia 15, 46. Psalmus 7, 13. Ratio 34, 36, 57. Relatio 7. 86, 99. Resurrectio 5. Sacrificium 8. Sequi. Superbia 14, etc. Tempus 21, 29, 30, 32. Tristitia 6, 16. Unctio 23. Unitas 7, etc. Usura 165. Usus 7. Velox 2, 3. Virtus 5, 7, 91. Vis. Visio 8. Vita 11, 19, 24, 51, 54.
 - 11 Principia rerum naturalium sunt tria, scilicet materia, forma, et privatio. Opus. 31, prin^o | Phy. lect. 13, o.
 - 12 Si principia alicujus naturae adjungantur rei per se existenti, rationem suppositi non habebunt. Rem-tamen naturae constituent in supposito, sed non suppositum. Opus. 42, co 13.
 - 15 Graeci indifferenter utuntur nomine causae, sicut nomine principii in divinis, non autem latini 1^a q. 33, 1, 1^m | 3, d. 11, 1, 5^m | Poa q. 10, 1, 8^m.
 - 14 In divinis una persona est principium alterius, non autem causa 1^a q. 33, 1, o. | q. 36, 4, o. | 1, d. 12, 2, 1^m | d. 26, 1, o. | 2, d. 13, L. fi. | 3, d. 11, 1, 5^m | Poa q. 3, 13, 5^m | q. 10, 1, 8^m | 10^m | Opus. 1, co 2.
 - 15 Deus est principium personae divinae, et creaturarum, secundum unam rationem communem analogice, quae prius dicitur de persona divina; similiter origo 1, d. 29, 2, o. Deus 40, 56, 57, 131, 239, 275, 276, 315, 341, 364, 365, 382.
 - 16 Principium in divinis et in creaturis, dupliciter cognoscitur: scilicet ut primum, et ut principium 1^a q. 33, 4, c. | 1, d. 26, q. 2, 3, o. | d. 28, q. 1, 1, o.

PRIUS

- 17 Non omne principium cognoscendi, est principium essendi 1^a q. 85, 3, 4^m | Verit. q. 2, 3, 6^m | q. 3, 3, 7^m. * Agibile. Angelus 175.
- 18 Primum principium in speculativis est, Non contingit idem simul esse et non esse. In practicis autem est, Bonum est prosequendum, malum vero est fugiendum 1-2, q. 94, 2, c. | 2-2, q. 1, 7, c. | 3, d. 37, a. 2, q. 2, 2^m | Meta. 4, lect. 6, meo * Ars 22, 30.
- 19 Primum principium omnium scientiarum est circa quod non contingit errare, nec supponitur, nec demonstratur, sed naturaliter cognoscitur. Meta. 4, lect. 6, prin^o | Lib^o 11, lect. 5, prin^o. * Cognitio 20, 31, 62, 65, 77. Conceptio 14. Conclusio 3, 4. Contemplatio 2.
- 20 Immo cognitio ejus fit in nobis ex praeexistenti cognitione. Poster. lect. 2, prin^o. * Credere 16.
- 21 Primum principium potest demonstrari ad hominem, non autem simpliciter. Meta. 4, lect. 6, fi. * Definitio 58. Falsitas 2, 5.
- 22 Prima principia appropriantur mathematicis scientiis, quia eis manifestius utuntur, resolventes ad haec omnes suas demonstrationes. Ideo certius demonstrant. Meta. 4, lect. 5, prin^o. * Geometria 3. Habitus 1, 5, 11, 12, 16, 51, 59, 69, etc. 31. Haeresis 49, 71. Idea 7, etc. 20, 30. Imaginativa 1. Inconstantia 1. Individuum. Intellectus 43, 55, 57, 74, 90, 96, 213, 229, 230, 215, 246, 248, 261, 267, 268, 295, 297, 298. Judicium 14. Jus 17. Lex 42, 51, 53, 63, 153. Liber 15. Logica 10. Materia 2. Mensura 14, 20, etc. Metaphysica 10, 18, etc. Necessitas 6, etc. 20, 21. Nomen 14, 54, 67.
- 23 Error triplex, circa principia rerum 2, d. 1, q. 1, 1, 6, c. * Notum 2. Nubes 2. Opinio 8. Peccatum 995. Physica 13. Principiatum o. Privatio 20. Prius 2, 13. Processio o. Prudentia 81, 82. Puer 13, 15. Quantitas 415. Ratio 25, 33, 34, 46, 54, 57. Sacramentum 61. Sapientia 12, 13. Scientia 14, etc. Scire 1, 2. Sensus 25. Significatio 6. Similitudo 6, 12, 31. Simonia 11. Simplex 2. Spes 52. Spiritus 11, 22. Synderesis 1. Synesis.
- 24 Principia speculativa cognoscuntur per aliam habitum naturalem quam conclusiones, quia principia per intellectum, conclusiones vero per scientiam 2-2, q. 47, 6, c. | q. 49, 2, 1^m | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 3, 3^m | Poster. lect. 39, fi. | Lib^o 2, fi.
- 25 Sicut in ratione speculativa sunt quaedam ut principia, quorum est intellectus, et conclusiones, quarum est scientia; ita in ratione practica, ut principia naturaliter nota sunt fines virtutum moralium, ut conclusiones autem quae sunt ad finem 2-2, q. 47, 6, c. | Verit. q. 16, 1, c. * Christus 192. Status 6, 10. Stupor 2. Subjectio 10. Subjecta 30. Superbia 14, etc. Tempus 14, 21, 26, 29. Theologia 4, 7, 8, 13, 34, 35, 38. Timor 74. Usura 165. Unitas 7, etc. 49, 50, 52, 56. Universale 8. Unum 2. Verbum 29. Verecundia 10. Veritas 20, 26, 39, 45. Vestigium 5. Virtus 5. Vis. Voluntarium 1, 8. Voluntas 20, 21, 59, 74.
- 26 In speculativis, principium est forma et quod quid est, in practicis autem finis. Cg. 3, c^o 96.
- 27 Modicus error in principiis, seu ignorantia ipsorum, maximum in prosecutione in finem generat errorem. Opus. 73, c^o 1, prin^o | Ente prin^o.
- 28 Nihil refert, utrum ille qui docet, proponendo vel interrogando, procedat de principiis communibus ad conclusiones. Utrobique enim animus audientis certificatur de posterioribus per priora 1^a q. 84, 3, 3^m | q. 117, 1, o. | Posteriorum lect. 2, 3, o.
- Prioritas nullo modo est in divinis 1^a q. 36, 3, 3^m | q. 42, 3, o. 1, d. 9, q. 2, 1, o. | d. 12, 1, o. | 2, 1^m | 3^m | d. 15, q. 4, 2, 2^m | Po^a q. 10, 1, 10^m | 3, c. | Opus. 1, c^o 3. * Actus 197. Commune 4, 9, 10, 11. Habitus 37, 31. In 4, 26. Ordo 1, 6, 32. Principium 1. Processio 56. Propter 1. Relatio 75.
- Priscianus. Haeresis 96.
- Priscilla. Haeresis 68.
- 1 PRIUS dicitur dupliciter: scilicet ordine perfectionis, et generationis 1^a q. 85, 3, 1^m | 1-2, q. 63, 8, 2^m | 3, d. 27, q. 1, 4, 2^m | Virt. q. 4, 3, c. | Quol. 5, 19, c. * Absolutum 1. Accessus o. Accidens 26. Accusatio 18, 24. Actio 16, 72. Actus 38, 75, 76, 77, 179.
- 2 Prius ordo, et principium sextuplex: scilicet magnitudinis, temporis, cognitionis, vel saltem ordine intellectus; naturae, intentionis, et executionis 3, d. 3, q. 4, a. 1, o. | a. 2, c. | 2^m | L. prin^o | Jo. lect. 1, meo | Meta. 5, lect. 13. * Adam 80. Affirmatio 3.
- 3 Prius natura, dicitur dupliciter: scilicet secundum causam materiale, et magis secundum alias causas 2-2, q. 1, 7, 3^m | Verit. q. 9, 3, 6^m | Quol. 5, 19, c. prin^o.
- 4 Semper id quod est naturalius, est prius 1-2, q. 49, 2, c. * Agens 35, 79, 96, 100, 101, 103. Agere 23. Amor 218, 275.
- 5 Quod inest rei ex se, prius est secundum naturam, quam id quod habetur ab alio 2, d. 1, q. 1, 2, c. | 5, 16^m. * Analogia 2, 3, 7, 8, 9, 18.
- 6 Imperfectum est prius tempore perfecto in eodem. Sed in diver-

PRIVATIO

- sis est e converso, et natura in utrisque 1^a q. 82, 3, 2^m | q. 85, 3, 1^m | q. 94, 3, c. | 1-2, q. 62, 4, c. | 3^a q. 1, 5, 3^m | 6, c. | 3, d. 1, q. 1, 4, 5^m | d. 26, L. meo | Ma. q. 4, 3, c. fi. | Virt. q. 4, 3, c. | 13^m | Quol. 5, 19, c. | Opus. 3, c^o 20 | Opus. 31, c^o 1 | 1^a Cor. 11, lect. 3, meo | 1^a Tim. 2, lect. 3, prin^o | Meta. lect. 1, prin^o | lect. 4, meo | lect. 12, meo. * Angelus 2, 196. 200, 326. Anima 159, 209, 262, 279, 297. Animal 34, 79. Apostoli 8.
- 7 Ea quae non habent ordinem ad generationem alicujus, licet sint priora tempore, non tamen sunt priora generatione, sicut equus qui heri fuit, non est prior generatione asino hodie existente, licet sit prior tempore. Meta. 7, lect. 13, meo. * Appropriatio 5. Assumere 11, 31, 34, 50, etc. Audacia 7, 8. Aversio 8, 13, 14, 22, 23, 24. Baptismus 134, 136. Beatus 50. Bigamia 6. Bonitas 82, 92, 105, 128, 247. Charitas 20, 40, 120. Causa 21, 43, 54, 65, etc. 81, etc. Circumcisio 18. Circumstantia 25. Cognitio 53, 76. Compositio 1. Commune 4, 9, 11. Concupiscibilis 2. Confirmatio 7. Consanguinitas 11. Consideratio 3. Consilium 3. Contingens 7. Corpus 23, 29, 70. Creatio 3, 12, 19, 43. Culpa 3. Damnatio 28, 25. Datio 30. Debitum 16, 21. Delectatio 29, 107. Deus 31, 256, 285, 362. Dicere 6. Definitio 47, 48, 50. Dispositio 49, 51. Distantia 1. Distinctio 19. Divisio o. Dominium 12. Donum 15. Duratio 6. Educi 1. Effectus 15. Electio 23, 25, 27. Embryo 4. Eus 22, 31, etc. Epiikia 4. Episcopus 4.
- 8 Omne prius generatione, est prius tempore, et non e converso. Meta. 7, lect. 13, meo. * Aetas 1. Aeternitas 27. Esse 85, 41.
- 9 Illud a quo non convertitur subsistendi consequentia, est prius natura, non autem tempore. Quol. 4, 24, 16^m. * Aevum 10. Eucharistia 26, etc. 43, 271. Exorcismus 2, 7. Factum 1. Fides 118. Fieri 1, 9. Filiatio 7. Forma 46, 60, 91, 100, 122. Frui 8. Fundamentum o. Generatio 7, 18. Genus 34, 40, 41. Gloria 18. Gratia 135, 148. Gratus 1. Grave 8. Habitus 37, 81. Humilitas 2. Idea 39. Imago 33, etc. Imperare 4. In 4, 23, 26. Incipere 1, 3. Individuum 4, 16. Indivisibile 2. Infinitivum 34. Ingratitudo 14. Instans 12, etc. 31. Intellectus 216, etc. Ira 68. Jacobus 2. Johannes 15. Justitia 26, 68, 69. Justificatio 18, etc. Lex 97. Malum 19, 56. Maria 10, 11, 39, 40, 47. Materia 47. Matrimonium 13, 131, 134. Medium 11. Memoria 9. Metaphysica 17. Michael 3. Miraculum 55. Missio 3, 17, 23, 24, 35, 37. Mortuus o. Motor.
- 10 Prius duplex: scilicet per se, et per accidens 2-2, q. 4, 7, c. * Motus 88. Mutatio 6, 10. Natura 49. Necessitas 2, 11, 12. Nocere 2, 11.
- 11 Semper quod est per se, est prius eo quod est per aliud 1^a q. 20, 1, c. | 3^a q. 84, 6, c. * Nomen 56, 65. Notum 4, 5, 6. Obedientia 16. Odium 15, 18. Operatio 53. Oppositio 7. Ordo 1, etc. 32, 42, 75. Pars 27. Passio 62, etc. Pater 1, 6, 9, 10. Paulus 27. Peccatum 307, etc. Poena 22. Poenitentia 16, 17, 22, 21, 146, 113, 135. Perfectio 41. Persona 17, etc. Petrus 5. Potentia 32. Praeceptum 27. Praedestinatio 36. Praedicari 12, 17, 26, 27. Praedicator 5. Principiatum 2, 3. Principium 1, 28. Prioritas. Pristinum. Processio 50, 56. Propter 114. Quantitas 25. Quies 1, 3. Relatio 75. Religio 55. Reminiscentia.
- 12 Prius quo ad nos, est prius via generationis, in iis quae ad actiones pertinent 4, d. 2, q. 1, 3, c. prin^o.
- 13 Prius est, quod est propinquius alicui determinato principio. Virt. q. 4, 3, c. | Quol. 5, 19, c. prin^o | Meta. 5, lect. 13, prin^o. Resurrectio 11, 12, 21, 22, 46, 48. Sacramentum 18. Sapientia 54. Satisfactio 19. Scientia 46, 85, 115. Semen 18, 20. Sensualitas 3. Signum 2, 3. Similitudo 25. Species 4. Spes 69, etc. Spiritus 1, 3. Subsistentia 4. Substantia 20, 21, 31, 32. Successio 3, 4. Symbolum 6. Tabernaculum 5. Templum 3, 4. Tempus 7, 8, 36. Unitas 37. Universale 1, 2. Usura 2, 258, 276, etc. Uti 14, 24. Veritas 3. Vinum 8. Virtus 130, 138, 139. Vita 49, 60, 61. Voluntas 23, 56, 60. Votum 7, 13, 43, 59.
- 14 Remoto priori, removetur posterius, sequens tantum ex eo, non autem si sequatur etiam ex alio 1-2, q. 15, 2, 2^m.
- 1 PRIVATIO duplex, scilicet in privari, et in privato esse: prima est contraria habitui, non autem secunda. Ma. q. 1, 1, 2^m | q. 2, 9, c.
- 2 Privatio secunda suscipit magis et minus, quia ponit aliquid, quod est de ratione ejus, non autem prima 1-2, q. 73, 2, o. | q. 82, 4, c. | Ma. q. 2, 9, c. * Concilium 2. Corruptio 16. Culpa 1. Damnatio 41. Defectus 1, etc. 26. Docere 5.
- 3 Privatio suscipit magis et minus, secundum suas causas, non autem secundum se 1^a q. 11, 4, 1^m | q. 49, 3, 3^m | 1-2, q. 22, 2, 1^m | 2, d. 7, L. | d. 25, 4, 3^m | d. 32, q. 1, 3, c. | d. 42, q. 2, 5, c. fi. | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 1, 3^m | d. 18, q. 2, a. 3, q. 3, 2^m | d. 44, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 2^m | d. 49, q. 5, a. 5, q. 3, 2^m | Cg. 3, c^o 9, 5^m | Verit. q. 28, 9, c. | 3^m | Po^a q. 1, 3, 14^m | Ma. q. 1, 1, 13^m | Meta. 10, lect. 6, prin^o. * Aegritudo 1. Energumenus 2. Ens 7, 18. Excommunicatio 6, 7, 9. Expectare 1. Generatio 16, 17. Genus 21. Idea 35. Ignorantia 1, 8, 10. Illegitimitas 1, 2. Imprudentia 1. Ingratitudo 12. Insania. Intellectus 52. Lex 26. Malum 2, 3, 6, 9, 19, 32, 34, etc. 42, 45, 52, etc. 68. Materia 40. Non ens 1. Oppositio 7, etc.
- 4 Privatio duplex: scilicet ordinata ad subjectum immediate, et

PROBATIO

- mediante forma. Meta. 8, lect. 4, fi. | Lib^o 10, lect. 6, meo.
- 5 A privatione prima, fit mutua conversio ad habitum, non autem a secunda. Meta. 8, lect. 4, fi. | Lib^o 10, lect. 6, meo. * Aversio 20.
 - 6 Oppositum videtur dicere. Ma. q. 2, 12, 3^m. * Caecitas 1. Desperatio 1. Deus 87, 383.
 - 7 Privatio tollens potentiam, tollit totaliter habilitatem ad habitum, non autem privatio tollens actum. Ma. q. 2, 12, 3^m. * Aegritudo 1. Ens 7, 28.
 - 8 Privationes et negationes differunt specie secundum differentias habituum et positionum oppositorum, et specificantur per habitus oppositos 2-2 q. 107, 2, c. | 1, d. 36, q. 1, 2, o. | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 3, c. | q. 4, a. 1, q. 2, c. * Fieri 2. Gloria 7, 1.
 - 9 Ad rationem privationis cujuscumque, tria requiruntur: scilicet habitus, subjectum, et habilitas 2, d. 12, L. | d. 34; 5, c.
 - 10 Privatio non semper est nata fieri circa subjectum sui habitus. Verit. q. 21, 2, 1^m. * Gratia 52, 93, etc. 155, etc. Haereditas 2.
 - 11 Oppositum videtur dicere 1^a q. 48, 3, c. | 2, d. 34, 4, c. * Honor 11. Imperfectio 3. Imprudentia 1. Infidelis 1, 3, 13. Ira 81. Judicium 26, 86. Luna 8. Macula 2. Medium 9, 10. Non ens 1. Omissio 13. Operatio 49. Oratio 12. Peccatum 4, etc. 57, 145, 147, 167, 173, 177, 189, etc. 199, 283, etc. 336, 338, 359. Poena 3, 24, 25, 41, 47, 50, 81. Poenitentia 99. Per se 1. Prudentia 29. Securitas 3. Simonia 31. Societas 3. Stultitia 2, 3. S suspensio 2. Tenebrae 1, 2. Timor 17. Unitas 26, 29, 33.
 - 12 Privatio est carentia ejus quid est aptum haberi. Et hoc tripliciter: scilicet vel ab eo, vel ab alio ejusdem speciei, vel a quocumque. Et tertia tantum est in divinis 1^a q. 33, 4, 2^m | 1, d. 13, 4, c. | d. 28, q. 1, 1, 2^m | L. primo | Po^a q. 9, 7, 11^m.
 - 13 Immo nulla privatio est in divinis 1^a q. 49, 3, 2^m | 1, d. 43, q. 1, 1, c. | 2, d. 34, 1, 3^m | 4, c.
 - 14 Privatio est negatio circa determinatum subjectum 1^a q. 17, 4, c. | 2, d. 12, L. | d. 34, 4, c. | 2^m | Po^a q. 3, 6, 7^m | Meta. 5, lect. 12, meo. * Adoptio 7. Aequalitas 6. Aevum 5. Angelus 9, 529. Anima 24, 221. Audacia 1. Aureola 16. Bonitas 121, 131, 132, 134, 143, 147. Caelum 2. Circumcisio 34, 35, 36. Cognitio 75, 76. Commune 14. Communicatio 3. Contrarium 43. Deus 87, 383, 425. Dictio 4. Definitio 36. Effectus 15, 16. Ens 7, 18. Excommunicatio 6, etc. Fieri 2. Forma 125. Genus 24. Haereditas 2. Haeresis 4. Infidelis 1, 3, 13. Infinitum 13, 16. Intellectus 52. Ira 81. Judicium 26, 86. Luna 8. Materia 8. Miraculum 43. Missa 4, 15, 20. Mors 1, 14, 15. Natura 41. Negligentia 6. Nigredo. Privilegium. Sanctificatio 5. Scientia 80.
 - 15 Privatio quantum ad illud quod significatur per nomen, est non ens, et praesupponit subjectum, et habilitatem subjecti ad formam, cujus est privatio 2, d. 12, L. meo.
 - 16 Contrarium significat aliquam naturam in subjecto, non autem privatio 1^a q. 17, 4, c. | Meta. 10, lect. 6, meo.
 - 17 Nulla privatio tollit totaliter esse 1^a q. 11, 2, 1^m.
 - 18 Nulla privatio est de essentia alicujus entis in genere collocati 2, d. 40, 1, 3^m.
 - 19 Immo privatio est principium per se, et est in genere 1-2, q. 72, 6, 3^m | 2, d. 1, L. fi. | Po^a q. 3, 1, 16^m.
 - 20 Privatio est principium per se fieri, non autem essendi 2, d. 1, L. fi. | Po^a q. 3, 1, 16^m.
 - 21 Nulla privatio est intenta ab aliquo agente 1^a q. 19, 9, c. | q. 49, 1, c. | 2, d. 1, q. 1, 1, 2^m | d. 35, 5, 4^m | L. primo | d. 37, q. 3, 1, 2^m | Cg. 3, c^o 4 | 5 | Meta. 8, lect. 5.
 - 22 Oppositum videtur dicere. Po^a q. 3, 6, 19^m.
 - 23 Privatio est praeter intentionem naturae particularis, et est de intentione naturae universalis. Po^a q. 3, 6, 19^m.
- Privilegium est privata lex, quia respicit singulares personas, sed commune est ad multa negotia 1-2, q. 96, 1, 1^m. Cinis 2. Conceptio 18. Magdalena 3. Maria 7. Ordo 103. Paulus 3. Politia 3. Praedestinatio 42. Revelatio 11. Tributum 5.
- Probatus. Assimilatio 18.
- Probabile. Accusatio 16. Aequinoctialis 1. Confessio 73. Debitum 28, 29. Demonstratio 2, 13. Eleemosyna 12. Epicycli o. Incarnari 6. Infernus 6. Fides 47, etc. Fornicatio 6. Fractio 2. Haeresis 19. Ignorantia 8. Iudex 4. Judicium 26, 62. Manus 4. Mathematica 3, etc. Matrimonium 43, 91. Miraculum 32. Mundus 20, etc. Operatio 16. Ostensio. Praevaricator 3. Pater 4. Probabile. Providentia 50. Ratio 9. Resurrectio 47. Scientia 16, 17, 28. Scire 5. Sepultura 13. Signum 1, 13. Spirituale 4. Spiritus 10. Substantia 17. Suspicio 3. Theologia 11, 31. Terra 2, 6, 13.

PROCESSIO

- Testis 4, 7. Tractare 1. Tribulatio 15. Tristitia 10. Usura 89, 136, 148, 173, 199, 200, etc. 205, 214, 248, 253, 265. Veritas 24. Votum 64.
- 2 Deus probat hominem, probando rectitudinem, examinando firmitatem, visitando, corrigendo, et consolando. Psal. 16, primo. Probitas animi. Imperator 5.
 - Problemata. Propositio 1.
 - 1 PROCESSIO. Processionis nomen primo convenit motui locali, ex quo transfertur ad omnem ordinem ex aliquo, et ad omnem emanationem. Po^a q. 10, 1, c. primo | 4, 13^m. * Accusatio 18. Actio 65, 106, 119, 120. Advocatus 6, 7.
 - 2 Processio dicitur dupliciter: scilicet motus processivus animalium, eteductio principiati a principio. Prima est in divinis metaphorice tantum, secunda vero propria 1^a q. 27, 1, o. | 1, d. 11, 1, 6^m | d. 13, 1, o. | d. 14, q. 1, 1, c. | Cg. 4, c^o 11 | Po^a q. 10, 1, o. * Amor 7, 9, etc. 268, 269.
 - 5 Processio duplex: scilicet ab extra, et ab intra. Prima semper est per motum ad diversum, et contra rationem primi principii; non autem secunda. Ideo secunda convenit Deo, non autem prima 1^a q. 27, 1, o. | Po^a q. 10, 1, o. * Angelus 162. Charitas 153. Cognitio 31.
 - 4 Modus quo aliquid ab aliquo procedit, est duplex: scilicet in similitudine speciei, et diversitate speciei, ut in omni agente aequivoce. Et hic semper est in inferiorem speciem 4, d. 41, a. 1, q. 5, c. * Compositio 16. Conceptio 1. Correctio 1. Debitum 26.
 - 5 In qualibet natura creata, sunt multi modi processionum, sed non communicatur natura per quemlibet eorum. Po^a q. 9, 9, 23^m. * Delectatio 26, 29. Devotio 14. Deus 316, 341. Dos 7. Effectus 11. Enthymema. Factibilia. Fides 113, 160. Heva 1.
 - 6 Processus duplex in omni vera mutatione: scilicet inter utrumque terminum, et inter agens et patiens, sed dissimiliter dupliciter: in moveri, et in facto esse. Po^a q. 3, 2, 3, c. * Generatio 37. Gula 10, 11. Honestum 4. Imago 3. Misericordia 10.
 - 7 Procedens tripliciter deficit a specie producentis: scilicet propter aequivocam generationem, propter impuritatem extraneae naturae, et propter defectum agentis. Opus. 3, c^o 43. * Motus 13, 64, 73. Mutuum 4. Natura 14. Obedientia 19. Omissio 17.
 - 8 Processio localis est in aliquid ut in terminum motus, non autem processio a causa 1, d. 11, 1, 6^m | d. 13, 1, 3^m | d. 14, q. 1, 1, c. | Po^a q. 10, 1, 4^m. * Operatio 14, 17. Peccatum 335, 411. Poenitentia 30. Praedicari 22. Principium 2. Producere o.
 - 9 Procedere naturaliter, dicitur propter naturalem habitudinem ad principium; sed procedere per modum naturae, est produci sicut producit natura. Po^a q. 10, 2, 4^m | 7^m. * Prudentia 82. Relatio 36, etc. Scurrilitas 3. Semen 20. Sepultura 4. Simonia 24. Spes 41. Statutum 1. Superstitio 5, 6. Suspicio 1. Theologia 8. Tentare 11. Thurificatio 2. Thus 2. Vindicatio 6.
 - 10 Processio naturalis est principium et origo cujuslibet alterius processionis. Po^a q. 10, 5, c. fi. * Unitas 35, 36. Virtus 180, 251.
 - 11 Omne procedens naturaliter ab aliquo, est ei simile et aequale in natura, nisi sit defectus agentis, vel materiae 3, d. 11, 1, c. * Voluntarium 3.
 - 12 Simplex non potest procedere a diversis secundum essentiam, et secundum operationem 1, d. 11, 1, 7^m | Po^a q. 10, 4, 15^m | 19^m.
 - 13 Omnis processio creaturae est per motum vel mutationem. non autem in divinis 1^a q. 27, 1, 1^m | 1, d. 13, 1, 1^m. * Zelus 7.
 - 14 Omne procedens a Deo in diversitate essentiae, deficit a simplicitate Dei, nec tamen ex hoc incidit in compositionem 1, d. 8, q. 5, 1, c.
 - 15 Processus dicitur rationalis tripliciter: scilicet ex terminis vel propositionibus communibus, ex probabilibus, et ex proportionatis rationi, scilicet ex effectibus et sensibilibus. Primus convenit tantum metaphysicae et logicae docenti, secundus omni scientiae per logicam utentem, tertius vero physicae principaliter. Trin. 21, q. 1, o. * Accusatio 27. Advocatus 6, 7. Angelus 392. Anima 182, 204, 214. Argumentum 1, 4.
 - 16 Processus rationis duplex: scilicet via compositionis, et via resolutionis 1-2, q. 14, 5, o. | Meta. 2, lect. 1, primo * Arithmetica 3.
 - 17 Procedere intelligibiliter, convenit maxime metaphysicae: quia est de iis a quibus incipit omnis processus intellectus, et ad quae terminatur omnis resolutio ejus. Trin. 21, q. 3, o. * Aristoteles 5. Ars 4, 30, 40. Beatus 8. Cogitatio 2. Cognitio 31. Conceptio 5, etc. 11. Conscientia 17, 18. Correctio 1. Daemonstratio o. Devotio 14. Deus 316. Dialectica 4. Enthymema. Felicitas 3. Fides 113, 160. Finis 134. Honestum 4. Inductio. Intellectus 132, 233. Intelligentia 2. Intelligibile 3. Logica 8. Mathematica 3, etc. Mundus 27, 28. Ordo 38, etc. Peccatum 414. Principium 7. Rom. 3, 8, 34, 51, 57. Scientia 124, 135. Syllogismus o. Verbum 1, etc. 9, 15, etc. 29, 39. Virginitas 23. Virtus 104. Voluntas 47, 48.
 - 18 Processus rationis practicae quadruplex, secundum quadruplicem ordinem: scilicet apprehensionis, intentionis, compositionis, et

PROCESSIO

- sustentationis, cui proportionatur quadruplex ordo rationis speculativae: scilicet a communiore, a toto ad partes secundum materiam, a simplicioribus, et a principalioribus partibus ad secundarias. Cae. prin.^a. * Usura 116.
- 49 In divinis sunt tantum duae processiones, scilicet verbi et amoris, secundum quod Deus suam essentiam, veritatem et bonitatem intelligit et amat 1^a q. 27, 3, 5, o. | q. 28, 4, c. | q. 36, 1, c. | q. 37, 1, c. | q. 41, 6, c. | 1, d. 13, 2, o. | d. 27, q. 2, a. 2, q. 2, c. | 2^m | Cg. 4, c^o 19 | 27 | Po^a q. 9, 9, c. | q. 10, 2, o. | 4, c. | Opus. 2, c^o 2 | 3. * Aetus 190, etc. Apparere 3. Causa 68. Datio 20, etc.
- 20 Solus ordo processionum secundum originem, multiplicat processiones in divinis. Po^a q. 10, 2, c. fi. | 4, c.
- 21 Omnia quae important respectum originis, absolute dicuntur de processione divina, non autem repugnantia consubstantialitati, coaeternitati, et independentiae 1^a q. 27, 2, 2^m | 3, d. 11, 1, 3^m.
- 22 Processiones in divinis distinguuntur per relationes et modos originis, non autem seipsis, nec per esse a natura et voluntate 1^a q. 27, 3, o. | 1, d. 13, 2, o. | d. 27, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | Po^a q. 9, 4, 15^m | 9, 20^m | 25^m | q. 10, 2, o. * Nomen 52.
- 23 Cum dicitur procedere persona per modum, non ponitur modus in Deo quasi qualitas ejus, sed comparatur processio divina processionibus creaturarum. Po^a q. 10, 2, 10^m. * Relatio 75, 76. Notio 6, 14.
- 24 In divinis eadem est processio per modum naturae et per modum intellectus; quia utraque est ut ab uno. Po^a q. 9, 9, 20^m | q. 10, 2, 11^m | 24^m | 25^m.
- 25 Processio et relatio in divinis sunt idem realiter, et distinguuntur tantum ratione. Po^a q. 10, 3, c. | 5, 12^m. Sapientia 48. Temporale 1.
- 26 Processiones in divinis distinguuntur per principia, et per terminos, idest per relationes 1, d. 13, 2, 3^m | 4^m | Po^a q. 10, 2, c.
- 27 Relationes ut relationes in divinis, per processiones distinguuntur, et consequuntur eas; sed ut formae propriae personarum, est e converso 1, d. 13, 2, 4^m.
- 28 Processio in divinis comparatur ad generationem ut commune ad proprium, non autem sicut genus ad speciem 1, d. 13, 3, c.
- 29 Procedere in alterum, convenit Patri in divinis, non autem procedere ab altero. Po^a q. 10, 2, 12^m.
- 30 Filius procedit a Patre naturaliter. Cg. 4, c^o 11 | Po^a q. 3, 13, c. | 15, c. | 13^m | 16, 9^m | q. 5, 3, c. fi. | q. 10, 2, 4^m | 5^m | 1, c. | 17^m | 5, c. | Opus. 9, q. 12. Verbum 43, 64. * Generatio 37, 67.
- 31 Processio Filii, est per naturam Patris. Ideo est ei coaeternus, consubstantialis, et independens; non autem creaturae: quia procedunt per voluntatem Dei 1^a q. 41, 2, c. | q. 42, 2, c. | 3, d. 11, 3, 3^m | Cg. 4, c^o 11 | Po^a q. 2, 3, c. | q. 3, 13, o. | Opus. 3, c. 41.
- 32 Omnia quae pertinent ad generationem vivorum, dicuntur in processione Filii Dei, ut oriri, nasci, gigni, et generari 1^a q. 27, 2, 2^m | 3, d. 8, a. 4, q. 1, c. | d. 11, 1, 3^m | Cg. 4, c^o 11.
- 33 Haeresis Valentini, quod Filius Dei procedit vario modo prolationis idest ad extra 1^a q. 34, 2, 2^m.
- 34 Cum dicitur quod Filius procedit ut verbum, et ut ars qua potest Pater omnia producere, et quod Spiritus sanctus procedit ut amor, quo amore vult ea producere, duplicem habet intellectum: scilicet quia potest intelligi quod Pater Filio potest, et quod Spiritu sancto velit. Et sic falsum est. Potest etiam intelligi, quod Pater possit producere Filio et velit producere Spiritu sancto. Et sic verum est; quia omnia producit per Filium et Spiritum sanctum. Opus. 9, q. 23.
- 35 Spiritus sanctus procedit a Patre et Filio: quia aliter non posset distingui a Filio 1^a q. 36, 2, o. | 1, d. 11, 1, o. | d. 13, 2, c. fi. | Cg. 4, c^o 24 | 25 | Po^a q. 10, 4, 5, o. | Opus. 1, c^o 24, usque 54 | Opus. 3, c^o 49 | Jo. 15, lect. 5, fi. | c^o 16, lect. 4, fi. | Gal. 4, lect. 3, prin^o etc. Titum 3, lect. 1, fi. * Amor 7, 9, etc. Distinctio 36. Donum 3, 6. Generatio 37, 67.
- 36 Spiritus sanctus procedit ab eis, inquantum sunt plures agentes, et inquantum sunt unum in vi spirativa 1^a q. 36, 4, 1^m | 1, d. 11, 2, 3, o. | d. 12, 2, o. | 3, c. | Cg. 4, c^o 24 | Po^a q. 10, 2, 15^m | Opus. 1, c^o 11, fi. | Opus. 3, c^o 48 | Opus. 9, q. 25 | 26.
- 37 Oppositum videtur dicere 1, d. 29, 4, 2^m. * Joannes 19. Missio 24.
- 38 Spiritus sanctus procedit a Patre per Filium, sed Filius non spirat per Patrem 1^a q. 36, 3, o.
- 39 Processio Filii, est per modum naturae et intellectus, inquantum non praeexigit aliam; processio vero Spiritus sancti est per modum voluntatis et amoris, inquantum praeexigit aliam. Po^a q. 10, 2, c. fi. | 7^m | 11^m. * Persona 36. Possibile 7, 8.
- 40 Vel quia processio Filii est per modum similitudinis, non autem alia. Po^a q. 10, 2, 11^m.
- 41 Vel inquantum processio Filii est ab uno tantum, processio vero alia est a duobus. Po^a q. 10, 2, 11^m.
- 42 Vel quia Filius est tantum a non procedente, sed Spiritus sanctus est etiam a procedente. Po^a q. 10, 2, 7^m.
- 43 Spiritus sanctus procedit per modum voluntatis, sed Filius per modum naturae et intellectus 1, d. 27, q. 2, a. 2, q. 2, c. | 2^m | Opus. 9, q. 12.

PROCLAMARE

- 44 Immo sicut Deus Pater Filium non voluntate, sed natura produxit, ita de Spiritu sancto sentiendum est. Opus. 9, q. 12.
- 45 Spiritus sanctus procedit per modum voluntatis: quia procedit ut amor, sicut et Filius procedit per modum intellectus, inquantum procedit ut verbum. Sicut tamen verbum procedit naturaliter a Deo dicente, ita et amor similiter a Deo amante. Opus. 9, q. 12, fi.
- 46 Processio Spiritus sancti assimilatur processioni causati a causa, ut persona; sed ut amor, motui locali: quia tendit in alterum ut in objectum: sed processio est tantum primo modo 1, d. 13, 3, 2^m | d. 14, q. 1, 1, c. | 1^m.
- 47 Oppositum videtur. Po^a q. 7, 7, 10^m. * Spiritus 20, 25.
- 48 Haeresis Arii, quod Spiritus sanctus procedit a Patre et Filio, ut creatura utriusque 1^a q. 27, 1, c.
- 49 Haeresis Nestorii et Theodorici, quod Spiritus sanctus non procedit a Filio 1^a q. 36, 2, 3^m | Po^a q. 10, 4, 24^m | 5, c.
- 50 Spiritus sanctus non magis procedit a Patre quam a Filio, nec prius, nec plenius 1^a q. 36, 3, 2^m | 1, d. 12, 1, o. | L. | Opus. 9, q. 27 | 29 | 30.
- 51 Spiritus sanctus dicitur principaliter et proprie procedere a Patre, propter auctoritatem in Patre: non autem magis proprie 1^a q. 36, 3, 2^m | 1, d. 12, 2, 3^m. L.
- 52 Spiritus sanctus, et quidquid est in eo, est a Patre et Filio, eadem processione, et eodem modo absoluto, non autem secundum omnem habitudinem vel respectum 1, d. 12, 2, 4^m | Opus. 9, q. 27.
- 53 Spiritus sanctus procedit a Patre immediate, et mediante Filio, ratione suppositi: non autem ratione virtutis mediae 1^a q. 36, 3, 1^m | 1, d. 12, 3, o. | Opus. 9, q. 27.
- 54 Spiritus sanctus procedit a Patre, jam nato Filio, si ly jam, dicit nunc aeternitatis, et ly nato, dicit perfectionem nativitatis: non autem si ly jam, dicit nunc temporis, et ly nato, dicit praeteritionem 1, d. 12, L. prin^o.
- 55 Processio Filii est per actum intellectus, sed processio Spiritus sancti est per actum voluntatis 1^a q. 27, 2, c. fi. | 3, c. | q. 28, 4, 1^m | q. 31, 2, c. | q. 45, 7, c. | 1, d. 13, 2, 2^m | Cg. 4, c^o 11 | Po^a q. 2, 3, c. fi. | 11^m | q. 8, 1, 11^m.
- 56 Generatio Filii est prior processione Spiritus sancti, secundum nostrum modum intelligendi: non autem secundum rem 1, d. 12, 1, o. | L. prin^o | d. 15, q. 4, 2, 2^m.
- 57 Spiritus sanctus, ita naturaliter et natura procedit a Patre, sicut et Filius 1^a q. 41, 2, 8^m | 6, c. | q. 42, 2, 1. | Po^a q. 2, 3, c. fi. | q. 9, 9, 2, 4^m | q. 10, 2, 4^m | 5^m | 4, 5, c. | Opus. 9, q. 12.
- 58 Essentia divina, sub ratione notionis communis, quae dicitur communis spiratio, est principium processionis Spiritus sancti, non ut spirans, sed ut vis spirativa 1, d. 11, 3, c. | Po^a q. 10, 2, 15^m.
- 59 Processio Spiritus sancti, triplici ratione nominatur tantum processio: scilicet ex habitudine rei amatae ab amante per amorem 1^a q. 27, 4, 3^m | q. 28, 4, c. | q. 37, 1, c. | 1, d. 13, 3, 2^m | 3, d. 11, 1, 3^m.
- 60 Emanatio, proprietas, et relatio Spiritus sancti nominatur eodem nomine scilicet spiratio, propter defectum nominum 1^a q. 36, 1, c. | q. 37, 1, c. | 1, d. 18, 4, c. | Po^a q. 10, 2, 16^m. Notio 6.
- 61 Eadem emanatione et processione, Spiritus sanctus est Deus et donum, non autem relatio, vel proprietate 1, d. 18, 4, o. Donum 6.
- 62 Processio Spiritus sancti dicitur aeterna, respectu objecti aeterni; sed ut tendit in objectum creatum, cui Deus confert aliquid, dicitur temporalis 1^a q. 43, 2, o. | 1, d. 14, q. 1, 1, o. * Datio 20, 28. Missio o. Temporale 1. Virtus 251.
- 63 Respectus processionis temporalis ad creaturam, non est realiter in Spiritu sancto, sed in creatura 1, d. 14, q. 1, 1, 2^m | 2, c. | 3^m | q. 2, 1, c. | 1^m.
- 64 Spiritus sanctus procedit a seipso, processione temporali 1^a q. 43, 2, 3^m | 1, d. 15, q. 3, 1, c. fi. | 4^m | d. 16, 1, c.
- 65 Spiritus sanctus datur nobis in processione ejus temporali 1, d. 14, q. 2, 1, o.
- 66 Processio temporalis includit aeternam. Ideo oportet, quod a quo persona procedit temporaliter, procedat etiam aeternaliter 1, d. 11, L. 2^m | d. 14, q. 1, 1, c.
- 67 Processio aeterna et temporalis, sunt tantum una processio, ratione respectus ad principium quem principaliter importat; sed sunt duae ratione duplicis respectus ad objecta 1^a q. 43, 2, c. | 3^m | 1, d. 14, q. 1, 2, o. | L. | d. 16, 1, c.
- 68 Processio temporalis, dicitur signum aeterni, ratione effectus, qui est similitudo amoris aeterni 1, d. 14, q. 1, 1, 2^m.
Processivum. Animal 39.
Processus. Crimen.
- 1 PROCLAMARE licet in capitulis religiosorum de levibus, quae fa-
mae non derogant, sine admonitione secreta: non autem de
gravi 2-2, q. 33, 7, 4^m | Virt. q. 3, 2, 8^m. * Reclamare.
- 2 Non videtur esse probabile, quod ea quae sunt in consuetudine
religiosorum, sint contra praecepta Christi. Consuetum est au-
tem in religionibus, quod in capitulis aliqui proclamantur de

PROCONSULES

- culpīs, nulla secreta admonitione praemissa. Sed hujusmodi proclamationes sunt quasi quaedam commemorationes potius obliatarum culparum, quam accusationes vel denuntiationes 2-2, q. 33, 7, a. 4 | 4^m.
- 5 Si essent tamen talia, de quibus frater infamaretur, contra praeceptum Domini ageret, qui per hunc modum proclamando, peccatum fratris publicaret 2-2, q. 33, 7, 4^m.
- Proclivis. Confessio 92.
- 1 PROCONSULES dicti sunt coadjutores consulum, quasi projecti sive adjecti consulibus. Nec consulatu fungebantur simpliciter, sicut nec procurator fungitur cura curatoris sive actoris. Opus. 20, libo 4, c. 26. * Paulus 2.
- 2 Vel proconsul dicebatur assessor, qui vice consulum judicabat. Opus. 20, libo 4, c. 26.
- Procreatio. Tempus 33.
- Procul dicuntur esse quaedam a notitia nostra dupliciter: scilicet ex parte ipsorum, sicut futura contingentia, et ex parte nostra, sicut illa in quorum cognitione accidit difficultas, propter nostrum defectum, et non propter ea, cum sint maxime cognoscibilia, et perfectissime entia, sicut res intelligibiles, et praecipue aeterna. Verit. q. 12, 2, c. | q. 18, 5, 4^m. * Cognitio 18, 25. Prophetia 8. Propositio 1. Prudentia 3.
- Procurare. Abortus 1. Princeps 14, 23.
- Procurator. Judicium 63. Liberalitas 2, 5. Matrimonium 43. Medicus 5, 7. Perfectio 88. Praelatio 22. Princeps 14, 23. Proconsules 1. Religio 75, 86. Salvati 15. Seditio 3. Sepultura 3, 4. Simonia 23. Via 8. Vomitus 1.
- Prodere. Advocatus 6.
- Prodesse. Adjurare 5. Admonitio 5. Baptismus 48, 178. Damnatio 48, etc. Divitiae 6, 7. Eucharistia 241, etc. Ficus. Jejunium 12. Justus 3, 4. Labor 2, 3. Missa 24, etc. Mutuum o. Nocere 11. Oratio 87, 89. Passio 21, 116, etc. Praelatio 24. Religio 44, 73, etc. 96. Sacerdos 36. Sepultura 5, etc.
- 1 PRODICALITAS est circa passionem pecuniae sicut deficiens, non autem sicut superabundans in eis 2-2, q. 119, 1, 1^m.
- 2 Prodigalitas dicitur esse contra naturam: quia habet immoderatam emissionem rerum, repugnantem naturae 1-2, q. 32, 6, 2^m.
- 3 Prodigus saepe excedit in dando propter voluptates, non tamen semper 2-2, q. 119, 1, 3^m. Datio 18. Infra. * Avaritia 21, etc.
- 4 Prodigalitas semper est peccatum, non principaliter propter quantitatem, sed propter inordinationem dandi quibus non debet dari, et propter quae, et sicut debet 2-2, q. 119, 2, o. | 3, 1^m.
- 5 Prodigus peccat in se et in proximum, praecipue clerici, consumentes bona pauperum. Similiter avarus 2-2, q. 119, 3, 1^m.
- 6 Prodigalitas opponitur liberalitati 2-2, q. 117, prin^o | q. 118, prin^o | q. 119, 1, 2, 3, c. Illiberalitas. Liberalitas 12.
- Prodigium. Miraculum 6. Portentum.
- Prodire. Angelus 463. Ethica.
- Proditio. Avaritia 15. Eucharistia 232. Praevaricator 1. Revelatio 4.
- Proditor est sicut venator, tendens insidias et fraudes. Psal. 7, fi. 1. * Avaritia 15. Judas 1, 2, 3.
- 1 PRODUCERE personas in divinis, non est perfectionis absolute, sed relative. Opus. 9, q. 5. * Accidens 52, 121, 122. Actio 101. Actus 89. Adam 89, etc. Aer 2. Agens 43, 76, 87, 89, 90. Angelus. Anima. Animal 26. Ars 7, 41, 42. Artifex 4. Causa 67. Caelum 84. Conservatio 16. Creatio o. Creatura 10. Daemon 11, 106, 107. Deus 243, etc. 341, 421, etc. Dicere 6, etc. Dies 17, 23, 24, 25. Effectus 16, 19. Elementum 26. Elicere o. Esse 71. Factum o.
- 2 In divinis et in creaturis, aliquid producitur dupliciter: scilicet per potentiam naturalem, in similitudinem naturae ejus qui producit; et per potentiam rationalem, in similitudinem speciei intelligibilis 1^a d. 7, q. 1, 1, c. | Opus. 3, c. 52. * Christus 222. Fieri 5. Filiatio 5, 6. Forma 103, etc. Generatio 26. Gigantes. Gratia 99, 100. Homo 24. Luminare 2, 3. Luna 1. Lux 21. Mineralia. Miraculum 10. Missio 8. Mulier 1, 2, 3. Mundus 9, etc. 30. Pater 3. Plantae o. Potentia 40, 44. Providentia 17. Sacramentum 93. Sapientia 55. Scriptura 20. Spina 1. Stella 1, 7, 8. Successio 5. Usura 48, 126, 133. Virtus 222.
- 5 In productione rerum a Deo, est triplex debitum: scilicet respectu universi, unius creaturae ad aliam, et partium vel proprietatum. Cg. 2, c. 29.
- 4 Oppositum videtur dicere 1^a q. 21, 1, 3^m | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 4, 1^m | d. 46, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m.
- 5 Res a principio fuerunt productae in statu perfectae, ut essent principia aliorum 1^a q. 94, 3, c.
- Pro et contra. Anniversarium. Baptismus 130, etc. 249. Beatus 45. Benefacere 1. Beneficium 20. Circumstantia 17. Conscientia 7. De 3. Gratia 139. Immiseriordia. Oratio. Promissio 2. Pudicitia 2. Puer 4. Raptus 3, 8. Relativum 6. Satisfactio. Sepultura 1, 3, 4, 5, 6, 7. Simonia 8, 32. Spes 24. Suffragia o.
- Profectus. Aquila 1. Laus 7. Nomen 14. Paulus 2.
- Proferre. Anima 213.

S. Th. Opera omnia. Index.

PROHIBITIO

- Proferri. Baptismus 51, etc. Eucharistia 74, etc. 85, 86, 116. Fides 130, 150. Haeresis 15. Judicium 7, 21, 24, 62. Littera. Processio 33. Prophetia 51. Sacramentum 34, 38, 39, 40.
- 1 PROFESSIO. Nullus profitetur perfectionem, sed statum perfectionis. Virt. q. 2, 11, 12^m. * Adoratio 5. Assistere 7.
- 2 Profitens non vovet servare quicquid est in regula, sed vitam regularem, vel vivere secundum regulam, non obligando se ad culpam, ut, in religione ordinis fratrum praedicatorum, quod est melius 2-2, q. 186, 9, 1^m | Quol. 1, 20, c. Ordo 109. Infra. * Baptismus 8. Canonizatio 1. Character 47. Catechismus 3. Circumcisio 1, 2, 4, 5, 12, 37.
- 3 In ordine fratrum praedicatorum est cautissima et securissima forma profitendi, qua non promittit quis se servare regulam, sed obedientiam secundum regulam. Unde ex voto obligatur ad servandum ea quae ponuntur in regula, tamquam praecepta, et quae praelatus secundum tenorem regulae sibi praecipere voluerit. Cetera vero quae non continentur in regula sub praecepto, non cadunt directe sub voto. Unde ea praetermittens, non peccat mortaliter. Quol. 1, 20, c. * Consecratio 14, 15. Debitum 27. Fides 130. Fornicatio 16. Infamia 2. Juristae 2. Matrimonium 139, 140. Minister 2. Poenitentia 96, 97. Perfectio 54. Protestatio. Pythagoras 1, 2, 3. Religio 40, 62, etc. 73, 74, 75. Sacramentum 34.
- 4 Votum simplex de majori religione, non obligat post professionem in minori 2 2, q. 189, 8, 3^m.
- 5 Professio facta ante annos pubertatis, scilicet ante annos quatuordecim in puero, vel ante annos duodecim in puella, non tenet, propter ecclesiae statuta 2-2, q. 88, 9, c. | 3^m | q. 189, 5, c. | 1^m | 3^m | 4, d. 27, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m | q. 2, 2, c. | Quol. 3, q. 5, 1, 1^m | 2^m | Quol. 4, 23, 19^m.
- 6 Habitus dari consuetus tantum professis, licet differat tantum per benedictionem ab aliis, inducit professionem, non autem alius 4, d. 38, q. 1, a. 2, q. 3, 2^m.
- 7 Nazaraei profitebantur quamdam perfectionem, deponentes comam 2-2, q. 186, 6, b. | 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m.
- 8 Honor quem sanctis exhibemus, quaedam professio fidei est. Quol. 9, 16, o. Votum 16.
- 9 Exteriora opera hominis, sunt quasi professio interioris hominis; ideo si non concordent, est fictio 1^a Tim. 2, lect. 2, fi.
- Profestis. Missa 18.
- Proficere. Qui non studet ad proficiendum, est in periculo deficiendi 1^a Cor. 13, lect. fi. prin^o. Adam 32, 42. Aetas 5. Affectio 1. Amor 49. Angelus 412, 418, 539. Augmentum 9. Aureola 4. Baptismus 48, 178. Caritas 112. Christus 79, 146. Cognitio 37, 38. Daemon 18, 19. Descendere 12. Deus 185. Ficus. Juramentum 30. Laus 7. Lex 112. Nomen 14. Ordo 69. Paulus 2. Perfectio 52, etc. Princeps 11, 12. Purgatio 3. Religio 21, 75, 106. Sacrificium 26. Salvati 10. Status 9. Usura 9. Vita 63.
- Proficisci. Servitus 5.
- Proficuum. Affectio 1.
- Profunditas. Apertio 1. Aqua 12. Causa 64. Cete 15. Haeresis 84. Illuminatio 6. Luxuria 15. Mare 1. Soporari. Subtilitas 1. Transumptio.
- Progredi. Beatitudo 138. Cognitio 22. Contemplatio 9. Delectatio 19. Ecclesia 3. Felicitas 3. Gratia 80. Peccatum 33. Resurrectio 23.
- 1 PROHIBITIO duplex: scilicet coactionis, et praecepti 1^a Cor. 6, lect. 2, me^o.
- 2 Prohibitio legis, bene dispositos inducit ad bonum per amorem virtutis, malos autem per poenas 3, d. 40, 2, c. | Rom. 5, lect. 6, me^o | Gal. 3, lect. 7, prin^o etc.
- 3 Prohibitio incitat concupiscentiam tripliciter: scilicet ratione ardui, ratione clausae passionis, et ratione importunitatis 1-2, q. 98, 1, 2^m | Rom. 5, lect. 6, prin^o. * Accusatio 24. Adeps 1. Advocatus 9. Aleator 1. Angelus 255, 501. Baptismus 95, 104.
- 4 Omne peccatum est malum quia prohibitum jure naturali, non autem jure positivo 1-2, q. 71, 6, 4^m. * Cibis 7, etc. Communicatio 4. Concupiscentia 22. Correctio 16. Daemon 22. Delectatio 84, 85. Deus 297. Dimensio 10. Dispensatio 20.
- 5 Jus divinum directe prohibet tantum peccatum mortale, sed indirecte veniale 3, d. 38, 4, 5^m | d. 40, 1, 5^m. * Ecclesia 14. Eucharistia 216, etc. Excommunicatio 24. Fornicatio 2. Furtum 11, 12. Gradus 3. Ignorantia 14, 30. Immunditia 2. Impedimentum o. Imperator 3, 7. Incestus 1. Interdictum. Irreligiositas. Jejunium 34, 42. Judaei 44. Lex 26, 44, 82, 93, 100, 128, 136. Licita o. Luxuria 2, 3. Magi 10, etc. Malum 25, 26, 38, 58. Matrimonium 32, 33, 74, etc. 115, 122, etc. Mel 1. Mulier 10. Nemesis 1. Oblatio 6, 9, 10. Passio 68. Patientia 7. Pax 12. Permissio 2. Poenitentia 133. Possibile 8. Praeceptum 18, 23, 44, 57, 60, 139, 154. Sabbatum 5, etc. Sanguis 12. Scipio. Scrutatio. Servitus 8. Simonia 19. Sollicitudo 6, 7, 8. Sors 5. Species 5. Superstitio 6. Testis 7, etc. Thomas 2, 5. Torneamentum. Usura 72, 73, 79, etc. 84, etc. 256, 258, 306, etc. Usus. Uxor 5. Vestis 7. Vetitum. Vindicatio 5. Virtus 84.
- 6 Prohibitio ligni scientiae boni et mali, fuit propter figuram, sci-

PROMISSIO

- licet propter eventum futurum, quia post ejus esum, homo per experimentum poenae didicit, quid interesset inter obedientiae bonum, et inobedientiae malum: non autem propter naturam arboris malam 1^a q. 102, 1, 4^m | Opus. 3, c^o 194.
- Projicere. Eucharistia 233. Homicidium 3. Nicolaus 2. Sidera. Velox 3.
- Prolabi. Bellatores 2.
- Prolatio. Dearticulatio. Haeresis 15. Littera o. Processio 33.
- Proles. Abortus o. Adulterium 4. Anima 339. Coitus 8. Concubitus 3. Filiatio Foetus. o. Fornicatio 13. Imaginatio 9. Matrimonium 1, etc. 46, etc. Mulier 9, 10. Peccatum 301, 337. Praeceptum 137. Semen 12, 13, 21. Servitus 9. Tactus 13. Tempus 33. Uxor 1, 4, 10.
- Prolixitas temporis non potest dare aeterni rationem peccati mortalis, nisi aliud interveniat: quia non est circumstantia aggravans in infinitum. Verit. q. 15, 4, c. * Alleluja. Usura 131, 199, etc.
- Prologus. Argumentum 1. Exordium o.
- Prolongatio. Usura 77, 100, 133, etc. 141, etc.
- Promereri. Christus 87. Eleemosyna 30, etc. Meritum o.
- 1 PROMISSIO est actus rationis: quia est enuntiatio et ordinatio alieujus 2-2, q. 88, 1, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 2 Promissio est ordinare, quid facere pro alio debeat gratum ei. Sed comminatio est contra alium 2-2, q. 88, 1, 2, 5, c. * Abraham 8, 18, 19, 20. Adam 10, 64. Angelus 545. Baptismus 12, 23. Bonitas 229. Coetus 1. Confirmatio 13. Daemon 21. Debitum 9. Fallere 1. Fides 146. Gratiarum actio 3. Haeresis 63. Honor 11. Judaei 18. Judicium 69. Juramentum 12, 19, 21, 27, 29. Lex 26. 101, 106, 111, 112, 123, etc. Matrimonium 84, 139, 140. Mendacium 15, 19. Obedientia 31. Obligari 5, 6. Perjurium 7. Praeceptum 101. Primitiae 4. Professio o. Prophetia 5. Regnum 6. Sponsalia 2, 8. Sponsus 1. Theologia 13. Testamentum 1, 4. Usura 98, 245, 275, 313. Votum o.
- 3 Promissio nuda, idest non habens aliquid additum ad confirmationem, non habet vim plenam obligandi Deo, nec homini 2-2, q. 88, 3, 1^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 4 Promissum non debet servari, si est illicitum, vel mutatum 2-2, q. 110, 3, 5^m | Rom. 15, lect. 3, me^o.
- Promovere. Amicitia 33. Artifex 3. Baptismus 99, 100. Bonitas 228. Confirmatio 11. Episcopus 12, 25. Lepa 3. Medicina 1. Minister 5, 6. Ordo 57. Princeps 21. Providentia 20. Simonia 35, 41. Usura 96, 256, 260.
- Promptitudo. Aquila 1.
- Promptus. Audacia 21. Charitas 85. Correctio 17. Devotio 2. Facilitas o. Habilitas o. Habitus 32. Ira 31, 42. Justitia 6. Liberalitas 2. Lotio. Magnanimitas 16. Martyrium 1, 2, 5. Negligentia 3. Peccatum 397. Perfectio 76. Pietas 3. Promptitudo. Rex 7. Sanctus 2. Satisfactio 30. Solertia o. Timor 34. Virtus 182.
- 1 PROMULGATIO legis naturae fit ex hoc quod Deus inserit eam mentibus hominum, naturaliter custodiendam 1-2, q. 90, 4, 1^m.
- 2 Promulgatione non indigent praecepta communia legis naturae, et credere in Deum 1-2, q. 100, 4, 1^m. * Confessio 20.
- 3 Promulgatio fit verbo et scripto. Et utroque modo, promulgatio legis aeternae est aeterna ex parte Dei: non autem ex parte nostra 1-2, q. 91, 1, 2^m. * Divulgatio o. Excommunicatio 5. Ignorantia 33. Jus 4. Lex 7. Peccatum 91.
- 4 Promulgatio legis necessaria est ad hoc, quod lex habeat vim obligandi 1-2, q. 90, 4, o. | 4, d. 3, q. 1, a. 5, q. 3, c. Obligari 2.
- 5 Promulgatio obligat absentem, sicut et praesentem, in quantum promulgatio ad eum pervenit, vel potuit pervenire per alios. Futuros autem obligat per scripturas 1-2, q. 90, 4, 2^m | 3^m | 2, d. 24, q. 3, c. | 1^m. * Praeceptum 147. Unctio 2.
- Pronitas. Concupiscentia 19. Facilitas o. Habilitas o. Inclinalitas. Inclinator o. Peccatum 47, 310. Poena 51. Praeceptum 43. Proclivis. Pronus. Radix 2. Schisma 5.
- 1 PRONOMEN facit quandoque demonstrationem simplicem, non personalem. Quol. 3, 25, fi. | Qucl. 5, 8, fi. * Hebraei 2.
- 2 Mos est hebraei sermonis, ut utatur nominibus pro pronomini-bus. Ut, pete tibi signum a Domino Deo tuo idest a me. Vel est verbum Dei, et non prophetae. Vel est verbum Dei per inspirationem, et verbum prophetae per denuntiationem. Isa. 7, me^o 2, prin^o | Rom. 7, lect. 4, me^o.
- 3 Pronomina demonstrativa dicuntur de Deo secundum quod faciunt demonstrationem ad intellectum, non autem ad sensum 1^a q. 13, 1, 2^m | 1, d. 22, 1, 3^m.
- 4 Pronomina demonstrativa, ad personam vel hypostasim vel suppositum referuntur. Cg. 4, c^o 31.
- 5 Pronomina possessiva conjunguntur nominibus Dei quae significant rationem principii efficientis, vel finalis, vel exemplaris: non autem nominibus Dei quae significant per modum formae inherentes 1^a q. 36, 1, 3^m | 1, d. 19, 5, c. * Relativum 2, 7.
- Pronuntiare. Dearticulatio. Docere 8. Eucharistia 166. Lectoratus 6. Minister 7. Tempus 29. Verbum 24. Vetum 5.
- Pronus. Bellatores 2. Cogitatio 2. Ebrietas 5. Inclinator o. Judaei

PROPHETIA

- 27, 30, 32. Malitia 1. Matrimonium 124. Meritum 20. Miles 10. Praeceptum 43. Proclivis. Pronitas. Usura 284. Uxor 12, 23.
- Prooemium. Exordium o. Prologus Rhetor.
- Propagatio. Afinitas 2. Angelus 487. Cessare 1. Consanguinitas 1, 2. Generatio 40. Justitia 65. Naturale 5, 14. Peccatum 311, 316, 328, etc. 332, etc.
- Propalare. Baptismus 179. Judicium 62. Manifestatio o. Promulgatio o. Visio 15.
- Propassio, est passio inchoata in appetitu sensitivo, non ultra procedens, sicut in Christo fuit 3^a q. 15, 4, c. | 6, 2^m | 7, 1^m | 3, d. 15, l. me^o | Verit. q. 26, 8, c.
- 1 PROPE est Deus, quando subvenit bonis, et punit malos, longe autem, quando cessat. Hebr. 3, lect. 2, fi. * Per 3. Appropinquatio o. Approximatio o. Apud. Caeremonia 1. Grando. Immobile 2. Magi 3. Motus 57. Propinquum.
- 2 Deus est prope quadrupliciter: scilicet praesentia majestatis, per gratiam, per exauditionem, et per remunerationem. Phil. 4, lect. 1, me^o. Proximum. Spirituale 5. Vultus.
- 1 PROPHETIA non est virtus 3, d. 23, q. 2, a. 4, q. 1, 4^m | Verit. q. 14, 3, 11^m | 1^a Cor. 13, lect. 6, fi.
- 2 Prophetia non est habitus, nec qualitas permanens, sed ut passio transiens 1-2, q. 68, 3, 3^m | 2-2, q. 171, 2, o. | q. 174, 3, 2^m | q. 176, 2, 3^m | Cg. 3, c^o 154, fi. | Verit. q. 12, 1, o. | 13, 3^m | Po^a q. 6, 4, fi. | Quol. 12, 27, 1^m. * Abstractio 17, 23.
- 3 Prophetia non est gratia gratum faciens, sed gratis data 1-2, q. 63, 3, 3^m | Verit. q. 12, 14, 5^m | Opus. 3, c^o 222 | 1^a Cor. 13, lect. 1, me^o | fi.
- 4 Prophetia est divina inspiratio rerum, futura immobili veritate denuntians, secundum Cassiodorum 2-2, q. 171, 3, a. 1 | 6, b. | Verit. q. 12, 3, c. fi. | 11, o. | Rom. 12, lect. 2, prin^o | 1^a Cor. 14, lect. 1, prin^o etc. * Interpretatio 4.
- 5 Omnis promissio Dei cum juramento, est prophetia praedestinationis, et omnino immutabilis. Hebr. 3, lect. 2, fi. | c^o 6, lect. 4, fi. | c^o 7, lect. 4, prin^o.
- 6 Prophetia est species visionis, opposita apparitioni. Isa. 1, prin^o.
- 7 Prophetia dicitur auditus, et non visus: quia fit per aliqua signa, quae habent modum loquutionis. Psal. 50, me^o 5, prin^o.
- 8 Propheta dicitur quasi procul phans, vel procul videns, in quantum cognoscit vel loquitur ea quae sunt procul a communi hominum sensu, cum quibus conversatur et communicat in statu viae 3^a q. 7, 8, o. | Verit. q. 12, 1, c. | Rom. 12, lect. 2, prin^o.
- 9 Prophetia principaliter et primo consistit in cognitione. Ideo dicitur a phanos. Secundario consistit in loquutione. Ideo dicitur a fari. Tertio consistit in operatione miraculorum, ad confirmationem ejus 2-2, q. 171, 1, o. | 2, c. | q. 174, 3, 3^m | 4, c. | 3^a q. 7, 8, o. | Verit. q. 12, 1, o. | Isa. 1, prin^o | 1^a Cor. 14, lect. 1, prin^o | Hebr. 11, lect. 7, me^o.
- 10 De ratione prophetiae, non est aenigmatica cognitio; quia Moyses fuit propheta, et tamen Deum palam, et non per aenigmata, vidit 3^a q. 7, 8, 1^m.
- Oppositum videtur dicere. Verit. q. 12, 12, c.
- 11 Prophetia reducit ad maxima bona, et ordinatur ad rectitudinem vitae. Verit. q. 12, 3, 15^m.
- 12 In prophetia sunt duo: scilicet repraesentatio, et judicium de visis, quod est principalius, et completivum ejus, sine quo non est 2-2, q. 173, 2, c. | q. 176, 3, 1^m | Verit. q. 12, 3, 1^m | 7, 9, 12, 13, c.
- 13 Ad prophetiam requiruntur quatuor: scilicet similitudo corporalis in imaginatione, lumen supernaturale, audacia, et miracula. Verit. q. 12, 12, c. | 1^a Cor. 14, lect. 1, prin^o.
- 14 Ad prophetiam requiritur lumen intellectuale supernaturale 2-2, q. 171, 2, c.
- 15 Ad prophetiam requiritur inspiratio, quo ad mentis elevationem, et revelatio, quo ad perceptionem divinorum 2-2, q. 171, 1, 4^m | Cg. 3, c^o 154.
- 16 Ad prophetiam requiritur maxima mentis elevatio, ad contemplationem spiritualium 2-2, q. 172, 4, c. | Verit. q. 12, 5, c.
- Ad veram prophetiam quinque requiruntur: Primum, Revelatio divinorum. Secundum, Revelatorum intelligentia Tertium, Oculi ad figuras revelatorum. Quartum, Cum certitudine, quasi per demonstrationem revelatorum perceptio. Quintum, Voluntas revelata annuntiandi. Hebr. lect. 1, me^o.
- 17 Bonitas morum, quo ad refranationem passionum, et remotiorem occupationum exteriorum, requiritur ad prophetiam 2-2, q. 172, 4.
- 18 Dispositio naturalis non requiritur ad prophetiam: quia Deus simul removet indispositionem, disponit et perficit 2-2, q. 172, 3, o. | Verit. q. 12, 4, o.
- 19 Prophetia potest haberi sine charitate, et sine gratia gratum faciente 2-2, q. 6, 2, 3^m | q. 172, 4, c. | Verit. q. 12, 3, 15^m | 5, c. | Opus. 3, c^o 222 | 1^a Cor. 13, lect. 1, fi.
- 20 Objectum prophetiae est illud quod est in cognitione divina, supra facultatem humanam 2-2, q. 174, 1, c. | Rom. 12, lect. 2, prin^o.
- 21 Prophetia non habet Deum pro objecto, sed res temporales 3, d.

- 23, q. 2, a. 4, q. 1, 4^m | d. 24, a. 1, q. 1, 3^m | a. 2, q. 1, 4^m | Verit. q. 14, 8, 13^m.
- 22 Omnia quorum cognitio potest esse utilis ad salutem, sunt materia prophetiae, cetera vero sunt extranea a materia ejus. Verit. q. 12, 2, c.
- 23 Prophetia est de omnibus: sed primo et principaliter est de futuris contingentibus, secundo de existentibus supra universalem cognitionem hominum, tertio respectu alicujus 2-2, q. 171, 3, o. | q. 172, 1, c. fi. | 4^m | 5, c. | q. 176, 2, 3^m | q. 178, 1, 1^m | Verit. q. 12, 1, c. | 2, o. | Isa. 1, prin^o | Rom. 12, lect. 2, prin^o | 1^a Cor. 14, lect. 1, prin^o. * Abuti. Caiphas. Haecresis 40, 63, 108.
- 24 Prophetiae sunt principaliter de futuris: non autem de praesenti, nisi aliquando principaliter. Ideo tunc inseruntur aliqua, quae excedunt historiam 2-2, q. 171, 2, 3 | Psal. prol. me^o.
- 25 Prophetiae sic loquebantur de praesentibus, quod intendebant etiam futura significare. Po^a q. 4, 1, c. | Quol. 7, 14, 5^m.
- 26 Christus voluit habere testimonia a prophetis, quadruplici ratione: scilicet primo quia Deus vult aliquos testes habere, non quod ipse eorum testimonio indigeat, sed ut eos nobilitet, quos constituit testes. Secundo, quia Christus sic luxit mundo per miracula, quae quidem quia in tempore facta erant, temporaliter transierunt, neque pervenerunt ad omnes. Tertio, quia homines sunt diversae conditionis, et diversimode ad divinitatis cognitionem perducti et dispositi, secundum Origenem. Quarto, quia si homines infirmi intellectus veritatem et cognitionem Dei in seipsa capere non possunt, voluit Deus eis condescendere, et illuminare quosdam homines de divinis prae aliis, ut ab eis humano modo cognitionem de divinis acciperent, quorum cognitionem in seipsis attingere non valebant secundum Chrysostomum. Jo. lect. 4, me^o etc.
- 27 Omnia prophetabilia, sunt non cognoscibilia ab homine, nisi per revelationem Dei. Sed quae pertinent ad sapientiam, et scientiam, et interpretationem sermonum, possunt naturaliter cognosci ab homine 2-2, q. 171, 3, 2^m | q. 172, 1, c. fi.
- 28 Prophetiae non vident omnia prophetabilia, sed tantum ea quae sibi specialiter revelantur 2-2, q. 171, 4, o. | Verit. q. 12, 1, 5^m | Rom. 15, lect. 3, fi.
- 29 Aliqua prophetia est de praeterito, sicut in Genesi. Et in aliqua ponitur praeteritum pro futuro, propter certitudinem prophetiae 2-2, q. 171, 3, b. | 2, d. 1, q. 1, 5, c. | Isa. 2, fi.
- 30 Prophetiae non vident Deum per essentiam 2-2, q. 171, 2, c. | 4, c. | 3^m | q. 113, 1, o. | Verit. q. 12, 1, c. | 6, o. | 7, c. | Psal. 50, me^o.
- 31 Prophetiae vident in speculo aeternitatis, seu intelligentiarum, sive in libro praescientiae Dei causaliter, non autem formaliter 2-2, q. 173, 1, c. fi. | 1^m | 2^m | Verit. q. 12, 6, o.
- 32 Prophetiae habent certissimam et distinctam cognitionem de visis per spiritum prophetiae: non autem de habitis per instinctum Dei 2-2, q. 171, 5, o. | Cg. 3, c^o 154 | Verit. q. 12, 1, 15^m | 16^m.
- 33 Prophetiae nullo modo potest subesse falsum, sicut nec praescientiae Dei 2-2, q. 171, 6, o. | q. 172, 1, c. | 5, 3^m | 6, 2^m | Verit. q. 12, 3, c. | 10, 7^m.
- 34 Propheta proprie cognoscit se moveri a Deo, ad aliquid aestimandum, vel significandum verbo vel facto, non tamen omnia quae per hoc intendit Deus 2-2, q. 173, 4, o. * Abstractio 23. Assistere 6.
- 35 Magni laboris est, secundum Hieronymum, prophetas intelligere: nec facile est, quempiam posse judicare de interpretatione, nisi intellexerit ante, quae legerit. Isa. prol. 2.
- 36 Immo secundum Hieronymum, dicitur Isaias ad liquidum dicere universa Christi et ecclesiae mysteria. Isa. prol. 2, fi.
- 37 Verum ea quod Isaias dicit ad liquidum, quantum ad quaedam mysteria principaliora. Isa. prol. 2, fi.
- 38 Prophetia simpliciter dicta idest supra universalem cognitionem hominum, non potest esse a natura, sed tantum ex revelatione Dei: prophetia vero secundum quid idest de aliquibus in suis causis, potest esse a natura, sed fallibiliter 2-2, q. 172, 1, o. | 3, c. | Verit. q. 12, 3, o. | 4, c. * Fides 85.
- 39 Prophetia, et aliae illuminationes et revelationes, fiunt nobis a Deo, mediantibus angelis 1^a q. 111, 1, o. | 2-2, q. 172, 2, o. Cg. 3, c^o 154 | Verit. q. 12, 8, o. | 13, c. fi. | Isa. 6, prin^o | Matth. 2, me^o 4, prin^o | fi. | 1^a Cor. 14, lect. 1, prin^o. | Revelatio 5, 6.
- 40 Aliquis cessante prophetica illustratione actuali, dicitur propheta, ex deputatione Dei, et ex habilitate remanente ad facilius illustrari 2-2, q. 171, 2, 2^m | Verit. q. 12, 1, o. * Maledicere 1, 4. Mendacium 18, 20.
- 41 Prophetia praedestinationis completur sine arbitrio nostro causante, non autem sine eo consentiente 3^a q. 30, 1, 1^m | 3, d. 3, q. 3, a. 1, q. 1, 3^m | Verit. q. 12, 10, 6^m.
- 42 Finis prophetiae, est manifestatio alicujus veritatis existentis supra hominem 2-2, q. 174, 2, c. | 2^m | 6, c. * Scientia 64.
- 43 Omnis prophetiae ordinabatur ad cognitionem Dei, et ad fidem: quia Deus est finis omnis prophetiae. Verit. q. 14, 8, 13^m.
- 44 Omnis prophetia ordinabatur ad Christum. Verit. q. 12, 14, 5^m. * Christus 198. Simonia 1.

- 45 Liber regum, principaliter est scriptus ad notificandum dicta et facta prophetarum. Ideo numeratur inter libros propheticos. Rom. 11, lect. 1, prin^o.
- 46 Prophetia comminationis mutatur tantum, quando merita mutantur. Tamen semper impletur in aliquo sensu 4, d. 46, q. 2, a. 3, q. 2, 8^m | Cg. 3, c^o 151 | Isa. 31, me^o. Comminatio 1.
- 47 Prophetia secundum quid, potest esse a daemonibus: non autem prophetia simpliciter 2-2, q. 172, 5, o. | Cg. 3, c^o 154.
- 48 Prophetia daemonum, non fit per illuminationes, ut divina; sed per visionem imaginariam vel sensibilem. Nec est semper vera, sicut prophetia divina 2-2, q. 172, 5, 2^m | 3^m | Cg. 3, c^o 154.
- 49 Prophetiae daemonum, quandoque praedicunt vera ex inspiratione divina, et aliquando per daemones 2-2, q. 172, 6, o. | q. 174, 5, 4^m | Cg. 3, c^o 154.
- 50 Propheta dicitur quintupliciter: scilicet habens similitudines tantum, vel lumen tantum faciens miracula, habens haec omnia, exponens, prophetans, et legens 1^a Cor. 14, lect. 1, me^o | Titum. lect. 3, me^o.
- 51 Prophetas dicitur dupliciter: scilicet annuntians revelata sibi a Deo, et proferens in ecclesia Scripturas sacras 1^a Cor. 11, lect. 2, prin^o etc. | c^o 14, lect. 1, me^o.
- 52 Species prophetiae triplex: scilicet comminationis, praedestinationis, et praescientiae 2-2, q. 174, 1, o. | Verit. q. 12, 10, o. | Matth. 1, fi. Comminatio o.
- 53 Triplex prophetia: scilicet Dei, hominis, et daemonis. Rom. lect. 2, prin^o.
- 54 Prophetia fit dupliciter: scilicet per influxum luminis tantum, et per species impressas, vel aliter ordinatas 2-2, q. 173, 2, o. | Cg. 3, c^o 151 | Verit. q. 12, 7, o.
- 55 Modus prophetiae triplex, secundum triplicem potentiam cognoscitivam: scilicet secundum oculos corporis, secundum spiritum imaginarium, et secundum intuitum mentis 2-2, q. 174, 1, 3^m | Verit. q. 12, 7, c. | Psal. prol. me^o.
- 56 Prophetis repraesentantur aliqua quadrupliciter: scilicet in sensu exteriori, sicut Daniel vidit Scripturam in pariete, et Samuel audivit verba; vel per formas in imaginatione divinitus impressas, sicut in caecis natis similitudines colorum, vel per formas divinitus ordinatas, sicut Jeremias vidit ollam accensam, vel per species in intellectu, sicut in scientia infusa Salomoni et apostolis 2-2, q. 173, 2, o. | 3, c. | Verit. q. 12, 7, c.
- 57 Modus prophetiae septuplex, secundum differentias influxus: scilicet extasis, visio, somnium, per nubem, vox de caelo, parabola, et repletio sancti Spiritus 2-2, q. 174, 1, 3^m | Verit. q. 12, 7, c. | Psal. prol. me^o.
- 58 Gradus prophetiae imaginariae, distinguitur quadrupliciter: scilicet per somnium et vigiliam, per signa, si loquens videtur vel non, et secundum dignitatem apparentis 1^a q. 12, 11, 1^m | 2-2, q. 174, 3, o. | 4, d. 49, q. 2, 7, 2^m | Verit. q. 12, 13, o. | 14, c. | 1^a Cor. 13, lect. 4, me^o.
- 59 Gradus prophetiae improprie dictae duplex: scilicet minimus idest secundum operationem exteriorem, ut Samson; et visio de naturalibus, ut Salomon 2-2, q. 174, 3, c. | Verit. q. 12, 12, 13, c. | Hebr. 11, lect. 7, me^o.
- 60 Actus prophetiae duplex: scilicet principalis idest visio, et secundarius idest denuntiatio 2-2, q. 176, 2, c. | Verit. q. 12, 9, 13, c.
- 61 Veri prophetae, tripliciter differunt a falsis prophetis: scilicet agente, fine, et certitudine 2-2, q. 172, 5, 3^m | 2, d. 7, q. 2, 2, 2^m.
- 62 Prophetia praedestinationis semper impletur, non autem prophetia comminationis 1^a q. 19, 7, 2^m | 2-2, q. 171, 6, 2^m | q. 174, 1, c. | 4, d. 46, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m | Cg. 3, c^o 154 | Verit. q. 12, 10, 11, o. | Isa. 38, prin^o | Rom. 3, lect. 1, me^o | c^o 14, lect. 1, fi. | Hebr. 6, lect. 4, fi. Comminatio 1. * Fides 85, 155. Missio 45. Praedicare 1.
- 63 Prophetia assimilatur visui, fides autem auditui: quia prima facit distincte cognosci omnia prophetabilia, non autem secunda: quia prima perficit intellectum in se, secunda vero in ordine ad affectum 3, d. 23, q. 2, a. 4, q. 1, 4^m | d. 24, a. 2, q. 3, 4^m | Verit. q. 12, 1, 16^m | q. 14, 3, 11^m.
- 64 Propheta praenuntiat substantiam facti, evangelista vero recitat modum expletionis 2, d. 11, q. 2, 4, c.
- 65 Prophetia naturalis est media inter prophetiam divinam, et somnium. Verit. q. 12, 3, c. fi.
- 66 Omnis prophetia de quacumque re, est ejusdem speciei; quia est per unum formale scilicet per lumen divinum 2-2, q. 171, 3, 3^m.
- 67 Oppositum videtur dicere 1^a q. 1, 1, 2^m.
- 68 In prophetia attenduntur tria: scilicet auctor, modus, et materia. Isa. prol. 1, prin^o.
- 69 In prophetia attenditur auctor in dicentis imperio, minister in scribentis actu, et officium ministri in visionis privilegio. Isa. prol. 1, prin^o.
- 70 Modus in prophetia ostenditur tripliciter: scilicet quando primo est ibi visionis explanatio per similitudinis adaptationem, per

PROPHETIA

sententiae expressionem et per verborum venustatem. Secundo quando est ibi explanationis ratio: quia in tabulis legis ad explanandum, in tabulis cordis lapidei ad confutandum, et in tabulis cordis carni et mollis ad instruendum. Tertio quando est ibi explanationis utilitas: quia est ibi finis legis idest Christus, finis praecepti idest charitas, et finis vitae idest mors. Isa. prol. 1, prin°.

- 71 Prophetia est simpliciter excellentior dono linguarum, triplici ratione: scilicet quia consistit in ipsa illuminatione mentis: quia pertinet ad rerum notitiam, et quia est utilior 2-2, q. 176, 2, o. | 1^a Cor. 14, lect. 1, o. * Hieronymus 2. Interpretatio 4.
 - 72 Prophetia intellectualis visionis, est nobilior quam imaginaria, nisi respectu revelandi, per similitudinem corporalem: quia tunc est e converso 2-2, q. 174, 2, o. | 3, c. 1^a | 4, c. | 1^m | 5, c. | q. 176, 2, q. | 1^m | 3^a q. 30, 3, 1^m | Verit. q. 12, 12, o. | Isa. 1, prin°.
 - 73 Prophetia magis proprie dicitur de imaginaria, quam de intellectuali 2-2, q. 173, 2, c. | q. 174, 2, 3^m | 3, c. | Verit. q. 12, 12, c. | 10^m.
 - 74 Prophetia imaginaria de supernaturali veritate, est nobilior intellectuali de cognoscibilibus humana ratione 2-2, q. 174, 2, 3^m | 3, c. | q. 176, 2, 1^m | Verit. q. 12, 12, c. | 10^m. * Isaias 2, etc. Joannes 62. Miraculum 21. Missio 37. Praeceptum 52.
 - 75 Major in prophetia, potest esse minor in merito. Verit. q. 12, 14, 5^m. * Revelatio 7, etc. Samuel 3, 5.
 - 76 Nullus propheta scivit omnia futura circa se, nisi Christus. Rom. 15, lect. 3, fi. | Phil. lect. fi. fi.
 - 77 Prophetia quanto est vicinior Christo, tanto est major. Et magis post, quam ante: licet in quolibet statu, prima sit major aliis 1^a q. 57, 5, 3^m | 2-2, q. 174, 6, o. | Verit. q. 12, 14, 1^m.
 - 78 Idem propheta non est semper in eodem gradu prophetiae, sed quandoque in majori, et quandoque in minori 2-2, q. 174, 3, 2^m | Verit. q. 12, 13, 3^m.
 - 79 Moyses fuit ceteris prophetis simpliciter major: licet secundum quid sit minor aliquo 2-2, q. 174, 4, o. | Verit. q. 12, 9, 1^m | 14, o. | Isa. 6, meo. David 4.
 - 80 Prophetia David ex propinquo attingit ad visionem Moysi majorem, quo ad cognitionem divinitatis; sed e converso, in cognoscendo et exprimendo mysteria incarnationis Christi 2-2, q. 174, 4, 1^m | Verit. q. 12, 14, 1^m | 2^m.
 - 81 David fuit major propheta quam Isaias et Jeremias, contra Rabbi Moysen. Verit. q. 12, 12, 6^m | 13, c. | 14, 2^m | Opus. 20, libo 3, c° 1.
 - 82 Joannes Baptista fuit major propheta Moyse, et ceteris prophetis veteris Testamenti 2-2, q. 174, 4, 3^m | Verit. q. 12, 12, 3^m | 14, 5^m.
 - 83 Prophetia non convenit Deo, nec beatis, nec angelis 2-2, q. 173, 1, c. | q. 174, 5, o. | 3^a q. 7, 8, c. | 1^a Cor. 13, lect. 3, prin°.
 - 84 Prophetia fuit in Christo, inquantum fuit viator 2-2, q. 174, 5, 3^m | 3^a q. 7, 8, o. | q. 31, 2, [o. | Psal. 44, meo | Matth. prin° | Jo. 4, lect. 6, meo | c° 6, lect. 2, prin° | c° 9, lect. 2, fi. | Hebr. lect. 4, fi.
 - 85 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 20, 6, c. * Abraham 1, 18. Assistere 6. Balaam.
 - 86 Ille cujus tantum intellectus illuminatur ad judicandum visa ab aliis, sicut Joseph et Daniel, est propheta 2-2, q. 173, 2, c. | Verit. q. 12, 7, c. * Caiphas. Credere 29. Deus 172. Haeresis 40, 64, 108. Hieronymus 2. Joachim.
 - 87 Ille cui ostenduntur similitudines, sine lumine intelligentiae, sicut Pharao, vel Nabuchodonosor, vel Balthasar, non est proprie propheta 2-2, q. 173, 2, c. | Verit. q. 12, 7, c. | 1^m | 10, 14^m | 12, c. | 1^a Cor. 14, lect. 1, meo | Hebr. 11, lect. 7, meo.
 - 88 Phrahaam, Isaac, et Jacob fuerunt prophetae 2-2, q. 174, 6, c. Isaias 2, etc. Judaei 8, 31. Lex 19.
 - 89 David habuit prophetiam, quo ad intuitum mentis, sine imaginaria visione 2-2, q. 174, 4, 1^m | Psal. prol. meo. * Magdalena 3.
 - 90 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 174, 2, 3^m | Verit. q. 12, 12, c. | 10^m. * Magi 2. Maria 27. Mediator 1. Mendacium 20. Odor 99. Praeceptum 52. Praedicare 1. Salomon 2. Sexus 3. Sybilla. Theodosius 1.
 - 91 Omnes numerati inter prophetas, habuerunt prophetiam imaginariam de supernaturali veritate, et habebant officium prophetandi, et loquebantur in persona Dei, non autem agiographae 2-2, q. 174, 2, 3^m | Verit. q. 12, 12, c. | 10^m. * Christus 137. Unctio 29, 30.
 - 92 Omni tempore fuerunt prophetae, etiam in novo Testamento 2-2, q. 95, 2, 3^m | q. 174, 6, o.
 - 93 Prophetiae fuerunt maxime in abundantia, tempore regum: quia tunc populus erat liber: ideo instrui debebat de agendis 2-2, q. 174, 6, 2^m.
 - 94 Prophetiae incoeperunt scribi per Isaiam et Osee, quando Roma condita fuit 2-2, q. 174, 6, 2^m | Rom. lect. 2, prin°.
- Propinquitas. Affinitas 8. Amor 103, etc. Charus.
- Propinquum. Accidens 4. Actio 69. Actus 51, 127, 143. Agens 7, 9, 16. Agere 9, 10. Amor 34, 113, etc. Angelus 230. Anima 5,

PROPORTIO

284. Animal. 55. Appetitus 67. Approximatio o. Attributa 10. Baptismus 57. Beatitudo 19. Bonitas 97. Caelum 94. Causa 21, 52, etc. Charitas 49. Circumstantia 5, 6. Conceptio 7, 15. Concupiscibilis 8, 9. Consanguinitas 1, 2. Contrarium 41. Corpus 36. Damnatio 32. Delectatio 21, etc. 104. Dispositio 50. Distantia 2, 6. Electio 27. Eleemosyna 24. Eucharistia 120. Ex 5. Figura 2. Finis 22. Forma 145. Humilitas 20. Imago 5. Immediate. Intellectus 27, 28, 29, 137, 203. Littera 4. Luciditas 2. Lumine 5. Magnanimitas 3. Matrimonium 84, 89, 101. Militia 3. Motus 57. Peccatum 154. Pliades. Prius 13. Prophetia 80. Restitutio 16. Sanctificatio 7. Spes 81. Spirituale 5. Tactus 7. Tentare 6, 8. Universale 17. Velox 1. Virtus 46, 189. Voluntas 19.

Propitiatorium erat tabula super alas Cherubim: quia exinde Deus propitiabatur populo 1-2, q. 102, 4, 6^m. * Christus 197.

Proponere. Accusatio 24. Angelus 432. Daemon 64. Destinare. Deus 317. Docere 3. Fides 20, 75, etc. Lex 127, 147. Manifestatio 2. Oratio 64. Praevaricator 3. Principium 28. Repraesentatio o. Sacramentum 124. Voluntas 68.

- 1 PROPORTIO secundum primam nominis impositionem significat habitudinem quantitatis ad quantitatem, secundum determinatum excessum, vel adaequationem: sed transfertur ad significandum habitudinem quorumcumque; sicut materiae ad formam, potentiae ad actum, objecti ad potentiam, finiti ad infinitum, et creaturae ad creatorem 1^a q. 12, 1, 4^m | 3, d. 1, q. 1, 1, 3^m | 4, d. 49, q. 2, a. 1, q. 1, 6^m | Cg. 3, c° 54, fi. | Verit. q. 2, 3, 4^m | 11, c. | q. 3, 1, 7^m | q. 8, 1, 6^m | q. 23, 7, 9^m | q. 26, 1, 7^m | Po^a q. 6, 7, 6^m | q. 7, 10, 9^m | Trin. 2, 3^m | Quol. 10, 17, 1^m | Ethi. 5, lect. 5, prin° | Poster. lect. 12, meo. * Actus 30, 130.
 - 2 Omnium quantitatum finitarum est aliqua proportio, non tamen proportio numeralis. Meta. 5, lect. 17, meo.
 - 3 Proportio proprie non est finiti ad infinitum, nec creaturae ad creatorem, sed proportionalitas, scilicet similitudo proportionum 1^a q. 12, 1, 4^m | 3, d. 1, q. 1, 1, 3^m | 4, d. 49, q. 2, a. 1, q. 1, 6^m | Verit. q. 2, 3, 4^m | 11, c. | q. 3, 1, 7^m | q. 23, 7, 9^m | Quol. 10, 17, 1^m.
 - 4 Non omnis finiti ad omne finitum est proportio, sed tantum ejusdem generis et rationis 2, d. 24, q. 3, 6, 3^m | d. 42, q. 1, 5, 1^m. * Agens 12, 15, 28, 58, 85, 116. Amicitia 6. Aequalitas 1, 4, 8, 9. Amor 242. Analogia 4. Angelus 190, 224. Anima 17, 111. Appetitus 19. Assimilatio 4, 12. Baptismus 243. Bonitas 176, 201. Cerebrum. Circumstantia 3. Cognitio 42. Complacentia 2. Commensuratio. Convenientia o. Corpus 64, 65. Cultus 18. Debitum 14. Deformitas. Deus 86. Diameter. Dispositio 33. Divisio 7. Duratio 7. Effectus 13, 14. Finis 25, 104, 105, 106, 132. Forma 72, 73, 93, 97, 133. Generatio 5.
 - 5 Omnis causa per se, est proportionata effectui: non autem causa per accidens 2, d. 21, q. 1, 3, c. * Gratia 157. Honor 3. Imago 5, 8. Instrumentum 5, 10. Intellectus 170. Intelligibile 1. Jejunium 6. Justificatio 17. Lex 28, 169. Magnanimitas 1. Magnificentia 3. Medium 28. Mensura 10, 12. Meritum 74, 75. Metaphora 8. Misericordia 39. Natura 29. Operatio 40.
- Cognitio sensitiva non se extendit ad proportionem unius ad alterum 2-2, q. 58, 4, c. * Ordinatio 3. Pars 26.
- 7 Inter animam et corpus oportet esse proportionem, sicut potentiae ad actum: non autem ut convenientium in una natura, vel in una proprietate 2, d. 30, q. 1, 1, 7^m | 3, d. 16, q. 1, 1, 3^m | Verit. q. 26, 1, 7^m. * Poena 30, 57, 62, 71. Poenitentia 12. Praeceptum 64. Processio 15, 18. Pulchritudo 1, 6. Pusillanimitas 7. Quando 1. Quantitas 22, 32. Religio 100, 101. Retributio 1. Satisfactio 21.
 - 8 Proportio ad Deum per naturae similitudinem, non est in potestate voluntatis nostrae; similiter nec proportio capacitatis gratiae: quia haec ei praexistunt a creatione. Unde relinquitur, quod in ipsa voluntate sit appropinquare Deo per affectum et desideria et ordinari ad gratiam per remotionem impedimenti, quod quidem impedimentum est peccatum. Et ideo per displicentiam peccati et affectum ad Deum, se aliquis ad gratiam praeparat 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, c. fi. * Sensus 23. Similitudo 4. etc. Spes 57, 59. Suum 2. Tactus 14.
 - 9 Diversitas proportionum triplex: scilicet secundum genus, speciem, et numerum 2, d. 9, 3, 5^m. * Vacuum 2. Ubi 3.
 - 10 Quorumcumque duorum est aliqua proportio et aliquis ordo, ibi unum eorum est ab altero vel ambo a tertio. Cg. 2, c° 16, 9^m.
 - 11 Omnis proportio est ad minus inter duo: quia nihil sibiipsi proportionatur 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 1, c. * Virtus 38, 51, 97, 127, 163.
 - 12 Argumentum a commutata proportionem, fit a primo ad tertium, et a secundo ad quartum terminum. Quol. 1, q. 10, 2, 1^m | Poster. lect. 12, meo.
 - 13 Et tenet tantum in numeris, et magnitudinibus 3, d. 34, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | Verit. q. 27, 7, 4^m | q. 29, 8, 7^m | Poster. lect. 12, meo. * Usura 27, 281.
- Proportionalitas. Analogia 4. Assimilatio 12. Metaphora 3. Poena 62, 71. Proportio 3. Similitudo 3, 4, 7, 8. Usura 284.

PROPOSITIO

PROPTER

- Proportionari. Proportio 8, 9.
- 1 PROPOSITIO sumitur dupliciter: scilicet pro eo quod praeeligitur, et pro problemate. Psal. 48, primo 2, fi. * Actus 186, etc.
 - 2 Propositio per se dupliciter: scilicet cuius praedicatum est de ratione subjecti, et causa ejus, vel e converso. Anima. 2, lect. 14, primo b. * Affirmatio o.
 - 3 Propositio est tripliciter non intelligibilis: scilicet ex parte intelligentis, ex parte rei secundum se, et respectu alicujus. Trio. 15, 1^m.
 - 4 Veritas propositionis duplex: scilicet rei, et signi 1^a q. 16, 8, 3^m | 1, d. 19, q. 5, 3, 5^m | Verit. q. 1, 6, 2^m | 10, b. 4 | Periherm. lect. 3, fi.
 - 5 Ad veritatem propositionis, sufficit quod praedicatum aliquo modo conveniat subjecto. Sed quod sit propositio per se, oportet quod conveniat ei sub ratione formae subjecti 3, d. 11, 4, 6^m | d. 12, q. 1, 1, 6^m | d. 22, q. 1, 2, c. * Albedo 2. Conclusio 2, 5. Copulativa.
 - 6 Multae propositiones affirmantur, dum negantur. Cg. 2, c^o 32. * Demonstratio 11. Enuntiatio o. Esse 1, 2. Exceptiva.
 - 7 Propositiones primae, dicuntur immediatae: quia praedicatum conjungitur subjecto, non per virtutem alterius causae praecedentis 1, d. 12, 3, 4^m | Poster. lect. 23, primo. * Exclusio o. Forma 49. Habitus 74. Homo 8, 9. Immobile 1. Individuum 19.
 - 8 Propositio activa semper convertitur in passivam in actionibus immanentibus, non autem in transeuntibus, nisi grammaticaliter propter impedimentum, vel libertatem patientis 4, d. 38, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m. * Intellectus 17, 56, 57, 77. Lex 5. Materia 48, etc.
 - 9 Immo in propositionibus, de actionibus immanentibus non potest fieri conversio passionis in actionem vel e converso, accepta re exteriori secundum quod in se est 1, d. 40, q. 1, 1, 1^m.
 - 10 Propositio non dicitur modalis, nisi modus praedicetur, et dictum subjiciatur. Opus. 38, primo | 40, primo * Modalis o. Modus 2.
 - 11 Propositio modalis dicitur affirmativa vel negativa, propter affirmationem vel negationem modi. Opus. 40, c^o 1. * Per se o. Persona 17, etc. Possibile 4, 5, 10. Praedicari o. Processio 15, etc. Syllogismus o. Socrates 5, 3. Veritas 17, 19, etc.
 - 12 Propositio modalis duplex: scilicet de dicto, et de re scilicet quando modus mediat inter partes dicti. Opus. 40, c^o 1.
 - 13 Propositiones affirmativae verae possunt formari de Deo 1^a q. 13, 12, o. | 1, d. 4, q. 2, 1, o. | Cg. 1, c^o 36. * Accidens 114, 115.
 - 14 Propositiones affirmativae de Deo, dicuntur incompactae vel inconvenientes, propter modum significandi 1^a q. 13, 12, 1^m | 1, d. 4, q. 2, 1, 2^m | d. 22, 2, 1^m | d. 34, q. 3, 1, c. | Po^a q. 7, 5, 2^m. * Assumere 26. Deus 15, 65, 114. Distinctio 29. Filiatio 28.
 - 15 Cum dicitur, Deus scivit aliquid esse futurum contingens, non ponitur ibi contingens nisi ut materia verbi, et non ut pars principalis propositionis 1^a q. 14, 13, 2^m. Generatio 86, etc. Notio 7. Persona 39, etc. Praedestinatio 50, etc. Solus o. Christus 16, etc.
 - 16 Haec propositio: Deus est passus, non est per se, licet sit vera 3, d. 11, 4, 6^m.
 - 17 Oppositum videtur 1^a q. 3, 6, c. fi.
 - 18 Haec propositio est vera: Filius Dei est Filius essentiae Patris, si ly essentiae construat formaliter, non autem si construat effective. Col. lect. 3, fi.
 - 1 PROPOSITUM non nominat simpliciter actum voluntatis, sed praesupponit actum cognitionis ostendentis finem, in quem voluntas tendit 1, d. 40, q. 1, 2, 2^m. * Affectio o. Aureola 13, 22. Baptismus 90, etc. 132, etc. 159, 179, 188, 210, etc. Cessare 3. Confessio 20, 60. Contritio 1, 2, 3, 24, 26. Conversio 7. Destinare. Doctor 3. Dolor 24. Dulcedo 4. Electio 1, 21.
 - 2 Propositum est actus voluntatis deliberatae 2-2 q. 88, 1, c. * Eucharistia 272, 277. Eunuchus. Excommunicatio 23. Firmitas. Fortuna 1, 9. Fructus. Impenitentia. Inconstantia 1. Instabilitas. Intentio o. Maria 40. Oppositio 18.
 - 3 Propositum pro facto reputatur 4, d. 20, a. 1, q. 1, 3^m. * Peccator o. Peccatum 46. Poenitentia 10, 31, 43, 83, 101, 113, 132.
 - 4 Oppositum videtur dicere 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m. * Perseverantia 5. Pertinacia 1.
 - 5 Propositum optime manifestatur per operationem. Psal. 48, primo 2, fi. * Praedestinatio 19. Praesumptio 12. Sacramentum 53, 80, 81. Satisfactio 16, 22. Schismos. Spes 40, 78. Verbositas. Virginitas 3, 9, 11, 22, 34. Virtus 59. Voluntas o.
 - 6 Propositum operandi, operatur in virtute rei propositae, qua cessante, cessat effectus ejus. Psal. 31, meo. * Votum 5, 21, 22. Usura 1, 187, 209.
 - 1 PROPRIETAS. Quanto natura aliqua nobilior est in aliquo, tanto proprietas ejus perfectius ab eo participatur 2, d. 25, 4, c.
 - 2 Filiatio in divinis, est proprietas personalis Filii, qua ut ita dicam, individuatur. Po^a q. 2, 1, 10^m | 4, c. * Actio 6, 34, 76. Actus 197. Adjectivum 12, etc. Agilitas 1. Amor 250. Angelus 243, 612. Anima 249, etc. Aqua 1. Bonitas 799, 217. Caput 2. Caelum 59. Caecilia. Cogitatio 3. Columba 1. Convenientia 1. Christus 46, 47, 51. Definitio 14. Densitas 1. Deus 27, 34, 63, etc. 231. Diffe-

rentia 22. Distinctio 28. Dominium 3, 6. Dulcia 22. Femininum o. Ferrum 1. Filiatio 17. Forma 45. Generatio 38, etc. Haeresis 121. Idea 2, 20. Ignis 8. In 19. Infinitum 12. Innascibilitas 1. Intellectus 2, 9, 202. Metaphora 5. Miraculum 10. Motus 79. Necessitas 8. Nemo. Nomen 1, 12, 34. Notio o. Notum o. Numerus 25. Pars 13, 37. Potentia 4. Processio 60, 61. Producere 3. Proportio 7. Ratio 25. Relatio 21, 86, 87, 88, 99. Seraphin o. Usura 168, 169, 175. Usus 13.

- 1 PROPRIUM est de genere accidentium 1-2, q. 83, 2, 3^m | Cg. 1, c^o 32, 3^m. * Absolvere 26. Accidens 5, 12, 15, 17, 48, 51, 52, 53, 64, 92, 94. Accipere 1. Actio 28, 36, 47, 58, 81, 85, 88, 113. Adam 48, 64, 79. Adjectivum 4. Adoratio 21. Affectio 5. Agens 27, 30, 35, 97. Agere 30, 35, 97. Agere 30, 33. Agiographae 2. Allegoria. Alteratio 1, 4, 11, 12. Amicitia 3, 32, 35, 37. Amor 5, 22, 87, 101, 171, 209, 222, 230, 333, 258, 282. Analogia 15. Angelus 39, 47, 68, 117, 198, 241, 327, 331, 332, 345, 346, 363, 364, 374, 388, 393, 430, 433, 437, 442, 483, 487, 498, 559, 578, 605, 617, etc. Anima 4, 15, 40, 41, 128, 186, 207, 208, 217, 223, 237, 242, 249, etc. 251, 265, 269, 285, 339. Animal 47, 59, 61. Apparere 1, 10. Appetitus 27, 41, 56, 64. Apprehensio 5. Appropriatio 2, 3, 5. Aqua 1. Aquila 1. Ardere. Ars 24, 48. Ascendere 3. Astrologia 1. Baptismus 160, 161. Benedictus 2. Caelum 120. Campsoria 2. Causa 4, 41. Circumscribere 2. Cognitio 4, 50.
- 2 Proprium non addens aliquid nobilitatis supra commune, non habet proprium nomen, sed nominatur nomine communis 1-2, q. 111, 1, 3^m | 2-2, q. 9, 2, c. | q. 50, 2, 1^m | 1, d. 13, 3, c. | 3, d. 9, q. 2, 1, 1^m | d. 35, q. 2, a. 3, q. 1, c. | 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 1, 2^m | d. 27, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | d. 41, a. 4, q. 1, 2^m | Verit. q. 6, 1, 9^m. * Aequivoca 5. Color 2. Commune 3, 6, 7, 9. Contrarium 32. Contritio 18, 20, 21. Cooperari 4. Creatio 2. Delectatio 23, 40, etc. Daemon 57. Demonstratio 6, 7, 10. Definitio 5, 34. Deus 1, 22, 27, 34, 41, 58, 396, 367. Dialectica 4. Diaphanum o. Differentia 1, 22. Distinctio 28. Divisio 4, 12. Dolabrum. Dolor 7. Dolus 1. Dulcia 2. Effectus 12, 13, 14. Ens 26. Episcopus 6. Esse 6, 26, 53, 33, 74, 80. Eucharistia 94, 103, 157. Excommunicatio 29. Fabula 2. Facere 2, 4. Fides 36, 105. Filiatio 18. Finis 4, 65, 134. Forma 45, 89. Fortitudo 10.
- 3 Proprium dicitur dupliciter: scilicet ex parte subjecti idest cui soli convenit, vel ex parte praedicati idest purum vel verum 1, d. 8, q. 1, 1, 1^m. * Genus 5, 6, 8, 16. Gratia 109. Gratiarum actio 2. Gula 2. Habitus 16. Homo 29. Honor 12, 19, 26. Humilitas 5. Idea 2, 20. Ignis 2, 3, 5, 7, 8. In 8. Individuum 10, 35. Intellectus 2, 9, 27, etc. 113, 202. Logica 4. Matrimonium 116. Merces 3. Metaphysica 19, 25. Metaphora 1, 2, 5, 8. Miraculose. Mutuum 3. Natura 5, 34.
- 4 In omni re, proprium accidens est aliud ab essentia ejus, et est posterius ea, ordine generationis et perfectionis 1-2, q. 2, 6, c. | q. 83, 2, 3^m | Verit. q. 21, 1, 11^m.
- 5 Oppositum videtur dicere. Spiritu. 11, 7^m fi. * Nomen 1, 12, 34, 39, 74. Notum 3, 11. Pater 8. Peccatum 43, 64, 85, 112, 132, 141, 160, 403. Poena 50. Poenitentia 20, 73. Perfectio 1, 14, 29. Perseverantia 7. Persona 19, 30, 31. Possessio 4. Potentia 4, 15. Potestas 1. Praeceptum 3, 5.
- 6 Proprium fuit a subjecto, sine mutatione, sed per naturalem resultantiam 1^a q. 77, 6, 3^m. * Praedestinatio 50. Praedicamentum 6. Praedicare 2. Praedicari 15. Praelatio 7. Praesumptio 2. Primitiae 4. Princeps 19. Processio 2, 27, 28, 51.
- 7 Subjectum potest intelligi sine proprio accidente, per primam operationem intellectus; non autem per secundam. Sed per utramque potest intelligi sine communi accidente, etiam inseparabili 1, d. 26 | Spiritu. 11, 7^m | Anima. 12, 7^m. * Proprietas. Providentia 31.
- 8 Oppositum videtur dicere 4, d. 10, a. 2, q. 3, 3^m.
- 9 Creatura est propria Deo, secundum dominium, non autem secundum naturam. Opus. 1, c^o 24. * Prudentia 4, 22, 25, 28, 31, 43, 73, 74, 84. Pusillanimitas 5, 6. Qualitas 1, 13. Quantitas 12. Qui est o. Raptus 6, 10. Ratio 17, 28, 32, 49. Reduplicatio 6. Regere 1. Regula 3. Relatio 6, 38, 99. Religio 32, 65, 72. Rex 2. Rota. Sabbatum 6. Sanctificare. Sanctificatio 1. Significatio 1. Solus 2. Subjectum 8. Substantia 22, 24. Tempus 5, 36. Trinitas 3. Usura 19, 23, etc. Usus 12. Visibile 2.
- 10 In divinis propria essentialia Patris, sunt etiam propria Filio: non autem propria personalia. Opus. 1, c^o 6. * Uti 9.
- 1 PROPTER aliquando denotat causam posteriorem in esse scilicet finalem, et aliquando causam priorem scilicet materialem vel efficientem. Po^a q. 5, 5, 3^m.
- 2 Propter se duplex: scilicet quod dividitur contra per aliud, et contra per accidens: primo modo finis diligitur propter se, virtutes autem secundo modo 2-2, q. 145, 1, 1^m | 1, d. 1, q. 2, 1, 3^m | Gal. 5, lect. 6, primo.
- 3 Propter alterum duplex: scilicet propter finem principalem, et cui provenit aliqua utilitas: primum est vilis; non autem secundum 1, d. 37, q. 4, 1, 2^m | 2, d. 1, q. 2, 3, o. | d. 15, q. 1, 1, 6^m.
- 4 Propter alterum idest propter operationem, vel conservationem,

PRORUMPERE

- vel quicquid est post esse, est posterius. Sed propter alterum idest propter esse, est prius tempore, et posterius natura. Cg. 2, cº 87, fi.
- 5 Propter quod unumquodque et illud magis, intelligitur tantum in iis quae sunt ejusdem ordinis, sicut in eodem genere causae, puta si dicatur quod sanitas est desiderabilis propter vitam, sequitur quod vita sit magis desiderabilis. Si autem accipiantur ea quae sunt diversorum ordinum, non habet veritatem, ut si dicatur quod sanitas est desiderabilis propter medicinam non ideo sequitur quod medicina sit magis desiderabilis: quia sanitas est in ordine finium, medicina autem in ordine causarum efficientium 1º q. 87, 2, 3º | q. 88, 3, 2º | 3, d. 28, 1, 2º | Verit. q. 10, 9, 3º | Poster. lect. 6.
- 6 Vel intelligitur, quando praedicatum est diversum in utroque, et in essentialiter ordinatis 1, d. 12, 2, 2º | Causis lect. 1, fi.
- 7 Vel non semper secundum idem nomen, et secundum eandem rationem, et formaliter, sed intelligitur aliquid nobilius, et virtualiter sicut in aequivocis 2, d. 15, q. 1, 2, 4º | 4, d. 41, a. 1, q. 1, 1º | Verit. q. 10, 9, 3º | Meta. 2, lect. 2, primo | Poster. lect. 6.
- Propter quid. Demonstratio 1. Quaestio 1, 3. Solertia 3, 6. Propugnator. Christus 201. Sexus 7. Prorogare. Prolongatio.
- 1 PRORUMPERE. Homo prorumpit facile ad manifestandum conceptum cordis 1-2, q. 72, 7, c.
- 2 Iracundus in verba contumeliosa prorumpit 1-2, q. 72, 7, c. * Filiatio 31. Hilaritas. Hymnus. Lacrymae. Turpiloquium. Prosa. Pausatio. Prosequutio. Anima 239. Animal 45. Appetitus 17, 18. Cavere. Electio 13, 21. Error 4. Exequutio o. Fortitudo 32. Futurum 8. Intellectus 281. Petrus 1. Principium 18, 27. Prudentia 24. Revelatio 11. Scandalum 1. Scriptura 6. Sollicitudo 1, 2. Unctio 23. Virtus 58. Voluntas 34, 62.
- 1 PROSPERITAS temporalis, et decor corporis comparantur flori, quia cito transeunt. Psal. 29, meº | Psal. 36, primo.
- 2 Licet tristari de gloria et prosperitate inimici, inquantum est nociva 2-2, q. 36, 2, o. | q. 158, 1, 3º | 3, d. 30, 1, 4º | Ma. q. 10, 2, 1º | 7º | Virt. q. 2, 8, 10º. * Amicitia 16. Amor 54. Fundamentum 3. Honestum 3. Invidia 5, 6. Ira 39. Judaei 12. Princeps 7. Rex 3.
- Prospicere. Factum 4. Providentia 16. Prostibulum. Lupanar. Meretrix o. Oblatio 9. Prostituere. Fornicatio 9. Prostratio. Adoratio 5. Genuflexio. Latria 9. Oratio o. Protectio. Protegit nos Deus per quatuor: scilicet per spiritum o. humbrantem, per compunctionem humilientem, per veritatem illuminantem, et per ecclesiam juvantem. Isa. 4, fi. * Auxilium o. Apostoli 43. Arma. Charitas 82. Defendere Excommunicatio 7. Manus 4. Nocere 10. Oratio 49. Salvati 1, 9. Scenopaegia. Vestis 2. Via 6, 8. Protensio. Duratio 2. Expectatio 1. Postulatio. Protestatio Baptismus 8, 96, 97. Cacrimonia. Canonizatio. Circumcisio 12. Cultus 1. Fides 1, 130. Latria 3. Professio o. Religio 5, 8. Sacramentum 2, 3. Sacrificium 1, 5. Simonia 6. Superstitio 1. Provectus. Ex quo homo provectus est, perfectis vacare debet, et puerilia intermittere. Hebr. 6, lect. 1, primo. Doctor 3. Sconnectus o. Provenire. Accidens 57. Affinitas 8. Agens 81. Amicitia 34, 35. Animus 2. Beatitudo 12. Confessio 43. Differentia 16. Divinatio 12. Eventus. Ingratitudo 5. Motus 32. Necessitas 20, 21. Peccatum 173, 174, 348. Pollutio 1. Propter 5. Proventus. Putrefactio o. Ritus. Usura 5, 14, 21, 95, 204, 205, 290, etc. Verbum 7, 15. Proventus. Usura 179, 180, 188, 192, 290, 294. Proverbium. Vulgare. Hieronymus 1.
- 1 PROVIDENTIA importat respectum quemdam alicujus distantis, ad quod ea quae in praesenti occurrunt, ordinanda sunt 2-2, q. 49, 6, c.
- 2 Providentia est ratio ordinis in finem 1º q. 22, 1, o. | 2, c. | q. 23, 1, c. | 1, d. 39, q. 2, 1, o. | Cg. 3, cº 77 | Verit. q. 5, 1, o.
- 5 In recta ordinatione ad finem quae includitur in ratione providentiae, importatur rectitudo consilii, iudicii, et praecepti, sine quibus recta ordinatio in finem, esse non potest 2-2, q. 49, 6, 3º. * Arcus 3. Credere 3. Cura 7. Dispositio 4, 5.
- 4 Providentia perfecte convenit Deo 1º q. 22, 1, o. | Cg. 3, cº 94. * Electio 28, 29. Episcopus 29. Fatum 1, etc.
- 5 Providentia Dei habet certitudinem 1º q. 22, 4, 2º | 3º | 1, d. 39, q. 2, 1, o. | Cg. 3, cº 94. * Gubernatio 2, 3.
- 6 Providentia Dei habet aliquam rationem, scilicet communicationem suae bonitatis, secundum beneplacitum voluntatis suae. Cg. 3, cº 97.
- 7 Deus providet cuilibet rei, secundum ejus conditionem. Cg. 4, cº 56, 1º | 57. * Idea 26, 27. Oratio 47. Praedestinatio 7, 18.
- 8 Error duplex circa divinam providentiam 1º q. 116, 3, c. fi. | Cg. 3, cº 94 | 96 | 97, fi. | 98, fi. * Princeps 23.

PROVIDENTIA

- 9 Error triplex circa divinam providentiam 1º q. 22, 2, c. | Verit. q. 5, 2, 3, 6, c. * Prudentia 1, 2, 3, 50. Punio 3.
- 10 Error quintuplex circa divinam providentiam. Dion. 3, lect. 1. * Regere 2. Religio 52, 33. Rex 2. Salvati 10, 15.
- 11 Error sextuplex circa divinam providentiam 1, d. 39, q. 2, 2, c. * Sors 4.
- 12 Opinio Platonis de triplici providentia, secundum Gregorium Nyssenum: scilicet providentia summi Dei, qui primo et principaliter providet rebus spiritualibus, et consequenter toti mundo quantum ad genera, species, et causas universales: providentia qua providetur singularibus generabilium et corruptibilium, et hanc attribuit diis qui circumstant caelos idest substantiis separatis, quae movent corpora caelestia circulariter: et providentia quae est rerum humanarum quam attribuebat daemonibus, quos platonici ponebant medios inter nos et Deos, ut narrat Augustinus 1º q. 22, 3, c. | q. 103, 6, 1º | Cg. 3, cº 76.
- 13 In providentia creaturae potest contingere defectus dupliciter: scilicet ex parte providentis, et ex parte provisi. In divina vero, tantum secundo modo. Verit. q. 5, 5, c. Barnabas. Cura 3, 4, 6, 7. Dispositio 4, 5. Electio 28, 29. Episcopus 29. Fatum o. Idea 26, 27.
- 14 Modus contingentiae et necessitatis cadit sub provisione Dei, et non sub provisione creaturae 1º q. 22, 4, 3º | Cg. 3, cº 94.
- 15 Lex aeterna non est providentia Dei, sed principium ejus. Verit. q. 5, 1, 6º.
- 16 Sicut ad providentiam pertinet prospicere per se conveniens finis, sic ad circumspectionem, an sit conveniens finis, secundum circumstantias 2-2, q. 49, 7, 3º.
- 17 Ars Dei dicitur respectu productionis rerum, dispositio autem respectu rerum inter se, sed providentia respectu ordinis in finem 1º q. 22, 1, c. fi. | Verit. q. 5, 1, 9º. * Praedestinatio 1, 10, etc. 40.
- 18 Providentia Dei se extendit ad necessaria, non autem providentia hominis 1º q. 22, 1, 3º | 4, 3º | q. 103, 1, 3º | 1-2, q. 93, 4, o. | 2-2, q. 49, 6, c.
- 19 Providentia et dispositio pertinent ad scientiam, voluntatem, et potentiam Dei, sed diversimode 1, d. 39, q. 2, 1, 1º | Cg. 3, cº 73 | 74 | Verit. q. 5, 1, o. * Reprobatio 1. Transumptio.
- 20 Providentia Dei est eorum quae promovent in finem, sed dispositio est de ordine rerum ad finem et inter se, scientia vero est cognitio finis, et ceterorum 1, d. 39, q. 2, 1, c. | 2, d. 11, q. 1, 3, c. | Verit. q. 5, 1, o.
- 21 Providentia Dei duplex, scilicet approbationis, et concessionis: prima est bonorum tantum, secunda vero malorum. Verit. q. 5, 4, c. | 1º.
- 22 Aliquid subest providentiae Dei dupliciter: scilicet propter se, et propter aliud. Primo modo subsunt sola perpetua, secundo autem modo individua corruptibilia 1º q. 103, 5, 2º | Cg. 3, cº 112 | 113, 1º | Verit. q. 5, 3, 4, 6, c. | Job 7, lect. 4, primo.
- 23 Bonum et malum subjacent divinae providentiae, ut praescita et ordinata, sed bonum, ut intentum: non autem malum 1º q. 22, 2, 2º 1, d. 39, q. 2, 2, c. fi. | 1º | Verit. q. 5, 4, o.
- 24 Mala et defectus non cadunt sub providentia approbationis: sed sub providentia concessionis. Verit. q. 5, 4, c. | 1º.
- 25 Omnia subjacent divinae providentiae: sed diversimode 1º q. 8, 3, c. | q. 22, 2, 3, o. | q. 23, 1, c. | q. 103, 5, o. | q. 113, 6, c. | 1-2, q. 91, 2, c. | q. 93, 1, 4, 5, c. | 1, d. 39, q. 2, 2, o. | d. 40, q. 4, 1, c. | 2, d. 11, q. 1, 4, c. | d. 37, q. 3, 1, c. | Cg. 3, cº 1 | 64 | 94 | 111 | Verit. q. 5, 2, 4, o. | Quol. 12, 4, c. | Opus. 3, cº 124 | 132 | 133 | Job prol. | Psal. 23, primo | Psal. 30, meº | Matth. 10, fi. | Causis lect. 20, o. | Meta. 6, lect. 3, fi. c. etc. * Animal 82. Arcus 3. Assistere 5. Astore. Beatitudo 92.
- 26 Providentia Dei non est respectu sui: quia quicquid est in eo, est finis, et non ad finem 1º q. 22, 1, c. fi. | 1-2, q. 93, 4, o. | Verit. q. 5, 2, c. fi.
- 27 Providentia Dei est omnium singularium, etiam contingentium 1º q. 22, 2, o. | q. 103, 5, o. | 1, d. 39, q. 2, 2, c. | Cg. 3, cº 71, fi. | 73 | 113, 3º | Verit. q. 5, 3, 4, o. | Opus. 3, cº 132, usque 136 | Opus. 15, cº 13, usque 16 | Job 11, lect. 1, meº.
- 28 Rationalis creatura speciali modo subest divinae providentiae 1º q. 22, 2, 4º | 5º | q. 103, 5, 2º | q. 113, 2, c. | q. 116, 1, c. | 1-2, q. 91, 2, c. | 2-2, q. 83, 2, c. | 1, d. 40, q. 1, 2, c. | q. 4, 1, c. | 2, d. 11, q. 1, 1, c. | Cg. 3, cº 111, | 112 | 113 | 114 | 142 | Verit. q. 5, 5, 6, o. | Opus. 3, cº 41, 143 | 144 | 249 | Job o. | Matth. 10, fi. * Consilium 9. Creatura 31, etc. Haeresis 145. Ignis 15. Maria 56. Nocere 10. Nomen 40. Oratio 47.
- 29 Electiones humanae subsunt divinae providentiae propter se, ita ut etiam sint provisorum 1º q. 22, 2, 4º | Cg. 3, cº 90 | 113 | 114 | 140 | Verit. q. 5, 5, o.
- 30 Omnes motus, et actiones, et corruptiones, subjacent divinae providentiae 1º q. 22, 2, 2º | q. 103, 5, 1º | 1-2, q. 93, 1, 5, c. | Verit. q. 5, 4, o.
- 31 Providentia proprie non est in speculativis, sed tantum in practicis 2-2, q. 49, 6, 2º.
- 32 Boni subsunt divinae providentiae propter se, mali vero propter alios tantum, ut bruta 1º q. 22, 2, 4º | q. 23, 7, c. | Verit. q. 5, 7, o.

PROVIDENTIA

- 53 Bruta subduntur divinae providentiae per se, et in singulari, sed propter aliud tantum, et actus eorum 1^a q. 22, 2, 5^m | q. 103, 5, 2^m | 1-2, q. 93, 5, 6, o. | Job 7, lect. 4, prin^o. Matth. 10, fi. * Praedestinatio 1, etc. 7, 10, etc. 18, 40. Regnum 2.
- 34 Alexander dicit, quod secundum Aristotelem, Deus habet providentiam de istis inferioribus. Cael. 2, lect. 14, 1. * Roma 3. Sepultura 3.
- 55 Providentia Dei est aeterna, sed gubernatio est temporalis 1^a q. 22, 1, 2^m | 1, d. 39, q. 2, 1, 1^m | Cg. 3, fi. * Angelus 90, 247, etc. 571.
- 56 Providentiae est tantum in intellectu, licet praesupponat voluntatem finis. Sed gubernatio passiva est in gubernatis, activa vero in gubernante 1^a q. 22, 1, 3^m | q. 23, 2, 4, c. * Barnabas. Daemon 85, 103, 111. Deus 321, 375, etc. Fatum 1, etc. Gubernatio o.
- 57 Certitudo providentiae Dei non deficit a suo effectu, neque a modo eveniendi, quem providit 1^a q. 22, 4, 2^m | 3^m.
- 58 Deus providet omnibus immediate quo ad rationem ordinis, sed mediate, quo ad executionem ejus, quae dicitur gubernatio 1^a q. 22, 3, o. | q. 103, 6, o. | q. 116, 2, c. | 2, d. 11, q. 1, 1, c. | Cg. 3, c^o 76 | 77 | 83 | 94 | Opus. 3, c^o 130, 131. * Idea 26, 27.
- 59 Providentia Dei regit corpora superiora per superiores intellectuales substantias, et corpora inferiora, per inferiores. Cg. 3, c^o 80, 1^m.
- 40 Providentia Dei regit bruta per homines, et plantas et alia per animalia, et omne imperfectum per perfectum, et in eodem homine, et in diversis. Cg. 3, c^o 81. * Lex 58, 65, 77. Mundus 19. Universum 6.
- 41 Providentia divina gubernat creaturas spirituales inferiores, per superiores 1^a q. 110, 1, c. | Cg. 3, c^o 79 | 82, 1^m | 83 | Opus. 3, c^o 125 | 127 | Job lect. 2, prin^o.
- 42 Et creaturas corporales, per spirituales 1^a q. 22, 3, c. | q. 63, 7, c. | q. 102, 2, 1^m | q. 103, 6, o. | q. 110, o. | q. 112, 1, c. | q. 113, 1, c. | 2, d. 14, 3, o. | 4, d. 43, a. 2, q. 3, c. | d. 45, q. 1, c. | Cg. 3, c^o 78 | Verit. q. 8, o. | Opus. 3, c^o 125 | Opus. 10, a. 1, usque 16 | Opus. 20, c^o 1 | Job lect. 2, prin^o | c^o 9, lect. 3, prin^o.
- 45 Et corpora inferiora per corpora superiora 1^a q. 112, 2, prin^o | q. 113, 1, c. | q. 115, 3, o. | 4, d. 43, a. 2, q. 3, c. | a. 3, q. 1, c. | Cg. 3, c^o 81 | 82 | 88 | Verit. q. 5, 8, c. | 9, o. | Po^a q. 3, 6, c. fi. | Quol. 6, 19, c. | Opus. 3, c^o 128 | Opus. 20, c^o 1.
- 44 Oppositum videtur dicere 2, d. 11, q. 2, 3, o. | d. 13, 1, 4^m.
- 45 Non autem actus humanos gubernat per corpora caelestia, nec per animas caelorum. Cg. 3, c^o 85 | 88 | Verit. q. 5, 10, o. | Opus. 3, c^o 127. Oratio 8.
- 46 Deus gubernat mundum bonitate, quia est principium providentiae ut finis, et ut virtus moralis ad nos 1^a q. 103, 1, 5, c. | Verit. q. 5, 1, 12^m.
- 47 Finis gubernationis rerum a providentia Dei, est aliquid extra totum universum, scilicet ipse Deus 1^a q. 103, 2, o. | 3, 4, c.
- 48 Effectus gubernationis a providentia Dei, est unus ex parte finis, sed ex parte mediorum sunt duo in generali, scilicet conservatio et motio in finem, in particulari vero sunt innumerabiles nobis 1^a q. 103, 4, o.
- 49 Deus per providentiam suam ordinat inferiora in superiora. Opus. 3, c^o 149. * Arcus 3. Credere 3. Ordinatio 1 etc. Ordo 1, 1.
- 50 Ordo universi, et praecipue caelorum, probat providentiam Dei. Psal. 8, me^o. * Praedestinatio 13, 16, etc.
- 51 Deus potest facere contra ordinem providentiae suae. Cg. 3, c. 95.
- 52 Oppositum videtur dicere. Cg. 3, c^o 100.
- 53 Deus potest facere contra ordinem providentiae suae, ex parte rerum, non autem ut est a Deo. Cg. 3, c^o 98.
- 54 Nihil potest contingere praeter ordinem gubernationis providentiae Dei universaliter, sed tantum respectu alicujus causae particularis 1^a q. 22, 2, 1^m | q. 103, 7, o. | 2, d. 6, 1, 3^m.
- 55 Nihil potest niti contra universalem gubernationem divinae providentiae, sed tantum aliquid particulare 1^a q. 103, 8, o. | Cg. 3, c^o 94.
- 56 Ad providentiam Dei non pertinet subtrahere defectus, corruptiones, et mala a rebus 1^a q. 22, 2, 2^m | q. 23, 3, c. | q. 48, 2, c. | 3^m | 2-2, q. 10, 11, c. | 1, d. 39, q. 2, 2, c. | 1^m | 2, d. 23, q. 1, 2, c. | d. 34, 1, 5^m | Cg. 3, c^o 69 | Verit. q. 5, 4, 4^m | Po^a q. 3, 6, 4^m | Ma. q. 13, 4, 6^m | Opus. 3, c^o 141 | 142. * Cavere. Praedestinatio 7, 10, 14, etc. Punitio 3. Salvati 10, 15.
- 57 Providentia Dei non excludit a rebus contingentiam, nec casum, nec fortunam, nec liberum arbitrium 1^a q. 19, 8, o. | q. 22, 2, 1^m | 4, o. | q. 23, 1, 1^m | 3, 3^m | 6, c. | q. 103, 7, 2^m | 3^m | 1-2, q. 10, 4, c. | 2-2, q. 83, 2, c. | q. 171, 6, 1^m | 1, d. 39, q. 2, 2, o. | 2, d. 11, q. 1, 1, 5^m | d. 23, q. 1, 2, c. | d. 25, 2, 2^m | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | Cg. 3, c^o 69 | 70 | 71, 72, 73, 74 | Ma. q. 6, c. | 3^m | q. 16, 7, 15^m | Opus. 3, c^o 134 | Quol. 12, 3, 1^m fi. | 140 | Opus. 15, c^o 15. Matth. 2, prin^o | Meta. 6, lect. 3, fi.
- 58 Ad divinam providentiam pertinet, quod permittat hominem ten

PRUDENTIA

- tari, et peccare, et puniri 1^a q. 23, 3, o. | 2-2, q. 165, 1, o. | 2, d. 11, q. 1, 4, c. | d. 23, q. 1, 2, o. * Spes 3.
- 59 Immobilitas divinae providentiae non excludit utilitatem orationis 1^a q. 23, 8, o. | 2-2, q. 83, 2, c. | Cg. 3, c^o 95 | Verit. q. 6, 6, c. | Dio. 3, lect. 6, 1. Oratio 8.
- Provincia. Angelus 577, 578, 581, 615, 616. Samaria. Votum 8.
- Provisio. Amor 264. Bonitas 184. Illegitimus 4. Providentia 1, 7, 13, 14, 16. Sollicitudo 4. Usura 106, 256. Votum 79, 80.
- Provisor. Cura 3, 5. Providentia 29.
- Provocatio. Amicitia 27. Factum 4. Incentivum. Incitare. Inductivum. Ira 36, etc. Organum 4, 5. Ornatus 1, 3, etc. Passio 109. Perseverantia 12. Princeps 11. Spectacula 2, 3. Tentare 3, 3.
- Prout. Abstinencia 8. Aequivoca 12. Angelus 508. Anima 176. Causa 17. Comparatio 3. Deus 402. Genus 16. Hoc. Intellectus 129. Inquantum. Lex 87. Usura 86. Ut.
- 1 PROXIMUS noster est omnis homo, et angeli sancti, non autem daemones. Rom. 13, lect. 2, fi. * Accidens 4. Accidia 10. Aco-lythus 4, 5. Actus 51, 148. Adulterium 2, 8. Aedificare o. Agens 7, 9, 16, 51. Agere 9, 10. Amor 62, etc. 79, etc. 103, etc. 111, etc. 161, etc. Anima 326. Appetitus 67. Attributa 10. Avaritia 7. Baptismus 57, 58. Beatitudo 73, 183. Bellum 2. Blasphemia 3. Causa. Charitas 116, 145. Christus 207, etc. Circumstantia 5, 6. Clementia 9. Conceptio 7, 15, 16. Concupiscibilis 8. Confessio 8. Conservatio 7. Corpus 36. Correctio 18. Delectatio 22, etc. 104. Discordia 2. Eleemosyna 3, etc. Eucharistia 231. Finis 22, 63, etc. Fomes 9, 10. Fornicatio 4. Fortitudo 16, 43. Genus 18. Gloria 2, 3, 8, 14. Gratia 4. Haeresis 8. Honor 9. Humilitas 16. Imago 5. Ingratitudo 11. Iniquitas. Intellectus 279, 280. Invidia 7, 14. Hypocrisis 6. Ira 77. Irascibilis 3. Jactantia 3. Justitia 29, etc. Justificatio 3. Lex 83, 143, 144. Matrimonium 64. Mensura 22, 23. Meritum 42. Miraculum 24. Misericordia 7. Monstrum o. Mors 2, 12, 21. Mulus. Occidere 1. Odium 4, 5, 7, 18. Omissio 1. Opinio 9. Ordo 66, 82. Pax 16. Peccatum 30, 79, 129, 136, 144, 152, 161, 185, 224, 244, 247, 251, 330. Poenitentia 51, 70, 115. Perfectio 61, 89. Pietas 14, 19. Potentia 3. Praeceptum 81, etc. 124. Prodigalitas 4, 5. Propinquum. Proximum. Publicatio o. Ratio 5. Reatus 4. Religio 97. Restitutio 20. Rixa 4. Sacramentum 141. Sacrificium 4. Salvati 18. Scandalum o. Semen 5. Sensualitas 3, 8. Superbia 27. Tactus 4. Temperantia 19. Tentare 8. Tribulatio 1. Usura 72, 73, 76, 80, 81, 108, 188, 195, 214, 259, 260, 274, 278. Uxor 20. Vir 51, 77. Vita 52, 55, 57, 62. Vitium 6. Zelus 4.
- 2 Patientia et humilitas multum juvant ad amicitiam proximi. Opus. 4, c^o 7.
- 1 PRUDENTIA. Nomen prudentiae sumitur a providentia, sicut a principali ejus parte, quia omnia requisita ad prudentiam necessaria sunt, ut aliquid ordinetur in finem 2-2, q. 49, 6, 1^m. * Astutia 1, 2. Beatitudo 20, 51. Finis 84.
- 2 Nomen prudentiae sumitur a providendo, quod etiam ad mala extendi potest. Et ideo licet prudentia simpliciter dicta in bono accipiat, aliquo tamen addito potest accipi in malo 2-2, q. 55, 1, 1^m.
- 3 Prudens dicitur quasi porro videns, idest, procul videns q. 2-2, 47, 1, c.
- 4 Prudentia simpliciter dicta, est virtus, non improprie sicut virtutes intellectuales, sed proprie 1-2, q. 57, 5, 3^m | q. 61, 1, c. | 2-2, q. 47, 4, o. | q. 55, 1, 1^m.
- 5 Prudentia est generalis regula, et perfectio virtutum moralium, dans eis modum et formam 2-2, q. 166, 2, 1^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 27, q. 2, a. 4, q. 2, c. | q. 3, c. | 1^m | Virt. q. 1, 6, c. fi. * Cautela.
- 6 Prudentia est virtus generalis causaliter, non autem essentialiter 2-2, q. 53, 2, c. | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 33, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 2^m | Virt. q. 1, 12, 23^m.
- 7 Prudentia est virtus specialis, propter specialem rationem formalis objecti 2-2, q. 47, 5, o. | q. 53, 2, c. | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 2, c. | d. 27, q. 2, a. 4, q. 2, 1^m | d. 33, q. 1, a. 1, q. 2, o. | q. 2, a. 1, q. 3, 2^m. * Discretio. Eustochia 1. Legispositiva o.
- 8 Prudentia est virtus intellectualis secundum esse, sed moralis secundum materiam 1-2, q. 58, 3, 1^m | q. 61, 1, c. | 2-2, q. 181, 2, 3° | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 2, 3^m | d. 33, q. 2, a. 1, q. 3, c. | 6^m | Virt. q. 1, 6, 6^m | 12, 14^m | q. 5, 1, 3^m | 2, 1^m. * Magnanimitas 25.
- 9 Prudentia est amor, quia ab eo movetur ad actum, non autem essentialiter 2-2, q. 47, 1, 1^m. * Negligentia 10. Praecipitatio 1, 3. Rectitudo 4. Sapientia 17, etc. Solertia o. Sollicitudo 3. Vigilantia. Virtus 101, 206, 216, 217, etc.
- 10 Prudens secundum quid est qui bene ratiocinatur ad aliquem finem, simpliciter autem, qui ad totam vitam 1-2, q. 57, 4, 3^m | 2-2, q. 47, 2, 1^m | q. 55, 1, 2, 5, c.
- 11 Prudentia est in intellectu subjective 1^a q. 22, 1, 3^m | 1-2, q. 56, 2, 3^m | 3, c. | q. 61, 2, c. | q. 66, 1, c. | q. 85, 3, c. | 2-2, q. 47, 1, o. | 3, 8^m | 5, 6, c. | 10, 3^m | 3, d. 27, q. 2, 3, 3^m | art. 4, q. 3, 2^m | d. 33, q. 2, a. 4, q. 4, o. | Ma. q. 4, 5, 4^m | Virt. q. 5, 1, c. fi. Subjective. Infra. * Apis 2. Ars 15, etc.

PRUDENTIA

- 12 Prudentia non est tantum in intellectu, sicut scientia et ars: sed habet aliquid in appetitu scilicet rectitudinem 1^a q. 22, 1, 3^m | 1-2, q. 56, 2, 3^m | 3, c. fi. | q. 57, 4, c. | 2-2, q. 47, 1, 2^m | 13, 2^m | 16, 1^m | Eth. 6, lect. 4, fi. | lect. 7, meo.
- 13 Prudentia est tantum in ratione practica subjective 1-2, q. 57, 3, o. | 2-2, q. 47, 2, o. | 1, d. 1, 2, 2^m | 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 4, o. | Virt. q. 1, 6, o. | 7, c. * Confessor 2.
- 14 Prudentia et ars sunt in opinativa parte animae, et circa objectum contingens aliter se habere 1-2, q. 57, 4, 2^m | 5, 3^m. * Correctio 5.
- 15 Prudentia synesis et gnomi sunt in cogitativa, ut dicitur intellectus, idest ut habet absolutum iudicium de singularibus, sed eubulia est in ea ut est ratio idest ut discurrit. Eth. 6, lect. 9, fi. * Hieronymus 1. Princeps 4. Puer 13, 14. Rectitudo 4. Rex 2.
- 16 Prudentia non consistit in sensu exteriori, sed in sensu interiori, non principaliter, sed per applicationem ad opus 2-2, q. 47, 3, 3^m | q. 49, 1, 1^m | 2, 3^m | Eth. 6, lect. 7, fi. o.
- 17 Prudentia est in Deo respectu aliorum, non autem respectu sui 1^a q. 22, 1, c. | Cg. 1, c. 93.
- 18 Christus habuit plenitudinem prudentiae, secundum donum consilii 3^a q. 11, 1, 3^m. * Senectus 2.
- 19 Prudentia infusa, est in omnibus existentibus in gratia, sed prudentia acquisita, non est in juvenibus 2-2, q. 47, 14, o. | q. 51, 1, 3^m.
- 20 Nullus sufficit sibi quo ad omnia, in his quae sunt prudentiae. Ideo etiam maiores oportet in his esse dociles 2-2, q. 49, 3, c. | 3^m.
- 21 Prudentia non est in servis et subditis, inquantum huiusmodi, sed inquantum convenit eis regere se per rationem 2-2, q. 47, 12, o. | q. 49, 3, 3^m | q. 50, 2, c.
- 22 Prudentia proprie non est in peccatoribus, sed tantum quaedam falsa similitudo ejus 2-2, q. 47, 13, o. | q. 50, 3, 2^m | q. 51, 1, 3^m | Virt. q. 5, 2, c. 3^m.
- 23 Prudentia non convenit brutis nisi metaphorice scilicet inquantum instinctu naturali aguntur sagaciter 1^a q. 22, 2, c. | 4^m | q. 55, 3, 3^m | q. 96, 1, c. | 4^m | 1-2, q. 3, 6, c. | q. 13, 2, 3^m | 2-2, q. 47, 15, 3^m | 1, d. 15, q. 4, 1, 3^m | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 4, c. | Cg. 3, c. 35, fi. | Verit. q. 15, 1, c. | q. 24, 2, c. | Eth. 6, lect. 6, meo | Lect. 7, fi. | Meta. lect. 1, meo | Sensu. lect. 1, meo | Memoria. princ. * Malum 22. Virtus 41.
- 24 Immo prudentia est in brutis, etiam in brutis imperfectis, et memoriam non habentibus, cum prudentia sit naturalis aestimatio de convenientibus persequendis et nocivis fugiendis, et animalia etiam imperfecta percipiant naturaliter id quod nocivum est, et conveniens. Meta. lect. 4, meo | Anima. 3, lect. 5, meo.
- 25 Agibile secundum quod est consiliabile, est propria materia prudentiae. Sed ut agibile, est materia aliarum virtutum 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 33, q. 2, a. 2, q. 1, o. | q. 2, c.
- 26 Agibile ut objectum rationis, idest, sub ratione veri, est materia prudentiae. Sed ut objectum appetitus, idest, sub ratione boni, est materia aliarum virtutum 2-2, q. 47, 5, c. | 3^m.
- 27 Prudentia non est circa altissimam causam simpliciter, sed circa bonum humanum 2-2, q. 47, 2, 1^m.
- 28 Prudentia proprie non est de fine, sed de his quae sunt ad finem 2-2, q. 33, 1, 2^m | q. 47, 1, 2^m | 6, c. | 15, c. fi. | q. 49, 6, c. | q. 56, 1, c. | 3^m | Verit. q. 5, 1, c.
- 29 Prudentia se habet ad bonum privatum, et ad bonum commune, idest, extendit se ad regimen sui, et multitudinis 1^a q. 22, 1, c. | 2-2, q. 47, 10, o. | q. 49, 3, 3^m.
- 30 Prudentia non solum considerat universalis, sed etiam singularia 2-2, q. 47, 3, o. | 15, c. | q. 49, 2, 1^m | 5, 2^m | 7, c.
- 31 Futura contingentia, ordinabilia per hominem ad finem humanae vitae, proprie pertinent ad prudentiam, non autem necessaria, nec praeterita, nec praesentia 2-2, q. 49, 5, c.
- 32 Prudentia recte iudicat de singulis agibilibus ut nunc. Ideo prudentia multum confert ad virtutes, non autem scientia practica, sed tantum in universali 3, d. 33, q. 2, 5, 1^m | d. 35, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m | Virt. q. 1, 6, 1^m | Eth. 6, lect. 7, fi.
- 33 Actus prudentiae est aliqua ordinate disponere ad finem 1^a q. 22, 1, c. | 2-2, q. 49, 6, o. | 7, c. | Verit. q. 5, 1, c.
- 34 Prudentia carnis est peccatum, quia ponit finem in bonis carnis. Et est mortale, si sit ibi ultimus finis. Aliter est veniale 2-2, q. 55, 1, 2, o. * Abstractio 10. Accusatio 10. Advocatus 7. Apis 2. Ars 14, etc. Astutia 1, 2.
- 35 Quaedam vitia manifesta contrariantur prudentiae, ex defectu ejus, vel eorum quae ad eam requiruntur; ut imprudentia, praecipitatio, seu temeritas, inconsideratio, et inconstantia. Aliqua vero secundum falsam similitudinem, et abusum requisitorum ad prudentiam, ut astutia, prudentia carnis, dolus, fraus, sollicitudo temporalium, et futurorum 2-2, q. 21, 3, c. | q. 53, princ. | 1, c. | q. 55, princ. | 3, 8, c. * Beatitudo 20, 51. Bonitas 243. Consilium 7, 23. Correctio 5. Delectatio 55, 56.
- 36 Peccatum habens similitudinem prudentiae, est contra pruden-

PRUDENTIA

- tiam dupliciter: scilicet ordinando studium rationis ad finem non vere bonum, sed apparentem, ut prudentia carnis, vel intendendo non veris viis, sed simulatis, ut astutia 2-2, q. 55, 3, c. Astutia 1, 3. * Electio 9.
- 37 Prudentia perficit actum rationis et voluntatis 1, d. 1, q. 1, 2, 2^m. * Felicitas 1. Finis 84, etc. 95. Gratus 2. Insania.
- 38 Actus prudentiae miscetur actibus omnium aliarum virtutum, quia ex ea rectitudinem electionis participant. Ideo ab ea dependent 2-2, q. 47, 5, 2^m | q. 53, 2, c. | q. 55, 2, 3^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 33, q. 2, 3, c. | 4, d. 17, q. 3, a. 4, q. 4, c. | 1^m | Virt. q. 1, 12, 16^m | 23^m.
- 39 Opus prudentis est, esse bene consiliativum 2-2, q. 49, 5, c. * Iudicium 7, 21, 23. Lex 69. Luctus 2.
- 40 Actus rationis practicae et prudentiae triplex: scilicet consiliari, iudicare, et praecipere, qui est principalis actus prudentiae 1^a q. 22, 1, 1^m | q. 23, 4, c. | 1-2, q. 57, 6, c. | q. 58, 5, 3^m | q. 61, 3, c. | q. 65, 1, c. | 2-2, q. 47, 8, o. | 9, c. | 1^m | 10, 16, c. | 12, 3^m | 13, c. | q. 48, c. | q. 51, 2, o. | q. 53, 2, c. | 3, d. 33, q. 2, 3, o. | Virt. q. 1, 12, 26^m | q. 5, 1, c. | Rom. 8, lect. 1, fi. | Eth. 2, lect. 8, meo. * Malum 22. Matrimonium 114. Peccatum 236. Praeceptum 52, 107, 108. Praecipitatio o. Puer 13, 14.
- 41 Per prudentiam, aliquis praecipit aliis et sibi 2-2, q. 47, 12, 3^m | q. 49, 3, 3^m | q. 50, 2, 3^m.
- 42 Consiliari non est immediatus actus prudentiae, sed mediante eubulia 1^a q. 22, 1, 1^m | 1-2, q. 57, 6, 1^m | 2-2, q. 51, 2, o.
- 43 Laus prudentiae non consistit in sola consideratione, sed in applicatione ad opus 2-2, q. 47, 1, 3^m | 3, 4, c. | 16, c. | 3^m.
- 44 Prudentia corrumpi potest per passiones, non autem per oblivionem, licet per eam impediri possit 1-2, q. 53, 1, c. | 2-2, q. 47, 16, o. | Verit. q. 18, 7, 7^m. * Ratio 50. Regere 2. Studiositas 1. Virtus 218. Vita 46.
- 45 Prudentia triplex: scilicet falsa, imperfecta, et perfecta. Prima est ad malum, secunda ad finem particularem, tertia ad verum et ultimum finem 2-2, q. 47, 13, c. | q. 55, 1, 2, o. | 3, 1^m | q. 49, 1, 2^m. * Eugnomosyna.
- 46 Species prudentiae tres, secundum tres fines: scilicet monastica, oeconomica, et politica 1-2, q. 57, 6, 4^m | 2-2, q. 47, 11, o. | q. 48, c. fi. | 2^m. * Sollicitudo 3, 4. Vigilantia.
- 47 Species prudentiae quinque: scilicet monastica, oeconomica, politica, militaris, et regnativa 1-2, q. 57, 6, 4^m | 2-2, q. 48, c. | 2^m | q. 50, o. | q. 53, 2, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 1, q. 4, o. | Eth. 6, lect. 7, o.
- 48 Partes integrales ejus, sunt octo: scilicet memoria, ratio, intellectus, docilitas, eustochia idest solertia, providentia, circumspectio, et cautio 1-2, q. 56, 5, 3^m | q. 57, 6, 4^m | 2-2, q. 48, o. | q. 49, o. | q. 53, 2, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 1, q. 1, 2, 4, o. | Meta. princ. Memoria, princ. Eustochia 1.
- 49 Partes ejus potentiales, sunt tres: scilicet eubulia, synesis, et gnomi 1^a q. 22, 1, 1^m | 1-2, q. 57, 6, o. | 2-2, q. 48, c. fi. | q. 51, o. | q. 53, 2, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 1, q. 3, 4, o. | Virt. q. 1, 12, 26^m | q. 5, 1, c.
- 50 Providentia est completiva formalis et principalis pars prudentiae, aliae vero quasi materiales ad ipsam reducantur 1^a q. 22, 1, c. | 2-2, q. 49, 6, o. | 3, d. 33, q. 3, a. 1, q. 1, c. | 3^m | q. 4, c. princ. | Verit. q. 5, 1, c.
- 51 Philosophica, dialectica, rhetorica, et politica, sunt partes prudentiae large dictae, et etiam proprie, et continentur sub prudentia quo ad usum et exercitium, non autem quo ad objectum 2-2, q. 48, c. | 3, d. 33, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | q. 3, a. 1, q. 4, o.
- 52 Prudentia est principalis in virtutibus moralibus, et directiva omnium; charitas vero ut imperans, et conjungens fini 3^a q. 85, 3, 4^m | 3, d. 27, q. 2, 3, 3^m. * Ars 14, etc. 24. Astutia 1, 2. Charitas 16. Discretio. Fides 160. Finis 84, 95. Ignorantia 27.
- 53 Medium determinatur per prudentiam extensive, et directive, sed per virtutes morales exequutive, et inclinative 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 2, 4 * Insipientia o. Iustitia 60, 62. Magnanimitas 25. Negligentia 10. Peccatum 236.
- 54 Idem est medium prudentiae ut regulantis et mensurantis, et virtutis moralis ut regulatae et mensuratae, scilicet rectitudo rationis 1-2, q. 64, 3, c. | Virt. q. 1, 13, c. * Perfectio 20. Ratio 50. Rex 2. Sapientia 17, 18, 19, 20, 21.
- 55 In omnibus moralibus est eadem virtus dirigens, scilicet prudentia, quia eadem est ratio veri in eis, non autem eadem ratio boni. Ideo non est eadem virtus appetitiva 1-2, q. 60, 1, 1^m | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Virt. q. 1, 12, 21^m.
- 56 Nulla virtus moralis potest esse sine prudentia 1-2, q. 57, 5, o. | q. 58, 4, o. | q. 65, 1, o. | 2, c. | 4, c. | 1^m | q. 68, 5, c. | q. 73, 1, 2^m | 2-2, q. 47, 4, c. | q. 51, 2, c. | q. 141, 1, 2^m | 2, d. 23, q. 2, 2, c. fi. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, 2^m | d. 33, q. 2, 5, 1^m | d. 36, 1, c. | 2^m | Verit. q. 14, 6, c. | Virt. q. 1, 6, c. | q. 5, 2, c. | Quoi. 12, 23, o. | Eth. 6, lect. 11, o. * Scientia 120, 129, 163, 164.
- 57 Prudentia ultra virtutes morales, est maxime necessaria ad bene vivendum 1-2, q. 57, 5, o. | 2-2, q. 51, 3, 3^m | Virt. q. 1, 6, c.

PSALLERE

- 58 Prudentia non potest esse in aliquo sine virtutibus moralibus 1^a q. 22, 1, 3^m | 1-2, q. 57, 4, c. | q. 58, 5, o. | q. 65, 1, 2, c. | q. 73, 1, c. | 2^m | 3, d. 36, 1, c. | Verit. q. 5, 1, c. | 11^m | Virt. q. 5, 2, 3, c. * Thales 2. Virtus 198.
- 59 Prudentia est nobilior ceteris virtutibus moralibus 1-2, q. 61, 2, 1^m | q. 66, 1, c. | 2, o. | 2-2, q. 23, 6, c. | q. 47, 6, 3^m | q. 56, 1, 1^m | q. 123, 12, o. | q. 141, 8, o. | 3, d. 33, q. 2, 5, o. | Virt. q. 5, 1, 11^m | 3, c.
- 60 Prudentia est inventiva medii in virtutibus moralibus 1-2, q. 66, 3, 3^m | 2-2, q. 47, 7, o. | 3, d. 33, q. 2, 3, c. | 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | Virt. q. 1, 13, c.
- 61 Sicut omnis virtus moralis relata ad bonum commune, dicitur legalis iustitia, sic prudentia relata ad bonum commune, dicitur politica 2-2, q. 47, 10, 1^m | 11, c. | 1^m | q. 50, 2, 3^m | q. 58, 6, c. | 3^m.
- 62 Prudentia dirigit virtutes praestituendo finem, et eligendo ea quae sunt ad finem 1-2, q. 66, 3, 3^m | 3, d. 33, q. 2, 3, c.
- 63 Praestitutio finis praecedit actum prudentiae et aliarum virtutum moralium, et pertinet ad rationem naturalem 3, d. 33, q. 2, 2, 3, c.
- 64 Inclinator in finem rectum, est electio, et actus virtutum moralium. Sed discretio eorum quibus hoc bonum rationis consequi possumus in operationibus et passionibus est actus prudentiae 2-2, q. 47, 1, 2^m | 3, d. 33, q. 2, 3, c.
- 65 Experimentum prudentiae non acquiritur ex sola memoria, sed ex exercitio recte praeciendi 2-2, q. 47, 16, 2^m.
- 66 Ratio naturalis praestituit finem virtutibus moralibus, non autem prudentia, sed disponit de iis quae sunt ad finem 1^a q. 22, 1, 1^m | 2-2, q. 47, 6, o. | 7, c. | 3, d. 33, q. 2, 3, c.
- 67 Prudentia hominis non est omnino certa, propter variabilitatem singularium, sed est ut in pluribus 2-2, q. 47, 3, 2^m | 9, 2^m | q. 49, 1, c. | 5, 2^m | q. 51, 1, 2^m.
- 68 Cum per prudentiam aliquid recte agimus ad finem alienius virtutis moralis, ille actus est principaliter illius virtutis 2-2, q. 33, 1, 2^m.
- 69 Quaelibet virtus moralis participat actus prudentiae, quia formaliter complet in eis rationem virtutis 1-2, q. 58, 2, o. | 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | q. 3, a. 1, q. 3, 3^m | Virt. q. 1, 12, 16^m.
- 70 Prudentia praesupponit virtutes morales, per quas appetitus se habet ad bonum 1^a q. 22, 1, 3^m.
- 71 Prudentia ponitur in definitione virtutum moralium, quia dependet ab ea 2-2, q. 23, 4, 1^m | q. 47, 5, 1^m | q. 50, 1, 1^m | Virt. q. 1, 12, 16^m.
- 72 Omnia quae sunt virtutum moralium, pertinent ad prudentiam, sicut ad dirigentem 2-2, q. 50, 1, 1^m.
- 73 Electio potest attribui prudentiae consequenter, inquantum eam dirigit per consilium, quod magis proprie pertinet ad prudentiam 2-2, q. 47, 1, 2^m | 2, c.
- 74 Prudentia est motor et auriga omnium virtutum moralium. Ideo quaelibet cum motu proprio habet aliquid de motu ejus 4, d. 17, q. 2, a. 2, q. 4, c.
- 75 Prudentia adjuvat omnes virtutes, et in omnibus operatur 2-2, q. 47, 5, 2^m | 6, 3^m | q. 119, 3, 3^m.
- 76 Prudentia et iustitia sunt generales respectu omnium virtutum, sed fortitudo et temperantia respectu adjunctarum eis tantum 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m.
- 77 Prudentia et synesis praeferuntur eubuliae 1 2, q. 68, 7, c. | 2-2, q. 51, 2, c. | 2^m.
- 78 Solertia eodem modo reducitur ad prudentiam, sicut eubulia 3, d. 33, q. 3, a. 1, q. 4, c.
- 79 Quomodo et synesis judicant probabiliter de inventis per consilium, sed prudentia imponit huius ordinem iudicii inferioribus, quia praeceptiva est 3, d. 34, q. 1, 2, c.
- 80 Majoris prudentiae est pecunias utiliter expendere, quam eas utiliter conservare vel custodire, quia plura sunt attendenda circa usum pecuniae, qui assimilatur motui, quam circa conservationem quae assimilatur quieti 2-2, q. 117, 4, 1^m.
- 81 Prudentia non est in nobis a natura, nisi quo ad principia ejus, quae sunt nobis magis conaturalia, quam prima principia speculationis 2-2, q. 47, 15, o. | q. 49, 1, 2^m | 2, 1^m | 3, 2^m | 2, d. 23, q. 2, 2, c. fi. | Verit. q. 18, 7, 7^m.
- 82 Ratio prudentiae procedit a duplici intellectu: scilicet primorum principiorum universalium, et alienius singularis scilicet finis particularis 2-2, q. 49, 2, 1^m | 3^m.
- 83 In his quae pertinent ad prudentiam, homo maxime indiget erudiri, praecipue a senibus prudentibus 2-2, q. 49, 3, c.
- 84 Prudentia infusa restituitur per poenitentiam, non autem prudentia acquisita, sed tollitur actus contrarius, in quo proprie consistit peccatum imprudentiae 2-2, q. 53, 1, 3^m. * Senectus 2. Pruina. Nix.
- 1 PSALLERE spiritualiter, est gaudendo gratias agere Deo, corde, ore, et operibus. Psal. 9, meo. Psal. 12, fi. * Cantus o.
- 2 In ascensione Christi, fuerunt duo genera psallentium: scilicet apostolorum, et angelorum. Psal. 46, meo. Sapientia 17, etc.
- 3 Quia sacris angelorum solemnibus interesse non possumus, non

S. Th. Opera omnia. Index.

PUDICITIA

- debet nobis devotionis tempus transire in vacuum; sed quod psallendi officio subtrahitur, scribendi studio compensetur. Opus. 15, prol.
- Psalmi. Psalterium 1.
- Psalmistatus non est ordo, sed est officium ordini lectorum annexum, scilicet cantoria 4, d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 5^m.
- 1 PSALMUS est canticum, quod cantabat David, vel cantari faciebat ad psalterium. Psal. 2, primo | Psal. 4, primo.
- 2 David fecit omnes psalmos. Sed quos ipse cantavit coram arca intitulatur ei, alii vero cantantibus. Psal. 38, primo.
- 3 In eis omnia opera Dei, omnes historiae veteris Testamenti, et omnia quae ad fidem incarnationis Christi pertinent, sic lucide tanguntur, sicut in evangelio 3^a q. 83, 4, c, primo | Psal. prol. primo. * Ambrosius 2. Diapsalma. Officium 13. Paulus 24.
- 4 Psalmi in hebraeo ordinantur secundum ordinem litterarum. Psal. 2, primo. Scriptura 15.
- 5 Titulus quadruplex psalmorum David. Psal. 4, primo.
- 6 Tituli psalmorum facti sunt ab Esdra, secundum ea quae tunc agebantur, et partim secundum ea quae contigerunt. Psal. 6, primo.
- 7 Psalmi poenitentiales sunt septem, propter septem dona sancti Spiritus, per quae quis poenitet. Et omnes incipiunt a luctu et terminantur ad laetitiam. Psal. 6, primo | Psal. 31, fi. * Laus 13, etc. Missa 12. Officium 13.
- 8 Psalmi qui prolixè loquantur de passione Christi, sunt quinque: scilicet vigesimusprimus, trigesimusquartus, quinquagesimusquartus, sexagesimusoctavus, et centesimusoctavus, propter quinque plagas, vel propter quinque effusiones sanguinis ejus: scilicet in ejus circumcisione, flagellatione, spinarum punctione, clavorum fixatione, et lateris apertione. Psal. 21, primo.
- 9 Primus versus psalmi trigesimitertii, scilicet Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo, dicitur in sexta, quia tunc passus est Christus, qui est vobis causa laudis. Psal. 33, primo 1, fi.
- 10 Psalmus quadragesimusprimus dicitur in officio baptismi, et mortuorum, quia per haec venit ad fontem vitae aeternae. Psal. 41, primo.
- 11 Psalmus quadragesimusquartus, continet laudes Christi, matris ejus, Apostolorum, et virginum. Ideo cantatur in officiis eorum. Psal. 44, fi.
- 12 Psalmus quinquagesimus plus ceteris frequentatur, quia implo- rat misericordiam et veniam, quod convenit omnibus. Psal. 50, primo.
- 13 Primus versus psalmi sexagesimoctavi, scilicet Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adjuvandum me festina, valet contra omnes tentationes. Ideo dicitur in principio omnium horarum, quia tunc diabolus tentat. Psal. 37, fi.
- 1 PSALTERIUM est instrumentum decem chordarum. Significat decalogum. Tangitur manu a superiori: sed cythara ab inferiori. Et dicitur a psallin idest manu tangere scilicet bona operatione, propter spem aeternorum. Psal. 2, primo | Psal. 32, primo. * Musica 2. Officium 13. Psalmus 1.
- 2 Translatio psalterii triplex. Prima tempore Apostolorum, correcta a Hieronymo. Alia ab eo de graeco. Tertia, de hebraeo. Psal. prol. meo.
- Pseudo. Balbutiens 2.
- Ptolomaeus. Luminare 4. Planetae 2. Stella 4.
- Pubertas. Affinitas 9. Matrimonium 107, etc. Menstruus 7. Professio 5. Puer o. Religio 57. Votum 34, etc.
- Publicanus est, qui vectigalia publica exigit 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 3, c. * Militia 2. Poenitentia 48. Usura 262.
- 1 PUBLICATIO peccati propter jactantiam, vituperatur, sed propter emendationem, laudatur 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 4, 3^m. * Abscondere 4. Absolvere 38. Accusatio 22, 24. Admonitio o. Aerarium. Affinitas 7, 8, 9, 10. Confessio 62, etc. Correctio 10, 13, 15. Credere 19. Criminator. Debora 2. Detegere. Dispensatio 21. Docere 5. Eucharistia 216, 217, 218, etc. Eramosus. Infamia o. Infidelis 1, 3. Iudicium 30. Juramentum 14, 36, 37. Iustitia 21. Legitimitas 1, 3. Leprosus 3. Lex 7, 160, 162. Malum 60. Manifestatio o. Medium 14. Miraculum 43. Misericordia 14. Oratio 12. Peccatum 25, 26, 47.
- 2 Sacra Scriptura publicat tantum unum peccatum David, ne facilius publicentur peccata proximi. Psal. 50, primo. * Poenitentia 89, etc. Praedestinatio 42. Praedicator 7. Princeps 23. Publicanus. Rixa 1, 2. Sacrificium 22. Scholaris. Symbolum 2, 6, etc. Simonia 40. Societas 4. Testis 1, 7. Thomas 5. Turtur 4. Tyrannus 6, 10. Usura 85, 275, 309. Utile 6. Vendere 13, etc. Via 1. Vita 29, 30. Votum 17.
- 3 Deus publicavit peccatum David, ne praesumant justi, nec desperent peccatores. Psal. 50, primo.
- Publius. Scipio.
- Pudenda. Genitalia. Gradus 3. Sacerdos 22.
- 1 PUDICITIA dicitur a pudore. Et est praecipue circa signa venereorum: castitas vero circa venerea 2-2, q. 143, c. | q. 151.

PUELLA

- 2 Pudicitia ordinatur ad castitatem, non quasi virtus ab ea distincta, sed sicut exprimens circumstantiam ejus: tamen aliquando unum pro alio ponitur 2-2, q. 151, 4, c. Temperantia 9. Virginitas 12.
- Pudor dicitur tripliciter: scilicet verecundia, castitas, et compositio exterior 3, d. 33, q. 3, a. 2, q. 1, 4^m. * Fractio 2, 3. Pudicitia 1. Verecundia o.
- 1 PUELLA. Amazones 2. Herodes. Professio 5. Pubertas. Puer o. Raptus 1, etc. Votum 33, etc.
- 2 Puer formato puerperio, et infusa anima rationali, nihil accipit a matre, nisi nutrimentum 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m.
- 5 Puer dicitur qui delectatur in vanis, senex autem in maturis. Psal. 36, meo. * Affinitas 9. Agilitas 4.
- Pueri impediuntur in usu membrorum et rationis, propter nimiam humiditatem cerebri. Unde pueri de novo loqui incipientes, appellant omnes viros patres, et feminas matres, posterius autem determinant unumquodque, secundum Philosophum 1^a q. 99, 1, o. | q. 101, 2, o. | 2, d. 20, q. 2, 1, 5^m | 2, o. | 4, d. 27, q. 2, 2, c. | Cg. 2, c^o 59 | Verit. q. 18, 8, o. | Phy. lect. 1, fi. * Actas 1, 2. Angelus 591. Anima 89, 163. Animal 44, 55. Apostoli 41. Athanasius 1. Augmentum 22, 23. Auctoritas 3. Baptismus 31, 126, etc. 140, etc. 159, etc. 169, 226, 235, etc. Beatitude 225. Benedictus 2, 3. Blasphemia 26. Castitas 1. Catechismus 8. Circumcisio 18, etc. Concupiscentia 21. Confirmatio 13, 14, 18, etc. Consuetudo 1. Defectus 15. Daemon 94. Descendere 3, 6. Deus 254. Eucharistia 55, 142, etc. 208, 209. Fornax. Eliseus. Haeresis 72, 73, 139. Impubes. Infernus 1. Infidelis 4, 5. Jejunium 26. Judicium 70. Juramentum 34. Justificatio 50. Lex 122. Limbus 1. Magi 6.
- 4 Probabile est, quod ante circumcisionem, parentes fideles pro parvulis suis in periculis constitutis, aliquas preces Deo fundent, vel benedictionem eis darent, sicut etiam adulti pro se 3^a q. 70, 4, 2^m | Quol. 17, c. fi. | Quol. 6, 4, 1^m. * Christus 171, 172. Matrimonium 105, 107, etc. Melancholia. Missa 26. Oratio 87. Ordo 86, 87, 97. Parvulus. Peccatum 327. Poena 76, etc. Religio 57, 58. Resurrectio 21. Sacramentum 27. Salvati 4, 5. Sanctificatio 2. Sanctus 11. Sapientia 44. Semen 22. Suffragia 12. Testis 7. Unctio. Virtus 100. Voluntarium 12, etc. Votum 33, etc.
- 5 Puer ante septennium damnatus est, secundum Gregorium, quia peccavit mortaliter, propter peccatum blasphemiae, licet quidam negent utrumque, nisi in visione 4, d. 27, q. 2, 2, 2^m.
- 6 Pueri in statu innocentiae, mox nati, non habuissent perfectam quantitatem 2, d. 20, q. 2, 1, o. | Verit. q. 18, 7, 4^m.
- 7 Nec habuissent sufficientem virtutem ad omnem motum 1^a q. 99, 1, o. | 2, d. 20, q. 2, 1, 1, o. * Adam 44, 71, etc.
- 8 Sed tunc per gratiam confortabantur forte organa, ut essent idonea ad operationem animae. Verit. q. 29, 8, 10^m.
- 9 Et habuissent infirmitatem, quo ad perfectum usum membrorum, non autem poenalem 1^a q. 99, 1, 1^m | 2, d. 20, q. 2, 1, 4^m | Verit. q. 18, 8, c.
- 10 Nec habuissent scientiam, sed sine difficultate acquisivissent, inveniundo, vel discendo ab aliis 1^a q. 101, 1, o. | 2, d. 20, q. 2, 1, 3^m | 2, o. | Verit. q. 18, 7, o. * Generatio 45, etc. Innocentia 2, 3, 4.
- 11 Nec ignorantiam, sed simplicem nescientiam 1^a q. 101, 1, 2^m | Verit. q. 18, 7, 3^m.
- 12 Nec in justitia confirmati nascerentur, nec perfectum usum rationis, seu usum liberi arbitrii habuissent, sed tamen perfectiorem quam nunc 1^a q. 100, 2, o. | q. 101, 2, o. | 2, d. 23, q. 2, 2, c. | Verit. q. 18, 8, o.
- 15 Habuissent tamen prudentiam, et principia universalis juris naturalis, et alia principia universalis, multo magis quam nunc 1^a q. 101, 1, 3^m | 2, d. 23, q. 2, 2, c. | Verit. q. 18, 7, c. | 6^m. * Muller 3, 4, 5, 9.
- 14 Tunc habuissent omnes virtutes. Verit. q. 18, 7, c. fi. 2^m.
- 15 Et habuissent defectus consequentes naturam humanam ex principio originis, non autem ex parte termini 1^a q. 99, 1, 4^m | 2, d. 20, q. 2, 1, c.
- 16 Tunc omnes postea generassent, et non tantum primi parentes 1^a q. 99, 2, 3^m.
- 17 Tunc natae fuissent feminae, et non soli masculi 1^a q. 99, 2, o. Puerile. Concupiscentia 21. Pueritia. Aetas 1. Benedictus 3. Puerpera. Genitrix. Puerperium. Abortus. 1. Puer 1. Pugil. Unctio 1, 30.
- 1 PULCHRITUDO requirit tria: scilicet integritatem, proportionem debitam, et claritatem 1^a q. 39, 8, c. | 2-2, q. 145, 2, c. | q. 180, 2, 3^m | 1, d. 3, l. 1 | d. 31, q. 2, c. | 4^m | 2^a Cor. 11, lect. 2, prin^o. Dio. 4, lect. 5.
- 2 Pulchritudo et sanitas dicuntur ad aliquid. Ideo non sunt ejusdem rationis in omnibus. Psal. 44, prin^o. * Abyssus. Acceptio 4. Actus 142. Amicitia 7.
- 5 Pulchrum habet rationem causae formalis, bonum autem rationem causa finalis 1^a q. 5, 4, 1^m | Amor 55, 237.

PUNITIO

- 4 Pulchrum est cujus apprehensio placet, bonum vero quod placet. Ideo sunt idem re, et differunt ratione 1^a q. 5, 4, 1^m | 1-2, q. 27, 1, 3^m | 2-2, q. 145, 2, 1^m | 1, d. 31, q. 2, 4^m | Verit. q. 22, 1, 12^m | Dio. 4, lect. 5, fi. * Approbatio 17, 24. Aquila 1. Augmentum 9, 16. Aureola 1, 9. Bonitas 63. Capharnaum. Decor 2. Forma 92, 133. Formosus. Fucatio. Generatio 48. Heva.
- 5 Pulchrum praecipue pertinet ad visum et auditum, quia sunt maxime cognoscitivi, non autem ad alios sensus 1-2, q. 27, 1, 3^m.
- 6 Sensus delectantur in pulchris, quia sunt eis similes, scilicet in proportionem debita 1^a q. 5, 4, 1^m. Habitus 58, 60. Jacob 9.
- 7 Species est pulchritudo interior, sed decor est pulchritudo ornatus exterioris. Isa. 53, prin^o. Imperator 5. Innocentia 7. Lascivia. Luxuria 17, 25. Malum 13. Maria 8, 9. Ornatus 3, 5, etc. Visio o.
- 8 Quilibet homo amat pulchrum: sed spiritualis spirituale, et carnalis carnale. Psal. 25, fi. * Actus 22, 142.
- 9 Pulchritudo et decor virtutis hominis, ex ratione est 2-2, q. 116, 2, 2^m | q. 142, 2, 4, c. | q. 145, 2, c. | q. 180, 2, 3^m. Castitas 7.
- 10 Pulchritudo est in vita contemplativa per se, et essentialiter; in virtutibus vero moralibus, participative 2-2, q. 180, 2, 3^m.
- 11 Candor animae justificatae excedit omnem pulchritudinem corporalem. Psal. 50, meo 4, fi. Cherubin 1. Creatura 8.
- 12 Pulchritudo domus Dei triplex: scilicet bonorum operum, divinum munus, et ipsorum sanctorum. [Psal. 25, fi. * Christus 205. Ecclesia 8. Honestum 1. Isaias 2. Jejunium 8. Nitor o. Operatio 56. Ordo 49. Orpheus. Pax 17. Pythagoras 2. Prosperitas 1. Status 3. Temperantia 1, 28. Virginitas 19.
- 15 Christus est pulcher, seu formosus quadrupliciter: scilicet splendore deitatis, figura unionis, colore virtutum, et ornatu conversationis. Isa. 63, meo.
- 14 Pulchritudo Christi excedens omnem aliam pulchritudinem est quadruplex: scilicet deitatis, justitiae et veritatis, sanctae conversationis, et corporis ejus. Psal. 44, meo.
- Pullus. Animal 48. Avis 1. Corvus. Turtur 1. Usura 299.
- Pulmo. Audacia 20. Cete 7.
- Pulpa. Tactus 5.
- Pulsio naturalis, semper est a pellente, et tractio naturalis ad trahentem, non autem voluntaria. Ma. q. 16, 3, 20^m | Physicorum 7, lect. 3, meo. Animal 38. Pulsus.
- Pulsus. Medicus 10. Pulsio.
- 1 PULVIS dispergitur tripliciter: scilicet quia tennis et siccus, secundo a vento, tertio ab impellente ventum. Psal. 34, prin^o.
- 2 Pulvis significat peccatorem tripliciter: scilicet quia terrae non adhaeret nisi in superficie, in se divisus est, et siccus. Psal. 1, meo.
- Punctualiter. Pretium.
- 1 PUNCTUS non ponitur in definitione lineae in communi, sed tantum finitae et rectae 1^a q. 85, 8, 2^m.
- Punctus est id quod est omnino indivisibile secundum quantitatem, et tamen habet indivisionem. Meta. 5, lect. 8, meo | Post. lect. 11, prin^o 1, fi.
- 2 Punctus est de definitione lineae, non autem de essentia ejus. Opus. 36, c^o 2 | Poster. lect. 10, prin^o. * Anima 62. Applicatio 1.
- 5 Punctus fluens, causat lineam: illa superficiem: haec corpus 4, d. 41, a. 1, q. 5, c. | Phy. 8, lect. 5, meo. Anima. lect. 11, prin^o. Deus 57.
- 4 Punctus additus lineae, non facit majus, nec remotus, facit minus. Quol. 7, 9, 2^m | Meta. 3, lect. 12, meo. Elix. Finis 19. Indivisibile o. Instans 12. Linea 1, 2, 5. Materia 38, 39. Principiatum 1. Stella 3. Unitas 14.
- 5 Inter duo puncta ejusdem lineae cadit linea media, non autem diversarum. Verit. q. 28, 2, 10^m.
- 6 Punctus non est gravis nec levis, nec rarus nec densus, nec durus nec mollis. Cae. 3, lect. 3, meo etc. Linea 1, 2.
- Pungere. Baculus 1. Intentio 6. Stimulus. Tribulatio 9. Tribulus.
- 1 PUNITIO in quantum pertinet ad justitiam publicam, est actus justitiae commutativae, vindicativae vero in quantum pertinet ad immunitatem personae singularis 2-2, q. 80, 1^m | q. 108, 2, 1^m. * Aaron 3. Accusatio 6, 20. Alienum 7. Anima 141. Animal 70. Baptismus 208. Capitale 1. Commutatio 3. Confessio 59. Corpus 31. Correctio o. Crudelitas. Damnatio. David 2. Debitum 26. Delectatio 43. Daemon 59, 124. Denuntiatio 2. Filiatio 13, 14. Flagellum 3. Grave 10. Hieronymus 2. Immisericordia. Indulgentia 3. Inebriari. Ira 4, 42. Judaei 36, etc. Judex o. Judicium 68. Juramentum 14. Jus 9.
- 2 Omnes actus humani puniuntur vel praemiantur a Deo. Cg. 3, c^o 140 | Opus. 3, c^o 172. Justitia 85. Lex 26, 29, 93, 170. Licita 3. Malum 65. Marchion. Matrimonium 75. Misericordia 24, 26, 27, 35. Mortuus o. Oblatio 11, 12. Ordo 16, 45. Peccatum 295. Poena 22, 27, 32, etc. 50, 55, 65, 66, 69, 71, 76, 80, 86. Perfectio 88. Permissio 2. Poenitentia 12.
- 5 Deus punit nunc aliqua peccata, ut appareat providentia ejus, non autem omnia, ne subtrahatur judicium generale 1^a Cor.

PURGATIO

- 11, lect. 7, fi. Princeps 4, 11, 17, 29. Raptus 5. Remissio. Scandalum 20. Schisma 5, 8. Sepultura 4. Simonia 14, 21, 29, etc. 37. Sinistrum 5. Tacere 2. Tribulatio 3. Tyrannus 4, etc. Usura 86, etc. 258, 312. Uxor 11, etc. Vindicatio. Zacharias.
- 4 Deus punit malos, per bonos et malos angelos; bonos autem per malos tantum 2-2, q. 164, 1, 4^m | 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 5, fi. | Ma. q. 16, 9, 3^m | Job 1, lect. 2, me^o | Psal. 34, prin^o | Hebr. 11, lect. 6, me^o.
- 5 Crudeles ad puniendum dicuntur tripliciter: scilicet quantum ad animositatem, quantum ad rapacitatem, et quantum ad severitatem. Isa. 5, fi.
- 6 Ratio punitionis divinae assignatur tripliciter in hominibus: scilicet quantum ad simulationem in opere, quantum ad malitiam in corde, et quantum ad falsitatem in ore. Isa. 9, fi.
- 7 Puniri non est malum, secundum Dionysium, sed poena dignum fieri. Ma. q. 1, 5, c. prin^o.
Pupilla significat Christum et animam. Psal. 16, me^o.
Pupillus. Misericordia 19. Usura 223, etc.
Purgamentum. Menstruus 3.
- 4 PURGATIO duplex: scilicet per gratiam a culpa, et per lumen doctrinae a nescientia 3^a q. 27, 3, 3^m | 2, d. 9, 2, 1^m | 4, d. 5, q. 1, 2, 5^m | Dionysius lect. 2, o. Afflictio. Angelus 260, 417, 425, etc. 558, etc. 559. Baptismus 192, 202. Deputatio. Descendere 7.
- 2 Purgatio mentis triplex: scilicet ab errore, phantasiis, et a culpa 1, d. 2, L. Deus 199. Diaconus 5. Fides 91, 97, 106. Hierarchia 4. Illuminatio 10, 11. Judaei 23. Judicium 44. Maria 10, etc. 53, etc. Oblatio 9, 10, 16. Poenitentia 5, 20, 66, etc. 74, 94.
- 5 Ad purgationem voluntatis, quinque pertinent, scilicet conversio ad bonum incommutabile, aversio a bono commutabili, collatio in uno firmatio in eo, et profectus. Dionysius lect. 1. Praedicato 5. Praeservatus 90. Purificatio. Tribulatio 4. Virtus 240, 241.
- 4 Figura et ratio literalis omnis immunditiae et purgationis in lege veteri 1-2, q. 102, 5, 4^m | 5^m | 7^m | 7^m | 6, 1^m | q. 103, 2, o. Christus 55. Unctio 14. Uti 16.
- 5 Tota purgatio et innovatio mundi in fine, ordinabitur ad purgationem et innovationem hominis 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 2^m | a. 3, q. 3, c. | Opus. 3, c^o 152.
- 6 Mundus, idest elementa purgabuntur in fine ab omni corruptione et infectione causata ex peccatis hominum 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 1, o. | q. 2, c. | a. 2, q. 2, c. fi. | a. 3, q. 2, 3^m | q. 3, o. | d. 48, q. 2, 3, 1^m | Cg. 4, fi. | Rom. 8, lect. 4, fi. | Hebr. 12, lect. 5, me^o.
- 7 Elementa existentia in corporibus hominum purgabuntur per ignem 4, d. 47, q. 2, a. 3, q. 2, 3. Damnatio 39. Circumcisio 1, 41, etc. Ignis 12, 13.
- 8 Caeli purgabuntur per solam cessationem motus, non autem per actionem purgantis 4, d. 47, q. 2, a. 2, q. 1, o. | q. 3, 4^m | Cg. 4, fi. | Hebr. 12, lect. 5, me^o. Ignis 11, etc. Immunditia. Puritas o. Reubarbarum. Sacramentum 64, 97, 98, 129. Unctio 14.
- 9 Infernus non purgabitur, nec paradisi terrestres, nec caelum empyreum 4, d. 47, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m | q. 3, 3^m | 4^m.
- 10 Electi cito purgabuntur, primo quia pauca habebunt purganda, secundo quia voluntarie, tertio quia intensius patientur 4, d. 45, L. fi. | d. 47, q. 2, a. 3, q. 2, 5^m | Quol. 2, 14, 4^m.
- 1 PURGATORIUM negare, est erroneum, et a fide alienum 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 91, fi. | Opus. 1, c^o 34, fi. | c^o 62 | Opus. 2, a. 9 | Opus. 3, c^o 181 | 182. Item Hierarchia 4.
- 2 Locus purgatorii duplex, secundum quod consonat magis sanctorum dietis, et revelationi factae multis: scilicet communis, conjunctus inferno, sed superior eo; et specialis secundum dispensationem Dei, in diversis locis ad instructionem vivorum, vel ad subveniendum mortuis 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, c. | 3^m. Anima 125, etc. Confessio 59. Contritio 13. Descendere 6, etc. Eucharistia 276, etc. 280. Haeresis 107.
- 5 Idem est ignis inferni et purgatorii, sicut est idem locus 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, o. Infernus 1. Mansiones.
- 4 Ignis purgatorii est aeternus secundum substantiam, sed est temporalis secundum effectum, scilicet purgationis 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m. * Meritum 11.
- 5 Animae in purgatorio purgantur a sola Dei iustitia, sed deducuntur illuc ab angelis, daemones autem comitantur, et assistunt 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 5, o. * Mors 16, 17. Oratio 75. Paschasius. Peccatum 377, 411. Poena 5, 20, 66, etc. 71, etc.
- 6 Aliquis in purgatorio diutius moratur, qui minus affligitur, et e converso 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m. * Satisfactio 13. Spes 27.
- 7 In purgatorio diutius torquetur aliis, secundum quod affectus aliorum ad venialia fuit magis immersus 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 3, o. | d. 46, q. 1, 3, c.
- 8 Qui sunt in purgatorio, non possunt peccare venialiter, quia non habent fomitem ex quo causatur 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m.
- 9 Existens in purgatorio, est viator secundum quid in quantum retardatur a beatitudine, non autem simpliciter 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m.

PYTHAGORAS

- 10 Qui sunt in purgatorio, sciunt se esse liberandos, quia non peterent suffragia 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 4, c. * Suffragia o.
- Purificatio. Praeceptum 116. Sacramentum 121.
- 1 PURITAS conscientiae consistit in duobus: scilicet in opere bono, et in intentione recta 2^a Cor. lect. 4, prin^o. * Adam 70. Aer 5. Agnus 4. Amictus. Amor 40, 41, 194. Aegritudo 1. Aequivoca 5, 9. Analogia 10. Angelus 210, 290, 215. Animal 7. Apostoli 41, 42. Avaritia 6. Baptismus 245. Bucella. Cogitatio 10. Confessio 47, 53. Delectatio 101, 106. Depuratio. Deus 32, 34, 68. Ebur. Electio 31. Ens 14. Fermentum 1. Fides 91, 97, 106. Finis 83. Flos 1. Forma 63. Generatio 2, 40. Gratia 71. Habitare. Habitus 36, 38. Haeresis 88, 116. Impuritas 2. Incarnari 5. Indulgentia 29. Intellectus 88, 264. Joannes 13. Lac 2. Liberalitas 13. Malum 2, 20. Mansuetudo 9. Maria 28, 30, 51, 59. Meritum 44. Mors 29. Motus 1. Oblatio 15. Omissio 13. Oratio 28. Pax 20. Peccatum 4, 259, 284. Potestas 4.
- 2 Puritas augetur, per recessum a peccato, charitas autem et bonitas, per accessum ad terminum 1, d. 17, q. 2, 4, 4^m | d. 44, 3, 3^m. * Praeceptum 42, 116. Proprium 3. Purgatio o. Purificatio. Quantitas 10. Revelatio 6. Sacramentum 50. Sanctificatio o. Satisfactio 23. Synderesis 4. Unctio 32. Virtus 240, 241. Visio 15. Vita 65.
- 3 Maxima puritas fuit beatae Agnetis, quae in lupanari posita virginalem puritatem servavit. Quol. 3, 17, 3^m. * Christus 79, 105.
- 1 PUSILLANIMITAS potest tripliciter considerari: scilicet secundum se: ex causa ejus scilicet ignorantia, timore, pigritia, et ira: et effectu ejus scilicet subtrahendi se: primo modo opponitur directe magnanimitati, secundo solitudini, tertio similiter 2-2, q. 133, 2, o.
- 2 Pusillanimitas secundum defectum, opponitur humilitati, in quantum applicat animum ad vilius quam decet: sed directius opponitur magnanimitati, quia fugit magna 2-2, q. 162, 1, 3^m. Accidia 8. Invidia 10.
- 3 Pusillanimitas est contraria magnanimitati secundum defectum, praesumptio autem secundum excessum. Ideo utraque est peccatum 2-2, q. 130, prin^o | q. 133, o. | q. 162, 1, 3^m.
- 4 Pusillanimitas est peccatum mortale, quandoque veniale 2-2, q. 133, 1, 2^m.
- 5 Pusillanimitas secundum speciem propriam, est gravius peccatum praesumptione, quae dicitur nequissima, ratione suae causae, scilicet superbiae 2-2, q. 133, 2, 4^m.
- 6 Pusillanimitas oritur ex superbia, quia nimis innititur sensui sui proprio 2-2, q. 133, 1, 3^m. * Superbia 5.
- 7 Pusillanimus est qui recusat exequi operationem sibi proportionatam 2-2, q. 133, 1, c.
- Putare. Alienum 6. Cogitatio o. Inventio. Mors 38. Perjurium 6. Pollutio 8. Reputatio. Scriptura 17. Usura 256, 260.
- Putredo. Foetor. Innocentia 8, 9. Sacrificium 55. Vermis 2.
- 1 PUTREFACTIO fit per expulsionem caloris naturalis a calore extraneo. Psal. 13, prin^o. * Animal 21, etc. Corruptio 7, 7. Foetor. Innocentia 8, 9.
- 2 Putrefactio cujuscumque corporis, provenit ex infirmitate naturae ejus, non potentis amplius corpus continere in unum 3^a q. 51, 3, c.
- Pyramis est primus numerus in solidis, sicut triangulus in superficiebus. Psal. 6, prin^o | Meta. 10, lect. 3, me^o | Anima. lect. 4, fi.
- 1 PYTHAGORAS nobilis, et dives, reliquit patrimonium et dedit se speculationi naturalium, dicens caelum esse patriam suam. Ethic. 6, lect. 6, fi. * Anima 110. Aristoteles 5. Philosophus 1. Plato 3.
- 2 Pythagoras fuit post septem sapientes, et ante Aristotelem. Primus nominat se philosophum. Pulchra documenta dat Crotonae. Et per musicam refracnavit luxuriosum, secundum Tullium. Opus. 20, lib. 4, c^o 21 | 22 | Meta. lect. 3, prin^o.
- 3 Pythagoras noluit profiteri se esse sapientem, sed amatorem sapientiae 2-2, q. 186, 2, 1^m. * Politia 8. Scriptura 25. Terra 1.
- 4 Pythagoras posuit duas coordinationes: scilicet primam decem bonorum, in qua posuit finitum, impar, unum, dextrum, masculum, quiescens, rectum, lumen, bonum, triangulum aequilaterum. Et secundam decem malorum, in qua posuit infinitum, par, multitudinem, sinistrum, feminam, motum, obliquum, tenebras, malum, et altera parte longius 2, d. 1, q. 1, 1, c. | d. 34, 2, 1^m | Cg. 2, c^o 41, fi. | Lib. 3, c^o 9 | Po^a q. 3, 6, c. | Ma. q. 1, 1, 11^m | Ethic. 1, lect. 7, prin^o | Meta. lect. 8, me^o | Lib. 11, lect. 9, fi. | 1 | Phy. 3, lect. 3, fi. d.
- 5 Pythagoras secundum Hieronymum filiam habuit tantae pudicitiae, ut virginitatem servans, choro simul virginum jam praeesset, easque castitatis iustruxit doctrina. Opus. 20, lib. 4, c^o 22, fi.
- 6 Pythagoras in sua politia, tradidit magis ordinata ad regimen animae quam corporis, qua regulata, corporalia facilius disponuntur. Opus. 20, lib. 4, c^o 22, fi.
- 7 Pythagoras moritur Metaponti, cujus domus fit templum, et pro Deo colitur. Opus. 20, lib. 4, c^o 21.
- Pythias. Amicitia 7.

PYTHON

QUANTITAS

- 1 PYTHON hebraice dicitur os abyssi. Isa. 8, fi. 4, prin^o. * Adjurare 5, etc. Daemon 72. Divinatio o.
- 2 Python secundum Hieronymum dicitur, qui habet daemonem in ventre. Isa. 8, fi. 4, prin^o. * Incantatio o.
- 3 Pythones secundum Hieronymum dicuntur ab Apolline, qui hoc genus artis invenit, per quod videntur mortui resuscitari, et de futuris aliqui videntur aliqua praedicere. Isa. 8, fi. 4, prin^o. * Ludificatio.
- 4 Pythones sunt arreptitii, dicti a Pythone, idest Apolline, auctore divinationis 2-2, q. 95, 3, c. | Isa. 8, fi. 4, prin^o.
- 5 Samuel secundum Augustinum vere apparuit Pythonissae, dispensatione Dei: vel diabolus in similitudine ejus 1^a | q. 89, 8, 2^m | 2-2, q. 95, 4, 2^m | q. 174, 5, 4^m.

Q

- 1 QUADRAGESIMA. Jejunium 15, etc. 42. Primitiae 2.
Quadratum est figura rectilinea ortogonia, habens omnia latera aequalia. Meta. lect. 8, me^o | Anima. 2, lect. 3, prin^o. * Diameter. Numerus 14.
Quadrupes. Animal 82.
Quadruplum. Usura 289. Zachaeus.
- Quale. Aliquale. Beatitudo 101. Charitas 19. Christus 116. Confessio 65, etc. Confirmatio 14. Deus 63, etc. Finis 128. Judicium 8. Lex 28. Meritum 68. Oratio 12, etc. Substantia 19. Tempus 20. Universale 3. Veritas 51. Virtus 1, etc. 21, etc.
- Qualiscumque. Beatitudo 96. Differre 2, 6.
- 1 QUALITAS proprie, importat modum, idest, determinationem substantiae, vel secundum quod potentia materiae determinatur ad esse substantiale, et sic est differentia substantiae. Vel ad esse accidentale, et sic est differentia accidentalis et praedicamentum qualitatis 1-2, q. 49, 2, c. * Accidens 85, 93. Actio 100, 101. Aer 4, etc. Agens 46.
- 2 Qualitas animae vel corporis duplex, scilicet naturalis, et super-veniens 1^a q. 83, 1, 5^m | 1-2, q. 17, 7, 2^m | q. 49, 2, c. | 2, d. 25, 1, 5^m | Ethic. 3, lect. 12, prin^o. * Aequalitas 5. Alteratio o. Amor 251. Anima 253, 360, 361. Assimilatio 4. Augmentum 3, etc. 9, etc. Beatitudo 101. Bonitas 78. Calor 1, etc. Caelum 120, 121. Character 4. Concupiscibilis 10. Conservatio 1. Contrarium 6, 25. Corpus 52. Definitio 23. Deformatio. Delectatio 29. Deus 131, 400, 402. Dispositio 23. Dos 4. Effectus 21. Elementum 14, etc. Ens 3, 5, 15. Enuntiatio 4. Fatum 3. Figura 1. Finis 128. Forma 149, 150. Frigiditas. Gratia 12, 77, 106. Habitus 1, etc. 23, 53. Imitatio. Innovatio. Intellectus 176. Lumen 2, 12. Luna 4.
- 3 Qualitatis non est qualitas per se, nec per accidens 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | Virt. q. 1, 3, 7^m. * Lux 2, 3, 4. Magis 6.
- 4 Oppositum videtur dicere a simili 2, d. 27, 2, 1^m. * Mixtio 5. Modus 7.
- 5 Distinctio et ordo specierum qualitatis 1 2, q. 49, 2, c. | q. 50, 1, 3^m | 4, d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Ma. q. 7, 2, 4^m | 3, 4^m | Virt. q. 1, 1, c.
- 6 In prima specie qualitatis dicitur bene vel male facile et difficile quia est modus et determinatio subjecti secundum naturam, quae est finis generationis 1-2, q. 49, 2, c. | 1^m | 3, 3^m | q. 50, 1, 3^m | 2, 3^m. * Nomen 27. Operatio 47. Palpabile 2, 3. Passio 9, 10.
- 7 In secunda et tertia specie qualitatis, dicitur facile vel difficile fieri, cito transiens vel diuturnum, non autem bene vel male, quia motus et passionem non habent rationem finis 1-2, q. 49, 2, c. * Peccatum 41, 42. Politia 4. Processio 23. Prophetia 2.
- 8 Secunda et tertia specie qualitatis dicunt modum et determinationem subjecti, secundum actiones et passionem naturales, vel sensuales 1-2, q. 49, 2, c. | q. 50, 2, 3^m.
- 9 In tertia specie qualitatis, est tantum passio et passibilis qualitas 3^a q. 63, 2, 2^m. * Quantitas 8, 4, 8, 13, 18, 28. Relatio 14, 66.
- 10 Qualitates tertiae speciei semper habent ordinem ad transmutationem corporalem, quam inferunt et a qua causantur 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 11 Tertia species qualitatis non est nisi in sensibili parte animae 4, d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Sanitas 1, 5, etc. Scientia 1, 3.
- 12 Omnis qualitas sensibilis dicitur esse in actu dupliciter: scilicet dum actu sentitur, aut dum est in actu, praeter sonum, qui non dicitur esse actu nisi dum sentitur, quia non permanet sicut aliae. Anima. 2, lect. 16, me^o. Sensibile 10. Sensus 22. Similitudo 4, 29. Subjectum 3.
- 13 Singulae quatuor primae qualitates tertiae speciei, sunt propriae singulis quatuor elementis. Sensus. lect. 10, prin^o. * Tactus 12, 14.
- 14 Quarta species qualitatis est modus vel determinatio subjecti, secundum quantitatem, quae secundum sui rationem est sine motu, et sine ratione boni vel mali. Ideo in ea non est bene

- vel male, cito vel tarde transiens 1 2, q. 49, 2, c. * Vendere 8.
- 15 Licet sint alii modi qualitatis, tamen omnes reducuntur ad has quatuor species 4, d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 1 QUANDO est proportio relicta ex tempore 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 1, c. | Meta. 5, lect. 9, me^o | lect. 17, prin^o | lib^o 11, lect. 12, prin^o | Phy. 3, lect. 5, fi. | lib^o 5, lect. 3, prin^o. * Accidens 93. Admonitio 3. Aeternitas 36. Circumstantia 4, 26, etc. Confessio 8, 23, 31, etc. Confirmatio 13. Correctio 3. Conscientia 17.
- 2 Motus est in quando, ut in mensurante, non autem ut in termino 1, d. 8, q. 3, 3, 1^m.
- 1 QUANTITAS est prima post substantiam 1-2, q. 52, 1, c. | 3^a q. 77, 2, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, c. | Cg. 4, c^o 63 | Opus. 41, c^o 18 | 20 | Meta. 5, lect. 15, me^o. * Abortus 2. Accidens 26.
- 2 Error antiquorum scilicet quod quantitas est substantia 3, q. 77, 2, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, c. fi. | Meta. 5, lect. 10, prin^o | lect. 15, fi. | lib^o 10, lect. 4, me^o.
- 3 Quantitas et qualitas, sunt prima accidentia consequentia substantiam 3^a q. 77, 2, c. * Actio 99.
- 4 Quantitas consequitur substantiam ex parte materiae, et qualitas ex parte formae 3^a q. 90, 2, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, c. fi. | 1^m | a. 2, q. 1, c. | Po^a q. 9, 7, c. | Meta. 5, lect. 9, me^o c. * Adam 64. Addere 17. Admixtio. Adoratio 23. Adulterium 2.
- 5 Quantitas dimensiva dependet a materia sensibili secundum esse, non autem secundum rationem. Ideo in praedicando et subjiciendo, accipit modum substantiae idest in abstracto et substantivo, et modum accidentis idest in concreto et adjectivo 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m | Meta. 5, lect. 15. * Advocatus 5. Amor 251, 252. Angelus 9, 130, 194, 211, 518. Anima 18, 63, 232, 360. Apostoli 6. Arithmetica 2.
- 6 Ratio quantitatis consistit in indivisibilitate 1, d. 17, q. 2, 1, c. | d. 19, q. 1, 1, 1^m | Po^a q. 9, 7, b. | Meta. 5, lect. 15, prin^o.
- 7 Remota quantitate, omnis substantia esset indivisibilis. Cg. 4, c^o 65, fi. * Augmentum 2, 3, 12, 17. Aversio 17. Baptismus 53, 115.
- 8 Omnes species quantitatis, ex ratione suae speciei, habent imperfectionem, non autem omnes species qualitatis. Potentia q. 9, 7, b. 4 | e.
- 9 Species quantitatis distinguuntur secundum modos divisionis. Po^a q. 9, 7, b. 4 | Meta. 5, lect. 8, me^o | Lect. 15, prin^o.
- 10 Omnes species quantitatis sunt mathematica quaedam, praeter tempus et locum, quae sunt pure naturalia. Po^a q. 9, 7, c.
- 11 Quantitas debita alicui speciei non est determinata secundum aliquod indivisibile: sed habet aliquam latitudinem 3^a q. 38, 2, 2^m | 3, d. 3, q. 5, 2, 3^m | 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 2, c. | Meta. 5, lect. 18, me^o | Anima. 2, lect. 8, fi. * Beneficium 11. Bonitas 64, 218.
- 12 Sola quantitas habet divisionem in partes proprias post substantiam. Meta. 5, lect. 15, fi. * Character 7. Charitas 22, 153.
- 13 Quantitas duplex: scilicet molis, et virtutis, quae ex genere suo non est quantitas: sed qualitas, vel forma substantialis 1^a q. 42, 1, 1^m | 1, d. 17, q. 2, 1, c. | d. 19, q. 1, 1, 1^m | q. 4, 1, 2^m | Verit. q. 8, 14, 19^m | Virt. q. 1, 11, c. | 10^m. * Causa 61, 64. Caelum 22, 74, 94.
- 14 Quantitas virtutis est idem cum ipsa virtute 1, d. 17, q. 2, 1, 3^m | * Circumstantia 18. Cognitio 45, 46. Commune 16, 12. Conatus.
- 15 Quantitas virtutis duplex: scilicet secundum numerum objectorum, et secundum intensionem actus super idem objectum. Prima est sicut continua, secunda vero sicut discreta 2-2, q. 24, 4, 1^m | 1, d. 17, q. 2, 1, 2^m | Virt. q. 1, 11, 10^m. * Conceptio 24. Confessio 83. Confirmatio 49.
- 16 Quantitas triplex, scilicet perfectionis, virtutis, et molis. Prima convenit per se omni formae, non autem secunda et tertia: sed per accidens 1^a q. 42, 1, 1^m | 1, d. 17, q. 2, 1, 2^m | Cg. 1, c^o 43, prin^o | Ma. q. 7, 2, c. | Virt. q. 1, 11, 10^m | Phy. 8, lect. 21, me^o c. | * Consanguinitas 6.
- 17 Quantitas virtualis attenditur primo quidem in radice idest in ipsa perfectione formae vel naturae, secundo attenditur in effectibus formae, idest, secundum esse, et secundum operationem 1^a q. 42, 1, 1^m | 2^m. * Conservatio 2, 6. Contactus 1. Contemptus 6, 7. Contrarium 5, 6. Contritio 8, 21. Corporalia 6. Corporeitas 1. Corporeum.
- 18 Quantitas et qualitas sunt accidentia in subjecto manentia. Relatio vero et actio non significantur ut in subjecto manentia: sed ut in transitu ad aliud. Po^a q. 7, 8, c. | 9, 7^m | q. 8, 2, c. fi. * Corpus 5, 10, 48, 63, 64, 65.
- 19 Quantitas corporalis habet aliquid in quantum quantitas, scilicet distinguibilitatem secundum situm vel secundum numerum, et aliquid in quantum forma actu, scilicet distinguibilitatem secundum subjectum tantum 2-2, q. 24, 5, 1^m.
- 21 Quantitas continua est divisibilis in infinitum, sed non augetur in infinitum. Ideo quolibet continuo potest dari minus, non autem majus 1, d. 19, q. 3, 1, 2^m | Phy. 3, lect. 9, 10, 11, o.
- 22 Quantitates incommensurabiles dicuntur, quarum non est una mensura communis, idest, quarum proportio non est sicut numeri ad numerum. Meta. lect. 8, fi. | lect. 17, me^o

QUAESTIO

- c. | Sensu. lect. 7, meo | Poster. lect. 4, meo. * Costa 7.
- 25 Numerus est prior quantitate continua. Trin. 14, 6^m.
- 24 Immo numerus causatur ex divisione quantitatis continuae, et sequitur eam 1^a q. 30, 3, c. | Po^a q. 9, 7, c.
- 25 Numerus est prior formaliter quantitate continua, sed materialiter e converso. Trin. 14, 6^m. * Creatio 54. Creatura 21.
- 26 Quantitas aetus quadruplex: scilicet intensiva, objectiva, temporis, et numeri 4, d. 16, q. 3, a. 1. q. 2, 6^m fi. | Credere 18. Cultus 18. Debitum 14. Decimae 6, 7. Daemon 42, 94. Daemoniaci. Deformitas. Demonstratio 16. Deus 237, 396, 400, 401, 402. Difficile 22. Dimensio o. Dispositio 40. Distinctio 5, 27. Diversitas 6, 9. Divisio 1. Doctrina 12, 16. Donum 43. Duratio 7. Elementum 5, 20, 21. Ens 19, 28. Enuntiatio 4. Esse 47, 62.
- 27 Quantitas non impedit actionem formae, nisi per accidens, sed juvat. Cg. 3, c. 69. * Eucharistia 53, 59, 60, 99, 100, etc. 117, 119, 124, etc. 197. Excommunicatio 25. Excusatio 2. Fervor 5. Fides 58, 60, 162. Fieri 18. Figura 1, etc. Finis 19, 100.
- 28 Quantitas non agit nisi mediante qualitate 4, d. 12, q. 1, a. 2, q. 1, c. * Forma 12, 13, 45, 47, 70, 125, etc. 141, 151, etc. Genus 41.
- 29 In solo genere quantitatis, aliqua significantur ut substantia, et alia ut passiones. Meta. 5, lect. 15, fi. 4, fi. | lect. 16, meo 3, prin^o. Gloria 20.
- 30 Quantitas dimensiva non est in Deo, sed tantum quantitas virtualis 1^a q. 28, 4, c. | q. 42, 1, 1^m. Deus 78, etc. * Gratia 93. Habitat 14, 34, 64, 65.
- 31 Immo quaedam species quantitatis dimensivae, quo ad rationem differentiae, sunt in Deo, et per consequens qualitas similiter 1, d. 19, q. 1, 1, 4^m | d. 24, q. 1, 1, 1^m.
- 32 Quantitas uniuscujusque rei debet esse proportionata fini sicut quantitas potionis, sanitati 2-2, q. 83, 14 c. | q. 188, 7, 1^m. * Homo 26. Hypostasis 7. Ignis 16. Ignorantia 19, 20, 26. Imaginatio 4, 5, 6, 7. Imaginativa 3. Immobile 2. Individuum 2, etc. 20, 27, 32, etc. Indulgentia 6, 15, 17. Infinitum. 24, etc. Ingratitudo 16, 17. Innocentia 7. Inobedientia 5. Instrumentum 10. Intellectus 25, 260. Intentio 16. Ira 72. Jejunium 6. Judicium 33, 39. Justificatio 16, 17. Labor 7. Lectoratus 7. Lex 25, 68, 150. Linea o. Locus o. Lumen 4, 14, etc. Luminare 5. Lux 6. Macula 14. Magis 1. Magnanimitas 26. Magnitudo o. Majus. Maledicere 2. Mare 3. Materia 28, etc. 32, 34. Matutinae 4. Medium 23. Membrum 12. Mensura 4, 16, 19. Mercurius 1. Meritum 55, 69, 70, 73, 74, 76, 77. Modalis 2. Mors 17, 32. Motus 57, 80. Mundus 8, 17. Mutabile 5. Natura 9, 49. Nobilitas 6. Nocere 9. Nomen 79. Numerus 1, 6, 21. Obedientia 7, 21, 25, 37. Oblatio 4. Omnis 1. Oppositio 3, 19, 20, 21. Opprobrium 3. Ordo 82. Pars 7, etc. 15, 39, 40, 45, 50. Passio 30, 64. Pax 8. Peccatum 212, etc. 225, 233, 238, etc. 316, 350. Poena 44. Perfectio 24. Perseverantia 13. Pietas 5, 19. Politia 4. Positio. Potentia 24, etc. 57, 64. Praedestinatio 13. Praedicare 6. Primitiae 2. Prodigalitas 4. Proportio 1, etc. Puer 6. Qualitas 14. Relatio 13, etc. 37, 38, 66. Resurrectio 18, 18, 22, 32. Ros. Satisfactio 10, 21, 29. Scientia 11, 12, 85, etc. 101. Spirituale 8, etc. Statutum. Tactus 15, 16. Tempus 15. Terra 6, etc. Totum o. Tristitia 14. Usura 1, 47, 73, 78, 94, 97, 129. Usus 13. Vendere o. Virginitas 23.
- Quarta dies creationis 1^a q. 70, 1, c. * Bonitas 262. Dies 23. Usura 165.
- Quaternarius numerus, significat vitam activam, quia est corporum, ternarius autem contemplativam, propter tres potentias animae. Psal. 6, prin^o. Resurrectio 1.
- Quatuor. Contemplatio 14. Legitimitas 3. Usura 148, 216.
- 1 **QUAESTIO** quadruplex: scilicet an est, quia est, quid est, et propter quid est. Et duae primae reducuntur in eandem, et aliae duae in unam aliam. Meta. 7, lect. fi. o. | Poster. 2, lect. 1, o. * An est. Confessio 42, etc. 82. Cur. Disputatio 2. Doctrina 12. Dulcedo 8.
- 2 In qualibet quaestione, quaeritur aliud de alio, et semper praesupponitur aliquid manifestum. Meta. 7, lect. fi. o. * Aenigma 1. Ens 5.
- 3 In omni quaestione propter quid, quaeritur de causa. Meta. lect. 4, prin^o | Lib^o 5, lect. 2, meo | Lib^o 7, lect. fi. prin^o. * Esse 67, 84, 85.
- 4 Temporibus nostris, audivimus multas controversias inter doctores, non solum in naturalibus quaestionibus, verum etiam in moralibus, in quibus periculum est diversa sentire et opinari. Opusc. 73, prin^o.
- 5 Quaestio rhetoris, secundum quodlibet genus causae, respicit bonum vel malum: quia in judiciali attenditur praemium vel poena; in demonstrativo, laus vel vituperium; in deliberativo, utile ad agendum 4, d. 16, q. 8, a. 1, q. 1, 1^m. * Metaphysica 28. Peccatum 441, 442. Scientia 69, etc.
- Quaestus. Furtum 12.
- Quia sumitur tripliciter: scilicet causative, terminative, et pro signo. Jo. 10, lect. 4, meo. * Anima 192. Demonstratio 1, 6, 16. Esse 66, 67. Quaestio 1. Scientia 128. Uti 14.
- 1 **QUID** duplex: scilicet quid nominis, et quid rei 1^a q. 2, 2, 2^m | 3, d. 24, a. 1, q. 2, 2^m | Trin. 23, c. | Poster. lect. 2, prin^o.

QUI

- 2 Quid quaerit de natura, et aliquando de supposito 1^a q. 29, 4, 2^m | q. 31, 2, 4^m | 1, d. 23, 3, 4^m | Po^a q. 9, 4, 1^m. * Absolute 3. Amor 117, 153. Angelus 9, 10, 62, 89. Anima 192, 302. Beatitudo 1, etc. 101. Circumstantia 1, 4. Cognitio 3, 11, 21. Corruptio 6. Cur 4. Daemon 1, 21. Deus 35, 180, 210. Definitio 2, 3, 9. Ens 1, etc. 21. Esse 43, 64, 66, 69, 81. Eucharistia 112. Excommunicatio 34. Falsitas 7, 14. Felicitas 4. Forma 76. Fortitudo 42. Generatio 32. Genus 16. Humilitas 29. Ignorantia 3, 9. Imago 21. Incontinentia 1. Indigentia 3. Infinitum 18, 19. Intellectus 44, 199. Involuntarium 3. Jus 21. Justitia 61. Lex 27. Liber 17, 23. Luxuria 8. Malum 34. Manna. Mens 6. Mensura 4. Meritum 6, 68, 102, 107. Meta 28. Natura 29. Nobilitas 4, 5. Nomen 25. Obstinatio 1. Passio 82. Poena 21. Perfectio 77. Politica 4. Porretani. Quaestio 1. Quidditas. Quis. Scientia 54, 55, 138, 146. Signum 13. Syllogismus 3. Simpliciter 5. Tempus 1, etc. Theologia 23. Transumptio. Usura 1, etc. 213, 276.
- Quidam m. Numerus 25.
- Quidditas de ratione sua non est simplex nec composita 2, d. 3, q. 1, 1, c. * Accidens 120. Angelus 318, 391. Cogitativa 3, 4. Conceptio 14. Contractio 1. Ens 21. Essentia o. Esse 80. Falsitas 5, 7. Felicitas 2, 4. Forma 7, 40. Intellectus 21, etc. 110, 111, 129. Metaphysica 25, 28. Quid o. Substantia 1, etc. 25, etc. Virtus 1, etc. 176.
- 1 **QUIES**. De ratione quietis est, quod mobile similiter se habeat nunc et prius 1^a q. 53, 2, 3, c. | Meta. 4, lect. 4, meo 3, fi. * Agens 45. Amor 253. Angelus 469. Anima 130, etc. Animal 34. Appetitus 60. Ascendere 7. Beneficium 16.
- 2 Quies naturalis est finis naturalis motus, et per se intenta a natura 1, d. 40, q. 4, 2, 1^m. * Bonitas 194. Caelum 115, etc. Contemplatio 10, 23. Contrarium 33, 34. Delectatio 12, 13, 41. Dies 28. Expectatio 1. Fiducia 5. Grave 5. Limbus 2, 3.
- 3 Quies est prior motu via intentionis, et posterior via executionis, quia est finis ejus 1-2, q. 25, 1, c. * Ludus 2, 8.
- 4 Quies dicitur dupliciter: scilicet cessatio operis, et complementum desiderii 1^a q. 73, 2, 3, c. | 2, d. 15, q. 3, 2, c. * Motus 10, 18, 71. Natura 17. Nox 3. Passio 58, 65. Paupertas 8. Pax 1, 10. Physica 4. Praeceptum 46, 48. Praecepti. Quiescere o.
- 5 Quies voluntatis duplex: scilicet desiderii, et motus. Prima convenit viatoribus justis. Secunda vero beatis tantum 1, d. 1, q. 4, 1, 5^m. * Religio 26, 29. Requies. Requiescere. Sabbatum 2. Sanctus 7, 8. Serenitas. Temperantia 19.
- 6 Quies duplex: scilicet in temporalibus, et spiritualibus: a requie mentis homo egreditur ad primam, et ad secundam ingreditur. Hebr. 4, lect. 1, meo.
- 7 Quies triplex: scilicet temporalis, conscientiae, et aeternae gloriae. Hebr. 3, lect. 2, fi. * Tempus 14, 18, 23. Tranquillitas. Vindicatio 4. Vita 30.
- 8 Quies quadruplex: scilicet a motu, labore, operatione, et in ultimo fine: tertia et quarta convenit Deo, non autem prima 2, d. 15, q. 3, 2, c.
- 1 **QUIESCERE** in toto tempore aliquo, est esse in eo in quolibet instanti illius temporis, etiam in ultimo 1^a q. 53, 3, c. * Abscondere 1. Agens 45. Angelus 469. Anima 130, etc. Animal 31. Appetitus 40. Beatitudo 99. Caelum 122. Comprehendere 8. Cor 5. Delectatio 11. Desiderium 15, 18. Effectus 7. Finis 109. Intentio 22. Ornatus.
- 2 Homo debet quiescere quadrupliciter: scilicet a peccato, a cursu vagandi, ab immoderato appetitu, et a praesumptione intellectus. Isa. 30, meo.
- 3 Spiritus sanctus manet sen quiescit in Filio tripliciter: scilicet secundum vim spirativam, secundum humanitatem et secundum amorem 1^a q. 36, 2, 4^m | 1, d. 11, 1, 2^m | Potentia q. 10, 4, 1^m. * Requies. Requiescere. Sapientia 45. Sedere 9. Speculum 6. Stratus 2. Verbum 30.
- 1 **QUI** est, est proprium nomen Dei, et primum 1^a q. 13, 11, o. | 1, d. 8, q. 1, 1, 3, o. | Po^a q. 2, 1, c. | q. 7, 5, c. fi. | 1^m | q. 10, 1, 9^m | Dio. 5, lect. 3, prin^o.
- 2 Hoc nomen, qui est, magis proprium nomen Dei est quam Deus. ex parte ejus a quo nomen imponitur, et quantum ad modum significandi: sed quo ad id ad quod nomen imponitur, est e converso 1^a q. 13, 11, c. 1^m.
- 3 Qui est appropriatur Filio Dei, ratione tantum adjuncti, scilicet ratione liberationis figuratae. Et est personale secundum relationem determinatam, essentielle vero secundum relationem indeterminatam 1^a q. 39, 8, fi.
- Quietatio. Amor 174, 177, 253. Beatitudo 99. Comprehendere 8. Delectatio 11. Dulcedo 1. Effectus 7. Religio 23.
- Quietum. Effectus 7. Motus 53. Oratio 28.
- Quineuplum. Usura 289.
- Quingenti. Cohors 3.
- Quinquagenarius dicitur qui habet sub se quingentos quinquaginta quinque pedites, equestres autem sexagintasex, ut quilibet eques certum numerum peditum habeat. Opus. 20, lib^o 4, c. 27.
- Quinquaginta. Usura 239.

QUO

- Quinque. Absolvere 7, 23. Accidens 92. Animal 81. Augmentum 25. Bos. Confessio 74. Dies 24. Eclipsis. Eucharistia 258. Evangelium 7. Excommunicatio 24, 32. Felicitas 7. Fides 14. Filiatio 38. Flagellum 3. Flumen 1. Forma 25. Fortitudo 7, 45. Gloria 127. Gula 8. Haeresis 133. Invidia 5. Ira 50. Jejunium 29. Iudicium 45. Iustitia 22. Lex 15, 18. Locus 4. Luxuria 17, 24. Manens. Medium 12. Miles 4. Miraculum 41. Missa 16. Motus 78. Notio 6, 7. Oratio 9, 11, 77, 99. Passio 39. Poenitentia 9. Perfectio 22. Phase. Praeparare. Quinquaginta. Quinta. Resurrectio 35.
- Quinta dies creationis 1^a q. 70, 1, c. | q. 71, o. * Amor 58. Dies 24. Quinque. Usura 165.
- Quinus. Notio 7.
- Quis. Circumstantia 4. Pater 14.
- Quoad. Abstinencia 3. Confirmatio 3. Contemplatio 27. Excaecatio 3. Sterilitas 2.
- Quo ad nos. Contemplatio 27. Delectatio 91. Deus 12, 93, 201. Dextrum. Differentia 18. Finis 55. Notum 1, 3, 4, 7, 9, 10. Scientia 21, 115. Signum 1.
- Quodammodo. Anima 42, 72, 129. Caelum 40, 89. Causa 17. Dolabrum. Fervor 3. Forma 74. Generatio 60. Gratia 157. Infinitum 20. Intellectus 129. Ira 6. Iudicium 11. Numerus 12. Peccatum 181. Poenitentia 5.
- Quod est, est suppositum habens esse, non autem materia 1, d. 8, q. 5, 2, c. | Cg. 2, c^o 53 | Spiritu. 1, 8^m. * Accidens 23, 89. Angelus 27, 31, etc. 43, 45. Anima 58. Beatitudo 9. Compositio 6, 7. Esse 81. Fides 30. Forma 18, 50. Generatio 16, 75. Idea 3, 10, 11, 22. Quo est 1.
- Quod quid est. Anima 192. Contingens 10. Definitio o. Esse 66. Essentia o. Intellectus 11. Principium 26. Quid. Quidditas.
- 1 QUO est, et quod est, in solo Deo non differunt 1^a q. 29, 4, 1^m | 3^a q. 3, 2, 3^m | 3, 1^m | q. 17, 1, c. | 1, d. 8, q. 4, 1, 2^m | q. 5, 1, 2, c. | d. 19, q. 4, 1, 4^m | d. 33, 1, c. | 2^m | d. 34, q. 1, 1, c. | 2, d. 2, q. 1, 1, c. fi. | Po^a q. 9, 4, c. fi. | 16^m. Esse 81.
- 2 Oppositum videtur dicere 1^a q. 3, 3, c. * Abstractum 7. Accidens 23, 89.
- 5 In compositis ex materia et forma, quo est dicitur tripliciter: scilicet forma partis, forma totius, et esse 1, d. 8, q. 5, 2, c. | Cg. 2, c^o 53 | Spiritu. 1, 8^m | Opus. 54, o. * Angelus 43, 45. Anima 58. Compositio 6, 7. Esse 73. Eucharistia 13, 111, 275. Excaecatio 3. Excommunicatio 3. Falsitas 15. Fides 42, 43, 59, 75, 76, 77. Finis 26, 64. Forma 6, 17, 50, 165. Generatio 16, 69, 75. Habitus 25, 80. Idea 22. Intellectus 132.
- Quomodo. Circumstantia 4.
- Quondam. Ecclesia 16.
- Quot. Affinitas 7. Angelus 56, 192. Anima 318. Mulier 5. Oppositio 19. Ordo 20. Usura 3, 216.
- Quotidie. Beneficium 14. Eucharistia 17, 179, 181. Juge. Missa 16.
- Quoties. Indulgentia 23. Petrus 4. Replicari.
- Quotiescumque. Eucharistia 163.
- Quotus. Consanguinitas 7.
- Quousque. Jejunium 14. Pollutio 3.

R

- Rabanus. Caelum 58, 60.
- Rabbi. Error 12. Propbetia 81.
- Racha est interjectio irascentis 2-2, q. 158, 5, 3^m | Ma. q. 12, 5, c. fi. * Fatue. Ira 5.
- Rachel interpretatur videns Deum. Et significat ecclesiam. Matth. 2, fi. * Decor. Jacob 9. Religio 26.
- Radi. Coma. Corona 3. Daemon 87. Rasura. Sacramentum 124. Tondere. Tonsura. Usura 4.
- Radius solis fuisset ab aeterno, si sol fuisset ab aeterno 2, d. 1, q. 1, 5, 15^m. * Caelum 13. Facies 3. Luciditas 1. Lumen 6, 7, luminare 1. Lux 5. Moyses 5. Sion 3. Speculum 5.
- 1 RADIX. Aliqua dicuntur ad similitudinem radicis arboris, quae ex terra trahit alimentum, vel quae alimentum praestat toti arbori 1-2, q. 84, 1, c. * Actio 43. Angelus 463. Anima 144, etc. 243, 247, 248. Avaritia 17, 18.
- 2 Radix peccati, non est actus peccati, nec habitus, sed est passio, vel prontas ad eam, nascens ex peccato originali 2, d. 42, q. 2, 1, c. 2^m | 2, c.
- 5 Radix peccati, ex parte peccantis est tantum una: sed ex parte eorum quae quaeruntur, sunt tria: scilicet concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum, et superbia vitae. Ex parte autem boni commutabilis et mali, sunt duo: scilicet cupiditas, et timor 2, d. 42, q. 2, 1, o. | 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3. c. * Capitale 8. Charitas 9, 10, 101. Christus 110, 198, 215. Concupiscibilis 8, 9. Deus 359, 360. Differentia 14. Donum 19. Honestus. Honestum 5. Humidum o. Imago 9. Infidelitas 11. Intellectus 8, 211. Libertas 4. Meritum 8, 5, 254. Mille 1. Numerus 14. Omissio 17. Passio 49, 50. Patientia 7. Poena 73, 90. Rixa 4. Sen-

RAPTUS

- sus 25. Superbia 2, 16, 17, 18. Tristitia 12. Usura 12, 221, 291. Vindicatio 5. Virtus 53, 180. Voluntas 54, 55.
- 1 RAHAB interpretatur fames, vel latitudo, et significat ecclesiam. Matth. 1, prin^o.
- 2 Rahab fuit carnaliter meretrix. Sed nuntii Josue exploratores potius ingressi sunt domum ejus, quia domus talium, patent de nocte, et omnes indifferenter recipiunt, et domus ejus adhaerebat mentis civitatis, ad fugam et minus periculum. Vel erat tantum spiritualiter meretrix, idest, idolatra. Matth. 1, prin^o | Hebr. 11, lect. 6. fi.
- Rainus. Charitas 10. Superbia 17.
- Rana. Magi 7.
- Rancor est indignatio contra inducentes ad divina 2-2, q. 35, 4, 2^m | Ma. q. 11, 4, c. Accidia 8. Amaritudo.
- Rapacitas continetur sub violentia, cum sit species ejus. Quae violentia, est filia avaritiae 2-2, q. 118, 7, c. | 3^m. Avaritia 15. * Canis 2. Furtum 3.
- Rapere. Furari. Surripere. Venus 2, 3.
- Raphael, est de ultimo ordine angelorum 2, d. 10, L.
- Rapina per se est peccatum: quia est auferre per vim rem alienam injuste 2-2, q. 66, 8, o. Furtum 6, 7. * Adam 81. Alienum 8. Bellum 6. Contumelia 5. Decimae 26, 27. Dominium 17. Excommunicatio 12, 17. Furtum 5. Infidelis 2, 3, 6. Necessitas 30. Princeps 13, 14, 16. Satrapae. Usura 122, etc. 231, etc. 285, 287, 289, etc. 303, etc.
- Raptor. Usura 246, 248.
- 1 RAPTUS ut est species luxuriae, est, quando puella de domo patris violenter abducitur, ut corrupta matrimonio habeatur, sive ei, sive parentibus violentia inferatur 2-2, q. 154, 1, c. | 7, o. | 4, d. 41, a. 4, q. 1, c. fi. | 2, c. | 6^m | Ma. q. 15, 3, c.
- 2 Raptus quandoque est cum stupro, et quandoque sine eo, ut in raptu viduae, vel nuptae, vel corruptae. Et quandoque stuprum est sine raptu, si defloretur virgo sine vi 2-2, q. 154, 7, o. * Luxuria 9, 13. Matrimonium 116.
- 3 Raptus plerumque concurrit cum stupro. Ideoque quandoque ponitur unum pro alio 2-2, q. 154, 7, 1^m. * Sponsa 4.
- 4 Rapta potest duci in matrimonium, si ipsa vel parentes consentiant 2-2, q. 154, 7, 3^m | 4, d. 41, a. 4, q. 3, 3^m.
- 5 Raptus monialium, gravius secundum leges punitur, scilicet capitali poena 2-2, q. q. 154, 10, 2^m.
- 6 Raptus mentis proprie, est elevatio mentis ad supernaturalia a Deo, cum abstractione a sensibus 2-2, q. 175, 1, o. | Verit. q. 13, 1, o. | 2, 9^m | 2^a Cor. 12, lect. 1, me^o.
- 7 Extasis dicit simpliciter excessum mentis, sed raptus addit violentiam 2-2, q. 175, 2, 1^m. * Abstractio 14, etc. Caelum 65.
- 8 Excessus mentis, extasis, et raptus, sumuntur pro eodem. Et hoc dupliciter: scilicet vel secundum intentionem tantum, et sic conveniunt omni amanti Deum et contemplanti: vel secundum actuale abstractionem a sensibus, et sic sunt in communi usu. Verit. q. 13, 2, 9^m | 2^a Cor. 12, lect. 1, me^o. * Deus 171, 172. Elias 3. Moyses 3.
- 9 Raptus ratione causae, potest pertinere ad vim appetitivam, non autem ratione termini, sed tantum ad vim cognitivam 2-2, q. 175, 2, o.
- 10 Homo fit extra se secundum appetitum dupliciter: scilicet elevando se per intellectum ad divina, praetermissis sensibilibus, sicut Paulus, vel e converso, sicut ille qui porcos pavit sub semetipso cecidit. Et neutro modo est proprie raptus. Sed minus primo modo: quia est sine violentia, licet uterque excessus possit esse causa raptus in vi cognitiva 1-2, q. 28, 3, c. | 2-2, q. 175, 2, 2^m.
- 11 Raptus mentis ad divina triplex: scilicet per similitudines imaginarias, per effectus intelligibiles, et per essentiam Dei. Primus convenit Petro et Joanni evangelistae. Secundus Adae et David. Tertius vero Paulo et Moysi 2-2, q. 175, 3, 1^m | Verit. q. 13, 2, 9^m | 2^a Cor. 12, lect. 1, me^o.
- 12 Oppositum videtur dicere, quo ad tertium modum 1^a q. 12, 2, c. | 1^m | 5, o.
- 13 Paulus fuit raptus, in die suae conversionis, in anno passionis Christi, scilicet circa finem imperii Tiberii 2^a Cor. 12, lect. 1, prin^o | Lect. 2, prin^o.
- 14 Paulus nescivit, an ejus anima in raptu fuerit separata a corpore, licet probabilius sit quod non 2-2, q. 175, 5, 3^m | 6, o. | Verit. q. 13, 5, o. | 2^a Cor. 12, lect. 1, fi. etc.
- 15 Paulus in raptu, fuit in statu merendi. Sed non merebatur actu: quia tunc habuit actum charitatis patriae, scilicet fructum, contra quosdam. Verit. q. 13, 2, 6^m.
- 16 Paulus in raptu, fuit beatus secundum actum, non autem secundum habitum. Sed fidem habuit e converso. Ideo erat tunc viator 2-2, q. 24, 8, 1^m | q. 175, 3, 3^m | 5, 1^m | 6, 3^m | q. 180, 5, c. | 2, d. 11, q. 2, 4, 4^m | 4, d. 49, q. 2, 7, c. | 4^m | 5^m | Verit. q. 13, 2, c. | 5^m | 6^m | 3, 11^m | 5, 5^m | 6^m | q. 18, 1, 13^m | 2^a Cor. 12, lect. 1, fi.
- 17 Paulus post raptum, memor fuit eorum quae viderat in divina essentia, per species relictas ex hoc 1^a q. 12, 9, 2^m | 2-2, q.

RARITAS

- 125, 4, 3^m | 3, d. 14, a. 1, q. 4, 3^m | Verit. q. 8, 5, 5^m | 6^m | q. 13, 3, 4^m.
- 18 Finis raptus Pauli fuit, ut esset idoneus testis futurae gloriae. Verit. q. 13, 3, 8^m | 5, 6^m.
- Rarefactio. Augmentum 2, etc. Cete 6.
- 1 RARITAS ultima ad quam materia potest pervenire, est raritas ignis 2, d. 14, 1, 4^m | d. 30, q. 2, 1, c. | Po^a q. 4, 1, 5^m.
- 2 Raritas et subtilitas non sunt univoce in caelis, et in inferioribus 2, d. 2, q. 2, 5^m | d. 14, 2, 4^m | Cae. 2, lect. 10, fi. * Delectatio 27. Deus 399. Poenitentia 47. Punctus 6. Subtilitas 2. Usura 164.
- Rarius. Fornicatio 19. Pluvia 4.
- Raro. Accidens 103, 105. Aegyptus. Blasphemia 26. Casus 2. Contingens 6. Delectatio 34. Femina 4. Futurum 2. Incontinentia 5. Intentio 19. Lex 51. Mercurius 1. Naturale 24. Usura 280. Vita 41.
- 1 RARUM est in quo parum est de materia, sub magnis dimensionibus. Densum autem e converso 2, d. 30, q. 2, 1, c. prin^o. * Cete 6. Corpus 42, 48. Delectatio 27, 34. Homicidium 3.
- 2 Rarum et densum sunt contraria, et reducuntur ad excellentiam et defectum, sicut ad quaedam universaliora. Phy. lect. 8, o.
- 3 Sicut diversitas speciei in animalibus cognoscitur ex diversitate figurarum, sic et in elementis ex diversitate rari et densi 4, d. 3, a. 3, q. 2, c. fi.
- Rasura. Abjicere. Tondere. Usura 4.
- Ratificatio. Matrimonium 121, 133, 137. Ratum.
- Ratihabitio. Consensus o. Eleemosyna 22. Ordo 92. Praesumptio 1, 13. Ratum. Simonia 32. Usura 255, etc.
- 1 RATIO dicitur quadrupliciter: scilicet virtus cognitiva, causa, supputatio, et aliquid simplex, abstractum a multis: quae omnia conveniunt Deo. Dio. 7, lect. 5, prin^o.
- 2 Ipse intellectus divinus et angelicus, ratio nominatur 2, d. 3, q. 1, 2, 4^m | 6, 2^m.
- 3 Ratio sumitur dupliciter, scilicet stricte et proprie, secundum quod nomen rationis sumitur ab inquisitione et discursu, vel secundum quod ratio dicit quendam obumbrationem intellectualis naturae, ut dicit Isaac Philosophus, quod ratio oritur in umbra intelligentiae: et sic rationale est differentia animalis, et Deo non convenit, nec angelis. Alio modo sumitur ratio communiter, scilicet pro qualibet cognitione virtutis non impressae in materia: et sic rationale communiter convenit Deo, et angelis, et hominibus 1^a q. 51, 1, 2^m | 2-2, q. 49, 5, 3^m | 1, d. 25, q. 1, 1, 4^m | d. 33, 1, 3^m | d. 3, q. 1, 2, 4^m | 6, 2^m. * Absolvere 33. Abstinencia 1, 6, 8. Accidens 11, 14, 15, 20, 35, 46. Actio 7, 16, 74. Auctor 1.
- 4 Ratio dicitur dupliciter: scilicet id quod est in ratiocinante idest actus rationis vel potentia, et ut est nomen intentionis scilicet definitio vel argumentatio 1, d. 33, 1, 3^m. * Actus 11, 26, 35, 39, 41, 45, 64, 79, 160, 161, 162, 176, 179. Adam 21, 56, 89, etc. 1, d. 2, q. 1, a. 3.
- 5 Ratio rei dicitur tripliciter: scilicet quae non habet fundamentum in re, neque proximum, neque remotum, sicut ratio chimerae, et alia fictitia: et ratio rei ratiocinantis, qua cognita sunt in cognoscente secundum modum cognoscentis: et ratio rei rationabilis 1^a q. 16, 3, 3^m | Chimaera 1, 1, d. 30, 3, c. | d. 41, L. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, c. | 3^m fi. | d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | Verit. q. 26, 9, 7^m | Ma. q. 8, 3, a. 10.
- 6 Ratio dicitur dupliciter: scilicet per essentiam, et per participationem 3^a q. 18, 2, c. | 1^m | 3, d. 17, a. 1, q. 2, 3^m.
- 7 Ratio sumitur dupliciter: scilicet ut est virtus animae, et ut est ratiocinatio et supputatio. Phil. fi. * Addere 1, 2, 6, 7, 8, 13, etc.
- 8 Ratio sumitur dupliciter: scilicet ut ratio, et ut natura. Et utrumque dupliciter: scilicet vel ut ratio fundatur in natura, vel ut natura dicitur absolute, et ratio dicitur ad aliquid 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, c. | d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | Verit. q. 26, 9, 7^m. * Afirmatio 2. Agens 12, 35, 70.
- 9 Ratio dupliciter inducitur: ad aliquid probandum: scilicet vel sufficienter, sicut in scientia naturali inducitur ratio sufficiens ad probandum quod motus caeli semper sit uniformis velocitatis, vel quae non sufficienter probet aliquam radicem, sed quae radici jam posita ostendat congruere consequentes effectus, sicut in astrologia ponitur ratio excentricorum et epicyclorum 1^a q. 32, 1, 2^m. Epicycli 1. * Amor 10, 181, 182, 183, 218, 220, 243, 263, 284, 285, 610, 624. Analogia 9, 11, 12, 14, 15. Angelus 32, 33, 187, 230, 327, 342, 351, 352, 364, 374, 388, 392, 403, 418, 425, 453. Anima 94, 146, 198, 200, etc. Animal 43. Ars 2, 3, 4, etc. Artificiale 5. Beneficentia 1.
- 10 Ratio hominis est perfecta dupliciter: scilicet perfectione naturali idest lumine rationis, et perfectione supernaturali idest virtutibus theologicis, quarum prima perfectius habetur, sed secunda est major 1-2, q. 68, 2, c. * Creatio 1, etc. 14, 20, 31, 47. Denominatio 1. Definitio 18, 445. Fides 8, 75, 85, 96. Forma 53, etc. 117. Genus 4. Gratia 35. Homo 6. Idea 5, 6, 11, 19, 21, 23, 29, 30. Idem 2.

RATIO

- 11 Ratio bene ordinatur per actus omnium virtutum dupliciter: scilicet vel in se, per virtutes intellectuales, vel circa interiores passiones, seu exteriores operationes, per virtutes morales 1-2, q. 100, 2, c. * Imperfectio 5. Justificatio 38. Lux 15. Organum 5. Pars 8, 13, 41, 46. Peccatum 90, 91, 92, 107, 149, 152, 202, 249, 360, 368, 381, 405. Persona 25. Poena 17.
- 12 Rationes intellectae habent duplicem firmitatem: scilicet sui esse a subjecto et suae veritatis ab objecto 1, d. 3, 5^m. * Probatio 1. Processio 3. Qualitas 14. Quantitas 5, 6. Regula 1, 2.
- 13 Aliquid praefuit in rationibus causalibus dupliciter: scilicet ut fiendum a Deo tantum, ut corpus hominis, vel a creatura 1^a q. 71, 1, 1^m | q. 91, 2, 4^m | q. 92, 4, 3^m.
- 14 Rationes seminales, primo sunt in verbo Dei, secundum ideales. Secundo in elementis mundi, ut in causis universalibus. Tertio in causis particularibus. Quarto in seminibus 1^a q. 115, 2, c.
- 15 Ratio est natura intellectualis obumbrata 1, d. 3, 4, 4, 1, c. | 4^m. * Agens 70. Agere 5, 23. Altare 3.
- 16 Ratio quandoque comprehendit duas potentias, scilicet vim apprehensivam et affectivam, sive intellectum et voluntatem 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 3, 3^m | a. 4, q. 3, c. fi. | 2^m | Verit. q. 22, 10, 2^m | 11, 1^m | 12^m. Anima 85, 119, 146, 163, 167, etc. 222, 265, 294, 310, 362. Aristoteles 7. Ars 1, etc. Assumere 7, 35. Attribui. Attributa 1, 3, 6, 9, 10, 11, 14, 18. Aversio 1, 7, 8, 9.
- 17 Ratio corrupta, non est ratio, sicut falsus syllogismus non est syllogismus proprie 2, d. 24, q. 3, 3, 8^m. * Aureola 14.
- 18 Semper remoto aliquo de ratione alicujus, removetur illud 1-2, q. 67, 5, o. | 2-2, q. 182, c. | 3^a q. 86, 4, 1^m | 1, d. 26, q. 2, 1, 3^m | 4, d. 22, q. 2, a. 3, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 32, 2^m | 35, fi. | Verit. q. 4, 2, c. fi. | q. 24, 10, 14^m | Virt. q. 4, 4, c. | Quol. 3, 4, c. * Beatitudo 7, 21, 33, 101, 102, 123, 132, 140. Beatus 4, 5, 6. Beneficentia 1. Beneficium 9, 25. Bonitas 34, 61, 66, 72, 75, 82, 90, 91, 94, 96, 103, 104, 105, 143, 162, etc. Cogitativa o. Conceptio 38. Deus 11, 147, 187, 281, etc. Fieri 8. Finis 6, 11, 15, 19, 39, 43, 45, 46, 50, 81, 92, 94, 95, 98, 108, 119, 134.
- 19 Ratio cujuslibet rei significata per nomen, est conceptio quam significat nomen. Opus. 9, q. 1.
- 20 Virtutes naturales inquantum sunt originatae a rationibus idealibus possunt dici rationes, non autem inquantum sunt in materia corporali 1^a q. 115, 2, 1^m | 2, d. 18, q. 1, 2, 1^m. * Habere 3. Individuum 4, 9. Instans 4, 1. Intentio 2, 10. Notio 1, 3, 4. Numerus 23, etc. Obliqui 1. Oppositio 10. Ordo 9. Persona 10, 11, 14. Praedicari 25. Praelatio 8. Privatio 2, 9.
- 21 Rationes ideales possunt dici causales, et non seminales; seminales autem possunt dici causales 1^a q. 115, 2, 4^m. Propter 7.
- 22 Rationes seminales sunt virtutes rerum, activae et passivae 1^a q. 115, 2, o. | 2, d. 7, L. | d. 13, 1, c. | d. 18, q. 1, 2, o. | Verit. q. 5, 9, 8^m. * Prudentia 11, etc. 33, etc. 43, 48, 54, 55, 63, 64, 66. Reverentia 3. Usura 49, 149, 197.
- 23 Ratio et intellectus non sunt idem, quia ratio quandoque est recta, et quandoque non recta, tam in speculativis quam in practicis: sed intellectus semper est reclus 1, d. 1, q. 1, 1, 4^m | 2, d. 24, q. 3, 3, 3^m. * Abstractum 1. Accidentaliter 3. Adulatio 4.
- 24 Immo ratio dicitur esse semper recta. Ma. q. 7, 5, 6^m.
- 25 Ratio dicitur esse semper recta dupliciter: scilicet vel respectu principiorum, vel quia non errat ex proprietate sui sicut phantasia, sed tantum ex defectu sui. Ma. q. 7, 5, 6^m.
- 26 Ratio et intellectus sunt realiter eadem potentia 1^a q. 79, 8, o. | q. 83, 4, c. | 2^m | 2-2, q. 49, 5, 3^m | q. 83, 10, 2^m | 3^a q. 18, 3, 2^m | 2, d. 21, q. 3, 3, 2^m | Verit. q. 15, 1, o. | q. 16, 1, c. fi. | Anima. 3, lect. 14, fi. * Afirmatio 2. Agere 5, 23. Agonia o. Oppositum videtur dicere. Poster. prin^o.
- 27 In quibusdam magis acceleratur rationis usus in uno quam in aliis 4, d. 27, q. 2, 2, 7^m. * Animal 43, 44, 45, 47. Apirocalia. Appetitus 25, 51, 56, 58, 59, 61, etc. 66, 73, 89. Aversio 8, 9. Auris. Baptismus 92, etc. 102, 132. Beatus 46. Bonitas 180. Charitas 29. Caro 2. Castitas 3. Causa 30, 36, 81. Caelum 1, 22, 27. Certitudo 4. Circumcisio 12. Circumstantia 17, 18, 25. Civilis 1. Clavis 2. Cognitio 25, 32, 43. Complacentia 2. Compositio 15. Comprehendere 1, 3, 6. Commune 1, 3, 7, 9. Communicabile 3, 4. Conceptio 5, etc. Conclusio 1, 2. Concupiscentia 9, etc. Concupiscibilis 7, etc. Conscientia 5, 8, 13. Consensus o. Constantia 8, 9. Consuetudo 2, 3, 5. Continentia 3, 8, etc. Contractio 1. Contrarium 16, 17, 18. Cor. 4. Corporeitas 2, 3. Creatio 1, 8, 4, 5, 20, 31, 47. Credere 5, 14, etc. 30. Culpa 4. Cura 3. Datio 4. Debitum 6, 11, 12.
- 28 Ratio et sensus differunt objecto: sed ratio et intellectus differunt in solo modo cognoscendi. Ideo ratio pertingit ad perfectionem intellectus, non autem sensus ad perfectionem rationis 1^a q. 59, 1, 1^m | q. 79, 8, 3^m | 1-2, q. 5, 1, 1^m | 2, d. 9, 8, 1^m. * Aequalitas 6, 21, etc. Aestimatio 1, 2. Aestimativa 2, 4. Aeternitas 8, 28. Daemon 65. Denitio o. Denominatio 11. Deus 11, 28, 63, 112, 147, 153, 159, 104, 187, 199, 204, 238, 245, 249, 253, 257, 259, 284, 285, 334, 338, 341, 345, 347, 361. Dialectica 4. Difficile 8, 11. Dispositio 4. Disputatio 3. Distinctio 2, 9, 15, 34,

RATIO

- 35, 37. Diversitas 12. Divisio 3, 4, 9, 10, 19, 20, 21. Dolor 5, 31. Donum 8, 9, 14, 38. Dubitatio 1. Eadem. Ebrietas 1. Energumenus 2. Ens 16. Error 3, 5. Esse 49, 80. Essentia 5. Eucharistia 208. Factum 2. Falsitas 2, 11. Fides 14, 18, 21, 29, 38, 85, 86, 99, 112, 115, 132, 111, etc. Fieri 1, 8. Filiatio 17, 25. Forma 21, 88, 166. Fortitudo 5. Fortuna 5. Fructus 9, 11. Frui 1. Fructio 15.
- 29 Semper quod est ratio alterius, se habet ad illud ut formale ad materiale. Ma. q. 2, 2, 5^m | 11^m. * Futurum 1, 4.
- 30 Certitudo rationis est ex intellectu: sed necessitas rationis, est ex defectu intellectus 2-2, q. 49, 5, 2^m | Ma. q. 7, 5, 6^m.
- 31 Duae rationes ejusdem rei, non demonstrant duo esse, sed dupliciter quid est: sicut de puncto potest dici quid est, sicut principium, et quid est ut finis, propter diversam rationem principii et finis. Potentia q. 8, 2, 11^m. * Gratia 34, 35. Habitus 59, 78.
- 52 Ratio practica est causativa et apprehensiva rerum: speculativa vero est tantum apprehensiva 2-2, q. 83, 1, c. * Haeresis 56. Honestum 4, 9. Honor 23. Idem 2, 3. In 22, 26. Inconstantia 1, 4. Indivisibile 1, 2. Jejunium 6, 29.
- 55 Ratio practica dicitur recta, secundum quod conformiter se habet ad rectos fines, et ad appetitum rectum. Sed speculativa, ad prima principia 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 2, c. * Infidelitas 2. Infirmitas 3, 5. Innocentia 4. Instrumentum 4. Intellectus 25, 32, etc. 57, 61, 189, 291. Intentio 2, 10. Jus 2, 6, 13, 16. Lex 5, 146. Locus 4. Logos. Luxuria 22, 24. Malum 7. Medium 17. Mensura 3, 5, 11, 14, 22, 23, 24. Meritum 9, 13, 39, etc.
- 54 Nihil firmiter constat secundum rationem speculativam, nisi per resolutionem ad prima principia indemonstrabilia, nec secundum rationem practicam, nisi per ordinationem ad ultimum finem, qui est bonum commune 1-2, q. 90, 2, 3^m | Cg. 4, c. 54, 3^m. * Metaphora 1, 2. Multitudo. Peccatum 401, etc. Poena 13, 26. Perfectio 33. Persona 3, 6, 11, 12, 25, 38. Perturbatio. Potentia 3, 6. Praeceptum 2, 42, 57, 60, 85, 117, 130. Praecipere 2. Praecipitatio o. Praedestinatio 2, 5, 6, 36. Praedicamentum 3, 6.
- 55 Ratio practica est circa operabilia singularia et contingentia, non autem circa necessaria, sicut ratio speculativa 1-2, q. 91, 3, 3^m. * Praedicari 4, 12, 25, 41. Principium 4, 12. Proportio 4. Providentia 2, 5. Providentia 2, 6, 28, etc. Pulchritudo 2, 3, 4, 9. Purgatio 4. Rationale 6, 7. Rebello 1, 2. Reduplicatio 1. Regere 1. Regula 1, 2. Relatio 46. Relativum 3, 10, 11.
- 56 Omnis ratio speculativa vel practica incipit ab aliquo principio, et per media venit ad conclusionem. Sed tripliciter differunt: scilicet quia principium in speculativis est forma, et quod quid est, in operativis vero finis, quod quandoque est forma, quandoque aliquid aliud. Principium etiam in speculativis semper oportet esse necessarium, in operativis autem quandoque est necessarium, quandoque autem non. Similiter in demonstrativis, semper posteriora ad priora de necessitate sequuntur, non autem in operativis semper, sed tunc solum, quando ad finem non nisi per hanc viam perveniri potest. Cg. 3, c. 97.
- 57 Ratio superior et inferior possunt esse speculativae et practicae, ratione diversorum. Verit. q. 15, 2, c. fi. | 6^a. * Religio 31, 65.
- 58 Ratio superior et inferior, sunt realiter eadem potentia: quae respectu aeternorum, dicitur superior, sed respectu temporalium, dicitur inferior 1^a q. 79, 9, o. | 1-2, q. 74, 7, c. | 2, d. 24, q. 2, 2, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, c. | d. 17, a. 1, q. 2^m | Verit. q. 15, 2, o. | Ma. q. 7, 5, c. * Res 1, 3. Sapientia 2, 14. Sacrificium o. Synderesis 4, 8. Veritas 2, 3.
- 59 Ratio superior et inferior non differunt secundum diversa objecta, sicut practicum et speculativum, sed per diversa media 1^a q. 79, 9, c. | 2, d. 24, q. 2, 2, c. | 3^m | 3, d. 17, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m.
- 40 Ratio superior dupliciter inhaeret aeternis: scilicet considerando ea secundum se, et ut regulas agendorum, consulendo. Ideo est speculativa et practica 1^a q. 79, 9, c. | 1-2, q. 74, 9, c. | 2-2, q. 45, 3, c. | 2, d. 24, q. 2, 2, c. | 3^m | q. 3, 3, 4^m | Ma. q. 7, 5, c.
- 41 Ratio superior respicit aeterna ut objecta et ut media, ideo est speculativa et practica, et pertinet ad cognitionem tantum. Sed partes imaginis pertinent etiam ad affectivam, et sunt tantum speculativae, et respiciunt Deum ut objectum tantum 2, d. 24, q. 2, 2, 3^m.
- 42 Sicut appetitus sensitivus elevatur per regimen rationis supra se, sic ratio superior per lumen fidei 2, d. 24, q. 3, 5, c.
- 45 Ratio superior dirigit rationem inferiorem 2, d. 24, q. 2, 2, c. | 4^m | q. 3, 1, 5^m | 4, 1^m | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, c.
- 44 Ratio inferior regulat sensualitatem, et seipsam 2, d. 24, q. 3, 1, 5^m | 4, 1^m.
- Summum animae est ipsa ratio, imum autem est ipsa operatio per corpus exercita 2-2, q. 53, 3.
- 45 In ratione sunt duo: scilicet actus, ut intelligere et ratiocinari, et aliquid constitutum per actum ejus triplex: scilicet primo definitio, secundo enuntiatio, tertio syllogismus vel argumentatio

RATIO

- 1-2, q. 90, 1, 2^m. * Actio 16, 17. Adam 21, 22, 56. Adoptio 19. Agiographae 2. Agonia 2. Anima 85, 91, 169, 222, 294, 362. Animal 45. Appetitus 25, 52, 56, 58, 62, 73. Apprehensio 3, 4. Ars 20, etc. Artificiale 5. Assentire o. Aversio o. Baptismus 92, etc. 102, 132. Barbarus o. Bonitas 101. Caelum 35. Castitas 3.
- 46 Aliquis actus attribuitur rationi dupliciter: scilicet immediate, et mediante voluntate. Verit. q. 15, 3, c. * Circumstantia 17, 18. Cogitatio 2. Coitus 4, 5, 6. Communicabile 4. Conscientia o. Consensus o. Contemplatio 9. Corpus 37. Creatio 1, 4, 5, 12, 20. Delectatio 54, 86, 97, 94, 111. Difficile 14. Dispensatio 5. Dolor 32. Eucharistia 208. Fervor 1. Fides 8. Finis 6, 11, 15, 19, 39, 84, 92, 94, 98, 107, 119, 134. Fortitudo 5. Gentilis 4. Haeresis 56. Homo 37, etc. Honestum 4, 9. Humilitas 26.
- 47 Apprehensio rationis duplex: scilicet judicium sine discussione, vel judicium cum discussione. Primam sequitur voluntas ut natura. Secundam vero voluntas deliberata 2, d. 24, q. 3, 1, c. * Imago 30. Imperare o. Imperfectio 5, 6. Imprudentia 1, 3.
- 48 Actus duplex attribuitur rationi inferiori, respectu terrenorum: scilicet delectatio, et deliberatio. Superiori vero, secundum tantum, 2, d. 24, q. 3, 1, c. * Incontinentia 1, 6, 9. Infidelitas 2, 8, 9. Infirmitas 3, 5. Innocentia 4. Inquirere 1.
- 49 Ratio superior habet actum directe circa propriam materiam, idest, circa rationes aeternas, sed indirecte circa temporalia, de quibus judicat secundum rationes aeternas. Verit. q. 15, 3, 5^m | 5, c. | q. 26, 9, 7^m. * Insania. Insensibilitas 1. Intellectus o. Ira 2, 8, 10, 11, 16, 17, 22, etc. 46, 54, 56, 60, 74, 75. Irascibilis 4. Judicium 7, etc. 41. Justitia 9, 36, 45, 58, 64, 79.
- 50 Ratio et prudentia ordinant actus humanos tripliciter: scilicet dando eis modum, firmitatem, et rectitudinem 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 3, c.
- 51 Ratio etiam secundum quod est speculativa, habet duos actus: primum est componere et dividere, secundus est discurrere 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 1, c. * Justificatio 27, 30. Legislator 2. Lex 3, etc. 34, 35, 37, 47, 58, etc. 74, 79, 99, 127, 153, etc. Lucia o. Libertas 4. Liberum 4, 9, 26. Logica 2, etc. Lumen 3. Luxuria 22. Macula 2. Magnanimitas 2, 26.
- 52 Actus rationis practicae quadruplex: scilicet intellectus, idest recta aestimatio de fine, consilium, judicium, et praeceptum. Defectus primi est caecitas mentis, secundi inconsideratio, tertii praecipitatio, et quarti inconstantia. Ma. q. 15, 4, c. * Malum 1, 7, 54.
- 55 Applicatio ad opus, est finis rationis practicae 2-2, q. 47, 1, 3^m | 3, c. * Mansuetudo 7. Materia 16. Matrimonium 71, 106, etc.
- 54 Ratio est primum principium omnium actuum humanorum, et omnia alia principia eorum obediunt rationi, sed diversimode, 1-2, q. 58, 2, c. | q. 90, 2, c. | q. 100, 1, c. | q. 102, 1, 3^m. * Medium 17, 22, etc. Misericordia 2. Mundus 8, 21, 23. Naturale 13. Negligentia 2, 4, 5, 6, 10.
- 55 Quilibet actus rationis se extendit ad quamlibet materiam moralem 2-2, q. 54, 1, c. * Nitor 1. Oratio 1, 92, 94.
- 56 Ratio habet vim movendi, a voluntate, quia ex hoc quod aliquis vult finem, ratio imperat de iis quae sunt ad finem, 1-2, q. 17, 1, c. | q. 90, 1, 3^m. * Obligari 6, 7. Ordinatio 2, 3. Ordo 38, etc. Passio 52, 52, 59, 68, 74, etc. Patientia 2.
- 57 Omnis inquisitio rationis procedit a simplici intuitu principiorum per intellectum, et terminatur ad ipsum per resolutionem 1^a q. 79, 8, c. | 12. c. | 1-2, q. 91, 2, 2^m | q. 100, 1, c. | 2-2, q. 8, 1, 2^m | q. 154, 12, c. | 3, d. 35, q. 1, a. 2, q. 2, c. | Verit. q. 15, 1, c. | Virt. q. 1, 8, c. | Quol. 8, 4, c. * Peccatum 1, etc. 87, etc. 104, 167, 289, 293, 401, etc. 412, 414. Poena 44. Perseverantia 1, 10, Persona 38. Perturbatio. Praecipitatio 2. Praedestinatio 2, 5, 6, 36. Praedicamentum 3, 6. Processio 15, etc. 25. Promissio 1.
- 58 Ratio corrumpitur dupliciter: scilicet per se et directe, per contrarium, idest, per solum peccatum mortale; et per accidens et indirecte, per iram. Ma. q. 12, 2, 7^m. * Puer 2, etc. Religio 31, 65. Reverentia 2, 3, 5. Sapientia 2, 14. Sensualitas 8, 13. Sponsalia 7. Usura 49, 197. Voluntas 1, 24, 27, 28, etc. 45, etc. 64, etc. 78, 82, etc.
- 59 Nihil contrariatur rationi nisi peccatum mortale, sed veniale est praeter rationem. Ma. q. 12, 3, 8^m | 9^m. * Absolvere 33. Abstinencia 1, 6, 8. Accidens 110. Addere o. Agiographae 2. Analogia 9, 11, 12, 11, etc. Angelus 187, 403, 425, 453, 610, 621.
- 60 Vivere praeter rationem dupliciter contingit: scilicet contra rationem, et supra rationem. Primum est malum, non autem secundum. Trin. 9, 5^m. * Apirocalia. Argumentum 1, 2. Aristoteles 7. Artificiale 5. Assentire 7. Auctoritas 2, 3. Bonitas 38, 56, 69, 71, 74, 75, 79, 82, 90, 91, 96, 100, 136, 143, 162, 164, 174, 179, 180, 233, 234, 217. Defectus 10, 17. Denominatio 11.
- 61 Idem potest esse ratio diversorum excedens, ut divina essentia, non autem adaequata 1^a q. 14, 6, 3^m | q. 55, 3, 3^m | Cg. 1, c. 54 | Verit. q. 2, 1, c. fi. | 4, 2^m | q. 8, 10, 13^m | 11, 6^m | Po. q. 3, 16, 5^m | 12^m. * Christus 70, 81, 151, 152, 153, 154, 156, 158, 174, 176. Deus 377. Ens 8, 16, etc. 32. Festum 3. Fides 14, 18, 21, etc. Finis 84. Fructus 9, 11. Homo 37, etc. Ira 2, etc. 46, 54, etc. 74, 75. Justitia 1, 36, 64. Latere. Lex 3, etc. Libertas

RATIONALE

4. Liberum 4, 9, 26. Lucia. Lumen 3. Magnanimitas 2, 26. Malum 17, 54. Medium 17, 22, etc. Membrum 5. Meritum 39. Miscericordia 2. Missa 2. Opinio 5. Ordo 38, etc. Passio 52, 53, 59, 68, 78, etc. Peccatum 413. Processio 15, etc. 25. Puer 3, etc. Relatio. Religio 5, 31, 65. Sacramentum 27, 31, 48. Sacrificium 17. Sanctificatio 3. Sanctitas 4. Sapientia 26, 27, 33, 36. Scientia 30, 31, 45, 94, 102, 105, 108, 109, 117, 128. Scientificum. Scurrilitas. Sensualitas 6, 7, 8, 13, 14. Sensus 4, 6, 10, 13, 16. Sepultura 12. Servitus 1. Severitas. Significatio 1. Signum 2, 10. Syllogismus 5, 6. Similitudo 1, 2, 8, 15. Simplex 1, 4. Simplicitas 1. Synderesis 2, 3, 4, 8. Synonima. Somnus 4, etc. Spes 19, 61. Spina 2. Sponsalia 7. Status 11. Studium 3. Subsistentia 7. Substantia 19, 20. Successio 3, 6. Superbia 2, 18, 21. Suppositum 8, etc. Tabernaculum 4. Tactus 3. Temeritas 1, 3. Temperantia 7, 16, 20. Tenebrae 4. Terra 2. Testis 7. Theologia 11, 12, 36, 37. Timor 35, 40, 50, 52. Totum 1. Transcendentia. Tribulatio 7, 8. Trinitas 5. Tristitia 12, 18. Unio 6, 13. Unitas 2, 7, 8, 23, 27, 28, 39, 43, 45, 51, 52, 59. Universale 15. Univocum 2. Usura 206. Usus 6, 7. Uti 6. Uxor 6. Varro. Venia. Verbum 4, 10, 24, etc. Verecundia 13. Veritas 1, etc. 8, 28. Verum Vestigium 3. Virtus 7, 12, 17, 19, 28, 93, 47, 53, 57, 81, 90, 92, 93, 98, 102, 105, 111, 120, 125, 161, 172, 179, 187, 205, 207, 208, 209, 210, 211, 214, 216, 219, 220, 224, 229, 241, 256, 258. Vita 25, 51, 76, 77. Vitium 8, 11. Vocatio 3. Voluntarium 2, 5, 11, 14, 15. Voluntas 2, 20, 24, 19, 43, 63, 64, 76, 83. Votum 1, 34, 36.
- Ratio est nobilior virtute morali acquisita 1-2, q. 51, 2, 3^m | q. 63, 3^m | Virt. q. 1, 9, 14^m.
- Ratiocinatio. Adam 28. Discursus. Error 1. Experientia 2. Inquirere o. Opinio 8. Persona 11. Prudentia 10. Ratio 4, 45, etc. Scientificum o.
- Ratiocinium. Praelatio 7. Prudentia 10. Ratio 4, 45, etc. Religio 55.
- Rationabile. Amplexus. Debitum 18. Discretum. Epicycli 1. Matrimonium 40. Officium 16. Praeceptum 61, 116, 149. Ratio 9. Votum 28, 71.
- 1 RATIONALE dicitur dupliciter: scilicet omne intellectuale, et cognoscens cum discursu. Primum convenit Deo et angelis, non autem secundum, sed est differentia animalis 2-2, q. 83, 10, 2^m | 1, d. 25, q. 1, 1, 4^m | 2, d. 3, q. 1, 2, 5^m | 6, 2^m | Po^a q. 9, 2, 10^m | Spiritu. 2, 12^m * Adoptio 19. Agere 5. Amor 19, 58. Angelus 60, etc. 498. Animal 1, 4. Appetitus 11, 12, 22. Assimilatio 1, etc. 10. Attingere 3. Beatitudo 8, 13. Benevolentia 2. Bonitas 1. Conjunctio 2. Contemplatio 7. Creatura 23, etc. Debitum 18.
- 2 Rationale convenit Deo et angelis supereminenter 1^a q. 29, 3, 4^m | 2-2, q. 83, 10, 2^m | 1, d. 25, q. 1, 1, 4^m | 2, d. 2, q. 1, 2, 4^m. * Daemon 1. Desiderium 13, 15. Deus 186, 206. Dominium 5, etc. Ens 28. Episcopus 13. Filiatio 35. Finis 39. Habere 2. Haeresis 36. Homo o. Impuritas 2. Individuum 10. Intellectus 25. Intentio 4, etc. Jejunium 24, 29.
- 5 Rationale ut differentia, non praedicatur de anima hominis 3, d. 22, q. 1, 1, 1^m. * Lex 31, etc. 59, 78. Logica 2, 3, 4, 5. Maledicere 4.
- 4 Rationale dicitur dupliciter: scilicet per essentiam, et per participationem, 1^a q. 18, 2, 2^m | 3, o. | 4, 5, c. | 1-2, q. 50, 4, c. | 3, d. 17, a. 1, q. 3, 4^m | Opus. 3, c^o 239. * Matrimonium 40. Mens 2, 6. Metaphora 7, 8. Misericordia 8. Missio 28, etc. Oratio 67. Ordo 39, 40. Pallium 1.
- 5 Rationale per participationem duplex: scilicet per similitudinem actus, et per obscuram consonantiam 3, d. 27, q. 1, 4, 3^m | Virt. q. 1, 10, 11^m. * Peccatum 18. Persona 3, etc. Po^a 13, etc. 50, 62. Praedestinatio 2. Processio 15, etc. Producere 2. Providentia 28. Ratio 3.
- 6 Rationale et sensibile, ut sunt differentiae, sumuntur ab anima rationali et ab anima sensitiva, non autem a potentia rationis et potentia sensus, licet per has noseantur 1^a q. 76, 3, 4^m | q. 77, 1, 7^m | 3, c. | 1-2, q. 110, 4, 4^m | 1, d. 3, q. 4, 2, 5^m | d. 25, q. 1, 1, 4^m | 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | Verit. q. 10, 1, 6^m | q. 24, 6, 4^m | Po^a 4, 9, 1, 10^m | Spiritu 2, 12^m | 11, 3^m | Anima. 12, 8^m | 19, 2^m | Opus. 3, c^o 158, fi. * Scientia 29, 119. Similitudo 11. Subsistentia 6. Via 3. Virtus 97, etc. Universum 5, 6.
- 7 Remoto rationali, remanet vivum, non quidem idem numero, propter destructionem subjecti, sed idem ratione. Ma. q. 2, 9, 18^m. * Christus 135. Uti 21. Voluntarium 14. Voluntas o.
- Rarum. Res 1. Simonia 32.
- Readamatio. Amor 248.
- Reale. Absolvere 31, 32, 33. Abstractum 1, 2. Actio 34, 35, 105. Ad-dere 1. Aequalitas 6, 21, 23. Aevum 6. Alimentum 2. Amor 152, 114. Angelus 199, 327. Anima 121, 219, 240. Ars 15, 16. Attributa 7, 9. Beatitudo 132. Caelum 69. Charitas 1, 59. Contrarium 37. Datio 6. Deus 28, 29, 250, 345. Differre 10. Differentia 6. Distinctio 23, etc. 33, 34. Divisio 20. Dominium 2, 3. Dos 4. Ens 1, etc. Eucharistia 49, 121. Fieri 1. Finis 38. Forma 41. Generatio 69, 71. Gratia 35. Habere 3. Idea 14. Instans 1, 3, 4, 7, 9, 11. Intellectus 2, 13, 15, 64, 195, 271, etc. Intentionale o. Justitia 4. Justificatio 12. Liberum 4. Logica 3. Lumen 9. Malum 1, 3, 9. Materia 40. Medium 6. Memoria

S. Th. Opera omnia. Index.

RECIPERE

- 6, 7. Naturale 8. Negatio 5. Notio 3, 10. Ordo 9. Participare 2. Passio 4, 14. Poenitentia 83. Persona 34, 48. Praedilectum 3. Processio 25. Ratio 26, 38. Relatio 5, 6, 28, etc. Relatum 3, 4, 8. Res 1. Sensibile 6, 9. Similitudo 2. Spes 62. Spirituale 2. Substantia 33. Totum 8, 9. Unio 12, 13, 16. Unitas 19, 27, 34, 51. Usura 74, 295. Verbum 10. Virtus 239. Voluntas 6.
- Reamare. Passio 132.
- 1 REATUS sumitur aliquando pro culpa, et aliquando pro poena, quia est medium quodammodo inter utrumque 2, d. 42, q. 1, 2, c.
- 2 Reatus est obligatio ad poenam, propter peccatum 2, d. 30, q. 1, 2, c. | d. 32, q. 1, 1, c. | d. 42, q. 1, 2, c. | 3, d. 36, 5, 2^m | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 21, q. 1, a. 3, q. 2, c. * Absolvere 41. Accusatio 23. Aversio 18. Circumcisio 42. Chirographum. Clavis 3. Contemptus 7. Damnatio 28. Daemon 48. Fides 107. Fomes o. Inclinatorio 1. Ingratitudo 16, 17. Lamech.
- 3 Reatus poenae, est effectus peccati per accidens tantum, et dispositive 1-2, q. 87, 1, o. * Lex 180. Macula 7, 8. Maria 61. Passio 30, 34, 100, 113, 126. Peccatum 23, 48, 54, 75, 180, 187, 195, 196, 268, 272, 333, 341, 355. Poena 70, 89, 98.
- 4 Causa proxima reatus, est defectus inductus per peccatum; sed causa remota, est actus peccati 2, d. 42, q. 1, 2, 1^m. * Poenitentia 28, 127.
- 5 Non omnium peccatorum est idem reatus 3^a q. 88, 1, c. | 2, d. 42, q. 1, 2, 4^m | 3^a d. 36, 5, 2^m. * Rebello 1. Sacerdos 12.
- 6 Reatus manet post actum peccati, 1-2, q. 87, 6, o. | 2, d. 42, q. 1, 2, o. | 4, d. 14, q. 2, a. 3, q. 2, 1^m | Ver. q. 28, 2, 2^m. Sacramentum 130. Satisfactio 15. Unctio 15.
- Rebaptizari. Athanasius 1. Baptismus 80, 118, 136, 137, 138, 139, 142, 247. Eucharistia 226.
- 1 REBELLIO virum inferiorum ad rationem consequuta est ex peccato. Opus. 3, c^o 192. * Contumax. Fomes 12. Inobedientia o.
- 2 Rebello concupiscibilis et irascibilis ad rationem, minui potest per virtutes, non autem potest tolli, nisi virtute Dei. Virt. q. 1, 4, 7^m | 10, 14^m. * Mors 1. Poena 82. Resistere 2, 3, 4, 5, 6.
- 3 Rebello et contumax semper occidebatur in veteri lege 1-2, q. 105, 2, 9^m.
- Recedere a Deo, contingit tripliciter: scilicet per infidelitatem, per malos mores, et per apostasiam, 1^a q. 9, 1, 3^m | Psal. 17, fi. * Abraham 6. Absens. Accedere 1, 2. Accessus o. Accidia 2. Aeternitas 14. Apostasia o. Audacia 6. Baptismus 214. Beatitudo 32. Bonitas 132. Cete 4. Contrarium 27. Contumax. Corpus 41. Daemon 123. Defectus 15. Desperatio 1. Elongatio. Eucharistia 96. Flagellum 3. Forma 125. Fuga. Incontinentia 1. Inobedientia 1. Intensio 3. Interpretatio 1. Luxuria 23. Magi 6. Magis 4. Mancens. Materia 14. Matrimonium 130. Missio 17. Mollities 2. Omissio 3. Passio 56, 59. Peccatum 19, 178, 290, Puritas 2. Resurrectio 23. Similitudo 26. Species 3. Spes 62. Venire 1, 23.
- Recens. Eucharistia 209.
- Receptaculum. Anima 96, 125, etc. 172. Damnatio 5.
- Receptibilitas. Capacitas o. Individuum 23. Possibilitas 1.
- Receptio. Angelus 372. Misericordia 14, 37. Usura 107.
- Receptivum. Actus 84. Anima 172. Homo 5.
- Recidere. Haeresis 23, 24. Relapsus.
- Recidivare Confessio 50. Derisio 3. Ingratitudo 11, etc. Operatio 48, 57. Peccatum 369. Relapsus. Verbum 73.
- 1 RECIPERE, pati, et hujusmodi dicuntur aequivoce de intellectu et de materia prima 1^a q. 50, 2, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 1, 3^m | d. 5, q. 1, 1, 2^m | d. 17, q. 1, 2, 2^m | Cg. 2, c^o 16, 8^m | Anima. 6, c. primo | 5^m | 6^m | Ente 5, me^o * Absolvere 18. Accipere 3. Actio 99. Actus. Admittere. Agens 26, 50, 101. Aleator 3. Amazones 3. Angelus 84, 222, 372, 610. Anima 10, 14, 162, 172, 281. Appetitus 52. Ascendere 8. Assimilatio 2, 4. Assistere 2. Baptismus 194. Campsoria 1. Capacitas o.
- 2 Recipere, et retinere, vel conservare, in immaterialibus contingit secundum idem, non autem in rebus materialibus. Verit. q. 15, 1, c. fi. | Anima 13, c. | 19^m. * Character 24, etc. Caelum 57, 67, 70. Clavis 1. Cognitio 40. Compositio 116. Confirmatio 86. Corpus 41.
- 3 Nihil recipit secundum suum formale, sed tantum secundum suum materiale 2, d. 19, 3, c. | Verit. q. 9, 1, 12^m. * Cultus 2, 10. Datio 30.
- 4 Illud quod non recipitur in alio, est infinitum 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, c. * Daemon 98. Decimae 19. Determinatio 1. Deus 23. Disputatio 3. Diversitas 12. Donum 39, 41. Effectus 4, 10. Eleemosyna 16. Episcopus 4. Esse 5, 60. Eucharistia 41, 154. Forma 21, 23, 35, 51, 60, 88, etc. 121, 125, 144, 151, 170. Gratia 173. Gratiarum actio 1. Haeresis 30. Homo 5. Phantasma 4.
- 5 Receptum est ejusdem virtutis in recipiente et dante, in omni generatione univoca, non autem in aliis, propter defectum dantis, vel recipientis 1, d. 20, 2, 3^m | 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 3, 2^m. * Illuminatio 10. Imperfectio 4. Individuum 21. Indulgentia 23. Instrumentum 12. Intellectus 158, 218, 249, 253. Intensio 4. Intentio 20. Judicium 68. Juramentum 35. Lex 11.
- 6 Non omne receptivum oportet esse denudatum ab omni natura determinata, sed tantum a natura recepti 1^a q. 75, 2, c. | 2, d. 17, q. 2, 1, 4^m | Verit. q. 22, 1, 8^m | Anima. 3, 4^m. * Holocaustum

RECTITUDO

4. Liberalitas 2. Luciditas 2. Lumen 1, 5, 8. Materia 14, 37. Membrum 4, 10, 12. Misericordia 39. Mixtio 5. Naturale 4. Nobilitas 6, 1. Obligatio 14. Operatio 3. Ordinatio 7. Passio 1, 2, 12. Peccatum 369. Pluralitas 2. Poenitentia 15. Potentia 26, 27, 49, etc. Praedicari 33. Rahab 2. Relatio 62. Religio 51, etc. Revelatio 4. Sacerdos 13. Sacramentum 55. Sensus 15. Simonia 32, 37. Sion 3. Speculum 5. Spirituale 5. Spiritus 17. Sufficiens. Tributum 3. Unctio 11. Usura 68, 94, 99, 105, etc. 148, 149, 170, 171, 173, 178, 179, 181, 188, 189, 192, 195, 202, 207, 212, 116, 267, 272, 273, 278. Usus 14. Uxor 15. Veritas 13. Virtus 80. Vita 67. Votum 43.
- 7 Aliquid dicitur recipi vel haberi dupliciter: scilicet ut distinctum essentialiter a recipiente, ut forma in materia, vel non distinctum, ut natura in supposito. Po^a q. 2, 1, 2^m. * Christus 98, 148.
- Reciprocum. Amor 248. Mutuum o.
- Recitare. Haeresis 132, 133. Insinuatio o. Mendacium 18. Narratio. Praedicare 1. Prophetia 64.
- Reclamare. Accusatio 16. Afinitas 11. Contradictio o. Dissensus. Matrimonium 25, 43, 113, etc. Ordo 97, 104, 105, 106. Proclamare o. Recusare. Votum 37, 58.
- Recogitatio. Cognitio 15. Contritio 23. Memento. Praeceptum 45, 80. Recolere. Verecundia 7.
- Recognitio. Confessio 24. Gratitude o. Jacob 5. Latria 6. Paupertas 8. Primitiae 3, 4.
- Recolere. Beneficium 14.
- Recompensatio. Amicitia 28. Beneficium 2, 3, 4, 5, 6. Eleemosina 33, 36, 37. Gratia 22. Gratitude 1, 4. Ingratitude 6. Merces o. Meritum 1. Missa 27. Poena 74. Praemium o. Restitutio 5. Retributio o. Satisfactio 2. Statutum 1. Usura 63, etc. 93, 100, 104, 105, 108, etc. 145, 152, 167, 168, 181, 193, 200, 212, 220, 222, 253, 263, 265. Vendere 8, 12.
- Reconciliatio est amicitiae reparatio 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, c. * Aversio 13. Conservatio 13, 14. Divortium 3. Fornicatio 9, 10. Passio 123, 125. Placare. Poenitentia 107. Redemptio 5. Uxor 13, 18.
- Reconditum. Altare 1.
- Reconfirmari. Baptismus 139.
- Recordari. Beatus 55. Colere. Commisericordiae. Contritio 23. Memoria o. Petrus 4. Reminiscencia o.
- Recreatio. Character 14, 20. Entrapelia. Imago 17, etc. Jocum. Ludus 3, etc. Operatio 33. Regeneratio. Sabbatum 11. Sepultura 6. Solatium. Trinitas 13. Tristitia 20.
- Rectificatio. Iustitia 12, 13.
- Rectilinea. Numerus 9. Quadratum.
- 1 RECTITUDO duplex: scilicet et circa exteriora, et quae dicit debiti ordinem ad finem, et ad legem Dei. Prima est iustitiae, secunda vero est omnis virtutis 1-2, q. 55, 4, 4^m | 2, d. 27, q. 2, 4^m. * Absolvere 13. Actio 16, 19. Actus 5, 6, 165. Amor 66, 138. Angelus 139. Anima 174. Appetitus 9, 56. Apud 1. Ars 2, 3, 4, 14. Beatitudo 74. Bellum 5. Bonitas 59, 102, 170.
- 2 Rectitudo in opere vel intentione dicitur, secundum quod opus ab agente egrediens, non exit ordinem debiti finis 2, d. 41, q. 1, 1, c. * Aestimatio 2. Aeternitas 5. Caligae. Caritas 117. Certitudo 17, 23. Continentia 3. Corpus 19, 21, 24. Cura 5. Cythara. Deus 332, 357. Definitio 20. Docilitas 1. Electio 4, 9. Elix. Evangelium 6. Eucharistia 246. Fides 24, 115, 118. Finis 54, 82, 83, 87, 132. Fomes 6. Gaudium 2. Gratia 7, 39, 63, 169. Haeresis 11. Homo 12, 13.
- 5 Rectitudo dicitur metaphoricè, de iustitia respectu legis vel praecepti, de bonitate respectu finis, et de veritate respectu rei et intellectus 1, d. 19, q. 5, 14^m. * Honestum 4, 5. Humilitas 26. Inconsideratio. Intellectus 286, 30. Intentio 9. Ira 2, 8. Jejunium 6. Iudicium 2, 21, etc. Iustitia 1, 9, 10, 12, 13, 39, 45, 66. Iustificatio 1, 2. Lex 42. Linea 5. Magnanimitas 2. Medium 17, 23. Oratio 6, 21, 25, 31. Ordo 18. Peccator 4. Peccatum 121. Poenitentia 1, 15. Perfectio 70, 76. Persona 28. Polus. Praeceptum 86, 116. Praecipere 2. Probatio 2. Prophetia 11, 17. Providentia 3. Prudentia 12, 38, 54, 64. Punctus 1. Puritas 1. Ratio 23, 33, 50, 52. Rectificatio. Rectus. Regula 2. Rite. Sanitas 7. Sapientia 33. Scandalum 1. Scientia 117. Sententia 3. Severitas. Simplicitas 3. Studium 3. Superbia 5. Tarditas 4. Triangulus. Verbum 66. Verecundia 8. Veritas 26. Virtus 15, 27, 121, 174, 200, 207, 217, 234, 243. Vita 37. Voluntas 64.
- 4 Rectitudo appetitus duplex: scilicet intrinseca, et respectu artificiorum. Primam facit prudentia, secundam vero ars. Ideo ars non est virtus moralis, sicut est prudentia 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 3, 6^m. * Usura 202, 203.
- 5 Rectitudo vitae et intentionis duplex: scilicet perducens ad ultimam finem, et quae est ex genere, fine, et circumstantiis debitis. Prima non potest esse sine fide, et gratia gratum faciente, sed tantum secunda, non tamen sine gratia gratuita 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | 4^m.
- 6 Rectitudo diminui potest, secundum quod rectum in aliqua parte curvatur. Ma. q. 2, 11, 31^m.

REDEMPTIO

- 1 RECTOR multitudinis ad hoc intendere debet, ut pacis unitatem proeuret. Opus. 20, lib^o 1, c^o 2.
- 2 Rectores sunt caput universitatis civilis, ex quo totum corpus dependet. Opus. 20, lib^o 4, c^o 11, fi. * Civitas 3. Dispensatio 23. Imperator 3. Obedientia 44. Politia 2. Politica 3. Praefectus Princeps o. Senator 1. Sexus 7. Vita 40.
- Rectus. Apud 1. Christus 46. Deus 157. Definitio 20. Impersonale. Nominativus. Per 6. Trinitas 2.
- Recuperare. Adam 54. Amicitia 39. Annihilatio 10, 12. Aureola 25. Cibus 2, 3, 5. Confessio 48. Corruptum 1. Deus 386, 387, 388. Eucharistia 180, 251, 252. Gratia 50. Haeresis 49. Homo 22. Humidum o. Inearnari 2, 8. Innocentia 1. Judaei 20. Iustitia 72. Meritum 105. Peccatum 344. Poenitentia 100, etc. Reconciliatio. Redemptio o. Religio 29. Restauratio. Symonia 10. Usura 161, 162, 163, 200. Virginitas 10, 11, 32, 33. Voluntas 75.
- Recurrere. Absolvere 26. Confessor 70, 73. Damnum 1. Excommunicatio 11. Lex 173. Periculum 9. Poenitentia 39, 84. Scientia 69. Tirannus 10, 11.
- Recurvum. Inclinatione 4.
- Recusare. Electio 32. Jeremias 2. Pusillanimitas 7.
- Redamatio. Amor 148.
- Redarguere. Correetio o. Delectatio 43. Elonchus. Increpatio. Iudicium 29, 30.
- Reddere. Actio 58. Actus 108. Aequivalens. Arrha 1. Bos. Caritas 85. Christus 113. Civitas 1. Clementia 9. Cognatio 9. Comedere 4. Contemplatio 19. Debitum 14, etc. Delectatio 60. Exactio 5. Fornicatio 14. Gratitude 1. Gratus 2. Habitus 2. Honor 10. Idoneus o. Infidelis 4. Ingratitude 10. Intellectus 179. Jejunium 7. Jephthe. Jus 1. Iustitia 7, 32, 42. Lex 44. Ludus 12. Luxuria 19. Matrimonium 50, 117. Merces 5. Mundus. Mutuum 4. Oblatio 6. Officium 6. Ovis 1. Phantasma 7. Poenitentia 11, 69. Praeceptum 42. Praelatio 6. Praemium 1. Princeps 18. Re-compensatio. Redditus. Redemptio 1. Religio 3. Restitutio o. Rhetor. Satisfactio 2, 3. Sepultura 12. Servitus 8. Usura 27, 228, etc. Virtus 29. Vita 38. Votum 22, 57, etc. 63.
- Redditus. Exactio 5. Restitutio 13. Usura 98, 156, 183, 184, 188, 191, 195, 196.
- 1 REDEMPTIO Christi reddit nobis totum quod perdidimus in Adam, non quidem simul, sed omnia tempore suo 2, d. 31, q. 1, 2, 1^m. * Abraham 17. Angelus 487. Aqua 17. Assumere 57. Baptismus 187. Canis 1. Datio 16. Eucharistia 44. Fides 65, 66.
- 2 Per redemptionem humani generis, Christus universaliter totam creaturam reparavit et melioravit 4, d. 48, q. 1, 1. c. * Haeresis 136.
- 5 Ad redemptionem requiruntur duo: scilicet solutio, et pretium. Et utrumque immediate convenit soli Christo, sed principaliter toti Trinitati 3^a q. 48, 5, o. | 3, d. 19, a. 4, q. 2, o. * Inearnari 8. Missa 26. Mors 36. Ordo 101. Passio 21, 85, etc. 100, 109, 110.
- 4 Christus ut Deus, dicitur redemptor per auctoritatem, sed ut homo, merendo per effectum humilitatis 4, d. 5, q. 1, 1, 2^m. * Peccatum 258, etc.
- 3 Christus est redemptor noster dupliciter: scilicet liberando a diabolo, et reconciliando nos Deo 3^a q. 48, 4, 2^m | 3^m | 6, 3^m | 3, d. 19, art. 4, q. 1, o. | Rom. 3, lect. 3, me^o. * Restitutio 12. Sanguis 7, etc. Satisfactio 23, etc. Stipendia. Usura 200. Vexatio.
- Redigere. Accidens 121. Nihil o. Ordo 101. Peccatum 190.
- Redire debet homo ad eor quadrupliciter: scilicet quasi ad iudicii solum, ut se discutiat; quasi ad vitae principium, ut se custodiat; quasi ad divinae loquutionis auditorium, ut diligenter attendat; et quasi ad divinorum eloquiorum thesaurum, ut eum abscondat, et possideat. Isa. 46, fi. Beatitudo 139. Corruptum 2. Crucesignatus 2. Ecclesia 12. Eucharistia 88. Exitus 2. Exsufflatio. Fornicatio 14. Haeresis 23, 24, 30, 31. Ingratitude 11, etc. Macula 16. Matrimonium 30, 60, 141. Peccatum 276, 354. Poena 65. Potentia 15. Sanguis 12. Templum 14. Usura 177, 199. Ventus 4. Votum 62.
- Reduci. Abstractum 3. Accidens 9. Actus 59, 80, 85. Agens 30, 49, 68, 94. Angelus 118, 180, 181, 334, 454, 559. Anima 238, 239, 251. Attributa 18. Beatitudo 136. Beneficium 9. Bestialitas 1. Capitale 8. Character 3. Caelum 78, 110. Causa 20, 54. Color 8, 9. Consilium 14. Continentia 19. Corruptio 1. Cura 4. Daemon 112. Defectus 24. Deus 52, etc. 199, 263, 354. Dispositio 41, 42, 43. Donum 13. Embryo 1. Ens 15, 31. Error 12. Fides 2. Finis 96, etc. Forma 89, 90. Genus 24, 25, 26, 29. Gratia 2, 100, 106. Habitus 50. Haeresis 2. Imprudentia 2. In 6, 14. Ingratitude 10. Instrumentum 15. Intellectus 257. Interrogare. Interpretatio 4. Iustitia 81. Latria 4, 5. Lex 27, 29, 33. Logica 1. Luxuria 11. Mansuetudo 2. Manumissus. Matrimonium 94, 105. Meritum 50. Misericordia 3. Mitis. Monstrum 1. Motus 13, etc. Mundana. Negatio 4. Nomen 82. Operatio 27. Oppositio 2. Ordo 6, 47. Ornatus 1. Orpheus. Passio 39, 42. Peccatum 312. Perfectio 45. Per se 6, 10. Praeceptum 39. Prophetia 11. Prudentia 50, 78. Qualitas 15. Quaestio 1. Sacramentum 54. Scientia 99, 100, 105, 111. Simplex 4. Somnolentia. Speculatio. Tactus 14. Temperan-

REDUPLICATIONIO

REGULA

- tia 12. Transumptio. Unitas 40. Usura 92. Veritas 20. Vestigium 5. Vitium 10. Voluntas 55.
- Redundantia** fit in corpus, ex iis quae sunt in anima, nisi in Christo patiente 1-2, q. 3, 3, c. | 3^m | q. 4, 6, c. | q. 75, 3, 1^m | 2^m | 2-2, q. 175, 4, 1^m | 2^m | 3^a q. 14, 1, 2^m | q. 15, 5, 3^m | 6, c. | 9, 3^m | q. 19, 3, 3^m | q. 28, 2, 3^m | q. 45, 2, c. | 1^m | q. 46, 8, c. | 2^m | q. 49, 6, 3^m | q. 54, 2, c. | q. 79, 1, 3^m | 1, d. 1, q. 1, 1, 2^m | 3, d. 15, q. 2, a. 1, q. 3, 3^m | a. 2, q. 1, c. | q. 2, 2^m | a. 3, q. 1, 1^m | 3^m | q. 2, 5^m | q. 3, c. | 2^m | 4^m | d. 18, 3, 5^m | 4, d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, c. | d. 44, q. 1, a. 3, q. 4, 3^m | Verit. q. 10, 11, 3^m | q. 19, 3, 3^m | q. 26, 8, 8^m | 10^m | 10, o. | Quol. 1, 3, c. | Quol. 7, 5, c. | 2^m | Opus. 3, c^o 231 | 232 | 237. * Anima 131, etc. 228, 285. Aureola 8. Beatitudo 77. Claritas 6, 17, 18. Contritio 9. Cor 7. Corpus 38. Delectatio 61. Dolor 5. Elias 6. Fervor 2, 3. Gratia 38. Justitia 40. Maria 15, etc. Matrimonium 204. Passio 74. Peccatum 106. Superbia 1, etc. Tactus 8. Tristitia.
- 1 REDUPLICATIONIO** quandoque dicit concomitantiam, et quandoque rationem praexistentem. Ma. q. 1, 2, 2^m | 3, 6^m. * Agere 11. Phantasma 7.
- 2** Reduplicatio potest denotare quodlibet genus causae, suppositum, naturam, et accidens 3, d. 10, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Homo 5, 9.
- 5** Quod reduplicatur, est per quod praedicatum convenit subjecto. Ideo aliquo modo est idem utrique, sicut medium in syllogismo affirmativo 3, d. 10, q. 1, art. 1, q. 1, c. * Honor 3, 28, 34. Humilitas 27. Idea 5, 30, 37. Imago 11. Jacob 5. Jejunium 22. Laesus 4.
- 4** Reduplicatio requirit loquutionem per se veram 3, d. 10, q. 1, art. 1, q. 1, c. | a. 2, q. 1, 2^m | d. 11, 4, 6^m. * Imperare 4, 9, 18.
- 5** Illud quod reduplicatur, comparatur ad praedicatum, sicut ad illud quod consequitur per se ad ipsum; ad subjectum vero, sicut in quo includitur 3, d. 10, q. 1, a. 1, q. 1, c. * In 1, 3. Infinitum 27. Infirmitas o. Inquantum. Iudicium 3. Lex 45, 61, 62, 158. Linea 3.
- 6** Terminus reduplicatus sumitur quandoque pro supposito, sed magis proprie pro natura, quia sumitur in vi praedicati 3^a q. 16, 10, 11, 12, o. * Christus 18, 31, 32. Locus 11. Lucifer. Memoria 1. Metaphysica 3, 10, 11. Secundum quod. Specificative.
- 7** Quod convenit alicui cum reduplicatione, non semper convenit ei simpliciter sine ea 3^a q. 16, 10, 3^m | 3, d. 11, 3, 3^m.
- Refectio.** Aqua 17. Beatus 36. Cibus o. Christus 199. Dulcedo 1. Eucharistia 33, 244, 258, 275. Experientia 10, etc. Fructus 2. Intellectus 202. Oratio 41, 43, 56. Potus. Sanctus 7, 8. Statua 2.
- Referre.** Absolvere 22. Actus 18, 172. Differentia o. Nuntius. Relatio o. Testamentum 8. Uti 10, 12.
- Referri.** Actus 18, 172. Ars 10. Aureola 16. Deus 381. Experientia 12, 18. Honor 8. Imperare 4. Incontinentia 2. Laus 18. Martyrium 7. Motus 61. Objectum 1, 16. Officium 13. Praedicari 41. Pronomen 4. Relatio o. Relativum o. Relatum. Sacramentum 85. Sacrificium 4, 8, etc. Sanctitas 4. Scientia 56. Temperantia 14, 20. Usura 44, 45, 185, 191. Usus 4. Verbum 62.
- Reflecti** supra se, convenit animae dupliciter: scilicet cognoscendo naturam suam, et actus suos esse 3, d. 23, q. 1, 2, 3^m | Opus. 29, prin^o. Actio 19, 20, 21. Actus 5, 6, 72. Amor 144. Anima 174, 175, 289. Inclinatio 4. Intellectus 37, 40, 51, 61, 221, 237.
- Reflorere.** Flos 2.
- Refluxus.** Mare 2. Pars 14.
- Refraenare.** Austeritas 1. Gratia. Concupiscentia 21. Confessio 43. Consanguinitas 10. Continentia 9. Delectatio 94. Difficile 14. Donare. Fraenum. Humilitas 2, 26. Infirmitas 6. Ira 41. Maceratio o. Prophetia 17. Pythagoras 2. Reprimere. Sobrietas 1. Studiositas 3. Temperantia 1, 14. Virtus 150.
- Refrigerium.** Damnatio 47. Doctrina 8.
- Refrigescere.** Appetitus 75.
- Refugere.** Abominatio. Abhorre. Christus 157. Derelinquere. Deserere. Dolor 29. Fuga. Servitus 3, 14. Timor 13, 18, 34, 43. Vitare.
- Refugium Christi** triplex: scilicet mons, navis, et desertum. Matth. 5, prin^o.
- Refulgentia.** Nitor 1.
- Refundere.** Restitutio 17.
- Refundi.** Fervor 3.
- Refutare.** Regere 3. Renuntiatio.
- Regale.** Principatus 4, etc.
- Regeneratio.** Baptismus 174, 175, 203. Christus 106. Re creatio.
- 1 REGERE** et gubernare, est proprie rationis 2-2, q. 47, 12, c. * Absolvere 13. Amor 151. Angelus 579. Animal 52.
- 2** Regere est actus providentiae 4, d. 49, q. 1, art. 2, q. 5, c. * Appetitus 73. Beneficium 23. Civitas 3. Concubinitus 3.
- 3** Deus comminatur regiminis subversionem tripliciter: scilicet quia subtrahuntur a regiminis officio idonei, praeficiuntur indigni, et refutant vocati. Isa. 3, prin^o. * Concupiscentia 9. Corpus 37. Creatura 30. Cura 5. Dispensatio 23. Despoticum.
- 4** Aufert Deus idoneum a regiminis officio tripliciter: scilicet quan-

- tum ad potestatem, quantum ad sagacitatem, et quantum ad auctoritatem. Isa. 3, prin^o.
- 5** Potestas ad regendum et ad compescendum insolentias in tribus consistit: scilicet primo in fortitudine corporis, quo ad complexionis vigorem, membrorum robur, et cibi multitudinem. Secundo in constantia cordis. Tertio in exercitio bellicae artis. Isa. 3, prin^o.
- 6** Sagacitas seu sapientia ad regendum, habentur tripliciter: scilicet humana institutione, divina inspiratione, et daemonis revelatione. Isa. 3, prin^o.
- 7** Auctoritas in regimine necessaria ad reverentiam consistit in tribus: scilicet in officii dignitate, in morum honestate, et in vultus maturitate. Isa. 3, prin^o. * Electio 35, 38. Gubernare. Intellectus 220.
- 8** Utiles et necessarii sunt aliqui principibus ad regimen populi tripliciter: scilicet vel ad expediendum dubia negotia, vel ad faciendum aedificia, vel ad instruendum divina. Isa. 3, prin^o.
- 9** Sunt autem indigni praelatione regiminis dupliciter: scilicet quantum ad defectum sapientiae et aetatis, et quantum ad defectum virtutis. Isa. 3, prin^o.
- 10** Effectus regiminis in perturbatione populi est triplex: scilicet universalis dissensio, amicitiae dissolutio, et ordinis confusio. Isa. 3, prin^o.
- 11** In excusatione rationabili electi ad regimen, sunt tria: scilicet impotentia ad repellendum nociva, impotentia ad supplendum defectum, et impotentia ad fovendum vel conservandum necessarium. Isa. 3, prin^o. * Lombardia. Officium 2. Paulus 16. Pax 7.
- 12** Causa renuntiationis officii regiminis duplex: scilicet causa proxima, idest poena, et causa remota, idest culpa. Isa. 3, lect. 2, prin^o.
- 13** Omnis regens politice, instituitur per electionem, non autem rex, sed per successionem. Opus. 20, libo 3, c^o 20 | Libo 4, c^o 1. * Peccatum 91, 93, 99. Politia 2. Politica 3. Potestas 14. Princeps 1, etc. Principatus 6, etc. Providentia 25, etc. 33, 39, 40.
- 14** Regimen communis est, ut ordinate et pacifice bonum commune dispensetur, aliquo sententia, imperante, et defendente. Primum adaptatur Potestatibus caelestibus, secundum Dominationibus, et tertium Virtutibus 2, d. 9, 3, c. * Prudentia 21, 68. Ratio 11, 40, 42, 43, 44. Regnum o. Senator o. Servitus 6. Sponsa 5. Temeritas 1. Tyrannus 4, 9.
- 15** In omni regione, civitates reguntur politice, circumscripta potentia regis et imperatoris. Opus. 20, libo 4, c^o 1. * Tributum 1. Universum 26. Votum 47.
- Regla.** Judaei 9. Minister 5. Sedere 3.
- Regimen.** Regere o.
- Regina.** Amazones 1. Capitale 9. Superbia 20.
- Regio.** Cete 13. Matrimonium 115. Paradisus 10. Regere 15. Rex 9. Syria. Transferre. Usura 152, 244, 272.
- Regitivus.** Regula 4. Semen 18.
- Regium.** Ficus. Imperator 2. Judaei 9. Minister 5.
- Regnare.** Animal 79.
- Regnativa.** Legispositiva 1. Prudentia 47.
- 1 REGNUM**, a regendo dicitur. Ideo qui alios sub sua providentia habet, dicitur habere regnum 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 5, c. * Abstinencia 6. Achab. Aditus o. Aeternitas 42. Alexander 2, 3. Angelus 233, 579. Animal 79. Arrha 3. Assimilatio 5. Baptismus 154, 155, 166. Beatitudo 15. Charitas 60. Chiliastae. Clavis 1, 3. Emere. Excommunicatio 4. Gladius 1.
- 2** Regnum debilitatur, ex praesidentis defectu in sapientia vel iustitia, et ex defectu subditorum in obedientia. Ma. q. 7, 7, 9^m. * Haecresis 2, 72, 73. Interdictum. Iudicium 49. Nativitas 16. Oratio 54. Papa 1. Paupertas 6. Princeps 7, 29.
- 3** Ecclesia militans, vel ecclesia triumphans, dicitur regnum Dei, antonomastice 4, d. 49, q. 1, art. 2, q. 5, c. * Principatus 6.
- 4** Regnum Dei principaliter est in interloribus actibus; consequenter in iis, sine quibus illa non possunt esse, non autem in indifferenter 1-2, q. 108, 1, 1^m | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 4, 1^m | Rom. 11, lect. 1, me^o | c^o 14, lect. 2, me^o. * Prudentia 41. Rex o.
- 5** Regnum caelorum dicitur quadrupliciter: scilicet Christus, sacra Scriptura, ecclesia militans, et ecclesia triumphans. Matth. 3, prin^o. * Sanctus 8. Tentare 23. Tyrannis 2, 4. Votum 80, 81.
- 6** Regnum caelorum non promittitur in veteri Testamento. Matth. 3, prin^o | Rom. 10, lect. 1, me^o.
- 1 REGULA** actuum humanorum duplex: scilicet humana ratio, et lex aeterna, scilicet Deus 1-2, q. 19, 4, o. | q. 21, 1, c. | q. 63, 2, 4, c. | q. 71, 6, c. | q. 74, 7, c. | 8, 1^m | q. 90, 1, c. | q. 97, 3, c. prin^o | 2-2, q. 8, 3, 3^m | q. 17, 1, c. | q. 23, 3, 6, c. | q. 37, 1, 1^m | q. 154, 2, 2^m | 3, d. 23, q. 1, 1, c. | d. 25, q. 2, a. 1, q. 4, 2^m | Ma. q. 16, 2, c. fi. | Virt. q. 1, 13, c. | q. 5, 2, c. | Job 23, fi. Lex 61, etc. * Abstinencia 1.
- 2** Regula actuum humanorum, non est quaelibet ratio, sed ratio recta 2, d. 24, q. 3, 3^m. * Actio 74. Agens 59.
- 3** Idem potest esse regulans commune, respectu diversorum specie,

REGULARIS

- ut fides, non autem proprium 2, d. 41, q. 1, 1, 1^m. * Angelus 258.
- 4 Diversitas regulantis et regulati non demonstrat diversitatem potentiae, sed diversitatem habitus, quia unus habitus est regitivus alterius 2, d. 24, q. 2, 2, 4^m. * Anima 222. Appetitus 9. Aversio 8, 9. Bonitas 74. Consecratio 18. Contemptus 1. Daemon 46. Delectatio 94, 105. Dispositio 26. Epiikia 4. Honestum 4, 5. Humilitas 12. Intellectus 201, 279, 285.
- 5 Aliquid continetur in regula dupliciter: scilicet ut finis, idest actus virtutum, et ut exercitium exterius, idest, tria vota: scilicet obedientiae, paupertatis, et continentiae, ad quae omnia alia ordinantur 2-2, q. 186, 9, e. * Ira 11. Judicium 21, Justitia 1, 36. Legislator 2. Lex 3, etc. 20, 35, 48, 62, 154, 160. Magnanimitas 26. Mensura o. Meritum 39. Misericordia 2. Motus 68, 69. Obedientia 38, 39. Peccatum 1, 85, 121, 139. Praeceptum 1, 85. Praelatio 15. Professio 2, 3. Prudentia 5. 54. Ratio 11, 40, 42, etc. Regularis o. Religio 61, 68, 77. Sapientia 24. Satisfactio 9. Subditi. Superbia 1, 21. Symbolum 10.
- 6 Antequam essent regulae, quae nunc sunt, erat aliquis modus vivendi, approbatus ab ecclesia, obligans ad certum tempus sicut nunc 4, d. 38, q. 1, a. 2, q. 3, 3^m. * Temperantia 7. Usura 166. Virtus 31, 142, 165, 190. Vitiositas. Voluntas 19. Votum 14, etc.
- Regulare. Missa 19. Regula o.
- 1 REGULARIS. Canonici regulares et monachi, ad paria censentur. Opus. 19, c. 2.
- 2 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 189, 8, 2^m.
- 3 Intelligendum est quod ad paria censentur in illis quae sunt communia omni religioni, sicut vivere sine proprio, abstinere a negotiationibus, et ab officio advocandi in causis, et hujusmodi. Alias possent aliqui similiter concludere, quod canonici regulares tenerentur abstinere a lineis indumentis, quia monachi ad hoc tenentur 2-2, q. 188, 2, 2^m | Opus. 19, c. 2.
- 4 Utraque religio, scilicet monachorum et canonicorum regularium, ordinatur ad opera vitae contemplativae, inter quae praecipua sunt ea quae aguntur in divinis mysteriis, ad quae ordinatur directe ordo canonicorum regularium, quibus per se competit quod sint clerici religiosi. Sed ad religionem monachorum, non per se competit ut sint clerici religiosi, ut habetur in decretis. Et ideo, quamvis ordo monachorum sit aetioris observantiae, si monachi essent laici, liceret transire ab ordine monachorum ad ordinem canonicorum regularium, non autem e converso, ut habetur in decretis, ubi dicitur: Mandamus et universaliter interdiciamus, ne quis canonicus regularis professus, nisi (quod absit) publice lapsus fuerit, monachus efficiatur. Sed si monachi sint clerici, sacris mysteriis obsequentes, habent id quod est canonicorum regularium, cum majori aetitudine. Et ideo transire licitum erit de ordine canonicorum regularium, ad ordinem monachorum, petita tamen superioris licentia, ut dicitur in decretis 2-2, q. 188, 2, 2^m | q. 189, 8, 2^m.
- 5 Non sequitur, si monachus non habet officium docendi, quod officium docendi accipere non possit. Dato tamen quod monacho docere non liceat, non sequitur quod canonicis regularibus non liceat docere, cum canonici regulares inter clericos computentur, ut habetur in decretis. Opus. 19, c. 2. * Caelum 90. Canonicus. Episcopus 23. Missa 19. Motus 68, 69. Professio 2.
- Regulus dicitur volans, non propter hoc quod habeat alas, sed quia insilit in faciem hominis propter velocitatem ad malefaciendum. Isa. 30, primo.
- Rehabere. Uxor 16.
- Reintegratio. Poenitentia 107.
- Reiteratio. Aqua 22. Athanasius 1. Baptismus 80, 118, 136, 137, 138, 139, 142, 147. Circumcisio 22. Confessio 46, etc. Consecratio 8. Donatus. Intentio 14. Maenla 16. Omissio 9, 18. Operatio 63. Peccatum 354. Poenitentia 63, 89, 91, 96. Sacramentum 145. Unctio 27.
- Relapsus. Haeresis 23, 24, 30, 31. Lapsus. Recidivare.
- 1 RELATIO est ordo unius rei ad aliam. Po^a q. 7, 9, e. | 7^m | 10, 11, e. * Ad aliquid. Addere 7, 9, 10. Agens 48.
- 2 Omnis relatio est dependentia. Cg. 2, c. 12, fi. | Verit. q. 21, 1, e. | Po^a q. 7, 1, 9^m. * Amor 251, 253.
- 3 Oppositum videtur dicere. Cg. 4, c. 14 | Po^a q. 9, 4, 10^m.
- 4 Relatio secundum esse ejus, est aliquid, non autem secundum rationem ejus, sed est ad aliquid. Alia vero praedicamenta, sunt aliquid utrumque modo 1^a q. 28, 1, 2, c. | 1, d. 20, 1, e. | d. 26, q. 2, 1, e. | d. 30, 1, e. | 3, d. 8, 5, c. | Verit. q. 1, 5, 15^m | Po^a q. 2, 5, c. | q. 7, 8, e. | Quol. 1, 2, c. | Quol. 7, 4, fi. | Quol. 9, 4, c. * Bonitas 41, 61, 150. Character 2. Compositio 16. Con-junctio 10.
- 5 Relatio realis est eorum quae ad invicem habent ordinem et inclinationem 1^a q. 28, 1, e. | Po^a q. 7, 9, c. | 1^m | 7^m | 10, c.
- 6 Relatio habet esse reale ex causa respectus, propriam vero rationem generis vel speciei habet ex respectu 3, d. 8, 5, c. | 2^m | Quol. 1, 2, e. | Quol. 9, 4, 3^m | Quol. 12, 1, e. * Consanguinitas 3. Consensus 5. Creatio 20. Ens 17. Generatio 51. Hierar-

RELATIO

- chia 1, 2. Oppositio 11, etc. Ordo 23. Potentia 1. Praedicamentum 6. Praedicari 41. Similitudo 1, 2, 20, 21.
- 7 Relatio non potest esse principium, nec terminus actionis 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 4, c. Accidens 61.
- 8 Relatio secundum rationem ejus nihil ponit in subiecto 1^a q. 28, 1, 2, c. | 1, d. 8, q. 4, 3, c. | d. 20, 1, c. | d. 26, q. 2, 1, c. | 2, 3^m | d. 30, 1, c. | d. 33, 1, c. | Verit. q. 1, 5, 15^m | Po^a q. 2, 5, c. | q. 7, 8, e. | q. 8, 2, c. | Quol. 7, 4, fi. * Denominatio 7, etc. Genus 43.
- Oppositum videtur dicere. Cg. 2, c. 13. * Intellectus 20, 107, 169.
- 9 Relatio secundum esse ejus inhaeret subiecto, secundum vero rationem ejus, tantum assistit 1^a q. 28, 1, 1^m | 2, c. | q. 39, 1, c. | q. 40 | 1, c. | 1, d. 33, 1, c. | Po^a q. 7, 8, e. | 9, 7^m | q. 8, 2, c. * Quantitas 18. Successio 6.
- 10 Relatio habet debilissimum esse, secundum quod est in subiecto, quia non ponit in eo aliquid absolutum, sed tantum per respectum ad aliud 1, d. 8, q. 4, 3, 4^m | Po^a q. 7, 9, c. primo | q. 8, 1, 4^m | q. 9, 5, 1^m | 14^m | Perier. 3, lect. 1, meo.
- 11 Relatio secundum quod est in subiecto, facit compositionem cum eo; quia aliud est esse relationis, et substantiae quae refertur 1, d. 20, 1, c. | d. 21, q. 1, 2, c. | d. 33, 1, c. fi. | 2, 3^m | Po^a q. 8, 1, 5^m.
- 12 Fundamentum relationis, est causa ejus in subiecto 1, d. 2, 1, meo. * Actio 119. Aequalitas 6. Bonitas 61. Consensus 5.
- 13 Fundamentum relationis et causa ejus, est quantitas 1, d. 26, q. 2, 1, c. | 3^m. * Matrimonium 5, 6. Servitus 2.
- 14 Omnis relatio fundatur in qualitate, vel quantitate, vel actione vel passione 1^a q. 28, 4, c. | 1, d. 26, q. 2, 2, 4^m | 3, d. 5, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 8, 5, c. | Cg. 4, c. 24 | Po^a q. 7, 9, 10, c. | q. 8, 1, c. | Perier. 3, lect. 1, meo.
- 15 Fundamentum relationis triplex: scilicet quantitas, actio vel passio et mensura. Meta. 5, lect. 17, o. * Ubi 2.
- 16 De ratione relationis realis sunt duo: scilicet fundamentum, et respectus ad aliud 1, d. 26, q. 2, 1, 3^m | d. 33, 1, c.
- 17 Relatio praesupponit distinctionem aliorum generum, non autem distinctionem sui generis, sed facit eam. Po^a q. 8, 3, 12^m.
- 18 Relatio quae est accidens, praesupponit distinctionem suppositorum, non autem relatio subsistens, scilicet divina, sed eam fert secum 2^a q. 40, 2, 4^m | Po^a q. 10, 3, 4^m. * Character 1. Relativum o. Similitudo 1, 2.
- 19 Relatio duplex: scilicet realis, et rationis 1^a q. 28, 1, c. | 1, d. 20, 1, c. | d. 26, q. 2, 1, c. | d. 33, 1, c. | Verit. q. 2, 2, 1^m | Quol. 9, 4, c. | Opus. 3, c. 53. * Simplex 2.
- 20 Differentia et ordo relationum ad invicem sumuntur a differentia et ordine fundamentorum 1, d. 26, q. 2, 2, 4^m | 3, d. 8, 5, c.
- 21 Relationes oppositae, possunt esse ejusdem, respectu diversorum, non autem proprietates absolutae 4, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m.
- 22 Relationes differentes specie, non possunt terminare eandem relationem in specie, contra Praepositivum 1^a q. 32, 2, c.
- 23 Aliquando ex parte unius extremi est tantum una relatio, et ex parte alterius, sunt multae 3^a q. 35, 5, 3^m. * Differre 1.
- 24 Relatio in patre, differt in specie a relatione in matre 3^a q. 35, 5, 3^m | 3, d. 8, 5, c.
- 25 Substantia divina potest esse relatio, non autem substantia in genere 1, d. 4, q. 1, 1, 3^m | Cg. 4, c. 14 | Po^a q. 8, 2, 1^m | Opus. 3, c. 154.
- 26 Relatio in utroque termino differt numero, et etiam specie, si differunt nomine 1, d. 27, q. 1, 1, 2^m | 4, d. 27, q. 1, art. 1, q. 1, 3^m.
- 27 Unitas et pluralitas specifica relationum sumitur ex causa, numeralis autem ex subiecto, nulla vero ex terminis 3^a q. 35, 5, c. | Quol. 1, 2, c. | Quol. 9, 4, c. | Opus. 3, c. 212. * Forma 68. Verbum 31, 38, 40. Veritas 9, 25.
- Inmo relationes multiplicantur secundum rem, secundum fundamenta 3, d. 8, 5, o. | d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 5^m.
- 28 Omnis patientis ad agens, est relatio realis, et e converso, si bonum ejus oriatur ex hoc, ut in omni agente univoco et moto, non autem in Deo. Po^a q. 7, 10, c.
- 29 Idem ad seipsum non refertur aliqua relatione reali, 1^a q. 42, 1, 4^m | q. 45, 3, 2^m.
- 30 Relatio realis requirit distinctionem suppositorum, non autem relatio rationis 1^a q. 13, 7, c. | q. 42, 1, 4^m | 1, d. 26, q. 2, 2, c.
- 31 Relatio identitatis numeralis, est relatio rationis tantum, generica vero et specifica, est relatio realis 1^a q. 13, 7, c. | q. 28, 1, 2^m | 4, 1^m | q. 42, 1, 4^m | 1, d. 26, q. 2, 1, 2, c. | d. 31, q. 1, 1, c. | Verit. q. 1, 5, 15^m | q. 2, 2, 1^m | Po^a q. 7, 11, c. | Meta. 5, lect. 11, fi. | Perier. 5, lect. 3, meo.
- 32 Alia ratione refertur dominus ad servum, et servus ad dominum 1^a q. 13, 8, 1^m | 2-2, q. 81, 1, 8^m | 3^a q. 20, 1, 2^m | 2, c. | Opus. 61, c. 5.
- 33 Relatio est ens reale, licet non omnis 1^a q. 13, 7, c. | q. 28, 1, c. | 1, d. 26, q. 2, 1, c. | d. 33, 1, c. | Po^a q. 7, 10, c.
- 34 Relatio non est ens reale, nisi ex fundamento 1, d. 26, q. 2, 1, c. | 2, 3^m | 4^m | d. 30, 3, 3^m | d. 33, 1, c. | 3, d. 8, 5, c. | Quol. 1,

RELATIO

- q. 2, 2, c. | Quol. 9, 4, c. * Aequalitas 6, 23. Agens 48. Distinctio 23, 20. Esse 46. Filiatio 26. Forma 68.
- 55 Relatio realis requirit duo extrema realia 1^a q. 13, 7, c. | q. 28, 1, 2^m | 4, 1^m | 1, d. 26, q. 2, 1, 2, c. | Verit. q. 1, 5, 15^m | q. 2, 2, 1^m. * Hierarchia 2.
- 56 Necesse est quod procedens et id a quo procedit, quando sunt ejusdem naturae, sint in eodem ordine, et habeant relationes reales 1^a q. 28, 1, c. | Po^a q. 8, 1, c. fi. | 3^m.
- 57 In his tantum, in quibus est eadem ratio ordinis ex utroque termino, est mutua relatio realis, ut in omni relatione consequente quantitatem 1^a q. 13, 7, c. | q. 28, 1, c. | 1, d. 30, 3, a. | 3^m | Po^a q. 7, 10, c.
- 58 Omnis relatio consequens propriam operationem, vel potentiam, vel quantitatem alicujus rei, est relatio realis, et e converso. Cg. 4, c^o 14.
- 59 Quando unum relativorum dependet ex altero, et non e converso, relatio est realis tantum in dependente 1^a q. 28, 1, c. | 1, d. 8, q. 4, 1, 3^m | d. 39, q. 1, 2, 2^m | 3, d. 5, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Verit. q. 1, 5, 15^m | q. 4, 5, c. | q. 21, 1, c. | Po^a q. 3, 3, c. | q. 7, 1, 9^m | 10, c. | 11, c. | q. 8, 1, 3^m. * Locus 10. Matrimonium 5, etc. Motus 2. Ordo 4. Peccatum 302. Potentia 1.
- 40 Relationes consequentes actionem et passionem, sunt reales in utroque termino, ut motivum et mobile, Pater et Filius 1^a q. 13, 7, c.
- 41 Relatio quae innascitur ex motu utriusque extremi, est realis in utroque extremo, ut filiatio et paternitas 4, d. 41, a. 1, q. 1, 3^m.
- 42 Relationes consequentes tantum operationem intellectus in rebus, sunt relationes rationis tantum; sed quae sunt inter verbum et intellectum, sunt relationes reales 1^a q. 13, 7, c. | q. 28, 1, 4^m | 4, 1^m. * Relatum 3, 4. Scientia 56. Verbum 49. Veritas 9, 25.
- 45 Relatio scientiae ad scibile, est relatio realis, e converso autem, est relatio rationis tantum 1^a q. 6, 2, 1^m | q. 13, 7, c. | 3^a q. 35, 5, 3^m | 1, d. 8, q. 4, 1, 3^m | d. 20, 1, c. | d. 26, q. 2, 1, c. | d. 30, 1, 2^m | 3, 3^m | d. 40, q. 1, 1, 2^m | 3, d. 1, q. 1, 1, 1^m | d. 5, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 8, 5, 5^m | Cg. 2, c^o 12, 2^m | Lib^o 4, c^o 14 | Verit. q. 1, 5, 15^m | 16^m | q. 4, 5, c. primo | q. 21, 1, c. | Po^a q. 3, 3, c. | q. 7, 1, 9^m | 10, c. | 5^m | 11, c. fi. | q. 8, 1, 3^m | Quol. 1, 2, c. | Meta. 5, lect. 17, o. | Lib^o 10, lect. 8, me^o | fi. | lect. 9, me^o | Phy. 5, lect. 3, me^o. * Usura 35, 38. Usus 5.
- 44 In quibus differt intellectus et intellectum, volens et volitum, potest esse relatio realis scientiae ad scibile, voluntatis ad rem volitam, non autem in Deo 1^a q. 28, 4, 1^m.
- 45 Relatio amantis et amati, est relatio realis in utroque termino 1, d. 30, 3, 3^m.
- 46 In relatione sunt aliqua secundum rationem tantum, non autem in aliquo alio genere 1^a q. 28, 1, c. | Verit. q. 1, 5, 15^m | Quol. 9, 4, c.
- 47 Omnis respectus ad non ens, est relatio rationis tantum 1^a q. 13, 7, c. | 1, d. 24, q. 1, 3, 1^m | d. 26, q. 2, 1, c. | d. 30, 3, 3^m | Cg. 2, c^o 12, 3^m | Verit. q. 1, 5, 16^m | Po^a q. 3, 1, 7^m | 3, 5^m | q. 7, 11, c. * Addere 7, etc. Anima 225. Apprehensio 4.
- 48 Omnis relatio ad ens tantum in potentia, est relatio rationis tantum. Cg. 2, c^o 12, 3^m. * Creatio 20. Ens 17. Genus 42, 43.
- 49 Relatio rationis circuit omne genus. Verit. q. 21, 1, 3^m. * Habitus 53. Medium 8. Unitas 39, 40. Verbum 49.
- 50 Relatio rationis non est inhaerens 1^a q. 28, 1, c. | 1, d. 33, 1, c. | Po^a q. 8, 2, c. fi. * Unum 1.
- 51 Relatio rationis duplex: scilicet inventa per intellectum et attributa rebus, alia consequens modum intelligendi. Po^a q. 7, 11, c. | 2^m.
- 52 Relatio rationis contingit quadrupliciter: scilicet vel quando relatio non habet aliquid in rei natura supra quod fundetur. Et inde est, quod quandoque contingit, quod relatio est realiter in uno et non in alio, quia in uno habet modum quemdam supra quem fundatur, quem non habet in alio: sicut est in omnibus illis relationibus quibus Deus ad creaturam refertur, quae quidem realiter sunt in creatura, et non in Deo. Vel quando relatio non habet aliquam realem diversitatem inter extrema, sicut relatio identitatis. Et ideo haec nihil ponit secundum rem, sed solum secundum rationem, ut enim dicitur, idem eidem idem. Vel quando designatur relatio aliqua entis ad non ens, ut cum dicitur, quod nos sumus priores his qui futuri sunt. Vel quando ponitur relatio ipsius relationis. Ipsa enim relatio per seipsam refertur, et non per aliam relationem. Et hos ultimos duos modos ponit Avicenna, sed primi duo possunt extrahi etiam ex verbis Philosophi 1^a q. 13, 7, c. | 1, d. 26, q. 2, 1, c. | Cg. 2, c^o 12, 3^m | Verit. q. 1, 5, 15^m | Po^a q. 7, 11, c.
- 55 Ratio relationis dependet ex termino, sicut et motus sed esse ejus dependet ex subjecto 3^a q. 2, 7, 2^m.
- 54 Relatio non terminat motum per se, sed consequitur motum per se. Nec potest in nasci realiter de novo, nisi per motum 1, d. 9, L. primo | 3, d. 2, q. 2, a. 2, q. 3, c. | Cg. 3, c^o 62, 9^m | Po^a q. 7, 8, c. * Augmentum 17.
- 55 Relatio innascitur aliquando ex motu utriusque termini, et ali-

RELATIO

- quando ex motu alterius termini tantum 3^a q. 2, 7, c. | 1, d. 41, 5, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 5, 8^m | 3, d. 1, q. 1, 1, 1^m | d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 1, d. 41, a. 1, q. 1, 3^m | Verit. q. 8, 9, 3^m | Rom. lect. 2, fi. | Perihier. 5, lect. 3, me^o.
- 56 Relatio non incipit de novo, nec desinit, sine mutatione alterius relativorum. Cg. 3, c^o 61, 9^m.
- 57 Relatio realiter potest alicui de novo advenire, sine mutatione ejus 1^a q. 13, 7, c. | 3^a q. 16, 6, 2^m | 1, d. 26, q. 2, 1, 3^m | d. 30, 1, c. | d. 41, 5, 1^m | 2, d. 1, q. 1, 5, 8^m | 3, d. 1, q. 1, a. 1, 1^m | 4, d. 41, a. 1, q. 1, 3^m | Po^a q. 7, 8, c. | 4^m | Quol. 1, 2, c. | Quol. 9, 4, c. | Gal. 4, lect. 2, me^o | Perihier. 5, lect. 3, me^o.
- 58 Relatio relativorum secundum esse, non efficitur de novo secundum esse, nisi per acquisitionem fundamenti: nec relatio relativorum secundum dici, nisi acquiratur illud quod importatur per nomen 2, d. 1, q. 1, 5, 8^m. * Motus 2.
- 59 Omnis relatio incipiens ex tempore, ex aliqua mutatione causatur 3^a q. 2, 8, c.
- 60 Actiones et passiones, inquantum implicant motum, sunt aliud a relationibus quae ex eis consequuntur 1^a q. 41, 1, 2^m.
- 61 Relatio realis dupliciter destruitur, scilicet destructo fundamento, et cessante respectu, corrupto termino 1, d. 26, q. 2, 1, 3^m | 4, d. 41, a. 1, q. 2, c. | Po^a q. 7, 9, 7^m.
- 62 Relationes non recipiunt magis et minus 1-2, q. 82, 4, c.
- 63 Relatio eadem numero, est in omnibus, simul trahentibus idem 3^a q. 35, 5, 3^m.
- 64 Relatio secundum actum, requirit duo extrema in actu existere 1, d. 30, 1, c.
- 65 Aliquando ex parte unius extremi est tantum una relatio, et ex parte alterius multae 3^a q. 35, 5, 3^m.
- 66 Non omnium quorum est relatio, est comparatio, sed tantum quorum est relatio secundum unam quantitatem vel qualitatem. Po^a q. 7, 8, 2^m.
- 67 Nulla relatio refertur ad se nec ad aliam per aliam relationem, sed per seipsam 1^a q. 42, 1, 4^m | q. 45, 3, 2^m | 1, d. 8, q. 5, 1, c. | d. 26, q. 2, 1, c. | d. 30, 3, 3^m | d. 31, q. 1, 1, c. | 2, d. 1, q. 1, 2, 5^m | Cg. 2, c^o 18 | Verit. q. 1, 5, 15^m | Po^a q. 3, 3, 2^m | q. 7, 9, 2^m | 11, c. * Absolutum o. Compositio 16. Denominatio 7, 8, 9. Fictio 3. Genus 43. Oppositio 11, etc.
- 68 Relatio habet esse postremum et imperfectissimum, quia praee- xigit esse aliorum accidentium, et dependet ab aliquo exteriori. Cg. 4, c^o 14. * Principiatum 2. Situs 1. Unum 1. Verbum 28.
- 69 In divinis est duplex relatio: scilicet relatio realis, et relatio rationis 1, d. 33, 1, c. | Po^a q. 1, 1, 1^m | q. 8, 1, c. * Actus 194.
- 70 In divinis sunt quaedam relationes reales 1^a q. 28, 1, o. | 1, d. 26, q. 2, 1, o. | d. 33, 1, c. | Cg. 4, c^o 14 | Po^a q. 2, 6, c. | q. 8, 1, o. | Opus. 3, c^o 53. * Adjectivum 12, 13. Adoratio 12. Attributa 10. Auctoritas 1. Deus 335, etc.
- 71 In divinis sunt tantum quatuor relationes reales: scilicet paternitas, filiatio, spiratio, et processio 1^a q. 28, 4, o. | q. 30, 1, c. | 2, c. | 1^m.
- 72 Relatio in divinis non excludit absolutum, idest non dependens, sed absolutum, idest, non relatum ad aliud. Po^a q. 9, 4, 10^m.
- 75 Relatio in divinis non est totum universale, nec omnes simul sunt aliquid majus quam una tantum 1^a q. 42, 4, 3^m. * Distinctio 22, etc.
- 74 Oppositum videtur dicere 2, d. 3, q. 3, 2, c. fi. * Aequalitas 6, 23. Exitus 1.
- 75 Relatio in divinis potest tripliciter considerari: scilicet ut relatio absolute, ut divina constituens personas, tertio ut operatio. Primo modo sequitur operationem et processionem, secundum nostrum modum intelligendi; secundo e converso; tertio sunt simul 1^a q. 40, 4, o. | 1, d. 26, q. 2, 2, 1^m | d. 27, q. 1, 2, o. | Po^a q. 8, 3, c. | 7^m | q. 10, 3, o. | Opus. 3, c^o 63. * Generatio 51, 56, 61, 64, 73.
- 76 Oriri vel procedere, non convenit relationibus divinis 1^a q. 28, 3, 3^m. * Gilbertus. Haeresis 121. Notio o. Numerus 22.
- 77 Relationes in divinis non faciunt compositionem cum essentia, Po^a q. 9, 5, 15^m | 19^m | q. 10, 1, 12^m. * Oppositio 11, etc.
- 78 Relatio et essentia in divinis sunt idem realiter, et differunt ratione 1^a q. 28, 2, o. | q. 29, 4, c. | q. 39, 1, c. | q. 40, 1, c. | 1^m | q. 41, 5, 2^m | q. 42, 6, 3^m | 1, d. 2, 5, c. | d. 4, q. 1, 1, 3^m | d. 7, q. 1, 2, 3^m | d. 8, q. 4, 1, 4^m | d. 19, q. 4, 1, 4^m | q. 5, 3, 1^m | d. 20, 1, c. | d. 26, q. 2, 1, 4^m | d. 33, 1, o. | 4, c. | L. | d. 34, q. 1, 1, 4^m | Cg. 4, c^o 14 | Po^a q. 2, 1, 3^m | 12^m | 2, 2^m | 4, 14^m | 5, 6, c. | q. 7, 1, 4^m | 5^m | 6^m | q. 8, 1, 1^m | 7^m | 8^m | 2, o. | 3, c. fi. | 4^m | 7^m | q. 9, 4, 11^m | 16^m | 5, c. fi. | 13^m | 14^m | 15^m | q. 10, 1, 12^m | 3, c. | 5, 12^m | Quol. 6, 1, o. | Opus. 3, c^o 54 | 65 | 67 | Opus. 9, q. 6 | Jo. 16, lect. 4, fi. c. fi.
- 79 Relatio in divinis, ut comparatur ad essentiam, est ratio tantum, sed ut comparatur ad terminum, est res 1, d. 2, 5, o. | d. 19, q. 4, 1, 4^m | Po^a q. 8, 1, 1^m | q. 9, 5, 14^m | Opus. 9, q. 6 | Jo. 16, lect. 4, fi. 8, fi. * Origo 5. Persona 21, 22, 36. Praedica- mentum 6.
- 80 Relatio in divinis, ut comparatur ad essentiam, est similis rela-

RELATIVUM

- tionem identitatis, non autem ut comparatur ad terminum 1^a q. 28, 1, 2^m | 1, d. 26, q. 2, 1, 2^m | Po^a q. 8, 1, 2^m. * Praedicari 41. Processio 52, etc. 60, 61. Qui est. Relatum 6.
- 81 Relationes divinae non consequuntur motum, sed communicationem naturae 1, d. 33, 3, 3^m | Po^a q. 8, 1, 3^m. * Subsistentia 10.
- 82 Relationes in divinis, praedicantur de essentia in abstracto, non autem in concreto 1, d. 33, 3, 2^m. * Verbum 28, 31, 39, 40, 49.
- 83 Relationes sunt in essentia Dei per identitatem tantum, sed in personis, ut in supposito 1^a q. 40, 1, 2^m | 1, d. 33, 3, o.
- 84 Relationes in divinis sunt realiter ipsae personae, et in personis 1^a q. 30, 2, 1^m | q. 32, 2, c. | 2^m | q. 40, 1, o. | 2, c. | 1^m | q. 41, 6, c. | q. 42, 3, 2^m | 1, d. 26, q. 2, 1, o. | d. 27, q. 1, 1, 5^m | d. 33, 2, o. | Po^a q. 8, 1, 6^m | 3, c. | q. 9, 4, 15^m | 17^m | 5, c. fi. | Opus. 3, c^o 58 | 66 | 67. * Unitas 46.
- 85 Relationes diversae specie in divinis, non faciunt differre specie personas. Po^a q. 9, 4, c. | 5, 18^m.
- 86 Relationes in divinis, et proprietates, et notiones, sunt idem re, sed differunt ratione; quia ut referuntur, dicuntur relationes; sed dicuntur proprietates, ut conveniunt uni soli personae; notiones vero ut sunt principia formalia notificandi personas 1, d. 26, q. 2, 3, o. | Po^a q. 10, 5, 12^m | Opus. 3, c^o 65.
- 87 Relationes in divinis, et proprietates, et notiones, tripliciter differunt: scilicet significatione, ordine intelligendi, et numero 1, d. 26, q. 2, 3, c. | Po^a q. 10, 5, 12^m.
- 88 Relationes in divinis, ordine intelligendi, praecedunt proprietates, et illae notiones 1, d. 26, q. 2, 3, c. | Po^a q. 10, 5, 12^m.
- 89 Relatio in divinis, ut origines, sunt idem re, et differunt ratione; quia origines significantur per modum actus, ut generatio, relationes vero ut formae 1, q. 40, 2, c. | q. 41, 1, 2^m | Po^a q. 10, 3, c. | Opus. 3, c^o 64.
- 90 Aliquae sunt relationes Dei ad creaturas 1, d. 14, q. 1, 1, c. fi. | Cg. 2, c^o 11 | Po^a q. 7, 8. * Accidens 216. Assumere 6.
- 91 Sed non sunt realiter in Deo, nec extra Deum, nec ipse Deus, 1^a q. 13, 7, c. fi. | 2^m | 4^m | q. 28, 1, 3^m | 4, c. | 1, d. 2, 3, c. prin^o d. 9, L. q. 2, 2^m | d. 26, q. 2, 3, 2^m | d. 30, 1, 1^m | 2^m | 2, 1^m | 3, o. | L. | d. 31, q. 3, 2, 2^m | d. 33, 1, c. | 4^m | d. 35, L. fi. | 3, d. 2, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | d. 5, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Cg. 2, c^o 12 | 13 | Verit. q. 3, 2, 8^m | Po^a q. 7, 10, o. | Opus. 8, c^o 212.
- 92 Immo sunt realiter in creatura 1, q. 6, 2, 1^m | q. 13, 7, o. | q. 28, 1, 3^m | 4, c. | q. 45, 3, 1^m | 3^a q. 2, 7, o. | 1, d. 8, q. 4, 1, 3^m | d. 9, L. | q. 2, 2^m | d. 14, q. 1, 1, 2^m | 2, c. | 3^m | q. 2, 1, c. | 1^m | d. 22, 3, c. | 4, 3^m | d. 26, q. 2, 1, c. | d. 30, 2, 4^m | d. 33, 1, c. | 4^m | d. 30, q. 2, 2, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 5^m | 3, d. 1, q. 1, 1, 1^m | d. 2, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | d. 5, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 3^m | d. 7, q. 2, 1, c. | d. 8, 5, c. fi. | d. 32, 3, c. | Verit. q. 4, 5, c. | Po^a q. 3, 3, c. | q. 7, 1, 9^m | 9, 10, 11, o. | Quol. 1, 2, o. | Quol. 9, 4, o. | Opus. 3, c^o 212. * Creatio 20. Creatura 3, etc. Deus 46, 58, 77, 395, 419.
- 93 Nec sunt reales, sed rationis tantum 1^a q. 6, 2, 1^m | q. 13, 7, o. | q. 28, 1, 3^m | q. 32, 2, c. fi. | q. 45, 3, 1^m | 3^a q. 35, 5, c. | 1, d. 8, q. 4, 1, 3^m | d. 30, 1, 1^m | 3, o. | L. fi. | 2, d. 1, q. 1, 2, 5^m | 3, d. 5, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 8, 5, o. | 4, d. 41, a. 1, q. 1, 3^m | Cg. 2, c^o 13 | 14. Verit. q. 1, 5, 15^m | q. 4, 5, c. | Po^a q. 3, 3, c. | q. 7, 1, 9^m | 9, 10, 11, o. | Quol. 1, 2, o. | Quol. 9, 4, o. | Opus. 3, c^o 212, fi. * Dominium 3, 5. Donum 7. Exitus 1.
- 94 Relationes Dei ad creaturas, sunt etiam in Deo, secundum rationem et intellectum nostrum 1^a q. 13, 7, 2^m | 4^m | 3, d. 33, 3, c.
- 95 Relationes Dei ad creaturas non multiplicantur in intellectu Dei, sicut in intellectu nostro 1^a q. 28, 4, 2^m. * Factum 1, 2.
- 96 Relationes dictae de Deo ex tempore, non sunt creator nec creatura: nec ratio est falsa, quia fundantur super relationem creaturae ad creatorem 3, d. 5, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Fatum 2. Fides 130. Filiatio 26. Honor 8. Idea 14, 15.
- 97 Non derogat simplicitati divinae, quod multae relationes Dei ad creaturas praedicantur de Deo 1^a q. 32, 2, c. fi. | 1, d. 8, q. 4, 1, 3^m | Cg. 2, c^o 14^m | Po^a q. 7, 8, c. * Nomen 53, etc. 57, 60. Unio 13. Verbum 49, 62.
- 98 Deus non potest habere relationem ad nos, nisi per modum principii; scilicet efficientis, finis, et formae exemplaris: non autem formae inherens, nec materiae 1, d. 18, 5, o.
- 99 Proprium Spiritus sancti, idest, amor, habet duplicem relationem ad creaturam, scilicet ut ad objectum, et ut ad principiatum: Filius autem habet secundam relationem tantum 1, d. 15, q. 4, 1, 3^m.
- 1 RELATIVUM duplex: scilicet secundum esse, et secundum dici 1^a q. 13, 7, 1^m | 1, d. 26, q. 2, 1, c. | 4^m | d. 30, 2, c. | 2, d. 1, q. 1, 5, 8^m | Verit. q. 21, 6, c. | Po^a q. 7, 10, 11^m. * Absolutum o. Addere 4. Creatura 3. Denominatio 7, 8, 9. Deus 335, etc. Differre 1.
- 2 Relativa secundum esse dicuntur, quando nomina imposita sunt ad significandum ipsas relationes. Po^a q. 7, 10, 11^m. * Distinctio 33.
- 3 In relativis secundum dici et secundum esse, est aliquando ro-

RELIGIO

- latio realis, et aliquando relatio rationis 1, d. 30, 3, 4^m | Po^a q. 7, 10, 11^m.
- 4 Diversitas relativorum triplex: scilicet realium in utroque termino, vel in altero tantum, vel in neutro 1^a q. 13, 7, c. | 1, d. 30, 3, 3^m | Perih. 5, lect. 3, meo. * Divisio 21. Exclusio 7, 8. Habitus 53. Idem 1. Ipsum. Majus 2.
- 5 Relativum per accidens triplex: scilicet ratione generis, vel subjecti, vel concreti. Meta. 5, lect. 17, fi. * Nomen 53, etc. 59.
- 6 Relativum in divinis, dicitur quadrupliciter: scilicet quod refertur secundum nomen suum, causans vel consequens relationem, implicans eam, et quod ponitur pro ea 1^a q. 13, 7, 1^m | 1, d. 5, q. 1, 2, 2^m. * Notio 10. Oppositio 11, etc. Parvus 3, 4. Persona 36.
- 7 Relativa, tam adverbium quam pronomina, idem suppositum referunt. Cg. 4, c^o 34, fi. * Producere 1. Relatio 39, 56, 58.
- 8 Posito uno relativorum, ponitur aliud, sed non semper realiter. Po^a q. 7, 10, 12^m. * Res 4. Se. Spiritus 8. Tarditas 1.
- 9 Relativa non sunt simul natura, nisi aequaliter mutuo referantur 1^a q. 13, 7, 6^m | Po^a q. 7, 8, 1^m. * Unitas 39, 40.
- 10 Illa tantum relativa sunt simul natura, quae pari ratione mutuo referuntur: nec tamen quo ad subjecta, sed tantum relationes. Po^a q. 7, 8, 1^m | Meta. 10, lect. 10, 8, meo.
- 11 Relativa non sunt simul natura, propter ordinem rerum, sed tantum per hoc, quod unum est de intellectu alterius, et e converso 1^a q. 13, 7, 6^m.
- 12 Relativa consequuntur se mutuo in esse, non autem in aliis praedicamentis 1, d. 21, q. 1, 2, c.
- 13 Relativa ex aequo, sunt ut contraria, et mediata, et ejusdem generis; non autem relativa ex una tantum parte. Meta. 10, 8, meo | lect. 9, meo | lect. 10, meo.
- Relatum. Deus 419. Fictio 3. Fides 130. Habitus 53. Intellectus 19, 20, 107, 169. Nomen 69. Peccatum 416. Prudentia 61. Referri. Relatio 58, 72. Relatum 9, 12. Scientia 1, 2. Significatio 10. Simplex 2. Usura 77. Usus 10.
- Relaxatio. Dispensatio 2.
- Relevare. Depositum 4. Misericordia 1, 8, 11, 19. Spiritus 14.
- Religare. Religio 2.
- 1 RELIGIO importat ordinem ad Deum, ad quem ordinat hominem 2-2, q. 81, 1, o. | q. 94, 1, 1^m. * Abraham 17. Adoratio o.
- 2 Religio dicitur a frequenti electione divini cultus: vel dicitur ab iterata electione Dei negligenter amissi, vel dicitur a religando 2-2, q. 81, 1, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 1, c. | Trin. 10, c. Opus. 18, c^o 12 | Opus. 19, c^o 2, prin^o. * Apostasia 2. Charitas 130.
- 3 Religio est virtus, reddens debitum honorem Deo 1-2, q. 60, 3, c. | 2-2, q. 80, c. | q. 81, 2, o. | 5, c. | q. 82, 2, c. | q. 83, 3, c. | q. 84, 1, c. | q. 89, 4, 1^m | q. 97, 3, c. | q. 98, 2, c. | q. 102, 1, c. | q. 103, 3, c. | q. 122, 3, 4, c. | q. 186, 1, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 1, c. | Opus. 19, c^o 1. * Cultus 4, 5. Devotio 3. Eusebia. Falsitas 24. Gratitude 1. Irreligiositas o.
- 4 Religio est alia virtus a pietate 2-2, q. 101, 3, 2^m | q. 102, 1, 1^m. * Juramentum 1. Justitia 22, 64. Latria o.
- 5 Religio est una virtus, quia exhibet reverentiam Deo sub una ratione, scilicet ut Deus est primum principium creativis, et gubernationis rerum, 2-2, q. 81, 3, o. | 4, 1^m | 2^m. * Obedientia 19. Observantia 1. Oratio 2, 6, 16, 45, 50. Passio 123. Perjurium 3.
- 6 Religio ceteris virtutibus imperat 2-2, q. 81, 1, 1^m | 4, 1^m | 8, 1^m | q. 88, 5, c. | q. 186, 1, c. | 2^m. * Pars 4, 6, 7, 11, 17.
- 7 Religio praefertur aliis virtutibus moralibus 2-2, q. 81, 6, o. | q. 88, 6, c. | q. 183, 2, c. | Cg. 3, c^o 133 | Quol. 6, 11, c.
- 8 Sicut religio est quaedam protestatio fidei, spei, et charitatis, quibus homo primordialiter ordinatur in Deum, sic pietas est quaedam protestatio charitatis, ad parentes et patriam 2-2, q. 101, 3, 1^m. * Praeceptum 51. Reverentia 3, 4. Sacrilegium 2.
- 9 Sicut religio, per excellentiam dicitur pietas, sic latria dicitur dulia, inquantum Deus est excellenter pater et dominus 2-2, q. 103, 3, 1^m | q. 106, 1, 1^m | 3, d. 9, q. 2, 1, 1^m. * Sanctitas 3, 4. Superstitio 2. Tentare 12. Virginitas 20.
- 10 Omnia illa per quae Deo reverentia exhibetur, pertinent ad religionem 2-2, q. 83, 3, c. * Votum 2.
- 11 Religiosi non subjiciunt se homini propter hominem, sed propter Deum 2-2, q. 81, 1, 5^m.
- 12 In religione considerantur duo, scilicet cultus Dei, et Deus. Primum est materia et objectum ejus, secundum vero est finis ejus 2-2, q. 81, 5, o. | Virt. q. 1, 12, 11^m.
- 13 Religio est in voluntate: ideo ordinat actus aliarum potentiarum ad Dei reverentiam 2-2, q. 83, 3, 1^m | q. 88, 5, c.
- 14 Omnes actus ejus pertinent ad cultum Dei, vel servitutem. Primum respicit excellentiam Dei, secundum vero subjectionem hominis 2-2, q. 81, 3, 2^m.
- 15 Religio habet duplices actus, scilicet elicitos, ut sacrificare, adorare, et hujusmodi, et imperatos, scilicet actus aliarum virtutum 2-2, q. 81, 1, 1^m | q. 85, 3, o. | q. 186, 1, 2^m | q. 188, 2, c.
- 16 Religio habet duplices ac us, scilicet interiores, ut principales

RELIGIO

- et per se, et exteriores, ut secundarios, et propter interiores 2-2, q. 81, 7, o. | q. 82, primo | q. 34, 2, o. | q. 85, 2, c. | Cg. 3, cº 119.
- 17 Religio nominat statum perfectionis 2-2, q. 186, 1, o. | Quol. 5, 21, c.
- 18 Status religionis ordinatur ad perfectionem charitatis, sicut ad finem 2-2, q. 186, 7, 1^m | 2, c. | q. 187, 2, c. | q. 188, 2, 7, c. | Quol. 4, 24, o.
- 19 Religio est status poenitentiae, exercitium et schola perfectionis 2-2, q. 186, 1, 4^m | 2, c. | 3, c. | 5^m | 5, c. | q. 187, 6, c. | q. 188, 1, c. | q. 187, 1, c. | 3^m | Quol. 3, 13, c. | Quol. 4, 23, 7^m | 24, 7^m | Opus. 18, cº 8 | Opus. 19, cº 2, fi. * Benedictus 3, 4. Canonici. Doctor 3. Infancia 2. Novitii o. Oratio 45. Peccatum 255, 256, 257. Perfectio 54.
- 20 Status religionis significatur per ficum fatuam Zachaei. Quol. 4, q. 12, 1, 22^m. * Praedicare 14. Praelatio 15, 16.
- 21 Status religionis est spiritualis militia proficientibus, et exercitium tirocinii incipientibus. Quol. 4, 23, 18^m.
- 22 Status religionis praefertur eleemosynis, et virginitati saecularium, quia viventes in monasteriis ad hoc quod inhaereant Deo, propriam voluntatem et omnia quae possunt postponunt habere: sed virgines ad hoc postponunt venereas voluptates: et ideo virginitas non simpliciter est maxima virtutum 1-2, q. 98, 5, 2^m | 3^m | 2-2, q. 152, 5, b. | c. | q. 186, 8, c. | Quol. 3, 12, 2^m.
- 23 Status religionis potest considerari tripliciter: scilicet ut exercitium tendendi ad perfectionem charitatis, ut quietans, et ut holocaustum 2-2, q. 186, 7, c. * Regularis o.
- 24 Status religionis est securior statu praelatorum, quia ignorantia non imputatur religiosi, sicut praelato. Matth. 19, meº.
- 25 Difficilius servantur praecepta Dei in saeculo, quam in religione. Quol. 4, 23, c. | 22^m | 2, 3^m | 9^m.
- 26 Difficilius per vitam saecularem, quam per religionem, pervenitur ad amplexus Rachelis, idest, ad quietem contemplationis. Quol. 4, 23, 16^m.
- 27 Omnis religio sumpsit originem a discipulis Christi 2-2, q. 188, 7, c. fi. | Quol. 4, 23, 2^m | 1^a Cor. 16, lect. 1, primo.
- 28 In primitiva ecclesia, omnium Christianorum erat perfectissimus perfectionis status, ad cuius vitae exemplar omnes religiones sunt institutae. Quol. 4, 23, c.
- 29 Nihil de perfectione religionis deperit, gerentibus sollicitudinem temporalium pro confratribus; quia quod videntur amittere de quiete, recuperant in obsequio charitatis. Cg. 3, cº 135, 3^m.
- 30 Voluntaria paupertas requiritur ut primum fundamentum ad perfectionem religionis 2-2, q. 186, 8, o. | 4, c. | 1^m | Opus. 18, cº 8 | Opus. 19, cº 1. * Mors. Negotia. Oratio 45. Perfectio 68, etc. Pietas 6, 7.
- 31 Religio viventium in paupertate, de labore manuum suarum, defenditur, contra rationes impugnantium cani. Cg. 3, cº 132 | 135.
- 32 Habere aliquid proprium, repugnat perfectioni religionis, non autem habere aliquid in communi; sed aliquantulum impedit, si superabundet 2-2, q. 188, 7, o. * Professio 2, 3. Votum 1.
- 33 Ad perfectionem religionis requiritur perpetua continentia 2-2, q. 88, 11, c. fi. | q. 186, 4, o. | Opus. 18, cº 9 | Opus. 19, cº 1 | 10.
- 34 Obedientia requiritur ad perfectivum religionis 2-2, q. 186, 5, o. | Opus. 18, cº 11 | Opus. 19, cº 1.
- 35 Votum triplex requiritur ad perfectionem religionis: scilicet votum paupertatis, continentiae, et obedientiae 1-2, q. 108, 4, c. | 2-2, q. 186, 6, o. | Cg. 3, cº 130 | Opus. 18, cº 12 | 18 | Opus. 19, cº 1.
- 36 Perfectio religionis integratur ex praedictis tribus votis, 2-2, q. 186, 7, o. | q. 188, 1, 2^m | 2, 2^m | Virt. q. 2, 11, 5^m | Opus. 18, cº 18 | Opus. 19, cº 1.
- 37 Votum obedientiae est praecipuum inter tria vota religionis 2-2, q. 186, 8, o. | q. 188, 7, 1^m.
- 38 Interiores actus virtutum non cadunt sub voto religionis, sed religio ad eos ordinatur, ut ad finem 2-2, q. 86, 7, 1^m.
- 39 Ad religionem requiritur subtractio impediendorum hominem, ne totaliter feratur ad servitium Dei 2-2, q. 186, 4, c. | Opus. 19, cº 1.
- 40 Omnes observantiae religionum ordinantur ad tria principalia vota, ad quae etiam pertinet habitus, ut signum obligationis. Ideo simul datur, vel benedicitur cum professione 2-2, q. 186, 7, 2^m | q. 88, 1, 2^m.
- 41 Religiosi, salva vitae et religionis suae observantia, omnibus se debent conformare 1^a Cor. 9, lect. 4, fi.
- 42 Per ingressum religionis, homo totaliter se mancipat Dei obsequiis 2-2, q. 189, 3, c. | 5^m. * Calix 2. Episcopus 10.
- 43 In ingressu religionis recipitur tanta gratia quanta recipitur in baptismo, et remittitur omnis poena: sed hoc non est quia talis ex se a satisfactione absolvatur, sed quia eo ipso quod suam voluntatem etiam in servitutem redigit propter Deum, plenarie iam pro omni peccato satisfecit, quam chariorem habet omnibus rebus mundi, de quibus tantum potest dare, quod

RELIGIO

- eleemosynis omnia peccata sua redimeret, etiam quantum ad poenam 2-2, q. 189, 3, 3^m | 4, d. 4, q. 3, a. 3, q. 3, 3^m. * Fornicatio 16. Haeresis 110, etc. 156, 157. Juramentum 23.
- 44 Consilium vel magna deliberatio non requiritur ad ingressum religionis secundum se, nec quo ad vires; sed quo ad impedimenta, vel modos religionis per doctrinam majorum, ab his qui sperantur prodesse, ut de ingressu religionis frequenter contingit, ex ignito sermone praedicationis, vel ex virtuosa operatione et excellenti vita doctoris 2-2, q. 189, 10, o. | Opus. 20, libº 4, cº 21.
- 45 Habens votum, vel juramentum minoris religionis, licite inducitur ad maiorem, non autem e converso, nisi dispensetur 2-2, q. 189, 9, 3^m.
- 46 Non licet inducere aliquem ad religionem, per falsam doctrinam 2-2, q. 189, 9, c. | Quol. 5, 24, c.
- 47 Inducens alios ad religionem, non peccat, si fiat sine violentia, simonia, et mendacio, sed magnum praemium meretur 2-2, q. 189, 9, o.
- 48 Licet dare vel accipere aliquid pro victu in monasterio, si non sit sufficiens, non autem pro ingressu religionis, quia simonia est 2-2, q. 100, 3, 4^m | 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, 7^m. * Matrimonium 42, 50, 84, 97, 109, 113, 131. Obligari 1, 7. Ordo 17. Sponsalia 10.
- 49 Licet nutrire pauperes ad religionem, vel allicere munusculis, licet non sit licitum ex pacto aliquid dare vel recipere pro ingressu monasterii 2-2, q. 183, 9, c. | q. 100, 3, 4^m | Quol. 4, 23, c. fi. | 17^m.
- 50 Ingressus religionis nemini potest imponi pro poenitentia. Et canones in oppositum, sunt de consilio 4, d. 16, L. meº | Quol. 3, 13, c.
- 51 Presbyteri curati et archidiaconi, possunt sine licentia ingredi religionem 2-2, q. 184, 6, 8, c. | 4^m | q. 189, 7, o. | Opus. 18, cº 30 | Matth. 19, meº. * Canonici. Episcopus 22, 23, 26, 27, 28. Fornicatio 16. Habitus 20, 21, 22.
- 52 Non licet parentibus ingredi religionem, nisi proviso quod filii educari possint 2-2, q. 189, 6, c. * Illegitimus 1, 5.
- 53 Non licet filiis ingredi religionem, si parentes sine eis commode vivere non possint 2-2, q. 189, 6, o. | q. 101, 4, 3^m | 4^m | 4, d. 38, q. 2, art. 4, q. 2, 2^m | Quol. 3, 16, o. | Quol. 10, 9, o. | Matth. 4, fi. | cº 15, primo.
- 54 Servus non potest recipi in religione, invito domino ejus 2-2, q. 88, 8, 2^m | q. 189, 5, c. | 6, 2^m | 4, d. 36, 2, 5^m.
- 55 Obligatus debitis, prius debet solvere, quantum potest, et tunc potest ingredi religionem, licet non possit omnia solvere 2-2, q. 189, 6, 3^m.
- 56 Recipiens ad religionem obligatum ad debita, tenetur exsolvere 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, 7^m.
- 57 Puer ante pubertatem potest recipi in religione de consensu parentum, sed post, etiam eis invitis 2-2, q. 88, 8, 2^m | 9, o. | q. 189, 5, o. | Quol. 3, 11, o. | Quol. 4, 23, o. | Opus. 17, cº 3. * Matrimonium 42, 50, 84, 87, 109, 113, 131. Obligari 7.
- 58 Non exercitati in praeceptis Dei, debent recipi ad religionem 2-2, q. 189, 1, o. | Quol. 4, 23, o. | 2, c. | Opus. 17, o.
- 59 Facilius convertuntur ad religionem peccatores, quam praesumentes de sua innocentia 2-2, q. 189, 1, 1^m.
- 60 Peccatores sunt maxime attrahendi ad religionem, ut pro peccatis praeteritis poenitentiam agant, et futura caveant. Quol. 3, 13, o.
- 61 Recepti simoniace scienter post concilium generale, repelluntur a suo monasterio, sine spe restitutionis, et ad perpetuam poenitentiam, in arctiori regula debent poni, vel in alio loco ejusdem ordinis, si arctior ordo non invenitur: si vero ante, debent poni in alio ejusdem, vel si non potest, sint in eodem ne vagentur, sed in loco inferiori: si autem ignoranter, postquam renuntiaverunt, possunt de novo recipi, mutatis locis 2-2, q. 100, 6, 5^m.
- 62 Obligare se voto ad ingressum religionis, est laudabile secundum se 2-2, q. 88, 9, o. | q. 189, 2, o. | Quol. 3, 11, o. | Quol. 4, 23, c. fi. | Opus. 17, cº 12 | 13. * Benedictus 3, 4, 5. Decimae 19.
- 63 Vovens ingredi religionem, tenetur intrare quam citius potest, nisi posuerit terminum 2-2, q. 88, 3, 2^m | q. 189, 3, o. | Quol. 3, 12, o. * Habitus 20, 21, 22. Indulgentia 24, 25, 26. Matrimonium 109.
- 64 Vovens ingredi religionem, non tenetur ibi perpetuo manere, nisi hoc intenderit 2-2, q. 189, 4, o.
- 65 Eadem ratio est de monachis, et de aliis religiosis, quo ad communia omni religioni, non autem quo ad propria monachorum 2-2, q. 158, 2, 2^m. * Obedientia 37, etc. Perfectio 82, etc. Professio o.
- 66 Religiosi non tenentur habere perfectam charitatem, sed ad hoc tendere, et ad hoc operam dare 2-2, q. 186, 2, c. | 1^m | 9, c. | Virt. q. 2, 11, 12^m. * Religiosi. Tributum 5, 6. Votum 41, etc.
- 67 Nec ad ea quae consequuntur perfectionem charitatis, sed ad haec tendere, non contemnendo 2-2, q. 186, 2, c.
- 68 Nec ad omnia exercitia per quae venit ad perfectionem, sed

RELIGIO

- tantum ad taxata secundum regulam suam 2-2, q. 186, 2, c.
- 69 Nec ad omnia consilia de particularibus melioribus, sed ad essentialia religioni 2-2, q. 186, 2, 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 6, q. 2, 3^m.
- 70 Nec ad alia quam saeculares, nisi quae ad eorum vota pertinent 2-2, q. 110, 4, 5^m | q. 187, 3, o. | 3, d. 17, q. 3, a. 1, q. 4, c. | d. 29, a. 8, q. 3, c. | d. 38, 4, 4^m | 4, d. 17, q. 3, art. 11, q. 4, c. fi. | d. 38, q. 2, art. 4, q. 3, c. fi. | Virt. q. 2, 11, 12^m | Quol. 1, 14, 2^m | Quol. 7, 17, 10^m | Quol. 9, 4, o. | Quol. 10, 10 | Opus. 19, c^o 4 | c^o 17, 1^m.
- 71 Nec ad opera manualia, plusquam saeculares, nisi ad quae tenentur ex statutis ordinis sui 2-2, q. 187, 3, o. | Cg. 3, c^o 135 | Quol. 7, 17, 10^m | 18, o. | Opus. 17, fi. | Opus. 19, c^o 7 | 8 | Jo. 6, lect. 3, meo.
- 72 Religiosus factus episcopus, non absolvitur a tribus votis religionis, quia nihil debet habere proprium, sed est dispensator communium honorum ecclesiae; sed per accidens non tenetur obedire, si superiorem non habeat, sicut nec abbas 2-2, q. 88, 11, 4^m | q. 185, 8, o.
- 73 Professi religionem, mortui sunt mundo, et vivunt Deo. Unde non sunt revocandi ad vitam humanam, occasione cujuscunque eventus 2-2, q. 88, 11, 1^m.
- 74 Oppositum videtur dicere 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 1, 3^m.
- 75 Professus non debet extra religionem, ut parentibus subveniat, sed procuret eis sicut potest cum licentia 2-2, q. 101, 4, 4^m | Quol. 3, 16, o. | Quol. 9, vel 10, 11, o.
- 76 Religiosus nullo modo revelare debet secretum sibi commissum, etiam praecipienti sibi praelato, nisi vergat in infamiam vel in periculum aliorum. Quol. 1, 15, o. | 16.
- 77 Transgressio regulae, quo ad tria vota principalia religionis, est peccatum mortale, non autem quo ad alia, nisi propter praecceptum vel contemptum. In quibus tamen aliis, ut est silentium, solitudo, abstinentiae, et vigiliae graves, possunt praelati in religione ipsi secum dispensare, sicut et cum aliis 2-2, q. 88, 11, 4^m | q. 185, 8, o. | q. 186, 9, o. | 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 1, 5^m | Quol. 1, 20, o.
- 78 Licet religiosus, ex commissione praedicare, et similia 2-2, q. 187, 1, o. | 4, 2^m | Opus. 18, fi. | Opus. 19, c^o 4 | 5 | 6.
- 79 Licet eis discurre, causa praedicationis, non autem ex inconstantia, levitate, cupiditate, vel causa nocendi. Opus. 19, c^o 12. * Accusatio 29, 30. Commendatio. Confessio 78. Confessor 1, etc. Contumelia 6. Eleemosyna 22. Episcopus 22, 23, 26, 27, 28.
- 80 Licet eis studere in libris gentilium, sed principaliter in sacra Scriptura 2-2, q. 188, 5, 3^m | Opus. 19, c^o 13. * Epistola.
- 81 Licet eis ornare praedicationes suas eloquentia et philosophia, non quidem principaliter, nec ad jactantiam, sed ad utilitatem. Opus. 19, c^o 14 | 1^a Cor. lect. 3, prius | Col. 2, lect. 1, fi. * Indulgentia 24, 25, 26. Monachus.
- 82 Licet eis assumere nomen, rem, et actum magisterii, et appetere ipsum moderate. Opus. 19, c^o 4 | 5 | 6.
- 83 Licet eis esse de collegio doctorum saecularium, et collegium potest ad hoc compelli per Papam. Opus. 19, c^o 5.
- 84 In eodem collegio religiosorum possunt esse plures magistri, si sint idonei. Opus. 19, c^o 4, fi. * Negotia. Oblatio 14.
- 85 Licet eis gaudere de factis a Deo magnifice per eos, non ponendo ibi finem. Opus. 19, c^o 20.
- 86 Licet advocare pro monasterio, pro pauperibus, et viduis, non autem propter aliquod mundanum 2-2, q. 71, 2, o. | q. 188, 3, 2^m.
- 87 Licet eis tractare negotia saecularia, moderate, cum licentia, ex charitate, non autem ex cupiditate 2-2, q. 18, 3, 2^m | q. 187, 2, o. | q. 188, 2, 2^m | Opus. 19, c^o 11 | Rom. 6, lect. 1, prius | 2^a Tim. 2, lect. 1, meo. * Ordo 86. Perfectio 83.
- 88 Licet eis vivere de eleemosynis, quasi debitis eis dupliciter: scilicet ratione necessitatis triplicis, idest infirmitatis, egestatis et consuetudinis, et ratione operis quadruplicis, scilicet praedicationis, altaris, studii et donationis omnium bonorum suorum monasterio 2-2, q. 187, 4, o. | Opus. 19, c^o 9. * Praeceptum 152, 153, 154. Praedicare 18. Praedicator 10. Praelatio 15, 16, 20.
- 89 Licet eis mendicare pro humilitate, necessitate, vel utilitate, non autem ex cupiditate, sicut saecularibus 2-2, q. 187, 5, o. | Cg. 3, c^o 135 | Quol. 7, 18, 5^m | Opus. 17, c^o 14 | 15 | 16 | Opus. 19, c^o 9. * Princeps 18, 24. Regularis 3, 5. Tributum 5, 6.
- 90 Licet eis uti vilibus vestibus, ad contemptum saeculi, ad poenitentiam, et humilitatem 2-2, q. 187, 6, o. | Opus. 19, c^o 10. * Struthio 2.
- 91 Religiosis militibus licet bellum facere auctoritate principis, non autem auctoritate propria 2-2, q. 188, 3, 4^m, | 4, 2^m.
- 92 Religiosi dicuntur dupliciter: scilicet communiter omnes qui per fidem colunt Deum, et specialiter, qui totam vitam suam dedicant cultui divino 2-2, q. 81, 1, 5^m | q. 188, 1, 1^m | 2, 2^m. * Praedicare 18, 24.
- 93 Gradus religionis triplex, cui competit triplex gradus paupertatis: scilicet quia primum et summum gradum in religionibus te-

RELIGIO

- nent, quae ordinantur ad docendum et praedicandum, quae propinquissimae sunt perfectioni episcoporum: secundum autem gradum tenent illae, quae ordinantur ad contemplationem: tertius est earum quae occupantur circa exteriores actiones 2-2, q. 188, 6, c. | 7, o. * Regularis 5
- Religionum aliquae ordinantur ad opera vitae contemplativae, aliquae vero ad opera vitae activae 2-2, q. 188, 2, o. | 3, 4, 5, c. | Opus. 19, c^o 2.
- 94 Religiones sunt diversae, principaliter secundum fines, secundo secundum exercitia 2-2, q. 188, 1, o. | 6, c.
- 95 Quaedam religio convenientissime instituta est ad praedicationes, confessiones, et alia hujusmodi spiritualia 2-2, q. 188, 4, o. | Opus. 19, c^o 2 | 6.
- 96 Et ad studium, quia illud illuminat, removet errores, prodest ad praedicandum et hujusmodi, domat luxuriam et avaritiam, et valet ad obedientiam 2-2, q. 188, 5, o.
- 97 Et aliqua ad militandum, non quidem propter aliquid mundanum, sed ad defensionem divini cultus, et proximi 2-2, q. 188, 3, o. | 4, 2^m | 5^m.
- 98 In qualibet religione, contrahitur matrimonium spirituale ad Christum, sed in una est obligatio ad plura quam in alia 4, d. 27, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | d. 38, q. 1, a. 3, q. 3, 6, 1. * Apostasia 2. Benedictus 3, 4.
- 99 Summum gradum in religionibus tenent quae ordinantur ad docendum et praedicandum, secundum vero quae ad contemplandum, tertium autem quae ad opus extrinsecum. Et in singulis praecminent quae sunt ad altiorem actum in eodem genere, vel ad plura, vel quae habent statuta convenientiora ad suum finem consequendum, non autem quae est arctior 2-2, q. 188, 6, o. | q. 189, 8, 2^m | Opus. 19, c^o 2, fi. * Canonicus. Contemplativus o.
- 100 Religio principaliter est melior, cujus finis est potior idest ad majus, vel ad plura; secundo autem, quae melius proportionatur fini 2-2, q. 188, 6, o. | q. 189, 8, c. | Opus. 19, c^o 2, fi. * Episcopus 26, 27, 28. Monachus.
- 101 Religio tanto perfectior est secundum paupertatem, quanto habet eam magis proportionatam suo fini 2-2, q. 188, 7, c. | 1^m | Cg. 3, c^o 133, fi. | Virt. q. 2, 11, 5^m | Opus. 17, c^o 14 | 15 | 16 | Opus. 19, c^o 8. * Oratio 45, 49.
- 102 Religio ordinata ad actiones corporales, esset imperfecta, si careret divitiis in communi, non autem aliae 2-2, q. 188, 7, c. | q. 189, 8, 2^m | Cg. 3, c^o 133 | 135. * Peccatum 255, 256, 257. Perfectio 55, 56.
- 103 Religio solitariorum est perfectior quam socialis, sed periculosissima est imperfectis 2-2, q. 188, 8, o.
- 104 Religiosi sunt similes episcopis in obligatione perpetua, plebani vero et archidiaconi sunt similes episcopis ut coadjutores et ministri. Quol. 3, 17, 5^m | Matth. 19, meo.
- 105 Nullus religiosus debet expelli de religione, si velit corrigi. Nam levissima religio, est major satisfactio qualibet alia satisfactione taxata 4, d. 16, l. meo | Quol. 3, 13, c. | Quol. 12, 37, o.
- 106 Transire de una religione in aliam, non est laudabile secundum se, quia facilius proficitur in prima, et relictis scandalizantur, nisi forte propter magnam utilitatem, vel necessitatem. Sed laudabiliter transitur tripliciter: scilicet zelo perfectioris religionis, vel quae melius servatur, licet sit mitior, vel propter infirmitatem. In primo debet peti licentia propter humilitatem, sed negari non potest: tamen si non constet, requiritur iudicium superioris, sicut et in secundo; sed in tertio requiritur dispensatio 2-2, q. 189, 8, o. | 4, d. 27, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | d. 38, q. 1, a. 4, q. 3, 2^m.
- 107 Nulla satisfactio aequipollet poenitentiae religiosorum 2-2 q. 189, 3, 3^m | Virt. q. 2, 11, 5^m | Quol. 3, q. 5, 3, o. | Opus. 18, c^o 12.
- 108 Status saecularium periculosior esse dicitur, quam religionis status. Quol. 3, 13, fi.
- 109 Vitandi sunt religiosorum discursus 2-2, q. 100, 6, 5^m | 4, d. 27, q. 3, 3, c.
- Religiosi crucifixi cum Christo dicuntur, qui quaelibet arctioris disciplinae instituta subeunt, secundum Bedam 3^a q. 46, 11, c. * Obedientia 37, etc. Religio. Perfectio 54, etc. Platas 17.
- Relinquer. Abdicatio. Abjicere. Abrenuntiatio. Apostoli 18. Character. Cete. 11. Consilium 9. Creatio 21. Derelinquere. Deserere o. Deus 184, 192. Eucharistia 196. Generatio 31. Haeresis 23, 24, 30, 31. Ingratitudo 16. Iudex 8. Justificatio 38. Lex 150. Medium 10. Meritum 24. Operatio 63. Peccatum 161, 338, 405. Pythagoras 1. Quando 1. Raptus 17. Religio 106. Sacramentum 56. Scandalum 15, etc. Servus 14.
- Reliquiae sanctorum, vel divina verba, licite portantur suspensa ad collum, si portentur ex fiducia Dei et sanctorum, quorum sunt reliquiae. Si autem hoc circa attendatur aliquid aliud vanum, puta quod vas in quo sunt, esset triangulare, aut aliquid aliud hujusmodi, quod non pertineret ad reverentiam Dei et sanctorum, esset superstitiosum et illicitum 2-2, q. 96, 4, 3^m | Quol. 12, 14, o. | Rom. lect. 6, prius | 1^a Cor. 10, lect. fi. fi.

REMINISCENTIA

- Absolvere 41. Adoratio 28. Cinis 1. Eucharistia 144, 196, 197. Miraculum 30. Peccatum 161. Poena 75. Poenitentia 127, 128. Sacrilegium 5. Unctio 11, 12, 15. Votum 74.
- Reliquum. Absolvere 34. Oppositio 19.
- Relucere. Angelus 331. Speculum 3.
- Remanere. Absolvere 41. Accidens 16, 221. Actio 62. Addere 4. Anima 117. Caelum 118, etc. Causa 79. Compositio 10. Creatio 21. Damnatio 21, 66. Devotio 9. Differentia 15. Distinctio 26. Donum 33, etc. Finis 79. Maenla 11. Maria 25. Matrimonium 70. Mulier 10. Passio 77. Peccatum 424. Poena 61, 97, 98. Poenitentia 1, 30. Prophetia 40. Rationale 7. Sacramentum 51. Scientia 93. Usura 168, 207. Votum 61.
- Remedium duplex contra malum: scilicet impediens futurum, et removens malum praesens 1-2, q. 42, 6, 1^m. * Abscondere 4. Amor 57. Aqua 19. Castitas 11. Circumcisio 33, etc. Corruptio 8. Daemon 70. Episcopus 31. Exemplum 1. Fractio 2. Gratia 166. Innocentia 13. Intemperantia 2. Interpretatio 3. Ludus 2. Matrimonium 54 etc. 68, etc. 95, 99. Mors 15. Mortuus o. Peccatum 279, etc. 352. Poena 50. Possessio 10. Princeps 4. Sacramentum 111, 114, 143. Satisfactio 31. Sepultura 10. Superbia 36. Timor 23, 24. Tristitia 17, 19, 20. Tyrannus 5. Unctio 6. Usura 261. Vomitus 1. Votum 79.
- 1 REMINISCENTIA est inquisitio ejus quod excidit a memoria, et prior ea: est tantum in parte sensitiva, et tantum in homine 1^a q. 78, 4, c. fi. | 5^m | 1-2, q. 74, 3, 1^m | 2, d. 25, 1, 7^m | Cg. 2, c. 79, 5^m | Po. q. 9, 9, 2^m | Anima 13, c. | Memoria lect. 4, o. * Exemplum 1. Melancholia. Memoria o.
- 2 Ex parte memorativae, non solum habet homo memoriam, sicut cetera animalia, in subita recordatione praeteritorum, sed etiam habet reminiscentiam, quasi syllogistice inquirendo praeteritorum memoriam, secundum individuales intentiones. Et illam eminentiam habet cogitativa et memoria in homine, non per id quod est proprium sensitivae partis, sed per aliquam affinitatem et propinquitatem ad rationem universalem, secundum quandam refluentiam. Et ideo non sunt aliae vires, sed eadem, perfectiores quam sint in aliis animalibus 1^a q. 78, 4, c. fi. | 5^m. * Tarditas 3.
- Remissio in puniendo, opponitur directe crudelitati, non autem saevitiae. Nec est vitium, nisi sit contra justitiam 2-2, q. 159, 2, 3^m. * Absolvere 39. Accusatio 12. Actus 101. Affectio 1. Angelus 40. Appropriatio 27. Baptismus 11, 12. Blasphemia 19, 24, 25. Clavis 20. Confessio 23, 24, 26. Confirmatio 3, 41, 42. Christus 166, 167. Contritio 26, etc. Culpa 6. Damnatio 53. Donum 41. Eucharistia 80. Exorcismus 13. Forma 125, etc. Gratia 159, etc. Indulgentia 7, 8, 26. Ingratitudo 14, 16. Intensio o. Ira 80. Judex 9. Justificatio 8, 9, 11, 12, 18, 24, 35. Macula 10, 14. Magis o. Malus 1. Meritum 81, 111. Minus. Misericordia 14. Negligentia 2. Operatio 53. Oratio 41, etc. 103. Passio 88. Peccatum 269, etc. Poena 60, 97, 99. Poenitentia 66, 109, etc. Potestas 6. Religio 43. Sacrificium 13, 17. Salvati 6. Unctio 10, etc. Usura 165, 313. Verbum 76. Vindicatio 2. Voluntas 53.
- Remorsus. Conscientia o. Damnatio 27, 29, 50. Dolor 44. Flagellum 1. Interrogare. Ordo 45. Peccatum 202. Poena 8. Spina 2. Synderesis o. Vermis 2.
- Remotio. Accidens 16. Actio 111. Actus 51. Aditus 2. Affinitas 17. Agens 7, 9, 98. Angelus 391, 501. Artifex 3. Baptismus 57, 58, 83, 95, 104, 196, 210, 211. Bigamia 1. Blasphemia 1. Bonitas 120, etc. 142, 148, etc. 199. Catechismus 9. Causa 6, 9, 11, 14, 52, etc. 61, 64, 79. Christus 26. Circumcisio 9, 17, 33, etc. Clementia 9. Conceptio 7. Conservatio 3. Contemplatio 4, 13. Contrarium 41. Daemon 32. Defectus 7. Delectatio 24, 63, 194. Desperatio 6. Deus 182, etc. Dies 22. Differentia 15. Dispositio 14, 33. Distinctio 32. Enuntiatio 5, 7. Ex 5. Exorcismus 12, 14. Facilitas 1. Fames 2. Fieri 8. Finis 21, 22, 78, 93, 96, etc. Forma 49, 62, 67, 72, 74, 86. Fortitudo 16. Genitus 18. Gratia 36, 116. Grave 6. Habitus 29, 57. Humilitas 30. Hypocresis 6. Ignis 3. Ignorantia 6, 22, 31. Involuntarium 2. Irregularitas 4. Justitia 29. Justificatio 3. Leprosi 3, 4. Magi 3. Malum 25. Mansuetudo 4. Maria 54. Medicina 1. Meritum 42. Misericordia 14. Monstrum 1. Mors 1. Nomen 59, 80. Notio 14. Odor 1. Offuscatio. Oppositio 14. Ordo 66. Passio 127. Patientia 7. Pax 8, 20. Peccatum 136, 152, 161, 169, 178. Perfectio 19. Poenitentia 41, 67, 70, 130, 133. Prius 14. Prophetia 17, 18. Punctus 4. Quantitas 7. Ratio 13, 34, 61. Rationale 7. Reatus 4. Religio 96. Remedium. Resurrectio 32. Sacramentum 82, 144. Salvati 1. Sensualitas 3, 8. Sensus 10. Sermo 3, 33. Spes 34. Tribulatio 1. Unctio 20. Unitas 32. Universale 8, 13. Uxor 20. Via 6, 9, 10. Vindicatio 5. Virginitas 9, 11. Virtus 46, 77, 84. Visus 11. Vitium 6. Voluntarium 4.
- Remuneratio. Bona facta sine gratia, remunerantur in praesenti 2, d. 27, q. 1, 4, c. * Elementum 27. Obstetrix 2. Prope 2. Remurmuratio. Synderesis 5, 6.
- Remutuare. Usura 68.
- Renati. Baptismus o. Character 6. Regeneratio.
- Benes. Unctio 26.

REPROBATIO

- Renitentia. Poenitentia 25. Rebellio o.
- Reniti. Licet votum eorum qui sunt alterius potestati subditi, non sit firmum sine consensu eorum quibus subiacentur, non tamen peccant votendo, quia in eorum voto intelligitur debita conditio, scilicet si suis superioribus placuerit, vel si non renitentur 2-2, q. 88, 8, 4^m. * Votum 37.
- Renovatio. Angelus 329. Aquila 1. Caelum 119. Claritas. Daemon 37. Haeresis 46. Missa 13. Nomen 36. Sanitas 7.
- Renuere. Contemptus 1. Imperator 5. Schisma 216.
- Renuntiatio. Abdicatio. Corona 4. Ordo 92, 96. Regere 11, 12. Religio 61. Simonia 41.
- Reor. Res 1.
- Reordinari. Baptismus 139.
- Reparatio. Reparari naturam humanam post lapsum, fuit congruentissimum ex parte Dei, quia in hoc manifestatur misericordia, potentia et sapientia ejus, et ex parte naturae humanae et universi 3, d. 20, a. 1, q. 1, o. * Adam 54. Amicitia 39. Angelus 488. Annihilatio 10, 12. Baptismus 212. Corruptum 1. Deus 386, 387, 388. Dies 3, 4. Eucharistia 180, 250, 251. Gratia 50, 117. Habitus 39. Homo 21, 22. Incarnari 2, 8, 9. Innocentia 1. Instauratio. Judaei 20. Justitia 72. Meritum 105. Passio 58, etc. 111, 114. Peccatum 314, 393. Poenitentia 105, etc. Reconciliatio. Redemptio 2. Restitutio 2. Resurrectio 55. Simonia 10. Status 11. Tributum 1. Virginitas 11, 32.
- Repati. Resistere 2.
- Repellere. Accusatio 15, 17, 18. Auxilium 3. Doctrina 16. Dominium 12. Eucharistia 233. Fortitudo 5, 6. Misericordia 29. Nocere 8, 10. Religio 6. Spes 51. Testis 7. Usura 393.
- Rependere. Commutatio 3.
- Repente aliquis motus convenit nobis dupliciter: scilicet ex impulsu passionis, vel ex inclinatione habitus. Verit. q. 24, 12, c. * Consuetudo 2. Fortitudo 19. Liberum 9. Solertia 2, 7. Subito. Summum 4. Timor 23.
- Repere. Reptile 1.
- Reperiri. Angelus 56. Genus 32. Usura 98. Uxor 22. Vestigium 1.
- Repeterere. Aleator 2. Doctrina 12. Juramentum 20. Numerus 13. Perfectio 91. Simonia 33. Usura 100, 187, 226, 233.
- Repletio. Damnatio 66. Eructatio 1. Prophetia 37. Vas 2.
- Replere. Alleluja. Mensura 3.
- Reponi. Bonitas 204. Consecratio 12. Formica. Gazophilacium.
- Reportare. Usura 86.
- 1 REPRAESENTATIO. Repraesentare est continere similitudinem alius, vel activam rei, sicut in intellectu practico, ut liber vitae et primum respectu secundi, vel acceptum a re, ut secundum respectu primi. Verit. q. 7, 5, 2^m. * Abraham 23. Abstractio 15. Adoratio 21, 22. Agnus 3, 5. Angelus 72, 73, 362, 390. Animal 47. Ars 7. Attingere 2. Baptismus 192. Bonitas 1, 7. Causa 112. Definitio 2. Delectatio 46. Deus 180, etc. 215. Effectus 4, 11. Episcopus 1, 10. Eucharistia 11, 44, 130, 168, 273. Exemplar 3, 6. Explicare. Fabula o. Falsitas 9, 10. Fides 136. Fictio o.
- 2 Repraesentatio in speculo, est ad res immediate, sed in libro mediante cognitione. Et utraque convenit Deo. Verit. q. 7, 1, 14^m. * Fingere. Generatio 68. Gratia 102. Idea o. Idolatria 9. Imaginatio 1. Imago 26, 33, 34, 28. Intellectus 137, 152. Laus 17. Liber 17, 24. Litera 4. Matrimonium 65. Nomen 19, 67. Ordo 101. Passio 118. Poetica 2. Prophetia 12, 29, 56, 87. Propone. Similitudo 5, 23. Speculum o. Templum 8.
- 3 Nulla creatura perfecte repraesentat essentiam Dei 1^a q. 12, 2, c. fi. | q. 42, 5, 1^m | q. 56, 3, 2^m | 2-2, q. 175, 4, c. Verit. q. 2, 1, c. fi. | Trin. 2, c. * Tentare 23. Testamentum 9. Umbra 1. Vestigium o. Visio 10. Voluntas 57, 67. Vox 1.
- Reprimere. Amictus. Baptismus 163. Caeremonia 8. Compressio. Concupiscentia 17. Constrictio. Contumelia 6. Humilitas 2, 26, etc. Infirmitas 8. Lex 99. Matrimonium 67, 68, 70. Peccatum 96, etc.
- Reprehendere. Correctio o. Martyrium 8. Paulus 17. Transferre 2. Usura 78, etc. Usus 9.
- 1 REPROBATIO Dei, est pars providentiae, respectu eorum qui exciderunt a beatitudine, sicut praedestinatio respectu eorum qui divinitus ordinantur ad eam 1^a q. 23, 3, c. | 1, d. 40, q. 1, 1, c. | Cg. 3, c. fi. | Rom. 9, lect. 2, fi. Angelus 483. Animal 70, 74, etc. Bellum 9. Cain 1. Conceptio 42. Derelinquere. Deus 427, etc. Donum 43. Electio 20. Exeacatio 4. Haeresis 36. Improbatio. Induratio. Judicium 81. Ludus 3. Magi 11, 12. Manichaeus 3. Miles 4. Necessitas 13. Nescire 1. Nominales. Obducatio. Oratio 8, 9. Paulus 3. Politia 5, 8. Praedestinatio 22.
- 2 Reprobatio addit supra praescientiam, voluntatem permittendi peccare et inferendi poenam aeternae damnationis 1^a q. 23, 3, c. | 1, d. 40, q. 4, 1, c. | 2^m. * Scire 5. Theologia 34.
- 3 Reprobatio Dei non subtrahit aliquid de potentia reprobati. Ideo dicit impossibilitatem conditionatam ad gratiam, non autem absolutam 1^a q. 23, 3, 3^m.
- 4 Deus reprobat aliquos homines 1^a q. 23, 3, o. | 4, c. | Cg. 3, fi. | Rom. 9, lect. 2, fi.

REPTILE

- 5 Signum reprobationis est, nunquam a Deo flagellari. Psal. 37, fi.
 6 Reprobati seu praesciti, possunt demereri in via. Quol. 5, 2, o.
 * Usura 27, 257.
- Repromissio. Abraham 18. Circumcisio 27.
- 1 REPTILE est animal, cuius corpus non multum elevatur a terra per instrumenta motus, sed repit vi costarum, ut serpens, vel vi annulorum, ut annulosa, vel vi oris, ut quidam vermes, vel vi pennularum, ut pisces 1^a q. 72, 2^m | 2, d. 15, q. 2, 2, 3^m.
- 2 Reptibilia quaedam sunt aquatica, et quaedam terrestria, ideo commemorantur in Scriptura cum utroque elemento 1^a q. 71, o. | q. 72, 1^m | 2, d. 15, q. 2, 2, 3^m.
- Repudium. Divortium o. Fornicatio 9, etc. Liber 28. Matrimonium 129, 133, etc. Praeceptum 139. Uxor 11, etc.
- Repugnare. Admiratio 1. Anima 25. Appetitus 50. Avaritia 21. Baptismus 216, etc. Christus 47, 158. Consensus 6. Deus 310, 372. Dolor 26. Fides 160. Fieri 3. Hoc aliquid. Honestum 8. Infidelitas 1. Infinitum 5. Intellectus 48. Iustus 23. Justificatio 16. Lex 165. Natura 37. Nomen 71. Pars 30. Peccatum 16, 233. Perfectio 63. Poena 19. Pluralitas 1. Possibile 4, 5. Processio 21. Prodigalitas 2. Religio 32. Resistere o. Remurmuratio. Statutum 2. Simplex 4. Synderesis 9. Theologia 12, 24. Timor 41. Tristitia 6. Usura 80. Uti 19. Virtus 224.
- Reputatio. Quilibet se debet reputare altero inferiore merito, sed non officio. Ordines autem ecclesiae officia quaedam sunt 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | Matth. 3, fi. * Abraham 17. Angelus 108. Baptismus 180. Caput 6. Credere 13. Fornicatio 2. Humilitas 15, 27. Infidelis 6. Ingratitudo 10. Ira 71. Irregularitas 2, 3. Justificatio 45. Lex 57. Magnanimitas 12. Mammona. Militia 1. Plato 2. Pollutio 3. Verecundia 15. Voluntas 51, 52, 53, 75.
- Requiescere. Delectatio 41. Finis 114. Liliu. Quies 6. Sabbatum 11.
- 1 REQUIRI ad aliquid contingit quadrupliciter: scilicet ut praeparans, perficiens, coadjuvans et concomitans 1-2, q. 4, 1, c. * Absolvere 21, 27, 28, 36. Accusatio 28. Actio 34, 108. Actus 156. Admiratio 1. Adoratio 4, 6. Aer 11. Agens 19, 28, 43, 55, 114. Agere 23. Alteratio 9, 10. Amicitia 6. Angelus 54, 166. Anima 111, 313, 349. Animal 15. Ars 9, 17, 35.
- 2 Quandocumque multa requiruntur ad unum, necesse est unum eorum esse principale 2-3, q. 49, 6, 1^m. * Aequalitas 4. Assimilatio 1. Baptismus 91, etc. Beatitudo 67, etc. Bellum 3, 5. Bonitas 243. Charitas 87. Cervus. Civitas 3. Cognitio 21, 27, 42, 43. Confirmatio 48. Consilium 6, 11. Contactus 2. Contemplatio 10, 13, 20. Contingens 3. Contradictio 1. Contrarium 41. Contritio 13, 20, 21, 22, 24, 26. Conversio 1, 2. Creatio 26. Crimen Daemon 72, 75, 78, 83. Dalmatica 2, 3. Datio 4. Delectatio 31, 93. Denuntiatio 2. Deus 335. Diameter. Difficile 13, 16, 17. Diligentia. Dispensatio 19. Dispositio 21, 29, 33, 39. Distantia. Distinctio 6. Docere 8. Doctrina 12. Dolor 21. Electio 9, 35. Eucharistia 6, 161, 191, 198. Exigere. Fides 20, 75. Filiatio 34. Finis 132. Forma 121, 142. Fortitudo 47. Forus 1. Generatio 9, 29. Genus 4. Gratia 55, 168. Gratitude 3. Idolatria 12. Imago 0, 8. Imprimere 2. Instrumentum 2, 6. Intellectus 38. Ira 32. Iudex 3. Iudicium 7, 23, 24. Iustitia 21. Justificatio 25, etc. Lectoratus 6. Liberum 26. Locus 17. Materia 44. Matrimonium 25, 109, 119. Meritum 4, 5, 7, 11. Moriens. Motus 19, 24. Mulier 2. Necessitas o. Nomen 30, 31. Notio 5. Obedientia 21. Omissio 2, 6, 7. Oratio. Ordinatio 3. Ordo 2, 97, etc. Pater 3. Peccatum 56, 275. Perfectio 20, 30, 53, 68, etc. Persona 16. Poenitentia 22, 43, 65, 77. Praeceptum 80, 116, 146. Praedicamentum 3. Praelatio 18, 19. Praemium 3. Princeps 5, 18. Privatio 9. Prophetia 12, etc. Prudentia 1, 35. Relatio 64. Sacerdos 12. Sacramentum 7, 25, 27, 32. Sanctitas 6. Sanctificatio 13, 28, 31.
- 1 RES dicitur dupliciter: scilicet a reor reris, et sic convenit omni enti, etiam enti rationis; et a ratus rata tantum, et sic convenit tantum enti reali 1, d. 25, 4, c. | 2, d. 37, q. 1, 1, c. fi. | 1^m. * Abdicatio. Abominatio. Abstractio 14. Aceptio 2, 7. Accidens 5, 11, 19, 20, 110, 117. Accidia 1. Accusatio 24. Actio 5, 9, 15, 22, 58, 80, 118. Actualitas 1. Actus 148, 194.
- 2 Res dicitur dupliciter: scilicet omne ens, et quod non significat aliud. Secundo modo dividitur contra signum, non autem primo modo 1, d. 1, L. prin°. * Adam 31. Addere 19, 20. Adjectivum 12. Adoratio 21, 22, 23. Affirmatio 2.
- 3 Res et signum ex opposito dividuntur, non quidem per oppositas res, sed per oppositas rationes 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m. * Amor 202, 246. Analogia 7, 3. Angelus 32, etc. Appetitus 7, 27. Bonitas 4, 6, 14, 49, 63, 99, 104, 141. Conceptio 5, etc. Consideratio 3, 4. Deus 28, etc. 137, 231, 296, 406, etc. Ens 1, 3, 4, 8, 16, 21, 36. Falsitas o.
- 4 Res est unum de transcendentibus. Ideo est communis, et indifferens ad absolutum et relativum 1^a q. 39, 3, 3^m | 1, d. 2, 5, 2^m | d. 34, L. prin°. * Modalis 2. Natura 2, 21. Operatio 1, etc. Ordo 12, etc. Physica 2. Praedicamentum 2. Princeps 4. Propositio 3, 4, 9, 12. Relatio 5. Sacramentum 4, etc. 41, 139. Usura 16, 64. Veritas 4, etc.

RESPIRATIO

- Resecare. Poena 56.
- Reserare. Nativitas 20.
- Reservare sibi potest aliqua superior in quibus inferiori iudicium non committat 4, d. 19, q. 1, a. 3, q. 2, c. | 3^m. * Absolvere 4, 7, 10, etc. 23. Bonitas 219. Excommunicatio 26, 31. Lex 102. Natura 26. Parascève. Potentia 43. Princeps 27. Usura 73.
- Residere. Importunitas. Ordo 52.
- Residuum. Menstruus 4. Semen 3, 4. Superfluum.
- Resilire. Spes 44.
- Resipiscere. Excommunicatio 5. Haeresis 27.
- 1 RESISTERE peccato est vitare illud, sed vincere peccatum est pertingere ad actum meritorium. Primum potest esse sine gratia, non autem secundum 2, d. 28, 2, 6^m. * Adam 46. Agonia 1. Anima 24. Auxilium 3, 6. Charitas 82, 86, etc. 131. Concupiscentia 13. Conservatio 2. Consideratio 1. Contemptus o. Continentia 9. Contra resistencia. Contumax. Difficile 2, 15. Fides 114. Fortitudo 50.
- 2 Resistencia duplex in actione reperitur: scilicet in agente contrario, et ex indispositione subjecti. Sed prima contingit tantum quando agens repetitur 4, d. 11, q. 1, art. 3, q. 3, 2^m | d. 17, q. 1, art. 5, q. 1, 2^m. * Actio 123. Gratia 76. Haeresis. Impugnare 4. Incontinentia 3. Inobedientia o. Ira 42, 76. Luxuria 26. Mansuetudo 10. Membrum 8.
- 3 Resistere Deo nihil potest efficaciter, sed tantum secundum voluntatem, scilicet vel peccando, vel etiam oratione, quasi precibus dimicando, et sic quasi divinae sententiae resistendo. Quol. 7, 18, c. | Psal. 16, meo | Rom. 12, lect. 2, fi.
- 4 Resistens Deo quadruplex: scilicet infideles, impatientes, impoenitentes et inobedientes. Isa. 50, fi. * Mulier 17. Oratio 49. Palpabile 3. Passio 77. Perfectio 90. Praelatio 5. Providentia 50, 51. Pugna.
- 5 Confidentia resistendi Deo deprimitur dupliciter: scilicet quantum ad superbiam cordis, et quantum ad nobilitatem generis. Isa. 2, fi. * Rixa 2. Sensualitas 13. Sermo 4.
- 6 Duo praecipue resistunt Christo: scilicet daemones vel peccatores impediens spiritualia, et Judaei detrahentes operationi ejus et contradicentes doctrinae ejus. Psal. 16, meo * Temperantia 1, 25. Tentare 9.
- 7 Corpus gloriosum potest resistere cuilibet alteri corpori: sed ei nullum corpus non gloriosum potest resistere 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 2, 3^m. * Timor 16. Vacuum 2.
- Res naturae. Christus 16, 17. Forma 8. Individuum 9, 42.
- Resolutio per intellectum duplex: scilicet formae a materia et universalis a particulari. Po^a q. 3, 4, 16^m | Opus. 3, c^o 62. * Abstractio 1, etc. Accidens 102. Acetum 2. Cinis o. Consilium 3. Corruptio o. Definitio 47. Divisio 2. Dolor 12. Fletus. Generatio 15, 18. Intellectus 90, 172. Iudicium 14. Ludus 7. Notum 12. Petrus 4. Pluvia 2. Principium 22. Processio 16, 17. Ratio 34, 57. Scientia 118, 124. Semen 12. Syllogismus 4. Solertia 6. Vapor 1. Verbum 77. Virginitas 9, 11, 31.
- Respectivum. Absolutum o. Commune 6.
- 1 RESPECTUS diversi Dei ad creaturam, sunt in Deo ab aeterno 1^a q. 13, 7, 3^m | Po^a q. 3, 1, 2^m | q. 8, 1, o. * Actio 93. Addere 7, 8, 9, 10. Amor 59. Angelus 388. Anima 87. Apprehensio 4. Assumere 6. Attributa 13.
- 2 Aliquod nomen importat respectum aliquem dupliciter: scilicet ut ad subjectum cui inhaeret, et ut ad id quod extra est: sicut scientia in quantum est relatio, non est scientis, sed scibilis, secundum Philosophum. Po^a q. 8, 2, c. prin°. * Aequivoca 9. Aversio 1. Bonitas 63. Causa 21. Charitas 16, 25. Cogitatio 2. Cognitio 11, 39. Commune 9. Contrarium 23, 25. Creatura 3. Denominatio 7, 8, 9. Dicere 2. Donum 7. Forma 4, 68, 166, 168. Futurum 1. Generatio 56. Habitudo o. Habitus 9, 10. Haeresis 16. Idea 6, 14, 15, 23, 24. Locus 10. Macula 3. Missio 1, etc. Modus 4. Multiforme 1. Nomen 51, etc. Obedientia 20, 42. Observantia 3. Ordo 71. Potentia 49. Praedestinatio 4, 15. Processio 21, 52, 93, 67. Producere 3. Prophetia 23. Propositio 3. Proprium 9. Providentia 1. Ratio 41. Relatio. Relatum o. Religio 1. Scientia 1. Somnus 2. Spes 68. Suppositum 2. Timor 17. Valetudo. Verbum 41, etc. Veritas 9, 25. Virtus 91.
- Respicere. Absolvere 28. Actio 37, 93. Actus 148. Adam 23. Anima 87. Assumere 6. Audacia 3. Baptismus 202. Bonitas 63. Causa 21, 42. Charitas 6. Circumstantia 17. Comparatio 3. Creatio 1. Desperatio 1, 2. Determinatio 4. Finis 40, etc. 96, etc. Fomes 14. Fortitudo 56, 60. Gratiarum actio 1. Haeresis 1. Honor 12. Idea 21, 39. Ira 63, 64, 73. Iustitia 20, 21. Justificatio 44, 15. Laus 3. Lex 8. Longanimitas 2. Macula 5. Magnanimitas 3. Misericordia 8. Mollities 1. Motus 32. Obedientia 20. Objectum 13. Poenitentia 104. Potentia 43. Praedestinatio 16. Privilegium. Quaestio 5. Ratio 41. Religio 14. Reverentia 2. Spes 56, 67. Temeritas 1. Timor 17, 18, 48, 54. Usura 39, 230, 290. Verecundia 3. Virtus 7, 152. Vituperatio. Vocatio 3.
- 1 RESPIRATIO est necessaria animali respiranti, quia sine respiratione vivere non potest. Meta. 5, lect. 6, prin°. * Causa 17, Cete 7.

RESTAURATIO

- 2 Respiratio dicitur necessaria vitae, secundum quod dicitur aliquid necessarium, sine quo non potest aliquid vivere aut esse: quod licet non sit principalis causa rei, est tamen quaedam concausa 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. | Meta. 5, lect. 6, prin°. * Expiratio. Flatus. Jejunium 42. Spiritus 1. Stadium 1.
- 5 Ipsa respiratio, etsi non sit causa vitae, est tamen concausa, inquantum cooperatur ad temperamentum caloris naturalis, sine quo non est vita. Meta. 5, lect. 6, prin°. * Vox 3, 5.
- Resplendere. Actus 142.
- Responsio pulchra catechumeni, christiani et justī, contra Gentiles, Judaeos et peccatores, scilicet: Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus. Psal. 41, o. * Agens 35. Annihilatio 13. Attributa 5, 6. Aureola 3. Beatitudo 141. Contritio 17. Defectus 15, 16. Definitio 2. Duratio 8, 9. Fructus 20. Gratus 2. Intellectus 17, 116. Meritum 55, 98. Metaphysica 26. Natura 10. Potentia 51. Verbum 33. Virtus 32, 36. Vocatio 1.
- Respublica. Bellum 7. Civis 3. Eleemosyna 11. Excommunicatio 10. Fortitudo 4. Miles 9. Mors 22. Pax 12. Roma 1. Senator 2. Usura 124, 289, 290.
- Restare. Poena 67, 69.
- 1 RESTAURATIO populi Dei tripliciter exponitur: scilicet quia Hieronymus et omnes Sancti nostri exponunt de restauratione facta per Christum et de Christo, ut sit figurative dictum. Quidam autem magistri exponunt de Ezechia vel Josia, similiter figurative accipientes literam: Judaei vero exponunt de suo Messia quem expectant, volentes cuncta ad literam intelligere: sed haec ultima expositio stulta est et fabulosa. Secunda est extorta. Sed prima est simpliciter vera. Isa. 11, prin°.
- 2 Describitur restaurator Christus tripliciter: scilicet quantum ad nativitatem, quantum ad sanctitatem et quantum ad dignitatem. Isa. 11, prin°. * Adam 54. Annihilatio 10, 11, 12. Cibus 2, 3, 5. Confessor 43. Corruptum 1. Deus 386, 387, 388. Eucharistia 89, 180, 251, 252. Gratia 50. Homo 21, 22. Humidum o. Idem 9. Incarnari 2, 8. Innocentia 1. Judaei 26. Justitia 72. Lignum 2. Meritum 105. Peccatum 344. Poenitentia 105, etc. 133. Recuperare. Redemptio 1, 2. Sapientia 55. Simonia 10. Vinum 8. Virginitas 11, 32, 33.
- Restituibile. Restitutio 5, etc.
- 1 RESTITUTIO est actus justitiae commutativae: quia nihil aliud videtur esse, quam aliquem statuere in possessionem rei suae 2-2, q. 61, prin° | q. 62, 1, o. | 2, 5, c. * Abraham 25. Justitia 72. Prudentia 84.
- 2 Restitutio non est pars satisfactionis, sed praeambulum ejus; quia prima reparatio est in rebus, secunda in actionibus et passionibus 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 1, o.
- 3 Restitutio male ablata, est de necessitate salutis, quantum possibile est 2-2, q. 62, 2, o. | q. 79, 3, 2m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, o. | Quol. 12, 26, o. * Usura 228, etc.
- 4 Restitutio proprie, est tantum debiti et in rebus exterioribus, quia supponit identitatem; sed transfertur etiam ad actiones et passiones 2-2, q. 62, 1, 1m | 2m.
- 5 Quando res non est restituibilis, sicut membrum mutilatum, debet fieri recompensatio, quantum possibile est 2-2, q. 62, 2, 1m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, c. | 2m. * Ablatum. Accusatio 24. Bos. Damnum 3, 4. Decimae 26. Depositum 4, 5.
- 6 Restitutio debet statim fieri, vel dilatio peti ab eo qui potest concedere usum rei: quia implicat praeceptum negativum 2-2, q. 62, 8, o. | 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 4, 3m. * Eleemosyna 14. Fama 4. Furtum 8. Justitia 72.
- 7 Ante sententiam judicis, sufficit restituere simplum; sed post eam, tenetur etiam ad poenam pro culpa 1-2, q. 105, 2, 9m | 2-2, q. 62, 8, o. | 4, c. | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, 5m.
- 8 Restitutio praefertur subventioni parentum, nisi in extrema necessitate 2-2, q. 31, 3, 3m | q. 32, 7, 3m | q. 62, 5, 4m | Opus. 73, c° 18. * Judaei 35, etc. 45. Matrimonium 131. Meretrix 6. Poenitentia 102, 105, 118, etc. Praedicare 8. Religio 61. Usura 279, etc.
- 9 Qui rem alienam accepit injuriose, vel ad sui utilitatem, tenetur restituere, etiam si amisit eam 2-2, q. 62, 6, o. * Ablatum.
- 10 Quicumque est causa injustae acceptionis, directe vel indirecte, tenetur ad restitutionem 2-2, q. 62, 7, c. * Advocatus 1. Aleator o.
- 11 Qui habet rem alienam, tenetur restituere ratione rei; qui vero eam abstulit, tenetur restituere ratione actionis injuriosae 2-2, q. 62, 6, c. | 1m. * Alienum 7. Baptismus 107. Bellum 6. Bonitas 210, 211. Bos. Campsoria 1.
- 12 Qui accipit mutuo pecuniam ut redimat se a latronibus, tenetur eam restituere creditori suo. Quol. 5, 17, o.
- 13 Principes tenentur ad restitutionem, si latrones increscant: quia redditus quos habent, sunt quasi stipendia, ut conservent justitiam 2-2, q. 62, 7, c. | 3m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 3, c. * Damnum 3, 4. Eleemosyna 13, 14. Exactio 2, 3.
- 14 Impediens aliquem injuste ne acquirat praebendam, tenetur ad restitutionem ad arbitrium boni viri, non autem si juste impedit 2-2, q. 62, 2, 4m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, 3m. * Fama 4. Princeps 13. Simonia 31, 23, etc.

RESURRECTIO

- 15 Suffodiens semina, vel tenens pecuniam creditoris ultra terminum praefixum, tenetur restituere, non quidem totum lucrum possibile, sed secundum aestimationem, pensatis periculis, laboribus et expensis 2-2, q. 62, 4, 1m | 2m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, 4m.
- 16 Inveniens aliquid quod de propinquo fuit alicujus, non habentis illud pro derelicto, tenetur ad restitutionem: non autem si nunquam fuerat alicujus, ut gemmae in litore, vel tantum antiquitus, ut thesauri, sed conceduntur occupanti: tamen secundum leges civiles, medietas debetur domino agri 2-2, q. 66, 5, 2m. * Votum 63.
- 17 Quando unus totum restituit, alii non tenentur principali, sed debent refundere partem suam solventi totum 2-2, q. 62, 6, 3m | 7, 2m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 3, c. * Usura 71, 117, 118, 121, 142, 227, etc.
- 18 Restitutio potest fieri per confessorem secrete, ne crimen detegatur 2-2, q. 62, 6, 2m | Opus. 73, c° 16, fi.
- 19 Restitutio semper debet fieri ei, a quo aliquid ablatum est 2-2, q. 62, 5, o. | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 4, o. | Opus. 67, o. | Opus. 71, c° 17 | 18.
- 20 Restitutio et satisfactio quae debetur proximo, non est in arbitrio sacerdotis: quia non est vicarius proximi, sed Dei 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 1, c.
- 21 Si is cui restitui debet aliquid mortuus est, debet dari haeredibus ejus 2-2, q. 62, 5, 3m | Opus. 73, c° 17 | 18.
- 22 Si vero ignotus sit, debet dari pauperibus, praemissa diligenti inquisitione 2-2, q. 62, 5, 3m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 4, 1, 2m.
- 23 Si autem sit multum distans, debet ei mitti, praecipue si sit res magni valoris, vel debet deponi 2-2, q. 62, 5, 3m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 4, 2m. * Simonia 32, 34. Usura 118, 121, 210, etc. 176, etc. 295, etc.
- 24 Quando praelatus injuste concedit res ecclesiae, debent restitui ecclesiae, ut deveniant ad successorem ejus 2-2, q. 62, 5, 5m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 4, 4m.
- Restrictio. Adjectivum 1, 2. Antonomasia 1. Appetitus 75. Esse 61. Praedicari 34. Praeteritum 3. Sapphyrus 1.
- Resultare. Accidens 29, 53. Angelus 174. Bonitas 104. Compositio 13, 14. Figura 1. Forma 150. Intellectus 159. Litera 2. Misericordia 39. Numerus 15. Phantasma 6. Proprium 6. Speculum 6. Unio 1. Veritas 42.
- Resumere. Transfiguratio 3.
- 1 RESURRECTIO significatur per octavam triplici ratione: scilicet ad excludendum quorundam falsam opinionem, propter duplicem vitam, scilicet activam et contemplativam, quarum una significatur per quaternarium et alia per trinarium: et quia octava aetate erit 1-2, q. 102, 5, 1m | 3a q. 70, 3, 3m | Psal. 6, prin° a. | Rom. 4, lect. 2, meo. * Adam 49. Alleluja.
- 2 Error quadruplex, negantium resurrectionem 4, d. 43, a. 1, q. 1, c. | 1a Cor. 15, lect. 5, prin°. * Angelus 507.
- 3 Resurrectio nostra, futura est de necessitate 4, d. 43, a. 1, q. 1, o. | d. 44, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Cg. 4, c° 78 | 79 | 80 | 1a Cor. 15, lect. 2, o. * Anima 141, 151. Baptismus 139, 186, 243. Beatitudo 76, 86. Bigamia 7. Charitas 148.
- 4 Et erit tantum in fine mundi, cessante motu caeli 4, d. 43, a. 3, q. 1, o. | q. 2, c. | q. 4, 1m | Job 19, fi.
- 5 Et erit miraculosa simpliciter, scilicet ex parte principii supernaturalis, idest Dei: sed erit naturalis secundum quid, scilicet ratione termini 1a q. 76, 2, 6m fi. | q. 105, 7, 2m | 2, d. 18, q. 1, 3, 3m | d. 30, L. fi. | 4, d. 43, a. 1, q. 3, o. | Cg. 4, c° 91, fi. | Poa q. 6, 2, c. | 4m | Opus. 3, c. 156 | Rom. 11, lect. 3, lect. 3, fi. | 1a Cor. 15, lect. 5, prin° | meo. | fi. * Chiliastae. Cinis 2. Circumcisio 12. Dies 17. Dolor 43. Fides 47, 48. Gratia 163, 187.
- 6 Omnes praeter Christum, simul tempore resurgent, non autem dignitate 1a Cor. 15, lect. 1, prin° | 1a Thes. 4, lect. fi. etc. * Haeresis 114.
- 7 Resurrectio nostra erit in instanti, quo ad illud quod fiet virtute Dei, non autem quo ad illud quod fiet per ministerium angelorum, sed in tempore imperceptibili 4, d. 43, a. 3, q. 3, o. | 1a Cor. 15, lect. 8, meo. * Joannes 17. Judaei 22. Lactantius 2.
- 8 Et probabiliter erit in crepusculo, sole existente in oriente et luna in occidente, sicut fuerunt creati 4, d. 43, a. 3, q. 4, o. * Lazarus 2. Miraculum 48, etc. Mors 8. Nox 1. Oratio 78. Pascha 3, 5. Septem. Sepultura 1, 3, 13. Status 12. Tuba 3.
- 9 Omnes resurgentes cognoscent omnia et singula peccata et merita propria et aliena, in brevi tempore, virtute Dei: et tamen beati non dolebunt nec erubescunt de suis peccatis, sed gaudebunt de misericordia Dei et de sua poenitentia 4, d. 43, 5, o. * Usura 158.
- 10 Omnes homines resurgent 4, d. 43, a. 1, q. 2, o. | Cg. 4, c° 90 | 81. * Accidens 19, 38. Cinis o. Costa 8.
- 11 Resurget quilibet homo idem numero, et quaelibet anima assumet corpus idem numero, quod prius habuit 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, 2, o. | Cg. 4, c° 80 | 81 | Anima. 19, 5m | 13m | Quol. 10, vel 11, q. 9, o. | Opus. 3, c° 155 | 157 | Job 19, lect. 2, fi. | 1a Cor.

RESURRECTIO

- 15, lect. 5, fi. | lect. 9, prin^o etc. * Idem 7. Joannes 17. Judaei 22. Martyrium 16.
- 12 Resurget eadem numero humanitas, quae prius fuit 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | Cg. 4, c^o 81, 2^m | Quol. 11, 6, 4^m | Opus. 3, c^o 158.
- 13 Quod est de constitutione corporis humani resurget in eo 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 2, c.
- 14 Eadem materia, et eisdem dimensionibus numero, cum eadem anima, erit idem homo numero qui resurget et non alius. Opus. 3, c^o 155 | 157.
- 15 Immo accidens idem numero, non potest transire de subjecto in subjectum. Po^a q. 3, 7, c.
- 16 Immo corpus prius vivum et postea mortuum, cum specie etiam differant, non est idem numero, propter diversitatem formae, sed est idem identitate materiae 2-2, q. 4, 4, 2^m | 3^a q. 25, 6, 3^m | q. 50 | 5. c. | 1^m.
- 17 Omnia membra resurgent eadem numero quae prius 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 1, o. | q. 2, 2^m | Cg. 4, c^o 81, 4^m | 92 | Po^a q. 5, 10, 9^m | Quol. 7, 12, c. | Opus. 3, c^o 160.
- 18 Quidquid pertinet ad integritatem humanae naturae, resurget in homine 2, d. 23, q. 2, 2, 4^m | d. 30, q. 2, 1, c. fi. | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 1, 2, o. | a. 3, q. 4, 2^m | q. 2, a. 2, q. 2, c. | Quol. 5, 5, c. | Quol. 8, 5, o. | Opus. 3, c^o 161 | 162.
- 19 Partes essentielles et organicae, resurgent in eodem situ quo prius: non autem partes materiales, nec accidentales 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 3, o.
- 20 Totum quod materialiter fuit in homine, quo ad totalitatem speciei, resurget: non autem quo ad totalitatem materiae 4, d. 41, q. 1, a. 2, q. 5, o. | Cg. 4, c^o 81, 4^m | Quol. 8, 4, c. fi. | Opus. 3, c^o 163 | 161 | Matth. 10, fi.
- 21 Unumquodque resurget in eo in quo magis participat virtutem speciei. Et si aequaliter, tunc resurget in eo in quo prius fuit sicut in nutritio carnibus humanis; et Deus supplebit in alio aliunde, ut in pueris 2, d. 30, q. 2, 1, 7^m | 2, 6^m | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 4, o. | L. prin^o | Cg. 4, c^o 81, 5^m | Opus. 3, c^o 163 | 164.
- 22 Quidquid habitum est a generantibus et de addito per nutritionem, quantum fuerit utile ad complendam quantitatem, et de priori, resurget: non autem quidquid fuit in corpore de veritate humanae naturae 2, d. 30, q. 2, 1, c. fi. | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 4, 5, o. | Cg. 4, c^o 81, 4^m | Quol. 5, q. 3, 1, c. | Quol. 8, 5, c. fi. | Opus. 3, c^o 162 | 163 | 164. * Sanguis 9, etc. Sexus 5.
- 23 Humiditas triplex est in homine: scilicet recedens a perfectione huius individui et tendens ad corruptionem, ut urina, sudor et sanies, vel ad conservationem speciei in alio, ut semen et lac. Secunda tendens ad ultimam perfectionem. Tertia jam perfecta, ideo resurget, scilicet gluten, et secunda si habet determinatam formam, scilicet quadruplex humor. Non autem ros, idest quae incipit transmutari, nec cambium, idest quae in progressu jam dealbatur, nec prima 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 2, o. * Ungues.
- 24 Semen resurget in genito tantum: quia fuit de perfectione ejus et non de perfectione generantis 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 4, 2^m | Cg. 4, c^o 80, fi.
- 25 Embrya mortua ante infusionem animae rationalis, non resurgent 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 4, 5^m.
- 26 Homo resurget, sine omni defectu humanae naturae 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 82 | 86 | 88 | 89 | Quol. 7, 12, c. | Opus. 3, c^o 161 | 1^a Cor. 13, lect. 3, prin^o | c^o 15, lect. 8, fi. * Adam 48, 49, 50. Agilitas o. Cantus 1. Claritas 11. Corpus 31, 38, etc.
- 27 Corpora resurgentium erunt ejusdem naturae sicut nunc. Cg. 4, c^o 85. * Costa 8. Damnatio 36, etc. Dos o. Gloria 22.
- 28 Corpora resurgentium sequentur conditionem animarum. Verit. q. 24, 11, c. fi.
- 29 Boni resurgent sine omni deformitate: non autem mali 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 86 | 89 | Quol. 7, 12, o. | 1^a Cor. lect. 1, fi. | c^o 15, lect. 8, fi.
- 30 Omnes resurgent in suo sexu, scilicet viri in virili et feminae in femineo 3, d. 12, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 3, o. | q. 4, 2^m | Cg. 4, c^o 88 | Quol. 10, 8, 3^m | Opus. 4, lect. 4, fi. | Matth. 22, me^o. * Gratia 168, 187.
- 31 Omnes resurgent in aetate juvenili, non quidem quo ad numerum annorum, sed quo ad staturam 3^a q. 46, 9, 4^m | 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 1, o. | q. 2, 1^m | Cg. 4, c^o 83, 1^m | 2^m | 88, 4^m | 5^m | 89. * Gustus 3. Haeresis 86, 114, 149. Labor 4. Palpabile o.
- 32 Non omnes resurgent in aequali quantitate, sed in quanta pervenissent, natura non errante, remoto superfluo, ut in gigantibus, et suppleto defectu ut in nanis 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 2, o. | q. 3, c. | L. prin^o | Cg. 4, c^o 81, 4^m | 87, 1^m. * Peccatum 267, 327.
- 33 Omnes resurgent immortales et incorruptibiles, etiam secundum corpus 1^a q. 97, 3, c. | 4, d. 43, a. 2, q. 1, 4^m | a. 3, q. 1, c. | d. 44, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | q. 3, a. 1, q. 2, o. | q. 3, c. | d. 48, q. 2, 1, c. | Cg. 4, c^o 82 | 85 | 86, 1^m | 89 | Po^a q. 5, 10, o. | Quol. 7, 11, o. | Opus. 3, c^o 157 | 167 | 181 | Opus. 53, 12^m | 13^m | Rom. 8, lect. 2, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 1, me^o | lect. 8, fi. | Causis lect. 5,

RESURRECTIO

- fi. * Sacramentum 13. Sauctificatio 1. Sexus 5. Tactus 14. Virginitas 17. Visus 11, 12.
- 34 Natura mortalitatis non auferetur a resurgentibus, sed erunt ejusdem speciei, sicut nunc 3^a q. 54, 2, 2^m | 4, d. 33, q. 3, 1, 1^m | d. 44, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | 2^m | Cg. 4, c^o 85 | 88 | Po^a q. 5, 3, 8^m | 9^m 10^m | Quol. 10, vel 11, q. 6, 1^m | Opus. 3, c^o 157 | Jo. 20, lect. 6, me^o b. | 1^a Cor. 15, lect. fi. prin^o etc.
- 35 Corpora sanctorum post resurrectionem erunt impassibilia proprie, ex dominio animae supra corpus, et magis in magis beatis et non natura quinti corporis, ut quidam dicunt: quia corpus quintum non venit materialiter ad compositionem corporis humani. Et impossibile est dicere, quod aliqua virtus, qualis est virtus corporis caelestis, transferat corpus humanum ad proprietatem gloriae, qualis est impassibilitas corporis gloriosi, cum immutationem corporis humani Apostolus attribuat virtuti Christi. Et etiam non potest natura caelestis ita dominari in corpore humano, quin natura elementaris remaneat, cui ex essentialibus suis principiis passibilitas inest 1^a q. 97, 3, c. | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 1, 2, o. | d. 47, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m fi. | Cg. 4, c^o 86 | Opus. 3, c^o 170 | 171.
- 36 Haec impassibilitas non tollet sentire, sed omnes sensus beatorum simul erunt in actu proprio, per immutationem spirituales ab objecto exteriori 1-2, q. 3, 3, c. | 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 3, 4, o. | Cg. 4, c^o 86.
- 37 Tunc erit usus ciborum, venereorum, somni et hujusmodi 1^a q. 97, 3, c. | 4, d. 44, q. 1, a. a. 3, q. 4, o. | q. 2, a. 1, q. 4, c. fi. | 2^m | Cg. 4, c^o 83, | 87, fi. | Po^a q. 5, 9, c. | Opus. 3, c^o 159 | 160 | Job 19, lect. fi. me^o | Matth. 22, me^o | 1^a Cor. 6, lect. 2, fi. | lect. 3, prin^o | c^o 15, lect. 5, prin^o | lect. 6, fi. | lect. 7, fi.
- 38 Occupatio vitae activae non erit tunc, sed vitae contemplativae. Cg. 4, c^o 83, fi. | Opus. 3, c^o 164 | Job 19, lect. fi. me^o | 1^a Cor. 15, lect. 6, fi.
- 39 Resurrectionem bonorum ponit Propheta tripliciter: scilicet quantum ad reparationem actus, quantum ad illuminationem intellectus et quantum ad directionem affectus. Isa. 42, me^o.
- 40 Necessarium fuit Christum resurgere quintuplici ratione: scilicet ad commendationem divinae justitiae, ad confirmationem fidei nostrae, ad sublevationem nostrae spei, ad informationem vitae fidelium et ad complementum nostrae salutis 3^a q. 53, 1, o. | 2, c. | 3, 1^m | 3, d. 21, q. 2, 1, o. * Aditus 1. Alleluja. Anima 134. Apparere 7, 9.
- 41 Christus convenienter resurrexit tertia die et non statim, nec in fine mundi, ad confirmationem fidei de humanitate et deitate ejus 3^a q. 51, 4, c. | q. 53, 2, o. | 3, d. 21, q. 2, 2, 2, o. | d. 22, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m | 4, d. 43, a. 3, q. 1, 1^m | Opus. 3, c^o 243 | Psal. 15, fi. | Jo. 2, lect. 3, fi. * Ascendere 8, etc. Baptismus 136. Cibibus 1. Comedere 2. Dies 18.
- 42 Christus resurrexit mane diluculo 3^a q. 51, 4, 3^m | q. 53, 2, 3^m | q. 83, 2, 4^m | 3, d. 21, q. 2, 2, 6^m | 4, d. 43, a. 3, q. 4, c. | Opus. 3, c^o 243. * Festum 9. Fides 47. Flos 2. Gloria 15. Humilitas 19. Ordo 88. Pascha 3.
- 43 Corpus Christi resurrexit gloriosum et integrum, cum qualibet parte ejus 3^a q. 54, 2, 3, o. | q. 55, 6, 4^m | Quol. 5, 5, o. | Opus. 3, c^o 245. * Poenitentia 60. Sanguis 9, etc.
- 44 Resurrectio Christi non debuit primo manifestari omnibus, sed gradatim. Et primo mulieribus 3^a q. 36, 2, c. | q. 55, 1, o. | Opus. 3, c^o 145 | 1^a Cor. 15, lect. 1, me^o. * Apostoli 29. Apparere 7, 8, 9, 10. Ascendere 9, 16. Cicatrices 3. Corpus 51, 70.
- 45 Nec immediate videri ab hominibus, sicut ascensio ejus, sed per angelos 3^a q. 55, 2, 2, o. * Dos 9. Jacobus 2.
- 46 Christus post resurrectionem ejus, apparuit pluries, ut ostenderet veritatem resurrectionis. Sed non conversatus est eum discipulis suis continue, sicut prius, ut ostenderet gloriam ejus 3, q. 55, 3, o. | 3, d. 21, q. 2, 3, c. | d. 22, q. 3, a. 2, q. 3, c. | Jo. 20, lect. 6, prin^o | c^o 21, prin^o. * Justificatio 41, 42. Pascha 3, 5. Passio 104, 114, 127, 129, 131. Sanguis 9, etc.
- 47 Christus convenienter et sufficienter probavit resurrectionem suam duplici testimonio, scilicet angelorum, et sacrae Scripturae, et argumentis 11est signis evidentibus 3^a q. 55, 5, 6, o. | 3, d. 21, q. 2, 3, 4, o. | Opus. 3, c^o 245. * Thomas 1, 2, 3.
- 48 Christus fuit primus resurgens simpliciter. Sed aliqui prius secundum quid, quia iterum mortui sunt 3^a q. 27, 3, c. fi. | q. 53, 3, o. | q. 56, 1, c. | 3^m | 4, d. 43, a. 3, q. 1, 8^m | Opus. 3, c^o 243 | 246 | 247 | fi. | Matth. 27, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 3, prin^o | Col. lect. 5, prin^o | Hebr. 9, lect. fi. fi. | c^o 11, lect. 7, fi. * Angelus 507. Justificatio 41, 42. Lazarus 2. Poenitentia 129.
- 49 Qui cum Christo resurrexerunt, mortui sunt iterum, secundum Augustinum et Hieronymum, licet Hieronymus aliquando videatur dicere quod non 3^a q. 53, 3, 2^m | 4, d. 43, a. 3, q. 1, 3^m | Matth. 27, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 3, prin^o.
- 50 Sicut nullus potest liberari a morte spirituali nisi per gratiam Dei, ita nec a morte corporali, nisi per resurrectionem divina virtute factam 4, d. 43, a. 2, q. 1, c.
- 51 Immo ex solo libero arbitrio potest quis liberari a morte spirituali scilicet a peccato mortali 2, d. 5, q. 2, 1, o. | d. 28, 2, o. 4, o.

RETRIBUTIO

- 52 Causa resurrectionis generalis triplex: scilicet principalis, idest Deus, instrumentalis, idest humanitas Christi, et quasi ministerialis idest angeli 1^a Thes. 4, lect. 2, me^o.
- 53 Christus secundum divinitatem fuit causa suae resurrectionis, non autem secundum humanitatem 3^a q. 53, 4, o. | Psal. 40, fi. | Jo. 2, lect. 3, prin^o | Rom. 4, lect. fi. fi.
- 54 Resurrectio Christi est causa efficiens et exemplaris resurrectionis nostrae, quo ad corpora, et quo ad animas per gratiam, tamen virtute principalis causae scilicet justitiae Dei 3^a q. 54, 2, c. | q. 56, 1, 2, o. | q. 59, 2, c. fi. | q. 62, 5, 1^m | 3, d. 21, q. 2, 2, 1^m | 2^m | 4, d. 43, a. 2, q. 1, o. | q. 2, c. | a. 3, q. 1, 1^m | d. 45, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m | d. 48, q. 1, 1, 5^m | L. | Cg. 4, c^o 78 | Verit. q. 27, 3, 7^m | q. 29, 4, 1^m | Opus. 3, c^o 246 | Job 10, lect. 2, me^o | 1^a Cor. 15, lect. 2, prin^o etc. | 1^a Thes. 4, lect. 2, prin^o.
- 55 Resurrectio Christi est causa exemplaris reparationis vitae nostrae, et mors Christi, destructionis mortis nostrae, licet utraque sit causa effectiva utriusque 3^a q. 56, 1, 4^m | q. 62, 6, 1^m | 3^m | Rom. 4, fi.
- 56 Exemplaritas resurrectionis Christi proprie se extendit tantum ad bonos, licet efficientia ejus proprie se extendat ad resurrectionem tam bonorum quam malorum 3^a q. 56, 1, 3^m.
- 57 Omnes resurgentes conformabuntur Christo in similitudine speciei, non autem in similitudine gloriae, sed tantum boni 4, d. 43, a. 1, q. 2, 3^m | 5^m | a. 2, q. 1, 4^m.
- Resuscitatus. Baptismus 189. Bigamia 7. Confessio 22. Daemon 110. Lazarus 2. Matrimonium 141. Resurrectio 49. Trajanus.
- Retardari. Angelus 563. Anima 130, 131, 132. Contritio 26. Peccatum 397. Purgatorium 9.
- Retentina. Appetitus 13. Avaritia 22. Experientia 2. Imago 29. Memoria 6, etc.
- Rete. Stupor.
- Reticere. Confessio 44. Fama 3. Tacere o.
- Retinere. Avaritia 22. Bonitas 209. Bubalus. Consilium 29. Experientia 2. Furtum 10. Imago 29. Infernus 3. Liberalitas 8. Lotio. Memoria 3. Meretrix 6. Mixtio 5. Peccatum 14. Piscis 3. Recipere 2. Usura 87, 208, 222, 223, 226, 229, 253, 290, 293, 297. Verbum 75.
- Retractare. Eutyches 2.
- Retrahere. Angelus 600. Anima 245. Appetitus 31. Blasphemia 18, 21, 23. Contemplatio 19. Episcopus 31. Grave 8. Impedimentum o. Ira 51. Laus 16. Negotatio 2. Organum 2, 5. Peccatum 138. Servire 4. Temperantia 8. Timor 73. Virtus 120, 254.
- 1 RETRIBUTIO proportionalis, ex debito legali, si est ex pacto, pertinet ad justitiam commutativam; si vero ex debito honestatis, pertinet ad virtutem gratiae, sive ad gratitudinem 2-2, q. 106, 1, 2^m. * Amicitia 2. Beneficium 1, 4. Eleemosyna 3, 36, 37.
- 2 Retributio quadruplex: scilicet mali pro bono, vel e converso: mali pro malo, et boni pro bono. Prima convenit tantum malis, secunda tantum bonis, tertia et quarta utrisque. Psal. 37, fi. * Gratia 22. Ingratitudo 10. Judicium 63. Justitia 75. Merces 5.
- 5 Retributio Dei duplex: scilicet pro bonis impletis, et pro beneficiis 3^a q. 56, 2, 3^m | 4, d. 43, a. 1, q. 2, 1^m | d. 45, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | d. 47, q. 1, a. 3, q. 2, 3, o. | Cg. 3, c^o 140 | Opus. 3, c^o 153 | 252 | Psal. 17, me^o | Rom. 2, lect. 2, prin^o etc. * Meritum 100, 103. Praemium 9. Recompensatio.
- Retributivus. Magnanimitas 20.
- Retrogradatio. Planetae 2.
- Reubarbarum est bonum, inquantum purgat choleram 1^a Tim. 4, lect. 2, me^o.
- Reus. Culpabilis. Fornicatio 14. Haeresis 29. Idolatria 11. Judicium 65. Poena 27. Poenitentia 21. Praevaricator 3. Reatus o. Testis 7. Usura 55, 271, 302.
- 1 REVELATIO addit supra visionem, intelligentiam visorum 2^a Cor. 12, lect. 1, prin^o. * Accusatio 7, etc. Angelus 294, 359, 413, 567.
- 2 Tripliciter aliquid cognoscitur: scilicet per revelationem, per seipsum et hoc certitudinaliter, et conjecturaliter per aliqua signa 1-2, q. 112, 5, c.
- 5 Revelatio est occulta vel manifesta tripliciter: scilicet ratione potentiarum, signorum, et usus. Job 4, lect. 3, prin^o. * Anima 156, 160. Apostoli 9. Arrba 2, 3. Baptismus 47. Charitas 124. Cognitio 6. Comprehensor 2. Confessio 84, etc. Correctio 18, 19. Credere 12.
- 4 Revelare secreta in malum personae, est contra fidelitatem nisi vergat in periculum aliorum vel nisi propter bonum commune, contra quod nullum debet recipi secretum 2-2, q. 68, 1, 3^m | q. 70, 1, 2^m | Quol. 1, 15, c. * Damnatio 24. Daemon 3, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21.
- 5 Revelatio Dei fit ad inferiores per superiores, sicut ad homines per angelos 2-2, q. 2, 6, c. Prophetia 39. Infra. * Depositum 4. Deus 198.
- 6 Nullus unquam purus homo habuit revelationem a Deo nisi me-

REX

- diantibus angelis 1^a q. 98, 3, c. | 3, q. 55, 2, c. | 2, d. 8, 6, c. | Anima. 18, 13^m | Isa. 6, prin^o | Matth. 2, fi. * Divinatio 1. Donum 42. Experientia 13.
- 7 Plura et excellentius de mysteriis gratiae revelata sunt angelis et apostolis, quam prophetis 1^a q. 57, 5, 3^m. Infra. * Fides 27, 39, 126.
- 8 Fides nostra innititur revelationi apostolis et prophetis factae, non autem alii revelationi 1^a q. 1, 8, 2^m | q. 72, 6, 1^m. * Futurum 5.
- 9 Multis gentilibus revelationes factae sunt de Christo, ut patet de Sibylla 2-2, q. 2, 7, 3^m | q. 172, 6, 1^m | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | Verit. 4, 14, 11, 4^m. * Galilaea 1. Gratia 169, 170. Haeresis 13, 151. Infamia 2. Infernus 6. Jacobus 3.
- 10 Potest aliquis scire se habere gratiam, per revelationem 1-2, q. 112, 5, c. * Joannes 6. Justificatio 43.
- 11 Revelat Deus hoc aliquando aliquibus, ex speciali privilegio, ut securitatis gaudium etiam in hac vita in eis incipiat, et confidentius et fortius magnifica opera prosequantur, et mala praesentis vitae sustineant 1-2, q. 112, 5, c. | 4^m | 5^m | 1, d. 16, 1, 5^m.
- 12 Non tamen revelat hoc omnibus, ne scilicet non praedestinati desperent, et ne securitas, in praedestinati negligentiam pariat 1^a q. 23, 1, 4^m | 1, d. 16, 1, 5^m.
- 15 Revelatum fuit Paulo, quod esset in gratia 1-2, q. 112, 5, c. * Christus 137. Manifestatio o. Missio 31, 33. Moriens. Natura 26. Obedientia 35. Paradisus 10. Prodere. Prophetia 15, 22, 27, 28, 38, etc. Purgatorium 2. Religio 76. Sapientia 8. Scientia 106, 107. Scire 6. Simonia 38, 39. Signaculum. Theologia 11, 16, 22, 39. Testamentum 8, 10. Virtus 185.
- Reverberatio. Speculum 5, 6.
- 1 REVERENTIA proprie, est timor initialis et castus, tamen capi potest in bono et in malo, sicut etiam confusio, idest erubescencia. Psal. 31, fi.
- 2 Reverentia directe respicit personam excellentem. Ideo secundum diversas rationes excellentiae, diversae sunt species ejus 2-2, q. 104, 2, 4^m | 3, d. 9, q. 2, 1, 2, o. * Amen 2. Baptismus 59, 129. Benefacere 5. Campsoria 10. Centurio 2. Consanguinitas 10.
- 5 Reverentia Dei in communi, est de dietamine rationis naturalis, non autem determinatio ejus 2-2, q. 81, 2, 3^m. * Contemplatio 10, 13. Corpus 47. Correctio 10. Cultus 11, 13, 15. Devotio. Docilitas. Dulia o. Eucharistia 181. Familiaritas 2. Honor 16, 28, 33. Humilitas 20, 25. Imperator 9. Joseph 3. Juramentum 1, 17, 34. Latria o.
- 4 Revereri est actus timoris, sed ut debetur Deo, est actus latriae 2-2, q. 81, 2, 1^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Laus 14.
- 5 Homo debet Deo amorem, reverentiam, et hujusmodi, sibi munitiam, et ordinationem sui sub ratione 2, d. 42, q. 2, a. 2, q. 2, c. * Lex 105. Luxuria 19. Maledicere 2. Necessitas 32. Nomen 83, 84. Obedientia 9, 19. Obsecratio. Holocaustum 3. Oratio 45. Peccatum 374. Pietas 15. Praeceptum 105. Princeps 13. Religio 3, 5, 10, 13.
- 6 Christus secundum quod homo, prae caeteris habuit pleniorum affectum reverentiae ad Deum 3^a q. 7, 6, c. fi. | Hebr. 5, lect. 1, fi. * Rex 7. Sacramentum 129. Sanctificatio 4. Sanctus 10. Senectus 3. Sepultura 6. Servitus 17. Sors 5. Superbia 2, 34.
- 7 Revereri homines ratione alienius divini in eis, scilicet gratiae, virtutis, vel naturalis imaginis Dei, est laudabile, non autem ut sunt contrarii Deo 2-2, q. 19, 3, 1^m | q. 25, 1, 1^m | 3, d. 9, q. 2, 3, o. * Tentare 12, 13. Timor 14, 65, etc. 68, etc.
- 8 Quae habent aliquam excellentiam, solent haberi in reverentia, non autem omnia. Ideo principes utuntur pretiosis vestibus et habitationibus 1-2, q. 102, 4, c. * Thurificatio 2. Virtus 254. Vita 28.
- 9 Major reverentia debetur subdito bono, quam praelato malo secundum se; sed ratione praelationis, est e converso 3, d. 9, q. 2, 3, 3^m.
- 10 Reverentia et honor duliae, debetur praelato peccatori, non tamen dum est in actu peccati, sed ante, vel post 3, d. 9, q. 2, 3, 2^m.
- 11 Honor et reverentia non debentur daemonibus, nec aliis damnatibus, nec irrationalibus 3, d. 9, q. 2, 3, c. | 5^m | 6^m.
- Revereri. Alexander 1. Maria 62.
- Reversio. Peccator 4.
- Reverti. Angelus 141. Cervus 2. Daemon 25. Haeresis 31. Usura 241, 245, 266, 276.
- Reviviscere. Operatio 57, 60.
- Revocare debet doctor doctrinam suam, retrahentem ex se a meliori, non autem si hoc sit ex indispositione audientium. Quol. 5, 25, o. * Absolvere o. Audacia 15. Episcopus 28. Gilbertus. Gratia 155. Joannes 9. Poenitentia. Praedicator 9. Religio 73, 74. Votum 80, 81.
- Revolutio. Luna 7.
- 1 REX dicitur, cui committitur universalis gubernatio, judex vero

RHIETORICA

- eui committitur speciale iudicium. Psal. 2, fi. * Abgarus. A-brabam 18. Angelus 233. Ascendere 6. Balivus. Character 30. Consecratio 14, 16. Elephas 1, 2, 3. Fortitudo 52. Galilaea 2.
- 2 Prudentia et iustitia sunt maxime propriae regi 2-2, q. 50, 1, 1^m. * Imago 41. Imperator 2, 3. Indulgentia 29.
- 3 Ut rex prosperetur in regno, necessaria sunt duo: scilicet quod diligatur, et ei credatur. Opus. 20, c^o 10 | Psal. 44, me^o.
- 4 Rex in regno, debet esse sicut Deus in mundo, et sicut anima in corpore; idest justus, et clemens. Opus. 20, c^o 12.
- 5 Deus autem, est rex magnus tripliciter: scilicet universalitate, aeternitate, et auctoritate domini. Psal. 46, me^o.
- 6 Rex servit Deo dupliciter: scilicet ut homo, bene vivendo, et ut rex leges justas ferendo. Psal. 2, fi.
- 7 Omnes reges solliciti ad reverentiam Dei, habuerunt felicem exitum. Qui autem neglexerunt, fuerunt infelices. Opus. 20, lib^o 2, fi. * Interdictum. Judaei 9, 25. Legispositiva 1. Miles 6, 7, 8. Minister 5. Papa 1, 6.
- 8 Reges debent subjici sacerdotibus, sicut fuit apud Romanos et Gallos, licet fuerit e converso apud aliquos gentiles et hebraeos. Opus. 20, c^o 14. * Potestas 10. Praeceptum 132, 133. Princeps o. Prophetia 45, 93.
- 9 Rex in construendo civitatem, consequitur gloriam, si eligat regionem temperatam, quia multum confert ad sanitatem, et ad longam vitam, ad intellectum, animositatem, et civilem vitam. Sed regio nimis calida, facit vigere ingenio, et deficere sanguine. Nimis autem frigida, facit e converso. Opus. 20, c^o 13 | Lib^o 2, c^o 1 | 2 | 3. Christus 169, etc. Civitas 7. Roma o. Sacerdos 4. Samaria. Samuel 2. Sobrietas 5. Tyrannus 2. Tributum o. Unctio 37, etc.
- 10 Clodoveus primus Christianus inter reges Francorum, ungitur oleo delato per columbam desuper. Opus. 20, lib^o 2, fi. * Imperator 2, 3.
- Rhetor reddit auditores attentos dupliciter, scilicet ex parte auditorum, et ex parte dicendorum. Psal. 48, prin^o. * Circumstantia 29. Contentio 1. Oratio 11.
- 1 RHIETORICA est ex conjecturis ad suspicionem, quia quandoque non fit complete fides, vel opinio, sed suspitio quaedam, quia non totaliter declinatur ad unam partem contradictionis, licet magis declinetur in hanc quam in illam, sed dialectica est ex probabilibus ad opinionem 2-2, q. 48, c. fi. | Poster. lect. 1, me^o. * Contentio 1. Exordium o. Gratitude o. Philosophia 1. Prudentia 51, 61. Quaestio 5. Religio 81.
- 2 Immo rhetorica est scientia, ad rationalem philosophiam perti-nens. Poster. lect. 1, prin^o.
- Richardus de sancto Victore. Articulus 1. Cogitatio 1. Persona 20. Ridiculum. Anima 26.
- Rigare. Christus 212.
- Rigidus. Dominatio 1.
- Rigor. Annihilatio 14. Fornicatio 15.
- Risibile addit aliquam naturam extraneam supra hominem, quae est praeter essentiam hominis. Verit. q. 1, 5, 20^m | q. 21, 1, 11^m. * Proprium o.
- Risus erit in beatis. Quol. 11, 6, 1^m. * Ira 39.
- Rite. Baptismus 169. Confessio 47. Matrimonium 79. Mos o. Rectitudo o. Sacramentum 100. Scientia 67. Votum 30.
- Ritus Judaeorum tolerantur ab ecclesia, propter figuram, in testimonium nostrae fidei, non autem ritus aliorum infidelium nisi ut vitetur majus malum, quia scilicet ad vitandum scandalum, vel dissidium, quod ex hoc posset provenire, vel ut facilius convertantur 2-2, q. 10, 11, o. * Baptismus 38, 77, 169, 215. Consecratio 18. Daemon 81. Eucharistia 214. Fides 136. Lepra 1. Matrimonium 124. Mos o. Passio 128. Poenitentia 55. Sacramentum 12, 38, 147. Secta.
- 1 RIXA est contradictio in factis, scilicet mutua percussio, et particulare bellum, sine auctoritate publica. Sed contentio est in verbis 2-2, q. 41, 1, c. | q. 42, 1, c. * Ira 20. Jurgium. Pax 10, 15. Seditio 2, 3.
- RIXA duplex, scilicet verborum, et factorum: secunda ut plurimum a prima incipit. Rom. 13, lect. fi. fi.
- 2 Qui publica potestate invadunt, non rixantur, nec peccant; sed qui eis resistunt, injuste se defendendo 2-2, q. 41, 1, 3^m.
- 3 Rixa invadentis injuste, est semper peccatum mortale; sed in defendente, nullum est peccatum, nisi ex odio, vel minis 2-2, q. 41, 1, o. | q. 42, 2, c.
- 4 Rixa oritur proxime ex ira, sed ex concupiscentia, sicut ex prima radice, et jactantia occasionaliter, et ex odio peraccidens 2-2, q. 37, 2, 1^m | q. 41, 2, o. | q. 158, 7, c.
- 5 Odium et discordia sequuntur ex rixa, in rixantibus 2-2, q. 41, 2, 5^m. Robertus. Gallici.
- Roboam interpretatur impetus. Et significat Christum, qui impetu praedicationis populum convertit. Matth. 1, me^o.
- Robur ad pugnam est majus in feminis, quam in masculis avium et bestiarum: in hominibus autem est e converso. Opus. 20, lib^o 4, c^o 5, 6, prin^o. * Affinitas 8, 11. Baptismus 12. Bellum 3. Bonitas 196. Confirmatio 28, 29, 31. Eucharistia 273. Fiducia 5.

SABBATUM

- Fortitudo 7. Generatio 48. Innocentia 7. Lex 59. Mulier 18. Sobrietas 5. Theologia 27. Timor 30. Vehemens.
- Rogare. Debitum 15, 18. Oratio o. Preces.
- 1 ROMA expulsis regibus, multum crevit in republica, sub consulibus, quia consules intenti erant ad bonum commune. Opus. 20, c^o 4. * Adoratio 19. Antonomasia o. Asylum. Caeremonia 1. Cohors. Comes. Conceptio 42. Episcopus 17. Eucharistia 76. Haeresis 14. Imperator 2. Indulgentia 11. Judaei 17, 20. Magi 6. Mulier 18. Nativitas 17, 28. Paulus 23, 26, 27. Petrus 5. Prophetia 94. Rex 8. Scipio. Scutum. Senator o. Stephanus 1.
- 2 Romani expulerunt Tarquinium regem suum, propter tyrannidem ejus et filiorum, et Domitianum. Opus. 20, c^o 6.
- 3 Deus providit dominium orbis Pomanis propter zelum patriae, sanctissimas leges, et pietatem. Opus. 20, lib. 3, c^o 4 | 5 | 6 | | 16 | Lib^o 4, c^o 7 | 15 | 17 | 19, fi. | 23, fi. | 25, prin^o | fi. * Testis 2. Uxor 1, 22. Vinum 6.
- Romulus. Asylum. Miles 1. Senator 3.
- Ros et pluvia, differunt sola quantitate. Job 38. * Nix. Resurrectio 23. Vapor 5.
- Rosa. Baptismus 67.
- Rostrum. Onocrotalus.
- Rota movetur circa medium sui, sed non circulariter proprie, quia motus ejus componitur ex elevatione et depressione. Cae. lect. 3, me^o.
- Rotundum. Circulus 1. Figura 10. Scutum. Sphaera. Stella 2, 3, 4. Terra 10, etc.
- Rubedo. Ebur. Timor 37.
- Rubeus. Rutilus.
- Rubrum. Circumcisio 1. Mare 4.
- Rubus. Missio 45.
- Ructus. Eructatio o. Eucharistia 161, 196.
- Rudimenta. Documentum. Lectoratus 5.
- Rudis. Angelus 308, 619. Disputatio 7. Lac 2.
- Ruere. Correctio 17. Gratia 181. Superbia 35.
- Rugatum. Subsannatio.
- Rugitus est vox leonis et ursi, propter vehementiam doloris, vel famis. Ideo significat vehementiam tristitiae et fletus. Psal. 37, me^o.
- Ruina. Cadere. Homo 21, 22. Scandalum 1, etc.
- Rumor. Tumultus.
- Rusticitas. Nobilitas 8. Vilis o.
- Rusticus. Peccatum 248. Vilis o.
- Ruth Moabitis, quae mulier virtutis erat, significat ecclesiam de gentibus. Et conversa ad Deum, intravit ecclesiam, licet esset Moabitis 1-2, q. 105, 3, 1^m | Matth. fi.
- Rutilus. Splendidus. Stella 10.

S

- 1 SABBATUM inter cetera festa, tantum praecipitur in decalogo, quia figurabat generalia beneficia Dei, scilicet creationis, et beatitudinis 1-2, q. 100, 5, c. | 2^m | q. 102, 4, 10^m | 2-2, q. 122, 4, c. | 2^m | Col. 2, lect. 4, prin^o.
- 2 Sabbatum praecipitur judaeis triplici ratione: scilicet propter avaritiam, ut vacent divinis. Secundo ne errent circa creationem. Tertio ut significet triplicem quietem: scilicet Christi in sepulcro, mentis a peccatis, et beatorum in patria 1-2, q. 100, 5, 2^m | q. 102, 4, 10^m | q. 105, 2, 9^m fi. | 2-2, q. 122, 4, o. | 2, d. 2, q. 1, 3, 2^m | d. 15, q. 3, 3, c. | 3, d. 87, 5, o. | Job 3, lect. 2, me^o | Isa. 56, prin^o | Col. 2, lect. 4, prin^o. * Baptismus 79. Dies 18, 27, 28.
- 3 Nulla dies erat intantum celebris, sicut sabbatum, quo ad cessationem ab operibus 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 4^m. * Festum 2, etc. 11, 12. Ordo 88.
- 4 Quilibet dies azymorum, veniens in sabbato, dicebatur magnus dies sabbati, propter duplex festum 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 5^m.
- 5 Opera servilia prohibita in sabbato mystice sunt peccata, sed ad litteram sunt opera servorum, idest mechanica 2-2, q. 187, 3, c. | 3, d. 37, a. 5, q. 2, 2^m | Quol. 7, 17, c. fi. | Matth. 12, prin^o. * Praeceptum 50, etc. 66. September. Septimus.
- 6 Opera servilia prohibita in sabbato, sunt principaliter peccata mortalia, secundo opera propria servorum, non autem peccata venialia, nec opera quae sunt ad cultum Dei, nec opera spiritalia, nec necessaria ad salutem corporis vel animae, vel rerum exteriorum 1-2, q. 100, 8, 4^m | q. 107, 2, 4^m | 2-2, q. 40, 4, o. | q. 122, 4, 3^m | 3^a q. 40, 4, 1^m | 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m | Matth. 12, prin.
- 7 Opera misericordiae, secundum aliquos non sunt servilia. Ideo licuit praeparare sabbato aromata pro Christo. Vel praeparaverunt ante et post 4, d. 11, q. 2, a. 3, q. 3, 4^m.
- 8 In observantia sabbati, sanctificatio est finis, sed praeeptum est cessare ab opere servili, idest mechanico 2-2, q. 122, 4, 3^m | 3, d. 37, a. 5, q. 2, 2^m | Matth. 12, prin^o.

SACERDOS

- 9 Circumcisio et sacrificia, licebant judaeis in sabbato 2-2, q. 122, 4, 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m.
- 10 Licuit Machabaeis in sabbato pugnare, Eliae fugienti itinerare, apostolis evellere spicas 1-2, q. 100, 8, 4^m | 2-2, q. 40, 4, o. | q. 122, 4, 3^m | 3^a q. 40, 4, 3^m.
- 11 Christus operabatur in sabbato, triplici ratione: scilicet ut recrearet, novam creaturam faceret, et ostenderet se posse aliqua quae lex non poterat, scilicet benedicere, sanctificare, opera consummare, et requiescere. Jo. 5, lect. 2, prin^o.
- 12 Christus non solvebat sabbatum, nisi secundum apparentiam 1-2, q. 107, 2, 4^m | 3^a q. 40, 4, 1^m.
- 15 Observatio sabbati, inquantum caeremonialis, idest quo ad taxationem temporis, cessavit, non autem inquantum moralis 2, d. 15, q. 3, 3, c. fi. | 3, d. 37, a. 5, q. 2, o.
- 14 Judaei melius facerent, laborare sabbato, quam ludis et otio vacare 2-2, q. 122, 4, 3^m.
- 15 Seneca derisit sabbata judaeorum, quia non vacabant divinis, sed nugis, et inutilibus 3, d. 37, a. 5, q. 1, 1^m.
Sabellius. Haeresis 36, 37.
Saccus est vestis aspera, de pilis caprarum, idest cilicium. Et significat carnem Christi, et poenitentiam in nobis. Psal. 29, fi. | Psal. 34, me^o. Cilicium.
Sacer. Sacrum. Sepultura 7, 8.
- 1 SACERDOS fuit Christus simul et hostia pacificorum, et hostia pro peccato, et holocaustum 3^a q. 22, 1, 2, o. | q. 84, 7, 4^m | Cg. 4, c^o 74.
- 2 Christus est sacerdos secundum quod homo, non autem secundum quod Deus 3^a q. 22, 3, 1^m.
- 5 Sacerdos dicitur, quasi sacra dans: sed Christus fuit sacerdos, sicut sacerdotium instituens 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 5, 1^m | d. 19, L. prin^o. * Character 13, 30, 32, 39. Oratio 91. Unctio 24, etc.
- 4 Christus simul fuit sacerdos, rex, et legislator, non autem alii homines 3^a q. 22, 1, 3^m | q. 31, 2, c. | 2^m | q. 59, 4, 1^m | Opus. 20, lib^o 3, c^o 12, fi. | Psal. 2, me^o etc. | Psal. 44, me^o | Matth. 1, prin^o | me^o | Hebr. lect. 4, fi.
- 5 Christus est totius sacerdotii origo 3^a q. 50, 4, 3^m. * Christus 203.
- 6 In Christo est divini sacerdotii plenitudo 3^a q. 63, 6, c. | 4, d. 4, q. 2, a. 3, q. 5, c.
- 7 Christus dedit potestatem sacerdotalem, quia ipse habuit potestatis plenitudinem in sacramentis, quasi ea instituens, et efficaciam praebens 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 5, c. | d. 24, q. 2, 3, 2^m.
- 8 Christus excellentius angelis, habuit potestatem sacerdotalem, quia fuit major eis secundum utramque naturam, et angeli fuerunt ministri sacerdotii ejus 3^a q. 22, 1, 1^m.
- 9 Christus in triduo mortis fuit sacerdos, quia sacerdotium convenit homini ratione animae, in qua est character ordinis 3^a q. 50. Character 35.
- 10 Christo non convenit suscipere in se characterem, vel effectum sui sacerdotii, quia ipse est fons totius sacerdotii, nisi secundum quid, scilicet ratione impassibilitatis suae 3^a q. 22, 4, o. | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 5, o. Character 22, 32.
- 11 Sacerdotium Christi manet in aeternum, ratione consummationis et finis scilicet beatitudinis sanctorum, non autem ratione expiationis, vel passionis Christi, nisi virtualiter 3^a q. 22, 5, o. | 6, c. | q. 63, 5, c. | 3, d. 22, q. 1, 1, 4^m.
- 12 Sacerdotium Christi facit duo, quae requiruntur ad perfectam emundationem peccatorum: scilicet gratia quo ad culpam, et satisfactio, quo ad reatum 3^a q. 22, 3, o.
- 15 Homo fit particeps sacerdotii Christi, per omnia sacramenta, percipiendo aliquem effectum ejus 3^a q. 63, 6, 2^m.
- 14 Christus noluit nasci de sacerdotibus, ne videretur idem sacerdotium ejus, et vetus, sed vetus erat figura ejus 3^a q. 22, 1, 1^m.
- 13 Oppositum videtur dicere 3^a q. 31, 2, 2^m.
- 16 Sacerdotium ante legem erat tantum secundum determinationem humanam 1-2, q. 103, 1, 3^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 4^m.
- 17 Sacerdotium veteris legis fuit figura sacerdotii Christi, sed multum distans, quia nec aeternum, nec mundans peccata 3^a q. 22, 1, 1^m | 4, c. | 3^m | 5, c. | 2^m | 6, c. | 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 5, 2^m. * Aaron 1, 3. Abraham 1, 18, 22. Animal 83. Armus. Cydaris. Clavis 9, etc. Eucharistia 185. Gratia 90. Judaei 9. Lepra 1. Libamina. Moyses 4. Phinees.
- 18 Sacerdotium Christi, dicitur secundum ordinem Melchisedech, quia excellentia ejus ad sacerdotium legale, figurabatur per illud 3^a q. 22, 5, 6, o. * Holocaustum 4. Nativitas 16. Occidere 10. Ornatus 12. Oza. Primitiae 3. Primogenitus 2.
- 19 Sacerdotium Christi quo ad oblationem expressius figurabatur per sacerdotium legis quam per sacerdotium Melchisedech, scilicet in effusione sanguinis: sed quo ad participationem et effectum ejus, in quo praecipue attenditur excellentia ejus, est e converso 3^a q. 22, 6, 2^m | q. 61, 3, 3^m | 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 3, o. * Princeps 2. Sacramentum 59, 120, 123. Sacrificium 26, 27, 28, 20. Samuel 2.
- 20 Sacerdos veteris legis erat immundus triplici ratione: scilicet ut esset subjonere legis, ne superbiret, et propter figuram novi sacerdotii 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 3, 2^m.

SACERDOS

- 21 Sacerdos veteris legis lavabatur, ne cum sanguine et cinere tangeret alia, sicut nunc uncti chrismate, lavant manus, quia sacramentorum ad communia non debet esse commixtio 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 3, 2^m.
- 22 Indictus est sacerdotibus veteris legis feminalium usus, ad tegmen pudendorum, ad excludendum idolatriam in sacris Priapi 1-2, q. 102, 4, 7° fi. * Stuprum 3, 4. Unctio 21.
- 25 Sacerdotium leviticum derivabatur ad posteros, secundum originem carnis 1-2, q. 102, 6, 11^m | q. 105, 1, 4^m | 3^a q. 31, 8, 4^m.
- 24 Sacerdotes novae legis tenent locum septuaginta discipulorum Christi 2-2, q. 184, 6, 1^m | q. 188, 4, 5^m | 3^a q. 67, 2, 2^m | Phil. lect. 1, prin^o. * Absolvere o. Actus 111. Advocatus 9. Angelus 491. Apostoli 29. Baptismus 3, 4, 94, 98, 111. Benedictio 1, etc. Character 32, 39. Casula. Catechismus 7. Clavis o. Confessio 12, etc. 19, 20, 21, 23, 65, etc.
- 25 Sacerdos habet duos actus: scilicet principalem circa corpus Christi verum, et secundarium circa corpus Christi mysticum, et secundus dependet a primo 4, d. 24, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m | q. 2, 2, 8^m | 3, b. | c. | 2^m | q. 3, a. 2, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 74 | 75.
- 26 Sacerdos qui non tenetur aliis praelatione vel subjectione potest licite cessare ab actibus circa corpus Christi mysticum, non autem circa corpus Christi verum 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m. * Confessor o. Confirmatio 17. Credere 29. Decimae 16. Diaconus 2, 4, 5. Dispensatio 12. Episcopus 1, 3, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 16, 31. Eucharistia 228, 251, etc. Excommunicatio 12, 13, 29.
- 27 Ad actum principalem sacerdotis cooperantur tantum tres ordines superiores, ad secundarium autem, etiam inferiores 4, d. 24, q. 2, 2, 8^m. * Exorcismus 3, 4, 5. Gratia 88, 89, 90. Haeresis 113, 159. Illuminatio 8. Indulgentia o. Jejunium 30. Lectoratus 4.
- 28 Ministri comparantur ad sacerdotem, sicut secundarium et instrumentale agens ad agens principale 3^a q. 71, 4, c.
- 29 Quidquid pertinet ad diaconum, potest fieri per sacerdotem, quia potestas ejus est supra potestatem diaconi 4, d. 5, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 6, q. 2, a. 2, q. 2, c. | 3^m | d. 24, q. 1, a. 2, q. 5, c. * Lepra 3, 4. Manus 2, 3. Matrimonium 17, 61. Mediator 1, 2.
- 30 Solus sacerdos potest gerere personam Christi, et totius ecclesiae 4, d. 24, q. 2, 2, 2^m. * Missa 21, 25. Nugae.
- 31 Sacerdos novae legis, operatur in persona Christi 3^a q. 22, 4, c. * Oblatio 11, 13, 14, 15. Occidere 10. Ordinatio 6.
- 32 Solus sacerdos potest dispensare sacramenta, in quibus confertur gratia 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 1, c. | d. 17, q. 3, a. 3, q. 1, c. | d. 18, q. 2, a. 2, q. 2, c. * Ordo 50, 70, 72, 81, 86, etc. Parochialis. Poenitentia 75, 91. Potestas 8. Praedicare 1. Religio 43.
- 33 Omnia sacramenta quae communiter toti populo dispensantur, idest quae non faciunt gradum super alios, conferuntur per sacerdotes 4, d. 13, q. 1, a. 1, q. 2, c. * Restitutio 20. Rex 8. Sacramentum 62, etc. Satisfactio 12. Scientia 64, etc. Sigillum 2. Stola o. Subdiaconus 1, 4, 6, 7.
- 34 Poenam satisfactoriam in poenitentia oportet taxari ad arbitrium sacerdotis vicarii Dei, non autem satisfactionem quae debetur proximo 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 1, c. | d. 16, q. 1, a. 1, q. 2, c. | 1^m. * Unctio 21, etc. 34. Virginitas 26.
- 35 Peccatum sacerdotis arguit Deus dupliciter: scilicet in corruptione veritatis doctrinae, et in remissione severitatis disciplinae. Isa. 1, fi.
- 36 Intercessio mali sacerdotis ex propria persona, non habet efficaciam, sed tantum in persona ecclesiae, vel ut minister ecclesiae, ex merito Christi. Sed debet prodesse utroque modo 4, d. 19, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m.
- 37 Sacerdos ut peccator, participat effectum sui sacerdotii, non autem ut sacerdos 3^a q. 22, 4, 1^m.
- 38 Omnes sacerdotes sunt aequales quo ad potestatem ordinis, non autem quo ad jurisdictionem 4, d. 19, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m.
- 39 Ordo sacerdotis est continuus ordini episcopi. Ideo participat ab eo aliquid de perfecta virtute 4, d. 13, q. 1, a. 1, 9, 2, 2^m | a. 3, q. 2, c.
- 40 Bonus laicus dicitur sacerdos spiritualiter, non autem quo ad ordinem 3^a q. 82, 1, 1^m | 4, d. 13, q. 1, art. 1, q. 1, 1^m | 2^m | d. 24, q. 1, a. 3, q. 3, 1^m. * Actus 24. Angelus 491. Juramentum 34. Mediator 1, 2. Nugae. Oblatio 11, 13, 14, 15.
- 41 Sacerdos inquantum medius inter Deum et hominem, habet nomen angeli 3^a q. 22, 4, 1^m. * Praedicare 1.
- 42 Proprium officium sacerdotis est esse mediatorem inter Deum et populum 3^a q. 22, 1, c. | 1^m | 4, c. | q. 26, 1, o. | q. 82, 3, c. | 3, d. 19, a. 5, q. 2, o. | d. 25, q. 2, a. 1, q. 4, o. * Rex 8.
- 43 In officio sacerdotis possunt considerari duo: scilicet oblatio sacrificii, et consummatio 3^a q. 22, 5, c. | 6, 2^m.
- 44 In oblatione sacrificii cujuscumque sacerdotis, sunt duo: scilicet sacrificium, et devotio. Sed effectus proprius sacerdotii est quod sequitur ex sacrificio 3^a q. 22, 4, 2^m. * Scientia 64, etc. Theologia 44.

Sacerdotale. Debora o. Judaeis 9.

Sacramentale. Absolvere 21, 22, 34, 35, 38. Angelus [489, 492, 493. Aqua 18. Baptismus 4, 228, 233. Character 32, 43, 46. Cate-

SACRAMENTUM

- chismus 1. Clavis 7. Confessio 5, 12, etc. 62, 65, etc. Consecratio 1, 2, 14. Corpus 15. Eucharistia 39, 84, 96, 103, 104, 169, etc. 270. Exorcismus 1. Gratia 36, 102, etc. 107, etc. Haeresis 137. Indulgentia 7. Lex 121, 138, 142. Matrimonium 17. Nuptiae 2. Operatio 61. Peccatum 374. Poenitentia 54. Sacramentum 14, 56, 65, 82, 87, 144, 145. Sanctificatio 13. Satisfactio 4. Schisma 7. Sponsalia 1. Tenebrae 5. Unctio 33, 36. Virginitas 26.
- 1 SACRAMENTUM quintupliciter definitur 4, d. 1, q. 1, 1, o. * Aqua 18, 19.
- 2 Sacramenta sunt protestationes fidei 3^a q. 62, 6, c. fi. | q. 72, 5, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 3, o. | q. 4, c. | d. 2, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m | d. 17, q. 3, a. 1, q. 2, c. | Gal. 2, lect. 4, fi.
- 3 Sacramenta sunt quaedam actiones hierarchicae, ordinatae ad diversos effectus spirituales 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Actus 187. Anulus.
- 4 Sacramentum est in genere signi, quia est rei sacrae signum 3^a q. 60, 1, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, o. | a. 3, 1^m | a. 4, q. 1, 1^m | d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Baptismus 82, 97, 183, 187, 223. Benedictio 7. Character 6, 9, 10. Catechismus 1. Caeremonia 7.
- 5 Sacramentum proprie non est signum cuiuslibet rei sacrae, sed tantum rei sacrae sanctificantis homines 1-2, q. 101, 4, c. | q. 102, 5, c. | 3^a q. 60, 2, o. | q. 64, 2, o. | 3, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, o. | d. 2, q. 1, 2, 4^m | d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 14, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 6 Sacramentum est signum passionis Christi, gratiae, et gloriae. Ideo est commemoratio praeteriti, demonstratio praesentis, et praenosticum futuri 3^a q. 60, 3, o. | 4, d. 1, q. 1, art. 1, q. 1, 4^m | a. 3, c. * Circumcisio 1, 3. Confessio 15, 90. Confirmatio 1, 2, 5. Consecratio 1, 4.
- 7 In sacramentis requiruntur res determinatae, ex institutione Dei 3^a q. 60, 5, o. | 7, c.
- 8 Sacramentum proprie, semper est aliqua res sensibilis 3^a q. 60, 4, o. | q. 61, 1, c. | q. 64, 2, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, o. | a. 2, q. 1, o. | a. 3, c. | d. 14, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 56 | Jo. 3, lect. 1, fi.
- 9 In sacramentis habentibus materiam corporalem, actus humani non sunt de essentia sacramentorum, sed dispositive se habent ad sacramentum 3^a q. 84, 1, 1^m.
- 10 Res et verba sunt de essentia sacramenti, non autem facta; sed pertinent ad usum, vel ad dispensationem ejus, vel reducuntur ad res 4, d. 1, q. 1, 3, 2^m. * Contritio 28, 31. Elementum 29. Eucharistia 3, etc. Exorcismus 1. Fides 16. Haeresis 138.
- 11 Res et verba sunt unum sacramentum, inquantum conveniunt in uno, scilicet in significando, vel causando 3^a q. 60, 6, 2^m | q. 62, 4, 4^m | q. 86, 6, c. | 4, d. 1, q. 1, 3, 1^m | d. 23, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 56 | Verit. q. 27, 4, 10^m. Matrimonium 11, etc. 19, 21, 45, 49, 52, 54, 62, 65, 103, 120, 142, 143. Militia 1. Nuptiae 6. Peccatum 229. Poenitentia 54, 56, etc. 64, 79, etc. 101. Serpens 3. Spirituale 1, 2. Tenebrae 5. Uxor 10.
- 12 Significatio rei sacramentalis, est de essentia sacramenti, et habetur sufficienter per materiam ejus. Ideo significatio addita ex ritu, est de solemnitate, et non de essentia ejus 4, d. 13, q. 1, a. 2, 6, 2^m. * Accidens 69, etc.
- 13 Res sacramenti duplex: scilicet res contenta, idest gratia, et non contenta, idest resurrectionis gloria 1^a Cor. lect. 2, prin^o | c^o 12, prin^o | c^o 15, prin^o.
- 14 Institutio materiae sacramentalis attenditur principaliter quantum ad significationem rei contentae 4, d. 3, a. 3, q. 1, 4^m | a. q. 3, c.
- 15 Sanctificatio materiae est de necessitate sacramenti in aliquibus sacramentis, ut in confirmatione et extrema unctione, et in aliquibus est de solemnitate tantum, ut in baptismo et matrimonio 3^a q. 65, 3, 5^m | q. 72, 3, o. | 4, d. 2, q. 1, art. 1, q. 2, 2^m | d. 5, q. 2, a. 1, q. 1, 3, c. | a. 2, q. 5, 2^m | d. 7, q. 1, a. 2, q. 3, o. | d. 23, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Verit. q. 27, 4, 10^m. * Baptismus 59.
- 16 Materia sacramentorum necessario benedicitur, praeter baptismum et eucharistiam, quia haec per usum Christi benedicta sunt 3^a q. 72, 3, o. | 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | d. 5, q. 2, art. 1, q. 1, 3, c. | d. 7, q. 1, a. 2, q. 3, o. | d. 23, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Verit. q. 27, 4, 10^m.
- 17 Materia sacramenti indiget duplici benedictione. Prima cum instituitur, secunda in usu 3^a q. 65, 3, 3^m | q. 72, 3, 2^m | 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 3, 3^m | a. 3, q. 3, 1^m | d. 23, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m | a. 4, q. 1, 3^m. * Materia 48. Ordo 52, 61, 52, 70.
- 18 In omnibus sacramentis, indigentibus materia sanctificata, prius materia sanctificatur per episcopum 3^a q. 72, 3, o. | 4, d. 23, q. 1, a. 3, q. 3, c.
- 19 Usus materiae sanctificatae, est potior sanctificatione ejus in genere causae finalis, sed e converso in genere causae efficientis 4, d. 23, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m. * Poenitentia 56, etc. Positas. Unctio 4.
- 20 Illa quibus homines communius utuntur, debent sumi pro materia, vel pro forma sacramentorum 3^a q. 60, 5, 3^m fi. | 7, 2^m | q. 66, 5, 7^m | q. 74, 1, 3, c. | Quol. 1, 10, c.

SACRAMENTUM

- 21 In sacramentis, res sensibiles sunt ut materia, et verba ut forma 3^a q. 60, 6, c. | 2^m | 7, c. | q. 90, 2, c. | 4, d. 1, q. 1, 3, 1^m.
- 22 In sacramentis principaliter est forma quam materia 4, d. 3, a. 3, q. 2, c.
- 23 Forma debet principaliter significare illud unde est efficacia in sacramentis, materia vero effectum immediate consequentem usum ejus 4, d. 3, a. 4, q. 3, 2^m.
- 24 In sacramentis indigentibus materia sanctificata, manet virtus sacramenti in materia partialiter post usum ejus, in aliis autem nihil. Verit. q. 27, 4, 10^m.
- 25 Quantacumque applicetur materia sine forma et aliis requisitis quia in omnibus sacramentis virtus consistit in materia et forma simul. Verit. q. 27, 4, 10^m.
- 26 In omni sacramento est aliqua operatio spiritualis, mediante materiali operatione, quae eam significat 4, d. 27, q. 1, a. 2, q. 1, c.
- 27 Omnia sacramenta quae non requirunt actum suscipientis possunt dari pueris, et aliis usu rationis carentibus, non autem quae requirunt actus tales, ut poenitentia, matrimonium, et episcopatus 4, d. 25, q. 2, a. 1, q. 2, c.
- 28 Sacramenta quorum effectus non dependet ab opere humano, habent materiam sensibilem, ut baptismus et confirmatio, non autem si dependet sicut matrimonium et poenitentia 3^a q. 84, 1, 1^m | 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 1, c. | d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 24, q. 1, a. 1, q. 5, c. Poenitentia 67.
- 29 Sacramenta determinantia ministrum, utroque modo, scilicet de necessitate sacramenti, et de necessitate solemnitatis exigunt materiam sanctificatam, non autem alia sacramenta 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 3, c.
- 30 Omne sacramentum est simplex ratione effectus principalis et virtutis sacramentalis, sed quo ad materiale potest esse compositum 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m.
- 31 Sacramenta in quibus confertur superabundans gratia, habent materiam corporalem, non autem alia 3^a q. 81, 1, 1^m.
- 32 Forma determinata verborum requiritur in sacramentis 3^a q. 60, 7, o.
- 33 In sacramentis requiruntur verba. Sed expressius significant in lege nova, quam in lege veteri 3^a q. 60, 6, o. | 4, d. 1, q. 1, 3, o. | Verit. q. 27, 4, 10^m.
- 34 Formae sacramentorum sunt quaedam fidei professiones 4, d. 3, a. 2, q. 4, c. * Absolvere 21, 22, 29, 30.
- 35 Forma verborum in sacramentis, consistit in tribus: scilicet in significatione, integritate, et ordine 4, d. 3, a. 2, q. 4, c.
- 36 Virtus et efficacia causandi et significandi sacramentorum, est in rebus ex forma verborum 4, d. 1, q. 1, 3, o. | d. 3, a. 1, q. 1, 3^m.
- 37 In forma cuiuslibet sacramenti oportet exprimi illud, in quo substantia ejus consistit 3^a q. 72, 4, c. | 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 1, c. | q. 4, 3^m.
- 38 Proferens corrupte formam, perficit sacramentum, nisi fiat sponte, vel tantum, quod tollatur significatio 3^a q. 60, 7, 3^m | 4, d. 3, a. 2, q. 2, 6^m | L. prin^o. * Apostoli 24, 25. Baptismus 81, etc. Confirmatio 8, 9.
- 39 Addens, minuens, transponens, mutans, vel interrumpens formam sacramentorum, perficit sacramentum, nisi intendat contra ritum ecclesiae, vel nisi principalis sententia mutetur 3^a q. 60, 8, o. | 4, d. 3, a. 2, q. 2, 3, 4, o. * Eucharistia 84. Poenitentia 56, etc. 101. Unctio 5. Virginitas 28.
- 40 Formae sacramentorum habent virtutem significandi ex hoc quod proferuntur, non autem ex hoc quod audiuntur 4, d. 43, a. 2, 2^m.
- 41 Sacramenta sunt necessaria ad salutem humani generis, triplici ratione: scilicet quia sunt illa per quae homo ex sensibilibus de spiritualibus eruditur, per quae affectum qui sensibilibus subicitur, in Dei reverentiam refert, et per quae circa ea in honorem Dei exercitatur 3^a q. 61, 1, o. | 3, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 1, o. | Cg. 3, c^o 119 | Lib^o 4, c^o 55, fi. | 56. * Adulterium 4, 7.
- 42 Sacramenta fuerunt necessaria tempore legis naturae post peccatum, sed indeterminata 3^a q. 60, 5, 3^m | 61, 3, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 8, o.
- 43 Ante legem scriptam, erant tria sacramenta necessitatis: scilicet poenitentia, matrimonium, et sacramentum fidei, contra peccatum originale 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 3, 2^m | d. 8, q. 1, a. 2, q. 1, c. * Confirmatio 12. Cultus 10. Dispensatio 15.
- 44 Necesse fuit, quod per legem Moysi adderentur sacramenta determinata, supra sacramenta legis naturae 3^a q. 60, 5, 3^m | q. 61, 3, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 4, o. * Disputatio 6. Exorcismus 1, 8. Indevotio. Innocentia 2, 12, 13, 18. Manducatio 2.
- 45 Necesse fuit quod in lege nova essent alia sacramenta, quam in lege veteri 3^a q. 60, 6, 3^m | q. 51, 4, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 5, o. | d. 2, q. 1, a. 4, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 57. * Omissio 18. Ordo 68, 87, 97. Usura 275. Voluntas 51, 53, 53, 54.
- 46 Sacramenta simpliciter necessaria ad salutem, sunt tantum tria: scilicet baptismus cuiuslibet, poenitentia peccati mortaliter post baptismum, et ordo in communi ecclesiae. Alia vero sacramenta, sunt necessaria ad bene esse, cessante tamen contemptu 3^a

SACRAMENTUM

- q. 62, 2, c. | q. 65, 4, o. | q. 72, 1, 3^m | 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 2 o. | q. 3, a. 2, q. 1, o. | d. 8, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 2^m | d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, 4, c. | a. 3, q. 1, 2^m | q. 2, c. | d. 23, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | a. 3, q. 1, 3^m | q. 2, a. 1, q. 1, c. | q. 2, 2^m | a. 2, q. 3, 2^m | d. 38, 3, 3^m. Baptismus 82, 83, 89.
- 47 Sacramenta ecclesiae debent manifestari, triplici ratione: scilicet quia pertinent ad honorem Dei, ad salutem humanam, et ad officium praelati et doctoris 1^a Cor. prol.
- 48 Sacramenta sunt de jure divino. Non autem de jure naturali, quia sunt supra rationis naturalis dictamen 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 2, c.
- 49 Sacramenta legis naturae non obligabant ex praecepto Dei, sed secundum mentem cujuslibet celebrabantur 3^a q. 60, 5, 3^m | q. 61, 3, 2^m | q. 70, 2, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 6, q. 3, c. | d. 2, q. 1, 2, 4^m | a. 4, q. 4, 2^m | q. 2, a. 1, q. 3, 2^m | d. 22, q. 2, a. 3, q. 2, c. * Accidens 69.
- 50 Homines puri non est sacramenta mutare nec instituere nec ab eis absolvere 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 4, c. | d. 3, a. 2, q. 2, c. | d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | d. 17, q. 3, a. 1, q. 5, c. * Angelus 489, etc. Apostoli 22, etc. Baptismus 116. Clavis 8.
- 51 Solus Deus est institutor sacramentorum. Quae autem per homines instituta sunt, pertinent ad solemnitatem. Quae vero a Christo, necessaria sunt 3^a q. 64, 2, o. | q. 83, 3, 8^m | 4, d. 3, q. 1, a. 2, q. 2, c. | d. 5, q. 1, 1, o. | d. 13, q. 1, a. 2, q. 6, 1^m | 3^m. * Disputatio 6.
- 52 Solus Deus operatur ut causa principalis, ad effectum interiorum sacramentorum; sed homo et sacramenta, instrumentaliter tantum 3^a q. 64, 1, 5, o. | 9, c. | q. 84, 3, 3^m | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. fi. | d. 5, q. 2, a. 2, q. 2, o.
- 53 Sacramenta dupliciter operantur: scilicet dum habentur in voto, idest in proposito, secundo ut plenius, dum actu sumuntur. Quol. 4, q. 7, 1, c.
- 54 Sacramenta si essent causa sine qua non, si nihil omnino faciant ad inducendum effectum, vel disponendo, vel meliorando vel hujusmodi, secundum hoc, sacramenta essent causa per accidens satisfactionis. Hoc autem non videtur sufficere ad salvandum dicta sanctorum 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. * Eucharistia 20, 96. Fides 16, 54, 103. Gratia 99. Justificatio 37. Lex 142.
- 55 Sacramenta sunt causae, aliquo modo efficientes, et aliquo modo disponentes tali dispositione, quae dispositio est necessitans, nisi sit impedimentum ex parte recipientis. Et hoc videtur magis theologis et dictis sanctorum conveniens 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c.
- 56 Sacramentalia non pertinent ad gratiae interioris necessitatem, sicut sacramenta. Ideo Christus reliquit ea fidelibus, instituenda pro arbitrio suo 1-2, q. 108, 2, 2^m.
- 57 Christus ut Deus, operatur per auctoritatem, ad interiorum effectum sacramentorum: sed ut homo meritorie, et efficienter, ut instrumentum principale 3^a q. 64, 3, o. | 4, c. | 4, d. 5, q. 1, 1, o. | q. 2, a. 2, o.
- 58 Omnia sacramenta novae legis sunt immediate instituta a Christo 1-2, q. 108, 2, c. | 2^m | 3^a q. 64, 3, c. | q. 66, 6, c. | q. 72, 1, 1^m | 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 4, o. | d. 4, q. 1, a. 3, q. 5, o. | d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | d. 23, q. 1, a. 1, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 71 | 1^a Cor. lect. 2, me^o | c^o 11, lect. 5, me^o. * Matrimonium 64. Natura 26. Poenitentia 54, 56, 91, 114. Potestas 2, 3, 4.
- 59 Virtus Christi operatur in sacramentis, per modum sanationis, et expiationis cujusdam 3^a q. 52, 8, 2^m.
- 60 Christus nullum sacramentum exhibuit, quod ipse non acceperit in exemplum 4, d. 22, q. 2, a. 3, q. 3, 3^m | d. 23, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m.
- 61 Sacramenta novae legis non debuerunt institui a principio mundi, sed ante passionem Christi, quo ad documentum, et post eam quo ad obligationem 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 2, 3, o. * Christus 109. Sacerdos 11, 13. Scientia 68, etc. Spirituale 1. Unctio 2.
- 62 Quodlibet sacramentum determinat sibi agens principale, de necessitate sacramenti; ministrum vero, aliqua de necessitate solemnitatis tantum, aliqua vero utroque modo 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 3, c. Ut baptismus 117. * Absolvere 18.
- 63 Soli ministri ecclesiae, possunt conferre sacramenta, praeter baptismum 4, d. 7, q. 3, a. 1, q. 1, c. | d. 13, q. 1, a. 3, q. 1, o. | 4, d. 23, q. 2, a. 1, q. 1, c.
- 64 Omnium sacramentorum institutorum principaliter ad purgationem peccatorum, scilicet baptismi, poenitentiae, et extremae unctionis, proprius minister est sacerdos. Et in sacramentis habentibus materiam corporalem, est duplex actus ministri; scilicet sanctificatio materiae, et applicatio ejus; non autem in poenitentia 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | d. 24, q. 2, 2, 1^m.
- 65 Sanctificatio materiae et ministri, est de necessitate sacramenti quandoque, ut in confirmatione. Vel materiae tantum, ut in baptismo. Vel ministri tantum, ut in poenitentia. Ideo tota vis sacramentalis, est in utroque conjunctim in primis, sed in secundis est in materia. In tertiis autem tantum in ministro 4, d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 20, a. 1, q. 3, 3^m | d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | Verit. q. 27, 4, 18.

S. Th. Opera omnia. Index.

SACRAMENTUM

- 66 Nullius sacramenti dispensatio convenit laico ex officio 4, d. 13, q. 1, a. 3, q. 1, o. | d. 23, q. 2, a. 1, q. 1, c. * Angelus 489, etc.
- 67 Fides ministri non est de necessitate sacramentorum 3^a q. 61, 9, o. | 4, d. 6, q. 1, a. 3, q. 2, o. * Annexum o.
- 68 Devotio ministri aliquid operatur impetrando, non quidem effectum sacramentorum, sed aliquid annexum ei 3^a q. 61, 1, 2^m | q. 82, 6, c. | 3, d. 5, q. 2, a. 2, q. 3, o. * Apostoli 24, 27. Casula.
- 69 Orationes quae sunt in collatione sacramentorum, sunt in persona totius ecclesiae, et non in persona alicujus particularis 3^a q. 61, 1, 2^m | 4, d. 23, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m.
- 70 Intentio ministri requiritur ad perfectionem sacramentorum 3^a q. 60, 8, c. | q. 64, 8, o. | 4, d. 6, q. 1, a. 2, q. 1, o. | d. 7, q. 3, a. 1, q. 1, 3^m | d. 8, q. 2, a. 4, q. 3, 1^m | d. 30, q. 1, 3, 3^m. * Confessio 75. Dalmatica 1. Diaconus o. Episcopus 7, 8, 12.
- 71 Intentio virtualis sufficit ad perfectionem sacramentorum. Sed minister debet conari ad actualem, licet non totaliter sit in potestate hominis 3^a q. 64, 8, 3^m | 4, d. 6, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m. * Eucharistia 32, etc. Gratia 173. Illuminatio 8. Lex 136. Mel 2.
- 72 Intentio ecclesiae, expressa in forma sacramenti, sufficit ad perfectionem ejus, nisi contrarium exprimatur exterius 3^a q. 64, 8, 2^m | 4, d. 6, q. 1, a. 9, q. 1, 2^m. * Minister 4, 7, 9, 10.
- 73 Perversitas intentionis, respectu sacramenti expressa, tollit veritatem sacramenti, non autem respectu sequentium 3^a q. 64, 10, o. | q. 74, 2, 2^m | 4, d. 6, q. 1, a. 2, q. 2, o. | d. 11, q. 2, a. 1, q. 3, 1^m | d. 30, q. 1, 3, 3^m.
- 74 Sacramenta conferri possunt per malos ministros 3^a q. 64, 5, o. | 9, c. | 4, d. 5, q. 2, a. 2, o. | d. 7, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m | d. 24, q. 3, a. 3, q. 5, 3^m | Cg. 4, c^o 76. * Missa 8, 25. Nasus. Oblatio 11. Ordo 49, 58, 60, 61, 65, 66, 68, 79, 94.
- 75 Actus bonus vel malus ministri, nihil diversificat de efficacia sacramentorum 4, d. 20, a. 2, q. 2, c. * Poenitentia 72, 122.
- 76 Quamdiu minister ecclesiae qui est in peccato mortali, sustinetur ab ecclesia, subditus ejus debet ab eo sacramenta accipere, quia ad hoc est ei obligatus 3^a q. 64, 6, 2^m | 4, d. 24, q. 1, a. 3, q. 5, 3^m. Scientia 68, etc. Stola o. Thurificatio 2.
- 77 Tamen praeter articulum necessitatis, non est tutum eum inducere ad aliquid sui ordinis exequendum, durante tali conscientia, quam tamen deponere posset, quia in instanti gratia emundat 3^a q. 64, 5, 2^m | 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 5, 3^m. * Unctio 21, etc.
- 78 Haeretici praecisi ab ecclesia, servantes formam ecclesiae, conferunt sacramentum, non autem rem sacramenti. Sed graviter peccant dantes, et recipientes. Si vero non servant formam, nihil conferunt 3^a q. 64, 9, 2^m | 3^m | q. 82, 5, o. | 7, 2^m | 8, 9, o. | 4, d. 6, q. 1, a. 3, q. 3, 3, o. | d. 19, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | d. 25, q. 1, 2, o.
- 79 Effectus sacramentorum duplex: scilicet principalis idest gratia, et secundarius scilicet character, vel aliquis ornatus animae, in sacramentis in quibus non imprimitur character 3^a q. 62, prin^o | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. * Absolvere. Actus 287. Baptismus 78, 81, 187, 215, 223, 224.
- 80 Effectus principaliter sacramenti, potest haberi sine actuali perceptione ejus sacramentali, nunquam vero sine proposito ejus. Et pie credi potest, quod quantum ad ultimos effectus sacramentorum, summus sacerdos supplet defectum et quod non permittit ita latere, quia periculum ecclesiae imminere posset 4, d. 17, q. 3, a. 2, q. 1, o. | d. 23, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | d. 24, q. 1, a. 2, q. 3, 2^m | Cg. 4, c^o 71 | Quol. 4, 10, o.
- 81 Res ultima sacramenti est quam efficit, non tantum ut est in actu, sed etiam ut est in proposito 4, d. 22, q. 2, a. 1, q. 3, c.
- 82 Quando plures actiones ordinantur ad unum effectum, in illa quae perficit effectum principalem, consistit essentialiter sacramentum, non autem in eis quae ad hoc disponunt vel remouent impedimentum, vel ornant, sed sunt sacramentalia 3^a q. 60, 2, 3^m | 4^m | 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 23, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Character 6, 32, etc. Cognatio 2. Confessio 43. Confirmatio 1, etc. Contritio 28.
- 83 Sacramenta pertingunt instrumentaliter ad effectum in anima, qui primo correspondet eis, scilicet ad characterem, vel aliud loco ejus; non autem ad ultimum effectum, scilicet ad gratiam nisi dispositive 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 1, c. | q. 4, c. fi.
- 84 Omne sacramentum efficit quod figurat significando. Ideo in omnibus sacramentis novae legis, oportet esse res et verba, idest materiam et formam 4, d. 23, q. 1, a. 4, q. 1, c.
- 85 Significatio quae refertur ad effectum sacramenti, est de necessitate ejus, non autem quae refertur ad causam principalem effectus ejus 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 3, c. | d. 27, q. 3, 3, 3^m | d. 30, q. 2, 2, 2^m. * Devotio 13. Ens 14, 15. Eucharistia 169, 247, 254.
- 86 Fundamentum cujuslibet legis, consistit in sacramentis 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | d. 23, q. 1, a. 1, q. 3, c. * Fides 103.
- 87 Illa quibus aliquid fit sanctum, idest subjectum sanctitatis, di-

SACRAMENTUM

- cuntur sacramenta simpliciter, non autem illa quibus fit aliquid sanctum, idest deputatum ad sanctum, sed sunt sacramentalia 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Gratia 38, etc. Inducere. Justificatio 36, 42, 50. Matrimonium 15, etc.
- 88 In quolibet sacramento movetur suscipiens ad aliquam sanctitatem 4, d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, c. * Miraculum 43. Misericordia 36.
- 89 Virtutes augentur per omnia sacramenta 4, d. 12, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m. * Missio 27, 39, 45. Operatio 53. Oratio 65. Ordo 58, etc.
- 90 Quodlibet sacramentum est principaliter institutum ad unum effectum quem figurat, licet habeat alios consequenter 4, d. 23, q. 1, a. 2, q. 1, c.
- 91 Ubi occurrit specialis effectus gratiae, ibi ordinatur speciale sacramentum, quia sacramenta novae legis ad hoc ordinantur 3^a q. 72, 1, c.
- 92 Proprius effectus cujuslibet sacramenti, sumitur secundum similitudinem propriae materiae 4, d. 12, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 23, q. 1, a. 2, q. 1, c.
- 95 Omne sacramentum producit suum effectum virtute formae et materiae 3^a q. 86, 6, c. * Passio 121. Poenitentia 31, 54, 101, 114.
- 94 Significatio in sacramentis, est ex parte materiae, sed efficacia ex parte formae 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 12, q. 2, a. 2, q. 2, o.
Immo utrumque habet a forma 4, d. 3, a. 1, q. 1, 3^m. * Sacerdos 13. Satisfactio 10.
- 95 Forma debet principaliter significare illud unde est efficacia in sacramentis, materia vero effectum immediate consequentem usum ejus 4, d. 3, a. 4, q. 3, 2^m.
- 96 Nullum sacramentum efficit rem significatam, non contentam in eo, sed bene contentam 4, d. 26, q. 2, 1, 4^m.
- 97 Diversa sacramenta, diversimode purgant, illuminant, et perficiunt 3^a q. 65, 1, 4^m | d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | d. 7, q. 3, a. 1, q. 2, b. 2 | 2^m | d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m. * Unctio 2, etc. Visibile 4. Votum 20.
- 98 In sacramento novae legis, est illuminatio gratiae cum purgatione 3^a q. 65, 1, 3^m | 4, d. 2, q. 1, 2, c. | d. 5, q. 2, a. 1, q. 2, c.
- 99 Licet homo non possit dare gratiam, potest tamen dare gratiae sacramentum, per quod fit remissio peccatorum. Opus. 22, c. 2 | Rom. lect. 5, fi.
- 100 Omne sacramentum, praeter extremam unctionem, habet aliquem effectum, semper consequentem ex operatione ministri, omnibus quae sunt de essentia sacramenti rite peractis 4, d. 23, q. 1, a. 4, q. 2, c.
- 101 Effectus sacramenti non impetratur oratione ecclesiae vel ministri, sed ex merito passionis Christi 3^a q. 64, 1, 2^m.
- 102 Omnis efficacia sacramentorum descendit a Christo 3^a q. 60, prin^o | q. 66, 6, c. | q. 84, 1, 1^m | 7, c. | 4, d. 6, q. 1, a. | 3, q. 2, c. | d. 23, q. 1, a. 3, q. 2, 3, c. | Cg. 4, c. 56, fi. | 57 | 76 | 78, 1^m | Verit. q. 29, 4, 2^m | Virt. q. 1, 1, 2^m | Titum 3, lect. 1, fi.
- 103 Efficacia et virtus sacramentorum est ex Deo ut a causa principali, sed ex passione Christi ut a prima causa meritoria, et ut ab instrumento conjuncto: ex fide vero, ut a continuante instrumentum agentis principali 3^a q. 49, 1, 4^m | q. 61, 1, 1^m | q. 62, 5, o. | 6, c. | q. 64, 1, 2^m | 2, o. | 7, c. | q. 84, 7, c. | q. 86, 1, c. fi. | 3, d. 19, a. 1, q. 2, 4^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 3, c. | a. 4, q. 3, o. | d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, 2, c. | d. 5, q. 2, a. 2, q. 1, o. | q. 2, c. | d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, c. Fides 103. * Christus 166.
- 104 Passio Christi dicitur sacramentum, quia sanctificat nos 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 105 Sacramenta dupliciter operantur; scilicet dum habentur in voto, idest in proposito; secundo et plenius, dum actu sumuntur. Quol. 4, q. 7, 1, c.
- 106 Sacramentum consequitur virtutem spirituales ex benedictione Christi, et applicatione ministri ad usum sacramenti 3^a q. 62, 4, 3^m | q. 63, 6, 1^m. * Gratia 88, etc. 101.
- 107 Christus a sacramentis nihil accepit 4, d. 2, a. 3, q. 1, 1^m | d. 7, q. 3, a. 2, q. 1, c. | d. 11, q. 3, 1, c.
- 108 Omnia sacramenta sunt instituta contra aliquem defectum 3^a q. 65, 1, c. | 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, o. | a. 2, c. | L. | d. 4, q. 1, a. 1, q. 2, c.
- 109 Nullum sacramentum ordinatur specialiter contra peccatum veniale 3^a q. 65, 1, 8^m | 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 4, o. | d. 16, q. 1, a. 2, q. 3, 1^m | d. 17, q. 3, a. 3, q. 3, 2^m | Ma. q. 7, 11, 14^m. * Aqua 19. Excommunicatio 2, etc. Oblatio 11.
- 110 Omne sacramentum tollens peccatum mortale, potest tollere veniale, quo ad culpam, et quo ad dispositionem ad mortale 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 4, o.
- 111 Commune est omni sacramento, quod per illud exhibetur remedium aliquod contra peccatum, per hoc quod gratiam confert 3^a q. 63, 6, c.
- 112 Per omne sacramentum sanctificatur homo idest mundatur a peccato, quod fit per gratiam 3^a q. 65, 6, 2^m. * Passio 108, 121.

SACRAMENTUM

- Peccatum 259, 374. Poena 9. Poenitentia 103, 114, 122, 124, 125, 126, 129, 131. Simonia 20, 30. Tenebrae 5.
- 113 Sacramenta quae praesigunt gratiam in suscipiente, non ordinantur directe contra culpam 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 4, 1^m. * Usura 275.
- 114 Sacramenta ecclesiae ordinantur ad duo: scilicet ad perficiendum hominem in cultu Dei, et in remedium contra peccatum 3^a q. 65, 1, c. | 4, d. 2, L.
- 115 Sacramenta in tempore legis naturae, erant tantum tria: scilicet sacrificia, decimae, oblationes et hujusmodi 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 3, c. fi. | d. 2, q. 1, 2, 4^m. Decimae 2.
- 116 Sacramenta legis naturae in generali, significabant sacramenta nostra et causam ipsorum et passionem Christi 4, d. 2, q. 1, 2, 4^m | 5^m.
- 117 Sacramenta legis naturae, ex opere operato non habebant aliquam efficaciam, sed tantum ex fide 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 4, 2^m.
- 118 Sacramenta veteris legis proprie dicuntur quae significabant sanctitatem Christi, non quidem ut in se est, sed ut per eam sanctificamur 3^a q. 60, 2, 2^m.
- 119 Et erant praenuntia Christi venturi 3^a q. 60, 6, 3^m | q. 61, 3, b. | 4, c. | q. 62, 6, c. fi. * Agnus o. Angelus 399.
- 120 Passio Christi est causa finalis sacramentorum veteris legis, quia fuerunt instituta ad eam significandam 3^a q. 61, 3, 1^m.
- 121 Sacra et sacramenta veteris legis, figurabant sacra et sacramenta novae legis; et observantiae veteris legis, conversationem populi novae legis, quae omnia ad Christum pertinent 1-2, q. 101, 4, 1^m | 4^m. * Baptismus 3, 83, 250. Character 34.
- 122 Sacramenta veteris legis erant plura, propter diversitatem caeremoniarum et sacrificiorum 3^a q. 65, 1, 4^m.
- 123 Sacramenta veteris legis erant tria: scilicet circumcisio, agnus paschalis et consecratio sacerdotum. Col. 2, lect. 4, prin^o.
- 124 Sacramenta veteris legis quo ad omnes erant tria: scilicet circumcisio, esus agnus paschalis et purificatio a quibusdam immunditiis, ut expiatio a peccatis. Sed quo ad ministros, etiam alia tria: scilicet consecratio sacerdotum, oblatio victimarum, esus panum propositionum et hujusmodi, et ablutio manuum et pedum et rasio pilorum 1-2, q. 102, 5, c. | Col. 2, lect. 4, prin^o. Vel Circumcisio 3.
- 125 Et disponebant ad sacramenta novae legis 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m. Circumcisio 2.
- 126 Sacramenta veteris legis sanctificabant, mancipando ad divina, non autem emundando, nec confirmando 3^a q. 62, 6, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, 1^m. * Caeremoniae 7. Circumcisio 1, 3, 34, 35, 37, 38, 48.
- 127 Et nihil interius efficebant. Ideo dicuntur justitiae carnis 3^a q. 72, 5, 3^m. * Confirmatio 45, 46.
- 128 Oppositum videtur dicere 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 2, c. * Gratia 90, 96.
- 129 Nec purgabant a culpa, sed ab immunditia, idest ab irregularitatibus et impedimentis quae multiplicabantur a lege, propter timorem et reverentiam Dei 1-2, q. 102, 5, 4^m | 5^m | 6^m | q. 103, 2, o. | 3^a q. 37, 4, 3^m | q. 89, 4, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 3, o. | d. 19, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Rom. 11, lect. 4, prin^o | Hebr. 8, lect. 2, prin^o | c. 9, lect. 1, prin^o | lect. 2, me^o.
- 130 Nec diluebant peccata quo ad maculam, sed reatum, inquantum erant onera, tamen praesupposita gratia 3^a q. 62, 6, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, 5^m. * Missio 41, 45. Oblatio 17. Unctio 20.
- 131 Ratio litteralis et figuralis omnium sacramentorum veteris legis exponitur 1-2, q. 102, 5, o.
- 132 Sacramenta veteris legis nihil conferebant ex opere operato 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m.
Oppositum videtur dicere 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 2, c.
- 133 Nec justificabant, sed significabant fidem, qua justificabantur Patres antiqui 1-2, q. 98, 2, 4^m | q. 103, 2, o. | q. 107, 1, 3^m | 3^a q. 62, 6, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, 3^m.
- 134 Nec erant meritoria ex se, sed ex fide et devotione 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 2, o.
- 135 Nec habebant in se aliquam spirituales virtutem operativam spiritualis effectus 3^a q. 62, 6, c. fi. | q. 63, 1, 3^m | 4, d. 4, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m.
- 136 Sacramentum dicitur tripliciter, non quidem aequivoce, sed analogice: scilicet sacrum secretum, juramentum et signum rei sacrae 3^a q. 60, 1, c. | 3, d. 19, L. fi. | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Corpus 14. Votum 20.
- 137 Divisio sacramenti in sacramenta veteris legis et novae, est divisio analogi et non divisio generis in species. Et primo convenit sacramentis novae legis 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 3, 5^m.
- 138 Divisio sacramenti in rem tantum, sacramentum tantum, et rem et sacramentum non est divisio in partes integrales, quia primum non est de essentia ejus 4, d. 24, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m.
- 139 Sacramenta consistunt in tribus essentialiter: scilicet in verbis, et rebus, et in factis, idest in usu, vel dispensatione 4, d. 1, q. 1, 3, 2^m.
- 140 In sacramento sunt duo: scilicet operans, idest usus sacramenti, et opus operatum, idest ipsum sacramentum 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, 2, c.

- 141 In quolibet sacramento sunt tria: scilicet origo, perfectio et finis duplex: scilicet proximus, idest sanctificatio, et finis ultimus, scilicet vita aeterna 3^a q. 60, 3, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 3, c.
- 142 Differentia inter sacra, sacramenta, sacrificia et observantias 1-2, q. 101, 4, o. | Col. 2, lect. 4, prin^o.
- 143 Multa signa gratiae in lege naturae praecesserunt, quae non dicuntur sacramenta, quia sacramenta sunt ad remedium, non autem illa, ut diluvium, occisio Abel et huiusmodi 4, d. 2, q. 1, 2, 4^m. * Confessio 1, etc. 46, etc. 75, 90. Consecratio 1.
- 144 Sacramenta novae legis conferunt gratiam, non autem sacramentalia, sed remouent contrarias dispositiones et impedimenta. Ideo secundum ea multiplicantur 1-2, q. 108, 3, 2^m | 3^a q. 71, 3, 2^m | 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 1. 1^m | d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 23, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 57 | Ma. q. 7, 12, c. | 1^m. Peccatum 374. * Lex 138, 142. Missio 27, 41, 45.
- 145 Sacramenta et sacramentalia quae habent effectum perpetuum non possunt iterari; quae vero non habent, possunt iterari 3^a q. 82, 8, 2^m | 4, d. 7, q. 3, a. 3, q. 3, o. | d. 23, q. 2, a. 4, q. 1, c. | d. 24, q. 1, a. 2, q. 2, b. 1 | d. 42, b. 3, 2, 1^m.
- 146 Commune est omnibus sacramentis, quod consistunt in rebus sensibilibus, invisibilem gratiam significantibus 4, d. 1, q. 1, 3, c.
- 147 Sacramenta ecclesiae sunt antiquiora sacramentis Iudaeorum quo ad ritum et figuram, sed est e converso quo ad institutionem 4, d. 8, q. 2, a. 2, q. 3. 2^m | L. prin^o.
- 148 Sacramenta quatuor dicuntur magna, scilicet baptismus, ratione effectus, confirmatio ratione ministri, eucharistia ratione contenti et matrimonium ratione significati 3^a q. 65, 3, 4^m | q. 67, 2, 3^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Eph. 5, lect. fi. fi. * Adulterium 4, 8. Altare 2.
- 149 In sacramentis veteris legis quae ordinabantur ad hominum sanctificationem, nihil erat sine rationabili causa 2-2, q. 192, 5, b.
- 150 Sacramenta legis naturae, non erant figura sacramentorum veteris legis, sed passionis Christi 4, d. 8, L. prin^o | Psal. 39, me^o d. * Angelus 399. Baptismus 81, 153, 187, 224. Confirmatio 3. Eucharistia 3, 26, etc. 40, etc. 54, 131. Missa 25. Ordo 51, 52, 69, 79.
- 151 Numerus et sufficientia septem sacramentorum novae legis 3^a q. 65, 1, o. | 4, d. 2, q. 1, 2, o. | Cg. 4, c^o 58 | 1^a Cor. prol. prin^o.
- 152 Ordo sacramentorum novae legis exponitur 3^a q. 65, 2, 3, o. | q. 67, 2, 3^m | 4, d. 2, q. 1, 3, o. | d. 8, q. 1, a. 1, q. 3, o. | Eph. 5, lect. fi. fi. * Poenitentia 22, 31, 56, etc. 72, 76, 77, 79. Sacrilegium 5. Unctio 2.
- 153 Sacramenta novae legis tripliciter se habent ad sacramenta veteris legis: scilicet essentialiter, ut matrimonium poenitentia et ordo: figuratiter, ut baptismus, et eucharistia: et neutraliter, ut alia 1-2, q. 102, 5, 3^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 4^m | 5^m | d. 8, q. 2, a. 2, q. 1, c.
- 154 Speciale est in sacramentis novae legis, quod consistant in rebus et verbis, triplici ratione: scilicet quia ab ipsa Christi passione fluxerunt, quia non solum sunt signa futurorum, sed etiam praesentium et praeteritorum; et quia gratiam continent ex sanctificatione, quae fit per verbum Dei 4, d. 1, q. 1, 3, o.
- 1 SACRIFICIUM proprie dicitur aliquid factum ad honorem debitum soli Deo, ad eum placandum 2-2, q. 81, 4, 1^m | 3^a q. 22, 2, c. | q. 48, 3, c. | Psal. 19, me^o. * Abrenuntiatio. Eucharistia 2, 3, 5, 12, 13. Immolari.
- 2 Sacrificium exterius, est signum sacrificii interioris, quo quis se offert Deo 3^a q. 82, 4, c. | Cg. 3, c^o 120 | Psal. 50, fi.
- 3 Omne quod Deo exhibetur, ut spiritus feratur in Deum, potest dici sacrificium 3^a q. 22, 2, c. | q. 48, 2, c. * Latria 9.
- 4 Omnia obsequia proximis facta, in quantum ad Deum referuntur, dicuntur sacrificia 2-2, q. 188, 2, c. * Missa 24.
- 5 Sacrificium nihil aliud est, nisi praestatio interioris devotionis et fidei 2-2, q. 85, 2, c. | 3^a q. 22, 2, c. | Psal. 49, me^o | Rom. 12, lect. 1, prin^o. * Oblatio 1, 2. Passio 100, 131. Plato 2. Sacerdos 43, 44. Sacramentum 115, 142.
- 6 Sacrificium debet offerri soli Deo 1-2, q. 102, 3, e. | 2-2, q. 84, 1, 1^m | q. 85, 2, o. | q. 94, 2, c. | 3^a q. 48, 3, c. | Cg. 3, c^o 120 | Psal. 28, prin^o | Rom. lect. 7, fi. * Sanctitas 4. Templum 12.
- 7 Offerre Deo sacrificium in communi est de jure naturali: sed determinatione ejus, est de jure divino et humano 2-2, q. 85, 1, o.
- 8 Sacrificia sensibilia instituta sunt, non propter indigentiam Dei, sed ut homo se et omnia sua referat in Deum, ut in finem, principium et dominum omnium 1-2, q. 102, 2, c. | 1^m | 2-2, q. 30, 4, 1^m | q. 81, 6, 2^m | 7, c. | 2^m | q. 85, 2, c. | Cg. 3, c^o 119, prin^o | Isa. 1, me^o c.
- 9 Quicumque offert sacrificium, debet esse sacrificii particeps 3^a q. 82, 4, c.
- 10 Sacrificium duplex: scilicet interius et exterius 2-2, q. 85, 2, c. | 3, 2^m | 4, c. | 3^a q. 22, 2, c. | q. 82, 4, c. | Psal. 26, me^o | Psal. 50, fi. | Rom. 12, lect. 1, prin^o.
- 11 Ad primum omnes tenentur. Ad secundum vero soli subditi legi, nisi necessarii actus virtutum 2-2, q. 85, 4, o. * Adeps 1, 2.
- 12 In quolibet sacrificio, considerantur quatuor: scilicet cui, a quo, quid et pro quibus offertur 3^a q. 22, 3, 1^m | q. 48, 3, c.
- 13 Homo indiget sacrificio propter tria: scilicet propter remissionem peccati, conservationem gratiae et adoptionem gloriae: quae

- omnia dantur nobis, per humanitatem Christi 3^a q. 22, 2, c. * Armus. Religio 14, 15, 16, 43. Sanguis 8.
- 14 Homo tripliciter exhibet corpus suum, sacrificium et hostiam Deo: scilicet per martyrium, per austeritatem et per opera justitiae et divini cultus 2-2, q. 24, 3, 2^m | Rom. 12, lect. 1, prin^o.
- 15 Sacrificia, oblationes et huiusmodi, ante legem Moysi erant necessitatis in communi, sed erant voluntatis in speciali 1-2, q. 103, 1, o. | 3^a q. 60, 5, 3^m | q. 61, 3, 2^m | q. 70, 2, 1^m | 4, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 3, 2^m | q. 2, a. 6, q. 3, o.
- 16 Praecepta de sacrificiis non sunt data Iudaeis nisi post idolatriam 1-2, q. 102, 3, o. | Psal. 39, me^o | Isa. 1, me^o | Hebr. 10, lect. 1, me^o.
- 17 Ratio literalis et figuralis omnium sacrificiorum in lege veteri exponitur 1-2, q. 102, 8, o. * Adam 86. Adeps 1, 2. Agnus o.
- 18 Sacrificia et poenitentiae necessario determinantur in lege veteri, quo ad omnes circumstantias 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 4, o.
- 19 Lex vetus in multis diminuit cultum corporalem. Ideo statuit quod sacrificia non offerrentur de quolibet, nec in omni loco 1-2, q. 101, 3, 3^m | 4, 1^m | 4^m | q. 102, 4, 3^m. * Animal 74, etc. Beneficium 18. Caeremoniae 7. Canis. Decimae 3, 15. Eucharistia 185. Femina 1. Feminalia. Fermentum 3. Festum 4. Immunditia 2. Isaac 2. Jacob 6. Juge. Libamina. Mel o. Poena 59. Piscina o. Praeceptum 137. Samuel 3. Synagoga. Thurificatio 3. Thus o. Turtur 2.
- 20 Esus adipum in sacrificiis et aliis prohibebatur Iudaeis ad vitandum lasciviam 1-2, q. 102, 3, 8^m.
- 21 Sacrificia veteris legis non erant Deo accepta secundum se, sed quia figurabant passionem Christi et sacrificium interius, scilicet devotionem; et ne offerrent ea idolis 1-2, q. 102, 3, o. | 4, 3^m | 5, 4^m | prin^o | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 2, 1^m | 2^m | Psal. 26, me^o | Psal. 39, me^o d. | Psal. 50, fi. | Isa. 1, me^o c. | Hebr. 10, lect. 1, me^o.
- 22 Sacrificium in lege veteri, erat publica protestatio peccati. Ideo non fiebat pro peccato negligentiae, nec pro aliis peccatis interiorum actuum, quia erant occulta 2-2, q. 54, 3, 3^m. Abrenuntiatio. Caeremonia 7. Cultus 10, 12.
- 23 Sacrificium triplex in lege veteri, scilicet oblatio pro peccato, holocaustum et victima vel hostia 1-2, q. 102, 3, 8^m | 9^m | Psal. 39, me^o d. | Isa. 1, me^o c. | Hebr. 10, lect. 1, me^o. Decimae 3. Eucharistia 12. Jacob 6.
- 24 Sacrificia veteris Testamenti, significabant passionem Christi, sed oblationes significabant dispositionem Christi patientis, scilicet voluntarie 3^a q. 47, 2, 1^m | q. 48, 3, o. | 4, d. 2, q. 1, 2, 4^m.
- 25 Utraque significabant eucharistiam: prima quidem quo ad significatum, secunda vero quo ad numerum et usum 1-2, q. 101, 4, 1^m.
- 26 Primum, scilicet oblatio pro peccato, convenit poenitentibus, secundum perfectis et tertium proficientibus 1-2, q. 102, 3, 8^m.
- 27 Primum erat de necessitate remissionis peccati; unde incendebatur una pars et alia erat sacerdotis; quia expiatio fit a Deo per ministerium sacerdotum 1-2, q. 102, 4, 8^m | Hebr. 10, lect. 1, me^o. Latria 9. Laus 20. Obedientia 27. Occidere 3.
- 28 Tertium erat ex debito beneficii, vel accepti, vel accipiendi pro gratiarum actione, vel pro salute et prosperitate offerentium, quorum tertia pars erat, secunda sacerdotum et prima incendebatur Deo 1-2, q. 102, 3, 8^m | Hebr. 10, lect. 1, me^o.
- 29 Sacrificium pro peccato totius populi, vel sacerdotis, totum comburebatur, ne aliquid peccati in eis remaneret 1-2, q. 102, 3, 8^m | Hebr. 10, lect. 1, me^o.
- 30 Sacrificia erant instituta ad satisfactionem pro peccatis propriis. Ideo per eam non oportet tolli peccata 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 2, 1^m.
- 31 Lex vetus, nulla sacrificia praecipiebat fieri pro peccatis cordis 3, d. 40, 2, 4^m. Holocaustum 1, 4.
- 32 Primitiae erant oblationes, non autem sacrificia, quia nihil sacrum fiebat circa eas 2-2, q. 85, 3, 3^m | q. 86, 4, e.
- 33 Sacrificium de inanimatis, dicebatur oblatio; de animatis autem ad placandum Deum, dicebatur holocaustum: sed pro emundatione peccati, sacrificium pro peccato, pro beneficiis vero Dei sacrificium pacificorum. Hebr. 10, lect. 3, me^o.
- 34 De iis quae veniunt in usum hominis de terrae nascentibus sunt cibus, potus, condimentum et medicamentum. De primo offerebatur in sacrificium panis. De secundo vinum. De tertio oleum et sal. De quarto thus, quod est aromaticum et consolidativum. Primo significatur Caro Christi. Secundo Sanguis ejus. Tertio gratia. Quarto scientia. Quinto oratio 1-2, q. 102, 3, 13^m. Poena 59. Piscis 4.
- 35 Sal offerebatur in sacrificiis, quia impedit corruptionem putredinis. Et significat discretionem sapientiae et mortificationem carnis 1-2, q. 102, 3, 14^m.
- 36 Sacrificium expiationis erat solemnissimum. Et erat praecipua figura eucharistiae, quo ad Christum passum, sicut omnia sacrificia veteris legis 3^a q. 73, 6, c.
- 37 Potissimum sacrificium est, quo Christus se obtulit Deo. Ideo omnia sacrificia veteris legis erant ad figurandum hoc ut perfectum per imperfecta, quorum rationes sumi debent ex eo 1-2, q. 102, 3, c.

SACRILEGIUM

- 58 Licet in sacrificiis veteris legis, non sumeretur caro humana, sed aliorum animalium, tamen caro Christi est verum sacrificium quadruplici ratione: scilicet quia ex eo quod est caro humanae naturae, caro congrue pro hominibus offertur. Et ex eo quod erat passibilis et mortalis, apta erat immolari. Et ex hoc quod erat sine peccato, efficax erat ad emundanda peccata. Et ex eo quod erat caro ipsius offerentis, erat Deo accepta, propter charitatem suam carnem offerentis, secundum Augustinum 3^a q. 48, 3, 1^m. Eucharistia 3, etc. 241, etc. 255, 280. Oblatio 17. Passio 83, 84.
- 59 Passio Christi fuit verum sacrificium 3^a q. 47, 2, c. | 1^m | 4, 2^m | q. 48, 3, o. | 6, 3^m | q. 49, 4, c. | q. 73, 4, c. | 3^m | q. 83, 1, c.
- 40 Occisio Christi fuit sacrificium, respectu voluntatis ejus. Non autem quo ad voluntatem occidentium; sed gravissimum peccatum 3^a q. 22, 2, 2^m | q. 47, 4, 2^m | q. 48, 3, 3^m | 2, d. 40, q. 1, 4, a. 1 | 1^m | 3, d. 20, a. 5, q. 2, b. Praeceptum 137.
- 41 Sacrificium Christi fuit efficacissimum ad delendum peccata ratione deitatis 3^a q. 22, 3, 1^m.
- 1 SACRILEGIUM est omne quod fit ad irreverentiam rei sacrae 2-2, q. 99, o. | q. 154, 10, 3^m. Absolvere 9.
- 2 Sacrilegium est speciale peccatum, oppositum religioni 2-2, q. 99, 2, o. Furtum 14. Irreligiositas 3. Luxuria 11.
- 5 Sacrilegium est sine aliis peccatis, quando non est alia deformitas, nisi violatio rei sacrae 2-2, q. 99, 2, 3^m. Natura 27, 49.
- 4 Species ejus sunt tres, secundum triplicem rationem sanctitatis: scilicet personarum, locorum et aliarum rerum 2-2, q. 99, 3, o. | q. 145, 10, 3^m.
- 5 Et gravius est contra personam quam contra locum; sed gravissimum est contra sacramenta, secundo contra vasa sacra, tertio contra imagines et reliquias sanctorum, quarto contra ornatus rei sacrae, quinto contra res ministrorum ecclesiae.
- 6 Omne peccatum personae sacrae, est sacrilegium materialiter, non autem formaliter, nisi sit directe contra sanctitatem ejus, puta si virgo Deo dicata fornicetur 2-2, q. 99, 3, 3^m. Nugae. Pax 13.
- 7 Quaelibet species luxuriae, secundum quod violat aliquid pertinens ad cultum Dei, est sacrilegium 2-2, q. 154, 10, o.
- 8 Poena sacrilegii secundum aequalitatem est excommunicatio; sed quia haec non timetur, additur decapitatio secundum leges, et poena pecuniaria, secundum canones 2-2, q. 99, 4, o. | q. 154, 10, 2^m. Sacrosancta. Sacrum. Violatio.
- Sacrum. Acolythus. Adoratio 6. Agricultura 2. Annexum o. Caeremoniae 2. Character 11. Circumcisio 12. Circumstantia 9, 26, 27. Coemeterium. Confirmatio 48. Daemon 6. Debitum 13, 16, 23, 26. Dispensatio 17. Doctrina 2, etc. Gradus 3. Irreligiositas 1. Juristae 2. Matrimonium 131. Militia 1. Missa 14. Moyses 4. Oblatio 1. Officium 9, 10, 14. Ordo 72, 86, etc. 92. Peccatum 255, etc. Politia 6. Sacer. Sacerdos 3, 21, 22. Sacramentum 4, 121, 136, 142. Sacrificium 32, Sacrilegium o. Scriptura o. Sepultura 7, etc. Serpens 3. Simonia etc. Spirituale 2. Sterilitas. Subdiaconus 2, 3, 5. Templum 10. Theologia 40. Tyrannus 3. Unctio 9. Usura 7, 14, 30, 82. Vas 3. Verbum 8. Violatio. Violentia 5, 6.
- Sadducei. Judaei 22.
- Sagacitas. Animal 52. Astutia o. Prudentia 23. Solertia o.
- 1 SAGITTA Dei significat tria: scilicet tribulationem, contritionem et verbum Dei. Psal. 37, prin^o. * Amazones 2. Apostoli 36.
- 2 Doctores comparantur sagittis, propter fervorem Spiritus sancti in eis. Psal. 17, me^o.
- 1 SAL est species terrae. Similiter allumen, et sulphur. Et inveniuntur montes de sale. Sensu. lect. 10, prin^o. * Animal 77. Baptismus 241. Daemon 100, 101. Exorcismus 12. Sacrificium 34. Saliva. Salsedo.
- 2 Sal impedit corruptionem putredinis 1^a q. 104, 2, c. | 1-2, q. 102, 3, 14^m.
- Salamandra. Ignis 10.
- Salarium. Allicere. Campsoria 8.
- Salathiel. Zorobabel.
- Salire. Saltus. Christus 214.
- Saliva significat verbum Patris, et saporem intimae contemplationis. Jo. 9, lect. 1, fi. Baptismus 111. Eucharistia 196, 197.
- Salmanasar. Falsum est, quod idem dicatur Salmanasar, et Sennacherib. Sed regnante Salmanasar jam senex, filius ejus Sennacherib erat in exercitu: et ideo idem exercitus erat utriusque. Unde loquitur Scriptura de tota illa vastatione quae facta est per illos reges Assyriorum quasi de uno persecutore, propter unitatem regni. Isa. 8, me^o.
- 1 SALOMON non meruit sapientiam in somniis, sed fuit signum praecedentis desiderii 1-2, q. 113, 3, 2^m | 2-2, q. 154, 5, 1^m | 4, d. 9, a. 4, q. 1, 1^m | Verit. q. 28, 3, 7^m. Consecratio 20. Encaenia. Exorcismus 14. Galilaea 2. Maria 5.
- 2 Somnus Salomonis, non fuit naturalis, sed fuit prophetica visio 1-2, q. 113, 3, 2^m | Verit. q. 28, 3, 6^m.
- 5 Salomon ex instinctu Dei, certius ceteris judicavit de moribus, et de naturalis rerum. Verit. q. 12, 12, c.

SALVARI

- 4 Salomon in fine cognovit errorem suum, et poenitens, fecit Ecclesiasten, ut Hieronymus dicit. Opus. 20, lib. 3, c^o 8.
- 5 Dominus juste voluit quod reges Juda paterentur damnum, propter culpam Salomonis. Sed ipsi male et propter superbiam cordis hoc fecerunt, quia volebant dare consueta. Isa. 8, me^o. Prophetia 56, 59. Scriptura 15. Templum 6, etc.
- Salsedo maris causatur ex admixtione terrae, et adustione solis 2, d. 14, 5, 5^m.
- Saltare. Herodes.
- Saltus. Ordinatio 7. Ordo 92.
- 1 SALVARI est conservari in bonis; sed liberari, est removeri a malis. Psal. 7, prin^o. * Abiectus. Actio 16. Adinventio.
- 2 Salus duplex: scilicet vera, a veris malis, et falsa a malis secundum quid, scilicet a malis temporalibus. Psal. 19, fi. | Jo. 4, lect. 5, fi.
- Salus duplex: scilicet corporalis, quae communis est hominibus et jumentis, et spiritualis et aeterna, quae est propria Christi. Psal. 21, prin^o | Psal. 35, me^o | 2^a Cor. 7, lect. 3, prin^o | Eph. 2, lect. 3, prin^o.
- 5 Salvati nullus potest nisi per Christum 3^a q. 61, 3, c. | 2^m | 4, c. | q. 68, 1, o. | 2, c. | q. 73, 5, c. | q. 84, 5, c. | 4, d. 1, q. 2, a. 6, q. 1, c. | d. 17, q. 3, a. 5, q. 4, o. | Cg. 4, c^o 72 | Verit. q. 28, 4, 7^m | Ma. q. 4, 8, 12^m | Psal. 32, fi. | Rom. 5, lect. 5, fi. | Hebr. 11, lect. 2, fi. * Amicitia 39. Amor 45, 62, 112, 151, 170. Analogia 9. Angelus 332. Anima 268. Apostoli 6, etc. Appropriatio 21. Ascendere 14. Assumere 25. Asylum. Augustinus 1. Baptismus 90, 123, 159, 160, 161, 167, 225, 226. Beneficium 17. Charitas 140, 145. Circumcisio 41. Comedere 4. Confessio 8, 26, 56.
- 4 Ad salutem venit dupliciter: scilicet merito Christi, ut pueri et stulti, et merito proprio, addito ad meritum Christi, per actum fidei 2-2, q. 124, 1, 1^m | 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 1, c. prin^o | 4, d. 20, a. 2, q. 3, 1^m | Virt. q. 1, 1, 2^m | Eph. 2, lect. 3, prin^o. * Confirmatio 12, etc.
- 5 Pueri antiquorum salvabantur in fide parentum 3^a q. 34, 3, c. | q. 70, 4, 2^m | Quol. 2, 7, c. fi. | Quol. 6, 4, 1^m. * Consilium 17, 20. Credere 14, etc. Cura 5. Damnatio 32. Debitum 13, 16, 23. Deus 311. Doctrina 9, 11. Dulcedo 4. Electio 18, etc. Episcopus 21, 24, 26. Evangelium 9, 10. Eucharistia 37, 44, 48, 130, 178, 239, 255. Excaecatio 5.
- 6 Evangelium tripliciter salvat: scilicet remittendo peccata, dando gratiam et gloriam, per tria, scilicet per fidem, confessionem, et sacram Scripturam. Rom. lect. 6, prin^o. * Fides 91, etc. Gratia 23, 145. Haeresis 23, 24, 30, 31, 99. Hebetudo 2. Impugnare 2. Industria. Infirmitas 1. Jejunium 23, etc. Jesus 4, 5. Judith. Justitia 86, 87. Justificatio 38.
- 7 Ad salutem duo sunt necessaria: scilicet timor, et spes. Primum causatur ex potentia Dei, secundum vero ex misericordia ejus. Psal. 32, fi. * Justus 3, 8. Laus 20. Lex 81, 166. Liber 4, 15, etc. Liberare o. Medium 18. Minister 4. Misericordia 43.
- 8 Item duo: scilicet subjectio voluntatis ad Deum per obedientiam, et jugis meditatio de Deo. Psal. 1, prin^o | Psal. 32, me^o. * Mors 21, 36, 37. Mutilatio. Negligentia 7, 8. Nomen 84. Obedientia 14, 36. Oratio 18, 49, 51.
- 9 Item tria: scilicet gratia Dei, motio ejus, et protectio ejus. Psal. 31, fi. * Passio 85, etc. 101, etc. 118. Persona 28. Praeceptum 25, 26.
- 10 Item tria: scilicet gratia, gubernatio, et spiritualis profectus. Psal. 27, fi. * Praedestinatio 19, 20. Praedicare 13. Praelatio 27.
- 11 Item tria: scilicet praedestinatio, vocatio et justificatio. Jo. 10, lect. 4, me^o. * Prophetia 22. Religio 41. Restitutio 3.
- 12 In necessariis ad salutem tenemur intellectum nostrum conformare intellectui Dei, ut in iis quae sunt fidei 1, d. 48, 3, 1^m.
- 13 In necessariis ad salutem, Deus nunquam deest, nec unquam deficit homini, nisi ex culpa ejus 1-2, q. 98, 2, 4^m | 2-2, q. 177, 1, c. | q. 178, 1, c. | 1, d. 48, 3, 1^m | 3, d. 25, q. 2, art. 1, q. 1, 1^m | 2^m. * Resurrectio 54. Sabbatum 6. Sacramentum 41, etc.
- 14 Quolibet tempore instructi sunt homines divinitus de agendis, inquantum expediebat ad salutem electorum 2-2, q. 174, 6, c. fi. | 3^m.
- 15 Ex divina providentia procurantur multae occasiones salutis hominibus, ut praedicationes, exempla, actus virtutum pro loco et tempore, aegritudines, flagella, et etiam peccata 1-2, q. 87, 2, 1^m | 2^m | Quol. 1, 7, c. | 3^m | Rom. 10, lect. 2, prin^o. Sacrificium 28.
- 16 Oppositum videtur dicere quo ad peccata 4, d. 17, q. 2, a. 4, q. 1, 4^m. * Sapientia 44. Satisfactio 33. Scientia 63, etc. Sensus 43. Sepultura 11. Societas 5. Stephanus 2.
- 17 Promittit Deus salutem dupliciter: scilicet contra perplexitatem, et contra poenae gravitatem. Isa. 9, prin^o. * Temperantia 6. Usura 186, 195, 220, 256, 258, 275, 277. Verbum 66, etc. Via 8. Virginitas 13. Virtus 12. Vita 62. Votum 79.
- 18 Non est de necessitate charitatis, quod aliquis exponat proprium corpus, pro salute proximi, nisi quando tenetur ejus salutem

- providere; sed est de perfectione charitatis 2-2, q. 26, 5, 3^m. | Virt. q. 2, 11, 9^m. * Christus 108.
- Salvativum. Passio 96, 120.
- Salustius. Vindicatio 3.
- 1 SALVATOR. Isaias describit salvatorem quantum ad tria: scilicet quantum ad receptionem, quantum ad nominationem, et quantum ad potestatem. Isa. 9, prin^o.
- 2 Recepimus salvatorem tripliciter: scilicet in nostram naturam in ejus nativitate, in nostram notitiam in Patris attestatione, in divinam reverentiam per ejus passionem. Isa. 9, prin^o. * Christus o. Jesus o. Liber 4.
- Salutatio angelica exponitur. Opus. 8, o. * Annuntiatio o.
- Salutiferum. Evangelium 10. Passio 120.
- Samaria est civitas metropolis, media inter Judeam et Galilaeam, a qua, tota provincia denominatur, quam Somer rex Israel constituit in monte. Jo. 4, lect. 1, me^o. * Philippus o.
- Samnium. Philosophus 1.
- Samosatenus. Haeresis 88.
- Samson. Occidere 12. Prophetia 58.
- 1 SAMUEL ex patre fuit de tribu Levi, sed ex matre, de tribu Juda, et ex loco de monte Ephraim. Hebr. 7, lect. 3, prin^o.
- 2 Samuel non fuit sacerdos: sed egit aliquid sacerdotis, offerendo sacrificium, et ungendo reges. Hebr. 7, lect. 3, me^o.
- 3 Samuel audiebat verba. Ideo prophetia ejus fuit dignior ea quae fit per figuras et similitudines, sicut per illam Jeremiae. Verit. q. 12, 13, c. fi. * Daemon 72. Prophetia 56. Python 5.
- 4 Si voluntate Dei, ipsa anima Samuelis Sauli eventum belli praenuntiavit, Deo sibi hoc revelante, pertinet ad rationem prophetiae. Non autem est eadem ratio de sanctis, qui sunt modo in patria 2-2, q. 74, 5, 4^m.
- Sanari. Convalescere. Aegritudo 3. Doctrina 5. Incontinentia 7. Peccatum 372. Poena 58. Piscina 2. Sanitas o. Unctio 10, 17, 20.
- Sanctum. Lex 76.
- Sancta sanctorum. Templum 9. Velum o.
- Sanctificare est proprium Dei. Cg. 4, c^o 17, 3^m | Rom. lect. 3, fi.
- 1 SANCTIFICATIO duplex: scilicet totius naturae humanae, ab omni corruptione culpaе et poenae in resurrectione, et personalis in sola mente 3^a q. 27, 2, 4^m. * Angelus 599. Baptismus 83, 84. Confirmatio 7. Consecratio 14. Dies 19, 20, 27.
- 2 Sanctificatio duplex: scilicet adultorum per proprium actum, et parvulorum, secundum fidem parentum vel ecclesiae. Prima est perfectior quam secunda 3^a q. 34, 3, c. | q. 70, 4, 2^m. * Eucharistia 19, 29, 31, 39, 41, 50. Exorcismus 7. Gratia 97, 98. Haeresis 36. Maria 10, etc.
- 3 Sanctificari dicitur tripliciter: scilicet mundari a peccato, confirmari in bono, et deputari ad cultum Dei. Et tantum tertium convenit carenti ratione 2-2, q. 81, 8, c. | q. 62, 6, 2^m | q. 63, 6, 2^m | 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 1, 1^m | 2, d. 15, q. 3, 3, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, 1^m | d. 4, q. 1, a. 4, q. 2, c. | d. 7, q. 2, art. 2, q. 1, 1^m. * Missio 20. Mulier 18. Sabbatum 8, 11.
- 4 Sanctificatio tabernaculi et vasorum ejus literaliter fuit, ut haberetur in reverentiam. Sed figurabatur spiritalis sanctificatio fidelium 1-2, q. 102, 4, 9^m. * Sacramentum 5, 9, 15, 16, 17, 18, 24, 29, 65, 87, 104, 112, 118, 126, 141. Symbolum 5.
- 5 Sanctificari dicitur tripliciter: scilicet ex minus sancto, ex non sancto privative, et ex non sancto negative. Et tantum tertium convenit Christo 3^a q. 34, 1, 2^m | 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 4, 2^m | 3, d. 3, q. 5, 3, o. * Templum 9, 12.
- 6 Effectus sanctificationis duplex: scilicet mundatio a peccato, et confirmatio in bono 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m.
- 7 Secundum gradus propinquitatis ad Christum, fuit gradus sanctificationis 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, c. fi.
- 8 Sanctificatio a peccato transit ad omnes per Christum, sicut peccatum per Adam. Ideo oportuit, quidquid ad eum pertinebat speciali sanctitate pollere 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 1, c.
- 9 Quae fiunt praeter legem communem, non fiunt principaliter ad subveniendum uni personae, sed ad insinuationem, et commendationem gratiae, ut sanctificatio in utero 3^a q. 27, 6, c. * Conceptio 25, 41, 42.
- 10 Non est credendum, aliquos esse sanctificados in utero, de quibus non loquitur Scriptura 3^a q. 27, 6, c.
- 11 Illi praecipue sanctificati sunt in utero, qui immediatius ordinati sunt ad significandum sanctificationem Christi 3^a q. 27, 6, o. | 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, o.
- 12 Jeremias et Joannes Baptista non fuerunt sanctificati ante infusionem animae rationalis 3^a q. 27, 2, 1^m | 3, d. 3, q. 1, 1, c. prin^o.
- 13 Sanctificatio in utero ligat fomitem ut inclinatur ad mortale peccatum, non autem respectu venialis. Sed sanctificatio sacramentalis, neutraliter 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m | 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, o.
- Sanctificati in utero, creduntur non peccasse mortaliter de cetero

- 3^a q. 27, 6, 1^m | 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m | Ma. q. 7, 7, 8^m.
- 13 Baptismus excedit sanctificationem in utero extensive, ratione characteris, et configurationis. Sed e converso intensive, propter majorem gratiam 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m. Character 35.
- 16 Sanctificati in utero, debent baptizari, ut suscipiant characterem, configurentur passioni Christi, et obediant Christo 3^a q. 68, 1, 3^m | 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 3, o. Vel Character 13, 32.
- 17 Nazaraei per quos significantur perfectissimi, sanctificabantur voto 2-2, q. 186, 6, b.
- 1 SANCTITAS proprie dicitur per respectum ad Deum, cum scilicet homo servat justa quo ad Deum. Rom. 12, lect. 1, me^o. * Adoratio 6.
- 2 Sanctitas est ab omni immunditia, libera, et perfecta, et immaculata munditia 1, d. 10, 4, 4^m | 3, d. 3, q. 1, 1, c. prin^o | Dio. 12, lect. 1.
- 3 Sanctitas est specialis virtus, scilicet religio, sed est generalis imperio 2-2, q. 81, 8, 1^m. Consecratio 2. Eucharistia 48. Joannes 6.
- 4 Sanctitas refert omnia virtutum opera in Deum, vel per haec disponit ad cultum Dei. Ideo differt tantum ratione a religione quae est circa pertinentia specialiter ad cultum Dei, ut in sacrificiis 2-2, q. 81, 8, o. * Hypocresis 2. Joseph 3. Justitia 22. Maria 29.
- 5 Sanctitas importat duo necessaria ad applicationem mentis ad Deum: scilicet munditiam, et firmitatem 2-2, q. 81, 8, o. Holocaustum 4. Matrimonium 13. Miraculum 40. Nativitas 18. Ordo 94. Osculum. Sacramentum 87, 88, 118.
- 6 Ad sanctitatem requiritur triplex gradus munditiae: scilicet libertas ab immunditia, perfectio, et immaculatio. Dio. 12, lect. 1.
- 7 Describitur Christi sanctitas secundum tria: scilicet primo secundum habitus gratuitos necessitatis in tribus: scilicet quantum ad quietem, quantum ad multitudinem in universitate donorum, et quantum ad eorum plenitudinem. Secundo describitur secundum rectitudinem operis praecipue in judicando, quod est opus regis in tribus: scilicet ostendendo solertiam in discernendo, justitiam in exequendo, et constantiam in perseverando. Tertio describitur secundum effectum rectitudinis secundum duo: scilicet primo secundum magnorum mansuetudinem, quantum ad tria: scilicet quantum ad habitationem, quantum ad gubernationem, et quantum ad comestionem. Secundo secundum parvorum securitatem. Isa. 11, prin^o | me^o.
- 8 Sanctitas consistit in tribus: scilicet in carnis maceratione, spiritus devotione, et affectus pietate. Psal. 34, me^o. * Sacrilegium 4, 6. Sanctificatio 8. Sanctus o. Simonia 20. Temperantia 20. Testis 2.
- 1 SANCTUS quilibet habet aliquam praeeminentiam, secundum specialem usum alicujus virtutis. Job. lect. 2, me^o. * Adoratio 20. Adventus 6, 9. Altare 4, 7. Amor 168, 169. Angelus 413. Anima 134, 139, 165, 166. Antichristus 5. Apostoli 2, 3. Aqua 5.
- 2 Unus sanctus praecipue laudatur de una virtute, et alius de alia, propter excellentiorem promptitudinem ad actum unius virtutis, quam ad actum alterius 1-2, q. 66, 2, 2^m | 3, d. 37, 2, 1^m | 4, 5^m | Virt. q. 5, 3, o. | Job lect. 2, me^o. Aquila 1. Ascendere 16, 17. Beatitudo 33, 124. Beatus o. Benedictio 1. Beneficium 15. Bestialitas 1. Bonitas 216, 248, 249.
- 3 Sancti quadruplicem praerogativam consequuntur a Deo: scilicet quia sunt electi per praedestinationem, formati per gratiae infusionem, recti per dilectionem, et servi per operationis debitum. Isa. 45, me^o. * Canonizatio. Cantus 1. Castitas 11. Cibus 11. Coetus o.
- 4 Sancta apud antiquos dicebantur, quae legibus munita erant ut violari non deberent 2-2, q. 81, 9, c. prin^o. * Claritas. Clavis 14. Comedere 6. Conceptio 42. Confessor 4, 5, 6. Contemplatio 28. Credere 10. Damnatio 30.
- 5 Aliquid dicitur sanctum dupliciter: scilicet simpliciter et secundum se, idest subjectum sanctitatis, et secundum quid, idest quod ad hoc ordinatur 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, c. Daemon 90. Descendere 3, 5, etc. Devotio 11. Deus 184, etc. 196, etc. Doctor 5. Dos 3. Electio 18, etc.
- 6 Unitas triplex est necessaria sanctis: scilicet unitas amoris, concordiae, et cooperationis. Phil. lect. 4, me^o. Eucharistia 158, 171. Unio 10.
- 7 Sancti habent quatuor delicias in praesenti: scilicet lumen Dei, bona opera, virtutes, et quietem mentis. Et habent quatuor delicias in gloria: scilicet plenam Dei visionem, perfectam dilectionem, copiosam refectionem, et eminentem auctoritatem. Isa. 51, me^o. * Festum 7, 8. Fides 2, 107, 138. Fortitudo 41, 53. Gazophylatium 2. Gloria 16, 19, etc. Habitare. Haeresis 106, 107, 112, 136.
- 8 Deus paravit sanctis quatuor: scilicet locum aeternae quietis, regnum perpetuae dignitatis, mensam divinae refectionis, et lucernam divini luminis. Isa. 64, fi. etc. Ignis 21. Imago 35, 42. In 12. Indulgentia 8, 15. Jejunium 35. Jephthe.
- 9 Sancti dicuntur nubes, propter conversationis sublimitatem, do-

SANGUIS

- ctrinae fecunditatem, et spiritualis consolationis utilitatem. Hebr. 12, lect. 1, prin°. Inebriari. Infamia 2. Joannes 3. Judicium 66. Justus o. Laurentius 3. Laus 9, 22. Lex 59, 67, 109, 125. Liber 15, etc. Lilium. Limbus o. Lucerna. Maria 15, 16, 27, 51, 61, etc. Martyrium 12. Matrimonium 54.
- 10 Servinus sanctis, non quasi obnoxii eis, sed virtute reverentiae, quia sunt nostri doctores per doctrinam, vel administrationem, vel intercessionem, et exemplum 3, d. 9, q. 2, 3, 7^m. * Christus 67. Mendacium 19. Miraculum 30, 35, etc. 50, etc. Missa 27. Missio 28, etc. Nomen 15, 36, 84. Nubes 1, 3. Occidere 12. Odium 14. Oratio 32, 68, etc. 72. Passio 21, 96, 98. Paulus 19. Paupertas 8. Peccatum 185, 327. Perfectio 52, etc. Pietas 13, 21. Poena 3. Praeceptum 86. Praedestinatio 35. Princeps 24. Proximus 1. Pulchritudo 12, 13, 14. Purgatorium 2. Reliquiae. Resurrectio 35. Roma 3. Sacerdos 11. Sacramentum 87. Sacrilegium 5. Sancta sanctorum. Sanctificatio 5, 9, etc. Sanctitas o. Satisfactio 25. Scenopaegia. Scriptura 4. Scutum. Sedere 6, 7. Sensualitas 7. Sensus 50. Sepultura 7, etc. Servitus 15, 18. Symbolum 5. Sion 3. Societas 4, 5. Stella 9. Subsistentia 8. Suffragia 12. Tacere 3. Templum 1, 10, etc. Theologia 11. Timor 45. Unctio 36. Unio 10. Usura 231, 307. Velum o. Vestis 1, 2. Violatio. Virginitas 17. Vita 38.
- 11 Corpora sanctorum habebunt dotem impassibilitatis, non autem corpora puerorum, mortuorum tantum cum peccato originali 2, d. 33, q. 2, 1, 3^m | 5^m | Ma. q. 5, 2, 5^m.
- Sandalia quae tegunt pedes episcopi, significant contemptum terrenorum 4, d. 24, q. 3, 3, c. Vel Episcopus 13, 14.
- Sane. Scientia 156. Oratio 75, etc.
- 1 SANGUIS non declinatur in plurali, tamen aliquando dicitur pluraliter, ad expressionem peccati. Psal. 50, fi. Accidens 81.
- 2 Sanguis non est actu pars, sed est totum in potentia 3^a q. 31, 5, 1^m | 6, c. | 3, d. 3, q. 5, 1, 4^m | 4, d. 11, meo. * Adeps 1. Adoratio 21. Anima 213, 214. Aqua 17. Arius. Audacia 20. Baptismus 56, 219, etc. 248. Cete 4. Circumcisio 9. Coitus 1. Consecratio 8. Contemplatio 10. Diaconus 2. Eucharistia 4, 6, etc. 20, 55, 61, etc. 80, 101, etc. 123, 138, 162, 175, 183, 184, 185, 199, 212, 255.
- 3 Sanguis est de integritate humanae naturae 1^a q. 119, 1, c. | 3, d. 54, 3, c. | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 2, c. | Quol. 5, 5, c.
- 4 Sanguis triplex: scilicet cibi et potus, hominis, et seminis. Psal. 25, fi. Herodius 2.
- 5 Sanguinei sunt amativi. Ideo jecur dicitur cogens amare, quia generat sanguinem 1-2, q. 48, 2, 1^m. Humidum 1. Ira 14, 51, 52. Laurentius 3. Luna 7. Menstruus o. Mors 45. Occidere 21. Oratio 80.
- 6 Sanguis in lege veteri effundebatur ad crepidinem altaris, ut Judael horrerent effundere sanguinem. Et quia vita est a Deo. Et pro effusione sanguinis Christi 1-2, q. 102, 3, 8^m | 6, 1^m. Parasceve. Paterna. Psalmus 8. Rex 9. Sacerdos 19, 21. Sacrificium 34. Sapphyrus o. Satisfactio 37. Semen 5, etc. Subdiaconus 2. Testis 6. Torcular 2. Vespere.
- 7 Effusio sanguinis Christi figurata est in effusione sanguinis omnium justorum qui fuerunt ab origine mundi. Hebr. 12, lect. 4, fi.
- 8 Sanguis Christi est pretium redemptionis nostrae, quod Christus obtulit Deo, non autem diabolo 8^a q. 48, 4, 3^m | 5, c. | q. 49, 5, 1^m | Quol. 5, 5, c. fi. | 1^a Cor. 6, lect. fi. fi. | 1^a Tim. 2, lect. 1, fi.
- 9 Totus sanguis Christi, qui ad veritatem humanae naturae pertinebat, in passione ejus effusus pro redemptione humani generis, ad corpus Christi rediit et resurrexit cum eo, triplici ratione: scilicet quia passus est in perfectissima aetate, in qua maxime ea quae in homine inveniuntur, ad veritatem humanae naturae pertinere videntur, tamquam ad maximam perfectionem adducta, et ex merito passionis; sicut et illae partes sanctorum martyrum, in quibus passionem pro Christo sustinuerunt, quamdam privilegiatum fulgorem in resurrectione habebunt: et ex ipsa virtute passionis in qua humanum genus sanctificavit, quia humanitas Christi, salutiferam virtutem habuit, ex virtute Verbi sibi uniti, secundum Damascenum 3^a q. 54, 3, 1^m | Quol. 5, 5, o.
- 10 Sanguis Christi in passione effusus, qui maxime fuit salubris, fuit divinitati unitus. Ideo oportuit quod in resurrectione, jungeretur aliis humanitatis partibus, sicut et verum corpus ejus 3^a q. 52, 3, 1^m | Quol. 5, 5, c. fi.
- 11 Sanguis Christi in passione effusus, sacer dicitur, secundum illud, Quem sacer cruor perunxit, fusus agni corpore. Quol. 5, 5, a. 1.
- 12 Cum Christus ante passionem comederit et biberit, nihil prohibet in eo fuisse aliquem sanguinem nutrimentalem, qui ad veritatem humanae naturae non pertineret, et quem non oporteret ad corpus ejus in resurrectione redire. Quol. 5, 5, c.
- 13 Sanguis vero qui in quibusdam ecclesiis pro reliquiis observatur, fluxit miraculose de quadam ejus imagine percussa 3^a q. 54, 3, 3^m | Quol. 5, 5, c. fi.
- 14 Vel etiam alias, ex corpore Christi est effusus. Quol. 5, 5, c. fi.
- 15 Anima irrigata dulcedine sanguinis Christi, est quasi paradisus

SAPIENTIA

- Dei, propter tria: scilicet propter virtutum fertilitatem, cordis dulcedinem, et conscientiae serenitatem. Opus. 58, c° 31. Vel anima 213. Dulcedo 7.
- Sanies. Resurrectio 23.
- 1 SANITAS est de prima specie qualitatis, causata ex humoribus adaequatis 1-2, q. 49, 2, c. | 1^m | 3^m | 4, c. | q. 50, 1, c. fi. | Verit. q. 27, 1, 4^m. * Animal 77. Augmentum 9. Bonitas 192. Cibus 7. Contemplatio 10. Contritio 8. Convalescere.
- 2 Sanitas quandoque fit ab intrinseco tantum, aliquando ab intrinseco et extrinseco simul, nunquam autem ab extrinseco tantum. Cg. 4, c° 72.
- 3 Sanitas est tantum in animali 1^a q. 16, 6, c. | 1, d. 19, q. 5, 2, 1^m. * Aegritudo 3. Debitum 16. Doctrina 5.
- 4 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Verit. q. 14, 4, 7^m.
- 5 Cibus denominatur sanus, a qualitate sibi inhaerente. Verit. q. 1, 4, c. fi. * Aestimatio 2. Forma 133. Gratia 2, 120, 121, 127, 177. Gustus 2. Habitus 8, 28, 60, 64. Incontinentia 7. Infirmitas 1. Juramentum 18. Manus 4. Matrimonium 50.
- 6 Eadem numero sanitas est in animali et in aliis: nec alia sanitas est medicinae et urinae, quam sanitas animalis, quam medicina facit, et urina significat 1-2, q. 20, 3, 3^m. * Medicina o. Miraculum 22. Poena 42, 58. Pulchritudo 2.
- 7 Sanitas et novitas ejus, significant justitiam, quae est rectitudo partium animae, et integritatem gratiae et naturae, sicut languor et novitas ejus significant culpam et poenam. Ideo sanatio et renovatio animae, sunt justificatio per gratiam, et ablatio omnis poenae per gloriam 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 3, o. * Rex 9. Sacramentum 59. Satisfactio 37. Sensualitas 16. Socrates 5, 6.
- 8 Sanitas mentis est duplex: scilicet a culpa per gratiam fidei, et ab omni miseria, per gloriam. Verit. q. 10, 11, 9^m.
- 9 Christus quemcumque curavit, totum sanavit, scilicet mente et corpore 3^a q. 44, 3, 3^m | q. 86, 5, 1^m | 4, d. 15, L. fi.
- 10 Dicitur ille non posse sanari, qui non potest de facili sanari. Potest tamen hoc fieri per virtutem divinae gratiae, quae etiam interdum in profundum maris se convertit 3^a q. 86, 1, 2^m fi. * Unctio 10, 16, 17, 20, 25.
- Sapere. Inquantum aliquid aeternum mente sapimus, non in hoc mundo sumus, secundum Augustinum. Hoc verum est ex parte objecti in quod elevamur, quod est supra mundum et supra tempus. Sed ex parte nostra qui elevamur, cum simus temporales et in hoc mundo, sic gratia temporalis est. Opus, 9, q. 31. * Bonitas 226. Eustratius 2. Intellectus 83. Sapientia o. Stultitia 5. Usura 139. Vespertilio.
- Sapidum. Sapor. Verbum 75.
- 1 SAPIENTIA qua formaliter sapientes sumus, est quaedam participatio divinae sapientiae, quae Deus est 2-2, q. 23, 2, 1^m. * Abiectus.
- 2 Sapientia, secundum Philosopho, est tantum cognoscitiva, secundum Theologos vero, est etiam directiva 2-2, q. 19, 7, c. * Accedere 3. Aqua 4.
- 3 Sapientia judicat de omnibus, et ordinat, quia considerat altissimas causas 1-2, q. 57, 2, o. | 1^m | q. 66, 5, c. | 1^m | Cg. prin° | Lib. 2, c° 24, o. | Ethi. prin° | Meta. lect. 2, o. * Charitas 60. Contemplatio 4, 7, 25. Doctrina 16. Eustratius 2.
- 4 Sapientia dicitur dupliciter secundum Philosophum: scilicet universalis, et particularis. Sapientia universalis est virtus, quae est ultimum in omnibus artibus et scientiis. Et ista est per quam homo ponitur in cognitione nobilissimarum rerum substantiarum, scilicet separatarum, vel spiritualium. Et haec, secundum Philosophum est metaphysica, et secundum nos est theologia. Sed sapientia particularis est virtus per quam homo ponitur in ultimo cujuscumque artis, ut medicinae. Isa. 3, prin°. * Experientia 6. Felicitas 1. Fides 50. Finis 84. Habitus 33. Humilitas 31. Idoneus 2. Incorporalia 3. Insipientia 1. Intellectus 83. Judex 3. Judicium 5, 19, 20, 21, 22. Justitia 50. Lac 2.
- 5 Sapiens simpliciter, est qui cognoscit altissimam causam simpliciter: sed sapiens in aliquo genere, est qui scit altissimam causam in illo genere 1^a q. 1, 6, c. | 2-2, q. 9, 2, c. | q. 45, 1, c. | q. 47, 2, 1^m | 3, d. 35, q. 2, a. 1, d. 2, c. | Cg. c° 1 | Libo 2, c° 28, 3^m | Isa. 3, prin° | Rom. 8, lect. 2, prin° | 1^a Cor. 3, lect. 2, prin° | Eph. 5, lect. 6, fi. * Liber 2. Magi 1. Medicus 2, etc. Misericordia 20. Monarchia 2. Musica 2. Nomen 20. Officium 1.
- 6 Auditus est necessarius cuilibet homini, quia nullus est per se sapiens perfecte. Psal. 43, prin°.
- 7 Acquisitio sapientiae per inspirationem, est velox et facilis; per studium vero est difficilis et tarda. Psal. 44, prin°. * Organum 1, 5. Palpebrae. Perturbatio. Philosophia o. Philosophus o. Pythagoras 2, 3. Plato 1. Poetica 3. Praedestinatio 12. Praelatio 18. Princeps 25. Prophetia 27. Regnum 2. Sapere. Senectus 3.
- 8 Sapientia tripliciter habetur: scilicet institutione humana, inspiratione divina, et revelatione diabolica. Isa. 3, prin° | Psal. 44, prin°. * Servitus 6. Studium 5. Stultitia 3, 4, 10, 11. Thales o.
- 9 Aliqui meditantur sapientiam quadrupliciter: scilicet credendo

- Christo, acquiescendo sapientibus, psallendo Deo, et docendo, ut just. Psal. 36, fi. * Tribulatio 14. Turbatio 2.
- 40 Sapientia simpliciter, semper est bona, sed secundum quid est mala. Et est triplex: scilicet terrena, animalis, et diabolica 2-2, q. 45, 1, 1^m | q. 46, 1, 2^m | q. 55, 1, 3^m | q. 113, 1, 1^m. * Tristitia 8. Verecundia 8.
- 41 Sapientia increata est omnino immutabilis, licet sapientia creata mutetur per accidens, idest ex parte subjecti, non autem per se, idest ex parte objecti. Verit. q. 11, 1, 10^m. * Usura 174. Virtus 198.
- 42 Omnis sapientia est scientia, inquantum est de conclusionibus; sed differt a ceteris scientiis, inquantum est de principiis 1-2, q. 57, 2, 1^m | 4^m | 2-2, q. 9, 2, c. | 1, prol. 3, c. | d. 34, q. 2, 3^m | d. 35, 1, 3^m | Trin. 1^m | 6^m | Eth. 6, lect. 5, fi. * Contemplatio 25. Fides 150. Insipientia 1. Metaphysica o. Perfectio 20. Pietas 20. Praeceptum 36.
- 43 Sapientia utitur principiis, non solum concludendo ex eis sicut aliae scientiae, sed iudicando de eis, et disputando contra negantes ea 1^a q. 1, 8, c. | 1-2, q. 53, 2, 1^m | 2^m | q. 66, 5, 4^m | 3, d. 35, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m | Eth. 6, lect. 5, fi. | Meta. 3, lect. 5, fi. | Lib. 4, lect. 5, meo | Lib. 11, lect. 4, c. | Poster. lect. 20, fi. * Praedestinatio 12. Prophetia 27. Prudentia o. Sacrificium 35. Scientia 73. Templum 13. Theologia 36, 42.
- 44 Sapientia continet sub se scientiam et intellectum 1-2, q. 57, 2, 2^m | 1, prol. 3, c. fi. | Eth. 6, lect. 5, fi.
- 45 Sapientia est tantum una, licet scientiae sint multae 1-2, q. 57, 2, c. fi. * Verbum 30. Virtus 194, etc.
- 46 Sapientia est maxima inter omnes virtutes intellectuales, iudicans, et ordinans eas 1-2, q. 57, 2, 2^m | q. 66, 5, o. | q. 68, 7, c. | Eth. primo | Lib. 6, lect. 6, 7, o.
- 47 Differentia inter sapientiam, scientiam, intellectum, artem, et prudentiam 1-2, q. 57, 2, 3, 4, o. | Eth. 6, lect. 3, o. | Meta. lect. 1, fi. meo | Poster. lect. 44, fi.
- 48 Sapientia dirigit alias virtutes intellectuales, prudentia vero morales 3, d. 34, q. 1, 4, c. * Felicitas 1. Finis 84.
- 49 Sapientia in rebus humanis, est prudentia 1^a q. 1, 6, c. | 2-2, q. 47, 2, 1^m | 3, d. 35, q. 2, a. 4, q. 2, c. | Rom. 3, lect. 2, primo | 1-2, Cor. lect. 3, meo | Eph. 5, lect. 6, fi. * Gratus 2. Idoneus 2. Medicus 2, etc. Perfectio 20. Thales o.
- 20 Prudentia non imperat sapientiae, sed e converso. Nec est de altissimo, sicut sapientia. Sed imperat de ordinatis ad sapientiam. Ideo est ministra ejus 1-2, q. 66, 5, 1^m | Eth. 6, fi. * Venus 2.
- 21 Prudentia est de iis per quae pervenitur ad felicitatem, sed sapientia est de objecto ejus. Sed actus ejus in hac vita non est perfecta felicitas, sed est inchoatio ejus, quia est actus imperfectus respectu sui objecti principalis, scilicet Dei 1-2, q. 66, 5, 2^m | 3^m | Anima. 16, c. | 1^m | 1^a Cor. lect. 3, meo.
- 22 Dona sapientiae et scientiae, nihil aliud sunt quam quaedam perfectiones mentis humanae, secundum quas disponitur ad sequendum instinctus Spiritus sancti, in cognitione divinorum et humanorum 1-2, q. 68, 5, 1^m | 2-2, q. 8, 5, c. * Angelus 273. Armus. Beatitudo 16, etc.
- 23 Sapientia data a Deo, est donum Spiritus sancti; sed sapientia acquisita per studium humanum, est virtus intellectualis 1^a q. 1, 6, 3^m | 2-2, q. 45, 1, o. | 4, 1^m | 2^m | 3, d. 35, q. 2, art. 1, q. 1, o. * Character 29. Charitas 42, 60, 126, 143, 151. Deus 165. Donum 9, 35.
- 24 Donum et virtus sapientiae, principaliter est de divinis, secundario vero de aliis, iudicando per regulas divinas 1-2, q. 57, 2, c. | 2-2, q. 9, 2, c. | 3, d. 35, q. 2, a. 1, q. 2, o. | Cg. 3, c. 154. * Flumen 1. Fons 1. Habitus 33. Intellectus 293, 298.
- 25 Virtus sapientiae est tantum speculativa, sed donum sapientiae est speculativum principaliter, et secundario practicum 1^a q. 64, 1, c. | 2-2, q. 10, 7, c. | q. 45, 3, o. | 6, 3^m | 3, d. 35, q. 2, a. 1, q. 3, c.
- 26 Ratio speculativa quo ad apprehensionem perficitur dono intellectus, et quo ad iudicium dono sapientiae. Sed ratio practica quo ad primum perficitur dono consilii, et quo ad secundum, dono scientiae 1-2, q. 68, 4, c.
- 27 Donum sapientiae est in ratione superiori, donum autem scientiae, in ratione inferiori 1^a q. 79, 9, c. | 2-2, q. 45, 5, c. | 2, d. 24, q. 2, 2, c. fi.
- 28 Homo per donum sapientiae unitur altissimis causis, transformatus in earum similitudinem 3, d. 34, q. 1, 2, c.
- 29 Donum sapientiae est principaliter circa divina, cum delectatione causata de eis per dilectionem; sed donum intellectus est indifferenter circa omnia apprehensa quantum est de se. Nec habet delectationem, nisi causatam ex congruentia operationis ad operantem 3, d. 3, q. 2, a. 2, q. 3, c. | 2^m.
- 30 Augustinus loquitur de sapientia quantum ad suam causam, scilicet quantum ad charitatem, ex qua etiam sumitur nomen sapientiae quae est donum, secundum quod saporem quemdam importat 1^a q. 43, 5, 2^m | 3^m | 2-2, q. 45, 2, 1^m.
- 31 Talis expositio, scilicet quod sapientia dicitur quasi sapida scientia, non convenit nisi secundum nomen quod habet sapientia

- in latina lingua. In graeco autem non competit, et forte nec in aliis linguis. Unde potius videtur nomen sapientiae ibi accipi pro ejus fama, quae a cunctis commendatur 1^a q. 43, 5, 2^m | 3^m | 2-2, q. 45, 2, 2^m.
- 32 Donum sapientiae dirigit hominis intellectum et affectum. Ideo ei tamquam directivo, correspondent duo dona: scilicet intellectus in intellectu, et timor in affectu 1-2, q. 68, 4, 5^m. * Joannes 13. Judicium 19, 20, 21. Lac 2. Manifestatio 2. Maria 27.
- 33 Rectum iudicium de divinis ex inquisitione rationis, est virtutis sapientiae; doni vero ejus secundum connaturalitatem 1^a q. 1, 6, 3^m | 1-2, q. 68, 1, 4^m | 2-2, q. 45, 2, c. | 3, d. 34, q. 1, 2, c. | d. 35, q. 2, a. 1, q. 1, c.
- 34 Iudicium per modum inclinationis, est doni sapientiae: sed per modum cognitionis tantum, est theologiae 1^a q. 1, 6, 3^m | 2-2, q. 45, 2, c.
- 35 Donum sapientiae iudicat et ordinat actiones et passiones humanas, et alia cognoscibilia 3, d. 34, q. 1, 2, c.
- 36 Intellectus habet duos actus, scilicet percipere et iudicare, secundum rationes divinas et humanas. Primum est doni intellectus, secundum doni sapientiae, et tertium doni scientiae 2-2, q. 8, 6, o. | q. 9, 2, o. | q. 45, 2, 3^m | 3, d. 35, q. 2, a. 2, q. 3, o. * Poenitentia 84.
- 37 Donum sapientiae est excellentissimum inter septem dona Spiritus sancti, sed est inferius charitate 1-2, q. 68, 7, c. | 1, d. 17, L. 1, fi. | Col. 3, lect. 3, meo. * Pietas 15, 20. Praeceptum 36. Praelatio 18, 19. Salomon 1, 2. Virtus 198.
- 38 Sapientia acquisita, potest esse cum peccato mortali, non autem donum sapientiae, sicut nec charitas, quam praesupponit 2-2, q. 45, 4, o.
- 39 Fides est simplex cognitio articulorum; sed donum sapientiae, contemplatur eos difformiter, et quodammodo explicite 3, d. 35, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m.
- 40 Fides assentit veritati divinae secundum se; sed donum sapientiae iudicat secundum eam. Ideo praesupponit fidem 2-2, q. 45, 1, 2^m.
- 41 Fides est initium sapientiae secundum essentiam; timor autem servilis, est ut dispositio ejus; sed filialis, ut primus effectus ejus 2-2, q. 19, 7, o. | q. 45, 6, 3^m.
- 42 Donum sapientiae dicitur pietas et timor Dei, quia manifestant sapientiam et fidem 2-2, q. 45, 1, 3^m | 3, d. 3, q. 2, art. 1, q. 1, 2^m.
- 43 Donum sapientiae, quo ad suam causam, est in voluntate; sed secundum essentiam est in intellectu 2-2, q. 45, 2, o. | 3, d. 35, q. 2, a. 1, q. 3, o.
- 44 Donum sapientiae, quantum est necessarium ad salutem est in omni habente gratiam. Sed est in pueris et amentibus habitualiter tantum. Sed quo ad secreta mysteria, et directionem aliorum, est in paucis, quia est gratia gratis data 1-2, q. 68, 5, 1^m | 2-2, q. 45, 5, o.
- 45 Sapientia in divinis semper est essentialis, et nunquam est personalis et propria; sed appropriatur, quia non significatur per modum exeuntis, sicut amor, sed per modum quiescentis in subjecto 1^a q. 34, 1, 2^m | q. 37, 2, 1^m | q. 39, 7, 2^m | 1, prol. primo | d. 10, 1, 5^m | d. 32, q. 1, 1, 1^m | q. 2, 2, 1^m | Cg. 4, c. 12, fi. * Angelus 273.
- 46 Sapientia in divinis dicitur dupliciter, scilicet essentialis, et genita 1^a q. 34, t. 2^m | 1, d. 9, L. primo | d. 32, q. 2, o. | L. | Cg. 4, c. 12 | 13, primo | 1^a Cor. lect. 3, fi. * Appropriatio 10, 11, 16, 17. Aqua 4.
- 47 Sapientia ut supponit pro essentia, non dicitur genita, nec ingenta. Sed ut supponit pro hypostasi, dicitur genita vel ingenta, tamen semper significat essentiam 1^a d. 32, q. 2, 2, c. | 1^m. * Creatura 8, 10.
- 48 Sapientia Patris dicitur dupliciter: scilicet essentialis, quae est in ipso, et quae procedit ab eo 1^a q. 39, 7, 2^m | 1, d. 32, q. 2, 1, 1^m.
- 49 Pater est sapiens sapientia essentiali, non autem sapientia genita 1^a q. 57, 2, 1^m | q. 39, 7, 2^m | 1, d. 32, q. 1, 1, 1^m | q. 2, 1, o. | Rom. fi. | 1^a Cor. lect. 3, fi. * Debitum 10. Deus 100, 384, 447. Effectus 1. Haeresis 105.
- 50 Pater est sapiens ut concipiens verbum, Filius autem ut verbum conceptum, quia verbum est conceptio sapientis. Po^a q. 9, 9, 6^m.
- 51 Filius est sapientia Patris 1^a q. 39, 7, 1^m | 1, prol. primo | Cg. 4, c. 12 | 1^a Cor. lect. 3, fi.
- 52 Filius est sapiens formaliter, sapientia tantum essentiali; effective vero, sapientia ingenta tantum; sed seipso vel per se sapientia genita 1^a q. 39, 7, 2^m | 1, d. 32, q. 2, 2, o. * Idea 22, 23. Incarnari 18.
- 53 Sapientia Dei tripliciter sumitur: scilicet pro cognitione, pro verbo, et pro effectu ejus. Cg. 4, c. 12 | 13. * Invocare 2. Iudex 3. Justificatio 43. Manifestatio 2. Missio 24. Ordo 69. Pater 16. Pax 18.
- 54 Sapientia in divinis et in creaturis comparatur tripliciter ad verbum: scilicet ut idem, ut prius, et ut posterius 1, d. 34, q. 2, 2^m.

SAPPHIRUS

- 33 Per sapientiam Dei et per Filium ejus, manifestantur secreta Dei, producuntur opera Dei, restaurantur et perficiuntur 1, prol. prin°. * Christus 119. Poenitentia 84, 126. Praedestinatio 12. 39. Reparatio. Tentare 10. Transumptio.
- 56 Deus loquitur sapientiam suam, quando infundit eam in mente. sed scribit eam in irrationabilibus. Psal. 44, prin°. * Finis 84. Sapor consistit in humido aqueo, aliquid digesto. Odor vero, in sicco aereo, aliquid temperato. Ideo non semper sibi ad invicem conformantur. Anima. 2, lect. 19, fi. * Bonitas 226. Contrarium 6. Dulcedo 1. Elementum 19. Fermentum 2. Gustus 3. Nutrire 2. Odor 2, 3. Saliva. Tactus 2.
- Saphira. Correctio 15.
- 1 SAPPHIRUS habet vim restringendi sanguinem. Opus. 34, cº 3.
- 2 Sapphirus curat apostema, ex influxu caeli. Spiritu. 2, c.
- Sara. Abraham 9, 10, 25, 26. Mendacium 20
- Sarabaitae sunt monachi, sine obedientia. Ideo non approbantur, licet sint laboriosi 2-2, q. 186, 5, 5m.
- Saraceni et Judaei fabulantur, quod praemia justorum sint voluptates carnis 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 4, 4m | Cg. 3, cº 27, fi. | Libº 4, cº 83 | 1ª Cor. 15, lect. 5, prin° | lect. 7, fi. * Error 11, 12.
- Sarad. Sennacherib.
- Sarcasmos est quaedam species tropi, qui dicitur esse quaedam plena odio et hostilis irrisio. Isa. 8, meº.
- Sardinia. Corsica.
- Sargon. Sennacherib.
- Sartago. Christus 148.
- Sata. Usura 170, c04. Usus 10.
- Satagere. Infamia 2.
- Satan. Assistere 3, 4, 5.
- Satanas. Petrus in evangelio dicitur satanas, idest adversarius, in quantum bona sua voluntate ex pietate, bonae voluntati Christi adversabatur 1, d. 48, L. meº. Daemon 116.
- Satietas. Bonitas 196, 224. Doctrina 5. Eucharistia 245. Maria 67. Saturitas.
- Satis. Gabriel 2. Littera 4. Satisfactio o. Satrapae. Usura 216, 229.
- 1 SATISFACTIO est actus virtutis, materialiter et formaliter, elicitive quidem justitiae vindicativae, imperative vero est actus charitatis 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 1, 2, o. | q. 3, c. * Concupiscentia 17, 18. Dulcedo 3. Episcopus 31. Poenitentia 83. Vita 65.
- 2 Satisfactio tripliciter definitur: scilicet quod est recompensatio injuriae illatae, secundum aequalitatem justitiae. Vel secundum Anselmum, est debitum honorem Deo reddere. Vel secundum Augustinum, est peccatorum causas excidere et eorum suggestionibus aditum non praebere 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 2, 1m | q. 3, o.
- 3 Satisfacere proprie est in actionibus et reddere est in rebus exterioribus, licet quandoque nnum pro alio ponatur 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 2, c. | a. 5, q. 1, c.
- 4 Confessor laudabiliter imponit poenitenti, Quidquid boni feceris, sit tibi in remissionem peccatorum, quia dupliciter valet talis injunctio, scilicet ex natura operis, et ex vi clavium. Ideo est satisfactio sacramentalis. Quol. 3, 28, c. Absolvere 40. Confessio 58. * Bonitas 296.
- 5 Nulla satisfactio debet imponi noviter baptizatis 3ª q. 49, 3, 2m | q. 68, 5, o. | 6, c. | 2, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 3, d. 19, a. 3, q. 2, 1m | L. | 4, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Cg. 4, cº 58 | Rom. 11, lect. 4, fi. etc. * Circumcisio 48. Contritio 17.
- 6 Nulla satisfactio debet imponi pro peccato originali. Nec de eo debet esse poenitentia proprie, sed large, idest displicentia 4, d. 16, q. 1, a. 2, q. 2, o.
- 7 Poenitentias canonum non oportet semper imponi, sed debent moderari, secundum conditiones peccati et peccatoris 4, d. 16, L. fi. | d. 18, q. 1, a. 3, q. 4, c. | d. 20, a. 2, q. 1, 2m. * Difficile 6. Eleemosyna 9, 33, 34. Eucharistia 162, 280. Indulgentia 8, etc. Jejunium 10, 11. Macula 13, 14. Misericordia 12. Operatio 53, 60, etc. Oratio 52. Peccatum 161, 376. Poena 20, 26, 36, 51, 58, 60, 61, 67, 71, 79.
- 8 Satisfactio gravis non debet imponi, ne spiritus frangatur. Sed notificari debet poenitenti, ut bene agendo, assuefiat ad majora 4, d. 18, q. 1, art. 3, q. 4, o. | d. 20, art. 2, q. 2, 3m | Quol. 3, 28, o. * Poenitentia 14, 31, 36, 55, 80, etc. 104, 126. Praeceptum 26.
- 9 Satisfactio septennis poenitentiae non exigitur pro quolibet peccato mortali, sed est regula communis pluribus 4, d. 20, a. 2, q. 11, 2m.
- 10 Satisfactio ut pars sacramenti, sufficit ad explandum poenam pro peccatis, non autem ex quantitate poenae. Ideo oportet eam imponi 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 1, 4m | a. 3, q. 1, 3m | art. 5, q. 1, c. * Restitutio 2. Usura 236, 259, 274.
- 11 Satisfactio injuncta a confessore dupliciter valet: scilicet ex natura operis, et ex vi clavium. Ideo plus valet quam facta ex propria voluntate. Quol. 3, 28, c.
- 12 Sive sacerdos se habeat discrete in impositione poenitentiae sive non, nihil ibi diversificatur quo ad efficaciam absolutio- nis, confessionis et contritionis 4, d. 20, a. 2, q. 2, c.

SATISFACTIO

- 13 Satisfactio requirit opus meritorium. Ideo poena purgatorii non est satisfactoria, nisi large, idest poenae debitae solutio 4, d. 17, q. 2, a. 4, q. 3, 3m | Cg. 3, cº 158, 5m.
- 14 In satisfactione, bonitas actus est quid principalius quam poenalitas 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, 2m | d. 45, q. 2, a. 3, q. 1, 1m.
- 15 Poenitens per satisfactionem consequitur perfectum effectum gratiae, quia liberatur totaliter a reatu peccati 3ª q. 90, 3, 2m | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 2, 3m | d. 17, q. 3, art. 4, q. 1, 2m.
- 16 Ex proposito satisfaciendi gratia confertur, licet satisfactio actualis gratiam praesupponat 3ª q. 90, 3, 2m | d. 16, q. 1, art. 1, q. 2, 3m | d. 17, q. 3, a. 4, q. 1, 2m.
- 17 Quilibet tenetur ad satisfactionem injunctam ei a confessore non errante, si adsit facultas 4, d. 16, L. | d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, 8m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 4, o. | Quol. 3, 28, c. * Confessio 19, 27, 28, 81, 85, 86. Contritio 1, 3, 17. Forus 1. Furtum 8.
- 18 Homo non potest satisfacere de uno peccato sine alio 3ª q. 86, 3, o. | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 1, o. * Gratia 157. Religio 19, 43, 50, 60, 61, 90, 107, 108. Restitutio 2. Sacrificium 30.
- 19 Homo post contritionem de peccatis praeteritis, peccans mortaliter, non potest satisfacere, nisi prius poeniteat 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 2, o. | d. 20, a. 2, q. 3, c. * Stuprum 2. Tribulatio 22. Usura 308, 309. Voluntas 51, 52, 53.
- 20 Satisfactionem oportet fieri per opera poenalia, ratione peccatorum praeteritorum et ratione futurorum 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 1, o. | Cg. 3, cº 158.
- 21 Homo potest satisfacere Deo, secundum aequalitatem proportionis, per acceptionem infinitae misericordiae Dei, non autem secundum aequalitatem quantitatis offensae 3ª q. 1, 2, 2m | q. 85, 3, o. | q. 90, 2, c. | 4, d. 15, q. 1, 2, o. | a. 3, q. 2, c.
- 22 Satisfactio in proposito causat gratiam, sed in executione augmet eam, sicut et baptismus 3ª q. 90, 2, 2m | 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 2, 3m | d. 17, q. 1, a. 1, q. 1, 1m | a. 5, q. 1, c.
- 23 Nulla pura creatura potuit satisfacere Deo, pro natura humana 3ª q. 1, 2, 2m | q. 46, 1, 3m | q. 49, 5, 1m | 2, d. 33, L. fi. | 3 | d. 1, q. 1, 2, c. | 6m | 8m | 9m | d. 18, a. 6, q. 2, 6, o. | d. 19, L. fi. | d. 20, 2, o. | 4, d. 15, q. 1, 2, 5m | d. 48, q. 1, 1, 3m | Cg. 4, cº 54, fi. | 55, 21m | Verit. q. 26, 6, 2m | q. 29, 7, c. | 7m | Opus. 2, cº 7 | Opus. 3, cº 205 | 206 | 207 | 233 | Hebr. 2, lect. 2, meº.
- 24 Satisfactio pro se, vel satisfactio pro alio, dicitur pretium quoddam 3ª q. 48, 4, c.
- 25 Adam et alii sancti Patres, satisfecerunt pro peccatis suis, secundum quod peccatum corrumpit bonum personale, non secundum quod corrumpit naturam 2ª q. 49, 5, 1m | q. 62, 5, o. | 2m | 2, d. 21, q. 2, 2, 5m | d. 33, L. fi. | 3, d. 1, q. 1, 2, 7m | Cg. 4, cº 52, fi. | Opus. 3, cº 204.
- 26 Unus homo potest satisfacere pro alio, in quantum sunt unum in charitate 3ª q. 14, 1, c. | q. 48, 2, 1m | 4, d. 20, a. 2, q. 3, o. | a. 3, q. 1, c. | a. 4, q. 1, c. | a. 5, q. 3, 2m | d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, c. | a. 2, q. 2, c. | Cg. 3, cº 158, fi. | Libº 4, cº 55, 1, 1m | 19m | 20m | Verit. q. 29, 7, c.
- 27 Nullus potest conteri vel confiteri pro alio, sicut potest satisfacere; quia hoc extra, illa vero sunt intra, quia pertinent ad bonitatem gratiae, vel ad culpam 3ª q. 48, 2, 1m | 4, d. 20, a. 2, q. 3, 2m.
- 28 Minor poena requiritur in satisfactione pro alio, quam in satisfactione pro se, propter majorem charitatem 4, d. 20, art. 2, q. 3, c.
- 29 Satisfaciens pro alio, non satisfacit pro se, quia illa quantitas poenae non sufficit ad utrumque. Sed sibi meretur aliquid majus dimissione poenae, scilicet vitam aeternam 4, d. 20, a. 2, q. 3, 3m | d. 45, q. 2, a. 1, q. 4, o.
- 30 Non debet permitti quod aliquis pro alio satisfaciat, nisi pro impotente, vel indisposito ad prompte portandum poenam 4, d. 20, a. 2, q. 3, c.
- 31 Ad satisfaciendum pro alio non requiritur impotentia pro illo alio, quo ad debitum, sed tantum ut satisfactio est in remedium 4, d. 20, a. 2, q. 3, c.
- 32 Satisfactio pro tota natura humana, debuit fieri per mortem Christi, quia debuit esse universalis, et exemplar cujuslibet alterius 3, d. 30, 3, o. | Cg. 4, cº 55, 19m | 20m | Verit. q. 29, 7, 6m | Opus. 3, cº 238, fi. | Rom. 3, lect. 3, meº. Passio 111. * Baptismus 180.
- 33 Passio Christi causavit nostram salutem, per modum satisfactionis 3ª q. 43, 1, 3, c. | 3, 2m | q. 48, 2, o. | 4, c. | 6, 3m | Cg. 4, cº 55, 19m etc. * Gratia 85, 157. Justificatio 35. Mors 17. Passio 88, 100, 108, etc. 131.
- 34 Haec satisfactio fuit superabundans 3ª q. 48, 2, c. | 2m | 4, c. | q. 49, 1, c. | q. 68, 5, 1m | q. 69, 2, c. | Cg. 4, cº 55, 23m.
- 35 Christus per mortem suam sufficienter satisfecit pro peccatis humani generis, etiam si essent plura 3ª q. 46, 6, c. | 4m | 6m | q. 48, 2, o. | q. 49, 1, 3, c. | q. 68, 1, c. | q. 69, 2, c. | q. 86, 4, 3m | 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 18, q. 1, a. 2, q. 2, c. | 2m | Opus. 3, cº 238, fi. | Rom. 11, lect. 4, fi. | Col. lect. 6, prin°. * Sacerdos 12, 34.
- 36 Christus satisfecit pro tota natura humana sufficienter, non au-

SATURNUS

- tem efficaciter 3^a q. 46, 1, 3^m | q. 79, 7, 2^m | 3, d. 13, q. 2, art. 2, q. 2, 5^m | d. 19, a. 1, q. 1, 4^m | q. 2, o. | 4, d. 8, q. 2, a. 2, q. 3, 7^m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 2, c. | 2^m | d. 47, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 55, 7^m | 72 | Verit. q. 26, 6, 20^m | q. 29, 7, 4^m | Quol. 2, 14, 16, c. | Matth. 20, fi. | 1^a Tim. 2, lect. 1, fi. | Hebr. 2, lect. 3, me^o | c^o 9, fi. * Christus 102, 173. Sanguis 9, etc.
- 57 Una gutta sanguinis Christi fusa in circuncisione, vel quaecumque poena ejus, plene satisfecit, ratione personae ejus, non autem secundum genus operis 3^a q. 46, 6, 6^m | 3, d. 20, 3, 3^m | 6^m | Quol. 2, 2, o. | Quol. 5, 5, c. fi. | Opus. 3, c^o 238, fi. * Poenitentia 88.
- Satrapae dicuntur principes, quasi satis parati ad officium, vel satis rapientes. Opus. 20, Lib^o 3, c^o 22, prin^o.
- Saturitas justorum triplex. Et triplex fames peccantium: scilicet corporalis, verbi Dei et beatitudinis. Psal. 36, me^o. * Beatitudo 151, 168, 169. Bonitas 224. Satietas.
- 1 SATURNUS infrigidat, ex propria virtute et natura, consequente speciem ejus 2, d. 14, 1, 3. Caelum 25, 26, 27. Judaei 3, 20.
- 2 Saturno res fixas et permanentes attribuunt astrologi 1^a q. 104, 2, c. * Jupiter. Lex 18. Planetae 1.
- Saxum. Cete 4. Lapis. Virtus 41.
- Scaevola. Hieronymus 1.
- 1 SCANDALUM proprie, est dictum vel factum minus rectum praebens aliis occasionem ruinae. Sed scandalum large sumitur pro quolibet impedimento, alicui praestito, in via aliqua quam prosequi intendit 2-2, q. 43, 1, o. | 4, c. | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 1, e. | Quol. 4, 23, 3^m | Matth. 15, prin^o | Rom. 7, lect. 2, me^o | c^o 14, lect. 2, prin^o. * Contentio 1. Fama 1. Infamia 2. Offendiculum.
- 2 Scandalon graece, offensio dicitur latine, vel ruina, vel impactio pedis 2-2, q. 43, 1, o. | 4, c. | 4, d. 38, q. 2, 1, o. | Quol. 4, 23, 3^m | Isa. 8, fi. c. | Matth. 15, prin^o | Rom. 14, lect. 2, prin^o. * Petrus 1. Religio 106.
- 3 Scandalum duplex: scilicet activum, idest omne inductivum peccati, intentum, vel non intentum, scilicet peccatum; vel simile ei et passivum, idest ruina peccati, ex dicto vel facto alterius 2-2, q. 43, 1, 4^m | 2, c. | 4, d. 38, q. 2, 1, 1^m | 2^m | 4^m | a. 2, q. 1, 3, c. | Quol. 4, 23, 3^m | Matth. 15, prin^o | Rom. 7, lect. 2, me^o | c^o 14, lect. 2, me^o etc. * Christus 212. Ruina.
- 4 Scandalum passivum, non est omnino passio, sed est actio patientis cooperantis agentis 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m | q. 2, 4^m.
- 5 Scandalum activum, quandoque est sine passivo, quandoque e converso, et quandoque simul 2-2, q. 43, 1, 4^m | 2, c. | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 1, c. | a. 4, q. 1, c. | Rom. 7, lect. 2, me^o.
- 6 Omne scandalum est peccatum; sed activum quidem dantis, passivum vero sumentis 2-2, q. 43, 2, o. | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 1, c. | a. 4, q. 1, c. | Rom. 14, lect. 2, me^o.
- 7 Scandalum activum per se, idest intentum, est speciale peccatum, non autem per accidens, nec scandalum passivum 2-2, q. 43, 3, o. | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, o. | q. 3, c. * Abscondere 4. Adulatio 3. Disputatio 6. Litigium 2. Mendacium 8, 17.
- 8 Scandalum activum intentum, est speciale peccatum formaliter, ex parte finis et habitus imperantis, scilicet odii, non autem materialiter ex parte objecti et habituum elicientium, nec etiam scandalum non intentum 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, c. | 2^m. * Praeceptum 95.
- 9 Scandalum activum est peccatum oppositum aedificationi proximorum 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, c. | 2^m. * Usura 242, 264, 269, 277, 295.
- 10 Scandalum activum est sine alio peccato, quando factum vel dictum, non est peccatum, sed habet speciem mali 2-2, q. 43, 3, 2^m | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m.
- 11 Utrumque scandalum, scilicet activum et passivum, est veniale et quandoque mortale 2-2, q. 43, 4, o. | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 3, o. | a. 3, q. 2, c.
- 12 Scandalum activum est per se gravius peccatum scandalo passivo, sed aliquando est e converso 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m.
- 13 Scandalum activum vel passivum non convenit perfectis nisi de veniali, sed imperfectis etiam de mortali 2-2, q. 43, 5, 6, o. | 4, d. 38, q. 2, 3, o.
- 14 Omne scandalum causatur ex aliquo scandalo activo sui, non autem semper ex peccato alterius 2-2, q. 43, 6, 1^m | 4, d. 38, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m.
- 15 Bona spiritualia necessaria non debent dimitti propter scandalum; alia vero debent occultari, vel differri, si sit ex ignorantia, donec doceatur, nisi sit periculum. Non autem post, nec si est ex malitia 2-2, q. 43, 2, 7, 8, o. | 3^a q. 42, 2, o. | 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 2, o. | Virt. q. 3, 1, 3^m | Matth. 15, me^o | Rom. 14, lect. 3, me^o. * Aaron 3. Cibus 8. Condemnatus. Confessio 10.
- 16 Omne quod habet speciem mali secundum opinionem eorum qui tolerantur ab ecclesia, est relinquendum propter scandalum; non autem si habeat speciem mali secundum opinionem praecisiorum ab ecclesia. Rom. 14, lect. 2, me^o. * Contumelia 6. Correctio 6, 7, 8, 9, 22. Furtum 8. Infidelis 13.
- 17 Veritas nullo modo deseri debet propter scandalum passivum

S. Th. Opera omnia. Index.

SCIENTIA

- aliorum 2-2, q. 43, 7, 2^m | 3^a q. 42, 2, c. | 1^m | 4, d. 21, q. 3, 3, 4^m | d. 38, q. 2, a. 4, q. 1, o. | Math. 15, prin^o | Rom. 14, lect. 3, me^o | 1^a Cor. 8, lect. 1, fi. | Gal. 2, lect. 3, prin^o etc.
- 18 Confessio fidei, quo ad non determinata, debet differri propter scandalum, non autem quo ad determinata. Rom. 14, lect. 3, me^o.
- 19 Bona temporalia propria debent deseri propter scandalum ex ignorantia vel infirmitate, vel scandalum sedari, non autem si sit ex malitia; nec aliena nobis commissa 2-2, q. 43, 8, o. | 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 3, o. | Rom. 14, lect. 3, prin^o. * Judicium 24, 25, 30. Lex 174.
- 20 Punitio non debet deseri propter scandalum, nisi sequatur pejus propter multitudinem peccantium, vel propter potentiam principum 2-2, q. 33, 6, o. | q. 43, 7, 1^m | q. 108, 1, 5^m | 3, 1^m | 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 1, 1^m | Quol. 10, 5, 1^m | Matth. 13, me^o. * Oblatio 9. Occultatio. Peccatum 256. Poenitentia 105. Praedicare 19. Praedicator 9. Ritus. Thomas 5. Virginitas 27, 28.
- Scapulae. Humerus. Unctio 37.
- Secleratus. Asylum. Eucharistia 278.
- Seclus. Hieronymus 1.
- Scenopaegia erat festum tabernaculorum, per dies septem, propter beneficium deductionis et protectionis in deserto. Et significat peregrinationem sanctorum in hoc mundo. Cui nunc succedit festum consecrationis ecclesiae 1-2, q. 102, 4, 10^m | q. 103, 3, 4^m | Jo. 7, lect. 1, prin^o | lect. 2, prin^o | lect. 5, prin^o.
- Sceptrum. Potestas 10. Scipio.
- Seibile dicitur secundum potentiam, scientia vero secundum actum vel habitum. Ideo non sunt simul natura 1^a q. 13, 7, 6°. * Christus 125. Dependere o. Genus 22. Scientia 31. Subjectum 2.
- Scienter. Advertere. Advocatus 1, 4. Concordia 1. Confessio 51. Delictum 1. Dispensatio 19. Dolus o. Ebrietas 5, 13. Excommunicatio 25, 26. Gula 4, 5, 6. Malitia o. Matrimonium 92, 111, 116, 126. Missa 8. Ordo 101. Peccatum 137. Perpendere. Praeceptum 72. Religio 61. Simonia 41. Sponte. Studiosus. Usura 223, 227, 257, 261, etc. Vendere 8. Voluntarium o.
- 1 SCIENTIA significat qualitatem simplicem, quam consequitur quidam respectus 1^a q. 13, 7, 1^m | 1-2, q. 54, 4, o. | 1, d. 30, 2, c. | Verit. q. 4, 5, c. | q. 21, 6, c. * Adam 21. Arithmetica 2. Consilium 4. Dialectica 1, 2. Fides 144. Habitus 28, 33. Hierarchia 1.
- 2 Immo scientia est collectio specierum, ordinarum ad cognoscendum 3^a q. 12, 2, c. | 3, d. 14, a. 3, q. 4, c. | 3^m | Cg. 1, c^o 56, 5^m | Verit. q. 10, 2, c. fi. | q. 20, 2, c. fi. | q. 24, 4, 8^m | Opus. 9, q. 81. * Idea 29. Ignorantia 22, 24, 28.
- 3 Scientia est qualitas simplex, relata ad multa secundum unum 1-2, q. 54, 4, o. * Lex 157. Logica 1, 11. Magi 9, etc. Possessio 2.
- 4 Scientia est relativum secundum dici. Po^a q. 7, 4, 9^m. * Praeceptum 53, 103. Relatio 43, 44. Theologia o. Virtus 198.
- 5 Scientia est assimilatio intellectus ad rem scitam, per speciem intelligibilem, quae est similitudo rei intellectae 1^a q. 14, 2, 2^m | Po^a q. 7, 5, c.
- 6 Scientia potest nominare habitum et actum 2, d. 24, q. 2, 4, 4^m.
- 7 Scientia plus dicit quam illuminationem: scilicet comprehensionem eorum ad quorum visionem illuminatio dirigebat: scientia pertinet ad perfectionem 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m.
- 8 Aristoteles aliquando large accipit scientiam, scilicet pro qualibet certitudinali cognitione; et aliquando proprie, scilicet secundum quod dividitur contra intellectum, prout dicitur: scientia est conclusionum, intellectus vero principiorum. Poster. lect. 7, me^o | lect. 44, fi.
- 9 Ad scientiam requiruntur tantum tria: scilicet potentia activa cognoscentis, quae de rebus judicat, res cognita, et unio utriusque. Verit. q. 1, 9, 10, c. | q. 2, 1, b. 3.
- 10 Oppositum videtur dicere. Cg. 2, c^o 56, 2^m | Verit. q. 8, 1, 13^m.
- 11 Quantitas intensiva est essentialis scientiae, non autem quantitas extensiva, sed per accidens. Verit. q. 20, 4, 10^m | 14^m.
- 12 Immo scientia augetur secundum se per additionem 1-2, q. 49, 4, c. | q. 52, 2, c.
- 13 Scientia particularis proprie est, quae fit per medium particulare 1, d. 35, 5, 2^m.
- 14 Diversae scientiae procedunt ex diversis principiis et mediis 1-2, q. 54, 2, 2^m | 2, d. 24, q. 2, 2, 5^m. * Actus 106, 107.
- 15 Omnis scientia habetur per aliqua principia per se nota, et per consequens visa 2-2, q. 1, 5, c. * Artifex 4. Causa 58. Certitudo 4.
- 16 Nulla scientia probat principia sua, sed probat alia ex eis. Nec disputat contra negantes ea, praeter primam Philosophiam 1^a q. 1, 8, c. | Meta. 3, lect. 5, o. | Lib^o 4, lect. 1 | Phy. lect. 2, me^o c. | Poster. lect. 20, fi. | lect. 21, fi. * Demonstratio 8, 9, 16. Deus 382. Dialectica 4.
- 17 Immo in Physica, Philosophus disputat contra negantes sua principia. Phy. lect. 2.
- 18 Cognitio causarum subjecti generis scientiae est finis, ad quem generatio scientiae pertingit. Meta. prol. fi. | Lib^o 4, lect. 1, prin^o | Lib^o 6, prin^o | Lib^o 11, lect. 7, prin^o. * Fides 142, 143, 144, 147, 148. Habitus 68, etc.

SCIENTIA

- 49 Eiusdem scientiae est, considerare aliquod genus et proprias ejus causas. Meta. prol. meo | Libo 4, lect. 1, primo | Libo 6, primo | Libo 11, lect. 7, primo.
- 20 Scientia acquisita, est in cognitione primorum principiorum sicut in principiis activis 1, d. 17, q. 1, 3, c. | 2, d. 24, q. 2, 4, 3^m | Verit. q. 16, 2, c. | q. 17, 1, 1^m | Quol. 3, 26, fi. | Quol. 8, 4, c. | Phy. 2, lect. 5, fi. | Poster. lect. 3, primo.
- 21 Immo est in eis sicut in principiis materialibus. Phy. 2, lect. 5, fi. * Idea 8.
- 22 Scientia utitur principiis alterius scientiae, cui se habet ex additione, ut geometria respectu arithmeticae et naturalis respectu mathematicae. Cae. lect. 3, meo | Poster. lect. 17, o. * Metaphysica 10, etc.
- 23 In scientiis mathematicis, principia manifestantur inductione, in naturalibus sensu, in moralibus consuetudine, et in artibus experientia. Ethic. lect. 11, fi.
- 24 Omnis scientia est ex principiis certioribus quo ad nos, sicut Physica, vel secundum naturam, sicut mathematica, vel superficialiter exquisitis ut in pluribus, ut scientia moralis. Meta. 6, lect. 1, primo a.
- 25 Habens memoriter conclusiones geometriae non per media geometrica, non habet scientiam geometriae, sed opinionem. Virt. q. 2, 13, 6^m.
- 26 Tota virtus demonstrationis dependet ex medio. Ideo diversa media sunt sicut diversa principia activa, secundum quae habitus scientiarum diversificantur 1-2, q. 54, 2, 2^m. * Principium 16, etc. Prudentia 81, 82. Puer 13. Sapientia 13, etc.
- 27 Nulla scientia particularis utitur primis principiis in sua communitate acceptis, sed quantum se extendit subjectum ejus, sed tantum Metaphysica. Meta. 11, lect. 4, o.
- 28 In diversis conclusionibus unius scientiae, sunt diversa media per quae probantur. Ideo homo potest scire aliquas conclusiones sine aliis, sicut et media 2-2, q. 5, 3, 2^m. * Theologia 8, 12, 18, 31, 35.
- 29 Scientia demonstrativa dicitur iudicativa, inquantum per resolutionem in prima principia, de veritate inquisitorum dijudicat 2-2, q. 53, 4, c.
- 30 Ratio formalis objecti scientiae, est medium demonstrationis. Virt. q. 2, 13, 6^m.
- 31 Formalis ratio scibilis accipitur secundum principia, ex quibus aliquid scitur. Poster. lect. 41, meo.
- 32 Idem est subjectum principiorum et totius scientiae, quia tota scientia, virtute continetur in eis 1^a q. 1, 7, c. | 1-2, q. 3, 6, c. | 2-2, q. 4, 1, c. | Hebr. 11, lect. 1, meo.
- 33 Omne quod scitur est aliquo modo 1^a q. 14, 9, o. | 3^a q. 10, 3, c. | 1, d. 35, 5, 3^m | d. 38, 4, o. | d. 39, q. 1, 3, 4^m | Verit. q. 2, 2, 12^m.
- 34 Omne scitum a nobis est necessarium, non autem omne scitum a Deo 1^a q. 14, 13, 3^m | 1, d. 38, 5, o. * Adam 32, 61. Arithmetica 2, 5, c. | 4^m. * Ars 8, 9. Bonitas 117. Caelum 117. Civilis o. Cohors 1.
- 35 Omne scitum, est aliquo modo visum per intellectum 2-2, q. 1, 5, c. | 4^m. * Ars 8, 9. Bonitas 117. Caelum 117. Civilis o. Cohors 1.
- 36 Idem est subjectum principiorum et totius scientiae, cum tota scientia virtute contineatur in principiis 1^a q. 1, 7, c. * Conscientia 1. Contentio 1.
- 37 Subjectum scientiae sicut et objectum potentiae duplex: scilicet materiale et formale 1^a q. 1, 7, c. | Phy. 2, lect. 5. Objectum 3. * Daemon 57. Defectus 5.
- 38 Formalis ratio subiecti scientiae, sicut et objecti potentiae, duplex: scilicet ex parte rei, et ex parte nostra 2-2, q. 1, 2, c. * Demonstratio 16.
- 39 Subjectum scientiae duplex: scilicet adaequatum, quod praedicatur de omnibus consideratis per se in illa scientia; et principale seu subjectum attributionis, quod in ea principaliter consideratur, et ad quod referuntur omnia quae in illa scientia considerantur, et ad illud ordinantur. Meta. 5, lect. 7, primo.
- 40 Subjectum scientiae, est illud cuius passionem et causas quaerimus. Meta. prol. fi. | Poster. lect. 2, primo. * Dependere o.
- 41 Subjectum scientiae potest habere duplices partes: scilicet ex quibus componitur, et subjectivas. Sed prima principaliter requiruntur et per se. Poster. lect. 41, meo.
- 42 Subjectum scientiae comparatur ad eam tripliciter: scilicet quia continet omnia quae sunt in ea, principaliter in ea intenditur ejus cognitio, et distinguit scientiam ab omnibus aliis 1, prol. 4, c.
- 43 Quaelibet scientia considerat per se accidentia sui subiecti, non autem quae insunt ei per accidens. Meta. 4, lect. 1, primo.
- 44 Sic se habet subjectum ad scientiam, sicut objectum ad potentiam vel habitum 1^a q. 1, 7, c.
- 45 Materialiter scita sunt conclusiones, formalis vero ratio sciendi sunt media demonstrationis, per quae conclusiones cognoscuntur 2-2, q. 1, 1, c. | Poster. lect. 2, primo.
- 46 Scientia est variabilis quadrupliciter. Primo per generationem vel corruptionem, diminutionem vel augmentum scientiae. Secundo ex parte actus, considerando in actu quod prius considerabatur in habitu vel in potentia: vel nunc unum, et post aliud, vel ab uno discurrendo in aliud. Tertio secundum modum, scilicet clarius, vel minus clare, ex diverso medio, vel acutiori

SCIENTIA

- ingenio. Quarte mutatione objecti. Verit. q. 2, 13, c. * Aeternitas 41. Definitio 44. Deus 139, 141, 152, 330. Dispensatio 19. Doctrina 12. Fides 4, 143.
- 47 Omnis scientia vel est circa intelligibilia tantum, ut Metaphysica. Vel circa imaginabilia in particulari et intelligibilia in universali, ut mathematica. Vel circa sensibilia et intelligibilia, ut Physica. Vel ex universalibus principiis ad particularia, ut scientiae practicae. Meta. 6, lect. 1, primo. * Habitus 68, etc. Hieronymus o. Ignorantia 5, 6, 8, 14, 22, 27, 33. Immunitas. Infinitum 7.
- 48 Scientia est tantum de universalibus, quia de individuis et singularibus non est scientia objective 2, d. 24, q. 2, 4, 6^m | Verit. 1, q. 2, 13, 8^m | Meta. 2, lect. 4, meo | Libo 7, lect. 14 | Libo 11, lect. 8, o. | Anima. 2, lect. 12, meo | Poster. lect. 16, fi. * Intellectus 155, 176.
- 49 Immo Metaphysica considerat etiam de singulis entibus. Trin. 107, 6^m. * Ira 67. Josias. Juramentum 36. Lignum 1. Logica 23. Loqui 1. Matrimonium 92, 100, etc. 118. Metaphysica 2, etc. Mitra.
- 50 Habitus scientiae non est singularium, nisi secundum quod continentur in principiis universalibus 2, d. 44, q. 2, 4, 6^m. * Nomen 81. Pars 33.
- 51 Scientia est de mobilibus et contingentibus, secundum quod in eis est aliquid necessarium vel universale 1^a q. 84, 1, c. | 3^m | q. 86, 3, o. | Cg. 2, c. 64, 108 | Verit. q. 15, 2, 3^m | Trin. 18, 4^m | Ethic. 6, lect. 1, fi. | lect. 3, primo meo | Cae. 3, primo | Poster. lect. 16, fi. | lect. 42, primo. * Peccatum 91, 146. Per accidens 2. Praeceptum 53, 147. Praedestinatio 12. Principium 16, etc. Prohibitio 6. Prophetia 27, 56, 76.
- 52 Solae scientiae practicae sunt circa contingentia inquantum huiusmodi, scilicet in particulari 1-2, q. 6, primo | Cg. 3, c. 75, 8^m | Ethic. 6, lect. 3, meo.
- 53 Scientia non est de iis quae sunt per accidens, scilicet quae sunt a casu vel a fortuna. Nec de cognitis per sensus, scilicet de singularibus 2, d. 24, q. 2, 4, 6^m | Meta. 6, lect. 2, primo etc. | Poster. lect. 42, o. * Providentia 5. Relatio 43, 44. Vendere 8.
- 54 De qualibet re ad sciendum an est, oportet uti pro medio quid nominis, non autem quid rei, quia sequitur quaestionem an est 1^a q. 2, 2, 2^m | Poster. lect. 2, primo. * Universale 20. Verbum 28.
- 55 De nulla re sciri potest an est, nisi de ea sciatur quid est scilicet confusa 1^a q. 2, 2, 2^m | 3, d. 24, a. 1, q. 2, 2^m | Trin. 23, c. | Poster. lect. 2, primo.
- 56 Scientia ut scientia, refertur ad scibile; sed ut accidens, refertur ad scientem 3, d. 8, 5, 5^m | Verit. q. 3, 3, c. | q. 4, 5, c. | Po^a q. 7, 4, 9^m | Meta. 5, lect. 17, fi.
- 57 Habitus scientiae est in intellectu possibili, non autem in intellectu passivo, contra Averroem 1-2, q. 50, 4, o. | q. 51, 3, c. | Cg. 2, c. 59 | 72 | 74, fi.
- 58 Non omnes homines habent scientiam, licet naturaliter desiderant eam, quia non student 2, d. 22, q. 2, 1, 5^m | Meta. lect. 1, primo.
- 59 Ad debitum modum scientis, novem requiruntur: scilicet scire humiliter sine inflatione, sobrie sine praesumptione, certitudinaliter sine haesitatione, veraciter sine errore, simpliciter sine deceptione, salubriter cum charitate et dilectione, utiliter cum proximorum aedificatione, liberaliter cum gratuita communicatione, efficaciter cum bona operatione 1^a Cor. 8, lect. 1, meo.
- 60 Scire et discere, per accidens est malum, ex parte scientis, dupliciter: scilicet propter occupationem impediendam officium ejus, vel propter contemptum divinorum. Ex parte vero objecti tripliciter: scilicet vel quia inclinat ad malum, ut ars magica, vel quia excedit, vel quia est quid inutile 1^a q. 22, 3, 3^m | 2-2, q. 167, 1, o. | 3, d. 35, q. 2, a. 3, q. 3, o. | Cg. 1, c. 70, 5^m | 7^m | 8^m | Verit. q. 2, 5, 4^m | Quol. 3, 22, c. | Quol. 4, 16, c.
- 61 Scientia triplex est necessaria homini: scilicet credendum, desiderandum et operandum. Opus. 4, primo. * Adam 21, 22, 23, 25, 26, 61, 64.
- 62 Quilibet tenetur scire explicate mandata decalogi. Verit. q. 14, 11, 9^m | Ma. q. 3, 7, c. * Angelus 357, etc. Anima 147, etc.
- 63 Quilibet tenetur scire communiter credenda, communia juris praecepta, et ea quae ad ejus statum vel ad ejus officium pertinent 1-2, q. 76, 2, c. | 2, d. 22, q. 1, c. | 4, d. 24, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Ma. q. 3, 7, c. * Apostoli 6, 7, 14, 23. Cherubim 1. Clavis 2, 5.
- 64 Omnes tenentur scire ea quae sunt de necessitate salutis et quae mandat Christus, Apostoli et Prophetae 1^a Cor. 14, lect. fi. fi. * Cognitio 22, 23.
- 65 In suscipiente ordinem, non requiritur scientia totius sacrae Scripturae, sed tanta quod dirigi possit in actu ejus 4, d. 24, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Verit. q. 2, 5, 4^m | Quol. 4, 16, c. * Concordia 1. Confessio 51, 81, 91, etc. Confessor 1. Credere 10, 14, etc. Delictum 1.
- 66 Scientia legis Dei, sic annexa est officio sacerdotali, quod simul cum eo iungitur 2-2, q. 16, 2, 3^m. Daemon 3, etc. 17, 23.
- 67 Sacerdotibus sine cura sufficit, si tantum de scientia habeant,

SCIENTIA

- quod ea quae ad sacramentum perficiendum spectant, rite servare possint 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m. * Deus 128, 148, etc. 230, 233. Ebrietas 4. Excommunicatio 25. Gula 5. Hierarchia 1.
- 68 Qui aliis praeposuntur curam animarum habentes, tenentur scire ea quae ad doctrinam fidei et morum pertinent 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 2, c. | 1^m.
- 69 Tamen non tenentur scire omnes difficiles quaestiones, sed tenentur ad superiores recurrere 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m. * Hieronymus 2. Ignis 17. Ignorantia 8, 10, 22. Impedimentum 2. Innocentia 18, etc. Judicium 40. Lectoratus 6. Matrimonium 118. Medicus 3. Ordo 101. Pater 15. Peccatum 88, 137, 146. Possessor. Praelatio 18, 19. Prudentia 12. Puer 10.
- 70 Episcopi tenentur scire ea quae difficultatem in lege facere possunt: et tanto magis, quanto in majori gradu collocantur 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m fi. | 3^m. * Christus 108, 112, etc. 126, 127, 145. Purgatorium 10. Simonia 27, 36, 41. Superbia 29, 32. Usura 257, 264, 267, 268.
- 71 Scientia acquisita est habitus naturalis, quia inest unicuique homini quoddam principium scientiae, scilicet lumen intellectus agentis, per quod cognoscuntur statim a principio naturaliter quaedam universalia principia omnium scientiarum 1^a q. 117, 1, c. | 1^m | 1-2, q. 51, 4, c. | q. 113, 10, 3^m. * Abstinencia 8. Abstractio 8.
- 72 Immo scientia est per proprium ingenium et studium 1^a q. 117, 1, o. | 1-2, q. 51, 4, c. | q. 113, 10, 3^m | Poster. lect. 1, fi. * Adam 21, etc. Addiscere o. Allicere. Angelus 289, 301, etc. 502. Anima 147, etc. 188, etc. 303. Antecedens 3. Assentire 2. Augmentum 9, 10. Beatus 13. Bellum 3. Cognitio 22, 23, 37. Consuetudo 1, 3. Contemplatio 18. Credere 16. Demonstratio 16. Deus 158.
- 73 Scientia vel sapientia acquisita per proprium ingenium et studium quod est a Deo, est naturalis. Si vero aliter, ut in Apostolis, est miraculosa 1^a q. 117, 1, 1^m | 1-2, q. 51, 4, c. | q. 113, 10, 3^m. * Docere 7. Experientia 2, 3, 4, 7. Fides 76, 78, etc. Geometra o. Habitus 66, 71, etc.
- 74 Una demonstratio facit habitum scientiae. Sed opinio non fit ex uno argumento dialectico, sed ex pluribus congregatis 1, d. 17, q. 2, 3, 4^m | Virt. q. 1, 9, 11^m. * Idea 8. Ignorantia 8. Impedimentum 2. Intellectus 134, 135, 162. Lignum 1. Magi 9, etc.
- 75 Modus acquirendi scientiam duplex: scilicet praecipuus per inventionem et secundarius per doctrinam 1^a q. 117, 1, c. | 3^a q. 9, 4, 1^m | Cg. 2, 1° 74, fi. | Verit. q. 11, 1, c. | Virt. q. 1, 9, 9^m | Quol. 8, 4, c. * Notorium 2. Ordo 39, etc. Possessio 2. Praeceptum 53.
- 76 Scientia tripliciter acquiritur: scilicet doctrina, studio et inspiratione. Dio. 2, o. Veritas 31. * Processio 15, etc. Prophetia 56. Puer 10.
- 77 In generatione scientiae nostrae, prius est cognoscere magis commune quam minus commune. Poster. lect. 4, fi. * Sacrificium 34.
- 78 Oppositum videtur dicere, quia prius sunt nobis nota minus communia. Opus. 53, fi. * Signum 12.
- 79 Scientia humana, a signis ad res et a sensibilibus ad intelligibilia procedit, sicut experientia docet et auctoritas philosophica confirmat. Opus. 73, c^o 1, prin^o | Phy. 7, lect. 6, fi. * Spes 34. Studiositas 4. Studium o. Tempus 13, 43. Theologia 1, 22, 27.
- 80 In acquisitione scientiae concurrunt duo: scilicet expulsio contrarii, vel privationis, et consummatio ejus per lumen et per species 2, d. 9, 2, c.
- 81 Caecus a nativitate non potest habere scientiam de coloribus 1^a q. 84, 3, c. fi. | 4, b. | c. fi. | Cg. 2, c^o 81 | Verit. q. 19, 1, c. | Ma. q. 7, 2, 6^m | Anima. 15, c. | Meta. 1, fi.
- 82 In statu innocentiae, homo non acquisivisset scientiam ex sensibus 3^a q. 61, 2, o. | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 2, o. Abstractio 8. Oppositum videtur asserere 1^a q. 101, 1, o. | 2, d. 20, q. 2, 2, o.
- 83 Disciplina quae est receptio cognitionis ab alio, requiritur ad scientiam 1-2, q. 4, 1, c. | Meta. 4. lect. 5, fi. | Poster. lect. fi. Oppositum videtur dicere 1^a q. 117, 1, c. | Verit. q. 11, 1, c. | Quol. 8, 4, c.
- 84 Nullus unquam per daemones scientiam acquisivit 1^a q. 64, 1, 5^m | 2-2, q. 96, 1, c. * Christus 137.
- 85 Ille qui in aliqua scientia acquirit per primam demonstrationem scientiam conclusionis unius, habet quidem habitum, sed imperfecte. Cum vero acquirit per aliquam aliam demonstrationem scientiam conclusionis alterius, non aggeneratur in eo alius habitus, sed habitus qui prius inerat fit perfectior, utpote ad plura se extendens 1-2, q. 151, 4, 4^m | q. 54, 4, 3^m | q. 65, 1, 1^m.
- 86 Immo geometra paucis studio acquirit habitum scientiae de conclusione, quam nunquam consideravit 1-2, q. 65, 1, 1^m.
- 87 Et tota una scientia continet diversas particulares scientias, respectu diversarum conclusionum. Verit. q. 8, 16, 4^m.
- 88 Multi impediuntur a scientia acquirenda tripliciter: scilicet propter indispositionem, occupationes et pigritiam 2-2, q. 2, 4, c. | Cg. 1, c^o 4 | Meta. lect. 1, prin^o a.
- 89 Juvenes impediuntur in acquisitione et usu scientiae, propter

SCIENTIA

- duplices motus in eis, scilicet augmenti et passionum. Phy. 9, lect. 6, me^o.
- 90 Virtutes morales et praecipue castitas, multum faciunt ad acquisitionem et usum scientiarum 2-2, q. 15, 3, c. | q. 148, 6, c. | q. 180, 3, o. | 2, d. 7, q. 2, 2, 6^m | d. 39, l. | 4, d. 33, q. 3, 3, c. Contemplatio 19.
- 91 In qualibet scientia acquirenda, vitiosum est multum immorari circa extranea, ut in geometria, non per media geometrica. Virt. q. 2, 13, 6^m | Ethic. lect. 11, me^o.
- 92 Discursus in acquisitione scientiae duplex est in scientia nostra: scilicet secundum successionem unius post alterum ex notis ad ignota procedens; et secundum causalitatem per unum in alterum 1^a q. 14, 7, c. | q. 58, 3, o. | q. 117, 1, c. | 3^a q. 11, 3, c. | 1, d. 36, q. 2, 1, 4^m | Verit. q. 2, 3, 2^m.
- 93 Opinio est dispositio ad scientiam, qua acquisita potest remanere cognitio etiam per syllogismum dialecticum 3^a q. 9, 3, 3^m.
- 94 Scientia quadrupliciter tantum amittitur: scilicet ratione exidente a mente, corrupto sciente, vel scito, vel oblivione 1^a q. 89, 5, c. | Poster. lect. 13, fi.
- 95 Scientia augetur secundum se per additionem 1-2, q. 49, 4, c. | q. 52, 4, c.
- 96 Ad unitatem scientiarum, requiritur et sufficit unitas primorum principiorum, non quidem simpliciter, sed in genere, quam sequitur unitas generis subjecti formalis. Poster. lect. 4t, o. * Augmentum 18. Dialectica o. Motus 20. Theologia 5, 9.
- 97 Scientia est una numero, a subjecto in quo est: sed una est in specie a scibili 1^a q. 117, 1, c. | 2, d. 37, l. 2, fi. | Poster. lect. 41, prin^o.
- 98 Unitas scientiae generica, specifica, vel numeralis, sumitur ab unitate generica, specifica, vel numerali sui medii 1-2, q. 54, 2, 2^m | 1, d. 35, 2, 4^m | Poster. lect. 41, fi.
- 99 In scientia contrariorum eadem ratio est cognoscendi utrumque, quia unum per aliud cognoscitur 1-2, q. 54, 2, 1^m.
- 100 Intellectus est una potentia, in qua tamen sunt diversarum scientiarum habitus 1 2, q. 54, 1, b.
- 101 Quantitas scientiae attenditur non solum secundum numerum scibilium, sed etiam secundum claritatem cognitionis 1-2, q. 52, o. | 3^a q. 10, 1, 3^m | Verit. q. 20, 4, 10^m | 14^m.
- 102 Diversa ratio cognoscibilis inducit diversitatem scientiarum 1^a q. 1, 1, 2^m | 1-2, q. 57, 2, c. | 3, d. 14, a. 3, q. 4, 2^m | d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 103 Diversitas scientiarum sequitur ad diversitatem primorum principiorum in genere et generis subjecti formalis. Poster. lect. 41, me^o.
- 104 Oppositum videtur dicere a simili 3^a q. 9, 4, 3^m | Anima. 18, 2^m.
- 105 Scientia rerum in Verbo et in propria natura, non sunt ejusdem speciei, nec ejusdem rationis 3, d. 14, art. 1, q. 5, 1^m. * Credere 10.
- 106 Scientia quae habetur per revelationem, et scientiae humanitas intentae, differunt secundum genus: unde theologia quae ad sacram Scripturam pertinet, differt secundum genus ab illa theologia, quae pars philosophiae ponitur 1^a q. 1, 1, 2^m.
- 107 Immo omnes habitus qui sunt in eadem potentia, sunt ejusdem generis, licet differant specie, propter differentiam objectorum formalium 1-2, q. 54, 1, 1^m.
- 108 Scientia infusa et scientia acquisita, sunt diversarum rationum. Unde nihil prohibet de eisdem rebus, de quibus physicae disciplinae tractant secundum quod sunt cognoscibiles lumine naturalis rationis, et aliam scientiam tractare, secundum quod cognoscuntur lumine divinae revelationis 1^a q. 1, 1, 2^m | 3^a q. 9, 4, 3^m.
- 109 Immo scientia Adae, quae fuit per species a Deo infusas, fuit ejusdem rationis cum scientia nostra, quae est per species acquisitas 1^a q. 94, 3, 1^m. * Natura 28.
- 110 Genera scibilium distinguuntur secundum diversum modum cognoscendi, qui est secundum diversum modum definiendi, vel cum materia, vel sine materia. Metaphy. 6, lect. 1, me^o | Physicor. prin^o | Anima. lect. 2, fi. | Poster. lect. 41, fi.
- 111 Scientia quae non potest reduci ad principia naturaliter nota, non est ejusdem speciei cum aliis, nec univoce dicitur scientia 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 4, c.
- 112 Aliae sunt scientiae de rebus, aliae de intentionibus intellectis. Cg. 4, c^o 11 | Poster. lect. 20, fi.
- 113 Scire in universali et in particulari, non diversificat scientiam quo ad rem scitam, a qua habitus habet unitatem, sed quo ad modum sciendi. Verit. q. 14, 12, 1^m. * Universale 8.
- 114 Oppositum videtur dicere 1^a q. 80, 2, 2^m | Verit. q. 25, 1, c. | 6^m.
- 115 Scientiae speculativae non sunt de essentiis substantiarum separatarum, quia omne scitum est compositum ex prioribus secundum naturam, et quo ad nos. Meta. 7, lect. 14 | Poster. lect. 41, me^o.
- 116 Consideratio scientiae speculativae non se extendit ultra virtutem suorum principiorum, idest, ultra quam cognitio sensitiva ducere potest 1-2, q. 3, 6, c.
- 117 Contra rectitudinem scientiae contingit peccari dupliciter in spe-

- culativis: scilicet vel inducendo rationem ad conclusionem falsam, apparentem veram; vel arguendo ex falsis, quae videntur vera 2-2, q. 55, 3, c.
- 118 In speculativis scientiis, demonstrativa scientia dicitur judicativa, inquantum per resolutionem in prima principia intelligibilia de veritate inquisitorum dijudicatur 2-2, q. 53, 4, c. | Poster. lect. 1, prin^o.
- 119 In speculativis est alia rationalis scientia, ordinata ad inquisitionem inventivam, scilicet dialectica, et alia scientia demonstrativa, determinativa veritatis 2-2, q. 51, 2, 3^m | Ethic. lect. 1 | Meta. lect. 5.
- 120 Omnes scientiae demonstrativae continentur sub physica, ut ponitur pars prudentiae large, ut includit etiam scientiam speculativam 2-2, q. 48, c. * Artifex 4. Beatitudo 55, etc. Causa 56, etc. Civilis o. Dialectica. Habitus 33.
- 121 Scientia speculativa triplex: scilicet naturalis, mathematica, et metaphysica, secundum triplicem abstractionem a materia: scilicet secundum esse tantum, secundum rationem tantum, secundum esse et rationem simul 1, prol. 3, c. | Trin. 17, c. | Meta. 6, lect. 1, fi. | Physicor. prin^o | Sensu prin^o.
- 122 Scientiae speculativae sunt bonae et honorabiles; practicae vero, laudabiles tantum. Anima. lect. 1, prin^o. * Idea 27. Ignorantia 27.
- 123 Scientiae speculativae sunt nobiliores practiciis. Meta. lect. 1, fi. | lect. 3, me^o | Lib^o 11, lect. 7, fi. * Logica 1. Mathematica 5.
- 124 Scientiae speculativae procedunt modo resolutorio, practicae vero modo compositivo. Ethic. lect. 3, prin^o | Poster. lect. 1, prin^o.
- 125 Scientia dicitur speculativa vel practica tripliciter: scilicet ratione sciti, modi, et finis 1^a q. 14, 16, c. | Verit. q. 3, 3, o.
- 126 Finis scientiae speculativae est cognitio sui subjecti, practicae vero constructio ejus. Poster. lect. 41, me^o.
- 127 Scientia de non operabili, est speculativa tantum; ordinata vero ad operationem, est practica tantum; speculativa vero, ratione modi vel finis, est secundum quid speculativa et practica 1^a q. 14, 16, c. | Verit. q. 2, 8, c. | q. 3, 3, o.
- 128 In omnibus scientiis vel artibus speculativis vel practiciis, altior ordinativa aliarum oportet quod consideret rationes universales 2, d. 3, q. 3, 2, c. prin^o.
- 129 Scientia speculativa nihil facit ad virtutes morales; practica autem in universali, parum; sed practica in particulari, idest, prudentia, multum 3, d. 33, q. 2, 1^m | d. 35, q. 1, art. 3, q. 2, 2^m. * Praedestinatio 6, 12. Prudentia 12, 32.
- 130 Omnis scientia operativa, tanto perfectior est quanto magis considerat particularia, in quibus actus est 1^a q. 22, 3, 1^m.
- 131 Scientiarum practicarum illa est dignior, quae ad ulteriorem finem ordinatur, ut civilis militari 1^a q. 1, 5, c.
- 132 Omnes fines scientiarum practicarum, ordinantur ad beatitudinem aeternam, sicut ad ultimum finem 1^a q. 1, 5, c. * Theologia 10.
- 133 Scientiae operativae sunt incertissimae, quia oportet quod considerent multas singularium circumstantias. Meta. lect. 2, fi.
- 134 Scientia practica triplex: scilicet monastica seu ethica, oeconomica et politica 2-2, q. 47, 11, b. | q. 48, 2^m.
- 135 Scientia duplex: scilicet subalternans, et subalternata. Prima procedit ex principiis per se notis, lumine naturalis intellectus. Secunda vero ex principiis per se notis in scientia superiori 1^a q. 1, 2, c. | 1^m | 6, 2^m | Trin. 6, 7^m.
- 136 Scientia subalternans et subalternata, univocantur, idest conveniunt in nomine generis, et aliquando in nomine speciei. Poster. lect. 25, me^o.
- 137 Scientia subalternata non habet perfecte rationem scientiae, nisi continuetur cum scientia subalternante. Verit. q. 14, 9, 3^m.
- 138 Scientia subalternata dicit tantum quia; sed scientia subalternans dicit propter quid. Poster. lect. 25, o. | Lect. 41, prin^o.
- 139 Scientia subalternatur dupliciter: scilicet quando subjectum ejus est species subjecti alterius, vel quando se habet ut materiale ad formale. Opus. 42, c^o 14 | Poster. lect. 25, prin^o.
- 140 Scientia subalternata non est de principiis, sed de conclusionibus. Verit. q. 14, 9, 3^m.
- 141 Omnis scientia principaliter pensanda est ex fine 1, prol. 3, c. * Actus 120. Ars 8, 11, etc. Assentire 2.
- 142 Illa scientia est aliarum reatrix et gubernatrix, sub cuius fine aliarum fines continentur 1, prol. q. 1, 1, c. | Meta. prol. prin^o. Immo omnium rerum est unus ultimus finis, in quo omnia conveniunt 1-2, q. 1, 8, c.
- 143 Intellectus qui est habitus principiorum, est nobilior quam scientia conclusionum 1-2, q. 51, 2, 3^m | q. 57, 2, 2^m | q. 63, 2, 3^m | q. 68, 7, c.
- 144 Scientia est nobilior cognitione sensus, et omni alia cognitione rei habentis causam. Poster. lect. 42, fi. * Astrologia 2, 3.
- 145 Una scientia est dignior alia dupliciter: scilicet ratione nobilioris subjecti, vel quia certior 1^a q. 1, 5, c. | 1-2, q. 66, 5, 3^m | Anima. lect. 1, prin^o.
- 146 Una scientia est certior alia dupliciter: scilicet quia dicit propter quid, nec est de materia sensibili, et est ex paucioribus, ut arithmetica respectu geometriae. Meta. lect. 2, me^o 1 | Poster. lect. 41, prin^o. * Bellum 3. Civilis o. Demonstratio 16.
- 147 Scientia dicitur major alia dupliciter: scilicet quia certior, vel quia plurium 1, d. 37, Lect. 2, fi. * Dialectica o. Fides 51, 111, 143, etc.
- 148 Illa scientia est communior alia, cujus subjectum est communius; ut metaphysica, quam physica. Poster. lect. 41, me^o. * Idea 29.
- 149 Scientia est maxime intellectualis, quae est de maxime intelligibili: et hoc tripliciter: scilicet ratione causalitatis, universalitatis, et immaterialitatis, quae omnia, maxime conveniunt metaphysicae. Meta. prol. me^o. * Ignorantia 5, 6, 8, 27.
- 150 Ad scientiam architectonicam pertinent duo: scilicet praecipere scientiae inferiori, et uti ea ad suum finem. Ethic. lect. 2, me^o | Lib. 6, fi.
- 151 Aliqua scientia imperat aliis tamquam ancillis, eis utendo 1^a q. 1, 5, b. | 2^m | 1, prol. q. 1, 1, c. | Cg. 3, c^o 50, fi. | Meta. prin^o. * Intellectus 17. Judicium 40. Logica 6, etc. Mathematica 5. Metaphysica 2, 5, etc. 26, etc.
- 152 Immo imperare, est actus rationis, et non scientiae 1-2, q. 17, 1, o. * Prophetia 27.
- 153 Civilis praecipit omnibus scientiis et artibus; sed speculativis quo ad exercitum actus, non autem quo ad determinationem actus, sicut practiciis 2-2, q. 47, 2, 2^m | 3, d. 35, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m | Ethic. lect. 2, me^o | Lib^o 6, fi. * Prudentia 12, 13.
- 154 Civilis utitur omnibus artibus et scientiis practiciis ad suum finem, non autem speculativis. Ethic. lect. 2, fi. | Lib^o 6, fi.
- 155 Civilis est principalissima in genere activarum, metaphysica vero respectu omnium simpliciter, quia considerat finem totius universi. Ethic. lect. 2, fi. | Lib^o 6, lect. 6, 7, o. | lect. 11, fi. | Meta. lect. 1, fi. | lect. 2, fi. | lect. 3, me^o c. fi. | Lib^o 11, lect. 7, fi. | Poster. lect. 17, fi. * Sapientia 13, etc. Sensus 39. Stultitia 10. Theologia 31, etc. Verbum 28, 30.
- 156 Scientia est donum necessarium ad iudicium discernendi credenda a non credendis, sicut donum intellectus ad sane capiendum credenda 2-2, q. 8, 6, c. | q. 9, 1, o. * Apostoli 6, 7, 12. Assumere 34. Beatitudo 146, etc. 155, 163. Consilium 4, 23, 29.
- 157 Scientia quae est donum, non est discursiva, quia est participativa similitudo scientiae Dei 2-2, q. 9, 1, 1^m. * Credere 10.
- 158 Donum hoc, est tantum circa res humanas, vel creatas, quia est certitudo iudicii per causas secundas 2-2, q. 8, 6, c. | q. 9, 2, o. | 4, c. | 3, d. 35, q. 2, a. 3, q. 1, o. * Donum 9. Fides 4, 33, 87, 111, 143, etc. Habitus 28.
- 159 Et est principaliter speculativum, et secundario practicum, sicut et fides 2-2, q. 8, 6, c. | q. 93, o. | q. 52, 2, 2^m.
- 160 Immo est tantum practicum 3, d. 35, q. 2, a. 3, q. 2, o. * Intellectus 293, 298.
- 161 Donum scientiae est in omnibus habentibus charitatem, non autem prout est gratia gratis data, scilicet ad instruendum fideles, et ad confutandum adversarios 1^a q. 1, 6, 3^m fi. | 1-2, q. 58, 5, 1^m | 2^m | 2-2, q. 9, 1, 2^m. * Praeceptum 53, 103. Prophetia 59.
- 162 Dona intellectus et scientiae correspondent fidei 2-2, q. 1, prin^o | q. 8, prin^o. * Sapientia 22, 26, 27, 36.
- 163 Donum scientiae non directe correspondet prudentiae, sed per quamdam extensionem, eam adjuvat 2-2, q. 52, 2, 2^m.
- 164 Donum scientiae iudicat cum certitudine de agendis, non autem prudentia, sed magis aestimative. Ideo differunt 3, d. 34, q. 1, c. | d. 35, q. 2, a. 3, q. 2, c. Theologia 4, 5, 15, 16, 17.
- 1 SCIENTIFICUM et ratiocinativum non sunt idem quod ratio superior et inferior, quia scientificum est tantum speculativum, et est de Deo et de creaturis 1^a q. 79, 9, 3^m | 2, d. 24, q. 2, 2, 2^m | Verit. q. 15, 2, 3^m | Ethic. 6, lect. 2, me^o.
- 2 Scientificum et ratiocinativum seu opinativum, sunt diversae potentiae animae, scilicet ratio universalis, idest intellectus possibilis, et ratio particularis, idest cogitativa 2, d. 24, q. 2, 2, 2^m | 3, d. 17, a. 1, q. 3, 3^m | Verit. q. 15, 2, 3^m | Anima. 12, c. fi. | Ethic. 6, lect. 1, fi. | lect. 2, me^o | Anima. 3, lect. 15, me^o | Lect. 16, fi.
- 3 Immo sunt una et eadem potentia animae, scilicet intellectus possibilis 1^a q. 79, 9, 3^m.
- Sciendi. Actio 85. Angelus 78. Baptismus 141. Fissum. Velum 2. Scintilla. Synderesis 4.
- Scintillare videntur stellae, propter distantiam, non autem quidam planetae. Cae. 2, lect. 12, prin^o etc. | Poster. lect. 23, me^o. Mercurius 2. Sol 5.
- Scipio est virga, quam princeps portat in manu cum sceptro quasi semper victor, sicut tres Romani: scilicet Publius Cornelius Scipio Africanus, cujus pater caecus, ibat cum baculo in forum; et Scipio Nasica, frater ejus, qui prohibuit destrui Carthaginem; et Lucius Cornelius Numantinus, nepos primi. Opus. 20, lib^o 4, c^o 26, fi.
- 4 SCIRE contingit dupliciter: scilicet simpliciter, idest in se, et se-

- cundum quid, idest in allo, sicut scire partes in toto, accidens in subjecto, et effectus in causa. Poster. lect. 4, prin^o. * Academici. Accusatio 16. Aeternitas 41. Angelus 276. Antecedens 3. Beatitudo 125. Causa 56, 57, 58. Caelum 117. Cognitio 27, 51. Confessio 72, 84, 92. Confessor 1. Conjectura o. Conscientia 17, 18. Contradictio 4. Daemon 23, 57; 83. Deus 15, 35, 128, etc. 230, 231, 274. Ebrietas 4. Esse 85. Fides 121, etc. Gratia 170. Ignorantia 5, 8, 10, 22, etc. 33. Immunitas. Infernus 3. Intellectus 53. Ira 67. Josias. Iudicium 14. Juramentum 36.
- 2 Scire proprie, est tantum conclusionum; sed intelligere principiorum. Large vero, est e converso 3, d. 28, 6, c. | Poster. lect. 5, me^o | Lect. 6 | Lect. 44, prin^o c. * Lectoratus 6. Magi 9, 10, 11, 12. Medicus 3. Nescire o. Nomen 25.
- 5 Scire contingit plura, intelligere vero unum 1^a q. 85, 4, o. * Peccatum 91, 137. Possessor. Praeceptum 147.
- 4 Non omne scire pertinet ad receptionem, sed scire intellectus possibilis humani. Scire autem intellectus divini, non est per receptionem. Opus. 9, q. 81 | Opus. 53, o. Revelatio 2, 10. Sapientia 5. Syllogismus 3. Tentare 1. Theologia 23.
- 5 Scire metaphorice, est approbare, et nescire, est reprobare 1, d. 36, q. 1, 2, c. Terra 6. Ventus 1, 57.
- 6 Scire contingit tripliciter: scilicet per revelationem certitudinaliter, et per conjecturas signorum 1-2, q. 112, 5, c. | 4, d. 44, q. 3, a. 2, q. 3, o. | 2^a Cor. 12. * Christus 124, 126. Usura 2. Veritas 1. Virtus 89.
- Sciscitari a divinis, est peccatum, et inquirere a daemonibus de futuris quae non habent causas determinatas in natura, et praecipue quae fiunt ex libero arbitrio, est apostasia a fide, ut dicit Augustinus. Isa. 3, fi. c. * Divinatio o.
- † SCHISMA est separatio, propria sponte et intentione, ab unitate ecclesiae, renuens subesse Papae, et communicare membris Ecclesiae 2-2, q. 39, 1, o. | 4, c. | 4, d. 13, q. 2, 1, 2^m. * Clavis 17. Communicatio 4. Eucharistia 153, 154. Excommunicatio 25.
- 2 Schisma per se, idest ex intentione, est speciale peccatum, oppositum unitati ecclesiae. Et dicitur a scissura animorum 2-2, q. 39, 1, o.
- 5 Schisma est maximum peccatorum in proximum 2-2, q. 39, 2, 3^m. * Joannes 19. Pax 4, 15. Sacramentum 78. Seditio 4, 5.
- 4 Schisma est primum peccatum multitudinis, superbia vero et cupiditas est primum peccatum personale 1^a Cor. 11, lect. 4, prin^o. Haeresis 33.
- 5 Infidelitas secundum se, est gravius peccatum schismate, sed per accidens est e converso: sed in lege veteri, schisma gravius fuit punitum propter pronitatem et ignorantiam Judaeorum 2-2, q. 39, 2, o. | 4, d. 13, q. 2, 2, 4^m | Ma. q. 2, 10, 4^m. * Separatio 4.
- 4 SCHISMATICI proprie dicuntur, qui propria sponte et intentione, separant se ab unitate ecclesiae, renuentes subesse Papae, et communicare membris ecclesiae 2-2, q. 39, 1, 4, c. | 4, d. 13, q. 2, 1, 2^m.
- 2 Potestas spiritualis duplex: scilicet sacramentalis, et jurisdictionis. Prima manet in haeticis et schismaticis secundum essentiam, non autem secundum usum. Ideo possunt ordinare et consecrare, non autem absolvere, excommunicare, dare excommunicationem, ordinem, gratiam, vel indulgentias, quia jurisdictio confertur per simplicem injunctionem hominis 2-2, q. 39, 3, o. | 3^a q. 64, 9, 2^m | 3^m | 4, d. 17, L. fi. | d. 25, q. 1, 2, o. | Quol. 12, 16, o.
- 5 Schismatici convenienter puniuntur duplici poena, scilicet excommunicatione, et coerceri per potestatem saecularem, 2-2, q. 39, 4, o.
- Schismos graece, furor latine dicitur. Et significat velocitatem irae, et firmitatem propositi ad vindictam. Ideo dicit primam et tertiam speciem irae 2-2, q. 46, 8, 2^m.
- Schola. Disputatio 6. Officium 15. Religio 19.
- Scholaris vel auditor in iis quae pertinent ad fidem et bonos mores, vel ad id quod publice tenetur, secundum auctoritatem ecclesiae, nullus excusatur ab erroris vitio, si sequatur erroneam opinionem alicujus magistri. Quol. 3, 10, o. * Auditor o.
- Scholastica. Monarchia 2.
- Scortum. Meretrix 2.
- Scriba. Praeceptum 139. Uxor 19.
- Scribere. Aureola 20. Juramentum 39.
- 1 SCRIPTURA sacra est ostium tripliciter: scilicet quia introducit ad Deum, conservat a peccatis, et arcet haeticos. Jo. 10, prin^o.
- 2 Sacra scriptura dicitur liber grandis, signatus, involutus, amarus, dulcis, volans, et vivificans. Isa. 8, prin^o.
- 5 Sacra scriptura dicitur cor Christi, quia manifestat illud. Et obscura erat ante passionem ejus, sed post eam, est aperta. Quol. 12, 27, o. | Psal. 21, me^o * Accusatio 2, 15. Adam 10, 86. Ambrosius 2. Amor 242. Anthrospatos. Aperitio 1.
- 4 Sacra Scriptura dicitur sancta tripliciter: scilicet a Spiritu san-

- cto, a materia, et ab effectu. Rom. lect. 2, prin^o | 2^a Tim. 3, lect. fi. fi. * Apostoli 12, etc. 25. Apponere 1. Arcus 1. Argentum 2. Argumentum 6, 7. Ascriptio. Aureola 4, 19, 20, 21. Auctoritas 3. Baptismus 6.
- 5 Principalis auctor ejus, est Spiritus sanctus 1^a q. 1, 10, c. | Cg. 4, c^o 17, 11^m | Po^a q. 4, 1, c. | Quol. 7, 14, 5^m | 16, c. | Psal. prol. me^o | Psal. 5, fi. | Psal. 44, prin^o. | Isa. prol. prin^o | 2^a Tim. 3, lect. fi. fi. | Hebr. 3, lect. 2, prin^o. * Beatitudo 126. Castitas 11. Caelum 55. Cercus 1. Circumcisio 13. Confessor 55. Confirmatio 8. Conscriptio. Contumelia 1. Credenda. Credere 31. Denuntiatio 2. Descriptio. Dicere 5. Dionysius 1. Docere 8, etc. Doctor o. Doctrina o.
- 6 Tentabimus cum confidentia divini auxilii, ea quae ad sacram Scripturam pertinent, breviter ac lucide prosequi, secundum materiam patietur 1^a prol. | 1, prol. | Cg. 1, prol. * Ecclesiasticus 2. Ethos.
- 7 Scriptura sacra sic debet exponi, quod ab infidelibus non irrideatur 1^a q. 1, 9, 2^m | q. 68, 1, c. prin^o | 2, d. 12, 2, c. fi. | Po^a q. 4, 1, c. prin^o.
- 8 Asserere aliquid esse de sacra Scriptura, quod non est, multum nocet 1^a q. 68, 1, c. | Po^a q. 4, 1, c. princ. | Opus. 9, prin^o.
- 9 Nullum falsum potest esse in sacra Scriptura. Po^a q. 4, 1, c. | Quol. 12, 27, 1^m | Titum 3, lect. 2. prin^o | Meta. 2, lect. 5, me^o.
- 10 Furtum spirituale est, depravando sacram Scripturam, occultare verum intellectum ejus. Adulterium vero spirituale est, trahere eam ad alienum sensum, vel finem. Psal. 49 | 2^a Cor. 2, fi. | c^o 4, lect. 1, me^o. * Evangelium 7, 10.
- 11 Sacra Scriptura est difficilis, ut vitentur fastidium, irrisio, et superbia. Po^a q. 4, 1, c. prin^o | Quol. 7, 14, 2^m.
- 12 Scriptura veteris Testamenti, utitur quolibet modo loquendi. Hebr. lect. 1, prin^o. * Fides 39, 62, 63, 100, 101. Fieri 13. Frater 1.
- 15 Consuetudo sacrae Scripturae est, aliquando loqui de malis, sicut de omnibus. Rom. 3, lect. 2, prin^o. Phil. 2, lect. 4, me^o.
- 14 Non omne dictum indefinite in sacra Scriptura, debet universaliter intelligi. Ma. q. 3, 14, c. * Gazophylacium 2. Haeresis 13, 131, 151. Hieronymus 2. Illuminatio 9. Imprecationes. Joannes 15, 16. Iudicium 25, 26. Juramentum 3, 4, 15. Juristae o. Laus 21. Lectoratus 6. Lex 139. Liber 2, etc. 15, etc. 27. Littera o. Limbus 3. Lumen 22.
- 15 Modus sacrae Scripturae quadruplex: scilicet narrativus in historiis, admonitivus, exhortativus, et praeceptivus in lege et libris Salomonis, disputativus in Job, deprecativus et laudativus in psalmis. Psal. prol. prin^o. Magi 2. Matthaeus 2. Melchisedech. Mendacium 18, 20. Mensa. Missio 14.
- 16 In omnibus quae Scriptura per modum narrationis historice tradit, est pro fundamento tenenda veritas historiae, et desuper spirituales expositiones fabricandae 1^a q. 102, 1, c. | Po^a q. 6, 7, c. prin^o | Quol. 3, 30, c. * Operatio 23. Origenes 7. Papa 10.
- 17 Quia ergo dicitur, quod Deus loquebatur Moysi facie ad faciem, secundum opinionem populi loquitur Scriptura, qui putabat Moysen ore ad os loqui cum Deo 1-2, q. 98, 3, 2^m. * Pater 4. Paulus 11, 23, 25, 26, 28, 29. Perfectio 81. Pietas 13. Praeceptum o. Promulgatio 3, 5. Prophetia 14, 45, 51, 56, 94. Publicatio 2. Regnum 5. Religio 82. Resurrectio 47.
- 18 Aliqua in sacra Scriptura exponuntur tantum de Christo, aliqua principaliter de Christo, et secundario de aliis. Ephes. 5, fi. * Sacramentum 43. Salvati 6. Sanctificatio 10. Sapientia 56. Scientia 65, 66. Sensus 37, etc. Spiritus 18. Tabula 2. Tempus 29. Testis 13. Theologia o. Titulus. Usura 7, 14, 30, 44, 78, etc. 81, 82, 86, 116, 126, 231, 259, 289. Verbum 35, etc. 43. Virtus 185.
- 19 Effectus sacrae Scripturae quintuplex: scilicet docere veritatem, arguere falsitatem, eripere a malo, inducere ad bonum et perducere ad perfectum 2^a Tim. 3, fi. * Uxor 15, 19.
- 20 Sicut scriptura libri est signum eorum quae fienda sunt, ita notitia Dei est quoddam signum apud ipsum, eorum qui sunt perducendi ad vitam 1^a q. 24, 1, c.
- 21 Duae offensae in Scripturis hominum inveniuntur: scilicet error contra ipsam veritatem, sicut in doctrinis haeticorum contra fidem invenitur; de quibus certum est, quod falluntur in ratione humana, quia argumenta contra fidem non sunt fundata super prima principia, vel super lumen naturale, quia Deus et fidem et naturalem scientiam homini tradidit. Est et alia offensa in Scripturis, et quidem satis frequens: scilicet difficultas deveniendi in mentem auctoris, quod dicitur esse vitium a quolibet studioso. Opus. 72, prin^o.
- 22 Distinctiones tres in Scripturis: scilicet comma, cola, et periodus. Isa. prol. 2, prin^o.
- 23 Distinctiones in Scripturis sunt ad similitudinem corporis humani, quia partibus unius membri respondent commata, quia comma idem est quod decisio vel divisio: ipsis membris respondet cola, quia colon interpretatur membrum: sed toti corpori respondet periodus, quia periodus dicitur circulatio, aperi quod est circum, et odos quod est via. Isa. prol. 2, prin^o.
- 24 Sumuntur autem istae distinctiones in Scripturis tripliciter: sci-

SCURRILITAS

licet primo secundum Isidorum in versibus comma est, quando post duos pedes sequitur una syllaba quae est pars alterius pedis: quia tunc deceditur pes unus: cola autem, quando accipiuntur sine syllaba sequente: sed periodus quando tota sententia metricae tradita, completur. Secundo modo in prosa secundum Isidorum et Tullium, comma est, quando imperfectae orationes pausatim proferuntur, et tunc dicitur subdistinctio: cola vero quando perfectae orationes cum pausa proferuntur, quamvis perfecta non sit sententia, et tunc dicitur distinctio: sed periodus quando ex pluribus orationibus constat perfecta sententia. Tertio modo sumitur comma a Rabano pro capitulo uno, dicens: In superiori comma provocabat ad poenitentiam, idest in superiori capitulo. Isa. prol. 2, primo.

- 25 Pythagoras et Soerates nihil scripserunt, quia fuerunt excellentissimi doctores 3^a q. 42, 4, c.

Scrupulus. Conscientia 11, 12. Erroneum. Usura 83.

Scrutatio divinatorum, cum intentione veniendi ad finem inquisitionis, scilicet comprehendendo, prohibetur, non autem scrutatio divinatorum cum modestia. Verit. q. 5, 2, 11^m. * Arca. Confessio 82. Haeresis 31. Inquisitio o. Investigatio o. Scrutinium.

Scrutinium. Confessio 82.

- 1 SCURRILITAS est jocularitas, ex defectu rationis non valentis cohibere gestus exteriores 2-2, q. 148, 6, c. | Ma. q. 14, 4, c. * Gula 3. Luxuria 16, 18.

- 2 Scurrilitas pertinet ad verba ratione inhonestatis, multiloquium vero ratione superfluitatis 2-2, q. 53, 5, 4^m | q. 148, 6, c.

- 3 Scurrilitas procedit ex actu gulae, non autem ex actu luxuriae, sed ex voluntate ejus. Ideo pertinet ad utramque 2-2, q. 148, 6, 3^m.

Scutum rotundum depingitur in capite sanctorum, sicut Romani quando triumphabant de hostibus. Psal. 5, fi. * Apostoli 43. Cete 6. Jejunium 13.

Scythae. Alexander 2.

Se, est relativum reciprocum. Ideo magis dicit unitatem suppositi, quam ille terminus idem 3^a q. 3, 2, 1^m | 1, d. 4, q. 1, 3, 3^m | Po^a q. 9, 8, 5^m. * Finis 27. Generatio 88, 89. Gloria 3, 14. Intellectus 38, 47, 74. Mensura 6. Negotiatio 1. Periculum 5. Persona 22, 27, 35. Poenitentia 54. Potestas 13. Praeceptum 17, 25, 64, 85, 138. Praecipere 2. Praedicari 18, 19, 20. Propter 2. Prudentia 17. Puer 4. Relatio 29, 67. Reputatio. Seire 1. Sensus 12, 34, 35. Sui.

Sebastianus utiliter latitabat sub veste militari, in domo Diocletiani, ut deficientes in tormentis confortaret 2-2, q. 10, 10, 2^m.

Secare. Actio 22. Divisio o. Polus. Serra.

Secreta sunt magnalia Dei tripliciter: scilicet magnitudine et dignitate eorum, et ineptitudine aliorum. Isa. 24, fi. * Abseondere o. Admonitio 2, 3, 5. Angelus 418. Apocrypha. Arca o. Confessio 53, 85, etc. Correctio 6, etc. Denuntiatio. Doctrina 1, 2. Lepra 3. Occultatio. Proclamare o. Religio 76. Restitutio 18. Revelatio o. Sacramentum 136. Sapientia 44. Secretarius. Signaculum. Turtur 4.

Secretarius. Commentarius.

Secta. Aristoteles 2. Haeresis 8, 111. Judaei 22. Ritus.

Seetari. Peccatum 9.

Sectus. Serra.

Saecularis. Accusatio 19. Advocatus 9. Allicere. Collegium. Ecclesiasticus 3. Haeresis 23, 24, 30, 31. Indevotio. Judicium 39. Lex 180. Monarchia 2. Negotia. Negotiatio 2. Obedientia 34, etc. Officium 4. Peccatum 255, 256. Poenitentia 49. Praeceptum 151. Praedicator 6, 7. Religio 22, etc. 41, 70, etc. 87. Schisma 8. Saeculum. Seditio 5. Simonia 13. Struthio 1. Suspendio 1. Uxor 22. Vendere 16. Vespertilio.

Saeculum nihil est aliud, nisi periodus cujuslibet rei, pro quo aliquando ponitur aevum, vel aeviternum 1^a q. 10, 2, 2^m | 6, 1^m | 2, d. 2, L. | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 1, 1^m | Rom. 11, fi. | Ephes. 2, lect. 2, meo | Phil. fi. | 2^a Tim. lect. 3, fi. | Hebr. lect. 1, fi. | Caes. lect. 21, meo. * Angelus 201. Daemon 68. Haeresis 84, 150, 157. Jacob 7. Luxuria 16. Matrimonium 139.

Secundarius Apostoli 29. Appetitus 81. Arithmetica 1. Ars 39. Cooperari 1.

Secundum. Actio 47. Actus 1, etc. 15. Affinitas 16. Agens 24, etc. Angelus 296. Anima 253. Conceptio 9. Cooperari 1. Credere 4. Decor. Deus 288, 297. Dies 19, 20. Differre 3. Dispositio 44. Distinctio 10. Dolor 23. Dominatio 2. Fallacia 5. Fatum 3, 4, 7, 8, 9. Finis 21, 40, 83, 109. Forma 138, 165. Formatio. Fortitudo 13, 18, 21, 29, 46, 49, 54. Fructus 3. Gratia 55, 97, 98. Habitus 52. Haeresis 5, 7, 31. Holocaustum 4. Homicidium 2. Imago 32. Individuum 8. Intellectus 148, 181, 294. Intentio 27, etc. Jacob 9. Jactantia 1, 6. Justitia 18. Justificatio 49. Lectoratus 4. Legislator 4. Lex 39, 50, 121, 139. Liberalitas 5. Liberum 29. Logica 8. Luxuria 1. Magis 6. Malum 27. Matrimonium 14, 21, 46, 118. Mensura 22. Meritum 9, 22, 61. Miles 7. Motus 59. Nativitas 23. Natura 38. Nuptiae 3, 4, 5. Obligari 7. Pastor. Paulus 23. Poenitentia 112, 123. Perfectio 2, 5, etc. 28, 72, 79. Perjurium 2, 5. Persona 7. Potentia 59. Praeceptum 83. Primi o. Primum 5. Professio 2, 3. Religio 16, 94, 100. Sacerdos 27,

SECURITAS

28. Sacramentum 79. Scientia 158. Substantia 8, etc. Tabula 1. Templum 5. Usura 22. Uxor 4. Visibile 2.

- 1 Secundum quod ipsum, et praedicari per se, et universaliiter, se habent ex additione. Posteriorum lect. 9, meo. * Datio 34. Finis 14, 71.

- 2 Immo per se, et secundum quod ipsum, sunt idem. Posteriorum lect. 11, meo. * Flagellum 2. Forma 12. Fortitudo 25.

- 3 Secundum quod ipsum oportet non excedere illud cui convenit, sed ei esse convertibile. Ideo impossibile est, aliquid unum duobus convenire, et convenire utrique secundum quod ipsum. Cg. 2, c^o 15, 1^m | Posteriorum lect. 11, meo. * Honor 20, 26, 37. Ignorantia 14.

- 4 Omne quod convenit alicui secundum quod ipsum, convenit ei per aliquam causam; quia quod causam non habet, est primum et immediatum. Ideo est per se, et secundum quod ipsum. Cg. 2, c^o 15, 1^m | Poster. lect. 11, meo. * Christus 7, 30, 29. Individuum 8. Mendacium 6, 9. Potestas 12, 13. Praeceptum 18, 23, 130. Praedestinatio 52, 53. Simpliciter 2. Species 3. Vestigium 7.

Securis. Actio 35.

- 1 SECURITAS perfecta pertinet ad praemium virtutis: sed securitas secundum participationem, est conditio alicujus virtutis 2-2, q. 129, 7, 3^m. * Animal 80. Audacia 1. Baptismus 41. Cain 2. Cautela. Epikia 1. Experientia 9. Fiducia 5, 11. Fortitudo 24, 53. Judicium 88. Laetitia. Paedagogia. Pax 19. Praedestinatio 42. Princeps 19. Professio 3. Religio 21.

- 2 Securitas non est idem quod fortitudo, sed est conditio ejus, et magnanimitatis, si sit quando et in quibus debet 1-2, q. 129, 7, 1^m | 2^m. * Revelatio 11. Sollicitudo 1. Usura 257. Via 6. Votum 73.

- 3 Securitas opponitur timori privative tantum, audacia vero contrarie 1-2, q. 45, 1, 3^m.

- 4 Securitas magis opponitur timori, quam pertineat ad spem; nec causat negligentiam, nisi in quantum diminuit aestimationem ardui 1-2, q. 46, 8, 1^m.

Sedere. Furtum 8. Pax 10. Scandalum 19.

- 1 SEDERE. In verbo sessionis tria importari solent: scilicet auctoritas, stabilitas, et humilitas 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 2, c. | q. 3, 1^m | Hebr. lect. 2, fi.

- 2 Necesse est Socratem sedere, dum sedet 2-2, q. 49, 6, c. Humilitas 19. * Animal 18. Caelum 33, 34. Passio 14.

- 3 Sedere ad dexteram Patris in beatitudine ejus, vel habere regiam et judicariam potestatem, convenit soli Christo, secundum utramque naturam 3^a q. 57, 2, 3^m | q. 58, o. | 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 2, 3, o. | Opus. 3, c^o 247 | Matth. 20, meo | Hebr. prol. primo | lect. 2, fi. | lect. 3, 6, primo | c^o 8, lect. 1, primo | c^o 10, lect. 1, fi. * Christus 219. Praedicare 18. Praesentia 2. Situs 5.

- 4 Pater nullo modo sedet ad dexteram Filii, nec ad dexteram Spiritus sancti, nec Filius, sed e converso 3^a q. 58, 2, 3^m.

- 5 Sedere ad dexteram Patris, convenit Spiritui sancto secundum veritatem, in quantum est aequalis ei: sed non appropriatur ei aequalitas, nec sessio dextrae, sed Filio 3^a q. 58, 2, 3^m | 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 3, 4^m.

- 6 Beata Maria astat a dextris Dei: sed non sedet ibi, quia non est exaltata ad aequalitatem Dei, nec ad unionem ejus in persona 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 3, 3^m.

- 7 Quilibet Sanctus est constitutus ad dexteram Dei: sed non sedet ibi, quia habet beatitudinem, sed non cum dominativa potestate, quasi propriam et connaturalem 3^a q. 58, 4, 2^m | Hebr. lect. 2, fi. etc.

- 8 Nullus sedet ibi in sinistra, quia ibi nulla est sinistra, idest nulla miseria 3^a q. 58, 1, 2^m.

- 9 Deus sedet et quiescit in Thronis, dum eos in seipso quiescere facit 2, d. 9, 3, c.

- 10 Deus sedet super Thronos, sicut super sedem judicii: super Cherubin vero, sicut super cathedram magisterii. Isa. 37, primo.

Sedes. Cathedra o. Decimae 19. Excommunicatio 80. Papa o.

- 1 SEDITIO et schisma continetur sub discordia, scilicet partium multitudinis adinvicem 2-2, q. 42, 1, 1^m | 3^m. * Tyrannus 3, 9.

- 2 Seditio est speciale peccatum: scilicet mutua impugnatio inter partes multitudinis, vel praeparatio ad pugnam. Rixa vero est unius ad unum, vel paucorum ad paucos: sed bellum est inter diversas multitudines. Et utrumque est pugna in actu, non praeparatio 2-2, q. 42, 1, o. * Vultur.

- 3 Seditio est semper de se peccatum mortale. Et est gravius rixa. Et principaliter est in procurantibus, secundo in sequentibus, non autem in defendentibus bonum commune 2-2, q. 42, 2, o.

- 4 Seditio opponitur unitati et paci multitudinis 2-2, q. 39, primo | q. 42, 1, 2, c.

- 5 Seditio opponitur unitati temporali, et saeculari, schisma vero, spirituali. Prima est cum praeparatione ad pugnam, non autem aliud 2-2, q. 42, 1, 2^m.

Seducere, dicitur dupliciter: scilicet proprie, idest a veritate et bono; et improprie, idest a falsitate et malo. Secundum convenit Christo, non autem primum. Jo. 7, lect. 2, primo. Mulier 6, 7. Peccatum 295. Stuprum 2.

SEMEN

Segetes. Usura 204.

Segnities est fuga operationis, et ex timore laboris 1-2, q. 41, 4, o. | q. 44, 4, 3^m | 3, d. 26, q. 1, c. | 3, c. fi. * Ignavia. Pigritia. Timor 42.

Sem fuit Melchisedech, occurrens Abrahae, nepoti suo, secundum Glossam, quia Hebraei dicunt ipsum Melchisedech fuisse Sem primogenitum Noe. Et tunc quando Abraham habuit victoriam, erat annorum trecentorum nonaginta. Hebr. 7, lect. 1, prin^o. Melchisedech.

- 1 SEMEN extenso nomine, dicitur non solum sperma, sed etiam menstruum 1^a q. 115, 2, 3^m | 2, d. 18, q. 1, 2, 4^m. * Affinitas 3, 5. Anima 15, 84, 337, 338, 351. Animal 21. Assimilatio 15, 18. Aureola 4. Calor 19, 20, 21. Coitus o. Conceptio 33, 38.
- 2 Semen non fuit aliqua pars in actu, respectu generantis, sed in potentia totum secundum potentiam activam 1^a q. 119, 2, o. | 2, d. 18, q. 2, 3, c. | d. 20, q. 1, 2, 4^m | d. 30, q. 2, 2, o. | 3, d. 3, q. 5, 1, 4^m | 4, d. 40, 1, 4^m | d. 44, q. 1, a. 2, q. 4, o. | Cg. 2, c^o 84, 2^m | 87, 2^m | Po^a q. 3, 9, 9^m | 12, o. | Ma. q. 4, 6, 14^m. * Concubinitus o. Consecratio 8. Daemon 98. Error 10. Encharistia 199, 212. Formatio. Formativa. Fractio 3. Fructus 2. Generatio 28, 39, 44, etc. Germen. Germinare.
- 3 Semen est de superfluo alimenti 1^a q. 119, 2, c. | 2, d. 18, q. 2, 3, c. | d. 20, q. 1, 2, 5^m | d. 30, q. 2, 2, o. | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 4, o. | Po^a q. 3, 9, 9^m | 12, 5^m | 8^m | Ma. q. 4, 6, 14^m. * Gigantes. Haeresis 87. Imaginatio 9. Maria 3, 4, 5.
- 4 Semen est superfluum respectu nutritivae, sed est necessarium, quo indiget natura ad generationem 2-2, q. 153, 3, 1^m | 2, d. 18, q. 1, 1, 3^m | d. 20, q. 1, 2, 5^m | d. 30, q. 2, 2, c. fi. | Cg. 3, c^o 122 | Ma. q. 15, 1, 4^m. * Menstruus o. Mulier 9.
- 5 Illud quod proxime convertitur in semen, est sanguis 4, d. 40, 1, 4^m. * Peccatum 293, 303, 316, 220, 321, 333, 342, 345.
- 6 Semen est album, quia est spumosum, ut possit continere spiritum vitalem, in quo est virtus formativa ut forma, sed magis ut motor 1^a q. 118, 1, 3^m | 2, d. 18, q. 2, 3, c. | Cg. 2, c^o 89 | lib. 4, c^o 46 | Po^a q. 3, 9, 9^m | 11^m | 11, 4^m | Ma. q. 4, 1, 12^m | Matth. 1, fi. * Perfectio 4. Planetae 4. Pollutio o. Ratio 13, 14, 22, etc. Restitutio 15.
- 7 Similis modus traductionis seminis est in homine et in aliis animalibus 2, d. 18, q. 2, 3, 4^m.
- 8 Semen agit ad generationem, ut instrumentum animae generantis. Ma. q. 4, 1, 15^m | 16^m | 3, c. | 5^m.
- 9 Semen masculi non concurrit ad generationem sicut materia in compositione geniti, sed sicut agens 3^a q. 28, 1, 5^m | q. 31, 5, c. | 2, d. 18, q. 2, 3, c. | 3, d. 3, q. 5, 1, c. | d. 4, q. 2, 1, c. | 2^m | Cg. 4, c^o 45 | Quol. 6, 18, fi. | Quol. 8, 5, 3^m | Meta. 5, lect. 3, prin^o. * Resurrectio 23, 24.
- 10 Semen mulieris nihil facit ad generationem prolis. Ideo aliquae concipiunt sine eo 3^a q. 31, 5, 3^m | q. 35, 3, 3^m | 3, d. 3, q. 5, 1, c. | d. 4, q. 2, 1, c. | 2^m.
- 11 Immo semen feminae, se habet active 3^a q. 31, 5, 3^m | q. 32, 4, c. | q. 35, 3, 3^m | Cg. 4, c^o 45 | Matth. 1, fi.
- 12 Semen feminae est imperfectum in genere seminis, propter imperfectionem virtutis feminae, quia femina se habet active in praeparatione materiae, non autem in conceptione prolis. Et semen feminae resolvitur cum concupiscentia, sicut et semen maris 3^a q. 31, 5, 3^m | q. 32, 4, c. | 3^a q. 35, 3, 3^m | Cg. 4, c^o 45 | Matth. 1, fi. * Sanguis 4.
- 13 Semen maris in suam substantiam trahit materiam a matre ministratam, quasi in sui complementum. Ideo completa generatione, ipsum semen immutatum et completum, est proles quae nascitur. Cg. 4, c^o 45.
- 14 Filius est de substantia patris, quia semen secundum potentiam activam, est potentia totum, licet non sit actu aliqua pars patris 1^a q. 119, 2, 1^m | 2, d. 18, q. 2, 3, c. | d. 30, q. 2, 2, b. 1 | c. | 3, d. 3, q. 5, 1, 4^m | Po^a q. 3, 12, 10^m.
- 15 Semen ante animationem est vivens tantum in potentia, sed per animam fit vivens actu 2, d. 18, q. 2, 3, c. | Cg. 2, c^o 56, fi. | 87, prin^o | fi. | Po^a q. 3, 9, 9^m fi. | 12, o. * Timor 38. Traductio 4.
- 16 Virtus animae quae est in semine, per spiritum qui est in semine format corpus in generatione 3^a q. 32, 1, 1^m | Cg. 2, c^o 87.
- 17 Virtus formativa seminis, dicitur intellectus, quia operatur sine organo 1^a q. 119, 1, 3^m | 2, d. 18, q. 2, 3, c. fi. | Po^a q. 3, 9, 28^m | Opus. 53, 20^m.
- 18 Virtus quae prius fuit in semine ut formativa corporis, manet post adventum animae rationalis ut regitiva corporis, sicut etiam spiritus, in quo tota fere substantia spermatis convertitur. Cg. 2, c^o 87, fi. | Po^a q. 3, 9, 16^m | 11, 8^m.
- 19 Immo virtus illa desinit esse, dissoluto semine et evanescente spiritu qui inerat 1^a q. 118, 1, 4^m.
- 20 Secundum quod procedit in perfectione organorum, secundum hoc anima incipit magis ac magis esse actu in semine, qui prius erat in potentia 2, d. 18, q. 2, 3, c. fi.
- 21 Ex corruptione seminis, contingit defectus in corpore et in anima prolis, sicut qui a nativitate naturaliter sunt stolidi 2, d. 30, q. 1, 2, 3^m | 4^m | Cg. 1, c^o 51, 4^m | Ma. q. 16, 6, c. prin^o.

SENATOR

- 22 In pueris non est semen, quia convertitur in augmentum 2, d. 30, q. 2, 2, b. 3. * Usura 29. Virginitas 9, 11, 31.
 - 23 Homines pingues et animalia magna ut elephas, pauci sunt seminis et paucae generationis quia convertitur in pinguedinem et substantiam 1^a q. 119, 2, c. fi. | 2, q. 30, q. 2, 2, b. fi.
- Seminale. Adam 89, 90. Amor 243. Anima 85. Conceptio 38. Ratio 13, 14, 22, etc.
- Seminarium. Virtus 125.
- Seminator. Praedicator 1.
- Semiplenum. Accusatio 9.
- Semita. Via 1.
- Semitonium. Tonus.
- Semper. Accidens 103, 105. Accipere 4. Actio 4, 16. Aetus 77, 122. Addere 3, 16. Adjurare 9. Aestimatio 1. Aeternitas o. Aeviternum. Aevum o. Affirmatio 5. Agens 81, 107. Agere 24. Alteratio 7. Amazones 1. Amor 29, 175, 187, 225, 266, 286, 287. Angelus. Anima 114, 170, 173, 216. Apertio 1. Appetitus 43, 44, 74. Appropriatio 3. Ars 8. Audacia 9. Augmentum 4. Aureola 21. Auxilium 6. Avaritia 2, 14. Baptismus 232. Beatus 41, 49, 53. Blasphemia 5. Bonitas 181. Capacitas 1. Causa 13, 32, 94. Character 20. Charitas 82. Christus 1, 156, 159. Cicatrices 3, 4. Circumstantia 16. Commune 11, 14. Concupiscibilis 10. Confirmatio 49. Constructio. Contritio 11, 43. Corpus 48. Corsica. Creatura 11. Daemon 60, 69, 70, 123. Damnatio 17. Damnum 2. Datio 6. Defectus 13, 26. Definitio 3. Delectatio 67. Denominatio 1. Denuntiatio 1. Detrimentum. Deus 132, 213, 300, 302. Differre 1. Differentia. Dispositio 47, 49, 51. Distinctio 6. Divinatio 10. Divisio 12. Divortium 1. Dolor 19. Donum 7. Dormiens. Effectus 12. Electio 14. Elicere 2. Esse. Eucharistia 200. Exemplar 2. Exequutio. Fides 96, 99. Finis 103. Flagellum 22. Forma 4, 135. Fructus 17. Fucatio. Furtum 2. Generatio 27, 91. Genus 5, 9, 40. Gloria 9. Gratia 86. Gula 1. Haeresis 30, 90, 155. Homicidium 1. Hypocrisis 1, 3, 5. Idem 2. Ignorantia 18. Illuminatio 12. Imaginativa 2. Imago 36. Imperare 11. Injustitia 2, 8. Instans 5. Instrumentum 7. Intellectus 52, 79, 260, 303. Intentio 19. Involuntarium 2. Ira 10, 17, 22, 63. Ironia 1. Joseph 2. Judaei 12. Judicium 12. Jus 7. Justitia 16, 28. Justificatio 29. Justus 9. Lex 39, 109. Luna 6. Lux 25. Macula 14. Magis 4. Malum 63. Mare 3. Maria 64. Materia 1. Matrimonium 48, 53. Medium 11. Mendacium 13. Mensura 2. Meritum 29, 43. Misericordia 16, 26, 37. Mitis. Mors 29. Motus 53, 55, 69. Mundus 16. Natura 10, 17. Naturale 10, 21, 23, 24. Negatio 5. Nihil 4. Nomen 12. Objectum 11, 17. Occidere 12. Operatio 14, 32. Oppositio 14. Oratio 15, 18, 34, 81. Ordo 3. Ornatus 6. Paradisus 3. Pars 11, 14, 33. Passio 5, 18. Peccatum 93, 95, 214, 363, 404, 418. Per 3. Perfectio 43, 46, 83. Perjurium 3, 4. Perpetuum. Poena 13, 39, 54, 68. Poenitentia 127, 135. Politia 3. Potentia 40. Potestas 13. Praeceptum 20, 59, 89. Praecipere 2. Praedicator 7. Praesumptio 9. Pretium. Prius 1. Privatio 10. Processio 3, 4. Prodigalitas 3, 4. Prophetia 48, 62. Propositio 8. Propter 7. Quaestio 2. Rapina. Ratio 18, 23, 29, 47. Rebellio 4. Reduplicatio 7. Relativum 8. Restitutio 19. Rixa 3. Sacramentum 8, 100. Sapientia 10, 45, 47. Sapor. Satisfactio 7. Scipio. Seditio 3. Sempiternum. Senator 3. Sensus 15. Similitudo 1. Simulatio. Sinistrum 3. Syllogismus 3. Synderesis 6, 7, 8. Sol 5. Solus 5. Spes 41, 59. Stella 3. Studium 4. Successio 1. Superbia 1, 10, 27. Tentare 3, 11. Timor 26, 62, 63. Thurificatio 1. Uctio 17. Universale 22, 24. Usura 50, 107, 121. Uti 12. Venter. Verbum 60, 83. Via 8. Virginitas 32, 35. Virtus 5, 91, 259. Visio 24. Vita 30.
- Sempiternum. Actio 4. Aeternitas o. Beatus 41. Electio 14. Laetitia. Perpetuum. Semper. Vita 21.
- Sennacherib habuit quinque alia nomina, scilicet Sargon, Phua, Salmanasar, Teglatphalasar et Sarad. Isa. 20, prin^o. Salmanasar.
- 1 SENARIUS numerus est primus numerus perfectus. Hebr. 4, lect. 1, me^o.
- 2 Senarius numerus dicitur numerus perfectus ratione partium, quia consurgit ex omnibus suis partibus aliquotis. Ideo congruit perfectioni universi et operum Dei in sex diebus 1^a q. 74, 1, c. | 2, d. 15, q. 3, 1, 1^m | 4, d. 49, q. 5, a. 2, q. 3, c. | Hebr. 4, lect. 1, me^o.
 - 3 Senarius, idest communis natura senarii, cui primo et per se convenit perfectio, est perfectus sine aliis et est creatura. Sed ut est in intellectu Dei, est idea ejus et Deus. Quol. 8, 1, o. * Pars 47.
 - 4 Substantia senarii non est bis tria, sed semel sex, cujus partes sunt ut materialis dispositio ejus 4, d. 8, q. 2, 3, 7.
- 1 SENATOR, a consulendo et tractando dicitur, quia consulit et nulli nocet. Ideo comprehendit rectores et consiliarios. Opus. 20, lib^o 4, c^o 25. * Consiliarius. Consul. Rector o. Tribunus.
- 2 Senatores, dicti sunt patres, propter diligentem curam regiminis, quia ipsi gubernabant rempublicam, sicut pater filios. Opus. 20, lib^o 4, c^o 25.
 - 3 Senatores semper fuerunt, postquam a Romulo instituti sunt. Opus. 20, lib^o 4, c^o 26.
- Seneca fuit stoicus. Ideo impugnat Aristotelem 2-2, q. 123, 10,

SENECTUS

- 2^m | Opus. 20, libo 3, c^o 15, prin^o. * Animus 2. Idolatria 5. Sabbathum 15. Terracmotus 6. Turbatio 2.
- 1 SENECTUS est ultima aetas, durans aliquando tantum, sicut omnes aliae aetates 4, d. 43, a. 3, q. 2, c. | d. 47, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m Po^a q. 5, 6, 1^m | Hebr. 9, lect. 5, me^o 8. * Adoptio 4. Avaritia 10. Daniel 1. Defectus 15.
- 2 Senectus disponit ad contemptum delectationum et ad prudentiam; juvenus autem ad opposita. Sed quandoque est e converso. Titum 2, lect. 1, prin^o etc.
- 3 Senectus habet reverentiam, non quidem propter defectum corporis, sed propter sapientiam aestimata in eis, ex antiquitate 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m. Honor 27. * Aetas 1, 6. Delectatio 99. Incarnari 16. Inveterescere. Invidia 11. Matrimonium 95.
- 4 Senes sunt increduli, quia saepe experti sunt falsitatem, tristes sunt et impatientes. Titum 2, lect. 1, me^o. Melancholia. Miles 5. Misericordia 20. Mors 7, 38. Natura 38. Peccatum 190. Prudentia 83. Puer 2. Sobrietas 5. Spes 36. Usura 192. Verecundia 15.
- 5 Senes sunt suspiciosi et amant vinum, propter frigiditatem, sed anus magis, et sunt fabulosae 2-2, q. 60, 3, c. | Titum 2, lect. 1, fi. Senex. Adoptio 4. Senectus o.
- Senior. Presbyteria.
- Senium. Aetas 6. Natura 38. Senectus o.
- 1 SENSIBILE duplex: scilicet per se et per accidens. Sensibile per se duplex: scilicet proprium et commune 1^a q. 17, 2, c. | q. 78, 3, 2^m | 4, d. 49, q. 2, 2, c. | Anima. 2, lect. 13, o. | Libo 3, lect. 1, me^o | lect. 6, me^o. * Abstractio 3, 4, 5, 6, 11, 14. Accidentaliter 3. Adam 14, 24, etc. Alteratio 4. Amor 58, 219, 283. Angelus 313, 347, 399, 587. Anima 42, 183, 265. Apis 2. Appetitus 69.
- 2 Similitudo sensibilibum est in sensu tripliciter: scilicet primo et per se, respectu sensibilibum propriorum: per se sed non primo, respectu communium: et per accidens tantum, respectu sensibilibum per accidens 1^a q. 18, 2, c. * Argumentum 2, 6. Aristoteles 5. Assimilatio 11. Character 10. Concupiscentia 1, 2. Concupiscibilis 2. Contemplatio 19. Contritio 35, 36. Damnatio 64, 65. Delectatio 2, 3, 5, 47, 72, 99, 106.
- 3 Sensibile per accidens requirit tria: scilicet quod accidat sensibili per se, apprehendatur a sentiente et statim 4, d. 49, 2, 2, c. | Anima. 2, lect. 13, fi. * Aenigma 2. Deus 205. Dolor 5, 12, 28. Dulcedo 9. Elementum 29. Definitio 23. Eucharistia 216. Experientia 3. Falsitas 8. Felicitas 4. Forma 25, 164, 173, 178. Fructus 6, 13. Gustus o. Ignis 18. Imaginatio 1.
- 4 Nulla substantia est sensibilis per se 2, d. 13, 2, c. | Anima. 2, lect. 14, me^o. * Imaginativa 5. Imperare 16. Innocentia 18. Intellectus 131, 133, 173, 181, 186, 266. Intelligibile 3. Iudicium 12. Lex 19. Libido. Limbus 6. Manifestatio 2.
- 5 Sensus in actu, est sensibile in actu 1^a q. 14, 2, c. | q. 55, 1, 2^m. * Maria 9. Materia 34. Memoria 10. Metaphysica 11. Metaphora 6. Nutrire 2. Passio 14. Peccatum 289. Physica 10. Poena 87. Poenitentia 68, 69. Processio 15.
- 6 Sensibilibum aliqua uniuntur sensui realiter, ut gustabile, aliqua per similitudinem tantum, ut tangibile, cetera vero neutraliter 4, d. 9, a. 1, q. 1, c. * Prophetia 43. Qualitas 11, 12. Quantitas 5. Raptus 10. Rationale 6. Sacramentum 8, 21, 28, 146. Sacrificium 8.
- 7 Sensibilibum aliqua immutant sensum spiritualiter tantum, ut color, quaedam materialiter, ut gustabile et tangibile, alia vero utroque modo 1^a q. 67, 1, c. | q. 78, 3, c. | 2, d. 24, a. 2, q. 1, c. | Meta. lect. 1, prin^o. * Scientia 47, 146. Sensibilitas. Sensus 21, 24, 28, 30.
- 8 Immo omne sensibile immutat sensum realiter et naturaliter 2, d. 13, 3, c. * Signum 5, 11.
- 9 Omne sensibile conjungitur sensui secundum similitudinem tantum, praeter tangibile, quod conjungitur tactui realiter 4, d. 8, q. 1, a. 3, q. 1, 2, c. | d. 9, a. 1, q. 1, c. | d. 49, q. 3, a. 5, q. 2, c. | Ma. q. 14, 4, 1^m | Anima. 3, lect. 18, prin^o. * Syllogismus 4. Tactus 7, 12.
- 10 Nullius sensibilis excellentia corrumpit animal, nisi mediantibus qualitatibus tangibilibus. Meta. lect. 1 | Anima. 3, lect. 17, o. Temperantia 26, 27. Terra 7. Totum 4, 6. Unitas 14. Visio 5, etc. 13. Visus 10.
- Sensibilitas. Sensibile o. Sensualitas 1.
- Sensitivum. Actus 131. Aestimativa 1, 2. Agonia 2. Amor 156, 157, 171. Anima. Animal 1, 6. Animus. Appetitus 10, etc. Apprehensio 5. Beatitudo 80. Christus 160. Cogitativa 2. Cognitio 43, 78. Concupiscentia 1. Contritio 5, etc. 9, 36. Daemon 3, 35. Deus 223. Dolor o. Forma 24. Homo 2, 30. Imperare 18. Intellectus 165, 168, 179. Memoria 1, 2. Passio 23, 24. Peccatum 166. Phantasia 3. Proportio 6. Rationale 6. Sensualitas 1, 2, 4, 5, 8. Sensus 7, 12. Superbia 23. Tactus 6. Tempus 34. Transmutatio. Transumptio. Turbatio 1, 4. Virtus 12. Visio 5, etc. 25.
- Sensuale. Qualitas 8. Sensualitas o.
- 1 SENSUALITAS proprie nominat potentiam appetitivam tantum, sensibilitas vero comprehendit omnes vires sensitivas, scilicet apprehensivas et appetitivas 2, d. 24, q. 2, 1, c. * Adeptus 1, 3. Anima 222.

SENSU

- 2 Aliquid pertinet ad eam dupliciter: scilicet ut praebulum, sicut apprehensiva sensitivae; et essentialiter, ut appetitivae tantum 1^a q. 81, 1, 1^m | 2, d. 24, q. 2, 1, 2^m | Verit. q. 25, 1, 1^m.
- 3 Aestimativa proxime se habet ad sensualitatem, sed imaginativa et aliae priores se habent remote 2, d. 24, q. 2, 1, c. | 2^m.
- 4 Sensualitas dicitur a sensu, et est vis appetitiva sensitivae partis 1^a q. 81, 1, o. | Verit. q. 25, 1, o. Carnalis. Caro o.
- 5 Sensualitas non nominat simpliciter unam potentiam, sed unam secundum genus, scilicet appetitivam sensitivam 1^a q. 80, 2, c. | 2, d. 24, q. 2, 1, 3^m | Verit. q. 25, 2, o. * Dolor 31. Dubitatio 1. Justus 10. Oratio 20, 92, 94. Peccatum 98, etc. Primi o. Ratio 42, 44. Sensuale.
- 6 Sensualitas nominat appetitum sensitivum, ut indistinctus, incompletus et depressus est. Ideo non potest esse subjectum virtutis, sed perpetuae corruptionis. Ideo differt tantum ratione a concupiscibili et irascibili, quia nominant idem, sed opposito modo 1^a q. 81, 3, 1^m | 1-2, q. 74, 3, 2^m | 2, d. 24, q. 2, 1, 3^m | q. 3, 2, 3^m | 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 2, 2^m | Verit. q. 25, 2, c. | 5, 8^m. * Tribulatio 8.
- 7 Nomine sensualitatis doctores sancti utuntur pro ratione inferiori, quia ratio attendit corporalia in universali, sicut illa in particulari 2, d. 24, lect. 2, fi. * Christus 151, 154, 156, 158. Voluntas 5, 16, 24.
- 8 Motus et appetitus pertinentium ad corpus, est a sensualitate proxime et in particulari, sed immediate et in universali est a ratione inferiori 2, d. 24, q. 2, 1, 1^m | Verit. q. 25, 1, 3^m | 10^m.
- 9 Motus sensualitatis tendit in duo: scilicet in delectabile secundum sensus exteriores, et in nociva vel convenientia ut cognita per aestimationem tantum 2, d. 24, q. 2, 1, c. fi.
- 10 Singuli motus sensualitatis sunt in potestate nostra, non autem omnes simul 1-2, q. 74, 3, 2^m | 2, d. 24, q. 3, 2, c. fi. | 4^m | d. 41, q. 2, 1, 5^m | Verit. q. 25, 4, 1^m | 5, 6^m | Ma. q. 7, 6, 8^m | q. 12, 2, 6^m | Quol. 4, 21, o.
- 11 Immo etiam omnes simul, ut videtur dicere a simill 2, d. 5, q. 2, 1, o. | d. 28, 3, 4, o.
- 12 Non omnis motus sensualitatis est peccatum veniale, sed tantum tendens in illicitum 3, d. 15, L. me^o | Verit. q. 25, 5, 7^m.
- 13 Ratio tripliciter se habet ad motum sensualitatis, de genere peccati mortalis scilicet ut imperans vel consentiens, ut resistens et neutraliter. Primo modo peccat mortaliter, tertio venialiter, non autem secundo, sed meretur. Ma. q. 7, 6, 6^m. Perfetum 41, 42.
- 14 Contrarietas sensualitatis ad rationem causatur in nobis ex tribus, non autem in Christo: scilicet primo ex diversitate volitorum; secundo quia sensualitas in suum volitum effraenata, id est sine regimine rationis fertur; tertio ex hoc quod sensualitas effraenata tendens in suum, quia volitum, retardat motum rationis et impedit, vel ex toto, vel ex parte 3, d. 17, a. 2, q. 2, c.
- 15 Objectum sensualitatis proprium, est res bona, vel conveniens sensui, ad esse vel operari; non autem bonitas, quia non apprehenditur a sensu. Verit. q. 25, 1, c. | 6^m.
- 16 Sensualitas non potest sanari a corruptione fomitis, nisi per miraculum: quod tamen non fit in hac vita quadruplici ratione. Scilicet quia ipse Deus secundum ordinem suae sapientiae sic disposuit. Et quia donum gratiae quae per Christum nobis confertur, quamvis sit efficacius quam peccatum primi hominis, non tamen ordinatur ad removendum corruptionem praedictam quae est naturae, sed ad removendum culpam personae. Similiter etiam huiusmodi corruptio quamvis sit contra statum naturae primitivae institutae, est tamen consequens principia naturae sibi relictas. Est etiam homini utile ad vitandum elationis vitium, ut sensualitatis infirmitas maneat post baptismum 1-2, q. 74, 3, 2^m | Verit. q. 25, 7, o.
- 1 SENSUS est potentia passiva 1^a q. 79, 3, 1^m | 2, d. 30, 2, c. | 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. | Ug. 2, c^o 56 | Verit. q. 26, 3, 4^m | Anima. 1, 5^m | Anima. 3, lect. 3, fi. * Abstractio o.
- 2 Sensus est virtus corpora. Ideo est cognoscitivus corporallium tantum et non spiritualium 1^a q. 12, 3, c. | 4, 3^m | q. 85, 1, c. | 1-2, q. 3, 3, c. | Anima. 2, lect. 44, me^o.
- 3 Non datur sensus agens 1^a q. 79, 3, 1^m | Spiritu. 9, e. | 10, 17^m | Anima. 4, 5^m | Anima. 3, lect. 3, fi. * Adam 24. Adeptus 1, 3. Angelus 150, 151, 289, 504. Anima 4. Animal 1, 4, 5, 6. Beatitudo 47. Bonitas 164, 194. Caecitas 2, 3. Cognitio o.
- 4 Sensus est quaedam deficiens participatio intellectus 1^a q. 77, 7, c. * Contingens 8. Deus 192, 199, 200. Eucharistia 33.
- 5 Immo differunt realiter 1^a o. 84, 6, c. | Anima. 3, lect. 4, o. * Exorcismus 11. Phantasia 2, 6.
- 6 Sensus quandoque sumitur pro iudicio rationis 2-2, q. 46, 3, c. Philipp. lect. 2, me^o. * Habitus 69, 74. Homo 28, 31, 32. Imaginatio 3, etc. Imaginativa 2, 5. Memoria 1, etc. 19. Naturale 13. Prophetia 56. Ratio 29. Rationale 6. Tristitia 6, 7, 14.
- 7 Sensus dicitur tripliciter: scilicet natura sensitiva, potentia et actus 1^a q. 79, 1, 1^m | Quol. 7, 4, c.
- 8 Sensus exteriores sunt tantum quinque, secundum quinque modos immutationis ab objectis: scilicet visus, auditus, olfactus,

SENSUS

- gustus et tactus 1^a q. 78, 3, o. | 2, d. 2, q. 2, 2, 5^m fi. | Anima. 13, c. | Anima. 3, lect. 7, o.
- 9 Sensus interiores secundum Aristotelem sunt tantum quatuor, secundum quatuor modos operationum: scilicet sensus communis, imaginativa. Aestimativa in aliis animalibus sive cogitativa in homine, et memoria sensitiva: licet quinque secundum Avicennam: scilicet sensus communis, imaginativa, phantasia, aestimativa et memoria sensitiva 1^a q. 78, 4, o. | Anima. 13, c.
- 10 Objectum sensus, est corpus motivum organi sensus. Ideo secundum diversas rationes movendi, oportet sensus potentias diversificari. Verit. q. 25, 3, c. * Amor 150. Delectatio 3, 5, 39, 47, 73, etc. 90. Dulcedo 9. Forma 145, 172.
- 11 Sensus est tantum corporalium perceptivus. Anima. 2, lect. 14, me^o. Lumen 12.
- 12 Nulla potentia sensitiva se extendit ad Deum, quia sensus temporalia non transcendit. Virt. q. 4, 2, c. | 1^m. * Trinitas 15.
- 13 Sensus non apprehendit rationem essendi, nec intentionem entis, nec formam substantialem, nisi per accidens; sed tantum accidentia sensibilia 1^a q. 57, 1, 2^m | q. 67, 3, c. | q. 75, 6, c. fi. | 1, d. 19, q. 5, 1, 6^m | Meta. 7, lect. 2, fi.
- 14 Sensus non potest cognoscere substantiam 1-2, q. 31, 5, c. | 3, d. 23, q. 1, 2, c. | 4, d. 10, a. 4, q. 1, 3^m | d. 11, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | 2^m | d. 12, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | Anima. 2, lect. 14, me^o.
- 15 Sensus non potest cognoscere universalia, quia non potest recipere formam immaterialem, quia semper recipit in organo corporali 1^a q. 12, 4, c. | q. 85, 1, c. | 1-2, q. 5, 1, 1^m | q. 19, 3, c. | q. 29, 6, o. | 1, d. 19, q. 5, 3, 3^m | 2, d. 19, 1, c. | Cg. 1, c^o 44, 1^m | Lib^o 2, c^o 25, 2^m | 74 | Verit. q. 25, 1, o. | Virt. q. 1, 12, 18^m | Meta. 5, lect. 13, fi. | Anima. 2, lect. 12, me^o 2, prin^o | Poster. lect. 42, prin^o.
- 16 Nullus sensus discurrit a causis ad effectus, nec e converso; sed tantum intellectus 1^a q. 58, 4, 5, o. | q. 85, 5, o. | Meta. 6, lect. 1, prin^o.
- 17 Sensus non potest plura simul sentire, nisi ut unum. Quol. 7, 2, 1^m.
- 18 Experientia de objecto absenti sumitur per tres sensus: scilicet visum, auditum, et olfactum: per tactum vero de praesenti extrinseco; de intrinseco autem per gustum. Psal. 32.
- 19 Sensus dupliciter immutantur: scilicet interius, et exterius ab objecto 1^a q. 111, 4, c.
- 20 Sensus exterior apprehendit tantum rem praesentem, interior autem etiam absentem 1^a q. 78, 4, c. | 6^m | q. 81, 3, 3^m | 1-2, q. 15, 1, c. | q. 17, 7, 3^m | q. 35, 2, 2^m | 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 4, c.
- 21 Sensus non sentit nisi in praesentia objecti sensibilis 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. | 4, d. 44, q. 2, a. 3, q. 2, c. | d. 49, q. 3, a. 1, q. 4, c.
- 22 Quilibet sensus corrumpitur ab excellentia sui objecti, et tangibilium qualitatum. Anima. 8, c. | Meta. lect. 1 | Anima. 3, lect. 7, o.
- 23 Sensus consistit in proportionem. Ideo corrumpitur ab excellentia sui objecti. Anima. 3, lect. 2, fi. | Lect. 7, fi.
- 24 Objectum sensus communis est ipsum sensibile: quia cum sit una potentia, extendit se ad omnia objecta quinque sensuum exteriorum 1^a q. 1, 3, 2^m.
- 25 Sensus communis non est communis ut genus, sed ut radix et principium sensuum exteriorum; vel ut respicit objectum sub universaliori ratione formali 1^a q. 1, 3, 2^m | q. 78, 4, 1^m.
- 26 Sensus communis fertur in omnia sensibilia secundum unam communem rationem, ad quam nullus sensuum propriorum pertingere potest 1^a q. 1, 3, 2^m | Verit. q. 15, 1, 3^m.
- 27 Sensus communis est nobilior sensu proprio, quia nobiliori modo recipit, et proprius objecto. Anima. 3, lect. 3, fi.
- 28 Sensus communis, cognoscit differentias sensibilibus diversorum generum, et intentiones sensuum; non autem sensus proprius 1^a q. 14, 2, 1^m | q. 57, 2, c. | q. 78, 4, 2^m | Anima. 2, lect. 13, me^o | Lib^o 3, lect. 2, 3, o.
- 29 Sensus communis, imaginativa, aestimativa, et memorativa ab immediate accipit intellectus, habent organa sua in cerebro. Verit. q. 18, 8, c. | 5^m.
- 30 Sensus proprius discernit inter contraria sensibilia, in quantum participat aliquid de virtute sensus communis. Sed ultimum iudicium et ultima discretio pertinet ad sensum communem, qui iudicium aliorum perficit 1^a q. 78, 4, 2^m fi. | Anima. 3, lect. 3, fi.
- 31 Sensus formati, habent propriam operationem, scilicet iudicium de propriis objectis; sed iudicium eorum sensus communis perficit 1^a q. 78, 4, 2^m fi. | Quol. 8, 3, c. | Anima. 3, lect. 3, fi.
- 32 Sentire et intelligere sunt actiones immanentes 1^a q. 14, 2, 1^m | q. 54, 2, c. | 1-2, q. 31, 5, c. | 1, d. 40, q. 1, 1, 1^m | Cg. 1, c^o 100, 2^m | Lib^o 2, c^o 1 | Lib^o 3, c^o 20, 2^m | Verit. q. 8, 6, c. | Po^a q. 10, 1, c. Actio 22. * Abicere. Abstractio 1. Adeps 3.
- 33 Immo sentire non est totaliter remotum a genere actionum ad extra 1^a q. 27, 5, c. | Meta. 5, lect. 17.
- 34 Sensus iudicat, et cognoscit se sentire. Verit. q. 1, 9, c. | q. 10, 9, c. | Po^a q. 3, 7, c. * Amor 171. Angelus 151.

S. Th. Opera omnia. Index.

SENTENTIA

- 35 Oppositum videtur dicere 1^a q. 14, 2, 1^m | q. 78, 4, 2^m | q. 87, 3, 3^m | 2, d. 19, 1, c. | 3, d. 23, q. 1, 2, 3^m | Anima. lect. 8, prin^o. * Aestimativa 1, 2, 4. Anima 42, 224, 341, etc. Animal 5, 33, 54. Apis 1, 2. Appetitus 4, etc. 57, 95. Aversio 19. Bonitas 164, 194. Caecitas 2, 3. Capitale 7. Caput 5. Caclum 22. Cete. 4, 10. Concupiscibilis 1. Consilium 4. Contemplatio 6. Cor 2. Corpus 60. Curiositas. Daemon 110. Damnatio 52. Delectatio 5, 29, 47, 70, 72, 91, 97, 105. Demonstratio 1, 2. Deus 193. Eucharistia 33, 181. Exorcismus 11. Experientia 1. Falsitas 3, 7, 8, 9. Febbris 1. Fides 22, 80. Fortuna 145, 172. Futurum 3, 6, 8. Phantasia 2, 6. Phantasma 2.
- 36 Sentire non semper accipitur pro actu sensus, sed quandoque pro actu intellectus, secundum quod intellectus quandoque sensus dicitur 4, d. 44, L. fi. Christus 154. Gustus 3. Habitus 52, 69, 74. Hebetudo o. Hoc. Homo 28, 31, 32. Imaginatio o. Imaginativa 2, 5. Imperare 16, 17. Infernus 1. Intellectus 25, 99, 128, etc. 156, etc. 163. Iudicium 13. Maria 9, 38. Membrum 3. Memoria 10, 19. Moralis 5. Mors 14. Odor 5. Omissio 17. Opinio 2. Passio 94. Peccatum 166, 205. Poena 1, 76, 80, 87, 89, 93. Perfectio 70. Persona 28. Physica 14. Porta 2. Praesentia 1. Praestigium 2. Pronomina 3. Prophetia 56. Proportio 6. Pulchritudo 5, 6. Pusillanimitas 6. Qualitas 12. Raptus 6, 8. Ratio 28. Resurrectio 36. Scientia 23, 53, 144. Sensibile 7, etc. Sensibilitas. Syllogismus 4. Stultitia 3, 6, 9. Tactus o. Temperantia 22, 23, 24. Timor 31. Totum 4, 6. Unctio 26. Unitas 37. Virtus 265. Visus o.
- 37 Sensus theologiae duplex: scilicet litteralis vel historicus, quem voces significant, et spiritualis vel mysticus, quem res habent. Et est triplex: allegoricus, idest figurativus; tropologicus, idest moralis; et anagogicus, idest coelestis 1^a q. 1, 10, o. | 1-2, q. 102, 2, c. | 1, prol. 5, c. fi. | 4, d. 21, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m | a. 3, q. 2, 3^m | Quol. 7, 14, 15, o. | Gal. 4, lect. 7, fi. * Adam 10.
- 38 In sacra Scriptura, praeter principalem sensum, quem auctor intendit, possunt alii sensus non incongrue aptari 1^a q. 1, 9, 2^m | 10, 1^m | q. 102, 1, c. | 4, d. 21, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m | Po^a q. 6, 7, c. prin^o | Quol. 3, 30, c. * Allegoria.
- 39 Nulla alia scientia vel Scriptura, praeter sacram Scripturam, habet sensus spirituales, sed tantum litteralem 1^a q. 1, 10, c. | Po^a q. 4, 1, c. prin^o | Quol. 7, 16, o. * Argumentum 2, 6. Fabula 1. Fictio 3. Intellectus 159. Lex 106. Littera 2, 3.
- 40 Multiplicitas istorum sensuum non facit aequivocationem, nec aliquam speciem multiplicatis 1^a q. 1, 10, 1^m | Quol. 7, 14, 1^m. * Metaphora o. Modalis 1. Parvus 1. Persona 28. Prophetia 8, 46. Solus 8, etc.
- 41 Moyses et alii auctores intendebant plures sensus sub eadem littera designare. Po^a q. 4, 1, c. prin^o | Quol. 7, 14, 5^m. * Stultitia 3, 6, 9. Scriptura 1, etc. Usura 188.
- 42 Non omnia dicta sacrae Scripturae exponi possunt per omnes quatuor sensus; sed aliqua per tres, aliqua per duos, et aliqua per unum tantum. Quol. 7, 15, 5^m.
- 43 Omnis virtus, quae potest salva circumstantia litterae, aptari divinae Scripturae, est sensus ejus. Po^a q. 4, 1, c.
- 44 Sensui litterali sacrae Scripturae nunquam potest subesse falsum 1^a q. 1, 10, 3^m | Po^a q. 4, 1, c. prin^o.
- 45 Sensus literalis est, quem auctor sacrae Scripturae intendit 1^a q. 1, 20, c. * Christus 18.
- 46 Sensus spiritualis sacrae Scripturae, fundatur super litteralem, et eum praesupponit 1^a q. 1, 10, c. | 1^m | Quol. 7, 14, 1^m | 3^m.
- 47 In una littera sacrae Scripturae, sunt plures sensus literales 1^a q. 1, 10, c. fi. | Gal. 4, lect. 6, fi.
- 48 Sensus parabolicus continetur sub litterali, non autem figura ejus 1^a q. 1, 10, 3^m | 1-2, q. 102, 2, 1^m | Verit. q. 12, 10, 14^m | Quol. 7, 15, 1^m | 3, c. | Gal. 4, lect. 7, fi.
- 49 Nihil continetur sub sensu spirituali, necessarium fidei, quod Scriptura non tradat alicubi manifeste per sensum litteralem 1^a q. 1, 9, 2^m | 10, 1^m | Quol. 7, 14, 3^m.
- 50 In quolibet sancto sunt quinque sensus spirituales, secundum similitudinem sensuum corporalium, secundum Origenem, sed tantum tactus ratione necessitatis: scilicet quia visus spiritualis est, ut videamus Deum, auditus ut audiamus quae loquitur, odoratus per quem odorem bonum odorem Christi, gustus ut gustemus ejus dulcedinem, et tactus ut palpemus cum Joanne Verbum vitae 3, d. 13, L. | Phil. 2.
- 1 SENTENTIA est applicatio juris ad particulare factum 1-2, q. 96, 1, 1^m | 2-2, q. 67, 1, c. | 4, d. 35, 3, 1^m | Eth. 6.
- 2 Sententia est determinata acceptio alterius partis contradictionis 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 1, c. * Appellare 2. Concilium 2. Conclusio 1. Confessio 92. Contumax. Decretum. Error 7. Excommunicatio 28, 33. Fides 150. Furtum 9. Interpretatio 3. Isaias 2. Iudex 6, 7. Iudicium 6, 7, 24, 62, 64, 82, 83. Iustitia 21. Liber 29. Magister. Maledicere 1. *De unit. 14, a.*
- 3 Sententia debet esse efficax, per potestatem defendentem, et recta, aliquo dirigente et imperante 2, d. 9, 3, c. * Missa 7. Mutatio. Notorium. Oratio 49. Parabola. Paulus 3. Perjurium

SEPARATIO

7. Regere 14. Restitutio 7. Sacramentum 39. Simonia 13. Sponsalia 10. Stultiloquium. Usura 311. Votum 63.
- 4 In sententia debent servari tria: scilicet benignitas, discretio, et certitudo. Jo. 8, lect. 1, meo.
- Sentina. Meretrix 1.
- Seorsum. Agens 97. Mulier 2.
- Separabile. Accidens 94. Actio 38. Materia 4.
- 1 SEPARATIO dat utrique partium totalitatem; et in continuis, dat esse actu 3, d. 5, q. 3, 3^m. * Abduci. Abstractio o. Accidens 94. Actio 27, 34. Actus 181. Amor 58, 62. Anathema. Angelus 32, 175, 176, 349. Anima 13, 114, etc.
- 2 Separata a materia secundum esse dicuntur, quae nunquam possunt esse in materia, ut Deus et intelligibiles substantiae, et quae possunt esse sine materia, ut transcendentia, quia non dependent a materia secundum esse. Meta. prol. meo | Phy. lect. 1, primo. * Aqua 13. Aristoteles 5. Arius. Beatitudo 29. Bonitas 57, 89. Charitas 90. Caelum 40, 139. Conjunctio 4. Conscientia 8. Corruptio 3, 7.
- 5 Separatio est delectabilis dupliciter: scilicet inquantum tollitur contrarium perfectioni rei, vel inquantum aliqua unio fit 1-2, q. 36, 3, 2^m | 3^m. * Culpa 6. Damnatio 43. David 3. Deus 401. Dimensio 9, 10, 11. Dispensatio 18. Divelli. Divisio o. Divortium o. Excommunicatio 2, etc. Felicitas 4, 5. Forma 1, 24, 33, 69, 161, etc. Haeresis 39. Instrumentum 1. Intellectus 27, 83, 124, 125, 136, 137, 242, 269. Intelligentia 1. Joannes 9. Judicium 83. Malum 26. Matrimonium 89, 138. Metaphysica 9. Mors 42, etc. Motus 39. Ordo 92. Pars 39. Peccatum 169. Poena 25, 46. Per se 3. Plato 5. Possibile 10.
- 4 Homo separatur ab ecclesia quadrupliciter: scilicet per peccatum, excommunicationem, schisma, et haeresim. Psal. 26. * Christus 37, 38, 138, 145. Præcisio 1. Raptus 11, 12. Scientia 115. Schisma o. Seorsum. Sponsa 5. Status 8. Susurratio 1. Timor 14, 66. Torcular 1.
- 1 SEPTEM. Praesens vita et lex vetus significatur per septem. Sed per octo significatur futura gloria, et Testamentum novum. Psal. prol. fi. * Angelus 61. Aquila 1. Arcturus. Bestialitas 1. Capitale 8. Castitas 11. Caelum 59, 61.
- 2 Septem sapientes hi fuere: Thales Milesius, tempore Romuli, et apud Hebraeos, tempore Achaz Regis Israel. Pittacus Mitylænaeus, regnante Tarquinio Prisco, et apud Hebraeos Sedecia. Solon Atheniensis. Chilon Lacædaemonius. Periander Corinthius. Cleobulus Lydius, et Bias Pryenensis. Et hi quinque fuerunt tempore Babylonicae captivitatis. Horum autem omnium Thales speculativae scientiae princeps fuisse dicitur: quia inter hos septem qui post primos in scientia famosos theologos, scilicet Orpheum, Muscum, et Linum, poetae fuerunt, solus ipse ad considerandum rerum causas se transtulit, aliis sapientibus circa moralia occupatis, Meta. lect. 4, meo. * Columba 1. Contradictio 1. Corvus 1. Donum 10, etc. Eleemosyna 33. Excommunicatio 31. Generatio 44. Gloria 10. Gratus 2. Humilitas 6. Jejunium 26. Judicium 62. Justitia 22. Matrimonium 89. Misericordia 33. Nicolaus 1. Nomen 84. Officium 17. Oratio 24, 99. Ordo 71. Pascha 1. Paupertas 8. Poena 59. Philippus 1. Pythagoras 2. Planetæ 3. Pliades. Poetica 3. Psalmus 7. Sacramentum 151. Scenopaegia. Superbia 2. Thales 1.
- September est quasi totus sollemnis apud Judaeos: sicut et septimus dies 1-2, q. 102, 4, 10^m. * Consecratio 20. Festum 5, 6. Septimus.
- Septentrio habet multum de auro, propter frigus. Job 37, lect. 2, meo. * Aquilo. Caelum 24. Terra 9. Ventus 1, 5.
- Septenarius numerus, universitatem significat 1-2, q. 102, 5, 5^m. Donum 10, etc. Sacerdos 24. Vitium 12.
- Septennium. Affinitas 9. Argumentum 22, 23. Jejunium 25. Matrimonium 108. Obligari 6, etc. Ordo 86. Professio 5. Puer 5. Satisfactio 9. Sponsalia 6. Usus 6. Votum 35.
- Septimana. Hebdomada. Septimus.
- Septimus dies mensis, hebdomada, annus, et septimana, erant sabbata Judaeorum. Psal. prol. fi. | Col. 2, lect. 4, primo. Dies 11, etc. September. Status 6.
- Septuagesima. Nuptiae 7.
- Septuplex. Fornicatio 9.
- Septuplum. Claritas 9.
- Sepulchrum. Altare 1. Angelus 458. Arcturus. Dies 8. Sabbatum 2. Triduo.
- 1 SEPULTURA inventa est, ne horror et foetor sit vivis, et ad fidem resurrectionis futuræ, et ut oretur pro defunctis 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | d. 45, q. 2, a. 3, q. 3, o. * Abraham 15, 16, 17. Baptismus 189. Caput 7. Coemeterium.
- 2 Mos ejusque gentis in sepultura, et in officiis ejus, servari debet 3^a q. 51, 2, 2^m. * Dies 8. Ecclesia 16.
- 3 Sancti Patres procuraverunt sepulturam pro suis corporibus sepeliendis, ut ostenderent, ea pertinere ad providentiam Dei, et ad resurrectionem 4, d. 45, q. 2, a. 3, q. 3, 2^m. * Funus. Immersio Statutum 1.
- 4 Terra non consecrata in sepulturam, potest emi in sepulturam.

SERMO

- Et sepultura jam consecrata, potest vendi ratione materiae, in necessitate ecclesiae, sicut et calix consecratus ratione materiae. Non autem potest vendi ratione consecrationis, vel officii, vel processionis in funere alicujus, ut scilicet aliquis pro pecunia ibi sepeliatur: tamen non dantes oblationes debita pro sustentatione, possunt compelli dare secundum consuetudinem, et possunt puniri per sacramentorum subtractionem, non per sacerdotem cui sunt oblationes faciendae, ne videatur pro sacramentorum vel sacramentalium exhibitione aliquid exigere, sed per aliquem superiorem 2-2, q. 86, 1, 3^m | q. 100, 2, 4^m | 3, 2^m | 4, 1^m | 2^m | 3^m | 4, d. 45, q. 3, a. 2, q. 2, 1^m | q. 3, 1^m | 2^m. Abraham 17.
- 5 Sepultura non confert mortuo quo ad spiritum, sed quo ad honorem ejus, et pium affectum vivorum. Ideo pro ea quidam commendantur 2-2, q. 32, 2, 1^m. * Torneamentum. Usura 275, 307.
- 6 Quae fiunt ad ornatum sepulturae, prosunt vivis ad solatium non autem defunctis, nisi per accidens, inquantum excitant vivos ut orent pro eis, vel inquantum pauperes recreantur, vel ecclesia decoratur, vel dantur ad reverentiam Dei, ut cera oleum, et hujusmodi 4, d. 45, q. 2, a. 3, q. 3, c. | 1^m.
- 7 Locus sacer prodest sepulto, non ex opere operato, sed ex opere operante, inquantum ipse dum viveret, hoc meruit, vel alii pro eo, ut sancti illius loci, et ministri frequentius et specialius orent pro eo 4, d. 45, q. 2, art. 3, q. 3, c. | 4^m.
- 8 Sepultura in loco sacro non nocet impio, nisi inquantum eam sibi indignam procuravit, propter humanam gloriam 4, d. 45, q. 2, a. 3, q. 3, 5^m.
- 9 Sepulturam non ponit Christus inter opera misericordiae, sed solum ea quae sunt evidentioris necessitatis 2-2, q. 32, 2, 1^m.
- 10 Christus noluit crucifigi ubi sepultus est Adam, idest in Hebron, sed in Calvariae locum communem damnatorum, ut ostenderetur, quod crux Christi est in remedium contra peccatum totius mundi, et non tantum contra peccatum personale Adæ 3^a q. 46, 10, 3^m.
- 11 Sepultura Christi operata est efficienter nostram salutem, sicut et mors ejus 3^a q. 51, 1, 2^m | 2, 4^m. * Calvaria. Dies 8.
- 12 Christus fuit sepultus convenienti modo. Et redditur ratio literalis et mystica omnium gestorum circa hoc 3^a q. 51, 2, o. * Titulus.
- 13 Christus fuit convenienter sepultus, ad probandum veram ejus mortem, ad spem resurrectionis nostrae, et ad exemplum quod abscondamur a turbis 3^a q. 51, 1, o. | 2, 4, c. | q. 52, 4, c. | Opus. 3, c^o 241 | 242. * Triduo.
- 14 Christus fuit in sepulchro tantum una die usuali, et duabus noctibus, idest trigintasex horis 3^a q. 51, 4, o. | q. 52, 4, c. | q. 53, 2, c. | Opus. 3, c^o 243 | 1^a Cor. 15, lect. 1, meo.
- 15 In sepulchro Christi, nullus fuit ante vel post Christum sepultus. Jo. 7, lect. 1, meo.
- Sequi rem in qua aliquid est, non oportet, nisi causetur ex principiis ejus. Verit. q. 1, 2, 3^m.
- Serra lignea sectus est Isaias a Manasse: sed Jeremias et Zacharias filius Jojadae, lapidati sunt. Hebr. 11, lect. 8, meo.
- Seraph. Seraphim 4.
- 1 SERAPHIM interpretantur ardentes, seu accendentes 1^a q. 63, 7, 1° | 9, 3^m | q. 108, 5, 5^m | q. 109, 1, 3^m | 2, d. 9, 3, c. | Cg. 3, c^o 80 | Verit. q. 9, 2, 2^m | Opus. 3, c^o 126 | Col. lect. 4, fi. * Angelus 558, 559. Cherubim 2.
- 2 Seraphim dicitur ab incendio, secundum tres proprietates ignis, scilicet motus continui sursum, excessus fervoris, et lucis 1^a q. 108, 5, 5^m.
- 3 Seraphim dicuntur incendentes, non quia influant habitum charitatis, sed quia illuminant de his quae ad amorem charitatis pertinent 2, d. 9, 4, 5^m. * Daemon 5. Fructio 2, 3. Metaphora 6.
- 4 Cherubim et Seraphim per M sunt neutri generis, et numeri pluralis. Et sic significant totum unum Angelorum ordinem; per N vero scriptum, est masculini generis, pluralis numeri, et significat plures personas unius ordinis. Sed Cherub et Seraph sunt masculini generis, singularis numeri, et significant unum tantum personam illius ordinis 2, d. 9, 4, 7^m | Isa. 6, meo.
- 5 Seraphim est primus ordo primae hierarchiae Angelorum, quia in amando est completissima unio ad Deum, quia facit interiora amati penetrare 1^a q. 63, 7, 1^m | 9, 3^m | q. 108, 5, 5^m | q. 109, 1, 3^m | 2, d. 9, 3, c. | Cg. 3, c^o 80 | Verit. q. 9, 2, 2^m | Opus. 3, c^o 126 | Col. lect. 4, fi.
- 6 Imagines Cherubim et Seraphim, fuerunt in templo Salomonis, non quidem ad cultum ut adorarentur, sed ad mysterium 1-2, q. 102, 4, 6^m.
- Serenitas est quies aeris, et tranquillitas est quies maris. Meta. 5, lect. 8, fi. d. ti. * Iris 2. Pax 6. Sanguis 15.
- Sergius. Christus 149. Paulus 2.
- Sericum. Festum 10.
- 1 SERMO. Loquela sunt linguae principales; sermones autem sunt varietates idiomatum in eadem lingua, vel modi loquendi. Psal. 18, primo. Baptismus 76, 241. Docere o. Elias 3.

SERPENS

- 2 In sermone est aliqua gratia gratis data ad efficaciter loquendum, sicut donum linguarum ad posse intelligi a diversis 2-2, q. 177, 1, o.
- 5 Gratia sermonis dupliciter subtrahitur: scilicet vel propter culpam auditoris, vel praedicatoris. Et bona opera utriusque non merentur eam, nisi removendo impedimenta ejus 2-2, q. 177, 1, 3^m | Psal. 50, fi. * Interpretatio o. Laus 1. Lingua o. Logos. Loqui o. Maria 1, 49. Praedicare o. Praedicator o. Prophetia 27. Usura 183.
- 4 Sermo dicitur durus dupliciter: scilicet quia resistit intellectui, vel quia resistit voluntati. Jo. 6, lect. 8, prin^o.
Sero. Dies 7, etc. Elephas 7. Luna 1. Planetae 1. Sol 5.
- 1 SERPENS. Comestio serpentis liberat a lepra 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m. * Adam 64. Daemoniaci. Maleficium 4.
- 2 Per evaporationem fumi cujusdam, trabes domus videntur serpentes 2, d. 8, 5, 4^m. Mulier 7.
- 5 Serpens aeneus erat signum rei sacrae, sicut nunc imago crucis quae ponitur tantum ad repraesentandum: non autem erat sacramentum 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Paradisus 6. Peccatum 99. Reptile 2. Sirenae.
- 4 Et laudabiliter fuit ablatus: quia habebat speciem mali, scilicet idolatriae, licet esset bonus secundum se, ex sui institutione. Quol. 4. 23, 13^m.
- 5 Diabolus dicitur serpens quadruplici ratione: scilicet propter renovationis ingenium, propter incedendi modum, propter venenosum morsum et propter involutionis modum. Isa. 27, fi.
- 6 Serpentis prudentia in duobus: scilicet in capitis defensione et vestis renovatione. Matth. 10, me^o.
Serpentinum. Naasson.
Serva. Debitum 20. Natura 3.
Servare. Abraham. Apostoli 9. Avis 1. Baptismus 215, 233, 234. Contritio 8. Contumelia 4. Correctio 14. Custos. Divitiae 6. Epiikia 7. Fallere 1. Gabaonitae. Haeresis 69. Herodes. Individuum 17. Indulgentia 25. Judaei 4, 12, 44. Judaizare. Judicium 31. Juramentum 23, etc. Lex 173. Maria 40. Martyrium 11. Memoria 1, 9. Mendacium 15, 19. Meritum 83. Modestia 6. Observantia o. Peccatum 424. Praeceptum 59, 64, 93, 131, 140. Professio 2, 3. Promissio 4. Promulgatio 19. Puritas 3. Religio 25, 106. Sacramentum 78. Sanctitas 1. Scientia 67. Sententia 4. Sepultura 2. Sobrietas 1. Sponsalia 5. Tributum 3. Usura 143, 161, 199, 211. Virginitas 3. Votum 29, 38, 65, 70, 74.
Servile. Ars 11, 12. Baptismus 206. Corpus 37. Despoticum. Dominium 9. Ignobilitas. Mechanica. Obedientia 42. Sabbatum 5, etc. Servitus 17, 18. Timor 58, etc.
- 1 SERVIRE Deo, est commune omni virtuti. Sed exhibere ei aliquid in signum servitutis est proprium patriae 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m.
- 2 Servire Deo propter temporalia, est pravae intentionis. Job lect. 2, fi. | e^o 2, lect. 1, prin^o. * Amor 62. Baptismus 36. Conjunctio 6. Contemplatio 10, etc. Corpus 37, 61. Cultus 4. Deservire. Deus 100. Jumentum. Ministrare. Oratio 26, 48, 49.
- 5 Qui servit homini, sufficit quod ei subjiatur obediendo in licitis: sed qui servit Deo, oportet quod subjiatur et interius, bonum affectum habendo 2-2, q. 104, 6, o. | Psal. 2, fi. * Perfectio 53. Religio 39. Rex 6. Sanctus 10. Simonia 17. Usura 263.
- 4 Copula carnalis retrahit animum a servitio Dei, propter vehementiam delectationis et sollicitudinem 2-2, q. 186, 4, c.
Servitium. Cultus 4. Ministerium. Obsequium. Oratio 48, 49.
Servitor. Missa 15.
- 1 SERVITUS. Servus dicitur ad dominum. Ideo ubi est specialis ratio domini, oportet esse specialem rationem servitutis 2-2, q. 81, 1, 3^m. * Adventus 9.
- 2 Relatio servitutis et domini fundatur super actione et passione. Ideo proprie non convenit naturae, sed personae secundum naturam 3^a q. 20, 1, 2^m | 2, c.
- 5 Servitus naturaliter refugitur: quia est impeditiva boni usus potestatis 1-2, q. 2, 4, 3^m. * Alexius. Angelus 181. Ars 11.
- 4 Servitus est contra naturam, quo ad primam intentionem naturae, non autem contra secundam; quia naturalis ratio ad hoc inclinat, et hoc appetit natura, ut quilibet sit bonus. Sed ex quo aliquis peccat, natura etiam inclinat, ut ex peccato poenam reportet. Et sic servitus in poenam peccati introducta est 1-2, q. 94, 5, 3^m | 4, d. 36, 1, 2^m. * Baptismus 206. Charitas 113. Civitas 5. Corpus 37. Debitum 20.
- 5 Servitus est de jure positivo, sed a jure naturali proficiscitur, sicut determinatum ab indeterminato 4, d. 36, 1, 3^m | 2, c.
- 6 Servitus quae est de jure gentium, est naturalis, non quidem absolute, sed ratione utilitatis consequentis, scilicet quod quis regatur a sapiente et juvet eum 1-2, q. 94, 5, 3^m | 2-2, q. 57, 3, 2^m. * Deus 294, 395. Dominium 9. Dulia o. Eleemosyna 19. Emancipatus. Famulatus 1. Fides 69. Filiatio 9, 9. Gabaonitae. Haeresis 103. Ignobilitas. Ira 40. Judaei 44.
- 7 Homo est servus alterius hominis secundum corpus, non autem secundum mentem 2-2, q. 104, 5, c. | 2^m | 5, 1^m | q. 122, 4, 3^m. *

SEXUS

- Jumentum. Justitia 90. Lex 132. Mancipatus. Manumissus. Matrimonium 110, etc. Ministerium. Natura 3, 38. Obedientia 42. Ordo 97, 100, 101.
- 8 Vir potest se in servitute dare contra voluntatem uxoris, non autem e converso: tamen tenetur ei debitum reddere, etiam prohibente ejus domino 4, d. 36, 3, o. * Paulinus. Poena 38. Poenitentia 39. Praeceptum 136. Principatus 1. Prudentia 21. Religio 14, 54.
- 9 Proles sequitur matrem in servitute et libertate: quia pertinent ad corpus, quod est a matre. Sed in honore, haereditate et hujusmodi, proles sequitur patrem, secundum jura divina, canonica et civilia: licet in quibusdam terris, non subjectis imperio, proles sequatur deteriorem conditionem 4, d. 36, 4, o. | Ma. q. 4, 8, a. 15. * Sabbatum 5, etc. Subjectio o.
- 10 Vernaculus, idest in servitute natus, vel servus emptus ad servitium Judaeorum, si fiat christianus, liberatur a servitute, nullo pretio dato. Si vero infidelis existens sit emptus ad mercedem, tenentur per statutum ecclesiae infra tres menses exponere eum venditioni. Nec in hoc injuriam facit ecclesia 2-2, q. 10, 10, c. * Testis 7. Tributum 5. Triumphus. Usura 246, 248, 259, 263. Vendere 17. Verberare. Vindicatio 6. Vita 67.
- 11 In spiritualibus est duplex servitus et duplex libertas: scilicet peccati et justitiae 2-2, q. 183, 4, c. * Catena. Contemplatio 10.
- 12 Servitus triplex: scilicet peccati hominis et Dei 2-2, q. 122, 4, 3^m | q. 183, 4, c. | Psal. 33, fi. | Jo. 8, lect. 4, me^o c. | Rom. 6, lect. 4, fi.
- 15 Servitus peccati non dicit coactionem, sed inclinationem ad sequens peccatum, vel dicit defectum virtutis naturalis. Verit. q. 24, 1, 7^m.
- 14 Homo juste relictus est a Deo in servitute diaboli: licet ille injuste invaserit eum 3^a q. 46, 3, 3^m | q. 48, 4, 2^m | q. 49, 2, c. | 3, d. 20, a. 4, q. 2, 2^m. * Daemon 90, 118, 119. Fides 69. Fomes 12. Jejuniun 9. Latria 6.
- 15 Servitus peccati est vere servitus, sed est libertas secundum opinionem tantum: servitus autem Dei, est e converso 1-2, q. 183, 4, c. | Rom. 6, lect. 4, fi. * Passio 100, 112. Peccatum 178, 190, 196. Perfectio 53. Poenitentia 38.
- 16 Servitus Dei non tollit servitutem humanam: quia nunc per Christum liberamur a servitute quo ad animam tantum, in futuro autem etiam quo ad corpus. Titum 2, lect. 2, fi. * Status 1. Usura 246, 248, 259, 263.
- 17 Servitus Dei duplex: scilicet bona et mala. Prima causatur a timore reverentiae; secunda vero a timore poenae. Jo. 15, lect. 3, prin^o | lect. 4, fi. | Philipp. lect. 1, prin^o.
- 18 Servitus Dei duplex: una scilicet timoris: quia est causa alterius moventis: alia amoris: quia est causa alterius finis. Et haec convenit sanctis, non autem prima 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | Jo. 15, lect. 3, prin^o | Rom. lect. 1, me^o | Gal. 5, lect. 3, prin^o | Titum lect. 1, prin^o.
Servus est organum animatum, secundum Philosophum 4, d. 4, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Angelus 181. Conservus.
Sessio. Passio 104.
Seth. Magi 2.
Severitas est virtus inflexibilis, circa poenarum inflictionem, quando recta ratio hoc requirit 2-2, q. 157, 2, 1^m | 2^m | q. 159, 2, 2^m. Clementia 1, 2, 11, 12. Epiikia 8. Feritas. Judicium 43. Lex 130. Marchio. Saevitia.
- Sex. Absolvere 12. Accidia 8. Actio 4. Amor 191. Animal 26. Aqua 1. Christus 119, 161. Concilium 4. Contemplatio 9. Dies 2. Fides 2, 16. Fortitudo 34. Haeresis 84. Ira 20. Justitia 22. Legio. Legitimitas 2. Lingua 6. Litera 4. Luxuria 9. Matrimonium 116. Passio 39. Poenitentia 52. Scenarius 4. Transcendentia. Usura 294.
- Sexagesimus. Fructus 17. Primitiae 2.
- Sexaginta. Cohors 3.
- Sexta dies creationis 1^a q. 70, 1, c. | q. 72, o. | q. 90, 4, c. | q. 91, 4, 5^m | Ma. q. 16, 4, 16^m. * Accidia 12. Adam 90. Animal 26. Crucifixus 1. Dies 25. Illegitimus 1. Illuminatio 9. Jejuniun 36. Missa 18. Passio 89. Psalmus 9. Usura 289.
- Septupliciter. Paulus 15.
- 1 SEXUS. Modica mutatio facit diversitatem sexus 2, d. 20, q. 2, 1, 2^m | Meta. 10, lect. 12, fi.
- 2 Diversitas sexuum in eodem, vel in diversis, causatur ex virtute caelestis et ex dispositione materiae 1^a q. 115, 3, 4^m | Verit. q. 5, 9, 9^m.
- 3 Prophetia potest convenire mulieri: quia attenditur secundum mentem illuminatam a Deo, ex qua non est diversitas sexuum 2-2, q. 177, 2, 2^m | 1^a Tim. 2, lect. 3, prin^o. * Baptismus 117, 163. Beatus 43. Confirmatio 19, 20. Ermaphroditus. Innocentia 7. Mulier 2. Ordo 97, 99. Resurrectio 17, 30.
- 4 Christus non debuit assumere carnem per commixtionem sexuum 3, d. 12, q. 3, a. 2, q. 1, o.
- 5 Sexus debuit assumi a Christo, non quidem ad usum, sed ad perfectionem naturae, sicut erit in omnibus post resurrectionem 3, d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, o.

SICUT

- 6 Christus non debuit assumere utrumque sexum: quia hoc esset monstruosum et irrationabile 3, d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m.
- 7 Christus potuit assumere sexum femineum, sed non deceuit; quia venit ut doctor, rector et propugnator humani generis 3, d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, 3^m | q. 2, o. | L. fi.
- Si conjunctio conditionalis. Conditionalis o. Conjunctio 11.
- Sibylla expresse prophetavit de Christo 2-2, q. 2, 7, 3^m | q. 72, 6, 1^m | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | Verit. q. 14, 11, 4^m. * Fides 67. Imperator 5. Revelatio 10.
- Siccitas. Animal 36. Cete 6. Elephas 4. Fames 1. Flamma. Fumus. Ignis 2. Iris 1, 3. Leo 1. Odor 2. Pluvia 4. Pulvis o. Sapor. Semnus. Sidera. Vapor.
- Sicilia. Corsica. Gallici. Terraemotus 6.
- 1 SICUT importat similitudinem, non autem aequalitatem 1^a q. 60, 4, 2^m | Virt. q. 2, 9, 9^m | Jo. 17, lect. 5, meo. * Amor 169. Angelus 315. Fortitudo 25, 42.
- 2 Sicut quandoque dicit aequalitatem et quandoque similitudinem tantum. Jo. 10, lect. 4, prin^o | co 15, lect. 2, prin^o.
- Sidera duplicia: scilicet volentia propter materiam siccam modicam et discontinuam, et projecta, de materia humida. Psal. 17, prin^o * Astrologia. Astrum. Caelum 51, 56, 57, 59, 60. Divinatio 15. Fatum. Fumus. Stella o.
- 1 SIGILLUM est, quo in aliqua re est forma sigillata et impressa. Virt. q. 1, 9, c. fi. * Signare. Virtus 208, 209.
- 2 Sigillum confessionis convenit tantum sacerdoti ut est minister Dei: tamen alii in necessitate participant aliquid de actu ejus et de actu clavis. Et tenentur celare, quamvis proprie loquendo, sigillum confessionis non habeant 4, d. 2, q. 3, a. 1, q. 3, o. | a. 2, 4^m. * Confessio 84, etc.
- Signaculum dicitur dupliciter: scilicet expressum signum, habens similitudinem rei; et signum occultans secretum, revelandum amicis. Rom. 4, lect. 2, prin^o. * Circumcisio 8. Ordo 59. Signum o. Virginitas 9, 34.
- Signare duo significat: scilicet claudere sub sigillo, et expressionem figurae. Isa. 8, fi. c. * Designare.
- Signatum. Animal 47. Conceptio 5. Corpus 55. Effectus 11. Eucharistia 135. Forma 23. Individuum 18. Instans 5. Otium. Poenitentia 101. Scriptura 20. Signum o. Simplicitas 1. Tentare 23.
- 1 SIGNIFICATIO proprie dicitur respectu rationis nominis; suppositio vero respectu ejus cui convenit nomen, si directe continetur sub eo; copulatio autem si indirecte 3, d. 6, q. 1, 3, c. | Po^a q. 9, 4, c. * Abjicere. Ablutio. Abstractum 5, 6, 7. Accidens 10, 65, 71, 84. Accipere. Acolythus. Actus 8, 191, 194, 195. Adeps 3. Adjectivum 3, 4, 7, 8, 12, 13. Adoratio 7. Assertio 3. Agnus 5. Haliaetus. Alius 1, 2. Allcluja. Altare 1, etc. Amen o. Amictus. Amor 203. Ampliatio. Angelus 397, 449, 611. Animal 79. Anulus. Apertio 1. Apostoli 10. Apud o. Aqua 14, 17. Aquila o. Ara. Aranea 1.
- 2 Terminus singularis, idem significat et supponit secundum sophistas, non autem terminus communis 1^a q. 39, 4, a. 1. * Arbor 1. Arca o. Arcus o. Argentum 2. Assumere 6, 25. Attributa 14. Baculus o. Baptismus 76, 163, 164, 167, 244. Benedictio 8. Bethlehem. Bonitas 94. Brachium 1. Caeremonia 8. Calcaneus. Caligae. Canis 1. Caput 2. Casula. Categoricas Causa 13. Cete. 2. Charadrius. Ciconia 1. Cignus. Circumcisio 3, 7, 10, 11.
- 3 Nomen non significat nisi mediante conceptione intellectus 1^a q. 13, 1, c. | 4, c. | 1^m | 9, 2^m | Verit. q. 2, 1, c. fi. | Po^a q. 7, 6, c. | q. 8, 1, c. | q. 9, 5, c. * Collectivum. Columba 1, 2. Conceptio 5. Conceptus. Confirmatio 27. Connotare. Consecratio 2. Consideratio 2. Cornicula. Cornu. Corvus 2. Creatura 27. Cultus 6. Currere. Cythara. Daemon 37, 38, 103. Dalmatica 2, 3. Datio 23. Decimae 4, 6, 13. Delictum 1. Denotare.
- 4 Modus significandi sequitur modum intelligendi 1^a q. 45, 2, 2^m. Aequivoca 1, 2, 3, 12. Aeternitas 6, 17, 29, 36, 41. Definitio 3, 20, 24, 46. Dignitas 1. Dominatio 1. Donec. Durities 1. Ebur. Egere 1. Ens 1, 2, 4, 36. Enuntiatio 5. Esse 1, 2, 76. Essentia 1, 9, 12. Ethymologia. Ethos. Eucharistia 77, 83, 121, 132, 165, 185. Excessus 1. Exorcismus 6, 12. Exufflatio.
- 5 Ad proprietatem loquutionis, requiritur res significata et modus significandi 1^a q. 39, 4, 5, c. * Facere 3. Fallere 2. Falsitas 14. Favus. Feminalia. Femininum 2. Fermentum o. Festum 9. Fictio 3. Fides 100. Figura o. Filiatio 77. Fimbria. Finis 15. Flos 1. Framea. Fructus 14. Futurum 1. Galilaea 1. Gazophilaeum o.
- 6 Variatio dictionis in principio mutat significationem; et variatio in fine, mutat significationem apud latinos: sed apud graecos, mutat in verbis, etiam in principio 3^a q. 60, 7, 3^m. * Generatio 51. Genus 43. Gladius 1. Grammatica. Gratia 84. Gryphus. Habere 3. Herodius 2. Hircus. Homo 84. Idea 22, etc. Idem 1. Jejunium 35.
- 7 Nomen totius, non significat partes, nisi materialiter 3, d. 2, q. 1, fi. | L. prin^o | d. 6, L. Hypothetica. Impersonale. Incipere 1. Inclinatione 5. Individuum 8. Infernus 3. Intellectus 159, 164. Intelligentia 1. Intentio 2, 28. Ira 9. Iris o. Jerusalem 2. Jesus 1, 4, 5. Joannes 20. Jubilus 2, 3. Judicium 2. Jus 1. Justificatio 4. Laeus 2.
- 8 Plus est in significatione nominis compositi quam in significa-

SIGNUM

- tionibus componentium 3, d. 10, q. 1, a. 2, q. 3, 3^m | Quol. 8, 14, 1^m. * Laqueus 1. Lazarus 1. Leviathan. Lex 136. Lia. Libamina. Lignum 1. Lilium. Logica 13. Logos. Lotio. Lucerna. Luna 7. Lupus. Lutum. Maledicere 4. Manipulus. Manna. Manus 3, 5. Matrimonium 19, 20, 51.
- 9 Significatio est essentialis enuntiationi. Verit. q. 1, 6, 4^m. * Medium 6. Mel 1. Membrum 6, 7. Mendacium 11, 13. Mergulus. Metaphora o. Milvus. Minister 2. Missio 41. Mitra. Mos 1. Motus 2, 3. Mulier 1. Munditia 2. Natura 21. Nolo. Nominativus. Numerus 21, 22. Nuptiae 5. Oblatio 7. Oleum 2. Onocrotalus. Oratio 11. Ordo 35. Origo 2. Ossa. Palium 2. Palpebrae. Parasceve. Pascha 3. Passio 15, 60. Pax 22. Pentecoste. Per o. Persona 4, 5, 12, 19, 21, 22. Petra. Phase. Planetae 3. Poenitentia 101. Ponere o. Porphyrio. Potentia 1, 5.
- 10 Significatio orationis relata ad rem significatam, est simplex, in quantum significat unum, scilicet compositionem: licet relata ad partes orationis, videatur composita, tamen significationes earum, sunt ut dispositio materialis ad significationem totius 4, d. 9, q. 2, 3, 7^m. * Praeceptum 19, 63. Praedicari 33, 34, 37. Praedicator 3. Principium 1. Privatio 15, 16. Pronomina 5. Prophetia 25, 34. Proportio 1. Propositio 14. Psalterium 1. Pupilla. Pulvis 2. Quantitas 18, 29. Quaternarius. Qui est 2. Rahab 1. Rachel. Relatio 87, 89. Religio 20. Res 2. Resurrectio 1. Roboam. Rugitus. Ruth.
- 11 Significatio orationis est tota simul et eam complet ultima particula ejus 4, d. 8, q. 2, 3, 6^m | 8^m. * Christus 9. Sabbatum 2. Saecus. Sacramentum 12, etc. 32, etc. 85, 94, 95, 118, etc. Sacrificium 24, 25, 34, 35. Sagitta 1. Saliva. Sanctificatio 11, 17. Sandalia. Sanitas 7. Sapientia 45, 47. Scenopaegia. Scientia 1. Schismos. Sensus 37. Septem. Septenarius. Seraphim 4. Signum o. Simonia 28. Sinistrum 4. Sitis. Solus 3. Spes 17. Spina 2. Spiritus 2, 3. Stare. Status 1. Stola o. Stratus 2. Struthio 2. Stultiloquium. Subsistentia 7. Substantia 5. Sum. Suppositum 3, 4. Synonima. Templum 6, 9. Tempus 39. Trinitas 2, 4. Triplicitas. Thurificatio o. Thus 1. Tartur 3, etc. Unctio 1, 4, 34. Unicornis. Unitas 51. Universale 3. Unum 1. Usura 207. Usus 1. Uter. Uxor 4, 10. Verbum 1, etc. 36, 37, 44, 48, etc. Veritas 8, 14, 17, 18, 19. Vermis 1. Verum 2. Vespertilio. Vestis 4. Virginitas 14, 15. Virtus 1, etc. Visio 1. Vita 1. Voluntas 6. Vox o.
- 1 SIGNUM, quantum est in se. importat aliquid manifestum quo ad nos, quo manuducimur in cognitionem alicujus occulti 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, a. 1, q. 1, 5^m | q. 2, o. | Verit. q. 9, 4 | 5^m.
- 2 De ratione signi non est prius vel posterius in natura, sed tantum esse nobis praecognitum. Verit. q. 9, 4, 5^m. * Abraham 8. Achem o. Actio 106. Actus 169. Adoratio 6. Adventus 7. Affectio 5, 6. Amor 67, 94. Angelus 441, etc. Animal 47. Argumentum 2. Assumere 25. Aurora. Avis 2. Baptismus 167, 243. Causa 48. Character 2, 4, 11, 12, 21, 47. Circumcisio 8, 27, 48. Cogitatio 7, 11. Cognitione 6. Columba 2. Coma. Conceptio 5. Conceptus. Confirmatio 9, 23. Conjectura 1, 3. Corpus 55. Crux 5. Cultus 17. Cydaris. Daemon 8, 9, 21, 81. Debitum 15. Demonstratio 1. Deus 297, etc. Dies 2. Divisio 21.
- 3 Signum est prius signato, et quandoque e converso, et aliquando simul. Isa. 7, meo. * Dolus 4. Donum 44. Effectus 11. Eucharistia 11, 20, 38, 45, 120, 130, 135, 168, 273. Figura 1, 8. Fornicatio 6. Gedeon o. Grammatica. Gratia 101, 102, 170. Haeresis 23, 24, 30, 31. Honor 6, 14, 27. Humilitas 10. Imago 5. Immunitas. Incantatio. Incarnari 4. Indicia.
- 4 Signi potest esse signum, respectu diversorum et sui ut est in alia specie, non autem in eadem specie 3^a q. 48, 3, 2^m | 1, d. 1, L. 1^m | 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | q. 2, 3^m. * Intelligibile 3. Ira 50. Iris o. Ironia 2. Jucunditas. Judaei 5. Judicium 84, etc. Juventus 2. Laus 2. Lex 112. Lingua 1. Machometus. Manifestatio 2. Materia 35. Matrimonium 25, 58, 59, 60.
- 5 Signum multorum ordinatorum ad unum, non est ambiguum et fallax, sed est certum 3^a q. 60, 3, 1^m. * Menstruus 7.
- 6 Falsitas est in signo, cum deficit adaequatio tripliciter: scilicet cum significatur plus esse quam est, vel esse quod non est, vel esse id cujus contrarium est. Opus. 61, co 52. * Miraculum 6, 41, 43. Misericordia 27. Missio 3, 4, 5, 21. Monstrum 1. Nativitas 26. Nomen 25, 68.
- 7 Aliquando per modum substantiae, aliquando per modum accidentis substantiae, aliquando per modum actus, et aliquando per modum accidentis actui, signum attribuitur rei. Opus. 73, co 1. * Numerus 12. Nutrire 2. Nutus. Otium. Ordo 41, 42, 59. Pallium 3.
- 8 Signum quandoque dicitur causa: scilicet quando est notior effectus: sed saepius dicitur de effectu, et dividitur contra causam: tamen ideo potius dicit Scriptura, ut luminaria sint in signa, quam in causas, ut occasionem idolatriae tollerent 1^a q. 70, 2, 2^m | 2, d. 15, q. 1, 2, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, 5^m | d. 48, q. 2, 1, c. | 2, 3^m | 3, 3^m | Cg. 3, co 112, fi. | Libo 4, co 55, 3^m | 97, 1^m | 4^m | Verit. q. 9, 4, 5^m | Po^a q. 5, 9, c. * Paradisus 8. Parvipensio 2. Passio 69, 74. Peccatum 340.

SILVESTER

- Oppositum videtur dicere. Po^a q. 7, 7, 10^m. * Poenitentia 65, 101. Permissio 4. Potestas 10.
- 9 Causa principalis non potest proprie dici signum effectus, licet occulti, et causa sit sensibilis et manifesta; sed tantum causa instrumentalis 3^a q. 62, 1, 1^m.
- 10 Ratio signi prius convenit effectui quam causae quae est ratio essendi tantum: sed e converso, si sit ei ratio etiam significandi. Verit. q. 4, 1, 7^m. * Praedicari 32. Praelatio 14. Primitiae 4. Processio 68. Prophetia 7, 58. Propositio 4. Pudicitia 1. Quia. Religio 40.
- 11 Signum primo et principaliter convenit sensibilibus: non autem intelligibilibus, nisi ut sunt manifestata per sensibilia 3^a q. 60, 4, 1 | Verit. q. 9, 4, 4^m. * Reprobatio 5. Reputare. Res. Resurrectio 47. Revelatio 2, 3. Sacramentum 4, 5, 6, 11, 136, 143. Sacrificium 2.
- 12 Cognitio signorum est via ad res, in eo qui accipit scientiam ex signis: sed in significante, est e converso 1, d. 1, L. prin^o | Verit. q. 12, 7, 5^m. * Salomon 1. Scire 6. Scriptura 20. Serpens 3. Servire 1. Signaculum. Signatum. Significatio o. Syllogismus 3.
- 15 Si aliquis probaret quod omne elementatum est corruptibile, per hoc quod videtur tempore antiquari, esset probatio per signum. Non autem per se, neque propter quid. Poster. lect. 11, fi. * Simplicitas 1. Simulatio. Somnium 3. Somnus 4. Superbia 34. Suspicio 2. Tributum 2. Usura 226, 275, 314. Uti 15. Verbum 18, 21. Verecundia 5. Veritas 14. Verum 2. Zacharias 2.
- 14 Petere signum a Deo, contingit dupliciter: scilicet ad explorandum potestatem Dei, vel veritatem dicti ejus, et ad instructionem. Primum est peccatum tentationis Dei, non autem secundum 2-2, q. 97, 2, 3^m.
- Silentium. Baptismus 53. Episcopus 23. Haeresis 84. Religio 77. Siligo. Eucharistia 62.
- Siloe est quidam fons, qui nascitur ad pedes montis Sion, ejus aquae per oras ebulliunt, et per vias vadunt. Unde significant reges Juda, qui quandoque boni et potentes, quandoque mali erant et imbecilles. Et tamen legitime et quiete regnaverunt, comparatione regum Israel, qui omnes cogeant populum ad idola. Isa. 8, me^o.
- Silva. Desertum. Fides 59. Homicidium 3. Usura 170, 199, 202, 203, 204. * Usus 10.
- 1 SILVESTER papa excommunicavit eos, a quibus exulavit, non quidem ex vindicta, sed ex zelo Dei 2-2, q. 108, 1, 4^m. * Altare 4.
- 2 Silvester fuit primus papa, qui obedientiam habuit ab imperatoribus. Opus. 20, lib. 3, c^o 16 | 17. Martyrium 12.
- Simeon. Nativitas 27.
- Similari. Assimilatio o. Medicus 11.
- Simile. Actio 4, 107. Adaequari o. Agens 50, 72, etc. Aleator 1. Ars 27. Amor 108. Assimilatio 9. Caelum 99, 156. Causa 36, etc. Confessor 5. Consimile. Cornelius 3. Correctio 17. Delectatio 42. Deus 85. Ens 13, 14, 15. Eucharistia 104. Excusatio 2. Fractio 1. Generatio 26, 43. Grande. Gratia 135. Habitus 39, 60. Ignis 11. Imperfectio 2. Inclinatio 3. Justificatio 23. Loqui 6. Malum 31. Maria 40. Materia 5. Matutinae 3. Metaphora 4. Misericordia 16. Mulier 1. Naturale 16. Passio 54. Pater 3. Peccatum 180. Superior o. Usura 137, 163, 186, 273, 295, 301.
- 1 SIMILITUDO est relatio aequiparantiae, non tamen semper denominat utrumque extremorum, sed tantum quando forma est aequaliter et eadem ratione in utroque extremorum 1^a q. 4, 3, 4^m | q. 42, 1, 3^m | 1, d. 19, q. 1, 2, c. | d. 35, 4, 6^m | d. 48, 1, 4^m | Cg. 1, c^o 29 | Verit. q. 2, 11, 1^m | q. 23, 7, 11^m | Po^a q. 7, 7, 10^m. * Actio 4, 107.
- 2 Similitudo duplex: scilicet relatio realis, et relatio rationis. Prima requirit distinctionem realem: non autem secunda, sed distinctionem rationis tantum. Verit. q. 2, 2, 3^m.
- 3 Similitudo duplex: scilicet participationis ejusdem formae, et proportionis 1^a q. 4, 3, o. | q. 14, 3, 2^m | Verit. q. 4, 4, 2^m | Po^a q. 7, 7, 4^m.
- 4 Similitudo duplex: scilicet proportionalitatis, et per participationem ejusdem qualitatis. Prima est inter corporalia et spiritualia, non autem secunda 1^a d. 34, q. 3, 1, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 5, 3^m | d. 45, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m. * Actus 12, 13, 14.
- 5 Similitudo duplex: scilicet repraesentationis, et secundum convenientiam in natura. Prima requiritur inter cognoscens et cognitum, non autem secunda 1^a q. 85, 8, 3^m | q. 88, 1, 2^m | 1, d. 94, q. 3, 1, 4^m | 4, d. 49, q. 2, 1, 7^m | Verit. q. 2, 3, 9^m | 5, 5^m | 7^m | 13, 1^m | q. 4, 4, 2^m | q. 8, 11, 3^m. * Adam 64. Adaequari 1. Agens 28, 70, 71, etc. 82, 115.
- 6 Similitudo duplex: scilicet ut principium, et ut principiatum. Prima dicitur exemplar, secunda vero imago 1^a q. 35, 1, 1^m | Cg. 4, c^o 11 | Verit. q. 7, 1, 11^m | 5, 2^m.
- 7 Aliqua dicuntur similia dupliciter: scilicet participando unam formam, et secundum quod unum imitatur alterum, secundum proportionalitatem. Prima sunt composita. Ideo nulla creatura est sic similis Deo, sed solum secundo modo 1^a q. 4, 3, o. | q.

SIMILITUDO

- 41, 3, 1^m | 1, d. 34, q. 3, 1, 2^m | d. 35, 4, 6^m | d. 48, 1, c. | 2, d. 16, 1, 3^m | Cg. 1, c^o 29 | Lib^o 1, c^o 7, 11^m | Verit. q. 2, 11, o. | q. 23, 7, 10^m | Po^a q. 3, 4, 9^m | q. 7, 7, o. | Psal. 34, me^o. * Agere 9. Alienum 8. Amicitia 2. Amor 152, 176, 193, 194, etc. 212, Angelus 174, 178, 301, 357, etc.
- 8 Similitudo creaturae ad Deum duplex: scilicet secundum participationem alicujus bonitatis Dei, et secundum proportionalitatem 2^a d. 16, 2, 5^m | 3, d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Po^a q. 3, 4, 9^m | 6, 25^m. * Anima 5, 121, 150, 324, 360. Animal 71. Anthropospatos.
- 9 Similitudo creaturae ad Deum duplex: scilicet ad intellectum Dei, et ad essentiam ejus: primo modo, forma in utroque est ejusdem rationis, sed non secundum eundem modum essendi; non autem secundo modo. Po^a q. 7, 7, 6^m. * Appetitus 2, 3. Appropriatio 2, 3, 20, 21.
- 10 Similitudo praedestinatorum ad Filium Dei duplex: scilicet imperfecta, secundum animam et secundum corpus, idest per gratiam: et perfecta utroque modo, idest per gloriam. Ephes. lect. 1, me^o. Filiatio 39. * Approximatio o. Ars 7, 18, 27. Artifex 1. Assimilatio o.
- 11 Similitudo triplex creaturae rationalis ad Deum: scilicet secundum esse naturae, secundum cognitionem, et secundum potestatem operandi ad beatitudinem obtinendam 2-2, q. 163, 2, o. | Po^a q. 9, 9, c. fi. * Attingere 3. Augmentum 18. Beatitudo 19, 96. Bonitas 1, 2, 21.
- 12 Primas duas habuit angelus a principio, et tertiam appetiit: sed homo tantum primam habuit in sua creatione, et reliquas appetiit 2-2, q. 163, 2, o. | Po^a q. 9, 9, c. fi. * Caput 2. Character 2, 6. Charitas 16. Causa 21, 36, etc. 52, 96. Caelum 97, 99, 156.
- 13 Similitudo creaturae ad Deum deficit a similitudine univocorum dupliciter: scilicet quia non est per participationem unius formae, sed est per essentiam de Deo, et per participationem de creaturis; et quia est eminentius in Deo. Po^a q. 7, 7, 2^m. * Certitudo 9. Circumcisio 9.
- 14 Non dicimus Deum esse similem aliis rebus, sicut neque dicimus hominem esse similem suae imagini. Dio. 9, lect. 3.
- 15 Verbum, idea, Deus, et quaelibet causa, dicitur large similitudo idest exemplar creaturae et effectus: non autem proprie 1^a q. 35, 1, 1^m | q. 57, 2, 2^m | Verit. q. 4, 4, 2^m. * Cognitio 1, 61. Cohors 1. Communicabile 3. Conceptio 6. Conformitas 1. Conjunctio 1.
- 16 Similitudo convenit verbo: quia est verbum amoris, ut causa ejus 1^a q. 27, 4, 2^m. * Contemplatio 6. Contradictio 4.
- 17 Similitudo in divinis aliter pertinet ad verbum, et aliter ad amorem 1^a q. 27, 4, 2^m.
- 18 Immo ipse amor non est similitudo 1^a q. 27, 4, 2^m | 3^m | Cg. 4, c^o 23, fi.
- 19 Similitudo aliter pertinet ad verbum, et ad amorem: nam ad verbum pertinet, inquantum ipsum est quaedam similitudo rei intellectae, sicut genitum est similitudo generantis: sed ad amorem pertinet, non quod ipse amor sit similitudo: sed inquantum similitudo est principium amandi. Unde non sequitur quod amor sit genitus: sed quod genitum verbum est principium amoris 1^a q. 27, 4, 2^m. * Creaturae 4, 8.
- 20 Similitudo et dissimilitudo in divinis attenditur secundum essentiam, non autem secundum relationes 1^a q. 36, 4, 3^m.
- 21 Similitudo et unio possunt esse relationes aequiparantiae in creaturis, non autem inter Deum et creaturam 3, d. 5, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m.
- 22 Quaelibet res est similis Deo, et imitatur eum, sed imperfecte. Verit. q. 2, 1, c. fi. | 11, 1^m. * Deus 13, 84, 85, 86, 93, 188.
- 25 Minima similitudo est creaturae ad Deum secundum convenientiam in natura, et est maxima in repraesentari expressissime. Verit. q. 2, 3, 9^m.
- 24 In qualibet similitudine creaturae ad Deum, est major dissimilitudo, quam similitudo 1^a d. 19, L. 1, prin^o | d. 33, 1, 2^m | Verit. q. 1, 10, 7^m. * Aequalitas 4, 5, 12, 17, 26. Distantia 6. Distinctio 35. Effectus 7.
- 25 Creatura aliqua est similis Deo secundum priorem perfectionem, licet amiserit eam secundum ulteriorem perfectionem, ut actus peccati 2, d. 37, q. 1, 2, 4^m. * Aequivoca 5, 9. Aetas 9. Esse 88.
- 26 Quaelibet res accedit ad similitudinem Dei, secundum quod est in actu; et recedit ab ea, secundum quod est in potentia 4, d. 49, q. 1, a. 2, c. | Cg. 3, c^o 37. Appropinquatio 1. * Eucharistia 255. Excusatio 2. Facere 7. Fatum 6, 7. Felicitas 3. Fervor 3. Figura 9. Filiatio 5, 6, 37, etc. Finis 25. Forma 3, 17, 135. Fortitudo 43. Generatio 26, etc. 37, 43, 67, 68. Gratia 135. Habitus 25, 39, 60. Haeresis 39. Heva 2. Hircus. Idea 5. Ignis 11. Imago o. Imperfectio 2. Inclinatio 3. Individuum 9. Induere. Intellectus 129, etc. Intentio 22, etc. Ira 52. Isaïas 2. Justitia 90. Justificatio 23. Lex 47. Phantasma 1.
- 27 Similitudo creaturae ad Deum, et artificati ad artificem, est secundum quod implent illud quod de eis est in intellectu et voluntate causae. Po^a q. 3, 16, 5^m | 17, 6^m. * Christus 39, 132.

SIMONIA

SIMONIA

- Liber 21. Loqui 6. Lux 10, 12. Malum 31. Materia 5, 37. Medicus 11. Memoria 1, etc. Metaphora 1, 2, 8. Mos 3. Motus 3. Nativitas 5. Non ens 2. Odium 21. Officium 2. Oleum 1. Parabola. Paradisus 4. Participare 14. Peccatum 180. Python 5. Praeceptum 85. Processio 4, 11, 40, 68. Producere 2. Prophetia 13, 50, 54, 56, 72, 87. Proportio 3. Prudentia 22, 35, 36. Pulchritudo 6. Quies 1. Radix 1. Raptus 11. Relatio 80. Religio 104. Repraesentatio 1. Resurrectio 57. Sacramentum 92. Samuel 3. Sapientia 28. Scandalum 3. Scientia 157. Semen 7. Sensibile 2, 6, 9. Sensus 50. Sicut o. Signaculum. Signum o. Simonia 6. Simulacrum 1. Sirenae. Superior o. Symbolum 1. Tempus 4. Tractio 4. Trinitas 15. Umbra 3. Unitas 8. Usura 6, 21, 22, 43, 186, 214, 222. Vapor 1. Venus 3. Verbum 24, 61, 65. Vestigium 1, 2, 3, 7. Vinum 1. Visio 6. Vita 74. Vox 5.
- 28 Ubi cumque est similitudo, ibi est distinctio 1, d. 2, l. meo | d. 7, q. 2, 2^m | d. 19, q. 1, 1^m | 3^m | d. 40, 2, 4^m | d. 41, a. 1, q. 3, 2^m | d. 48, 1, c. | 3, 5^m.
- 29 Similitudo et dissimilitudo attenditur non solum secundum qualitatem eandem vel diversam, sed etiam secundum eundem vel diversum modum participandi 2-2, q. 52, 3, c.
- 50 Conceptio intellectus est similitudo rei intellectae 1^a q. 27, 2, c. fi. | Cg. 4, c. 11.
- 51 Species intelligibilis nostri intellectus non potest esse similitudo principiorum individualium 1^a q. 14, 11, 1^m 12, c. * Imago 1, etc.
- Simon. Adjurare 11. Haeresis 104. Loqui 7. Simonia 26.
- 1 SIMONIA est studiosa voluntas emendi vel vendendi aliquod spirituale, vel annexum ei 2-2, q. 100, 1, o. | 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 1, o. | 3, c. Ecclesia 17. Infra. Munus 2.
- 2 Immo annexum spirituali, licet vendere aliquo modo 2-2, q. 100, 1, 6^m | 4, o. | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 3, o.
- 3 Annexum spirituali duplex: scilicet dependens ex re spirituali, ut beneficia ecclesiastica, et ordinatum ad aliquod spirituale, ut vasa sacra, et jus patronatus. Secundum licet vendere aliquo modo, ut vasa sacra ratione materiae, in necessitate ecclesiae: non autem primum, quia esset simonia 2-2, q. 100, 1, 6^m | 4, o. | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 3, o.
- 4 Simonia est mala quia est super materiam indebitam: quia res spiritualis, non est venalis: quia est impretiabilis, sine dominio et gratis data 2-2, q. 100, 1, 2, c. | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 1, c. * Dominium 17. Irreligiositas 3.
- 5 Simonia non est peccatum in Spiritum sanctum 2-2, q. 100, 1, 2^m.
- 6 Simonia est haeresis gravior haeresi Macedonii, quo ad exteriorum protestationem et similitudinem 2-2, q. 100, 1, 1^m | 4, d. 13, q. 2, 1, 3^m | d. 15, p. 3, a. 1, q. 2, o.
- 7 Simonia est gravissimum peccatum in genere contractus pecuniarum: non autem simpliciter: sed attingit peccata contra praecepta primae tabulae. Quol. 5, 20, 2^m.
- 8 In parvis muneribus est simonia quo ad Deum, non autem quo ad ecclesiam, si quid spirituale detur vel fiat pro eis 4, d. 25, q. 3, 8, 1^m.
- 9 Quicumque pro aliquo commodum temporali dat aliquod spirituale, vel annexum ei, simoniam committit 4, d. 25, q. 3, 3, c.
- 10 Dare spirituale pro recuperanda re sua, est simonia 4, d. 25, q. 3, 3, 2^m. * Abraham 16, 17. Anniversarium. Ars 43, etc.
- 11 Actus est spiritualis dupliciter: scilicet ratione principii, id est doni vel officii, et ratione finis. Primum licet vendere, non autem secundum, quia simonia esset 2-2, q. 100, 3, o. | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, o. | Quol. 8, 11, o. * Baptismus 219. Beneficium 25.
- 12 Oratio est spiritualis utroque modo. Ideo non debet imponi pro pretio, quia esset simonia: sed licet dare eleemosynam pauperibus ut orent 2-3, q. 100, 3, 2^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, 2^m. * Coemeterium.
- 13 Licet vendere justum patrocinium et justum consilium: non autem verum iudicium, id est sententiam, nec verum testimonium: quia ad haec tenentur iudex et testis: non autem advocatus, vel jurisperitus. Ideo esset simonia in causa spirituali: non autem in causa saeculari 2-2, q. 71, 4, o. | q. 100, 3, 3^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, 9^m.
- 14 Accipere pecuniam, ut quis non revelet vel puniat peccatum, ad quod tenetur, est simonia 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, 6^m.
- 15 Papa potest incurrere simoniam, sicut et alii. Et gravius est peccatum, quanto Papa est maior: quia non est dominus spiritualium, sed dispensator 2-2, q. 100, 1, 7^m | 4, d. 25, q. 3, 3, 2^m.
- 16 Ante collationem beneficii, licet episcopo subtrahere de fructibus ejus, ad pios usus: sed requirere ab eo cui confert est simonia 2-2, q. 100, 4, 3^m | 4, d. 25, q. 3, 3, 9^m.
- 17 Si clericus impendat praelato obsequium honestum, id est ad spiritualia, fit dignos ecclesiastici beneficii: non autem si sit inhonestum, vel ad carnalia, id est ad utilitatem consanguineorum, vel patrimonii ejus; sed est munus ab obsequio et simonia 2-2, q. 100, 5, 1^m | 4, d. 25, q. 3, 3, 3^m. Beneficium 25. * Datio 18. Dominium 17. Ecclesia 16. Eleemosyna 16.
- 18 Dare aliquid adversariis, ne impendant in beneficio ecclesiastico, ante acquisitum jus, est simonia: non autem post 2-2, q. 100, 2, 5^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 1, 7^m. Indulgentia 5. Jacob 1. Missa 10, 11. Munus o. Nuptiae 6. Officium 19.
- 19 Permutatio vel transactio beneficii ecclesiastici sine licentia, est simonia: quia nomine emptionis et venditionis, prohibetur omnis contractus spiritualium non gratuitus: sed cum licentia praelati, et ex causa utili vel necessaria sunt licitae 2-2, q. 100, 1, 5^m | 4, d. 25, q. 3, 2, 8^m.
- 20 Accipere aliquid temporale pro sacramentis, est simonia: nec consuetudo excusat: non autem accipere ad sustentationem 2-2, q. 86, 1, 3^m | q. 100, 2, o. | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 1, o. * Permutatio. Preces. Sepultura 4. Spirituale 1, 2. Statutum 1.
- 21 Exigere aliquid pro absolutione ab excommunicatione, quasi precium absolutionis, est simonia: non autem quasi poenam pro culpa 2-2, q. 100, 2, 3^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 1, 6^m.
- 22 Exigere aliquid pro consecratione, benedictione, ordinibus, chrismate, oleo sancto, vel alio spirituali, est simonia, nisi accipiantur ut stipendia 2-2, q. 100, 2, 4^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, o.
- 25 Accipere aliquid pro dispensatione, commissione, correctione, doctrina ex officio spirituali, festo faciendo, vel praetermittendo, etiam ad sustentationem, est simonia: quia ex officio ad ea obligantur et stipendia habent: tamen visitantes, possunt accipere procuraciones 2-2, q. 100, 3, 3^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, 6^m | 9^m. * Usura 69, 87.
- 24 Statutum de non fienda processione in funere, nisi dentur tot, est illicitum et simoniacum: non autem quod processio fiat, si tot dentur 2-2, q. 100, 3, 2^m.
- 25 Praedicare pro pecunia, sicut pro pretio ejus, est simonia: non autem sicut pro re praedicata, qua meretur dans pecuniam et subvenitur indigentibus, sicut Paulus praedicavit pro collectis: sed in hoc non debet poni finis 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, 4^m.
- 26 Dare vel accipere aliquid quasi pretium, pro praedicatione, prophetia, oratione, officio, et hujusmodi actibus spiritualibus, est simonia: non autem accipere pro sustentatione secundum ordinationem ecclesiae vel consuetudinem approbatam, non exigendo ab invitis per subtractionem spiritualium, sed per superiorem 2-2, q. 100, 3, o. | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, o. | q. 3, 2^m. Anniversarium.
- 27 Hypocrita non videtur esse simoniacus: quia non dat spirituale propter temporale, sed demonstrat sanctitatem et furatur laudem 2-2, q. 100, 5, 4^m | 4, d. 25, q. 3, 3, 6^m.
- 28 Emptores spiritualium imitantur Simonem magum in actu, venditores autem in intentione: quia voluit emere ut venderet. Giezi vero tantum vendidit. Ideo secundi possunt dici simoniaci et giesitae: primi vero simoniaci tantum 2-2, q. 100, 1, 4^m | 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 1, 4^m.
- 29 Simonia mentalis et quodlibet aliud peccatum interius, nullam poenam ecclesiasticam incurrit, sed divinam 2-2, q. 100, 6, 6^m | 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m. * Datio 18.
- 50 Simonia et alia peccata tollunt gratiam et exequutionem ordinum: non autem tollunt sacramentum, nec impediunt susceptionem ejus 2-2, q. 100, 6, 1^m.
- 51 Emens aliquid simoniace, punitur privatione cujuslibet rei talis: dantes autem vel mediantes, puniuntur infamia et depositione si sint clerici, sed laici excommunicatione 2-2, q. 100, 6, o.
- 52 Recipiens beneficium simoniace, tenetur restituere illud et omnes fructus qui potuissent percipi a diligenti possessore, deductis expensis, licet alius dederit pro eo nesciente, praeter fructus consumptos bona fide, nisi fuerit inimicus ejus, ut impediret eum, vel nisi contradixerit, nec post ratum habuerit 2-2, q. 100, 6, 3^m | 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 3, c.
- 53 Dans pecuniam simoniace, non potest eam repetere, licet recipiens, eam teneat injuste 2-2, q. 100, 6, 1^m.
- 54 Res simoniaca debet restitui ecclesiae in cuius injuriam data est, nisi totum collegium sit in culpa 2-2, q. 100, 6, 4^m.
- 55 Nullus debet ordinari ab episcopo simoniace promotus, etiam occulto, licet praecipiat vel excommunicet. Et si ordinetur, non potest exequi, nisi dispensetur, licet ignoraret: si vero episcopus sit aliter simoniacus occultus, quilibet potest ordinari ab eo 2-2, q. 100, 6, 2^m | 4, d. 25, d. 3, a. 1, q. 3, 2^m.
- 56 Per simoniam fit defectus in ipsa ordinatione: non autem in homicidio. Ideo sufficit quod ordinatus sit immunis ab homicidio: sed immunis a simonia est suspensus, cum sciverit 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 3, 1^m.
- 57 Recipiens ordinem simoniace punitur per depositionem, si constiterit 4, d. 25, q. 8, a. 1, q. 3, c.
- 58 Sciens episcopum esse simoniacum, non manifestum juridice, debet obedire sumendo ordines ab eo, si non potest subterfugere: non autem ab eo manifesto juridice: quia tunc suspensus est, etiam quo ad alios; occultus vero quo ad seipsum tantum 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 3, 1^m. * Excommunicatio 25. Nuptiae 6. Preces. Ordo 92.
- 59 Immo nullus debet sibi obedire, recipiendo ordines ab eo, quacumque ex causa 2-2, q. 100, 6, 2^m.
- 40 Suscipiens ordinem sacramentum simoniace, etiam occulte, suspensus est quo ad se et quo ad alios: sed dans ordinem, vel dans sive recipiens beneficium, vel medians, publici, sunt su-

SIMPLEX

- spensi utroque modo: occulti vero sunt suspensi primo modo tantum 2-2, q. 100, 6, 1^m | 2^m | 4. d. 35, q. 3, a. 1, q. 3, c. | 2^m. * Religio 61. Spirituale 1, 2. Usura 69, 87.
- 41 Solus Papa potest dispensare cum promotio simoniace scienter. In aliis autem casibus episcopus post renuntiationem, facit quadruplicem dispensationem: scilicet parvam, idest quo ad communionem laicam magnam, ut sit in suo ordine in alia ecclesia: majorem ut sit in eadem in minoribus, maximam vero, ut in eadem ecclesia, in qua aliquid simoniace acquisivit, majores ordines exequatur; non tamen quod praelationes accipiat 2-2, q. 100, 6, 7^m. Officium 10.
- 4 SIMPLEX secundum rem undecuplex; et simplex secundum rationem triplex. Opus. 28, c^o 5, fi.
- 2 Quanto aliquid est simplicius, tanto est virtuosius et principium plurium et multiplicius relatum. Cg. 2, c^o 14 | Verit. q. 5, 2, 2^m | q. 8, 14, 23^m | Po^a q. 7, 8, c. * Absolvere 10, 23. Abstractio 2. Accidens 160. Actus 20. Addere 19.
- 5 Simplex aut totum cognoscitur, aut nihil 1^a q. 58, 5, c. | q. 83, 6, c. | Cg. 3, c^o 118, 3^m | Meta. 7, lect. 15 | Lib^o 9, lect. fi. me^o | Poster. 2, lect. me^o. * Adoptio 3, 9. Afirmatio 3, 4, 5. Agens 75. Amor 178. Angelus 49, 122, 399. Anima 321. Apostoli 14. Beatus 7. Bonitas 44, 45. Caelum 13, 22. Campsoria 9. Cessare 3. Christus 124, 126, 180. Compositio 8. Confessio 53. Confirmatio 17. Conscientia 13. Consideratio 2. Contrarium 1. Conversio 3. Creatio 38, 52. Debitum 27. Delectatio 114. Deus 138, 139, 151, 273, 310. Differre 3. Diversitas 5. Dulcedo 5. Elementum 15. Episcopus 10. Error 12. Esse 34. Forma 8, 9, 50, 99, 133, 150. Fornicatio 5. Genus 41. Habitus 53. Haeresis 26, 39. Ignorantia 1, 8. Ingenitum 2. Intellectus 45, 47, 77, 83, 145. Juramentum 13. Luxuria 2. Medicina 4. Motus 36, 61. Nomen 24, 70, 71. Notum 3. Numerus 5. Ordo 107. Organum 5. Parvus 2. Passio 31. Poenitentia 91. Possibile 3. Processio 12, 14, 18. Pronomen 1. Puer 11. Quidditas. Ratio 1. Sacramentum 39. Sapientia 39. Scientia 1, 3. Significatio 10. Simpliciter o. Simpliciter o. Simplum. Sponsalia 4. Theologia 5. Transgressio 4. Transumptio. Unitas 35. Universum 3. Univocum 2. Votum 14, etc. 23, 25, 54, 56, 57.
- 4 Pluralitas rationem non repugnat maximae unitati et simplicitati, nisi quae reducitur ad diversitatem rei. Ideo convenit Deo, licet sit omnino simplex 1^a q. 3, o. | q. 9, 1, c. | q. 25, 1, c. | q. 28, 2, c. | Verit. q. 3, 2, 3^m.
- 4 SIMPLICITAS ad virtutem veritatis pertinens, dicitur simplicitas quia non tendit in diversa, veritas autem dicitur, inquantum signa concordant signatis; ideo simplicitas et veritas differunt tantum ratione 2-2, q. 109, 2, 4^m | q. 111, 3, 2^m. * Amor 250. Apostoli 41, 42.
- 2 Simplicitas est virtus, ad quam pertinet directe praeservare se a deceptione 2-2, q. 111, 3, 2^m. Attributa 2. * Assistere 2.
- 5 Simplicitas facit intentionem rectam, non quidem directe, quia hoc facit omnis virtus, sed indirecte; scilicet excludendo duplicitem, per cujus oppositum dicitur 2-2, q. 109, 2, 4^m. * Deus 310. Modestia 7. Nomen 46. Ornatu 3. Pax 6. Processio 14. Relatio 97. Simplex o. Simpliciter o. Temperantia 9. Turtur 5.
- 4 Simplicitas per se non est causa nobilitatis, sed perfectio 4, d. 11, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m. * Modestia 7.
- 4 SIMPLICITER dicitur dupliciter: scilicet absolute, idest secundum naturam suam, sive sine adjuncto: et totaliter, idest universaliter sive omnino 2-2, q. 58, 10, 2^m | 3^a q. 50, 5, c. * Absolute o. Accidens 33. Actio 84, 89, 115. Actus 122. Adam 70. Agens 36. Alius 2, 3. Altitudo 2. Amor 34, 153, 224. Analogia 18. Angelus 9, 10, 52, 62, 442. Anima 89, 302. Appetitus 49, 69. Ars 1, 10. Artificiale 2. Assistere 1. Aureola 5, 10. Avaritia 20. Baptismus 213, 248. Barbarus 1. Beatitudo 76, 126.
- 2 Simpliciter et proprie dicitur aliquid tale, quod convenit ei secundum seipsum, idest quod est tale secundum totum magis quam secundum partem. Unio. 3, c. fi. * Bigamia 9. Blasphemia 9. Bonitas 45, 50, 65, 68, 82, 85, 87, 96, 119, 137, 139, 144, 157, 163, 190, 213, 214. Campsoria 3. Causa 73. Certitudo 12. Charitas 41. Civis 1. Coactio 1, 7. Comparatio 6. Compositio 10. Confirmatio 3. Corruptio 6. Cura 4. Daemon 46, 88. Datio 30. Delectatio 91. Demonstratio 3. Deus 5, 12. Dispositio 30. Doctrina 9. Dolor 4. Domus 2. Electio 35. Eleemosyna 10. Ens 10. Epiikia 8. Esse 24, 34. Eucharistia 113.
- 5 Simpliciter et per se dictum, intelligitur de eo quod per prius dicitur. Periber. lect. 5, fi. * Excedere. Excommunicatio 34. Exemplar 7. Falsitas 12, 13, 14, 17. Fides 38. Fieri 19. Finis 55. Forma 76, 170. Fornicatio 5, 21. Fructus 7. Fruitio 3, 8, 9. Generatio 2, 89. Habitus 5. Honestum 8. Humilitas 28, 29. Ignorantia 3. Imago 21.
- 4 Simpliciter dictum intelligitur quandoque de eo de quo dicitur per posterius ratione adjuncti, sicut ens in alio intelligitur de accidente. Verit. q. 7, 5, 3^m. * In 20. Incarnari 2. Indigentia 2. Infidelis 11. Infinitum 6, 18, 31. Intellectus 199, 200, 216. Intelligibile 3. Involuntarium 3. Jus 21. Justitia 61. Justificatio 10. Latro 1. Laurentius 3.

SIMULACRUM

- 5 Unumquodque dicitur simpliciter ut est in actu, secundum quid vere ut est in apprehensione 1-2, q. 6, 6, c. * Lex 27. Liber 23, 26, 27. Liberalitas 16, 17. Liberum 15. Lumen 25. Lux 9. Luxuria 8. Macula 13. Magnanimitas 17. Malum 15, 16, 17, 34, 39, 51. Materia 29. Matrimonium 81. Mens 6. Mensura 4. Meritum 6, 102, 107. Metaphysica 2, 7, 22, 26. Miraculum 2. Mirum. Mors 27, 39. Motus 47. Natura 39. Necessitas 1, 16. Negatio 2, 8. Nigredo. Nobilitas 3, 4. Non ens 6, 7. Non genitum. Notum 1. Numerus 21, 25. Obstinatio 1. Omnipotentia 4. Opinio 4. Papa 10. Passio 41, 61, 82. Peccatum 361, 369, 388. Perfectio 1, 2, 15, 24, 40, 77. Perplexus. Petrus 5. Pharao. Poena 21, 91, 96. Poenitentia 16, 17, 29. Porretani. Possibile 3. Praeceptum 96. Primum 1. Princeps 5. Principium 7. Prophetia 38, 47, 56, 79. Propositum 1. Prudentia 10, 27. Purgatorium 9. Raptus 7. Reduplicatio 7. Resurrectio 5, 48. Sacramentum 46, 87. Sanctus 5. Sapientia 5, 10. Scientia 96, 155. Scire 1. Sensualitas 5. Simonia 7. Solus 1. Stultitia 5. Superbia 23. Transgressio 3. Trinitas 4. Ultimum 2. Unitas 16. Universale 20. Vendere 12. Veritas 59. Virginitas 20. Virtus 24, 41, 49, 54, 124, 137, 141, 169, 174, 248, 249. Vita 60. Vivificare 1. Voluntarium 8.
- 6 Sicut simpliciter ad simpliciter, ita magis ad magis et maxime ad maxime, tenet tantum in praedicatis per se. Cg. 3, c^o 27, 7^m | 139, fi. | Ma. q. 3, 1, 14^m | Virt. q. 2, 11, 5^m | q. 4, 1, 16^m. * Christus 12, 21, 27, 70, 114, 130, 165, 189. Usura 89, 90, 116, 152, 154, 168, 173, 174, 177, 178, 180, 198, 201, 213, 236, 276. Usus 5, 13. Uxor 23. Votum 43, 68.
- Simplicius. Caelum 22. Deus 63.
- Simplum. Restitutio 7. Usura 289.
- Simul. Accidens 39, etc. 46. Actio 4, 89. Actus 54, 56, 65, etc. 171. Adam 90. Aeternitas 1, 20. Afirmatio 1. Alienum 2. Amicitia 3. Amor 218. Angelus 79, 82, 107, 108, 109, 319, 362, 363, 379, 391, 436, 566. Anima 9, 87, 91, 244, 304. Annihilatio 15. Antecedens 1. Appellare 3. Aptitudo. Baptismus 120, 279. Beatitudo 42. Bonitas 126, 227. Caelum 84. Causa 52, 97, 98. Character 18. Christus 59. Cognitio 23, 47. Comprehensor 2. Concavum. Contrarium 40. Contritio 7. Corpus 14, 15, 39, 40, 72. Creatio 46. Daemon 42. Daniel 1. Delectatio 3, 67, 96. Deus 109, 136, 383, 453. Dimensio 10, 11. Dispositio 52, 53. Divisio 19, etc. Dolor 19, 35. Donum 29. Duratio 5. Eucharistia 107. Fides 143. Fieri 1, 5. Finis 52, 53. Forma 54, 55, 56, 57, 144, 146, 147. Fornicatio 11. Fruitio 6. Gratia 58. Ignis 10. In 7. Indivisibile 1. Intellectus 53, etc. 156, 296. Intentio 10, 12. Jejunium 28. Judicium 47, 86, 88. Liber 23. Locus 20. Materia 13. Meritum 95, 96. Motus 66. Mutatio 7, 10. Mutuum 4. Opinio 7. Ordo 90. Pars 5. Peccatum 17, 72, 389. Plantae 3. Poenitentia 66. Praeceptum 110. Praedicari 13, 15. Praepositivus. Principiatum 2. Principium 18. Redemptio 1. Relatio 63, 73, 75. Relativum 9, 10, 11. Religio 40. Resurrectio 6, 36. Sacerdos 1, 4. Sacramentum 25. Sanitas 2. Scandalum 5. Scibile. Scientia 65. Sensualitas 10. Sensus 17. Significatio 11. Signum 3. Sodomia 3. Spina 1. Spirituale 10. Sponsalia 7. Terracmotus 1. Totum 9. Usura 118, 181, 182, 191. Uxor 1, 8. Virginitas 11. Virtus 271. Visus 5. Vita 30. Vocatio 3.
- 1 SIMULACRUM dicitur quod fit ad similitudinem alicujus rei naturalis, sed idolum ad nullum rei similitudinem 1^a Cor. 8, lect. 1, me^o.
- 2 Quod dicitur de simulacris Jerusalem, cum tamen de Jerusalem abstulerit idola Ezechias, dicitur, vel quia forte aliqua idola remanserunt occulte quae invenit in parte civitatis quam tradidit regi Sobna scriba, vel quia vocat simulacra, illa quae erant in ornatu templi. Isa. 10, me^o. * Loqui 8, 9.
- Simulatio proprie, est mendacium in signis factorum exteriorum ideo semper est peccatum: sed large, sumitur pro fictione 2-2, q. 111, 1, o. * Astutia 1, 3. Athanasius 1. Civitas 1. Derisio 3. Dissimulatio. Fictio 1. Hypocrisis o. Malum 60. Pax 13. Peccatum 369. Prudentia 35, 36. Upupa. Verbum 71. Verecundia 6. Virtus 20.
- Simultas. Eucharistia 107.
- Sincerum dicitur, quod est sine corruptione 1^a Cor. 5, lect. 2, fi. Sine qua non. Causa 15, etc. Charitas 19, 47. Peccatum 424. Prophetia 12. Providentia 3. Regnum 4. Respiratio o.
- Singillatim. Eucharistia 259.
- Singulare aliquando large accipitur pro quolibet inferiori, sicut si species dicatur singulare sub genere contentum. Aliquando vero proprie, pro individuo. Phy. lect. 1, fi. | Poster. lect. 12, primo. * Actus 182, etc. Adam 34. Adjectivum 6, 11. Aequivo- ca 13, 14. Amicitia 7. Amor 101. Angelus 387, etc. 536, 584. Anima 159. Apostoli 1. Christus 40, 58, 59, 60, 140, 141, 145. Coae- quale 1. Cognitio 51. Conclusio 5, 6. Credere 12. Deus 112, 124, 267, 271, 274. Definitio 4, 22, 39, 40. Dispensatio 7. Dissensio 4. Ens 37. Enuntiatio 3, 6, 7, 8. Genus 1. Habitus 71. Haeresis 4, 37, 131. Homo 5, 6, 33. Imaginatio 5. In 15. Individuum o. In- ductio. Intellectus 17, 48, 49, 50, 51, 293. Intemperantia 2. Ira 80. Jacobus 2. Judicium 54, 55. Justitia 2. Modalis 2. Nomen 12, 43, 83. Notum 6. Numerus 20. Officium 2. Omnis 4. Pecca- tum 181, 247. Persona 3, etc. Praedicari 11, 13, 14, 15, 24, 31

SINISTRUM

- 37, 40. Privilegium. Providentia 22, 27, 33. Prudentia 15, 30, 67, 82. Ratio 350. Scientia 33, etc. 57, etc. 131. Significatio 2. Syllogismus 6. Singularitas. Soliloquium. Substantia 21. Suppositum 3. Theologia 22. Universale 1, etc. 16, 18. Usura 5. Votum 12, etc. 41.
- Singularitas. Accidens 65. Singulare o.
- Singuli. Actus 45. Angelus 284, 388, 507, 580, etc. Antropospatos. Apostoli 8. Beatitudo 130, 137. Beneficium 13. Caelum 27. Cete. 3. Christus 83. Conceptio 19. Confessio 82. Contritio 7, 22. Dicit 1. Dispensatio 1. Dos 2. Esse 78. Eucharistia 116, 135, 183, etc. 254. Excommunicatio 18. Fructus 21. Gratia 167, 169, 178, 179, 183. Honor 12. Idea 21. Liber 28, 24, 25, 29. Menstruus 3. Meritum 53. Metaphysica 8, 19. Missa 2. Nomen 48. Operatio 18. Ordo 20, 80. Papa 1. Pars 25. Passio 108, 110. Poena 66, 95. Possessio 6. Praeceptum 1, 9, 49, etc. 66. Praedicari 14, 15, 37. Prudentia 32. Punitio 1. Qualitas 13. Religio 99. Resurrectio 9. Scientia 48, 49. Sensualitas 10, 11. Speculum 6. Taetus 14. Testamentum 8. Uxor 9. Virtus 175, 271.
- 1 SINISTRUM et dextrum, et aliae differentiae situs, sunt tripliciter in rebus inanimatis, respectu nostri. Cae. 2, lect. 2, meo.
- 2 Dextra pars mundi, est australis, sinistra vero, aquilonaris 1-2, q. 102, 4, 6m. * Amazones 2. Animal 17, etc.
- 3 Dextra secundum se, melior est quam sinistra semper et ubique: sed per accidens contingit aliud in ambidextris 4, d. 33, q. 1, 2, 1m. Caelum 23, 24, 146. Contrarium 42. * Dextrum. Manipulus. Paulus 18. Sedere 8. Stola.
- 4 Pars dextra significat bona spiritualia, et sinistra bona temporalia 1-2, q. 102, 4, 6m.
- 5 Sinistra Dei, est potentia ejus qua punit malos, et dextera, qua praemiatur justos. Vel est Christus. Psalmi. 20, meo | Psal. 47, fi. Sinus. Ascendere 16. Descendere o. Inferius 1. Limbus o. * Christus 219.
- 1 SION erat arx Jerusalem, quae erat metropolis Judaeae. Rom. 11, lect. 4, primo.
- 2 Deus habitabat in Sion materiali, quia sibi colebatur: sed verius habitat in Sion spirituali, idest, in Ecclesia. Psal. 9, meo.
- 3 Sion, idest, ecclesia Judaeorum, dicitur mons sanctus, quia primus recepit radios fidei. Psal. 2, meo.
- Sisinius. Mulier 19.
- Sistere. Delectatio 89. Stare.
- Sistole. Pavor. Timor 2.
- Sitis significat desiderium, cum anxietate. Psal. 41, primo. Appetitus 14. Fames o. Timor 38.
- 1 SITUS vel positio, addit supra ubi, tantum ordinem determinatum partium, qui nihil aliud est nisi relatio determinata partium adinvicem. Meta. 5, lect. 9, meo | lect. 17, primo | libo 11, lect. 12, primo | Phy. 3, lect. 5, fi. | libo 5, lect. 3, primo. * Accideus 93. Angelus 95. Applicatio 1. Aqua 8. Caelum 23, 24, 53, 122, 146. Corpus 16, 48.
- 2 Situs est ordo partium corporalium, secundum locum. Quol. 3, fi. * Deformitas. Demonstratio 16. Dextrum. Dimensio 4. Dispositio 13. Eucharistia 128, 135. Ignis 17. Individuum 37. Linea 3, 4. Matrimonium 58. Motus 16.
- 3 Situs elementorum duplex: scilicet secundum propriam naturam, et propter animalia. Poa q. 4, 1, 4m | 9m | 20m. Ordo 20, 37.
- 4 Non oportet esse eundem situm in homine et in universo, 2, d. 14, 1, 2m. * Paradisus 4. Pars 19, 31.
- 5 Quae pertinent ad situm, dicuntur de Deo metaphorice, ut sedere et stare 1o q. 3, 1, 4m. * Per 1. Positio. Quantitas 19. Resurrectio 19. Sinistrum 1. Spirituale 9. Stella 9. Super. Sursum. Tractare 2. Ubi 1. Unitas 14, 21.
- 1 SOBRIETAS proprie est circa potum inebriativum. Large vero, est circa omnem materiam; quia sobrius dicitur quasi briam, idest mensuram servans 2-2, q. 143, c. primo | q. 149, 1, o. Abstinencia o. Bria. Ebrietas o.
- 2 Immo sobrietas est circa cibos 2, d. 44, q. 2, 1, 3m.
- 3 Sobrietas est specialis virtus 2-2, q. 149, 2, o. Delectatio 94. Inebriari.
- 4 Sobrietas est subjective in concupiscibili. Virt. q. 1, 4, c. fi. Temperantia 9.
- 5 Sobrietas est maxime necessaria juvenibus, quia in eis viget concupiscentia. Mulieribus autem, quia in eis deficit robur mentis. Senibus vero et episcopis, omnibus ministris ecclesiae, et regibus, propter officia et operationes eorum 2-2, q. 149, 4, o. | 1a Tim. 2, lect. 2, meo.
- Sociale. Apud 1. Coenobitae. Communitas. Homo 11. Societas o.
- 1 SOCIETAS est aduatio hominum, ad aliquid perficiendum. Ideo multiplicatur secundum illud. Opus. 19, co 5. Abstinencia 3. Amor 117, 176. Apud o. Associare. Avis 1. Beatus 41. Civitas 1. Coenobitae. Commeare. Comedere 6. Comitari.
- 2 Societas hominum est necessaria in civitate, ratione animae et corporis. Opus. 20, libo 4, co 1. Commune o. Communitas.
- 3 Nullus potest cogi ad societatem privatam, sed bene ad communem. Opus. 49, co 5. Costa 4. Gloria 21. Homo 11.
- 4 Bona societas quadruplex: scilicet divinarum personarum, et an-

SOLERTIA

- gelorum, beatorum et justorum. Et societas malorum quadruplex: scilicet daemonum, malorum in publico, hypocritarum et damnatorum 1a Cor. 10. Malum 63. Meritum 103. Peccatum 161, 424. Poena 3. Praelatio 38. Princeps 18. Religio 103. Solus 1. Superstitio 5. Usura 80, 210, 259.
- 5 Societas sanctorum, inter cetera praecipue requiritur ad salutem 1a Cor. 7, lect. 2. Uxor 6.
- 1 SOCRATES ditissimus thebanus, abiecit magnum pondus auri, ut Athenis vacaret philosophiae 2-2, q. 186, 3, 3m.
- 2 Socrates desperans de veritate capienda, totum se ad philosophiam moralem contulit. Spiritu. 10, 8m | Meta. lect. 19, primo.
- 3 Socrates fuit magister Platonis, et discipulus Archelai, auditoris Anaxagorae 1-2, q. 25, 3, c. | Spiritu. 10, 8m | Meta. lect. 10, primo.
- 4 Socrates et Plato fuerunt dediti virtutibus, supra ceteros philosophos. Opus. 20, libo 4. Aristoteles 1, 3.
- 5 Medicus sanat per se Socratem, cui accidit esse hominem. Meta. lect. 1, meo. Bellum 9. Commune o. Miles 4.
- 6 Immo ista est per se, Socrates est homo. Et quod convenit alicui per se, non potest separari ab eo 1a q. 50, 5, c. | Cg. 2, co 55, 2m | Anima. 14, c. primo | Meta. lect. 1, meo. * Plato 1. Scriptura 25.
- 7 Socrates. Aequivoca 13. Esse 44, 45. Per se 8. Praedicari 8. Praesentia 2. Sedere 2.
- 1 SODOMIA, idest, coitus masculorum, est species luxuriae contra naturam 2-2, q. 142, 4, 3m fi. | q. 154, 11, o. | 12, 4m | 3a q. 70, 2, 1m | 3, d. 37, L. | 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 3, o. | d. 41, a. 4, q. 2, 4m | q. 3, o. | Ma. q. 15, 1, 7m | 3, c. | Rom. lect. 8, primo. * Culpa 4. Fornicatio 19. Idolatria 8. Luxuria 9, etc. Natura 50.
- 2 Hoc vitium sodomiticum, ipse philosophus dicit accidere dupliciter: scilicet propter vitiosam naturam, et perversam consuetudinem. Opus. 20, libo 4, co 14.
- 3 Sodomia et idolatria simul incoeperunt, et simul ereverunt 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 3, o. | Rom. lect. 8, primo.
- 1 SOL est fons totius luminis, illuminans omnia corpora superiora et inferiora 2-2, q. 47, 5, 2m | q. 58, 6, c. | 2, d. 13, 3, c. fi. | 4, 2m | d. 15, q. 1, 1, 4m. * Accidia 12. Aequinoctialis 2. Aurora. Calor 13, etc. Caelum 26, 27. Claritas 9, 20. Deus 197. Dies o. Effectus 7. Halo. Haeresis 53. Iris 3, 4. Judicium 76, 86. Jupiter. Lumen 3, etc. 16. Luminare o. Luna 2, etc. Lux 2, 18, etc. Maria 68. Nativitas 28. Planetae 1. Pluvia 1. Radius. Resurrectio 8. Salsedo. Species 5. Speculum 5. Stella 3. Superior. Terra 5, 10, 13. Terraemotus 1. Vapor 1. Venus 1.
- 2 Sol aequaliter infundit in omnia corpora 2-2, q. 47, 5, 2m. Vermis 1.
- 3 Sol propter distantiam loci non eundem caloris effectum habet in Dacia, quem habet in Aethiopia 1a q. 115, 6, 2m.
- 4 Sol est major omni corpore caelesti. Dio. 4, lect. 3 | Meta. 12, lect. 9, meo.
- 5 Sol videtur circumgyrari in mane et in sero, propter vapores: semper autem videtur scintillare, propter excellentiam luminis. Cae. 2, lect. 12, primo.
- 6 In sole sunt tria: lucet, ardet, et distinguit vices temporum. Psal. 18, meo.
- Solatum. Grave 10. Lex 112. Missa 26. Oratio 56, etc. Sepultura 6. Tacere 2. Tribulatio 4, 7, etc. Tristitia 17, 19, 20. Via Visitatio 1.
- Solemnitas unicuique adhibetur, secundum conditionem ejus, et tantum cum quis totaliter mancipatur alicui rei 2-2, q. 88, 7, c. Absolvere 7, 23. Baptismus 77, 78, 79, 85, 112, 113. Beneficium 15, 18. Confessor 4. Confirmatio 47. Consecratio 2. Credere 19. Dies 4, 10, 18. Eucharistia 37, 161. Festum o. Forus 1. Eremitae. Juramentum 15, 16. Matrimonium 116. Matutinae 1. Missa 15, 19. Nuptiae 1. Perfectio 53, 51. Poenitentia 89, etc. Sabbatum o. Sacramentum 12, 15, 29, 51, 62. Sacrificium 36. September. Symbolum 9. Usura 219, 221. Votum 14, etc. 23, 55, 68, etc.
- Solere. Animal 81. Assuefactio. Assuescere. Consuetudo o. Fatum 2. Solitus. Usus o.
- 1 SOLERTIA non est virtus, quia se habet ad bonum et ad malum, et magis dependet ex naturali ingenio, quam ex assuetudine 2-2, q. 49, 4, o. | 3, d. 33, q. 3, art. 1, q. 4, c. | Poster. lect. 44, fi. Docilitas 1. Eucharistia o. Gnomo. Improvidentia.
- 2 Solertia est subtilitas quaedam, in non perspecto tempore medii, secundum Aristotelem. Vel est habitus, ex repentino inveniens quod convenit 2-2, q. 48, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 1, q. 4, c. | Poster. lect. 44, fi. Inconstantia. Inventio. Judicium 13, etc.
- 3 Solertia est quaedam subtilis et facilis et prompta conjecturatio medii, propter quod aliquid evenit, et hoc quando non habet magnum tempus ad perspicendum et deliberandum. Poster. lect. 44, circa fi.
- 4 Solertia est quaedam perspicacitas velociter apprehendendi medium, quod contingit ex naturali aptitudine et exercitio. Poster. lect. 44, fi.
- 5 Aristoteles posuit diversa exempla solertiae, ut ostendat, quod

SOLICITUDO

- in omnibus habitibus intellectualibus possit esse solertia. Poster. lect. 44, fi. Prudentia 41, 48, 78. Sagacitas. Sollicitudo 2. Usura 292, 294, 296.
- 6 Solers videns causas medias, cognoscit et ultimas, in quas fit ultimo resolutio, per quas cognoscit propter quid. Poster. lect. 44, fi.
- 7 Solertia valet ad bene consiliandum, sed necessaria est in repentinis 2-2, q. 49, 4, 2^m.
- 1 SOLICITUDO est studium adhibitum ad aliquid consequendum, quod majus est ubi est timor, et minus est ubi est securitas 2-2, q. 47, 9, 3^m | q. 55, 6, c. | Matth. 6, fi. Amor 260. Aquila 1. Confessio 72, 74. Consilium 7. Diligentia.
- 2 Solicitus dicitur quasi solers citus, quia ex solertia animi velox est ad prosequendum agenda 2-2, q. 47, 9, c. | q. 49, 4, c. Divitiae 4. Docilitas 1. Episcopus 31. Invigilare. Liberalitas 2. Memoria 22. Negligentia 5, 6, 10. Oratio 48.
- 3 Sollicitudo pertinet ad prudentiam 2-2, q. 47, 9, o. | q. 48, 5^m | q. 53, prin^o | q. 54, 2, c. Ornatus 3.
- 4 Sollicitudo bona octuplex: scilicet praelationis, praedicationis, discretionis, compassionis, devotionis, circumspectionis, actionis, et provisionis 1^a Cor. 7, lect. 7, fi. Papa 1. Paulus 12. Peccatum 201. Possessio 4. Prudentia 35. Pusillanimitas 1.
- 5 Sollicitudo triplex dissuadetur, scilicet ad uxorem, ventrem, et bursam 1^a Cor. 7, lect. 7, prin^o. Rex 7. Servire 4. Solertia o.
- 6 Sollicitudo quae dicit diligentiam quaerendi quod deest, est commendabilis: sed quae dicit anxietatem animi, cum timore et defectu spei, prohibetur. Cg. 3, c^o 135 | Quol. 7, 17, 7^m. Studiositas o. Tempus 44. Timor 35. Vigilantia.
- 7 Sollicitudo temporalium est illicita tripliciter: scilicet si in eis ponatur finis, vel superfluum studium, vel timor 1-2, q. 108, 3, 5^m | 2-2, q. 55, 6, o. | q. 83, 6, 2^m | q. 188, 7, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, 4^m | Cg. 3° c^o 135, fi. | Quol. 7, 17, 7^m | o. | Phil. 4, lect. 1, me^o | Matth. 6, fi. | Jo. 13, lect. 5, me^o Usura 220, 222. Vinculum 2.
- 8 Sollicitudo de futuris prohibetur, nisi immineat tempus eorum 2-2, q. 55, 7, o. | q. 188, 7, 2^m | Cg. 3, c^o 134, 3^m | 135, fi.
- Solidum corpus, potest assumi ab angelis, non in quo appareant omnes operationes vitae 3, d. 21, q. 2, art. 4, q. 2, 4^m. Altare 1. Angelus. Elephas 5. Firmitas. Firmum. Numerus 7. Palpabile 2. Pyramis. Usura 289, etc. Vanum.
- Solidus. Usura 165, 166.
- Soliloquium est loquutio hominis cum Deo singulariter, vel secum tantum. Quod convenit laudanti et oranti. Psal. prol. prin^o.
- Solitarius. Religio 193. Solitudo. Solus 1. Tentare 20. Vita 39.
- Solitudo non est essentia perfectionis, sed est instrumentum congruum contemplationi, non autem actioni 2-2, q. 188, 8, o. Castitas 11. Episcopus 23. Eremitae. Haeresis 37. Obedientia 40. Religio 77, 103. Solitarius. Solus 1, 6. Tentare 20. Vita 29, 30, 39.
- Solitus. Animal 81. Assuefactio. Assuescere. Baptismus 16, 17. Consuetudo o. Decimae 23. Fatum 2. Liber 28. Natura 48. Pallium 2. Per 5. Solere. Usura 219, 221. Usus o. Verecundia 2.
- Solivagus. Turtur 4.
- Solium mystice est triplex: scilicet gloriae, et hoc quadrupliciter: scilicet naturae sublimitate, pacis tranquillitate, scientiae profunditate, et durationis aeternitate: elementariae, praeparantis ad Dei obedientiam, ad justitiae sententiam, ad proximorum misericordiam, et ad humilitatis gratiam: et justitiae praeparantis ad disceptandum, ad malum corrigendum, ad incorrigibiles condemnandum, et ad bonos defendendum. Jerem. 14, fi. etc.
- Solvere. Absolvere 30. Adam 64. Admixtio. Angelus 559. Baptismus 43, 61. Charitas 153. Circumcisio 40. Clavis 1, etc. Continentia 19. Debitum 17. Decimae 6, 22, etc. Daemon 55. Dirimere. Fractio o. Genealogia 2. Innocentia 14, 15. Jejunium 46, etc. Judex 5, etc. Lex 108. Limbus 6. Matrimonium 133, etc. Pedagia. Poena 60, 68, 70, 79. Redemptio 3. Religio 55, 56. Restitutio o. Sabbatum 12. Satisfactio 13. Sponsalia 9, 10. Statutum 1. Theologia 12. Tributum o. Unio 4. Usura 94, 165, 166, 167, 214, 276, 277, 303. Votum 41.
- Solum. Abraham 5. Actio 31, 106. Actus 148. Agiographae 1. Alienum 5. Babylonia. Baptismus 177, 222. Beatitudo 83, 96. Beatus 55. Caelum 146. Catechismus 9. Character 34, 35. Charitas 62. Coaequale 1. Cogitatio 8. Comparatio 4. Conclusio 3. Confessio 8. Contentus 4. Contrarium 25. Correctio 3. Daemon 9. Deus 245. Differre 2. Degradatio. Definitio 7. Distinctio 8. Divinatio 2. Divisio 11. Doctor 3. Duratio 1. Eadem. Electio 18. Embryo 3. Excommunicatio 15. Experientia 7. Falsitas 4. Forus 1. Generatio 72. Importabile. Lex 3, 4. Logica 4. Manus 3. Materia 29. Matrimonium 116. Memoria 8. Miles 2. Natura 5. Patientia 7. Peccatum 119. Praeceptum 145. Scientia 101. Sepultura 9. Similitudo 29. Solus 2. Tantum. Usura 34, 50, 84, 85, 240, 290, 294.
- 1 SOLUS, removet consortium dupliciter: scilicet vel simpliciter, idest solitarius, scilicet qui non est cum alio ejusdem naturae vel conditionis, vel respectu alterius. Primo modo stat cate-

S. Th. Opera omnia. Index.

SOMNIUM

- gorematicae, sed secundo modo syncategorematicae 1^a q. 31, 3, 4, o. | 1, d. 21, q. 1, 1, c. Absolvere 2, 12. Actus 73, 151. Adoptio 19. Adulatio 1. Affectio 6. Agens 49, 72. Agere 5. Agiographae. Alienum 4. Alteratio 1. Angelus 315, 317, 398, 549, 560, 575, 617. Anima 56, 82, 90, 163. Animal 55. Annihilatio 8. Appetitus 24, 48. Argumentum 6. Ars 22. Ascendere 8. Assimilatio 2, 6. Attingere 3. Aureola 5, 22.
- 2 Solus proprie determinat tantum subjectum, solum autem et tantum, possunt congrue addi subjecto et praedicato 1^a q. 31, 3, 2^m | 4, c. | 1, d. 21, q. 2, 1, c. Baptismus 32. Beatitudo 89, 115, 125. Beatus 3. Benedictio 2. Bonitas 2, 28, 37, 162. Caelum 115. Campsoria 3. Capacitas 4. Character 37. Charitas 50. Circumcisio 25, 27, 40, 46. Circumstantia 10. Clavis 3, 13. Coactio 3. Cogitatio 7. Cognitio 78. Columba 2. Conceptio 17. Concilium 3. Concupiscentia 6. Confessio 24, 65. Confirmatio 17. Conjunctio 3. Consecratio 17. Conservatio 12. Contritio 27. Corona 6. Cydaris.
- 3 Solus potest addi praedicato, si significetur ut subjectum alicui naturae vel proprietati, licet sit dispositio subjecti 1^a d. 21, q. 2, 1, o. Aeternitas 37. Corpus 39, 57. Creatio 23, 42. Creatura 33. Cultus 3. Cura 4. Daemon 108, 113. Damnatio 4. Delectatio 93. Desperatio 1, 2. Deus 30, 64, 66, 67, 76, 77, 88, 93, 181, 196, 223, 366, 289, 306, 315, 325, 326, 363, 390, 411. Differentia 16. Definitio 10, 38. Dispensatio 7, etc. Docere 3. Dolor 24. Dominium 5. Dulcia 1. Ecclesia 13. Electio 4. Eleemosyna 20. Episcopus 6, 8, 12. Esse 12, 46. Eucharistia 85, 105, 151, 185. Exceptiva. Exclusio o. Excommunicatio.
- 4 Solus potest addi huic praedicato Deus, quia significat naturam in se subsistentem, etiam nulla distinctione personarum intellecta, non autem ly homo 1, d. 21, q. 2, 1, c. | 4^m. Exitus. Festum 10. Fides 54, 61, 62, 63, 75, etc. Filiatio 35. Finis 87. Fomes 1. Forma 148. Fructus 15, 17. Fundamentum 2. Generatio 53, 54. Gloria 16. Gratia 66, 71, 93, 179, 186. Habere 2. Habitus 76. Haeresis 9, 40, 78, 115, 138. Honor 6, 19, 23, 35. Idea 34. Illabi. Imago 17. Immunditia 3. Implere. In 12, 22. Individuum 8, 10, 29, 41. Indulgentia 12, 18. Infernus 1. Ingratitudo 9. Intellectus 80, 111, 198, 227, 266, 301. Involuntarium 2. Ira 36. Joannes 16, 20. Judicium 42, 62, 69, 76. Jus 18. Justitia 52, 55. Justificatio 15. Justus 2, 7. Latria 9. Lex 39, 78, 111. Liberalitas 14. Liberum 17. Ostium.
- 5 Haec propositio proprie non conceditur, Trinitas est Deus solus quia ly solus, ex parte praedicati sequens suum substantivum, semper implicat solitudinem 1, d. 21, q. 2, 1, 2^m. Lignum 2. Ludus 1, 12. Malum 39. Manus 2. Maria 39. Mediator 1. Medicina 4. Medium 25. Membrum 1. Mensura 1. Meritum 66, 80, 108. Miraculum 33, 34. Mundus 13, 17. Mutuum 4. Nativitas 5. Natura 27. Naturale 23. Nisi. Non genitum. Numerus 5. Oblatio 13. Omissio 2. Omnis 4. Oratio 72. Ordo 38, 93. Oza. Papa 2. Pars 33. Passio 22. Peccatum 131, 259, 263, 329, 353. Poena 76, 77, 83.
- 6 Haec propositio non conceditur, Pater, vel Trinitas est solus Deus nisi ex parte praedicati intelligatur aliqua implicatio 1^a q. 31, 3, 2^m.
- 7 Oppositum videtur dicere 1, d. 31, q. 2, o. Poenitentia 62, 98, 107, 136. Perfectio 54, 63, 65. Plato 2. Politia 3. Porretani. Porphyrio. Praeceptum 45. Praelatio 27. Principatus 10. Processio 20. Proprium 3. Providentia 22. Prudentia 43. Puer 17. Purgatio 8. Purgatorium 5. Quantitas 12, 29. Quo est 1. Ratio 28, 58. Redemptio 3. Relatio 86. Ros. Sacerdos 30. Sacramentum 52, etc. 63. Sacrificium 1, 6, 11. Sanctificatio 1. Scientia 52. Sedere 3. Simonia 41. Status 11. Subditus. Subjectio 3. Superbia 26, 28.
- 8 Haec propositio, Solus Deus est pater, categorematicae est falsa. Sed syncategorematicae est vera in triplici sensu, et est falsa in uno sensu, scilicet formaliter et communiter 1^a q. 31, q. 3, 3^m | 1, d. 21, q. 1, 1, 5^m. Suspicio 6. Tantum. Templum 1. Tempus 31. Thales 1. Theologia 29. Thomas 1, 2. Totum 15. Ubique 1. Vendere 1. Verbum 55. Veritas 39.
- 9 Haec propositio, Solus Pater est Deus, et aliae similes, categorematicae sunt falsae. Sed syncategorematicae sunt verae in duplici sensu, et falsae in uno sensu 1^a q. 31, 4, o. | 1, d. 21, q. 1, 2, o. | Matth. 11, fi. Unctio 22. Unigenitus. Unio 19. Vespertilio. Vicem. Virginitas 26. Virtus 84, 237, 249, 250. Visio 21. Visus 9. Vituperatio 2.
- 10 Haec propositio, solus Deus creat, vel generat, vel est Deus, et aliae similes, sunt falsae categorematicae. Sed sunt verae syncategorematicae, in duplici sensu 1^a q. 31, 3, o. | 1, d. 21, q. 1, 1, o. Christus 106, 195. Usura 42, 73, 76, 191, 224, 237, 240, 271, 297. Usus 8. Voluntarium 14. Votum 6, 14, 76.
- Solutio. Absolvere 30. Redemptio 3. Solvere. Timor 38. Usura 100, 128, etc. 133, etc. 146, 148, 157, 167, 198, etc. 228, etc.
- Solutus. Fornicatio 1. Separatio o. Solvere. Solutio.
- Somer. Samaria.
- 1 SOMNIUM dicitur aliquid quadrupliciter: scilicet propter vanitatem, breviter, obscuritatem, et perversitatem. Isa. 29, prin^o. Adam 56.

SOMNUS

- 2 Causa somniorum duplex: scilicet interior, idest praecedens cogitatio, vel dispositio corporis: et exterior, scilicet aer, caelum, daemon, et Deus per angelos 1-2, q. 80, 2, c. | q. 95, 6, o. | q. 154, 5, c. | q. 172, 1, 2^m | 3^a q. 80, 7, c. | 2, d. 7, q. 2, 2, 6^m | 4, d. 9, a. 4, q. 2, o. | Ma. q. 3, 4, c. | Opus. 28, c^o 2 | Job 4, lect. 3, prin^o. Divinatio 14, 15. Futurum 3. Pollutio 3, 4.
- 5 Somnium quandoque est causa futurorum eventuum, scilicet inducendo ad operandum, et quandoque est signum eorum, scilicet quando idem est causa utrique 2-2, q. 95, 6, c. | q. 154, 5, 1^m | 2, d. 7, q. 2, 2, 6^m. Prophetia 57, 58, 65. Salomon 1, 2. Umbra 2. Visio 25.
- Somnolentia et otiositas, ut reducuntur ad torporem, sunt filiae accidia 2-2, q. 35, 4, 3^m. Matutinae 2. Otium. Torpor.
- 1 SOMNUS sextuplex: scilicet naturae, mortis, negligentiae, culpa, contemplationis, et gloriae. Jo. 11, lect. 3, prin^o. Rom. 13, lect. 2, prin^o.
- 2 Mens habet duos respectus: scilicet ad superiora a quibus illustratur, et ad corpus respectu cuius ligatur in somnis. Non autem respectu primi, sed fit liberior quam in vigilia 4, d. 9, art. 4, q. 1, 2^m | Verit. q. 12, 3, 2^m | q. 28, 3, 6^m. Abstractio 12, Adam 56.
- 5 Intellectus in somno potest converti in Deum. Non autem voluntas, quia sequitur iudicium rationis 4, d. 9, art. 4, q. 1, 3^m | Verit. q. 28, 3, 6^m.
- 4 In somnis nullus potest mereri nec demereri, quia tunc non potest haberi perfectum iudicium rationis. Sed potest esse signum praecedentis meriti, vel peccati 1, q. 84, 8, o. | q. 94, 4, 4^m | 2-2, q. 154, 5, o. | 1, d. 9, art. 4, q. 1, o. | q. 2, c. | Verit. q. 28, 3, 6^m | 7^m. Anima 224. Baptismus 134. Cete. 4. Cognitio 40. Dormiens. Eucharistia 195. Futurum 3. Mors 30.
- 5 Somnus potest esse peccatum mortale, vel saltem occasio peccati mortalis: scilicet quando ex hoc omittitur illud quod quis facere debet, vel fit aliquid quod inclinat ad malum 1-2, q. 71, 5, c. | Rom. 13, lect. 3, fi. Passio 52. Resurrectio 37. Salomon 1, 2. Soporari. Tristitia 20. Vespere. Vigilare. Visio 7, 12.
- 6 Somnus dicitur esse dimidium vitae. Et secundum somnum, non differt felix ab infelice, nec virtuosus a vitioso 4, d. 44, q. 2, art. 1, q. 3, c. prin^o | Verit. q. 20, 2, 2^m | Anima. 8, c. | Meta. 12, lect. 8, prin^o | Phy. 7, lect. 6.
- Sonare. Indulgentia 6. Passio 25. Sonitus. Sonus. Timor 69. Virtus 1. Sonitus. Faber. Sonare. Sonus.
- Sonus octupliciter causatur, ex octuplici percussione vaporis sicci inclusi in nubibus: scilicet si sic inflammatus vapor percutiat latera nubis et non scindat, tunc micat non clare. Aliquando etiam sine inflammatione, et per consequens sine coruscatione fit sonus quasi tumultuans, et hoc fit eum percutit non inflammatus in lateribus nubis. Si autem percutiat latera, et scindat tamen cum difficultate quadam, et hoc in parte grossiori nubis, tunc est terribilis sonus quasi aliquis pannum immensae latitudinis scinderet; et tunc visus fulguris sive coruscationis est curvus, quia non recte egreditur de nube. Aliquando scindit nubem virtute magna, et quasi subito et totus simul aggreditur, et tunc sonat sicut vesica aliqua inflata, vel si uter inflatus frangeretur super caput alicujus, et percutit aerem percussione fortissima. Aliquando vapor ille siccus, ex inflammatione crescit, et quaerens majorem locum facit dissolvere nubem subito, et sonare, ad modum viridum lignorum in igne. Aliquando etiam non valens exire extinguitur, et tunc sonat ad modum ferri caudentis in aqua extincti. Aliquando facit diversa foramina in locis nubis minus spissis, et tunc facit sonum quasi sibili, sicut ventus quando exit per foramina. Aliquando ante quam incendatur, erumpit de nube et tunc sonat sicut folles fabriles, cum suffiant. Psal. 17, meo. Animal 62. Cantus o. Caelum 112, 113, 114. Faber. Indulgentia 6. Infamia 2. Jubilus 3. Loqui 6. Mare 4. Odor 4. Qualitas 12. Sensibile 7. Sonare. Sonitus. Tonus. Triumphus. Verbum 21. Vox 4.
- Sophista dicitur dupliciter: scilicet apparens dialecticus, et dialecticus verus, sed apparens demonstrator. Posteriorum lect. 13. Dialectica 2, 3. Metaphysica 27. Significatio 2.
- Soporari dicitur, qui multum et profunde dormit; dormire vero, qui parum. Psal. 3, fi. Dormiens.
- Sordes. Baptismus 203. Ignorantia 6. Immunditia. Tenebrae 3.
- Soror. Abraham 9, 10. Amor 127.
- 1 SORS proprie dicitur cum aliquid fit, ut considerato ejus adventu, aliquid innotescat 2-2, q. 95, 3, 8, c. | Opus. 25 | Eph. lect. 4, prin^o | Col. lect. 3, prin^o. Aaron 2. Campsoria 1. Divinatio 14, 15. Duellum. Homo 3. Matthias. Possessio 7.
- 2 Sors in Scriptura sacra, duobus modis accipitur: scilicet pro signo dato, per quod distinguantur res confusae ab invicem; et pro officio, vel re propria, juste possessa vel debita, in divisione aliquarum personarum vel possessionum, sicut vocantur sortes filiorum Israel, justae possessiones, distinctae cuilibet tribui, vel personae assignatae. Opus. 73, c^o 8.
- 3 Sors triplex: scilicet divinatoria, divisoria, et consultoria. Prima quaeritur cognitio futuri, secunda habendi, tertia fiendi 2-2,

SPECIES

- q. 95, 8, c. | Quol. 12, 36, o. | Opus. 25, c^o 2 | 3 | Ephes. lect. 4, prin^o | Col. lect. 3, prin^o.
- 4 Sortes fiunt de rebus humanis, ad nos pertinentibus, excedentibus providentiam nostram; non autem de necessariis, nec de naturalibus. Opus. 25, c^o 1.
- 5 Sors cuius eventus expectatur ex stellis, est vana et falsa. Si autem a fortuna, est vana tantum sors divisoria. Si vero a diabolo, est illicita, et prohibetur secundum canones. Sed si expectatur a Deo, non est mala secundum se, licet sit peccatum quadrupliciter: scilicet si fiat sine necessitate, vel sine reverentia, vel in terrenis, vel in electionibus ecclesiasticis 2-2, q. 95, 8, c. | Quol. 12, 36, o. | Opus. 25, c^o 4 | 5 | Ephes. lect. 3, o. | Col. lect. 3, fi. Usura 15, 67, 93, 107, 212. Divinatio 12.
- 6 Hoc dicitur sorti accidere in contractibus; quod non pertinet ad proprietatem sortis. Opus. 73, c^o 8.
- 7 Usus proprius rei, et fructus ejusdem, non accidunt sorti: quia qui habet proprietatem in aliqua re sive possessionem, habet et usum et fructum illius de jure. Opus. 73, c^o 8.
- 8 Qui emit agrum vel equum ut plus percipiat in fructibus vel in usu, ratione fructuum agri, et ratione usus equi quem emit, nihil accipit plusquam accadat sorti, quia totum est de sorte, scilicet fructus et usus. Opus. 73, c^o 8. Usura 67, 93, 107, 112, etc. 168, 174, 178, etc. 192, 196, etc. 204, 207, 225, etc.
- Sortiri. Actio 37. Angelus 165. Circumcisio 44. Compositio 10. Homo 3. Species 2, 3. Usus 5. Virtus 43.
- Spado. Adoptio 5.
- Spasmus. Medicus 7.
- Spatium. Caelum 20, 58. Cete. 11. Locus 6. Studium o. Vacuum o.
- Speciale. Abraham 18. Abstinencia 2. Abstractum 8. Accidia 5. Adoptio 6. Aequalitas 2. Affabilitas 1, 2. Amicitia 8, 9. Amor 19, 93, 94. Angelus 451, 507, 607, 608, 616. Annexum o. Antonius o. Apostasia 1. Apostoli 7. Articulus 2. Astutia 1. Avaritia 12. Beatitudo 101, 141, etc. Beneficentia 2. Beneficium 9. Blasphemia 20, 21. Bonitas 231. Castitas 2, 4. Caelum 78. Charitas 4, 5, 6. Circumstantia 17. Commune 4. Conceptio 19. Confessio 50. Consecratio 14. Contritio 23. Cultus 5. Denominatio 5. Devotio 2. Difficile 12. Donum 42. Eleemosyna 30. Epikia 3. Esse 49. Eubulia 1. Eupsychia. Excommunicatio 7. Fictio 1. Fides 129. Forma 27. Fornicatio 2, 3. Fortitudo 3. Generale 2. Gratia 118. Gratitude 1. Habere 4. Holocaustum 3. Homo 36. Hypocrisis 2. Impoenitentia. Imprudentia 3. In 15. Inconsideratio. Inconstantia 1. Individuum 10. Infidelis 1. Ingratitudo 3, 11, 18. Injustitia 1. Innocentia 2. Inobedientia 1. Insensibilitas 2. Jacob 5. Jacobus 2. Jucunditas. Justitia 17, 18, 30, 89. Justificatio 3, 48. Justus 5, 6. Latria 3, 6. Legitimitas 2. Magnanimitas 22. Magnificentia 1. Maria 15. Matrimonium 47. Medium 8. Metaphysica 21. Miraculum 22. Misericordia 2, 9. Missio 35, 39. Nativitas 18. Negligentia 5, 6. Ninivitarum. Notio 11. Obedientia 3, 7, 31. Observantia 1. Odium 20. Omissio 1, 10, 14. Oppositio 16. Opus 1. Oratio 82, 84. Ordo 35. Peccatum 36, 52, 57, 381. Poena 95. Poenitentia 2. Perseverantia 2. Pietas 2. Praeceptum 57, 95, 118, 137. Praecipitatio 2. Praedestinatio 42. Princeps 27. Privatio 12. Producere 2. Prophetia 28. Providentia 28. Prudentia 7. Purgatorium 2. Qualitas 5, etc. Religio 94. Revelatio 11. Rex 1. Sacramentum 154. Sacrificium. Sacrilegium 2. Sanctificatio 15. Sanctitas 3, 4. Sanctus 1. Scandalum 8. Schisma 2. Seditio 2. Sepultura 7. Servitus 1. Sobrietas 3. Specialitas. Species o. Superbia 16, 17. Temperantia 1. Timor 1. Transgressio 1. Usura 38, 51, 56, 170, 215, 310. Usus 5. Ventus 1. Veritas 50. Vindicatio 1. Virginitas 1. Virtus 17, 40, 229. Voluntas 50.
- Specialitas. Abraham 18. Peccatum 36. Speciale Species o.
- 1 SPECIES duplex: scilicet natura communicabilis pluribus individuis immediate, secundum nomen et rationem aequaliter participatam, ut homo; et intentio quiescens in anima ut species in anima 1^a q. 13, 9, o. | 1, d. 25, 3, o. | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 4, c. | Quol. 3, 6, d. Abstractio 6, 15. Accidens 17, 38, 39, 40, 41, 64, 65, 94, 96, 97, 102. Accidia 6. Actum 1. Actio 4, 37, 42, 52, 53, 55, 78, 79, 82, 104, 118. Actus 7, 14, 30, 39, 45, 46, 48, 50, 70, 127, 138, 151, 153. Adam 21, 65. Adde 8, 15, 16. Admiratio 4. Admixtio. Adoptio 6. Adoratio 29. Adulterium 1, 8. Aer 8, 9. Agens 10, 12, 29, 86, 91. Agere 32, etc. Alea. Alteratio 2.
- 2 Unumquodque sortitur speciem secundum actum, et non secundum potentiam, sed secundum formam, in compositis ex materia et forma 1^a q. 53, 1, c. | 2-2, q. 1, 3, c. Ambra. Amicitia 11. Amor 101. Angelus 50, etc. 118, 141, 174, 177, 178, 187, 224, 301, 327, 328, etc. 335, 337, 338, 341, 342, 313, 362, 361, 375, etc. 387, etc. 403, 404, 443, 493, 511, 568, 570, 580. Anima 15, 30, 37, 53, 54, 55, 56, 75, 76, 78, 79, 149, etc. 152, 162, 167, etc. 171, etc. 181, etc. 192, 193, 209, 252, etc. 331. Animal 2, 16, 21, etc. 28, 83. Annuntiatio 5. Apostoli 10. Apparere 6, 10. Appropriatio 17. Artifex 1. Assimilatio 1, 2, 4, 10, etc. 16, 21. Astrologia 1. Astutia 1. Attributa 11. Avaritia 13, 14. Averroes 2. Augmentum 3, 13, 17.
- 3 Illud secundum quod aliquid sortitur speciem, oportet esse fixum et stans, quasi indivisibile. Et quidquid attingit illud, sub

SPECTACULA

illa specie continetur, et quidquid recedit ab eo in plus vel minus, pertinet ad aliam speciem perfectiorem vel imperfectiorem 1-2, q. 52, 1, c. Baptismus 28, 60, 61, 66. Blasphemia 20, etc. Bonitas 38, 55, 161. Calor 8, 9. Campsoria 1, 3. Character 3, 4. Caro 5. Causa 32, etc. 42, 103. Caelum 5, 62, 95. Circumstantia 14, 15. Cognitio 4, 38, 44. Compositio 10. Concupiscentia 8, 10. Concupiscibilis 7, 12. Confessio 36. Conservatio 4. Constantia 2. Contemplatio 9. Contrarium 20, etc. Corpus 5. Corruptum 2. Creatio 40. Creatura 33. Credere 9. Delectatio 66, 68. Desiderium 13.

- 4 Alicujus generis species se habent secundum prius et posterius sicut numerus et figurae, quantum ad esse, licet simul esse dicantur inquantum suscipiunt communis generis praedicatio nem 1^a q. 77, 4, 1^m. Deus 53, 55, 93, 98, 173, 192, 215, 229, 232, 238, 328, 414, 417, etc. Differre 4, 6, 7, 9. Differentia 9, 10, 12, 16, 17, 21. Difficile 12. Definitio 4, 22, 28, 38, 50, 51. Dignitas 3. Dimensio 3. Dispositio 11, 13, 48, 54. Distinctio 12. Diversitas 3, 4, 10. Divinatio 12, 13, 14. Divisio 6, 10, 12, 19, etc. Dolor 14. Domus 2. Donum 9. Dulia o.

- 5 In eadem specie non potest esse aliquid prius alio natura, quia quaelibet species praedicatur aequaliter de suis individuis. Quol. 3, 6 | Meta. 7, lect. 9, fi. Aequalitas 19, 20. Aequivoca 11, etc. Christus 36, 117, 133. Ebrietas 6. Effectus 10. Elementum 2. Embryo 1. Esse 6, 82, 90, 91. Essentia 8. Eucharistia 40, 45, 62, etc. 123, 125, 126, 130, 131, 133, 142, 163, 183, 189. Excandescencia. Fatue. Fermentum 2. Fides 67, 129, 152. Figura 2, 8, 9. Filiatio 1, 3, 4, 5, 6. Forma 15, 27, 29, 38, 44, 48, 55, 56, 80, 87, 88, 94, 126, 128, 129, 135. Fornicatio 9. Fortitudo 8, 54. Frequentia. Furtum 3, 6. Gaudium 4. Generatio 33, etc. 43, 60, 74. Genus 1, etc. 10, 11, 12, 16, 37, 40, 42. Gratia 35, 107, 112, 118. Gula 8. Habitus 11, 13, 14, 17, 69, 78. Haeresis 1. Hierarchia 5. Homo 3, 7, 8, 36, 40. Honor 12. Humidum 1. Hyperdulia. Idea 10, 26, 36, etc. Ignis 1, 2. Ignorantia 20. Illuminatio 12. Imaginatio o. Imago 4, 5. Impugnare 3. In 15. Incontinentia 2. Individuum 12, 14, 15, 16, 17, 19, 30, 35. Indivisibile 2. Infidelis 11. Infidelitas 3. Infinitum 7, 9. Ingratitudo 2. Inobedientia 2. Insensibilitas 2. Instrumentum 4, 11. Intellectus. Intentio 1, 20, etc. Ira 7. Irreligiositas 3. Jacob 5, 9. Jacobus 2. Jaectantia 2, 6. Jucunditas. Justitia 17, 25. Latria 5. Legispositiva 1. Lex 45, 95. Liberalitas 20. Linea 1, 3. Locus 3, 4. Ludus 12. Lumbrici. Lux 4, 12. Luxuria 9, 11, 13, 14. Magis 1, 5. Magnes 1. Malum 37. Materia 8. Maturatio. Medium 4. Membrum 2. Memoria 1, 10. Mendacium 2, 6. Meritum 1. Missio 42. Modus 4. Motus. Mulus. Mutatio. 8. Natura 10, 11. Naturale 6, 7, 9. Negatio 4. Nomen 7. Numerus 1, 2, 4. Obedientia 9. Objectum 1. Oblatio 4. Observantia 2. Odium 20. Omissio 12. Operatio 3, 35. Oratio 10, 11. Ordo 8. Origenes 6. Pars 11, etc. Parvipensio 1. Passio 19, 33, 39, 55, 67, 94. Pater 3. Phantasia 2. Phantasma 6, etc. Peccatum 19, 52, etc. 177, 210, 218, 249, 300, 387. Poenitentia 5, 6, 7, 9, 87. Perfectio 3, 4, 9, 20, 40, 48. Perjurium 2. Porositas. Praedicari 28. Praesumptio 1. Princeps 6. Privatio 8. Processio 28. Prophetia 6, 52, 54, 56, 58, 66, 67. Proportio 9. Prudentia 46, 47. Pulchritudo 7. Pusillanimitas 5. Qualitas 5, etc. Quantitas 8, 9, 10, 11. Rapacitas. Relatio 6, 20, etc. 85, etc. Raptus 1. Raritas 1. Regula 3. Reverentia 2. Resurrectio 23. Sacramentum 137. Sacrilegium 4. Saturnus 1. Scandalum 10, 16. Scientia 2, 80, 106, etc. 139. Sensus 40. Signum 4. Similitudo 31. Sortiri. Speculum 2, 5. Stella 6. Statutum 1. Subsistentia 4, 5. Substantia 8, 30, 31, 36. Superbia 7, 8. Superstitio 3. Tactus 4. Temeritas 2. Tempus 5, 6, 31. Tenebrae 5. Timor 42. Totum 10. Triplicitas. Tristitia 3. Ultimum 2. Unio 1, 4, 5. Unitas 9. Universum 3. Usura 27, 74, 77, 92, 93, 126, 127, 301. Vendere 8. Verbum 1, 2, 3, 32. Verum 2. Virtus 45, 47, 164, 165, 166. Visio 6, 17, 24. Visus 5, 6. Vitium 6. Votum 38. Vox 9.

- 6 Nihil prohibet esse aliquam speciem in aliquo genere, quae aliquantuliter operetur in omnibus speciebus ejusdem generis, sicut sol influit in omnia corpora 2-2, q. 47, 5, 2^m.

- 7 Species proprie est pulchritudo interior. Isa. 53, prin^o. Decor. Pulchritudo 7.

Specificari. Injustitia 3. Passio 35. Specificative. Infidelitas 3. Ira 19. Prudentia 46. Luxuria 9, 14. Oratio 10.

Specificative. Injustitia 3. Inquantum. Moralis 4. Notio 5. Privatio 8. Reduplicatio o. Species o. Specificari. Universum 3.

Specificum. Corpus 43. Costa 2. Distinctio 1. Objectum 7, 9, 14. Perfectio 4. Species o. Specificari. Specificative.

Speciosus. Formosus. Species 6. Pulchritudo 7.

- 1 SPECTACULA de utilibus et necessariis ad vitam, ut venationes, distrahunt animum, et debent vitari a poenitente, licet sint licita, cum debitis circumstantiis 1-2, q. 167, 2, c. | 2^m | 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 2, o.

- 2 Spectacula turpium vitanda sunt ab omnibus, sed maxime a poenitentibus 2-2, q. 102, 6, 8^m | q. 167, 2, 2^m | 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 2, o.

- 5 Inspectio spectaculorum turpium et ad peccata provocantium stultiosa, est prohibita, et est peccatum, et est mortale quan-

SPES

doque. Unde et commixtionem animalium diversae speciei prohibet lex, ad tollendam universaliter occasionem concupiscentiae. Animalia enim diversarum specierum non commiscuntur de facili, nisi hoc per homines procuratur. Et sic in aspectu coitus animalium, excitatur homini concupiscentiae motus. Unde etiam in traditionibus Judaeorum prohibitum invenitur, ut Rabbi Moyses dicit, ut homines averterent oculos ab animalibus coeuntibus 1-2, q. 102, 6, 8^m | q. 167, 2, c. | 2^m | 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 2, c. Curiositas 1. Spectare.

Spectare. Officium 2. Scientia 67. Spectacula o.

Specula. Speculatio 1.

- 1 SPECULATIO dicitur a speculo. Non autem a specula. Et reducitur ad meditationem, quia est visio causae per effectum 2-2, q. 180, 3, 2^m. Aestimatio 3. Angelus 323. Ars 11, etc. Assimilatio 12. Beatitudo 56, etc. 58. Charitas 126. Cogitatio 10. Cognitio 5, 51, 78. Contemplatio o. Daemon 11. Deus 126, 136, 137, 140, 144, 179, 184, 239. Dialectica 1, 2. Error 1, 2. Eustochia 2. Gula 11. Habitus 33, 73. Habetudo 1. Idea 19, 20, 27, 30. Intellectus. Judicium 2. Logica 1. Medicina 2.

- 2 In principiis primis speculativis, qui perspicacioris intellectus est, plures conclusiones in eis videt 2, d. 12, 2, c. prin^o. Christus 116, 132, 201. Meditatio. Metaphysica 16. Necessitas 12. Physica 9. Pythagoras 1. Practicum o. Praedestinatio 19. Principium 18, 24, etc. Processio 18. Providentia 31. Prudentia 81. Ratio 23, 24, 32, etc. 51. Sapientia 25, 26. Scientia. Scientificum 1. Superbia 32. Theologia 10. Veritas 26. Virtus 76, 198, 199, 200, 204, 205. Visio 22. Vita.

- 1 SPECULUM proprie, est tantum in materialibus, sed metaphorice est in spiritualibus, quia repraesentant sicut illud. Verit. q. 12, 6, c. Angelus 290.

- 2 Speculum habet speciem a re cujus est species, et est post rem. Ideo non convenit Deo respectu creaturarum, nec Patri respectu Filii, sed e converso. Exemplar autem est ante rem, ideo convenit Deo. Verit. q. 12, 6, c. Anima 202. Basiliscus. Cognitio 24. Contemplatio 1.

- 3 Divina essentia est speculum voluntarium, quia in eo non videtur nisi quod ipse vult ostendere. Speculum vero materiale ex necessitate naturae repraesentat omnes formas, in eo relucens 1^a q. 57, 5, c. | 2, d. 11, q. 2, 2, 4^m | L. Deus 93, 203, 205, 239. Lumen 9. Prophetia 31.

- 4 Homo in speculo mentis debet contemplari quinque: scilicet peccata, supplicia, beneficia Dei, mandata Dei, et praemia. Isa. 21 | c^o 26. Repraesentatio 2. Veritas 42. Visio 6, 19.

- 5 In speculo opposito directe radio solis non apparet species oppositi corporis, quia reverberatio non fit nisi ad corpus obscurum. Ideo plumbum apponitur vitro, licet non impediatur receptio ejus 4, d. 44, q. 2, art. 1, q. 4, 5^m.

- 6 In speculo fracto resultant multae imagines, quia habet multas superficies, causantes singulas reverberationes, quia non habet ibi esse quiescens 3^a q. 76, 3, c. | 4, d. 10, q. 1, a. 3, q. 3, c.

Spelta. Eucharistia 32.

Spelunca est ab arte, caverna vero est a natura, vel aliquo accidente. Hebr. 11, fi. Abraham 15, 16, 17.

Sphaera est prima figura corporea, continens tantum unam superficiem. Sed circulus est prima figura plana, habens tantum unam lineam. Cae. 2, lect. 5, o. Caelum o. Figura 10. Firmamentum. Ignis 5. Luminare 4. Stella 2, 3, 4. Terra 7, 8, 10, etc.

Sperare. Actus 170. Adventus o. Amor 178. Campsoria 1. Christus 95. Correctio 16. Fornicatio 17. Infirmitas 6. Inventio. Limbus 5. Misericordia 37. Holocaustum 4. Peccatum 96. Poenitentia 33. Religio 44. Spes o. Timor 31. Tribulatio 20. Usura 61, 69, 72, 74, 77, 79, 95, 146, 169, 171, 181, 182, 188, 191, 192, 193, 207, 208, 214, 225, 253. Usus 14, 18.

Sphaerica. Figura 10. Sphaera o.

Sperma. Animal 23. Coitus o. Semen o.

Spernere. Qui minima spernit cadit in majora 1-2, q. 88, 3, 6, c. | Quol. 9, a. 14, c. fi. Aspernari. Bonitas 228. Contemptus o. Luctus 2. Superbia 11, 25.

- 1 SPES est passio 3, d. 26, q. 1, 1, o. Certitudo 17, etc. Donum 35. Expectatio o. Fiducia 1, 2, 5, 6, 7, 8.

- 2 Spes dicitur motum appetitus in bonum commensuratum appetenti 3, d. 26, q. 1, 2, c. fi. Fortitudo 14.

- 3 Spes est extensio appetitus in appetibile 3, d. 26, q. 1, 1, o. | q. 2, 2, c. Magnanimitas 3, 4, 5. Misericordia 15.

- 4 Spes dicitur quintupliciter: scilicet passio, virtus, certitudo, ejus objectum, et actus 3, d. 26, q. 2, 1, 3^m. Passio 39, 41. Peccatum 201.

- 5 Spes est virtus 2-2, q. 17, 1, o. | 3, d. 26, q. 2, 1, o. | Virt. q. 4, 1, o. Praeceptum 100, etc. Praedicare 12. Securitas 4.

- 6 Spes est virtus theologica 1-2, q. 62, 3, o. | 2-2, q. 17, 5, o. | q. 18, 1, b. | 2, 4^m | 3, d. 26, q. 2, 2, o. | Virt. q. 4, 1, 6^m | 2, c. | 4, c. | 6^m | 16^m | 1^a Cor. 13, lect. 2, 4, fi. Sollicitudo 6. Sperare. Virtus 137, 192.

- 7 Spes virtus est necessaria. Cg. 3, c^o 153 | Opus. 3, c^o 247 | 1^a Cor. 13, fi.

- 8 Spes potest esse informis, idest sine charitate 1-2, q. 65, 4, o. |

SPES

- 5, 2^m | 3, d. 26, q. 2, a. 8, q. 2, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m | Virt. q. 2, 6, 10^m | q. 4, 3, 2^m | 8^m | 10^m.
- 9 Spes informis, non est virtus 1-2, q. 65, 4, o. | 5, 2^m | 3, d. 26, L. meo | d. 36, 2, c. | 2^m | 4, d. 14, q. 1, art. 2, q. 2, 1^m | Virt. q. 4, 3, 8^m.
- 10 Objectum principale spei, est gloria animae, non autem gloria corporis, sed objectum secundarium 2-2, q. 17, 5, 1^m | q. 18, 2, 4^m | 3^a q. 1, 4, 1^m.
- 11 Spes habet duplex objectum: scilicet bonum expectatum, et auxilium Dei 1-2, q. 40, 7, c. | q. 42, 1, c. | q. 62, 4, 2^m | 2-2, q. 1, 3, 1^m | q. 17, 2, 4, 5, c. | 6, 3^m | 7, c. | q. 18, 2, c. | q. 19, 1, c. | 3^a q. 7, 6, 1^m | Ma. q. 8, 3, 1^m | Virt. q. 4, 1, c. Amicitia 39.
- 12 Objectum ejus habet quatuor condiciones: scilicet bonum, arduum, futurum, et possibile 1-2, q. 40, 1, o. | 2, 5, 6, 7, 8, c. | q. 41, 2, c. | q. 42, 3, c. | 3^m | 2-2, q. 17, 1, 7, c. | q. 18, 1, 1^m | 2, c. | 3^m | q. 20, 4, c. | q. 21, 1, c. | q. 144, 1, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. fi. | Virt. q. 4, 1, 4, c. Arbor 2. Charitas 18. Correctio 3, 16, 17. Desperatio 1, 6. Enoch. Fiducia o. Finis 73. Fortitudo 14.
- 13 Objectum spei non est possibile ut est differentia veri, sed ut possibile dicitur secundum aliquam potentiam 1-2, q. 40, 3, 2^m. Gloria 23.
- 14 Spes potest esse de actu virtutis, qui est in potestate nostra 1-2, q. 42, 3, 3^m. Humilitas 22, 32. Infirmitas 6. Inventio. Ira 53.
- 15 Spes est tantum eorum quae non habentur a sperante 3^a q. 7, 8, 2^m | 9, 1^m. Justus 7. Limbus 4, 5. Matrimonium 132. Passio 60. Poenitentia 33.
- 16 Spes et praesumptio sunt de malo abusive, pro inordinato timore 2-2, q. 21, 3, 1^m. Pignus 1. Praedicare 12. Praesumptio 2, etc.
- 17 Spes directe respicit proprium bonum. Non autem bonum alienum, quia significat motum. Motus autem semper est ad proprium terminum proportionatum mobili 2-2, q. 17, 3, c. Psalterium 1. Spiritus 14. Timor 11, 15, 20, 31, 48, 49, 56, 75. Tribulatio 20.
- 18 Spes virtus, habet Deum pro principali objecto 3, d. 26, q. 2, 1, 5^m | 2, c. | a. 5, q. 1, 2^m | q. 2, c. | L. q. 1, 3^m.
- 19 Rationes plures persuasivae ad habendam spem de Deo. Opus. 3, c^o 250.
- 20 Sperare licet in homine, ut in causa secundaria. Non autem ut in causa principali, sed tantum in Deo 2-2, q. 17, 4, o. | 5, c. | q. 25, 1, 3^m | Cg. 4, c^o 7, 7^m.
- 21 Proprium et principale objectum spei virtutis, est beatitudo aeterna; secundarium autem sunt alia bona 2-2, q. 17, 2, 4, o. | 5, c. 1^m | q. 18, 2, c. | 3^m | 3, d. 26, q. 2, 2, c. fi. | 2^m | a. 5, q. 1, 1^m | 2^m | L. prin^o. Virt. q. 4, 1, 4, c. fi.
- 22 Spes est de beatitudine ut de ultimo fine, sed est de gratia, ut de ducente ad finem 1-2, q. 69, 2, 1^m | 3, c.
- 23 Spes absolute, est tantum de bono proprio; sed ut praesupponit amorem, potest aliquis alteri sperare vitam aeternam 2-2, q. 17, 2, o. | q. 18, 2, 3^m | 3, 2^m | 3^a q. 7, 4, 3^m | 3, d. 26, L. fi. | Virt. q. 4, 4, c. Usura 61, 69, 75, 76, 80, 91, 96, 100, 104, 151, 179, 180, 210, 212, 213, 215, 244, 254, 265, 271.
- 24 Spes justis, respectu proprii boni, et pro se, numquam deficit, sed tantum respectu aliorum. Phil. fi.
- 25 Spes et desiderium, nullo modo sunt in Deo. Cg. 1, c^o 89, 6^m. Angelus 524, 526. Beatus 1, 2. Descendere 7.
- 26 Nec est in beatis 1-2, q. 67, 4, 5, o. | 2-2, q. 18, 2, o. | 3, c. | q. 19, 11, 3^m | 3, d. 26, q. 2, 4, 4^m | a. 5, q. 2, o. | d. 31, q. 2, a. 1, q. 2, 3, o. | d. 33, q. 1, 4, 1^m | d. 34, q. 2, a. 3, q. 4, 2^m | Verit. q. 27, 5, 6^m fi. | Virt. q. 4, 4, o. | q. 5, 4, 10^m.
- 27 Nec in damnatis, sed tantum in viatoribus hic, vel in purgatorio, vel in limbo patrum 2-2, q. 18, 3, o. | 3, d. 26, q. 2, a. 5, q. 3, 4, o.
- 28 Spes est subjective in potentia appetitiva, non autem in cognoscitiva 1-2, q. 40, 2, o. | 2-2, q. 18, 1, c. | 3, d. 26, q. 1, 1, c. | q. 2, 2, c. | Virt. q. 4, 2, c. Anima 318. Christus 92, 95. Desiderium 8. Judas 2. Lazarus 1. Limbus 4. Subjective. Infra.
- 29 Spes est in irascibili subjective 1^a q. 59, 1, 2^m | 1-2, q. 23, 1, 2, c. | q. 40, 1, b. | c. | 3^m | 3, d. 26, q. 1, 2, 5, o. | q. 2, 2, 1^m | a. 3, q. 2, c. | Ma. q. 11, 1, 6^m | Virt. q. 4, 1, c. | Anima. 3, lect. 14, meo. Anima 319.
- 30 Spes virtus est subjective in voluntate 1^a q. 59, 4, 3^m | q. 82, 5, 2^m | 2-2, q. 18, 1, o. | 3, d. 26, q. 1, 5, o. | q. 2, 2, c. | Verit. q. 25, 3, 5^m | Virt. q. 1, 5, c. fi. | 12^m | q. 4, 2, o. Anima 320.
- 31 Sperantes cum Dei adjutorio in operibus nostris primam offensam, scilicet errorem contra ipsam veritatem evasisse, alteram scilicet difficultatem deveniendi in mentem auctoris, quantum possibile est, vitare desideramus 1, prol. | Cg. 1, prin^o | Opus. 72, prin^o.
- 32 In brutis est spes, passio, et desperatio 1-2, q. 40, 3, o. | 3, d. 26, q. 1, 1, c.
- 33 Aliquid est causa spei dupliciter: scilicet faciendo aliquid esse possibile, ut divitiae, fortitudo, et omne augens potestatem hominis; vel faciendo aestimationem de possibili, ut doctrina, et persuasio. Sed experientia est causa spei utroque modo, licet

SPES

- sit causa defectus ejus tantum secundo modo 1-2, q. 40, 5, o. | q. 42, 5, 1^m | q. 45, 3, c. Amor 235. Appetitus 31. Baptismus 12. Concupiscentia 3. Confessio 56.
- 34 Stultitia et experientia sunt causae spei per accidens, removendo scientiam, qua vere aestimatur aliquid non esse possibile 1-2, q. 40, 5, 3^m | 6, c. fi. | 3^m. Correctio 3. Fides 101. Fiduci a 7. Henoch. Misericordia 43. Oratio 41. Paulus 24.
- 35 Juventus est causa spei, quia parum habet de praeterito et memoria, et multum de futuro, et multos spiritus. Ideo cor ampliat, et fiunt animosi, sed parum experti 1-2, q. 40, 6, o.
- 36 Senes deficiunt spe, propter experientiam, quae facit aestimationem impossibilis 1-2, q. 40, 5, 2^m.
- 37 In ebriis sunt duae causae spei: scilicet inconsideratio, et caliditas, et multiplicatio spirituum propter vinum 1-2, q. 40, 6, c. | q. 45, 3, e.
- 38 Tria maxime movent ad sperandum in Deo: scilicet providentia, misericordia, et potestas Dei. Psal. 20, meo | Psal. 50, prin^o.
- 39 Spes quo ad rem speratam, est ex gratia et meritis; sed quo ad habitum, est tantum ex gratia 2-2, q. 17, 1, 2 | 3, d. 26, q. 2, 1, 3^m | Virt. q. 4, 1, 2^m. Peccatum 96. Pignus 1. Praesumptio 2, 12. Salvati 1. Sepultura 1, 13. Timor 11, 15, 31.
- 40 Spes praesupponit merita in proposito, non autem in actu 1-2, q. 62, 4, 2^m | q. 65, 4, c. | 2, d. 43, 5, 4^m | 3, d. 26, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | Virt. q. 4, 1, 3^m.
- 41 Spes semper procedit ex gratia, vel habita, vel expectata, non autem semper ex habita 1-2, q. 62, 4, 2^m | 2, d. 43, 5, 4^m | 4, d. 2, q. 2, 2, 3^m.
- 42 Spes adipiscendi per alium, est cum expectatione, non autem per se. Phil. lect. 3, prin^o. Tribulatio 11, 16.
- 43 Spes praesupponit amorem, et desiderium rei speratae 2-2, q. 128, 6^m.
- 44 Spes extendit se in Deum, ratione divinae largitatis, a quo resiliit donum timoris, et consideratione propriae parvitatatis 3, d. 26, q. q. 2, 1, 4^m.
- 45 Spes per se adjuvat operationem dupliciter: scilicet ratione obiecti, et ratione effectus, scilicet delectationis 1-2, q. 8, o. Admiratio 5.
- 46 Spes supra expectationem addit certitudinem 3, d. 26, q. 1, 3, 1^m | q. 2, 1, 2, c. Amor 235, 236. Audacia 6, 9, etc. Spes 6, etc.
- 47 Spes addit supra desiderium, quemdam conatum, et elevationem animi, ad consequendum bonum arduum 1-2, q. 25, 1, c. | q. 46, 1, c.
- 48 Spes praecedat gaudium, et causat illud 1-2, q. 25, 1, c. Baptismus 16, 99. Charitas 61, 146, 150, 154. Confessio 18.
- 49 Spes dividitur contra memoriam, ratione delectationis, quae est effectus utriusque; non autem secundum essentiam 3, d. 26, q. 1, 1, 2^m. Consilium 7.
- 50 Spes elevat affectum hominis ad summum bonum, ut adipiscendum. Virt. q. 2, 2, 5^m. Correctio 3, 16. Delectatio 35, etc.
- 51 Habens spem, sperat Deum consequi, et per ipsum omnia necessaria, quantumcumque difficilia, obtinere, et omnia nociva quantumcumque difficilia repellere 3, d. 26, q. 2, 2, 2^m. Expectatio o. Fiducia 7, 8. Ira 12, 39, 42, 53, 78. Justus 7. Matrimonium 123, 132. Miraculum 5.
- 52 Spes facit inhaerere Deo, ut principio beatitudinis, fides autem, ut principio cognoscendi veritatem, charitas vero, propter seipsum. Ideo distinguuntur realiter 2-2, q. 17, 6, o. | q. 23, 6, c. | 3, d. 26, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Virt. q. 2, 3, c. | q. 4, 3, 9^m. Charitas 49. Modestia 8. Mors 13, 23. Oratio 16, 41. Poenitentia 52. Praesumptio 13. Religio 8, 44, 61. Salvati 7. Tristitia 14. Verecundia 7. Virtus 59. Visio 15.
- 53 Spes etiam informis, aliquo modo facit tendere in Deum, sed nullo modo fides informis 3, d. 26, q. 2, a. 5, q. 4, 2^m. Unio 7.
- 54 Spes est tantum de aeternis, fides autem est etiam de temporalibus. Potentia q. 6, 9, 10^m. Amor 130. Fiducia 5, 6. Fornicatio 17.
- 55 Spes est tantum de iis quae ad se pertinent, non autem fides 3, d. 26, L. fi. | q. 2, a. 5, q. 4, 2^m. Humilitas 22, 24, 32.
- 56 Expectatio ponitur in symbolo, non quia sit proprius actus fidei, sed quia est actus spei, praesupponens fidem 2-2, q. 17, 6, 2^m.
- 57 Spes et fides, de subjectis humanae potestati, non sunt virtutes. Sed de iis quae sunt supra facultatem naturae humanae, excedunt omnem virtutem, homini proportionatam 1-2, q. 62, 3, 2^m.
- 58 Spes est principium fortitudinis et omnium operationum quae ad arduum sunt, et fides omnium quae ad cognitionem pertinent, charitas vero omnium quae ad bonum tendunt 3, d. 26, q. 2, 2, 2^m | d. 27, q. 2, art. 4. q. 1, 2^m.
- 59 Spes directe respicit proprium bonum. Non autem alienum, quia significat motum. Motus autem semper est ad proprium terminum proportionatum mobili. Sed amor est directe ad alium, quia est unio amantis ad amatum et unio est distinctorum 2-2, q. 17, 3, c.
- 60 Spes proprie est tantum de bono, nisi forte abusive; timor autem

SPINA

- est tantum de malo 1-2, q. 23, 2, c. fi. | q. 40, 1, c. | 4, 1^m | q. 42, 5, 1^m | q. 67, 4, 2^m | 2-2, q. 21, 3, 1^m | 3, d. 26, q. 1, 3; c. | Virt. q. 4, 1, c.
- 61 Spes et timor sunt contrarii, si consideretur tantum propria ratio irascibilis, scilicet difficile. Disparati vero sunt, si considerentur genera difficilis 3, d. 26, q. 1, 3, 3^m.
- 62 Spei contrariatur desperatio, secundum accessum et recessum a bono, timor autem secundum contrarietatem boni et mali 1-2, q. 40, 4, o. | q. 45, 1, 2^m | 2-2, q. 128, 6^m | q. 129, 6, 2^m | 3, d. 26, q. 1, 3, 3^m.
- 63 Spes est tantum de futuro, sed gaudium est de praesenti 1-2, q. 40, 1, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | Virt. q. 4, 1, c. prin^o | Opus. 3, c^o 262.
- 64 Spes est tantum de arduo, sed desiderium et concupiscentia, de bono absolute 1-2, q. 25, 1, c. fi. | q. 40, 1, o. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | Virt. q. 4, 1, c. | Opus. 3, c^o 262. Amor 179. Appetitus 31. Infra. Magnanimitas 3, 5.
- 65 Spes est tantum de possibili, desperatio autem de impossibili 1-2, q. 23, 2, c. fi. | q. 40, 1, c. | 3^m | 4, o. | 3, d. 26, q. 1, 1, c. | Virt. q. 4, 1, c. Desperatio 1, etc.
- 66 Spes virtus est circa arduum divinum, non autem magnanimitas, sed circa humanum 2-2, q. 17, 5, 4^m | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m.
- 67 Spes respicit arduum assequendum auxilio alterius, sed magnanimitas ut aliquid suae potestatis, scilicet operationem magnorum 2-2, q. 17, 5, 4^m. Expectatio 2.
- 68 Expectatio spei, dicit respectum ad auxilium Dei, sive speratum differatur sive non; non autem dicit dilationem, sicut expectatio longanimitatis 2-2, q. 17, 5, 3^m.
- 69 Spes est de principali bono quam concupiscentia et delectatio tactus quae sunt vehementiores et naturaliores 2-2, q. 141, 7, 3^m.
- 70 Spes et desperatio, praesupponit desiderium 1-2, q. 40, 1, c. | 4, 3^m | 7, c. | q. 41, 2, 3^m | Opus. 3, c^o 262.
- 71 Spes est media inter praesumptionem et desperationem 1-2, q. 64, 4, 3^m | 2-2, q. 17, 5, 2^m | Virt. q. 1, 13, 19^m | q. 4, 1, 7^m. Fortitudo 15.
- 72 Amor non habiti, praesupponit spem, et spes desiderium. Ideo spes est media inter utrumque 1-2, q. 40, 1, c. | 3, d. 26, q. 1, a. 3, q. 2, o.
- 73 spes est prima passio irascibilis, secunda desperatio, tertia timor, quarta audacia, quinta et ultima ira 1-2, q. 23, 4, c. | q. 25, 3, o.
- 74 Spes est nobilior virtutibus moralibus, quo ad objectum, scilicet Deum, non autem quo ad modum, sed e converso 1-2, q. 67, 4, 1^m | 3, d. 33, q. 1, 4, 1^m. Amor 178, 179, 224. Audacia 6, 9, etc. Charitas 49, 50, 52, 59, 146.
- 75 Sicut se habet spes ad magnanimitatem, sic et timor ad fortitudinem 1-2, q. 129, 7, c. | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m.
- 76 Spes est major fide. Virt. q. 5, 3, c. Certitudo 16, etc. Concupiscentia 3. Finis 73, 75. Fortitudo 15. Longanimitas 2.
- 77 Fides absolute est prior spe 1-2, q. 62, 4, c. | 2-2, q. 4, 7, c. | 2^m | q. 17, 6, 2^m | 7, o. | 3, d. 23, q. 2, 5, o. | Virt. q. 2, 3, 15^m.
- 78 Spes est prior fide non in esse, sed in proposito. Ideo spes dicitur introducere ad fidem 2-2, q. 4, 7, 2^m | 3, d. 23, q. 2, 5, 3^m.
- 79 Spes et timor ducunt ad charitatem, per modum cuiusdam dispositionis 2-2, q. 27, 3, c. | 3^m. Peccatum 432. Poenitentia 24.
- 80 Spes est prior charitate via generationis, sed ordine perfectionis est e converso 1-2, q. 62, 4, o. | q. 65, 5, 2^m | 2-2, q. 17, 8, o. | 3, d. 26, q. 2, a. 3, q. 2, o. | L. | Virt. q. 2, 3, 15^m | q. 4, 3, o. Praesumptio 2. Timor 4, 11, 15, 20, 31, 56, 75, 76.
- 81 Spes et charitas sunt propinquiores fini, quo ad consequutionem ejus, quam fides; sed e converso quo ad ostensionem finis 3, d. 23, q. 2, 5, 2^m | 3^m. Fides 101. Fortitudo 14, 15. Oratio 16. Virtus 137, 192, 193.
- Spica. Animal 82. Christus 198. Sabbatum 10.
- 4 SPINA. Spinae et tribuli, producti sunt simul cum aliis plantis, sed non fuissent nocivi ante peccatum 1^a q. 69, 2, 2^m | 2-2, q. 164, 2, c. | 1^m | 2, d. 14, 5, 7^m. Christus 214. Justus 11.
- 2 Spina significat remorsum conscientiae, spinam dorsi, superbiam, rationem et peccatum. Psal. 31, me^o.
- 4 SPIRATIO communis, est res subsistens, sed non alia, quam paternitas et filiatio 1, d. 26, q. 2, 3, 6^m. Amor 14. Notio 6.
- 2 Spiratio activa est eadem numero in Patre et Filio 1^a q. 36, 3, 1^m | 2^m | 4, 1^m | 1, d. 11, 1, 7^m | 2, 3, o. | 4, 1^m | 3^m | d. 12, 2, 2^m | 3, c. | d. 29, 3, c. Processio 36, 37, 38. Qui es 8. Spiritus. Verbum 38.
- 5 Quamvis Filius habeat a Patre hoc quod spirat Spiritum sanctum, nihilominus tamen non est hoc diversum in Patre et Filio, quia eandem virtutem spirativam quam Pater habet, Filio communicat. Et ideo per illam aequaliter Spiritum sanctum spirant 1, d. 12, 2, 2^m | 2, d. 13, 5, o.
- 4 Pater et Filius sunt duo spirantes, sed unus spirator 1^a q. 36, 4, 7^m.
- 5 Immo sunt etiam duo spiratores 1, d. 11, 4, o. | d. 12, 8, c. | d. 29, 4, 2^m.
- 4 SPIRITUALE duplex: scilicet per essentiam, ut gratia et virtus: et per causam, ut sacramenta quae sunt causa gratiae. Et ista

SPIRITUS

- inquantum sunt corporalia, quaedam habent speciem quod emi vel vendi possint, quamvis non ex hoc quod sunt spiritalia; non autem spirituale primum 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 1, 3^m | q. 3, 3^m. Abraham 16. Acceptio 7. Accidens 68, 69. Accidia o. Accusatio 7. Acolythus 5. Actio 22, 34. Actus 71. Affectio 4, 7. Alimentum 2. Alteratio 11. Amicitia 38, 41. Amor 128, 150, 270. Angelus o. Anima 20, 21. Annexum o. Anniversarium. Applicatio 1. Approximatio 3. Aqua 4. Arma. Ars 43, etc. Aureola 23. Avaritia 3, 6. Aversio 16. Baptismus 174, 175, 203. Beatitudo 29. Beatus 36. Benefacere 1. Beneficium 19, etc.
- 2 Spirituale quod sub pretio poni non debet, est duplex: scilicet res sacra, ut sacramenta, et actus alicui competens ex officio sacro. Et duplex annexum: scilicet primo spiritali, ut vasa sacra, vel secundo, ut decimae et jus patronatus. Et in utroque est simonia quo ad spiritualitatem 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 3, c. | Quol. 8, 11, c. Aegritudo 3. Bonitas. Caelum 64. Campsoria 11, 12. Canonizatio. Casus 5. Causa 36. Character 6, 45, 46. Charitas 128. Cibus 1. Cognatio o. Confessio 83. Confirmatio 1, 11, 28, 31, 49, etc. Corporalia 6. Creatura 25, etc. Daemon 48, 67, 94. Damnatio 38, 62. Defectus 7. Delectatio 54, 57, 77, 90, 91, 93, 94, 95, 96, 99. Detrimentum. Deus 364, 400, 402. Divitiae 1. Doctor 1. Doctrina 11. Dolor 5. Ecclesia 17. Effectus 7. Electio 33. Eleemosyna 24, 37. Ens 14. Episcopus 21. Eucharistia 40, 145, 168, etc. 223, 230, 239, 250, 251, 254.
- 5 Formatio creaturae spiritalis duplex: scilicet per gratiam et per gloriam. Po^a q. 4, 1, 26^m. Excommunicatio 7. Festum 13. Fides 12, 13, 91, etc. 154. Finis 54, 81, etc. Flagellum o. Forma 9, 10. Fornicatio 18. Fraenum. Fructus 2, etc. Gladius 2. Gloria 4. Gratia 123, 134, 136. Gustus o. Haeresis 44. Hebetudo 1. Illuminatio 9. Immateriale. Immunditia 2. In 5. Incorporeum. Indulgentia 5, 28, 29. Inebriari. Influeri. Instrumentum o. Intellectualis o. Intellectus 93. Intelligentia 1. Intentionale. Israel. Jejunium 1. Jesus 4. Judaei 20. Judicium 39. Juramentum 33, 34.
- 4 Spiritalis substantia dicitur esse in loco dupliciter: scilicet vel per applicationem virtutis limitatae, ut angelus, vel non limitatae, ut Deus 1^a q. 52, 1, c. prin^o. Laus 9. Lex 105, 106, 129, 135. Lignum 1. Lumen 8, 9, 10, 11, 17, etc. Lux 6. Luxuria 11. Magdalena 1. Malum 67. Manducatio 2. Matrimonium 62, 65. Mensura 12, 13, 18. Minister 9, 10. Miraculum 14. Mors 13. Motus 5, 9, 26. Munus o. Negotiatio 2. Nemesis o. Nyctiorax. Obedientia 34, etc. Officium 7, 8. Olfactus 2. Operatio 23. Oratio 43, 93. Ordo 36, etc. 51, 59. Origenes 3, 7. Paradisus 1. Passio 5, 6. Paupertas 6, 7, 8. Peccatum 38, 155, 158, 277.
- 5 Spiritalia sunt propinquiora Deo quam corporalia. Ideo angeli recipiunt abundantius de divina bonitate 4, d. 17, q. 1, art. 2, q. 2, c. | Spiritu. 1, c. Perfectio 52, etc. Periculum 7. Permutatio. Poena 38, 44, 66. Potestas 8, 11. Praeceptum 151. Praelatio 23. Prophetia 15, 15. Providentia 41, 42. Psallere 1. Pulchritudo 8. Qui es 6. Rahab 2. Rationale o. Religio 21, 78, 95, 98. Resistere 6. Resurrectio 36. Sabbatum 6. Sacerdos 40. Sacramentum 3, 25, 135. Salvati 10. Sanctificatio. Sanctus 9. Scandalum 15. Scientia 115. Schisma 7, 8. Scriptura 10, 16. Seditio 5. Sensibile 7. Sensus 2, 37, etc. Separatio 2. Servitus 11. Similitudo 4. Simonia o. Sion 2. Speculum 1.
- 6 Substantia spiritalis excedit corporalem dignitate naturae, non autem virtute agendi. Quol. 11, 1, 3^m. Spiritualitas.
- 7 Substantiae spirituales, secundum esse suum, non dependent a corpore 4, d. 45, q. 1, a. 1, q. 1, c. Sponsa 6. Status 1, 7, 9.
- 8 In substantiis incorporeis non est totalitas quantitatis, nec per se, nec per accidens, nec totalitatis secundum perfectam rationem essentiae 1^a q. 8, 2, 3^m | Spiritu. 4, o. Statutum 1. Stultitia 3. Substantia 17, 18, 35. Summum 3.
- 9 Substantia spiritalis absoluta est a quantitate, et situ et loco; sed substantia corporalis limitata est terminis quantitatis et situ et loco 1, d. 37, q. 1, 1, c. | q. 2, 1, c. Temperantia 6. Templum 7, 9. Temporale o.
- 10 Substantia spiritalis est simul in eodem situ cum corpore moto, non autem est corpus 1, d. 37, q. 1, 1, c.
- 11 Nulla substantia spiritalis potest esse in corpore, nec in loco, nisi per operationem qua operatur, vel dans ei suum esse formae, ut anima, vel esse personae, ut persona Filii Dei, vel aliud esse, ut Deus in omnibus creaturis, vel aliquid praeter esse, scilicet motum, lumen et hujusmodi. Et sic angelus est in loco 1, d. 37, q. 3, 1, c. fi. Tempus 33. Tenebrae 3. Transmutatio. Vernis 2. Visibile 4.
- 12 Substantia spiritalis non est in loco nisi per operationem, et per consequens, virtus et essentia ejus in loco est 1, d. 37, q. 2, 1, c. | q. 3, 1, c. | 5^m | 3, c. | q. 4, 1, c. fi. | 2, c. | 2, d. 6, 3, c. | 1^m | d. 8, 2, 5^m. Christus 84, 106, 138, 199, 200, 209. Visio 8. Uctio 3, 16. Usura 92, 294, 295. Utile 7. Visus 8, 12. Vita.
- Spiritualitas. Aureola 4, 23. Charitas 130. Christus 106. Doctrina 3. Fructus 2. Spirituale o. Vita 28.
- 4 SPIRITUS, nomen spiritus, videtur esse sumptum a respiratione animalium 1^a q. 36, 1, c. | Cg. 4, c^o 22, prin^o.
- 2 Spiritus dicitur de corporeis et incorporeis, quia nomen ejus est

SPIRITUS

- impositum ad significandum subtilitatem naturae alicujus 1, d. 10, 4, c. Aecedere 3. Amor 128, 150. Angelus 577. Anima 43, 104. Antonius 1. Anthropospatos. Apparere 11.
- 3 Spiritus prius dicitur de incorporeis quam de corporeis ratione significationis, sed e converso ratione impositionis 1, d. 10, 4, c. Auxilium 1. Clamor 5. Concupiscentia 3. Conscientia 5. Corpus 42, 58, 67. Damnatio 5. Delectatio 22, 27. Deus 392. Diana. Festum 13. Flamma. Fortitudo 50. Generatio 28. Haecresis 49. Humilitas 2, 32. Imaginativa 9. Incarnari 14. Liber 9, 10. Maceratio 1. Mors 1. Paupertas 3. Prophetia 32, 55. Sacrificium 3. Sanctitas 8. Satisfactio 8. Semen 6, 16, 18, 19. Sepultura 5. Spes 35, 37. Stridor. Verbum 33. Vertigo o. Vinum 4.
- 4 Spiritus dicitur sextupliciter: scilicet aer vel ventus, corpora beatorum, animae beatorum, virtus imaginativa, mens et Deus 1^a q. 41, 3, 4^m | 1, d. 10, 4, c. | 2, d. 24, q. 2, 4, 1^m | 3, d. 2, q. 2, a. 1, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 23, prin^o.
- 5 Spiritus dicitur tripliciter: scilicet superbia, voluntas et Spiritus sanctus. Matth. 5, prin^o.
- 6 Spiritus ut nominat subtilitatem naturae, est commune tribus personis, sed dupliciter convenit tantum Spiritui sancto 1^a q. 36, 1, o. | 1, d. 10⁷, 4, o.
- 7 Spiritus sanctus, in vi duarum dictionum, est commune toti Trinitati, sed in vi unius dictionis, est proprium nomen tertiae personae ex usu ecclesiae, duplici ratione, scilicet ex ipsa communitate ejus, quod dicitur Spiritus sanctus, et ex propria significatione spiritus et amoris 1^a q. 36, 1, o. | 2-2, q. 14, 1, c. | 1, d. 10, 4, o. | Cg. 4, c^o 19, fi. | Ma. q. 3, 14, c. | Opus. 3, c^o 46 | 47. Adoptio 16, 17, 19. Amor 5, etc. 182. Angelus 570, 586, 603, 604. Apostoli 7, etc. Arrha 2, 3. Assumere 23, 25, 48, 52. Baptismus 28, 190.
- 8 Et ponitur pro relativo, non ex nomine, sed ex usu ecclesiae, nisi ut spiratus 1^a q. 36, 1, 2^m. Blasphemia 12, etc. Charitas 110, 141. Columba 1, 2. Conceptio 18, etc. Confirmatio 15, 25, 45. Daemon 51. Datio 19, etc. Debora 2. Deus 363.
- 9 Et est persona subsistens. Cg. 4, c^o 18 | Opus. 3, c^o 48. Digitus. Donum o. Evangelium 5. Finis 66. Fructus o. Generatio 65, 67. Gratia 81, 86. Haecresis 1, 13, 36, 43, 68, 103, 104, 116, 151. Homo 37. Imago 16. Impoenitentia.
- 10 Spiritum sanctum esse, et non esse creaturam, sed Deum, probatur multipliciter 1^a q. 27, 1, c. | q. 41, 3, c. | 4^m | Cg. 4, c^o 15, usque 23 | Opus. 3, c^o 45 | 46 | 47 | 48 | 1^a Cor. 3, lect. 3, prin^o. Ingentum 1, 4. Inobedientia 4. Iudicium 41. Lex 25, 139, etc. Liber 19. Magi 1, 2, 4. Maria 39, 53. Mediator 1, 2. Missio o. Paulinus. Peccatum 55. Pentecoste. Persona 36.
- 11 Natura divina ut voluntas, est principium Spiritus sancti, non autem ut natura 1, d. 13, 3, 4^m. Pietas 8. Possibile 7, 8. Praesumptio 2.
- 12 Spiritus sanctus subito advenit mentibus hominum 1-2, q. 113, 7, b. | Opus. 17, c^o 13.
- 13 Spiritus sanctus datur tripliciter. Primo incipientibus, in principium vivificationis, in lavaerum renovationis et in privilegium renovationis. Secundo datur proficientibus, ad instruendum in tellectum, ad reficiendum affectum et ad adjuvandum actum. Tertio datur perfectis, in beneficium libertatis, in vinculum unitatis et in pignus haereditatis. Isa. 44, me^o.
- 14 De effectibus Spiritus sancti. Cg. 4, c^o 20 | 21 | 22. Prophetia 57. Proprium 10. Sagitta 2. Sapientia 22. Scriptura 4, 5.
- 15 Spiritus sanctus dicitur postulare pro nobis gemitibus inenarrabilibus, quia nos postulare facit 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 1, 3^m.
- 16 Spiritus sanctus dicitur oleum, quia supereminet, illuminat, fovet, diffunditur et suavis est. Psal. 44, me^o. * Symbolum 5.
- 17 Et effunditur ubique et potest ab omnibus recipi, nisi impediatur malitia eorum. Psal. 18, me^o. Status 10. Virtus 251.
- 18 Spiritus Domini, in Scriptura, non nisi pro Spiritu sancto consuevit poni, qui aquis superferri dicitur, non quidem corporaliter, sed sicut voluntas artificis superfertur materiae, quam vult formare 1^a q. 66, 1, 2^m | q. 74, 3, 3^m | 4^m | Cg. 4, c^o 20, 2^m | c^o 23, 5^m | Po^a q. 4, 1, 2^m | Psal. 23.
- 19 Error Macdonii et Aarii, quod Spiritus sanctus est creatura et minor Patre et Filio. Cg. 4, c^o 16, fi. | Po^a q. 9, c. | q. 10, 2, c. prin^o | Rom. 8, lect. 5, fi. Auctor 2. Appropriatio 11, 14, etc. Baptismus 28. Conceptio 18, 19, 22. Distinctio 36.
- 20 Spiritus sanctus ex modo suae processionis, est nexus, et unio et vinculum Patris et Filii 1, d. 10, 3, o. Eucharistia 111.
- 21 Patres et Filius uniuntur Spiritu sancto qui unit eos formaliter, non autem efficienter 1, d. 10, 3, 6^m | d. 32, q. 1, 1, 4^m. Fides 105. Finis 66. Generatio 65, 67. Haecresis 103. Imago 16. Joannes 19. Iudicium 41. Liber 19.
- 22 Pater et Filius sunt unum principium Spiritus sancti, unitate notionis communis 1^a q. 35, 2, c. | q. 36, 4, o. | 1, d. 11, 4, 3^m | d. 12, 2, c. | 1^m | 3^m | d. 29, 4, o. | Cg. 4, c^o 25, fi. | Opus. 1, c^o 11, fi. | Opus. 9, q. 25 | Jo. 8, lect. 3, me^o | c^o 15, lect. 3, fi. Notio 11. Immo Pater et Filius non conceduntur communiter esse idem principium Spiritus sancti, quia ratione articulationis, includitur unitas suppositi; licet quidam concedant, quia non ponit

SPONSALIA

- unitatem absolutam, sed respectu ejus cui additur, quia est adjectivum 1^a q. 36, 4, 6^m | 1, d. 29, 4, 3^m | Opus. 9, q. 56. Mediator 1, 2. Nexus. Notio 8, 9, 11, 12, 13. Oratio 74.
- 25 Profecto adest Spiritus sanctus, qui in affluentia delictiarum Dei in spe futurae beatitudinis, omnia praesentia deliniret aspera, et omnia gravia relevaret, secundum Augustinum. Opus. 17, c^o 13. Persona 36. Principiatum 4. Processio 4. Quiescere 3.
- 24 Graeci communiter dicunt Spiritum sanctum esse imaginem Patris et Filii, non autem latini 1^a q. 35, 2, c. | 1^m. Relatio 99.
- 23 Spiritus sanctus non est nepos, quia non procedit eodem modo a Filio, sicut Filius a Patre. Po^a q. 10, 4, 5^m.
- 26 Filius in pluribus convenit cum Patre quam cum Spiritu sancto non autem magis. Opus. 9, q. 55. Scriptura 4, 5, 6.
- 27 Spiritus sanctus, quandoque intelligitur nomine Christi. Opus. 1, c^o 13. Christianus. Christus 198, 222. Sedere 4, 5. Stella 7. Timor 68. Unitas 56. Verbum 55, 64, 66, etc. Virtus 251. Vita 26.
- 28 Spiritus sanctus operatur per Filium, secundum humanitatem, non autem secundum divinitatem. Opus. 1, c^o 15. * Oratio 74. Spissitudo. Densitas o. Inspissatio. Vinum 4. Splendidus. Magi 5. Rutilus. Splendor. Calor 18. Christus 205. Claritas 19, 20. Corpus 41, 51. Filiatio 18. Illustratio. Illustris. Lux 5. Pulchritudo 13. Stella 7. Spolia. Usura 170, etc. Spoliare. Accusatio 24. Depraedari. Furtum o. Haecresis 29. Spoliari. Aaeresis 29. Usura 251, 259, 291, 292. Spoliator. Usura 305. Spondere. Promissio o. Sponsio.
- 1 SPONSA. Datum a sponsa, sponso, proponere matrimonii, dicitur dos. Quod autem dat sponsus sponsae, dicitur donatio 4, d. 49, q. 4, 1, c. * Desponsatio. Epithalamica. Matrimonium 59, 60, 116. Nuptiae o.
- 2 Usus dotis, pertinet ad sponsum, dominium autem ad sponsam 4, d. 49, q. 4, 1, 1^m. * Sponsalia o. Sponsus o.
- 3 Sponsus dat dotem sponsae dupliciter: scilicet propter nimium affectum ejus ad sponsam, et in poenam sponsi 4, d. 49, q. 4, 1, c.
- 4 Sufferens sponsam propriam per vim excusatur a crimine raptus, licet peccet violentiam inferendo 2-2, q. 154, 7, 4^m.
- 5 Sponsa Christi, improprie dicitur humanitas ejus, quia habet aliquem actum sponsae, quia inseparabiliter jungitur, inferior est et regitur a Verbo. Non autem proprie, quia deest triplex conditio necessaria: scilicet conformitas naturae, distinctio personarum et praeevens separatio 4, d. 49, q. 4, 3, c. | 2^m. * Anulus. Ecclesia 2, 6. Fides 91, 107. Luxuria 11. Membrum 11.
- 6 Anima nostra non potest esse sponsa nisi Christi, quia cum daemone fornicatur, nec est ibi matrimonium spirituale 4, d. 42, q. 3, 2, 2^m. * Virginitas 14.
- 7 Christus dicitur sponsa, quia assumit personam sponsae; non autem quod sit sponsa, vel membrum ejus 4, d. 49, q. 4, 3, 3^m.
- 8 Pater sponsi, idest Christi, est tantum persona Patris. Sed Pater sponsae, idest ecclesiae, est tota Trinitas 4, d. 49, q. 4, 1, 2^m.
- 1 SPONSALIA sunt quaedam sacramentalia matrimonii, sicut exorcismus baptismi 4, d. 27, q. 2, 1, 6^m.
- 2 Sponsalia sunt promissio futurarum nuptiarum. Et fiunt absolute quadrupliciter: scilicet nuda promissione, datis arrhis sponsalitiis, anuli subbarratione et interveniente juramento. Et fiunt eum conditione quintupliciter: scilicet quia aut est conditio honesta de bonis simpliciter, aut de bonis utilibus per modum poenae: aut conditio inhonesta contraria bonis matrimonii, aut inhonesta non contraria bonis matrimonii 4, d. 27, q. 1, a. 2, q. 3, c. | q. 2, 1, o. | Quol. 4, 23, 19^m.
- 3 Stante conditione honesta, stant sponsalia; et cessante conditione cessant, nisi interim consensus de praesenti, vel carnalis copula fuerit subsecuta, eo quod tales videntur recessisse a conditione. Si vero sit conditio inhonesta, vel contraria bonis matrimonii, non contrahuntur sponsalia. Si autem non sit contraria, stant sponsalia, sed ista conditio abjicitur 4, d. 27, q. 2, 1, c. | 4^m.
- 4 Sponsalia obligant, sicut votum simplex 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m. * Accusatio 21.
- 5 Ecclesia non cogit servare sponsalia, propter periculum. Tamen frangens ea sine legitimo impedimento, peccat mortaliter 4, d. 27, q. 2, 1, 2^m.
- 6 Sponsalia possunt contrahi tantum utroque contrahentium existente in fine primi septennii, vel post, vel parum ante 4, d. 27, q. 2, 2, o. | Quol. 4, 23, 19^m. * Affinitas 7, 8, 9, 10, 11.
- 7 Idem tempus determinatur in masculo et femina ad sponsalia, non autem ad matrimonium; quia simul incipiunt uti ratione, non autem generatione 4, d. 27, q. 2, 2, 3^m.
- 8 Sponsalia possunt contrahi cum infideli, si promittat converti ad fidem; non autem matrimonium 4, d. 39, 1, 3^m. Matrimonium 128. * Debitum 17. Sponsa o.
- 9 Sponsalia propter quodcumque crimen superveniens, solvi possunt 4, d. 39, 6, 5^m. * Votum 19, 54.
- 10 Sponsalia dirimuntur ipso jure dupliciter: scilicet si alter in-

SPONSUS

- greditur religionem, vel contrahit cum alia matrimonium. Se d sextupliciter dirimitur per sententiam: scilicet si alter non comparet, vel fiat infirmus, vel affinis, vel fornicator, vel deficiat aetate, vel mutuo se absolvant 4, d. 27, q. 2, 3, o. | d. d. 33, c. 5^m.
- 11 Sponsalia Christi et ecclesiae, primo initiata sunt in incarnatione Christi. Psal. 44, prin^o.
- 1 SPONSUS dicitur dupliciter: scilicet contrahens sponsalia, per verba de futuro, a sponsione matrimonii; et contrahens matrimonium, quasi spondens actum ejus 4, d. 27, q. 2, 1, 6^m. * Charitas 154. Epithalamica. Episcopus 6. Justus 9. Matrimonium 59, 60. Virginitas 16.
- 2 Exultatio sponsi ecclesiae quadruplex: scilicet quantum ad miraculorum operationem, quantum ad gloriosam resurrectionem, quantum ad caeli ascensionem, et quantum ad totius mundi venerationem. Isa. 4, fi.
- Spontaneum. Usura 120. Voluntarium o.
- Sponde. Confessio 20, 53. Daemon 78. Judicium 34, 56. Lex 175, etc. Libens. Papa 7. Praedicare 5, 7. Sacramentum 38, 39. Sacrificium 24. Scienter. Schisma 6. Voluntarium o. Votum 4.
- Spuma. Semen 6.
- Spurius. Degenerare. Illegitimus 1, 4.
- Sputum. Baptismus 240. Eucharistia 196, 197. Exorcismus 12. Lutum. Saliva.
- Squama. Cete. 6.
- Stabilimentum. Amor 198.
- Stabilis in bono dicitur dupliciter: scilicet inchoative, ut quilibet justus viator; et perfecte, scilicet quilibet beatus, quadruplici ratione: scilicet vel quia impeditur exterius, vel ex immutatione rerum habitarum, quia hoc semper idem manet, vel quia sine solitudine, vel ex quiete a labore conquirendi. Psal. 4, fi. * Perseverantia o.
- Stabulum. Ara.
- Stactes est gumma myrrhae, quod est myrrha speciosus. Psal. 41, me^o.
- 1 STADIUM est spatium centum viginti quinque passuum. Et dicitur a stando, quia Hercules tantum currens, postea stabat et respicebat 1^a Cor. 9, lect. 5, prin^o.
- 2 Stadium est spatium quo pedites currunt, quod Hercules dicitur statuisse 1^a Cor. 9, lect. 5, prin^o. * Terra 10.
- 3 Stadium est octava pars miliarii. Joan. 11, lect. 4, prin^o | Cao. 2, fi.
- Stagnum. Calix 1.
- Stare significat positionem naturalem hominis, cum immobilitate 2-2, q. 183, 1, o. * Accusatio 17. Aeternitas 26, 30. Angelus 59. Antecedens 1. Aqua 2. Distinctio 24. Elephas 4. Fides 150. Materia 50. Matrimonium 10, 86, 87, 91, 118, 128, 129. Medium 4. Motus 86. Peccatum 364. Perseverantia 5. Praedicare 18. Primitiae 2. Situs 5. Solus 1. Species 3. Sponsalia 3. Stadium 1.
- Statim. Adam 69. Angelus 78, 311, 471, 474, 475, 529, 543, 583. Anima 124, etc. Appetitus 75. Ascendere 12, 17. Baptismus 88, 129, 159, 160, 201, 206. Benedictus 3. Beneficium 1. Causa 3, 4, 60, 69. Confessio 32. Cor 10. Correctio 17. Credere 31. Daemon 41, 67. Descendere 5. Deus 255. Dispensatio 19. Empyreum. Eucharistia 198. Facilitas 2. Forma 59. Infirmitas 6. Matrimonium 118. Meritum 46. Peccatum 268, 377. Praeceptum 29. Restitutio 6. Resurrectio 41. Sensibile 3. Suffragia 7. Symbolum 9. Usura 137, 159, 298, 299. Votum 27.
- Statio. Indulgentia 11. Planetarum 2.
- 1 STATUA dupliciter considerari potest: scilicet ut substantia, et ut artificiale quoddam. Primo modo est eadem numero bis facta, non autem secundo modo 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 2, 4^m. * Daemon 101. Imago 10.
- 2 Statua ex eadem materia relecta, est eadem numero, secundum Augustinum, non autem secundum Aristotelem 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 2, 4^m | Quol. 11, 6, 3^m.
- Statuere. Infidelis 13. Restitutio 1. Statutum o. Stadium 1.
- Statuta. Homo 12, 14. Resurrectio 31.
- 1 STATUS proprie pertinet ad libertatem vel servitutem, in temporalibus vel spiritualibus, quia significat immobilitatem et obligationem personae hominis 2-2, q. 183, 1, o. | 4, c. | q. 184, 4, c. | q. 186, 6, c. | Quol. 3, 17, c. * Abstractio 8. Accidens 84.
- 2 Officium dicitur respectu actus, gradus autem secundum ordinem superioritatis, status vero requirit immobilitatem in conditione personae 2-2, q. 183, 1, 3^m | 3, o. * Adam 1, 24, etc. Agilitas 4. Agricultura 1. Amor 70.
- 3 Diversitas statuum et officiorum est in ecclesia, quia pertinet ad perfectionem ejus, ad necessitatem operum ejus, ad dignitatem et ad pulchritudinem ejus 2-2, q. 183, 2, 3, o. * Angelus 257, 357, 522, 537, 596. Anima 24, 73, 124. Animal 56. Apostoli 18.
- 4 Status naturae humanae duplex: scilicet naturae integrae et naturae corruptae 1^a q. 94, 2, c. | 1-2, q. 109, 2, 8, c. | q. 114, 2, c. | 3, d. 29, a. 8, q. 1, o. * Aureola 5, 24. Baptismus 212. Beatitudo 14, 130. Beatus 5, etc. Benedictus 3. Bonitas 201. Cantus 1.
- 5 Status hominum triplex: scilicet veteris legis, novae legis et

STELLA

- patriae 1-2, q. 101, 2, c. | q. 103, 3, c. | q. 106, 4, 1^m | 3^a q. 53, 2, c. fi. | Quol. 7, 15, c. * Character 12. Circumcisio 35. Commendatio. Consecratio 14. Constantia 9. Corona 1. Credere 23.
- 6 Status hominis quadruplex: scilicet a principio usque ad septimum annum, secundus a septimo anno usque ad quartumdecimum, tertius a quatuordecimo anno usque ad vigesimum primum et quartus deinceps. In primo statu nulli contractui homo aptus est, in secundo alicui de futuro, non perpetuo, in tertio alicui etiam perpetuo, quo ad propriam personam; sed in quarto alicui quo ad omnia, etiam exteriora 2-2, q. 24, 9, c. | 4, d. 27, q. 2, 2, c.
- 7 Status naturae humanae secundum corpus triplex: scilicet corporalis, animalis et spiritualis. Et status secundum animam quadruplex: scilicet ante peccatum, post peccatum ante gratiam, sub gratia, et in gloria 3^a q. 53, 2, c. fi. | 3, d. 16, L. * Cultus 3, 13.
- 8 Status animae distinguitur dupliciter: scilicet secundum diversum modum essendi secundum naturam, scilicet animae separatae et conjunctae; et secundum integritatem naturae et corruptionem 1^a q. 94, 2, c. * Cura 1. Daemon 54. Deus 180. Differentia 25. Dominium 8. Donum 41, 44.
- 9 Status vitae spiritualis triplex: scilicet incipientium, proficientium et perfectorum 2-2, q. 24, 9, o. | q. 183, 4, o. | Psal. 21, me^o | Isa. 44, me^o. Charitas 112. * Aetas 1. Eleemosyna 12. Eucharistia 48. Exactio 1. Fides 65, 66. Filiatio 10.
- 10 Spiritus sanctus datur ad tria: huic triplici statui: scilicet incipientibus, proficientibus et perfectis. Sed incipientibus in principium vivificationis, in lavacrum renovationis et in privilegium adoptionis. Proficientibus vero ad instruendum intellectum, ad reficiendum affectum et ad adjuvandum actum. Perfectis autem in beneficium libertatis, in vinculum unitatis et in pignus haereditatis. Isa. 44, me^o etc.
- 11 In statu legis naturae necessaria erat fides aliquorum supra rationem; et post lapsum, fides de reparatione 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 3, c. * Generatio 45, etc. Gradus 2. Gratia 43, 44, 178, 179. Haeresis 111. Innocentia 6, etc. Jejunium 21, 26. Judas 1.
- 12 Status post hanc vitam duplex: scilicet ante resurrectionem universalem et post 1-2, q. 67, 1, 3^m. * Judaei 12.
- 13 In statu gloriae, nihil erit figurale, ad cultum Dei pertinens, sed solum gratiarum actio et vox laudis 1-2, q. 101, 2, c. | q. 103, 3, c. | 2-2, q. 13, 4, c. * Judicium 85. Jus 8. Justitia 12, 39. Justificatio 5. Lex 116, 117, 145, 147. Libertas 6.
- 14 Diversi status mundi comparantur diversis aetatibus unius hominis 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 40, L. * Limbus 2. Maria 50. Mattheus 1. Matrimonium 44. Meritum 4. Misericordia 21. Missio 35. Mulier 4, 5. Necessitas 4.
- 15 Status mundi potest variari dupliciter: scilicet secundum diversitatem legis et secundum diversos gradus perfectionis sub eadem lege 1 2, q. 106, 4, c. * Christus 51, 139. Nocere 10. Obedientia 26. Officium 2. Ordo 99. Ornatus 7. Peccator 4. Peccatum 247, etc. 352. Perfectio 10, 20, 24, 52, etc. 81, 85, 89. Poenitentia 10, 58, 102, 118. Praeceptum 93, 94. Praelatio 15. Producere 5. Prophetia 8, 77. Puer 6, etc. Raptus 15, 16. Religio 17, etc. Scientia 63. Suffragia 5. Summum o. Tabernaculum 5. Templum 6, 9. Tempus 28. Testamentum 8. Timor 51. Trinitas 13. Usura 314. Uxor 7. Validudo. Via 3. Virginitas 2. Virtus 183.
- 16 Christus secundum aliquid fuit in triplici statu: scilicet innocentiae, peccati et gloriae 3^a q. 13, 3, 2^m.
- 1 STATUTUM negativum de non fienda re spirituali, nisi dentur tot, est illicitum et simoniacum. Unde illicita esset ordinatio, si in aliqua ecclesia statueretur, quod non fieret processio in funere alicujus, nisi solveret certam pecuniae quantitatem. Non autem statutum affirmativum, scilicet quod res spiritualis fiat si tot dentur. Quia primo modo per tale statutum praeccluderetur via gratis officium pietatis aliquibus impendendi; non autem secundo modo, quia per hoc non praeccluderetur via illud aliis exhibendi. Et prima ordinatio habet speciem exactio- nis, secunda autem habet speciem gratuita recompensationis 2-2, q. 100, 3, 2^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, c. | 1^m | 2^m. * Cognatio 2. Confessio 30. Constitutio. Dies 4, 18. Dispensatio 11, 16. Ecclesia 10, 11. Eucharistia 178. Gentilis 2. Institutio. Judaei 5. Juramentum 26.
- 2 Si aliquid de se repugnantiam habet ad jus naturale, non potest voluntate humana fieri justum: puta si statuatur quod liceat furari, vel adulterium committere 2-2, q. 57, 2, 2^m. Lex 12, 110. Matrimonium 16, 23, 44, 45, 75, 122. Obedientia 39. Officium 12. Ordo 103. Possessio 9. Praeceptum 135. Praelatio 15. Religio 71. 99. Sacrificium 19. Sepultura 4. Servitus 10. Simonia 24. Thurificatio 2. Usura 205.
- 1 STELLA. Productio stellarum convenienter describitur quarta die 2, d. 15, q. 1, o. Dies 23. * Angelus 241. Apostoli 35. Artificiale 7.
- 2 Omnes stellae sunt sphaericae figurae. Cao. 2, lect. 13, prin^o | lect. 16, o. * Arcturus. Astrologia 4. Caelum 10, 18, 25, etc. Firmamentum.
- 3 Stellae habent circulos et orbes seu sphaeras. Sed circulus solis

STEPHANUS

- et circulus lunae se intersecant, non semper in eisdem punctis, ut patet per eclipsim. Cae. 2, lect. 13, prin°. * Haeresis 148. Lumen 2. Luminare o. Lux 18, 25. Magi 2, 5.
- 4 Stellae, secundum Ptolomaeum, moventur in suis sphaeris, non autem secundum Aristotelem 1^a q. 70, 1, 3^m | 2, d. 14, L. fi. | d. 15, q. 1, 1, 2^m | Cae. lect. 3, meo | Libo 2, lect. 11, 12, 13, 14, o. * Maria 1. Nativitas 26. Planetae o. Pliades. Scintillare.
- 5 Planetae et stellae fixae secundum Ptolomaeum moventur super polos zodiaci et super polos aequinoctialis. Meta. 12, lect. 6, fi. Sors 5.
- 6 Stellae secundum diversos aspectus et conjunctiones, imprimunt ad determinatas species. Et cum effectus caelestium corporum sequantur determinatus situs et aspectus eorum, si ex virtute corporum caelestium ignis ille purgationis mundi generatur, esset notum tempus illius purgationis, considerantibus motus astrorum. Quod auctoritati Scripturae repugnat 2, d. 15, q. 1, 1, c. | 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 3, c.
- 7 Stella apparens Magis in nativitate Christi, non fuit de caelis, sed fuit Spiritus sanctus, vel angelus in illa specie, vel probabilius de novo creata non in caelo, sed in aere vicino terrae, quintuplici ratione: scilicet tum quia nulla alia stella, hac via incedit. Haec enim stella ferebatur a septentrione in meridiem: ita enim jacet Judaea ad Persidem, unde Magi venerunt. Tum apparet hoc ex tempore. Non enim solum apparebat in nocte, sed etiam in meridie: quod non est virtutis stellae, sed nec etiam lunae. Tum quia quandoque apparebat et quandoque occultabatur. Tum quia non habebat continuum motum, sed cum oportebat ire Magos ibat, quando autem oportebat stare, stabat. Tum quia sursum manens partum Virginis demonstrabat, et deorsum descendens, hoc faciebat 3^a q. 36, 7, o. | Opus. 60, c° 7, prin° | Matth. 2, prin°. Nativitas 25, 26.
- 8 Non debet praedicari quod haec stella apparuit in figura crucis, vel hominis, vel crucifixi, quia non est certum. Opus. 12, prin°.
- 9 Sancti dicuntur stellae septempleriter: scilicet propter numerum, situm, gradum, splendoris rutilum, ordinatum motum, visum, et figurae circulum. Isa. 14, meo.
- 10 Per stellas caeli intelliguntur principes, per solem rex et per lunam regina. Isa. 13, meo.
- 1 STEPHANUS fuit lapidatus, ex licentia romanorum, vel immutatione magistratum. Jo. 18, lect. 5, fi. d.
- 2 Si Stephanus non orasset, forte Paulus non esset salvus 1, d. 41, 4, 2^m. * Andreas.
- Stereus. Upupa.
- 1 STERILITAS triplex: scilicet pravae actionis, sacrae contemplationis et temporalis tribulationis. Isa. 54, meo. Abraham 26.
- 2 Maledictio sterilis in veteri Testamento non erat culpa, sed poenae non tantum: quo ad defectum naturae, sed etiam quo ad infamiam, quia opprobrio habebatur 4, d. 33, L. prin°. Matrimonium 99.
- Sterlingi. Campsoria 1. Usura 214, 216.
- Sternutatio causatur ex commotione cerebri. Job 41, lect. 2, prin°.
- Stillare. Eucharistia 162.
- Stimulus. Baculus 1. Remorsus.
- Stipendia principum sunt redditus eorum 2-2, q. 62, 7, c. | Rom. 6, lect. 4, fi. * Allicere. Legatus 1. Miles 9. Missa 10, 11. Operatio 23. Praedicare 12. Restitutio 13. Simonia 20, etc. Sumptus. Testis 12.
- Stirps. Baculus 1. Consanguinitas 1, 7. Veritas 27.
- Stirps. Arabes. Assumere 32. Maria 3, 4, 5.
- Stoici. Bonitas 215. Nominativus. Passio 72, 73. Seneca. Tristitia 8, 16.
- 1 STOLA in sinistro humero diaconi, significat applicationem ad ministerium in sacramentis. Sed in utroque humero sacerdotis, significat plenam potestatem dispensandi sacramenta 4, d. 24, q. 3, 3, c. * Alleluja. Superhumerales.
- 2 Succinctorium quo ligatur stola cum alba, significat amorem honestatis in episcopis 4, d. 24, q. 3, 3, c.
- Stolidus. Semen 21.
- Stragomata. Insidiae.
- Stramentum. Dispositio 17.
- Strata. Princeps 19.
- 1 STRATUM est id quod sternitur, ut panni. Sed lectus est illud quod subtus ponitur. Tamen unum ponitur pro alio, Psal. 6, meo.
- 2 Lectus significat conscientiam, stratum autem peccata in conscientia, et omne illud in quo mens quiescit. Psal. 4 | Psal. 6, meo.
- Strenuitas. Andragathia. Idoneus 1.
- Striete. Delictum 1. Manipulus. Ratio 3. Via 1.
- Stridor dentium in damnatis spiritibus, intelligitur metaphorice, in corporibus autem proprie. Cg. 4, c° 30, fi.
- Stringere. Amor 193.
- 1 STRUTHIO habet poenas accipitris. Nec volat, immo pedibus graditur, sed ita juvatur alis, quod equo hominem deferente, currit velocius 1-2, q. 102, 6, 1^m meo | Job 39, meo | Isa. 13, fi.

STULTITIA

- 2 Struthio significat militantes Deo, negotiis saecularibus se implicantes 1-2, q. 102, 6, 1^m meo.
- 5 Struthio est animal naturaliter obliviosum, et nullam adhibet curam de conservatione ovorum, et de filiorum nutritione. Nam ova non fovet, sed fodiens in arena, sabulo ea operit, et dimittit. Job 39, meo etc.
- 4 Struthionis ova ex calore loci in quo semper moratur, et temporis quod naturali industria observat, vivificantur, et ex eis pulli nascuntur. Job 39, meo.
- Studere. Amor 151.
- 1 STUDIOSITAS. Studiositatis nomen derivatur ad omnes virtutes, inquantum cognitio prudentiae ad eas pertinet 2-2, q. 166, 2, 1^m.
- 2 Studiositas est virtus, cujus principalis materia est cognitio, secundario autem alia 2-2, q. 160, 2, c. | q. 166, o. * Diligentia.
- 3 Et est virtus moralis, quia principaliter refraenat et moderatur appetitum cognoscendi. Sed per accidens impellit contra laborem studii 2-2, q. 166, 2, o. | q. 167, 1, c. * Gula 8. Jejuniium 7, 47. Modestia 7. Solertia o. Sollicitudo c. Studium o.
- 4 Studiositas non est directe circa cognitionem, sed circa appetitum cognitionis acquirendae 2-2, q. 166, 2, c. | 2^m | q. 167, 1, c.
- 5 Studiositas opponitur curiositati 2-2, q. 160, 2, c. | q. 161, prin° | q. 166, prin°. * Temperantia 13.
- Studio sus. Adjurare. Gula 8. Scienter. Simonia 1.
- 1 STUDIUM importat vehementem applicationem mentis ad aliquid, et principaliter ad cognitionem, secundario autem ad ea in quibus homo per cognitionem dirigitur 2-2, q. 166, 1, c. * Amor 151.
- 2 Studium doctrinae, est exercitium scientiae. Isa. prol. 2, fi.
- 3 Studium et appetitus scientiae secundum rectam rationem, est aliquid virtutis: si excedat, est curiositas: si deficiat, est negligentia. Ma. q. 8, 2, c.
- 4 Studium debet semper incipere a faciliore, nisi cognitio ejus dependeat difficiliore. Trin. 21, q. 2, 3^m. * Apostoli 12. Aquila 1.
- 5 Studium sapientiae, summe commendatur 2-2, q. 188, 1, c. | Cg. 1, c° 2 | Hebdo. prol. * Castitas 11. Docilitas o.
- 6 Ordinatio studii subest Papae. Opus. 19, c° 5, fi. * Gazophylacium o. Geometra 1. Hieronymus 2.
- 7 Circa studium contingit per accidens quadrupliciter curiositas, superbia, et alia vltia, licet omne studium secundum se sit bonum: scilicet uno modo, inquantum per studium minus utile retrahuntur aliqui a studio quod eis ex necessitate incumbit. Alio modo inquantum studet aliquis addiscere ab eo a quo non licet. Tertio, quando homo appetit cognoscere veritatem circa creaturas, non referendo ad debitum finem, scilicet ad cognitionem Dei. Quarto modo, in quantum aliquis studet ad cognoscendam veritatem, supra proprii ingenii facultatem, quia per hoc homines de facili in errores labuntur 2-2, q. 167, 1, c. * Impedimentum 2. Intendere 5. Laus 21. Logica 8. Ordo 40. Perfectio 65. Princeps 4. Prudentia 36. Religio 80, 88, 96. Sapientia 7, 23, 38. Scientia 58, 90, etc. Symbolum 4. Sollicitudo 1, 7. Studiositas o. Theologia 7. Tempus 43. Usura 189. Veritas 31, 33, 34. Vita 34.
- 8 Studium et curiositas, dicuntur pertinere ad carnem vel ad avaritiam, ratione cognitionis eorum ad quae illae inclinant 2-2, q. 166. Avaritia 12, 2, 2^m | 3^m.
- 1 STULTITIA dicitur a stupore, quia stultus est, qui propter stuporem non movetur 2-2, q. 46, 1, 2, c.
- 2 Stultus praecipue videtur, qui deficit in summa iudicii scilicet secundum altissimam causam, non autem si deficiat circa aliquid modicum 2-2, q. 46, 1, 1^m | 2, c. * Amens. Contumelia 7. Fatue. Fatuitas. Humilitas 9. Insipientia o.
- 5 Stultitia importat habitudinem sensus spiritualis, fatuitas autem totalem privationem ejus. Ideo prima opponitur contrarie insipientiae, secunda vero privative 2-2, q. 8, 6, 1^m | q. 46, 1, o.
- 4 Stultitia duplex, sicut sapientia duplex, scilicet mundi, et Dei. Prima sapientia decipit, non autem secunda 2-2, q. 46, 1, 2^m | 3^m | q. 113, 1, 1^m.
- 5 Non moveri injuriis, eo quod terrena non sapiant, pertinet ad stultitiam mundi. Si vero ex stupore, pertinet ad stultitiam simpliciter 2-2, q. 46, 114^m. * Salvati 1. Spes 31.
- 6 Stultitia ex immersione sensus in terrenis, est peccatum; non autem si ex defectu naturae, ut in amentibus 2-2, q. 46, 2, o. | 3, c.
- 7 Stultitia opponitur praeceptis de contemplatione veritatis 2-2, q. 46, 2, 3^m.
- 8 Stultitia est filia luxuriae, continens odium Dei, et desperationem futuri saeculi, quia fastidiunt Deum, et dona ejus 2-2, q. 46, 3, o.
- 9 Stultitia ex impedimento corporali, causatur ex ira; ex luxuria vero, inquantum est ex immersione sensus in terrenis 2-2, q. 46, 3, 3^m | Job 5, prin°.
- 10 Hebetudo, stultitia, ignorantia et praecipitatio differunt: quia prima opponitur intellectui, secunda sapientiae, tertia scientiae, et quarta consilio 2-2, q. 8, 6, 1^m.

STUPOR

- 11 Stultitia convenit superbis, sicut humilibus sapientia. Job 5, prin^o.
 Stultiloquium significat perversam sententiam verborum per quae quis praefert delectationes luxuriae aliis bonis 2-2, q. 153, 5, 4^m. * Gula 3. Luxuria 18.
- 1 STUPOR causatur ex insolita imaginatione 1-2, q. 41, 4, c. fi. * Admiratio o. Stultitia 1, 5.
- 2 Admiratio est principium philosophandi, sed stupor est impedimentum philosophicae considerationis quo timetur judicare in praesenti, et inquirere in futuro 1-2, q. 41, 4, c. fi. | 5^m. * Timor 42. Trepidatio.
- 3 Quidam piscis, tentus in rete, stupefacit manus piscantis; non autem stupefacit rete, sed aliter alterat illud 2, d. 15, q. 1, 2, 6^m | Verit. q. 5, 9, 17^m | Phy. 7, lect. 4, prin^o | Cae. 2, lect. 10, me^o.
- 1 STUPRUM est illicita virginis defloratio, sub cura parentum 2-2, q. 154, 1, c. | 6, o. | 4, d. 41, a. 4, q. 1, 2, c. | Ma. q. 15, 3, c. * Adulterium 3. Constantia 9. Luxuria 7, 9, 11, 13. Raptus 2, 3.
- 2 Stuprum fit deformius ex duplici injuria sibi annexa: scilicet virginis seductae vel vi oppressae, et patris. Et secundum legem reus tenetur satisfacere utrique 2-2, q. 154, 6, 3^m.
- 3 Filia sacerdotis etiam non nupta, deprehensa in stupro, lapidabatur in veteri Testamento, in aliis autem tantum nuptae 3^a q. 29, 1, 4^m | 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 3, 4^m. Lapidatio.
- 4 Immo filia sacerdotis comburebatur, aliae vero lapidabantur 3^a q. 29, 1, 4^m.
 Suadere. Exhortatio. Lex 14. Peccatum 133. Suggestio.
 Suavitas. Amor 193. Anima 213. Animal 77. Cete. 10. Confessor 2. Fructus 6. Mel o. Spiritus 16. Taeda.
 Subalternum genus non est in angelis, sed tantum primum genus substantiae, et ultima differentia. Opus. 42, c^o 5 | 6. * Physica 11, 12. Principium 9. Scientia 135, etc. Theologia 8, 43.
- 1 SUBDIACONUS accipit urceolum plenum, quia habet actum super contentum ejus, quia utitur aqua et vino, ad ponendum in calice, et praebet aquam manibus sacerdotis et diaconi. Acolythi vero habent actum super urceum, et non super contentum ejus 4, d. 24, q. 2, 2, 6^m | 7^m. * Character 41. Evangelium 8. Lectoratus 4.
- 2 Subdiaconus quando ordinatur, accipit calicem vacuum de manu episcopi, quia portat vasa corporis et sanguinis Domini, et oblationes in altari ponit, idest ordinat materiam Eucharistiae in vasis sacris 4, d. 24, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 2, 3^m | 6^m.
- 3 Subdiaconus primo admittitur ad sacra tractanda, et ad doctrinam novae legis annuntiandam 4, d. 24, q. 3, 3, c.
- 4 Actus principalis ejus est, oblationes populi ponere in altari, vel offerre diacono, cujus actus principalis est offerre eas sacerdoti. Ideo ordo ejus est superior. Sed ferre crucem secundum consuetudinem aliquarum ecclesiarum, vel legere epistolam, sunt actus subdiaconi secundarii 4, d. 24, q. 2, 2, 3^m. * Manipulus.
- 5 Subdiaconi habent ministerium super vasa sacra, et super dispositionem materiae non consecratae 4, d. 24, q. 2, 2, 6^m | 3, 5^m | Cg. 4, c^o 75, fi.
- 6 Subdiaconus habet actum super calicem, et non super contentum ejus, sed bene sacerdos 4, d. 24, q. 2, 2, 6^m | 7^m.
- 7 Sacerdos directe habet potestatem super corpus Christi, subdiaconus vero super vasa tantum, sed diaconus super corpus in vase contentum 4, d. 24, q. 2, 3, 5^m. * Ordo 72, 86, 88.
- Subditi debent praelatos imitari in hoc solum, in quo praelati imitantur Christum, qui est infallibilis regula veritatis 1^a Cor. 4, lect. 3, me^o | c^o 11, lect. 1, prin^o | 1^a Thes. 1, me^o | 2^a Thes. 3, lect. 1, fi. * Absolvere 7, 3. Accusatio 29. Actio 99. Adjurare 4. Aeternitas 14. Apostasia 1, 5. Appetitus 64. Benedictus 5. Christus 170. Clavis 18. Confessio 42, 67, etc. 72, 97. Correctio 20. Cura 7. Damnatio 42. Daniel 1. Daemon 95. Deus 375, 376. Dispositio 27. Dominium 11, 12, 13. Episcopus 15. Exactio 5. Excommunicatio 29. Fatum 8. Fides 57. Fiducia 8. Finis 39. Forus 2. Imperare 4, 10, 16, 18. Inferior. Infidelis 1. Inquirere 3. Judicium 39, etc. Juramentum 28. Justitia 18. Lex 9, 11, 23, 25, 27, 80, 130, 137. Mansuetudo 8. Mare 2. Maria 28, 38, 43, 50, 59, 63. Matrimonium 45, 122, 141. Miles 7. Naturale 19. Necessitas 31. Obedientia o. Ordo 43, 99. Papa 5, 6, 7. Participare 11. Paulus 12. Pax 24. Periculum 9. Praeceptum 134. Praelatio 8, 20, 21, 23, 26. Princeps 1, 6, 9, 13, 14. Providentia 22, etc. Prudentia 21. Regnum 2. Reverentia 9. Sacramentum 76. Sacrificium 11. Superbia 21. Tyrannus 4, 11. Usura 258. Virga. Virtus 203.
- Subdivisio. Contrarium 24. Divisio o.
- Subesse. Actus 35. Beatitudo 92. Caro 2. Daemon 92. Eucharistia 246. Fides 28. Infirmitas 7, 8. Intentio 27. Lex 79. Obedientia 32. Oratio 59. Prophetia 33. Providentia 22, etc. Schisma 6. Sensus 41. Studium 6. Subsistentia 4, 5, 7. Substantia 12. Timor 5, 26. Umbra 3. Virtus 270.
- Subjacere. Angelus 167. Appetitus 63. Assistere 5. Caelum 38, 104. Clavis 7. Cor 4. Christus 175, etc. Esse 47. Infidelis 1, 13.

S. Th. Opera omnia. Index.

SUBJECTUM

- Lex 13. Matrimonium 45. Natura 7. Providentia 22, etc. Temporale 1. Tempus 24, 34. Vinum 7. Voluntas 75.
- 1 SUBJECTIO. Quaelibet res perficitur per subjectionem ad suum superius 1-2, q. 92, 1, c. | 2-2, q. 81, 7, c. | 3. d. 34, q. 1, 2, 7^m | q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | Verit. q. 14, 3, 8^m. * Actus 43. Alteratio 10. Angelus 349. Animal 68. Annihilatio 1. Appetitus 51, 61, etc. Auris. Bonitas 163, 167. Caro 2. Caelum 38. Clavis 19. Colere. Coma. Cor 4. Corpus 37, 33, 43, 67.
- 2 Movens, necessario causat motum in mobili, totaliter ei subjecto, non autem in aliis 1^a q. 82, 2^m | 2-2, q. 83, 1, c. Corruptio 16. Cultus 4, 7. Cura 3, 7. Devotio 12. Deus 377. Dominium o. Donum 5. Esse 45, 50. Filiatio 8.
- 3 Subjectio duplex: scilicet per voluntatem subditi et per voluntatem domini. Prima convenit solis bonis, secunda vero etiam malis, Rom. 14, lect. 1, fi. | Eph. lect. 8, prin^o | Phil. 2, lect. 3, me^o | Hebr. lect. 6, prin^o | c^o 10, lect. 1, fi. * Haeresis 96. Honor o. Humilitas 1, 3, 16. Infidelis 1. Involuntarium 1. Judicium 56. Justitia 64. Lex 11, 64, etc. 79, 175, etc. Maria 43. Meritum 28.
- 4 Subjectio mulieris ad virum, inducta est in poenam mulieris, propter peccatum. Vel non est per modum servitutis, sed gubernationis 2-2, q. 164, 2, c. | 1^m | 2, d. 18, L. prin^o. Nativitas 14. Natura 7. Ordo 43, 99. Peccatum 244, 424.
- 5 Omnia sunt nunc subjecta Deo et Christo, secundum potestatem; sed post judicium, per finalem impletionem voluntatis ejus 3^a q. 20, 1, 3^m | q. 59, 4, 2^m | Rom. 14, lect. 1, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 3, fi. | Hebr. lect. 6, prin^o | c^o 2, lect. 2, prin^o | fi. | c^o 10, lect. 1, fi. * Religio 14. Reverentia 9. Sacerdos 26. Salvati 8. Serva. Servire 3. Servitus o.
- 6 Prima subjectio hominis ad Deum, est per fidem 2-2, q. 16, 1, c. * Spes 57.
- 7 Homo dicitur esse Dei dupliciter: scilicet per subjectionem potestati ejus, et per unionem charitatis. Secundum deficit per peccatum, non autem primum, nec alio modo 3^a q. 48, 4, 1^m. * Superbia 25.
- 8 Subjectio Christi et cujuslibet alterius hominis ad Deum triplex: scilicet secundum gradum bonitatis, potestatem, et obedientiam 3^a q. 20, 1, o. Suppositum 10. Tributum 2. Unicornis. Usura 209. Votum 47.
- 9 Christus fuit subjectus sibi ipsi, secundum naturam humanam, non autem secundum naturam divinam nec secundum aliam personam 3^a q. 20, 2, o.
- 10 Omnia quae ponunt subjectionem vel minorationem Christi, intelliguntur secundum naturam assumptam, vel ad commendationem principii in Patre 1^a q. 42, 4, 1^m | q. 43, 7, 1^m | 3, d. 11, 1, 2^m | d. 17, a. 3, q. 1, c.
- Subjectiva. Continentia 9. Fortitudo 8. Pars 4. Praedicari 12. Scientia 41.
- Subjective. In quo sint habitus subjective describitur.
- 1 SUBJECTUM duplex: scilicet subjectum naturae, et subjectum locutionis 3, d. 1, q. 2, 5, 4^m | d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, c. * Accidens 24, etc. Abstinencia 9. Actio 59, 60. Audacia 14. Actus 22, 43. Adjectivum 7. Afirmatio 2. Agens 19, 55. Aliquis. Alteratio 9, 10. Castitas 8, 9. Continentia 14. Desiderium 11, 12. Fides 55, etc. Fortitudo 38. Humilitas 12, 13. Ignorantia 15. Imprudentia 2. Infidelitas 8. Invidia 8. Ira 21. Stultitia 97, etc. Liberalitas 10. Luxuria 21. Magnanimitas 11. Magnificencia 4, etc. Mansuetudo 6. Obedientia 6. Odium 6. Patientia 9. Peccatum 76, 100, 102, 109, 303. Poenitentia 37. Perseverantia 10, 11. Prudentia 11, 13. Spes 28, etc. Superbia 28. Justitia 7. Temperantia 32.
- 2 Subjectum duplex: scilicet subjectum inhaesionis, et subjectum scibile 1^a q. 117, 1, c. | 1, d. 37, L. 2 | Poster. lect. 15, me^o | Lect. 17, me^o | Lect. 41, me^o. * Amor 283, etc. Angelus 48, 206, etc. 402. Anima 26, 55, 247, 261, 263, 311, etc. Annihilatio 1, 4. Appetitus 73. Aptitudo. Ars 15. Attributa 9. Audacia 18. Augmentum 8, etc. Beatitudo 85, 123. Bis. Bonitas 124, 139, 145, 148, 162. Calor 8, 21. Character 14, etc. Charitas 66. Castitas 1, 8, 9.
- 3 Subjectum sumitur dupliciter: scilicet pro genere, et pro substantia quae substat. Et sic est idem subjectum omnium qualitatum tangibilem, non autem primo modo. Anima. 2, lect. 22, me^o d. fi. * Categorica. Caelum 38. Certitudo 3, 14. Clavis 18, 19. Coactio 3. Cognitio 47. Complacentia 2. Communicatio 8. Concupiscentia 1, 10. Conscientia 20. Consecratio 13. Continentia 9, 14, 17. Contradictio 1. Contrarium 11, 33, 40, 41. Corpus 11, 13, 21, 67. Creatio 3, 52. Damnatio 50. Delectatio 15. Demonstratio 12. Denominatio 2. Determinatio 4. Deus 383, 396, 397, 400, 401. Dici 2, etc. Differre 4, 5. Definitio 24, 25, 32, 33, 35. Dispositio 48. Divisio 12. Ens 16. Enuntiatio 3, 6.
- 4 Subjectum duplex: scilicet subjectum primum, et subjectum secundarium. Verit. q. 25, 5, 2^m | Meta. 5, lect. fi. | Poster. lect. 2 | 10 | 11. * Aeternitas 23. Epiikia 4. Esse 51. Eucharistia 92, 93, 94, 107, 109. Ex 1. Exclusio 5. Falsitas 4. Fides 55. Fieri 4, 10, 11. Finitum 3. Flagellum 2. Fomes 8. Forma 50. Fortitudo

SUBSISTENTIA

37. Fortuna 6. Fruitio 13. Fundamentum o. Generatio 7, 14, 21. Genus 22. Gratia 38. Habilitatio o. Habitus 35. Humilitas 12, etc. Idea 42. Ignorantia 15, etc. Illuminatio 3. In 3. Individuum 32, etc. Infidelitas 2. Infinitum 12. Instans 1, 4, 23, 30. Instrumentum 5. Intellectus 136, 141, 171, 186, 192, 243, 252. Intensio 1, 4. Intentionale o. Ira 21, etc. Iustitia 36. Liberalitas 10. Libertas 4. Locus 27. Luxuria 21. Magnanimitas 11. Magnificencia 4, 5. Malum 32, etc. Mansuetudo 6. Materia o. Matrimonium 6. Medium 9.
- 5 Omne subjectum comparatur ad id cuius est subjectum, ut potentia ad actum. Spiritu. 1, 1^m. Forma 46. Infra.
- 6 Subjectum est in potentia ad esse accidentale, materia vero ad esse substantiale; sed unum ponitur pro alio. Anima. 2, lect. 1, me^o | Opus. 31, prin^o. * Mensura 1. Meritum 29, 60. Metaphysica 3, 4, 5, 10, 23, 25. Modalis 2. Modus 2. Moralia 2. Motus 79. Mutatio 2, 10. Nativitas 3. Notum 1. Numerus 18. Omnis 4. Operatio 30. Participare 5. Passio 43, 44, 47. * Peccatum 24. Poena 32, etc. 81. Poenitentia 31. Perdere. Perfectio 30. Philosophia 2. Philosophica 1, etc. Praedestinatio 47. Praedicari 4, 6, 7, 12, 23, 31, 35, 41. Privatio 4, etc. 15. Propositio 2, 5, 7, 10, 12. Proprium o. Prudentia 11. Qualitas 1, 6, 8, 14.
- 7 Dici de subjecto, et esse in subjecto, sunt idem metaphysice, non autem logice. Meta. 7, lect. 13, me^o c. * Christus 21. Quantitas 5, 18, 10. Ratio 12. Rationale 7. Reduplicatio 5. Relatio 8. Relictum 5, 10. Resistere 2. Sacramentum 87. Sanctus 5. Sapientia 11, 45. Scientia 36, etc. Sobrietas 5. Solus o. Spes 25, etc. Superbia 9. Superficies o. Suppositum 1. Theologia 15, etc. Tenebrae 1. Tristitia 7. Unctio 15. Unitas 3, 10, 11, 21. Universale 14. Usura 124. Verbum 85. Virtus 46, etc. 167. Visus 5.
- 8 Subjectum est causa effectiva propriae passionis, quia proprium fuit a subjecto 1^a q. 77, 6, 3^m | Poster. lect. 10, prin^o.
- 9 Immo subjectum est causa materialis ejus 1^a q. 77, 1, 5^m.
- 10 Immo propriae passionis sunt propria accidentia subjecti per se, et simul producantur a simili 1^a q. 77, 1, 5^m.
- Subjicere. Annexum 1. Annihilatio 1. Contemptus 1. Esse 71. Humilitas 16, 20. Impuritas 2. Involuntarium 1. Iustitia 64, etc. Materia 47. Motus 62. Oratio 45. Papa 6. Perfectio 38. Princeps 6. Religio 1. Rex o. Subjectio o.
- Subintellectum. Cointellectum. Consignificare. Christus 47.
- Subitatio. Comparatio motus irascibilis et concupiscibilis quantum ad subitatem 2-2, q. 156, 4, c. | Verit. q. 25, 6, 3^m.
- Subito dicitur, quod fit in indivisibili temporis. Phy. 3, lect. 2, prin^o. * Amor 175. Angelus 78, 311, 474, 513, 589. Anima 123, 233. Animal 36, 48. Annihilatio 7. Ascendere 12. Baptismus 88, 159, 160, 181, 201, 206. Beneficium 1. Causa 66. Caelum 124. Citius. Confessio 32. Conversio 7. Cor 10. Credere 31. Daemon 59, 67. Defendere 5. Deus 255. Empyreum. Eucharistia 224, 257. Eustochia 3. Facilitas 2. Forma 132. Instans o. Velox o.
- Subjugatio. Amazones 5. Pax 18. Princeps 8.
- Subjunctivus. Baptismus 33.
- Sublimitas. Altitudo o. Angelus 230. Apostoli 35. Aquila 1. Contemplatio 9. Misericordia 33. Sanctus 9.
- Submergere. Aqua 14. Immersio.
- Subordinatum. Actio 64, 66. Actus 67. Agens 66, 90. Motus 21.
- Subsannatio et irrisio conveniunt in fine, sed differunt in modo: quia prima fit naso rugato, secunda vero fit ore, idest in verbo et cachinnis 2-2, q. 75, 1, 1^m | Psal. 2, me^o | Psal. 44, me^o. * Irrisio.
- Subscriptio. Legitimitas 3.
- Subsequens. Gratia 30, 31, 34, 35.
- Subservire. Appetitus 13. Fides 86. Participare 2. Servire o.
- Subsidium. Auxilium o. Charitativum. Honor 34. Indulgentia 21. Papa 8, 9. Praelatio 15, 20. Uti 16, 20.
- 1 SUBSISTENTIA dicitur, ejus actus est subsistere, idest per se existere 1^a q. 29, 2, c. | 1, d. 23, 1, c. * Abstractum 4, 5, 7. Accidens 23.
- 2 Formae seu naturae materiales non subsistunt. Po^a q. 2, 1, c. | q. 9, 3, 5^m | Spiritu. 2, 8^m. * Actio 99. Actus 186. Agens 75.
- 3 Omne subsistens est tantum unum numero 1^a q. 41, 6, c. | q. 44, 1, c. | q. 54, 1, c. | q. 75, 7, c. | Cg. 2, c^o 51, 1^m | 2^m | Po^a q. 9, 3, 5^m | Spiritu. 8, c. | Opus. 15, c^o 13 | Causis. lect. 4, prin^o 1, fi. | lect. 9, fi. | Phy. 8, lect. 21, me^o. * Alteratio 10.
- 4 Nomen subsistentiae prius convenit generibus et speciebus de praedicamento substantiae quam individuis 1, d. 23, q. 1, 1, o. | d. 26, q. 1, 1, 4^m. * Amor 2. Angelus 26, 27, 314. Anima 12, 48, 75, 215, 325, 333, 353. Apud 1. Bonitas 44. Calor 2.
- 5 Immo genera et species dicuntur subsistere ratione individuorum, scilicet inquantum subsistere convenit individuis, ex hoc quod sunt sub eis 1^a q. 29, 2, 4^m | Po^a q. 9, 1, 5^m. * Consistere. Corruptio 12, 13. Creatio 39, 41.
- 6 Subsistens ut nominatur nomine intentionis, dicitur suppositum. Si autem nomine rei, dicitur subsistentia, inquantum subsistit; sed dicitur res naturae, inquantum naturae communi supponitur. Sed ut substat accidentibus, dicitur substantia vel hyposta-

SUBSTANTIA

- sis. Et inquantum rationalis, dicitur persona 1^a q. 29, 2, c. | 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Po^a q. 9, 1, o. * De 4. Deus 16, 19, 23, 58, 401. Ens 7. Esse 4, 7. Existere. Finis 25.
- 7 Subsistere convenit Deo, ratione ejus ad quod significandum nomen imponitur, scilicet per se esse, non autem ratione ejus a quo nomen imponitur, scilicet subesse, nisi secundum quod essentia subest ipsi esse secundum rationem 1^a q. 14, 1, 1^m | q. 29, 3, 3^m | q. 39, 1, 3^m | 1, d. 23, 2, 3^m | d. 26, q. 1, 1, 2^m | Po^a q. 9, 3, 6^m. Deus 58.
- 8 Subsistentia non nominat aliquid distinctum. Ideo propriae non praedicatur in divinis pluraliter, licet quandoque dicatur pluraliter secundum usum sanctorum 1, d. 26, q. 1, 1, 4^m.
- 9 Natura divina de se est subsistens etiam non intellecta distinctione personarum, non autem natura humana 1, d. 21, q. 2, 1, c. fi. | 3, d. 6, q. 2, 2, 2^m | d. 9, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m | Po^a q. 9, 5, 13^m. * Forma 7, 21, etc. 47, 50, 77, 111, 160, 161. Hoc aliquid. Homo 9.
- 10 In divinis sunt plures res subsistentes, si relationes considerentur; et una res subsistens, si essentia consideretur. Cg. 4, c^o 14. * Honor 23. Hypostasis 3, 6, 7. Individuum 20, 25. Mens 6. Nativitas 3, 4. Neutrum. Nomen 42.
- 11 Omne quod est in Deo, subsistit; et tamen ibi non sunt nisi tres subsistentes 1^a q. 30, 1, 2^m | 2, c. | q. 31, 2, 1^m | 1, d. 23, 4, 3^m | d. 26, q. 2, 3, 6^m | Po^a q. 9, 9, 23^m. * Christus 180. Operatio 43. Origenes 5. Pars 8. Perfectio 7. Persona 4, 11, 14. Praedestinatio 45. Prius 9. Relatio 18. Solus 4. Spiratio 1. Spiritus 9. Substantia 1, 4, 6, 10, 12, 14, 23, 27. Suppositum 2, 3, 10. Unitas 9, 52. Vanum. Verbum 26.
- 12 Sicut dicimus in divinis tres personas, vel tres subsistentias, sic Graeci dicunt tres hypostases. Non autem tres substantias, propter errorem 1^a q. 29, 2, 3^m | q. 30, 1, c. | 1^m | 1, d. 23 | 1, 5^m | d. 26, q. 1, 1, 1^m | Po^a q. 9, 2, 8^m.
- 1 SUBSTANTIA dicitur quadrupliciter: scilicet essentia cujuscunque rei, individuum substantiae, substantia secunda et commune utrique 1, d. 25, 1, 7^m | 3, d. 4, q. 1, 2, c. * Absolute 1. Accidens 11, 12, 16, 20, 26, 27, 28, 50, 65, 68, 74, 75, 88, 90, 91, 92, 98, 118. Accidentaliter 6.
- 2 Substantia dicitur dupliciter: scilicet essentia seu quidditas et suppositum 1^a q. 29, 2, c. | 3^a q. 2, 6, 3^m | 1, d. 9, q. 1, 1, 1^m | d. 23, 1, c. | 5^m | 3, d. 5, q. 1, 2, c. | Po^a q. 2, 1, c. | Quol. 3, 4, 1^m | Meta. 5, lect. 10, o. | Lib^o 7, lect. 2, prin^o | lect. 13, prin^o | Lib^o 10, lect. 4, fi.
- 3 Substantia, subsistentia et essentia, sumuntur dupliciter: scilicet ut quo et ut quod 1, d. 23, 1, c. | d. 25, 1, 3^m | Po^a q. 9, 1, 5^m | 9^m.
- 4 Substantia, subsistentia et essentia, distinguuntur secundum triplicem actum, scilicet substat, subsistere et esse: quorum esse est commune omni enti, sed substat et subsistere est commune tantum substantiae 1^a q. 29, 2, c. | 1, d. 23, 1, c. | Po^a q. 9, 1, c. | 4^m. * Actio 1, 4, 34, 49. Actus 45, 74, 164, 193. Adjectivum 3, etc. Alimentum o. Alius o. Alteratio 11, 12. Amor 58, 159, 168. Analogia 1, 9. Argumentum 5.
- 5 Substantia dicitur dupliciter: scilicet res primi praedicamenti, idest materia, forma, et compositum et significans quid 2, d. 37, q. 1, 1, c. * Augmentum 5. Baptismus 79. Beatitudo 4, 24. Bonitas 221. Caelum 40, 119, 121, 134. Causa 89. Circumstantia 2, 4, 15. Contritio 16. Credere 29.
- 6 Substantia dicitur dupliciter: scilicet ut dividitur contra accidens, et ut genus. Prima praedicatur de partibus substantiae, non autem secunda, nec de natura humana in Christo, nec de aliquo non subsistenti 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | Opus. 42, c^o 10. * Aetas 2. Aevum 3. Deus 425. Divisio 19. Elementum 19. Eleemosyna 32. Ens 10, 11, 12, 20, 32, etc. Esse 86, etc. Facere 6. Fatum 3. Fides 12, 81. Filiatio 6. Idea 43. Innovatio.
- 7 Substantia dicitur dupliciter: scilicet substantia prima et substantia secunda. Po^a q. 9, 2, 6^m. * Malum 33. Metaphysica 5, 9, etc. Peccatum 49.
- 8 Divisio substantiae in primam et secundam, est divisio analogi in diversos modos essendi, non autem est divisio generis in species. Po^a q. 9, 2, 6^m.
- 9 Substantia est res, habens quidditatem, cui debetur esse per se et non in alio, scilicet subjecto 1^a q. 3, 5, 1^m | 3^a q. 77, 1, 2^m | 1, d. 8, q. 4, 2, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 5, c. | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | 3^m | Cg. 1, c^o 25, fi. | Po^a q. 7, 3, 4^m | Quol. 9, 5, 2^m | Opus. 42, c^o 4 | 5 | 10. * Accidentaliter 2. Agere 2. Angelus 26, 27, 29, 30, 32, 45, 63, 349, 361, 393.
- 10 De ratione substantiae est, quod subsistat, quasi ens per se 2, d. 3, q. 1, 1, 1^m. * Aeternitas 30. Aevum 3. Anima 20, 21, 37, 143, 279. Animal 62. Augmentum 17. Baptismus 79. Caelum 17, 40, 119, 121, 134. Contrarium 5. Contritio 16. Conversio 10, 11, 12. Cor 9. Corpus 11, 23, 35. Credere 29. David 3. Definitio 35. 41. Deus 56, etc. 402, 425. Differre 8. Dimensio 10, 11, 12. Distinctio 11. Divisio 19. Ens 10, 11, 12, 14, 20, 32, etc. Esse 2, 14, 53, 74, 80, 83, 88, 89. Eucharistia 81, 83, 53, 95, 96, 103, 104, 127. Facere 6. Fatum 3. Felicitas 4, 5. Fides 12, 81, 43, 44. Forma 91, 111, 155, 161. Generatio 71, etc.

SUBSTANTIA

- 41 Substantia dicitur cujus actus est substare accidentibus 1, d. 23, q. 1, c. fi. * Gratia 173. Haeresis 58. Hypostasis 2, 7. Idem 1. Ignis 17. Innovatio. Justificatio 11, 34. Luminare 3. Malum 33. Metaphysica 5. Miraculum 8, 39. Misericordia 25. Modus 6. Motus 14, 16, 39, 81. Nomen 27. Ommissio 18. Origenes 5. Participare 3. Pater 3. Peccatum 2, 49. Perfectio 6.
- 42 Substantia dicitur, ut est sub accidentibus, vel ut subest naturae communi. Subsistentia vero, sub esse suo 1, d. 23, 1, 3^m | 2, 3^m. * Persona 5, 6, 7, 21.
- 43 Per se existere, non est definitio substantiae, quia per hoc non demonstratur quidditas ejus, quae non est suum esse 1^a q. 3, 5, 1^m | 4, d. 12, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | 3^m | Po^a q. 7, 3, 4^m | Quol. 9, 5, 2^m. * Praeceptum 44, 91, 93, 94, 100. Praedicari 18. Prophetia 64. Quantitas 1, etc.
- 44 Nulla pars integralis potest dici substantia prima, vel hypostasis 1^a q. 29, 1, 5^m. * Relatio 11. Sacramentum 37. Scientia 115.
- 45 Nulla praedicatio est in substantia, secundum Metaphysicum, sed bene secundum logicum. Opus. 42, c^o 9, fi. * Semen 13, 14, 18, 23.
- 46 Aliquid praedicatur per se de prima substantia, scilicet ipsamet; aliquid per accidens de superiori substantia. Meta. 7, lect. 2, prin^o a. Senarius 4.
- 47 Substantias alienas esse spirituales, incorporeas et immateriales probatur. Po^a q. 6, 6, c. | Ma. q. 16, 1, c. | Spiritu. 5, o. | Opus. 3, c^o 74 | Meta. 3, lect. 9, fi. | Lib^o 11, lect. 2, prin^o | Lib^o 12, lect. 5, o. Intellectualis 2 * Sum. Testis 4. Tetragrammaton. Usia 1.
- 48 Quanto substantia intellectualis est altior, tanto habet virtutem motivam universaliorem. Ma. q. 16, 1, 14^m. * Usura 92, 294, 295.
- 49 Quidquid nostra ratio facit circa substantiam est accidens, non substantia. Ideo substantia dicitur praedicari in quale. Opus. 42, c^o 7 | 9, | 14 | 15.
- 20 Substantia est prior accidente, tempore, natura et secundum rationem. Ma. q. 4, 4, c. fi. | Meta. 7, lect. 1, me^o | lect. 13, me^o | Lib^o 12, lect. 1, o. | Dio. 19, lect. 5, prin^o.
- 21 Substantia est prior accidente tempore, idest generatione. Meta. 7, lect. 13, me^o. * Usus 10, 14.
- 22 Immo substantia et accidentia propria simul producantur 1^a q. 77, 1, 5^m.
- 23 Substantia universalis non subsistit, nisi ratione substantiae singularis quae per se subsistit. Meta. 5, lect. 10, fi.
- 24 Substantiae nihil est contrarium ratione formae, vel compositi, sed tantum ratione dispositionis subjecti, Meta. 11, lect. 12, prin^o | Phy. lect. 10 | 12, fi. | Lib^o 5, lect. 3, prin^o | Cae. lect. 6, fi. | Sensu. lect. 10, me^o.
- 25 Nihil est directe in genere substantiae, nisi habens complete aliquam naturam 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | Opus. 42, c^o 4. * Abstractum 3.
- 26 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 110, 4, 3^m | 4^m | 2, d. 3, q. 1, 6 c. * Angelus 29, 30, 63.
- 27 Omne quod est in genere substantiae, potest dici usia, sive universale, sive particulare 1, d. 23, 1, 1^m. * Applicatio 1. Aqua 13.
- 28 Tantum compositum est in genere substantiae 2, d. 37, q. 1, 1, c. * Artificiale 1, 3. Bonitas 221. Conversio 11. Creatio 16. Deus 53, etc.
- 29 Omne quod est per se in praedicamento substantiae, est compositum ex esse et essentia, non autem ex materia et forma 1^a q. 3, 5, c. | 1, d. 8, q. 4, 2, c. | 2, d. 3, q. 1, 1, 1^m | 5, c. Verit. q. 27, 1, 8^m | Po^a q. 7, 3, 4^m | Quol. 3, 20, fi. | Spiritu. 1, 10^m | 23^m | Opus. 42, c^o 4, | 5 | 7. * Aequalitas 5. Elementum 19. Eleemosyna 32. Ens 22. Forma 50. Genitum 2. Genus 11, 12. Idea 43. Idem 1. Individuum 8, 39, etc.
- 30 Materia et forma sunt in genere substantiae ut principia ejus, non autem ut species 2, d. 3, q. 1, 1, 1^m | Verit. q. 27, 1, 8^m | Spiritu. 1, 23^m | Opus. 30, fi. | Opus. 42, c^o 4. * Hypostasis 2, 7. Infinitum 12. Influere. Intellectualis o. Intellectus 22, 242, 257, 269. Intelligentia 1. Lex 36. Magis 5. Materia 8. Medium 12. Metaphysica 3, 4, 9, etc. Motus 16, 81. Natura 19, 20.
- 31 Substantia prius convenit individuis substantiis, quam generibus et speciebus ejus 1, d. 23, q. 1, 1, c. * Naturale 1. Nomen 27. Ordo 36.
- 32 Oppositum videtur dicere 1, d. 23, 1, o. | d. 26, q. 1, 1, 4^m. * Peccatum 2. Praedicamentum 3. Praedicari 18. Providentia 39. Purgatorium 4. Relatio 11, 25. Sensibile 4. Sensus 13, 14. Separatio 2. Spirituale 4, etc.
- 33 Genus substantiae nullam habet unitatem realem, sed bene animal et alia genera substantiae. Opus. 42, c^o 7 | 9 | 14 | 15. * Statua 1. Subalternum. Subjectum 3, 6. Subsistentia 4, etc. 12. Substantiale. Superior. Tempus 2. Timor 51, 58, etc. Totum 10, 11. Verbum 80. Vestigium 9.
- 34 Quidquid est in genere substantiae per se existens, habet rationem hypostasis vel suppositi 3, d. 2, q. 2, a. 3, q. 1, c. * Virginitas 28.
- 35 Substantiae materiales et immateriales, corruptibiles et incorru-

SUCCESSIO

- ptibiles, conveniunt tantum in genere logico 2, d. 3, q. 1, 1, 2^m | Opus. 42, c^o 6, prin^o | c^o 14. * Christus 9, 138, 145. Unitas 3. 16. Universale 3. Usia 1. Visibile 4. Visio 12. Vita 33.
- 36 Hypostasis verbi Dei, inquantum est hypostasis naturae humanae, est in genere substantiae et in specie hominis 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m.
- Substantiale. Accidens 16, 76. Accidentaliter 2. Amor 152. Anima 3. Augmentum 17. Beatitudo 37. Dimensio 12. Ens 3, 5. Esse 2, 83. Eucharistia 95. Forma 50. Modus 6. Substantia o.
- Substantivari. Neutrum 2.
- Substantivum. Adjectivum o. Alius 1. Ens 37. Neutrum 2. Nomen 22. Pater 7. Praeteritum 3. Quantitas 5. Solus 5.
- Substantiare. Aestimativa 3. Hypostasis 2, 7. Individuum 8, 25. Subjectum 3. Subsistentia o. Substantia 4, 11.
- Substernere. Esse 61.
- Subterfugere. Simonia 38. Vitare.
- 4 SUBTILITAS dicitur a virtute penetrandi. Et convenit corpori dupliciter: scilicet ex parvitate profunditatis et latitudinis et ex paucitate materiae. Ideo rarum dicitur subtile 4, d. 54, q. 2, a. 2, q. 1, c. * Aquila 1. Astutia o. Corpus 39, etc. Deus 82. Divinatio 15. Doctrina 3. Dos 5. Elementum 5, 21. Ignis 17. Intellectus 38. Maumethus. Medicus 10. Peccatum 27. Piscis 1. Raritas 2. Solertia 2, 3. Spiritus 4, 6. Tactus 10. Terraemotus 1. Timor 34. Vapor 2, 3. Visus 8.
- 2 Quanto aliquid est magis subtile, est magis activum, quia habet plus de forma. Et magis grossum, est magis passivum, quia habet plus de materia 2, d. 8, L. prin^o | Phy. lect. 11, me^o. Usura 21.
- Subtrahere. Abstinencia 1. Actio 11. Addere 115. Agens 34. Annihilatio 7. Bonitas 199, 216, 235. Caelum 111. Cessare 3. Continentia 18. Damnatio 50. Damnum 5. Debitum 12. Deus 427. Excaecatio 1. Excommunicatio 7, 9, 10. Habilitas 2. Immisericordia. Impedimentum o. Ingratitudo 12. Intellectus 303. Jejunium 7, 11. Justitia 86. Legitimitas 1. Lex 51. Liberalitas 19. Mors 1. Noceat 5. Oblatio 11. Offensa. Organum 2, 5. Pax 23. Peccatum 188, 212, 219, 293. Poena 7, 38, 65. Poenitentia 23. Praedestinatio 40. Providentia 56, etc. Punitio 3. Pusillanimitas 1. Religio 39. Remotio. Reprobatio 3, 6. Sermo 3. Simonia 16, 26. Superbia 37. Usura 64. Validudo. Venire 1.
- Subtus. Stratum 1.
- Subvenire convenit tripliciter: scilicet recipiendo fugientem assistendo in tribulatione et exterius auxiliando. Psal. 45, prin^o. * Adjuvari. Advocatus 2, etc. Amicitia 39, 40. Auxilium o. Baptismus 161. Benefacere 5. Campsoria 8. Cura 4. Eleemosyna o. Honor 24. Humanitas 1. Juramentum 6. Misericordia 1, 9. Mutuum o. Necessitas 30, 32, 33. Pietas 14. Prodesse. Purgatorium 2. Religio 52, etc. 75. Restitutio 8. Sanctificatio 9. Simonia. 25. Succurrere.
- Subvertere. Haeresis 18. Matrimonium 128. Perversus. Seducere.
- 4 SUCCESSIO est propria motui, cujus est medium. Et contingit semper propter indispositionem materiae. Cg. 2, c^o 19. * Adoptio 7, 9. Angelus 115, 116, 183, 186, 329. Coetus 2. Cogitatio 2, 5. Creatio 50. Deus 17.
- 2 Successio et tempus est in omni motu et mutatione, propter oppositionem terminorum 1, d. 37, q. 4, 3, c. * Aeternitas 20, 22, 28. Dies 18. Divisio 17. Ecclesia 13. Episcopus 9. Festum 2, 7. Fides 43, 98, 99. Fluxus o. Gloria 19. Gratia 53. Illegitimus 1, 3. Infinitum 32. Maria 68. Motus 30, 50.
- 3 Tota ratio successionis, consistit in priori et posteriori 1, d. 37, q. 4, 3, c.
- 4 Successio est in succedentibus, sicut ordo in ordinatis 3^a q. 75, 4, 1^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m. * Palium 1.
- 5 Producere successive, contingit tantum in iis quae sunt ex materia. Ideo successio non est in prima rerum creatione. Po^a q. 3, 18, 10^m.
- 6 Conversio Eucharistiae non ponit aliquem actum imperfectum, sed ponit successionem, cujus relatio secundum rem est in pane, non autem in corpore Christi, nisi secundum rationem 3^a q. 75, 4, 1^m | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m. * Pentecoste. Regere 13.
- 7 Successio et transitus in operationibus angelorum est diversorum objectorum, non autem respectu ejusdem; sed in nostris, est utroque modo. Opus. 36, c^o 1. Scientia 92. Synagoga. Successivum. Tempus 9, 20. Timor 15. Usura 150, 242. Vicissitudo.
- 8 In damnatis est poenarum successio, sed gloria sanctorum est sine successione 1-2, q. 67, 4, 2^m | 2-2, q. 18, 2, 2^m. Gloria.
- Successivum. Alteratio 7, 9. Angelus 115, 116, 197. Annihilatio 12. Baptismus 162. Circumcisio 11. Dies 12. Esse 5. Fieri 1, 14. Forma 132. Imperfectio 1. Instans 15. Intellectus 54. Mutatio 3. Pars 34. Principiatum 3. Regere 13. Scenopaegia. Synagoga. Tempus 9, 20. Transubstantiatio. Vita 21.
- Successor. Episcopus 9. Restitutio 24. Usura 150, 242, 244, 246. Succingi. Episcopus 14. Praevingi. Stola 2.
- Succubus. Daemon 98. Gigantes. Incubus.
- Succumbere. Tentare 4.

SUFFRAGIA

- Succurrere. Adjuvari. Auxilium o. Descriptio. Mutuum o. Subvenire. Suffragia o.
- Sudarium. Manipulus.
- Sudor Christi factus est sanguineus in oratione, in die coenae 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m. * Affectio 5. Campsoria 8. Innocentia 8. Resurrectio 23.
- Sufferre. Comportare. Patientia o. Poenitentia 19. Sustinere. Tolerare.
- Sufficiens per se duplex: scilicet non recipiens additionem boni, ut Deus, et continens omnia necessaria, ut beatitudo 1^a q. 26, 1, 1^m | 1-2, q. 3, 2, 2^m | 3, 2^m | q. 4, 7, 2^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m | Ethic. lect. 9, fi. * Absolvere 26. Actio 17, 37. Actus 148. Adeps 2. Aequalitas 4. Aequivalens. Amor 170. Angelus 146, 254, 305. Anima 278. Animal 23, 42. Baptismus 73, 91, 93, 103, 168, 179, 224, 225. Beatitudo 14, 21, 134. Beneficium 22. Bonitas 14. Caeremonia 7. Causa 2, 3, 4, 59, 60, 69. Cete. 13. Christus 108. Coactio 2. Coitus 7. Contingens 3. Contritio 22, 23, 24. Correctio 21. Credere 18, 30. Daemon 65, 116. Descendere 8. Deus 76, 188, 250, 326. Difficile 18. Dcs 1. Ecclesia 4. Electio 34, 35. Eleemosyna 38. Episcopus 29. Eucharistia 145, 221. Finis 120, 123. Gratia 29, 71, 118, 119, 145, 157, 161. Haeresis 99, 115, 136. Honor 3. Imaginativa 5. Imago 4. Implere. Individuum 17. Ingratitudo 6. Intellectus 38, 176, 225. Ira 47. Jejunium 7, 28. Iustificatio 29. Lex 149. Martyrium 7. Matrimonium 64, 95. Miraculum 26, 54. Minister 6. Missa 3, 15. Mors 37. Mulier 17. Nativitas 1. Natura 40. Objectum 7. Opinio 9. Oratio 53. Ornatus 3. Passio 106, 115. Peccatum 133, 163, 259, 334. Perfectio 44. Per se sufficientia. Plantae 4. Praeceptum 35, 60. Praedicamentum 1. Propositio 5. Prudentia 20. Puer 7. Ratio 9. Religio 48. Restitutio 7. Resurrectio 47. Sacramentum 12, 71, 72. Satisfactio 10, 28, 29, 35, 36. Scientia 67, 69, 96. Servire 3. Simonia 36. Temperantia 9. Testis 2. Theologia 26. Usura 162. Valitudo. Verbum 11. Virginitas 35. Virtus 92, 94, 173, 251, 253, 272. Vita 43. Votum 41. Vox 4.
- Suffodiens. Restitutio 15.
- Suffraganeus non consecrat archiepiscopum: nec episcopus Papam, sed hunc hominem, ut sit archiepiscopus vel Papa, virtute Dei, et ut ministri Dei. Ideo fit a majori. Hebr. 7, lect. 2, fi. * Episcopus 15.
- 1 SUFFRAGIA. Consuetudo suffragiorum ecclesiae pro mortuis, incoepit ab Apostolis 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 2, b. 2 | c. | 4^m.
 - 2 Suffragia prosunt mortuis, sicut et vivis 4, d. 15, q. 2, a. 5, q. 3, 2^m | d. 45, q. 2, a. 1, q. 2, o. * Apostoli 25. Auxilium o.
 - 3 Inter suffragia pro mortuis, principale est Eucharistia, secundo eleemosynae, tertio oratio, quarto cetera bona 4, d. 45, q. 2, a. 3, q. 1, c.
 - 4 Suffragia ecclesiae valent ad tria: scilicet ad augmentum gratiae, custodiam virtutum, et defensionem ab hoste 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | Quol. 7, 18, c. | Rom. 12, lect. 2, fi. * Damnatio 50. Excommunicatio 3. Gratus 2.
 - 5 Suffragia unius valent aliis ex intentione et charitate facientis, quo ad praemium accidentale, vel ad diminutionem poenae, mendo pro eo, non autem quo ad statum gloriae, nisi impetrande, et pro viatore tantum 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, 2, o. | a. 1, q. 2, o. | q. 3, c. | a. 3, q. 3, c. | a. 4, o. | Quol. 2, 14, c. | Quol. 9, c. | 1^a Cor. 15, lect. 4, prin^o. * Indulgentia 27.
 - 6 Suffragia plus valent meliori, quam ei pro quo fiunt quo ad charitatem et gaudium, et plus si fiant pro pluribus vel pro omnibus, quam si pro uno tantum, secundum Praepositivum; sed quo ad expiationem, est e converso 4, d. 45, q. 2, 4, o. | Quol. 2, 14, o. | Quol. 8, 9, o.
 - 7 Suffragia ordinata a moriente, statim ei valent, quo ad opus operantis ejus. Non autem quo ad opus exequentis, nec ex opere operato, nisi sint impleta 4, d. 45, q. 2, a. 2, q. 2, 4^m. Mortuus 1, 2. * Missa 26, etc. Oratio 32, 68, etc. 87. Patrocinium.
 - 8 Mortui defraudantur in temporalibus idest suffragiis, ex culpa exequentium, non autem quo ad aeternam retributionem sed tantum ex propria culpa 4, d. 45, q. 2, a. 2, q. 2, 4^m. * Purgatorium 10. Sepultura 1, etc. Suspendio 2.
 - 9 Suffragia peccatoris prosunt mortuis, ex opere operato in persona ejus, sed etiam ex opere operante in persona ecclesiae, vel ex opere imperantis, licet magis pro sint suffragia bonorum 3^a q. 82, 6, c. | 2, d. 40, 4, 5^m | 4, d. 5, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | d. 19, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m | d. 45, q. 2, a. 5, q. 3, o.
 - 10 Oppositum videtur dicere 2, d. 40, 4, 5^m.
 - 11 Et prosunt facientibus, quo ad meritum vitae aeternae, non autem quo ad expiationem 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 4, o.
 - 12 Damnatis suffragia nihil prosunt, contra Praepositivum, Porretanos, et Altisiodorenses. Nec pueris in limbo. Nec beatis, sed tantum existentibus in purgatorio 2, d. 43, L. | 4, d. 45, q. 2, 2, o. | Ma. q. 3, 15, 3^m | 1^a Cor. 15, lect. 4, prin^o.
 - 13 Oppositum videtur dicere 3^a q. 89, 6, 3^m | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 5, o. | d. 45, q. 1, 3, 9^m.

SUPERBIA

- 14 Suffragia quae supersunt ei pro quo fiunt, dantur a Deo indigenti 4, d. 45, q. 2, a. 4, q. 3, 2^m.
- Suggestio. Adam 64. Angelus 419, 487. Daemon 54, 63. Persuasio. Satisfactio 2. Suadere. Tentare o.
- Sugillare. Circumcisio 12. Irrisio.
- Sui. Adoptio 6. Adoratio 26. Aevum 9. Amor 146. Angelus 27, 297. Assumere 35. Avaritia 19. Augmentum 9. Balivus. Bonitas 65. Caelum 148. Cibus 4. Claritas 10, 11. Commendatio. Confessio 36, etc. Delectatio 57, 65. Denominatio 8. Donum 4. Electio 23. Facies 1. Fervor 2. Gula 10. Honor 25. Humilitas 9, 12. Imago 24. Individuum 30. Inquirere 2. Intellectus 176, 236. Iudex 10, 11. Juramentum 13, 28. Justitia 47. Lex 4, 144. Liber 14. Libertas 1, 2. Liberum 26. Mansuetudo 5. Materia 10. Matrimonium 93. Meritum 55, 103. Metaphysica 10. Motus 13, 14, 70, 74, etc. Odium 12. Oppositio 1. Ordo 92. Poenitentia 5, 104. Praeceptum 89. Praelatio 27. Providentia 16, 26, 33. Prudentia 17, 20, 41. Pusillanimitas 5. Ratio 25. Redemptio 1. Relatio 17. Restitutio 9. Reverentia 5. Rota. Scandalum 14. Signum 4. Suum. Tempus 28. Theologia 30. Trinitas 15. Univocum 2, 3. Usura 54, 103, 111, 156, 310. Verbum 30. Visio 3. Vita 63. Votum 37.
- Sulphur. Baptismus 62. Ignis 5. Sal 1.
- Sum es est, significat substantiam per modum actus. Ideo praedicatur pluraliter de tribus personis divinis 1, d. 2, L. prin^o | d. 11, 4, c. Esse o.
- Sumere. Actus 23, 197. Adam 52. Alimentum 2. Angelus 30, 55, 604. Anima 327. Antecedens 2. Argumentum 3, 6, 7. Assumere 1. Augmentum 2. Baptismus 112. Beatitudo 103. Blasphemia 3. Bonitas 224. Capitale 7. Causa 58. Comedere 1. Contemplatio 9. Creatio 21, 50. Debitum 24. Defectus 1. Daemon 56. Diei 2. Differentia 5, etc. Eucharistia 270, etc. 1. Excommunicatio 23. Exorcismus 9. Fama 1. Fieri 16. Haeresis 138. Idolatria 12. Infidelis 7. Ludus 6. Lux 17. Magis o. Matrimonium 113, 116, 131. Metaphora 1, 6. Miraculum 1. Missa 24. Monialis. Necessitas 21. Oblatio 1. Odor 3. Officium 4. Peccatum 83, 422. Perfectio 86. Per se 1. Persona 7, 8. Pietas 1. Praedicari 13, 15. Praelatio 5. Praesumptio 1. Principium 1. Propositio 1. Prudentia 2. Quia. Religio 27. Sacramentum 105. Sacrificium 37. Scandalum 5, etc. Simonia 38. Spiritus 1. Tentare 1. Totum 8, 9. Transumptio. Verbum 33, 45.
- Summa. Amor 42. Confirmatio 32. Eucharistia 258. Stultitia 2. Usura 98, 177, 181.
- 1 SUMMUM malum non datur 1^a q. 49, 3, o. | q. 103, 7, 1^m | 2-2, q. 172, 6, c. | 2, d. 1, q. 1, 1, 1^m | d. 34, 1, c. | 2, c. | 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 4, 1, 2^m | Cg. 3, c^o 13 | 15 | Po^a q. 3, 6, o. | Opus. 15, c^o 16. * Abraham 22. Adjurare 10. Amor 58.
 - 2 Immo aliquid est summe malum 1, d. 17, q. 2, 2, c. | 4, d. 14, L. * Angelus 155, 398. Appetitus 13. Assimilatio 13. Beatitudo 6, 65. Bonitas 35, 36, 37, 59, 141, 142, 143, 191, 192, 237. Character 30. Charitas 22, 55, 145. Delectatio 8, 9. Deus 246. Dolor 17, 34. Fides 29. Finis 66. Fruitio 6. Gabriel 1. Humilitas 18. Infinitum 30. Iudex 3. Julius. Laus 17. Liberalitas 15. Libertas 5. Malum 15, 16, 17, 29, 39.
 - 3 Summum in vita humana, potest accipi dupliciter: scilicet per comparisonem status ad statum, tam in spiritali vita, quam in saeculari; vel per comparisonem graduum, qui sunt perfectio unius hominis. Quol. 5, 21, 1^m. Maria 26, 28. Obedientia 40. Odor 5. Holocaustum 2. Peccatum 266, 276. Plato 5. Potestas 9. Princeps 27. Religio 99. Spes 50. Studium 5. Veritas 38, 39.
 - 4 Unus homo repente fit summus, cum incipit ab altiori gradu sanctitatis, quam sit summum ad quod pertingit perfectio alterius hominis. Quol. 5, 21, 1^m. * Christus 72, 87. Virtus 243.
- Sumptuosus. Virtus 41.
- Sumptus. Liberalitas 1, 5, 6, 21. Magnificentia 1, 2, 6, 7, 9. Parvificentia. Praedicare 5. Praedicator 19. Praelatio 23. Stipeudia. Usus 15.
- Suo modo. Actio 15. Angelus 587. Virtus 69.
- 1 SUPER significat tria: scilicet directum situm, juxta, et post 1-2, 89, 2, 1^m | 4, d. 21, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | Psal. 23, me^o.
 - 2 Super, quandoque significat ordinem causae materialis, et aliquando excessum. Psal. 49, me^o.
- Superabundantia. Avaritia 22. Contrarium 15. Excedere. Fortitudo 6, 44. Humilitas 22. Iris 3. Misericordia 39. Mutuum 4. Peccatum 74. Prodigalitas 1. Religio 32. Sacramentum 31. Satisfactio 33, 34, 46. Superbia 1, 6, 22, 23, 24, 25. Usura o. Vendere 12.
- Superaetiva Deus 344.
- Superaddere. Angelus 351, 505, 607. Anima 295. Communleabile. 1. Defectus 22. Esse 89. Forma 43. Lex 18, 95. Meritum 93. Natura 49. Paulus 4. Potentia 11. Usura 245. Votum 5.
- Superare. Actus 77, 78. Beatus 39, 40. Christus 187. Claritas 20. Diffidentia. Tribulatio 10. Vincere.
- 1 SUPERBIA (quam inter cuncta vitia Deus maxime detestatur) dicitur dupliciter: scilicet ut supergreditur regulam rationis, et quilibet excessus. Prima semper est mala: secunda vero, quan-

SUPERBIA

- doque est bona 2-2, q. 162, 1, 1^m | Ma. q. 8, 2, 17^m | Job. 40, lect. 1, meo. Psal. 46.
- 2 Superbia dicitur tripliciter: scilicet inclinabilitas ad superbiendum ex flexibilitate naturae, vel corruptione fomitis actualis; elatio contra praeceptum, vel inordinatus appetitus excellentiae in quacumque re; et tertio inordinatus appetitus excellentiae, cui debetur honor et reverentia. Prima est initium vel radix omnis peccati, secunda est generale peccatum, tertia vero est peccatum speciale, et est unum de septem capitalibus 1-2, q. 81, 2, o. | 2-2, q. 162, 2, 8, o. | 2, d. 5, q. 1, 3, c. | d. 42, q. 2, 3, 1^m | Ma. q. 8, 1, 1^m | 16^m.
- 3 Genus duplex superbiorum: scilicet efferentium se supra alios, et arrogantium sibi aliquid supra se. Job 40, lect. 1, meo.
- 4 Superbia proprie est inordinatus appetitus excellentiae, cui debetur honor et reverentia, vel superbia proprie respicit defectum subiectionis hominis ad Deum, secundum scilicet quod aliquis se extollit supra id quod est sibi praefixum secundum divinam regulam vel mensuram 1-2, q. 81, 2, o. | 2-2, q. 77, 5, c. | q. 132, 4, c. | q. 162, 1, o. | 2, 3, c. | 2^m | 4, 5, 6, c. | Ma. q. 8, 2, c. | 3^m | 7^m | Apostasia 1.
- 5 Appetitus excellentiae rectus est magnanimitatis, excedens est superbiae, deficiens est pusillanimitatis. Ma. q. 8, 2, c.
- 6 Superbia magis est in appetitu excellentiae, quam in existimatione 2-2, q. 162, 3, o. | 2, d. 21, q. 2, 1, 1^m | d. 42, q. 2, 4, 1^m | Ma. q. 8, 3, 7^m. * Aquila 1. Bestialitas 1. Capitale 9, 10. Docilitas 2. Elatio. Haeresis 2, 10. Humilitas 2.
- 7 Species superbiae sunt quatuor, secundum Gregorium: scilicet vel cum aliquis existimat bonum quod habet ab alio, ac si haberet a seipso efficienter vel meritorie; vel cum aliquis attribuit sibi majus bonum quam habeat, vel prout excellentior aliquis redditur ex hoc quod bonum aliquod efficientius ceteris possidet, et sic aliis despectis, singulariter vult videri 2-2, q. 162, 4, o. | 2, d. 42, q. 2, 4, o. | Ma. q. 8, 4, o. | 1^a Cor. 4, lect. 2, meo | 1^a Tim. 3, lect. 1, primo. * Ingratitudo 2. Inobedientia 2. Jactantia 2.
- 8 Excusatio peccati pertinet ad tertiam speciem superbiae, praesumptio vero ad quartam 2-2, q. 162, 4, 3^m | Ma. q. 8, 4, 4^m | 5^m | 6^m.
- 9 Gradus superbiae sunt duodecim, secundum Bernardum, oppositi duodecim gradibus humilitatis: scilicet curiositas per quam aliquis curiose ubique et inordinate circumspicit: levitas mentis, per quam scilicet homo superbe se habet in verbo: inepta laetitia qua homo est facilis et promptus in risu: jactantia non tacens usque ad interrogationem, singularitas per quam scilicet aliquis sanctior aliis vult apparere, arrogantia per quam scilicet homo se aliis praefert, praesumptio per quam aliquis reputat se sufficientem ad majora, defensio peccatorum, simulata confessio per quam scilicet aliquis non vult subire poenam pro peccatis quae simulate confitetur, rebellio despiciens obedire, libertas per quam scilicet homo delectatur libere facere quod vult: peccandi consuetudo, quae implicat Dei contemptum 2-2, q. 162, 4, 4^m.
- 10 Superbia proprie semper est peccatum 2-2, q. 162, 7, o. * Intimiditas. Invidia 12. Praesumptio 3. Spina 2. Spiritus 5.
- 11 Superbia secundum se, est speciale peccatum, ratione specialis objecti. Sed est peccatum generale, secundum redundantiam duplicem: scilicet finis, et contemptus legis 2-2, q. 165, 7, o. | 5, 1^m | 8, c. | Ma. q. 8, 2, o. * Studium 7.
- 12 Superbia secundum genus suum, est peccatum mortale, praeter actus ejus imperfectos idest sine consensu deliberato 2-2, q. 162, 5, o. | 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, 3^m.
- 13 Superbia est gravissimum omnium peccatorum ex parte aversionis, non autem ex parte conversionis 2-2, q. 162, 6, o. | 7, 4^m. Psal. 18, fi. | 2, Cor. 12, lect. 3, primo.
- 14 Superbia est initium omnis peccati, ex parte aversionis, concupiscentia vero, ex parte conversionis 1-2, q. 84, 2, c. | 4, 4^m | 2, d. 42, q. 2, 1, 7^m | Rom. lect. 8, fi. | c^o 7, lect. 2, primo | 1^a Cor. 11, lect. 4, primo.
- 15 Superbia est initium omnis peccati, non actu, sed aptitudine 2-2, q. 162, 2, o. | 5, 1^m | 7, 1^m | 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, c.
- 16 Superbia et avaritia inquantum sunt specialia peccata, sunt radices omnium peccatorum 1-2, q. 84, 4, c. | 2^m | 2, c. | 2-2, q. 119, 2, 1^m | Ma. q. 8, 1, 1^m | 16^m | 17^m | 2, c. fi. | 14^m | q. 14, 4, 2^m | q. 15, 4, 2^m | Job 4 | Rom. 7, lect. 2, primo | 1^a Cor. 11, lect. 4, primo | 2^a Cor. 12, lect. 3, primo | 1^a Tim. 6, lect. 2, primo. * Antichristus 4. Aversio 24. Bestialitas 1. Dissensio 4.
- 17 Oppositum videtur dicere, quia actus vel habitus non habet rationem radices, sed rami 2, d. 5, q. 1, 3, c. | 1^m | d. 22, q. 1, 1, 7^m | d. 42, q. 2, 1, c. | 2^m | 3, 1^m. Actus 102. * Peccatum 175. Radix 3. Schisma 4. Timor 72, 74.
- 18 Superbia ut initium omnis peccati et cupiditas ut radix omnium malorum, sunt idem re, et differunt ratione 2, d. 42, q. 2, 1, 7^m.
- 19 Superbia est primum omnium peccatorum, et principium eorum 2-2, q. 162, 7, o. | Job 40, lect. 1, meo | 1^a Cor. 11, lect. 4, primo.

SUPERFICIES

- 20 Superbia est regina omnium vitiorum 1-2, q. 81, 4, 4^m | 2-2, q. 132, 4, c. | 1^m | q. 153, 4, 2^m | q. 162, 8, c. | 2, d. 42, L. | 2^m | Ma. q. 8, 1, c. | 2, c. fi. | 11^m | 3, 13^m.
- 21 Superbia est in omni peccato secundum effectum, scilicet non velle subdi regulae superioris: non autem secundum affectum idest secundum actualem contemptum Dei. Ma. q. 8, 2, c. fi. | d. o.
- 22 Superbia inordinate appetit excellentiam, sed inanis gloria manifestationem ejus. Ideo non sunt idem. Sed prima causat secundam 2-2, q. 132, 4, c. | q. 162, 8, 2^m.
- 23 Superbia tendit inordinate ad magna simpliciter, magnanimitas vero secundum rectam rationem, sed vanagloria in magnum exterius 2, d. 42, q. 2, 4, c.
- 24 Superbus anhelat ad superabundantiam fortitudinis, ideo vult videri audax 2-2, q. 162, 7, 5^m | 2, d. 42, q. 2, 4, c.
- 25 Superbia opponitur magnanimitati secundum excessum, inquantum tendit ad magna inordinate. Sed directius opponitur humilitati, inquantum spernit subiectionem 2-2, q. 162, 1, 3^m | 5, c. Humilitas 15, 30, 32.
- 26 Superbia corrumpit solum humilitatem per directam contrarietatem, ceteras autem virtutes corrumpit per abusum 2-2, q. 162, 2, 3^m | Ma. q. 8, 2, c. | 1^m.
- 27 Superbia semper contrariatur dilectioni Dei, et aliquando dilectioni proximi 2-2, q. 162, 5, 2^m.
- 28 Superbia est subjective in irascibili, non solum sensitiva, sed etiam in voluntate 2-2, q. 162, 3, o. | Ma. q. 8, 3, o. | Virt. q. 1, 5, 10^m. Adam 62, etc. Angelus 180, etc. Antichristus 4. Daemon 50, 58, 68. Equus 1. Juventus 1. Taurus Subjective. Unicornis.
- 29 Homo superbit de scientia et potentia. Ideo convictus est de ignorantia per idolatriam, et de impotentia per transgressionem legis 1-2, q. 98, 2, 3^m | 6, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, 4^m | d. 2, q. 1, a. 4, q. 2, 1^m | Cg. 4, c^o 55, 9^m | Rom. 3, lect. 3, fi. | c^o 5, lect. 6 | 2^a Cor. 12, lect. 3, primo | Gal. 3, lect. 7, primo | lect. 1, fi. | Titum. Divitiac 4.
- 30 Superbia oritur ex virtutibus per accidens tantum idest occasionaliter 2-2, q. 162, 5, 3^m. Jactantia 2.
- 31 Omnium aliorum peccatorum occasio solet esse aliquis defectus; superbia vero sumit fundamentum ex perfectione 1-2, 88, 3, 3^m | 2-2, q. 20, 1, 2^m | 2, d. 22, q. 1, 1, c. fi.
- 32 Superbia directe impedit cognitionem practicam, non autem speculativam, nisi indirecte 2-2, q. 162, 3, 1^m. Adeps 3. Aquila 2. Blasphemia 11. Contumelia 2. Correctio 9. Daemon 50, 58, 68. Difficile 21. Fictio 2. Haeresis 2. Humilitas 15. Importabile. Infidelitas 7. Invidia 12. Ira 36. Jactantia 2, 3, 4, 5. Justitia 49. Laus 8. Misericordia 20.
- 33 Aliquis actus attribuitur superbiae vel irae vel aliis vitiis tripliciter: scilicet directe et essentialiter, ut appetere excellentiam; autecedenter, ut existimare se magnum; et consequenter, ut verba vel facta ostentationis. Ma. q. 8, 3, 7^m | 10^m | 11^m | 4, 3^m | 4^m | 7^m. Praesumptio 3. Princeps 8, 29, 30. Pusillanimitas 5, 6. Radix 3. Spina 4. Stultitia 11. Temeritas 1, 2.
- 34 Extollentia oculorum est signum superbiae, excludendo reverentiam et timorem 2-2, q. 161, 2, 1^m.
- 35 Deus in luxuriam, et in alia peccata ruere permittit, ut liberet a superbia, quae est causa praecipitii 1-2, q. 79, 4, c. | q. 87, 2, 1^m | q. 98, 2, 3^m | 2-2, q. 162, 6, 3^m | 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 2, c. | Matth. 13, primo | Rom. 11, lect. 3, meo | 2^a Cor. 12, lect. 3, primo.
- 36 Remedium triplex contra superbiam: scilicet consideratio propriae infirmitatis, magnitudinis Dei, et imperfectionis propriarum bonorum 2-2, q. 162, 6, 1^m. Difficile 21. Humilitas 15, 30, 32. Lex 97. Paupertas 3. Peccatum 175. Princeps 8. Scriptura 11. Timor 72, 74.
- 37 Poena superbiorum quadruplex: scilicet confusio, destructio, claustrae famae amissio, et subtractio a visu rei dilectae. Job 40. Jactantia 2. Arrogantia 2. Infidelitas 7. Invidia 12. Ira 77, lect. 1, fi. Beatus 54.
- 38 Propria superbiorum poena est discordia. Job 40, lect. 1, fi.
- 39 Superbi qui se superiores existimant, facilius alios contemnunt, et injurias eis irrogant; facilius enim irascuntur, ut pote reputantes indignum quidquid contra eorum voluntatem agitur 2-2, q. 72, 4, 1^m fi.
- Superbire. Elatio. Sacerdos 20. Superbia o. Taurus.
- Supererescere. Usura o.
- Supereminere. Asperum. Caligo. Eminentia. Misericordia 41. Nomen 60, 61. Rationale 2. Spiritus 16. Superare.
- Supercrogatio. Consilium 17, 20. Eleemosyna 9. Excedere. Fortitudo 55. Perfectio 62, 80. Praedicator 2. Usura 277. Zachaeus.
- Superesse. Suffragia 14.
- Superexcedere. Charitas 40. Excedere.
- Superexcellencia. Animal 66. Usura 8.
- Superferri. Spiritus 18.
- Superficialis. Numerus 7. Superficies o.
- 1 SUPERFICIES est proprium et per se subjectum colorum 1-2, q. 56, 1, 3^m | 3^a q. 77, 2, c. | 4, d. 10, a. 4, q. 1, c. | d. 12, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m. Verit. q. 25, 5, 1^m | Meta. 5, lect. 12, fi. | Poster.

SUPERIUS

- lect. 2, prin° | lect. 10, prin° | lect. 11, me° 1, fi. Accidens 48. Albedo 2. Asperum. Delphinus.
- 2 Oppositum videtur dicere. Virt. q. 2, 3, 2^m | Anima. 13, 8^m | Meta. 4, lect. 9, me° 3, fi. | Poster. lect. 34, prin° 1, fi.
- 5 Superficies est accidens respectu superbiae corporalis. Poster. lect. 2, prin°. Illuminatio 6. Locus 2, 3, 4, 6, 19. Pyramis. Paulus 2. Punctus 3. Scientia 24. Speculum 6. Sphaera.
- Superfluitas. Abstinencia 7. Superfluum.
- Superfluum. Abstinencia 7. Austeritas 2. Bonitas 68. Clericus. Comedere 4. Cultus 18. Eleemosyna 6. Exclusio 6. Innocentia 8, 9. Intestina. Iustitia 26. Lac 12. Ludus 11. Meretrix 6. Obedientia 2. Ornatus 9. Resurrectio 32. Scurrilitas 2. Semen 3, 4. Sollicitudo 7. Tarditas 4. Verbum 22, 23, 71. Veritas 49. Virtus 96.
- Supergredi. Praesumptio o. Superbia 1.
- Superhumanum. Virtus 136.
- Superhumale et stola, idem significant. Ideo episcopus utitur stola, loco superhumeralis 4, d. 24, q. 3, 3, 4^m.
- Superinductio. Macula 1.
- Superior. Absolvere 8, 16, 23, 26. Accidens 14, 30, 67, 108. Acolythus 4. Accusatio 28. Actio 68. Actus 82, 83. Adjurare 2, 3, 4, 10. Affectio 3. Agens 20, 92, 97, 106. Agere 30, etc. Amor 155, 261. Angelus. Anima 149, 222, 228, 267, 284, 285, 303, 312, 313. Appetitus 50, 64. Assimilatio 5. Attingere o. Beatitudo 89. Beatus 38. Bellum 8. Character 28. Caelum 24, 33, 34, 139, 142, 144. Clavis 19. Clementia 3. Comprehensor 1. Confessio 69, 70, 73, 76; 77. Consanguinitas 7. Corpus 16. Correctio 3, 17. Creatio 35. Creatura 1. Daemon 42, 73, 82, 90, 118. Definitio 10. Dispositio 22. Dominium 12. Electio 32. Elementum 24. Epiikia 4. Episcopus o. Esse 75. Excommunicatio 11. Fallacia 4. Finis 112. Fruitio 13. Gentilis 4. Habitus 13, 14, 64. Haeresis 104. Homo 18, 21, 23, 26. Honor 29, etc. 33. Horizon 1. Imago 22. Imperare 15. In 22. Incipere 1. Infidelitas 9. Infinitum 22. Intellectus 181, 8, 35, 37, etc. 188, 204, 257. Iudaei 10. Iudicium 56. Juramentum 20, etc. Jurisdictio 2. Iustitia 64. Laus 6. Lex 177. Liber 13. Misericordia 32. Motus 60, 61. Natura 31. Obedientia o. Objectum 13. Oblatio 11. Officium 2. Oratio 66, 77. Ordo 7. Participare 5, 7. Peccatum 85, 97, 194, etc. 401. Perfectio 14, 29. Periculum 9. Potentia 57, 58. Praedicari 18, 21, 41. Praelatio o. Providentia 41, etc. Psalterium 1. Purgatorium 2. Ratio 37. Religio 72, 106. Reservare. Revelatio 5. Sacerdos 27. Sapientia 27. Scientia 68, 69, 135, 137. Syllogismus 5. Simonia 23. Synderesis 2, 3, 4. Sol. Somnus 2. Status 2. Subdiaconus 4. Subjectio o. Superbia 21. Superius o. Testis 1. Theologia 8, 33. Timor 12, 34. Tyrannus 11. Vapor 2, 4. Virtus 262. Vinum 1. Votum 29, 37.
- Superioritas. Obedientia 42. Superior. Superius o.
- † SUPERIUS habet similitudinem cum inferiori, ut sol cum igne, et in Deo est similitudo omnium rerum, et secundum accidens, potest esse aliquid simile substantiae, similitudine quae est inter causatum et causam 1^a q. 57, 2, 2^m | 1, d. 3, q. 2, 1, o. | q. 3, c. | Cg. 2, c° 2 | Po^a q. 7, 7, 4^m.
- 2 Immo superius vel Deus nullo modo est similis creaturis, nec causa suis causatis 1^a q. 4, 3, 4^m | 1, d. 19, q. 1, 2, c. | d. 35, 4, 6^m | d. 48, 1, 4^m | Cg. 1, c° 29 | Verit. q. 2, 11, 1^m | q. 23, 7, 11^m | Po^a q. 7, 7, 10^m. Superior. Usura 178, 260.
- Superlativum. Excessus 1.
- Supernaturale. Adam 2, 6, 14, 32, 92. Agiographae o. Amor 64, 148, 196. Anagogicus. Angelus 82, 313, 321. Auxilium 8. Beatitudo 125. Cognito 5. Corruptibile 3. Costa 5. Daemon 9, 99. Deus 187, 191, 196, 197, 220. Donum 31. Eucharistia 105. Fides 115. Finis 23, 60, 84. Fortitudo 58. Gratia o. Habitus 28. Ignis 14. Innovatio. Intellectus 257, 289, etc. Lignum 3. Lumen 27. Miraculum o. Moyses 2. Mulier 7. Piscina 2. Prophetia 3, etc. 14. Raptus 6. Ratio 10. Resurrectio 5. Supra. Vincere. Virtus 74, 85, 164, 184, etc. Visio 5, 24.
- Supernum. Haeresis 104. Superius o.
- Superplenum. Beatus 40.
- Superseminare. Usura 126.
- † SUPERSTITIO est quaedam protestatio infidelitatis 2-2, q. 94, 1, 1^m | q. 97, 4, c. | q. 100, 1, 1^m. Augurium o. Divinatio 7.
- 2 Superstitio est vitium, religioni oppositum secundum excessum 2-2, q. 92, 1, o. | q. 94, 1, c. | q. 95, 1, c. | q. 122, 3, c. | q. 138, 2, b. | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m. Haeresis 3. Incantatio. Irreligiositas 2. Jejunium 34. Reliquiae. Matutinae 1.
- 5 Species ejus sunt quatuor: scilicet cultus Dei inordinatus, idolatria, divinatio, et observatio vani 2-2, q. 92, 2, o. | q. 94, 1, o.
- 4 Ad superstitionem pertinet omnis idolatria, et omnis acceptio auxilli daemonum, ad aliquid faciendum vel cognoscendum 2-2, q. 95, 2, c.
- 5 Quidquid procedit ex societate daemonum cum hominibus, superstitiosum est 2-2, q. 95, 2, b. Tentare 17.
- 6 Omnis superstitio oritur ex aliquo pacto cum daemonibus inito, expresso vel tacito. Ideo prohibetur primo praecepto 2-2, q. 122, 2, 3^m. Divinatio 12.

SUPPOSITIO

- Supervenire. Angelus 398. Finis 20, 128. Frequentia. Legatus 2. Magnanimitas 24. Maria 15, 16, 35. Mendacium 19. Qualitas 2. Sponsalia 5, 9.
- Supervivere. Martyrium 12. Usura 239.
- Supplere. Baptismus 49, 81, 127, 146, 222. Epiikia 6. Eucharistia 165. Generatio 90. Indulgentia 3. Lex 52, 73. Oratio 53. Perfectio 59. Resurrectio 21, 32. Recompensatio. Usura 92.
- Supplicatio. Oratio 10, 75.
- Supplicium. Duplicia sunt supplicia Dei: scilicet quantum ad poenam corporis et animae, sicut et culpa utriusque est. Isa. 40, prin°. Poena o. Punitio o. Speculum 4. Tormentum.
- Supponere. Conscientia 27. Interpretatio 3. Oblatio 37. Poenitentia 113. Perplexus. Praesupponere. Subjectio o. Subjicere. Suppositio o. Usura 128.
- Supportatio. Comportare. Importabile. Patientia o. Sufferre. Sustinere. Tolerare.
- 1 SUPPOSITIO duplex: scilicet naturalis et accidentalis 3, d. 1, q. 2, 4, 6^m. Adjectivum 9. Aequivoca 2. Anima 182. Articulus 2. Bonitas 46. Christus 21. Deitas 3. Deus 267. Esse 71. Finis 16. Fomes 1. Forma 113. Generatio 85. Hypothetica. Materia 50. Mundus 20. Necessitas 1, 2, 4, 8, 10. Negatio 1. Nomen 26, 28, 43, etc. Possibile 3. Praesupponere. Praeteritum 3. Restitutio 4. Sapientia 47. Sensus 46. Significatio 1, 2. Supponere. Theologia 36.
- 2 Suppositio ponitur aliquando in praedicato, tam confusa, quam determinata 1^a q. 36, 4, 4^m | 1, d. 5, q. 1, 1, 3^m.
- † SUPPOSITUM duplex: scilicet naturae, et loquutionis 3, d. 1, q. 2, 5, 4^m | d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, c.
- 2 Suppositum et res naturae important duo: scilicet respectum ad naturam communem, et aliquid subsistens, cui inest ille respectus 3, d. 10, q. 1, a. 2, q. 3, c.
- 5 Suppositum est nomen secundae intentionis, significans habitudinem particularis ad naturam communem, inquantum in ea subsistit 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 10, q. 1, a. 2, q. 3, c. Accidens 44, 65. Actio 95, 96. Actus 4, 182, etc. 200. Adjectivum 2, 4, 6, etc.
- 4 Natura dicitur constituere suppositum, secundum modum significandi, non autem secundum rem, etiam in compositis. Quol. 2, 4, 3^m. Agens 96, 112. Agere 29. Alius o. Angelus 32, 33. Bonitas 41, 84, 90. Categorica. Collectivum. Creatio 42.
- 5 In compositis differunt suppositum et natura 1^a q. 3, 3, c. | q. 29, 2, 3^m | 3^a q. 16, 5, 1^m | 1, d. 5, q. 1, 1, c. | d. 25, 1, 3^m | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | 3, d. 5, q. 1, 3, c. | Cg. 4, c° 55, 4^m | Po^a q. 2, 1, c. | q. 7, 4, c. | q. 9, 1, c. | Unio. 1, c. prin° | 3, 14^m | Anima. 17, 10^m | Meta. 7, lect. 11, fi. | Libo 8, lect. 3, prin° | Anima. 3, lect. 8, prin°. Aequalitas 7. Determinatio 4. Differre 4.
- 6 Oppositum videtur dicere 1^a q. 3, 3, c. Aequivoca 7. Esse 4, 7, 59. Exclusio 5, 7.
- 7 Nulla natura habet esse, nisi in supposito suo 3, d. 1, q. 2, a. 3, q. 1, c. Femininum o. Finis 12. Forma 21, 49. Homo 7.
- 8 In creaturis non possunt esse multa supposita in eadem numero natura, quia in eis natura communicatur secundum rationem tantum, non autem secundum esse 1, d. 2, 4, 1^m | d. 4, q. 1, 2^m 3, d. 7, q. 1, 1, 5^m | Po^a q. 2, 1, c. | 8^m | q. 7, 3, 1^m | q. 9, 5, 13^m | 19^m | 22^m | Unio. 3, c. | Quol. 3, 6, 27^m. Hypostasis 4. Idem 1. Individuum 8, 40, etc. Iustitia 16. Masculinum. Nativitas 3. Natura 24.
- 9 Immo eis natura communicatur secundum rem 1^a q. 13, 9, c. Nomen 28. Operatio 15, 43, 45. Persona o. Praedicari 17, 24, 25, 35. Principium 12. Pronomina 4. Quid 2. Quod est. Recipere 7. Reduplicatio 2, 7. Relatio 18, 30. Relativum 7. Singulare. Subsistentia 6. Substantia 2, 34.
- 10 In divinis suppositum dicitur quasi sub alio positum, non quidem secundum rem, sed secundum modum significandi, quia ibi est res subsistens 1^a q. 39, 1, 3^m | 1, d. 26, q. 1, 1, 3^m | 8, d. 6, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m. Articulus 2. Assumere 29, 30, 35.
- 11 In Deo suppositum et natura sunt idem re, et differunt secundum modum significandi 1^a q. 3, 3, o. | 3^a q. 2, 2, c. | 1, d. 2, 4, 2^m | d. 4, q. 2, 1, c. | 1^m | d. 7, q. 1, 1, 2^m | d. 5, q. 1, 3, c. | d. 11, 4, c. | Unio. 2, c. | 2^m | 4^m | Quol. 2, 4, c. Deus 66, 67, 439. Aequalitas 7. Generatio 73, 85. Haeresis 132, 133, 134. Nativitas 3, 21, 22. Nomen 28, 47. Passio 93. Persona o.
- 12 Persona Filii Dei est suppositum naturae humanae 3^a q. 16, 1, 2, 3, c. | 3, d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Unio. 2, 4, o. Praedicari 25.
- 15 Singulare et proprium in Christo est, esse unum suppositum in duabus naturis. Unio. 3. c. Christus 6, etc. 31, 32, 40, 47. Processio 58. Relatio 75, etc. Unio 15. Unitas 9.
- Supputatio. Comparatio. Ratio 7.
- Supra. Abraham 6. Actor 1. Addere o. Aeternitas 42. Agens 114. Agere 30, etc. Agiographae o. Amicitia 27. Amor 19, 172, etc. 274. Angelus 28, 146, 161, 183, 184, 185, 452, 516, 523, 542, 577. Anima 22, 283. Annuntiatio 4. Arrogantia o. Charitas 132. Caelum 25, etc. 33, 44, 56. Castitas 4. Causa 82, 86. Certitudo 23. Cogitativa 2. Columba 2, 3, 4. Complacentia 1. Consanguinitas

SUSPENSIO

2. Consensus 5. Contemplatio 27. Contemplativus 1. Conversio 5, 12. Creatura 19, 20. Credere 14, 30. Daemon 38. Desuper. Difficile 11. Dispositio 29. Donum 21. Dubitatio 1. Elementum 6. Eleemosyna 10. Episcopus 5. Esse 21. Excommunicatio 12. Fides 8, 38. Finis 27. Fomes 1. Fortitudo 58. Gratia 108, 137, 139, 140. Haeresis 104. Homicidium 6. Honor 8, 21. Humilitas 11, 32. In 9. Intellectus 93, 126, 206, 237. Investigatio 2. Lex 127. Limbus 1. Meritum 16, 17. Mineralia. Miraculum 6, 7. Missio 43. Natura. Negatio 6. Ordo 47. Peccatum 431. Perfectio 40. Persona 26. Phantasma 6. Pietas 9, 18. Postulatio. Praedestinatio 15, 18. Praesumptio o. Princeps 14. Prophetia 20, etc. 42. Proprium 2. Ratio 61. Reflecti. Reprobatio 2. Revelatio 1. Risibile. Sacerdos 29. Sacramentum 44, 48, 88. Simonia 4. Situs 1. Socrates 4. Spes 46, 47, 57. Status 11. Super Superbia 3. Supernaturale. Synderesis 2. Tempus 34. Timor 34. Unitas 14, 29. Verberare. Veritas 24. Virtus 85, 168. Vita 37.
- Supremum. Acolythus 6. Aestimativa 2. Angelus 242, 244, 477, 561. Anima 265. Annuntiatio 4. Caelum 25, etc. 40, 44. Cerebrum 2. Firmamentum. Gabriel 2. Imperator 1. Judex 9. Iudicium 6. Ordo 47. Peccatum 402, 403. Politica 3. Potentia 60. Synderesis 4. Superior. Superius o. Terra 7. Vapor 3. Vertex. Virginitas 19. Virtus 256. Voluntas 32.
- Surdus. Advocatus 9. Mutus.
- Surreptio rationis duplex: scilicet opposita deliberationi, et opposita electioni. Prima est peccatum veniale tantum, secunda vero potest esse peccatum mortale. Ma. q. 7, 3, 6^m | Quol. 9, 14, 1^m. Bonitas 210. Dominium 12, 13. Infidelitas 9. Maledicere 2. Peccatum 250, 402, 403. Pollutio 3, 9. Primi o.
- Sursum est principalior differentia situs, non autem dextrum, quadruplici ratione: scilicet quia non minorem differentiam habet pars quae est sursum ad eam quae est deorsum, quam ea quae est anterieus, ad eam quae est posterius: et quia sursum et deorsum inveniuntur in omnibus corporibus animatis, tam animalibus quam plantis: et quia sursum est principium longitudinis quae est prior, et quia est unde incipit motus, non solum augmenti, sed etiam localis. Cae. 2, lect. 2. Amor 58. Animal 32. Ascendere 7. Caelum 23, 24, 146. Contrarium 30, 42. Dextrum. Grave 8. Homo 28. Ignis 7, 20. In 7. Seraphim 2. Supra.
- Suscipere. Absolvere 40. Accedere 3. Advocatus 1, 3, etc. Anadochus. Argumentum 17. Baptismus 188. Character 7. Cherubim 1. Christus 77. Cognatio 2. Cor. 8. Delectatio 114. Deus 441. Diaphanum 1. Difficile 7. Dispositio 51. Episcopus 8. Esse 53, 74. Eucharistia. Forma 125, etc. Irreligiositas 4. Liberum 23. Magis o. Matrimonium 47, 113, 116, 131. Meritum 9. Medium 30. Mulier 9. Nasus. Ordo 81, 82, 92, 104, etc. Peccatum 104. Poena 32, 34. Privatio 2, 3. Sacerdos 10. Sacramentum 27, 113. Sanctificatio 16. Scientia 65. Simonia 30, etc. Unctio. Usura 222. Vita 33. Votum 16.
- Suscitare. Daemon 105. Resurrectio o. Traianus.
- 1 SUSPENSIO. Potestas saecularis suspendit latronem, ad pacem civitatis 2-2, q. 61, 2, c. fi. | 2, d. 9, 3, c. Caritas 145.
- 2 Suspendio est minor poena spiritualis quam excommunicatio, quia non privat suffragiis ecclesiae. Ideo infligitur alicui sine peccato ejus 4, d. 18, q. 2, a. 3, q. 2, 2^m. Clavis 17. Contemplatio 26. Crux 4. Eucharistia 218. Excommunicatio 14, 18, 33. Fornax. Missa 7, 8. Praecisio. Reliquiae. Simonia 36, 38, 39, 40. Traianus. Usura 308, 310, 311. Votum 61.
- 1 SUSPICIO vitium importat, quae quanto plus procedit, est magis vitiosa 2-2, q. 60, 3, c. Accusatio 16, 17.
- 2 Suspicio est opinio mali, ex levibus signis 2-2, q. 60, 3, 4, c. Conjectura o. Debitum 20, 21. Daemon 21, 22.
- 3 Suspicio triplex: scilicet violenta, probabilis, praesumptuosa 4, d. 9, a. 5, q. 2, c. Eucharistia 213, etc. Fornicatio 6.
- 4 Gradus suspitionis triplex: scilicet levis dubitatio, certa aestimatio, et condemnatio judicialis. Prima est peccatum veniale. Secunda est peccatum mortale, si est de gravi. Tertia est peccatum mortale, pertinens ad justitiam 2-2, q. 60, 3, o. | 4, d. 45, 3, 4^m | Quol. 12, 25, o.
- 5 Suspicio contingit tripliciter: scilicet ex propria malitia, ex odio, et ex experientia 2-2, q. 60, 3, 4, c. Iudicium 23. Opinio.
- 6 Violentae suspiciones fornicationis, si probentur, fornicatio videtur probata; ut si inveniatur soli, nudi, horis et locis suspectis 4, d. 35, 3, 4^m. Rhetorica 1. Senectus 5. Thurificatio 2. Suspirium. Gemitus 1. Luctus 2.
- Sustentatio. Animal 62. Apostoli 32. Baculus 1. Cognitio 78. Decimae 4, 6. Eucharistia 251. Finis 93. Forma 77. Fundamentum o. Mors 22. Negotatio 2. Processio 18. Simonia 20, etc. Virtus 170. Christus 215, 216, 218.
- Sustinere est difficilius tripliciter, quam aggredi. Et importat passionem corporis, et actionem animae 2-2, q. 123, 6, 1^m | 2^m. Amor 193. Aggredi. Baptismus 180. Christus 87. Delitiosi. Dubitatio 1. Eustratus o. Fortitudo 28, 40, 46, 54, 59, 60. Importabile. Infirmitas 1. Item fortitudo 46, 54. Lombardia. Missa 8, 9. Mors 22. Passio 131, 132. Patientia 4, 10. Revelatio 11. Sa-

SYMBOLUM

- eramentum 76. Thomas 5. Tolerare. Tribulatio 16. Virginitas 23.
- 1 SUSURRATIO est ad separationem amicitiae; detractio vero, ad denigrationem famae. Ideo differunt fine, sed conveniunt in materia et forma, scilicet in occulta maledictione 2-2, q. 74, 1, o. | q. 75, 1, c. | Rom. lect. 8, meo. Bilinguis. Contumelia 6, Detractio 1.
- 2 Susurratio est gravius peccatum detractio et contumelia, quia amicitia est melior quolibet alio bono exteriori 2-2, q. 74, 2, o. Criminator. Contumelia 3. Detractio 3. Invidia 5. Maledicere 3. Invidia 5.
- 1 SUUM dicitur alicujus, quod ad ipsum ordinatur 1^a q. 21, 1, 3^m. Abraham 9, 11, 17. Absolvere 7, 13. Abstinencia 8.
- 2 Suum uniuscujusque dicitur, quod ei secundum proportionis aequalitatem debetur 2-2, q. 58, 11, c. Accidens 93. Actio 15. Aetius 71, 72. Aleator 1. Alexius. Alienum 2. Amicitia 15. Amor. Anima 242. Benedictus 5. Bonitas 207, 211. Campsoria 8. Causa 99. Circumcisio 28. Confessio 70. Conscientia 17. Depositum 4. Dolor 8. Dominium 5, 6. Ens 15. Episcopus 24. Esse 21, 80. Eucharistia 175. Expellere. Furtum 8. Humilitas 16. Ignorantia 2. Intellectus 37, 46, 114, 153. Jacob 1. Judaei 46. Justitia 7, 32, 42. Justus 3. Labor 6. Latria 3. Lex 176. Liberalitas 1. Magnes 1. Mors 12, 22, 23. Motus 13, 24. Mutuum 3. Objectum 25. Officium 13. Peccatum 225, 232. Poenitentia 109. Pertinacia 1. Pervica. Pignus 2. Posterius. Potentia 21. Praedestinatio 19. Redemptio 1. Restitutio 17. Sacrificium 38. Usura 69. Uti 22. Veritas 16.
- 1 SYLLOGISMUS dialecticus, est ex probabilibus. Poster. lect. 1, meo. * Canis 2. Conclusio o. Consideratio 2. Demonstratio o.
- 2 Immo est ex necessariis, cum dialectica sit scientia, et non opinio. Meta. 4, lect. 4, meo. * Definitio 8, 11.
- 5 In syllogismis qui fiunt per signa, conclusionem quae est per se non scit aliquis per se, neque propter quid, etiam si praemissae essent semper, non per se. Poster. lect. 14, fi. * Dormiens Elenchus. Enthymema. Inductio. Ratio 17, 35, 43, 45.
- 4 Syllogismus erroneus non est vere syllogismus, sed est quaedam sensibilis demonstratio, vel resolutio in sensu. Opus. 47, c. 1.
- 5 In agendis fit syllogismus, cujus major a synderesi, et minor a ratione superiori, sed conclusio est conscientia 2, d. 24, q. 2, 4, c. | q. 3, 3, c. | Verit. q. 17, 2, c. * Reduplicatio 3. Scientia 117.
- 6 In agendis fit syllogismus, cujus major universalis, est intellectus practici, minor vero particularis est rationis particularis idest cogitativae, conclusio autem est in electione operis 1-2, q. 76, 1, c. | q. 90, 1, 2^m | 4, d. 50, q. 1, 3, 8^m | Verit. q. 10, 5, c. fi.
- 7 Syllogismus necessario est in quolibet actu virtutis et peccati: sed temperatus et intemperatus syllogizant ex triplici propositione: continens autem et incontinens, ex quadruplici propositione, sed diversimode 1-2, q. 77, 2, 4^m | 2, d. 24, q. 3, 3, c. | Ma. q. 3, 9, 7^m.
- 8 Syllogismus circularis fit ad ostensionem convertibilitatis conclusionum. Cae. 2, lect. 15 | Poster. lect. 14, primo. Demonstratio 5, 6.
- 9 Syllogismus elenchus inducitur ad redarguendum aliquam falsam positionem. Meta. 4, lect. 6, fi.
- Syllogizare. Angelus 349.
- 1 SYMBOLUM importat similitudinem et collectionem quadruplicem: scilicet erudentium, praedicantium, credendorum, et beneficiorum 3, d. 25, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m.
- 2 Necesse fuit edere plura symbola, contra diversas haereses. Nec differunt, nisi quod explicatur in uno, implicitum in alio 2-2, q. 1, 9, 2^m | 10, 1^m | 2^m | 3, d. 25, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m | Po^a q. 10, 4, 13^m.
- 5 Edere novum symbolum, pertinet tantum ad Papam, sicut et cetera pertinentia ad totam ecclesiam 2-2, q. 1, 10, o. | q. 11, 2, 3^m | Po^a q. 10, 4, 13^m. * Fides 39. Spes 56.
- 4 In symbolis dicitur, credo in Deum, in persona ecclesiae, cujus fides est formata, quae invenitur in omnibus illis qui sunt numero et merito de ecclesia; et ut si qui fideles fidem formatam non habent, ad hanc formam pertinere studeant 2-2, q. 1, 9, 3^m | 3, d. 25, q. 1, 2, 4^m.
- 5 In symbolo Apostolorum, melius dicitur, sanctam ecclesiam, quam in sanctam ecclesiam. Tamen si dicatur, in sanctam ecclesiam, intelligitur in Spiritum sanctum, sanctificantem eam 2-2, q. 1, 9, 5^m | 3, d. 25, q. 1, 2, 5^m.
- 6 In quolibet concilio compositum est aliquod symbolum, non quidem aliud a praecedenti, sed explicans aliquid implicitum in priori, contra novam haeresim 1^a q. 36, 2, 2^m | Po^a q. 10, 4, 13^m.
- 7 In symbolo patrum nihil explicatur de descensu Christi ad inferos: quia nullus error exortus est contra hoc 2-2, q. 1, 9, 4^m | 3, d. 25, q. 1, 2, 8^m.
- 8 Symbolum patrum publice cantatur in missa: quia editum fuit, fide jam manifestata, et ecclesia pacem habente; et est decla-

SYNDERESIS

- rans symbolum Apostolorum, editum tempore persecutionis, fide nondum propalata. Ideo symbolum Apostolorum occulte dicitur in prima, et in completorio, quasi contra tenebras errorum praeteritorum et futurorum 2-2, q. 1, 9, 6^m | 3, d. 25, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m.
- 9 Symbolum patrum dicitur statim post evangelium, quasi expositio ejus. Illud autem symbolum Athanasii, dicitur in prima, quasi expulsis jam haeticorum tenebris. Et utrumque dicitur tantum in diebus, in quibus homines magis consueverunt venire ad ecclesiam, et in quibus solemnizatur aliquid de pertinentibus ad articulos fidei 3^a q. 83, 4, c. | 3, d. 25, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m | 4, d. 8, L.
- 10 Athanasius composuit manifestationem fidei, non quidem per modum symboli, sed per modum doctrinae, licet auctoritate Papae habeatur ut regula fidei; quia integram fidei veritatem breviter continet 2-2, q. 1, 10, 3^m.
- 11 Symbolum ejus dividitur in duas partes, secundum duas naturas in una persona Christi; contra quas, tempore ejus, maxime insurrexerunt haereses. Alia vero symbola non sunt ex principali intentione contra haeticos. Ideo dividuntur in tres partes, secundum numerum trium Personarum in divinis 3, d. 25, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m.
- Synagoga fiebat in diversis locis, ad doctrinam; templum autem tantum in uno loco ad sacrificium. Et utrique succedit ecclesia 1-2, q. 102, 4, 3^m. * Ecclesia 6. Michael 3. Sion o.
- Synaxis. Eucharistia 5.
- Synecategorica. Categorica. Solus o.
- 1 SYNDERESIS non est potentia, sed est habitus naturalis primorum principiorum moralium 1^a q. 79, 12, o. | 13, c. fi. | 3^m | 1-2, q. 94, 1, 2^m | 2-2, q. 47, 6, 1^m | 3^m | 2, d. 7, q. 1, 2, 3^m | d. 24, q. 2, 3, o. | 4, c. | 3^m | q. 3, 3, 5^m | d. 39, q. 3, 1, c. | 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 4, c. | Verit. q. 16, 1, o. | 2, 4^m. * Conscientia 2, 6, 8, 9, 13.
- 2 Synderesis est aliud a ratione superiori, quia est supra totam rationem: ideo dicitur aquila 2, d. 24, q. 3, 3, 5^m | d. 39, q. 3, 1, c. | 2^m | Verit. q. 16, 1, 9^m.
- 5 Synderesis non nominat rationem superiorem nec inferiorem: sed aliquid communiter se habens ad utramque. Verit. q. 16, 1, 9^m.
- 4 Synderesis dicitur scintilla: quia est modica participatio intellectualis respectu angeli: et quia est purior et suprema pars rationis 2, d. 39, q. 3, 1, c. | Verit. q. 16, 1, c. | q. 17, 2, 3^m.
- 5 Actus synderesis est, remunerare malo et inclinare ad bonum 1^a q. 79, 12, c. | Verit. q. 16, 1, 12^m | 2, c.
- 6 Synderesis semper remurmurat in peccante: sed non percipit propter inclinationem habitus, vel impetum passionis 2, d. 39, q. 3, 1, 4^m | Verit. q. 16, 3, c. | 1^m | 3^m.
- 7 Oppositum videtur dicere 2, d. 20, q. 2, 3, 5^m | d. 28, 2, o.
- 8 Synderesis in infidelibus est integra quo ad lumen naturale: sed est caeca lumine fidei. Ideo non murmurat iis quae sunt contra fidem. Vel semper murmurat in universali, non autem in hoc particulari, propter errorem rationis 2, d. 39, q. 3, 1, 3^m | Verit. q. 16, 3, 2^m. * Error 1. Judicium 17. Syllogismus 5. Vertex. Virtus 57.
- 9 Synderesis murmurat culpa in damnatis, etiam daemonibus, sed voluntas obstinata repugnat 2, d. 7, q. 1, 2, 3^m | d. 39, q. 3, 1, 5^m.
- 10 Synderesis non potest errare, nec peccare 2, d. 24, q. 3, 3, 5^m | d. 39, q. 3, 1, c. fi. | 1^m | 5^m | Verit. q. 16, 2, o. | q. 17, 2, c.
- 11 Synderesis nunquam extinguitur, idest, nunquam anittitur 2, d. 24, q. 2, 3, 5^m | d. 39, q. 3, 1, o. | Verit. q. 16, 3, o.
- Synesis est virtus bene judicativa de agibilibus, secundum legem communem; gnomi vero, secundum altiora principia, scilicet juris naturalis: ideo est altior 1^a q. 22, 1, 1^m | 1-2, q. 57, 6, o. | 2-2, q. 48, c. fi. | q. 51, 3, 4, o. | q. 53, 2, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 1, q. 3, o. | Virt. q. 1, 12, 26^m | q. 5, 1, c. * Consilium 21. Judicium 7. Prudentia 15, 49, 79.
- Synodus. Christus 119, 191. Episcopus 14.
- Synonyma dicuntur nomina significantia idem, secundum eandem rationem 1^a q. 13, 4, 1° | 1, d. 2, 3, c. | Cg. 1, c^o 35 | Po^a q. 9, 7, 13^m | Quol. 4, 17, c. fi. | Opus. 3, c^o 25. Nomen 72.
- Syrenae secundum aliquos sunt serpentes cristati et alati, vel sunt pisces maris similes mulieribus, vel sunt aves dulciter canentes. Isa. 13, fi.
- Syria est regio, a Capharnaum usque ad mare magnum. Matth. 4, fi. Maria 1.

T

- 1 TABERNACULUM Dei, significat ecclesiam militantem; sed domus vel templum Dei, significat ecclesiam triumphantem 1-2, q. 102, 4, 2^m | Psal. 29, prin^o | Psal. 41, me^o c. fi. | Psal. 42 | Psal. 45, me^o c.
- 2 Tabernaculum significat tria: scilicet defensionem Dei, humanitatem Christi, et totam dispositionem Ecclesiae. Psal. 18, me^o

TACTUS

- | Psal. 26, me^o | Psal. 29, prin^o. Altare 2, 3. Animal 80. Festum 4. Maria 65.
- 5 Tabernaculum quintuplex: scilicet carnalis concupiscentiae, temporalis vitae, contemplationis, ecclesiae militantis, et ecclesiae triumphantis. Isa. 22, fi. Sanctificatio 4. Scenopaegia. Templum 2, 6, 7, etc.
- 4 Ratio tabernaculi in veteri lege, et distinctio partium ejus, et templi, declaratur 1-2, q. 102, 4, o.
- 5 Totus status prioris tabernaculi ordinabatur ad figurandum mortem Christi 1-2, q. 102, 4, 5^m.
- Tabescere est effectus corruptionis, scilicet exsiccatio. Et est triplex: scilicet corporis, devotionis, et voluptatis. Psal. 38, fi. Exsiccare.
- 1 TABULA secunda post naufragium peccatorum, est poenitentia et verecundia 3^a q. 84, 6, o. | 4, d. 2, q. 1, 3, 5^m | d. 14, q. 1, art. 2, q. 4, o. | d. 16, q. 4, art. 1, q. 1, 1^m. Dispensatio 10. Peccatum 237. Propitiatorium. Simonia 7.
- 2 Tabulae triplices: scilicet legis, lapidei cordis et cordis mollis seu carnalis, diversimode scribuntur. Isa. prol. 2, me^o.
- 1 TACERE dicendum et loqui tacendum, est peccatum 2-2, q. 73, 1, 3^m | Psal. 31, prin^o 2, prin^o. Accusatio 16, 18. Episcopus 22. Fama 3.
- 2 Deus dicitur tacere dupliciter: scilicet non puniendo malos et non consolando bonos. Psal. 38, fi. Ira 37, 56. Mutus.
- 5 Tacere non convenit sanctis quadrupliciter: scilicet propter accensum desiderium, evidens verum, injunctum officium et expectatum praemium. Isa. 62, fi. Reticere. Silentium. Tacitum. Timor 36.
- Tacitum. Daemon 79. Divinatio 7, etc. Obedientia 4. Occultatio. Pactum o. Superstitio 6. Tacere o. Usura 69, etc. Ira 37.
- 1 TACTUS est sensus eorum ex quibus componitur animal et per quae corrumpitur. Verit. q. 26, 3, c. Adoratio 21, 24.
- 2 Tactus est sensus alimenti, gustus autem est discretivus saporum 2-2, q. 141, 5, 1^m. Amplexus. Angelus 116.
- 3 Tactus ut est in aliis membris quam in lingua, distinguitur a gustu et secundum diversam rationem immutationis 1^a q. 78, 3, 3^m | Anima. 2, lect. 21, prin^o | lect. 22, fi. Anima 106. Animal 5, 55. Baptismus 192. Capitale 7. Caput 5.
- 4 Tactus est unus genere et est plures specie, secundum plures contrarietates. Vel omnes hujusmodi conveniunt in uno genere proximo, sed innominato 1^a q. 78, 3, 3^m | Anima. 2, lect. 22, prin^o etc. Corruptio 16. Contactus o.
- 5 Tactus maxime viget in pulpis digitorum 4, d. 23, q. 2, art. 3, q. 2, c. Continentia 7. Corpus 22, 34, 60.
- 6 Tactus est fundamentum omnis sensus, et est per totum corpus sicut et organum ejus. Et eo dicitur aliquid sensitivum 1^a q. 76, 5, c. | q. 91, 1, 3^m | 3, 1^m | 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 2, c. | Verit. q. 22, 5, c. | Ma. q. 5, 5, c. | Meta. lect. 1, prin^o | Anima. 2, lect. 19, me^o. Delectatio 47, 97. Diaconus o. Dolor 7. Elementum 22. Eucharistia 33, 129, 159, 160. Ferrum 2.
- 7 Discretio inter sensibilia diversorum generum attribuitur tactui, inquantum est fundamentum ceterorum sensuum, et est propinquior sensui communi, non autem inquantum est sensus proprius. Anima. 3, lect. 3, prin^o 2, fi. Gula 2. Haeresis 138. Homo 32.
- 8 Quidquid delectationis vel laesionis contingit in tactu, redundat in omnes alios sensus 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 2, c. | Verit. q. 22, 5, c. Immunditia 1. Impudicitia. Incontinentia 1. Insensibilitas 3. Locus 11. Ordo 62. Delectatio 97.
- 9 Tactu immobilitato, omnes alii sensus immobilitantur, ut in somno. Anima. 8, c. Palpabile 2. Passio 49.
- 10 Subtilitas tactus sequitur aequalitatem complexionis. Ideo quanto quis est melioris tactus, tanto melioris est intellectus 1^a q. 76, 5, c. | 2, d. 1, q. 3, 5, c. | d. 32, q. 2, 3, c. | Anima. 8, c. | Anima. 2, lect. 19, me^o 2, etc. | Sensu. lect. 9, prin^o 2, fi.
- 11 Tactus non impeditur per suum medium, scilicet per aerem vel aquam, quia facilliter immutantur quando sunt modicae quantitatis. Anima. 8, c. | Anima. 2, lect. 28, me^o. Peccatum 38, 311, 313, 314. Perseverantia 9. Resurrectio 36. Sensibile 6, 9.
- 12 Organum et medium tactus non possunt denudari suo objecto sicut in aliis sensibus, quia qualitates tangibiles sunt differentiae corporis inquantum corpus 1^a q. 91, 1, 3^m | Verit. q. 22, 1, 8^m. Anima. 8, c. | Anima. 2, lect. 19, fi. 2, fi. | lect. 23, fi.
- 15 Proles in ventre matris, antequam habeat animam rationalem, sentit per tactum 3^a q. 31, 2, 3^m. Sensus 18, 50.
- 14 Tactus corporum gloriosorum, est delectabilissimum, quia qualitates tangibiles eorum, sunt reductae ad medium proportionis secundum quod convenit optimae complexionis humanae in singulis partibus, non autem ad medium rei, secundum aequidistantiam ab extremis 4, d. 44, q. 2, a. 2, q. 6, 3^m. Spes 69. Tangere. Tangibile. Temperantia 14, 15, 21, 22, 23, 24, 25. Thomas 2. Tristitia 6. Visus 10.
- 15 Tactus duplex: scilicet quantitatis et virtutis 1^a q. 75, 3^m | q. 105, 2, 1^m | 1, d. 37, L. 1, fi. | q. 3, 1, c. fi. | 4, d. 44, q. 3, art. 3, q. 3, 7^m | Cg. 2, c^o 56, 3^m | Verit. q. 28, 3, c. | Po^a q. 6, 7, 11^m | 12^m | Ma. q. 16, 10, 3° | Quol. 2, 13, 1^m.

TARDITAS

- 16 Differentia triplex inter utrumque tactum: scilicet primo quia tactu virtutis, id quod est indivisibile, potest tangere divisibile, quod in tactu corporeo non potest accidere. Secundo quia tactus quantitatis est solum secundum ultima, tactus autem virtutis est ad totum quod tangitur. Tertio quia in tactu quantitatis qui fit secundum extrema, oportet esse tangens extrinsecum ei quod tangitur et non potest incedere per ipsum, sed impeditur ab eo: tactus autem virtutis qui competit substantiis intellectualibus, cum sit ad intima, facit substantiam tangentem esse intra id quod tangitur et incedentem per ipsam absque impedimento. Cg. 2, cº 56.
- Talaris. Tunica.
- Talio. Accusatio 12, 19, 20, 25, 26. Iudex 5. Poena 56. Testamentum 11. Vindicatio 6.
- Talis. Actio 17. Actus 12, 39. Addere 4. Amocnitas. Animal 95. Appetitus 54. Caelum 3. Campsoria 12. Comparatio 6. Confirmatio 14. Conscientia 12. Delectatio 78. Esse 51. Eucharistia 143, 161. Finis 128. Forma 47. Generatio 2. Magis 1. Maria 59. Mens 4. Metaphysica 11. Missa 8. Mollities 1. Mundus 17. Naturale. Organum 1. Participare 11, 13. Praeceptum 138. Princeps 10. Rahab 2. Simonia 31. Simpliciter 2. Statutum 1. Tempus 20. Theologia 17. Usura 7. Usus 7. Veritas 51. Virtus 179. Vivere 2. Voluntas 59. Votum 47, 74.
- Talpa est de genere animalium perfectorum. Et videtur habere oculos sub pelle, sed visus non est ei necessarius, quia sub terra conversatur, et terra etiam ejus oculos offenderet. Anima 3, lect. 1, meº.
- Talus significat extremitatem vitae 3, d. 24, q. 3, 3, c. Tunica.
- Tam. Usura 102, 295.
- Tamdiu. Animal 38. Descendere 11.
- Tamquam sumitur dupliciter: scilicet similitudinarie, et expressive. Anima. lect. 1, meº 2, fi. * Alienum 7. Falsitas 10. Gratia 105. Jactantia 4. Magi 4. Magnanimitas 12. Sicut. Usura 81, 82, 230.
- Tandem. Angelus 455. Assimilatio 17. Demum. Dispositio 23. Finaliter. Peccatum 268. Vinum 8.
- Tangere. Amor 153. Contactus o. Diaconus 3. Elementum 22. Embryo 3. Eucharistia 33, 177. Officium 9. Oza. Peccatum 247. Praeceptum 85. Probatio 1. Psalterium 1. Sacerdos 21. Tactus o. Tangibile. Thomas 2.
- Tangibile. Caelum 121. Calor 17. Cibus 4. Corpus 52. Diaconus 3. Immunditia. Insensibile 3. Nutrire 2. Palpabile 2, 3. Passio 14. Probatio 1. Psalmus 3. Sensibile 6, etc. Sensus 13, 22. Subjectum 3. Tactus 7, 12, 14. Tangere.
- Tantum. Hoc adverbium tantum, cum sit exclusivum, potest poni ex parte subjecti, et ex parte praedicati. Possumus enim dicere, Tantum Sortes currit, idest nullus alius currit. Et Sortes currit tantum, idest nihil aliud facit 1º q. 31, 3, 2º. * Ab 2. Actio 17. Adam 76. Angelus 159, 394, 582. Anima 97, 221, 232, 278, 315, 347. Exclusio o. Fatum 7. Finis 100. Idea 27, 36, 43, 44. Imaginatio 5. Imago 26. Peccatum 40, 315, 381. Pignus 1. Planetae 1. Poena 11, 57, 69. Possessio 5. Possibile 6. Praeceptum 9, 26, 42, 43, 45, 52, 63, 72, 78, 81, 120, 121, 125, 130. Praedestinatio 15, 16, 17, 20, 21, 27. Principium 7. Privatio 12. Professio 6. Publicatio 2. Solum. Solus o. Usura 236.
- 1 TARDITAS. Velox et tardum dicuntur relative, sicut magnum et parvum, multum et modicum, seu paucum. Quol. 4, 23, 9º. Quanto aliquid est majus, tanto velocius movetur naturaliter et tardius violenter. Cae. 2, lect. 11, meº. Angelus 563.
- 2 Tardi ad inveniendum et ad discendum, sunt melius memorativi, quam reminiscitivi, veloces autem e converso. Memoº lect. 1, prinº. Anima 221. Caelum 90, 94. Citius. Concupiscibilis 5. Diurnitas. Eustochia 3. Jejunium 46. Luna 3. Magnanimitas 18. Missa 18. Mortuus o. Negligentia 2. Planetae 1. Poena 64. Praeceptum 95. Qualitas 14.
- 3 Tarditas superflua minus opponitur rectitudini consilii quam praecipitatio, quia oportet consiliari tarde 2-2, q. 53, 3, 3º. Sapientia 7. Velox o.
- Tarentum. Plato 3.
- Tarquinius. Roma 2.
- Taurus est animal melancholicum, ideo multum tenet iram. Et si pinguis sit, multum generat et superbit. Psal. 21, meº. Pliades.
- Taxare. Indulgentia 12. Peccatum 376. Poena 10, 57, 68. Religio 68, 108. Sabbatum 13. Sacerdos 34. Usura 220, 222.
- Taxillus. Aleator. Avaritia 13.
- Taeda est quoddam lignum, quod accensum, emittit suavem odorem. Job 41, lect. 2, prinº.
- Taedium. Accidia o. Angelus 554. Daemon 49.
- Teglatphalasar. Sennacherib.
- Tegere. Amictus. Arma. Caro 3. Peccatum 199. Sandalia. Tegmen. Visibile 4.
- Tegmen. Sacerdos 22. Tegere.
- Tela. Aranea o.
- 1 TEMERITAS. Temere fieri dicuntur quae ratione non reguntur, vel propter impetum voluntatis, vel passionis, vel ex contem-

TEMPERANTIA

- ptu, et hoc proprie est temeritas quae causatur ex superbia, ideo continetur sub praecipitatione quae respicit utrumque, sed magis primum 2-2, q. 53, 3, 2º. Arrogantia o. Audacia o. Debitum 25, 26. Imprudentia 2. Iudex 5. Judicium 18, 23.
- 2 Temeritas sive praecipitatio est defectus consilii et species imprudentiae 2-2, q. 53, 2, 5. c. fi. Prudentia 35.
- 3 Defectus docilitatis, vel memoriae, vel rationis, pertinet ad temeritatem, seu praecipitationem 2-2, q. 53, 2, c. fi.
- Temperamentum. Causa 17. Modestia o. Temperantia o.
- 1 TEMPERANTIA est virtus. Et est virtus specialis, si sumatur antonomastice, ut refracat a maxime allicientibus. Sed est virtus generalis communiter 2-2, q. 141, 1, 2, o. | 4, 1º | q. 186, 1, c. Virt. q. 1, 12, 23º. Animus 2. Beatitudo 167.
- 2 Temperantia est virtus cardinalis 1-2, q. 61, o. | q. 66, 1, 4, c. | 2-2, q. 141, 7, o. | 3, d. 33, q. 2, 1, o. | Virt. q. 1, 12, 24º | 25º | 26º | q. 5, 1, o. Continentia 9, 11. Contritio 36. Litigium 1. Modestia 1. Prudentia 76. Rex 9.
- 3 Temperantia et omnes partes ejus, denominantur a defectu in quo consistit laus earum, sicut fortitudo et omnes partes ejus et laus earum consistit in excessu 2-2, q. 116, 1, 3º | Cg. 3, cº 27, 7º | Ma. q. 2, 6, c. | Virt. q. 1, 12, c. | 13, 13º.
- 4 Laus ejus magis est in vincendo delectationes, quam in persistendo contra impetum earum 2-2, q. 138, 2, 4º.
- 5 Non est de ratione temperantiae excludere omnes pravas concupiscentias; sed quod temperans non patitur eas sic vehementes et fortes, sicut patitur non temperatus. Verit. q. 25, 7, 3º | 4º | q. 26, 8, c. fi. | 2º | Virt. q. 5, 1, 6º. * Timor 9, 76.
- 6 Temperantia mensuram accipit ex conservatione salutis corporalis et multo magis ex conservatione salutis spiritualis 2-2, q. 141, 6, 3º | 4, d. 15, q. 2, art. 1, q. 4, o. Virtus 225, 238.
- 7 Necessitas hujus vitae, est regula temperantiae, scilicet ut rebus utamur ad necessitatem vitae praesentis 1-2, q. 63, 4, c. | 2-2, q. 141, 6, o. | q. 142, 1, c. | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 4, c. | Ma. q. 14, 1, 1º.
- 8 Modus temperantiae et omnium partium ejus est in retrahendo a delectationibus corporis 2-2, q. 141, 2, 3, c. | q. 161, 1, 4, c. | Virt. q. 1, 12, c.
- 9 Partes ejus integrales sunt verecundia et honestas, partes subjectivae sunt abstinentia, sobrietas, castitas et pudicitia. Partes autem potentiales seu adjunctae, sunt continentia, humilitas, mansuetudo seu elementia, modestia, bona ordinatio, ornatus, austeritas, parcitas, seu per se sufficientia, et moderatio, seu simplicitas 2-2, q. 143, o. | 145, 4, o. | q. 146, 1, 3º | | q. 157, 3, o. | q. 160, 1, o. | q. 161, 4, o. | 2, d. 44, q. 2, 1, 3º | 3, d. 33, q. 3, 2, o. Austeritas 1. Clementia 5. Continentia 9.
- 10 Verecundia non est pars temperantiae quasi intrans essentiam ejus, sed quasi dispositive se habens ad eam 2-2, q. 144, 4, 4º. * Continentia 9, 10, 11. Delectatio 27, 83, 106. Insensibilitas 2.
- 11 Verecundia principaliter pertinet ad temperantiam ratione motivi, scilicet turpis, et non ratione timoris, secundario vero ad alias virtutes 2-2, q. 144, 1, 2º | 4, 4º. * Justitia 60, 61, 62.
- 12 Eutrapelia reducitur ad temperantiam, ut ei adjuncta 2, d. 44, q. 2, 1, 3º | Virt. q. 1, 12, 26º | q. 5, 1, 5º.
- 13 Studiositas est pars temperantiae adjuncta, seu potentialis. Et comprehenditur sub modestia 2-2, q. 166, 2, o.
- 14 Patientia non est pars temperantiae, quia patientia firmat in bono contra tristitias illatas ab alio, haec autem circa tristitias tactus, refracuendo 2-2, q. 136, 4, 2º. * Modestia 1. Praeceptum 113. Virginitas 19.
- 15 Objectum temperantiae, est bonum delectabile in concupiscentiis tactus, secundum modum rationis, vel legis divinae 1-2, q. 63, 4, c. * Concupiscentia 19. Delectatio 27, 83, 106. Fortitudo 6, 16. Jejunium 4.
- 16 Temperantia principaliter intendit cohibere delectationes, sed consequenter intendit uti eis secundum rationem. Actum vero exteriorum magis imperat, quam eliciat 4, d. 33, q. 3, 2, 5º. * Ira 55. Litigium 1.
- 17 Temperantia principaliter est circa concupiscentias et delectationes, secundario autem circa tristitiam de absentia delectabilium 1-2, q. 35, 6, 3º | 2-2, q. 141, 3, o. | q. 147, 2, 3º | Ethic. 3, lect. 19, prinº.
- 18 Temperantia directe modificat passiones concupiscibilis quae tendunt in bonum, et consequenter omnes alias 2-2, q. 141, 3, 1º. * Lombardia. Vinum 4. Virtus 41.
- 19 Temperantia habet passiones pro materia, quietem animi pro fine proximo, sed hanc ordinat ulterius in Deum, quem habet pro fine ultimo 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 4, 2º | Virt. q. 5, 4, c. | 2º | 5º.
- 20 Temperantia munditiam operatur, sed non habet rationem sanctitatis, nisi referatur in Deum 2-2, q. 81, 8, 2º.
- 21 Propria materia temperantiae sunt passiones circa delectabilia tactus 1º q. 59, 4, 3º | 1-2, q. 61, 3, c. | 2-2, q. 137, 1, c. | 3, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, o. | 4, d. 49, q. 3, art. 5, q. 2, c. | q. 5, art. 3, q. 2, 4º | 8º | Virt. q. 1, 12, 23º | 26º | q. 5, 1, c. fi. Fortitudo 16.

TEMPLUM

- 22 Temperantia principaliter est circa delectationes tactus, quo ad usum, non autem quo ad iudicium 2-2, q. 151, 3, 1^m.
- 23 Temperantia proprie est circa maximas delectationes, scilicet tactus, idest in cibo, potu ut venereis, secundo autem circa delectationes aliorum sensuum 1-2, q. 60, 5, c. | 2-2, q. 141, 4, 5, o. | 7, c. | q. 143, c. | q. 149, 1, c. | q. 151, 3, o. | q. 153, 1, 1^m | q. 155, 2, c. | q. 156, 2, c. | q. 160, 1, o. | q. 166, 1, c. | 2, c. | 3^m | 2, d. 44, q. 2, 1, 3^m | 3. d. 33, q. 3, art. 2, q. 2, o. | Virt. q. 5, 1, c. fi. | 4, c.
- 24 Temperantia principaliter est circa delectationes tactus, secundo gustus, tertio olfactus, quarto aliorum sensuum 2-2, q. 141, 5, o.
- 25 Temperantia est circa delectationes tactus, moderando eas, non autem continentia, sed resistendo eis 2-2, q. 155, 3, 1^m. Continentia 7.
- 26 Temperantia est concupiscentias naturalium delectationum, non autem liberalitas, quia concupiscentia et delectatio pecuniae, non est naturalis, sed animalis. Ideo liberalitas non pertinet ad temperantiam 2-2, q. 117, 5, 2^m.
- 27 Temperantiae est refranare delectationes sensibiles, non autem amicitiae, idest affabilitatis, sed causare delectationes rationis in convictu 2-2, q. 114, 2, 2^m. * Clementia 5. Continentia 10. Difficile 12.
- 28 Integritas, tranquillitas animi, decor et honestas, maxime conveniunt temperantiae, inter ceteras virtutes 2-2, q. 141, 2, 1^m | 2^m | 3^m | 8, 1^m | q. 143, c. | q. 145, 4, o. | q. 152, 5, c. | q. 180, 2, 3^m | 4, d. 33, q. 3, 3, 1^m. * Aequinoctialis 1. Donum 21. Honor 24. Insensibilitas 2. Iustitia 60, 61. 62. Perseverantia 9. Poenitentia 26, 27. Prudentia 76. Syllogismus 7. Timor 76. Virtus 77.
- 29 Temperantia est principalior virtus mansuetudine et humilitate 2-2, q. 141, 7, 2^m | 3^m | Virt. q. 1, 12, 26^m.
- 30 Temperantia non potest convenire Deo 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | Cg. 1, c. 92. * Animal 66.
- 31 Temperantia et fortitudo, ut virtutes humanae, non sunt in angelis, sed tantum ut operantur moderate et firmiter 1^a q. 59, 4, 3^m | Virt. q. 5, 2, 16^m. * Delectatio 27, 83, 106. Ludus 6. Mansuetudo 7.
- 32 Temperantia est subjective in concupiscibili 1^a q. 59, 4, 3^m | 1-2, q. 61, 2, c. | q. 66, 1, c. | q. 85, 3, c. | 2-2, q. 58, 5, 2^m | 9, c. | 3, d. 33, q. 2, art. 3, q. 2, o. | 4, d. 33, q. 3, 3, c. | Verit. q. 14, 4, c. fi. | Ma. q. 4, 5, 4^m | Virt. q. 1, 4, c. prin^o | fi. | 5, c. fi. | 10, 11^m | q. 5, 1, c. fi. | Ethic. 3, lect. 19, prin^o. Subjective. * Christus 88. Paradisus 2, 3.
- Temperies. Paradisus 3, 4.
- Tempestas. Cete. 3, 15. Delphinus. Ventus 5.
- Tempestivum. Oratio 18.
- 1 TEMPLUM vel altare, soli Deo dedicatur, licet nominetur in honore sanctorum 2-2, q. 85, 2, 3^m | Cg. 4, c. 17, 1^m.
- 2 Templum vel tabernaculum oportuit fieri, non quidem propter Deum, sed propter homines, ut excitaretur devotio et cognitio Dei 1-2, 4, 1^m. * Alexander 1. Angelus 494. Asylum.
- 3 Antequam esset templum, fuit permissum populo hebraeorum construere multa altaria, in diversis locis, contra legem. Ideo pie destructa sunt per Ezechiam, impie vero per Achab et per Jezabel. Rom. 11, lect. 1, me^o.
- 4 Templum fuit aedificatum a Salomone, in loco ostenso Abrahae. Non autem prius, ne gentes appropriarent illud sibi, vel destruerent, vel tunc ad pacem 1-2, q. 102, 4, 2^m. * Consecratio 1, 4, 20.
- 5 Templum fuit secundo aedificatum quadraginta sex annis. Vel primo quo ad praeparationem, vel quo ad conceptionem corporis Christi vel ecclesiae. Jo. 2, lect. 3, me^o. * Encenia. Figura 13. Piscis 4. Velum o.
- 6 Gentiles cooperati sunt Judaeis in constructione templi, non autem in constructione tabernaculi: quia primum significat statum legis novae, secundum vero, statum veteris legis 1-2, q. 102, 4, 2^m. * Unctio 29.
- 7 Templum vel tabernaculum erat tantum unum, ad exclusionem idolatriae; et quia cultus corporalis, secundum se non erat Deo acceptus, sicut cultus spiritualis. Ideo multiplicantur ecclesiae et altaria nunc 1-2, q. 102, 4, 3^m.
- 8 Sicut in unitate templi vel tabernaculi, repraesentatur unitas Dei vel ecclesiae, sic in distinctione eorum repraesentabatur distinctio rerum sub Deo 1-2, q. 102, 4, 3^m | 4^m.
- 9 Pars orientalis in templo, vel tabernaculo, significat mundum corporalem, vel vetus Testamentum: sed pars occidentalis, idest sancta sanctorum, significat substantias spirituales, vel patriam caelestem, vel statum hunc 1-2, q. 102, 4, 4^m | 5^m | 6^m.
- 10 Omne quod inhabitat Deus est templum ejus, scilicet ipse Deus, domus sacra, homo fidelis et quaelibet creatura 1^a Cor. 3, lect. 3, prin^o. * Ecclesia o. Planetae 3. Synagoga. Tabernaculum 1, 4.
- 11 Christus et mater ejus, sunt templum et tabernaculum Dei. Psal. 17, prin^o d.
- 12 Anima iusti dicitur templum Dei quadrupliciter: scilicet quia in ea Deus adoratur, sacrificia offeruntur, Deus operatur, eam sanctificat et in eam descendit. Psal. 10, me^o.

TENTARE

- 13 Fideles dicuntur templum Dei propter devotionem, caelum autem propter sapientiam. Psal. 10, me^o.
- 14 Templum triplex: scilicet vir justus, ecclesia et cor: altare primi est cor, secundi Christus vel fides, tertii misericordia. Primum altare circumdatur redeundo ad cor, secundum contemplando, tertium vero desiderando. Psal. 25, me^o.
- 15 Templum Dei violatur dupliciter: scilicet per falsam doctrinam, et per peccatum mortale corrumpeudo se vel alios opere vel exemplo 1^a Cor. 3, lect. 3, prin^o.
- 1 TEMPORALE dicitur dupliciter: scilicet subiacens tempori vel incipiens in tempore. Primum non convenit processioni Dei, vel gratiae ejus, sed tantum secundum 1, d. 14, q. 1, 1, 4^m | Opus. 9, q. 31. * Abdicatio. Abiectus. Abjicere. Acceptio 7. Accidens 116. Achab. Aeternitas 5. Amicitia 39. Amor 112, 194. Angelus 355. Anima 164. Bonitas. Canonizatio. Charitas 73. Confessio 26, 58. Confirmatio 49. Corona 4. Corporalis 6. Damnatio 53. Datio 19, 20, 28. Debora 1. Dignitas 4. Dolor 21, 44. Electio 21, 33. Eleemosyna 37. Eructatio 1. Eucharistia 212. Excommunicatione 12, 17.
- 2 Omnis commodi temporalis pretium, potest numismate mensurari 4, d. 25, q. 3, 3, c. * Fama 1. Festum 4. Fides 155. Filiatio 52. Finis 63. Fraenum. Generatio 55, 56. Gratia 31, 162. Haereditas o. Haeresis 10. Imprecationes. Impuritas 2. Indulgentia 5, 29. Infidelis 3, 13. Jesus 4. Iudicium 39, 49. Juramentum 33. Laus 2. Lex 79, 85, 106, 108, 128, 129, 135. Liberum 25. Macula 2, 14. Matrimonium 29, 83, 88, 98. Merces 2, 3. Meritum 6, 59, 102.
- 3 Mala temporalia infliguntur impiis in poenam, non autem justis, sed in medicinam 1-2, q. 114, 10, 3^m. * Misericordia 27. Nativitas 13. Nemesis 1. Nycticorax. Operatio 54, 55, 56. Oratio 61. Ordo 43. Paupertas 3. Pax 13, 18. Peccatum 9, 104, 158, 381. Perfectio 57. Permutatio. Poena 88, etc. Possessio 6. Potestas 8. Praeceptum 139. Praedestinatio 12. Praedicare 12. Praedicator 5. Praelatio 20, 21, 22. Processio. Prophetia 21. Prosperitas 1. Providentia 35. Prudentia 35. Purgatorium 4. Quies 6, 7. Ratio 38, 49. Religio 29. Salvati 2. Seditio 5. Sensus 12. Servire 2. Simonia o. Sollicitudo 7. Spes 54. Status 1.
- 4 Fides non est de aliquo temporali ut de objecto, sed ut pertinet ad veritatem aeternam 2-2, q. 4, 6, 1^m | 3, d. 23, q. 2, a. 4, q. 2, 1^m | Verit. q. 14, 12, o. * Christus 169. Sterilitas. Suffragia 8. Tabernaculum 3. Tempus 32. Terrenum. Timor 71. Tribulatio 9, 18, 20. Usura 12, 188. Uxor 12. Verbum 22. Vocatio 153. Votum 27, 41. Zelus 5, 9.
- 1 TENTARE est sumere experimentum de aliquo, an sciatur, vel possit, vel velit. Quod contingit sextupliciter, scilicet verbis, factis, aperte, occulte, expresse et interpretative 1^a q. 114, 2, o. | 2-2, q. 97, 1, o. | 2, d. 21, q. 1, 1, o. | Psal. 25, prin^o. | 1^a Thes. 3, lect. 1, me^o | Hebr. 3, lect. 2, me^o. * Achaz. Agatha. Auxilium 36. Charitas 82, 131.
- 2 Ad perfectam rationem tentationis tria requiruntur: scilicet cognitio dubii, intentio hujus, et quod tentans velit aliquid discere. Tertium non convenit Deo, nec secundum. Nec etiam secundum convenit carni, nec mundo 2, d. 21, q. 1, 1, o.
- 3 Tentatio ad provocandum ad culpam, semper est peccatum in tentante, non autem semper in tentato 1^a q. 48, 5, 3^m | 2, d. 21, q. 1, 2, 2^m. * Contritio 12. Daemon 53, etc. Dialectica 4. Disputatio 7.
- 4 Quanto quis majori tentationi succumbit, tanto minus peccat 1-2, q. 73, 5, c. | 6, 2^m | q. 77, 6, b. | 2-2, q. 162, 6, 1^m | 2, d. 22, q. 2, 2, 5^m. * Explorator. Lupus. Luxuria 25. Maria 62. Poena 95.
- 5 Omnis tentatio est ex amore alienius boni creati, vel timore mali contrarii, causato ex amore. Virt. q. 2, 10, 4^m.
- 6 Occasio tentationis duplex: scilicet ex parte hominis, idest propinquare peccato, et ex parte diaboli, scilicet bonum opus. Prima debet vitari, non autem secunda, exemplo Christi 3^a q. 41, 2, 2^m. * Providentia 58. Psalmus 13.
- 7 Tentatio per se non est appetenda, quia non est utilis, nec bona, nisi per accidens, scilicet per auxilium gratiae Dei, sed est mala de se 3^a q. 41, 2, 2^m | 2, d. 21, q. 1, 3, o. * Resistere 1. Scriptura 6. Signum 14.
- 8 Tentatio a carne gravior est quam tentatio ab hoste, quia proximior est tentatio 2, d. 21, q. 1, 2, 2^m.
- 9 Aliquis dicitur resistere tentationi dupliciter: scilicet si non vincatur, idest si non consentiat; et vincens eam, idest parvipendens eam quasi nihil 3, d. 31, q. 1, 3, c. * Suggestio. Virginitas 23.
- 10 Tentare Deum expresse, est petere aliquid ab eo, vel aliquid facere, ut exploret ejus sapientiam, pietatem, vel potestatem. Interpretative vero est sine necessitate et utilitate, committere se Deo in factis, vel in petitionibus 2-2, q. 53, 4, 1^m | q. 97, 1, o. | 2, c. fi. | 3^m | 3^a q. 41, 4, 1^m | 2^a Cor. 11, fi. | Hebr. 3, lect. 2, me^o | c. 11, lect. 4, fi. | lect. 6, prin^o. * Abraham 8.
- 11 Tentare Deum est diabolicum; et semper est peccatum, quia omnis tentatio procedit ex ignorantia, vel ex dubitatione 1^a q. 112, 2, c. | 2-2, q. 97, 2, o. * Achaz. Agatha. Gedeon 1, 2. Irregularitas 3. Judaci 26.

TEMPUS

- 12 Tentatio Dei et quaelibet alia irreverentia ejus, opponitur religioni et est species irreligiositatis 2-2, q. 97, 3, o.
- 13 Superstitio est gravius peccatum tentatione Dei, quia magis est contra reverentiam Dei 2-2, q. 97, 4, o.
- 14 Adam tentatus fuit a diabolo principaliter: sed a muliere instrumentaliter. Nee fuit poena, quia sine difficultate poterat resistere 2-2, q. 165, 1, 3^m | 2, 1^m. * Daemon 53, etc. Daemones. Maleficium 4.
- 15 Conveniens fuit, quod Deus permetteret hominem tentari a daemone in statu innocentiae et juvari faceret ab angelis bonis 2-2, q. 165, 1, o. * Maria 8, 9, 38, 62. Mulier 6. Poena 95.
- 16 Ordo tentationis ejus fuit conveniens 2-2, q. 165, 2, o. | 3^a q. 41, 4, c. * Signum 14.
- 17 Christus voluit tentari quadruplci ratione: scilicet ut nobis daret auxilium, cautelam, exemplum et fiduciam 3^a q. 41, 1, o.
- 18 Modus et ordo tentationis Christi, conveniens fuit 3^a q. 41, 4, o.
- 19 Non omnis tentatio Christi legitur facta in deserto, licet quidem hoc asserant, scilicet imaginarie. Alii dicunt Jerusalem dici desertum 3^a q. 41, 2, 8^m.
- 20 Christus debuit tentari in deserto, quia diabolus magis tentat solitarios et tendentes ad meliora 3^a q. 41, 2, o.
- 21 Christus voluit tentari post jejunium, quia jejunium est arma contra tentationes et occasio, et ostendit infirmitatem humanam, scilicet famem 3^a q. 41, 3, o. Jejunium 13.
- 22 Christus fuit tentatus in quadraginta diebus jejunii, prae illas tres tentationes, quas habuit post jejunium 3, q. 41, 3, 2^m.
- 23 Diabolus tentans ostendit Christo regna, signando digito, non autem oculis Christi aliquid repraesentando 3^a q. 41, 4, 7^m.
- 24 Christus agebat ut tunc a nemine videretur, licet diabolus portans, crederet videri Christum ab omnibus 3^a q. 41, 4, 7^m.
- 25 Christus dicitur tentatus per omnia, quantum scilicet ad poenam, non autem tentatione culpae 3^a q. 41, 1, 3^m | Hebr. 2, lect. 4, fi. | c^o 4, lect. 3, me^o.
- 1 TEMPUS non est quid mathematicum, sed naturale 2, d. 2, q. 1, 2, c. prin^o | Po^a q. 9, 7, c. * Ampliatio.
- 2 Tempus non est idem numero cum aliquo accidente in substantia fundato 2, d. 12, 5, 2^m. * Angelus 539. Augmentum 13.
- 3 Tempus non est numerus abstractus, sed est numerus numeratus 1^a q. 10, 6, c. | 2, d. 2, q. 1, 2, c. prin^o. * Corpus 54.
- 4 Motus est alteratio mobilis secundum diversa ubi, sed tempus est fluxus ipsius nunc, secundum quod alteratur ratione 1^a q. 10, 4, 2^m.
- 5 Tempus habet esse perfectum extra animam, quod debetur ei secundum rationem propriae speciei. Opus. 44, c^o 2. * Duratio 2, 3.
- 6 Immo temporis ratio completur ex actione animae numerantis 2, d. 12, 5, 2^m | Opus. 44, o. | Phy. 1, lect. fi. prin^o 3, etc.
- 7 Tempus quo ad suum quasi materiale, fundatur in motu, scilicet prius et posterius; sed formale ejus, completur per actum animae numerantis. Ideo non esset tempus, si non esset anima 1, d. 19, q. 2, 1, c. | q. 5, 1, c. prin^o | d. 37, q. 4, 3, c. | 2, d. 12, 5, 2^m | Opus. 41, o. | Phy. 4, lect. fi. me^o. * Aeternitas 17, 20, 22. Ens 6. Instans 2, etc. Locus 4. Momentum. Mundus 29.
- 8 In tempore est aliquid quasi formale, scilicet numerus prioris et posterioris; et aliquid materiale, per quod est tempus continuum 1, d. 37, q. 4, 3, c. * Quantitas 10, 26, 32. Ubi 1, 2.
- 9 De ratione temporis sunt duo: scilicet quod accipiantur ad minus duo vel tria nunc, inter quae est tempus, vel tempora continuata per unum nunc, et quod sint succedentia 1, d. 19, q. 2, 1, c. | d. 37, q. 4, 3, 5^m.
- 10 Tempus est in primo motu caeli, sicut in subjecto et primo mensurato 1^a q. 10, 6, c. | 1, d. 37, q. 4, 3, c. | 2, d. 2, q. 4, 2, c. | d. 12, 5, 2^m.
- 11 Accidit tempori esse numerum motus firmamenti, inquantum est primus motus; quia si alius motus esset primus, esset numerus ejus 1^a q. 66, 4, 3^m.
- 12 Tempus comparatur ad primum motum ut mensura, et ut accidens ad subjectum; ad alios autem motus, ut mensura tantum 1^a q. 10, 6, c. | 2, d. 2, q. 1, 2, c. | 4, d. 11, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m | Spiritu. 9, 11^m.
- 13 Tempus est unum ab unitate motus primi mobilis, non autem ab unitate materiae primae 1^a q. 10, 7, c. | 3^a q. 75, 7, 1^m | 1, d. 19, q. 5, 2, 2^m | 2, d. 2, q. 1, 2 | Opus. 36, c^o 1.
- 14 Unitas et pluralitas temporis et instantis accipitur tantum secundum primum motum caeli qui est principium omnis motus et quietis 3^a q. 75, 7, 1^m.
- 15 Tempus mensurat per se omnem mutationem, cujus termini habent medium quantitatis dimensionis, vel virtutis 1, d. 37, q. 4, 3, c. * Anima 21, 22. Caelum 73, 74, 75. Cessare 4. Circumcisio 13, etc. Coaevum.
- 16 Tempus duplex: scilicet numerus prioris et posterioris in motu caeli, mensurans omnem motum continuum habentem ordinem ad motum caeli; et numerus prioris et posterioris in quocumque 1^a q. 85, 4, 1^m | 1, d. 8, q. 3, 3, 4^m | d. 19, q. 2, 1, 4^m | d. 37, q. 4, 3, c. | 2, d. 2, q. 1, 1, 4^m | d. 3, q. 2, 5^m. * Aeternitas

TEMPUS

17. Aevum 9. Creatio 46, 49, 50. Deus 296. Divisio 16. Ex 2.
- 17 Continuitas accidit tempori, ratione motus. Ideo tempus mensurans motum non continuum, nec habentem ordinem ad motum continuum caeli. non est continuum 1^a q. 53, 3, o. | q. 61, 2, 2^m | q. 63, 6, 4^m | q. 85, 4, 1^m | 1-2, q. 113, 7, 5^m | 1, d. 8, q. 3, 3, 4^m | d. 19, q. 2, 1, c. | d. 37, q. 4, 3, c. fi. | 2, d. 2, q. 1, 1, 4^m | d. 3, q. 2, 5^m fi. | Verit. q. 8, 4, 15^m | Quol. 2, 5, c. | Quol. 9, 9, c. fi. | Quol. 11, 4, c. | Opus. 36, c^o 1 | Meta. 11, lect. 10, fi. Continuum 3. * Fieri 1. Lex 146, etc. 168. Mensura 6. Motus 50.
- 18 Quies caeli non mensurabitur tempore, quia tempus non mensurat quietem primo, sed secundario. Po^a q. 5, 5, 10^m. * Mundus 15, 17, 29. Nativitas 14. Poena 96. Praeceptum 18. Praesentia 6. Praeteritum 3. Prius 6, 7, 62, etc. Prolixitas. Propter 4, Quantitas 26, 31. Quies 6. Regula 6. Relatio 59, 96. Sponsalia 7.
- 19 Esse prius generatione, continetur sub eo quod est esse prius tempore, sed non e converso. Meta. 7, lect. 13. * Angelus 183. Anima 21, 22. Avaritia 14. Caelum 73, 74. Cessare 4. Circumcisio 4, etc. Dici 2. Doctrina 18. Ecclesia 6, 7, 10.
- 20 Successio de esse ad non esse per annihilationem, mensuratur tali tempore quali et creatio, non autem aevum 2, d. 2, q. 1, 1, 7^m | d. 12, 5, 3^m. * Aeternitas 14, 28, 35, 36. Enuntiatio 4. Ex 1. Femina 3. Fides 43. Fieri 5.
- 21 Tempus non mensuratur alio tempore, nec fieri ejus, quia totum esse ejus est in fieri. Ideo incipit in principio temporis, ut in principio, non autem ut in mensurante 1^a q. 66, 4, 5^m | 1, d. 3, L. prin^o | Po^a q. 3, 17, 24^m | 25^m. * Generatio 47, etc. 91. Haeresis 78, etc. 115. Incarnari 15. Incipere. Indivisibile 1. Joannes 3, 19. Jus 14. Materia 26. Matrimonium 12, 29, 83.
- 22 Oppositum videtur dicere. Po^a q. 3, 17, 24^m. * Medium 11. Mensura 6, 7. Meritum 95, 96. Nativitas 14. Nihil 2. Nomen 63, 64. Ordo 26, 27. Pars 11, 31.
- 23 Esse corruptibile non mensuratur aeternitate, sed tempore, quia tempus mensurat ea, etiam si actu non mutantur, sicut et quietem 1^a q. 10, 4, 3^m | 5, c. * Paulus 27. Prius 6, 8, 9. Redemptio 1. Substantia 20, 21. Successio 2. Thales 1.
- 24 Tempus est per se mensura motus primi. Ideo non mensurat esse, nisi secundum quod subjacet variationi, ex motu caeli 1^a q. 10, 4, 3^m | 1-2, q. 81, 2, c. | 1, d. 19, q. 2, 1, 4^m | 4, d. 17, q. 1, a. 5, q. 3, 3^m | q. 2, a. 1, q. 3, 3^m | d. 59, q. 3, a. 1, q. 3, o. | Po^a q. 5, 1, 2^m | 4, 1^m | Quol. 4, 5, c. | Phy. 3, lect. 5, fi. 1 | lib^o 3, lect. 21, fi. 3, fi. * Testamentum 6. Virtus 120.
- 25 Immo accidit tempori esse mensuram motus firmamenti 1^a q. 66, 4, 3^m.
- 26 Tempus non mensurat nisi habentia principium et finem sui esse in tempore, quia etiam motus caeli secundum quamlibet circulationem est hujusmodi 1^a q. 10, 4, c. | 1, d. 19, q. 2, 1, c. fi. | d. 30, L. prin^o. * Universale 22. Vita 24.
- 27 Tempus non mensurat nisi quae aliquo modo sunt in loco, quia tempus consequitur motum localem. Cg. 2, c^o 96, fi.
- 28 Tempus vel dies alicujus rei dicitur, quando res est in optimo statu et in maximo sui posse 1^a Cor. 3, lect. 2, fi.
- 29 Scriptura divina creationem rerum in indivisibili factam pronuntiat dicens: In principio creavit Deus caelum et terram. Quod quidem principium Basilii principium temporis exponit, quod oportet esse indivisibile, ut secundum Philosophum probatur 1^a q. 46, 3, c. | Cg. 2, c^o 19, fi. * Abortus 2. Abraham 5, 7. Accipere 4. Actus 76. Adventus 7. Alleluja.
- 50 Oppositum videtur dicere 1^a q. 46, 3, 1^m. * Alteratio 7. Ampliatio.
- 51 Omnes et solae operationes quae expectant in futurum aliquid ad complementum suae speciei, sunt per se in tempore 1-2, q. 31, 2, o. | 4, d. 17, q. 1, a. 5, q. 3, 1^m | 3^m | q. 2, a. 1, q. 3, 3^m | d. 49, q. 1, a. 2, q. 3, c. | q. 3, a. q. 3, c. * Animal 27. Annexum 1. Apprehensio 3. Augmentum 13. Baptismus 24, 79, 163, 279. Benefacere 1. Campsoria 1. Charitas 145. Circumstantia 7, etc. Comedere 4. Concilium 4. Confirmatio 15, etc. Consilium 6. Cornelius 1. Corpus 46, 61, 65.
- 52 Actio est in tempore dupliciter: scilicet vel propter principium ejus, ut actiones rerum naturalium, vel propter terminum, ut actiones angelorum in res temporales. Cg. 3, c^o 61, 3^m. * Creatio 46, etc. Daemon 1, 69, 70. Debitum 22, etc. Delectatio 110.
- 53 Tempus procreationis carnalis et spiritualis est quintuplex: scilicet conceptionis, alitionis, remissionis, lactationis et ablactionis 2-2, q. 189, 1, 4^m | Quol. 4, 24, a. 9. * Deus 454. Divisio 13. Duratio 2. Eucharistia 161. Factum 1. Femina 3. Feminalia.
- 54 Pars nostra intellectiva secundum se est supra tempus. Sensitiva vero subjacet tempori. Ideo transmutatur secundum cursum ejus 1-2, q. 53, 3^m. * Fieri 1. Generatio 47, etc. 91. Gloria 18. Gratia 135. Gratitude 3. Habitus 77. Haeresis 78, etc. 115. Histrionatus. Ignorantia 19. Incarnatio 15. Indulgentia 23. Innocentia 1. Intellectus 92, 121. Jejunium 31. Judicium 45, 76, 86. Justificatio 29. Lex 97, 147, etc. Liberum 25. Luxuria 15. Maria 25. Matrimonium 138. Matutinae 6. Memoria 1, etc. Menstruus 1, 7. Meritum 95, 96. Missa 18. Motus 50. Obedientia 16. Officium 7. Omissio 9. Operatio 28. Opus 2, etc. Ordo 1.

TENEBRAE

- Passio 89. Peccatum 308, 310. Poena 96. Poenitentia 22, 86, 113.
- 55 Intellectioni nostrae adjacet tempus, ratione phantasmatum, quo ad secundam operationem intellectus, non autem quo ad primam 1^a q. 85, 5, 2^m | 1-2, q. 113, 7, 5^m | 1, d. 8, q. 2, 3, c. | d. 38, 3, 3^m | 2, d. 15, q. 1, 3, 1^m | 4, d. 49, q. 3, a. 1, q. 3, o. | Cg. 2, c^o 96, fi. | Verit. q. 8, 14, 12^m | Opus. 28. c^o 1. * Christus 54, 59. Perfectio 15, 41, etc. Praeceptum 18. Praedestinatio 1. Praedicari 34. Praeteritum o. Principiatum 3. Prius 6, etc. Psalterium 2. Quando 1. Resurrectio 4, 6, 7, 8. Sabbatum 18. Sacramentum 42, 115. Salvati 13, 14. Signum 13. Symbolum 8. Solertia 2. Sollicitudo 7, 8. Subito. Traductio 3. Transire 1. Usura 92, etc. 107, etc. 146, etc. 305. Usus 10, 13. Velox o. Vendere 10. Virtus 112. Votum 27, 44, etc.
- 56 Tempus commune est, nec est propria possessio alicujus, sed a Deo datur aequaliter. Opus. 73. c^o 4. * Abortus 2. Adventus 7.
- 57 Tempus fluit ab aevio, non quidem effective, sed exemplariter, ut inferius a suo digniori, in quantum aevum magis accedit primo exemplari 2, d. 2, q. 1, 1, 2^m. * Cete 3. Charitas 145. Coaevum. Concilium 4. Credere 23, 24. Datio 19.
- 58 A quocumque tempore determinato usque ad praesens, est tempus finitum 2, d. 1, q. 1, 5, 1^m. * Ecclesia 7.
- 59 Perfectio permanens, magis significatur per tempus praesens quam per praeteritum, sed in successivis est e converso. Ideo in divinis, quae significantur per modum actus, verius dicuntur in praeterito, quam in praesenti et verius in praeterito perfecto quam in praeterito imperfecto, sed e converso in aliis 1, d. 8, q. 2, 1, 4^m | 5^m | d. 9, q. 2, 2, o. * Aeternitas 5, etc. Innocentia 1.
- 40 Verba omnium temporum vere dicuntur de Deo 1^a q. 10, 2, 4^m | q. 13, 1, 3^m | q. 42, 2, 4^m | 1, d. 8, q. 2, 3, o. | d. 9, q. 2, 2, o. | Cg. 4, c^o 23. Jo. lect. 1, me^o. * Mundus 21, etc. Praedicari 31. Prophetia 92, etc. Quiescere 1, 3. Sponsalia 7, etc.
- 41 Quaedam nomina significant tempus, verba vero et participia cum tempore, sed adverbialia, habitudinem temporis 1^a q. 13, 1, 3^m | Perihier. lect. 4, me^o etc.
- 42 Diversitas temporum non diversificat veritatem 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m.
- 43 Tempus per se causat oblivionem, sed per studium causat scientiam 4, d. 50, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m | Ethic. lect. 11, prin^o c. | Phy. 4, lect. 20, me^o | Lect. 22, o. * Universale 2. Verbum 48.
- 44 Tempus matutinum est maxime aptum orationi et contemplationi, quia tunc cor est liberum a sollicitudine. Psal. 5, prin^o. Contemplatio 10.
- Tenacitas. Avaritia 13. Pertinacia o.
- Tendere. Advena 1. Amor 183, 205. Angelus 466. Anima 132. Appetitus 16, etc. 40, 43. Bonitas 169, etc. Charitas 36, 61. Contemplatio 27. Cor 12. Creatura 26, etc. Delectatio 12. Fides 151. Finis 27, 65, 72, 84, 123. Humilitas 2, 11, 32. Imperfectio 2. Intellectus 212. Lex 30. Liberum 11. Longanimitas 1. Magnanimitas 1, 2. Motus 18. Nihil 4. Perfectio 82. Pluralitas 1. Processio 46, 47. Proditor. Propositum 1. Religio 23, 66, 67. Resurrectio 23. Sensualitas 9, 12. Simplicitas 1. Spes 53, 58. Superbia 23, 15. Temperantia 18. Tentare 20. Voluntas 16.
- 1 TENEBRAE possunt dici tripliciter: scilicet subiectum lucis; humilitas, et privatio ejus. Primo modo et secundo, sunt entia, et creatae a Deo, non autem tertio modo 1^a q. 66, 1, c. | 5^m q. 67, 4, c. | 2^m | 3^m | 4^m | q. 68, 3, c. | q. 69, 1, c. | q. 74, 3, 6^m | 2, d. 12, L. me^o | d. 13, 8, 1^m | Cg. 4, c^o 13, fi. | Po^a q. 3, 6, 16^m | q. 1, 1, 2^m | Psal. 23, me^o. * Caligo o. Caelum 55.
- 2 Tenebra tripliciter accipi potest: scilicet pro poena, pro daemone et pro mundi erroribus. Jo. lect. 3, fi.
- Tenebrae triplices, scilicet ignorantiae, culpae, et aeternae damnationis, a quibus liberat Christus. Isa. 13, fi. | Jo. 8, lect. 2, prin^o | c^o 12, | lect. 6, me^o | lect. 8, me^o.
- 5 Tenebra spiritualis, idest ignorantia, facit tria, sicut et corporalis: scilicet sordes, otium, et pigritiam. Dio. 4, lect. 4.
- 4 Peccata dicuntur tenebrae, triplici ratione: scilicet quia carent lumine rationis, fiunt in tenebris, idest in occulto, et ducunt ad tenebras damnationis. Jo. 3, lect. 3, fi. * Creatura 23, 25, etc. Damnatio 9, 42, 66. Dies 16. Exorcismus 13. Infernus 1, 2. Macula 5. Nativitas 15. Opus 4. Symbolum 8. Vespere. Visibile 1. Visio 20.
- 5 Tenebrae Dei et nubes quadruplices: scilicet humanitas Christi, species sacramentales, fides, et mali, per quos tenebra operatur. Psal. 17, me^o.
- 6 Tenebrae opponuntur luci privative, non autem contrarie. Ma. q. 1, 1, 5^m. Accidentaliter 3. Accusatio 28. Actus 186, 187. Angelus 55, 57. Auditor 1. Baptismus. Comprehendere 4. Contractus 1, 2. Deus 147. Divitiae 3. Fides 73. Forma 89. Fortitudo 52. Fruitus 2. Generatio 53. Holocaustum 4. Homicidium 2. Infamia 1. Ira 9. Liber 23. Luminare 4. Magnanimitas 26. Mansuetudo 2. Matrimonium 80, 117, 122, 126. Memoria o. Missio 1. Modalis 1. Natura 27. Nomen 10. Oppositio 18, 21. Peccatum 99. Perjurium 5. Pertinacia 1. Potentia 7. Professio 5. Proportio 3.

TERRA

- Religio 99. Restitutio 7, 9, etc. Sacerdos 24. Scriptura 16. Simonia 33. Simpliciter 6. Taurus. Unitas 13. Usura 29, 133, 169, 177. Verbum 18. Virtus 7.
- 1 TENERI ad aliquid dicitur dupliciter: scilicet per obligationem ad poenam, et per carentiam finis. Verit. q. 23, 7, 8^m. * Absolvere 26.
- 2 Ad impossibile nemo tenetur 2-2, q. 79, 3, 2^m | q. 88, 3, 2^m | q. 105, 1, 3^m. * Abstinencia 4. Accusatio 9. Advocatus 1, 2. Aedificare 2. Aleator o. Amor 46, 119. Anniversarium. Auditor 1. Baptismus 30. Bellum 6. Benefacere. Bonitas. Charitas. Circumcisio 26. Clericus. Comprehendere 4. Confessio 26, etc. Confessor 1. Confirmatio 19. Conscientia 17, 19. Conservatio 13. Contractus. Credere 14, etc. Damnatio 20, etc. Damnum 2, etc. Debitum o. Decinae 1, 6, etc. Deus 335, etc. Divitiae 7. Dominium 13. Donum 41. Eleemosyna 8, 16, etc. Episcopus 26, etc. Eucharistia 163, 167, 179. Exactio 5.
- 5 Ad aliquid tenemur directe, quod per se est in potestate nostra: indirecte vero, quod faciendo, aliquid quod est in potestate nostra habemus 1, d. 48, 3, c. * Fama 3, 4. Fides 60. Fornicatio 10, 12, 14. Furtum 8. Ignorantia 10, 33. Illegitimus 4. Inquirere 3. Jejunium 18, 22, etc. Juramentum 18. Lex 33. Matrimonium 35, 36, 40, 41, 60, 61, 80, 117, 126. Medicus 8. Melius 3. Meretrix 6. Mors 12. Necessitas 30, 31, 33. Negatio 8. Nescire 4. Obedientia 8, 29, etc. Oblatio 3. Obligatio o. Officium 4, 11. Omissio 15. Operatio 23. Oratio 84. Ordo 101, 106, 107. Papa 6. Pedagia. Poena 67.
- 4 Ad illud proprie dicitur aliquis teneri, quod si non facit, peccat 1, d. 48, 3, c. * Poenitentia 62, 74. Perfectio 65, 82, etc. Praeceptum 60, 147. Praedicari 35, 36. Praelatio 7. Princeps 27, etc. Religio 30, etc. 62, etc. Restitutio o. Sacerdos 26. Sacrificium 11. Salvati 18. Satisfactio 13, etc. Scientia 62, etc. Servitus 8. Simonia 13. Stupor 2, 3. Testis 1, etc. Tributum 6. Usura 228, etc. Uxor 12. Vendere 8. Votum 23. Zachaeus.
- Teneritas. Dulcedo o. Joannes 13. Lacrymae.
- Teneritudo. Animal 78. Joannes 13.
- Tenor. Professio.
- Tentio. Comprehendere 4.
- Tenuis. Debilitatio. Paradisus 3, 4. Pulvis 1. Vinum 4.
- Tepiditas. Fervor 5. Peccatum 159.
- Ter. Appellare 4. Consecratio 20. Encenia. Eucharistia 179.
- Tergere. Manipulus.
- Tergiversari, est ab accusatione omnino desistere inordinate 2-2, q. 68, 3, c. | 3^m. * Accusatio 4. Praevicator 2.
- Terminative. Forma 34. Mutatio 2.
- Terminus. Accidens 60. Actio 44, 49, 50, 56, 64, 66, 97. Actus 22, 28, 37, 195, 196. Aestimativa 3. Agens 45, 101. Albedo 1. Alteratio 5, 6. Ampliatio. Amor 204, etc. Angelus 9, 83, 125, 126, 456, 487. Anima 18, 88. Annihilatio 4. Apponere 2. Ascendere 8. Assumere 3, 6, 12. Augmentum 8. Aversio 1. Beatitudo o. Bis. Charitas 76. Christus 30. Circulus 4. Cognitio 19. Color 5. Conceptio 1. Conclusio 2. Confinium. Consilium 4. Contractus 1. Contemplatio 24. Contentio 4. Contrarium 4. Contritio 17. Corpus 10. Creatio 9. Datio 5. Definitio 1. Determinatio o. Devotio 11. Deus 102. Dies 6, etc. Dimensio 1, etc. Dispositio 6. Dominium 1. Esse 5. Eucharistia 90, etc. Ex. Exclusio 1. Extremum. Facere 3. Fallacia 6. Femina 4. Fieri 1, 10, 11. Figura 1, 2. Finiri. Finis 11, etc. 40, etc. 129. Forma 17, 34, 94, 165. Generatio 16, etc. Gratia 54, 88. Haeresis 47, 48. Horizon 1. Incipere 3. Individuum 36. Indivisibile 1. Instans 24, 25, 26. Intellectus 213. Intensio 3. Investigare 1. Irascibilis 2. Joannes 1. Justificatio 11, 16, 24, 42. Limitatio. Limites. Materia 38. Matrimonium 89. Medium 3. Mensura 19. Merces 4. Misericordia 8, 28. Mors 14. Motus 13, etc. Mutatio o. Mutatum. Nativitas 3. Natura 17, 22. Negatio 7, 8. Numerus 12, 13, 21, 22. Objectum 8, 10. Omnis 4. Operatio 9, 13, 14. Passio 45, 56, 66, 129. Pax 5. Per 2. Perfectio 28. Physica 5. Pollutio 3. Possibile 4, 5. Potentia 26, 49, 59. Praedestinatio 47. Praedicari 35, 36. Principiatum 1. Processio 6, 15. Proportio 12. Psalmus 7. Puer 15. Puritas 2. Quando 2. Quia. Raptus 9. Ratio 34, 57. Reduplicatio 6. Relatio 7, 26, 27, 28. Relatum 4, 8. Religio 63. Restitutio 15. Resurrectio 5. Se. Significatio 2. Spirituale 9. Successio 2. Tempus 15, 32. Transire o. Tristitia 6. Usura 100, 157, etc. Ut 12, etc. Verbum 35. Via 9, etc. Virtus 37, 45, 211, 270. Vocatio 3.
- Ternarius numerus, est numerus perfectus 2-2, q. 70, 2, c. | 3^a q. 53, 2, c. | Hebr. 4, lect. 1, me^o. Tres. Trinarius.
- 1 TERRA est in medio totius mundi, licet Pythagorici dixerint ignem esse in medio. Cae. 2, lect. 20 | 26, o. | Psal. 23, prin^o etc.
- 2 Terram esse inanimatam, multipliciter probatur, contra rationes Alexandri sequentis errores gentilium, qui attribuebant terrae cultum deitatis. Cae. 2, lect. 18, fi. * Abraham 17. Adam 92. Aer 3, 10. Amor 58, 194. Angelus 147. Anima 134. Animal 10, etc. 19, 20, 42. Apostoli 37. Aqua 7. Argentum 1. Ascendere 8. Baptismus 23. Bethlehem. Cereus 1. Cete 14. Coetus. Chi-

TERRAEMOTUS

- liastae. Coemeterium. Corpus 35. Daemon 115, 121. Descendere 13. Ecclesia 16. Eucharistia 160. Flumen 2. Fortitudo 41.
- 5 Non est possibile, aliam esse terram, praeter istam. Et eadem ratio est de aliis partibus mundi 1^a q. 47, 3, 3^m. * Grando. Infernus 4. Jerusalem 1. Judaei 6. Judicium 81. Justificatio 16. Limus. Luna 8. Manichaeus 2. Mansuetudo 9. Mare 3. Materia 14. Motus 36. Offuscatio. Paradisus o. Physica 4. Plumbum. Pluvia o. Primitiae 3. Pulvis 2. Radix 1. Reptile o. Salsedo. Servitus 9. Stella 7. Talpa. Tempus 29. Terraemotus o. Terrestris.
- 4 Terra quadruplex debet habitari: scilicet patriae, per desiderium, conscientiae, per discussionem, ecclesiae, per confessionem fidei et unitatem, et carnis, per virtutes. Psal. 36. * Unctio 38. Usura 202, 203, 204, 215, 219, 294. Vapor 1. Velox 1. Vermis 1. Vespertilio.
- 5 Patria caelestis dicitur terra, ratione firmitatis, et illuminationis a sole, idest, a Deo. Psal. 36, prin^o.
- 6 Quantitas terrae a superficie ejus usque ad centrum ejus, sciri potest naturaliter. Opus. 10, a. 42 | Opus. 11, a. 25 | Opus. 53, 14^m.
- 7 Tota terra non habet sensibilem quantitatem, respectu sphaerae, respectu cujus, est ut centrum 3, c^o 57, 2^m | Opus. 9, q. 98. * Dies 25. Elephas 4. Fortitudo 41.
- 8 Quantitas montium nihil est, in comparatione quantitatis terrae, sicut pilus in sphaera. Cae. 2, lect. 27, me^o.
- 9 Longitudo terrae, est ab oriente in occidentem, quia est major distantia quam a septentrione ad meridiem, quae est latitudo ejus. Job 38, lect. 2, prin^o. * Luciditas 2. Maledicere 4.
- 10 Rotunditas terrae, secundum antiquos, est stadiorum 400000. Secundum modernos vero, est 180000. Sol autem, est 160 major terra. Cae. 2, fi. * Vapor 1. Velox 1.
- 11 Terra est immobilis, et rotunda, seu sphaerica. Cae. 2, lect. 20, usque fi.
- 12 Oppositum videtur dicere a simili, quo ad mobilitatem. Ma. q. 16, 9, 7^m fi.
- 13 Astrologus demonstrat terram esse rotundam, per eclipsim Solis et Lunae, naturalis vero per motum gravium ad centrum 1^a q. 1, 1, 2^m | 1-2, q. 54, 2, 2^m | 2, d. 24, q. 2, 2, 5^m | Phy. 2, lect. 3, fi. | Poster. lect. 41, fi.
- Per opus ornatus tertiae diei creationis, aufertur duplex infirmitas terrae: scilicet coopertio per aquas, et defectus plantarum 1^a q. 66, 1, o. | q. 69, 2, c. Dies 22.
- 14 Terra sicut dicitur inanis et vacua, quia deerat ei duplex pulchritudo: scilicet una quam habet ex hoc quod est aquis discooperta; alia quam habet ex hoc quod est ornata herbis et plantis. Ita ejus formationem expressit Scriptura per hoc quod dicit: et appareat arida 1^a q. 66, 1, c. | 1^m | 5^m | q. 67, 4, c. | q. 68, 3, c. | q. 69, 1, c. | 1^m | 2, c. | q. 74, 3, 4^m | 2, d. 12, me^o | Cg. 4, c^o 13, fi. | Po^a q. 3, 6, 16^m | q. 4, 1, c. | 2^m | 7^m | Spiritu. 1, 4^m | Psal. 23, prin^o | Psal. 32, prin^o.
- Terras sancta. Jerusalem. Votum 41.
- 1 TERRAEMOTUS causatur principaliter a Deo, secundo autem a vento impellente alium ventum intra terram. Ideo non potest esse simul in tota terra, sed per ducenta miliaria ad plus, et per quadraginta dies, et quandoque per annum. Et evaporat sole subtiliante. Psal. 17, prin^o.
- 2 In terrae motu terra videtur tremere, quia non movetur tota terra, nec de loco ad locum, sed in se. Job 38, lect. 2, prin^o | Psal. 17, prin^o.
- 3 Et fit saepe in locis cavernosis, juxta mare, quia per frigus claudit poros terrae, et impellit vapores. Psal. 17, prin^o.
- 4 Tranquillitas ventorum, est ante terrae motum: sed post eum, flant, quia exeunt de terra. Psal. 17, prin^o.
- 5 In terrae motu vapor continue exit de terra. Ideo animalia quae portant caput juxta terram, inficiuntur, quia vapor ille venenosus est. Psal. 17, prin^o. Generatio 15. Vapor. 2.
- 6 Terrae motus secundum Senecam, divisit Siciliam a Calabria, et Hispaniam ab Africa. Psal. 19, prin^o.
- Terrae nascentia. Sacrificium 34.
- Terrenum. Abiectus. Afflictio. Amor 62. Aqua 5. Arrha 3. Cete 2. Charitas 90, 113. Christus 90. Energumenus 2. Felicitas 7. Judicium 49. Lex 137. Luctus 2. Manichaeus 3. Meretrix 2. Negatio 2. Paradisus o. Pax 11. Peccatum 186. Princeps 2. Ratio 38, 49. Sandalia. Sapientia 10. Sors 5. Stultitia 4, 5, 6. Terrestris. Verbum 74. Vespertilio.
- Terreri. Nagi 6.
- Terrestris. Anima 134. Animal 12, 13. Ascendere 17. Cete 2. Elias 4. Energumenus 2. Ignis 2, 5. Incontinentia 5. Mansuetudo 9. Paradisus o. Piscis 2. Plumbum. Purgatio 9. Reptile 2. Terrenum. Transfiguratio.
- Terrenum. Altare 1, 2. Terrenum. Terrestris.
- Terribilis. Adventus 10. Continentia 11. Dubitatio 1. Fortitudo 10. Inconstantia 2. Prophetia 45.
- Terror. Angelus 453, 455.
- Tertia dies creationis 1^a q. 69, 1, 2, c. prin^o. Adoptio 7. Affinitas

TESTIS

16. Amazones 1. Amor 8. Analogia 3. Aqua 9. Augmentum 22. Crucifigi 1. Dies 22. Eadem. Eucharistia 102. Excandescencia. Excommunicatio 19. Febris 2. Haeresis 115. Innocentius. Jejunium 26. Lux 4. Missa 18, 19, 20. Plantae 1. Politia 6. Resurrectio 41. Tertia. Terra 14. Usura 165, 281.
- Tertiana. Febris 2.
- 1 TERTULLIANUS haereticus dixit, quod anima rationalis habet figuram corpoream, et membra corporea, sicut habet corpus 2, d. 30, q. 2, 1, c. | Rom. 7, lect. 4, prin^o | 2^a Cor. 4, lect. 5, prin^o. Anima 121.
- 2 Error ejus, quod anima crescit, crescente corpore, sed non minuitur 2, d. 30, q. 2, 1, c. fi.
- 3 Haeresis ejus, et Vadianorum, sive Anthropomorphitarum, qui figurant Deum corporalibus lineamentis 2-2, q. 188, 5, c. | Cg. 1, c^o 20, fi. | Spiritu. 5, c. prin^o. Anthropomorphitae.
- 1 TESTAMENTUM proprie, est percipiendae haereditatis institutio filiis a patre. Ideo primo pertinet ad promissiones, secundo ad mandata, quae se habent sicut via ad consequendam haereditatem promissam 3^a q. 78, 3, 3^m | 4, d. 8, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m. Adoratio 20. Alae. Angelus 447, 568. Arca o. Caeremonia 5, etc. Clavis 9. Episcopus 30. Eucharistia 11, 80, 170, 171. Festum 2, etc. Fides 104. Haeresis 63, 64, 100. Intestatus. Irregularitas 4. Joannes 1, 2. Legitimitas 3. Missio 30, 37. Prophetia 82, 92. Scriptura 12. Testari. Usura 243, 276.
- 2 Testamentum dicitur dupliciter: scilicet quodlibet pactum, testibus confirmatum, et dispositio haereditatis percipiendae, non confirmata, nisi per mortem 1^a Cor. 11, lect. 6, me^o | Gal. 4, lect. 8, prin^o.
- 3 Testamentum Dei est peccatum initum cum Deo in lege, et baptismo. Psal. 43, fi. 1. * Ala. Apparere 4. Favus. Femina 1. Jejunium 18, 21. Lex o. Liber 16, 25, 29. Mansuetudo 10. Mediator 1. Musica 2. Paulus 30. Praeceptum 38.
- 4 Testamentum Dei quintuplex: scilicet pactum Dei, lex nova, veritas testata, testatio mentis, idest manifestatio, vel certitudo, et placitum, idest causa. Testimonia vero Dei, sunt omnis promissio vel lex vetus, et omne quod sumitur a re extranea, ad faciendam fidem. Psal. 24, me^o. * Regnum 6.
- 5 Novum Testamentum, est finis veteris Testamenti. Psal. 39, prin^o. * Acolythus 8. Adoratio 7, 20. Angelus 447, 568, 4. Arca o. Caeremonia 5, etc. Cydaris. Dispensatio 18. Ecclesia 6. Episcopus 27, 30. Evangelium o. Eucharistia 11, 19, 170, 171.
- 6 Omni tempore, fuerunt aliqui pertinentes ad novum Testamentum 1-2, q. 106, 3, 2^m. * Feminalia. Fides 104. Figura 12, 13.
- 7 Omnes quibus data fuit lex gratiae pertinent ad Testamentum novum 1-2, q. 106, 1, 3^m | q. 107, 1, 2^m | 3^m | 2-2, q. 108, 1, 3^m | 3^a q. 8, 3, 3^m | 3, d. 40, a. 4, q. 1, 1^m | q. 2, 2^m | Jo. 13, lect. 7, me^o 3, prin^o. * Immolari. Irregularitas. Lectoratus 5.
- 8 Status novi Testamenti, praefiguratus est in generali per statum veteris Testamenti, non autem referendo singula singulis 4, d. 43, art. 3, q. 2, 3^m. * Lex o. Lotio. Meritum 110. Minister 1, 2, 3, 4. Mitra. Organum 2, etc. Pater 4. Paulus 30.
- 9 Quae fiebant in veteri Testamento, imperfecte repraesentabant ea quae sunt in novo Testamento 4, d. 24, q. 3, art. 1, q. 1, 2^m.
- 10 In novo Testamento, facta est manifestior revelatio, quam in veteri Testamento. Verit. q. 12, 14, 5^m. * Praeceptum 38. Primogenitus 2. Prophetia 77, 82, 92, 93. Psalmus 3. Sacrificium 17, 21, etc. 37, etc. Septem. Sterilitas. Templum 2, etc. Tuba 1. Thurificatio.
- 11 Omnes homines novi Testamenti, cantant canticum novum, idest mysteria Christi; in veteri autem, canticum vetus, idest talionem, et lymbum. Psal. 39, prin^o. * Christus 196. Vestis 3.
- 12 In novo Testamento homines inducuntur ad tria: scilicet ad confessionem oris, timorem Dei, et ad quaerendam gloriam Dei. Psal. 21, fi.
- Testatio. Episcopus 27, 30. Pietas 1. Usura 243.
- Testiculi. Timor 38.
- Testificatio. Conscientia 11. Fides 1, etc. 22. Juramentum 8. Testis o. Votum 4.
- Testimonium. Accusatio 22. Falsum testimonium. Fides 85, 136. Furtum 3. Gloria 17. Honor 1, etc. Judaei 4. Juramentum 3. Lex 6, 115. Mandatum 2. Opprobrium 2. Poena 56. Testamentum 4. Testificatio. Testis o. Usura 275. Verecundia 8. Votum 5, 63.
- 1 TESTIS esse, quilibet tenetur ad liberandum: non autem ad condemnandum, nisi requiratur a superiori, et juridice, idest in manifestis, et de quibus est infamia 2-2, q. 70, 1, o. | 3, 3^m. * Accusatio 9, 14, 22. Admonitio 4.
- 2 Ad testimonium requiruntur duo vel tres testes, et sufficiunt, nisi in episcopis, presbyteris, diaconibus, et clericis romanae ecclesiae, propter sanctitatem, dignitatem, et adversarios 2-2, q. 70, 2, o. | Quol. 4, 12, o. | Jo. 8, lect. 2, me^o | Hebr. 10, lect. 3, me^o. * Conscientia 11. Contestatio. Correctio 12, etc. Fides 22, 85, 136. Fornicatio 7.
- 3 In testibus requiruntur tria, quae habuerunt testes nostrae fidei

THIALES

- scilicet dignitas, curiositas, et concordia. Psal. 47, meo 3, prin^o.
- 4 Discordia testium non aufert efficaciam probationis, nisi sit in circumstantiis quae variant substantiam facti 2-2, q. 70, 2, 2^m.
 - 5 Testis debet dicere certum pro certo, et dubium pro dubio: nec peccat mortaliter, errans, praemissa diligentia 2-2, q. 70, 4, 1^m. * Gloria 17. Honor 1, etc. Judaei 4. Judicium 47, 65. Juramentum 2, 3, 8, 14.
 - 6 Clericus non potest juste cogi ut sit testis in causa sanguinis, quia non convenit ei cooperari ad occisionem hominis 2-2, q. 70, 1, 3^m. * Lex 110. Legitimitas 3. Mandatum 2. Peccatum 183.
 - 7 Testis repellitur quadrupliciter: scilicet primo propter culpam, ut infideles, infames, et rei publico crimine, qui etiam accusare non possunt; secundo propter defectum rationis, ut pueri, amentes, et mulieres; tertio propter affectum, ut inimici, conjuncti, et domestici; quarto propter conditiones, ut servi, et pauperes, et quibus imperari potest: de quibus probabile est: quod de facili possunt induci ad testimonium ferendum contra veritatem 2-2, q. 70, 3, o.
 - 8 Falsum testimonium habet triplicem deformitatem: scilicet perjurii, injustitiae, et mendacii: ideo est peccatum mortale ex prima et secunda deformitate: non autem ex tertia 2-2, q. 70, 4, o. * Poena 56. Pietas 1.
 - 9 Per prohibitionem falsi testimonii, prohibetur omne mendacium 3, d. 37, a. 2, q. 1, 2^m. * Praeceptum 135.
 - 10 Per prohibitionem falsi testimonii, prohibentur omnia peccata loquutionis 2-2, q. 122, 6, 2^m. * Prophetia 26.
 - 11 Falsi testes contra justos, sunt falsi doctores, et adulatores. Psal. 26, fi. Raptus 18. Resurrectio 47.
 - 12 Testes accipiunt, non quasi pretium testimonii, sed quasi stipendium laboris, expensas ab utraque parte, vel ab inducente 2-2, q. 71, 4, 3^m. * Ritus. Simonia 13. Suspicio 6. Testamentum 8.
 - 13 Deus dat testimonium quadrupliciter: scilicet per Scripturas, inspirationes, miracula, et homines. Psal. 49, meo.
 - 14 Testes fuerunt adhibiti ad scripturam, sicut fit in privilegiis, et non ad accessum uxoris prophetae. Ei etiam si ad hoc fuissent adducti, non esset magis contra honestatem, ut videtur, quam factum de fornicatione Oseae. Isa. 8, prin^o. Thomas 2. Transfiguratio 2. Votum 4, 5, 63.
- Tetragrammaton est nomen proprium Dei, impositum ad significandum substantiam Dei, ut est incommunicabilis 1^a q. 13, 9, c. fi. | 11, 1^m.
- Telisis. Christus 153.
- Telonium est licitum, si sit auctoritate principis, ad utilitatem communem, et moderatus 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 3, c. fi. * Matthaeus 1. Poenitentia. Tributum o.
- 1 THIALES fuit primus inter septem sapientes, quorum nomina et tempora ponuntur, et solus tractavit de naturalibus. Meta. lect. 4, meo | Anima. lect. 5, meo | lect. 12, fi. 1. * Diogene 8. Septem. Tribulatio 14.
 - 2 Thales et Anaxagoras dicti sunt sapientes, non autem prudentes: quia non curabant de humanis. Ideo Thales fuit derisus a vetula. Ethi. 6, lect. 6, fi.
- Thalmud. Fabula 2. Judaei 23, 24.
- Thamar non excusatur a peccato, nec Judas fornicans cum ea 2-2, q. 151, 2, 3^m | 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m | q. 3, c. | Ma. q. 15, 1, 6^m. * Mendacium 15.
- Theaste. Nomen 37.
- Theatrum. Cantus 4. Persona 1. Theologia 44.
- Thebanus. Socrates 1.
- Theodora. Mulier 19.
- Theodoricus. Joannes 19. Processio 49.
- Theodorus. Assumere 40. Haeresis 100.
- 1 THEODOSIUS Augustus, misit ad Joannem, in Aegypti eremo prophetam famosum, et certissimum victoriae nuntium accepit 2-2, q. 174, 6, 3^m.
 - 2 Theodosius senior tantae reverentiae fuit ad ecclesiam, ut beato Ambrosio prohibente eidem ingressum ecclesiae, non fuerit ausus ecclesiam intrare: quin potius excommunicavit eum quia consensit in necem multitudinis Thessalonicae, eo quod suum judicem occidissent. Quod totum princeps catholicus patienter tulit. Et tandem durissime reprehensus ab ipso, publicam prius egit poenitentiam, quam publicum haberet ecclesiae ingressum Opus. 20, lib. 3, c. 17.
 - 1 THEOLOGIA est doctrina necessaria homini, praeter scientias naturaliter inventas ab eo 1^a q. 1, 1, o. | 2-2, q. 2, 3, 4, o. | 1, prol. 1, o. | Cg. 1, c. 4 | 6 | Verit. q. 14, 11, o. * Disputatio o. Docere 4, 9, 10. Doctor o. Doctrina o. Episcopus 21.
 - 2 Cum finis ultimus sit supra cognitionem naturae, inclinatio in finem quae fit in nobis per virtutes theologicas, non potest per naturalem rationem cognosci, sed per revelationem divinum. Et ideo dicuntur theologicae: quia divino sermone sunt nobis manifestatae. Unde philosophi nihil de eis cognoverunt

THEOLOGIA

- 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 3, c. fi. * Fides 3, 4, 39, 62, 78, 87. Intellectus 71.
- 5 Theologia est sapientia 1^a q. 1, 6, o. | 1, prol. 3, o. | 2, prol. prin^o | Cg. 2, c. 4, fi. * Juristae o. Metaphora o. Paulus 24.
- 4 Theologia est sapientia, scientia, intellectus, caput, principalis, et ordinatrix omnium scientiarum 1, prol. 8, c. fi. * Possessio 2. Scriptura o.
- 5 Theologia est velut quaedam impressio divinae scientiae, quae est una, et simplex omnium 1^a q. 1, 3, 2^m.
- 6 Theologia est scientia nobis divinitus revelata 1^a q. 1, 2, 2^m | 1, prol. 3, q. 2, 1^m. * Sensus 37, etc. Virtus 184, etc.
- 7 Immo theologia est scientia acquisita per studium, laborem, et motum intellectus, scilicet per incipientium eruditionem, provectorum instructionem, et impedimentorum evitacionem 1^a prol. o. | 1, prol. q. 1, 3, c.
- 8 Theologia est scientia, procedens ex principiis per se notis in scientia superiori, scilicet Dei et beatorum 1^a q. 1, 2, o. | 6, 1^m | 2^m | 2-2, q. 1, 5, 2^m | 1, prol. 3, o. | Verit. q. 14, 9, 3^m | Trin. 6, o.
- 9 Theologia est una scientia 1^a q. 1, 3, 4, o. | 1, prol. 2, o. | 3, 4, c. | 5, 2^m.
- 10 Theologia est scientia practica, sed magis et principalius speculativa 1^a q. 1, 4, o. | 5, c. | 1, prol. a. 3, q. 1, o.
- 11 Theologia est scientia argumentativa. Et maxime proprium ejus est, arguere ex auctoritate, sacrae quidem Scripturae proprie et ex necessitate, aliorum vero sanctorum probabiliter: philosophorum autem, quasi extranee, rationibus vero naturalis rationis ad aliquam manifestationem: non autem ad probandam fidem: quia per hoc fidei meritum tolleretur 1^a q. 1, 8, o. | 1, prol. 5, o. | Verit. q. 5, 2, 11^m | Trin. 5, 7, o.
- 12 Theologia disputat contra negantes, si aliquid de sacra Scriptura concedant, solvendo tantum rationes eorum 1^a q. 1, 8, c.
- 13 Modus ejus est revelativus, orativus, narrativus, comminatorius, promissorius, et praeceptivus 1, prol. 5, o.
- 14 Modus in theologia, est artificialissimus: quia est maxime congruus materiae ejus 1, prol. 5, 1^m.
- 15 Deus est subjectum theologiae 1^a q. 1, 7, o. | 1, prol. 4, 1^m.
- 16 Immo ens divinum revelabile, est subjectum theologiae 1^a q. 1, 1, 2^m | 3, c. | 2^m | 4, c. | 1, prol. 4, o.
- 17 Deum esse subjectum theologiae, verum est, cum formalis ratio objecti in theologia sit a Deo. Et tale verum est subjectum: aliud vero de iis quae materialia sunt in subjecto, intelligi potest, et non id dicendum esse subjectum dicimus, nisi forte per accidens: sed diximus alibi id esse subjectum: quia reverentiae doctorum qui talia dixerunt, in aliquo derogare oderimus. Opus. 72, q. 1.
- 18 Theologia non tractat de Deo et de creaturis aequaliter, sed de Deo principaliter, de creaturis autem, ut referuntur ad Deum, ut ad principium vel finem 1^a q. 1, 3, 1^m | 7, c. | 2, prol. prin^o | Cg. 2, c. 4.
- 19 Theologia non est de angelis, nec de aliis creaturis, ut de subjecto, sed ad manifestationem subjecti. Trin. 20, 3^m | 8^m.
- 20 Theologia principaliter agit de divinis, quam de actibus humanis: de quibus agit, secundum quod per eos homo ordinatur ad perfectam Dei cognitionem 1^a q. 1, 4, c. fi. * Circumstantia 29. Fides 78. Homo 36. Intellectus 31. Juristae o. Sapientia 34.
- 21 Theologia considerat actus humanos tripliciter: scilicet primo ut per eos homo ad beatitudinem ordinatur; secundo ut in eis est bonum et malum, melius et pejus; tertio ut sunt meritorii 1-2, q. 7, 2, c. | 3^m.
- 22 Theologia non tractat principaliter de singularibus, sed ut sunt in exemplum vitae, et in commendationem virorum, per quos nobis revelata est 1^a q. 1, 2, 2^m | 1, prol. 3, q. 1, 2, 1^m. * Usura 5, 14, 21, 30, 44, 81, 82, 116, 120.
- 23 Ad ea quae considerantur de Deo in theologia, utimur effectibus ejus, scilicet naturae vel gratiae, loco definitionis: quia de Deo non possumus scire quid est, sed an est 1^a q. 1, 7, 1^m | q. 2, 2, 2^m | q. 3, prin^o | q. 12, 12, c. | 1^m | 13, 1^m | q. 13, 8, 2^m | Cg. 1, c. 3 | 31 | 32, fi. | Rom. lect. 6, meo.
- 24 Finis theologiae inquantum est practica, est beatitudo aeterna 1^a q. 1, 4, c. fi. | 5, c.
- 25 Finis theologiae ultimus, est contemplatio primae veritatis in patria 1^a q. 1, 4, c. fi. | 5, c. | 1, prol. 3, c. | 1^m.
- 26 Theologia est perfecta et sufficiens ad omnem perfectionem humanam, propter efficaciam divini luminis 1, prol. 3, c.
- 27 Theologia illuminat intellectum, nutrit et roborat animam, et movet affectum: aliae vero scientiae illuminant tantum. Hebr. 5, lect. 2, meo.
- 28 Theologia tractat de consideratis in diversis scientiis physicis 1^a q. 1, 3, 3^m | 4, c. * Apostoli 1.
- 29 Theologia inquantum est principalis omnium scientiarum, aliquid in se habet de omnibus scientiis: ideo non solum res sed etiam nominum significationes pertractat 1, d. 22, L. prin^o. * Cognitio 67, 68.
- 30 Theologia imperat omnibus scientiis, quasi principalis, et utitur

THESAURUS

- omnibus in obsequium sui, quasi usualis 1, prol. 1, c.
- 51 Theologia est dignior ceteris scientiis 1^a q. 1, 5, o. | Cg. 2, c^o 4, fi.
- 52 Immo metaphysica est dignior ceteris scientiis, cum sit ordinativa aliarum scientiarum 2, d. 3, q. 3, 2, c. | d. 21, q. 2, 2, 4^m | Cg. 3, c^o 25, 6^m | Ethl. 6, lect. 6, prin^o | Meta. prol. prin^o.
- 55 Immo logica est dignior ceteris scientiis, cum sit ars artium. Poster. prin^o.
- 54 Theologia est dignior ceteris scientiis, propter nobilitatem materiae, certitudinem, et altiore finem 1^a q. 1, 5, o. | Cg. 2, c^o 4, fi.
- 55 Theologia non accipit aliquid ab aliis scientiis, ut a superioribus, sed utitur eis ut inferioribus, propter nos 1^a q. 1, 5, 2^m | 8, c. | Cg. 2, c^o 4, fi.
- 56 Theologia non probat principia aliarum scientiarum, sed iudicat de eis, et reprobat quicquid ejus veritati repugnat 1^a q. 1, 6, 2^m. * Deus 159, etc. Fides 3, 4. Fiducia 8. Ordo 42. Poetica 1.
- 57 Theologia non accipit principia sua, nec supponit ea ab aliqua scientia humana, sed accipit ea immediate a Deo 1^a q. 1, 5, 2^m | 6, 1^m | 1, prol. 1, c. | 1^m | 2, c. | Cg. 2, c^o 4 | Trin. 6, c. | 20, o.
- 58 Theologia est de rebus, secundum quod cognoscuntur lumine revelationis divinae; metaphysica vero, secundum quod cognoscuntur lumine rationis 1^a q. 1, 1, 2^m. * Possessio 2.
- 59 Theologia est de omnibus, non in communi, ut metaphysica, sed secundum proprias rationes 1, prol. 2, c.
- 40 Philosophi considerant creaturas ut sunt in propriis naturis, ideo proprias causas et passiones inquirunt: Theologia vero ut exierunt a primo principio, et ut ordinantur in ultimum finem scilicet in Deum 2, prol. prin^o | Cg. 2, c^o 4.
- 41 Philosophia primo tractat de creaturis, et ultimo de Deo, sed Theologia e converso. Cg. 2, c^o 4, fi.
- 42 Theologia sacra differt secundum genus a Theologia naturali, idest a metaphysica 1^a q. 1, 1, 2^m.
- 45 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 54, 1, 1^m.
- 44 Theologia est magis divina, et magis sapientia, quam metaphysica 1^a q. 1, 6, c. | 1, prol. 3, c. * Sapientia 22, etc.
- 45 Theologia viae, subalternatur Theologiae beatorum 1^a q. 1, 2, c. | 1^m | Trin. 6, 5^m | 7^m.
- 45 Theologia gentilium triplex: scilicet civilis, fabularis, et naturalis. Prima est sacerdotum in templis, secunda poetarum in theatris, tertia vero philosophorum in mundo. Rom. lect. 7, fi.
- i. Theophrastus, secundum aliquos, fecit librum de lineis indivisibilibus. Cae. 3, lect. 3, prin^o.
- Theosebia. Cultus 5. Eusebia. Latria o.
- Theotocos. Maria 34.
- Therebintus quaedam arbor est, generativa resinae, secundum Isidorum, quae in Damasci partibus magna est, et in Graecia est parva. Isa. 6, fi.
- 1 THESAURUS. Divitiae effusae, non sunt thesaurus, sed tantum divitiae congregatae in uno. Col. 2, lect. 1, me^o.
- 2 Thesaurus licite possidetur ab ecclesia. Jo. 13, lect. 5, me^o. * Bonitas 204. Credere 6. Gazophilacium 1. Lex 46. Memoria 1, 10. Restitutio 16. Phantasia 2.
- Thocos. Usura 183, etc.
- 1 THOMAS ante passionem Christi, fuit ceteris Apostolis debilior, sed postea fortior: quia solus percurrit orbem terrarum. Jo. 11, lect. 3, fi.
- 2 Et jubetur tangere Christum, ut sit testis resurrectionis ejus, licet crederet solo aspectu. Magdalena vero prohibetur: quia mulier erat 3^a q. 54, 4, 2^m | q. 55, 6, 3^m | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 3, 3^m.
- 5 Thomas aliud vidit, aliud credidit 2-2, q. 1, 4, 1^m | 3^a q. 55, 5, 3^m | 3, d. 21, q. 2, 3, 2^m | Hebr. 11, lect. 1, fi.
- 4 Thomas petit poenam sui percussoris, propter Deum: non autem ex zelo vindictae. Virt. q. 2, 8, 14^m.
- 5 Thomas Cantuariensis, sustinuit scandalum publicum, ut occurreret majori periculo scilicet libertatis ecclesiae, et repetiit res ecclesiae, cum scandalo regis 2-2^a q. 43, 8, 6 | 4, d. 33, q. 2, a. 4, q. 3, 6, 1 | 5^m. * Praelatus 27.
- 1 THURIFICATIO non cessavit in novo Testamento: quia significat devotionem orationis, non ut futuram, nec ut effectum ejus, sed ut semper habendam 3^a q. 83, 5, 2^m | 3, d. 37, a. 5, q. 3, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 3, 1, 3^m | d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 7^m. Oratio 49. Sacrificium 34.
- 2 Utimur thurificatione, non ex statuto legis veteris, sed ecclesiae, ad reverentiam Eucharistiae, et ad repraesentationem effectus gratiae: ideo primo fit altari, quod significat Christum; secundo omni homini per ordinem: quia gratia derivatur a Christo ad fideles, officio ministrorum 3^a q. 83, 5, 2^m.
- 1 THUS offerebatur in sacrificiis veteris legis, ad significationem devotionis necessariae offerentibus, et bonae famae: quia pingue et odoriferum est 1-2, q. 102, 3, 14^m.
- 2 Nec ponebatur in sacrificio zelotypiae: quia non procedebat ex devotione, sed magis ex suspitione 1-2, q. 102, 3, 14^m.

TIMOR

- Tibia. Elephas 7. Musica 1.
- Tiberlus. Imperator 7. Raptus 13.
- Tiburtinus. Imperator 5.
- Tigris. Flumen 2.
- Timiditas est peccatum, levius intemperantia, ratione peccantis, triplici ratione, et objecti sive materiae necessarii, scilicet quia timidus est minus compos suae mentis, et peccatum ejus est minus voluntarium dupliciter: scilicet cum principium ejus sit ab exteriori impellente, atque minus circa singularia, et minus de facili potest contra timiditatem remedium adhiberi 2-2, q. 143, 3, o. | Ethl. 3, lect. 22, prin^o etc. * Fortitudo 15. Misericordia 20.
- Timocratia. Principatus.
- 1 TIMOR inter ceteros animae motus, post tristitiam, magis obtinet rationem passionis, et est specialis passio 1-2, q. 41, 1, 2, o. * Admiratio 4. Coactio 1. Concupiscentia 4. Datio 16. Formido. Fortitudo 4, 10, 11, 15, 24, 26, 29, 36. Fundamentum 3.
- 2 Timor in communi, est desiderium idest motus appetitus, secundum sistolem movens 3, d. 34, q. 2, a. 1, q. 1, o. * Honor 30, 32.
- 5 Timor est amor casualiter: non autem essentialiter 3, d. 34, q. 2, a. 1, q. 3, 3^m. * Joseph 3. Matrimonium 38. Motus.
- 4 Timor est tristitia, non quidem essentialiter, sed ratione objecti tristantis si sit praesens 1-2, q. 41, 2, 3^m. * Passio 40, 41, 42.
- 5 Timor eorum quae sunt sub homine, pertinet ad infirmitatem hominis; non autem timor Dei, sed est maxime perfectionis 3, d. 34, q. 2, a. 1, q. 3, 2^m. * Praeceptum 115. Stupor 2. Tremor. Trepidatio. Verecundia 3.
- 6 Timor non est virtus theologica: quia non habet Deum pro principali objecto, sicut amor, sed malum 1-2, q. 68, 4, 4^m | 2-2, q. 19, 9, 2^m | 3^m | 3, d. 23, q. 1, 5, 1^m | d. 34, q. 2, a. 3, q. 4, c. | Virt. q. 1, 12, 11^m.
- 7 Timor pertinet ad appetitum sensitivum 1-2, q. 41, 1, c. | 2-2^a q. 7, 1, c. Anima 318. * Animal 66. Cor 13. Defectus 16.
- 8 Timor nullo modo est in concupiscibili, sed in irascibili 1-2, q. 13, 1, c. | q. 41, 2, 3^m | q. 42, 3, 2^m | 3, d. 26, q. 1, 2, c. fi. | d. 34, q. 2, a. 3 | Ma. q. 11, 2, 6^m | Anima. 3, lect. 14, me^o. Anima 319.
- 9 Vis appetitiva perficitur contra concupiscentiam inordinatam delectabilem, dono timoris: ideo timor correspondet temperantiae 1-2^a q. 68, 4, c. fi. | 1^m | 4^m | 2-2^a q. 141, 1, 3^m.
- 10 Decertantes non timent propter potentiam decertandi, sed propter defectum ejus 1-2, q. 43, 2, 3^m. * Daemon 35.
- 11 Decapitandi non timent: quia non habent spem evadendi quae requiritur ad timorem 1-2, q. 42, 2, c. fi. | q. 43, 2, c. | 2^m | 3, q. 15, 7, c.
- 12 Timor nullo modo est in Deo, quia Deus non habet superiorem 2-2, q. 19, 11, 2^m | Cg. 1, c^o 89, 8^m.
- 15 Habitus et actus doni timoris et passio ejus, fuit in Christo, secundum quod appetitus ejus refugiebat laesionem corporis, non autem incertitudo futuri, nec vitium timiditatis actu nec habitu 3^a q. 7, 6, o. | q. 15, 7, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 3, o. Desiderium 8. Joseph. Judicium 30, 88.
- 14 Timor filialis est in beatis, quo ad actum reverendi Deum, non autem quo ad actum timendi separationem a Deo. Nec timor servilis, idest de poenis, est in eis 1-2, q. 67, 4, 2^m | 2-2, q. 19, 11, o. | 3, d. 34, q. 2, a. 3, q. 2, 1^m | q. 4, o. | Verit. q. 26, 8, c. fi. | Virt. q. 4, 4, 2^m | Job 26, fi. | Psal. 18, fi.
- 15 Timor est in damnatis, propter successionem poenarum, non tamen proprie, quia sunt sine spe 1-2, q. 67, 4, 2^m | 3, d. 31, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | Psal. 18, fi.
- 16 Objectum timoris est malum futurum, difficile, cui resisti non potest 1-2, q. 41, 1, o. | 2, 4, c. | q. 42, 2, 3, 5, c. | q. 43, 1, c. | q. 44, 2, c. | 3^m | 2-2, q. 19, 11, c. | q. 123, 3, c. | q. 144, 1, c. 2, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. fi.
- 17 Timor primo et per se respicit malum ut proprium objectum, bonum autem ut habet respectum ad malum duplex: scilicet privans bonum, vel inflictum a bono 1-2, q. 42, 1, o. | q. 43, 1, 1^m.
- 18 Timor respicit duo: scilicet malum quod refugit, et bonum quod sua virtute potest infligere malum 1-2, q. 42, 1, c. | q. 43, 1, 1^m | 2-2, q. 19, 1, c. | 9, 2^m | 3^a q. 7, 6, o. | Rom. 8, lect. 3, prin^o.
- 19 Deus timetur non quidem ut malum, sed quia infligit malum poenae 1-2, q. 41, 1, c. | 2-2, q. 19, 1, o. | 9, 2^m | 3, d. 34, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m. * Agonia 1. Correctio 16. Debitum 15. Diffidentia. Dolor 44. Erubescencia. Fortitudo 4, 10, etc. Humilitas 2, 15, 22.
- 20 Deus est objectum timoris, ratione justitiae, spei vero ratione misericordiae 2-2, q. 19, 1, 2^m | 3, d. 26, q. 2, 1, 4^m.
- 21 Timor est de malo naturae, non autem proprie de malo culpae, nisi ratione exterioris causae, scilicet seductionis et hujusmodi 1-2, q. 42, 2, 3, o. | 2-2, q. 144, 2, c. | Magnanimitas 16. Meritum 36. Nomen 84. Ordo 107. Perseverantia 4.
- 22 Malum naturae dupliciter non timetur: scilicet quando est mu-

TIMOR

- tum distans, vel quando est inevitabile 2-2, q. 42, 2, o. | 6, 2^m. Princeps 11.
- 25 Insolita et repentina maxime timentur, quia videntur esse majora mala et minus remediabilia 1-2, q. 42, 5, o. | q. 48, 3, 3^m. * Sacrilgium 8. Segnitie. Spes 60, 61, 62, 63, 65. Verecundia 3, 4, 12. Virtus 114. Voluntas 42.
- 24 Quae non habent remedium quando sunt in praesenti, maxime timentur de futuro; non autem si carent remedio, dum sunt futura 2-2, q. 42, 6, o.
- 25 Malum quod timetur, semper est a causa extrinseca 1-2, q. 42, 3^e c. | 3^m | 4, c. * Usura 140, 200, 214, 215, 216. Votum 52.
- 26 Timor ut est causa extrinseca, idest ut est passio consequens phantasiam mali imminentis, potest timeri, non autem secundum quod subest voluntati 1-2, q. 42, 4, o. * Amor 165. Angelus 453. Apprehensio 2. Confessio 73. Debitum 15. Dolor 9, 44. Fides 2, 101, 102.
- 27 Timor oritur ex fuga mali quae oritur ex desiderio boni. Ideo timor dicitur desiderium 1-2, q. 41, 2, 3^m.
- 28 Timor per se nascitur ex amore, sed per accidens, causat amorem 1-2, q. 43, 1, 1^m | 2-2, q. 123, 4, 2^m | q. 125, 2, c. | q. 126, 1, c. | q. 175, 2, 3^m. * Humilitas 15. Lex 105. Liberalitas 4. Misericordia 20, 48.
- 29 Amor est causa timoris dispositive et materialiter, sed illativum mali est causa timoris effective 1-2, q. 43, 1, o. | 2, c. | 2-2, q. 19, 9, 8^m | Psal. 18, fi.
- 30 Defectus est causa timoris, dispositive et materialiter, ex parte timentis; sed ex parte ejus qui timetur, virtus et robur est causa per se, per accidens autem defectus, scilicet ignorantia, injustitia, laesio, vel timor laesionis 1-2, q. 43, 2, o. | Psal. 26, prin^o a. * Mors 18. Praeceptum 106, 115. Revelatio 4. Salvati 7. Sapientia 32, 41, 42. Superbia 34. Virtus 114.
- 31 Sensus non apprehendit futurum, sed ex apprehensione praesentis, animal movetur instinctu naturali, ad timendum, vel sperandum futura 1-2, q. 41, 1, 3^m.
- 32 Timor consequitur desperationem vincendi 1-2, q. 25, 3, c. Desperatio 8. * Usus 14.
- 33 Mites et astuti, occultant iram et nocent improvisos. Ideo magis timentur quam acuti irae 1-2, q. 42, 5, 2^m.
- 34 Timor causat contractionem caloris et spiritus, ab exterioribus ad interiora; sed propter frigus causatum ex imaginatione, refugiant a corde et a superioribus ad inferiora, sed ira facit e converso, propter calorem et subtilitatem spirituum. Ideo timor supra fugam et abominationem, addit quandam depressionem animi, propter difficultatem mali; sed ira facit promptos et audaces ad invadendum 1-2, q. 25, 1, c. | q. 44, 1, 3, o. | q. 45, 4, 1^m | 3^m. * Annuntiatio 8. Appetitus 75. Audacia 15.
- 35 Timor impedit operationem exterioriorem, ex parte membrorum, propter defectum caloris; sed confert ei ex parte animae per sollicitudinem, nisi perturbet rationem, propter excessum 1-2, q. 44, 4, o. * Baptismus 136. Coactio 1. Confessio 18. Consilium 7. Desperatio 10.
- 36 Timor facit tacere, quia contrariatur formationi vocis 1-2, q. 44, 1, 2^m. * Dolor 9. Excessus 2. Experientia 12, 13.
- 37 Timor facit pallere, sed verecundia rubere, quia objectum primi opponitur naturae et appetitui animali, objectum autem secundi opponitur secundo tantum 1-2, q. 44, 1, 3^m | 3^a q. 72, 9, c. | 4, d. 7, q. 3, a. 3, q. 2, c. | Psal. 44, me^o | Ethi. 4, lect. 17, prin^o.
- 38 Timor causat sitim, solutionem ventris, emissionem urinae et seminis, propter contractionem ventris et testiculorum 1-2, q. 41, 3, 1^m. * Justificatio 33, 34. Liquefactio. Meritum 36. Passio 95. Pavor. Peccatum 279. Poena 90. Poenitentia 50, etc. Pietas 20. Princeps 11. Pusillanimitas 1. Radix 3. Reverentia 1, 4. Salvati 7. Servitus 17, 18. Spes 14. Temperantia 11. Tentare 5. Tremor o. Tristitia 22.
- 39 Timor Dei operatur ad vitiationem omnis peccati, etiam negligentiae 2-2, q. 51, 2, 4^m. Rom. 11, lect. 5, fi.
- 40 Timor qui est secundum rationem excusat totaliter a peccato, non autem timor inordinatus, sed diminuit peccatum, inquantum est involuntarius 2-2, q. 125, 4, o.
- 41 Timor duplex: scilicet naturalis, idest de malo corruptivo; et non naturalis, idest de malo contristativo non repugnante naturae 1-2, q. 41, 3, o.
- 42 Species timoris sunt sex: scilicet segnitie, erubescencia, verecundia, admiratio, stupor et agonia 1-2, q. 41, 4, o. | 2-2, q. 19, 2, 1^m | 3, d. 26, q. 1, 3, c. fi. | d. 34, q. 2, a. 1, q. 2, 6^m | Verit. q. 26, 4, 7^m. * Admiratio 4.
- 43 Quilibet timor habet duos actus: scilicet actum principalem quem elicit, idest refugere malum; et actum imperatum, scilicet facere vel dimittere aliquid 3, d. 34, q. 2, a. 3, q. 2, 3, c. * Defectus 16. Sollicitudo o.
- 44 Timor duplex: scilicet filialis et servilis 1-2, q. 67, 4, 2^m | 2-2, q. 7, 1, c. | q. 22, 2, o. | Virt. q. 4, 4, 2^m.
- 45 Timor quadruplex: scilicet humanus vel mundanus, servilis, initialis et filialis sive sanctus seu castus 2-2, q. 19, 2, c. | 3, d.

TIMOR

- 34, q. 2, a. 1, q. 2, o. | Virt. q. 2, 10, 13^m | Psal. 18, fi. | Psal. 21, fi. | Rom. 8, lect. 3, me^o etc.
- 46 Timor et pavor differunt secundum magis et minus. Timor enim facit motum cordis secundum systolem, sed pavor quasi immobilitat. Cor. Isa. 8, me^o.
- 47 Timor et tristitia habent convenientiam in malo, sed differunt, quia primum est de futuro et arduo, secundum autem de praesenti et absolute 1-2, q. 42, 3, 2^m | 3^a q. 15, 7, c. Amor 178. Audacia 6, 13, etc. Concupiscentia 4.
- 48 Timor magis respicit rationem difficilis, quam spes 1-2, q. 44, 2, 3^m. * Diffidentia.
- 49 Ea quae augent spem diminuunt timorem, ut experientia et omne augens potestatem 1-2, q. 42, 3, 1^m.
- 50 Timor ut inordinatus mortis, idest timiditas opponitur fortitudini, non autem timor qui est secundum rationem, nec timor inordinatus aliarum rerum, quia includitur in quolibet peccato 2-2, q. 125, 2, o. | Fortitudo. * Dolor 9. Erubescencia. Fides 102. Fiducia 5, 6, 12. Fortitudo 10, etc. 24, 36, 42. Fundamentum 8. Honor 32. Impaviditas.
- 51 Timor initialis et filialis, differunt secundum status, sicut imperfectum et perfectum, non autem essentialiter 2-2, q. 19, 8, o. | 3, d. 34, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | a. 3, q. 2, o. | Rom. 8, lect. 3, me^o. Longanimitas 2. Misericordia 32. Negligentia 10.
- 52 Timor mundanus et humanus, pro eodem computantur, quia conveniunt in una ratione avertendi a Deo 2-2, q. 19, 2, 5^m.
- 53 Timor mundanus et humanus, differunt secundum speciem naturae, sed sunt in eodem gradu secundum meritum et demeritum 3, d. 34, q. 2, a. 1, q. 2, 4^m. * Pavor. Poenitentia 24, 51, 52. Pietas 20. Praesumptio 70. Reverentia 1. Securitas 3, 4. Sollicitudo 1. Spes 16. Tristitia 1.
- 54 Timor mundanus vel humanus respiciunt poenam avertentem a Deo; sed timor servilis et initialis, poenam trahentem ad eum; servilis principaliter, alius secundo 2-2, q. 19, 2, 4^m.
- 55 Timor servilis et filialis non sunt idem secundum substantiam, sed differunt essentialiter et specificiter 2-2, q. 19, 2, 3^m | 5, o. | 3, d. 34, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Rom. 8, lect. 3, me^o.
- 56 Timor filialis non contrariatur virtuti spei, sed sibi mutuo cohaerent et se invicem perficiunt 2-2, q. 19, 9, 1^m | 3, d. 26, q. 2, 1, 4.
- 57 Timor servilis, ex amore sui causatur 2-2, q. 19, 6, c. prin^o Charitas 156, 157. Datio 16. Defectus 16. Fides 101, 102.
- 58 Timor servilis, manet cum charitate, quo ad substantiam ejus, non quo ad servilitatem 2-2, q. 19, 6, o. | 8, 2^m | 10, c. | 3, d. 23, q. 3, a. 4, q. 1, 2^m | d. 34, q. 2, a. 2, q. 1, c. | q. 3, o. | Verit. q. 14, 7, 2^m | q. 28, 4, 3^m. Finis 138. Fortitudo 24.
- 59 Timor servilis secundum suam substantiam est bonus, sed servilitas ejus est mala 2-2, q. 19, 4, o. | 3, d. 31, q. 2, a. 2, q. 1, c. | q. 2, o. | Rom. 8, lect. 3, me^o. Justificatio 34. Meritum 36. Perseverantia 2, 4. Poenitentia 18, 24, 50, etc.
- 60 Usus et actus timoris servilis, potest esse bonus et malus 3, d. 34, q. 2, a. 2, q. 2, o. * Praeceptum 104.
- 61 Timor non est peccatum secundum se, sed ut est inordinatus. Et tunc est peccatum mortale et quandoque veniale 2-2, q. 125, 3, o. | 4, c. | q. 126, 1, o. * Princeps 11. Radix 8. Sapientia 41. Servitus 17, 18. Spes 16.
- 62 Timor servilis, semper cum peccato mortali habetur 2, d. 28, 4, 5^m.
- 63 Timor mundanus semper est malus, quia causatur ab amore semper malo, scilicet ab amore mundano 2-2, q. 19, 3, o. | 9, c. | 3, d. 34, q. 2, a. 1, q. 3, c. | L. prin^o | Psal. 18, fi. | Rom. 8, lect. 3, me^o.
- 64 Timor mundanus, est tantum in hoc mundo. Psal. 18, fi.
- 65 Timor filialis et timor castus, sunt idem 2-2, q. 19, 2, 3^m | 3, d. 31, q. 2, a. 1, q. 2, c. | a. 3, q. 1, c. * Charitas 128, 156, 157. Defectus 16. Experientia 12, 13. Joseph 3. Justificatio 38, 34. Lex 101. Peccatum 140, 276, 279.
- 66 Timor filialis habet duos actus scilicet revereri Deum et timere separationem 1-2, q. 67, 4, 2^m | 3, d. 34, q. 2, a. 3, q. 3, c. | Virt. q. 4, 4, 2^m | Psal. 18, fi. Poenitentia 50, etc. Praeceptum 53, 60, 64, 104. Reverentia 1, 4. Sacramentum 129. Salvati 7. Sapientia 41, 42. Servitus 17, 18. Testamentum 12.
- 67 Timor filialis augetur aucta charitate. Servilis vero diminuitur, secundum actum ejus, non autem secundum substantiam 2-2, q. 19, 10, o. | 3, d. 34, q. 2, a. 3, q. 3, o. | Psal. 18, fi.
- 68 Timor filialis, sive castus, est primum donum inter septem dona Spiritus sancti, non autem timor mundanus, vel humanus, nec servilis, licet sit a Spiritu sancto 2-2, q. 19, 9, o. | 12, 1^m | 3, d. 34, q. 2, a. 1, q. 3, o. | a. 2, q. 1, o. | Rom. 8, lect. 3, prin^o.
- 69 Donum timoris, sonat in magnam excellentiam, secundum quod importat reverentiam ad Deum 3, d. 34, q. 1, 2, 7^m | q. 2, a. 1, q. 3, 2^m. * Beatitudo 169. Donum 21, 28. Experientia 12, 13. Pietas 20.
- 70 Actus doni timoris in beatis, est habere reverentiam ad Deum 1-2, q. 67, 1, 2^m | 3, d. 34, q. 1, 3, 6^m fi. | Virt. q. 4, 4, 2^m.
- 71 Ad donum timoris pertinet, omnia temporalia ex reverentia divinae majestatis despicere 3, d. 34, q. 1, 2, c. | 5, 6, fi. | 4, c. * Praesumptio 14. Sapientia 41, 43.

TORCULAR

- 72 Timor qui est speciale donum, potest inveniri in omnibus actibus virtutum, sicut et superbia in omni peccato. Ma. q. 8, 2, 5^m.
- 75 Donum timoris eminentius retrahit a malis, propter reverentiam Dei, quam virtus moralis 1-2, q. 63, 4, 4^m.
- 74 Donum timoris datur contra superbiam: nec tamen est humilitas, sed est principium ejus 2-2, q. 19, 9, 4^m.
- 75 Donum timoris correspondet spei 2-2, q. 17, prin^o | q. 19, prin^o. Spes 44.
- 76 Donum timoris principaliter correspondet spei, secundo autem temperantiae 2-2, q. 141, 1, 3^m. Item fortitudo 10. Lingere. Pictas 20. Porphyrio.
- Titus. Galilaea 2.
- Titiones habent duplicem causam suae generationis: scilicet fumum ascendentem et contrarientiam in nube. Psal. 17, me^o. Fumus.
- Titulus triplex consuevit scribi: scilicet in sepulchro, in domo et pro triumpho, sicut in cruce Christi. Psal. 15, prin^o. Dominium 16. Intitulari. Psalmus 5, 6. Usura 15.
- Titus et pater ejus, scilicet Vespasianus, fuerunt modestissimi imperatores, sed frater ejus fuit tyrannus. Opus. 20, c^o 6.
- Tolerare. Comportare. Conceptio 41, 42. Fides 136. Fortitudo 34. Haeresis 25, 27. Infidelis 1, 13. Martyrium 14. Meretrix 3, etc. Patientia o. Paulus 11, 12. Perfectio 89. Promissio o. Ritus. Scandalum 15, etc. Sufferre. Sustinere.
- Toletanum. Donatus.
- Tollere. Agens 34. Alienum 8. Anferre. Baptismus. Beatitudo 123, 170. Bonitas 148, etc. Causa 97. Circumcisio. Clavis 20, 21. Cognitio 12. Contemplatio 11. Contrarium 15. Damnatio 28. Defectus 6. Desiderium 1. Deus 250. Difficile 4, etc. Dimensio 6, etc. Dolor 26. Ebrietas 1, 9, 12. Fortitudo 5. Gratia 115, 133. Habilitas 2. Ignorantia 22, 24, 30. Impedimentum o. Incarnari 9. Infirmitas 1, 4. Ingratitudo 12, etc. Jejunium 47. Judaei 44. Jus 13. Justitia 13. Laus 21. Lex 50. Liberalitas 9. Maleficium 1. Matrimonium 70. Missa 4. Mutuum 3. Necessitas 9. Passio 32, 72, 76, 102, 115. Peccatum. Perfectio 35. Poenitentia. Praeceptum 6, 56. Privatio 7, 17. Prudentia 84. Rebello 2. Resurrectio 36. Sacramentum 38. Sacrificium 30. Separatio o. Servitus 16. Simonia 29, etc. Usura o. Uxor 4. Vagatio. Virginitas 11, 28, etc. Virtus 161, 162. Vita 49, 50. Vitiositas. Votum 31.
- Tondere. Attendere. Radi. Rasura. Tonsura. Usura 4.
- Tonitruum non est extinctio ignis in nube, sed fit ex percussione vaporum infra nubem. Psal. 17, me^o. Caelum 114. Sonus.
- Tonsura fit monialibus, quia sumunt dignitatem virilem, et lamentum poenitentiae 1^a Cor. 11, lect. 2, me^o. Abjicere. Attendere. Clericus. Corona 3, 5. Equus 2. Tondere. Usura 4. Votum 62.
- Tonus dividitur in duo semitona inaequalia, quorum minus est diesis, mensura sonorum. Meta. 5, lect. 8, me^o | lib^o 10, lect. 2, me^o prin^o | Post^o lect. 36, fi. Musica 1.
- Torus. Fornicatio 11.
- 1 TORCULAR significat ecclesiam, et martyrium, propter separationem bonorum a malis, et animae a corpore. Psal. 8, prin^o.
- 2 De torculari, idest, de cruce Christi, fluxerunt quinque: scilicet sanguis ad redimendum, aqua ad emundandum, oleum ad sanandum, mel ad consolidandum, et vinum ad confortandum. Isa. 63, fi.
- Tormentum iudex juste infligit innocenti accusato, ad inquirendum veritatem. Job 10, lect. 1, me^o. Oruciatu. Iudex 1. Martyrium 16, 17. Sebastianus. Torqueri. Vindicatio 6.
- Torneamentum, idest, inordinata et periculosa exercitia, prohibentur privatione sepulturae ecclesiasticae, non autem hastiludia 2-2, q. 40, 1, 4^m. Duellum.
- Torpor. Accidia 8. Negligentia 2. Somnolentia.
- Torqueri. Damnatio 31, 43. Eucharistia 211. Peccatum 276. Purgatorium 6, 7. Tormentum.
- Torques. Pallium 2.
- Torrens. Inebriari.
- Tortor. Peccatum 266. Torqueri.
- Tot. Affinitas 7. Angelus 56, 192. Anima 313. Dolor 10. Mulier 5. Numerus o. Oppositio 19. Ordo 20. Paulus 14. Simonia 24. Statutum 1. Usura 194, 216.
- Totalitas. Anima 63. Locus 20. Perfectio 11. Spirituale 9. Stultitia 2, 3. Totaliter 11, 13.
- Totaliter. Absolvere 28. Affectio 1. Amor 38, 193. Angelus 34, 466. Anima 323. Animal 68. Baptismus 32. Bonitas 199. Christus 14. Cibus 2. Cognitio 69. Comedere 4. Conceptio 42. Concupiscentia 14, 15. Confessio 31, 51. Consilium 20. Contritio 23. Corona 3. Corpus 38. Credere 29. Definitio 1. Deus 189, 206. Ebrietas 8, 9. Eucharistia 55. Exercismus 10. Forma 23, 103. Generalis 29. Ignorantia 22. Incontinentia 9, 10. Infinitum 32. Ira 53, 60. Itis 3. Justitia 13. Lex 50. Locus 20. Maria 13. Mixtio 3. Naturale 20. Obedientia 32. Omnino. Passio 76. Peccatum 275. Perfectio 21. Poena 69. Poenitentia 120, 127, etc. Potentia 10, 11, 20. Praelatio 5. Privatio 7, 17. Religio 39, 42. Sacramentum 71. Satisfactio 15. Sensus 33. Simpliciter 1. So-

TOTUM

- lemnitas. Subjectio 2. Timor 40. Totalitas. Totum o. Usus 7. Ventus 4.
- Toties. Indulgentia 23.
- 1 TOTUM triplex: scilicet quantitativum, rationis vel essentiae, et totum potentiale vel virtutis. Secundum et tertium convenit formis per se, primum vero per accedens tantum 1^a q. 76, 8. c. | Cg. 2, c^o 72 | Spiritu. 4, c. | Anima. 10, c. Actus 21. Adam 79, 91. Adoptio 15. Adoratio 11. Agens 10, 29, 88, 107. Agere 19. Amor 102, 266. Analogia 9. Angelus 28, 81, 127, 128, 131, 146, 147, 162, 223, 230, 311, 315, 449, 577, 601. Anima 16, 52, 65, 72, 132, 224, 231, 255, 318. Animal 14. Aqua 7, 23. Artificiale 5. Assumere 44, 51, 55. Averrois 1. Augmentum 23. Baptismus 185. Beatitudo 4. Benedictus 1. Beneficium 13. Bonitas 148. Caput 6, 7. Causa 33. Caelum 63. Certitudo 4. Cete 13. Character 31. Charitas 86. Cinis 3. Civis 3. Clausio.
- 2 Totum duplex: scilicet ante partes, et ex partibus. Dio. 2, lect. 1. Cognitio 69. Columba 2. Communicatio 6, 7. Conceptio 19. Conclusio 4. Confessio 27, 51, 62. Confirmatio 32. Consanguinitas 7. Contemplativus 2. Cor 10. Corpus 4. Corruptibile. Creatio 32. Creatura 22. Daemon 115. Damnatio 15. Damnum 3. Definitio 50, 51. Deus 71. Dicit. Differentia 10. Dispositio 3, 4. Domus 2. Dos 2. Ebrietas 8, 9. Ecclesia 12. Effectus 3. Eleemosyna 33. Elementum 24, 26.
- 3 Nomen totius non significat partes, nisi materialiter 3, d. 2, q. 1, fi. | L. prin^o | d. 6, L. Aeternitas 1, 20. Ens 6. Esse 5. Essentia 9. Eucharistia 91, 92, 103, 107, 117, 116, 119, 122, 279. Evangelium 2. Exorcismus 5. Fides 12. Finis 63, 74, 75. Forma 28, 41, 43, 48, 111. Fortitudo 1. Fructio 13. Futurum 1. Genealogia 2. Generatio 6, 11. Genus 29.
- 4 Totum integrale sensibile, est nobis notius suis partibus, secundum sensum. Phy. lect. 1, fi. Geometra 3. Gloria 17. Gratia 85. Gratiarum actio 4. Habitus 47. Haeresis 20. Homo 16, 31. Honor 23. Humanitas 2. Humidum 1. Idea 41. Idolatria 4. Ignorantia 32. Imaginatio 3. Imago 9. Imperare 35. Individuum 2. Instans 4. Instrumentum 4. Intellectus 298. Interdictum. Jejunium 36. Joannes 5. Judaei 8. Iudicium 41. Justitia 81.
- 5 Totum definibile, est nobis notius suis partibus definitibus. Phy. lect. 1, fi. Justificatio 2. Laus 18. Lex 18. Libertas 4. Liberum 6. Locus 20. Lux 8. Malum 37. Mare 3. Maria 61. Materia 49. Medium 15. Membrum 1, 2. Menstruus 5. Meritum 87. Metaphysica 5. Metaphora 2. Minister 8. Miraculum 15.
- 6 Totum sensibile magis commune, est nobis notius secundum sensum, quam minus commune. Phy. lect. 1, fi. Missio 9. Mixtio 5. Modus 2. Mors 17. Motus 18, 33. Mundus 4. Mutilatio. Natura 4. Naturale 7. Necessitas 8.
- 7 Totum intelligibile magis commune, idest magis universale, est nobis magis notum, secundum intellectum. Phy. lect. 1, fi. Holocaustum 2. 3. Nihil 2. Nomen 57. Numerus 23. Objectum 10. Omnis 1. Operatio 16. Oratio 10. Ordinatio 4. Ordo 70. Pars o. Passio 61. Paulus 24. Pax 22. Peccatum 106. Poena 99. Poenitentia 66, 79, etc. Persona 4, 5. Petrus 4. Physica 4. Planetae 3. Possibile 1. Possibilitas 1. Potestas 18.
- 8 Totum homogeneum nihil includit, quod non includat quaelibet pars ejus; nec differt secundum identitatem earum et totius, nec per consequens a suis partibus 1^a q. 1, 2, 2^m | 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 3, c. | Cg. 4, c^o 67. Praeceptum 77, etc.
- 9 Immo quodlibet totum essentiale vel integrale, differt realiter ab omnibus suis partibus, etiam simul sumptis. Meta. 5, lect. 21, me^o | lib. 7, lect. 2, me^o. Praedestinatio 32, 37. Praedicare 17, 22.
- 10 Totum substantiale, est in qualibet parte totum, sicut tota natura et species aquae est in qualibet parte aquae: non autem totum quantitativum, sed pars in parte, sicut locatum in loco 1^a q. 8, 2, 3^m | Cg. 4, c^o 69, fi. Praedicari 11, etc.
- 11 In substantiis incorporeis non est totalitas per se nec per accedens, nisi secundum perfectam rationem suae essentiae 1^a q. 8, 2, 3^m | q. 76, 8, c. Praelatio 27. Primitiae 4. Processio 18. Providentia 47. Prudentia 10. Purgatio 5. Quiescere 1. Quo est. Radix 1. Redemptio 1, 2. Relatio 73, 74. Religio 92. Restitutio 15. Resurrectio 18, 22. Sacerdos 10. Sacramentum 65.
- 12 Omne totum est majus sua parte, in quantitate dimensiva et numerali, non autem in quantitate virtuali 1, d. 3, L. 2, fi. Sacrificium 29. Sanctificatio 1. Sanguis 2, 3. Sanitas 7, 8. Satisfactio 32, 36, 37. Scientia 26, 32. Semen 2, 14. Separatio 1. September. Sepultura 10. Seraphim 4. Significatio 7, etc. Simonia 34. Symbolum 3.
- 13 Totalitas quantitatis dimensivae, est respectu partium, non autem totalitas quantitatis virtualis, sed est respectu objectorum ut in potentiis animae 1, d. 3, L. 2, fi. Simplex 3. Socrates 2. Sol 1. Spirituale 8. Synderesis 2.
- 14 Virtus totius potentialis, est in una parte ejus complete, in aliis autem diminute 1^a q. 77, 1, 1^m | 1-2, q. 57, 2, 2^m | 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, e. | d. 24, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | d. 38, q. 1, a. 2, q. 2, c. | d. 44, q. 3, a. 3, q. 1, 4^m.
- 15 Id solum se toto agit, quod secundum se totum, est in actu,

TRACTARE

- quod non est nisi actus infiniti et primi, scilicet Del 1^a q. 8, 4, c. | 2^m. Po^a q. 3, 1, c. prin^o | 4, c. fi. Successio 3. Tabernaculum 4, 5. Tactus 6. Tempus 21. Terra 1, 3, 7. Terraemotus 1, 2.
- 16 Immo etiam angelus se toto agit, idest movetur secundum totam virtutem suam, in id quod agit 1^a q. 62, 6, o. | q. 63, 8, 3^m | 1, d. 17, q. 1, 3, 4^m | 4, d. 4, q. 2, a. 3, q. 3, 1^m | Verit. q. 24, 10, c. | Matth. 25, prin^o.
- Traductio. Item forma 41, etc. Materia 16.
- Triduo. Christus 8, 14, 53, 84, 105, 169, 193, 195, 215. Unctio 19. Unitas 40. Universum o. Usura 28. Vicarius. Virtus 27. Votum 15. Vox 1.
- Trabs. Serpens 2.
- 1 TRACTARE de dimensionibus secundum se, et probare eas esse tantum tres, pertinet ad mathematicum, a quo id accipit physicus. Cae. lect. 2, me^o. Accusatio 24. Cognitio 23. Consideratio o. Eucharistia 28, etc. Humilitas 4. Matrimonium 143.
- 2 In libro de Caelo, tractatur tantum de partibus universi, quae primo et per se habent situm in eo. Cae. prol. fi. Memoria 8. Metaphysica 8, 10, 25, 27. Negotia. Ordo 42. Poenitentia 4. Physica 3, etc. Religio 87. Senator 1. Subdiaconus 3. Thales 1. Theologia 18.
- Tractio. Judaei 31. Pulsio. Trahere o.
- Tractus. Alleluja. Animal 38.
- Tradere. Adoratio 19. Amicitia 42. Apostoli 24, 25. Character 1. Charitas 130. Cato. Cultus 2. Devotio 2. Diaconus 5. Doctor 3. Evangelium 7. Excommunicatio 7. Fides 19. Haecresis 23, 31. Illuminatio 8. Juramentum 16, 36, 37. Lex 12. Lot 1. Natura 35. Oratio 45. Ordo 41, 49, 59. Passio 95. Praeceptum 36. Scriptura 16. Sensus 49. Theologia 18. Virtus 185. Votum 18.
- Tradi. Praeceptum 74, 110.
- 1 TRADUCTIO dicitur duo: scilicet originem, et divisionem. Et dicitur proprie in generatione animatorum 2, d. 18, q. 2, 1, c.
- 2 Natura humana traducitur, non secundum se totam, sed secundum aliquam ejus partem, scilicet secundum carnem, non autem secundum animam. Ma. q. 4, 1, c. | 2^m | 3, c. | 1^m | 2^m. Adam 76, etc. 82, 84. Anima 80, etc. 338. Anima 81.
- 3 Animam rationalem non esse ex traduce, non erat per ecclesiam determinatum tempore Augustini. Roman. 14, lect. 3, me^o. * Anima 80. Christus. Derivatio 1. Deus 187. Generatio 33, 41, 42. Peccatum 305, etc. Semen 7.
- 4 Lepa, podagra, et similes infirmitates, traducuntur cum semine, quia sunt in eo secundum dispositionem virtutum, non autem in actu 2, d. 30, q. 1, 2, 3^m | 4^m | Po^a q. 3, 12, 7^m.
- 1 TRAGOEDIA. Dicitur aliquando aliquid, in quadam tragoedia idest cum quadam magnificatione verborum, ad admirationem movendam. Phy. 6, lect. 11; fi.
- 2 Verus tragoedus, est falsus Hector, secundum Augustinum 1^a q. 17, 1, 1^m.
- 1 TRAHERE est movere aliquid ad se tripliciter: scilicet sicut finis, ut locus locatum, vel alterando, ut generans, vel motu locali tantum. Phy. 7, lect. 3, me^o 7, prin^o. * Accidentaliter 4. Admixtio. Adventus 8. Affinitas 8. Aleator 1, 2. Allicere. Amicitia 5, 18. Amor 19, 277. Angelus 60. Anima 12, 255. Animal 38. Approbatio. Assumere 2. Attrahere. Causa 71. Charitas 58. Circumcisio 27. Circumstantia 26, 27. Conclusio 4. Corpus 13. Fatum 10. Ignis 20. Imperator 1. Inimicus. Ira 55. Judaei 31. Judicium 65. Lex 105. Magnes o. Motus 70. Negligentia 8. Novum. Passio 73. Paulinus. Peccatum 24, 241. Pulsio. Radix 1. Relatio 63. Scriptura 10. Semen 13.
- 2 Multi trahentes unam navim, faciunt unam actionem ex parte operati: sed multas ex parte agentium 1^a q. 76, 2, c. | 3, d. 18, 1, 5^m | Cg. 2, c^o 56, 2^m. * Significatio 4. Timor 54. Tractio. Virtus 1, 271. Vituperatio 1.
- 3 Te tua fata trahunt, ut poeta dixit 1^a q. 116, 2, 3^m.
- Trajanus post trecentos annos suscitatur de inferno, precibus Gregorii, quia non erat finaliter damnatus. Vel poena ejus fuit suspensa usque ad diem judicii 1, d. 43, q. 2, 2, 5^m | 4, d. 45, q. 2, a. 2, q. 1, 5^m | Verit. q. 6, 6, 8^m.
- Trajicere. Deglutire. Eucharistia 197.
- Tranquillitas. Lex 149. Pax 1. Potestas 18. Serenitas.
- Transactio. Simonia 19.
- Transcendentia sunt sex: scilicet ens, res, unum, aliquid, bonum, et verum: quae sunt idem re, et differunt ratione 1, d. 8, q. 1, 3, c. | Verit. q. 1, 1, c. | Po^a q. 9, 7, 6^m | 13^m | Opus. 42, c^o 2, * Abstractum 1, 8. Addere 7, usque 14. Angelus 194, 211, 216. Anima 203. Ascendere 8. Attingere 2. Bestialitas 1. Bonitas 90. Capacitas 2, 3. Contingens 1. Corpus 58. Denominatio 5. Difficile 1. Ens 22, 23. Ens 23. Excedere. Fides 122. Logica 9. Numerus 1, 21. Rex 4. Sensus 12. Separatio 2. Unitas 6, 25, 26.
- 1 TRANSFERRE plantas, vel animalia, ad aliam regionem, convertit ea in naturam ejus. Opus. 20, lib^o 4, c^o 8. Adam 87. Alienatio. Altare 4. Amen 3. Amor 18, 171. Circumstantia 14. Deus 390, etc. Distantia. 1. Dominium 16, 17. Fructus 13. Honestum

TRANSIRE

3. Imperator 7. Imperium. Metaphora 1, 3, 7. Modestia 4. Mutuum 3. Oratio 94. Peccatum 144. Processio 1. Proportio 1. Restitutio 4. Traductio. Translatio. Vendere 10.
- 2 In his quae liberaliter transferuntur, nihil reprehensibile naturaliter invenitur. Opus. 73, c^o 3. Usura 35, 113, etc. Usus 8, etc.
- Transfigurare. Amor 262.
- 1 TRANSFIGURATIO Christi, convenienter facta est, ostensione gloriae, non autem mutatione formae, vel naturae 3^a q. 45, 1, o. Claritas 14, etc.
- 2 Testes ejus fuerunt convenientes, scilicet Moyses, Elias, Petrus, Joannes, Jacobus, et Deus Pater 3^a q. 45, 3, 4, o.
- 3 Moyses tunc non resumpsit proprium corpus, sed aliud sicut angeli. Elias autem habuit proprium corpus, et venit illic de paradiso terrestri, non autem de caelo empyreo 3^a q. 45, 3, 2^m | 3, d. 16, q. 2, 1, 5^m. Missio 42. Vox 1. Elias 4.
- Transformatio. Adam 87. Amor 277, 215. Daemon 102. Eucharistia 252. Sapientia 28. Transsubstantiatio.
- Transfundere. Agens 33. Daemon 98, 109. Generatio 38, 41, 42. Maleficium 1, etc. Maria 50, 54. Miraculum 23.
- 1 TRANSGRESSIO proprie, est agere contra praeceptum negativum. Et est communis omni peccato materialiter. Sed formaliter est speciale peccatum dupliciter: scilicet ut dicit contentum praecepti, et ut differt ab omissione 2-2, q. 79, 2, o. | 3, 3^m | 4, 3^m. Chyroglyphum. Contemptus 1. Damnatio 3. Decretum. Defectus 17. Eucharistia 193. Jejunium 29, 37, 37. Lex 36, 40, 173. Malum 38. Matutinae 3. Omissio o. Peccatum 24, 241. Praeceptum 149. Praeterire. Praetermissio. Religio 77. Superbia 29.
- 2 Transgressio et omissio proprie, sunt peccata mortalia, sed large, idest, praeter praecepta, sunt venialia 2-2. q. 79, 4, 3^m.
- 3 Transgressio simpliciter et absolute, gravior est omissione, licet aliquando sit e converso 2-2, q. 79, 4, o. Votum 30, 44.
- 4 Transgressio contrariatur actui virtutis, ejus omissio dicitur simplicem negationem 2-2, q. 79, 4, c. | 2^m.
- 1 TRANSIRE de uno termino ad aliud, contingit dupliciter: scilicet de instanti ad instans, et de tempore. Quol. 9, 9, c. Accidens 33. Actio 18, 22, 23, etc. 105. Aetus 15. Addere 5. Adoptio 8, 9. Aetas 2. Agens 53. Anima 109, 110. Apostoli 21. Attritio 2. Baptismus 248. Beatitudo 46, 50. Campsoria 9. Canonicus. Circumcisio 1. Corpus 44. Creatio 21. Delectatio 95. Devotio 11. Distantia 1, 3. Egredi. Eucharistia 38, 87, etc. Excommunicatio 19. Feudum. Fomes 3. Galilaea 1, 3. Gloria 5. Homicidium 3. Instans 24. Intelligibile 2. Legitimitas 1. Lumen 1, 2. Macula 15. Medium 4. Miraculum 20. Motus 63. Mutatio 6. Necessitas 28. Obliqui 1. Operatio 1, 52. Peccatum 187, 355. Pedagogia. Phase. Praepositio. Prophetia 2. Propositio 8, 9. Prosperitas 1. Qualitas 7. Quantitas 18. Religio 106. Sanctificatio 8.
- 2 Omnis transitus, est de determinato ad determinatum 1^a q. 46, 2, 6^m | 2, d. 1, q. 1, 5, 17^m | Cg. 2, c^o 38, 3^m. Christus 214. Successio 7. Usura 207, 285. Vita 50.
- Transitive. Obliqui 1. Praepositio.
- Translatio, vel editio vulgata dicitur, quia vulgus ea utitur, vel quia personae certae non ascribitur. Ps. 13. Adam 87. Amor 18. Dionysius 2. Distantia 1. Dominium 16, 17. Metaphora o. Paulus 29. Psalterium 2. Transferre. Translativa. Usura 35, 113, etc. Vita 2.
- Translativa. Translatio. Usura 50, 51.
- Transmigratio. Galilaea 1.
- Transmissio. Missa 1. Praedestinatio 2.
- Transmutatio organi sensus duplex: scilicet intentionalis seu spiritualis, et naturalis. Prima requiritur per se ad actum potentiae sensitivae apprehensivae, secunda vero per accidens. Sed requiritur per se ad actum appetitus sensitivi 1-2, q. 22, 2, 3^m | 3, c. | 4, d. 41, q. 2, a. 1, q. 3, c. fi. | q. 4, 1^m | Anima. 3, c. | Anima. 2, lect. 14, me^o. * Accidens 53. Actio 34. Aeternitas 14. Agens 4. Amor 214. Angelus 148, 149, 349, 630. Anima 72, 220. Appetitus 74. Augmentum 16. Cerebrum 2. Delectatio 110. Deus 390, etc. Forma 111. Immutatio. Intellectus 164. Materia 42. Motus o. Mutatio o. Passio 4, 26. Qualitas 7, 10. Resurrectio 23. Tempus 34, 35. Unio. 2. Usura 186.
- Transponere. Baptismus 51, etc. Interpretatio. Sacramentum 39.
- Transsubstantiatio non est cum motu, vel mutatione, vel successione 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 3, 1^m. Conversio o. Corpus 98. Eucharistia 95, 96, 100, 110. Transformatio.
- Transumptio metaphorica dicitur de Deo quadruplici ratione: scilicet propter materiae altitudinem, quae nostri intellectus capacitatem excedit. Et cum in nobis sit duplex pars cognoscitiva, scilicet intellectiva et sensitiva, providit divina sapientia, ut utraque secundum quod possibile esset, in divina reduceretur. Et quia de Deo verius cognoscimus quid non est, quam quid est. Et propter occultationem divinae veritatis, quia profunda fidei occulta sunt, et infidelibus ne irrideant, et simplicibus, ne errandi occasionem sumant 1, d. 34, q. 3, 1, o. Abuti. Angelus 442. Bonitas 113. Dolus 1. Fictio 1, 3. Latro 1. Metaphora o. Nomen 61, 62. Praedicari 10, etc. Perfectio 1, etc.
- Transversalis. Consanguinitas 1, 4, 5, 9.

TRIANGULUS

- Trapellatio. Cohors 1.
 Trapellum. Cohors 1.
 Tremere. Amor 50. Tremor.
- 1 TREMOR est effectus timoris, propter debilitatem virtutis ex defectu caloris 1-2, q. 44, 1, 2^m | 3, o. | Psal. 17, prin^o. Amor 50.
- 2 Cor timentibus maxime tremit et quae connectuntur pectori, ut vox, labium inferius, mandibula inferior, brachia, manus, quia calor descriit cor et descendit ad inferiora, vel quia membra sunt mobilia, sicut et genua 1-2, q. 44, 3, 3^m. Audacia 15. Ira 50. Terrae motus 2. Tremere. Trepidatio.
- Trepidatio vel dubitatio, est idem quod agonia quae est timor infortunii, et causatur ex certitudine, sicut stupor ex inassuetudine et admiratio ex magnitudine rei 3, d. 26, q. 1, 3, c. fi. Agonia o. Metus. Timor o. Tremor.
- Tres esse Deos, inaequales et principales, Platonici et Origenes dicunt. Trin. 12, c. Accidens 84. Actus 26. Adam 81. Aestimatio 2. Agilitas 4. Amalecitae. Amen 2. Angelus 217, 218. Assumere 18, etc. Auxilium 5. Beneficium 10. Christus 9. Consilium 14 etc. Contemplatio 8. Convivium. Cura 5. David 3. Decimae 15. Deus 246. Dies 17. Dispositio 21. Divitiae 4. Damnatio 1. Docere 8. Doctrina 15. Dominium 16. Elias 1. Eucharistia 191. Exaltatio 2. Exordium 2. Fatum 10. Fides 64, 65. Filiatio 11. Finis 66. Fornax. Fructus 1, 4. Fruitio 3. Generatio 28. Gloria 23. Gratitude 4. Habitus 11, 32, 33. Humilitas 6. Idoneus 2. Ignis 2. Imago 6. Incorporari 2. Infernus 1. Inudelitas 3. Ira 19, 32. Jejunium 10. Joannes 7. Judaei 19, 32. Iudicium 23. Juramentum 7. Labor 3. Legitimitas 3. Lex 84. Littera 4. Logica 5. Locus 7. Ludus 7. Lumen 25. Lupus. Luxuria 11. Malum 46. Manducatio. Manifestatio 1. Maria 51, 59. Matrimonium 3. Memoria 7. Meritum 4. Miraculum 5. Misericordia 15, 31. Missa 21. Missio 4, 5. Modestia 6. Monarchia 2. Motus 71. Mundana. Nativitas 28. Nocturna. Notio 5, 6, 7, 9. Nuptiae 7. Objectum 4. Operatio 7, 27. Oratio 10, 20, etc. Ordo 1, 47, 72. Parvipensio 1. Passio 117. Pater 3. Pax 5, 18, 19, 20. Peccatum 46. Perfectio 15, etc. Persona 11. Poena 18. Poenitentia 80. Praeceptum 55, 57. Praedestinatio 4, 9. Praelatio 18, etc. Princeps 21. Quaternarius. Senarius 4. Spes 38. Status 10. Subsistentia 12. Symbolum 11. Ternarius. Tractare 1. Triangulus o. Trinitas o. Usura 23. Treveris. Baculus.
- 1 TRIANGULUS primo habet tres angulos aequales duobus rectis. Poster. lect. 12, fi.
- 2 Et hoc demonstratur. Meta. 9, lect. 10, o. Numerus 9. Pyramis. Tribuere. Arrogantia 1. Iustitia 7. Tributum o. Usura 23.
- 1 TRIBULATIO duplex: scilicet propria, idest in corpore; et remota, idest in rebus exterioribus. Psal. 21, me^o 1.
- 2 Tribulatio dicitur necessitas triplex: scilicet quia est utilis, ex penuria et per vin. Psal. 24, fi. Affectio 5. Afflictio. Aqua 14.
- 3 Deus quincupliciter dat flagella tribulationum: scilicet quia isti quinque modi distinguuntur penes bona, quae ex poenis a Deo inflictis in praesenti, homines consequuntur, quae sunt a Deo intenta. Hoc autem bonum, aut est in altero, et sic est quartus modus. Aut in eo qui punitur. Et sic vel est ordo iustitiae qui semper divino flagello adjunctus est. Et hoc cum praecisione aliorum, est in quinto modo. Aut est utilitas quam ipse flagellatus consequitur. Quae quidem potest esse vel quantum ad recessum a malo, et sic est modus tertius. Vel in ordine ad bonum aut conservandum, et sic est secundus modus, aut agendum, et sic est primus modus 2, d. 36, 4, a. 1 | 4, d. 15, L. 2^m | Ma. q. 5, 4, c. fi. | Jo. 9, lect. 1, me^o. Bonitas 216, etc. 249. Exemplum 1.
- 4 Causa patientiae in tribulatione triplex: scilicet vindicta Dei, pacatio hostis et purgatio vitae. Job 1, fi. | c^o 7, fi. | Psal. 39, fi. 2 | Psal. 37, fi. 1 | Isa. 21, fi. Flagellum. Josias. Judaei 12.
- 5 Deficere in tribulationibus, contingit tripliciter: scilicet corpore, impatientia et emendatione. Psal. 38, fi.
- 6 Deus dat homini tribulationes, ut fortior sit ad operandum. Jo. 15, lect. 1, prin^o | fi. Jejunium 18, etc.
- 7 Homo in tribulatione, conservatur quintuplici virtute: scilicet reverentia Dei, firmitate animi, ratione potentiae, amore honesti et odio turpis. Job 4, lect. 1, fi. Iudicium 54. Laus 9. Libere o. Matrimonium 71. Peccatum 278.
- 8 In tribulatione commovetur ratio voluntas et sensualitas. Et aufertur omne bonum vitae praesentis. Psal. 30, prin^o.
- 9 Tribulationes praevisae, minus pungunt; quia bona vel mala temporalia cognita, minora videntur, quam ignota. Jo. 16, lect. 1, fi. Poena o. Reprobatio 5.
- 10 Tribulatio superans irreparabiliter, dicitur mors. Quae vero superatur, dicitur dormitio. Psal. 3, fi.
- 11 Tribulatio dat spem veniae, per experimentum propriae virtutis et purgationem a poena 4, d. 17, q. 3, a. 5, q. 4, 2^m.
- 12 Tribulationes amantur, non propter se, sed propter spiritualia. Hebr. 10, lect. 4, prin^o.
- 13 Sancti sustinent tribulationem, propter terrorem malorum et propter augmentum meriti 2^a Thes. lect. 1, fi.

TRIBUTUM

- 14 Sapienti gravissimum est tribulari cum irrisione; et tribulationes non debent amari, nisi propter aliud. Job 1, fi. | Hebr. 10, lect. 4, prin^o | c^o 11, lect. 5, fi.
- 15 Misericordes quandoque tribulantur ad eorum correctionem, vel humiliationem, vel probationem 2-2, q. 108, c. fi. | Job 7, fi. | Psal. 40, prin^o.
- 16 Tribulatio debet patienter sustineri, propter experientiam beneficiorum Dei et propter spem futurorum. Psal. 32, fi. | 2^a Cor. 4, lect. 3, o. * Ignis 21. Jejunium 19, 20, 22, 26, 35. 39. Josias. Patientia 3. Paulus 14. Poena 71. Sagitta 1. Thales 2.
- 17 Mundani in tribulatione angustiantur, non autem iusti 1^a Cor. 4, lect. 3, me^o.
- 18 Justus dupliciter tribulatur a malis: scilicet temporali persecutione et malis moribus. Psal. prol. fi. | Psal. 3, prin^o | Psal. 33, fi. 1 | Rom. 8, lect. 7, me^o.
- 19 Mali per tribulationes justorum intendunt offensionem corporalem, Deus autem purgationem ab omni carnalitate. Psal. 26, prin^o 1, fi.
- 20 In tribulatione confunduntur mali, quia perdunt sperata, scilicet temporalia, non autem iusti. Psal. 36, me^o 15, prin^o. * Nox 3. Sterilitas 1.
- 21 Tribulatio impii gravior est quam tribulatio iusti. Job 21, lect. 1, fi. * Temporale 3. Tribulus. Umbra 3.
- 22 Tribulationes quibus Deus punit peccatores, sunt meritoriae et satisfactoriae, si patienter acceptentur, non autem aliter 1-2, q. 87, 6, c. fi. | 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 2, o.
- 23 Nullus est sic crudelis, qui tribulatis et humiliatis noceat; sed parit, quia canis etiam non mordet hominem jacentem 1-2, q. 47, a. 4, 1^m | Psal. 37, fi. prin^o.
- Tribulus est herba pungitiva, a qua dicitur tribulatio, quia pungit. Psal. 3, prin^o a. | Psal. 24, fi. 10, prin^o | Rom. 8, lect. 7, me^o | 2^a Thes. lect. 1, fi. * Spina.
- Tribunal. Tribuni. Thronus 1.
- Tribuni plebis, judicabant excessus consulum et senatorum. Ideo loca eorum vocabantur tribunalia 2^a Cor. 5, lect. 2, fi. Cohors 1.
- Tribus Juda, plus ceteris tribubus multiplicatur; sed tribus Levi, ceteris minus. Matth. 1, prin^o. * Aaron 2. Galilaea 2. Judaei 7, 9. Maria 3. Samuel 1.
- 1 TRIBUTUM est quod principi tribuitur pro generali regimine, vectigal vero quod tribuitur pro reparatione et custodia de mercimoniis. Rom. 13, lect. 1, fi. * Decimae 29. Honor 32. Pedagium. Princeps 14. Teloneum.
- 2 Tributum solvitur de agris et vineis, census vero de capite, in signum subjectionis. Matth. 17, fi.
- 3 Domini recipiunt tributa et vectigalia, ad servandum justitiam. Opus. 20, lib^o 3, c^o 5 | c^o 11 | Lib^o 4, c^o 20 | Rom. 13, lect. 1, fi.
- 4 Tributa et vectigalia poni vel mutari possunt, per imperatorem tantum vel regem. Opus. 20, lib^o 3, c^o 20.
- 5 Clerici et vacantes divinis, liberi sunt a debito tributorum et vectigalium, privilegio principum et aequitate naturali, sicut et apud gentiles. Rom. 13, lect. 1, fi.
- 6 Tributum solvere dominis, non tenentur sequentes vitam apostolicam, nihil possidendo, nisi sint servi 2, d. 44, q. 2, 2, 1^m | Matth. 17, fi.
- Tri duo Christus fuit totus in sepulchro, non autem totum 3^a q. 52, 3, o. | Opus. 3, c^o 236. * Christus 2, 3, 7. Corpus 66. Dies 14. Eucharistia 138, etc. Immersio. Sacerdos 9. Sepultura 11.
- Triennium. Amalecitae. Matrimonium 90.
- Trinarius. Quaternarius. Ternarius. Tres.
- 1 TRINITAS. Trinitatem non esse in divinis, est impossibile 1^a q. 31, 1, o. | 2, d. 1, q. 1, 5, c. | Opus. 3, c^o 30. * Abraham 23.
- 2 Nomen Trinitatis, significat unitatem essentiae in recto et numerum personarum in obliquo, quo ad ethymologiam; sed quo ad significationem, est e converso 1^a q. 31, 1, 1^m | 1, d. 24, q. 2, 2, o. * Adoptio 15, 16. Adoratio 11. Apostoli 15. Assumere 1.
- 3 Nomen Trinitatis includit omnia propria personarum, implicite tantum 1, d. 22, 4, 1^m | d. 24, q. 2, 2, 1^m. * Attributa 12.
- 4 Nomen collectivum significat multitudinem simpliciter, idest divisorum per essentiam et unitatem minimam, scilicet unitatem ordinis; sed Trinitas e converso 1^a q. 31, 1, 2^m | q. 39, 5, 6^m | 1, d. 24, q. 2, 2, 3^m. * Baptismus 27, 45, 109. Character 23, 31.
- 5 Per rationem naturalem non potest veniri in cognitionem Trinitatis personarum 1^a q. 32, 1, o. | q. 39, 7, c. | q. 93, 6, 4^m | 1, d. 3, q. 1, 4, o. | Cg. 1, c^o 14 | Verit. q. 10, 13, o. | Po^a q. 9, 5, c. | Trin. 4, o. | Rom. lect. 6, fi. Attributa 12. * Caelum 64, 65. Columba 2. Conceptio 19.
- 6 Bonitas Dei per effectus potest intelligi, sine Trinitate personarum, non autem in visione beata 2-2, q. 2, 8, 3^m | Po^a q. 7, 4, 8^m.
- 7 In fide Trinitatis, includitur fides unitatis et non e converso 4, d. 3, art. 4, q. 2, 2^m. * Creatio 32. Credere 20. Deus 228.
- 8 Trinitas non est trina, quia essent tres Trinitates 1^a q. 31, 1, 5^m. * Dici 1. Dos 2. Effectus 3. Gratia 83, 152.
- 9 Trinitas est in unitate et e converso, idest tres personae sunt in

TRISTITIA

- una essentia et e converso 1^a q. 31, 1, 4^m. * Imago 34. Judicium 41.
- 10 Deus est Trinitas contra Porretanos 1^a q. 36, 6, 1^m. * Missio 7, 18. Nomen 57, etc. Origenes 5.
- 11 Pater non est Trinitas 1^a q. 3, 1, 1^m | q. 39, 6, 1^m | 1, d. 4, q. 2, 2, 5^m | d. 24, q. 2, 2, 2^m. * Persona 39.
- 12 Pater non est aliquid Trinitatis, sed aliquis 1, d. 19, q. 4, 1, 3^m. * Redemptio 3. Solus 5. Spiritus 7, 8. Sponsa 8.
- 15 Trinitas creata configuratur Trinitati creanti et recreanti secundum imaginem et distinguitur a non configuratis, secundum statum fidei 4, d. 4, q. 1, a. 2, q. 2, o. * Christus 121, 223, Vestigium o. Visio 12. Vox 1.
- 14 Anima nostra repraesentat Trinitatem Personarum, in suprema sui portione tripliciter: scilicet memoria, intelligentia et voluntate, scilicet Trinitatem personarum in unitate essentiae, Trinitatem potentiarum in una mente, et originem seu ordinem, in origine seu ordine potentiarum. Opus. 61, c^o 47.
- 15 Similitudo Trinitatis est in anima nostra, secundum quamdam cognitionem etiam secundum sensum. Sed imago tantum in cognitione Dei, vel sui ut est imago Dei. Verit. q. 10, 7, c. | 1^m | q. 25, 3, 4^m.
- Trius. Amicitia 15. Amor 167. Baptismus 74, 75. Notio 7. Trinitas 8.
- Triplicitas non convenit Deo, quia non significat absolute numerum, sicut Trinitas, sed significat comparisonem inaequalitatis, quia est species proportionis inaequalis 3^a q. 31, 1, 3^m | 1, d. 19, d. 2, fi. | L. fi.
- Tristabile. Animus 2. Infirmitas 6. Lacrymae. Perseverantia 2. Tristitia o.
- Tristare. Animus 2.
- Triste. Delectatio 29, 45.
- 1 TRISTITIA est passio animalis, media inter duas passiones irascibilis, quia sequitur timorem et prior est ira, quam etiam causat 1-2, q. 25, 1, c. | q. 42, 3, 1^m | 3, d. 15, q. 2, art. 3, q. 2, c. Ira 13. * Accidia 1, 5, 6. Concupiscentia 3. Dolor o. Gaudium 3.
- 2 Tristitia est dupliciter mala: scilicet secundum se, quae est de malo apparenti et vero bono; et secundum effectum, scilicet de vero malo, sed immoderata impediens bonam operationem 2-2, q. 35, 1, c. * Invidia 1, 3, 13. Nomen 78. Passio 39. Praeceptum 67. Timor 1, 4, 47.
- 3 Species ejus, secundum applicationem ad extraneum, sunt quatuor: scilicet misericordia, invidia, anxietas vel angustia, et accidia 1-2, q. 35, 8, o. | q. 41, 4, 1^m | 2-2, q. 35, 4, 3^m | 3, d. 26, q. 1, 3, c. fi. | Verit. q. 26, 4, 6^m. * Turbatio 1. Upupa. Zelus 4.
- 4 Objectum tristitiae, est malum proprium praesens 1-2, q. 35, 8, c. | q. 36, 1, c. | 1^m | Ma. q. 11, 1, c. * Longanimitas 2.
- 5 Tristitia est de bono alterius, inquantum est malum sibi quadrupliciter: scilicet nocendo, carendo, excedendo, et quia est indignus 2-2, q. 36, 1, 2, c. * Liberalitas 7. Odium 15. Poenitere o. Perseverantia 2, 5. Prosperitas 2. Timor 1, 4, 47.
- 6 Dolor est de repugnante ad naturam corporis, apprehenso per tactum, incipiens in laesione corporis et terminatus in apprehensione: ideo est in sensu subjective et est passio corporalis. Sed tristitia est de repugnante appetitui, apprehenso interiorius: incipiens in apprehensione et terminatur in affectione; et est in appetitu sensitivo et est passio animalis 1-2, q. 42, 3, 2^m | 3^a q. 15, 6, c. | q. 46, 6, c. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, c. | Verit. q. 26, 3, 9^m | 4, 4^m.
- 7 Tristitia est subjective in concupiscibili 1-2, q. 23, 1, c. | 1^m | 2, c. | 3, d. 26, q. 1, 2, c. fi. Subjective. * Damnatio 7, etc. Difficile 11. Dolor o.
- 8 Tristitia cadit in virtuosum, secundum Peripateticos, non autem secundum Stoicos. Ethic. lect. 16, me^o | lib^o 3, lect. 18, me^o d. | Jo. 12, lect. 5, prin^o. * Gregorius.
- 9 Nulla tristitia secundum Stoicos est utilis ad aliquid. Ideo quaelibet tristitia, secundum eos est vitanda 3^a q. 46, 6, 2° | Rom. 9, lect. 1, prin^o. Liberalitas 7. Magnanimitas 14. Mors 14, etc. Nomen 28. Passio 39. Senectus 4.
- 10 Tristitia dicitur esse in Deo, inquantum accidunt aliqua contraria amatis et approbatis ab eo. Cg. 1, c^o 91, fi.
- 11 Vera tristitia fuit in Christo 3^a q. 15, 6, o. | 7, c. | 2^m | 9, c. | q. 46, 6, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, o. | Verit. q. 26, 8, c. fi. | 7^m | 8^m | Ma. q. 8, 3, 6^m | q. 11, 1, 6^m | Opus. 3, c^o 239 | Matth. 26, me^o | Jo. 12, lect. 5, prin^o | c^o 13, lect. 4, prin^o | Rom. 9, lect. 1, prin^o.
- 12 Tristitia fuit in ratione inferiori Christi, non autem in ratione superiori, nisi secundum quod radicatur in essentia animae 3^a q. 46, 8, o. | 3, d. 15, q. 2, art. 3, q. 2, c. | 5^m | Opus. 3, c^o 239.
- 15 Omnis defectus corporalis disponit ad tristitiam 2-2, q. 35, 1, 2^m. * Amor 253, 261, 263. Beatus 52. Charitas 149, 150. Damnatio 7, etc. Devotio 8. Gaudium 3. Infirmitas. Invidia 1, 3, 13. Involuntarium 2. Mollities 2. Mors 23.
- 14 Ex spe et memoria malorum causatur tristitia, sed non tanta

TURBATIO

- quanta a sensu praesentium 2-2, q. 30, 1, 3^m. * Passio 39. Vespere.
- 13 Tristitia inter omnes animae passiones, maxime corpori nocet 1-2, q. 37, 4, o. | q. 41, 1, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, c. * Addiscere 2. Affectio 2. Aggravatio. Amor 226, 239. Anima 140. Curvitas. Delectatio 41, etc. Desperatio 7. Difficile 11. Ira 12, 13, 28, 35, 38, 39, 48, 68, 74. Lacrymae. Odium 15. Rugitus.
- 16 Tristitia impedit omnem operationem de qua est, sed auget eam operationem cujus est principium 1-2, q. 37, 2, 3, o. | q. 39, 3, 3^m | q. 59, 3, 2^m. Delectatio 62.
- 17 Contemplatio veritatis mitigat tristitiam et dolorem, etiam in cruciatu, ratione delectationis 1-2, q. 38, 4, o. Delectatio 53. * Continentia 12, 13.
- 18 Virtus moralis directe mitigat tristitiam interiorem constituendo medium in ea, non autem dolorem exteriorem, quia non obedit rationi, sed sequitur naturam corporis, sed mitigat indirecte per redundantiam 3^a q. 46, 6, 2^m. Vel Delectatio 61. * Fortitudo 24, 26, 29, 49.
- 19 Amici condolentes mitigant tristitiam, quia videntur comportare et amor percipitur 1-2, q. 38, 3, o. | Job 2, fi. | c^o 16, lect. 1, prin^o | Rom. 12, lect. 3, me^o. * Gemitus o. Ira 35. Oratio 41. Patientia 2, 4. Perseverantia 5. Praeceptum 67. Temperantia 17, etc. Vestis 6. Virtus 221.
- 20 Somnus balneum et omnia recreantia, mitigant tristitiam 1-2, q. 38, 5, o. | Psal. 29, me^o.
- 21 Omne animal naturaliter fugit tristitiam 2-2, q. 34, 6, c.
- Triticum. Eucharistia 63, 66, 67.
- Triticum. Eucharistia 62, etc. Frumentum. Mensura 16. Usura 185, 191.
- Triturator. Praedicator 1.
- Triumphus duplex: scilicet major, dictus laureatus, quia fiebat in curru, et victor coronabatur lauro; et minor, idest ovatio, scilicet in equis. Et dicitur a triplici sono, scilicet populi obviantis, captivorum et servi. Psal. 19, fi. * Baptismus 157. Coetus 1. Domus 3. Ecclesia 1. Fornicatio 1. Jerusalem 2. Regnum 1, 3, 5. Scutum. Tabernaculum 1. Titulus. Uxor 10.
- 1 THRONUS est sedes regis, cathedra magistri et tribunal judicis. Hebr. lect. 4, prin^o.
- 2 Throni dicuntur angeli, respectu quotidiani judicii Dei, cujus sunt exequutores et promulgatores: sed homines respectu ultimi, erant assessores cum Christo 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 3, 2^m. * Daemon 5. Fruitio 2, 3. Sedere 9, 10.
- 3 Tertius et infimus ordo primae hierarchiae angelorum est thronorum, quia in sessione importatur unio, secundum contactum solum 2, d. 9, 3, c. | Opus. 3, c^o 126 | Col. lect. 4, fi.
- 4 Throni dicuntur, propter quatuor convenientias ad sedes materiales, quia elevantur super terram, firmantur, sedeantem suscipiunt et apertae sunt desuper 1^a q. 108, 5, 6^m.
- 5 Deus sedet super Cherubim et super thronos, quia etiam sedet super Seraphim, qui sunt super eos. Nam secundum Dionysium, nihil possidetur ibi singulariter; sed quod est inferiorum, attribuitur etiam superioribus eminenter. Unde proprietatem Thronorum, eminentius habent Cherubim. Vel sedet Deus super thronos, sicut super sedem judicii, super Cherubim autem sicut super cathedram magisterii, quia Cherubim interpretatur plenitudo scientiae, et congrue inde dicebantur dari responsa. Isa. 37, prin^o.
- Tropicus duplex: scilicet aestivalis, et hiemalis. Meta. lect. 3, fi.
- Tropologicus. Sensus 37, etc.
- 1 TUBA in veteri Testamento, diversimode congregabat ad consilium ad pugnam, et moveundum castra 4, d. 43, a. 2, q. 2, c. fi. | 1^a Cor. 15, lect. 8, fi. | 1^a Thes. 4, lect. 2, me^o. Festum 5.
- 2 Praedicator dicitur tuba, quia invitat ad vitam, bellum, consilium, festum, et judicat incessum viri. Isa. 58, fi.
- 3 Tuba generalis indicii, est vox Christi, et apparitio ejus. Et erit instrumentalis causa resurrectionis 4, d. 43, a. 2, q. 2, o. | 1^a Cor. 15, lect. 8, fi. | 1^a Thes. 4, lect. 2, me^o.
- Tuculi. Bellum 7. Custos. Defendere. Haeresis 31.
- Tullius. Cicero. Insinuatio 2. Justitia 22. Modestia 7, 8. Tyrannus 11.
- Tumor mentis, obstaculum est veritatis. Isa. 9, me^o 2, prin^o. * Inflatio. Ira 20.
- Tumultus est loquutio confusa, et praecipue multorum simul. Isa. 17, fi. * Inquietudo. Pax 23. Rumor.
- Tunsio pectoris. Pater 16.
- Tunica episcopi, significat perseverantiam, sicut et tunica talaris Joseph 4, d. 27, q. 3, 3, c. * Episcopus 13, 14. Manipulus 2.
- Turba. Populus. Praedicare 18. Sepultura 13.
- 1 TURBATIO. Aliquid dicitur turbati, quando commovetur. Ideo omnis passio sensitiva dicitur turbatio, et maxime tristitia 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, 4^m. * Apostoli 19. Deus 250. Fletus. Maria 49.
- 2 Turbatio non cadit in sapientem, triplici de causa, secundum Senecam: scilicet quia fortius non perturbatur a debiliore, sed virtus est fortior malitia. Et nullus perturbatur nisi de hoc quod bonum suum perdit, vel bonum suum diminuitur: sed sa-

2 Umbrae, et picturae, et somnia, dicuntur esse falsae, inquantum non subsunt res, quarum habent similitudinem 1^a q. 17, 2, 2^m fi.

- 3 Umbrae mortis dicitur tribulatio: vita praesens: doctrina mala, vel opera mala. Psal. 22, meo 2, primo | Psal. 43, fi.
Umbrositas. Damnatio 9.
- 4 UNCTIO olei in exorcismo, significat expeditionem hominis in pugna quam suscipit contra diabolum, a cuius potestate ereptus est 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 1, c. fi. * Baptismus 244. Chrisma 3.
- 2 Unctio extrema est sacramentum ordine ultimum, institutum immediate a Christo, sed promulgatum ab Apostolis 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 4, 1^m | d. 23, q. 1, 1, o. | Cg. 4, c^o 73.
- 3 Res et sacramentum extremae unctionis est interior devotio. quae est spiritualis unctio 4, d. 23, q. 1, a. 2, q. 3, 3^m.
- 4 Oleum tantum olivae, est materia huius sacramenti, quia oleum olivae est lenitivum, penetrativum, diffusivum et nitidum. Non autem balsamum, quia balsamum significat famam, qua non indigent morientes propter se. Nec etiam vinum, quia vinum mordet 4, d. 23, q. 1, art. 3, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 73.
- 5 Oportet quod materia huius sacramenti sit consecrata, triplici ratione: scilicet quia efficacia sacramentorum a Christo descendit, propter plenitudinem gratiae quae confertur, et ex hoc quod effectus ejus corporalis, scilicet sanatio corporalis, non causatur ex materiae naturali proprietate. Et haec consecratio fit ab episcopo tantum 3^a q. 72, 3, c. | 4, d. 2, q. 1, a. 1, 4, 2, 2^m | d. 23, q. 1, a. 3, q. 2, 3, o. | a. 4, q. 1, 3^m.
- 6 Si sacerdos deprehenderit se errasse et ex errore de alio oleo unxisse, debet adhuc de alio oleo debito ungere et supplere quod omisit. Opus. 65, c^o 8.
- 7 Hoc sacramentum habet determinatam formam, scilicet orationem deprecativam, scilicet: Per istam sanctam unctionem et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Deus, quidquid deliquisti per visum etc. 4, d. 23, q. 1, 4, o. | a. 2, q. 2, 3^m | q. 2, a. 2, q. 3, c. | Opus. 22, c^o 1.
- 8 Verba illa indicativi modi, quae secundum morem quorundam praemittuntur orationi, scilicet: Ungo hos oculos, oleo sanctificato, in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, Amen: non sunt forma huius sacramenti, sed sunt quaedam dispositio ad formam, inquantum intentio ministri determinatur ad actum illum per illa verba 4, d. 23, q. 1, a. 4, q. 2, 3^m.
- 9 In hoc sacramento non imprimitur character, quia datur tantum in remedium. Nec per illud homo deputatur ad aliquod sacrum 4, d. 23, q. 1, a. 2, q. 3, o. | q. 2, a. 1, q. 3, 1^m | a. 4, q. 1, 1^m | Cg. 4, c^o 73.
- 10 Effectus principaliter intentus in hoc sacramento et in ceteris, est curatio morbi peccati 4, d. 23, q. 1, a. 1, q. 1, c. | q. 2, c. | 2^m | q. 2, a. 2, q. 1, o.
- 11 Effectus principalis ejus est remissio peccatorum, quo ad reliquias, sed consequenter quo ad culpam mortalem vel venialem si inveniatur, nec recipiens ponat obicem 3^a q. 65, 1, c. | 4, d. 23, q. 1, a. 2, q. 1, o. | q. 2, c. | a. 3, q. 2, c. | a. 4, q. 3, 3^m | q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | q. 2, 2^m | q. 3, 1^m | d. 24, q. 2, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 73 | Ma. q. 7, 1, 14^m.
- 12 Hoc sacramentum datur contra reliquias peccati actualis, non autem peccati originalis 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 3, 4, o. | a. 2, c. | d. 7, q. 1, a. 1, q. 3, c. fi. | d. 8, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | d. 23, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | q. 4, 1^m | 2^m.
- 15 In ultima unctione infunditur gratia, quae effectum sacramento praebet 3^a q. 87, 3, c. | 4, d. 23, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m.
- 14 Hoc sacramentum causat gratiam et remissionem peccatorum. Ideo habet vim illuminativam et purgativam, licet non ita plenam sicut baptismus 4, d. 23, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | q. 2, a. 1, q. 2, c. | 1^m | Cg. 4, c^o 73.
- 15 Et remittit peccatum quo ad maculam, per gratiam quam infundit, et quo ad reatum poenae fortificando subjectum, et quo ad reliquias, idest quo ad debilitatem mentis, non autem dispositiones et habitus causatos ex actibus peccatorum 3^a q. 65, 1, c. | 4, d. 23, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | Cg. 4, c^o 73.
- 16 In extrema unctione confertur perfecta sanitas spiritualis 3^a q. 84, 1, 1^m. * Character 37. Episcopus 12.
- 17 Et sanat corporaliter, non quidem principaliter nec semper, sed quando expedit animae 4, d. 23, q. 1, a. 2, q. 2, o. | a. 3, q. 2, c. | a. 4, q. 3, 3^m | Cg. 4, c^o 73. * Eucharistia 47, 48. Matrimonium 143. Peccatum 374.
- 18 Effectus huius sacramenti impeditur per fictionem, sicut etiam effectus aliorum sacramentorum. Cg. 4, c^o 72, fi.
- 19 Devotio susipientis hoc sacramentum, meritum personale conferentis et meritum totius ecclesiae, plurimum valent ad effectum ejus 4, d. 23, q. 2, a. 3, q. 3, c. * Sacramentum 15, 41, etc. 87, 100, 153.
- 20 Hoc sacramentum immediate disponit hominem ad gloriam. Ideo non debuit figurari per aliquod sacramentum veteris legis, nisi remote, per omnes curationes ejus 1-2, q. 102, 5, 3^m | 3^a q. 65, 1, 4^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 5^m | d. 8, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 2^m | d. 23, q. 1, a. 1, 2^m | q. 3, c. | q. 2, a. 2, q. 2, c. | 2^m.
- 21 Hoc sacramentum potest conferri per sacerdotem. Non autem per laicum, nec per diaconum etiam in necessitate, nec per episcopum tantum 4, d. 23, q. 2, 1, o. | d. 24, q. 2, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 73, fi. * Sacerdos 21.
- 22 Et debent interesse multi sacerdotes, propter copiam gratiae. Tamen etiam solus perficit id in persona ecclesiae, cuius personam gerit. Cg. 4, c^o 72, fi.
- 25 Si sacerdos deficiat ante finem unctionis, alius debet prosegui. Non autem debet incipere. Sed in Eucharistia potest prosegui et incipere super aliam materiam 4, d. 23, q. 1, art. 1, q. 2, 3^m. * Sacramentum 64, 111.
- 24 Christus non accepit, nec dedit per seipsum hoc sacramentum 4, d. 23, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | a. 3, q. 2, c.
- 25 Hoc sacramentum non debet dari sanis, sed infirmis ad mortem tantum. Non autem furiosis, nec amentibus, nec pueris 4, d. 23, q. 2, 2, c. | art. 4, q. 1, 2^m | q. 2, c. | d. 25, q. 2, a. 1, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 73.
- 26 Et debet dari tantum in organis quinque sensuum, in quibus est radix spiritualis infirmitatis, et in pedibus et secundum aliquos in renibus, sed prope in mutilatis 4, d. 23, q. 2, 3, o. | Cg. 4, c^o 73, fi. | Opus. 65, c^o 7.
- 27 Hoc sacramentum potest iterari in eadem infirmitate diuturna, iterato periculo mortis, et in diversis infirmitatibus non diuturnis 4, d. 18, q. 1, a. 3, q. 2, 4^m | d. 23, q. 2, 4, o. | Cg. 4, c^o 73.
- 28 Hoc sacramentum requirit devotionem in suscipiente 4, d. 23, q. 2, a. 2, q. 4, c.
- 29 In veteri lege ungebantur quatuor: scilicet reges, sacerdotes, prophetae et vasa templi. Quae omnia sunt in Christo. Psal. 44, meo. Matth. 1, primo | Rom. lect. 1, meo | Hebr. lect. 4, fi.
- 50 David ter unctus fuit in regem, in figuram triplicis unctionis Christi et christianorum, scilicet per gratiam, per gloriam animae et per gloriam corporis. Psal. 26, primo.
Deus Pater quadrupliciter unxit Christum, scilicet in sacerdotem, regem, pugilem et jucundum liberalem. Isa. 61, meo.
- 51 Unctio convenit Christo secundum humanitatem tantum, non autem secundum divinitatem. Psal. 44, meo | Hebr. lect. 4, fi.
- 52 Devotus ungit Christum quadrupliciter: scilicet lacrymis, devotione, pura intentione et laudis gratiarumque actione. Isa. 61, meo.
- 53 Unctio olei cathecumenorum non est sacramentum, sed sacramentale, quia disponit ad baptismum aliquo modo, sed non perducit ad remissionem peccatorum 4, d. 23, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m. * Baptismus 237. Character 37.
- 54 Unctio baptizatorum in vertice, significat eminentiam dignitatis tripliciter: scilicet regalis, sacerdotalis et collatae 3^a q. 72, 11, 3^m | 4, d. 7, q. 3, a. 3, q. 2, 1^m. * Chrisma 3. Confirmatio 4, 49. Consecratio 15, 16. Episcopus 12. Magnus 3.
Non propter digniorem partem capitis, sed propter potius effectum unctio in fronte reservatur episcopis 3^a q. 72, 11, 3^m.
- 55 Unctio olei in exorcismo, significat expeditionem hominis in pugna, quam suscipit contra diabolum, a cuius potestate ereptus est 4, d. 6, q. 2, a. 3, q. 1, c. fi. * Matrimonium 143. Rex 10. Samuel 2.
- 56 Uctiones Patrum in Aegypto et sanctae Genovephae, non erant sacramentales 4, d. 23, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m.
- 57 Unctio regum non est sacramentum. Ideo potest fieri diversimode, secundum diversas consuetudines, scilicet vel oleo in scapulis, vel ebrismate in capite 4, d. 23, L. meo lect. 4, fi. | d. 24, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m.
- 58 Orientales ungebantur, propter celebritatem festi, vel personae, vel quia erant in regione calida. Hebr. lect. 4, fi.
Undecim. Usura 181, 182.
Undique. Eucharistia 103.
Ungues et capilli sunt ad conservationem aliarum partium et de perfectione hominis. Ideo resurgent 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 3, o. Capilli.
Unicornis est animal quadruplex, valde forte et ferum habens unum cornu in media fronte, et est tantae superbiae quod non patitur subjectionem. Ideo captus, statim moritur. Et significat Judaeos. Job 39, primo | Psal. 21, meo | Psal. 28, meo.
Unibile. Angelus 61, 65, etc.
Unicus. Angelus 547. Charitas 88. Deus 110. Fornicatio 18. Haeresis 37. Motus 61. Nomen 70.
Uniforme. Caelum 57, 59, 90. Conformitas. Deus 135, 327, etc. Motus 57. Multiforme 1. Perfectio 42.
Unigenitus est Christus, quia solus est naturalis Filius. Sed dicitur primogenitus, quia sunt alii Filii Dei, sed adoptivi 1^a q. 33, 3, c. | 2^m | q. 41, 3, c. | 3, d. 11, L. fi. | Cg. 4, c^o 8, fi. | 36, 1^m | Jo. lect. 16.
Unire. Actio 27.
- 4 UNIO triplex: scilicet vel aliquo uno secundum numerum, speciem, genus seu analogiam, vel inter se, ex quibus resultat unum neutraliter 3, d. 1, q. 1, 1, c. * Actio 103. Amicitia 19. Amor 111, 152, 153, 173, 179, 199, etc. 216, etc. Angelus 61, 65, etc. 227, 259. Anima 310. Antichristus 1. Assimilatio 13. Assumere 6, etc. 31, etc. Attributa 5, 8.
- 2 Unio triplex: scilicet ex integris et perfectis, ex transmutatis, et

UNITAS

- ex imperfectis 3^a q. 2, 1, c. * Charitas 61, 130, 137. Civitas 1, 3. Cognitio 46. Conjunctio o. Corpus 25, 58, 68. Deus 239. Dimensio 10, 15.
- 3 Ens completum non potest uniri alteri, nisi tripliciter et secundum quid, scilicet accidentaliter, per aggregationem et in aliquo accidente 3, d. 6, q. 1, 2, c. Accidens 29. * Ecclesia 4. Evangelium 1.
- 4 Impossibile est quod alicui speciei constitutae jam in sua integritate, uniatur in natura aliquid extraneum, nisi species solvatur. Cg. 4, c^o 41, prin^o. * Eucharistia 114, 242. Fides 18.
- 5 Illa uniuntur in natura, ex quibus constituitur integritas alicujus speciei. Cg. 4, c^o 41, prin^o. * Finis 81. Forma 86, 143, 148. Generatio 23. Incorporari o. Intellectualis 1. Intellectus 53, 95, 183, 293. Matrimonium 19, 51. Membrum 8. Misericordia 16. Mixtio 1. Mundus 24. Nativitas 28. Oratio 1, 62.
- 6 Unio animae et corporis, est de ratione hominis 3^a q. 50, 4, c. | Cg. 4, c^o 37.
- 7 Prima unio hominis ad Deum, est per fidem, spem et charitatem 1-2, q. 68, 4, 3^m | 3^m. Charitas 137.
- 8 Duplex unio est necessaria ecclesiae: scilicet interior per fidem et charitatem; et exterior, scilicet pax 2^a Cor. fi. * Pax 3, 8, 9. Peccatum 305, 306. Praedestinatio 46. Pulchritudo 14. Sapientia 28. Scientia 9. Sedere 6.
- 9 Charitas unit Deo perfectissime, sed aliae virtutes dispositive et meritorie 1, d. 1, q. 1, 1, fi. Charitas 49.
- 10 Unio necessaria sanctis triplex: scilicet amoris, concordiae et cooperationis. Phy. 4, me^o Sanctus 6. * Christus 56, 219. Separatio 3. Seraphim 5. Similitudo 21. Spes 27. Subjectio 7. Unum 1. Visio 23. Vox 2.
- 11 Unio quae de Deo praedicatur, non est creator, nec creatura 3, d. 5, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Adoratio 15.
- 12 Immo unio haec est aliquid creatum 3^a q. 2, 7, o. | 8, c.
- 13 Unio haec est aliquid creatum, scilicet relatio existens in natura humana realiter, in Deo autem secundum rationem tantum, quia prout est in Deo non est aliquid secundum rem, sed secundum rationem tantum 3^a q. 2, 7, o. | 8, c. | 1, d. 30, 2, 4^m | 3, d. 2, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | d. 5, q. 1, a. 1, q. 1, o. | d. 7, q. 2, 1, c. | d. 13, q. 3, 1, c. | 5^m | d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 5^m | Cg. 4, c^o 39 | 41 | Quol. 1, 2, 2^m. * Angelus 504. Apollinaris 2, etc. Appropriatio 26. Assumere 6, etc. 45, etc. Attingere 3. Attributa 5, 8.
- 14 Unio verbi Dei, facta est in persona divina et non in natura, contra Eutychetem 3^a q. 2, 1, 2, o. | 6, c. | 12, 1^m | q. 3, 1, c. | q. 9, 2, 1^m | q. 13, 1, c. | q. 18, 1, c. | q. 46, 12, c. | q. 50, 2, o. | q. 53, 1, 2^m | 1, d. 17, q. 1, a. 1, c. | d. 37, q. 1, 2, c. | q. 3, 1, c. | 3, d. 1, q. 2, 1, o. | d. 2, q. 1, a. 3, q. 3, 1^m | d. 5, q. 1, 2, 3, o. | d. 6, prin^o | q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 11, 4, c. | d. 18, 1, c. | d. 21, q. 1, 3, 3^m | Cg. 4, c^o 35 | 37 | 41 | Verit. q. 20, 1, c. | Po^a q. 6, 6, 17^m | Unio. 1, o. | 2, 13^m | 3, 10^m | 5, 7^m | 11^m | Quol. 2, 1, c. | Quol. 3, 4, 1^m | Opus. 3, c^o 211 | 212 | 225 | Rom. lect. 2, fi. | Philipp. 2, lect. 2, fi. Eutyches 1.
- 15 Haec unio facta est in supposito seu in hypostasi 3^a q. 2, 3, o. | 6, c. | q. 16, 1, c.
- 16 Natura humana non est unita. Verbo accidentaliter 3^a q. 2, 1, c. | 6, o. | q. 17, 2, c. | 3, d. 1, q. 2, 1, c. | 4^m | d. 6, q. 3, 2, o. | d. 7, q. 1, 1, c. | Cg. 4, c^o 37 | 41 | 49 | Unio. 1, c. | 13^m | Opus. 3, c^o 215 | Philipp. 2, lect. 2, fi.
- 17 Verbum Dei unitur naturae humanae in Christo, ut instrumento, non autem ut materiae. Cg. 4, c^o 41 | Po^a q. 6, 17^m | Ma. q. 4, 3, 3^m | Unio. 1, c. fi. | 2, 13^m | Quol. 3, 4, 1^m | Opus. 3, c^o 211.
- 18 Anima et corpus in Christo uniuntur 3^a q. 2, 5, o. | q. 16, 1, c. | 3, d. 6, q. 3, 1, o. | Cg. 4, c^o 37 | 41 | Opus. 3, c^o 215. * Corpus 68. Debitum 13. Deus 239. Dioscorus. Eucharistia 114, 242.
- 19 Natura divina unita est non solum animae, sed etiam corpori Christi 3^a q. 2, 10, 2^m. * Haeresis 44. In 12, 15. Incarnari o. Matrimonium 19. Membrum 8. Miraculum 48, 51. Spiritus 20, 21.
- 20 Unio Verbi ad animam in persona et unio visibilis ad videns, non sunt eadem 3, d. 14, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | Verit. q. 26, 10, 8^m.
- 21 Haec unio est maxima, ex parte ejus in quo facta est, non autem ex parte unitorum 3^a q. 2, 9, o. | 3, d. 5, q. 1, a. 1, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 41. * Christus 34, 56, 58, etc. 75, 148, 205.
- 22 In Christo est triplex unio: scilicet consentanea, idest amoris, dignativa, idest personalis et ad ecclesiam 4, d. 49, q. 4, 3, o.
- 1 UNITAS cujuslibet rei est essentia ejus, secundum quod est indivisa in se et divisa a quolibet alio 1, d. 19, q. 4, 1, 2^m | Po^a q. 9, 7, c. * Abstractum 4. Apostoli 19.
- 2 Quaelibet res est una, per essentiam suam 1^a q. 6, 3, 1^m | q. 11, 4, 3^m | q. 76, 7, c. | Verit. q. 21, 5, 8^m | Po^a q. 9, 7, o. | Meta. 3, lect. 12, fi. | Lib^o 4, lect. 2, prin^o | Lib^o 10, lect. 3, fi.
- 3 Substantia habet per se unitatem vel multitudinem, sicut et esse, non autem accidentia, sed habent a subjecto 1^a q. 39, 3, c. Assimilatio 6. Baptismus 102, 130, etc. 149, 247, 248.
- 4 Ens quod non dividitur est vera definitio unius, licet Avicenna conetur eam improbare 1, d. 24, q. 1, 3, 3^m | Opus. 42, c^o 2.
- 5 Immo unum importat rationem indivisionis tantum 1^a q. 6, 3, 1^m.

UNITAS

- 6 Omne ens, est ens et unum per suam formam. Ideo ens et unum convertuntur. Quol. 6, 1, c. | Meta. 4, lect. 2, prin^o etc. * Bonitas 61, 92, 93. Bos. Collectivum. Consideratio 4. Contingens 3, 7. David 2, 4. Delectatio 42. Deus 57. Transcendentia.
- 7 Unitas quantum ad illud quod dicit positive, habet rationem principii numeri. Sed inquantum ratio ejus consistit in negatione, negat divisionem, compositionem et rationem principii 1, d. 31, q. 3, 1, c.
- 8 Esse mensuram, est propria ratio unius quod est principium numeri et convenit ei primo. Alios autem generibus convenit secundum similitudinem et consequitur rationem indivisionis. Meta. 5, lect. 8, me^o 3, fi. * Aeternitas 19. Divisio 1. Dolor 25. Esse 68, 69, 82, 83. Essentia 7, 10. Exorcismus 5. Forma 111.
- 9 Ubicumque non est unitas speciei, ibi non est unitas numeralis, nisi idem suppositum subsistat in duabus naturis, scilicet in Christo 3^a q. 50, 5, 2^m. * Individuum 1, 9. Instans 2. Liber 12.
- 10 Ex subjecto et accidente non fit aliquid unum nisi per accidens 3, d. 14, q. 1, 1, c. Ente 7, prin^o fi. | me^o Accidens 26.
- 11 Immo ex subjecto et proprio accidente, sit unum per se, per naturalem resultationem 1^a q. 77, 6, 3^m | 4, d. 4, a. 1, q. 3, 3^m. Accidens 53. * Mathematica 2. Mensura 21.
- 12 Ex multis fit unum tripliciter: scilicet ordine tantum, ordine et compositione, et per commixtionem 3^a q. 2, 1, c. | Cg. 4, c^o 35. Ubi unum propter unum, ibi tantum unum, tenet in inseparabilibus tantum 4, d. 9, a. 1, q. 3, 3^m.
- 13 Punctus addit supra unitatem positionem, quia abstrahit a materia sensibili. Unitas autem abstrahit etiam a materia intelligibili. Meta. lect. 2, me^o | Lib^o 5, lect. 8, me^o. | Anima. lect. 11 | Poster. lect. 41, prin^o etc. Metaphysica 5, etc. Natura 10. Nomen 31. Numerus 2, 6. Persona 16. Plato 5. Transcendentia. Unio 1.
- 14 Unum dicitur dupliciter: scilicet unum quod est principium numeri, et unum quod convertitur cum ente 1^a q. 11, 1, o. | 2, c. | q. 30, 3, o. | 1, d. 24, q. 1, 1, 1^m | 3, o. | 2, d. 3, q. 1, 3, 1^m | Po^a q. 3, 16, 3^m | q. 9, 7, c. | Quol. 10, 1, o. | Meta. 3, lect. 12, 13, fi. | Lib^o 5, lect. 2, me^o | Lib^o 5, lect. 8, me^o | lect. 10, me^o | lib^o 10, lect. 3, fi. | lect. 11 | fi. * Absolvere 32. Allegoria. Analogia 1, 2, 5, 9, 11, 12. Angelus 19, 51, etc. 112, 145, 179, 193, 216, 232, 236, 240, 211, 269, 319, 379, 402, 433, 458, 512, 513, 547, 582, etc. 617, 618. Anima 108, 112, 167, 168, 169, 191, 290, 317, 345, 346, 347. Assumere 17, etc. Caelum 58, 136. Civitas 3. Definitio 14, 15. Dispositio 54. Divisio 8.
- 15 Unum et multa dicitur dupliciter: scilicet simpliciter, idest secundum substantiam et secundum quid, idest secundum accidens, Unio. 3, c.
- 16 Unum dicitur dupliciter: scilicet unum per accidens et unum per se, et hoc dupliciter: scilicet simpliciter, idest unum numero, et secundum quid, idest unum respectu alicujus, scilicet vel speciei, vel generis, vel proportionis 1, d. 24, q. 1, 1, c. | Unio. 3, c. fi. * Aequalitas 1, 2, 4. Ens 31, 32.
- 17 Unum numero dicitur dupliciter: scilicet unum unitate naturae, et unum unitate personae 3^a q. 3, 6, 1^m | 7, 2^m | 3, d. 1, q. 2, 4, c. 6^m.
- Unitas sive unum numero unitate naturae universalis duplex: scilicet unitas realis et unitas intentionis. Opus. 42, c^o 7, o.
- 18 Unum numero dicitur quadrupliciter: scilicet vel secundum naturas diversas, vel secundum unam naturam diversarum rationum convertibiliter, vel secundum unam naturam diversarum rationum non convertibiliter, vel secundum unam naturam et secundum eandem rationem diversorum nominum. Meta. 4, lect. 2, prin^o. * Generatio 20, 57, 65, 66. Habitus 52, etc. 53, 51.
- 19 Unum numero dicitur tripliciter: scilicet primo indivisibile in potentia, vel secundum quantitatem, vel secundum essentiam, vel secundum utrumque. Secundo indivisibile in actu et potentia, cum situ, ut punctus. Tertio nihil importans nisi indivisionem, scilicet unitas quae est principium numeri, quae tamen inhaeret alii, scilicet suo subjecto 1^a q. 11, 1, 2^m | 1, d. 24, q. 1, 1, c. * Intellectus 17, 34, 118, 119, 120, 144, 261. Maria 53. Materia 18. Matrimonium 1, 6.
- 20 Unum numero dicitur tripliciter: scilicet vel indivisibile actu et potentia, vel actu tantum, vel unum perfectione 3^a q. 73, 2, c. | 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 2, c. | d. 23, q. 1, a. 1, q. 2, c. * Motus 20, 21, 36, 68.
- 21 Unum numero dicitur tripliciter: scilicet unum indivisibile, unum continuum et unum secundum rationem. Cg. 3, c^o 55 | Po^a q. 6, 7, 9 | Virt. q. 2, 4, 9^m. * Operatio 15. Pars 29, 32, 33. Sanctus 6.
- 22 Unitas, multitudo, et esse, dependent ex eodem. Cg. 2, c^o 79 | Quol. 6, 1, c. * Absolvere 24, 25, 31, 32, 33. Abstractum 4. Accidens 20, 39, etc. Actio 4, 5, 6, 7, 44, 48, 49, 50, 65, 66, 82, etc. 108, 117. Actus 17, 18, 20, 65, 66, 67, 181, 196. Addere 11, etc. Adoratio 11, 13. Agens 14, 66, 113, 114. Agere 10. Allegoria. Altare 2. Alteratio 10. Amor 4, 33, 108, 111, 138, 153, 229. Analogia 2, etc. Angelus 45, 49, 51, etc. 81, 112, 146, 179, 216, 232, 236, 240, 269, 319, 326, 352, 362, 379, 388, 388, 389, 402, etc. 433, 458, 487, 512, 536, 547, 558, 576, 582, etc. 615, etc.

- 23 Multitudo transcendens addit supra ens duas negationes, scilicet negationem indivisionis in se et negationem divisionis ab alio. Sed unum supra ens addit tantum primam negationem. Verit. q. 9, 7, o. fi. | Po^a q. 9, 7, c. fi. * Anima 58, 108, 112, 169, 191, 212, 245, 259, 264, 290, 317, 342, 347. Apprehensio 4. Assumere 17, etc. Attributa 5, 6. Baptismus 52, 53, 75, 120, etc. 130, etc. 149, 217, 248. Beatitudo 15, 18, 137. Beneficium 21.
- 26 Unum transcendens privat multitudinem intrinsecam, non autem extrinsecam, sed constituit eam ut pars ejus; sed multitudo transcendens, idest numerus, est privatio unius totius, non autem partium. Po^a q. 3, 16, 3^m. * Bonitas 78, 168, 181, 182, 197. * Caelum 58, 71, 186. Capitale 3. Caput 5, Causa 22, 23. Charitas 54.
- 27 In ratione unius est duplex negatio: scilicet negatio negationis et negatio rei. Sed in ratione multitudinis est secunda negatio tantum. Quol. 10, 1, 3^m. * Certitudo 2. Cibus 11. Circumcisio 12. Circumscribere 1. Circumstantia 23. Civitas 1, 3. Cognitio 38, 51, 65, 70. Collectivum o. Compositio 4, 10, 15. Communicatio 6, 7. Confessio 53, 54. Consideratio 1. Consilium 27. Contingens 3, 7. Contrarium 10, 18, 14, 43. Contritio 20, 21, 22, 31. Copulativa.
- 28 Quod convenit multis, non convenit eis secundum unam naturam communem, nisi sit univocum et positivum 1^a q. 65, 1, c. | Ma. q. 1, 2, 4^m. * Cor 12. Corporeitas 3. Corpus 14, 15. Corruptio 24, 25. Creatio 33, 34, 52, 52. Creatura 18, 22. Credere 8. David 2. Daemon 40. Debitum 28. Deitas 2. Delectatio 14. Demonstratio 13. Denominatio 10. Deus 45, 65, 80, 86, 261, 307, 331, 347, 359, 373. Dialectica 1. Diameter. Dici 2. Dies 12, 24. Differre 5. Difficile 18. Dispositio 9, 29, 35, 54. Distinctio 11, 16, etc. Divisio 8, 12. Divortium 1. Dolor 25. Domus 2. Donum 23, 24, 29, 32. Duo o. Duratio 5. Ecclesia 4, 6, 7. Effectus 17, 18. Electio 1.
- 29 Unum quantum ad illud quod ponit, constituit multitudinem, sed quantum ad negationem quam addit supra ens, opponitur ei privative 1^a q. 11, 2, 2^m | 1, d. 24, q. 1, 3, 4^m | Po^a q. 3, 16, 33 | q. 9, 7, 10^m | 14^m | Meta. 10, lect. 4, prin^o. * Aequalitas 1, etc. Aeternitas 25. Aevum 4. Ens 20, 26, 27, 29, 32. Enuntiatio 3, 4. Esse 43, 44, 45, 68, 69, 82, 83, 93. Essentia 6, 10. Eucharistia 4, 38, 40, 132, 182, 183. Eustratius 2. Exceptiva. Exemplar 6. Exercismus 5. Ferrum 1. Festum 4. Fides 17, 18. Fieri 10, 18, etc. Finis 52, 53, 54, 61, 54, 66, 120, 122.
- 30 Multum absolute sumptum, opponitur uni, sed ut importat excessum, opponitur paucio 1^a q. 11, 2, 3^m | Po^a q. 9, 7, 7^m | Meta. 10, lect. 8, o. * Forma 9, 10, 23, 33, 39, 44, 48, 49, 52, 53, 59, 68, 75, 76, 80, 111, 112, 116, 120, 133, 148, 163. Fructus 22. Fructio 5, 6. Generatio 20, 57, 65. Genus 40. Gratia 37, 45, 106, 156. Habitus 42, 43, 44, 50, 53, 54. Haeresis 33, 49, 85, 91. Hierarchia 2, 5. Homo 14, 33, 31, 40. Idea 22, 24. Idem 1, 3, 7. Ignorantia 23. Imperare 3. Individuum 17, 43. Infamia 2. Infinitum 6, 12, 34. Instrumentum 13. Intellectus 17, 34, 53, 55, 56, 99, 131, 144, 146, 242, 243, 261, 289. Jacob 7. Jejunium 40.
- 31 Unum ponitur in definitione multitudinis, non autem e converso 1^a q. 11, 2, 4^m | q. 85, 8, 2^m | 1, d. 24, q. 1, 3, 2^m | 3^m | Po^a q. 9, 7, 15^m | Meta. 4, lect. 3, me^o. * Hypothetica. Ira 63. Iudicium 4. Juramentum 6. Justitia 58, 81, 88. Justificatio 12, 23, 29. Legatus 1. Legislator 5. Lex 18, 38, 43, 126. Liberum 3. Lingua 1, 8. Lumen 13, 25. Luna 5. Magis 1. Maria 53. Mathematica 2. Materia 13. 19, 20, 35. Matrimonium 1, 6, 22, 76, 78, 81, 98, 99.
- 32 Unum non removet multitudinem, sed divisionem. Nec multitudo removet unitatem, sed indivisionem eorum ex quibus constat 1^a q. 30, 3, 3^m | Po^a q. 9, 7, 15^m | Meta. 4, lect. 3, me^o. * Medium 4. Membrum 11. Mensura 1, 20. Meritum 28, 63. Misericordia 21, 28. Missa 15, 23, 24. Missio 2, 22. Motus 6, 10, 20, 21, 22, 26, 32, 35, 67, 68, 74. Mundus 2, 6, 19, 24. Natura 10, 12. Naturale 20, 24. Nicolaus 1. Nomen 2, 31, 82, 83. Non velle. Numerus 3, 5, 6. Objectum 16. Obligari 1. Officium 16, 17, 18. Operatio 13, 14, 15, 16, 17, 19. Opinio 1, 7.
- 33 Unum est magis positivum secundum rem, quam multitudo, licet secundum nomen sit e converso 1^a d. 21, q. 1, 3, 2^m | Po^a q. 9, 7, 15^m. * Oppositio 14. Oratio 50, 5. Ordinatio 1. Ordo 32, 36, 70, 90, 92. Papa 8. Pars 10, 28, 29, 32, 33, 49. Passio 106. Patruus. Peccatum 50, 52, 64, 83, 152, 153, 154, 156, 300, 336, 373, 378, 381, 399, 410. Perfectio 21, 21, 33, 46. Persona 16, 40, 41, 42. Philippus o. Pietas 16. Piscina 2. Poena 12, 29. Poenitentia 61.
- 34 Negatio quae est de ratione unius, est negatio rationis tantum; quae autem est de ratione multitudinis, est negatio realis 1, d. 24, q. 1, 3, 1^m | 2^m | Quol. 10, 1, 3^m | Meta. 4, lect. 3, me^o. * Pliades. Pluralitas o. Porphyrio. Potentia 15, 47, 49. Praeceptum 57, 71, 82. Praedestinatio 36. Praedicamentum 4. Praedicari 12. Principatus 5, 9. Principium 7. Processio 24, 41. Relatio 23, 27. Relativum 8, 9, 13. Requirit 2. Res 4. Sacramentum 11, 90. Scientia 3, 74, 96, etc. Significatio 10. Signum 5. Similitudo 1, 8, 13, 15.
- 35 Multitudo potest immediato procedere ab uno simplici 1^a q. 77,

- 6, 1^m | 1, d. 2, 1, 1^m | 2, d. 3, q. 1, 3, 2^m | Po^a q. 3, 16, o. | q. 7, 1, 1^m | Quol. 3, 6, fi. | Dio. 2, lect. 2, o. * Spiratio 4, 5.
- 36 Multitudo tripliciter potest procedere ab uno: scilicet vel propter materiae necessitatem, seu poteutiae limitationem, vel propter bonitatis obligationem, vel propter sapientiae ordinem 1, d. 2, 1, 1^m | 2, d. 3, q. 1, 3, 2^m | Po^a q. 3, 6, o. | Dio. 2, lect. 6, o. * Splritus 22, 23. Subsistentia 3, 5, 10. Substantia 33. Suffragia 5, 6. Summum o. Suppositum 13. Tactus 4. Templum 7, 8. Tempus 2, 9, 13, 14. Terra 4. Thesaurus 1.
- 37 Multitudo est secundum sensum prior uno, sed est e converso secundum naturam et secundum rationem 1, d. 24, q. 1, 3, 2^m | Po^a q. 9, 7, 15^m | Meta. 10, lect. 4, prin^o. * Trahere 2. Verbum 19, 27, 46. Veritas 13, 40, 41, 45.
- 38 Aliqua possunt esse unum et multa diversimode, non autem eodem modo, quia opponuntur 1^a q. 11, 1, 2^m | 2, 1^m | 1-2^a q. 17, 4, o. | 2, d. 40, 4, c. * Unctio 2. Virtus 61, 62, 68, 79, 145, 155, 159, 213, 258, 267. Vita 79.
- 39 Unum quod est principium numeri, opponitur multitudini relative, ut mensura mensurato, non autem unum quod convertitur cum ente, sed opponitur privative 1^a q. 11, 2, c. | 1, d. 21, q. 1, 3, 4^m | Po^a q. 9, 7, 17^m | Meta. 10, lect. 3, me^o.
- 40 Unum quod est principium numeri, secundum illud quod est praecise, opponitur numeris secundum disparatam oppositionem mensurae, quae reducitur ad contrarietatem, sicut ad principium, ratione differentiarum contrariarum. Sine praecisione vero, non opponitur eis, sed constituit eos. Sed quantum ad illud quod consequitur intellectum ejus opponitur multitudini numerali relative, sicut principium principiato, et sicut pars toti, sed magis proprie, ut mensura mensurato 1, d. 24, q. 1, 3, 4^m | Meta. 10, lect. 4, me^o. * Christus 7, 13, 152, 153, 160, 162, 181, etc. 178, 182, 184, 185, 186, 187. Universum 2. Univocum 1. Usura 31, 50, 118, 147, 152, 192, 196, 201, 274, 281, 282, 283, 387, 295. Uter. Uti 13. Uxor 10. Voluntas 80, 81. Votum 81. Vox 41.
- 41 Deus est unus 1^a q. 11, 3, o. | q. 103, 3, o. | 1, d. 2, 1, o. | d. 54, q. 1, 1, o. | 2, d. 1, q. 1, 1, o. | Cg. 1, c^o 42 | Lio. 4, c^o 8, 1^m | Po^a q. 3, 6, o. | 16, 1^m | Opus. 3, c^o 15 | Meta. 12, fi. * Amor 4, 33, 153. Apostoli 19.
- 42 Deus est maxime unus 1^a q. 11, 4, o. | q. 28, 3, 3, c. | q. 30, 1, 3^m | q. 39, 3, c. | 1^a d. 24, q. 1, 1, c. | 1^m | Causis, lect. 21, o.
- 43 Deum esse unum, potest ratione demonstrari, et potest fide teneri 1^a q. 2, 2, o. | Opus. 72, q. 9. * Appropriatio 25, 26.
- 44 Immo fides est de apparentibus, secundum Apostolum. Opus. 72, q. 9 | Hebr. 11, lect. 1.
- 45 Hoc primum dictum est, scilicet quod Deum esse unum, potest ratione demonstrari, quia ratio naturalis subservit fidei. Unde dictum est per fidem esse acceptum hoc, secundum quod fides supponit Deum esse unum, tamquam ratione ostensum. Vel hoc ideo dici potest, ut fiat resolutio ad diversos homines; quia uni de hoc fieri potest demonstratio, alteri vero non, quem per fidem necesse est ad hoc accedere 1^a q. 2, 2, 1^m | Opus. 72, q. 9. * Assimilatio 6, 7. Assumere 18, etc.
- 46 Unum in divinis, se habet communiter ad essentiam et ad relationem. Po^a q. 9, 4, 14^m. * Beatitudo 17.
- 47 Deus est unus per suam essentiam, et est sua unitas 1^a q. 103, 3, o. | 1, d. 24, q. 1, 1, 1^m.
- 48 In Deo omnia sunt unum, et unum ibi est aliud: scilicet bonitas ibi est sapientia ut divina, non autem in eo quod bonitas, vel ut sapientia. Opus. 9, q. 1. * Bonitas 78, 91, 92, 93, 168, 181, 182, 197. Charitas 54, 86.
- 49 Deus est unus, secundum quod unum convertitur cum ente, non autem secundum quod unum est principium numeri 1^a q. 11, 3, 2^m | q. 30, 3, 2^m | 1, d. 24, q. 1, 1, 1^m | Po^a q. 9, 7, c. * Confessio 65. Contritio 26. Creatio 33, 34.
- 50 Unitas Dei est principium omnis unitatis, et mensura omnis rei 1, d. 24, q. 1, 1, c. * Deitas 2.
- 51 Unitas divinae essentiae ponit in numerum cum unitate personae secundum rationem, et secundum modum intelligendi, et secundum significationem, non autem secundum distinctionem realem. Quol. 6, 1, o.
- 52 Unitas divinae personae est major unitate quae est principium numeri, quia est per se subsistens, completa, et habens in se quidquid pertinet ad rationem unitatis 1^a q. 11, 4, 2^m | 3^a q. 2, 9, 2^m | 1, d. 24, q. 1, 1, c. fi.
- 53 Unitas divinae personae est major unitate naturae et personae in nobis, et unitate animae et corporis 3^a q. 2, 9, 3^m. * Deus 110, 239, 307, 347, 359, 360, 362, 364, 365, 366. Excellentia. Fides 17, 18. Filiatio 16, 25. Haeresis 39, 77.
- 54 Pater et Filius in divinis sunt unum, non autem unus 1^a q. 31, 2, 4^m | Quol. 6, 1, fi. * Idea 22, etc. Idem 10.
- 55 In Patre et Filio, non est discrepans, sed una divinitas, ut dicit Ambrosius 1^a q. 31, 2, c. * Trinitas 2, 4, 7, etc.
- 56 Omnia entia sunt unum propter Patrem tripliciter: scilicet quia in Patre primo unitas invenitur, et ratio principii quasi primi, et ab ejus unitate est, quod una natura in omnibus propage-

UNIVERSALE

UNUM

tur. Et omnia entia sunt aequalia propter Filium tripliciter: scilicet quia aequalitas est in Filio inquantum Filius, inquantum verbum, et inquantum est imago. Et omnia entia sunt connexa propter Spiritum sanctum tripliciter: scilicet quia procedit ut amor, amor autem est connexio duorum, quae connexio requirit tria, scilicet duo connexa, et unum connectens 1^a q. 39, 8, c. | 1, d. 31, 5, o. * Christus 178, etc.

Unitivum. Amor 179.

- 1 UNIVERSALE triplex: scilicet universale in re idest natura in particularibus, universale post rem idest abstractum ab eis, et universale ante rem idest formae universales rerum in mentibus angelorum 2, d. 3, q. 2, 3, 1^m. * Abrenuntiatio. Accidens 92. Accidentaliter 5.
- 2 Universale sumitur dupliciter: scilicet pro natura rei cum intentione universalitatis, et pro natura ut est in particularibus. Primo modo universale est posterius, sed secundo modo universalius est prius minus universali, via generationis et temporis, sed est e converso ordine perfectionis, et intentionis naturae 1^a q. 85, 3, 1^m | 1-2, q. 29, 6, c. | Verit. q. 8, 9, 6^m | Opus. 55, meo | Opus. 56, o. | Anima. lect. 1, fi. 4, fi. | Libo 2, lect. 12, meo. Agens 10, 49, 97, 103. Angelus 234, 262, 264, 285, 344, etc. 374, 408, 431. Appetitus 59, 81, 91. * Bonitas 28, 29, 45, 64, 68. Canonizatio. Causa 54, etc. 82. Caelum 7. Cognitio 22, 36, 44, 48, etc. Commune o.
- 3 Universale secundo modo praedicatur in quid, et significat substantias rerum, non autem primo modo. Opus. 56, prin^o. Meta. 7, lect. 13, prin^o. * Consequentia 3. Creatio 10, 11. Creatura 24.
- 4 Idem potest esse universale et particulare. Po^a q. 6, 1, 1^m.
- 5 Immo singularia opponuntur universalibus. Poster. lect. 4, fi.
- 6 Idem respectu inferioris est universale et respectu superioris est particulare in causando et praedicando. Potentia q. 6, 1, 1^m.
- 7 Universale quo ad naturam, est in singularibus; sed quo ad intentionem universalitatis est in intellectu 1^a q. 85, 2, 2^m | 12, q. 29, 6, c. | 3^m | 1, d. 19, q. 5, 1, c. prin^o | d. 33, 1, 3^m | 3, d. 5, q. 2, 1, 1^m | Cg. 1, c^o 65, 1^m | Po^a q. 7, 9, c. | Spiritu. 9, 6^m | Opus. Ente 4, prin^o 4, etc. | Meta. 11, lect. 2, prin^o | Anima. 2, lect. 12, meo | Sensu. lect. 15, prin^o. * Aestimatio 1, 2. Deus 132, 133. Dici 2, 3. Differentia 13. Ens 6. Enuntiatio 3, 5, 7, 8. Excellentia. Exclusio 5. Exilium. Fatum 5, 6. Femina 3. Phantasma 3.
- 8 Universale pro natura est principium formale essendi et cognoscendi singularia, sed universale pro intentione universalitatis, est principium cognoscendi tantum 1^a q. 85, 3, 4^m | Meta. 11, lect. 1, fi. a Fides 117, 150. Forma 21, 169, 170.
- 9 Cognitio universalis duplex: scilicet ex parte objecti, et ex parte medii 1^a q. 55, 3, 2^m | Verit. q. 8, 3, 2^m | Ma. q. 16, 6, 16^m | Opus. 53, fi. * Fortuna 8. Generale o. Gratiarum actio 5. Haeresis 11, 122. Hypostasis 4. Ignorantia 22, 30. Incommunicabilis. Inductio. Infinitum 28. Intellectus 15, 16, 38, 79, 82, 107, 150, 153, 165, etc. Ira 70. Jesus 4.
- 10 Difficilia sunt hominibus ad cognoscendum, quae sunt maxime universalia. Opus. 53, fi.
- 11 Immo confusa magis, qualia sunt universalia, sunt magis nota quo ad nos. Phy. lect. 1, meo.
- 12 Natura universalis tripliciter potest considerari: scilicet primo secundum se et absolute, secundo ut est in singularibus, tertio ut est in natura. Po^a q. 5, 9, 16^m | Quol. 8, 1, c. | Ente 4, prin^o etc. Opus. 42, c^o 7, prin^o. * Iudicium 17, 54, etc. 83, 88. Iustitia 12. Lex 5, 53. Liber 24, 25. Malum 10. Mineralia. Miraculum 15. Misericordia 33. Motus 78.
- 13 Natura universalis habet duplex esse: scilicet esse materiale in particularibus, et esse spirituale in intellectu, secundum quod convenit ei intentio universalitatis, non secundum primum esse. Ente 4, prin^o etc. | Anima. 2, lect. 12, meo etc.
- 14 Universale non accipitur a Philosopho in primo Posteriorum, prout est illud quod praedicatur de pluribus, sed dicitur ibi universale praedicatum, secundum quamdam adaptationem, vel adaequationem praedicati ad subjectum, cum scilicet neque praedicatum invenitur extra subiectum, neque subjectum sine praedicato. Poster. lect. 11, prin^o. Mutuum 3. Natura 44. Notum 40, 43. Notum 3, 4.
- 15 Particulare non habet rationem et naturam universalis, nisi ut est in eo. Ideo impossibile est, quod natura universalis plus sit in eo, quam in universali 3, d. 27, q. 1, 4, 5^m. * Obedientia 9. Objectum 10. Odium 8. Omnis o. Oratio 63. Ordo 70. Pars 5, 35. Participare 11. Passio 108. Peccatum 117, 129, 137, 146, 416. Potentia 43.
- 16 Universale et singularia sunt differentiae vel per se passionis entis. Cg. 1, c^o 65, 3^m. * Potestas 13. Praedestinatio 20, 36. Praedicari 10, etc. 17, 19, 31, 32. Privatio 23. Prophetia 23, 38. Providentia 54, 55. Prudentia 30, 32, 82. Puer 13. Ratio 14. Redemptio 2. Relatio 73. Resolutio. Rex 1, 5. Satisfactio 32.
- 17 Singularia opponuntur universalibus, sive oppositione prioris et posterioris, sive oppositione propinqui et remoti. Poster. lect. 4, fi. Scientia 34, etc. 50, 55, 113, 114, 128, 149. Scriptura 14. Sensualitas 7, 8.

S. Th. Opera omnia. Index.

- 18 Universale non generatur, nec movetur, nisi per accidens, idest ratione singularis, cui hoc convenit per se. Meta. lect. 1, meo. * Sensus 15. Status 12. Substantia 1, 18, 23, 27, 31. Syllogismus 6. Synderesis 8. Totum 5, 7, 14.
 - 19 Universale est perpetuum et incorruptibile. Verit. q. 1, 5, 13^m. Unitas 19, 40. Virtus 1, etc. 29. Vita 42.
 - 20 Immo universale in particularibus existens, dicitur simpliciter corruptibile, in hoc vel in illo. Et sic de universali non est scientia. Verit. q. 1, 5, 14^m. * Usia. Voluntas 26, 32, 80.
 - 21 Universale est perpetuum et incorruptibile per se, non quidem per aliquam formam incorruptionis, sed quia non habet secundum se causam corruptionis. Verit. q. 1, 5, 13^m | 14^m. * Usura 79.
 - 22 Universale dicitur esse semper et ubique vel secundum diversa esse, vel negative, quia non determinat sibi locum nec tempus 1^a q. 8, 4, 1^m | 2^m | q. 16, 7, 2^m | Verit. q. 1, 5, 13^m | 14^m | Po^a q. 5, 9, fi. | Quol. 11, 1, 2^m | Poster. lect. 42, meo.
 - 23 Universalius continet plura in potentia, et pauciora in actu quam minus universale 1^a q. 85, 3, 2^m | 3. d. 30, 2, c. | Meta. lect. 2, fi. | Libo 11, lect. 1, fi. * Christus 81, 108, 169.
 - 24 Universale est semper natum esse in multis, licet non semper insit multis, propter aliquod impedimentum 3, d. 2, L. | Meta. 7, lect. 13, meo | Perihier. lect. 10, prin^o.
 - 25 Universale est commune multis secundum rem 1^a q. 13, 9, c.
 - 26 Oppositum videtur dicere 3, d. 2, L. | Meta. 7, lect. 13, meo | Perihier. lect. 10, prin^o.
- Universitas. Excommunicatio 18, 19.
- 1 UNIVERSUM potest capi dupliciter: scilicet ratione partis, et ratione totius. Primo modo potest assumi a Deo, non autem secundo modo 3, d. 2, q. 1, a. 7, q. 3, o. * Angelus 28. Auctoritas 2. Bonitas 7, 40, 45, 54, 57, 58, 161.
 - 2 Totum universum est unum, unitate ordinis, secundum quod inferiora reguntur per superiora 1^a q. 103, 3, o. | Quol. 6, 19, c. prin^o. * Caelum 63, 118, 152. Creatura 22, 29. Deus 236, etc. 244, 246, 308, 411, 415, 416. Distinctio 8. Elementum 8.
 - 3 Partes principales universi sunt, in quibus integritas ejus specifica consistit, ut corpora simplicia; partes vero secundariae sunt, quae sunt ad bene esse, ut corpora mista. Po^a q. 5, 9, c. | Opus. 3, c^o 170, fi. | Cae. lect. 3, prin^o. * Elicere 2. Fatum 5, etc. Femina. Finis 75, 76. Gratia 45. Intellectualis 8. Iustitia 82. Justus 3. Malum 10, 12, 13.
 - 4 Substantiae incorporeales et immateriales, sunt de ultima perfectione universi. Opus. 3, c^o 75. * Mundus o. Ordo 10, 11, 25. Peccatum 176. Perfectio 9, 10, 12, 13, 25, 26, 57. Producere 3. Providentia 46, 50.
 - 5 Multitudo animarum rationabilium pertinet ad perfectionem essentialem universi, non quidem ad primam, sed ad ultimam. Po^a q. 3, 10, 4^m. * Senarius 2. Situs 4. Tractare 2.
 - 6 Deus se habet ad totum universum, regendo ipsum, sicut anima ad corpus 2, d. 17, q. 1, 1, 1^m | 3, d. 2, q. 1, a. 1, o. q. 2, 1^m.
 - 1 UNIVOCUM. Omne univocum est unum de quinque praedicabilibus. Cg. 1, c^o 32, 1, 3^m. * Accidens 16. Accipere 5. Adoratio 3. Agens 1, 12, 29, 30, 48, 88, 99, 100. Analogia 10, 13, etc. Causa 19, etc. 38. Commune 5. Conservatio 1.
 - 2 Omne univocum est simplicius suis univocatis, saltem secundum rationem. Cg. 1, c^o 32, 4^m. * Aequivoca 3, 4, 5, 6. Aeternitas 38. Deus 58, 129, 188, 362. Divisio 13, 14. Effectus 10. Ens 31. Enuntiatio 3. Generatio 29, 30. Genus 3, 4. Habitus 80. Latria 1. Magis 1. Mensura 8, 9, 10, 18. Motus 5, 6, 7. Nomen 38. Pater 5.
 - 3 Omne univocum convenit tantum secundum participationem, cui libet suo univocato. Cg. 1, c^o 32, 5^m. * Christus 10, 206. Peccatum 20, 33. Praedestinatio 47. Praedicari 12, 26, 27, 28. Raritas 2. Recipere 5. Scientia 106, etc. 111, 136, 155. Similitudo 13. Unitas 28.
 - 1 UNUM dicitur absolute; sed unio dicit relationem plurium, secundum quod conveniunt in aliquo uno 1, d. 31, 4, 1^m. * Addere 11, etc. Angelus 216. Bonitas 91, 92, 93. Conceptio 14. Divisio 8. Ens 26, 29, 55. Liber 12.
 - 2 Unum non dicitur omnino aequivoce, de uno quod est principium numeri, et de uno quod convertitur cum ente. Meta. 5, lect. 7, meo 3, fi. * Metaphysica 5. Universum 2.
- Upupa nidificat in stercore foetenti, pascitur fimo. Gemitum pro cantu simulat. Et significat tristitiam saeculi 1-2, q. 102, 6, 1^m fi.
- Urbanus. Possessio 7.
- Urbs. Antonomasia o. Civis o. Princeps 4. Rex 9. Roma.
- Urceolus. Acolythus 1, 2, 3. Character 42. Subdiaconus 1.
- Urere. Actio 22.
- Urgere. Coactio o. Cogere. Compelli. Eucharistia 222, 223, 224.
- Urias sacerdos dicitur testis fidelis, vel propter auctoritatem sacerdotii, et non propter bonitatem vitae, vel quia fide dignus habebatur a rege. Isa. 8, prin^o.
- Urina. Medicus 12. Resurrectio 23. Sanitas 6. Timor 38.
- Ursa. Arcturus.

USIA

- Ursus et leo, sunt animalia saeva 1^a q. 72, 2na. Bestia. Rugitus.
- 1 USIA potest dici omne quod est in genere, sive universale, sive particulare 1, d. 23, 1, 1ma. * Assumere 26.
- 2 Haec propositio, Filius Dei in sua usia, idest essentia, naturam nostram a nobis assumpsit, est loquutio impropria. Sed sic est exponenda. Assumpsit naturam nostram in sua usia, idest ut esset unita suae usiae in una persona. Opus. 1, c^o 19. * Hypostasis 5.
- Usiosis. Hypostasis 5.
- Ustio. Panis 1.
- Usualis. Sepultura 14.
- 1 USURA. Circa materiam usurae, veritatem declarare, et dubia elucidare, quantum Deus donaverit, et noster labor, conamine pauperis investigationis nostrae, attingere poterit, hoc opere propositum nostrum est. Opus. 73, prol. prin^o.
- 2 De usura veritatem scire volentes, necesse habent prius intelligere, quid nomine usurae significetur apud auctores. Opus. 73, c^o 1, prin^o.
- 5 In primis inquirendum est, quid nomine usurae significetur, et quot modis accipiat apud doctores. Opus. 73, prol.
- 4 Usurae nomen secundum grammaticos, ab usu dicitur. Et significat primo suo intellectu, rem quae per usum alienius acquiritur, sicut rasura ab actu radendi, et tonsura ab actu tonsuendi est dicta. Opus. 73, c^o 1, prin^o.
- 5 Nomen usurae accipitur a naturalibus vel moralibus philosophis et ab auctoribus divinis, ad designandum rem determinatam ex usu rerum provenientem, secundum quamdam singularem usus rei rationem. Ma. q. 13, 4, c. | Opus. 73, c^o 1 | c^o 2, prin^o.
- 6 Vocant doctores usuram, omnem superabundantiam cujuslibet rei, quam parit usus similis ei a quo primo dicitur usura. Ma. q. 13, 4, c. | Opus. 73, c^o 1.
- 7 Quia talis superabundantia aliquando oritur ex usu contra legem, aliquando vero ex usu legaliter, ideo et nomen usurae in Scripturis sacris, multipliciter accipitur: scilicet aliquando in malo, sicut quando fit ex usu contra legem, aliquando vero in bono, sicut quando fit ex usu legaliter. Opus. 73, c^o 1.
- 8 Usura in Evangelio metaphorice accipitur: scilicet pro superexcellencia bonorum spiritualium, quam exigit Deus, volens ut in bonis acceptis ab eo semper proficiamus. Quod est ad utilitatem nostram, et non ejus 2-2, q. 78, 1, 1ma | Ma. q. 13, 4, 16ma.
- 9 In bono invenitur nomen usurae acceptum tripliciter: scilicet quando est secundum legem divinae charitatis, quando est secundum legem fraternae charitatis, et quando est secundum legem justitiae et aequitatis. Opus. 73, c^o 1, fi.
- 10 Primo modo, usurae nomine designatur superabundantia praemiorum in futura vita, respectu meritorum vitae praesentis. Secundo modo superabundantia meritorum praesentis vitae, respectu gratiae datae. Tertio modo superabundantia poenarum juste debitorum, respectu culpa praesentis. Opus. 73, c^o 1, fi.
- 11 His tribus modis, dicitur usura spiritualis, magis quam corporalis. Opus. 73, c^o 1, fi.
- 12 Alio modo dicitur usura superabundantia rerum corporalium et temporalium, secundum quam nomen usurae significat vitium quoddam de genere avaritiae, quod gignit cupiditas quae radix est omnium malorum. Et secundum istum modum accipiendi nomen usurae, condemnatur usura a doctoribus communiter. Opus. 73, c^o 1, fi.
- 13 Cum superabundantia sit extremum, respectu alicujus aequi et justii, dictum in moribus, oportet quod aequum et justum in moribus, sint determinata in rebus, ex quibus superabundantia innascitur quae vocatur usura. Opus. 73, c^o 2, prin^o.
- 14 Nomen usurae, secundum quod ipsa utuntur doctores sacrae doctrinae in condemnationem, significat superabundantiam sive incrementum ex usu alicujus rei proveniens. Ma. q. 13, 4, c. | Opus. 73, c^o 2, prin^o.
- 15 Usura est quidquid praeter sortem accidit, sine justo titulo, sive sit in mutuis, sive in contractibus aliis. Ma. q. 13, 4, c. | Opus. 73, c^o 8, prin^o. * Alienum 4, etc.
- 16 Usura est pretium pecuniae mutuatae, vel ejuseumque rei, ejus usus est consumptio, vel distractio ejus 2-2^a q. 78, 1, c. | Ma. q. 13, 4, c. | Quol. 3, 19, c. | Opus. 73, c^o 1, o. * Avaritia 13.
- 17 Accipere pretium pro principali usu pecuniae, qui est distractio ejus, est usura. Non autem pro secundo usu ejus, scilicet ad ostentationem, vel in pignus. Sed in usu vasorum est e converso 2-2, q. 78, 1, 6ma | Ma. q. 13, 4, 15ma. * Judaei 11, 18, 39, 46. Praeceptum 139.
- 18 Usura secundum se est injusta, contra legem naturae, et peccatum mortale, quia idem bis venditur, vel venditur id quod non est 2-2^a q. 78, 1, o. | 3, d. 37, 6, o. | Ma. q. 13, 4, o. | Quol. 3, 19, o. | Opus. 73, c^o 4.
- 19 Cum jure naturali, omnis res quae in usum hominis venit, ex natura usus minuitur magis quam incrementum pariat, et maxime in materia aeris hoc appareat, ideo et usura secundum rationem propriam dicta, est res quae ex usu aeris acquiritur. Opus. 73, c^o 1. * Avaritia 13.

USURA

- 20 Dicuntur Philosophi, usuram dictam, quasi usu aeris acquisitam. Dicitur enim usura ab usu, eo scilicet quod pro usu pecuniae, pretium quoddam accipitur, quasi ipse usus pecuniae mutuatae vendatur. Ma. q. 13, 4, c. prin^o | Opus. 73, c^o 1.
- 21 Theologi considerantes justii et injustii rationes, subtilius exponentes nomina haec designantia, large extendunt hujus nominis significationem, ad incrementa quae proveniunt ex usu omnium rerum, per similem usum et rationem, et non tantum pecuniae 2-2, q. 78, 1, 2, o. | Ma. q. 13, 4, c. | Quol. 3, 19, c. | Opus. 73, c^o 1.
- 22 Significat primo nomen usurae incrementum quod parit pecunia ex usu suo, secundo autem etiam significat superabundantiam quam parit quaelibet res ex usu suo simili cum usu pecuniae 2-2, q. 78, 1, c. | Ma. q. 13, 4, c. | Quol. 3, 19, c. | Opus. 73, c^o 1, o.
- 23 Materiam usurae propriam secundum auctores, invenimus determinatam tribus conditionibus: scilicet numero, pondere, et mensura. Opus. 73, c^o 2, prin^o.
- 24 Omne quod in usum hominis venit, determinabile numero, pondere, et mensura, est proprie et per se materia usurae. Opus. 73, c^o 2, prin^o.
- 25 Non tantum pecuniae, sive numismata, dicunt materiam usurae, sed etiam omnes res quae numero, pondere, et mensura determinari possint, et in usum hominis veniunt. Opus. 73, c^o 2, prin^o.
- 26 Si ipsae res ex quarum usu dicitur innasci superabundantia damna bilis, determinatae non essent, in ratione justii et aequi, nec ipsa superabundantia determinari posset, in ratione injustii et inaequi. Opus. 73, c^o 2.
- 27 Sunt autem species usurae corporalis secundum leges communiter duae: scilicet una quae dicitur communiter usura sortis, quae est quando incrementum ex sorte mutuata tantum quaeritur, alia quae dicitur usura usurarum quae proprie dicitur reprobum fœnus, quae etiam homines reddit infames. Et haec dicitur usura usurarum, quia etiam ipse usurae quae sorti accidunt, alias usurae pariunt secundum proportionem ad partem sortis. Opus. 73, c^o 2.
- 28 Sunt etiam duo modi usurarum alii a praedictis a jure condemnati: scilicet usura quae dicebatur centesima, quae per annum aequabatur sorti tantum, alia vero dicebatur hemiola, ab hemi, quod est medium, et olon, quod est per totum annum, quia per annum pariebat medietatem sortis tantum. Opus. 73, c^o 2, fi.
- 29 Cum videamus superabundantias particulares ex multis rebus, quae nec nomen, nec vitium tenent usurae, ut ea quae multiplicantur ex seminibus, et etiam quae aliqui lucrantur humanis laboribus licitis, et justis contractibus, declarandi sunt actus, per quos et in quibus superabundantia rerum, nomen et vitium usurae sibi acquirat. Opus. 73, c^o 3, prin^o.
- 30 Quod autem principaliter ex actu et per actum commutativae justitiae, qui dicitur mutuo rem dare vel accipere, superabundantia nomen et vitium habeat usurae, probatur per doctores sacrae Scripturae. Opus. 73, c^o 3, prin^o.
- 31 Cum de usura sit sermo, secundum quod dicit incrementum ex usu alicujus rei elicium, attendendum est, quod uniuscujusque rei possessae ab homine, duplex potest esse usus, secundum Philosophum: scilicet unus et proprius est ipsius rei usus, quo ipsa res refertur ad necessitatem humanae vitae, ut calceamenti calceatio: alius est usus non proprius rei, licet per se insit, sed quo per ipsam rem, commutative acquiritur alia, ut calceamenti commutatio per venditionem, vel per permutationem, ut cum pecunia vel alia res per ipsam acquiritur. Opus. 73, c^o 3.
- 32 Cum usus primo modo dictus, per finem sibi convenientem determinetur, eo quod omnia quae possideri possunt propter hominis utilitatem et vitam, facta sunt et creata, consequitur quod omnis excrementum rerum, ex usu hujusmodi rerum genita, boni rationem habet, et non mali de se. Propter quod ex tali usu, usura quae est excrementum habens rationem mali per se, non innascitur. Opus. 73, c^o 3.
- 33 Est ergo consequens, quod ex usu rei, secundo modo dictae, qui est ex commutatione rei ad alterum, aliquando est usura. Opus. 73, c^o 3.
- 34 Hic autem modus, adhuc dupliciter contingit: scilicet quia aut est ad finem convenientem, aut praeter finem convenientem. Opus. 73, c^o 3.
- 35 Si primo modo, hoc contingit dupliciter: scilicet vel per modum liberalitatis solum, ut in datione gratuita, eo quod liberaliter transfertur ad alterum possessio rei et usus ejus; vel per modum aequitatis et justitiae, ut quando aliqua res et usus ejus, ejus, commutatur et transfertur per adaequationem justam alterius rei, vel usus ejus, sive sit pro numismate, sive pro alia re, sive pro labore corporali. Et isti duo modi, de se nullam pariunt excrementum, et omnis superabundantia ex usu rerum per modos praedictos innata in relatione ad finem convenientem, caret ratione usurae. Opus. 73, c^o 3.

- 56 Si autem sit praeter finem convenientem, vel praeter modum debitum, est usura. Opus. 73, cº 3.
- 57 Oportet quod ratio usurae inveniatur primo et per se; in actu aliquo praedictorum, inquantum caret modo debito, vel fine conveniente, vel utroque. Opus. 73, cº 3.
- 58 Specialis igitur ratio usurae, secundum quod condemnatur ut vitium, non erit semper ex relatione ad finem, quia potest quis usuras quaerere, sicut et furari, ut habeat necessaria vitae humanae; sed non propter hoc excusatur a vitio usurae vel furti, sed ex modo indebito circa aliquem usum rerum accedit aliquando ratio usurae. Opus. 73, cº 3.
- 59 Illa superabundantia quae ex collatione gratuita accedit, non habet vitium, nec corrumpit liberalitatem, alias non fuisset collatio gratuita. Opus. 73, cº 3.
- 40 Illa etiam superabundantia, quae ex juxta permutatione seu venditione accedit, non habet vitium inaequitalis, alias non fuisset permutatio vel venditio justa. Opus. 73, cº 3.
- 41 Illa vero sola superabundantia, quae ex mutuo ratione mutui procedit, liberalitatem simul et justitiam corrumpit: liberalitatem quidem, quia mutuum gratuitum fieri debet de natura mutui, quia mutuum datur, quando meum vel tuum mihi vel tibi datur: justitiam vero corrumpit, quia dati redditio designatur, et ubi prius redditur, inaequalitas paritur. Opus. 73, cº 3, fi. | cº 7.
- 42 In solo actu mutui, circa commutationem rerum, primo et per se inest ratio usurae, secundum quod a doctoribus proprie accipitur ut superabundantia ex usu rerum condemnabilis. Opus. 73, cº 3, fi. | cº 7.
- 43 Invenitur vero similitudo vitii hujus et in aliis contractibus, per quamdam assimilationem superabundantiarum ad hoc vitium. Opus. 73, cº 3, fi.
- 44 In omni enim actu hominis, malum accedit aut natura, aut lege. Natura, quando praeter naturam actus factus, ad finem convenientem naturae non refertur. Lege vero, quando contrarium fit legi scriptae, vel infusae. Et utroque praedictorum modorum invenitur malum in usura. Opus. 73, cº 4, prinº.
- 45 Si proprius usus rerum ad finem convenientem determinetur per naturam ipsarum, etiam commutatio ipsarum, quae inventa est propter usum proprium ipsarum, ad eundem finem referri debet de natura ipsius. Sed si fiat praeter finem convenientem, et non referatur ad finem propter quem est, erit de natura sua habens rationem mali, vel usurae. Opus. 73, cº 4, prinº.
- 46 Ubi cumque fit permutatio rerum, propter augmentationem ipsarum vel multiplicationem, jam fit praeter finem convenientem, ut in usura. Opus. 73, cº 4, prinº.
- 47 In usura in infinitum augmentatio rerum intenditur, quia quanto magis acquiritur, tanto magis intenditur, et magis rationem infiniti habet, secundum Philosophum. Opus. 73, cº 4, prinº.
- 48 Cum usura dicat superabundantiam et incrementum, ex usu rei productum, necessario dicit id quod est praeter finem commutativae naturalis, quae tantum est propter necessitatem vitae humanae, quae de se finita est in suis indigentis. Opus. 73, cº 4.
- 49 Hanc rationem ponit Philosophus, non tantum in usura proprie dicta quam vocat tokon, idest partum numismatis, sed etiam in omni commutativa in qua tantum luerum et multiplicatio rerum intenditur propter se, et non propter necessitatem vitae. Opus. 73, cº 4.
- 50 Translativam dicit Philosophus, alteram commutativam, per quam res transfertur de uno ad alium, non propter proprium usum rerum, et necessarium vitae, sed solum gratia lucri, ut semper multiplicentur divitiae, ut in usura. Opus. 73, cº 4.
- 51 Quia translationis hujus gratia, factum est numisma, ideo hujusmodi vitium magis apparet in translatione numismatum pro multiplicatione ipsorum. Et ideo sequitur, quod non est secundum naturam translatio hujusmodi quae est ad congregandum pecuniam, per translationem pecuniae, ut in usura. Opus. 73, cº 4 | cº 14.
- 52 Talis commutatio, dicitur oboletica, idest ubi datur obolus, idest parvum pondus et determinatum pro alio ejusdem generis ad augmentum. Opus. 73, cº 4.
- 53 Et haec commutatio odio habetur, quia ab ipsa fit possessio numismatis, et usus ejus, ad aliud ad quod non est factum per naturam, quia factum est translationis gratia, idest ut per ipsum fieret translatio aliarum rerum, secundum quod ad vitam necessariae sunt, et non secundum quod ad congregationem et ad affectum sunt avaritiae. Opus. 73, cº 4.
- 54 Philosophus descendit ad hujusmodi lucra, secundum quod specialiter fiunt per usuram proprie dictam, quam vocant tokon graece, idest partum latine, eo quod numisma seipsum parit in usura, idest quia per translationem sui ipsius multiplicatur et augmentatur. Opus. 73, cº 4.
- 55 Maxime praeter naturam et rationem, ista pecuniarum acquisitio est, scilicet quae est per tokos, idest in mutuo pecuniae pro augmento pecuniae, secundum Philosophum. Et dicit maxime, respectu illius acquisitionis quae fit in contractibus aliis causa

- eupiditatis tantum, quae mala est, et contra naturam. Sed adhuc peior est: quae fit per exercitium turpitudinum corporallum. Sed ista est maxime contra naturam, quia obligat reum ad restitutionem acceptorum, quod non faciunt alii duo primi modi. Opus. 73, cº 4.
- 56 In usura etiam malum incidit specialiter, propter naturam actus proprii ex quo incidit, qui est dare mutuo, qui est actus liberalitatis et gratiae. Opus. 73, cº 4.
- 57 In usura acquiritur et possidetur, quod juste possideri non valet, et sic peccatum generat in acquirente vel possidente. Opus. 73, cº 4.
Immo accipere usuram, in praemium a Deo promittitur 2-2º q. 78, 1, 2º.
- 58 Quod autem ab extraneis, Judaei usuram acciperent, non fuit eis concessum quasi licitum, sed permissum, ad majus malum vitandum 2-2º q. 78, 1, 2º | 4, d. 33, q. 2, art. 2, q. 2, c.
- 59 In usura est res facta sua de non sua, sine justo titulo, et per fraudem rei non suae. Opus. 73, cº 4.
- 60 Quando res per jus naturae devolvitur a patribus vel parentibus in filios vel haeredes per mortem, hic modus non est in translatione usurae. Opus. 73, cº 4.
- 61 Quando per jas gratiae et liberalitatis dominus rei dat gratis alteri quod suum est, hoc non valet excusare ab usura, eo quod usurarium vocamus eum, qui non mutuatur gratis, sed pro spe alicujus incrementi, quod tunc accipit, vel sperat accipere.
- 62 Licet accipiens mutuo, libenter det mutuanti aliquod incrementum, vel dare velit, tamen ex parte accipientis, vel sperantis hujusmodi incrementum, tollitur ratio gratiae et liberalitatis, quantum ad seipsum a quo est actus hujusmodi. Et ideo non fit suum, jure liberalitatis quod accipit, quantum est ex parte ipsius accipientis. Opus. 73, cº 4 | 7 | 15º.
- 63 Mutuans potest exigere recompensationem eorum tantum quae pecunia non mesurantur, puta benevolentiam et amorem ejus cui mutuavit, vel aliquid hujusmodi 2-2º q. 78, 2, o.
- 64 Et potest deducere in pactum recompensationem damni per quod subtrahitur sibi aliquid quod debet habere. Hoc enim non est vendere usum pecuniae, sed damnum vitare. Et potest esse, quod accipiens mutuum, majus damnum evitet, quam dans incurret. Unde accipiens mutuum, cum sua utilitate damnum alterius recompensat 2-2º q. 78, 2, 1º | 3, c. | Opus. 73, cº 7 | cº 14.
- 65 Recompensationem vero damni quod consideratur in hoc quod de pecunia non lucratur, non potest in pactum deducere, quia non debet vendere id quod nondum habet, et potest impediri multipliciter in habendo 2-2º q. 78, 2, 1º.
- 66 Nec quidquid de pecunia usuraria aliquis lucratus fuerit, quia id quod de tali re est acquisitum, non est fructus hujusmodi rei, sed humanae industriae, nisi forte per detentionem talis rei, alter sit damnificatus amittendo aliquid de bonis suis. Tunc enim lucrans tenetur ad recompensationem nocuenti 2-2º q. 78, 3, o.
- 67 Et tenetur mutuans computare in sortem, usum venalem pignoris 2-2º q. 78, 2, 6º.
- 68 Sed non potest deducere in pactum, ut sibi remutetur, sed potest recipere mutuum sine obligatione 2-2º q. 78, 2, 4º.
- 69 Et potest sperare munus gratuitum, non ex pacto tacito vel expresso, quia dat de suo, non autem simoniacus. Ma. q. 13, 4, 13º | Opus. 21, q. 4.
- 70 Et potest accipere munera gratis oblata, non autem cum pacto tacito vel expresso 2-2º q. 78, 2, o. | Ma. q. 13, 4, 10º | Opus. 21, q. 3 | q. 4 | Opus. 73, cº 3 | 7.
- 71 Quicumque ergo ex mutuo ratione mutui, sperat lucrum, peccat usurae vitio, secundum auctoritatem evangelii, sed non sic qui ex mutuo vitat damnum, ut si forte per detentionem talis rei mutuatae alter sit damnificatus, amittendo aliquid de bonis suis. Tunc enim tenetur ad recompensationem nocuenti, sicut et tenens pecuniam ultra terminum, tenetur restituere, non quidem totum lucrum possibile, sed secundum existimationem, pensatis periculis, laboribus, et expensis 2-2º q. 62, 4, 1º | 2º | q. 78, 1, 3º | 2, 1º | 3, c. | 4, d. 15, q. 1, art. 5, q. 2, 4º | Ma. q. 13, 4, 3º | Opus. 73, cº 7 | cº 14.
- 72 Item primum non potest fieri sine injuria Dei, qui hoc prohibuit fieri, nec sine injuria proximi, cui gratis debuit fieri illud ex quo lucrum speratur, quod est contra gratiam, et sic non potest fieri sine usurae vitio. Opus. 73, cº 14.
- 73 Sed secundum, scilicet vitare damnum, potest juste fieri, sine usurae vitio, eo quod per hoc non fit Deo injuria, eo quod non prohibetur aliqua lege, nec etiam fit injuria proximo, quia nihil minus accipit pro tempore mutationis, quam reddere tenetur, eo quod tempore quo ei mutuatur tantum valebat quantum reddere tenetur. Nec etiam vitaretur, si tempus a mutuantem determinetur, in quo verisimile est, pecuniam vel rem mutuatae minus valituram, quam valeret tempore mutationis, quia ex sola dilatione temporis, non accedit vivificatio, sed magis vel ex voluntate legispositivae, vel ex natura rei

USURA

vel pecuniae. Nec in hoc damnificatur qui mutuum accipit, quia non ad hoc accipit, ut ipsam usque ad tempus illud servet in quo verisimiliter minus valitura esset, sed ut ipsa pecunia umeretur pro tempore illo, pro quo valorem suum reservaret quem habebat cum eam in mutuo acceperat. Opus. 73, cº 14.

- 74 De eo vero qui dat mutuo bladum, vel vinum, vel oleum, ad certas mensuras, et hoc in tempore quo minus valent, ut sibi reddatur in aequalibus mensuris et ponderibus, et speciebus, in alio tempore, quo verisimile est, res praedictas plus valituras, quia videtur primo ex eo quod jam diximus quod licitum sit, sic mutuum dare, quia nihil plus accipit quam datur, eo quod huiusmodi res, numero, pondere, et mensura realiter redduntur. Item quia in hoc, dans mutuo videtur tantum vitare damnum, et non sperare lucrum, quia si res huiusmodi venderentur in tempore quo minus valent, ex hoc damnificaretur dominus ipsarum: unde etiam et licite potest eas vendere pro tempore illo, in quo plus sunt valiturae verisimiliter, nec est usura, secundum decretalem. Quare videtur similiter, quod licite possit eas res mutuo dare, reddendas sibi in tempore, quo verisimiliter plus sunt valiturae. Et in hoc casu, conscientia aut excusat, aut accusat. Opus. 73, c. 14.

- 75 In hoc casu conscientia aut excusat, aut accusat: quia vero mutuum debet fieri gratis et sine spe lucri, quaecumque in mutuo, vel ex mutuo, intenditur spes lucri, tunc non caret vitio usurae. Sed sic non est in emptione et venditione, nisi habeat rationem mutui. Si enim aliquis carius velit vendere res suas, quam sit justum pretium, ut de pecunia solvenda emptorem expectet, manifeste usura committitur, quia huiusmodi expectatio pretii solvendi, habet rationem mutui: unde quidquid ultra justum pretium pro huiusmodi expectatione exigitur, est quasi pretium mutui, quod pertinet ad rationem usurae. Similiter etiam si aliquis emptor velit rem emere vilius quam sit justum pretium, eo quod pecuniam ante solvit, quam possit ei res tradi; est peccatum usurae, quia etiam illa anticipatio solutionis pecuniae, habet mutui rationem cujus quoddam pretium est, quod diminuitur de justo pretio rei emptae. Si vero aliquis de justo pretio velit diminueri, ut pecuniam prius habeat, non peccat peccato usurae 2-2, q. 78, 2, 7^m | Opus. 73, cº 14.

- 76 Potest autem excludi spes lucri ab intentione dantis mutuo modo praedicto dupliciter: scilicet vel quando dans mutuo, paratus est omni tempore accipere rem mutuam, etiam ante illud tempus determinatum, quo res verisimiliter deberent esse cariores. Et hoc modo spes lucri etsi per accidens intendatur, non tamen per se, quia non tollit rationem gratuiti a mutuo. Vel quando dans mutuo, etiam tempus illud determinavit, in quo verisimiliter res plus valiturae erant, propter solam damni vitiationem. Tunc enim damnum vitat, quando necessitati propriae consulens, intendit conservare res suas sibi magis necessarias ad usum vitae, quas si tunc non haberet, oporteret eas alibi emere, et sic reportaret damnum de gratia mutui facta proximo. Et sic intendens in mutuando excusatur ab omni vitio usurae 2-2, q. 62, 4, 1° | 2^m | Opus. 73, cº 7 | 14.

- 77 Ex his potest patere, quod non tantum ex dilatione temporis, sed ex natura rei, relata ad temporis vel loci conditionem, potest accidere usura: scilicet quando aliquae res sive pecuniae dantur mutuo, aequales reddendae in specie et numero et pondere et mensura, et tamen quia mutuans sperat eandem rem numero plus valituram in tempore determinato quo debet reddi, vel in loco, et propter hoc ipse mutuavit reddendam ad tale tempus vel ad talem locum, ut in tempore vel loco determinato sibi reddatur, dico quod ibi manifeste est vitium usurae, quia plus speratur ex mutuo vel causa mutui, quam detur. Opus. 73, cº 8.

- 78 In Scriptura sacra quantum ad legem veterem, condemnantur dantes pecuniam ad usuram. Et ideo contra legem divinam accipiuntur usurae. Unde accipere usuras ab alienis, non erat secundum intentionem legis, sed ex quadam permissione, propter pronitatem Judaeorum ad avaritiam, et ut magis pacifico se haberent ad extraneos, a quibus lucrabantur 1-2, q. 105, 3, 3^m | 2-2, q. 78, 1, o. | 3, d. 37, 6, o. | 4, d. 33, q. 2, art. 2, q. 2, c. | Ma. q. 13, 4, o. | Quol. 3, 1, 9, o. | Opus. 73, cº 15.

- 79 Lex autem nova prohibet sperare aliquid ex mutuo: quare magis accipere erit contra legem evangelicam. Sed quod est contra legem divinam, secundum nullam aliam legem potest esse verum aut justum, eo quod lex divina sit prima et universalis origo omnium legum justarum, sicut Deus est origo omnium entium. Opus. 73, cº 15.

- 80 Est etiam usura contra legem naturae, quia in hoc finis conveniens secundum naturam actus humanae vitae corrumpitur. Illic enim actui qui est mutuum dare, conveniens finis ostenditur naturaliter, scilicet finis communis societatis et fraternae charitatis, in subveniendo proximorum necessitatibus, et ideo gratis fieri debet naturaliter. Quare quaecumque huiusmodi actus sit propter spem alicujus commodi vel lucri, tunc ab eo tollitur finis, qui naturaliter competit ei et fit contra naturam.

USURA

Quare juri naturali repugnat. Ideo non tantum fit injustum contra legem divinam, sed etiam contra ius naturale 2-2, q. 78, 1, o. | Opus. 73, cº 14 | Quol. 3, 19, o.

- 81 Secundum theologiam usura condemnatur tamquam peccatum mortale et grave et aeterna morte dignum 2-2, q. 78, 1, o. | 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Ma. q. 13, 4, o. | Quol. 3, 19, o. | Opus. 73, cº 4 | 15.

- 82 Quaedam usurae in sacra Scriptura, et etiam in legibus humanis concessae sunt, tamquam licitae, sicut quando non potest quis aliter rem suam quam per usuram requirere. Opus. 73, cº 4 | 7.

- 83 Quaecumque usa potest accipi ut sua res, aliquo justo titulo, erit sine scrupulo inculpabilis acceptio. Et hoc est quando res violenter detinentur et sunt aliorum secundum veritatem et per usuram acquiruntur vel detinentur. Opus. 73, cº 4 | 7.

- 84 Culpa secundum quod est contra charitatem Dei, coactione non tollitur nec expiatur, sed solum poenitentia voluntaria valet emendari. Sed culpa quae contra charitatem proximi directe committitur, etiam legibus tam divinis quam humanis coercenda est. Quia ergo vitium usurae directe est contra charitatem Dei qui ipsam in lege sua prohibet et condemnat et contra charitatem proximi, poenis est coercendum. Opus. 73, cº 21, prinº.

- 85 Generaliter poenae publicae, solum vitiis publicis sunt iudicandae. Et ideo usurarii publici poena juris coercendi sunt et aliquando propter contumaciam comitantem est etiam poenis iudicis adiungenda. Opus. 73, cº 20.

- 86 Leges vero humanae aliquando considerant iustitiam prout est conservativa pacis exterioris inter homines, et ideo leges tales non puniunt nisi quod hanc pacem destruit. Aliquando etiam prout magis illustrantur lumine fidei et juris divini, considerant etiam iustitiam veram et interioriorem, et sic etiam leges canonicae prohibent et puniunt usuras. Opus. 73, cº 15.

- 87 Jus positivum tamen permittit usuras, non quidem ut justas, sed ne communitas patiatur multas incommoditates. Per usuram enim retinentur multae haereditates et vitantur damna quam plurima, propter quod etiam legis humanae eam permittunt et non puniunt, sicut puniunt et prohibent furta et rapinam. Justinianus tamen imperator sanctas sanctiones sive leges, subiecit ecclesiasticis institutis, sed praecipue in usuris et matrimonio, in quibus tota vita civilis versatur 1-2, q. 96, 6, c. | 2-2, q. 78, 1, 3^m | Ma. q. 13, 4, 6^m | Opus. 20, libº 3, cº 18, prinº | Opus. 73, cº 4, fi.

- 88 Quaedam verba juris etiam inveniuntur, quibus ratio dubii et pericula eventuum videntur omnino excusare usurae vitium in quibusdam permutationibus et contractibus. Opus. 73, cº 6, prinº.

- 89 Quod autem sit destitutio rei in usura contra iustitiam humanam, licet videatur praecipue facta voluntarie, et etiam quia leges humanae non puniant, quae tamen injurias punire debent, advertendum est, quod voluntas hominis aliquando respicit volitum propter se et aliquando propter aliud. Quando autem propter se, tunc si illud volitum sit simpliciter justum et bonum, tunc voluntas est bona, et opus ex ea procedens est bonum et justum. Si autem sit injustum et malum, tunc similiter voluntas est mala: si vero respiciat volitum non propter se, sed propter aliud, sicut cum aliquis vult projicere merces in mare, ut sic evadat periculum, tunc est distinguendum 1-2, q. 6, 6, c. | Opus. 73, cº 15.

- 90 Illud enim iterum propter quod volitum dicitur aliquid, aut habet rationem iusti, aut iniusti, aut indifferenter: et hoc primo modo iudicatur, adhuc voluntas justa et bona comparative, sed tamen potest esse injusta simpliciter, ut si aliquis vult furari ut pauperibus tribuat. Sed secundo modo potest iudicari justa et libera absolute, quando illud volitum est ex natura sua justum et bonum, sed comparative est voluntas injusta et non libera, quando illud volitum habet malum finem. Unde cum aliquis vult dare superabundantiam de suo, de se non est malum nec injustum: unde secundum hoc voluntas est absoluta et libera. Sed quando hoc vult dare propter rationem mutui, quod non aliter potest habere, jam huiusmodi voluntas comparata ad finem qui de se est injustus, contrahit rationem iniustitiae et cadit a ratione liberalitatis. Et quia huiusmodi iniustitia, potendo magis quam agendo incurritur, ideo in ipso dante est poena et non culpa. Opus. 73, cº 4 | 7 | 15.

- 91 Quia in mutuis vitium usurae annexum est, ex eo quod fiat spe lucri, quod est contra naturam mutui, ideo quia dubium et periculum de sua natura non tollunt hanc vitiositatem a mutuo quando fit spe lucri, nec dubium nec periculum excusare possunt vitium usurae secundum decretalem. Opus. 73, cº 6, prinº.

- 92 Circa illos vero contractus, vel permutationes rerum, in quibus aliquid plus accipitur quam datur, si causa temporis permutationis haec fiat, jam speciem usurae vitiose committit, eo quod huiusmodi superabundantia, nec ex labore, nec ex usu rei propriae, nec per recompensationem alterius substantiae, valet reduci ad aequalitatem iustitiae. Si vero non causa temporis haec

USURA

- superabundantia accipiatur vel intendatur, saltem ratio dubii sive periculi, potest supplere aequitatem iustitiae. Opus. 73, cº 6.
- 95 Sicut autem dictum est de ratione dubii in mutuo et in contractibus aliis, ita dicendum est de ratione periculi, quia ratio periculi etiam circa sortem, non tollit rationem usurae in mutuo secundum decretalem. In contractibus vero aliis, in quibus videtur superabundare acceptum super datum, potest excusare, scilicet quando ipsa ratio periculi potest recompensare huiusmodi superabundantiam. Res enim quae extra periculum possidentur ejusdem speciei, plus aestimantur, quam eadem existentes in periculo. Et ideo ad naturam rei convertitur recompensatio, quae propter periculum aestimatur plus vel minus valere. Opus. 73, cº 6, fi.
- 94 Cum dicitur quod huiusmodi contractus non potest excusari a vitio usurae, per rationem dubii vel periculi, intelligendum est, quia duplex est dubium: scilicet dubium excusans et dubium non excusans. Dubium tunc excusat, quando tollit inaequalitatem et justam aestimationem dati et accepti facit, quantum ad rerum commutatarum naturam et usum, sicut quando aliquis emit decem annuatim pro centum quos statim solvit, ad vitam suam vel alterius accipiendos, et considerata utilitate cujuslibet respectu possidentis dubitatur verisimiliter, quae sit major minorve, propter indeterminationem temporis, et ideo fit aestimatio aequivalens propter dubium. Et sic ratio dubii facit iustitiam aestimationis. Ideo quidquid plus ultra datur vel accipitur, sive ab emente, sive a vendente, tamquam de propria sorte recipitur. Opus. 73, cº 9.
- 95 Dubium vero quod tantum respectu lucri vel damni potest incipere, ex determinato tempore, illud non potest excusare a vitio usurae, quia ex ejus dubio non innascitur aliqua iuxta aestimatio, quia speratur aliquid plus proventurum, gratia temporis determinati tantum, quod non valet facere justam aestimationem. Opus. 67, 1^m | Opus. 73, cº 9,
- 96 Conditio autem personae per quam est in dispari cultu, excusat ab usura, si fiat ut ostendatur, solus Deus esse Dominus omnium rerum et omnia esse data ad cultum Dei promovendum. Et ideo virtute fidei, tollitur in illo casu malitia usurae, quia tunc non fit spe lucri. Opus. 73, cº 7, prinº.
- 97 Conditio quae facit hostem dignum morte, excusat a vitio usurae, quia fit zelo iustitiae et charitatis, quae quantum potest inimicos fidei, scilicet tyrannos et haereticos conatur destruere, est eodem jure quando non potest aliter res ipsorum quam per usuram requirere. Opus. 73, cº 7.
- 98 Conditio quae sumitur atque reperitur in jure ratione dotis, vel paternae promissionis; excusat a vitio usurae, sicut cum aliquis accipit cum uxore in dotem aliquam haereditatem, vel fundum, vel redditus annuos pro aliqua certa summa pecuniae in pignere, tunc potest huiusmodi fructus percipere, sine diminutione dotis, quamdiu ratio impignorationis manet. Opus. 73, cº 7.
- 99 Conditio quae potest accipi ex natura rei, excusat a vitio usurae, scilicet quando res quae accipitur in pignore, est illius qui accipit in pignore de jure, sed de facto detinetur violenter ab alio, tunc potest ille percipere fructus pignoris, ultra sortem, eo quod ut suum recipit et non ut alienum. Opus. 73, cº 7.
- 100 Conditio quae dicitur interesse, sive damni recompensatio et non spes lucri, potest excusare a vitio usurae, ut si quis mutuo dederit gratis, usque ad terminum aliquem determinatum, in quo indiget sua pecunia pro aliqua necessitate et mutuum non fuerit redditum ad praedictum terminum, potest mutuans repetere ultra sortem, quidquid damni incurrit propter defectum solutionis. Et hoc modo potest etiam fidejussor repetere usuras a debitore, quas persolvit creditori propter defectum debitoris, quia ibi patet ratio iustitiae, quia non spe lucri accipitur, sed pro recompensatione damni 2-2, q. 78, 2, 1^m | 3, c. | Opus. 67 | Opus. 73, cº 7, 14.
- 101 Si dubium vel periculum excusare valeant conditiones sive circumstantiae, hoc non erit, nisi habeant virtutem tollendi rationem usurae vere dictae. Opus. 73, cº 6, prinº.
- 102 Conditio quae sumitur tantum ex spontanea oblatione, excusat a vitio usurae, scilicet quando tam ex parte dantis quam accipientis, gratis aliquid offertur 2-2, q. 78, 2, o. | Ma. q. 13, 4, 10^m | Opus. 21, q. 3 | q. 4 | Opus. 73, cº 4 | 7.
- 103 Causa propter quam huiusmodi conditiones excusant a vitio usurae est, quia scilicet nulla circumstantia potest transmutare in moribus de bono in malum vel e converso, nisi quae tollit de natura sui rationem bonitatis vel malitiae. Opus. 73, cº 7.
- 104 Usura igitur in mutuis vitium est dupliciter: scilicet primo quia corrumpit liberalitatem, cujus est mutuum dare. Et hanc rationem vitii tollit ultima conditio, scilicet quando gratis aliquid ultra sortem datur vel accipitur. Corrumpit etiam debitum finem, scilicet quando aliquid accipitur spe lucri et sine recompensatione justa. Et hanc malitiam tollit prima conditio et secunda et quinta. Opus. 73, cº 7.
- 105 Contingit etiam aliquando usuram accipere in aliis contractibus, in quibus aliquid petitur plus quam detur sine causa. Et hoc

USURA

- etiam excusari potest omnibus modis praedictis et duobus etiam aliis. Opus. 73, cº 7.
- 106 Et hoc potest contingere, quando illud quod ultra sortem recipitur, fit suum jure naturae, sicut fructus pignorum pro dote uxoris, vel pro provisione filiorum, vel potest fieri suum jure aequitatis, sicut res ipsa quae impignoratur, quando secundum aequitatem erat illius qui fructus percipit 2-2, q. 78, 2, 6^m | Opus. 73, cº 7.
- 107 In usura vero est vitium sive malum, per viam fictae aequitatis, quia foenerator rem vel pecuniam transferens, ut per translationem aliquid plus recipiat quam dederit, semper aliquam aequitatem, in acceptione superabundantiae praetendit quae non potest esse, nisi tempus illud, in quo huiusmodi gratiam facit, et in quo expectat receptionem sortis. Opus. 67, o. | Opus. 73, cº 1. Foenerator de re non sua et quae est aequaliter accipientis et dantis et quae gratis a Deo omnibus datur, intendens aequare et recompensare rem acceptam, fraudem facit proximo, cujus est tempus quod sibi vendit; et fraudem Deo, cujus rem gratis datam sub pretio ponit. Opus. 73, cº 4.
- 108 Foenerator de tempore quod commune est, recompensare intendit illud quod plus accipit quam dederat. Opus. 73, cº 4.
- 109 Secundum prolongationem temporis vel abbreviationem, augmentatur superabundantia usurae, vel minuitur. Opus. 73, cº 4.
- 110 Superabundantia usurae, nullo jure vel justo titulo acquiritur vel possidetur. Quare et malum est de sui natura et vituperabile, quia voluntate fit humana. Opus. 73, cº 4.
- 111 Constat quod nec labore aliquo fit recompensatio in contractu vel acquisitione usurae, quia tantum lucratur foenerator dormiens sicut vigilans, et in diebus solemnibus, sicut in feriis communibus. Opus. 73, cº 4 | 8.
- 112 Non immerito quaeritur a peritis, utrum usura sit vera res aliena et non sit vera possessio accipientis. Opus. 73, cº 5, prinº.
- 113 In usuris non transfertur dominium 2-2, q. 78, 3, c. | 3^m | Quol. 3, q. 7, 2, c. | Opus. 73, cº 5.
- 114 Immo in usuris transfertur dominium, secundum aliquos 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 2, c. | Opus. 73, cº 19.
- 115 Foenerator etiam secundum leges humanas, rem alienam transferre in dominium alterius, secundum id quod aliena sibi iudicatur, non potest, sed secundum quod sua est. Opus. 73, cº 5.
- 116 Quidam doctorum qui theologice magis procedunt, simpliciter affirmant in usura non transferri dominium. Alii vero qui jura scripta et humanas leges attendunt, simpliciter transferri dominium dicunt. Opus. 73, cº 5, prinº. * Dominium 17.
- 117 Non est restituendum nisi quod est alienum et non suum; quare usurae non sunt in dominio possidentis 2-2, q. 78, 3, o. | Opus. 73, cº 5, prinº.
- 118 Cum una res simul habere duos dominos non valeat a se invicem diversos et aequales, et omnia usura restituenda sit secundum legem divinam ei a quo accepta est, sicut vero domino, sequitur quod restituens non habet verum ejus dominium et sic non erat translatum in accipientem usuram 2-2, q. 78, 3, c. fi. | 3^m | Opus. 73, cº 5.
- 119 Credimus in usura non transferri dominium, sed tantum lege humana translatum iudicamus. Opus. 73, cº 5.
- 120 Quae movere possunt theologos, asserentes in usura non transferri dominium, sunt quaedam auctoritates, et ex his rationes consequentes. Opus. 73, cº 5.
- 121 E contrario movet quosdam legistas et jurisperitos, quod in usuris transfertur dominium, quia secundum omnem legem res aliena cujus dominium non transfertur, semper est restituenda vero domino, eadem numero. In usura autem etiam secundum legem divinam hoc non iudicatur. Opus. 73, cº 5.
- 122 Sicut furta et rapinae male possidentur, sic et usurae, secundum Augustinum. Et malignam foeneratoris excogitationem, si quis appellaret furtum, aut homicidium, non peccabit, secundum Gregorium Nyssenum. Ma. q. 13, 4, b. 2 | Opus. 73, cº 5, prinº.
- 123 Foenerator non est verus dominus usurarum, sicut nec raptor rapinarum, quia uterque male possidet, et ideo alienum possidet et non suum. Opus. 73, cº 5.
- 124 Licet usura sit quaedam species sive modus de genere rapinae et furti, differt tamen in duobus a furto et rapina. Primo quia furtum et rapina nullam habent speciem aequitatis, eo quod per violentiam occultam et apertam committuntur. Usura vero aliquam speciem aequitatis praetendit, quia videtur aequum et justum, ut beneficio exhibito, reddatur aliquod emolumentum, quamvis secundum rei veritatem non debeat tali beneficio aliquid et iustitia, nisi tantum ex gratia, quod est benivolentia et gratiarum actio. Secundo quia in usura, aliqua utilitas videtur praetendi reipublicae, non autem in furto vel rapina. Opus. 73, cº 4, fi.
- 125 Usura non potest habere rationem furti vel rapinae, nisi propter detentionem alicujus rei alienae invito domino 2-2, q. 66, 3, c. | Opus. 73, cº 5, prinº.
- 126 Quoniam antiqui hostis superseminata humanae naturae zizania cupiditatis et avaritiae usurae vitium produxit, non tantum

USURA

USURA

- In mutuis, quave iuce divinae veritatis, in Scriptura sacra manifeste condemnata eradicatur, sed etiam in aliis contractibus diffudit, in quibus sub specie aequitatis et iustitiae humanae, quasi abscondita foeneratur, ideo in hac parte quae-rentes detegere hanc malitiam, de his contractibus in quibus latet dicemus. Opus. 73, cº 8, primo.
- 427 In eodem contractu secundum speciem, potest incidere vitium usurae, ex intentione corrupta et vitium avaritiae sine vitio usurae, ex turpitudine lucri, et alias etiam potest fieri sine omni vitio, quando fit propter necessitatem vitae. Opus. 73, cº 8.
- 428 Supposito quod in venditione ad terminum, consuetudo de dilatione solutionis usque ad spatium trium mensium vel huiusmodi, sit ad commune bonum mercatorum, scilicet pro expediendis mercantiis sive mercationibus suis, et non in fraudem usurariam introducta, videtur esse distinguendum. Opus. 67, 1º.
- 429 Aut enim vendit venditor, mercationes ad terminum praedictum, ultra quantitatem iusti pretii, propter expectationem, aut secundum iusti pretii quantitatem. Opus. 67, 1º.
- 430 Si primo modo, non est dubium usurarium esse contractum cum ibi expectatio temporis sub pretio cadat. Opus. 67, 1º | Opus. 73, cº 10, primo.
- 431 Nec potest esse excusatio, si secundus venditor sit primi minister, cum ad nullam causam liceat pro tempore expectationis pecuniae pretium augeri. Opus. 67, 1º.
- 432 Si autem vendat secundo modo, scilicet secundum iusti pretii quantitatem, non est usura. Opus. 67, 1º.
- 433 Est generaliter tenendum, quod in omnibus contractibus, in quibus accipitur plus a vendente vel emente quam dedit, et non fuerit ratio huiusmodi augmenti in usu rei, sive in natura ipsius rei, nec producta fuerit ex temporis aliqua conditione existente in ipsis rebus, sed accidit incrementum ex dilatione temporis concessa a vendente vel emente, ut per hoc plus accipiat, tunc talis superabundantia accepta super datum, usura dicitur, et usurae tenet vitium, quia sine iuxta ratione generatur in talibus contractibus et mutuis. Et hoc vocatur apud jurisperitos, et etiam vulgariter vendere, vel emere ad credentiam. Opus. 21, o. | Opus. 67, o. | Opus. 73, cº 8. * Credentia. Vendere 7.
- 434 Credentia pretii persolvendi in tempore futuro, post aliquem contractum, potest incidere in contractibus sine vitio usurae, tribus de causis, scilicet vel per gratiam et liberalitatem venditoris, idest quando res venditur secundum aestimationem iuxta pro tempore venditionis et commutationis ipsius rei et ipse venditor expectat solutionem in proximo tempore liberaliter et per gratiam quam habet ad emptorem. Opus. 73, cº 10.
- 435 Vel secundum meritum et iustitiam ipsius contractus et per gratiam venditoris, ut si qua res vendatur in aliquo tempore in quo habet tantam necessitatem et utilitatem humanae vitae, sicut in futuro aliquo tempore habitura est secundum naturam temporis, et venditor rem suam intendat vendere pro illo tempore in quo habet maiorem necessitatem et utilitatem, et in quo plus valitura sit, quam valeat in tempore quo venditur saltem expectet tempus illud, pro quo facit maiorem aestimationem pretii. Opus. 73, cº 10.
- 436 Vel potest incidere credentia per accidens, scilicet ex malitia vel paupertate emptoris. Et hoc modo vendere carius rem suam, quam valeat tempore venditionis vel etiam quam valitura sit probabiliter in futuro tempore, quo solutio determinatur potest excusari a vitio usurae, per intentionem venditoris, licet ipse contractus de se sit vitiosus. Opus. 73, cº 10.
- 437 Non obstat si venditor pro minori peccato pretio daret, si statim sibi pecunia solveretur. Quod etiam per simile potest in aliis debitis videri. Opus. 67, 1º.
- 438 Si enim alicui debeatur aliquid ad certum terminum, quando-cumque de eo quod est sibi debitum dimitteret, si sibi citius solvatur, talis immunis esset a peccato usurae. Opus. 67, 1º.
- 439 Licet enim plus debito accipere, propter temporis dilationem, usuram sapiat, minus tamen accipere, ut sibi citius solvatur usuram non sapit, maxime ex parte ejus qui minus recipit, quamvis ex parte ejus qui minus dat, ubi citius solvat, videatur esse aliquis modus usurae, cum spatium temporis vendat. Opus. 67, 1º.
- 440 Unde etiam in casu proposito, plus esset de usura timendum emptori, qui ut ante tres menses minus solvat, iuxta aestimationem pannos emit, quam venditori qui minus accipit, ut citius sibi solvatur. Opus. 67, 1º.
- 441 Per anticipationem ergo temporis, aliquando generari potest vitium usurae, sicut per dilationem vel prolongationem 2-2, q. 68, 2, 7º | Opus. 67, 1º | Opus. 73, cº 8.
- 442 Ille qui ad certum terminum debet, si ante terminum solvit ut ei aliquid de debito dimittatur, usuram committere videtur, quia manifeste tempus solutionis pecuniae vendit. Unde ad restitutionem tenetur. Opus. 67, 1º.
- 443 Nec excusatur per hoc quod solveudo ante terminum gravior, vel quod ab alio inducitur, quia eadem ratione possent omnes usurarii excusari. Opus. 67, 4º.
- 444 Contractus usurae, non habet rationem venditionis et emptionis, nec rationem permutationis, sicut apparet ex forma verborum, et ex translatione pecuniae, vel rei datae mutuo, propter quod si ultra exigitur quam datur, injusta est commensuratio. Opus. 73, cº 4.
- 445 Quando secundum aequitatem juris fit recompensatio rei, sicut in venditionibus et emptionibus rerum, vel recompensatio laboris sicut quando laborantibus redditur merces laboris, constat quod in hac via, non potest inveniri usura, ratione iustae possessionis et acquisitionis. Opus. 73, cº 4.
- 446 Si quis rem aliquam emat pro pretio minori quam valeat tempore emptionis, vel pro pretio aequali, rem tamen percepturus in tempore quo sperat eam plus valituram, vel etiam si quis vendat rem pro pretio majori quam valeat tempore venditionis, sperans tamen quod tantum valitura erit tempore solutionis, si verisimiliter dubitatur, utrum plus vel minus possit valere pro tempore illo, pro quo venditur vel emitur res, in talibus ratio dubii excusare potest a vitio usurae et facere aequitatem iustitiae, licet plus accipiat quam detur, eo quod ratio huius dubii, ponit extimationem valoris in rebus, ex ipsa natura rerum, quae in tali tempore plus vel minus possunt valere. Opus. 73, cº 6.
- 447 Non causa temporis tantum ibidem plus expectatur, sed propter ipsam naturam rei, quae plus valet aliquando in uno tempore quam in alio, et aliquando minus. Et hoc modo ratio dubii et periculi etiam localis possunt excusare contractus aliquos, qui alias judicarentur usurarii secundum decretalem 2-2, q. 62, 4. 2º fi. | Opus. 73, cº 6.
- 448 Si aliquis post augustum, multum de blado vel de vino habeat venalia, et pro illo tempore mensura bladi tres solidos tantum valebat, et modius vini tantum decem: et vendat bladum pro quatuor solidis et vinum pro duodecim, recepturus tamen pecunias in festo Joannis, quia nec volebat dare pro minori pretio, etiam si statim reciperet, eo quod rem suam aestimabat tantum valituram probabiliter in praedicto tempore solutionis, dico quod non committit usuram, quia illud non accipit causa temporis, sed pro natura rei, quam natura rei, quam probabiliter et verisimiliter dubitare potest tantum valituram, in tempore pro quo vendit, etiam si non valuit tantum, in tempore pro quo vendit. Opus. 73, cº 6.
- 449 Et haec ratio potest applicari ad aliquos alios contractus, etiam quando res minus emitur, quam valeat tempore emptionis, recipienda tamen in alio tempore in quo verisimiliter potest dubitari, utrum plus vel minus sit valitura, quam empti sit, quia sic ibi non committitur usura. Opus. 73, cº 6.
- 450 Quod autem causa temporis accidit in contractibus, sicut in mutuis quando aliquid sorti accidit sine justo titulo, quia ipse facit suum per fraudem, scilicet vendendo tempus quod Dei est, et datum communiter omnibus, et non potest habere titulum successionis naturalis, seu gratuita donationis, seu iusti lucri, per meritum proprii laboris, vel per recompensationem rei propriae vel usus propriae rei, est usura. Opus. 73, cº 8.
- 451 Omnis contractus in quo aliquid plus accipitur quam datur, sive in spe, sive in re, et hoc tantum propter causam temporis, vocatur contractus usurarius. Opus. 73, cº 8.
- 452 Si autem accipiat plus quam detur, simpliciter propter extimationem vendentis vel ementis ampliorem in uno tempore quam in alio, propter aliquam trium causarum praedictarum, vel etiam propter dilationem rei in uno tempore quam in alio, tunc potest fieri sine vitio usurae, quia superabundantia huiusmodi recompensatur ex ampliori valore rei in se pro tempore, pro quo accipitur huiusmodi superabundantia, et non accipitur pro temporis dilatione. Opus. 73, cº 8.
- 453 Licet hi contractus excusari possint a vitio usurae, secundum rationem dictam, non tamen excusantur omnino a vitio cupiditatis, quae hic dicitur turpelucrum, quia ratione temporis accidit sicut et usura, licet differenter. Opus. 73, cº 8.
- 454 Si autem huiusmodi contractus ordinentur ad usum vitae humanae, excusantur ab omni turpitudine, et ostenditur quod in huiusmodi non sit usura, quia usura non excusatur quantumcumque ordinetur ad vitae necessitatem. Opus. 73, cº 8.
- 455 Ea quae usurarii per usuram ab aliis extorserunt, non possunt per dominos temporales licite retineri, nisi forsitan essent talia, quae ab ipsis dominis temporalibus, hactenus extorsissent, unde si inveniuntur certae personae, a quibus extorserunt usuram, debent ei restitui. Opus. 21, cº 1.
- 456 Licet accipere mutuo sub usuris ad bonum sui vel alterius, non autem licet inducere, ad faciendum usuram 2-2, q. 78, 4, o. 3, d. 37, 6, 6º | Ma. q. 13, 4, 17º | 18º | 19º | Opus. 21, q. 5, fi. Uti 16, etc.
- 457 Vendere autem carius iusto, propter dilationem solutionis, vel emere vilius propter anticipationem est usura, non autem e converso 2-2, q. 77, 1, 1º fi. | q. 78, 2, 7º.

- 188 Si enim mercatores Tusciae, portantes pannos de nundinis Lici-
nati, ut usque ad tempus resurrectionis expectent pretium, plus
vendant pannos quam debeant secundum communem forum,
non est dubium esse usuram. Opus. 67, 2^m.
- 189 Si autem vendant secundum communem forum et non plus quam
valent, plus tamen quam acciperent, si eis statim solveretur
non est usura. Opus. 67, 2^m.
- 160 Si illi qui pecuniam mutuo accipiunt sub usuris, illam usuram
recuperare volunt, plus vendendo pannos quam valent, propter
expectationem usque ad certum tempus, non est dubium esse
usuram, cum tempus manifeste vendatur. Opus. 67, 3^m.
- 161 Nec excusantur propter hoc quod volunt se conservare indemnes,
quia nullus debet servare indemnitate, mortaliter peccando.
Opus. 67, 3^m | Opus. 73, c^o 7.
- 162 Et licet alias expensas licite factas, puta, in portatione pannorum,
possint licite recuperare de eorum venditione, non tamen pos-
sunt recuperare usuras quas aliis dederant, cum haec fuerit
injusta datio, et praesertim etiam cum dando usuras peccaverint
si induxerunt, tamquam occasionem peccandi usurariis praeben-
tes, cum etiam necessitas quae ponitur ab eis, ut scilicet mer-
catores honorabilis vivant et majores mercationes faciant, non
sit talis necessitas, quae sufficiat ad excusandum peccatum
praedictum 2-2, q. 78, 4, o. | 3, d. 37, 6, 6^m | Ma. q. 13, 4, 17^m |
19^m | Opus. 21, q. 5, fi. | Opus. 67, 3^m.
- 163 Patet enim a simili, quia non posset quis in venditione pannorum
recuperare expensas, quas incaute et imprudenter fecisset. Ma.
q. 13, 4, 14^m fi. | Opus. 67, 3^m fi.
- 164 Si quis vero bladum vel vinum vendiderit vel emerit, in aliquo
tempore vel loco, ut plus accipiat in alio quam dederit, tantum
ratione temporis vel loci, licet etiam res pro tempore illo
tantum valeant, jam propter intentionem usurariam, fit vitium
usurae, quod tamen bene poterat fieri, si tantum rei naturam
attenderetur et non temporis vel loci causa, quae modo sunt ali-
quid de re, nec vilitatem nec raritatem faciunt in rebus per se.
Opus. 73, c^o 8.
- 165 Aliquis debet alteri centum solidos, persolvendos post aliquos
annos, vel annuatim, ad duos vel tres terminos, et vult remittere
debitori tertiam, vel quartam, vel quintam partem, si solvat
ei in principio anni, sive ante terminos positos quando petie-
rit. Constat autem quod in hoc casu, plus accipitur quam
datur ratione temporis. Ideo si fiat causa lucri, potest ibi esse
vitium usurae, quoniam hujusmodi lucrum quaeritur tantum ex
tempore, et periculum, tollitur, vel verisimiliter non potest du-
bitari de periculo, utrum magis minusve res possint valere.
Opus. 67, o. | Opus. 73, c^o 8.
- 166 Debitor juste debebat centum solidos, et propter anticipationem
temporis, tantum solvit octuaginta. Accipit ergo ultra id quod
dat, scilicet ultra octuaginta, viginti, quia creditoris erant illi
viginti solidi et sunt facti debitoris ratione temporis anticipati.
Ratione ergo regulae datae de causa vitii in usura, quae est,
quando plus accipitur quam datur, causa temporis, potest esse
hujusmodi contractus usurarius, si fiat tantum causa lucri, ut
praedictum est. Opus. 73, c^o 8.
- 167 Sed hic potest cadere excusatio usurae dupliciter: scilicet quando
gratis et liberaliter creditor hujusmodi superabundantiam tri-
buit debitori, et debitor non causa temporis accipit, vel quando
creditor per damnum propriae rei, recompensat hujusmodi su-
perabundantiam, ut quando non potest habere pecuniam sine
alicujus rei propriae alienatione et damno ex qua solvat ere-
ditori quod petit ante terminum solutionis. Alias est casus usu-
rarius 2-2, q. 78, 3, c. | Opus. 67, 1^m | 2^m | Opus. 73, c^o 8.
- 168 Si locans accipit aliquid ultra rem locatam, hoc habet rationem
aequitatis, quia illud plus recompensatur per usum rei locatae,
qui est proprietas locantis et pertinet ad ejus sortem, idest ad
rem locatam, ejus proprietas simpliciter manet apud locantem,
et ideo periculum etiam ipsius rei remanet apud locantem, et sic
ibi non est usura, sed aliquando in venditione. Opus. 73, c^o 8.
- 169 Sed quando quis vendit rem aliquam, non quidem usum tantum
ipsius, sed et proprietatem ejus, constat quod transfertur de
jure periculum rei in emente. Et quando sic vendens res hujus-
modi tenet periculum penes se, jam sic non transfertur domi-
nium, et ideo non est permutatio venditionis justae. Sed con-
stat quod emens eam, transtulit dominium pecuniae quam dedit.
Quare magis habet rationem mutui. Et si plus sperat propter
tempus futurum determinatum, quam sit datum, sequitur quod
sit vitium usurae. Opus. 73, c^o 8.
- 170 Specialis difficultas videtur in contractibus illis, in quibus res
emuntur vel venduntur, quae ex temporis processu recipiunt
incrementum valoris vel utilitatis, sicut sunt sata, foetus ani-
malium, fructus arborum et spolia sylvarum, an ibi sit vitium
usurae. Opus. 73, c^o 8.
- 171 Quia igitur hujusmodi res venduntur et emuntur ut frequenter
ante tempus suae utilitatis vel usus, et minus emuntur quam
sint valiturae in tempore suae receptionis et usus, quaestio est
non immerito, utrum plus recipere pro eis, vel sperare, pro

- tempore suae receptionis, faciat usurarium contractum. Opus.
63, c^o 9.
- 172 Sine praedictio, aliter mihi videtur esse distinguendum in prae-
dictis contractibus, et praecipue quia videmus, non de facili
imminere periculum rei in venditione spoliolum sive nemorum,
sicut in aliis. Opus. 73, c^o 8.
- 173 Possunt ergo hujusmodi res emi, tamquam necessariae ad usum
vitae ementium, vel causa lucri tantum. Si primo modo, nullum
est, ibi vitium usurae, quamvis plus valiturae sint probabiliter
tempore suae receptionis, dum tamen aestimatio justa sit facta
tempore contractus, quae est secundum legem naturae, et est
secundum consuetudinem humanam, in hoc quod tantum potest
aestimari res necessaria vitae humanae, quantum necessarius
est usus ejus, et hoc vel simpliciter, vel pro tempore aliquo
determinato. Opus. 73, c^o 8.
- 174 Et quia simpliciter apud sapientes plus aestimatur res perfecta
quam imperfecta, et pro determinato, aestimatur res quantum
vendi potest inter homines, et ideo licet tales res minus ven-
dantur imperfectae, quam sunt valiturae perfectae, non videtur
mihi quod aliquis praeter sortem amplius accipiat, quia sors
vendita est ipsius ementis, cum incremento suae valitudinis
atque utilitatis. Opus. 73, c^o 8.
- 175 Si autem secundo modo, idest causa lucri tantum, fiant hujusmodi
contractus, potest adhuc in eis tantum turpelucrum judicari
causa cupiditatis, quae oritur ex conditione temporis. Et potest
iterum in eis incidere vitium usurae, et hoc quando hujusmodi
lucrum quaeritur tantum ex tempore et periculum tollitur, vel
verisimiliter dubitari non potest de periculo, utrum magis mi-
nusve ratione temporis res possint valere, quia in usura acci-
pitur pro re juxta possessa, vel debita alicui personae. Illud
autem dicitur sorti accidere: quod non pertinet ad proprietatem
sortis. Opus. 73, c^o 8.
- 176 Emere autem aliqua bona, ut redditus vel possessiones ad vitam,
quae est tempus indeterminatum, vel emere aliqua praedictio-
rum ad tempus determinatum, scilicet ad decem annos, vel ad
viginti, quae duo frequenter fiunt inter homines nostri temporis,
in hac consideratione non tantum in emptione ad vitam alicuius,
potest aliquando incidere vitium usurae, sed etiam in em-
ptione ad omne tempus. Opus. 73, c^o 9.
- 177 Dare certam pecuniam sive summam, pecuniae alicui ecclesiae,
pro aequalibus possessionibus ejus tenendis ad vitam dantis
pecuniam, et post mortem tenentis, redditus ad ipsam eccle-
siam, secundum Goffredum est usurarius contractus. Sed hoc
exemplum ejus, tunc veritatem habere dicitur quando ecclesia,
necessitate impulsam, cogitur impignorare possessiones suas, quas
non potest nec vult simpliciter alienare. Tunc enim non est
venditio proprie, sed impignoratio, quia qui non potest rem
vel possessionem aliquam vendere simpliciter, non potest ven-
dere eo jure ad tempus. Opus. 73, c^o 9.
- 178 Constat quod licet quaedam ecclesiae multa possideant, tamen
alienare jus possidendi non possunt, sine auctoritate et con-
sensu superioris praelati, nec simpliciter, nec ad tempus. Et
ideo hujusmodi venditiones ecclesiarum, sunt impignorationes,
propter quod secundum hanc viam, usurarius est hujusmodi
contractus, quia fructus pignorum non licet recipere ultra sor-
tem, eo quod non sunt de natura sortis. Opus. 73, c^o 9.
- 179 Si dans pecuniam, in hujusmodi contractu habet spem vivendi
ultra id tempus, quo receperit de proventibus totam sortem
quam dederat, et ultra, hujusmodi spes vel receptio amplior,
non facit vitium usurae, nisi quando illud quod speratur vel
recipitur amplius, sorti accidit et non est de natura sortis.
Aliter omnis emens agros vel animalia, ut plus recipiat in
proventibus processu temporis, vel in ipsis rebus venditis in
alio tempore, esset usurarius, quod est absurdum dicere, quia
sic omnis mercator esset usurarius 2-2, q. 58, 1, o. | 2, 7^m |
Opus. 67, o. | Opus. 73, c^o 9.
- 180 In venditionibus justis, quando aliquis dominus transfert domi-
nium suae rei cum usu ejus et fructu simpliciter, sive ad tem-
pus, constat quod omnis proventus rei venditae est de natura
sortis, et non accidens sorti. Quare talis spes vel amplior ac-
ceptio, non facit contractum usurarium. Opus. 73, c^o 9.
- 181 Contractus emptionis alicujus possessionis ad vitam alicujus, et
contractus in quo aliquis dat centum libras ut annuatim reci-
piat decem quam diu vixerit, et speret se victurum ad undecim
annos et ultra vel ut in decimo anno recipiat simul centum
et decem libras, addita etiam conditione, quod si ante moria-
tur, quod nihil accipiat de tota summa, non sunt ejusdem ra-
tionis, et tantum in secunda est vitium usurae. Opus. 43,
c^o 9.
- 182 In eo qui sperat centum et decem libras se accepturum in unde-
cimo anno, jam gratia temporis determinati tantum, fit recom-
pensatio inaequalitatis, et sic facit usurarium contractum. Sed
in alio qui non sperat se plus accepturum, nisi in tempore in-
determinato, et ex re empti juste secundum naturam, tunc
nihil accipitur ultra sortem, sed totum speratur ut summum, et de

- sorte sua, non factum suum propter rationem temporis, sed propter naturam contractus. Opus. 73, cº 9.
- 185 Cum dicitur quod quando fit numismatis translatio ad alterum, ut seipsum augeat et multiplicet, fit tokos, idest, vitium usurae secundum Philosophum, verum est: quare cum in emptione reddituum ad vitam, fiat translatio pecuniae ad hoc ut seipsum multiplicet, videtur semper et naturaliter esse vitium usurae: dissolvendum est, quod intentio Philosophi, ut apparet ex dictis suis, est, quod numisma inventum est causa translationis aliarum rerum, quarum usus, vitae humanae est necessarius. Et ideo quodcumque aliquis utitur translatione numismatis, ut per numismata, alia ejusdem generis multiplicentur, fit abusus numismatis, et inhonestus contractus, et vocatur tokos, idest, parens rei. Et hinc constat mihi quod hujusmodi contractus de quo est sermo, non est tokos. Opus. 73, cº 9.
- 184 Et si redditus, pecunia emanatur ad vitam, tamen ex natura contractus non habetur, quod ad hoc emanatur ut pecunia pecuniae addatur, sed ut de ipsa pecunis empta res necessariae vitae humanae emanatur. Et hic finis contradicit fini propter quem fit tokos. Opus. 73, cº 9.
- 185 Ut in pluribus in hoc contractu, non pecunia numerata, sed ipsae res emuntur, quae vel per fructus suos referuntur ad hominis usum, ut ager et possessiones aliae, vel per seipsas, ut triticum, vinum, oleum, et hujusmodi. Tokos autem est, ut dicit philosophus, numisma numismatis. Opus. 73, cº 9.
- 186 Tunc secundum Philosophum tokos est, quando acquiritur pecunia per pecuniam, ad similitudinem generantium similia sibi. Constat autem quod quando similia ex similibus generantur ad multiplicationem, quod generantia salvantur, et non corrumpuntur in generationibus suis. Opus. 73, cº 9.
- 187 Sed qui dat centum libras, ut habeat decem annuatim quamdiu vixerit, constat quod non est ibi ratio generationis, eo quod non manent centum librae vel in potestate vel dominio dantis cum sua genitura, sed penitus sunt translatae ab ipso nec manent etiam in jure repetendi, sicut fit in tokos. Quare magis debet vocari hujusmodi contractus transmutatio rei pro re, quam generatio alicujus rei ex re. Et sic apparet, quod ratio de tokos, nihil est ad propositum in hujusmodi contractibus. Opus. 73, cº 9.
- 188 Cum dicitur quod ex lege divina habetur, quod quando quis emit possessiones proximi sui, praecepta sorte ex proventibus fructuum, non liceat ementi aliquid ultra recipere, et quod omnis emens ad vitam possessiones vel redditus, sperat ultra sortem datam aliquid accipere et recipit si vivat ultra, secundum quod sperat, dicendum quod lex illa secundum literam intellecta, est divina, sed tamen est temporalis, sicut et aliae leges multae, quae tantum secundum literalem sensum in figura datae sunt illi populo. Et ideo sicut observantia jubilaei non manet in populo christiano, ita et leges quae propter jubilaecum datae erant, quarum una erat lex adducta, sicut apparet in textu. Opus. 73, cº 9.
- 189 Et iterum si consideretur id quod morale est in lege ista, quam exponit Glossa inducta, invenitur nihil facere contra naturam horum contractuum, sed tantummodo contra perversas intentiones divitum ementium, qui secundum quod dicit Glossa, molesti de pauperum necessitatibus negotiantur, et student possessiones aliorum acquirere, quando tenentur ex fraterna charitate eis indigentibus accommodare, et accommodata paulatim de fructibus agrorum recipere. Et sic evidenter apparet quod hoc accidit in hujusmodi contractibus, et non est de natura contractus, in quo frequentes sive indigentes non vendant, sed emunt. Opus. 73, cº 9.
- 190 Et nec lex, nec Glossa de se infert vitio usurae hujusmodi contractum per naturam, sed tantum per accidens. Opus. 73, cº 9.
- 191 Cum dicitur quod in talibus contractibus semper aliquid speratur, vel accipitur ultra quam datur, causa solius temporis, et quod haec causa facit contractum usurarium, dicendum quod tempus potest referri ad aliquas rerum permutationes, ut conferens aliquid justis valoris, vel auferens. Et hoc modo si causa temporis plus vendatur vel minus, non erit hujusmodi contractus usurarius. Pluris enim aestimatur et justo mensura tritici in aestate, quam in autumnio ceteris paribus, hoc est quantum est de natura temporis. Et ideo si quis accipiat plus de blado vendito pro tempore aestatis, quam dederit in autumnio quando bladum emit, non judicatur usurarius, dum tamen pro illo tempore solo velit bladum vendere, et non pro alio 2.2º q. 62, 4, 2º | fi. | Opus. 73, cº 9.
- 192 Plus et juste appetantur decem librae ad omne tempus annuatim, quam ad aliquod tempus particulare, vel plus et juste eadem ratione ad tempus juvenis, quam senis, et hoc ex natura temporis; et tamen non judicatur usura, si quis emit decem libras ad omne tempus, id quod plus recipit, vel sperat recipere quam dederit, licet ex tempore illud plus sibi accadat, et certitudinaliter. Quare nec similiter is qui plus recipit de eo quod ad tempus aliquod particulare emit debet judicari usurarius. Et haec est una causa, quia per naturam temporis, facta est res sua, cum suis proventibus. Et ideo totum est de sorte propria. Opus. 73, cº 9.
- 193 Potest etiam in contractibus tempus considerari ut nihil conferens vel auferens de natura rei, ex natura temporis, sed tantum consideratur ut mensura durationis extrinseca, ut quando ratione temporis sic accepti, aliquid plus accipitur vel speratur quam datur, jam patet vitium usurae vel injustitiae, quia illud plus quod ultra datum accipitur, nec ex natura rei recompensatur, nec gratis datur vel accipitur. Et ideo nullo justo titulo potest fieri proprium, sed semper est alienum. Opus. 73, cº 9.
- 194 In contractibus in quibus certi redditus vel possessiones emuntur ad tempus determinatum, sicut cum aliquis habet redditus certos, ut parochia, vel praebenda, vel ex patrimonio, vel aliunde, et hujusmodi redditus vult vendere ad sex annos vel ad aliquod tempus determinatum, ut simul habeat paratam pecuniam, an licite et absque vitio usurae possint emi pro minori pretio, quam valeant in annis tot acceptis, mihi videtur etiam ex parte ementis, justum posse fieri contractum, et justum esse, quantum est de natura contractus. Opus. 73, cº 9.
- 195 Potest autem fieri injustus per accidens dupliciter: scilicet uno modo quando corrumpit charitatem debitam fratri, idest quando emens videt fratrem in necessitate corporis vel animae, propter quam oportet eum vendere redditus vel possessiones suas, tunc emens si dives fuerit potens sine damno, proximo subvenire, dico sine praejudicio, quod tenetur ei mutuo dare, et loco pignorum, praedictos redditus vel possessiones accipere, donec acceperit quod accommodaverat. Alio modo potest fieri injustus contractus ex parte ementis, propter corruptionem finis debiti, qui est ad utilitatem vitae humanae. Unde quando causa lucri tantum, et augmentationis divitiarum fit, tunc est turpe lucrum. Sed primo modo, reducitur ad vitium usurae. Opus. 73, cº 9.
- 196 Natura hujusmodi contractus, habet in se tria, quae ipsum justum ostendunt. Unum est, ipsa vendentis liberalitas, qua potest rem suam dare gratis, vel permutare pro re minoris pretii, quam sit sua res. Et secundum hoc, nullum incidit usurae vitium in emente, quia id quod accipitur, totum est de voluntate libera domini. Aliud est ipsa aequitas permutationis rerum, quia quando res venditur pro tanto, quanto aestimatur juste, sive a venditore, et emente, sive ab iis qui sunt legis positivae, tunc est justitia in permutatione. Sed constat quod vendens non potest plus habere pro tempore pro quo vendidit, et etiam res futurae per tempora, non sunt tantae aestimationis sicut eadem collectae in instanti, nec tantam utilitatem inferunt possidentibus, propter quod oportet quod sint minoris aestimationis. Tertium est ipsa ratio sortis; quia quo plus accipitur, quam datur, est de ratione sortis, eo quod emens totum emit, quod eventurum erat tempore determinato. Et ideo non ultra sortem propriam accipit, sicut nec ille qui emit redditus ad omne tempus. Opus. 73, cº 9, fi.
- 197 Haec sunt rationes, hujusmodi contractus justitiam ostendentes per quas etiam dissolvitur ratio contraria, quae videbatur ostendere usurarium contractum, quia etsi plus accipitur quam datur, hoc fit de natura rei permutatae. Et illud plus non est accidens sortis, sed est de sorte ementis, sicut etiam plus accipitur quam datur in his possessionibus, quae emuntur haereditarie, ad omne tempus. Opus. 73, cº 9, fi.
- 198 Quando res carius venduntur propter temporis dilationem tantum, quam aestimantur in tempore venditionis, quia videmus hanc rationem fere in omnibus venditionibus fascellorum lignorum, qui per centenarios et millenarios generaliter venduntur, an justitia possit inveniri in hujusmodi contractibus, an simpliciter sint usurarii, credo sine praejudicio aliorum, posse excusari hujusmodi contractus a vitio usurae, et maxime quando verisimiliter est dubium, res hujusmodi plus minusve valituras tempore solutionis. Opus. 67, 1º | Opus. 73, cº 10, primo. Credentia.
- 199 Invenitur etiam hujusmodi contractus in dominis principalibus, qui sylvas et nemora vendunt persolvenda in tempore quo est ipsorum usus convenientior, quam sit in tempore venditionis, invenitur etiam in mercatoribus, qui ab ipsis dominis emunt sylvas et nemora, per mensuras terrae, et ex ipsis fascellos faciunt, quos ulterius vendunt per numerum. Utrique ergo propter credentiam, quam faciunt usque ad tempus, vendunt carius ligna, quam valeant tempore venditionis. An sit ibi contractus usurarius, dico quod non propter dilationem solutionis in prolixo tempore, hujusmodi res carius venduntur, sed propter justam aestimationem rerum, quae in tempore futuro, quo determinata est solutio, sunt plus valituras probabiliter, quam in tempore venditionis. Et sic non plus accipitur quam datur ratione temporis tantum, sed servatur aequitas inter datum et acceptum pro tempore pro quo fit venditio. Opus. 73, cº 10.

- 200 Si venditor rem suam inteudat vendere carius, non propter tempus tantum, sed tantum propter damnum, quod sibi videt imminere ex dilatione persolutionis recuperandae, seu propter vexationem suam redimendam, quam probabiliter timet futuram sibi in repetitione debiti sui, propter malitiam, vel impotentiam debitoris, tunc excusatur a vitio usurae, et fit aequitas aestimationis in huiusmodi contractibus, per recompensationem damni, vel quando probabiliter timentur haec in credentia accidere. Et tunc rectitudo huiusmodi intentionis apparet, quando venditor optaret potius non vendere talibus, quam vendere ad credentiam et quando libenter daret aliis pro minori pretio in continenti persolvendo, quam vendere ad credentiam talibus pro pretio majori, nisi venditio habeat rationem mutui 2-2, q. 78, 2, 1^m | 7^m | Opus. 67, 3^m | 4^m | Opus. 73, c^o 10 | 11, fi.
- 201 Uno autem modo, credentia facit contractum usurarium: scilicet quando propter ipsam credentiam res venditur carius, quam valeat simpliciter, vel quam esset valitura probabiliter tempore solutionis, vel etiamsi tantum sit valitura verisimiliter, tamen ipse venditor, alias res suas non venderet, nisi plus acciperet propter ipsam credentiam, et tunc venditio habet rationem mutui 2-2, q. 78, 2, 7^m | Opus. 67, 3^m | Opus. 73, c^o 10 | 11.
- 202 An autem liciti sint contractus et absque vitio usurae, quando pro minori pretio in continenti persolvendo, aliquae res emuntur, ut bladam in terra, tempore hyemis, et sylvae, et nemora, adhuc per tres annos vel amplius cresciturae, ante aptum tempus incisionis, quam valiturae sint juste in tempore suae collectionis et receptionis, ut bladam in terra in tempore hyemis, pro minori pretio quam valiturum sit juste, tempore augusti quando colligitur, credimus sine praepudicio melioris sententiae, tales contractus posse fieri, absque vitio usurae. Opus. 67, 4^m | Opus. 73, c^o 10.
- 203 Unaquaeque enim rei aestimatio iuxta, dependet ab utilitate vel necessitate ipsius rei. Constat autem quod non est tanta utilitas vel necessitas alicujus rei imperfectae, sicut est ejusdem perfectae. Quare nec recte tanti pretii aestimanda est, cum adhuc est imperfecta, et longe a perfectione sua, sicut cum jam est perfecta. Sed huiusmodi res, scilicet bladam in terra, et sylvae et nemora ante tempus incisionis, emuntur in tempore suae imperfectionis. Quare absque vitio usurae debent aestimari minoris pretii, quam sint valiturae in tempore suae perfectionis. Opus. 73, c^o 10.
- 204 Illud quod per naturam temporis accrescit alieni rei, juste est illius, cujus est ipsa res: ut si quis emit terras fructiferas, vel arbores, vel animalia fructifera, quidquid emit per naturam temporis, non tantum per exercitium laboris, juste fit illius, cujus sunt huiusmodi terrae, arbores, vel animalia. Quare cum per naturam temporis, segetes in terra satae, veniant ad majorem valorem, et similiter sylvae et nemora, sequitur quod quidquid provenit ultra pretium datum, juste, et absque vitio usurae fit illius qui emit ipsa, et cedit in propriam sortem. Quare nihil accipit ultra sortem, licet plus accipiat emens quam dederit. Opus. 63, c^o 10.
- 205 Hoc autem dicimus quantum ad naturam contractus, licet tamen per accidens per intentionem ementis, posset esse turpe lucrum, quando scilicet tantum intenditur augmentatio lucri et divitiarum, proveniens ex natura temporis, sine exercitio laboris, et sine dubio periculi, probabiliter possibilis evenire. Et alio modo, esse potest esse contractus usurarius, quando scilicet aliquis cogitur talia vendere ante tempus congruum, ea necessitate, propter quam emptor, fraterna charitate tenetur venditori mutuum dare si voluerit. Sed si attendatur natura contractus secundum se, non pro dilatione temporis plus accipitur ab emente, sed pro natura et utilitate rei, facta vel ducta ex natura temporis 2-2^a q. 118, 8, 4^m | Opus. 73, c^o 10.
- 206 Dare decem modios in hyeme, ut recipiat quindecim in messe aequivalentes, habita ratione pecuniae, non est usura 3, d. 37, fi.
- 207 De his autem quae committuntur bonae fidei aliorum ad lucrum, mihi videtur dicendum, quod aut commissio fit pecuniae, vel alterius rei, ita quod transfertur in toto vel in parte rei commissae in potestatem ejus cui committitur, aut ita fit commissio, quod non transeat dominium sed remanet tota res commissa in dominio committentis. Primo modo est vitium usurae, eo quod sperat lucrum jam de re non sua, quia jam erat translata per commissionem in dominium alterius. Et in hoc commissio assimilatur mutuo. Sed secundo modo potest sperari lucrum sine vitio usurae, quia tunc commissio est pecunia vel res alia, sicut servo vel ministro, qui de re domini negotiatur ad utilitatem domini sui. Et ideo committens potest sperare lucrum, sicut ex re sua. Et sic lucrum non accedit sorti, nec possidetur sine justo titulo: quia sicut rei propriae partum recipit, non tamen partum numismatis ex numismate immediate, sed partum ipsarum rerum quae per numismata sua sunt acquisitae justa commutatione 2-2^a q. 78, 2, 5^m | Opus. 73, c^o 11.

- 208 In toto vel in parte ideo dictum est, quia si aliquis committit centum alicui, ita quod medietatem ei mutuet, et aliam medietatem suo retineat dominio, ita tamen quod de illis centum debeat negotiari ad lucrum ille cui committitur, dico quod hoc lucrum jam habet vitium usurae propter hoc, quod non tantum ex re commissa speratur lucrum, sed etiam pariter ex re mutuata et commissa 2-2^a q. 78, 2, 1^m | 5^m | Opus. 73, c^o 11.
- 209 Et sicut in logica, loquutio falsa judicatur, propter falsi subjectionem, licet veritatem directe significet, sicut si dicatur, homo volans est animal, ita in moralibus, actio vitiosa judicatur, quando vitio permiscetur, ut est in proposito casu usurae. Opus. 73, c^o 11.
- 210 Dare autem pecuniam mercatori vel artificii, per modum societatis, cum pacto vel spe lucri, ita quod cum periculo ipsius committentis mercator de ea negotiatur, vel artifex operatur, licitum est, non autem in mutuo 2-2^a q. 78, 2, 5^m | Opus. 73, c^o 11.
- 211 Daus vero pecuniam usurario, ut usuras exerceat, vel ut copiosius exerceat, peccat, non autem si det pecuniam ut tutius servetur 2-2^a q. 78, 4, 3^m | Ma. q. 13, 4, 18^m | 19^m.
- 212 Si quis autem pecuniam alicui naviganti commiserit mutuo, propter spem alicujus lucri, licet periculum etiam sortis super se receperit, nihilominus judicatur usurarius, etiam si totum amiserit, secundum decretalem. Opus. 73, c^o 6, prin^o | 14, prin^o.
- 213 Quod liceat alicui mercatori committere pecuniam suam alteri cuncti ad nundinas ad lucrum, sine vitio usurae, potest intelligi dupliciter: scilicet quia aut est simpliciter commissio, quae fit propriae rei, bonae fidei alterius. Et sic non incideret usurae vitium. Aut est commissio secundum quid, sed est simpliciter translatio, sicut est in mutuo. Commissionem vero secundum quid dico, inquantum committens non retinet periculum super se rei commissae. Et hoc modo propter rationem translationis quae debuit fieri gratis sine spe lucri, incidit vitium usurae. Et in hoc casu loquitur decretalis. Opus. 73, c^o 14, prin^o.
- 214 Dare pecuniam aliquam determinatam mutuo aliis mercatoribus tali pacto, quod similem et aequalem in numero et pondere persolvent creditoribus illorum, a quibus accipiunt in nundinis, aliquibus determinatis secundum locum et tempus (verbi gratia: Balduinus a Gualtero accipit centum libras sterlingorum mutuo in Francia, in mense augusti, ita quod centum libras sterlingorum solvet Balduinus pro Gualtero in januario sequenti, in quibus tenebatur Gualterus, suis creditoribus, vel si non creditoribus tenebatur, ipsi mutuanti, in tali loco, et in tali tempore), potest contingere tripliciter: scilicet quia aut mutuans, tempore translationis aestimat dictam monetam plus valituram in loco vel in tempore, quibus est persolvenda, v. g. sterlingi plus valeant in Anglia quam in Francia. Et tunc nihil est ibi culpabile. Aut timet probabiliter minorationem pretii. Et tunc dicendum, quod mutuans committit usuram, quia lucrum sperat ex mutuo. Aut mutuans nihil lucri in mutuando intendit, sive ex tempore, sive ex loco, sed tantum ob favorem et gratiam proximi hoc mutuatur. Et tunc nihil culpabile ex hoc incurrit. Opus. 73, c^o 14.
- 215 Aliquis habens pecuniam aliquam specialem, quam timet in tempore futuro minorandam in suo pretio, secundum statuta legis positivae, et propter hoc, huiusmodi pecuniam dat mutuo, sibi reddendam in aequali pretio quod erat tempore mutui, respectu pecuniae terrae, communis aestimationis, cum huiusmodi mutuum videatur factum spe lucri, an sit in eo vitium usurae. Opus. 73, c^o 14.
- 216 Vel aliquis habens sterlingos, valentes quatuor turonenses, timet ne in futuro tempore, per auctoritatem legis positivae tantum sint valituri tres turonenses, propter quam causam, dat mutuo sterlingos, et post diminutionem pretii ipsorum, non tot penitus vult recipere sterlingos in numero et pondere, quot dederat mutuo, sed secundum pretium in turonibus, [cujus pretii erant tempore mutui, an in tali mutuo, sit vitium usurae. Opus. 73, c^o 14.
- 217 Ad haec dicendum, quod in huiusmodi, aliud est vitare damnum, et aliud est sperare lucrum, quia primum licet, non autem secundum. Opus. 73, c^o 14.
- 218 Quando autem res fructuosae ad lucrum committuntur, ut sunt agri, animalia, et borti, patet veritas ex praedicto casu usurae, quando res transfertur, et committitur vel in toto vel in parte. Opus. 73, c^o 11.
- 219 In his tamen rebus commissis ad lucrum, magis et minus liquet justitia permutativa; quia quando ager, vel terrae committuntur excolendae ad lucrum, satis apparet justitia, eo quod non transfertur dominium, et nihil ultra percipitur de fructu propriae rei. In animalibus vero, ut quando oves, vel boves, vel porci, committuntur nutrienda propter lucrum, non ita liquet justitia, quia aliquando solet in huiusmodi commissionibus, fraus usuraria commisceri, ut quando excluditur periculum principalis commissi a committente. Opus. 73, c^o 11.

USURA

- 220 Aliquis dat centum oves, ad nutriendum ad lucrum, ita tamen quod centum oves sibi semper salvae maneant, quidquid contingat, in hoc casu potest incidere fraus usurae: et hoc quando ultra justam aestimationem, taxat ipse committens sibi portionem lucri, propter quam non recompensatur labor et sollicitudo nutrientis, secundum justam aestimationem. Opus. 73, cº 11.
- 221 Solet etiam et alia fraus in talibus fieri, scilicet quando dives alicui pauperi mutuant centum libras, ut ex eis oves vel boves nutriendos emat, ad lucrum illius qui mutuum dedit, et ad lucrum illius alumni. Dico ibi fraudem usurae permixtam esse, eo quod jam radix hujusmodi lucri, ex mutuo oritur. Et ideo vitio usurae inculpatur hujusmodi commissio. Opus. 73, cº 11.
- 222 Tunc ergo hujusmodi commissiones, licite fieri possunt et sine vitio usurae, quando mutuum vel similitudo mutui non permiscetur in talibus, sed dominium retinetur, cum periculo quod communiter accidere potest, vel quando etiam dominium rei commissae communicatur ei qui eam suscipit ad nutriendum ad lucrum, et similiter periculum communicatur utrique, et quando secundum justam aestimationem taxatur lucrum, per quod juste recompensatur labor et sollicitudo alumni. Opus. 73, cº 11, fi.
- 223 Quaedam in consuetudinem deducta, habentur pro justis legibus, quae magis deberent dici corruptelae permissae, quam consuetudines approbatae. Et hoc videmus in hac materia usurarum, secundum regiones et civitates diversas, quantum ad pupillorum et orphanorum tutelam. Unde dico, quod non possunt pupilli, quando sciunt veritatem, retinere superabundantias suarum rerum per usuram acquisitas 1-2, q. 108, 3, 2º | Opus. 73, cº 12, prinº.
- 224 Distinguendum est tamen primo, de causa et origine hujusmodi superabundantiae: scilicet quia aut acquirit per fructus ipsarum rerum qui sunt pupillorum, ut sunt agri, animalia et hujusmodi, aut per solam translationem rerum, et propter ipsam translationem. Et quia pecunia, sola translationis causa instituta est, ut dicit Philosophus, ideo hujusmodi causa praecipue apparet in usu pecuniae, cujus usus est in translationem rerum, fructum habentium. Et sic ibi aliquando est vitium usurae, et aliquando non. Opus. 73, cº 12.
- 225 Si enim primo modo aliquae superabundantiae acquirantur pupillis, nullum de se habent vitium usurae tum quia in hoc invenitur lucrum ex mutuo speratum vel acceptum: tum quia nihil accedit sorti, eo quod fructus, ex talibus rebus partus, naturaliter ipsas res comitatur, et est de natura sortis, et non accedit sorti. Opus. 73, cº 12.
- 226 Secundo autem modo, adhuc distinguendum est: quia superabundantia hujusmodi, quae est ex translatione rerum vel pecuniae aut datur vel oritur pupillis ut lucrum, ex retentione rerum suarum ortum habens. Et hoc modo est ibi vitium usurae, et non licet eis lucrum retinere, quia detentio rerum non parit rationem alicujus lucri, inquantum detinentur, nisi secundum quod utilitatem habent, et fructum afferunt. Aut non datur hujusmodi superabundantia ut lucrum, sed ut gratia vel donum. Et tunc licet retinere eis. Et per istam rationem, excusat consuetudo usurarium vitium in multis civitatibus. Et hujus signum quod gratis sit datum, accipitur ex eo, quod praeter voluntatem pupillorum, determinant sibi superabundantiam, quam dant eis, et quod numquam repetunt, nec repeti faciunt a pupillis aliquid. Opus. 73, cº 12, fi.
- 227 Ex his liquet, quod si tutores pupillorum, scienter pecuniam pupillorum dederint ad usuram, per se vel alios, quod hujusmodi superabundantia rei est aliena, et injuste possidetur etiam a pupillis quandocumque sciverint: quia si pupilli nolunt restituere, tutores ad id faciendum compellendi sunt. Opus. 73, cº 12, fi.
- 228 Usurarius tenetur restituere quidquid accepit de usuris, et fructus, et interesse, non autem quae lucratus est cum eis etiam emendo possessiones 2-2, q. 78, 3, o. | Quod. 3, q. 7, 2, o. | Opus. 67, o.
- 229 Quia autem ad restitutionem usurarum lex divina, lex naturae, et jura obligent, satis liquet ex praemissis, et ex natura ipsarum usurarum. Quia enim superabundantia usurarum, nullo justo titulo possidetur, ideo juste retineri non potest et injusto possidetur. Opus. 73, cº 15, prinº. * Decimae 26.
- 230 Quid injuste possidetur, alienum est et alicui alteri proprium esse debet, secundum Augustinum. Quare cum omnis superabundantia usurarum, sit tamquam res aliena ipsi usurario injuste possident, sequitur quod sit propria alterius, qui ipsa destitutus est. Sed hoc est justum secundum omnia jura, quod omnis res destituta contra justitiam, restituatur. Restitutio enim semper respicit destitutionem. Quare secundum omnem justitiam naturalem, usurae restituendae sunt. Opus. 73, cº 15, prinº.
- 231 Lex divina jubet restitutionem usurarum fieri, sicut et rapinarum. Et voco legem divinam, quae in canone sacrae Scriptu-

USURA

- rae, et in decretis sanctorum Patrum, et conciliis continetur, quia jus divinum est quod divinitus promulgatur 2-2, q. 57, 2, a. 3 | 3º | Opus. 73, cº 5 | 25, prinº. * Eleemosyna 1, 14. Oblatio 8.
- 232 Lex vero humana, usuras non judicat res alienas. Opus. 73, cº 5.
- 233 Quantum est ex lege divina, debet compelli foenerator, ad eandem in numero restitutionem, si manet ipsa res in potestate foeneratoris eadem, nisi per assensum repetentis liberetur. Alias tenetur pro ipsa valorem restituere. Opus. 73, cº 5.
- 234 Si res non manet in potestate foeneratoris eadem, sed consumpta est, vel translata in alterius dominium, qui est verae fidei possessor, tunc compelli debet foenerator ad restitutionem aequivalentis. Opus. 73, cº 5 | cº 2.
- 235 Verum quia lege divina, usura judicatur res aliena, debet eadem lege judicari non posse per foeneratorem juste transferri in alium, sine consensu domini veri. Opus. 73, cº 5.
- 236 Quia res per usuram acquisitae corrumpunt dominium justum tantum in persona acquirente et detinente, non autem proprie corrumpunt bonam civile humanum idest pacem, quia non contra voluntatem dantis simpliciter sunt acceptae, ideo sufficit iudici, qui secundum legem Dei judicat, quod foenerator tantum satisfaciatur quantum ad Deum, scilicet ut tantum restituat quantum accepit contra legem Dei. Opus. 73, cº 5.
- 237 Quia res accepta per usuram, non est faciens injustum ex parte dantis in lege humana, sed neque etiam in lege Dei, nisi per rationem solam ex parte foeneratoris, ideo eandem rem non compellit iudex per legem aliquam restituere, nec est necesse, propter causam dictam. Opus. 21, prinº. Opus. 73, cº 5, fi.
- 238 Si aliquis accepit equum, vel pecuniam, vel tam aliam quamcumque in usuram ab alio, non tenetur eandem rem numero restituere secundum leges, sed tantum sufficit, si valorem rei restituat, sicut si foenerator, equum acceptum in usuram, vendiderit alteri, vel dederit, constat per leges, quod transfertur dominium, et quod non competit repetitio ejusdem equi illi qui foeneratori aequum dederat pro usura. Opus. 73, cº 5.
- 239 Si quis alicui aliquam pecuniam dederit mutuo, scilicet centum libras ad decem annos, ita quod si infra hoc tempus mortuus fuerit alter ipsorum, liberatus sit a debito et a mutuo qui ipsum acceperit, si vero supervixerint ambo, dabit post decem annos qui mutuum accepit, ducentasquingenta libras, ei qui mutuum dederat, non excusatur propter dubium et periculum ab usura, secundum decretalem. Opus. 73, cº 6, prinº.
- 240 Usurae non solum sunt restituendae, sed etiam illi soli aliqua res est restituenda, qui ipsa re vel aequivalenti destituitur injuste. Sicut enim restitutio facienda non est nisi ejus rei quae injuste possessa est, sic nec alicui vel aliquibus restituenda est, nisi illi vel illis, qui ea injuste destituti sunt. Opus. 73, cº 16, prinº.
- 241 Ex hoc concluditur primo, quod illis solis facienda est restitutio usurarum, qui juste illarum rerum domini erant, quae restituendae sunt ante destitutionem injustam. Opus. 73, cº 16.
- 242 Ulterius concluditur, quod defunctis illis qui expoliati fuerant, jam restitutio usurarum facienda est eorum filiis et successoribus, qui juste succedunt bonis defuncti expoliati. Opus. 73, cº 16.
- 243 Si forte defunctus legavit omnia bona sua pauperibus, vel ecclesiis, vel personis aliis, tunc sicut per virtutem testamenti acquiritur jus in bonis praesentibus et paratis ipsius defuncti pauperibus, vel aliis quibus legata sunt, sic et eis est jus acquisitum in his quae jure debentur ei quocumque jure. Et ideo in hoc casu, ab exequutoribus illius defuncti, sive illis locis, vel personis, quibus omnia bona sua legavit, debet fieri usurarum restitutio, quae sibi viventi facienda erat. Opus. 73, cº 16.
- 244 Quia si forte ignorantur successores, et verisimiliter quibus facienda sit usurarum restitutio nescitur, vel forte noscuntur esse in locis et regionibus longinquis et sine spe reversionis, et sine facultate mittendi vel accedendi ad eos, tunc in primo casu, ecclesiae consilium et auctoritas requiri debent, quia jam ratione juris divini pertinet restitutio quae debebatur homini qui erat membrum, et filius ecclesiae, ad ipsam ecclesiam. Unicuique vero, sua ecclesia dicitur suus episcopus. Opus. 73, cº 16. * Restitutio 23.
- 245 In secundo casu etiam facienda est de consilio ecclesiae, hoc tamen superaddito, quod debet exequutor eidem ecclesiae promittere, restitutionem usurarum faciendam, si necesse fuerit aliquando in futuro tempore, per inopinatam reversionem ipsorum quibus de jure erat facienda. Opus. 73, cº 16.
- 246 Quia si a servo vel ancilla, vel a filio vel a filia, sive a rapto vel fure, sive ab alio usurario, sive christiano vel judaico, acceptae fuerint usurae talium bonorum, de quibus constat ei qui vult restituere, quod non erant veri domini illarum rerum, tunc restitutio talium non est facienda eis a quibus acceptae sunt, sed ipsis veris dominis, et successoribus eorum si haberi possunt. Opus. 73, cº 16, fi.

USURA

- 247 Debet tamen fieri hujusmodi restitutio usurarum caute ne cum scandalo fiat personarum praedictarum 2-2, q. 62, 6, 2^m | Opus. 73, c^o 16, fi.
- 248 Si autem credatur probabiliter, quod praedicti, scilicet filius de conscientia patris, et servus de voluntate domini sui, et monachus etiam de voluntate abbatis sui, et raptor, et usurarius, de bonis juste possessis haec fecerunt, tunc etiam potest fieri restitutio usurarum ipsis personis injuriatis. Et similiter dicendum est de uxore, vivente marito. Opus. 73, c^o 16, fi.
- 249 Quia autem dominus omnis, qui rem ab alio injuste destitutam detinet aliquando, tam in usuris quam in aliis, ipsam rem vel aequivalentem restituere teneatur, manifestum est ex utroque jure, tam divino quam naturali. Opus. 73, c. 17, prin^o.
- 250 Primo quia non dimittitur peccatum jure divino, nisi restituatur ablatum, si restitui possit. Ergo ab eo cui peccatum hujusmodi usurae imputatur, debet fieri ablati restitutio. Sed non imputatur peccatum usurae nisi ei qui abstulit, vel detinet rem alterius, quae non est sua aliquo justo titulo. Ergo ab illo facienda est restitutio. Opus. 73, c^o 17.
- 251 Ex praecepto etiam juris naturalis habemus, quod quaecumque vultis ut faciant vobis homines, et vos illis eadem faciatis. Sed justa voluntate vult spoliatus re propria per usuram, ut spoliator ei restituat. Quare similiter spoliator debet juste restituere spoliato 1-2, q. 99, 1, 3^m | 4, d. 33, q. 1, 1, 7^m | Opus. 73, c^o 17, prin^o.
- 252 Quis autem possit dici spoliator rei alienae, sive detentor in materia usurae, ita quod teneatur ad restitutionem, in quibusdam casibus non est ita clarum. Opus. 73, c^o 17, prin^o.
- 253 Primo uxor usurarii tenetur ad restitutionem pro marito usurario defuncto, secundum quod ad eam bona male acquisita devoluta sunt, vel quantum ipsa, vivente marito, talibus bonis usa est quae cadunt in usum vitae suae, in domo mariti. Opus. 73, c^o 17.
- 254 Quia si nihil de talibus bonis ad eam devolvitur, vel si sortes de bonis quae in matrimonio attulerat, fructus erant sufficientes ipsius necessitatibus, et pro omnibus quae expendit in vita mariti, tunc non tenetur ad restitutionem aliquam faciendam, nisi fuerit usa rebus mariti ipso vivente, in spe recompensandi in aliquo futuro tempore, quando sperabat se probabiliter facultatem habituram, quamquam tunc non haberet, quando rebus talibus mariti utebatur, vel nisi aliquid alienum post mortem mariti sibi retinuit. Nihil autem est restituendum, nisi alienum. Opus. 73, c^o 17.
- 255 Uxor etiam non potest licite restituere usuras, nolente marito, et adhuc vivente, cum uxor non sit domina rerum, sed tantum vir. Est tamen ad generationem conjuncta viro in adiutorium, et in usum rerum. Quare sicut non potest alienare res viri, ipso non volente, ita nec aliena viri potest restituere, ipso nolente 1^a q. 92, 1, c. prin^o | q. 98, 2, 6, 2 | Opus. 73, c^o 17.
- 256 Sicut in adiutorium uxor est viro data ad generationem ita et ad rerum conservationem, et multiplicationem honestam et utilem, et super hoc, etiam ad salutis viri promotionem secundum Apostolum. Quare sicut de rebus propriis viri usurarii, potest facere elemosynas moderatas, viro ignorante et non prohibente, quia sic agit causam viri, et id ad quod tenetur, ad salutem suam promovendam, et etiam ad bonorum suorum conservationem et multiplicationem, sic puto sine praedjudicio, quod possit facere restitutiones de rebus alienis, viro ignorante et non prohibente, quia sic agit causam viri. Opus. 73, c^o 17.
- 257 Quod si viro sciente, sed dissimulante fecerit, tanto securius agere potest, quia jam est argumentum, quod vir approbat, ex quo non reprobatur. Opus. 73, c^o 17.
- 258 Si vero prohibente, vel prius aut postmodum puniente, ita mulier fecerit, vel facere voluerit, jam non licet ei, quia sicut res sunt sub potestate viri, ita et uxor. Quare oportet eam sic subditam viro obedire per omnia secundum Apostolum etsi non in faciendo malum, tamen obedire debet in omittendo bonum, quia non est necessarium ad propriam salutem. Unde si uxor non faciat quod sibi videtur bonum, non imputatur ei ad peccatum, sed ei qui hoc ei prohibet. Opus. 73, c^o 17.
- 259 Sicut autem socii furum, et hi qui dicuntur currere cum fure, furti iudicio condemnantur in sacra Scriptura, ita filii et filiae, et servi, et mercenarii usurariorum, in quantum agunt aliquid ad vitium usurae perpetranda, vel ut motores, vel ut auctores, vel ut participes lucri, vel ut fautores et defensores talium, usurae vitio condemnandi sunt. Et sicut non satis fit Deo de injuria sibi illata, nisi per poenitentiam, ita nec proximo de re sua injuste spoliato, nisi per justam restitutionem. Quia nullus debet obedire alicui, ad communicandum in facto illicito 2-2, q. 100, 6, 2^m. Opus. 73, c^o 17.
- 260 Unicuique vero secundum gradum sui delicti, competit restitutio ablati, v. g. Alius peccat in hoc vitio usurae, tantum ut motor: quare et ipse tenetur movere auctorem, ad faciendam restitutionem. Qui si non sufficit ad hoc inducendum, debet invo-

USURA

- care superioris auxilium. Quod si non sufficit, vel forte motor negligit hoc facere, puto sine praedjudicio, quod in hoc casu tenetur is qui promotor fuit per ipsius motionem, ad restitutionem ablatorum. Et si fuit actor, vel ut principalis, vel ut adiutor, uterque tenetur ad restitutionem ablatorum in solidum, ita tamen quod altero restituito, alter absolutus est, quantum ad injurias proximi. Opus. 73, c^o 17 | c^o 20.
- 261 Si vero ut particeps fuit tantum lucri, aut fuit scienter, aut ignoranter. Si scienter, tunc iterum potest fieri juxta dupliciter, scilicet aut pro necessitate corporali, idest, quando alias commode non potest invenire remedium vitae, sicut accidit pauperibus mendicantibus. Et sic aliquando etiam per hoc possunt excusari filii et filiae, in domo parentum usurariorum qui alias nequeunt victum sibi necessarium invenire. Et similiter uxor eadem necessitate potest excusari 2-2, q. 32, 7, 3^m | Opus. 73, c^o 17.
- 262 Aut hoc fit pro utilitate spirituali, sicut et dominus cum publicanis manducabat pro conversione ipsorum. Et hoc fit iterum juste. Opus. 73, c^o 17.
- 263 Et primo modo, scilicet pro necessitate corporali, artifices et laborantes, et servientes, possunt juste aliquando percipere de bonis usurariorum, quae acquirunt ab usurariis: quia quantum accipiunt ab usurariis, tantumdem reddunt ipsis, per recompensationem operis, vel laboris, vel artificii, ita quod per hoc non sunt usurarii impotentes effecti ad restitutionem faciendam. Opus. 73, c^o 17.
- 264 Hujusmodi tamen artifices, si credant usurarios nihil habere de bonis propriis, et eadem facilitate possunt ab aliis lucrari, peccant, scienter usurariis communicando opera sua, pro lucro quod sciunt esse rem alienam, et maxime propter scandalum. Opus. 73, c^o 17.
- 265 Sed secundo modo, etiam possunt participare filii et filiae et uxor, in spe recompensandi in aliquo futuro tempore, quando sperant se probabiliter facultatem habituros, quamquam tunc non habent, quando participant. Opus. 73, c^o 17.
- 266 Quicumque vero participes fuerint scienter, extra aliquam trium causarum dictarum, sive etiam ignoranter, et aliquando hujus notitiam habuerint, tales ad restitutionem tenentur pro parte illa, in qua participes existunt rei alienae. Opus. 73, c^o 17.
- 267 De accipientibus elemosynas et oblationes et munera ab usurariis, secundum quod tales qui ab eis recipiunt, aut sciunt eos esse usurarios, aut nesciunt, nec tunc quando accipiunt, nec post. Et sic si nesciunt, non peccant accipiendo, nec tenentur ad restitutionem. Opus. 73, c^o 17. * Praedicare 8.
- 268 Si vero sciverint vel tunc vel post, aut necessitate compelluntur ad accipiendum, aut non. Si necessitate, non peccant, nec tenentur ad restitutionem. Opus. 73, c^o 17.
- 269 Si vero necessitas non fuerit, adhuc aut sunt usurarii notorii, aut non notorii. Si notorii, tunc omnis accipiens ab eis, peccat, propter scandalum, et quia ipso jure sunt excommunicari. Et ideo semper restituendum est, sed non eis semper. Opus. 73, c^o 17.
- 270 Si vero non sunt notorii, aut ergo aliquid creduntur habere de bono proprio praeter usuras, aut nihil. Si nihil, tunc restitutio facienda est ab his qui aliquid acceperunt. Si vero aliquid, tunc etiam accipi possunt sine peccato ab eis munera et hujusmodi, et ad restitutionem non obligatur. Opus. 73, c^o 17.
- 271 Ille solus tenetur ad restitutionem, qui accipit vel detinet rem alienam injuste. Unde et usurarius qui sola spe lucri dat mutuum, et nihil ultra accipit, licet speraverit, etsi sit reus vitio usurae, tamen non tenetur ad aliquam restitutionem. Opus. 73, c^o 17.
- 272 Fautores et defensores qui fovent usurarios et defendunt in exercitio foenerandi, sicut aliquae civitates et aliqui principes fovent et defendunt hujusmodi qui dicuntur Cansini, qui alias non auderent exercere hujusmodi actum foenerandi, tales fautores et defensores usurariorum in quantum hujusmodi sunt tantum, non tenentur ad restitutionem alicujus, nisi in quantum sunt participes lucri; scilicet quia propter hoc sunt fautores vel defensores, ut ab usurariis aliquam portionem recipiant. Tamen in hoc etiam peccant contra Deum etiam quantumcumque utilitatem regionis vel civitatis intendunt, quia fovent peccatores in peccatis suis 2-2, q. 78, 4, 3^m | Ma. q. 13, 4, 18^m | 19^m | Opus. 21, c^o 1, 2 | Opus. 73, c^o 18.
- 273 Nec est simile de illis quorum auctoritate circa usurarios fit aliquid et iis qui fovent et defendunt et accipiunt ut auctores: quia illi sunt causa per se actus mali, isti vero non sunt causa ipsius actus mali, sed accidentium ipsi actui ad ejus conservationem et fructum ampliorem 2-2, q. 79, 4, o. | 3, d. 37, 6, 6^m | Ma. q. 13, 4, 17^m | 19^m | Opus. 67, q. 5, fi. | Opus. 73, c^o 17.
- 274 Aliud necessarium est loquendo de necessitate restitutionis usurarii, et aliud loquendo de perfectione ipsius restitutionis. Ad necessitatem enim satisfactionis, duo sufficiunt. Unum quantum ad Deum, scilicet humilitas verae poenitentiae contra contemptum Dei, et aliud quo ad proximum, scilicet restitutio plena abla-

- ti injuste, contra injuriam proximi. Opus. 73, c. 18, prin^o.
- 275 Sed de perfectione satisfactionis ultima exiguntur signa, scilicet testimonia praedictorum, in quibus est meritum perfectae humilitatis quantum ad Deum et restitutio famae personalis contra scandalum ex peccato innatum quantum ad ecclesiam. Et quantum ad hoc etiam usurario notorio, non tantum hoc est perfectionis, sed etiam necessitatis, saltem publicae et in manu ecclesiae, restitutiones faciendas promittere et firmare, quia alias privaretur de jure sacramentis et christiana sepultura. Opus. 73, c. 18.
- 276 Consuetudo fere in omnibus apud nos habet, quod prius persolvantur debita quae clara sunt, et postea fiant usurarum restitutiones et ultimo legata solvantur. Et hujus consuetudinis potest esse ratio, quoniam legata sunt secundum quid donata et non simpliciter donata. Ratio enim legati, duo importat: scilicet quod non est res data simpliciter, nisi per mortem legatoris, unde semper vivente legatore, potest revocari; et quod sint legata propter utilitatem aliquam legantis post mortem. Et ex iis potest patere, quod legata inquantum hujusmodi sunt, non obligant secundum necessitatem justitiae, sed secundum devotionem et utilitatem legantis. Opus. 73, c. 18.
- 277 Cum autem necessaria ad salutem praecedant ea quae sunt devotionis et supererogationis, juste solvuntur debita usurarii ante legata. Opus. 73, c. 18. * Restitutio 8.
- 278 Sed majori justitia restituenda sunt ablata, quam debita sint solvenda, cum in hoc impleatur justitia, tollens injuriam factam Deo a proximo. Sed in solutione debitorum nulla tollitur injuria, sed tantum solvitur justitia. Quare secundum hoc videntur prius restituenda ablata, quam solvenda debita. Restitutio enim praefertur etiam subventioni parentum nisi in extrema necessitate 2-2, q. 31, 3, 3^m | q. 32, 7, 3^m | q. 62, 5, 2^m | Opus. 73, c. 18. Restitutio 8.
- 279 Sed contrarium fit ut in pluribus. Quod tamen potest habere rationem ex duobus: scilicet uno modo quando debita sunt clara et manifesta, sed restitutiones non sic, sed inquirendae sunt; et clarum semper praecedit obscurum in jure humano. Alio modo quando res quae debetur, est determinata, scilicet centum vel decem, sed res restituenda non sic. Sed determinatum jure praecedit indeterminatum inquantum hujusmodi. Opus. 73, c. 18.
- 280 Quando restituenda sunt clara et aperta, et determinata per apertam confessionem restituentis usuras, debet de jure restitutio praecedere omnia debita: quod tamen raro observatur, quia quod juris est, a paucis advertitur. Opus. 73, c. 18.
- 281 Et secundum dicta patet, quod prius debet restitutio usurarum fieri uni personae, quam alteri, scilicet quando restitutio unius est clara et determinata et alterius non sic ceteris paribus. Opus. 73, c. 18.
- 282 Si unus sit dives et alter pauper et plus indigens iis de quibus restitutio facienda est, et aequaliter sit clarum in utroque, adhuc prius pauperi potest restitutio usurarum juste fieri quam diviti, eo quod plus laesus est in ablatione suorum, et quia plus indiget 2-2, q. 31, 3, 3^m | q. 32, 7, 3^m | q. 62, 5, 2^m. Opus. 73, c. 18.
- 283 Tamen si uterque sit aequalis conditionis, scilicet in paupertate vel divitiis et aequaliter clarum sit de utroque, si uni prius facta sit injuria quam alteri, adhuc illi prius est restituendum ordine juris naturalis, cui prius facta fuit injuria. Opus. 73, c. 18.
- 284 Si per partes facienda est restitutio usurarum, unicuique proportionabiliter restituendum est, secundum quantitatem ablati, ita quod si tantum tertia pars est ablatorum, vel media, vel alia quaelibet pars, ceteris paribus facienda est omnibus restitutio tertiae partis omnium restituendorum. Cujus ratio est, ut omnibus ostendatur bona voluntas restituendi omnia, si adesset facultas, et sic fit prior quilibet ad condonandum injuriam sibi factam, quando videt voluntatem ad emendandum paratam. Opus. 73, c. 18.
- 285 De materia autem et quantitate restituendorum, an scilicet si quis ovem vel bovem vel aliquam quamlibet rem acceperit per usuram ultra sortem, teneatur eandem rem restituere, aut sufficiat pretium rei restituere, dicendum est quod aliter judicandum est de furto et rapina, et aliter de usura: quia in usura aequaliter transfertur dominium jure fori, licet non jure poli, sed nullo modo in aliis. Unde equus furto ablatas, in ejus-cumque manum transierit, semper est restituendus, etiam in jure fori. Sed non sic equus per usuram acceptus. Opus. 73, c. 19, prin^o.
- 286 Aliter judicandum est in usura et furto, et dicendum quod sufficit, si fiat in usura restitutio pretii: ejus ratio est duplex. Opus. 73, c. 19.
- 287 Una ratio est, quia quod accipitur in usura ultra sortem, non aufertur invito, vel per violentiam aliquam illatam domino, sicut est in furto vel rapina. Et ideo proprie in usura, non dicitur ablatum, sed potius acceptum contra justitiam naturalem et divinam. Sed quod ablatum est, idem numero restituendum est, etiam si melioratur. Opus. 73, c. 19.
- 288 Alia causa et ratio, est ex natura permutationis, in qua ultra sortem accipitur quae est natura mutui. Sicut enim in mutuis non est necesse quod idem numero reddatur, sed tantum aequale in pretio, ita nec in superabundantia accepta ratione mutui, est necesse idem restituere, sed sufficit aequivalens in pretio. Opus. 73, c. 19.
- 289 Quod autem in lege scriptum est de duplo, quadruplo et quintuplo, non habet locum in usuris, sed tantum in furtis vel rapinis, eo quod hujusmodi usurae non destruunt bonum reipublicae de sua ratione, sicut faciunt furta et rapinae, sed tantum corrumpunt bonum personale, sive fratrum bonum; et hoc non inferendo malum, sed tantum non faciendo bene fratri debitum. Et de iis alias scripsimus in septimo praecepto decalogi diffusius 2-2, q. 62, 3, 2^m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, 6^m | Opus. 4, c. 24, fi. | Opus. 73, c. 19.
- 290 Aliter judicandum est de restitutionibus usurarum, etiam quo ad proventus et omnia alia lucra ex iis provenientia, et aliter de restitutionibus furti et rapinae. Illud enim est restituendum, quod nullo jure fit suum, nec divino, nec humano. Et ideo injuria fit non tantum apud Deum, retinere res sic ablatas et rerum fructus et usum, sed etiam apud homines fit justum, tam jure fori communis, quam jure conscientiae personalis. Sed non sic est in usuris: quia licet sint contra jus divinum et contra jus naturale naturae spiritualis, quod respicit solum debitum gratia et charitatis, tamen non est directe contra jus humanum, quod respicit generaliter reipublicae utilitatem et justitiam. Et ideo quo ad hoc transfertur in eis dominium nec habent rationem ablatorum. Opus. 73, c. 20.
- 291 Constat autem quod jura allegata quibus dicitur, quia quod ex alieno convenit alicui rationem de jure accipit alieni, ut videntur jura expressa per decretalem, ubi videtur quod oportet reddi res cum fructibus perceptis et quae percepissent spoliati, si ipsa possedissent, et hoc etiam expresse habet lex per decretalem, ubi dicitur quod talis tenetur ad omnia lucra percepta et percipienda: dicendum quod constat quod talia jura allegata de rebus per violentiam ablatas loquuntur, in quibus nulla radix justae possessionis invenitur, sed non loquuntur in usuris triplici ratione. Opus. 73, c. 20.
- 292 Primo quia simpliciter ibi non est ratio spoliationis violentae vel furtivae de qua loquuntur praedicta jura. Secundo quia in usuris ipsa superabundantia primo et per se est in pecunia, quae non habet fructum, quantum est de natura sua, eo quod causa tantum translationis aliarum rerum facta est. Tertio etiam generaliter in ipsa restitutione facienda, tantum restituendum est damnum, quod illatum est. Sed tantum non est illatum damnum ut in pluribus, quantum provenit commodum furi, de re furtiva et spoliata, eo quod fur labore proprio et solertia, rem furtivam multiplicavit, quod non fecisset possessor verus. Opus. 73, c. 20.
- 293 Hoc tamen est generaliter advertendum, quod in omni restitutione facienda, omnes fructus et omnia lucra, ex eo quod proveniunt ex re restituenda, secundum quod injuste possidentur hujusmodi fructus et lucra, et ex eo quod proveniunt ex re male detenta secundum justitiam divinam, habent rationem alieni, secundum rationem beati Augustini. Quare secundum Deum usurae vel hujusmodi fructus retineri non possunt, nisi auctoritate divina. Opus. 73, c. 20.
- 294 Hoc solum restituendum est homini, in quo facta est ei injuria de re sua, sive in usuris, sive in aliis. Sunt autem quaedam res quae de natura sua habent in possidendo fructum et utilitatem, aut quia multiplicantur et augentur ex natura temporis, aut quia excoluntur solertia humani ingenii et laboris, ut terrae et agri. Et hujusmodi res restituendae sunt homini, cum suis proventibus, quia in hoc homo cui facta est injuria de re sua ablata damnificatur, non solum quantum ad rei substantiam, sed etiam quantum ad rei usum et fructum ex usu provenientem. Et sic possunt et debent intelligi jura allegata et non in usuris. Opus. 73, c. 20.
- 295 Illi etiam semper facienda est restitutio, qui passus est injuriam et damnum. Si ergo aliquis passus sit injuriam et non damnum, illi non est facienda de jure restitutio realis, sed tantummodo, secundum genus injuriae, facienda est emendatio per similem satisfactionem. Unde qui proximum verberat, in nullo enim damnificando, non tenetur ad aliquam restitutionem realem, quia omnis restitutio realis facienda alicui commensurari debet secundum quantitatem damni illati. Hinc est quod lex Moysi generaliter omnem furem ejus-cumque rei quae usum habet et utilitatem, condemnabat ad restitutionem dupli, unum scilicet propter rei substantiam et aliud propter rei ablatas usum: quod non contingit in usura de se. Ex quo concluditur, quod in omni restitutione facienda homini debet considerari damnum, tam rei quam usus qui ex ea provenit ex natura rei. Opus. 73, c. 20.
- 296 Si ergo aliquod lucrum provenit usurario ultra rem et rei usum

USURA

USUS

- naturalem, ex propria operatione et solertia ejus, in quo non est alius damnificatus, dico sine praejudicio, quod non tenetur restituere homini hujusmodi lucrum 2-2, q. 78, 3, o. | Quol. 3, q. 7, 2, o. | Opus. 73, cº 20.
- 297 Si homo usurarius centum marchas argenti habuit ex usuris, ex quibus formavit imaginem, quam vendidit centum et decem marchas, credo sine praejudicio, quod illas decem marchas, super crescentes, non tenetur restituere ei, a quo praedictas centum marchas habuit. Tamen non potest eas retinere secundum Deum, quia contra Deum de re aliena sibi acquisivit. Et ideo sola auctoritas ecclesiae ad restituendum vel distribuendum requirenda est. Opus. 73, cº 19.
- 298 Si quis quaecumque rem furtivam statim vendat post furtum, aut convertat in usum proprium, ipsam statim totam consumendo, et non statim restituat sed post tempus velit eam restituere, an teneatur ad omnes fructus usuum, quos percepisset verus dominus rei, in tempore illius morae quod videtur secundum jura allegata. Opus. 73, cº 20.
- 299 Aliquis furatus est pullum equinum, aut vitulum, quem verus dominus usque ad annos perfecti valoris custoditurus erat, sed fur statim vendidit et liberavit se a furto, an fur teneatur restituere, pulli valorem tantum, vel etiam equi valorem, quod videtur secundum jura allegata et tenetur restituere lucra secundum legem, ergo multo magis damna illata. Opus. 73, cº 20.
- 300 De pecunia etiam ablata, aut etiam injuste possessa, quia potest contingere, quod ille a quo est ablata, sive injuste accepta, mercando ex ea auxisset eam, aut fortasse propter ejus defectum vendidit possessionem suam, et ex hoc damnum multum accepit, an detinens et accipiens hujusmodi pecuniam sine justo titulo, teneatur ad omnia lucra, quae verus possessor ex ea fecisset, sive ad omnia damna quae exinde accidunt vero domino ad plenam restitutionem. Opus. 73, cº 20.
- 301 Ad haec dicimus sine praejudicio, quo ad restitutionem alicujus rei faciendam, duo principaliter consideranda sunt, scilicet valor rei quae principaliter ablata est, vel accepta injuste, et damnum quod illatum est injuriam passo. Propter primum dico, quod eadem res quae ablata fuerat, restituenda est aut aequivalens et similis in specie et valore. Opus. 73, cº 20.
- 302 Sed quantum ad secundum notandum est, quod aliquando dicitur damnum illatum proprie et per se, et aliquando per accidens tantum et non per se. Et si sit primo modo, tunc tenetur reus ad restitutionem damni cujuscumque sit. Secundo modo, non tenetur ipsi passo damnum. Opus. 73, cº 20.
- 303 Si quis damnum passus pro pecunia sibi ablata, in hoc quod ex ea volebat emere necessaria sibi ad vitam, sive solvere emptam, sive debita, pro cujus expoliatione incurrit damnum, quia propter ejus defectum, oportuit eum vendere possessiones suas sibi utiles, aut accipere pecuniam mutuo ad usuram, aut si aliud incommodum incurrisset, dico quod hujusmodi damnum, per se incidit ex furto vel rapina. Et ideo restituendum est ipsi qui passus est. Opus. 73, cº 20.
- 304 Potest autem incidere ibi damnum per accidens, quando scilicet ex pecunia ablata, locum quod intendebat non acquisivit, et nullum aliud passus est damnum. Et tunc dico sine praejudicio, quod locrum tale, non est restituendum ei qui passus esse dicitur hujusmodi damnum. Opus. 73, cº 20.
- 305 Si vero sint res ablatas, quae ex sui natura possunt secundum naturam temporis augeri et crescere in pretio, tunc tenetur spoliator restituere pretium ipsarum rerum, quod valiturae erant, secundum naturam rei et temporis, in tempore quo vult restituere eas. Et istud etiam in usuris est advertendum, quantum ad res quae accipiuntur pro usuris. Opus. 73, cº 19, fi.
- 306 Quibus poenis vitium usurae coercendum sit, videamus. Opus. 73, cº 21, prinº. Judaei 46.
- 307 Usurarii triplici poena juris coercentur: scilicet quod prohibentur ad sanctam communionem recipi et ne similiter recipiantur eorum oblationes in altari et ne recipiantur in christianorum sepultura. Et haec tria habentur in diversis decretalibus de usuris. Opus. 73, cº 21.
- 308 Insuper additur poena his qui contrafecerint, scilicet poena suspensionis, nisi per arbitrium episcopi sui prius satis fecerint. Opus. 73, cº 21.
- 309 Insuper etiam per accidens consequitur tales nota infamiae. Unde et usurarii publici, quando propter usuras pecunias ab aliquo quas dederant repetunt, repelli possunt per exceptionem, donec prius ipsi de usuris satisfecerint secundum decretalem. Opus. 73, cº 21.
- 310 Specialiter autem super his poenis, possunt clerici vere ab officio suspendi si fuerint usurarii, secundum decretalem. Opus. 73, cº 21.
- 311 Contumaces vero, qui nec propter poenas praedictas, nec propter poenas iudicis corriguntur, debet et potest iudex, per suspensionis et depositionis sententiam clericos coercere. Laicos vero

per excommunicationis sententiam cohibere, secundum decretalem. Opus. 73, cº 21.

- 512 Si non sufficit justitia ecclesiastica, debet justitia laicalis in auxilium advocari, secundum decretalem. Opus. 73, cº 20.
- 515 In foro autem poenitentiali, ubi de correctione peccati agitur maxime inquantum usura est contra legem Dei, sic compellendi sunt usurarii ad restitutionem, ut beneficium absolutionis eis denegetur, nisi restitutionem faciant plenam quantum poterint, aut dilationem petierint ab his quibus tenentur restituere, aut si pauperes et impotentes sunt, ad restitutionem faciendam, promittant Deo et confessori suo, quod si aliquando ad frugem prosperitatis venerint, se restitutos pro sua facultate, aut certe remissionem postulabunt ab his quibus restituere tenentur. Alias non debent absolvi in foro poenitentiae. Opus. 73, cº 21.
- 514 Sicut ergo confessor ostendit usurarium absolutum a Deo, quem absolvit verbo, ita non debet absolvere verbo, nisi cum videt signa restitutionis fiendae in confitente, quae signa determinata sunt in his quae praediximus, secundum diversos status restituentium. Opus. 73, cº 20, fi.
- Usuraria. Foenus. Usura 128.
- Usurarius. Foenerator. Usura 61, 107, 108, 109, 112, 115, 211, 228, etc. 314.
- Usurpatio. Divinatio 3, 10. Furtum 8. Judicium 23, 39. Praelatio 1, 17. Tyrannus 11.
- 1 USUS significat actum cujuslibet potentiae. Unde hoc nomen usus ita significat actum quod nullo modo potentiam, vel habitum. Verit. q. 17, 1, c. * Abstinencia 6. Abuti. Accidens 69, 71. Actus 16. Adam 56. Agens 34. Altare 1. Ambitio 2.
- 2 Usus rei dicitur ad quem res principaliter ordinatur, potentia autem qua in peccatum possumus non ordinatur ad malum, sed ad bonum, et ita peccare non est usus ejus 4, d. 44, q. 1, 1, 5^m. * Anathema. Angelus 382. Animal 36, 48. Annexum 6. Appropriatio 24. Aqua 17. Ars 1, 9. Baptismus 61, 85, 87, 93, 102, 132, 246. Bonitas 194, 203, 207, 217. Campsoria 8. Cibus 5, 7, 9. Clavis 4, 14, etc. Coitus 4, 5.
- 3 Cujus usus bonus est, scilicet per se, ipsum quoque bonum est, non autem per accidens 1^a Cor. 7, fi.
- 4 Proprius usus rei et per se est in relatione ad finem convenientem. Opus. 73, cº 3. * Conceptio 27. Confirmatio 10, 47. Consecratio 11. Corpus 46. Dalmatica 1. Delectatio 54, 84.
- 5 Cum in relatione ad finem convenientem, omnis usus sortiatur rationem boni simpliciter, consequens erit, quod in abstractione a fine convenienti, sortiatur rationem mali communiter, non autem hujus vel illius specialiter. Opus. 73, cº 3. * Daemon 65, 92. Dialectica 2, 3. Definitio 19. Divitiae 3. Ecclesia 15. Electio 20. Energumenus 2.
- 6 Triplex gradus in usu rationis: scilicet non intelligentis per se, nec ab alio: intelligentis tantum, et utroque modo. Primus convenit homini ante primum septennium, in quo nulli contractui aptus est. Secundus in fine primi septennii quo ad propriam personam. Tertius incipit in fine secundi septennii, quo ad extrinsecam 4, d. 27, q. 2, 2, c. * Eucharistia 28, 39, 50, 208, 209. Excommunicatio 6. Fides 60. Finis 26. Fortuna 5. Genus 3. Gratia 56, 97, 98, 99, 154. Habitus 67, etc. Idea 20. Ignis 3. Imperare 4. Individuum 41. Innocentia 4.
- 7 Usus rationis quandoque totaliter aufertur ex nimia passione sicut ex amore vel ira insaniens. Et tunc talis passio si a principio fuit voluntaria, et non naturalis, imputatur actus ad peccatum. Quandoque vero passio non totaliter intercipit usum rationis. Et tunc ratio potest passionem excludere divertendo ad alias cogitationes, vel dolendo, vel impediendo. Unde talis passio non totaliter excusat a peccato, si ratio eam non prohibeat 1-2, q. 77, 1, 2, 7, c. | q. 78, 2, 3^m | 2-2, q. 53, 2, 1^m | Ma. q. 3, 9, 10, c. fi. * Infamia. Ira 54. Judicium 19. Justitia 45. Justificatio 27, 30. Lex 13, 139, 140. Liberalitas 1, 5. Liberum 26. Lingua 8. Lumen 16. Magi 10, etc.
- 8 Res quandoque simul cum usu transfertur juste, ut in venditione, emptione, et permutatione. Aliquando vero solus usus rei, et non possessio rei, sicut in accommodatis rebus, et locatis. Opus. 73, cº 3. * Maria 7, 27. Matrimonium 107. Meretrix 2. Misericordia. Missa 4. Mors 16, 23. Mulier 7. Nemo. Nomen 11. Oblatio 15. Officium 9. Operatio 30. Ordo 63, 97, 102, 103. Organum 2, etc.
- 9 In his quae liberaliter transferuntur juste, si ad finem convenientem res et earum usus transferantur, nihil reprehensibile naturaliter invenitur. Opus. 73, cº 3. * Ornatus 3. Passio 76, 77. Peccatum 223, 368. Poenitentia 67. Periculum 7. Possessio 1, 9. Potestas 13, 14. Praeceptum 103. Praecipere 2. Primitiae 3.
- 10 Fructus et usus rerum possunt augeri et minui in pretio secundum diversitatem temporum tripliciter sine eo quod tempus sit causa per se: scilicet vel propter ipsarum rerum paucitatem et abundantiam, quia res quae per usum suum minuuntur, secundum tempus naturaliter consumuntur et sunt pauciores,

UTI

- quoniam magis elongantur a sua origine, sicut bladum naturaliter magis abundat in autumno, quam in vere. Vel ex ipsarum rerum natura, quae secundum tempus, recipiunt incrementum valoris, ut apparet in satis, silvis, et animalibus. Vel ex natura rei relatae ad loci conditionem. Opus. 73, c. 8. * Prudentia 36, 51. Puer 3, 9, 12, etc. Raptus 8. Resurrectio 37. Revelatio 3. Sacerdos 22. Sacramentum 16, 19, 21, 27, 106, 139, 140. Sacrificium 25, 31. Sanctus 1, 2. Scientia 89, 90. Schismatici 2.
- 11 Qui dominus est alicujus rei, dominus est et usus ejusdem rei. Opus. 73, c. 9 | Meta. 5, lect. 2, prin^o.
- 12 Dominus rei, potest transferre usum et fructum propriae rei. Opus. 73, c. 9. * Servitus 3. Sexus 5. Simonia 16. Spiritus 8. Sponsa 2. Sponsalia 7. Subsistentia 8. Temperantia 7, 16, 22. Timor 60.
- 13 Dominus verus rei, sicut potest dare vel vendere proprietatem rei, vel usum seu fructus alicujus possessionis simpliciter quantum ad omne tempus, sic potest dare vel vendere quantum ad tempus determinatum, vel particulare, ut probatur per veram rationem dominii. Opus. 73, c. 9. * Vas 2, 3. Vendere 3.
- 14 In contractu venditionis et emptionis pensatur non tantum substantia rei, sed etiam ejus fructus et usus. Sed ex fructu rerum et usu ipsarum accidit, quod valor ipsarum naturaliter inter homines augetur et minuitur. Quare de natura hujusmodi contractus, potest quis sperare ultra id quod datur, vel etiam timere, ne minus accipiat quam dederit. Et ideo mercatores sperare possunt lucrum ex meratione quod non possunt dantes mutuo. Opus. 73, c. 9. * Verbum 49. Vestis 6. Vinum 5. Virginitas 7. Virtus 26, 27. Voluntarium 11.
- 15 Usus pecuniae duplex: scilicet ad se, et ad alios. Primus pertinet ad expensas seu sumptus, secundus vero ad dationes 2-2, q. 117, 8, 3^m. * Voluntas 75. Votum 34, 35, 36.
- 16 Usus pecuniae pertinet ad dationes duplex: scilicet principalis qui est distractio ejus, pro quo nihil ultra potest accipi, et secundarius, scilicet vel ad ostentationem, vel in pignus, pro quo aliquid ultra potest accipi 2-2, q. 78, 1, 6^m | Ma. q. 13, 4, 15^m. * Usura 16, 17, 67, 183, 290, 294. Uti o. Utile 4.
- 17 In mutuo pensari debet tantum rei substantia et valor ejus secundum rationem substantiae, et non secundum rationem usus rei vel fructus, eo quod gratis fieri debet secundum rationem mutui. Opus. 73, c. 9. * Christus 60, 85, 86, 126.
- 18 Nihil ultra valorem rei, sperare debet mutuans ex usu rei mutuatae, quia ratione substantiae transfertur mutuum, et non ratione usus; sed aliter est in accomodatis et locatis ad usum 2-2, q. 78, 1, 6^m | Ma. q. 13, 4, 15^m | Opus. 73, c. 9.
- Ut dupliciter sumitur, scilicet causaliter et consequitive, sicut et ne 1-2, q. 98, 1, 2^m | Quol. 3, 11, 3^m | Psal. 26, prin^o | Isa. 7 | Matth. 1, fi. | c. 26, fi. | c. 27, fi. | Jo. 9, lect. 1, me^o | lect. 4, fi. | c. 11, lect. 1, fi. | c. 12, lect. 7, prin^o | fi. | c. 17, lect. 5, me^o | Rom. 3, lect. 1, fi. | c. 5, lect. 6, prin^o | me^o | c. 15, lect. 2, fi. | Gal. 3, lect. 7, me^o. * Agere 12, 23. Amor 3, 8, 10, 20, 34, 50.
- Uter significat ecclesiam, propter unitatem, et mortificationem vitiorum et corporum, quia fit de una pelle animalis moriui. Psal. 32, me^o.
- Uterus. Angelus 591, 592, 599. Baptismus 140, 141, 142, 235. Corpus 61. Christus 198. Joannes 4. Maria 7, 10, etc. 61. Nativitas 2. Sanctificatio 9, etc. Venter.
- 1 UTI large comprehendit sub de se frui 1^a q. 39, 8, c. * Ablativus 2. Absolvere 22. Anima 165. Apostoli 24. Astutia 1.
- 2 Uti dicitur tripliciter: scilicet quaelibet operatio, frequentia ejus, et ut est eorum tantum quae sunt ad finem. Ideo tripliciter definitur 1, d. 1, q. 1, 2, c. | d. 31, q. 2, 5^m. * Canis 2. Cete 3. Habere 2.
- 3 Uti et frui tripliciter definiuntur, idest per comparisonem ad tria: scilicet ad objecta, ad potentias, et ad proprietates 1, q. 1, 2, c. | L. me^o. * Habitus 2, 16, 67, etc. Praecipere 2.
- 4 Uti importat applicationem rei ad aliquam operationem, quae etiam dicitur usus ejus 1-2, q. 16, 1, 2, 3, c.
- 5 Uti est actus voluntatis 1-2, q. 16, 1, c. | q. 17, 1, c. | 1, d. 1, q. 1, 1, c.
- 6 Immo uti et ejus essentia magis consistit in exequutione ejus quod est ad finem, quam in imperio voluntatis 1, d. 1, q. 1, 2, c.
- 7 Sed hoc dictum est ideo, scilicet quod uti est actus voluntatis, quia voluntas non solum est imperans, sed etiam exequens, ut patet in actionibus quas per seipsam facit, et sic uti est actus ejus. Vel hoc ideo dictum est, quia conjungitur cuilibet virium inferiorum, sicut motor conjungitur mobili. Opus. 72, q. 3.
- 8 Uti est actus voluntatis ut primi moventis, ipsius intellectus autem ut dirigentis, aliorum vero potentiarum ut exequentium 1-2, q. 16, 1, c. | q. 17, 2, c. | 1, d. 1, q. 1, 2, c.
- 9 Uti proprie est actus voluntatis ut principalis, non autem aliarum potentiarum, nisi instrumentaliter 1-2, q. 16, 1, o. | 1, d. 1, q. 1, 2, o.

UTILE

- 10 Uti nominat exequutionem ejus quod est ad finem, non quidem secundum proprium actum aliquarum virium, sed communiter praesupposita ordinatione in finem 1, d. 1, q. 1, 2, c.
- 11 Uti aliquo dicitur dupliciter: scilicet ut forma quae est principium usus, et ut objecto. Et sic aliquis male utitur gratia et virtutibus, non autem primo modo 1-2, q. 55, 4, 5^m | 2-2, q. 20, 1, 2^m | 3^a q. 80, 4, 3^m | 2, d. 27, 2, 5^m | 6^m | L. prin^o | 4, d. 9, a. 1, q. 3, c. | Verit. q. 12, 3, 15^m | 5, 3^m | q. 24, 4, 7^m. Virt. q. 1, 3, 16^m. * Ablativus 2. Abstinencia 6. Actio 26, 72. Adam 34. Advocatus 5, 7. Agatha. Agens 111, 112. Agilitas 2. Amen 3. Ars 50. Astutia 1.
- 12 Uti est semper eorum quae sunt ad finem, non autem ipsius finis, nisi inquantum refertur in fruitionem ejus 1-2, q. 16, 3, o. Auxilium 3. Baptismus 39. Campsoria 8. Canis o. Cereus 2. Cete 3. Cibus 5, 7, 9. Confirmatio 8. Dici 2.
- 13 Uti contingit uno termino ut duobus. Phy. 8, lect. 16, fi. | Lect. 17, prin^o | Poster. lect. 12, me^o 5, prin^o. * Definitio 11, 12. Donum 16. Esse 84. Exemplum 3. Feminalia. Generatio 91. Hebraei o.
- 14 Utimur posterioribus ut prioribus in demonstratione quia. Poster. lect. 8, prin^o | Lect. 41, me^o. Habitus 2, 16, 67, etc. Humilitas 22. Hypocrisis 2. Indulgentia 18. Insidiae. Judicium 40, 48.
- 15 In cultu Dei oportet nos uti quibusdam corporalibus actibus, ut adoratione corporali et hujusmodi, non quidem propter Deum, sed propter nos, ut scilicet eis tamquam quibusdam signis exterioribus excitemur ad spirituales actus interiores 2-2, q. 81, 7, c. | 1^m. * Juramentum 3, 5, 6, 24, 35. Justitia 32. Justificatio 37. Latria 3. Lex 88. Liberalitas 1, 5, 6. Magi 9, etc. Magnanimitas 7, 13, 18. Malum 60, 61. Medicina 4. Metaphora 9. Miraculum 30. Mors 16. Nomen 25. Occultatio. Officium 9. Oratio 101. Organum 2, etc. Origo 5. Ornatus 9. Pax 11.
- 16 Peccato non est utendum. Sed omnibus quae sunt a Deo, scilicet poena ad meritum, ad cognitionem propriae fragilitatis, et ad purgationem peccatorum. Rebus mundi ad cognitionem Dei, et ad subsidium vitae praesentis. Sed operibus nostris bonis, propter Deum actu vel habitu 1, d. 1, q. 3, o. | Cg. 3, c. 22, fi. * Peccatum 9, 416.
- 17 Immo uti peccato alterius, est licitum 2-2, q. 78, 4, c. | Ma. q. 13, 4, 17^m | 18^m | 19^m. * Poenitentia 26, 54. Poetica 1. Praecipere 2. Principium 13, 22. Prudentia 35, 36, 51. Religio 90.
- 18 Uti peccato alterius ad bonum, est licitum, quia Deus utitur omnibus peccatis ad aliquod bonum, sed non licet inducere aliquem ad peccatum 2-2, q. 78, 4, c. | Ma. q. 13, 4, 7^m | 18^m | 19^m. * Sapientia 13. Scientia 22, 27, 89, 90, 150, 151, 154. Temperantia 7. Thurificatio 2. Usura 14, 183, 290, 294. Usus o. Verbum 20. Virtus 27. Visio 4. Visus 8. Vita 77.
- 19 Beati utuntur iis quae stant cum fine, scilicet poenis 1, d. 1, q. 4, 2, o. Beatus 52. * Ablativus 2. Agens 111. Amen 2. Apostoli 24. Apprehensio 5. Beatitudo 102. Damnatio 7. Dominium 3. Finis 123. Gratia 82. Humilitas 22. Miraculum 30. Processio 15.
- 20 Deus utitur ad bonitatem suam propter utilitatem nostram, nos autem utimur ad bonitatem ejus propter utilitatem nostram 1, d. 1, L. fi. * Christus 142. Scriptura 12. Sensualitas 7. Sponsalia 7. Subdiaconus 1. Superbumerale. Temperantia 7. Theologia 23, 30, 33. Vinum 5.
- 21 Uti non convenit brutis, sed tantum rationalibus 1-2, q. 11, 2, 4^m | q. 16, 2, o.
- 22 Utens re sua peccat nisi utatur ea secundum omnes debitas circumstantias 4, d. 31, q. 2, 2, 3^m | d. 33, q. 1, a. 3, q. 1, 4^m | Quol. 6, q. 7, 1, c. | 4^m.
- 23 Uti nobilior est quam frui, quo ad vim apprehensivam praecedentem: sed est e converso quo ad objecta, quia frui importat motum appetitus in appetibile absolute, uti vero, in ordine ad alterum 1-2, q. 16, 2, 1^m.
- 24 Uti ejus quod est ad finem, secundum quod est in consideratione rationis referentis illud in finem, est prius electione. Sed est e converso secundum quod voluntas potentias exequutivas movet 1-2, q. 16, 4, o. * Delectatio 84. Dialectica 2, 3. Peccatum 10. Poenitentia 26, 54. Praeceptum 103. Virtus 27.
- Utibile. Finis 123.
- 1 UTILE dicitur dupliciter: scilicet sicut via ad finem, ut meritum ad beatitudinem, et sicut pars ad totum, ut ministeria angelorum ad beatitudinem eorum 1^a q. 62, 9, 2^m. Angelus 533. * Abstinencia 4. Amicitia 5, 11, 14, 15, 25, 34, 35. Amor 53, 167, 193. Anima 138. Baptismus 163. Beneficium 5, 6. Bonitas 21, 51, 52, 53, 54, 56, 233.
- 2 Utilitas rei ex forma sua consequitur 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 2, o. * Bos. Campsoria 5, 8, 9. Commendatio. Confessio 3. Correctio 21. Creatura 7, 8. Datio 16. Debitum 1, 5. Delectatio 97. Daemon 78. Depositum 1.
- 3 Bonitas in ordine ad finem, utilitas vocatur 1-2, q. 7, 2, 1^m | 2, d. 21, q. 1, 3, c. | 3, d. 35, q. 1, a. 4, q. 1, c. * Dispensatio 4. Dolor 16. Donum 42. Electio 36. Exactio 1. Excommunicatio

UXOR

32. Fabula 1. Finis 34, 68, 136. Flagellum 3. Fortitudo 22, 23.
- 4 Utilia dicuntur quae sunt accommodata ad aliquem finem, et utilitas quandoque usus nominatur 1-2, q. 16, 3, c.
- 5 Personae videntur esse utiles dupliciter: scilicet vel ad defensionem, vel ad divinae misericordiae provocationem: et hoc tripliciter: scilicet vel propter carnis integritatem, vel propter aetatem, vel propter infirmitatem. Isa. 9, lect. 2.
- 6 Facere aliquid ad utilitatem communem quod nulli noceat, est licitum cuilibet personae privatae, non autem si nocet, nisi ex auctoritate publica 2-2, q. 64, 3, 3^m. * Gloria 2, 3, 8, 14. Gratia 126. Gratosas. Haeresis 19. Homo 22, 23. Honestum 6, etc. Honor 8. Indulgentia 4. Infirmitas 1. Inquirere 2. Ira 73. Jejunium 22, 23. Juramentum 27, 30. Justus 3. Labor 3. Laus 9. Lex 143, 164, 179. Liberalitas 16. Maceratio. Maledicere 1. Martyrium 6. Matrimonium 84. Meritum 102. Miles 9. Miraculum 41. Misericordia 11. Mors 5. Occidere 3.
- 7 Dispensationes spiritualium, principaliter ordinantur ad utilitatem communem 2-2, q. 63, 2, c. * Operatio 23. Oratio 77. Ovis 1. Passio 132. Paulus 27. Peccatum 172, 174, 176. Populus. Praeceptum 2, 151, 153. Praedicare 5, 7, etc. 16. Praelatio 24, 27. Princeps 14. Prodesse. Proficuum. Prophetia 22. Propter 2, etc. Providentia 59. Prudentia 80. Religio 81, 89, 106, etc. Restitutio 9. Sanctus 9. Scientia 60. Sebastianus.
- 8 Nulla utilitas potest esse, pro qua sit faciendum contra Deum 2, d. 7, q. 3, 2, 4^m | Ma. q. 13, 4, 17^m | 18^m | 19^m | q. 15, 1, 5^m. * Servitus 6. Simonia 17, 19. Spectacula 1. Teloneus. Tribulatio 2. Tristitia 9. Usura 8, 32, 44, etc. 124, 155, etc. Usus o. Uti 16, etc. Verbum 23, 66, 75. Vita 40, 62. Votum 81.
- 9 Exhibitio eorum quae dantur alicui propter utilitatem ejus, tanto est laudabilior, quanto magis indiget. Sed Deo nihil exhibetur propter utilitatem ejus, sed propter gloriam ejus et propter utilitatem nostram 2-2, q. 81, 6, 2^m | 7, c.
- Ut in pluribus. Accidentaliter 3. Jejunium 26. Malum 36, 37. Naturale 21. Saepe. Usura 185.
- Ut ita dicam. Proprietas 2.
- Ut plurimum. Argentum 1. Ars 50. Augmentum 22. Eventus. Invidia 2, 12. Ironia 1. Jejunium 26. Malum 36, 37. Poenitentia 50. Virtus 46, 259.
- Ut sic. Appropriatio 5, 15, 22.
- Utrumlibet. Esse ad utrumlibet, convenit alicui virtuti dupliciter: scilicet ex parte ejus ad quod dicitur, et ratione sui. Primum convenit Deo, quia est perfectionis, non autem secundum, quia est imperfectionis et potentialitatis. Cg. 1, c^o 82, prin^o. * Astrologia 4. Causa 12, 70. Contingens o. Deus 267. Voluntas 14, 59.
- Uva. Eucharistia 72. Vinum o.
- 1 UXOR nulla lege vel consuetudine permissa est habere simul plures maritos, quia est contra prima praecepta legis naturae. et contra omnem finem matrimonii 4, d. 33, q. 1, 1, 7^m | 8^m | q. 2, a. 2, q. 3, 1^m | Cg. 3, c^o 124 | Isa. 4, prin^o | 1^a Cor. 7, lect. 3, fi. | Titum lect. 2, me^o. * Adoptio 13. Adulterium 1. Affinitas 2, 4, 6, 13, etc.
- 2 Communitas uxorum quo ad coitum vituperatur, sed quo ad amorem laudatur, secundum Platonem et Socratem. Opus. 20, lib^o 4, c^o 4. * Amor 56, 115, 123, 124, 125. Beneficium 19. Bigamia 3, etc.
- 3 Lex de unitate uxoris, est data divinitus, non humanitus. Nec data est verbo, nec litteris, sed est cordi impressa, sicut et dispensatio ejus 4, d. 33, q. 1, 2, c. | 3^m. * Concubinitus 1, 2, 3, 4.
- 4 Pluralitas uxorum est contra legem naturae, non quidem quo ad principalem ejus finem, scilicet prolem, sed quo ad secundum, scilicet pacem, quam aequaliter pluralitas uxorum impedit, et quo ad tertium, quem omnino tollit, scilicet significationem 4, d. 33, q. 1, 1, o. | d. 39, 3, 4^m | Cg. 3, c^o 124 | Isa. 4, prin^o. * Conjunctio 5, 6, 9.
- 5 Pluralitas uxorum est contra jus naturale dupliciter: scilicet quia prohibetur jure divino, et quia est contra dictamen rationis naturalis, non quidem quo ad omnia animalia, sed quo ad speciem hominis 4, d. 33, q. 1, 1, 4^m. * Conscientia 17. Debitum 15, etc.
- 6 Pluralitas uxorum est contra legem naturae, quo ad secunda ejus praecepta, non autem quo ad prima 4, d. 33, q. 1, 1, o. | 2, c. | art. 3, q. 3, 1^m. * Ecclesia 2. Elcemosyna 18, 21. Isaac 1. Jacob 9, 10, 11. Judaei 9, 24.
- 7 In statu innocentiae non fuisset pluralitas uxorum: quia natura hominis instituta fuit sine omni defectu 2, d. 20, q. 2, 1, 1^m | 4, d. 33, q. 1, 1, 5^m | Quol. 3, 25, a. | Quol. 5, 8, c. * Matrimonium 4, etc. 36, 91, 117, 129, 132, 138, etc.
- 8 Habere multas uxores simul non licebat secundum leges Romanas, etiam ante fidem Christi. Titum lect. 2, me^o.
- 9 Ante adventum Christi, licebat habere plures uxores, solius Dei dispensatione, propter multiplicationem generis humani, non autem post ejus adventum 4, d. 33, q. 1, 2, o. | a. 3, q. 3, 2^m | q. 2, a. 2, q. 3, 1^m | Cg. 3, c^o 124, fi. | 125, fi. | Lib^o 4, c^o 78 |

VACUUM

- Isa. 4, prin^o. * Miles 10. Nuptiae 3, etc. Ordo 102, etc. Servitus 8, 9. Votum 47, etc.
- 10 In pluralitate uxorum est proles, fides, scilicet ad eas, et sacramentum idest significatio conjunctionis Christi ad ecclesiam, non quidem quo ad unitatem, sed quo ad distinctionem graduum, in ecclesia militanti et triumphanti 4, d. 33, q. 1, 2, 5^m. * Usura 98, 106, 248, 253, etc. Uxorididum. Uxorius.
- 11 Dimittere uxorem, est contra secunda praecepta legis naturae; non autem contra prima: ideo potuit cadere communiter sub dispensatione 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, o. Accusatio 13, etc.
- 12 In lege Moysi licebat ex dispensatione Dei dimittere uxorem, licet communius teneatur quod non; sed quod permittebatur ut minus malum, quam uxorididum, ad quod proni erant Judaei, nec puniebantur temporaliter 1-2, q. 105, 4, 8^m | 3, d. 37, 6, 1^m | 4, d. 33, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | q. 2, a. 2, q. 2, 3, o. | d. 35, 4, 1^m | d. 39, 3, 5^m | Cg. 3, c^o 123, fi. | 125, fi. | Quol. 2, 10, 1^m | 1^a Cor. 7, lect. 1, me^o. * Dispensatio 18, 19, 20. Divortium o.
- 13 Uxor non licebat repudiare virum in veteri lege; quia non ita periculum mortis viri imminerebat, sicut e converso 4, d. 35, 4, 1^m. Ecclesia 2. Fornicatio 6, etc. Jejunium 7. Ordo 102, etc.
- 14 Uxori repudiatæ licebat accipere alium virum, sicut e converso, licet alii dicant quod non 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 3, o. | 1^a Cor. 7, lect. 3, fi. * Poenitentia 39.
- 15 In lege de libello repudii, erant duo permissa, scilicet dimissio uxoris, et eam posse nubere alteri; et duo praecepta, scilicet scriptura libelli, et ne vir recipiat eam quam repudiavit 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 4, c.
- 16 Repudians non poterat rehabere repudiatam, in poenam viri, licet alii dicant in poenam uxoris 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 4, o.
- 17 Repudiata numquam poterat primo viro reconciliari, licet secundum alios, posset antequam nuberet alteri 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 4, 3^m.
- 18 Repudiata potest reconciliari viro in lege nova: non autem in lege veteri 1^a Cor. 7, lect. 3, fi.
- 19 Causae repudii scribebantur in libello, in generali tantum, non quidem ut justum appareat, sed ut habeat licentiam nubendi alteri, secundum Josephum, vel ut ex mora et ex consilio scribarum, impediretur, secundum Augustinum 1-2, q. 107, 2, 2^m | 4, d. 33, q. 2, a. 3, q. 2, o. * Sollicitudo 5.
- 20 Causa permissionis repudii, erat vitatio uxorididii, sed causa proxima repudii, erat odium ad uxorem: causa remota vero erat multiplex: scilicet foeditas, infirmitas, macula corporis vel animae, ante vel post matrimonium, vel tantum post secundum aliquos, vel tantum animae, secundum alios 4, d. 33, q. 2, a. 3, q. 1, o. * Daemon 100, 101.
- 21 Dimittens secundum legem uxorem, facit quatuor iniquitates: scilicet homicidium, injuriam, adulterium uxoris, et secundi viri 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 3, 4^m. * Eustratius 1. Legitimatio 2. Lex 180. Matrimonium 116, 118.
- 22 Vir licite accusat uxorem adulteram, petendo mortem ejus, in judicio saeculari tantum, et zelo justitiae: non autem ex vindicta vel odio: sed occidens eam ut persona privata, propria auctoritate, peccat mortaliter; licet hoc permittat lex civilis non puniendo, si reperiatur in actu adulterii, propter maximum incitamentum quod habet vir in tali facto ad occisionem uxoris: sed ecclesia non est in hoc astricta legibus humanis 4, d. 37, q. 2, 1, o. Accusatio 19.
- 23 Occidere matrem, est simpliciter gravius peccatum, et magis contra naturam, quam uxorididum; licet secundum magis puniatur secundum leges: quia vir est prior ad secundum, quam ad primum 4, d. 38, q. 2, 2, 2^m. * Votum 47, etc.
- 24 Felix, ejus votum est uxorem fugere, ejus sollicitudo est domino servire, ejus intentio est Deo placere 1^a Cor. 7, lect. 7, prin^o.
- Uxoratus. Beneficium 19. Matrimonium o.
- Uxoridida. Lex 180. Uxor 20, etc.
- Uxorididum. Lex 180. Matrimonium 116, 118. Uxor 12, 20.
- Uxorius. Antiqui patres ea dispensatione, qua plures uxores habebant, ad ancillas accedebant uxorio affectu; erant enim uxores 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m. Abraham 11. * Concubinitus 1, 2, 3, 4. Debitum 20. Jacob 11.

V

- Vacare Deo contingit tripliciter: scilicet lectione, oratione et meditatione 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 2, 1^m. * Amor 62. Episcopus 8. Haeresis 157. Mulier 2. Princeps 23. Sabbatum 2, etc. Socrates 1, 2. Tributum 5. Virginitas 37.
- 1 VACUUM non fuit ante creationem, nec post, quia vacuum non est tantum negatio, sed privatio, idest spatium capax corporis sine corpore. Nec fuit possibile, nisi potentia creantis 1^a q. 46, 1, 4^m | 2, d. 1, q. 1, 5, 4^m. * Acolythus 1. Cete 11. Eucharistia 133. Lex 123. Subdiaconus 2. Terra 15.

VAGATIO

- 2 Si motus esset in vacuo, non esset in instanti, propter resistantiam mobilis ad motorem et proportionem utriusque 4, d. 44, q. 2, a. 3, q. 3, 2^m | Phy. 4, lect. 12, o.
- Vadens. Haeresis 107. Indulgentia 23. Justus 11. Praedicare 9. Vadriani. Tertullianus.
- 1 VAGATIO mentis in oratione, tollit fructum ejus. Et est peccatum ex proposito tantum 2-2, q. 83, 13, 3^m. * Accidia 8. Coitus 7. Confessio 74. Evagatio.
- 2 Et est filia accidia 2-2, q. 35, 4, 2^m 3^m | Ma. q. 11, 4, c. * Religio 61, 109.
- Vagum. Baculus 1. Individuum 18. Turtur 4.
- Valentinus. Assumere 41, 42. Haeresis 82, 24. Marcion. Processio 49.
- Vale. Excommunicatio 24.
- Valere. Absolvere 5. Accusatio 3, 22. Agricultura 3. Animal 82. Beatitudo 68. Communicatio 6. Consequentia 3. Eleemosyna. Eucharistia 254, etc. Exemplum 2. Exorcismus 13. Imperfectio 2. Incipere 1. Indulgentia 14. Lex 103. Martyrium 3. Medicus 8. Mundus 23. Operatio 56. Oratio 42. Peccatum 280. Pignus 1. Valitudo.
- Valerius. Vinum 6.
- Validum. Leo 1. Potentatus.
- Valitudo corporis, accipitur in duplici statu, scilicet secundum sufficientiam, habito respectu ad ea quae incumbunt vel ex officio, vel ex societate eorum ad quos convivis, necessario agenda, et secundum optimam corporis dispositionem. Primo modo necessarium, ad valitudinem corporis subtrahi non debet. Sed secundo laudabiliter subtrahi potest 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m. Abstinencia 3, etc. Jejunium 7.
- Vallari. Judicium 36.
- Vallis. Grando. Judicium 77.
- Valor. Ambra. Augustinus 2. Baptismus etc. Creatura 7. Dionysius. Docilitas 2. Doctus 5. Eleemosyna 30. Indulgentia o. Justus. Oratio 12, etc. 42. Periculum. Prodesse. Psalmus 12. Religio 80, 96. Restitutio 23. Satisfactio 33, 31, 46. Scurritas 1. Solertia 7. Suffragia o. Usus 8, etc. Vendere o.
- Vanagloria. Gloria 5, etc.
- Vanum dicitur tripliciter: scilicet non subsistens sed falsum, non solidum vel firmum sed mutabile; et non consequens finem. Ma. q. 9, 1, c. | Psal. 11, meo | Psal. 38, meo. * Addere 19. Baptismus 250. Beatus 54. Capitale 8, etc. Cassum. Cogitatio 2, 5, 11, etc. Daemon 80. Divitiae 9. Frustra. Gloria 5, etc. Inane. Incantatio. Jactantia 4. Justus 11. Liberare 1. Maledicere 4. Otiosum o. Ornatus 3, 6. Peccatum 44. Puer 2. Somnium 1. Sors 5. Superstitio 3. Verbum 22, 23. Vitium 8. Votum 77.
- 1 VAPOR duplex: scilicet calidus et humidus, resolutus a terra humida, per calorem solis, similis aeri; alius calidus et siccus, resolutus a terra sicca, similis igni, plus quam primus ascendens, et dicitur fumus, vel hypercauma. Psal. 17, primo etc.
- 2 Vapor siccus triplex: scilicet subtilis, grossus et medius: primus ascendit superius et causat accensionem: secundus causat terrae motum, sed tertius est ventus. Psal. 17, primo. * Generatio 15. Iris 1. Pluvia 1, 3.
- 3 Vapor vel exhalatio sicca et calefacta, sed non sic subtiliata quod possit ascendere ad supremum locum, est materia venti. Psal. 17, primo.
- 4 Vapor siccus inclusus in vapore humido densato superius per frigus inflammatus, facilliter causat fulgura et coruscationes. Psal. 17, meo. * Serpens 1. Sol 5. Terraemotus 1, 3, 5.
- 5 Vapor humidus, est materia nebulae, roris, caliginis, pluviae, grandinis et nivis 2, d. 6, 3, 3^m | Psal. 17, meo.
- 6 Vapor non ascendit ad cacumina quorundam montium 1^a q. 68, 2, c. fi.
- Varietas. Accidens 43, 124. Addere 3, 6, 15. Ambiguum. Angelus 52. Caelum 17, 104. Circumstantia 16, etc. Cognitio 30, 70. Commutabile. Corpus 43. Creatura 15, 15. Damnatio 47. Deus 88, 135. Diversitas. Doctrina 18. Essentia 7. Forma 34. Idea 18. Idem 7. Intentio 20, 21. Jus 14. Lex 147. Luna 4. Multiplicatio o. Mutabile o. Mutatio o. Peccatum 159. Poenitentia 92. Processio 49. Prudentia 67. Scientia 46. Sermo 1. Significatio 6. Status 15. Tempus 24. Testis. Transmutatio. Venos 3. Virginitas 23.
- Varro secundum Augustinum dixit quod Deus est anima mundi motu et ratione mundum gubernans 1^a q. 3, 8. Rom. lect. 7, fi. * Deus 47. Idolatria 4.
- 1 VAS quandoque dicitur instrumentum operandi aliquid 3^a q. 62, 3, 1^m. * Annexum o. Apostoli 44. Benedictio 6. Consecratio 4. Delectatio 89.
- 2 Vas dicitur aliquid quadrupliciter: scilicet ratione constitutionis, repletionis, usus et fructus. Rom. prol. o. Episcopus 14. Matrimonium 58.
- 3 Vasa sacra in necessitate ecclesiae, quo ad materiam tantum, possunt vendi integra, ad usum ecclesiae. Si autem vendantur ad alium usum, frangantur, praemissa oratione. Non autem vendi possunt ratione consecrationis, ut scilicet pro ea aliquid plus exigatur,

VENDERE

- quia simonia esset 2-2, q. 100, 4, c. | 2^m | 3^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 3, 1^m | 2^m. * Sacrilegium 1, 2, 3, 4, 5. Sanctificatio 4. Sepultura 4. Simonia 3. Spirituale 2. Subdiaconus 2, 5, etc. Usus 29. Usura 17.
- Vastia. Bestia.
- Vates, a vi mentis dicitur 2-2, q. 171, 1, c.
- Vectes. Descendere 9.
- Vectigal. Militia 3. Pedagogium. Princeps 9, 10, 13, 14. Publicanus. Teloneum. Tributum o.
- Vegetius. Cohors o.
- Vegetabile. Amor 53.
- Vegetativum. Abstractio 21, Anima 23, 350, etc. Christus 160. Forma 25. Imperare 18. Peccatum 104, 107.
- Vehemens. Amor 193. Anima 215, 285. Audacia 9. Causa 70. Coitus 2, 4, 5. Contemplatio 11, 26. Debitum 19, 20. Delectatio 75, 89. Difficile 21. Fervor 2. Fides 24. Fortitudo o. Impetus. Incontinentia 4, etc. Malum 20. Maria 38. Rugitus. Servire 4. Spes 69. Studium 1. Temperantia 5.
- Velatum. Angelus 399. Velum o.
- Velle. Actio 22. Amor 191, 192, 197.
- Velleitas quae secundum quosdam est voluntas incompleta, est de impossibili, quia scilicet aliquis vellet illud, si esset possibile. Voluntas autem completa non est nisi de possibili, quod est bonum volenti 1-2, q. 13, 5, 1^m | 3^a q. 21, 4, c. | 2, d. 30, q. 1, 1, 6^m | d. 33, q. 2, 2, 2^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 6, 3^m | d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | d. 43, a. 4, q. 1, 2^m | Ma. q. 16, 3, 9^m. * Libertas 3, 4. Origenes 4. Voluntas 9.
- 1 VELOX. Terra et quodlibet grave, quanto magis descendit, tanto velocius movetur, quia tanto magis gravitas ejus confortatur, propter propinquitatem ejus ad proprium locum. Cae. lect. 17, fi. * Amor 193. Anima 221. Apostoli 35, 37. Aquila 1. Aurora. Caelum 90, 94. Concupiscibilis 5. Doctrina 8. Excandescencia.
- 2 Motus naturalis est velocior in fine et tardior in principio, motus autem violentus est e converso 1-2, q. 35, 6, c. | 2^m | Cg. 1, c. 42, 4^m | Libo 3, c. 82, fi. | Hebr. 10, lect. 2, fi. | Cae. lect. 17, fi. | Libo 2, lect. 8, o. * Generatio 4. Herodius 2. Incontinentia 4, 5. Intellectus 240. Ira 1. Luna 3. Nuntius. Planetae 1. Sapientia 7. Schismos. Solertia 4.
- 3 Motus animalis et motus cujuscumque projecti, velocior est in medio loci et temporis, quam in principio vel fine. Cae. 2, lect. 8, meo c. * Christus 213. Sollicitudo 2. Struthio 1. Tarditas o.
- 4 VELUM templi duplex: scilicet interius ante sancta sanctorum et exterius. Secundum scissum est in passione Christi, non autem primum 1-2, q. 102, 4, 4^m | Matth. 27, fi.
- 2 Velum templi habebat quatuor colores, per quos quatuor elementa designantur quae nos impediunt a divinis, scilicet byssus per quod designatur terra, quia byssus, id est linum de terra nascitur. Purpuram per quam significatur aqua. Fiebat enim purpureos color ex quibusdam conchis quae inveniuntur in mari. Ilyacinthum, per quem significatur aer, quia habet aereum colorem. Et coccum bis tinctum per quem designatur ignis. Vel per colores ejus quatuor, designantur quatuor virtutes, scilicet quia velum erat ornatum bysso, ad designandum carnis puritatem, purpura autem ad figurandum passionem quas sancti sustinuerunt pro Deo: cocco bis tincto ad significandum charitatem geminam Dei et proximi. Ilyacintho autem significatur caelestis meditatio 1-2, q. 102, 4, 4^m | 8^m. * Consecratio 12, 16. Nuptiae 1. Virginitas 26, 27, 28.
- Vena. Argentum 1. Eucharistia 102.
- Venale. Haeresis 104. Pretium. Simonia 1, 2, 3, etc. Usura 67, 148. Vendere o.
- Venatio. Aucupium et piscatio sunt a natura. Ideo sunt secundum se licita 1^a q. 96, 1, c. | 2-2, q. 64, 1, o. | Cg. 3, c. 22, fi. | Opus. 20, libo 2, c. 6 | Libo 3, c. 9. * Proditor. Spectacula 1.
- 1 VENDERE. Emptio vel venditio, non solum consistit in datione et acceptione pecuniae, sed omnium quorum pretium potest numismate mensurari 4, d. 25, q. 3, 3, c. * Abraham 16, 17. Alchimia 3. Annexum 1. Arrha o. Ars 43, etc. Campsoria 2. Ciminilis. Coemeterium. Commutatio 1, 2. Datio 16. Deceptio. Decinae 22. Ecclesia 16, 17. Feudum.
- 2 Ad emptionem et venditionem requiruntur duo: scilicet quantitas pretii et deputatio ejus. Quol. 2, 2, c. | Opus. 3, c. 242, fi.
- 3 Pretium rerum venalium consideratur secundum usum hominis, non autem secundum gradum naturae rerum 2-2, q. 77, 2, 8^m.
- 4 In illis est peccatum, quae bis venduntur 2-2, q. 78, 1, o. | 3, d. 37, 6, o. | Ma. q. 13, 4, o. | Quol. 3, 19, o. | Opus. 4, c. 24, fi.
- 5 In domo autem sunt duo: scilicet substantia et usus. Sed aliud est habere domum et aliud uti domo. Unde separatim possum usum vendere, sine domus venditione, et ita in omnibus aliis hujusmodi. Unde si aliqua alia sunt, quae consistant in ipso usu tantum et usus eorum est distractio, non potest fieri id quod de domo 2-2, q. 78, 1, o. | Opus. 4, c. 24, fi.
- 6 Denariis vero utimur distrahendo et frumento consumendo, et ideo si usum vendis, bis vendis 2-2, q. 78, 1, o. | Opus. c. 24.
- 7 Vendere ad terminum, secundum justum pretii quantitatem, non

VENIA

- est usura. Si autem ceteris paribus, fiat ultra justii pretii quantitatem propter temporis expectationem, est peccatum usurae 2-2, q. 78, 1, o. | 2, 7^m | Opus. 4, c^o 24, fi. | Opus. 21, o. | Opus. 67, o. | Opus. 73, c^o 8 | 10, prin^o. Credentia. * Haeresis 104. Jacob 1. Joseph 1.
- 8 Vendens scienter rem quae deficit in specie substantiae, quantitate, vel qualitate, peccat; non autem vendens ignoranter; sed cum sciverit, tenetur recompensare 2-2, q. 77, 2, o.
- 9 Contractus emptionis et venditionis impeditur, si una res vendatur pro alia: non autem si una pecunia detur pro alia aequivalens 4, d. 30, q. 1, 2, 7^m. * Matrimonium 115.
- 10 Vendere carius quam emit, est licitum, meliorando rem, vel si mutetur pretium ratione loci, vel temporis, vel propter periculum transferendi, vel faciendi fieri 2-2, q. 77, 4, 1^m | 2^m. * Negotiatio 3. Paulinus. Peccatum 200. Possessio 7, 8.
- 11 Illa superabundantia quae ex justa permutatione seu venditione accidit, non habet vitium inaequitatis: alias non fuisset venditio vel permutatio justa 2-2, q. 77, 4, 1^m | Opus. 73, c^o 3. * Sepultura 4. Servitus 10. Simonia o.
- 12 Vendere rem plus notabiliter quam valeat simpliciter sibi vel ipsi vendenti non licet quamvis lex humana permittat citra dimidium 2-2, q. 77, 1, o. | 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 1, c. | Quol. 2, 2, c. | 10, o. * Spirituale 1. Vas 8.
- 13 Vendens non tenetur dicere publice vitium rei, nec in particulari, nisi propter damnum, vel periculum 2-2, q. 77, 3, o. | Quol. 2, 10, o. * Venditor.
- 14 Venditor non tenetur dicere ementibus abundantiam venalium futuram per adventum aliorum mercatorum, nec minuere pretium 2-2, q. 77, 3, 4^m.
- 15 Beneficia ecclesiastica vendi non possunt 4, d. 25, L. prin^o. | Opus. 4, c^o 24 fi. * Usus 8, etc.
- 16 Vendere officia saecularia licet, dummodo talibus vendantur de quibus possit praesumi quod sint utiles ad talia officia exercenda, et non tanto vendantur pretio officia, quod recuperari non possint sine gravamine subditorum. Sed tamen non expedit ea vendere, vel quia contingit frequenter quod illi qui essent magis idonei ad huiusmodi officia exercenda sunt pauperes, ita ut ea emere non possint: vel quia etsi etiam sint divites, illi qui meliores sunt, talia officia non ambiunt, nec inbiant ad lucra ex officio acquirenda. Unde sequitur quod ut plurimum, illi officia suscipiant, qui sunt peiores, ambitiosi, et pecuniae amatores, quos etiam probabile est, subditos opprimere, et etiam communitatis commoda non sic fideliter procurare. Quare magis videtur expediens, ut bonos homines et idoneos ad suscipiendum officia principes eligant, quos etiam invitos si necesse fuerit compellant: quia per eorum bonitatem et industriam majora bona accrescent communitati, quam de praedicta officiorum venditione acquirere valeant. Opus. 4, c^o 24, fi. | Opus. 21, c^o 5.
- 17 Peccator se vendit in servum peccati, pretio propriae voluntatis implendae. Rom. 7, lect. 3, prin^o.
- 18 Mensuras venalium, oportet esse diversas in diversis locis, et eas institui publica auctoritate, vel consuetudine 2-2, q. 77, 2, 2^m.
- Vendicare. Appropriatio o. Virginitas 19. Virtus 40.
- Venenum. Hypostasis 2. Justus 11. Terraemotus 5.
- Veneratio. Amor 50. Christus 103. Honor o. Honorabile. Missa 27. Nomen 84. Reverentia o.
- Venerea. Animal 63. Bonitas 226. Carnalis. Castitas 6, etc. Continentia 1, etc. Delectatio 37, 55, etc. Impudicitia. Lex 13. Luxuria 1, etc. Plato 2. Pudicitia. Resurrectio 37. Temperantia 23. Venus o. Verecundia 5. Virginitas 4, etc. Virtus 40.
- Venetiae. Avaritia 9. Lombardia. Maritima.
- 1 VENIA debita poenae remissio est 2-2, q. 157, 2, 2^m.
- 2 Venia debetur alicui dupliciter: scilicet vel ei quod indulgetur idest peccatum tantum, vel ei quod est indulgendi ratio, ut infirmitas et huiusmodi: non autem peccatum 2, d. 42, q. 1, 3, 2^m. Adam 58. Angelus 487. Apostoli 20. Charitas 98, etc. 128. Confessio 56, etc. Contritio 36. Eucharistia 212, etc. Ira 40. Misericordia 14. Paulus 24. Peccatum 258. Poenitentia 33. Praesumptio 12. Psalmus 12.
- Veniale. Peccatum 358.
- 1 VENIRE Deus dicitur, quando dona largitur: recedere vero, quando subtrahit ea. Job 9, lect. 3, prin^o | c^o 10, lect. 1, fi. Advena 1. Adventus o. Angelus 371. Animal 44. Auster. Baptismus 14, 64. Caelum 157. Cognitio 31, 76. Corpus 64. Costa 7.
- 2 Deus dicitur venire ad nos tripliciter: scilicet implendo nos suis effectibus, illuminando, et adjuvando. Jo. 14, lect. 6, prin^o. Debitum 26. Daemon 80, etc. Deus 182, 183, 188. Elementum 3. Elias 6. Finis 4. Haeresis 109. Ignis 3.
- 3 Nos venimus ad Deum tripliciter: scilicet capiendo dona ejus, contemplando, et obediendo. Jo. 14, lect. 6, prin^o. Incarnari o. Intellectus 36. Joannes 7. Iudicium 66. Legislator 4. Luxuria 15. Magi 3, 4. Manens. Mensura 16. Nativitas. 15. Numerus 10. Plato 3. Psalmus 10. Ratio 36. Religio 67, 108. Sabbatum 4.

S. Th. Opera omnia. Index.

VERBUM

- Sacrificium 34. Salvati 4. Scrutatio. Sexus 7. Transfiguratio 3. Trinitas 5. Usura 19. Vestigium 1, 3. Votum 17, 82.
- Venter adulterae, potantis aquam zelotypiae, semper intunescebat 1-2, q. 105, 4, 9^m | 2, d. 18, q. 1, 3, c. Angelus 591, 592, 599. Baptismus 140, 141, 142. Maria 7, 10. Nubes 3. Onocrotalus. Sanctificatio 11. Sollicitudo 5. Tactus 13. Timor 38. Uterus.
- Venturus. Baptismus 14. Futurum o. Sacramentum. Venire o.
- 1 VENTUS quilibet, potest sciri in generali unde incipit, et ubi finitur, ut auster a meridie in aquilonem, et boreas e converso; non autem in speciali. Jo. 3, lect. 2, prin^o. Daemon 113. Femina 3. Haeresis 86. Mare 4. Odor 4. Pulvis.
- 2 Venti orientales, fiant mane; deinde meridionales, sed versus vespere, venti occidentales. Job 37, lect. 1, fi.
- 3 Adunata nube ex vento australi, quandoque propter nimium calorem fructus vitis destruuntur. Isa. 25, me^o.
- 4 Ventus movetur oblique: quia nititur ascendere, sed percutitur a frigore, nec redit directe inferius: quia non vincitur totaliter. Psal. 17, prin^o. Spiritus 4. Terrae motus 1, 4. Vapor 1, 3.
- 5 Venti meridionales causant pluvias et tempestates, septentrionales autem causant frigus. Job 37, lect. 1, me^o.
- 1 VENUS oriens ante solem, dicitur lucifer, occidens autem post eum, dicitur vespere. Job 38, lect. 2, fi. Castitas 1, etc. Caelum 25, etc. Circumcisio 12. Continentia 1. Delectatio 84. Jupiter. Planetae 1. Plato 2. Religio 22. Resurrectio 37. Temperantia 23.
- 2 Venus agit ex insidiis, et furatur intellectum multum sapientis 2-2, q. 55, 8, 1^m. Virginitas 4, etc. Vulpis.
- 3 Venus dicitur ab Aristoteles dolosa, et corrigia ejus varia, secundum quamdam similitudinem, inquantum scilicet hominem subito surripit, sicut et in Jolis agitur, non tantum per astutias, sed magis per violentiam concupiscentiae et delectationis 2-2, q. 55, 8, 1^m.
- Venustas. Decor. Indoles. Isaias 2.
- Ver. Usus 10.
- Verax. Veritas 48.
- Verberare hominem, nulli licet nisi habenti potestatem supra rem, ut pater supra filium, et dominus supra servum 2-2, q. 65, 2, o. | q. 72, 2, 2^m. Bonitas 194. Constantia 9. Excommunicatio 31. Incarcerare. Percussio. Usura 295. Verbum 17. Vindicatio 6. Violentia 4.
- Verboritas, curiositas, importunitas, inquietudo, et instabilitas loci vel propositi, pertinent ad evagationem mentis: ideo oriuntur ex accidia 2-2, q. 35, 4, 3^m. Luxuria 18. Multiloquium. Scurrilitas. Stultiloquium.
- Verbotenus. Daemon 79. Divinatio 8.
- 1 VERBUM mentis nihil aliud est, quam conceptio intellectus, quae est operatio, idest ipsum intelligere, vel species intellecta 1, d. 27, q. 2, 2, 3, c.
- 2 Oppositum videtur dicere. Cg. 1, c^o 53 | Libo 4, c^o 11 | Po^a q. 8, 1, c. | q. 9, 5, c. | Spiritu. 9, 6^m | Quol. 5, 9, o. | Opus. 53. Angelus 441. Dicere 2, 5. Dici 1. Intellectus 30.
- 3 Verbum potest dici forma, vel species intelligibilis, sicut constituta per intellectum, sicut forma artis inventa per intellectum. Quol. 5, 9, c. fi.
- 4 Verbum proprie importat rationem formae exemplaris: quia est ars 1^a q. 3, 8, 2^m | 2, d. 12, 5, 5^m.
- 5 Verbum nihil aliud dicit, quam emanationem quamdam ad intellectum, per modum manifestantis 1, d. 27, q. 2, 1, c. fi. | 3^m.
- 6 Verbum nihil aliud est, quam acceptio quaedam actualis notitiae nostrae. Quol. 5, 9, c.
- 7 Verbum cordis, importat aliquid procedens ab intellectu, ut constitutum per operationem ejus 1^a q. 27, 1, c. fi. | q. 28, 4, 1^m | q. 34, 1, c. | Spiritu. 9, 6^m | Quol. 5, 9, c.
- 8 Verbum interius est id, quod intellectum est: et quod ex re intellecta concipit intellectus 1^a q. 22, 1, c. | q. 28, 4, 1^m | q. 31, 1, c. | Cg. 4, c^o 11 | Opus. 3, c^o 37 | 38 | Jo. lect. 1, prin^o.
- 9 Quicumque intelligat, ex hoc ipso quod intelligit, procedit aliquid intra ipsum scilicet verbum 1^a q. 27, 1, c. | Po^a q. 8, 1, c. | q. 9, 5, 9, c.
- 10 De ratione ejus, non tantum est manifestatio, sed etiam processus realis. Cg. 4, c^o 11 | Verit. q. 4, 2, c.
- 11 Immo videtur sufficere processus secundum rationem 1, d. 27, q. 2, 2, o.
- 12 Notitia est de essentia ejus: non autem amor, sed est quasi comitans illud. Verit. q. 4, 3, 3^m.
- 13 Verbum in anima, sine actuali cognitione esse non potest 1^a q. 93, 7, c. | 3^m | Verit. q. 10, 3, c.
- 14 Esse verbi interius concepti, est ipsum intelligi. Cg. 4, c^o 11.
- 15 Verbum cordis, significatum verbo oris, est conceptio rei intellectae, ex vi intellectiva proveniens, vel ex notitia procedens 1^a q. 27, 1, 2, c. | q. 28, 4, 1^m | q. 34, 1, o. | q. 107, 1, c. | 1-2, q. 93, 1, 2^m | Cg. 4, c^o 11 | 3 | Po^a q. 8, 1, c. | q. 9, 5, 9, c. | Quol. 4, 6, c. | Opus. 53.
- 16 Nihil implicans contradictionem, potest dici verbum 1^a q. 25, 3, c. fi. | 1, d. 42, q. 2, 2, c. | Quol. 5, 9, 1^m | Quol. 9, 1, 1^m.

VERBUM

- 17 Verbum vocale in nostra lingua, impositum est a corporali motu scilicet a verberatione aeris, sed ad significandum omne quod dicitur interius vel exterius 1, d. 27, q. 2, 1, 1^m. * Absolvere 21, 22, 30, 36. Accusatio 15. Actus 142. Adulatio 1, 2. Alleluja.
- 18 Verba tenent praecipuum locum inter signa, quibus homo aliquid significat alteri 2-2, q. 55, 4, 2^m | q. 72, 1, c. | q. 110, 1, 2^m | 3^a q. 60, 6, c. | 1^m | 2^m.
- 19 Multa verba ad idem pertinentia, dicunt unum verbum. Ma. q. 3, 14, c.
- 20 Verbis utimur ad hominem, ut ei manifestemus nostros conceptus; ad Deum autem, ut nos vel alios excitemus 2-2, q. 91, 1, c.
- 21 Verba ut signa, inferunt multa damna, et in verbo homo facile delinquit; sed secundum suam essentiam, idest ut soni, non nocent nisi auditui, scilicet clamando 2-2, q. 72, 1, 1^m | q. 89, 2, c. fi. * Amicitia 2. Angelus 441. Anima 213.
- 22 Verba dicuntur vana tripliciter: scilicet ratione falsitatis, superfluitatis, et instabilitatis, idest de temporalibus. Psal. 11, meo. Aenigma. Artificiale 7. Attentio o. Baptismus 35. Character 39, 42. Confessio 9. Contumelia 1. Credere 31. Doctrina 17. Dolus o. Epiphania 6. Eructatio 2. Eucharistia 74, 80, 82, 112, 166. Exemplum 2. Fides 99. Haeresis 15, 94. Histrionatus. Honor 14. Interpretatio 1, 2. Ironia o. Jocosum. Jubilis 1. Judith. Leo 1. Litigium o. Loquacitas. Loqui o. Matrimonium 15, etc. Mendacium 12, etc. Minister 7. Modestia 4, 6. Obligari 3. Otiosum o. Paulus 4. Peccatum 135. Poenitentia 56, 77. Praeceptum 141. Promulgatio 3, 5. Prorumpere 2. Rixa 1, 2. Scurrilitas 2. Sedere 1. Sponsalia 2. Sponsus. Stultiloquium. Subsannatio. Superbia 9. Tragoedia o. Turpiloquium. Usura 144. Uxor 3. Veritas 8, 51. Votum 1, 3, etc.
- 23 Verbum otiosum est, quod caret intentione piae utilitatis, aut justae necessitatis: et est gravius peccatum, quando fit ex certa malitia 2, d. 40, 5, 8^m | 4, d. 9, a. 4, q. 2, 3^m | Hebr. 4, lect. 2, prin^o.
- 24 Verbum mentale scilicet secundum quod distinguitur in intellectu, dicitur concipi; sed verbum vocale scilicet secundum quod pronuntiatur extra, potest per quamdam similitudinem dici nasci 3, d. 8, 1, 6^m. Angelus 441. Idea 24, 25, 29.
- 25 Verbum mentis, est causa efficiens verbi vocalis, et finis ejus. Verit. q. 4, 1, c.
- 26 Verbum nostrae mentis manet, non autem verbum vocale: sed neutrum subsistit: verbum vero divinum manet et subsistit 1^a q. 37, 1, 2^m | 1, d. 27, q. 2, 1, 2^m | Po^a q. 10, 1, 5^m.
- 27 Verbum Dei est tantum unum, perfectum, et idem quod essentia: ideo est Filius, non autem verbum nostrum, nisi metaphorice; quia est multiplex, imperfectum, et accidens 1^a q. 27, 2, 2^m | q. 33, 2, 3^m | q. 34, 2, 1^m | 8, c. | Cg. 4, c^o 11 | Verit. q. 4, 4, c. | Po^a q. 2, 1, c. fi. | q. 8, 1, c. fi. | q. 9, 5, 9, c. | Quol. 4, 6, c. | Opus. 2, c^o 3 | Opus. 3, c^o 41 | 52 | 56. Intellectus 13, 30, 41, 62, 83, 105.
- 28 Verbum importat relationem originis a dicente; scientia vero importat relationem ad scibile 1, d. 27, q. 2, 2, c.
- 29 Verbum mentale principiorum scientiae, est naturale, et naturaliter procedit ab intellectu: non autem verbum mentale conclusionum. Cg. 4, c^o 11.
- 30 Verbum dicit emanationem intellectus ad exitum, in manifestationem sui; sed notitia et sapientia significant aliquid per modum manentis et quiescentis in eo cuius sunt 1, d. 27, q. 2, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 12. Relatio 40, 81.
- 31 Verbum potest dici absolute; non autem ars: quia dicit respectum ad artificata 1, d. 27, q. 2, 3, o. Similitudo 15.
- 32 Diversitas obectorum diversificat speciem verbi et amoris 1^a q. 93, 8, c. Veritas 8, 51.
- 33 Verbum duplex, scilicet verbum vocale, et verbum mentale: primo respondet spiritus corporalis: secundo vero spiritus intimi amoris 1^a q. 27, 1, c. | 1, d. 11, 1, 4^m | Po^a q. 1, 3, 9^m | Quol. 9, 1, 1^m | Matth. 1, fi. | Jo. lect. 1, prin^o.
- 34 Verbum triplex: scilicet verbum cordis, oris, et operis; et similiter triplex dicere. Ma. q. 3, 14, c. | 1^m | Opus. 53.
- 35 Verbum triplex: scilicet verbum cordis, vocis, et habens imaginem vocis 1^a q. 27, 1, c. | 1, d. 27, q. 2, 1, c. | Verit. q. 4, 1, c.
- 36 Verbum proprie dicitur tripliciter: scilicet conceptus mentis, vox significativa ejus, et imaginatio vocis; improprie vero dicitur verbum, res significata vel effecta verbo 1^a q. 34, 1, c. | Cg. 4, c^o 13 | Verit. q. 4, 1, c.
- 37 Verbum cordis duplex: scilicet verbum constitutum per primam operationem intellectus, et verbum constitutum per secundam: primum significatur per terminum: secundum vero per orationem. Verit. q. 4, 2, 4, c. | Po^a q. 9, 5, c. | Spiritu. 9, 6^m | Quol. 5, 11, c.
- 38 Verbum duplex: scilicet rei quae placet, et rei quae displicet; primum est perfectum, et spirat amorem; non autem secundum 1, d. 27, q. 2, 1, c. fi.
- 39 Verbum est alicujus dupliciter: scilicet ut dicentis, et ut manifestati, et sic procedit a primo: non autem a secundo, nisi scientia sit a re. Cg. 4, c^o 13 | Verit. q. 4, 4, 7^m.

VERBUM

- 40 Verbum habet respectum duplicem: scilicet ad dicentem, et ad dictum: et hoc dupliciter: scilicet principaliter, et consequenter. Verit. q. 4, 5, c. fi. | 7^m.
- 41 Verbum triplex: scilicet humanum, angelicum, et divinum. Jo. lect. 1, prin^o.
In Deo oportet ponere verbum. Opus. 3, c^o 37. Adoratio 15. Angelus 296, 327, etc. 339, 357, etc. 504.
- 42 Verbum Dei respectu creaturarum est exemplar, sed respectu Dei est imago. Cg. 4, c^o 11.
- 43 Verbum Dei dicitur dupliciter: scilicet conceptus intellectus ejus, et explicatio divini conceptus per opera exteriora. Cg. 4, c^o 13 | Opus. 3, c^o 38.
- 44 Verbum ut significat conceptum mentis, est in Deo proprie: secundum alias vero significationes ejus, est in Deo metaphorice tantum 1^a q. 34, 1, c. | 1^m | q. 36, 2, 5^m | 1, d. 27, q. 2, 1, o. | Cg. 4, c^o 11 | Verit. q. 4, 1, o. | Po^a q. 8, 1, c. fi. | Hebr. lect. 2, meo. Apollinaris 2, etc. Apostoli 9. Appropriatio 25. Assimilatio 6, 7. Assumere 54. Cogitatio 5.
- 45 Res significata per nomen verbi, convenit proprie Deo; non autem interpretatio ejus, idest illud a quo imponitur 1, d. 27, q. 2, 1, 1^m.
- 46 In divinis est tantum unum verbum 1^a q. 27, 5, 3^m | q. 34, 3, c. | 1^a q. 41, 6, o. | 1, d. 27, q. 2, 2, 6^m | Cg. 4, c^o 13, 26^m | Verit. q. 2, 1, c. fi. | q. 4, 4, c. | 5^m | Po^a q. 2, 1, c. fi. | q. 8, 1, c. fi. | q. 9, 5, c. | 9, c. | 1^m | Quol. 4, 6, c. | Opus. 2, c^o 3 | Jo. lect. 1, prin^o | Hebr. lect. 2, meo.
- 47 Verbum in divinis proprie, dicitur personaliter tantum: non autem essentialiter 1^a q. 34, 1, o. | 1-2, q. 93, 1, 2^m | Verit. q. 4, 2, o. | 4, 4^m | Po^a q. 9, 9, 7^m | Quol. 4, 6, o. | Opus. 1, c^o 11.
- 48 Immo dicitur etiam essentialiter 1, d. 27, q. 2, 2, o. | Verit. q. 4, 2, 9^m | 10^m | 11^m | Opus. 3, c^o 41.
- 49 Verbum ut dicit relationem rationis, dicitur essentialiter; sed ut dicit relationem realem sicut est in usu, dicitur personaliter tantum 1, d. 27, q. 2, 2, o. | Verit. q. 4, 2, 9^m | 10^m | 11^m | Opus. 3, c^o 41. Conceptio 20. Debitum 13. Descendere 12. Deus 100, 239.
- 50 In Deo verbum est ejusdem essentiae cum Patre, et aequale, et ejusdem naturae. Opus. 3, c^o 41. Dicere 1, 5.
- 51 In Deo verbum non differt a Patre, secundum tempus, nec secundum speciem. Opus. 3, c^o 43. Esse 6. Fides 70, 99. Filiatio 15, etc.
- 52 In Deo Verbum Dei comparatur ad Deum, sicut Filius ad Patrem. Opus. 3, c^o 39. Forma 139. Futurum 1.
- 53 Verbum est in divinis ab aeterno, et non tantum ratione incarnationis ejus 1^a q. 34, 3, 2^m | 1, d. 27, q. 2, 3, 5^m | Cg. 4, c^o 11 | Opus. 3, c^o 42. Generatio 67. Haeresis 89.
- 54 Verbum et imago secundum graecos, indifferenter convenit Filio et Spiritui sancto: non autem secundum latinos, sed tantum convenit Filio. Verit. q. 4, 3, c. | 1^m | 2^m | Hebr. lect. 2, meo.
- 55 Verbum in divinis proprie, convenit soli Filio: figurative autem convenit Spiritui sancto, inquantum manifestat Filium 1^a q. 34, 2, o. | 5^m | q. 37, 1, c. | 1, d. 27, q. 2, a. 2, q. 2, o. | d. 31, q. 3, 1, c. | Verit. q. 4, 2, 4^m | 3, o. | Po^a q. 9, 9, 7^m | 8^m | q. 10, 4, 4^m | Opus. 1, c^o 11 | 13. Idea 24, 25, 29. Laus 15, etc. Lutum. Miraculum 51. Oratio 79. Origenes 3.
- 56 Deus eodem modo dicit se et omnia alia, etiam creaturas 1^a q. 34, 2, 5^m | 3, c. | q. 37, 2, c. | 3^m | 1-2, q. 93, 1, 2^m | 1, d. 27, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | 3, 3^m | d. 32, q. 1, o. | q. 3, 1, c. | Cg. 4, c^o 13 | Verit. q. 4, 2, 3^m | 4, o. | Po^a q. 9, 9, 13^m | Quol. 4, q. 4, 1, c. | Opus. 2, c^o 3 | Jo. lect. 1, prin^o. Ratio 12, etc. Saliva. Sapientia 54. Scientia 105.
- 57 Verbum Dei respectu non entium, est expressivum tantum; sed respectu entium, est etiam factivum 1^a q. 34, 3, 5^m | Verit. q. 2, 8, 4^m. Sponsa 8. Substantia 36. Unio 14, etc. Visio 10.
- 58 Verbum Dei respectu creaturarum, est expressivum et operativum; sed respectu eorum quae sunt in Deo, est expressivum tantum 1^a q. 34, 3, c.
- 59 Creatura proprie, non potest dici verbum Dei, sed vox verbi 1, d. 27, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m.
- 60 Verbum in divinis, sive essentialiter dicatur, sive personaliter, aliquando dicit respectum ad creaturas, non autem semper 1, d. 27, q. 2, 3, o.
- 61 Verbum in divinis, dicit respectum ad creaturam in aptitudine, non autem in actu 1, d. 27, q. 2, 3, 5^m.
- 62 Verbum principaliter refertur ad Patrem et quasi per se; sed ad creaturas refertur consequenter et quasi per accidens 1^a q. 34, 3, o. | 1, d. 27, q. 2, 2, o. | Verit. q. 4, 5, o. Quol. 4, 6, 1^m.
- 63 Verbum est medium inter Patrem et creaturam; non autem inter Deum et creaturam. Verit. q. 4, 1, 2^m.
- 64 Verbum Dei secundum generationem aeternam, assimilatur verbo mentali; sed secundum generationem temporalem, idest secundum incarnationem assimilatur verbo vocali respectu Spiritus sancti 1, d. 11, 1, 4^m | Cg. 4, c^o 46, 1^m | Verit. q. 4, 1, 12^m | Opus. 1, c^o 18 | Opus. 3, c^o 228 | Matth. 1, fi.

VERECUNDIA

- 65 Verbum incarnatum est simile verbo locali quo ad manifestationem; sed est dissimile, quia caro non dicitur verbum sicut vox. Verit. q. 4, 1, 6^m | 12^m. Item forma 139.
- 66 Verba Dei sunt utilia sextupliciter: scilicet ad illuminationem intellectus, ad dulcedinem affectus, ad accensionem amoris, ad rectitudinem operis, ad adeptionem gloriae et ad instructionem aliorum. Isa. 49, meo. Absolvere 21, 22.
- 67 Verbum abbreviatum intelligitur dupliciter: scilicet vel illud verbum evangelii, de dilectione Dei et proximi, in qua universa lex pendet et prophetae, vel verbum incarnatum. Isa. 10, fi.
- 68 Verba significantia aliquid devotionis, excitant mentes et praecipue minus devotas; sed verba pertinentia ad alia distrahunt mentem et impediunt devotionem 2-2, q. 83, 12, 2^m. Adam 10. Adinventio. Alleluja. Apostoli 9, etc. 24, etc.
- 69 Verba Dei faciunt emareere concupiscentiam carnis. Psal. 37, primo. Attentio o. Anreola 4, 20.
- 70 Verbum Dei est panis uberrimus, arctus et pinguis. Isa. 38, meo. Baptismus 240. Character 39, 42.
- 71 Verba Dei sunt sine superfluitate, firma, verissima, sicut argentum sine macula, simulatione et infectione. Psal. 11, fi.
- 72 Verba Dei praeferuntur omnibus rebus mundi, idest divitiis et voluptatibus. Psal. 18, meo. Aenigma 1. Charitas 91, 144. Confirmatio 49. Credere 32, 101. Doctrina 2, etc. Ecclesia 14. Elias 8. Eucharistia 74, 80, 82, 112, 166. Evangelium o. Experientia 12. Fructus 2. Isaias 2. Jeremias 1. Laus 1. 13, etc. Lex 104. Minister. 7. Oculi. Oratio 64. Organum 5. Porta 2. Praedicare o. Praelatio 20. Prophetia 34. Reliquiae. Revelatio 14, 3, 5.
- 73 Gradus triplex malorum hominum, in audiendo verba Dei: scilicet gradus non audientium, non acceptantium et recidivantium. Jo. 8, lect. 7, meo. Sacramentum 32. Sagitta 1. Samuel 3. Satisfactio o.
- 74 Verba Christi mundant quadrupliciter: scilicet instruendo contra errores, inflammando contra terrenos affectus, per baptismum et per fidem. Jo. 15, lect. 1, meo. Signum 14. Usura 314.
- 75 Verba Christi erant virtuosa ad commovendum, sapida ad delectandum et utilia ad retinendum 1^a q. 43, 5, 2^m | Jo. 7, lect. 5, fi.
- 76 Verba evangelii salvant omnes tripliciter: scilicet remittendo peccata, causando gratiam et dando gloriam. Et hoc tripliciter: scilicet per fidem, confessionem et Scripturam. Rom. lect. 6, primo.
- 77 Omne verbum resolvitur in hoc verbum: sum, es, est, et in suum participium. Meta. 5, lect. 7. Absolvere 36.
- 78 Verbum significat actionem, idest per modum actionis, de cujus ratione est quod inhaereat. Perier. lect. 5, primo. Adverbium.
- 79 Proprium verbi est significare actionem, sicut proprium nominis est significare rem aliquam, quasi per se existentem. Perier. lect. 3, primo. Amor 199. Artificiale 7. Baptismus. Cohors 1. Impersonale. Non velle. Ordo 63.
- 80 Actio potest significari tripliciter: scilicet per nomen, ut res per verba, ut actus egrediens a substantia et inhaerens ei, et per verba infinitivi modi, secundum quod inhaerentia est res quaedam. Perier. lect. 5, primo. Posse 6.
- 81 Nulla enuntiatio fit sine verbo, vel sine casu verbi, licet aliqua enuntiatio sit sine nomine expresso. Perier. lect. 8, primo | libo 2, lect. 1, meo primo.
- 82 Enuntiatio categorica, dicitur affirmativa vel negativa, ratione verbi tantum. Perier. lect. 8, primo. Praedicari 36.
- 83 Verbum semper ponitur ex parte praedicati, nisi sumatur in vi nominis. Perier. lect. 5, primo. Praeteritum 3.
- 84 Omnis praedicatio essentialis vel accidentalis, fit per verbum, ratione compositionis importatae per ipsum. Perier. lect. 5, meo 3, fi. Tempus 40, etc.
- 85 Verbi infinitivi modi in subiecto habent vim nominis: ideo sumunt articulos in graeco et in vulgari latino. Perier. lect. 5, primo.
- 86 Verba infinitivi modi possunt accipi ut verba ratione concretionis, sed ut nomina secundum quod significant quasi res quasdam. Perier. lect. 5, primo.
- 87 Verbum infinitum non potest poni in enuntiatione, quia facit eam negativam. Perier. libo 2, lect. 1, meo.
- 88 Verba et participia dicuntur de Deo, ratione aeternitatis quae continet omne tempus 1^a q. 13, 1, 3^m.
- Vere. Amen 2. Veritas o. Verum o.
- 1 VERECUNDIA non est virtus propria, sed large, inquantum est passio laudabilis 2-2, q. 144, 1, o. | 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 2, 5^m | d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, 4^m | d. 50, q. 2, a. 4, q. 3, 3^m | Verit. q. 26, 6, 16^m. Adunatio 4.
- 2 Verecundia est passio laudabilis in iis qui facile solent declinare in actus turpes, ut juvenes et mulieres 1^a Tim. 2, lect. 2, meo. Confessio 53. Erubescencia. Infirmetas 6, 8. Nicolaus 2. Occultatio. Passio 69. Poenitentia 18. Pudicitia o.
- 3 Verecundia est timor turpitudinis exprobabilis et principaliter respicit vituperium: sed respicit culpam consequenter, et hoc dupliciter: scilicet cessando et celando 2-2, q. 116, 2, 3^m | q. 144, 1, c. | 2^m | 2, o. | 4, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 2, 5^m | d. 17,

VERITAS

- q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | a. 1, q. 1, 1^m | Verit. q. 26, 4, 7^m | 6, 16^m | Psal. 43, meo. * Pudor.
- 4 Verecundia non est timor de ipso actu peccati, sed de turpitudine, vel ignominia, vel convitio, vel opprobrio 1-2, q. 41, 4, c. | 2^m | 3^m | q. 42, 3, 4^m.
- 5 Homines maxime verecundantur de actibus venereis, etiam in matrimonio, et de signis eorum 2-2, q. 151, 4, c. fi.
- 6 Verecundia non est de operibus virtutum, nisi per accedens, ratione falsae opinionis, vel propter notam praesumptionis, vel simulationis 2-2, q. 141, 2, 3^m. Resurrectio 9. Tabula. Temperantia 9, 10, 11. Timor 37, 42. Vituperatio 3.
- 7 Verecundia est de tribus, scilicet cum aliquis opprimitur ab hoste vel frustratur spe, vel recogitat peccata quae fecit. Psal. 24, primo.
- 8 Verecundia est ab iis, quorum testimonium est majoris ponderis, propter certitudinem ex certitudine iudicii, scilicet a sapientibus et virtuosis, vel ex cognitione, scilicet a notis et conjunctis, vel propter effectum nocentis vel juvantis 2-2, q. 141, 3, c.
- 9 Aliqua peccata graviora sunt minus verecundabilia, quae tamen sunt minus turpia, vel quia se habent in excessu temporalis boni 2-2, q. 116, 2, 3^m | q. 141, 2, 4^m.
- 10 Verecundia est principium emendationis, quia in principio erubescimus oculos hominum, in fine vero oculos rationis et Dei 2-2, q. 141, 4, 4^m | Psal. 6, fi.
- 11 Verecundia est de turpi actu, erubescencia vero est de convitio: ideo prima est de turpi in se; secunda vero est de turpi in opinione. Vel prima est de culpa, secunda vero de poena 3, d. 26, q. 1, 3, c. fi. | Verit. q. 26, 4, 7^m. Vel erubescencia. Infra.
- 12 Verecundia celat turpem actum, sed erubescencia cessat a turpi actu, vel utraque propter timorem vituperii 2-2, q. 144, 2, c. fi.
- 13 Verecundia jacit prima temperantiae fundamenta, secundum Ambrosium, inquantum scilicet incutit horrorem turpitudinis 2-2, q. 144, 4, 4^m | Psal. 6, fi.
- 14 Ex saepius verecundari, causatur virtus, qua vitantur turpia: non autem virtus qua quis verecundetur: tamen sic disponit, quod verecundaretur, si turpia ageret 2-2, q. 144, 1, 5^m.
- 15 Verecundia non est in pessimis: quia peccatum non reputant ut turpe: nec est in virtuosis et senibus, quia non apprehendunt illud possibile sibi, nec est difficile eis ad vitandum 2-2, q. 144, 4, o. | Psal. 43, meo | 1^a Tim. 2, lect. 2, meo.
- 16 Verecundia convenit senibus et virtuosis conditionaliter tantum, scilicet quia verecundarentur, si aliquid turpe agerent 1^a q. 95, 3, c. fi. | 2-2, q. 114, 1, 5^m | 4, c.
- 17 Carent verecundia homines, in peccatis profundati quibus sua peccata non displicent, sed magis de eis gloriantur 2-2, q. 144, 4, c.
- Vereri. Quidam sunt, qui non verentur alios contristare 2-2, q. 116, 1, c. Amicitia 33. Animus 2. Litigium 1. Reverentia o. Timor o.
- Vergere. Accusatio 7. Juramentum 22. Religio 76, 78, Revelatio 4. Votum 38.
- Veridicus. Magnanimitas 20, 21. Veritas 48.
- Verificari. Affirmatio 1. Fieri 20, 21.
- Verisimile. Iudicium 82. Probabile. Usura 146.
- 1 VERITAS octupliciter definitur 1^a q. 16, 1, c. fi. | 1, d. 19, q. 5, 1, c. fi. | Verit. q. 1, 1, c. fi. | 1^m. Addere 8, etc. Advocatus 7.
- 2 Ratio veritatis consistit in adaequatione rei et intellectus 1^a q. 21, 2, c. | 1, d. 19, q. 5, 1, c. | Verit. q. 1, 1, c. | 3, 5, 8, 10, c. | Virt. q. 2, 9, 1^m. Alimento 1. Angelus 95. Articulus 1. Assentire 3, 4, 5, 7. Beatitudo 17. Blasphemia 22. Chimera o. Cibus 8.
- 3 Ratio veritatis prius est in intellectu quam in rebus 1^a q. 16, 1, o. | 1, d. 19, q. 5, 1, c. | Verit. q. 1, 2, o. Bonitas 99. Cogitatio 1, etc.
- 4 Veritas fundatur in re, sed ratio ejus completur per actionem animae 1, d. 19, q. 5, 1, c. | 5^m | 2, 3, c. | Verit. q. 1, 1, c. | 5, 11^m.
- 5 Veritas magis fundatur in esse rei, quam in essentia rei 2-2, q. 109, 1, c. | 1, d. 19, q. 5, 1, c. | 7^m | Verit. q. 1, 5, 18^m | 19^m.
- 6 Immo etiam res dicitur vera vel falsa, sicut dicitur aurum verum vel falsum. Perier. lect. 3, meo.
- 7 Dicuntur tamen res aliquae verae vel falsae, per comparisonem ad intellectum nostrum, non quidem essentialiter vel formaliter, sed effective, inquantum scilicet natae sunt facere de se veram vel falsam aestimationem. Perier. lect. 3, meo.
- 8 Nomine veritatis non exprimitur ratio conceptionis, sicut nomine verbi mentis, licet veritas sit concepta. Verit. q. 1, 7, 3^m.
- 9 Veritas dicit relationem, qua esse ordinatur ad intellectum, sicut bonitas ad appetitum 1^a q. 16, 1, 3, c. | 1, d. 8, q. 1, 3, c. | d. 19, 9, 5, 1, 2^m | Verit. q. 1, 1, c. Amor 222. Bonitas 99, 61. Conditionalis o. Consideratio 1. Contemplatio 14, etc. Daemon 75, 76, 100. Ens 6. Enuntiatio 7, 8.
- 10 Veritas non est mensura, sed est commensuratio et adaequatio 1, d. 19, q. 5, 2, 2^m Epiikia 8.
- 11 Ad veritatem cujuslibet rei pertinet, quod est completivum ejus per formam et per se pertinet ad completionem ejus. Quod. 8, 5, c. Elias 7. Esse 1. Essentia 10. Eucharistia 83. Fallere 1.

VERITAS

- Falsitas 1, 3. Fides 130. Finis 75. Fractio 2. Haeresis 1, 84, 138, 142. Veritas praedicatur analogice de omnibus veris 1, d. 19, q. 5, 1, c. | 2, 1^m. Humilitas 31.
- 15 Unum verum non contingit esse magis vel minus verum quam aliud, quo ad aequalitatem, quae non recipit magis et minus, sed quo ad esse, sicut magis entia sunt magis vera. Virt. q. 2, 9, 1^m. Idea 7. Immobile 1. Imperare 11.
- 14 Veritas dicitur primo de intellectu: de enuntiatione vero inquantum est signum ejus: de re autem, ut de causa ejus 1^a q. 16, 7, 8, c. | 1, d. 2, 3, c. | d. 19, q. 5, 1, c. | Perih. lect. 7, prin^o. Impugnare 2, 3. Individuum. Intellectus 19, 102.
- 15 Veritas non entium, ut chimerae, vel aliorum hujusmodi, est tantum in intellectu, et ab eo causatur 1^a q. 16, 3, 2^m | 5, 3^m | 7, 4^m | 1, d. 2, 3, c. | d. 19, q. 5, 1, c. | 5^m | d. 30, 3, c. | Verit. q. 1, 5, 2^m | 8, o. | q. 2, 8, 5^m | q. 3, 4, a. 6 | 6^m | Po^a q. 7, 6, c. | Meta. 12, lect. 2, fi. Judicium 26, 32. Judith. Laus 18. Lex 96. Lumen 17.
- 16 Nulla creatura est sua veritas. Cg. 3, c^o 51 | Verit. q. 1, 4, 4^m. Magnanimitas 20, 21. Mansuetudo 4. Martyrium 7, 9.
- 17 Ad veritatem loquutionum requiritur res significata et modus significandi 1^a q. 39, 4, 5, c. Metaphysica 22. Missio 14.
- 18 In dubiis quorum veritas agnita salutaris est, et incognita periculum ingerit humanae saluti, admodum utile est veritatem investigare. Opus. 73, prol. prin^o. Mors 46. Nomen 25. Notum 7. Peccatum 279. Praedicator 9.
- 19 Veritas enuntiabile non est aliud quam veritas intellectus: quia enuntiabile ut est in intellectu, habet per se veritatem: sed in voce est verum quia significat veritatem intellectus, non autem per veritatem in enuntiabili existentem 1^a q. 16, 7, c.
- 20 Veritas enuntiationum reducitur in ipsa principia per se nota, sicut in primas causas, et praecipue in primo principio 1, d. 19, q. 5, 1, c.
- 21 Veritas propositionis secundum necessitatem et contingentiam non variatur exposito materialiter, sed ex principali compositione, in qua fundatur veritas propositionis. Verit. q. 2, 12, 7^m.
- 22 Oppositum videtur dicere a simili. Poster. lect. 9, prin^o.
- 23 Veritas dicitur primo de compositione et divisione intellectus: secundo de definitionibus: tertio de rebus: quarto de nomine; de vocibus autem sicut de intellectu. Verit. q. 1, 3, c.
- 24 Veritas propositionis negativae, consistit in divisione: non autem in compositione: tamen fundatur supra veritatem affirmativae: quia nulla negativa probatur nisi per affirmativam 1, d. 19, q. 5, 1, 1^m.
- 25 Veritas rerum existentium includit in ratione ejus entitatem earum et respectum ad intellectum; veritas autem negationum, dicit secundum tantum. Verit. q. 1, 8, c. Prophetia 4. Propositio 4, 5. Rectitudo 3. Sanguis 2, etc. Seducere. Signum 14. Spes 52. Temporale 4. Testis o. Theologia 17. Usura 1. Virginitas 23. Vita 78, etc.
- 26 Eadem est veritas et rectitudo communium principiorum apud omnes et aequaliter nota: sed in ratione speculativa, eadem est; non autem aequaliter nota in conclusionibus; in practica vero ratione, nec est eadem, nec aequaliter nota 1-2, q. 94, 4, c. Christus 17.
- 27 Stirps et fructus, pertinent ad veritatem naturae arboris: non autem folia principaliter, ut videtur, sed ad conservationem ejus. Quol. 8, 5, c.
- 28 Res denominantur verae triplici veritate: scilicet veritate intellectus Dei et veritate hominis extrinsece et veritate inhaerente rei, quae nihil aliud est, quam entitas rei adaequata intellectui, vel adaequans sibi intellectum. Verit. q. 1, 4, c. fi. | 5, 6, c. Baptismus 239.
- 29 Veritas triplex: scilicet cognitionis naturalis, infusae et acquisitae 1^a q. 60, 1, 3^m. Cibus 8. Cogitatio 1, etc. Cognitione 26, etc.
- 30 Veritas in intellectu diversificatur dupliciter tantum: scilicet diversitate cognitorum et modo cognoscendi diverso. Verit. q. 1, 5, c.
- 31 Homo pertingit ad cognitionem veritatis tripliciter: scilicet capiendi a Deo, ab homine et per studium: primo est necessaria oratio: secundo auditus: tertio meditatio 2-2, q. 180, 3, 4^m. Intellectus 19, 20, 102, etc. Lumen 17, etc. Propositio. Scientia 76. Tempus 42.
- 32 Judicare aliquo de veritate, dicitur dupliciter: scilicet ut medio, et ut potentia. Spiritu. 10, 8^m | 10^m. Tragoedia 2.
- 33 Veritas quadruplex: scilicet vitae, doctrinae, justitiae et loquutionis 1^a q. 16, 4, 3^m | q. 21, 2, 2^m | 2-2, q. 109, 3, 3^m | 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 1, c. | d. 46, q. 1, q. 3, o. | Psal. 11, prin^o | Psal. 30, fi.
- 34 Veritas triplex: scilicet doctrinae, gratiae et aeternitatis: prima liberat ab errore: secunda a peccato: tertia a corruptione. Jo. 8, lect. 4, prin^o.
- 35 Veritas duplex: scilicet oris et operis. Jo. 8, lect. 6, prin^o.
- 36 Veritas est in intellectu Dei proprie et primo, sed in intellectu nostro est proprie et secundario: in rebus autem est secundario et improprie 1^a q. 16, 7, 8, c. | Verit. q. 1, 4, o.

VERITAS

- 37 Deus est veritas 1^a q. 16, 5, o. | 1-2, q. 3, 7, c. | q. 93, 1, 3^m | 2-2, q. 27, 4, c. | Cg. 1, c^o 1 | 60 | 61, 1^m | Libo 3, c^o 51 | Opus. 3, c^o 105 | Jo. 14, lect. 2, prin^o. Angelus 408, 411. Anima 194, etc. Appropriatio 19. Argumentum 4. Ars 24.
- 38 Deus est summa, maxima et prima veritas 1^a q. 16, 5, c. | 1, d. 19, q. 5, 1, c. fi. | Cg. 1, c^o 62. Articulus 1. Attributa 6.
- 39 Veritas in divinis sumitur dupliciter: scilicet proprie, idest aequalitas intellectus Dei, ad essentiam ejus principaliter et ad creaturas consequenter et metaphorice, idest summa imitatio principii: primo modo dicitur tantum essentialiter: secundo autem personaliter, et convenit soli Filio 1^a q. 16, 5, 2^m | q. 39, 8, c. | Verit. q. 1, 7, o. Aeternitas 40. Beatitudo 17, 26. Credere 3. Deus 177, etc. Falsitas 4, 12, 18, 20, 24.
- 40 Veritas trium personarum in divinis, est tantum una numero ex parte rei, sed sunt multae in intellectu nostro 1, d. 19, q. 5, 3, 1^m | Verit. q. 15, 15^m. Fides 29, 31, 123, 146. Gratia 169. Haeresis 84, 138. Intellectus 299, etc. Juramentum 7, 8, 9.
- 41 Veritas prima est in genere animae large, idest secundum quod omnia intelligibilia et incorporalia dicuntur esse unius generis. Verit. q. 1, 4, 15^m. Justitia 74. Justus 225. Misericordia 44. Praedestinatio 55, 56. Prophetia 4. Pulchritudo 13, 14.
- 42 Anima non judicat de omnibus rebus secundum quamcumque veritatem, sed secundum primam veritatem, inquantum resultat in anima, sicut in speculo, secundum prima intelligibilia 1^a q. 12, 11, 2^m | q. 16, 6, 1^m | q. 84, 5, c. | q. 88, 3, 1^m | 1-2, q. 93, 2, c. | 2-2, q. 173, 1, 2^m | 4, d. 49, q. 2, 7, 8^m | Cg. 3, c^o 47 | Verit. q. 1, 4, 5^m | q. 8, 7, 6^m | q. 10, 6, 6^m | 8, c. fi. | 11, 12^m | Spiritu. 16, 8^m | 9^m | 10^m | Quol. 10, 7, o.
- 43 Omnis veritas est a Deo 1^a q. 16, 5, 3^m | 1, d. 19, q. 5, 1, c. fi. | 2, d. 28, 5, 1^m | d. 37, q. 1, 2, 1^m | Verit. q. 1, 3, o.
- 44 Veritas prima est finis omnium desideriorum et actionum nostrarum 2-2, q. 4, 2, 3^m | Cg. 1, c^o 1, fi. Sapientia 40.
- 45 Omnes res sunt verae una veritate, scilicet Dei, sicut principio effectivo et exemplari: sed multis formaliter 1^a q. 16, 6, o. | 1-2, q. 93, 1, 3^m | 1, d. 19, q. 5, 2, o. | Verit. q. 1, 4, 5, 8, o. | q. 21, 4, 5^m | q. 27, 1, 7^m | Anima. 3, 1^m | Quol. 10, 7, o. | Psal. 11, prin^o.
- 46 Sine lumine Dei, nemo valet lumen veritatis usquequaque pertinere. Opus. 73, prol. Sedere 3, 5.
- 47 Quaelibet veritas, praeter primam, est aliquo modo mutabilis 1^a q. 16, 8, o. | d. 19, q. 5, 3, o. | Verit. q. 1, 4, 3^m | 6^m | 6, o. | Quol. 10, 4, c. Christus 74. Subditus. Transumptio. Vere. Verum o.
- 48 Veritas qua quis dicit verum et qua verax dicitur, est virtus: non autem qua verum dicitur, sed est objectum et finis virtutum 1^a q. 16, 4, 3^m | q. 17, 1, c. | 2-2, q. 109, 1, o. | 3, d. 34, q. 1, 2, c. | 4, d. 16, q. 4, a. 1, q. 2, c. | d. 17, q. 3, a, 2, q. 3, c. | Verit. q. 1, 3, 12^m. Anaxagoras. Apostoli 7. Apparere 9. Ars 45. Blasphemia 22. Confessio 3, 14. Contentio 1.
- 49 Haec virtus non est virtus theologica, nec virtus intellectualis, sed est virtus moralis; et medium ejus est inter superfluum et diminutum. Et hoc dupliciter: scilicet ex parte actus, et ex parte objecti 2-2, q. 109, 1, 3^m | 2, d. 44, q. 2, 1, 1^m.
- 50 Et est specialis virtus 2-2, q. 109, 2, o. | 4, d. 16, q. 4, a. 1, q. 2, b. | c.
- 51 Ad virtutem veritatis pertinet, talem se exhibere exterius per signa exteriora, scilicet per verba et facta, qualis est 2-2, q. 109, 1, c. | 3^m | 2, c. | 3, 3^m | q. 110, 1, c. | q. 111, 3, c. | q. 168, 1, 3^m | q. 169, 1, 3^m.
- 52 Loquens veritatem non potest vinci: quia veritas non variatur ex differentia personarum. Job 13, lect. 2, me^o.
- 53 Haec virtus est pars annexa justitiae: quia utraque est ad alterum, et utraque aequalitatem constituit: sed justitia secundum debitum legale; veritas autem secundum debitum morale 2-2, q. 109, 3, o. | Verit. q. 1, 5, 12^m. Doctrina 14.
- 54 Et declinat plus in minus quam in majus, non quidem negando verum, sed affirmando 2-2, q. 109, 4, o. | q. 129, 3, 5^m.
- 55 Veritas, despectos facit claros et fortes, sed mendacium facit opposita istorum. Jo. 9, lect. 3, me^o fi. Epiikia 8. Fabula o. Fallere 1. Falsitas 9, 21, 23. Fides 130, 146. Gloria 12. Haeresis 1. Heraclitus. Hypocresis 4. Impugnare 2, 3. Jactantia 6. Justitia 22. Magnanimitas 20, 21. Mansuetudo 4. Martyrium 7, 9. Mendacium 9, etc. Ornatus 1. Praeco. Praedicator 9. Princeps 21. Simplicitas 1. Tormentum. Virtus 225.
- 56 Veritas vitae, est communis ad quamlibet virtutem 2-2, q. 109, 2, 3^m.
- 57 Omnis homo a natura non degenerans, veritatem amat, et eam scire super omnia desiderat. Opus. 73, prol. prin^o. Accusatio 9. Adventus 8, 10. Advocatus 7. Afirmatio 1. Alchimia o. Alimentum 1. Amen 2. Anima 3. Augmentum 4. Assentire 2. Credere 3. Daemon 11, 76. Dies 18. Doctor 2, 3. Esse 1. Falsitas o. Fides 15, 29, 31, 52, 146. Fieri 20, 21. Juramentum 7, etc. Locus 5. Lucia. Officium 1. Plato 2. Prophetia 39, etc. Ratio 34, 50.
- 58 Veritas amatur per se, sed oditur per accidens 1-2, q. 29, 5, o. | 2-2, q. 15, 1, 3^m | 1, prol. L. me^o. Resurrectio 24, 46. Scanda-

VERMIS

- lum 15, etc. Scientia 23, 102, 117. Scriptura 9. Sensus 37, etc. Symbolum 10. Socrates 2. Stultitia 7. Tristitia 17. Verum o.
- 59 Veritas creata est major anima, secundum quid, ut perfectio ejus: non autem simpliciter 1^a q. 16, 6, 1^m. Veritas 6.
- 1 VERMIS generatur sine coitu, ex terra, per actionem solis, et significat Christum. Psal. 21, prin^o. Damnatio 29.
- 2 Vermis damuatorum, non erit materialis, sed spiritualis: idest remorsus conscientiae, nascens de putredine peccati 2, d. 39, q. 3, 1, 5^m | 4, d. 50, q. 2, a. 3, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 89, fi. | Po^a q. 5, 9, 13^m | Quol. 3, 23, c. | Quol. 7, 14, o. | Opus. 3, c^o 179 | Opus. 10, a. 41. Eucharestia 88. Flagellum. Generatio 84, 37. Reptile.
- Vernaculus. Servitus 10.
- Versari. Beatitudo 18. Forma 94. Grammatica.
- Versio. Conversio o. Eutrapelia. Imprimere 3. Luna 6.
- Versus metricus. Carmen. Conceptio 2. Confessio 53. Damnum 3. Excommunicatio 24, 32. Gula 8. Liber 1. Misericordia 21. Passio 83. Psalmus 9, 11, 13.
- Vertex corporis, est suprema pars ejus, et vertex animae, est suprema pars ejus, et hoc dupliciter: scilicet vel tota pars intellectiva, vel synderesis. Verit. q. 16, 2, 3^m. Baptismus 241. Unctio 34.
- Vertibile. Angelus 71. Vertibilitas. Volubile.
- Vertibilitas. Dupliciter. Vertibile. Volubile.
- 1 VERTIGO. Spiritus vertiginis est quaedam infirmitas ex permissione Dei; sed metaphorice, est spiritus erroris, ad modum ejus qui patitur vertiginem. Isa. 19, me^o. Missa 4.
- 2 Hujusmodi infirmitates et defectus peccati, proveniunt hominibus ex quibusdam particularibus causis. Opus. 3, c^o 226.
- 1 VERUM dicitur dupliciter: scilicet verum veritate essentiae, et verum veritate proprietatum 1^a q. 68, 4, c. | 2-2, q. 77, 2, 1^m. Abraham 5. Accidens 23. Addere 8, etc. 12. Agens 115. Agere 25. Agnus 5. Alchimia o. Alienum 4, 7. Amen 2. Amicitia 5, 27, 29, 31. Analogia 21. Anima. Animal 7, 8, 9, 81. Antequam. Antiochus. Apollinaris 4. Appetitus 18. Aqua 15. Argumentum 4. Assentire 3. Assumere 42. Astutia 1. Balaam. Baptismus 37. Beatitudo 65. Bonitas 5. Caritas 45. Causa 46. Civitas 1. Claritas 15. Cognitio 12. Columba 3, 4. Comedere 2. Conceptio 15, 16.
- 2 Verum dicitur dupliciter: scilicet verum veritate signi, et verum veritate naturalis speciei. Quol. 3, 5, c. Aeternitas 37. Conclusio 3. Conditionalis. Congregatio 2. Corpus 70, etc. Costa 6. Credenda. Credere 3. Daemon 75, 76, 78, 107. Delectatio 81. Demonstratio 14. Deus 274. Dialectica 2. Dies 18. Differentia 24. Divinatio 18. Divitiae 1. Doctor 2, 3. Doctrina 18. Dolor 28. Dominatio 1. Dominium 12. Dubitatio 5. Ecclesia 2, 5. Effectus 5, 6. Enuntiabile 2. Enuntiatio 7, 8. Ens 22, 29. Episcopus 16. Eucharestia 24, 110, 120, 142, 172, etc. 246. Fabula o. Fictio 1. Fides 15, 31, 35, etc. 52, 133, 156. Filiatio 21, 28. Fruitio 11. Heraclitus.
- 5 Verum dicitur tripliciter: scilicet ut dividitur contra falsum, contra figuram, et contra participans. Jo. lect. 5, prin^o | c^o 6, lect. 4, prin^o. Gaudium 2. Generatio 30, 87, etc. Gratia 169. Homo 10. Honestum 8. Humilitas 15. Imago 24. Impersonale. Impugnare 2, 3. In 21. Infamia 2. Intellectus 19, 20. Jacob 10. Jejunium 15.
- 4 Eis est de ratione veri, non autem e converso: ideo verum non potest intelligi, non intellecto ente, sed bene e converso: non autem vero non existente 1^a q. 16, 3, 3^m | 1, d. 19, q. 5, 1, 2^m | 3, 4^m | Verit. q. 1, 1, 3^m | 5, 5^m. Hypothetica. Intentio 26. Ira 83. Irreligiositas 2. Joachim. Joannes 17. Justitia 19. Latria 1. Lex 164, 166. Locus 6. Loqui 6. Lucia. Maleficium 3. Maria 33, 42. Matrimonium 118. Medium 21. Mendacium 10. Mentiri. Metaphora 8. Miraculum 34, 40, 45, etc. Mixtio 5. Mos 5. Necessitas 25. Nomen 38, 81. Nubes 1. Odium 3. Opinio 4, 5, 6, 7. Ordo 21, 27. Paulus 17. Pax 13, 22, 27, 28. Peccatum 170. Perjurium 6. Persona 43. Python 5. Pluvia 2. Poenitentia 44. Potestas 9. Praeceptum 86. Praedestinatio 55, 56. Praepositivus 1. Praevaricator 2. Processio 6. Prophetia 4, 15, 49. Propositio 4. Proprium 3. Prudentia 25, 26, 32. Reduplicatio 4. Sacerdos 25, 26. Sacramentum 33, 37. Sacrificium 20. Salvati 2. Scientia 23. Scriptura 9. Sepultura 13. Servitus 9, 11, 13. Simonia 13. Sion 2. Solus 8. Sophista. Spes 13, 14. Syllogismus 4. Tacere 3. Tempus 39. Tragoedia 2. Transcendentia. Transumptio. Tristitia 2. Unitas 4, 5. Usura 113. Usus 13. Veritas o. Virtus 225. Visio 15. Votum 61.
- Vesicula. Generatio 44.
- Vespasianus. Joannes 17. Titus.
- Vesper causat tristitiam; quia est hora melancholiae et tenebrarum, quae contristant; sed mane laetificat; quia est hora sanguinis et lucis. Psal. 29, me^o. Agnus 1. Angelus 324, etc. Cognitio 47. Daemon 20. Dies 1, 6, etc. Jejunium 18, 21. Juge. Luna 1. Sero. Ventus 2. Venus 1.
- Vespertilio circa terram volat: ideo significat praeditos scientia saeculari, qui sola terrena sapiunt 1-2, q. 106, 6, 1, fi.

VIA

- Vesta. Luxuria 19.
- 1 VESTIGIUM Trinitatis, est similitudo Creatoris, reperta in creatura, ducens confuse in cognitionem ejus 1, d. 3, q. 2, 1, o. | q. 3, c.
- 2 Immo nullo modo Deus est similis creaturis 1^a q. 4, 3, 4^m | 1, d. 19, q. 1, 2, c. | d. 35, 4, 6^m | d. 48, 1, 4^m | Cg. 1, c^o 29 | Verit. q. 1, 11, 1^m | q. 23, 7, 11^m | Po^a q. 7, 7, 10^m.
- 3 In ratione ejus sunt tria: scilicet similitudo, imperfectio, et quod per illud venit confuse in cognitionem ejus cujus est: ideo magis proprie dicitur respectu personarum, quam respectu essentiae Dei 1, d. 3, q. 2, 1, c. | 3^m.
- 4 Et attenditur secundum appropriata, per quae veniri potest in Trinitatem personarum 1^a q. 45, 7, 1^m | 1, d. 3, q. 2, 1, 4^m.
- 5 Tres partes ejus diversimode assignantur a diversis; quae tamen reducuntur ad principium, medium, et finem 1^a q. 5, 5, o. | q. 45, 7, o. | 1, d. 3, q. 2, 2, o. | Po^a q. 9, 9, c. fi.
- 6 Et repraesentat causam ut causam tantum: imago autem repraesentat etiam quo ad formam causae 1^a q. 45, 7, c. | q. 93, 6, c. | 1, d. 3, q. 3, c. | Cg. 4, c^o 25, fi. Filiatio 38. Investigatio 1.
- 7 Imago sequitur animam, secundum quod est intellectualis: vestigium autem, ut est natura creata; sicut etiam gratia; licet gratia dicatur similitudo perfecta, respectu aliarum 1, d. 3, q. 2, 3, 1^m | 2^m.
- 8 Vestigium Trinitatis est in creatura, secundum quod imitatur perfectionem Dei, seu consequitur esse perfectum 1^a q. 5, 5, o. | q. 45, 7, o. | 1, d. 3, q. 2, 2, 3, c.
- 9 Vestigium Trinitatis est in qualibet creatura, inquantum est creata, habens formam et ordinem, licet proprie sit tantum in individuis substantiae 1^a q. 45, 7, o. | q. 93, 6, c. | 1, d. 3, q. 2, 3, o. | Cg. 4, c^o 25, fi. | Po^a q. 9, 9, c. fi.
- 10 In corpore hominis, non tantum est similitudo vestigii, sed etiam imaginis, inquantum habet animam rationalem 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m.
- 11 Vestigia Dei dicuntur etiam opera bonitatis ejus, in mysterio Incarnationis ostensa, inquantum per ea aperitur nobis via ad Deum 3, d. 3, q. 2, 1, 4^m.
- 1 VESTIS Christi duplex: scilicet corpus ejus, et omnes sancti. Psal. 44, me^o prin^o | Psal. 50, me^o.
- 2 Vestes sanctorum sunt ad protegendum, calefaciendum, et ornandum; et sunt alba, munda, et odorifera. Isa. 12, me^o. Adoratio 24. Ambitio 3. Amictus. Baptismus 243. Benedictio 6. Caligae. Character 42.
- 5 Vestis ecclesiae duplex: scilicet doctrina utriusque Testamenti, et opera virtuosa. Psal. 44, fi. Aegritudo 4. Aegyptus. Casula. Chirothecae. Claritas 29. Consecratio 1. Continentia 18. Dalmatica 1. Dispensatio 17. Episcopus 13, 14. Inducere. Indumentum. Lepra 2. Liliu. Manipulus. Mitra. Ornatus o. Religio 90. Reverentia 8.
- 4 Character non imprimitur in datione alicujus vestis: quia vestis non significat potestatem, sed idoneitatem actus ejus 1, d. 24, q. 2, 3, 4^m | q. 3, 3, c. Saccus. Sandalia. Sebastianus. Stola o.
- 5 Quaedam vestes sunt communes omnibus ministris ecclesiae, ut amictus, alba, et cingulum: quaedam vero sunt propriae aliquorum 4, d. 24, q. 3, 3, c. Christus 205. Succinctorium. Succingi.
- 6 In usu vilium, potest esse peccatum inanis gloriae et avaritiae, et virtus humilitatis, signum contemptus mundi, poenitentiae, et tristitiae 2-2, q. 169, 1, c. 2^m | q. 187, 6, o. Avaritia 13.
- 7 Vitiosum est, quod vir vestiatur veste mulierum, vel e converso, ad lasciviam: sed potest esse sine peccato, propter aliquam necessitatem: sed prohibetur in lege veteri, propter idolatriam 1-2, q. 102, 6, 6^m | 2-2, q. 169, 2, 3^m.
- Vetare. Lex 26. Peccatum 14. Prohibitio o. Vetitum.
- Vetitum. Jejunium 21. Prohibitio o. Vetare.
- Vetula. Thales 2.
- Vetus. Adoratio 20. Agnus 1. Angelus 447, 568, 620. Animal 81. Antiquus. Lex. Peccatum 190. Sacerdos 14.
- 1 VETUSTAS duplex: scilicet culpa, et poenae 3, d. 15, L. prin^o.
- 2 Vetustas quadruplex: scilicet erroris, figurae, culpa, et poenae | Gal. prin^o.
- Vetustum. Consecratio 12. Vetus.
- Vexatio. Redimere suam vexationem licet, juris ordine non praetermisso 2-2, q. 66, 5, 3^m | q. 100, 4, 3^m | 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 3, 2^m | Opus. 63, c. 4 | c. 10. Abraham 17. Daemon 53. Furtum 8. Usura 200.
- 1 VIA est publica et communis. Semita vero est abbreviatio ejus, stricta, et non communis: ideo praecepta Dei sunt viae, consilia vero sunt semitae. Psal. 24, prin^o | Matth. 5. Adam 70. Adoptio 21. Agens 35. Agresta. Amor 35, 45, 47, 49, 220, 275. Angelus 257, 487, 506, 522, 547. Anima 100, 262. Ars 14. Astutia 1, 3.
- 2 Via Dei ad nos, est justitia, charitas, Christus, et mater ejus. Psal. 17, fi. 1. Augmentum 13. Beatitudo 28, 67, etc. 117, etc. Beatus 32, 39, 40, 47. Campsoria 9. Character 12, 19. Caritas 38, 103, 117. Certitudo 23, 24. Cogitatio 9.

VIA

- 3 Status viae in qualibet creatura rationali, est quo deficit a beatitudine 2, d. 11, q. 2, 1, c. | 4, d. 49, q. 2, 7, c. primo.
- 4 In via est triplex impedimentum: scilicet obscuritas, lubricitas et impellens. Psal. 34, primo. Cognitio 23. Compassio. Commune 10. Compréhensor o. Consilium 12. Contritio 31. Crimen. Cura 1. Damnatio 45, 46, 52. Delectatio 102, 103. Daemon 74. Desperatio 13, 14. Deus 159, etc. Dispositio 18. Dominium 16. Donum 32.
- 4 Existens in via, dupliciter impedit viatorem: scilicet per pedis laesionem, et per casus occasionem. Et similiter Christus fuit incredulis et Judaeis occasio laesionis, et occasio casus, non ex culpa sua, sed ex culpa illorum. Isa. 8, fi. c.
- 5 Homo in hoc mundo, est sicut in via non secunda ab hostibus, et ignota. Ideo indiget protectore et tutore. Psal. 5, meo. Dos 3. Ecclesia 1, 5. Eucharistia 5, 149, 248, etc. Finis 123. Forma 100. Gratia 11, 37, 49, 141. Habitus 75. Haeresis 31. Homo 27. Humidum 1. Intellectus 218. Investigare 1. Justificatio 15. Lex 125.
- 6 Homo in via indiget tribus: scilicet adminiculo, cibo, et solatio. Psal. 22, meo etc. Libertas 6. Liberum 15, 16. Lombardia. Maria 58. Matrimonium 13. Meritum 4, 101, 107, etc. Motus 1, 19. Mundus 20. Obedientia 12.
- 7 Viator indiget tribus semper: scilicet doctore propter viam, procuratore propter vitam, et defensore propter salutem. Psal. 30, primo. Obstinatio o. Ophthalmia. Oratio 85. Ordo 27. Origo 1. Patientia 10. Pax 26.
- 8 A viatore potest removeri habitus: non autem si sit in termino viae 2, d. 7, q. 1, 2, c. fi. | 1^m. Peccatum 113, etc.
- 9 Non oportet quod qui vadit per viam, in quolibet passu cogitet de fine viae 1-2, q. 1, 6, 3^m. Pedagia.
- 10 Nullus in termino viae potest deflecti a fine bono vel malo, cui adhaesit 2, d. 7, q. 1, 2, c. fi. | d. 43, 4, 4^m. Perfectio 63, 65. Petrus 1. Poenitentia 119. Praeceptum 78. Praeciugi. Prius 1, 7, 12. Processio 6, 14.
- 11 Terminus viae hominis, est mors: angeli vero terminus, est terminus electionis, qua bono vel malo adhuc sit 2, d. 7, q. 1, 2, c. fi. | d. 11, q. 2, 1, c. | d. 43, 4, 4^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 2^m fi. | 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, c. | Opus. 3, c. 189.
- 12 Homini datur longior via quam angelo; quia magis distat a Deo per cognitionem 2, d. 7, q. 1, 2, c. fi. | d. 23, q. 1, 1, 1^m | d. 29, 4, 4^m | d. 43, 4, 1^m. Christus 85, 122, 129, 137. Prophetia 76, 77. Prudentia 51, etc. Purgatorium 9. Quies 3, 4. Raptus 6, etc. Reprobatio 6. Scandalum 1. Signum 12. Spes 8, 9, 52. Stabilis. Statutum 1. Suffragia 4, 5. Theologia 43, 44. Testamentum 1. Universale 2. Usura 145. Utile 1. Vestigium 11. Virtus 193.
- Viator. Via 5, etc. Christus 85, 122, 129, 137.
- Vibratio. Christus 220.
- Vicarius non potest totam potestatem suam committere; quia intentio committentis sibi est, quod faciat quod potest. Sed quandoque non potest totum. Quol. 12, 32, o. Confessio 65. Joannes 14. Poenitentia 39. Restitutio 14, 20. Sacerdos 34. Simonia 23, etc. Vicem.
- Vicem Dei gerunt homines, in commissis hominum jurisdictioni: non autem quo ad omnia, ut in institutis a solo Deo, sicut in matrimonio et huiusmodi 1-2, q. 100, 8, 3^m fi. Alexander 1. Balivus. Baptismus 112. Christus 54. Gerere. Honor 31. Imperator 7. Indulgentia 3. Lex 161. Vectio 22. Vicarius 22.
- Vicinus. Accidens 77. Dolor 12. Fides 43. Futurum 5. Indulgentia 24. Paradisus 4. Praeceptum 132, 136. Prophetia 77. Stella 7.
- Vicissim. Invicem. Politia 4. Vicissitudo.
- Vicissitudo. Angelus 329. Politia 4. Successio.
- Victima. Hostia. Sacramentum 124, etc. Sacrificium 14, 23, etc.
- Victima dicitur dupliciter: scilicet vel quia animal vinctum ducebatur ad sacerdotem, vel quia pro victoria habita vel habenda offerebatur. Isa. 1, meo.
- Victor. Hugo. Richardus. Scipio. Triumphus. Victoria. Vincere.
- Victoria. Animal 80. Audacia 11. Aureola 1, 6, 25. Christus 87. Corona 6. Corruptio 2, 3. Delectatio 21, 40. Daemon 68, etc. Fortitudo 51. Imago 43. Jephthe. Militaris. Pervicax. Theodosius 1. Vincere.
- Victus. Cibus o. Jejunium 28. Judaei 44. Labor 2. Missa 10, 11. Officium 19. Operatio 22. Praeceptum 65, 66. Religio 48. Spectacula 1. Usura 253, etc. 261.
- Videre. Non videns potest dici tam chimæra, quam lapis, quam etiam homo, sed diversimode. Meta. 4, lect. 3, primo. Abstractio 16, 17, etc. Adam 1, etc. Adventus 6, 9. Affectio 5, 6. Agens 112. Amicitia 29, 31. Angelus 272, 273, 357, etc. 430, 500, 551, 570. Apostoli 21. Apparere 8. Ascendere 8, 15, etc. Assistere 5. Balneum. Beatus 17. Benedictus 1. Caritas 6. Cognitio o. Contemplatio o. Fides 112. Frui 1. Fructio 2. Jacob 3, 4. Jacobus 2. Miraculum 33. Nomen 37. Ordo 11. Paulus 6. Prophetia o. Thomas 3. Unio 20. Usura 29. Velamen. Videri. Visio o. Visus o.
- Videri. Accusatio 1. Adam 86. Admiratio 1. Adulatio 1. Advocatus 5. Amor 219, 281. Apparere o. Area 2. Ars 3. Augmentum

VINDICATIO

16. Austeritas 2. Campsoria 9. Epicyeli o. Eucharistia 141, etc. Eustratus 2. Excandescencia. Experientia 2. Facies 2. Fides 112. Finis 128. Flumen 2. Fructio 1. Haeresis 119. Humilitas 3, 15, 22. Importabile. Miraculum 55. Oculus. Odium 12. Palpabile 5. Paupertas 7. Usura 124. Visibile o. Visio o.
- Vidua. Aureola 25. Castitas 4. Fructus 4, 16, 17. Misericordia 19. Nuptiae 3, 5. Presbyteria. Raptus 2. Religio 8. Virginitas 30, 27, 23.
- Vigere. Caput 5, 6. Caro 3. Conservatio 4. Cor o. Corpus 60. Daemon 7. Homo 31, 32. Rex 9. Sobrietas 5. Tactus 5. Vigor.
- Vigilantia est idem quod sollicitudo, et pertinet ad prudentiam 2-2, q. 47, 9, o. Sollicitudo o.
- Vigilantius. Haeresis 106, 110.
- Vigilare. Cum aliquis vult diu vigilare de sero, ex quo sequitur, quod non vadat hora matutinali ad ecclesiam, tunc actus iste interior vel exterior, per accidens se habet ad peccatum omissionis 1-2, q. 71, 5, c. Jejunium 7, 35. Maria 69. Oratio 24, 26. Religio 77. Sollicitudo o. Somnus 5. Usura 112. Valitudo. Vigilantia.
- Vigiles et cursores, et alii huiusmodi, de suo labore viventes, intelliguntur de labore manuum suarum vivere 1-2, q. 157, 3, c. Jejunium 7. Officium 3.
- Vigilia. Apparere 11. Castitas 11. Cognitio 40. Episcopus 23. Jejunium 7, 35. Missa 17. Nocturna. Oratio 24, 26. Ordo 88. Pollutio 3. Prophetia 57, 58, 65. Pusillanimitas 1. Religio 77. Somnus 2. Vigilare. Voluntas 75.
- Viginti. Usura 166, 176.
- Vigintiquinque. Adoptio 6.
- Vigor. Conservatio 4. Fortitudo 7. Incarnari 16. Legislator 2. Lex 158. Vigere. Vir.
- Villelmus. Haeresis 112.
- Vilificatio. Parvificencia. Parvipensio o. Usura 73.
- Vilitas. Abseondere 3. Vilis.
- Vilis non debet assumi vel eligi ad principatum vel regimen: quia ut plurimum laedit politiam. Opus. 20, lib. 4, c. 15 | 19. Animal 83. Creatura 10. Deus 118. Divitiae 9, 11. Impuritas. Christus 202. Matrimonium 50. Metaphora 7. Mulier 21. Propter 2, etc. Religio 6. Usura 157. Vivificatio.
- Villa. Capharnaum. Rusticitas.
- Vincentius. Laurentius 3. Martyrium 5, 16.
- Vincere requirit tria: scilicet fortitudinem, agilitatem, et instructionem. Quae tria habuit David supernaturaliter. Psal. 17. Alexander 2. Animal 80. Audacia 11, 20, 21. Aureola 1. Consuetudo 5. Continentia 8. Corona 6. Delectatio 21, 40. Daemon 68, etc. Imago 43. Impugnatio. Incontinentia 4. Irascibilis 3. Luxuria 25, 26. Miles 2. Militaris. Passio 10, 52, 53, 76, 77, 110. Potestas 9. Resistere 1. Superare. Temperantia 4, 14, 25. Tentare 9. Timor 34. Tribulatio 15, etc. Ventus 4. Veritas 52, 55. Victima. Victor. Victoria.
- 1 VINCULUM majus non absolvit a vinculo minori, nisi quando secum non compatitur vinculum minus 2, d. 41, q. 2, 2, 3^m. Absolvere 23, 24, 25. Affinitas 1. Civitas 1. Cognatio 2. Consanguinitas 1. Excommunicatio 34. Incarcerare. Ligare. Matrimonium 1, etc. 14, 51, 78, 136, 139. Nexus. Pax 6. Peccatum 44. Spiritus 20. Vindicatio 6.
- 2 Vinculum malum quadruplex: scilicet mundanae solitudinis, concupiscentiae carnis, perversae actionis, et pravae consuetudinis. Et vinculum bonum triplex: scilicet charitatis, legis Dei, et instructionis ejus. Isa. 52, fi. Votum 18, etc.
- 1 VINDICATIO est virtus specialis: quia ad hoc natura inclinatur 2-2, q. 108, 2, o. Audacia 17. Elias 6. Eliseus. Fornicatio 13.
- 2 Vindicatio consistit in medio duorum vitiorum, scilicet crudelitatis et saevitiae secundum excessum, et remissionis secundum defectum 2-2, q. 108, 2, 3^m. Ira 1, 14, 26, 53, etc. Justitia 22. Oratio 39. Poenitentia 12, 21.
- 3 Naturalis est homini appetere vindictam injuriarum illatarum, quam ab hoc deficere: quia vix alicui nimis parvae videntur injuriae sibi illatae, secundum Salustium 2-2, q. 157, 2, 2^m.
- 4 Vindicatio et inflictio poenae peccanti, est licita, si sit propter bonum, scilicet vel emendationis, vel cohibitionis, vel quietis aliorum cum aliis debitis circumstantiis: non autem si sit ex odio, vel principaliter intendatur malum peccantis 2-2, q. 108, 1, o. | 3, c. | q. 158, 1, c. | 3^m | 2, c. | 3, o. | 3^a q. 15, 9, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 1, 4^m | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | Ma. q. 12, 1, c. | 8^m | 14^m | 3, 5^m | Rom. 12, lect. 3, meo etc. | c. 13, lect. 1, meo | 1^a Thess. 5, lect. 2, primo | Hebr. 10, lect. 3, fi. * Perfectio 90, etc. Praeceptum 139.
- 5 Fortitudo disponit ad vindictam, removendo prohibens: zelus autem importat primam radicem ejus: quia actus cujuslibet virtutis procedit ex radice charitatis 1-2, q. 105, 2, 10^m | 2-2, q. 108, 2, 2^m. * Punitio 1. Satisfactio 1. Scandalum 15, etc. Rixa 3.
- 6 Vindicatio debet fieri per privationem eorum quae peccans diligit; scilicet per mortem, verbera, talionem, vincula, carcerem, servitutem, damnum, exilium, ignominiam, et huiusmodi 2-2,

VINUM

- q. 108, 3, o. * Silvester 1. Thomas 4. Tormentum. Tribulatio 4. Vindicativa.
- 7 Deum deest se vindicare: quia ex hoc est aliquid malum, quod est contra Deum. Sed homo non debet punire quasi se, vindicans, sed Deum, si habet hoc ex officio 3, d. 1, q. 1, 2, 4^m | Ma. q. 12, 1, c. | 8^m | 14^m | 3, 5^m. * Adam 75. Uxor 8, etc.
- 8 Vindicta Dei, dicitur gladius durus, magnus, fortis, acutus, et lucens. Isa. 27, fi.
- Vindicativa. Justitia 22. Poenitentia 12, 21. Viudicatio o.
- Vinea. Tributum 2. Vinitor.
- Vinitor. Praedicator 1.
- 1 VINUM vitis, est proprie vinum: alia vero per similitudinem ejus 3^a q. 74, 5, c. | 1^m | 4, d. 11, q. 2, a. 3, q. 4, o. | Cg. 4, c^o 69.
- 2 Vinum est calidum, sed acetum est frigidum 4, d. 11, q. 2, a. 3, q. 2, c. Accidens 69, etc. Acetum o. Acolythus 2. Admixtio. Agresta.
- 5 Vinum calefacit, et laetificat 2-2, q. 147, 8, 1^m | 3^a q. 74, 5, c. | 4, d. 11, q. 2, a. 3, q. 1, c. * Aqua 13. Audacia 20. Baptismus 56.
- 4 Vinum laetificat: quia generat multos spiritus, claros, temperatos, et mediocres in spissitudine et tenuitate 4, d. 49, q. 3, 2, c. fi. * Conversio 12. Doctrina 6. Ebrietas o. Eucharistia 45, 51, etc. 101, etc. 123, 164. 183, 197. * Generatio 36. Jejuniun 41, 45.
- 5 Usus vini est illicitus per accidens tantum: scilicet vel propter conditionem ejus qui facilliter laeditur ex eo, vel propter excessum, vel votum, vel scandalum 2-2, q. 149, 3, o.
- 6 Vinum antiquitus mulieres apud Romanos non bibebant, secundum Valerium 2-2, q. 149, 3, c. | 1^a Tim. 2, lect. 2, fi. * Inebriari.
- 7 Vinum datur debilibus, ut confortentur: non autem infirmis, qui subjacent morbo febrili 4, d. 11, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m. * Mensura 20. Ordinatio 6. Potus. Sacrificium 34. Senectus 5. Sobrietas o. Spes 37, etc. Subdiaconus 1. Torcular 2. Unctio 4.
- 8 Sicut vinum cui semper additur aqua, tandem fit aquosum, sic et in corpore humano, ex hoc quod cibus sumptus non semper restaurat deperditum in perfectione in qua prius erat, tandem fit consumptio, secundum Philosophum 2, d. 19, 4, c. | Opus. 3, c^o 161. Usura 195.
- Viola. Musica.
- Violatio. Quaecumque violari non licebat, dicebantur antiquitus sancta, vel sacrosanta, ut muri civitatis, et personae in dignitate constitutae 3^a q. 60, 1, 2^m. Bigamia 5. Consecratio 9. Deflorare. Fractio 2. Inquinatio. Lucia. Luxuria 11. Mulier 20. Peccatum 188. Raptus. Sacrilegium 1. Templum 15. Virginitas 4, etc.
- 1 VIOLENTIA est a principio extrinseco, quo ad finem et modum, scilicet velocius 2-2, q. 175, 1, c. | Verit. q. 13, 1, 5^m | Meta. 7, lect. 8, prin^o. * Aer 11. Afferre. Amor 178. Ascendere 7. Avaritia 15. Caelum 82, etc. Coactio o. Cogere. Contrarium 34. Corruptio 8. Delectatio 13.
- 2 Id quod fit a natura superiori in inferiorem, non est violentum, nec contra naturam. Po^a q. 4, 1, 20^m | q. 6, 1, 17^m. * Detinere.
- 5 Oppositum videtur dicere 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m | 3^m. * Dominium 12, etc. Elementum 3. Eucharistia 216. Fornicatio 6. Furtum 3, 4, 6. Incarcerare. Involuntarium o. Justitia 50. Liberalitas 9. Malum 45, 49, 50.
- 4 Violentia nemini convenit, nisi per publicam potestatem 2-2, q. 66, 8, c. * Mors 9, 30, 32, 38. Mulier 20. Necessitas 9, 10. Praemium 8. Rapacitas. Raptus. Religio 44, etc. Sponsa 4. Suspicio 3. Tarditas 2. Velox 2. Venus 3.
- 5 Violentia potuit inferri Christo, quo ad corpus tantum: non autem ratione personae, licet quantum in Judaeis erat, intulerint eam 3, d. 21, l. * Usura 83, 99, 124, 164, 253, etc. 287, 291, etc. Verberare. Violatio. Virginitas 9, 28. Virtus 1. Voluntarium 4.
- 6 In Deo nihil potest esse violentum, nec contra naturam. Cg. 1, c^o 19 | 39, fi. Christus 213. Item Furtum 3.
- 1 VIPERA, pulchra est exterius, intus autem venenum habet. Matth. 3, me^o.
- 2 Vipera, cum mordet aliquem, mox ad aquam recurrit: qua inventa, non moritur, alias moritur. Matth. 3, me^o.
- 5 Vipera, nascendo, occidit parentes. Matth. 3, me^o.
- Vir est perfectior muliere, quo ad corpus, et quo ad vigorem animae 1^a Cor. 11, lect. 1, fi. * Accusatio 23, 24. Adam o. Adoratio 5, 27. Adulterium 4. Amazones 3. Amor 56, 125. Andragathia. Anna. Baptismus 117, etc. Campsoria 11. Cognatio 8. Coma. Conceptio 2, 33, 38. Conjunctio 5, etc. Debitum 14, etc. Daemon 98. Deus 198. Dispensatio 19. Divortium o. Eleemosyna 21. Eelisens. Femina 3. Fornicatio 5, etc. Haereditas 3. Haeresis 87. Homo o. Imago 23, 32. Incubus. Invidia 4. Jejuniun 7. Lex 122. Maria 43. Matrimonium o. Menstruus 7. Mulier o. Ordo 97, 102, etc. Ornatus 6, 7. Ossa. Papa 10. Peccatum 293. Poenitentia 39, 98. Perfectio 62, 75, 80. Pollutio 1. Princeps 6. Restitutio 14. Resurrectio 21, 30. Servitus 8, 9. Subjectio 4. Templum 14. Theologia 7. Tonsura. Tuba 2. Uxor o. Vestis 7. Virginitas 14. Virile. Votum 34, etc. 47, etc.

VIRGINITAS

- Virescere. Arbor 2.
- 1 VIRGA duplex: scilicet correctionis, et directionis. Et est necessaria regi, ad coercendum hostes, et ad gubernandum subditos. Psal. 2, fi. | Psal. 22, me^o | Psal. 44, me^o | Hebr. lect. 4, prin^o. * Christus 2, 3. Maria 69. Scipio.
- 2 Cum deberet dicere Isaias de virga, dixit de radice, ad excludendum duas haereses: scilicet quarum una dixit, quod Christus habuit veram carnem, sed illa non fuit propagata ab Adam et a parentibus aliis, sed in Beata Virgine fuit creata: aut quod caro ejus venit a primis parentibus, distincta sicut lux quaedam numquam infecta contagione peccati originalis. Quod totum excludit propheta in hoc, quod Christus a parentibus virginis ascendere dicitur, sicut flos ex radice. Isa. 11.
- 5 Judaei dicunt, quod flos et virga refertur ad Christum. Et dicitur virga propter potestatem, et propter flagellationem malorum, et dicitur flos, propter honestatem, et propter consolationem bonorum. Isa. 11, prin^o.
- Virginale. Abraham 5. Affinitas 5. Christus 198. Claustrum. Fractio 2. Puritas 3. Virginitas o.
- 1 VIRGINITAS est specialis virtus 1-2, q. 64, 1, 3^m | 2-2, q. 152, 3, o. | q. 155, 1, c. | 3^m. * Annuntiatio 1. Apostoli 5, 21.
- 2 Immo virginitas non est virtus, sed nominat statum virtutis, et aliquid virtuti accidens 3, d. 33, q. 3, a. 2, q. 2, 3^m | d. 36, 2, 5^m | Virt. q. 5, 2, 7^m. * Claustrum. Fractio 2. Innocentia 2, 14, 15. Maria 2, 32, 38, 39, 40, 62.
- 5 Virginitas est specialis virtus, secundum quod importat propositum voto firmatum integritatis mentis et corporis perpetuo servandae 1-2, q. 61, 1, 3^m | 2-2, q. 152, 3, c. 1^m | q. 155, 1, c. | 5^m | 4, d. 33, q. 3, 2, o. | d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, c. | Ma. q. 15, 1, 9^m | Virt. q. 1, 13, 6 | q. 5, 2, 7^m | Ethi. 2, lect. 2, fi. Raptus 1, etc.
- 4 Virginitas dicitur a virore: quia importat immunitatem a concupiscentiae adustione, circa delectationes venereas 2-2, q. 152, 1, c. Virginale.
- 5 Virginitas, secundum Augustinum, est, in carne corruptibili, incorruptionis perpetua meditatio 2-2, q. 152, 1, 1^m | 3, d. 33, q. 3, 1, o.
- 6 Virginitas quo ad suum materiale, idest pro incorruptione signaculi, vel irresolutione seminis propter delectationem, est a natura: sed quo ad suum formale, idest pro habitu quo quis proponit seu eligit perpetuo servare integritatem mentis et corporis, vel sine voto, vel praecipue cum voto, est ex gratia Dei 2-2, q. 152, 3, 1^m | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 5^m.
- 7 Virginitas non habet actum exteriorem nisi ex consequenti, in hoc scilicet quod aliquos actus exteriores adhibet ad cohibendum a delectationibus, quos magis imperat quam eliciat, sicut recedendo ab aspectibus concupiscibilium; sed omnino usum exteriorem concupiscentiae cohibet 4, d. 33, q. 3, 2, 5^m.
- 8 Ad perfectionem virginitatis, concurrunt duo: scilicet integritas mentis, et integritas corporis: quorum primum est honorabilius, secundum vero est essentialius 2, d. 20, q. 1, 2, 1^m.
- 9 In delectatione venerea sunt tria: scilicet violatio signaculi virginalis, resolutio seminis, delectationem causans, et propositum hujus: remotio primi, se habet ad virginitatem per accidens: remotio secundi se habet ad eam materialiter: remotio tertii se habet ad eam formaliter et complete 2-2, q. 152, 1, c. | 3^m | 3, o. | 4, d. 33, q. 3, 1, o. | Quol. 6, 18, c. Deus 386, etc.
- 10 Virginitas perdita non potest reparari, ratione praeteriti: sed bene quo ad omnem integritatem 1^a q. 25, 4, 3^m | 2-2, q. 152, 3, 3^m.
- 11 Corruptio triplex: scilicet corporalis tantum idest fractio signaculi virginalis, vel resolutio seminis, quocumque modo: et corruptio mentis tantum, idest consensus in rem veneream sine opere; et utraque simul: in tertia amittitur virginitas irreparabiliter: in secunda reparabiliter: in prima vero nullo modo 2-2, q. 152, 1, o. | 3, 3^m | 4, d. 33, q. 3, 1, o. | d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, c. | 4^m | Quol. 5, 24, 2^m | Quol. 6, 18, o. Innocentia 14, etc. Lucia. Praemium 9, 10, 11, 28.
- 12 Virginitas et pudicitia sunt in anima essentialiter, in carne vero materialiter 2-2, q. 152, 1, 2^m. Annuntiatio 1, 2. Daemon 89. Virtus 63.
- 15 Vir potest esse pater et virgo mentaliter per naturam: non autem corporaliter, etiam per miraculum: mulier autem potest salva virginitate mentali et corporali, concipere naturaliter: non autem parere, nisi miraculose. Quod non congrueret patri: quia est agens, et agit per semen. Deo autem convenit agere: non autem pati. Quol. 6, 18, o. Desponsatio. Fructus 15, 17. Elias 2.
- 14 Virginitas non consecratur in viris, sed tantum in mulieribus, per velum, vel per aliquid aliud; quia viri non significant sponsam Christi, scilicet ecclesiam 4, d. 38, q. 1, 5, 1^m. Joannes 13, etc. Joseph 2. Maria 2, 32, 38, 39, 40, 50, 62.
- 15 Oppositum videtur dicere 4, d. 38, q. 1, 5, c. Matrimonium 65. Nativitas 19, etc.

VIRGINITAS

- 16 Virginitas non requiritur in ordinandis: quia consecrantur in ministros, non autem in sponso 4, d. 27, q. 3, a. 1, q. 3, c. | d. 38, q. 1, 5, 3^m.
- 17 In sanctis post resurrectionem poterit esse virginitas; non autem in angelis, licet virginitas angelis caeli assimilet 4, d. 33, q. 3, 1, 1^m | 1^a Cor. 7, lect. 5, fi. Christus 19, 38. Nuptiae 5.
- 18 Virginitas se habet ad castitatem, sicut magnificentia ad liberalitatem 2-2, q. 152, 3, c. fi. | 5^m | q. 155, 4, c. | 4, d. 33, q. 3, 2, c.
- 19 Virginitas est illustrior portio gregis Christi secundum Cyprianum, et supremum decorem sibi vendicat secundum Ambrosium; quia est supremus gradus temperantiae, et est virginum sublimior gloria, per comparisonem ad viduas et conjugatas 2-2, q. 152, 5, c. | 1^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 6^m | d. 33, q. 3, 2, 5^m | 3, 1^m | 1^a Cor. 7, lect. 5, fi. Abraham 3, 4, 5. Adjurare 8. Castitas 7. Fortitudo 52. Gloria 22.
- 20 Virginitas est maxima, non quidem simpliciter, sed in genere castitatis: scilicet castitatis virginalis, conjugalis, et vidualis, non autem est maxima virtutum simpliciter: quia est minor virtutibus theologicis et religione: quarum actus est ipsa occupatio circa res divinas. Et ideo praeferuntur virginitati 2-2, q. 152, 3, c. | 5^m | 4, 5, o. | q. 153, 2, 1^m | q. 155, 1, o. | 4, c. | 1^m | q. 185, 4, o. | 4, d. 33, q. 3, 3, o. | d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 3^m | Cg. 3, c. 136 | 137. Haeresis 36, 75, 87, 88, 143. Humilitas 28. Luxuria 25. Magdalena 1, 4. Matrimonium 65, 144. Perfectio 61, 68, etc. Pythagoras 6.
- 21 Si Adam non peccasset, virginitas non esset perfectior continentia conjugali 2, d. 20, L. | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 3^m. Continentia 10.
- 22 Conjugatus potest esse melior virgine dupliciter: scilicet si habeat animum magis paratum ad virginitatem si oporteret, licet non eam habeat in opere, sed in solo habitu, et propter aliquam aliam excellentiorem virtutem 2-2, q. 152, 4, 1^m | 2^m | Cg. 8, c. 137. Abraham 5.
- 23 Virginitas concupiscentiam inflamat, et experiendi desiderium, quod ex quadam quasi curiositate procedit, et etiam quandoque in eis concupiscentiam auget aestimatio majoris delectationis, quam sit secundum veritatem, et inconsideratio eorum incommo-
dorum, quae delectationibus adjunguntur. Et quantum ad hoc viduae minorem sustinent pugnam; majorem autem propter delectationis memoriam 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 1^m. Psalmus 11. Religio 22.
- 24 Virginitas non opponitur luxuriae sicut extremum, sed sicut medium 2-2, q. 152, 2, 2^m | Ma. q. 14, 1, 4^m | q. 15, 1, 9^m | Virt. q. 1, 13, 6^m.
- 25 Virgines, et non viduae vel conjugatae, gerunt figuram ecclesiae, Christo desponsatae, cujus cura principaliter committitur episcopo, qui virgines velando desponsat, non sibi, sed Christo, quasi paranympus et amicus Christi 4, d. 25, q. 1, 1, c. | d. 38, q. 1, 5, c. fi.
- 26 Consecratio virginum convenit soli episcopo; sed benedictio nuptiarum, vel benedictio viduarum, convenit sacerdotibus 4, d. 20, L. fi. | d. 24, q. 3, 3, c. | d. 25, q. 1, 1, c. | d. 28, 3, 2^m | d. 38, q. 1, 5, c. fi.
- 27 Viduis datur aliquod velum, sed non cum illa solemnitate, qua datur virginibus 4, d. 38, q. 1, 5, c. fi.
- 28 Corruptae quocumque modo, etiam violenter et occulte, non debent velari inter virgines duplici ratione: primo quia valde difficile est, quod in tali delectatione, aliquis placentiae motus non insurgat. Ideo ecclesia quae de interioribus judicare non potest, cum exterius aliqua corrupta sit, eam inter virgines non velat. Unde Leo Papa dicit: Illae famulae Dei, quae integritatem pudoris oppressione barbarica perdiderunt, laudabiliores erunt in humilitate et verecundia, si se incontaminatis non audeant copulare virginibus. Secundo quia propter scandalum, non debent variari sacramenta, nec sacramentalia, nisi sicut quidam dicunt, quo ad ea quae non sunt de substantia virginalis veli, ut accensio candelarum, mutato nomine virginitatis in nomen castitatis 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 1, 3^m | d. 38, q. 1, 5, 4^m | 5^m. * Annuntiatio 1, 2. Apostoli 5, 21. Aureola 10, 22. Baptismus 212.
- 29 Virginitas ut virtus non potest amitti sine peccato: quia firmata est per votum 2-2, q. 152, 3, 4^m. * Conceptio 2, 33, 38.
- 30 Immo potest amitti sine peccato 4, d. 33, q. 3, 2, 2^m | 4^m | d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, c.
- 31 Resolutio seminis ex proposito, quocumque modo, etiam sine coitu, tollit virginitatem irreparabilem: non autem sine consensu 2-2, q. 152, 1, 4^m. * Consecratio 16. Deus 386, etc. Episcopus 14. Lucia 1, 2.
- 32 Virginitas quo ad suum formale, potest reparari per poenitentiam, et semper est cum ceteris virtutibus; non autem quo ad materiale ejus 2-2, q. 152, 3, 2^m | 3^m | 3^a q. 89, 3, c. | 1^m | 3, d. 31, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m | 4, d. 14, a. 5, q. 1, 3^m | d. 33, 43, 1, 4^m | Quol. 5, 24, 2^m.
- 33 Oppositum videtur dicere, etiam quo ad omnem integritatem 1^a q. 25, 4, 3^m | 2-2, q. 152, 3, 3^m | Quol. 5, 3, o.

VIRTUS

- 34 Fractio signaculi virginalis quocumque modo, sine proposito delectationis, non magis praejudicat virginitati, quam fractio manus vel pedis 2-2, q. 152, 1, 3^m.
- 35 Virginitas fuit semper licita, post sufficientem multitudinem hominum, etiam in lege Moysi et naturae integrae: non autem ante 4, d. 33, q. 3, 2, 1^m fi.—2^m | d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 3^m.
- 36 Oppositum videtur dicere 3^a q. 28, 4, c.
- 37 Virginitas ad vacandum liberius Deo et contemplationi ejus, non est vitiosa, sed est licita et laudabilis 2-2, q. 152, 2, o. | 3, 5, c. | 4, d. 33, q. 3, 2, 2^m | Cg. 3, c. 136 | Ma. q. 15, 2, 13^m | Virt. q. 1, 13, 6^m | Ethi. 2, lect. 2, fi. * Utile 5.
- 38 Virginitas laudatur octupliciter: scilicet quia carnis munditiam conservat, animam decorat et ornat, Angelis caeli assimilatur, Christo desponsatur. Deo jungit et approximat, ceteris statibus praeponderat, odorem bonae famae spirat, ad nuptias aeternas invitat. Sed heu, quia ad conservandum est difficilis tripliciter. Et hoc quia diabolus suggerit contrarium, corruptio inclinat ad actum et pulchritudo allicit ad consensum 4, d. 33, q. 3, 1, 1^m | 1^a Cor. 7, lect. 5, fi.
- Virile. Conceptio 33, 38. Dubitatio 60. Fortitudo 52. Resurrectio 30. Vir.
- Virilitas est idem quod fiducia. Ideo est pars potentialis fortitudinis 2-2, d. 128, 6^m. Fiducia 4. * Delectatio 60.
- Viror. Virginitas 4.
- Virtuale. Quantitas 13, 16. Virtus o.
- Virtuosus. Amicitia 27, 42. Amor 243. Caelum 41. Christianus Civis 3. Eustratus 1. Fervor 1. Gloria 6. Honor 27, 45, 149, 171. Magnanimitas 19. Misericordia 33. Mors 23. Nazareth. Nomen 84. Operatio 24. Peccatum 421. Praeceptum 107. Princeps 3, etc. Tristitia 8. Verbum 75. Verecundia 8. Vestis 2.
- 1 VIRTUS videtur sonare quamdam violentiam, quae est potentia perfecta. Ideo nomen ejus trahitur ad significandum potentiam perfectam 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 1, c. * Abstractio 6. Abstinencia o. Accidens 36, 37, 75, 84. Actio 4, 57, 68, 77, 80, 85, 101, 106, 113, 123, 124. Actus 30. Adam 18, 64. Adjuvari. Admixtio. Agens 11, 25, 26, 31, 43, 49, 55, 58, 60, 61, 62, 65, 66, 86, 89, 96, 97, 98, 110, 111, 112, 115. Agere 29, etc. Amor 63.
- 2 Virtus nominat perfectionem potentiae; quia de ratione virtutis est quod ponat potentiam in ultimo quo ad actum, quo ad obedientiam et quo ad modum agendi 1-2, q. 55, 1, 2, 3, c. | q. 56, 1, c. | q. 66, 3, c. | 2-2, q. 51, 1, 2^m | q. 129, 2, c. | 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 1, 2, c. | q. 2, a. 3, q. 3, o. | Virt. q. 1, 1, c. primo 4, 5, c. * Angelus 98. Anima 28. Animal 17, 23, 42.
- 3 Virtus ex impositione sui nominis significat complementum potentiae activae. Verit. q. 14, 3, c. primo | Virt. q. 1, 1, c. | Quol. 4, 2, c. * Anthropospatos. Appropriatio 12, etc. 17. Ars 38, 41, 42. Ascendere 3. Assimilatio 5, 15, 17, 18, 22. Attingere 1. Augmentum 3. Baptismus 37, 153, etc. Beatitudo 47, 127, 128. Bonitas 196. Calor 119.
- 4 Virtus quandoque sumitur pro omni quod potest esse principium operationis vel motus 1-2, q. 26, 2, 1^m | q. 41, 1, 1^m | 3, d. 27, q. 1, 1^m. * Caelum. Caput 1, 5, etc. Causa 9. Certitudo 13, etc. Cete 2. Character 6. Charitas 141.
- 5 Virtus semper nominat principium actionis; et praecipue virtus causae 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 2, c. * Civitas 1. Cognitio 23, 39, 73. Conclusio 2. Conscientia 19. Conservatio 10. Consideratio 4. Constantia 5. Daemon 22.
- 6 Virtus dicitur quandoque, inquantum pertinet ad perfectionem potentiae, vel ut media inter essentiam rei et ejus operationem, vel ut facit bonum opus et operantem, et quo ad beneficium 1, d. 14, L. fi. | d. 34, 2, 1^m | 1^a Cor. lect. 3, fi.
- 7 Virtus dicitur secundum quod est principium actionis, et tenet se ex parte causae efficientis. Bonitas vero magis respicit rationem finis 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m. * Descendere 9. Deus 78, 137, 439. Differentia 20. Difficile 7, etc. Diligentia. Donum 22, 34. Dos. Elementum 19, 24. Eleemosyna 33. Ens 14, 15. Episcopus 11. Error 1. Esse 90. Eucharistia 40, 49, 60, 112, 257. Evangelium 10. Exorcismus 14. Falsitas 2.
- 8 Virtus importat directe dispositionem habentis se convenienter, secundum modum suae naturae; sed consequenter importat bonitatem 1-2, q. 71, 1, o. * Elias 3. Fides 10, 106, 156. Fiducia 4. Forma 58, 70. Formativa. Fortuna 8. Gaudium 1. Generatio 27, 33. Gloria 22. Gratia 5, 8, 99, etc. 141. Gutta. Habitus 13, 28. Haeresis 1. Phantasma 6.
- 9 Virtus est dispositio perfecti ad optimum, inquantum dicit operationem, per quam res finem suum consequitur 1-2, q. 110, 3, c. | 2-2, q. 23, 7, c. | 2, d. 26, 4, 2^m | d. 27, 2, 9^m | 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 1, c. * Homo 27. Honestum 2. Idea 31. Ignis 15. Imperare 7, etc. In 8. Incarnari 18. Instrumentum 11, etc. Intentio 22. Justitia 1, 4, 8, 12. Lex 121. Liberum 3, 4. Lignum 2, 3.
- 10 Omnis virtus humana potentiae rationalis, est habitus: sed potentia naturalis est sua virtus 1-2, q. 55, 1, o. | q. 56, 3, c. | 2, d. 27, 1, o. | 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 1, 3, o. | a. 4, q. 3, c. | Virt. q. 1, 1, o. * Locus 23. Lumen 11. Luminare 3. Lux 10, 18.
- 11 Quandoque virtus dicitur id ad quod est virtus: scilicet vel obje-

VIRTUS

- etiam virtutis, vel actus ejus, sicut fides dicitur quandoque id quod creditur, quandoque vero ipsum credere, quandoque autem ipse habitus quo creditur 1-2, q. 55, 1^m.
- 12 De ratione virtutis humanae est habitus operativus et bonus 1-2, q. 55, 2, 3, o. | q. 76, 1, c. | q. 71, 1, 2^m | 2-2, q. 58, 1, c. | 3, d. 26, q. 2, 1. * Memoria 7. Mens 3. Minister 4. Miraculum 5. Misericordia 7. Missio 36. Mors 4.
- 15 Omnis habitus qui facit rectam electionem, potest dici virtus proprie loquendo 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 2, e. * Motus 59. Natura 28. Nihil 3. Nobilitas 8. Objectum 9. Operatio 7, 16, 17, 40. Opus 1. Oratio 15. Pars 32. Particulare.
- 14 Principale in virtute, est electio 2-2, q. 134, 3, 4^m | 2, d. 24, q. 3, 2, 3^m | 5, c. | 3, d. 35, q. 5, a. 3, q. 2, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, c. 2, c. | d. 15, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Virt. q. 1, 4, 2^m | q. 5, 4, 13^m fi. | Ethic. 3, lect. 5, prin^o. * Paulus 19. Paupertas 7. Perfectio 26. Poenitentia 129. Politica 3. Prophetia 1. Propositio 7. Propositum 6.
- 15 Ad perfectionem virtutis moralis tria sunt necessaria: scilicet praestitutio finis, inclinatio in finem et electio eorum quae sunt ad finem 3, d. 33, q. 2, 3, o. * Quantitas 13, 14, 15, 16. Ratio 1, 3. Recipere 5. Rectitudo 1. Regere 14. Resurrectio 7.
- 16 Nullus habitus est virtus secundum theologos, nisi ut est principium actus meritorii. Verit. q. 14, 3, 5, c. fi. | 6, 5^m. * Sacerdos 11. Sacramentum 71. Satisfactio 16. Saturnus. Scientia 22. Simplex 2. Spes 51. Spirituale 1. Studiositas 3.
- 17 Ubi est speciale impedimentum rationis, ibi oportet esse specialem virtutem 2-2, q. 149, 1, 2, c. * Subtilitas 1. Suffraganeus. Tactus 10. Tempus 15. Totum 1. Traductio 4. Tremor 2. Tribulatio 3, 7. Verecundia 1.
- 18 Virtus est bona seipsa et non per aliam virtutem 1-2, q. 55, 4, 1^m | Virt. q. 1, 2, 1^m | 7^m. * Veritas 48, etc. Virtuale.
- 19 Immo est bona alio, scilicet ordine rationis, vel mensura rationis 2, d. 27, 2, 1^m. * Vis. Visibile 4.
- 20 Virtus duplex: scilicet virtus vera et virtus falsa vel simulata 2-2, q. 23, 7, 2^m. * Votum 20.
- 21 Virtus dicitur dupliciter: scilicet virtus vera et virtus ficta 2-2, q. 23, 1, c. | Opus. 20. Lib^o 4, c^o 18 | 23. * Christus 83, etc.
- 22 Virtus duplex: scilicet virtus propria et virtus aliena 3^a q. 43, 4, o. | 3, d. 15, q. 1, 3, c. | Matth. 9 | Jo. 15, lect. 5, meⁿ.
- 23 Habitus moralis habet rationem virtutis, inquantum rationi conformatur 1-2, q. 58, 2, c. fi.
- 24 Virtus simpliciter dicta, dicitur amor secundum Augustinum, quia dependet a voluntate, ejus prima affectio est amor 1-2, q. 56, 3, 1^m | q. 62, 2, 3^m | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | Verit. q. 14, 4, 1^m | Ma. o. 11, 1, 1^m. * Amicitia 8.
- 25 Virtus secundum Augustinum est ordo vel ordinatio amoris, quia per eam amor in nobis ordinatur 1-2, q. 55, 1, 4^m | q. 62, 2, 1^m | 3, d. 27, q. 2, art. 4, q. 2, 1^m | Virt. q. 1, 12, 9^m | q. 5, 1, 8^m. * Appetitus 73. Constantia 1.
- 26 Virtus secundum Augustinum, est bonus usus liberi arbitrii, quia virtus ordinatur ad eum sicut ad proprium actum 1-2, q. 55, 1, 2^m.
- 27 Virtus secundum Augustinum, est bona qualitas mentis, qua recte vivitur, qua nullus male utitur, quam Deus in nobis sine nobis operatur. Quae definitio, totam virtutis rationem complectitur. Et convenit cuilibet virtuti, praeter ultimam partem quae convenit virtuti infusae tantum 1-2, q. 55, 4, o. | 2, d. 27, 2, o. | 3, d. 23, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Virt. q. 1, 2, o. | 9, 1^m | 10, 11^m. * Fructus 2, 18. Gratia 5, 8, 9. Heroes 2.
- 28 Virtus ut est in concupiscibili, vel in irascibili, nihil aliud est, quam quaedam habitualis conformitas earum ad rationem 1-2, q. 56, 4, c. fi. | q. 92, 1, c. * Honestum 2. Iustitia 1, 8, etc. Liberalitas 1.
- 29 Virtus universaliter est, quae bonum facit habentem et opus ejus reddit bonum. Et hoc dupliciter. Vel materialiter tantum, ut virtutes intellectuales. Vel formaliter, ut virtutes morales 2-2, q. 17, 1, c. | q. 47, 4, c. | q. 58, 1, c. | 3, d. 23, q. 1, art. 3, q. 1, c. | art. 4, q. 1, o. | d. 36, q. 2, 1, c. | Virt. q. 1, 7, 12, c.
- 30 Virtus dicitur ultimum potentiae, quia ad illud potentia ordinatur, scilicet ad objectum, quia ibi virtus sumitur pro objecto 1-2, q. 55, 1, 1^m | 3, c. | 2-2, q. 23, 3, 2^m | 2, d. 27, 1, 1^m | 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 1, c. | q. 3, 2^m | 4, d. 8, q. 1, art. 1, q. 1, 1^m | Verit. q. 14, 3, c. | Virt. q. 1, 1, 6^m | 19, 15^m | 11, 15^m | 13, 1^m | Quol. 4, 2, 1^m | Poster. lect. 37, prin^o.
- 31 Immo virtus est ultimum potentiae per respectum ad actum, quia ultimum in quod potentia elevari potest, est actus quem virtus elicit, sed non est aliquid potentiae 2, d. 27, 1, 1^m.
- 32 Immo virtus dicitur ultimum potentiae, quia perfectio potentiae mensuratur ultimo et maximo quod quis potest 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Poster. lect. 37, prin^o.
- 33 Et actus est ultimum potentiae, sicut aliquid extra genus potentiae; virtus autem sicut in eodem genere potentiae, scilicet sicut in genere principii 3, d. 23, q. 1, art. 3, q. 3, 2^m.
- 34 Vel dicitur virtus esse ultimum potentiae, idest difficillimum, quia virtus est in medio, quod est difficillimum. Virt. q. 1, 13, 1^m.
- 35 Vel dicitur virtus ultimum potentiae in specie, non autem simpliciter. Virt. q. 1, 9, 15^m.

S. Th. Opera omnia. Index.

VIRTUS

- 36 Vel virtus dicitur ultimum potentiae, non quidem ut ultimum importat ordinem effectus, sed magis ordinem excessus 2-2, q. 23, 3, 2^m.
- 37 Ad rationem virtutis requiritur quod potentia per actum ponatur in ultimo respectu objecti et respectu modi agendi, idest ut bonum bene fiat 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 3, o. * Appetitus 24. Donum 12.
- 38 Quaelibet virtus extenditur ad aliqua secundum quod communicant in una ratione objecti, secundum quam virtus proportionato objecto. Phy. 2, lect. 6, prin^o.
- 39 De ratione virtutis est, quod se habeat tantum ad bonum 2-2, q. 1, 3, 1^m | q. 4, 5, c. | q. 23, 7, c. | q. 51, 1, 2, c. | q. 81, 4, c. | q. 117, 6, c. | 2^m | 3^a q. 7, 6, 1^m | Virt. q. 1, 2, c. * Fortitudo 3. Galilaea 3. Honor 2, etc. Humilitas 1, etc.
- 40 Objectum cujuslibet virtutis est bonum circa propriam materiam: sed virtutes nominatae ab aliqua generali conditione virtutum illam sibi materiam specialiter vendicant, in qua difficillimum et optimum est conditionem hujusmodi observare, sicut fortitudo pericula mortis, temperantia delectationes tactus et sobrietates mensuram circa delectationes cibi et potus 1-2, q. 63, 4, c. | 2-2, q. 149, 1, c. prin^o. Difficile 8, etc. * Iustitia 53, 54. Lex 45.
- 41 Virtus vera et simpliciter, ordinat ad principale bonum: sed virtus vera et secundum quid et imperfecta, ordinat ad particulare bonum. Falsa vero virtus, abducit a principali bono: sicut non est vera virtus avarorum prudentia, qua excogitant diversa genera locellorum, et avarorum iustitia qua gravium damnorum metu contemnunt aliena, et avarorum temperantia qua luxuriae quae sumptuosa est, cohibent appetitum, et avarorum fortitudo, qua ut ait Horatius, per mare pauperiem fugiunt, per saxa, per ignes 2-2, q. 23, 7, c. * Opprobrium 4.
- 42 Objectum unius virtutis est finis alterius 1^a Tim. lect. 2, me^o. * Prudentia 25, etc.
- 43 Virtutes et vitia sortiuntur speciem ex eo quod est per se intentum, non autem ab eo quod est intentum per accidens et praeter intentionem 2-2, q. 109, 2, 2^m | q. 110, 1, c. | 1°.
- 44 Species virtutum distinguuntur secundum objecta 1-2, q. 96, 3, c. | 2-2, q. 18, 2, c. | q. 19, 3, 4, 5, c. | q. 31, 4, c. | q. 47, 5, c. | Ma. q. 2, 4, c.
- 45 Objectum virtutum duplex: scilicet finis proprius et materia circa quam, quae magis est sicut terminus a quo, quam sicut terminus ad quem, qui dat speciem. Virt. q. 5, 4, 5^m. * Veritas 48, etc.
- 46 Materia virtutum moralium duplex: scilicet materia propinqua, idest passiones ut plurimum, et materia remota, idest objecta passionum 1-2, q. 60, 5, c. | 2-2, q. 31, 1, 2^m | q. 32, 1, 4^m | q. 117, 2, 3, o. | 6, c. | Ethic. 4, lect. 1, meⁿ.
- 47 Objecta passionum diversarum potentiarum, comparata ad appetitum sensitivum, causant diversitatem passionum; ad rationem vero comparata, causant diversitatem virtutum 1-2, q. 60, 5, c.
- 48 Objecta passionum diversarum potentiarum, semper causant diversas species virtutum moralium 1-2, q. 60, 5, c. Anima 316.
- 49 Nihil potest esse subjectum virtutis simpliciter dictae, nisi voluntas, vel potentiae ut motae ab ea 1-2, q. 56, 3, c. | 4, 3^m | q. 56, 3, o. | q. 57, 1, c. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 3, c. fi. Anima 320. * Adam 37, etc. Apostoli 35. Appetitus 24. Augmentum 3, 9, 10. Caro 2. Cornelius 2. Defectus. Donum 18, etc. Epicurus. Eustratus 1.
- 50 Virtus et vitium sunt tantum in voluntate, ut in causa habitus, vel actus, sed sunt in diversis aliis potentiis ut in subjecto 2, d. 24, q. 1, 2, 5^m | Ma. q. 2, 2, 3^m. Anima 320, et infra virtus 56. * Habitus 42. 43. Honor 26. Maria 23. Mendacium 20. Minister 5, 6. Peccatum 112.
- 51 Nulla virtus est in voluntate, respectu boni sibi proportionati, sed tantum respectu Dei, vel proximi 1-2, q. 52, 3, c. | 1^m | q. 56, 6, o. | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 1, c. | 2^m | 3^m | d. 26, q. 2, 1, 1^m | d. 27, q. 2, 3, 5^m | a. 4, q. 3, 3^m | d. 43, q. 2, art. 4, q. 2, 4, c. | Verit. q. 14, 3, 9^m | q. 24, 4, 3^m | Virt. q. 1, 5, o. | 12, 6^m | q. 2, 2, c. * Poenitentia 37. Princeps 3, etc. Puer 6, etc.
- 52 Virtutes perficientes ad actus elicitos a voluntate, sunt subjective in ea, non autem virtutes perficientes ad actus imperatos ab ea, sed sunt in potentiis elicientibus eos 3, d. 27, q. 2, 3, 4^m. Anima 319, 320. * Pulchritudo 10. Quantitas 13, 16. Ratio 1, 3.
- 53 Ratio est radix omnium virtutum. Virt. q. 1, 4, 3^m. Anima 315. * Sensualitas 1.
- 54 Intellectus non potest esse subjectum virtutis, nisi vel secundum quid, idest virtutum intellectualium, vel simpliciter, idest inquantum movetur a voluntate 1-2, q. 56, 3, o.
- 55 Virtutes perficientes intellectum, excludunt totaliter falsum, non autem perficientes appetitum 2-2, q. 1, 3, 1^m.
- 56 Omnis virtus et vitium, est habitus voluntatis et mentis casualiter, non autem subjective 1-2, q. 56, 3, o. | Ma. q. 2, 2, 3^m. Anima 319, 320. Virtus 50.
- 57 Nulla virtus acquisita, vel infusa, est in ratione secundum quod

VIRTUS

- virtus est de fine, sed tantum habitus naturalis, scilicet synderesis 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 4, c.
- 58 Virtutes perficiunt nos ad prosequendum debite inclinationes naturales. Ideo ad quamlibet inclinationem naturalem determinatam, ordinatur aliqua specialis virtus 2-2, q. 108, 2, c. * Vituperatio 3.
- 59 Virtuosus delectabiliter secum conversatur, considerando in se memoriam, et propositum et spem bonorum 3, d. 29, 5, 6^m.
- 60 Alia est virtus hominis, inquantum bonus homo, et alia inquantum bonus civis. Virt. q. 1, 10, c. | q. 2, 2, c.
- 61 Una et eadem virtus, potest esse in diversis potentiis 2-2, q. 56, 2, c. | q. 6, 5, c. | Verit. q. 27, 5, 18^m. Anima 317. Vel 304.
- 62 Oppositum videtur dicere 1^a q. 79, 5, c. fi. | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Verit. q. 14, 4, 7^m. Christus 5.
- 63 Nulla virtus proprie est in corpore, sed tantum in anima 1-2, q. 55, 2, c. | q. 56, 5, 3^m | Virt. q. 1, 4, c. Ut Virginitas 12.
- 64 Omnis virtus circa passiones, est in appetitu sensitivo 1-2, q. 56, 4, 4^m | Ma. q. 4, 5, 4^m | Virt. q. 1, 4, 5, c. | 6, c. | 4^m | Ethic. 3, lect. 19, prius.
- 65 Virtus moralis non est in brutis. Virt. q. 1, 4, 12^m.
- 66 In Deo est potissime virtus. Cg. 1, c^o 92 | Quol. 4, 2, o. * Amor 343. Appropriatio 12, etc.
- 67 Virtus Dei est infinita. Cg. 4, c^o 45 | Po^a q. 6, 3, c. | q. 7, 7, c. | Virt. q. 5, 4, c. | Quol. 4, 2, 1^m fi. | Quol. 11, 1, c. | Opus. 3, c^o 19.
- 68 Virtus Dei non potest attendi secundum unum opus ejus: quia opus non adaequat eam, sed secundum totum quod potest, quod est infinitum, sicut et virtus ejus. Quol. 4, 2, 1^m fi. * Ars 24. Castitas 1, 2, 3, 4. Corpus 15.
- 69 Bonitas Dei continet omnes virtutes suo modo, scilicet non secundum habitum, sed ut sunt essentia ejus. Cg. 1, c^o 92. Accidens 111.
- 70 Bonitas Dei se habet ad eum sicut virtus moralis ad nos. Verit. q. 5, 1, 12^m. * Deus 174, 430, etc.
- 71 Virtus increata non est in aliquo genere 4, d. 1, q. 1, art. 4 q. 2, 1^m.
- 72 Oppositum videtur dicere 1^a q. 3, 5, 2^m | 1, d. 8, q. 4, 2, 3^m | Po^a q. 7, 3, 7^m | q. 9, 3, 3^m | Trin. 2, 4^m.
- 73 Ubique est virtus Dei, ibi est essentia Dei: et Deus est sua virtus: sed neutrum convenit eaelis. Po^a q. 3, 7, c. fi.
- 74 Virtutes exemplares in Deo non sunt idem in specie cum virtutibus politicis, sed sunt super eas 3, d. 34, q. 1, 1, 6^m.
- 75 Virtus et perfectio Dei tripliciter consideratur: scilicet secundum operationem, secundum esse et secundum naturam. Primo modo, dicitur potentia, vel omnipotentia, fundans omnes potentias operativas et in eis operans. Secundo modo, dicitur terminus, instituens et firmans omnem durationem. Tertio modo, dicitur magnitudo, implens et continens omnia 1, d. 19, 3, 1, c. * Donum 12, etc.
- 76 Virtutes circa actiones, et virtutes in voluntate, vel virtutes in intellectu practico vel speculativo, siue imperfectione, sunt proprie in Deo. Non autem virtutes circa passiones in bonum spirituale, nisi metaphorice. Sed virtutes circa passiones in bonum corporale, nullo modo. Nec virtutes vitae activae, ut eam perficiunt 1^a q. 21, 1, 1^m | 1-2, q. 61, 5, c. | 1^m | 3, d. 32, 1, 5^m | 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | 2^m | Cg. 1, c^o 92 | 93 | 94 | Libo 3, c^o 34, 4^m | Virt. q. 5, 4, c. * Inearnari 18. Justitia 53, 45, etc. Natura 48. Obedientia 23. Poenitentia 22, 34. Temperantia 2. Vita 38, 41.
- 77 Virtutes infusae, tripliciter se habent ad Deum. Primo scilicet ut ad objectum et finem, sicut virtutes theologice. Secundo, ut ad finem tantum, sed finem proximum, ut latia et poenitentia, proximae virtutibus theologice. Tertio, ut ad finem remotum, ut temperantia 4, d. 14, q. 1, art. 1, q. 4, 2^m.
- 78 Omnis virtus rei fluit ab essentia rei, vel essentiam praesupponit. Po^a q. 6, 7, 4^m. * Aetus 117.
- 79 Una virtus potest oriri ex alia dupliciter: scilicet, vel per modum finis, vel effective per modum actus causando vel conservando eam, vel disponendo ad eam 2, d. 44, q. 2, 1, 6^m. * Baptismus 169, etc. Bonitas 243, etc. Cornelius 3. Deus 430, etc.
- 80 Nulla virtus recipit speciem per hoc quod imperatur ab alia virtute 4, d. 14, q. 1, art. 1, q. 3, c. * Divitiae 6.
- 81 Virtus ordinata ad bonum secundum regulam rationis humanae potest causari in nobis ex actibus nostris, non autem quae secundum regulam divinam 1-2, q. 51, 2, 3, 4, o. | q. 55, 4, c. | 6^m | q. 63, 2, 3, o. | q. 65, 2, c. | q. 92, 1, 1^m | 2, d. 44, q. 2, 1, 6^m | 2, o. | 4, c. | 3, d. 33, q. 1, art. 2, q. 2, 3, o. | 4, d. 17, q. 1, art. 3, q. 1, c. | Virt. q. 1, 8, 9, 10, o. * Aedificare o.
- 82 Virtutes insunt nobis a natura, secundum aptitudinem et inclinationem, non autem secundum perfectionem praeter virtutes theologicas, quae sunt totaliter ab extrinseco, scilicet a Deo 1-2, q. 51, 1, o. | q. 63, 1, o. | 2, 3^m | 3, c. | q. 71, 2, 1^m | q. 85, 1, c. | q. 95, 1, c. | 2-2, q. 47, 15, o. | q. 108, 2, c. | q. 123, 1, 3^m | q. 141, 1, 2^m | 1, d. 17, q. 1, 3, c. | 2, d. 39, q. 2, 1, b. | c. | 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 1, o. | d. 36, 1, c. | d. 26, q. 1, 1, c. | Verit. q. 11, 1, c. | Ma. q. 5, 5, c. fi. | Virt. q. 1, 5, o. | Job 10,

VIRTUS

- lect. 1, fi. | Matth. 4, fi. | Gal. 15, lect. 6, meo. Ethic. 2, lect. 1. * Finis 83, etc. Firmitas. Fimbria. Habitus 76.
- 85 Virtus infusa non causatur ex actibus nostris, sed ad eam actus nostri disponunt. Ideo per eos potest corrumpi. Virt. q. 1, 10, 17^m.
- 84 Solus Deus est per se causa gratiae, et virtutum infusarum, sed per accidens actus nostri sunt causa, scilicet removendo prohibens 4, d. 14, q. 2, 2, 1^m. * Magnanimitas 125. Poenitentia 134, etc. Suffragia 4. Verecundia 1, 6, 14.
- 85 Virtutes quaedam praeter theologicas, causantur in nobis a Deo immediate, ad finem supernaturalem 1-2, q. 51, 4, o. | q. 63, 3, o. | 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 3, o. | 4, d. 17, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Virt. q. 1, 9, 10, o.
- 86 Virtutes infusae causantur in nobis a Deo, sine nobis agentibus, non autem sine nobis consentientibus 1-2, q. 55, 4, 6^m | Verit. q. 28, 3, 17^m.
- 87 Virtus est virtus ex actu interiori, sed est determinata virtus ex actu exteriori 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Accidia 5. Actio 1, 57, 123. Actus 12, etc. 41, 171, 172, 174. Affabilitas 1, 2. Amicitia 42. Amor 95. Angelus 40, 520. Beatitudo 127, 128. Bonitas 230, etc. Charitas 3, 9, 11, etc. 46. Confessio 6, 15. Contritio 4, 7, 28.
- 88 Determinatio actus virtuosus ad proprium et per se objectum virtutis, est sub necessitate praecepti, sicut etiam actus virtutis: non autem ad ea quae accidentaliter et secundario se habent ad proprium et per se virtutis objectum 2-2, q. 2, 5, c. * Deus 174. Difficile 9, etc.
- 89 Actus virtutis et virtus, eodem nomine quandoque nominatur 2-2, q. 137, 1, 2^m. * Eucharistia 271. Facilitas o. Falsitas 21. Fides 108, 130.
- 90 Ex hoc actus est virtuosus, quod per rationem ordinatur ad aliquod bonum honestum 2-2, q. 147, 1, c. * Finis 91, 95. Gaudium 1.
- 91 Virtus proprie non potest dici actus, nisi sicut habitus nominantur per actus; quia virtus semper includit respectum ad illud cuius est principium 1-2, q. 70, 1, 3^m | 2, d. 27, 1, o. | 3, d. 33, q. 1, a. 3, q. 3, o. | 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 1, c. * Gloria 6.
- 92 Ad esse actum virtutis, sufficit quod in sui ratione implicet aliquid virtutis, licet non omnia 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, c. | q. 3, a. 1, q. 2, c. | q. 4, a. 1, q. 2, c. | d. 17, q. 3, a. 2, q. 2, c. * Gratia 5, 118, etc. Habitus 67, 71, 76. Honor 21. Incontinentia 1. Jejunium 4. Laus 5, 7. Lex 27, 45, 149, etc. Liberalitas 16. Magnanimitas 20, 22, etc. Mariyrium 1, etc.
- 93 Actus ab illa virtute dicitur, quia secum convenit in propria ratione objecti 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 3, c. * Medium 16, etc. Membrum 6.
- 94 Ad actus virtutis vel vitii, sufficit quod possit imperari a virtute vel vitio. Verit. q. 14, 3, 2^m. Meritum 3, etc. Misericordia 2. Modus 5. Munditia 1. Mutuum 3. Natura 29, 48. Negligentia 5. Obedientia 13, 15, 16, 19, 23. Operatio 16, 17, 40.
- 95 In quolibet actu virtutis oportet esse modum, scilicet secundum commensurationem potentiae ad objectum 3, d. 29, q. 1, 1, c. * Oratio 2, 57. Pars 31, 50. Passio 17. Pax 2. Peccatum 17. Poenitentia 2, etc. 101. Perfectio 14, 52, etc. Plantae 4. Politica 3, 4.
- 96 In actibus virtutum non potest esse aliquid superfluum nec diminutum, sed bene in passionibus 4, d. 17, q. 2, art. 4, q. 2, c.
- 97 Aliqui actus sunt aliquibus virtuosus, tamquam eis proportionati et convenientes, qui tamen aliis sunt vitiosi, tamquam eis non proportionati 1-2, q. 94, 3, 3^m. * Praeceptum 74, etc. 102, etc. Prudentia 33. Ratio 45. Regula 5. Religio 38. Sacramentum 71.
- 98 De ratione actus virtuosus sunt quatuor: scilicet quod operans sciat, quod eligat propter bonum, et immobiliter 1-2, q. 100, q. c. | 2-2, q. 58, 1, c. | 2, d. 28, 5, 5^m | 3, d. 40, 1, c. | 4, d. 17, q. 3, a. 4, c. | d. 33, q. 3, 1, 2^m | Virt. q. 5, 1, c. | Ethic. 2, lect. 1, meo.
- 99 Actus virtutis duplex: scilicet qui est a virtute, vel qui est ad virtutem disponens seu causans 2, d. 44, q. 2, 16^m | Virt. q. 1, 9, 13^m. * Sacrificium 11, 15. Salvati 15. Sanctitas 4. Sanctus 1, 9. Sanguis 15. Satisfactio 1. Securitas 1.
- 100 Actus virtutum duplex: scilicet primus, idest, perficere animam et potentias ejus: et secundus, idest, operari eum electione. Primus est in pueris, non autem secundus, quia pueri electionem non habent semper, quia eorum operationes sunt voluntariae, et voluntas non habet necesse semper agere, etiam in adultis 2, d. 27, 1, 3^m | 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m.
- 101 Actus virtutis tripliciter informatur: scilicet per debitas conditiones, in ordine ad ultimum finem, et quo ad efficaciam merendi. Primo modo prudentia est forma moralium virtutum. Secundo charitas omnium. Tertio gratia. Verit. q. 27, 5, 5^m.
- 102 Actus virtutis dupliciter dicitur: scilicet quilibet actus non habens malitiam vel defectum debitae circumstantiae: et formaliter, idest, implicans rationem et formam virtutis, scilicet medium 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 1, c. | Ma. q. 2, 19^m | 4, 11^m.

VIRTUS

- 103 Actus virtutis dicitur dupliciter: scilicet materialiter, et formaliter. Primus potest esse sine virtute, non autem secundus 1-2, q. 94, 3, c. | 2-2, q. 32, 1, 1^m | 2, d. 3, q. 3, 1 | d. 38, 1, 5^m | d. 44, q. 2, 1, 6^m | 4, d. 33, q. 3, 2, 4^m | Quol. 4, 19, c.
- 104 Virtus non potest esse nisi in actibus ex electione et imperio voluntatis procedentibus 2, d. 24, q. 3, 2, 3^m | 4, c. | 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m. * Servire 1. Syllogismus 7. Spes 4. Timor 72.
- 105 Omnis actus qui rationem medii importat, est actus virtutis formaliter 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 106 Adjunctio actuum virtutum secundariorum ad actus et virtutes principales, magis est secundum convenientiam in modo qui est quasi forma earum, quam secundum materiam 2-2, q. 157, 3, 2^m | q. 161, 4, o. * Transgressio 4.
- 107 Actus interior et exterior non requirunt diversas virtutes 2-2, q. 31, 4, b.
- 108 Quaelibet virtus principaliter est interius in anima, sed actus exteriores debent moderari secundum debitas circumstantias 2-2, q. 161, 3, 3^m.
- 109 Actus interiores maxime pertinent ad virtutes 1-2, q. 54, 2, 5^m. * Verecundia 6.
- 110 Actus exteriores sunt proprie actus illarum virtutum, ad quarum fines secundum speciem suam ordinantur 2-2, q. 3, 1, c.
- 111 Illud quod pertinet ad corporalem mutationem, non potest esse essentialis actus virtutis, sed potest pertinere ad virtutem sicut materiale, circa quod operatur virtus 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 6, 2^m. * Veritas 49.
- 112 Omnes actus virtutum, pro loco et tempore, sunt necessarii ad salutem. Rom. 10, lect. 2, primo.
- 113 Quilibet actus virtutis habet ordinem ad finem charitatis, et quodlibet peccatum habet ordinem ad contrarium finem, etiam si actu non ordinetur ad hoc: quia sicut actus virtutis habet aptitudinem ut imperetur a charitate, ita quodlibet peccatum quantum est de se, habet ordinem ad contrarium finem, etiam si ille finis actu non intendatur ab agente 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, c. fi. * Vindicatio 5.
- 114 Quaelibet virtus moderans amorem aliquorum bonorum, moderatur etiam ex consequenti timorem contrariorum malorum 2-2, q. 123, 4, 2^m.
- 115 Actus exteriores sunt illius virtutis, cujus est movere ad eos 2-2, q. 32, 1, c.
- 116 Diversi actus ejusdem bonitatis, pertinent ad eandem virtutem; si autem sint diversae bonitatis, pertinent ad diversas 2-2, q. 51, 2, c.
- 117 Diversitas virtutum est ex diversitate actuum, quorum est diversa ratio bonitatis 2-2, q. 51, 2, 3, c. | q. 161, 2, 3^m.
- 118 Actus unius virtutis ut elicientis, potest attribui alteri virtuti ut imperanti 1-2, q. 114, 4, 1^m | 2-2, q. 32, 1, 2^m | q. 85, 3, c. | q. 88, 6, c. | q. 147, 2, 2^m | 2, d. 24, q. 1, 2, 2^m | d. 25, 3, c. | 3, d. 12, q. 88, 6, c. | q. 147, 2, 2^m | 2, d. 24, q. 1, 2, 2^m | d. 25, 3, c. | 3, d. 12, q. 2, 2, c. | d. 27, q. 3, 4^m | a. 4, q. 2, 2^m | q. 3, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, 4^m | q. 3, a. 1, q. 3, c. | q. 4, a. 7, q. 1, 2^m | Cg. 3, c. 138. * Uti 11. Vita 37, 48.
- 119 Oppositum videtur dicere a simili 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Verit. q. 14, 4, 7^m.
- 120 Virtutes non sunt aequales, sed una virtus est major alia et in diversis speciebus virtutum et in eadem specie, non quidem secundum se, sed ex parte ejusdem hominis in diverso tempore, vel ex parte diversorum hominum propter majorem assuefactionem vel meliorem dispositionem naturae vel rationis, vel propter majus donum gratiae Dei 1-2, q. 66, 1, o. | 2, c. | q. 73, 2, 3^m | q. 112, 4, c. | 2-2, q. 5, 4, o. | 2, d. 42, q. 2, 5, 6^m | 3, d. 36, 4, o. | Ma. q. 2, 9, 8^m | Virt. q. 5, 3, o.
- 121 Virtutes sunt maxima bona 1, d. 1, L. primo | Affabilitas o. Charitas 13, etc.
- 122 Oppositum videtur dicere 1^a q. 6, 1, 2^m | 2, o. | q. 26, 3, 1^m.
- 123 Virtutes sunt maxima bona nostra, respectu rectitudinis vitae 1, d. 1, L. primo | 2, d. 27, L. | Verit. q. 12, 1, 15^m.
- 124 Virtutes quae simpliciter ordinant nos in bonum, sunt simpliciter digniores virtutibus retrahentibus nos a malo 2-2, q. 157, 4, c. Certitudo 1, 11, 13, etc. Clementia 7, 8.
- 125 Seminaria virtutum in suprema parte animae, sunt digniora virtutibus quae sunt in partibus inferioribus animae 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m.
- 126 Quaelibet virtus tanto excellentior est, quanto ad altius bonum ordinatur 1-2, q. 111, 5, c. | q. 112, 4, c. | 2-2, q. 117, 6, c. | q. 136, 2, c. * Constantia 5. Discretio. Donum 14, 67. Fides 5, 7, 158, etc. Fiducia 4, 8. Fructus 2, 10.
- 127 Omnes virtutes in eodem, sunt aequales secundum proportionem, quia aequaliter crescunt 1-2, q. 66, 1, 1^m | q. 73, 2, 3^m | 2, d. 42, q. 2, 5, 6^m | 3, d. 36, 4, o. | Ma. q. 2, 9, 8^m | Virt. q. 5, 3, o. * Fundamentum 3. Gratia 5, 90. Heroes 2. Honestum 2. Honor 27, etc. Humilitas 21, 30. Intellectus 298. Justitia 1, 8, 22, 31, 42, etc. Latria o. Laus 1.
- 128 Una virtus quo ad actum potest dici excellentior alia dupliciter:

VIRTUS

- scilicet per se, idest, ex objecto nobiliori, et per accidens infinitis modis 4, d. 33, q. 3, 3, c. * Lex 149. Liberalitas 16. Magnanimitas 20, 22, etc. Mansuetudo 1. Medium 16, etc.
- 129 Virtutes theologicae sunt ceteris virtutibus nobiliores 1-2, q. 68, 8, o. | 2-2, q. 9, 1, 3^m | q. 19, 9, 4^m | q. 23, 6, c. | q. 101, 3, c. | q. 117, 6, c. | q. 141, 8, c. | q. 161, 5, c. | 3, d. 33, q. 1, 4, 1^m | 4, d. 33, q. 3, 3, c. | Virt. q. 5, 3, c. | 4, 10^m.
- 150 Virtutes theologicae sunt priores ceteris virtutibus 2-2, q. 4, 7, c. | q. 10, 1, 3^m. * Meritum 53, etc. Misericordia 2, 3, 6, 7.
- 151 Virtutes theologicae sunt causae ceterarum virtutum 1-2, q. 63, 3, c. | 2-2, q. 161, 4, 1^m | 3, d. 26, q. 2, 2, 2^m.
- 152 Omnes virtutes respiciunt theologicas, sicut finem 1^a Tim. lect. 2, primo. Obedientia 3, etc. 7, 15, 16, 17, 23. Patientia 5, etc.
- 153 Virtutes theologicae, habent ultimum finem pro objecto, aliae autem virtutes sunt circa ea quae sunt ad finem 2-2, q. 4, 7, c. | q. 81, 5, c. | 3, d. 26, q. 2, 2, 2^m | Verit. q. 14, 3, 9^m | Virt. q. 1, 12, 21^m | 1^a Tim. lect. 2, primo | c. 4, lect. 2, inco. * Patientia 3, 4, 9, etc. Perfectio 14, 20, 21, 31, 77, 87.
- 154 Omni virtuti theologicae convenit, quod super eam aliae virtutes firmentur, sicut super aliquid immobile. Virt. q. 1, 12, 24^m | q. 5, 1, 2^m.
- 155 Virtutes habentes pro objecto bonum spirituale, scilicet virtutes theologicae et virtutes intellectuales, sunt simpliciter nobiliores virtutibus habentibus pro objecto bonum corporale, vel aliquid ei adjunctum 2-2, q. 136, 2, c. | 4, d. 33, q. 3, 3, c. * Politica 3, 4.
- 156 Virtutes theologicae non sunt virtutes humanae, sed superhumanae vel divinae. Et conveniunt homini, prout per gratiam participat naturam divinam 1-2, q. 58, 3, 13^m | q. 61, 1, 2^m | q. 62, 1, c. | 1^m | 2, 3, o. * Princeps 5, 6. Propter 2. Prudentia 52, etc.
- 157 Nulla virtus potest denominari a passione simpliciter, nisi virtus theologica: nec virtus theologica potest denominari a passione simpliciter, nisi vel a spe, vel ab amore 3, d. 26, q. 2, 1, 1^m | Virt. q. 4, 1, 6^m. * Ratio 29, 62. Rectitudo 1, 4.
- 158 Una virtus est prior alia secundum actus, licet simul infundantur omnes a Deo secundum habitus 1-2, q. 72, 4, c. | 3^a q. 85, 6, c. | 3, d. 23, q. 2, 5, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 4, q. 3, 3^m. * Religio 7, 22.
- 159 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 65, 1, 3^m | Virt. q. 5, 2, 4^m | 6^m 8^m | 11^m.
- 140 Virtutes naturales sunt nobiliores virtutibus acquisitis, sed sunt minus nobiles virtutibus infusis 1-2, q. 63, 2, 3^m | 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | q. 2, a. 4, q. 2, 3^m.
- 141 Virtutes intellectuales sunt simpliciter nobiliores virtutibus moralibus, propter nobilius objectum, sed est e converso secundum quid, scilicet ut virtutes, et respectu actuum 1-2, q. 61, 1, 3^m | q. 66, 3, o. | q. 68, 7, 8, c. | 2-2, q. 23, 6, 1^m | q. 161, 5, c. | 4, d. 33, q. 3, 3, c. | Virt. q. 1, 12, c. * Sapientia 16. Temperantia 11.
- 142 Virtutes intellectuales et morales perficiunt intellectum et appetitum, in ordine ad regulam et mensuram creatam; virtutes vero theologicae, ad regulam et mensuram increatam 1-2, q. 62, 2, 1^m | q. 64, 4, 2^m.
- 143 Virtutes morales sunt permanentiores virtutibus intellectualibus, propter exercitium, sed e converso propter objectum 1-2, q. 53, 1, 3^m | q. 66, 3, 1^m | Eth. lect. 16, primo. * Virginitas 32.
- 144 Virtutes morales sunt necessariores ad vitam humanam virtutibus intellectualibus 1-2, q. 66, 3, 1^m.
- 145 Una virtus alteri virtuti non contrariatur aut repugnat, sed vitio, quia secundum Philosophum, bonum non est bono contrarium 2-2, q. 101, 4, c.
- 146 Dispositio ad virtutem opponitur vitio 3, d. 23, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m. * Accidia 5. Actus 12. Contritio 31. Culpa 3.
- 147 Vitium non tantum opponitur virtuti perfectae, sed etiam imperfectae in genere virtutis, scilicet habilitati naturali ad bonum, et dispositioni ad virtutem 1-2, q. 63, 2, 2^m | q. 73, 1, 2^m | 3, d. 23, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m | Verit. q. 14, 6, 2^m | Virt. q. 1, 1, 1^m | 5^m | q. 2, 13, c.
- 148 Oppositum videtur dicere. Virt. q. 1, 10, 16^m. * Gula 10. Habitus 29. Invidia 14.
- 149 Omne vitium, quod magis opponitur virtuti, nominatur ex defectu virtutis 2-2, q. 107, 2, c. * Justificatio 35.
- 150 Cum virtus magis opponitur uni extremo vitiorum quam alteri, illud vitium magis oppositum nominatur nomine passionis, ad quam refrenandam virtus principaliter ordinatur 2-2, q. 21, 3, c. | q. 53, primo | 2, d. 36, 2, 2^m | 3, d. 15, art. 2, q. 2, c. | Ma. q. 12, 1, 9^m | Virt. q. 1, 13, 13^m.
- 151 Vitia inquantum sunt contra bonum rationis, contrariantur virtuti. Inquantum autem sunt contra instinctum divinum, contrariantur donis 1-2, q. 68, 1, 2^m.
- 152 Multa vitia opponuntur uni virtuti dupliciter: scilicet secundum diversam habitudinem ad virtutem, et secundum diversas circumstantiarum corruptiones 2-2, q. 10, 5, c. | q. 92, 1, c. | 2, 1^m. * Lex 171.
- 153 Non oportet quod principale vitium opponatur principali vir-

VIRTUS

- tuti 1-2, q. 84, 4, 1^m | 2-2, q. 34, 5, 1^m | q. 118, 7, 1^m | q. 142, 6, 1^m | q. 162, 6, 2^m | 7, 3^m | 2, d. 5, q. 1, 3, 5^m | 3, d. 83, q. 2, a. 1, q. 3, 4^m | 4, d. 13, q. 2, 2, 2^m | Ma. q. 8, 1, 3^m | 2-2^m | q. 13, 3, 1^m.
- 154 Oppositum videtur dicere 1-2, q. 73, 4, c. | 2-2, q. 34, 2, b.
- 155 Multa vitia opponuntur secundum diversos actus eidem virtuti 2-2, q. 29, 4, 3^m | 2, d. 42, q. 2, 3, 6^m.
- 156 Virtuti ut sic, opponitur vitium: sed ut bonitati, opponitur malitia. Peccatum autem opponitur ei ut operativae boni 1-2, q. 71, 1, o.
- 157 Actus vitii potest esse cum habitu virtutis, et e converso, nisi actus excludat causam habitus 1-2, q. 63, 2, 2^m | q. 71, 4, o. | q. 73, 1, 2^m | q. 77, 2, 3^m | 2-2, q. 24, 12, o. * Peccatum 232.
- 158 Vitium directe opponitur virtuti: non autem peccatum, nisi secundum actum, sed opponitur actui virtuoso 1-2, q. 71, 4, o. | Ma. q. 2, 9, 13^m | Virt. q. 1, 1, 5^m.
- 159 Directa oppositio vitiorum ad virtutes non attenditur secundum causas, quia contingit unum vitium oriri ex diversis causis: sed attenditur secundum speciem actus 2-2, q. 116, 1, 2^m | q. 127, 2, 1^m | 2^m | q. 133, 2, c. | q. 138, 2, 1^m.
- 160 Nec etiam attenditur secundum effectus 2-2, q. 127, 2, 2^m | q. 132, 2, 3^m | q. 133, 2, c.
- 161 Habitus virtutis et vitii corrumpuntur per iudicium rationis, vel in contrarium moventis, vel ex ignorantia, vel passione, vel electione 1-2, q. 53, 1, c. fi.
- 162 Habitus vitii contrariatur virtuti acquisitae, non autem directe virtuti infusae: ideo per eam non tollitur totaliter, sed impeditur, et diminuitur 4, d. 14, q. 2, 2, 4^m.
- 165 Diversitas finium diversificat virtutes 1-2, q. 54, 2, 3^m. * Actus 12. Amicitia 11, 13. Donum 14, etc. Gratia 9.
- 164 Virtutes theologicae differunt specie a virtutibus moralibus et intellectualibus 1-2, q. 62, 2, o.
- 165 Virtus infusa differt specie a virtute acquisita dupliciter: scilicet ratione diversae regulae, et ratione diversi finis 1-2, q. 63, 4, o. | 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 4, o. | 4, d. 14, q. 2, 2, 4^m | d. 50, q. 1, 2, 4^m | Virt. q. 1, 10, 7^m | 8^m | 9^m | q. 5, 4, c. * Heroes 2, 3.
- 166 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 94, 3, 1^m. * Princeps 11.
- 167 Virtutes morales differunt subjecto a virtutibus intellectualibus: sed virtutes theologicae differunt objecto ab utrisque 1-2, q. 58, 2, o. | q. 62, 2, o. | 3, d. 23, q. 1, art. 4, q. 3, 4^m | Verit. q. 14, 3, 9^m | Virt. q. 1, 12, c. * Religio 3.
- 168 Objectum virtutum moralium et intellectualium, est proportionatum naturae hominis: non autem objectum virtutum theologiarum, sed est supra rationem et supra naturam 1-2, q. 58, 3, 3^m | q. 62, 1, c. | 2, 3, o. | q. 63, 3, o. | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 3, 4^m | a. 5, 2^m | Verit. q. 14, 3, 9^m.
- 169 Homo secundum virtutes morales dicitur simpliciter bonus, non autem secundum virtutes intellectuales 1-2, q. 56, 3, c. | q. 68, 3, 2^m | 2-2, q. 23, 7, 3^m | Virt. q. 1, 7, 2^m. * Unio 9.
- 170 Virtutes vitae contemplativae indigent divitiis ad sustentationem naturae tantum. Virtutes vero activae vitae indigent eis etiam ad subveniendum aliis, cum quibus convivendum est. Cg. 3, c. 133.
- 171 Virtus sumitur tripliciter: scilicet pro habitu, pro objecto, et pro actu ejus 1-2, q. 55, 1, 1^m.
- 172 Virtus pro habitu dividitur in diversa genera virtutum analogice, quia bonum rationis non est in omnibus secundum eundem ordinem 1-2, q. 61, 1, 1^m | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | q. 2, art. 1, q. 1, 3^m | Verit. q. 14, 3, 9^m | Virt. q. 1, 12, c.
- Genus virtutum triplex: scilicet genus virtutum theologiarum, intellectualium, et moralium 1-2, q. 68, 8, c. | 3, d. 23, q. 1, 4, o. | d. 34, q. 1, 2, c. prin^o | Virt. q. 1, 5, 12^m | 12, c. fi. * Caelum 64. Esse 19.
- 175 Virtus humana sufficienter dividitur per virtutes intellectuales et morales 1-2, q. 58, 3, o.
- 174 Virtus dicitur dupliciter: scilicet simpliciter, idest quae facit recte operari, ut virtutes morales; et secundum quid, idest quae facit facultatem recte operandi, ut virtutes intellectuales 1-2, q. 56, 3, o. | q. 57, 1, o. | 3, 4, c. | q. 61, 1, c. | q. 66, 3, c. | Virt. q. 1, 7, c.
- 175 Partes quae singulis virtutibus assignantur, non sunt partes integrales, sed partes subjectivae, vel potentiales 1-2, q. 54, 4, 2^m | Virt. q. 1, 12, 27^m | q. 5, 1, 5^m.
- 176 Virtus consideratur tripliciter: scilicet secundum operationem, secundum esse, et secundum quidditatem 1, d. 19, q. 3, 1, c.
- 177 Virtus dicitur esse aliquorum dupliciter: scilicet ut objectorum, et ut actuum 1-2, q. 57, 1, 2^m.
- 178 Virtus aliqua dicitur virtus generalis quadrupliciter: scilicet generalis per praedicationem, per causam, per objectum vel materiam, et per concursum 2, d. 44, q. 2, 1, c. | 3, d. 9, q. 1, art. 1, q. 2, c.
- 179 Principale in virtute sumitur dupliciter: scilicet ut virtus, scilicet ea quae pertinent ad rationem, vel propinqua ei, ut electio, secundo ut est talis virtus, scilicet actus extrinseci quandoque

VIRTUS

- 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m. * Perfectio 20, 52, etc.
- 180 Aliquid potest procedere ex radice virtutum dupliciter: scilicet directe, idest actus ejus, et indirecte, idest occasionaliter, scilicet peccatum 2-2, q. 20, 1, 2^m.
- 181 Aliquid dicitur virtus in corpore tripliciter: scilicet forma dans esse corpori, et per illud operans tantum, ut potentiae sensitivae, et inferiores. Secundo dans esse corpori, et eo indigens ut objecto, non autem ut organo, ut intellectus noster. Tertio dans esse corpori, sed non operans per illud, nec indigens eo, ut animae caelorum, secundum Philosopho 3, d. 1, q. 1, 1, 5^m.
- 182 Habitus virtutum indigemus ad tria: scilicet ad firmitatem, promptitudinem, et delectationem operationis. Virt. q. 1, 1, c. fi.
- 183 Aliquid impedit virtutem dupliciter: scilicet vel quo ad communem statum ejus, scilicet tantum peccatum: vel quo ad perfectum statum, scilicet aliquid minus bonum 2-2, q. 153, 2, 1^m.
- 184 Virtutes aliquas oportet esse theologicas, ad acquirendum beatitudinem supernaturalem 1-2, q. 62, 1, o. | 2, 3, c. | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 3, o. | d. 26, q. 2, a. 3, q. 1, c. | Virt. q. 1, 5, 12^m | 12, c. fi. * Accidia 5. Aversio 22. Charitas 13, etc. Donum 17, etc.
- 185 Virtutes theologicae dicuntur quia habent Deum pro objecto, tantum a Deo infunduntur, et tantum per revelationem Dei in sacra Scriptura traduntur 1-2, q. 63, 1, c. | 2-2, q. 17, 5, 6, c. | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 3, c. | Virt. q. 1, 12, c. fi. | 1^a Cor. 13, lect. 2, fi. | Lect. 4, fi.
- 186 Virtutes theologicae sunt, quibus mens humana Deo conjungitur 1-2, q. 68, 8, c. | 2-2, q. 104, 3, c. | q. 151, 2, c.
- 187 Idem secundum rem est objectum omnium virtutum theologiarum, sed differt secundum rationem 3, d. 26, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m. * Dos 6.
- 188 Virtutes theologicae habent idem pro objecto et fine, scilicet Deum 1-2, q. 62, 1, 2, c. | q. 107, 1, 1^m | 2-2, q. 4, 1, 7, c. | q. 17, 5, 6, c. | q. 19, 9, 2^m | q. 20, 3, c. | q. 23, 6, c. | q. 81, 5, o. | q. 161, 4, 1^m | 5, c. | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 3, c. | d. 23, q. 2, 1, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 4, c. | Verit. q. 14, 3, 9^m | Virt. q. 1, 12, c. fi. | Hebr. 11, prin^o. * Fides 5, 6, 10, 77. Fiducia 8. Fortitudo 3.
- 189 Nulla virtus theologica habet actum circa rem creatam proprie 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 3, c. * Fundamentum 3, 4. Gaudium 1.
- 190 Virtutes theologicae habent duplicem regulam seu mensuram: scilicet Deum, et capacitatem nostram 1-2, q. 64, 4, c. * Gratia 4, 6, 122, 185.
- 191 Virtutes theologicae non sunt virtutes exemplares, quia non dicuntur theologicae quod Deus eis sit virtuosus, sed nos ad Deum, et a Deo 1-2, q. 62, 1, 2^m. * Habitus 13. Humilitas 20, 21. Infidelitas 5. Latria 4. Liberalitas 16. Magnanimitas 3.
- 192 Virtutes theologicae sunt tantum tres: scilicet fides, spes, et charitas 1-2, q. 62, 3, o. | 2-2, prol. | q. 17, 6, o. | 3, d. 23, q. 1, 5, o. | d. 26, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Virt. q. 1, 5, 12^m | 12, c. fi. | 10^m | 1^a Cor. 13, lect. 2, fi. | lect. 4, fi. Charitas 7. Fides 6. Matrimonium 72. Medium 20.
- 195 Virtutes theologicae, secundum habitus sunt simul, sed secundum actus, via generationis, fides est prima, spes secunda, et charitas tertia. Sed ordine perfectionis, est e converso 1-2, q. 62, 4, o. | 2-2, q. 17, 7, 8, o. | 3, d. 26, q. 2, art. 3, q. 2, o. * Obedientia 1, 15, 17.
- 194 Sapientia non est virtus theologica, quia non est de Deo immediate, et secundum quod in se est, sicut fides, sed est de Deo per effectus ejus 1-2, q. 62, 2, 2^m | 3, d. 23, q. 1, 5, 2^m | Virt. q. 1, 12, 11^m. * Christus 55, 92, etc. 171. Patientia 5. Peccatum 232. Poenitentia 3. Ratio 10, 62. Spes 4, etc. Timor 6, 18, etc. Veritas 49. Virginitas 20. Vitium 10.
- 195 Philosophi non cognoverunt virtutes theologicas 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 3, c. fi. | q. 2, a. 4, q. 1, c. | 1^m.
- 196 Non omnis habitus, habens pro subjecto intellectum, est virtus intellectus, nisi perficiat intellectum quo ad objectum, quo ad modum actus 3, d. 23, q. 2, a. 3, q. 3, o. | a. 4, q. 1, c. | 4^m. * Abstractio 10. Actus 12. Ars 1, etc. Beatitudo 47.
- 197 Virtutes intellectuales sunt eorum per quae homo fit beatus, vel sicut virtus actuum: et hoc dupliciter: scilicet meritorie, et inchoative: vel sicut virtus objectorum, non autem sicut virtus subjectorum, nisi forte effective 1-2, q. 57, 1, 2^m.
- 198 Virtutes intellectuales sunt tantum tres speculativae, scilicet sapientia, intellectus, et scientia; et duae practicae, scilicet prudentia, et ars 1-2, q. 57, 2, o. | q. 68, 7, c. | 2-2, q. 4, 8, c. | q. 47, 5, c. | 1, prol. 3, c. | Cg. 3, c. 44, fi. | Virt. q. 1, 12, c. | 13, c. | Anima. 16, c. | Meta. lect. 1, fi.
- 199 Omnis virtus intellectualis speculativa, est tantum circa necessaria; practica vero, est tantum circa contingentia 1-2, q. 57, 5, 3^m | q. 66, 3, 1^m | 2-2, q. 4, 8, c. | q. 47, 5, c. | Virt. q. 1, 12, 13, c. * Certitudo 4, 13, etc. Difficile 14. Donum 17, etc. Fides 6.
- 200 Bonum virtutis intellectualis est verum, speculativae quidem absolute, practicae vero secundum conformitatem ad appetitum

VIRTUS

- rectum 1-2, q. 57, 2, 3^m | q. 84, 3, c. Bonitas 108. * Humilitas 21. Intellectus 298.
- 201 Virtutes intellectuales non sunt connexae ad invicem 1-2, q. 65, 1, 3^m | Virt. q. 5, 2, 4^m | 6^m | 8^m | 11^m.
- 202 In uno simul omnes infunduntur a Deo 4, d. 14, q. 1, art. 2, q. 2, c. | 3, d. 23, q. 2, 5, c.
- 205 Virtutes intellectuales pertinent ad scientiam moralem, in quantum actus earum subduntur imperio rationis 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 2, 2^m | Virt. q. 1, 12, 15^m. * Medium 21. Meritum 32, 50. Opinio 6. Perfectio 77. Praeceptum 103.
- 204 Virtutes intellectuales speculativae praeferuntur virtutibus intellectualibus activis 1-2, q. 68, 7, c. * Principium 24, 25.
- 205 Virtutes speculativae non ex aequo distinguuntur ad invicem sed ordine quodam, sicut in totis potentialibus, quorum una pars est perfectior altera 1-2, q. 57, 2, 2^m. * Prudentia 4, 5. Ratio 11. Sapientia 18, etc.
- 206 Virtutes morales possunt esse sine virtutibus intellectualibus praeter prudentiam et intellectum, et e converso, praeter prudentiam 1-2, q. 58, 4, 5, o. Scientia 122, 123. Veritas 49.
- 207 Virtus moralis, nihil aliud est nisi participatio quaedam rationis rectae in parte appetitiva. Virt. q. 1, 12, 16^m.
- 208 Virtus moralis nihil aliud est quam dispositio quaedam sive forma sigillata et impressa in vi appetitiva a ratione. Virt. q. 1, 9, c. fi. * Actio 77, etc. Actus 99. Affectio 3. Amicitia 8, 9, 22, 27, 39, etc. Amor 217. Andragathia.
- 209 Sigillatio rationis in viribus inferioribus formaliter perficit virtutes morales. Verit. q. 24, 4, 8^m. * Angelus 519. Animal 71.
- 210 Formale cujuslibet virtutis moralis est ratio medii 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Aquila 1. Ars 1, 9, 15, etc. 49.
- 211 Nulla virtus moralis est passio, quia passio est motus, et est indifferens ad bonum et ad malum, habens principium in appetitu, et terminum in ratione. Sed virtus est e converso 1-2, q. 59, 1, o. | 3, d. 23, q. 1, a. 3, q. 2, o. * Artificiale 5. Austeritas.
- 212 Non omnis virtus dicitur moralis, sed tantum illa quae est in vi appetitiva 1-2, q. 58, 1, o. | q. 68, 8, c. | 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 2, c. | Beatitudo 48, 102. Beneficentia 2. Beneficium 3, etc. Bonitas 75. Charitas 9, etc. 16. Civitas 1. Clementia 1, 2. Cohors 1. Concupiscentia 13. Consilium 27. Contemplatio 18, 19. Continentia 1, 2. Difficile.
- 215 Virtus moralis est una tantum, sed multae secundum speciem 1-2, q. 60, 1, o. | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 1, o. * Diligentia. Discretio. Dispensatio 11. Divitiae 6. Donum 17, etc. Electio 9. Epicurus. Eubulia 1. Eucharistia 252, 271. Exemplum 1.
- 214 Multae sunt virtutes morales circa operationes humanas, secundum diversas rationes debiti, quae tamen omnes habent rationem justitiae 1-2, q. 60, 3, o. * Fides 158. Fimbria. Finis 81, etc. 86, 95. Galilaea 3. Gratia 108. Gratitude 1. Gula 10. Habitus 13. Heroes 2, 3. Honestum 2. Honor 1, 2, 3, 19, 20, 21, 26, 27.
- 215 Virtutes morales sunt connexae 1-2, q. 65, 1, o. | 2, c. | q. 66, 2, c. | q. 68, 5, 3^m | q. 73, 1, o. | 2-2, q. 129, 3, 2^m | q. 134, 1, 1^m | q. 146, 4, o. | q. 147, 2, 1^m | q. 152, 3, 2^m | q. 171, 4, c. | 3^a q. 85, 6, c. | 3, d. 36, 1, 2, o. | 5. c. | L. | 4, d. 33, q. 3, 2, 6^m | Virt. q. 5, 2, c. | 3, c. fi. | Quol. 12, 23, o. | Ethic. 6, lect. fi. * Humilitas 2, etc. 20, 30. Imago 38. Incontinentia 1.
- 216 Finis cujuslibet virtutis moralis est attingere medium in propria materia, quod determinatur secundum rectam rationem prudentiae 1-2, q. 66, 3, 3^m. * Infirmitas 1. Iudicium 19. Justitia 22, 51, etc. Latria 3, etc. Laus 1, 7. Lex 27.
- 217 Aliae virtutes morales requiruntur, praeter prudentiam, ad faciendum appetitum rectum in his in quibus appetitus rectus non est 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 2, o. * Liberalitas 1. Longanimitas 1. Magnanimitas 2, etc. Magnificencia 1. Mansuetudo 1. Martyrium 1. Matrimonium 72. Medium 21. Mendacium 20. Minister 5. Misericordia.
- 218 Virtutes posteriores participant aliquid a virtutibus prioribus, sicut omnes virtutes morales a prudentia 3, d. 26, q. 2, 2, 3^m. * Misericordia 2, 3, 7. Modus 5. Mors 23. Naturale 15. Obedientia 1, 7, 17. Observantia 1. Ornatus 1, 3. Ossa. Passio 60. Patientia 1, etc. Paupertas 8. Peccatum 435. Poena 47. Poenitentia 82. Perfectio 77. Perseverantia 2, etc.
- 219 Habitus virtutum moralium causantur in potentiis appetitivis secundum quod moventur a ratione 1-2, q. 51, 2, c. | 3^m | 3, c. | q. 53, 1, c. fi. * Philotimia. Poena 47. Poenitentia 82.
- 220 Finis virtutum moralium est bonum humanum, scilicet esse secundum rationem. Ideo oportet fines earum in ratione praeesistere 2-2, q. 47, 6, c. | q. 123, 11, 2^m | q. 136, 1, 2, c. * Pietas 2. Poetica 2. Praeceptum 74, etc. 101, etc.
- 221 Omnis virtus moralis est circa delectationes et tristitias consecutive, non autem objective 1-2, q. 59, 1, 1^m | q. 60, 2, c. | 2-2, q. 58, 9, 1^m | 3, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | Ethic. 2, lect. 3, prin^o. * Praedicator 5, 6, 7. Princeps 3, etc. Principium 25. Prohibitio 2. Prophetia 1, 2. Propter 2. Providentia 46.

VIRTUS

- 222 Omnis virtus moralis producit operationes et passiones: tamen oportet alias virtutes esse circa operationes, et alias circa passionem 1-2, q. 60, 2, o. | Virt. q. 1, 13, c. * Prudentia 1, etc. 33, etc. Pudicitia o. Puer 6, etc. Pulchritudo 10.
- 225 Virtus moralis potest esse cum passione et tristitia, et sine passione, nec quaelibet est circa passionem 1^a q. 95, 2, 3^m | 1-2, q. 59, o. | 2-2, q. 58, 9, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 3, 3°. * Ratio 29, 62. Religio 4, 8, 9.
- 224 Multae virtutes morales sunt circa passionem: tamen eadem virtus potest esse circa multas passiones, propter contrarietatem, vel propter eandem rationem repugnandi rationi 1-2, q. 60, 4, o. | 5, c. * Retributio 1.
- 225 Virtutes morales circa passiones, sunt undecim, secundum Aristotelem: scilicet fortitudo, temperantia, liberalitas, magnificencia, magnanimitas, philotimia, mansuetudo, amicitia, veritas, eutrapelia, et justitia. Sed sunt duodecim cum justitia quae est circa operationes 1-2, q. 60, 5, c. fi. * Reverentia 7. Sacramentum 88, 89. Sanctitas 4.
- 226 Eadem virtus moralis, scilicet temperantia, est circa omnes passiones concupiscibilis, quia se consequuntur, et ordinantur ad idem. Non autem passiones irascibilis 1-2, q. 60, 4, o. * Sanctus 9. Scientia 90, 122, 123.
- 227 Eadem est virtus moralis circa contrarias passiones 1-2, q. 60, 4, c. | 2^m. * Securitas 1. Severitas.
- 228 Actus exteriores requiruntur ad perfectionem secundam virtutum moralium; partes vero integrales, sunt de perfectione prima 4, d. 16, q. 1, a. 1, q. 4, 1^m. * Simplicitas 2. Sobrietas 2. Socrates 1.
- 229 Ubi in actibus hominis est specialis ratio bonitatis, oportet esse specialem virtutem 2-2, q. 109, 2, c. | q. 114, 1, c. | q. 137, 1, c. | q. 149, 2, c. prin^o | 3^a q. 85, 2, c. * Solertia 1. Spes 74, etc. Studiositas 1, etc. Studium 7.
- 230 Ubi cumque est aliquis actus hominis bonus, oportet quod respondeat alicui virtuti humanae 2-2, q. 17, 1, c. | q. 81, 2, c. | q. 104, 2, c. | q. 109, 2, c. | 3^a q. 85, 2, c. Superbia 2, 26, etc. Terra 4. Timor 38. Tristitia 8. Tyrannus 2.
- 231 Inter virtutes morales tanto aliqua virtus est potior, quanto majus aliquid contemnit, ut Deo inhaereat 2-2, q. 104, 3, c.
- 232 Quaelibet virtus moralis habet duos actus: scilicet circa propriam materiam, et circa proprium finem jam adeptum. Secundus actus manet in beatis, non autem primus 3, d. 33, q. 1, 4, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 3, c.
- 235 Virtutes morales manent post hanc vitam in beatis, quo ad suum formale, scilicet quo ad ordinem rationis, non autem quo ad suum materiale, scilicet quo ad inclinationem appetitus ad passiones, vel ad operationes hujus vitae 1-2, q. 67, 1, o. | 2, c. | 3^m | 4, 1^m | q. 68, 6, c. | 2-2, q. 52, 3, 2^m | q. 136, 1, 1^m | q. 181, 4, 1^m | 3, d. 33, q. 1, 4, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 3, o. | Virt. q. 5, 2, 16^m | 4, o. * Unio 9. Verecundia 1. Veritas 48, etc. Vindicatio 1, etc. Virginitas 22, 32. Vita 45.
- 234 Omnes virtutes morales reducuntur ad quatuor virtutes cardinales 2-2, prol. fi. * Christus 85. Votum 2.
- 235 Virtutes cardinales dicuntur, in quibus tota vita moralis firmatur, sicut ostium firmatur in cardine 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 4^m | q. 2, c. | Virt. q. 1, 12, 24^m | q. 5, 1, o. * Abstinencia 1, 2, 5. Affabilitas o. Andragathia. Angelus 522.
- 236 Et dicuntur virtutes principales, quia sunt circa potissimum in materia virtutum. Cardinales vero dicuntur, quia sunt fundamenta aliarum virtutum. Et sunt virtutes generales virtualiter 2-2, q. 129, 5, c. | q. 134, 4, c. | q. 137, 2, c. | q. 141, 7, c. | q. 143, c. | q. 160, 1, c. | 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 1, o. * Austeritas o. Castitas 1, etc. Confessio 5.
- 237 Solae virtutes morales, et prudentia, dicuntur virtutes cardinales et principales, non autem intellectuales nec theologicae 1-2, q. 61, 1, o. | q. 66, 4, c. | 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 2, o. | Virt. q. 1, 12, 24^m | q. 5, 1, 2^m | 4^m | 12^m.
- 238 Et sunt tantum quatuor: scilicet prudentia, justitia, fortitudo, et temperantia 1-2, q. 61, 2, 3, o. | q. 66, 1, 2, 4, c. | 2-2, prin^o | q. 123, 11, o. | q. 141, 7, o. | 3, d. 33, q. 2, art. 1, q. 3, 4, o. | Virt. q. 1, 12, 25^m | 26^m | q. 5, 1, o.
- 239 Et capiuntur dupliciter: scilicet ut quatuor conditiones cujuslibet virtutis: scilicet discretio, rectitudo, firmitas, et modus: et ut determinantur ad principales materias. Primo modo, sunt virtutes generales, secundo vero modo sunt virtutes speciales, et realiter distinctae 1-2, q. 61, 2, 3, 4, o. | q. 65, 1, c. | q. 66, 3, c. | 2-2, q. 58, 8, 2^m | q. 123, 2, 11, c. | q. 149, 1, c. prin^o | 3, d. 33, q. 1, a. 1, q. 3, o. | d. 36, 1, c. | Virt. q. 1, 12, 23^m | 26^m | q. 5, 1, c. | 1^m | 5^m | 2, 3, c. fi. | Ethic. 2, lect. 8, prin^o. * Contemplatio 10, 18. Continentia 1, etc. Discretio. Divitiae 6. Donum 34, 38. Dos 6. Epiikia o. Eubulia 1. Eupsychia o. Eutrapelia. Fiducia 4. Finis 95. Fortitudo 10. Habitus 13. Ira 9, 32. Justitia o. Latria 3, 4, 5. Liberalitas 16, etc. Maria 88. Modestia 1. Patientia 5. Praeceptum 111, 112, 114. Temperantia 1, etc.
- 240 Et sunt quadruplices: scilicet exemplares, politicae, purgatoriae et purgati animi 1-2, q. 61, 5, o. | 3, d. 33, q. 1, 4, 2^m | d. 34, q.

VIRTUS

- 1, a. 6 | Verit. q. 26, 8, 2^m | Virt. q. 5, 4, 7^m. * Velum 2. Virginitas 1, 2, 3, 29, 32. Vitium 10, etc.
- 241 Virtutes purgati animi habentes sunt immunes a passionibus inclinantibus in contrarium virtuti et ab inducentibus voluntatem, non autem a consequentibus eam. Verit. q. 26, 7, 6^m | 8, 2^m.
- 242 Aetus virtutum cardinalium in beatis, erunt circa finem proprium, quem ex actibus earum meritoriis consecuti sunt 3, d. 34, q. 1, 3, 6^m fi.
- 245 Non est accipere aliquid, in quod ordinetur humanus actus, quod non sit rectum secundum virtutem politicam, vel rectitudini ejus adversum 2, d. 40, 5.
- 244 Aetus virtutis politicae non est indifferens, sed est de se bonus. Et si sit gratia informatus, est meritorius 2, d. 40, 5, c.
- 245 Virtus civilis dirigit in omnibus quae sunt corporis et quae propter corpus quaeruntur 2, d. 40, 5, c.
- 246 Virtus infusa est maximum bonum simpliciter. Virt. q. 1, 9, 7^m. Aetus 118. Apostoli 35. Aptitudo. Assumere 34.
- 247 Oppositum videtur dicere 1^a q. 6, 1, 2^m | 2, o. | q. 26, 3, 1^m. * Aureola 15. Bonitas 175.
- 248 Virtus infusa est maximum bonum simpliciter, inquantum per eam ordinatur homo ad summum bonum, scilicet ad Deum. Non autem virtus acquisita, sed est maximum bonum in genere humanorum. Virt. q. 1, 9, 7^m. * Charitas 23. Cognitio 38, 39, 58. Conclusio 2, 4. Conscientia 8. Conservatio 4, 10. Consideratio 4. Contritio 4. Cooperari 4.
- 249 Solae virtutes infusae sunt perfecte et simpliciter virtutes 1-2, q. 65, 2, c. | 2-2, q. 23, 7, c. * Corpus 15. Corruptio 8. Creatio 29, 30. Creatura 18. Daemon 82, 83. Deus 332. Differentia 20. Difficile 8, etc. Divisio 5.
- 250 Sola virtus infusa est principium actus meritorii. Verit. q. 24, 14, 6^m. * Aequalitas 10. Donum o. Dos 6, 7. Duratio 4. Effectus 20. Electio 4. Eleemosyna 4, etc. Error 1. Esse 19. Eucharistia 81, 121, 257. Evangelium 10.
- 251 Quanto virtus infusa est sufficientior, tanto magis in ipsa et cum ipsa Spiritus sanctus procedit in nobis 4, d. 14, q. 2, 1, 4^m. * Exorcismus 14. Facilitas 2. Falsitas 2. Femina 3. Fides 106. Forma 58, 70. Generatio 11, 39. Gloria 22. Gratia 4, 5, 6, 8, 108, etc. 122. Habitus 13, 28. Elias 3. Humidum o. Imaginatio 9. Imago 38. Imperare 6, 7. In 24. Instans 30. Intellectus 243, 244. Iudicium 7. Phantasma 7, 8.
- 252 Habitus virtutum infusarum respicientes voluntatem, non possunt esse informes, quia charitatem consequuntur 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 3, c. * Liberum 3. Lignum 3. Locus 23. Lumen 11. Luminare 3. Lux 9, 10. Memoria 9. Meritum 5.
- 253 Virtus infusa est multo sufficientior quam virtus acquisita. Ideo maxime Deo nos coniungit et assimilatur 1, d. 24, q. 2, 1, 4^m. * Miraculum 5. Perseverantia 2, etc. Pietas 10, etc. Poenitentia 136.
- 254 Virtus acquisita disponit ad naturam humanam, sed virtutes infusae disponunt hominem altiori modo, ad altiorem finem et altiore naturam, scilicet ad naturam divinam participatam 1-2, q. 110, 3, c. | 2-2, q. 23, 7, c.
- 255 Virtutes infusae augentur per actionem Dei, acquisitae vero per actus nostros, qui etiam disponunt ad augmentum infusarum 1-2, q. 92, 1, 1^m | 1, d. 17, q. 2, 3, c. | Virt. q. 1, 11, o.
- 256 Virtutes acquisitae sicut perficiunt hominem ad ambulandum, secundum quod congruit lumini naturalis rationis, sic virtutes infusae perficiunt hominem secundum quod congruit lumini gratiae 1-2, q. 110, 3, c.
- 257 Virtutes infusae non auferunt contrarias dispositiones sicut virtutes acquisitae, ideo patiuntur difficultatem in operando, non autem virtutes acquisitae 1-2, q. 65, 3, 2^m | 3^m | 3^a q. 83, 1, c. | 4, d. 14, q. 1, 2, 4^m | 5^m | Virt. q. 1, 10, 14^m | 15^m.
- 258 Virtutes infusae auferuntur per quodlibet unum solum peccatum mortale, non autem virtutes acquisitae 1-2, q. 63, 2, 2^m | q. 65, 3, c. | q. 71, 4, c. | q. 73, 1, 2^m | 2-2, q. 24, 9, 10, c. | q. 133, 1, 2^m | 3, d. 31, q. 1, 1, fi. | d. 36, 5, 4^m | Virt. q. 1, 1, 5^m | 9, 5^m | q. 2, 6, 3^m | 13, a.
- 259 Virtus acquisita facit declinare a peccato, ut in pluribus, non autem semper. Virt. q. 1, 9, 5^m | 10, 14^m.
- 260 Per virtutes acquisitas pervenitur ad felicitatem humanam praesentis vitae, non autem ad felicitatem caelestem 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 4, c. | 2^m | 4, c. | 5^m | Virt. q. 1, 9, 6^m | q. 5, 4, c. fi. | 3^m. * Aetus 118.
- 261 Quilibet actus disponit ad generationem virtutis acquisitae, sed non complet eam nisi ultimus actus perfectior aliis, agens in virtute omnium actuum praecedentium 2-2, q. 24, 6, 2^m | 1, d. 17, q. 2, 3, c. | 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m | 4, d. 23, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m | Virt. q. 1, 9, 11^m. * Anima 15, 24.
- 262 Aetus virtutis acquisitae, non potest esse meritorius, nisi mediante virtute infusa ut superiori. Virt. q. 1, 10, 4^m. * Augmentum 10. Difficile 8, etc. Exemplum 1. Gratia 4, 6, 7. Habitus 13, 67, 75, 77. Scientia 90.
- 265 Finis virtutis acquisitae est bonum civile ad quod dirigit: finis vero virtutis infusae, est beatitudo caelestis 1-2, q. 63, 4, c. | 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 4, c. | 2^m | a. 4, c. | 5^m.

VISIBILE

- 264 Virtus acquisita diminui potest per cessationem actus ejus, non autem virtus infusa: quia virtus acquisita dependet ab actu suo, non autem virtus infusa 2-2, q. 24, 10, o. | 1, d. 17, q. 2, 5, c.
- 265 Passiones inclinantes ad malum, non tolluntur totaliter per virtutes, nisi miraculose; sed modificantur plus per virtutes acquisitas, ut minus sentiantur; sed plus per virtutes infusas, ne dominantur, et infallibiliter si maneant. Virt. q. 1, 4, 7^m | 10, 14^m | 15^m. * Usura 101, etc.
- 266 Virtutes morales acquisitae non manent post hanc vitam, nec virtutes infusae, quo ad actus circa propriam materiam: sed tantum quo ad actus circa finem 2-2, q. 181, 4, 1^m | 3, d. 33, q. 1, 4, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 3, o. | d. 50, q. 2, art. 1, q. 1, 3^m.
- 267 Virtus naturalis est determinata ad unum, virtus autem rationalis se habet ad multa 1-2, q. 49, 4, 2^m | q. 50, 1, c. | q. 55, 1, c. | 5^m | 2, d. 31, q. 2, 2, 1^m | 3^m | 5^m | 3, d. 23, q. 1, 1, c. | 1^m | Virt. q. 1, 6, c. | 8, c. fi. * Abiectus. Actio 101, 106, 113, 124. Adam 37. Agens 11, 31, 49, 55, 66, 89, etc. Agere 29, 33. Animal 17, 23, 71. Ars 38, 41, 49. Ascendere 3. Assimilatio 17, 22. Baptismus 230. Bonitas 75.
- 268 Virtutes naturales agunt ex necessitate naturae. Ideo peccatum non potest esse in actibus earum, si sint virtutes integrae. Non autem virtutes animae agunt ex necessitate 1-2, q. 71, 4, c. | 3^m. * Caelum 41, 66, etc. Calor 3, etc. Caput 1, etc. Character 14. Cognitio 39, 53. Conclusio 2, 4. Conscientia 8, 19. Conservatio 4, 10. Consideratio 4. Cooperari 4. Corpus 15, etc. Corruptio 8. Creatio 29, 30. Creatura 18. Daemon 82, 83, 116. Deus 333.
- 269 Virtus et potentia rei potest se extendere ad praesens et ad futurum, non autem ad praeteritum, nisi tunc virtus fuerit. Cg. 2, c. 84 | 4^m. * Differentia 20. Difficile 8, etc. Dispositio 32, etc. Divisio 5. Dolabrum. Dos 6, 7.
- 270 Virtus creata praesupponit materiam in qua operetur dupliciter: scilicet vel ut subiectum mutationis, sicut in conversionibus naturalibus, vel ut subsit termino a quo, non autem mutationis, sicut in conversione Eucharistiae 4, d. 8, q. 2, 3, 3^m. * Aequalitas 10. Duratio 4. Effectus 20. Electio 4. Elementum 5, 6, 7, 19, 20, 24. Eleemosyna 4, etc. Error 1. Esse 19. Eucharistia 81, 121, 257. Evangelium 10. Exorcismus 14. Falsitas 2. Femina 3. Fides 106. Forma 58, 70. Generatio 11, 39. Gloria 22. Homo 27. Phantasma 2, 4, 6, 7, 8.
- 271 Quaelibet virtus completa, vel virtus instrumentalis, est completa in omnibus simul concurrentibus ad unam actionem, sed est in singulis incomplete 1^a q. 76, 2, c. | 3, d. 18, 1, 5^m | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 2, 5^m | d. 8, q. 2, 3, 9^m | Cg. 2, c. 56, 2^m. * Humidum o. Imaginatio 9. Imperare 6, 7. In 24. Infinitum. Instans 30. Instrumentum 11, etc. Intellectus 243. Intentio 22. Jejunium 7. Iudicium 7. Liberum 3. Lignum 2. Locus 23. Lumen 9, 11. Luminare 3. Lux 9, 10. Memoria 9. Officium 2. Operatio 40. Peccatum 193, 372. Perfectio 26. Plantae 4. Puer etc. Ratio 62. Semen 6, etc. 17, etc. Sensus 2, 30. Servitus 13. Sexus 2.
- 272 Ad virtutem animae sufficit bene se habere ad proprium actum, non autem ad virtutem corporis, sed requiritur ordo ad virtutem animae 3, d. 33, q. 2, a. 2, q. 3, 3^m | Ethic. lect. 18, princ. * Spirituale 6. Spiritus 4. Vis o.
- 1 VIS est omne quod est principium operationis, sed virtus importat principium operationis perfectae 3, d. 23, q. 1, art. 3, q. 1, 3^m. * Ablativus 1. Abortus 2. Abraham 25. Accidens 96, 122. Actus 132. Adulatio 4. Aestimativa 1. Agens 63. Amor 64, 176, 218, 260. Angelus 131, 132. Anima 105, 220, 268, 284, 285, 354, 360. Animus. Appetitus 13, 56, 59. Artificiale 7. Aurum 1. Baptismus 158. Bigamia 5. Bonitas 63. Ciminilis. Coactio o. Cogere. Confessio 30. Conscientia 19, etc. Consuetudo 41. Contemplatio 26. Continentia 15, 16. Contrapassum. Cor 2. Difficile 7, etc. Doeere 8. Dominium 12. Donum 27. Duo 3. Eleemosyna 10. Elephas 3. Enuntiatio 5. Eucharistia 121, 237. Fomes 6. Fornicatio 9. Fortitudo 55. Furtum 5, 7. Gloria 6. Habitus 41, 42, 43, 47. Honor 8. Humilitas 2, 11. Imaginativa 3. Impe-rare 6, etc. Infidelis 3. Juramentum 26. Iustitia 32, 53. Lex 4. Liber 16, 29. Machometus. Materia 51. Matrimonium 38. Medicus 11. Militia 3. Motus 51. Necessitas 30. Non velle. Pars 49. Passio 131. Peccatum 193. Persona 42, 45. Phantasma 2, 8. Pietas 15. Pluvia 1. Poena 35, etc. Poenitentia 123. Posse 6. Praeceptum 125, 142, etc. Percipere 2. Praesumptio 1, etc. Princeps 9, etc. Processio 4, 6, 7. Promissio 3. Promulgatio 3, 5. Quiescere 3. Rapina 1, etc. Ratio 51, 56. Reduplicatio 6. Religio 44. Reptile 1. Requisita. Sacramentum 65. Sapphyrus 1. Satisfactio 4, 9, etc. Spiritus 1, 7. Sponsa 4. Stuprum o. Tribulatio 2. Tyrannus o. Unctio 14. Uti 7. Verbum 45. Virtus 212. Voluntarium 1. Vultus.
- 2 Vis duplex in homine, scilicet cognitiva et affectiva 1^a q. 5, 4, 1^m | q. 20, 1, 1^m | q. 80, 1, c. 1^m | 2-2, q. 26, 1, 2^m | 3^m.
- 3 Secundum jura vim vi repellere licet cum moderamine inculpatae tutelae 2-2, q. 64, 7, c. | 4, d. 31, q. 2, 1, 3^m.
- 4 VISIBILE continet duo, scilicet colorem, et ea quae videntur in

VISIO

- tenebris. Anima. 2, lect. 14, prin^o | lect. 15, prin^o. Angelus 141, 555, 568, 570. * Anima 5, 6. Animal 62. Apostoli 8, 10. Apparere 1. Caelum 43.
- 2 Visibile convenit colori, in secundo modo dicendi per se, sicut propria passio ejus. Anima. 4, 4^m | Anima. 2, lect. 14, prin^o | fi. | Lib^o 3, lect. 10, prin^o. * Color 2, 3, 4.
- 3 Lux est plus visibilis quam color, quia est efficacior ad movendum diaphanum. Anima. 2, lect. 15, me^o fi. Daemon 108. Facies 2. Forma 92. Habitus 42. Haeresis 53. Instans 16, 17. Intentio 22, 23. Luciditas 1. Lux 12, etc. Missio 3, 4, 5, 6, 21, 38, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 45. Mundus 1. Passio 14. Potestas 17. Sensibile 6, 7. Sensualitas 1. Timor 9. Transfiguratio 4. Unio 20. Visio 5, 8, etc.
- 4 Omne sacramentum est visibile. Non autem quidquid est in eo est visibile, sicut virtus spiritualis ejus et corpus Christi in sacramento. Vel est visibile, non quidem in se, sed in speciebus quae tegunt ipsum, sicut substantia aliorum corporum videtur mediante colore 4, d. 8, q. 1. art. 1, q. 1, 3^m.
- 1 VISIO. Nomen visionis extenditur ad significandum omnem cognitionem sensuum et intellectus, propter dignitatem visus et certitudinem ejus 1^a q. 67, 1, c. | 1-2, q. 77, 5, 3^m | 2-2, q. 167, 2, 1^m | 3, d. 24, a. 3, q. 1, c. | d. 38, 1, 2^m | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | Cg. 3, c^o 53, fi. | Quol. 7, 17, c. fi.
- 2 Visio est actio videntis immanens 1, d. 40, q. 1, 1, 1^m | Cg. 1, c^o 100, 2^m. Cg. 2, c^o 23, 4^m.
- 3 Videri dicuntur quae per se movent intellectum vel visum ad sui cognitionem 2-2, q. 1, 4, 5, c.
- 4 Videtur dicitur dupliciter: scilicet habere visum et uti visu 2, d. 28, 2, 1^m.
- 5 Visio triplex: scilicet corporalis, imaginativa et intellectualis: quarum quaelibet potest esse supernaturalis 1^a q. 93, 6, 4^m | 2-2, q. 174, 1, 3^m | q. 175, 3, 4^m | Verit. q. 8, 7, fi. | q. 10, 4, 1^m | 8, 18^m | q. 12, 7, c. | q. 13, 2, 9^m | Isa. 1, prin^o | 1^a Cor. 13, lect. 4, prin^o | 2^a Cor. 12, lect. 1. me^o | Hebr. lect. 1, me^o. Abstractio 16, 17, etc. Adam 1, etc. Adventus 6, 9. Agiographae o. Amicitia 28, 31, 37. Amor 49, 181. Angelus 200, 201, 204, 205, 273, 449, 559, 610.
- 6 Visio corporalis et intellectualis triplex: scilicet per essentiam, per similitudinem acceptam a re immediate, et per speculum 1^a q. 56, 3, c. | 2, d. 4, 2, c. | d. 23, q. 2, 1, c. | Verit. q. 8, 3, 17^m.
- 7 Visio quintuplex: scilicet extrinseca, imaginaria simplex, imaginaria composita, intellectualis et experimentalis 3, d. 23, L.
- 8 Principium visionis intellectualis triplex: scilicet lumen naturale, lumen habituale et primum intelligibile, per quod homo intelligit alia 2-2, q. 15, 1, c. Anima 132, 152.
- 9 Modus triplex in qualibet visione: scilicet modus videntis, visi et visionis. Verit. q. 8, 2, 2^m.
- 10 Videre in aliquo dicitur dupliciter: scilicet accipere cognitionem in eo et rem cognitam intueri repraesentatam in eo. Et sic Pater videt omnia in Verbo, non autem primo modo 1, d. 32, q. 2, 3^m | 4^m. * Annuntiatio 5.
- 11 Deus videt se in creaturis secundo modo, non autem primo modo 1, d. 32, q. 2, 1, 4^m | 4, d. 11, q. 3, 1, 4^m. Arca 2. Ascendere 15, 17. Assentire 3. Balneum. Beatitudo 4, 22, etc. 37, 72, 82. Beatus 42, 49, 50, 55. Benedictus 1. Caecitas 4, 5, 6. Caelum 64, 65. Charitas 77. Claritas 13. Cogitatio 5. Cognitionis o.
- 12 In visione corporali et imaginaria, est quaedam trinitas, sed imperfecta, sicut et in visione intellectuali, quia deficit consubstantialitas et coaeternitas 1^a q. 93, 6, 4^m.
- 13 Ad visionem sensibilem et intellectualem, duo requiruntur: scilicet visus et unio ejus cum visibili 1^a q. 12, 2, c.
- 14 Visio corporalis, quadrupliciter impeditur: scilicet per defectum visus, luminis, objecti et per excellentiam objecti 4, d. 49, q. 2, 6, 4^m. * Aenigma 2. Comprehendere 1, 2. Corvus. Damnatio 11. Excaecatio 2. Fides 70, 93, 99. Instans 16, 17, 25. Intellectus 40, 42. Jacobus 2. Mendacium 18. Mercurius 1. Ostiarius. Paradisus 1.
- 15 Visio Christi quadruplex: scilicet visio corporalis in hoc mundo, spiritualis in animo, aeternalis in caelo et momentanea in judicio. Prima dat exemplum vivendi in paupertate, humilitate et patientia; secunda dat adjutorium perficiendi in poenitentia, spe et laetitia; tertia dat desiderium perveniendi, propter veram jucunditatis puritatem et puritatis multipliciter: quarta causat odium peccati, propter propalationem, ultionem et praemium justorum 1^a Cor. 9, lect. 1, me^o.
- 16 Quilibet beatus poterit oculo corporali videre intima corporis alterius beati, et oculo spirituali charitatem et mensuram ejus, in alio beato. Verit. q. 4, 1^m.
- 17 Visio albi et visio nigri, non differunt specie 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 1, 3^m | d. 33, q. 1, a. 1, q. 1. c. * Actus 39. Amicitia 29, 31, 37. Angelus 201, 204, 205. Damnatio 7, etc. Deus 108, etc. 140, 159, etc.
- 18 Quanto res videtur a distanti, tanto videtur minor, quia videtur sub minori angulo 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 4, 6^m | Verit. q. 8, 1, 11^m | Anima. 2, lect. 15, me^o | lect. 20, prin^o. * Dies 21. Dionysius 1. Dos 4, 5.

VITA

- 19 Eadem est species speculi in vidente et rei visae in speculo 3, d. 14, art. 1, q. 4, 1^m. * Eucharistia 141.
- 20 Existens in tenebris, videt aer in loco illuminato, non autem e converso, quia multum lumen requiritur ad medium et parum ad visum. Anima. 4, 4^m | Anima. 2, lect. 14, fi. Fastidium. Fides 25, 51, 80, 99, etc. 112, 129, 145.
- 21 Visio intellectualis est excellentior visione corporali et imaginaria sola, non autem enim visione intellectuali 3^a q. 30, 3, 1^m | 3, d. 3, art. 1, q. 2, 1^m | Verit. q. 12, 7, 1^m. * Frui 1. Fruitio 2.
- 22 Occupatio exterior facit minus videre in speculabilibus et clarius in agibilibus, propter experientiam et attentionem 1-2, q. 40, 5, 1^m | 2-2, q. 181, 2, 2^m | Cg. 1, c^o 4. * Christus 117, 132. Gustus 1. Haeresis 40, 119. Instans 17. Jacob 3, 4. Lumen 8. Macarius. Martyrium 16. Missio 45. Munditia 1. Peccatum 311. Poena 1, 3, 40. Revelatio 1. Stella 9. Trinitas 6. Vita 9.
- 23 Videns aliquid videt omnia quae sunt in eo divisim, non autem unite, nisi comprehendat. Verit. q. 20, 4, 5, c. * Adam 1, etc. Agiographae o. Amor 281. Apostoli 21. Apparere 1, 2. Ascendere 15, 16. Delectatio 104, 113.
- 24 Ut visio corporalis sit supernaturalis, oportet semper quod formentur novae species, non autem in visione intellectuali, vel imaginaria. Verit. q. 12, 7, c. | 11^m. * Christus 117, etc. Dionysius 1. Dos 4, 5. Lymbus 4. Lux 13, etc. 20. Maria 49. Pollutio 3. Prophetia 5, etc. Puer 5. Revelatio 1. Salomon 2. Scientia 7, etc. Speculatio. Superbia 37. Thomas 3. Videre. Videri. Visus 2, etc.
- 25 Visio somnii, non est in parte intellectiva, sed in parte sensitiva. Verit. q. 18, 6, 14^m.
- 1 VISITATIO Dei triplex: scilicet condemnationis, correctionis et consolationis. Isa. 24, fi. | Hebr. 2, lect. 2. me^o. Angelus 488.
- 2 Deus visitat nos, inquantum fit nobis praesens, per amorem vel cognitionem. Psal. 8, fi. Capharnaum. Legatus 1. Manifestatio 1. Probatio 2. Simonia 15, 23, 51.
- Visum. Abstractio 16. Angelus 430. Aorosis. Assentire 3. Assistere 5. Comprehendere 2. Fides 25, 26, 41. Haeresis 40. Instans 16. Intellectus 39. Lumen 11, 12, 22. Mendacium 18. Opinio 2. Revelatio 1. Visibile o. Visio o.
- 1 VISUS non est forma oculi, sed anima, secundum quod ab ea fluit visus. Anima 19, 13^m.
- 2 Visus non videt extra mittendo, sed intus recipiendo 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 1, c. | Spiritu. 9, 12^m | Cae. 2, lect. 12, me^o | Anima. 2, lect. 15, fi. | Lect. 20, prin^o. Amor 49, 241. Basiliscus. Caelum 38.
- 3 Visus et auditus exterius differunt, non autem interius in mente. Similiter videre et audire. Verit. q. 9, 4, 12^m.
- 4 Ut res videatur moveri, nihil differt, an res, vel visus moveatur. Cae. 2, lect. 12, me^o. Certitudo 10, 12. Claritas 5, 14. Comparatio 3. Delectatio 73, etc. Excaecatio 2. Fides 79, 80. Gustus 1. Homo 32. Lumen 2, etc.
- 5 Visus habitus per generationem naturalem, et visus caeci, illuminati per miraculum, sunt ejusdem speciei. Ideo non possunt esse simul in eodem oculo, sicut nec duo accidentia, vel duae formae ejusdem rationis non possunt esse simul in eodem subiecto 1^a q. 94, 3, 1^m | 1-2, q. 63, 4, 3^m | 2, d. 30, q. 2, 1, 7^m | Virt. q. 1, 10, 2^m. Caecitas 4.
- 6 Oppositum videtur dicere a simili 1^a q. 1, 1, 2^m | 3^a q. 9, 4, 2^m.
- 7 Sicut in visu est duplex activum, scilicet lux ut primum movens, et color ut movens motum, sic in intellectu est quasi primum movens, lumen intellectus agentis, et quasi movens motum, species per ipsum facta intelligibilis in actu 3, d. 14, a. 1, q. 2, c. fi. Horizon 1. Nicticorax 1. Nutus. Palpebrae. Praestigium 1.
- 8 Utimur pertinentibus ad visum in intellectualibus, quia visus spiritalior et subtilior est ceteris sensibus, ratione objecti, et ratione immutationis 1^a q. 67, 1, c. | 3, d. 24, a. 2, q. 1, c. | Cg. 3, c^o 53, fi. | Anima. 13, c. | Meta. lect. 1, prin^o etc. | Anima. 2, lect. 14, me^o | Lect. 20, prin^o.
- 9 Soli sensus visus et auditus, sunt disciplinabiles. Anima. 2, lect. 14, fi. | Sensu. lect. 2, fi.
- 10 Sensibilia communia percipiuntur praecipue per tactum, et plus per visum 3^a q. 55, 6, 4^m | Meta. lect. 1, prin^o. Prophetia. Pulchritudo 5. Sensibile 6, 7. Sensus 18. Talpa. Videre. Videri. Visibile o. Visio o. Visum.
- 11 Visus corporis gloriosi erit perfectissimus. Ideo ex minima immutatione poterit videre. Et multo magis a remotis, quia videbit sub angulo multo minori 4, d. 44, q. 2, art. 1, q. 4, 6^m | a. 3, q. 2, c.
- 1 VITA. Hoc nomen vita, sumitur ab apparenti exterius, scilicet a movere se, sed imponitur ad significandum naturam cui hoc convenit 1^a q. 18, 2, c. Actio 88. Angelus 24, 77. Anima 216, 293, 335, 349, 353, 357.
- 2 Vita nomen, prius convenit operationibus, a quibus translatus est ad esse 3, d. 35, q. 1, 1, 1^m.
- 3 Vita quandoque pro essentia rei ponitur, ut Augustinus dicit 1^a q. 51, 1, 2^m.

VITA

- 4 Propria ratio vitae est ex hoc, quod aliquid est natum moveri per seipsum, large accipiendo motum, prout etiam intellectualis operatio motus quidam dicitur. Anima. 2, lect. 1, fi. meo.
- 5 Vita primo manifestatur per hoc, quod aliquid movet se. Ideo omne movens se quocumque motu, vivit proprie, et nihil aliud, nisi metaphorice 1^a q. 18, 4, o. | 2, 3, c. | 2-2, q. 179, 1, c. | 3, d. 35, q. 1, 1, c. | 4, d. 14, q. 2, art. 3, q. 2, c. | d. 49, q. 1, art. 2, q. 3, c. | Cg. 1, c. 97 | Verit. q. 4, 8, c. | Po^a q. 10, 1, c. | Jo. 14, lect. 2, prin^o | c. 17, lect. 1, meo | Anima. 1, fi. | Lib^o 2, lect. 1, meo. Aeternitas 1. Animal 38. Aqua 2. Calcaneus. Character 45. Causa 17. Caelum 100. Cibus 2, 3. Circumcisio 35, etc. Cor 2, etc. Corpus 26. Embryo 4. Falsitas 21. Henoch. Innocentia 10. Insensibilitas.
- 6 Vita manifestatur duplici opere, scilicet cognitione et motu 1^a q. 75, 1, c. | Anima. lect. 3, prin^o.
- 7 Vita non se habet ad vivere sicut essentia ad esse, sed sicut cursus ad currere, quorum unum significat actum in abstracto, et aliud in concreto. Unde non sequitur, si vivere sit esse, quod vita sit essentia, licet quandoque vita pro essentia ponatur, secundum quod Augustinus dicit, quod memoria et intelligentia et voluntas sunt una vita. Et sic non accipitur a Philosopho cum dicit, quod actio intellectus est vita 1^a q. 18, 2, c. | q. 54, 1, 2^m | 2-2, q. 179, 1, 1^m | Cg. 1, c. 98, 1^m | Opus. 42, prin^o. Intellectus 63. Leo 2. Solidum. Studium 9. Veritas 33, 56. Vitale. Vivens. Vivere o. Vivificare o. Vivum.
- 8 Causa longitudinis vitae animalium, est humidum non facile desiccabile vel congelabile, et calidum non facile extinguibile, quia vita in calido et humida consistit. Anima. 8, 11^m.
- 9 Vita aeterna. Quilibet intellectus creatus, videns essentiam Dei, ex hoc fit particeps vitae aeternae. Cg. 3, c. 61. Amor 27, 28. Angelus 24. Beatitudo 3. Bonitas 119. Consilium 24. Fides 91, 155. Gloria 25, 23. Gratia 36, 38, 140, 142, 144. Hymnus. Lex 106, 128. Liber 15, etc. Meritum 45, 61, 62. Odium 10, 22. Operatio 53. Oratio 49, 51, 53, 55, 57, 60. Paradisus 1, 8. Passio 101, 130. Pax 7. Peccatum 1, 9, 11, 13, 169, 405. Poena 78, etc. Praedestinatio 2, 22, 49. Princeps 1, 2. Psalterium 1. Quies 5, 6, 7. Sacramentum 141. Salvati o. Sanctus 4. Scientia 133. Spes 10, 21, etc. 54. Suffragia 5, 8, 21. Temporale 4. Theologia 21. Usura 10. Veritas 31. Vocatio 1.
- 10 Vita duplex, scilicet in actu et in potentia. Ephes. 3, lect. 4, meo.
- 11 Vita sive vivere, potest accipi tripliciter: scilicet pro esse viventis, pro operatione vitali et pro principio directivo actuum seu operationum vitalium 1^a q. 18, 2, c. | 1^m | 4, 4^m | q. 54, 1, 2^m | 1-2, q. 3, 2, 1^m | q. 56, 1, 1^m | q. 112, 5, 1^m | 2-2, q. 19, 7, c. | Meta. lect. 1, meo | Anima. 1, fi. | Lib^o 2, lect. 7, fi.
- 12 Vita cuius auctor est Deus, est triplex: scilicet naturae, gratiae et gloriae 1-2, q. 112, 4, 3^m | 3, d. 28 | Psal. 41, fi.
- 13 Vita tertia permanentior est quam prima, sed per accidens est e converso. Verit. q. 7, 6, 7^m.
- 14 Gradus vitae quintuplex: scilicet plantarum, animalium, hominum, angelorum et Dei. Cg. 4, c. 11.
- 15 In angelis est perfectior intellectualis vita, quam in hominibus. Cg. 4, c. 11.
- 16 Vita attribuitur nutritivae, quia prior est inter principia vitae, in corruptibilibus 4, d. 17, q. 1, a. 3, q. 3, c. | Verit. q. 14, 5, 12^m.
- 17 In Deo est perfectissime et maxime vita 1^a q. 28, 3, o. | Cg. 1, c. 97 | Lib^o 4, c. 11 | Jo. 14, lect. 2, prin^o. Meta. 12, lect. 8, meo. Aeternitas 1. Fons 1. Haeresis 84. In 25, 27. Liber 16, etc. Lignum o. Malum 66.
- 18 Vita Dei est essentia ejus 1^a q. 18, 4, 1^m | Cg. 1, c. 98 | Lib^o 4, c. 13, fi.
- 19 Deus est suum vivere, ideo non habet principium vivendi 1^a q. 18, 3, 2^m | Cg. 1, c. 98 | 99, 2^m | Jo. 14, lect. 2, prin^o | Meta. 12, lect. 8, meo.
- 20 Vivere Dei est suum intelligere 1^a q. 18, 3, c. | 2^m | 4, c. | Cg. 1, c. 98 | 99, 2^m.
- 21 Vita Dei est sempiterna et sine successione. Cg. 1, c. 99.
- 22 Omnia creata sunt vita in Deo, quia quidquid est in Deo ut intellectum, est ipsum vivere Dei et vita ejus 1^a q. 18, 4, o. | Cg. 4, c. 13, fi. | Verit. q. 4, 8, o.
- 23 Deus est vita animae effective et mediante gratia, sed anima est vita corporis formaliter et immediate 1-2, q. 110, 1, 2^m | 2-2, q. 23, 2, 2^m | 3, d. 6, q. 3, 1, 4^m.
- 24 Quae secundum nullum tempus sunt possunt dici esse vita in Deo, secundum quod vivere nominat intelligere tantum, non autem ut nominat principium operationis 1^a q. 18, 4, 4^m.
- 25 Mala non sunt vita in Deo, quia non sunt ab eo creata, nec conservata, nec habent rationem propriam in Deo. Cognoscuntur enim a Deo per rationem bonorum 1^a q. 18, 4, 4^m. Peccatum 169.
- 26 Vita rerum attribuitur Spiritui sancto, inquantum res moventur a Deo. Sed vita rerum appropriatur Verbo, inquantum sunt in

VITA

- Deo ut cognitae ab eo 1^a q. 18, 4, b. | 3, d. 31, q. 1, a. 2, q. 1, 6^m | Verit. q. 4, 8, 3^m | Jo. 14, lect. 2, meo.
- 27 In Christo fuit duplex vita: scilicet vita divina et vita humana. Quol. 9, 3, 1^m. Agnus 4.
- 28 Christus non vixit conversando cum hominibus usque ad finem mundi, quia derogaret reverentiae ejus et spiritualitati nostrae. Cg. 4, c. 55, 10^m.
- 29 Christus non debuit eligere vitam solitariam, sed conversari familiariter cum hominibus, ut doceret publice, liberaret et attraheret eos 2-2, q. 25, 5^m | 3^a q. 40, 1, o. | 2, c. | 5^m. Lex 118, 119. Paupertas 7.
- 30 Christus non vixit semper in publico, sed quandoque solitarius, propter exemplum, quietem, orationem, et ut vitaret favorem et ostentationem 3^a q. 40, 1, 3^m. Christus 90. Praedicare 21.
- 31 Christus elegit vitam activam, non quidem corporalem, sed spirituales, scilicet doctrinae et praedicationis, quia est optima 3^a q. 40, 1, 2^m | 2, 3^m.
- 32 Christus non debuit ducere vitam austeram, sed conformem aliis in cibo et potu 3^a q. 40, 2, o. | q. 41, 3, 1^m.
- 33 Vita naturalis pertinet ad substantiam hominis. Ideo non suscipit magis et minus 2-2, q. 112, 4, 3^m.
- 34 Vita uniuscujusque hominis, est id in quo maxime homo delectatur et cui maxime intendit 1^a q. 18, 2, 2^m | 2-2, q. 81, 1, 5^m | q. 179, 1, c. | 3, d. 35, q. 1, 1, c. | a. 2, q. 1, 2, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 3, c. | Opus. 3, c. 165. Abstinencia 7. Abstractio 28, etc. Academici. Adam 70. Agnus 4. Amicitia 42. Amictus. Amor 35, 45, 47, 49. Apertio 2. Apostasia o. Apparere 9. Artificiale 5. Beatitudo 3. Beatus 2. Bellum 2. Benevivere. Bonitas 179, 208. Caelum 100. Calcaneus. Charitas 128. Cibus 2, 3. Cognatio 5. Contemplatio 18. Cythara.
- 35 Vita hominis duplex: scilicet corporalis et mentalis. Secundum vitam secundam, est nobis communicatio cum Deo et angelis, hic quidem imperfecte, sed in patria perfecte, non autem secundum primam 1^a q. 95, 1, 1^m | 2-2, q. 23, 1, 1^m. Debitum 21. Divitiae 5. Divortium 3. Dos 1. Eleemosyna 31. Embryo 3, 4. Eucharistia 245, 251. Evangelium 6.
- 36 Vita hominis triplex: scilicet practica, speculativa et voluptuosa. Prima proprie est humana, secunda angelica, sed tertia bestialis 1-2, q. 3, 2^m | 2-2, q. 179, 2, 1^m | 3^m | 3, d. 35, q. 1, 1, c. | Virt. q. 5, 1, c. | Ethic. lect. 5, prin^o. Experientia 11. Falsitas 21. Felicitas 6. Fides 91, etc. Finis 35. Fons 1. Fortitudo 41. Gloria 2, 23. Gratia 86. Honor 11. Humilitas 4. Infidelis 1. Insensibilitas 1. Intellectus 23. Jejunium 3. Joannes 5. Juventus 2. Lex 106. Liber 14, 16, etc.
- 37 Recte vivere contingit dupliciter: scilicet virtute et libero arbitrio 2, d. 27, 2, 6^m. Lignum o. Mane. Matrimonium 3. Membrum 12. Meritum 61. Miraculum 42. Modestia 4. Mors 7, 15, 25. Mutuum 5. Obedientia 37. Obstinatio 1, 2. Operatio 53. Ordo 94. Peccatum 269, etc. Perfectio 10. Perseverantia 5. Poena 66, 69. Poenitentia 46. Praedicare 16. Princeps 3. Prophetia 11. Prudentia 10, 39. Psalmus 10. Radix 3. Rectitudo o. Religio 28, 41, 44, 73, 74, 94. Respiratio o. Resurrectio 55.
- 38 Deus reddit vitam sanctorum conspicuam, ad exemplum bonorum, et ad damnationem malorum. Job lect. 2, fi. Revelatio 11. Rex 9. Sapientia 21. Sensualitas 16. Septimus. Spectacula 1. Status 9, 18. Tabernaculum 3. Talus.
- 39 Vita abstinentium in solitudine, et vita communis in communi conversatione approbantur exemplo Christi et Joannis Baptistae 3^a q. 40, 1, 1^m | 3^m | 22^m. Temperantia 7. Theologia 22. Tribulatio 4, 8. Turbatio 3. Tyrannus 8. Veritas 33, 56. Via 8.
- 40 Utiles doctores et rectores ecclesiae, raro parum vivunt, quia conservantur a Deo propter raritatem. Matth. 25, meo | Jo. 2, lect. 4, meo. Christus 214. Usura 31, 32, 38, 48, 49, 50, 53, 76, 80, 94, 127, 135, 154, 173, 176, 177, 181, 183, 184, 185, 303. Virtus 144, 233, 235, 260, 266.
- 41 Homines diluvium vivebant ante diluvium quam post, virtute divina tantum, ad multiplicandum genus humanum 2, d. 32, q. 3, 4^m | Ma. q. 4, 8, 11^m.
- 42 Vita in universali, non dividitur per vitam activam et contemplativam, sed tantum vita hominis 2-2, q. 179, 1, 2^m | 2, c. | 3^a 35, q. 1, 1, 4^m.
- 43 Vita igitur hominis, sufficienter dividitur per vitam activam et contemplativam 2-2, q. 179, o. | 3, d. 35, q. 1, 1, o. | Cg. 1, c. 92, 4^m.
- 44 Vita activa est tantum in hac vita 1^a q. 20, 4, 3^m | 1-2, q. 67, 1, 2^m | q. 68, 6, 3^m | 2-2, q. 81, 4, o. | 3, d. 31, q. 1, 4, c. | q. 3, a. 1, q. 3, 2^m | d. 35, q. 1, a. 4, q. 3, o. | Cg. 3, c. 63, fi. | Verit. q. 11, 4, 1^m. Baptismus 174, 175, 203.
- 45 Vita activa consistit in omnibus agibilibus, sed principaliter in his quae ad alterum sunt, sicut in optimo agibili, scilicet in actibus justitiae 2-2, q. 181, 1, 1^m | 3, d. 35, q. 1, a. 3, q. 1, o. Beatitudo 3, 18, 19, 20, 28, 35, 68, 76, 117, 129, 130, 135, 136. Beatus 2.
- 46 Omnes actus virtutum moralium pertinent essentialiter ad vitam activam, etiam actus prudentiae 2-2, q. 180, 2, c. | q. 181, 1, 2,

VITA

- o. | Opus. 17, c^o 7, 7^m. Bonitas 170. Circumcisio 35, 36. Delectatio 101. Deus 170, etc. Docere 1.
47. Cognitio practica agibilium pertinet essentialiter ad vitam practicam, non autem cognitio factibilium. Sed cognitio speculativa aeternorum praeexigitur ad vitam practicam, tantum ut causa, non autem essentialiter 2-2, q. 181, 2, o. | 3, d. 35, q. 1, a. 3, q. 2, o. Lia. Maria 24. Obedientia 11, 37. Turtur 4, 5. Virtus 76.
48. Vita activa duplex: scilicet interior et exterior. Prima adjuvat vitam contemplativam, non autem secunda, sed impedit eam 2-2, q. 182, 3, o. Angelus 24, 625. Artificiale 5. Beatitudo 53, etc. 68, 117, 135.
49. Vita activa disponit ad vitam contemplativam, quam nullus potest assequi perfecte, nisi prius sit perfectus in vita activa 2-2, q. 181, 1, 3^m | q. 182, 1, 2^m | 4, c. | 3, d. 35, q. 1, a. 3, q. 3, c. | 3^m.
50. Virtutes perficientes in vita activa, etiam virtutes acquisitae, non oportet quod tollantur, quando transitur ad vitam contemplativam 3, d. 33, q. 1, 4, 2^m.
51. Sicut intellectus est rationis causa et principium, ita et vita contemplativa respectu vitae activae 3, d. 35, q. 1, a. 3, q. 2, o.
52. Vita contemplativa est finis vitae activae 3, d. 35, q. 1, a. 4, q. 1, c. | Opus. 17, c^o 7; 7^m. Bonitas 170, 179.
53. Immo vita activa et contemplativa, fine et materia distinguuntur, quia materia primae sunt bona temporalia, materia vero secundae, sunt bona aeterna. Verit. q. 11, 4, c. Differentia 25.
54. Dilectio Dei est principium eorum quae ad utramque vitam pertinent 3, d. 30, 4, 2^m. Donum 18, 33, 35.
55. Dilectio Dei et dilectio proximi, quo ad actum interiorem, pertinent ad vitam contemplativam, quo autem ad actus exteriores, pertinent ad vitam activam 3, d. 30, 4, 2^m | Virt. q. 2, 4, 8^m.
56. Praecepta Dei pertinent ad vitam activam et contemplativam, sed consilia sunt instrumenta vitae contemplativae. Quol. 4, 24, 5^m. Fides 93. Gratia 144.
57. Vita contemplativa directius et immediatius est ad dilectionem Dei quam proximi, sed vita activa est e converso 2-2, q. 182, 2, c.
58. In vita contemplativa, homo convenit cum Deo et angelis, sed in vita activa cum animalibus, licet imperfecte 1-2, q. 3, 5, c. Intellectus 263. Lia. Obedientia 11. Praedicare 16. Professio 2. Pulchritudo 10.
59. Vita contemplativa habet Denm familiorem, sed vita activa est fructuosior. Ideo prima significatur per Joannem, propter hoc praedilectum a Christo, secunda vero per Petrum 1^a q. 20, 4, 3^m | 3, d. 31, q. 2, a. 3, q. 3, c.
60. Vita contemplativa secundum suum genus, est simpliciter nobilior et majoris meriti, et prior quam vita activa 1-2, q. 57, 1, c. | 2-2, q. 152, 2, 4, c. | q. 153, 2, 1^m | q. 182, 2, o. | q. 188, 5, o. | 3^a q. 40, 1, 2^m | 3, d. 30, 2, 2^m | d. 33, q. 1, 4, 2^m | d. 35, q. 1, 4, o. | Cg. 3, c^o 63, fi. | 133 | Verit. q. 11, 4, o. | Virt. q. 1, 12, 24^m | Quol. 3, 17, 6^m | Opus. 17, 7, 7^m.
61. Immo est e converso 3, d. 35, q. 1, 4, o. Quaternarius.
62. Vita activa ordinata ad salutem proximorum, est utilior vita contemplativa. Non autem est ad se tantum. Sed contemplativa est dignior utraque 3, d. 35, q. 1, a. 4, q. 1, o. Religio 18, 41, 92, 93. Resurrectio 38. Satisfactio 29.
63. Vita activa quae profectui aliorum invigilat, est intensioris meriti et fortioris charitatis secundum genus suum, quam vita contemplativa. Sed est e converso, respectu sui tantum 2, d. 35, q. 1, a. 4, q. 2, o. Summum 3.
64. Oppositum videtur dicere 2-2, q. 182, 2, o.
65. Vita activa est majoris meriti quam vita contemplativa, quo ad dimissionem culpae et quo ad satisfactionem, quia est laboriosior. Sed est e converso quo ad consecutionem gloriae, quia contemplativa est purior 3, d. 35, q. 1, a. 4, q. 2, o. Virtus 170. Voluntas 10, 82.
66. Oppositum videtur dicere 1-2, q. 182, 2, o.
67. Opus activae vitae duplex: scilicet spirituale, ut praedicare et docere; et opus corporale, ut recipere hospites et servire infirmis. Primum est melius quam sint opera vitae contemplativae, non autem secundum 2-2, 4, 188, 6, c. | 3^a q. 40, 1, 2^m | Verit. q. 11, 4, 2^m.
68. Oppositum videtur dicere 2-2, q. 182, 2, o.
69. Vita activa in praesenti durabilior est quam vita contemplativa, ex defectu nostro, non autem secundum se 2-2, q. 181, 4, 3^m.
70. Ambo possunt esse simul in eodem 2-2, q. 182, 1, 1^m | 3^m | 3, d. 25, q. 1, a. 3, q. 3, o.
71. Quidam sunt aptiores ad vitam activam quam ad vitam contemplativam, quidam autem e converso 2-2, q. 182, 4, 3^m | Cg. 3, c^o 133, fi.
72. Praedicatores et praelati, debent esse perfecti in vita activa et contemplativa 2-2, q. 182, 1, 1^m | 3, d. 35, q. 1, a. 3, q. 3, o. | Virt. q. 2, 11, 6^m.
73. Vita speculativa est supra hominem 2-2, q. 51, 1, c. | q. 188, 8, 5^m. * Angelus 625. Baptismus 174, 175, 203, 244.

S. Th. Opera omnia. Index.

VITIUM

74. Nihil est ita simile perfectae et ultimae felicitati, sicut vita contemplativa. Cg. 3, c^o 63, fi.
75. Vita contemplativa est tantum in intellectu 2-2, q. 180, 1, o. | 2, 1^m | 7, 1^m | 3, d. 35, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Verit. q. 22, 11, 11^m.
76. Immo est etiam in Inquisitione rationis et in affectu 2-2, q. 180, 1, o. | 2, 1^m | 7, 1^m | 3, d. 35, q. 1, a. 2, q. 2, o. Bonitas 119. Character 6, 45. Circumcisio 35, 36. Confessio 18. Contemplatio o. Delectatio 91, 101.
77. Vita contemplativa est tantum in intellectu essentialiter et principaliter in actu ejus, sed utitur inquisitione rationis ut medio, et est causaliter, antecedenter et concomitanter in affectu 2-2, q. 180, 1, o. | 2, 1^m | 7, 1^m | 3, d. 35, q. 1, a. 2, q. 1, 2, o. | a. 3, q. 1, c. | Verit. q. 22, 11, 11^m. Docere 1. Eucharistia 250. Felicitas 1. Finis 81.
78. Vita contemplativa principaliter consistit in contemplatione divinae veritatis, sed dispositive consistit in contemplatione cujuslibet veritatis 2-2, q. 180, 4, o. | 7, c. | q. 181, 4, 2^m | q. 182, 2, c. | 3, d. 35, q. 1, a. 2, q. 3, o.
79. Vita contemplativa habet unum actum principalem, scilicet contemplationem veritatis, in quo maxime perficitur veritatis contemplatio, et habet multos actus secundarios 2-2, q. 180, 3, 4, o. | 3, d. 35, q. 1, 3, o. Gloria 6.
80. Ad eam quatuor pertinent, scilicet virtutes morales, aliqui actus, contemplatio effectuum Dei et Dei contemplatio 2-2, q. 180, 4, c. Gratia 40, 42, 49. Intellectus 300. Maria 24. Obedientia 11. Praedestinatio 2.
81. Actus immediate directi ad Deum, etiam exteriores, pertinent ad vitam contemplativam 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 1, 2^m.
82. Et est diuturna dupliciter: scilicet secundum se, idest ratione objecti, scilicet Dei, et quia caret contrario; et quo ad nos quia est in intellectu et sine labore 1^a q. 20, 4, 3^m | 2-2, q. 180, 8, o. | 3, d. 35, q. 1, a. 4, q. 3, o.
83. Vita contemplativa hic incipit, sed consummatur in patria. Cg. 3, c^o 63, fi. Religio 93. Sacramentum 141. Scriptura 20. Spes 23. Status 9. Suffragia 5, 11. Tabernaculum 3. Tributum 6. Tuba 2. Turtur 4.
84. Quilibet tenetur participare de vita contemplativa 3, d. 36, 3, 5^m.
85. Vita contemplativa non ordinatur ad aliud, in eo in quo est 3, d. 35, q. 1, a. 4, q. 1, c. Item fides 91, etc.
- Vitale, Anima 128. Cor 2, 5, 8, etc. Semen 6. Vita 11. Vivum o.
- Vitare. Aaron 3. Abominatio. Abhorre. Accidens 69. Adam 60, 61. Adoratio 7, 8. Alienum 8. Amicitia 34, 41. Baptismus 37. Bonitas 228. Campsoria 8. Caute. Cantela. Cavere. Christus 29. Cognitio 78. Contumelia 6. Correctio 17. Culpa 5, 7. Daemon 52, 60, etc. Derelinquere. Deserere. Desponsatio. Difficile 21. Dimittere. Divitiae 4. Dubitatio 4. Eucharistia 131. Evitare. Excommunicatio 24, etc. Familiaritas 1. Fornicatio 13. Gratia 166, 167, 168, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 185, 186. Haeresis 50. Incarcerare. Infidelis 1. Innocentia 21. Insipientia 2. Justus 11. Labor 2. Lex 38. Ludus 3, 6. Luxuria 25. Malum 22, 63. Maria 57. Matrimonium 48, 55. Medicus 5. Mendacium 14. Meretrix 5. Metaphora 7. Mors 20. Nicolaus 2. Omissio 15. Peccatum 155, 156, 276, 385, 396. Perfectio 66. Praeceptum 60, 80. Princeps 11. Refugere. Resistere 1. Ritus. Scriptura 11. Spectacula 2, 3. Timor 39. Tristitia 9. Usura 71, 73, 74, 76, 87, 217. Uxor 19, 20. Verecundia 14, 15. Vita 30.
- Vitari. Depravari. Usura 73. Vitium o.
- Vitiositas. Regula est generalis apud omnes doctores et firma esse debet, quod nulla conditio sive circumstantia potest excusare aliquem actum vitiosum sive habitum, nisi secundum quod potest tollere rationem vitiositatis ab eo. Opus. 73, c^o 6. Amicitia 23. Cultus 6. Delectatio 84. Epiikia 8. Innocentia 14. Inquirere 2. Negotiatio 1. Nescire 4. Peccatum 143, 143. Periculum 1. Scientia 91. Sodomia 2. Suspicio 1. Turpitudine 1. Usura 91, 92, 136, 209. Vestis 7. Virginitas 37. Vitari. Vitium o.
- Vitis. Eucharistia 71. Ventus 3. Vinum o.
- 1 VITIUM uniuscujusque rei videtur esse, quod non sit disposita secundum quod convenit suae naturae 1-2, q. 71, 1, 2, c.
- 2 Vitium est habitus aut affectio animi, in tota vita inconstans et a seipsa dissentiens, secundum Tullium 1-2, q. 71, 1, 3^m. Accidia 5, 7. Accusatio. Actus 12, 174. Adulterium 8. Amor 192, 194, 217. Angelus 487. Appetitus 14, 73.
- 3 Vitium intantum est contra naturam hominis, inquantum est contra ordinem rationis 1-2, q. 71, 2, c. fi.
- 4 In plus se habet vitium quam aegrotatio vel morbus, tam in anima quam in corpore, sicut etiam virtus in plus se habet quam sanitas. Et ideo virtuti convenientius opponitur vitium quam aegrotatio vel morbus; et vitium potest esse sine eis et non e converso 1-2, q. 71, 1, 3^m fi. | 2, c. primo. Astutia 1. Avaritia 15, 16, 26. Banausia. Beneficium 9.
- 5 A vitio nomen vituperationis detractum creditur, secundum Augustinum 1-2, q. 71, 2, c. Aestimativa 2. Capitale o. Caro 1. Cognitio 23. Contritio 31. Crudelitas. Curiositas 1. Datio 13, 17. Ebrietas 2, 13. Fornicatio 19. Fortitudo 36. Galilea 3. Generatio 50. Gloria 10. Gratitude 4. Gula 2, 3, 5, 10. Habitus 67.

VITUPERATIO

- 6 Vitia sumunt speciem a fine proximo, genus autem et causam a fine remoto 2-2, q. 11, 1, 2^m | q. 111, 3, 3^m. Haeresis 2. Hypocrisis 1. Imprudentia 4. Insensibilitas 1, 3. Invidia 5. Ira 1, 2, 16, 18, 80, 84.
- 7 Aliquis actus pertinet ad aliquod vitium tripliciter: scilicet directe seu essentialiter, antecederet et consequenter. Ma. q. 8, 3, 7^m. Iracundia 1. Ironia 1. Iustitia 45. Lepa 4. Lex 171.
- 8 Non est contra rationem vitii capitalis, quod unum capitale oriatur ex altero; quia invidia manifeste oritur ex vanagloria 2-2, q. 36, 4, 1^m | q. 118, 7, 3^m | q. 132, 4, 1^m | q. 153, 4, 2^m | Ma. q. 8, 5^m | 11^m | q. 13, 3, 3^m | q. 15, 4, 2^m.
- 9 Non oportet filias alicujus vitii capitalis, esse ejusdem generis cum eo 2-2, q. 118, 7, 1^m | q. 153, 5, 2^m. Luxuria 6, 7, 9, 13, 15, 19, 26. Maceratio 1. Malitia 2. Malum 64. Medium 26. Mollities 3. Negotatio 1, 2.
- 10 Vitia opposita virtutibus theologicis, non reducuntur ad vitia capitalia, sicut nec virtutes theologiae ad virtutes cardinales 2-2, q. 10, 1, 3^m. Obedientia 2. Odium 2. Parvificentia. Passio 59, 60. Pax 15. Peccatum 143, 149, 155, 166, 306. Phase. Praeceptum 108, 113. Processio 7. Prudentia 35. Rationale 7.
- 11 Vitia carnalia intantum magis extinguunt iudicium, quantum longius abducunt a ratione 2-2, q. 53, 6, 3^m. Remissio. Scholaris. Studium 7. Superbia 2, 20. Superstitio 2. Suspicio 1. Syllogismus 7. Usura 12, 29, 30, 37, 39, 40, 43, 51, 88, 91, etc. 97, etc. 107, 146, 209, etc. Uter. Timor 13. Vendere 8, 11, 13. Vindicatio 2. Vitari. Vitiositas. Virtus 145. Vituperatio 1. Vulpis.
- 12 Gloria virtutum septupliciter amittitur, per septem vitia, scilicet quia per gulam evacuatur gloria sobrietatis, per luxuriam maculatur gloria castitatis, per superbiam captivatur gloria humilitatis, per iracundiam intermittitur gloria mansuetudinis, per invidiam excluditur gloria charitatis, per avaritiam annihilatur gloria liberalitatis, et per accidiam culpatur gloria strenuitatis 1^a Cor. 9, lect. 3, prin^o.
- Vitulus. Aaron 3. Animal 81, 83. Festum 6. Usura 299.
- Vituperabile est omne peccatum mortale et veniale 3, d. 36, 2, 6^m. * Usura 111. Vitiositas. Vitium o.
- 1 VITUPERATIO creditur trahere nomen a vitlo secundum Augustinum, quia de hoc quaelibet res vituperatur 1-2, q. 71, 2, c. * Actus 176. Amor 148. Confessio 4. Gloria 8. Honor 17.
- 2 Vituperium debetur soli culpae, sed respicit quicumque defectum, secundum opinionem humanam 2-2, q. 44, 2, o. | 3, c. | 2, d. 35, 1, c. * Ingratitudo 10. Inhonore. Intemperantia 1. Iudicium 49. Laus 6. Opprobrium 2. Passio 70. Publicatio 1. Turpitudine 1. Tyrannus 1. Uxor 2. Verecundia 3, 12.
- 5 Virtuosi contemnunt vituperium, sed imperfecti verecundantur 2-2, q. 144, 2, 1^m | 4, 3^m.
- Vivens. Accidens 84. Actio 31. Anima 159, etc. 251, 335, 357. Animal 27. Apparere 11. Aqua 7. Augmentum 12, 14. Baptismus 140, etc. Barbarus 1. Caelum 100, 125. Dispensatio 19. Embryo 3. Filiatio 2. Generatio 3. Intellectus 63. Natura 21. Necessitas 4. Pater 2. Petrus 6, 7. Potentia 4. Semen 15. Sepultura 1, etc. Suffragia 2, 5. Vita o. Vitale. Votum 61.
- 1 VIVERE samitur dupliciter: scilicet pro esse viventis et pro operatione ejus 1^a q. 18, 2, c. | 1^m | q. 54, 1, 2^m | 1-2, q. 3, 2, 1^m | q. 56, 1, 1^m | 2-2, q. 19, 7, c. | 1, d. 8, q. 5, 3, 3^m | 2, d. 27, 2, 2, 8^m | d. 38, 2, 3^m | 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 1, 2^m | d. 35, q. 1, 1, 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 3, c. | 2^m | Verit. q. 4, 8, c. | q. 13, 4, 2^m | Meta. lect. 1, me^o | Anima. 1, fi. | Lib^o 2, lect. 4, fi. * Abstinencia 3, 8. Accidens 84. Amicitia 32. Amor 61. Anima 69, 335, 349, 353. Animal 27, 38, 67.
- 2 Anima immediate facit vivere primo modo quamlibet partem corporis, inquantum est forma corporis, non autem secundo modo, sed mediante corde 1, d. 8, q. 5, 3, 3^m.
- 5 Vivere dicitur esse viventis, quia per hoc quod habet esse per suam formam, tali modo operatur 2-2, q. 179, 1, 1^m. * Aqua 2. Beneficium 10, 21. Bonitas 208. Christus 90. Descendere 8. Divitiae 5. Divortium 4. Embryo 3. Enoch. Esse 36, 37, 61. Femina 4. Fides 107. Finis 63, 117. Innocentia 11. Leo 2. Lex 87. Malum 66. Martinus. Matrimonium 139. Mors 7. Occidere 1. Patruus 6, 7. Praeceptum 66. Praedicare 7, 21. Princeps 3. Professio 2. Prudentia 65. Purgatorium 2. Ratio 60. Regula 6. Religio 31, 52, 53, 54, 73, 74, 88. Rex 6. Usura 179, 181, 186, 188. Virtus 27. Visio 15.
- 1 VIVIFICARE effective, est perfectionis simpliciter, ideo convenit Deo. Non autem vivificare formaliter 1^a q. 51, 1, 3^m | 3^a q. 2, 5, 2^m | q. 5, 3, 2^m | q. 50, 2, 2^m | 2, d. 8, 1, 4^m | d. 26, 1, 5^m | Verit. q. 27, 1, 1^m | Po^a q. 6, 6, 8^m | Spiritu. 5, 6^m. * Appropriatio 29. Christus 51, etc. 200, 218. Ignis 17. Operatio 57, 60. Scriptura 2.
- 2 Vivificare quo anima vivificat corpus, non est in genere actionis, quia anima est actus primus. Po^a q. 2, 1, 6^m.
- 1 VIVUM sive animatum, est superius ad hominem et ad animal 3^a q. 50, 4, b. * Anima 136. Aqua 2. Baptismus 141. Beatus 47. Caelum 130, 149. Corpus 26, etc. 66. Eleemosyna 31. Missa 23, 26.

VOLUNTARIUM

- Operatio 48, etc. Passio 121. Praeceptum 122. Processio 32. Rationale 7. Suffragia 2.
- 2 Vivum non est praedicatum accidentale, sed essenziale 1^a q. 18, 2, c. | 3^a q. 50, 5, c. | 3, d. 22, q. 1, 1, b. 3 | Cg. 2, c^o 57.
- 1 VOCATIO Dei est semper temporalis, quia ponit additionem alicujus vel ad esse per creationem, vel ad gratiam. Sed electio temporalis et electio aeterna, respondent secundae vocationi, et non primae 1, d. 41, 2, 3^m. * Actus 27. Angelus 564. Apostoli 17, 31. Caelum 17. Credere 11. Daemon 82, 83, 89. Dolus 4. Dos 3. Fornicatio 14. Gratia 12. Invocare. Jacobus 1. Juramentum 2.
- 2 Vocantur fideles ad tria: scilicet ad fidei evidentiam per consensum, ad doctrinam per praecepta, et ad obedientiam per consilia. Isa. 2, prin^o. * Iustitia 9. Justificatio 13, 14, 15.
- 5 Vocatio interior respicit terminum ad quem, et electio temporalis respicit terminum a quo. Ideo sunt semper simul, sed differunt ratione 1, d. 41, 2, 3^m.
- 4 Irrationabilia et insensibilia sextupliciter vocantur a Deo: scilicet in testem in iudicio peccati, ad ostendendam divinam potentiam, ad facti evidentiam, ad exagerandam malitiam, ad magnificandam laetitiam, et ad stupendam tristitiam. Isa. 1, prin^o. * Maleficium 1. Matthaeus 1. Oratio 11. Papa 2. Paulus 1, 2, 18. Salvati 11. Tribuni. Usura 6, 13, 49, 54, 63, 133, 151, 186, 231. Utile 3.
- 5 Caelum et terra quae sunt insensibiles creaturae, vocantur ad audiendum, quia vocantur ad ea quae sunt rationalis creaturae vel naturae, ad ostendendum divinam potentiam. Isa. prin^o.
- Volare. Animal 148. Baptismus 159. Convolare. Liberum 9, 10. Motus 34, 35. Scriptura 2. Sidera. Struthio 1. Turtur. Usura 209. Vespertilio.
- Volatile. Avis. Motus 34, 35.
- Volatio. Motus 34.
- 1 VOLATIVUM. Ambulativum et volativum, sive gressibile et volatile, faciunt differre specie animalia, sed albedo et nigredo non. Ethi. 10, lect. 5, me^o | Meta. 10, lect. 11, prin^o.
- 2 Oppositum videtur dicere. Phy. 7, lect. 8, prin^o.
- Volatus. Aquila 1. Turtur 2.
- Volitivum. Appetitivum. Voluntas 24.
- Volitum. Amicitia 4. Amor 28, 187, 198. Angelus 411, 433. Appetibile. Appetitus 27, etc. 87, etc. Bonitas 23. Christus 160. Deus 261, 291, 305, etc. 327, etc. Finis 121. Ignorantia 3, 4. Iustitia 88. Lex 65. Meritum 40. Misericordia 17. Nolo. Passio 96, 111, 123. Poena 20. Usura 89, 90.
- Volo. Praeceptum 64.
- Volubile. Cogitatio 5. Vertibilitas.
- 1 VOLUNTARIUM importat, quod motus et actus sit a propria inclinatione, id est quod agere sit a principio intrinseco, et propter finem 1^a q. 105, 4, c. | 1-2, q. 6, 1, o. | 2, c. | q. 71, 5, 2^m | 2, d. 25, 1, 6^m | d. 35, 3, c. | d. 41, q. 2, 1, 1^m | Ma. q. 3, 3, c. | 11, 3^m. * Actio 39, etc. 43, 44. Actus 193. Agens 3, 13, 14. Amor 52, 196. Assumere 58. Beatitudo 68. Causa 3, 69. Caecitas 1. Caelum 83. Commutatio 2. Contrapassum 2. Culpa 1. Datio 16, 17. Debitum 7.
- 2 Ad rationem ejus requiritur aliqua cognitio finis 1-2, q. 6, 2, c. | 3, 3^m | 5, c. | 7, 3^m | 8, c. * Defectus 19, 20. Deus 102, 258. Difficile 4. Ebrietas 5, 8, 9, 12. Electio 33. Esse 8. Euguomomyna 1.
- 5 Voluntarium dicitur, quod procedit a voluntate vel directe, scilicet a voluntate agente, vel indirecte, scilicet a voluntate non agente 1-2, q. 6, 3, o. | 7, 3^m | q. 77, 7, c. | 2, d. 35, 3, c. | 5^m. * Haeresis 110. Hebetudo 1. Homo 38. Ignorantia 2, etc. Impugnare 2. Infirmus 4, 7. Injustitia 7. Jacob 5.
- 4 Voluntarium dicitur per remotionem causarum involuntarii, scilicet violentiae et ignorantiae, licet videatur e converso. Ethi. 3, lect. 4, prin^o. * Involuntarium o. Iudicium 34, 56, 69.
- 5 Voluntarium dicitur, quod est secundum inclinationem voluntatis. Et hoc dupliciter, scilicet ad agendum, et patiendum 1^a q. 82, 1, c. | 1-2, q. 6, 5, 2^m.
- 6 Aliquid est voluntarium dupliciter: scilicet secundum se, et secundum causam suam 1-2, q. 77, 7, c. | 2-2, q. 46, 2, 2^m | q. 64, 8, c. | q. 79, 3, 3^m | Ma. q. 3, 8, c. * Iustitia 26. Malitia 8. Malum 39, 42, 43, 44. Mendicitas. Meritum 30. Moralis 2. Motus 5, 9, 42. Natura 17. Oblatio 4. Ommissio 5, 7. Passio 76, 97, 123. Paulus 7. Paupertas 1, etc.
- 7 Voluntariae actionis triplex est radix: scilicet vel natura, vel virtus, vel libido. Opus. 58, c^o 1. * Peccatum 15, 294, 295, 356, 359. Poena 17, etc. Poenitentia 19. Perfectio 61, 68, 73, etc. Praeceptum 36, 37. Primitiae 2. Purgatio 10. Sacrificium 24, 40, 41. Speculum 3.
- 8 Principium intrinsecum actus voluntarii, scilicet vis cognoscitiva et appetitiva, est principium primum, non quidem primum simpliciter, sed primum in genere motus appetitivi, licet moveatur appetitus hominis ab aliquo exteriori secundum alias species motus 1^a q. 105, 4, 2^m | 3^m | 1-2, q. 6, 1, 1^m | 2^m | q. 9, 4, 1^m.

VOLUNTAS

- 9 Voluntarium potest esse sine actu exteriori, et aliquando est cum actu interiori, sine actu exteriori 1-2, q. 6, 3, o. | q. 71, 5, 2^m | 2, d. 35, 3, c. | 5^m | Ma. q. 2, 1, 2^m. * Turpitudine 1. Votum 8.
- 10 Quanto actus bonus est magis voluntarius, tanto est magis meritorius et laudabilis 2, d. 29, 4, c. | Ma. q. 3, 13, c. prin^o.
- 11 In non habentibus usum rationis, non est voluntarium, nec involuntarium 1-2, q. 6, 7, 3^m | q. 10, 3, c.
- 12 Voluntarium convenit pueris et brutis. Ethic. 3, lect. 4, me^o | lect. 5, prin^o. * Usura 84, 89. Usus 7.
- 13 Oppositum videtur dicere. Verit. q. 24, 2, 1^m.
- 14 Voluntarium secundum rationem perfectam, soli naturae rationali convenit, brutis autem convenit secundum rationem imperfectam 1-2, q. 6, 2, o. | 2, d. 25, 1, 6^m | 3, d. 27, q. 1, 4, 3^m | Verit. q. 24, 2, 1^m.
- 15 Voluntarium est maxime in actibus hominis, quia maxime cognoscit finem sui operis, et movet se 1-2, q. 6, 1, o.
- 16 Voluntarium tollitur per violentum. Est autem duplex violentum: scilicet simplex, et mixtum. Simplex quando absolute quis cogitur ad aliquid contra voluntatem suam faciendum. Violentum mixtum est, cum non absolute cogitur quis ad faciendum aliquid contra voluntatem suam, sed secundum quid, scilicet quod nisi faciat, incurrit majus damnum, sicut si non projiciuntur merces in mare navis submergitur: et ideo aliquo modo fit sponte, et aliquo modo violente, inquantum scilicet coguntur timore majoris damni 1-2, q. 6, 4, 5, 6, o. | 2^a Cor. 9, lect. 1, fi.
- 1 VOLUNTAS est appetitus rationalis 1^a q. 78, 1, 3^m | q. 80, 1, o. | q. 81, 1, c. | q. 87, 4, c. | 1-2, q. 6, prin^o | 2, 1^m | q. 8, 1, c. | q. 26, 1, c. | q. 46, 4, 1^m | q. 56, 5, 1^m | q. 59, 4, c. | 2-2, q. 24, 1, c. | q. 27, 1, c. | q. 58, 4, 1^m | Opus. 43, c^o 6. * Affectio o. Amor 108. Animal 51. Appetitus 88. Ars 39, 49. Aureola 13. Charitas 54, 67, 104. Habere 2.
- 2 Voluntas est media inter rationem et concupiscibilem, et movetur ab utraque; scilicet a ratione in continente, et a concupiscibili, in incontinente 2-2, q. 155, 3, 2^m. * Habitus 2. Honestum 4. Infinitum 20. Intellectus 191, etc. Intelligentia 2. Irascibilis 1. Justitia 37, 38, 66, 69. Liberum 4, etc. Poenitentia 1, 18, etc. 37. Praedestinatio 17.
- 3 Voluntas est rationalis per participationem 1-2, q. 56, 6, 2^m | q. 59, 4, 2^m | q. 61, 2, c. fi. | 2^m | 2-2, q. 58, 4, 3^m | 3, d. 17, art. 1, q. 2, c. | d. 33, q. 2, a. 4, q. 3, 1^m.
- 4 Immo voluntas est rationalis per essentiam 3, d. 23, q. 1, art. 3, q. 1, c. | d. 27, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m.
- 5 Forma voluntatis, est objectum ejus. Virt. q. 2, 3, c. * Processio 55.
- 6 Volitum principale, est causa finalis voluntatis distinctae realiter ab eo, et non aliter, nisi secundum modum significandi, non autem volitum secundarium. Verit. q. 23, 1, 3^m. * Ratio 16.
- 7 Tendere in finem accidit voluntati, secundum quod est distans a fine. Sed operationem habere circa finem, est ei essentiale 1, d. 45, 1, 2^m.
- 8 Voluntas humana potest aliquid velle ex judicio rationis, non sequendo passionem appetitus sensitivi 1^a q. 111, 2, 3^m | q. 115, 4, c. fi. | 1-2, q. 10, 3, o.
- 9 Voluntas antecedens et secundum quid, potius est velleitas, quam absoluta voluntas 1^a q. 19, 6, 1^m fi. | 3, d. 31, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m.
- 10 Voluntas non excluditur a vita contemplativa, nec amor, sicut nec intellectus a vita activa 3, d. 27, q. 1, 4, 4^m | Verit. q. 22, 11, 11^m.
- 11 Voluntas dicitur tripliciter: scilicet potentia, actus, et objectum 2, d. 39, q. 1, 1, c. | d. 41, L. fi. | d. 44, L. prin^o | q. 1, 1, 3^m | 3, d. 17, a. 1, q. 1, 3^m.
- 12 Voluntas duplex: scilicet voluntas ut natura, et voluntas ut voluntas, idest voluntas deliberata 1^a q. 83, 3, 4, o. | 3, d. 17, a. 1, q. 3, c. | 1^m. * Character 16, 17. Datio 16. Defectus 12. Delectatio 205. Deus 257. Difficile 4, 5.
- 13 Voluntas ut natura, et voluntas deliberata, non differunt essentialiter secundum potentias, sed ut consequuntur cognitionem naturalem, et cognitionem per inquisitionem 1^a q. 83, 4, o. | 3^a q. 18, 3, c. | 1^m | 2, d. 39, q. 2, 2, 2^m | 3, d. 17, a. 1, q. 1, c. | 1^m. * Imago 9, 27, 28, 29. Legislator 2.
- 14 Voluntas ut voluntas, est ad utrumlibet; sed voluntas ut natura, vult aliquid naturaliter et determinate 1^a q. 41, 2, c. | 1-2, q. 10, 1, o. | Verit. q. 22, 5, 6, o. | Ma. q. 16, 4, 5^m. * Libertas 4, etc.
- 15 Voluntas duplex: scilicet voluntas rationis, et voluntas sensualitatis 2, d. 39, q. 2, 2, 1^m | 3, d. 17, a. 1, q. 2, o.
- 16 Alia est voluntas rationis, naturaliter tendens in bonum, et alia voluntas sensualitatis, naturaliter tendens in malum hominis inquantum homo 2, d. 39, q. 2, 2, 1^m | 3, d. 17, a. 1, q. 2, o. * Liberum o.
- 17 Voluntas hominis duplex: scilicet voluntas naturalis qua appetit bonum secundum se homini inquantum est homo, et voluntas deliberata, scilicet de bono propter aliud 1^a q. 41, 2, 3^m | 3^a q.

VOLUNTAS

- 18, 1, 3^m | 3, o. | 4, 5, c. | q. 21, 3, c. | 1, d. 48, 4, c. | 2, d. 24, q. 3, 1, c. | d. 39, q. 2, 1, c. | 3, d. 17, art. 2, q. 3, o. * Memoria 7.
- 18 Voluntas triplex: scilicet accedens, concomitans, et antecedens 1-2, q. 5, 7, c. | 1, d. 6, 2, c.
- 19 Regula voluntatis humanae duplex: scilicet una propinqua et homogenea, idest ipsa humana ratio, alia vero remota et heterogenea, idest prima regula, scilicet lex aeterna, quae est quasi ratio Dei 1-2, q. 21, 1, c. | q. 71, 6, c. Meritum 36, 38, 88.
- 20 Voluntas potest comparari ad aliquid tripliciter: scilicet ut potentia ad objectum, ut principium ad rationem principiandi, et ut principium ad principiandum 1, d. 6, 2, c. | d. 13, 3, 4^m. * Necessitas 31.
- 21 Aliquid esse, vel aliquid fieri voluntate, contingit dupliciter: scilicet vel voluntate concomitante, vel voluntate ut principio 1^a q. 41, 2, c.
- 22 Aliquis vult aliquid tripliciter: scilicet appetitu naturali, voluntate electionis, et ut in causa 2-2, q. 30, 1, c.
- 23 Aliquid potest esse volitum nunc et non prius dupliciter: scilicet vel quia incipit esse bonum, vel quia incipit esse cognitum 1^a q. 19, 7, c.
- 24 Id quo aliquis vult bonum vel malum, potest dici tripliciter: scilicet sensualitas inclinans in malum et ratio in bonum; potentia volitiva, et actus ejus. Primo et tertio modo differunt id quo aliquis vult bonum et quo vult malum, sed secundo modo sunt idem 2, d. 39, q. 2, 2, o.
- 25 Objectum voluntatis est bonum 1^a q. 48, 5, c. | q. 59, 2, c. | 2^m | 3^m | q. 105, 4, c. | q. 106, 2, c. | 1-2, q. 1, 6, c. | q. 5, 8, c. | q. 8, 1, o. | 2, c. | q. 9, 2, c. | q. 10, 2, c. | q. 20, 1, c. | q. 60, 1, 1^m | 1, d. 48, 2, c. | 1^m | 2, d. 3, q. 3, 2^m | d. 21, q. 1, 3, c. | d. 24, q. 1, 3, 3^m | d. 25, 1, 2^m | 2, c. | d. 38, L. me^o | d. 39, q. 1, 2, c. | 3, d. 4, q. 1, art. 1, q. 2, 1^m | d. 17, a. 1, q. 3, c. | 3^m | 4^m | d. 27, q. 1, 4, c. | d. 33, q. 2, art. 2, q. 1, 3^m | 4, d. 49, q. 1, art. 3, q. 1, 1^m | Cg. 1, c^o 72, 5^m | 6^m | Libo 2, c^o 23, fi. | 24, 1^m | Libo 3, c^o 3, 5^m | 6^m | 16, fi. | 26, 1^m | Po^a q. 3, 15, 5^m | Ma. q. 6, c. | 6^m | Virt. q. 1, 5, c. | Quol. 5, 10, c. Amor 222, infra.
- 26 Objectum voluntatis est bonum universale 1^a q. 59, 4, c. | q. 80, 2, 2^m | q. 82, 4, c. | 1^m | 1-2, q. 105, 4, c. | 1 2, q. 1, 2, 3^m | q. 2, 7, 8, c. | q. 9, 1, c. | 3^m | 3, 6, c. | q. 10, 1, c. | 3^m | 2-2, q. 21, 1, c. | q. 25, 2, c. | 3^a q. 19, 3, c. | Cg. 3, c^o 23, 9^m | Verit. q. 24, 7, c. | q. 25, 1, c. | 3, c. | 1^m | Ma. q. 8, 3, c. | q. 16, 8, c. fi. | Virt. q. 4, 2, c. | 1^m. * Accidens 68. Actus 149. Amor 28, 89, 107, 163, 187, 198, 200, 210, 283. Appetitus 69. Artifex 4. Amor 222, infra.
- 27 Objectum voluntatis est bonum apprehensum 1^a q. 80, 2, c. 1^m | q. 82, 3, 2^m | 4, c. | 1-2, q. 8, 1, o. | q. 13, 5, 2^m | q. 19, 1, 3^m | 3, o. | 5, 10, c. | q. 20, 1, 1^m | q. 27, 2, o. | q. 76, 1, 3^m | 2-2, q. 4, 7, c. | q. 7, 1, c. | 2, 1^m | q. 8, 4, c. | q. 82, 3, c. | 1, d. 48, 4, c. | 2, d. 39, q. 3, 3, c. | Cg. 1, c^o 72 | 74, prin^o | 81, 2^m | 95, 2^m | Libo 2, c^o 24, 1^m | 27, 1^m | Libo 3, c^o 26, fi. | 85, 1^m | 2^m | 88, 1^m | 107, 6^m | 7^m | Verit. q. 22, 9, 6^m | Po^a q. 2, 3, 3^m | q. 10, 2, c. fi. Ma. q. 3, 3, c. prin^o | Virt. q. 1, 5, 2^m | 6, c. | 8, 13^m | q. 2, 3, 12^m | Quol. 3, 27, c. * Beatitudo 104, 105.
- 28 Voluntas naturaliter fertur in bonum secundum rationem. Virt. q. 1, 5, c. | 1^m | 2^m. Bonitas 180. * Coactio 4, etc. Cognitio 54. Continentia 14, 15, 17. Damnatio 16. Dolor 11. Eucharistia 214.
- 29 Bonum et finis est objectum voluntatis 1-2, q. 1, 1, c. | 2, 3^m | 3, c. | q. 5, 4, 3^m | q. 11, 1, c. | 2-2, q. 4, 1, 3, c. | 1, d. 3, q. 4, 1, 6^m | 2, d. 40, 1, c. | Cg. 1, c^o 72, 5^m | Libo 3, prin^o | c^o 9, 1^m | 109 | Libo 4, c^o 19, 1^m | Virt. q. 2, 3, c. prin^o | Quol. 8, 19, c. prin^o. Appetitus 26, infra. * Finis 40. Furtum 10.
- 30 Voluntas potest velle aliquid in ordine ad aliud, quia fertur in suum objectum consequenter, ad apprehensionem rationis 2-2, q. 58, 4, 2^m. * Gratia 52.
- 31 Finis est objectum voluntatis 1^a q. 48, 1, 2^m | 1-2, q. 1, 1, 2^m | q. 7, 4, c. | q. 9, 3, c. | q. 18, 6, 7, c. | q. 19, 2, 1^m | q. 20, 1, c. | q. 72, 1, 1^m | 3, c. fi. | q. 73, 6, c. | 2-2, q. 8, 8, c. | q. 23, 8, c. | q. 110, 1, c. | q. 122, 2, c. | q. 180, 1, c. | 1, d. 45, 2, 1^m | 3, c. fi. | Cg. 1, c^o 72, 5^m. * Ignorantia 3, 4, 15, etc. Implere.
- 32 Bonum in communi, ultimus finis, et omne naturale volenti, est volitum naturaliter 1-2, q. 10, 1, o. | 2-2, q. 34, 1, c. | Cg. 3, c^o 109 | Verit. q. 22, 5, 6, c. | q. 24, 7, 8, c. | Ma. q. 2, 3, 2^m | q. 6, c. fi. | q. 16, 4, 5^m. * Injustitia 7. Intentio 16. Mendacium 1, 2, 4. Misericordia 4. Poena 17, etc. 33, etc. Possessio 9. Praelatio 22.
- 33 Cujuslibet voluntatis volitum est duplex: scilicet principale, idest finis, et secundarium, idest ea quae sunt ad finem. Sed volitum principale est causa finalis voluntatis distinctae realiter ab eo, non aliter nisi secundum modum significandi, non autem volitum secundarium 1-2, q. 8, 2, 3, o. | 1, d. 45, 2, 1^m | 2, d. 24, q. 1, 3, 3^m | Verit. q. 22, 9^m | q. 23, 1, 3^m | 4, c.
- 34 Bonum et malum sunt objectum voluntatis. Primum quidem ad prosequendum, secundum autem ad fugiendum 1^a q. 20, 1, c.

- | 1-2, q. 8, 1, 1^m | q. 74, 2, 2^m | Cg. 3, c^o 10 | Ma. q. 1, 1, 4^m | q. 10, 1, c. | Virt. q. 1, 2, 3^m. Voluntas 60.
- 55 Mala fieri, non est volitum per se, sed per accidens tantum, inquantum aestimatur bonum, ratione boni annexi 1, d. 46, 2, 2^m | Ma. q. 3, 12, c. * Relatio 44, 45. Sacrificium 15.
- 56 Qui vult bonum propter indebitum finem, vult bonum sub ratione mali 1-2, q. 19, 7, 2^m | 3^m | 2, d. 38, 5, c. | d. 40, 2, o. Immo voluntas nihil vult, nisi sub ratione boni 1^a q. 19, 9, c. | q. 48, 1, 2^m | 4^m | 1-2, q. 8, 1, o. | q. 73, 8, 2^m fi. | q. 78, 1, 2^m | 1, d. 46, L. fi. | 2, d. 1, q. 1, 2^m | d. 5, q. 1, 2, 5^m | d. 34, 3, c. | d. 35, 5, 4^m | L. prin^o | d. 37, q. 3, 1, 3^m | Cg. 2, c^o 40, 7^m | Lib^o 3, c^o 4 | 5 | 107 | Verit. q. 22, 6, c. 5^m | Ma. q. 1, 3, c. | q. 3, 12, o. | Etbi. lect. 1, me^o | Phy. 2, lect. 5, fi.
- 57 Finem ultimum respicit voluntas intendens, sed finem proximum respicit voluntas eligens, a quo et accipit bonitatem 2, d. 40, 2, c. | 3^m | 4, d. 16, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m | Ma. q. 2, 2, 4^m.
- 58 Homo voluntate habituata ad finem indebitum, non potest semper actualiter omnia considerata praecogitare. Verit. q. 24, 12, c. * Salvati 4, 8, etc. Sermo 4.
- 59 Coniunctum principali volito et cognitum, est volitum ex consequenti, non autem per accidens. Sed improvisum tantum per accidens. Ma. q. 3, 12, 4^m. Timor 5, 26.
- 40 Voluntas est flexibilis ad malum, non quidem secundum quod est a Deo, sed secundum quod est ex nihilo. Verit. q. 22, 6, 3^m.
- 41 Deformitas peccati, est volita tantum propter aliud, idest propter aliquod bonum, cui est annexa. Ma. q. 3, 12, o.
- 42 Voluntas adhaeret alicui dupliciter: scilicet per timorem, et per amorem. Secundum est principalius, quia est per se, sed primum est per aliud. Cg. 3, c^o 116, prin^o. * Votum 9, 10, 11, 22, 43, etc.
- 43 Voluntas tendit tantum in bonum existens, vel in bonum apparens, et sic tendit in non ens sub ratione boni 1^a q. 19, 9, c. | q. 82, 2, 1^m | 1-2, q. 6, 4, 3^m | q. 8, 1, o. | q. 18, 4, 1^m | q. 19, 1, 1^m | q. 27, 1, 1^m | q. 29, 4, c. | 3^m | q. 74, 1, 1^m | q. 77, 2, c. | q. 80, 1, c. | 1, d. 46, 2, 2^m | 2, d. 3, q. 3, 2^m | d. 7, q. 1, 1^m | d. 25, 1, 2^m | 3, 5^m | d. 38, 5, 3^m | d. 39, q. 2, 1, c. fi. | 3^m | d. 41, q. 2, 1, 1^m | d. 43, 1, 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 50, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | Cg. 1, c^o 95, 2^m | Verit. q. 14, 2, c. | q. 22, 6, c. | 5^m | 6^m | q. 24, 8, c. | Ma. q. 1, 1, 12^m | q. 3, 9, 4^m | q. 6, 6^m.
- 44 Voluntas secundum suam naturam est bona, ideo actus ejus naturalis semper est bonus. Sed moraliter se habet ad bonum et ad malum indifferenter. Ma. q. 2, 3, 2^m. * Christus 66, 149, etc.
- 45 Operatio voluntatis scilicet velle, nihil aliud est, nisi inclinatio volentis in objectum voluntatis 1^a q. 82, 2, c. | q. 87, 4, c. | q. 105, 4, c. | q. 106, 2, c. | q. 111, 2, c. | 1-2, q. 6, 4, c. | Cg. 4, c^o 19 | Ma. q. 3, 3, c. fi. * Abdicatio. Abraham 5, 13. Accusatio 17. Actio 18. Actus 125, etc. 137, etc. Adoptio 9. Advocatus 5.
- 46 Velle est actio manens in voluntate, ideo non cogit intelligi esse aliquid existens in actu. Cg. 1, c^o 79, fi. * Agens 53, etc. 95, 103. Agere 12, 14. Alienum 4, etc. Amicitia 4, 19, 32. Amor 28, 71, 191, 192.
- 47 A voluntate procedit aliquid per modum operationis, non autem per modum operati. Verit. q. 4, 2, 7^m | q. 10, 9, 7^m | Po^a q. 10, 2, 11^m | Virt. q. 1, 8, 13°.
- 48 Immo aliquid procedit a voluntate utroque modo 1^a q. 37, 1, c. | Cg. 4, c^o 19, 3^m | 4^m. * Anima 122, 124, etc. 275. Animal 51. Apparere 9. Appetitus 15, etc. 63.
- 49 Non est perfecta voluntas, nisi sit talis, quae opportunitate data operetur 1-2, q. 20, 4, c. Voluntas non dependet ex aliquo corporali quo ad actum nec quo ad objectum, quia capit objectum ab intellectu, secundum quod apprehendit aliquid sub ratione boni 2, d. 8, 5, c. Intellectus 218. * Apprehensio 2, 3. Ars 35, 39, 40, 49. Artifex 2, etc. Assentire 1, 2, 3, 7. Assimilatio 5, etc. 10. Auditor 1, 2. Aureola 13, 22, 23, 25. Baptismus 19, 90, etc. 125, 128, etc. 155, 213, etc. Bartholomaeus. Beatitudo 23, 34, 52, 72, etc. 92, etc.
- 50 Voluntas semel ad aliquid fixa, ab illo numquam divelli potest, quin vel actu vel habitu in illo maneat, nisi per actualem dissensum ad illud in speciali, vel in genere 4, d. 16, q. 1, a. 2, q. 1, c. | q. 2, a. 1, q. 1, 3^m. * Beatus 30, 31, 36, etc. Benefolentia 1. Blasphemia 23. Bonitas 163, etc. 196, 230, etc. Campsoria 5, 9, 11.
- 51 Voluntas pro facto reputatur 1^a q. 64, 2, 3^m | 1-2, q. 20, 4, c. | 3^a q. 68, 2, c. | 2^m | 3^m | 4, d. 17, L. prin^o. Charitas 62, etc.
- 52 Oppositum videtur dicere 2, d. 43, 5, 3^m | L. fi. | 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m.
- 53 Voluntas pro facto reputatur tam in bonis quam in malis, in iis quae sunt omnino ab homine, et quo ad praemium essentiale, non autem in sacramentis, et quo ad praemium accidentale, ut in remissione poenae 1-2, q. 20, 4, c. | 2-2, q. 81, 6, 1^m | 3^m fi. | q. 107, 1, 2^m | 3^a q. 68, 2, c. | 2^m | 3^m | 4, d. 4, q. 3,

- a. 3, q. 2, c. fi. | d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, 4^m | d. 17, L. prin^o | q. 3, a. 5, q. 2, 2^m | d. 20, q. 1, 1, 3^m | q. 3, 2^m | Verit. q. 24, 1, 1^m. * Certitudo 1, 9, 15. Circumcisio 28. Coactio 4, etc. Cogitatio 6, 11, 12.
- 54 Sufficit bona voluntas, ubi deest facultas; quia laus virtutis, in voluntate consistit, non autem in potestate. Et ideo deficere ab aequalitate quae est medium iustitiae, propter defectum potestatis, non diminuit laudem virtutis, si non fuerit defectus ex parte voluntatis. Et etiam in baptismo, apud Deum voluntas pro facto reputatur ei qui non habet tempus operandi 2-2, q. 81, 6, 1^m | q. 106, 3, 5^m | q. 107, 1, 2^m | 3^a q. 68, 2, 3^m fi. | 4, d. 4, q. 3, a. 3, q. 2, c. fi. | Verit. q. 24, 1, 1^m.
- 55 Omnes actus voluntatis reducuntur sicut in primam radicem, in id quod naturaliter vult. Virt. q. 2, 1, c. * Comparatio 1. Comprehendere 8. Communicatio 1, 3, 5, 6. Conclusio 1. Concupiscentia 3, 12. Consensus o. Contemptus 1. Contentio 1, 2. Contritio 5, 12, 13. Corpus 44. Credere 1, 3, 5. Damnatio 16, etc. 24. Datio 16, 17.
- 56 Actus voluntatis praecedat actionem naturae in diversis, sed in eodem est e converso. Po^a q. 2, 3, 6^m.
- 57 Voluntas magis fertur in repraesentatum, secundum unam conditionem quam secundum aliam tripliciter: scilicet quia praeponderat, praecurrit cogitationi, et magis convenit dispositioni hominis. Ma. q. 6, c. fi. * Aequalitas 8. Defectus 12, 13, 19. Devotio 2, 13. Deus 263, 266, 305, etc. 409, 410, 421. Difficile 4, 5, 19, 20. Discordia 1, 2. Dolor 24, 31. Dominium 4, etc. 15. Electio 1, 2, 3, 8, 23. Eleemosyna 11, 15, 18, 36, 37. Eucharistia 172, etc. 189, 213, etc. 228. Experientia 1, 9, 11. Fervor 1, etc. Fides 1, 24, 57, 80, 86, 89, 90, 143. Finis 40. Fomes 6, etc. Fornicatio 17. Fortitudo 5. Gratia 13, 39, etc. 52, 87, 116, 127. Habere 2. Habitus 2. Haeresis 1, 4, 9, 23, 27, 32. Homo 36, etc. Honestum 4. Ignorantia o. Phantasma 8.
- 58 Voluntas non potest eodem modo se habere ad passiones corporales praesentes, sicut ad absentes, propter acerbitatem. Verit. q. 26, 6, 3^m | q. 29, 3, 5^m. * Imago 9, 25, etc. 39. Imperare 1, etc. 8, etc. Imperator 7. Incontinentia 8. Infidelitas 1, 2, 8. Infinitum 20, 23. Injustitia 7. Instans 18, 19. Intellectualis 6, etc. Intellectus 191, etc. Intelligentia 2. Intelligibile 2. Intentio 2, etc. Involuntarium 1, 2, 3, 5. Joannes 4, 9.
- 59 Omne illud cuius principium est voluntas, quantum in se est, potest esse et non esse, et potest esse tale vel tale, et potest esse tunc vel nunc 1^a q. 41, 2, c. | Po^a q. 2, 3, c. | q. 3, 12, c. * Ira. Irregularitas 2, 3. Joseph 3. Iudex 9. Iudicium 10, 17, 34, 56. Juramentum 21, 24. Jus 12. Iustitia 7, 14, 36, etc. 64, etc. Latio 3. Laus 2. Legislator 2. Liberalitas 10. Libertas 3, etc. Liberum 33. Magnificencia 4, 5. Malitia 7. Malum 53, 54, 55. Maria 57. Martinus.
- 60 Actus voluntatis et cuiuslibet appetitus tendit in bonum et in malum, sicut in propria objecta, sed in bonum tendit prius et per se, in malum vero secundario et per aliud, inquantum opponitur bono 1^a q. 20, 1, c. | Ma. q. 3, 12, 2^m. Appetitus 28, etc. Voluntas 84. * Matrimonium 59, 87, 114, 130. Melius 3. Mendacium 1, etc. Mendicitas. Meritum 8, 28, 29, 30, 31, 32, 36, 57, 58, 62, 76. Misericordia 17. Mors 29, 30, 31. Mos 2. Natura 3, 7. Naturale 21, 24. Necessitas 32. Negligentia 3. Nicolaus 2. Nocere 7. Nolo. Non velle. Obedientia 4, 5, 6, 12, 29. Omissio 5.
- 61 Malum est in actu voluntatis ex objecto. Non autem est in actu intellectus; quia intelligere mala non est malum, sicut velle mala 2, d. 39, q. 1, 2, c. * Oratio 1, 92, 94. Ordo 19, 39. Ornatus 7. Parvipensio o. Passio 54, 68, 69, 96, 98. Paulus 6. Pax 1. Peccare. Peccatum 87. Poena 7, 17, etc. 33, 34, 42. Poenale. Poenitentia 1, 21, 31, 37, 83, 101. Perfectio 74. Perplexus 2. Petrus 1. Possessio 9. Praeceptum 64. Praedestinatio 17. Praelatio 22. Procepio 31, 55. Professio 3. Propositum o. Providentia 6, 36. Prudentia 37. Ratio 46, etc.
- 62 Actus voluntatis est ad bonum, prosequendo illud, sed est ad malum fugiendo tantum. Primus dicitur voluntas, secundus vero dicitur voluntas 1-2, q. 8, 1, 1^m | 2^m. * Reclamare. Religio 18. Reprobatio 2. Resistere 3. Sapientia 43. Satisfactio 11. Servitus 8. Simonia 1, 2, 28. Somnus 3. Spes 30. Subjectio 3, 5. Superbia 21. Temeritas 1. Tentare 1, 2. Tribulatio 8. Usura 2, 37, 62, 89, 90, 111, 148, 160, 161, 175, 177, 191, 191, 205, 216, 226, 236, 246, 248, 251, 255, 257, 258, 284, 287, 303, 305. Uti o. Vendere 17. Virtus 23, 24, 52, 54, 56, 94, etc. 163, etc. 207, etc. Voluntarium 3, 5. Votum o.
- 63 Bonitas et malitia actus voluntatis dependet ex objecto tantum, ex ratione, et ex lege aeterna 1-2, q. 19, o. | q. 21, 1, o.
- 64 Actus voluntatis discordans a ratione recta, vel a ratione errante, vel concordans cum ratione errante, est malus 1-2, q. 19, 5, 6, o. * Christus 136, 149, etc. Zachaeus.
- 65 Voluntas nihil facit nisi secundum quod est mota per suum objectum. Verit. q. 14, 2, c. * Accidens 68. Adam 46, 79.
- 66 Voluntas non movetur nisi a fine 1-2, q. 8, 2, o. | Ma. q. 6, c. * Affectio o. Agens 3, 13, etc. 53. Agere 12, 11. Amor 46. Augu-

VOMITUS

- lus. Anima 122, 127. Ardere. Assentire 1, 2, 3. Assimilatio 10. Assumere 59. Beatus 32. Bonitas 163, etc. 169, 230, etc. Caritas 25, etc. 62, etc. 82, etc. 109, 110. Caelum 158. Circulus 3, 4. Consuetudo 2.
- 67 Voluntas potest moveri dupliciter: scilicet ab exteriori, idest ab objecto, vel a repraesentante illud: et ab intrinseco, idest vel a se, vel a causante eam 1^a q. 105, 4, o. | q. 106, 2, c. | q. 111, 2, c. | 1-2, q. 9, 4, o. | q. 80, 1, c. | Cg. 3, c^o 88 | 89 | Verit. q. 22, 9, c. | Ma. q. 3, 3, c. | q. 6, c. | 4^m | 10^m. * Credere 3. Delectatio 105. Daemon 91. Deus 115, etc. Dolor 24, 29, 30. Fides 151. Fortitudo 5.
- 68 Aliquid movet voluntatem ex parte objecti tripliciter: scilicet ipsum objectum, proponens vel offerens objectum voluntati, et persuadens rationi 1-2, q. 80, 1, c. * Gratia 13, 52, 87, 117. Homo 40. Inclinator 2. Incontinentia 8. Ingratitudo 6. Intellectus 216, 218, 221, 222, etc. 228. Intentio 2, etc. Ira 21, 38. Irascibilis 1. Libido. Malitia 7, 8. Meritum 8, 80. Obedientia 4, 9, 29, 31.
- 69 Voluntas movetur ab appetitu sensitivo ex parte objecti, quod videtur convenire vel disconvenire secundum dispositionem hominis per passiones 1-2, q. 9, 2, o. | 5, c. fi. | q. 10, 3, o. | q. 75, 2, c. | q. 77, 1, o. | Verit. q. 5, 10, c. | q. 22, 9, 3^m | 6^m. * Origenes 4. Passio 24, 31, 53, 68. Peccatum 87, etc. Pollutio 2, etc. Praecipitatio 1. Primi 2. Processio 34, 43, 55. Propositum 1. Purgatio 3. Quies 5. Ratio 56.
- 70 Oportet quod voluntas moveatur ab aliquo exteriori dupliciter: scilicet ab objecto, et quo ad exercitium primi actus ejus 1-2, q. 9, 4, o. | q. 17, 5, 2^m | q. 103, 1, 1^m | Ma. q. 6, c. | Quol. 1, 7, c.
- 71 Voluntas non potest cogi 1^a q. 82, 1, c. | 1-2, q. 6, 4, 5, c. | 2, d. 25, q. 1, a. 2, c. 3^m | Verit. q. 22, 5, 6, c.
- Nec movetur necessario ab aliquo objecto, quo ad exercitium actus, sed quo ad determinationem actus movetur ab aliquo objecto, non autem ab omni objecto, nec a passione, nec a Deo, sed tantum ab ultimo fine 1^a q. 82, 1, 2, o. | 1-2, q. 10, o. | q. 80, 1, c. | Verit. q. 22, 6, o. | Ma. q. 6, c. | 7^m. * Scurrilitas 3. Spiritus 4, 5, 18. Virtus 241.
- 72 Voluntas movetur a se, quia inquantum vult finem, est in actu, sed respectu eorum quae sunt ad finem, est in potentia 1-2, q. 9, 3, o. | 4, c. | q. 17, 6, 1^m | q. 74, 1, 3^m | 2-2, q. 82, 1, 1^m | Ma. q. 6, c. | 20^m | Virt. q. 2, 5, c. * Votum 1, 9.
- 73 Motus voluntatis in contraria, sunt contrarii. Virt. q. 2, 3, 8^m.
- 74 Motus corporales hominis non pertinent ad meritum vel demeritum, nisi secundum quod a voluntate quasi a principio causantur. Nec potest esse in natura, quod voluntas ad aliquid fortiter moveatur, quin sequatur aliqua passio in parte inferiori 4, d. 9, a. 4, q. 1, 5^m | Verit. q. 26, 7, c. | Ma. q. 2, 2, 3^m.
- 75 Motus carnis excitatus in dormiente, non subiacet voluntati vigilantis. Nec reputatur quis evigilasse, quousque perfecte usum liberi arbitrii recuperaverit 4, d. 9, art. 4, q. 1, 5^m.
- 76 Voluntas distinguitur contra naturam, sicut una causa contra aliam, licet habeat modum naturae, inquantum fundatur in natura 1-2, q. 10, 1, 1^m | q. 51, 1, 1^m | Verit. q. 22, 5, c. * Angelus 459, etc. Animal 51. Appetitus 62, etc. Bonitas 171.
- 77 Voluntas hominis, nec a natura, nec ex necessitate, movetur ab appetitu inferiori 1-2, q. 10, 3, b. * Coactio 8.
- 78 Voluntas non est determinata ad unum, sicut natura. Po^a q. 3, 13, c. * Cogitatio 6. Daemon 24, etc. Infidelitas 8.
- 79 Immo voluntas determinatur ad unum. Ma. q. 3, 3, 5^m.
- 80 Voluntas non est determinata ad unum sicut natura, quia voluntas sequitur formam universalem, natura vero sequitur formam particularem 1^a q. 41, 2, c. | 1-2, q. 10, 1, 3^m | q. 13, 1, c. | q. 50, 5, 3^m | Po^a q. 3, 13, c. | Ma. q. 6, c. | Opus. 3, c^o 96. Actio 44. * Intellectus 165, 166. Meritum 29.
- 81 Voluntas autem determinatur ad unum, per consilium rationis, non autem necessario per aliquod agens extrinsecum. Ma. q. 3, 3, 5^m. * Natura 7.
- 82 Voluntas est in suprema parte animae, et pertinet ad vitam activam, et ad vitam contemplativam 3, d. 3, q. 1, 6^m | 4, d. 49, q. 3, a. 5, q. 3, 1^m | 2^m. * Anima 320. Ars 39, 49. Caritas 15, 54, 67, 86, 141. Christus 149, etc. Cognitio 52, 53, 54, 55, 56. Deus 257. Intellectualis 6. Praedestinatio 17. Ratio 16. Sacrificium 40. Superbia 28.
- 83 Voluntas dicta per essentiam, est in ratione dicta per essentiam, sed voluntas participative sumpta, est in ratione per participationem 3^a q. 18, 2, c. | 1^m | 3, d. 17, a. 1, q. 2, 3^m. * Beatitudo 94, etc. Finis 84, 131. Imperare 8, etc. Intelligentia 2. Intentio 3. Iustitia 66, 79, 81.
- Volutas. Aqua 5. Beatitudo 45, 117, 135. Corvus 2. Delectatio 77. Daemon 68. Dolor 8. Epieurus. Felicitas 2. Liberare 1. Libido. Luxuria 1. Mahumetus. Mel o. Princeps 24. Prodigalitas 3. Saraceni. Tabescere. Verbum 72. Vita 36.
- 1 VOMITUS potest sine culpa procurari, de consilio medicinae, in remedium languoris 2-2, q. 148, 6, 2^m | q. 150, 2, 3^m.

VOTUM

- 2 Multum comedere vel bibere propter vomitum, secundum consilium medicinae, non est peccatum, licet ebrietas non excusetur a peccato 2-2, q. 150, 2, 3^m. * Eucharistia 162, 196, 210.
- 3 Vomitum per ebrietatem vel voracitatem, est vitiosus, non autem si contingat infirmitatis causa 3^a q. 83, 6, 7^m.
- Voracitas. Comessatio. Ebrietas 6. Vomitum 2, 3.
- 4 VOTUM dicitur a voluntate, quasi a primo movente rationem ad promittendum 2-2, q. 88, 1, 2^m | 4, d. 32, 4, c. | d. 38, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Baptismus 90, 91, 102, 133, 155, 179, 188, 213, etc.
- 2 Vovere est actus patriae, seu actus religionis, licet actus aliarum virtutum sint materia ejus 2-2, q. 88, 5, o. | 6, c. | 2^m | q. 189, 2, c. | Cg. 3, c^o 138, cum me^o | Quol. 3, 12, c. | 3^m | Opus. 17, c^o 12 | Opus. 18, c^o 11.
- 5 Votum est promissio Deo facta 2-2, q. 88, 1, o. | 2, 4, c. | 5, c. | 1^m | 7, 12, c. | q. 189, 3, c.
- 4 Votum est testificatio quaedam promissionis spontanea, quae debet fieri Deo, de iis quae Dei sunt 2-2, q. 88, 1, c. fi. | q. 189, 3, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 1, o. * Confirmatio 38.
- 5 Ad votum tria de necessitate requiruntur: scilicet deliberatio, propositum, et promissio, in qua promissione perficitur ratio voti. Sed quandoque superadditur pronuntiatio oris, et testimonium aliorum, ad quamdam confirmationem voti 2-2, q. 88, 1, o. | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 1, c. * Contritio 1, 2, 3, 24. Cornelius o.
- 6 Votum fit soli Deo, licet sit de eo quod aliquando fit sanctis 2-2, q. 88, 5, 3^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 4^m. * Eucharistia 272, 277. Fructus 17. Jephthe. Obligari 3. Passio 31. Propositum o.
- 7 Votum nihil habens necessitatis, per prius dicitur votum, quasi habens complere rationem voti; non autem votum habens aliquid necessitatis 4, d. 38, q. 1, a. 2, q. 1, c. * Sacramentum 105. Sanctificatio 17.
- 8 Sub voto non cadunt peccata, nec indifferentia, nec necessaria absolute, nec propter finem, nisi ut voluntaria. Sed votum debet semper fieri de meliori bono 2-2, q. 88, 2, o. | 10, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 2, o. | a. 4, q. 1, c. | 3^m.
- 9 Expedit vovere, quia votum firmat voluntatem in bono. Nec tamen libertatem diminuit. Nec est periculosum de se, sed ex culpa mutantis voluntatem. Sed assimilatur beatitudo 2-2, q. 88, 4, o. | Cg. 3, c^o 138 | Quol. 3, 11, 2^m. * Apostoli 18. Aureola 22.
- 10 Homo est sic liber, quod potest aliqua vovere et facere, etiam contra praeceptum Papae 2-2, q. 88, 12, 2^m | 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 1, c. * Jacob 5, 6. Jacobus 2. Maria 39. Praelatio 5. Sanctificatio 17.
- 11 Vovere numquam convenit Christo, quia Deus erat. Et habebat voluntatem firmatam, ut comprehensor 2-2, q. 88, 4, 3^m.
- 12 Votum duplex, scilicet singulare, idest de iis ad quae non tenemur, et votum commune, idest de iis ad quae omnes tenentur. Et tale votum fit in baptismo 3, d. 38, q. 1, a. 2, q. 1, o.
- 13 Haec divisio, est divisio analogi, quia ratio voti prius et complete convenit voto singulari, sed incomplete voto communi 4, d. 38, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 2^m.
- 14 Votum singulare duplex, scilicet votum simplex, et votum solemne. Primum est promissio sola, secundum vero est promissio et datio 2-2, q. 189, 2, 1^m | 5, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 2, q. 2, o. | q. 3, c. | 1^m | a. 3, q. 2, 3, o. | Quol. 3, 18, o. | Quol. 8, 10, o. | Quol. 10, 11, 1^m.
- 15 Haec divisio, est divisio totius potestativi, quia ratio ejus est complete in voto solemni, sed est incomplete in voto simplici 4, d. 38, q. 1, a. 2, q. 2, c.
- 16 Votum solemnizatur dupliciter tantum: scilicet per susceptionem ordinis sacri, et per professionem certae regulae 2-2, q. 88, 7, o. | 9, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Quol. 3, 18, c. | Quol. 8, 10, c. fi.
- 17 Votum publicum dicitur dupliciter: scilicet publicum per se, idest habens aliquid annexum, quo venire debet in publicum: et publicum per accedens, idest quod quandoque fit publicum 4, d. 38, q. 1, a. 2, 1^m | q. 3, 4^m.
- 18 Votum simplex est fortius vinculum matrimonio, ratione ejus cui fit, scilicet Deo, et ad quod ligat, scilicet ad continentiam, sed e converso est quo ad modum, scilicet tradendo: quia per matrimonium trahitur actualiter vir in potestatem uxoris, non autem per votum simplex 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m.
- 19 Votum simplex impedit matrimonium contrahendum, sed non dirimit contractum. Non tamen potest petere debitum sine dispensatione ecclesiae auctoritate apostolica. Votum vero solemne, facit utrumque 2-2, q. 88, 7, b. | q. 189, 8, 3^m | 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, 3, o. | Quol. 3, 18, o. | Quol. 8, 10, o. | Quol. 10, 11, o. | Opus. 17, c^o 12. * Cibus 7. Haeresis 156, 157. Juramentum 16, 17.
- 20 Matrimonium et alia sacramenta, non dividuntur per simplex et solemne, quia sine solemnitate habent plene suum effectum virtute Dei. Non autem votum, quia efficaciam habet ex opere hominis 4, d. 38, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m.

VOTUM

- 21 Opus ex voto, est laudabilius, et magis meritorium, quam opus sine voto 2-2, q. 88, 6, o. | q. 189, 2, c. | 3^a q. 28, 4, c. | Cg. 3, c^o 138 | Quol. 3, q. 5, 2, 3^m | Opus. 17, c^o 12. * Matrimonium 132. Vinculum 1.
- 22 Opus ex voto, displicens, cum voluntate implendi illud, est magis meritorium, quam opus placens sine voto, caeteris paribus 2-2, q. 88, 6, 2^m | Quol. 3, 12, 3^m | Quol. 8, 11, fi. * Virginitas 2, 3.
- 23 Virtus voti, est obligatio ejus, quae est major in voto solemniori, quam in voto simplici, et quo ad Deum, et quo ad homines 2-2, q. 83, 7, 1^m | 4, d. 38, q. 1, a. 2, q. 2, c. | 2^m | 4^m | q. 3, c. | a. 3, q. 3, c. * Cibus 7.
- 24 Oppositum videtur dicere. Quol. 10, 11, 1^m.
- 25 Votum simplex obligat 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m. * Episcopus 22. Fructus 17. Habitus 22.
- 26 Immo non dirimit matrimonium contractum, et sic non obligat 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | Quol. 10, 11, 1^m.
- 27 Votum obligat secundum intentionem votantis, scilicet ad reddendum statim, vel ad certum tempus, vel cum conditione 2-2, q. 88, 3, 3^m | q. 189, 3, 2^m | 4, c. | 4, d. 39, q. 1, a. 3, q. 1, 4^m | 6^m | 7^m. * Haeresis 156, 157.
- 28 Quando aliquis timet rationabiliter perpetuum impedimentum implendi votum suum, tenetur non differre illud 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 1, 7^m. * Jacob 5, 6. Juramentum 16, 17. Matrimonium 109, 113, 132.
- 29 Observare votum, est de lege naturali, durante obligatione ejus. Quae cessat vel ex se, vel auctoritate superioris, in iis quae in dubium vertuntur dispensantis vel commutantis 2-2, q. 88, 10, 2^m | 12, 2^m | 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m. * Holocaustum 4. Mendacium 17. Oblatio 6. Ordo 102, 107. Peccatum 249. Perfectio 85. Professio 2, 3, 4, 5.
- 30 Omne votum rite factum, obligat. Ideo transgrediens illud, peccat mortaliter 2-2, q. 88, 3, o. | q. 189, 3, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 1, o. | q. 3, 1^m | Quol. 3, 12, 3^m | 18, c. | Quol. 10, 11, c. | 1^m | Opus. 17, c^o 12.
- 31 Votum non potest esse de impossibili. Ideo si promissum fiat impossibile, tollitur obligatio ad illud 4, d. 28, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m. * Puer 4, 5. Reniti. I^usus 6, 7.
- 32 Perdens virginitatem quam voverat, tenetur facere quod potest, scilicet tenetur continere, et poenitere si perdidit ex culpa sua. Et similiter in aliis 2-2, q. 79, 3, 9^m | q. 88, 3, 2^m | 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m.
- 33 Nullus potest se ex voto firmiter obligare ad id quod est in potestate alterius tantum 2-2, q. 88, 8, o. | 9, c. | 2^m | q. 189, 5, o. | 4, d. 32, 4, o. | d. 38, q. 1, a. 1, q. 3, o. | Opus. 17, c^o 12.
- 34 Non habentes usum rationis, ut amentes, et pueri ante annos pubertatis, non possunt vovere 2-2, q. 88, 9, c. | q. 189, 5, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 3, c. | a. 2, q. 1, 4^m.
- 35 Puer ante usum rationis, non potest se obligare ad aliquid ex voto. Quo usu rationis habito, potest se obligare. Sed omne votum ejus, etiam votum religionis ante annos pubertatis, id est ante annos quatuordecim in puero, vel ante annos duodecim in puella, potest irritari a parentibus et a tutoribus, non autem post annos pubertatis 2-2, q. 88, 8, 2^m | q. 189, 5, c. | 4, d. 27, q. 2, 3, c. | d. 38, q. 1, a. 1, q. 3, o. | Opus. 17, c^o 12 | c^o 13, 10^m.
- 36 Filius etiam post annos pubertatis non potest aliquid vovere, quo ad res domesticas, sine consensu patris 2-2, q. 88, 8, 2^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m.
- 37 Vovens illud quod non est in potestate sua, non peccat, quia in ejus voto intelligitur debita conditio, scilicet si suis superioribus placuerit, vel si non contradicant. Qua conditione exstante, tenetur implere votum 2-2, q. 88, 8, 1^m | 4^m | 9, b. | 2^m | q. 189, 5, 4^m.
- 38 Fractio voti est quaedam infidelitatis species. Et ad fidelitatem pertinet servare promissa 2-2, q. 88, 3, c.
- 39 Votum pro operatione judicatur, tam in bonis quam in malis 4, d. 17, L. primo | Quol. 2, 16, c. fi.
- 40 Oppositum videtur dicere 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m.
- 41 Omne votum temporale factum in saeculo, etiam votum crucis in subsidium terrae sanctae, solvitur per ingressum religionis, sine alia dispensatione, quia votum religionis includit omnia vota, ratione perpetuitatis et obedientiae. Quod singularitas convenit ei, et onus religionis sufficit et est quodammodo magis ampliatio voti, quam voti commutatio 2-2, q. 88, 12, 1^m | q. 185, 8, 2^m | q. 189, 3, 3^m | 7, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 4, o. | d. 39, 1, c. | Quol. 3, 18, 2^m. * Episcopus 22, etc. Eremitae. Haeresis 157. Obedientia 37. Peccatum 257. Perfectio 85. Professio o.
- 42 Qui vovit religionem, vel qui vovit ire ad terram sanctam, non potest ponere alium pro se. Secus autem in aliis 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 3, 1^m. * Religio 4, etc. 35, etc. 40, 45, 62, 72, 77.
- 43 Si quis vovendo, prius cogitavit de religione communiter et post eligit unam, tenetur simpliciter ad religionem. Ideo si non potest recipi in religione a se electa, tenetur aliam quaerere.

VOTUM

- Si autem e converso, intelligitur si velint 2-2, q. 88, 3, 2^m | q. 189, 3, 2^m | 4, d. 38, q. 1, art. 3, q. 1, 6^m.
- 44 Votum interpretativum religionis, scilicet portantis habitum religionis ultra annum, si post tempus probationis remanserit in monasterio, obligat sicut votum religionis expressum ore, quo ad tria vota religionis principalia, scilicet obedientiae, paupertatis et continentiae, non autem quo ad alia, quorum transgressio dissimulatur a praelatis 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 1, 5^m. * Sponsalia 4.
- 45 Nullum votum religiosi est firmiter, nisi de consensu praelati, quia nullum tempus est in quo praelatus non possit eum in aliis occupare 2-2, q. 88, 8, 3^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | a. 4, q. 4, 3^m.
- 46 Oppositum videtur dicere 2-2, q. 88, 12, 2^m | Quol. 10, 10, 3^m.
- 47 In dispensatione domus et in regimine vitae, uxor est subjecta viro et non e converso; ideo vir potest in talibus vovere sine consensu uxoris et non e converso 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m.
- 48 Vir potest vovere peregrinationem et assumere crucem in subsidium terrae sanctae, sine consensu uxoris, non autem e converso: quia satis probabile est, quod uxor debeat velle continere ad tempus subveniendi necessitati generali ecclesiae 4, d. 32, 4, 2^m | Quol. 4, 11, o.
- 49 In favorem negotii, pro quo crux datur, institutum est, quod vir possit absque consensu uxoris crucem accipere, sicut etiam posset domino suo terreno a quo feudum tenet, absque uxoris consensu militare 4, d. 32, 4, 1^m.
- 50 Nec tamen in hoc omnino subtrahitur uxori jus suum, quia uxor potest eum sequi 4, d. 32, 4, 1^m.
- 51 Nec est simile de uxore ad virum; quia cum vir debeat regere uxorem et non e converso, magis debet uxor sequi virum quam e converso 4, d. 32, 4, 1^m.
- 52 Si uxor nolit, vel non possit sequi maritum, propter aliquod legitimum impedimentum et timeatur de incontinentia ejus, non est concedendum viro, quod accipiat crucem et dimittat uxorem. Quol. 4, 11, o.
- 53 Uxor cum majori periculo castitatis discurreret per terras quam vir et cum minori ecclesiae utilitate, et ideo uxor non potest hujusmodi vota facere sine viri consensu 4, d. 32, 4, 1^m.
- 54 Votum simplex continentiae dirimit sponsalia 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m.
- 55 Post votum virginitatis, non potest aliquis matrimonio consentire, sine peccato, sive votum simplex, sive solemne sit 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m.
- 56 Qui contrahit matrimonium post votum simplex, consummando peccat mortaliter. Quo consummato, tenetur reddere debitum uxori, sed non potest debitum petere. Et si conjux moriatur, tenetur continere 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 2, 3^m | 4^m | Quol. 3, 18, o. | Quol. 10, 11, o. * Debitum 17, 28, 29.
- 57 Habens votum simplex continentiae, non peccat reddendo debitum uxori, et etiam petendo debitum, si ecclesia dispenset cum eo auctoritate apostolica. Quol. 3, q. 7, 1, 1^m.
- 58 Alteruter conjugum ante copulam carnalem, potest altero invito vovere religionem et potest eam ingredi, non autem post copulam carnalem 4, d. 27, q. 1, a. 3, q. 1, 2, o. | d. 39, 4, 2^m | 1^a Cor. 7, lect. 5, meo.
- 59 Et post votum professionis, potest alter contrahere matrimonium cum alio, non autem prius 4, d. 27, q. 1, a. 3, q. 3, o.
- 60 Quando uterque conjugum ante copulam carnalem, pariter vovet continentiam, manet vinculum conjugii, quia neuter abrenuntiat; non autem quando alter conjugum tantum vovet eam 4, d. 27, q. 1, a. 3, q. 3, 1^m.
- 61 Votum profitentis in religione, reclamante ejus uxore, non est votum verum. Non reclamante autem ejus uxore, sed remanente in saeculo, est votum verum; sed suspenditur votum ad tempus, vivente uxore 4, d. 27, L.
- 62 Professus in praedictum conjugis, compellitur redire ad eam. Nec tenetur interim deferre tonsuram, nec habitum religionis, tum propter vituperium uxoris, tum propter scandalum vitandum. Qua uxore mortua, tenetur redire ad religionem 4, d. 27, L.
- 63 Si ecclesia decepta est per falsos testes, in sententia divortii, etiam post votum professionis, vir restituitur conjugi. Et tenetur debitum reddere, sed non licet debitum exigere 4, d. 35, 5, 3^m | d. 41, L. fi.
- 64 Vota occulta conjugum de castitate, non sunt approbata propter periculum, quia in iudicio ecclesiae non possunt probari 4, d. 32, L. * Fornicatio 14, 16.
- 65 Unus conjugum non potest vovere continentiam sine consensu alterius, sed peccaret, nec servare deberet 4, d. 32, 4, o. | d. 38, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m. * Maria 39.
- 66 Si vir expresse consentit in votum uxoris de castitate, non potest revocare votum. Si vero dissimulavit, potest revocare 4, d. 32, L.
- 67 Alter conjugum dissentiens voto continentiae alterius, non peccat, ne praedictet sibi 4, d. 32, 4, 2^m.
- 68 In votis potest dispensari, in quantum in aliquo casu illud quod

VOX

- cadit sub voto, est simpliciter malum, vel inutile, vel impeditivum majoris boni, non autem inquantum illud est de jure naturali vel divino 2-2, q. 88, 10, o. | 4, d. 38, q. 1, art. 4, q. 1, c. | 2^m | q. 2, o. Juramentum 16, 17, 22. Religio 45.
- 69 Ea quae cadunt sub voto, obligant etiam ex rege naturali, et ex lege divina, ideo non possunt dispensari 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m.
- 70 Dispensatio non est, cum absolute determinatur non esse servandum. Commutatio autem voti est, cum pro eo aliquid aliud imponitur 2-2, q. 88, 10, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 3, c.
- 71 Votum potest ex causa rationabili commutari in aliud melius, vel in aliud minus periculosum, sicut et dispensari 2-2, q. 88, 10, c. fi. | 1^m | 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 3, o.
- 72 In utroque autem requiritur auctoritas Ecclesiae, in persona Dei 2-2, q. 88, 2, 3^m | 12, o. | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 1, 4^m | q. 1, c. | 2^m | q. 4, o.
- 73 Votum vergens in periculum personae, debet frangi secure, si dispensatio non possit haberi 2-2, q. 88, 2, 3^m | 12, 2^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 2, 4^m | a. 3, q. 1, 3^m | a. 4, q. 1, b. 1 | 2^m. * Utile 7.
- 74 Vota de rebus vanis et inutilibus, non debent dispensari, nec servari, sed debent derideri, sicut vota de non pectinare caput in tali vel tali die: quia talia vota mulierum, sunt magis sortilegia quam vota, et sunt reliquiae quaedam idolatriae, secundum quam servabantur dies et menses. Et peccant talia voventes, quia cum infidelibus etiam nec nomina debemus habere communia, secundum Hieronymum 2-2, q. 88, 2, 3^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m.
- 75 Papa habet plenariam potestatem dispensandi in omnibus votis dispensabilibus, alii vero participative, secundum quod Papa concedit eis 2-2, q. 88, 12, 3^m. * Dispensatio 20.
- 76 Solus Papa potest dispensare in votis perpetuis, ut in voto continentiae et religionis, et in voto crucis in subsidium terrae sanctae et in voto peregrinationis ad transfretandum ad terram sanctam. Alii vero praelati possunt dispensare in aliis votis, nisi Papa dispensationem sibi reservet, sicut in voto terrae sanctae et similibus 2-2, q. 88, 12, 3^m | q. 184, 6, c. fi. | q. 185, 4, c. fi. | q. 189, 7, c. * Eleemosyna 11.
- 77 Si praelatus dispensat sine apparenti causa in votis, dispensatio praelati non excusat voventem in manifestis a culpa, sicut si praelatus dispensaret cum aliquo super voto de ingressu religionis, nulla apparenti causa obstante 2-2, q. 88, 12, 2^m.
- 78 Si causa dispensandi in voto, sit apparens, vel dubia, potest stari iudicio praelati dispensantis vel commutantis votum. Non autem iudicio proprio, quia ipse vovens non gerit vicem Dei, nisi forte in casu, in quo id quod vovit, esset manifeste illicitum, vel non posset opportune ad superiorem recurrere 2-2, q. 88, 12, 2^m.
- 79 In voto continentiae, non est dispensandum propter periculum mortis corporalis, quia bonum continentiae etiam sine voto est multo melius, quam salus corporis. Et per alia remedia provideri potest 2-2, q. 88, 11, 3^m | 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 1, 4^m.
- 80 In voto continentiae et religionis, per professionem solemnizato, etiam Papa non potest dispensare, licet quidam jurista ignoranter contrarium dicant, quia periculis humanis obviandum est per humana et non per divina 2-2, q. 88, 11, o. | q. 186, 8, 3^m.
- 81 Immo in voto continentiae et religionis quantumcumque solemnizato, ut alii dicunt probabilius, potest dispensari per Papam, si communis utilitas totius ecclesiae, vel unius regni, vel provinciae, hoc requirat 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 1, 3^m. * Eremitae.
- 82 In voto solemnii continentiae, ratione solemnisationis cui annexa est essentialiter continentia, idest professio, non potest dispensari etiam per Papam, sicut etiam non potest facere Papa, quod ille qui professus est religionem, non sit religiosus; non autem ratione continentiae et perpetuitatis. Potest tamen dispensari per Papam, si sit annexa accidentaliter, sicut non est essentialiter annexum debitum continentiae ordini sacro, sed ex statuto ecclesiae. Unde videtur quod per ecclesiam possit dispensari in voto continentiae solemnizato per susceptionem sacri ordinis, non autem in voto continentiae per professionem solemnizato 2-2, q. 89, 11, o. | q. 186, 8, 3^m.
- 1 VOX super Christum in baptismo, transfiguratione et oratione, fuit effective a tota Trinitate, sed repraesentative appropriatur Patri 3^a q. 39, 8, 2^m | Jo. 12, lect. 5, meo. * Angelus 61, 440. Baptismus 27, 52, 53. Bonitas 149. Cantus 1, 2. Damuatio 13. Fides 36. Jubilus 1. Iudicium 82. Littera o. Logica 13. Magnanimitas 18.
- 2 Anima potest formare voces corporales, quia unitur corpori, non autem angelus, sed angeli formant aliquid simile locutioni, inquantum formant sonos in aere similes vocibus humanis 1^a q. 51, 3, 4^m | 2, d. 2, 5^m | d. 3, q. 1, 6, c. fi. | d. 8, 4, c. fi. * Materia 50, 51.
- 3 Ad formationem vocis, non est necessaria expiratio nec inspiratio, quia dum fiunt, non potest vox formari 2, d. 2, q. 2,

ZELUS

- 2, 5^m | Anima. 2, lect. 18, fi. * Mendacium 13. Nomen 31, 83. Oratio 12, 13.
- 4 Ad vocem non sufficit aer interior, sed requiritur aer exterior, cujus contractione et motu, sonus deferatur 2, d. 2, q. 2, 2, 5^m | Anima. 2, lect. 18, fi. * Organum 5. Prophetia 57. Sensus 37. Status 13. Timor 36.
- 5 Animalia non resplrantia et instrumenta musicalia, non habent vocem, nisi secundum similitudinem. Anima. 2, lect. 18, prin^o.
- 6 Nomen non convenit voci, nisi secundum quod facit notitiam de re, quia dicitur nomen quasi notamen 4, d. 3, art. 2, q. 1, 9^m.
- 7 Ipsae voces a philosophicis auctoribus magis referuntur ad designandum res aliquas determinate, scilicet has vel illas, in aliquo genere rerum. Opus. 73, c^o 1. * Tremor 2. Tuba 3.
- 8 Aliquando ipsam vocem quae ex vocis suae proprietate aliquid generaliter et universaliter significat, ad aliquam rem specialem ipse Physicus designandam determinat. Et hoc est aliquando per similitudinem aliquam, et aliquando per contrarium. Opus. 73, c^o 1. * Verbum 17, etc. 83, etc. 64, etc. Veritas 19, 23. Vocale.
- 9 Voces non significant species intelligibiles, sed significant ea quae sibi format intellectus ad iudicandum de rebus exterioribus 1^a q. 85, 2, 3^m | Opus. 9, q. 1 | Opus. 53.
- 10 Cum frequenter a Physico vel logico non instituuntur voces significantes secundum numerum rerum, contingit quod Physicus et logicus, una voce, res plures designat, et sic fit equivocatio vocum. Opus. 73, c^o 1 | Ethi. 7, fi.
- 11 Unitas vel diversitas vocis significativae complexae vel incomplexae, non dependet ex unitate vel diversitate rei significatae, sed ex unitate vel diversitate vocis et intellectus. Quol. 4, 17, c.
- 12 Secundum quod Deus laudatur mente et voce, est morale. Psal. 23, prin^o. * Oratio 12, etc.
- Vulgare. Hieronymus 1. Popularis. Proverbium. Usura 133. Verbum 85.
- Vulgus. Eleemosyna 5. Honestum 3. Honor 19. Idolatria 5. Ordo 47. Pietas 1. Translatio.
- Vulnus. Amor 262. Dolor 31. Gratia 114. Lex 101. Martyrium 12. Peccatum 192. Plaga. Psalmus 8.
- Vulpis est naturaliter dolosa, sed hoc non est ei malum 1^a q. 63, 4, 3^m. * Venus.
- Vultus significat eos, qui mortes et seditiones hominum affectant, ut inde lucrentur 1-2, q. 102, 6, 1^m. * Ordo 1.
- 1 VULTUS est prope vim imaginativam, ideo apparent in eo indicia affectuum. Verit. q. 26, 4, 5^m. * Claritas 5.
- 2 In vultu legitur hominis secreta voluntas 2, d. 8, q. 1, 5, 5^m. * Facies o. Hilaritas. Manipulus.
- Vulva. Genitalia.

Z

- Zabulon. Bethlehem. Galilaea 2.
- 1 ZACHARIAS de quo Isaias loquitur, neuter aliorum fuit. Consuetum enim erat apud Hebraeos, sicut et modo apud multos, quod pueris imponantur nomina de cognatione illa. Et sic iste Zacharias potuit esse de progenie illius Zachariae, qui prius interfectus fuerat. Vel etiam consuetudo est apud Hebraeos, ut dicit Hieronymus, quod frequenter utantur propriis nominibus pro communibus, sicut Bosra quae est civitas munita. Et sic quia ille Zacharias fuit fidelis propheta et in magna fama populi, vocatur iste similiter Zacharias, quia erat fide dignus populo loci illius. Isa. 8, prin^o.
- 2 Zacharias petens signum ab angelo, peccavit per incredulitatem, propter quam punitus fuit 2-2, q. 97, 3, 3^m. Gedeon 2. Joannes 1, etc. Sera.
- Zacchaeus non tenebatur reddere quadruplum. Sed hoc dixit, volens supererogare 2-2, q. 62, 3, 2^m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, 6^m. Centurio 2. Religio 20.
- Zamri. Phinees.
- Zelotypia oritur ex amore, non patiente consortium in re amata 1-2, q. 28, 4, c. | 1, prol. L. | 3, d. 27, q. 1, 1, 3^m. Thus 2. Venter. Zelus o.
- 1 ZELUS est amor intensus, non patiens consortium in re amata 1-2, q. 28, 4, o. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. | Verit. q. 26, 4, c. fi. | 8^m | 1^a Cor. 14, lect. 1, prin^o | 2^a Cor. 11, lect. 1, meo | Galat. 4, lect. 5, fi.
- 2 Zelus triplex: scilicet conjugis, invidiae et amicitiae, scilicet Dei et proximi 1-2, q. 28, 4, o. Amor 267.
- 3 Zelus maris ad feminam, est major in hominibus et in brutis, quam e converso communiter 4, d. 33, q. 1, 1, 8^m.
- 4 Zelus, nemesis, invidia et misericordia, pertinent ad idem genus passionum, scilicet ad tristitiam de bonis, vel malis proximi, sed diversimode 2-2, q. 36, 3, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. fi. | Psal. 36, prin^o. Concupiscentia 3.
- 5 Zelus circa bona honesta, est laudabilis. Sed zelus circa temporalia, est cum peccato, licet aliquando sit sine peccato 2-2, q.

ZELUS

- 36, 2, o. | 2^a Cor. 11, lect. 1, meo. Aemulatio. Eliseus. Invidia
3. Ira 2. 25. Odium 14. Phinees.
6 Invidia sumitur aliquando pro zelo 2-2, q. 36, 2, 1ma | Ma. q. 10,
1, 11ma. Persequutio. Religio 106. Roma 3.
7 Aemulatio seu zelus, sumitur aliquando pro ferventi dilectione,
et quandoque pro invidia non aequivoce, quia secundum pro-
cedit a primo 1^a Cor. 14, lect. 1, prin^o. Silvester 1. Thomas 4.
Usura 97. Uxor 22.
8 Zelus, idest invidia, est materia contentionis, sicut charitas est
materia pacis 1^a Cor. 3, lect. 1, meo.

ZELUS

- 9 Contentio est zelus, sunt tantum in carnalibus hominibus et tan-
tum circa bona corporalia 1^a Cor. 3, lect. 1, meo | c. 14, lect.
1, prin^o.
Zizania. Usura 126.
Zodiacus. Caelum 92, 93. Dies 2. Stella 5.
Zona. Aequinoctialis 1. Corrigia.
Zorobabel interpretatur magis confusionis. Et fuerunt duo: sci-
licet Zorobabel filius Salathiel et Zorobabel filius fratris Sala-
thiel. Matth. 1, meo.

A P P E N D I X

- Aemilia. Lombardia.
- Aemulatio duplex: scilicet indignationis, et imitationis. Rom. 11, lect. 2, prin^o. * Zelus 2.
- Aestimare. Diffidentia. Praeceptum 139.
- Aestutare. Paradisus 10.
- Aethereum. Caelum 60.
- Aethln. Nomen 37.
- Chirographus est memoria praevaricationis Adae, vel reatus: dicitur enim chirographum a chiros, quod est manus et graphos, quod est scriptura, quasi manualis scriptura memoriam debitorum et ad solvendum obligationem faciens 3, d. 18, L. fi. | d. 19, L. prin^o.
- Chirothecae episcopi significant candorem in opere 4, d. 21, q. 3, 3, c. Episcopus 14.
- Cholera citius caeteris humoribus movetur. Ideo cholericus facilius movetur ad iram, quam alii ad suas passiones 1-2, q. 46, 5, c. * Febris 2. Incontinentia. Ira 30, 52. Phlegma. Reubarbarum.
- Chorda. Psalterium 1.
- Chrysostomus. Architrachelinus. Dies 7. Joannes 18. Magdalena 1.
- Condecentia. Justitia 75.
- 1 DAEMON. Daemones secundum Apulejum, sunt corpore aerea, animo passiva, mente rationalia, tempore aeterna 1^a q. 51, 1, 1^m | q. 115, 5, c. | 2, d. 8, 1, 1^m | Cg. 2, c^o 88, fi. | Lib^o 3, c^o 109, prin^o | Po^a q. 6, 6, 10, c. | Ma. q. 16, 1, 8^m | Meta. 5, lect. 8, prin^o | Cae. 2, lect. 13, fi. | Anima. 3, lect. 7, me^o. * Angelus.
- 2 Daemones secundum Porphyrium, sunt natura fallaces et sensitivi 1, q. 63, 4, 1^m.
- 3 Daemones dicuntur quasi scientes. Et cogitationes cordium cognoscere possunt, quae per aliquos corporis motus manifestantur, secundum Augustinum, sicut et medici 2, d. 7, q. 2, 1, b. | Opus. 10, c^o 38 | Opus. 11, a. 36, o.
- 4 In daemonibus est ordo 1^a q. 109, 1, o. | 2, d. 6, 4, o. | 4, d. 47, q. 1, a. 3, q. 4, o.
- 5 Nomina aliorum ordinum sunt in daemonibus, non tamen Seraphim, nec Throni, nec Dominationes 1^a q. 63, 7, 1^m | 9, 3^m | q. 109, 1, 3^m | 2, d. 6, L. | Ephes. 6, lect. 3, fi.
- 6 Ordinatio daemonum est sacra ex parte Dei, non autem ex parte ipsorum 1^a q. 109, 1, 2^m.
- 7 Daemones vigent acumine scientiae et lumen intellectuale in eis est perspicuum 1^a q. 64, 1, o. | 2, d. 7, q. 2, 1, o. | Ma. q. 16, o.
- 8 Immo error est in intellectu daemonum 1^a q. 58, 5, o. | 2, d. 7, q. 2, 1, 1^m | Ma. q. 16, 5, o.
- 9 Error est in intellectu daemonum, solum respectu supernaturalium 1^a q. 58, 5, o. | 2, d. 7, q. 2, 1, 1^m | Ma. q. 16, 6, o.
- 10 Daemones cognoscunt veritatem tripliciter: scilicet per naturam, et revelationem et experientiam 1^a q. 64, 1, 5^m | 2-2, q. 172, 5, 1^m | 6, o. | 2, d. 7, q. 2, 1, c. | d. 18, q. 2, 1, o. | Cg. 3, c^o 154 | Ma. q. 16, 1, a. 2 | 7, 10^m | Anima. 18, 1^m | Opus. 11, a. 36. Experientia 1. * Amor 98. Angelus 286. Anima 160. Antonius 1. Cogitatio 7, 8. Contemplatio 6. Credere 33. Diabolus. Divinatio 7, etc. Eucharistia 147. Experientia 1. Fides 71, 72. Futurum 2. Haeresis 131. Loqui 6, 7. Notorium 2. Prophetia 47, etc.
- 11 Cognitio veritatis per naturam et per gratiam, tantum speculativa, est in daemonibus, non autem produciens amorem Dei 1^a q. 64, 1, o. | 2, d. 7, q. 2, 1, o. * Sapientia 10.
- 12 Boni angeli revelant aliqua daemonibus 1^a q. 64, 1, c. | 5^m | q. 109, 4, 1^m | 2-2, q. 172, 6, 1^m | 3^m | 2, d. 7, q. 2, 1, c. | 3^m | Cg. 3, c^o 154 | Ma. q. 16, 7, 2^m | 10^m | Anima. 18, 1^m.
- 13 Revelationes a bonis angelis factae daemonibus, sunt illuminationes ex parte angelorum, quia ordinant eas ad Deum, non autem ex parte daemonum 1^a q. 109, 4, 1^m.
- 14 Revelatio beatorum angelorum facta daemonibus, non est per modum illuminationis, sed loquutionis 2-2, q. 172, 5, 2^m | 2, d. 7, q. 2, 1, 3^m.
- 15 Daemones cognoscunt futura contingentia 1^a q. 57, 3, c. | q. 86, 4, 2^m.
- 16 Immo solus Deus cognoscit futura contingentia 1^a q. 14, 13, o. | q. 86, 3, 4, o. | 1, d. 38, 5, o. | Cg. 1, c^o 67 | Verit. q. 2, 12, o.
- 17 Illuminatio non est in daemonibus, sed conceptus suos manifestant per modum loquutionis 1^a q. 109, 2, o.
- 18 Daemones proficiunt in cognitione, propter experientiam, 2, d. 7, q. 1, 1, c. | 4^m | Verit. q. 8, 15, 7^m | Opus. 10, c^o 38 | Opus. 11, a. 39. Experientia 1. Infra.
- 19 Immo experientia pertinet ad sensum tantum 1^a q. 54, 5, 2^m | q. 58, 3, 3^m.
- 20 Daemon non habet cognitionem matutinam nec vespertinam, sed nocturnam 1^a q. 64, 1, 3^m | Verit. q. 8, 17, c. fi.
- 21 Daemones cognoscebant Christum esse Messiam promissum in lege, non autem divinitatem ejus, nisi per conjecturas 1^a q. 64, 1, 4^m | 3^a q. 41, 1, 1^m | q. 44, 1, 2^m | q. 47, 5, c. | 1^a Cor. 2, lect. 2, prin^o.
- 22 Daemon prohibebatur virtute divina ab investigatione beatae Mariae. Nec noverat divinitatem Christi, sed confitebatur suspicando 3^a q. 29, 1, 3^m | q. 41, 1, 1^m | q. 44, 1, 2^m | q. 47, 5, c. | 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 3, 1^m | 3^m | Matth. 1, me^o.
- 23 Daemones sciunt se damnatos in perpetuum 2-2, q. 13, 3, c. | 3, d. 16, q. 2, a. 5, q. 4, c. | Ma. q. 16, 6, 1^m.
- 24 Liberum arbitrium daemonum non potest reverti ad bonum 2, d. 7, q. 1, 2, o. | Verit. q. 24, 1, o. | Ma. q. 16, 5, o. | Job 40, lect. 1, me^o.
- 25 Oppositum videtur dicere. Ma. q. 16, 5, 13^m. * Amor 21, 88, 98. Comedere 33.
- 26 Liberum arbitrium daemonum, est obstinatum in malum, principaliter ex justitia Dei non dantis gratiam, secundo ex indivisibili appetitu eorum, tertio ex cognitione intellectiva, quam non possunt deponere aestimationem semel habitam 1, q. 64, 2, o. | 2, d. 7, q. 1, 2, o. | Verit. q. 24, 10, o. | 11, c. | Ma. q. 16, 5, o. * Damnatio 16, etc. Dens 333. Haeresis 34, 49, 52, 54. Nocere 9.
- 27 Omnis motus liberi arbitrii daemonum, est inordinatus, nec possunt se praeparare ad gratiam 1^a q. 64, 2, 5^m | 2, d. 7, q. 1, 2, o. | Verit. q. 24, 11, c. | Ma. q. 7, 9, 3^m | q. 16, 5, c. fi. | 6, 18^m.
- 28 Daemones possunt benefacere, si vellent. Sed velle hoc non possunt 2, d. 7, q. 1, 2, 1^m | Verit. q. 24, 10, 15^m | Ma. q. 16, 5, 7^m.
- 29 Daemones possunt facere actum bonum ex genere, sed nullo modo ex bona voluntate 1^a q. 64, 2, 5^m | 3, d. 7, q. 1, 2, c. prin^o.
- 30 Daemones non sunt naturaliter mali, sed propria voluntate 1^a q. 63, 4, o. | q. 67, 4, 4^m | 2, d. 7, q. 1, 2, c. | Cg. 3, c^o 107, usque 111 | Po^a q. 3, 6, 8^m | Ma. q. 16, 2, o. | Job lect. 3. prin^o. Haeresis 129. * Nomen 62. Synderesis 9.
- 31 Natura daemonum est bona, sed voluntas eorum est mala, cujus malitiae ipsi sunt causa 1^a q. 64, 3, 3^m | 2, d. 7, q. 1, 2, c. prin^o | 2^m.
- 32 In daemonibus est naturalis potentia ad bonum ut remota, quia depravata est per habitum malum voluntatis 2, d. 7, q. 1, 2, 1^m | 2^m.
- 33 Omnis actus naturae daemonum est bonus, et actus voluntatis ejus est malus 1^a q. 64, 2, 5^m | 2, d. 7, q. 1, 2, c. prin^o | 3^m | Ma. q. 16, 6, 18^m.
- 34 Daemones non diligunt se mutuo, licet concordiam habeant in malo 1^a q. 109, 2, 2^m | 2, d. 6, 4, c. | 2^m.
- 35 Nulla passio sensitiva est in daemonibus, sed timor et dolor voluntatis est in eis 1^a q. 63, 2, 2^m | q. 6, 4 | 3, o. | 2, d. 5, q. 1, 2, c. | Verit. q. 24, 10, c. fi. | q. 46, 7, 5^m | 8, c. prin^o | 5^m.
- 36 Furor, phantasia et concupiscentia, non sunt in daemonibus, nisi metaphorice, idest velle inordinate 1^a q. 54, 5, 3^m | q. 58, 5, c. fi. | q. 59, 4, 1^m | 2, d. 7, q. 2, 1, 1^m | Po^a q. 6, 6, 3^m | Ma. q. 16, 1, 3^m | 6, 15^m | Anima. 19, 8^m.
- 37 Serpens quadrupliciter significat daemonem: scilicet renovatione, incessu, morsu et involutione. Isa. 27, fi.
- 38 Daemones habent excellentiam et principatum in malitia supra homines. Ideo describuntur sub figura excellentium et quasi

- monstruosorum animalium. Job 40, lect. 2, prin^o | Isa. 23, fi. | c^o 34, fi.
- 59 Daemon est caput omnium malorum, non influxu interiori, sed gubernatione exteriori, inquantum avertuntur a Deo 3^a q. 8, 7, 8, o.
- 40 Daemon et antichristus, sunt tantum unum caput malorum, quia antichristus dicitur caput quia in eo erit plenissime malitia diaboli 3^a q. 8, 8, 1^m.
- 41 Daemones meruerunt beatitudinem, sed statim praebuerunt impedimentum ejus 1^a q. 63, 5, 4^m | 6, o.
- 42 Omnes daemones simul peccaverunt. Et tanto gravius, quanto superiores 1^a q. 63, 8, 1^m | 3^m | 2-2, q. 24, 3, 3^m | 2, d. 6, 1, 4^m | 2, c.
- 43 In omnibus quae agunt daemones propria voluntate, peccant mortaliter 1^a q. 64, 2, 3^m | 1-2, q. 89, 4, o. | 2, d. 7, q. 1, 2, o. | Verit. q. 21, 11, c. | Ma. q. 7, 9, 3^m.
- 44 In peccatis daemonum duae tantum causae concurrunt: scilicet inclinatio habitualis in peccatum et falsa aestimatio de particulari eligibili. Verit. q. 24, 10, c. fi.
- 45 Peccatum daemonis durat adhuc secundum appetitum, non autem aestimationem 1^a q. 64, 2, 3^m | Opus. 3, c^o 179. * Avaritia 8.
- 46 Peccatum primum daemonum fuit, quia daemon voluit bonum simpliciter, non sequendo regulam divinam. Ma. q. 16, 2, o. | 3, c. fi.
- 47 Primum peccatum Adae, vel daemonum, non fuit blasphemia in Spiritum sanctum, licet potuerit esse 2-2, q. 163, 4, 3^m | 2, 43, 6, o. Blasphemia 12.
- 48 Omnia peccata sunt in daemonibus secundum reatum, sed tantum spiritualia secundum affectum 1^a q. 63, 2, o. * Aequalitas 17. Empyreum. Haeresis 34.
- 49 In daemonibus non fuit labor, nec taedium, nec accidia peccatum 1^a q. 63, 2, 2^m | 2, d. 5, q. 1, 3, 3^m. * Lucifer.
- 50 In daemonibus non sunt proprie nisi duo peccata, scilicet superbia et invidia 1^a q. 63, 2, o. | Cg. 3, c^o 109 | Jo. 7, lect. 6, prin^o.
- 51 Immo in daemonibus est odium et peccatum in Spiritum sanctum et multae aliae deformitates peccatorum 2, d. 43, 6, 6^m | Cg. 3, c^o 109. Blasphemia 12. * Miles 8. Naturales 18. Odium 17. Omissio 14, 15, 16. Peccatum 85. Synderesis 9.
- 52 Daemones non afficiuntur peccato carnali, sed tentant ex invidia 1^a q. 63, 2, 1^m | 2^m | Cg. 3, c^o 109, fi. | Job 40, lect. 2, me^o.
- 53 Daemon tentavit primos parentes, ex invidia 1^a q. 63, 2, o. | 1, d. 21, q. 2, 1, 1^m.
- 54 Daemon non potuisset tentare hominem in statu innocentiae, suggestione interiori, quia per hanc immutatur phantasia 2-2, q. 165, 2, 2^m.
- 55 Daemon tentans primos parentes promiserat Adae quod sciret bonum et malum, sed non solvit promissum 2-2, q. 163, 2, o. | Isa. 7, lect. 2 | 2^a Cor. 11, lect. fi.
- 56 Daemon tentans primos parentes, non potuit sumere formam quam voluit, sed tantum serpentis 2 2, q. 165, 2, 3^m | 2, d. 21, q. 2, 1, c. | 3^m | Verit. q. 18, 6, 4^m | Job 40.
- 57 Tentare ad nocendum, est proprium daemonum. Sed mundus et caro tentant instrumentaliter. Deus autem tentat, faciendo sciri virtutem tentati 1^a q. 114, 2, o. | 2-2, q. 97, 2, c. | 2, d. 21, q. 1, 1, o. | Opus. 7, c^o 7 | Psal. 25, prin^o | 1^a Thess. 3, me^o | Hebr. 4, fi. | c^o 11, lect. 4, fi.
- 58 Impugnatio daemonum, est ex malitia eorum, scilicet ex superbia et invidia; sed ordinatio ejus est a Deo 1^a q. 64, 4, c. | q. 114, 1, o.
- 59 Daemones dupliciter impugnant homines, scilicet instigando ad peccatum et puniendo. Secundo modo mittuntur a Deo, non autem primo modo 1^a q. 111, 1, 1^m. * Aqua 19, etc. Baptismus 77, 78. Damnatio 5, 3, 16, 55. Eucharistia 273, etc.
- 60 Tentatio daemonum non semper est peccatum, quia vitari non potest, sicut vitari potest tentatio carnis. Ideo tentatio carnis sine peccato esse non potest, ut patet per Glossam 1-2, q. 80, 3, 3^m | 3^a q. 41, 1, 3^m | 2, d. 21, q. 1, 2, o. | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 1, 2^m | Ma. q. 7, 6, 8^m | q. 11, 1, 2^m | Quol. 4, 21, o. | Hebr. 4, fi. * Excaecatio. Haeresis 49. Homo 37.
- 61 Immo tentatio carnis, sive primus motus ejus, non semper est peccatum 2, d. 21, q. 3, 2, o. | d. 41, q. 2, 1, 5^m | 3, d. 39, q. 2, 1, 4^m | Quol. 4, 21, o. * Honor 36. Idolatria 1, 4, 9.
- 62 Daemones maxime gaudent de peccato luxuriae, propter difficultatem evadendi 1-2, q. 73, 5, 2^m | Job 40, lect. 2, me^o.
- 63 Omnia peccata sunt ex suggestionem daemonum indirecte, non autem directe 1^a q. 63, 2, c. | q. 114, 3, o. | 1-2, q. 80, 4, o. | 3^a q. 8, 7, 2^m | Ma. q. 3, 5, o. * Lucia. Lupus. Maria 62. Mulier 6, 7. Peccatum 11, 12, 43, 99, 130, 205.
- 64 Daemones non sunt causa peccatorum nostrorum, nisi indirecte, scilicet persuadendo, vel proponendo aliquod appetibile 1-2, q. 75, 8, o. | q. 80, 1, o. | 3^a q. 8, 7, o. | Ma. q. 3, 3, 4, o. | Quol. 3, 8, c.
- 65 Daemon potest impedire usum rationis, si permittatur. Ideo potest sufficienter impellere in actum peccati, non autem in peccatum 1-2, q. 80, 3, o. | Ma. q. 3, 3, 9^m | 4, c. | q. 16, 11, 10^m | 12, 10^m. Daemon 104. Lucia. * Praedicare 11. Primi 1.
- 66 Daemones inducunt ad peccatum, interius operando, scilicet in phantasiam et in appetitum sensitivum tantum 1-2, q. 80, 2, o. | Ma. q. 3, 4, o. | q. 16, 11, o. | Quol. 3, 8, c.
- 67 Daemon non statim tentat hominem spirituales de gravibus peccatis 3^a q. 41, 4, c. * Tentare 8, 14, etc.
- 68 Daemones victoriam habent in tribus generibus hominum, scilicet superbis, voluptuosis et deditis curis saeculi, vel instabilibus. Job 40, lect. 2, fi.
- 69 Daemones victi, non cessant a tentatione aliorum nec ejusdem semper, sed ad tempus 1^a q. 114, 5, o. | 2, d. 6, 5, o.
- 70 Remedium semper est paratum hominibus contra daemones ex passione Christi et tempore antichristi 3^a q. 49, 2, 2^m | 3^m.
- 71 Homo contra daemones habet triplex remedium: scilicet liberum arbitrium, angelos et Deum 2, d. 11, L. 1.
- 72 Daemones fugunt se esse animas defunctorum, ut inducant in errorem. Vel etiam divina dispensatione apparent animae defunctorum. Nam secundum Augustinum, non est absurdum, credere aliqua dispensatione permissum fuisse, ut non dominante arte magica vel potentia, sed dispensatione occulta quae Phytionissam et Saulem latebat, se ostenderet spiritus justi aspectibus regis, divina eum sententia percussurus. Vel non vere spiritus Samuelis a requie sua excitatus est, sed aliquod phantasma et illusio imaginaria, diaboli machinationibus facta, quam Scriptura Samuelem appellat, sicut solent imagines, rerum suarum nominibus appellari 1^a q. 89, 8, 2^m | q. 117, 4, 2^m | 2-2, q. 95, 4, 2^m | e- 174, 5, 4^m | Ma. q. 16, 1, c. * Abstractio 13. Adorare 5, etc. Adoratio 27, 30. Angelus 457. Apparere 11. Ars 23.
- 73 Daemones possunt aliquibus corporibus alligari, per nigromantiam, potestate daemonum superiorum. Cg. 4, c^o 90 | Anima. 21, c. fi. | Quol. 2, 13, c. fi. | Quol. 3, 23, c. fi. | Opus. 3, c^o 181. * Artificiale 7. Balaam. Diana.
- 74 Quae fiunt per artem daemonis praeter viam naturae, non sunt diuturna 3, d. 21, q. 2, a. 1. q. 2, 4^m.
- 75 Non licet habere familiaritatem cum daemone, nec requirere veritatem ab eo ad cognitionem occultorum, quia est apostasia a fide, secundum Augustinum 2-2, q. 90, 2, 3, o. | q. 95, o. | q. 96, o. | 2, d. 7, q. 3, 2, o. | 4, d. 34, 3, 3^m | Ma. q. 7, 9, 4^m | Job 4, fi. | c^o 40, fi. | Isa. 3, lect. 4, fi. Divinatio 7, etc. 15, c. * Fascinatio. Fides 71, 72.
- 76 Daemon veritatem dicit, ut decipiat 1^a q. 64, 2, 5^m. * Gentilis 3. Gigas. Homo 37. Incantatio. Jacobus 5.
- 77 Daemones faciunt aliquas levitates, ut sint familiares hominibus, quos conantur decipere 1^a q. 89, 4, 3^m | 1-2, q. 89, 4, 3^m | Ma. q. 7, 9, 4^m. * Leviathan. Loqui 6, 7. Ludificatio. Luxuria 19. Magi 7, etc.
- 78 Quaerere aliquid a daemone sponte occurrente licet, propter utilitatem aliorum, maxime quando virtute divina compelli potest ad dicendum vera, sicut Christus fecit. Nam, ut Beda dicit, non velut inscius Dominus inquit, sed ut confessa peste quam tolerabat virtus eurentis gratius emicaret. Et sicut Jacobus, et Simon et Judas fecerunt. Non autem licet daemonem invocare ad cognitionem occultorum, inquirendo ab ipso 2-2, q. 90, 3, b. | q. 95, 4, 1^m | 3^m | q. 96, 2, 3^m fi. * Miraculum 43.
- 79 Invocantes daemonem, peccant mortaliter et sunt apostatae a fide, secundum Augustinum, propter pactum initum cum daemone, tacite vel expresse, vel verbotenus si invocatio intersit, vel facto aliquo etiam si sacrificia desint 2-2, q. 96, 2, 3^m fi. | 2, d. 7, q. 3, 2, o. | Isa. 3, lect. 4, fi. * Missio 28. Ovis 2. Paulus 19. Pax 11.
- 80 Daemones invocati per mendacia et vana veniunt, ut faciant ea credi. Po^a q. 6, 10, c. fi. | 8^m. * Resistere 6.
- 81 Daemones afficiuntur diversis generibus herbarum, animalium, carminum et rituum, ut signis; non autem ut rebus 1^a q. 115, 5, 3^m | 2-2, q. 85, 2, 2^m | q. 96, 2, o. | Po^a q. 6, 11, c. | 6^m. * Reverentia 11. Scientia 84. Societas 4.
- 82 Daemones vocati sub certa constellatione, veniunt licet non subsint caelis, nec alicui virtuti corporali, ut ducant in errorem, vel quia coguntur a superioribus daemonibus 1^a q. 115, 5, o. | 2, d. 7, q. 3, 1, 4^m | 2, 3^m | Po^a q. 6, 3, c. | 10, o. * Sors 5. Superstitio 4, etc.
- 83 Daemones vocati sub certa constellatione, veniunt, quia sciunt illius virtutem juvare ad effectum requisitum 1^a q. 115, 5, 2^m | 2, d. 7, q. 3, 1, 4^m.
- 84 Daemones plus vexant lunaticos in augmento lunae, ut eam infament, et quia tunc cerebrum est sic dispositum per lunam 1^a q. 115, 5, 1^m | Po^a q. 6, 10, 7^m.
- 85 Daemones ad invocationem virtutis divinae veniunt, ne omnino credantur exclusi a divina justitia. Po^a q. 6, 10, 5^m.
- 86 Daemones maxime anhelant ad hoc, ut eis exhibeatur cultus divinus 2-2, q. 85, 2, 3^m | 1^a Cor. 12, lect. 1, prin^o.
- 87 Deus comminatur captivitatem et dispersionem iis qui attenduntur, qui hoc ad cultum daemonum faciebant 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m.

- 88 Deus non est in daemone, nec in peccatore simpliciter, sed ut est creatura, vel addendo, per essentiam, praesentiam et potentiam 1^a q. 8, 1, 4^m | 1, d. 37, q. 1, 5^m.
- 89 Daemones vocati a virginibus veniunt, ut ducant homines in opinionem suae divinitatis, quasi munditiam ament. Po^a q. 6, 10, 4^m.
- 90 Daemones possunt cogi dupliciter: scilicet virtute superiori, idest a Deo et ab angelis, et hominibus sanctis; et illecectione. Po^a q. 6, 10, c.
- 91 Potestas daemonis non est major potestate hominis, quo ad actus liberi arbitrii, nec quaelibet potestas major homine potest movere voluntatem hominis, sed solus Deus sufficienter 1^a q. 105, 4, o. | 1-2, q. 80, 3, 1^m | 2, c. 21, q. 1, 2, 1^m. * Adjurare 5, etc.
- 92 Daemon accipit potestatem in homine, et in omni quod venit in usum ejus, propter peccatum ejus 4, d. 6, q. 3, a. 3, q. 1, c. | d. 34, 3, 1^m | 3^m | d. 47, q. 1, a. 2, q. 4, c. * Angelus 577, 488. Anima 158, 160. Antichristus 1, 2. Apparere 11. Apprehensio 5. Artificiale 7.
- 93 Daemon habet potestatem aliquam in homine, ex hoc quod subditur peccato originali, vel actuali 3^a q. 71, 2, c. | 1^m. * Damnatio 5, 6, 16, etc. 55.
- 94 Daemones non habent tantam potestatem nocendi corporaliter et spiritualiter in pueris baptizatis, quantum in non baptizatis 4, d. 4, q. 3, a. 1, q. 2, c. Energumenus. * Debitum 26. Excommunicatio 7. Exorcismus 7, 8, 11, 12, 14. Phantasia 6.
- 95 Nullus ante passionem Christi potuit evadere manus daemonum, quin descenderet ad infernum 3^a q. 49, 2, 2^m | 5, 1^m | q. 52, 5, 2^m | 6, 2^m. * Gentilis 3. Gigas. Haeresis 49. Homo 37. Honor 36. Incubus. Magi 7, etc. Maleficium o. Mediator 1.
- 96 Daemon inhabitat hominem peccantem mortaliter, non secundum essentiam intra mentem, sed per effectum suae malitiae. Cg. 4, c^o 18, fi. | Quol. 3, 8, o. | Jo. 13, lect. 4, fi. * Miraculum 41, 43, etc. Missio 28. Nocere 9. Passio 110, 125.
- 97 Daemon etiam nunc potest Deo permittente homines tentare quantum ad animam et vexare quantum ad corpus 3^a q. 49, 2, 2^m.
- 98 Idem daemon potest recipere semen viri et transfundere in mulierem et generabitur homo qui erit filius viri, et non daemonis, sicut et aliarum rerum semen assumptum, secundum Augustinum 1^a q. 51, 3, 6^m | 2, d. 8, a. 4, q. 2, c. | Po^a q. 6, 3, c. fi. | 8, 5^m | 6^m | 7^m | Job 40, lect. 2, me^o. Incubus. Gigantes. * Peccatum 134, 205. Potestas 17, 19. Proximus 1. Punitio 4. Purgatorium 5.
- 99 Daemones non permittuntur facere omnia quae possunt naturaliter nec datur eis potestas faciendi aliquid supernaturaliter 3^a q. 29, 1, 3^m | q. 75, 4, c. | 3^m | 2, d. 21, q. 2, 1, c. | Po^a q. 6, 5, c. | Ma. q. 16, 9, o. | 11, 10^m | Job lect. 2, fi. | lect. 3, fi. * Resistere 6.
- 100 Immo uxor Lot secundum aliquos, mutata est in statuam salis, mediantibus daemonibus. Ma. q. 16, 9, 3^m.
- 101 Etsi daemones animam alicujus sancti evocare non possunt, neque agere ad agendum aliud, potest tamen hoc fieri divina virtute, ut dum daemon consulitur, ipse Deus per suum nuntium veritatem enuntiet, sicut per Eliam respondit 2-2, q. 172, 6, 1^m | q. 174, 5, 4^m.
- 102 Si uxor Lot mutata est in statuam salis mediantibus daemonibus, hoc tamen fuit virtute Dei. Ma. q. 16, 9, 3^m | 1^a Thess. 4, lect. 2. * Servitus 14. Superstitio 4, etc.
- 103 Daemones non possunt transformare homines in bestias, etiam quo ad figuram, secundum rei veritatem, nisi per phantasticam apparentiam. Ma. q. 16, 9, 2^m | 3^m.
- 104 Daemones frequenter apparent in figuris bestiarum, quae designent conditiones eorum, ex providentia et permissione Dei, sicut in figura serpentis, cum esset in daemone decipiendi cupiditas secundum Augustinum 2-2, q. 165, 2, 3^m | Job 41, lect. 1, prin^o | Isa. 13, fi. | c^o 34, fi.
- 105 Potestas duplex daemonis: scilicet quae sufficienter impellit in actum peccati, sed non in peccatum, et qua trahit ad supplicium 1 2, q. 80, 3, o. | Ma. q. 3, 4, c. | q. 16, 11, 10^m | 12, 10 | Opus. 60, c^o 28. Daemon 65.
- 106 Circa potestatem daemonis, quam in homines exercebat, tria possunt considerari: scilicet primum ex parte hominis, aliud ex parte Dei, tertium ex parte daemonis. Opus. 60, c^o 18.
- 107 Daemones non possunt producere effectus qui non sunt in potestate alienius virtutis naturalis activae, ut suscitare mortuos et huiusmodi, nisi in praestigio 1^a q. 91, 2, 1^m | 3^m | q. 114, 4, c. | 2^m.
- 108 Daemones possunt vere naturales effectus producere, sed mediantibus agentibus naturalibus 1^a q. 114, 4, c. | 2^m | q. 115, 5, 1^m | q. 117, 3, c. | 2, d. 7, q. 3, 1, o. | d. 8, art. 4, q. 2, c. | Cg. 3, c^o 103 | Po^a q. 6, 5, o. | Ma. q. 16, 9, o. | 1^a Tim. 4, lect. 1, fi.
- 109 Omnia quae visibiliter fiunt in hoc mundo, possunt fieri per daemones, non quidem per solam virtutum propriam, sed mediantibus activis naturalibus. Ma. q. 16, 9, 1^m.
- 110 Daemones nullam formam possunt influere in materiam nisi mediante agente naturali, sed solus Deus 1^a q. 91, 2, c. | q. 105, 1, 1^m | q. 114, 4, c. | 2^m | 2, d. 7, q. 3, 1, c. | d. 8, 2, c. | Cg. 3, c^o 103 | Po^a q. 6, 3, o. | 5, c. | Ma. q. 16, 9, o.
- 111 Daemon potest dupliciter facere aliquid apparere aliud quam sit: scilicet immutando alicujus phantasiam interius et alios corporeos sensus, vel exterius aliquid corpus formando 1^a q. 114, 4, 2^m | 2, d. 8, 5, 4^m | 6^m | Po^a q. 6, 5, c. fi. | Ma. q. 16, 9, 2^m | 3^m | 11, o. | Gal. 3, lect. 1, prin^o | c^o 34, fi.
- 112 Daemonum monstra in desertis plurimum apparent. Job 14, lect. 2, prin^o | c^o 40 | Isa. 13, fi.
- 113 Motus localis quem causant daemones in corporibus, non reducit in motum caelestem 2, d. 7, q. 3, 1, 3^m | Ma. q. 16, 1, 6^m.
- 114 Pluvia et venti et quaecumque solo motu locali fiunt, possunt causari a daemonibus 1-2, q. 80, 2, c. | Ma. q. 16, 9, 1^m Job lect. 3, fi.
- 115 Daemones non possunt movere caelum. Cg. 3, c^o 108, prin^o | Ma. q. 16, 9, 7^m | 10, c. | 4^m.
- 116 Daemones non possunt movere totam terram. Ma. q. 16, 9, 8^m.
- 117 Christus sufficienter probavit quadrupliciter quod expelleret daemones per virtutem Dei et non per virtutem daemonum: Primo per hoc quod Satanus contra seipsum non dividitur. Secundo exemplo aliorum qui daemones ejiciebant per spiritum Dei. Tertio quia daemonium expellere non posset, nisi ipsum vicisset virtute divina. Quarto quia nulla convenientia in operibus nec in effectu erat sibi et Satanae, cum Satanus despergeret quos Christus colligebat 3^a q. 43, 2, 3^m.
- 118 Christus permisit daemones intrare porcos et affligere illum quem liberavit, triplici ratione: scilicet ut instruat magnitudinem nocimenti daemonum qui hominibus insidiantur: ut omnes disceant, quod nec adversus porcos audent aliquid facere, nisi ipse concesserit: et ut ostenderet quam graviora in illos homines operati essent quam in illos porcos, nisi essent divina providentia adjuti 3^a q. 44, 1, 4^m.
- 119 Daemones superiores expellunt inferiores corporaliter, non autem a dominio animae. Sed Christus utroque modo expellit utrosque 3^a q. 43, 2, 3^m. * Angelus 17, etc. 252, 280, etc. 474, etc. 586, 588. Anima 158, 160. Aqua 19, 20, 22. Assistere 3, 4, 5. Eucharistia 273.
- 120 Hominibus datur potestas expellendi daemones, quo ad nocuitum corporis, non autem animae, scilicet peccatum et servitutem 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m. * Exorcismus 8, 9, 10, 11. Exhufflatio. Fides 71, 72. Haeresis 49, 50, 52, 124, etc. Jacobus 3.
- 121 Daemones dicuntur ligari, quando impediuntur agere quae naturaliter possunt, et solvi quando permittuntur. Po^a q. 6, 5, c. * Infernus 1, 2, 3.
- 122 Locus daemonum triplex: scilicet aer; terra et infernus 2, d. 6, 3, o. Infernus 2. * Maledicere 5. Miraculum 36, 56. Paulus 19.
- 123 Locus duplex debetur daemonibus: scilicet aer caliginosus, causa exercitandi homines usque ad diem iudicii, et infernus, ratione poenae 1^a q. 64, 4, o. | 4, d. 45, q. 1, 3, c. | 4^m | d. 47, q. 1, a. 3, q. 4, 2^m. * Potestas 17, 19. Purgatorium 5. Satan.
- 124 Daemones ubicumque sint, habent semper secum infernum, nec diminuitur poena eorum ex recessu 1^a q. 64, 4, 3^m | 2, d. 6, 3, 6^m | 4, d. 44, q. 3, a. 3, q. 3, 8^m | d. 45, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m | Anima. 21, 16^m | Opus. 3, c^o 184, fi. * Stridor.
- 125 Poena daemonum in nullo mitigatur per potestatem puniendi alios 1^a q. 109, 2, 3^m | 2, d. 6, 3, 4^m | 4, 4^m | 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 4, o.
- 126 Poena accidentalis daemonum crescit usque ad diem iudicii tantum, non autem poena essentialis 2, d. 7, q. 1, 2, 5^m | 4, d. 49, L. prin^o | d. 50, q. 2, art. 1, q. 6, o. * Christus 218.
- 127 Immo poena daemonum et aliorum damnatorum, secundum Origenem terminabitur 1^a q. 64, 2, c. Haeresis 54, 55, 127. Nocere 9. Daemones nesciunt quid loquantur, quando daemon loquitur in eis, sicut nec serpens quo diabolus tentavit Evam, nec asina qua angelus loquutus est ad Balaam 2-2, q. 165, 2, 4^m. * Daemon 84, 118, etc. Eucharistia 211. Haeresis 108. Homo 37. Phytion 4.
- 1 DEFINITIO dicitur terminus, quia rem totaliter includit, nihil rei est extra cui non conveniat, nec aliquid est intra cui convenit. Meta. 5, lect. prin^o 19, b. | Periher. lect. 4, prin^o. Finis 19. * Causa 53, 56, 57, 82. Demonstratio 12. Esse 76.
- 2 Definitio quid rei est quando res concipitur per aliquam formam in ipsa re respondens ei per omnia. Cg. 3, c^o 49 | Verit. q. 2, 1, c. fi. | q. 3, 2, 4^m | Po^a q. 7, 5, c. fi. * Forma 11. Habere 3. Interpretatio 3. Ratio 4, 12, 35, 145. Veritas 2, 23.
- 3 Definitio quid nominis, importat quasi expositionem significationis nominis, non tamen semper indicat essentiam, quia definita non semper habent eam 2, d. 32, 2, 1^m.
- 4 Definitio includit principia speciei, non autem individui 1^a q. 29, 2, 3^m.
- 5 Quaelibet bona definitio ducit in cognitionem propriorum accidentium. Anima. lect. 1, fi. | Lect. 9, me^o | Lect. 11, fi.
- 6 Definitio non potest esse falsa, nisi per accidens, scilicet ratione duplicis compositionis 1^a q. 17, 3, o. | q. 58, 5, c. | q. 85, 6, c. | 1, d. 16, q. 5, 1, 7^m | Cg. 1, c^o 59, 2^m | Verit. q. 1, 3, 12, c. | Meta. 5, lect. fi. | Lib^o 6, lect. 4, fi. | Lib^o 9, lect. fi. me^o | Anima. 3, lect. 11, fi.
- 7 Definitio logici, dicitur formalis, quia considerat genus secundum

- dum suum solum formale, sed physicus et metaphysicus considerat secundum totum. Trin. 14, o. | Anima. lect. 2, meo.
- 8 Doctores et philosophi negligunt modum definitionis, et tangentes principia praetermittunt formam syllogismi, ponentes ea ex quibus syllogismus formari potest 2-2, q. 4, 1, c. | 3, d. 23, q. 2, 1, c. | d. 12, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Verit. q. 14, 2, c.
- 9 Definitio duplex: scilicet quid rei, et quid nominis 2, d. 32, 2, 1^m | Verit. q. 2, 1, c. fi. | 9^m | q. 3, 2, 4^m. * Baptismus 34, etc. 86, 156.
- 10 Definitio triplex: scilicet materialis, idest per materiam, vel per causam inferiorem: formalis, idest per formam, vel per causam superiorem: et tota demonstratio, sola positione differens 1, d. 1, L. meo | 2, d. 9, 1, 1^m | 4, d. 3, a. 1, q. 1, c. | Phy. 2, fi. | Libo 3, lect. 4, primo | Anima. 2, lect. 1, primo | Lect. 3, primo. | Poster. lect. 16, meo | Libo 2, lect. 7, primo | Lect. 8, primo | fi. * Bonitas 61, 241, 242. Charitas 51.
- 11 Cum demonstratur causa per effectum, necesse est uti effectum, loco definitionis causae 1^a q. 1, 7, 1^m | q. 2, 2, 2^m.
- 12 Oppositum videtur dicere. Trin. 25, c. * Contritio 1, etc. Melius 2.
- 13 Definitio triplex: scilicet cum materia tantum, cum materia et forma, et eum forma tantum. Prima est naturalis, sed plus secunda, non autem tertia, sed est logicalis. Meta. 6, lect. 1, meo | Libo 8, lect. 2, fi. | Anima. lect. 2, fi. Metaphysica 2.
- 14 Unius rei est tantum una definitio perfectissima, scilicet per diversas causas, vel proprietates 1-2, q. 55, 4, c. | 1, d. 1, L. meo | 2, d. 27, 2, 9^m | 3, d. 23, q. 2, 1, 8^m | 14, q. 1, a. 1, q. 6, 6^m | d. 15, q. 1, a. 1, q. 3, 5^m | d. 17, q. 3, a. 2, q. 1, 4^m | Phy. 2, lect. 16, meo.
- 15 Definitio est una per se, quia differentia advenit generi per se, ut forma materiae. Meta. 7, lect. 12, o. | Poster. 2, lect. 5, fi. | Periber. lect. 8, meo.
- 16 Definitio per causam finalem, est formalior aliis 2, d. 9 | 1, 4^m. Verit. q. 14, 5, c. | Poster. 2, lect. 8, primo. * Addere 12, 15.
- 17 Oppositum videtur dicere, quia definitio finem et causam agentem, cum sint quaedam extrinsecae, non comprehendit. Meta. 7, lect. 17, meo. * Analogia 20, 21. Animal 2, 6. Baptismus 31, etc. 86, 156.
- 18 In omnibus quae sunt propter finem, definitio per causam finalem est ratio definitionis per causam materiale, et probans eam 2, d. 9, 1, 1^m | Poster. lect. 4, primo | lect. 16, meo. * Aequalitas 2, 3, 6, 19, 20. Benedictus 5. Bonitas 71, 241, 242. Causa 53, 56, 67, 82. Desiderium 13, 14. Dici 2. Differentia 9, 11. Difficile 8. Dimensio 4. Distinctio 17, etc. Divisio 1, 3, 4, 9. Duellum. Elementum 29.
- 19 Instrumentum definitur per finem suum, scilicet per usum ejus. Phy. 2, fi. | Periber. lect. 7, primo. * Aestimativa 3, 4. Esse 76, 77. Exclusio 5.
- 20 Ea quae ponuntur in definitione in recto, non sunt partes definitionis, idest rei per definitionem significatae, sicut nec definiti 1, d. 25, 1, 2^m primo | Meta. 7, lect. 9, fi. * Finis 6, 15, 18, 19, 98, 108. Haeresis 3. Habitus 15.
- 21 Unumquodque definitur et denominatur, secundum illud quod convenit ei primo et per se, non autem per illud quod convenit ei per aliud 3^a q. 60, 4, 1^m.
- 22 Materia communis ponitur in definitione speciei, non autem materia individualis 1^a q. 29, 2, 3^m | q. 75, 4, c. | q. 85, 1, 2^m | Quol. 2, 4, c. | 1^m | Opus. 30 | Meta. 7, lect. 9, meo c. | Phy. 2, lect. 5, meo b. | Lect. 13, fi. | Lib. 11, lect. 7, meo. * Homo 3, 6, 8. Interpretatio 3. Per se 2, 8.
- 23 Omnia animalia definiuntur eum materia et motu, et qualitatibus sensibilibus. Meta. 6, lect. 1, meo | libo 7, lect. 9.
- 24 Definitio naturalium significat formam et materiam 1^a q. 29, 2, 3^m | q. 75, 4, c. | q. 85, 1, 2^m | Quol. 24, c. | Opus. 30 | Meta. 7, lect. 9, meo | Libo 8, lect. 3, primo. * Persona 10, etc. Prudentia 71. Punetus 1.
- 25 Formae definiuntur ex additione materiae, et accidentia ex additione subjecti, sine quibus neutrum habet esse perfectum. Opus. 30, lect. 10 | Meta. 7, lect. 4, meo | Lect. 9, fi. | Anima. 2, lect. 1, meo. * Scientia 110. Theologia 23. Totum 5, Virtus 24, etc. 37, 92.
- 26 Definitio dicitur dari per additamenta, quando datur per aliquid quod est extra essentiam definiti. Quol. 9, 5, 1^m.
- 27 Principale in definitione, oportet esse ex parte formae, licet ibi sint aliquae partes materiales in obliquo. Meta. 5, lect. 2, primo.
- 28 Esse non potest poni in definitione alicujus generis nec speciei. Quol. 9, 2, 3, c. | Quol. 9, 5, 2^m | Meta. 8, fi.
- 29 Immo unumquodque definitur, secundum quod habet esse 2, d. 35, 2, 1^m. * Unitas 1, etc. 27, 34, 36.
- 30 In definitione ponitur aliquid dupliciter: scilicet explicite, idest in actu, et implicite sive in potentia. Po^a q. 8, 4, 3^m | Anima. 1, 5, 10^m.
- 31 Nomina intentionum quandoque ponuntur in definitione rerum quando nomina non sunt imposita rebus, ut in definitione personae 1^a q. 29, 1, 3^m | 1, d. 25, 1, 8^m | Po^a q. 9, 2, 5^m.
- 32 In definitione formarum aliquando ponitur subjectum ut informe, sicut cum dicitur, motus est actus existentis in potentia, et aliquando formatum sicut cum dicitur, motus est actus mobilis, vel lumen est actus lucidi. Et hoc modo dicitur anima actus corporis organici physici, quia anima facit ipsum esse corpus organicum, sicut lumen facit aliquid esse lucidum. Anima. 1, 15^m | Anima. 2, lect. 1.
- 33 In definitione accidentis, non debet poni nisi per se subjectum ejus 2, d. 27, 2, 3. Accidentis 5, etc. 24, 25. Infra.
- 34 Proprium est accidentis, definiri per additamenta: ideo habet essentiam incompletam 2, d. 35, 2, 1^m | Quol. 2, 4, c. | Quol. 9, 5, 1^m | Opus. 30, lect. 3 | Lect. 10. Meta. 7, lect. 4, o. | Poster. lect. 2, primo. * Accidentia 5, etc. 24, 25. Actus 98. Bestialitas 1. Campsoria 1, 2. Character 5. Confessio 13, etc. Contingens 3. Continuum 1. Contrarium 18, 25. Contritio 1. Corporeitas 2. Corruptio 14.
- 35 Accidentis aliter definitur quam substantia: scilicet per subjectum, quod est extra essentiam ejus 2, d. 35, 2, 1^m | Po^a q. 8, 4, 5^m. * Creatio 3, etc. 8, etc. Debilitatio. Derisio 2. Deus 52. Dos 1, 10. Ens 1, 20, 22. Error 5. Esse 65, etc. 81, etc. Essentia 1.
- 36 Negationes et privationes habent modum definitionis incompletissimum, quasi expositionem significationis nominis. Non tamen indicant essentiam, quia non habent 2, d. 35, 2, 1^m. * Aeternitas 1, etc. Fides 1, etc. Fieri 18. Filiatio 17. Finis 26, 39, etc. Forma 11, 117. Fortitudo 3. Fructus 1, 7. Fruitio 6. Fundamentum 1. Generatio 71. Genus 4, 43. Gratia 52. Habitus 9, 10, 15, 59.
- 37 Corpus organicum non potest definiri nisi per animam, nec aliqua pars animalis nisi per operationem ejus, et per animam. Meta. 7, lect. 10, primo. * Haeresis 4. Homo 6. Idea 1, etc. Ignorantia 7. Imaginativa 1. Imago 4, etc. Imitatio. In 27.
- 38 Sola species definitur. Opus. 3, c. 26 | Meta. 5, lect. 4, fi. | Lect. 8, fi. | Libo 7, lect. 3, fi. | Lect. 1, primo. * Incommunicabilitas. Individuum 1, etc. 28, 31. Indivisibile 2. Infidelitas 2. Infinitum 13. Infirmitas 3. Ingenium 4. Ingratitudo 5.
- 39 Singulare non definitur 1^a q. 29, 1, 1^m | Meta. 7, lect. 10, meo. | Lect. 11, primo | fi. | Lect. 15, o. | Hypostasis 3. Instrumentum 4. Intellectus 32, 57, 61, 134, etc. 200. Intentio 14. Ira. 36, 64, 65, 66. Iudicium 28. Jus 2.
- 40 Nomen pertinens ad communem rationem singularitatis, definiri potest, ut persona et hujusmodi 1^a q. 29, 1, 1^m | Po^a q. 9, 2, 1^m.
- 41 Nihil perfecte definitur, nisi substantia 2, d. 35, 2, 1^m | Meta. 7, lect. 3, 4, o. | Anima. 2, lect. 1, primo. | Poster. 2, lect. 2, meo | Lect. 6, fi. * Justitia 17, 18, 51, etc. 80. Latria 3, 6. Lex 4, 91, 156, 160. Libertas 2. Liberum 11. Loens 4. Lumen 3, 4.
- 42 Ens per accidentis non definitur nisi secundum quid. Verit. q. 16, 1, 8^m | Meta. 7, lect. 3, o. * Lux 25. Magnanimitas 24. Maledicere 1, 2. Malum 6, 19, 57. Martyrium 4. Materia 10, 16, 32, 34. Matrimonium 1, etc. 71. Medium 17. Melius 2.
- 43 Unumquodque definiri potest logice loquendo, per causas intrinsecas et extrinsecas rei; sed Metaphysice loquendo per intrinsecas tantum. Meta. 7, lect. 13, meo | Lect. 17, meo. * Mendacium 7. Mensura 14. Meritum 9, etc. Metaphysica 2, etc.
- 44 Definitio et scientia sunt tantum entium, non secundum modum rei, sed secundum modum intellectus 1^a q. 41, 3, 3^m. * Metaphora 1, 2. Miraculum 5, 44, 45. Misericordia 2, 9, 16. Missio 1, etc. Motus 1, etc. 16, 32, etc. Mutum 1, 2, 3, etc. Natura 11, 37. Naturale 19.
- 45 Definitio et definitum, sunt idem re. et differunt ratione 1, d. 25, 1, 2^m | d. 25, 1, 2^m. * Necessitas 9, 30. Nocere 3, 2, 4. Nomen 1, etc. 19, 23, etc. Non ens 2. Notio 1, 4, 7. Notum 1. Numerus 23, 25. Obedientia 7, 13, 29, 12. Objectum 9, etc. Observantia 3.
- 46 Definitio et definitum, secundum rem significatam per utrumque, sunt idem, non autem quo ad suas intentiones 1, d. 25, 1, 2^m. * Odium 8. Omissio 1, 6, 9. Opinio 5. Oppositio 1, 19. Oratio 16. Ordo 1, 34. Pars 7, 8, 42, 46, 50. Participare 1, 3, 4.
- 47 Partes materiales sunt priores definito, quia materia est pars essentiae rei 3, d. 2, q. 2, a. 1, q. 3, e. | Meta. 7, lect. 9, meo.
- 48 Immo principia materialia, in quao resolvitur definitio et definitum, sicut compositum per ea sunt posteriora definito. Phy. 2, lect. 5, fi. * Particulare. Passio 3, 8, etc. Pater 5. Patientia 3. Pax 3, 5, 7. Peccatum 1, etc. 52, etc. Poena 17, etc. Poenitentia 1, etc. Perfectio 33, 47. Per se 8. Persona 7, 8, 10, 11. Pollutio 3. Potentia 3, 6.
- 49 Unum et idem respectu diversorum est materiale et formale, sicut partes definitionis respectu definiti se habent ut formale, sed respectu definitionis ut materiale, et una pars respectu alterius, sicut genus respectu differentiae. Phy. 2, lect. 5, fi. * Praeceptum 1, etc. 57, 85, 110. Praedestinatio 1, etc. 19, 36. Praedicamentum 6. Praedicari 1, etc. 12, 41. Primitiae 2. Quantitas 5, 6. Sacramentum 1, etc. Satisfactio 2. Substantia 9, etc. Theologia 23. Totum 1. Veritas 1, etc. 23. Virtus 24, etc. Vitijsitas.

- 50 Partes rei vel definitionis, sunt prius notae quam totum vel definitum. Sed ut partes, est e converso 1^a q. 85, 2, 2^m | 3^m | Phy. lect. 1, fi. * Unitas 1, etc. 27, 34, 36. Usura 5, etc. 19, etc. 32, 37, 38, 42, 45, 47, 58, 62, 88, 90, 92, 93, 98, 100, 125, 144, 146, 147. Usus 1, etc. 17, 18. Uti 2, etc.
- 51 Partes speciei sunt de definitione totius, quod etiam est de definitione partium materiae. Trin. 9, c. | Meta. 5, lect. 19, fi. | Lib^o 7, lect. 11, prin^o | Phy. 2, lect. 5, fi. | Cac. prin^o. * Forma 40.
- Fari. Fatum 2. Prophetia 8, 9.
- Foeditas. Foetor. Putredo. Turpitude o. Uxor 20.
- Foedus. Christus datus est in foedus quadruplex: scilicet in foedus conservandae salutis, explendae promissionis, divinae dilectionis, et cessaturae legis. Isa. 42, fi. Circumcisio 11. Fallere. Pactum o. Peccatum o. 424.
- Ebenus. Ignis 10.
- Ebion. Haeresis 87, 88.
- Eliseus maledixit pueros zelo Dei, non autem livore vindictae, sicut etiam Elias occidit centum viros 2-2, q. 108, 1, 4^m | Ma. 12, 3, 10^m.

Hilaritas est intensio gaudii prorumpentis exterius, secundum immutationem vultus 3, d. 26, q. 1, 3, c. Verit. q. 26, 4, 5^m. Delectatio 109.

Homogeneum. Accidens 2, 8. Mensura 8, etc. Pars 19, 39, 40. Totum 8. Voluntas 19.

Horatius. Virtus 41.

Moechia. Luxuria 2. Praeceptum 34, 41.

Moenia. Rahab 2.

Mopsuestenus. Haeresis 100.

Necromantia. Daemon 37. Divinatio 14. Illusio. Loqui. Luxuria 19. Magi 1, 6, et.

Paedagogus. Baptismus 147. Conscientia 5. Lex 112.

Passio 85. Praescientia.

Pendere. Latio 3. Suspendio o.

Penetratio. Amor 255, 258. Contemplatio 6. Intellectus 297. Puer 3. Seraphim 5. Subtilitas o. Unctio 3.

Praedefinitio. Necessitas 10.

Praedestinatio. Dolor.

Saevitia. Accusatio 24. Clementia 1, 2, 11, 12. Crudelitas. Leo 2. Lupus. Remissio. Severitas. Vindicatio 2.

INDEX

LOCORUM OMNIUM S. SCRIPTURAE EXPLICATORUM

SECUNDUM LIBRORUM ORDINEM

Auctoritates ex libro Geneseos.

CAPUT I.

- 1 In principio creavit Deus caelum et terram 1^a q. 46, 2, c. | 3, o. | q. 61, 3, 3^m | q. 65, 3, o. | q. 66, 1, 1^m | 5^m | q. 69, 1, 1^m | q. 69, 1, c. | 5^m | q. 74, 1, 1^m | 2, c. | 3, 1^m | 2^m | 3^m | 1-2, q. 100, 7, 7, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 7, o. | d. 12, L. 1^m | 3, d. 37, art. 2, q. 1, 3^m | Cg. 2, c^o 19, fi. Po^a q. 3, 18, b. 1, 2 | 4^m | q. 4, 1, c. | 2^m | Spiritu. 1, 4^m.
- 2 Terram autem erat inanis et vaeua 1^a q. 66, 1, c. | 1^m | q. 67, 4, c. | q. 69, 1, 2, c. | 2, d. 12, L. | Po^a q. 4, 1, c. | 2^m | 7^m | Spiritu. 1, 4^m | Psal. 23.
- 3 Et tenebrae erant super faciem abyssi 1^a q. 66, 1, c. | 5^m | q. 68, 3, c. | q. 69, 1, c. | q. 74, 3, 4^m | 2, d. 12, L. 3^m | Cg. 4, c^o 13. Po^a q. 3, 6, 16^m | q. 4, 1, 2^m | Psal. 23 | Psal. 32.
- 4 Spiritus Domini ferebatur super aquas 1^a q. 64, 3, 3^m | 4^m | q. 66, 1, 5^m | Cg. 4, c^o 23, 4^m | c^o 20, 2^m | Po^a q. 4, 1, 2^m | Psal. 23.
- 5 Dixitque Deus 1^a q. 32, 1, 3^m | q. 47, 1, c. fi. | q. 67, 4, c. | 2^m | q. 65, 4, c. fi. | q. 74, 3, 1^m | 3^m | 5^m | 2, d. 12, 3, 5^m | d. 13, 2, 3^m | Cg. 4, c^o 13 | Po^a q. 3, 18, 12^m | 13^m | q. 4, 4, 4, o. | Anima. 18, c. fi. | Job 1.
- 6 Fiat lux, et facta est lux 1^a q. 67, 4, o. | q. 70, 1, 2^m | q. 74, 1, c. | 3, 5^m | Gal. 4, lect. 6, fi.
- 7 Fiat, factum est et fecit 1^a q. 74, 3, 5^m.
- 8 Et vidit Deus 1^a q. 74, 3, 3^m | q. 73, 3, 3^m | q. 32, 1, 3^m.
- 9 Et divisit lucem a tenebris 1^a q. 63, 5, 2^m | q. 67, 4, c. | 2^m | 4^m | Po^a q. 4, 1, 18 | Ma. q. 16, 4, 12^m.
- 10 Appellavitque lucem diem et tenebras noctem 1^a q. 67, 4, 2^m | q. 68, 1, 1^m | q. 69, 1, 5^m.
- 11 Factum est vespere et mane dies unus 1^a q. 58, 6, 7, o. q. 74, 2, c. | 3, 6^m | 7^m | 2, d. 12, 2, 3, o. | Verit. q. 8, 16, c. | 4^m | 5^m | 6^m | Po^a q. 4, 2, c.
- 12 Fiat firmamentum 1^a q. 68, 1, 2, 3, o. | q. 71, 3^m | 2, d. 14, L. 3^m.
- 13 Divisit aquas quae erant super firmamentum 1^a q. 68, q. 2, 3, o. | 2, d. 14, 1, o. | Po^a q. 4, 1, 5^m | 15^m | Quol. 4, q. 2, 2, o. | Quol. 6, q. 11, 1^m.
- 14 Congregentur aquae in unum locum 1^a q. 69, 1, o. | Po^a q. 4, 1, 17^m | 2, d. 14, 5, o.
- 15 Appareat arida 1^a q. 69, 1, c. | 1^m.
- 16 Vocavit Deus firmamentum caelum 1^a q. 68, 1, o. | q. 69, 1, 5^m | q. 74, 3, 3^m | 2, d. 14, L. 3^m.
- 17 Vocavitque Deus aridam terram, congregationesque aquarum appellavit maria 1^a q. 69, 1, 5^m.

- 18 Germinet terra herbam virentem etc. 1^a q. 69, 2, o. | 72, 1^m.
- 19 Fiant luminaria... ac nocte 1^a q. 70, 1, o. | 2, d. 15, q. 1, 1, 1^m | 3^m.
- 20 Ut sint in signa... terram 1^a q. 70, 2, o. | 2, d. 1, q. 2, 3, o. | d. 15, q. 1, 2, 1^m | 4, d. 47, q. 2, art. 1, q. 1, c. | d. 48, q. 2, 2, 3^m | 3, 3^m | 6^m | 1, c. | Cg. 3, c^o 112, fi. | Cg. 4, c^o 55, 3^m c^o fi. 1^m | 4^m | Po^a q. 5, 9, c.
- 21 Fecitque Deus duo magna luminaria... nocti 1^a q. 70, 1, 5^m | q. 68, 1, c. fi. | 2, d. 15, q. 1, 1, 3^m | 4^m.
- 22 Et dividerent lucem a tenebris 2, d. 12, L. 3^m | d. 13, 3, 1^m | Po^a q. 3, 6, 16^m.
- 23 Producant aquae reptile... caeli 1^a q. 71, o. | q. 72, 1^m.
- 24 Creavitque Deus eete grandia... genus suum 1, q. 71, 4^m.
- 25 Producat terra animam viventem... species suas 1, q. 72, o.
- 26 Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram 1^a q. 3, 1, 2^m | q. 4, 3, o. | q. 91, 4, 1^m | 2^m | q. 93, o. | 1, d. 2, L. fi. | Cg. 3, c^o 29.
- 27 Et praesit piscibus maris... terrae 1^a q. 98, o. | Cg. 3, c^o 22, fi. 109, 1^a Cor. 15, lect. 3 | lect. 4 | Ephes. 1, lect. 8, prin^o | Hebr. 8, lect. 2 | 2-2, q. 64, 1, o. | Opus. 20, lib^o 2, c^o 6 | Lib^o 3, c^o 9.
- 28 Et volatilibus caeli. Psal. 8, fi. | 3^a q. 36, 7, 1^m.
- 29 Et universae creaturae 1^a q. 96, 2, o.
- 30 Masculum et feminam creavit eos 1^a q. 93, 4, 1^m | 6, 2^m | 3, d. 12, q. 3, art. 1, q. 1, 1^m | 3^m | q. 2, o. | L. fi.
- 31 Benedixitque illis Deus 1^a q. 72, 4^m | q. 73, 3, o. | 2, d. 15, q. 3, c. | Job 1 | Psal. 3, fi. | Psal. 27 | 2^a Cor. 1, lect. 2 | Hebr. 6, lect. 9, fi.
- 32 Crescite et multiplicamini et replete terram 1^a q. 72, 4^m | q. 98, 1, o. | 2-2, q. 152, 2, 1^m | 4, d. 26, q. 1, 2, o. | Cg. 3, c^o 136 | 1^a Cor. 7, lect. 6, fi.
- 33 Et subijcite eam et dominamini piscibus maris et volatilibus caeli et universis etc. supra 31, 32, 33.
- 34 Ecce dedi vobis omnem herbam... ad vescendum 1^a q. 96, 1, 2^m.
- 35 Vidit Deus cuncta quae fecerat et erant valde bona 1^a q. 22, 4, c. | q. 25, 6, 3^m | q. 47, 2, c. | 1^m | q. 49, 2, c. | q. 50, 3, c. fi. | q. 74, 3, 3^m | Cg. 1, c^o 85, 2^m | Cg. 2, c^o 38, 6^m | 41, 2^m | 3^m | 43, 1^m | 44, fi. | Cg. 3, c^o 64, 8^m | 9^m | 69 | 1, d. 29, 3, c. | d. 44, 1, 1^m | 2, 1^m | 2, d. 23, q. 1, 2, c. | d. 32, q. 2, 2, 1^m | Po^a q. 3, 16, c. fi. | 17, q. 5, 1, 14^m | Rom. 8, lect. 6, prin^o.

CAPUT II.

- 1 Igitur perfecti sunt caeli et terra et omnis ornatus eorum 1^a q. 70, 1, c.

- 2 Complevitque Deus, die septimo opus suum quod fecerat 1^a q. 73, 1, o. | 2, d. 15, q. 3, 1, o.
- 5 Et requievit die septimo ab omni opere quod patrarat 1^a q. 73, 2, o. | 1, 3^m | 3, c. | q. 71, 1, 6^m 2, 3^m | q. 118, 1, 1^m | 2, d. 15, q. 3, 2, o. | Cg. 2, c^o 82, 3^m | Hebr. 4.
- 4 Et benedixit diei septimo et sanctificavit illum 1^a q. 73, 3, o.
- 5 Istae sunt generationes caeli et terrae... in terram 1^a q. 69, 2, c. | q. 74, 2, 1^m.
- 6 Non enim pluerat Dominus Deus super terram 1^a q. 33, 3, c. | 3^a q. 23, 3, 1^m.
- 7 Sed fons ascendeat de terra, irrigans universam superficiem terrae 1^a q. 102, 1, 2^m | 2, d. 17, q. 3, 2, c. | 4^m | 5^m.
- 8 Nomen uni Physon 1^a q. 102, 1, 2^m | 2, d. 17, q. 3, 2, c. | 4^m | 5^m | 1^a Cor. 12.
- 9 Formavit igitur Dominus Deus hominem de limo terrae 1^a q. 91, 1, o. | Anima. 9, 8^m.
- 10 Et inspiravit in faciem ejus spiraculum vitae 1^a q. 90, 1, 1^m | q. 91, 4, 3^m | 4^m | 2, d. 17, q. 1, 1, 1^m | Cg. 2, c^o 83 | Quol. 1, q. 4, 1, 1^m.
- 11 Et factus est homo in animam viventem 1^a q. 91, 4, 3^m | q. 94, 2, c. | q. 95, 1, 1^m | q. 97, 3, c. | 1^a Cor. 15, lect. 7.
- 12 Plantaverat autem Dominus Deus paradisum voluptatis a principio 1^a q. 102, o. | 2, d. 17, q. 2, 3, o. | d. 29, 5, o. | 3, d. 9, q. 1, art. 3, q. 3, 3^m | 2-2, q. 84, 3, 3^m | q. 175, 3, 4^m | 3^a q. 52, 4, 3^m | 4, d. 20, L. 5^m | Verit. q. 18, 1, 15^m.
- 13 In quo posuit hominem quem formaverat 1^a q. 102, 4, o.
- 14 Produxitque Dominus Deus de humo omne lignum pulchrum visu et ad vescendum suave 1^a q. 102, 1, 5^m.
- 15 Lignum etiam vitae in medio paradisi 1^a q. 102, 1, 4^m | 2, d. 17, q. 2, 3, 6^m.
- 16 Lignumque scientiae boni et mali 1^a q. 102, 1, 4^m | 2, d. 17, q. 2, 3, 6^m.
- 17 Et fluvius egrediebatur de loco voluptatis 1^a q. 102, 4, 2^m | 2, d. 17, q. 3, 2, c. | 4^m | 5^m | 1^a Cor. 12.
- 18 Tulit ergo Dominus Deus hominem et posuit eum in paradiso voluptatis 1^a q. 102, 4, o.
- 19 Ut operaretur et custodiret illum 1^a q. 102, 3, o. | 2, d. 17, q. 3, 2, 9^m.
- 20 Praecepitque ei dicens: Ex omni ligno paradisi comede 2, d. 19, 2, 3^m | L. fi. | 1^a q. 97, 2, 3^m | Verit. q. 18, 6, 6^m.
- 21 De ligno autem scientiae boni et mali, ne comedas 1, q. 102, 1, 2^m | Opus. 3, c. 194.
- 22 In quacumque enim die comederis ex eo, morte morieris 2-2, q. 164, 1, o. | Cg. 4, c^o 50 | 4, d. 22, q. 2, art. 3, q. 2, 2^m | Verit. q. 7, 7, 14^m.
- 23 Non est bonum esse hominem solum 2-2, q. 188, 8, o.
- 24 Faciamus ei adjutorium simile sibi 1^a q. 92, 1, o. | q. 95, 2, b. 2.
- 25 Adduxit ea ad Adam, ut videret quid vocaret ea 1^a q. 96, 1, 3^m.
- 26 Immisit ergo Dominus Deus soporem in Adam 2-2, q. 175, 3, 1^m | Verit. q. 13, 2, 9^m | 1^a Cor. 11.
- 27 Cumque obdormisset, tulit unam de costis ejus et replevit carnem pro ea 1^a q. 92, 3, 2^m | q. 97, 2, 3^m | 3^a q. 31, 5, 2^m | 2, d. 18, q. 1, 1, 3^m | 4^m | 4, d. 44, q. 1, art. 2, q. 4, 2^m.
- 28 Et aedificavit Dominus Deus costam quam tulerat de Adam in mulierem 1^a q. 92, 2, 3, o. | 2, d. 18, q. 1, 1, o. | d. 3, q. 2, 1, 1^m | 3, d. 2, q. 2, art. 2, q. 3, 3^m | 4, d. 11, q. 1, art. 3, q. 3, art. 3.
- 29 Dixitque Adam: hoc nunc os de ossibus meis et caro de carne mea. Ephes. 5, lect. 9, fi.
- 30 Quoniam de viro sumpta est 1^a q. 92, 2, o. | Cg. 3, c^o 123.
- 31 Quamobrem relinquet homo patrem suum et matrem et adhaerebit uxori suae 2-2, q. 26, 11, 1^m | 1^a Cor. 6, 5, lect. 3. Ephes. 5, lect. 10, o.
- 32 Et erunt duo in carne una 1^a q. 92, 1, c. | 4, d. 26, q. 2, 4, 1^m | 1^a Cor. 6, lect. 3, fi. | Ephes. 5, lect. 10.
- 33 Erat autem uterque nudus, Adam scilicet, et uxor ejus; et non erubescabant 1^a q. 96, 1, 3^m.

CAPUT III.

- 1 Serpens erat callidior cunctis animantibus terrae 2-2, q. 165, 2, 3^m | 4^m | 2, d. 21, L.
- 2 Qui dixit ad mulierem 2-2, q. 165, 2, o.
- 3 Cur praecepit vobis Deus, ut non comederitis de omni ligno paradisi 3^a q. 41, 4, c.
- 4 Aperientur oculi vestri q. 41, 4, c.
- 5 Eritis sicut dii, scientes bonum et malum 1^a q. 61, 4, 3^m | q. 63, 3, o. | 2-2, q. 163, 2, o. | 3^a q. 41, 4, c. | 2, d. 5, q. 1, 2, o. | d. 22, q. 1, 2, o. | Cg. 3, c^o 109 | Ma. q. 16, 3, o. | Isa. 7, lect. 2 | Jo. 8, lect. 2 | 2^a Cor. 11, lect. 1, fi.
- 6 Vidit igitur mulier, quod bonum esset lignum... delectabile 14, 15, 16 | Opus. 8, c^o 2.
- 7 Deditque viro suo 2-2, q. 165, 2, o.
- 8 Et aperti sunt oculi amborum 2-2, q. 164, 1, c. fi. | 9^m.
- 9 Cumque cognovissent se esse nudos 1-2, q. 41, 4, c. 2-2, q. 75, 1, 1^m | q. 167, 2, c. | 4, d. 14, q. 1, art. 5, q. 1, c.

- 10 Consuerunt folia ficuum. Quol. 4, q. 12, 1, 22^m.
- 11 Et fecerunt sibi perizomata 2-2, q. 164, 2, c. fi. | 8^m | q. 187, 6, o.
- 12 Abscondit se Adam 3^a q. 84, 6, 1^m.
- 13 Cum audissent vocem Dei deambulantis 1^a q. 9, 1, 2, o. | q. 10, 1, 2, c. | q. 14, o. | q. 19, 7, 8, o. | q. 30, 1, 3^m | q. 63, 6, 1^m | q. 65, 1, 1^m | 3^a q. 2, 1, c. | q. 57, 1, 1^m | 2^m | 1, d. 19, q. 5, 3, o. | d. 8, q. 3, 1, o. | 2, d. 7, q. 1, 1, c. | Cg. 1, c^o 13, 14^m | Cg. 4, c^o 23, fi. | 20, 2^m | Po^a q. 8, 1, 9^m | Ma. q. 16, 2, 6^m | Opus. 3, c^o 17, 17, 222 | Trin. 20, 2^m | Job 4, 2^a Cor. 6.
- 14 A facie Domini Dei 1^a q. 1, 10, 3^m | q. 3, 1, 3^m | 1, d. 34, q. 2, 1^m | Psal. 32 | Psal. 33 | Psal. 36 | Psal. 44 | Psal. 16 | 2, prol. | Quol. 7, 18, c. fi.
- 15 Adam ubi es 4, d. 22, q. 2, a. 3, q. 2, 2^m | 2-2, q. 164, 2, c. | 7^m | Job 9.
- 16 Mulier, quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de ligno, et comedi, supra 7^a.
- 17 Serpens decepit me et comedi 1^a q. 94, 4, 1^m | 2^m | 1-2, q. 89, 3, 2^m | 2-2, q. 163, 1, 4^m | 4, 1^m | Verit. q. 18, 6, 3^m | 2, d. 22, q. 1, 1, c. | d. 23, q. 2, 3, 1^m | 2^m | 1^a Tim. 2, fi.
- 18 Et ait Dominus Deus ad serpentem, quia fecisti hoc, maledictus eris... calcaneo ejus 2-2, q. 165, 2, 4^m | Psal. 48.
- 19 Mulieri quoque dixit: Multiplicabo erumnas tuas et conceptus tuos. In dolore paries 2-2, q. 164, 2, o.
- 20 Eris sub viri potestate et ipse dominabitur tui 1^a q. 92, 1, 2^m | 2, q. 164, 2, c. | 1^m | 1^a Cor. 14, lect. 7 | Ephes. 5, lect. 8 | Colos. 3, lect. 4, prin^o.
- 21 Maledicta terra in opere tuo 2-2, q. 25, 6, 1^m | 3^m | q. 76, 1, 2, o. | 4, 1^m | q. 83, 8, 1^m | 2^m | q. 164, 1, 2, o. | 4, d. 18, q. 2, art. 1, q. 2, 1^m | Verit. q. 2, 8, 10^m | 15^m | Psal. 9 | Psal. 27 | Psal. 30 | Psal. 5 | Matth. 11 | Rom. 11 | c^o 12, lect. 3 | Gal. 3, lect. 4, fi.
- 22 In laboribus comedes ex ea, cunctis diebus vitae tuae 2-2, q. 164, 2, c. fi.
- 23 Spinus et tribulos germinabit tibi 1^a q. 69, 2, 2^m | 2-2, q. 164, 2, c. | 1^m.
- 24 In sudore vultus tui vesceris pane tuo 2-2, q. 164, art. 2, c. 3^m | Quol. 7, a. 17, 4^m.
- 25 Donec revertaris in terram, de qua sumptus es 2-2, q. 164, 2, c.
- 26 Pulvis es et in pulverem reverteris 2-2, q. 161, 2, c.
- 27 Fecitque Deus Adae et uxori ejus tunicas pelliceas et induit eos 2-2, q. 164, 2, c. fi. | 8^m.
- 28 Ecce Adam factus est quasi unus ex nobis 2-2, q. 161, 2, c. fi. | 6^m.
- 29 Ne forte mittat manum suam, et sumat de ligno vitae et vivat in aeternum 1^a q. 97, 4, o. | 2-2, q. 164, 2, c. fi. | 6^m | 2, d. 29, 5, 4^m.
- 30 Et emisit eum Dominus Deus de paradiso voluptatis 2-2, q. 164, 2, c.
- 31 Et collocavit ante paradisum voluptatis Cherubim et flammeum gladium atque versatilem, ad custodiendam viam ligni vitae 2-2, q. 164, 2, c. | 5^m | 2, d. 29, 5, 3^m | 3, d. 18, L. prin^o.

CAPUT IV.

- 1 Adam cognovit Evam uxorem suam 1^a q. 51, 3, 6^m | q. 98, 2, 2^m | 2, d. 8, art. 4, q. 2, c. | 1^m.
- 2 Respexit Dominus ad Abel et ad munera ejus 2, d. 26, 3, c. prin^o | Verit. q. 27, 5, 6, c. | 2^a Cor. 8, prin^o | Hebr. 11.
- 3 Sub te erit appetitus tuus, et tu dominaberis illius 1-2, q. 10, 3, c. | q. 77, 7, 8, c. | q. 80, 3, o. | 2-2, q. 155, 3, 3^m | q. 156, 1, c. | q. 175, 2, 2^m | Ma. q. 3, 10, o.
- 4 Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra 2-2, q. 83, 8, 2^m | Jo. 7, lect. 3 | Isa. 42, fi. | Psal. 16 | Psal. 29 | Psal. 33 | Rom. 8, lect. 3 | Psal. 30, fi.
- 5 Maledictus eris super terram, supra 3, 21^a — A facie tua abscondar, supra 3, 14^a.
- 6 Lamech accepit uxores duas. Hebr. 11.
- 7 Occidi virum in vulnus meum et adolescentulum in livorem meum 2-2, q. 64, 8, 1^m.
- 8 Major est iniquitas mea, quam ut veniam merear 3^a q. 84, 10, c.
- 9 Omnis qui occiderit Cain, septuplum punietur 1-2, q. 105, 2, 3^m.
- 10 Iste coepit invocare nomen Domini. Opus. 73, prol. | Rom. 10, lect. 2.

CAPUT V.

- 1 Ad similitudinem suam fecit illum, supra 1, 26. — Masculum et feminam creavit eos, supra 1, 29. — Et benedixit illis, supra 1, 31.
- 2 Et factum est omne tempus, quod vixit Adam nongenti triginta anni 2, d. 32, q. 1, 3, 4^m | Ma. q. 4, 8, 11^m.
- 3 Enoch cum Deo ambulavit et non apparuit: quia tulit eum Deus. Hebr. 11, lect. 3, prin^o.

CAPUT VI.

- 1 Videntes filii Dei filias hominum 1^a q. 51, 3, 6^m | 2, d. 8, art. 4, q. 2, c. 1^m | Po^a q. 6, 3, c. fi. | 8, 7^m | 10^m.
- 2 Non permanebit spiritus meus in homine in aeternum 4, d. 46, q. 2, art. 3, q. 3, 1^m.
- 3 Eruntque dies ejus centum viginti annorum, supra 5, 2^a.
- 4 Gigantes autem erant super terram in diebus illis 1^a q. 51, 3, 6^m | 2, d. 8, art. 4, q. 2, c. | 1^m | Po^a q. 6, 3, c. fi. | 8, 7^m.
- 5 Postquam enim ingressi sunt filii Dei ad filias hominum... famosi, supra 1^a.
- 6 Poenituit eum, quod hominem fecisset in terra 1^a q. 19, 7, 1^m | q. 102, 2, 3^m | 3^a q. 49, 5, 2^m | 3, d. 18, art. 6, q. 2, 1^m | Cg. 1, c^o 91 fi. | Rom. 11, lect. 4.
- 7 Et tactus dolore cordis intrinsecus, supra 3, 14, 1^a q. 20, 1, 2^m | 3, d. 32, 1, 1^m | Cg. 1, c^o 89, 5^m | L. 2, c. 25.
- 8 Fac tibi arcam de lignis levigatis 1^a Thes. princ^o.
- 9 Usque ad volucres caeli, supra 1, 28^a. — Delebo ab homine etc. 2-2, q. 105, 2, 11^m | 2-2, q. 108, 4, 3^m | Verit. q. 24, 2, 6^m.
- 10 Omnis quippe caro, corruerat viam suam 1-2, q. 71, 2, 3^m | q. 72, 2, o. | 1^a Cor. 6, lect. 3, fi. | 2^a Cor. 7 | Gal. 5, lect. 5.

CAPUT VII.

- 1 Et de volatilibus caeli, supra 1, 28.
- 2 Rupti sunt omnes fontes abyssi magnae, et cataractae caeli apertae sunt. Psal. 41.
- 3 Omne animal secundum genus suum etc. ingressa sunt in arcam 3, d. 17, art. 2, q. 2, b. 2.
- 4 Consumptaque est omnis caro, supra 6, 10^a. — Volucrum, animalium, bestiarum, omniumque reptilium etc. ibidem 9^a.
- 5 Multiplicatae sunt aquae, et levaverunt arcam. Thes. prol.

CAPUT VIII.

- 1 Recordatus est autem Domini Noe. Cg. 3, c^o 113, fi. | Psal. 8 | Hebr. 2, lect. 2.
- 2 Et clausi sunt fontes abyssi et cataractae caeli, supra 7, 2^a.
- 3 Noe dimisit corvum, qui egrediebatur et revertebatur 1-2, q. 102, 6, 1^m fi.
- 4 Donec siccarentur aquae super terram 3^a q. 28, 3, 3^m | d. 30, q. 2, 3, 1^m | Opus. 3, c^o 232 | Matth. 1, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 3 | Hebr. 1, fi.
- 5 Columba reversa est ad Noe in arcam. Rom. prol. post me^o.
- 6 Crescite et multiplicamini super terram, supra 1, 32.
- 7 Odoratus est Dominus odorem suavitatis 2-2, q. 186, 3, 6^m | 5, 1^m | 6, c. | 3^m 7, 8, c. | Opus. 3, c^o 19, fi. | Psal. 19, fi. | Psal. 39 | Ephes. 5.
- 8 Nequaquam ultra maledicam terrae propter hominem, supra 3, 21^a.
- 9 Sensus enim et cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua 1-2, q. 71, 2, 3^m | Ma. q. 16, 2, c.
- 10 Cunctis diebus terrae sementis et messis, frigus et aestus, aestas et hiems, nox et dies non requiescet 4, d. 48, q. 2, 2, 1^m | Po^a q. 5, 5, 1^m.

CAPUT IX.

- 1 Benedixitque Dominus Noe et filiis ejus, supra 1, 31^a. Crescite et multiplicamini et replete terram, ibidem 32.
- 2 Terror vester ac tremor, sit super cuncta animalia terrae 1^a q. 96, 1, 2, c. | 2, d. 15, q. 1, 3, o. | q. 2, 2, 6^m.
- 3 Et super omnes volucres caeli, supra 1, 28.
- 4 Omne quod movetur et vivit, erit vobis in cibum... omnia 1-2, q. 102, 6, 2^m.
- 5 Carnem cum sanguine non comedetis. Levit. 3, 8^a. — Quicumque effuderit humanum sanguinem, fundetur sanguis ejus. Matth. 26, 20^a.
- 6 Ad imaginem quippe Dei factus est homo, supra 1, 26. — Et nequaquam ultra interficietur omnis caro. Jo. 1, 20, 22.
- 7 Arcum meum ponam in nubibus, et erit signum foederis. Quol. 3, q. 14, 1, o.
- 8 Cumque obduxero nubibus caelum 4, d. 43, q. 1, art. 4, q. 4, 3^m | Job 37 | Isa. 19, princ^o.
- 9 Apparebit arcus meus in nubibus 2-2, q. 95, 5, c. | Quol. 3, q. 14, 1, o.
- 10 Et recordabor foederis mei, supra 8, 1^a.
- 11 Noe bibens vinum, inebriatus est, et nudatus in tabernaculo suo. 2-2, q. 150, 1, 4, c. | 4, d. 33, L. | Ma. q. 15, 2, 9^m.
- 12 Maledictus Canaan, supra 3, 21.
- 13 Sit Canaan servus ejus 2-2, q. 57, 3, 2^m | q. 104, 5, c. | 2^m | 6, 1^m | q. 122, 4, 3^m.

CAPUT X.

- 1 Ab iis divisae sunt gentes in terra, post diluvium 2-2, q. 176, 1, o. | 1^a Cor. 14, fi. | 1^a Tim. 5, lect. 3.

CAPUT XI.

- 1 Descendit autem Dominus, supra 3, 13. — Venite igitur descendamus. Ibidem.

CAPUT XII.

- 1 Egredere de terra tua, et de cognatione tua. Hebr. 11, lect. 3.
- 2 Et benedicam tibi, supra 1, 31. — Et maledicam maledicentibus tibi, supra 3, 21.
- 3 Atque in te benedicentur universae cognationes terrae. Gal. 3, lect. 3, fi. — Semini tuo dabo terram hanc, infra 13, 4^a.
- 4 Dixit Abraham uxori suae: Dic, obsecro, quod soror mea sis 2-2, q. 110, 3, 3^m | q. 111, 1, 1^m | 3, d. 38, 3, 1^m | 4^m | Quol. 8, 14, fi.

CAPUT XIII.

- 1 Facta est rixa inter pastores 2-2, q. 37, 2, 5^m | q. 41, 1, 2, c. | q. 42, 1, c.
- 2 Ne, quaeso, sit jurgium inter me et te 2-2, q. 41, 2, 2^m.
- 3 Fratres enim sumus 3^a q. 28, 3, 5^m | Matth. 12, fi. | Gal. 1, fi.
- 4 Omnem terram quam conspicias, dabo tibi et semini tuo usque in sempiternum. Gal. 3, lect. 6.
- 5 Faciamque semen tuum sicut pulverem terrae... poterit, infra 15, 2^a.

CAPUT XIV.

- 1 Amraphel rex Senaar etc. cum toto c^o. Hebr. 7.
- 2 Quod cum audisset Abraham captum Loth fratrem suum, supra 13, 3^a.
- 3 At vero Melchisedech rex Salem, offerens panem et vinum. Hebr. 7, princ^o.
- 4 Et dedit ei decimas ex omnibus 2-2, q. 87, I, 3^m | 3, d. 3, L. 2^m.
- 5 Et benedixit ei, supra 1, 31 | Hebr. 7.

CAPUT XV.

- 1 Ego protector tuus, et merces tua magna nimis. Quol. 7, 18, c. fi. | Isa. 4, fi.
- 2 Suspice caelum, et numera stellas, si potes. Rom. 4, lect. 3 | c^o 9, lect. 5 | Hebr. 6, lect. 4, fi. | c^o 12, lect. 3, fi.
- 3 Credidit Abraham Deo, et reputatum est ei ad justitiam. Rom. 4 | Gal. 5, lect. 3.
- 4 Dixit Abraham Deo, Domine Deus, unde scire possum, quod possessorus sim eam? 2-2, q. 97, 2, 3^m.
- 5 Nec dum enim completae sunt iniquitates Amorrhaeorum 1-2, q. 87, 8, 1^m | 1^a Thes. 2.
- 6 Semini tuo dabo terram hanc, supra 13, 4^a.

CAPUT XVI.

- 1 Ingredere ad ancillam meam... ad eam 2-2, q. 154, 2, 3^m | 4, d. 33, q. 1, art. 3, q. 3, o. | Gal. 4.
- 2 Profecto hic vidi posteriora videntis me 1^a q. 12, 2, c. | 1^m | 5, o. | 2^a Cor. 12.

CAPUT XVII.

- 1 Ego Dominus Deus omnipotens 1^a q. 25, 3, o. | 3^a q. 13, 1, c. | 1, d. 42, q. 2, 1, o. | d. 44, o. | Cg. 2, c^o 22 | Po^a q. 1, 7, o.
- 2 Ambula coram me 1-2, q. 91, 5, c. | q. 99, 6, o. | q. 110, 3, c. | 4, d. 24, q. 3, art. 1, q. 1, b. 2 | Matth. 3, fi. | Rom. 10.
- 3 Et esto perfectus 2-2, q. 186, 2, 3^m | 3, d. 29, art. 8, q. 1, 2, o. | 2^a Cor. 13, lect. | Col. 1, fi. | Hebr. 6, ult.
- 4 Eris pater multarum gentium. Rom. 4, lect. 3.
- 5 Ut sim Deus tuus, et seminis tui 1, d. 17, L. 2^m | d. 18, 5, 6^m | 2, d. 11, q. 1, 4, c. | Opus. 3, c^o 261, fi. | Rom. 4, lect. 5 | Hebr. 8, lect. 3, princ^o | c. 11, lect. 4.
- 6 Dabo tibi, et semini tuo, supra 13, 4^a.
- 7 Circumcidetur in vobis omne masculinum 3^a q. 70, 2, 1^m | 4, d. 1, q. 2, art. 2, q. 2, o. | art. 3, q. 1, o.
- 8 Et circumcidetis carnem praeputii vestri 1-2, q. 102, 5, 1^m | 3^a q.

- 66, 7, 3^m | q. 70, 3, 1^m | 4, d. 1, q. 2, art. 2, q. 1, c. | 1^m | art. 3, q. 2, o. | Jo. 7, lect. 2.
- 9 Ut sit signum foederis inter me et vos 1-2, q. 102, 5, 1^m | 3^a q. 70, 1, o. | 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 1, o. | a. 3, q. 2, c. Jo. 7, lect. 2 | Rom. 4, lect. 2.
- 10 Infans octo dierum circumcidetur 1-2, q. 102, 5, 1^m | 3^a q. 70, 3, 3^m | 4, d. 1, q. 2, art. 3, q. 1, o.
- 11 Eritque pactum meum in carne vestra, in foedus aeternum 1-2, q. 102, 5, 1^m | q. 103, 3, 1^m | 4, d. 1, q. 2, art. 5, q. 1, 1^m | Cg. 4, c^o 57 | Hebr. 7, lect. 1, lect. 3.
- 12 Delebitur anima illa de populo suo, infra 46, 1^a. — Et benedicam ei, supra 1, 31. — Cui benedicturus sum, ibidem.
- 13 Abraham risit... pariet. Hebr. 11, lect. 3. — Pactum meum irritum fecit. Hebr. 10, lect. 3, prin^o.

CAPUT XVIII.

- 1 Apparuerunt ei tres viri 2-2, q. 84, 1, 1^m | 3^m | Cg. 4, c^o 29.
- 2 Quos... adoravit in terra 1^a q. 51, 3, 5^m | 2-2, q. 84, 1, 1^m | q. 94, 1, 2^m | 3^a q. 25, 6, o. | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 5, 3^m | Hebr. 13, lect. 3.
- 3 Domine, si inveni gratiam in oculis tuis... transibitis 1^a q. 51, 3, 5^m | 2, d. 8, 4, 1^m.
- 4 Cumque comedissent 1^a q. 51, 3, 5^m | 3^a q. 55, 6, 1^m | 2, d. 8, 4, 1^m | 3, d. 21, q. 2, art. 4, q. 2, 4 | Po^a q. 6, 8, c. | 8^m.
- 5 Sara risit. Hebr. 13, lect. 3.
- 6 Numquid Deo est aliquid difficile? supra 17, 1^a.
- 7 Num celare potero Abraham, quae gesturus sum 3^a q. 43, 2, 1^m.
- 8 Et benedicendae sint in eo omnes nationes terrae, supra 1, 31 | 12, 3^a.
- 9 Clamor Sodomorum et Gomorraeorum multiplicatus est, supra 4, 4^a.
- 10 Descendam et videbo, utrum clamorem opere compleverint 3^a q. 46, 7, 3^m | supra 3, 13^a. — Qui iudicas omnem terram. Psal. 9.
- 11 Ne quaeso inquit indigneris, Domine. Exod. 32, 2^a. — Obsecro inquit, ne irascaris Domine, ibidem.

CAPUT XIX.

- 1 Loth cum vidisset angelos, adoravit pronus in terram, supra 19, 2^a.
- 2 Compulit illos opido, ut diverterent ad eum 1^a q. 21, 4, c. | 2-2, q. 30, 1, c. | 4, d. 46, q. 2, art. 1, q. 2, c. | Psal. 24.
- 3 Fecit convivium, coxit azyma, et comederunt, scilicet angeli, supra 18, 4^a. — Nolite fratres mei, supra 13, 3^a. — Nolite malum hoc facere, scilicet contra naturam. Levit. 18, 11.
- 4 Habeo duas filias... culminis mei. Ma. q. 1, 5, 14^m.
- 5 Eos, qui erant foris, percusserunt caecitate 3, d. 21, q. 1, 2, art. 4, q. 1, 3^m.
- 6 Increvit clamor eorum coram Domino, supra 18, 9^a.
- 7 Misit nos Dominus. Psal. 90, 3^a. — Ut perdamus illos 1-2, q. 87, 2, o. | Opus. 20, lib. 3, prin^o. — Noli respicere post tergum. Ma. q. 16, 9, 3^m.
- 8 Nec stes in omni circa regionem 3^a q. 41, 2, 2^m | 4, d. 16, q. 3, art. 2, q. 5, 1^m.
- 9 Non potero facere quicquam donec ingrediari illuc, supra 18, 7^a. — Deus subvertit civitates, et omnem circa regionem, universos habitatores urbium, et cuncta terrae virentia, supra 6, 9^a.
- 10 Respiciensque uxor Loth post se, versa est in statuam salis. Ma. q. 16, 3, 3^m | 9, 3^m.
- 11 Recordatus est Dominus Abrahae, supra 8, 1^a. — Inebriemus eum vino, supra 9, 11^a.
- 12 Conceperunt ergo duae filiae Loth de patre suo 4, d. 33, L. 4^m.

CAPUT XX.

- 1 Abraham dixit de Sara uxore sua: Soror mea est, supra 12, 4^a.
- 2 Venit autem Deus ad Abimelech per somnium nocte 2-2, q. 80, 2, c. | q. 95, 6, o. | q. 154, 5, c. | q. 172, 1, 2^m.
- 3 Abraham propheta est, et orabit pro te 2-2, q. 174, 6, c. | 3^a q. 31, 2, c. | 8, 3^m. — Circumcidit eum die octavo, sicut praeceperat ei Deus, supra 17, 10^a.

CAPUT XXI.

- 1 Visitavit autem Dominus Saram sicut promiserat. Hebr. 2, lect. 2.
- 2 Cumque vidisset Sara filium Agar Aegyptiae ludentem cum Isaac. Gal. 4, prin^o.
- 3 Ejice ancillam hanc et filium ejus 4, d. 33, q. 1, art. 3, q. 3, 3^m | Gal. 4.

S. Th. Opera omnia. Index.

- 4 Non enim erit haec filius ancillae cum filio meo Isaac. 4, d. 33, q. 3, art. 3, q. 3, 3^m | Rom. 8, lect. 3 | Gal. 4.
- 5 In Isaac vocabitur tibi semen. Rom. 9, lect. 2.
- 6 Filium ancillae faciam in gentem magnam 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m | Isa. 21 | Gal. 4.

CAPUT XXII.

- 1 Tentavit Deus Abraham 1^a q. 114, 2, o. | 2-2, q. 97, 2, c. | 2, d. 21, q. 1, 1, o. | Opus. 7, c^o 7 | Psal. 25 | 1^a Thes. 3 | Hebr. 11 | lect. 4.
- 2 Tolle filium tuum... monstravero tibi 1-2, q. 94, 5, 2^m | q. 100, 8, 3^m | 2-2, q. 104, 4, 2^m | q. 154, 2, 2^m | Po^a q. 1, 6, 4^m.
- 3 Postquam adoraverimus revertemur ad vos 2-2, q. 111, I, 1^m.
- 4 Extenditque manum, ut immolaret filium suum 1-2, q. 94, 5, 2^m | q. 100, 8, 3^m | 2-2, q. 61, 6, o. | q. 104, 4, 2^m | q. 154, 2, 2^m | 3^a q. 47, 6, 3^m | 1, d. 47, 4, o. | Po^a q. 1, 6, 4^m | Opus. 9, q. 86 | Hebr. 11, lect. 4.
- 5 Nunc cognovi, quod timeas Deum 2-2, q. 142, 5, 5^m | 3^a q. 10, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 8 | c^o 23 | Rom. 8, lect. 5.
- 6 Levavit Abraham oculos, viditque post tergum arietem... pro filio. Hebr. 11, lect. 4.
- 7 Appellavitque nomen loci illius Dominus videt 1-2, q. 102, 4, 2^m.
- 8 Per memetipsum juravi 2-2, q. 83, 11, 4^m | Rom. 14, lect. 1, fi. | Hebr. 6, lect. 4 | c^o 3, lect. 2.
- 9 Benedicam tibi, supra 1, 21. — Et multiplicabo semen tuum sicut stellas... maris, supra 15, 2^a.
- 10 Possidebit semen tuum portas inimicorum suorum, supra 13, 4^a. — Et benedicentur in semine tuo omnes gentes, ibidem.

CAPUT XXIII.

- 1 Adoravit Abraham populum terrae filios Heth, supra 18, 2^a. — Adoravit Abraham coram Domino et populo, ibidem | 12, 3^a.
- 2 Dabo pecuniam pro agro, et sic sepeliam mortuum meum 2-2, q. 100, 4, 3^m | 4, d. 25, q. 3, art. 2, q. 3, 2^m.

CAPUT XXIV.

- 1 Dominus in cunctis benedixerat ei scilicet Abrahae, supra 1, 21^a.
- 2 Ut adjuvem te 2-2, q. 83, 17, 1^m | q. 90, o. | 4, d. 15, q. 4, art. 3, q. 1, 1^m.
- 3 Dominus juravit mihi, supra 2-2, 8^a. — Semini tuo dabo terram hanc, supra 13, 4^a.
- 4 Ipse mittet angelum suum. Psal. 90, 3^a. — Filium meum ne reducas illuc 2-2, q. 104, 5, c. | 4, d. 29, 4, o. | Psal. 23.
- 5 Posuit ergo servus manum sub foemore Abraham Domini sui, et juravit illi 2-2, q. 89, 7, c. | 3^m | 3, d. 39, art. 3, q. 1, c. supra 22, 8^a.
- 6 Puella cui dixero: inclina hydriam... cum domino meo 2-2, q. 95, 7, 3^m.
- 7 Benedicens Domino Deo. Psal. 33, 1^a. — Vocemus puellam, et quaeremus ejus voluntatem 2-2, q. 104, 5, c. | 4, d. 29, 4, 3^m.
- 8 Possideat semen tuum portas inimicorum suorum, supra 13, 4^a.
- 9 Rebecca tollens cito pallium, operuit se 4, d. 27, q. 1, art. 1, q. 2, c.

CAPUT XXV.

- 1 Deditque Abraham cuncta quae possederat, Isaac; filiis autem concubinarum... orientalem 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m | Rom. 8, lect. 3.
- 2 Abraham sepultus est in agro quem emerat a filiis Heth, supra 23, 3^a. — Benedixit Deus Isaac, supra 1, 21^a.
- 3 Deprecatus est Isaac Dominum pro uxore sua... conceptum Rebeccae 1^a q. 23, 8, o. | 1, d. 41, 4, o. | Verit. q. 6, 6, o.
- 4 Major serviet minori. Rom. 9, lect. 2 | Hebr. 11, lect. 5, prin^o.
- 5 Dixit Jacob fratri, vende mihi primogenita tua 2-2, q. 108, 4, 3^m | 4, d. 25, q. 3, art. 2, q. 3, 5^m | Ma. q. 18, 2, 1^m. Hebr. 12.

CAPUT XXVI.

- 1 Benedicam tibi, supra 1, 21. — Tibi enim et semini tuo dabo, supra 13, 4^a. — Complens juramentum, supra 22, 8^a.
- 2 Et multiplicabo semen tuum sicut stellas, supra 15, 2^a. — Et benedicentur in semine tuo omnes gentes, supra 12, 3^a.
- 3 Super uxore sua respondit Isaac, Soror mea est, supra 12, 4^a. — Ibi fuit jurgium, supra 13, 2^a.
- 4 Rixati sunt, supra 13, 1^a. — Ego sum Deus Abraham, supra 17, 5^a.

CAPUT XXVII.

- 1 Dixit Jacob, Ego sum primogenitus tuus Esau 2-2, q. 110, 3, 3^m | 3, d. 38, 3, 1^m.
- 2 Da mihi osculum fili mi. Accessit et oseulatus est eum. Rom. 16, lect. 1, fi. | 2^a Cor. fi. | 1^a Thes. fi.
- 3 Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni 4, d. 44, q. 2, art. 1, q. 4, 3^m.
- 4 Cui benedixit Deus, supra 1, 21. — Et adorent te tribus, supra 18.
- 5 Venient dies luctus patris mei, et occidam Jacob fratrem meum 3^a q. 86, 1, 1^m.

CAPUT XXVIII.

- 1 Isaac praecepit filio suo Jacob: Noli accipere conjugem... avunculi tui 2-2, q. 104, 5, c. | 4, d. 29, 4, o.
- 2 Deus autem omnipotens, supra 17, 1^a. — Benedicat tibi, supra 1, 21^a.
- 3 Jacob vidit in somnis scalam... per eam 2-2, q. 181, 4, 7^m | Verit. q. 2, 11, 0^m.
- 4 Et Dominum innixum seale, infra c^o 32, 2^a. — Ego sum Dominus Deus Abraham patris tui, et Deus Isaac, supra 17, 5^a.
- 5 Terram in qua dormis tibi dabo et semini tuo, supra 13, 4^a. — Eritque semen tuum quasi pulvis terrae, supra 15, 2^a.
- 6 Et benedicentur in te et semine tuo cunctae tribus terrae, supra 12, 3^a. — Et ero custos tuus 1^a q. 113, 1, 2^m | 2, d. 11, q. 1, 1, 1^m | 2^m.
- 7 Vere Dominus est in loco isto 1^a q. 8, 2, c. | q. 52, 2, c. fi. | 3^a q. 52, 3, 3^m | 1, d. 37, q. 2, 1, c. | q. 3, 2, c. | q. 4, 1, 4^m | 2, d. 8, art. 4, q. 4, c. | 4, d. 10, art. 3, q. 2, c.
- 8 Votum vovit Deo dicens, si Deus fuerit mecum... domus Dei 2-2, q. 88, 2, 1^m | 4, d. 38, q. 1, art. 1, q. 2, 1^m.
- 9 Cunctorumque quae dederis mihi, decimas offeram tibi 2-2, q. 87, 1, 3^m.

CAPUT XXIX.

- 1 Indicavit ei, quod frater patris sui esset, supra 13, 3^a. — Osculatus est eam, supra 27, 2^a.
- 2 Os meum et caro mea es 4, d. 40, 1, 4^m.
- 3 Habebat duas filias, nomen majoris Lia, minor appellabatur Rachel. Quol. 4, q. 12, 1, 15^m | Matth. 2.
- 4 Sed Lia lippis erat oculis. Rachel decora facie, et venusto aspectu 2-2, q. 173, 2, prin^o | 2, d. 35, q. 1, art. 3, q. 1, 3^m.
- 5 Quam diligens Jacob, ait: serviam tibi pro Rachel septem annis 4, d. 30, l. fi. | d. 16, q. 4, art. 2, q. 2, c. prin^o.
- 6 Et vespere Liam filiam suam introduxit ad eum 4, d. 30, q. 1, 1, 4^m | Ma. q. 2, 6, 11^m.

CAPUT XXX.

- 1 Rachel dedit Balam ancillam suam in conjugium Jacob supra 16, 1^a. — Lia Zelpham ancillam suam marito tradidit, ibidem.
- 2 Recordatus quoque Dominus Rachelis, supra 8, 1^a. — Benedixit Dominus mihi, supra 1, 21^a.
- 3 Factumque est, ut in ipso calore coitus oves intuerentur virgas, et parerent maculosa 2, d. 20, q. 2, 1, 2^m | Ma. q. 4, 13^m.

CAPUT XXXI.

- 1 Deus autem patris mei, supra 17, 5^a. — Tumensque Jacob 2-2, q. 158, 7, c. | 3^m | Ma. q. 12, 5, c.
- 2 Fecit jurgium, supra 13, 2^a. — Pone hic coram fratribus meis, et fratribus tuis, supra 13, 3^a.
- 3 Die nocturne aestu urebar et gelu, fugiebatque somnus ab oculis meis 2^a Tim. prin^o.

CAPUT XXXII.

- 1 Deus patris mei... Isaac, supra 17, 5^a. — Sicut arenam maris, supra 15, 2^a.
- 2 Et benedixit eum, supra 1, 21. — Vidi Deum facie ad faciem 1^a q. 12, 11, 1^m | 2-2, q. 180, 5, 1^m | 4, d. 49, q. 2, 7, 2^m | Cg. 3, c^o 47, prin^o | Verit. q. 10, 11, 14^m | 1^a Cor. 13, lect. 4.
- 3 Tetigit nervum femoris ejus, et statim emareuit 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3, 1^m | q. 2, art. 2, q. 2, c. | q. 4, a. 7, q. 1, 1^m.
- 4 Ipse vero claudicabat pede 2-2, q. 108, 7, 4^m.

CAPUT XXXIII.

- 1 Jacob adoravit pronus in terram, similiter ancillae, et uxores, et filii ejus, supra 18, 2^a. — Quasi viderim vultum Dei, supra 3, 14^a.
- 2 Ob stuprum sororis 2-2, q. 154, 1, c. | 6, o. | 4, d. 41, art. 4, [q. 1, 2, c. | Ma. q. 15, 3, c.
- 3 Audacter Jacob dixit ad Simeon et Levi: Turbastis me etc. 4, d. 19, q. 2, 1, o.

CAPUT XXXV.

- 1 Apparuit Deus Jacob, supra 32, 2^a. — Benedixitque ei, supra 1, 31^a.
- 2 Ego sum Deus omnipotens, supra 17, 1^a. — Crescere et multiplicare, supra 1, 32^a.
- 3 Terram quam dedi Abraham et Isaac, dabo tibi et semini tuo, supra 13, 4^a.
- 4 Et recessit, scilicet Deus ab eo, scilicet Jacob. Job 9, c^o 10.

CAPUT XXXVII.

- 1 Accusavitque Joseph fratres suos crimine pessimo 2-2, q. 33, 7, 2^m | q. 154, 12, 4^m.
- 2 Putabam ligare nos manipulos... responderunt 2, d. 4, 2, 2^m.
- 3 Non interficiamus animam ejus, infra 46, 1^a.
- 4 Caro nostra est, supra 29, 2^a.
- 5 Descendam ad filium meum lugens in infernum 4, d. 35, q. 1, art. 1, q. 2, 3^m.

CAPUT XXXVIII.

- 1 Ingredere ad uxorem fratris tui et sociare illi, ut suscites semen fratri tuo. Deuter. 25, 4^a.
- 2 Nuntiatum est Thamar, quod Judas socer ejus etc. usque fi. 2-2, q. 154, 2, 3^m | 4, d. 33, q. 1, art. 3, q. 2, 1^m | q. 3, c. | Ma. q. 15, 1, 6^m.
- 3 Certe mendacii arguere nos non poterit 4, d. 33, q. 1, art. 3, q. 2, 1^m.
- 4 Justior me est, quia non tradidi eam Sela filio meo. Ma. q. 15, 1, 6^m.

CAPUT XXXIX.

- 1 Benedixitque Dominus domui Aegyptii propter Joseph, supra 1, 31^a.
- 2 Et ille Joseph recusabat stuprum 2-2, q. 154, 6, 2^m.

CAPUT XL.

- 1 Videbam vitem coram me, in quo tres propaggines erant. Joan. 15, prin^o.
- 2 Ut conectoris veritas comprobaretur. Matth. 1, 26^a.

CAPUT XLI.

- 1 Post duos annos vidit Pharaon somnium 2-2, q. 183, 2, c. | Verit. q. 12, 7, c. | 1^m | 10, 14^m | 12, c. | 1^a Cor. 14.
- 3 Uterque vidimus somnium praesagium futurorum 2-2, q. 95, 6, c. | 2, d. 7, q. 2, 2, 6^m.
- 4 Erat ibi puer Hebraeus... eventus 2-2, q. 173, 7, c. | Verit. q. 12, 7, c.
- 5 Tanta fuit multitudo tritici, ut arenae maris coaequaretur, supra 15, 2^a. — Dedit illi, scilicet Joseph, uxorem Aseneth filiam Putipharis sacerdotis Heliopoleos, infra 34, 11^a Exod.

CAPUT XLII.

- 1 Cumque adorassent eum, scilicet Joseph, fratres sui, supra 18, 2^a.
- 2 Per salutem Pharaonis 2-2, q. 89, 6, b. | 3, d. 39, 1, 2^m | Hebr. 6, lect. 4.
- 3 Deducetis canos meos, cum dolore ad inferos, supra 37, 5^a.

CAPUT XLIII.

- 1 Deus autem meus omnipotens, supra 17, 1^a. — Deus vester et Deus Patris vestri, supra 17, 5^a.
- 2 Et adoraverunt proni in terra, supra 18, 2^a.

CAPUT XLIV.

- 1 Sciphus quem furati estis... in quo augurari solet 2-2, q. 94, 7, 1^m.
- 2 An ignoratis, quod non sit similis mei in augurandi scientia, ibidem.
- 3 Et deducunt famuli tui canos ejus, cum dolore ad inferos, supra 37, 5^a.

CAPUT XLV.

- 1 Nec poterant respondere fratres, nimio timore perterriti 1-2, q. 44, 1, 2^m.
- 2 Misit me Deus. Jerem. 7, 8^a. — Osculatus est Joseph omnes fratres suos, supra 27, 2^a.

CAPUT XLVI.

- 1 Deo Patris sui, supra 17, 3^a. — Ego descendam tecum, supra 3, 13^a.
- 2 Cunctae animae, quae ingressae sunt de femore Jacob 1^a q. 118, 2, 1^m | 2, d. 18, 1, 1^m | 3, d. 2, q. 1, art. 3, q. 2, 1^m | Cg. 4, c^o 33, fi. | Po^a q. 3, 9, 9, 1^m | Rom. 13.
- 3 Detestantur Aegyptii omnes pastores ovium 1-2, q. 102, 3, 2^m.

CAPUT XLVII.

- 1 Qui benedicens ei, supra 1, 31^a.
- 2 Praeter terram Sacerdotum, quae a Rege tradita fuerat eis 2, d. 44, q. 2, 2, 1^m | Matth. 12 | Rom. 13.
- 3 Quibus et cibaria ex horreis publicis praebebantur. Opus. 20, Lib^o 2, c^o 15 | 16.
- 4 Adoravit fastigium virgae ejus, supra 18, 2^a.
- 5 Pone manum sub femore meo, supra 24, 5^a.

CAPUT XLVIII.

- 1 Deus omnipotens, supra 17, 1^a. — Apparuit mihi, supra 32, 2^a. — Benedixit mihi, supra 1, 31^a.
- 2 Dabo tibi terram hanc, et semini tuo, supra 13, 4^a. — Applicitosque ad se deosculatus est, supra 27, 2^a.
- 3 Adoravit pronus in terra, supra 18, 2^a.

CAPUT XLIX.

- 1 Congregamini ut annuntiem, quae ventura sunt vobis diebus novissimis 2^a Thes. prol.
- 2 Benjamin lupus rapax. Rom. 11, primo.
- 3 Dens Patris tui, supra 17, 5^a. — Et omnipotens, ibidem 1^a. — Benedixit sibi, supra 1, 31^a.
- 4 Donec veniret desiderium collum aeternorum. Denter. 33, 6^a.
- 5 Quam scilicet speluncam emit Abraham... sepulchri, supra 23, 2^a.
- 6 Sepelire me cum Patribus meis in spelunca duplici etc. 4, d. 45, q. 2, art. 3, q. 3, 2^m.
- 7 Finitisque mandatis, quibus filios instruebat 1-2, q. 100, 5, 4^m | 2-2, q. 101, 1, c. | q. 102, 1, c. | q. 106, 1, c. | 6, 1^m | 4, d. 6, q. 2, art. 2, q. 3, o. | d. 42, q. 1, art. 3, q. 1, 1^m.

CAPUT L.

- 1 Praecepitque servis suis medicis, ut aromatibus condirent patrem 3^a q. 51, 2, 2^m.
- 2 Pater meus adjuraverit me, supra 24, 2^a.
- 3 Sepelierunt eum in spelunca duplici, quam emerat Abraham... mambre, supra 23, 2^a.
- 4 Veneruntque ad eum, scilicet Joseph, fratres sui et proni in terram adoraverunt, supra 18, 2^a.
- 5 Num Dei possumus resistere voluntati 1^a q. 19, 6, o. | q. 22, 2, 1^m | q. 103, 7, 8, o. | 1, d. 47, 1, 2, 3, o. | 2, d. 6, 1, 3^m | 3, d. 31, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | 4, d. 45, q. 3, 3, c. | Cg. 3, c^o 94 | Verit. q. 23, 2, o. | Ma. q. 6, 5^m | Quol. 11, 3, c. | Quol. 12, 4, c. | Psal. 16 | Isa. 50, fi.
- 6 Quam juravit Deus Abraham, supra 22, 8^a. — Asportate ossa mea vobiscum de loco isto, supra 49, 7^a.

Auctoritates ex libro Exodi.

CAPUT I.

- 1 Igitur omnes animae eorum qui egressi sunt de femore Jacob septuaginta quinque. Gen. 46, 2^a.
- 2 Et quia timuerunt obstetrices Deum aedificavit illis domos 1-2, q. 114, 10, 2^m | 2-2, q. 110, 3, 2^m | 4, 3^m | 3, d. 38, 3, 2^m | 4^m | 4, 3^m | Quol. 7, vel 8, q. 6, 4, 2^m. — De Hebracis fratribus suis. Gen. 13, 3^a.

CAPUT II.

- 1 Moyses percussus Aegyptium abscondit fabulo 2-2, q. 60, 6, 2^m.
- 2 Moyses vidit duos Hebracos rixantes. Gen. 13, 1^a.
- 3 Deus Patris mei. Gen. 17, 5^a. — Ascenditque clamor eorum ad Deum ab operibus. Gen. 4, 4^a.
- 4 Deus audivit gemitum eorum. Gen. 4, 4^a, infra 6^a.
- 5 Et recordatus est foederis. Gen. 8, 1^a. — Accepitque Sephoram filiam ejus, quae peperit ei filium, infra 34, 11^a.
- 6 Et respexit Dominus filios Israel, et cognovit eos 1, d. 36, q. 1, 2, c. | 2, d. 22, q. 2, 1, b. 1 | Rom. 8, lect. 5, fi. | 1° Cor. 8 | Philipp. 1, lect. 2.

CAPUT III.

- 1 Apparuitque ei Dominus. Gen. 32, 2^a. — In flamma ignis 1, d. 34, q. 3, 1, 2^m | d. 35, 4, c. | 2, d. 6, 3, 2^m | d. 16 | L. | 2, 5^m | Po^a q. 7, 5, c. | Isa. 10, fi. | c^o 33 | Hebr. 12, fi.
- 2 Ego sum Deus Patris tui. Gen. 17, 5^a. — Vidi afflictionem populi mei, supra 2, 6^a. — Et clamorem ejus audivit. Gen. 4, 4^a.
- 3 Descendi ut liberem eum. Gen. 3, 13^a.
- 4 Terram quae fuit lacte et melle 1-2, q. 102, 3, 2^m | 3^a q. 73, 6, o. | q. 74, 6, 1^m | 4, d. 8, q. 1, art. 2, q. 2, c. | 4^m | 6^m | Jo. 6, lect. 4 | Gal. 3, lect. 6.
- 5 Mittam te. Jerem. 7, 8^a.
- 6 Quis ego sum, ut vadam ad Pharaonem etc. 2-2, q. 185, 2, o. | 3, d. 39, 1, 3^m | 4, d. 29, 4, 4^m | Quol. 5, q. 11, o.
- 6 Ego sum qui sum, et qui est 1^a q. 13, 11, o. | 1, d. 8, q. 1, 1, 3, o. | d. 10, 1, 3^m | Po^a q. 2, 1, c. | q. 7, 5, c. fi. | 1^m | Dio. 5, lect. 3, primo.
- 7 Dominus Deus vocavit nos 1-2, q. 113, 1, 3^m | 1, d. 1, 41, 2, 3^m | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 2, o. | Rom. 1, lect. 4, primo | c^o 8, lect. 6 | Gal. 1, lect. 4.
- 8 Ibinus viam trium dierum in solitudine 2-2, q. 88, 8, o.
- 9 Extendam manum meam. Gen. 3, 14^a.
- 10 Postulabit mulier a vicina etc. usque fi. 1-2, q. 94, 5, 2^m | q. 100, 8, 3^m | 2-2, q. 66, 5, 1^m | q. 104, 4, 2^m | 3, d. 37, 4, 3^m | 6, 1^m | Ma. q. 13, 4, 20^m | q. 15, 1, 8^m.

CAPUT IV.

- 1 Projecit virgam et versa est in colubrum et e converso. Po^a q. 6, 57^m.
- 2 Ut credant, quod apparuerit tibi Dominus Deus. Gen. 32, 2^a. — Deus Abraham, et Deus Isaac et Deus Jacob. Gen. 17, 5^a.
- 3 Ex quo locutus es ad servum tuum impeditioris et tardioris linguae sum 2^a Cor. 11.
- 4 Obsecro, inquit, Domine, mitte quem missurus es. Jerem. 7, 8° | Hebr. 3.
- 5 Iratus est Dominus in Moysen 1^a q. 3, 2, 2^m | q. 19, 11, c. | q. 20, 1, 2^m | q. 59, 4, 1^m | 1-2, q. 47, 1, 1^m | 2-2, q. 162, 3, c. | 1, d. 45, 4, c. | 2^m | 3, d. 15, q. 2, art. 2, q. 2, c. | d. 32, 1, 1^m | Cg. 1, c^o 89, fi. | 91, fi. | Cg. 3, c^o 96, fi. | Cg. 4, c^o 23 | Verit. q. 23, 3, c. | Po^a q. 7, 5, c. | Psal. 17 | Psal. 37 | Rom. 1, lect. 6 | c^o 4, lect. 3 | c^o 9, lect. 3 | lect. 4 | c^o 11, lect. 4 | Hebr. 3, lect. 2. — Revertar ad fratres meos. Gen. 13, 3^a.
- 6 Mortui sunt omnes qui quaerebant animam tuam. Matth. 2, 13^a.
- 7 Portans virgam Dei in manu sua. Psal. 22, 2^a.
- 8 Vide ut omnia ostenta quae posuit in manu tua, facias coram Pharaone. Isa. 8, lect. 3.
- 9 Et indurabo cor ejus 1^a q. 23, 3, 2^m | q. 48, 6, c. | q. 49, 2, o. | q. 63, 5, c. fi. | 1-2, q. 79, 1, 1^m | 3, o. | q. 87, 1, 2^m | 2-2, q. 15, 1, o. | q. 19, 1, 3^m | q. 24, 10, c. | 1, d. 40, q. 4, 2, o. | 2, d. 32, q. 2, 1, o. | d. 34, 3, c. | 3^m | q. 36, 3, 1^m | 4, d. 37, q. 2, 1, 1^m | q. 3, 1, o. | L. 5^m | d. 44, q. 1, 2, c. | 3, d. 30, 1, 5^m | 4, d. 18, q. 1, art. 1, q. 2, 4^m art. 3, q. 3, c. | Cg. 2, c^o 4, o. | Cg. 2, c^o 71, 162, fi. | Verit. q. 22, 8, fi. | q. 24, 10, c. | Po^a q. 1, 6, c. | 4^m | 6^m | 11^m | q. 3, 16, 3^m | q. 5, 3, 13^m | q. 6, 1, 8^m | Ma. q. 1, 1, 8^m | 3, 10^m | 5, c. | q. 3, 1, c. | Quol. 1, 7, 3^m | q. 16, 5, 3^m | Quol. 4, 4, fi. | Quol. 5, 2, c. | Job 7, lect. 2 | Jo. 9, c^o 12, lect. 6 |

- Rom. 8, lect. 7 | c^o 9, lect. 3 | c^o 11 | 2^a Cor. 4 | Hebr. 3, lect. 2.
 10 Filius primogenitus meus Israel 4, d. 8, q. 1, art. 3, q. 2, 2^m.
 11 Tulit illico Sephora acutissimam petram et circumcidit praepu-
 tium filii sui 3^a q. 70, 3, 2^m | 4, d. 1, q. 2, art. 3, q. 3, o. | lect.
 L. 2^m | Rom. 4, lect. 2.
 12 Et osculatus est eum. Gen. 27, 2^a.
 15 Miserat eum. Jerem. 7, 8^a. — Visitasset Dominus filios Israel.
 Psal. 8 | Isa. 24, fi. | Hebr. 2, lect. 2. — Et quod respexisset ad
 afflictionem eorum, supra 2, 6^a.

CAPUT V.

- 1 Dominus Deus Israel et Deus hebraeorum. Gen. 17, 5^a.
 2 Vocavit nos, supra 3, 8^a. — Eamus viam trium dierum, supra 3, 9^a.

CAPUT VI.

- 1 Dixit Dominus ad Moysen 1^a q. 43, 7, 5^m | 1-2, q. 98, 3, 1^m | 2, d.
 8, 6, c. | 4, d. 49, q. 2, 7, 1^m | Po^a q. 6, 7, 3^m | Isa. 6.
 2 Ego Dominus qui apparui Abraham etc. Gen. 32, 2^a. — In Deo
 omnipotente. Gen. 17, 1^a.
 5 Et nomen meum Adonai, non indicavi eis 2-2, q. 17, 4, 6, b.
 4 Ego audiui gemitum eorum, supra 2, 4, 6^a. — Et recordatus sum.
 Gen. 8, 1^a.
 5 In brachio excelso. Gen. 3, 14^a. — Levavi manum meam, ibidem.
 6 Cum incircumcisus sim labiis 3^a q. 70, 4, 3^m | 2^a Cor. 11 | Jerem. 4, 3^a.

CAPUT VII.

- 1 Ecce constitui te Deum Pharaoⁿis 1^a q. 13, 9, 10, o. | Cg. 4, c^o 4
 | Psal. 40, fi. | Psal. 49, prin^o | Joan. 10, lect. 6 | 1^a Cor. 8, fi. |
 Hebr. prin^o.
 2 Sed ego indurabo eum, supra 4, 9^a. — Immittamque manum meam.
 Gen. 3, 14^a.
 5 Virgae vertuntur in colubros vel dracones, supra 4, 1^a. — Domi-
 nus Deus Hebraeorum. Gen. 17, 5^a. — Misit me. Jerem. 7, 8^a.
 4 Feceruntque similiter malefici per incantationes 1^a q. 110, 4, 2^m |
 q. 114, o. | 2-2, q. 178, 2, c. | 3^m | 2, d. 7, q. 3, 1, 2^m | d. 34, 3,
 c. | 1^m | Cg. 3, c^o 104, etc. usque 108 | 151 | Verit. q. 27, 3, c.
 prin^o | Po^a q. 6, 5, 8^m | Ma. q. 16, 9, 10^m | 11^m | Matth. 24 | Jo. 10.

CAPUT VIII.

- 1 Dixit Dominus ad Moysen, supra 6, 1^a. — Fecerunt autem et
 malefici per incantationes suas similiter, supra 7, 4^a.
 2 Non est sicut Dominus Deus noster. Psal. 82, 1^a. — Clamavit
 Moyses ad Dominum. Gen. 4, 4^a.
 5 Malefici non potuerunt educere cinises, ideo dixerunt: Digitus
 Dei est hic 1^a q. 32, 1, 1^m.
 4 Abominationes enim Aegyptiorum, immolabimus Domino Deo
 nostro. Gen. 46, 3^a.
 5 Viam trium dierum ibimus in solitudine, supra 3, 9^a.

CAPUT IX.

- 1 Dixit Dominus ad Moysen, supra 6, 1^a. — Deus Hebraeorum.
 Gen. 17, 5^a. — Ecce manus mea, supra 3, 14^a.
 2 Spargat in caelum. Gen. 32^a. — Induravitque Dominus cor Pha-
 raonis, supra 4, 9^a. — Non sit similis mei. Psal. 82, 1^a.
 5 Ideo autem posuit te, ut ostendam in te fortitudinem meam.
 Rom. 9, lect. 3.

CAPUT X.

- 1 Ego enim induravit cor Pharaonis et servorum ejus, supra 4, 9^a.
 2 Dixit Dominus ad Moysen, supra 6, 1^a. — Dominus Deus Hebraeo-
 rum. Gen. 17, 5^a.
 5 Extende manum tuam in caelum. Gen. 32^a.

CAPUT XI.

- 1 Et dixit Dominus ad Moysen, supra 7, 1^a. — Dices ergo omni
 plebi ut postulet... Aegyptiis, supra 3, 11^a.
 2 Et adorabunt me. Gen. 18, 2^a. — Et induravit Dominus cor Pha-
 raonis, supra 4, 9^a.
 3 Ingrediar in Aegyptum. Gen. 3, 13^a.

CAPUT XII.

- 1 Dixit quoque Dominus ad Moysen, supra 6, 1^a. — Et sument de san-
 guine et ponent super utrumque postem. Hebr. 11, lect. 6.
 2 Decima die mensis hujus tollat unusquisque agnum etc. usque
 fi. 1-2, q. 102, 5, 2^m | Jo. 13, prin^o | 1^a Cor. 5, lect. 2.
 3 Erit autem agnus absque macula. Levit. 3, 3^a. — In cunctis diis
 Aegypti, supra 7, 4^a. — Et transibo vos. Gen. 3, 13^a.
 4 Est enim phase, idest transitus Domini. Jo. 13, prin^o.
 5 Habebitis hanc diem in monumentum et celebrabitis eam solem-
 nem Domino 1-2, q. 100, 5, 2^m | q. 102, 4, 10^m | 9, 2^m | Jo. 13, prin^o
 | 1^a Cor. 5, lect. 2 | Coloss. 2, lect. 4.
 6 Cultu sempiterno, et usque in aeternum. Gen. 17, 11^a.
 7 Azyma comedetis septem diebus 3^a q. 74, 4, c. | 3^m | 4, d. 11, q.
 2, art. 2, q. 3, a. 8 | b. 3 | 7^m | 8^m | 9^m | Cg. 4, c^o 68 | Opus. 1,
 c^o 61, fi.
 8 Septem diebus fermentatum non invenietur in domibus vestris
 1-2, q. 102, 3, 14^m | 3^a q. 74, 4, c. fi. | 3^m | 1^a Cor. 5, lect. 2, o.
 9 Peribit anima illa de Israel. Gen. 46, 2^a. — Et petierunt ab Ae-
 gyptii vasa... profecti, supra 3, 11^a.
 10 Omnis alienigena non comedet ex eo, scilicet phase etc. 1-2, q.
 102, 5, c. | 3^a q. 37, prin^o | q. 40, 4, c. | q. 70, 4, fi. | Rom. 2,
 lect. 4 | Coloss. 2, lect. 3, 4, prin^o.
 11 Circumcidetur prius omne masculinum ejus. Gen. 17, 7^a.
 12 Si quis circumcisis non fuerit, non vescetur ex eo, scilicet pha-
 se, supra 10^a.
 15 Eadem lex erit indigenae et colono qui peregrinatur apud vos
 1-2, q. 105, 3, o.

CAPUT XIII.

- 1 Locutus est Dominus ad Moysen dicens, supra 6, 1^a.
 5 Sanctifica mihi omne primogenitum 3^a q. 28, 2, 1^m | q. 37, 3, 1^m.
 4 In manu forti eduxit nos Dominus. Gen. 3, 14^a. — Ut non come-
 datis fermentatum, supra 12, 8^a.
 5 Quam Dominus juravit. Gen. 22, 8^a. — Terram fluentem lacte et
 melle, supra 3, 4^a.
 6 Septem diebus vesceris azymis, supra 12, 7^a.
 7 Eo quod adjurasset filios Israel. Gen. 24, 2^a. — Visitabit vos
 Deus, supra 2, 6^a.

CAPUT XIV.

- 1 Locutus est Dominus ad Moysen dicens, supra 6, 1^a. — Indurabo
 cor Pharaonis etc., supra 4, 9^a.
 2 In manu excelsa. Gen. 3, 14^a. — Clamaverunt ad Dominum.
 Gen. 4, 4^a.

CAPUT XV.

- 1 Omnipotens nomen ejus. Gen. 17, 1^a. — Dexter tua Domine.
 Gen. 3, 14^a.
 2 Misisti iram tuam, supra 4, 5^a. — In spiritu furoris tui, ibidem.
 — Quis similis tui Domine. Psal. 82, 1^a.
 3 Extendisti manum tuam. Gen. 3, 14^a. — In brachio virtutis tuae,
 ibidem.
 4 Dominus regnabit in aeternum et ultra 1^a q. 10, 2, 2^m | 2, d. 2,
 q. 1, 1, 1^m | Po^a q. 3, 17, 23^m | Causis lect. 2, o.
 5 Dominus factus est mihi in salutem. Psal. 89, 1^a. — Magnificus
 in sanctitate 2-2, q. 134, 2, 3^m.
 6 Iste Deus meus et Deus Patris mei. Gen. 17, 5^a. — At ille cla-
 mavit ad Dominum. Gen. 4, 4^a.
 7 Et ibi tentavit eum. Gen. 22, 1^a.

CAPUT XVI.

- 1 Per manum Domini. Gen. 3, 14^a. — Ut tentem eum. Gen. 22, 1^a.
 — Dixit Dominus ad Moysen, supra 6, 1^a.
 2 Ecce ego plui vobis paucem de caelo. Gen. 32^a. — Videbitis
 gloriam Domini. Gen. 32, 2^a | 1^a Cor. 11, lect. 2.
 5 Accedite coram Domino. Psal. 33, 3^a. — Requies sabbati sanctifi-
 cata est Domino, infra 20, 13^a.
 4 Fili autem vestri comederunt manna quadraginta annis donec...
 Canaan 1-2, q. 102, 3, 2^m | 3^a q. 73, 6, o. | q. 74, 6, 1^m | 4, d.
 8, q. 1, art. 2, q. 2, c. | 4^m | 6^m | Jo. 6, lect. 4.

CAPUT XVII.

- 1 Qui iurgatus contra Moysen. Gen. 13, 2^a. — Cur tentatis Domi-
 num. Deuter. 6, 8^a.
 2 Clamavit autem ad Dominum Moyses. Gen. 4, 4^a. — Manus solus
 Dei. Gen. 3, 14^a.

- 5 Et bellum Dei erit contra Amalech, a generatione in generationem 1-2, q. 105, 3, c. 1^m.

CAPUT XVIII.

- 1 Deus Patris mei. Gen. 17, 5^a. — Deus adjutor meus 1 Paral. 13, 5^a.
2 Moyses egressus in occursum cognati sui adoravit. Gen. 18, 2^a.
— Et osculatus est eum. Gen. 27, 2^a.
5 Magnus Dominus. Psal. 146, 1^a. — Super omnes Deus, supra 7, 1^a.
4 Provide tibi viros sapientes, ac timentes Deum... judicent. Quol. 3, q. 6, 3, 5^m | Matth. 19.

CAPUT XIX.

- 1 Vocavitque Moysen Dominus, supra 3, 8^a.
2 Portaverim vos super alas aquilarum 1-2, q. 123, 6, 1^m | 2^m | 4, d. 24, q. 3, 3, c. fi.
5 Eritis mihi in pecullum, de cunctis populis 1-2, q. 105, 1, 1^m | 4, d. 8, q. 1, art. 3, q. 2, 2^m | 2^a Cor. 6 | Hebr. 8, lect. 3, prin^o.
4 Et vos eritis mihi in regnum sacerdotale et gens sancta 4, d. 49, q. 1, art. 2, q. 5, 3^m | Hebr. 1, lect. 4.
5 Responditque universus populus simul. Cuncta quae locutus est Dominus faciemus. Rom. 5, lect. 6.
6 Veniam ad te 1^a q. 3, 1, 5^m | q. 9, 1, 3^m | 4, d. 17, q. 1, art. 2, q. 2, c. | Opus. 3, c^o 261, fi. | Job 9, c^o 10 | Job 14, lect. 7 | Philipp. 4 | Hebr. 3.
7 Deus in caligine nubis 1, d. 8, q. 1, 1, 4^m | 3, d. 35, q. 2, art. 2, q. 2, c. | 1^a Tim. 6, lect. 3, fi. | Hebr. 12, lect. 4.
8 Audiatur me populum loquentem ad te, supra 6, 1^a. — Descendet Dominus. Gen. 3, 13^m.
9 Omnes qui tetigerit montem... non vivet 2-2, q. 33, 4, c. | Hebr. 12, lect. 4.
10 Ne appropinquetis uxoribus vestris 4, d. 32, art. 5, q. 2, 2^m.
11 Totus autem mons fumabat... fornace 1, d. 34, q. 3, 1^m | d. 45, 4, c. | 2, d. 6, 3, 3^m | d. 16, 2, 5^m | Po^a q. 7, 5, c. | Isa. 33 | c^o 10, fi. | Hebr. 12, fi.

CAPUT XX.

- 1 Locutus est Dominus cunctos sermones hos, supra 6, 1^a. Ego sum Dominus Deus tuus. Gen. 17, 5^a.
2 Non habebis Deos alienos, supra 7, 1^a | 2-2, q. 122, 2, 2^m.
5 Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem 1-2, q. 100, 7, 2^m | 3^m | 4^m | 2-2, q. 122, 2, 2^m | 3^a q. 25, 3, 1^m | 2^m | 3^a | 3, d. 9, q. 1, art. 2, q. 2, 1^m | 2^m.
4 Non adorabis ea neque coles 2-2, q. 84, 1, 1^m | q. 94, 2, 3, o. | q. 122, 2, o. | q. 161, 3, 1^m | 3^a q. 25, 6, 7, o. | 3, d. 9, q. 1, 2, o. | Cg. 3, c^o 120 | Cg. 4, c^o 7, 18^m | 17, 2^m | Psal. 40, fi. | Rom. 1, lect. 7, me^o.
5 Deus fortis. Gen. 17, 1^a. Cg. 1, c^o 92.
6 Deus zelotes 1-2, q. 28, 4, o. | 1, prol. L. | 3, d. 26, q. 1, 1, c. | Verit. q. 26, 4, c. fi. | 8^m | 1^a Cor. 14 | 2^a Cor. 11 | Gal. 4, lect. 4, fi.
7 Visitans iniquitates Patrum in Filiis 1-2, q. 81, 1, 1^m | 2, 7^m | q. 87, 7, 8, o. | 2-2, q. 108, 4, o. | 164, 1, 4^m | 3^a q. 14, 1, 3^m | 2, d. 5, q. 2, 2, c. | d. 30, q. 1, 2, o. | d. 33, q. 1, 2, o. | d. 35, 1, c. d. 36, 4, o. | 4, d. 14, L. fi. | d. 15, q. 1, a. 4, q. 2, 3^m | d. 20, a. 2, q. 3, o. | d. 46, q. 1, a. 2, q. 3, o. | q. 2, art. 2, q. 2, 3^m | Cg. 3, c^o 141 | Quol. 12, 24, 1^m | Psal. 18, fi. | Isa. 14 | Jo. 9. — In tertiam et quartam generationem 1-2, q. 87, 8, 1^m | 2-2, q. 108, 4, 1^m.
8 Qui oderunt te 1^a d. 60, 5, 5^m | 2-2, q. 13, 4, o. | 6, 2^m | q. 34, 1, o. | 2, d. 5, q. 1, 3, 2^m | d. 50, q. 2, art. 1, q. 5, o. | art. 2, q. 2, 1^m | Verit. q. 22, 2, 3^m | q. 28, 5, 2^m | Opus. 19, prol. | Matth. 13 | Jo. 5, lect. 8 | c^o 15, lect. 5 | Rom. 8, lect. 2, prin^o.
9 Et faciens misericordias in millia... praecepta mea 1-2, q. 100, 7, 2^m | 3^m | 4^m | 3^a q. 84, 10, c. fi. | 3, d. 31, art. 2, q. 1, 3^m | 6^m | Ephes. 6.
10 Non assumes nomen Domini Dei tui in vanum 1-2, q. 100, 7, 4^m | 5, c. | 11, c. | 3^m | 2-2, q. 122, 3, o. | d. 37, art. 2, q. 2, o. | L. 3^m.
11 Qui assumpserit nomen Dei sui 1-2, q. 100, 7, 2^m | 2-2, q. 89, 1, 4, o. | q. 98, 3, c. | 3, d. 37, art. 2, q. 1, 3^m | art. 2, q. 2, o. | art. 3, 2^m | d. 30, 1, o. | Rom. 1, lect. 5 | Hebr. 6, lect. 4, me^o.
12 Neque enim habebit insontem Dominus eum... frustra 1-2, q. 100, 7, 2^m | 3, d. 37, art. 2, q. 1, 3^m | 3, 2^m.
15 Memento ut diem sabbati sanctifices 1-2, q. 100, 5, 2^m | 7, 2^m | 5^m | 11, c. q. 102, 3, 4^m | 4, 10^m | q. 105, 2, c. fi. | 2-2, q. 35, 3, 1^m | q. 122, 4, o. | 2, d. 2, q. 1, 3, 2^m | d. 15, q. 3, 3, c. | 3, d. 37, 5, o. | art. 2, q. 1, 3^m | Quol. 2, q. 4, 3, c. | Job 3 | Isa. 56. Matth. 22 | Coloss. 2, lect. 4.
14 Sex diebus operaberis et facies omnia opera tua... portas tuas 1-2, q. 100, 8, 4^m | q. 107, 2, 4^m | 2-2, q. 40, 4, o. | q. 122, 4, 3^m | 3, p. 40, 4, 1^m | 3^m | 3, d. 37, art. 5, q. 2, 2^m | 4, d.

- 1, q. 2, art. 3, q. 1, 2^m | 4, d. 11, q. 2, art. 2, q. 3, 4^m | Matth. 12.
15 Sex enim diebus fecit Deus caelum et terram... in eis sunt. Gen. 1^a | 1-2, q. 100, 7, 2^m | 3, d. 37, art. 2, q. 1, 3^m.
16 Et requievit die septimo. Gen. 3, 3^a. — Idcirco benedixit Dominus diei sabbati et sanctificavit eum. Ibidem 4^a.
17 Honora patrem tuum et matrem tuam 1-2, q. 100, 5, c. | 4^m | 11, c. | 2-2, q. 33, 2, 2^m | q. 101, 2, o. | q. 104, 5, 1^m | q. 106, 8, c. | 3^m | q. 122, 5, o. | q. 189, 6, c. | 1^m | 3, d. 37, art. 2, q. 1, 2^m | 4, d. 15, q. 2, art. 1, q. 4, 3^m | Verit. q. 3, 12^m | Coloss. 3, lect. 4, Ephes. 6, 2 | 1^a Tim. 4, lect. 1, me^o c. et c^o 5, lect. 1, prin^o.
18 Ut sis longaevus super terram 1-2, q. 100, 7, 3^m | 4^m | 2-2, q. 122, 5, 4^m | 3, d. 37, art. 2, q. 1, 5^m | Ephes. 6, 2^a | Tim. 4.
19 Non occides 1-2, q. 100, 4, c. | 8, 3^m | 11, c. | 2-2, q. 64, 3, o. | 5, 2^m | 3^m | 7, c. | q. 65, 1, c. | 4^m | q. 122, 6, 2^m | 3, d. 37, a. 2, q. 1, 2^m | q. 2, 3, c. | 4, d. 37, q. 2, 1, o. | Cg. 3, c^o 73 | Rom. 13, lect. 2.
20 Non moechaberis 1-2, q. 100, 11, c. | 3, d. 37, art. 2, q. 1, 2^m | q. 2, 3, c. | 2-2, q. 122, 6, 2^m | Ma. q. 14, 2, 14^m | q. 15, 2, 2^m | 3^m | Quol. 3, 12, c. | Rom. 13, lect. 2.
21 Non furtum facies 1-2, q. 100, 11, c. | 2-2, q. 122, 6, 2^m | 3, d. 37, art. 2, q. 1, 2^m | q. 2, 3, c. | Rom. 13, lect. 2.
22 Non falsum testimonium dices 1-2, q. 100, 11, c. | 2-2, q. 70, 4, o. | q. 122, 6, 2^m | 3, d. 37, art. 2, q. 1, 2^m | q. 2, 3, c. | Rom. 13, lect. 2.
25 Non concupisces 1-2, q. 100, 5, c. | 3^m | 4, 3^m | 11, c. | 2-2, q. 122, 6 | 3^m | 1^m | 2, d. 24, q. 3, 4, 4^m | 3, d. 37, art. 2, q. 2, c. | 3^m | 4^m | q. 3, c. | d. 40, 1, 2, o.
24 Venit Deus, supra 19, 19, 6^a | Gen. 3, 13^a. — Moyses accessit ad caliginem in qua erat Deus, supra 19, 7^a.
25 Non facietis Deos argenteos et Deos aureos non facietis vobis, supra 6, 1^a | 20, 2^a 3^a.
26 Altare de terra facietis mihi... polluetur 1-2, q. 102, 4, 7^m | 3^a q. 83, 3, 5^m | 4, d. 13, q. 1, art. 2, q. 5, 2^m.
27 Non ascendes per gradus ad altare meum, ne reveletur turpitudine tua 1-2, q. 102, 4, 7^m | 4, d. 13, L. 5^m | 3^a q. 83, 4, 9^m.

CAPUT XXI.

- 1 Si emeris servum Hebraeum sex annis serviet tibi, in septimo egredietur liber gratis 1-2, q. 105, 4, 1^m.
2 Offerat eum Dominus diis, supra 7, 1^a. — Si dixerit servus, diligo... erit ei servus in saeculum 1-2, q. 105, 2, 10^m.
5 Si quis vendiderit filiam suam in famulam, non egredietur sicut ancillae etc. 1-2, q. 105, 4, 4^m.
4 Qui percusserit hominem volens occidere eum, morte moriatur, supra 20, 19^a.
5 Qui autem non est insidiatus, sed Deus tradidit eum... debeat. Num. 35, 4^a.
6 Si rixati fuerint viri. Gen. 13, 1^a. — Qui furatus fuerit hominem et vendiderit... moriatur 1-2, q. 105, 2, 10^m.
7 Et percusserit alter proximum... restituat 1-2, q. 105, 4, 3^m.
8 Qui percusserit servum suum... illius est 1-2, q. 105, 4, 3^m.
9 Si percusserit quis mulierem praegnantem... livore 2-2, q. 64, 8, 2^m.
10 Si bos cornu petierit... opprimetur 1-2, q. 105, 2, 11^m.
11 Si quis aperuerit cisternam... erit. Quol. 4, 23, 3^m.

CAPUT XXII.

- 1 Si quis furatus fuerit ovem aut bovem... pro una ove 1-2, q. 105, 2, 9^m | 2-2, q. 62, 3, 1^m | q. 66, 6, 2^m | 3^a q. 49, 6, c. | 4, d. 15, q. 1, art. 5, q. 2, 5^m.
2 Applicabitur ad eos, supra 7, 1^a.
5 Si quis amico commendaverit pecuniam... non restituet 1-2, q. 105, 2, 4^m | 5^m | 2-2, q. 62, 6, c.
4 Qui a proximo suo quidquam horum mutuo postulaverit... operis sui, ibidem.
5 Si seduxerit quis virginem... consueverunt. Deuter. 22, 12^a.
6 Maleficos non patieris vivere 4, d. 34, 3, c. | Quol. 11, q. 10, 1, c.
7 Qui coierit cum jumento morte moriatur 1-2, q. 105, 2, 11^m.
8 Qui immolat diis occidetur praeter Domino soli 1-2, q. 102, 3, c. | 2-2, q. 84, 1, 1^m | q. 85, 2, o. | q. 94, 2, c. | 3^a q. 48, 3, c. | Cg. 3, c^o 120 | Psal. 28 | Rom. 1, lect. 2, fi.
9 Vociferabuntur et ego exaudiam clamorem eorum. Gen. 4, 4^a. — Indignabitur furor meus, supra 4, 5^a.
10 Si pignus a proximo tuo acceperis vestimentum... dormiat 1-2, q. 99, 5, fi. | q. 105, 2, 4^m.
11 Quia misericors sum 1^a q. 21, 3, o. | 2-2, q. 30, 2, 1^m | q. 84, 10, c. | 4, d. 46, q. 2, art. 1, q. 1, o. | Cg. 1, c^o 91, fi. | Psal. 24.
12 Decimas tuas non tardabis offerre 2-2, q. 87, 1, o. | 3^a q. 31, 8, c. | 3, d. 3, q. 4, art. 3, q. 1, c. | 4, d. 1, q. 2, art. 2, q. 3, 2^m | d. 2, q. 1, 2, 4^m | Quol. 2, q. 4, 3, o. | Matth. 23 | Hebr. 7, lect. 2, prin^o | Quol. 6, 10, c.

- 45 Et primitias 2-2, q. 85, 3, 3^m | q. 86, 4, o.
 44 Primogenita filiorum tuorum dabis mihi, de bobus quoque et ovibus similiter facies, supra 13, 2^a.
 45 Septem diebus sit cum matre sua, die octava reddes illum mihi 1-2, q. 102, 3, 7^m | 5, 1^m | 3^a q. 70, 3, 3^m | 4, d. 1, q. 2, art. 3, q. 1, c. | 3^m.
 46 Si pecunias mutuam dederis populo meo etc. nec usuris opprimes. Levit. 25, 6^a.
 47 Pupillo et viduae non nocebitis 2-2, q. 65, 4, 2^m.

CAPUT XXIII.

- 1 Non suscipies vocem mendacii 2-2, q. 110, 3, 4, o. | q. 111, 1, c. | q. 69, 1, 2, o. | q. 70, 4, c. | q. 124, 5, 2^m | 3, d. 38, 3, 4, o. | 4, d. 16, q. 4, a. 1, q. 3, c. | Quol. 7, vel 8, q. 6, 4, o. | Quol. 9, 14, c. | Trin. 9, c. | Psal. 5.
 2 Nec jungas manum tuam, ut pro impio falsum dicas testimonium, supra 20, 22^a.
 5 Pauperis quoque non misereberis in iudicio 2-2, q. 63, 4, 3^m.
 4 Si occurreris bovi inimici... reduce eum. Verit. q. 2, 8, 4^m.
 5 Et insoutem et justum non occides, supra 20, 19^a. Gen. 22, 6 2^a 4^a.
 Sex annis operaberis terram tuam... in oliveto tuo. Psal. prol.
 7 Sex diebus operaberis, septima die cessabis, supra 20, 13, 14^a.
 8 Per nomen externorum deorum non jurabis, supra 7, 1^a | 2-2, q. 89, 6, o. | 3, d. 39, 1, o. | L. | Hebr. 6.
 9 Solemnitatem azymorum custodies, supra 12, 5^a. — Azyma comedetis septem diebus, ibidem 7^a.
 10 Non immolabis super fermentum, ibidem 8^a. — Primitias frugum terrae tuae deseres in domum Domini Dei tui, supra 22, 13^a.
 11 Non coques edum in lacte matris suae 1-2, q. 102, 6, 4^m | 8^m.
 12 Ecce ego mittam angelum meum. Psal. 90, 4^a. — Et custodiat in via, ibidem.
 15 Et est nomen meum in illo, scilicet angelo, supra 6, 1^a. — Non adorabis Deos eorum, neque coles, supra 20, 4^a | 7, 1^a.
 14 Benedicam panibus tuis et aquis. Gen. 35^a.

CAPUT XXIV.

- 1 Moysi quoque dixit Deus, supra 6, 1^a. — Omnia quae locutus est Dominus faciemus, supra 19, 5^a.
 2 Et viderunt Deum Israel. Gen. 32, 2^a. — Sub pedibus ejus, scilicet Dei. Gen. 3, 14^a. — Misit manum suam, ibidem.
 3 Opernit nubes montem... caliginis, supra 19, 7^a. — Et vocavit eum, scilicet Moysen, Dominus, supra 3, 8^a.
 4 Erat autem gloria Domini quasi ignis ardens, supra 19, 11^a. — Daboque tibi duas tabulas lapideas, infra 31, 6^a.
 5 Moyses fuit ibi, scilicet in monte, quadraginta diebus et quadraginta noctibus 3, d. 16, q. 1, 3, 6^m | 2-2, q. 147, 5, c. | 3^a q. 40, 2, 3^m | 3, d. 16, q. 1, 3, 6^m | 4, d. 15, q. 3, art. 3, q. 1, 3^m | 4^m | Verit. q. 26, 10, 5^m.
 6 Quae scripsi, infra 31, 7^a.

CAPUT XXV.

- 1 Locutus est Dominus ad Moysen, supra 6, 1^a. — Tollant mihi primitias ab omni homine, supra 22, 18^a.
 2 Et habitabo in medio eorum. Rom. 8, 10^a | Numeri 11, 5^a.
 5 Arcam de lignis sethim compingite, cujus longitudo etc. usque fi. 1-2, q. 102, 4, 6^m | 4, d. 9, art. 3, q. 6, 1^m.
 4 Qui scilicet vectes semper erunt in circulis 1-2, q. 65, 2, 3, 5, o. 2-2, q. 23, 7, o. | q. 108, 2, 2^m | Verit. q. 1, 10, 4^m.
 5 Duos quoque Cherubim aureos et productiles facies... inde 1-2, q. 102, 4, 6^m fi. | Hebr. 9, lect. 1.
 6 Facies et propitiatorium de auro mundissimo etc. ibidem. — Facies et mensam etc. ibidem.
 7 Facies et candelabrum ductile de auro mundissimo etc. ibidem.

CAPUT XXVI.

- 1 Tabernaculum ita fiet etc. usque fi. 1-2, q. 102, 4, o. | Hebr. 9, lect. 1, o.
 2 Inspice et fac secundum exemplar quod tibi in monte monstratum est. Verit. q. 8, 8, 1^m.
 5 Facies et velum de hyacintho etc. usque fi. 1-2, q. 102, 4, 4^m. Matth. 27.

CAPUT XXVII.

- 1 Facies et altare de lignis sethim etc. usque fi. supra 20, 26^a.
 2 Sicut tibi in monte monstratum est, supra 25, 2^a.

- 5 Facies et atrium tabernaculi etc. usque fi. 1-2, q. 102, 4, c.
 4 Cuncta vasa tabernaculi in omnes usus etc. ex aere facies 2-2, q. 100, 6^m | 4, o. | 4, d. 25, q. 3, art. 2, q. 3, o.
 5 Perpetuus erit cultus per successiones suas. Gen. 17, 11^a.

CAPUT XXVIII.

- 1 Loqueris cunctis sapientibus corde, quos replevi spiritu prudentiae, etc. infra 31, 2^a.
 2 Haec autem erunt vestimenta, quam facies, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 5, 9^m.
 5 Legitimum sempiternum erit. Gen. 17, 11^a.
 4 Carbunculus. Psal. 17.
 5 Saphyrus. Spiritu. 2, c. | Opus. 34.
 6 Jaspis 3, d. 16, q. 2, 1, 4^m | 1, c. | 4, d. 44, q. 2, art. 4, q. 2, 2^m.
 7 Sacrificium est Domino 2-2, q. 81, 4, 1^m | 3^a q. 22, 2, c. | q. 48, 3, c. | Psal. 19.

CAPUT XXIX.

- 1 Sed et hoc facies, ut mihi in sacerdotio consecrentur, etc. usque fi. 1^a q. 102, 5, 8^m | q. 103, 2, 1^m.
 2 Et duos arietes immaculatos. Levit. 3, 3^a. — Panesque azymos, supra 12, 7^a. — Absque fermento, ibidem 4^a.
 5 Oleum unctionis fundes super caput ejus. Matth. 26 | Hebr. 1, prin^o.
 4 Religione perpetua. Gen. 17, 11^a. — Oblatio est Domino odor suavissimus. Gen. 8, 7^a.
 5 Agnos anniculos duos per singulos dies jugiter, etc. 1-2, q. 102, 4, 10^m | 3^a q. 22, 3, 3^m | Jo. 21.
 6 Et habitabo in medio filiorum Israel. Rom. 8, 13^a.
 7 Ero eis Deus. Gen. 17, 5^a.
 8 Sanctificabitur altare in gloria mea 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 1, 1^m | 2, d. 15, q. 3, 3, c.
 9 Ut sacerdotio fungantur mihi 3^a q. 22, 6, 2^m.
 10 Ut manerem inter illos. Isa. 33 | Rom. 5, 8^a.

CAPUT XXX.

- 1 Faciesque altare ad adolendum thymiama... tegitur, supra 20, 26^a.
 2 Thymiama sempiternum. Gen. 17, 11^a. — Loquutus est Dominus ad Moysen, supra 6, 1^a.
 5 Legitimum sempiternum. Gen. 17, 11^a.
 4 Sanctificabisque omnia 2-2, q. 81, 8, c. | 3^a q. 62, 6, 2^m | q. 63, 6, 2^m | 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 1, 1^m | 2, d. 15, q. 3, 3, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, 1^m | d. 4, q. 1, a. 4, q. 2, c. | d. 7, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m.

CAPUT XXXI.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen, supra 6, 1^a. — Ecce vocavi ex nomine, supra 3, 8^a.
 2 Et implevi eum spiritu Dei, sapientia, intelligentia, et scientia, in omni opere etc. infra 35, 6^a.
 5 Videte, ut sabbatum meum custodiatis, supra 20, 13^a. — Qui fecerit opus in eo. Ibidem 14^a.
 4 Peribit anima illius. Gen. 46, 2^a. — Pactum est sempiternum. Gen. 17, 11^a. — Signumque perpetuum. Gen. 17, 11^a.
 5 Sex enim diebus fecit Dominus caelum et terram. Gen. 1^a. — Et in septimo ab opere cessavit, ibidem 2, 3^a.
 6 Dedit Dominus Moysi, duas tabulas lapideas 1-2, q. 98, 2, 3, o. | q. 106, 2, 3^m | 4, 3^m | q. 107, 1, c. fi. | 3^a q. 42, 4, 2^m | 3, d. 37, 1, 2^m | 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m | Isa. prin^o.
 7 Scriptas digito Dei. Gen. 3, 14^a | 3, d. 37, 1, o. | Isa. prin^o.

CAPUT XXXII.

- 1 Fac nobis Deos, supra 7, 1^a.
 2 Sedit populus manducare, et bibere, et surrexerunt ludere 1^a Cor. 10.
 5 Ut irascatur furor meus, supra 4, 5^a. — Et in manu robusta. Gen. 3, 14^a.
 4 Recordare Abraham, etc. Gen. 8, 1^a. — Quibus jurasti. Gen. 22, 8^a.
 5 Multiplicabo semen vestrum, sicut stellas caeli. Gen. 15, 2^a. — Terram haec dabo semini vestro. Gen. 13, 4^a.
 6 Placatusque est Dominus ne faceret malum quod loquutus fuerat. Jerem. 18, 2^a.
 7 Portans duas tabulas, supra 31, 7^a. — Scriptas ex utraque parte, ibidem 7^a.

- 8 Inducens super eum peccatum maximum 1-2, q. 102, 3, 11^m | 2-2, q. 10, 3, o. | q. 13, 3, c. | q. 39, 2, o. | 94, 3, o. | 3^a q. 80, 5, c. | 4, d. 9, a. 3, q. 4, c. | 1^m | Ma. q. 2, 10, c. | 2^m | q. 3, 8, 1^m | Rom. 2, lect. 2 | 1^a Cor. 12 | Hebr. 10, lect. 3.
- 9 Occidat unusquisque fratrem et amicum, ac proximum suum... viginti tria millia hominum. Gen. 22, 4^a.
- 10 Consecrastis manus vestras hodie Domino... benedictio 1-2, q. 102, 5, 8^m.
- 11 De libro tuo quem scripsisti 1^a q. 24, o. | q. 39, 8, fi. | 1, d. 40, q. 1, 2, 5^m | 3, d. 31, q. 1, 2, o. | Verit. q. 7, o. | Psal. 39 | Phil. 4 | Hebr. 10 | c^o 12, lect. 4.
- 12 Qui peccaverit mihi delebo eum de libro meo 1^a q. 24, 3, o. | 1, d. 40, q. 1, 2, 5^m | q. 3, 3^m | 3, d. 31, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Phil. 4 | Hebr. 12, lect. 4.
- 13 Moyses dixit Domino: Aut dimitte eis hanc noxam, aut si non facis, dele me, etc. supra 11^a.
- 14 Angelus meus praecedet te 1-2, q. 118, 1, o. | 2, d. 11, q. 1, 1, o.
- 15 Ego autem in die visionis visitabo et hoc peccatum eorum. Psal. 9, 3^a.

CAPUT XXXIII.

- 1 Quam juravi. Gen. 22, 8^a. — Semini tuo dabo eam. Gen. 13, 4^a. — Terram fluentem lacte et melle, supra 3, 4^a.
- 2 Et mittam praecursorem tui angelum 1^a q. 112, o. | 1, d. 15, q. 1, 1, 4^m | 2, d. 1, q. 1, 4, 2^m | d. 10, o. | Cg. 3, c^o 8, primo | Isa. 6. | 1^a Cor. 15 | Hebr. 1, fi. lect. 6, fi.
- 3 Non enim ascendam tecum. Gen. 3, 13^a. — Ut sciam quid faciam tibi. Gen. 22, 5^a.
- 4 Loquebatur autem Dominus ad Moysen, facie ad faciem, etc. 1-2, q. 98, 3, 2^m | 4, d. 49, q. 2, 6, 4^m | 5^m.
- 5 Novi te ex nomine 1^a d. 36, q. 1, 2, c. | 2, 22, q. 2, 1, b. 1 | 1^a Cor. 8 | Rom. 8, lect. 5, fi.
- 6 Praecipis ut educam populum istum 1-2, q. 90, 2, 1^a.
- 7 Et non indicas mihi, quem missurus sis mecum. Jo. 1, lect. 11.
- 8 Ostende mihi viam tuam, et gloriam tuam 1^a q. 12, 11, 2^m | 2-2, q. 174, 4, c. | 5, 1^m | q. 175, 3, o. | q. 180, 5, c. | 4, d. 49, q. 2, 7, 4^m | 5^m | Verit. q. 8, 5, 5^m | 6^m | q. 12, 6, 12^m | 7, c. | 9, 1^m | 14, c. | q. 13, 2, o. | q. 18, 1, 13^m | q. 10, 11, 1^m | 2^m | Isa. | Jo. lect. 18 | 2^a Cor. 12.
- 9 Respice populum tuum gentem hanc, supra 2, 6^a. — Facies mea praecedet te. Gen. 14^a.
- 10 Et requiem meam dabo tibi 1^a q. 73, 2, 3, c. | 1-2, q. 3, 4, 1^m | 8, c. | 2-2, q. 18, 3, c. | 1, d. 1, q. 4, 1, 5^m | 2, d. 15, q. 3, 2, o. | Cg. 3, c^o 39, 5^m | 40, fi. | 48 | 59, 1^m | 62, 2^m | 63, fi. | Cg. 4, c^o 78, fi. | Opus. 3, c^o 104 | 106 | 150 | 211 | 264.
- 11 Nisi ambulaveris nobiscum. Gen. 3, 13^a.
- 12 Ego ostendam omne bonum tibi. Cg. 3, c^o 56, fi.
- 13 Et miserebor cui voluero, et clemens ero in quem mihi placuerit. Rom. 9, lect. 3.
- 14 Non videbit me homo et vivet 1^a q. 12, 11, o. | q. 13, 1, c. | 2, 2^m | 1-2, q. 5, c. | 3, c. | q. 93, 2, o. | 2-2, q. 180, 5, o. | q. 175, 4, o. | 5, c. | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m | d. 27, q. 3, 1, c. | d. 35, q. 2, a. 2, q. 2, o. | 4, d. 49, q. 2, 1, 1^m | 7, o. | Cg. 3, c^o 47 | 48, 1^m | Cg. 4, c^o 91, 1^m | Verit. q. 10, 11, o. | q. 13, 3, o. | 4, c. | 6^m | q. 26, 10, 3^m | Quol. 1, q. 1, 1, o. | Job 19, fi. | Matth. 5 | Jo. lect. 18 | 2^a Cor. 12.
- 15 Non poteris videre faciem meam 1^a q. 12, 4, o. | q. 23, 1, c. | q. 56, 3, c. | 2^m | q. 62, 1, 2, 4, 9, c. | q. 64, 1, 2^m | q. 94, 2, c. fi. | q. 108, 4, c. | 1-2, q. 5, 5, 7, c. | 3^a q. 10, 4, 2^m | 2, d. 4, 1, c. | d. 23, q. 2, 1, c. | d. 27, 4, c. | d. 28, 1, c. fi. | d. 29, 1, c. | 3^m | 4^m | 3, 3^m | d. 30, q. 1, 1, c. | d. 33, q. 2, 2, c. | 3, d. 10, q. 2, a. 2, q. 2, o. | d. 27, q. 2, 2, c. | d. 35, q. 2, a. 2, q. 2, o. | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 3, c. | q. 2, 6, o. | Cg. 1, c^o 3 | Cg. 3, c^o 49, 1^m | 52 | 57, 1^m | Cg. 4, c^o 91, 5^m | Verit. q. 8, 3, o. | q. 10, 11, o. | q. 18, 1, 1^m | q. 19, 1, c. fi. | q. 20, 2, c. | q. 29, 1, c. | Ma. q. 4, 1, 14^m | q. 5, 5, 5^m | Anima. 7, 4^m | 17 10^m | Opus. 5, c^o 105 | Rom. lect. 6, fi. | Col. lect. 4, primo | 1^a Tim. 6, lect. 3.
- 16 Stabis supra petram 1^a q. 102, 1, 4^m.
- 17 Cumque transibit gloria mea 2-2, q. 171, 2, c.
- 18 Et protegam dextera mea. Gen. 3, 14^a. — Tollamque manum meam, ibidem.
- 19 Et videbis posteriora mea 1^a q. 12, 2, c. | 1^m | 50 | 2^a Cor. 12.

CAPUT XXXIV.

- 1 Praecide tibi duas tabulas lapideas, supra 31, 6^a. — Et scribam super eas verba etc. usque fi. ibidem 7^a.
- 2 Cumque descendisset Dominus. Gen. 3, 13^a. — Quo transeunte, ibidem. — Per nubem, supra 19, 7^a.
- 3 Deus misericors, et multae miserationis, supra 22, 11^a. — Et clemens 2-2, q. 157, 1, 2, o. | 3, c. | 4, 3^m | q. 169, 2, c. | 4, c. | 3^m | 3, d. 26, q. 2, 2, 4^m | d. 33, q. 3, a. 2, q. 1, 1^m.

- 4 Patiens 2-2, q. 123, 3, 1^m | 2^m.
- 5 Et verax 9^a q. 16, 5, o. | 1-2, q. 3, 7, c. | q. 93, 1, 3^m | 2-2, q. 27, 4, c. | 1, d. 19, q. 5, 1, c. fi. | Cg. 1, c^o 1 | 60 | 61, 1^m | 62 | Cg. 3, c^o 51 | Opus. 3, c^o 105 | Jo. 14, lect. 2.
- 6 Qui custodis misericordiam in millia, supra 20, 9^a. — Qui aufers iniquitatem, et scelera, atque peccata. Marc. 2, 1^a | 16, 5^a.
- 7 Nullusque apud te per se innocens est. Rom. 3, lect. 2.
- 8 Qui reddes iniquitates patrum in filiis ac nepotibus, in tertiam et quartam progeniem, supra 20, 7^a.
- 9 Ut gradiaris nobiscum. Gen. 3, 13^a. — Noli adorare Deum alienum, supra 20, 4^a. — Dominus zelotes, ibidem 6^a.
- 10 Deus emulator, ibidem. — Cum fornicati fuerint cum diis suis 2-2, q. 151, 2, c. | 3^m | 4, d. 35, 1, 3^m | d. 39, 6, 2^m | 1^a Cor. 6, lect. 3.
- 11 Nec uxorem de filiabus eorum accipiens filiis tuis 1-2, q. 105, 4, 6^m | 4, d. 39, 1, 1^m | 2^m | 1^a Cor. 7, lect. 2.
- 12 Deos conflabiles non facies tibi, supra 20, 2^a 3^a. — Solemnitatem azymorum custodies, supra 12, 5^a.
- 13 Septem diebus vesceris azymis, ibidem 7^a. — Omne quod aperit vulvam... redimes, supra 13, 2^a.
- 14 Ne incas pactum cum hominibus illarum regionum 2-2, q. 10, 9, o. | 4, d. 13, q. 2, 3, c. | d. 18, q. 2, a. 1, q. 1, o. | Quol. 19, vel 10, q. 7, 1, o. | Opus. 18, c^o 5, 6 | 1^a Cor. 5, fi.
- 15 Ne cum fornicati fuerint, supra 10^a.
- 16 Sex diebus operaberis, in die septimo cessabis arare et metere, supra 20, 14^a. Omnipotentis Dei. Gen. 17, 1^a.
- 17 Non immolabis super fermento, supra 12, 8^a. — Primitias frugum terrae tuae offerens, supra 22, 13^a.
- 18 Non coques haedum in lacte matris suae, supra 23, 11^a. — Scribe tibi verba haec, etc. supra 31, 7^a.
- 19 Fecit ergo ibi cum Deo quadraginta dies, et quadraginta noctes etc. supra 24, 5^a.
- 20 Videntes autem Aaron, et filii Israel cornutam Moysi faciem 2^a Cor. 3, lect. 2.
- 21 Posuit velamen super faciem suam, quod ingressus ad Dominum et loquens cum eo auferebatur, ibidem.

CAPUT XXXV.

- 1 Sex diebus facietis opus, septimus dies erit vobis sanctus, supra 20, 13, 14^a. — Sabbatum requies Domini. Gen. 2, 3^a.
- 2 Separate apud vos primitias Domino, supra 22, 13^a. — Quisquis vestrum est sapiens, etc. supra 31, 2^a.
- 3 Faciat tabernaculum suum, etc. supra 26, 1^a. — Ecce vocavit Dominus ex nomine, etc. 3, 8^a.
- 4 Omnes viri ac mulieres mente promptissima atque devota obtulere donaria. Gen. 4, 2^a | 2-2, q. 85, 3, 3^m | q. 8, 3^m | q. 88, 4, c.
- 5 Ecce vocavit Dominus ex nomine Beseleel, supra 33, 5^a.
- 6 Et implevit eum spiritu Dei, sapientia, intelligentia, scientia et omni doctrina, ad excogitandum et faciendum opus, etc. supra 31, 2^a.

CAPUT XXXVI.

- 1 Omnis sapiens quibus Dominus dedit sapientiam et intellectum, etc. ibidem.

CAPUT XXXVII.

- 1 Fecit autem Beseleel et arcam, etc. supra 25, 3^a. — Fecit et propitiatorium, etc. ibidem 6^a. — Duos etiam Cherubim, etc. ibidem 5^a.
- 2 Fecit et mensam de lignis sethim, etc. ibidem 6^a. — Fecit et candelabrum ductile, etc. ibidem 7^a.
- 3 Fecit et altare thymiamatis de lignis, etc. supra 20, 26^a.

CAPUT XXXVIII.

- 1 Fecit et altare holocausti, etc. ibidem.

CAPUT XXXIX.

- 1 De hyacintho et purpura vermiculo ac bysso fecit vestes, etc. usque fi. supra 28, 2^a. — Altare aureum, et altare aeneum, supra 20, 26^a.

CAPUT XL.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen, supra 6, 1^a. — Mense primo

- prima die mensis eriges tabernaculum, etc. usque fi. supra 26, 1^a.
- 2 Et assumpto unctionis oleo, unges tabernaculum cum vasis suis 1-2, q. 102, 4, 9^m.
 - 3 Ut sanctificentur, etc. supra 30, 4^a. — Applicabisque Aaron et filius ejus, etc. usque fi. et fecit supra 19, 1^a.
 - 4 Et unctio eorum in sacerdotium proficiat, in sempiternum. Gen. 17, 11^a.
 - 5 Altare aureum et altare holocaustum, supra 20, 26^a. — Posuit et mensam propositionis, etc. supra 25, 6^a.
 - 6 Posuit et candelabrum cum lucernis, etc. supra 25, 7^a. — Operuit nubes tabernaculum, supra 19, 7^a.

Auctoritates ex libro Levitici.

CAPUT I.

- 1 Vocavit Dominus Moysen. Exod. 3, 8^a. — Et loquutus est ei Dominus. Exod. 6, 1^a.
- 2 Si holocaustum fuerit ejus oblatio ac de armento masculum immaculatum offeret 1-2, q. 102, 3, 8^m | 9^m.
- 3 Sanguinem ejus fundatur per altaris circuitum 1-2, q. 102, 3, 8^m.
- 4 Holocaustum suavem odorem Domino. Gen. 8, 7^a.
- 5 De turturibus et pullis columbae offeret 1-2, q. 102, 3, 2^m | 4^m | 6^m | 9^m | 3^a q. 37, 3, 4^m.
- 6 Retorto ad collum capite ac rupto vulneris loco 1-2, q. 102, 3, 6^m.

CAPUT II.

- 1 Anima cum obtulerit, etc. Gen. 46, 2^a.
- 2 Simila erit ejus oblatio, fundetque super eam oleum et thus, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 3, 12^m | 13^m | 14^m.
- 3 In odorem suavissimum Domino. Gen. 8, 7^a.
- 4 Omnis oblatio quae offertur Domino, absque fermento fiet. Exod. 12, 8^a.
- 5 Nec quidquid mellis adolebitur in sacrificio Domini 1-2, q. 102, 3, 13^m.
- 6 In omni oblatione offeres sal. 1-2, q. 102, 3, 3^m | 14^m. Rom. 12, lect. 1, me^o.
- 7 Offeres primitias tuas Domino. Exod. 22, 18^a.

CAPUT III.

- 1 Si hostia pacificorum fuerit ejus oblatio, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 3, 8^m | 9^m.
- 2 Sive marem sive feminam 1-2, q. 102, 3, 9^m.
- 3 Immaculata offeret 1-2, q. 102, 3, 7^m | 2-2, q. 86, 3, 3^m.
- 4 Fundent sanguinem per circuitum altaris, supra 1, 3^a.
- 5 Adolebuntque ea super altare 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 4, c. | 3^m. Gen. 4, 2^a.
- 6 In holocaustum suavissimi odoris Domino. Gen. 8, 7^a. — Jure perpetuo. Gen. 17, 11^a.
- 7 Omnis adeps erit Domini 1-2, q. 102, 3, 8^m | 6, 1^m | Psal. 16.
- 8 Nec adipem nec sanguinem omnino comedetis, ibidem.
- 9 Offeret Domino caudam totam 2-2, q. 137, 1, 3^m | q. 138, 1, 3^m.

CAPUT IV.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Anima quae peccaverit. Gen. 46, 2^a.
- 2 Qui peccaverit per ignorantiam, et de universis mandatis Domini, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 3, 8^m | q. 105, 2, 9^m.
- 3 Thymiamatis gratissimi Domino. Gen. 8, 7^a. — Immaculatum offeret Domino, supra 3, 3^a. — Sanguinem fundet, supra 1, 3^a.
- 4 Omnem adipem offeret Domino, supra 3, 7^a. — Rogabitque pro eo sacerdos et pro peccato ejus, et dimittetur ei 1 2, q. 103, 2, c. fi.
- 5 Hauriet quoque de sanguine vituli inferens illum in tabernaculum testimonii 1-2, q. 102, 5, 6^m.
- 6 Cumque intinxerit digitum in sanguine, asperget eum septies coram Domino contra velum sanctuarii 1-2, q. 102, 5, 5^m.
- 7 Ponetque de sanguine ejus supra cornua altaris thymiamatis, supra 1^a.
- 8 Ponetque manum super caput hostiae pro peccato suo 1-2, q. 102, 5, 1^m.

CAPUT V.

- 1 Si peccaverit anima. Gen. 46, 2^a. — Qui audierit vocem jurantis... anima 2-2, q. 98, 4, 3^m.
- 2 Anima quae tetigerit aliquid immundum, etc. usque deliquit 1-2, q. 102, 5, 4^m | 3^a q. 40, 4, 2^m.
- 3 Offerat agnam de gregibus sive capram, supra 3, 2^a. — Orabit pro eo sacerdos et pro peccato ejus, supra 4, 4^a.
- 4 Offerat duos turtures, aut duos pullos columbarum, supra 1, 5^a. — Retorquebit caput ejus ad pennulas, etc. ibidem 6^a.
- 5 Quidquid autem reliquum fuerit ejus, faciet distillare ad fundamentum ejus, supra 3, 4^a.
- 6 Non mittet in eam oleum, nec thuris aliquid imponet, quia pro peccato est 1-2, q. 102, 3, c.
- 7 Offeret arietem immaculatum, supra 3, 3^a. — Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a.

CAPUT VI.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Ibidem. — Offeret arietem immaculatum, supra 3, 3^a. — Anima quae peccaverit. Gen. 46, 2^a.
- 2 Reddet omnia quae per fraudem voluit obtinere integra 2-2, q. 62, 2, o. | q. 79, 3, 2^m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, o. | Quol. 12, 26, c.
- 3 Et quintam insuper partem Domino, cui damnum intulit 1-2, q. 105, 2, 9^m | 2-2, q. 62, 3, o. | 4, c. | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, 5^m.
- 4 Si rem perditam invenerit 2-2, q. 66, 5, 2^m.
- 5 Qui rogabit pro eo, et dimittetur ei, supra 4, 4^a. — Ignis in altari semper ardebit. Exod. 3, 1^a.
- 6 Odoris suavissimi Domino. Gen. 8, 7^a. — Absque fermento comedet. Exod. 12, 8^a. — Legitimum sempiternum. Gen. 17, 11^a.
- 7 Omne sacrificium sacerdotum igne cremabitur, nec quisquam comedet ex eo 1-2, q. 102, 3, 8^m.

CAPUT VII.

- 1 Sanguis ejus per gyrum, fundetur altaris, supra 3, 4^a.
- 2 Sicut pro peccato offertur hostia, ita et pro delicto 2-2, q. 79, 4, 1^m | 2, d. 42, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Job 13 | Psal. 24 | Gal. 6, lect. 1, prin^o.
- 3 Offerent ex ea caudam, supra 3, 9^a.
- 4 Offerent panes absque fermento, et fermentatos. Exod. 12, 8^a. — Et lagana azyma. Ibidem 7^a. — Irrita fiet ejus oblatio. Gen. 17, 13^a.
- 5 Cujus carnes eadem comedentur die... rea erit 1-2, q. 102, 3, 10^m.
- 6 Anima... peribit, etc. Gen. 46, 2^a. — Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Adipem non comedetis nec sanguinem, supra 3, 7^a, 5^a.
- 7 Pectusculum et armus dexter erit sacerdotis offerentis hostiam pacificorum 1-2, q. 102, 3, 8^m.
- 8 Lege perpetua. Gen. 17, 11^a. — Quae tetigerit immundum, etc. supra 5, 2^a.

CAPUT VIII.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Tolle Aaron cum filiis suis, etc. usque fi. Exod. 29, 1^a. — Vestivit pontificem, etc. Exod. 28, 2^a.
- 2 Cumque sanctificans aspersisset altare, etc. Exod. 30, 4^a. — Fudit reliquum sanguinem ad fundamenta ejus, supra 3, 4^a.
- 3 Posuerunt super caput hostiae Aaron et filii ejus, supra 4, 8^a. — Holocaustum suavissimi odoris Domino. Gen. 8, 2^a.
- 4 De canistro azymorum. Exod. 12, 7^a. — Panes absque fermento. Ibidem 8^a. — Et caudam, supra 3, 9^a.
- 5 De hostio tabernaculi non exhibitis septem diebus, quibus completur tempus consecrationis vestrae. Exod. 6, 1^a.

CAPUT IX.

- 1 Utrumque immaculatum, supra 3, 3^a. — Hodie enim Dominus apparebit vobis et gloria ejus. Gen. 32, 2^a. — Reliquum fudit ad basim ejus, supra 3, 4^a.
- 2 Et eadem, supra 3, 9^a. — Pectora et artus dextros separavit Aaron, supra 7, 7^a.
- 3 Et ecce ignis egressus a Domino. Exod. 19, 11^a.
- 4 Laudaverunt Dominum, ruentes in facies suas. Psal. 33, 2^a | 2-2, q. 81, 5, 1^m | q. 82, 2, 1^m | q. 85, 3, o. | q. 88, 5, 1^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 2, c. | 1^m | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 4, 2^m.

CAPUT X.

- 1 Capita vestra nolite nudare, et vestimenta vestra nolite scindere 4, d. 35, 3, 4^m.
- 2 Vinum et omne quod inebriare potest non bibetis... Moysi. Isa. 28.
- 3 Praeceptum est sempiternum. Gen. 17, 11^a. — Comedite illud absque fermento. Exod. 12, 8^a. — Pectusculum quod oblatum est et arinum, etc. supra 7, 7^a.
- 4 Quomodo potui placere Domino in cerimoniis, mente lugubri. Psal. 24.

CAPUT XI.

- 1 Haec sunt animalia quae comedere debetis, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 6, 1^m | 2^m.
- 2 Qui tetigerit morticina eorum, immundus erit, supra 5, 2^a — Usque ad vesperam 1-2, q. 102, 5, 5^m | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 3, 2^m.
- 3 Sancti estote, quia ego sanctus sum 1-2, q. 98, 4, 5, c. | q. 99, 2, c.

CAPUT XII.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Mulier si suscepto semine peperit masculum, immunda erit septem diebus, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 5, 4^m | 3^a q. 37, 3, c. | 1^m | 4, 2^m.
- 2 Die octava circumcidetur infans. Gen. 17, 10^a. — Pullum columbae sive turturem, supra 1, 5^a. — Orabitque pro ea sacerdos et sic mundabitur, supra 4, 4^a.

CAPUT XIII.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a.
- 2 Homo in cuius carne et cute ortus fuerit diversus color, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 5, 4^m | q. 107, 2, 4^m.
- 3 Sacerdos contaminabit eum septies et mundabit eum 4, d. 1, L. 2^m.
- 4 Leprosus habebit vestimenta sua dissuta, caput nudum, os veste contextum etc. usque castra 4, d. 35, 3, 4^m.
- 5 Vestis lanea sive linea quae lepram habuerit, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 5, 4^m.

CAPUT XIV.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a.
- 2 Hic est ritus leprosi, quando mundandus est, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 5, 7^m | q. 103, 2, 3^m.
- 3 Et duos pullos columbae, supra 1, 5^a. — Rogabit pro eo coram Domino, supra 4, 4^a.
- 4 Offeret agnum immaculatum, supra 3, 3^a. — Sicut enim pro peccato, ita et pro delicto ad sacerdotem pertinet hostia, supra 7, 2^a.
- 5 Si fuerit plaga leprae in edibus, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 5, 4^m.

CAPUT XV.

- 1 Vir qui patitur fluxum seminis, immundus erit, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 5, 4^m.
- 2 Qui tetigerit, etc. immundus erit, supra 5, 2^a. — Usque ad vesperam, supra 11, 2^a. — Sumet duos turtures, aut duos pullos columbarum, supra 1, 5^a.
- 3 Mulier quae redeunte mense patitur fluxum sanguinis, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 5, 4^m.
- 4 Rogabitque pro eo coram Domino, supra 4, 4^a. — Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a.

CAPUT XVI.

- 1 Loquere ad Aaron fratrem tuum, ne omni tempore ipse ingrediatur sanctuarium, etc. usque fi. Exod. 6, 1^a.
- 2 Duos hircos stare faciet coram Domino in hostio tabernaculi testimonii, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 5, 6^m.
- 3 In nube apparebo super oraculum. Exod. 19, 7^a | Gen. 32, 2^a. — Tunica linea vestietur... capiti. Exod. 28, 2^a.
- 4 Haec enim vestimenta sunt sancta. Exod. 3, 4^a. — Orabit pro se et pro domo sua, supra 4, 4^a — Legitimum sempiternum. Gen. 17, 11^a.
- 5 Mense septimo decimo mensis, etc. erit expiatio vestri, atque mundatio ab omnibus peccatis vestris 1-2, q. 102, 4, 10^m | 5, 6^m | q. 103, 2, 1^m | 3, 4^m | 3^a q. 73, 6, c.
- 6 Sabbatum enim requietionis est. Psal. prol.

S. Th. Opera omnia. Index.

CAPUT XVII.

- 1 Homo quilibet qui occiderit bovem, etc. et non obtulerit oblationem Domino sanguinis erit, etc. supra 4, 5^a.
- 2 Fundet sacerdos sanguinem super altare Domini, supra 1, 3^a. — Et adolebit adipem, supra 4, 7^a. — In odorem suavitatis Domino. Gen. 8, 2^a.
- 3 Et non immolabunt hostias suas daemonibus. Exod. 22, 8^a. — Cum quibus fornicati sunt. Exod. 34, 10^a. — Legitimum sempiternum. Gen. 17, 11^a.
- 4 Qui obtulerit holocaustum vel victimam et non adduxerit eam ad hostium tabernaculi, etc. Exod. 20, 8^a.
- 5 Si comederit sanguinem, supra 3, 8^a. — Offirmabo faciem meam contra animam illius. Gen. 3, 14^a. — Et disperdam eam. Gen. 46, 2^a.
- 6 Anima omnis carnis in sanguine est 1-2, q. 102, 3, 8^m | 4, d. 11, L. 4^m | Cg. 2, c^o 80 | Po^a q. 3, 9, 8^m.
- 7 Contaminatus erit usque ad vesperum, supra 11, 2^a.

CAPUT XVIII.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Ego sum Dominus Deus vester. Gen. 17, 5^a.
- 2 Facietis praecepta mea, atque judicia mea servabitis et ambulabitis in eis 1-2, q. 99, 4, 2^m.
- 3 Quae facies homo, vivet in eis 1-2, q. 100, 12, 2^m | Rom. 10, lect. 1, prin^o.
- 4 Omnis homo ad proximam sanguinis sui non accedet, ut revelet turpitudinem ejus... vivente 4, d. 40, 3, c. | 1^a Cor. 5.
- 5 Talis coitus incestus est 2-2, q. 154, 1, c. | 9, o. | 4, d. 41, a. 4, q. 1, 2, c. | Ma. q. 15, 3, c.
- 6 Sororem uxoris tuae, in pellicatum non accipies 1-2, q. 101, 3, 2^m | Opus. 20, lib^o 4, c^o 14.
- 7 Ad mulierem quae patitur menstruum, non accedes 1-2, q. 102, 5, 4^m.
- 8 Caro patris tui est, et matris et illius. Gen. 29, 2^a.
- 9 Cum uxore proximi tui non coibis, etc. Exod. 20, 20^a. — Nec pollues nomen Dei tui, ibidem 10^a.
- 10 De semine tuo non dabis, ut consecratur idolo Moloch 2-2, q. 81, 5, 1^m.
- 11 Cum masculino non commisceberis, etc. 2-2, q. 143, 4, 3^m | q. 154, 11, 12, o. | 3^a q. 70, 2, 4^m | 3, d. 37, L. 4^m | 4, d. 1, q. 2, a. 1, q. 3, o. | d. 41, a. 4, q. 2, 4^m | q. 3, o. | Ma. q. 15, 1, 7^m | 3, c. | Rom. 1, lect. 8, prin^o.
- 12 Cum omni pecore non coibis... scelus est 2-2, q. 154, 11, 2^m | 12, 4^m | 4, d. 13, q. 2, 2, 1^m | Ethi. 7, lect. 5, me^o.
- 13 Omnis anima, etc. peribit, etc. Gen. 46, 2^a.

CAPUT XIX.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Sancti estote, quia ego sanctus sum, supra 11, 13^a. — Ego Dominus Deus vester. Gen. 17, 5^a.
- 2 Unusquisque patrem suum et matrem suam timeat. Exod. 20, 17^a. — Sabata mea custodite, ibidem 13^a.
- 3 Nolite ad idola converti, ibidem 4^a. — Nec Deus conflatile facietis vobis, ibidem 3^a. Exod. 7, 1^a.
- 4 Si immolaveritis hostiam pacificorum Domino, ut sic placabilis, supra 3, 1^a.
- 5 Eo die quo fuisset immolata, comedetis eam et die altero... poluit, supra 7, 5^a. — Peribit anima illius. Gen. 46, 2^a.
- 6 Cum messueris segetes terrae tuae, non tondebis usque ad solum... dimittes 2-2, q. 101, 1, 2^m.
- 7 Non facietis furtum. Exod. 20, 21^a. — Non mentiemini. Exod. 23, 1^a.
- 8 Nec decipiet unusquisque proximum suum 2-2, q. 55, 8, o. | q. 56, 2, o. | q. 118, 8, o. | 2, d. 42, q. 2, 3, o. | Ma. q. 81, c. | 18^m | q. 13, 3, o.
- 9 Non perjurabis in nomine meo, nec pollues nomen Dei tui. Exod. 20, 10^a.
- 10 Non facies calumniam 2-2, q. 68, 3, c. | 1^m | q. 69, 2, 3, c.
- 11 Nec vi opprimes eum 2-2, q. 68, 3, c. | q. 118, 8, o. | 2, d. 42, q. 2, 3, o. | Ma. q. 13, 3, o.
- 12 Non morabitur merces mercenarii tui apud te, usque mane 1-2, q. 105, 2, 6^m.
- 13 Non maledices surdo 2-2, q. 76, 1, 3, o.
- 14 Timebis Dominum Deum tuum 1-2, q. 67, 4, 2^m | 2-2, q. 7, 1, c. | q. 19, 2, o. | q. 22, 2, o. | 3, d. 34, q. 2, a. 1, q. 2, o. | Virt. q. 2, 10, 13^m | q. 4, 4, 2^m | Rom. 8, lect. 3.
- 15 Non injuxte judicabis 2-2, q. 60, 2, 3, 6, o. | q. 67, 1, o. | 3^a q. 59, 1, c. | 4, d. 48, q. 1, 1, c. prin^o | Psal. 37 | Rom. 2, lect. 1, prin^o. | c^o 14 | 1^a Cor. 4.
- 16 Non consideres personam pauperis, nec honores vultum potentis. Rom. 13, lect. 1, fi.

- 17 Non eris criminator 2-2, q. 62, 2, 2^m | q. 73, 1, 2^m | q. 74, 1, 3^m | 2, o.
- 18 Nec susurro in populis 2-2, q. 74, o. | q. 75, 1, c. | Rom. 1, lect. 8.
- 19 Non stabis contra sanguinem proximi tui. Exod. 20, 19^a. — Non oderis fratrem tuum 2-2, q. 25, 6, o. | q. 34, 3, 4, o. | Psal. 24.
- 20 Sed publice argue eum 2-2, q. 33, 7, o. | 3^a q. 55, 1, 1^m | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 2, o. | Virt. q. 3, 2, o. | Quol. 10, vel 11, 12, o. | Ma. q. 3, 2, 1^m | Matth. 18 | Gal. 2, lect. 3 | 1^a Tim. 5, lect. 3, prin^o.
- 21 Non quaeras ultionem, etc. Deuter. 33, 17^a. — Diliges amicum tuum sicut teipsum. Matth. 19, 17^a.
- 22 Jumenta tua non facies coire, cum alterius generis animantibus 1-2, q. 102, 6, 8^m.
- 23 Agrum tuum, non seres diverso semine 1-2, q. 102, 6, 3^m.
- 24 Veste, quae ex duobus texta est, non indueris 1-2, q. 102, 6, 6^m.
- 25 Homo, si dormierit cum muliere coitu seminis, quae sit ancilla... non morientur, ibidem.
- 26 Orabitque pro eo sacerdos... et dimittetur peccatum, supra 4, 1^a.
- 27 Cum ingressi fueritis terram et plantaveritis ligna pomifera, auferetis praeputia eorum... proferunt 1-2, q. 102, 6, 5^m.
- 28 Non comedetis carnem cum sanguine, supra 4, 8^a.
- 29 Non augurabimini 1-2, q. 100, 11, c. | 2-2, q. 95, 3, c. | 7, o. | Cg. 3, c^o 154 | Opus. 25, c^o 4, o. | c^o fi. | Isa. 2, lect. 2.
- 30 Non observabitis somnia 1-2, q. 100, 11, c. | 2-2, q. 95, 6, o. | Cg. 3, c^o 154.
- 31 Neque in rotundum attondebitis comam, nec radetis barbam 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m.
- 32 Super mortuo, non incidetis carnes vestras 2-2, q. 92, 1, 2, o.
- 33 Neque figuras aliquas, aut stigmata, facietis vobis 2-2, q. 94, 2, 1^m | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m | Rom. 1, lect. 6.
- 34 Non declinetis ad magos, nec ab ariolis aliquid siscitemini 1-2, q. 100, 11, c. 2-2, q. 95, 2, d. 39, q. 1, 2, 5^m | Cg. 3, c^o 104, usque 108 | Po^a q. 6, 19, c. | Ma. q. 16, 9, 11^m | Quol. 4, q. 9, 1, o.
- 35 Coram cano capite consurge, et honora personam senis 1-2, q. 100, 11, c. fi. | 2-2, q. 63, 3, b. | c.
- 36 Si habitaverit advena in terra vestra... Aegypti 1-2, q. 104, 4, o. | q. 105, 3, o.
- 37 Custodite omnia praecepta mea, et universa judicia, et facite ea, supra 18, 2^a.

CAPUT XX.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Si quis dederit de semine suo Moloch, etc. supra 18, 10^a.
- 2 Ponam faciem meam contra illum. Gen. 3, 14^a. — Ut fornicaretur cum Moloch. Exod. 31, 10^a.
- 3 Anima quae declinaverit ad magos et ariolos, etc. supra 19, 34^a. — Interficiam illam. Gen. 46, 2^a.
- 4 Sanctificamini et estote sancti, quia et ego sanctus sum, supra 11, 3^a. — Custodite praecepta mea, etc. supra 18, 2^a.
- 5 Ego Dominus qui sanctifico vos. Cg. 4, c^o 17, 3^m | Rom. 1, lect. 3.
- 6 Qui maledixerit patri suo aut matri, morte morietur. Exod. 20, 17^a. — Si moechatus quis fuisset etc. ibidem 20^a.
- 7 Qui dormierit cum noverca, etc. usque fi. supra 18, 4^a. — Qui dormierit cum masculo, etc. ibidem 11^a.
- 8 Qui cum jumento et pecorae coierit, etc. ibidem 12^a. — Pecus quoque occidite. Gen. 6, 9^a.
- 9 Qui coierit cum muliere in fluxu menstruo, etc. supra 15, 3^a. — Terram fluentem lacte et melle. Exod. 3, 4^a.
- 10 Ego Dominus Deus vester. Gen. 17, 5^a. — Qui separavi vos a caeteris populis 1-2, q. 36, 3, 2^m | 3^m.
- 11 Separate ergo et vos jumentum mundum ab immundo, etc. supra 11, 1^a.
- 12 Vir sive mulier in quibus pythonicus vel divinationis fuerit spiritus, morte morietur, etc. 1^a Reg. 28, 3^a.

CAPUT XXI.

- 1 Ne contaminetur sacerdos in mortibus, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 6, 11^m.
- 2 Sancti erunt Deo suo, supra 11, 3^a.
- 3 Filia sacerdotis, si deprehensa fuisset in stupro, etc. 3^a q. 29, 1, 4^m | 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 3, 4^m.
- 4 Pontifex idest sacerdos maximus... qui sanctifico eum 1-2, q. 102, 6, 11^m.
- 5 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a.
- 6 Homo de semine tuo per familias, qui habuerit maculam, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 5, 9^m.

CAPUT XXII.

- 1 Homo de semine Aaron qui fuerit leprosus, aut patiens fluxum seminis, etc. usque cibus illius est, ibidem.
- 2 Qui tetigerit immundum, etc. supra 5, 2^a. — Usque ad vespurnum, supra 11, 2^a.
- 3 Morticinum et captum a bestia non comedet 1-2, q. 102, 6, 1^m | 2^m.
- 4 Addet quintam partem cum eo quod comedit et dabit sacerdoti, supra 6, 3^a. — Ego Dominus qui sanctifico eos, supra 20, 5^a.
- 5 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Quicumque obtulerit in holocaustum, illud erit masculum, supra 1, 2^a.
- 6 Sine macula cuncta offerent, supra 3, 3^a. — Erunt septem diebus sub ubere matris suae, etc. Exod. 22, 15^a.
- 7 Non immolabuntur una die mater cum foetibus suis 1-2, q. 102, 6, 1^m | 2^m.
- 8 Si immolaveritis hostiam pro gratiarum actione... alterius diei, supra 7, 5^a. — Custodite mandata, etc. supra 18, 2^a.

CAPUT XXIII.

- 1 Haec sunt feriae Domini, quas vocabitis sanctas, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 4, 10^m | q. 103, 3, 4^m.
- 2 Sex diebus facietis opus. Exod. 20, 14^a. — Dies septimus, quia sabati requies est, vocabitur sanctus, ibidem 13^a.
- 3 Mense primo quartadecima die mensis ad vespurnum Phase Domini est. Exod. 12, 2^a. — Et quintadecima die sollemnitas Domini est, ibidem 5^a.
- 4 Septem diebus azyma comedetis, ibidem 7^a. — Dies autem septimus erit celebrior et sanctior 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 5^m.
- 5 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Feretis primitias, etc. Exod. 22, 13^a.
- 6 Et sanctificabit illum. Exod. 30, 4^a. — Coedetur agnus immaculatus, supra 3, 3^a. — In odorem suavissimum. Gen. 8, 7^a.
- 7 Praeceptum est sempiternum. Gen. 17, 11^a. — Ego Dominus Deus vester. Gen. 17. — Non secabitis eam usque ad solum, etc. supra 19, 6^a.
- 8 Et vocabitis hunc diem celeberrimum, atque sanctissimum, supra 1^a. — Mense septimo prima die mensis erit vobis sabbatum memoriale, clangentibus tubis, supra 1^a.
- 9 Die decimo mensis septimi dies expiationum erit celeberrimus, etc. supra 16, 5^a.
- 10 Omnis anima, etc. peribit etc. Gen. 46, 2^a.
- 11 Sabbatum requietionis est. Gen. 2, 3^a. — A vespera usque ad vespurnum celebrabitis sabbata vestra 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 2^m | Cg. 4, c^o 68, fi. | Opus. 3, c^o 247 | Jo. 13.
- 12 A quintodecimo die mensis hujus septimi, erunt feriae tabernaculorum septem diebus Domino, etc. 1-2, q. 102, 4, 10^m | q. 103, 3, 4^m | Jo. 7, lect. 2 | lect. 5, prin^o.
- 13 Dies primus vocabitur celeberrimus, atque sanctissimus, supra 1^a. — Dies octavus erit celeberrimus atque sanctissimus 1-2, q. 102, 5, 1^m | 3^a q. 70, 3, 3^m | Psal. prol. | Psal. 6, prin^o | Rom. 4, lect. 2.
- 14 Sumetis die primo fructus arboris pulcherrimae, spatulasque palmarum et ramos ligni densarum frondium, etc. 1-2, q. 102, 4, 10^m fi.

CAPUT XXIV.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Cultu ritumque perpetuo. Gen. 17, 11^a.
- 2 Qui blasphemaverit nomen Domini morte morietur 1-2, q. 100, 11, c. | 2-2, q. 13, o. | 3^a q. 80, 3, c. | 4, d. 9, a. 3, q. 3, c. | d. 14, L. 9^m | Ma. q. 2, 10, c. | Jo. 10, lect. 5, prin^o | 1^a Cor. 15, lect. 2 | Coloss. 3, lect. 2.
- 3 Qui percusserit et occiderit hominem morte morietur. Exod. 20, 19^a.
- 4 Qui irrogaverit maculam... sicut fecit, fiet ei fracturam pro fractura... cogetur 1-2, q. 105, 2, 10^m.
- 5 Aequum judicium sit inter vos, etc. supra 19, 15^a. — Ego sum Dominus Deus vester. Gen. 17, 5^a.

CAPUT XXV.

- 1 Sabbatizetis sabbatum Domino. Exod. 20, 13^a. — Sex annis seres agrum suum, septimo autem anno erit sabbatum, etc. Exod. 23, 6^a.
- 2 Anno jubilei redient omnes ad possessiones suas, etc. usque fi. 1-2, q. 105, 1, 3^m.
- 3 Timeat unusquisque Deum suum, etc. 19, 14^a. — Ego Dominus Deus vester. Gen. 17, 5^a. — Facite praecepta mea et judicia custodite, supra 18, 2^a.
- 4 Dabo benedictionem meam vobis anno sexto. Gen. 2, 35^a.
- 5 Terra non vendetur in perpetuum, etc. usque vendetur 1-2, q. 105, 2, c. | 3^m | 2-2, q. 66, 2, c.

- 6 Pecuniam tuam non dabis ei ad usuram 1-2, q. 105, 3, 3^m | 2-2, q. 78, 1, o. | 3, d. 37, 6, o. | 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Ma. q. 13, 4, o. | Quol. 3, q. 7, 2, o.
- 7 Computabuntur fructus ex eo tempore quo vendidit, et quod reliquum est reddet emptori, sicque recipiet possessionem suam 2-2, q. 78, 2, 6^m.
- 8 Si paupertate compulsus vendiderit se tibi frater tuus, non eum opprimes servitute famulorum, etc. 1-2, q. 105, 4, 1^m | 4^m.

CAPUT XXVI.

- 1 Ego Dominus Deus vester. Gen. 17, 5^a. — Non facietis vobis idolum et sculptile, etc. Exod. 20, 3^a. — Custodite sabbata mea, ibidem 13^a.
- 2 Si in praeceptis meis ambulaveritis, etc. usque fi. 1-2, q. 91, 5, c. | q. 99, 6, o. | q. 104, 10, 1^m | q. 107, 1, 2^m | 3, d. 40, a. 4, q. 1, c. | 1^m | Matth. 3 | Rom. 10, lect. 2, meo.
- 3 Comeditis vetustissima veterum, et vetera novis supervenientibus projicietis. Galat. prin^o. Ephes. 2, lect. 5.
- 4 Non abjiciet vos anima mea 1^a q. 3, 2, 1^m | q. 19, 11, c.
- 5 Respiciam vos. Exod. 2, 6^a. — Ambulabo inter vos. Gen. 3, 13^a | 2^a Cor. 6, fi.
- 6 Ponam tabernaculum meum in medio vestri... meus 2^a Cor. 6, fi.
- 7 Vos eritis populus meus. Exod. 19, 3^a. — Visitabo vos. Exod. 4, 13^a. — Ponam faciem meam contra vos. Gen. 3, 14^a.
- 8 Addam correctiones vestras septuplum, propter peccata vestra. Gen. 3, 21^a | Exod. 20, 7^a.
- 9 Ego quoque contra vos adversus incedam. Gen. 3, 13^a. — In furore contrario. Exod. 4, 5^a. — Abominabitur vos, ibidem.
- 10 Donec erubescat incircumcisa mens eorum. Jer. 4, 3^a. — Recordabor foederis mei. Gen. 8, 1^a.
- 11 Propter peccata patrum suorum et sua affligentur. Exod. 20, 7^a. — Donec confiteantur iniquitates suas, et majorum suorum 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 2, 5, o. | a. 2, q. 2, 1^m | d. 21, q. 2, 3, o. | d. 22, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m.

CAPUT XXVII.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a.
- 2 Animal quod immolari potest Domino, si quis voverit... mutari non potest 2-2, q. 88, 10, 1^m | 4, d. 38, q. 1, a. 4, q. 3, 2^m.
- 3 Sanctum erit et consecratum Domino. Exod. 3, 4^a. — Primogenita Domini sunt. Exod. 13, 2^a. — Omnes decimae Domini sunt etc. Exod. 22, 12^a.

Auctoritates ex libro Numeri.

CAPUT I.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a.
- 2 Tollite summam universae congregationis filiorum Israel, etc. usque fi. 2-2, q. 108, 4, 1^m | 2, d. 33, q. 1, 2, 5^m | 4, d. 14, L. fi. | d. 46, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m.
- 5 Meum est omne primogenitum. Exod. 13, 2^a. — Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a.

CAPUT II.

- 1 Ad orientem 2-2, q. 84, 3, 3^m

CAPUT III.

- 1 Applica tibi tribum Levi. Matth. 9.

CAPUT IV.

- 1 Pollutusque est. Levit. 5, 2^a.

CAPUT V.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Eliciant de castris omnem leprosum, et qui semine fluit, pollutusque est super mortuo. Levit. 5, 2^a.
- 2 Confitebuntur peccatum suum. Levit. 26, 11^a. — Reddent ipsum caput. Levit. 6, 2^a. — Et quintam partem desuper ei in quem peccaverit, ibidem 3^a.

- 5 Sin autem non fuisset qui recipiat, dabunt Domino, et erit sacerdotis 2-2, q. 62, 5, 3^m | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 4, 1^m | 2^m.
- 4 Omnes primitiae quas offerunt filii Israel, ad sacerdotem pertinent. Exod. 22, 13^a.
- 5 Vir ejus uxor erraverit, maritumque contemnens dormierit cum altero viro, etc. usque fi. 1-2, q. 105, 4, 9^m | 2-2, q. 154, 6, 2^m | 2, d. 18, q. 1, 3, c.
- 6 Non fundet super eam oleum nec imponet thus, quia sacrificium zelotypiae est, et oblatio investigans adulterium 1-2, q. 105, 4, 9^m | q. 102, 3, 3, 14^m.
- 7 Det te Dominus in maledictionem, etc. Gen. 3, 21^a.
- 8 Putreseat femur tuum, et tumens uterus tuus dirumpatur 2, d. 18, q. 1, 3, c. | 1-2, q. 103, 2, 3^m.

CAPUT VI.

- 1 Vir sive mulier, cum fecerit votum ut sanctificetur, et voluerit se Domino consecrare, etc. usque fi. 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m | 2-2, q. 186, 6, b.
- 2 Offeret duos turtures vel duos pullos columbae. Levit. 5^a. — Deprecabitur pro eo, quia peccavit. Levit. 4, 4^a. — Sanctificabit et consecrabitur. Exod. 30, 4^a.
- 3 Dies priores irriti fient. Gen. 17, 13^a. — Quam polluta est sanctificatio ejus. Ezech. 18, 6^a. — Agnum immaculatum. Levit. 3, 3^a.
- 4 Panum azymorum. Exod. 12, 7^a. | Et absque fermento, ibidem 8^a. — Sic benedicetis filiis Israel. Gen. 35^a.
- 5 Deus custodiat te 1^a q. 113, 1, 2^m | 2, d. 11, q. 1, 1, 1^m | 2^m.
- 6 Ostendat Dominus faciem suam tibi. Gen. 3, 14^a | Exod. 33, 4^a, 8^a. — Convertat Dominus vultum suum ad te, ibidem. — Et misereatur tui. Exod. 22, 11^a.
- 7 Deus det tibi pacem. Hebr. 13, lect. 3 | 2^a Cor. fi.

CAPUT VII.

- 1 Moyses unxit et sanctificavit tabernaculum cum omnibus vasis suis, altare, et omnia vasa ejus. Exod. 30, 4^a.
- 2 Capita familiarum 1-2, q. 84, 3, 4, o. | 3^a q. 8, 1, 8, c. | 3, d. 13, q. 2, 1, c. | Verit. q. 29, 4, c. | Ma. q. 8, 1, c. | 1^a Cor. lect. 5, prin^o.
- 5 De propitiatorio quod erat super arcam testimonii. Exod. 25, 3^a, 6^a. — Inter duos Cherubim, ibidem.

CAPUT VIII.

- 1 Cum posueris septem lucernas, candelabrum in australi parte erigatur... nascebantur. Exod. 25, 7^a. — Juxta exemplum quod ostendit Dominus Moysi. Exod. 26, 2^a.
- 2 Tolle levitas de medio filiorum Israel et purificabis eos, etc. usque fi. Exod. 29, 1^a. — Ut depraececeris pro eis. Levit. 4, 4^a.
- 5 Mea sunt omnia primogenita. Exod. 13, 2^a.

CAPUT IX.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Faciant filii Israel Phase, etc. usque indigenae. Exod. 12, 2^a etc.
- 2 Opernit illud nubes. Exod. 19, 5^a. — A vespere autem super tentorium erat quasi species ignis usque mane. Exod. 3, 1^a.

CAPUT X.

- 1 Faci tibi duas tubas argenteas ductiles, etc. usque fi. 4, d. 43, a. 2, q. 2, c. fi. | Isa. 58, fi. | 1^a Thes. 4.
- 2 Capita multitudinis, supra 7, 2^a. — Legitimum sempiternum. Gen. 17, 11^a. — Erit recordatio vestri coram Domino Deo vestro. Gen. 8, 1^a. — Ego Dominus Deus vester. Gen. 17, 5^a.
- 5 Nubes Domini erat super eos. Exod. 19, 7^a. — Surge Domine. Gen. 3, 13^a. — Revertere Domine, ibidem. — Qui oderunt te. Exod. 20, 8^a. — A facie tua. Gen. 3, 14^a.

CAPUT XI.

- 1 Cum audisset Deus. Exod. 2, 4^a. — Iratus est. Exod. 4, 5^a. — Accensus est ignis Domini. Exod. 3, 1^a. — Ara nostra arida. Gen. 46, 2^a.
- 2 Erat autem manna quasi seme coriandri... paritur, et manna. Exod. 16, 4^a. — Pro qua jurasti. Gen. 22, 8^a. — Descendam. Gen. 3, 13^a.
- 3 Congrega mihi septuaginta viros de senioribus Israel quos tu nosti quod sene populi sint ac magistri. Exod. 18, 4^a.

- 4 Auferam de spiritu tuo, et tradam eis 1^a q. 36, 1, 3^m | 1, d. 10, L. fi. | 2, d. 26, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 23.
 5 Qui in medio vestri est. Psal. 45.
 6 Numquid manus Domini invalida. Gen. 3, 14^a | 17, 1^a. — Cumque requievisset in eis spiritus 4 Reg. 2, 4^a. — Descendit Dominus. Gen. 3, 13^a. — Per nubem. Exod. 19, 7^a.

CAPUT XII.

- 1 Quod cum audisset Dominus. Exod. 2, 4^a. — Iratus est. Exod. 4, 5^a. — Descendit Dominus. Gen. 3, 13^a. — In columna nubis. Exod. 19, 7^a.
 2 Si quis fuerit inter vos propheta Domini, in visione apparebo ei, vel per somnium loquar ad eum 1^a q. 12, 11, 1^m | 2-2, q. 174, 1, 3^m | 3, o. | 4, d. 49, q. 2, 7, 2^m | Psal. 73 | Verit. q. 12, 7, 14, c. | 13, o. | 1^a Cor. 13, lect. 4.
 3 At non talis servus meus Moyses 2-2, q. 174, 4, o. | 3, q. 7, 8, 1^m Verit. q. 12, 9, 2^m | 14, o. | Isa. 6.
 4 Qui in omni domo fidelissimus est. Hebr. 3, lect. 1, o.
 5 Ore ad os loquar ei. Gen. 3, 14^a | Exod. 6, 1^a | 33, 4^a.
 6 Palam et non per aenigmata et figuras Deum videt. Exod. 33, 8^a. — Deus abiit. Gen. 3, 13^a.
 7 Erat enim Moyses vir mitissimus, super omnes homines qui morebantur in terra 2-2, q. 157, 4, a. 1 | Psal. 24.
 8 Clamavitque Moyses ad Dominum. Gen. 4, 4^a.

CAPUT XIII.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a.
 2 Revera fluit lacte et melle. Exod. 3, 4^a.

CAPUT XIV.

- 1 Dominus vobiscum est. Psal. 45 | Isa. 7, fi. | 1 Mach. 16 | 46 | 4, d. 8, L.
 2 Apparuit gloria Domini super tectum foederis cunctis videntibus filiis Israel. Gen. 32, 2^a.
 3 Et facie videaris ad faciem. Gen. 3, 14^a | Exod. 33, 4^a. — Pro qua juraverat. Gen. 22, 8^a.
 4 Magnificetur fortitudo Domini, Exod. 20, 5^a. — Dominus patiens. Exod. 34, 4^a. — Et multae misericordiae. Exod. 22, 11^a.
 5 Auferens iniquitates et scelera. Marc. 2, 1^a. — Visitans peccata patrum in filios, in tertiam, et quartam generationem. Exod. 22, 7^a.
 6 Tentaverunt me jam per decem vices. Deut. 6. — Caleph qui plenus alio spiritu. Actuum 6. — Quacrelas audiui. Exod. 2, 4^a.
 7 Levavi manum meam. Gen. 3, 14^a. — Filii vestri portabunt fornicationem vestram. Exod. 20, 7^a | 34, 10^a.

CAPUT XV.

- 1 Odorem suavitatis Domino. Gen. 8, 7^a. — Separabitis primitias Domino. Exod. 22, 13^a. — Anima peribit. Gen. 46, 2^a.
 2 Si per ignorantiam praeterieritis quisquam... ignorantes. Levit. 4, 2^a. — Rogabit pro eis sacerdos, etc. ibidem 4^a.
 3 Colligentem ligatura sabbato, obruerunt lapidibus, ex praecepto Dei 1-2, q. 105, 2, 9^m.
 4 Faciant sibi fimbrias per angulos quatuor palliorum, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 6, 7^m | Psal. 41.
 5 Oculos per res varias fornicantes. Exod. 34, 10^a. — Sitque sancti. Levit. 11, 3^a. — Ego Dominus Deus vester. Gen. 17, 5^a.

CAPUT XVI.

- 1 Apparuit cunctis gloria Domini. Gen. 32, 2^a. — Fortissime Deus Exod. 20, 5^a. — Ira tua desaeuiat. Exod. 4, 5^a.
 2 Dirupta est terra sub pedibus eorum, etc. 2-2, q. 39, 2, o. | 4, d. 13, q. 2, 2, 4^m | Ma. q. 2, 10, 4^m.
 3 Terra devoravit eos cum tabernaculis suis et universa substantia eorum. Gen. 6, 9^a.
 4 Thuribula sanctificata sunt in mortibus peccatorum. Exod. 30, 4^a.
 5 Cumque oriretur seditio 2-2, q. 42, o.

CAPUT XVII.

- 1 Dixit Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a.
 2 Invenit germinasse virgam Aaron 1^a q. 69, 2, o.

CAPUT XVIII.

- 1 Tu et filii tui et domus patris tui tecum portabitis iniquitatem sanctuarii, etc. 1-2, q. 81, 1, 1^m.
 2 Nec oriatur indignatio. Exod. 4, 5^a. — Ecce dedi tibi custodiam primitiarum mearum. Exod. 20, 13^a.
 3 Omnia quae sanctificentur a filiis Israel. Exod. 30, 4^a. — Quidquid primum erumpet e vulva... sanguinem. Exod. 13, 2^a.
 4 Legitima sempiterna. Gen. 17, 11^a. — Sanguinem eorum fundes super altare. Levit. 3^a. — Et adipem adolebat, ibidem 3, 7^a.
 5 In suavissimum odorem Domino. Gen. 8, 7^a. — Pactum salis est sempiternum, etc. Levit. 2, 6^a.
 6 Pectusculum consecratum, et armus dexter tua erunt. Levit. 7, 7^a. — Filiis Levi dedi omnes decimas, etc. Exod. 22, 12^a.
 7 Nihil aliud possidebunt Levitae decimarum oblatione contenti 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 3, 2^m.
 8 Cum acceperitis filiis Israel decimas quas dedi nobis primitias eorum offerte Domino, idest decimam partem decimae 2 2, q. 87, 1, 4^m.

CAPUT XIX.

- 1 Praeceptum filiis Israel ut adducant ad te vaccam rufam, etc. usque fi. 1-2, q. 102, 5, 5^m.
 2 Commaculatusque erit usque ad vesperum. Levit. 11, 2^a. — Jure perpetuo. Gen. 17, 11^m.
 3 Qui tetigerit cadaver, etc. Levit. 5, 2^a. — Vas quod non habuerit operculum nec ligaturam desuper, immundum erit 1-2, q. 102, 5, 4^m.
 4 Peribit anima illius. Gen. 46, 2^a.

CAPUT XX.

- 1 Versi in seditionem, supra 16, 5^a. — Clamaverunt ad Dominum. Gen. 4, 4^a. — Apparuit gloriam Domini. Gen. 32, 2^a.
 2 Loquimini ad petram coram eis, et illa dabit aquas 1^a q. 102, 1, 4^m | 1^a Cor. 10, lect. 4.
 3 Jurgati sunt filii Israel contra Dominum. Gen. 13, 2^a. — Misit angelum suum. Lucae 1, 8^a.
 4 Egressus est obuius cum infinita multitudo, supra 7, 2^a.
 5 Incredulus fuit ori meo. Gen. 3, 14^a.

CAPUT XXI.

- 1 Fac serpentem aeneum, et pone eum pro signo... sanabantur 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Quol. 4, q. 12, 1, 13^m | 1^a Cor. 10.
 2 Vocatum est nomen loci illius Horma, idest anathema. Rom. 9 | 1^a Cor. 12 | Gal. 1, lect. 2, meo.
 3 Tedere coepit populum itineris, ac laboris. Matth. 26, 3^a.

CAPUT XXII.

- 1 Venit Deus. Gen. 3, 13^a | Exod. 19, 6^a. — Dixit Deus ad Balaam 2-2, q. 172, 6, b. 1^m | 1^a Cor. 12.
 2 Et iratus est Deus. Exod. 4, 5^a.
 3 Aperuitque Dominus os asinae, et loquuta est, etc. 2-2, q. 165, a. 4^m | Po^a q. 6, 5, 3^m.

CAPUT XXIII.

- 1 Occurrit illi Deus. Gen. 3, 13^a. — Et posuit verbum in ore ejus, supra 22, 1^a.
 2 Non est Deus quasi homo, ut mentiatur. Po^a q. 4, 1, c. | Quol. 12, 27, 1^m | Titum 3 | Meta. 2, lect. 5.
 3 Nec ut filius hominis, ut mutetur. Gen. 3, 13^a | 1^a q. 19, 7, 2^m | 4, d. 45, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m.

CAPUT XXIV.

- 1 Et irruente in se spiritu Dei, supra 2-2, 1^a. — Qui visionem omnipotentiis intuitus est. Gen. 17, 1^a.
 2 Qui cadit, et sic aperiuntur oculi ejus. Verit. q. 11, 3, 1^m.
 3 Quam pulchra tabernacula tua Jacob, et tentoria Israel 1-2, q. 105, 1, b.

CAPUT XXV.

- 1 Et iratus est Dominus. Exod. 4, 5^a. — Ut avertatur furor meus,

ibidem. — Occidat unusquisque proximum suum. Gen. 22, 2^a 4^a.

- 2 Phinees... perfodit ambos, scilicet virum et mulierem in locis genitalibus 2-2, q. 60, 6, 2^m.
- 5 Quia zelo meo commotus est. Exod. 20, 6^a. — Pactum sacerdotii sempiternum. Gen. 17, 11^a.

CAPUT XXVI.

- 1 Dixit Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Numerate omnem summam filiorum Israel, usque fi. supra 1, 2^a.
- 2 In seditione Corc, supra 16, 5^a.

CAPUT XXVII.

- 1 Homo cum mortuus fuisset absque filio, ad filiam ejus transibit haereditas... sicut 1-2, q. 105, 2, 2^m.
- 2 Lege perpetua. Gen. 17, 11^a. — Dixit Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a.

CAPUT XXVIII.

- 1 Odoris suavissimi Domino. Gen. 8, 7^a. — Omnia immaculata offeretis Domino. Levit. 3, 3^a.
- 2 Hae sunt sacrificia quae offerre debetis, etc. usque fi. c^o 29. Levit. 23, 1^a.
- 5 Agnos duos quotidie in holocaustum sempiternum, unum offeretis mane, et alterum ad vespertinum... die 1-2, q. 102, 4, 10^m | 3, q. 23, 3, 3^m | Hebr. 10, lect. 1, prin^o.
- 4 In holocaustum sempiternum. Gen. 17, 11^a. — Mense primo quarta decima die mensis Phase Domini erit. Exod. 12, 2^a.
- 5 Et quintadecima die solemnitatis, ibidem 5^a. — Septem dies voscuntur azymis, ibidem 7^a. — Omne opus servire non facietis in eo. Exod. 20, 14^a.
- 6 Dies septimus celeberrimus et sanctus erit vobis. Levit. 23, 4^a.
- 7 Dies etiam primitivorum, etc. usque fi. ibidem 8^a.

CAPUT XXIX.

- 1 Mensis etiam septimi prima dies venerabilis et sancta erit vobis, ibidem 1^a. — Quia dies clangoris est et tubarum, ibidem.
- 2 Decima dies mensis hujus septimi erit vobis sancta, atque venerabilis, etc. Levit. 16, 5^a. — Quintadecima dies mensis septimi, etc. usque fi. Levit. 23, 12^a.
- 5 Die octavo qui est celeberrimus, etc. usque fi. Levit. 23, 13^a.

CAPUT XXX.

- 1 Si quis virorum votum Domino voverit... implebit 2-2, q. 88, 3, o. | q. 189, 3, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 1, o. | q. 3, 1^m | Quol. 3, q. 5, 2, c. | q. 7, 1, c. | Quol. 9, vel 10, q. 5, 3, c. | 1^m | Opus. 17, c^o 12 | Opus. 18, c^o 13, fi.
- 2 Mulier si quippiam voverit, etc. usque fi. 2-2, q. 88, 8, o. | 9, c. | 2^m | q. 89, 9, 3^m | q. 189, 5, o. | 4, d. 32, 4, o. | d. 38, q. 1, a. 1, q. 3, o. | Opus. 17, c^o 12 | c^o 13, 10^m. — Obligavit animam suam. Gen. 46, 2^a.

CAPUT XXXI.

- 1 Ulciscere prius filios Israel de Madianitis 2-2, q. 108, 1, o. | 3, c. | q. 158, 1, c. | 3^m | 2, c. | 3, b. | 3^a q. 15, 9, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 1, 4^m | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | Ma. q. 12, 1, c. | 8^m | 14^m | 3, 5^m | Rom. 12, lect. 3, c^o 13 | Hebr. 10.
- 2 Vasa quoque sancta. Exod. 30, 4^a. — Et tubas ad clangendum, supra 10, 1^a.
- 5 Ergo cunctos interficite, quidquid generis masculini etiam in parvulis. Gen. 6, 9^a.
- 4 Qui hominem occiderit, vel occisum tetigerit... intrabit, supra 19, 3^a | Levit. 5, 2^a.
- 5 Quia primitiae Domino sunt. Exod. 22, 13^a. — Unam animam ex quingentis. Gen. 47, 2^a. — Et quinquagesimum caput, ibidem.

CAPUT XXXII.

- 1 Erat illis in jumentis infinita subjecta, supra 20, 4^a. — Iratus Dominus, etc. Exod. 4, 5. — Augetis furorem Domini, ibidem.
- 2 Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a. — Ipsi impleverunt voluntatem meam 3^a q. 18, 5, c. | 2^m | 1, d. 48, 2, 3^m.

CAPUT XXXIII.

- 1 In manu excelsa. Gen. 3, 14^a. — In diis eorum. Exod. 7, 1^a.

CAPUT XXXIV.

- 1 Et in possessionem vobis sorte ceciderit. Act. 1, 9^a.

CAPUT XXXV.

- 1 Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a.
- 2 Si quis ferro percusserit et mortuus fuerit... reus erit. Exod. 20, 19^a.
- 5 Cognatus occisi statim ut invenerit homicidam interficiet 31, 1^a.
- 4 Homicida a casu maneat in civitate confugii, usque quo sacerdos magnus qui oleo sancto unctus est moriatur 3^a q. 49, 5, c. fi. | 1-2, q. 165, 2, 10^m.
- 5 Haec sempiterna erunt. Gen. 17, 11^a. — Ad unius testimonium nullus condemnabitur. Deuter. 19, 5^a.
- 6 Me commorante vobiscum, supra 14, 1^a. — Ego sum Dominus qui habito inter filios Israel. Rom. 8, 50^a.

CAPUT XXXVI.

- 1 Ut filiabus Salphaat... dares possessionem debitam Patri 1^a q. 21, 1, 3^m | Levit. 26, 2^a.
- 2 Omnes viri ducent uxores de tribu et cognatione sua et cunctae feminae... separatae sunt 1-2, q. 105, 2, 2^m | 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 3, 4^m | 3^a q. 31, 2, 2^m | Hebr. 7, lect. 3.

Auctoritates ex libro Deuteronomii.

CAPUT I.

- 1 Dominus Deus noster. Gen. 7, 5^a. — Loquutus. Exod. 6, 1^a — Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a.
- 2 Et semini eorum. Gen. 13, 4^a. — Estis hodie sicut stellae caeli plurimi. Gen. 15, 2^a.
- 3 Deus addat ad hunc numerum multa millia 1^a q. 23, 7, 1^m 4, d. 14, L. | Verit. q. 6, 4, 1^m.
- 4 Et benedicat vobis. Gen. 35^a. — Date ex vobis viros sapientes et gnaros, quorum conversatio sit probata, etc. Exod. 18, 4^a.
- 5 Quod justum est judicate. Levit. 19, 15^a.
- 6 Nec accipietis cujusquam personam 1^a q. 23, 5, 3^m | 1-2, q. 97, 4, 2^m | q. 98, 4, 2^m | q. 106, 3, 1^m | 2-2, q. 6, 3, o. | Quol. 4, q. 8, 4, c. | Quol. 6, 9, c. | Quol. 8, 8, c. fi. | Quol. 9, vel 10, q. 6, 1, o. Jo. 7, lect. 2, fi. | Rom. 2, lect. 2 | c^o 9, lect. 3 | Gal. 2.
- 7 Portavit te Deus, ut solet homo gestare parvulum filium suum in omni via per quam ambulasti. Exod. 19, 2^a.
- 8 Iratus est Deus. Exod. 4, 5^a. — Non enim sum vobiscum. Numeri 14, 1^a.

CAPUT II.

- 1 Dominus Deus tuus, vel noster. Gen. 17, 5^a. — Benedixit tibi. Gen. 35^a. — Novit iter tuum. Exod. 33, 5^a. — Deus habitans tecum. Rom. 8, 50^a | Numeri 14, 1^a.
- 2 Dominus juraverat. Gen. 22, 8^a. — Cujus manus fuit adversus eos. Gen. 3, 14^a. — Deus induraverat spiritum ejus et obfirmaverat cor ejus. Exod. 4, 9^a.
- 5 Interfectis habitatoribus viris ac mulieribus et parvulis. Gen. 6, 9^a.

CAPUT III.

- 1 Dominus Deus noster. Gen. 17, 8^a. — Domine Deus tu coepisti ostendere servo tuo magnitudinem tuam. Psal. 47, 1^a. — Et manum tuam. Gen. 3, 14.
- 2 Fortissimam. Exod. 20, 5^a. — Neque est alius Deus in caelo vel in terra, infra 6, 3^a. — Qui possit facere opera tua. Po^a q. 3, 4, o.
- 3 Et comparari tibi. Verit. q. 2, 3, 18^m.

CAPUT IV.

- 1 Et nunc Israel audi praecepta et judicia, quae doceo te. Levit. 18, 2^a. — Ut faciens ea vivas, ibidem 3. — Ut ingrediens possideas etc. Levit. 26, 2^a.
- 2 Dominus Deus Patrum nostrorum noster, tuus vel meus. Gen. 17, 8^a.
- 3 Non addetis ad verbum quod loquor vobis, nec auferetis ex eo

- 3^a q. 60, 8, 1^m | 1, prol. 4^m | d. 3, a. 2, q. 3, 1^m | Galat. 1, lect. 2 | lect. 3, 1.
- 4 Haec est enim vestra sapientia et intellectus etc. 1^a q. 1, 6, o. | 1-2, q. 100, 7, b. c.
- 5 Quae habeat Deos. Exod. 7, 1^a. — Quando Dominus loquutus est mihi. Exod. 6, 1^a.
- 6 Quae est alia gens sic inclita quae habeat caeremonias, atque iudicia et universam legem 1-2, q. 98, 4, o. | 5, c.
- 7 Et discant timere me. Levit. 19, 14^a. — Erant quae in eo tenebrae, nubes et caligo. Exod. 19, 7^a.
- 8 De medio ignis. Exod. 3, 1^a. — Et decens verba quae scripsit. Exod. 31, 7^a. — In duabus tabulis lapideis, ibidem 6^a.
- 9 Ne faciatis aliquam imaginem etc. Exod. 20, 3^a. — Ne forte elevatis oculis ad caelum... colas, ibidem 4^a.
- 10 Quae creavit Deus in ministerium cunctis gentibus. Gen. 23^a 24^a. — Ut haberet populum haereditarium. Exod. 19, 3^a. — Iratus est mihi. Exod. 4, 5^a.
- 11 Juravit mihi. Gen. 22, 8^a. — Deus aemulator. Exod. 20, 6^a. — Deus misericors est. Exod. 22, 11^a.
- 12 Si genueris filios... interroga. Levit. 26, 3^a. — Per robusta manum et brachium extentum. Gen. 3, 14^a.
- 13 Non est alius praeter unum, infra 6, 3^a. — Dilexit patres tuos, infra 7, 3^a. — Elegit semen eorum post eos. Gen. 13, 4^a.
- 14 Deus in virtute sua magna 1, q. 21, 1, 1^m | 1-2, q. 61, 5, o. 1, d. 19, q. 3, c. | d. 31, q. 1, 1, 6^m | 3, d. 32, 1, 5^m | 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | 2^m | Cg. 1, c^o 82, 93 | Cg. 3, c^o 34, 4^m | Cg. 4, c^o 44 | Po^a q. 3, 7, e. fi. | q. 6, 3, c. | q. 7, 7, c. | Verit. q. 5, 4, c. | Quol. 4, q. 2, 1, o. | Opus. 3, c^o 19.

CAPUT V.

- 1 Audi Israel caeremonias atque iudicia, supra 4, 6^a. — Dominus Deus noster. Gen. 17, 5^a. — Facie ad faciem loquutus est nobis. Exod. 33, 4^a.
- 2 De medio ignis. Exod. 3, 1^a. — Ego sequester et medius fui inter Deum et vos 3^a q. 2, 1, c. | 1^m | 4, c. | q. 2, 6, 1, o. | q. 82, 3, c. | 3, d. 19, a. 5, q. 2, o. | d. 25, q. 2, a. 1, q. 4, c. | Gal. 3, lect. 7, fi.
- 3 Non habebis deos alienos. Exod. 20, 2^a. — Non facies tibi sculptile, etc. ibidem 3^a. — Non adorabis ea et non coles, ibidem 4^a. — Deus emulator, ibidem 6^a.
- 4 Reddens iniquitatem patrum super filios in tertiam et quartam generationem, ibidem 7^a. — Illis qui oderunt me, ibidem 8^a. — Et faciens misericordia in multa millia... mea, ibidem 9^a.
- 5 Non usurpabis nomen Dei frustra, ibidem 10^a. — Quia non erit impunitus... assumpserit, ibidem 12^a. — Observa diem sabbati, etc. ibidem 13^a. — Sex diebus operaberis, etc. ibidem 14^a.
- 6 Septimus dies sabbati est, idest requies Domini. Gen. 2, 3^a. — In manu forti. Gen. 3, 14^a | Exod. 20, 5^a. — Et brachio extento. Gen. 3, 14^a.
- 7 Honora patrem tuum et matrem tuam, etc. Exod. 20, 17^a. — Ut longo vivas tempore, etc. ibidem 18^a. — Non occides, ibidem 19^a. — Neque moechaberis, ibidem 20^a.
- 8 Furtumque non facies, ibidem 21^a. — Nec loqueri contra proximum tuum falsum testimonium, ibidem 22^a. — Non concupisces, etc. ibidem 23^a. — Haec verba loquutus est Dominus ad omnem multitudinem, etc. Exod. 6, 1^a.
- 9 Et nubes et caliginis. Exod. 19, 7^a. — Et scripsit ea. Exod. 31, 7^a. — In duabus tabulis, ibidem 6^a. — Ecce ostendit Dominus majestatem suam. Gen. 32, 2^a.
- 10 Et magnitudinem suam. Psal. 47, 1^a. — Quid est omnis caro. Gen. 6, 10^a. — Ut timeat me. Levit. 19, 14^a. — Custodiant universa mandata mea, etc. usque fi. Levit. 26, 2^a.
- 11 Non declinabitis ad dexteram neque ad sinistram, sed per viam quam praecepit Dominus 1-2, q. 102, 4, c.

CAPUT VI.

- 1 Haec sunt praecepta et caeremoniae atque iudicia quae mandavit Dominus. — Dominus Deus tuus vel vester, vel Patrum vestrorum. Gen. 17, 5^a. — Timeas Dominum. Levit. 19, 14^a.
- 2 Custodias omnia mandata, etc. ut prolongentur dies tui, supra 9, 6^a | Levit. 26, 2^a. — Terram lacte et melle manantem. Exod. 3, 4^a.
- 3 Deus unus est 1^a q. 11, 3, 4, o. | q. 103, 3, o. | q. 28, 3, c. | q. 30, 1, 3^m | q. 39, 3, c. | 1, d. 2, 1, o. | d. 21, q. 1, 1, o. | 2, d. 1, q. 1, 1, o. | Cg. 1, c^o 42 | Cg. 4, c^o 8, 1^m | 9, fi. | Po^a q. 3, 6, 1^m | 16, 1^m | Opus. 3, c^o 15 | Causis. lect. 20, o.
- 4 Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota fortitudine tua 2-2, q. 44, 4, 5, o. | 3, d. 27, L. 2^m | d. 36, 6, o. | Virt. q. 2, 10, 1^m.
- 5 Eruntque verba haec, etc. in corde tuo, etc. sedens, etc. ambulans, etc. dormiens atque consurgens ligabis ea, etc. 1-2, q. 102, 6, 7^m | 2-2, q. 16, 2, c. | 1^m.
- 6 Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a. — Et illi soli servies. Exod. 20,

- 4^a. — Ac pro nomen illius jurabis 1-2, q. 107, 2, c. | 2^m | q. 108, 3, 1^m | 2-2, q. 89, 5, 6, o. | 3, c. | 3, d. 39, 1, o. | a. 2, q. 1, 2, o. | Psal. 11, fi. | Rom. lect. 5 | Hebr. 6.
- 7 Non ibitis post deos alienos, etc. Exod. 20, 2^a 3^a 4^a. — Deus est aemulator, ibidem 6^a. — In medio tui. Num. 11, 5^a. — Ne quando irascatur furor Domini. Exod. 4, 5^a.
- 8 Non tentabis Dominum Deum tuum 1^a q. 112, 2, c. | 2-2, q. 53, 4, 1^m | 3, 3^m | q. 97, 1, 2, o. | 3^a q. 41, 4, 1^m | 2^a Cor. 11, fi. | Hebr. 3 | c^o 11.
- 9 In manu forti. Gen. 3, 14^a | Exod. 20, 5^a. — Eritque nostri misericors. Exod. 22, 11^a.

CAPUT VII.

- 1 Dominus Deus tuus. Gen. 17, 5^a. — Non inibis cum eis foedus. Exod. 34, 14^a. — Neque sociabis cum eis conjugia, etc. ibidem 11. — Serviat diis alienis. Exod. 7, 1^a.
- 2 Irasceturque furor Domini. Exod. 4, 5^a. — Populus sanctus es Domino. Levit. 11, 3^a. — Te elegit Dominus Deus tuus 3^a q. 18, 4, 1^m | 2^m | 1, d. 41, 1, 2, c. | 2, d. 25, 1, 1^m | Cg. 3, fi. | Verit. q. 6, 1, c. | q. 24, 3, 4^m | Rom. 9, lect. 2, fi. | lect. 4 | Ephes. q. 6, 1, c. | q. 24, 3, 4^m | Rom. 9, lect. 2, fi.
- 3 Ut sis ei populus peculiaris, etc. Exod. 19, 3^a. — Dilexit vos Dominus 1^a q. 23, 4, o. | q. 24, 1, c. | Verit. q. 6, 1, c. | 2^m | Jo. 15, lect. 3 | Rom. 9, lect. 2, fi.
- 4 Juramentum quod juravit, etc. Gen. 22, 8^a. — Ipse est Deus fortis. Exod. 20, 5^a. — Et fidelis. Deuter. 32, 4^a. — Custodiens pactum et misericordiam, etc. ibidem 9^a.
- 5 Et reddens odientibus se statim, etc. Exod. 20, 7^a 8^a. — Custodite ergo praecepta et caeremonias atque iudicia, etc. supra 4, 6^a.
- 6 Si postquam audieris haec iudicia custodieris ea et feceris, custodiet Dominus, etc. usque fi. Levit. 26, 2^a. — Benedicetque fructui ventris tui, etc. Gen. 1, 31^a.
- 7 Manumque robustam. Gen. 3, 14^a | Exod. 20, 5^a. — Et extentum brachium, ibidem. — Dominis in medio tui. Numeri 11, 5^a. — Deus magnus. Psal. 49. — Terribile. Psal. 46.
- 8 Non concupisces argentum et aurum de quibus facta sunt... tuam 1-2, q. 102, 6, 10^m.
- 9 Ne fias anathema, sicut illud est. Num. 21, 2^a.

CAPUT VIII.

- 1 Omne mandatum quod ego praecepicio, etc. ut possitis vivere, etc. usque fi. Levit. 26, 2^a. — Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a. | Dominus Deus tuus. Gen. 17, 5^a.
- 2 Non in solo pane vivit homo. Matth. 4.
- 3 Ut tentaret te. Gen. 22, 1^a. — Dedit tibi cibum manna. Exod. 16, 4^a. — Et timeas eum. Levit. 19, 14^a. — Benedicas Domino. Psal. 33, 1^a.
- 4 Ne negligas mandata ejus atque iudicia et caeremonias, etc. supra 4, 6^a. — Sequutus fueris Deos alienos, etc. Exod. 20, 2^a 4^a.

CAPUT IX.

- 1 Dominus Deus tuus. Gen. 17, 5^a. — Transibit ante te. Gen. 3, 13^a. — Ignis devorans. Exod. 3, 1^a. — Loquutus est Dominus. Exod. 6, 1^a.
- 2 Sub juramento pollicitus est Dominus. Gen. 22, 8^a. — Ad iracundiam provocaveris Dominus. Exod. 4, 5^a. — Acciperent tabulas lapideas. Exod. 31, 6^a.
- 3 Perseveravi in monte quadraginta diebus ac noctibus, panem non comedens et aquam non bibens. Exod. 24, 5^a. — Scriptas digito Dei. Exod. 31, 7^a | Gen. 3, 14^a.
- 4 Ne deleret vos ut fuerat comminatus. Jerem. 29, 2^a. — In magnitudine tua. Psal. 47, 1^a. — In manu forti. Gen. 3, 14^a | Exod. 20, 5^a.
- 5 Recordare Domine. Gen. 8, 1^a. — Qui sunt populus tuus et haereditas tua. Num. 18, 7^a. — In fortitudine magna. Exod. 20, 5^a.
- 6 Et brachio extento. Gen. 3, 14^a.

CAPUT X.

- 1 Dixit Dominus. Exod. 6, 1^a. — Dola tibi duas tabulas lapideas. Exod. 31, 6^a. — Et scribam in tabula, etc. ibidem 7^a.
- 2 Faciesque arcam ligneam. Exod. 25, 3^a. — De medio ignis. Exod. 3, 1^a. — Dominus Deus tuus, vel vester. Gen. 17, 5^a.
- 3 Non habuit Levi partem neque possessionem cum fratribus suis quia ipse Dominus est possessio ejus. Numeri 18, 7^a.
- 4 Ego autem steti in monte sicut prius quadraginta diebus ac noctibus. Exod. 24, 5^a. — Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a.
- 5 Timeas Dominum. Levit. 19, 14^a. — Et diligas eum, etc. supra 6, 4^a. — Custodias mandata Domini, etc. supra 4, 6^a.

- 6 Patribus tuis conglutinator est Dominus 1^a q. 20, 1, 3^m | q. 60, 3, 2^m | 1 2, q. 25, 2, 2^m | q. 27, 2, c. | 2^m | q. 28, 1, 2, o. | q. 66, 6, c. | 3, d. 27, q. 1, 1, o. | Verit. q. 26, 4, c. 4 | Dio. lect. 10 | Psal. 17 | Psal. 26.
- 7 Et amavit eos, supra 7, 3^a. — Elegitque semen eorum, etc. supra 7, 2^a | Gen. 13, 4^a. — Circumcidite praeputia cordis vestri. Jerem. 4, 3^a.
- 8 Ipse est Deus Deorum. Exod. 7, 1^a — Et Dominus dominantium 1^a q. 13, 7, 5^m | 3^a q. 35, 5, c. | 1, d. 30, 3, o. | 3, d. 2, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | Po^a q. 3, 17, 21^m | q. 7, 10, 4^m | 11, 3^m | Quol. 1, 2, c. fi. | Quol. 9, 4, 1^m | Opus. 3, c^o 220.
- 9 Deus magnus. Psal. 47, 1^a. — Et potens. Gen. 17, 1^a. — Et terribilis. Psal. 46, 2^a.
- 10 Qui personam non accipit 1^a q. 23, 5, 3^m | q. 65, 2, 3^m | 1-2, q. 98, 4, 2^m | q. 106, 3, 1^m | 2-2, q. 63, 1, 3^m | 4, d. 21, q. 1, a. 2, q. 3, 2^m | d. 46, q. 2, a. 2, q. 2, 5^m | Cg. 3, c^o 43, fi. | Po^a q. 3, 16, 19° | Rom. 2, lect. 2 | c^o 9, lect. 3 | Gal. 2, lect. 2, primo.
- 11 Et ei soli servies. Exod. 20, 4^a. — Ipsi adhaerebis 1-2, q. 98, 5, 2^m | 2-2, q. 27, 6, 3^m | q. 30, 4, o. | q. 186, 1, c. | Cg. 3, c^o 115, 116, fi. | 128, 2^m | 130, 1^m | 4^m fi. | Rom. prol. fi. | Ephes. 5, lect. 1 | Hebr. 3, lect. 3.
- 12 Jurabis in nomine ipsius, supra 6, 6^a. — In septuaginta animabus descenderunt, etc. Gen. 46, 2^a. — Sicut astra caeli. Gen. 15, 2^a.

CAPUT XI.

- 1 Ama Dominum Deum tuum, supra 6, 4^a. — Et observa praecepta ejus et caeremonias, judicia atque mandata omni tempore, supra 4, 6^a.
- 2 Robustam manum extentumque brachium. Gen. 3, 14^a | Exod. 20, 5^a. — Quam sub juramento. Gen. 22, 8^a.
- 3 Oculi ejus in ea sunt. Gen. 3, 14^a. — Si ergo obedieris, etc. dabit pluviam, etc. usque fi. Levit. 26, 2^a.
- 4 Dominus Deus tuus vel videtur. Gen. 17, 5^a. — Serviatis ei, etc. Exod. 20, 4^a. — Ne recedatis a Domino. Josue 22, 2^a.
- 5 Ne serviatis diis alienis, etc. Exod. 7, 1^a | 20, 2^a 4^a. — Ponite haec verba mea in cordibus... domus vestrae, supra 6, 5^a.
- 6 Adhaerentes ei, supra 10, 11^a. — En propono benedictionem. Gen. 35^a. — Et maledictionem. Gen. 3, 21^a.

CAPUT XII.

- 1 Haec sunt praecepta atque judicia, etc. Levit. 18, 2^a. — Dominus Deus Patrum tuorum, vel tuus, vel vester. Gen. 17, 5^a.
- 2 Coluerunt Deos suos. Exod. 7, 1^a. — Ut esset nomen meum ibi 1-2, q. 102, 4, 1^m. — Benedixerit vobis Dominus. Gen. 1, 31^a.
- 3 Levites non habet aliam partem et possessionem inter vos. Numer. 18, 7^a. — Comedes absque esu sanguinis. Levit. 3, 8^a.
- 4 Mundum idest integrum et sine macula quod offerri licet. Levit. 3, 3^a. — Quem super terram quasi aquam effundens, ibidem 1, 2^a.
- 5 Juxta benedictionem quam dedit tibi Dominus. Gen. 1, 31^a. — Non poteris comedere in opidis tuis decimas, etc. primogenita, etc. et omnia quae voveris, et sponte offerre volueris et primitias, etc. 2-2, q. 87, 1, 4^m.
- 6 Cave ne derelinquas levitem in omni tempore 2-2, q. 31, 3, 4^m.
- 7 Desiderat anima tua. Gen. 46, 2^a. — Sanguis eorum pro anima est ideo non debes animam comedere. Levit. 17, 6^a.
- 8 Non facies similiter Domino Deo tuo 1-2, q. 84, 3, o.
- 9 Nec addas quidquam, nec minuas, supra 4, 3^a.

CAPUT XIII.

- 1 Si surrexerit in medio tui Propheta, etc. usque fi. 1-2, q. 100, 5, 3^m | 11, c. | Rom. 10, lect. 2.
- 2 Sequamur Deos alienos. Exod. 7, 1^a. — Tentat vos Dominus. Gen. 22, 1^a. — Diligatis eum in toto, etc. supra 6, 4^a.
- 3 Ipsi servietis. Exod. 20, 4^a. — Et ipsi adhaerebitis, supra 10, 6^a. — Ipsum timete. Levit. 19, 14^a. — Dominus Deus vester. Gen. 17, 5^a.
- 4 Non adhaerebit de illo anathemate, etc. Num. 21, 2^a.
- 5 Avertatur Dominus ab ira furoris sui. Exod. 1, 5^a. — Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a.

CAPUT XIV.

- 1 Domini Dei vestri, vel tui. Gen. 17, 5^a. — Populus sanctus es Domino Deo tuo. Levit. 11, 3^a. — Te elegit, supra 7, 2^a.
- 2 Ut sis ei in populum peculiarem. Exod. 19, 3^a. — Hoc est animal quod comedere debetis... peregrino, Levit. 11, 1^a.

- 3 Non coques haedum in lacte matris suae. Exod. 23, 11^a. — Decimam partem separabis, etc. Exod. 22, 12^a.
- 4 Et comedes eam in conspectu Domini Dei tui, etc. supra 12, 5^a. — Ut in eo nomen Domini invocetur, supra 12, 2^a. — Tibique benedixerit. Gen. 35^a.
- 5 Ut discas timere Deum etc. Levit. 19, 14^a. — Desiderat anima tua. Gen. 46, 2^a. — Ne derelinquas levitem, supra 12, 6^a.
- 6 Qui non habet aliam partem in possessione tua. Numeri 18, 7^a. — Anno tertio separabis alia decimam, etc. usque fi. 2-2, q. 87, 1, 4^m.

CAPUT XV.

- 1 Septimo anno facies remissionem... potestatem 1-2, q. 105, 2, 4^m | | Psal. prol. | Col. 2, lect. 4.
- 2 Et omnino indigens et mendicus non erit inter vos 2-2, q. 187, 5, 2^m.
- 3 Ut benedicat tibi. Gen. 35. — Dominus Deus tuus. Gen. 17, 5^a.
- 4 Foenerabis gentibus multis 2-2, q. 78, 1, 2^m | Ma. q. 13, 4, 2^m.
- 5 Si audieris vocem Domini etc. Levit. 26, 2^a. — Si unus de fratribus tuis etc. ad paupertatem devenit etc. 1-2, q. 105, 2, 4^m.
- 6 Cum tibi venditus fuit frater tuus etc. ibidem. — Septimo anno dimittes eum liberum. Exod. 21, 1^a.
- 7 De primogenitis etc. sanctificabis Domino. Exod. 13, 2^a. — In conspectu Domini comedes ea etc. supra 12, 5^a.
- 8 Si autem habuerit maculam etc. non immolabitur Domino. Levit. 3, 3^a. — Sanguinem non comedes, ibidem 8^a.
- 9 Sed effundes in terram, ibidem 1, 3^a.

CAPUT XVI.

- 1 Observa mensem novarum frugum etc. usque fi. Levit. 23, o. — Et verni primum temporis ut facias Phase. Exod. 12, 2^a.
- 2 Dominus Deus tuus. Gen. 17, 5^a. — Ut inhabitet nomen ejus ibi, supra 12, 2^a. — Non comedes in eo panem fermentatum. Exod. 12, 8^a.
- 3 Septem diebus comedes azyma, ibidem 7^a. — Septem hebdomadas numerabis tibi etc. Levit. 23, 8^a. — Solemnitatem tabernaculorum etc. ibidem 12^a.
- 4 Benedicet tibi Dominus. Gen. 1, 31. — Ut vindicet populum justo judicio. Levit. 19, 15^a. — Non accipies personam, supra 1, 6^a.
- 5 Juste quod justum est exequeris 1-2, q. 100, 9, 1^m.
- 6 Non plantabis locum et omne arborem juxta altare 1-2, q. 102, 4, 7^m.
- 7 Non facies tibi neque constitues statuam. Exod. 20, 3^a.
- 8 Non immolabis etc. in quo est macula aut quippiam vitii. Levit. 3, 3^a.

CAPUT XVII.

- 1 Serviant dies alienis. Exod. 7, 1^a. — Et adorent eos, ibidem 20, 4^a. — Rem sceleratissimam perpetrarunt, ibidem 32, 8^a.
- 2 In ore duorum vel trium testium peribit qui interficietur, infra 19, 5^a.
- 3 Si difficile et ambiguum apud te judicium esse perspexeris etc. veniensque ad sacerdotes etc. 1-2, q. 105, 2, 7^m | 2-2, q. 67, 2, 1^m.
- 4 Non declinabis ad dexteram neque ad sinistram, supra 5, 11^a.
- 5 Constitues regem quem Dominus elegerit de numero fratrum tuorum 1-2, q. 105, 1, o.
- 6 Rex non multiplicabit sibi equos etc. 1-2, q. 195, 1, o. | Opus. 20, lib. 2, c^o 9, L. 3, c^o 11.
- 7 Non habebit uxores plurimas, quae alliciant animum ejus 1-2, q. 105, 1, 2^m.
- 8 Non argenti et auri immensa pondera 1-2, q. 105, 1, c. | 2^m | Opus. 20, lib. 2, c^o 7, fi.

CAPUT XVIII.

- 1 Non habebunt sacerdotes et levitae etc. partem et haereditatem cum reliquo Israel. Numeri 18, 7^a.
- 2 Qui offerunt victimas dabunt sacerdoti armum ac ventriculum. Levit. 7, 7^a. — Primitias etc. Exod. 22, 13^a.
- 3 Nec inveniatur in te qui lustret filium suum, aut filiam ducens per ignem 1-2, q. 100, 11, c.
- 4 Aut qui ariolos seiscitetur. Levit. 19, 34. — Aut observet somnia, ibidem 30. — Aut auguria, ibidem 31.
- 5 Nec sit maleficus aut incantator, neque phytones consulat, nec divinos, ibidem 34.
- 6 Prophetam de gente tua et de fratribus tuis, sicut me suscitabit tibi Dominus, ipsum audies. Matth. 3, 12.

- 7 Quod in nomine Domini Propheta illae praedixerit, et non e-
nerit, hoc Dominus non est loquutus. Rom. 10, lect. 2.

CAPUT XIX.

- 1 Tres civitates separabis tibi in medio terrae etc. quo possit eva-
dere. Numeri 35, 4^a.
2 Et percutiat animam ejus. Gen. 46, 2^a. — Qui non est reus mortis
2-2, q. 64, 3, o. | 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m.
3 Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a. — Si custodies mandata ejus etc.
Levit. 26, 2^a. — Diligas Dominum Deum tuum, supra 6, 4^a.
4 Non misereberis ejus. Hebr. 10, lect. 3.
5 In ore duorum vel trium testium, stabit omne verbum 1-2, q.
105, 2, 8^m | 2-2, q. 70, 2, o. | Jo. 8, lect. 2 | Hebr. 10, lect. 3.
6 Si steterit testis mendax contra hominem etc. reddent ei sicut
fratri suo facere cogitavit etc. usque fi. Exod. 20, 22^a | 2-2, q.
64, 4, o. | 4, d. 41, a. 5, q. 2, 1^m | Quol. 10, vel 11, q. 13, c.

CAPUT XX.

- 1 In medio vestri est. Numeri 11, 5^a. — Qui aedificat domum, vadat
et revertatur etc. 1-2, q. 105, 3, 5^m | 6^m.
2 Si quando accesseris ad expugnandam civitatem, offeres ei pri-
mum pacem etc. 1-2, q. 105, 3, 4^m.
3 De his civitatibus quae dabuntur tibi, nullum omnino permittes
vivere etc. Gen. 6, 9.
4 Non succides arbores, de quibus vesci potest etc. usque fi. 1-2,
q. 105, 3, 4^m.
5 Instrue machinas 2-2, q. 40, 1, o. | q. 41, 1, 3^m | q. 42, 2, 1^m | q.
66, 8, 1^m.

CAPUT XXI.

- 1 Quando inventum fuerit... cadaver occisi, et ignorabitur cedis
reus, egredientur majores... Dominus 1-2, q. 195, 2, 12^m.
2 Si videris in medio captivorum mulierem pulchram etc. radet
caesariem... humiliasti eam 1-2, q. 105, 4, 6^m | 1, q. 39, 1, 2^m. |
Gal. 3, lect. 6, primo | Titum lect. 3, fi.
3 Si generaverit homo filium protervum contumacem... pertimescat
1-2, q. 105, 2, 9^m | 4, 5^m.
4 Non permanebit cadaver in ligno, sed eadem die sepeliatur 4, d.
15, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | d. 45, q. 2, a. 3, q. 3, o.
5 Maledictus a Deo est qui pendet in ligno 3^a q. 40, 4, 3^m | Gal. 3,
lect. 5.
6 Dabit primogenito de bis quae habuerit cuncta duplicia 1-2, q.
103, 1, 3^m | 2-2, q. 87, 1, 3^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 4^m | Hebr. 7 | c^o
12, lect. 3.

CAPUT XXII.

- 1 Non videbis bovem fratris tui, aut ovem errantem et praeteri-
bis... cum eo. Exod. 23, 1^a.
2 Non induetur mulier veste virili nec e converso 1-2, q. 102, 6,
6^m | 2-2, q. 169, 2, 3^m.
3 Si nidum avis inveneris, et matrem pullis vel ovis de super in-
cubantem etc. 1-2, q. 102, 6, 8^m | d. 3, c^o 112, fi.
4 Non seres vineam tuam altero semine. Levit. 19, 23. — Non in-
dueris vestimento quod ex lana linoque contextum est, ibi-
dem 24.
5 Non arabis, in bove simul et asino 1-2, 6, 9^m.
6 Funiculos facies in funbriis per quatuor angulos pallii tui quo
operiris. Numeri 15, 4^a.
7 Si duxerit vir uxorem etc. Expandent vestimentum etc. 4, d. 35,
3, 5^m | Matth. 5, 27.
8 Si non est inventa in puella virginitas etc. lapidibus obruent
3^a q. 29, 1, 4^m | 5, d. 20, q. 2, a. 1, q. 3, 4^m.
9 Ut fornicarentur in domo patris sui 4, d. 41, a. 4, q. 1, 2^m | Ma.
q. 15, 3, c. | Rom. lect. 8.
10 Diffamavit nomen pessimum super virginem 2-2, q. 151, 4, 3^m.
11 Si dormierit vir cum uxore alterius, uterque morietur etc. Exod.
20, 20^a. — Et occidit animam ejus. Gen. 46, 2^a.
12 Si in agro repererit vir puellam etc. et nullus affuit qui libera-
ret eam 1-2, q. 105, 2, 9^m.
13 Si invenerit vir puellam virginem quae non habet sponsum etc.
dabit patri quinquaginta siclos etc. 2-2, q. 154, 6, 3^m.
14 Non accipiet homo uxorem patris sui, nec revelabit operimentum
ejus. Levit. 18, 4^a.

CAPUT XXIII.

- 1 Non intrabit eunuchus, attritis vel amputatis testiculis, et ab-
scisso veretro ecclesiam Domini 1-2, q. 105, 3, 2^m.
2 Non ingredietur mamzer, hoc est de scorto natus, in ecclesiam
Domini usque ad decimam generationem, ibidem.

- 3 Amonites et Moabites etiam post decimam generationem, non
intrabunt ecclesiam Domini in aeternum 1-2, q. 105, 3, 1^m | c.
4 Vertitque maledictione ejus in benedictionem tuam. Gen. 1, 31^a.
— Eo quod diligeret te, supra 7, 3^a.
5 Non facies cum eis pacem, nec quaeras eis bona in sempiternum
2-2, q. 40, 1, o.
6 Non abominaberis Idumaeum etc. nec Aegyptium etc. qui nati fue-
runt ex eis. In tertiam generationem intrabunt in ecclesiam
Domini 1-2, q. 105, 3, c. | 1^m.
7 Si fuerit inter vos homo qui nocturno pollutus fit somnio, egre-
dietur extra castra. Levit. 15, 1^a.
8 Non revertetur priusquam ad vesperam lavetur, et prius solis
occubitu revertetur in castra. Levit. 11, 2^a.
9 Habebis locum extra castra ad quem egrediaris ad requisita na-
turae, gerens paxillum in balteo etc. 1-2, q. 102, 6, 10^m.
10 Dominus Deus tuus ambulat in medio castrorum. Gen. 3, 13^a |
Num. 11, 5^a.
11 Non trades servum domino suo, qui ad te confugerit 1-2, q. 105,
4, 2^m.
12 Non erit meretrix de filiabus Israel, nec scortator de filiis Israel.
Exod. 20, 2^a.
13 Non offeres mercedem postrubuli 1-2, q. 102, 3, 7 | 2-2, q. 32, 7,
2^m | q. 86, 3, 1^m | 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 3, 1^m.
14 Nec pretium canis 1-2, q. 102, 3, 7 | 2-2, q. 86, 3, 2^m | 4, d. 15, q.
2, a. 4, q. 3, 1^m.
15 Non foenerabis fratri tuo etc. sed alieno. Levit. 25, 6^a. — Ut be-
nedicat tibi Dominus Deus tuus. Gen. 35^a.
16 Cum votum voveris Domino etc. locutus es. Numeri 30, 1^a.
17 Ingressus vineam proximi tui, comede uvae quantum tibi placitum
advenae pupilli et viduae. Exod. 22, 17^a.

CAPUT XXVII.

- 1 Qui dormit cum jumento. Levit. 18, 12^a.

CAPUT XXVIII.

- 1 Si audieris vocem Domini Dei tui etc. faciet te excellentiorem
cunctis gentibus etc. fi. Levit. 26, 2^a. — Benedictus tu. Gen.
1, 31.
2 Suscitabit te Dominus sibi in populum sanctum. Exod. 19, 3^a. —
Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a. — Foenerabis cunctis gentibus,
supra 15, 4^a.
3 Non declinaveris ab eis ad dexteram nec ad sinistram, supra 5,
11^a. — Nec sequeris Deos alienos, neque colueris eos. Exod.
20, 2^a 4^a.
4 Facias omnia mandata ejus et caerimonias, supra 4, 6^a. — Male-
dictus eris. Gen. 3, 21^a. — Volatilibus caeli. Gen. 3, 2.
5 Sicut astra caeli. Gen. 15, 2^a.

CAPUT XXIX.

- 1 Ut suscitetur sibi in populum etc. Exod. 19, 3^a. — Juravit Domi-
nus. Gen. 22, 6. — Serviat diis alienis. Exod. 20, 2, 4^a. — In
ira et furore Domini. Exod. 4, 5^a.
2 Sedeat super eum omnia maledicta. Gen. 3, 21^a.

CAPUT XXX.

- 1 Benedicens tibi. Gen. 1, 31. — Circumcidet Dominus Dens tuus
cor tuum, ibidem 4. — Ut diligas Dominum etc. supra 6, 4^a.
— Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a.
2 Reducet te Dominus etc. usque fi. Levit. 26, 2^a. — Omnes maledi-
ctiones has. Gen. 3, 21^a. — Custodi praecepta et caerimonias,
supra 4, 6^a.
3 Mandatum quod ego praecipio tibi hodie non supra te est, neque
procul etc. sed juxta te etc. Rom. 10.
4 Considera quod hodie proposuerim in conspectu tuo vitam et
bonum: et e converso mortem et malum. Cg. 3, c^o 90, fi.
5 Adoraveris deos alienos et servieris eis. Exod. 20, 4^a. — Testes
invoco hodie caelum et terram. Opus. 37, primo.
6 Et illi adhreas, supra 10, 11^a.
7 Ipse enim est vita tua 1-2, q. 110, 1, 2^m | 3, d. 6, q. 3, 1, 4^m |
2 2, q. 22, 2, 2^m.
8 Et longitudo dierum tuorum. Cg. 3, c^o 89.
9 Ut habites in terra. Isa. 33.

CAPUT XXXI.

- 1 Dominus transibit. Gen. 3, 13^a. — Deus non derelinquit te. Jo-
sue primo 3^a. — Timeant Deum. Levit. 19, 14^a.
2 Dominus juravit. Gen. 22, 8^a. — Apparuit Dominus. Gen. 32, 2^a.

- Loquutus est Dominus ad Moysen. Exod. 6, 1^a. — Dominus tecum. Num. 14, 1^a.
- 5 Iste populus fornicabitur. Exod. 34, 10^a. — Post Deos alienos. Exod. 7, 1^a. — Et irritum facient pactum meum. Gen. 17, 13^a.
- 4 Et irascetur furor meus. Exod. 4, 5. — Derelinquam eum Josue 1, 3. — Abscondam faciem meam. Gen. 3, 14.
- 5 Non est Deus mecum. Num. 14, 1^a. — Lacte et melle manantem. Exod. 3, 4. — Confortare et esto robustus. Josue 2^a.
- 6 Et invocabo contra eos caelum et terram, supra 30, 6^a.

CAPUT XXXII.

- 1 Audite caeli quae loquor 1^a q. 68, 4, c. | q. 94, 1, c. fi. | 2, d. 14, 4, o. | Verit. q. 12, 27, 11^m | q. 18, 1, c. | Job lect. 4, prin^o | Psal. 49.
- 2 Dei perfecta sunt opera 1-2, q. 98, 2, 1^m.
- 3 Omnes viae ejus est judicia. Jer. 29, 2^a.
- 4 Deus fidelis 1^a Cor. 10, lect. 3 | 2^a Cor. lect. 5 | 1^a Thes. fi. | 2^a Thes. 3 | 2^a Phil. 2, lect. 2.
- 5 Et absque ulla iniquitate 1^a q. 25, 3, 2^m | q. 63, 1, c. | 2-2, q. 6, 2, c. | 2^m | 1, d. 42, q. 2, 1, o. | 2, c. | d. 43, q. 2, 2, o. | 2, d. 7, q. 1, 1, c. | d. 37, q. 2, 1, o. | 3, d. 12, q. 2, 1, c. | 1^m | Cg. 2, c^o 25 | Cg. 3, c^o 109 | Verit. q. 24, 7, c. | 2^m | Po^a q. 1, 6, o. | Ma. q. 1, 3, 9^m | q. 3, 1, o. | Quol. 5, q. 2, o.
- 6 Justus 1^a q. 21, 1, o. | 1, d. 43, q. 2, 2, o. | 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, o. | Cg. 1, c^o 93.
- 7 Et rectus 1, d. 19, q. 5, 1, 4^m.
- 8 Numquid non ipse est pater tuus 1^a q. 33, 3, c.
- 9 Pars autem Domini populus ejus. Exod. 19, 3^a.
- 10 Expandit alas suas. Gen. 3, 14. — Atque portavit in humeris suis, ibidem.
- 11 Non erat cum eo Deus alienus. Exod. 7, 1^a | 20, 2^a. — Ut fugeret mel de petra 1^a q. 102, 1, 4^m | Cg. 4, c^o 62, 1^m.
- 12 Provocaverunt eum in diis alienis, ibidem. Et in abominationibus suis etc. Exod. 4, 5.
- 13 Dereliquit Deum etc. 1^a q. 3, 1, 5^m | Psal. 17 | Isa. 30, fi. | Hebr. 3.
- 14 Imolaverunt daemoniis et non Deo. Exod. 22, 8^a. — Novi recentesque venerunt 1^a Cor. 8.
- 15 Quos non coluerunt patres eorum. Exod. 20, 4^a. — Vidit Dominus. Exod. 2, 6^a. — Provocaverunt eum filii sui et filiae. Exod. 4, 5.
- 16 Abscondam faciem meam ab eis. Gen. 3, 14. — Provocabo eos in eo qui non est populus. Rom 10, lect. 3.
- 17 Mea est ultio etc. 3, d. 1, q. 1, 2, 4 | Cg. 3, c^o 140 | Ma. q. 12, 1, c. | 8^m | 3, 5^m | Opus. 3, c^o 173 | Rom. 12, lect. 3 | 1^a Cor. 11, lect. 7 | Hebr. 10, lect. 3.
- 18 Judicabit Dominus populum suum. Psal. 9, 3^a. — Videte quod, ego sim solus 1^a q. 31, o. | 1, d. 21, o.
- 19 Et non sit alius Deus praeter me, supra 6, 2^a. — Ego occidam etc. q. 49, 2, c. | Hebr. 2, lect. 4.
- 20 Non est qui de manu mea possit eruere. Gen. 50, 5^a. — Levabo ad caelum manum meam. Gen. 3, 14.
- 21 Vivo ego in aeternum 1^a q. 18, 3, o. | Cg. 1, c^o 97, 98, 99 | Cg. 4, c^o 11 | Jo. 14, lect. 2 | Meta. 12, lect. 7.
- 22 Si acervo ut fulgur gladium medium. Psal. 7 | Isa. 27, fi.
- 23 Qui oderunt me. Exod. 20, 8^a. — Inebriabo sagittas meas sanguine. Psal. 17 | Psal. 37.
- 24 De captivitate nutati inimicorum capitis 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m.
- 25 Non in cassum praecepta sunt vobis, sed ut singuli viverent in eis etc. Levit. 18, 3^a | 26, 2^a.

CAPUT XXXIII.

- 1 Dominus de Sinai venit. Gen. 3, 13 | Exod. 19, 6^a. — Apparuit de monte Pharan. Gen. 32, 2^a.
- 2 In dextera ejus ignea lex 1-2, q. 102, 4, 6^m | Psal. 20 | Psal. 47.
- 3 Diluxit populos, supra 7, 3^a. — Omnes sancti in manu ejus sunt. Gen. 3, 14.
- 4 Et qui appropinquat pedibus. Gen. 3, 14.
- 5 Qui dixerit patri suo et matri suae, nescio vos etc. 2-2, q. 101, 4, 1^m.
- 6 De pomis collium aeternorum 1^a q. 10, 3, c. | 1, d. 8, q. 2, 2, 3^m | Dio. 4, lect. 4. | Rom. 16, lect. 2.
- 7 Quasi primogeniti tauri pulchritudo ejus. Psal. 44 | Isa. 63.
- 8 Non est alius ut Deus etc. supra 6, 3^a.
- 9 Ascensor caeli auxiliator tuus 3^a q. 57, 2, 1^m.

CAPUT XXXIV.

- 1 Haec est terra pro qua juravi. Gen. 22, 8^a. — Semini tuo dabo eam. Gen. 13, 4^a.

S. Th. Opera omnia. Index.

- 2 Josue vero filius Num, repletus est spiritu sapientiae. Act. 6, 4^a. — Quod Moyses posuit super eum manus suas 4, d. 24, q. 2, 3, c. | d. 25, q. 1, 1, 1^m.
- 3 Et non surrexit propheta ultra in Israel sicut Moyses. Num. 12, 3^a. — Quem noscet Dominus facie ad faciem. Gen. 3, 14^a | Exod. 33, 4^a.
- 4 In omnibus signis atque portentis etc. Act. 2, 16. — Et cunctam manum robustam. Gen. 3, 14.

Auctoritates ex libro Josue.

CAPUT I.

- 1 Sicut fui cum Moyse sic ero tecum. Num. 14, 1^a.
- 2 Confortare et esto robustus 1-2, q. 100, 11, 3^m | 2-2, q. 140, 1, o.
- 3 Non dimittam nec derelinquam te 1^a q. 9, 1, 3^m | q. 113, 6, o. | 2, d. 11, q. 1, 4, o. | Isa. 30, fi. | Phil. 4 | Hebr. 13.
- 4 Pro qua juravi. Gen. 22, 8^a. — Non declines ab ea etc. 1-2, q. 102, 4, 6^m.
- 5 Non recedat volumen legis hujus ab ore tuo etc. Deut. 6, 6^a.

CAPUT II.

- 1 Exploratores ingressi sunt domum mulieris meretricis nomine Rahab. Matth. in prin^o. | Hebr. 11, lect. 6.
- 2 Eruatis animas nostras a morte. Gen. 46, 2^a.
- 3 Nesciebam unde essent etc. Exod. 2^a.
- 4 Innoxii erimus a juramento hoc, quo adjurasti nos. Si etc. 2-2, q. 40, 3, o. | q. 71, 3, 3^m.

CAPUT III.

- 1 Quando videritis arcam foederis etc. Exod. 25, 3^a.
- 2 Sitque inter vos et arcam spatium etc. 2 Reg. 6, 2^a.
- 3 Josue ait ad sacerdotes etc. Opus. 20, c^o 14.
- 4 Sicut cum Moyse fui, ita et tecum sim. Num. 14, 1^a. — In medio vestri est Deus. Num. 11, 5^a.

CAPUT IV.

- 1 Dixit Dominus ad Josue, praecipe sacerdotibus etc. supra 3, 3^a.
- 2 Fortissimam Dei manum. Gen. 3, 14 | Exod. 20, 5^a.
- 3 Timeatis Deum vestrum omni tempore. Levit. 19, 14^a.

CAPUT V.

- 1 Fac tibi cultros lapideos, et circumcide secundo filios Israel. Exod. 4, 11^a.
- 2 Populus qui natus est in deserto per quadraginta annos etc. incircumcisis fuit etc. 3^a q. 70, 4, 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, 4, 3^m | Rom. 4, lect. 2.
- 3 Quibus ante juraverat. Gen. 22, 8^a. — Ut ostenderet eis terram lacte et melle manantem. Exod. 3, 4^a.
- 4 Et fecerunt Phase decimaquarta die mensis ad vesperum. Exod. 12, 2^a. — Comederunt azymos panes, ibidem 7^a.
- 5 Defecitque manna postquam comederunt de frugibus terrae. Exod. 16, 2^a.
- 6 Sum princeps exercitus Domini 1^a q. 113, 3, c. | 2, d. 10, l. | 4, d. a. 2, q. 3, 2^m.
- 7 Cecidit Josue pronus in terram, et adorans ait etc. Gen. 18, 2^a.

CAPUT VI.

- 1 Sit civitas haec anathema, et omnia quae in ea sunt Domino. Num. 21, 2^a.
- 2 Sola Rahab meretrix vivat, cum universis quae cum ea in domo sunt, supra 2, 1^a.
- 3 Circuite urbem cuncti bellatores semel per diem etc. Hebr. 11, lect. 6.
- 4 Interfecerunt omnia a viro usque ad mulierem, et ab infante usque ad senem. Gen. 6, 9^a.
- 5 Boves quoque, et oves, et asinos in ore gladii percusserunt, ibidem.
- 6 Quidquid auri et argenti etc. Domino consecratur. Exod. 30, 4^a.
- 7 Rahab vero meretricem etc. 1-2, q. 105, 3, c. | 1^m.
- 8 In tempore illo imprecatus est Josue dicens: Maledictus vir coram Domino, qui etc. usque fi. Gen. 3, 21^a.
- 9 Fuit ergo Dominus cum Josue. Num. 14, 1^a.

CAPUT VII.

- 1 Filii autem Israel praevaricati sunt mandatum. Matth. 3, 3^a — Et usurpaverunt de anathemate. Num. 21, 2^a.
- 2 Iratus est Dominus contra Israel. Exod. 4, 5^a.
- 3 Nam Achan peccavit, et totus Israel punitus fuit 4, d. 14, L. fi.
- 4 Non ero ultra vobiscum. Num. 14, 1^a. — Sanctifica populum et dice eis, sanctificamini. Exod. 30, 4^a.
- 5 Et quaecumque tribum sors invenerit etc. Act. 1, 9^a.
- 6 Josue et omnis Israel lapidaverunt Achan etc. Gen. 6, 9^a.

CAPUT VIII.

- 1 Pone insidias urbi 2-2, q. 40, 3, o. | q. 71, 3, 3^m. — Ne timeas neque formides, supra 1, 2^a.
- 2 Praedam vero et omnia animantia diripietis vobis 2-2, q. 66, 8, 1^m.
- 3 Josue et omnis Israel simulantes, etc. 2-2, q. 111, 1, o.
- 4 Regem Hai suspendit in patibulo, usque ad vesperum et solis occasum etc. Deut. 21, 4^a 5^a.
- 5 Tunc aedificavit Josue altare Domino etc. Exod. 29, 26^a.
- 6 Post haec lexit omnia verba benedictionis et maledictionis. Gen. 35^a | 3, 21^a.

CAPUT IX.

- 1 At hi qui habitabant in Gabaon etc. usque fi. 3, d. 39, a. 3, q. 1, 1^m.
- 2 Os Domini non interrogaverunt. Gen. 3, 14^a. — Ne contra nos ira Domini concitetur. Exod. 4, 5^a.

CAPUT X.

- 1 Dixitque Josue etc. sol contra Gabaon ne movearis et luna etc. 2-2, q. 174, 4, 2^m | Verit. q. 12, 14, 3^m | 1^a Cor. 13.
- 2 Nolite timere, nec paucatis etc. supra 1, 2^a.
- 3 Fueruntque suspensi usque ad vesperum etc. Deut. 21, 4^a 5^a.
- 4 Interfecit omnes habitatores ejus etc. Gen. 6, 9^a.
- 5 Percussit in ore gladii omnem animam. Gen. 46, 2^a.

CAPUT XI.

- 1 Sicut arenam quae est in litore maris. Gen. 15, 1^a. — Ne timeas eos, supra 1, 2^a. — Non dimisit ullas reliquias. Gen. 6, 9^a.
- 2 Percussitque omnes animas. Gen. 46, 2^a. — Omnemque praedam etc. supra 8, 2^a.
- 3 Domini sententia fuit ut indurarentur corda eorum. Exod. 4, 9^a.

CAPUT XII.

- 1 Quod est mare salsissimum. Exod. 15, 2^a.

CAPUT XIII.

- 1 Tribui autem Levi non dedit possessionem etc. Num. 18, 7^a.

CAPUT XIV.

- 1 Fratres mei qui ascenderunt mecum. Gen. 13, 3^a. — Erit possessio tua in aeternum. Gen. 17, 11^a.
- 2 Si forte sit Dominus mecum. Num. 14, 1^a.

CAPUT XV.

- 1 Dedit Caleb filiae suae Axae uxori Othoniel fratris sui junioris irriguum superius et inferius. Matth. 5.

CAPUT XVIII.

- 1 Usquequo marceitis ignavia 3, d. 26, q. 1, 3, c. fi.
- 2 Coram Domino Deo vestro mittam hic vobis sortem 2-2, q. 95, 3, 8, c. | Quol. 12, 36, o. | Opus. 25, o. | Ephes. 1, lect. 5.
- 3 Non est inter vos pars levitarum etc. Numeri 18.

CAPUT XIX.

- 1 Egressa est sors secunda, supra 18, 2^a.

CAPUT XX.

- 1 Loquutus est Dominus. Exod. 2, 1^a. — Qui animam percusserit. Gen. 46, 2^a.
- 2 Separate urbes fugitivorum etc. Num. 35, 4^a.

CAPUT XXI.

- 1 Egressa est sors, supra 18, 2^a. — Dederunt levitis civitates refugii. Num. 35, 4^a.
- 2 Dominus juraverat. Gen. 22, 8^a. — Nec unum verbum irritum fuit. Gen. 17, 13^a.

CAPUT XXII.

- 1 Diligatis Deum. Deut. 6, 4^a. — Adhereatisque ei, ibidem 10, 11^a. — Dividite praedam hostium cum fratribus vestris, supra 8, 2^a. Gen. 13, 3^a.
- 2 Infinitae magnitudinis. Num. 24, 4^a. — Haec mandat omnis populus Domini. Exod. 19, 3^a. — Cur reliquistis Dominum 1^a q. 3, 1, 5^m | Isaiae 34.
- 3 Ira Dei desaeviet. Exod. 4, 5^a. — Nonne Acham filius Zare, praeteriit mandatum Domini etc. supra 7, 2^a.
- 4 Fortissimus Dominus Deus. Exod. 20, 5^a. — Nunc scimus quod Dominus sit nobiscum. Num. 14, 1^a. — De manu Domini. Gen. 14^a.
- 5 Extruamus nobis altare etc. 1-2, q. 102, 4, 7^m | 3^a q. 83, 3, 6^m | 4, d. 13, q. 1, a. 2, q. 5, 2^m | Rom. 11.

CAPUT XXIII.

- 1 Nec declinetis ad dexteram, nec ad sinistram. Deut. 5, 11^a. — Nec juretis in nomine deorum. Deut. 6, 6^a.
- 2 Nec serviatis, nec adoretis eos. Exod. 20, 4^a. — Sed adhaereatis Domino Deo vestro. Deut. 10, 11^a.
- 3 Et tunc auferet Dominus a conspectu vestro etc. Levit. 26, 2^a. — Diligatis Dominum. Deut. 6, 4^a. — Et cum eis miscere connubia. Exod. 34, 11^a.
- 4 Furor Domini etc. Exod. 4, 5^a.

CAPUT XXIV.

- 1 Patres vestri servierunt diis alienis. Exod. 7, 1^a | 2, 4^a. — Clamaverunt ad Dominum. Gen. 4, 4^a. — Ut malediceret vobis. Gen. 3, 21^a.
- 2 Per illum benedixi vobis. Gen. 35^a. — Timete Dominum. Levit. 19, 14^a. — Servite Deo. Exod. 20, 4^a. — Absit a nobis ut relinquamus Dominum, supra 22, 2^a.
- 3 Custodivit nos Deus in omni via 1^a q. 113, 1, 2^m | 2, d. 11, q. 1, 1, 1^m | 2^m.
- 4 Deus sanctus est. Levit. 11, 3^a. — Et fortis. Exod. 20, 5^a. — Accumulator, ibidem 6^a.

Auctoritates ex libro Judicum.

CAPUT I.

- 1 Caleph Dedit Axae filiae suae uxori Othoniel fratris sui junioris irriguum superius et inferius. Josue 15, 1^a.
- 2 Fuit Dominus cum Juda. Num. 14, 1^a. — Cum eis, ibidem.

CAPUT II.

- 1 Ascenditque Angelus Domini. Exod. 5, 1^a. — Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a. — Iratus est Dominus. Exod. 4, 5^a. — Irritum pactum. Gen. 17, 13^a.

- 2 Non feriretis foedus cum eis. Exod. 34, 14^a. — Dii eorum sint vobis in ruinam. Exod. 7, 1^a. — Servierunt et adoraverunt eos. Exod. 20, 4^a.
- 5 Demiserunt Deum Josue 22, 2^a. — Deum patrum suorum. Gen. 17, 5^a. — Manus Domini super eos erat. Gen. 3, 14^a. — Fornicantes cum diis. Exod. 34, 10^a.
- 4 Cumque Dominus iudices suscitaret 1-2, q. 105, 1, 1^m. — Audiebat afflictorum gemitus. Exod. 2, 4^a.
- 5 In diebus eorum flectebat misericordia 1-2, q. 89, 6, 3^m. — Ut in ipsis experiar Israel. Gen. 22, 5^a.

CAPUT III.

- 1 Hae sunt gentes quas Dominus dereliquit ut erudiret in eis Israel etc. 3^a q. 69, 3, c.
- 2 Ut in ipsis experiretur Israel etc. Gen. 22, 5^a. — Et duxerunt uxores filias eorum, et e converso. Exod. 34, 11^a.
- 3 Et servierunt diis eorum. Exod. 7, 1^a | 20, 4^a. — Iratus est Dominus. Exod. 4, 5^a. — Qui suscitavit eis salvatorem etc. supra 2, 4^a.
- 4 Et clamaverunt ad Dominum. Gen. 4, 4^a. — Utraque manu pro dextera utebat 1-2, 102, q. 6^m | 4, d. 33, q. 1, 2, 1^m | Gal. 2, lect. 2, fi.

CAPUT IV.

- 1 Debora prophetissa iudicabat populum etc. ascendebantque ad eam filii Israel in omne iudicium 4, d. 25, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | 1^a Tim. 2, lect. 3.
- 2 Quae misit et vocavit Barach filium Abinoem etc. Hebr. 11, lect. 7.
- 5 Clamaverunt ad Dominum. Gen. 4, 4^a.

CAPUT V.

- 1 Qui obtulistis animas vestras. Gen. 46, 2^a. — Benedicite Domino. Psal. 33, 1^a. — Domine, cum exires de Seir, et transires. Gen. 3, 13^a.
- 2 A facie Domini, ibidem 13^a. — Justitiae Domini. Deut. 32, 6^a. — Et clementia. Exod. 34, 3^a. Maledicite terrae Meroz. Gen. 3, 21^a.
- 5 Dixit angelus Domini. Exod. 6, 1^a. — Cor meum diligit principes Israel. Gen. 3, 14^a | Deut. 7, 3^a.

CAPUT VI.

- 1 Clamavit ad Dominum. Gen. 4, 4^a. — Qui misit ad eos virum prophetam. Jer. 7, 8^a. — Ne timeatis Deos etc. Exod. 7, 1^a.
- 2 Venit angelus Domini 1^a q. 9, 2, c. | q. 10, 5, c. | q. 53, 1, o. | 1, d. 37, q. 4, t, o. | 2, d. 10, 4, 1^m | Cg. 2, c^o 89, fi. | Po^a q. 6, 6, 16^m | Ma. q. 16, 1, 19^m | Opus. 15, c^o 18 | Trin. 20, 3^m | Matth. 28.
- 5 Et sedit sub quaereu 1^a q. 3, 1, 4^m | 3^a q. 58, o. | Hebr. 11, lect. 7, fi.
- 4 Apparuit ei angelus Domini et ait. Exod. 6, 1^a. — Dominus tecum vel vobiscum. Num. 14, 1^a. — Nunc autem dereliquit nos. Josue 3^a.
- 5 Scito quod miserim te. Josue 7, 8^a. — Da mihi signum 2-2, q. 97, 2, 3^m | Hebr. 11, lect. 7. — Portans sacrificium et offerens tibi. Exod. 22, 8^a.
- 6 Quod tu sis. Exod. 3, 7^a. — Domine ne recedas hic 2, d. 10, 4, 1^m | Josue 3^a. — Azymos panes. Exod. 12, 7^a.
- 7 Angelus autem Domini evanuit ex oculis ejus 3^a q. 54, 1, 2^m. — Vidi angelum Domini facie ad faciem. Gen. 32, 2^a.
- 8 Dixitque ei Dominus. Exod. 6, 1^a. — Pax tecum, ne timeas non morieris. Luc. 1, 4^a. — Aedificavit ibi altare Domino. Josue 22, 5^a.
- 9 Si ros in solo vellere fuerit, et siccitas in omni terra, sciam etc. Hebr. 11, lect. 7.
- 10 Ne quaeo irascatur furor tuus. Exod. 4, 5^a. — Si adhuc semel tentavero. Deut. 6, 8^a. — Spiritus Domini induit, supra 2, 4^a.

CAPUT VII.

- 1 Dixit ei Dominus. Exod. 6, 1^a. — Qui formidolosus et timidus est revertatur. Deut. 20, 1^a. — Sicut arena quae jacet in litore maris. Gen. 15, 2^a.
- 2 Cumque audisset Gedeon somnium, et interpretationem ejus etc. 2-2, q. 95, 7, 3^m.

CAPUT VIII.

- 1 Jurgantes fortiter. Gen. 13, 2^a. — Date mihi inaures ex praeda vestra. Josue 8, 2^a.
- 2 Gedeon fecit Ephod, et posuit in civitate sua. Hebr. 11, lect. 7.
- 3 Fornicatus est omnis Israel in eo. Exod. 34, 3^a.
- 4 Et factum est Gedeoni, et omni domui ejus in ruinam 4, d. 28, q. 2, a. 3, q. 2, 1^m.
- 5 Mortuus est Gedeon in senectute bona. Hebr. 11, lect. 7.
- 6 Concubina ejus quam habebat, genuit ei filium. Gen. 16, 1^a.

CAPUT IX.

- 1 Os vestrum et caro vestra sum. Gen. 29, 2^a. — Frater noster est. Gen. 13, 3^a. — Elevata voce et clamavit. Gen. 4, 4^a.
- 2 Audiat vos Deus. Exod. 2, 4^a. — Qua utuntur dii. Exod. 7, 1^a.
- 3 Misitque Dominus spiritum pessimum inter Abimelech et habitatores Sichem. Exod. 4, 9^a.
- 4 Reddit Deus malum quod fecerat Abimelech. Deut. 32, 17^a. — Venit asper eos maledictio Joathan etc. Gen. 3, 21^a.
- 5 Abimelech vocavit cito armigerum suum, et ait illi: Evagina gladium tuum, et pereute me ne etc. 1. Reg. 31, 1^a.
- 6 Qui jussa perficiens interfecit eum, ibidem 2^a.

CAPUT X.

- 1 Servierunt idolis. Exod. 20, 4^a. — Et diis. Exod. 7, 1^a. — Iratus Dominus, ibidem 4, 5^a.
- 2 Clamantes ad Dominum. Gen. 4, 4^a. — Dereliquimus te. Josue 22, 2^a.
- 3 Redde tu nobis. Deut. 32, 17^a. — Deus doluit super miseriis eorum. Isa. 35, 3.

CAPUT XI.

- 1 Heres in domo patris nostri esse non poteris etc. 4, d. 41, a. 3, q. 2, o.
- 2 Infinita multitudine. Num. 20, 4^a. — Chamos deus tuus. Exod. 7, 1^a. — Jurgatus sit. Gen. 13, 2^a.
- 5 Non ego pecco in te etc. 2-2, q. 40, 1, o. | q. 41, 1, 3^m | q. 42, 2, 1^m | q. 66, 8, 1^m | q. 83, 8, 3^m | 3, d. 30, 1, 2, o. | Psal. 17.
- 4 Jephthe votum vovit Domino etc. et fecit filiae sicut voverat 2-2, q. 88, 1, 2^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | Hebr. 11, lect. 7.

CAPUT XII.

- 1 Posui animam meam in manibus meis. Eccl. 15, 3^a | 3, d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | 1^a Tim. 5, 6^a.
- 2 In Ephraim orta est seditio. Num. 16, 5^a.

CAPUT XIII.

- 1 Apparuit angelus Domini etc. Exod. 6, 1^a.
- 2 Erit Nazaraeus Dei ab infantia sua etc. usque fi. 2-2, q. 186, 6, b. | 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m.
- 5 Si me cogis, non comedam panes tuos. Gen. 18, 4^a. — Vidimus Dominum, ibidem 32, 2^a.
- 4 Benedixit ei Dominus. Gen. 1, 53, 1^a. — Coepitque spiritus Domini esse cum eo. Num. 14, 1^a.

CAPUT XIV.

- 1 Vidi mulierem in Thannata de filiabus Philistiim, etc. Exod. 34, 11^a.
- 2 Irruit in eum spiritus Domini, supra 2, 4^a.

CAPUT XV.

- 1 Adhuc ex vobis expetam ultionem. Num. 31, 1^a.
- 2 Sicut fecerunt mihi sic feci eis, ibidem. — Irruit spiritus Domini in eum, supra 2, 4^a.
- 5 Clamavit ad Dominum. Gen. 4, 4^a.

CAPUT XVI.

- 1 Vidit ibi mulierem meretricem, etc. 1-2, q. 103, 4, 3^m | Hebr. 11.

- 2 Dormivit Samson usque ad medium noctis, etc. 3, d. 21, q. 2, 2, 6^m.
- 5 Per tres vices mentitus es mihi. Gen. 12, 4^a. — Defecit anima ejus, etc. ibidem 46, 2^a.
- 4 Nazaraeus, idest consecratus Domino, sum ex utero matris meae, supra 13, 2^a.
- 5 Nesciens quod recessisset ab eo Dominus. Josue 3^a. — Ut immolarent Deo suo. Exod. 7, 1^a.
- 6 Domine memento mei. Gen. 8, 1^a. — Ut ulciscar de hostibus meis. Num. 31, 1^a.
- 7 Moriatur anima mea cum Philistiim 2-2, q. 59, 3, 2^m | q. 64, 5, o. 124, 1, 2^m | 3^a q. 47, 6, 3^m | 4, d. 49, q. 5, art. 3, q. 2, 6^m | Hebr. 11, lect. 7.
- 8 Multoque plures interfecit moriens, quam ante vivus occiderat 2-2, q. 25, 6, 2^m | q. 64, 2, o.
- 9 Descendentes autem fratres ejus. Gen. 13, 2^a.

CAPUT XVII.

- 1 Ut faciat sculptile atque conflatile. Exod. 20, 2^a.
- 2 Et fecit Ephod et Theraphim. Exod. 28, 2^a.

CAPUT XVIII.

- 1 Dominus respicit viam vestram. Exod. 2, 6^a. — In domibus his, est Ephod et Theraphim, ibidem 28, 1^a.
- 2 Et sculptile et conflatile. Exod. 20, 2^a. — Deos meos quos mihi feci tulistis, ibidem 7, 1^a.

CAPUT XIX.

- 1 Levites... accepit uxorem de Bethlehem Juda. Num. 36, 2^a.
- 2 Nolite fratres. Gen. 13, 3^a. — Nolite facere malum hoc, scilicet contra naturam. Levit. 18, 11^a.
- 5 Cessate ab hac stultitia 2-2, q. 46, 3, o. | Job 5, prin^o.
- 4 Habeo filiam virginem, et hic homo habet concubinam. — Educam eas, etc. Gen. 19, 4^a.

CAPUT XX.

- 1 Qui noluerunt fratrum suorum filiorum Israel audire mandatum, etc. Gen. 13, 3^a.
- 2 Ita sinistra ut dextera praeliantes, supra 3, 4^a.
- 5 Posueruntque filii Israel insidias. Josue 8, 1^a. — Fugam arte simulantes, ibidem 3^a.
- 4 Omnes reliquias civitatis, etc. Gen. 6, 9^a.

CAPUT XXI.

- 1 Grandi juramento se constrinxerunt 2-2, q. 88, 1, 2^m | 10, c. | 12, 2^m | q. 89, 7, o. | 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m | a. 4, q. 1, 2^m.
- 2 Super fratres nostro Benjamin. Gen. 13, 3^a. — Extruxerunt altare, etc. Josue 22, 5^a.
- 5 Omnes generis masculini et mulieres quae cognoverunt viros interficite. Gen. 6, 9^a. — Atque jurgari. Gen. 13, 2^a.

Auctoritates ex libro Ruth.

CAPUT I.

- 1 Aceperunt uxores Moabitidas, quarum una vocabatur Orpha, alteraque Ruth. Exod. 31, 11^a | Deuter. 23, 3^a.
- 2 Audierat enim quod respexisset Dominus populum suum. Exod. 2, 6^a. — Et osculata est eas. Gen. 17, 2^a.
- 5 Egressa est manus Domini. Gen. 3, 14^a. — Orpha... reversa est... ad deos suos. Exod. 7, 1^a. — Dens tuus Deus meus. Gen. 17, 5^a.
- 4 Obstinato animo Ruth decrevisset 4, d. 20, art. 1, q. 1, c. | Quol. 10, 16, c. — Omnipotens. Gen. 17, 1^a.

CAPUT II.

- 1 Dominus vobiscum. Num. 14, 1^a | 4, d. 8, L. — Benedicat tibi Dominus. Gen. 1, 31^a.
- 2 Quae cadens in faciem suam et adorans super terram. Gen. 18, 2^a.
- 5 Reddat tibi Dominus pro opere tuo. Psal. 56, 4^a. — Et plenam mercedem recipias. Matth. 20, 1^a.
- 4 A Domino Deo nostro. Gen. 17, 5^a. — Ad quem venisti. Psal. 33, 3^a. — Sub ejus confugisti alas. Gen. 1, 31^a.

CAPUT III.

- 1 Benedicta es a Domino. Den. 1, 31^a.
- 2 Scit omnis populus, etc. mulierem te esse virtutis 1^a q. 39, 2, c. | 4^m | 1, d. 34, q. 1, 2, 4^m.

CAPUT IV.

- 1 Ascendit Booz ad portam et sedit ibi 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 2, c. | q. 3, 1^m | Hebr. lect. 2.
- 2 Ruth Moabitidem debes accipere. Exod. 34, 11^a | Deuter. 23, 3^a. — Uxorem defuncti ut susceites, etc. ibidem 25, 4^a.
- 5 Hic erat mos, etc. — Solvebat homo calceamentum suum et dabat proximo suo, ibidem 5^a.
- 4 Benedictus Dominus. Psal. 33, 1^a. — Consoletur animam tuam. Gen. 46, 2^a.

Auctoritates ex primo libro Regum.

CAPUT I.

- 1 Recordatus mei fueris, nec oblitus. Gen. 8, 1^a.
- 2 Si respiciens videris afflictionem. Exod. 2, 6^a.
- 5 Dabo eum Domino omnibus diebus vitae ejus, etc. Num. 6, 1^a.

CAPUT II.

- 1 Non est sanctus ut est Dominus. Psal. 82, 1^a. — Neque enim est alius extra te. Deuter. 6, 3^a. — Et non est fortis sicut Deus noster. Exod. 20, 5^a.
- 2 Ipsi praeeparantur cogitationes 1^a q. 14, 13, o. | q. 86, 3, 4, o. | 1, d. 38, 5, o. | Verit. q. 2, 12, o. | Matth. 9, 3^a.
- 5 Dominus mortificat et vivificat. Deuter. 32, 19^a.
- 4 Donec sterilis peperit plurimos, etc. Gal. 9, lect. 7.
- 5 Dominus judicabit fines terrae. Psal. 9, 3^a. — Et dabit imperium regi suo. Matth. 28, 6^a.
- 6 Sublimabit cornu Christi sui. Philipp. 2, 4^a. — Desiderat anima tua. Gen. 46, 2^a. — Ante faciem Domini. Gen. 3, 14^a.
- 7 Si peceaverit vir in virum, placari ei potest Deus. Si autem in Deum, etc. Matth. 12, 18^a.
- 8 Samuel placebat tam Deo quam hominibus. Rom. 15, 1^a. — Numquid non aperte revelatus sum domui Patris tui, etc. Gen. 32, 2^a.
- 9 Loquens loquutus sum, ut domus tua, etc. Absit hoc a me. Jerem. 18, 2^a. — Juxta cor meum. Gen. 3, 14^a. — Et animam meam. Levit. 26, 4^a.

CAPUT III.

- 1 Sermo Domini erat praetiosus 2-2, q. 174, 6, 2^m.
- 2 Vocavit Dominus Samuel. Exod. 3, 8^a. — Venit Dominus. Gen. 3, 13^a. — Exod. 19, 6^a. — Et stetit. Judic. 6, 3^a.
- 5 Juravi. Gen. 22, 8^a. — In oculis suis. Gen. 3, 14^a. — Erat Dominus cum eo. Num. 14, 1^a.
- 4 Et addidit Dominus ut appareret, etc. quoniam revelatus fuerat Dominus Samuel. Gen. 32, 2^a.

CAPUT IV.

- 1 Domini sedentis super Cherubim. Judic. 6, 3 | 1-2, q. 102, 4, 6^m. — Vociferatus est omnis Israel clamore grandi. Gen. 4, 4^a.
- 2 De manu Deorum. Gen. 3, 14^a. Exod. 7, 1^a. — Arcam foederis Domini. Exod. 25, 3^a.

CAPUT V.

- 1 Aggravata est manus Domini. Gen. 3, 14^a | Psal. 31.
- 2 Congregaverunt omnes satrapas. Opus. 20, lib^o 3, c^o 22, prin^o.

CAPUT VI.

- 1 Manus Domini. Gen. 3, 14^a. — Satrapis vestris, supra 5, 2^a. — A diis vestris. Exod. 7, 1^a.
- 2 Percussit autem Dominus de viris Bethsamitibus septuaginta, eo quod vidissent arcam Domini et de plebe quinquaginta milia 4, d. 9, a. 3, q. 6, 1^m.

CAPUT VII.

- 1 Eleazarum sanctificaverunt. Exod. 30, 4^a. — Auferte deos alienos. Exod. 7, 1^a | 20, 2^a. — Servite illi soli, ibidem 4^a.
- 2 Praeparate corda vestra Domino 1^a q. 62, 2, 3^m | 1-2, q. 109, 6, o. q. 112, 2, o. | 3, c. | 2^m | 4, c. | q. 113, 3, 7, c. | 2-2, q. 24, 10, 3^m | 2, d. 6, q. 2, 1, o. | d. 28, 4, o. | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 4, 1^m | d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, 2, o. | a. 3, 2, o. | d. 19, q. 2, 1, 3^m | d. 20, a. 1, q. 1, c. | Quol. 1, 4, 2, o. | Verit. q. 24, 1, 2^m | 15, o. | Psal. 2 | Hebr. 12, lect. 3.
- 3 Ascenderunt Satrapae, supra 5, 2^a. — Ne cesses clamare. Gen. 4, 4^a. — Facta est manus Domini. Psal. 89, 1^a | Gen. 3, 14^a.
- 4 Aedificavit etiam ibi altare Domino. Josue 22, 5^a.

CAPUT VIII.

- 1 Dereliquerunt me. Josue 22, 2^a. — Et servierunt diis alienis. Exod. 7, 1^a | 20, 4^a.
- 2 Contestare eos, et dic eis jus regis, etc. usque fi. 1-2, q. 150, 1, 5^m | Opus. 20, lib^o 2, c^o 9 | Lib^o 3, c^o 11.
- 3 Et clamabitis. Gen. 4, 4^a. — In auribus Domini. Gen. 3, 14^a.

CAPUT IX.

- 1 Quid feremus ad virum Dei, etc. Ecce inventa est in manu mea quarta pars stateris, etc. 4, d. 25, q. 3, a. 2, q. 2, 3^m.
- 2 Qui enim Propheta dicitur hodie, vocabatur olim videns 2-2, q. 171, 1, c.
- 3 Cras mitam virum ad te. Jerem. 7, 8^a. — Respexi populum meum. Exod. 2, 6^a. — Venit clamor eorum ad me. Gen. 4, 4^a.
- 4 Unges eum ducem super populum meum Israel. Deuter. 17, 5^a | Matth. 2 | Rom. 1 | Hebr. 1, lect. 4, fi.

CAPUT X.

- 1 Et tulit leuticulam olei, et effudit super caput ejus, et dixit ei: Ecce unxit te Dominus super haereditatem suam in principem, ibidem.
- 2 Et deosculatus est eum. Gen. 27, 2^a. — Et insiliet in te spiritus Domini. Judic. 2, 4^a.
- 3 Num et Saul inter Prophetas 1^a Cor. 14.
- 4 Et mutaberis in virum alium 1^a q. 79, 4, c. | Cg. 3, c^o 91 | 92, prin^o. — Videtis quem elegit Dominus, infra 16, 3^a | Deuter. 17, 5^a.
- 3 Dominus tecum est. Num. 14, 1^a. — Vos hodie projecistis Dominum Deum vestrum. Josue 22, 2^a. — Qui solus salvavit vos, etc. 3^a q. 37, 2, 2^m | Matth. 1 | Jo. 4, lect. 5, fi.
- 6 Et applicuit Samuel omnes tribus Israel, et cecidit sors super tribum Benjamin... ad Saul filium Cis. Act. 1, 9^a.

CAPUT XI.

- 1 Et insiliit Spiritus Domini in Saul. Judic. 2, 4^a.
- 2 In hoc feriam vobiscum foedus, ut eruam omnium vestrum oculos dextros, etc. Judic. 3, 4^a.

CAPUT XII.

- 1 Clamaverunt ad Dominum. Gen. 4, 4^a. — Derelinquimus Dominum. Josue 22, 2^a. — Servivimus Baalim et Astaroth serviemus Deo. Exod. 20, 4^a.
- 2 Si timueritis Dominum. Levit. 19, 14^a. — Non exasperaveritis os Domini. Exod. 4, 5^a | Gen. 3, 14^a. — Manus Domini, ibidem. — A tergo Domini, ibidem.
- 3 Non derelinquet Dominus populum suum. Josue 3^a. — Nolite declinare post vana, etc. quia vana sunt. Psal. 4, 1^a. — Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a.
- 4 Facere vobis sibi populum. Exod. 19, 3^a. — Absit a me hoc peccatum ut cessem orare pro vobis. Luc. 18, 1^a.

CAPUT XIII.

- 1 Reliquum vulgus, sicut arena, etc. Gen. 15, 2^a.
- 2 Faciem Domini non placavi. Gen. 3, 14^a. — Juxta cor suum, ibidem.
- 3 Faber ferrarius non inveniebatur in omni terra Israel. Caverant enim Philistiim ne facerent Hebraei gladium aut lanceam, etc. Ephes. 6, lect. 4.

CAPUT XIV.

- 1 Si taliter loquuti fuerint ad nos manete, etc. hoc erit nobis signum. Judic. 7, 2^a.
- 2 Adjuravit Saul populum. Gen. 24, 2^a. — Maledictus vir qui comederit, etc. Gen. 3, 21^a. — Donec ulciscar, etc. Num. 21, 1^a.
- 3 Comedit populus cum sanguine. Levit. 3, 8^a. — Aedificavit Saul altare Domino. Josue 22, 5^a. — Mittite sortem, etc. Act. 1, 9^a.

CAPUT XV.

- 1 Recensul quae fecit Amalech, etc. Vade et percutite Amalech. Num. 31, 1^a. — Me misit Dominus. Jerem. 7, 8^a. — Ut ungerem te, etc. supra 9, 4^a.
- 2 Interfice a viro... ad mulierem, et parvulum, et lactentem bovem, et ovem, et camellum et asinum. Gen. 6, 9^a.
- 3 Tetendit insidias. Josue 8, 1^a. — Poenitet me. Gen. 6, 6^a. — Et clamavit ad Dominum tota nocte. Gen. 4, 4^a.
- 4 Caput in Israel factus es. Num. 7, 2^a. — In oculis Domini. Gen. 3, 14^a. — Dereliquit me. Josue 22, 2^a.
- 3 Melior est obedientia quam victimae, etc. 2-2, q. 104, 3, b. | 1^m.
- 6 Quasi peccatum ariolandi est repugnare, et quasi scelus idolatriae nolle acquiescere 2-2, q. 105, 2, 1^m.
- 7 Porro triumphator non parceret et poenitudine non flectetur, neque est ut homo, ut agat poenitentiam. Gen. 6, 6^a | 1^a q. 19, 3, 7, o. | q. 23, 8, c. | 4, d. 48, q. 2, 1, 2^m | Cg. 1, c^o 82 | lib^o 2, c^o 25, fi. | Lib^o 3, c^o 91 | 98, fi. | Verit. q. 2, 13, c. | q. 23, 1, 2^m | Po^a q. 3, 15, 7^m.
- 8 Et non vidit Samuel ultra Saul usque in diem mortis suae. Gen. 8, 4^a.
- 9 Abjecit et projecit te Dominus. Josue 3^a.

CAPUT XVI.

- 1 Mittam te ad Isaiam. Jerem. 7, 8^a. — Unges quem dixero tibi, supra 9, 4^a. — Sanctificamini. Levit. 30, 4^a. — Sanctificavit ergo Isai et filios ejus, ibidem.
- 2 Homo videt ea quae parent, Dominus autem intuetur cor 1^a q. 57, 4, o. — Et directus est Spiritus Domini in David. Judic. 2, 4^a. — Providit mihi regem in filiis ejus. Deuter. 17, 5^a.
- 3 Non elegit Dominus ex his, ibidem 3^a q. 18, 4, 1^m | 2^m | 1, d. 41, 1, 2, c. | 2, d. 25, 1, 1^m | Verit. q. 24, 3, 4^m.
- 4 Spiritus autem Domini recessit a Saul. Josue 3^a. — Et exagitabat eum spiritus nequam a Domino 2^a q. 44, 1, 4^m.
- 3 Et Dominus est cum eo. Num. 14, 1^a. — Igitur quodcumque Spiritus Dei malus arripiebat Saul, David tollebat cytharam, etc. usque fi. Psal. 32.

CAPUT XVII.

- 1 Eligite ex vobis virum, et descendat ad singulare certamen 2-2, q. 95, 8, 3^m.
- 2 Dominus tecum sit. Num. 14, 1^a. — In diis suis. Exod. 7, 1^a. — Volatilibus caeli. Gen. 1, 29^a.

CAPUT XVIII.

- 1 Anima Jonathae conglutinata est animae David et dilexit eum quasi animam suam. Deuter. 10, 6^a. | Gen. 46, 2^a.
- 2 Invasit spiritus Dei malus Saul, supra 16, 4^a. — Et propheta- bat in medio domus suae, supra 10, 3^a. — Dominus erat cum David. Num. 14, 1^a.
- 3 Et Dominus recessit a Saul. Josue 3^a.

CAPUT XIX.

- 1 Posuit animam suam in manu sua. Judic. 12, 1^a. — Et factus est Spiritus Dei malus in Saul, supra 16, 4^a. — Quare peccas in sanguine innoxio, etc. Gen. 22, 4^a | Psal. 93, 13^a.
- 2 Factus est Spiritus Domini in illis. Psal. 89, 1^a. — Et propheta- verunt, supra 10, 3^a. — Num et Saul inter prophetas, ibidem.

CAPUT XX.

- 1 Quaerit animam meam. Gen. 46, 2^a. — Kalendae sunt crastino 1 2, q. 102, 4, 10^m. | Coloss. 2, lect. 4.
- 2 Cadens in terra pronus adoravit tertio. Gen. 18, 2^a. — Osculantes se alterutrum. Gen. 27, 2^a.

5 Filius mortis est l. d. 5, L. fi. | 3, d. 4, L. 3^m.

CAPUT XXI.

- 1 Dedit ei sacerdos sanctificatos panes 3^a q. 40, 4, 3^m.
 2 A facie Domini. Gen. 3, 14^a.
 5 David mutavit os suum coram Achis et collabebatur inter manus et impingebat in hostia portae, etc. 2-2, q. 111, 1, 2^m.

CAPUT XXII.

- 1 Nobe civitatem sacerdotum percussit Saul viros ac mulieres, parvulos et lactentes, bovem, asinum et ovem. Gen. 6, 9^a.
 2 Ego sum reus omnium animarum. Gen. 46, 2^a.

CAPUT XXIII.

- 1 Desideravit anima tua. Gen. 46, 2^a.
 2 Benedicti vos a Domino. Gen. 35^a.

CAPUT XXIV.

- 1 Super abruptissimas petras quae solis ibicibus perviae sunt. Job 39, prin^o.
 2 David inclinans se pronus in terram, adoravit. Gen. 18, 2^a.
 5 Uleiscatur Dominus me ex te. Deut. 32, 17^a.
 4 Ne faciam hanc rem Domino meo Christo Domini, etc. quia Christus Domini est. Deut. 32, 17^a, supra 9, 4^a.

CAPUT XXV.

- 1 Et procidit coram David super faciem suam et adoravit super terram et cecidit ad pedes ejus. Gen. 18, 2^a.
 2 Quaerens animam tuam erit anima Domini mei custodita. Gen. 46, 2^a.
 5 Quod effuderis sanguinem innoxium. Psal. 93, 13^a.
 4 Benedictus Dominus Deus Israel. Psal. 33, 1^a. — Benedicta tu. Gen. 35^a.

CAPUT XXVI.

- 1 Quis extendet manum suam in Christum Domini et innocens erit. Deut. 32, 17^a.
 2 Maledicti sunt in conspectu Domini. Gen. 3, 21^a. — Qui ejecerunt me hodie, ut non habitem in haereditatem Domini, etc. 1-2, q. 105, 2, 10^m.
 5 Servis diis alienis. Exod. 7, 1^a | 20, 4^a.
 4 Dominus retribuet univique secundum justitiam suam et fidem. Psal. 61, 6^a.

CAPUT XXVII.

- 1 Virum et mulierem non vivificabat David. Gen. 6, 9^a.
 2 Erit mihi servus sempiternus. Deuter. 33, 6^a.

CAPUT XXVIII.

- 1 Saul abstulit magos et ariolos de terra. Levit. 19, 34^a.
 2 Saul consuluit Dominum et non respondit ei, neque per somnia, neque per sacerdotes, neque per prophetas 2-2, q. 174, 1, 3^m | 3, o. | Verit. q. 12, 3, o. | 7, 11, c.
 5 Quaerite mihi mulierem habentem Phytionem 2-2, q. 95, 3, c. | Isa. 8, lect. 3.
 4 Suscita mihi Samuelem 1^a q. 89, 8, 2^m | 2-2, q. 95, 4, 2^m | q. 174, 5, 4^m.
 5 Inclinauit se Saul super faciem suam in terram et adoravit. Gen. 18, 2^a.
 6 Deus recessit a me. Josue 3^a.
 7 Posuit animam meam in manu mea. Judic. 12, 1^a.

CAPUT XXIX.

- 1 Satrapae incedebant, supra 5, 2^a.
 2 Rectus es 1-2, q. 55, 4, 4^m | 1, d. 19, q. 5, 1, 4^m | 2, d. 27, 2, 4^m | d. 41, q. 1, 1, c. | 3, d. 33, q. 2, a. 1, q. 3, 6^m.
 5 Et bonus 1^a q. 5, 1, 3^m | q. 48, 6, c. | 1-2, q. 56, 3, c. | q. 66, 3, 2^m | q. 92, 1, 3^m.

CAPUT XXX.

- 1 Amara erat anima. Gen. 46, 2^a.
 2 Applica ad me Ephod 1-2, q. 102, 5, 2^m.
 5 Et non tradas me in manus Domini mei. Deuter. 23, 11^a.

CAPUT XXXI.

- 1 Dixit Saul ad armigerum suum. — Evagina gladium tuum et percute me 2-2, q. 64, 5, o.
 2 Et noluit armiger ejus 3^a q. 47, 6, 3^m.
 5 Arripuit itaque Saul gladium suum et irruit super eum. Judic. 16, 7^a.

Auctoritates ex secundo libro Regum.

CAPUT I.

- 1 Sta super me interfice me, supra 31, 1^a. — Stansque super eum, occidi eum. Ibidem 2^a.
 2 Ut occideres Christum Domini, supra 24, 4^a. — Vocans David unum de pueris suis ait: Accedens irrue in eum 2-2, q. 64, 3 | 5, 2^m | 3^m | 7, c. | q. 65, 1, c. | 2^m | 4, d. 37, q. 2, 1, o.
 5 Qui percussit illum et mortuus est 4, d. 37, q. 2, 1, 2^m.
 4 Montes Gelboe, nec ros, nec pluvia veniant super vos, etc. 2-2, q. 76, 2, o. | 4, 1^m.

CAPUT II.

- 1 Unxerunt David, ut regnaret super domum Juda, supra 9, 4^a | Psal. 26, prin^o.
 2 Non declinavit ad dexteram, sive ad sinistram. Deuter. 5, 11^a.
 5 An ignoras, quod periculosa sit desperatio 1-2, q. 40, 8, 3^m.
 4 Benedicti vos a Domino. Gen. 35.
 5 Retribuet vobis Dominus. Psal. 61, 6^a.
 6 Fecisti misericordiam, etc. sepelitis eum. Tob. 11^a.

CAPUT III.

- 1 Super fratres ejus. Gen. 13, 3^a.
 2 In ultionem sanguinis Asahel fratris sui. Deuter. 32, 17^a.
 5 Retribuat Dominus facienti malum juxta malitiam ejus. Psal. 61, 6^a.

CAPUT IV.

- 1 Quaerebat animam tuam. Gen. 46, 2^a.
 2 Quaeram sanguinem ejus de manu vestra, supra 1, 2^a | Num. 31, 1^a.

CAPUT V.

- 1 Os tuum et caro tua sumus. Gen. 29, 2^a.
 2 Caecus et claudus non intrabunt in templum 1-2, q. 102, 5, 9^m fi.
 5 Dominus Deus exercituum erat cum eo. Num. 14, 1^a.
 4 Et uxores 4, d. 33, q. 1, 2, o. | a. 3, q. 3, 2^m | q. 2, a. 2, q. 3, 1^m | Cg. 3, c^o 123, fi. | 125 | Lib^o 4, c^o 77 | Isa. 4, prin^o.
 5 Egredietur Dominus. Gen. 3, 13^a.

CAPUT VI.

- 1 Domini sedentis in Cherubim super eam 1 Reg. 4, 1^a.
 2 Extendit Oza manum ad arcam Dei, etc. et mortuus est 2-2, q. 33, 4, 1^m | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, a. 3 | 3^m.
 5 Super temeritate 2-2, q. 8, 6, 1^m | q. 21, 3, c. | q. 53, 3, 2^m.
 4 Benedixit Dominus. Gen. 1, 3^a. — Ante Dominum qui elegit me, etc. 1 Reg. 16, 3^a.
 5 Eroque humilis in oculis meis 2-2, q. 160, 2, c. | q. 161, 1, o. | 2, c. | 4^m | 3, 3^m | 4, c. | Cg. 4, c^o 55, 17^m | 18^m.

CAPUT VII.

- 1 Dixitque Nathan propheta ad regem: Omne quod est in corde tuo, vade et fac, etc. 2-2, q. 171, 4, 5, o. | Verit. q. 12, 1, 5^m | 15^m | 16^m | Cg. 3, c^o 154 | Rom. 15, lect. 3.
 2 Dominus tecum est. Num. 14, 1^a. — Numquid tu aedificabis mihi domum ad habitandum, etc. 1-2, q. 102, 4, 1^m.
 5 Sed ambulabam in tabernaculo, etc. transivi, etc. Gen. 3, 13^a.
 4 Stabilliam thronum regni ejus, usque in sempiternum 2-2, q. 137, 2, 2^m.

- 5 Ego ero ei in patrem, et ipse erit mihi in filium. Hebr. 1, lect. 3.
- 6 Arguam eum in virga virorum. Psal. 22, 2^a | Exod. 4, 14^a.
- 7 Misericordiam autem meam non auferam ab eo. Exod. 20, 11^a | Job 11, 6^a.
- 8 A facie mea. Gen. 3, 14^a.
- 9 Populus tuus Israel. Exod. 19, 3^a.
- 10 Benedic domui servi tui. Gen. 1, 31^a.

CAPUT VIII.

- 1 Humiliavit eos 2-2, q. 161, 1, 1^m | Philipp. fi.
- 2 Sanctificavit ea Domino. Exod. 30, 4^a.

CAPUT IX.

- 1 Miphiboseph cum venisset ad David, corruit in faciem suam et adoravit. Gen. 18, 2^a.

CAPUT X.

- 1 Dixit David: Faciam misericordiam, etc. consolans eum, etc. 2-2, q. 32, 2, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, c.

CAPUT XI.

- 1 Erat autem mulier pulchra nimis. Gen. 29, 5^a.
- 2 Per salutem tuam et per salutem animae tuae, non faciam rem hanc. Gen. 42, 2^a.

CAPUT XII.

- 1 Filius mortis est 1 Reg. 20, 3^a. — Quem reddet in quadruplum. Exod. 22, 1^a.
- 2 Tu fecisti abscondite, ego autem faciam verbum istud in conspectu omnis Israel. Psal. 5.
- 3 Quamobrem non recedet gladius de domo tua, usque in sempiternum. Matth. 26, 2^a.
- 4 Eo quod despexeris me 3^a q. 88, 4, fi. | 3, d. 31, q. 1, 1, c. | Psal. 50.
- 5 Ecce ego suscitabo super te malum. Exod. 4, 9^a.
- 6 Blasphemare fecisti inimicos nomen Domini, propter verbum hoc. Rom. 2, lect. 4, meo.

CAPUT XIV.

- 1 Cecidit coram eo super terram et adoravit. Gen. 18, 2^a.
- 2 Omnes morimur. Psal. 88, 13^a. — Deus non vult perire animam. Gen. 46, 2^a.
- 3 Per salutem animae tuae. Gen. 42, 2^a.
- 4 Et osculatus est rex Absalon. Gen. 27, 2^a.

CAPUT XV.

- 1 In oculis Domini. Gen. 3, 14^a.
- 2 O videns, revertere 1 Reg. 9, 2^a.

CAPUT XVI.

- 1 Vir sanguinum tu es. Ruth 3, 2^a. — Quaerit animam meam. Gen. 46, 2^a.
- 2 Dominus praecepit Semei ut malediceret David. Po^a q. 1, 6, 4^m.
- 3 Consilium autem Achitophel, quod dabat in diebus illis, quasi si quis consuleret Deum. Opus. 19, c^o 25.

CAPUT XVII.

- 1 Quasi arena maris. Gen. 15, 2^a.
- 2 Archithophel suspensio interiit. Judic. 16, 7^a.

CAPUT XVIII.

- 1 Si fecissem contra animam meam. Gen. 46, 2^a. — Benedictus Dominus Deus tuus. Psal. 33, 1^a.
- 2 Adoravit Chusi Joab. Gen. 18, 2^a. — Dominus iudicavit pro te contra omnes etc. Deut. 32, 17^a.

- 3 Fiant sicut puer inimici etc. Gen. 3, 21^a.

CAPUT XIX.

- 1 Salvam fecerunt animam. Gen. 46, 2^a.
- 2 Fratres mei vos. Gen. 13, 3^a. — Os meum et caro mea. Gen. 29, 2^a.
- 3 Maledixit Christo Domini 1 Reg. 24, 4^a.
- 4 Osculatus est rex Berzelai. Gen. 27, 2^a.

CAPUT XX.

- 1 David tulit decem mulieres concubinas. Gen. 16, 1^a. — Et non est ingressus ad eas 4, d. 31, 5, o. | d. 41, a. 2, q. 3, o.
- 2 Sed erant clausae, usque ad diem mortis suae. Gen. 8, 1^a.

CAPUT XXI.

- 1 Et domum sanguinum. Ruth 3, 2^a.
- 2 Virum qui attrivit nos, et oppressit inique, ita delere debemus etc. Num. 31, 1^a.
- 3 Et dedit eos in manus Gabaonitarum, qui crucifixerunt eos, etc. Exod. 20, 7^a.
- 4 David ossa Saul et Jonathae etc. et omnes qui affixi fuerunt sepelivit etc. Tob 1, 11^a.

CAPUT XXII.

- 1 Dominus petra mea, et robur meum, etc. usque fi. Psal. 17, o. — Ad Deum meum clamabo. Gen. 4, 4^a.
- 2 Iratus est eis. Exod. 4, 5^a. — De naribus ejus... de ore ejus. Gen. 3, 14^a. — Caligo sub pedibus ejus, ibidem | Exod. 19, 7^a.
- 3 Fumus et ignis, carbones succensi sunt ab eo. Exod. 3, 1^a. — Ascendit super Cherubim et volavit. Gen. 3, 13^a.
- 4 In Deo meo transilium murum. Psal. 17, 10^a.

CAPUT XXIII.

- 1 Spiritus Domini loquutus est per me, et sermo ejus per linguam meam 1^a q. 1, 10, c. | Cg. 4, c^o 17, 11^m | Po^a q. 4, 1, c. | Quol. 7, vel 8, vel 11, q. 6, 1, 5^m | 3, c. | Quol. 12, 27, o. | Prol. Psal. | Psal. 5 | Psal. 44 | Isa. prin^o | 2^a Tim. 3, fi. | Hebr. 3, lect. 2, prin^o.
- 2 Deus Israel. Gen. 17, 5^a. — Fortis. Exod. 20, 5^a. — Justus. Deut. 32, 6^a. — Dominator hominum dominator in timore Dei. Deut. 10, 8^a.
- 3 Sicut lux aurorae oriente sole, mane absque nubibus rutilat 2-2, q. 174, 2, c.
- 4 Ut pactum aeternum iniret mecum. Gen. 17, 11^a.

CAPUT XXIV.

- 1 Addidit furor Domini irasci, contra Israel. Exod. 4, 5^a. — Commovitque David etc. ibidem 9^a. — Adaugeat Dominus Deus tuus ad populum tuum etc. Deut. 3^a.
- 2 Peccavi valde in hoc facto, scilicet numerando populum etc. quia stulte egi nimis. Num. 2^a. — Ad Gad prophetam, et videntem 1 Reg. 9, 2^a.
- 3 Melius est ut incidam in manus Domini 4, d. 20, L. 3^m | Hebr. 10, lect. 3, fi.
- 4 Multae misericordiae ejus sunt. Exod. 22, 11^a.
- 5 Et mortui sunt ex populo... septuaginta millia 2-2, q. 108, 4, 1^m | 2, d. 33, q. 1, 2, 5^m | 4, d. 14, L. fi. | d. 46, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m.
- 6 Cumque extendisset manum suam angelus Domini. Gen. 3, 14^a.
- 7 Areuna adoravit regem, prono vultu in terram. Gen. 18, 2^a.

Auctoritates ex tertio libro Regum.

CAPUT I.

- 1 Salva animam tuam, filiique tui Salomonis. Gen. 46, 2^a | Jo. 3, 7^a. — Adoravit regem. Gen. 18, 2^a.
- 2 Ungat eum Sadoch sacerdos et Nathan propheta 1 Regum 9, 4^a. — Sicut fuit Dominus cum Domino meo rege, sic sit cum Salomone. Num. 14, 1^a.
- 3 Benedictus Dominus Deus Israel. Psal. 33, 1^a.

CAPUT II.

- 1 Confortare et esto vir fortis. Josue 2^a. — Custodias ceremonias Domini et praecepta ejus et judicia et testimonia. Deut. 4, 6^a.
- 2 Surrexit rex in occursum ejus, et adoravit eam. Gen. 18, 2^a.
- 3 Positus est tronus matri regis, et sedit a dextris ejus 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 3, 3^m | Psal. 41.

- 3 Contra animam suam loquutus est. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a. — Vir mortis es. 1 Reg. 20, 3^a.
 4 Misit rex Salomon Banajam dicens, interfice eum 2 Reg. 1, 2^a. — Et interfecit eum, ibidem 3^a.
 5 Reddidit Dominus malitiam tuam in caput tuum. Psal. 61, 6^a.

CAPUT III.

- 1 Apparuit autem Dominus Salomoni per somnium nocte etc. 1-2, q. 113, 3, 2^m | 2-2, q. 154, 5, 1^m | 4, d. 9, art. 4, q. 1, 1^m | Verit. q. 28, 3, 6^m | 7^m. — Affinitate conjunctus est Pharaoni regi Aegypti. Accepit namque filiam ejus. Exod. 34, 11^a.
 2 Populi quem elegisti. Deut. 7, 2^a | Exod. 19, 3^a. — Populi infiniti. Num. 20, 4^a. — Animas inimicorum. Gen. 49, 2^a | Jo. 12, 2^a.
 3 Si ambulaveris in viis meis etc. longos faciem dies tuos. Levit. 26, 2^a | Opus. 20, c^o 10, 11 | Lib^o 3, c^o 14.

CAPUT IV.

- 1 Sicut arena maris. Gen. 15, 2^a.
 2 Dedit Deus sapientiam Salomoni et prudentiam multam nimis usque fi. 2-2, q. 173, 2, o. | q. 174, 3, c. | Verit. q. 127, 12, 13, c.

CAPUT V.

- 1 Ipsum unxissent in regem 1 Reg. 9, 4^a. — Benedictus Dominus Deus. Psal. 33, 1^a.
 2 Dedit Deus sapientiam Salomoni, supra 4, 2^a.
 3 Lapidēs grandes praetiosos in fundamentis templi dolaverunt caementarii Salomonis, et caementarii Hiram 1-2, q. 102, 4, 2^m.

CAPUT VI.

- 1 Domus quam aedificabat rex Salomon habebat sexaginta cubitos etc. usque fi. Exod. 26, 1^a.
 2 Malaesus, et securis, et omne feramentum, non sunt audita in domo, cum aedificaretur 1 2, q. 102, 4, 2^m.
 3 Si ambulavis in praeceptis meis etc. firmabo etc. Levit. 26, 2^a. — Habitabo in medio filiorum Israel. Rom. 8, 12^a | Num. 11, 5^a.
 4 Non derelinquam eum. Josue 3^a. — Populum meum Israel. Exod. 19, 3^a. — Sed et altare vestivit cedro et auro. Exod. 29, 26^a.
 5 Omnia cedrinis tabulis vestiebantur. Exod. 20, 26^a.
 6 Nihil erat in templo quod non auro tegetetur. Hebr. 9, 2^a.
 7 Fecit duo Cherubim etc. Exod. 25, 5^a.

CAPUT VII.

- 1 Hiram... plenum sapientia et intelligentia et doctrina, ad faciendum omne opus ex aere. Exod. 31, 2.
 2 Sculptis Cherubim, et duodecim boves, et leones, et palmas quasi in similitudinem hominis stantis etc. Exod. 25, 5^a.
 3 Omnia vasa quae fecit Hiram regi Salomoni in domo Domini, de auricalco erant 2 Paral. 4, 1^a.
 4 Fecit altare aureum. Exod. 20, 26^a. — Et mensam super quam ponerentur panes propositionis. Exod. 25, 6^a.
 5 Candelabra aurea quinque a dextris, et quinque a sinistris, et lucernas desuper, ibidem 7^a.
 6 Omnia vasa erant aurea, super 6, 2^a.

CAPUT VIII.

- 1 Subter alas Cherubim. Exod. 25, 5^a. — In arca non erat aliud, nisi duae tabulae lapidae etc. 1-2, q. 102, 4, 6^m | Hebr. 9.
 2 Dominus dixit, ut habitaret in nebula. Exod. 19, 7^a. — Impleverat gloria Domini domum Domini. Gen. 32, 3^a. — Benedictus Dominus. Deus Israel. Psal. 33, 1^a.
 3 Locutus est Deus ore suo. Gen. 3. — Et manibus suis perfecti, ibidem. — Manus tua fortis, et brachium tuum extentum ubique, ibidem.
 4 Et esset nomen meum ibi. Deut. 12, 2^a. — Elegi David, ut esset super populum meum Israel. Deut. 7, 2^a | 17, 5^a.
 5 Non est similis tui Deus. Psal. 82, 1^a. — Non auferetur de te vir coram me, qui sedeat etc. ita tamen si custodierit etc. Levit. 26, 2^a.
 6 Ergo ne putandum est, quod vere Deus habitet super terram? Gen. 28, 7^a.
 7 Si enim caelum et caeli caelorum, te capere non possunt, ibidem. — Quanto magis domus haec quam aedificavi tibi? etc. 1-2, q. 102, 4, 1^m.

- 8 Sed respice ad orationem servi tui. Exod. 2, 6^a. — Audi hymnum, ibidem 4^a. — Sint oculi tui aperti. Gen. 3, 14^a.
 9 Ut exaudias deprecationem servi tui et populi, etc. 1-2, q. 102, 4, 1^m | 3^a q. 83, 3, o. | 4, d. 13, q. 4, art. 2, q. 5, o. | d. 24, q. 2, art. 1, q. 2, c. | 2, 9^m.
 10 In loco habitaculi in caelo 1-2, q. 4, 7, 3^m | 3^a q. 57, 4, 1^m | Opus. 3, c^o 261, fi. | 264.
 11 Reddens viam suam etc. et retribuens ei etc. Psal. 61, 6^a.
 12 Tu solus nosti corda hominum 1^a q. 57, 4, o. | 5, c. | q. 144, 2, 2^m | q. 117, 2, c. | 1-2, q. 111, 4, c. | 2-2, q. 106, 5, 3^m | 2, d. 8, 5, 5^m | d. 11, q. 2, 3, c. | 4, d. 45, q. 3, 1, 5^m | Cg. 1, c^o 68 | Lib^o 3, c^o 154 | Verit. q. 8, 13, o. | q. 9, 4, c. | Mal. q. 3, 4, 1^m | q. 16, 8, o. | Opus. 53, 19^m | Matth. 28 | Rom. 2 | c^o 8, lect. 5, fi. | 1^a Cor. 4 | c^o 2, lect. 2.
 13 Non est homo qui non peccet 1^a q. 63, 1, c. | 3, d. 3, L. fi. | d. 13, q. 1, 1, 5^m | Cg. 3, c^o 109 | Opus. 3, c^o 231 | Opus. 7, c^o 6 | Psal. 40 | Psal. 45 | Rom. 3, lect. 2, 1^a Thes. fi. | Hebr. 9, lect. 1, fi.
 14 Ut timeant te. Levit. 19, 14^a. — Civitas quam elegisti. Deut. 7, 2^a. — Et iratus. Exod. 4, 5^a. — Populus tuus est, et haecreditas tua. Exod. 19, 3^a.
 15 Sit Dominus nobiscum, sicut fuit cum patribus nostris. Num. 14, 1^a. — Non derelinquens nos, neque projiciens. Jo. 3^a. — Sed inclinet corda nostra ad se 1^a q. 111, 2, c.
 16 Custodiamus mandata ejus, et caerimonias, et judicia. Deut. 4, 6^a. — Dominus ipse est Deus, et non est ultra absque eo. Deut. 6, 3^a.
 17 Dedicaverunt templum Domini, et sanctificavit rex medium atrium. Exod. 1. — Dominus Deus Israel noster. Gen. 17, 5^a.

CAPUT IX.

- 1 Apparuit ei Dominus secundo, sicut apparuerat ei in Gabaon, supra 3, 1^a | Gen. 32, 2^a. — Sanctificavi domum hanc. Exod. 3, 1^a.
 2 Ut ponerem nomen meum ibi. Deut. 12, 2^a. — In sempiternum. Gen. 17, 11^a. — Et erunt oculi mei et cor meum ibi. Gen. 3, 14^a.
 3 Tu quoque ambulaveris coram me... malum hoc. Levit. 26, 2^a. — In simplicitate cordis. Job 4. — Et aequitate 2 2, q. 80, 3^m | Job 23, 4^a | Psal. 26, 5^a.
 4 Nec custodientes mandata mea, et caerimonias. Deut. 4, 6^a. — Colueritis deos alienos, et adoraveritis eos. Exod. 7, 1^a | 20, 4^a.
 5 Auferam vos etc. et projiciam a conspectu meo. Jo. 3^a. — Dereliquerunt Dominum Deum suum. Jo. 22, 2^a.
 6 Pharaon rex Aegypti ascendit, et coepit Gazer, etc. et dedit in dotem filiae suae uxori Salomonis. Exod. 34, 11^a.
 7 De filiis Israel, non constituit Salomon servire quemquam, sed erant viri bellatores, et ministri ejus, principes, duces, etc. Opus. 20, c^o 7 | 8 | 24.

CAPUT X.

- 1 Venit tentare eum. Gen. 22, 1^a. — Benedictus Dominus Deus Israel. Psal. 33, 1^a.
 2 In aenigmatibus 2, d. 23, q. 2, 1, 3^m.
 3 Dilexit Dominus Israel. Deut. 7, 3^a. — In sempiternum 1^a q. 20, 2, 2^m | 3, d. 32, 3, o. | Cg. 4, c^o 13, fi. | Rom. 9, lect. 2.

CAPUT XI.

- 1 Rex Salomon adamavit mulieres alienigenas, iratus. Exod. 34, 11^a. — Ut sequamini Deos earum. Exod. 7, 1^a. — Iratus est Dominus, ibidem 4, 5^a.
 2 Cumque jam esset senex, depravatum est cor ejus per mulieres. Opus. 20, lib. 3, c^o 8.
 3 Aversa est mens ejus a Domino 1-2, q. 75, 5, c. | q. 87, 4, o. | 2-2, q. 20, 1, 1^m | q. 24, 12, 4^m | q. 162, 6, c. | 3^a q. 86, 4, c. | q. 88, 1, c. | 3, d. 36, 5, c. | 1^m | 4, d. 18, q. 2, art. 2, q. 3, c. | Ma. q. 8, 1, 1^m | 2, 12^m | Quol. 4, 22, c. | Psal. 27.
 4 Qui apparuerat ei, supra 3, 1^a. — Dirumpens, scindam regnum tuum 1-2, q. 105, 1, 3^m.
 5 Jerusalem quam elegi. Deut. 7, 2^a. — Suscitavit autem Dominus adversarium. Exod. 4, 9^a. — Occidit omne masculinum in Idumeae. Gen. 6, 9^a.
 6 Dereliquerit me. Jo. 22, 2^a. — Faceret justitiam coram me et praecepta mea, et judicia. Levit. 18, 2^a. — Ut esset nomen meum ibi. eut. 12, 2^a.
 7 Desiderat anima tua. Gen. 46, 2^a. — Ero tecum. Num. 14, 1^a. — Quem elegi. Deut. 17, 5^a | 7, 2^a.
 8 Dormitque Salomon cum patribus suis, et sepultus est in civitate David patris sui. Opus. 20, lib. 3, c^o 8.

CAPUT XII.

- 1 Hii sunt dii tui. Exod. 7, 1^a.
- 2 Neque bellabitis contra fratres vestros. Gen. 13, 3^a.

CAPUT XIII.

- 1 Deprecare faciem Domini. Gen. 3, 14^a.
- 2 Qui non obediens fuisti ori Domini, ibidem.
- 3 Heu mi frater. Gen. 13, 3^a.

CAPUT XIV.

- 1 Tolle in manu tua decem panes, et crustulam, et vas mellis, et vade ad illum, scilicet Abiam prophetam 1 Reg. 9, 1^a.
- 2 Ego missus sum ad te. Jer. 7, 8^a. — Populum meum Israel. Exod. 19, 3^a. — Scidi regnum domus David, supra 11, 4^a.
- 3 Fecisti tibi deos alienos et conflabiles. Exod. 7, 1^a | 20, 2^a. — Ut me ad iracundiam provocares. Exod. 4, 5^a.
- 4 Aves caeli. Gen. 32^a. — Constituet sibi Dominus regem super Israel. Deut. 17, 5^a. — Quam elegit Dominus. Deut. 7, 2^a. — Ut poneret nomen suum ibi. Deut. 12, 2^a.

CAPUT XV.

- 1 In oculis Domini. Gen. 3, 14^a. — Quae sanctificaverat. Exod. 30, 1^a.
- 2 Nec unam animam. Gen. 46, 2. — Irritaverat Dominum. Exod. 4, 5^a.
- 3 Posuit te ducem. Deut. 17, 5^a.

CAPUT XVI.

- 1 Ut me irritares. Exod. 4, 5^a.
- 2 Achab duxit uxorem Jezabel, filiam Methaal regis Sydoniorum. Exod. 34, 11^a.
- 3 Servivit Baal, et adoravit eum. Exod. 20, 4^a.

CAPUT XVII.

- 1 Corvisque praecepi, ut pascant te 2-2, q. 83, 10, 3^m | 1, d. 3, q. 1, 3, 3^m | 4, d. 15, q. 4, art. 6, q. 3, 1^m | Verit. q. 24, 2, 8^m | Po^a q. 1, 6, 4^m | Opus. 3, c^o 145.
- 2 Ingressus es ad me, ut rememorarentur peccata mea. Rom. 1, lect. 5, me^o 6. — Et clamavit ad Dominum. Gen. 4, 4^a.

CAPUT XVIII.

- 1 Abdias timebat Dominum Deum valde. Levit. 19, 14^a.
- 2 Non est gens aut regnum, in quo non miscrit dominus meus te requirens 3^a q. 44, 2, 2^m.
- 3 Adjuravit regula singula et gentes, ibidem | Gen. 24, 2^a.
- 4 Incidebant se juxta ritum suum, cultris et lanceolis, donec perfunderentur sanguine 1-2, q. 102, 5, 1^m.
- 5 Manus Domini. Gen. 8, 14^a.

CAPUT XIX.

- 1 Haec mihi faciant dii. Exod. 7, 1^a. — Posuero animam tuam, sicut animam unius ex illis. Gen. 46, 2^a.
- 2 Angelus Domini tetigit eum 1^a q. 75, 1, 3^m | q. 105, 2, 1^m | 1, d. 37, q. 3, 1, c. | 4, d. 4, q. 3, art. 3, q. 3, 7^m | Cg. 2, c^o 55, 3^m.
- 3 Ambulavit in fortitudine illius cibi quadraginta diebus, et quadraginta noctibus. Exod. 24, 5^a | 1-2, q. 100, 8, 4^m | 2-2, q. 40, 4, c. | q. 122, 4, 3^m | 3^a q. 40, 4, 3^m.
- 4 Altaria tua destruxerunt, etc. Rom. 11, lect. 1, prin^o.
- 5 Et ecce Dominus transit. Gen. 3, 13^a | Exod. 33, 17^a.
- 6 Unges Hasael regem super Syriam, et Jehu super Israel, et Elisaeum prophetam pro te 1 Reg. 9, 4^a.
- 7 Derelinquam mihi septem millia virorum, quorum genua non sunt incurvata ante Baal. Rom. 11, lect. 1, prin^o.

CAPUT XX.

- 1 Haec faciant mihi dii. Exod. 7, 1^a.
- 2 Salvabit animas nostras. Gen. 46, 2^a.
- 3 Per pedisequos principum provinciarum 1^a Cor. 1, lect. 4, prin^o.

S. Th. Opera omnia. Index.

CAPUT XXI.

- 1 Unde anima tua tristata est. Gen. 46, 2^a.
- 2 Et falsum testimonium dicant. Exod. 20, 22^a.
- 3 Quia Achab humiliatus est mei causa, non inducam malum in diebus ejus 4, d. 15, q. 1, art. 3, q. 5, c.
- 4 In diebus filii sui inferam malum in domo ejus. Exod. 20, 7^a.

CAPUT XXII.

- 1 Adjuro te. Gen. 24, 2^a. — Vidi Dominum, ibidem 32, 2^a. — Sedentem super solium suum. Judic. 6, 3^a.
- 2 Et omnem exercitum caeli assistentem ei 1^a q. 113, 3, o. | 2, d. 10, 1, o. | 4, d. 49, q. 2, 6, 2^m | Dio. lect. 3 | Lect. 4, prin^o | 1^a Cor. 11, lect. 3, prin^o | Job prin^o.
- 3 A dextris et a sinistris. Deut. 10, 11^a.
- 4 Egrediar, et ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum ejus 1^a q. 114, 1, 1^m | Ma. q. 3, 1, 17^m.
- 5 Egredere et fac. Ma. q. 3, 1, 17^m.
- 6 Servivit Baal, et adoravit eum. Exod. 20, 4^a.

Auctoritates ex quarto libro Regum.

CAPUT I.

- 1 Ite consulite Beelzebub deum Acharon. Exod. 5, 1^a. — Dixit Elias quinquagenario: Si homo Dei sum, descendat ignis de caelo, et devoret te, et quinquaginta tuos 2-2, q. 108, 1, 4^m | Ma. q. 12, 3, 16^m.
- 2 Noli despiciere animam meam, et animas etc. Gen. 46, 2^a.

CAPUT II.

- 1 Dominus misit me. Jerem. 7, 8^a.
- 2 Obsecro, ut fiat in me duplex spiritus tuus 1^a q. 36, 1, 3^m | 1, d. 17, q. 2, 3 | Cg. 4, c^o 23.
- 3 Ascendit Elias per turbinem in caelum 1^a q. 102, 2, 3^m | 3^a q. 49, 5, 2^m | 3, d. 18, art. 6, q. 2, 1^m | Hebr. 11, lect. 1.
- 4 Requievit spiritus Eliae super Elisaeum 1^a q. 36, 1, 3^m | 1, d. 18, 5, 2^m | 2, d. 26, 2, 1^m.
- 5 Adoraverunt eum, idest Elisaeum, proni in terram. Gen. 18, 2^a.
- 6 Elisaeus maledixit pueris, et duo ursi occiderunt quadraginta duos ex eis, supra 1, 2^a. | Gen. 3, 21^a.

CAPUT III.

- 1 Dixit Elisaeus: Adducite mihi psalter. Cumque caneret psalter 1 Reg. 16, 5^a.
- 2 Universum lignum fructiferum succidetis. Deut. 20, 4^a.
- 3 Rex Moab primogenitum suum obtulit holocaustum super murum, et facta est indignatio magna in Israel, statimque recesserunt ab eo 1-2, q. 94, 5, 2^m.

CAPUT IV.

- 1 Servus tuus fuit timens Deum. Levit. 19, 14^a.
- 2 Hodie non sunt calendae, neque sabbatum 1 Reg. 20, 1^a.
- 3 Et Dominus celavit a me, et non indicavit mihi 2 Reg. 7, 1^a.
- 4 Et ascendit, et incubuit super puerum, posuitque os suum super os ejus, etc. 1^a Cor. 9, lect. 4.
- 5 At illa venit, et corruit ad pedes ejus, et adoravit super terram. Gen. 18, 2^a.

CAPUT V.

- 1 Numquid ego Deus sum, ut occidere possim et vivificare? Deut. 32, 19^a.
- 2 Vere scio, quod non sit alius Deus. Deut. 6, 3^a.

CAPUT VI.

- 1 Plures sunt nobiscum, quam cum illis 1^a q. 63, 9, o. | 1, d. 39, q. 2, 2, 4^m | 2, d. 1, q. 1, 1, 3^m | Anima. 8, 4^m.
- 2 Percussit eos Dominus, ne viderent. Gen. 19^a.

CAPUT VII.

- 1 Si Dominus fecerit cataractas in caelo. Gen. 7, 2^a.
- 2 Animas tantum suas salvare cupientes. Gen. 46, 2^a.

CAPUT VIII.

- 1 Tolle tecum munera, et vade in occursum viri Dei, et consule Dominum per eum 1 Reg. 9, 1^a.
- 2 Ambulavit in viis regum Israel 2-2, q. 94, 1, o.

CAPUT IX.

- 1 Unxit te regem super Israel 1 Reg. 9, 4^a.
- 2 Quid tibi et paci? Isa. 57, 4^a. — Adhuc fornicationes Jezabel matris tuae, et beneficia ejus multa vigent. Exod. 34, 20^a.

CAPUT X.

- 1 Vide zelum meum pro Domino. Exod. 20, 7^a.
- 2 Achab coluit Baal parum, ego colam cum amplius. Exod. 20, 4^a.
- 3 Anima ejus erit pro anima illius. Gen. 46, 2^a.
- 4 Quia studiose egisti quod rectum est, etc. filii tui usque ad quartam generationem, etc. 3^a q. 89, 5, 3^m | 2, d. 27, 4, c. | 4, d. 15, q. 1, art. 3, q. 4, o. | Ma. q. 2, 5, 7^m.
- 5 Coepit Dominus taedere super Israel. Gen. 6, 6^a 7^a | Exod. 4, 5^a.

CAPUT XI.

- 1 Et adjurans eos. Gen. 24, 2^a.
- 2 Ut esset populus Domini. Exod. 19, 3^a.

CAPUT XII.

- 1 Quae offertur pro praetio animae. Gen. 46, 2^a.
- 2 Et tulit Jojada pontifex Gazophylacium unum, etc. 1, prol. L. prin^o | Jo. 8, lect. 2, fi.
- 3 Pecuniam autem pro delicto, et pecuniam pro peccato. Levit. 7, 2^a.
- 4 Omnia sanctificata, quae consecraverat. Exod. 30, 1^a.
- 5 Servi ejus percusserunt eum, scilicet Joas regem, et mortuus est 2-2, q. 42, 2, 3^m | 2, d. 44, q. 2, 2, 5^m | Opus. 20, c^o 6, 8.

CAPUT XIII.

- 1 Iratus est furor Domini. Exod. 4, 5^a.
- 2 Audivit eum Dominus. Exod. 2, 4^a. — Vidit angustiam Israel, ibidem 6^a.
- 3 Misertus est Dominus. Exod. 22, 11^a.

CAPUT XIV.

- 1 Non morientur patres pro filiis, nec e converso. Exod. 20, 7^a.
- 2 Vidit Dominus afflictionem Israel. Exod. 2, 6^a.

CAPUT XV.

- 1 Verumtamen excelsa non est demolitus, nec abstulit 2-2, q. 94, 1, o. | Rom. 11 | Exod. 20, 4 | infra 18, 1^a,
- 2 Qui peccare fecit Israel 2-2, q. 94, 1, o.

CAPUT XVI.

- 1 Filium consecravit, transferens per ignem. Psal. 83, 10^a | 1-2, q. 94, 5, 2^m.
- 2 Offeres holocaustum matutinum, et sacrificium vespertinum. Num. 28, 3^a.

CAPUT XVII.

- 1 Coluerunt Deos alienos. Exod. 7, 1^a | 20, 4^a.
- 2 Reversi a viis vestris pessimis. Exod. 32, 8^a.
- 3 Secuti sunt vanitates, et vane egerunt. Psal. 4, 2^a.
- 4 Divinationi serviebant. Levit. 19, 34^a. — Et augurils, ibidem 29^a.
- 5 In fortitudine magna. Exod. 20, 5^a | Psal. 47, 1^a.

CAPUT XVIII.

- 1 Ezechias dissipavit excelsa, contrivit statuas et succidit lucos. Rom. 11.
- 2 Et confregit serpentem aeneum, quem fecerat Moyses 4, d. 1, q. 1, art. 1, q. 1, 3^m | Quol. 4, q. 12, 1, 3^m.
- 3 Speravit in Domino Deo suo Israel 2-2, q. 17, 4, o. | 5, c. q. 25, 1, 3^m | 3^a q. 7, 4, c. | 3, d. 26, q. 2, 1, 5^m | 2, c. | 2^m | art. 5, q. 1, 1^m | q. 2, c. | L. q. 1, 3^m | Cg. 4, c^o 7, 18^m | Verit. q. 4, 1, c. fi.
- 4 Adhaesit Domino. Dent. 10, 11^a.
- 5 Deus erat cum eo. Num. 14, 1^a.
- 6 Ascendit Sennacherib rex Assyriorum, etc. Isa. 20, prin^o.
- 7 Dii gentium. Exod. 7, 1^a. — In Domino Deo nostro, habemus fiduciam 1-2, q. 40, 2, 2^m | 2-2, q. 128, 6^m | c. | q. 129, 6, 7, o. | 3, d. 26, q. 1, 3, 5^m | d. 33, q. 3, art. 3, q. 1, 2, 4, c. | Hebr. lect. 3.
- 8 Ante unum satrapam 1 Reg. 5, 2^a.

CAPUT XIX.

- 1 Si audiat Deus. Exod. 2, 4^a.
- 2 In quo habet fiduciam, supra 18, 7^a.
- 3 Tu fecisti caelum et terram. Gen. 1^a.
- 4 Tu es Dominus Deus solus. Deut. 6, 3^a | 32, 18^a.
- 5 Mittet radicem deorsum, et faciet fructum sursum 3^a q. 42, 1, c. fi. | q. 46, 2, 1^m.

CAPUT XX.

- 1 Dispone domui tuae, morieris enim tu, et non vives. Jer. 18, 2^a. — Memento Domine. Gen. 8, 1^a.
- 2 Quomodo ambulaverim coram te. Gen. 5, 3^a. — In veritate 1^a q. 16, 4, 3^m | q. 21, 2, 2^m | 2-2, q. 109, o. | 4, d. 38, q. 2, art. 4, q. 1, c. fi. | d. 46, q. 1, art. 1, q. 3, o. | Psal. 11 | Psal. 30, fi. | Jo. 8, lect. 4, lect. 6 | c^o 9, lect. 3.
- 3 Et in corde perfecto. Isa. 38. — Quod placitum est coram te, fecerim 2^a Cor. 3, 1^a.
- 4 Audivi orationem tuam. Exod. 2, 4^a.
- 5 Afferte massam ficorum, quam cum attulissent et posuissent super ulcus, curatus est. Isa. 28, fi.
- 6 Quod erit signum, quia Dominus me sanabit etc. Judic. 6, 5^a.

CAPUT XXI.

- 1 Adoravit omnem militiam caeli, et coluit. Exod. 20, 4^a.
- 2 Ponam nomen meum ibi. Deut. 12, 2^a. — Et traduxit filium suum per ignem. Psal. 83, 10^a | Exod. 7, 1^a | 22, 8^a.
- 3 Et ariolatus est. Levit. 19, 34^a. — Observavit auguria, ibidem 29^a. — Et fecit phytones t Reg. 23, 3^a. — Et aruspices. Levit. 19, 34.
- 4 Et irritaret eum. Exod. 4, 5^a.
- 5 Dereliquit Dominum Deum patrum suorum. Josue 22, 7^a. | Gen. 17, 5^a.
- 6 Interfecerunt regem, supra 12, 5^a.

CAPUT XXII.

- 1 Ambulavit per omnes vias David patris sui. Gen. 5, 3^a. — Non declinavit ad dexteram, sive ad sinistram. Deut. 5, 11^a.
- 2 Magna ira Domini succensa est. Exod. 4, 5^a.
- 3 Holda prophetidem... habitabat in secunda. Judic. 4, 1^a. — Dereliquerunt me. Josue 22, 7^a. — Sacrificantes diis alienis. Exod. 7, 1^a | 22, 8^a.
- 4 Colligeris ad sepulchrum tuum in pace, ut non videant oculi tui mala 1^a q. 89, 8, o. | 8^m | 2-2, q. 83, 4, 2^m | 4, d. 5, q. 1, 4, 1^m | q. 2, art. 2, q. 3, 1^m | art. 4, q. 4, 1^m | d. 45, q. 3, 1, 1^m | 2^m | Verit. q. 8, 11, 12^m | q. 9, 6, 5^m | Anima. 3, 3^m.

CAPUT XXIII.

- 1 Ut ambularent post Dominum. Gen. 5, 3^a.
- 2 In omni corde, et in tota anima, et universa virtute sua. Deut. 6, 4^a.
- 3 Comedebant azyma. Exod. 12, 7^a. — Nemo consecraret filium suum aut filiam per ignem Moloch. Exod. 7, 1^a | 22, 8^a.
- 4 Facite Phase, ibidem 4^a 5^a. — Phytones abstulit 1 Reg. 23, 3^a.
- 5 Similis non fuit ante eum, nec post. Eccl. 41, 2^a.
- 6 A facie mea. Gen. 3, 14^a. — Auferam Judam sicut abstuli Israel, et projiciam. Josue 3^a.

- 7 Et unxerunt eum, et constituerunt eum regem 1 Reg. 9, 4^a.

CAPUT XXIV.

- 1 Propter sanguinem innoxium, quem effudit Manasse, et implevit Jerusalem eruore innocentum. Psal. 83, 10^a.
2 Ut auferret Judam. Josue 3^a.

CAPUT XXV.

- 1 Praevaluit fames in civitate. Sap. 14, 3^a.

Auctoritates ex primo libro Paralipomenon.

CAPUT V.

- 1 Si benedicens benedixeris mihi. Gen. 1, 31^a.
2 Et manus tua fuerit mecum. Gen. 3, 14^a | Num. 14, 1^a.

CAPUT VI.

- 1 Animas hominum. Gen. 46, 2^a.
2 Reliquerunt Deum patrum suorum. Josue 22, 2^a | Gen. 17, 5^a.
3 Suscitavit Deus contra Israel spiritum Phul, regis Assyriorum, et spiritum Teglatphalasar regis Assur. Exod. 4, 9^a.

CAPUT VII.

- 1 Frater ejus et fratres eorum. Gen. 13, 3^a.
2 Ipsi forte contigerant. Act. 1, 2^a.
3 Multas enim habuerunt uxores 2 Reg. 5, 4^a.
4 Concubina Manasse Syra, peperit Machir patrem Galaat. Gen. 16, 1^a.

CAPUT VIII.

- 1 Postquam dimisit Usim et Bara, uxores suas. Deut. 24, 1^a | 2 Reg. 50, 4^a.
2 Habitaverunt ex adverso fratrum suorum in Jerusalem, cum fratribus suis. Gen. 13, 3^a.

CAPUT IX.

- 1 Et fratres eorum, ibidem. — Super panes erant propositionis, ne semper novos per singula sabbata praepararent. Exod. 25, 6^a.
2 Capita levitarum per familias suas principes manserunt in Jerusalem. Num. 7, 2^a.

CAPUT X.

- 1 Dixit Saul ad armigerum suum: Evagina gladium tuum, et interfice me 1 Reg. 31, 1^a. — Et noluit armiger ejus, ibidem 2^a.
2 Arripuit ergo Saul enssem, et irruit in eum. Idem fecit armiger ejus. Ju. 16, 7^a. — In phano Dei sui. Exod. 7, 1^a.
3 Phytonissam consuluit 1 Reg. 28, 3^a. — Nec speravit in Domino 4 Reg. 18, 3^a.

CAPUT XI.

- 1 Os tuum sumus, et caro tua. Gen. 29, 2^a.
2 Unxeruntque eum in regem 2 Reg. 2, 1^a. — Dominus erat eum eo. Num. 14, 1^a.
3 Proficiebatque David vadens et crescens 2-2, q. 186, 2, 2^m | 3, d. 29, art. 8, q. 2, o. | 2^a Cor. 13, lect. fi. | Hebr. 6.

CAPUT XII.

- 1 De fratribus Saul. Gen. 13, 3^a.
2 Utraque manu fundis saxa jacentes. Judic. 3, 4^a.
3 Cor meum jungatur vobis. Dent. 10, 6^a. — Videat Deus patrum nostrorum, et judicet. Exod. 3, 6^a | Gen. 17, 5^a.
4 Spiritus Domini induit Abisai. Exod. 31, 2^a | Psal. 89, 1^a.

- 5 Te adjuvet Deus tuus 1^a q. 23, 8, 2^m | Verit. q. 28, 8, 8^m | Rom. 11, lect. 5 | 1^a Cor. 3, lect. 2 | 2^a Cor. 6, prin^o.

CAPUT XIII.

- 1 Mittamus ad fratres nostros. Gen. 13, 3^a. — Dei sedentis super Cherubim 1 Reg. 4, 1^a. — Iratus est Dominus. Exod. 4, 5^a.
2 Percussit Ozam Dominus, eo quod tetigisset arcam Domini, et mortuus est ibi coram Domino 2 Reg. 6, 2^a. — Et timuit Deum. Levit. 19, 14^a.
3 Et benedixit Dominus domui ejus, et omnibus quae habebat. Gen. 1, 31^a.

CAPUT XIV.

- 1 Accepit ergo David alias uxores 2 Reg. 5, 4^a. — Unctus esset David in regem 1 Reg. 9, 4^a. — Dereliquerunt ibi Deos suos. Exod. 7, 1^a.
2 Gradientis in cacumine. Gen. 3, 13^a. — Egressus est enim Deus ante te, ibidem.
3 Divulgatum est nomen David in universis regionibus 3 Reg. 18, 2^a.

CAPUT XV.

- 1 Quos elegit Dominus. Deut. 7, 2^a. — Usque in aeternum. Gen. 17, 11^a. Et fratres ejus. Gen. 13, 3^a. — Sanctificamini. Exod. 30, 1^a.
2 Pro octava canebant 1-2, q. 102, 5, 1^m | 3^a q. 70, 3, 3^m | Psal. prol. | Psal. 6, prin^o | Rom. 4, lect. 2.
3 Adjувisset Dominus levitas, supra 12, 5^a.

CAPUT XVI.

- 1 Laudarent Dominum Deum Israel. Gen. 17, 5 | Psal. 33, 2^a. — Quaerite faciem ejus semper. Gen. 3, 14^a. — Et virtutem ejus Deut. 4, 14^a.
2 Et juramenti illius. Gen. 22, 8^a. — Nolite tangere christos meos. — Magnus Dominus. Psal. 47, 1^a. — Et terribilis. Psal. 46, 2^a.
3 Super omnes deos. Exod. 7, 1^a. — Laetentur caeli, et exultet terra. Psal. 18, 1^a. — Quoniam venit. Psal. 3, 13^a | Exod. 19, 6^a.
4 Judicare terram. Psal. 9, 3^a. — In aeternum misericordia ejus. Exod. 22, 11^a. Benedictus Dominus. Psal. 33, 1^a. — Et fratres ejus. Gen. 13, 3^a.
5 Oris ejus. Gen. 3, 14^a. — Ut offerrent holocausta jugiter, mane et vespere. Num. 28, 3^a.
6 Confitemini Domino 2-2, q. 3, 1, o. | q. 12, 1, 2^m | 4, d. 17, q. 3, art. 2, q. 3, o. | Psal. 9, prin^o | Isa. 25, fi. | Matth. 11 | Rom. 10, lect. 2.
7 Quoniam bonus 1^a q. 6, 1, o. | Cg. 1, c^o 37 | Verit. q. 21, 1, 1^m.

CAPUT XVII.

- 1 Dixit Nathan ad David: Omnia quae sunt in corde tuo fac 2 Reg. 7, 1^a. — Dominus tecum est. Num. 14, 1^a.
2 Neque mansi in domo, ex eo tempore quo eduxi, etc. Psal. 92, 3^a. — Sed semper fui mutans loca tabernaculi. Gen. 3, 13^a.
3 Firmabo solium ejus, usque in aeternum 2 Reg. 7, 4^a. — Ego ero illi in patrem, et ipse erit mihi in filium, ibidem 5^a. — Juxta cor tuum fecisti Domine. Gen. 3, 14^a.
4 Non auferam misericordiam meam ab eo, sicut abstuli etc. Exod. 22, 11^a | Josue 3^a. — Quis similis tibi. Psal. 82, 1^a. — Non est alius Deus praeter te. Deut. 6, 2^a.
5 Posuisti populum tuum Israel in populum tuum. Exod. 19, 1^a. — Et tu factus es Deus ejus. Psal. 89, 1^a | Gen. 17, 5^a.
6 Ad quam perrexerat. Gen. 3, 13^a. — Magnitudine sua. Psal. 47, 1^a. — A facie ejus. Gen. 3, 14^a.

CAPUT XVIII.

- 1 Adjuvit eum Deus, supra 12, 5^a. — Humiliavit eos 2 Reg. 8, 1^a.
2 Omnia vasa aurea, argentea, et aenea, consecravit David Domino. Exod. 30, 1^a.

CAPUT XIX.

- 1 Dixit David: Faciam misericordiam, etc. ad consolandum eum 2 Reg. 10, 1^a.

CAPUT XX.

- 1 Et humiliavit eos 2 Reg. 8, 1^a.

CAPUT XXI.

- 1 Consurrexit Satan contra Israel, et incitavit David, ut numeraret populum. Gen. 22, 1^a. — Augeat Dominus populum suum etc. Deut. 3^a.
- 2 Dixit David ad Deum, peccavi nimis, ut hoc facerem, scilicet numerando populum. Num. 2^a. — Locutus est Dominus ad Gad prophetam videntem 1 Reg. 9, 2^a.
- 5 Melius est mihi ut incidam in manus Domini 2 Reg. 24, 3^a. — Quia multae sunt misericordiae ejus. Exod. 22, 11^a.
- 4 Caeciderunt de Israel septingenta millia, ibidem 5^a. — Misit Dominus angelum. Luc. 1, 8^a. — Vidit Dominus. Exod. 2, 6^a. | Cesset manus tua. Gen. 3, 14^a.
- 5 Ornan adoravit regem pronus in terram. Gen. 18, 2^a.

CAPUT XXII.

- 1 Ipse erit mihi in filium, et ego ero illi in patrem 2 Reg. 7, 5^a. — Firmaboque solium ejus, super Israel in aeternum, ibidem 4^a.
- 2 Sit Dominus tecum. Num. 14, 1^a. — Domino Deo tuo et meo, et vestro. Gen. 17, 5^a. — Si custodieris mandata et judicia, etc. Levit. 18, 2^a.
- 5 Confortare et viriliter age, ne timeas, neque paveas. Josue 2^a.

CAPUT XXIII.

- 1 Ut minister ipse, et filii ejus in sempiternum. Gen. 17, 11^a.
- 2 Mortuus est Eleazar, et non habuit filios, sed filias, et acceperunt eas filii Cis fratres earum. Num. 36, 2^a | Gen. 13, 3^a.
- 5 Et numerum capitum singulorum. Num. 7, 2^a.
- 4 Requiem dedit. Deut. 33, 10^a. — Dominus Deus Israel. Gen. 17, 5^a. — Populo suo. Exod. 19, 3^a.
- 5 Sacerdotes erunt super panes propositionis. Exod. 25, 6^a. — Et azymam. Exod. 12, 7^a.
- 6 In sabbatis et kalendis 1 Reg. 20, 1^a. — Et solemnitatibus reliquis. Num. 23, 1^a. — Et ceremonias. Deut. 4, 6^a.

CAPUT XXIV.

- 1 Divisis utraque familia, sortibus. Act. 1, 9^a.
- 2 David divisit principes sacerdotum, secundum viginti quatuor vires suas. Luc. 1, 3^a | Act. 1, 9^a.

CAPUT XXV.

- 1 Qui prophetabant 1 Reg. 10, 3^a. — Videntes regis, ibidem 9, 2^a. — Super confitentes et laudantes Dominum. Psal. 33, 2^a.
- 2 Et fratribus ejus. Gen. 13, 3^a. — Miseruntque sortes. Act. 1, 9^a.

CAPUT XXVI.

- 1 Benedixit illi Dominus. Gen. 13, 1^a. — Et fratres ejus et eorum. Gen. 13, 3^a. — Missae sunt sortes. Act. 1, 9^a.
- 2 Quae sanctificavit. Exod. 30, 1^a. — Sanniel videus 1 Reg. 9, 2^a.

CAPUT XXVII.

- 1 Multiplicaret Israel quasi stellas caeli. Gen. 15, 2^a.
- 2 Ira Dei irruerat. Exod. 4, 5^a.

CAPUT XXVIII.

- 1 Audite fratres mei. Gen. 13, 3^a. — Scabellum pedum Domini. Gen. 3, 14^a.
- 2 Elegit Deus. Deuter. 7, 2^a. — Dominus Deus Israel, noster et

meus. Gen. 17, 5^a. — In sempiternum, ibidem 11^a. — Ego ero ei in Patrem 2 Reg. 7, 5^a.

- 5 Firmabo regnum ejus in aeternum, ibidem 4^a. — Si perseveraverit facere praecepta mea et judicia. Levit. 18, 2^a. — Audiente Deo nostro. Exod. 2, 4^a.
- 4 Custodite et perquirite cuncta mandata, etc. Levit. 26, 2^a. — Servi ei corde perfecto. Isa. 38, 1^a.
- 5 Omnia corda scrutatur Dominus, etc. 3 Reg. 8, 12^a. — Si dereliqueris eum. Josue 22, 2^a.
- 6 Projiciet te. Josue 3^a. — In candelabra. Exod. 25, 7^a. — Et lucernas, ibidem. — Et in mensam propositionis, ibidem 6^a. — Similitudo quadrigae Cherubim, etc. Gen. 13, 31^a | Exod. 25, 5^a.
- 7 Altari in quo adoleatur incensum, aurum purissimum. Exod. 30, 26^a. — Omnia venerunt ad me scripta manu Domini. Gen. 3, 14^a.
- 8 Ut intelligerem opera exemplaris. Exod. 26, 2^a. — Viriliter age et confortare, et fac ne timeas, neque paveas. Josue 2^a.

CAPUT XXIX.

- 1 Domini Dei mei, nostri et Israel. Gen. 17, 5^a. — Benedixit Domino. Psal. 33, 1^a. — Tibi laus, ibidem 2^a. — Tu dominaris omnium. Deuter. 10, 8^a.
- 2 In manu tua. Gen. 3, 14^a. — Virtus. Deuter. 4, 14^a.
- 5 Peregrini sumus coram te et advenae, sicut omnes patres nostri. Psal. 33, fi. | Hebr. 11, lect. 4.
- 4 Universo corde 3 Reg. 8, 12^a. — Et simplicitatem diligas, et ego in simplicitate cordis mei. Job 1^a. — Da cor perfectum. Isa. 38, 1^a.
- 5 Ut custodiat mandata tua, etc. Deuter. 4, 6^a. — Adoraverunt regem. Gen. 18, 2^a.
- 6 Unxerunt Salomonem in principem et Sadoch in sacerdotem 1 Reg. 9, 4^a. — Gad videntis, ibidem 2^a.

Auctoritates ex secundo libro Paralipomenon.

CAPUT I.

- 1 Dominus erat cum eo. Num. 14, 1^a. — Ubi erat tabernaculum foederis Domini. Exod. 26, 1^a. — Altare aeneum. Exod. 20, 26^a.
- 2 Nocte apparuit ei Dominus 3 Reg. 3, 1^a. — Innumerabilis quasi pulvis terrae. Gen. 15, 2^a. — Nee animas eorum, qui te ode- rant. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a 4^a.
- 5 Sapientia et scientia data sunt tibi 3 Reg. 4, 2^a.

CAPUT II.

- 1 Ad propositionem panum. Exod. 25, 6^a. — Ad holocausta mane et vespere. Num. 28, 3^a. — In sempiternum. Gen. 17, 11^a. — Neomeniis 1 Reg. 20, 1^a.
- 2 Solemnitatibus Domini. Num. 23, 1^a. — Magnus Dominus. Psal. 47, 1^a. — Super omnes Deos. Exod. 7, 1^a. — Si enim caelum et caeli caelorum capere eum nequeunt, etc. Gen. 28, 7^a.
- 5 Sed ad hoc tantum, ut adoleatur incensum 3 Reg. 8, 9^a. — Dil- exit Dominus populum suum. Deuter. 7, 3^a. — Benedictus Do- minus Deus Israel. Psal. 33, 1^a.
- 4 Qui fecit caelum et terram. Gen. 1^a. — Misi ergo tibi virum prudentem et scientissimum. Exod. 31, 2^a.
- 5 Filium mulieris de filiabus Dan, ejus pater fuerat Titius. Exod. 31, 11^a. — Numeravit viros proseliticos, centum quinquaginta tria milia sexcentos. Num. 1, 2^a.

CAPUT III.

- 1 Et coepit Salomon aedificare domum Dei in Jerusalem, in mon- te Moria, qui demonstratus fuerat David, etc. in arca Ornan Jebusaei 1-2, q. 102, 4, 2^m.
- 2 Et haec sunt fundamenta quae jecit Salomon, ut aedificaret do- mum Domini, etc. Exod. 26, 1^a. — Sculptis in ea palmas, etc. et Cherubim. Exod. 25, 5^a.
- 5 Fecit et velum ex Hyacintho, purpura, cocco et bysso. Exod. 26, 3^a.

CAPUT IV.

- 1 Fecit altare aeneum, etc. Exod. 20, 26^a. — Et altare aureum, ibidem. — Similitudo bonum erat subter illud. Exod. 25, 5^a.
- 2 Fecit et candelabra, ibidem 7^a. — Et mensas, ibidem 6^a.
- 3 Et atrium sacerdotum, etc. ibidem 27, 3^a. — Omnia de auro mun- dissimo facta sunt 3 Reg. 6, 6^a.

CAPUT V.

- Capita familiarum. Num. 7, 2^a. — Intulerunt sacerdotes arcam foederis Domini. Exod. 25, 3^a. — Subter alas Cherubim, ibidem 4^a.
 2 Nihil aliud erat in arca, nisi duae tabulae, etc. 3 Reg. 8, 1^a. — Sanctificati sunt. Exod. 30, 1^a. — Et fratres eorum. Gen. 13, 3^a. — Confitemini Domino, supra 16, 6^a. — Quoniam bonus, ibidem 7^a.
 5 Cum Dominum laudare coepissent. Psal. 33, 2^a. — Impleretur domus Dei nube, etc. propter caliginem. Exod. 19, 7^a.
 4 Compleverat gloria Domini domum Domini. Cor. 11, lect. 2.

CAPUT VI.

- 1 Dominus pollicitus est ut habitaret in caligine. Exod. 19, 7^a. — Benedictus Dominus. Psal. 33, 1^a. — Dominus Deus Israel noster et meus. Gen. 17, 5^a. — Populus meus Israel. Exod. 19, 3^a.
 2 Deus non elegit aliam civitatem, neque alium virum, sed elegit Jerusalem et David, etc. 1 Reg. 16, 3^a. — Ut esset nomen ejus ibi. Deuter. 12, 2^a. — Ut habitaret ibi. Rom. 8, 12^a.
 5 In perpetuum. Gen. 17, 11^a. — Non est similis tui, etc. Psal. 82, 1^a. — Qui ambulant coram te. Gen. 5, 3^a. — Ergo ne credibile est ut habitet Deus cum hominibus super terram. Gen. 28, 7^a.
 4 Si enim caelum et caeli caelorum, non te capiunt, quanto magis, etc. ibidem. — Sed ad hoc tantum facta est, etc. 3 Reg. 8, 9^a. — De habitaculo tuo, idest de caelo, ibidem 10^a.
 5 Ut respicias, etc. Exod. 2, 6^a. — Et audias preces, ibidem 4^a. — Et obsecrationes 1^a Tim. 2. — Ut reddas iniquo, etc. Psal. 61, 6^a. — Ulciscaris justum, etc. Deuter. 32, 17^a.
 6 Aperias oculos tuos. Gen. 3, 14^a. — Propter manum tuam robustam et brachium tuum extentum, ibidem. — Et aures tuae, ibidem. — Exurge Domine, ibidem 13^a.
 7 Tu solus nosti corda filiorum hominum 3 Reg. 8, 12^a. — Neque est homo qui non peccet, ibidem 13^a. — Et si iratus fueris. Exod. 4, 5^a. — In requiem tuam. Gen. 2, 3^a.
 8 Ut timeant te. Levit. 19, 14^a. — In toto corde suo et in tota anima sua. Deuter. 6, 4^a. — Et arca fortitudinis tuae. Exod. 20, 5^a.
 9 Sacerdotes tui induant salutem. Rom. 13, 11^a.
 10 Et sancti tui laetentur in bonis. Psal. 15, 4^a. — Memento Domine. Gen. 8, 1^a.

CAPUT VII.

- 1 Majestas Domini implevit domum Domini, supra 5, 4^a. — Omnes filii Israel videbant descendentem ignem et gloriam Dei, ibidem.
 2 Laudaverunt Dominum. Psal. 33, 2^a. — Quoniam bonus, supra 16, 7^a. — Quoniam in saeculum misericordiae ejus. Exod. 22, 11^a.
 5 Dedicavit Domum Dei rex et universus populus. Exod. 30, 1^a. — Sanctificavit medium atrium ante templum Domini, ibidem.
 4 Apparuit Dominus ei nocte 3 Reg. 3, 1^a. — Audiui orationem tuam. Exod. 2, 4^a. — Elegi locum. Deuter. 7, 2^a. — Faciem meam. Gen. 3, 14^a.
 5 Exaudiam de caelo 3 Reg. 8, 10^a. — Erunt oculi mei aperti et aures meae erectae. Gen. 3, 14^a. — Ut sit nomen meum ibi. Deuter. 12, 2^a.
 6 Et cor meum ibi. Gen. 3, 13^a. — Si ambulaveris coram me. Gen. 5, 3^a. — Et juxta omnia quae praecepi tibi, etc. Levit. 18, 2^a.
 7 Servieritis diis alienis. Exod. 7, 1^a | 20, 4^a. — Adoraveritis eos, ibidem. — Dereliquerunt Dominum Deum patrum suorum. Gen. 17, 5^a | Josue 22, 2^a.

CAPUT VIII.

- 1 De filiis Israel non posuit, ut servirent operibus regis, sed ipsi erant viri bellatores, etc. 3 Reg. 9, 7^a.
 2 Sanctificata sint. Exod. 30, 1^a. — In kalendis 1, Reg. 20, 1^a. — Et in festis diebus ter per annum. Num. 23, 1^a.
 5 In solemnitate azymorum. Exod. 12, 2^a. — In solemnitate hebdomadarum. Num. 23, 8^a. — In solemnitate tabernaculorum, ibidem 12^a.

CAPUT IX.

- 1 Ut tentaret eum. Gen. 22, 1^a. — In aenigmatibus 3 Reg. 10, 2^a. — Benedictus Dominus. Psal. 33, 1^a.
 2 Diligit Deus Israel. Deuter. 7, 3^a. — Et Satrapae terrarum 1, Reg. 5, 2^a. — Addo videntis 1 Reg. 9, 2^a.

CAPUT X.

- 1 Erat enim voluntatis Dei, ut compleretur sermo ejus 1^a q. 19 11, 12, o.

CAPUT XI.

- 1 Mea hoc gestum est voluntate, ibidem. — Neque pugnabitis contra fratres vestros. Gen. 13, 3^a.
 2 Uxores decem et octo duxerat 2 Reg. 5, 4^a. — Concubinas sexaginta. Gen. 16, 1^a. — Constituit in capite Abiam. Num. 7, 2^a.

CAPUT XII.

- 1 Vos dereliquistis me. Josue 22, 2^a. — Et ego reliqui vos. Josue 3^a. — Quia humiliati sunt, non disperdam eos 3 Reg. 21, 3^a.
 2 Justus est Dominus. Deuter. 32, 6^a. — Non stillabit furor meus. Exod. 4, 5^a. — Aversa est ira mea, ibidem.
 3 Quam elegit Deus. Deuter. 7, 2^a. — Ut confirmaret nomen suum ibi. Deuter. 12, 2^a. Non speravit cor suum 1 Reg. 7, 2^a. — Addo videntis, ibidem 9, 2^a.

CAPUT XIII.

- 1 Vitulos aureos, quos Jeroboam vobis fecit in Deos. Exod. 7, 1^a. — Reliquistis Deum. Josue 22, 2^a.
 2 Clamavit ad Dominum. Gen. 4, 4^a. — Humiliati sunt filii Israel 2 Reg. 8, 1^a.
 5 Eo quod sperassent in Domino 4 Reg. 18, 3^a. — Deo patrum suorum. Gen. 17, 5^a. Accepit quatuordecim uxores 2 Reg. 5, 4^a.

CAPUT XIV.

- 1 Subvertit altaria peregrini cultus, etc. 4 Reg. 18, 1^a. — Quia sunt omnia, eo quod quaesierimus Dominum. Judic. 2, 5^a.
 2 Dominum Deum tuum patrum suorum. Gen. 17, 5^a. — Adjuva nos Domine 1 Paral. 12, 5^a.
 3 In te habentes fiduciam Domine 4 Reg. 18, 7^a. — Tulerunt pecorum infinitam multitudinem. Num. 20, 4^a.

CAPUT XV.

- 1 Facto in eo Spiritu Dei. Psal. 89, 1^a. — Dominus vobiscum. Num. 14, 1^a. — Si dereliqueritis Deum. Josue 22, 2^a. — Derelinquet vos. Josue 3^a.
 2 Clamaverunt ad Dominum. Gen. 4, 4^a. Et praedam quam adduxerant. Josue 8, 2^a. — In toto corde et in tota anima. Deuter. 6, 4^a.
 3 In tota voluntate suae quaesierunt Dominum, etc. Judic. 2, 5^a.

CAPUT XVI.

- 1 Quia habuisti fiduciam in rege Syria et non in Deo 4 Reg. 18, 7^a. — Oculi Domini contemplantur universam terram. Gen. 3, 14^a.
 2 Qui credunt in eum 2-2, q. 2, 2, o. | 3, d. 23, q. 2, art. 2, q. 2, 2, o. | Verit. q. 14, 7, 7^m | Jo. 6, lect. 3.
 3 Valde quippe super hoc Dominus fuerat indignatus. Exod. 4, 5^a. — Et interfecit de populo tempore illo plurimos 2 Reg. 24, 5^a.
 4 Posuerunt eum super lectum suum, etc. Gen. 5, 1^a.

CAPUT XVII.

- 1 Et fuit Dominus cum Josaphat. Num. 14, 1^a. — Quia non speravit in Baalim, sed in Deo patris sui 4 Reg. 18, 3^a.
 2 Factae sunt ei infinitae divitiae. Num. 20, 4^a. — Consecratus Domino 1-2, q. 102, 5, 8^m.

CAPUT XVIII.

- 1 Iterum atque iterum adjuro te. Gen. 24, 2^a. — Vidi Dominum. Gen. 32, 2^a. — Sedentem in solio suo. Judic. 6, 3^a.
 2 Et omnem exercitum caeli assistantem ei 3 Reg. 22, 2^a. — A dextris et a sinistris. Deuter. 10, 11^a. — Egrediar et ero spiritus mendax, etc. ibidem 4^a.
 3 Egredere et fac ita, ibidem 5^a. — Clamavit ad Dominum. Gen. 4, 4^a.

CAPUT XIX.

- 1 Impio praebes auxilium... sed bona opera inventa sunt in te 2-2, q. 186, 10, 2^m.
- 2 Iram Dei merebaris. Exod. 4, 5^a. — His qui oderunt Dominum, ibidem 20, 8^a. — Praeparaveris eor tuum 1 Reg. 7, 2^a.
- 3 Amicitia jungeris malis 2-2, q. 23, 1, 3^m.
- 4 Dominum Deum Patrum suorum. Gen. 17, 5^a. — Sit timor Domini vobiscum. Levit. 19, 14^a. — Fratrum vestrorum. Gen. 13, 3^a.
- 5 Non hominis exerceatis iudicium, sed Domini 2-2, q. 10, 11, c. | q. 108, 4, 2^m | 4, d. 18, q. 1, a. 3, q. 3, c. | q. 2, a. 1, q. 2, c. | a. 3, q. 2, c.
- 6 Et quodcumque judicaveritis, in vos redundabit. Matth. 7, 2^a.
- 7 Cum diligentia cuncta facite 2-2, q. 54, 1, 1^m.
- 8 Non est apud Deum iniquitas. Deuter. 32, 5^a.
- 9 Nec personarum acceptio, ibidem 10, 10^a.
- 10 Ubicumque quaestio est de lege, etc. Deuter. 4, 6^a.
- 11 Confortamini. Josue 2^a. — Et Dominus erit vobiscum. Num. 14, 1^a.

CAPUT XX.

- 1 Domine Deus Patrum nostrorum. Gen. 17, 5^a. — Tu es Deus in caelo 3 Reg. 8, 10^a. — Tu dominaris cunctis gentibus. Deuter. 8^a. — In manu tua. Gen. 3, 14^a.
- 2 Est fortitudo et potentia. Exod. 20, 5^a. — Nec quiequam tibi potest resistere. Gen. 50, 5^a. — Dedisti eam semini Abraham amici tui. Gen. 13, 4^a.
- 3 In sempiternum. Gen. 17, 11^a. — Super quem factus est spiritus Domini. Psal. 89, 1^a. — Nolite timere, nec paveatis. Josue 2^a.
- 4 Cum ignoremus quid agere debeamus, hoc solum habemus residui, ut oculos nostros dirigamus ad te. Gen. 36, 2^a. | Eccl. 9, 2^a.
- 5 Dominus erit vobiscum. Num. 14, 1^a. — Laudabant Dominum. Psal. 33, 2^a. — Voce magna. Gen. 4, 4^a.
- 6 Credite in Domino, supra 16, 2^a. — Confitemini Domino 1 Paral. 16, 6^a. — Quoniam in aeternum misericordia ejus. Exod. 22, 11^a. — Benedixerunt Domino. Psal. 33, 1^a.
- 7 Irruit pavor Domini, super universa regna terrarum 3 Reg. 18, 2^a. — Verumtamen excelsa non abstulit 4 Reg. 18, 1^a.
- 8 Iniit amicitias Josaphat cum Ocozia, ejus opera fuerunt impiissima, supra 19, 3^a. — Quia habuisti foedus cum Ocozia, percussit Dominus, etc. ibidem 1^a.

CAPUT XXI.

- 1 Dereliquerat Dominum. Josue 22, 2^a. — Dominum Deum Patrum suorum. Gen. 17, 5^a. — Fornicari fecit, etc. Exod. 34, 10^a.
- 2 Quia non ambulasti in viis Josaphat, etc. ecce Dominus percutiet te, etc. usque fi. Levit. 26, 2^a | Judic. 2, 5^a.
- 3 Suscitavit Dominus contra Joram, spiritum Philistinorum et Arabum, etc. Exod. 4, 9^a.

CAPUT XXII.

- 1 Voluntatis Dei fuit adversus Ocoziam, ut veniret ad Joram, etc. supra 10, 1^a.
- 2 Jehu, quem unxit Dominus 1 Reg. 9, 4^a. — Josabeth filia regis Joram, uxor Jojadae pontificis. Num. 36, 2^a.

CAPUT XXIII.

- 1 Sanctificati sunt. Exod. 30, 1^a. — Jojada pontifex 4, d. 24, q. 3, art. 2, q. 1, 1^m | Hebr. 5.
- 2 Unxit eum Jojada pontifex et filii ejus 1 Reg. 9, 4^a. — Ut essent populus Domini. Exod. 19, 3^a.

CAPUT XXIV.

- 1 Aceepit ei, scilicet regi Joas, Jojades duas uxores 1 Reg. 5, 4^a. — Quae sanctificata fuerat. Exod. 30, 1^a.
- 2 Congregata est infinita pecunia. Num. 20, 4^a. — Infinitam multitudinem, ibidem.
- 3 Adoraverunt regem. Gen. 18, 2^a. — Servierunt lucis et sculptilibus. Exod. 20, 4^a. — Facta est ira Domini contra Judam. Exod. 4, 5^a.
- 4 Mittebat eis prophetas. Jer. 7, 8^a. — Spiritus Dei induit Zachariam. Rom. 13, 11^a. — Dereliquistis Dominum. Josue 22, 2^a. — Ut dereliqueret vos, ibidem 3^a.
- 5 Videat Dominus, et requirat. Exod. 2, 6^a. — Non occidentur patres pro filiis, nec e converso. Exod. 20, 7^a.

CAPUT XXV.

- 1 Non est Dominus cum Israel. Num. 14, 1^a.
- 2 Allatos deos Seir, statuit illos in deos sibi. Exod. 7, 1^a. — Et adoravit eos. Exod. 20, 4^a.
- 3 Iratus Dominus. Exod. 4, 5^a. — Misit illi prophetam. Jerem. 7, 8^a. — Domini esset voluntas, ut traderetur in manus hostium, supra 10, 1^a.

CAPUT XXVI.

- 1 In oculis Domini. Gen. 3, 14^a. — In diebus Zachariae intelligentis, et videntis Deum. Gen. 32, 2^a | 1 Reg. 9, 2^a.
- 2 Adjuvit eum Deus 1 Paral. 12, 5^a.

CAPUT XXVII.

- 1 Roboratus est, eo quod direxisset vias suas coram Domino. Judic. 2, 5^a.

CAPUT XXVIII.

- 1 Reliquissent Dominum. Josue 22, 2^a. — De fratribus suis. Gen. 13, 3^a. — Et infinitam predam. Num. 20, 4^a. — Iratus Dominus. Exod. 4, 5^a.
- 2 Humiliaverat eum Dominus 2 Reg. 8, 1^a. — Immolavit diis. Exod. 7, 1^a. — Dominus adduxit contra Achaz Teglatphalasar, regem Assyriorum. Isa. 20, prin^a.

CAPUT XXIX.

- 1 Sanctificamini. Exod. 30, 1^a. — Relinquentes Deum. Josue 22, 2^a. — Concitatus est furor Domini. Exod. 4, 5^a.
- 2 Elegit vos Deus. Deut. 7, 3^a. — Congregaverunt fratres suos. Gen. 13, 3^a.
- 3 Fuderunt sanguinem super altare. Levit. 1, 3^a. — Gad videntis, et Asaph videntis 1 Reg. 9, 2^a.
- 4 Caeperunt canere laudes Domino. Psal. 33, 2^a.
- 5 Incurvato genu adoraverunt 2-2, q. 84, 2, 2^m | Ephes. 3, lect. 3.
- 6 Levitae quippe, faciliiori ritu sanctificantur, quam sacerdotes 1-2, q. 102, 5, 8^m.

CAPUT XXX.

- 1 Facerent Phase. Exod. 12, 3^a. — Domino Deo Israel. Gen. 17, 5^a. — Sanctificati non fuerant. Exod. 30, 1^a.
- 2 Revertetur Deus. Gen. 3, 13^a. — Fratres vestri. Gen. 13, 3^a. — Reverserunt a Deo. Josue 22, 2^a | 3 Reg. 11, 3^a. — Ira furoris Dei. Exod. 4, 5^a.
- 3 Pius et elemens est Deus. Exod. 34, 3^a. — Non avertet faciem suam. Gen. 3, 14^a. — Facta est manus Domini, ibidem | Psal. | 89, 1^a.
- 4 Illis iridentibus et subsannantibus eos 2-2, q. 75, 1, 1^m | Psal. 2.
- 5 Sacerdotes suscipiebant effundendum sanguinem, de manu levitarum. Levit. 3^a.
- 6 Et oravit pro eis Ezechias 4, d. 45, q. 3, 3, o.
- 7 Dominus bonus 1 Paral. 16, 7^a. — Propitiabitur cunctis, qui in toto corde, etc. 1-2, q. 73, 10, 1^m | 2-2, q. 156, 10, 1^m.
- 8 Placatus est Dominus populo suo. Exod. 4, 5^a. — Laudantes Dominum. Psal. 33, 2^a. — In habitaculum sanctum caeli 3 Reg. 8, 10^a.

CAPUT XXXI.

- 1 Fregerunt simulacra. Exod. 20, 3^a. — Succiderunt lucos etc. 4 Reg. 18, 1^a.
- 2 Confiterentur 1 Paral. 16, 6^a. — Offeruntur holocaustum mane semper et vespere. Num. 28, 3^a. — Et kalendis 1 Reg. 20, 1^a.
- 3 Et solemnitatis caeteris. Levit. 23, 1^a. — Obtulere primitias etc. Exod. 22, 13^a. — Et decimas, ibidem 12^a. — Benedixerunt Domino. Psal. 33, 1^a.
- 4 Benedixit Dominus populo suo. Gen. 1, 31^a. — Azarie pontificis, supra 23, 1^a. — Fratribus suis. Gen. 13, 3^a. — Sanctificata fuerant. Exod. 30, 1^a.
- 5 Domino Deo suo. Gen. 17, 5^a. — Juxta legem, et caeremonias. Deut. 1, 6^a.

CAPUT XXXII.

- 1 Venit Sennacherib rex Assyriorum. Isa. 20, prin^o. — Oapita fontium. Num. 7, 2^a. — Viriliter agite etc. Josue 2^a.
- 2 Multo enim plures nobiscum sunt, quam cum illis 4 Reg. 6, 1^a. — Nobiscum est Deus. Num. 14, 1^a. — In quo habentes fiduciam 4 Reg. 18, 1^a.
- 3 Ezechias destruxit excelsa et altaria etc. ibidem 1^a. — Diligentium. Exod. 7, 1^a. — Misit Dominus angelum suum. Exod. 33, 2^a.
- 4 Facta est contra cum ira Dei. Exod. 4, 5^a. — Humiliatus est, etc. 3 Reg. 21, 3^a. — Dominus dereliquit eum. Josue 3^a.
- 5 Ut tentaretur. Gen. 22, 1^a.

CAPUT XXXIII.

- 1 Instauravit excelsa 4 Reg. 18, 1^a. — Adoravit omnem militiam caeli. Exod. 20, 4^a. — Erit nomen meum ibi. Deut. 12, 2^a.
- 2 In aeternum. Gen. 17, 11^a. — Transire fecit filios suos per ignem. Exod. 7, 1^a.
- 3 Observabat somnia. Levit. 19, 30^a. — Sectabatur auguria, ibidem 29^a. — Magicis artibus inserviebat 1-2, q. 57, 3, 1^m | 2-2, q. 95, 1, 2^m | q. 169, 2, 4^m | Quol. 4, q. 9, 1, 1^m.
- 4 Habebat secum magos. Levit. 19, 34^a. — Ut irritaret Deum. Exod. 4, 5^a. — Sculptile et conflatile, signum posuit, ibidem 20, 3^a.
- 5 Quam elegit. Deut. 7, 2^a. — Quae praecepi. Deut. 4, 6^a. | Levit. 18, 2^a. — Abstulit deos alienos. Exod. 7, 1^a.
- 6 Et simulacrum de domo Domini. Exod. 20, 3^a. — Servirent Deo, ibidem 4. — Verba videntium 1 Reg. 9, 2^a.
- 7 Non est reveritus faciem Domini, sicut etc. Levit. 19, 14^a. | Gen. 3, 14^a. — Cumque conjurassent contra gentes eum servi ejus etc. 4 Reg. 12, 5^a.

CAPUT XXXIV.

- 1 Non declinavit ad dexteram, nec ad sinistram. Deut. 5, 11^a. — Mandavit ab excelsis etc. Exod. 20, 3^a | 4 Reg. 18, 1^a.
- 2 Magnus furor Domini stillabit super nos. Exod. 4, 5^a. — Ad Hol- dan prophetidem, uxorem Sellum. Judic. 4, 1^a.
- 3 Dereliquerunt me. Josue 22, 3^a. — Sacrificaverunt diis alienis. Exod. 7, 1^a | 22, 8^a. — Quia humiliatus es etc. 3 Reg. 21, 3^a.
- 4 Reveritus est faciem meam. Gen. 3, 14^a. — Jam enim colligeris ad patres tuos, etc. 4 Reg. 22, 4^a.
- 5 Custodirent praecepta etc. 1-2, q. 99, 5, c. | Psal. 18.
- 6 In toto corde suo etc. Deut. 6, 4^a. — Adjuravitque super hoc omnes. Gen. 24, 2^a. — Servire Deo. Exod. 24, 4^a.
- 7 Domino Deo patrum suorum. Gen. 17, 5^a. — Non recesserunt a Deo. Josue 22, 2^a | Reg. 11, 3^a.

CAPUT XXXV.

- 1 Fecit Josias Phase Domino. Exod. 12, 2^a. — Sanctificabatur Domino. Exod. 30, 1^a. — Fratres vestros. Gen. 13, 3^a.
- 2 Deus mecum est. Num. 14, 1^a. — Ex ore Dei. Gen. 3, 14^a.

CAPUT XXXVI.

- 1 In oculis Domini. Gen. 3, 14^a. — Ex ore Dei, ibidem.
- 2 Quam sanctificaverat. Exod. 30, 1^a. — Qui adjuraverat eum per Deum. Gen. 24, 2^a.
- 3 Dominus Deus Israel, et patrum suorum. Gen. 17, 5^a. — Mittebat ad eos. Jerem. 7, 8^a. — De nocte consurgens, ibidem.
- 4 At illi subsannabant nuntios Dei, supra 30, 4^a. — Donec ascenderet furor Domini. Exod. 4, 5^a. — Omnia regna terrae, dedit mihi Deus caeli. Rom. 13, 2^a.
- 5 Deus locutus fuerat per os Jeremiae 2 Reg. 23, 1^a. — Sit Deus cum eo. Num. 14, 1^a. — Suscitavit Deus spiritum Cyri 1 Esdrae 1^a.

Auctoritates ex oratione Manasse regis Juda.

CAPUT I.

- 1 Domine Deus omnipotens, etc. Gen. 17, 1^a.
- 2 Qui fecisti caelum et terram. Gen. 11^a. — Cum omni ornatu eorum, ibid. 23^a etc. Qui signasti mare, verbo praecepti tui, ibidem 18^a.
- 3 A vultu virtutis tuae. Gen. 3, 14^a | Deut. 4, 14^a. — Insustentabills ira etc. Exod. 4, 5^a.

- 4 Immensa vero et investigabilis misericordia promissionis tuae 3^a q. 84, 10, c. — Et poenitens super malitiam hominum. Gen. 6, 6^a.
- 5 Tu autem secundum bonitatem tuam 2 Paral. 16, 7^a. — Promisisti poenitentiam remissionem peccatorum. Ezech. 18, 5^a, 6^a.
- 6 Non posuisti poenitentiam justis. Luc. 5, 6^a. — Peccavi super numerum arenae maris. Gen. 15, 2^a.
- 7 Et malum coram te feci. Psal. 50, 2^a. — Et nunc flecto genua cordis mei 2 Paral. 29, 5^a.
- 8 Et laudabo te semper. Psal. 33, 2^a.
- 9 Te laudat omnis virtus caelorum, ibidem. — Et tibi est gloria in saecula saeculorum 1^a q. 31, 3, 2^m.

Auctoritates ex primo libro Esdrae Prophetiae.

CAPUT I.

- 1 Verbum Domini per os Jeremiae 2 Reg. 23, 1^a. — Suscitavit Dominus spiritum Cyri. Prov. 21, 1^a | 1^a q. 41, 3, 4^m | 1, d. 10, 4, c. | 2, d. 24, q. 2, 4, 1^m | 3, d. 2, q. 2, art. 1, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 23, prin^o | Matth. 5.
- 2 Sit Deus cum eo. Num. 14, 1^a. — Omnia regna terrae dedit mihi Deus caeli. Rom. 13, 1^a. — In templo Dei sui. Exod. 7, 1^a.
- 3 De populo Dei. Exod. 19, 1^a.

CAPUT II.

- 1 Hi sunt autem filii provinciae. Num. 1, 2^a.

CAPUT III.

- 1 Namque venerat septimus mensis. Levit. 16, 5^a. — Et fratres. Gen. 13, 3^a. — Holocaustum Domino mane et vespere. Num. 28, 3^a.
- 2 Feceruntque solemnitatem tabernaculorum. Levit. 23, 12^a. — Et universis solemnitatibus, ibidem 1^a. — In kalendis 1 Reg. 20, 1^a. — Ut laudarent Deum. Psal. 33, 2^a.
- 3 Confessione Domino 1 Paral. 16, 6^a. — Quoniam bonus, ibidem 7^a. — Quoniam in aeternum misericordia ejus. Exod. 22, 11^a. — Omnis populus vociferabatur, clamore magno. Gen. 4, 4^a.

CAPUT IV.

- 1 Domino Deo Israel, vel nostro. Gen. 17, 5^a.
- 2 Non est nobis et vobis, ut aedificemus domum Deo nostro etc. 3 Reg. 5, 3^a.

CAPUT V.

- 1 Oculus autem Dei eorum, factus est super senes Judaeorum. Gen. 3, 14^a | Psal. 89, 1^a.
- 2 In nomine Dei Israel. Gen. 17, 5^a. — Ad domum Dei magni. Psal. 47, 1^a.
- 3 Ad iracundiam provocaverunt patres nostri Deum. Exod. 4, 5^a.

CAPUT VI.

- 1 Deus qui habitare fecit nomen suum, ibidem. Deut. 12, 2^a. — Jubente Deo Israel. Gen. 17, 5^a.
- 2 Fecerunt Pascha, quartadecima die mensis primi. Exod. 12, 2^a. — Et fratribus suis. Gen. 13, 3^a.
- 3 Fecerunt solennitatem azymorum septem diebus, ibidem.
- 4 Et convertant cor regis. Prov. 21, 1^a.

CAPUT VII.

- 1 Secundum manum Dei bonam. Gen. 3, 14. — Esdras paravit cor suum 1 Reg. 7, 2^a. — Et caeremoniis ejus. Deut. 4, 5^a.
- 2 Dei sui, vel tui, vel Israel, vel vestri. Gen. 17, 5^a. — Ne irascatur Deus. Exod. 4, 5^a.
- 3 Benedictus Dominus. Psal. 33, 1^a. — Deum patrum nostrorum. Gen. 17, 5^a. — Qui dedit haec in corde regis. Prov. 21, 1^a.

CAPUT VIII.

- 1 Et fratres ejus. Gen. 13, 3^a. — Per manum Dei. Gen. 3, 14^a.

- 2 Furor Dei. Exod. 4, 5. | Qui derelinquunt. Deut. Josue 22, 2^a. — Dei nostri, etc. Gen. 17, 5^a.
 5 Satrapis qui erant de conspectu regis 1 Reg. 5, 2^a. — Vos sancti Domini, et vasa sancta. Exod. 3, 1^a | Levit. 11, 3^a.

CAPUT IX.

- 1 Tulerunt de filiabus eorum sibi, et filiis suis. Exod. 34, 11^a. — Commiscuerunt semen sanctum, ibidem 30, 1^a. | Levit. 11, 3^a.
 2 Curvavi genua mea 2 Paral. 29, 5^a. — Deus meus vel vester. Gen. 17, 5^a. — Deus non dereliquit nos. Josue 3^a.
 5 Non quaeratis pacem eorum, etc. Exod. 34, 14^a. — Ut comedatis bona terrae, etc. Levit. 26, 2^a.
 4 Et irrita faceremus mandata tua. Gen. 17, 13^a. — Numquid iratus es nobis. Exod. 4, 5^a.
 5 Domine Deus Israel. Gen. 17, 5^a. — Justus es tu. Deut. 32, 6^a.

CAPUT X.

- 4 Duximus uxores alienigenas. Exod. 34, 11^a. — Projiciamus universas uxores, etc. ibidem | 4, d. 32, art. 5, q. 4, o. | d. 34, 1, o. | d. 39, 1, o. | 3, 1^m | 1^a Cor. 7, lect. 2.
 2 Deum nostrum. Gen. 17, 5^a. — Esdras adjuravit principes. Gen. 21, 2^a. — Date confessionem Domino 1 Reg. 16, 6^a.
 5 Cesset ira Dei. Exod. 4, 5^a. — Et fratres ejus. Gen. 13, 3^a.

Auctoritates ex libro Nehemiae.

CAPUT I.

- 4 Unus de fratribus meis. Gen. 13, 3^a. — Deus fortis. Exod. 20, 5^a. — Magne. Psal. 47, 1^a. — Et terribilis. Psal. 46, 2^a.
 2 Ante faciem Dei. Gen. 3, 14. — Fiant aures tuae, ibidem | Psal. 89, 1^a. — Ut audias. Exod. 2, 4^a.
 5 Conâteor pro peccatis filiorum Israel. Levit. 26, 11^a. — Non custodivimus mandata tua, etc. Levit. 18, 2^a | Deut. 4, 6^a.
 4 Memento verbi. Gen. 8, 1^a. — In locum quem elegi. Deut. 7, 2^a. — Ut habitaret nomen meum, ibidem | Deut. 12, 2^a.
 5 Populus tuus. Exod. 19, 3^a. — In fortitudine tua magna. Exod. 20, 5^a | Psal. 47, 1^a. — Et in manu tua valida, ibidem | Gen. 3, 14^a.

CAPUT II.

- 4 Juxta manum Dei mei, etc. Gen. 3, 14^a.
 2 Quid Dominus dedisset in corde meo. Prov. 21, 1^a. — Et subsannaverunt nos 2 Paral. 30, 4^a.

CAPUT III.

- 4 Et fratres ejus. Gen. 13, 3^a.
 2 Et sanctificaverit eam. Exod. 30, 1^a.

CAPUT IV.

- 4 Subsannavit Judaeos 2 Paral. 30, 4^a. — Fratribus suis. Gen. 13, 3^a.
 2 Convertite opprobrium super caput eorum. Gen. 3, 21^a.
 5 A facie tua, ibidem 14^a. — Domini magni. Psal. 47, 1^a.
 4 Et terribilis. Psal. 46, 1^a.

CAPUT V.

- 4 Adversus fratres suos. Gen. 13, 3^a. — Usuras ne singuli a fratribus exigatis. Levit. 25, 6^a. — Adjuravi eos. Gen. 24, 2^a.
 2 Quare non in timore Dei ambulatis. Levit. 19, 14^a. — Sic executiatur Deus omnem virum. Gen. 3, 21^a. — Laudaverunt Deum. Psal. 33, 2^a.
 5 Memento mei Deus. Gen. 8, 1^a.

CAPUT VI.

- 4 Deus non misisset eum. Jer. 7, 8^a.
 2 Memento mei Deus. Gen. 8, 1^a.

CAPUT VII.

- 4 Fratri meo. Gen. 13, 3^a. — Vir verax 4 Reg. 20, 3^a. — Et timens Deum. Levit. 19, 14^a.
 2 Deus dedit in corde meo. Prov. 21, 1^a.

CAPUT VIII.

- 4 Et venerat mensis septimus. Levit. 16, 5^a. — Et benedixit Esdras Domino Deo. Psal. 33, 1^a. — Et incurvati sunt, et adoraverunt Deum 2 Paral. 29, 5^a.
 2 Dies sanctificatus est Domino. Exod. 30, 1^a | Levit. 23, 1^a. — Habitent filii Israel in tabernaculis, etc. ibidem 12^a.
 5 Egredimini in montem, etc. ibidem 14^a.
 4 In die octavo collectam juxta ritum, ibidem 13^a.

CAPUT IX.

- 4 Separatum est semen filiorum Israel ab omni filio alienigena. Exod. 34, 11^a. — Confitebantur peccata sua, et iniquitates patrum suorum. Levit. 26, 11^a.
 2 Quater in die et quater in nocte confitebantur 1 Paral. 16, 6^a. — Clamaverunt voce magna ad Dominum. Gen. 4, 4^a. — Benedicite Domino. Psal. 33, 1^a.
 5 Tu ipse Domine solus. Deut. 32, 18^a. — Tu fecisti caelum, etc. Gen. 1^a etc. — Elegisti Abraham. Deut. 7, 2^a. — Ut dares semini ejus. Gen. 13, 4^a.
 4 Justus es. Deut. 32, 6. — Et vidisti afflictionem, etc. Exod. 2, 6^a. — Clamoremque eorum. Gen. 4, 4^a. — Audisti. Exod. 2, 4^a.
 5 Descendisti. Gen. 3, 13^a. — Loquutus es eis. Exod. 6, 1^a. — Dedisti eis judicia recta. Levit. 18, 2^a. — Et caeremonias. Deut. 4, 6^a.
 6 Sabbatum sanctificatum tuum, ostendisti eis. Exod. 20, 13^a. — Panem de caelo dedisti eis. Exod. 16, 4^a. — Levasti manum tuam. Gen. 3, 14^a.
 7 Induraverunt cervices suas 1-2, q. 79, 3, 4, o. | 1, d. 40, q. 4, 2, c.
 8 Tu autem Deus propitius et clemens. Exod. 34, 3^a. — Et misericors. Exod. 22, 11^a. — Longanimis 1-2, q. 70, 3, c. | 2-2, q. 136, 5, o. | 2^a Cor. 6, lect. 2, prin^o. — Non dereliquisti eos. Josue 3^a.
 9 Sicut stellas caeli. Gen. 15, 2^a. — Humiliasti eorum habitantes terrae 2 Reg. 8, 1^a. — Provoceaverunt te ad iracundiam. Exod. 4, 5^a.
 10 Reverserunt a te. Josue 22, 2^a | 3 Reg. 11, 3^a. — Quae faciet homo, et vivet in eis. Levit. 18, 3^a. — Deus noster. Gen. 17, 5^a. — Magne. Psal. 47, 1^a.
 11 Fortis. Exod. 20, 5^a. — Terribilis. Psal. 46, 2^a. — Ne avertas a facie tua. Gen. 3, 11^a. — Populum tuum. Exod. 20, 3^a.
 12 Non attenderunt mandata tua, et testimonia tua 2 Paral. 34, 5^a. — Non servierunt tibi. Exod. 20, 4^a.

CAPUT X.

- 4 Capita populi. Num. 7, 2^a. — Et fratres eorum. Gen. 13, 3^a. — Custodirent mandata Dei, et judicia ejus. Levit. 18, 2^a.
 2 Et caeremonias ejus. Deut. 4, 6^a. — Non daremus filias nostras populo terrae, nec e converso. Exod. 34, 11^a. — Dei vestri. Gen. 17, 5.
 5 Ad panes propositionis. Exod. 25, 6^a. — Et ad sacrificium sempiternum, et in holocaustum sempiternum. Gen. 17, 11^a | Num. 28, 3^a.
 4 Et kalendis 1 Reg. 20, 1^a. — In solemnitatibus. Levit. 23, 1^a. — Afferemus primogenita terrae. Exod. 13, 2^a. — Et primitivae, ibidem.
 5 Et primitias. Exod. 20, 13^a. — Et decimas, ibidem 12^a. — Et Levitae offerent decimam partem decimae, in domo Domini. Num. 18, 8^a.

CAPUT XI.

- 4 Reliqua vero plebs, misit sortem, etc. Deut. 1, 9^a. — Et fratres eorum. Gen. 13, 3^a.
 2 Ad laudandum. Psal. 33, 2^a. — Et confitendum 1 Paral. 16, 6^a. — Et episcopus Levitarum in Jerusalem 1^a Tim. 3, 1^a 2^a.

CAPUT XII.

- 4 Et fratres eorum. Gen. 13, 3^a. — Ut laudarent Deum. Psal. 33, 2^a.

- 2 Et confiterentur Deo 1 Paral. 16, 6^a. — Et mundati sunt sacerdotes et Levitae, et mundaverunt populum, portas et murum 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 3, 2^m.
- 3 In dedicatione muri Jerusalem congregaverunt Levitas de omnibus locis suis. Joan. 10, lect. 5, fi.
- 4 Ad primitias. Exod. 22, 13^a. — Et ad decimas, ibidem 12^a.
- 5 Omnis Israel sanctificabat Levitas, et Levitae sanctificabant filios Aaron 1-2, q. 102, 5, 8^m.

CAPUT XIII.

- 1 Non debeant introire Amonites et Moabites ecclesiam Dei usque in aeternum. Deut. 23, 3^a.
- 2 Decimam frumenti, vini et olei. Exod. 22, 12^a. — Et primitias sacerdotales, ibidem 13^a. — Fratrum suorum. Gen. 13, 3^a.
- 3 Memento mei Deus. Gen. 8, 1^a. — Et ne deleas miserationes meas, quas feci in domo Dei 4 Reg. 20, 1 2^a.
- 4 Et in caeremoniis ejus. Deut. 1, 6^a. — Vidi in Juda calcantes torcularia in sabbato. Exod. 20, 14^a. — Ad sanctificandum diem sabbati, ibidem 13^a.
- 5 Et vos additis iracundiam. Exod. 4, 5^a. — Dixi Levitis ut mundarentur. Rom. 14 | 17.
- 6 Secundum multitudinem miserationum tuarum. Exod. 22, 11^a. | Et adjuravi eos. Gen. 24, 2^a. — Ut non darent filias suas filiis eorum, nec e converso. Exod. 34, 11^a.
- 7 Dilectus erat Domino. Deut. 7, 3^a. — Posuit eum Deus regem super omnem Israel. Deut. 17, 5^a.

Auctoritates ex libro Esdrae Prophetiae.

CAPUT I.

- 1 Et fecit Josias pascha etc. et immolavit Phasae quartadecima luna primi mensis. Exod. 12, 2^a etc. — Sanctificarent se. Nehemiae 12, 2^a.
- 2 Fratribus suis. Gen. 13, 3^a. — Habentes azyma. Exod. 12, 7^a. — Ex ore Domini. Gen. 3, 14^a. — Adjuratus a rege. Gen. 24, 2^a.
- 3 Indurata cervice et corde. Nehemiae 9, 7^a. — Deus patrum suorum vel Israel, vel suos. Gen. 17, 5^a. — Misit per angelum suum. Luc. 1, 8^a.
- 4 Ipsi vero subsannabant, etc. illudentes Prophetis 2 Paral. 30, 4^a. — Deus usque ad iracundiam concitatus est. Exod. 4, 5^a.
- 5 Propter irreligiositatem suam 2-2, q. 92 | 97, 99, primo | q. 122, 3, 4, c. | q. 154, 10, 1^m.

CAPUT II.

- 1 Suscitavit Dominus spiritus Cyri, etc. 1 Esdrae 1^a. — Me constituit regem orbi terrarum Deus Israel. Rom. 13, 2^a. — Dominus ascendat cum eo. Gen. 3, 13^a | Num. 14, 1^a.
- 2 Dominus excelsus. Deut. 10, 8^a.

CAPUT III.

- 1 Omnem mentem convertit in securitatem et jucunditatem 2-2, q. 147, 8, 1^m | 3^a q. 74, 5, c. | 4, d. 11, q. 2, a. 3, q. 1, c.
- 2 Vinum omnia praecordia facit honesta 2-2, q. 145, 4, 2^m.
- 3 Et omnia per talenta loqui facit. Luc. 1, 23^a.

CAPUT IV.

- 1 Homo relinquit patrem suum, etc. et ad mulierem se conjungit. Gen. 2, 31^a.
- 2 Diligit homo uxorem suam magis quam patrem aut matrem 2-2, q. 26, 11, o. | 3, d. 29, 7, 3^m | Virt. q. 2, 9, 18^m | Ephes. 5, lect. 10.
- 3 Veritas magna est et fortior prae omnibus. Quol. 12, 21, o. — Caelum etiam ipsam benedicit. Psal. 18, 1^a.
- 4 Omnis terra veritatem invocat 2-2, q. 83, 10, 3^m. — Non est cum ea quidquam iniquum. Deut. 32, 5^a.
- 5 Iniqui sunt omnes filii hominum, et iniqua sunt illorum omnia opera 3 Reg. 8, 13^a. — Non est in ipsis veritas. Cg. 3, c^o 51, | Verit. q. 1, 4, 4^m.
- 6 Nec est apud eam accipere personas, neque differentias. Deut. 10, 10^m. — Majestas omnium aevorum 1^a q. 10, 6, 1^m.
- 7 Omnes benignantur in operibus ejus 1, prol. I. — Benedictus Deus veritatis. Psal. 23, 1^a.
- 8 Et tibi confitebor Domine. 1^a Paral. 16, 6^a. — Deus patrum nostrorum. Gen. 17, 5^a. — Fratribus meis. Gen. 13, 3^a.

S. Th. Opera omnia. Index.

CAPUT V.

- 1 Omnes fratres, ibidem. — Instante septimo mense. Levit. 23, 1^a. — Egerunt scenophegiam et diem solemnem, etc. ibidem 12^a. — Et neomeniarum 1 Reg. 20, 1^a.
- 2 Et dierum solemniium. Levit. 23, 1^a. — Collaudantes Dominum. Psal. 33, 2^a. — Et benedicentes, ibidem 1^a. — Cum clamore magno. Gen. 4, 4^a.
- 3 Non est nobis et vobis aedificare domum Dei nostri nos soli aedificabimus Deo Israel 3 Reg. 5, 3^a.

CAPUT VI.

- 1 In nomine Dei Israel. Gen. 17, 5^a. | Patres nostri exacerbantes erant. Exod. 4, 5^a.
- 2 Qui fecit caelum et terram. Gen. 1^a. — Dominus cujus nomen est invocatum, ibidem. Deut. 12, 2^a. — Exterminet omnem regem et gentem, etc. Gen. 3, 21^a.

CAPUT VII.

- 1 Tunc Sisennes subregulus et Satrabazanes... cooperati sunt cum senioribus judeorum, etc. 3 Reg. 5, 3^a.
- 2 Et egerunt... phase decimaquarta die mensis primi. Exod. 12, 2^a. — Celebraverunt diem festum azymorum septem diebus, ibidem 5^a. 7^a. — Sanctificati sunt. Exod. 30, 4^a.
- 3 Fratribus tuis. Gen. 13, 3^a. — Domini Dei tui, vel Israel, vel ipsorum. Gen. 17, 5^a. — Deus patrum nostrorum, ibidem. — Deus noster, ibidem.
- 4 Ne forte exurgat ira Dei. Exod. 4, 5^a. — Benedictus Deus. Psal. 33, 1^a. — Qui dedit hanc voluntatem in cor regis. Prov. 21, 1^a.
- 5 Secundum manum Dei validam. Gen. 3, 14^a. — Virtus Dei erit cum illis, etc. Deut. 4, 14^a | Num. 14, 1^a. — Vos estis sancti Domingo, et vasa sancta. Exod. 30, 4^a.

CAPUT VIII.

- 1 Filias vestras non conjungetis filiis eorum, nec e converso. Exod. 34, 11^a. — Et non inquiretis pacem habere cum illis omni tempore, ibidem 14^a.
- 2 Ut invalescentes manducetis optima terrae, etc. Levit. 26, 2^a. — Dei Israel, vel noster. Gen. 17, 5^a.
- 3 Et ingeniculans 2 Paral. 29, 5^a. — Humi prostrativus, ibidem.
- 4 Ante faciem Dei. Gen. 3, 14^a. — Non fuimus derelicti a Deo. Josue 3^a. — Nonne irasceris nobis. Exod. 4, 5^a. — Verax es. Exod. 34, 5^a.
- 5 In his ergo sit jusjurandum Domino expellere omnes uxores nostras quae ex alienigenis sunt cum filiis earum 1 Esdrae 10, 1^a.
- 6 Adjuravit principes sacerdotum, etc. Gen. 24, 2^a.

CAPUT IX.

- 1 Vos iniqua fecisti collocando vobis in matrimonium uxores alienigenas. Exod. 34, 11^a. — Date confessionem Deo 1 Paral. 16, 6^a.
- 2 Deo patrum nostrum. Gen. 17, 5^a. — Dei Israel, ibidem.
- 3 Discedite a gentibus terrae, et ab uxoribus alienigenis 1 Esdrae 10, 1^a. — Usquequo solvant iram Domini. Exod. 4, 5^a.
- 4 Concederunt novilunio mensis decimi... ad neomeniam primi mensis 1 Reg. 20, 1^a. — Et fratribus ejus. Gen. 13, 3^a.
- 5 Ad libandum in expiationem arietem pro ignorantia sua. Levit. 4, 2^a. — In novilunio mensis septimi 1 Reg. 20, 1^a.
- 6 Esdras pontifex 2 Paral. 23, 1^a. — Et benedixit Esdras Dominum. Psal. 33, 1^a. — Deum altissimum 3, d. 35, q. 2, a. 1, q. 2, c.
- 7 Deum Sabaoth. Psal. 9, 2^a. — Omnipotentem 17, 1^a.
- 8 Procidentes in terram adoraverunt Dominum 2 Paral. 29, 5^a.
- 9 Dies hic sanctus est Domini. Levit. 29, 1^a.

Auctoritates ex tertio libro Esdrae Prophetiae.

CAPUT I.

- 1 Ipsi irritaverunt me. Exod. 4, 5^a. — Haec dicit Dominus omnipotens. Gen. 17, 1^a. — Ego dolui super gemitus vestros. Gen. 6, 7^a.
- 2 Et dedi vobis manna in escam. Exod. 16, 4^a. — Panem angelorum manducastis. Psal. 77, 5^a.
- 3 Quoniam vos dereliquisti me. Josue 22, 2^a. — Et ego vos derelinquam. Josue 3^a. — Ut essetis mihi populum. Exod. 19, 3^a.
- 4 Et ego vobis in Deum. Gen. 17, 5^a. — Vos mihi in filios. Luc. 6, 12^a. — Et ego vobis in patrem. Hebr. lect. 3.
- 5 A facie mea. Gen. 3, 14^a. — Oblationem vestram cum attuleritis, avertam. Psal. 39, 5^a.

- 6 Dies festos vestros, et neomenias et circumeisiones repudiabo, ibidem. — Ego misi pueros meos ad vos. Jerem. 7, 8.
7 Quod malum est coram me fecerunt. Psal. 50, 2.

CAPUT II.

- 1 Irrita fecerunt consilia mea. Gen. 17, 13. — Peceastis coram Deo. Psal. 50, 2. — Ut det ei confusionem... tibi. Gen. 3, 21.
2 Dicit Dominus omnipotens. Gen. 17, 1. — Te elegi dicit Dominus. Deut. 7, 2. — Mittam tibi pueros meos. Jerem. 7, 8.
3 Viduam justifica... et dabo. Exod. 22, 17. — Mortuos ubi inveneris signans commenda sepulchro. Tob. 1, 11.
4 Veniet requies tua. Exod. 33, 16. — Manus meae tegent te. Gen. 3, 14. — Misericors sum. Exod. 22, 11.
5 Qui vos ad caelestia regna vocavit. Exod. 3, 8. — Matth. 5, 4. — Accipite jucunditatem gloriae vestrae. Psal. 15, 8.
6 Lux perpetua lucebit vobis. Jo. lect. 8, prin. — Vidi turbam magnam quam numerare non potui. Matth. 20, 1.
7 Et confessi sunt nomen Dei 1 Paral. 16, 6.
8 Modo coronantur. Verit. q. 29, 6, c.

CAPUT III.

- 1 O dominator Domine. Deut. 10, 8. — Manuum tuarum. Gen. 3, 14. — Dexteram tuam, ibidem. — Insuffla in eum spiritum vitae. Gen. 2, 10.
2 Induxisti eum in paradiso quem plantaveras, ibidem, 12, 13. — Instituisti in eum mortem etc. ibidem 22.
3 Elegisti Abraham. Deut. 7, 2. — Et dilexisti eum, ibidem 3. — Numquam derelinqueres semen ejus. Josue 3.

CAPUT IV.

- 1 Angelus missus est ad me. Lucae 1, 8. — Viam altissimi. Job 11, 4. — O dominator Domine. Deut. 10, 8. — In facie mea. Gen. 3, 13.
2 Omnes pleni sumus impietate 3 Reg. 8, 13. — Quem dilexisti populum. Deut. 7, 3. — Ante oculos tuos. Gen. 3, 14.

CAPUT V.

- 1 Si altissimus dederit. Job 11, 6. — Anima mea laboravit, ut deficeret. Gen. 46, 2.
2 O dominator Domine. Deut. 10, 8. — Elegisti tibi. Deut. 7, 2. — Populum unum tibi. Exod. 16, 3. — Et si odians odisti. Psal. 5, 5.
3 Tuis manibus debet castigari. Gen. 3, 14. — Missus est angelus ad me. Lucae 1, 8.
4 Qui venerat ad me. Jud. 6, 2.

CAPUT VI.

- 1 Fiat caelum et terra. Gen. 1. — Et erat tunc spiritus, ibidem 4. — Et tenebrae circumferebantur, ibidem 3. — Tunc dixisti proferri lumen luminosum, ibidem 6.
2 Die secundo creasti spiritum firmamenti, ibidem 12. — Ut divideret et divisionem facere inter quas, etc. ibidem 17. — Die tertia imperasti congregari aquas, etc. ibidem 18.
3 Die quarto imperasti fieri solis splendorem, lunae lumen, stellarum dispositionem, ibidem 23. — Ut deservirent futuro plasmante homini, ibidem 24.
4 Quinto die dixisti, etc. ut procrearet animalia et volatilia et pisces, ibidem 27. — Sexto die imperasti terrae ut crearet, etc. et Adam, ibidem 29. 30.
5 Quem constituisti ducens super omnibus quae fecisti, ibidem 33. — Quem elegisti. Deut. 7, 2. — Propter nos creasti saeculum. Gen. 31. 2, d. 1, q. 2, 5, o. 4, d. 47, q. 2, a. 1, q. 1, c.
6 Residuas gentes dixisti nihil esse, etc. Isa. 40, 1.
7 Quem vocasti primogenitum, unigenitum emulatorem tuum. Exod. 4, 10.

CAPUT VII.

- 1 Et dixi scilicet angelo, loquere Domine Deus. Exod. 6, 1. — Introitus ejus angustus. Matth. 7, 8. — Super stellas fulgebunt facies eorum, etc. Matth. 13, 11.
2 Nostrae facies super tenebras nigrae 4, lect. 4, fi.
3 Deus misericors. Exod. 22, 11. — Et longanimis. Nehemiae 9, 8.

CAPUT VIII.

- 1 Multi creati sunt, sed pauci salvabuntur. Matth. 7, 8. — e. 20, 4.
2 Manum tuarum. Gen. 3, 14. — Cujus oculi elevati sunt, ibidem. — Auribus percipe, ibidem.
3 Cujus thronus inestimabilis. Judic. 6, 3. — Et gloria incomprehensibilis. Jo. prol. prin. — Cui astat numerus angelorum. Daniel 7, 1.
4 Nec indigneris eis. Exod. 4, 5. — Ut ita amarus sis, ibidem. — Non irascaris Domine, ibidem.
5 Sed diligas eos. Deut. 7, 3. — Misericors vocaberis. Exod. 22, 11. — Dixerunt in corde suo, non esse Deum. Psal. 13, 1.
6 Nemo de genitis est, qui non impie gessit 3 Reg. 8, 13. — Annuntiabitur justitia tua Domine. Deut. 32, 6. — Et bonitas. Psal. 16, 7.
7 Et memorabor. Gen. 8, 1. — Tu ei imago nominatus es 1. q. 35, 1, 1. q. 93, 5, 4. — Quam similatus es ei. Po. q. 3, 16, 5. — 17, 6.
8 Propter quem omnia plasmasti, supra 6, 5. — Tibi approximavi 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, c. — Peccatoribus autem nunquam 1, d. 40, q. 4, 2, 4.

CAPUT IX.

- 1 Omne quod factum est in saeculo, initium habet, et consummationem. Gen. 17, 1.
2 Plures sunt qui pereunt quam qui salvabuntur. Matth. 7, 8. — e. 20, 4. — O Domine te ostendens ostendisti patribus. Gen. 32, 2.
3 Humiliata sum valde 2 Reg. 1. — Justi quorum est saeculum, et propter quos saeculum, supra 6, 1.

CAPUT X.

- 1 Deus fortis. Exod. 20, 5. — Altissimus. Job 11, 6.
2 Angelus venit ad me. Judic. 6, 2.
3 Confortavit me. Luc. 22, 34.

CAPUT XI.

- 1 Quem feceram regnare. Rom. 13, 2.
2 Humiliasti muros eorum 2 Reg. 8, 1.

CAPUT XII.

- 1 Dominator Domine. Deuter. 10, 8. — Ante oculos tuos. Gen. 3, 14. — Ante faciem tuam, ibidem.
2 Consoleris animam meam. Gen. 46, 2. — Danieli fratri tuo. Gen. 13, 3.

CAPUT XIII.

- 1 Qui habent opera et fidem Jacob 3, 13. — Ad fortissimum. Exod. 20, 5.
2 Revelabitur filius meus 2-2, q. 2, 7, 2.
3 Dominator Domine. Deuter. 10, 8.
4 Laudans Dominum. Psal. 33, 2.

CAPUT XIV.

- 1 Revelans revelatus sum in rubo. Gen. 32, 2. — Et loquutus sum Moysi. Exod. 6, 1. — Populus meus. Exod. 19, 3. — Misi eum. Jerem. 7, 8.
2 Deus justus. Deuter. 32, 6. — Judex. Psal. 9, 3. — Et fratres vestri. Gen. 13, 3. — Judicium post mortem veniet. Psal. 9, 3.
3 Quando iterum reviviscemus 4, d. 43, a. 1, q. 1, o.
4 Justorum nomina patebunt et impiorum facta ostendentur. Deuter. 7, 2. — 1. q. 20, o.

CAPUT XV.

- 1 Omnis incredulus in incredulitate sua morietur. Marc. 16, 10. — Clamant ad me. Gen. 4, 4. — Vindicans vindicabo eos, dicit Dominus. Deut. 32, 17.
2 Populus meus. Exod. 19, 3. — In manu potenti et brachio excelso. Gen. 3, 14. — Dexteram meam, ibidem.
3 Nec cessabit rumpere super effluentem sanguinem innocuum,

Matth. 27, 4^a | c^o 27, 1^a. — Reddam in sinu eorum. Psal. 61, 6^a.
Electis meis. Deut. 7, 2^a. — Exiit ignis ab ira ejus. Exod. 4, 5^a.

CAPUT XVI.

- 1 Deus fortis. Exod. 20, 5^a. — Ne diis credatis. Exod. 7, 1^a.
- 2 A facie Domini. Gen. 3, 14^a. — Et a gloria virtutis ejus. Deut. 4, 14^a. — Dextera Domini. Gen. 3, 14^a.
- 3 Ecce Dominus cognosceat omnia opera hominum et adinventiones illorum 3 Reg. 8, 12^a. — Et cogitatione et corda 3 Reg. 8, 12^a.
- 4 Dixit, fiat terra et facta est, fiat caelum et factum est. Gen. 1^a 5^a 7^a. — Et verbo illius stellae fundatae sunt, ibidem 23^a.
- 5 Et novit numerum stellarum. Psal. 147, 5^a. — Qui finxit hominem. Gen. 2, 9^a. — Et immisit ei spiritum, vitam et intellectum, ibidem.
- 6 Dei omnipotentis. Gen. 17, 1^a. — Qui fecit omnia. Gen. 1, 1^a. — Et scrutinat omnia, supra 14, 3^a.
- 7 Ecce Deus iudex. Psal. 9, 2^a 3^a. — Timeate eum. Levit. 19, 14^a.
- 8 Erit probatio electorum meorum. Deut. 7, 2^a.
- 9 Audite dilecti mei, dicit Dominus, ibidem 3^a.

Auctoritates ex libro Tobiae.

CAPUT I.

- 1 Viam veritatis non deseruit 4 Reg. 20, 2^a. — Fratribus qui erant ejus genere. Gen. 13, 3^a. — Decimas suas fideliter offerens. Exod. 22, 12^a.
- 2 Et omnia primitiva sua, ibidem 13. — In tertio anno proselitibus 2 Paral. 2, 5^a. — Et advenis. Psal. 38, 7^a.
- 3 Ministraret omnem decimationem 2-2, q. 87, 1, 4^m. — Accepit uxorem de tribu sua. Num. 36, 2^a.
- 4 Timere Deum docuit. Levit. 19, 14^a. — Consolabatur eos 2 Reg. 9, 2^a.
- 5 Multa salutis dabat eis 2-2, q. 32, 2, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, c.
- 6 Ex his quibus honoratus fuerat a rege, habuisset decem talenta argenti 2-2, q. 103, 2, 4^m.
- 7 Mortuo Salmanassar, cum reguaret Sennacherib filius ejus. Isa. 20, princ^o.
- 8 Dividebatque unicuique prout poterat 2-2, q. 32, 6, 10, o. | q. 17, 1, 2^m | 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 1, o. | 2^a Cor. 8 | c^o 9, lect. 2, o.
- 9 De facultatibus suis 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 2, 3, o. | 2-2, q. 31, 3, 3^m | q. 32, 7, o. | 8, 2^m | q. 62, 5, 2^m | q. 87, 2, 2^m | q. 110, 3, 4^m | q. 31, 3, 3^m | 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 2, 3, o. | Quol. 12, 30, c.
- 10 Esurientes alebat, nudisque vestimenta praebebat 2-2, q. 32, 2, o. | 1, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Matth. 25.
- 11 Mortuis atque occisis, sepulturam sollicitus exhibebat 2-2, q. 32, 2, c. 1^m | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, c. | 1^m | d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, o.

CAPUT II.

- 1 Vade, et adhuc aliquos de tribu nostra timentes Deum, ut epulenter nobiscum 2-2, q. 32, 3, 1^m | 9, o. | q. 71, 1, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 6, q. 3, o. | Matth. 25 | Rom. 12, lect. 2, fi. | 1^a Cor. 16. — Sepelivit eum, supra 11^a.
- 2 Hanc autem tentationem ideo permisit Dominus evenire illi, ut posteris daretur exemplum patientiae ejus, sicut et sancti. Job 2-2, q. 108, 4, c. fi. | Job 7, fi. | Psal. 40 | 2^a Thes. 1, lect. 1, fi.
- 3 Ab infantia sua semper Deum timuerit. Levit. 19, 14^a | Job 31, 6^a. — Sed immobilis in Dei timore permansit 1-2, q. 100, 9, c. | 2-2, q. 58, 1, c. | 2, d. 38, 5, 5^m | 3, d. 40, 1, c. | 4, d. 17, q. 3, a. 4, q. 4, c. | d. 33, q. 3, 1, 2^m | 3^m | Vir. q. 5, 1, c. | Eth. 2, lect. 4, fi.
- 4 Agens gratias Deo omnibus diebus vitae suae 1-2, q. 60, 3, c. | 2-2, q. 10, o. | Psal. 9 | 2^a Thes. 1, lect. 1, princ^o.
- 5 Non licet nobis aut edere ex furto aliquid, aut contingere. Ma. q. 15, 2, 6^m.

CAPUT III.

- 1 Justus es Domine. Deut. 32, 6^a. — Virum cum timore tuo non cum libidine mea consensu suscipere, infra 6, 3^a. — Levit. 69, 14^a.
- 2 Omnes viae tuae misericordia et veritas et iudicium 1^a q. 21, 4, o. | 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 2, o. | Cg. 2, c^o 28 | Verit. q. 28, 1, 8^m | Poa. q. 5, 4, 6^m | Psal. 24 | Rom. 15, lect. 1, post. me^o.
- 3 Domine memor esto mei. Gen. 8, 1^a. — Ne reminiscaris delicta mea, vel parentum meorum, ibidem. Exod. 20, 7^a.
- 4 Neque vindictam sumas de peccatis meis. Deut. 32, 17^a.
- 5 Expediit mihi mori, magis quam vivere 1-2, q. 5, 3, c. | 3^a q. 96, 6, c. | 4^m | 3, d. 17, L. 2^m | d. 28, L. | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 4, 4^m | Cg. 3, c^o 48, 6^m | Virt. q. 2, 11, 8^m | Eth. 3, lect. 18, fi.

- 6 Benedicens Dominum... Deus Patrum nostrorum. Gen. 17, 5^a. — Deus Israel, ibidem. — Cum iratus fueris. Exod. 4, 5^a.
- 7 In tempore tribulationis peccata dimittis 1^a q. 21, 4, 3^m | 1-2, q. 87, 6, c. fi. | 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 2, o. | d. 17, q. 3, a. 5, q. 4, 2^m.
- 8 Nunquam cum ludentibus miseui me 2-2, q. 168, 4, 2^m. — Non est in hominis potestate consilium tuum. Job 12, 6^a.
- 9 Hoc autem pro certo habet omnis qui colit te. Exod. 20, 4^a | 1^a | q. 1, 5, 1^m | 2-2, q. 4, 8, o. | Prol. 3, 5^m | 3, d. 23, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Cg. 3, c^o 154, fi. | Verit. q. 10, 12, 15^m | q. 12, 2, 3^m | q. 14, 1, 7^m | Trin. 9, 4^m | Jo. 4, lect. 5, fi.
- 10 Vita ejus si in probatione fuerit, coronabitur 4, d. 24, q. 3, 4, 3^m. — Si in tribulatione fuerit, liberabitur. Num. 14, 1^a.
- 11 Si in corruptione fuerit 2, d. 7, q. 1, 1, 2^m. — Ad tuam misericordiam venire licebit. Exod. 22, 11^a.
- 12 Non enim delectaris in perditionibus nostris. Exech. 18, 5^a.
- 13 Missus est angelus Domini. Exod. 33, 2^a. — Sanctus Raphael 2, d. 10, L.
- 14 Orationes eorum in conspectu Domini sunt recitatae 2, d. 11, q. 1, 1, 3^m | 4, d. 45, q. 3, 2, 4^m.

CAPUT IV.

- 1 Cum acceperit Deus animam meam. Matth. 27, 11^a. — Sepeli corpus meum, supra 1, 11^a | Gen. 49, 7^a. — Sepelies eam circa me, ibidem.
- 2 Honorem habebis matri tuae. Exod. 20, 17^a. — Ex substantia tua fac elemosynam, supra 1, 9^a.
- 3 Neque a te avertatur facies Domini. Gen. 3, 14^a. — Quomodo poteris, esto misericors. Matth. 5, 6^a.
- 4 Si multum tibi fuerit, abundanter tribue 2-2, q. 154, 2, 5^m | 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | 1^a Tim. 4.
- 5 Et a morte 2, d. 27, 4, 3^m | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 4, o. | 3^a q. 89, 6, 3^m | Ma. q. 2, 5, 7^m.
- 6 Et non patietur animam ire in tenebras 2-2, q. 151, 2, 5^m | 4, d. 25, q. 2, a. 2, q. 1, o. | d. 46, q. 2, a. 3, q. 4, o. | Ma. q. 15, 2, 1^m | Psal. 40 | Matth. 25 | 1^a Tim. 4.
- 7 Attende tibi fili mi ab omni fornicatione. Exod. 20, 20^a 23^a. — Et praeter uxorem tuam numquam patiaris crimen scire 2-2, q. 35, c. | q. 36, 3, c. | q. 153, 3, o. | q. 154, 2, o. | 4, d. 33, q. 1, 3, o. | q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | d. 41, a. 5, q. 1, c. | Cg. 3, c^o 122 | Ma. q. 15, 1, 2, o. | 3, c. | Verit. q. 25, 5, 7^m | Quol. 3, q. 5, 2, c. | Quol. 8, 15, c. | 1^a Cor. 6, lect. 3, o. | 1^a Thess. 4.
- 8 Superbiam numquam in tuo sensu, aut in tuo verbo dominari permittas. Ma. q. 8, 3, 7^m | 10^m | 11^m | 4, 3^m | 4^m | 7^m.
- 9 In ipsa enim sumpsit initium omnis perditio 1-2, q. 84, 2, o. | 3, 1^m | 4, 4^m | 2-2, q. 162, 2, o. | 5, 1^m | 7, 1^m | 2, d. 42, q. 2, 1, 7^m | 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 1, c. | Ma. q. 8, 1, 1^m | 6^m | Rom. 7, lect. 2 | 1^a Cor. 11, lect. 4.
- 10 Quicumque tibi aliquid operatus fuerit, statim ei mercedem restitue, et merces mercenarii tui, apud te omnino non remaneat. Levit. 19, 12^a.
- 11 Quod ab alio oderis fieri tibi, vide ne tu aliquando alteri feceris 4, d. 33, q. 1, 1, 7^m | Opus. 73, c^o 17.
- 12 Panem tuum cum esurientibus et egentibus comede, et de vestimentis tuis nudos tege, supra 1, 10^a.
- 13 Et noli ex eo comedere et bibere cum peccatoribus 2-2, q. 25, 6, c. | 2^m | q. 31, 2, 2^m | q. 32, 9, 1^m | q. 186, 3, 3^m | 4, d. 15, q. 2, a. 6, q. 2, o. | Opus. 4, c^o 8 | Opus. 19, c^o 9, 2^m | 4^m | Rom. 12, lect. 2, fi. | 1^a Cor. 16, fi. | Gal. 6, lect. 2, me^o.
- 14 Omni tempore benedic Deum. Psal. 33, 1^a.

CAPUT V.

- 1 Omnia quae praecepisti mihi faciam 2-2, q. 104, 5, 3^m | 2, d. 44, q. 2, 3, c. | Quol. 1, 15, c. | Quol. 10, 10, c.
- 2 Omnia itinera, ejus frequenter ambulavi. Judic. 6, 2^a. — Et mansi apud Gabelum fratrem nostrum. Gen. 13, 3^a.
- 3 Forti animo esto. Josue 2^a. — Sit Dominus in itinere vestros. Num. 14, 1^a.
- 4 Angelus Dei bonus comitetur ei 1^a q. 113, 1, 2, o. | 2, d. 11, q. 1, 1, 3, o.

CAPUT VI.

- 1 Obsecro te 1^a Tim. 2, 1^a. — Azaria frater. Gen. 13, 3^a.
- 2 Deponam senectutem illorum cum tristitia ad inferos. Gen. 37, 5^a. — Benedictionem consequeris. Gen. 35^a.
- 3 Qui conjugium ita suscipiunt, etc. suae libidini ita vacent, etc. 3, d. 26, q. 1, 4, c. | 3^m | d. 31, q. 2, 3, o. | 4, d. 30, L. fi. | Cg. 4, c^o 32 | Verit. q. 25, 5, 7^m | Ma. q. 15, 1, 2, c. | 1^a Cor. 7 | 1^a Thess. 4.

CAPUT VII.

- 1 Fratres nostri, fratrem meum. Gen. 13, 3^a. — Osculatus est eum. Gen. 28, 2^a. — Timenti Deum debetur. Levit. 19, 14^a.
- 2 Conjungeretur cognationi suae secundum legem Moysi. Num. 36, 2^a. — Deus Abraham, Isaac et Jacob. Gen. 17, 5^a.
- 5 Vobiscum sit. Num. 14, 1^a. — Impleat benedictionem suam in vobis. Gen. 35^a. — Benedicentes Deum. Psal. 33, 1^a.
- 4 Forti animo esto. Josue 2^a.

CAPUT VIII.

- 1 His tribus noctibus Deo jungimur. Deut. 10, 5, 11^a. — Filii sanctorum sumus. Levit. 11, 3^a. — Domine Deus patrum nostrorum. Gen. 17, 5^a. — Et Israel, ibidem.
- 2 Benedicant te caeli, etc. Psal. 18, 1^a | Psal. 33, 1^a. — Tu fecisti Adam de limo terrae. Gen. 2, 9^a. — Dedisti ei adjutorium Evam, ibidem 24^a.
- 5 Non luxuriae causa accipio uxorem, supra 6, 3^a. — Sororem meam. Gen. 13, 3^a. — Sed sola posteritatis dilectione 2-2, q. 154, 2, c. | 3^a q. 29, 2, c. | 4, d. 26, q. 1, 1, c. | d. 30, q. 1, 3, o. | d. 31, q. 1, 2, 1^m | d. 33, q. 1, 1, 2, 3, c. | q. 2, o. | d. 39, 2, c. | d. 40, 3, 4, c. | Cg. 3, c^o 123 | Lib. 4, c^o 78 | 1^a Cor. 7.
- 4 Miserere nobis Domine. Exod. 22, 11^a. — Tu es Deus solus. Deut. 6, 3^a | 32, 18^a. — Raguel adjuravit Tobiam. Gen. 24, 2^a.

CAPUT IX.

- 1 Azaria frater. Gen. 13, 3^a. — Contristabitur anima ejus. Gen. 46, 2^a. — Adjuravit me Raguel, cujus adjuramentum spernere non possum. Gen. 24, 2^a.
- 2 Osculati sunt se invicem. Gen. 27, 2^a. — Benedixit Deum. Psal. 33, 1^a. — Benedicat te. Gen. 1, 13^a. — Deus Israel. Gen. 17, 5^a.
- 5 Timetis Deum. Levit. 19, 14^a. — Flevit Gabelus 2-2, q. 82, 4, 3^m.

CAPUT X.

- 1 Sollicitus erat pater. Matth. 6, 18^a. — Angelus Domini sanctus, sit in itinere vestro. Psal. 90, 4^a | Exod. 32, 2^a. — Osculati sunt eam. Gen. 27, 2^a.
- 2 Monentem eam honorare soceros. Exod. 20, 17^a. — Diligere maritum. Ephes. 5, 16^a | 18^a. — Regere familiam, gubernare domum 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 5, c.
- 5 Et seipsam irreprehensibilem exhibere 1^a Tim. 3,

CAPUT XI.

- 1 Tobia frater. Gen. 13, 3^a. — Adora Dominum Deum tuum. Gen. 17, 5^a. — Deus Israel, ibidem.
- 2 Gratias agens Deo, supra 2, 4^a. — Osculare eum. Gen. 27, 2^a. — Et caeperunt ambo flere prae gaudio, supra 9, 3^a.
- 5 Benedico te, Domine. Psal. 33, 1^a.

CAPUT XII.

- 1 Confitemini ei. Paral. 16, 6^a. — Quia fecit vobiscum misericordiam suam. Exod. 22, 11^a.
- 2 Et enim sacramentum regis abscondere, bonum est. 3^a q. 60, 1, o. | 3, d. 19, L. 4^m | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 1^a Cor. primo.
- 5 Bona est oratio, eum jejuniis et eleemosyna 1-2, q. 108, 3, 4^m | 4, c. | 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3, o. | q. 2, a. 1, q. 2, 3^m.
- 4 Et eleemosyna magis 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, o. | d. 45, q. 2, a. 3, q. 1, o. | 1^a Tim. 4.
- 5 Eleemosyna a morte liberat, supra 4, 6^a. — Et ipsa est, quae purgat peccata, ibidem 5^a. — Et facit invenire vitam aeternam, ibidem 7^a.
- 6 Qui autem faciunt peccatum, et iniquitatem 2-2, q. 33, 1, 1^m | q. 110, 4, 4^m | Hebr. 8, 6.
- 7 Hostes sunt animae suae. Psal. 10, 5^a. — Quando orabas cum lacrymis 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 2, 3^m | Psal. 38.
- 8 Et sepeliebas mortuos, supra 1, 11^a. — Ego obtuli orationem tuam Domino supra 3, 14^a.
- 9 Et quia acceptus eras Deo 1-2, q. 102, 3, o. — Necesse fuit ut tentatio probaret te 2-2, q. 97, 1, o.
- 10 Et nunc Dominus misit me. Exod. 33, 2. — Ego sum Raphael angelus, supra 3, 13^a. — Unus ex septem 1-2, q. 102, 5, 5^m.
- 11 Qui astamus ante Dominum. Job 1, 5^a. — Dixit eis angelus, pax vobis, nolite timere. Luc. 11^a 12^a | Judic. 6, 2^a.

- 12 Cum essem vobiscum, etc. videbar manducare et bibere, etc. Gen. 18, 4^a. — Tempus est ut revertar ad Deum 2, d. 10, 4, 1^m.
- 15 Ceciderunt super terram 2 Paral. 29, 5^a. — Prostrati per tres horas, ibidem.

CAPUT XIII.

- 1 Magnus Domine. Psal. 47, 1^a. — Tu flagellas et salvas etc. Deut. 32, 19^a. — Confitemini Domino 1 Paral. 16, 6^a. — Laudate eum. Psal. 33, 2^a.
- 2 Non est alius Deus. Deut. 6, 3^a. — Omnipotens. Gen. 17, 1^a. — Propter misericordiam suam. Exod. 22, 11^a. — Ego et anima mea. Gen. 46, 2^a. — Non est qui effugiat manum tuam. Gen. 3, 14^a | 50, 5^a. — Omnes benedicentur. Gen. 35. — Maledicti erunt et condemnati, ibidem 3, 11^a.
- 5 Alleluja cantabitur 4, d. 8, L.

CAPUT XIV.

- 1 Et fratres nostri. Gen. 13, 3^a. — Timentes Deum. Levit. 19, 14^a. — Deum Israel. Gen. 17, 5^a. — Servite Domino. Exod. 20, 4^a.
- 2 In veritate 4 Reg. 20, 2^a.
- 5 Et benedicant eum. Psal. 33, 1^a.
- 4 In tota virtute sua. Deut. 4, 14^a | 6, 4^a.

Auctoritates ex libro Judith.

CAPUT I.

- 1 Et gloriabatur quasi potens in potentia exereitus sui et in gloria quadrigarum suarum 2-2, q. 132, o. | Ma. q. 9, o.
- 2 Tunc indignatus est 2-2, q. 158, 7, c. | Ma. q. 12, 5, c.

CAPUT II.

- 1 Habuit eum eis mysterium consilii sui 1-2, q. 14, o. | Verit. q. 17, 3, 2^m.
- 2 In multitudine innumerabilium. Num. 20, 4^a.
- 5 Quorum non erat numerus, ibidem.

CAPUT III.

- 1 Desinat indignatio tua contra nos, supra 1, 2^a.
- 2 Ferocitatem pectoris ejus, mitigare non potuerunt 2-2, q. 157, 1, 3^m | q. 159, o. | q. 159, 2, 1^m.
- 5 Ut omnes Deos terrae exterminaret. Exod. 7, 1^a.

CAPUT IV.

- 1 Et clamavit ad Dominum. Gen. 4, 4^a. — Deum Israel. Gen. 17, 3^a.
- 2 Humiliaverunt animas 3 Reg. 21, 3^a | Gen. 46, 2^a.
- 5 Ut visitaret populum suum Israel. Exod. 2, 6^a | 19, 3^a.

CAPUT V.

- 1 Noluerunt sequi Deos. Exod. 7, 1^a. — Deserentes caeremonias. Deut. 4, 6^a. — Unum Deum caeli coluerunt. Deut. 6, 3^a | Exod. 20, 4^a.
- 2 Clamaverunt ad omnium. Gen. 4, 4^a. — Per quadraginta annos annonam de caelo consequuti sunt. Exod. 16, 4^a | Gen. 32^a.
- 5 Quando recessit a Deo. Josue 22, 2^a. — Praeter Deum suum. Gen. 17, 5^a. — Alterum coluerunt. Exod. 20, 4^a.
- 4 Usquedum non peccarent in conspectu Dei sui, erant eum illis bona 1-2, q. 99, 6, 3^m.
- 3 Deus... odit iniquitatem. Psal. 5, 5^a.
- 6 Reversi ad Deum 2, d. 10, 4, 1^m | Cg. 3, c^o 161.
- 7 Nabuchodonosor Deus terrae est. Exod. 7, 1^a.

CAPUT VI.

- 1 Deo suo. Gen. 17, 5^a. — Deus patrum nostrorum, ibidem. — Deus Israel, vel noster, ibidem. — Non respirabis ultra, donec extermineris. Gen. 5, 4^a.
- 2 Non conelidat vultus tuus. Gen. 4, 5^a. — Et pallor qui faciem tuam obtinet, abseedat, ibidem.
- 5 Omnis populus cecidit in faciem suam, adorantes Dominum 2

- Paral. 29, 5^a. — Domine intueri, respice et attende. Exod. 2, 6^a.
- 4 Non derelinquis. Josue 3. — Praesumentes de te 2-2, q. 21, 2, 1^m | 1, prol. L.
- 5 Praesumentes de se 2-2, q. 21, 1, 4, o. | q. 130, 2, o. | q. 133, 1, c. | Ma. q. 8, 3, 1^m.
- 6 Et de sua virtute gloriantes, supra 1, 1^a. — Humilias. 2 Reg. 8, 1^a. — Ad humilitatem nostram 3 Reg. 21, 8^a. — Consolati sunt Achior 2 Reg. 9, 1^a.
- 7 Deus ejus virtutem praedicasti. Deut. 4, 14^a. — Sit Deus tecum. Num. 14, 1^a.
- 8 Ut sicut tibi placuerit, ita cum tuis omnibus converseris nobiscum 1-2, q. 105, 3, 1^m.

CAPUT VII.

- 1 Prostraverunt se super terram 2 Paral. 29, 5^a. — Deus Israel. Gen. 17, 5^a. — Deus patrum nostrorum, ibidem. — Ubi est Deus eorum, ibidem.
- 2 Misericordiam suam ostenderet. Exod. 22, 11^a. — Super populum suum. Exod. 19, 3^a. — Benedicamus Dominum. Psal. 33, 1^a.
- 5 Contestamur hodie caelum et terram 2-2, q. 89, 1, 3^m | Qui ulciscitur nos, secundum peccata nostra. Deut. 32, 17^a | Psal. 61, 6^a.
- 4 Qui pius es. Exod. 34, 3^a. — Clamaverunt ad Deum. Gen. 4, 4^a. — Dabit gloriam nomini suo. Jo. 13, lect. 6, prin^o.
- 5 Confitemini te 1 Paral. 16, 8^a. — Aeque animo estote fratres. Gen. 13, 3^a.
- 6 Forsitan Deus indignationem suam abscedet. Exod. 4, 5^a.

CAPUT VIII.

- 1 Judith jejunabat cunctis diebus vitae suae 2-2, q. 147, 5, 3^m | 4, d. 15, q. 3, a. 3, q. 2, o. | Rom. 14, lect. 1, me^o.
- 2 Propter sabbata, et neomenias, festa domus Israel, ibidem | 1 Reg. 20, 1^a | Levit. 23, 1^a.
- 5 Timebat Dominum. Levit. 19, 14^a. — Qui estis vos, qui tentatis Dominum. Deut. 6, 8^a. — Non est hic sermo qui misericordiam provocat. Exod. 22, 11^a.
- 4 Qui iram excitet, et furem accendat. Exod. 4, 5^a. — Patiens est, Dominus. Exod. 34, 4^a. — Lacrymis postulemus. Tob. 12, 7^a.
- 5 Non enim quasi homo Deus, sic comminabitur, neque sicut filius hominis ad iracundiam inflammabitur. Exod. 4, 5^a.
- 6 Humiliemus ei animas nostras 3 Reg. 21, 3^a | Gen. 46, 2^a. — Dereliquerunt Deum. Josue 22, 2^a. — Adoraverunt Deos alienos. Exod. 7, 1^a | 20, 4^a.
- 7 Humiliabit omnes gentes 2 Reg. 9, 2^a. — Et nunc fratres. Gen. 13, 3^a. — In populo Dei. Exod. 19, 3^a. — Ex vobis pendet anima eorum. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
- 8 Tentati sunt patres nostri. Gen. 22, 1^a. — Abraham tentatus est, ibidem. — Et per multas tribulationes probatus, amicus Dei effectus est 1-2, q. 87, 6, c. fi. | 2-2, q. 108, 4, c. fi. | 2, d. 36, 4, o. | 4, d. 15, L. 2^m | q. 1, a. 4, q. 2, o. | d. 17, q. 3, a. 5, q. 4, 2^m | Ma. q. 5, 4, c. fi. | Jo. 1, fi. | c^o 4, fi. | c^o 7, fi. | Psal. 36 | Psal. 37 | Psal. 40 | Isa. 21, fi. | Jo. 9, fi. | c^o 15 | 2^a Cor. 4 | Lect. 3 | Hebr. 10, lect. 4 | 2^a Cor. 11, lect. 5, fi. | 2^a Thess. lect. 1, fi.
- 9 Omnes qui placuerunt Deo, per multas tribulationes transierunt fideles, ibidem. — Dominus tecum. Num. 14, 1^a. — Deus noster. Gen. 17, 5^a.
- 10 Respiciat Dominus populum. Exod. 2, 6^a.
- 11 In ultionem inimicorum nostrorum. Gen. 3, 21^a | Deut. 32 | 17^a.

CAPUT IX.

- 1 Prostratus se Domino 2 Paral. 29, 5^a. — Clamavit ad Dominum. Gen. 4, 4^a. — Deus patris mei. Gen. 17, 5^a. — Deus meus, ibidem.
- 2 Qui zelaverunt zelum tuum. Exod. 20, 6^a. — Respice castra Assyriorum. Exod. 2, 6^a. — Sic fiant, et isti, etc. Gen. 3, 21^a.
- 5 Et in curribus suis, etc. gloriantur, supra 1, 1^a. — Dominus est nomen tibi. Deut. 10, 8^a. — Erige brachium tuum. Gen. 3, 14^a. — In virtute tua. Deut. 4, 14^a.
- 4 In iracundia tua. Exod. 4, 5^a.
- 5 De tua misericordia praesumentem, supra 6, 4^a.
- 6 Memento Domine. Gen. 7, 1^a.
- 7 Non est alius praeter te. Deut. 6, 3^a.

CAPUT X.

- 1 Cum cessasset clamare ad Dominum. Gen. 4, 4^a. — Prostrata 2 Paral. 29, 5^a. — Deus patrum nostrorum. Gen. 17, 5^a.

- 2 Lavit corpus suum, et unxit... omnibus ornamentis ornavit se 2-2, q. 169, 2, o. | q. 187, 6, c. | Quol. 10, 14, o. | Isa. 3, fi. | Matth. 11 | 1^a Cor. 7, lect. 7 | 1^a Tim. 2. — In virtute sua. Deut. 4, 14^a.
- 5 Fugit a facie eorum... de exercitu ejus. Gen. 12, 4^a. — Conservasti animam tuam. Gen. 46, 2^a.
- 4 Judith adoravit eum, scilicet Holofernem, prosternens se super terram. Gen. 18, 2^a.

CAPUT XI.

- 1 Vidit Nabuchodonosor rex terrae, et vivit virtus ejus. Gen. 42, 2^a. — Omnium animarum errantium. Gen. 46, 2^a.
- 2 Non solum homines servient ei per te, sed et bestiae agri... nunciare tibi. Gen. 12, 4^a.
- 5 Sciunt se offendisse Deum. Job 35, 1^a.
- 4 Misit me Dominus. Jer. 7, 8^a.
- 5 Iratus est illis Deus. Exod. 4, 5^a.

CAPUT XII.

- 1 Vivit anima tua domine. Gen. 42, 2^a. — Quoniam non expendet omnia haec, etc. Gen. 12, 4^a. — Deum suum. Gen. 17, 5^a. — Deum Israel, ibidem.
- 2 Baptizabat se. Marc. 4^a | 3^a q. 38, 1, 3^m. — Populum suum. Exod. 19, 3^a.
- 5 Omne quod erit ante oculos ejus bonum et optimum faciam... diebus meis. Gen. 12, 4^a.
- 4 Magnificata est anima mea. Gen. 46, 2^a.

CAPUT XIII.

- 1 Deus Israel. Gen. 17, 5^a. — Deus noster, ibidem. — Deo tuo, ibidem.
- 2 Nobiscum Deus. Num. 14, 1^a. — Speraverunt eam jam non esse venturam 2-2, q. 21, 3, 1^m.
- 5 Laudate Dominum. Psal. 33, 2^a. — Custodivit me angelus Dei, Psal. 90, 4^a. — Confitemini illi omnes 1 Paral. 16, 6^a. — Quoniam bonus, ibidem 7^a.
- 4 Quoniam in saeculum misericordia ejus. Exod. 22, 11^a. — Benedixit te Dominus. Gen. 1, 31^a. — In virtute sua. Deut. 4, 14^a. — Benedictus Dominus. Psal. 33, 1^a.
- 5 Qui creavit caelum et terram. Gen. 1. — Non pepercisti animae tuae. Gen. 46, 2^a. — Quod Deus ulciscatur se de inimicis suis. Deut. 32, 17^a.
- 6 Estuavit anima ejus. Gen. 46, 2^a.
- 7 Procidit ad pedes ejus 2 Paral. 29, 5^a.
- 8 Et adoravit eam. Gen. 18, 2^a.

CAPUT XIV.

- 1 Audite me fratres. Gen. 13, 3^a. — Tunc Achior relicto gentilitatis ritu, credidit Deo 3^a q. 69, 4, 2^m.
- 2 Et circumcidit carnem praepucii sui. Gen. 17, 7^a 8^a.
- 5 Et appositus est ad populum Israel, et omnis successio generis ejus, usque in hodiernum diem, supra 6, 8^a.

CAPUT XV.

- 1 Manus Domini confortavit te. Gen. 3, 14^a.
- 2 Eris benedicta in aeternum. Gen. 1, 31^a.

CAPUT XVI.

- 1 Dominus nomen est illi. Deut. 10, 8^a. — Posuit castra sua in medio populi sui. Num. 11, 5^a | Exod. 19, 3^a. — Dominus omnipotens. Gen. 17, 1^a.
- 2 Exiit se vestimento viduitatis... usque amputavit, supra 10, 2^a. — A facie Domini. Gen. 3, 14^a.
- 5 Adonai Domine magnus es tu. Psal. 74, 1^a. — Et praeclarus virtute. Deut. 4, 14^a.
- 4 Quem superare nemo potest. Gen. 50, 5^a. — Et non est qui resistat voci tuae, ibidem. — Dixisti, et facta sunt. Gen. 5^a.
- 5 Misisti spiritum tuum, et creata sunt. Gen. 4^a | Psal. 103, 13. — Qui timent te, magni erunt apud te per omnia. Levit. 19, 14^a.
- 6 Dominus vindicabit in eis. Deut. 32, 17^a. — In die judicii visitabit illos. Psal. 9, 3^a.
- 7 Dabit ignem et vermem in carnes eorum, ut urantur et sentiant, usque in sempiternum. Isa. 66, 6^a.
- 8 Judith obtulit, etc. in anathema oblivionis. Num. 21, 2^a.

Auctoritates ex libro Esther.

CAPUT I.

- 1 Pendebant autem ex omni parte tentoria aerei coloris, etc. Exod. 26, 3^a.
- 2 Cunctae uxores, tam majorum quam minorum, deferant maritis suis honorem. Ephes. 5, 16^a 18^a.

CAPUT II.

- 1 Mardocheus adoptavit sibi Esther in filiam 3^a q. 3, 5, 2^m | q. 23, 1, c. | 3, d. 10, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 4, d. 42, q. 2, 1, o.
- 2 Quidquid ille praeceperat, observabat Esther. Tob. 5, 1^a.

CAPUT III.

- 1 Solus Mardocheus non flectebat genua 2 Paral. 29, 5^a.
- 2 Nec adorabat eum. Gen. 18, 2^a. — Et caeremoniis. Deut. 3, 6^a.
- 3 Ad omnes satrapas regis 1 Reg. 3, 5, 2^a.

CAPUT IV.

- 1 Voce magna clamabat. Gen. 4, 4^a.
- 2 Ne putes quod animam tuam tantum liberes. Gen. 46, 2^a.
- 3 Mardocheus fecit omnia, quae Esther praeceperat. Tob. 5, 1^a.

CAPUT V.

- 1 Esther osculata est summitatem virgae ejus. Gen. 27, 2^a.
- 2 Aman indignatus est valde. Judith 2^a.

CAPUT VI.

- 1 Sic honorabitur quemcumque voluerit rex honorare 2-2, q. 103, 2, 4^m. — Festina et sumpta stola, ibidem.

CAPUT VII.

- 1 Dona mihi animam meam. Joan. 12, 2^a. — Pro qua rogo, et populum pro quo obsecro, ibidem.

CAPUT VIII.

- 1 Starent pro animabus suis, ibidem. — Procidit ad pedes regis 2 Paral. 29, 5^a.
- 2 Juberet irritas fieri. Gen. 17, 13^a. — Paratos esse Judaeos ad vindictam de hostibus suis. Num. 31, 1^a.
- 3 Plures alterius gentis et sectae 2-2, q. 11, 1, 3^m.
- 4 Eorum religioni jungerentur 1-2, q. 60, 3, c. | 2-2, q. 80, c. | q. 81, o. | q. 82, 2, c. | q. 83, 3, c. | q. 94, 1, 1^m | q. 97, 3, c. | q. 186, 1, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 1, c. | Opus. 18, c^o 12 | Opus. 19, c^o 2, prin^o | Trin. 10, c.
- 5 Et caeremoniis. Deut. 4, 6^a.

CAPUT IX.

- 1 Sepulti sunt Judaei de inimicis suis. Num. 31, 1^a. — Irriti fierent. Gen. 17, 13^a.
- 2 Qui religioni eorum voluerunt copulari, supra 8, 4^a.
- 3 His caeremoniis obligata est. Deut. 4, 6^a.

CAPUT X.

- 1 Fratrum suorum. Gen. 13, 3^a. — Populum suum. Exod. 19, 3^a.
- 2 Nec eorum quidquam irritum fuit. Gen. 17, 13^a. — Clamavit ad Dominum. Gen. 4, 4^a.
- 3 Et recordatus est Dominus. Gen. 8, 1^a.
- 4 Et fecit signa et portenta. Act. 6, 4^a.

CAPUT XI.

- 1 Clamaverunt ad Deum et illis vociferantibus fons parvus crevit. Gen. 4, 4^a.

CAPUT XII.

- 1 Cum intellexisset cogitationes eorum et curas diligentius pervidisset 2, d. 7, 1, b. 1.

CAPUT XIII.

- 1 Optata cunctis mortalibus pace fruerentur 2-2, q. 29, 2, o. | 3, d. 27, q. 1, 3, 5^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 4, o. | Verit. q. 22, 1, 12^m | Dio. 11, lect. 1, o.
- 2 Domine rex omnipotens. Gen. 17, 1^a. — Et non est qui possit tuae resistere voluntati. Gen. 50, 5^a.
- 3 Tu fecisti caelum et terram, etc. Gen. 1^a. — Dominus omnium tu es. Dent. 10, 8^a.
- 4 Cuncta nosti, et scis 1^a q. 14, 5, o. | 7, 11, 12, c. | q. 79, 2, c. | q. 87, 1, c. | 1, d. 35, 2, 3, o. | d. 36, q. 1, 2, o. | 2, d. 1, q. 1, 5, o. | d. 3, q. 3, 1, 4, c. | 4, d. 49, q. 2, 5, o. | Cg. 1, c^o 49, 72 | Cg. 4, c^o 13, prin^o | Verit. q. 2, 2, 3, 4, 5, o. | Meta. 12, lect. 8, fi.
- 5 Et ne quemquam adorarem, excepto Deo meo. Exod. 20, 4^a. — Deus Abraham. Gen. 17, 5^a.
- 6 Miserere populi tui. Exod. 19, 3^a | 22, 11^a. — Laudemus nomen tuum Domine. Psal. 33, 2^a. — Clamavit ad Dominum. Gen. 4, 4^a.
- 7 Deum Israel. Gen. 17, 5^a.
- 8 Columus deos eorum. Exod. 7, 1^a | 20, 4^a.
- 9 Justus es Domine. Deut. 32, 6^a.
- 10 Laudantium te. Psal. 33, 2^a.

CAPUT XIV.

- 1 Adjuva me. 1 Paral. 12, 4^a. — Converte consilium eorum super eos, etc. Gen. 3, 21^a. — Memento Domine. Gen. 8, 1^a.
- 2 Ostende te nobis. Gen. 32, 2^a. — Da mihi fiduciam 4 Reg. 18, 7^a. — Transfer cor illius in odium hostis nostri, etc. Prov. 21, 1^a | Gen. 31, 21^a.
- 3 In manu tua. Gen. 3, 14^a. — Qui habes omnium scientiam, supra 13, 4^a. — Deus Abraham. Gen. 17, 5^a.
- 4 Deus fortis. Exod. 20, 5^a.

CAPUT XV.

- 1 In pallorem colore mutato 1-2, q. 44, 1, 3^m.
- 2 Convertit Deus spiritum regis in mansuetudinem. Prov. 21, 1^a.

CAPUT XVI.

- 1 Dei cuncta cernentis, supra 13, 4^a. — Filios altissimi. Luc. 6, 12^a | Job 11, 6^a. — Et maximi. Psal. 47, 1^a.
- 2 Semperque viventis Dei. Deut. 31, 21^a. — Cujus beneficio et patribus nostris, et nobis regnum est traditum. Romanorum 13, 3^a.
- 3 Et usque hodie custoditur. Josue 24, 3^a. — Sciatis esse irritas. Gen. 17, 13^a.
- 4 Non nobis, sed Deo ei reddente. Psal. 61, 6^a. — Quod meruit. Job 6, 1^a.
- 5 Deus omnipotens. Gen. 17, 1^a.

Auctoritates ex libro Job Prophetarum.

CAPUT I.

- 1 Vir erat 1^a Cor. 11. — Simplex 2-2, q. 109, 2, 4^m | q. 111, 3, 2^m.
- 2 Et rectus 1-2, q. 55, 4, 4^m | 1, d. 19, q. 5, 1, 4^m | 20, d. 27, 2, 4^m | d. 41, q. 1, 1, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | 4^m.
- 3 Timens Deum. Levit. 19, 14. — Et recedens a malo. Psal. 33, 6^a. — Et benedixerunt Deo 3 Reg. 21, 2^a.
- 4 Cum venissent filii Dei. Judic. 6, 2^a | Luc. 6, 12^a. — Ut assisterent coram Domino 3 Reg. 22, 2^a.
- 5 Affuit inter eos etiam Satan 3 Reg. 22, 2^a | 1^a q. 112, 3, c. | 3^m | 2, d. 10, 1, 2^m | 4, d. 49, q. 2, 6, 2^m.
- 6 Cui dixit Dominus. Verit. q. 12, 7, 11^m | q. 18, 3, c. | Psal. 49.
- 7 Unde venis? Gen. 3, 15^a | Judic. 6, 2^a. — Circuivi terram 1^a q. 1, 1, 2^m | Gen. 3, 13^a.
- 8 Numquid considerasti servum meum. Job 2-2, q. 53, 4, c. — Quod non sit ei similis in terra? Eccl. 44, 2^a.
- 9 Cui respondens Satan ait 1^a q. 107, 3, o.
- 10 Operibus manuum ejus benedixisti. Gen. 1, 31^a. — Sed extende de paululum manum tuam. Gen. 3, 14. — A facie Domini, ibidem.

- 11 Ecce universa quae habet in manu tua sunt, tantum in eum ne extendas manum tuam 3^a q. 29, 1, 3^m | 2, d. 21, q. 2, 1, c. | Po^a q. 6, 5, c. | Ma. q. 16, 11, 10^m.
- 12 Boves arabant et asinae pascebantur juxta eos 2-2, q. 2, 6, 4^m.
- 13 Ignis Dei descendit de caelo. Gen. 32^a.
- 14 Sit nomen Domini benedictum. Psal. 33, 1^a.

CAPUT II.

- 1 Cum quadam die venissent filii Dei. Judic. 6, 2^a | Luc. 6, 12^a. — Et starent coram Domino 3 Reg. 22, 2^a. — Venissent quoque Satan. Judic. 6, 2^a.
- 2 Et staret in conspectu ejus, supra 5^a. — Ut diceret Dominus ad Satan, ibidem 6^a. — Unde venis? Gen. 3, 15^a | Judic. 6, 2^a. — Circuivi terram, supra 7^a.
- 3 Cui respondens Satan ait, supra 9^a. — Numquid considerasti servum meum Job, ibidem 8^a. — Quod non sit ei similis in terra. Eccl. 44, 2^a.
- 4 Vir simplex, supra 1, 1^a. — Et rectus, ibidem 2^a. — Ac timens Deum. Levit. 19, 14^a. — Et recedens a malo. Psal. 33, 6^a.
- 5 Et adhuc retinens innocentiam 2-2, q. 80, 2^m | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 2, c. | 1^m.
- 6 Tu autem commovisti me. Psal. 30.
- 7 Pro anima sua. Gen. 46, 2^a. — Mitte manum. Gen. 3, 14^a. — A facie Domini, ibidem. — Benedicat tibi 3 Reg. 21, 2^a.
- 8 Adhuc tu permanens in simplicitate tua, supra 1, 1^a. — Benedic Domino 3 Reg. 21, 2^a.
- 9 Ut venientes visitarent eum, et consolarentur 2 Reg. 9, 2^a.

CAPUT III.

- 1 Maledixit dici suo, etc. usque fi. Gen. 3, 21^a. — Et venit super me indignatio. Exod. 4, 5^a.
- 2 Expectet lucem, et non videat, nec ortum surgentis aurorae 3^a q. 27, 2, 2^m.

CAPUT IV.

- 1 Flante Deo periisse, et spiritu irae ejus. Exod. 4, 5^a.
- 2 Rugitus leonis, et vox leaenae. Psal. 37.
- 3 In angelis suis reperit parvitatem 1^a q. 63, o. | 1-2, q. 89, 4, o. | 2, d. 5, q. 1, 1 | Cg. 3, c^o 108 | 109 | 110 | Opus. 15, c^o 19 | 20 | Job 4.
- 4 Et quia nullus intelligit, in aeternum peribunt. Psal. 35, 2^a.

CAPUT V.

- 1 Ad aliquem sanctorum convertere 4, d. 15, q. 4, a. 5, q. 1, 4^m.
- 2 Virum stultum interficit iracundia 2-2, q. 158, 3, 1^m | Ma. q. 10, 2, 13^m | q. 12, 3, 11^m.
- 3 Et parvulum occidit invidia. Ma. q. 10, 2, 13^m.
- 4 Et maledixi pulchritudini ejus statim. Gen. 3, 21^a. — Homo nascitur ad laborem, ibidem 24^a.
- 5 Qui dissipat cogitationes malignorum, ne possint implere manus eorum quod coeperant. Po^a q. 6, 5, c.
- 6 Qui apprehendit sapientes in astutia eorum 1^a Cor. 3, lect. 3.
- 7 Ipse vulnerat et medetur. Deut. 32, 19^a. — Percutit et manus ejus sanabunt, ibidem | Gen. 3, 14^a.
- 8 In sex tribulationibus liberabit te, et in septima non tanget te malum. Opus. 7, c^o 8.

CAPUT VI.

- 1 Iram merui. Exod. 4, 5^a | 3^a q. 49, 6, c. | 3, d. 18, 2, c.
- 2 Quasi arena maris. Gen. 15, 2^a. | Sagittae Domini in me sunt. Psal. 17 | 18 | 37.
- 3 Quarum indignatio ebibit spiritum meum. Exod. 4, 5^a. — Anima esurienti etiam amara dulcia esse videntur. Gen. 46, 2^a.
- 4 Quae prius tangere nolebat anima mea, ibidem.
- 5 Solvat manum suam. Gen. 3, 14^a.

CAPUT VII.

- 1 Memento Domine. Gen. 8, 1^a. — Oculi tui in me. Gen. 3, 14^a.
- 2 Non revertetur oculus meus ut videat bona, nec aspiciet me visus hominis 4, d. 43, a. 3, q. 1, c. | d. 45, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m | d. 48, q. 2, 2, 8^m | Cg. 4, c^o 82, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 2 | Lect. 5 | lect. 7, fi.
- 3 Qui descendit ad inferos, non ascendit, ibidem. — Cum amaritudine animae meae. Gen. 46, 2^a.
- 4 Elegit suspendium anima mea, ibidem. — Quid est homo, quia magnificas eum. Psal. 8, 2^a. — Aut quid apponis erga eum cor tuum? ibidem | Gen. 3, 14^a.

- 5 O custos hominum. Josue 28, 3^a.
- 6 Visitas eum diluculo. Exod. 4, 14^a.
- 7 Et subito probas illum. Psal. 16, 2^a.

CAPUT VIII.

- 1 Aut omnipotens. Gen. 17, 1^a. — Si mundus et rectus incesseris, supra 1, 2^a. — Statim evigilabit ad te. Exod. 4, 5^a.
- 2 Spes hypocritae peribit 2-2, q. 111, 4, o. | 4, d. 16, q. 4, art. 1, q. 3, o.
- 3 Deus non projiciet simplicem, supra 1, 1^a.
- 4 Nec porriget manum malignis. Gen. 3, 14^a.

CAPUT IX.

- 1 Sapiens est corde. Gen. 3, 14 | Esther 13, 4^a | 1^a q. 37, 2, 1^m | q. 39, 7, 2^m | 1, d. 32, q. 2, 2, o. | Cg. 4, c^o 12 | Po^a q. 9, 9, 6^m.
- 2 Et fortis robore. Exod. 20, 5^a. — Si fortitudo quaeritur, robustissimus est, ibidem. — Quis restitit ei? Gen. 50, 5^a.
- 3 In furore suo. Exod. 4, 5^a. — Deus ejus irae nemo resistere potest, ibidem | Gen. 50, 5^a. — Et graditur super fluctus maris. Gen. 3, 13^a.
- 4 Si venerit ad me, ibidem | Exod. 19, 6^a. — Non videbo eum. Gen. 32, 2^a | 1-2, q. 112, 5, c. — Si abierit. Josue 3 | 1-2, q. 112, 5, c.
- 5 Ignorabit anima mea. Gen. 46, 2^a.

CAPUT X.

- 1 Tedet animam meam, ibidem. — Loquar in amaritudine animae meae, ibidem. — Opus manuum tuarum. Gen. 3, 14^a. — Memento quaeso. Gen. 8, 1^a.
- 2 Nonne sicut lac mulisti me... tribuisti mihi 1^a q. 105, 5, c. fi. | Cg. 3, c^o 63, fi. — Pelle et carnibus vestisti me: ossibus et nervis compegisti me 1^a q. 105, 5, c. fi.
- 3 Et visitatio tua. Exod. 4, 13^a. — Custodivit. Josue 24, 3^a. — Spiritum meum 1 Esdrae 1^a.
- 4 In corde tuo. Gen. 3, 14^a. — Universorum memineris. Esther 13, 4^a | Gen. 8, 1^a. — Multiplicas iram tuam. Exod. 4, 5^a.
- 5 Ubi nullus ordo 2, d. 6, 4, 1^m | Anima. 18, 9^m.

CAPUT XI.

- 1 Utinam Deus loqueretur tecum, supra 1, 6^a. — Et aperiret labia sua. Gen. 3, 14^a. — Ut ostenderet secreta sapientiae suae, supra 9, 1^a.
- 2 Multiplex esset lex ejus 1-2, q. 91, o. | Rom. 8, lect. 1, post. prin^o.
- 3 Multo minora exigaris ab eo, quam meretur iniquitas tua 1^a q. 21, 4, 1^m | 4, d. 15, L. prin^o | d. 46, q. 2, a. 2, q. 1, o. | a. 3, q. 1, 1^m | q. 2, 4^m | d. 50, q. 2, a. 4, q. 2, 2^m | Psal. 47.
- 4 Forsitan vestigia Dei comprehendes 1^a q. 5, 5, o. | q. 45, 7, o. | q. 93, 6, c. | 1, d. 3, q. 2, o. | q. 3, c. | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m | Cg. 4, c^o 25, fi. | Po^a q. 9, 9, c. fi.
- 5 Et usque ad perfectum omnipotentem reperiēs. Gen. 17, 1^a | Exod. 33, 14^a | 15^a | 1^a | q. 17, 1, 1^m | 3^m | 7, o. | 8, c. | q. 56, 3, 1^m | 2^m | q. 57, 5, 2^m | q. 62, 9, c. | q. 86, 2, 1^m | q. 107, 3, c. | 1-2, q. 4, 3, 1^m | q. 93, 2, 2^m | 2-2, q. 182, 4, 6^m | 3^a q. 10, 1, o. | 3, 1^m | 1, d. 3, q. 1, 1, c. | 1^m | 4^m | Lect. 2, L. | d. 21, L. | d. 22, 1, c. | 2^m | 2, d. 11, q. 2, 2, o. | 3, d. 14, a. 2, q. 1, o. | q. 2, c. | d. 27, q. 3, 2, c. fi. | 4, d. 15, q. 3, 1, c. | d. 49, q. 2, 1, 1^m | 6^m | 3, o. | 5, c. | 2^m | Cg. 3, c^o 55 | 56, 1^m | 2^m fi. | 58, 2^m | 59, fi. | 61, 8^m | Verit. q. 2, 2, 5^m | q. 8, 2, o. | 4, c. | q. 20, 4, 5, o. | Po^a q. 7, 1, 2^m | Quol. 10, 8, 1^m | Opus. 3, c^o 106 | 223 | 264 | Opus. 18, c^o 6 | Dio. | 11 | 12 | Lect. 2, fi. | Lect. 3, o. | Isa. 6 | Ma. 5 | Jo. 1, lect. 16 | c^o 6, lect. 5, fi. | c^o 7, lect. 3, prin^o | c^o 8, lect. 8 | c^o 10, lect. 4, prin^o | Ephes. 3, lect. 6 | Phil. 3, lect. 2, | 1^a Tim. 6 | lect. 3 | Hebr. 1, lect. 2.
- 6 Excelsior caelo est... mari 1^a q. 3, 1, 1^m | q. 8, 1, 1^m | Cg. 1, c^a 26, fi. | Cg. 3, c^o 58, fi. | Dio. 3, lect. 2 | Job 11 | Ephes. 3, lect. 5.
- 7 Quis contradicet ei, aut quis ei dicere potest, cur ita facias? Gen. 50, 5^a.

CAPUT XII.

- 1 Volatilia caeli. Gen. 32^a. — Manus Domini. Gen. 3, 14^a. — Anima omnis viventis. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
- 2 Et spiritus universae carnis hominis 1 Esdrae 1^a | Gen. 6, 10^a.
- 3 In antiquis est sapientia 2-2, q. 47, 15, 2^m | 4, d. 44, q. 1, a. 3^a, q. 1, 1^m.

- 4 Et in multo tempore prudentia 22, q. 47, 14, o. | q. 49, 3, c. | q. 51, 1, 3^m | Tit. 2.
- 5 Apud ipsum est sapientia, supra 9, 1^a. — Et fortitudo. Exod. 20, 5^a.
- 6 Ipse habet consilium 1^a q. 22, 1, 1^m | 1-2, q. 14, 1, 2^m | 2-2, q. 52, 3, 3^m | 1, d. 5, L. 3^m | Cg. 1, c^o 93 | Verit. q. 24, 3, 4^m | Job 12 | Psal. 32.
- 7 Et intelligentiam 1^a q. 14, 1, o. | q. 26, 1, c. | 1, d. 35, 1, o. | 2, d. 3, q. 1, 1, c. | Cg. 1, c^o 44 | Lib. 4, c^o 19 | Po^a q. 8, 1, c. | q. 9, 5, c. | Opus. 3, c^o 28 | 35 | Meta. 12, lect. 6.
- 8 Effundit despectionem super principes, et eos qui oppressi fuerant revelat. Rom. 13, 2^a. — Qui immutat cor principum, etc. Prov. 21, 1^a.
- 9 Qui multiplicat gentes, et perdit eas, et subversas in integrum restaurat. Deut. 32, 19^a.

CAPUT XIII.

- 1 Sed tamen ad omnipotentem loquar. Gen. 17, 1^a. — Disputare cum Deo cupio 2-2, q. 128, 4^m. — Faciem ejus accipitis. Gen. 3, 14^a | Deut. 6^a.
- 2 Quem celare nihil potest. Esther 13, 24^a. — Animam meam porto in manibus meis. Jo. 12, 2^a.
- 3 Non venit in conspectu ejus omnis hypocrita, supra 8, 2^a. — Aenigmata percipite 3 Reg. 10, 2^a. — Manum tuam longe fac a me. Exod. 3, 8^a.
- 4 Voca me. Exod. 3, 8^a.
- 5 Et ego respondebo tibi, supra 11, 7^a.

CAPUT XIV.

- 1 Aperire oculos tuos. Gen. 3, 14^a. — Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? nonne tu qui solus es? Marc. 2, 2^a | Deut. 32, 18^a | 2, d. 28, 2, 5^m | 3, 5^m | 3, d. 18, a. 6, q. 2, 3, o. | 4, d. 1, q. 2, a. 6, q. 1, c. | d. 4, q. 2, a. 2, q. 6, o.
- 2 Homo cum dormierit non resurget, supra 7, 2^a. — Donec attetur caelum. Psal. 101, 12^a. — Non evigilabit nec consurget de somno suo, supra 7, 2^a | 4, d. 43, art. 3, q. 1, o. | q. 2, c. | q. 4, 1^m | Job 19 | c^o 14.
- 3 Donec pertranseat furor tuus. Exod. 4, 5^a. — Et recorderis mei. Gen. 8, 1^a. — Vocabis me. Exod. 3, 8^a | 1^a Thess. 4, 10^a.
- 4 Et ego respondebo tibi. Jo. 5, 25^a. — Operi manuum tuarum porriges dexteram. Gen. 3, 14^a.
- 5 Sive nobiles fuerint filii ejus sive ignobiles, non intelliget 4 Reg. 22, 4^a.
- 6 Attamen caro ejus dum vivet, dolebit. Gen. 6, 10^a.
- 7 Et anima illius super semetipso lugebit. Gen. 46, 2^a.

CAPUT XV.

- 1 Numquid consilium Dei audisti? supra 12, 6^a. — Ejus sapientia, supra 9, 1^a. — Quid tumet contra Deum spiritus tuus? 1 Esdrae 1^a | Gen. 3, 1^a.
- 2 Quid est homo, ut immaculatus sit, et ut justus appareat, natus de muliere? 3 Reg. 8, 13^a | 3^a q. 31, 4, 3^m.
- 3 Ecce inter sanctos ejus, nemo immutabilis 1^a q. 9, 2, o. | q. 10, 3, c. | q. 16, 8, o. q. 65, 1, 1^m | 1-2, q. 109, 2, 2^m | 3^m | 3, q. 10, 4, c. | q. 13, 2, c. | q. 57, 1, 1^m | 1, d. 8, q. 3, 2, o. | d. 19, q. 5, 3, o. | Verit. q. 1, 6, o. | q. 5, 2, 6^m | Opus. 3, c^o 124.
- 4 Et caeli non sunt mundi in conspectu ejus, supra 4, 3^a.
- 5 Et contra omnipotentem roboratus est. Gen. 17, 1^a.
- 6 Auferetur splritu oris ejus. Gen. 3, 14^a.
- 7 Congregatio hypocritae sterilis, supra 8, 2^a.

CAPUT XVI.

- 1 Utinam esset anima vestra pro anima mea. Gen. 3, 21^a | 46, 2^a.
- 2 Suscitatur falsiloquus adversus faciem meam, contradicens mihi. Job 8, 2^a.
- 3 Collegit furorem suum in me 1^a q. 54, 5, 3^m | q. 58, 5, fi. | q. 59, 4, 1^m | 2, d. 7, q. 2, 1, 1^m | Po^a q. 6, 6, 3^m | Ma. q. 16, 1, 3^m | 6, 15^m | Anima. 19, 8^m.

CAPUT XVII.

- 1 Splritus meus attenuabitur 1 Esdrae 1^a.
- 2 In profundissimum infernum descendant omnia mea 3^a q. 52, 2, 5^m | 3, d. 22, q. 2, a. q. 2, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 6, q. 1, c.

CAPUT XVIII.

- 1 Quid perdis animam tuam? Gen. 46, 2^a.
- 2 Et de orbe transferet eum 4, d. 44, q. 3, a. 2, q. 3, 1^m.

CAPUT XVIII.

- 1 Quid perdis animam tuam? Gen. 46, 2^a.
- 2 Et de orbe transferet eum 4, d. 44, q. 3, art. 2, q. 3, 1^m.

CAPUT XIX.

- 1 Iratus est contra me furor ejus. Exod. 4, 5^a. — Manus Domini tetigit me. Gen. 3, 14^a. — Semitam meam circumsepsit, et transire non possum 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m.
- 2 Scio enim quod Redemptor meus vivit 3^a q. 35, 1, c.
- 3 Et in novissimo die de terra surrecturus sum 4, d. 43, a. 3, q. 1, o. | q. 2, c. | q. 4, 1^m | Job 19.
- 4 Et rursum circumdabor pelle mea 4, d. 44, q. 1, art. 2, q. 5, o. | Matth. 10.
- 5 In carne mea videbo Deum 1, q. 12, 3, 1^m | 4, d. 49, q. 2, 2, 2^m.
- 6 Quem visurus sum ego ipse, et non alius 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, 2, o. | a. 2, q. 1, o. | q. 2, 2^m | Cg. 4, c^o 80 | 81 | 92 | Po^a q. 4, 10, 9^m | Anima. 19, 5^m | 13^m | Quol. 10, vel 11, q. 6, o. | Quol. 7, 12, c. | Opus. 3, c^o 155, etc. usque 161 | Job 19 | 1^a Cor. 15, lect. 5 | Lect. 9.
- 7 Et oculi mei conspecturi sunt 1^a q. 12, 3, o. | 4, 3^m | 2-2, q. 175, 4, c. | 1, d. 8, 6, c. | 4, d. 10, a. 4, q. 1, 3^m | d. 46, q. 2, 1, c. | d. 48, q. 2, 1, c. | d. 49, q. 2, 1, 1^m | 2, o. | 13 | Cg. 3, c^o 51, fi. | Job 19, fi. | Matth. 5 | Job 1, lect. 18.
- 8 Fugite a facie gladii, quoniam ultor iniquitatis est gladius. Mal. q. 1, 5, fi. | Psal. 7 | Psal. 21 | Isa. 27, fi. | Romanorum prologo prin^o.
- 9 Et scitote esse judicium. Psal. 9, 3^a.

CAPUT XX.

- 1 Gaudium hypocritae ad instar puncti, supra 8, 2^a.
- 2 Ossa illius implebuntur vitiis adolescentiae ejus, et cum eo in pulvere dormient 4, d. 43, art. 4, q. 3, 3^m.
- 3 Luet quae fecit omnia. Psal. 61, 6^a. — Juxta multitudinem adinventionem snarum, sic et sustinebit, ibidem.
- 4 Nil permanebit de bonis ejus. Ezech. 18, 6^a. — Emittat in eum iram furoris sui. Exod. 4, 5^a. — In die furoris Dei, ibidem.
- 5 Omnis dolor irruet super eum 4, d. 50, q. 2, a. 2, q. 1, o. | a. 3, q. 1, c.
- 6 Vadent, et venient super eum horribiles 4, d. 47, q. 1, art. 2, q. 4, o.
- 7 Omnes tenebrae absconditae sunt in occultis ejus 3, q. 84, 6, 1^m.
- 8 Devorabit eum ignis, qui non succenditur. Isa. 66, 6^a.
- 9 Revelabunt caeli iniquitatem ejus, et terra consurget adversus eum 4, d. 48, 4, 2^m | Verit. q. 23, 8, 2^m.

CAPUT XXI.

- 1 Quis est omnipotens. Gen. 17, 1^a. | Dolores dividet furoris sui. Exod. 4, 5^a.
- 2 Deus servabit filiis illius dolorem patris. Exod. 20, 7^a.
- 3 Qui dixerunt Deo, recede a nobis 1^a q. 9, 1, 3^m | Isa. 30, fi. | Phil. 4 | Hebr. 3.
- 4 Scientiam viarum tuarum nolumus, infra 23, 6^a | Psal. 35, 2^a.

CAPUT XXII.

- 1 Qui prodest Deo, si justus fueris, aut quid confers ei, si immaculata fuit vita tua 2-2, q. 81, 6, 2^m | 7, c. | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 1, c. fi. | Verit. q. 27, 4, 16^m | Causis. 21, o.
- 2 Abstulisti pignus fratrum tuorum. Gen. 13, 3^a. — Deus excelsior caelo, supra 11, 6^a. — Qui dicebant Deo, recede a nobis, supra 21, 2^a.
- 3 Et dicis, quid novit Deus etc. nec nostra considerat 1^a q. 8, 3, c. — Circa cardines caeli perambulat. Gen. 3, 13^a.
- 4 Nubes latibulum ejus. Exod. 19, 7^a. — Deus omnipotens. Gen. 17, 1^a. — Et innocens subsannabit eos 2 Paral. 30, 1^a.
- 5 Suscipe ex ore ejus, scilicet Dei, legem. Gen. 3, 14^a. — Qui humiliatus fuerit, erit in gloria. Matth. 2, 13^a | Lucae 1, 21^a c^o 14, 2^a.
- 6 Et vota tua reddet. Psal. 75, 6^a. — Salvabitur innocens, supra 2, 5^a.
- 7 Si reversus fueris ad omnipotentem aedificaberis, et longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo 1-2, q. 113, o. | 3^a q. 86, 2, o. | 6, 1^m | q. 88, 2, c. | 2, d. 26, 4, 4^m | 3, d. 30, 5, 3^m | 4, d. 17, q. 1, o. | Cg. 3, c^o 158 | Lib. 4, c^o 72 | Verit. q. 28, o. | Epbes. 5, lect. 5, fi. | Joan. 4, lect. 2.

CAPUT XXIII.

- 1 Manus plagae meae aggravata est super gemitum meum. Gen. 3, 14^a | Job 23 | Psal. 31.

- 2 A mandatis labiorum ejus, ibidem. — Verba oris ejus, ibidem. — A facie ejus, ibidem.
- 5 Nolo multa fortitudine contendat mecum. Exod. 20, 5^a. — Nec magnitudinis suae mole me praemat. Psal. 50 | supra 11, 6^a.
- 4 Proponat aequitatem contra me 2-2, q. 80, 3^m | q. 120, 1, c. | 3. d. 33, q. 3, a. 4, q. 6^a c.
- 5 Ipse vero scit vias meas 1^a q. 14, 6, 11, o. — Et probabit me quasi aurum, quod per ignem transit. Psal. 16, 2^a.
- 6 Vestigia ejus sequutus est pes meus, supra 11, 4^a. — Viam ejus custodivi. Psal. 17 | Psal. 30 | Matth. 3.
- 7 Ipse enim solus est. Deut. 32, 18^a. — Et nemo potest avertere cogitationem ejus. Gen. 50, 5^a | 1^a q. 34, 1, 2^m | 2-2, q. 2, 1, c. | q. 180, 2, 1^m | Verit. q. 14, 1, 9^m.
- 8 Et anima ejus, scilicet Dei. Levit. 26, 4^a. — Quodcumque voluit, hoc fecit. Psal. 113, 2^a.
- 9 Deus movit cor meum. Psal. 50. — Et omnipotens conturbavit me. Gen. 17, 1^a.
- 10 Timore sollicitor 1-2, q. 44, 2, 4, o. | 2-2, q. 47, 3, 3^m | q. 54, 2, 4^m | q. 129, 7, c. | Psal. 12.

CAPUT XXIV.

- 1 Ab omnipotente non sunt abscondita tempora. Gen. 17, 1^a | Matth. 24, 14^a. — Anima vulneratorum clamavit. Gen. 4, 4^a | 46, 2^a.
- 2 Et Deus inultum abire non patitur. Deut. 32, 17^a. — Ipsi fuerunt rebelles lumini. Psal. 16 | Isa. 50, fi.
- 3 Nescierunt vias ejus. nec reversi sunt per semitas illius, supra 7, 2^a. — Maledicta sit pars ejus in terra. Gen. 3, 21^a.
- 4 Ad ninium calorem, transiet ab aquis nivium 1^a q. 10, 3, 2^m | 1-2, q. 67, 4, 2^m | 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | d. 50, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Cg. 3, c^o 145 | Anima. 21, 18^m | Quol. 7, vel 8, 18, o.
- 5 Obliviscatur ejus misericordia. Gen. 3, 21^a | Exod. 22, 11^a. — Non sit in recordatione, sed conteratur sicut lignum infructuosum, ibidem | Gen. 8, 1^a.
- 6 Dulcedo illius vermes, ibidem | Isa. 66, 11^a. — Dedit ei Deus locum poenitentiae, et ille abutitur eo in superbia. Rom. 1, 22^a | Verit. q. 12, 3, 15^m | 5, 3^m.
- 7 Oculi ejus, sunt in visis illius. Gen. 3, 14^a.
- 8 Humiliabuntur 2 Reg. 8, 1^a.

CAPUT XXV.

- 1 Qui facit concordiam in sublimibus suis 1^a q. 108, 6, c. | q. 113, 8, o. | 2, d. 11, q. 2, 5, o. | 4, d. 45, q. 3, 3, 3^m.
- 2 Numquid est numerus militum ejus 1^a q. 50, 3, o. | q. 112, 4, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 3, o. | Cg. 2, c^o 90 | Po^a q. 6, 6, c. fi.
- 3 Et super quem non fulget lumen illius 1^a q. 107, 2, c. | q. 109, 3, c. | 2, d. 9, 2, 4^m | 6, 3^m | d. 11, q. 2, 3, 3^m | Verit. q. 9, 1, 2, o.
- 4 Aut apparere mundus, natus de muliere, supra 15, 2^a.
- 5 Ecce etiam lunam non splendet, et stellae non sunt mundaе in conspectu ejus, supra 4, 3^a.

CAPUT XXVI.

- 1 Cujus adjutores es 1^a q. 23, 8, 2^m | 4, d. 5, q. 3, 2, c. | Verit. q. 28, 8, 8^m | Job 26, prin^o | Rom. 11, lect. 5 | 1^a Cor. 3, lect. 2, fi. | 2^a Cor. 6, prin^o.
- 2 Numquid imbecillis, qui non est fortis? Exod. 20, 5^a. — Et sustentas brachium ejus. Gen. 3, 14^a.
- 3 Cui dedisti consilium, supra 12, 6^a. — Forsitan illi, qui non habet sapientiam, supra 9, 1^a.
- 4 Qui tenet vultum solii sui. Gen. 3, 14^a | Judic. 6, 3^a.
- 5 Et expandit super nebulam suam. Exod. 19, 7^a.
- 6 Terminum circumdedit aquis. Gen. 1, 18^a.
- 7 Usque dum finiantur lux, et tenebrae. Esther 13, 4^a | 4, d. 47, q. 1, art. 1, q. 3, c.
- 8 Columnae caeli concremescunt, et pavent ad nutum ejus. Psal. 18, 6^a.
- 9 In fortitudine illius. Exod. 20, 5^a. — Repente maria congregata sunt. Gen. 1, 18^a.
- 10 Et prudentia ejus, scilicet Dei 1^a q. 22, 1, c. | 1^m | Cg. 1, c^o 93.
- 11 Spiritus ejus ornavit caelos, et obstetricante manu ejus, eductus est coluber tortuosus 2 Prol. o. | Gen. 3, 14^a.
- 12 Ecce haec ex parte dicta sunt viarum ejus, et cum vix parvam stillam sermonum ejus audierimus, quis poterit tonitruum magnitudinis ejus intueri? Cg. 4, c^o 1, o.

S. Th. Opera omnia. Index.

CAPUT XXVII.

- 1 Deus omnipotens. Gen. 17, 1^a. — Donce superest alitus. Gen. 8, 4^a. — Spiritus Dei in naribus meis 1 Esdrae 1^a. — Adduxit animam meam. Gen. 46, 2^a.
- 2 Nec lingua mea meditabitur mendacium. Cg. 1, c^o 1, fi. | Job 27 | Psal. 34, fi. | Psal. 36 | Psal. 51.
- 3 Non recedam ab innocentia mea, supra 2, 5^a. — Quae est spes hypocritae? supra 8, 2^a. — Numquid Deus audiet clamorem ejus? Exod. 2, 4^a | Gen. 4, 4^a.
- 4 Per manum Dei. Gen. 3, 14^a.
- 5 Assumens parabolam suam. Psal. 48.

CAPUT XXVIII.

- 1 Profunda fluviorum scrutans est, et abscondita produxit in lacum 1 Prol.
- 2 Perditio et mors dixerunt, auribus nostris audivimus famam ejus. Rom. 10, lect. 3.
- 3 Ipse fines mundi intuetur, et omnia quae sub caelo sunt respicit. Esther 13, 4^a | 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 3, c.
- 4 Ecce timor Domini, ipsa est sapientia, et recedere a malo, intelligentia 2-2, q. 19, 7, 2^m | q. 45, 1, 3^m.

CAPUT XXIX.

- 1 Assumens parabolam, supra 27, 4^a. — Eo quod liberassem pauperem vociferantem, et pupillum cui non erat adjutor etc. Exod. 22, 17^a.
- 2 Deus custodiebat me. Josue 24, 3^a. — Et cor vidne consolatus sum, ibidem | 2 Reg. 9, 2^a. — Eram moerentium consolator, ibidem.
- 3 Quando erat omnipotens mecum. Gen. 17, 1^a | Num. 14, 1^a.

CAPUT XXX.

- 1 Nunc autem in memetipso marcescit anima mea. Gen. 46, 2^a | Joan. 12, 2^a. — Compatiebatur anima mea pauperi, ibidem.
- 2 Clamo ad te. Gen. 4, 4^a. — Non respicis ad me. Exod. 2, 6^a.
- 3 Mutatus es mihi in crudelem. Psal. 89, 1^a. — In duritia manus tuae. Gen. 3, 14^a | supra 23, 1^a.
- 4 Morti trades me, ubi constituta est domus omni viventi. Psal. 38, 13^a | Hebr. 11, lect. 8.

CAPUT XXXI.

- 1 Pepigi foedus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de virgine 2-2, q. 167, 2, c. | 2^m | 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 2, o. | d. 30, L. fi. | Job 31, prin^o.
- 2 Deus omnipotens. Gen. 27, 1^a. — Considerat vias meas, et cunctos gressus meos dinumerat, supra 21, 5^a.
- 3 Sciat Deus simplicitatem meam, supra 1, 1^a | Exod. 2, 6^a. — Si declinavit gressus de via, supra 24, 7^a.
- 4 Quid faciam, cum surrexerit ad judicandum Deus. Gen. 9, 3^a. — Numquid non in utero fecit me etc. supra 10, 2^a.
- 5 Si negavi quod volebant pauperibus... ex ea. Exod. 22, 17^a.
- 6 Ab infantia crevit mecum miseratio etc. 1-2, q. 51, 1, o. | q. 63, 1, o. | 2, 3^m | 3, c. | q. 71, 2, 1^m | q. 85, 1, c. | 2-2, q. 47, 15, o. | q. 108, 2, c. | q. 123, 1, 2^m | q. 141, 1, 2^m | 3^a q. 27, 6, 3^m | 1, d. 17, q. 1, 3, c. | 2, d. 39, q. 2, 1, b. | c. | 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 1, o. | d. 36, 1, c. | 4, d. 26, q. 1, 1, c. | Verit. q. 11, 1, c. | Ma. q. 5, 5, c. fi. | Verit. q. 1, 8, o. | Job 10 | c^o 31 | Gal. 4, lect. 6 | Eth. 2.
- 7 Si despexi praetereuntem, eo quod non haberet indumentum etc. Tobiae 1, 10^a. — Si levavi super pupillum manum etc. Exod. 22, 17^a.
- 8 Semper enim quasi tumentes super me fluctus, timui Deum. Levit. 19, 14^a.
- 9 Si vidi solem cum fulgeret etc. quae est iniquitas maxima. Ma. q. 9, 2, 3^m | 1^a Cor. 12.
- 10 Si gavisus sum ad ruinam ejus qui me oderat etc. guttur meum. Verit. q. 2, 8, 4^m.
- 11 Maledicens animam ejus. Gen. 3, 21^a. — Foris non mansit peregrinus, bostium meum viatori patuit. Tobiae 1, 10^a.
- 12 Si abscondi quasi homo peccatum meum etc. 4, d. 17, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m | L. 7^m.
- 15 Et animam agricolarum ejus affixi. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.

CAPUT XXXII.

- 1 Indignatus est. Judith 1, 2^a. — Spiritus est in hominibus 1 Esdrae 1^a. — Coartat me spiritus uteri mei, ibidem.
- 2 Inspiratio Omnipotentis dat intelligentiam. Gen. 17, 1^a.
- 3 Non accipiam personam viri. Deut. 6^a.

CAPUT XXXIII.

- 1 Spiritus Dei fecit me. Gen. 30^a. — Et spiraculum Omnipotentis vivificavit me. Gen. 2, 1^a | 17, 1^a.
- 2 De eodem luto ego quoque formatus sum. Gen. 2, 9^a.
- 3 Semel loquitur Deus, et secundo idipsum non repetit 3^a q. 45, 4, 1^m.
- 4 Per somnium in visione nocturna etc. tunc aperit aures viro- rum etc. 4, d. 9, a. 4, q. 1, 2^m | Verit. q. 12, 3, 2^m | q. 28, 3, 6^m.
- 5 Et erudiens eos, instruit disciplina 3, d. 23, q. 1, a. 4, q. 3, c. fi. | Matth. 23, 2^a.
- 6 Ut avertat hominem ab his quae facit. Jerem. 15, fi.
- 7 Eruens animam ejus a corruptione. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a. — Si fuerit pro eo angelus loquens, unus de millibus, supra 25, 2^a.
- 8 Ut annunciet hominis acquitatem, supra 24, 4^a.
- 9 Miserebitur ejus. Exod. 22, 11^a.
- 10 Et videbit faciem ejus in jubilo. Gen. 3, 14^a | 31, 2^a.

CAPUT XXXIV.

- 1 Qui bibit subsannationem 2 Paral. 30, 4^a. — Absit a Deo impietas. Deut. 32, 5^a. — Et ab Omnipotente, ibidem | Gen. 17, 1^a.
- 2 Opus hominis reddet ei. Psal. 61, 6^a. — Et juxta vias singulo- rum restituet eis, ibidem.
- 3 Vere enim Deus non condemnabit frustra, et omnipotens non subvertit judicium. Rom. 3.
- 4 Quem constituit alium super terram, aut quem posuit super or- bem quem fabricatus est. Verit. q. 8, 1^m | Rom. 3.
- 5 Si direxerit ad eum cor suum, spiritum illius et flatum ad se trahet. Jo. 14, 21^a.
- 6 Deficiet omnis caro simul. Gen. 6, 10^a. — Et homo in cinerem revertetur. Gen. 3, 26^a.
- 7 Quomodo tu eum qui justus est. Deut. 32, 6^a. — Qui non accipit personas principum. Deut. 10, 10^a. — Nec cognovit tyrannum. Exod. 33, 5^a.
- 8 Opus enim manuum ejus sunt universi. Gen. 3, 14^a. — Oculi ejus super vias hominum, ibidem.
- 9 Et omnes gressus eorum considerat. Psal. 32, 8^a. — Ne ultra in hominis potestate est, ut veniat ad Deum in judicium. Psal. 9, 3^a.
- 10 Conteret multos et innumerabiles, et stare faciet alios pro eis 1^a q. 23, 6, 1^m | Verit. q. 6, 3, 5^m.
- 11 Novit enim opera eorum. Psal. 32, 8^a. — Qui quasi de industria recesserunt ab eo. Josue 22, 2^a.
- 12 Et omnes vias ejus intelligere noluerunt, supra 23, 6^a. — Ut pervenire faceret ad eum clamorem egeni. Gen. 4, 4 | Matth. 5, 2^a.
- 13 Et audiret vocem pauperum. Exod. 2, 4^a.
- 14 Ex quo absconderit vultum. Gen. 3, 14^a. — Quis est qui contem- pletur eum. Exod. 33, 14^a | 15^a.
- 15 Qui regnare facit hypocritam, propter peccata populi 2, d. 44, q. 1, 2, 2^m | 3^m | 5^m | Opus. 20, lib. 3, c^o 7 | 8.

CAPUT XXXV.

- 1 Si peccaveris quid ei nocebis etc. 1-2, q. 21, 4, 1^m | q. 47, 1, 1^m | q. 73, 8, 2^m | 2-2, q. 88, 2, c. | 2, d. 42, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m | 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 3, 4^m | a. 4, q. 1, c.
- 2 Si juste egeris, quid donabis ei etc. supra 22, 1^a. — Qui dicet nos. Matth. 23, 2. — Volucres caeli. Gen. 32.
- 3 Homini qui similis tui est, nocebit iniquitas tua. Isa. 59, fi.
- 4 Et filium hominis adjuvabit justitia tua 2-2, q. 57, 1, c.
- 5 Clamabunt. Gen. 4, 1^a. — Non ergo frustra audiet Deus. Exod. 2, 4^a. — Nec non infert furorem suum 4, 5^a.
- 6 Et omnipotens, causas singulorum intuebitur. Gen. 17, 1^a.
- 7 Nunc ulciscitur scelus valde 1^a q. 21, 4, 1^m | Psal. 47 | 1^a Cor. 11, lect. 7.

CAPUT XXXVI.

- 1 Simulatores et callidi, provocant iram Dei. Exod. 4, 5^a | Psal. 48.
- 2 Non auferet a justo oculos suos. Gen. 3, 14^a. — Morietur in tem- pestate anima eorum. Gen. 46, 2^a.

- 3 Causa tua quasi impii judicata est, causam judiciumque recipies 3^a q. 49, 6, c. fi. | Matth. 26, 24^a.
- 4 Ecce Deus excelsus, supra 11, 6^a. — In fortitudine sua. Exod. 20, 5^a. — Et nullus ei similis in legislatoribus. Psal. 82, 1^a.
- 5 Quis poterit scrutari vias ejus, supra 11, 4^a 5^a. — Aut quis au- det ei dicere, operatus es iniquitatem. Deut. 32, 5^a.
- 6 Omnes homines vident eum, unusquisque intuetur eum procul 1^a q. 12, o. | 1-2 q. 93, 2, o. | 1, d. 3, q. 1, o. | Cg. 1, c^o 10, 11, 12, 13 | Lib. 3, c^o 57 | Lib. 4, c^o 1 | Verit. q. 8, 1, o. | Quol. 10, q. 8, o. | Job 36, fi. | Psal. 8 | Job 1, lect. 16.
- 7 Ecce Deus magnus. Psal. 47, 1^a | 1-2, q. 112, 5, c. — Vincens scientiam nostram, supra 11, 4^a 5^a. — Numerus annorum ejus inestimabilis. Psal. 101.
- 8 In manibus abscondit lucem. Gen. 3, 14^a. — Praecepit ei ut rursus adveniat 3 Reg. 17, 1^a.
- 9 Annunciat de ea amico suo, quod possessio ejus sit, et ad eam possit ascendere. Isa. 64, 1^a 3^a.

CAPUT XXXVII.

- 1 De ore ejus. Gen. 3, 14^a. — Tonabit Deus in voce magnitudinis suae. Psal. 47, 1^a. — Qui praecipit nivi, ut descendat etc. 3 Reg. 17, 1^a.
- 2 Et imbri fortitudinis suae. Exod. 20, 5^a.
- 3 Nubes spargunt lumen suum, quae lustrant cuncta per circui- tum etc. Rom. 1, lect. 5 | Hebr. 13, lect. 3.
- 4 Digne eum invenire non possumus, supra 11, 4^a 5^a. — Magnus fortitudine. Psal. 47, 1^a | Exod. 20, 5^a.
- 5 Et justitia. Deut. 32, 6^a.

CAPUT XXXVIII.

- 1 Respondens autem Dominus Job de turbine dixit, supra 1, 6^a. — Cum me laudarent simul astra matutina. Psal. 33, 2^a | Quol. 5, fi.
- 2 Et jubilarent omnes filii Dei. Luc. 6, 12^a | Psal. 46, 1^a.
- 3 Quis conclusit hostiis mare 1^a q. 69, 1, 2^m | Psal. 32.
- 4 Quis est pluviae pater etc. 1^a q. 33, 3, c. | 3^a q. 23, 3, 1^m.
- 5 Et animam catulorum ejus implebis. Gen. 46, 2^a.
- 6 Pulli ejus clamant ad Deum. Psal. 46, 1^a.

CAPUT XXXIX.

- 1 Numquid nosti tempus partus ibicem 1 Reg. 24, 1^a | Gen. 17, 1^a | Matth. 24, 14^a.
- 2 Numquid volet rhinoceros servire tibi. Job 39 | Psal. 21 | Psal. 28.
- 3 Penna struthionis, similis est pennis herodii et accipitris 1-2, q. 102, 6, 1^m | Job 39.
- 4 Procul odoratur bellum, exhortationem ducum, ululatum exerci- tus 3^a q. 41, 4, c.
- 5 Numquid per sapientiam tuam plumescit accipiter 1-2, q. 102, 6, 1^m | Job 39.
- 6 Numquid qui contendit cum Deo, tam facile conquiescit? 2-2, q. 38, 1, 4^m.
- 7 Qui leviter loquutus sum respondere quid possum? 2-2, q. 2, 7, 8, o. | 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 3, c. | 4, d. 24, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Verit. q. 14, 11, o. | Quol. 3, q. 4, 2, c. | Hebr. 11.
- 8 Unum loquutus sum, quod utinam non dixissem, et alterum, qui- bus ultra non addam. Psal. 31 | Isa. 62, fi.

CAPUT XL.

- 1 Respondens autem Dominus Job de turbine, dixit, supra 1, 6^a.
- 2 Numquid irritum facies judicium meum? Gen. 17, 13^a. — Si ha- bes brachium, sicut Deus. Gen. 3, 14^a.
- 3 Ipse est principium viarum Dei. Ezech. 28, 8^a.
- 4 Ecce spes ejus frustrabitur 2-2, q. 18, 3, 1^m | 3, d. 26, q. 2, a. 5, q. 4, 1^m.
- 5 Cor ejus indurabitur quasi lapis 1, q. 23, 3, 2^m | 1-2, q. 79, 3, o. | 2-2, q. 15, 2, o. | 1, d. 40, q. 4, 2, o. | 3, d. 30, 1, 5^m | 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 2, 4^m | a. 3, q. 3, c. | Cg. 2, c^o 40 | Lib. 3, c^o 162 | Verit. q. 21, 10, c. | Po^a q. 1, 6, 11, c. | Ma. q. 3, 1, 1^m | 6^m | q. 16, 5, 8^m | Quol. 4, 4, c. fi. | Quol. 5, 2, c. | Job 7, lect. 2 | Isa. 6 | Jo. 12, lect. 6 | Rom. 1, lect. 7 | c^o 9, lect. 3 | 2^a Cor. 4, fi. | Hebr. 3, lect. 4.

CAPUT XLI.

- 1 Quis resistere potest vultui meo? Gen. 3, 14^a | 50, 5^a.
- 2 Quis ante dedit mihi, ut reddam ei. Rom. 11, lect. 5.

- 5 Aestimabit abyssum, quasi senescentem. Ma. q. 16, 6, 1^m.
 4 Non est super terram potestas, quae comparetur ei. Rom. 13, 2^a.
 5 Factus est ut nullum timeret 1^a q. 64, 3, 2^m.
 6 Ipse est rex super universos filios superbiae 3^a q. 8, 7, 8, o. |
 Isaiae 5, 2^a.

CAPUT XLII.

- 1 Omnia potes. Gen. 17, 1^a. — Et nulla te latet cogitatio 3 Reg. 8, 12^a.
 2 Auditui auris audivi te, nunc autem oculus meus videt te, supra 19, 7^a | 1^a q. 12, 3, 1^m | 4, d. 49, q. 7, 3^m | 2, 1^m.
 5 Audi, et ego loquar. Exod. 2, 4^a. — Interrogabo te, supra 1, 9^a.
 — Responde mihi, supra 1, 6^a.
 4 Iratus est furor meus contra te. Exod. 4, 5^a.
 5 Dominus conversus est ad poenitentiam Job 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 72.
 6 Venerunt ad eum omnes fratres sui. Gen. 13, 3^a. — Et consolati sunt eum 2 Reg. 9, 2^a.
 7 Dominus autem benedixit novissimis Job magis quam principio ejus. Gen. 32^a.

Auctoritates ex libro Psalmorum.

PSALMUS I.

- 1 Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum 1^a q. 62, 1, c. | 1-2, q. 3, 2, 4^m | 3, 5, 6, c. | q. 4, 4, 5, 6, 7, 8, c. | q. 5, 3, o. | 4, 5, c. | q. 62, 1, c. | q. 69, 1, 3, c. | 2, o. | 2-2, q. 8, 7, o. q. 186, 1, 4^m | 3, d. 27, q. 2, 2, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 1, c. | q. 2, 4^m | 5^m | Verit. q. 14, 2, c. | Trin. 24, 3^m | Matth. 5 | Eth. 10, lect. 16, fi.
 2 Et in via peccatorum non stetit 2-2, q. 183, 1, o.
 3 Et in cathedra pestilentiae non sedit 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 2, c. | q. 3, 1^m | Hebr. 1, lect. 2 | lect. 4, prin^o.
 4 Non resurgunt impii in iudicio 4, d. 43, a. 1, q. 2, 1^m | d. 47, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m | Rom. 2, lect. 2, fi. | 1^a Cor. 5, fi.
 5 Novit Dominus viam justorum. Exod. 33, 5^a.

PSALMUS II.

- 1 Astiterunt reges terrae etc. adversus Christum ejus. Matth. 2, 9^a. — Qui habitat in caelis 3 Reg. 8, 10^a.
 2 Irridebit eos, et Dominus subsannabit eos 2 Paral. 3, 4^a. — Tunc loquetur ad eos in ira sua et in furore suo conturbabit eos. Exod. 4, 5^a.
 3 Dominus dixit ad me, filius meus es tu. Cg. 4, c^o 2 | Hebr. 1, lect. 3.
 4 Ego hodie genui te 4, c^o 2 | 11, 5^m | Hebr. 1, lect. 3.
 5 Servite Domino in timore. Exod. 20, 4^a | Levit. 19, 14^a. — Reges eos in virga ferrea. Psal. 22, 2^a.
 6 Ne quando irascatur Dominus. Exod. 4, 5^a. — Cum exarserit in brevi ira ejus, ibidem | Cg. 1, c^o 91, fi.
 7 Beati omnes qui confidunt in eo. Psal. 1, 1^a | 3 Reg. 18, 7^a.
 8 Super Sion montem sanctum ejus. Psal. 9, 5^a.

PSALMUS III.

- 1 Multi dicunt animae meae. Gen. 46, 2^a. — Gloria mea. Psal. 17, 1^a. — Voce mea ad Dominum clamavi. Gen. 4, 4^a.
 2 Ego dormivi, et soporatus sum. Psal. 3 | Psal. 40.
 3 Exsurrexi, quia Dominus suscepit me 3^a q. 53, 4, o. | Cg. 4, c^o 8 | Psal. 3 | Psal. 40 | Jo. 2, lect. 3 | Rom. 4, fi. | c^o 8, lect. 2 | 1^a Cor. 6, lect. 3 | Ephes. lect. 8 | Hebr. 13, lect. 3.
 4 Exsurge Domine. Gen. 3, 13^a. — Domini est salus 3^a q. 37, 2, 2^m | q. 61, 3, c. 2^m | 4, c. | q. 68, 1, o. | 2, c. | q. 73, 5, c. | q. 84, 5, c. | 4, d. 1, q. 2, a. 6, q. 1, c. | d. 17, q. 3, a. 5, q. 4, o. | Cg. 4, c^o 72 | Verit. q. 28, 4, 7^m | Ma. q. 4, 8, 12^m | Psal. 32 | Jo. 4, lect. 5, fi. | Rom. 5, lect. 5 | Hebr. 11, lect. 2.
 5 Et super populum tuum benedictio tua. Gen. 1, 31^a | Exod. 19, 3^a.

PSALMUS IV.

- 1 Deus justitiae meae. Ruth 3, 2^a. — In tribulatione. Num. 14, 1^a.
 2 Miserere mei. Exod. 22, 11^a.
 3 Ut quid diligitis vanitatem et quaeritis mendacium? 1^a q. 17, 1, c. | Ma. q. 9, 1, c. | Psal. 4 | Psal. 11 | Psal. 38.
 4 Cum clamavero ad eum. Gen. 4, 4^a.
 5 Irascimini et nolite peccare 2-2, q. 153, 1, 2, o. | 3^a q. 15, 9, c. | 2, d. 36, 2, 2^m | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Ma. q. 12, 1, c. | 4^m | 2, c. | Job 17 | Psal. 4 | Ephes. 1, lect. 8.

- 6 Sacrificate sacrificium justitiae 2-2, q. 81, 4, 1^m | q. 85, 1, 2, 4, o. | 3, 2^m | 3^a q. 22, 2, c. | q. 48, 3, c. | q. 82, 4, c. | Psal. 4 | Psal. 26 | Psal. 49 | Psal. 50 | Rom. 12.
 7 Et sperate in Domino 4 Reg. 18, 3^a | 2-2, q. 17, 1, 2^m | 3, d. 26, q. 2, 1, 3^m | Virt. q. 4, 1, 2^m.
 8 Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine. Gen. 3, 14^a | 1-2, q. 19, 4, c. | q. 91, 2, 1^m | Verit. q. 16, 3, c. | Jo. 1, lect. 7.
 9 Dormiam et requiescam. Psal. 3, 2^a 3^a.

PSALMUS V.

- 1 Verba mea auribus percipe, Domine. Gen. 3, 14^a. Exod. 2, 4^a. — Intellige clamorem meum. Gen. 4, 4^a | Exod. 2, 4^a 6^a.
 2 Mane astabo tibi, et videbo 3 Reg. 22, 2^a | Job 1, 4^a 6^a.
 3 Quoniam non Deus volens iniquitatem tu es 1^a q. 19, 9, o. | 10, 1^m | 2^m | q. 22, 3, 3^m | q. 48, 6, o. | 1-2, q. 39, 2, 3^m | d. 45, 4, 4^m | d. 46, 4, o. | d. 47, 3, 4^m | 3, d. 30, 1, 5^m | Cg. 1, c^o 95 | lib. 2, c^o 25, fi. | Poa q. 1, 6, o. | Ma. q. 3, 2, 1^m | q. 16, 2, c. fi. | Quol. 5, q. 2, 2, o.
 4 Neque habitabit juxta te malignus. Josue 22, 2^a | 3 Reg. 11, 3^a. — Neque permanebunt injusti ante oculos tuos, ibidem | Gen. 3, 14^a.
 5 Odisti omnes qui operantur iniquitatem 1^a q. 20, 2, 4^m | q. 23, 3, 1^m | 2-2, q. 83, 16, c. | 3^a q. 49, 4, 1^m | 3, d. 19, a. 5, q. 1, o. | d. 28, 5, 3^m | d. 32, 2, 4^m | 4, o. | Cg. 1, c^o 91 | 96 | Lib. 3, c^o 157, 2^m | c^o fi. | Verit. q. 20, 2, c. | Virt. q. 2, 8, 8^m | Psal. 5 | Rom. 5, lect. 2 | c^o 9, lect. 2.
 6 Perdes omnes qui loquuntur mendacium. Exod. 23, 1^a | 2-2, q. 69, 1, 2, o. | q. 70, 4, c. | q. 100, 4, 1^m | 3, d. 38, 4, 1^m | 4, d. 16, q. 4, art. 1, q. 3, c. | Quol. 9, 14, c.
 7 Virum sanguinum et dolosum, abominabitur Dominus. Ruth 3, 2^a | Exod. 4, 5^a.
 8 Ego autem in multitudine misericordiae tuae. Exod. 22, 11^a. — Introibo in domum tuam. Psal. 5 | Psal. 26 | Psal. 35 | Jo. 14.
 9 In timore tuo. Levit. 19, 14^a. — Judica illos Deus etc. expelle eos. Gen. 3, 21^a. — Quoniam irritaverunt te, Domine. Exod. 4, 5^a.
 10 Et laetentur omnes qui sperant in te, in aeternum exultabunt. — Psal. 15, 4^a | 4 Reg. 18, 3^a. — Gloriabuntur in te, ibidem.
 11 Habitabis in eis. Rom. 8, 13^a. — Qui diligunt nomen tuum. Deut. 6, 4^a. — Benedices justo. Gen. 1, 31^a.
 12 Domine ut scuto bonae voluntatis tuae coronasti nos. Exod. 34, 5^a.

PSALMUS VI.

- 1 Domine ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripas me. Exod. 4, 5^a | Cg. 1, c^o 91, fi. | Isa. 2, fi. — Miserere mihi Domine. Exod. 22, 11^a.
 2 Anima mea turbata est valde. Gen. 46, 2^a. — Ossa mea conturbata sunt. Psal. 6 | Psal. 21 | Psal. 31 | Psal. 33 | Psal. 41, fi.
 3 Turbatus est a furore oculus meus 2-2, q. 108, 4, 5^m | 3, d. 15, q. 2, art. 2, q. 1, 2^m | q. 2, 1^m | 4^m | Psal. 6 | Psal. 38 | Jo. 12, lect. 4, prin^o | c^o 13, lect. 4, prin^o.
 4 Converte Domine. Job 42, 5^a.
 5 In inferno quis confitebitur tibi 4, d. 45, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m.
 6 Exaudivit Dominus vocem fletus mei. Tob. 12, 7^a.
 7 Dominus orationem meam suscepit. Psal. 19.
 8 Inveteravi inter omnes inimicos meos 3, d. 15, L. 3^m | Gal. prin^o | Psal. 6.
 9 Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei, convertantur et erubescant valde velociter. Gen. 3, 21^a | 1-2, q. 41, 4, c. | 2-2, q. 75, 1, 1^m | q. 144, 2, c. | 3, d. 26, q. 1, 3, c. fi. | Virt. q. 26, 4, 7^m | Psal. 6, fi. | Psal. 24 | Psal. 34 | Psal. 39.

PSALMUS VII.

- 1 Domine Deus meus. Gen. 17, 5^a. — In te speravi 4 Reg. 18, 3^a. — Ne quando rapiat ut leo animam meam. Gen. 46, 2^a | Joan. 12, 2^a.
 2 Si reddidi retribuentibus mihi mala. Num. 31, 1^a.
 3 Domine si feci istud etc. decida merito etc. in pulverem reducat 2-2, q. 89, 1, 3^m | 6, c. | 3, d. 39, 1, c. | Job 4 | Psal. 7 | Rom. 1, lect. 5 | Hebr. 6.
 4 Exurge Domine. Gen. 3, 13^a. — In ira tua. Exod. 4, 5^a. — Exaltare. Gen. 3, 13^a. — In altum regredere, ibidem.
 5 Dominus judicat populos. Psal. 9, 3^a. — Scrutans corda et renes Deus 3 Reg. 8, 12^a. — Qui salvos facit rectos corde Job 2^a.
 6 Deus iudex. Psal. 9, 3^a. — Justus. ent. 32, 6^a. — Fortis, Exod. 20, 5^a. — Et patiens. Exod. 34, 4^a.
 7 Nisi conversi fueritis. Jer. 15, 6^a. — Gladium suum vibravit... Ecce... Job 19, 8^a.
 8 Arcum suum tetendit et paravit illum. Psal. 7 | Psal. 36 | Psal. 43.

- 9 Sagittas suas ardentibus effecit. Job 6, 2^a.
 10 Lacum aperuit et effodit eum. Psal. 7 | Psal. 29 | Psal. 39.
 11 Confitebor Domino 1 Paral. 16, 6^a.
 12 Secundum justitiam ejus. Deut. 32, 6^a.
 15 Domini altissimi. Job 11, 6^a.

PSALMUS VIII.

- 1 Opera digitorum tuorum. Gen. 3, 14^a. — Opera manuum tuarum, ibidem. — Propter inimicos tuos. Psal. 5, 5^a | Exod. 20, 8^a.
 2 Quid est homo quod memor es ejus. Gen. 8, 1^a | Cg. 3, c^o 110, fi. — Gloria et honore coronasti eum, Domine 4, d. 33, q. 3, 3, 3^m | d. 49, q. 5, o. | Quol. 5, q. 12, 1, o. | 2^a Tim. 2.
 3 Omnia subiecisti sub pedibus ejus... maris. Gen. 31^a. — Volucres caeli, ibidem 32^a.
 4 Elevata est magnificentia tua super caelos. Psal. 56, 4^a.

PSALMUS IX.

- 1 Confitebor tibi Domine 1 Paral. 16, 6^a. — In toto corde meo. Deut. 6, 4^a. — Psallam nomini tuo, Altissime. Job 11, 6^a.
 2 Sedisti super thronum. Judic. 6, 3^a. — Peribunt a facie tua. Gen. 3, 14^a. — Exaltetur manus tua, ibidem.
 3 Ipse judicabit orbem terrae 3^a q. 58, o. | q. 59, 2, o. | 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 1, o. | q. 2, 4^m | q. 3, c. | d. 48, q. 1, 1, o. | Cg. 4, c^o 96 | Opus. 3, c^o 249 | Rom. 2, lect. 2 | 1^a Cor. 5, lect. 4, fi. | 2^a Cor. 5, lect. 2, fi. | Hebr. 10, lect. 3.
 4 In aequitate. Job 23, 4^a. — In justitia. Deut. 32, 6^a. — Et factus est Dominus refugium etc. Psal. 89, 1^a. — Sperent in te 4 Regum 18, 3^a.
 5 Non dereliquisti quaerentes te, Domine. Josue 3^a. — Qui habitat in Sion. Psal. 2 | Psal. 9 | Rom. 4.
 6 Recordatus est, non est oblitus. Gen. 8, 1^a. — Clamorem pauperum. Gen. 4, 4^a. — Miserere mei, Domine. Exod. 22, 11^a.
 7 Vide humilitatem meam. Exod. 2, 6^a. — Ut annuntiem omnes laudationes tuas. Psal. 32, 2^a. — In operibus manuum suarum. Gen. 3, 14^a.
 8 Convertantur peccatores in infernum. Gen. 3, 21^a | 2-2, q. 25, 6, 1^m | 3^m | q. 83, 8, 1^m.
 9 Exurge, Domine. Gen. 3, 13^a. — Ut quid, Domine, recessisti longe, ibidem | Josue 3^a.
 10 Exacerbavit Dominum peccator, secundum multitudinem irae suae non quaeret. Exod. 4, 5^a. — Propter quid irritavit impius Deum, ibidem.
 11 Contere brachium peccatoris et maligni. Gen. 3, 21^a.
 12 Praeparationem cordis eorum, audivit auris tua, ibidem | Exod. 2, 4^a | 1 Reg. 7, 2^a.

PSALMUS X.

- 1 In Domino confido 4 Reg. 18, 7^a. — Quomodo dicitis animae meae. Gen. 46, 2^a. — Dominus in templo 2-2, q. 85, 2, 3^m.
 2 Dominus in caelo sedes ejus 3 Reg. 8, 10^a. — Oculi ejus in pauperem respiciunt. Gen. 3, 14^a | Exod. 2, 6^a.
 3 Palpebrae ejus interrogant filios hominum. Gen. 8, 14^a.
 4 Qui autem diligit iniquitatem 1-2, q. 27, 1, 1^m | 4, d. 15, L. 7^m.
 5 Odit animam suam 1-2, q. 23, 4, o. | 2-2, q. 25, 7, o. | 4, 3^m | q. 117, 1, 1^m | 2, d. 42, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m | 3, d. 27, L. primo | d. 28, 4, 5^m | d. 29, 5, o. | Virt. q. 2, 12, 6^m | Psal. 10 | Ephes. 5, lect. 9. — Pluet super peccatores laqueos, ignis, sulphur et spiritus procellarum, pars calicis eorum 1^a q. 10, 3, 2^m | 1-2, q. 67, 4, 2^m | 4, d. 50, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Cg. 3, c. 145 | Quol. 8, 18, o. | Isa. 66, 6^a.
 6 Justus Dominus et justitias dilexit. Deut. 32, 6^a. — Aequitatem vidit vultus ejus. Job 23, 4^a | Exod. 2, 6^a | Gen. 3, 14^a.

PSALMUS XI.

- 1 Diminutae sunt veritates a filiis hominum 4 Reg. 20, 2^a. — Disperdat Dominus universa labia dolosa etc. Gen. 3, 21^a | Psal. 119, 2^a.
 2 Nunc exurgam dicit Dominus. Gen. 3, 13^a | Psal. 3, 3^a | 3^a q. 57, 2, 1^m. — Tu, Domine, servabis nos, et custodies nos. Josue 24, 3^a.
 3 In circuitu impii ambulant 2-2, q. 35, 4, 3^m.
 4 Secundum altitudinem tuam. Job 11, 6^a.

PSALMUS XII.

- 1 Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem. Gen. 8, 1^a. — Usquequo avertis faciem tuam a me. Gen. 3, 14^a.

- 2 Respice. Exod. 2, 6^a. — Domine Deus meus. Gen. 17, 5^a. — Ego autem in misericordia tua speravi. Exod. 22, 11^a | 4 Reg. 18, 3^a.
 3 Nomini Domini altissimi. Job 11, 6^a.

PSALMUS XIII.

- 1 Dixit insipiens in corde suo, non est Deus 1^a q. 2, o. | 1, d. 3, q. 1, 2, o. | 3, d. 23, q. 2, a. 2, 2^m | d. 24, a. 2, q. 2, c. | Cg. 1, c^o 10, 11, 12, 13 | Virt. q. 10, 12, o. | Po^a q. 7, 3, o. | Opus. 3, c^o 3.
 2 Non est qui faciat bonum, non est usque ad unum... nonne cognoscent. Rom. 3, lect. 2.
 3 Dominus prospexit super filios hominum, ut videat. Exod. 2, 4^a. — Non est timor Dei ante oculos eorum. Levit. 19, 14^a.
 4 Dominus spes ejus est 3, d. 26, q. 2, 1, 3^m.
 5 Dominus in generatione justa est 1^a q. 8, 3, 4^m | q. 43, 3, o. | q. 112, 1, c. | 3^a q. 2, 10, 2^m | 1, d. 37, q. 1, 3, c. | Col. 2, lect. 2, fi.

PSALMUS XIV.

- 1 Timentes autem Dominum glorificat. Levit. 19, 14^a. — In monte sancto tuo Psal. 9, 5^a.
 2 Qui pecuniam suam non dedit ad usuram. Levit. 25, 6^a. — Qui non egit dolum in lingua sua. Psal. 119, 2^a.

PSALMUS XV.

- 1 Bonorum meorum non eges. Job 22, 1^a | 1^a q. 4, 2, c. | 3, o. — Speravi in te 4 Reg. 18, 3^a. — Benedicam Dominum. Psal. 33, 1^a.
 2 Non derelinques animam meam in inferno. Psal. 3, 3^a.
 3 Nec dabis sanctum tuum videre corruptionem 3^a q. 50, 5, c. | Quol. 3, 4, c.
 4 Adimplebis me laetitia 1^a q. 12, 8, 4^m | 1-2, q. 1, 5, c. | q. 3, 4, 1^m | 8, c. | q. 4, 5, 5^m | q. 5, 3, 4, c. | 8, c. | 3^m | q. 67, 4, 3^m | 2-2, q. 18, 3, c. | 2^m | q. 28, 3, c. | q. 118, 7, c. | Cg. 3, c^o 39, 5^m | 40, fi. | 48 | 59, 1^m | 62, 2^m | 93 | Cg. 4, c^o 78, fi. | 86 | Ma. q. 14, 4, c. | q. 16, 4, 5^m | 5, c. | Opus. 3, c^o 104 | 166 | 150 | 211 | 264 | Jo. 1, lect. 16.
 5 Delectationes in dextera tua usque in finem 2-2, q. 28, 3, o. | 3^a q. 46, 6, 3^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, 5^m | Psal. 5, fi. | Psal. 15, fi. | Psal. 16, fi. | 2^a Cor. 12, lect. 2.
 6 Cum vultu tuo. Gen. 3, 14^a. — In dextera tua, supra 5^a. Gen. 3, 14^a.

PSALMUS XVI.

- 1 Auribus percipe, ibidem. — De vultu tuo, ibidem. — Oculi tui, ibidem. — Labiorum tuorum, ibidem. — Inclina aurem tuam, ibidem.
 2 Dexterarum tuarum, ibidem. — Sub umbra alarum tuarum, ibidem | 4 Reg. 18, 3^a. — Manus tuae, ibidem. — Probasti cor meum. Psal. 16.
 3 Et visitasti nocte. Exod. 4, 13^a. — Igne me examinasti. Psal. 16. — Non in labiis dolosis. Psal. 119, 2^a.
 4 Perfice gressus meos in semitis tuis. Job 23, 6^a.
 5 Ego clamavi. Gen. 4, 4^a. — Mirifica misericordias tuas. Exod. 22, 11^a. — Sperantes in te, Domine 4 Reg. 18, 3^a.
 6 A resistentibus dexterarum tuarum. Gen. 50, 5^a. — Custodi me. Josue 24, 3^a. — Exurge, Domine. Gen. 3, 13^a.
 7 Praeveni eum, et supplantam eum, ibidem 21^a. — Eripe animam meam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
 8 Inimici mei animam meam circumdederunt, ibidem. — Ab inimicis manus tuae. Exod. 20, 8^a | Psal. 5, 5^a.
 9 Satiabor cum apparuerit gloria tua. Psal. 15, 4^a.

PSALMUS XVII.

- 1 Diligam te, Domine. Deut. 6, 4^a. — Fortitudo mea, Dominus, firmamentum meum, et refugium meum. Gen. 17, 1^a | Exod. 20, 5^a | Cg. 1, c^o 92.
 2 Sperabo in eum 4 Reg. 18, 3^a. — Et ad Deum meum clamavi. Gen. 4, 4^a.
 3 In aures ejus. Gen. 3, 14^a. — A facie ejus, ibidem. — In conspectu oculorum ejus, ibidem. — Dextera ejus, ibidem.
 4 Iratus est eis. Exod. 4, 5^a.
 5 Inclinauit caelos et descendit. Gen. 3, 13^a. — Et ascendit super Cherubim et volavit, volavit super pennas ventorum etc. ibidem.
 6 Et caligo sub pedibus ejus, ibidem 14^a | Exod. 19, 7^a. — Posuit enebras latibulum suum, tenebrosa aqua in nubibus aeris, ibidem.

- 7 Altissimus dedit vocem suam. Job 11, 6^a. — Et intonuit de caelo Dominus 3 Reg. 8, 10^a.
- 8 Et misit sagittas suas. Job 6, 2^a. — Factus est Dominus protector meus. Psal. 89, 1^a.
- 9 Et retribuet mihi Dominus secundum justitiam meam. Psal. 61, 6^a. — Custodivi vias Domini. Job 23, 6^a.
- 10 In Deo meo transgrediar murum 3, d. 34, q. 3, a. 1, q. 1, c. fi.
- 11 Constitues me in caput gentium. Num. 7, 2^a. — Benedictus Deus. Psal. 33, 1^a. — Qui das vindictas mihi. Deut. 32, 17^a.
- 12 Et super excelsa statuens me. Psal. 56, 4^a.
- 13 Confitebor tibi in nationibus, Domine 1 Paral. 16, 6^a | Rom. 15.
- 14 Cum Christo suo David. Psal. 26, prin^o.
- 15 Et semini ejus. Gen. 13, 4^a.

PSALMUS XVIII.

- 1 Caeli enarrant gloriam Dei 1^a q. 68, 2, c. | Spiritu. 6, 14^m | Anima. 8, 19^m.
- 2 Opera manuum ejus annunciat firmamentum, ibidem | Gen. 3, 14^a. — Et occursum ejus usque ad summum ejus. Psal. 56, 4^a.
- 3 In omnem terram exivit sonus eorum etc. Rom. 14, lect. 3, prin^o. Psal. 18.
- 4 Et ipse tamquam sponsus procedens de thalamo suo 4, d. 42, q. 3, 2, 2^m | d. 49, q. 4, 1, 2^m | 3, o. | Verit. q. 29, 4, 6^m | Psal. 18 | Psal. 44, prin^o.
- 5 Lex Domini immaculata convertens animas 1-2, q. 91, 4, c. — Testimonium Domini fidele etc. Psal. 118, 1^a.
- 6 Timor Domini sanctus permanet in saeculum saeculi 1-2, q. 67, 4, 2^m | 2-2, q. 19, 11, o. | 3, d. 34, q. 2, a. 3, q. 2, 1^m | q. 4, o. | Verit. q. 26, 8, c. fi. | Virt. q. 4, 4, 2^m | Job 26, fi. | Psal. 18.
- 7 Ab alienis parce servo tuo 4, d. 17, q. 2, a. 2, q. 5, 1^m.
- 8 Justitiae Domini rectae etc. Deut. 32, 6^a.
- 9 Meditatio cordis mei in conspectu tuo semper 3 Reg. 8, 12^a. — Domine adjutor meus 1 Paral. 12, 5^a.

PSALMUS XIX.

- 1 Memor sit omnis sacrificii tui. Gen. 8, 1^a.
- 2 Exaudiat illum de caelo sancto suo 3 Reg. 8, 10^a.
- 3 Salus dexterarum ejus. Gen. 3, 14^a | Psal. 3, 4^a.

PSALMUS XX.

- 1 Domine in virtute tua. Deut. 4, 14^a. — Quoniam praevenisti eum in benedictionibus. Gen. 35 | 1-2, q. 111, 3, o. | 2, d. 26, 5, o. | Verit. q. 27, 5, 6^m | Psal. 20 | Psal. 22, fi. | 2^a Cor. 6. — Laetificabis eum in gaudio. Psal. 15, 4^a 5^a.
- 2 Cum vultu tuo. Gen. 3, 14^a. — Manus tua, et dextera tua, ibidem. — Posuisti, Domine, in capite ejus coronam. Psal. 8, 2^a.
- 3 Rex sperat in Domino 4 Reg. 18, 3^a. — In misericordia Altissimi. Exod. 22, 11^a | Job 11, 6^a. — Omnes qui te oderunt. Exod. 20, 8^a.
- 4 Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis etc. ibidem 3, 14^a 21^a | Psal. 5, 5^a.
- 5 Dominus in ira sua. Exod. 4, 5^a. — Pones eos ut clibanum ignis. Isa. fi. — Devorabit eos ignis, ibidem.
- 6 Cantabimus et psallemus 2-2, q. 13, 4, c. | q. 91, o. | 2, d. 12, q. 2, 2, 5^m | 3, d. 9, q. 1, a. 3, q. 3, c. | 2^m | 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 1, c. | d. 44, q. 2, a. 1, q. 4, c. | 4^m | Psal. 32 | Psal. 39 | Rom. 15 | 1^a Cor. 12, lect. 3.

PSALMUS XXI.

- 1 Deus respice in me. Exod. 2, 6^a. — Quare me dereliquisti. Josue 3^a | 1^a q. 113, 6, o. | 3^a q. 47, 3, c. fi. | q. 50, 2, 1^m | 2, d. 11, q. 1, 4, 3^m.
- 2 Verba delictorum meorum 3^a q. 15, 1, 1^m. — Opprobrium hominum. Psal. 30, 8^a.
- 3 Clamabo per diem etc. Gen. 4, 4^a. — Et non exaudias 3^a q. 21, 4, 4^m | 3, d. 17, a. 3, q. 4, 1^m.
- 4 Tu autem in sancto habitas. Psal. 13, 5^a | Rom. 8, 13^a. — In te speraverunt patres nostri 4 Reg. 18, 3^a. — Spes mea. Psal. 13, 4^a.
- 5 Ne discesseris a me. Gen. 3, 13^a | Josue 3^a | Exod. 19. — Et a cornibus unicornium. Job 39, 2^a.
- 6 Narrabo nomen tuum fratribus meis, in medio ecclesiae laudabo te. Psal. 39, 7 | Hebr. 2, lect. 3.
- 7 Qui timetis Dominum. Levit. 19, 14^a. — Laudate eum. Psal. 23, 2^a. — Nec avertit faciem suam a me. Gen. 3, 14^a.
- 8 Et anima mea illi vivet. Gen. 46, 2^a. — In ecclesia magna. Psal. 39, 7^a.
- 9 Et annuntiabunt caeli justitiam ejus. Psal. 18, 1^a | Deut. 32, 6^a.

PSALMUS XXII.

- 1 Animam meam convertit. Gen. 46, 2^a. — Deduxit me super semitas justitiae. Job 23, 6^a. — Tu mecum es. Num. 14, 1^a.
- 2 Virga tua et baculus tuus ipsa me consolata sunt 4, d. 24, q. 3, 3, c. | fi. | 8^m | Hebr. 1, lect. 4 | Psal. 2 | Psal. 22 | Psal. 44 | Isa. 3, c^o 11, lect. 1, fi.
- 3 Calix meus inebrians quam praeclarus est 2-2, q. 149, 1, 1^m | 3^a q. 78, 3, 1^m | 4, d. 8, q. 2, art. 2, q. 2, c. | Psal. 22 | 1^a Cor. 11, lect. 6.
- 4 Et misericordia tua subsequetur me. Exod. 22, 11^a | Psal. 20, 1^a.

PSALMUS XXIII.

- 1 Innocens manibus. Job 2, 5^a. — Et mundo corde 2-2, q. 8, 7, o.
- 2 Qui non accepit in vanum animam suam. Psal. 4, 2^a | Gen. 46, 2^a. — Nec juravit in dolo proximo suo. Exod. 20, 10^a 11^a 12^a | Levit. 19, 8^a | Psal. 119, 2^a.
- 3 Hic accipiet benedictionem a Domino. Gen. 35^a. — Et misericordiam a Deo. Exod. 22, 11^a.
- 4 Attollite portas, principes, vestras etc. rex gloriae 3^a q. 3^a, 5, 3^m | q. 52, 1, c. fi.
- 5 Quis est iste rex gloriae? 1^a q. 57, 5, o. | q. 106, 4, 2^m | Ephes. 3, lect. 3, fi.
- 6 Dominus fortis. Exod. 20, 5^a. — Et potens. Gen. 17, 1^a.
- 7 In monte sancto ejus. Psal. 9, 5^a.

PSALMUS XXIV.

- 1 Ad te, Domine, levavi animam meam. Gen. 46, 2^a. — Deus meus. Gen. 17, 5^a. — In te confido 4 Reg. 18, 7^a.
- 2 Non erubescam. Psal. 6, 9^a. — Neque irrideant me 2 Paral. 30, 4^a. — Confundantur omnes etc. Gen. 3, 21^a | Psal. 30, 2^a.
- 3 Vias tuas, Domine, demonstra mihi etc. Job 23, 6^a. — Dirige me in veritate tua. Exod. 34, 5^a.
- 4 Et doce me. Matth. 23, 2^a. — Reminiscere. Gen. 8, 1^a. — Ne memineris, ibidem. — Memento mei, ibidem.
- 5 Miserationum tuarum, et misericordiarum tuarum. Exod. 22, 11^a. — Propter bonitatem tuam, Domine 1 Paral. 16, 7^a | 1^a q. 44, 4, c. | 3^m | 1, d. 45, 2, o. | 2, d. 1, q. 2, 1, c. | 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Cg. 3, c^o 97 | Verit. q. 23, 1, 3^m | Po^a q. 5, 4, c.
- 6 Dulcis et rectus Dominus. Deut. 32, 6^a 7^a | Psal. 24 | Psal. 30 | Hebr. 12.
- 7 Universae viae Domini misericordia et veritas. Job 3, 2^a. — Respice in me. Exod. 2, 6^a. — Vide, ibidem. — Requentibus testamentum ejus. Psal. 77, 12^a.
- 8 Diriget mansuetos in iudicio, docebit mites vias suas 2-2, q. 157, 4, c. | 1^m | Psal. 24 | Psal. 33 | Psal. 36.
- 9 Custodi animam meam. Josue 24, 3^a | Gen. 47, 2^a | Jo. 12, 2^a. — Innocentes et recti adhaeserunt mihi. Job 1, 2^a | 2, 5^a.

PSALMUS XXV.

- 1 In innocentia mea ingressus sum, ibidem. — In Domino sperans 4 Reg. 18, 3^a. — Proba me, Domine, et tenta me. Gen. 22, 1^a.
- 2 Quia misericordia tua ante oculos meos est. Exod. 22, 11^a. — Et complacui in veritate tua. Exod. 34, 5^a.
- 3 Ne perdas cum impiis Deus animam meam. Gen. 46, 2^a | Joau. 12, 2. — Et cum viris sanguinum. Ruth 3, 2^a.
- 4 In ecclesiis benedicam te, Domine. Psal. 33, 1^a.

PSALMUS XXVI.

- 1 Dominus illuminatio mea et salus mea etc. trepidabo. Psal. 17, 1^a | Cg. 3, c^o 89.
- 2 Cantabo et psalmum dicam Domino. Psal. 20, 6^a. — In petra exaltavit me 1^a Cor. 10, 2^a.
- 3 Clamavi ad te. Gen. 4, 4^a. — Misertus est mei. Exod. 22, 11^a. — Faciem tuam, Domine. Gen. 3, 14^a.
- 4 Ne declines in ira. Exod. 4, 5^a. — Adjutor meus esto 1 Paral. 12, 5^a. — Ne derelinquas me. Josue 3^a.
- 5 Dominus autem assumpsit me. Psal. 64, 3^a. — Legem pone mihi Domine in via tua etc. Job 23, 6^a. — Ne tradideris me in animas. Gen. 46, 2^a.
- 6 Expecta Dominum, viriliter age etc. Josue 2^a.

PSALMUS XXVII.

- 1 Ad te, Domine, clamabo. Gen. 4, 4^a. — Da illis secundum opera eorum etc. Gen. 3, 21^a | Psal. 61, 6^a.

- 2 Benedictus Dominus. Psal. 33, 1^a. — Dominus adjutor meus 1 Paral. 12, 5^a.
 5 In ipso speravit cor meum 1 Reg. 18, 3^a. — Confitebor ei 1 Paral. 16, 6^a.
 4 Dominus fortitudo plebis suae. Psal. 17, 1^a. — Benedic haereditati tuae. Gen. 1, 31^a.

PSALMUS XXVIII.

- 1 Afferte Domino filii Dei. Luc. 6, 12^a. — Quemadmodum filius unicornium. Job 39, 2^a.
 2 Et sedebit Dominus rex in aeternum. Judicum 6, 3^a.
 5 Dominus benedict populo suo in pace. Gen. 1, 13^a.

PSALMUS XXIX.

- 1 Suscepisti me. Psal. 64, 3^a. — Domine clamavi ad te. Gen. 4, 4^a.
 2 Domine eduxisti ab inferno animam meam. Psal. 3, 3^a. — Psallite Domino sancti ejus. Psal. 20, 6^a. — Ut cantet tibi, ibidem. — Gloria mea. Psal. 17, 1^a.
 3 Confitemini memoriae sanctitatis ejus 1 Paral. 16, 6^a. — Quoniam ira in indignatione ejus. Exod. 4, 5^a.
 4 Avortisti faciem tuam a me. Gen. 3, 14^a. — Et factus sum conturbatus. Psal. 9, 3^a.
 5 Quae utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem 3^a q. 51, 3, 1^m | q. 53, 1, c.
 6 Audivit Dominus. Exod. 2, 4^a. — Et misertus est mei. Exod. 22, 11^a. — Dominus factus est adjutor meus 1 Paral. 12, 5^a | Psal. 89, 1^a.

PSALMUS XXX.

- 4 In te, Domine, speravi 1-2, q. 65, 5, 3^m | 2-2, q. 18, 2, 1^m | 3, q. 7, 4, o. | 6, 1^m | 8, 2^m | 9, 1^m | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | 3, d. 26, q. 2, a. 5, q. 1, o. | d. 36, 2, 3^m | Verit. q. 29, 4, 15^m | Virt. q. 4, 1, 12^m | 4, 16^m | Psal. 15 | Psal. 30.
 2 Non confundar in aeternum. Psal. 24 | Psal. 30 | Psal. 34 | Psal. 39 | Rom. 5.
 5 In justitia tua. Deut. 32, 6^a. — Inclina aurem tuam. Gen. 3, 14^a. — In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum, ibidem | 1 Esdrae 1^a.
 4 Quoniam fortitudo mea et refugium meum es tu. Psal. 17, 1^a. — Deus veritatis. Ruth 3, 2^a.
 5 Odisti observantes vanitates. Psal. 4, 2^a | Psal. 5, 5^a. — Laetabor in misericordia tua. Exod. 22, 11^a.
 6 Respexisti humilitatem meam. Exod. 2, 6^a. — Conturbatus est in ira oculus meus. Psal. 6, 3^a.
 7 Salvasti de necessitatibus animam meam. Gen. 46, 2^a | Psal. 24 | Psal. 30.
 8 Factus sum opprobrium. Psal. 31 | Psal. 38 | Psal. 41, fi.
 9 Ossa mea conturbata sunt. Psal. 6, 2^a.
 10 Accipere animam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
 11 In manibus tuis sortes meae. Gen. 3, 14^a | Act. 1, 9^a. — Illustra faciem tuam, ibidem. — Oculorum tuorum, ibidem.
 12 Erubescant et deducantur in infernum etc. Gen. 3, 21^a | Psal. 6, 9^a. — Quam magna multitudo dilectionis tuae, Domine. Psal. 24, 6^a.
 13 Benedictus Dominus. Psal. 33, 1^a. — Diligite Dominum omnes sancti ejus. Deut. 6, 4^a. — Retribuet abundanter facientibus superbiam. Psal. 61, 1^a.
 14 Viriliter agite et confortetur cor vestrum. Josue 2^a.
 15 Dum clamarem ad te. Gen. 4, 4^a.

PSALMUS XXXI.

- 4 Beati quorum remissae sunt iniquitates etc. Ma. q. 7, 11, c. | Rom. 4 | 4, d. 43, l. 2^m | 3^a q. 88, 1, 4^m. — Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum. Ma. q. 7, 11, c.
 2 Nec est in spiritu ejus dolus 1 Esdrae 1^a. — Quoniam tacui 1-2, q. 27, 2, c. | Psal. 31. — Inveteraverunt omnia ossa mea. Psal. 6, 2^a 8^a. — Dum clamarem. Gen. 4, 4^a.
 5 Gravata est super me manus tua. Job 23, 1^a. — Tu es refugium meum. Psal. 17, 1^a. — Exultatio mea, ibidem.
 4 Firmabo super te oculos meos. Gen. 3, 14^a.
 5 Sperantes autem in Domino 4 Reg. 18, 3^a.
 6 Misericordia circumdabit. Exod. 22, 11^a.
 7 Gloriamini omnes recti corde. Job 2^a.

PSALMUS XXXII.

- 1 Rectos decet collaudatio, ibidem. — Confitemini Domino 1 Pa-

ral. 16, 6^a. — Psallite. Psal. 20, 6^a. — Cantate ei canticum novum, ibidem | 2-2, q. 91, o.

- 2 Misericordia Domini plena est terra. Exod. 22, 11^a. — Speravimus in te 4 Reg. 18, 3^a. — Ut eruat a morte animas eorum. Gen. 46, 2^a | Joan. 12, 2^a.
 5 Verbo Domini caeli firmati sunt. Cg. 4, c^o | Gen. 1^a 5^a 12^a.
 4 Et spiritu oris ejus. Gen. 4, 14^a. — Cogitationes cordis ejus, ibidem.
 5 Timeat Dominum omnis terra. Levit. 19, 14^a. — Quoniam ipse dixit, et facta sunt etc. Gen. 5^a. — Consilium Domini in aeternum manet. Job 12, 6^a.
 6 Beata gens. Psal. 1, 1^a. — Cujus est Dominus Deus ejus. Gen. 17, 5^a. — Populus quem elegit Dominus in haereditatem sibi. Exod. 19, 3^a | Deut. 7, 2^a.
 7 De caelo respexit Dominus etc. terram. Exod. 2, 6^a | 3 Reg. 8^a 10^a.
 8 Qui intelligit omnia opera eorum 1^a q. 22, 2, 3, o. | q. 103, 5, o. | q. 113, 2, 6, c. | q. 116, 1, c. | 1-2, q. 91, 2, c. | 2-2, q. 93, 2, c. | 1, d. 39, q. 1, 2, c. | q. 2, 2, o. | d. 40, q. 4, 1, c. | 2, d. 11, q. 1, 1, 4, c. | d. 37, q. 3, 1, c. | Cg. 3, c^o 1 | 64 | 90 | 94 | 111 | 113 | 114 | 140 | Verit. q. 5, 2, 3, 4, 5, 9, o. | Opus. 3, c. 112 etc. | Causis. lect. 20, o. | Job Prol. | c^o 11 | Psal. 23 | Psal. 32 | Matth. 7 | Jo. 8 | Meta. 6, lect. 3.
 9 Qui finxit singillatim corda eorum 1^a q. 14, 5, 6, 11, 12, o. | q. 15, 3, 4^m | q. 22, 2, 3, o. | q. 55, 1, 3^m | q. 57, 2, c. fi. | q. 89, 4, c. | 1, d. 35, 3, o. | d. 36, q. 1, 1, o. | d. 38, 3, 5, c. | d. 39, q. 2, 2, c. | 2, d. 3, q. 3, 3, c. | Cg. 1, c^o 50 | 63 usque 72 | Og. 3, c^o 75, 76 | Verit. q. 2, 4, 5, o. | q. 5, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, o. | Po^a q. 6, 1, c. | Anima. 28, c. | Quol. 7, 2, c. | Quol. 8, vel 11, 3, c. | Opus. 3, c^o 134 | 135 | Psal. 32 | Causis. lect. 10.
 10 Non salvatur rex per multam virtutem... non salvabitur. Psal. 3, 4^a. — Ecce oculi Domini. Gen. 3, 14^a.
 11 Adjutor noster est 1 Paral. 12, 5^a.

PSALMUS XXXIII.

- 4 Benedicam Dominum in omni tempore. Psal. 27 | Psal. 40, fi. | Rom. 1, lect. 7, fi. | 2^a Cor. lect. 2, prin^o.
 2 Semper laus ejus in ore meo 2-2, q. 91, 1, o. | 2, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 2, 1^m | Verit. q. 23, 1, 4^m | Psal. 9 | Psal. 26 | Psal. 32 | Psal. 33 | Psal. 49.
 5 Accedite ad eum 1^a q. 3, 1, 5^m | Psal. 33 | Isaiac 34 | Joan. 14, lect. 7.
 4 Gustate et videte quoniam suavis est Dominus 2-2, q. 97, 2, 2^m.
 5 Iste pauper clamavit. Gen. 4, 4^a. — Beatus vir qui sperat in eo 4 Reg. 18, 3^a | Psal. 1 1^a.
 6 Timeat Dominum. Levit. 19, 14^a. — Diverte a malo et fac bonum. Isa. 1, 4^a.
 7 Oculi Domini super justos. Gen. 3, 14^a | 1^a q. 3, 1, 3^m | q. 22, 2, 4^m | q. 23, 7, c. | Verit. q. 5, 3, o.
 8 Et aures ejus in praeces eorum, ibidem | 2-2, q. 83, 16, o. | 3^a q. 43, 2, 1^m | q. 82, 6, c. | 7, 3^m | 2, d. 40, 4, 5^m | 4, d. 5, a. 2, q. 2, 2^m | d. 15, q. 4, a. 2, q. 2, 2^m | d. 19, a. 2, q. 2, 4^m | Po^a q. 6, 9, 5^m | Jo. 4, lect. 3.
 9 Vultus autem Domini super facientes mala, ibidem.
 10 Juxta est Dominus his qui tribulato sunt corde. Psal. 4, 1^a | Judith 8, 8^a. — Multae tribulationes justorum, et de omnibus iis liberavit eos Dominus. Judith 8, 8^a | 1 Paral. 12, 5^a.
 11 Et humiles spiritu salvabit. Psal. 3, 4^a | Isa. 49, 3^a.
 12 Custodit Dominus omnia ossa eorum. Psal. 6, 2^a | Josue 24, 3^a.

PSALMUS XXXIV.

- 4 Judica, Domine, nocentes me etc. Gen. 3, 21^a. — Exsurge, ibidem 13^a. — In adjutorium mihi 1 Paral. 12, 6^a.
 2 Dic animae meae. Job 6^a | Gen. 46, 2^a. — Salus tua ego sum. Psal. 3, 4^a. — Confundantur. Psal. 30, 2^a.
 5 Cogitantes mihi mala 1-2, q. 47, 2, c. | 3^a q. 88, 2, o.
 4 Et angelus Domini, coartans eos. Ma. q. 16, 9, 3^m.
 5 Anima autem mea exultabit in Domino, et delectabitur super salutari suo. Psal. 15, 4, 5^a.
 6 Omnia ossa mea dicent. Psal. 6, 2^a. — Domine quis similis tibi. Psal. 32, 1^a.
 7 Inducebat cilicio. Psal. 29, fi. | Psal. 34.
 8 Humiliabam in jejuniis animam meam 2-2, q. 147, 1, 3, 5, 7, c.
 9 Oratio mea in sinu meo convertetur 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, c. | a. 4, q. 3, 2^m | Quol. 7, vel 8, q. 5, 1, o.
 10 Tentaverunt me. Gen. 22, 1^a. — Subsannaverunt me subsannatione 1 Paral. 30, 4^a. — Domine quando respicies Exod. 2, 6^a.
 11 Confitebor tibi Domine in ecclesia magna 1 Paral. 16, 6^a | Psal. 39, 7^a. — In populo gravi laudabo te. Psal. 33, 2^a.
 12 Domine, ne discedas a me. Josue 3^a | Gen. 3, 13^a | Exod. 19, 6^a. — Exsurge, Domine, ibidem.

- 15 Erubescant et revereantur... super me. Gen. 3, 21^a | Psal. 9, 9^a.
 14 Et lingua mea meditabitur. Job 27, 2^a.
 13 Justitiam tuam. Deut. 33, 6^a.
 16 Tota die laudem tuam. Psal. 33, 2.

PSALMUS XXXV.

- 1 Non est timor Dei, ante oculos ejus. Levit. 19, 14^a. — Ut inveniat iniquitas ejus ad odium. Psal. 5, 5^a.
 2 Noluit intelligere, ut bene ageret 2, d. 22, q. 2, c. | 1-2, q. 6, 8, o. | q. 19, 6, c. | q. 76, 3, 4, c. | 3^a q. 47, 5, 3^m | 2, d. 22, q. 2, c. | Ma. q. 3, 8, o. | Job 21, fi. | Psal. 24 | Psal. 35.
 3 Malitiam autem non odivit. Psal. 10, 4^a. — Domine in caelo misericordia tua. Exod. 22, 11^a. — Dolose egit. Psal. 119, 2^a.
 4 Et veritas tua usque ad nubes. Exod. 34, 5^a. — Justitia tua sicut montes Dei. Deut. 32, 6^a.
 5 Judicia tua abyssus multa 4, d. 46, L.
 6 Homines et jumenta salvabis, Domine 1^a q. 64, 2, c.
 7 In tegmine alarum tuarum sperabunt. Gen. 3, 14^a 27^a | 15, 1^a.
 8 Inebriantur ab ubertate domus tuae. Psal. 15, 4^a 5^a | 1^a q. 51, 1, 3^m | 1-2, q. 110, 1, 2^m | 2-2, q. 23, 2, 2^m | 3^a q. 2, 5, 3^m | q. 5, 3, 2^m | q. 50, 2, 3^m | 1 prol. fi. | 2, d. 8, 1, 4^m | d. 26, 1, 5^m | 3, d. 6, q. 3, 1, 4^m | Verit. q. 27, 1, 1^m | Po^a q. 6, 6, 8^m | Spiritu. 5, 6^m | Psal. 15, 4^a 5^a.
 9 Apud te est fons vitae. Jo. 41^a.
 10 Et in lumine tuo videbimus lumen 1^a q. 12, 2, c. | 5, o. | 2-2, q. 174, 5, 1^m | q. 175, 3, 2^m | 3^a q. 10, 4, c. | q. 45, 2, c. | 2, d. 31, q. 2, 1, 5^m | 3, d. 14, a. 1, q. 2, 1^m | q. 3, c. | a. 2, q. 1, c. | 4, d. 49, q. 2, 1, 15^m | 2, c. | Cg. 3, c^o 50 | 53 | 54 | Verit. q. 10, 11, c. | 11^m | q. 13, 2, c. | q. 18, 1, 1^m | q. 20, 2, c. | Quol. 7, vel 8, vel 11, q. 1, 1, c. | Quol. 10, q. 8, c. | Psal. 35, fi. | 2^a Cor. 12, lect. 1.
 11 Qui recto sunt corde. Job 2^a. — Non veniat mihi pes superbiae. Tob. 4, 9^a.
 12 Ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem, ibidem 10^a.

PSALMUS XXXVI.

- 1 Noli emulari in malignantibus etc. Psal. 5, 4^a | 1-2, q. 28, 4, o. | 2-2, q. 36, 2, c. | q. 30, 3, 2^m | 4^m | 3, d. 26, q. 1, 3, c. fi. | Psal. 36, prin^o | Rom. 11, lect. 2 | 1^a Cor. 3, lect. 1 | c^o 14, lect. 1.
 2 Spera in Domino 4 Reg. 18, 3^a. — Desine ab ira 1-2, q. 48, 3, o. | 4, c. | 2-2, q. 41, 2, 3^m | q. 157, 4, c. | Ma. q. 12, 1, o. | Psal. 36. — Mansueti autem haereditabunt terram etc. Matth. 5, 3^a. — Veniat dies ejus. Gen. 27, 5^a.
 3 Revela Domino viam tuam 4, d. 17, L. 10^m.
 4 Subditus esto Domino. Jacob 4, 7^a. — Ut trucident rectos corde. Job 2^a. — Gladius eorum intret in corda ipsorum etc. Gen. 3, 21^a.
 5 Novit Dominus dies immaculorum. Exod. 33, 5^a. — Et haereditas eorum in aeternum erit. Psal. 32 | Psal. 36 | Rom. 4, lect. 2 | lect. 3. — Non confundentur in tempore malo. Psal. 30, 2^a | Ephes. 5, 13^a.
 6 Inimici Domini. Exod. 20, 8^a | Psal. 5, 5^a. — Dominus supponit manum suam. Gen. 3, 14^a. — Non derelinquet sanctos suos. Josue 3^a.
 7 Os justi meditabitur sapientiam. Job 27, 2^a. — Custodi viam ejus. Job 23, 6^a. — Custodi innocentiam. Job 2, 5^a.
 8 Vide aequitatem. Job 23, 4^a. — Salus autem justorum a Domino. Psal. 3, 4^a. — Adjuvabit eos 1 Paral. 12, 5^a.
 9 Declina a malo et fac bonum. Isa. 1, 4^a.

PSALMUS XXXVII.

- 1 Domine, ne in furore tuo arguas me. Exod. 4, 5^a. — Quoniam sagittae tuae infixae sunt mihi. Job 6, 2^a.
 2 A facie irae tuae, ibidem | Gen. 3, 14^a. — Confirmasti super me manum tuam, ibidem.
 3 Non est pax ossibus meis, a facie peccatorum meorum. Psal. 6, 2^a.
 4 Humiliatus sum nimis 2 Reg. 8, 1^a. — Domine, ante te omne desiderium meum 3 Reg. 8, 12^a. — Et gemitus meus a te non est absconditus. Psal. 32, 8^a.
 5 In te, Domine, speravi 4 Reg. 18, 3^a | Psal. 30, 1^a. — Ne derelinquas me, Domine. Josue 3^a.
 6 Ne discesseris a me, ibidem.
 7 Domine Deus salutis meae. Psal. 3, 4^a.

PSALMUS XXXVIII.

- 1 Humiliatus sum 2 Reg. 8, 1^a. — In meditatione mea exardescet ignis 1^a q. 21, 4, 1^m fi. | 2-2, q. 180, 3, 4^m | 4, 3^m | 4, d. 15, q. 4,

- a. 1, q. 2, 1^m | Isa. 26, fi. — Substantia mea tamquam nihil ante te. Po^a q. 5, 1, 16^m.
 2 Verumtamen universa vanitas, omnis homo vivens. Eccl. 1^a.
 3 Verumtamen in imagine pertransit homo 1, d. 3, q. 2, L. | 2, d. 39, q. 1, 1, 1^m | Verit. q. 22, 6, 2^m.
 4 Frustra conturbatur. Psal. 6, 3^a. — Vane conturbatur omnis homo, ibidem. — A fortitudine manus tuae. Gen. 3, 14^a | Exod. 5^a.
 5 Et tabescere fecisti sicut araneam animam ejus. Gen. 46, 2^a | Psal. 38 | Joan. 12, 2^a.
 6 Auribus percipe lacrymas meas. Gen. 3, 14^a | Exod. 2, 4^a | Tob. 12, 7^a.
 7 Advena ego sum et peregrinus, sicut omnes patres mei. Hebr. 11, lect. 4.

PSALMUS XXXIX.

- 1 Expectans expectavi Dominum 1-2, q. 40, 2, 1^m | 3, d. 26, q. 1, 1, 1^m 3^m | 3, 1^m | q. 2, 2, 3^m | a. 3, q. 1, 3^m | Rom. 8, lect. 4, post prin^o.
 2 Et statuit super petram pedes meos 1^a Cor. 10, 2^a. — Et immisit in os meum canticum novum, hymnum Deo nostro. Psal. 20, 6^a.
 3 Sperabunt in Domino 4 Reg. 18, 3^a. — Beatus vir cujus est nomen Domini spes ejus, ibidem | Psal. 1, 1^a. — Et non respexit in vanitates etc. Psal. 4, 1^a.
 4 Et cogitationibus tuis, non est qui similis sit tibi. Psal. 82, 1^a.
 5 Sacrificium et oblationem noluisti... venio 1-2, q. 102, 3, o. | 4, 3^m | 5, 4^m prin^o | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 2, 1^m | 2^m | Psal. 28 | Psal. 39 | Psal. 50 | Isa. lect. 4, fi. | Hebr. 10, lect. 1, me^o.
 6 In capite libri scriptum est de me 3, d. 21, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m | Verit. q. 7, 2, 1^m | 3, 2 | 4^m | 5, 6^m | Hebr. 10, lect. 1, me^o.
 7 Ut facerem voluntatem tuam, Deus meus volui. Phil. 2, 16^a. — In ecclesia magna. Psal. 21 | Psal. 34 | Psal. 39.
 8 Annunciavi justitiam tuam. Deut. 32, 6^a. — Veritatem tuam. Exod. 34, 5^a. — Non abscondi misericordiam tuam. Exod. 22, 11^a.
 9 Confundantur et revereantur... euge. Gen. 3, 21^a | Psal. 6, 9^a | Psal. 30, 2^a. — Domine ad adjuvandum me respice. Exod. 2, 6^a | 1 Paral. 12, 5^a.
 10 Qui quaerunt animam meam, ut auferant eam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.

PSALMUS XL.

- 1 Beatus qui intelligit super egenum et pauperem. Psal. 1, 1^a | Tob 8, 9^a 10^a. — In die mala liberavit eum Dominus etc. ibidem 4, 7^a | Ephes. 5, 13^a.
 2 In animam inimicorum ejus. Gen. 46, 2^a. — Domine, miserere mei. Exod. 22, 11^a.
 3 Adversum me susurrabant 2-2, q. 74, o. | q. 75, 1, c. | Ma. q. 10, 3, 3^m | Rom. 1, lect. 8, fi.
 4 Numquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat. Psal. 3, 3^a | Psal. 40 | Jo. 11, lect. 3, prin^o | Rom. 13, lect. 3, prin^o.
 5 Et enim homo pacis meae in quo speravit 2-2, q. 17, 4, o. | 5, c. | q. 25, 1, 3^m | Cg. 4, c^o 7, 18^m.
 6 Resuscita me. Psal. 3, 3^a. — Et retribuam eis. Num. 31, 1^a. — Me autem propter innocentiam suscepisti. Job 2, 5^a | Psal. 64, 1^a.
 7 Benedictus Dominus 33, 1^a.
 8 Deus Israel. Gen. 17, 5^a.

PSALMUS XLI.

- 1 Desiderat anima mea. Gen. 46, 2^a. — Ante faciem Dei. Gen. 3, 14^a. — Spera in Deo 4 Reg. 18, 3^a. — Sitivit etc. Psal. 62, 1^a.
 2 Confitebor illi 1 Paral. 16, 6^a. — Abyssus abyssum invocat. Gen. 3^a. — In voce cataractarum tuarum. Gen. 7, 2^a.
 3 In die mandavit Dominus misericordiam suam. Exod. 22, 11^a.
 4 Apud me oratio Deo vitae meae. Psal. 17, 1^a | Ruth 3, 2^a.
 5 Dicam Deo. Job 9^a. — Quare oblitus es mei. Gen. 8, 1^a. — Dum confringuntur ossa mea. Psal. 6, 2^a.
 6 Exprobraverunt mihi. Psal. 43 | Rom. 15.

PSALMUS XLII.

- 1 Tu es Deus fortitudo mea. Psal. 17, 1^a. — Quare me repulisti. Josue 3^a.
 2 Emitte lucem tuam, et veritatem tuam. Exod. 34, 5^a | Quol. 1, 1, 2^m.
 3 Confitebor tibi 1 Paral. 16, 6^a. — Quare tristis es anima mea. Gen. 46, 2^a.
 4 Spera in Deo 4 Reg. 18, 3^a.

PSALMUS XLIII.

- 1 Manus tua, dextera tua, et brachium tuum, et illuminatio vultus tui. Gen. 3, 14^a.
- 2 Salvasti enim nos. Psal. 3, 4^a. — In Deo laudabimur tota die. Psal. 25.
- 3 Et in nomine tuo confitebimur in saeculum 1 Paral. 16, 6^a. — Repulisti nos. Josue 3. — Confundisti nos. Psal. 30, 2^a.
- 4 Posuisti nos opprobrium vicinis nostris. Psal. 34 | Psal. 38 | Psal. 41, fi. | Psal. 43.
- 5 Subsannationem et derisum 2 Paral. 30, 4^a. — A voce exprobrantis et obloquentis. Psal. 41, 6^a.
- 6 Et inique non egimus in testamento tuo. Psal. 77, 12^a.
- 7 Humiliasti nos 2 Reg. 8, 1^a. — Declinasti semitas nostras a via tua. Exod. 4, 9^a | Job 23, 6^a.
- 8 Ad Deum alienum. Exod. 7, 1^a. — Nonne Deus requirit ista. Psal. 9, 3^a. — Ipse novit abscondita cordis 3 Reg. 8, 12^a.
- 9 Quoniam propter te mortificamur tota die, aestimati sumus sicut oves occisionis. Rom. 8, lect. 7.
- 10 Exsurge Domine. Gen. 3, 13^a. — Quare obdormis Domine. Exod. 4, 5^a.
- 11 Quare faciem tuam avertis. Gen. 13, 14^a. — Oblivisceris inopiae nostrae. Gen. 8, 1^a.
- 12 Humiliata est in pulvere anima nostra 2 Reg. 8, 1^a | Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
- 13 Adjuva nos 1 Paral. 12, 5^a.

PSALMUS XLIV.

- 1 Lingua mea calamus scribae velociter scribentis. Psal. 23, 1^a | Psal. 34, fi. | Psal. 38 | Psal. 49 | Luc. 1, 6^a.
- 2 Speciosus forma prae filiis hominum. Psal. 44 | Isa. 63.
- 3 Benedixit te Deus in aeternum. Gen. 1, 31^a. — Sagittae tuae acutae. Job 6, 2^a.
- 4 Sedes tua Deus in sacculum saeculi... prae consortibus tuis. Hebr. 1, lect. 4, o.
- 5 Unxit te Deus Deus tuus, oleo lactitiae, prae consortibus tuis 1-2, q. 102, 3, 13^m | 3^a q. 72, 2, c. | 4, d. 7, q. 1, a. 2, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 31 | Psal. 26, prin^o | Psal. 44 | Isa. 61 | Jo. | 8, prin^o | Rom. 6 | Hebr. 1, lect. 4.
- 6 Astitit regina a dextris tuis 2, d. 22, q. 3, a. 3, 3^m.
- 7 Propterea populi confitebuntur tibi 1 Paral. 16, 6^a.

PSALMUS XLV.

- 1 Deus noster refugium et virtus. Psal. 17, 1^a. — Adjutor in tribulationibus 1 Paral. 2, 5^a. — Adjuvabit eam Deus, ibidem.
- 2 Conturbati sunt montes in fortitudine ejus. Exod. 20, 5^a. — Sanctificavit tabernaculum suum altissimus. Exod. 26, 1^a | 30, 4^a | Job 11, 6^a.
- 3 Deus in medio ejus. Num. 11, 5^a. — Deus virtutum nobiscum, ibidem 14, 1^a.
- 4 Fluminis impetus lactificat civitatem Dei. Psal. 47, 2^a.

PSALMUS XLVI.

- 1 Jubilate Deo in voce exultationis. Psal. 20, 6^a | Psal. 32 | Psal. 46.
- 2 Quoniam Dominus excelsus. Job. 11, 6^a. — Terribilis. Levit. 19, 14^a | 1-2, q. 42, 1, o. | q. 43, 1, 1^m | 2-2, q. 19, 1, o. | 3, q. 7, 6, o. | 3, d. 26, q. 2, 1, 4^m | d. 34, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | Psal. 46 | Rom. 8, lect. 3, m^o.
- 3 Rex magnus. Opus. 20, lib. 3, c^o 12, fi. | c^o 13, 14, 15 | Psal. 46, Psal. 47.
- 4 Elegit nobis haereditatem suam. Deut. 7, 2^a. — Speciem Jacob quem dilexit, ibidem 3^a.
- 5 Ascendit Deus in jubilationem et Dominus in voce tubae supra 1^a | Gen. 3, 13^a | 3^a q. 57, 2, 1^m.
- 6 Psallite Deo nostro etc. Psal. 20, 6^a. — Deus sedet super sedem sanctam suam. Judicium c^o 3.
- 7 Dii fortes terrae. Exod. 7, 1^a.

PSALMUS XLVII.

- 1 Magnus Dominus 1^a q. 28, 4, c. | q. 42, 1, 1^m | 4, 2^m | 3^a q. 58, 3, o. | 1, d. 19, q. 1, 1, o. | q. 3, 1, o. | Cg. 4, c^o 9 | Po^a q. 9, 7, o. | Job 11 | Psal. 46 | Psal. 47 | Ephes. 3, lect. 6.
- 2 Et laudabitis nrmis. Psal. 33, 2^a. — Civitas regis magni. Psal. 46, 3^a | Opus. 20, lib. 4, c^o 18 | 23 | Psal. 45 | Psal. 47 | Ephes. 4, lect. 2, prin^o.
- 3 Suscepimus Deus misericordiam tuam. Exod. 22, 11^a. — Justitia plena est dextera tua. Deut. 32, 6^a | Gen. 3, 14^a.
- 4 Hic est Deus noster. Gen. 17, 5^a.

PSALMUS XLVIII.

- 1 Inclinaho in parabolam aurem meam. Job 27, 4^a. — Simul insipiens et stultus peribunt 2-2, q. 46, 1, 1^m | Psal. 48.
- 2 Homo cum in honore esset non intellexit, comparatus est juvenis, etc. 2-2, q. 64, 2, 3^m | 2, d. 35, 5, c.

PSALMUS XLIX.

- 1 Deus deorum Dominus. Exod. 7, 1^a. — Loquutus est, ibidem 6, 1^a | Job 6^a. — Qui ordinant testamentum ejus. Psal. 77, 12^a.
- 2 Deus manifeste veniet 3^a q. 36, 1, 1^m | 3^m | 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 2, 1^m | Psal. 49.
- 3 Ignis in conspectu ejus exardescet etc. 4, d. 45, L. | d. 47, q. 2, o. | Cg. 4, c^o fi. | Po^a q. 5, 6, 10^m | 1^a Cor. 3, lect. 2 | Hebr. 10, lect. 3.
- 4 Annuntiabunt caeli justitiam ejus. Psal. 18, 1^a | Deut. 32, 6^a. — Deus iudex est. Psal. 9, 3.
- 5 Audi populus meus. Exod. 19, 3^a. — Deus Deus tuus ego sum. Gen. 17, 5^a.
- 6 Non in sacrificiis tuis... potabo. Psal. 39, 5^a. — Imola Deo sacrificium laudis. Psal. 4, 6^a | Psal. 33, 2^a.
- 7 Redde Altissimo vota tua. Psal. 75, 6^a | Job 11, 6^a. — Cognovi omnia volatilia caeli. Gen. 32^a.
- 8 Peccatori autem dixit Deus. Job 6^a.
- 9 Quare tu enarras justitias meas, etc. 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, 4^m | Psal. 49 | Psal. 50.

PSALMUS L.

- 1 Miserere mei Deus etc. Exod. 22, 11^a.
- 2 Tibi soli peccavi... judicaris 1-2, q. 96, 5, 3^m | 2-2, q. 67, 4, o. | 3^a q. 46, 2, 3^m | 1, d. 43, q. 2, 2, 5^m | 4, d. 46, q. 1, a. 2, q. 2, o. | q. 2, a. 1, q. 3, 1^m | Rom. 3. — Et malum coram te feci, ibidem.
- 3 Ut justificeris etc. Matth. 26, 24^a | Job 36, 3^a. — Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum etc. 1-2, q. 82, 2, 1^m | 2-2, q. 103, o. | 2, d. 22, q. 1, 1, c. | d. 31, L. fi. | d. 33, L. prin^o | Ma. q. 4, 8, 1^m | q. 15, 2, 7^m | Opus. 3, c^o 197 | Psal. 31 | Psal. 50 | Rom. 4, c^o 5, lect. 3. — Auditui meo etc. 2-2, q. 28, 1, o. | q. 35, 2, 2, c. | Psal. 50.
- 4 Averte faciem tuam. Gen. 3, 14^a. — Deus salutis meae. Ruth 3, 2^a | Psal. 3, 4^a.
- 5 Exultabit lingua mea justitiam tuam. Job 27, 2^a | Deut. 32, 6^a.
- 6 Quoniam si voluisses... non delectaberis. Psal. 19. — Sacrificium Deo spiritus contribulatus. Psal. 4, 6^a.
- 7 Tunc acceptabis etc. ibidem.

PSALMUS LI.

- 1 Tota die injustitiam cogitavit lingua tua. Job 27, 2^a. — Fecisti dolum. Psal. 119, 2^a.
- 2 Videbunt justi, et timebunt, et super eum ridebunt 2-2, q. 83, 3, 2^m | 2, d. 11, q. 1, 5, o. | 4, d. 50, q. 2, 4, o. | 4^m | Quol. 7, vel 8, q. 7, 1, 1^m | Opus. 3, c^o 239 | Psal. 33 | Psal. 36 | Psal. 51 | Rom. 11.
- 3 Speravi in misericordia Dei 4 Reg. 18, 3^a | Exod. 22, 11^a. — Confitebor tibi 1 Paral. 16, 6^a.

PSALMUS LII.

- 1 Dixit insipiens in corde suo, non est Deus. Psal. 13, 1^a. — Non est qui faciat bonum... — Nonne scient, ibidem 2^a.
- 2 Deus dissipavit ossa eorum, qui hominibus placent 2-2, q. 115, 1, 1^m | Ma. q. 9, 1, c. | 1^m | 2^m | Opus. 19, c^o 19 | Rom. 15 | c^o 12, lect. 3 | 1^a Cor. 4 | c^o 10, fi. | Gal. 1, lect. 2, fi. | 2^a Thess. 2 | Titum 2.

PSALMUS LIII.

- 1 Et in virtute tua. Deut. 4, 14^a. — Auribus percipe. Gen. 3, 14^a. — Et fortes quaesierunt animam meam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 1^a.
- 2 Ecce enim Deus adjuvat me 1 Paral. 12, 5^a. — Averte mala inimicis meis, etc. Gen. 3, 21^a. — In veritate tua disperde illos, ibidem | Exod. 34, 5^a.
- 3 Confitebor nomini tuo, Domine 1 Paral. 16, 6^a.

PSALMUS LIV.

- 1 Contristatus sum. Matth. 26, 14^a. — Et conturbatus sum Psal. 6, 3^a.
- 2 Praecipita, Domine, et divide linguas eorum. Gen. 3, 21^a. — Ve-

niat mors super illos, et descendant in infernum viventes, ibidem.

- 3 Ego autem ad Deum clamavi. Gen. 4, 4^a. — Et Dominus salvavit me. Psal. 3, 4^a.
- 4 Humiliavit illos 2 Reg. 8, 1^a. — Non timuerunt Deum. Levit. 19, 14^a.
- 5 Extendit manum suam in retribuendo. Deut. 32 | Gen. 3, 14^a. — Divisi sunt ab ira vultus ejus, ibidem | Exod. 4, 5^a.
- 6 Et appropinquavit cor illius, ibidem. — Jaeta super Dominum curam tuam et ipse te enutriet. Matth. 7, 1^a.
- 7 Tu vero Deus, deduces eos in puteum interitus. Exod. 4, 4^a. — Viri sanguinum. Ruth 3, 2^a.
- 8 Non dimidiabunt dies suos. Opus. 20, c^o 10 | 11 | Hebr. lect. 1, fi. | c^o 11. — Ego autem sperabo in te, Domine 4 Reg. 18, 7^a | Psal. 30, 1^a.

PSALMUS LV.

- 1 Miserere mei Deus. Exod. 22, 11^a. — Ego vero in te sperabo 4 Reg. 18, 3^a | Psal. 30, 1^a. — Non timebo quid faciat mihi caro. Gen. 6, 10^a | Matth. 10, 4^a 5^a.
- 2 Sicut sustinuerunt animam meam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a. — In ira populos confringes. Exod. 4, 5^a.

PSALMUS LVI.

- 1 Miserere mei Deus. Exod. 22, 11^a. — Quoniam in te confidit anima mea 4 Reg. 18, 7^a. — In umbra alarum tuarum sperabo, ibidem 3^a | Gen. 3, 14^a.
- 2 Clamabo ad Deum altissimum. Gen. 4, 4^a | Job 11, 6^a. — Misit de caelo 3 Reg. 8, 10^a. — Et veritatem suam. Exod. 34, 5^a.
- 3 Dormivi conturbatus. Psal. 6, 3^a | Psal. 40, 4^a. — Incuraverunt animam meam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a. — Paratum cor meum Deus 1 Reg. 7, 2^a.
- 4 Exaltare super caelos Deus 3^a q. 57, o. | q. 58, 3, c. | 3, d. 22, q. 3, o. | q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | Cg. 4, c^o 87 | Opus. 3, c^o 247 | Psal. 8, fi. | Psal. 17 | Psal. 18 | Cg. 4, c^o 87 | Ephes. lect. 8, fi. | c^o 4, lect. 3, fi.
- 5 Cantabo et psalmum dicam. Psal. 20, 6^a. — Confitebor tibi in populis, Domine 1 Paral. 16, 6^a | Psal. 17, 13^a.
- 6 Exsurge gloria mea, exsurge psalterium et cythara. Psal. 3, 3^a. | Psal. 17, 1^a.
- 7 Exsurgam diluculo, ibidem | 3^a q. 51, 4, 3^m | q. 53, 2, 3^m | q. 83, 2, 4^m | 3, d. 21, q. 2, 2, 6^m | 4, d. 43, a. 3, q. 4, c. | Opus. 3, c^o 243. — In omnem terram gloria tua. Psal. 18, 3^a.

PSALMUS LVII.

- 1 Recta judicate filii hominum. Levit. 19, 15^a. — Intendit arcum suum. Psal. 7, 8^a. — Sicut viventes sic in ira absorbet eos. Psal. 61, 6^a | Exod. 4, 5^a.
- 2 Superecudit ignis, et non viderunt solem 2-2, q. 15, 1, c. fi. | Jo. lect. 14, fi. | 2^a Cor.
- 3 Lactabitur justus cum viderit vindictam. Psal. 51, 2^a.
- 4 Utique est Deus, judicans eos in terra. Psal. 9, 3^a.

PSALMUS LVIII.

- 1 De viris sanguinum. Ruth 3, 2^a. — Caeperunt animam meam. Gen. 46, 2^a.
- 2 Neque iniquitas mea, neque peccatum meum, Domine, etc. Isa. 53, 4^a 10^a. — Exsurge in occursum meum. Gen. 3, 13^a.
- 3 Et vide. Exod. 2, 6^a. — Intende ad visitandas omnes gentes. Exod. 4, 13^a.
- 4 Non miserearis omnibus, qui operantur iniquitatem. Gen. 3, 21^a. — Disperge illos, et depone eos, ibidem. — In virtute tua. Deut. 4, 14^a.
- 5 Et comprehendantur in superbia sua, ibidem. — In ira consumptionis. Exod. 4, 5^a.
- 6 Deus meus. Gen. 17, 5^a. — Deus Israel, ibidem. — Misericordia ejus praeveniet me. Psal. 20, 1^a.
- 7 Deus dominabitur Jacob etc. Deut. 10, 8^a. — Ego autem cantabo. Psal. 20, 6^a. — Fortitudinem tuam. Exod. 20, 5^a.
- 8 Quia factus es susceptor meus, etc. Psal. 89, 1.
- 9 Deus meus misericordia mea. Psal. 17, 1^a | Exod. 22, 11.

PSALMUS LIX.

- 1 Deus repulisti nos. Josue 3^a. — Et destruxisti nos. Psal. 38, 3^a.
- 2 Iratus es. Exod. 4, 5^a. Et misertus es nobis. Exod. 22, 11^a. — Ut fugiant a facie arcus. Psal. 7, 8^a.

S. Th. Opera omnia. Index.

- 3 Ut liberentur dilecti tui. Deut. 7, 3^a. — Salvum fac dexteram tuam. Gen. 3, 14^a.
- 4 Et non egredieris Deus in virtutibus nostris. Gen. 3, 13^a. — Dedisti metuentibus te significationem, etc. 1-2, q. 87, 3, 2^m.

PSALMUS LX.

- 1 Ad te clamavi. Gen. 4, 4^a. — In petra exaltasti me 1^a Cor. 10, 2^a. — Quia factus es spes mea. Psal. 89, 1^a | Psal. 13, 4^a.
- 2 Protegar in velamento alarum tuarum. Gen. 3, 14^a | Quol. 7, 18, c. — Dedisti haereditatem timentibus nomen tuum. Levit. 19, 14^a.
- 5 Misericordiam et veritatem ejus, quis requiret. Exod. 22, 11^a | 34, 5^a. — Ut reddam vota mea. Psal. 75, 6^a.

PSALMUS LXI.

- 1 Nonne Deo subjecta erit anima mea. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a | Jac. 4, 7^a.
- 2 Ab ipso enim salutare meum. Psal. 3, 4^a. — Deus meus. Gen. 17, 5^a. — Adjutor meus 1 Paral. 12, 5^a.
- 5 Spes mea in Deo est 4 Reg. 18, 3^a | Psal. 30, 1^a.
- 4 Semel loquutus est Deus 1^a q. 27, 5, 3^m | q. 34, 3, o. | q. 41, 6, o. 1, d. 27, q. 2, 2, 6^m | Cg. 4, c^o 13, 26 | Verit. q. 2, 1, c. fi. | q. 4, 4, c. | 5^m | Po^a q. 2, 1, c. fi. | q. 8, 1, c. fi. | q. 9, 5, 9, c. | 1^m | Quol. 4, q. 4, 1, c. | Opus. 2, c^o 3 | Hebr. 1, lect. 2, in prin^o.
- 5 Potestas Dei est. Exod. 20, 5^a | Rom. 13, 2^a. — Et tibi, Domine, misericordia. Exod. 22, 11^a.
- 6 Reddes unicuique juxta opera sua 3^a q. 56, 2, 3^m | 4, d. 43, a. 1, q. 2, 1^m | d. 45, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | d. 47, q. 1, a. 3, q. 2, 3, o. | Cg. 3, c^o 140 | Opus. 3, c^o 153, 252 | Psal. 1 | Psal. 17 | Rom. 2, lect. 2 | 1^a Cor. 5, fi. | 2^a Cor. 4 | c^o 5 | c^o 14 | Gal. 6, lect. 1, fi. | Hebr. 10.

PSALMUS LXII.

- 1 Sitivit in te anima mea. Gen. 46, 2^a | 1-2, q. 67, 4, 3^m | Psal. 41.
- 2 Quam multipliciter tibi et caro mea. Gen. 6, 10^a.
- 5 Ut viderem virtutem tuam. Deut. 4, 14^a. — Et gloriam tuam. Exod. 33, 8^a.
- 4 Melior est misericordia tua super vitas. Exod. 22, 11^a.
- 5 Labia mea laudabunt te. Psal. 33, 2-2 | q. 91, o. — Sic benedicam te in vita mea, ibidem 1^a.
- 6 Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea 1-2, q. 102, 3, 8^m | 6, 1^m | 2 2, q. 82, 2, 2^m | 3, c. | Psal. 16.
- 7 Quia fuisti adjutor meus 1 Paral. 12, 5^a. — In velamento alarum tuarum. Gen. 3, 14^a. — In matutinis meditabor in te. Psal. 5.
- 8 Me suscepit dextera tua. Gen. 3, 14^a. — Adhaesit anima mea post te. Deut. 10, 11^a.

PSALMUS LXIII.

- 1 A timore inimici eripe animam meam. Matth. 10, 7^a | Gen. 46, 2^a.
- 2 Defecerunt scrutantes scrutinio 4, d. 19, L. fi. — Exaltabitur Deus. Psal. 56, 5^a.
- 3 Sagittae parvulorum factae sunt plagae eorum. Job 6, 2^a.
- 4 Laetabitur justus in Domino. Psal. 15, 4^a 5^a. — Et sperabit in eo. Psal. 30, 1^a.
- 5 Et laudabuntur omnes recti corde. Job 2^a.

PSALMUS LXIV.

- 1 Te decet hymnus Deus in Sion. Psal. 20, 6^a | Psal. 33, 1^a 2^a. — Et tibi reddetur votum in Jerusalem. Psal. 75, 6^a.
- 2 Ad te omnis caro veniet. Gen. 6, 10^a.
- 3 Beatus quem elegisti et assumpsisti. Deut. 7, 2^a | 3^a q. 4, 3, 1^m | 3, d. 6, q. 1, 2, 1^m | d. 7, L. 2^m | Opus. 1, c^o 21 | Opus. 3, c^o 215 | Quol. 4, 2, 1^m | Rom. 1, lect. 1.
- 4 Inhabitabit in atriis tuis. Psal. 83, 9.
- 5 Replebimur in bonis domus tuae. Psal. 15, 4^a. — Spes omnium finium terrae, etc. Psal. 13, 4^a | Psal. 17, 1^a.
- 6 In virtute tua. Deut. 4, 14^a. — Accinctus potentia. Gen. 17, 1^a | Exod. 20, 5^a.
- 7 Visitasti terram et inebriasti eam. Exod. 4, 13^a. — Benedices coronae anni benignitatis tuae. Gen. 1, 31^a.
- 8 Clamabunt et hymnum dicent. Gen. 4, 4^a | Psal. 18, 1^a.

PSALMUS LXV.

- 1 Jubilate Deo omnis terram, ibidem | Psal. 46, 1^a. — Psalmum dicite nomini ejus. Psal. 10, 6^a. — Date gloriam laudi ejus. Psal. 33, 2^a.
- 2 In multitudine virtutis tuae. Deut. 4, 14^a. — Mentientur tibi inimici tui. Exod. 20, 8^a | Psal. 5, 5^a.
- 3 Omnis terra adoret te Deus etc. Psal. 18, 1^a | Psal. 20, 6^a. — Dei terribilis. Psal. 46, 2^a.
- 4 Qui dominatur in virtute sua in aeternum. Deut. 4, 14^a | 10, 8^a. — Oculi ejus super gentes respiciunt. Gen. 3 | Exod. 2, 6^a.
- 5 Benedicite gentes Deum nostrum. Psal. 33, 1^a. — Et auditam facite vocem laudis ejus, ibidem 2^a.
- 6 Probasti nos Deus. Gen. 22, 1^a. — Igne nos examinasti. Psal. 16, 3^a. — Reddam tibi vota mea etc. Psal. 75, 6^a.
- 7 Qui posuit animam meam ad vitam. Gen. 4, 4^a. — Ad ipsum ore meo clamavi. Gen. 4, 4^a.
- 8 Et misericordiam suam a me. Exod. 22, 11^a.

PSALMUS LXVI.

- 1 Deus misereatur nostri, ibidem. — Et benedicat nobis. Gen. 1, 31^a. — Illuminet vultum suum super nos, ibidem 3, 14^a | Psal. 4, 8^a.
- 2 Confiteantur tibi populi Deus 1 Reg. 16, 6^a.
- 3 Judicas populos. Psal. 9, 3^a. — In aequitate. Job 23, 4^a.

PSALMUS LXVII.

- 1 Exurgat Deus. Gen. 3, 13^a. — A facie Dei, ibidem 14^a. — Qui ascendit super occasum, ibidem 14^a | 1-2, q. 102, 4, 5^m.
- 2 Et dissipentur inimici ejus... et justi. Gen. 3, 21^a | Exod. 20, 8^a | Psal. 5, 5^a.
- 3 Et justi epulentur et exultent in conspectu Dei 1-2, q. 4, 7, 1^m | Cg. 4, c^o 83, fi. | 90, 5^m. — Deus in loco sancto suo. Gen. 28, 7^a.
- 4 Et delectentur in lactitia. Psal. 15, 4^a 5^a. — Cantate Deo, etc. Psal. 20, 6^a.
- 5 Dominus nomen illi. Deut. 10, 8^a. — In conspectu populi tui. Exod. 19, 3^a. — Dei Israel, ibidem. — Deus noster, ibidem.
- 6 Deus cum egrediereris. Gen. 3, 13^a. — Cum pertransires, ibidem. — Ascendisti in altum, ibidem | Psal. 56, 4^a. — Qui ascendit super caelum caeli ad orientem, ibidem.
- 7 Viderunt ingressus tuos Deus, ingressus Dei, etc. ibidem.
- 8 Qui educit vinetos in fortitudine. Exod. 20, 5^a. — Parasti in dulcedine tua pauperi Deus. Psal. 24, 6^a.
- 9 Pennae columbae de argentatae, et posteriora dorsi ejus in pallore auri 1^a Cor. 3, lect. 2, me^o.
- 10 Mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo, etenim Dominus habitabit in finem. Gen. 28, 7^a | Psal. 9, 5^a.
- 11 Currus Dei decem millibus multiplex milia letantium. Job 25, 2^a. — Dominus in eis in Sinai in sancto. Gen. 28, 7^a. — Ascendisti in altum. Psal. 46, 5^a.
- 12 Coepisti captivitatem, accepisti dona in hominibus. Ephes. 4, lect. 3.
- 13 Benedictus Dominus. Psal. 33, 1^a. — Benedicite Deo Domino, ibidem. — Regna terrae cantare Deo etc. Psal. 20, 6^a.
- 14 Deus confringet capita inimicorum suorum. Exod. 20, 8^a | Psal. 5, 5^a. — Convertam in profundum maris. Verit. q. 24, 11, b, 2, | 3^a q. 86, 1, 2^m fi.
- 15 Manda, Deus, virtuti tuae. Deut. 4, 14^a. — Ut excludant eos qui probati sunt argento. Rom. 3, lect. 2, me^o.
- 16 Deus salvos faciendi... in delictis suis. Deut. 32, 19^a. — Mirabilis Deus in sanctis suis. Psal. 13, 5^a.

PSALMUS LXVIII.

- 1 Dum spero in Deum meum. Psal. 30, 1^a. — Non erubescant. Psal. 6, 9^a. — Non confundantur, ibidem. Psal. 30, 2^a.
- 2 Quae non rapui, tunc exsolvebam 3^a q. 47, 2, 1^m | Phil. 2, 5^a. — Propter te sustinui opprobrium. Psal. 30, 8^a.
- 3 Extraneus factus sum fratribus meis, et peregrinus. Gen. 13, 3^a. — Quoniam zelus domus tuae comedit me. Exod. 20, 6^a | 3^a q. 15, 9, c.
- 4 Opprobria exprobrantium tibi, ceciderant super me. Rom. 15, lect. 1, princ^o | Psal. 30, 8^a | Psal. 41, 6^a.
- 5 Et operui in jejundo animam meam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
- 6 Et posui vestimentum meum cilicium. Psal. 24, 7^a. — Et factus, sum illis in parabolam Job 27, 4^a.
- 7 In multitudine misericordiae tuae. Exod. 22, 11^a. — Ne avertas faciem tuam. Gen. 3, 14^a.

- 8 Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum... ego sum. Gen. 3, 21^a | Rom. 11, lect. 1, fi.
- 9 Effunde super eos iram tuam, etc. Exod. 4, 5^a. — In justitiam tuam. Deut. 32, 6^a.
- 10 Deleantur de libro viventium, etc. Exod. 32, 11^a 12^a.
- 11 Laudabo nomen Dei. Psal. 33, 2^a.

PSALMUS LXIX.

- 1 Deus in adiutorium meum intende 1 Paral. 12, 5^a. — Qui quaerunt animam meam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
- 2 Confundantur et reveantur... euge, Gen. 3, 21^a | Psal. 30, 2^a. — Et erubescant. Psal. 6, 9^a.

PSALMUS LXX.

- 1 In te, Domine, speravi. Psal. 30, 1^a. — Non confundar, ibidem 2^a. — In justitia tua. Deut. 32, 6^a.
- 2 Inclina ad me aurem tuam. Gen. 3, 14^a. — Donec annuntiem brachium tuum, ibidem | Gen. 8, 4^a.
- 3 Quoniam firmamentum meum, et refugium meum es tu. Psal. 17, 1^a. — Quoniam tu es patientia mea, Domine, ibidem.
- 4 Domine, spes mea, ibidem | Psal. 13, 4^a. — In te cantatio mea semper. Psal. 20, 6^a. — Et tu adjutor fortis 1 Paral. 12, 5^a | Exod. 20, 5^a.
- 5 Repleatur os meum laude. Psal. 33, 2^a. — Ut cantem gloriam tuam. Psal. 20, 6^a. — Tota die magnitudinem tuam. Psal. 47, 1^a.
- 6 Ne derelinquas me. Josue 3^a. — Quia custodiebant animam meam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a. — Deus ne elongeris a me. Josue 3^a.
- 7 In auxilium meum respice. Exod. 2, 6^a. — Confundantur et deficiant... ego autem. Gen. 2, 21^a | Psal. 30, 2^a.
- 8 Quoniam non cognovi litteraturam, introibo in potentias Domini 2-2, q. 188, 5, 1^m.
- 9 Deus docuisti me. Matth. 23, 2^a. — Domine, quis similis tibi. Psal. 82, 1^a. — Et conversus. Cg. 3, c^o 161.
- 10 Nam et ego confitebor tibi 1 Paral. 16, 6^a. — Veritatem tuam Deus. Exod. 34, 5^a. — Exultabunt labia mea. Job 27, 3^a.
- 11 Sed et lingua mea tota die meditabitur, ibidem.
- 12 Potentiam tuam 1^a q. 25, 1, o. | q. 41, 4, 2^m | 1, d. 35, 5, c. | d. 42, q. 1, 1, o. | 2, c. | Cg. 1, c^o 16 | Lib. 2, c^o 7 | 26, 1^m | Verit. q. 22, 6, 3^m | Pq^a q. 1, 1, o. | q. 2, 1, 1^m | q. 7, 1, c.

PSALMUS LXXI.

- 1 Deus judicium tuum regi da. Jo. 5, 9^a. — Et justitiam tuam filio regis. Deut. 32, 6^a. — Judicare populum tuum. Psal. 9, 3^a.
- 2 Et humiliabit calumniatorem 2 Reg. 8, 1^a | 2-2, q. 68, 3, c. | q. 69, 2, 3, c.
- 3 Deseendet sicut pluvia in vellus, etc. Judic. 6, 9^a. — Et dominabitur a mari usque ad mare, etc. Opus. 20, Lib. 3, c^o 12, fi. | c^o 13, 14, 15.
- 4 Donec auferatur luna. Gen. 8, 4^a.
- 5 Coram illo procident Aethiopes 2 Paral. 29, 5^a. — Et inimici ejus terram lingent. Gen. 3, 13^a.
- 6 Et animas pauperum salvas faciet. Gen. 46, 2^a | Psal. 3, 4^a.
- 7 Tota die benedicent ei. Psal. 33, 1^a | Luc. 18, 1^a. — Et benedicentur in ipso omnes tribus terrae. Gen. 35^a | 12, 3^a.
- 8 Omnes gentes magnificabunt eum. Psal. 116, 1^a.
- 9 Qui facit mirabilia solus. Deut. 32, 18^a | 1^a q. 110, 4, o. | q. 114, 4, c. | 1-2, q. 111, 4, c. | q. 113, 10, c. | 2-2, q. 178, 1, 1^m | 2^m | 4, o. | 3^a q. 43, 2, c. | 4, c. | 3^m | q. 76, 4, 2^m | 3, d. 16, q. 1, 3, c. | Cg. 2, c^o 3, 2^m | Lib. 3, c^o 112 | 113 | 114 | Verit. q. 27, 3, c. | o. q. 6, 3, 4, o. | Ma. q. 16, 9, o. | Quol. 2, q. 4, 1, 4^m | Opus. 3, c^o 138 | Opus. 53, 25^m | Jo. 9, lect. 3 | c^o 10, lect. 5 | 1^a Cor. 15, lect. 6, me^o | 2^a Thes. 2, lect. 2, fi.
- 10 Et replebitur majestate ejus omnis terra. Hebr. 1, lect. 2, fi.

PSALMUS LXXII.

- 1 Quam bonus Israel Deus 1 Paral. 15, 7^a | Gen. 17, 5^a. — His qui recto sunt corde. Job 2^a. — Quia zelavi super iniquos. Psal. 36, 1^a.
- 2 Pacem peccatorum videns. Isa. 32, fi. | 1^a Tim. 2, lect. 1, me^o. — In labore hominum non sunt... operti 1-2, q. 87, 7, 2^m.
- 3 Posuerunt in caelum os suum 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 3, c.
- 4 Ecce nationem filiorum tuorum reprobavi. Luc. 6, 12^a.
- 5 Quomodo scit Deus et si est scientia in excelso. Esther 13, 4^a. — Imaginem ipsorum ad nihilum rediges. Psal. 33, 3^a.
- 6 Quid enim mihi est in caelo? et a te quid volui super terram? 1-2, q. 47, o. | 2-2, q. 186, 3, 4^m.

- 7 Qui elongant se a te, peribunt. Josue 22, 2^a.
- 8 Perdidisti omnes, qui fornicantur abs te. Exod. 34, 10^a.
- 9 Mihi autem adhaerere Deo bonum est. Deut. 10, 11^a.
- 10 Ponere in Domino Deo spem meam 4 Reg. 18, 3^a.

PSALMUS LXXIII.

- 1 Ut quid Deus repulisti in finem. Josue 3^a. — Iratus est furor tuus. — Exod. 4, 5^a. — Irritat adversarius nomen tuum, ibidem.
- 2 Memor esto. Gen. 8, 1^a. — Ne obliviscaris, ibidem. — Mons Sion in quo habitasti in eo. Gen. 28, 7^a | Psal. 9, 5^a.
- 3 Leva manus tuas in superbias eorum. Gen. 3, 14^a 21^a.
- 4 Dexteram tuam de medio sinu tuo, ibidem.
- 5 Qui oderunt te. Exod. 20, 8^a. — Inimicus tuus, ibidem | Psal. 5, 5^a. — Adversarius, ibidem.
- 6 Deus autem rex noster ante saecula. Psal. 46, 3^a. — Operatus est salutem in medio terrae 3^a q. 46, 10, 1^m.
- 7 Tu confirmasti in virtute tua mare. Deut. 4, 14^a. — Ne tradas bestiis animas. Gen. 46, 2^a.
- 8 Confidentes tibi 1 Paral. 16, 6^a. — Respice in testamentum tuum. Exod. 2, 6^a. — Pauper et inops laudabunt nomen tuum. Psal. 33, 2^a.
- 9 Exurge Deus. Gen. 3, 13^a. — Judica causam tuam. Psal. 9, 3^a. | Deut. 32, 17^a.
- 10 Superbia eorum qui te oderunt ascendit super 2, d. 7, q. 1, 3, 5^m.

PSALMUS LXXIV.

- 1 Confitebimur tibi, Deus 1. Paral. 16, 6^a. — Ego confirmavi columnas ejus. Ephes. prol.
- 2 Hunc humiliat, et hunc exaltat 2 Reg. 8, 1^a | Deut. 32, 19^a.
- 3 Calix in manu Domini. Psal. 22, 3^a. — Cantabo Deo Jacob. Psal. 20, 6^a.

PSALMUS LXXV.

- 1 Et factus est in pace locus ejus. Gen. 28, 7^a. — Et habitatio ejus in Sion, ibidem | Psal. 9, 5^a.
- 2 Illuminans tu mirabiliter a montibus aeternis. Deut. 33, 6^a.
- 3 Tu terribilis es. Psal. 46, 2^a. — Et quis resistet tibi. Gen. 50, 5. — Ex tunc ira tua. Exod. 4, 5^a.
- 4 De caelo auditum fecisti judicium 3 Reg. 8, 10^a | Psal. 9, 3^a.
- 5 Cogitatio hominis confitebitur tibi etc. ibidem 12^a | 1 Paral. 16, 6^a.
- 6 Vovere et reddite 2:2; q. 88, 3, 4, 6; o. | q. 189, 2, 3, c. | 3^a q. 28, 4, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 3, q. 1, o. | q. 3, 1^m | Cg. 3, c^o 138 | Quol. 3, q. 5 | 2, o. | q. 7, 1, c. | Quol. 7, vel 8, q. 6, 1, fi. | Quol. 9, vel 10, q. 5, 3, c. | 1^m | Opus. 17, c^o 12 | Opus. 18, c^o 13.
- 7 Domino Deo vestro. Gen. 17, 5^a | 2:2; q. 88, 5, 3^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 1, c. | 4^m.
- 8 Qui aufert spiritum principum 1 Esdrae 1^a.

PSALMUS LXXVI.

- 1 Voce mea ad Dominum clamavi. Gen. 4, 4^a. — Renuit consolari anima mea. Gen. 46, 2^a.
- 2 Turbatus sum. Psal. 6, 3^a. — Et non sum locutus 1-2, q. 46, 6, 3^m | 2:2; q. 158, 5, 3^m | 7, c. | Ma: q. 12, 5, c. | Ephes. 1, 4, fi.
- 3 Et annos aeternos in mente habui 1^a q. 10, 3, 1^m | 1, d. 19, q. 2, 2, 2^m | 3, d. 26, L. | Rom. 11, lect. 5, fi. | c^o 16, fi. | Hebr. 1, lect. 5, fi.
- 4 Numquid in aeternum projiciet Deus... excelsi 4, d. 46, q. 2, a. 3, q. 2, 4^m.
- 5 Aut in finem misericordiam suam abscidet. Exod. 22, 11^a. — Aut obliviscetur. Gen. 8, 1^a. — Aut continebit in ira sua. Exod. 4, 5^a.
- 6 Et dixi, nunc coepi. Hebr. 6, prin^o. — Haec mutatio dexterae excelsi. Gen. 3, 14^a | Job 11, 6^a.
- 7 Quis Deus magnus sicut Deus noster. Psal. 47, 1^a | Psal. 82, 1^a. — Tu es Deus qui facis mirabilia. Psal. 71, 9^a. — Notam fecisti in populis virtutem tuam. Deut. 4, 14^a.
- 8 Redemisti in brachio tuo. Gen. 3, 14^a. — Populum tuum, etc. Exod. 19, 3^a. — Viderunt te aquae Deus... terra. Psal. 18, 1^a.
- 9 Etenim sagittae tuae transeunt. Job 6, 2^a. — In mari via tua, et semitae tuae in aquis multis. Gen. 3, 13^a | Job 23, 6^a.
- 10 Et vestigia tua non cognoscentur. Job 11, 4^a.

PSALMUS LXXVII.

- 1 Attendite, popule meus, legem meam. Exod. 19, 3^a. — Aperiam in parabolis. Job 27, 4^a. — Os meum. Gen. 3, 14^a.
- 2 Narrantes laudes Domini. Psal. 33, 2^a. — Et virtutes ejus. Deut. 4, 14^a. — Et mirabilia ejus quae fecit. Psal. 71, 9^a.
- 3 Ut ponant in Deo spem suam 4 Reg. 18, 3^a. — Et non est creditus cum Deo spiritus ejus 1 Esdrae 1^a. — Et mandavit nubibus desuper 3 Reg. 17, 1^a.
- 4 Interruptit petram, etc. 1^a Cor. 10, 2^a. — In ira conceitaverunt. Exod. 4, 5^a. — Ad emulationem eum provocaverunt, ibidem | c^o 20, 6^a.
- 5 Exeelsum. Job 11, 6^a. Et tentaverunt Deum. Deut. 6, 8^a. — Ut peterent escas animabus suis. Gen. 46, 2^a.
- 6 Januas caeli aperuit. Gen. 32^a. — Et pluit illius manna... homo. Exod. 16, 4^a. — Audivit Dominus. Exod. 2, 4^a.
- 7 Transtulit austrum de caelo. Job 37 | 1^a q. 92, 1, 1^m | q. 99, 2, 2^m | 2, d. 20, q. 2, 1, 2^m | Jo. 3, lect. 2.
- 8 Et induxit in virtute sua africanum. Deut. 4, 14^a. — Sicut arenam maris. Gen. 15, 2^a. — Ipse autem est misericors. Exod. 22, 11^a.
- 9 Et recordatus est. Gen. 8, 1^a. — Quia caro sunt, ibidem 6, 10^a. — Spiritus vadens et non rediens 1 Esdrae 1^a. — Deus adjutor est eorum 1 Paral. 12, 5^a.
- 10 Immissiones per angelos malos 2, d. 8, 5, 6^m. — Non pepercit a morte animarum eorum. Gen. 46, 2^a.
- 11 Et induxit eos in montem sanctificationis suae. Psal. 9, 5^a. — Montem quem acquisivit dextera ejus. Gen. 3, 14^a. — Sorte divisit eis terram, etc. Act. 1, 9^a.
- 12 Tabernaculum nbi habitavit in hominibus. Rom. 8, 13^a. — Non custodierunt testamentum Dei 3^a q. 78, 3, 3^m | 4, d. 8, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m | Psal. 24 | Psal. 49 | 1^a Cor. 11, lect. 6 | Gal. 4.
- 13 Excitatus est tamquam dormiens Dominus, etc. Exod. 4, 5^a.
- 14 Et percussit inimicos suos. Exod. 20, 8^a | Psal. 5, 5^a. — Opprobrium sempiternum dedit illis. Psal. 30, 6^a.
- 15 Sed elegit tribum Juda. Deut. 7, 2^a. — Montem Sion quem dilexit, ibidem 3^a | Psal. 9, 5^a.
- 16 Et haereditatem suam sprexit. Exod. 19, 3^a.
- 17 Et pavit eos in innocentia cordis sui. Job 2, 5^a.

PSALMUS LXXVIII.

- 1 Deus venerunt gentes in haereditatem tuam. Exod. 19, 3^a. — Volatilibus caeli. Gen. 1, 32^a. — Facti sumus opprobrium. Psal. 30, 8^a.
- 2 Subsannatio et illusio 2 Paral. 30, 4^a. — Usquequo Domine irasceris. Exod. 4, 5^a. — Accendetur velut ignis zelus tuus, ibidem 20, 6^a.
- 3 Effunde iram tuam in gentes... non invocaverunt, ibidem | Gen. 3, 21^a. — Et redde vicinis nostris... nos, ibidem.
- 4 Ne memineris. Gen. 8, 1^a. — Cito anticipent nos misericordiae tuae. Psal. 20, 1^a | Exod. 22, 11^a. — Adjuva nos Deus 1 Paral. 12, 5^a.
- 5 Introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum. Exod. 2, 6^a. — Secundum magnitudinem brachii tui. Psal. 47, 1^a | Gen. 3, 14^a. — Improperiam ipsorum. Psal. 30, 6^a.
- 6 Exprobraverunt tibi, Domine. Psal. 1, 6^a. — Nos autem populus tuus. Exod. 19, 3^a.
- 7 Confitebimur tibi 1 Paral. 16, 6^a. — Annunciabimus laudem tuam. Psal. 33, 2^a.

PSALMUS LXXIX.

- 1 Qui sedes super Cherubim 1 Reg. 4, 1^a. — Excita potentiam tuam. Gen. 3, 13^a | Psal. 70, 11^a. — Et veni, ibidem | Exod. 19, 6^a.
- 2 Deus converte nos. Prov. 21, 1^a. — Ostende faciem tuam. Gen. 3, 14^a | Exod. 33, 8^a 14^a 15^a.
- 3 Quousque irasceris. Exod. 4, 5^a. — Et inimici nostri subsannaverunt nos 2 Paral. 30, 4^a.
- 4 Deus virtutum. Deut. 4, 14^a. | Psal. 17, 1^a. — Convertere. Gen. 3, 13^a.
- 5 Respice de caelo, et vide. Exod. 2, 6^a | 3 Reg. 8, 10^a. — Visita vineam istam. Exod. 4, 13^a.
- 6 Quam plantavit dextera tua. Gen. 3, 14^a. — Fiat manus tua, ibidem | Psal. 89, 1^a. — Incensa ignis, et suffossa. Hebr. 2, lect. 4.
- 7 Ab increpatione vultus tui peribunt, ibidem.
- 8 Non discedimus a te. Josue 22, 2^a.

PSALMUS LXXX.

- 1 Deo adjutori nostro 1 Paral. 12, 5^a. — Deo Jacob. Gen. 17, 5^a. — Ego enim sum Dominus Deus tuus, ibidem. — Populus meus. Exod. 19, 3^a.

- 2 Jubilate Deo. Psal. 46, 1^a. — Buccinate in Neomenia tuba, etc. 1 Reg. 20, 1^a.
- 3 Probavi te. Gen. 22, 1^a. — Non erit in te Deus recens. Exod. 7, 1^a. — Nec adorabis deum alienum, ibidem | 20, 4^a.
- 4 Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum. Josue 3^a | 1^a q. 22, 2, 4^m | Verit. q. 5, 7, 1^m.
- 5 Israel si in viis meis ambulasset. Job 23, 6^a. — Inimicos eorum humiliasset 2 Reg. 8, 1^a.
- 6 Misissem manum meam. Gen. 3, 14^a. — Inimici Domini mentiti sunt ei. Exod. 20, 8^a | Psal. 5, 5^a.
- 7 Erit tempus eorum in saecula 1^a q. 10, 3, 2^m.
- 8 De petra, melle saturavit eos 1^a Cor. 10, 2^a.

PSALMUS LXXXI.

- 1 Deus stetit 1^a q. 3, 1, 4^m | 3^a q. 58, o. | Hebr. 1, lect. 2, fi. — Facies peccatorum sumitis. Deut. 6^a.
- 2 In synagoga deorum. Exod. 7, 1^a. — In medio autem Deos judicet, ibidem. — Dii estis, ibidem. — Et filii excelsi omnes. Luc. 6, 12^a.
- 3 Judicate egeno et pupillo... nescierunt. Exod. 22, 17^a.
- 4 Surge Deus. Gen. 3, 13^a | Psal. 3, 3^a | Psal. 11, 2^a.
- 5 Judica terram. Psal. 9, 3^a.

PSALMUS LXXXII.

- 1 Deus quis similis erit tibi 1^a q. 4, 3, o. | q. 44, 3, 1^m | q. 98, 2, 4^m | 2-2, q. 163, 2, o. | 1, d. 19, L. 3^m | d. 33, 1, 2^m | 3, 4^m | d. 34, q. 3, 1, 2^m | d. 35, 1, 4, 6^m | d. 48, 1, c. | 2, d. 16, 1, 3^m | 3, d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | d. 5, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 2, c. | Cg. 1, c^o 29 | Lib. 3, c^o 97 | Lib. 4, c^o 7, 11^m | Verit. q. 1, 10, 7^m | q. 2, 1, c. fi. | 3, 9^m | 11, o. | q. 23, 7, 10^m | Po^a q. 3, 5, 9^m | 6, 25^m | 16, 5^m | 17, 6^m | q. 7, 7, o. | q. 9, 9, c. fi. | Psal. 34 | Ephes. 1, lect. 1, prin^o | Hebr. prol. prin^o.
- 2 Quoniam ecce inimici tui sonuerunt... ultra. Exod. 20, 8^a | Psal. 5, 5^a | Opus. 19, prol.
- 3 Fac illis sicut Madian... Cisson. Gen. 3, 21^a. — Pone principes eorum, etc. usque fi. ibidem. — Super populum tuum. Exod. 19, 3^a.
- 4 In ira tua. Exod. 4, 5^a. — Erubescant. Psal. 6, 9^a. — Confundantur. Psal. 30, 2^a. — Nomen tibi Dominus. Deut. 10, 8^a.
- 5 Tu solus Altissimus. Deut. 32, 18^a | Job 11, 6^a.
- 6 Testamentum disposuerunt. Psal. 77, 12^a.

PSALMUS LXXXIII.

- 1 Deficit anima mea. Gen. 46, J2^a | o. 12, 2^a.
- 2 Cor meum et caro mea exultaverunt in Deum vivum 1-2, q. 24, 3, c. fi. | q. 30, 1, 1^m | 3^a q. 21, 2, 1^m.
- 3 Passer invenit sibi domum. Gen. 28, 7^a.
- 4 Et turtur nidum, etc. 1-2, q. 102, 3, 2^m | 3^a q. 37, 3, c. | 4^m.
- 5 Rex meus et Deus meus. Psal. 46, 3^a. — In saecula saeculorum laudabunt te. Psal. 33, 2^a | 2-2, q. 91, 1, 2, o.
- 6 Beatus vir, etc. Psal. 1, 1^a. — Benedictionem dabit legislator. Gen. 1, 31^a.
- 7 Videbitur Deus deorum in Sion. Exod. 7, 1^a | Gen. 32, 2^a. — Anribus percipe. Gen. 3, 14^a | Exod. 2, 4^a. — Deus Jacob. Gen. 17, 5^a. — Protector noster. Quol. 7, 18, c. | Isa. 4, fi.
- 8 Aspice Deus, et respice. Exod. 2, 6^a. — In faciem Christi tui. Gen. 3, 14^a | Psal. 41 | Isa. 63.
- 9 Elegi abjectus esse. Opus. 2, c^o 7.
- 10 Non privabis bonis eos qui ambulant in innocentia. Job 2, 5^a.

PSALMUS LXXXIV.

- 1 Benedixisti, Domine, terram tuam. Gen. 1, 31^a. — Remisisti iniquitatem... eorum. Psal. 31, 1^a.
- 2 Mitigasti omnem iram tuam. Exod. 4, 5^a. — Indignationis tuae, ibidem. — Converte nos, Deus. Prov. 21, 1^a. — Deus, tu conversus. Gen. 3, 13^a.
- 3 Numquid in aeternum irasceris nobis... generationem. Psal. 76, 4^a | Exod. 4, 5^a. — Plebs tua laetabit in te. Psal. 15, 4^a 5^a.
- 4 Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam. Exod. 22, 11^a. — Audiam quid loquatur in me Dominus Deus 1^a q. 94, 1, c. fi. | Verit. q. 12, 7, 11^m | q. 18, 3, c. | Psal. 49.
- 5 Misericordia et veritas obviaverunt sibi 1^a q. 21, 2^m.
- 6 Justitia et pax osculae sunt 2-2, q. 29, 3, 3^m | q. 180, 2, 2^m | Matth. 5.
- 7 Veritas de terra orta est 2-2, q. 109, 1, c. | 3^m.
- 8 Et justitia de caelo prospexit 1^a q. 21, 1, c.

PSALMUS LXXXV.

- 1 Inclina, Domine, aurem tuam. Gen. 3, 14^a | Exod. 2, 4^a. — Custodi animam meam. Josue 24, 3^a | Deut. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
- 2 Quoniam sanctus sum. Levit. 11, 3^a. — Salvum fac servum tuum, Deus meus sperantem in te. Psal. 38, 1^a | 4 Reg. 18, 3^a.
- 3 Miserere mei, Domine. Exod. 20, 11^a. — Ad te clamavi tota die. Gen. 4, 4^a.
- 4 Non est similis tui in diis, Domine. Psal. 82, 1^a | Exod. 7, 1^a | Hebr. prol. prin^o. — Magnus es tu. Psal. 47, 1^a.
- 5 Et faciens mirabilia, tu es Deus solus. Psal. 71, 9^a | Deut. 6, 3^a | 32, 17^a.
- 6 Deduc me, Domine, in via tua. Job 23, 6^a. — Et ingrediar in veritate tua. Exod. 34, 5^a.
- 7 Confitebor tibi, Domine 1 Paral. 16, 6^a. — In toto corde meo. Deut. 6, 4^a.
- 8 Erasti animam meam ex inferno inferiori 3, d. 22, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m.
- 9 Patiens. Exod. 34, 4^a. — Et verax, ibidem 5^a. — Aspice in me, Domine. Exod. 2, 6^a. — Domine, adjuvisti me 1 Paral. 12, 5^a.
- 10 Fac mecum signum in bonum 2-2, q. 97, 2, 3^m.
- 11 Ut videant. Matth. 5, 11^a. — Et confundantur. Psal. 30, 2^a | Gen. 3, 21^a.

PSALMUS LXXXVI.

- 1 Gloriosa dicta sunt de te, civitas Dei. Psal. 47, 2^a.
- 2 Ipse fundavit eam Altissimus. Job 11, 6^a.
- 3 Sicut laetantium omnium habitatio est in te. Psal. 15, 4^a 5^a.

PSALMUS LXXXVII.

- 1 Domine, Deus salutis meae. Psal. 3, 4^a. — In die clamavi, et nocte coram te. Gen. 4, 4^a.
- 2 Inclina ad me aurem tuam. Gen. 3, 14^a. — Quia repleta est malis anima mea. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a | 3^a q. 46, 7, c. | Verit. q. 26, 9, 9^m | 11^m.
- 3 Ipsi de manu tua repulsi sunt, ibidem. — Avertis faciem tuam a me, ibidem.
- 4 Factus sum sicut homo sine adjutorio 3^a q. 51, 1, 1^m.
- 5 Quorum non es memor amplius. Gen. 3, 1^a. — Super me confirmatus est furor tuus. Exod. 4, 5^a. — In me transierunt irae tuae, ibidem.
- 6 Misericordiam tuam. Exod. 23, 11^a.
- 7 Et veritatem tuam. Exod. 34, 5^a.
- 8 Et justitia tua. Deut. 32, 6^a.

PSALMUS LXXXVIII.

- 1 Misericordiam Domini, ibidem. — In aeternum cantabo. Psal. 20, 6^a. — Veritatem tuam. Exod. 30, 5^a. — Similis erit Deo. Psal. 82, 1^a. — In filiis Dei. Luc. 6, 12^a. | Gen. 6, 1^a.
- 2 Deus magnus. Psal. 47, 1^a. — Et terribilis. Psal. 46, 2^a. — Potens es, Domine. Psal. 80, 11^a. — Tu dominaris. Deut. 10, 8^a. — Tu humiliasti 2 Reg. 8, 1^a.
- 3 In brachio virtutis tuae. Deut. 4, 14^a | Gen. 3, 14^a. — Firmentur manus tua, et exaltetur dextera tua, ibidem. — Faciem tuam, ibidem. — Vultus tui, ibidem.
- 4 Dispersisti inimicos tuos. Exod. 20, 8^a | Psal. 5, 5^a. — Praeparatio sedis tuae. Judic. 6, 3^a. — Juravi David servo meo. Gen. 22, 7^a.
- 5 Beatus populus. Psal. 1, 1^a. — Qui scit jubilationem. Psal. 46, 1^a. — Disposui testamentum. Psal. 77, 12^a. — Electis meis. Deut. 7, 2^a.
- 6 Domine, in lumine tuo ambulabunt. Psal. 35, 10^a. — Confitebuntur caeli mirabilia tua, Domine. Psal. 18, 1^a | 1 Paral. 16, 6^a. — In justitia tua. Deut. 32, 6^a.
- 7 Quoniam gloria virtutis eorum tu es. Psal. 17, 1^a. — Filius iniquitatis non apponet nocere ei. Isa. 5, 1^a.
- 8 Oleo sancto meo unxi eum. Psal. 44, 5^a.
- 9 Ipse invocabit me, pater meus es tu. Psal. 2, 3^a. — Et ego primogenitum ponam illum 1^a q. 33, 2, c. | 2^m | q. 41, 3, c. | Cg. 4, c^o 8, fi. | 36, 1^m | 3, d. 4, q. 1, a. 2, q. 2, 2^m | d. 11, L. fi. | Verit. q. 29, 4, c. fi. | Po^a q. 2, 5, 6^m | Josue 1, lect. 16.
- 10 Visitabo in virga iniquitates eorum, etc. Exod. 4, 13^a. — Quae procedunt de labiis meis. Gen. 3, 21^a. — Non faciam irrita. Gen. 17, 13^a.
- 11 Exardescet sicut ignis ira tua. Exod. 4, 5^a.
- 12 Memorare quae mea substantia, numquid enim vane constituisti omnes filios hominum. Gen. 8, 1^a | Ma. q. 5, 1, 1^m.
- 13 Quis est homo qui vivet, et non videbit mortem 1-2, q. 81, 3,

- 1^m | 3^a q. 46, 11, 1^m | 2, d. 31, q. 1, 2, 2^m | 4, d. 43, a. 3, q. 1, 2, o. | d. 47, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m | Ma. q. 4, 6, 1^m | Qpus. 3, c^o 234 | 252 | 1^a Thes. 4, lect. 2, fi. | Hebr. 11, lect. 2, princ.
 44 Ubi sunt misericordiae tuae antiquae Domine. Exod. 22, 11^a | Deut. 32, 6^a.
 45 Distulisti Christum tuum. Rom. 1, lect. 6 | Hebr. 1, lect. 4 | Isa. 61 | Cg. 4, c^o 61.
 46 Factus est opprobrium vicinis suis. Psal. 30, 8^a. — Perfudisti eum confusione, ibidem 2^a.
 47 Eruet animam suam de manu inferi 3^a q. 49, 2, 2^m | q. 52, 5, 2^m | 16, 2^m.
 48 Memor esto, Domine. Gen. 8, 1^a. — Quod exprobraverunt. Psal. 41, 6^a. — Benedictus Dominus. Psal. 33, 1^a.
 49 Inimici tui, Domine. Exod. 20, 8^a | Psal. 5, 5^a.

PSALMUS LXXXIX.

- 1 Domine, refugium factus est nobis 1^a q. 13, 7, 2^m | Rom. 1, lect. 2 | Gal. 4 | 3, d. 7, q. 2, c. fi.
 2 Ante oculos tuos. Gen. 3, 14^a. — Vultus tui, ibidem. — Dexteram tuam sic notam fac, ibidem.
 3 Defecimus in ira tua. Exod. 4, 5^a. — Et in furore tuo, ibidem.
 4 Turbati sumus. Psal. 6, 3^a. — Convertere, Domine. Gen. 3, 13^a. — Repleti sumus mane misericordia tua. Exod. 22, 11^a.
 5 Anni nostri sicut aranea meditabuntur. Psal. 38, 5^a.
 6 Nos humiliasti 2 Reg. 8, 1^a | 1-2, q. 79, 4, c. | 2-2, q. 162, 6, 3^m. — Respice, Domine, etc. Exod. 2, 6^a.

PSALMUS XC.

- 1 Sperabo in eum 4 Reg. 18, 3^a | Psal. 30, 1^a. — Scapulis suis obumbrabit tibi. Gen. 3, 14^a.
 2 Et sub pennis ejus sperabis, ibidem. — Scuto circumdabit te veritas ejus. Exod. 34, 5^a.
 3 Retributionem peccatorum videbis. Psal. 61, 6^a. — Quoniam tu es, Domine, spes mea. Psal. 13, 4^a.
 4 Angelis suis mandavit de te, ut custos te in omnibus viis tuis. Exod. 33, 2^a | 1^a q. 113, o. | 2, d. 11, q. 1, o. | Cg. 3, c^o 82.
 5 In manibus portabunt te. Gen. 3, 14^a. — Clamavit ad me. Gen. 4, 4^a. — Cum ipso sum in tribulatione. Num. 14, 1^a.

PSALMUS XCI.

- 1 Bonum est confiteri Domino 1 Paral. 16, 6^a. — Et psallere no-
mini tuo, Altissime. Psal. 20, 6^a | Job 11, 6^a.
 2 Ad annuncian- dum mane misericordiam tuam. Exod. 22, 11^a. —
Et veritatem tuam per noctem. Exod. 34, 5^a.
 3 In operibus manuum tuarum exultabo. Gen. 3, 14^a. — Tu autem
altissimus in aeternum, Domine. Job 11, 6^a.
 4 Inimici tui, Domine. Exod. 20, 8^a | Psal. 5, 5^a. — Exaltabitur sicut
unicornis cornu meum. Job 39, 2^a.
 5 Senectus mea in misericordia uberi 3^a q. 1, 6, 1^m.
 6 Rectus Dominus Deus noster. Deut. 32, 7^a. — Et non est iniqui-
tas in eo, ibidem 5^a. — Vir insipiens non cognoscet, et stul-
tus, etc. Psal. 48, 1^a.

PSALMUS XCII.

- 1 Indutus etc. Dominus fortitudinem. Exod. 20, 5^a.
 2 Parata sedes tua ex tunc. Judic. 6, 3^a.
 3 Domum tuam decet sanctitudo, Domine. Psal. 28 | Psal. 35 |
Josue 14.

PSALMUS XCIII.

- 1 Deus ultionum. Deut. 32, 17^a. — Exultare qui judicas terram. Gen.
3, 13^a | Psal. 9, 3^a | Psal. 56, 4^a.
 2 Redde retributionem superbis. Gen. 3, 21^a | Psal. 61, 6^a.
 3 Populum tuum, Domine, humiliaverunt. Exod. 19, 3 | 2 Reg. 8, 1^a.
— Deus Jacob. Gen. 17, 5^a.
 4 Intelligite insipientes in populo, et stulti, etc. Psal. 48, 1^a.
 5 Qui plantavit autem non audiet, etc. Exod. 2, 4^a | 1, d. 35, 2, c.
 6 Qui docet hominem scientiam. Matth. 23, 2^a. — Dominus scit cog-
itationes hominum 3 Reg. 6, 12^a.
 7 Quoniam vanae sunt 1 Cor. 3, lect. 3, me^a. — Beatus homo quem
tu etc. Psal. 1, 1^a.
 8 A diebus malis. Ephes. 5, 13^a.
 9 Non repellet Dominus plebem suam. Rom. 11 | Exod. 19, 3^a. —
Et haereditatem suam non derelinquet, ibidem | Josue 3^a.
 10 Omnes qui recto sunt corde. Job 2^a. — Dominus adjuvit me 1
Paral. 12, 5^a. — Misericordia tua, Domine. Exod. 22, 11^a.

- 11 Consolationes tuae laetificaverunt animam meam. Gen. 46, 2^a.
 12 Nam quid adhaeret tibi sedes iniquitatis. Deut. 32, 5^a. — Qui
fingis laborem in praecepto 1-2, q. 107, 4, o.
 13 Sanguinem innocentem condemnabunt. Gen. 22, 4^a.
 14 Factus est mihi Dominus in refugium, etc. Psal. 89, 1^a.
 15 Et reddet illis iniquitatem ipsorum. Psal. 61, 6^a.

PSALMUS XCIV.

- 1 Jubilemus Deo. Psal. 46, 1^a. — In confessione 1 Paral. 16, 6^a. —
Quoniam Deus magnus Dominus. Psal. 47, 1^a. — Et rex ma-
gnus, ibidem | Psal. 46, 3^a | Cg. 3, prol.
 2 Praeoccupemus faciem ejus. Gen. 3, 14^a. — In manu ejus, ibidem.
 3 Super omnes Deos. Exod. 7, 1^a. — Ipse est Deus noster. Gen.
17, 5^a. — Et nos populus pascue ejus. Exod. 19, 3^a.
 4 Hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra, etc.
Hebr. 3, lect. 2, o.
 5 Sicut in irritatione. Exod. 4, 5^a. — Offensus sui, ibidem. — In
ira mea, ibidem. — Ubi tentaverunt me patres vestri. Deut.
6, 8^a.
 6 Quibus juravi. Gen. 22, 8^a. — Si introibunt in requiem meam.
Exod. 33, 10^a.

PSALMUS XCV.

- 1 Cantate Domino canticum novum. Psal. 20, 6^a. — Benedicite
nomini ejus. Psal. 33, 1^a. — Laudabilis nimis, ibidem 2^a. —
Dominus regnavit. Psal. 46, 3^a.
 2 Deus magnus. Psal. 47, 1^a. — Terribilis. Psal. 46, 2^a. — Super
omnes deos. Exod. 7, 1^a. — Omnes dii gentium daemonia, ibi-
dem. — A facie Domini. Gen. 3, 14^a.
 3 Judicabit populos in aequitate. Psal. 9, 3^a. — Laetentur caeli...
terram. Psal. 18, 1^a. — Quoniam venit. Gen. 3, 13^a | Exod.
19, 6^a.
 4 In veritate sua. Exod. 34, 5^a.

PSALMUS XCVI.

- 1 Dominus regnavit. Psal. 46, 3^a. — Exaltet terra etc. Psal. 18,
1^a. — Nubes et caligo in circuitu ejus. Exod. 19, 7^a.
 2 Ignis ante ipsum praecedet etc. Psal. 49, 3^a. — Inimicos ejus.
Exod. 20, 8^a | Psal. 5, 5^a. — A facie Domini. Gen. 3, 14^a.
 3 Annunciaverunt caeli. Psal. 18, 1^a. — Justitiam ejus. Deut. 32,
6^a. — Viderunt omnes populi gloriam ejus. Exod. 33, 8^a.
 4 Confundantur omnes qui adorant sculptilia, etc. Gen. 3, 21^a | Psal.
30, 2^a | Exod. 20, 3^a, 4^a.
 5 Tu Dominus altissimus. Job 11, 6^a. — Nimis exaltatus es. Gen.
3, 13^a | Psal. 56, 4^a. — Super omnes deos. Exod. 7, 1^a.
 6 Custodit Dominus animas sanctorum suorum. Josue 24, 3^a | Gen.
46, 2^a. — Adorate eum omnes angeli ejus. Hebr. 1, lect. 3.
 7 Confitemini memoriae sanctitatis ejus 1 Paral. 16, 6^a.

PSALMUS XCVII.

- 1 Cantate Domino canticum novum. Psal. 20, 7^a. — Quia mirabi-
lia fecit. Psal. 71, 9^a. — Salvavit sibi dextera ejus, etc. Gen.
3, 14^a.
 2 Revelavit justitiam suam. Deut. 32, 6^a. — Recordatus, etc. Gen.
8, 1^a. — Misericordiae suae. Exod. 22, 1^a. — Et veritatis suae.
Exod. 34, 5^a.
 3 Viderunt omnes fines terrae salutare Dei nostri. Isa. 52, 5^a. —
Jubilate Deo omnis terra. Psal. 46, 1^a | Psal. 18, 1^a.
 4 Flumina plaudunt, etc. ibidem. — Quoniam venit. Gen. 3, 13^a |
Exod. 19, 6^a. — Judicabit orbem etc. Psal. 9, 3^a. — In aequi-
tate. Job 23, 4^a.

PSALMUS XCVIII.

- 1 Dominus regnavit. Psal. 46, 3^a. — Irascantur populi. Gen. 3, 21^a.
— Qui sedes super Cherubim 1 Reg. 4, 1^a.
 2 Dominus in Sion. Psal. 9, 5^a. — Magnus. Psal. 47, 1^a. — Excel-
sus. Job 11, 6^a. — Confiteantur nomini tui magno 1 Paral. 16,
6^a | Psal. 47, 1^a.
 3 Quoniam terribile. Psal. 46, 2^a. — Exaltate Dominum Deum no-
strum. Gen. 3, 13^a | 17, 5^a.
 4 Adorate scabellum pedum ejus. Gen. 3, 14^a. — Moyses et Aaron
in sacerdotibus ejus 4, d. 19, L. 1^m.
 5 Et Samuel inter eos, qui invocant nomen ejus. Hebr. 7, lect. 3.
 6 In columna nubis loquebatur ad eos. Exod. 6, 1^a. — Custodie-
bant testimonia ejus, et praecepta. Deut. 4, 6^a.

- 7 Ulciscens in omnes, etc. Deut. 32, 17.
 8 In monte sancto ejus. Psal. 9, 5.
 9 Quoniam sanctus Dominus. Levit. 11, 3^a | Exod. 20, 4^a.

PSALMUS XCIX.

- 1 Jubilate Deo omnis terra. Psal. 18, 1^a | Psal. 46, 1^a. — Servite Domino in laetitia. Exod. 20, 4^a.
 2 Populus ejus, et oves pascuae ejus. Exod. 19, 3^a. — Confitemini illi 1 Paral. 16, 6^a.
 3 Laudate nomen ejus. Psal. 33, 2^a. — Quoniam suavis est Dominus. Psal. 24, 6^a.
 4 In aeternum misericordia ejus. Exod. 22, 11^a.
 5 Veritas ejus. Exod. 34, 5^a.

PSALMUS C.

- 1 Misericordiam et judicium cantabo tibi, Domine. Tobiae 3, 2^a | Psal. 20, 6^a. — Quando venies ad me. Gen. 3, 13^a | Exod. 19, 6^a.
 2 Perambulabam in innocentia cordis mei. Job 2, 5^a.
 3 Facientes praevaricationem odivi. Psal. 138, 12^a.
 4 In matutino interficiebam omnes peccatores terrae 2-2, q. 25, 6, 2^m.

PSALMUS CI.

- 1 Clamor meus ad te veniat. Gen. 4, 4^a. — Non avertas faciem tuam a me. Gen. 3, 14^a. — Inclina ad me aurem tuam, ibidem.
 2 Opera manuum tuarum sunt caeli, ibidem | Gen. 1^a. — A facie irae indignationis tuae, ibidem | Exod. 4, 3^a.
 3 Ossa mea sicut cremium aruerunt. Psal. 6, 2^a.
 4 Tota die exprobrabant, etc. Psal. 41, 6^a.
 5 Tu exurgens. Gen. 3, 13^a | Psal. 3, 3^a. — Misereberis Sion. Exod. 22, 11^a.
 6 Timebunt gentes nomen tuum, Domine. Levit. 19, 14^a.
 7 Et videbitur in gloria sua. Exod. 33, 8^a.
 8 Respexit in orationem humillum, etc. Exod. 2, 6^a.
 9 Et populus qui creabitur, laudabit Dominum. Psal. 33, 2^a. — Prospexit de excelso, etc. 3 Reg. 8, 10^a | Exod. 2, 6^a | Cg. 1, c^o 49, fi. — Ut audieret gemitus, ibidem 4^a.
 10 Initio tu, Domine, terram fundasti... non deficient. Hebr. 1, lect. 3, o.
 11 In generatione et generationem anni tui 1, d. 19, q. 2, 2, 2^m.
 12 Ipsi peribunt... tu autem permanens 4, d. 43, a. 1, q. 1, 1^m | d. 47, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | 2^m | q. 2, o. | Cg. 4, c^o 96 | Po^a q. 5, 4, 1^m | 7, 1^m | o. | Opus. 3, c^o 3, 171 | Opus. 1, a. 20 | Rom. 8, lect. 4 | 1^a Cor. 7, lect. 4, 6, fi. | Hebr. 1, lect. 5 | c^o 12, lect. 5.

PSALMUS CII.

- 1 Benedic anima mea Domino. Psal. 33, 1^a | Gen. 46, 2^a. — Qui coronat te. Psal. 8, 2^a. — In misericordia et miserationibus. Exod. 22, 11^a.
 2 Qui replet in bonis desiderium tuum. Psal. 15, 4^a. — Renovabitur ut aquilae juvenus tua. Rom. 6, 3^a.
 3 Notas fecit vias suas Moysi. Job 23, 6^a | Exod. 33, 8^a. Fillis Israel voluntates suas. Psal. 110, 2^a.
 4 Non in perpetuum irascetur, etc. Psal. 76, 4^a | Exod. 4, 5^a. — Non secundum peccata nostra fecit nobis etc. 1^a q. 21, 4, 1^m | 4, d. 15, L. 2^m | d. 46, q. 2, a. 2, q. 1, o. | a. 3, q. 1, 1^m | q. 2, 4^m | Psal. 47.
 5 Recordatus est. Gen. 8, 1^a. — Quoniam pulvis sumus. Gen. 3, 26^a. — Homo sicut focum. Psal. 38, 1^a | 7^a | Psal. 101, 12^a | Po^a q. 5, 1, 16^m | 1 Esdrae 1^a.
 6 Super timentes se. Levit. 19, 14^a. — Spiritus pertransibit in illo 1 Esdrae 1^a.
 7 Et justitia illius in filios filiorum. Deut. 32, 3^a. — Qui servant Testamentum ejus. Psal. 77, 12^a.
 8 Dominus in caelo 3 Reg. 8, 10^a. — Paravit sedem suam. Judic. 6, 3^a. — Et regnum ipsius. Psal. 46, 3^a. — Omnibus dominabitur. Deut. 10, 8^a.
 9 Facientes verbum ejus. Psal. 148, 4^a.
 10 Qui facitis voluntatem ejus. Hebr. 10, lect.

PSALMUS CIII.

- 1 Benedic anima mea Domino. Psal. 33, 1^a | Gen. 46, 2^a. — Confessionem, et decorem induisti 1 Paral. 16, 6^a.
 2 Amictus lumine sicut vestimento. Exod. 19, 7^a.

- 3 Qui tegis aquis superiora ejus. Gen. 17^a. — Qui ponis nubem ascensum tuum etc. Gen. 3, 13^a | Psal. 56, 4^a.
 4 Qui facis angelos tuos spiritus, etc. Hebr. 1, lect. 3, me^a. — Abyssus sicut vestimentum amictus ejus. Exod. 19, 7^a.
 5 Rigans montes de superioribus suis. Psal. 35. — Producing foenum, etc. Opus. 19, c^o 9. — Super ea volucres caeli. Gen. 32^a.
 6 Et vinum lactificet cor hominis 2 Esdrae 3, 1^a. — Et panis cor hominis confirmet. Isa. 4.
 7 Ut exhilaret et faciem in oleo. Psal. 44, 5^a. — Herodii domus dux est eorum. Job 39, 8^a.
 8 Montes excelsi cervis. Psal. 21 | Psal. 28 | Psal. 41. — Petra refugium herinacis 1^a Cor. 10, 2^a.
 9 Fecit lunam in tempora. Gen. 24^a.
 10 Catuli leonum, etc. et quaerant a Deo escam sibi. Psal. 146, 4^a. — Omnia a te expectant etc. ibidem.
 11 Omnia in sapientia fecisti. Cor. 1, lect. 4, me^a | 1, prol. prin^a.
 12 Aperiente te manum tuam. Gen. 3, 14^a. — Avertente te faciem tuam, ibidem. — Auferes spiritum eorum 1 Esdrae 1^a.
 13 Emitte spiritum tuum, et creabuntur. Psal. 142, 8^a.
 14 Et renovabis faciem terrae. Rom. 6, 3^a.
 15 Qui respicit terram. Exod. 2, 6^a.
 16 Cantabo Domino, etc. Psal. 20, 6^a. — Deficiant peccatores, etc. Gen. 3, 21^a.

PSALMUS CIV.

- 1 Confitemini Domino 1 Paral. 16, 6^a. — Cantate ei, et psallite ei. Psal. 20, 6^a. — Quaerite faciem ejus semper. Gen. 3, 13^a. — Oris ejus, ibidem.
 2 Memor fuit. Gen. 8, 1^a. — Testamenti sui. Psal. 77, 12^a. — In mille generationes. Apoc. 20, 4^a. — Juramenti sui. Gen. 22, 8^a.
 3 Nolite tangere christos meos. Psal. 88, 15^a. — In prophetis meis nolite malignari 2-2, q. 174, 6, c.
 4 Humiliaverunt in compedibus pedes ejus 2 Reg. 8, 1^a. — Ferrum pertransiit animam ejus. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
 5 Convertit cor eorum, ut odirent, etc. Exod. 4, 9^a. — Populum ejus. Exod. 19, 3^a. — Misit Moysen etc. Jerem. 7, 8^a.
 6 Pane caeli saturavit eos. Gen. 32^a | Exod. 16, 4^a. — Dirupit petram 1^a Cor. 10, 2^a.
 7 Et electos suos. Deut. 7, 2^a.
 8 Ut custodiant justificationes ejus 1-2, q. 99, 5, c. | Psal. 18.

PSALMUS CV.

- 1 Confitemini Domino 1 Paral. 16, 6^a. — Quoniam bonus, ibidem 7^a. — Quoniam in saeculum misericordia ejus. Exod. 22, 11^a. — Quis loquetur potentias Domini. Psal. 70, 11^a.
 2 Omnes laudes ejus. Psal. 33, 2^a. — Benedictus Dominus, ibidem 1^a. — Beati qui custodiunt judicium. Psal. 1, 1^a.
 3 Memento nostri, Domine. Gen. 8, 1^a. — Populi tui. Exod. 19, 3^a. — Visita nos. Exod. 4, 13^a. — Electorum tuorum. Deut. 7, 2^a.
 4 Et irritaverunt. Exod. 4, 5^a. — Et iratus est furore Dominus, ibidem | 1^a q. 3, 2, 2^m | Cg. 1, c^o 91, fi. Lib. 4, c^o 23. — Exacerbaverunt. Exod. 4, 5^a. — Et abominatus est, ibidem.
 5 Et tentaverunt Deum. Deut. 6, 8^a. — Misit saturitatem in animas eorum. Gen. 46, 2^a. — Spiritum ejus 1 Esdrae 1^a. — Et humiliati sunt 2 Reg. 8, 1^a.
 6 Elevavit manum suam. Gen. 3, 14^a. — Adoraverunt sculptile. Exod. 20, 4^a. — Fornicati sunt in adinventionibus suis. Exod. 14, 10^a.
 7 Et vidit cum tribularentur. Exod. 2, 6^a. — Et audivit orationem eorum, ibidem 4^a. — Testamenti sui. Psal. 77, 12^a. — Poenituit eum. Gen. 6, 6^a.

PSALMUS CVI.

- 1 Confitemini Domino 1 Paral. 16, 6^a. — Quoniam bonus, ibidem 7^a. — Quoniam in saeculum misericordia ejus. Exod. 22, 11^a. — Anima eorum in ipsis defecit. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
 2 Clamaverunt ad Dominum. Gen. 4, 4^a. — De necessitatibus eorum. Psal. 24. — Exacerbaverunt eloquia Dei. Exod. 4, 5^a.
 3 Consilium Altissimi irritaverunt, ibidem | Job 12, 6^a | 13, 6^a. — Et humiliatum est 2 Reg. 8, 1^a.
 4 Eduxit eos de tenebris, et umbra mortis 3, d. 22, q. 2, a. 2, q. 1, 3^m.
 5 Contrivit portas aereas et vectes ferreos confregit 3^a q. 52, 4, 2^m.
 6 Misit verbum suum et sanavit eos 4, prol. — Et sacrificent sacrificium laudis. Psal. 4, 6^a | Psal. 33, 2^a.
 7 Exaltent eum in ecclesia plebis. Gen. 3, 13^a. — Benedixit eis. Gen. 1, 31.

PSALMUS CVII.

- 1 Paratum cor meum Deus 1 Reg. 7, 2^a. — Cantabo et psallam in gloria mea. Psal. 20, 6^a.
- 2 Exurgam diluculo. Psal. 56, 7^a. — Exaltare super caelos Deus, etc. Ibidem 4^a. — Confitebor tibi in populis, Domine 1 Paral. 16, 6^a.
- 3 Magna est super caelos misericordia tua. Exod. 22, 11^a. — Et usque ad nubes veritas tua. Exod. 34, 5^a.
- 4 Ut liberentur dilecti tui. Deut. 7, 3^a. — Salvum fac dextera tua. Gen. 3, 14^a. — Deus loquutus est in sancto suo. Exod. 6, 1^a.
- 5 Deus repulisti nos. Psal. 93, 9^a | Josue 3^a. — Non exhibis Deus in virtutibus, nostris. Gen. 3, 13^a. — Quia vana salus hominis, ibidem.

PSALMUS CVIII.

- 1 Constitue super eum peccatorem. Gen. 3, 21^a. — Et diabolus stet a dextris ejus. Job 1, 5^a. — Et oratio ejus fiat in peccatum... pro eo quod. Gen. 3, 21^a | 2-2, q. 83, 16, o. | q. 178, 2, 1^m | Po^a q. 6, 0, 5^m | Josue 4, lect. 3. — Fiat ei sicut vestimentum... hoc opus, ibidem. — Confundantur, ibidem | Psal. 30, 2^a.
- 2 In memoriam redeat iniquitas patrum ejus in conspectu Domini etc. Gen. 8, 1^a | Exod. 20, 7^a. — Qui loquuntur adversus animam meam. Gen. 46, 2^a | Josue 12, 2^a.
- 3 Suavis est misericordia tua. Exod. 22, 11^a | Psal. 24, 6^a. — Cor meum conturbatum est intra me. Psal. 6, 3^a.
- 4 Factus sum opprobrium illis. Psal. 30, 8^a. — Adjuva me, Domine 1 Paral. 12, 5^a. — Induantur qui detrahunt mihi pudore, etc. Gen. 3, 21^a.
- 5 Dilexit maledictionem, et veniet ei, ibidem. — Noluit benedictionem etc. Gen. 35^a. — Et tu benedices, ibidem.
- 6 Confitebor Domino 1 Paral. 16, 6^a.
- 7 Laudabo eum. Psal. 33, 2^a.

PSALMUS CIX.

- 1 Dixit Dominus Domino meo... virgam. Matth. 22, 12^a.
- 2 Sede a dextris meis. Marc. 16, 18^a. — Donec ponam inimicos tuos, etc. Gen. 8, 4^a.
- 3 In splendoribus sanctorum. Rom. 8, lect. 6 | 1^a Cor. 11.
- 4 Ex utero ante luciferum genui te. Psal. 2, 4^a | Rom. 8, lect. 6 | 1^a Cor. 11.
- 5 Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a. — Et non poenitebit eum. Gen. 6, 6^a.
- 6 Tu es sacerdos 3^a q. 22, o. | q. 50, 4, 3^m | q. 31, 2, c. | q. 59, 4, 1^m | q. 63, 6, c. | q. 84, 7, 4^m | 3, d. 22, q. 1, 1, 4^m | Cg. 4, c^o 75 | Opus. 20, Lib. 3, c^o 22, fi. | Psal. 2 | Psal. 44 | Hebr. 1, lect. 4, fi.
- 7 In aeternum 3^a q. 22, 5, o. | 6, c. | q. 63, 5, c. | q. 63, 5, c. | 3, d. 22, q. 1, 1, 4^m.
- 8 Secundum ordinem Melchisedech 3^a q. 22, 6, o. | q. 61, 3, 3^m | 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 3, o. | d. 17, q. 3, a. 1, q. 5, 2^m.
- 9 Dominus a dextris tuis. Marc. 16, 18^a. — Confregit in die irae suae reges. Exod. 4, 5^a.
- 10 Judicabit in nationibus. Psal. 9, 3^a. — Implebit ruinas. Luc. 2, 16^a.
- 11 Conquassabit capita in terra multorum. Num. 7, 2^a.
- 12 De torrente in via bibit. Hebr. 2, lect. 3, a. me^a.
- 13 Propterea exaltavit caput. Phil. 2, 11^a | Num. 7, 2^a.

PSALMUS CX.

- 1 Confitebor tibi, Domine 1 Paral. 16, 6^a. — In toto corde meo. Deut. 6, 4^a.
- 2 Exquisita in omnes voluntates ejus 1^a q. 19, 2, 4^m | 5, c. | 11, 12, o. | q. 23, 5, c. | q. 27, 5, 3^m | q. 41, 6, c. | 1, d. 45, 4, o. | d. 47, 2, c. | Verit. q. 6, 2, c. | q. 23, 3, o. | Hebr. 10, lect. 4.
- 3 Justitia ejus manet in saeculum saeculi. Deut. 32, 6^a. — Misericors et miserator Dominus. Exod. 22, 11^a.
- 4 Memor erit in saeculum. Gen. 8, 1^a. — Testamenti sui. Psal. 77, 12^a. — Populo suo. Exod. 19, 3^a.
- 5 Opera manuum ejus. Gen. 3, 14^a. — Confirmata in saeculum saeculi. Gen. 17, 11^a. — Sanctum et terribile nomen ejus. Levit. 11, 3^a | Psal. 46, 2^a.
- 6 Initium sapientiae timor Domini 2-2, q. 19, 7, o. | q. 45, 1, 3^m | 6, 3^m | 3, d. 35, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m.

PSALMUS CXI.

- 1 Beatus vir qui timet Dominum. Psal. 1, 1^a | Levit. 19, 14^a. — Generatio rectorum benedicetur. Job 2^a | Gen. 35^a.
- 2 Misericors et miserator et justus Dominus. Exod. 22, 11^a | Deut. 32, 6^a.
- 3 Paratum cor ejus, sperare in Domino 1 Reg. 7, 2^a | 4 Reg. 18, 3^a.
- 4 Dispersit dedit pauperibus. Tob. 8, 10^a. — Justitia ejus manet in saeculum saeculi 2^a Cor. 9, lect. 2.
- 5 Dentibus suis fremet et tabescet. Matth. 8, 6^a.

PSALMUS CXII.

- 1 Laudate pueri Dominum. Psal. 33, 2^a | Psal. 36 | Isa. 9 | Matth. 11 | Hebr. 2, lect. 3, fi. | c^o 5, lect. 2.
- 2 Sit nomen Domini benedictum. Psal. 83, 1^a.
- 3 Excelsus super omnes gentes Dominus etc. Job 11, 6^a. — Et super caelos gloria ejus, ibidem | Exod. 16, 2^a | 3 Reg. 8, 10^a.
- 4 Quis sicut Dominus. Psal. 82, 1^a. — Qui in altis habitat. Gen. 28, 7^a | 3 Reg. 8, 10^a | Job. 11, 6^a.
- 5 Et humilia respicit, in caelo et in terra. Exod. 3, 6^a | Hebr. 13, 4^a | 1^a q. 22, 3, 3^m | 1, d. 35, 2, 2^m | 4, d. 50, q. 2, a. 4, q. 1, 2^m | Cg. 1, c^o 9 | 70 | Meta. 12, lect. 8.
- 6 Qui habitare facit sterilem in domo, matrem etc. 1 Reg. 4, 1^a.

PSALMUS CXIII.

- 1 A facie Domini. Gen. 3, 14^a. — Deus Jacob. Gen. 17, 5^a. — Qui convertit petram, etc. 1^a Cor. 10, 2^a. — Super misericordia tua. Exod. 22, 11^a.
- 2 Et veritate tua. Exod. 34, 5^a. — Deus autem noster in caelo 3 Reg. 8, 10^a. — Omnia quaecumque voluit fecit 1^a q. 19, 6, o. | 1, d. 47, 1, o. | 2, c. | 3, d. 31, q. 2, a. 8, q. 1, c. | Verit. q. 23, 2, c. | Ma. q. 6, 5^m | Quol. 11, 3, c. | Quol. 12, 4, c.
- 3 Speravit in Domino 4 Reg. 18, 3^a. — Qui timent Dominum. Levit. 19, 14^a. — Adjutor eorum 1 Paral. 12, 5^a. — Dominus memor fuit nostri. Gen. 8, 1^a.
- 4 Benedixit nobis. Gen. 1, 31. — Qui fecit caelum et terram, ibidem 1^a.
- 5 Non mortui laudabunt te, Domine. Psal. 33, 2^a.
- 6 Nos qui vivimus benedicimus Domino, ibidem 1^a.

PSALMUS CXIV.

- 1 Inclinauit Dominus aurem suam mihi. Gen. 3, 14^a. — Libera animam meam. Gen. 46, 2^a.
- 2 Misericors Dominus. Exod. 22, 11^a. — Et justus. Deut. 32, 6^a. — Custodiens parvulos Dominus. Josue 24, 3^a | Isa. 9 | Psal. 36 | Matth. 11 | Hebr. 2, lect. 3, fi. | c^o 5, lect. 2.
- 3 Humiliatus sum 2 Reg. 8, 1^a. — Convertere anima mea in requiem tuam. Exod. 33, 10^a.

PSALMUS CXV.

- 1 Credidi propter quod loquutus sum 2^a Cor. 4. — Ego autem humiliatus sum nimis 2 Reg. 8, 1^a.
- 2 Omnis homo mendax. Rom. 3, lect. 1, pest. 1^a. — Calicem salutaris accipiam. Psal. 22, 3^a.
- 3 Vota mea Domino reddam. Psal. 75, 6^a. — Coram omni populo ejus. 18, 3^a.
- 4 Pretiosa in conspectu Domini, mors sanctorum ejus 2-2, q. 25, 6, 2^m | q. 124, 2, 2^m | q. 164, 1, 6^m | 4, d. 20, a. 1, q. 3, 3^m | d. 21, q. 1, a. 3, q. 2, 2, 3^m | Verit. q. 26, 6, 10^m.
- 5 Tibi sacrificabo hostiam laudis. Psal. 4, 7^a | Psal. 33, 2^a.

PSALMUS CXVI.

- 1 Laudate Dominum omnes gentes. Psal. 17, 13^a | Psal. 63, 2^a. — Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus. Exod. 22, 11^a.
- 2 Et veritas Domini manet in aeternum. Exod. 34, 5^a.

PSALMUS CXVII.

- 1 Confitemini Domino 1 Paral. 16, 6^a. — Quoniam bonus, ibidem 7^a. — Quoniam in saeculum misericordiae ejus. Exod. 22, 11^a.
- 2 Qui timent Dominum. Levit. 19, 14^a. — Dominus mihi adjutor 1 Paral. 12, 5^a. — Non timebo quid faciat mihi homo. Hebr. 13.

- 5 Bonum est confidere in Domino, etc. 4 Reg. 18, 7^a. — Bonum est sperare in Domino, etc. ibidem 3^a.
- 4 In nomine Domini, quia ultus sum in eos. Num. 31, 1^a. — Fortitudo mea et laus mea Dominus. Psal. 17, 1^a.
- 5 Et factus es mihi in salutem. Psal. 89, 1^a. — Dextera Domini fecit virtutem. Gen. 3, 14^a.
- 6 Lapidem quem reprobaverunt aedificantes. Matth. 21, 8^a | Rom. 9.
- 7 Ille factus est in caput anguli. Matth. 21, 8^a | Ephes. 2, lect. 6.

PSALMUS CXVIII.

- 1 Beati immaculati in via. Psal. 1, 1^a | Job 23, 6^a. — Qui scrutantur testimonia ejus 1-2, q. 99, 5, c. | Psal. 18.
- 2 Tu mandasti mandata tua custodiri nimis, ibidem. — Justificationes tuas, ibidem. — In toto corde. Deut. 6, 4^a.
- 3 Tunc non confundat. Psal. 30, 2^a. — Confitebor tibi 2 Paral. 16, 6^a. — Non me derelinquas. Josue 3^a. — Didici judicia justitiae tuae, infra 5^a.
- 4 In toto corde meo. Deut. 6, 4^a. — Benedictus es, Domine. Psal. 33, 1^a. — Doce me. Matth. 23, 2^a.
- 5 In labiis meis, pronunciaui omnia judicia oris tui 4, d. 46, L. 2^m | Gen. 3, 14^a. — Testimoniorum tuorum, supra 1^a.
- 6 Considerabo vias tuas. Job 23, 6^a. — In justificationibus tuis, supra 2^a. — In mandatis tuis, ibidem.
- 7 Non abscondas a me mandata tua, supra 2^a. — Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas, ibidem | Gen. 46, 2^a.
- 8 In omni tempore. Luc. 18, 1^a. — Maledicti qui declinant, etc. Gen. 3, 21^a. — Aufer a me opprobrium. Psal. 30, 8^a. — Testimonia tua exquisivi, supra 1^a.
- 9 In tuis justificationibus, supra 2^a.
- 10 Adhaesit pavimento anima mea. Gen. 46, 2^a. — Doce me. Matth. 23, 2^a. — Justificationes tuas 1-2, q. 99, 5, c. | Psal. 18.
- 11 Miserere mei. Exod. 22, 11^a. — Viam veritatis elegi. Job 23, 6^a. — Judicia tua non sum oblitus, supra 5^a. — Adhaesit testimoniis tuis, Domine, supra 1^a.
- 12 Noli me confundere. Psal. 30, 2^a. — Viam mandatorum tuorum cucurri, supra 2^a. — Cum dilatasti cor meum. Deut. 6, 4^a | Prov. 21, 1^a.
- 13 Legem pone mihi Domine. Cg. 3, c^o 129. — Viam justificationum tuarum, supra 2^a | Job 23, 6^a. — In semitam mandatorum tuorum, ibidem. — In toto corde meo. Deut. 6, 4^a.
- 14 Inclina cor meum. Prov. 21, 1^a. — In testimonia tua, supra 1^a. — In timore tuo. Levit. 19, 14^a. — Opprobrium meum. Psal. 30, 8^a.
- 15 Judicia tua jucunda, supra 5^a. — Mandata tua, supra 2^a. — In aequitate tua. Job 23, 4^a.
- 16 Et veniat super me misericordia tua, Domine. Exod. 19, 6^a | 22, 11^a | Gen. 3, 14^a. — Respondebo exprobrantibus. Psal. 41, 6^a. — In judiciis tuis super speravi, supra 5^a.
- 17 Ambulabam in latitudine 1-2, q. 107, 4, o. — Quia mandata tua exquisivi, supra 2^a. — De testimoniis tuis, supra 1^a. — Non confundabar. Psal. 30, 2^a.
- 18 Exercebar in justificationibus tuis, supra 2^a.
- 19 Memor esto. Gen. 8, 1^a. — Judiciorum tuorum, supra 5^a. — Cantabiles mihi erant justificationes tuae, ibidem 1^a.
- 20 In loco peregrinationis meae. Hebr. 11, lect. 4.
- 21 Memor fui nocte nominis tui, Domine. Exod. 4, 13^a | supra 2^a | Luc. 13, 1^a.
- 22 Depraecatus sum faciem tuam. Gen. 3, 14^a. — In toto corde meo. Deut. 6, 4^a. — Miserere mei. Exod. 22, 11^a. — In testimonia tua, supra 1^a.
- 23 Ut custodiam mandata tua, supra 2^a. — Justificationes tuas, ibidem. — Doce me. Matth. 23, 2^a. — Ad confitendum tibi 1 Paral. 16, 6^a.
- 24 Particeps ego sum omnium etc. 4, d. 20, a. 3, q. 2, 5^m | d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, c.
- 25 Timentium te. Levit. 19, 14^a. — Super judicia justificationis tuae, supra 5^a.
- 26 Bonus es tu, in bonitate tua 1 Paral. 16, 7^a. — Doce me. Matth. 23, 2^a. — Justificationes tuas, supra 2^a. — Mandatis tuis, ibidem.
- 27 In toto corde meo. Deut. 6, 4^a. — Humiliasti me 2 Reg. 8, 1^a. — Lex oris tui. Gen. 3, 14^a.
- 28 Coagulatum est sicut lac cor eorum. Exod. 4, 9^a.
- 29 Manus tuae, Domine. Gen. 3, 14^a. — Fecerunt me. Gen. 1, 30^a | c^o 2, 11^a. — Et plasmaverunt me, ibidem 9^a 10^a.
- 30 Da mihi intellectum. Matth. 23, 2^a. — Ut discam mandata tua, supra 2^a. — Qui timent te. Levit. 19, 14^a.
- 31 Aequitas judicia tua, supra 5^a | Job 23, 4^a. — In veritate tua. Exod. 34, 5^a. — Humiliasti me 2 Reg. 8, 1^a.
- 32 Fiat misericordia tua. Psal. 89, 1^a | Exod. 22, 11^a. — Veniant mihi miserationes tuae, ibidem | Gen. 3, 13^a | Exod. 19, 6^a.
- 33 Confundantur. Psal. 30, 2^a. — Testimonia tua, supra 1^a. — In justificationibus tuis, ibidem 2^a.

- 34 Defecit in salutare tuum anima mea. Gen. 46, 2^a | Josue 12, 2^a. — Justificationes tuas, supra 2^a. — Omnia mandata tua veritas, ibidem.
- 35 Adjuva me 2 Paral. 12, 5^a. — Secundum misericordiam tuam. Exod. 22, 11^a. — Testimonia oris tui, supra 1^a | Gen. 3, 14^a.
- 36 Factus sum sicut uter in pruina. Psal. 32.
- 37 In aeternum, Domine, verbum tuum permanet in caelo 3 Reg. 8, 10^a. — Veritas tua. Exod. 34, 5^a. — In humilitate mea 2 Reg. 8, 1^a.
- 38 Justificationes tuas, supra 2^a. — Testimonia tua, ibidem 1^a. — Latum mandatum tuum nimis, ibidem 2^a | 1-2, q. 107, 4, o. | Psal. 93, 12^a.
- 39 Super senes intellexi 2-2, q. 17, 4, 4, 1^m | Verit. q. 12, 14, 1^m | 2^m.
- 40 Mandata tua quaesivi, supra 2^a.
- 41 Testimonia tua, ibidem 1^a. — A judiciis tuis non declinavi, ibidem 5^a.
- 42 Lucerna pedibus meis verbum tuum, etc. Psal. 17. — Doce me. Matth. 23, 2^a. — Judicia justitiae tuae, supra 5^a | Deut. 32, 6^a.
- 43 Humiliatus sum 2 Reg. 8, 1^a. — De mandatis tuis, supra 2^a. — Testimonia tua, ibidem 1^a.
- 44 Anima mea in manibus meis semper. Prov. 21, 1^a | infra 45^a.
- 45 Inclinaui cor meum ad faciendas justificationes tuas in aeternum, propter retributionem, supra 2^a | 2-2, q. 32, 3, 2^m | 3, d. 26, q. 2, 1, 5^m | d. 29, 4, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, 7^m | Josue 10, lect. 3 | 1^a Cor. 3, lect. 2, primo.
- 46 Iniquos odio habui. Psal. 138, 12^a. — Adjutor meus 1 Paral. 12, 5^a. — Mandata Dei mei, supra 2^a | Gen. 17, 5^a. — Non confundas me. Psal. 30, 2^a.
- 47 Meditabor in justificationibus tuis semper, supra 2^a | Luc. 18, 1^a. — A justitiis tuis. Deut. 32, 6^a | Psal. 18, 7^a. — Testimonia tua, supra 1^a.
- 48 Confrige timore tuo carnes mea 1-2, q. 41, 1, 3^m | Psal. 43. — A judiciis tuis timui, supra 5^a.
- 49 Non tradas me calumniantibus me. Psal. 71, 2^a. — Justitiae tuae. Deut. 32, 6^a. — Secundum misericordiam tuam. Exod. 22, 11^a.
- 50 Et justificationes tuas, supra 2^a. — Et mandata tua, ibidem. — Ut sciam testimonia tua, ibidem 1^a.
- 51 Doce me. Matth. 23, 2^a. — Da mihi intellectum, ibidem.
- 52 Mirabilia testimonia tua, supra 1^a. — Ideo scrutata est ea anima mea. Gen. 46, 2^a. — Mandata tua, ibidem 2^a. — Justificationes tuas, ibidem.
- 53 Aspice in me. Exod. 2, 6^a. — Et miserere mei. Exod. 22, 11^a. — Faciem tuam illumina super servum tuum. Gen. 3, 14^a | Psal. 35, 10^a.
- 54 Et doce me. Matth. 23, 2^a.
- 55 Justus es, Domine. Deut. 32, 6^a. — Testimonia tua, supra 1^a. — Et veritatem tuam. Exod. 34, 4^a. — Justificationes tuas, supra 2^a.
- 56 Tabescere me fecit zelus meus. Exod. 20, 6^a | Psal. 38.
- 57 Ignitum eloquium tuum vehementer. Hebr. 1, lect. 3.
- 58 Mandata tua, supra 2^a. — Aequitas. Job 23, 4^a. — Intellectum da mihi. Matth. 23, 2^a.
- 59 Clamavi. Gen. 4, 4^a. — In toto corde. Deut. 6, 4^a. — Justificationes tuas requiram, supra 2^a. — Ut custodiam mandata tua, ibidem.
- 60 Secundum misericordiam. Exod. 22, 11^a. — Omnes viae tuae veritas. Job 23, 6^a | Exod. 34, 5^a. — De testimoniis tuis, supra 1^a.
- 61 Prope es tu, Domine 1^a q. 3, 1, 5^m | q. 9, 1, 3^m | 1-2, q. 22, 2, 1^m | 2, d. 3, q. 1, 3, c. | 4, d. 17, q. 1, a. 2, q. 2, c. | Job 4, primo | Psal. 45 | Isa. prol. | c^o 7, fi. | c^o 12, fi. | c^o 34 | Phil. 4 | Hebr. 2, lect. 3 | c^o 3.
- 62 In aeternum fundasti ea. Gen. 17, 11^a.
- 63 Vide humilitatem meam. Exod. 2, 6^a | 2 Reg. 8, 1^a. — Longe a peccatoribus salus 1-2, q. 98, 2, 4^m | Psal. 19.
- 64 Quia justificationes tuas non exquisierunt, supra 2^a. — Misericordiae tuae multae, Domine. Exod. 22, 11^a. — A testimoniis tuis non declinavi, supra 1^a.
- 65 Vidi praevaricantes et tabescebam, supra 56^a. — Mandata tua dilexi, Domine, supra 2^a. — Principium verborum tuorum veritas. Exod. 34, 5^a.
- 66 In aeternum omnia judicia justitiae tuae. Gen. 17, 11^a | supra 5^a | Deut. 32, 6^a.
- 67 Septies in die laudem dixi tibi. Psal. 33, 2^a | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 3, o. | d. 18, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | Quol. 1, q. 7, 1, o. | Quol. 3, q. 13, 2, o. | Quol. 4, q. 12, 1, c. fi. | Quol. 6, q. 5, 2, o. | Quol. 7, vel 8, q. 6, o. | Opus. 3, c^o 257 | Psal. 16 | Isa. 4, fi. | Rom. 12, lect. 2, meo | 1^a Cor. 9, lect. 5, fi.
- 68 Super judicia justitiae tuae, supra 5^a | Deut. 32, 6^a.
- 69 Pax multa diligentibus legem tuam 1-2, q. 70, 3, c. | 2-2, q. 29, o. | 3, d. 27, q. 1, 3, 5^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 4, o. | Dio. 11 | Isa. 26 | c^o 33, fi. | Matth. 5 | Jo. 14, lect. 8 | Rom. 10, lect. 2 | Phil. 4 | 1^a Thes. 5, lect. 2, fi.
- 70 Et non est illis scandalum 2-2, q. 43, o. | 3, d. 38, q. 2, o. | Quol. 4, 23, 3^m | Matth. 15 | Rom. 7, lect. 2 | c^o 14, lect. 2, primo.

- 71 Servavi mandata tua, supra 2^a. — Et testimonia tua, ibidem 1^a. — Omnes viae meae in conspectu tuo. Psal. 32, 8, 8^a.
- 72 Appropinquat deprecatio mea in conspectu tuo, Domine, supra 61^a | 2-2, q. 83, 1, 2^m | Dio. 3 | Psal. 6 | Psal. 29.
- 73 Intret postulatio mea in conspectu tuo 2-2, q. 83, 1, o. | 9, c. | 2^m | 3^a q. 21, 1, 2, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 2, c. | 2^m | q. 2, o.
- 74 Da mihi intellectum. Matth. 23, 2^a. — Eructabunt labia mea hymnum. Psal. 44, 1^a | Psal. 33, 2^a. — Et laudabit te, ibidem.
- 75 Cum docueris me, ibidem. — Justificationes tuas, supra 2^a. — Omnia mandata tua aequitas, ibidem | Job 23, 4^a.
- 76 Fiat manus tua, ut salvet me. Psal. 89, 1^a | Psal. 3, 4^a | Gen. 3, 14^a. — Et judicia tua adjuvabunt me, supra 5^a | 1 Paral. 12, 5.
- 77 Vivet anima mea. Gen. 46, 2^a | 1-2, q. 110, 1, 2^m | 2-2, q. 23, 2, 2^m | 3, d. 6, q. 3, 1, 4^m | Psal. 33, fi.
- 78 Quaere servum tuum, Domine 2-2, q. 186, 4, 7, c.

PSALMUS CXIX.

- 1 Ad Dominum cum tribularet clamavi. Gen. 4, 4^a. — Domine, libera animam meam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
- 2 A lingua dolosa 2-2, q. 25, 4, 2^m | 5, c. | q. 111, 3, 2^m | q. 118, 8, c. 2^m | Psal. 11 | Psal. 16.
- 3 Sagittae potentis acutae. Job 6, 2^a. — Hen mihi, quia incolatus meus prolongatus est, etc. 1, d. 40, q. 4, 2, 4^m | 4, d. 8, L. | Verit. q. 15, 4. c.
- 4 Cum his qui oderunt pacem. Esther 13, 1^a | 2-2, q. 29, 2, 2^m.
- 5 Eram pacificus. Rom. 12, 21^a.

PSALMUS CXX.

- 1 Qui fecit caelum et terram. Gen. 1, 1^a. — Dominus custodit te. Josue 24, 3^a. — Dominus protectio tua. Psal. 17, 1^a.
- 2 Ecce non dormitabit, neque dormiet. Cg. 1, c^o 56, fi.
- 3 Per diem sol non uret te, neque luna per noctem. Gen. 31, 3^a.

PSALMUS CXXI.

- 1 Jerusalem quae aedificatur ut civitas 3, d. 17, q. 3, 2, 6^m.
- 2 Ad confitendum nomini Domini 1 Paral. 16, 6^a.
- 3 Propter fratres meos. Gen. 13, 3^a.

PSALMUS CXXII.

- 1 Ad te levavi oculos meos. Gen. 46, 2^a. — Qui habitas in caelis 3 Reg. 8, 10^a. — Dominum Deum nostrum. Gen. 17, 5^a.
- 2 Donec misereatur nostri. Gen. 8, 4^a | Exod. 22, 11^a. — Multum repleta est anima nostra. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
- 3 Opprobrium abundantibus, et despectio superbis. Psal. 30, 8^a | Gen. 3, 21^a.

PSALMUS CXXIII.

- 1 Nisi quia Dominus erat in nobis. Psal. 13, 5^a.
- 2 Torrentem pertransivit anima nostra, etc. Gen. 46, 2^a. — Benedictus Dominus. Psal. 33, 1^a.
- 3 Adjutorium nostrum in nomine Domini 1 Paral. 12, 5^a.
- 4 Qui fecit caelum et terram. Gen. 1^a.

PSALMUS CXXIV.

- 1 Qui confidunt in Domino sicut mons Sion 4 Reg. 18, 7^a. — Non commovebitur in aeternum qui habitat in Jerusalem. Job 4 | Psal. 30.
- 2 Montes in circuitu ejus. Opus. 3, c^o 261, fi. | Psal. 35.
- 3 Dominus in circuitu populi sui. Josue 24, 3^a | Gen. 17, 5^a.
- 4 Pax super Israel. Psal. 118, 69^a.

PSALMUS CXXV.

- 1 Tunc repletum est gaudio os nostrum, etc. Psal. 15, 4^a 5^a | Job 27, 2^a.
- 2 Qui seminant in lacrymis, in exultatione metent. Matth. 5, 4^a.

PSALMUS CXXVI.

- 1 Nisi Dominus custodierit civitatem. Josue 24, 3^a.
- 2 Frustra vigilat, etc. 1^a q. 25, 2, 2^m | q. 88, 1, 4^m | 3^a q. 11, 5, 2^m |

S. Th. Opera omnia. Index.

| 1, d. 44, q. 1, 1, 3^m | 4. d. 44, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | Verit. q. 2, 10, 3^m | Po^a q. 1, 2, 1^m | Anima. 16, 9^m | Meta. 2 | Phi. 2, lect. 10.

- 2 Vanum est vobis ante lucem surgere. Ma. q. 9, 1, c. | Psal. 11 | Psal. 38.
- 3 Cum dederit dilectis suis somnum. Deut. 7, 3^a. — Ecce haereditas Domini 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m | Psal. 32 | Psal. 36 | Rom. 4, lect. 2, cap. 8, lect. 3.
- 4 Sicut sagittae in manu potentis. Job 6, 2^a.
- 5 Beatus vir qui implevit desiderium, etc. Psal. 1, 1^a | Psal. 15, 4^a.
- 6 Non confundetur cum loquetur, etc. Psal. 30, 2^a.

PSALMUS CXXVII.

- 1 Beati omnes qui timent Dominum. Psal. 1, 1^a. Levit. 19, 14^a. — Qui ambulant in viis ejus. Job 23, 6^a.
- 2 Benedicat tibi Dominus. Gen. 35. — Pacem super Israel. Psal. 118, 69^a.

PSALMUS CXXVIII.

- 1 Dominus justus. Dent. 32, 6^a. — Concidet cervices peccatorum. Num. 7, 2^a.
- 2 Confundantur... de quo. Gen. 3, 21^a | Psal. 30, 2^a.
- 3 Benedictio Domini super vos, etc. Gen. 1, 31^a.

PSALMUS CXXIX.

- 1 De profundis clamavi ad te, Domine. Gen. 4, 4^a.
- 2 Fiant aures tuae intuentes. Psal. 89, 1^a | Gen. 3, 14^a. — Sustinuit anima mea in verbo ejus. Gen. 46, 2^a.
- 3 Speret Israel in Domino 4 Reg. 18, 3^a.
- 4 Apud Dominum misericordia. Exod. 22, 11^a.

PSALMUS CXXX.

- 1 Domine non est exaltatum cor meum, neque elati sunt oculi mei 2-2, q. 161, 2, 1^m.
- 2 Ita retributio in anima mea. Gen. 46, 2^a | Psal. 61, 6^a.
- 3 Speret Israel in Domino 4 Reg. 18, 3^a.

PSALMUS CXXXI.

- 1 Memento, Domine, David. Gen. 8, 1^a. — Donec inveniat locum Domino. Gen. 28, 7^a. — Deo Jacob. Gen. 17, 5^a.
- 2 Ubi steterunt pedes ejus. Gen. 3, 14^a. — Surge, Domine, in requiem tuam, ibidem 13^a | Exod. 33, 10^a.
- 3 Non avertas faciem Christi tui. Psal. 88, 15^a. — Juravit Dominus. Gen. 22, 8^a. — Si custodierint filii tui Testamentum meum. Psal. 77, 12^a.
- 4 Et testimonia mea haec. Psal. 118, 1^a. — Quae docebo eos. Matth. 23, 2^a. — Elegit Dominus Sion. Deut. 7, 2^a.
- 5 Hic habitabo. Gen. 28, 7^a | Psal. 9, 5^a.
- 6 Viduam ejus benedicens benedicam. Gen. 1, 31^a.
- 7 Paravi lucernam Christo meo. Psal. 77, 12^a.
- 8 Inimicos ejus induam confusione. Psal. 30, 2^a.

PSALMUS CXXXII.

- 1 Ecce quam bonum, et quam jucundum habitare fratres in unum. Gen. 13, 3^a.
- 2 Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem. Gen. 1, 31^a.

PSALMUS CXXXIII.

- 1 Ecce nunc benedicite Dominum. Psal. 33, 1^a. — Qui statis in domo Domini, etc. Psal. 92, 3^a.
- 2 Benedicat tibi Dominus. Gen. 35^a. — Qui fecit caelum et terram, ibidem 1^a.

PSALMUS CXXXIV.

- 1 Laudate nomen Domini. Psal. 33, 2^a. — Psallite nomini ejus. Psal. 20, 6^a. — Qui statis in domo Domine, etc. Psal. 92, 3^a.
- 2 Bonus Dominus 1 Paral. 16, 7^a. — Quoniam suave. Psal. 24, 6^a. — Quoniam Jacob elegit sibi Dominus. Deut. 7, 2^a.

- 5 Israel in possessionem sibi. Exod. 19, 3^a. — Magnus Dominus. Psal. 47, 1^a. — Deus noster. Gen. 17, 6^a.
- 4 Prae omnibus diis. Exod. 7, 1^a. — Omnia quaecumque voluit Dominus fecit, etc. Psal. 113, 2^a. — Haereditatem Israel. Psal. 126, 4^a. — Populo suo. Exod. 19, 8^a.
- 3 Judicabit Dominus populum suum, ibidem | Psal. 9, 3^a. — Neque enim est spiritus in ore ipsorum 1 Esdrae 1^a. — Similes illis fiant etc. Gen. 3, 21^a.
- 6 Dominus Israel etc. Psal. 92, 3^a. — Benedicite Domino. Psal. 33, 1^a. — Qui timetis Dominum. Levit. 16, 14^a.
- 7 Qui habitat in Jerusalem. Gen. 28, 7^a.

PSALMUS CXXXV.

- 1 Confitemini Domino 1 Paral. 16, 6^a. — Quoniam bonus, ibidem 7^a. — Quoniam in saeculum misericordia ejus. Exod. 22, 11^a. — Deo deorum ibidem 7, 1^a.
- 2 Domino dominorum. Deut. 10, 8^a. — Qui facit mirabilia magna solus. Psal. 71, 9^a | Deut. 32, 18^a.
- 3 Qui fecit luminaria magna. Gen. 23^a. — Solem in potestatem diei etc. ibidem 25^a.
- 4 In manu potenti, et brachio excelso. Gen. 3, 14^a | Psal. 70, 11^a. — Qui traduxit populum suum. Exod. 19, 3^a.
- 5 Haereditatem Israel. Psal. 126, 4^a. — In humilitate nostra 2 Regum 8, 1^a. — Memor fuit nostri. Gen. 8, 1^a.
- 6 Qui dat escam omni carni. Gen. 6, 10^a.

PSALMUS CXXXVI.

- 1 Super flumina Babylonis... in salicibus 1-2, q. 89, 1, 2^m | 4, d. 21, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m.
- 2 Memor esto, Domine, filiorum Edom, etc. Gen. 8, 1^a | 3, 21^a.
- 3 Beatus qui retribuet tibi etc. usque fi. Psal. 1, 1^a | Num. 31, 1^a. — Et allidet parvulos suos ad petram 1^a Cor. 10, 2^a.

PSALMUS CXXXVII.

- 1 Confitebor tibi, Domine 1 Paral. 16, 6^a. — In toto corde meo. Deut. 6, 4^a. — Quoniam audisti, etc. Exod. 2, 4^a.
- 2 In conspectu angelorum psallam tibi. Psal. 20, 6^a. — Et cantent, ibidem. — In viis Domini. Job 23, 6^a.
- 3 Super misericordia tua. Exod. 22, 11. — Et veritate tua, ibidem 34, 5^a. — Excelsus Dominus. Job 11, 6^a.
- 4 Omnia verba oris tui. Gen. 3, 14. — Extendisti manum tuam, etc. ibidem.
- 5 Humilia respicit 2 Reg. 8, 1^a | Exod. 2, 6^a. — Et alta a longe cognoscit. Matth. 9, 4^a.

PSALMUS CXXXVIII.

- 1 Domine probasti me. Psal. 16, 2. — Et cognovisti me. Exod. 33, 5^a.
- 2 Tu cognovisti sessionem meam, et resurrectionem meam 3^a q. 49, 6, c. | q. 53, 1, c.
- 3 Intellexisti cogitationes meas de longe 3 Reg. 8, 12^a.
- 4 Omnes vias meas praevidisti. Psal. 32, 8^a. — Tu cognovisti omnia. Esther 13, 4^a.
- 5 Novissima. Isa. 41, 4^a. — Et antiquam, ibidem | Dio. 10, lect. 3, prin^o. — Tu formasti me. Gen. 30^a | 2, 9^a | Job 10, 2^a.
- 6 Posuisti super me manum tuam. Gen. 3, 11^a. — Quo a facie tua fugiam, ibidem. — Imperfectum meum viderunt oculi tui, ibidem.
- 7 Quo ibo a spiritu tuo 1 Reg. 10, 2^a 4^a | Judic. 2, 4^a. — Si ascendero in caelum tu illicet... et dixi Gen. 28, 7^a | 3 Reg. 10^a | 1^a q. 8, 2, 4, o. | q. 16, 7, 2^m | q. 112 | 1, c. | q. 52, 2, c. | 1, d. 37, q. 2, o. | q. 3, 2, c. | q. 4, 1, 1^m | Cg. 3, c^o 68 | Dio. 3 | Quol. 10, vel 11, 1, o.
- 8 Confitebor tibi 1 Paral. 16, 6^a. — Suscepisti me de utero matris meae. Job 10, 2^a. — Anima mea cognosceet nimis. Gen. 46, 2^a.
- 9 In libro tuo omnes scribentur. Exod. 32, 11^a 12^a | Apoc. 20, 9^a 10^a. — Super arenam multiplicabuntur. Gen. 15, 2^a.
- 10 Exsurrex. Psal. 3, 3^a. — Et adhuc sum tecum. Jo. 14, 8^a. — Nonne qui oderunt te, Domine, oderam. Exod. 20, 8^a.
- 11 Et super inimicos tuos, ibidem | Psal. 5, 5^a. — Tabescebam. Psal. 118, 56^a.
- 12 Perfecto odio oderam illos 1-2, q. 29, 1, o. | 2-2, q. 25, 6, o. | q. 26, 2, c. | 7, 1^m | q. 34, 3, 1^m | 3, d. 30, 1, 6^m | Verit. q. 2, 8, 8^m | 9, c. | Opus. 18, c^o 9 | Ephes. 5, lect. 9 | c^o 6, prin^o | Col. 3, lect. 4.
- 13 Interroga me. Job 9.

PSALMUS CXXXIX.

- 1 Custodi me, Domine. Josue 24, 3^a. — Dixi Domino. Job 9^a. — Deus meus es tu. Gen. 17, 5^a. — Domine, virtus salutis meae. Psal. 17, 1^a | Psal. 4^a.
- 2 Ne derelinquas me. Josue 3^a. — Faciet Dominus judicium in oculis, et vindictam pauperum. Exod. 22, 17^a | Deut. 32, 17^a | Psal. 9, 3^a.
- 3 Justi confitebuntur nomini tuo 1 Paral. 16, 6^a. — Habitabunt recti. Job 2^a | Isa. 33.
- 4 Cum vultu tuo. Gen. 3, 14^a.

PSALMUS CXL.

- 1 Domine, clamavi ad te. Gen. 4, 4^a. — Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. Psal. 118, 72^a | 73^a | 1-2, q. 102, 3, 14^m | 3^a q. 83, 5, 2^m | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 1, 3^m | d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 7^m | 3, d. 37, a. 5, q. 3, 1^m.
- 2 Elevatio manuum mearum, sacrificium vespertinum. Psal. 4, 6^a | Num. 28, 3^a.
- 3 Non declines cor meum, in verba malitiae. Exod. 4, 9^a.
- 4 Ad excusandas excusationem in peccatis 1-2, q. 13, 3, 3^m | 2-2, q. 162, 4, 3^m | Ma. q. 8, 4, 6^m.
- 5 Corripiet me justus in misericordia, et increpabit me. Matth. 18, 8^a.
- 6 Oleum autem peccatoris, non impinguet caput meum 2-2, q. 115, o. | Ma. q. 7, 1, 1^m.
- 7 Ad te, Domine, oculi mei. Psal. 127, 1^a. — In te speravi 4 Reg. 18, 3^a. — Non auferas animam meam. Jo. 12, 2^a.
- 8 Custodi me, Domine. Josue 24, 3^a.
- 9 Dissipata sunt ossa nostra. Psal. 6, 4^a.

PSALMUS CXLI.

- 1 Voce mea ad Dominum clamavi. Gen. 4, 4^a. — In deficiendo ex me spiritum meum 1 Esdrae 1^a.
- 2 Tu cognovisti semitas meas. Exod. 33, 5^a | Psal. 32, 8^a 9^a. — Non est qui requirat animam meam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
- 3 Tu es spes mea. Psal. 13, 4^a | Psal. 17, 1^a. — Portio mea, in terra viventium. Psal. 126, 4^a.
- 4 Humiliatus sum nimis 2 Reg. 8, 1^a.
- 5 Ad confitendum nomini tuo 1 Paral. 16, 6^a.

PSALMUS CXLII.

- 1 Auribus percipe. Gen. 3, 14^a. — In factis manuum tuarum meditabor, ibidem. — Non avertas faciem tuam a me, ibidem.
- 2 In virtute tua. Exod. 34, 5^a. — In tua justitia. Deut. 32, 6^a. — In aequitate tua. Job 23, 4^a.
- 3 Persecutus est inimicus animam meam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a. — Humiliavit in terra vitam meam 2 Reg. 8, 1^a.
- 4 Anxius est super me spiritus meus 1 Esdrae 1^a. — In me turbatum est cor meum. Psal. 6, 3^a.
- 5 Meditatus sum in omnibus operibus tuis. Cg. 2, prol.
- 6 Auditam fac mihi mane misericordiam tuam. Exod. 22, 11^a. — Quia in te speravi 4 Reg. 13, 3^a.
- 7 Docce me, Domine. Matth. 23, 2^a. — Facere voluntatem tuam. Matth. 6, 10^a. — Quia Deus meus es tu. Gen. 17, 5^a.
- 8 Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam 1-2, q. 113, 7 | Psal. 18 | 1 Reg. 10, 2^a.

PSALMUS CXLIII.

- 1 Benedictus Dominus. Psal. 33, 1^a. — Deus meus. Gen. 17, 5^a. — Cujus est Dominus Deus ejus, ibidem. — Qui docet etc. Matth. 23, 2^a.
- 2 Misericordia mea et refugium meum. Psal. 17, 1^a. — In ipso speravi 4 Reg. 3^a. — Domine, quid est homo quia innotuisti ei, etc. Psal. 8, 2^a.
- 3 Homo vanitati similis factus est. Psal. 4, 2^a. — Domine, inclina caelos tuos, et descende. Gen. 3, 13^a.
- 4 Emitte sagittas tuas. Job 9, 2^a. — Emitte manum tuam de alto. Gen. 3, 14^a.
- 5 Deus canticum novum cantabo tibi, etc. Psal. 20, 6^a. — Beatum dixerunt populum cui haec sunt 1-2, q. 5, 3, 3^m.
- 6 Beatus populus ejus Dominus Deus ejus. Psal. 1, 1^a.
- 7 Libera me de aquis multis 1^a Thess. prin^o.

PSALMUS CXLIV.

- 1 Benedicam tibi. Psal. 33, 1^a. — Laudabo nomen tuum, ibidem 2^a. — Magnus Dominus. Psal. 47, 1^a. — Potentiam tuam pronuntiabunt. Psal. 70, 11^a.
- 2 Et virtutem. Deut. 4, 14^a. — Memoriam abundantiae suavitatis tuae eructabunt. Psal. 24, 6^a | Psal. 44, 1^a. — Justitia tua. Deut. 32, 6^a.
- 3 Misericors et misericors Dominus. Exod. 22, 11^a. — Patiens. Exod. 34, 4^a. — Misericordiae ejus, super omnia opera ejus 1^a q. 21, 3, 2^m | 4, c. | q. 25, 3, 3^m | 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Psal. 24.
- 4 Et magnitudinis ejus non est finis 1, q. 7, 1, o. | q. 12, 1, 2^m | 7, c. | 3^m | q. 25, 2, o. | 3, c. | q. 52, 2, c. | q. 54, 2, c. | q. 55, 1, c. fi. | q. 75, 5, 4^m | q. 86, 2, 1^m | 3^a q. 10, 3, 1^m | 2^m | 1, d. 43, q. 1, 1, o. | 4, d. 49, q. 2, 1, 12^m | Cg. 1, c^o 43 | Lib. 2, c^o 54, fi. | Verit. q. 2, 2, 5^m | Poa q. 1, 2, o. | q. 3, 15, 9^m | q. 7, 3, c. fi. | 9, 3^m | q. 9, 5, 9^m | Quol. 3, 1, 3, c. | Opus. 3, c^o 18, 19, 20 | Meta. 12, lect. 6, fi.
- 5 Confiteantur tibi, Domine, omnia opera tua 1 Paral. 16, 6^a. — Regnum tuum regnum omnium saeculorum. Psal. 46, 3^a.
- 6 Et dominatio tua, etc. Deut. 19, 8^a. — Fidelis Dominus in omnibus verbis suis, ibidem 32, 4^a. — Et sanctus in omnibus operibus suis. Levit. 11, 3^a.
- 7 Oculi omnium in te sperant, Domine 4 Reg. 18, 3^a | Psal. 146, 6^a.
- 8 Aperis tu manum tuam. Gen. 3, 14^a. — Et imple omne animal benedictione. Gen. 1, 31^a.
- 9 Prope est Dominus, omnibus invocantibus eum, etc. Psal. 118, 61^a 72^a. — Voluntatem timentium se faciet 2, d. 39, 1, 1, c. | d. 41, L. fi. | d. 44, q. 1, 1, 3^m | L. 3^m | 3, d. 17, a. 1, q. 1, 1^m | 3^m.
- 10 Custodit Dominus omnes diligentes se. Josue 24, 3^a | Deut. 6, 4^a. — Omnis caro. Gen. 6, 10,

PSALMUS CXLV.

- 1 Lauda anima mea Dominum. Psal. 33, 2^a | Gen. 46, 2^a. — Psallam Deo meo. Psal. 10, 6^a | Gen. 17, 5^a.
- 2 Exhibet spiritus ejus 1 Esdrae 1^a. — Et revertetur in terram suam. Gen. 3, 26.
- 3 Beatus cujus Deus Jacob adjutor ejus. Psal. 1, 1^a | Gen. 17, 5^a | 1 Paral. 12, 5^a. — Spes ejus in Domino Deo ipsius 4 Reg. 18, 3^a.
- 4 Qui fecit caelum et terram, etc. Gen. 1^a c. -- Qui custodit veritatem in saeculum. Deut. 32, 4^a.
- 5 Facit judicium injuriis patientibus, ibidem 17^a. — Dominus diligit justos. Deut. 7, 3^a.
- 6 Dominus custodit advenas. Josue 24, 3^a.
- 7 Regnabit Dominus in saecula. Psal. 46, 3^a.
- 8 Deus tuus Sion. Gen. 17, 5^a.

PSALMUS CXLVI.

- 1 Laudate Dominum, etc. Psal. 33, 2^a. — Qui numerat multitudinem stellarum. Rom. 4, lect. 3.
- 2 Magnus Dominus noster. Psal. 47, 1^a. — Et magna virtus ejus. Deut. 4, 11^a. — Et sapientiae ejus non est numerus 1, d. 39, q. 1, 2, 1^m.
- 3 Humilians autem peccatores, etc. 2 Reg. 8, 1^a. — Praecinite Domino in confessione, etc. Psal. 20, 6^a | 1 Paral. 16, 6^a.
- 4 Pellis corvorum invocantibus cum 2-2, q. 83, 10, 3^m | 3, d. 17, a. 3, q. 3, 3^m | 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 3, 1^m.
- 5 Beneplacitum est Domino super timentes eum. Levit. 19, 14^a | 4 Reg. 18, 3^a.
- 6 Et in eis qui sperant super misericordia ejus. Exod. 22, 11^a.

PSALMUS CXLVII.

- 1 Lauda Jerusalem Dominum, etc. Psal. 33, 2^a. — Lauda Deum tuum Sion, ibidem | Gen. 17, 5^a.
- 2 Quoniam confortavit seras portarum tuarum. Josue 1, 2^a. — Benedixit filiis tuis in te. Gen. 1, 31^a.
- 3 Qui posuit fines tuos pacem. Psal. 118, 69^a | 1-2, q. 3, 4, 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 4, o. | Opus. 3, c^o 264.
- 4 Mittit crystallum suam sicut bucellas. Verit. q. 24, 11, b. 3.
- 5 Justitias et judicia sua Israel. Deut. 32, 6^a | Psal. 118, 5^a.

PSALMUS CXLVIII.

- 1 Laudate Dominum, etc. Psal. 33, 2^a | Psal. 18, 1^a. — Et aquae

quae super caelos sunt. Gen. 17^a. — Quia ipse dixit, et facta sunt, ibidem 5^a.

- 2 Statuit ea in aeternum, etc. Gen. 17, 11^a. — Praeceptum posuit, et non praeteribit 1-2, q. 93, 5, c. | Opus. 3, c^o 145.
- 5 Laudate Dominum de terra, etc. ignis, grando, etc. 1^a q. 74, 3, 2^m.
- 4 Quae faciunt verbum ejus 1^a q. 31, 1, c. | 4^m | Cg. 4, c^o 13 | Verit. q. 4, 1, c.
- 5 Confessio ejus super caelum et terram 1 Paral. 16, 6^a.
- 6 Populo appropinquanti sibi. Psal. 33, 3^a | Psal. 118, 61^a 72^a.

PSALMUS CXLIX.

- 1 Cantate Domino canticum novum. Psal. 20, 6^a. — Laus ejus in ecclesia sanctorum. Psal. 33, 2^a.
- 2 Et filiae Sion exultent in rege suo. Psal. 46, 3^a. — Exultabunt sancti in gloria, etc. Psal. 15, 4^a 5^a.
- 3 In populo suo. Exod. 19, 3^a.
- 4 Exultationes Dei in gutture eorum. Psal. 20, 6^a.

PSALMUS CL.

- 1 Laudate Dominum. Psal. 33, 2^a. — In firmamento virtutis ejus. Deut. 4, 14^a.
- 2 In virtutibus ejus 1^a q. 108, 5, 1^m | 2, d. 9, 4, 3^m | d. 10, 2, 4^m | 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 1, 2^m | d. 48, q. 1, a. 4, q. 3, c. | Opus. 3, c^o 126. — Secundum multitudinem magnitudinis ejus. Psal. 47, 1^a.
- 3 In cymbalis jubilationis. Psal. 46, 1^a. — Omnis spiritus laudet Dominum 1 Esdrae 1^a | Psal. 18, 1^a | Psal. 33, 2^a.

Auctoritates ex libro Proverbiorum Salomonis.

CAPUT I.

- 1 Parabolae Salomonis. Job 27, 4^a. — Ut detur parvulis astutia 2-2, q. 55, 3, 1^m | 4, 1^m | q. 92, 1, 1^m.
- 2 Et enigmata eorum 3 Reg. 10, 2^a. — Timor Domini principium sapientiae. Psal. 110, 6^a.
- 3 Frustra autem jacitur rete ante oculos pennatorum. Psal. 126, 2^a.
- 4 Ipsi autem contra sanguinem suum insidiantur. Psal. 10, 5^a.
- 5 Et moliantur fraudes, contra animas suas 2-2, q. 55, 5, 3^m.
- 6 Sic semitae omnis avari, animas possidentium rapiunt. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
- 7 In capite turbarum clamitat. Num. 7, 2^a.
- 8 Extendi manum meam. Gen. 3, 14^a.
- 9 Despexistis omne consilium meum. Job 12, 6^a. — In interitu vestro ridebo. Exod. 4, 5^a.
- 10 Et subsannabo, ibidem | 2 Paral. 30, 4^a. — Timore malorum sublati 2-2, q. 19, 11, 1^m | Psal. 18, 6^a.

CAPUT II.

- 1 Dominus dat sapientiam 1^a q. 1, 6, 3^m | 2-2, q. 45, 1, o. | 4, 1^m | 2^m | 3, d. 35, q. 2, a. 1, q. 1, o.
- 2 Et ex ore ejus prudentia et scientia. Gen. 3, c^o 14^a.
- 3 Custodit rectorum salutem. Josue 24, 3^a.
- 4 Qui recti sunt habitabunt in terra. Job 2^a.
- 5 Simples permanebunt in ea, ibidem 1^a.

CAPUT III.

- 1 Describe ea in tabulis cordis tui. Deut. 6, 5^a | 1^a q. 24, 1, c. — Habe fiduciam in Domino 4 Reg. 18, 7^a.
- 2 Ex toto corde tuo. Deut. 6, 4^a. — Ne innitaris prudentiae tuae 2-2, q. 55, 1, 2, o. — Ne sis sapiens apud te 2-2, q. 149, 1, 1^m.
- 3 Time Deum. Levit. 19, 14^a. — Et recede a malo. Isa. 1, 4^a. — Honora Dominum de tua substantia, etc. Tob. 6, 9^a.
- 4 Disciplinam Domini, fili mi, ne abjicias... Beatus. Hebr. 12, lect. 2, me^o | Tob. 3, 7^a | Judith 8, 8^a.
- 5 Et quasi Pater in Filio, complaceat sibi. Luc. 6, 12^a. — Beatus homo, qui invenit sapientiam. Psal. 1, 1^a.
- 6 Melior est acquisitio ejus, scilicet sapientiae... comparari. Eccl. 7, 2^a. — Longitudo dierum in dextera ejus, etc. Gen. 3, 14^a.
- 7 Viae ejus, viae pulchrae, etc. Job 23, 6^a. — Lignum vitae est his qui apprehenderint eam. Gen. 2, 15^a.
- 8 Dominus sapientia fundavit terram, stabilivit caelos prudentia, etc. 2, prol.
- 9 Dominus erit in latere tuo. Num. 14, 1^a. — Et custodiet pedem

- tuum. Josue 24, 3^a. — Ne aemuleris hominem injustum. Psal. 36, 1^a.
 10 Cum simplicibus sermocinatio ejus. Job 1^a.
 11 Habitacula justorum, benedicentur. Gen. 1, 31^a.

CAPUT IV.

- 1 Et unigenitus coram matre mea 3^a q. 37, 2, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 1, 4^m.
 2 Et docebat me, etc. 1^a Cor. 14, 2^a.
 3 Justorum semita, quasi lux splendens procedit, et crescit usque ad perfectum diem. Phil. 1, lect. 1, prin^o.
 4 Ne declines ad dexteram, neque ad sinistram. Deut. 5, 11^a. — Vias quae a dextris sunt, novit Dominus. Exod. 33, 5^a.

CAPUT V.

- 1 Cur detestatus sum disciplinam? etc. supra 3, 4^a.
 2 Bibe aquam de cisterna tua, et fluenta putei tui 2 2, q. 95, 7, 3^m.
 3 Respicit Dominus viam hominis, et omnes gressus ejus considerat. Psal. 32, 8, 9^a.

CAPUT VI.

- 1 Fili si spoponderis pro amico tuo... amicum tuum. Hebr. 13, lect. 3.
 2 Homo apostata, vir inutilis, graditur ore perverso... seminat 2-2, q. 12, 1, 2^m.
 3 Sex sunt quae odit Dominus. Psal. 5, 5^a. — Et septimum detestatur anima ejus, ibidem | Levit. 26, 4^a.
 4 Liga ea in corde tuo... quia Deut. 6, 5^a. — Mandatum lucerna est, et lex lux, etc. Psal. 17, 24^a.
 5 Qui ingreditur ad mulierem proximi sui, etc. Exod. 20, 20^a. — Non concupiscat pulchritudinem ejus cor tuum, etc. ibidem 23^a.
 6 Non grandis est culpa, cum quis furatus fuerit 2-2, q. 66, 6, 1^m. Furatur enim, ut esurientem impleat animam. Gen. 46, 2^a. — Deprehensus quoque reddet septuplum, etc. Exod. 22, 1^a.
 7 Opprobrium ejus, non delebitur. Psal. 36, 8^a.
 8 Quia zelus et furor viri, non pareet in die vindictae. Exod. 20, 6^a | Deut. 32, 17^a.

CAPUT VII.

- 1 Fili serva mandata, et vives. Levit. 18, 3^a. — Liga ea in digitis tuis. Deut. 6, 5^a. — Scribe ea in tabulis cordis tui, supra 3, 1^a.
 2 Ad decipiendas animas. Gen. 46, 2^a.
 3 Ut custodiat te. Josue 24, 3^a.

CAPUT VIII.

- 1 Veritatem meditabitur guttur meum, et labia mea detestabuntur impium. Cg. 1, c^o 1, o. Job 27, 2^a.
 2 Melior est sapientia cunctis opibus, etc. Eccl. 7, 2^a. — Beati qui custodiunt vias meas. Psal. 1, 1^a | Job 23, 6^a.
 3 Per me reges regnant, etc. Rom. 13, 1^a. — Ego diligentes me diligo. Deut. 6, 4^a | 7^a 3^a.
 4 Mecum sunt divitiae et gloria, opes superbae et justitia. Ma. q. 8, 2, 17^a.
 5 Dominus possedit me in initio viarum suarum... terrarum 1, d. 2, L. fi.
 6 Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram 1^a q. 27, 2, 2^m | Cg. 4, c^o 11.
 7 Ante omnes colles ego parturiebar, ibidem. — Omnes qui me oderunt. Exod. 28, 8^a. — Diligant mortem 4, d. 15, L. 7^m.
 8 Quando praeparabat caelos aderam... cuncta componens. Cg. 4, c^o 11, fi.

CAPUT IX.

- 1 Sapientia aedificabit sibi domum 3^a q. 32, 1, 3^m | Matth. 1.
 2 Misit ancillas suas, ut vocarent ad arcem, et ad moenia civitatis 1^a q. 1, 5, b. | 2^m | Cg. 3, c^o 50, fi. | 1^a Cor. lect. 4.
 3 Venite, comedite panem meum, et bibite vinum, quod miseui vobis. Cg. 3, c^o 51, fi.
 4 Noli arguere derisorem, ne oderit te. Verit. q. 3, 1, 1^m.
 5 Principium sapientiae, timor Domini. Psal. 110, 6^a.

CAPUT X.

- 1 Non affliget Dominus famae animam justi. Gen. 46, 2^a. — Benedictio Domini super caput justi. Gen. 1, 31^a.
 2 Odium suscitatur rixas 2-2, q. 41, 2, 4^m.
 3 Universa delicta, operit charitas. Luc. 7, 6^a. — Via vitae custodiendi disciplinam, supra 3, 4^a.
 4 Qui profert contumeliam, insipiens est 2-2, q. 72, 4, o. | q. 73, 3, 3^m | q. 158, 7, c.
 5 In multiloquio non deerit peccatum 2-2, q. 72, 1, 1^m | q. 89, 2, c. fi. | q. 148, 6, c. | Ma. q. 14, 4, c. | Psal. 11.
 6 Sapientia est viro prudentia 1^a q. 1, 6, c. | 2-2, q. 47, 2, 1^m | 3, d. 35, q. 2, a. 4, q. 2, c. | Psal. 48 | Rom. 6, lect. 2, prin^o | 1^a Cor. 1, lect. 3 | Ephes. 5.
 7 Desiderium suum justis dabitur. Psal. 15, 4^a. — Expectatio justorum laetitia, ibidem 5^a. — Spes impiorum peribit 2-2, q. 21, 3, 1^m.

CAPUT XI.

- 1 Ubi fuerit superbia, ibi erit et contumelia, supra 10, 4^a. — Ubi humilitas, ibi sapientia. Ma. q. 3, 8^m | 9^m.
 2 Simplicitas justorum, dirigit eos. Job 1^a. — Qui fidelis est, caelat amici commissum 4, d. 35, L. prin^o.
 3 Benefacit animae suae, vir misericors. Psal. 40. — Qui crudelis est, propinquos abiecit 2-2, q. 159, 1, 3^m.
 4 Fructus justis, lignum vitae. Gen. 2, 15^a.
 5 Qui suscipit animas, sapiens est. Gen. 46, 2^a.

CAPUT XII.

- 1 Qui diligit disciplinam, diligit scientiam, etc. supra 3, 4^a. — Novit justus, jumentorum suorum animas. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
 2 De fructu oris sui replebitur unusquisque bonis, etc. Psal. 61, 6^a | Psal. 15, 4^a.
 3 Non contristabit justum, quicquid ei acciderit. Psal. 6, 3^a | 3^a q. 15, 6, 1^m | 2^m | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | 2^a Cg. 2, lect. 2.
 4 Qui negligit damnum propter amicum, justus est 2-2, q. 26, 4, 2^m.

CAPUT XIII.

- 1 De fructu oris sui homo satiabitur bonis, etc. Psal. 61, 6^a | Psal. 15, 4^a. — Anima operantium impinguabitur. Gen. 46, 2^a.
 2 Inter superbos semper jurgia sunt 1-2, q. 27, 3, 1^m.
 3 Spes quae differtur, affligit animam 1-2, q. 32, 3, 2^m | q. 40, 8, 2^m | 1, d. 1, L. 8^m | 3, d. 26, q. 1, 2, 3^m | q. 2, a. 5, q. 3, 1^m | Verit. q. 4, 1, 13^m | Rom. 12, lect. 1 | Phil. 7, lect. 6.
 4 Lignum vitae, desiderium veniens. Gen. 2, 15^a. — Animae dolosae, errant in peccatis, infra c^o 14^a. — Astutus omnia agit cum consilio, supra 1, 1^a.
 5 Aegestas et ignorantia, ei qui deserit disciplinam, supra 3, 4^a.
 6 Justis retribuetur bona. Psal. 61, 6^a.

CAPUT XIV.

- 1 Doctrina prudentium facilis. Trin. 8, 1^m. — Qui calumniatur egentem, exprobrat factori ejus, etc. Psal. 41, 6^a | Psal. 71, 2^a | Matth. 25, 8^a.
 2 Extrema gaudii, luctus occupat. Ma. q. 7, 3, 8^m.
 3 Errant qui operantur malum 1^a q. 63, 1, 4^m | 1-2, q. 6, 8, o. | q. 58, 2, c. | q. 77, 2, c. | 2-2, q. 20, 2, o. | q. 51, 3, 2^m | q. 53, 2, c. | 1, d. 46, 2, 2^m | L. 4^m | 2, d. 5, q. 1, 1, c. | d. 7, q. 2, 1, 1^m | d. 21, q. 1, 2, 5^m | d. 22, q. 1, 1, 1^m | q. 2, 2, c. | d. 24, q. 3, 3, c. | 1^m | d. 30, q. 1, 3, 5^m | d. 39, q. 1, 1, 4^m | L. prin^o | d. 42, q. 2, 1, 7^m | d. 43, 1, 3^m | 3, d. 31, q. 1, 1, c. | 4, d. 18, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m | d. 38, q. 2, 1, 2^m etc. Cg. 3, c^o 105, prin^o | 110 | Cg. 4, c^o 69, 3^m | 91, 5^m | 95, 3^m | Verit. q. 15, 3, 2^m | 6^m | q. 24, 8, 10, c. | Ma. q. 1, 3, c. fi. | q. 3, 9, o. | q. 16, 2, 4^m | 6, 11^m | 13^m | 24^m.
 4 Liberat animas testis fidelis. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
 5 Timor Domini, fons vitae. Levit. 19, 14^a.

CAPUT XV.

- 1 In omni loco oculi Domini contemplantur bonos et malos. Gen. 3, 14^a | Psal. 32, 8^a 9^a. — Lingua placabilis, lignum vitae. Gen. 2, 15^a.

- 2 Quae autem immoderata est, conteret spiritum 1 Esdrae 1^a. — Stultus irridet disciplinam patris sui, etc. supra 3, 4^a.
- 3 In abundanti justitia, virtus est plurima 1-2, q. 66, 1, c. | 4, o. | 68, 6, 7. — Victimae impiorum abominabiles Domino. Psal. 5, 5^a.
- 4 Qui sequitur justitiam diligitur a Domino. Deut. 7, 3^a. — Infernus et perditio coram Domino: quanto magis corda filiorum hominum? 3 Reg. 8, 12^a.
- 5 In moerore animi, deiecit spiritus 1 Esdrae 1^a. — Per timorem Domini, declinat omnis a malo 2-2, q. 54, 2, 4^m | Psal. 11.
- 6 Per misericordiam et fidem purgantur peccata. Tob. 4, 5^a. — Longe est Dominus ab impiis. Psal. 118, 61^a.
- 7 Orationes justorum exaudiet Dominus 4, d. 45, q. 3, 3, o.
- 8 Lux oculorum laetificat animam. Gen. 46, 2^a.

CAPUT XVI.

- 1 Hominis est animum praeparare 1 Reg. 7, 2^a. — Omnes viae hominum patent oculis Domini. Psal. 32, 6^a 9^a | Gen. 3, 14^a.
- 2 Spirituum ponderator est Dominus 1 Esdrae 1^a. — Revela Domino opera tua. Psal. 36, 3^a.
- 3 Universa propter semetipsum operatus est Dominus 1^a q. 44, 4, c. | q. 65, 2, o. | d. 45, 2, o. | 2, d. 1, q. 2, 1, c. | Cg. 3, c^o 97 | Verit. q. 23, 1, 3^m | Po^a q. 5, 4, c.
- 4 Implui quoque ad diem malum. Ephes. 5, 13^a. — Abominatio Domini est omnis arrogans 2-2, q. 112, 1, 2^m | Job 40 | Isa. 2, lect. 3.
- 5 Misericordia et veritate redimitur iniquitas. Tob. 4, 5^a. — Et in timore Domini declinatur a malo, supra 15, 5^a.
- 6 Domini est dirigere gressus ejus, scilicet hominis 1^a q. 23, 2, 2^m | 1, d. 40, q. 2, 1, c. — Posside sapientiam, quia auro melior est, etc. Eccl. 7, 2^a.
- 7 Qui sperat in Domino, beatus est 4 Reg. 18, 3^a | Psal. 1, 1^a.
- 8 Qui sapiens est corde, appellabitur prudens, supra 10, 6^a. — Anima laborantis, laborat sibi. Gen. 46, 2^a.
- 9 Corona dignitatis senectus, quae in viis justitiae reperietur 4, d. 34, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m.
- 10 Melior est patiens, viro forti, etc. 1-2, q. 66, 4, 2^m | 2-2, q. 136, 2, o.
- 11 Sortes mittuntur in sinum; sed a Domino temperantur. Act. 1, 9^a.

CAPUT XVII.

- 1 Sicut igne probatur argentum, etc. ita corda probat Dominus 3 Reg. 8, 12^a | Gen. 12, 1^a 5^a. — Qui despicit pauperem, exprobrat factori ejus. Psal. 41, 6^a | Matth. 25, 8^a.
- 2 Semper jurgia quaerit malus. Gen. 13, 2^a. — Angelus crudelis mittitur contra eum 3 Reg. 22, 5^a.
- 3 Qui meditatur discordias, diligit rixas. Gen. 13, 1^a | 2-2, q. 41, 2, 5^m.
- 4 Spiritus tristis, exiccat ossa 1 Esdrae 1^a | 1-2, q. 37, 4, o. | q. 41, 1, o. | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, c.
- 5 Qui in ruina laetatur alterius, non erit impunitus 2-2, q. 36, 2, o. | q. 158, 1, 3^m | 3, d. 30, 1, 4^m | Verit. q. 2, 8, 10^m | Ma. q. 10, 2, 1^m | 7^m.
- 6 Qui justificat impium et condemnat justum, abominabilis est uterque apud Deum. Psal. 5, 5^a. Levit. 19, 15^a.

CAPUT XVIII.

- 1 Impius cum in profundum venerit peccatorum contemnit 2-2, q. 186, 9, 3^m.
- 2 Sequitur eum ignorantia, et opprobrium. Psal. 30, 8^a. — Accipere personam impii in judicio, non est bonum, etc. Deut. 6^a.
- 3 Labia stulti miscent se rixis 2-2, q. 41, 2, 3^m | Gen. 13, 1^a. — Et os ejus jurgia provocat, ibidem 2^a. — Labia ipsius, ruinam animae ejus. Gen. 46, 2^a.
- 4 Animae effeminatorum esurient, ibidem | 2-2, q. 154, 11, 2^m | 4, d. 13, q. 2, 1^m | Ethi. 7. — Spiritus vir sustentat imbecillitatem suam, etc. 1 Esdrae 1^a.
- 5 Contradictiones comprimit sors, etc. Act. 1, 9^a.
- 6 Vir amicus ad societatem, magis amicus erit, quam frater 2-2, q. 26, 8, 3^m.

CAPUT XIX.

- 1 Testis falsus, non erit impunitus. Exod. 20, 22^a. — Qui loquitur mendacia, peribit. Exod. 23, 1^a | Psal. 5, 6^a. — Anima dissoluta, esuriet. Gen. 46, 2^a.
- 2 Foeneratur Domino, qui miseretur pauperis, etc. Deut. 15, 4^a. — Timor Domini ad vitam. Levit. 19, 14^a.

CAPUT XX.

- 1 Luxuriosa res vinum 2-2, q. 157, 1, 2^m. — Qui provocat eum, scilicet regem, peccat in animam suam. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
- 2 Fidelem quis inveniet 1^a q. 22, 1, c. | 1-2, q. 97, 4, c. — Justus qui ambulat in simplicitate sua. Job 1, 1^a. — Beatos post se filios relinquet. Psal. 1, 1^a.
- 3 Quis potest dicere: mundum est cor meum, purus sum a peccato? 3 Reg. 8, 13^a. — Ne dicas, reddam malum pro malo, etc. Deut. 32, 17^a.
- 4 Abominatio est apud Deum, pondus et pondus. Psal. 5, 5^a | Exod. 4, 5^a. — A Domino diriguntur gressus viri. Psal. 16, 6^a | Psal. 32, 9^a.
- 5 Ruina est homini devorare sanctos, et post vota retractare. Psal. 75, 6^a.

CAPUT XXI.

- 1 Cor regis in manu Domini. Gen. 3, 14^a. — Quocumque voluerit vertet 1^a q. 83, 1, 3^m | 1-2, q. 6, 1, 3^m | q. 9, 4, 1^m | 6, c. | q. 55, 4, 6^m | q. 80, 1, 3^m | q. 109, 1, 9, c. | 2-2, q. 104, 4, c. | Cg. 3, c^o 67, 4^m | Verit. q. 22, 8, c. | Ma. q. 3, 2, c. | 11^m.
- 2 Appendit corda Dominus 3 Reg. 8, 12^a. — Anima impii desiderat malum. Gen. 46, 2^a | 1^a q. 19, 9, c. | q. 82, 2, 1^m | q. 103, 8, c. | 1-2, q. 8, 1, o. | q. 6, 4, 3^m | q. 18, 4, 1^m | q. 19, 1, 1^m | 9, c. | q. 23, 2, c. | q. 27, 1, 1^m | q. 28, 4, c. | q. 29, 4, c. | q. 74, 1, 1^m | q. 77, 2, c. | q. 80, 1, c. | 1, d. 46, 2, 2^m | 2, d. 3, q. 4, 2^m | d. 7, q. 11, 1^m | d. 25, 1, 2^m | 3, 5^m | d. 38, 5, 3^m | d. 39, q. 2, 1, c. | 3^m | d. 41, q. 2, 1, 1^m | d. 43, 1, 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 50, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | Cg. 1, c^o 90 2^m | Verit. q. 14, 2, c. | q. 22, 6, 5^m | q. 24, 8, c. | Ma. q. 1, 1, 12^m | q. 3, 9, c. | 4^m | q. 6, 6^m | q. 16, 2, c. | Opus. 3, c^o 112 | Ethi. 1.
- 3 Hostiae impiorum abominabiles, quae offeruntur ex scelere. Psal. 5, 5^a.
- 4 Testis mendax peribit. Exod. 20, 22^a | 23, 1^a | Psal. 5, 6^a.

CAPUT XXII.

- 1 Qui dat munera, animam aufert accipientium. Jo. 12, 2^a. — Ejice derisorem, et exhibit eum eo jurgium. Gen. 13, 2^a.
- 2 Oculi Domini custodiunt scientiam. Gen. 3, 14^a. — Cui iratus est Dominus incidit in illam. Exod. 4, 5^a.
- 3 Qui calumniatur pauperem. Levit. 19, 10^a. — Sit in Domino fiducia tua 4 Reg. 18, 7^a. — Non facias violentiam pauperi. Levit. 19, 11^a.
- 4 Quia judicabit Dominus causam ejus. Deut. 32, 17^a | Psal. 9, 3^a.
- 5 Configet eos, qui confixerunt anima ejus. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.

CAPUT XXIII.

- 1 Habebis spem in novissimo, et praestolatio tua non auferetur. Psal. 13, 4^a.
- 2 Si habes in potestate animam tuam. Gen. 46, 2^a. — Prudentiae tuae pone modum 2-2, q. 47, 4, 3^m.
- 3 Ne attingas parvulorum terminos, nec agrum pupillorum introeas. Exod. 22, 17^a.
- 4 Propinquus enim illorum fortis est. Exod. 20, 5^a. — Et ipse judicabit contra te causam illorum. Deut. 32, 17^a | Psal. 9, 3^a.
- 5 Non emuletur cor tuum peccatores. Psal. 36, 1^a.
- 6 Sed in timore Domini esto, tota die. Levit. 19, 14^a.

CAPUT XXIV.

- 1 Ne aemuleris viros malos, ibidem. — Erue eos qui ducuntur ad mortem, etc. 2-2, q. 10, 12, 2^m | q. 69, 4, 3^m | 3^a q. 68, 10, 1^m | Quol. 2, q. 4, 2, 2^m.
- 2 Qui inspector est cordis 3 Reg. 8, 12^a. — Reddetque homini juxta opera sua. Psal. 61, 6^a. — Spes tua non peribit. Psal. 13, 4^a.
- 3 Habebis in novissimis spem, ibidem. — Septies in die cadit justus, et resurget. Ma. q. 7, 2, 13^m.
- 4 Cum ceciderit inimicus tuus, ne gandeas, etc. supra 17, 5^a. — Ne forte videat, et displiceat ei. Exod. 2, 6^a.
- 5 Et auferat ab eo iram suam. Exod. 4, 5^a. — Non habent futurorum spem mali 2-2, q. 18, 3, o. | 3, d. 26, q. 2, a. 5, q. 3, 4, o.
- 6 Lucerna impiorum extinguetur. Psal. 17. — Time Dominum. Levit. 19, 14^a.
- 7 Cognoscere personam in judicio, non est bonum. Deut. 1, 6^a.

- Ne sis frustra, contra proximum tuum. Exod. 20, 52^a | Psal. 126, 2^a.
 8 Ne laces quemquam labiis tuis. Psal. 140, 6^a.
 9 Ne dicas, quomodo fecit mihi, sic faciam ei, etc. Deut. 32, 17 | Num. 31, 1^a.

CAPUT XXV.

- 1 Gloria Dei est celare verbum 2^a Cor. 12, lect. 2.
 2 Quae viderunt oculi tui, ne proferas in iurgio cito. Gen. 13, 2^a.
 3 Exprobrare non cesset. Psal. 41, 6^a. — Qui loquitur contra proximum suum testimonium falsum. Exod. 20, 22^a. — Tristitia nocet cordi, supra 17, 4^a.
 4 Si esurierit inimicus tuus, ciba illum... super caput ejus. Verit. q. 2, 8, 4^m | Rom. 12, fi.
 5 Et Dominus reddet tibi. Psal. 61, 6^a. — Ventus aquilo dissipat pluvias, et facies tristis linguam detrahentem. Psal. 77, 7^a. | Rom. 1, lect. 5.
 6 Qui scrutator est majestatis, opprimetur a gloria 4, d. 11, L. 2^m | Job 9, fi. | Verit. q. 5, 2, 11^m | Trin. 5, o. | 7, c. | Psal. 126, 2^a.
 7 Cohibere spiritum suum 1 Esdrae 1^a.

CAPUT XXVI.

- 1 Maledictum frustra prolatum in quempiam, superveniet. Psal. 126, 2^a.
 2 Sicut qui mittit lapidem in acervum mercurii, ita qui tribuit insipienti honorem 2-2, q. 63, 3, c. | Quol. 7, vel 8, q. 4, 2, c.
 3 Susurrone subtracto iurgia conquiescunt. Levit. 19, 18^a | Gen. 13^a 2^a. — Iracundus suscitatur rixas, ibidem.
 4 Laudet te alienus, et non os tuum, etc. Psal. 25 | 2^a Cor. 2, fi. | c^o 10.
 5 Ira non habet misericordiam, nec erumpens furor 1-2, q. 46, 6, 1^m.
 6 Anima saturata calcabit favum, etc. Gen. 46, 2^a. — Ut possit exprobranti respondere. Psal. 41, 6^a.
 7 Dilligenter agnosce vultum pecoris tui 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 1, 4^m | q. 5, 2^m.

CAPUT XXVII.

- 1 Non auferetur ab eo stultitia ejus 2-2, q. 114, 1, 3^m.

CAPUT XXVIII.

- 1 Justus quasi leo confidens, absque timore erit 3^a q. 15, 7, 1^m | 2^a Cor. 7.
 2 Qui declinat aurem suam, ne audiat legem, oratio ejus erit execrabilis 2-2, q. 83, 10, 1^m | q. 178, 2, 1^m.
 3 Simples possidebunt bona. Job 1^a.
 4 Qui abscondit scelera sua, non dirigetur. Job 31, 12^a | 3^a q. 84, 6, 1^m. — Qui confessus fuerit peccata, et reliquerit ea, misericordiam consequetur. Levit. 26, 11^a.
 5 Beatus homo, qui semper est pavidus. Psal. 1, 1^a | Levit. 19, 14^a. — Qui autem mentis est durae, corrumpet in malum 1-2, q. 101, 3, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 2, 3^m | Rom. 5, fi.
 6 Qui calumniatur animae, etc. Levit. 19, 10^a | Gen. 46, 2^a. — Qui cognoscit in iudicio faciem, non facit bene. Deut. 1, 6^a.
 7 Qui se jactat, et dilatat, supra 27, 1^a. — Iurgia concitat. Gen. 13, 2^a. — Qui sperat in Domino, sanabitur 4 Reg. 18, 3^a.
 8 Qui dat pauperi, non indigebit 2-2, q. 117, 4, 3^m.

CAPUT XXIX.

- 1 Viro qui corripientem, dura cervice contemnit. Verit. q. 23, 7, 6^m | q. 24, 11, o. | Hebr. 6, 2^a.
 2 Viri sanguinum, oderunt principem. Ruth 3, 2^a. — Justi quaerunt animam ejus. Gen. 46, 2^a | Jo. 12, 2^a.
 3 Totum spiritum suum profert stultus 1 Esdrae 1^a.
 4 Cum defecerit prophetia, dissipabitur populus 1 Tim. 4, lect. 3.
 5 Qui custodit legem, beatus est. Psal. 1, 1^a. — Vir iracundus provocat rixas. Gen. 13, 1^a.
 6 Superbum sequitur humilitas 2 Reg. 8, 1^a. — Humilem spiritu suscipiet gloria. Matth. 5, 2^a.
 7 Odit animam suam. Psal. 10, 5^a.
 8 Qui sperat in Domino sublevabitur 1 Reg. 18, 3^a.

CAPUT XXX.

- 1 Vir cum quo est Deus, etc. Num. 14, 1^a. — Stultissimus sum virorum... quis 2-2, q. 113, 1, 1^m.
 2 Quis ascendit in caelum, atque descendit. Rom. 10. — Quis continuit spiritum in manibus suis 1 Esdrae 1^a.
 3 Quod nomen est ejus, aut quod nomen filii ejus, si nosti 1^a q. 13, 1, 1^m.
 4 Omnis sermo Dei ignitus. Psal. 118, 57^a. — Clipeus est sperantibus in se 4 Reg. 18, 3^a.
 5 Ne addas quidquam verbis illius, etc. Deut. 4, 3^a. — Vanitatem et verba mendacii, longe fac a me. Psal. 4, 2^a | Psal. 5, 6^a | Exod. 23, 1^a.
 6 Mendicitatem et divitias ne dederis mihi 2-2, q. 187, 5, o. | 3^a q. 40, 3, 1^m | Cg. 3, c^o 133 | 134, fi. | 135. Quol. 7, 18, 5^m | Opus. 17, c^o 14, 15, 16 | Opus. 19, c^o 7 | Psal. 43.
 7 Egestate compulsus furetur, et perjurem, etc. 2-2, q. 187, 5, c. | 3^a q. 40, 3, 1^m.
 8 Generatio quae maledicit patri, etc. Exod. 20, 7, 18^a. — Cujus excelsi sunt oculi, etc. Psal. 130, 1^a.
 9 Oculum qui subsannat patrem, etc. 2 Paral. 30, 4^a. — Erudit eum mater sua 1^a Cor. 14, 2^a 3^a.

CAPUT XXXI.

- 1 Noli regibus dare vinum, etc. 2-2, q. 149, 4, o. | 1^a Tim. 2, lect. 2.
 2 Date siceram moerentibus, et vinum... aperi 2 Esdrae 3, 1^a.
 3 Mulierem fortem quis inveniet? Opus. 20, lib. 4, c^o 6, fi.

Auctoritates ex libro Ecclesiastes Salomonis.

CAPUT I.

- 1 Vanitas vanitatum, et omnia vanitas. Psal. 4, 2^a | 2-2, q. 5, 1, 2^m | 2, d. 12, 3, c. | Verit. q. 2, 1, 11^m | 3, 16^m | 17^m | 18^m | q. 8, 7, 5^m.
 2 Terra in aeternum stat. Psal. 101, 12^a | 1^a q. 10, 3, c. — Quid habet amplius homo de universo labore, etc. 1^a q. 75, 6, 1^m | Psal. 12.
 3 Lustrans universa in circuitu, pergit spiritus. Opus. 35, 6^m. — Omnia flumina intrant mare, etc. 1^a q. 102, 1, 2^m | 2, d. 17, q. 3, 2, c. | 4^m | 5^m.
 4 Ad locum unde exeunt flumina, revertuntur, ut iterum fluant 3, prol. o. | Psal. 45 | Rom. 1, lect. 5, prin^o.
 5 Nihil sub sole novum 1^a q. 73, 1, 3^m | 4, d. 48, q. 2, 1, 1^m | Cg. 4, c^o 82, fi.
 6 Perversi difficile corriguntur 2-2, q. 186, 10, 3^m | Hebr. 6, 2^a. — Stultorum infinitus est numerus. Num. 20, 4^a.
 7 Eo quod in multa sapientia, multa sit indignatio 1-2, q. 47, 2, c. | Ethi. 6, lect. 6, fi. — Et afflictio spiritus 1-2, q. 38, 4, 1^m.
 8 Qui addit scientiam, addit et laborem, vel dolorem 1-2, q. 38, 4, 1^m.

CAPUT II.

- 1 Vidi in omnibus vanitatem, supra 1^a. — Et afflictionem animi vel spiritus, supra 7^a.
 2 Cogitavi in corde meo, abstrahere a vino carnem meam, ut animam meam transferrem ad sapientiam 2-2, q. 149, 4, o. | 1^a Tim. 2, lect. 2.
 3 Frustra sudaveram. Psal. 126, 2^a. — Vidi nihil permanere sub sole 2, d. 7, q. 1, 1, 2^m | d. 19, 2, 4^m | 1^a Cor. 15, lect. fi.
 4 Unus utriusque, scilicet sapientis et stulti, est interitus 1^a q. 75, 6, 1^m.
 5 Quid enim proderit homini de universo labore, etc. supra 1, 2^a. — Ostendere animae suae bona. Gen. 46, 2^a.
 6 Et hoc de manu Dei est. Gen. 3, 14^a.

CAPUT III.

- 1 Omnia tempus habent, etc. Quol. 3, q. 13, 2, o. | Opus. 73, c^o 4.
 2 Quid habet amplius homo, de labore suo, supra 1, 2^a. — Cuncta fecit bona in tempore suo. Cg. 3, c^o 5.
 3 Vidui quod omnia opera quae fecit Deus perseverent in aeternum 1^a q. 65, 1, 1^m | q. 103, 1, 2^m | q. 104, 4, o. | 1-2, q. 98, 2, 2^m | 1, d. 8, q. 3, 2, c. | 4, d. 11, q. 1, 2, b. 1 | Po^a q. 3, 6, 24 | q. 5, 4, o. | 9, 1^m.
 4 Justum et impium judicabit Deus. Psal. 9, 3^a. — Ut probaret

- eos Deus. Psal. 16, 2^a. — Et ostenderet similes esse bestiis. Psal. 48, 2^a.
- 5 Unus est interitus hominis, et jumentorum, et aequae utriusque conditio 1^a q. 75, 6, 1^m | 2-2, q. 101, 1, 1^m | 2, d. 19, 1, 1^m | Cg. 2, c^o 78, fi | Anima 14, 1^m.
- 6 Nihil habet homo jumento amplius, ibidem. — Cuncta subjacent vanitati, supra 1, 1^a. — Omnia pergunt ad unum locum. Quol. 6, q. 2, 2, c.
- 7 De terra facta sunt. Gen. 2, 9^a. — Et in terra pariter revertuntur, ibidem 3, 25.
- 8 Quis novit, si spiritus filiorum Adam ascendat sursum 1 Esdrae 1^a.
- 9 Et spiritus jumentorum descendat deorsum, ibidem.

CAPUT IV.

- 1 Vidi calumnias. Levit. 19, 10^a. — Et lacrymas innocentium, et consolatorem neminem 2 Reg. 9, 2^a.
- 2 Et in hoc vanitas, supra 1, 1^a. — Et cura superflua est. Quol. 7, 17, 7^m | Phil. 4. — Et afflictio animi pessima, supra 1, 7^a.
- 3 Et fraude animam meam bonis. Gen. 46, 2^a.
- 4 Melius est duos esse filii, quae unum... funiculus 2-2, q. 188, 8, 1^m.
- 5 Infinitus numerus est populi. Num. 20, 4^a.
- 6 Melior est obedientia, quam stultorum victimae 1 Regum 15, 5^a 6^a.

CAPUT V.

- 1 Deus enim in caelo 3 Reg. 8, 10^a. — Si quid vovisti Deo, ne moreris reddere... non reddere. Psal. 75, 6, 7^a.
- 2 Displicet ei infidelis et stulta promissio 2-2, q. 88, 2, 3^m | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m.
- 3 Ne dicas, coram angelo non est providentia. Cg. 3, c^o 87 | 88 | Verit. q. 5, 10, o. — Ne forte iratus Deus. Exod. 4, 5^a.
- 4 Tu autem Deum time. Levit. 19, 14^a. — Ubi multa somnia, plurimae vanitates. Psal. 4, 2^a | supra 1, 1^a.
- 5 Si videris calumnias. Levit. 19, 10^a. — Et violenta iudicia ibidem 11^a. — Universae terrae rex imperat servienti. Psal. 46, 3^a.
- 6 Avarus non implebitur pecunia 2-2, q. 2, 1, 3^m.

CAPUT VI.

- 1 Anima ejus non utatur bonis. Gen. 46, 2^a. — Frustra venit. Psal. 126, 2^a. — Hoc vanitas, supra 1, 1^a.
- 2 Nonne ad unum locum properant omnia? supra 3, 6^a.

CAPUT VII.

- 1 Per tristitiam vultus, corrigitur animus delinquentis. Prov. 25, 5^a. — Cor sapientium, ubi tristitia est, et cor stultorum ubi laetitia 2-2, q. 114, 1, 3^m.
- 2 Calumnia conturbat sapientem. Levit. 19, 10^a. — Utilior est sapientia, cunctis divitiis, etc. Opus. 19, c^o 8.
- 3 Considera opera altissimi. Job 11, 6^a. — Qui nemo possit corrigere, quem ille despexit 1^a q. 23, 3, 3^m.
- 4 In die bona frui bonis, et diem malum praecave. Ephes. 5, 13^a. — Sed hoc vanitas, supra 1, 1^a.
- 5 Noli esse justus multum 1^a q. 108, 5, 2^m. — Nec plus sapias quam necesse sit. Rom. 12, 4^a.
- 6 Qui Deum timet, nihil negligit 2-2, q. 54, 2, 4^m.
- 7 Non est enim homo justus in terra, qui faciat bonum, et non peccet 3 Reg. 8, 13^a. — Quaerit anima mea. Gen. 46, 2^a.
- 8 Virum de mille unum reperi, mulierem ex omnibus non inveni. Matth. 1, 25^a.
- 9 Solummodo hoc reperi, quod fecerit Deus hominem rectum 1^a q. 95, o. | 2-2, q. 5, 1, c. | 2, d. 29, o. | Verit. q. 18, 4, c. | 2^m | Matth. q. 4, 2, 17^m.
- 10 Et ipse se infinitis miscuerit quaestionibus. Num. 20, 4^a.

CAPUT VIII.

- 1 Ego os regis observo 2-2, q. 152, 2, 1^m. — Et praecepta juramenti Dei. Gen. 22, 8^a.
- 2 Ne festines recedere a facie ejus. Gen. 3, 14^a. — Quia omne quod voluerit faciet. Psal. 113, 2^a.
- 3 Et sermo ejus, qui potestate plenus est. Gen. 17, 1^a. — Nec dicere ei quisquam potest, quare ita facies. Gen. 50, 5^a.
- 4 Erit bonum timentibus Deum. Levit. 19, 14^a. — Non sit bonum impio, etc. est et alia. Gen. 3, 21^a.

- 5 Et haec vanitas, etc. supra 1, 1^a. — Et intellexi, quod omnium operum Dei, nullam possit homo invenire rationem, etc. Cg. 3, c^o 56, fi.

CAPUT IX.

- 1 Opera eorum, in manu Dei. Gen. 3, 14^a.
- 2 Nescit homo, utrum amore, an odio dignus sit 1-2, q. 112, 5, o. | 3^a q. 80, 4, 5^m | 1, prol. L. | d. 15, q. 4, 1, 1^m | d. 16, 1, 5^m | d. 17, q. 1, 4, o. | 3, d. 23, q. 1, 2, 1^m | d. 27, q. 2, 1, 10^m | a. 4, q. 4, 2^m | 4, d. 4, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m | d. 9, a. 3, q. 2, c. | d. 21, q. 2, 2, 2^m | Verit. q. 10, 10, o. | Quol. 7, vel 8, q. 2, 2, c. | Rom. 8, fi. | 2^a Cor. 12 | c^o 13.
- 3 Universa aequa veniunt justo et impio... unde 1-2, q. 114, 10, 4^m | Verit. q. 5, 5, 6^m.
- 4 Nemo est qui semper vivat. Psal. 88, 13^a. — Melior est canis vivus leone mortuo 1^a Cor. 6.
- 5 Viventes, sciunt se esse morituros, ibidem. — Mortui vero nihil noverunt amplius 1^a q. 75, 6, 1^m.
- 6 Amor quoque, et odium, et invidia simul percunt 1^a q. 103, 5, 1^m.
- 7 Nec opus, nec ratio, nec scientia, nec sapientia erunt apud inferos. Cg. 3, c^o 56, fi.
- 8 Vidique sub sole, nec velocium esse cursum, nec fortium bellum. Cg. 1^a q. 103, 5, 1^m | Verit. q. 5, 5, 5^m.
- 9 Sed tempus casumque in omnibus 1^a q. 103, 5, 1^m.
- 10 Et qui in uno peccaverit, multa bona perdet. Jacob 2, 4^a | 1-2, q. 63, 2, 3^m | q. 65, 3, c. | q. 71, 4, o. | q. 73, 1, 2^m | 2-2, q. 132, 3, 2^m | 3^a q. 89, 4, o. | 2, d. 42, q. 1, 2, 4^m | 5^m | q. 2, 5, 5^m | 3, d. 36, 5, 1^m | 4^m | 4, d. 14, q. 2, art. 3, q. 2, o. | d. 21, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | d. 22, q. 1, 1, 6^m | Ma. q. 14, 2, 3^m.

CAPUT X.

- 1 Cor sapientis in dextera ejus, et cor stulti in sinistra illius. Prov. 21, 1^a.
- 2 Si spiritus potestatem habentis, ascenderit super te, locum tuum ne dimiseris 1 Esdrae 1^a.
- 3 Pecuniae obediunt omnia 1-2, q. 2, 1, 1^m | 4, 1^m | 2-2, q. 78, 2, c. | Opus. 73, c^o 13.

CAPUT XI.

- 1 Lignum... in quocumque loco ceciderit, ibi erit 2-2, q. 13, 4, 3^m. — Quae sit via spiritus 1 Esdrae 1^a.
- 2 Deus fabricator est omnium. Opus. 12, a. 4. — Vanitatis arguentur praeterita, supra 1, 1^a.
- 3 Pro omnibus his adducet te Deus in iudicium. Psal. 9, 3^a.

CAPUT XII.

- 1 Revertatur pulvis in terram suam unde erat. Gen. 3, 25^a 26^a.
- 2 Et spiritus redeat ad Deum, qui dedit illum 1 Esdrae 1^a | Gen. 2, 10^a.
- 3 Vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes, et omnia vanitas, supra. — Composuit parabolas multas. Job 27, 4^a. — Deum time. Levit. 19, 14^a.
- 4 Cuncta quae fiunt, adducet Deus in iudicium, etc. Psal. 9, 3^a.

Auctoritates ex libro Canticorum.

CAPUT I.

- 1 Osculetur me, osculo oris sui. Gen. 3, 14^a | 27, 2^a.
- 2 Quem diligit anima mea. Deut. 6, 4^a | Gen. 46, 2^a.

CAPUT II.

- 1 Ordinavit in me charitatem 2-2, q. 26, 1, o. | q. 44, 8, o.
- 2 Amore langueo 1-2, q. 28, 5, 1^m | 3, d. 27, q. 1, 3, 2^m.
- 3 Leva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me 3^a q. 58, 4, 2^m | 1 Hebr. lect. 2.
- 4 Adjuro vos. Gen. 24, 2^a.

CAPUT III.

- 1 Quem diligit anima mea. Deut. 6, 4^a | Gen. 46, 2^a.
- 2 Adjuro vos. Gen. 24, 2^a.

CAPUT IV.

- 1 Sicut turris David collum tuum... fortium 1 prol. L. prin^o.
- 2 Tota pulchra es amica mea, et macula non est in te 3^a q. 27, 4, o. | 6, 1^m | 3, d. 3, q. 1, art. 2, q. 1, 3^m | 5^m | q. 2, 3, o. | d. 13, q. 1, a. 2, q. 1, c.
- 3 Vulnerasti cor meum, etc. 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m | Ephes. 1, fi.
- 4 Favus distillans labia tua sponsa. Ephes. 3.
- 5 Surge aquilo, et veni auster, etc. Psal. 77, 7^a.

CAPUT V.

- 1 Anima mea liquefacta est, ut dilectus loquutus est mihi 1-2, q. 26, 1, b. | d. | q. 28, 5, d. | 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m.
- 2 Adjuro vos. Gen. 24, 2^a.
- 3 Amore langueo, supra 2, 2^a.

CAPUT VI.

- 1 Terribilis ut castrorum acies ordinata 1^a Cor. 5, lect. 1, fi.
- 2 Quae est ista quae progreditur quasi aurora consurgens. Job 3, 4^a.

CAPUT VII.

- 1 Fabricata sunt manu artificis. Opus. 12, a. 4.
- 2 Odor oris tui sicut malorum. Gen. 27, 3^a.

CAPUT VIII.

- 1 Leva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me, supra 2, 3^a.
- 2 Adjuro vos. Gen. 24, 2^a.
- 3 Fortis est ut mors dilectio 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m.
- 4 Lampades ejus, ut lampades ignis atque flammatorum 1-2, q. 28, 5, c.
- 5 Aquae multae non potuerunt extinguere charitatem, etc. Rom. 8, 47^a.

Auctoritates ex libro Sapientiae.

CAPUT I.

- 1 Diligite justitiam qui judicatis terram. Levit. 19, 15^a. — In simplicitate cordis quacrite illum. Job 1, 1^a.
- 2 Invenitur ab his qui non tentant illum. Deut. 6, 8^a. — Apparet his qui fidem habent in illum. Gen. 32, 2^a.
- 3 Perversae cogitationes separant a Deo 2-2, q. 154, 5, c. | q. 163, 3, 1^m | 4, d. 16, q. 3, a. 2, q. 5, 4^m | d. 19, L. fi.
- 4 In malevolam animam, non introibit sapientia 2-2, q. 45, 4, o.
- 5 Nec habitabit in corpore subdito peccatis, ibidem. Psal. 13, 5^a.
- 6 Renum illius testis est, etc. 3 Reg. 8, 12^a.
- 7 In cogitationibus impii interrogatio erit, etc. ibidem.
- 8 Auris caeli audit omnia. Gen. 3, 14^a | Exod. 2, 4^a | Esther 13, 4^a.
- 9 Os quod mentitur, occidit animam. Psal. 5, 6^a.
- 10 Deus mortem non fecit 1^a q. 49, 2, c. | 2-2, q. 19, 1, 3^m | q. 164, 1, 5^m | Po^a q. 1, 6, 11^m | Hebr. 9, fi.
- 11 Nec delectatur in perditione impiorum 1^a q. 19, 9, o. | 10, 1^m | 2^m | q. 22, 3, 3^m | q. 48, 6, c. | 1-2, q. 39, 2, 3^m | q. 79, 4, 2^m | 1, d. 45, 4, 4^m | q. 46, 4, o. | d. 47, 3, 4^m | 3, d. 30, 1, 5^m | Cg. 1, c^o 95 | Lib. 2, c^o 25, fi. | Po^a q. 1, 6, o. | Ma. q. 3, 2, 1^m | q. 16, 2, c. fi. | Quol. 5, q. 2, 2, o.
- 12 Creavit, ut essent omnia. Prov. 16, 3^a | 1^a q. 65, 2, 1^m.
- 13 Justitia perpetua est, et immortalis 1-2, q. 67, 1, 3^m | 2-2, q. 58, 1, 3^m 4^m | 4, d. 33, q. 3, 1, 3^m | Verit. q. 1, 5, 12^m.
- 14 Injustitia autem mortis acquisitio. Rom. 6, 21^a.

CAPUT II.

- 1 Filium Dei se nominat. Psal. 2, 3^a. — Et gloriatur patrem se habere Deum, ibidem.
- 2 Morte turpissima condemnemus eum. Matth. 26, 24^a.
- 3 Excaecavit illos malitia eorum 1-2, q. 79, 3, o. | 2-2, q. 15, 1, c. | 2^m | 1, d. 40, q. 4, 2, c.
- 4 Deus creavit hominem inexterminabilem. Prov. 7, 9^a | 1^a q. 76, 5, 1^m | q. 97, 1, o. | 3, 1^m | q. 102, 2, c. | 2, d. 19, 2, 5 | d. 20, q. 1, 2^m | d. 23, q. 2, 3, c. | d. 29, 5, c. | d. 31, q. 1, 2, 1^m | 3, d. 18, a. 4, q. 1, 3^m | 4, d. 41, q. 3, a. 1, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 80,

prin^o | 82 | Verit. q. 24, 9, o. | Po^a q. 5, 3, 8^m | Ma. q. 5, 5, c. | Opus. 3, c^o 193 | 244.

- 5 Ad imaginem similitudinis suae fecit illum. Gen. 1, 29^a.
- 6 Invidia autem diaboli, mors introivit in orbem terrarum 2, d. 21, q. 2, 1^m | Ma. q. 3, 3, 1^m.

CAPUT III.

- 1 Justorum animae in manu Dei sunt. Gen. 3, 14^a. — Non tanget illos tormentum mortis. Psal. 88, 13^a.
- 2 Illi autem sunt in pace. Psal. 118, 69^a. — Deus tentavit eos. Gen. 22, 1^a.
- 3 Tamquam aurum in fornace probavit illos. Psal. 16, 2^a.
- 4 Fulgebunt justi. Matth. 13, 11^a.
- 5 Sicut scintillae in arundinetis discurrunt. Isa. 40, 6^a.
- 6 Judicabunt nationes. Matth. 19, 22^a.
- 7 Regnabit Dominus illorum in perpetuum. Psal. 46, 3^a.
- 8 A Domino recesserunt. Josue 22, 2^a.
- 9 Maledicta creatura eorum. Gen. 3, 14^a.
- 10 Nationis iniquae, dirae sunt consummationis. Psal. 33, 3^a.

CAPUT IV.

- 1 Apud Deum nota est. Exod. 33, 5^a.
- 2 Multigena impiorum multitudo, non erit utilis, etc. Rom. 3, lect. 2.

CAPUT V.

- 1 Gementes prae angustia spiritus. Matth. 25, 6^a | 1 Esdrae 1^a.
- 2 Poenitentiam agentes 2-2, q. 13, 4, c. | 3^a q. 86, 1, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 4, o. | d. 50, q. 2, a. 1, q. 2, o. | Opus. 3, c^o 179 | Hebr. 12.
- 3 Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei. Luc. 6, 12^a.
- 4 Lassati sumus in via iniquitatis et perditionis, ambulavimus vias difficiles. Isa. 46, fi.
- 5 Viam autem Domini ignoravimus. Job 23, 6^a. — Quid nobis profuit superbia nostra? Rom. 6, 18^a.
- 6 Sic et nos nati, continuo definimus 2, d. 19, L. 2^m.
- 7 Justi in perpetuum vivent. Matth. 25, 7^a. — Et apud Dominum, est merces eorum. Gen. 15, 1^a. — Apud altissimum. Job 11, 6^a.
- 8 Ideo accipient regnum decoris. Apoc. 1, 5^a. — Et diadema speciei. Psal. 8, 2^a.
- 9 De manu Domini. Gen. 3, 14^a. — Dextera sua teget eos, et brachio sancto suo defendet illos, ibidem.
- 10 Dei sui. Gen. 17, 5^a. — Accipiet armaturam zelus illius. Exod. 20, 6^a. — Armabit creaturam ad ultionem inimicorum. Psal. 5, 5^a | Exod. 20, 8^a | Deut. 32, 17^a.
- 11 Induet pro torace justitiam. Deut. 32, 6^a. — Sumet scutum inexpugnabile aequitatem. Job 23, 4^a.
- 12 Acuet diram iram in lanceam. Exod. 4, 5^a. — Et a petrosa ira, etc. ibidem.
- 13 Pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos. Matth. 24, 9^a.
- 14 Contra illos stabit spiritus virtutis 1 Esdrae 1^a | Ruth 3, 2^a. — Tamquam turbo venti dividet eos. Matth. 25, 2^a 3^a.
- 15 Et ad heremum deducet omnem terram iniquitatis illorum. Ruth 3, 2^a.
- 16 Malignitas evertet sedes potentium. Prov. 21, 1^a | 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 1, 6^m.
- 17 Melior est sapientia quam vires. Eccl. 7, 2^a | infra 18^a.
- 18 Et vir prudens quam fortis 1-2, q. 61, 2, 1^m | q. 66, 1, c. | 2, o. | 2-2, q. 23, 6, c. | q. 47, 6, 3^m | q. 56, 1, 1^m | q. 123, 12, o. | q. 141, 8, o. | 3^a q. 85, 3, 4^m | 3, d. 27, q. 2, 2, 3^m | d. 33, q. 2, 5, o. | Virt. q. 5, 1, 11^m | 3, c.

CAPUT IV.

- 1 Data est a Domino potestas vobis. Roman. 13, 2^a. — Et virtus ab Altissimo, ibidem | Job 11, 6^a. — Qui interrogabit opera vestra. Psal. 32, 8^a.
- 2 Et cogitationes scrutabitur 3 Reg. 8, 12^a. — Cum essetis ministri regni illius. Rom. 13, 1^a | Psal. 46, 3^a.
- 3 Non recte judicastis, etc. Levit. 19, 15^a. — Neque secundum voluntatem ejus ambulastis. Psal. 110, 2^a.
- 4 Horrende et cito apparebit vobis. Hebr. 10, 17^a. — Judicium durissimum in his qui praesunt fiet. Hebr. 15, 5^a | infra 5^a.
- 5 Potentes potenter tormenta patientur 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 1, 6^m.
- 6 Fortioribus fortior instat cruciatio, ibidem. — Exiguo conceditur misericordia, ibidem | Exod. 22, 11^a.

- 7 Non subtrahet personam cujusquam Deus. Deut. 10, 10^a. — Clara est nunquam marcescit sapientia, supra 1, 13^a.
- 8 Aequaliter est illi cura de omnibus 1^a q. 20, 3, 1^m | 1-2, q. 112, 4, 1^m | 3, d. 32, 4, 1^m | Matth. 10.
- 9 Concupiscentia sapientiae 1^a q. 20, 1, 1^m | q. 59, 4, 2^m | q. 64, 3, c. | q. 82, 5, 1^m | 1-2, q. 22, 3, 3^m | q. 30, 1, 1^m | q. 2-2, q. 18, 1, c. | 1, d. 8, L. prin^o | 3, d. 15, L. 2^m | d. 26, q. 1, 5, o. | d. 27, q. 2, 1, c. | d. 31, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 4, c. | d. 15, q. 2, a. 1, q. 1, 3^m | d. 17, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | d. 44, q. 3, a. 3, q. 2, 5^m | Cg. 2, c^o 79, fi. | Verit. q. 25, 3, c. fi. | 7^m | q. 26, 6, 13^m | 15^m | 16^m | 9, 5^m | Ma. q. 10, 2, 2^m | q. 12, 1, 9^m | 2, 1^m | 3^m | 4^m | Anima. 1, lect. 10.
- 10 Deducet ad regnum perpetuum. Matth. 25, 7^a.
- 11 Non abscondam a vobis sacramenta Dei 3^a q. 60, 1, c. | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 19, L. 4^m | 1^a Cor. prol. prin^o. — Et non praeteribo veritatem. Opus. 73, prol. prin^o.

CAPUT VII.

- 1 Sum quidem et ego mortalis homo similis omnibus 3^a q. 29, 1, 3^m | 3, d. 15, L. 4^m | 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m.
- 2 Ex genere terreno illius, qui prior factus est 3^a q. 4, 6, o. | q. 31, 1, o. | 3, d. 2, q. 1, a. 2, q. 2, o. | Opus. 3, c^o 224.
- 3 Decem mensium tempore coagulatus in sanguine 3, d. 3, q. 5, 2, 3^m.
- 4 Et praeposui illam regnis... et proposui. Eccl. 7, 2^a. — Inextinguibile est lumen illius, supra 1, 13^a.
- 5 Per manus illius. Gen. 3, 14^a. — Est enim in illa scilicet sapientia spiritus intelligentiae sanctus, unicus, multiplex... subtilis 1^a Cor. 12.
- 6 Omnibus mobilibus mobilior est sapientia 1^a q. 9, 1, 2^m | q. 73, 3, c. | 1, d. 8, q. 3, 1, 1^m | Trin. 20, 2^m | Psal. 17.
- 7 Vapor enim virtutis Dei est. Deut. 3, 14^a. — Et emanatio quaedam est claritatis omnipotentis Dei. Gen. 17, 1^a.
- 8 Nihil inquinatum in eam incurrit. Deut. 32, 5^a. — Candor est enim lucis aeternae, et speculum sine macula, ibidem.
- 9 Et cum sit una 1^a q. 1, 3, o. | q. 11, 4, o. — Omnia potest. Gen. 17, 1^a. — Sapientia vincit malitiam 3, d. 22, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m.
- 10 Per nationes in animas sanctas se transfert, amicos Dei, et prophetas constituit 2-2, q. 45, 6, 2^m | Verit. q. 12, 5, 1^m.
- 11 Attingit a fine usque ad finem fortiter, et disponit omnia suaviter 1-2, q. 110, 2, c. | 2-2, q. 23, 2, c. | q. 165, 1, c. | 3, d. 27, q. 1, 1, 9^m | 4, d. 49, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 3, c^o 82, fi. | Verit. q. 22, 1, c. | Psal. 9 | Rom. 9, lect. 1.

CAPUT VIII.

- 1 Hanc amavi et exquisivi a juventute mea 1-2, q. 26, 1, 1^m.
- 2 Sobrietatem docet, et sapientiam, et justitiam, et virtutem 1-2, q. 51, 4, o. | q. 63, 3, o. | 2-2, q. 143, c^o prin^o | q. 149, 1, o. | 3, d. 33, q. 1, a. 2, q. 3, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Virt. q. 1, 9, 10, o.
- 5 Scit praeterita, et de futuris aestimat... saeculorum. Isa. 41, 2^a.
- 4 Non habet amaritudinem conversatio illius, nec tedium, etc. 1 2, q. 31, 5, c. fi. | q. 32, 7, 2^m | q. 35, 5, o. | 2-2, q. 9, 4, 2^m | q. 180, 8, c. | 3^a q. 46, 7, 4^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m | d. 26, q. 1, 5, 5^m | 4, d. 40, q. 3, a. 3, q. 2, o. | Cg. 1, c^o 2 | Virt. q. 2, 6, 8^m | q. 26, 3, 6^m | 9, 8^m | Verit. q. 2, 6, 8^m | Opus. 3, c^o 168 | Phy. 7, lect. 6.
- 5 Puer autem eram ingeniosus, utpote qui sortitus sum animam bonam 1^a q. 85, 7, c. | 3^a q. 55, 1, 3^m | 1, d. 8, q. 5, 2, 6^m | 2, d. 21, q. 2, 1, 2^m | d. 32, q. 2, 3, c. | 1, d. 44, q. 1, a. 3, q. 3, 2^m.
- 6 Et cum essem magis bonus, veni ad corpus coinquinatum 1^a q. 90, 4, o. | q. 91, 4, 3^m | q. 18, 3, o. | 2-2, q. 164, 1, 4^m | 3^a q. 6, 3, 4, o. | 9, c. | 2^m | 1, d. 8, q. 5, 2, 6^m | 2, d. 3, q. 1, 4, 1^m | d. 17, q. 2, 2, o. | d. 32, q. 2, 3, 4^m | Cg. 2, c^o 81, 82, 83, 1^m | 4, c^o 33, fi. | 34, 7^m | Po^a q. 3, 10, o. | Virt. q. 19, 1, c. | Ma. q. 5, 4, c. | Opus. 28, c^o fi. | Opus. 30, lect. 4, o. | Meta. 12, lect. 3.
- 7 Non possum esse continens, nisi Deus det 2-2, q. 156, 2, 1^m | Verit. q. 1, 4, 4^m.

CAPUT IX.

- 1 Fecisti omnia verbo tuo. Psal. 32, 1^a. — Et sapientia tua. Psal. 103, 5^a.
- 2 Constituisti hominem, ut dominaretur creaturae, etc. Psal. 8, 3^a.
- 3 Da mihi sedium tuarum assistricem sapientiam. Psal. 44, 1^a.
- 4 Mitte illam de caelis 3 Reg. 8, 10^a. — Scit enim illa omnia. Esther 14, fi.

S. Th. Opera omnia. Index.

- 5 Cogitationes enim hominum timidae et incertae sunt providentiae nostrae. Verit. q. 5, 5, e.
- 6 Corpus quod corrumpitur, aggravat animam, etc. 1^a Cor. 10, lect. 1, fi.
- 7 Sensum tuum quis sciet, nisi tu dederis sapientiam? etc. 1, prol.

CAPUT X.

- 1 Eduxit illum a delicto suo. Cg. 4, c^o 52, fi. | Ma. q. 4, 6, 19^m | Opus. 3, c^o 204 | Rom. 5, lect. 3.
- 2 Victricem manum tuam 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XI.

- 1 Per quae quis peccat, per haec et torquetur 4, d. 44, q. 3, art. 2, q. 3, 4^m.
- 2 Non enim impossibilis omnipotens manus tua. Job 42, 1^a | 2 Paral. 6, fi.
- 3 Omnia in mensura, et numero, et pondere disposuisti 1^a q. 45, 7, o. | 1, d. 3, q. 2, 2, o. | Cg. 3, c^o 97.
- 4 Virtuti brachii tui quis resistet? 2 Paral. 6, fi. | 20, 2^a.
- 5 Et misereris omnium 4, d. 46, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m.
- 6 Quia omnia potest. Job 41, 1^a.
- 7 Diligis omnia quae sunt 1^a q. 20, 2, c. | q. 23, 1^m | 1-2, 110, 1, c. | 3, d. 32, 1, 2, o. | Cg. 1, c^o 91 | L. 3, c^o 156, prin^o | Verit. q. 27, 1, c. | Virt. q. 2, 7, 2^m | Rom. 5, lect. 2.
- 8 Et nihil odisti eorum quae fecisti. Psal. 5, 4^a.

CAPUT XII.

- 1 Quos exhorruisti, quoniam odibilia opera tibi faciebant, ibidem.
- 2 Et naturalis malitia eorum 1^a q. 63, 1, 2^m | 3^a q. 2, 12, c. | Verit. q. 1, 8, 16^m | Matth. 10 | Rom. 11, lect. 3, fi.
- 5 Quis enim dicet tibi, quid fecisti? etc. 2 Paral. 20, 2^a.
- 4 Non enim est alius Deus, nisi tu. Deut. 6, 4^a.
- 5 Cui cura est de omnibus 1^a q. 8, 3, c. | q. 22, 2, 3, o. | q. 23, 1, c. | q. 103, 5, o. | q. 113, 6, c. | 1-2, q. 91, 2, c. | q. 93, 1, c. | 4, 5, 6, o. | 1, d. 40, q. 1, 2, c. | q. 4, 1, c. | d. 39, q. 2, 2, o. | 2, d. 11, q. 1, 4, c. | d. 37, q. 3, 1, c. | Cg. 3, c^o 1 | 64 | 94 | 111 | Verit. q. 5, 2, 4, o. | Quol. 12, 5, fi. | Opus. 3, c^o 124 | 132 | 133 | Job prol. | Psal. 23 | Psal. 30 | Matth. 10 | Causis. lect. 20, o. | Meta. 6, lect. 3.
- 6 Cum ergo sis justus, juste omnia disponis. Psal. 144, 3^a.
- 7 Virtutem enim ostendis, qui non crederis in virtute esse consummatus 1^a q. 21, 1, 1^m | 1-2, q. 61, 5, c. | 1^m | 1, d. 19, q. 3, 1, c. | 3, d. 32, 1, 5^m | d. 34, q. 1, 1, 6^m | 4, d. 46, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | 2^m | Cg. 1, c^o 92 | 93 | 94 | Lib^o 3, c^o 34, 4^m | Verit. q. 5, 4, c. | Quol. 4, q. 2, 1, o.
- 8 Quorum parentibus juramenta et conventiones dedisti. Exod. 32, 4^a.

CAPUT XIII.

- 1 Vani sunt omnes homines, in quibus non subest scientia Dei. Psal. 4, 2^a.
- 2 A magnitudine enim speciei et creaturae cognoscibiliter poterit creator horum videri 1^a q. 12, o. | 1-2, q. 93, 2, o. | 1, d. 3, q. 1, o. | Cg. 1, c^o 10, 11, 12, 13, 14 | Lib^o 3, c^o 57 | Lib^o 4, c^o 1 | Verit. q. 8, 1, o. | Quol. 10, q. 8, o. | Psal. 3 | Jo. 1, lect. 16, o.

CAPUT XIV.

- 1 Tua autem, Pater, providentia ab initio cuncta gubernas, supra c^o 12, 5^a.
- 2 Similiter odio sunt Deo impius et impietas ejus. Psal. 5, 4^a.
- 3 Creaturae Dei factae sunt in odium, et in tentationem animae hominum, et in musculam pedibus insipientium 1^a q. 65, 1, 3^m | 1-2, q. 79, 1, 2^m | 1, d. 1, q. 3, 2^m.
- 4 Initium enim fornicationis est exquisitio idolorum, et adinventio illorum corruptio vitae est Levit. 17, 5^a.

CAPUT XV.

- 1 Supervacuitas enim hominum haec advenit... imposuerunt 2-2, q. 94, 4, o. | 2, d. 15, q. 1, 2, c. | Cg. 3, c^o 120 | Po^a q. 3, 4, c.
- 2 In communicabile nomen lapidibus et lignis imposuerunt 1^a q. 13, 9, o. | 1, d. 25, 3, o.

- 5 Infandorum enim idolorum cultura, omnis mali causa est initium et finis 2-2, q. 94, 4, 1^m | 2, d. 42, q. 2, 3, 7^m | 1^a Cor. 12.
- 4 In misericordia disponens omnia. Psal. 24, 2^a. — Scientes magnitudinem tuam. Psal. 146, 1^a.
- 5 Nosce te, consummata justitia est, et scire justitiam et virtutem tuam, radix immortalitatis. Jo. 14.

CAPUT XVI.

- 1 Sed non in perpetuum ira tua permansit. Exod. 32, 2^a.
- 2 Neque herba, neque malagma sanavit eos, sed sermo tuus, Domine, qui sanat omnia. Rom. 1, lect. 6, prin^o.
- 5 Sed tuam manum effugere impossibile est 2 Paral. 6, fi. — Per fortitudinem brachii tui. Cg. 1, c^o 92.
- 4 Vindex est enim orbis justorum, supra c^o 5, 3^a 5^a. — Creatura enim tibi factori deserviens exardescet in tormentum adversus injustos, ibidem.
- 5 Ingrati enim spes, tamquam ibernalis glacies tabescet 2-2, q. 107, 4, o. | q. 112, 5, 4^m.

CAPUT XVII.

- 1 Semper praesumit saeva, turbata conscientia 2-2, q. 21, 3, 1^m.
- 2 Nihil enim est timor, nisi praesumptionis adjutorium, ibidem.

CAPUT XVIII.

- 1 Omnipotens sermo tuus, Domine, exiliens de caelo a regalibus sedibus venit. Hebr. 4, lect. 2.
- 2 Sed non diu ira tua permansit. Exod. 32, 2^a. — Restitit irae, ibidem.
- 3 In veste enim poderis quam habebat, totus erat orbis terrarum 1-2, q. 102, 5, 9^m | 1^a Cor. 9, lect. 2.

CAPUT XIX.

- 1 Impiis autem usque in novissimum sine misericordia ira super venit. Exod. 4, 5^a.
- 2 Tegebatur tua manu 2 Paral. 6, fi. — Percussi sunt caccitate, sicut illi in foribus justis. Gen. 19, 4^a | Exod. 32, 2^a.

Auctoritates ex libro Ecclesiastici.

CAPUT I.

- 1 Omnis sapientia a Domino Deo est, et cum illo fuit semper, et est ante aevum 1^a q. 10, 5, a. 2 | 2^m.
- 2 Prior omnium creata est sapientia 1^a q. 41, 3, 4^m | Cg. 4, c^o 8, fi. | Po^a q. 3, 18, 17^m.
- 5 Fons sapientiae, verbum Dei in excelsis 1, d. 34, q. 2, 2^m.
- 4 Unus est altissimus Creator omnium. Deut. 6, 4^a. — Omnipotens. Job 42, 2^a. — Sedens super thronum. Psal. 44, 1^a. — Ne accerseris ad eum, duplici corde, infra c^o 2, 5^a.
- 5 Ipse creavit eam in Spiritu sancto, supra 2^a. — Effudit illam super omnia opera sua, etc. 1^a q. 41, 3, 4^m.
- 6 Initium sapientiae timor Domini. Psal. 110, fi.
- 7 Radix sapientiae timor Domini, ibidem.

CAPUT II.

- 1 Qui timetis Deum, credite illi 2-2, q. 7, 1, 1^m.
- 2 Nullus speravit in Domino, et confusus est. Rom. 5, lect. 1.
- 5 Quoniam pius et misericors est Deus 1^a q. 21, 3, o. | 2-2, q. 80, 2, 1^m | 4, d. 46, q. 2, art. 1, q. 1, o. | Cg. 1, c^o 91, fi. | Psal. 24.
- 4 Et remittit in die tribulationis peccata 2-2, q. 87, 6, c. fi. | 4, d. 15, q. 1, art. 4, q. 2, o.
- 5 Vae duplici corde 2-2, q. 109, 2, 4^m | q. 111, 3, 2^m.
- 6 Lucidemus in manus Domini 2 Paral. 6, fi.

CAPUT III.

- 1 Qui honorat patrem suum, vita vivet longiore. Exod. 20, 7^a.
- 2 Altiora te ne quaesieris 1^a q. 1, 1, 1^m | 2-2, q. 161, 2, 2^m | 1, prol. L. | Verif. q. 5, 2, 6^m.
- 5 Eleemosyna resistit peccatis 2-2, q. 154, 2, 5^m | 4, d. 15, q. 2, art. 2, q. 1, 1^m.

CAPUT IV.

- 1 Est confusio adducens peccatum, et est confusio adducens gloriam et gratiam. Psal. 24 | Psal. 34 | Psal. 39.
- 2 Non confundaris confiteri peccata tua. Psal. 36, 2^a.

CAPUT V.

- 1 Subito veniet ira ejus. Exod. 32, 2^a.

CAPUT VI.

- 1 Sapientia doctrinae secundum nomen ejus 2-2, q. 45, 2, 2^m | 3, d. 35, q. 2, art. 1, q. 3, 1^m.

CAPUT VII.

- 1 Agnitor cordis Deus est 3 Reg. 8, 11^a. — Honora patrem tuum, etc. Exod. 20, 7^a.
- 2 Noli velle mentiri omne mendacium 1-2, q. 110, 3, o. | 4, c. | q. 111, 1, c. | q. 69, 1, 2, o. | q. 70, 4, c. | q. 224, 5, 2^m | 3, d. 38, 2, o. | Quol. 7, vel 8, q. 6, 4, o. | Trin. 9, c. | Psal. 5.
- 5 Memento irae, quoniam non tardabit. Exod. 32, 2^a.
- 4 Vindicta carnis impii, ignis et vermis 4, d. 50, q. 2, a. 3, q. 2, 1^m.

CAPUT VIII.

- 1 Omnes morimur. Psal. 88, fi.
- 2 Fruere magnatis, sine querela. Philem. lect. 2, fi.

CAPUT IX.

- 1 Ne respicias mulierem. Job 31, prin^o.
- 2 Non zeles gloriam, et opes peccatoris. Psal. 36, 1^a.

CAPUT X.

- 1 In manu Dei 2 Paral. 6, fi. — Potestas terrae, et execrabilis, omnis iniquitas gentium, et utilem rectorem suscitabit in tempus super illam 1^a Tim. prin^o.
- 2 Odibilis coram Deo est et hominibus superbia 2-2, q. 162, 2, o. | 5, 1^m.
- 5 Avaro nihil est scelestius 2-2, q. 118, 5, o.
- 4 Nihil est iniquius, quam amare pecuniam 2-2, q. 118, 5, 1^m.
- 5 Initium superbiae hominis, apostatare a Deo 1-2, q. 84, 2, 2^m | 2-2, q. 153, 7, 1^m | q. 162, 5, c. | 7, 2^m 2, d. 5, q. 1, 3, c.
- 6 Initium omnis peccati, superbia 1-2, q. 84, 2, o. | 3, 1^m | 4, 4^m | 2-2, q. 12, 1, 4^m | q. 162, 2, o. | 5, 1^m | 7, 1^m | 2, d. 42, q. 2, 1, 7^m | L. 2^m | 4, d. 17, q. 2, art. 1, q. 1, c. | Ma. q. 8, 1, 1^m | 16^m | 2, c. fi. | 14^m | q. 14, 4, 2^m | q. 15, 4, 2^m | q. 8, 1, 16^m | 2, c. fi. | 14^m | Job 30 | Rom. 7, lect. 2 | 1^a Cor. 11, lect. 4 | 2^a Cor. 12 | 1^a Tim. 6.
- 7 In oculis ejus 2 Paral. 6, fi. | Exod. 2, 6^a.

CAPUT XI.

- 1 Mirabilia opera Altissimi solius. Psal. 135, 2^a. — Et oculus Dei respexit illum. Exod. 2, 6^a | 2 Paral. 6.
- 2 Bona et mala, vita et mors, paupertas et honestas, a Deo sunt 2-2, q. 145, 3, 2^m.
- 5 Malitia horae unius, oblivionem facit luxuriae magnae 1-2, q. 37, 1, 2^m.

CAPUT XII.

- 1 Altissimus odio habet peccatores. Psal. 5. — In malitia illius, amicus agnitus est. Rom. 12, lect. 3.
- 2 Da bono, et non receperis peccatorem 2-2, q. 31, 2, 2^m | q. 32, 9, 1^m.
- 5 Impiis et peccatoribus reddet vindictam. Deut. 32, 4^a.

CAPUT XIII.

- 1 Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea. Cg. 3, c^o 135 | Psal. 48 | Matth. 9 | 1^a Cor. 10.

- 2 Qui communicaverit superbo, induct superbiam, ibidem.
- 5 Pondus super se tollit, qui honestiori se communicat 2-2, q. 145, 3, a. 2.
- 4 Humiliare Deo, et expecta manus ejus 2 Paral. 6, fi.
- 5 Omne animal diligit simile sibi 1-2, q. 27, 3, o.

CAPUT XIV.

- 1 Beatus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo, et non est stimulatus in tristitia delicti 1-2, q. 72, 1, 1^m | q. 89, 2, c. fi. — Beatus vir qui in sapientia morabitur. Cg. 1, c^o 2, prin^o.
- 2 Felix qui non habuit animi sui tristitiam, et non excidit a spe sua 2-2, q. 20, 1, 2^m | q. 24, 4, o.
- 5 Qui sibi nequam est, cui alii bonus erit? 1-2, q. 33, 1, 1^m.

CAPUT XV.

- 1 Non est speciosa laus in ore peccatoris. Prov. 26, 4^a.
- 2 Quod enim odit, ne feceris. Psal. 5, 4^a. — Omne execramentum erroris odit Dominus, ibidem.
- 5 Deus ab initio constituit hominem, et reliquit illum in manu consilii sui 1^a q. 22, 2, 4^m | q. 83, 1, c. | 2-2, q. 104, 1, 1^m | Verit. q. 5, 5, 4^m | Po^a q. 3, 7, 12^m.
- 4 Apposuit tibi aquam et ignem, ad quodcumque volueris, porrige manum tuam. Cg. 3, c^o 90, fi.
- 5 Ante hominem vita et mors, bonum et malum, quod placuerit ei dabo illi 1-2, q. 109, 8, 3^m | Cg. 3, c^o 90, fi.
- 6 Oculi Domini ad timentes eum 2 Paral. 6, fi.
- 7 Ipse agnoscit omnem operam hominis. Prov. 5, 3^a.

CAPUT XVI.

- 1 Melior est unus timens Deum, quam mille filii impii. Joan. 9, lect. 4, prin^o.
- 2 Misericordia enim et ira est cum illo. Exod. 22, 2^a.
- 5 Omne cor intelligitur ab illo 3 Reg. 8, 11^a.

CAPUT XVII.

- 1 Creavit Deus hominem de terra. Gen. 20, 8^a.
- 2 Et secundum imaginem suam fecit illum. Gen. 1, 26^a.
- 5 Et dedit illi potestatem eorum quae sunt super terram, etc. Gen. 1, 27^a.
- 4 Creavit ex ipso adjutorium simile sibi. Gen. 2, 23^a. — Oculi ejus 2 Paral. 6, fi. — Sine intermissione respicientes in viis eorum. Prov. 5, 3^a.
- 5 Mandavit unusquisque de proximo suo. Opus. 10, art. 10 | Rom. 13, lect. 2. — A mortuo quasi nihil perit confessio 4, d. 17, q. 3, art. 4, q. 1, 1^m.

CAPUT XVIII.

- 1 Qui vivit in aeternum, creavit omnia simul 1^a q. 10, 3, o. | q. 74, 2, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 6, 6^m.
- 2 Virtutem magnitudinis ejus quis enarrabit? Psal. 146, 1^a. — Quis adjiciet enarrare misericordiam ejus? supra 2, 3^a. — Vidit praesumptionem cordis eorum 3 Reg. 8, 11^a.
- 5 Non impediatis orare semper 2-2, q. 83, 14, o. | 4, d. 15, q. 4, art. 2, q. 3, o. | Rom. 1, lect. 5.
- 4 Ante orationem praepara animam tuam 2-2, q. 97, 3, 2^m.
- 5 Et noli esse sicut homo qui tentat Deum. Deut. 6, fi.
- 6 Memento irae 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XIX.

- 1 Qui spernit modica, paulatim decedit. Quol. 9, 14, c. fi.
- 2 Qui cito credit, levis est corde 2-2, q. 2, 9, 3^m | 3, d. 24, art. 3, q. 2, 1^m | Cg. 1, c^o 3 | 6 | Verit. q. 14, 10, 1^m | Jo. 4, lect. 5.
- 5 Amictus corporis, et risus dentium, et ingressus hominis, enuntiant de illo 2-2, q. 120, 2, 3^m.

CAPUT XX.

- 1 Concupiscentia spadonis devirginavit juveneam 2-2, q. 154, 7, o.

CAPUT XXI.

- 1 Quasi a facie colubri fuge peccatum 2-2, q. 35, 1, 4^m | 1^a Cor. 8, lect. 3.
- 2 Dum maledicit diabolum impius, maledicit ipse animam suam 2-2, q. 76, 1, 4^m.

CAPUT XXII.

- 1 Supra mortuum plora 1^a Thes. 4, lect. 2, prin^o.

CAPUT XXIII.

- 1 Jurationi non assuescat os tuum, multi enim casus in illa 1-2, q. 108, 3, 1^m | q. 107, 2, c. | 2^m | 2-2, q. 89, 2, o. | 3, c. | 5, o. | 3, d. 39, art. 2, q. 1, o. | Psal. 14, fi. | Rom. 1, lect. 6.
- 2 Et si frustaverit fratrem, delictum illius supra ipsum erit 2-2, q. 88, 5, 3^m.
- 5 Omnia videt oculus illius. Esther 14, fi.
- 4 Oculi Domini 2 Paral. 6, fi.
- 5 Circumspicientes omnes vias hominum. Prov. 5, 3^a.
- 6 Et hominum corda intuentes 3 Reg. 8, 11^a.

CAPUT XXIV.

- 1 Sapientia laudabit animam suam 1^a q. 3, 2, 1^m.
- 2 Ego ex ore Altissimi prodivi, primogenita ante omnem creaturam 1^a q. 41, 3, 4^m | Cg. 4, c^o fi. | Po^a q. 3, 18, 17^m.
- 3 Ego in altissimis habitavi, et thronus meus in columna nubis. Cg. 3, c^o 50, fi.
- 4 Tunc praecepit, et dixit mihi Creator omnium; et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo. Cg. 4, c^o 8, fi.
- 5 Ab initio et ante saecula creata sum 1^a q. 41, 3, 4^m | 3, d. 11, 1, 1^m | Cg. 4, c^o 8, fi. | Po^a q. 3, 17, 17^m | Trin. 12, 8^m.
- 6 Flores mei fructus honoris et honestatis 1-2, q. 70, 1, c.
- 6 Qui edunt me adhuc esurient, et qui bibunt me adhuc sitient 1-2, q. 2, 1, 3^m | q. 33, 2, o. | q. 67, 4, 3^m | 3, d. 31, q. 2, art. 1 q. 2, 2^m | Verit. q. 4, 4, 1^m.
- 7 Qui elucidant me, vitam aeternam habebunt 1^a q. 1, 9, art. 2.
- 8 Hae omnia liber vitae 1^a q. 24, 1, 1^m.
- 9 Ego sapientia effudi flumina... et factus est 1 prol. o.
- 10 Penetrabo omnes inferiores partes terrae 3^a q. 52, 2, 1^m | 3, d. 22, q. 2, art. 1, q. 2, 3^m.
- 11 Quae in juventute tua non congregasti, quomodo invenies in senectute tua? Quol. 4, q. 23, 23^m.

CAPUT XXV.

- 1 Timor Dei initium dilectionis ejus 2-2, q. 19, 8, 1^m.
- 2 Omnis plaga, tristitia cordis est 1-2, q. 35, 7, b. | c. fi.
- 3 A muliere initium factum est peccati, et per illam omnes morimur 1^a Cor. 15.
- 4 Ne respicias in mulieris speciem, et non concupiscas mulierem in specie, supra 9, 1^a.

CAPUT XXVI.

- 1 Omnis autem ponderatio, non est digna continentis animae 2-2, q. 88, 11, 5^m | q. 155, 4, 1^m | q. 186, 8, 2^m.

CAPUT XXVII.

- 1 Si non in timore Domini tenueris te, cito subvertetur domus tua 2-2, q. 54, 2, 4^m.
- 2 Vasa figuli probat fornax, et homines justos tentatio tribulationis 2-2, q. 108, c. fi. | ob 7, fi. Psal. 40.
- 3 Loquela multum jurans, horripilationem capiti statuet, supra c^o 23, 1^a.

CAPUT XXVIII.

- 1 Qui vindicari vult, a Domino inveniet vindictam. Deut. 32, 4^a.
- 2 Susurro et bilinguis maledictus, multos enim turbavit pacem habentes 2 2, q. 74, 1, 3^m.

CAPUT XXIX.

- 1 Multi non causa nequitiae foenerati sunt, sed fraudari gratis timerunt 2-2, q. 78, 1, 2^m | Ma. q. 13, 4, 2^m.
- 2 Conclude gloriam in corde pauperis, et haec exorabit pro te ab omni malo 4, d. 15, q. 2, art. 2, q. 3, c.

CAPUT XXX.

- 1 Non est census super censum salutis corporis 1-2, q. 2, 5, 1^m.
- 2 Melior est mors, quam vita amara 3, d. 17, L. 2^m | d. 28, L.
- 3 Tristitiam non des animae tuae 4, d. 17, q. 2, art. 4, q. 2, 2^m | Rom. 9.
- 4 Miserere animae tuae, placens Deo 2-2, q. 30, 1, 2^m | q. 32, 9, 3^m | q. 106, 3, 1^m.
- 5 Multos enim occidit tristitia 1-2, q. 39, 3, 1^m.

CAPUT XXXI.

- 1 Vigilia honestatis tabefaciet carnes. Opus. 18, c^o 10 | Ethi. lect. 22.
- 2 Qui potuit transgredi et non est transgressus, facere mala et non fecit 2, d. 7, q. 1, 1, 4^m | d. 23, L. primo | d. 12, q. 2, 1, 2^m | Verit. q. 24, 9, 5^m.

CAPUT XXXII.

- 1 Praecurre autem prior in domum tuam, et illic advocare, et illic age corruptiones tuas. Ebdo. prol.
- 2 Super his omnibus, benedicito Dominum. Psal. 33, 1^a. — Inveniet benedictionem illius. Gen. 1, 29^a.

CAPUT XXXIII.

- 1 Quare dies diem superat, et iterum lux lucem, et annus annum 1^a q. 47, 2.
- 2 Et ex ipsis benedixit. Gen. 1, 31^a. — Et ex ipsis maledixit. Gen. 30, 18^a.
- 3 Contra bonum malum, etc. et sic intueri in omnia opera altissimi, duo contra duo, et unum contra unum 1^a q. 48, 1, 3^m | 2, 1^m | 2^m | 2, d. 31, 2, 2^m | Ma. q. 1, 1, 2^m.
- 4 Multam enim malitiam docuit otiositas 1-2, q. 77, 2, c. | Ma. q. 3, 9, o.
- 5 Si est tibi servus fidelis, sit tibi quasi anima tua. Phil. prol.

CAPUT XXXIV.

- 1 Divinatio erroris, et auguria mendacia, et somnia maleficientium, vanitas est. Levit. 19, 19^a, 20^a.
- 2 Oculi Domini 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XXXV.

- 1 Non accipiet Dominus personam in paupere. Deut. 10, 14^a.

CAPUT XXXVI.

- 1 Alleva manum tuam 2 Paral. 6, fi. — Glorifica manum, et brachium dextrum, ibidem. — Non est Deus praeter te. Deut. 6, 4^a.
- 2 Excita furorem, et effunde iram. Exod. 32, 2^a. — Devoretur qui salvatur. Gen. 3, 18^a. — Memento finis. Gen. 8, 1^a.
- 3 Israel quem coequasti primogenito tuo? Exod. 4, 5^a.
- 4 Innova signa 1^a q. 73, 1, 3^m.

CAPUT XXXVII.

- 1 Qui sophistico loquitur, odibilis est 2-2, q. 55, 4, 2^m | Psal. 11 | Psal. 16.

CAPUT XXXVIII.

- 1 Fili in mortuum producit lacrymas, supra c^o 22, 1^a.
- 2 A tristitia festinat mors, supra c^o 30, fi.
- 3 Ne dederis in tristitiam cor tuum, ibidem 3^a.

CAPUT XXXIX.

- 1 Benedicite Dominum in operibus suis. Psal. 33, 1^a.
- 2 Opera Domini universa bona valde. Gen. 1, 36^a.
- 3 Opera omnis carnis coram illo, et non est absconditum quidquam. Esther 14, 1^a | Prov. 5, 1^a. — Ab oculis ejus 2 Paral. 6, fi.
- 4 Benedictio illius quasi fluvius inundabit. Gen. 1, 2^a. — Ira ejus in gentes. Exod. 32, 2^a.
- 5 Omnia in tempore suo quaeruntur et comprobabuntur. Eccle. 3, 1^a.
- 6 Haec omnia sanctis in bona, sic impiis et peccatoribus in mala convertentur 1-2, q. 87, 7, 2^m | q. 114, 10, c. | 4^m | 2-2, q. 36, 2, c. | 1, d. 39, q. 2, 2, 5^m | 2, d. 36, 4, c. | 5^m | d. 11, q. 1, 4, c. | 4, d. 46, q. 2, art. 2, q. 2, 6^m | Cg. 3, c^o 141 | Job 27 | Psal. 3 | 1^a Cor. 4 | Ephes. 6 | 1^a Tim. 4.
- 7 Ignis, grando, fames, mors, omnia haec in vindictam creata sunt, etc. Sap. 14, 3^a.
- 8 Omnia quae de terra sunt, in terram convertentur, et aquae omnes in mare convertentur. Gen. 3, 26^a.

CAPUT XL.

- 1 Super iniquos creata sunt haec omnia, etc. Sap. 14, 3^a.
- 2 Melius est mori quam indigere, supra 30, 2^a.

CAPUT XLI.

- 1 In maledictione nascemini, et in maledictione erit pars vestra. Gen. 3, 18^a.
- 2 Omnia quae de terra sunt, in terram convertentur. Gen. 3, 26^a.
- 3 Curam habe de bono nomine, etc. 2-2, q. 72, 2, 3, c. | Verit. q. 3, c. | Quol. 9, vel 10, q. 6, 2, o.

CAPUT XLII.

- 1 Ne accipias personam, ut delinquas. Deut. 1, fi.
- 2 Melior est iniquitas viri, quam muller benefaciens. Ma. q. 3, 13, 2^m | 1^a Tim. 5, lect. 2.
- 3 Dominus omnipotens. Job 42, 1^a. — Abyssum et cor hominum investigavit 3 Reg. 8, 11^a. — Non praeterit illum omnis cogitatus, ibidem. — Cognovit Dominus omnem scientiam. Esther 18, 3^a.
- 4 Omnia obaudiunt eum. Psal. 148, 2^a.
- 5 Omnia duplicia, unum contra unum, supra c^o 33, 4^a.

CAPUT XLIII.

- 1 Manus excelsi aperuerunt illum 2 Paral. 6, fi.
- 2 Magnus Dominus. Psal. 47, 1^a. — Et in magnitudine sua, ibidem.
- 3 Ipse enim omnipotens. Job 42, 1^a. — Benedicentes Deum exaltate eum. Psal. 33, 1^a.
- 4 Major est omni laude Deus 2-2, q. 91, 1, 1^m.

CAPUT XLIV.

- 1 Abraham magnus pater multitudinis gentium. Rom. 4, lect. 3.
- 2 Non est inventus similis illi in gloria 1-2, q. 66, 2, 2^m | 3, d. 36, 2, 1^m | Verit. q. 5, 3, c. | Job c. 6, primo.
- 3 In tentatione inventus est fidelis. Gen. 22, 1^a. — Ideo jurejurando dedit illi gloriam. Gen. 32, 4^a.
- 4 Crescere illum quasi terrae cumulum, et ut stellas. Gen. 15, 2^a. — Benedictionem omnium gentium dedit illi Dominus. Gen. 1, 29^a.
- 5 Agnovit eum in benedictionibus suis, ibidem.

CAPUT XLV.

- 1 Et consumpti sunt in impetu iracundiae. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XLVI.

- 1 Magnus et sanctus Deus. Psal. 146, 1^a.
- 2 Et ossa eorum pullulant de loco suo. Psal. 31 | Psal. 33.
- 3 Et vidit Deum Jacob. Gen. 32, 3^a. — Et vidit Deum lucis, ibidem. — Dominum omnipotentem. Job 42, 1^a.
- 4 Et post haec dormivit, et motum fecit regi, et ostendit illi

finem vitae suae, et exaltavit vocem ejus de terra in prophetia 1 Reg. 28, 3^a.

CAPUT XLVII.

- 1 Invocavit Deum omnipotentem. Job 42, 1^a. — Ut laudarent nomen Domini. Psal. 33, 2^a. — De omni corde suo. Laudavit Dominum, ibidem.
- 2 Inducere iracundia. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XLVIII.

- 1 Verbo Domini continuit caelum, etc. 4, d. 10, L. 6^m.
- 2 Quis potest similiter gloriari tibi? Verit. q. 12, 14, 4^m.
- 3 Qui receptus est in turbine ignis, in curru aequorum igneorum 4 Reg. 2, 2^a. — Lenire iracundiam Domini. Exod. 32, 2^a.
- 4 Et mortuum prophetavit corpus scilicet Elisaei 2-2, q. 171, 1, 1^m | 1^a Cor. 14.
- 5 Non est commemoratus patrum ipsorum. Gen. 8, 1^a.
- 6 Princeps fratrum firmamentum gentis, rector fratrum stabilimentum populi 1^a Tim. 1, prin^o.

CAPUT XLIX.

- 1 Ezechiel qui vidit conspectum gloriae. Gen. 32, 2^a.
- 2 Et duodecim prophetarum ossa pullulant de loco suo, supra c^o 46, 2^a.
- 3 Enoch, receptus de terra 4 Reg 2, 2^a.
- 4 Joseph qui natus est homo princeps fratrum, firmamentum gentis, rector fratrum, stabilimentum populi 1^a Tim. prin^o.
- 5 Et ossa ipsius visitata sunt, et post mortem prophetaverunt, supra c^o 48, 5^a.

CAPUT L.

- 1 Quasi vas auri solidum, ornatum omni lapide praetioso. Rom. 1, prol.

CAPUT LI.

- 1 Laudabit usque ad mortem anima mea Dominum. Psal. 33, 2^a.

Oratio Salomonis.

- 1 Locutus es ore tuo, et in manu tua implesti 2 Paral. 6, fi. — A facie mea, ibidem.
- 2 Si caelum et caeli caelorum non sufficiunt tibi, quanto magis domus ista quam aedificavi 3 Reg. 8, 7^a.
- 3 Ut sint oculi tui 2 Paral. 6, fi.
- 4 Et exaudias in loco habitaculi de caelo 3 Reg. 8, 9^a.

Auctoritates ex libro Isaiae Prophetae.

CAPUT I.

- 1 Nisi Dominus exercituum reliquisset nobis semen, quasi Sodoma fuisset. Rom. 9, lect. 5. — Laboravi sustinens, infra c^o 59, 5^a.
- 2 Holocausta arietum et adipem pinguium et sanguinem vitulorum et arietum et hircorum nolui... sustinens. Psal. 39, 2^a. — Odio anima mea 1^a q. 3, 2, 1^m | Hebr. 10, fi.
- 3 Avertam oculos meos a vobis 2 Paral. 6, fi. — Ab oculis meis, ibidem. — Os Domini locutum est, ibidem. — Et convertam manum meam, ibidem.
- 4 Quiescite agere perverse, discite benefacere 2-2, q. 79, 1, o. | Psal. 33 | Psal. 36.
- 5 Ad iracundiam provocaveritis me. Exod. 32, 2^a.
- 6 Quomodo facta est meretrix, civitas fidelis. Levit. 17, 5^a.
- 7 Pupillo non judicant, et causa viduae non ingreditur ad eos 2-2, q. 65, 4, 2^m.
- 8 Et vindicabor de inimicis meis. Deut. 32, 5^a.

CAPUT II.

- 1 Ne ergo dimittas eis. Gen. 3, 18^a.
- 2 A facie timoris Domini 2 Paral. 6, fi.

CAPUT III.

- 1 Ut provocarent oculos majestatis ejus, ibidem.
- 2 Peccatum suum, quasi Sodoma praedicaverunt 3^a q. 81, 6, 1^m | 4, d. 14, q. 1, art. 2, q. 4, 3^m.
- 3 Stat ad judicandum Dominus... vos enim. Psal. 9, 2^a | Psal. 28, 1^a. — Et facies pauperum commolitis, supra c^o 1, 7^a.
- 4 Auferet Dominus ornamentum calceamentorum, et lunulas, et torques, et monilia, etc. 1^a Tim. 2, 8^a.

CAPUT IV.

- 1 Omnis qui scriptus est in via, in Jerusalem 1^a q. 24, o. | q. 39, 8, fi. | 1, d. 40, q. 1, 2, 5^m | 3, d. 31, q. 1, 2, o. | Verit. q. 7, o. | Phil. 4.

CAPUT V.

- 1 In cornu filio olci 1, d. 5, L. fi. | 3, d. 4, L. 3^m | 1^a Thess. 5 | Hebr. 10.
- 2 Auferam sepem ejus 1^a q. 113, 6, c. | 2, d. 11, q. 1, 4, 1^m. — Et nubibus mandabo, ne pluant super terram imbrem. Rom. 1, lect. 5.
- 3 In auribus meis sunt haec, dicit Dominus 2 Paral. 6, fi.
- 4 Propterea captivus ductus est populus meus. quia non habuit scientiam 1-2, q. 76, 2, o. | 2-2, q. 53, 2, 2^m | 2, d. 22, q. 2, 1, o. | d. 41, q. 2, 1, 3^m | d. 42, q. 2, art. 2, q. 3, 2^m | 4, d. 9, art. 3, q. 2, 1^m | d. 21, q. 2, 2, 4^m | Ma. q. 3, 7, o. | Quol. 1, q. 9, 3, o. | Quol. 7, vel 8, q. 6, 5, b. | Opus. 19, c^o 11 | Dio. 4, lect. 4 | Isa. 5, lect. 1.
- 1 Vae qui dicitis bonum malum et malum bonum 1^a q. 48, 3, 4^m | Ma. q. 1, 2, 12^m.
- 2 Vae qui potentes estis ad bibendum vinum 1-2, q. 55, 3, 2^m.
- 3 Ideo iratus est furor Domini. Exod. 32, 2^a.
- 4 Et extendit manum suam 2 Paral. 6, fi.

CAPUT VI.

- 1 Vidi Dominum. Gen. 32, 3^a. — Sedentem super solium. Psal. 28, 1^a | 1^a q. 3, 1, 4^m.
- 2 Tota ista visio, dupliciter exponitur 1^a q. 3, 1, 4^m | 1-2, q. 102, 4, 6^m | 4, d. 49, q. 2, 7, 1^m | d. 50, L. fi. | Jo. prol. o.
- 3 Et clamabat alter ad alterum 1^a q. 107, 4, 1^m | 2^m | Verit. q. 9, 6, 3^m | Job 4 | Joan. 1, lect. 15, prin^o.
- 4 Vae mihi! quia tacui. Psal. 31 | Isa. 62, fi.
- 5 Et volavit ad me unus de Seraphim 1^a q. 112, 2, 2^m | 2, d. 10, 2, 2^m | Hebr. 1, fi. — Et in manu ejus calculus quem forcipe tulerat de altari 3^a q. 79, 1, 2^m | 1, d. 2, L. fi.
- 6 Ecce ego mitte me 2-2, q. 133, 1, 4^m | Isa. 6.
- 7 Audite audientes et nolite intelligere, et videte visionem et nolite cognoscere. Gen. 3, 18^a.
- 8 Excaeca cor populi hujus, et aures ejus aggrava, et oculos ejus clande, ne etc. Exod. 4, 2^a | Cg. 3, c^o 159, o. | Rom. 11, prin^o.
- 9 Si non credideritis, non permanebitis 2-2, q. 2, 10, o.

CAPUT VII.

- 1 Caput Syriae Damascus et caput Damasci Rasin. Num. 7, 1^a.
- 2 Pete tibi signum a Domino Deo tuo etc. Non petam 2-2, q. 97, 2, 3^m | Isa. 7, lect. 2, prin^o.
- 3 Et non tentabo Dominum. Deut. 6, fi.
- 4 Et vocabitur nomen ejus Emmanuel 3^a q. 37, 2, 1^m.

CAPUT VIII.

- 1 Voca nomen ejus: accelera, spolia detrahe, festina 3^a q. 37, 2, 1^m.
- 2 Praedare 3^a q. 37, 2, 1^m.
- 3 Antequam sciat puer vocare patrem 3^a q. 15, 3, 3^m.
- 4 Dominum exercituum, ipsum sanctificate. Psal. 33, 1^a.
- 5 Ipse pavor vester, et ipse terror vester, et erit vobis in sanctificationem. Gen. 1, 35^a.
- 6 In lapidibus autem offensionis, et petram scandali, duabus domibus Israel 3^a q. 42, 2, o. | 4, d. 38, q. 2, 1, 7^m | Rom. 9, fi.
- 7 Qui abscondit faciem suam 2 Paral. 6, fi.
- 8 Ecce ego, et pueri, mei, quos dedit mihi Dominus in signum. Hebr. 2, lect. 3, fi.

CAPUT IX.

- 1 Primo tempore alleviata est terra Zabulon, et terra Nepthalim, etc. Matth. 4.

- 2 Parvulus enim natus est nobis, et filius datus est nobis 1, d. 18, 5, 4^m | Opus. 20, lib. 3, c^o 15.
- 5 Et factus est principatus super bumerum ejus. Opus. 20, lib. 3, c^o 15.
- 4 Et vocabitur nomen ejus admirabilis, consiliarius, Deus fortis, pater futuri saeculi, princeps pacis 3^a q. 37, 2, 1^m | Opus. 20, lib. 3, c^o 15 | 16.
- 5 Multiplicabitur ejus imperium, et pacis non erit finis. Opus. 20, lib. 3, c^o 16, fi.
- 6 In omnibus his, non est aversus furor ejus. Exod. 32, 2^a.
- 7 In ira Domini, ibidem. — Sed adhuc manus extenta 2 Paral. 6, fi.

CAPUT X.

- 1 Ut opprimerent in judicio pauperes etc. et pupillos diriperent, supra c^o 1, 10^a.
- 2 Super omnibus his non est aversus furor ejus. Exod. 32, 2^a.
- 5 Sed adhuc manus ejus extenta 2 Paral. 6, fi.
- 4 Si fuerit populus tuus Israel, quasi arena maris, reliquiae convertentur ex eo... in medio omnis terrae. Rom. 9, lect. 4.

CAPUT XI.

- 1 Et egredietur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascendet. Isa. 11. — Erit radix Jesse, et qui exurget regere gentes, ipsum gentes depraecabuntur. Rom. 15. — Et erit sepulchrum ejus gloriosum 3^a q. 51, 2, b. | 1^m.
- 2 Et requiescet super eum spiritus Domini, spiritus sapientiae et intellectus, etc. 3, d. 34, q. 1, o. | L. lect. 1, 1^m.
- 5 Et replebit eum spiritus timoris Domini 3, d. 34, L. 2^m.
- 4 Adjiciet Dominus surdo manum suam 2 Paral. 6, fi.
- 5 Et levabit manum suam, ibidem.

CAPUT XII.

- 1 Iratus es mihi, conversus est furor tuus. Exod. 32, 2^a. — Et factus est mihi in salutem. Psal. 89, 1^a. — Fiducialiter agam. Hebr. 2, lect. 3, fi.
- 2 Quia magnus in medio tui, sanctus Israel. Psal. 116, 1^a.

CAPUT XIII.

- 1 In ira mea, etc. furoris ejus. Exod. 32, 2^a.
- 2 Ecce ego suscitabo super eos Medos etc. Exod. 9, fi.

CAPUT XIV.

- 1 Quomodo cecidisti de caelo Lucifer, qui mane oriebaris. Ma. q. 16, 4, c. — Ascendam in caelum 1^a q. 61, 4, 3^m | q. 63, 4, c. fi. | Ma. q. 16, 3, 18^m.
- 2 Juravit Dominus. Exod. 32, 4^a.
- 5 Haec manus Domini extenta 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XV.

- 1 Nocte vastata est Ar, Moab conticuit. Nocte vastatus est murus. Isa. 15 | Jo. 9 | Rom. 13, lect. 3.

CAPUT XVI.

- 1 Emitte agnum, Domine, dominatorem terrae, etc. 3^a q. 1, 1, o.
- 2 Absconde fugientes, et vagos ne prodas 3^a q. 31, 6, 1^m.

CAPUT XVII.

- 1 Ecce Damascus desinet esse civitas. Opus. 20, lib. 3, primo.

CAPUT XVIII.

- 1 Vac terrae 2, d. 36, 4, a. 1, 4, d. 15, L. 2^m | Ma. q. 5, 4, c. fi. | Jo. 9.

CAPUT XIX.

- 1 Ecce Dominus ascendet, etc. 3^a q. 57, 1, 6, o. | 3, d. 22, q. 3, 1, o. | Opus. 3, c^o 217.

CAPUT XX.

- 1 Signum et portentum erit, etc. supra | Isa. 8, lect. 3.

CAPUT XXI.

- 1 Visio dura nuntiata est mihi, supra 18, 1^a.

CAPUT XXII.

- 1 Et vocabitur Dominus Deus exercituum in die illa ad fletum, et ad planctum 1^a q. 113, 7, 1^m.

CAPUT XXIII.

- 1 Negotiatores Sidonis 2-2, q. 40, 2, c. | q. 77, 4, 3^m | q. 187, 2, o. | 4, d. 16, q. 4, art. 2, q. 3, o.

CAPUT XXIV.

- 1 Visitabit Dominus super militiam caeli... visitabuntur 3^a q. 52, 6, 1^m | 3, d. 22, q. 2, art. 2, q. 2, 4^m | Ma. q. 2, 9, 3^m.
- 2 Dissipaverunt foedus sempiternum 1^a Cor. 11, lect. 3.
- 5 Congregabuntur congregatione unius fascis in lacum, et claudentur ibi in carcere 3, q. 52, 6, 1^m.

CAPUT XXV.

- 1 Quia factus es fortitudo pauperi. Psal. 89, 1^a. — Et faciet Dominus exercituum omnibus populis in monte hoc, convivium pinguium... desecatae. Cg. 4, c^o 82.
- 2 Praecipitabit mortem in sempiternum. Oseae 13, fi.
- 5 Exultabimus, et laetabimur in salutari ejus. Psal. 15, 4^a. — Quia requiescet manus Domini 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XXVI.

- 1 Civitatem sublimem humiliabit, etc. et conculcabit eam pes, pedes pauperis, gressus egenorum 3^a q. 35, 7, 3^m | Rom. 1, lect. 4.
- 2 In semita judiciorum tuorum, Domine, sustinuimus te 3, d. 4, q. 3, 1, 1^m.
- 5 Cum feceris judicia tua in terra, justitiam discent omnes habitatores orbis 1-2, q. 37, 1, 2^m.
- 4 Domine, exaltetur manus tua 2 Paral. 6, fi.
- 5 Ut non videant et confundantur zelantes populi, et ignis hostes tuos devoret. Gen. 3, 18^a.
- 6 Omnia enim opera nostra, operatus es in nobis. Cg. 3, c^o 64, o. | Rom. 9, lect. 3.
- 7 In tribulatione murmuris doctrina tua eis 1-2, q. 37, 1, 1^m.
- 8 A facie tua, Domine. Concepimus, et quasi parturivimus, et peperimus spiritum 1-2, q. 11, 1, o. | 3^m | Gal. 5.
- 9 Donec pertranseat indignatio mea. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XXVII.

- 1 Qui egredientur impetu a Jacob, florebit et germinabit Israel, et implebunt faciem orbis semine 3, d. 1, L. 4^m.
- 2 Et iste omnis fructus, ut auferatur peccatum ejus 1-2, q. 70, 3, 1^m.

CAPUT XXVIII.

- 1 Quem docebit scientiam? et quem intelligere faciet auditum? Avulsos ab uberibus, ablactatos a lacte 1-2, q. 37, 1, 2^m | 1^a Cor. 3.
- 2 In loquela labii, et in lingua altera, loquetur ad populum illum 1^a Cor. 14, lect. 4.
- 5 Ecce ego mittam in fundamentis Sion lapidem, lapidem probatum, angularem, pretiosum, in fundamento fundatum. Rom. 9, fi. | c^o 10, lect. 2.
- 4 Qui erididerit, non festinet. Rom. c^o 9, fi. | c^o 10.
- 5 Coangustatum est stratum, ita ut alter decadat; et pallium breve utrumque operire non potest 2-2, q. 122, 3, c.
- 6 Deus irascetur. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XXIX.

- 1 Miscuit Dominus vobis spiritum soporis. Rom. 11.
- 2 Peribit sapientia a sapientibus ejus, et intellectus prudentium ejus abscondetur 1 Cor. 1, lect. 3.

CAPUT XXX.

- 1 In silentio et spe, erit fortitudo vestra 3, d. 29, q. 2, 2, 2^m.
- 2 Erit lux lunae sicut lux solis, et lux solis, etc. sicut lux septem dierum. Opus. 53, 15^m.
- 3 Ardens furor ejus. Exod. 32, 2^a.
- 4 Labia ejus, repleta sunt indignatione, et lingua ejus quasi ignis devorans, et spiritus ejus 2 Paral. 6, fi. — Et terrorem brachii sui, ibidem. — Flatus Domini, ibidem.
- 5 Praeparata est enim, ab heri Topheth, a rege praeparata, profunda et dilatata 4, d. 22, q. 2, art. 3, q. 2, 1^m | d. 47, q. 2, art. 3, q. 3, a. 3.

CAPUT XXXI.

- 1 Deus inclinabit manum suam 2 Paral. 6, fi.
- 2 Descendet Dominus. Psal. 11, 2^a.
- 3 Dixit Dominus, cujus ignis est in Sion, et caminus ejus in Jerusalem 1^a Cor. 13, lect. 3.

CAPUT XXXII.

- 1 Sedebit populus meus in pulchritudine pacis 1^a q. 113, 7, 1^m | 2, d. 11, q. 1, 1, 5, 1^m.

CAPUT XXXIII.

- 6 Angeli pacis amare flebunt 1^a q. 51, 3, o. | q. 113, 7, 1^m.
- 2 Locus fluviorum, rivi latissimi et parentes 3, prol. — Ubi est literatus? ubi verba legum ponderans? ubi est doctor parvulorum? 1^a Cor. 1, lect. 3.

CAPUT XXXIV.

- 1 Indignatio Domini, super omnes gentes, et furor ejus. Exod. 32, 2^a.
- 2 Et manus ejus divisit eam 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XXXV.

- 1 Non transibit per eam pollutus. Deut. 32, 5^a.
- 2 Laetitia sempiterna super capita eorum. Psal. 115, 6^a.
- 3 Fugiet dolor et gemitus 1-2, q. 59, 3, 1^m | 3^a q. 84, 8, c. | 4, d. 43, art. 5, q. 1, 3^m.

CAPUT XXXVI.

- 1 Nonne ipse est ejus abstulit Ezechias excelsa et altaria 3 Reg. 19, 2^a.

CAPUT XXXVII.

- 1 Inelina, Domine, aurem tuam et audi, aperi oculos tuos 2 Paral. 6, fi.
- 2 Superbia tua, ascendit in aures meas, ibidem.

CAPUT XXXVIII.

- 1 Disponedomui tuae, quia morieris tu, et non vives 4 Reg. 20, 1^a | Jer. 18, 2^a | 1^a q. 49, 7, 2^m | 2-2, q. 171, 6, 2^m | Cg. 3, c^o 93.
- 2 Memento quaeso, Domine. Gen. 18, 1^a. — In oculis tuis fecerim 2 Paral. 6, fi.
- 3 Et jussit Isaias ut tollerent massam de feis, et cataplasma super vulnus, et sanaretur 4 Reg. 20, fi.

CAPUT XXXIX.

- 1 Laetatus est autem super eis Ezechias 2-2, q. 132, 1, c. | Ma. q. 9, 1, 2, c.

CAPUT XL.

- 1 Suscepit de manu Domini duplicia, pro omnibus peccatis suis 4, d. 46, q. 2, art. 2, q. 1, 2^m. — Et videbit omnis caro. Jo. 17^a.
- 2 Os Domini locutum est 2 Paral. 6, fi. — Et brachium ejus domitabitur, ibidem. — Quis est qui pugillo aquas, et caelos palmo ponderabit, ibidem.
- 3 Quis appendit tribus digitis molem terrae? Psal. 23.
- 4 Quis adjuvit spiritum Domini, aut quis consiliarius ejus fuit? Job 26, 1^a.
- 5 Cui ergo similem fecistis Deum, aut quam imaginem ponetis ei? 1^a q. 4, 3, 4^m | q. 42, 1, 3^m | q. 57, 2, 2^m | q. 93, 1, 1^m | 1, d. 19, q. 1, 2, c. | d. 35, 4, 6^m | d. 48, 1, 4^m | Cg. 1, c^o 29 | Po^a q. 7, 7, 10^m | Verit. q. 2, 11, 1^m | q. 4, 4, 2^m | q. 23, 7^m. — Cui assimilastis me, et adaequastis, dicit sanctus, ibidem.
- 6 Levate in excelsum oculos vestros, et videte quis creavit haec 1, d. 43, q. 1, 1, e. fi. — Assument pennas ut aquilae, etc. de agilitate 4, d. 44, q. 2, art. 3, q. 1, o. | q. 2, o. | d. 49, q. 1, art. 5, q. 3, c. | 2^m.

CAPUT XLI.

- 1 Aperiam in supremis collibus flumina, et in meo camporum fontes 3, prol. prin^o.
- 2 Annuntiate quae ventura sunt nobis et sciemus, quia dii aestis vos 2, d. 7, q. 2, 2, 1^m.

CAPUT XLII.

- 1 Dans flatum populo, qui est super eam, et spiritum calcantibus eam. Rom. 1, lect. 3.
- 2 Dedi te in foedus populi, in lucem gentium 3^a q. 42, 1, 1^m.
- 3 Complacuit sibi in illo anima mea 1^a q. 3, 2, 1^m.
- 4 Non erit tristis. Prov. 12, 1^a | 3^a q. 15, 6, 1^m. — Confundantur confusione. Gen. 3, 18^a. — Suscitavit zelum. Exod. 32, 2^a. — Effudit super eum indignationem furoris tui, ibidem.

CAPUT XLIII.

- 1 Ex quo honorabilis factus es in oculis meis 2 Paral. 6, fi. — Et omnem qui invocat nomen meum, in gloriam meam creavi eum. Ephes. 1, lect. 2, fi.
- 2 Servire me fecisti in peccatis tuis, praebuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis. Exod. 32, 2^a. — Ego sum qui deleo iniquitates tuas, propter me 3^a q. 84, 3, 3^m | Opus. 3, c^o 146 | 147.
- 3 Et peccatorum tuorum non recordabor. Gen. 8, 1^a.
- 4 Narra si quid habes, ut justificeris 4, d. 17, q. 3, art. 1, q. 2, 2^m.
- 5 Et contaminavi principes 1-2, q. 105, 1, 3^m. — Dedi ad intercessionem Jacob, et Israel in blasphemiam. Exod. 4, 2^a.

CAPUT XLIV.

- 1 Absque me non est Deus. Deut. 6, 4^a. — Quis filiis mei? Psal. 82, 1^a.
- 2 Laudate caeli, etc. Psal. 18, 1^a.

CAPUT XLV.

- 1 Vocavi te nomine tuo. Exod. 33, 3^a. — Ego Dominus, et non est amplius, extra me non est Deus. Deut. 6, 4^a. — Vere tu es Deus absconditus, Deus Israel salvator 3^a q. 36, 1, o.
- 2 Creans malum 1^a q. 49, 2, 1^m | 2, d. 3, q. 2, 2^m | Ma. q. 1, 1^m.
- 3 Manus meae tetenderunt caelos 2 Paral. 6, fi. | Opus. 12, art. 4. — Numquid dicit lusus figulo suo, quid facis, et opus tuum absque manibus? Rom. 9, lect. 4.

CAPUT XLVI.

- 1 Qui portamini a meo utero, qui gestamini a mea vulva 2 Paral. 6, fi.
- 2 Usque ad senectam ego ipse, et usque ad senectam ego portabo. Exod. 32, 2^a.
- 3 Cui assimilastis me, et adaequastis, et comparastis me, et similem me fecistis? supra c^o 40, 5^a.
- 4 Redite, praevaricatores, ad cor. Verit. q. 2, 12, 19^m.
- 5 Ego sum Deus, et non est ultra Deus. Deut. 6, 4^a. — Nee est similis mei. Psal. 82, 1^a.

- Consilium meum stabit. Psal. 32, 5^a.
 6 Et omnis voluntas mea fiet. Psal. 113, 3^a.
 7

CAPUT XLVII.

- 1 Ultionem capiam. Deut. 32, 17^a. — Et non resistet mihi homo 2 Paral. 20, 2^a.
 2 Iratus sum super populum meum. Exod. 32, 2^a.
 5 Sapientia tua et scientia tua haec te decepit 2-2, q. 46, 1, 3^m | 1^a Cor. 1, lect. 3.

CAPUT XLVIII.

- 1 Longe faciam furem meum. Exod. 32, 2^a.
 2 Manus mea fundavit terram, et dextera mea 2 Paral. 6, fi. | Opus. 12, art. 4. — Et brachium suum, ibidem. — A facie mea, ibidem.
 5 Non est pax impiis, dicit Dominus 2-2, q. 29, 2, 3^m | 3, 1^m | Matth. 5.
 4 Et nunc Dominus Deus misit me, et spiritus ejus 1^a q. 43, 8, o. | Po^a q. 10, 4, 11^m.

CAPUT XLIX.

- 1 Dominus recordatus est nominis mei. Gen. 8, 1^a. — In umbra manus suae protexit me 2 Paral. 6, fi. | Quol. 7, 18, c. fi. | Isa. 4, fi. — Et glorificatus sum in oculis Domini, ibidem.
 2 Deus factus est fortitudo mea. Psal. 89, 1^a. — Dedi te in lucem gentium, supra c^o 42, 1^a.
 5 In tempore placito exaudivi te, et in die salutis auxiliatus sum tui 2^a Cor. 6.
 4 Laudate caeli, et exulta terra, jubilate montes laudem. Psal. 18, 1^a | Psal. 33, 1^a.
 5 Et Dominus oblitus est mei, etc. Isa. 38. — Ego non obliviscar tui. Gen. 8, 1^a.
 6 Ecce in manibus meis descripsi te, muri tui coram oculis meis semper 2 Paral. 6, fi. — Ecce levabo ad gentes manum meam, ibidem.
 7 Vultu in terram demisso, adorabunt te. Gen. 18, 2^a.

CAPUT L.

- 1 Numquid abbreviata est manus mea 2 Paral. 6, fi.
 2 De manu mea factum est hoc, ibidem.
 5 Attendite ad petram, unde excisi estis, et ad cavernam laci, de qua praecisi estis, ibidem.

CAPUT LI.

- 1 Attendite ad Abraham patrem vestrum, et ad Saram quae peperit vos. Rom. 4, lect. 3 | Gal. 4, lect. 3 | Hebr. 11.
 2 Gaudium et laetitia inveniatur in ea. Psal. 15, fi.
 5 Gratiarum actio, et vox laudis 2-2, q. 13, 4, c. | 2, d. 2, q. 2, 2, 5^m | 4, d. 14, q. 2, art. 1, q. 4, c. | 4^m | 1^a Cor. 13, lect. 3.
 4 Brachia mea populos judicabunt 2 Paral. 6, fi. — Et brachium meum sustinebunt, ibidem.
 5 Levate in caelum oculos vestros, supra c^o 40, fi. — Caeli sicut fumus liquescent, et terra sicut vestimentum atteretur. Psal. 101, fi.
 6 Consurge consurge, induere fortitudinem 3^a q. 14, 1, 4^m | 3, d. 15, q. 1, 1, 1^m.
 7 Brachium Domini 2 Paral. 6, fi. — Fugiet dolor et gemitus, supra c^o 35, fi.
 8 In umbra manus meae protexi te 2 Paral. 6, fi. | supra 49, 1^a. — Bibisti de manu Domini, ibidem. — Calicem irae ejus. Exod. 32, 2^a. — Plenum indignatione Domini, ibidem.
 9 Ut plantes caelos, et fundes terram. Hebr. 1, lect. 5.

CAPUT LII.

- 1 Quam pulchri supra montes pedes annuntiantis, et praedicantis pacem, etc. Rom. 10, lect. 2.
 2 Paravit Dominus brachium suum 2 Paral. 6, fi.
 5 Recedite recedite, exite inde, pollutum nolite tangere 2-2, q. 25, 6, 5^m | 2^a Cor. 6, fi.
 4 Sicut obstupuerunt super te multi, sic inglorius erit inter viros aspectus ejus, et forma ejus inter filios hominum 3^a q. 46, 5, 2^m | q. 49, 6, c.

- 5 Quibus non est narratum de eo, viderunt; et qui non audierunt, contemplati sunt. Rom. 15, lect. 2.

CAPUT LIII.

- 4 Quis credidit auditui nostro? Rom. 10, lect. 2.
 2 Et brachium Domini, cui revelatum est? 2 Paral. 6, fi.
 5 Non est ei species, neque decor. Et vidimus eum, et non erat aspectus, supra c^o 52, 4^a. — Quasi absconditus vultus ejus, et despectus 3^a q. 36, 1, o.
 4 Dominus posuit in eo iniquitatem omnium nostrum 3^a q. 2, 2, 1^m | 6, 4^m | q. 15, 1, 4^m | Rom. 15, lect. 1, me^o.
 5 Vere languores nostros ipse tulit 3^a q. 12, 4, 3^m | q. 14, 4, o. | q. 15, 1, c. | q. 46, 4, 3^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 1^m | d. 15, q. 1, 1, o. | d. 22, q. 2, a. 1, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 55, 1^m | Opus. 3, c^o 233 | 238.
 6 Oblatus est, quia ipse voluit 3^a q. 14, 2, 1^m | q. 15, 6, 4^m | 3, d. 16, q. 1, 2, 2^m | Opus. 58, c^o 27, etc. | Opus. 60, c^o 18, prin^o.
 7 Generationem ejus, quis enarrabit? 3^a q. 31, 3, 1^m.
 8 Et dabit impios pro sepultura 3^a q. 51, 1, 2^m.
 9 Tradidit in mortem animam suam 3^a q. 47, 3, 2^m | 4, d. 1, q. 1, art. 4, q. 3, o. | Verit. q. 26, 6, 20^m | Rom. 4, lect. 3, fi.
 10 Pro eo, quod iniquitatem non fecerit, et dolus non est inventus in ore ejus 3^a q. 14, 3, o. | q. 15, 1, o. | 5, 1^m | 2^m | q. 22, 4, 1^m | q. 27, 3, c. | q. 28, 1, c. | q. 31, 7, o. | q. 34, 1, 1^m | q. 39, 1, c. | 2, 2^m | q. 40, 3, 1^m | q. 50, 2, c. | 3, d. 3, q. 1, art. 2, q. 1, c. fi. | q. 2, c. | d. 12, q. 2, 1, 1^m | d. 13, q. 1, art. 2, q. 1, c. fi. | d. 17, art. 3, q. 2, 1^m | d. 21, q. 1, 2, c. | 4, d. 14, q. 1, art. 3, q. 3, 2^m | Psal. 14 | Psal. 15 | Isa. 11, prin^o.
 11 Et dolores nostros ipse portavit 3^a q. 15, 5, o. | q. 46, 6, 8, o. | 3, d. 15, q. 2, art. 3, q. 1, o. | Verit. q. 26, 8, 9, o. | Opus. 3, c^o 239.
 12 Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra 3^a q. 49, o. | q. 52, 5, c. | q. 56, 2, 4, 4^m | q. 62, 5, o. | q. 69, 1, 2^m | q. 79, 3, c. | 3, d. 19, 1, o. | L. prin^o | Cg. 4, c^o 55, 23^m | 34^m | Rom. 5, lect. 2, fi. | c^o 15, lect. 1.
 13 Et livore ejus sanati sumus 3^a q. 46, 3, c. | q. 48, 1, o. | 6, 3^m | q. 49, 1, c. | q. 50, 6, c. | q. 61, 1, 2^m | q. 62, 5, o. | 3, 18, 5, o.
 14 Omnes nos erravimus, unusquisque in viam suam declinavit 3 Reg. 8, 12^a.
 15 Et cum sceleratis reputatus est 3^a q. 46, 11, o.
 16 Et pro transgressoribus rogavit 2-2, q. 31, 2, 1^m | q. 83, 7, 3^m | 4, d. 46, q. 2, art. 3, q. 2, 2^m | Verit. q. 24, 11, 8^m | Ma. q. 3, 15, 3^m.

CAPUT LIV.

- 1 Laetare sterilis quae non paris, decanta laudem... quae habebat virum. Gal. 4, lect. 7.
 2 In momento indignationis. Exod. 32, 2^a. — Ut non irascear tibi, ibidem.
 5 Abscondi faciem meam a te 2 Paral. 6, fi.
 4 Sicut in diebus Noe cui juravi... sic juravi. Exod. 32, 4^a.

CAPUT LV.

- 1 Invocate eum, dum prope est. Psal. 144, fi.
 2 Sicut exaltantur caeli a terra, sic exaltatae, etc. 1, d. 48, 1, 1^m.
 5 Sic erit verbum quod egredietur de ore meo 2 Paral. 6, fi.
 4 Montes et colles cantabunt coram vobis laudem, et omnia ligna sylvarum plaudent manibus. Psal. 18, 1^a.

CAPUT LVI.

- 1 Non dicat filius advenae, qui adhaeret Domino dicens: separatione dividet me Dominus a populo suo, etc. 1-2, q. 105, 3, c. | 1^m.
 2 Et non dicat eunuchus: ecce ego lignum aridum, quia haec dicit Dominus eunuchis, etc. 1-2, q. 105, 3, 2^m.
 5 Domus mea, domus orationis vocabitur cunctis gentibus 1-2, q. 102, 4, 1^m.

CAPUT LVII.

- 1 Semen adulteri et fornicariae. Levit. 17, 5^a. — Suscepisti adulterum, ibidem.
 2 Numquid super his non indignabor? Exod. 32, 2^a. — Neque usque ad finem irascear, ibidem. — Iratus sum, ibidem. — Et indignatus sum, ibidem.

- 5 Spiritus a facie mea egredietur 2 Paral. 5, fi. — Abscondi faciem meam, ibidem.
4 Non est pax impiis, dicit Dominus, supra c^o 48, 5^a.

CAPUT LVIII.

- 1 Nonne hoc est magis jejuniū quod elegi? dissolve colligationes impietatis, etc. 2-2, q. 147, 1, 1^m | 4, d. 15, q. 3, art. 1, q. 1, 2^m.
2 Quia misericors sum Dominus Deus tuus. Psal. 24, fi. | Psal. 102 | Eccl. 2, 3^a.
5 Animam afflictam repleveris. Rom. 13.
4 Os enim Domini locutum est 2 Paral. 6, fi.

CAPUT LIX.

- 1 Ecce non est abbreviata manus Domini, etc. neque aggravata est aures ejus 2 Paral. 6, fi. — Faciem ejus a vobis, ibidem. — In oculis ejus, ibidem. — Et brachium ejus, ibidem.
2 Iniquitates vestrae diviserunt inter vos et Deum vestrum, et peccata vestra absconderunt faciem ejus a vobis 1^a q. 48, 4, c. fi.
5 Et aporiatu est Dominus. Cg. 1, c^o 91, fi.
4 Indutus est vestimentis ultionis, etc. Deut. 32, 4^a. — Et venerit Sion redemptor, et eis qui redeunt ab iniquitate in Jacob. Rom. 11, lect. 4.
5 Cum venerit quasi fluvius violentus, quem spiritus Domini cogit. Isa. prol. prin^o. — Et venerit Sion redemptor, eis et qui redeunt ab iniquitate in Jacob... Hoc foedus meum cum eis. Rom. 11, lect. 4, prin^o. — Qui sunt isti, qui ut nubes volant. Job 37, 1^a.

CAPUT LX.

- 1 In indignatione mea percussi te. Exod. 32, 2^a.
2 Et adorabunt vestigia pedum tuorum. Gen. 18, 2^a.
5 Ponam te in superbiam populorum 2-2, q. 162, 1, 1^m | Ma. q. 8, 2, 17^m.
4 Et tibi Dominus in lucem sempiternam. Psal. 35, fi. — Opus manuum mearum 2 Paral. 6, fi.

CAPUT LXI.

- 1 Spiritus Domini super me, eo quod unxerit me 1^a q. 36, 1, 2, 1 | 1^m.
2 Ad annuntiandum mansuetis misit me. Cg. 4, c^o 24, prin^o | Po^a q. 10, 4, 14^m.
5 Ministri Dei vestri, dicetur vobis 2^a Cor. prol.
4 Et in gloria eorum superbiatis, supra c^o 60, 3^a. — Laetitia sempiterna erit eis. Psal. 15, fi.
5 Et odio habens rapinam in holocaustum. Psal. 5. — Isti sunt semini cui benedixit Dominus. Gen. 1, 29^a.
6 Exultabit anima mea, supra 58, 3^a.

CAPUT LXII.

- 1 Et vocabitur tibi nomen novum 3^a q. 37, 2, 2^m.
2 Quod os Domini nominavit 2 Paral. 6, fi. — In manu Domini, ibidem. — In dextera sua, et in brachio fortitudinis suae, ibidem. — Donec egredietur ut splendor, etc. Hebr. 1, lect. 1, prin^o.
3 Juravit Dominus. Exod. 32, 4^a.

CAPUT LXIII.

- 1 Quis est iste qui venit de Edom, tinctis vestibibus de Bosra? Ephes. c^o 3, lect. 3, fi. | 2-2, q. 2, 7, 1^m | 2, d. 11, L. | 3, d. 3, q. 3, art. 2, q. 2, 2^m.
2 Et factus est eis salvator. Psal. 89, 1^a.
5 Et angelus faciei ejus, salvavit eos 2 Paral. 6, fi. — Qui eduxit ad dexteram Moysen in brachio, ibidem.
4 Ipsi autem ad iracundiam provocaverunt eum, et affixerunt spiritum Sancti ejus. Exod. 32, 2^a | Cg. 4, c^o 23.
5 Et recordatus est. Gen. 8, 1^a. — Attende de caelo, et vide de habitaculo sancto tuo 3 Reg. 8, 5^a 10^a.
6 Tu autem pater noster. Deut. 32, 2^a.
7 Abraham nescivit nos, et Israel ignoravit nos 1^a q. 89, 8, c. | 4, d. 45, q. 3, 1, 1^m | Verit. q. 9, 6, 5^m.
8 Quare errare fecistis nos, Domine, de viis tuis, et indurasti cor nostrum? Exod. 4, 2^a | Cg. 4, c^o 150, o.

S. Th. Opera omnia. Index.

CAPUT LXIV.

- 1 Utinam dirumperes caelos, et descenderes 2 Reg. 22, 7^a. — Descendisti, ibidem.
2 A facie tua 2 Paral. 6, fi. — Ecce tu iratus es. Exod. 32, 2^a.
5 Oculus non vidit Deus absque te, quae praeparasti expectantibus te 2-2, q. 17, 2, 1^m | 3^a q. 57, 2, 2^m | 3, d. 21, a. 2, q. 3, 1^m | 1^a Cor. 2.
4 Quasi pannus menstruatae universae justitiae nostrae 3^a q. 89, 6, e.
5 Et nunc, Domine, pater noster es tu. Deut. 22, 2^a.
6 Quaesierunt me, qui ante non interrogabant, invenerunt qui non quaesierunt me. Rom. 10, lect. 3.

CAPUT LXV.

- 1 Expandi manus meas tota die ad populum incredulum, qui graditur via non bona, post cogitationes suas. Rom. 10, lect. 3, fi.
2 Expandi manus meas 2 Paral. 6, fi. — Ante faciem meam, ibidem. — In oculis meis, ibidem.
5 Populus qui ad iracundiam provocat me. Exod. 32, 2^a. — Fumus erunt in furore meo, ibidem.
4 Reddam et retribuam in sinum eorum iniquitates vestras. Deut. 32, 2^a. — Et iniquitates patrum vestrorum 2 Reg. 21, 1^a.
5 Ecce servi mei comedent, et vos esurietis, etc. Cg. 4, c^o 82.
6 Et servos suos vocabit nomine alio 3^a q. 37, 2, o.
7 In quo qui benedictus est, benedicet in Domino. Gen. 1, 29^a fi. — Semen benedictorum Domini est, ibidem.
8 Ecce ego creo caelos novos, et terram novam. Eccl. 1, 7^a.
9 Sed gaudebitis, et exultabitis in sempiternum. Psal. 15, fi.
10 Puer centum annorum morietur, et peccator centum annorum maledictus erit. Gen. 2, 22^a | 3, 21^a | Matth. 10, 7^a.
11 Antequam elament, ego exaudiam, adhuc loquentibus illis, ego exaudiam. Gen. 4, 4^a | Exod. 2, 4^a.
12 Lupus et agnus pascentur simul, et leo et bos comedent paleas. Rom. 11, prin^o.
15 Et serpenti pulvis est panis ejus. Isa. 13.
14 Non nocebunt, neque occident, in monte sancto meo 2-2, q. 64, 4, o.

CAPUT LXVI.

- 1 Caelum mihi sedes est, et terra scabellum pedum meorum. Hebr. 1, lect. 6.
2 Omnia haec manus mea fecit 2 Paral. 6, fi. — In oculis meis, ibidem. — Cognoscetur manus Domini, ibidem. — Coram facie mea, ibidem.
3 Anima eorum delectata est, supra 58, 3^a.
4 Numquid qui alios parere facio, ego non pariam? si ego qui aliis generationem tribuo, sterilis ero? 1^a q. 27, o. | q. 28, 4, c. | 1, d. 4, q. 1, 1, o. | d. 6, 3, 3^m | Cg. 4, c^o 2 | 7, fi. | 10, 11, 12 | Verit. q. 4, 4, o. | Po^a q. 2, 1, o. | Opus. 2, c^o 2.
5 Laetamini cum Jerusalem, et exultate in ea, omnes qui diligitis eam. Rom. 15, lect. 1, fi.
6 Ecce Dominus in igne veniet, et in flamma ignis, quia in igne Dominus judicabit. Exod. 24, 3^a.
7 Reddere indignationem furoris sui. Exod. 32, 2^a.
8 Sicut caeli novi et terra nova, quae ego facio stare coram me. Eccl. 1, 7^a.
9 Et erit mensis ex mense, et sabbatum ex sabbato 2, d. 15, q. 3, 3, c. fi. | 3, d. 37, art. 5, q. 2, o.
10 Egredientur et videbunt cadavera virorum, qui praevaticati sunt in me 4, d. 50, L. 4^m.
11 Vermis eorum non morietur 2, d. 39, q. 3, 1, 5^m | d. 50, q. 2, a. 3, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 82 | c^o 89, fi. | Po^a q. 5, 9, 13^m | Quol. 7, vel 8, vel 22, q. 5, 11, q. 5, 3, o. | Quol. 3, 23, c. | Opus. 3, c^o 179 | Opus. 10, art. 41.
12 Et ignis eorum non extinguetur 1^a q. 10, 3, c. 2^m | 1, d. 8, q. 2, 2, c. 4^m | 4, d. 44, q. 3, art. 2, q. 1, o. | 4, d. 50, q. 2, art. 3, q. 1, c. 1° | q. 2, c. | Cg. 4, c^o 90 | Verit. q. 26, 1, c. 5^m | Quol. 7, 13, c. | Hebr. 10, lect. 3.

Auctoritates ex libro Jeremiae Prophetiae.

CAPUT I.

- 1 Priusquam te formarem in utero novi te 3^a q. 27, 2, 1^m | 3, d. 3, q. 1, art. 1, q. 2, 2^m.
2 Ecce constitui te hodie super gentes et super regna... et planctus. Opus. 20, lib^o 3, c^o 19, fi.

- 3 Et misit manum suam 2 Paral. 6, fi.
4 Et dixi: A, A, A, Domine Deus! ecce nescio loqui, quia puer ego sum. Exod. 3, 5^a | 4, 3^a | 2^a Cor. 11.

CAPUT II.

- 1 Recordatus sum tui. Gen. 8, 1^a.
2 Elongaverunt a me 1^a q. 3, 1, 4^m | 4, d. 17, q. 1, art. 2, q. 2, c. | Isa. 34.
3 Filii Mempheos et Taphnes, constupraverunt te usque ad verticem. Verit. q. 16, 2, 3^m.
4 Prosternebaris meretrix. Levit. 17, 5^a.
5 Avertatur furor tuus a me. Exod. 32, 2^a.

CAPUT III.

- 1 Tu autem fornicata es cum amatoribus tuis. Levit. 17, 5^a.
2 Non avertam faciem meam a vobis 2 Paral. 6, fi. — Juxta cor meum, ibidem.
3 Non irasear in perpetuum. Exod. 32, 2^a.
4 Ego vir vester 4, d. 42, q. 3, 2, 2^m.
5 Patrem vocabis me. Deut. 32, 2^a.

CAPUT IV.

- 1 Et jurabis, vivit Dominus in veritate et iudicio et justitia 2-2, q. 89, 3, o. | 7, c. | q. 98, 1, 1^m | 3, d. 39, q. 2, 3, o. | Quol. 5, q. 13, 2, c.
2 Novate vobis novale, et nolite serere super spinas. Isa. 56.
3 Circumcidimini Domino, et auferte praeputia cordis vestris 1-2, q. 102, 5, 1^m | 4, d. 1, q. 2, art. 1, q. 3, c. | art. 3, q. 2, c. | Rom. 2, fi. | c^o 4, lect. 2 | Ephes. 2, lect. 4 | Phil. 3 | Col. 2, lect. 3, primo.
4 A facie mea 2 Paral. 6, fi.
5 Ne forte egrediatur ut ignis indignatio mea, etc. Exod. 4, 5^a | 32, 2^a. — Non est aversa ira furoris Domini, ibidem.

CAPUT V.

- 1 Domine, oculi tui respiciunt fidem 2 Paral. 6, fi.
2 Moechati sunt, et in domo meretricis luxuriantur. Levit. 17, 5^a.
3 Non ulciscetur anima mea. Deut. 32, 5^a | Isa. 42, 2^a.
4 Et a facie mea non delebitis 2 Paral. 6, fi.
5 Causam viduae non judicaverunt, causam pupilli non dixerunt, et iudicium pauperum non judicaverunt. Isa. 1, 7^a.

CAPUT VI.

- 1 Ne forte recedat anima mea a te. Isa. 42, 2^a.
2 Ecce incircumcisae aures eorum, supra c^o 4, 3^a.
3 Furore Domini plenus sum. Exod. 32, 2^a.
4 Extendam manum meam 2 Paral. 6, fi.
5 A minore quippe usque ad majorem, omnes avaritiae student 2-2, q. 166, 1, 3^m | Phil. 2, lect. 4.
6 Et quid mihi thus, de sabba affertis, etc. non placuerunt mihi. Psal. 39, 2^a. — Crudelis est, et non miserebitur 2 2, q. 159, 1, 2^m.

CAPUT VII.

- 1 Habitabo vobiscum. Psal. 9 | Isa. 33.
2 Ubi habitavit nomen meum a principio 3 Reg. 8, 5^a.
3 Projiciam vos a facie mea 2 Paral. 6, fi.
4 Tu ergo noli orare pro populo hoc, etc. quia non exaudiam te 4, d. 15, q. 4, art. 4, q. 3, 1^m | Verit. q. 24, 11, 8^m.
5 Et mulieres conspergunt adipem, ut faciant placentas reginae caeli 1 2, q. 102, 4, 6^m.
6 Et me ad iracundiam provocent 32, 2^a. — Ecce furor meus, et indignatio mea conflatur, et succendetur, ibidem.
7 Non sum locutus cum patribus vestris, et non praecepi eis in die qua eduxi eos de terra Aegypti, de verbo holocaustorum et victimarum. Psal. 39, 2^a.
8 Et misi ad vos omnes servos meos prophetas, per diem consurgens diluculo, et mittens. Opus. 19, c^o 12 | c^o 26 | Joan. 1, lect. 11 | Rom. 10, lect. 2.
9 In oculis meis. Paral. 6, fi. — Nec cogitavi in corde meo, ibidem.

CAPUT VIII.

- 1 Apprehenderunt mendacium 1^a q. 17, 4, 3^m.
2 Milvus in caelo cognovit tempus suum, turtur et irando et cicconia, etc. 2-2, q. 95, 7, 2^m.
3 A minimo usque ad maximum, omnes avaritiam sequuntur, supra c^o 6, 5^a.
4 Numquid Dominus non est in Sion? Psal. 9.
5 Me ad iracundiam concitaverunt. Exod. 32, 2^a.

CAPUT IX.

- 1 Omnes adulteri sunt. Levit. 17, 5^a. — Numquid ulciscetur anima mea. Deut. 32, 5^a | Isa. 42, 2^a.
2 Ad quem verbum oris Domini fiat 2 Paral. 6, fi.
3 Non gloriatur sapiens in sapientia sua, nec fortis in fortitudine sua, etc. sed scire et nosce me 2 2, q. 45, 4, 1^m | Opus. 72, primo | 1^a Cor. 1, fi.
4 Omnis autem domus Israel, incircumcisi sunt corde, supra c^o 4, 3^a.

CAPUT X.

- 1 A signis caeli nolite metuere quae gentes timent 1^a q. 115, 4, 3^m.
2 Non est similis tui, Domine. Psal. 82, 1^a. — Magnus es, Domine. Psal. 146, 1^a.
3 Ab indignatione ejus. Exod. 22, 2^a. — Non in furore tuo, ibidem.
4 Praeparat orbem in sapientia sua, et prudentia sua extendit caelos. Psal. 103, 5^a. — Leges populorum vanae sunt. Rom. 7, lect. 2, primo.
5 Stultus factus est omnis homo, a scientia sua 2-2, q. 46, 1, 3^m.
6 Non est hominis via ejus, neque viri est ut ambulet, et dirigat gressus suos 1^a q. 83, 1, 4^m | Verit. q. 24, 1, 1^m | Ma. q. 6, 1^m.
7 Ne forte ad nihilum redigas me 1-2, q. 87, 4, 1^m | 4, d. 46, q. 1, 3, 6^m | q. 2, art. 2, q. 1, 4^m | Po^a q. 5, 4, 6^m.

CAPUT XI.

- 1 Maledictus vir, qui non audierit verba pacti hujus. Gen. 3, 18^a. — Eritis mihi in populum, et ego ero vobis in Deum. Deut. 7, 5^a.
2 Ut suscitem juramentum quod juravi. Exod. 32, 4^a. — Terram fluentem lacte et melle. Exod. 3, 4^a | 32, 2^a.
3 Mane consurgens, contestatus sum. Job 1, 4^a 5^a | Psal. 5, 2^a | 3, Reg. 22, 2^a.
4 Tu ergo noli orare pro populo hoc, et ne assumes laudem pro eis laudem et orationem; quia non exaudiam te, supra c^o 7, 4^a.
5 Quid est, quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa? 2-2, q. 184, 8, c. fi. | q. 186, 10, o.
6 Numquid carnes sanctae auferent a te malitias tuas? 3^a q. 79, 2, 2^m | 4, d. 9, art. 3, q. 1, o.
7 Olivam uberem, pulchram, fructiferam, speciosam, vocavit Dominus nomen tuum 3^a q. 37, 2, o.
8 Tu autem, Domine, Sabaoth qui judicas juste. Psal. 9, 2^a. — Et probas renes et corda 3 Reg. 8, 10^a.
9 Videam ultionem tuam ex eis. Gen. 3, 18^a | Deut. 32, 5^a. — Tibi revelavi causam meam. Psal. 36, 2^a.
10 Et ego quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimam 1-2, q. 102, 3, 2^m | 3^a q. 73, 5, c. | Isa. 16, primo | Jo. 1, lect. 21, fi.

CAPUT XII.

- 1 Prope es tu ori eorum, et longe a renibus eorum. Psal. 144, fi. — Bene est omnibus qui praevaricatur, et inique agunt. Rom. 3, lect. 1, fi.
2 Et tu, Domine, nosti me, et vidisti me. Exod. 33, 3^a.
3 Et probasti cor meum tecum 3 Reg. 8, 11^a.
4 Congrega eos quasi gregem ad victimam, et sanctifica eos in die occisionis. Gen. 3, 18^a.
5 Propter iram furoris Domini. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XIII.

- 1 Ut esset mihi in populum, et in laudem, et in gloriam. Deut. 7, 5^a.
2 Antequam tenebrescat, et antequam offendant pedes vestri ad montes caliginosos. Rom. 9, lect. 1.
3 In abscondito plorabit anima mea. Isa. 42, 2^a | c^o 58, 3^a.

- 4 Deducet oculos meus lacrymam 2 Paral. 6, fi. — Confisa es in mendacio 2-2, q. 128, 2^m. — Ubi est grex, qui datus est tibi... numquid non? Hebr. 13, lect. 3.
- 5 Adulteria tua et... scelus fornicationis tuae. Levit. 17, 5^a.
- 6 Quare quasi colonus futurus es in terra, et quasi viator declinans ad manendum 3^a q. 15, 10, b. | c.

CAPUT XIV.

- 1 Noli orare pro populo isto in bonum, supra c^o 7, 4^a.
- 2 Et si obtulerit holocaustum et victimas, non suscipiam eam. Psal. 39, 2^a.
- 5 Aut Sion abominata est anima tua. Isa. 42, 2^a.
- 4 Solij gloriae tuae recordare. Gen. 8, 1^a.

CAPUT XV.

- 1 Si steterint Moyses et Samuel coram me, non est anima mea ad populum istum 1^a q. 3, 2, 1^m | 1-2, q. 114, 6, c. | 4, d. 45, q. 3, 3, 2^m | 1^a Cor. 1, lect. 3.
- 2 A facie mea 2 Paral. 6, fi. — Extendam manum meam, ibidem. — Quasi os meum, ibidem.
- 3 Dabo eos in furorem universis regnis terrae, per Manassem filium Ezechiae regis Juda 2 Reg. 21, 1^a. — Laboravi rogans. Gen. 3, 24^a.
- 4 Super arenam maris. Gen. 15, 2^a. — Ignis succensus est in furore meo. Exod. 32, 2^a. — Recordare mei. Gen. 8, 1^a.
- 5 Non sedi in concilio ludentium 2-2, q. 168, 4, 2^m.
- 6 Si converteris, convertam te 1^a q. 62, 2, 3^m | Cg. 4, c^o 72, fi. | Verit. q. 28, 2, c.

CAPUT XVI.

- 4 Abstuli pacem a populo isto, dicit Dominus, et miserationes. Jacob 2, 6^a.
- 2 Ecce ego mittam pisces multos, dicit Dominus, et piscabuntur eos. Et post haec mittam eis multos venatores, et venabuntur eos, etc. supra 7, 9^a.
- 5 Oculi mei 2 Paral. 6, fi. — A facie mea, ibidem. — Ostendam eis manum meam, ibidem.
- 4 Super omnes vias eorum. Prov. 5, 1^a. — Vere mendacium possederunt patres nostri, et vanitatem, supra c^o 8, 1^a.

CAPUT XVII.

- 1 Peccatum Juda scriptum est stylo ferreo in ungue adamantino. Psal. 50.
- 2 Ignem succendisti in furore meo. Exod. 32, 2^a.
- 3 Maledictus homo qui confidit in homine 2-2, q. 25, 1, 3^m. — Et a Deo recedit cor ejus, supra 2, 2^a. — Recedentes a te, in terra scribentur, ibidem | Psal. 17.
- 4 Pravum est cor hominis et inscrutabile, et quis cognoscet illud? — Ego Dominus scrutans cor et probans renes 3 Reg. 8, 11^a.
- 5 Confundantur qui me persequuntur etc. Gen. 3, 18^a. — Et duplici contritione contere eos, ibidem | 4, d. 15, L. prin^o.
- 6 Sanctificate diem sabbati. Exod. 20, 4^a.

CAPUT XVIII.

- 1 In manu mea 2 Paral. 6, fi. — In oculis meis, ibidem. — Dorsum et non faciem ostendam eis, ibidem.
- 2 Repente loquar adversus gentem, et adversus regnum, ut eradicem... Nunc ergo 1^a q. 19, 7, 2^m | 2-2, q. 171, 6, 2^m | q. 174, 1, c. | 2, o. | 4, d. 46, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m | Cg. 3, c^o 96, fi. | 154 | Verit. q. 10, 11, 12, o. | Isa. 38, prin^o | Rom. 3 | Hebr. 6, lect. 4.
- 5 Agam et ego poenitentiam. Gen. 6, 4^a.
- 4 Recordare. Gen. 8, 1^a. — Averterem indignationem tuam ab eis. Exod. 32, 2^a. — Da filios eorum in famem etc. usque fi. Gen. 3, 18^a.

CAPUT XIX.

- 1 Nec ascenderunt in cor meum 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XX.

- 1 Seduxisti me, Domine, et seductus suum 2-2, q. 55, 4, 1^m.
- 2 Qui vides renes et cor 3 Reg. 8, 11^a.

- 5 Tibi revelavi causam meam. Psal. 36, 2^a.
- 4 Videam ultionem tuam ex eis. Deut. 32, 5^a.
- 5 Maledicta dies, in qua natus sum etc. usque fi. Gen. 3, 18^a.

CAPUT XXI.

- 1 In manu extenta, et brachio forti 2 Paral. 6, fi. — Posui enim faciem meam, ibidem.
- 2 In furore et in indignatione et in ira grandi. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XXII.

- 1 Advenam et pupillum et viduam, nolite contristare. Isa. 1, 11^a.
- 2 In memetipso juravi, dicit Dominus. Exod. 32, 4^a.
- 5 Si fuerit anulus in manu dextera mea 2 Paral. 6, fi.
- 4 Scribe virum istum sterilem 3^a q. 31, 2, 3^m.

CAPUT XXIII.

- 9 Et regnabit rex, et sapiens erit 2-2, q. 50, 1, 1^m.
- 2 A facie Domini 2 Paral. 6, fi. — Non de ore Domini, ibidem. — Usquedum compleat cogitationem cordis sui, ibidem.
- 5 In Jerusalem vidi similitudinem adulterantium. Levit. 17, 5^a. — Et iter mendacii, supra c^o 8, 1^a.
- 4 Ecce turbo dominicae indignationis. Exod. 32, 2^a. — Non revertetur furor Domini, ibidem.
- 5 Putasne Deus e vicino ego sum, dicit Dominus, et non Deus de longe? Psal. 114, fi.
- 6 Numquid non caelum et terram ego impleo, dicit Dominus? 1^a q. 8, 2, c. | 1, d. 37, q. 2, 1, e.
- 7 Cum ego non misissem eos, nec mandassem eis, supra 9^a.

CAPUT XXIV.

- 1 Et ponam oculos meos super eos 2 Paral. 6, fi.
- 2 Et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum. Deut. 7, 5^a.

CAPUT XXV.

- 1 Et loquutus sum ad vos, de nocte consurgens, supra 7, 8^a | Tim. prin^o.
- 2 Et misit Dominus ad vos omnes servos suos prophetas, consurgens dileculo, mittensque, supra 7, 8^a.
- 5 Neque me ad iracundiam provocetis. Exod. 32, 2^a.
- 4 De manu Domini 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XXVI.

- 1 Et poeniteat Dominum. Gen. 6, 4^a.
- 2 Servorum meorum prophetarum, quos misi ad vos de nocte consurgens, supra 7, 8^a.
- 3 Apprehenderunt eum, scilicet Jeremiam, sacerdotes et prophetae, et omnis populus dicebat: morte moriatur. Rom. 3, lect. 2.
- 4 Dixerunt principes, et omnis populus ad sacerdotes et ad prophetas: Non est viro huic iudicium mortis, quia in nomine Domini prophetavit, ibidem.
- 5 Faciem Domini 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XXVII.

- 1 In brachio meo extento, ibidem. — In oculis meis, ibidem.
- 2 Non misi eos, dicit Dominus, supra 7, 9^a.

CAPUT XXVIII.

- 1 Cum venerit verbum ejus, tunc scietur propheta quem misit Dominus in veritate, supra 7, 8^a.
- 2 Non misit te Dominus, supra 7, 8^a.

CAPUT XXIX.

- 1 Misi ad eos per servos meos prophetas, de nocte consurgens et mittens, supra 7, 8^a.
- 2 Ego sum iudex et testis, dicit Dominus 2-2, q. 67, 1, 1^m | 3, 3^m | q. 89, 1, 3^m | Psal. 9.

CAPUT XXX.

- 1 Et applicabo eum, et accedet ad me. Psal. 33, 3^a. — Ut appropinquet mihi, dicit Dominus, ibidem.
- 2 Eritis mihi in populum, et ego ero vobis in Deum. Deut. 7, 5^a.

- 4 Ecce turbo Domini, furor egrediens, procella ruens impiorum. Exod. 32, 2^a. — Non avertet iram indignationis Dominus, ibidem.
- 5 Donec compleat cogitationem cordis sui 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XXXI.

- 1 Ero Deus universis cognationibus Israel, et ipsi erunt mihi in populum. Deut. 7, 5^a.
- 2 Longe Dominus apparuit mihi. Psal. 144, fi.
- 3 In charitate perpetua dilexi te, ibidem.
- 4 Factus sum Israeli pater. Psal. 89, 1^a | Deut. 32, 2^a. — Et Ephraim primogenitus meus est. Exod. 4, 3^a.
- 5 Eritque anima eorum. Isa. 58, 3^a.
- 6 Vox in excelso audita est, lamentationis luctus et fletus Rachel plorantis filios suos. Matth. 2.
- 7 Et nolentis consolari super eis, quia non sunt, ibidem.
- 8 Quiescat vox tua a ploratu, et oculi tui a lacrymis, quia est merces operi tuo, ait Dominus 3^a q. 84, 9, 1^m.
- 9 Convertite me, Domine, et convertar, supra 15, fi.
- 10 Postquam convertisti me, egi poenitentiam 3^a q. 85, 5, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 2, q. 1, o. | q. 2, c.
- 11 Postquam ostendisti mihi, percussi femur meum 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3, 1^m.
- 12 Adhuc recordabor ejus. Gen. 8, 1^a. — Et peccati eorum non memorabor amplius, ibidem.
- 13 Creavit Dominus novum super terram 1^a q. 73, 1, 3^m.
- 14 Femina circumdabit virum. Jo. 1, lect. 15.
- 15 Ecce dies venient, dicit Dominus, et feriam Domui Israel.. scribam eam. Hebr. 8, lect. 2 | Lect. 3, o.
- 16 Ego ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum. Deut. 7, 5^a.
- 17 Non docebit ultra vir proximum suum, et vir fratrem suum... maximum 1^a q. 106, 1, 1^m | Opus. 72, prin^o | Hebr. 8, lect. 3.
- 18 Qui dat solem in lumine diei, ordinem lunae et stellarum, in lumine noctis... cunctis diebus 4, d. 48, q. 2, 2, 2^m | Po^a q. 5, 5, 2^m.

CAPUT XXXII.

- 1 In brachio tuo extento 2 Paral. 6, fi. — In manu robusta, et brachio extento, ibidem.
- 2 Non erit tibi difficile omne verbum. Luc. 1, 15^a.
- 3 Et reddis iniquitatem patrum, in sinum filiorum 2 Reg. 21, 1^a.
- 4 Fortissime. Cg. 1, c^o 92.
- 5 Manus consilio. Psal. 32, 5^a.
- 6 Et incomprehensibilis 1^a q. 12, 1, 1^m | 3^m | 7, o. | 8, o. | q. 56, 3, 1^m | 2^m | q. 57, 5, 2^m | q. 62, 9, c. | q. 86, 2, 1^m | q. 107, 3, c. | 1-2, q. 93, 2, 2^m | q. 102, 4, 6^m | 3^a q. 10, 1, o. | 3, 1^m | 1, d. 3, q. 1, 1, c. | 1^m | 4^m | d. 21, L. | d. 22, 1, c. | 2^m | 3, d. 14, a. 3, q. 1, o. | q. 2, c. | d. 27, q. 3, 2, c. fi. | 4, d. 45, q. 3, 1, c. | d. 49, q. 2, 1, 1^m | 3, 6^m | 2, o. | 5, c. | Cg. 1, c^o 3 | Lib. 3, c^o 55.
- 7 Cujus oculi aperti sunt super omnes vias filiorum Adam 2 Paral. 6, fi. | Prov. 5, 1^a.
- 8 Ut reddat unicuique secundum vias suas, etc. Psal. 61, 6^a.
- 9 Jurasti patribus eorum. Exod. 32, 4^a. — Terram fluentem lacte et melle. Exod. 3, 4^a.
- 10 Ad iritandum me. Exod. 32, 2^a. — In oculis meis 2 Paral. 6, fi. — In toto corde meo, ibidem. — Et in tota anima mea. Isa. 42, 2^a.
- 11 Exacerbant me, ibidem. — In furore meo, et in indignatione mea, ibidem. — Ad iracundiam me provocantes, ibidem. — In furore meo, et in ira mea, et in indignatione mea grandi, ibidem.
- 12 Et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum. Deut. 7, 5^a.

CAPUT XXXIII.

- 1 In furore meo, et in indignatione mea. Exod. 32, 2^a.
- 2 Abscondens faciem meam 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XXXIV.

- 1 Cum completi fuerint septem anni dimittat unusquisque fratrem suum habraeam qui venditus est ei, et serviet tibi sex annis. Exod. 21, 1^a.
- 2 In oculis meis 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XXXV.

- 1 Ego autem loquutus sum ad vos, de mane consurgens, supra 7, 5^a | 2^a Tim. prin^o.

- 2 Misique ad vos omnes servos meos prophetas, consurgens diluculo, mittensque, supra 7, 8^a.

CAPUT XXXVI.

- 1 Magnus furor, et indignatio Domini. Exod. 32^a.

CAPUT XXXVII.

- 1 Ora pro nobis Dominum Deum nostrum 4, d. 45, q. 3, 3, o.

CAPUT XXXVIII.

- 1 Quicumque manserit in civitate hac, morietur gladio, et fame, et peste. Gen. 6, 9^a.

CAPUT XXXIX.

- 1 Ecce ego inducam sermones meos super civitatem hanc in malum, et non in bonum 1^a q. 48, 6, c. | Rom. lect. 7.

CAPUT XL.

- 1 Si placet tibi, ut venias mecum in Babylonem, veni, et ponam oculos meos super te 2-2, q. 22, 1, o.

CAPUT XLI.

- 1 Noli occidere nos, quia habemus thesaurum in agro 2-2, q. 66, 5, 2^m.

CAPUT XLII.

- 1 Cadat oratio nostra in conspectu tuo, et ora pro nobis ad Dominum Deum nostrum, supra 37, 1^a.

CAPUT XLIII.

- 1 Mendacium tu loqueris 2-2, q. 110, 1, o.

CAPUT XLIV.

- 1 Ut me ad iracundiam provocarent. Exod. 32, 2^a. — Et conflata est indignatio mea, et furor meus, et succensa est, ibidem.
- 2 Et misi ad vos omnes servos meos prophetas, de nocte consurgens, mittensque, supra 7, 9^a.
- 3 Ponam faciem meam 2 Paral. 6, fi. — Et ascendit super cor ejus, ibidem.
- 4 Ut sacrificemus reginae caeli, supra 7, 5^a.
- 5 Horum recordatus est Dominus. Gen. 8, 1^a.
- 6 Et non poterat ultra portare Dominus, propter malitiam studiorum vestrorum 2-2, q. 137, 5, 4^m.
- 7 Ego juravi in nomine meo. Exod. 32, 4^a.

CAPUT XLV.

- 1 Ecce quos aedificavi, ego destruo. Deut. 32, 5^a.

CAPUT XLVI.

- 1 Dies ultionis, ut sumant vindictam de inimicis suis. Deut. 32, 5^a.

CAPUT XLVII.

- 1 Ingredere in vaginam tuam. Matth. 2, 13^a.

CAPUT XLVIII.

- 1 Maledictus qui facit opus Dei fraudulenter; et maledictus qui prohibet gladium suum a sanguine. Gen. 3, 18^a.
- 2 Inebriate eum calice irae Domini. Exod. 32, 2^a.
- 3 Cor meum ad Moab 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XLIX.

- 1 Per memetipsum juravi, dicit Dominus. Exod. 32, 4^a.
- 2 Auditum audiivi a Domino, et legatus ad gentes missus sum, supra 7, 9^a.
- 3 Quis similis mei? Psal. 82, 1^a. — Quis resistet vultui meo? 2 Paral. 6, fi. | 20, 2^a.
- 4 Iram furoris mei. Exod. 32, 2^a. — Audite consilium Domini. Psal. 32, 5^a. — Et dispergam eos in omnem ventum, qui sunt attonsi in comam 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m.

CAPUT L.

- 1 Ab ira Domini, ibidem. — Quoniam ultio Domini est, ultionem accipite de ea. Deut. 32, 5^a. — Ultionem Domini Dei nostri ultionem templi ejus, ibidem.
- 2 Protulit vasa irae suae, ibidem. — Quis similis mei? Psal. 82, 1^a.
- 3 Quis resistet vultui meo? 2 Paral. 6, fi. | 20, 2^a.
- 4 Audite consilium Domini. Psal. 32, 5^a.

CAPUT LI.

- 1 Tempus ultionis Domino. Deut. 32, 5^a.
- 2 Curavimus Babylonem, et non est sanata. Cg. 3, c^o 89 | Verit. q. 5, 5, 2^m.
- 3 Derelinquamus eam 1^a q. 113, 6, c. | 2, d. 11, q. 1, 4, 1^m | Verit. q. 5, 7, 2^m.
- 4 Quoniam ultio Domini est, ultio templi sui. Deut. 32, 5^a. — Juravit Dominus. Exod. 32, 4^a. — Per animam suam. Isa. 42, 2^a.
- 5 Et praeparavit orbem in sapientia sua, et prudentia sua extendit caelos. Psal. 103, 6^a | Opus. 12, a. 4.
- 6 Stultus factus est omnis homo a scientia sua, supra 10, 7^a.
- 7 Ecce ego ad te mons pestifer, qui corrumpis universam terram. Matth. 9.
- 8 Et extendam manum meam super te 2 Paral. 6, fi.
- 9 Ab ira furoris Domini. Exod. 32, 2^a.

CAPUT LII.

- 1 In oculis Domini 2 Paral. 6, fi. — A facie sua, ibidem.
- 2 Quoniam furor Domini erat. Exod. 32, 2^a.

Auctoritates ex libro Threnorum.

CAPUT I.

- 1 Viderunt eam hostes, et deriserunt sabbata ejus 3, d. 37, a. 5, q. 1, 1^m.
- 2 O vos omnes qui transitis per viam, attendite et videte si est dolor sicut dolor meus 3^a q. 46, 6, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, o. | Opus. 3, c^o 238 | 239.
- 3 In die irae furoris sui. Exod. 32, 2^a. — Os ejus ad iracundiam provocavi, ibidem | 2 Paral. 6, fi.
- 4 Ingrediatur omne malum eorum coram te, et de vindemia eos sicut vindemiasti me. Gen. 3, 18^a.

CAPUT II.

- 1 In furore suo Dominus. Exod. 32, 2^a. — Effudit quasi ignem, indignationem suam, ibidem.
- 2 Non est recordatus scabelli. Gen. 8, 1^a. — Oblivioni tradidit Dominus in Sion, ibidem.
- 3 Pedum suorum 2 Paral. 6, fi. — Avertit retro dexteram suam, ibidem. — Non avertit manum suam, ibidem.
- 4 Maledixit sanctificationi suae. Gen. 3, 18^a.

CAPUT III.

- 1 In virga indignationis ejus. Exod. 32, 2^a. — Ad iracundiam provocavimus, ibidem. — Operuisti in furore, ibidem.
- 2 Convertit manum suam 2 Paral. 6, fi. — Ex corde suo, ibidem. — Sub pedibus suis, ibidem. — In conspectu vultus Altissimi, ibidem. — Ex ore Altissimi, ibidem. — Aurem tuam, ibidem.
- 3 Misericordiae Domini, quod non sumus consumpti 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 1, 4^m.
- 4 Dixit anima mea. Isa. 58, 3^a. — Dominus ignoravit. Exod. 33, 3^a.

- 5 Oculus meus, depraedatus est animam meam, etc. Eccl. 9, 1^a. — Appropinquasti. Psal. 144, fi.
- 6 Vidisti omnem furorem et universas cogitationes eorum 3 Reg. 8, 11^a.

CAPUT IV.

- 1 Complevit Dominus furorem suum, effudit iram indignationis suae. Exod. 32, 2^a.
- 2 Facies Domini divisit eos 2 Paral. 6, fi.

Oratio Jeremiae Prophetiae.

- 1 Recordare, Domine. Gen. 8, 1^a. — Quare in perpetuum oblivisceris nos, ibidem.
- 2 Patres nostri peccaverunt et non sunt, et nos iniquitates eorum portavimus 2 Reg. 21, 1^a.
- 3 Convertenos, Domine, ad te, et convertemur. Jer. 15, fi.
- 4 Iratus es contra nos. Exod. 32, 2^a.

Auctoritates ex libro Baruch Prophetiae.

CAPUT I.

- 1 Non est aversus furor ejus. Exod. 32, 2^a. — Dare nobis terram fluentem lacte et melle. Exod. 3, 4^a | 32, 2^a.
- 2 Quos misit ad nos. Jer. 7, 9^a.
- 3 Ante oculos Domini 2 Paral. 6, fi.

CAPUT II.

- 1 Faciem Domini 2 Paral. 6, fi. — In manu valida, et brachio excelso, ibidem. — Inclina aurem tuam, ibidem. — Aperi oculos tuos, ibidem.
- 2 Avertatur ira tua. Exod. 32, 2^a. — Misisti iram tuam, et furorem tuum, ibidem.
- 3 Et anima esuriens. Isa. 58, 3^a. — Quam juravi patribus eorum. Exod. 32, 4^a.

CAPUT III.

- 1 Et nunc, Domine, omnipotens. Job 42, 1^a. — Anima in angustiis, et spiritus anxius. Isa. 58, 3^a.
- 2 Quia Deus misericors est. Psal. 102, 4^a. — Noli meminisse. Gen. 8, 1^a. — Sed memento manus tuae, ibidem | 2 Paral. 6, fi.
- 3 Qui scit universa. Esther 14, fi. — Inveterasti in terra aliena. Rom. 6, 5^a.
- 4 Post haec in terris visus est, et cum hominibus conversatus est 3^a q. 40, 1^m.

CAPUT IV.

- 1 Hic liber mandatorum Dei, et lex quae est in aeternum 1-2, q. 103, 3, 1^m.
- 2 In ira Domini, ad iracundiam provocastis Deum. Exod. 32, 2^a.
- 3 Exacerbastis eum, ibidem. — Vide enim iracundiam a Deo, ibidem. — Filii patienter sustinete iram, ibidem.

Auctoritates ex libro Ezechielis Prophetiae.

CAPUT I.

- 1 Aperti sunt caeli. Matth. 3, 10^a.
- 2 Et vidi visiones Dei. Gen. 32, 2^a.
- 3 Et facta est super eum manus Domini 2 Paral. 6, fi. | Psal. 89, 1^a. — Pedes eorum, pedes recti. Rom. 10, lect. 2.
- 4 Duae pennae tegebant corpora eorum. Isa. 6, 3^a. — Unumquodque duabus alis velabat corpus suum, ibidem.
- 5 Quasi sit rota in medio rotae 1-2, q. 107, 3, c.

CAPUT II.

- 1 Ecce ego mitto te. Jer. 7, 9^a.

CAPUT III.

- 1 Spiritus quoque elevavit me, et assumpsit me... confortans me. Rom. 8, lect. 5.

- 2 Manus Domini 2 Paral. 6, fi. -- Audiens de ore meo, ibidem.
3 Et non erunt in memoria justitiae ejus quas fecit. Exod. 32, 3^a | infra 18, 6^a.

CAPUT IV.

- 1 Et contempsit judicia mea. Psal. 77, 12^a | 4, d. 9, a. 3, q. 3, c.

CAPUT V.

- 1 Non parces oculus meus 2 Paral. 6, fi.
2 Non miserebor. Jacob 2, 6^a 7^a.
3 Complebo furorem meum. Exod. 32, 2^a. — Et acquiescere faciam indignationem meam, ibidem. — Loquutus sum in zelo meo, ibidem. — In increpationibus irae, ibidem.

CAPUT VI.

- 1 Contrivi cor eorum fornicans, et oculos eorum fornicantes post idola sua. Levit. 17, 5^a.
2 Et complebo indignationem meam in eis. Exod. 32, 2^a.
3 Extendam manum meam super eos 2 Paral. 6, fi.

CAPUT VII.

- 1 Immittam furorem meum in te. Exod. 32, 2^a. — Effundam iram meam, ibidem.
2 Non parces oculus meus 2 Paral. 6, fi. — Et avertam faciem meam, ibidem.
3 Non miserebor. Jacob 2, 6^a 7^a.
4 Judicabo te juxta vias tuas. Psal. 9, 3^a.

CAPUT VIII.

- 1 Caecidit ibi super manus Domini 2 Paral. 6, fi. — Non parces oculus meus, ibidem. — Ad aures meas, ibidem.
2 Quasi vigintiquinque viri dorsa habentes contra templum Domini, et facies ad orientem, et adorabant ad ortum solis 1-2, q. 102, 4, 5^m.
3 Ad irritandum me. Exod. 32, 2^a. — In furore, ibidem.
4 Non miserebor. Jacob 2, 6^a 7^a.

CAPUT IX.

- 1 Effundens furorem tuum. Exod. 32, 2^a.
2 Igitur et meus non parces oculus 2 Paral. 6, fi.
3 Neque miserebor Jacob 2, 6^a 7^a.

CAPUT X.

- 1 Quasi sit rota in medio rotae, supra 1, 5^a.

CAPUT XI.

- 1 Cogitationes cordis vestri ego novi 3 Reg. 8, 11^a.
2 In finibus Israel judicabo vos. Psal. 9, 3^a.
3 Ut sint mihi in populum, et ego sim eis in Deum. Deut. 7, 5^a.

CAPUT XIII.

- 1 Erit manus mea 2 Paral. 6, fi.
2 In indignatione mea. Exod. 32, 2^a.
3 In furore meo, ibidem. — In ira, ibidem.

CAPUT XIV.

- 1 Ponam faciem meam 2 Paral. 6, fi. — Et extendam manum meam, ibidem.
2 Ego Dominus decepi prophetam illum 22, q. 55, 4, 1^m.
3 Sed sit mihi in populum, et ego sim eis in Deum. Deut. 7, 5^a.
4 Et si fuerint tres viri isti in medio ejus: Noe, Daniel et Job etc. Job 2^a.
5 Si effudero indignationem meam. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XV.

- 1 Ponam faciem meam in eos 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XVI.

- 1 Non pepercit super te oculus meus, ibidem. — Ecce ego extendam manum meam, ibidem. — Quando nata es in die ortus tui, non est praecisus umbilicus tuus. Rom. 9, lect. 5.
2 Et juravi tibi. Exod. 32, 4^a.
3 In pulchritudine tua, fornicata es in nomine tuo. Levit. 17, 5^a | 2-2, q. 145, 2, 3^m.
4 Ad irritandum me. Exod. 32, 2^a. — Et requiescet in te indignatio mea... in omnibus his, ibidem.
5 Justificasti sorores tuas, in omnibus abominationibus tuis, quas operata es. Rom. 2, lect. 3, prin^o.
6 Et recordabor ego pacti mei. Gen. 8, 1^a.

CAPUT XVII.

- 1 Et scient omnia ligna regionis, quia ego Dominus humiliavi lignum sublime... et siccavi lignum viride, et frondere feci lignum aridum. Isa. 14, 1^a.

CAPUT XVIII.

- 1 Omnes animae, meae sunt; ut anima patris, ita et anima filii mea est 1-2, q. 87, 8, c. fi. | 2, d. 33, q. 1, 1, c.
2 Anima quae peccaverit, ipsa morietur. Isa. 58, 3^a.
3 Filius non portabit iniquitatem patris, et pater non portabit iniquitatem filii 2 Reg. 21 | 1-2, q. 81, 1, 1^m | 2, 1^m.
4 Omnium iniquitatum quas operatus est, non recordabor. Gen. 8, 2^a.
5 Numquid voluntatis meae est mors impii, dicit Dominus Deus, et non ut convertatur, et vivat? Jer. 15, 6^a.
6 Omnes justitiae ejus quas fecerat, non recordabuntur 3^a q. 88, 1, 3^m | 4, d. 22, q. 1, a. 1, 3^m | Hebr. 6, lect. 3.
7 Unumquemque judicabo, secundum vias ejus. Psal. 9, 3^a.

CAPUT XIX.

- 1 Ignis comedit eam. Gen. 6, 9^a. □

CAPUT XX.

- 1 Levavi manum meam 2 Paral. 6, fi. — Pepercit oculus meus, ibidem. — In manu forti, et brachio extenso, ibidem.
2 Ad irritandum me. Exod. 32, 2^a. — Ut effunderem indignationem meam super eos, et implem iram meam, ibidem. — Effunderem furorem meum, ibidem.
3 Terram fluentem lacte et melle. Exod. 3, 4^a.
4 Dedi eis praecepta mea, et judicia mea, quae faciens homo vivet in eis. Levit. 18, 2^a | 1-2, q. 98, 1, 1^m.
5 Apparui eis. Gen. 32, 3^a.
6 Dedi eis praecepta non bona, et judicia in quibus non vivent 1-2, q. 98, 1, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, b. 2.
7 Et pollui eos in muneribus suis, cum offerent omne quod aperit vulvam, propter delicta sua 1-2, q. 98, 1, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, b. 2.
8 Et post offendicula eorum, vos fornicamini. Levit. 17, 3^a.

CAPUT XXI.

- 1 Quia et ego plaudam manu ad manum 2 Paral. 6, fi.
2 Et implebo indignationem meam. Exod. 32, 2^a. — In igne furoris mei sufflabo in te, ibidem.
3 Stetit rex Babylonis in bivio, in capite duarum viarum, divinationem quaerens, commiscens sagittas 2-2, q. 95, 1, o. | Cg. 3, c^o 154, Isa. 3, lect. 4, prin^o.

CAPUT XXII.

- 1 Ecce complosi manus meas 2 Paral. 6, fi.
2 In furore meo. Exod. 32, 2^a. — Et in ira mea, ibidem.
3 Indignationem meam, ibidem.

CAPUT XXIII.

- 1 Fornicatae sunt. Levit. 17, 5^a.
- 2 Et saturata est anima ejus. Isa. 58, 3^a.
- 3 Et recessit anima mea. Isa. 42, 2^a.
- 4 Et ponam in te zelum meum. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XXIV.

- 1 Indignationem meam. Exod. 32, 2^a.
- 2 Et vindicta ulciscar. Deut. 32, 5^a.
- 3 Juxta vias tuas, et juxta adinventiones tuas, judicabo te, dicit Dominus. Psal. 9, 3^a.
- 4 Ecce ego polluam sanctuarium meum, supra c. 20, 11^a.
- 5 Super quo pavet anima vestra. Isa. 58, 3^a.
- 6 Super quo requiescunt animae eorum, ibidem.

CAPUT XXV.

- 1 Extendam manum meam 2 Paral. 6, fi.
- 2 Pro eo quod fecit idumaea ultionem, ut se vindicaret. Deut. 32, 5^a.
- 3 Juxta iram meam, et furorem meum. Exod. 32, 2^a. — Arguens in furore, ibidem.
- 4 Tu signaculum similitudinis 1^a q. 93, 3, o. | 1, d. 3, q. 3, 4^m | 2, d. 16, 3, o. | d. 29, q. 1, 1, 1^m | 3, d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, 2, c. | Psal. 8.

CAPUT XXVI.

- 1 Ecce ego ad te, ejiciam gladium meum de vagina sua, et occidam in te justum et impium. Math. 2, 13^a.

CAPUT XXVII.

- 1 Pupillum et viduam contristaverunt apud te 2-2, q. 116, 1, c.

CAPUT XXVIII.

- 1 Plenus sapientia, perfectus decore 1^a q. 55, 2, o. | q. 85, 5, c. q. 91, 1, c. | q. 109, 3, 3^m | Verit. q. 9, 1, 9^m. | Anima. 2, c. fi.
- 2 In deliciis paradisi Dei fuisti. Ma. q. 16, 4, c.
- 3 Quoniam lapis praeiosus, operimentum tuum 1^a q. 63, 7, o. | 9, 3^m | 2, d. 6, 1, o. | Cg. 3, c^o 109 | Ma. q. 16, 1, 21^m | 3, 18^m | 10, c. fi. | Spiritu. 6, 18^m | Anima. 8, 4^m | Quol. 5, q. 4, fi. | Opus. 15, c^o 19 | Job 40 | Ephes. 2.
- 4 Tu Cherubim extensus et protegens 1^a q. 63, 7, 1^m | 2, d. 6, 1, 1^m.
- 5 Ambulasti perfectus in viis tuis, a die conditionis tuae 1^a q. 63, 6, 1^m.
- 6 Donec inventa est iniquitas in te. Job 4, 3^a.
- 7 Et elevatum est cor tuum in decore tuo, perdidisti sapientiam tuam in decore tuo 1^a q. 63, 2, 3, o. | 7, c. fi. | 2-2, q. 145, 2, 3^m | 2, d. 5, q. 1, 3, o. | d. 22, q. 1, 1, c. | d. 43, 6, c. | 6^m | Cg. 3, c^o 109 | Ma. q. 16, 2, 4^m.

CAPUT XXIX.

- 1 Nabuchodonosor rex Babylonis, servire fecit exercitum suum servitute magna adversus Tyrum... laboraverit mihi 1-2, q. 114, 10, 2^m.

CAPUT XXX.

- 1 A facie mea 2 Paral. 6, fi.
- 2 Effundam indignationem meam. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XXXI.

- 1 Cedri non fuerunt altiores illo, in paradiso Dei etc. supra 28, 4^a.
- 2 Elevatum est cor ejus in altitudine sua, supra c^o 28, fi.

CAPUT XXXII.

- 1 Descendant in infernum, cum armis suis. Quol. 8, 17^a c.

CAPUT XXXIII.

- 1 Sanguinem ejus de manu speculatoris requiram. Verit. q. 27, 3, 14^m | Gal. 6, lect. 1, fi. | Hebr. 13, lect. 3.

- 2 Audiens ex ore meo sermonem 2 Paral. 6, fi.
- 3 Nolo mortem impii sed ut convertatur et vivat, supra c^o 18, 5^a.
- 4 Justitia justii non liberabit eum in quacumque die peccaverit 3^a q. 89, 4, 5, 6, o. | 2, d. 27, 4, 3^m | 4, d. 14, q. 2, 3, o. | d. 21, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Hebr. 6.
- 5 Impietas impii non nocebit ei in quacumque die conversus fuerit ab impietate sua 3^a q. 89, 2, 2^m | 3, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 1, 3^m | d. 37, q. 2, 2, 4^m.
- 6 Omnes justitiae ejus oblivioni tradentur. Gen. 8, 1^a | supra c^o 18, 6^a.
- 7 Omnia peccata ejus quae peccavit, non imputabuntur ei. Psal. 31, 1^a.
- 8 Unumquemque juxta vias suas judicabo. Psal. 9, 2^a.
- 9 Manus autem Domini facta fuerat super me 2 Paral. 6, fi. | Psal. 89, 1^a.
- 10 Unus erat Abraham, et haereditate possedit terram. Hebr. 1, lect. 4, prin^o.

CAPUT XXXIV.

- 1 Ego requiram gregem meum de manu pastorum, supra c^o 33, 1^a.
- 2 Quod perierat requiram, etc. ibidem.
- 3 Ecce ego judico inter pecus et peccus. Psal. 9, 2^a.
- 4 Et scient quia ego Dominus Deus eorum cum eis, et ipsi populus meus erunt. Deut. 7, 5^a.

CAPUT XXXV.

- 1 Extendam manum meam 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XXXVI.

- 1 In igne zeli mei, loquutus sum. Exod. 32, 2^a. — Et in furore meo, ibidem. — Effudi indignationem meam, ibidem.
- 2 Ego levavi manum meam 2 Paral. 6, fi.
- 3 Et dabo vobis cor novum, spiritum novum ponam in medio vestri. Cg. 4, c^o 20 | 21 | 22.
- 4 Et auferam cor lapideum de carne vestra, et dabo vobis cor carneum. Exod. 32, 2^a | Psal. 17.
- 5 Et eritis mihi in populum, et ego ero vobis in Deus. Deut. 7, 5^a.

CAPUT XXXVII.

- 1 Ossa arida, ecce ego dabo vobis spiritum et vivetis, et dabo super vos nervos et succrescere faciam super vos carnem, etc. 4, d. 43, a. 1, q. 1, o. | d. 44, q. 1, a. 1, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 78 | 79 | 80.
- 2 Et accesserunt ossa ad ossa, unumquodque ad juncturam suam 4, d. 43, a. 3, q. 3, 1^m.
- 3 Ecce ego aperiam tumulos vestros, et educam vos de sepulcris vestris, ibidem.
- 4 Et erunt mihi populus et ego ero eis Deus. Deut. 7, 5^a.

CAPUT XXXVIII.

- 1 Ascendet indignatio mea, in furore meo, et in zelo meo, in igne irae meae. Exod. 32, 2^a.
- 2 A facie mea 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XXXIX.

- 1 Videbunt manum meam, ibidem. — Abscondam faciem meam, ibidem.
- 2 Assumam zelum meum. Exod. 32, 2^a. — Eo quod effuderim spiritum meum, ibidem.

CAPUT XL.

- 1 Facta est super me manus Domini 2 Paral. 6, fi. | Psal. 89, 1^a.

CAPUT XLI.

- 1 Duas facies habebat Cherubim. Exod. 25, 5^a | 1^a q. 63, 7, 1^m | q. 108, 5, 3^m | 2, d. 9, 3, c.

CAPUT XLII.

- 1 Et polluunt nomen sanctum meum. Exod. 20, 10^a.

CAPUT XLIII.

- 1 Et ecce gloria Dei Israel ingrediebatur per viam orientalem, et terra splendebat a majestate ejus 3^a q. 27, 3, c. fi.

- 2 Locus vestigii pedum meorum 2 Paral. 6, fi.
 5 In fornicationibus suis. Levit. 17, 5^a.
 4 In ira mea. Exod. 32, 2^a. — Animalia immaculata offerantur Domino. Levit. 3, 4^a. — Et mittent sacerdotes super eos, scilicet arietes sal. Levit. 2, fi.

CAPUT XLIV.

- 1 Porta haec clausa erit, et non aperietur, et vir non transiet per eam, quoniam Dominus Deus Israel ingressus est per eam 3^a q. 28, 3, c.
 2 Omnis alienigena incircumcisis corde, et incircumcisis carne non ingredietur sanctuarium meum. Jer. 4, 3^a.
 5 Levavi manum meam 2 Paral. 6, fi.
 4 Caput suum non radent, neque comam nutrient, sed tondentes attendent capita sua. Levit. 21, 2^a.
 5 Et vinum non bibet omnis sacerdos, quando ingressus est atrium interius 2-2, q. 149, 3, o.
 6 Et viduam et repudiatam, non accipient uxores, sed virgines. Levit. 21, 3^a.
 7 Et ad mortuum hominem, non ingredientur, ne polluantur, nisi ad patrem, etc. Levit. 21, 1^a.
 8 Non erit eis haereditas; ego haereditas eorum; et possessionem non dabitis eis in Israel, ego enim possessio eorum. Num. 18, fi.

CAPUT XLV.

- 1 In primo mense, in quartadecima die mensis erit vobis paschae solemunitas, etc. Exod. 12, 4^a.

CAPUT XXVI.

- 1 Immaculata animalia offerent Deo. Levit. 3, 4^a.
 2 Mensurae unius quatuor atriola erant. Virt. q. 5, 3, 21^m.

CAPUT XLVII.

- 1 Levavi manum meam 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XLVIII.

- 1 Et super terminum 4, d. 21, q. 1, a. 2, q. 1, 2^m.

Auctoritates ex libro Danielis Prophetarum.

CAPUT I.

- 1 Decoros forma 2-2, q. 167, 2, c. fi. | 4, d. 16, q. 4, a. 2, q. 2, o. | d. 30, L. fi. | Job 31, prin^o.
 2 Si viderit vultus vestros macilentiores prae ceteris adolescentibus coevis vestris, condemnabitis caput meum Regi. 2-2, q. 88, 2, 3^m | q. 147, 1, 2^m | q. 168, 6, 3^m | 4, d. 49, q. 3, 2, o. | 1^a Tim. 4.
 5 Tenta nos obsecro servos tuos, diebus decem 3^a q. 41, 2, 2^m | 2, d. 21, q. 1, 3, o.

CAPUT II.

- 1 Exceptis diis, quorum conversatio non est cum hominibus 2-2, q. 23, 1, 1^m.
 2 A facie Dei 2 Paral. 6, fi.
 5 Est Deus in excelso, revelans misteria 3 Reg. 8, 10^a.
 4 Volucres caeli. Psal. 8, fi. — Vere Deus vester, Deus deorum est. Exod. 21, 2^a.

CAPUT III.

- 1 Recedentes a te. Jer. 2, 2^a. — Sicut stellas caeli, et arenam quae est in littore maris. Gen. 15, 2^a.
 2 Sumusque humiles 2-2, q. 161, 1, 1^m | Phil. fi.
 5 Quacrimus faciem tuam 2 Paral. 6, fi. — Sicut in holocaustis arietum et taurorum, etc. 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, 2^m.
 4 Confundantur omnes, qui quaerunt servis tuis mala, confundantur, etc. Gen. 3, 18^a.
 5 Tu es Dominus Deus solus. Deut. 6, 5^a.
 6 Et non tetigit eos omnino ignis, neque contristavit nec quidquid

molestiae intulit 4, d. 47, q. 2, a. 3, q. 2, c. | 2^m | Verit. q. 26, 10, 22^m | Po^a q. 6, 1, c. | 20^m.

- 7 Laudabant et benedicebant Deum etc. usque fi. | Psal. 33, 1^a 2^a. — Et sedes super Cherubim 1 Reg. 4, 1^a.
 8 Benedicite omnia opera Domini Domino, etc. usque fi. Psal. 18, 1^a | Psal. 33, 1^a. — Benedicite aquae omnes quae super caelos sunt Domino. Gen. 1, 13^a. — Domino Deo deorum. Exod. 21, 2^a.
 9 Omnis populus tribus et lingua quaecumque loquuta fuerit blasphemiam contra Deum, etc. 2-2, q. 13, 2, o.
 10 Neque enim est alius Deus. Deut. 6, 5^a.

CAPUT IV.

- 1 Qui habet spiritum deorum sanctorum. Exod. 21, 2^a. — Volucres caeli. Psal. 8, fi.
 2 Consilium meum placeat tibi, et peccata tua elemosynis redime, etc. 2-2, q. 32, 5, 1^m | 4, d. 15, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m | d. 25, q. 3, a. 2, q. 1, 1^m.
 5 Nabuchodonosor ex hominibus abjectus est, et foenum ut bos comedit, etc. Opus. 20, Lib. 2, c^o fi.
 4 Habitatores terrae, apud eum in nihilum reputati sunt 2, d. 12, 3, c. | Verit. q. 2, 3, 16^m | 17^m | 18^m | q. 8, 7, 5^m.
 5 Non est qui resistat manui ejus 2 Paral. 6, fi. | 20, 2^a.
 6 Juxta solemnitatem suam facit, etc. Psal. 113, 3^a.

CAPUT V.

- 1 Spiritum sanctorum Deorum habet. Exod. 21, 2^a. — Depositus est de solo, etc. corpus ejus infectum est, supra c^o 4, 4^a.

CAPUT VI.

- 1 Placuit Dario, et constituit super regnum Satrapas 3 Reg. 20, 3^a.

CAPUT VII.

- 1 Millia millium ministrabant ei, et decies millies centena millia assistebant ei 1^a q. 112, 4, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 3, 5^m | d. 10, 3, 2^m.
 2 Antiquus dierum sedit 3^a q. 59, 1, 2^m | 4, d. 48, q. 1, 1, 4^m | Dio. 10, lect. 2, 3.
 5 Fluvius igneus rapidusque, egrediebatur a facie ejus. Psal. 49, 3^a.
 4 Libri aperti sunt 4, d. 43, a. 5, q. 1, o. | Opus. 3, c^o 253.
 5 Et dedit ei potestatem, et honorem, et regnum, etc. 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m | d. 43, q. 1, 1, o. | Cg. 4, c^o 96, prin^o | Opus 3, c^o 249.

CAPUT VIII.

- 1 Et interficiet robustos. Exod. 32, 2^a.

CAPUT IX.

- 1 Obsecro, Domine Deus magne. Psal. 146, 1^a. — Quoniam recessimus a te. Jer. 2, 2^a. — Stillavit supra nos maledictio. Gen. 3, 18^a.
 2 Non rogavimus faciem tuam 2 Paral. 6, fi. — In manu forti, ibidem. — Inclina aurem tuam et audi, aperi oculos tuos, et vide, ibidem.
 5 Justus Dominus Deus noster, in omnibus operibus suis. Psal. 144, 6^a.
 4 Avertatur obsecro ira tua, et furor tuus. Exod. 32, 2^a.
 5 Septuaginta hebdomades abbreviatae sunt. Opus. 20, Lib. 3.

CAPUT X.

- 1 Intelligentia enim opus est in visione 2-2, q. 8, 5, 2^m.
 2 Princeps regni Persarum restitit mihi viginti et uno diebus 1^a q. 108, 6, c. | q. 113, 8, o. | 2, d. 11, q. 2, 5, o. | 4, d. 45, q. 3, 3, 3^m.
 5 Michael princeps vester 1^a q. 113, 3, c. | 2, d. 10, L. | 4, d. 43, a. 2, q. 3, 2^m.

CAPUT XI.

- 1 Adversus omnem Deum, et adversus Deum deorum loquetur. Exod. 21, 2^a.
 2 Donec compleatur iracundia. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XII.

- 1 In tempore autem illo, consurget Michael princeps magnus, qui stat pro filiis populi tui, supra eo 10, fi.
- 2 Et multi de his qui dormiunt, in pulvere terrae evigilabunt 4, d. 43, a. 1, q. 2, 2^m.
- 3 Qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti, et qui ad justitiam erudiant multos, quasi stellae in perpetuas aeternitates 1^a q. 10, 3, 1^m | 1, d. 8, q. 2, 2, 2^m. — Tu autem Daniel claude sermones, et signa librum, usque ad tempus statutum. Opus. 72, primo | Col. 1, 1^a. — Plurimi pertransibunt, et multiplex erit scientia. Opus. 72, primo.
- 4 Quia in tempus, et tempora, et dimidium temporis 4, d. 43, art. 3, q. 2, 2^m.
- 5 A tempore cum ablatum fuerit iuge sacrificium, et posita fuerit abominatio in desolationem, dies mille ducenti nonaginta. Opus. 20, Lib. 3.

CAPUT XIII.

- 1 Si enim hoc egero, mors mihi est. Psal. 17.
- 2 Melius est mihi absque opere incidere in manus hominum quam peccare in conspectu Domini 2-2, q. 110, 3, 4^m | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, 3^m | d. 18, q. 2, a. 4, q. 3, 1^m | d. 29, 2, 2^m | Quol. 10, vel 11, q. 9, 3^m | Hebr. 10, lect. 3, fi.
- 3 Qui nosti omnia antequam fiant. Judic. 14, fi.
- 4 Convicerat enim eos Daniel ex ore suo falsum dixisse testimonium 2-2, q. 67, 1, 1^m | 3, 3^m.

CAPUT XIV.

- 1 Recordatus es mei Deus. Gen. 8, 1^a.
- 2 Magnus es, Domine Deus. Psal. 146, 1^a.

Auctoritates ex libro Oseae Prophetae.

CAPUT I.

- 1 Vade et accipe uxorem fornicariam, et fac tibi filios fornicationum 1-2, q. 94, 5, 2^m | q. 100, 8, 3^m | 2-2, q. 104, 4, 2^m | q. 154, 2, 2^m | 1, 8^m. | 3, d. 37, 4, 3^m | Po^a q. 1, 6, 4^m | Ma. q. 3, 1, 17^m | q. 15,
- 2 Quia fornicans fornicabitur terra a Domino. Levit. 17, 5^a.
- 3 Voca nomen ejus, Absque misericordia, quia non addam ultra misereri domui Israel. Jacob 2, 6^a.
- 4 Sed oblivione obliviscar eorum. Gen. 8, 1^a. — Non populus meus, et ego non ero vester Deus. Deut. 7, 5^a.
- 5 Quasi arena maris. Gen. 15, 2^a. — Filii Dei viventis. Exod. 21, 2^a.
- 6 Et erit in loco ubi dicetur, non populus meus, dicetur eis filii Dei viventis. Luc. 6, 27^a | Rom. 9, lect. 4.
- 7 Et ponent sibimet caput unum. Num. 7, 1^a.

CAPUT II.

- 1 Auferat fornicationes suas a facie sua et adulteria. Levit. 17, 5^a.
- 2 De manu mea 2 Paral. 6, fi. — Cum voluere caeli. Psal. 8, fi.
- 3 Et miserebor ejus, quae fuit absque misericordia. Rom. 9, lect. 4, | lect. 5.
- 4 Et sponsabo te mihi in fide 4, d. 36, 6, 2^m | Opus. 23, primo.

CAPUT III.

- 1 Dilige mulierem dilectam ab amico, et adulteram, supra eo 1, 1^a.
- 2 Non fornicaberis. Levit. 17, 5^a.

CAPUT IV.

- 1 In voluere caeli. Psal. 8, fi.
- 2 Quia tu scientiam repulisti, et ego repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi. Isa. 5, 4^a.
- 3 Oblita es legis Dei tui, obliviscar filiorum tuorum. Gen. 8, 1^a.
- 4 Peccata populi mei comedent 3^a q. 15, 1, 4^m | Rom. 8 | 2^a Cor. 5, fi.
- 5 Sicut populus, sic sacerdos. Job 34, 15^a.
- 6 Fornicati sunt. Levit. 17, 5^a. — Quoniam Dominum dereliquerunt. Jer. 2, 2^a.

S. Th. Opera omnia. Index.

CAPUT V.

- 1 Fornicatus est Ephraim, ibidem.
- 2 Effundam quasi aquam, iram meam. Exod. 32, 2^a.
- 3 Et quaeratis faciem meam. Exod. 32, 2^a.

CAPUT VI.

- 1 In tribulatione sua, mane consurgent ad me 1^a q. 21, 4, 3^m | 4, d. 15, l. 2, 2^m.
- 2 Ipse coepit et sanabit nos, percutiet et sanabit nos. Deut. 32, 19 | 1 Reg. 2, 3^a.
- 3 Vivificabit nos post duos dies, in die tertia suscitabit nos 3^a q. 51, 4, o. | q. 53, 2, o. | 3, d. 21, q. 2, 2, o. | d. 22, q. 2, a. 2, c. | 4, d. 43, a. 3, q. 1, 1^m | Opus. 3, eo 243 | Psal. 15 | Jo. 2, lect. 3, 2, fi.
- 4 Misericordiam volui, et non sacrificium 2-2, q. 30, 4, 1^m.
- 5 Ibi fornicationes Ephraim. Levit. 17, 5^a.

CAPUT VII.

- 1 Operati sunt mendacium. Psal. 4, 1^a. — Omnem malitiam eorum me recordatum. Gen. 8, 1^a.
- 2 Coram facie mea 2 Paral. 6, fi.
- 3 Omnes adulterantes. Levit. 17, 5^a.
- 4 Quasi volucrem caeli. Psal. 8, fi. — Reecesserunt a me. Jer. 2, 2^a.

CAPUT VIII.

- 1 Ipsi regnaverunt et non ex me, principes extiterunt et non cognovi 2, d. 44, q. 1, 2, 1^m | Rom. 13.
- 2 Iratus est furor meus in eis. Exod. 32, 2^a.
- 3 Scribam eis multiplices leges meas 1-2, q. 91, 5, 1^m.
- 4 Hostias offerent, immolabunt carnes et comedent, et Dominus non suscipiet eas. Psal. 39, 2^a.
- 5 Nunc recordabor iniquitatis eorum. Gen. 8, 1^a.

CAPUT XI.

- 1 Fornicatus es a Deo tuo. Levit. 17, 5^a.
- 2 Scitote, Israel, stultum prophetam, insanum virum spirituales 2-2, q. 171, 1, 3^m.
- 3 Recordabor iniquitatis eorum. Gen. 8, 1^a.
- 4 Facti sunt abominabiles sicut ea quae dilexerunt 2-2, q. 7, 2, c. | q. 81, 8, c. | Cg 4, eo 91 | Psal. 50.
- 5 Vae eis cum recessero ab eis. Psal. 144, fi. — Quia ibi exosos habuit eos. Psal. 5, 4^a.

CAPUT X.

- 1 Divisum est eor eorum, nunc interibunt 1^a Cor. 7, fi.
- 2 Et dicent montibus: operite nos; et collibus: cadite super nos. Matth. 24, 4^a.

CAPUT XI.

- 1 Ex Aegypto vocavi filium meum. Psal. 2, 3^a.
- 2 Portabam eos in brachiis meis 2 Paral. 6, fi. — Conversum est in me cor meum, ibidem.
- 3 Pariter conturbata est poenitudo mea. Gen. 6, 4^a.
- 4 Non faciam furorem irae meae. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XII.

- 1 Ego visionem multiplicavi 1^a q. 111, 1, o. | 2-2, q. 172, 1, 2, o.
- 2 Et in manu prophetarum assimilatus sum 2-2, q. 173, 2, c.
- 3 Ad iracundiam me provocavit. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XIII.

- 1 Perditio tua, Israel, tantum ex me auxilium tuum 1^a q. 23, 3, 2^m.
- 2 Dabo eis regem in furore meo, et auferam in indignatione mea. Exod. 32, 2^a.
- 3 Ero mors tua, o mors: morsus tuus ero, inferne 3^a q. 52, 6, c. | 4, d. 45, q. 1, a. 2, q. 2, 1^m | 1^a Cor. 15, etc. fi.

CAPUT XIV.

- 1 Pereat Samaria. Gen. 3, 18^a. — Parvuli eorum elidantur, et foetae ejus scindantur, ibidem.
- 2 Quoniam ad amaritudinem conceitavit Deum suum. Exod. 32, 2^a. — Aversus est furor meus ab eis, ibidem. — Scitote Israel, stultum, prophetam insanum, virum spiritalem. Ephes. 4, lect. 7.
- 3 Ex me fructus tuus inventus est 1^a q. 23, 3, 2^m | 1-2, q. 76, 2, 2^m | q. 109, 7, e.

Auctoritates ex libro Joelis Prophetæ.

CAPUT I.

- 1 In toto isto capitulo, exponitur praeteritum, pro futuro. Rom. 4, lect. 3 | c^o 8, lect. 6 | c^o 10, lect. 3 | 1^a Cor. 15, lect. fi. | Ephes. 2, lect. 2 | Col. 1, lect. 2 | lect. 5, fi. | Hebr. 2, lect. 2.
- 2 Sanctificate jejunium 2-2, q. 147, 1, 3, 5, 7, c. | 4, d. 15, q. 3, a. 1, q. 5, o. | a. 2, q. 2, 3^m.
- 3 Computruerunt jumenta in stercore suo. Psal. 6, 2^a.

CAPUT II.

- 1 Ante faciem ejus ignis vorans, et post eum esuriens flamma. Psal. 49, 3^a.
- 2 A facie ejus 2 Paral. 6, fi. — Terra contremuit. Gen. 3, 13^a 14^a. — Moti sunt caeli 4, d. 48, q. 1, a. 4, q. 3, o. | Opus. 10, a. 18 | 11, a. 4 | 53, 5^m.
- 3 Sol et luna obtenebrati sunt 3^a q. 44, 2, 2^m | 4, d. 48, q. 1, a. 4, q. 2, o. | Opus. 10, a. 36.
- 4 Et facientia verbum ejus. Psal. 148, fi. — Quia benignus, et misericors est. Psal. 102, 1^a.
- 5 Quis seit si convertatur, et ignoscat Deus. Cg. 3, c^o 96, fi.
- 6 Sanctificate jejunium, supra c^o 1, 2^a.
- 7 Congregate parvulos, et fugentes ubera 2-2, q. 147, 4, 2^m | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 3, 1^m.
- 8 Effundam de spiritu meo, super omnem carnem 1^a q. 36, 1, a. 1, | Cg. 4, c^o 23, fi.
- 9 Sol convertetur in tenebras, et luna in sanguinem, supra 3^a.
- 10 Omnis qui invocaverit nomen Domini salvus erit 2-2, q. 93, 1, 3^m | Rom. 10, lect. 2.
- 11 Magnus dies Domini, et terribilis valde, et horribilis 3^a q. 36, 1, 3^m | 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | Psal. 49.

CAPUT III.

- 1 Congregabo omnes gentes, et deducam eas in vallem Josaphat, et disceptabo eum eis, ibidem. 4, d. 48, q. 1, a. 4, q. 4, o. | Quol. 9, vel 10, 2, o. | Opus. 3, c^o 253.
- 2 Cito velociter reddam vicissitudinem vobis, super caput vestrum. Dent. 32, 5^a.
- 3 Sol et luna contenebrati sunt, supra c^o 2, 3^a 9^a.
- 4 Dominus commorabitur in Sion. Psal. 2 | Psal. 9 | Rom. 11, lect. 4^a.
- 5 Dominus de Sion rugiet. Psal. 37.

Auctoritates ex libro Amos Prophetæ.

CAPUT I.

- 1 Dominus de Sion rugiet. Psal. 37.

CAPUT II.

- 1 Super tribus sceleribus, et super quatuor non convertam eum, eo quod vendiderit pro argento justum. Psal. 5, 4^a. | Matth. 26, 2^a.

CAPUT III.

- 1 Tantummodo vos cognovi ex omnibus cognationibus terrae. Exod. 33, 3^a.
- 2 Numquid rugiet leo. Joel. fi.
- 3 Si erit malum in civitate, quod Deus non fecerit 1^a q. 49, 2, 1^m | Cg. 3, c^o 40, fi. | Po^a q. 1, 6, 11^m | Ma. q. 1, 3, 10^m.
- 4 Non faciet Dominus Deus verbum, nisi revelaverit secretum ad servos suos prophetas 2-2, q. 171, 1, 1^m.

- 5 Quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura, aut extremum auriculae, sic eruentur filii Israel. Rom. 11, lect. 4.

CAPUT IV.

- 1 Juravit Dominus Deus, in sancto suo. Exod. 32, 4^a.
- 2 Praeparare in occursum Dei tui Israel 1 Reg. 7, 1^a.
- 3 Formans montes, et creans spiritum 1^a q. 41, 3, 4^m | Cg. 4, c^o 23, 1^m.

CAPUT V.

- 1 Pertransibo in medio tui, dicit Dominus. Gen. 3, 13^a.
- 2 Odi et projecit festivitates vestras... aufer. Psal. 32, 2^a.
- 3 Numquid hostias et sacrificium obtulistis mihi in deserto, quadraginta annis, ibidem.

CAPUT VI.

- 1 Optimates capita populorum. Num. 7, 1^a.
- 2 Juravit Dominus. Exod. 32, 4^a. — In anima sua. Isa. 42, 2^a.
- 3 Detestor ego superbiam Jacob, et domos ejus odi. Psal. 5, 4^a.

CAPUT VII.

- 1 Misertus est Dominus super hoc, sed et istud non erit, dicit Dominus Deus. Jer. 18, 4^a.
- 2 Non sum propheta, et non sum filius prophetæ 2-2, q. 113, 1, 3^a.

CAPUT VIII.

- 1 Juravit Dominus. Exod. 32, 4^a. — Si oblitus fuero, usque in finem opera eorum. Gen. 8, 1^a.
- 2 Occidet sol in meridie, et teuebrescere faciam terram in die luminis. Joel. 2, 5^a.

CAPUT IX.

- 1 Percute cardinem, et commovebuntur superliminaria 1^a Cor. 8, lect. 2.
- 2 In manus meas deducet eos 2 Paral. 6, fi.
- 3 Et si celaverit se ab oculis meis, ibidem. — Ponam super eos oculos meos, ibidem. — Ecce oculi Domini, ibidem.

Auctoritates ex libro Abdiae Prophetæ.

CAPUT I.

- 1 Parvulum dedi te in gentibus. Isa. 9, 2^a.
- 2 Perdam sapientes de Idumaea, et prudentiam de monte Esau 1^a Cor. 1, lect. 3.
- 3 Sicut fecisti, fiet tibi, et retributionem tuam convertam in caput tuum. Deut. 32, 5^a.

Auctoritates ex libro Jonæ Prophetæ.

CAPUT I.

- 1 Ut fugeret a facie Domini 2 Paral. 6, fi.
- 2 Sicut voluisti, fecisti. Psal. 113, 3^a.

CAPUT II.

- 1 Et erat Jonas in ventre piscis, tribus diebus et tribus noctibus 3^a q. 51, 4, 1^m | 4, d. 21, q. 2, 2, 5^m | Quol. 2, q. 1, 1, 2^m.
- 2 In conspectu oculorum tuorum 2 Paral. 6, fi.
- 3 Et dixit Dominus pisci 3 Reg. 17, 1^a.

CAPUT III.

- 1 Adhuc quadraginta dies, et Ninive subvertetur. Jer. 18, 3^a.
- 2 Homines et jumenta, boves et pecora non gustent quidquam, nec pascantur 2-2, q. 117, 4, 2^m | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 3, 2^m.

- 5 Quis scit si convertatur, et ignoret Deus. Joel. 3, 8^a.
- 4 Et revertatur a furore irae suae. Exod. 32, 2^a.
- 5 Et vidit Deus opera eorum, quia conversi sunt. Exod. 33, 3^a.
- 6 Et misertus est super malitiam quam loquutus fuerat, ut faceret eis, et non fecit. Jer. 18, 3^a.

CAPUT IV.

- 1 Scio enim, quia tu Deus elemens, et misericors es, patiens, et multae misericordiae. Exod. 22, 11^a | 33, 13^a.
- 2 Melior est mihi mors quam vita. Tob. 3, 2^a.
- 5 Et praecepit Deus vento calido, et urenti. Jer. 18, 3^a.

Auctoritates ex libro Michaeae Prophetiae.

CAPUT I.

- 1 Dominus egredietur de loco suo, et descendet, et calcabit super excelsa terrae. Psal. 10, 1^a 2^a.
- 2 Descendet malum a Domino. Amos 3, 3^a.

CAPUT II.

- 1 Ego cogito super familiam istam malum, ibidem.
- 2 Tempus pessimum est. Ephes. 5, 13^a.
- 5 Quomodo recedis a me. Jer. 1, 22^a.
- 4 Utinam non essem vir habens spiritum. Job 10, 2^a.
- 5 Et mendacium potius loquerer 2-2, q. 110, 3, 4^m | q. 113, 1, 3^m | 3, d. 38, L. | Ma. q. 15, 1, 5^m.
- 6 Ascendet enim, pandens iter ante eos 3^a q. 49, 5, 4^m.

CAPUT III.

- 1 Qui odio habetis bonum, et diligitis malum 1^a q. 19, 9, c. | q. 82, 2, 1^m | 1-2, q. 6, 4, 3^m | q. 8, 1, o. | q. 18, 4, 1^m | q. 19, 1, 1^m | q. 27, 1, 1^m | q. 29, 4, c. | q. 74, 1, 1^m | q. 77, 2, c. | q. 80, 1, c. | 1, d. 46, 2, c. | 2, d. 3, q. 4, 2^m | d. 7, q. 1, 1, 1^m | d. 25, 1, 2^m | 3, 5^m | d. 38, 5, 3^m | d. 39, q. 2, 1, c. fi. | 3^m | d. 41, q. 2, 1, 1^m | d. 43, 1, 1^m | d. 43, 1, 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 3, q. 1, c. | d. 50, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | Cg. 1, c^o 95, 2^m | Verit. q. 14, 2, c. | q. 22, 6, 5^m | 6^m | q. 24, 8, c. Ma. q. 1, 1, 12^m | q. 3, 9, c. | 4^m | q. 6, 6^m.
- 2 Abscondet faciem suam ab eis 2 Paral. 6, fi.

CAPUT IV.

- 1 Os Domini loquutum est, ibidem.
- 2 Judicabit populos multos. Psal. 9, 2^a 3^a.
- 5 In aeternum et ultra. Exod. 15, 3^a.

CAPUT V.

- 1 Egressus ejus a principio 1^a q. 42, 5, 2^m.
- 2 A diebus aeternis 1^a q. 10, 1, 4^m.
- 5 In furore et indignatione. Exod. 32, 2^a. — Et faciam ultionem in omnibus gentibus. Deut. 32, 5^a.

CAPUT VI.

- 1 Numquid offeram ei holocausta, et vitulos anniculos? numquid placari potest Dominus in millibus? etc. Psal. 39, 2^a.
- 2 Indicabo tibi, o homo, quid sit bonum, et quid Dominus requirat a te 1-2, q. 19, 10, 1^m.
- 3 Utique facere iudicium et diligere justitiam 2-2, q. 60, 1, 2^m.
- 4 Et sollicitum ambulare cum Deo suo 2-2, q. 47, 9, 3^m | q. 55, 6, c. | Matth. 6.

CAPUT VII.

- 1 Praecoquas fons desideravit anima mea. Isa. 58, 3^a.
- 2 Periit sanctus de terra, et rectus in hominibus non est. Rom. 3, lect. 2.
- 5 Inimici hominis domestici ejus 2-2, q. 79, 3, o.
- 4 Cum sedero in tenebris Dominus lux mea est. Jo. 1, lect. 8.
- 5 Iram Domini portabo. Exod. 32, 2^a. — Non immittet ultra furorem suum, ibidem.

- 6 Quis Deus similis tui. Psal. 82, 1^a. — Quae jurasti patribus nostris. Exod. 32, 4^a.

Auctoritates ex libro Nahum Prophetiae.

CAPUT I.

- 1 Deus aemulator, et uliscens Dominus... et habens furorem; uliscens Dominus in hostes suos et irascens ipse inimicis suis. Exod. 32, 2^a | Deut. 32, 5^a.
- 2 Et nebulae pulvis pedum ejus. Exod. 24, 2^a | 2 Paral. 6, fi. — A facie ejus, ibidem.
- 5 Indignatio ejus effusa est ut ignis. Exod. 32, 2^a.
- 4 Non consurget duplex tribulatio; vel: Non judicabit Deus bis in idipsum 3^a q. 59, 5, 2^m | 1, d. 15, L. primo.
- 5 Ecce super montes pedes evangelizantis et annunciantis pacem. Rom. lect. 2.

CAPUT II.

- 1 Recordabitur fortium suorum. Gen. 8, 1^a.

CAPUT III.

- 1 Vae civitas sanguinum universa mendacii. Psal. 4, 1^a.
- 2 Propter multitudinem fornicationum meretricis speciosae, etc. in fornicationibus suis. Levit. 17, 5^a.
- 5 Et omnes optimates ejus confixi sunt in compedibus. Opus. 20, Lib. 3, c^o 22.
- 4 Plures fecisti negotiationes tuas quam stellae sint caeli. Gen. 15, 2^a.

Auctoritates ex libro Habacuc Prophetiae.

CAPUT I.

- 1 Et facies hominis quasi pisces maris, et quasi reptile, non habens principem 1 d. 39, q. 2, 2, 6^m | Verit. q. 5, 6, 2^m.
- 2 Et congregabit quasi arenam captivitatem. Gen. 15, 2^a.
- 3 Mundi sunt oculi tui ne videant malum 2 Paral. 6, fi.
- 4 Et respicere ad iniquitatem non poteris. Psal. 5, 3^a.

CAPUT II.

- 1 Scribe visum, et explana eum super tabulas, ut percurrat qui legerit eum, quia adhuc visus procul, et apparebit in finem. Isa. prol. | Hebr. 10, lect. 4.
- 2 Justus autem in fide sua vivet. Verit. q. 14, 5, 12^m | q. 28, 1, 5^m | Rom. 1, lect. 6 | Gal. 3, lect. 4 | Hebr. 10, fi.
- 3 Circumdabit te calix dexterae Domini 2 Paral. 6, fi. — Quod si subtraxerit se non est recta anima ejus. Hebr. 10, fi.
- 4 Sileat a facie ejus omnis terra, ibidem.

CAPUT III.

- 1 Cum iratus fueris. Exod. 32, 2^a. — Numquid in fluminibus iratus es, Domine, aut in fluminibus furor tuus, vel in mari indignatio tua? ibidem.
- 2 Misericordiae recordaberis. Gen. 8, 1^a.
- 5 Deus ab austro veniet Job 9, 2^a.
- 4 Cornua in manibus ejus 2 Paral. 6, fi. — Ante faciem ejus ibit mors, ibidem. — Egredietur diabolus ante pedes ejus, ibidem. — Altitudo manus suas levavit, ibidem.
- 5 Qui ascendes super equos tuos 2 Reg. 22, 6^a.
- 6 Juramenta tribubus quae loquutus es. Exod. 32, 4^a.
- 7 In fremitu conculcabis terram, in furore obstupefacies gentes. Exod. 32, 2^a.
- 8 Egressus es in salutem populi tui. Psal. 66, 3^a.
- 9 Maledixisti sceptris ejus, etc. Gen. 3, 18^a.

Auctoritates ex libro Sophoniae Prophetiae.

CAPUT I.

- 1 Congregans volatilia caeli. Psal. 8, fi.
- 2 Extendam manum meam 2 Paral. 6, fi.

- 3 Silete a facie Domini, ibidem.
- 4 Scrutabor Jerusalem in lucernis 4, d. 47, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m | 2^m | Opus. 3, c^o 253 | Rom. 8, lect. 5, fi.
- 5 Juxta est dies Domini magna, etc. Joel. 2, fi.
- 6 In die irae Domini. Exod. 32, 2^a. — In igne zeli ejus, ibidem.

CAPUT II.

- 1 Antequam veniat super vos ira furoris Domini, ira indignationis Domini, ibidem. — In die furoris Domini, ibidem.
- 2 Et extendit manum suam 2 Paral. 6, fi.

CAPUT III.

- 1 Ad Deum suum non appropinquavit. Psal. 33, 3^a.
- 2 Mane, mane judicium suum dabit in lucem, et non abscondetur Joel. 2, fi.
- 5 Judicium meum, ut congregem gentes, et colligam regna. Psal. 9, 2^a.
- 4 Ut effundam indignationem meam super eos omnem iram furoris mei. Exod. 32, 2^a. — In igne zeli mei, ibidem.

Auctoritates ex libro Aggaei Prophetae.

CAPUT I.

- 1 Misit eum Dominus. Jer. 7, 9^a. — Et dixit Aggaeus nuncius Domini, de nunciis Domini, ibidem. — Adhuc modicum, etc. Hebr. 10, lect. 4 | 12, lect. 5.
- 2 A facie Domini 2 Paral. 6, fi.

CAPUT II.

- 1 Ante faciem meam, dicit Dominus, ibidem.

Auctoritates ex libro Zachariae Prophetae.

CAPUT I.

- 1 Iratus est Dominus super patres vestros iracundia. Exod. 32, 2^a. — Zelatus sum Jerusalem et Sion zelo magno, ibidem.
- 2 Convertimini ad me, ait Dominus, et convertar ad vos 1-2, q. 109, 6, 1^m | Cg. 3, c^o 49, fi.
- 3 Revertar ad Jerusalem in misericordiis. Psal. 67, 3^a.

CAPUT II.

- 1 Qui enim tetigerit vos, tanget pupillam oculi mei 2 Paral. 6, fi. — A facie Domini, ibidem.
- 2 Levavi manum meam, ibidem.
- 3 Dominus misit me. Jer. 7, 9^a.
- 4 Ecce ego venio. Job 9, 2^a.
- 5 Et habito in medio tui. Joel. 3, 5^a. — Quia consurrexit de habitaculo sancto suo. Psal. 11, 2^a | 3^a q. 57, 2, 1^m.

CAPUT III.

- 1 Inrepet in te Dominus, Satan. Job 1, 5^a.
- 2 Super lapidem unum, septem oculi sunt 2 Paral. 6, fi.

CAPUT IV.

- 1 Dominus misit me ad vos. Jer. 7, 9^a.
- 2 Isti sunt duo filii olei. Isa. 5, 1^a.

CAPUT V.

- 1 Isti sunt septem oculi mei 2 Paral. 6, fi.

CAPUT VI.

- 1 Ecce vir, oriens nomen illi 3^a q. 36, 3, 3^m | q. 37, 2, 1^m.
- 2 Dominus misit me. Jer. 7, 9^a.

CAPUT VII.

- 1 Miserunt ad praecandam faciem Domini 2 Paral. 6, fi.
- 2 Cum jejunaretis etc. numquid jejunastis mihi? Isaiae 58, 1^a.
- 3 Viduam et pupillum, et advenam, et pauperem nolite calumniari. Isa. 1, 12^a.
- 4 Verba quae misit Dominus exercituum in spiritu sancto suo, per manum prophetarum priorum 1^a q. 1, 10, c. | Cg. 4, c^o 17, 11^m | Po^a q. 4, 1, c. | Quol. 7, vel 8, vel 11, q. 6, 1, 5^m | 3, c. | Psal. Prol. | Psal. 5 | Psal. 44 | Isa. prin^o | Rom. 1, lect. 2 | 2^a Thi. 3, fi.
- 5 Et facta est indignatio magna a Domino exercituum. Exod. 32, 2^a.

CAPUT VIII.

- 1 Zelatus sum Sion zelo magno, et indignatione magna zelatus sum eam. Exod. 32, 2^a. — Cum ad iracundiam me provocassent patres vestri, ibidem.
- 2 Reversus sum ad Sion. Psal. 67, 3^a. — Et habitabo in medio Jerusalem. Joel. 3, 5^a.
- 3 Numquid in oculis meis difficile erit? 2 Paral. 6, fi. — Deprecemur faciem Domini, ibidem.
- 4 Et erunt mihi in populum, et ego ero illis in Deum. Deut. 7, 5^a.
- 5 Haec sunt quae odi, dicit Dominus. Psal. 5, 4^a.

CAPUT XI.

- 1 Dominus est oculus hominis 2 Paral. 6, fi. — Nunc vidi in oculis meis, ibidem.
- 2 Exulta satis tilia Sion... super pullum filium asinae. Matth. 21, 26^a.
- 3 Tu quoque in sanguine testamenti tui, emisisti vinctos tuos de lacu in quo non erat aqua 3^a q. 52, 4, 1^m | 5, 6, 7, 8, o. | 3, d. 22, q. 2, 2, o. | Opus. 3, c^o 242.

CAPUT X.

- 1 Super pastores, iratus est furor meus. Exod. 32, 2^a.
- 2 Et filii eorum videbunt et letabuntur, et exultabit cor eorum in Domino. Psal. 115, fi.

CAPUT XI.

- 1 Et contracta est anima mea. Isa. 42, 2^a. — Anima eorum variavit in me. Isa. 58, 3^a.
- 2 Et apprehenderunt mercedem meam, triginta argenteos. Matth. 26, 2^a.
- 3 O pastor et idolum derelinquens gregem. Jo. 10 | Lect. 3, o.

CAPUT XII.

- 1 Aperiam oculos meos 2 Paral. 6, fi. — Et fingens spiritum hominis in eo. Amos 4, fi.
- 2 Et aspicient me, quem confixerunt. Psal. 21, prin^o | Matth. 27, 3^a.

CAPUT XIII.

- 1 In die illa, erit fons patens domui David, et habitatoribus Jerusalem, in ablutionem peccatoris et menstruatae 3^a q. 68, 4, 1^m.
- 2 Adam exemplum meum, ab adolescentia mea 1-2, q. 82, 2, 1^m.
- 3 Quid sunt plagae istae, in manibus tuis? Et dicit: Illis plagatus sum in domo eorum qui diligebant me. Psal. 21, prin^o.
- 4 Percute pastorem, et dispergentur oves. Isa. 53, 9^a.
- 5 Et convertam manum meam ad parvulos 2 Paral. 6, fi. — Et erunt in omni terra. Psal. 18, 3^a.
- 6 Et dicam populus meus es, et ipse dicet, Dominus Deus meus. Deut. 7, 5^a.

CAPUT XIV.

- 1 Et stabunt pedes ejus in die illa, super montem olivarum, qui est contra Jerusalem ad orientem 2 Paral. 6, fi.
- 2 Et eveniet Dominus Deus meus, et omnes sancti ejus cum eo. Job 9, 2^a | Psal. 49, 1^a.
- 3 In die illa erit Dominus unus, et nomen unum 1, d. 2, 3, c.

Auctoritates ex libro Malachiae Prophetarum.

CAPUT I.

- 1 Dilexi vos 1^a q. 20, 1, 2, o. | q. 33, 3, 1^m | 1-2, q. 110, 1, o. | Cg. 1, c^o 91 | Lib. 3. c^o 150, primo | Virt. q. 2, 7, 2^m.
- 2 Jacob dilexi, Esau autem odio habui 1^a q. 23, 3, c. | 3, d. 30, 1, 5^m | Rom. 9, lect. 2.
- 3 Isti aedificabunt, et ego destruam. Dent. 32, 19^a.
- 4 Populus cui iratus est Dominus, usque in aeternum. Exod. 32, 2^a.
- 5 Si ergo pater ego sum, ubi est honor meus? 2-2, q. 63, 3, o.
- 6 Si offeratis caecum, claudum et languidum, nonne malum est? 2-2, q. 86, 3, 3^m.
- 7 Deprecamini vultum Dei 2 Paral. 6, fi. | Verit. q. 26, 4, 5^m. — Ab ortu enim solis, usque ad occasum, magnum est nomen meum in gentibus 3 Reg. 8, 5^a.
- 8 Non est mihi voluntas in vobis, et munus non suscipiam de manu vestra, dicit Dominus. Psal. 39, 2^a.
- 9 Et in omni loco sacrificabitur, et offeretur nomini meo oblatio munda 1-2, q. 102, 4, 5^m | 2-2, q. 84, 3, o. | 3, d. 9, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m | Opus. 3, c^o 261, fi.

CAPUT II.

- 1 Maledicam benedictionibus vestris 3^a q. 82, 5, 3^m | 4, d. 19, L. fi.
- 2 Projiciam vobis brachium 2 Paral. 6, fi. — A facie nominis mei, ibidem.
- 3 Misi ad vos mandatum. Jer. 7, 9^a.
- 4 Legem requirunt de ore ejus 4, d. 24, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m.
- 5 Angelus Domini exercituum est 3^a q. 22, 1, c. | 1^m | 4, c. | q. 26, 1, o. | q. 82, 3, c. | 3, d. 19, a. 5, q. 2, o. | d. 25, q. 2, a. 1, q. 4, c.

CAPUT III.

- 1 Laborare fecistis Dominum. Isa. 59, 6^a. — Ecce ego mittam angelum meum. Jer. 7, 9^a.
- 2 Et praeparabit viam 3^a q. 38, 1, o. | 2, 2^m | 3, o. | q. 70, 1, 3^m | 4, d. 2, q. 2, a. 1, q. 1, o. | q. 2, c. | q. 3, 2^m.
- 3 Ante faciem meam 2 Paral. 6, fi.
- 4 Et statim veniet. Job 9, 2^a. — Et accedam ad vos in iudicio, ibidem.
- 5 Ipse enim quasi ignis conflans. Exod. 24, 3^a. — Et ero testis velox. Jer. 29, 2^a.
- 6 Et quis poterit cogitare diem adventus ejus? 4, d. 43, a. 3, q. 2, o. | d. 47, q. 1, a. 1, q. 3, o. | d. 48, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m.
- 7 Et quis stabit ad videndum eum? Exod. 33, 14^a 16^a.
- 8 Ego enim Dominus, et non mutor. Psal. 67, 3^a | Joel. 2, fi.
- 9 Revertimini ad me, et revertar ad vos, ibidem | Zach. 1, 3^a.
- 10 Si affiget homo Deum, quia vos configitis me. Isa. 59, 6^a.
- 11 Inferte omnem decimationem in horreum meum, et sit cibus in domo mea, et probate me super hoc dicit Dominus 2-2, q. 97, 2, 1^m.
- 12 Si non aperuero vobis cataractas caeli. Gen. 7, 1^a. — Et effundero vobis benedictionem. Gen. 1, 26^a 35^a.
- 13 Et scriptus est liber monumenti eorum eo, timentibus Dominum 1^a, q. 24, o. | q. 39, 8, fi. | Opus. 3, c^o 253.
- 14 Et erunt mihi... in peculium. Deut. 7, 5^a.

CAPUT IV.

- 1 Ecce enim dies succensa veniet quasi caminus. Psal. 49, 3^a.
- 2 Et inflammabit eos, dies veniens. Isa. fi.
- 3 Et orietur vobis timentibus Deum sol justitiae, et sanitas in pennis ejus 2, d. 23, q. 2, 1, c.
- 4 Et calcabitis impios, cum fuerit cinis sub planta pedum vestrorum. Psal. 57, 2^a.
- 5 Ecce ego mittam vobis Eliam prophetam 2-2, q. 174, 4, 3^m.
- 6 Antequam veniat dies Domini magnus et horribilis. Joel. 2, fi.
- 7 Et convertet cor patrum ad filios, et cor filiorum ad patres 2-2, q. 26, 10, o.
- 8 Ne forte veniam et percutiam terram anathemate. Josue 6, 1^a.

Auctoritates ex primo libro Machabaeorum.

CAPUT I.

- 1 Et destinaverunt aliqui de populo 1^a q. 23, 1, c. | 2, 2^m | 1, d. 40, q. 2, 1, c. | Verit. q. 6, 1, c. | Rom. 1, lect. 3, primo.
- 2 Et fecerunt sibi praepudia 4, d. 1, L. 3^m.

CAPUT II.

- 1 Et cogitaverunt dicentes: Omnis homo quicumque venerit ad nos in bello in die sabbatorum, pugnemus adversus eum, et moriemur omnes 1-2, q. 100, 8, 4^m | 2-2, q. 40, 4, o. | q. 122, 4, 3^m | 3^a q. 40, 4, 3^m.
- 2 Abraham in tentatione inventus est fidelis, et reputatum est ei ad justitiam. Gen. 15, 3^a.
- 3 Phinees zelando zelum Dei, accepit testamentum sacerdotii aeterni. Num. 25, 1^a.
- 4 Elias dum zelat zelum legis, receptus est in caelum 4 Reg. 2, 2^a.
- 5 Omnis qui sperat in Deum, non infirmatur. Job 42, 1^a | 2 Machab. 7, 3^a.

CAPUT III.

- 1 Judas protegebat castra gladio suo. Col. prol.
- 2 Non est differentia in conspectu Dei caeli, liberare in multis et in paucis. Deut. 4, 14^a.
- 3 Non in multitudine exercitus victoria belli, sed de caelo fortitudo est. Deut. 4, 14^a.
- 4 Et dixit iis qui aedificabant domos, sponsabant uxores, et plantabant vineas, et formidolosis, ut rediret unusquisque in domum suam secundum legem. Deut. 24, 1^a.

CAPUT IV.

- 1 Memor erit testamenti. Gen. 8, 1^a.

CAPUT V.

- 1 Et occidit omnem masculum. Gen. 19, fi.

CAPUT VI.

- 1 Et ostenderunt elephantis sanguinem urinae et mori, ad acuendos eos in praelium 2^a Cor. 1.
- 2 Eleazarus filius Saura unam de bestiis loricatam loricis regis etc. et mortuus est 2-2, q. 64, 5, 5^m.

CAPUT VII.

- 1 Ut esset domus orationis. Deut. 12, 2^a.
- 2 Fac vindictam in homine isto, et exercitu ejus, et cadant gladio. Deut. 32, 2^a.
- 3 Memento blasphemias eorum, et ne dederis eis ut permaneant. Gen. 8, 1^a.
- 4 Sic contere exercitum istum in conspectu nostro hodie etc. et iudica illum secundum malitiam ejus. Gen. 3, 18^a.

CAPUT VIII.

- 1 Et committunt uni magistratum, per singulos annos damnari universae terrae suae, et omnes obediunt uni 1^a q. 103, 3, c. | 1-2, q. 95, 4, c. | q. 105, 1, o. | 2-2, q. 50, 1, 2^m | Cg. 1, c^o 42, fi. | Opus. 20, lib. 1, c^o 2 usque 8 | Lib. 2, c^o 9.
- 2 Et non est invidia, neque zelus inter eos 2-2, q. 36, 2, 1^m | Ma. q. 10, 1, 11^m.

CAPUT IX.

- 1 Et peremerunt animas hominum multas. Isa. 58, 3^a.
- 2 Et vindicaverunt vindictam sanguinis fratris sui. Deut. 32, 5^a.

CAPUT X.

- 1 Et omnem animam Judaeorum quae captiva est a terra Juda, in omni regno meo relinquo liberam gratis. Isa. 58, 3^a.

CAPUT XI.

- 1 Et rex Aegypti congregavit exercitum, sicut arena quae est circa ora maris. Gen. 15, 2^a.

Auctoritates ex secundo libro Machabaeorum.

CAPUT I.

- 1 Meminerit Deus testamenti sui. Gen. 8, 1^a.
- 2 Domine Deus omnium creator 1^a q. 44, o. | q. 45, 2, o. | q. 65, o. 1 2, q. 79, 2, c. | 1, d. 36, q. 1, 1, c. fi. | 2^m | 3^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 3, o. | d. 37, q. 1, 2, o. | q. 2, 2, c. | 3, d. 2, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 2, c^o 6 | 15, 16 | Po^a q. 3, 16, c. | Opus. 3, c^o 68 | Opus. 13, c^o 9.
- 3 Justus. Psal. 144, 7^a. — Et misericors. Eccl. 2, 3^a. — Qui solus es bonus rex, solus praestans 1^a q. 3, 2, c. | q. 6, o. | q. 20, 1, 3^m | q. 49, 3, c. | 2^m | q. 62, 8, c. | 2^m | q. 100, 2, c. | q. 103, 2, c. | 1-2, q. 4, 4, c. | 2-2, q. 19, 1, c. | q. 23, 2, 1^m | q. 24, 11, c. fi. | q. 27, 3, 4, c. | q. 34, 1, c. | 1^m | 3^a q. 1, 1, c. | q. 29, 1, c. | 2, d. 1, q. 2, 1, 2^m | 4, d. 48, q. 1, 3, c. | d. 49, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | d. 50, q. 2, a. 1, q. 5, o. | Cg. 1, c^o 37 | 39 | 41, 2^m | 78 | Verit. q. 21, 1, 1^m | Ma. q. 3, 1, c. | q. 5, 1, 4^m | Opus. 3, c^o 109 | 121, fi. | 261 | Causis lect. 9, prin^o | Lect. 20, o. | Matth. 19.
- 4 Qui solus justus et omnipotens. Job 42, 1^a. — Et aeternus 1^a q. 10, 2, 3, o. | q. 16, 7, o. | q. 46, o. | q. 61, 2, o. | 1, d. 8, q. 2, 2, o. | d. 19, q. 2, 1, o. | q. 5, 3, c. | 2, d. 1, q. 1, 5, 23^m | d. 2, q. 1, 1, 3, c. | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. o. | Cg. 1, c^o 15 | Lib. 2, c^o 31, usque 40 | Po^a q. 3, 14, o. | 17, 23^m | Quol. 9, vel 10, q. 2, 4^m | Opus. 3, c^o 5, 7 | Causis. lect. 2 | Phy. 8, lect. 2.
- 5 Afflige opprimentes nos. Gen. 3, 18^a.

CAPUT II.

- 1 Apparebit majestas Domini, et nubes erit, sicut et Moysi manifestabatur, et sicut cum Salomon etc. Exod. 24, 2^a 3^a | 33, 3^a | 3 Reg. 3, 1^a.
- 2 Salomon octo diebus celebravit dedicationem 3^a q. 83, 3, 4^m.

CAPUT III.

- 1 Cum sancta civitas habitaretur in pace, et leges optime custodirentur propter Oniae pontificis dispositionem et pietatem, et animos odio habentes mala, fiebat ut et ipsi reges et principes, locum summo honore dignum ducerent, et templum maximis muneribus illustrarent. Opus. 20, lib. 2, c^o fi.
- 2 Invocabant de caelo eum, qui de depositis legem posuit 1-2, q. 105, 2, 4^m | 5^m | 2-2, q. 62, 6, c.
- 3 Invocabant omnipotentem Deum. Job 42, 1^a.
- 4 Ipse qui habet in caelis habitationem 3 Reg. 8, 10^a.
- 5 Visitator et adjutor loci illius est 1^a q. 23, 8, 2^m.
- 6 Et venientes ad malefaciendum percutit, ac perdit. Exod. 32, 2^a | Ma. q. 16, 9, 3^m.

CAPUT IV.

- 1 In leges enim divinas impie agere, impune non caedit. Exod. 32, 2^a | Cg. 3, c^o 140 | Opus. 3, c^o 173.
- 2 Suasit de asilo procedere. Opus. 20, lib. 2, fi.

CAPUT V.

- 1 Propter peccata habitantium in civitate, modicum Deus fuerat iratus. Exod. 32, 2^a.
- 2 Non propter locum gentem, sed propter gentem locum Deus elegit 1-2, q. 102, 4, 1^m.
- 3 Derelictus est in ira Dei omnipotentis. Exod. 32, 2^a | Job 42, 1^a. — In magnitudine Domini. Psal. 146, 1^a.

CAPUT VI.

- 1 Verebantur propter religionem et observantiam, manu sibi met auxilium ferre, supra, lib. 1, c^o 2, 1^a.
- 2 Eleazarus destinavit non admittere illicita, propter vitae amorem, supra lib. 1, 1^a.
- 3 Respondit cito dicens, praemitti se velle in infernum 3^a q. 52, 2, 4^m | 4, d. 1, l. prin^o | d. 45, q. 1, a. 1, q. 1, o.
- 4 Non enim aetati nostrae dignum, inquit, est fingere 3^a q. 69, 9, 3^m | 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 2, 1^m.
- 5 Et ipsi propter meam simulationem decipiantur, et per haec maculam et execrationem meae senectuti conquiram 2-2, q. 111, 1, o.

- 6 Sed manum omnipotentis, nec vivus, nec defunctus effugiam 2 Paral. 6, fi. | Job 42, 1^a.
- 7 Gloriosissimam mortem, magis quam odibilem vitam completens, voluntarie praecipat ad supplicium. Psal. 115, 2^a.
- 8 Fortiter vitam excedendo etc. Adolescentibus forte exemplum relinquam, si prompto animo ac fortiter etc. honesta morte perfungar 2-2, 123, 5, 1^m | q. 124, 2, c.

CAPUT VII.

- 1 Parati sumus mori, magis quam patrias Dei leges praevaricari 2-2, q. 100, 3, 4^m | q. 119, 3, 3^m | q. 125, 4, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, 3^m | d. 18, q. 2, a. 4, q. 3, 1^m | d. 29, 2, c. 2^m | 3^m | Quol. 10, vel 11, q. 9, 3^m.
- 2 Se hortabantur mori fortiter, supra c^o 6, fi. — Rex mundi defunctos nos pro suis legibus, aeternae vitae resurrectione suscitabit. Job 19, 7^a.
- 3 Ab ipso me ea recepturum spero 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 1, o. | q. 2, 2^m | Cg. 4, c^o 81, 4^m | 92 | Po^a q. 5, 10, 9^m | Quol. 7, 12, c. | Opus. 3, c^o 160.
- 4 Neque ego spiritum et animam donavi vobis et vitam etc. sed mundi creator etc. 1^a q. 75, 6, 1^m | q. 90, 2, o. | q. 98, 2, c. fi. | q. 100, 1, 2, q. 118, 2, o. | 1-2, q. 3, 7, 2^m | q. 9, 6, c. | q. 81, 1, c. | 2^m | 2-2, q. 85, 2, c. | 1, d. 14, q. 3, c. | 2^m | 2, d. 1, q. 1, 4, c. | d. 17, q. 1, 2, 4^m | d. 18, q. 2, 1, 2, o. | 3, c. | d. 25, 2, 5^m | d. 32, q. 2, 3, 4^m | 4, d. 1, q. 1, a. 1, q. 1, c. fi. | a. 4, q. 1, e. fi. | d. 43, a. 2, q. 3, c. | Cg. 2, c^o 84, usque 88 | Verit. q. 27, 3, 9^m | Po^a q. 3, 4, 5^m | 9, o. | 11, c. | 15^m | 12, 2^m | Ma. q. 1, 2^m | Spiritu. 2, 8^m | 10, o. | Anima. 2, 12^m | 15^m | Quol. 3, q. 3, 1, o. | Quol. 9, q. 5, 1, o. | Quol. 11, 5, 1^m | 4^m | Quol. 12, 11, o. | Psal. 32. Rom. 14, lect. 3.
- 5 Caelum et terra, et omnia quae iu eis sunt, ex nihilo fecit Deus, supra, libro 1, 2^a.
- 6 Non effugies manum Dei 2 Paral. 6, fi. — Deus modicum iratus est. Exod. 32, 2^a.
- 7 Omnipotentis Dei. Job 42, 1^a. — Et omnia insipientis. Esther 14, fi.
- 8 Teque cum tormentis et verberibus confiteri. Gen. 3, 18^a. — Ipse est Deus solus. Deut. 6, 4^a.

CAPUT VIII.

- 1 Memoreturque etc. Gen. 8, 1^a.
- 2 Et indignaretur. Exod. 32, 2^a. — Ira enim Domini, in misericordiam conversa est, ibidem.
- 3 Non respiciens ad vindictam, quae esset ei, ab omnipotente consequutura. Deut. 32, 5^a | Job 42, 1^a.
- 4 Nos autem in omnipotente Deo. Job 42, 1^a.

CAPUT IX.

- 1 Universa conspexit Deus. Esther 14, fi.
- 2 Orabat hic scelestus Dominum, a quo non erat misericordiam consequuturus 3^a q. 83, 1, 1^m | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | 3^m | d. 20, a. 1, q. 1, 1^m.

CAPUT X.

- 1 Deprecabantur Deum, ut inimicis eorum inimicus esset, et adversariis adversaretur, sicut lex dicit. Gen. 3, 18^a.
- 2 In hymnis et confessionibus benedicebant Dominum. Psal. 33, 1^a.

CAPUT XI.

- 1 Benedixerunt Dominum misericordem, ibidem | Eccl. 2, 3^a.
- 2 Omnipotentis Dei auxilio intentos. Job 42, 1^a.

CAPUT XII.

- 1 Deus universa conspexit. Esther 14, fi.
- 2 Cum omnipotentem invocassent. Job 42, 1^a.
- 3 Invenerunt autem sub tunicis interfectorum de donariis idolorum 4, d. 45, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m.
- 4 A quibus lex prohibet Judaeos. Deut. 7, 4. — Omnes itaque benedixerunt justum judicium Domini. Psal. 33, 1^a.
- 5 Bene et religiose de resurrectione cogitans. Job 19, 6^a.
- 6 Sancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut a peccatis solvantur 3^a q. 82, 6, c. | 2, d. 40, 4, 6^m | 4, d. 5, q.

2, art. 2, q. 2, 2^m | d. 15, 4, 2, a. 5, q. 3, 2^m | d. 19, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m | d. 45, q. 2, art. 5, q. 3, o.

CAPUT XIII.

1 Dans ergo potestatem omnium Deo, mundi creatori. Job 42, 1^a | supra lib. 1, 2^a.

CAPUT XIV.

1 Razias... gladio se petiit; eligens nobiliter mori, potius quam subditus fieri peccatoribus. Judic. 16, 6^a.

CAPUT XV.

- 1 Deus universa conspicit. Esther 14, fi. — Sperarent ab omnipotente. Job 42, 1^a. — Ne ita ferociter et barbaramente feceris. Rom. 1, lect. 5, fi.
- 2 Oniam, qui fuerat summus sacerdos, virum bonum et benignum etc. manus protendentem, orare pro omni populo Judaeorum 2-2, q. 83, 11, o. | 4, d. 15, q. 4, art. 6, q. 2, o. | d. 45, q. 3, 2, 5^m | 3, o.
- 3 Hic est fratrum amator, et populi Israel; hic est, qui multum orat pro populo et universa civitate sancta, Jeremias propheta Dei, ibidem.
- 4 Tu, Domine, qui misisti angelum tuum sub Ezechia rege Juda 1^a q. 112, o. | 1, d. 15, q. 1, 1, 4^m 2, d. 1, q. 1, 4, 2^m | d. 10, o. | Cg. 3, c^o 80, prin^o | Opus. 53, 5^m | Isa. 6 | 1^a Cor. 15 | Hebr. 1, fi.
- 5 Et interfecisti de castris Sennacherib, centum octoginta quinque millia. Ma. q. 16, 9, 3^m.
- 6 In timore et tremore magnitudinis brachii tui 2 Paral. 6, fi. | Psal. 146, 1^a.
- 7 Omnipotentem Deum benedicebant. Job 43, 1^a | Psal. 33, 1^a.
- 8 Judas, per omnia corde et animo mori pro civibus, paratus erat 1^a q. 60, 5, c. | 2-2, q. 26, 3, c. | q. 31, 3, 2^m | Verit. q. 2, 2, c. fi. | 2^m | 9, 15^m | Quol. 1, 8, c. fi.
- 9 Magnifici gloriatus est 2-2, q. 132, 1, 1^m | 3^m | Ma. q. 9, 1, o.
- 10 Omnes igitur caeli benedixerunt Dominum. Psal. 33, 1^a.

Auctoritates ex Evangelio secundum Matthaeum.

CAPUT I.

- 1 Liber generationis Jesu Christi 3^a q. 31, 3, 1^m | 3^m | 4, 5^m.
- 2 Filii David, filii Abraham 3^a q. 31, 2, c.
- 3 Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Jacob 1-2, q. 65, 4, 6^m.
- 4 Jacob autem genuit Judam et fratres ejus 3^a q. 31, 3, 5^m.
- 5 Judas autem genuit Phares et Zaram de Thamar 3^a q. 31, 3, 5^m.
- 6 Salmon autem genuit Booz de Rahab. Ruth 1 | Hebr. 11, lect. 1.
- 7 Booz autem genuit Obeth ex Ruth 1-2, q. 105, 3, 1^m.
- 8 Jesse autem genuit David regem. Psal. 26, prin^o.
- 9 David autem rex genuit Salomonem, ex ea quae fuit Uriae 3^a q. 31, 3, 5^m.
- 10 Joram autem genuit Oziam 3^a q. 31, 3, 4^m.
- 11 Josias autem genuit Jeconiam et fratres ejus 3^a q. 31, 3, 5^m.
- 12 Et post transmigrationem Babylonis, Jeconias genuit Salathiel 3^a q. 31, 3, 3^m.
- 13 Jacob autem genuit Joseph 3^a q. 31, 3, 2^m | 4, 5^m.
- 14 Virum Mariae 3^a q. 29, 2, o. | q. 28, 3, 2^m | 4, d. 39, q. 2, o.
- 15 De qua natus est Jesus 3^a q. 35, 2, o. | 5, c. | 1, d. 14, q. 1, 2, 4^m | 3, d. 8, q. 4, 1, o. | Unio. 2, 16^m.
- 16 Qui vocatur Christus 3^a q. 16, 5, c. | q. 17, 1, c. | q. 37, 2, o. 3, d. 10, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | d. 11, 4, c. | Cg. 4, c^o 34, 19^m.
- 17 Cum esset desponsata 3^a q. 29, 1, o. | 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 2, 3, o.
- 18 Mater Jesu Maria 3^a q. 25, 5, c. | q. 35, 3, 4^m | 3, d. 3, q. 2, 1, 2, o. | d. 4, q. 2, 1, 2, o. | Cg. 4, c^o 32, 4^m | 34 | 43 | 44 | 45, fi. | Opus. 3, c^o 229 | 230.
- 19 Antequam convenirent 3^a q. 28, 3, 1^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 1^m.
- 20 Inventa est in utero habens de Spiritu sancto 3^a q. 28, 3, 1^m | q. 32, 1, 2, o. | q. 39, 8, 2^m | q. 46, 6, c. | q. 54, 1, 3^m | 1, d. 11, 1, 4^m | 3, d. 1, q. 2, 2, 6^m | d. 2, q. 2, a. 2, q. 2, c. | d. 4, q. 1, 1, o. | q. 2, 1, c. | Cg. q. 4, c^o 45, 46 | Opus. 3, c^o 226 | Jo. 12, lect. 4.
- 21 Joseph autem vir ejus, supra 14^a. — Cum esset justus 3^a q. 28, 3, 5^m | 4, c. | 3^m | 4, d. 30, q. 2, 1, 2^m | 4^m | Jo. 2, lect. 2 | Gal. 1, lect. 1.
- 22 Et nollet eam traducere 3^a q. 29, 2, 3^m. — Voluit occulte dimittere eam 3^a q. 28, 3, 2^m | q. 29, 2, 3^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 5^m | d. 35, 3, 2.

- 25 Ecce angelus Domini apparuit in somnis Joseph 3^a q. 30, 2, 2^m | 3, 2^m | q. 36, 2, 2^m.
- 24 Noli timere accipere Mariam conjugem tuam 3^a q. 28, 3, 2^m | q. 29, 2, o. | 4, d. 30, q. 2, 2, o.
- 23 Quod enim in ea natum est, supra 15^a. — De Spiritu sancto est, supra 20^a. — Vocabis nomen ejus Jesum, supra 16^a | 3^a q. 37, 2, o. | Jo. 4, lect. 5, fi.
- 26 Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est per prophetam 1-2, q. 98, 1, 2^m | Quol. 3, q. 5, 1, 5^m | c^o 26 | c^o 27 | Jo. 8, lect. 4 | c^o 11 | c^o 12, lect. 6, prin^o | c^o 19, lect. 4, prin^o | Rem. 3, lect. 1 | c^o 5, lect. 6.
- 27 Et vocabitur nomen ejus Emmanuel. Isa. 7, 6^a. — Et accepit conjugem suam, supra 22^a.
- 28 Et non cognoscebat eam 3^a q. 28, 3, 3^m | 4^m.
- 29 Donec peperit 3^a q. 28, 3, 3^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 1^m | Opus. 3, c^o 232 | Matth. 1, fi. | c^o 22, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 3 | Hebr. 1, fi.
- 30 Filium suum, supra 18^a. — Primogenitum 3^a q. 28, 3, 4^m | 4, d. 30, q. 2, 3, 2^m | Opus. 3, c^o 232 | Matth. 1, fi.
- 31 Et vocavit nomen ejus Jesum, supra 16, 29^a.

CAPUT II.

- 1 Cum natus esset Jesus, supra 15^a. — In Bethleem Judae 3^a q. 35, 7, o. | q. 46, 10, 1^m | Matth. 2.
- 2 In diebus Herodis regis. Opus. 20, lib. 3, c^o 2, fi.
- 3 Ecce magi 3^a q. 36, 3, c. | 2^m | 5, c. | Matth. 2, prin^o.
- 4 Ab oriente 3^a q. 36, 3, 3^m | 5, 4^m | 6, c. | 3^m | Matth. 2.
- 5 Venerunt Jerosolimam 3^a q. 36, 8, 3^m.
- 6 Ubi est qui natus est, Rex Judaeorum? 3^a q. 36, 8, 3^m.
- 7 Vidimus enim stellam ejus in Oriente 2^a q. 36, 5, o. | 6, 3^m | 7, o.
- 8 Et venimus adorare eum 3, q. 36, 8, o.
- 9 Audiens autem Herodes rex, turbatus est, et omnis Jerosolima cum illo 3^a q. 36, 2, 3^m.
- 10 Et ecce stella quam viderant in Oriente, antecedeat eos, usque dum veniens staret supra, ubi erat puer 3^a q. 36, 6, 3^m | 7, c. | 3^m.
- 11 Obtulerunt ei munera: Aurum, Thus et Myrram 3^a q. 36, 8, 4^m | 5^m.
- 12 Herodes occidit omnes pueros, qui erant in Bethleem, et in omnibus finibus ejus, a bimatu et infra etc. 3^a q. 36, 2, 3^m | 6, 3^m.
- 13 Defuncti sunt enim qui quaerebant animam pueri 1-2, q. 82, 2, 1^m | 3^a q. 46, 11, 5^m | Ma. q. 4, 8, 1^m | Hebr. 11, lect. 7.
- 14 Et habitavit in civitate quae vocatur Nazareth 3^a q. 35, 7, 2^m.

CAPUT III.

- 1 Vox clamantis in deserto, parate viam Domini 1 Reg. 7, 1^a | Malach. 3, 3^a. — Poenitentiam agite, appropinquabit enim regnum caelorum 4, d. 14, q. 1, o. 1, q. 1, 4^m | a. 4, q. 1, 1^m.
- 2 Et baptizabantur ab eo in Jordane 3^a q. 38, 4, o. | q. 39, 3, 1^m | 4, d. 2, q. 2, 3, o.
- 3 Confitentes peccata sua 3^a q. 38, 3, 2^m | Rom. 11, lect. 4.
- 4 Ego vos baptizo in aqua, in poenitentiam 3^a q. 38, 3, 1^m.
- 5 Ipse vos baptizabit in Spiritu sancto, et igne 3^a q. 66, 3, 1^m.
- 6 Paleas autem comburet igni inextinguibili. Isa. fi.
- 7 Venit Jesus a Galilea in Jordanem ad Joannem ut baptizaretur ab eo 3^a q. 38, 1, c. | q. 39, 1, 2, 4, o. | 5, c. | q. 66, 5, 4^m | q. 67, 7, 1^m | q. 81, 1, c. | q. 81, 7, 4^m | 4, d. 2, q. 2, a. 3, q. 1, o. | q. 3, a. 2, q. 1, c. | d. 7, q. 3, a. 2, q. 2, c. | Matth. 3.
- 8 Ego a te debeo baptizari 3^a q. 38, 6, 3^m | Matth. 3.
- 9 Sine modo; sic enim decet nos implere omnem justitiam 3^a q. 38, 6, 3^m.
- 10 Et ecce aperti sunt caeli 3^a q. 39, 5, o. | q. 49, 8, 3^m | 3, d. 18, a. 6, q. 3, 2^m | d. 22, q. 3, 1, 4^m.
- 11 Et vidit spiritum Dei ascendentem sicut columbam 3^a q. 39, 6, 7, o. | q. 46, 4, 2^m.
- 12 Et ecce vox de caelis dicens 3^a q. 39, 8, o. | q. 45, 4, o. | q. 66, 6, c.

CAPUT IV.

- 1 Tunc ductus est Jesus in desertum 3^a q. 41, 1, 2^m | 2, o.
- 2 Ut tentaretur a diabolo 3^a q. 41, 1, o.
- 3 Et cum jejunasset quadraginta diebus et quadraginta noctibus 3^a q. 41, 3, o. | Exod. 24, fi.
- 4 Postea esuriit. Et accedens tentator dixit 3^a q. 01, 1, 3^m | 3, o.
- 5 Si filius Dei es 3^a q. 41, 4, c. | 1, 1^m.
- 6 Dic ut lapides isti panes fiant 3^a q. 41, 4, 1^m.
- 7 Qui respondens, dixit ei: Scriptum est 3^a q. 41, 4, c.
- 8 Non in solo pane vivit homo. Deut. 8, 2^a.
- 9 Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem 3^a q. 41, 1, 2^m | 2, 3^m | 4, 7^m.
- 10 Mitte te deorsum 3^a q. 41, 4, 2^m.

- 11 Angelis suis mandavit te. Psal. 90, 3^a.
 12 Non tentabis Dominum Deum tuum. Deut. 6, 8^a.
 15 Assumpsit eum diabolus in montem excelsum valde 3^a q. 41, 1, 2^m.
 14 Et ostendit ei omnia regna mundi, et gloriam eorum 3^a q. 41, 4, 7^m.
 13 Haec omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me 3, q. 41, 4, 3^m.
 16 Vade Satana 3^a q. 41, 4, 6^m.
 17 Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli servies. Deut. 4, 5^a.
 18 Tunc reliquit eum diabolus 1^a q. 114, 5, o. | 3^a q. 41, 3, 2^m | 3^m | 2, d. 6, 5, o.
 19 Et ecce angeli accesserunt, et ministrabant ei 3^a q. 41, 3, 2^m.
 20 Ut adimpleretur quod dictum est per Isaiam prophetam, supra 1, 26.
 21 Exinde coepit Jesus praedicare 3^a q. 42, o.
 22 Poenitentiam agite, appropinquabit enim regnum caelorum, supra e^o 3, 1^a.
 23 At illi statim relictis retibus et patre, sequuti sunt eum 2-2, q. 101, 2, 1^m | 4, 1^m.
 24 Et vocavit eos. Ma. 4 | Jo. 1, lect. 2 | Leet. 21, fi.
 25 Et obtulerunt omnes male habentes etc. et lunaticos, et paraliticos, et curavit eos 2-2, q. 115, 5, 1^m.

CAPUT V.

- 1 Et cum sedisset, accesserunt discipuli ejus ad eum. Et aperiens os suum, docebat eos. Matth. 5 | Jo. 7, lect. 5, princ.
 2 Beati pauperes spiritu... gaudete etc. 1-2, q. 69, o. | 3, d. 34, q. 1, 4, o. | Matth. 5.
 3 Beati mites 1-2, q. 69, 3, 4, o. | 3, d. 34, q. 1, 4, c. | 6, c.
 4 Beati qui lugent 1-2, q. 35, 3, 1^m | q. 69, 3, 4, o. | 2-2, q. 28, 1, 2^m | 3, d. 34, q. 1, 4, o.
 5 Beati qui esuriunt et sitiunt justitiam, quoniam ipsi saturabuntur 1-2, q. 69, 3, 4, o. | 2-2, q. 139, 2, 1^m | 3, d. 34, q. 1, 4, o.
 6 Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur 4, d. 46, q. 2, a. 3, q. 4, 1°.
 7 Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt 1-2, q. 69, 3, 4, o. | 2-2, q. 8, 7, o. | q. 83, 9, 3^m | 3, d. 34, q. 1, 4, 6, c.
 8 Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur 1-2, q. 69, 3, 4, o. | 2-2, q. 46, 6, o. | q. 83, 9, 3^m.
 9 Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum est regnum caelorum 1-2, q. 69, 3, 5^m | 4, 2^m | 3, d. 34, q. 1, 4, e.
 10 Merces vestra copiosa est in caelis 1^a q. 63, 4, c. fi. | 1-2, q. 4, 7, 2^m.
 11 Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum. Ma. q. 9, 1, c. | 1^m | 2^m | Rom. 15, 1^a.
 12 Qui in caelis est 3 Reg. 8, 10^a.
 13 Nolite putare quoniam veni solvere legem aut prophetas: non veni solvere 1-2, q. 107, 2, 4^m | 3^a q. 57, o. | q. 40, 4, o. | q. 47, 2, 1^m | 3, d. 14, a. 3, q. 6, 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 3, o.
 14 Sed adimplere 1-2, q. 107, 2, o. | 4, 3^m | 2-2, q. 104, 6, 2^m | 2, d. 9, 8, 1^m | d. 44, q. 2, 2, 3^m | 1, d. 1, q. 2, a. 5, q. 2, 1^m | Rom. 9, lect. 4 Ephes. 2.
 15 Donec transeat caelum et terra. Psal. 101, fi.
 16 Jota unum, aut unus apex, non praeteribit a lege, donec omnia fiant. Po^a q. 4, 1, c. | Quol. 12, 27, 1^m | Meta. 2, lect. 5.
 17 Dico autem vobis 3^a q. 42, 1, c. | 2^m.
 18 Nisi abundaverit justitia vestra plusquam scribarum et phariseorum, non intrabitis in regnum caelorum 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 3, 3^m.
 19 Audistis, quia dictum est antiquis 2-2, q. 5, 1, 3^m | Verit. q. 9, 4, 12^m.
 20 Non occides. Exod. 20, 9^a | Cg. 3, e^o 43.
 21 Omnis quia irascitur fratri suo, reus erit iudicio 2-2, q. 158, 3, 2^m | 5, 3^m | Ma. q. 12, 3, 2^m | 3^m.
 22 Qui autem dixerit: racha, reus erit concilio 2-2, q. 158, 5, 3^m | q. 15, 5, c. fi.
 23 Qui autem dixerit: fatue, reus erit gehennae ignis 1-2, q. 46, 8, 3^m | 2-2, q. 158, 5, 3^m | q. 72, 2, o. | 1^a Cor. 15, lect. 7 | Gal. 5, princ.
 24 Non moechaberis. Exod. 20, 10^a. — Si oculos tuos, vel manus, vel pes, scandalizat te, abscide eum 4, d. 39, 6, 3^m.
 25 Quicumque dimiserit uxorem suam, dat ei libellum repudii. Deut. 24, 1^a.
 26 Omnis qui dimiserit uxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eam moechari 4, d. 35, o. | d. 39, 3, 4, 6, o. | L. | 1^a Cor. 7.
 27 Et qui dimissam duxerit, moechatur 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 3, 3^m | d. 33, 5, 6, o. | d. 39, 6, c. | 1^m | 1^a Cor. 7.
 28 Non perjurabis. Exod. 20, 1^a.
 29 Reddes Domino juramenta tua 2-2, q. 89, 1, 2^m.
 30 Non jurare omnino 2-2, q. 89, 3, 1^m | 6, 1^m | 3, d. 39, a. 2, q. 2, 1^m | Rom. 1, lect. 5,

- 31 Neque per caelum, quia thronus Dei est, Psal. 44, 1^a.
 32 Neque per terram, quia scabellum pedum ejus est 2 Paral. 6, fi.
 33 Neque per Jerosolimam, quia civitas magis regis est. Psal. 146, 1^a.
 34 Sit sermo vester: est est, non non; quod autem his abundantius est, a malo est 2-2, q. 39, 1, 2^m | 2, 1^m | 2^m | 3, d. 39, a. 2, q. 3, c. | Rom. 1, lect. 5 | Gal. 1, fi.
 35 Non resistere malo 2-2, q. 2, 8, o. | q. 109, 1, 2^m | 4^m | q. 188, 3, 1^m | Quol. 5, q. 13, 1, o. | Quol. 9, vel 10, q. 6, 2, o. | Opus. 19, e^o 16, 17.
 36 Si quis percusserit te in dexteram maxillam tuam, praebe illi et alteram etc. usque fi. 1-2, q. 108, 3, 2^m | 4, 4^m | 2-2, q. 40, 1, 2^m | q. 43, 8, 4^m | q. 72, 3, c. | q. 124, 1, 3^m | 3, 1^m | q. 128, 1, 4^m | q. 140, 2, 2^m | q. 152, 3, 2^m | q. 186, 2, c. | Cg. 3, e^o 130 | Virt. q. 3, 2, 6^m | Quol. 4, 20, o. | Quol. 6, q. 7, 1, 1^m | 2^m | Opus. 17, e^o 6 | Opus. 18, e^o 20 | Opus. 19, e^o 17 | Rom. 12, lect. 3 | 1^a Cor. 6, lect. 2.
 37 Qui vult tecum in iudicio contendere, et tunicam tuam tollere, dimitte ei et pallium 2-2, q. 43, 8, 4^m | q. 72, 3, o. | q. 108, 1, 2^m | 4^m | q. 188, 3, 1^m | 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 3, o. | Cg. 3, e^o 21 | Verit. q. 3, 2, 16° | Opus. 19, e^o 17 | 1^a Cor. 6, lect. 2, princ.
 38 Odio habebis inimicum tuum 3, d. 39, 1, 2^m | Verit. q. 2, 8, 5^m.
 39 Diligite inimicos vestros 2-2, q. 25, 8, 9, c. | q. 34, 3, 2^m | q. 83, 8, c. | q. 108, 1, c. | 3, d. 30, 1, 2, o. | Verit. q. 2, 8, o. | Opus. 4, e^o 8 | Opus. 18, 15 | Rom. 12, lect. 3.
 40 Benefacite his qui oderunt vos 2-2, q. 25, 6, c. | 2^m | 9, o. | q. 31, 2, o. | q. 32, 9, 1^m | q. 168, 3, 3^m | Opus. 4, e^o 8 | Opus. 19, e^o 9, 2^m | Rom. 12, lect. 2, fi. | Gal. 6, lect. 1.
 41 Orate pro persequentibus et calumniantibus vos 2-2, q. 83, 8, o. | 3, d. 30, 2, o. | Verit. q. 2, 8, c. fi. | Psal. 37.
 42 Si enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis 2-2, q. 27, 7, 1^m.
 43 Estote ergo perfecti, sicut et Pater vester caelestis perfectus est. Levit. 16, 1^a | 2-2, q. 189, 2, 2° | 3, d. 29, a. 8, q. 2, o. | 2^a Cor. 13, lect. 1, fi. | Hebr. 6, lect. 1.

CAPUT VI.

- 1 Attendite ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis, supra 5, 11^a. — Qui in caelis est 3 Reg. 8, 10^a.
 2 Alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum 2-2, q. 132, 3, 1^m | Ma. q. 9, 2, 1^m | 2^m | Quol. 5, q. 42, 1, o.
 3 Cum ergo facis eleemosynam, noli tuba canere ante te 2-2, q. 132, 5, 3^m.
 4 Sicut hypoeritae faciunt 2-2, q. 111, o. | 4, d. 16, q. 4, 1, o.
 5 Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum, et clauso hostio etc. 2-2, q. 83, 12, 3^m | 1^a Tim. 2, lect. 2.
 6 Orantes nolite multum loqui, sicut ethnici faciunt 2-2, q. 83, 14, 1^m | 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 2, 1^m.
 7 Sic ergo vos orabitis 2-2, q. 83, 14, 3^m | 4, d. 15, q. 4, a. 2, q. 2, 2^m.
 8 Pater noster etc. usque fi. 2-2, q. 83, 9, o. | 3, d. 34, q. 1, 6, o. | Opus. 3, e^o 259, fi. | Opus. 7, o.
 9 Qui es in caelis 3 Reg. 8, 10^a.
 10 Fiat voluntas tua 1^a q. 19, 11, 12, c.
 11 Panem nostrum supersubstantialem da nobis hodie 2-2, q. 83, 7, 1^m | 4, d. 15, q. 4, a. 5, q. 3, 1^m.
 12 Et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris 2-2, q. 83, 16, 3^m | 3^a q. 84, 10, b. | 3, d. 30, L. | 4, d. 16, L. fi. | Opus. 8, e^o 6, fi.
 13 Thesaurizate vobis thesauros in caelo, ubi neque erugo etc. 1-2, q. 4, 7, 1^m | 4, d. 15, q. 4, a. 4, q. 3, 2^m.
 14 Ubi est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum, supra 13^a | Verit. q. 22, 2, e.
 15 Si oculus tuus fuerit simplex, eorum corpus tuum lucidum erit 1-2, q. 12, 1, 1^m | 2, d. 38, 3, 3^m | Verit. q. 22, 13, 1^m.
 16 Si ergo lumen quod in te est, tenebrae sunt 1-2, q. 12, 1, 2^m.
 17 Nemo potest duobus dominis servire 1-2, q. 1, 5, c. | 1^a Cor. 7, fi.
 18 Ne sollicitis sitis animae vestrae etc. 1-2, q. 108, 5, 3^m | 2-2, q. 47, 9, c. | 9^m | q. 49, 4, c. | q. 55, 6, o. | q. 83, 6, 2^m | q. 188, 7, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 4, 4^m | Cg. 3, e^o 135, fi. | Quol. 7, 17, 7^m | Quol. 10, q. 11, 1, o. | Matth. 6 | Jo. 13, lect. 5 | Phil. 4.
 19 Quaerite ergo primum regnum Dei et justitiam ejus, et haec omnia adjicientur vobis 2-2, q. 87, 6, 1^m.
 20 Nolite ergo solliciti esse in crastinum 2-2, q. 55, 7, o. | q. 188, 7, 2° | Cg. 3, e^o 134, 8^m | 135, fi.
 21 Sufficit diei malitia sua Ephes. 5, 13^a.

CAPUT VII.

- 1 Nolite judicare, ut non judicabimini 1-2, q. 108, 3, 6^m | 2-2, q.

- 60, 2, 3, 6, o. | q. 67, 1, o. | q. 80, 2, 1^m | 3^a q. 59, 1, c. | 4, d. 48, q. 1, 1, prin^o | Quol. 12, 25, o. | Rom. 2 | c^o 14 | 1^a Cor. 4.
- 2 In quo enim iudicio iudicaveritis, iudicabimini, et in qua mensura mensi fueritis remetietur vobis 2-2, q. 61, 4, 1^m | 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 1, o. | Rom. 2.
- 3 Quomodo dicis fratri tuo: Frater, sine, ejiciam festucam de oculo tuo; trabem autem quae est in oculo tuo non vides? 2-2, q. 33, 5, c.
- 4 Nolite sanctum dare canibus, neque mittatis margaritas vestras, ante porcos etc. 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 5 Petite, et dabitur vobis 4, d. 15, q. 4, a. 3, q. 3, 4^m.
- 6 Omnia ergo quae vultis ut faciant vobis homines, et vos facite illis 1-2, q. 60, 1, 3^m | 4, d. 33, q. 1, 1, 7^m | Opus. 73, c^o 17.
- 7 Non potest arbor bona fructus malos facere, neque e converso 1^a q. 49, 1, 1^m | 1-2, q. 20, 2, 1^m | 2, d. 34, L. | d. 40, 2, 1^m | Po^a q. 3, 6, 17^m | Ma. q. 1, 3, 1^m.
- 8 Sed qui facit voluntatem Patris mei, supra 5, 41^a. — Qui in caelis est 3 Reg. 8, 10^a. — Pauci inveniunt eam, scilicet viam vitae, infra 20, 4^a.
- 9 Numquam novi vos. Exod. 33, 3^a. — Fundata erat supra firmam petram 1^a Cor. 3, lect. 2.
- 10 Erat enim docens eos, sicut potestatem habens, et non sicut scribae eorum et pharisaei 3^a q. 42, 2, 2^m.
- 11 Et extendens Jesus manum tetigit eum 3^a q. 44, 3, 2^m.

CAPUT VIII.

- 1 Vide nemini dixeris 2-2, q. 104, 4, 1^m | 3^a q. 13, 4, 2^m | q. 44, 3, 4^m.
- 2 Vade ostende te sacerdoti, et offer munus etc. 1-2, q. 203, 2, 2^m.
- 3 Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum 3^a q. 80, 10, 3^m.
- 4 Audiens autem Jesus, miratus est 3^a q. 15, 8, o. | Cg. 4, c^o 33, fi. | Matth. 7.
- 5 Non inveni tantam fidem in Israel 2-2, q. 5, 4, o. | 3, d. 25, q. 2, art. 2, q. 1, o.
- 6 Ibi erit fletus, et stridor dentium 4, d. 50, q. 2, a. 3, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 89, fi. | Quol. 7, vel 8, vel 11, q. 5, 3, o. | Opus. 10, 40.
- 7 Surrexit et ministrabat eis 3^a q. 44, 3, 2^m.
- 8 Omnes male habentes curavit 3^a q. 43, 4, c.
- 9 Domine, permitte me primum ire et sepelire patrem meum 2-2, q. 101, 4, 2^m.
- 10 Daemones rogabant eum dicentes: Si ejicis nos hinc, mitte nos in gregem porcorum 3^a q. 44, 1, 4^m.
- 11 Et ait illi: Ite. At illi exeuntes abierunt in porcos 3^a q. 44, 1, 4^m.
- 12 Et ecce magno impetu abiit totus grex per praeceps in mare, et mortui sunt in aquis, ibidem.

CAPUT IX.

- 1 Videns Jesus fidem illorum, dixit paralitico: Confide fili 2-2, q. 114, 6, 1^m.
- 2 Dixit Jesus paralitico: Remittuntur tibi peccata tua 3^a q. 44, 3, 3^m.
- 3 Et cum vidisset Jesus cogitationes eorum 3^a q. 10, 2, o. | q. 59, 2, 3^m | 3, d. 14, a. 2, q. 2, c. | a. 3, q. 1, c. | q. 5, 2^m | a. 4, 3^m | 4^m | Verit. q. 8, 4, c. | q. 20, 4, c. | 1^m | 5, o. | 6, c. | Quol. 3, q. 2, 1, c. | Opus. 3, c^o 223.
- 4 Quid est facilius dicere, dimittuntur tibi peccata tua, an dicere, surge et ambula? 3^a q. 44, 3, 3^m.
- 5 Ut autem sciatis quia Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata 3^a q. 16, 11, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 3, o. | 4, d. 5, q. 1, 1, 1^m | a. 3, q. 1, o. | d. 8, q. 2, 2, 4^m | d. 17, L. 9^m | 1^a Cor. 1, lect. 2.
- 6 Et praeteriens inde Jesus, vidit hominem sedentem in telonio, Matthaeum nomine, et ait illi: Sequere me. Et surgens et secutus est eum 3^a q. 44, 3, 1^m | Quol. 5, q. 11, 1, o.
- 7 Multi publicani et peccatores discumbebant eum Jesu, et discipulis ejus 2-2, q. 25, 6, 8^m | 3^a q. 40, 1, o. | 2, c. | 3^m.
- 8 Misericordiam volo et non sacrificium. Oseae 6, 4^a.
- 9 Non enim veni vocare justos, sed peccatores 3^a q. 1, 3, 4, o. | 5, c. | q. 40, 1, c. | q. 45, 3, 2^m | q. 44, 3, c. | 3, d. 1, q. 1, 3, o. 2^m | 6^m | Verit. q. 29, 4, 3^m | 5^m | Opus. 10, a. 28 | Opus. 11, a. 23 | Opus. 53, 21^m | 1^a Tim. 1, lect. 4.
- 10 Numquid possunt filii sponsi lugere, quamdiu cum illis est sponsus etc. et tunc jejunabunt 2-2, q. 147, 4, 5^m | 4, d. 15, q. 3, art. 2, q. 2, 2^m | a. 3, q. 1, 5^m.
- 11 Nemo mittit commissuram panni rudis, in vestimentum vetus 2-2, q. 147, 4, 5^m | Matth. 9.
- 12 Sed vinum novum, in utres novos mittunt, et ambo conservantur 1-2, q. 96, 3, c. | 2^m.

S. Th. Opera omnia. Index.

- 13 Veni impone manum tuam super eam, et vivet, supra c^o 8, 1^a — Et tetigit fimbriam vestimenti ejus. Psal. 44. — Et tenuit manum ejus, et dixit, supra 8, 1^a. — Tunc tetigit oculos eorum dicens, ibidem.
- 14 Creditis quia hoc possum facere vobis etc. secundum fidem vestram, fiat vobis 2-2, q. 178, 1, o. | 5^m | 1, d. 43, q. 1, 2, 3^m | Cg. 3, c^o 154 | Po^a q. 6, 4, c. fi. | 9, o. | Opus. 3, c^o 222 | Jo. 9, lect. 3 | 1^a Cor. 13 | Gal. 3, lect. 2.
- 15 Fides tua te salvam fecit, ibidem. — Et comminatus est eis Jesus dicens: Videte ne quis sciat, supra 3, 2^a.
- 16 Illi autem exeuntes, diffamaverunt eum in tota terra illa 3^a q. 13, 4, 2^m. — In principe daemondiorum, ejicit daemones 3^a q. 43, 2, 3^m.
- 17 Et circuibat Jesus omnes civitates et castella, docens in synagogis 3^a q. 7, 3, 2^m.
- 18 Et curans omnem languorem et omnem infirmitatem, supra 4, fi. | 8, 9^a.

CAPUT X.

- 1 Dedit illis potestatem spirituum immundorum, ut ejicerent eos 3, q. 43, 2, 3^m | 4, d. 5, q. 1, a. 3, q. 1, 3^m.
- 2 Et curarent omnem languorem, et omnem infirmitatem, supra 4, fi. | 8, 9^a.
- 3 In viam gentium ne abieritis etc. Non sum missus, nisi ad oves, quae perierunt domus Israel 3^a q. 42, 1, o. | 3, d. 1, L. 4^m.
- 4 Appropinquabit regnum caelorum, supra 3, 2^a. — Nolite possidere etc. non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta, neque virgam 1-2, q. 108, 2, 3^m | 4, 2^m | 4^m | Virt. q. 2, 11, 7^m.
- 5 Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam etc. 1-2, q. 108, 2, 3^m | 4, 4^m | 2-2 | q. 185, 6, 2^m | Opus. 16, c^o 21.
- 6 Estote ergo prudentes sicut serpentes 2-2, q. 55, 3, 1^m | 4, 1^m | q. 92, 1, 4^m.
- 7 Cum autem tradent vos, nolite cogitare quomodo aut quid loquamini 2-2, q. 53, 4, 1^m.
- 8 Et quod in aure auditis, praedicate super tecta 3^a q. 42, 3, 1^m.
- 9 Qui in caelis est 3 Reg. 6, 10^a.
- 10 Non veni pacem mittere, sed gladium. Psal. 7.
- 11 Inimici hominis, domestici ejus 2-2, q. 70, 3, c. — Qui perdidit animam suam propter me, inveniet eam. Rom. 8, lect. 7.

CAPUT XI.

- 1 Tu es qui venturus es, an alium expectamus? 2-2, q. 2, 7, 2^m | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m | Virt. q. 14, 11, 5^m.
- 2 Etiam dico vobis plusquam prophetam 2-2, q. 174, 4, 3^m | Verit. q. 12, 12, 3^m | 14, 5^m | Deut. ult. 3^a.
- 3 Ecce ego mitto angelum meum. Jer. 7, 9^a.
- 4 Qui praeparabit viam tuam ante te. Malach. 3, 2^a.
- 5 Non surrexit major inter natos mulierum Joanne Baptista, supra 2^a.
- 6 Qui autem minor est in regno caelorum, major est illo 1^a q. 108, 2, 3^m | q. 117, 2, c. | 3^m | 2, d. 9, 3, 4^m | Verit. q. 9, 1, 14^m.
- 7 Omnes enim prophetae et lex, usque ad Joannem prophetaverunt 2-2, q. 174, 6, 3^m | 1^a Cor. 12, lect. fi.
- 8 Ipse est Elias. Matth. 26 | Jo. 11, prin^o | c^o 12.
- 9 Qui habet aures audiendi, audiat. Jo. 8, lect. 7.
- 10 Venit Joannes, neque manducans, neque bibens 3^a q. 40, 2, c. | 1^m.
- 11 Venit filius hominis manducans et bibens 3^a q. 40, 2, o. | q. 41, 3, 1^m.
- 12 Et justificata est sapientia a filiis suis 3^a q. 40, 2, 1^m.
- 13 Abscondisti haec a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis 2-2, q. 162, 3, 1^m.
- 14 Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. Cg. 4, c^o 8.
- 15 Nemo novit Filium nisi Pater, neque Patrem quis novit nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare 1^a q. 31, 4, 2^m | 1, d. 21, L. | Cg. 4, c^o 8, o. | 23, o. | Opus. 3, c^o 223.
- 16 Jugum enim meum suave est, et onus meum leve 2^a Cor. 6, lect. 1, fi.

CAPUT XII.

- 1 Discipuli autem ejus esurientes, coeperunt evellere spicas sabbato, et manducare 1-2, q. 100, 8, 4^m | 2-2, q. 40, 4, o. | q. 122, 4, 3^m | 3^a q. 40, 4, 3^m.
- 2 Non legistis, quid fecerit David, quando esuriit etc. et panes propositionis comedit, quos non licebat edere? etc. 1 Reg. 21 1^a.

- 5 Sabbatis sacerdotes in templo sabbatum violant, et sine crimine sunt 2-2, q. 122, 4, 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m.
- 4 Misericordiam volo et non sacrificium. Osee 6, 4^a.
- 5 Dominus est filius hominis, etiam sabbati, supra 5, 13^a.
- 6 Licet sabbatis benefacere? 1-2, q. 100, 8, 4^m | q. 107, 2, 4^m | 2-2, q. 40, 4, o. | q. 122, 4, 3^m | 3^a q. 40, 4, 1^m | 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m.
- 7 Curavit eos omnes, supra 4, fi. | 8, 8^a.
- 8 Et praecepit eis, ne manifestum eum facerent, supra 8, 2^a.
- 9 Ut adimpleretur quod dictum est per Isaiam etc. supra 1, 28^a. — In quo bene complacuit animae meae. Isa. 42, 2^a. — Hic non eiecit daemonium, nisi in Beelzebub principe daemoniorum, supra 9, 16^a.
- 10 Jesus autem sciens cogitationes eorum, supra 9, 3^a | 1 Reg. 2, 2^a.
- 11 Omnes regnum divisum contra se, desolabitur, et omnis civitas vel domus divisa contra se, non stabit 2-2, q. 37, 2, 3^m.
- 12 Si Satanas Satanam eiecit, adversus se divisus est 1^a q. 109, 2, 2^m | 3^a q. 43, 2, 3^m | 2, d. 6, 4, c. | 2^m.
- 13 Filii vestri in quo eieciunt? 3^a q. 43, 2, 3^m. — Si autem ego in Spiritu Dei eicio demonia 1^a q. 36, 1, a. 1.
- 14 Ideo ipsi, iudices vestri erunt 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 1, o. | Opus. 3, c. 258 | Psal. 49 | 1^a Cor. 6.
- 15 Quomodo potest quisquam intrare in domum fortis etc. diripiet 3^a q. 43, 2, 2^m.
- 16 Qui non est mecum, contra me est; et qui non congregat mecum, spargit, ibidem.
- 17 Spiritus autem blasphemiae non remittetur 2-2, q. 14, 3, o. | q. 118, 5, 3^m | 3^a q. 86, 1, 2^m | 3^m | 2, d. 43, 4, o. | L. 3^m | Verit. q. 21, 11, 7^m | Ma. q. 3, 14, 15, o. | Quol. 2, q. 8, 1, o. | Matth. 12 | Rom. 2.
- 18 Et quicumque dixerit verbum contra Filium hominis, remittetur ei, qui autem dixerit contra Spiritum sanctum, non remittetur ei, neque in hoc saeculo, neque in futuro 2-2, q. 14, 1, o. | 2, d. 42, 1, 2, o. | 3, d. 38, 5, 4^m | Ma. q. 3, 11, o. | Quol. 2, q. 8, 1, o. | Matth. 12 | Rom. 2.
- 19 Quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali? supra 7, 7^a.
- 20 Omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent, rationem de eo in die iudicii 2, c. 40, 5, c. primo | 5^m | 4, d. 9, a. 4, q. 2, 3^m | Psal. 11.
- 21 Generatio mala et adultera, signum quaerit. Levit. 17, 5^a.
- 22 Et signum non dabitur ei, nisi signum Jonae prophetae 3^a q. 43, 1, 1^m.
- 23 Sicut enim fuit Jonae in ventre caeti, tribus diebus et tribus noctibus, sic erit Filius hominis in corde terrae, tribus diebus et tribus noctibus. Jonae 2, 1^a.
- 24 Viri Ninivitae surgent in iudicio cum generatione ista, et condemnabunt eam, supra 14^a.
- 25 Regina austri surget in iudicio cum generatione ista, et condemnabit eam, ibidem.
- 26 Revertar in domum meam unde exivi 3^a q. 88, 1, 2^m.
- 27 Ecce mater tua, supra 18^a. — Et ecce fratres tui 3^a q. 28, 3, 5^m | Opus. 3, c. 232 | Matth. 12 | Jo. 7 | Gal. 1.

CAPUT XIII.

- 1 Alia ceciderunt in terram bonam, et dabant fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigesimum 1-2, q. 70, 3, 2^m | 2-2, q. 125, 5, 2^m | 3, d. 34, q. 1, 5, 4^m | 5^m | 4, d. 49, q. 5, 2, o. | a. 1, q. 1, 3^m | q. 2, o.
- 2 Qui habet aures audiendi, audiat, supra 11, 9^a. — Quia videntes non vident. Exod. 4, 2^a | Rom. 11.
- 3 Visimus, et colligimus ea? 2-2, q. 10, 8, 1^m | q. 11, 3, 3^m | q. 64, 2, 1^m | q. 108, 1, 3^m | 3, 1^m | 4, d. 13, q. 2, 3, 3^m | Cg. 3, c. 116, fi. | Quol. 10, 15, 1^m.
- 4 Alligate ea in fasciculos, ad comburendum. Ma. q. 2, 9, 3^m.
- 5 Simile est regnum caelorum fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinae satis tribus, donec fermentatum est totum 3, d. 4, q. 1, a. 1, q. 3, 2^m | 1^a Cor. 5, lect. 2.
- 6 Sine parabolis non loquebatur eis 3^a q. 42, 3, 3^m.
- 7 Ut adimpleretur quod dictum est per prophetam, supra 1, 18^a. — Aperiam in parabolis os meum. Opus. 60, c. 11 | Psal. 43.
- 8 Messis est consummatio saeculi 1^a q. 73, 1, 1^m.
- 9 Colligent de regno ejus, omnia scandala 4, d. 49, 4, a. 2, q. 5, 4^m.
- 10 Ibi erit fletus et stridor dentium, supra 8, 7^a. — Qui habet aures audiendi audiat, supra 11, 9^a.
- 11 Tunc fulgebunt justi sicut sol in regno Patris eorum 3^a q. 45, 2, c. | q. 51, 2, 1^m | 2^m | 4, d. 41, q. 2, 4, o. | d. 48, q. 2, 3, 3^m | Cg. 4, c. 86 | Opus. 10, a. 36 | Opus. 11, a. 27 | Opus. 35, 15^m. — Nonne mater ejus dicitur Maria? supra 1, 18^a.
- 12 Et fratres ejus, supra 12, fi.

CAPUT XIV.

- 1 Propter iuramentum etc. jussit dari 2-2, q. 89, 7, 2^m.
- 2 Misit et decollavit Joannem in carcere 2-2, q. 124, 5, c.
- 3 Acceptis quinque panibus, et duobus piscibus 1^a q. 92, 3, 1^m | 3^a q. 44, 4, 4^m | 2, d. 18, q. 1, 1, c. | d. 30, q. 2, 1, c. | Matth. 13.
- 4 Aspiens in caelum, benedixit 2-2, q. 83, 10, 1^m | 3^a q. 13, 4, 3^m | q. 21, 1, o. | 2, c. | q. 43, 2, 2^m | q. 53, 4, 2^m | 3, d. 17, a. 3, q. 1, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 2, 1^m | Trin. 12, 3^m | Jo. 11, lect. 6.
- 5 Ascendit in montem solus orare. Vespere autem facto, solus erat ibi 3^a q. 13, 4, 3^m | q. 40, 1, 3^m.
- 6 Et descendens Petrus de navicula, ambulabat super aquam 4, d. 49, q. 2, 7, c.
- 7 Obtulerunt ei omnes male habentes, supra 4, fi. | 8, 9^a.
- 8 Et rogabant eum, ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerit, supra 9, 14^a.

CAPUT XV.

- 1 Nam Deus dixit: Honora patrem tuum et matrem etc. Exod. 20, 6^a. — Quare vos transgredimini mandata Dei, propter traditiones vestras? Gal. 1, lect. 3, fi. | Titum lect. 4.
- 2 Non quod intrat in eo, coinquinat hominem 2-2, q. 148, 1, 1^m | 3^a q. 40, 4, 2^m.
- 3 Scis quia pharisaei, audito hoc verbo scandalizati sunt 3^a q. 42, 2, o. | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m.
- 4 Sinite illos; caeci sunt, et duces caecorum 2-2, q. 43, 7, o. | 2, 8, o. | 3^a q. 42, 2, o. | 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 2, o. | Virt. q. 5, 1, 3^m | Matth. 15 | Rom. 11, lect. 3.
- 5 Omne quod in os intrat, in ventrem vadit, et in secessum emittitur 1^a q. 119, 1, 1^m | 2, d. 30, q. 2, 1, 1^m.
- 6 Non sum missus nisi ad oves, quae perierunt, domus Israel 3^a q. 42, 1, o. | 3, d. 1, L. 4^m.
- 7 Mutos, caecos, claudos, debiles, et alios multos etc. et curavit eos, supra 4, fi. | 8, 9^a.
- 8 Et accipiens septem panes et pisces gratias agens etc. supra 14, 3^a 4^a.

CAPUT XVI.

- 1 Generatio prava et adultera, signum quaerit. Levit. 27, 5^a.
- 2 Signum non dabitur ei nisi signum Jonae prophetae, supra 12, 24^a.
- 3 Cavete a fermento pharisaeorum 3^a q. 14, 4, c. fi. | 3^m | 1^a Cor. 5, lect. 2, o.
- 4 Caro et sanguis non revelavit tibi. Hebr. 2, lect. 4.
- 5 Qui in caelis est 3 Reg. 8, 10^a. — Tu es Petrus, et super hanc petram... solutum et in caelis. Opus. 20, lib. 3, c. 10, o.
- 6 Tunc praecepit discipulis suis, ut nemine dicerent, quia ipse esset Jesus Christus, supra 8, 2^a. — Tibi dabo claves regni caelorum 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 3, o. — Oportet eum ire Jerusalem, et multa pati etc. 3^a q. 46, o. | q. 56, 1, 2^m | 3, d. 18, a. 6, q. 3, c. | d. 20, q. 2, a. 1, q. 3, o. | 4, o. | Quol. 2, 2, o. | Opus. 1, c. 17. — Et occidi 2^a q. 14, 2, o. | 3, d. 16, q. 1, 2, 3, o. | q. 18, 4, o. | 1, 3^m. — Et tertia die resurgere, infra 20, 6^a.
- 7 Et assumens eum Petrus, coepit eum increpare dicens: absit a te, Domine, non erit tibi hoc 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m.
- 8 Qui conversus dixit Petro: Vade post me Satana 1, d. 48, L. 2^m.
- 9 Scandalum es mihi 2-2, q. 43, 2, 2^m | 5, 1^m | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m | a. 3, q. 1, 1^m.

CAPUT XVII.

- 1 Assumpsit Jesus Petrum, et Jacobum, et Joannem 3, d. 45, 3, 4^m. — Sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videat Filium hominis venientem in regno suo 3, d. 16, q. 2, 1, a. 1, 2^m.
- 2 Et duxit illos in montem excelsum seorsum. Job 11, 6^a.
- 3 Et transfiguratus est ante eos 3^a q. 45, 1, 2, o. | 3, d. 16, q. 2, o.
- 4 Et resplenduit facies ejus sicut sol 3^a q. 45, 1, 2, o. | 3, d. 16, q. 2, o.
- 5 Et vestimenta ejus facta sunt alba sicut nix 3^a q. 45, 1, 1^m | 2, 3^m.
- 6 Et ecce apparuerunt illis Moyses et Elias, cum eo loquentes 3^a q. 45, 3, o.
- 7 Ecce nubes lucida obumbravit eos 3^a q. 45, 4, 2^m.
- 8 Et ecce vox de nube dicens: Ille est Filius meus etc. 3^a q. 39, 2, 2^m | q. 45, 4, o. | Jo. 2, lect. 4.

- 9 Ipsum audite 3^a q. 45, 4, 3^m.
 10 Et audientes discipuli, ceciderunt in faciem suam, et timuerunt valde 3^a q. 45, 4, 4^m.
 11 Et accessit Jesus, et tetigit eos, dixitque eis: Surgite, et nolite timere, ibidem.
 12 Et descendantibus illis de monte, praecepit Jesus dicens: Nemi- ni dixeritis visionem, donec Filius hominis a mortuis resurgat 3^a q. 45, 3, 4^m.
 15 Domine, miserere filio meo, quia lunaticus est 1^a q. 115, 5, 1^m | Po^a q. 6, 10, 7^m.
 14 Si habueritis fidem sicut granum sinapis 1^a Cor. 13.
 15 Nihil impossibile est credenti 1, d. 43, q. 1, 2, 3^m.
 16 Hoc genus non ejicitur, nisi per orationem et jejunium 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m.
 17 Filius hominis tradendus est in manus hominum 3^a q. 47, 4, o.
 18 Liberi sunt filii 2, d. 44, q. 2, 2, 1^m | Matth. 17 | Rom. 13, lect. 1.

CAPUT XVIII.

- 1 Qui autem scandalizaverit unum etc. expedit ei, ut suspenda- tur etc. 2-2, q. 43, 8, o. | 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 3, o. | Rom. 14, lect. 2, lect. 3.
 2 Vae mundo a scandalis 2-2, q. 43, 1, o. | 4, c. 4, d. 38, q. 2, 1^m o. | Quol. 4, 23, 3^m | Matth. 15 | Rom. 14, lect. 2, princ.
 3 Necesse est enim ut veniant scandala 2-2, q. 11, 3, 2^m | q. 43, 2, 1^m | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 1, 1^m | 1^a Cor. 11, lect. 4.
 4 Vae autem homini illi per quem scandalum venit 2-2, q. 43, 4, o. | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 3, o. | a. 2, q. 2, c.
 5 Si manus tua, vel pes, vel oculus scandalizat te, abscide eum etc. supra 5, 25^a.
 6 Angeli eorum in caelis. Psal. 90, 3^a. — Semper vident faciem Patris mei 1^a q. 61, 4, 3^m | q. 112, 1, 3^m | 2-2, q. 181, 4, 2^m | 2, d. 10, 4, o. | 4, d. 44, q. 2, a. 3, q. 2, c. | q. 3, a. 3, q. 3, 8^m. Dio. 4, lect. 7.
 7 Qui in caelis est 3 Reg. 8, 10^a. — Venit enim Filius hominis quaerere et salvare quod perierat, supra 9, 9^a.
 8 Si peccaverit in te frater tuus, vade et corripe eum inter te et ipsum solum 2-2, q. 11, 4, 2^m | q. 33, o. | q. 43, 7, 3^m | 4, d. 19, q. 2, o. | d. 35, 3, 6^m | Virt. q. 3, o. | Quol. 10, vel 11, q. 12, o. Ephes. 5, lect. 4, fi.
 9 Si te non audierit, adhibe tecum unum, vel duos 2-2, q. 33, 8, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 3, o. | Quol. 11, q. 12, o.
 10 In ore duorum vel trium testium, stet omne verbum. Deut. 19, 2^a.
 11 Si non audierit eos dic ecclesiae 2-2, q. 33, 7, o. | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 2, o. | Quol. 11, q. 12, o.
 12 Quaecumque alligaveritis super terram etc. supra 16, 6^a.
 13 Usque septuagies septies 2-2, q. 11, 4, 2^m.
 14 Si ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus. Opus. 19, c^o 5, fi.
 15 Quoadusque redderet universum debitum 3^a q. 88, 1, 1^m | 3, 3^m.

CAPUT XIX.

- 1 Masculum et feminam creavit eos. Gen. 1, 28^a. — Deus dixit. Ephes. 5, lect. 19, princ. — Dimittet homo patrem et matrem, et adhaerebit uxori suae. Gen. 2, 28^a.
 2 Et erunt duo in carne una. Gen. 2, 29^a.
 3 Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet 1-2, q. 102, 5, 3^m | 2-2, q. 154, 2, c. | 4, d. 33, q. 2, 1, o. | a. 2, q. 1, o. | d. 38, q. 1, a. 3, q. 2, c. | d. 39, 6, 1^m | Cg. 3, c^o 123 | Lib. 4, c^o 77, fi.
 4 Moyses mandavit dari libellum repudii, et dimittere uxores. Deut. 24, 1^a | 1-2, q. 107, 2, 2^m | 4, d. 33, q. 2, a. 3, q. 2, o. | d. 35, 4, 1^m.
 5 Moyses ad duritiam cordis vestri, permisit vobis dimitteret uxores vestras 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 3, 4^m | a. 3, q. 1, o.
 6 Quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, et alteram duxerit, moechatur, supra 5, 27^a.
 7 Et qui dimissam duxerit, moechatur, supra 5, 29^a. — Non expedit nubere 1-2, q. 108, 4, 1^m.
 8 Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est. Exod. 4, 2^a | Rom. 11.
 9 Et sunt Eunuchi qui seipsos castraverunt propter regnum caelorum. Opus. 20, lib. 4, c^o 28.
 10 Qui potest capere, capiat, supra 8^a.
 11 Oblati sunt ei parvuli, ut manus eis imponeret 3^a q. 72, 1, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 4, q. 4, 1^m | d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | a. 2, q. 1, 1^m | a. 3, q. 1, 1^m | d. 27, q. 1, a. 1, q. 3, c.
 12 Sinite parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire. Matth. 11 | Hebr. 2, lect. 4, fi. | c^o 5, lect. 2.
 13 Unus est bonus, Deus 1^a q. 6, 2, 2^m | 1, d. 21, q. 1, 1, fi. | Verit. q. 2, 3, 16^m.

- 14 Si vis ad vitam ingredi, serva mandata 1-2, q. 100, 10, 1^m.
 15 Non homicidium facies. Exod. 20, 9^a. — Non adulterabis, ibi- dem 10^a. — Non facies furtum, ibidem 11^a.
 16 Non falsum testimonium dices, ibidem 12^a. — Honora patrem tuum et matrem, ibidem 8^a.
 17 Diliges proximum tuum sicut teipsum 1-2, q. 78, 5, c. | 2-2, q. 25, 12, o. | q. 26, 4, 5, o. | q. 44, 3, 1^m | 7, o. | 8, 2^m | 3, d. 28, 7, o. | d. 29, 5, o. | 6, 1^m | Virt. q. 2, 1, 4^m | 4, 2^m | 7, o. | 11, 9^m | Quol. 8, 8, c. | fi. | Opus. 4, c^o 7 | Opus. 18, c^o 16 | Opus. 42, c^o 11 | Jo. 13, lect. 7, fi. | Rom. 13, lect. 2 | Gal. 5 | 2^a Tim. 3.
 18 Haec omnia custodivi a juventute mea 2-2, q. 189, 1, 1^m | Quol. 4, q. 12, 1, o. | 2, c. | Opus. 17, o.
 19 Si vis perfectus esse, vade et vende omnia quae habes, et da pauperibus, et veni sequere me 2-2, q. 84, 3, 1^m | q. 188, 7, 1^m.
 20 Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum caelorum 2-2, q. 186, 3, 4^m | q. 188, 7, c. | Cg. 3, c^o 133 | 141 | Psal. 48.
 21 Apud Deum, omnia sunt possibilia. Job 42, 1^a.
 22 Vos qui sequuti estis me etc. sedebitis et vos super sedes duo- decim, judicantes duodecim tribus Israel 3^a q. 56, 4, 3^m | 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 2, o. | 1^m | a. 3, q. 1, 1^m | d. 49, q. 5, a. 5, q. 1, 2^m | Cg. 4, c^o penul. fi. | Opus. 3, c^o 254. | Opus. 19, c^o 8 | 1^a Cor. 6, lect. 1.
 23 Omnis qui reliquerit domum vel fratres etc. centuplum acci- piet 2-2, q. 122, 5, 4^m | q. 182, 2, 1^m | 4, d. 26, q. 1, 4, 1^m | 4^m.
 24 Erunt novissimi primi, et e converso 1^a q. 65, 2, 3^m.

CAPUT XX.

- 1 Aceperunt singulos denarios 1-2, q. 5, 2, 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 2, 1^m | Cg. 3, c^o 58.
 2 Portavimus pondus diei et aestus 1^a q. 65, 2, 3^m | Po^a q. 1, 16, 19^m. Rom. 9, lect. 3.
 3 Erunt novissimi primi, et e converso, supra 19, fi.
 4 Multi sunt vocati, pauci vero electi 1, d. 41, 1, 4^m | 2, 3^m | Rom. 12, lect. 2, princ.
 5 Et tradent eum gentibus 3^a q. 47, 4, o. — Et tertia die resurget 3^a q. 51, 4, o. | q. 53, 2, o. | 3, d. 21, q. 2, 2, o. | 4, d. 22, q. 2, 7^m | d. 43, a. 3, q. 1, 1^m | Opus. 3, c^o 243 | Psal. 15 | Jo. 2, lect. 3.
 6 Die ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam et unus ad sinistram, in regno tuo 3^a q. 58, 4, 4^m.
 7 Calicem quidem mecum bibetis 3^a q. 76, 2, 1^m.
 8 Sedere autem ad dexteram meam, vel ad sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est a Patre meo 8^a q. 58, 4, 4^m | 4, c^o 8.
 9 Tetigit oculos eorum, supra 8, 1^a.

CAPUT XXI.

- 1 Ut adimpleretur quod dictum est per Prophetam, supra 1, 26^a.
 2 Turbae autem quae praecedebant, et quae sequebantur, clama- bant dicentes: Hosanna filio David 3^a q. 45, 3, c.
 3 Et ejiciebat omnes vendentes et ementes in templo 3^a q. 44, 3, 1^m | Opus. 73, c^o 13, fi.
 4 Scriptum est: Domus mea, domus orationis vocabitur 3 Reg. 8, 7^a 9^a 10^a.
 5 Et arfacta est continuo ficulnea 3^a q. 44, 4, 2^m.
 6 Si habueritis fidem, et non hesitaverunt etc. jacta te in mare, fiet, supra 17, 14^a 15^a.
 7 Omnia quae petieritis credentes, accipietis. Psal. 17.
 8 Agriculae videntes filium, dixerunt: Ille est haeres 1^a Cor. 2, 6^a.

CAPUT XXII.

- 1 Ibi erit fletus et stridor dentium, supra 8, 7^a. — Multi sunt vo- cati, pauci vero electi, supra 20, 4^a.
 2 Reddite ergo quae sunt Caesaris, Caesari 2, d. 44, q. 2, 2, 1^m | Opus. 4, lib. 3, c^o 5 | c^o 11 | lib. 4, c^o 20 | Matth. 17 | Rom. 13, lect. 1.
 3 Accesserunt ad Jesum sadducaei, qui negant resurrectionem 1^a q. 50, 1, c. | 2, d. 3, q. 1, 3, c. | Cg. 2, c^o 89, fi. | Matth. 3 | Jo. 3, princ.
 4 Moyses dixit: Si quis mortuus fuerit non habens filium, ut du- cat frater ejus uxorem illius, et suscitetur semen fratri suo. Deut. 25, 4^a.
 5 In resurrectione non nubent, neque nubentur, sed erunt sicut angeli Dei in caelo 1^a q. 97, 3, c. | 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 4, o. | q. 2, a. 1, q. 4, c. | 2^m | Cg. 4, c^o 83 | 87, fi. | Po^a q. 5, 9, c. | 1^a Cor. 6, lect. 2, fi. | c^o 15.
 6 Ego sum Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob 4, d. 43, a. 1, q. 1, 2^m.

- 7 Non est Deus mortuorum, sed vivorum, ibidem.
- 8 Diliges Dominum Deum tuum, ex toto corde tuo etc. Deut. 6, 4^a | 2 Paral. 8^a.
- 9 Hoc est maximum et primum mandatum 2-2, q. 44, 1, o. | Cg. 3, c^o 113, 116, 117.
- 10 Diliges proximum tuum, sicut teipsum, supra 29, 22^a.
- 11 In his duobus mandatis universa lex pendet, et prophetae 1-2, q. 99, 1, 2^m | q. 105, 2, 1^m | Rom. 13, lect. 2 | Gal. 5, lect. 1.
- 12 Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis. Psal. 109, 1^a — Donec ponam inimicos tuos etc. 1 Reg. 15, 7^a.
- 13 Scabellum pedum tuorum 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XXIII.

- 1 Nolite vocari rabbi, nec vocemini magistri 1^a q. 117, 1, 1^m | Verit. q. 11, 1, 1^m | 3, 5^m | 1^a Tim. 2, lect. 2.
- 2 Unus est enim magister 1^a q. 117, 1, o. | 2-2, q. 173, 2, c. | 8^a q. 1, 1, c. | q. 69, 5, 2^m | 2, d. 9, 2, 4^m | d. 23, 5, 3^m | Cg. 2, c^o 75, fi. | Lib. 4, c^o 17, 12^m | 13^m | Opus. 19, c^o 4.
- 3 Omnes autem vos fratres estis. Gen. 13, 2^a | Verit. q. 11, 1, o. | 3, c. | Ma. q. 16, 12, 5^m | Spiritu. 9, 7^m | Anima. 4, 6^m | Quol. 11, 1, 1^m. | Rom. 1, lect. 6.
- 4 Et patrem nolite vocare vobis super terram: unus est enim Pater vester 1^a q. 33, 2, 4^m | 1, d. 64, L. fi. | Ephes. 3, lect. 4.
- 5 Qui in caelis est 3 Reg. 8, 10^a.
- 6 Ve vobis scribae et pharisaei hypocritae, qui circuitis mare et aridam ut faciatis vobis unum proselytum. Quol. 3, 11, 6^m.
- 7 Qui jurat in caelo, jurat in throno Dei, et in eo qui sedet super eum. Psal. 28, 1^a.
- 8 Vae vobis, qui decimatis mentham, et anetum, et cyminum 3^a q. 38, 1, 3^m | Verit. q. 23, 3, 9^m.
- 9 Et vos implete mensuram patrum vestrorum 1-2, q. 87, 8, 1^m | Thes. 2.
- 10 Ecce ego mitto ad vos prophetas, et sapientes, et scribas. Jerem. 7, 8^a.
- 11 Ut veniat super vos omnis sanguis justus, qui effusus est super terram 1-2, q. 87, 8, 1^m | 3^m.
- 12 Et dabunt signa magna et prodigia, ita ut etc. 1^a q. 114, 4, 1^m | 2-2 | q. 178, 1, 2^m | 2, d. 7, q. 3, 1, 1^m | Po^a q. 6, 5, 10^m | Opus. 11, a. 18 | Matth. 24 | 2^a Thes. 2.
- 13 Et multi pseudo prophetae surgent et seducunt multos 2-2, q. 178, 1, 2^m | Po^a q. 6, 5, 1^m.

CAPUT XXIV.

- 1 Et praedicabitur hoc evangelium regni, in universo orbe 1-2, q. 106, 4, 4^m | Psal. 17 | Psal. 44 | Matth. 24 | Rom. 10, lect. 3 | Col. 1, lect. 2.
- 2 Erit enim tunc tribulatio magna, qualis non fuit ab initio mundi 4, d. 48, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m.
- 3 Sicut enim fulgur exit ab oriente, et apparet usque in occidentem, ita erit adventus Filii hominis. Joel. 2, fi.
- 4 Sol obscurabitur, et luna non dabit lumen suum. Joel. 2, 4.
- 5 Et stellae cadent de caelo. Isa. 14.
- 6 Et virtutes caelorum movebuntur. Joel. 2, 3^a.
- 7 Et tunc apparebit signum Filii hominis in caelo 4, d. 48, q. 1, 2, 2^m | Opus. 3, c^o 253.
- 8 Et tunc videbunt Filium hominis, venientem in nubibus 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | a. 2, q. 3, c. | d. 48, q. 1, 2, c. | Cg. 4, c^o 96, 3^m | Quol. 10, 2, c.
- 9 Cum potestate magna, et majestate 4, d. 48, q. 1, 2, o. | a. 4, q. 1, c. | q. 4, 1^m | 2^m | Opus. 3, c^o 253.
- 10 Et mittet angelos suos cum tuba, et voce magna 4, d. 48, a. 2, q. 2, o. | 1^a Thes. 4. — Fidelis servus et prudens 1^a q. 22, 1, c. | 1-2, q. 97, 4, c.
- 11 Et congregabunt electos ejus, a quatuor ventis 1^a q. 91, 2, 1^m | q. 110, 4, 1^m | 4, d. 43, a. 2, q. 3, o. | a. 3, q. 2, c. | 4^m | Po^a q. 6, 4, prin^o.
- 12 Caelum et terra transibunt. Psal. 101, fi. — Verba autem mea non praeteribunt, supra 5, 16^a.
- 13 De die autem illa et hora, nemo scit, neque angeli caelorum nisi Pater solus 4, d. 43, a. 3, q. 2, o. | d. 47, q. 1, a. 1, q. 3, o. | d. 38, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m.
- 14 Ibi erit fletus, et stridor dentium, supra 8, 7^a.

CAPUT XXV.

- 1 Nescio vos. Exod. 33, 3^a. — Nescitis diem neque horam, supra 24, 14^a.
- 2 Uni dedit quinque talenta, alii duo, alii vero unum 2-2, q. 24, 3, 1^m.
- 3 Unicuique secundum propriam virtutem 2-2, q. 24, 3, 1^m | 4, d.

- 5, q. 1, a. 3, q. 2, c. | 1^m | d. 49, q. 1, a. 4, q. 4, 1^m | Virt. q. 2, 7, 9^m | 1^a Cor. 1, lect. 3 | c^o 12, lect. 2, prin^o.
- 4 Intra in gaudium Domini tui 2-2, q. 28, 3, c. fi. | Opus. 3, c^o 264.
- 5 Meto ubi non seminavi 2-2, q. 62, 4, 3^m. — Et veniens ego, utique recepissem quid meum est, cum usura 2-2, q. 78, 1, 1^m | Ma. q. 13, 4, 16^m.
- 6 Illic erit fletus, et stridor dentium, supra 8, 7^a. — Cum autem venerit filius hominis in majestate sua, supra 24, 10^a.
- 7 Venite benedicti Patris mei, possidete regnum 1-2, q. 4, 7, 1^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 5, o. | Cg. 4, c^o 50, fi. | Opus. 3, c^o 264.
- 8 Esurivi enim etc. 2-2, q. 32, 2, o. | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Matth. 25.
- 9 Discedite a me maledicti in ignem aeternum. Isa. fi.
- 10 Et ibunt hi in supplicium aeternum, ibidem.
- 11 Justi autem in vitam aeternam 1^a q. 10, 3, c. | q. 18, 2, 1^m | 1-2, q. 3, 2, 1^m | 2-2, q. 18, 2, 2^m | 2, d. 38, 2, 3^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 3, o. | Cg. 3, c^o 61 | Opus. 3, c^o 251, 164 | 172 | 173 | 264.

CAPUT XXVI.

- 1 Post biduum pascha fiet 3^a q. 46, 9, 1^m | q. 74, 4, 1^m | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 68 | Jo. 13, prin^o | 1^a Cor. 1, lect. 2.
- 2 Me autem non semper habebitis 3^a q. 75, 1, 2^m. — Videntes autem discipuli, indignati sunt etc. supra 12, 13^a.
- 3 Prima autem die azymorum, accesserunt discipuli ad Jesum dicentes: Ubi vis paremus? 3^a q. 46, 9, c. | 1^m | q. 74, 4, c. | 1^m | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 68 | Verit. q. 22, 1, 7^m | q. 26, 1, 2^m | q. 29, 4, 2^m | Matth. 26 | 1^a Cor. 5, lect. 2 | c^o 10, prin^o.
- 4 Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille 1^a q. 5, 2, 3^m | 1-2, q. 8, 1, 3^m | q. 73, 8, 2^m | 3, d. 28, L. | 4, d. 44, q. 3, a. 1, q. 2, 3^m | d. 49, q. 1, a. 3, q. 2, 3^m | d. 50, q. 2, a. 1, q. 3, o. | Po^a q. 5, 4, 8^m | Ma. q. 16, 3, 20^m | Job 3.
- 5 Coenantibus autem eis, accepit Jesus panem 3^a q. 81, 1, 1^m | 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m.
- 6 Accipite et comedite 3^a q. 78, 1, c. | 4^m | 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 5, o.
- 7 Hoc est corpus meum 3^a q. 60, 8, c. | q. 78, 1, o. | 5, c. | q. 83, 4, 1^m | q. 84, 3, c. | 4, d. 8, q. 2, a. 1, q. 2, 9, 4, 5, o. | a. 4, q. 3, o. | 1^a Cor. 11, lect. 5.
- 8 Hic est sanguis novi Testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum 3^a q. 78, 8, 5, o. | 1, d. 8, q. 2, 2, o. | 1^a Cor. 11, lect. 6.
- 9 Non bibam amodo de hoc genimine vitis, usque in diem illum, cum illud bibam vobiscum novum in regno patris mei 3^a q. 81, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 82, fi.
- 10 Postquam autem resurrexero, praecedam vos in Galileam 3^a q. 55, 3, 4. — Judas qui tradidit eum 3^a q. 47, 3, o. | 6, 2^m | 3, d. 20, a. 5, q. 2, o. | Quol. 1, 3, fi. | Matth. 26 | Rom. 4, fi. | c^o 8, lect. 6, fi. | Gal. 2, fi.
- 11 Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego numquam scandalizabor 2, d. 4, 2, 1^m.
- 12 Et si oportuerit me mori tecum non te negabo, ibidem.
- 13 Coepit contristari, et moestus esse 3^a q. 15, 6, 1^m | 3, d. 15, q. 2, art. 2, q. 1, o.
- 14 Tristis est anima mea, usque ad mortem 3^a q. 15, 6, o. | 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 8.
- 15 Et progressus pusillum, procidit in faciem suam orans, et dicens: Pater mi 2-2, q. 83, 10, 1^m | 3^a q. 13, 4, 3^m | q. 21, o. | q. 43, 2, 2^m | q. 58, 4, 2^m | 3, d. 13, 3, o. | 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 2, 1^m | Opus. 3° c^o 240 | Trin. 12, 3^m | Psal. 21 | Jo. 11, lect. 6 | c^o 12, lect. 4 | Hebr. 5.
- 16 Si possibile est, transeat a me calix iste 3^a q. 15, 6, 4^m | q. 18, o. | q. 21, 2, c. | 2^m | 3, c. | 4, 1^m | 3, d. 17, 1, 2, o. | a. 3, q. 4, 2^m | 4, d. 8, q. 2, art. 2, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 36 | Opus. 3, c^o 239.
- 17 Verumtamen, non sicut ego volo, sed sicut tu, ibidem.
- 18 Pater mi, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua 3^a q. 46, 2, 1^m.
- 19 Converte gladium tuum in locum suum 2-2, q. 40, o.
- 20 Omnes enim qui acceperint gladium, gladio peribunt 2-2, q. 40, 1, 1^m.
- 21 Ut adimplerentur Scripturae prophetarum, supra 1, 28^a.
- 22 Et princeps sacerdotum ait illi: Adjuro te pro Deum vivum 2-2, q. 90, 1, 1^m.
- 23 At illi scilicet Petrus, negavit coram omnibus 2-2, q. 24, 12, 2^m | Virit. q. 2, 6, 2^m | Quol. 3, vel 9, q. 7, 1, o. | Psal. 36.
- 24 Et tradiderunt cum Pontio Pilato praesidi, ibidem.
- 25 Jesum autem flagellatum tradidit eis, ibidem.

CAPUT XXVII.

- 1 Tunc videns Judas qui tradidit eum etc. tradens sanguinem justum, supra 26, 12^a. — Peccavi. Psal. 40. — Laqueo se suspendit. Judic. 10^a.

- 2 Ut crucifigeretur 3^a q. 46, 4, o. | 3, d. 20, a. 4, q. 1, 1^m | Cg. 4, c^o 55, 17^m | Quol. 2, q. 1, 2, o. | Opus. 3, c^o 235 | Jo. 3, lect. 2, fi. | c^o 12, lect. 4, fi.
- 3 Et venerunt in locum, qui dicitur Golgota, quod est Calvariae locus 3^a q. 46, 10, 3^m.
- 4 Ut impleretur, quod dictum est per prophetam, supra 1, 26.
- 5 Et imposuerunt super caput ejus causam ipsius scriptam: Hic est Jesus rex Judaeorum. Psal. 15, prin^o.
- 6 Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones, unus a dextris, et unus a sinistris 3^a q. 46, 11, o.
- 7 Idipsum autem et latrones, qui crucifixi erant cum eo, improperabant ei 3^a q. 46, 11, 3^m.
- 8 Tenebrae factae sunt super universam terram, usque ad horam nonam 3^a q. 41, 2, 2^m.
- 9 Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Psal. 21, 1^a.
- 10 Clamans voce magna, emisit spiritum 3^a q. 47, 1, 2^m | Quol. 1, q. 2, 2, c. | Opus. 3, c^o 237 | Psal. 16 | Psal. 29 | Psal. 33 | Isa. 42 | Joan. 7, lect. 3.
- 11 Emisit spiritum 3^a q. 50, 4, 5, c. | 3^m | 3, d. 2, q. 1, 3, o. | Quol. 1, q. 2, 2, o. | Quol. 2, 1, c. | 2^m | Quol. 3, 4, c. 2^m. | Opus. 3, c^o 236.
- 12 Velum templi scissum est in duas partes, a summo usque deorsum 1-2, q. 103, 3, 2^m | 3^a q. 44, 4, 3^m.
- 13 Et terra mota est, et petrae scissae sunt 3^a q. 44, 4, 3^m. — Monumenta aperta sunt, ibidem.
- 14 Multa corpora sanctorum qui dormierant, surrexerunt 3^a q. 53, 3, 2^m | 4, d. 43, art. 3, q. 1, 3^m | 1^a Cor. 15.
- 15 Inter quas erat Maria Magdalene, et Maria Jacobi, et Joseph mater, et mater filiorum Zebedaei 3^a q. 28, 3, 6^m.
- 16 Joseph involuit illud, scilicet corpus Jesu, in syndone munda 3^a q. 51, 2, 2^m | 3^m | 4^m.
- 17 Et posuit illud in monumento suo novo, quod exciderat in petra 4^a q. 51, 1, o. | 4, c. | q. 52, 4, c. | q. 66, 8, 1^m | Opus. 3, c^o 241 | 242 | 1^a Cor. 15.
- 18 Advolvit saxum magnum ad ostium monumenti 3^a q. 51, 2, 4^m.

CAPUT XXVIII.

- 1 Vespere autem sabbati, quae lucescit in prima sabbati. Psal. 107, 1^a.
- 2 Angelus enim Domini descendit de caelo, et revolvit lapidem, et sedebat super eum 3^a q. 55, 6, 5^m.
- 3 Respondens autem angelus, dixit mulieribus 3^a q. 55, 1, 3^m | 2, o.
- 4 Erat autem aspectus ejus sicut fulgur, et vestimenta ejus sicut nix. Job 40, lect. 2, prin^o.
- 5 Praecedet vos in Galilaeam, supra 26, 10^a. — Ecce Jesus occurrit mulieribus, supra 3^a. — Illae autem accesserunt, et tenuerunt pedes ejus 3^a q. 55, 6, 3^m | q. 8, 4, 1^m | 3, d. 21, q. 2, art. 4, q. 3, 3^m.
- 6 Data est mihi omnis potestas, in caelo et in terra 3^a q. 13, 2, 1^m | 3, d. 14, 4, 1^m | Cg. 4, c^o 8, 9 | Opus. 2, lib. 3, c^o 12, fi. | Rom. 1, lect. 3.
- 7 Baptizantes eos, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti 3, q. 60, 8, c. | q. 66, 5, o. | q. 67, 6, c. | q. 84, 3, c. | 4, d. 3, art. 2, q. 1, 2, o. | art. 5, q. 1, 3^m | q. 2, fi.
- 8 Ecce ego vobiscum sum, usque ad consummationem saeculi, supra 26, 2^a.

Auctoritates ex Evangelio secundum Marcum.

CAPUT I.

- 4 Ecce ego mitto angelum meum, ante faciem tuam. Jer. 7, 9^a.
- 2 Qui praeparabit viam tuam ante te. Malach. 3, 3^a.
- 3 Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini 1 Reg. 7, 1^a.
- 4 Fuit Joannes in deserto baptizans, et praedicans baptismum poenitentiae, in remissionem peccatorum 3^a q. 38, 3, 1^m | 4, d. 2, q. 2, art. 2, q. 1, 1^m.
- 5 Et egrediebatur ad eum omnis Judaeae regio, et Jerosolymitae universi, et baptizabantur ab eo, in Jordanis flumine. Matth. 3, 3^a.
- 6 Confitentur peccata sua, ibidem 4^a. — Ego baptizo vos aqua, ibidem 5^a. — Ille vero baptizabit vos Spiritu sancto, ibidem 6^a.
- 7 Venit Jesus a Nazareth Galilaeae, et baptizatus est a Johanne in Jordane, ibidem 8^a. — Vidit caelos apertos, ibidem 11^a. — Et Spiritum sanctum tamquam columbam, etc. ibidem 12^a.
- 8 Et vox de caelis facta est, ibidem 13^a. — Et statim expulit eum spiritus in desertum, ibidem 4, 1^a. — Et erat in deserto quadraginta diebus, et quadraginta noctibus 3^a q. 41, 2, 3^m | 3, 2^m | Exod. 21, fi.

- 9 Et tentabatur a Satana. Matth. 4, 4^a. — Eratque eum bestiis 3^a q. 41, 3, 2^m.
- 10 Et angeli ministrabant ei. Matth. 4, 19^a. — Appropinquabit regnum Dei. Matth. 3, 2^a.
- 11 Venit Jesus a Galilea praedicans evangelium regni Dei. Matth. 4, 21^a. — Et protinus relictis retibus, secuti sunt eum, ibidem 23^a. — Et vocavit eos, ibidem 24^a.
- 12 Erat enim docens eos, sicut potestatem habens, et non sicut scribae. Matth. 7, fi.
- 13 Scio quod sis sanctus Dei 1^a q. 12, 13, 6^m | q. 32, 1, 1^m | q. 64, 1, 4^m | 3^a q. 29, 1, 3^m | q. 44, 1, 1^m | q. 47, 5, c. | 4, d. 30, q. 2, art. 1, q. 3, 1^m | 3^m | Matth. 1 | Jo. 15, lect. 5 | 1^a Cor. 2, lect. 2.
- 14 Obmutesce, et exi ab eo 3^a q. 44, 1, 3^m.
- 15 Et discerpens eum spiritus immundus, et exclamans voce magna, exiit ab eo 3^a q. 44, 1, 4^m.
- 16 Et continuo dimisit eam febris, et ministrabat eis. Matth. 3, 8^a.
- 17 Et non finebat ea loqui, supra 24^a. — Quoniam sciebant eum 1^a q. 64, 1, 4^m | q. 41, 1, 1^m | q. 44, 1, 1^m | q. 47, 5, c. | 1^a Cor. 2, lect. 2.
- 18 Et diluculo valde surgens, egressus abiit in desertum locum, ibique orabat. Matth. 14, 5^a.
- 19 Jesus autem misertus ejus, extendit manum suam, et tetigit eum, et ait illi: Matth. 8, 1^a. — Vade nemini dixeris, ibidem 2^a. — Vade et ostende te principi sacerdotum, et offer, etc. ibidem 3^a.
- 20 At ille egressus, coepit praedicare, et diffamare sermonem. Matth. 9, 19^a.

CAPUT II.

- 1 Cum autem vidisset fidem illorum, ait paralitico, ibidem 1^a. — Dimittuntur tibi peccata tua, ibidem 2^a.
- 2 Quis potest dimittere peccata nisi solus Deus 3^a q. 16, 11, 2^m | q. 84, 3, 3^m | 1, d. 14, q. 3, 1^m | 3, d. 1, q. 1, art. 1, q. 4, 3^m | d. 19, art. 1, q. 1, c. | 4, d. 5, q. 1, o. | d. 14, q. 2, 4, c. | d. 17, q. 2, art. 5, q. 1, 1^m | d. 18, q. 1, art. 1, q. 1, c. | L. 2^m | art. 3, q. 1, c. | 1^m | Verit. q. 27, 3, 1^m | 5^m | Quol. 21, 16, 2^m | Opus. 3, c^o 150 | Opus. 22, o.
- 3 Quo statim cognito Jesus spiritu suo, quia sic cogitarent intra se. Matth. 9, 3^a. — Quid est facilius dicere etc. ibidem 4^a. — Ut autem sciatis quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata etc. ibidem 5^a.
- 4 Et cum praeteriret, vidit Levi Alphaeum sedentem ad telonium, et ait illi. Sequere me. Et surgens secutus est eum ibidem 6^a. — Multi publicani et peccatores, simul discumbebant cum Jesu et discipulis ejus, ibidem 7^a.
- 5 Non enim veni vocare justos, sed peccatores, ibidem 9^a. — Numquid possunt filii nuptiarum, quamdiu sponsus cum illis est, jejunaere? etc. et tunc jejunabunt in illis diebus, ibidem 10^a.
- 6 Nemo assumentum panni rudis, affuit vestimento veteri, ibidem 11^a. — Et nemo mittit vinum novum, in utres veteres etc. ibidem 12^a.
- 7 Sabbatis discipuli Jesu coeperunt progredi, et evellere spicas. Matth. 12, 1^a. — Numquam legistis, quid fecit David etc. sub Abiathar principe sacerdotum etc. ibidem 2^a. — Itaque Dominus est Filius hominis, etiam sabbati. Matth. 5, 13^a.

CAPUT III.

- 1 Licet sabbatis benefacere, an male? Animam salvam facere, an perdere? ibidem 6^a.
- 2 Et circumspiciens eos cum ira 3^a q. 15, 9, o. | 3, d. 15, q. 2, art. 2, q. 2, o. — Contristatus super caecitate cordis eorum. Matth. 16, 16^a.
- 3 Daemones clamabant dicentes: Tu es filius Dei, supra 1, 17^a. — Et vehementer comminabatur eis, ne manifestarent illum, supra 1, 24^a.
- 4 Et dedit illis potestatem curandi infirmitates, et ejiciendi daemonia. Matth. 10, 1^a. — Et Judam Scarioth, qui et tradidit illum. Matth. 36, 12^a.
- 5 Et si regnum in se dividatur, non potest regnum illud stare. Matth. 12, 13^a. — Et si domus super semetipsam dispartiat, non potest domus illa stare, ibidem. — Et si Satanas insurrexerit in semetipsum, ibidem 14^a.
- 6 Nemo potest vasa fortis, ingressus in domum diripere, nisi prius fortem alliget, et tunc domum ejus diripiet, ibidem 17^a.
- 7 Omnia dimittentur filiis hominum peccata etc. qui autem blasphemaverit in Spiritum sanctum, non habebit remissionem in aeternum, sed reus erit delicti aeterni, ibidem 19, 20^a.

CAPUT IV.

- 1 Et fructificent unum trigesimum, et unum sexagesimum, et unum centesimum. Matth. 13, 1^a. — Qui habet aures audiendi, audiat. Matth. 11, 9^a. — In qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. Matth. 7, 2^a.
- 2 Sine parabolis autem, non loquebatur eis. Matth. 13, 6^a.

CAPUT V.

- 1 Daemones deprecabantur Jesum: Dimittenos in porcos. Matth. 8, 11^a. — Et concessit eis, ibidem 12^a. — Et exeuntes spiritus, introierunt in porcos, et magno impetu etc. ibidem 13^a.
- 2 Vade in domum tuam ad tuos, et annuntia illis, quanta tibi Deus fecerit 3^a q. 44, 3, 4^m.
- 3 Veni impone manum tuam super eam, ut salva fiat, et vivet. Matth. 8, 1^a. — Fides tua te salvam fecit. Matth. 8, 14^a. — Et tenens manum puellae dixit. Matth. 8, 1^a.
- 4 Et praecepit illis vehementer, ut nemo id sciret. Matth. 8, 2^a.

CAPUT VI.

- 1 Et non poterat ibi ullam virtutem facere 3^a q. 43, 2, 1^m.
- 2 Paucos infirmos, positus manibus curavit. Matth. 8, 1^a. — Et mirabatur. Matth. 8, 4^a. — Propter incredulitatem eorum. Matth. 9, 14^a. — Dabat illis potestatem spirituum immundorum. Matth. 10, 1^a.
- 3 Et praecepit eis ne quid tollerent in via, nisi virgam tantum: non peram, non panem, neque in zona aes; sed caleatos sandaliis, et ne induerentur duabus tunicis. Matth. 10, 5^a 6^a.
- 4 Propter iusjurandum, et propter simul discumbentes, noluit eam contristari. Matth. 14, 1^a. — Missio spiculatoris iussit afferri caput ejus etc. ibidem 2^a.
- 5 Et acceptis quinque panibus, et duobus piscibus, ibidem 3^a. — Intuens in caelum, benedixit, ibidem 4^a.
- 6 Et cum dimisisset eos, abiit in montem orare etc. et ipse solus in terra, ibidem 5.
- 7 Et deprecabantur eum, ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerent. Matth. 9, 14^a. — Et quotquot tangebant eum, salvi fiebant. Matth. 8, 1^a.

CAPUT VII.

- 1 Tenetis traditiones hominum, baptismata urecorum, et calicum 3^a q. 38, 1, 3^m. — Moyses enim dixit: Honora patrem tuum, et matrem tuam. Et qui maledixerit etc. Exod. 20, 8^a.
- 2 Nihil est extra hominem introiens in eum, quod possit eum coquinare. Matth. 15, 2^a.
- 3 Omne extrinsecum introiens in hominem etc. in ventrem vadit, et in secessum exit, ibidem 5^a.
- 4 Et ingressus domum, neminem voluit scire. Et non potuit latere 3^a q. 13, 4, 1^m | q. 44, 3, 4^m.
- 5 Et deprecabantur eum, ut imponat illi manum. Matth. 8, 1^a. — Misit digitos in auriculas ejus, et expuens, tetigit linguam ejus, ibidem.
- 6 Et suspiciens in caelum, ingemuit, et ait. Matth. 14, 4^a.
- 7 Et praecepit eis, ne cui dicerent. Matth. 8, 2^a.
- 8 Quanto autem eis praecepiebat, tanto magis plus praedicabant. Matth. 9, 11.

CAPUT VIII.

- 1 Et accipiens septem panes etc. Matth. 14, 3^a. — Gratias agens, benedixit, ibidem 4^a. — Et ingemiscens spiritu ait. Matth. 26, 16^a. — Si dabitur generationi isti signum. Matth. 12, 24^a.
- 2 Cavete a fermento pharisaeorum, et a fermento Herodis. Matth. 16, 3^a. — Rogabant eum, ut illum tangeret; et apprehensa manu caeci, eduxit eum extra vicum; et expuens in oculos ejus, impositis sibi manibus suis. Matth. 8, 1^a. — Et interrogavit eum, si quid videret. Et aspiciens ait: Video homines velut arbores ambulantes, etc. 3^a q. 44, 3, 2^m.
- 3 Nemini dixeris. Matth. 9, 19^a. — Et comminatus est eis, ne cui dicerent de illo, ibidem. — Oportet filium hominis pati multa etc. et occidi, et post tres dies resurgere. Matth. 16, 10^a | 20, 6^a.
- 4 Et apprehendens eum Petrus, coepit increpare eum. Matth. 16, 8^a. — Qui conversus et videns discipulos suos, comminatus est Petro dicens: Vade post me Satana etc. ibidem 9, 10^a.
- 5 In generatione ista adultera. Levit. 17, 5^a.

CAPUT IX.

- 1 Assumpsit Jesus Petrum, et Jacobum, et Joannem. Matth. 17, 1^a. — Et ducit illos in montem excelsum solos, ibidem 2^a. — Et transfiguratus est ante eos, ibidem 3^a.
- 2 Et vestimenta ejus facta sunt splendentia et candida etc. ibidem 5^a. — Et apparuit illis Elias cum Moyse etc. ibidem 6^a. — Et facta est nubes obumbrans eos, ibidem 7^a.
- 3 Et venit vox de nube dicens: Hic est Filius meus charissimus, ibidem 8^a. — Audite illum, ibidem 9^a. — Et descendantibus illis de monte, praecepit illis, ne cuiquam etc. ibidem 1-2^a. — Erant enim timore exterriti, ibidem 10^a.
- 4 Omnia suntabilia credenti, ibidem 15^a. — Et exclamans, et multum discerpens, exiit ab eo, supra 1, 23^a. — Jesus autem tenens manum ejus, elevavit eum. Matth. 8, 1^a.
- 5 Hoc genus, in nullo potest exire, nisi in oratione et jejunio. Matth. 17, 16^a. — Filius hominis tradetur, in manibus hominum. Matth. 20, 5^a | 26, 12^a. — Et occidet eum. Matth. 16, 9^a.
- 6 Et tertia die resurget. Matth. 20, 6^a. — Et quisquis scandalizaverit unum, etc. Matth. 18, 1^a. — Et si scandalizaverit te manus tua, etc. Matth. 5, 25^a.
- 7 Ubi vermis eorum, non moritur. Isa. fi.
- 8 Et ignis non extinguatur, ibidem.
- 9 Omnis victima sale salietur. Levit. 2, 6.

CAPUT X.

- 1 Moyses permisit libellum repudii. Deut. 24, 1^a. — Ad duritiam cordis vestri, scripsit vobis praeceptum istud. Matth. 19, 6^a. — Masculum et feminam fecit eos. Gen. 1, 28^a.
- 2 Propter hoc relinquet homo patrem suum et matrem etc. Gen. 2, 28^a. — Et erunt duo in carne una, ibidem 29^a. — Quos ergo Deus conjunxit, homo non separet. Matth. 19, 4^a.
- 3 Quicumque ergo dimiserit uxorem etc. Matth. 5, 28^a. — Et offerbant ei parvulos, ut tangeret eos etc. Matth. 19, 11^a | 3^a q. 72, 1, 1^m | 4, d. 2, q. 1, art. 4, q. 4, 1^m | Hebr. 2, lect. 3, fi. — Et complexans eos, et imponens manus super eos, benedicebat. Matth. 19, 13^a.
- 4 Sinite parvulos venire ad me etc. Matth. 19, 14^a. — Nemo bonus, nisi unus Deus, ibidem 15^a. — Ne adulteres. Exod. 20, 10^a. — Ne occidas, ibidem 9^a. — Ne fureris, ibidem 11^a.
- 5 Ne falsum testimonium dicas, ibidem. — Honora patrem tuum et matrem, ibidem 8^a. — Vade, quaecumque habes vende, et da pauperibus etc. ibidem 23^a. — Haec omnia observavi, a juventute mea, ibidem 2-2^a.
- 6 Facilius est camelum per foramen etc. ibidem 24^a. — Omnia enimabilia sunt apud Deum. Job 42, 1^a.
- 7 Nemo est, qui reliquerit domum, aut fratres, etc. Matth. 19, 23^a.
- 8 Multi erunt primi novissimi, et e converso, ibidem 11^a. — Filius hominis, tradetur principibus sacerdotum etc. Matth. 26, 12^a. — Et tradent eum gentibus, ibidem 20, 5^a.
- 9 Et interficient eum. Matth. 16, 8^a. — Et tertia die resurget. Matth. 20, 6^a. — Da nobis, ut unus ad dexteram tuam, et unus ad sinistram sedeat in regno tuo, ibidem 7^a.
- 10 Calicem quidem quem ego bibo, libetis, ibidem 8^a.
- 11 Sedere autem ad dexteram vel ad sinistram etc. ibidem 9^a. — Fides tua te salvam fecit. Matth. 9, 17^a.

CAPUT XI.

- 1 Et qui praecibant, et qui sequebantur, clamabant, dicentes: Hosanna etc. Matth. 21, 2^a. — Jam non amplius in aeternum ex te quisquam fructum manducet, ibidem 5^a. — Coepit ejicere vendentes et ementes, ibidem 3^a.
- 2 Nonne scriptum est: Domus mea domus orationis vocabitur etc. ibidem 4^a. — Viderunt ficum aridam factam a radicibus, ibidem 5^a. — Quicumque dixerit monti huic etc. Matth. 17, 14^a 15^a.
- 3 Omnia quaecumque orantes petitis, credite, etc. Matth. 6, 12^a.
- 4 Et cum stabitis ad orandum, dimitte etc. Matth. 6, 12^a.
- 5 Qui in caelis est 3 Reg. 8, 10^a.

CAPUT XII.

- 1 Coloni dixerunt adinvicem: Hic est haeres. Matth. 21, fi. — Reddite ergo quae sunt Caesaris Caesari etc. Matth. 22, 2^a. — Et veniunt ad eum sadducei, qui dicunt resurrectionem non esse, ibidem 3^a.
- 2 Moyses scripsit nobis, ut si ejus frater mortuus etc. ibidem 4^a. — Cum enim a mortuis resurrexerint, neque nubent, neque

- nubentur, ibidem 5^a. — Ego sum Deus Abraham etc. Gen. 17, 5^a. — Non est Deus mortuorum, sed vivorum, ibidem 6^a.
- 3 Audi, Israel, Dominus Deus tuus unus est. Deut. 6, 4^a. — Diliges Dominum Deum tuum, ex toto corde etc. ibidem 5^a. — Hoc est primum mandatum. Matth. 22, 3^a. — Diliges proximum tuum, tanquam teipsum. Matth. 19, 22^a.
- 4 Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis. Psal. 109, 1^a. — Donec ponam inimicos 1 Reg. 15, penult^a.
- 5 Scabellum pedum tuorum 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XIII.

- 1 Et in omnes gentes, oportet praedicari evangelium. Matth. 24, 2^a. — Et cum duxerint vos tradentes, nolite cogitare etc. Matth. 10, 8^a. — Erunt enim dies illi tribulationis, qualis non fuit. Matth. 24, 3^a.
- 2 Exsurgent enim pseudoechristi, et pseudoprophetae. Matth. 24, 2^a. — Et dabunt signa et portenta etc. ibidem 1^a. — Sol contenebrabitur etc. Joelis 2, 4^a.
- 3 Et virtutes quae in caelis sunt, movebuntur, ibidem 3^a. — Et tunc videbunt filium hominis venientem in nube. Matth. 24, 8^a. — Cum virtute multa et gloria, ibidem 11^a.
- 4 Et mittet angelos suos etc. ibidem 12^a. — Caelum et terra transibunt. Psal. 101, fi. — Et congregabit electos suos. Matth. 24, 13^a.
- 5 De die autem illo vel hora, nemo scit, etc. Matth. 24, 15^a. — Neque filius hominis, nisi pater 1^a q. 21, 4, 2^m | 3^a q. 10, 2, 1^m | 3, d. 14, art. 2, q. 2, 1^m | Cg. 4, c^o 8 | c^o fi. | Po^a q. 10, 4, 12^m | Opus. 3, c^o 249 | Trin. 12, 6^m.
- 6 Quod autem vobis dico, omnibus dico. Virt. q. 2, 11, 7^m.

CAPUT XIV.

- 1 Erat autem pascha et azyma post biduum. Matth. 26, 1^a. — Erant autem quidam indigne ferentes, etc. Matth. 12, 13^a. — Me autem non semper habebitis. Matth. 26, 3^a. — Ut proderet eum illis, ibidem 12^a.
- 2 Et primo die azymorum etc. Ubi vis paremus etc. ibidem 4^a. — Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille, ibidem 5^a. — Et manducantibus illis, accepit Jesus panem etc. ibidem 6^a. — Hoc est corpus meum etc. ibidem 7^a.
- 3 Hic est sanguis meus, etc. ibidem 3^a. — Non bibam de genimine vitis etc. ibidem 10^a. — Et si oportuerit me mori tecum, non te negabo, ibidem 14^a. — Posteaque etc. praecedam vos in Galilaeam, ibidem 13^a.
- 4 Coepit pavere et taedere, ibidem 15^a. — Tristis est anima mea usque ad mortem, ibidem 16^a. — Et cum processisset paululum, procidit super terram, et orabat, ibidem 17^a.
- 5 Omnia tibi possibilia sunt. Job 42, 1^a. — Transfer calicem hunc a me. Sed non quod ego volo, sed quod tu. Matth. 26, 18^a. — Filius hominis tradetur, ibidem 12^a.
- 6 Ut impleantur Scripturae. Matth. 1, 28^a. — Videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis Dei, et venientem cum nubibus caeli. Matth. 24, 8^a.
- 7 At ille negavit. Matth. 26, fi.

CAPUT XV.

- 1 Tradiderunt Jesum Pilato. Matth. 26, 12^a. — Ut crucifigeretur. Matth. 27, 6^a. — Et perducunt in Golgota etc. Calvariae locus, ibidem 4^a.
- 2 Erat autem hora tertia, et crucifixerunt eum 3^a q. 46, 2, 2^m | q. 82, 2, 3^m. — Et erat titulus causae ejus inscriptus: Rex Judaeorum, ibidem 6^a. — Et cum eo crucifigunt duos latrones etc. ibidem 7^a.
- 3 Et qui crucifixi erant cum eo convitiabantur ei, ibidem 11^a. — Et facta hora sexta, factae sunt tenebrae etc. ibidem 12^a. — Deus meus, ut quid dereliquisti me? Psal. 21, 1^a.
- 4 Jesus autem emissa voce magna, expiravit. Matth. 27, 14^a 15^a. — Et velum templi scissum est etc. ibidem 16^a. — Inter quas erat Maria Jacobi minoris etc. ibidem 20^a.
- 5 Pilatus autem mirabatur si jam obisset 3^a q. 47, 1, 2^m.
- 6 Joseph autem mercatus syndonem, et deponens eum, involuit syndone, ibidem 21^a. — Et posuit in monumento, quod erat excisum de petra, ibidem 22^a.
- 7 Et advoluit lapidem ad hostium monumenti, ibidem fi.

CAPUT XX.

- 1 Orto jam sole. Psal. 107, 1^a.
- 2 Et valde mane una sabbatorum. Psal. 107, 1^a. — Viderunt revolutum lapidem. Erat quippe magnus valde. Matth. 27, fi.

- 3 Viderunt juvenem sedentem in dextris, coopertum stola candida. Matth. 28, 2^a. — Qui dicit illis, nolite expavescere etc. ibidem 3^a.
- 4 Praecedet vos in Galileam. ibi eum videbitis. Matth. 28, 10^a. — Surgens autem Jesus mane prima sabbati. Psal. 107, 1^a. — Apparuit primo Mariae Magdalene. Matth. 28, 3^a.
- 5 De qua ejecerat septem daemonia. Matth. 26 | Joan. 11, prin^o | c^o 12.
- 6 Illa vadens, nuntiavit his qui cum eo fuerant. Jo. 20, lect. 3.
- 7 Ostensus est in alia effigie euntibus in villam 3^a q. 54, 1, 3^m | q. 55, 4, o.
- 8 Euntes in mundum universum, praedicate evangelium omni creaturae 1^a q. 91, 1, c. | q. 96, 2, c. | 1-2, q. 17, 8, 2^m | 2, d. 1, q. 2, 3, b. 2.
- 9 Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit 4, d. 4, q. 3, art. 1, q. 1, 1^m | d. 6, q. 1, art. 3, q. 1, 2^m | d. 46, q. 2, art. 3, q. 3, 1^m.
- 10 Qui vero non crediderit, condemnabitur 2-2, q. 1, 6, 3^m | q. 2, 3, o. | q. 16 | 1, 1^m | 3, d. 24, art. 3, q. 1, o. | d. 25, q. 1, art. 1, q. 1, 3^m | q. 2, art. 1, q. 2, c. | art. 2, q. 3, o. | q. 4, 2^m | 4, d. 45, q. 1, art. 2, q. 1, c. | Cg. 3, c^o 118 | 152 | Verit. q. 14, 10, o. | Trin. 9, c. | Jo. 9.
- 11 Signa autem eos qui crediderint, haec sequentur 2-2, q. 178, 1, 3^m.
- 12 In nomine meo daemonia ejicient 4, d. 5, q. 1, art. 3, q. 1, 3^m.
- 13 Linguis loquentur novis 2-2, q. 176, 1, o. | 1^a Cor. 14.
- 14 Serpentes tollent 4, d. 34, 3, 1^m.
- 15 Et si mortiferum quid biberint, non eos nocebit. Psal. 28.
- 16 Super aegros manus imponent, et bene habebunt 3^a q. 84, 4, 1^m.
- 17 Assumptus est in caelum 3^a q. 57, o. | q. 58, 1, 3, c. | 3, d. 22, q. 2, art. 1, q. 2, 2^m | q. 3, o. | Cg. 4, c^o 87 | Opus. 3, c^o 247 | Psal. 8, fi. | Psal. 16 | Psal. 18, 4^a.
- 18 Et sedet a dextris Dei 3^a q. 57, 2, 3^m | q. 58, o. | 3, d. 22, q. 3, art. 3, q. 2, c. | q. 3, 1^m | q. 4, 3, o. | Cg. 4, c^o 8 | Opus. 3, c^o 217 | Rom. 8, lect. 6, prin^o | lect. 7, c^o 10 | Ephes. 1, lect. 8 | Col. 3.
- 19 Illi autem profecti, praedicaverunt ubique. Matth. 24, 2^a.
- 20 Domino cooperante, et sermonem confirmante, sequentibus signis. Verit. q. 27, 5, 1^m.

Auctoritates ex Evangelio secundum Lucam.

CAPUT I.

- 1 Sacerdos quidam nomine Zacharias de vice Abia, in ordine vicis suae 2-2, q. 97, 2, 3^m | 3^a q. 37, 2, c.
- 2 Erant ambo justi ante Deum, incedentes in omnibus mandatis et justificationibus Domini sine quaerela. Job 1, 2^a.
- 3 Sorte exiit ut poneret incensum 2-2, q. 95, 8, o. | Quol. 12, 36, o. | Opus. 25, c^o 4, 5 | Ephes. 1, lect. 5, a medio | Col. 1.
- 4 Apparuit autem illi angelus Domini. Et Zacharias turbatus est videns, et timor irruit super eum 3^a q. 30, 3, 3^m | 2, d. 11, q. 1, 1, 6^m | Job 1 | c^o 4 | Matth. | c^o 28 | 2^a Cor. 11.
- 5 Et Spiritu sancto replebitur, adhuc ex utero matris suae 3^a q. 27, 2, 1^m | 6, 1^m. — Ne timeas Zacharia, quoniam exaudita est oratio tua, ibidem | 3, d. 3, q. 1, 1, c. | prin^o | art. 1, q. 2, c. | Quol. 6, q. 5, 1, c. | Opus. 3, c^o 231.
- 6 Et dixit Zacharias ad angelum: Unde hoc sciam etc. — Eris tacens, et non poteris loqui, etc. pro eo quod non credidisti 2-2, q. 97, 2, 3^m.
- 7 Dominus respexit auferre opprobrium meum inter homines 4, d. 33, L. prin^o.
- 8 Missus est angelus Gabriel a Deo 3^a q. 30, o. | 2, d. 10, L. 3^m | 3, d. 3, q. 3, a. 1, q. 1, 2, o. | art. 2, q. 1, 2, o. — Ad Mariam virginem desponsatam viro etc. Matth. 17^a.
- 9 Et ingressus angelus ad eam 3^a q. 30, 3, o.
- 10 Ave gratia plena, Dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus 3 q. 7, 10, 1^m | q. 39, 4, o. | Opus. 8, o.
- 11 Quae cum audisset, turbata est, et cogitabat qualis esset ista salutatio, supra 4^a | 3^a q. 30, 3, 3^m.
- 12 Et ait angelus ei: Ne timeas Maria. Inventisti enim gratiam apud Deum, ibidem.
- 13 Ecce concipies in utero, et paries filium 3^a q. 30, 4, c.
- 14 Et vocabis nomen ejus Jesum 3^a q. 37, 2, o. | Matth. 1, 16^a.
- 15 Quomodo fiet istud 3^a q. 30, 4, 2^m.
- 16 Virtus Altissimi obumbrabit tibi 3^a q. 32, 1, 1^m | 3, d. 3, L. 1^m. — Ideoque quod nascetur ex te. Matth. 1, 5^a.
- 17 Et ecce Elisabeth cognata tua, et ipsa concepit filium in senectute sua 3^a q. 29, 1, 4^m | q. 30, 4, 1^m.
- 18 Non erit impossibile apud Deum omne verbum 1^a q. 25, 3, o. | Po^a q. 1, 3, 10^m | Quol. 9, 1, fi. | Job 42, 1^a.
- 19 Ut veniat mater Domini mei ad me? Matth. 18^a.

- 20 Exultavit in gaudio infans in utero meo 2-2, q. 124, 1, 1^m | 3^a q. 27, 6, c. | 3, d. 3, q. 1, art. 1, q. 2, 6^m | 4, d. 6, L. | d. 49, q. 5, art. 3, q. 2, 12^m.
- 21 Respexit humilitatem ancillae suae. Psal. 112, 5^a | 2-2, q. 161, 1, 1^m | Phil. fi.
- 22 Fecit potentiam in brachio suo 2 Paral. 6, fi. — Manus Domini erat cum illo, ibidem. — Et factum est die octavo, venerunt circumcidere puerum. Gen. 17, 5^a. — Et vocabant eum nomine patris sui 3^a q. 37, 2, 3^m | q. 70, 3, 3^m.
- 23 Sicut locutus est per os sanctorum, qui a saeculo sunt prophetarum ejus 1^a q. 1, 20, c. | Cg. 4, c^o 17, 11^m | Po^a q. 9, 1, c. | Quol. 7, vel 8, vel 11, q. 6, 1, 5^m | 3, c. | Quol. 12, 27, o. | Psal. prol. | Psal. 5 | Psal. 44 | Isa. prin^o | Rom. 1, lect. 5 | c^o 9, lect. 5 | 2^a Tim. 3, fi.
- 24 Et memorari testamenti sui sancti. Gen. 8, 1^a. Recordatus misericordiae suae, ibidem | Eccl. 2, 3^a.
- 25 Jusjurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum. Exod. 32, 4^a.
- 26 Praeibis enim ante faciem Domini, parare vias ejus. Malach. 3, 3^a.
- 27 Per viscera misericordiae Dei nostri 2 Paral. 6, fi. | Eccl. 2, 3^a.
- 28 In quibus visitavit nos, oriens ex alto. Zach. 6, 1^a.
- 29 Puer autem crescebat, et confortabatur spiritu 3^a q. 9, 4, o. | q. 12, o. | q. 15, 8, o. | Opus. 3, c^o 225.

CAPUT II.

- 1 Exiit edictum a Caesare Augusto, ut describeretur universus orbis 3^a q. 35, 8, 1^m. — Cum Maria desponsata sibi. Matth. 18^a. — Uxore pregnantem, ibidem 25^a. — Cum essent ibi, impleti sunt dies ut pareret. Matth. 2, 2^a. — Et peperit filium suum primogenitum, ibidem 33^a 34^a. — Pastores erant in regione eadem vigilantes, et custodientes etc. 3^a q. 36, 3, o.
- 2 Et ecce angelus Domini stetit juxta illos 3^a q. 36, 3, o. | 5, c. | 1^m.
- 3 Et claritas Dei circumfulsit illos 3^a p. 36, 5, 1^m.
- 4 Et timuerunt timore magno. Et dixit illis Angelus: Nolite time-
re, supra 1, 4^a.
- 5 Quia natus est vobis hodie salvator, qui est Christus Dominus. Matth. 15^a. — In civitate David. Matth. 2, 2^a.
- 6 Et postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer. Gen. 17, 5^a | 3^a q. 37, 1, o. | q. 40, o. | 3, d. 14, art. 3, q. 6, 3^m | 1, d. 1, q. 2, art. 2, q. 3, o. | d. 2, q. 2, art. 3, q. 1, 1^m.
- 7 Vocatum est nomen ejus Jesus. Matth. 16^a.
- 8 Postquam impleti sunt dies purgationis ejus, secundum legem Moysi 3^a q. 37, 4, o.
- 9 Ut sisterent cum Domino 3^a q. 37, 3, o.
- 10 Sicut scriptum est in lege Domini, quia omne masculinum ad-
aperiens vulvam, sanctum Domino vocabit. Exod. 13, 2^a | Le-
vit. 12, 1^a.
- 11 Et ut darent pro eo hostiam 3^a q. 37, 3, c.
- 12 Et homo iste justus et timoratus. Job 2^a 3^a | 3^a q. 36, 6, 1^m.
- 13 Cum inducerent puerum Jesum parentes ejus 3^a q. 28, 1, 1^m | 3,
d. 30, q. 2, 3, 4^m.
- 14 Erant pater ejus et mater, ibidem.
- 15 Mirantes super his quae dicebantur de illo. Jo. 3, lect. 2, prin^o.
- 16 Ecce positus est hic in ruinam, et in resurrectionem multorum
in Israel 4, d. 28, q. 2, art. 3, q. 2, 1^m.
- 17 Et tuam ipsius animum pertransibit gladius 3^a q. 27, 4, 2^m.
- 18 Et Anna prophetissa, filia Phanuel, etc. 3^a q. 36, 3, c. | 5^m | 6, c. | 1^m.
- 19 Puer autem crescebat, et confortabatur, supra 1, fi. — Plenus
sapientia 3^a q. 9, 10, 11, 11, o. | q. 15, 2, 3, c. | 1^m | 1, d. 1, q.
1, 2, 2^m | 3, d. 14, o. | Verit. 20, o. | Opus. 3, c^o 223.
- 20 Et gratia Dei erat in illo 3^a q. 7, o. | 3, d. 13, o. | Verit. q. 29,
o. | Opus. 3, c^o 221 | 222 | Jo. 3, lect. 6.
- 21 Et ibant parentes ejus, supra 18^a.
- 22 Invenerunt eum in templo sedentem in medio doctorum, audien-
tem illos, et interrogantem 3^a q. 12, 3, 1^m.
- 23 Ecce pater tuus et ego, supra 18^a.
- 24 Et Jesus proficiebat sapientia 3^a q. 7, 12, 3^m | q. 12, 2, o. | 3, 3^m
| q. 15, 8, o. | 3, d. 13, 1, fi. | d. 14, 3, q. 5, o. | Verit. q. 20,
6, 3^m | Opus. 3, c^o 323 | Joan. 1, lect. 23 | Hebr. 5.
- 25 Et gratia 3^a q. 7, 12, o. | 1, d. 15, q. 5, art. 1, q. 4, o. | d. 17,
q. 2, 4, 6^m | 3, d. 13, q. 1, art. 2, q. 3, o. | d. 18, 5, c. | Isa. 11,
lect. 2, prin^o.

CAPUT III.

- 1 Praedicans baptismum poenitentiae in remissionem peccatorum. Matth. 4^a. — Vox clamantis in deserto: Parate viam Domino 1 Reg. 7, 1^a. — Et videbit omnis caro salutare Dei 1^a q. 12, 2, o.
- 2 Qui habet duas tunicas, det unam non habenti. Et qui habet
escas, similiter. Matth. 5, 37^a. — Ipse vos baptizabit in Spi-
ritu sancto et igni, ibidem 6^a.
- 3 Palcas autem comburet igni inextinguibili. Isa. fi. — Cum ba-

- ptizaretur omnis populus. Matth. 3, 3^a. — Et Jesu baptizato,
ibidem 8^a. — Et orante. Matth. 26, 18^a.
- 4 Apertum est caelum. Matth. 3, 11^a. — Et descendit Spiritus
sanctus corporali specie, sicut columba, ibidem 12^a. — Et vox
de caelo facta est, ibidem 12^a. — Ut putabatur filius Joseph,
supra 2, 17^a.
- 5 Joseph, qui fuit Heli. Matth. 13^a. — Salathiel, qui fuit Neri, ibi-
dem 12^a. — Qui fuit Melchisedech. 3^a q. 31, 3, 2^m.

CAPUT IV.

- 1 Jesus autem plenus Spiritus sancto. Jo. 1, 18^a.
- 2 Et agebatur in Spiritu in deserto. Matth. 4, 1^a. — Diebus qua-
draginta. Exod. 24, fi. — Et tentabatur a diabolo. Matth. 4, 2^a.
— Et consummatis illis, esuriit. Dixit autem illi diabolus, ibi-
dem 4^a.
- 3 Si filius Dei es, ibidem 5^a. — Die lapidi huic ut panis fiat, ibi-
dem 6^a. — Et respondit ad illum Jesus: Scriptum est, ibidem
7^a. — Non in pane solo vivit homo, sed in omni verbo Dei.
Deut. 8, 3^a.
- 4 Et ostendit illi omnia regna orbis terrae in momento, ibidem
14^a. — Tu ergo procidens si adoraveris me, erunt tua omnia,
ibidem 15^a. — Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli ser-
vies. Deut. 4, 5^a.
- 5 Et duxit illum in Jerusalem, et statuit eum supra pinnam templi.
Matth. 4, 9^a. — Mitte te deorsum, ibidem, 10^a. — Angelis suis
mandavit de te, etc. Psal. 90, 3^a.
- 6 Non tentabis Dominum Deum tuum. Deut. 6, fi. — Et consum-
mata omni tentatione 8^a q. 41, 3, 3^m | 4, 4^m. — Diabolus re-
cessit ab eo usque ad tempus. Matth. 4, 18^a.
- 7 Et ipse docebat in synagogis Judaeorum. Matth. 2, 21^a.
- 8 Et venit Nazareth, ubi erat nutritus. Matth. 2, fi.
- 9 Spiritus Domini super me, propter quod unxit me. Isa. 61, 1^a.
— Evangelizare pauperibus misit me, ibidem 2^a. — Nonne hic
est filius Joseph, supra 2, 18^a.
- 10 Ipse autem transiens, per medium illorum ibat 3^a q. 44, 3, 2^m.
- 11 Quia in potestate erat sermo ejus. Matth. 7, fi. — Scio te, quia
sis, sanctus Dei 3^a q. 29, 1, 2^m. — Et increpavit illum Jesus
dicens: Obmutesce et exi ab eo, ibidem 24^a.
- 12 Et continuo surgens, ministrabat illis. Matth. 8, 8^a. — Exibant
autem daemonia a multis, clamantia et dicentia, quia tu es
Filius Dei. Mar. 23^a. — Quia sciebant ipsum esse Christum,
ibidem.
- 13 Et increpans non sinebat ea loqui. Mar. 21^a.
- 14 At ille singulis manus imponens, curabat eos. Matth. 4, fi. | 8,
1^a 9^a. — Facta autem die, egressus ibat in desertum locum.
Matth. 14, 5^a.

CAPUT V.

- 1 Exi a me, Domine, quia homo peccator sum. Matth. 8, 4^a. —
Relictis omnibus secuti sunt eum. Matth. 4, 23^a.
- 2 Et extendens manum, tetigit eum dicens. Matth. 3, 1^a. — Et
ipse praecepit illi, ut nemini diceret ibidem 2^a. — Sed vade
ostendete sacerdoti, et offer etc. ibidem 3^a.
- 3 Et orabat. Matth. 26, 18^a. — Quorum fidem ut vidit, dixit. Matth.
9, 1^a. — Homo, remittuntur tibi peccata tua, ibidem 2^a. —
Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus? Matth. 2, 2^a.
— Ut cognovit autem Jesus cogitationes eorum. Matth. 9, 3^a.
- 4 Quid est facilius, dicere: Dimittuntur tibi peccata; an dicere:
Surge et ambula? ibidem 4^a. — Ut autem sciatis quia filius
hominis habet potestatem in terra, dimittendi peccata, ibi-
dem 5^a.
- 5 Vidit publicanum, nomine Levi, sedentem ad telonium, et ait
illi: Sequere me. — Et relictis omnibus, surgens secutus est
eum, ibidem 6^a.
- 6 Et erat turba multa publicanorum, et aliorum qui cum illis e-
rant discumbentes, ibidem 7^a. — Non veni vocare justos, sed
peccatores ad poenitentiam, ibidem 9^a.
- 7 Numquid potestis filios sponsi, dum cum illis est sponsus facere
jejunare? etc. ibidem 10^a. — Nemo commissuram a vestimento
novo, mittit in vestimentum vetus, etc. ibidem 11^a.
- 8 Nemo mittit vinum novum in utres veteres, ibidem 12^a.

CAPUT VI.

- 1 In sabbato vellebant discipuli spicas, et manducabant, etc. Matth.
12, 1^a. — Nec hoc legistis, quid fecit David cum esuriret, etc.
quos non licet manducare nisi tantum sacerdoti, ibidem 2^a.
- 2 Dominus est filius hominis etiam sabbati, ibidem 5^a. — Ipse
autem sciebat cogitationes eorum. Matth. 9, 3^a.

- 5 Exiit in montem orare, et erat pernoctans in oratione Dei. Matth. 28, 18^a. — Vocavit discipulos suos. Matth. 4, 24^a.
- 4 Stetit in loco campestri... et multitudo copiosa. Matth. 5, 1^a. — Virtus de illo exibat, et sanabat omnes 3^a q. 43, 4, c.
- 5 Beati pauperes, quia vestrum est regnum Dei. Matth. 5, 2^a. — Beati qui nunc esuritis, quia saturabimini, ibidem 5^a. — Beati qui nunc fletis, quia ridebitis, ibidem 4^a. — Beati estis, cum oderint vos, etc. ibidem 3^a.
- 6 Ecce merces vestra multa est in caelo, ibidem 10^a. — Diligite inimicos vestros, ibidem 39^a. — Benefacite his qui oderunt vos, ibidem 10^a. — Benedicite maledicentibus vobis, ibidem.
- 7 Orate pro calumniatoribus vos, ibidem 41^a. — Et qui percutit te in unam maxillam, praebe ei et alteram, ibidem 36^a. — Ab eo qui auferit tibi vestimentum, etiam tunicam noli prohibere, ibidem 37^a.
- 8 Omni petenti te tribue, ibidem 38^a. — Et qui auferit quae tua sunt, ne repetas, ibidem 37^a | 4, d. 38, q. 2, art. 4, q. 3, 4^m. — Et prout vultis, ut faciant vobis homines, et vos facite illis similiter. Matth. 7, 6^a.
- 9 Et si diligitis eos qui vos diligunt, quae vobis est gratia? Matth. 5, 43^a.
- 10 Peccatores peccatoribus foenerantur, ut recipiant aequalia. Eccl. 29, 1^a. — Et erit merces vestra multa. Matth. 5, 10^a.
- 11 Mutuum date, nihil inde sperantes 2-2, q. 78, 1, 3^m | Mal. q. 13, 4, 3^m | Opus. 73, c. 4 | 7^m | 15, etc.
- 12 Et eritis filii Altissimi 1^a q. 33, 3, c. | 3^a q. 3, 4, 3^m | 5, 2^m | q. 2, 3, o. | 3, d. 10, q. 2, o. | Cg. 4, prin^o | c. 17, fi. | 21, fi. | 21, fi. c. 24, prin^o | Psal. 28, Jo. 1, lect. 12 | Rom. 8, lect. 3, o. | Gal. 3, lect. 9, fi. | Ephes. c. 5 | Col. 1 | Hebr. 2, lect. 3.
- 13 Estote ergo misericordes 2-2, q. 80, 4, o.
- 14 Sicut et Pater vester misericors est. Eccl. 2, 3^a. — Nolite judicare, et non judicabimini. Matth. 7, 1^a.
- 15 Eadem mensura qua mensi fueritis, remetietur vobis. Matth. 7, 2^a. — Quomodo potes dicere fratri tuo: frater, sine, ejiciam festucam, etc. ibidem 3^a.
- 16 Non est arbor bona, quae fructus malos facit, nec e converso, ibidem 7^a.

CAPUT VII.

- 1 Non sum dignus, ut sub tectum meum intres. Matth. 8, 4^a. — Quo audito Jesus miratus est, ibidem 5^a. — Nec in Israel tantam fidem inveni, ibidem 6^a. — Et tetigit oculum, ibidem 1^a.
- 2 Tu es qui venturus es, an alium expectamus? 11, 1^a. — Et plusquam prophetam, ibidem 2^a. — Ecce ego mitto angelum meum. Jer. 7, 9^a. — Qui praeparabit viam ante te. Malaeh. 3, 2^a.
- 5 Major inter natos mulierum Joanne Baptista, nemo est. Matth. 11, 2^a. — Qui autem minor est in regno Dei, major est illo, ibidem 6^a.
- 4 Venit Joannes Baptista, neque manducans panem, neque bibens vinum, etc. ibidem 10^a. — Venit Filius hominis manducans et bibens, etc. ibidem 11^a. — Et justificata est sapientia ab omnibus filiis suis, ibidem 12^a.
- 5 Et ecce mulier, quae erat in civitate peccatrix, etc. Mar. 16, 9^a. — Fides tua te salvam fecit. Matth. 9, 17^a.
- 6 Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum 1^a q. 21, 4, 1^m | 3^a q. 49, 1, c. | 4, d. 22, q. 1, art. 1, 2^m | art. 2, q. 3, o. | Verit. q. 28, 1, 3^m | 4^m.

CAPUT VIII.

- 1 Maria, quae vocatur Magdalene, de qua septem daemonia exierant. Mar. 16, 9^a. — Aliud cecidit in terram bonam, et ortum fecit fructum centesimum. Matth. 13, 1^a.
- 2 Qui habet aures audiendi, audiat. Matth. 11, 9^a.
- 5 Quod tibi nomen est? At ille dixit: Legio 2-2, q. 95, 4, 1^m.
- 4 Daemones rogabant eum, ut permitteret eis in porcos ingredi. Matth. 8, 11^a. — Et permisit illis. Exierunt ergo daemones ab homine, et intraverunt in porcos, ibidem 12^a.
- 5 Et impetu abiit grex per praeceps in stagnum, et suffocatus est, ibidem 12^a. — Et rogaverunt eum omnia multitudo Gerasenorum ut discederet ab ipsis, ibidem 4^a.
- 6 Redi in domum tuam, et narra quanta tibi fecit Deus, ibidem 2^a. — Tetigit animum vestimenti ejus. Matth. 9, 14^a. — Fides tua te salvam fecit, ibidem 17^a.
- 7 Ipse autem tenens manum ejus clamavit dicens, ibidem 1^a.
- 8 Quibus praecepit, ne alicui dicerent. Matth. 8, 2^a.

CAPUT IX.

- 1 Dedit illis virtutem et potestatem super omnia daemonia. Matth. 10, 1^a. — Et ut languores curarent, ibidem 2^a. — Nihil
S. Th. Opera omnia. Index,

tuleritis in via, neque virgam, neque peram, neque panem, ibidem 5^a.

- 2 Joannem ego decollavi. Matth. 11, 2^a. — Acceptis autem quinque panibus, et duobus piscibus, ibidem 3^a. — Respexit in caelum, et benedixit illis, ibidem 4^a. — Cum solus esset orans, ibidem 5^a.
- 5 At ille increpans illos, praecepit ne cui dicerent. Matth. 8, 2^a. — Oportet Jesum multa pati. Matth. 18, 8^a. — Et occidi, ibidem 9^a.
- 4 Et tertia die resurgere. Matth. 20, 6^a. — Vere sunt hic aliqui stantis, qui non gustabunt mortem, donec videant regnum Dei. Matth. 16, fi. — Assumpsit Petrum, et Jacobum, et Joannem. Matth. 17, 1^a. — Ascendit in montem ut oraret. Matth. 26, 18^a.
- 5 Et facta est species vultus ejus altera, dum oraret. Matth. 17, 3^a. — Et vestitus ejus albus et refulgens, ibidem 5^a. — Et ecce duo viri loquebantur cum illo. Erant autem Moyses et Elias, ibidem 6^a.
- 6 Et dicebant excessum quem completurus erat in Jerusalem 3, q. 45, 3, 3^m. — Nemo mittens manum ad aratrum, etc. 2-2, q. 88, 1, 3^m.
- 7 Facta est nubes, et obumbravit eos. Matth. 17, 7^a. — Et vox facta est de nube dicens: Ille est Filius meus, etc. ibidem 8^a. — Ipsum audite, ibidem 9^a.
- 8 Elisit illum daemonium, et dissipavit 4, d. 6, q. 2, art. 3, q. 1, c. | d. 31, 3, 1^m | 3^m. — Ut tradatur in manus hominum. Matth. 17, 17 | 26, 11^a. — At Jesus videns cogitationes cordis eorum. Matth. 9, 4^a.

CAPUT X.

- 1 Nolite portare sacculum, non peram, neque calceamenta. Matth. 10, 5^a 6^a. — Neminem per viam salutaveritis 3^a q. 64, 1, o. | 2, c. | Psal. 19 | Joan. 4, lect. 5, fi.
- 2 Appropinquabit in vos regnum Dei. Matth. 3, 2^a. — Abseondisti haec a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis. Matth. 11, 13^a. — Omnia mihi tradita sunt a Patre meo, ibidem 14^a.
- 3 Nemo scit quis sit Filius, nisi Pater, et quis sit Pater, nisi Filius, et cui etc. ibidem 15^a. — Diliges Dominum Deum tuum ex toto etc. Dent. 6, 5^a. — Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Matth. 19, 12^a.
- 4 Homo quidam descendebat ab Jerusalem in Jerico, et incidit in latrones, etc. usque fi. 1, prol. L. | 2, d. 30, q. 1, 1, 3^m.
- 5 Quodcumque supererogaveris, etc. 4, d. 15, q. 3, art. 1, q. 4, 2^m.
- 6 Intravit Jesus in quoddam castellum; et mulier quaedam, Martha nomine, excepit illum in domum suam. Et huic erat soror nomine Maria, etc. 2-2, q. 171, prin^o | 3, d. 35, q. 1, art. 3, q. 3, b. 2.
- 7 Martha, Martha, sollicita es, et turbaris erga plurima 3, d. 35, q. 1, art. 3, q. 3, b. 2.
- 8 Maria optimam partem elegit 1-2, q. 57, 1, c. | 2-2, q. 182, 2, o. | Jo. 20, lect. 3.
- 9 Quae non auferetur ab ea. Cg. 3, c. 63, fi.

CAPUT XI.

- 1 Cum esset in quodam loco orans etc. Matth. 26, 18^a. — Cum oratis, dicite. Matth. 6, 7^a. — Pater, sanctificetur nomen tuum, etc. usque fi. ibidem 8^a. — Panem nostrum quotidianum, etc. Matth. 6, 11^a. — Et dimitte nobis peccata nostra. Siquidem et nos dimittimus debenti nobis. Matth. 6, 13^a.
- 2 Petite, et dabitur vobis. Matth. 7, 5^a.
- 3 In Beelzebub principe daemoniorum ejicit daemonia. Matth. 9, 20^a.
- 4 Ipse autem ut vidit cogitationes eorum, ibidem 3^a. — Omne regnum in se divisum, desolabitur, etc. Matth. 12, 13^a. — Si autem et Satan in seipsum divisus est, quomodo, etc. ibidem 14^a.
- 5 Filii vestri in quo ejiciunt? ibidem 15^a. — Ideo ipsi judices vestri erunt, ibidem 16^a. — Cum fortis armatus custodit atrium suum, etc. ibidem 17^a.
- 6 Qui non est mecum, contra me est, ibidem 17^a. — Signum non dabitur ei, nisi signum Jonae prophetae, ibidem 23^a. — Regina Astri, surget in judicio, etc. ibidem 14^a. — Viri Ninivitarum surgent in judicio, etc. ibidem.
- 7 Revertar in domum meam unde exivi. Matth. 12, fi. — Porro si in digito Dei ejicio daemonia. Matth. 12, 16^a.
- 8 Lucerna corporis tui, est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, etc. Matth. 6, 16^a. — Vide ergo, ne lumen quod in te est, tenebrae sint, ibidem 17^a.
- 9 Quare baptizatus non esset ante prandium. Matth. 7, 1^a.
- 10 Quod superest date eleemosynam 2-2, q. 32, 5, 6^m | q. 66, 7, c. |

- q. 71, 1, c. | q. 87, 1, 4^m | q. 118, 4, 2^m | q. 185, 7, 1^m | 4, d. 15, q. 2, art. 1, q. 4, o. | art. 3, q. 2, 1^m | art. 4, q. 1, o. | q. 3, art. 1, q. 5, 2^m | Mal. q. 3, 10, 4^m | q. 13, 2, 4^m | Quol. 6, q. 7, o. | Quol. 7, vel. 8, q. 6, 2, o.
- 41 Vae vobis pharisaeis, qui decimatis mentham, et rutam, et omne olus. Matth. 23, 8^a. — Mittam ad illos Prophetas et Apostolos. Jer. 7, 9^a.
- 42 Ut inquiratur sanguis omnium prophetarum, qui effusus est, a constitutione mundi, a generatione ista, a sanguine Abel, etc. Matth. 23, fi.

CAPUT XII.

- 1 Attendite a fermento pharisaeorum, quod est hypoerisis. Job 8, fi. | 1^a Cor. 5, lect. 2. — Nihil opertum est, quod non reveletur. Psal. 50 | Matth. 10, 9^a. — Quod in aure locuti estis in cubiculis, praedicabitur in tectis. Matth. 10, 9^a.
- 2 Et post haec non habent amplius quid faciant 2-2, q. 32, 2, 1^m.
- 3 Et omnis qui dicit verbum in Filium hominis, remittetur illi, ei autem qui in Spiritum sanctum blasphemaverit, non remittetur. Matth. 12, 20^a 21^a.
- 4 Cum autem inducent vos in Synagogas, etc. nolite solliciti esse, qualiter aut quid respondeatis. Matth. 10, 8^a.
- 5 Quis me constituit iudicem, aut divisorem supra vos? 3^a q. 50, 4, 1^m.
- 6 Cavete ab omni avaritia 1^a q. 63, 2, 2^m | 1-2, q. 77, 5, 1^m | q. 82, 4, 3^m | q. 84, 1, o. | 2-2, q. 24, 10, 2^m | q. 118, 2, o. | 5, 2^m | q. 119, 2, 1^m | 2, d. 5, q. 1, 3, 1^m | d. 21, L. fi. | d. 22, q. 1, 1, 7^m | d. 31, q. 1, 1, 3^m | d. 42, q. 2, 3, 1^m | Ma. q. 4, 6, 16^m | q. 8, 1, 1^m 6^m | q. 13, 1, c. | Rom. 7, lect. | 2, 1^a Cor. 11, lect. 4 | 1^a Tim. 6.
- 7 Nolite solliciti esse animae vestrae. Matth. 6, 19^a. — Quaerite primum regnum Dei, et iustitiam ejus etc. ibidem 20^a. — Facite vobis sacculos qui non veterascunt, thesaurum non deficientem in caelis, ubi, etc. ibidem 13^a.
- 8 Ubi enim est thesaurus tuus, ibi est cor tuum, ibidem 14^a.
- 9 Si sciret paterfamilias qua hora fur veniret, etc. Tit. prol.
- 10 Quis putas est fidelis dispensator et prudens? etc. Matth. 24, 10^a.

CAPUT XIII.

- 1 Et imposuit ei manus, et confestim erecta est. Matth. 8, 10^a.
- 2 Hypocritae, unusquisque vestrum sabbato non solvit bovem aut asinum? Matth. 12, 6^a.
- 3 Hanc autem filiam Abrahae, quam alligavit Satanas, ecce decem et octo annis, etc. ibidem.
- 4 Regnum Dei simile est grano sinapis, etc. Matth. 17, 14^a. — Simile est fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinae sata tria, donec etc. Matth. 13, 5^a.
- 5 Nescio vos unde sitis. Exod. 33, 3^a. — Ibi erit fletus et stridor dentium. Matth. 8, 7^a.
- 6 Non capit prophetam perire extra Jerusalem 3^a q. 46, 10, 1^m.

CAPUT XIV.

- 1 Cujus vestrum asinus, aut bos in puteum cadet, etc. Matth. 12, 6^a.
- 2 Omnis qui se exaltat, humiliabitur, et e converso 2-2, q. 161, 5, 3^m.
- 3 Cum facis prandium aut coenam, noli vocare amicos, etc. sed pauperes, etc. 2-2, q. 31, 3, 1^m.
- 4 Et compelle intrare. Verit. q. 22, 9, 7^m.
- 5 Si quis venit ad me, et non odit patrem, etc. et animam suam, non potest meus esse discipulus 2-2, q. 25, 6, c. | q. 26, 2, c. | 7, 1^m | q. 34, 3, 1^m | q. 101, 4, 1^m | Opus. 18, c^o 9 | Ephes. 5, lect. 9 | c^o 6, prin^o | Col. 3, lect. 4.
- 6 Qui non bajulat crucem suam, non potest meus esse discipulus. Opus. 2, c^o 7.
- 7 Quis enim volens turrim aedificare, nonne prius sedens, computat sumptus? etc. et non potuit consummare 2-2, q. 189, 10, 7^m.
- 8 Qui non renuntiat omnibus quae possidet, non potest meus esse discipulus 2-2, q. 184, 7, 1^m | 4, d. 21, q. 3, a, 1, q. 1, 2^m | q. 3, c. | Opus. 65, c^o 9.
- 9 Qui habet aures audiendi, audiat. Matth. 11, 9^a.

CAPUT XV.

- 1 Erant autem appropinquantibus ei publicani et peccatores 2-2, q. 25, 6, 5^m | 3^a q. 10, 1, o. | 3^m | Matth. 6, 7^a.
- 2 Ita gaudium erit in caelo super uno peccatores poenitentiam

- agente, quam supra nonaginta justis, qui non indigent poenitentia 1^a q. 20, 4, 4^m | 3, d. 32, art. 4, q. 2, 1^m.
- 3 Nonne accendit lucernam, et evertit domum etc. 3, d. 1, L. 5^m.

CAPUT XVI.

- 1 Filii hujus saeculi, prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt 2-2, q. 47, 13, 1^m.
- 2 Facite vobis amicos de mammona iniquitatis 2-2, q. 32, 7, 1^m | q. 114, 6, 3^m | 4, d. 15, q. 2, art. 4, q. 2, 1^m.
- 3 Qui fidelis est in minimo, et in majori fidelis est 3, d. 23, L. | Opus. 23, c^o 1, fi. | Opus. 61, c^o 14.
- 4 Qui in modico iniquus est, in majori iniquus est. Mal. q. 2, 9, 9^m.
- 5 Nemo servus potest duobus Domini servire. Matth. 6, 18^a.
- 6 Deus autem novit corda vestra 3 Reg. 8, 11^a.
- 7 Lex et prophetae usque ad Joannem. Matth. 11, 7^a.
- 8 Facilius est caelum et terram transire. Psal. 101, fi. — Quam de lege unum apicem eadere. Matth. 5, 16^a.
- 9 Omnis qui dimittit uxorem suam, et adulteram ducit, moechatur. Matth. 5, 28^a. — Et qui dimissam a viro ducit, moechatur. Matth. 5, 28^a.
- 10 Et portaretur ab angelis 4, d. 44, q. 2, art. 3, q. 1, 1^m. — In sinum Abrahae 3^a q. 52, 2, 4^m | 3, d. 22, q. 2, art. 1, q. 2, c. | 4, d. 1, lect. 2, L. 1^m | d. 45, q. 1, 1, o. | art. 2, q. 1, c.
- 11 Elevans autem oculos cum esset in tormentis, vidit Abraham et Lazarum in sinu ejus 4, d. 50, q. 2, art. 2, q. 3, o. | Quol. 7, vel 8, q. 7, 1, o.
- 12 Crucior in hac flamma 1^a q. 64, 4, 1^m | 2, d. 6, 3, 6^m | 4, d. 31, art. 1, q. 3, c. | d. 44, q. 3, art. 3, q. 3, o. | d. 45, q. 1, q. 1, 3^m | q. 3, 3^m | Cg. 4, c^o 89. | Verit. q. 19, 1, c. | 16^m | Spiritus 1, 20^m | Anima. 6, 7^m | 21, e. | Quol. 2, vel 9, q. 7, 1, o. | Quol. 8, q. 10, 1, o. | Opus. 3, c^o 183 | 184.
- 13 Recordare etc. 4, d. 50, q. 2, art. 2, q. 1, o. | L. 3^m.
- 14 Illi qui volunt hinc ad vos transire non possint 2, d. 11, q. 1, 5, o. | 4, d. 50, q. 2, 4, o. | L. 4^m | Quol. 7, vel 8, q. 7, 1, 1^m | Opus. 3, c^o 239 | Psal. 33 | Psal. 36 | Psal. 51.

CAPUT XVII.

- 1 Impossibile est ut non veniant scandala. Matth. 18, 3^a. — Vae autem homini illi per quem veniunt, ibidem 4^a. — Si peccaverit in te frater tuus, increpa illum, ibidem 10^a.
- 2 Si septies in die peccaverit in te, et septies in die conversus etc. dimitte illi, ibidem 16^a. — Si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis huic arbori moro: eradicare, etc. Matth. 17, 14^a.
- 3 Cum feceritis omnia quae praecepta sunt vobis, dicere: Servi inutiles sumus: quod debuimus facere, fecimus 3, d. 19, art. 1, q. 1, c.
- 4 Ite ostendite vos sacerdotibus. Matth. 8, 3^a. — Fides tua te salvum fecit. Matth. 9, 17^a. — Regnum Dei intra vos est. Rom. 12, c^o 14, lect. 2.
- 5 Sicut fulgur coruscans de sub caelo, etc. ita erit Filius hominis in die sua. Joel. 2, fi. — Oportet illum multae pati, etc. Matth. 16, 8^a. — Ubiennque fuerit corpus, ibi congregabuntur et aquillae 1-2, q. 102, 6, 1^m | Job 39, fi.

CAPUT XVIII.

- 1 Oportet semper orare, et non deficere 2-2, q. 83, 14, o. | 4, d. 15, q. 4, art. 2, q. 3, o. | Rom. 1, lect. 5 | Ephes. 1, lect. 7 | Col. fi. | prin^o | c^o 4, prin^o | 1^a Thes. 5, lect. 2.
- 2 Judex quidam erat in quadam civitate, qui nec Deum timebat, et homines non reverebatur 2-2, q. 19, 3, 1^m.
- 3 Descendit hic justificatus in domum suam ab illo. Rom. 2, lect. 3.
- 4 Omnis qui se exaltat humiliabitur, et e converso, supra 14, 2^a. — Afferebant ad eum infantes, ut eos tangeret. Matth. 19, 13^a. — Sinite pueros venire ad me, ibidem 14^a. — Nemo bonus, nisi solus Deus, ibidem 15^a.
- 5 Non occides. Exod. 20, 9^a. — Non moechaberis, ibidem 10^a. — Non furtum facies, ibidem 11^a. — Non falsum testimonium, dicies, ibidem 12^a. — Honora patrem tuum et matrem, ibidem 8^a. — Haec omnia custodivi a juventute mea. Matth. 19, 21^a.
- 6 Unum tibi deest: omnia quaecumque habes vende, et da pauperibus, etc. Matth. 19, 22^a. — Et habebis thesaurum in caelo. Matth. 6, 14^a. — Facilius est camelum per foramen acus transire, etc. Matth. 19, 23^a.
- 7 Quae impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud Deum. Job 42, 1^a. — Qui reliquerit domum, aut parentes, etc. qui non recipiat plura in hoc tempore. Matth. 13, 26^a.
- 8 Tradetur gentibus. Matth. 20, 5^a 26, 12^a. — Occident eum 3^a q.

- 47, 1, o. — Et tertia die resurget. Matth. 20, 6^a. — Et qui praecipat, increpabant eum, ut taceret 4, d. 19, q. 2, 1, c.
- 9 Ipse vero multo magis clamabat. Jo. 7, lect. 3. — Fides tua te salvam fecit. Matth. 9, 17^a.

CAPUT XIX.

- 1 Et si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum 2-2, q. 62, 3, 2^m | 4, d. 15, q. 1, art. 5, q. 2, 6^m. — Dimidium bonorum meorum do pauperibus 3^a q. 7, 2, 3^m | Opus. 4, c^o 21, fi. | Opus. 73, c^o 19.
- 2 Venit enim Filius hominis quaerere, et salvum facere quod perierat. Matth. 9, 9^a. — Tollens quod non posui, et metens quod non seminavi. Matth. 25, 6^a. — Veniens cum usuris, exegissem illud, ibidem 7^a | Opus. 73, c^o 1, prin^o.
- 5 Et ingressus in templum, coepit efficere vendentes et ementes. Matth. 21, 3^a. — Scriptum est: Domus mea, domus orationis vocabitur, etc. ibidem 4^a.

CAPUT XX.

- 1 Coloni cogitaverunt intra se dicentes: Hic est haeres, occidamus illum, etc. Matth. 21, fi.
- 2 Reddite ergo quae sunt Caesaris Caesari. Matth. 22, 2^a.
- 5 Accesserunt autem quidam saducaeorum, qui negant resurrectionem, ibidem 4^a. — Moyses scripsit nobis, si frater alienus mortuus fuerit habens uxorem, et haec sine liberis fuerit, etc. Deut. 25, 6^a.
- 4 In resurrectione ex mortuis, neque nubent, neque ducunt uxores. Matth. 22, 6^a. — Neque ultra mori poterunt 1^a q. 97, 3, c. | 4, d. 43, art. 2, q. 1, 4^m | art. 3, q. 1, c. | d. 44, q. 2, art. 1, q. 1, 1^m | q. 3, art. 1, q. 2, o. | q. 3, c. | d. 48, q. 2, 1, c. | Cg. 4, c^o 82 | 85 | 86, 1^m | 89 | Po^a q. 5, 10, o. | Quol. 7, 11, o. | Opus. 3, c^o 157 | 167 | 181 | Opus. 55 | 12^m | 13^m | Causis. lect. 5, fi. | Rom. 8, lect. 2, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 9, fi. | Lect. 18 | 1^a Thes. 4, fi.
- 5 Aequales enim angelis sunt 1^a q. 63, 9, 3^m | q. 108, 8, o. | 2-2, q. 4, 5, 6^m | 2, d. 9, 8, o. | d. 29, 4, 4^m | Cg. 3, c^o 57, fi. | Anima. 20, 10^m.
- 6 Et filii sunt Dei, supra 6, 26^a. — Quia vero resurgant mortui et Moyses ostendit secus rubum, sicut dicit Dominum, Deum Abraham, et Deum Isaac, et Deum Jacob. Matth. 22, 7^a.
- 7 Deus autem non est mortuorum, sed vivorum, ibidem. — Omnia enim vivunt ei 1-2, q. 110, 1, 2^m | 2-2, q. 23, 2, 2^m | 3, d. 6, q. 3, 1, 4^m.
- 8 Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis. Psal. 109, 1^a — Donec ponam inimicos tuos 1 Reg. 15, penult.
- 9 Scabellum pedum tuorum 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XXI.

- 1 Vidua haec pauper plus quam omnes misit 2-2, q. 32, 4, 3^m.
- 2 Multi enim venient in nomine meo, dicentes: quia ego sum etc. Matth. 24, 2^a. — Ponite ergo in cordibus vestris, non praemeditari, etc. Matth. 10, 8^a.
- 5 In patientia vestra possidebitis animas vestras 2-2, q. 136, 2, 2^m | Rom. 2, lect. 2. — Arescentibus hominibus pro timore etc. Matth. 24, 4^a.
- 4 Erit enim praesentia magna super terram etc. ibidem 4^a. — Erunt signa in sole et luna. Joelis 2, 4^a. — Et stellis. Isa. 14, — Nam virtutes caelorum movebuntur. Joelis 2, 3^a.
- 5 Et tunc videbunt Filium hominis, venientem in nube. Matth. 24, 10^a. — Cum potestate magna et majestate, ibidem 11^a.
- 6 Caelum et terra transibunt. Psal. 101, fi.
- 7 Verba autem mea non transibunt. Matth. 5, 16^a.

CAPUT XXII.

- 1 Appropinquavit autem dies festus azymorum, qui dicitur pascha. Matth. 26, 1^a.
- 2 Intravit autem Satan in Judam, etc. Cg. 4, c^o 18, fi. | Quol. 3, q. 3, 3, o.
- 5 Quemadmodum illum traderet eis. Matth. 26, 12^a.
- 4 Desiderio desideravi, hoc pascha manducare vobiscum, antequam patiar 3^a q. 81, 1, 3^m.
- 5 Ex hoc non manducabo illud, donec, etc. Matth. 26, 10^a. — Non bibam de generatione vitis, donec etc. ibidem.
- 6 Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur, ibidem 8^a. — Et accepto pane gratias egit et fregit, et dedit eis dicens, ibidem 6, 7^a. — Et accepto calice, gratias egit et dixit: Accipite et dividite inter vos, ibidem.

- 7 Hoc facite in meam commemorationem 4, d. 8, q. 1, art. 1, q. 3, c.
- 8 Similiter et calicem postquam coenavit dicens 3^a q. 74, 1, 3^m.
- 9 Facta est contentio inter eos, quis eorum videretur esse major 2-2, q. 38, 1, 1^m.
- 10 Ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus regnum 1-2, q. 4, 7, 1^m | Cg. 3, c^o 51, fi. | Lib^o 4, c^o 82 | Opus. 3, c^o 261.
- 11 Ut edatis et bibatis super mensam meam, in regno meo 1-2, q. 4, 7, 1^m | Cg. 3, c^o 51, fi. | Lib^o 4, c^o 82 | Opus. 3, c^o 261.
- 12 Ut sedeat super thronos, judicantes duodecim tribus Israel. Matth. 19, 28^a.
- 15 Positis genibus, orabat dicens. Matth. 26, 18^a. — Pater si vis, transfer calicem istum a me, ibidem 19^a. — Veruntamen, non mea voluntas, sed tua fiat, ibidem.
- 14 Apparuit autem illi angelus de caelo, confortans eum 3^a q. 12, 4, 1^m | 2, d. 11, q. 1, 3, 7^m | 3, d. 14, art. 3, q. 6, 2^m | Hebr. 2, lect. 1.
- 15 Et factus in agonia 1^a q. 18, 6, 3^m | Cg. 4, c^o 90.
- 16 Prolitius orabat. Matth. 26, 18^a. — Et factus est sudor ejus, sicut guttae sanguinis, decurrentis in terram 4, d. 11, q. 2, art. 2, q. 4, 2^m.
- 17 At ille negavit eum. Matth. 26, fi. — Et conversus Dominus, respexit Petrum. Exod. 30, 1^a. — Et recordatus est Petrus etc. et egressus foras, flevit amare. Matth. 9, Joan. 13, lect. 2.
- 18 Ex hoc autem erit filius hominis, sedens a dextris virtutis Dei. Mar. 16, 21^a.

CAPUT XXIII.

- 1 Et facti sunt amici Herodes et Pilatus in ipsa die: nam antea inimici erant ad invicem 2-2, q. 23, 1, 2^m | 3^m | q. 25, 8, 3^m | 3, d. 27, q. 2, 1, 8^m | 12^m | Virt. q. 2, 4, 8, c.
- 2 Jesum vero tradidit voluntati eorum. Matth. 26, 12^a. — Venerunt in locum qui dicitur Calvariae. Matth. 27, 7^a. — Ibi crucifixerunt eum, ibidem 6^a. — Et latrones unum a dextris, et alterum a sinistris, ibidem 10^a.
- 3 Jesus autem dicebat: Pater, dimitte illis; non enim sciunt quid faciunt 3^a q. 21, 4, 2^m | q. 47, 5, o. | 6, c.
- 4 Erat autem et superscriptio scripta super eum litteris graecis et latinis et hebraicis: Hic est rex Judaeorum, ibidem 9^a. — Unus autem de his, qui pendebant latronibus, blasphemabat eum, etc. ibidem 11^a.
- 5 Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum 3^a q. 46, 11, 3^m.
- 6 Hodie mecum eris in paradiso 3^a q. 52, 4, 3^m | 3, d. 20, q. 2, art. 1, q. 3, 3^m | 4, d. 4, q. 2, art. 2, q. 6, 2^m | d. 20, L. 5^m | Cg. 4, c^o 90, fi.
- 7 Erat autem hora sexta, et tenebrae factae sunt super universam terram, usque in horam nonam. Matth. 27, 12^a. — Et obscuratus est sol. Joelis 2, 4^a. — Et velum templi scissum est medium, ibidem 16^a.
- 8 Et clamans voce magna ait: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum, ibidem 14^a. — Et hoc dicens, expiravit, ibidem 15^a.
- 9 Et depositum involvit sindone, ibidem 21^a. — Et posuit eum in monumento exciso, ibidem 22^a. — In quo nondum quisquam positus fuerat 3^a q. 51, 2, c. | 4^m | Jo. 7.
- 10 Paraverunt aromata, et unguenta: et sabbato quidem siluerunt, secundum mandatum 4, d. 11, q. 2, art. 2, q. 3, 4^m.

CAPUT XXIV.

- 1 Una autem sabbati valde diluculo venerunt ad monumentum. Psal. 107, 1^a.
- 2 Ecce duo viri steterunt secus illas. Matth. 28, 2^a. — In veste fulgenti, ibidem 4^a. — Dixerunt ad illas: Quid quaeritis viventem cum mortuis? ibidem 3^a.
- 5 Non est hic, sed surrexit 3^a q. 53, 1, o. | 2, c. | 3, 1^m | 3, d. 21, q. 2, 1, o.
- 4 Erat autem Maria Magdalene, et Joanna, et Maria Jacobi etc. Matth. 27, 19^a.
- 5 Petrus autem surgens, cucurrit ad monumentum. Jo. 7. — Pro-cumbens vidit linteamina posita 3^a q. 18, 4, 1^m | 2^m.
- 6 Oculi autem eorum tenebantur, ne eum agnoscerent 3^a q. 55, 4, 8^m.
- 7 Et quomodo tradiderunt eum summi sacerdotes. Matth. 26, 12^a. — In condemnationem mortis. Matth. 27, 15^a. — Et crucifixerunt eum, ibidem 6^a.
- 8 Nonne haec oportuit pati Christum. Matth. 18, 9^a. — Et ita intrare in gloriam suam 3^a q. 45, 1, c.
- 9 Et ipse se finxit longius irae 2-2, q. 111, 1, 1^m.
- 10 Et coegerunt illum 2-2, q. 188, 6, c. | 3^a q. 40, 1, 2^m | Verit. q. 11, 4, 2^m.

- 41 Et aperti sunt oculi eorum 3^a q. 55, 4, 2^m.
- 42 Et ipse evanuit ex oculis eorum 3^a q. 51, 1, 2^m.
- 43 Nonne cor nostrum ardens erat in nobis 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m | Psal. 22, fi. | Psal. 35.
- 44 Dicentes, quod surrexit Dominus vere, supra 5^a.
- 45 Cognoverunt eum in fractione panis 3, d. 21, q. 2, art. 4, q. 1, 3^m.
- 46 Stetit Jesus in medio. Isa. 12, fi.
- 47 Palpate et videte, quia spiritus carnem et ossa non habet, etc. 3^a q. 54, 2, 2^m | 3, d. 21, q. 2, art. 4, q. 2, 1^m | 4, d. 44, q. 2, art. 2, q. 6, c. | 1^m.
- 48 Et cum manducasset eorum eis 1^a q. 51, 3, 5^m | 3^a q. 54, 2, 3^m | q. 55, 3, c. | 6, c. | 1^m | 2, d. 8, 4, 1^m | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 4, o. | 4, d. 41, q. 1, art. 3, q. 4, 1^m | Cg. 4, c^o 82, fi. | Po^a q. 6, 8, c. | 8^m | Quol. 3, q. 2, 1, o. | Opus. 3, c^o 246 | Jo. 21, lect. 2, fi.
- 49 Haec sunt verba quae locutus sum vobis, cum adhuc essem vobiscum 3^a q. 55, 3, c.
- 40 Necesse est impleri omnia quae scripta sunt. Matth. 5, 14^a 16^a. — In lege, et prophetis, et psalmis de me. Rom. 5, lect. 6.
- 21 Tunc aperuit illis sensum, ut intelligerent Scripturas. Matth. 4, 21^a | 13, 7^a.
- 22 Oportebat Christum pati. Matth. 16, 9^a. — Et resurgere a mortuis, supra 3^a. — Die tertia. Matth. 20, 6^a.
- 23 Et praedicari in nomine ejus, poenitentiam in remissionem peccatorum, in omnes gentes. Matth. 4, 21^a | 21, 1^a.
- 24 Ego mittam promissum patris mei in vos. Jo. 16, lect. 2, fi.
- 25 Vos autem sedete in civitate, quoadusque induamini virtute ex alto. Rom. 13, 11^a.
- 26 Elevatis manibus, benedixit eis. Gen. 1, 31^a.
- 27 Et ferebatur in caelum 3, d. 22, q. 3, art. 2, q. 1, 1^m.
- 28 Et erant semper in templo laudantes, et benedicentes Deum. Psal. 33, 1^a 2^a.

Auctoritates ex Evangelio secundum Joannem.

CAPUT I.

- 1 In principio erat Verbum. Cg. 4, c^o 2 | 3 | 4, 11.
- 2 Et Verbum erat apud Deum 1^a q. 33, 3, 3^m | q. 34, 1, o. | 1-2, q. 93, 1, 2^m | 1, d. 27, q. 2, 2, o. | 3, d. 22, q. 3, art. 3, q. 2, 4^m | Cg. 4, c^o 11, fi. | Verit. q. 4, 2, o. | 4, 4^m | Po^a q. 9, 9, 7^m | 4, q. 4, 1, o. | Opus. 1, c^o 11 | Opus. 3, c^o 41.
- 5 Et Deus erat Verbum 1^a q. 27, 1, c. | q. 33, 1, 2^m | q. 41, 3, o. | 3^a q. 43, 1, o. | 3, d. 11, 1, o. | Cg. 4, c^o 3, usque 18 | Jo. 10, lect. 6, o. | Rom. 1, lect. 2, lect. 3.
- 4 Hoc erat in principio apud Deum, supra 2^a.
- 5 Omnia per ipsum facta sunt 1^a q. 39, 8, c. | Cg. 4, c^o 13 | Rom. 11, lect. 5.
- 6 Et sine ipso, factum est nihil 1-2, q. 72, 1, 2^m | Verit. q. 28, 6, c. | Mal. q. 2, 1, 4^m | 2, c. | 9, c. | 2^m | 6^m | 14^m | 11, 13^m | 12, 2^m | q. 4, 2, 10^m | Quol. 1, q. 9, 1, o.
- 7 Quod factum est. In ipso vita erat 1^a q. 18, 4, o. | 1, d. 36, q. 1, 3, 3^m | Cg. 4, c^o 13, fi. | Verit. q. 4, 8, o.
- 8 Et vita erat lux hominum. Cg. 4, c^o 13, fi.
- 9 Et lux in tenebris lucet. Cg. 4, c^o 13, fi.
- 10 Et tenebrae eam non comprehenderunt. Cg. 4, c^o 13, fi.
- 44 Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joannes. Jer. 7, 9^a.
- 42 Erat lux vera quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum 1^a q. 79, 4, 1^m | 2, d. 13, q. 2, 1, c. | 1^m. — In mundo erat. Hebr. 10.
- 45 Et mundus per ipsum factus est, supra 5^a. — Et mundus eum non cognovit. Ephes. 6, lect. 3.
- 44 In propria venit. Psal. 23, 5^a.
- 45 Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem, Filios Dei fieri. Luc. 6, 27^a.
- 46 Et verbum caro factum est 3^a q. 5, 3, 1^m | 3, d. 2, q. 1, art. 3, q. 2, 1^m | Cg. 4, c^o 31, fi. | 31 | Rom. 1, lect. 2 | Gal. 2, lect. 4, fi. | Hebr. 5.
- 47 Et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre 1^a q. 33, 3, c. | 2^m | q. 41, 3, c. | 3, d. 11, L. fi. | Cg. 4, c^o 8, fi. | 36, 1^m.
- 48 Plenum gratiae et veritatis 3^a q. 2, 10, 2^m | q. 7, 7, 1^m | 9, o. | 10, 12, c. | q. 14, 4, 2^m | q. 15, 2, 3, c. | q. 22, 1, c. 1^m | 3^m | q. 27, 5, 1^m | q. 28, 4, 2^m | q. 31, 1, c. | q. 38, 2, 2^m | 3, d. 4, q. 3, art. 2, q. 2, o. | d. 13, q. 1, art. 2, q. 1, 2, o. | d. 15, q. 1, 2, 5^m | Cg. 4, c^o 7 | Verit. q. 29, 2, o. | 5, 1^m | Opus. 3, c^o 221 | Isa. 11, lect. 2, prin^o | Jo. 1, lect. 15, fi. | c^o 3, lect. 6 | 1^a Cor. 11 | c^o 12 | Col. 1, lect. 5.
- 49 Qui post me venturus est, ante me factus est 3^a q. 16, 6, 2^m | 2, d. 1, q. 1, 2, 1^m.
- 20 Et de plenitudine ejus, nos omnes accepimus 3^a q. 7, 10, o. | 3, d. 13, q. 1, art. 2, q. 2, o.

- 21 Et gratiam pro gratia. Rom. 1, lect. 4, prin^o.
- 22 Lex per Moysen facta est, gratia autem et veritas, per Jesum Christum facta est. Rom. 1, lect. 4, prin^o.
- 25 Deum nemo vidit unquam 1^a q. 12, 1, 1^m | 4, d. 49, q. 2, 1, 1^m | Matth. 5.
- 24 Unigenitus Filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit 1^a q. 33, 3, 2^m | 3, d. 22, q. 3, art. 3, q. 2, 4^m | Cg. 4, c^o 11, fi.
- 25 Vox clamantis in deserto, dirigite viam Domini 1 Reg. 7, 1^a. — Ego vos baptizo in aqua. Matth. 3, 5^a.
- 26 Ecce agnus Dei 1-2, q. 102, 3, 2^m | 3^a q. 73, 5, c. | Isa. 16, prin^o | Jo. 1, lect. 21, fi. | 1^a Cor. 5, lect. 2.
- 27 Ecce qui tollit peccata mundi 3^a q. 22, 2, 2^m | 3, c. | q. 47, 5, 3^m | 6, 6^m | q. 48, 2, 2^m | q. 49, 1, o. | 2, 3, 4, 5, c. 5, 3^m | 4^m | q. 52, 5, c. | q. 56, 2, 4^m | q. 62, 5, o. | q. 69, 1, 2^m | 3^m | q. 73, 5, c. q. 79, 3, c. 3, d. 18, q. 5, 4^m | d. 19, 1, o. | art. 5, q. 1, 3^m | L. prin^o | d. 20, art. 1, q. 1, 2^m | art. 3, 1^m | 4^m | 6^m | art. 4, q. 2, 1^m | 4, d. 4, q. 2, art. 1, q. 3, c. | d. 17, q. 3, art. 1, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 55, 23^m | 24^m | 72 | 74 | Quol. 2, 2, o. | Opus. 3, c^o 238, fi. | Rom. 5, lect. 2, fi.
- 28 Et ego nesciebam 1, d. 5, L. | Jo. 1, lect. 22 | 1^a Cor. 1, lect. 2. — Ut manifestetur in Israel, propterea veni ego 3^a q. 36, 4, 3^m | q. 43, 3, 1^m.
- 29 Vidi spiritum descendantem, quasi columbam de caelo, et mansit super eum. Matth. 2, 12^a.
- 50 Sed qui misit me baptizare. Jer. 7, 9^a. — Hic est qui baptizat in Spiritu sancto. Matth. 3, 6^a.
- 51 Amen, amen dico vobis. Isa. 25, fi. | Joan. 3 | Rom. 11, fi. | 1^a Cor. 14, lect. 3, fi.
- 52 Videbitis caelum apertum. Matth. 3, 11^a. — Et angelos Dei ascendentes et descendentes supra filium hominis. Gen. 28, 1^a.

CAPUT II.

- 1 Et erat mater Jesu ibi. Matth. 18^a. — Quid mihi et tibi est mulier 3, d. 4, q. 2, 2, 2^m. — Nondum venit hora mea 3^a q. 46, 9, o. | 10, c.
- 2 Omnis homo primum bonum vinum ponit 3^a q. 44, 3, 2^m.
- 5 Hoc fecit initium signorum Jesus 3^a q. 36, 4, 3^m | q. 43, 3, o. | 4, d. 44, L. | Opus. 11, art. 18 | Jo. 2, lect. 1, fi. | c^o 15, lect. 5, fi. | c^o 21.
- 4 Et crediderunt in eum discipuli ejus 3^a q. 43, 3, 3^m.
- 5 Post haec descendit Jesus in Capharnaum, ipse et mater ejus et fratres ejus. Matth. 12, fi. | 3^a q. 28, 3, 5^m.
- 6 Quadringenta et sex annis, aedificatum est templum hoc 3^a q. 33, art. 1 | 1^m.
- 7 Ipse enim sciebat, quid esset in homine 3^a q. 10, 2, c.

CAPUT III.

- 1 Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei 1-2, q. 113, 3, 1^m | 3^a q. 66, 2, o. | q. 68, 1, 2, o. 70, 2, 3^m | 4^m | q. 72, 6, 1^m | q. 81, 5, c. | 4, d. 3, art. 5, q. 3, o. | d. 4, q. 3, art. 3, q. 2, c. | 3^m d. 6, q. 1, art. 1, q. 1, c. | d. 17, q. 3, art. 1, q. 1, c. 1^m | q. 4, c. Cg. 4, c^o 71 | 72, Quol. 6, q. 3, 1, o. | Jo. 6, lect. 7.
- 2 Nemo ascendit in caelum, nisi qui descendit de caelo, Filius hominis qui est in caelo 3^a q. 5, 2, 1^m | q. 57, 2, 2^m | 3, d. 22, q. 3, 1, 2^m | L. 3^m | Cg. 4, c^o 30.
- 5 Ita exaltari oportet Filium hominis 3^a q. 46, 4, c. — Amen, amen dico tibi, supra 1, penult.
- 4 Ut omnis qui credit in ipsum non pereat, sed habeat vitam aeternam. Mar. 16, 12^a.
- 5 Sic Deus dilexit mundum 3^a q. 1, 1, c.
- 6 Ut Filium suum Unigenitum daret, supra 1, 17^a.
- 7 Non enim misit Deus Filium suum in mundum, ut judicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum 3^a q. 68, 1, c. 2, o.
- 8 Qui credit in eum, non judicatur 4, d. 47, q. 1, art. 3, q. 2, 1^m.
- 9 Qui autem non credit, jam judicatus est 1^a Cor. 5, fi.
- 10 Qui autem facit veritatem, venit ad lucem 1^a q. 17, 1, c.
- 11 Non enim ad mensuram dat Deus spiritum 3^a q. 7, 11, 1^m | 3, d. 13, q. 1, art. 2, q. 2, 1^m | L. 2^m. — Qui de caelo venit super omnes est 3, d. 3, q. 4, 1, 1^m | Cg. 4, c^o 30.
- 12 Pater diligit Filium, et omnia dedit in manu ejus 1^a q. 42, 6, 2^m | Cg. 4, c^o 8 | Po^a q. 2, 3, 9^m.

CAPUT IV.

- 1 Omnis qui biberit ex aqua hac, sitiet iterum 1-2, q. 2, 1, 3^m. — Fons aquae salientis 1-2, q. 2, 1, 3^m | Psal. 41 | Isa. 12, fi. — Video, quia propheta es tu, infra 6, 5^a.
- 2 Venit hora, quando neque in monte hoc, neque in Jerosolymis adorabitis Patrem 2-2, q. 84, 3, 1^m.

- 5 In spiritu et veritate oportet adorare 2-2, q. 81, 7, 1^m | q. 83, 13, 1^m | 3, d. 9, q. 1, art. 3, q. 3, 2^m.
4 Jam non propter loquelam tuam credimus 2-2, q. 2, 10, c. fi.

CAPUT V.

- 1 Pater meus usque modo operatur, et ego operor 1^a q. 69, 2, c. q. 73, 2, 1^m | q. 118, 3, 1^m.
2 Non solum solvebat sabbatum. Matth. 5, 13^a.
3 Sed et Patrem suum dicebat Deum. Psal. 88, 12^a.
4 Aequalem se faciens Deo 1^a q. 42, o. | 3^a q. 43, 4, c. | q. 58, 3, o. | 1, d. 19, q. 1, o. | d. 31, 2^m | 3, d. 11, 1, c. | Cg. 5, c^o 7, 11^m | 9, 11 | Po^a q. 2, 3, c. fi. | q. 3, 13, o. | 14, 3^m | 15, c. q. 10, 1, 16^m | 32, 5^m | 18^m | 4, c.
5 Non potest illius a se facere quicquam, nisi quod viderit Patrem facientem 1^a q. 42, 6, 1^m | Cg. 4, c^o 8.
6 Quaecumque enim ille fecerit, haec et Filius similiter facit 3^a q. 43, 4, b.
7 Pater enim diligit Filium, et demonstrat ei omnia quae ipse facit 1^a q. 42, 6, 2^m | Cg. 4, c^o 8.
8 Sicut enim Pater suscitavit mortuos et vivificat, sic et Filius quos vult vivificat 3^a q. 43, 4, c. | 2^m.
9 Non enim Pater judicat quemquam, sed omne iudicium dedit Filio 1, d. 47, q. 1, art. 2, q. 1, 1^m | Hebr. 12, lect. 4.
10 Ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant Patrem 2-2, q. 81, 3, 1^m | q. 84, 1, 3^m | 3^a q. 25, 1, 1^m | 3, d. 9, q. 1, art. 3, q. 2, o.
11 Qui non honorificat Filium, non honorificat Patrem, supra 11^a.
12 Qui misit illum 1^a q. 53, o. | q. 112, 1, c. 3^m | 3^a q. 18, 1, 3^m | q. 39, 8, 1^m | 1, d. 15, o. | 3, d. 1, L. 2^m | d. 25, q. 1, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 8 | 23, 24, 2^m | Po^a q. 10, 4, 14^m | Gal. 4, lect. 1.
13 Amen, amen dico vobis, supra 1, penult.
14 Qui audit verbum meum, et credit ei qui me misit, habet vitam aeternam. Mar. 16, 12^a.
15 Et in iudicium non venit, sed transit a morte in vitam, supra 3, 7^a.
16 Venit hora in qua omnes qui in monumentis sunt, audient vocem Filii Dei 4, d. 43, art. 1, q. 1, o. | d. 44, q. 1, art. 1, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 78 | 79 | 80 | Rom. 1, lect. 3, fi. | 1^a Cor. 15, lect. 1.
17 Sicut enim Pater habet vitam in semetipso, sic dedit et Filio vitam habere in semetipso 3, d. 31, q. 1, art. 2, q. 1, 5^m | Verit. q. 4, 8, 3^m | Joan. 14, lect. 2.
18 Et potestatem dedit ei iudicium facere, quia Filius hominis est 3^a q. 59, 2, c. 3, c. | 4, d. 47, q. 1, art. 2, q. 1, 1^m | Hebr. 12, lect. 4.
19 Et procedent, qui bona fecerunt in resurrectionem vitae, qui vero mala egerunt, in resurrectionem iudicii 4, d. 43, art. 1, q. 2, 3^m | art. 2, q. 1, 4^m | d. 44, q. 3, art. 1, q. 1, o. | Cg. q. c^o 86, 89 | Quol. 7, 12, o.
20 Non possum ego a me ipso facere quicquam, supra 5^a.
21 Sicut audio, iudico 1^a q. 42, 6, 2^m | Cg. 4, c^o 8.
22 Et iudicium meum verum est 1^a q. 16, 5, o. | 1-2, q. 3, 7, c.
23 Non quaero voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui me misit. Matth. 26, 18^a 19^a 20^a.
24 Ille erat lucerna ardens et lucens. Psal. 17. — Opera quae dedit mihi Pater ut perficiam ea, ipsa opera quae facio testimonium perhibent de me 3^a q. 43, 1, 4, o. | 3, d. 5, q. 1, 1, o. | d. 16, q. 1, 3, c. | Cg. 4, c^o 55, 8^m | Quol. 2, 6, 4^m | Jo. 15, lect. 3.
25 Neque vocem ejus unquam audistis 3^a q. 39, 8, 2^m.
26 Neque speciem ejus vidistis, ibidem.

CAPUT VI.

- 1 Erat autem proximum Pascha, dies festus Judaeorum. Matth. 26, 1^a. — Hoc autem dicebat tentans eum. Gen. 22, 1^a. — Accipit ergo Jesus panes. Matth. 14, 3^a. — Et cum gratias egisset, ibidem 4^a.
2 Hic est vere propheta, qui venturus est in mundum 2-2, q. 174, 5, 3^m | 3^a q. 7, 8, o. | q. 31, 2, c. | Verit. q. 20, 6, c. | Psal. 44 | Jo. 4, lect. 6 | c^o 6 | lect. 2, prin^o | c^o 9, lect. 2 | Hebr. 1.
3 Fugit iterum in montem solus. Mach. 14, 5. — Amen, amen dico vobis, supra 1, penult. — Quem misit ille, supra 5, 12^a.
4 Non Moyses dedit vobis panem de caelo, sed Pater meus dat vobis de caelo panem verum 4, d. 19, L. 1^m.
5 Ego sum panis vitae 3^a q. 79, 1, b.
6 Qui venit ad me non esuriat, et qui credit in me non sitiet in aeternum 1-2, q. 2, 1, 3^m.
7 Descendi de caelo. Cg. 4, c^o 30.
8 Non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me. Matth. 26 | 18^a 19^a 20^a.
9 Et ego resuscitabo eum 3^a q. 54, 2, c. | q. 56, 1, 2, o. | q. 59, 2, c. fi. | q. 62, 5, 1^m | 3^m | 3, d. 21, q. 2, 2, 1^m | 2^m | 4, d. 43, a. 2, q. 1, o. | q. 2, c. | a. 3, q. 1, 1^m | d. 45, q. 2, a. 3, q. 3, 2^m |

- d. 48, q. 1, 1, 5^m | L. | Cg. 4, c^o 78 | Verit. q. 27, 3, 7^m | q. 29, 4, 1^m | Opus. 3, c^o 246 | Job 19 | 1^a Cor. 15, lect. 5 | 1^a Thes. 4, lect. 2. — In novissimo die 4, d. 43, a. 3, q. 1, o. | q. 2, c. | q. 4, 2^m. Job 19.
10 Omne quod dat mihi Pater, ad me veniet, et non ejiciam eum foras. Jo. 14, lect. 7, prin^o | Quol. 7, q. 9, 2, c. | Ephes. 3, lect. 5, prin^o.
11 Omne quod dedit mihi, non perdam ex eo, infra 10, 12^a.
12 Omnis qui videt Filium, et credit in eum, habet vitam aeternam. Mar. 16, 12^a.
13 Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum 4, d. 17, q. 1, a. 3, q. 2, 1^m | Cg. 3, c^o 148 | Verit. q. 28, 4, 2^m.
14 Omnis qui audivit a Patre, et didicit, venit ad me, supra 10^a 13^a.
15 Non quia Patrem vidit quisquam, nisi is qui est a Deo, hic vidit Patrem, supra 1, 23, 24^a | Matth. 11, 5^a. — Qui credit in me, habet vitam aeternam. Matth. 16, 12^a.
16 Panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita 3^a q. 79, 1, c. | 8, c. | q. 81, 1, 3^m | 4, d. 8, q. 1, a. 2, q. 2, 4^m.
17 Nisi manducaveritis carnem Filii hominis, et biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis 3^a q. 65, 4, 2^m | q. 73, 3, 1^m | q. 87, 4, 1^m | 4, d. 9, a. 1, q. 2, 1^m.
18 Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, habet vitam aeternam 3^a q. 79, 2, o. | q. 80, 2, 1^m | Jo. 6, o.
19 Caro mea vere est cibus et sanguis meus vere est potus 3^a q. 76, 1, 2^m | 4, d. 10, a. 2, q. 2, 1^m.
20 Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in eo, infra 10, 12^a.
21 Sicut misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem; et qui manducat me, et ipse vivet propter me 1^a Cor. 11, lect. fi.
22 Qui manducat hunc panem, vivet in aeternum 4, d. 46, q. 2, a. 3, q. 3, 2^m.
23 Spiritus est qui vivificat, caro non prodest quidquam 3^a q. 75, 1, 1^m | 4, d. 10, 1, 2^m.
24 Verba quae ego loquutus sum vobis, spiritus et vita sunt 3^a q. 75, 1, 1^m | 3, c. | Cg. 4, c^o 68.
25 Et quis esset eum traditurus. Matth. 26, 1-2^a.
26 Nonne ego vos duodecim elegi? et unus ex vobis diabolus est 4, d. 38, q. 2, a. 2 | q. 1, 2^m.

CAPUT VII.

- 1 Erat autem in proximo dies festus Judaeorum, Scenopegia 1-2, q. 102, 4, 10^m | q. 193, 3, 4^m | Jo. 7 | Lect. 2 | Lect. 5, prin^o.
2 Dixerunt autem ad eum fratres ejus, etc. Matth. 12, fi. — Tempus meum nondum advenit, tempus autem vestrum semper est paratum 1^a Cor. 3, lect. 2.
3 Mea doctrina, non est mea 3^a q. 9, 1, o. | 3, d. 14, a. 1, q. 1, o. | Verit. q. 20, 1, o. | Opus. 3, c^o 223.
4 Qui misit me, supra 5, 12^a.
5 Non ex Moyse, est circumcisio, sed ex patribus 1 2, q. 103, 1, 3^m | Verit. q. 28, 2, fi.
6 Circumcisionem accipit homo in sabbato, ut non solvatur lex Moysi 2-2, q. 122, 4, 3^m | 4, d. 1, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m.
7 Mihi indignamini, quia totum hominem sanum feci in sabbato? Matth. 12, 6^a | 3^a q. 44, 3, 3^m. — Nolite iudicare secundum faciem, sed justum iudicium iudicare. Matth. 7, 1^a | 2^a Cor. 10, lect. 2, prin^o.
8 Qui credit in me sicut dicit Scriptura, flumina de ventre ejus fluent aquae vitae 1-2, q. 2, 1, 3^m | Psal. 41 | Isa. 12, fi. — Quia nondum venerat hora ejus, supra 2, 3^a.
9 Nondum enim erat Spiritus datus, quia Jesus nondum fuerat glorificatus 3^a q. 43, 6, 1^m | Opus. 1, c^o 17 | Jo. 16, lect. 2, fi. | Rom. 1, lect. 3.
10 Hic est vere propheta, supra 6, 5^a.

CAPUT VIII.

- 1 In lege autem Moyses mandavit nobis hujusmodi lapidare 3, q. 29, 1, 1^m | 4, d. 30, q. 2, a. 1, q. 3, 4^m | d. 38, L. 3^m.
2 Ego sum lux mundi, supra 1, 12^a.
3 Ego non iudico quemquam, supra 5, 21^a 22^a.
4 Misit me Pater, supra 5, 12^a. — In lege vestra scriptum est, quia duorum hominum testimonium verum est. Deut. 17, 1^a. — Nec dum venerat hora ejus, supra 2, 3^a.
5 Si me sciretis, forsitan et Patrem meum sciretis 2-2^a q. 2, art. 8, 3^m | d. 1, q. 2, 2, o.
6 Haec verba loquutus est Jesus in gazophylacio, docens in templo 1, prol. L. | Jo. 8, lect. 2, fi.
7 Amen, amen dico vobis, supra 1, penult.
8 Ego non sum de hoc mundo 2-2, q. 188, 2, 3^m | Jo. 1, lect. 12.
9 Si enim non credideritis, quia ego sum, moriemini in peccatis

- vestris. Mar. 16, 13^a. — Et ego quae audivi a Patre meo, haec loquor in mundo, supra 5, 21^a. — Principium qui et loquor vobis 1^a q. 1, 3, 1^m | 7, c. | Cg. 2, c^o 4.
- 10 Cum exaltaveritis Filium hominis, supra 3, 3^a. — Sicut docuit me Pater, haec loquor, supra 5, 7^a. — Et a me ipso facio nihil, supra 5, 5^a.
- 11 Pater mecum est, et non reliquit me solum 1^a q. 31, o. | 1, d. 2, L. fi. | d. 21, o. | d. 24, q. 2, 1, o. | Po^a q. 9, 8, o.
- 12 Quae placita sunt ei facio semper. Matth. 13, 19^a | 20^a. — Vere mei discipuli eritis. Verit. q. 2, 12, 18^m.
- 13 Omnis qui facit peccatum, servus est peccati. Verit. q. 24, 1, 7^m.
- 14 Si vos Filii liberaverit, vere liberi eritis 3^a q. 27, 3, c. fi. | q. 49, 2, 2^m | q. 54, 7, 2^m | Virt. q. 24, 11, 1^m | Quol. 6, q. 3, 1, c. | Titum 2.
- 15 Ego quod audivi apud Patrem, loquor, supra 5, 21^a. — Veritatem loquor quam audivi a Deo, ibidem. — Nos ex fornicatione non sumus nati. Levit. 17, 5^a.
- 16 Ego enim ex Deo processi et veni 1^a q. 27, o. | 1, d. 13, o. | Cg. 4, c^o 11 | Po^a q. 10, o.
- 17 Vos ex patre diabolo estis 1^a q. 114, 3, 2^m | Ma. q. 3, 5, c. fi.
- 18 Ille homicida erat ab initio 1^a q. 63, 5, 1^m | Ma. q. 15, 4, 1^m | 2^m | q. 16, 4, 1^m.
- 19 Et in veritate non stetit, quia non est veritas in eo 1^a q. 64, 2, 5° | 2, q. 96, 1, c.
- 20 Cum loquitur mendacium ex propriis loquitur. Ma. q. 16, 4, 23^m.
- 21 Quia mendax est, et pater ejus. Ma. q. 16, 7, 2^m.
- 22 Propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis. Jo. 8, lect. 7.
- 23 Abraham, pater vester, exultavit ut videret diem meum; vidit, et gavisus est 1-2, q. 98, 4, c. | 3^a q. 31, 1, o.
- 24 Antequam Abraham fieret, ego sum. Exod. 3, fi.
- 25 Jesus autem abscondit se, et exivit de templo 3^a q. 44, 3, 1^m.

CAPUT IX.

- 1 Neque hic peccavit, neque parentes ejus 1-2, q. 87, 7, 1^m. — Qui misit me, supra 5, 12^a.
- 2 Venit nox, quando nemo potest operari. Isa. 15, 1^a.
- 3 Lux sum mundi, supra 8, 2^a. — Lutum fecit ex sputo, et linivit sputum super oculos ejus, et dixit 3^a q. 44, 3, 2^m | 3^m.
- 4 Non est hic homo a Deo, qui sabbatum non custodit 3^a q. 40, 4, 1^m.
- 5 Propheta est, supra 6, 5^a. — Scimus quia Deus peccatores non exaudit 2-2, q. 83, 16, o. | q. 178, 2, 1^m | 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 3, 1^m | Po^a q. 6, 9, 1^m | Jo. 4, lect. 3.
- 6 Si caeci essetis, non haberetis peccatum 2-2, q. 15, 1, 1^m.

CAPUT X.

- 1 Amen, amen dico vobis, supra 1, penult. — Ego sum ostium 3^a q. 8, 6, 3^m.
- 2 Et ingredietur et egredietur, et pascua inveniet. Quol. 7, q. 9, 2, c. | Ephes. 3, lect. 5, prin^o. — Ego veni ut vitam habeant, et abundantius habeant. Ephes. 2, lect. 2, fi. | 2^a Tim. 1, lect. 2, fi.
- 3 Mercenarius autem et qui non est pastor, etc. fugit 3, d. 29, 4, 1^m. — Animam meam pono pro ovibus meis 1^a Tim. 2, 5^a 6^a.
- 4 Ego pono animam meam, et iterum sumo eam 3, d. 21, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m.
- 5 Nemo tollit eam a me, sed ego pono eam a me ipso 3, q. 47, 1, 1^m | q. 50, 3, 1^m | 3, d. 21, L.
- 6 Potestatem habeo ponendi eam, et potestatem iterum sumendi eam 3, d. 16, q. 1, 2, 1^m.
- 7 Hoc mandatum accepi a Patre meo 3^a q. 47, 2, 1^m. — Numquid daemonium potest caecorum oculos aperire? 1^a q. 91, 2 | 3^m | q. 114, 4, c. | 2^m | q. 115, 5, 1^m | q. 117, 3, c. | 3^a q. 29, 1, 3^m | 2, d. 7, q. 3, 1, o. | d. 8, a. 4, q. 2, c. | d. 21, q. 2, 1, c. | Cg. 3, c^o 103 | Po^a q. 6, 5, o. | Ma. q. 16, 5, o. | 11, 10^m. Job 1.
- 8 Pater meus quod dedit mihi, majus omnibus est. Cg. 4, c^o 8.
- 9 Ego et Pater unum sumus, infra 12^a. Opus. 9, q. 56.
- 10 Ego dixi dii estis. Exod. 23, 2^a. — Non potest solvi Scriptura. Matth. 5, 16^a. — Quem Pater sanctificavit 3^a q. 31, 1, 2^m | 1, d. 15, q. 5, a. 1, q. 4, 2° | 3, d. 9, q. 5, 3, o.
- 11 Et misit in mundum, supra 5, 12. — Opera quae ego facio in nomine Patris mei, haec testimonium perhibent de me, supra 5, 25^a.
- 12 Pater in me est, et ego in Patre 1^a q. 42, 5, o. | 3^a q. 2, 9, 4^m | 1, d. 19, q. 3, 2, o. | Cg. 4, c^o 56 | Jo. 10, lect. 6 | c^o 16, lect. 7.
- 13 Joannes quidem fecit signum nullum 3^a q. 38, 2, 2^m | q. 40, 2, 1^m.

CAPUT XI.

- 1 Maria autem erat quae unxit Dominum unguento, et extersit

capillis suis pedes ejus, cujus frater Lazarus infirmabatur. Matth. 16, 9^a.

- 2 Si quis ambulaverit in die non offendit 1^a Cor. 4. — Lazarus amicus noster dormit. Psal. 3 | Jo. 11, lect. 3, prin^o | Rom. 13, lect. 3, prin^o | 1^a Cor. 11 | c^o 15.
- 3 Resurget frater tuus. Job 19, 6^a. — Scio quia resurget in resurrectione, ibidem. — In novissimo die, supra 6, 14^a. — Ego sum resurrectio et vita, supra 6, 13^a.
- 4 Qui credit in me, etiam si mortuus fuerit vivet, et omnis qui vivit etc. Matth. 16, 12^a.
- 5 Jesus infremuit spiritu, infra 5^a | Matth. 26, 14^a. — Et turbavit se ipsum 3, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, a. 2 | 1^m | 2^m | Jo. 12, lect. 4, prin^o | c^o 13, lect. 4, prin^o.
- 6 Et lacrymatus est Jesus 4, d. 15, L. fi. | d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, c. | 2^m.
- 7 Jesus autem elevatis sursum oculis dixit: Pater, gratias ago tibi quoniam audisti me. Matth. 14, 4^a. — Tu me misisti, supra 5, 12^a.
- 8 Caiphas... cum esset pontifex anni illius, prophetavit, quia Jesus etc. 4, d. 19, L. 2° | Quol. 9, 16, c. | 1^a Cor. 12 | Jo. 11, lect. 8.
- 9 Proximum autem erat pascha. Matth. 26, 1^a.

CAPUT XII.

- 1 Ante sex dies paschae ibidem. — Judas Iscariotes qui eum traditurus, ibidem 12^a. — Me autem non semper habebitis, ibidem 2^a. — Amen, amen dico vobis, supra 1, penult. — Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manent 3^a q. 42, 1, c. fi. | q. 46, 2, 1^m.
- 2 Nunc anima mea turbata est, supra 11, 9^a. — Pater, clarifica Filium tuum. Cg. 4, c^o 8 | Trin. 12, 9^m. — Et clarificavi, et iterum clarificabo. Hebr. 2, lect. 2.
- 3 Ego autem si exaltatus fuero a terra, supra 3, 3^a. — Ut sermo Isaiae impleretur, quem dixit. Matth. 1, 18^a. — Et brachium Domini cui revelatum est? 2 Paral. 6, fi.
- 4 Excaecavit oculos eorum, et induravit cor eorum, etc. Exod. 4, 2^a. — Haec dixit Isaías, quando vidit gloriam ejus. Gen. 32, 3^a. — Qui misit me, supra 5, 12^a.
- 5 Qui videt me, videt eum qui misit me, supra 8, 7^a. — Ego lux in mundum veni, ibidem 2^a.
- 6 Ego non judico eum, ibidem 3^a. — Non enim veni ut judicem mundum, supra 3, 7^a.
- 7 Sermo quem loquutus sum, ille judicabit eum in novissimo die, supra 6, 9^a | Hebr. 4, lect. 2.

CAPUT XIII.

- 1 Ante diem festum paschae etc. Matth. 26, 1^a 4^a | Cg. 4, c^o 48. — Cum diabolus jam misisset in cor. Psal. 77, fi. — Ut traderet eum. Matth. 26, 12^a.
- 2 A Deo exivit, et ad Deum vadit 1^a q. 42, 5, 2^m | 2, d. 10, 4, 1^m.
- 3 Amen, amen dico vobis, supra 1, penult. — Sed ut adimpleatur Scriptura. Matth. 1, 23^a.
- 4 Qui manducat mecum panem, levabit contra me calcaneum suum. Psal. 49.
- 5 Credatis quia ego sum. Exod. 3, fi. — Qui me misit, supra 5, 12^a. — Jesus turbatus est spiritu, supra 11, 9^a.
- 6 Quem diligebat Jesus 1^a q. 20, 4, 3^m | 3^a q. 45, 3, 4^m | 3, d. 31, q. 2, a. 3, q. 3, c. | d. 45, 3, 4^m | Jo. 13, lect. 5 | c^o 21, lect. 5.
- 7 Ille est cui intinctum panem porrexero, et cum intinxisset panem dedi Judae 3^a q. 81, 2, 1^m | q. 83, 5, 9^m | 4, d. 11, q. 8, a. 2, q. 1, 2, o. | Jo. 13, lect. 3 | lect. 4.
- 8 Et post buccellam, introivit in eum Satan. Luc. 22, 2^a. — Nunc clarificatus est Filius hominis, et Deus clarificatus est in eo, etc. supra 12, 7^a.
- 9 Mandatum novum do vobis ut diligatis invicem, sicut dilexi vos 1-2, q. 108, 3, o. | 2-2, q. 41, 7, o. | Cg. 3, c^o 114 | Rom. 13, lect. 2 | Gal. 5.
- 10 In hoc ergo cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis adinvicem 2-2, q. 81, 1, 5^m | q. 101, 3, 1^m.
- 11 Non cantabit gallus, donec ter me neges. Matth. 26, fi.

CAPUT XIV.

- 1 Creditis in Deum, et in me credite 2-2, q. 2, 7, c. | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 2, o. | q. 3, 4, c. | Hebr. 11.
- 2 In domo Patris mei, mansiones multae sunt 1-2, q. 3, 2, 3^m | q. 5, 2, o. | q. 112, 4, c. | 2^m | 1, d. 44, 3, 5^m | 4, d. 49, q. 1, a. 4, q. 3, 4, o. | L. | Cg. 3, c^o 42 | 55 | 58 | Matth. 28 | Jo. 14 | 1^a Cor. 3, lect. 2, prin^o | 2^a Thes. 1 | Hebr. 11, fi.
- 3 Domine, nescimus quo vadis, et quomodo possumus viam scire? 1^a q. 101, 1, 2^m | 1-2, q. 76, 2, c. | Dio. 4, lect. 4.

- 4 Ego sum vīa, veritas, et vita 3, d. 31, q. 1, a. 2, q. 1, 5^m | Verit. q. 4, 1, 3^m | Jo. 14, lect. 2.
- 5 Nemo venit ad Patrem nisi per me. Jo. 14, lect. 7.
- 6 Si cognovissetis me, et Patrem meum utique cognovissetis, supra 8, 7^a. — Qui videt me, videt et Patrem meum, ibidem.
- 7 Ego in Patre, et Pater in me est, supra 10, 18^a | Cg. 4, c^o 9.
- 8 Pater in me manens, ipse facit opera. Cg. 4, c^o 4.
- 9 Alioquin propter ipsa opera credite, supra 5, 25^a. — Amen, amen dico vobis, supra 1, penult.
- 10 Qui credit in me, opera quae ego facio, ipse faciet et majora horum faciet 3^a q. 43, 4, 2^m.
- 11 Quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, hoc faciam 2-2, q. 83, 7, 2^m | 15, 2^m | 16, c. | 4, d. 15, q. 4, a. 7, q. 3, o. | Cg. 3, c^o 96 | Opus. 7, prin^o | Dio. 3 | Matth. 7 | Jo. 14, lect. 4, fi. | c^o 16, lect. 6.
- 12 Si diligitis me, mandata mea servare 2-2, q. 44, 1, o.
- 13 Rogabo Patrem, et alium Paraclitum dabit vobis 2-2, q. 83, 10, 1^m | 4, d. 15, q. 4, a. 6, q. 1, 2^m | Cg. 4, c^o 8.
- 14 Ut maneat vobiscum in aeternum. Rom. 18, 13^a.
- 15 Spiritum veritatis, quem mundus non potest accipere, quia non videt eum, nec scit eum. Ephes. 6, lect. 3.
- 16 Vos autem cognoscetis eum, quia apud vos manebit, et in vobis erit. Rom. 18, 13^a.
- 17 In illo die cognoscetis, quia ego sum in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis 1^a q. 31, 1, 4^m. — Venit enim princeps mundi hujus. Ephes. 6, lect. 3.
- 18 Qui diligit me, diligetur a Patre meo; et ego diligam eum, et manifestabo ei meipsum. Jo. 14, lect. 7.
- 19 Si quis diligit me, sermonem meum servabit, et Pater meus diliget eum, et ad eum veniemus, et mansionem apud eum faciemus, supra 14^a | Rom. 18, 13^a.
- 20 Et sermonem quem audistis non est meus, sed ejus qui misit me, Patris, supra 7, 3^a.
- 21 Paraclitus autem Spiritus sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, et suggeret vobis omnia etc. Cg. 4, c^o 23 | Trin. 12, 10 | Rom. 8.
- 22 Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis. Jo. 14, lect. 8 | 2^a Cor. fi. | Hebr. 13, lect. 3.
- 23 Pater, major me est 1^a q. 33, 1, 2^m | q. 42, 4, 1^m | q. 43, 7, 1^m | 3^a q. 20, 1, o. | 1, d. 16, L. | d. 19, q. 1, 2, 3 | 3, d. 11, 1, 2^m | d. 17, q. 3, 1, c. | Cg. 4, c^o 8 | Trin. 12, 1^m.
- 24 Sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio 1^a q. 42, 6, 2^m | q. 47, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 8.

CAPUT XV.

- 1 Ego sum vitis vera 2, d. 13, 2, 1^m.
- 2 Sine me nihil potestis facere 1-2, q. 6, 1^m | 2, d. 28, 1, 1^m | Cg. 3, c^o 61.
- 3 Si manseritis in me, et verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis, petetis, et fiet vobis, supra 14, 13^a.
- 4 Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos 1^a q. 37, 2, 3^m | 1, d. 31, q. 1, 2, 4^m. — Si praecepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea. Cg. 4, c^o 7.
- 5 Ego Patris mei praecepta servavi, supra 12^a.
- 6 Hoc est praeceptum meum, ut diligatis invicem sicut dilexi vos. Cg. 2, c^o 114, o.
- 7 Majorem hac dilectionem. Quol. 3, 9, c. | 12, 4^m | 17, 1^m | 2^m | 3^m | Quol. 8, 7, c.
- 8 Jam non dicam vos servos. Phil. 1 | Titum 1.
- 9 Omnia quaecumque audiavi a Patre meo, supra 5, 12^a.
- 10 Ut quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, det vobis, supra 14, 13^a.
- 11 Scitote, quia me priorem vobis odio habuerit 2-2, q. 13, 4, o. | 2^m | q. 34, 1, 2, o. | Jo. 5, lect. 8 | c^o 15, lect. 5.
- 12 Si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat diligeret, supra 8, 9^a.
- 13 Si non venissem et loquutus eis fuisset, peccatum non haberent 2-2, q. 10, 1, 3, c.
- 14 Qui me odit, et Patrem meum odit. Psal. 20, 5^a.
- 15 Si opera non fecissem in eis, quae nemo alius fecit, peccatum non haberent 3^a q. 43, 4, c. | 1^m.
- 16 Nunc autem et viderunt et oderunt me et Patrem meum 3^a q. 47, 5, c. | 2^m.
- 17 Sed ut impleatur sermo, qui in lege eorum scriptus est. Matth. 1, 28^a.
- 18 Odio habuerunt me gratis. Psal. 20, 5^a.
- 19 Cum autem venerit Paraclitus quem ego mittam vobis a Patre Spiritum veritatis, qui a Patre procedit 1^a q. 36, 2, 1^m | 4, 1^m | 1-2, q. 196, 4, 2^m | Cg. 4, c^o 23 | 25 | Verit. q. 12, 2, c. | Po^a q. 10, 4, 12^m.

CAPUT XVI.

- 1 Omnis qui interficit vos, arbitretur obsequium se prestare Deo 1-2, q. 94, 5, 2^m | q. 100, 8, 3^m | 2-2, q. 6, o.
- 2 Qui misit me, supra 5, 12^a.
- 3 Si enim non abiero, Paraclitus non veniet ad vos 3^a q. 57, 6, o. | 3, d. 22, q. 3, 1, 5^m.
- 4 Si autem abiero, mittam eum ad vos 1^a q. 43, 8, o. | Jo. 16, lect. 2.
- 5 Ille arguet mundum de peccato 3^a q. 59, 1, 3^m.
- 6 Cum autem venerit Spiritus ille veritatis, docebit vos omnem veritatem 1-2, q. 106, 4, 2^m | 2-2, q. 176, 1, 1^m | Quol. 9, 16, c.
- 7 Non enim loquetur a semetipso, supra 4, c^o 23, 3^m.
- 8 Sed quaecumque audiet loquetur, supra 5, 21^a.
- 9 Ille me clarificabit, ibidem.
- 10 Quia de meo accipiet et annuntiabit vobis, supra 14, 21^a.
- 11 Omnia quaecumque habet Pater, mea sunt. Cg. 4, c^o 7 | Po^a q. 10, 4, c.
- 12 Amen, amen dico vobis, supra 1, penult. — Si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis, supra 14, 13^a.
- 13 Ut gaudium vestrum sit plenum. Psal. 51, fi.
- 14 A Deo exivi. Exivi a Patre, et veni in mundum, supra 18, 2^a.
- 15 Iterum relinquo mundum, et vado ad Patrem 3^a q. 57, 1, 6, o. | 3, d. 22, q. 3, 1, o. | Opus. 3, q. 247.
- 16 Nunc scimus, quia scis omnia 3^a q. 10, 2, o. | q. 13, 1, 2^m | 3^m | q. 59, 2, 3^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 2^m | d. 14, a. 2, q. 1, 1^m | q. 2, c. | a. 4, 2^m | 3^m | 4^m | Verit. q. 8, 4, c. | q. 20, 4, c. | 1^m | 5, o. | Quol. 3, q. 2, 1, c. | Opus. 3, c^o 223.
- 17 Quia a Deo existi, supra 13, 2^a.
- 18 Et non sum solus, quia Pater mecum est, supra 8, 15^a.

CAPUT XVII.

- 1 Pater clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te, supra 12, 6^a | Cg. 4, c^o 8 | 68.
- 2 Haec est autem vita aeterna, ut cognoscant te solum verum Deum, et quem misisti Jesum Christum 1^a q. 10, 3, c. fi. | q. 31, 4, 1^m | Cg. 4, c^o 8, prin^o | Po^a q. 10, 4, 2^m | Trin. 12, 4^m.
- 3 Ego te clarificavi super terram, supra 12, 6^a. — Et nunc clarifica me tu, Pater, apud te metipsum, claritate quam habui, priusquam mundus fieret, apud te, ibidem. — Manifestavi nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi de mundo 2-2, q. 2, 8, 2^m.
- 4 Tui erant, et mihi eos dedisti, ibidem.
- 5 Et cognoverunt, quia omnia quae dedisti mihi, abs te sunt. Cg. 4, c^o 7.
- 6 Et cognoverunt vere, quia a te exivi, supra 13, 2^a. — Et crediderunt, quia tu me misisti, supra 5, 12^a.
- 7 Et mea omnia tua sunt, et tua mea sunt. Cg. 4, c^o 7.
- 8 Ut impleatur Scriptura. Matth. 28^a. — Ut habeant gaudium meum impletum in seipsis. Psal. 15, fi.
- 9 Et mundus eos odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut et ego non sum de mundo, supra 8, 18^a | 3^a q. 31, 2, 3^m fi.
- 10 Sicut tu me misisti in mundum, ita et ego mitto eos in mundum. Rom. 1, lect. 4, prin^o.
- 11 Ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint, supra 10, 12^a 18^a.
- 12 Et ego claritatem quam dedisti mihi, dedi eis. Cg. 4, c^o 8, fi.
- 13 Ut sint unum, sicut et nos unum sumus, supra 10, 12^a | Cg. 4, c^o 8.
- 14 Et dilexisti eos, sicut me dilexisti 1^a q. 37, 2, o.

CAPUT XVIII.

- 1 Qui tradebat eum. Matth. 26, 12^a. — Ut ergo dixit, ego sum, abierunt retrorsum, et ceciderunt in terram 3^a q. 43, 3, 1^m | q. 44, 3, 1^m.
- 2 Ut impleretur sermo, quem dixit. Matth. 1, 18^a. — Mitte gladium tuum in vaginam. Matth. 26, 22^a. — Dicit ille, scilicet Petrus, non sum. Matth. 26, fi. | 2-2, q. 24, 12, 2^m | Virt. q. 2, 6, 2^m | Quol. 8, vel 9, q. 7, 1, o. | Psal. 36.
- 3 Ego palam locutus sum mundo: ego semper docui in Synagoga, et in templo, quo omnes conveniunt 3^a q. 12, 3, 2^m.
- 4 Et in occulto loquutus sum nihil 3^a q. 42, 3, c.
- 5 Respondit ei Jesus: Si male loquutus sum, testimonium perhibe de malo; si autem bene, cur me caedis? 2-2, q. 65, 2, o. | 3^a q. 46, 9, 2^m | q. 83, 2, 3^m.
- 6 Judaei non introierunt in praetorium, ut non contaminarentur, sed manducarent pascha. Matth. 26, 1^a | 3^a q. 46, 9, 1^m | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 3^m | Cg. 4, c^o 68.
- 7 Nobis non licet interficere quemquam 3^a q. 47, 4, 3^m.
- 8 Ut impleretur sermo quem dixit. Matth. 1, 28^a. — Gens tua, et

- pontifices tui tradiderunt te mihi. Matth. 26, 12^a. — Regnum meum, non est de hoc mundo 3^a q. 7, 2, 3^m | q. 59, 4, 1^m.
- 9 Ut non traderet Judaeis. Matth. 26, 12^a. — Ego in hoc natus sum, ei ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati. Jo. 14, lect. 7.
- 10 Omnis qui est ex veritate, audit vocem meam 2-2, q. 180, 3, 4^m.

CAPUT XIX.

- 1 Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi datum tibi esset desuper. Rom. 13, 2^a.
- 2 Propterea qui me tradidit tibi. Matth. 26, 12^a. — Majus peccatum habet 1-2, q. 73, 2, o. | 3^a q. 47, 6, o. | 4, 2^m | 2, d. 42, q. 2, 5, o. | Cg. 3, c^o 139 | Ma. q. 2, 9, o. | Matth. 11.
- 3 Tunc ergo tradidit eis illum. Matth. 26, 12^a. — Ut crucifigeretur. Matth. 26, 3^a.
- 4 Exivit in eum qui dicitur Calvariae locus, hebraice autem Golgotha, ibidem 4^a.
- 5 Et cum eo duos, hinc et inde, medium autem Jesum, ibidem 9^a.
- 6 Scripsit autem et titulum Pilatus, et posuit super crucem, etc. ibidem 33^a. — Non scindamus eam. Opus. 19, c^o 10. — Sed sortiamur de illa ejus sit. Act. 1, 9^a.
- 7 Ut Scriptura impleteretur. Matth. 1, 28. — Ut consummaretur Scriptura, ibidem. — Stabant autem juxta crucem Jesu mater ejus, etc. Matth. 1, 18^a. — Cum vidisset ergo Jesus matrem, ibidem. — Et discipulum stantem, quem diligebat, supra 13, 11^a. — Dicit matri suae. Matth. 18^a.
- 8 Postea sciens Jesus, quia omnia consummata sunt 1-2, q. 103, 3, 2^m | 3^a q. 47, 2, 1^m.
- 9 Consummatum est, ibidem. — Et inclinato capite, tradidit spiritum. Matth. 27, 15^a.
- 10 Judaei ergo quoniam parasceve erat, ut non remanerent in cruce corpora sabbato 3^a q. 46, 4, 3^m | q. 48, 4, c. | Opus. 3, c^o 233.
- 11 Et erat enim magnus dies ille sabbati 3^a q. 46, 9, 1^m | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 5^m | Cg. 4, c^o 68.
- 12 Et continuo exivit sanguis et aqua 3^a q. 66, 4, 3^m | q. 74, 7, 3^m | 4, d. 3, a. 3, q. 2, 2^m | d. 8, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | c^m.
- 13 Ut impleteretur Scriptura. Matth. 1, 23^a. — Venit Nicodemus, ferens mixturam myrrhae et aloes, quasi libras centum 3^a q. 51, 2, 2^m | 3^m.
- 14 Acceperunt ergo corpus Jesus, et ligaverunt eum linteis. Matth. 27, 20^a.
- 15 Cum aromatibus, sicut est mos Judaeis sepelire 3^a q. 51, 2, 2^m | 3^m.
- 16 Erat autem in loco, ubi crucifixus est ortus, et in orto monumentum novum 3^a q. 51, 2, 4^m. — In quo nondum quisquam positus fuerat. Luc. 23, 18^a.
- 17 Ibi ergo propter parascevem Judaeorum, quia juxta erat monumentum, posuerunt Jesum. Matth. 27, 21^a.
- 18 Et advolvit saxum magnum ad ostium monumenti 3^a q. 51, 2, 2^m.

CAPUT XX.

- 1 Maria Magdalene, venit mane, cum adhuc tenebrae essent, ad monumentum. Psal. 107, 1^a | 3^a q. 53, 2, 3^m.
- 2 Currebant autem duo simul. Psal. 39.
- 3 Et vidit linteamina posita 3^a q. 51, 2, 3^m | Opus. 38.
- 4 Et sudarium 3^a q. 51, 2, 3^m.
- 5 Tunc ergo introivit, et ille discipulus, qui venerat primus 3^a q. 8, 3, 3^m | 4, d. 27, q. 3, a. 1, q. 3, c. | Psal. 31.
- 6 Oportuit eum a mortuis resurgere. Luc. 21, 3^a.
- 7 Et vidit duos angelos, in albis sedentes, unum ad caput, et unum ad pedes, ubi positum erat corpus Jesu. Matth. 28, 2^a.
- 8 Et vidit Jesum stantem, ibidem 3^a. — Et non sciebat, quia Jesus est. Mar. 16, 11^a. — Noli me tangere. Matth. 28, 7^a | 3^a q. 80, 4, 1^m.
- 9 Nondum enim ascendit ad Patrem meum 3^a q. 55, 6, 3^m | q. 80, 4, 1^m | Ephes. 1, lect. 7.
- 10 Ascendo ad Patrem meum et Patrem vestrum, Deum meum et Deum vestrum, ibidem.
- 11 Venit Maria Magdalene annuncians discipulis, quia vidi Dominum, et haec dixit mihi. Mar. 16, 10^a.
- 12 Cum ergo sero esset die illo una sabbatorum, et fores essent clausae, etc. venit Jesus 3^a q. 54, 1, 1^m.
- 13 Et stetit in medio. Isa. 12, fi.
- 14 Et ait: Pax vobis 3^a q. 35, 8, 1^m | Psal. 45 | 2^a Cor. fi.
- 15 Ostendit eis manus et latera 3^a q. 54, 4, o. | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 3, c. | Opus. 3, c^o 215.
- 16 Gavisi sunt discipuli, viso Domino 1^a Cor. 9, lect. 1.
- 17 Sicut misit me Pater, et ego mitto vos, supra 17, 14^a.
- 18 Haec cum dixisset, insuflavit 1^a q. 43, 7, 6^m | 1, d. 16, 3, c.

- 19 Et dixit eis: Accipite Spiritum sanctum, ibidem.
- 20 Quorum remiseritis peccata, remittantur eis 3^a q. 81, 3, 3^m | 4, d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, o. | q. 3, c. | d. 25, q. 1, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 71 | Verit. q. 27, 3, 1^m | 5^m | Quol. 2, q. 8, 2, 2^m | 4^m | Quol. 4, q. 7, 1, o. | Opus. 22, o. | Jo. 11, lect. 4, fi.
- 21 Infer digitum tuum huc... et affer manum tuam, et mitte in loca clavorum 3^a q. 54, 4, 2^m | q. 55, 6, 3^m | 3, d. 21, q. 2, a. 4, q. 3, 9^m.
- 22 Quia vidisti me Thoma, credidisti 2-2, q. 1, 4, 1^m | 3^a q. 55, 5, 3^m | 3, d. 21, q. 2, 3, 2^m.
- 23 Beati qui non viderunt et crediderunt, ibidem 3^a q. 55, 5, 3^m.
- 24 Multa quidem et alia signa fecit Jesus in conspectu discipulorum suorum, quae non sunt scripta in libro hoc 3^a q. 42, 4, c. | q. 68, 1, 1^m | Virt. q. 29, 1, 9^m.
- 25 Et ut credentes vitam habeatis in nomine ipsius. Mar. 16, 13^a.

CAPUT XXI.

- 1 Vado piscari 1^a q. 96, 1, c. | 2-2, q. 61, 1, o. | Cg. 3, c^o 22, fi. | Opus. 20, lib. 2, c^o 6 | Lib. 3, c^o 9.
- 2 Stetit Jesus in littore, non tamen cognoverunt discipuli ejus, quia Jesus est. Mar. 13, 11^a.
- 3 Dicit ergo discipulus ille quem diligebat Jesus, supra 13, 11^a. — Dominus est 1^a q. 13, 7, 1^m | 6^m.
- 4 Simon Joannis, diligit me, plus his 2-2, q. 185, 3, 1^m.
- 5 Pasce oves meas, vel agnos meos, ibidem.
- 6 Domine, tu scis, quia amo te 1^a q. 20, 4, 3^m | 3, d. 31, q. 2, a. q. 3, 3, o. | Jo. 21, lect. 5.
- 7 Domine, tu omnia nosti, supra 16, 16^a.
- 8 Amen, amen dico tibi, supra 1, penult.
- 9 Et ducet, quo tu non vis 3, d. 28, L.
- 10 Quem diligebat Jesus, supra 13, 12^a.
- 11 Et non dixit Jesus, non moritur, sed sic enim volo manere, donec veniam 4, d. 43, a. 3, q. 1, 2^m | Jo. 21, lect. 5, fi.
- 12 Sunt autem et alia multa quae fecit Jesus, quae si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos qui scribendi sunt libros 3^a q. 6, 3, 3^m | q. 68, 1, 1^m | Verit. q. 39, 4, 9^m.

Auctoritates ex Epistola ad Romanos.

CAPUT I.

- 1 Paulus servus Jesu Christi, vocatus Apostolus. Opus. 73, c^o 1 | Rom. prol.
- 2 Qui factus est ei ex semine David secundum carnem 3^a q. 16, 7, 1^m | q. 31, 6, 2^m | 3, d. 3, q. 5, 1, 2^m | d. 4, L. 5^m | 6^m | Cg. 4, c^o 9, 2^m.
- 3 Qui praedestinatus est Filius Dei, in virtute 3^a q. 24, o. | 1, d. 40, q. 2, c. | 5^m | 3, d. 7, q. 3, o. | d. 10, o. | Cg. 4, c^o 9, 2^m | Rom. 1, lect. 3.
- 4 Ad obediendum fidei 2-2, q. 4, 7, 3^m | q. 104, 3, 2^m | 3^a q. 7, 8, 2^m. — Sine intermissione memoriam vestri facio, semper in orationibus meis. Luc. 13, 12.
- 5 Gracis ac barbaris, sapientibus et insipientibus debitor sum 1^a q. 21, 1, 3^m.
- 6 Virtus enim Dei est in salutem omni credenti. Hebr. 4, lect. 1.
- 7 Judaeo primum et graeco 3^a q. 31, 2, 2^m | Hebr. 7, lect. 3.
- 8 Justitia enim Deo, in eo revelatur ex fide in fidem 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 4, o.
- 9 Justus autem ex fide vivit. Verit. q. 14, 5, 12^m | q. 28, 5^m | Rom. 1, lect. 6 | Gal. 3, lect. 4 | Hebr. 10, fi.
- 10 Revelatur enim ira Dei de caelo, super omnem impietatem, et injustitiam hominum. Exod. 32, 2^a.
- 11 Qui veritatem Dei in injustitia detinent 2-2, q. 40, 3, o. | q. 59, 3, 4, o. | q. 71, 3, 3^m.
- 12 Quod notum est Dei, manifestum est in illis 1^a q. 12, 12, b. | c.
- 13 Deus enim illis manifestavit 2, d. 25, 5, 2^m.
- 14 Invisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea quae facta sunt, intellecta conspiciuntur 1, d. 3, L.
- 15 sempiterna quoque virtus ejus et divinitas. Exod. 15, 3^a.
- 16 Ita ut sint inmensurabiles, infra 2, 1^a.
- 17 Cum cognovissent Deum, non ut Deum glorificaverunt aut gratias egerunt 1-2 q. 6, 8, o. | q. 19, 6, c. | q. 76, 3, 4, c. | 3^a q. 47, 5, 3^m | 2, d. 22, q. 2, 2, c. | Ma. q. 3, 8, o. | Job 21, fi. | Psal. 24 | Psal. 35, 2^a.
- 18 Evanuerunt in cogitationibus suis et obscuratum est insipiens eorum. Exod. 4, 9^a | Psal. 4, 2^a.
- 19 Dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt 2-2, q. 46, 1, 1^m | 2, c.
- 20 Et mutaverunt gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis, et voluerum et quadrupedum et

- serpentum 2-2, q. 91, 1, c. | q. 122, 2, 2^m | Cg. 3, c^o 120 | Po^a q. 6, c. | Rom. 1, lect. 7, fi.
- 21 Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum in immunditiam 1-2, q. 87, 2, c.
- 22 Quia commutaverunt veritatem Dei in mendacium, supra 20^a.
- 23 Propterea tradidit illos Deus, in passiones ignominiae. Verit. q. 26, 6, 16^m.
- 24 Tradidit illos Deus in reprobum sensum, ut faciant ea quae non conveniunt, repletos omni iniquitate etc. 1-2, q. 79, 1, 1^m | Cg. 3, c^o 5 | Ma. q. 3, 1, 1^m.
- 25 Qui eum justitiam Dei cognovissent, non intellexerunt, supra 17^a.
- 26 Quoniam qui talia agunt, digni sunt morte 1-2, q. 85, 5, o.
- 27 Non solum qui ea faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus. Psal. 18, fi.

CAPUT II.

- 1 Propter quod inescusabilis es, o homo omnis, qui judicas. Matth. 6, 1^a | 2-2, q. 33, 5, o. | q. 60, 2, 2^m.
- 2 In quo enim alterum judicas, teipsum condemnas. Matth. 7, 2^a.
- 3 Judicium Dei est secundum veritatem in eos qui talia agunt. Psal. 9, 2^a.
- 4 An divitias bonitatis ejus, patientiae, et longanimitatis contemnis? 2-2, q. 186, 6, 3^m.
- 5 Ignoras quoniam benignitas Dei, ad poenitentiam te adducit? Psal. 102, 1^a.
- 6 Secundum autem duritiam tuam et impenitentem cor tuum thesaurizas tibi iram in die irae. Exod. 32, 2^a.
- 7 Qui reddet unicuique secundum opera ejus. Psal. 61, 6^a. — Judaeo primum et graeco, supra 1, 6^a. — Non enim est acceptio personarum apud Deum. Deut. 10, 4^a.
- 8 Quicumque enim sine lege peccaverunt, sine lege peribunt 1-2, q. 90, 3, 1^m.
- 9 Et qui in lege peccaverunt per legem judicabuntur 1-2, q. 103, 3, 4, o. | q. 104, 3, c. | 2-2, q. 86, 4, 1^m.
- 10 Non enim auditores legis justi sunt apud Deum, sed factores legis justificabuntur 1-2, q. 100, 12, 1^m | Gal. 2, lect. 4.
- 11 Cum enim gentes quae legem non habent, naturaliter ea quae legis sunt faciunt 1-2, q. 109, 4, 1^m | Virt. q. 1, 8, 3^m.
- 12 Legem non habentes, ipsi sibi sunt lex 1-2, q. 90, 3, 1^m.
- 13 Qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis, ibidem.
- 14 Testimonium reddente illis conscientia ipsorum 1^a q. 79, 13, c. | 2, d. 39, q. 3, 2, 1^m | Verit. q. 17, 1, c. | Quol. 3, 26, c. | Rom. 1, lect. 3.
- 15 Et inter se invicem cogitationum accusantium, aut etiam defendentium 1^a q. 79, 13, c. | Verit. q. 17, 1, c. | Rom. 2, lect. 3.
- 16 Circumcisio quidem prodest, si legem observes 1-2, q. 103, 3, 4, o. | q. 104, 3, c. | 2-2, q. 86, 4, 1^m | q. 87, 1, c. | q. 93, 1, o. | q. 94, 3, 5^m | 2, d. 44, q. 2, 2, 3^m | 4, d. 1, q. 2, 5, o. | d. 2, q. 1, a. 4, q. 3, c. | Quol. 2, 8, c. | Quol. 4, 13, c. | Matth. | Rom. 2, lect. 4 | 1^a Cor. 7, lect. 3, fi. | c^o 14 | Gal. 2 | c. 5, prin^o.
- 17 Si autem praevaricator legis sis, circumcisio tua, praeputium facta est, supra 16^a.
- 18 Et judicabit id quod ex natura est, praeputium legem consumans te qui per litteram et circumcisionem praevaricator legis es. Matth. 12, 14^a.
- 19 Non enim qui in manifesto Judaeus est, etc. et circumcisio cordis in spiritu, non litera. Jer. 4, 2^a.
- 20 Quid ergo amplius Judaeo? etc. multum quidem per omnem modum. Gal. 3, fi.

CAPUT III.

- 1 Ex operibus legis non justificabitur omnis caro eorum illo 1-2, q. 98, 1, o. | 4, c. fi. | 2^m | q. 100, 12, o. | q. 103, 2, o. | 3, d. 40, 3, o. | Rom. 2, lect. 3 | c^o 3, lect. 2, fi. | lect. 4 | Gal. 2, lect. 4.
- 2 Arbitramur justificari hominem per fidem sine operibus legis 2-2, q. 100, 12, o. | 4, d. 11, q. 2, a. 2, q. 3, 7^m.
- 3 Non faciamus mala ut veniant nobis bona 1-2, q. 79, 4, 4^m | Quol. 3, q. 5, 1, 5^m.
- 4 Si Abraham ex operibus legis justificatus est, habet gloriam, sed non apud Deum 1-2, q. 100, 12, c. — David dicit, beatitudinem hominis, cui Deus accepto fert justitiam sine operibus 1-2, q. 5, 7, 3^m.

CAPUT IV.

- 1 Beati quorum remissae sunt iniquitates, etc. Psal. 31, 1^a.
- 2 Et signum accepit circumcisionis signaculum justitiae fidei, quae est in praepotio 1-2, q. 102, 5, 1^m.

S. Th. Opera omnia. Index.

- 3 Et vocat ea quae non sunt, tamquam ea quae sunt 1-2, q. 91, 1, 1^m.
- 4 Qui contra spem in spem credidit 1-2, q. 41, art. 3 | q. 102, 5, 1^m | 2, d. 18, q. 1, 3, 3^m | 3, d. 26, q. 2, 4, 2^m | Po^a q. 6, 2, 4^m.
- 5 Credidit Abraham Deo, et reputatum est ei ad justitiam. Gen. 15, 3^a.
- 6 Sic erit semen tuum sicut stellae caeli, et sicut arena maris. Gen. 15, 3^a.
- 7 Qui suscitavit Jesum Christum Dominum nostrum a mortuis. Psal. 3, 2^a.
- 8 Jesus traditus est propter delicta nostra 3, q. 49, o.
- 9 Et resurrexit propter justitiam nostram 3, d. 19, a. 1, q. 1, 3^m.

CAPUT V.

- 1 Justificati ergo ex fide 1-2, q. 113, 6, o. | 3^a q. 86, 6, c.
- 2 Per quem accessum habemus per fidem in gratiam istam, in qua stamus. Opus. 23, prin^o.
- 3 Et gloriamur in spe gloriae filiorum Dei 1^a q. 33, 3, c.
- 4 Gloriamur in tribulationibus, scientes quoniam tribulatio patientiam operatur 4, d. 20, q. 1, a. 1, q. 3, 3^m.
- 5 Patientia aut probationem. Jac. 2^a.
- 6 Probatio autem spem 3, d. 26, q. 2, 1, 3^m.
- 7 Spes autem non confundit 2-2, q. 18, 4, o. | Virt. q. 4, 2, 4^m.
- 8 Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, per Spiritum sanctum qui datus est nobis 2-2, q. 24, 2, o. | 3, 10, c. | q. 172, 2, 1^m | 1, d. 17, q. 2, 2, 3, o. | 3, d. 27, q. 2, 2, c. | 1^m | 4^m | Cg. 4, c^o 21, 1^m | Lib. 3, c^o 15i | Opus. 4, c^o 3.
- 9 Cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filii ejus, 3^a q. 48, 4, c. | q. 49, 2, c. | 4, o. | 1, prol. | 3, d. 19, a. 5, q. 1, o. | Verit. q. 29, 4, c. fi. | Rom. 5, lect. 1.
- 10 Sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, et per peccatum mors, in quo omnes peccaverunt; ita in omnes homines mors pertransiit. Cg. 4, c^o 50 | 52, fi. | Ma. q. 4, 1, c. fi.
- 11 Peccatum non imputabatur, cum lex non esset 1-2, q. 98, 5, 6, o. | 3^a q. 70, 1, 2^m.
- 12 Sed regnavit mors ab Adam usque ad Moysen, etiam in eos qui non peccaverunt in similitudinem praevaricationis Adae, qui est forma futuri. Hebr. 2.
- 13 Sed non sicut delictum, ita et donum 2, d. 29, 3, o.
- 14 Si enim unius delicto, multi mortui sunt, multo magis gratia Dei et donum in gratia unius hominis Jesu Christi, in plures abundavit 2, d. 29, 3, o.
- 15 Et non sicut delictum, ita et donum 2, d. 29, 3, o.
- 16 Nam judicium quidem ex uno in condemnationem, gratia autem ex multis delictis in justificationem 1-2, q. 113, 1, 6, o.
- 17 Si enim unius delicto, mors regnavit per unum, multo magis abundantiam gratiae et donationis et justitiae accipientes in vita regnabunt per unum Jesum Christum 3^a q. 52, 7, 2^m.
- 18 Igitur sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem, sic et per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitae 1^a Tim. 2, 6^a.
- 19 Sicut enim, per inobedientiam unius hominis, peccatores constituti sunt multi; ita et per unius obedientiam, justi constituentur multi 2-2, q. 105, 2, 3^m | 2, d. 22, q. 1, 1, 3^m.
- 20 Lex autem subintravit, ut abundaret delictum 1-2, q. 98, 1, 2^m.
- 21 Ubi autem abundavit delictum, superabundavit et gratia 3^a q. 89, 2, 3^m | 3, d. 31, q. 1, a. 4, q. 2, 2^m.
- 22 Ut sicut regnavit peccatum in mortem, ita et gratia regnet per justitiam in vitam aeternam, per Jesum Christum Dominum nostrum, infra 6, 3^a.

CAPUT VI.

- 1 Quicumque baptizati sumus in Christo Jesu, in mortem ipsius baptizati sumus 2-2, q. 147, 5, c. | 3^a q. 49, 8, 2^m | q. 51, 1, c. | q. 61, 1, 2^m | q. 66, 3, 9, c. | 5^m | q. 68, 5, 7, c. | q. 80, 10, 1^m | q. 86, 4, 3^m | 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 2, c. | 1^m | d. 18, q. 1, art. 3, q. 2, c. | d. 39, 4, 2^m.
- 2 Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem, ibidem.
- 3 Ut quomodo Christus surrexit a mortuis, per gloriam Patris, ita et nos in novitate vitae ambulemus. Rom. 6, lect. 1, fi. | lect. 2, prin^o | 2^a Cor. 4 | c^o 5, lect. 4, fi. | Ephes. 4, lect. 7 | Col. 3, lect. 2.
- 4 Si enim complantati facti sumus similitudini mortis ejus, simul et resurrectionis erimus 3^a q. 54, 2, c. | q. 56, 1, 2, o. | Cg. 4, c. 78.
- 5 Hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruat corpus peccati, ut ultra non serviamus peccato 3^a q. 79, 1, 3^m.

- 6 Qui enim mortuus est, justificatus est a peccato 1^a Tim. 2, 6^a | 1-2, q. 113, 1, 6, o.
- 7 Si enim mortui sumus cum Christo, credimus quia etiam simul vivemus cum illo 3^a q. 54, 2, c.
- 8 Scientes quod Christus resurgens ex mortuis jam non moritur, mors illi ultra non dominabitur. Jo. 2, lect. 3.
- 9 Quod enim mortuus est, peccato mortuus est semel. Opus. 3, c^o 233.
- 10 Quod autem vivit, vivit Deo. Jo. 2, lect. 3.
- 11 Ita et vos existimate quidem vos mortuos esse peccato, viventes autem Deo in Christo Jesu 3^a q. 54, 2, c.
- 12 Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obediat concupiscentiis ejus 1-2, q. 74, 3, 1^m | 2, d. 24, q. 3, 2, 1^m | 5^m | Matth. q. 7, 6, 3^m.
- 13 Sed neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato; sed exhibete vos Deo, tamquam ex mortuis viventes, et membra vestra arma justitiae Deo 3^a q. 79, 1, 3^m.
- 14 Non enim sub lege estis, sed sub gratia 1-2, q. 108, 1, 2, o. | Quol. 13, c.
- 15 Humanum dico, propter infirmitatem carnis vestrae. Titum 3.
- 16 Sicut enim exhibuistis membra vestra servire iniquitati 3^a q. 48, 4, c. | 3^m.
- 17 Cum enim servi essetis peccati, liberi fuistis justitiae 2-2, q. 183, 4, c. | Rom. 6, lect. 4.
- 18 Quem ergo fructum habuistis tunc in illis, in quibus non erubescitis? 1-2, q. 70, 4, 1^m | 2-2, q. 8, 8, fi. | Gal. 3, lect. 6.
- 19 Nam finis illorum mors est 1-2, q. 85, 5, o. | q. 87, 7, c. | 1^m | Rom. 1, lect. 8, fi.
- 20 Nunc autem liberati a peccato, servi autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificationem; finem vero vitam aeternam 1^a q. 23, 1, c. | 1-2, q. 3, 1, 3^m.
- 21 Stipendia peccati, mors, supra 19^a | Rom. 1, lect. 8, fi. c^o 2, primo.
- 22 Gratia autem Dei, vita aeterna 1^a q. 24, 3, c. | 1-2, q. 113, 2, 2^m | 9, c. | Cg. 3, c^o 46 | Rom. 4, lect. 1.

CAPUT VII.

- 1 Lex in homine dominatur, quanto tempore vivit 3^a q. 15, 4, 3^m.
- 2 Nam quae sub viro est mulier, vivente viro, alligata est legi 4, d. 31, q. 1, 4, 5^m.
- 3 Si autem mortuus fuerit vir ejus, sublata est a lege viri, ut non sit adultera, si fuerit cum alio viro 4, d. 28, L. primo | d. 42, q. 3, 2, o. | Rom. 7 | 1^a Cor. 7, fi.
- 4 Cum essemus in carne, passiones peccatorum quae per legem erant operabantur in membris nostris 3^a q. 15, 4, 3^m.
- 5 Nunc autem soluti sumus a lege mortis, in qua detinebamur, supra c^o 6, 19^a.
- 6 Serviamus in novitate spiritus, et non in vetustate literae 1-2, q. 98, 1, 2^m | q. 99, 2, 3^m | q. 106, 2, c. | Opus. 1, c^o 31 | 32 | Rom. 7, lect. 2.
- 7 Peccatum non cognovi, nisi per legem 1-2, q. 90, 1, o. | q. 100, 4, 3^m.
- 8 Nam concupiscentiam nesciebam, nisi lex diceret, non concupisces 1-2, q. 100, 4, 3^m.
- 9 Occasione autem accepta, peccatum per mandatum operatum est in me omnem concupiscentiam 4, d. 33, q. 2, 1, 4^m | Ma. q. 3, 1, 13^m | Quol. 4, q. 12, 1, 3^m | Rom. 7, lect. 2.
- 10 Sine lege enim peccatum mortuum erat. Ego autem vivebam sine lege aliquando 1-2, q. 98, 1, 2^m.
- 11 Sed cum venisset mandatum, peccatum revixit. Ego autem mortuus suum 1^a Cor. 8, lect. 2.
- 12 Et inventum est mihi mandatum quod erat ad vitam, hoc esse ad mortem 4, d. 38, q. 2, 1, 4^m.
- 13 Nam peccatum occasione accepta per mandatum seduxit me, et per illud occidit me, supra 9^a.
- 14 Itaque lex quidem sancta, et mandatum justum et bonum 1-2, q. 68, 1, o. | q. 99, 4, c. fi.
- 15 Sed peccatum ut appareat peccatum, per bonum operatum est in mortem, ut fiat supra modum peccans peccatum per mandatum, supra 9^a.
- 16 Scimus enim quia lex spiritualis est: ego autem carnalis sum, venundatus sub peccato 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3, 2^m.
- 17 Quod enim operor, non intelligo 1-2, q. 56, 4, o. | q. 74, 3, c.
- 18 Non enim quod volo bonum, hoc ago 1^a q. 83, 1, 1^m | 1-2, q. 10, 3, 2^m | q. 17, 7, 1^m | q. 74, 3, c. | q. 77, 7, 1^m | Verit. q. 24, 12, 1^m | q. 25, 4, 1^m | Ma. q. 3, 10, 1^m | q. 6, 1^m | 22^m.
- 19 Sed quod odio malum, illud facio 1-2 q. 77, 7, 1^m.
- 20 Consentio legi, quoniam bona est 1-2, q. 98, 1, c.
- 21 Nunc autem jam non operor illud, scilicet malum, sed quod habitat in me peccatum 1^a Cor. 8, lect. 2.
- 22 Selo enim quia non habitat in me, hoc est in carne mea, bonum, supra 16^a.
- 23 Nam velle, adjacet mihi; perficere autem, bonum non invenio 4, d. 29, a. 1, q. 1, 3^m.
- 24 Invenio igitur legem volenti mihi facere bonum, quoniam mihi malum adjacet, supra 16^a.

- 23 Condelector enim legi Dei, secundum interforem hominem 1^a q. 78, 4, 1^m | 1-2, q. 98, 1, c. | 2-2, q. 25, 7, c. | Rom. 7, lect. 4 | 2^a Cor. 4, lect. 5, primo.
- 26 Video autem aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis meae, et captivantem me in lege peccati, quae est in membris meis 1-2, q. 83, 1, 1^m | q. 90, 1, 1^m | q. 91, 6, o. | Verit. q. 25, 4, 1^m | Virt. q. 5, 1, 6^m.
- 27 Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus? 2-2, q. 26, 5, 1^m | 2, d. 28, 7, 1^m | Virt. q. 2, 7, 15^m | Ephes. 5, lect. 9.
- 28 Gratia Dei per Jesum Christum Dominum nostrum 4, d. 43, a. 2, q. 1, c.
- 29 Itaque mente servio legi Dei, carne autem legi peccati, supra 16^a.

CAPUT VIII.

- 1 Nihil ergo nunc damnationis est his qui sunt in Christo Jesu, qui non secundum carnem ambulant 1-2, q. 89, 5, 1^m | Matth. q. 7, 8, 2^m | Quol. 4, 22, 1^m.
- 2 Lex enim spiritus vitae in Christo Jesu liberavit me a lege peccati et mortis, supra 7, 26^a.
- 3 Deus Filium suum mittens in similitudinem carnis peccati. Cg. 4, c^o 29 | Opus. 3, c^o 223.
- 4 De peccato damnavit peccatum in carne. Opus. 3, c^o 233 | 2^a Cor. 5, fi.
- 5 Qui secundum carnem sunt, quae carnis sunt, sapiunt: qui vero secundum spiritum, quae sunt spiritus, sentiunt, supra c^o 7, 15^a.
- 6 Prudentia carnis, mors est, prudentia autem spiritus, vita et pax, supra c^o 6, 21^a.
- 7 Sapientia carnis inimica est Deo 1-2, q. 93, 6, 2^m | 2-2, q. 55, 2, 1^m | 2^m.
- 8 Legi enim Dei subjecta non est, nec enim potest 2-2, q. 55, 2, 1^m | 2^m.
- 9 Qui autem in carne sunt, placere Deo non possunt. Titum 2.
- 10 Vos autem non estis in carne 1^a Cor. 15, lect. 7, fi. — Sed in spiritu, si tamen Spiritus Dei habitat in vobis, infra 13^a.
- 11 Si quis autem Spiritum Christi non habet, hic non est ejus 1^a Cor. 15, lect. 7, fi.
- 12 Si autem Christus in vobis est, corpus quidem mortuum est per peccatum, spiritus vero vivit, propter justificationem 2, d. 19, L. 2^m | 3, d. 16, q. 1, 1 | q. 2, a. 3 | Ma. q. 4, 6, 2^m | q. 7, 7, 14^m | 1^a Cor. 3, lect. 3.
- 13 Quod si Spiritus ejus, qui suscitavit Jesum a mortuis. Psal. 3, 2^a. — Habitat in vobis 1^a q. 43, 3, o. | 4, 2^m | 5, c. | 1, d. 15, q. 2, 4^m | Cg. 3, c^o 18, fi. | Verit. q. 27, 2, 3^m | 1^a Cor. 3, lect. 3, primo | 2^a Cor. 6 | Ephes. 2, fi.
- 14 Vivificabit et mortalia corpora vestra. Jo. 6, 13^a. — Propter inhabitantem Spiritum ejus in vobis, supra 13^a.
- 15 Debitores sumus non carni, ut secundum carnem vivamus 1-2, q. 111, 1, 2^m | Opus. 3, c^o 222.
- 16 Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini 1-2, q. 72, 2, 1^m | 2^m.
- 17 Si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis 3^a q. 89, 3, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 1, 3^m.
- 18 Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, hi sunt filii Dei 2-2, q. 51, 1, 3^m. Cg. 3, c^o 148 | Libo 4, c^o 20, 22.
- 19 Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timore 2-2, q. 19, 6, o. | 8, 2^m | 10, c.
- 20 Sed accepistis spiritum adoptionis. Luc. 6, 27^a.
- 21 Ipse enim Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei. Luc. 6, 27^a.
- 22 Si autem filii, et haeredes. Rom. 8, lect. 3.
- 23 Si tamen compatimur, ut conglorificemur 1-2, q. 85, 5, 2^m | 3^a q. 49, 1, 1^m | 3, 2^m | 3^m | 5, c. | q. 52, 1, 2^m | 7, 3, c. | q. 79, 2, 1^m | 7, 2^m | 3, d. 19, a. 1, q. 1, 4^m | q. 2, o. | a. 3, q. 2, c. 1^m | d. 22, q. 2, a. 2, q. 4, 2^m | Cg. 4, c^o 55, 25^m | c^o 72 | Ma. q. 4, 6, 7^m | Rom. 8, lect. 3, fi. | Lect. 4, primo.
- 24 Existimo enim quod non sunt condignae passiones hujus temporis, ad futuram gloriam quae revelabitur in nobis 1-2, q. 114, 3, o. | 5, c. | 3^a q. 48, 1, o. | 2, d. 27, 3, o. | 3, d. 4, q. 3, 1, 1^m | 5^m | Rom. 4 et 6, fi. | c^o 8, lect. 4 | 2^a Cor. 4.
- 25 Expectatio creaturae revelationem filiorum Dei expectat 1^a q. 98, 3, c. | Isa. 6.
- 26 Vanitati enim creatura subjecta est, non volens. Psal. 4, 2^a.
- 27 Ipsa creatura liberabitur a servitute corporis. Titum 2.
- 28 Scimus enim, quod omnis creatura ingemiscit. Psal. 6.
- 29 Non ipsi primitias spiritus habentes, supra 13^a.
- 30 Adoptionem filiorum expectantes. Luc. 6, 27^a.
- 31 Spe enim salvi facti sumus 2-2, q. 17, 6, o.
- 32 Spes autem quae videtur, non est spes 1-2, q. 40, 1, o. | 2, 5, 6, 7, 8, c. | q. 41, 2, c. | q. 42, 3, c. | 3^m | q. 67, 4, 5, o. | 2-2, q. 18, 2, o. | 3, c. | q. 19, 11, 3^m | 3, d. 26, q. 2, 4, 4^m | a. 5, q. 2, o. |

- d. 31, q. 2, a. 1, q. 2, 3, o. | d. 33, q. 1, 4, 1^m | d. 34, q. 2, a. 3, q. 4, 2^m | Verit. q. 27, 5, 6^m | Virt. q. 4, 4, o. | q. 5, 4, 10^m.
- 55 Similiter autem et Spiritus adjuvat infirmitatem nostram, supra 13^a. — Si autem quod non videmus speramus, per patientiam expectamus 1-2, q. 40, 2, 1^m.
- 54 Nam quid oremus, sicut oportet, nescimus 4, d. 15, q. 4, a. 4, q. 1, 1^m.
- 55 Ipse Spiritus postulat pro nobis, gemitibus inenarrabilibus 2-2, q. 83, 10, 1^m | 3^a q. 26, 1, 3^m | 4, d. 15, q. 4, art. 6, q. 1, 3^m | Cg. 4, c^o 23 | Opus. 53, 6^m | Trin. 12, 3^m | 1^a Tim. 2.
- 56 Qui autem scrutatur corda 3 Reg. 8, 1^a. — Scit quid desideret Spiritus, quia secundum Deum pro peccatis postulat 3^a q. 21, a. 4, c.
- 57 Scimus autem quoniam diligentibus Deum, omnia cooperantur in bonum 3^a q. 80, 2, 1^m.
- 58 Nam quos praescivit et praedestinavit 1^a q. 23, 1, 2^m.
- 59 Conformes fieri imaginis Filii sui 1^a q. 93, 4, 2^m | 2-2, q. 45, 6, c. | 1^m | 3^a q. 3, 5, 2^m | 8, c. | q. 39, 8, 3^m | q. 45, 4, c. | Cg. 4, c^o 24, 1^m | Rom. 1, lect. 3 | Ephes. 1.
- 40 Ut sit ipse primogenitus, in multis fratribus 1^a q. 33, 3, c. | 2^m q. 41, 3, c. | 1, prol. | 3, d. 4, q. 1, a. 5, q. 2, 2^m | d. 11, l. fi. | Verit. q. 29, 4, c. fi. | Po^a q. 2, 5, 6^m | Cg. 4, c^o 8, fi. | c^o 36, 1^m | Trin. 12, 7^m | Rom. 8, lect. 6.
- 41 Quos autem praedestinavit, hos et vocavit 1^a q. 23, 2, c. | 5, 1^m | 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 2, c. 1^m.
- 42 Et quos vocavit hos et justificavit 1-2, 113, 1, 3^m | 1, d. 41, 2, 3^m | 4, d. 17, q. 1, art. 1, q. 2, o. | Rom. 1, lect. 4 | c^o 8, lect. 6 | Galat. 1, lect. 4.
- 43 Quos autem justificavit, hos et magnificavit 4, d. 17, q. 1, a. 1, q. 2, c. | 1^m.
- 44 Qui etiam proprio Filio suo non peperit. Jo. 1, 17^a | 3, 6^a.
- 45 Sed pro nobis omnibus tradidit illum. Matth. 26, 12^a.
- 46 Christus Jesus, qui mortuus est. Matth. 27, 16^a. — Immo qui et resurrexit. Luc. 24, 5^a. — Qui est ad dexteram Dei. Mar. 16, 22^a. — Qui etiam interpellat pro nobis 3^a q. 21, 3, o. | q. 22, 4, 1^m | 3, d. 17, a. 3, q. 2, o. | Jo. 12, lect. 4 | Rom. 8, lect. 5.
- 47 Quis nos separabit a charitate Christi, etc. 3^a q. 62, 6, 3^m | q. 70, 4, c. | 3, d. 31, q. 1, 3, o. | Virt. q. 2, 10, 4^m.

CAPUT IX.

- 1 Optabam ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus meis, etc. 2-2, q. 27, 8, 1^m | q. 182, 2, c. fi.
- 2 Quorum adoptio est filiorum. Luc. 6, 27^a. — Quorum patres et ex quibus est Christus secundum carnem 1-2, q. 98, 4, c. | 1^m | 5, c. | 3^a q. 4, 6, 3^m.
- 5 Non omnes qui sunt ex Israel, hi sunt Israelitae 4, d. 8, q. 1, a. 3, q. 2, 2^m | Jo. 1, lect. 2.
- 4 Cum enim nondum nati essent, aut aliquid boni egissent, aut mali, etc. dictum est ei, quia major serviet minori. Gen. 25, 3^a.
- 5 Jacob dilexi, Esau autem odio habui. Malaeh. 2^a.
- 6 Miserebor cui misertus sum, et misericordiam praestabo, cui miserebor. Exod. 33, 6^a.
- 7 Non volentis neque currentis, sed miserentis est Dei 1^a q. 83, 1, 2^m | 1-2, q. 98, 1, 3^m | Cg. 3, c^o 149 | Ma. q. 6, 1^m | Quol. 11, 3, 2^m | Ephes. 6, lect. 3 | Phil. 2, lect. 9.
- 8 In hoc ipsum excitavi te, ut ostendam in te virtutem meam, etc. Exod. 9, 2^a. — Cujus vult miseretur, et quem vult indurat. Exod. 4, 9^a.
- 9 Voluntati ejus quis resistit? 2 Paral. 20, 2^a.
- 10 An non habet potestatem figulus luti, ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud vero in contumeliam? 2, d. 3, q. 2, 1^m.
- 11 Quod si Deus, volens ostendere iram, et notam, etc. quae praeparavit in gloriam 1^a q. 23, 5, 3^m.
- 12 Vocabo non plebem meam, plebem meam; et non dilectam, meam. Et erit in loco ubi dictum est eis, non plebs mea vos, etc. Oseae 7^a.
- 13 Si fuerit numerus filiorum Israel, quasi arena maris. Gen. 1, 5^a. — Reliquiae salvae fient, etc. Isa. 10, 4^a.
- 14 Nisi Dominus Sabaoth reliquisset nobis semen, etc. Isa. 1, 1^a.
- 15 Ecce ego ponam in Sion lapidem offensionis, et petram scandali. Isa. 8, 5^a | 28, 3^a.
- 16 Omnis qui crediderit in eum, non confundetur. Mar. 16, 12^a.

CAPUT X.

- 1 Finis enim legis Christus est, ad justitiam omni credenti, ibidem.
- 2 Moyses enim scripsit, quoniam justitiam quae ex lege est, qui fecerit homo vivet in ea. Luc. 18, 2^a.
- 5 Deus illum suscitavit a mortuis. Psal. 3, 4. — Corde enim creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem 2-2, q. 3, 2, o. | 3, d. 29, a. 8, q. 2, 3^m | 4, d. 49, q. 5, a. 3, q. 2, 1^m | Quol. 9, 14, c. | Rom. 10, lect. 1 | c^o 14, lect. 3.

- 4 Omnis qui credit in filium non confundetur. Mar. 16, 12^a. — Non enim est distinctio Judaei et Graeci, infra 12, 5^a.
- 5 Nam idem Dominus omnium. Deut. 6, 4^a. — Dives in omnes qui invocant illum 2-2, q. 117, 1, 4^m | Cg. 4, c^o 12 | 13 | 1^a Tim. 6, lect. 4, 1^m.
- 6 Omnis enim quicumque invocaverit nomen Domini salvus erit. Joel. 2, 13^a.
- 7 Quam speciosi pedes evangelizantis pacem, evangelizantis bona. Isa. 52, 1^a | Nahum 1, fi. — Domine, quis credidit auditui nostro? Isa. 53, 1^a.
- 8 Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi 1^a q. 111, 1, 1^m | 2-2, q. 6, 1, o. | 3, d. 23, q. 8, 2, 2^m | 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m | Cg. 3, c^o 152 | 154 | Verit. q. 18, 3, c. | q. 27, 3, c.
- 9 In omnem terram exivit sonus eorum, etc. Psal. 18, 3^a. — Ego ad aemulationem vos adducam in omnem gentem insipientem, etc. Deut. 31, 2^a | Opus. 1, c^o 31 | Rom. 10, lect. 2, fi.
- 10 Inventus sum a non quaerentibus me, palam apparui, etc. Isa. 65, 1^a. — Tota die expandi manus meas ad populum non credentem, sed confradicientem mihi, ibidem 2^a.

CAPUT XI.

- 1 Non repulit Deus plebem suam. Psal. 93, 4^a. — Domine prophetas tuos occiderunt, altaria tua suffoderunt, etc. 3 Reg. 19, 2^a. — Reliqui mihi septem millia virorum, qui non curvaverunt genua sua, etc. ibidem fi.
- 2 Dedit illis Deus spiritum compunctionis, oculos ut non videant, et aures ut non audiant. Exod. 4, 3^a. — Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, etc. incurva. Gen. 3, 13^a.
- 3 Et radix sancta et rami 3, d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m.
- 4 Veniet ex Sion, qui eripiat et avertat impietatem ab Jacob. Psal. 48.
- 5 Sine poenitentia enim sunt dona et vocatio Dei. Hebr. 8, fi.
- 6 Concluit Deus omnia in incredulitate, ut omnium misereatur 4, d. 46, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m.
- 7 O altitudo divitiarum sapientiae et scientiae Dei! Cg. 4, c^o 12 | 13.
- 8 Quam incomprehensibilia sunt judicia ejus 1, d. 3, q. 2, 1, 1^m | 4, d. 46, l.
- 9 Quis enim cognovit sensum Domini? infra 12, 4^a.
- 10 Et ipso, et per ipsum, et in ipso sunt omnia 1^a q. 39, 8, c. | 1, d. 36, q. 1, 3, 5^m. | Rom. 11, lect. 5 | Ephes. 4, lect. 2, fi.

CAPUT XII.

- 1 Exhibeatis corpora vestra Deo, hostiam viventem, sanctam, Deo placentem 2-2, q. 85, 3, 2^m | Opus. 7, c^o 4.
- 2 Nolite conformari huic saeculo. Quol. 10, q. 6, 1, c. | 1^m.
- 3 Ut probetis quae sit voluntas Dei bona, beneplacens, et perfecta 2-2, q. 97, 2, 2^m.
- 4 Non plus sapere quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem 2-2, q. 149, 1, 1^m.
- 5 Et unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei 1-2, q. 114, 5, 1^m | 2-2, q. 6, 1, c.
- 6 Sicut enim in uno corpore multa membra habemus 1^a q. 76, 5, 3^m.
- 7 Habentes donationes 1^a q. 21, 3, c. | 1-2, 5, 4^m.
- 8 Sine prophetiam, secundum rationem fidei 2-2, q. 172, 1, o. | 3, c.
- 9 Qui tribuit, in simplicitate. Job 1^a.
- 10 Qui praest, in solitudine 2-2, q. 47, 9, 3^m | q. 53, 6, c. | Matth. 6.
- 11 Qui miseretur, in hilaritate 3, d. 26, q. 1, 3, c. | Virt. q. 26, 4, 5^m.
- 12 Dilectio sine simulatione 2-2, q. 111, 1, o.
- 13 Honore invicem praevenientes 2-2, q. 103, 2, 3^m.
- 14 Solitudine non pigri 1^a Cor. 6, 19^a.
- 15 Nulli malum pro malo reddentes. Deut. 32, 5^a.
- 16 Benedicite persequentibus vos. Matth. 5, 39^a 40^a 41^a.
- 17 Nolite maledicere 2-2, q. 76, 1, 2^m | 4, d. 18, a. 2, q. 1, 2^m.
- 18 Spe gaudentes 2-2, q. 28, 1, 3^m.
- 19 Providentes bona, non tantum coram Deo, sed etiam coram hominibus. Matth. 5, 11^a. Infra 15, 1^a.
- 20 Si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes 2-2, q. 29, 1, c. | 2, 3^m | Matth. 5.
- 21 Nos vosmetipsos defendentes charissimi 2-2, q. 40, 1, 2^m | q. 64, 7, 5^m.
- 22 Mihi vindictam, et ego retribuam, dicit Dominus. Deut. 32, 5^a.
- 23 Si esurierit inimicus tuus, ciba illum; si sitit, potum da illi. Prov. 25, 2^a.

CAPUT XIII.

- 1 Omnia anima. Gen. 46, 1^a. — Potestatibus sublimioribus subdita sit 2-2, q. 69, 1, c. | q. 88, 10, 2^m | q. 104, 1, o. | 5, c. prin^o | 1^m | 6, o. 2, d. 44, q. 2, 2, o. | L. 7^m | Quol. 2, 9, o. | Rom. 13.
- 2 Non est potestas, nisi a Deo 2, d. 44, q. 1, 2, 1^m | Opus. 20, lib. 3, c^o 1, etc. usque 8 | Lib. 4, prin^o | Rom. 13.
- 3 Quae a Deo sunt, ordinata sunt 1-2, q. 102, 1, c.
- 4 Qui potestati resistit, Dei ordinationi resistit 2, d. 44, L. 6^a.
- 5 Cui tributum, tributum 2-2, q. 102, 2, 3^m.
- 6 Qui diligit proximum, legem implevit 2-2, q. 99, 1, 2^m | q. 105, 2, 1^m | 2-2, q. 44, 2, 4^m | 3, d. 37, a. 2, q. 2, 2^m | Cg. 3, c^o 125, fi. | Rom. 13, lect. 2 | Gal. 5.
- 7 Non adulterabis. Exod. 20, 9^a. — Non occides, ibidem 8^a. — Non furaberis, ibidem 10^a. — Non falsum testimonium dices, ibidem 11^a.
- 8 Non concupisces, ibidem 12^a.
- 9 Et si quid est aliud mandatum, in hoc verbo instauratur 1-2, q. 99, 1, 2^m.
- 10 Hora est jam nos de somno surgere. Jo. 11, 3^a. — Nox praecessit. Isa. 15, 1^a. — Dies autem appropinquavit, ibidem. — Abjiciamus ergo opera tenebrarum. Ephes. 5, 10^a. — Et induamur arma lucis. Ephes. 6, lect. 4.
- 11 Induimini Dominum Jesum Christum 3^a q. 69, 9, 1^m | 4, d. 4, L. | Rom. 13, fi. | Gal. 3, lect. fi.

CAPUT XIV.

- 1 Qui infirmus est, olus manducet 1-2, q. 77, 3, o.
- 2 Igitur qui manducat, non manducantem non spernat, et qui non manducat, manducantem non judicat. Matth. 7, 1^a.
- 3 Sive vivimus, sive morimur, Domini sumus 1^a q. 1, 8, 2^m.
- 4 Ideo enim Christus mortuus est. Matth. 27, 14^a. — Et resurrexit. Luc. 24, 5^a. — Ut omnium dominetur. Matth. 28^a. — Omnes enim stabimus ante tribunal Christi, ut etc. Psal. 61, 6^a.
- 5 Vivo ego, dicit Dominus, quoniam mihi et flectetur omne genu; et omnis lingua confitebitur Deo. Isa. 45, 8^a.
- 6 Unusquisque vestrum pro se reddet rationem Deo. Psal. 61, 6^a. — Non ergo amplius invicem judicemus. Matth. 7, 1^a. — Ne ponatis offendiculum fratri vestro, vel scandalum. Matth. 18, 1^a.
- 7 Nihil commune per ipsum 1-2, q. 102, 6, 1^m | 2-2, q. 149, 3, o. | 3^a q. 40, 4, 2^m | Cg. 3, c^o 127. | Rom. 14 | Lect. 2 | Lect. 3 | 1^a Cor. 10, lee. 6, o.
- 8 Si propter verbum frater tuus contristatur, jam non secundum charitatem ambulas 2-2, q. 43, 8, 3^m | 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 3, 3^m.
- 9 Noli cibo tuo illum perdere, pro quo Christus mortuus est 2-2, q. 45, 3, 2^m | 4, d. 38, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m.
- 10 Non est enim regnum Dei esca et potus 3^a q. 40, 2, 1^m | Rom. 12, lect. 1.
- 11 Bonum est non manducare carnem, et non bibere vinum 1-2, q. 43, 1, 5^m | q. 119, 3, 2^m.
- 12 Omne quod non est ex fide, peccatum est 1-2, q. 19, 5, c. | 2-2, q. 10, 4, 1^m.
- 13 Beatus qui non judicat semetipsum 1^a Cor. 21, 2^a.

CAPUT XV.

- 1 Unusquisque vestrum proximo suo placeat in bonum ad aedificationem 2-2, q. 115, 1, 1^m | Matth. q. 9, 1, c. | 1^m | 2^m. Opus. 19, c^o 19 | Rom. 13, lect. 3 | c^o 15 | 1^a Cor. 4 | c^o 10, fi. | Gal. 1, lect. 2, fi. | 1^a Thes. 2 | Titum 2, lect. 1.
- 2 Christus non sibi placuit. Matth. 26, 17^a.
- 3 Improperia impropertium tibi, ceciderunt super me. Psal. 68, 3^a.
- 4 Dico enim Christum Jesum, ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem Dei ad confirmandas promissiones patrum 3^a q. 42, 1, c.
- 5 Gentes autem super misericordia honorare Deum 1^a q. 21, 4, 2^m | 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m.
- 6 Propterea confitebor tibi in gentibus, et nomini tuo cantabo 2 Reg. 12, ii. — Letamini gentes, cum plebe ejus. Isa. 66, 8^a.
- 7 Laudate Dominum omnes gentes, et magnificate eum omnes populi. Psal. 116, 1^a. — Erit radix Jesse, et qui exurget, etc. Isa. 11, 2^a.
- 8 Quoniam quibus non est annunciatum de eo audient, etc. Rom. 10, lect. 3. — Si spiritualium eorum participes facti sunt gentiles, debet et in carnalibus ministrare eis 2-2, q. 187, 4, 2^m | Quol. 7, 18, c. | Opus. 19, c^o 9 | Rom. 15, lect. 3.

CAPUT XVI.

- 1 Si vobis primum ex parte fructus fuero 1-2, q. 11, 3, 1^m | 1, d. 1, q. 2, 2, 4^m | Rom. 15, lect. 3 | Phil. 1, fi.
- 2 Salutare invicem in osculo sancto. Rom. 16, lect. 1, fi. | 1^a Cor. 1, fi. | 2^a Cor. 1, fi. — Assistatis ei in quocumque negotio vestri indiguerit 2^a Tim. 2, 1^a.
- 3 Hujusmodi enim Domino non serviunt, sed suo ventri. Ma. q. 14, 2, 12^m.
- 4 Volo vos sapientes esse in bono, et simplices in malo. Matth. 10, 7^a.
- 5 Secundum revelationem mysteriorum, temporibus aeternis taciti 1^a q. 10, 1, 4^m.
- 6 Ad obedientiam fidei, supra 1, 3^a. — Soli sapienti Deo. Matth. 19, 14^a.

Auctoritates ex prima Epistola ad Corinthios.

CAPUT I.

- 1 In omnibus facti estis in illo, scilicet Christo, in omni verbo, et in omni scientia 2-2, q. 50, 3, 1^m | Cg. 3, c^o 133 | 141.
- 2 Ita ut nihil vobis desit in ulla gratia 4, d. 44, q. 2, a. 3, 2, 2^m.
- 3 Et non sint in vobis schismata 2-2, q. 39, 1, o. | 4, c. | 4, d. 13, q. 2, 1, 2^m.
- 4 Numquid Paulus crucifixus est pro nobis 3^a q. 48, 5, 3^m | 1^a Cor. 1, lect. 2 | Col. 1, fi. | 2^a Tim. 2.
- 5 Aut in nomine Pauli baptizati estis 3^a q. 64, 3, c. | 4, d. 5, q. 1, 1, c. | 4^m | a. 3, q. 2, b.
- 6 Non enim misit me Deus baptizare, sed evangelizare 3^a q. 67, 2, 1^m | Rom. 2, lect. 3, fi. | 1^a Cor. 1, lect. 2, fi.
- 7 Non in sapientia verbi, ut non evacuetur crux Christi 1^a Cor. 12, 4^a.
- 8 Verbum crucis pereuntibus quidem stultitia est, his aut qui salvi fiunt, idest nobis, Dei virtus est 1, d. 14, L. fi. | d. 34, q. 2, 1^m.
- 9 Perdam sapientiam sapientium, et prudentiam prudentium reprobo. Job 5, 4^a.
- 10 Nonne stultam fecit Deus sapientiam hujus mundi? 2-2 q. 46, 3, 2^m.
- 11 Nam quia in Dei sapientia non cognovit mundus per sapientiam Deum, placuit Deo per stultitiam praedicationis, salvos facere credentes. Cg. 4, c^o 52.
- 12 Judaei signa petunt, et graeci sapientiam quaerunt. Job 5, 4^a.
- 13 Nos autem praedicamus Christum crucifixum, Judaeis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam, supra 8^a.
- 14 Christum Dei virtutem, supra 9^a.
- 15 Et Dei sapientiam 1^a q. 39, 7, 2^m | 1 prol. prin^o | Cg. 4, c^o 12 | 1^a Cor. 1, lect. 3, fi.
- 16 Quod stultum est Dei, sapientius est hominibus, supra 9^a.
- 17 Et quod infirmum est Dei, fortius est hominibus 1^a q. 48, 6, 1^m.
- 18 Videte vocationem vestram fratres, quia non multi sapientes secundum carnem 1, d. 41, 1, 4^m | 2, 3^m.
- 19 Quae stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat sapientes, supra 9^a.
- 20 Ut ea quae sunt destruat, supra 9^a.
- 21 Ut non gloriatur omnis caro, in conspectu ejus 2-2, q. 45, 4, 1^m | Opus. 72, prin^o | 1^a Cor. 1, fi.
- 22 Christus factus est nobis sapientia, et justitia, et sanctificatio, et redemptio 3^a q. 43, 6, 3^m | 3, d. 19, a. 4, q. 1, o.
- 23 Qui gloriatur, in Domino gloriatur, supra 21^a | lect. 9, 3^a.

CAPUT II.

- 1 Non enim judicavi me scire aliquid, nisi Christum, et hunc crucifixum, supra 1, 21^a.
- 2 Sapientiam loquimur inter perfectos 2-2, 45, 5, 1^m.
- 3 Sapientiam vero non hujus saeculi, neque principum hujus saeculi qui destruuntur, supra 1, 21^a.
- 4 Sed loquimur Dei sapientiam in mysterio, quae abscondita est 1^a q. 57, 5, 3^m | Cg. 3, c^o 5, prin^o | Lib^o 4, c^o 83.
- 5 Quam nemo principum hujus saeculi cognovit. Mar. 23^a.
- 6 Si enim cognovissent, nunquam Dominum gloriae crucifixissent 3^a q. 46, 12, 1^m | q. 47, 5, o. | 6, c. | 2, d. 40, L. fi. | 3, d. 19, a. 1, q. 2, 5^m | Mar. 23^a | 1^a Cor. 1, lect. 2.
- 7 Oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quae praeparavit Deus his qui diligunt illum. Isa. 64, 4^a.
- 8 Spiritus omnia scrutatur, etiam profunda Dei, supra 4^a.
- 9 Quis enim scit hominum quae sunt hominis, nisi spiritus hominis qui in eo est? infra 10^a.

- 10 Ita et quae Dei sunt, nemo cognovit, nisi Spiritus Dei. Cg. 3, c° 5, prin° | Lib. 4, c° 83.
 11 Nos autem non spiritum hujus mundi accepimus, sed Spiritum qui ex Deo est. Rom. 8, 13^a.
 12 Ut sciamus quae a Deo donata sunt nobis 1-2, q. 112, 5, 5^m.
 13 Animalis autem homo, non percipit ea quae sunt Spiritus Dei 2, 19, lect. prin°.
 14 Spiritualis autem judicat omnia, et ipse a nemine judicatur 1^a q. 1, 6, 3^m | 2-2, q. 60, 1, 2^m.
 15 Quis enim cognovit sensum Domini? Rom. 12, 4^a.

CAPUT III.

- 1 Tamquam parvulis in Christo, lac vobis potum dedi, non escam 1^a prol. prin°.
 2 Cum enim sit inter vos zelus et contentio, nonne carnales estis 1-2, q. 28, 4, 1^m. — Et secundum hominem ambulatis? Ma. q. 12, 2, 8^m.
 3 Ego plantavi, Apollo rigavit 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m.
 4 Unusquisque autem propriam mercedem accipiet, secundum suum laborem. Psal. 61, 6^a | Jo. 14, 12^a.
 5 Dei enim adjutores sumus. Job 26, 1^a.
 6 Ut sapiens architectus, fundamentum posui 1^a q. 1, 6, c. | 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | Rom. 8, lect. 2.
 7 Fundamentum aliud nemo potest ponere, praeter id quod positum est, quod est Christus Jesus. Verit. q. 1, 12, 24^m.
 8 Si quis superaedificat supra fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides pretiosos 1-2, q. 89, 2, o. | 4, d. 21, q. 1, a. 2, q. 2, o.
 9 Ligna, foenum, stipulam 4, d. 21, a. 2, q. 1, c.
 10 Si ejus opus manserit, quod superaedificavit, mercedem accipiet. Psal. 61, 6^a.
 11 Si ejus opus arserit, ipse detrimentum patietur 4, d. 46, q. 2, a. 3, q. 3, 3^m.
 12 Sic tamen quasi per ignem 4, d. 21, q. 1, a. 3, q. 2, 3^m.
 13 Nescitis quia templum Dei estis. Cg. 4, c° 21 | Psal. 10 | Psal. 17 | Psal. 25 | 1^a Cor. 3.
 14 Et Spiritus Dei habitat in vobis? Rom. 8, 13^a.
 15 Si quis templum Dei violaverit, disperdet illum Deus Job 5, 4^a, lect. 3.
 16 Templum Dei sanctum est, quod estis vos, supra 13^a.
 17 Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc saeculo, stultus fiat, ut sit sapiens 2-2, q. 46, 1, 2^m.
 18 Sapientia enim hujus mundi, stultitia est apud Deum, supra 1, 10^a.
 19 Comprehendam sapientes in astutia eorum. Job 5, 4^a. — Dominus novit cogitationes sapientium 3 Reg. 8, 10^a. — Quoniam vanae sunt. Psal. 93, 4^a.
 20 Nemo gloriatur in hominibus, supra 1, 21^a 23^a.
 21 Omnia enim vestra sunt. Verit. q. 7, 7, c. | q. 15, 1, c.

CAPUT IV.

- 1 Nolite ante tempus judicare. Matth. 7, 1^a. — Sic nos existimet homo, ut ministros Christi 4, d. 5, q. 1, 2, c.
 2 Dominus illuminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit consilia cordium 1^a q. 24, 1, 2^m | 4, d. 43, art. 5, q. 1, o. | Verit. q. 27, 1, c. | Opus. 3, c° 253. — Sed neque me ipsum judico, infra 11, 26^a.
 3 Quid habes, quod non accepisti? si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis? supra 1, 21^a.
 4 Imitatores mei estote, sicut et ego Christi. Gal. 6, lect. 2.
 5 Non enim in sermone est regnum Dei, sed in virtute 2-2, q. 177, 1, 2^m.

CAPUT V.

- 1 Tradere hujusmodi hominem Satanae, in interitum carnis 2, d. 7, q. 3, 2, 1^m.
 2 Nescitis, quia modicum fermentum, totam massam corrumpit? Matth. 16, 1^a.
 3 Expurgate vetus fermentum, ibidem.
 4 Etenim pascha nostrum immolatus est Christus. Matth. 26, 1^a.
 5 Cum hujusmodi, nec cibum sumere 4, d. 13, q. 2, 3, c. | Gal. 1.
 6 Quid enim mihi de his qui foris sunt judicare? 4, d. 18, q. 2, art. 3, q. 3, 1^m.

CAPUT VI.

- 1 Audiet aliquis vestrum, habens negotium adversus alterum. Rom. 16.

- 2 An nescitis quoniam sancti de hoc mundo judicabunt? 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 1, o.
 3 Nescitis quoniam angelos judicabimus? 4, d. 47, q. 1, a. 3, q. 4, 1^m.
 4 Jam quidem omnino delictum est in vobis, quod judicia habetis inter vos 2-2, q. 43, 8, 1^m | 4, d. 38, q. 1, 4, q. 3, 1^m.
 5 Quare non magis injuriam accipitis? 2-2, q. 108, 1, 2^m | 4^m.
 6 Quare non magis fraudem patimini? 2-2, q. 55, 5, 1^m.
 7 Iniqui, regnum Dei non possidebunt 3^a q. 68, 4, c. | Isa. 61.
 8 Omnia mihi licent 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 2, c.
 9 Esca ventri, et venter escis 1^a q. 65, 1, c. | 1-2, q. 1, 5, b.
 10 Corpus autem non fornicationi 1-2, q. 303, 4, 3^m | 2-2, q. 35, 1, 4^m | q. 154, 2, 1^m | 1^a Cor. 6, lect. 3.
 11 Deus autem et Dominus suscitavit. Psal. 3, 2^a. — Et nos suscitabit per virtutem suam Jo. 6, 13^a.
 12 Nescitis quoniam corpora vestra membra sunt Christi? 3^a q. 8, 3, o.
 13 Qui adhaeret meretrici, unum corpus efficitur. Gen. 2, 32^a.
 14 Erunt, inquit, duo in carne una. Gen. 2, 32^a.
 15 Qui autem adhaeret Domino, unus spiritus est 2-2, q. 45, 2, c.
 16 Fugite fornicationem 2-2, q. 35, 1, 4^m | 1^a Cor. 6, lect. 3.
 17 Omne enim peccatum quodcumque fecerit homo, extra corpus suum est 1-2, q. 74, 4, o.
 18 Qui autem fornicatur in corpore suum peccat 1-2, q. 72, 2, 4^m.
 19 Membra vestra templum sunt Spiritus sancti, supra 3, 13^a. — Empti estis pretio magno. Hebr. 9, 8^a.

CAPUT VII.

- 1 Bonum est homini mulierem non tangere 1-2, q. 14, 1, 3^m.
 2 Propter fornicationem autem unusquisque vir uxorem habeat 4, d. 26, q. 2, 3, 4^m.
 3 Uxori vir debitum reddat 4, d. 27, q. 2, 3, 3^m | d. 30, 1, o. | 4, 4^m | d. 32, o.
 4 Similiter et uxor viro 2-2, q. 32, 8, 2^m.
 5 Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir, et e converso 4, d. 26, q. 2, 1, 4^m | 5^m | 3, c. fi.
 6 Nolite fraudare invicem, nisi ex consensu ad tempus. Rom. 7, 2^a | 4, d. 32, a. 5, q. 3, o. | 1^a Cor. 7.
 7 Hoc autem dico secundum indulgentiam, non secundum imperium 4, d. 26, q. 1, 4, 3^m.
 8 Unusquisque proprium donum habet ex Deo 1-2, q. 66, 2, 1^m.
 9 Dico autem non nuptis et viduis, bonum est illis, si sic permanserint 1-2, q. 140, 1, 3^m.
 10 Quod si se non continet, nubant 4, d. 26, q. 2, 3, 4^m. — Melius est enim nubere quam uri 4, d. 26, q. 2, 3, 4^m.
 11 Iis autem qui in matrimonio juncti sunt, praecipio non ego, sed Dominus, uxorem a viro non discedere. Matth. 5, 28^a | 19, 4^a. — Sanctificatus est vir infidelis, per mulierem fidelem 4, d. 39, 3, o. | Opus. 79, c° 17.
 12 Quod si decesserit, manere innuptam. Matth. 5, 29^a. — Aut viro suo reconciliari 4, d. 33, q. 2, a. 2, q. 4, o.
 13 Et vir uxorem non dimittam. Matth. 5, 28^a | 19, 4^a.
 14 Si quis frater uxorem habet infidelem, et haec consentit habitare cum eo, non dimittat eam, et e converso 4, d. 39, 3, 4, o.
 15 Quod si infidelis discedit, discedat, non enim servituti subjectus est frater vel soror in hujusmodi 4, d. 39, 5, o.
 16 Unusquisque vocatione qua vocatus est, in ea permaneat. Rom. 8, 44^a.
 17 Nolite fieri servi hominum 1^a Cor. 9, fi.
 18 Consilium autem do 1-2, q. 14, 1, 3^m.
 19 Alligatus es uxori, noli quaerere solutionem. Matth. 5, 28^a | 19, 4^a.
 20 Tribulationem tamen carnis habebunt hujusmodi. Rom. 7, q. 1, 3, 1^m.
 21 Qui habent uxores, tamquam non habentes sint 4, d. 26, q. 1, 6, 1^m.
 22 Praeterit enim figura hujus mundi. Psal. 101, fi.
 23 Volo autem vos sine solitudine esse. Matth. 6, 19^a.
 24 Qui sine uxore est, sollicitus est quae Domini sunt. Cg. 3, c° 135, 6^m | Quol. 7, 17, 7^m | 1^a Cor. 7 | Phil. 4.
 25 Qui autem cum uxore est, sollicitus est quae sunt mundi, quomodo placeat uxori 4, d. 26, q. 2, 3, 4^m.
 26 Et divisus est. Virt. q. 2, 10, c.
 27 Qui matrimonio jungit virginem suam, bene facit; et qui non jungit, melius facit 2-2, q. 152, 3, 5^m | q. 4, 5, o.
 28 Mulier alligata est legi quanto tempore vir ejus vivit. Rom. 7, 2^a.
 29 Quod si dormierit vir ejus, liberata est a lege, ibidem 3^a. — Cui vult nubat, ibidem. — Tantum in Domino 4, d. 39, 1, o.
 30 Beatior autem erit, si sic permanserit 1-2, q. 70, 3, 4^m.

CAPUT VIII.

- 1 Scientia inflat 2-2, q. 167, 1, c. | 2, d. 6, 1, 1^m fi.
- 2 Scimus quia nihil est idolum in mundo 2-2, q. 94, 1, 3^m.
- 3 Nullus Deus, nisi unus. Deut. 6, 4^a. — Nam et si sint qui dicantur dii, sive in caelo, sive in terra, siquidem sunt dii multi, et domini multi. Exod. 21, 2^a | 1^a q. 11, 3, 1^m.
- 4 Nobis tamen est unus Deus, Pater. Dent. 6, 4^a. — Ex quo omnia. Rom. 11, fi. — Et nos in illo, ibidem. — Et unus Dominus Jesus Christus, per quem omnia, ibidem.
- 5 Si esca scandalizat fratrem meum, non manducabo carnem in aeternum 4, d. 38, q. 2, a. 4, q. 3, 3^m.

CAPUT IX.

- 1 Nonne Christum Jesum Dominum nostrum vidi? 3^a q. 57, 6, 3^m.
- 2 Non alligabis os bovi trituranti. Deut. 25, 1^a.
- 3 Numquid de bobus cura est Deo? 1^a q. 22, 2, 5^m | q. 103, 5, 2^m | 1-2, q. 102, 5, 3^m | Cg. 3, c^o 113, fi. | Verit. q. 5, 6, 1^m.
- 4 Omnia sustineamus ne quod offendiculum demus evangelio 2-2, q. 43, 8, 5^m | 4, d. 18, q. 2, a. 4, q. 3, 1^m.
- 5 Ita et Dominus ordinavit his qui evangelium annunciant, de evangelio vivere. Rom. 15, fi.
- 6 Bonum est mihi magis mori, quam ut gloriam meam quis evacuet 1-2, q. 2, 3, c. | 2-2, q. 132, 1, 3^m | Ma. q. 9, 1, o.
- 7 Nam si evangelizavero, non est mihi gloria; necessitas enim mihi incumbit 2-2, q. 81, 6, 3^m.
- 8 Nam cum liber essem ex omnibus, omnium me servum feci 1^a q. 83, 3, 4, o.
- 9 Omnibus omnia factus sum, ut omnes facerem salvos. Verit. q. 29, 4, 4^m.
- 10 Nescitis, quod hi qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium? 1-2, q. 4, 3, 1^m | 1, d. 41, 2, 3^m.
- 11 Sic currite ut comprehendatis 1^a q. 12, 7, 1^m | 1-2, q. 4, 3, 1^m | 4, d. 49, q. 2, 3, 1^m | Verit. q. 8, 2, 5^m.

CAPUT X.

- 1 Patres nostri omnes sub nube fuerunt, et omnes mare transierunt, et omnes in Moyse baptizati sunt in nube, et in mari 3^a q. 70, 1, 2^m.
- 2 Petra autem erat Christus 1^a q. 102, 1, 4^m | Cg. 4, c^o 62, 1^m.
- 3 Sedit populus manducare et bibere, et surrexerunt ludere. Exod. 32, 1^a.
- 4 Haec autem omnia in figura contingebant illis 1-2, q. 107, 2, o.
- 5 In quos fines saeculorum devenerunt 4, d. 47, q. 1, a. 3, q. 3, c.
- 6 Qui se existimat stare, videat ne cadat 1^a q. 95, 3, o.
- 7 Tentatio vos non apprehendat nisi humana 3^a q. 41, 2, 2^m | 2, d. 21, q. 1, 3, o. | 3, d. 31, q. 1, 3, c.
- 8 Fidelis est Deus, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis 3, d. 31, q. 1, 3, 5^m | 2^a Cor. lect. 3 | c^o 11.
- 9 Unus panis, et unum corpus, multi sumus supra 6, 12^a.
- 10 Dico, quod immolatum est aliquid idolis, aut quod idolum sit aliquid, supra 8, 2^a. — Siquis vocat vos infidelium ad coenam et vultis ire 2-2, q. 10, 6, c.
- 11 Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 2, c.
- 12 Nemo quod suum est, quaerat, sed quod alterius 2-2, q. 58, 11, c.
- 13 Domini est terra, et plenitudo ejus 1^a q. 13, 7, 1^m | 6^m.
- 14 Omnia in gloriam Dei facite 1-2, q. 88, 1, 2^m | q. 100, 10, 2^m.
- 15 Sine offensa estote Judaeis et gentibus, et ecclesiae Dei 2-2, q. 7, 2, 3^m | 3^a q. 42, 2, 1^m.
- 16 Ego per omnia, omnibus placeo. Rom. 15, 1^a.

CAPUT XI.

- 1 Imitatores mei estote sicut et ego Christi, supra 4, 4^a.
- 2 Omnis viri caput Christus est 3^a q. 8, o. | q. 48, 1, c. | q. 49, 1, c.
- 3 Caput autem mulieris, vir 1^a q. 92, 4, 1^m | 1^a Cor. 11 | Ephes. 5, lect. 8, fi.
- 4 Caput autem Christi, Deus 3^a q. 8, 1, 3^m | 8, 2^m | 3, d. 13, q. 2, 1, 4^m | 1^a Cor. 11, lect. 1, fi.
- 5 Omnis vir orans aut prophetans velato capite, deturpat caput suum 1^a Cor. 11, lect. 2.
- 6 Omnis mulier orans, aut prophetans non velato capite, deturpat caput suum 4, d. 14, q. 1, a. 5, q. 3, 1^m.
- 7 Vir imago et gloria Dei est, mulier autem gloria viri est 1^a q. 35, 2, 3^m | q. 93, 4, 1^m | 6, 2^m | 2, d. 16, 3, c.
- 8 Non est vir ex muliere, sed mulier ex viro est. Gen. 2, 25^a 26^a.
- 9 Et enim creatus est vir propter mulierem, sed mulier propter virum, ibidem 23^a.

- 10 Nam oportet haereres esse, ut qui probati sunt manifesti fiant in nobis 2-2, q. 11, 3, 2^m | 4, d. 13, q. 2, 3, 2^m.
- 11 Dominus Jesus in qua nocte tradebatur. Matth. 26, 12^a. — Accipit panem, ibidem 6^a. — Et gratias agens fregit et dixit, accipite et manducate, ibidem 7^a.
- 12 Hoc est corpus meum, ibidem 8^a. — Quod pro vobis tradetur, ibidem 12^a. — Hoc facite in meam commemorationem. Luc. 22, 10^a.
- 13 Similiter et calicem postquam coenavit dicens. Luc. 22, 17^a. — Hic calix novum Testamentum est in meo sanguine. Matth. 26, 9^a. — Hoc facite quotiescumque bibetis in meam commemorationem. Luc. 22, 10^a.
- 14 Quotiescumque manducabitis panem hunc, et calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis donec veniat 3^a q. 66, 4, 5^m | q. 73, 4, 5, o. | q. 74, 1, c. | q. 76, 2, 2^m | q. 79, 1, c. | 7, 2^m | q. 80, 10, 2^m | q. 83, 1, c. | 2, c. | 1^m | 2^m | 3, c. | q. 84, 7, 3^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 1^m | d. 4, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | d. 8, q. 1, a. 1, q. 3, c. | a. 2, q. 1, o. | q. 2, a. 1, q. 1, 4^m | a. 2, q. 1, 2^m | d. 12, q. 1, a. 3, q. 1, 2^m | q. 2, 1^m.
- 15 Itaque quicumque manducaverit panem, vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis et sanguinis Domini 4, d. 9, a. 3, q. 3, 1^m.
- 16 Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat, et de calice bibat 3^a q. 80, 4, 5^m.
- 17 Qui enim manducat et bibit indigne, judicium sibi manducat et bibit 3^a q. 80, 6, 2^m. — Non dijudicans corpus Domini 3^a q. 80, 5, 2^m.
- 18 Ideo inter vos multi iufirmi et imbecilles, et dormiunt multi. Joan. 11, 3^a.
- 19 Quod si nos dijudicarem, non utique judicaremur 1^a Cor. 4 | c^o 11, fi.
- 20 Si quis esurit, domi manducet 3^a q. 30, 8, 2^m | 4, d. 8, q. 1, a. 4, q. 1, 2^m.
- 21 Caetera cum venero, disponam 3^a q. 25, 3, 4^m | q. 64, 2, 1^m | q. 72, 3, 1^m | q. 78, 3, 9^m | q. 83, 4, 2^m | 3, d. 9, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | 4, d. 7, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | a. 3, q. 1, 2^m.

CAPUT XII.

- 1 Nemo in Spiritu Dei loquens, dicit anathema Jesu 1-2, q. 109, 1, b. | c. | 1^m | 2-2, q. 171, 1, 2^m | q. 176, 2, 2^m.
- 2 Et nemo potest dicere, Dominus Jesus, nisi in Spiritu sancto. Ma. q. 3, 14, 1^m.
- 3 Divisiones vero gratiarum sunt, idem autem Spiritus 2-2, q. 171, prin^o | 1, d. 17, q. 1, 3, c. | 2, d. 26, 6, 1^m. — Et divisiones ministrationum sunt 2-2, q. 171, prin^o. — Et divisiones operationum sunt, ibidem.
- 4 Qui operatur omnia in omnibus 1^a q. 105, 50 | 1, d. 37, q. 1, 1, 2^m | q. 3, 3, 3^m | d. 35, 3, c. | d. 36, q. 1, 1, c.
- 5 Unicuique autem datur manifestatio Spiritus ad utilitatem 1-2, q. 111, 1, 4, c. | 2-2, q. 176, 1, 1^m | q. 177, 1, c. | 3^m | 4^m | 3^a q. 7, 7, c. | 1^m | 1, d. 18, L. prin^o | 2, d. 29, 3, c.
- 6 Alii quidem per Spiritum, datur sermo sapientiae 1-2, q. 66, 2, 1^m | q. 68, 5, 1^m | q. 111, 4, o. | 2-2, q. 176, 177, 178, o.
- 7 Alii autem sermo scientiae, secundum eundem Spiritum 1^a q. 105, 7, 3^m | 1-2, q. 51, 4, c. | q. 68, 5, 1^m | q. 111, 4, c. | 4^m | q. 113, 10, 3^m.
- 8 Alteri fides, in eodem Spiritu 1-2, q. 111, 4, c. | 2^m | 2-2, q. 4, 5, 4^m | Virt. q. 5, 2, 6^m.
- 9 Alii gratia sanitatum, in uno Spiritu 1-2, q. 111, 4, c. | 3^m.
- 10 Alii operatio virtutum 1-2, q. 111, 4, c. | 3^m | 2-2, q. 178, 1, 1^m | Cg. 3, c^o 154, fi. | Po^a q. 6, 4, c. | 9, 1^m.
- 11 Alii prophetia 1-2, q. 68, 3, 3^m | 2-2, q. 171, 2, o. | q. 174, 3, 2^m | q. 176, 2, 3^m | Cg. 3, c^o 154, fi. | Verit. q. 12, 1, o.
- 12 Alii discretio spirituum 1-2, q. 111, 4, c. | 2-2, q. 171, 1^a prin^o | 2^a Cor. 11.
- 13 Alii genera linguarum 1-2, q. 111, 4, c. | 3^m | 2-2, q. 177, 1, o. | q. 179, 1, o.
- 14 Alii interpretatio sermonum 1-2, q. 111, 4, c. | 3^m.
- 15 Haec autem omnia operatur etc. 1^a q. 38, 2, o. | q. 43, 5, 1^m | 1, d. 18, 3, o. | 2, d. 43, 3, 5^m | Cg. 4, c^o 21, 22 | Verit. q. 7, 3, 3^m | Isa. 11, lect. 2.
- 16 Dividens singulis prout vult 1^a q. 19, 10, c. | 1-2, q. 66, 2, 1^m | q. 68, 5, 1^m.
- 17 Sicut unum corpus est, et membra habet multa etc. ita et Christus 1^a q. 76, 5, 3^m | 2-2, q. 183, 2, 3, o. | 3^a q. 8, 1, 3, c. | q. 48, 1, c. | q. 49, 1, c. | 2, d. 1, q. 2, 5, 3^m | 3, d. 13, q. 2, a. 2, q. 2, c. | 4, d. 49, q. 4, 4, c. | Anima. 8, 14^m | 9, c. fi.
- 18 Et si quid patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra 3, d. 13, q. 2, a. 2, q. 2, c.
- 19 Vos autem estis corpus Christi, et membra de membris, ibidem.
- 20 Et quosdam quidem posuit Deus in ecclesia, primum Apostolos. Matth. 3 | Rom. prol. fi. | L. 4, prin^o.

- 21 Aemulamini carismata meliora. Rom. 1, lect. 2.
22 Et adhuc excellentiorem viam vobis demonstro 2-2, q. 24, 4, c.

CAPUT XIII.

- 1 Si linguis hominum loquar, supra 12, 12^a.
2 Et angelorum 1^a q. 107, 1, 2^m | 2, d. 11, q. 2, 3, c. | Verit. q. 9, 4, 1^m | 5, 1^m | 1^a Cor. 13.
3 Factus sum velut aes sonans, aut cymbalum tinniens 2-2, q. 111, 2, o. | 4, d. 16, q. 4, a. 1, q. 2, o.
4 Charitatem autem non habuero 1-2, q. 65, 2, o. | 2-2, q. 23, 7, o. | q. 108, 2, 2^m | Verit. q. 14, 1, 6^m.
5 Nihil mihi prodest 3^a q. 89, 6, 3^m.
6 Si habuero prophetiam etc. 2-2, q. 6, 2, 3^m | q. 172, 4, c.
7 Et si habuero omnem fidem 2-2, q. 4, 4, o. | 7, 4^m | q. 19, 5, 1^m | 3, d. 23, q. 3, a. 1, q. 3, o. | a. 4, o. d. 34, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m | 4, d. 17, q. 2, a. 1, q. 3, c. | Verit. q. 14, 7, o.
8 Et si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas etc. 2-2, q. 154, 2, 5^m | 4, d. 15, q. 2, a. 2, q. 1, o.
9 Et si tradidero corpus meum ita ut ardeam etc. 2-2, q. 121, 2, 2^m | Quol. 4, q. 10, 1, o.
10 Charitas patiens est etc. 2-2, q. 23, 4, 2^m | Virt. q. 2, 2, 14^m | 5, 3^m | 7, 6^m.
11 Non quaerit quae sua sunt 2-2, q. 26, 4, 3^m.
12 Charitas numquam excidit. Cg. 4, c^o 69, fi. | Ma. q. 3, 15, 2^m.
13 Sive prophetiae evacuabuntur 2-2, q. 173, 1, c. | q. 174, 5, o. | 3^a q. 7, 8, c.
14 Sive linguae cessabunt 2-2, q. 177, 1, o.
15 Sive scientia destruetur 1^a q. 89, 5, 1^m | 1-2, q. 63, 2, 1^m | 3, d. 31, q. 2, 4, 1^m. — Ex parte enim cognoscimus etc. Cg. 1, c^o 3, fi.
16 Cum venerit quid perfectum est, evacuabitur quid ex parte est 1^a q. 58, 7, 3^m | q. 62, 7, 1^m | 1-2, q. 67, 3, o. | 2-2, q. 4, 4, 1^m | Verit. q. 20, 1, 8^m.
17 Videmus nunc per speculum in aenigmate 1^a q. 56, 4, c. | 2-2, q. 1, 4, 2^m | q. 184, 2, 1^m | 2, d. 4, 1, c. | 3, d. 24, a. 2, q. 1, 1^m | Cg. 3, c^o 51 | Verit. q. 14, 2, 15^m.
18 Tunc autem facie ad faciem 1^a q. 12, 11, 1^m | 4, d. 42, q. 2, 1, 16^m | Cg. 3, c. 51.
19 Nunc autem manent fides, spes, charitas, tria haec 1-2, q. 62, 3, o. | 2-2, prin^o | q. 17, 6, o. | 3, d. 23, q. 1, 5, o. | d. 26, q. 2, a. 3, q. 1, o. | Verit. q. 1, 12, c. fi. | 5, 12^m.
20 Major autem horum est charitas 1-2, q. 66, o. | 2-2, q. 23, 6, o. | q. 30, 4, o. | q. 34, 5, 1^m | q. 117, 6, 3^m | q. 157, 4, c. | 2^m | 1, d. 17, L. fi. | 3, d. 33, q. 2, a. 4, q. 2, 3^m | d. 36, 4, c. | Cg. 4, c^o 55, 13^m | Verit. q. 2, 2, c. fi. | 17^m | 5, c. fi. | 4^m | q. 5, 3, c. | 1^m.

CAPUT XIV.

- 1 Qui loquitur lingua, non hominibus loquitur, sed Deo 2-2, q. 176, 2, 2^m.
2 Qui prophetat hominibus, loquitur ad aedificationem, et exhortationem, et consolationem 2-2, q. 171, 1, 2^m | q. 176, 2, 2^m.
3 Qui loquitur lingua, seipsum aedificat 2-2, q. 176, 1, o. — Ero ei cui loquor, barbarus; et qui mihi loquitur, barbarus. Rom. 1, lect. 5, fi.
4 Major est qui prophetat, quam qui loquitur linguis 2-2, q. 176, 2, o.
5 Nolite pueri effici sensibus, sed malitia parvuli estote. Matth. 10, 7^a.
6 Sensibus autem perfecti estote 2-2, q. 184, 1, 1^m.
7 Apocalypsim habet 2-2, q. 176, 2, 1^m.
8 Spiritus prophetarum, prophetis subjectus est 2-2, q. 173, 3, 4^m | Cg. 4, c^o 17, 20^m | Verit. q. 12, 4, c. | 9, 6^m.
9 Non enim dissensionis est Deus, sed pacis. Hebr. 13, lect. 3.
10 Mulieres in ecclesia taceant 2-2, q. 177, 2, o. | 1^a Cor. 14, lect. 7, prin^o | 1^a Tim. 2, lect. 3, prin^o.
11 Non enim permittitur eis loqui, sed subditas esse. Gen. 3, 17^a.
12 Turpe est enim mulieri in ecclesia loqui 3^a q. 67, 4, 1^m.
13 Si quis ignorat, ignorabitur 1-2, q. 6, 8, c. | 1^m.
14 Omnia autem honeste, et secundum ordinem fiant in vobis 1-2, q. 87, 1, c. | 2-2, q. 145, 1, 2^m | 2, o.
15 Si orem lingua, mens mea sine fructus est 2-2, q. 83, 13, c.

CAPUT XV.

- 1 Christus mortuus est. Matth. 27, 6^a. — Pro peccatis nostris. Joan. 28^a. — Sepultus est. Matth. 27, penult. — Resurrexit tertia die. Matth. 20, 6^a.
2 Novissime autem omnium, tamquam abortivo, visus est et mihi, supra 9, 1^a. — Ex quibus quidam dormierunt. Jo. 11, 3^a.

- 3 Si autem resurrectio mortuorum non est, neque Christus resurrexit 3^a q. 53, 1, o. | 2, c. | 3, o. | q. 56, 1, c. | 4, d. 43, art. 1, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 78 | Opus. 3, c^o 243 | 246 | Matth. 27.
4 Christus resurrexit a mortuis, primitiae dormientium 3^a q. 27, 3, c. | q. 53, 3, o. | q. 56, 1, c. | 3^m | 4, d. 43, a. 2, q. 1, b. 1 | a. 3, q. 1, 3^m | Opus. 3, c^o 213, 246, 247, fi. | Matth. 27 | 1^a Cor. 15 | Col. 1, lect. 6.
5 Per hominem mors. Rom. 5, 1^a. — Et per hominem resurrectio mortuorum. Jo. 6, 13^a.
6 Sicut in Adam omnes moriuntur, ibidem. — Ita in Christo omnes vivificabuntur. Jo. 5, 16^a.
7 Deinde finis cum tradiderit regnum Deo et Patri 1^a q. 108, 7, 1^m | 2, d. 11, q. 2, 6, 1^m | Cg. 4, c^o 8.
8 Cum evacuaverit omnem principatum, et potestatem, et virtutem 1^a q. 108, 7, o. | 2, d. 6, L. fi. | d. 11, q. 2, 6, o. | 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 4, c. | Quol. 2, 11, fi. | 1^a Cor. 15.
9 Oportet autem illum regnare, donec ponat omnes inimicos 1 Reg. 15, penult. | Matth. 31^a. — Novissime autem inimica destruetur mors. Cg. 4, c^o 81.
10 Omnia subiecit sub pedibus ejus. Psal. 8, 3^a.
11 Cum autem subjecta fuerint ei omnia, tunc et ipse Filius subjectus erit illi, qui subiecit sibi omnia 1^a q. 42, 4, 1^m | 3^a q. 20, 1, 3^m | 4, d. 47, q. 1, a. 2, q. 4, 1^m | Trin. 12, 2^m.
12 Ut sit Deus omnia in omnibus 1^a q. 8, 1, 3, o. | q. 112, 1, c.
13 Alioquin quid faciunt, qui baptizantur pro mortuis? 4, d. 45, q. 2, a. 3, q. 1, 4^m.
14 Quod seminas non vivificatur, nisi prius moriatur 3^a q. 42, 2, c. fi. | q. 46, 2, c. — Insuper tu. Gal. 3, 1^a.
15 Non corpus quod futurum est seminas, sed nudum granum 4, d. 44, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m.
16 Seminatur in corruptione, surget in incorruptione 3^a q. 82, 1.
17 Seminatur in ignobilitate, surget in gloria. Cg. 4, c^o 84.
18 Seminatur in infirmitate, surget in virtute 3^a q. 82, b. | c. | Cg. 4, c^o 87, fi.
19 Seminatur corpus animale, surget corpus spirituale 3^a q. 34, 1, 1^m | 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 1, o.
20 Factus est primus homo in animam viventem. Gen. 2, 10^a. — Novissimus Adam in spiritu vivificantem 3^a q. 31, 1, 1^m | q. 34, 1, 1^m.
21 Sed non prius quod spirituale est, sed quod animale, deinde quod spirituale 3^a q. 34, 1, 1^m.
22 Primus homo de terra terrenus, secundus homo de caelo caelestis 3^a q. 5, 2, 1^m | q. 31, 1, 1^m | q. 54, 3, 1^m | Cg. 4, c^o 80.
23 Qualis terrenus, tales et terreni, et qualis caelestis, tales et caelestis 3^a q. 19, 3, o.
24 Caro et sanguis regnum Dei possidere non possunt 3^a q. 5, 2, 2^m | q. 54, 3, 1^m | 4, d. 44, q. 1, a. 2, q. 2, 3^m | Cg. 4, c^o 8 | 84, 85, fi. | Poa q. 5, 10, 1^m | 1^a Cor. 15, lect. 7, fi. | Ephes. 6, lect. 3 | Hebr. 2, lect. 4.
25 Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. Cg. 4, c^o 88.
26 In momento, in ietu oculi, in novissima tuba 4, d. 43, a. 3, q. 3, o. | 1^a Cor. 15, lect. 8.
27 Canet enim tuba, et mortui resurgent incorrupti, et nos immutabimur 3^a q. 82, 1, o.
28 Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptionem, et mortale hoc induere immortalitatem 3^a q. 82, 1, o.
29 Tunc fiet sermo qui scriptus est, absorta est mors in victoria, ubi est mors victoria tua? ubi est mors stimulus tuus? Osee 13, fi.
30 Stimulus mortis, peccatum est. Rom. 6, 19^a.
31 Virtus vero peccati, lex 1-2, q. 55, 3, 1^m | 3, d. 37, 1, 4^m.

CAPUT XVI.

- 1 Omnia vestra, in charitate fiant 2-2, q. 23, 4, 2^m.
2 Salutate invicem in osculo sancto. Rom. 16, 1^a.

Auctoritates ex secunda Epistola ad Corinthios.

CAPUT I.

- 1 Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis. Exod. 22, 11^a | 2-2, q. 83, 13, c. | 1^a Cor. 14, lect. 3.
2 Sicut abundant passionem Christi in nobis, ita et per Christum abundat consolatio nostra, ibidem.
3 Sive autem tribulamur 1-2, q. 87, 6, c. fi. | 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 2, o.
4 Sicut socii passionum fuistis, sic et consolationis 3^a q. 49, 5, o.
5 Gloria nostra haec est, testimonium conscientiae nostrae 2-2, q. 45, 4, 1^m.
6 Gloria vestra sumus, sicut et vos nostra. Jer. 9, 3^a | Psal. 44.

- 7 Sermo noster, qui fuit apud vos, non est in illo, est et non... sed est in illo, est 2-2, q. 109, 4, o. | q. 129, 3, 5^m.
- 8 Dei Filius etc. non fuit in illo, est et non, sed est in illo fuit. Jo. 1, 1^a.
- 9 Quoquot enim promissiones Dei sunt, in illo est. Rom. 4, lect. 3.
- 10 Qui unxit nos, Deus: et qui signavit nos, et dedit pignus Spiritus in cordibus nostri. Cg. 4, c^o 21, fi.

CAPUT II.

- 1 Ne forte abundantiori tristitia absorbeatur qui ejusmodi est 1-2, q. 37, 2, 3^m. — Si quis autem contristavit me 2-2, q. 116, 1, c.
- 2 Si quid donavi propter vos, in persona Christi 4, d. 27, q. 3, 3, 2^m | Quol. 4, 13, o.
- 2 Christi bonus odor sumus Deo, in iis qui salvi fiunt, et in iis qui pereunt 3^a q. 71, 2, 3, c. | 4, d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, c.
- 4 Aliis quidem odor mortis in mortem, aliis autem odor vitae in vitam 2-2, q. 78, 4, o. | q. 121, 1, 3^m | 4, d. 38, q. 2, 1, 4^m | Ma. q. 3, 1, 13^m | Quol. 4, q. 12, 1, 3^m | Rom. 7, lect. 2.
- 5 Non enim sumus sicut plurimi adulterantes verbum Dei. Psal. 49.

CAPUT III.

- 1 Incipimus iterum nos commendare. Opus. 19, c^o 15 | Psal. 25 | 1^a Cor. 2, fi.
- 2 Aut numquid egemus sicut quidam commendatitiis epistolis ad vos, aut ex vobis? Opus. 19, c^o 15, 3^m.
- 5 Non quod sufficientes sinus cogitare aliquid a nobis, quasi ex nobis 2, d. 28, 1, 1^m | 2^m.
- 4 Qui et idoneos nos fecit ministros novi Testamenti 3^a q. 27, 4, c.
- 5 Littera enim occidit, spiritus autem vivificat 1-2, q. 98, 1, 2^m | q. 99, 2, 3^m | q. 106, 2, c. | Opus. 1, c^o 31, 32.
- 6 Quod si ministratio mortis, litteris deformata in lapidibus fuit in gloria etc. quod manet in gloria est 2-2, q. 87, 1, c. fi. | q. 174, 4, 3^m | Verit. q. 12, 14, 5^m.
- 7 Ubi autem spiritus Domini, ibi libertas 1^a Tim. 5^a | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 2, 1^m.
- 8 Nos vero omnes, revelata facie, gloriam Domini contemplantes 3, d. 35, q. 1, a. 2, q. 1, c.

CAPUT IV.

- 1 Neque adulterantes verbum Dei, supra 2, fi.
- 2 Deus hujus saeculi 1^a q. 65, 1, c. | 1 prol. L. | d. 40, q. 4, 2, 1^m. — Caritas Christi urget nos 3^a q. 79, 1, 2^m.
- 5 Exceceavit mentes infidelium. Exod. 4, 2^a.
- 4 Deus qui dixit de tenebris lumen splendescere. Psal. 4, 8^a.
- 5 Habemus autem thesaurum istum, in vasis fictilibus 2-2, q. 28, 1, 1^m | Verit. q. 13, 4, 7^m | 1^a Cor. 10, lect. 1, fi.
- 6 Qui suscitavit Jesum. Psal. 8, 2^a. — Et vos cum Jesu suscitabit. Jo. 6, 13^a. — Credidi propter quod loquutus sum. Psal. 115, 1^a.
- 7 Sed licet is qui foris est, noster homo corrumpatur, tamen is qui intus est. Rom. 6, 25^a. — Renovatur de die in diem. Rom. 6, 3^a.
- 8 Id enim quod in praesenti est momentaneum et leve tribulationis nostrae, supra modum in sublimitate etc. Rom. 8, 26^a.
- 9 Quae enim videntur, temporalia sunt; quae autem non videntur, aeterna sunt 1^a q. 65, 1, 1^m.

CAPUT V.

- 1 Scimus enim quoniam si terrestris domus nostra hujus habitationis dissolvatur etc. Cg. 4, c^o 90 | Virt. q. 2, 11, 8^m.
- 2 Nolumus expoliari, sed supervestiri. Virt. q. 2, 11, 8^m.
- 5 Ut absorbeatur quod est mortale a gloria. Prov. 25, 6^a.
- 4 Dum sumus in corpore peregrinamur a Domino 2-2, q. 28, 1, 1^m | Verit. q. 13, 4, 7^m | Virt. q. 2, 11, 8^m.
- 5 Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum. Psal. 61, 6^a.
- 6 Sive enim mente excedimus Deo, sive sobrii sumus vobis 2-2, q. 81, 6, 2^m | 7, c.
- 7 Caritas Christi urget nos. Cg. 3, c^o 148.
- 8 Pro omnibus mortuus est Christus. Matth. 27, 16^a. — Et resurrexit. Luc. 24, 5^a. | Et si cognovimus secundum carnem Christum, sed nunc jam non novimus. Cg. 4, prol.
- 9 Eum qui non noverat peccatum. Isa. 53, 4^a. — Pro nobis fecit peccatum 3^a q. 15, 1, 4^m | 3, 2^m | q. 46, 4, 3^m | Rom. 4 | c^o 6, lect. 2.

CAPUT VI.

- 1 Adjuvantes exhortamur 1^a Cor. 3, lect. 2.
- 2 Tempore accepto exaudivi te etc. Isa. 49, 6^a.
- 5 Vos enim estis templum Dei vivi 1^a Cor. 3, 14^a.
- 4 Inhabitabo in illis. Rom. 8, 14^a. — Et inambulabo inter eos. Psal. 67, 3^a.
- 5 Et ero illorum Deus, et ipsi erunt mihi populus. Deut. 7, 5^a.
- 6 Exite de medio eorum, et separamini ab eis. Isa. 52, 3^a | 2-2, q. 25, 6, 5^m.
- 7 Et immundum ne tetigeritis, ibidem.
- 8 Et ero vobis in patrem, et vos eritis mihi in filios et filias. Luc. 6, 27^a.

CAPUT VII.

- 1 Mundemus nos ab omni inquinamento carnis et spiritus 1-2, q. 72, 2, c.
- 2 Quae est secundum Deum tristitia, poenitentiam in salutem stabilem operatur 4, d. 14, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m | q. 2, a. 1, q. 1, 4^m | d. 15, q. 1, 2, 1^m | d. 17, q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | q. 3, 1^m | Cg. 4, c^o 72.
- 5 Saeculi autem tristitia mortem operatur 1-2, q. 37, 4, o. | q. 41, 1, c. | 4, d. 15, q. 2, a. 3, q. 2, c.
- 4 Ecce enim hoc ipsum secundum Deum contristari vos quantum in vobis operatur sollicitudinem etc. 2-2, q. 27, 2, 1^m.

CAPUT VIII.

- 1 Propter vos egenus factus est, cum esset dives 3, d. 40, 2, 2^m.
- 2 Si enim voluntas prompta est secundum id quod habet, accepta est 1-2, q. 20, 4, c. | 3^a q. 68, 2, 2^m fi. | 4, d. 17, L. 2^m.
- 5 Non autem aliis, sic remissio vobis, aut tribulatio 2-2, q. 32, 10, 3^m.
- 4 Qui multum, non abundavit; et qui modicum, non minoravit 2-2, q. 32, 5, 6, o. | q. 66, 7, c. | q. 71, 1, c. | q. 87, 1, 4^m.
- 5 Providentes bona, non solum coram Deo, sed etiam coram hominibus. Matth. 5, 11^a.

CAPUT IX.

- 1 Qui parce seminat, parce et metet. Tob. 4, 4^a | 2-2, q. 63, 1, 3^m | 1, d. 18, 3, c.
- 1 Non ex tristitia, aut ex necessitate 1-2, q. 39, 2, 2^m.
- 2 Hilarem enim datorem diligit Deus 3, d. 26, q. 1, 3, c.
- 5 Dispersit dedit pauperibus, justitia ejus manet in saeculum saeculi. Tob. 1, 10^a | 4, 4^a.

CAPUT X.

- 1 In carne ambulantes, non secundum carnem militamus 1^a Tim. 5^a.
- 2 Arma militiae nostrae non carnalia sunt, sed potentia Deo. Quol. 7, 18, c.
- 5 Ad destructionem munitionum, consilia destruentes 1 prol. 3, 5^m | Verit. q. 14, 10, 9^m.
- 4 Et in captivitate redigentes omnem intellectum in obsequium Christi 1, prol. 3, 5^m | 3, d. 23, q. 2, a. 4, q. 1, 3^m.
- 5 Qui autem, gloriatur, in Domino gloriatur. Jer. 9, 3^a. — De potestate quam dedit nobis Dominus in aedificationem, non in destructionem. Opus. 20, lib. 3, c^o 10, fi.

CAPUT XI.

- 1 Satanas transfigurat se in angelum lucis 2-2, q. 10, 2, 6^m.
- 2 Non est ergo magnum, si ministri ejus transfigurentur velut ministri Justitiae 3^a q. 8, 7, 8, o.

CAPUT XII.

- 1 Scio hominem in Christo ante annos quatuordecim, sive in corpore, sive extra corpus nescio, Deus scit 2-2, q. 175, 5, 6, o.
- 2 Raptum hujusmodi, usque ad tertium caelum 1^a q. 68, 4, c.
- 5 Raptus est in paradisum. Exod. 33, 2^a | Verit. q. 13, 5, o.
- 4 Et audivit arcana verba, quae non licet homini loqui 1^a q. 12, 9, 2^m | 2-2, q. 75, 4, 3^m | 3, d. 14, a. 1, q. 4, 3^m.
- 5 Et ne magnitudo revelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis 1-2, q. 79, 4, c. | q. 87, 2, 1^m.
- 6 Nam virtus in inlirmitate perficitur 1-2, q. 55, 3, 3^m.

- 7 Nec enim debent filii parentibus thesaurizare, sed parentes filiis 2-2, q. 101, 2, 2^m.
 8 Sed cum essem astutus, dolo vos cepi 2-2, q. 55, 4, 1^m | 5, o. | q. 69, 2, c.

CAPUT XIII.

- 1 In ore duorum vel trium testium, stabit omne verbum. Deut. 19, 2^a.
 2 An experimentum quaeritis ejus, qui in me loquitur Christus? 2-2, q. 172, 6, b. | 1^m | 3, d. 29, 3, 1^m | 1^a Cor. 12.
 3 Nos autem ut repleti simus. Rom. 9, 1^a.
 4 Sed potestatem quam Dominus dedit mihi in aedificationem, non in destructionem, supra 10, 5^a. — Pacem habete 2-2, q. 29, 1, c.
 5 Et Deus pacis 2^a Cor. fi. | Hebr. 13, lect. 3.
 6 Salutate invicem in osculo sancto. Rom. 16, 2^a.

Auctoritates ex Epistola ad Galatas.

CAPUT I.

- 1 Qui suscitavit eum a mortuis. Psal. 3, 2^a. — Qui dedit semetipsum. Matth. 26, 12^a. — Pro peccatis nostris. Joan. 27^a.
 2 Sed licet nos, aut angelus de caelo evangelizet vobis praeter id quod evangelizavimus vobis, anathema sit 4, d. 18, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m.
 3 Si hominibus placerem, Christi servus non essem. Rom. 15, 1^a. — Paternarum mearum traditionum aemulator existens 1-2, q. 87, 8, 1^m | 3^m | Rom. 11, lect. 2.
 4 Cum autem placuit ei qui me segregavit ex utero matris meae. Rom. 7, 27^a.
 5 Continuo non acquievi carni et sanguini. Ephes. 6, lect. 3.

CAPUT II.

- 1 Deus personam hominis non accipit. Deut. 10, 4^a.
 2 In faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat 1-2, q. 103, 4, 2^m | 2-2, q. 33, 4, 2^m | q. 43, 6, 2^m | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 3, c.
 3 Priusquam venirent quidam a Jacobo, cum gentibus edebat; cum autem venissent subtrahebat etc. ibidem.
 4 Nos natura Judaei, et non ex gentibus peccatores. Rom. 2, lect. 4.
 5 Ex operibus legis non justificabitur omnis caro. Jo. 16^a | Rom. 1, 3^a.
 6 Ego enim per legem, legi mortuus suum 2-2, q. 88, 11, 1^m.
 7 Christo confixus sum cruci. Gal. 6, 18^a | 3^a q. 49, 1, 3^m.
 8 Vivo autem jam non ego, vivit vero in me Christus 3, d. 29, 3, 1^m.
 9 Quod autem vivo in carne, in fide vivo Filii Dei. Opus. 23, primo.
 10 Qui dilexit me, et tradidit seipsum pro me 3^a q. 1, 4, 3^m.

CAPUT III.

- 1 O insensati Galatae 2-2, q. 72, 2, o. | q. 158, 5, 3^m | 1^a Cor. 15, lect. 7 | Gal. 3, primo.
 2 Quis vos fascinavit 1^a q. 117, 3^m | Cg. 3, c^o 103 | Po^a q. 6, 9, 7^m | Ma. q. 16, 9, 13^m | Opus. 28, c^o 2 | Gal. 3.
 3 Sic stulti estis, supra 1^a. — Ut cum spiritu coeperitis, carne consummamini. Opus. 19, c^o 10 | 1^a Tim. 4, fi.
 4 Credidit Abraham Deo, et reputatum est ei ad justitiam. Gen. 15, 3^a.
 5 Maledictus omnis, qui non permanserit in omnibus, quae scripta sunt in lege, ut faciat ea. Deut. 27, 1^a.
 6 In lege nemo justificatur apud Deum. Rom. 3, 1^a. — Justus ex fide vivit. Habacuc 2, 2^a.
 7 Lex non est ex fide, sed qui fecerit ea, vivet in eis. Levit. 18, 2^a.
 8 Christus redemit nos de maledicto legis, factus pro nobis maledictum 3^a q. 46, 4, 3^m | q. 48, 4, c. | Opus. 3, c^o 233.
 9 Maledictus omnis qui pendet in ligno, ibidem. — Lex propter transgressionem posita est 1-2, q. 92, 2, 4^m.
 10 Ordinata per angelos 1-2, q. 98, 3, o. | 6, b. | Isa. 6.
 11 In manu mediatoris 3^a q. 26, o. | 3, d. 19, 5, o. | L. fi. | 4, d. 43, a. 2, q. 1, c.
 12 Mediator unius non est, ibidem. — Deus autem unus est. Deut. 6, 4^a.
 13 Concluserit Scriptura omnia sub peccato. Rom. 11, 1^a. — Lex paedagogus noster fuit in Christo 1-2, q. 98, 2, c.

S. Th. Opera omnia. Index.

- 11 Omnes enim filii Dei estis per fidem in Christo Jesu. Luc. 6, 27^a. — Quaecumque enim in Christo baptizati estis, Christum induistis. Rom. 13, fi.

CAPUT IV.

- 1 Cum essemus parvuli, sub elementis mundi eramus servientes 2-2, q. 88, 9, o.
 2 At ubi venit plenitudo temporis 1^a q. 73, 1, 1^m | 3, d. 1, L. 1^m.
 3 Misit Deus Filium suum. Jo. 5, 11^a. — Factum ex muliere. Rom. 1^a | 3, q. 41, 4, c. | 3, d. 1, L. 3^m | d. 4, L. 5^m | d. 12, q. 3, a. 3, q. 2, o.
 4 Factum sub lege 3, d. 1, L. 3^m.
 5 Ut eos qui sub lege erant, redimeret 3, d. 1, L. 4^m.
 6 Ut adoptionem filiorum reciperemus. Luc. 6, 27^a. — Quoniam autem estis filii Dei, ibidem.
 7 Misit Deus Spiritum Filii sui in corda nostra. Jo. 5, 11^a. — Clamantem: Abba, Pater. Rom. 8, 20, 37^a.
 8 Quod si filius et haeres per Deum. Rom. 8, 22^a.
 9 Quomodo convertimini ad infirma, et egena elementa 1-2, q. 103, 2, c. | 3^a q. 61, 4, 2^m | q. 62, 7, b. | 3, d. 9, q. 1, a. 3, q. 3, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 5, 2^m | Gal. 2, lect. 4 | c^o 4, 1^a.
 10 Abraham duos filios habuit, unum de ancilla, et unum de libera. Rom. 9, lect. 2.
 11 Sed qui de ancilla, secundum carnem natus est; qui autem de libera, per repromissionem, ibidem.
 12 Haec sunt duo testamenta: unum quidem in monte Sina, in servitutem generans. Rom. 8, lect. 3.
 13 Lactare sterilis quae non parit. Hebr. 2, lect. 2.
 14 Sed quomodo tunc is qui secundum carnem persequabatur eum, qui secundum spiritum. Gal. 4.
 15 Ejice ancillam, et filium ejus. Gen. 20, 3^a.

CAPUT V.

- 1 State, et nolite iterum jugo servitutis contineri 1^a Cor. 7, 18^a.
 2 Si circumcidamini, Christus nihil vobis proderit. Rom. 2, 17^a.
 3 Testificor enim omni circumcidenti se, quoniam debitor est universae legis faciendae 2^a q. 37, primo | q. 40, 4, c.
 4 Nam in Christo Jesu neque circumcisio aliquid valet, neque praeputium. Rom. 2, 17^a.
 5 Sed fides quae per dilectionem operatur 2-2, q. 4, 2, 3^m | q. 23, 6, 2^m.
 6 Quis vos fascinavit, supra 2, 2^a. — Modicum fermentum totam massam corrumpit. Matth. 19, 22^a.
 7 Spiritu ambulate, et desideria carnis non perficietis. Opus. 18, o.
 8 Caro enim concupiscit adversus Spiritum, et Spiritus adversus carnem 1-2, q. 70, 4, o.
 9 Haec enim sibi invicem adversantur 1-2, q. 70, 4, c. | Gal. 5.
 10 Ut non quaecumque vultis, illa faciatis. Rom. 7, 18^a. — Si Spiritu ducimini, non estis sub lege 1^a Tim. 5^a.
 11 Manifesta sunt opera carnis quae sunt etc. 1-2, q. 70, 4, o.
 12 Qui talia agunt, regnum Dei non consequuntur 1^a Cor. 15, 24^a.
 13 Fructus autem Spiritus est charitas etc. 1-2, q. 11, 3, 2^m | q. 70, o. | 2-2, q. 4, 5, 4^m | 3, d. 34, q. 1, 5, o. | Gal. 5. — Bonitas, benignitas 3, d. 34, q. 1, 5, c. | Gal. 5, lect. 6.
 14 Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis et concupiscentiis. Rom. 8, 17^a | 3^a q. 81, 4, c. | 5, 3^m.
 15 Si Spiritu vivimus, Spiritu et ambulemus. Rom. 8, 13^a.
 16 Non efficiamini inanis gloriae cupidi 2-2, q. 132, 1, c. | Ma. q. 9, 1, 2, c.

CAPUT VI.

- 1 Si praeoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis etc. 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 3, o.
 2 Considerans teipsum, ne et tu tenteris 1^a q. 95, 3, o.
 3 Alter alterius onera portate, et sic adimplebitis legem Christi 2-2, q. 108, 1, 2^m | 4^m | q. 188, 3, 1^m | Quol. 5, q. 13, 1, o. | Opus. 19, c^o 17.
 4 Nam si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducit 1^a q. 45, 1, o. | 2, 1^m | Cg. 2, c^o 16, fi. | Po^a q. 3, 1, 1^m | q. 5, 1, 16^m | Joan. 7, lect. 2.
 5 Opus suum probet unusquisque, et sic in semetipso tantum gloriam habebit, et non in altero. Psal. 41 | 3^a q. 80, 4, 5^m.
 6 Unusquisque onus suum portabit. Psal. 61, 6^a.
 7 Communiceet autem is qui catechizatur verbo, ei qui se catechizat in omnibus bonis 4, d. 6, q. 2, a. 2, q. 1, o.
 8 Quae seminaverit homo, haec et metet 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m.

- 9 Qui seminat in carne sua, de carne et metet corruptionem 1^a q. 22, 2, 2^m | 1-2, q. 42, 2, c. | 3^m | q. 85, 6, o. | 2-2, q. 65, 1, 1^m.
- 10 Qui seminat in spiritu, de spiritu metet vitam aeternam. Rom. 6, 22^a.
- 11 Bonum autem facientes, non deficiamus. Psal. 10 | 2-2, q. 106, 3, o.
- 12 Tempore enim suo metemus, non deficientes. Luc. 9, 27^a | 2-2, q. 106, 3, o.
- 13 Dum tempus habemus operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei 2-2, q. 31, 2, o.
- 14 Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi 2-2, q. 132, 1, 1^m | Jo. 4, lect. 6, fi. | c^o 8, lect. 7, fi.
- 15 In Christo enim Jesu, neque circumcisio aliquid valet, neque praepitium, supra 5, 4^a. — Sed nova creatura. Rom. 6, 3^a.
- 16 Ego enim stigmata Domini Jesu in corpore meo porto 2-2, q. 124, 1, 1^m | 3^a q. 49, 1, 3^m | 2, c. | 4, o. | q. 66, 2, 3, 9, c. | q. 68, 2, 2^m | q. 87, 2^m | 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 6, 2^m | q. 3, a. 3, q. 3, o. | d. 16, q. 2, a. 2, q. 2, 3^m | Matth. 3 | Hebr. 6.

Auctoritates ex Epistola ad Ephesios.

CAPUT I.

- 1 Benedixit nos in omni benedictione spirituali, in Christo. Gen. 1, 28^a.
- 2 Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem 1, d. 41, 1, o. | Cg. 3, c^o 163 | Jo. 15, lect. 3.
- 3 Qui praedestinavit nos in adoptionem filiorum. Luc. 6, 27^a | 1^a q. 23, o. | 3^a q. 24, o. | 1, d. 40 | o. | 3, d. 7, o. | Verit. q. 6, o.
- 4 In dispensatione plenitudinis temporum. Gal. 4, 2^a.
- 5 Instaurare omnia in Christo, quae in caelis, et quae in terra sunt in ipso 3^a q. 48, 6, 3^m | 3, d. 19, a. 4, q. 1, o. | 4, d. 15, q. 1, a. 5, q. 2, c. | Rom. 3, lect. 3.
- 6 In quo etiam nos sorte vocati sumus. Act. 1, 9^a.
- 7 Praedestinati secundum propositum ejus, supra 2^a 3^a. — Operatur omnia secundum consilium voluntatis suae 1^a q. 22, 1, 1^m | 1-2, q. 14, 1, 2^m.
- 8 In quo et credentes, signati estis Spiritu promissionis sancto. Matth. 24, 4^a | Isa. 8, lect. 1, fi. — Illuminatos oculos cordis vestri 1^a q. 12, 3, 1^m.
- 9 Qui est pignus haereditatis nostrae. Ma. q. 8, 2, 9^m | Opus. 17, c^o 15 | 2^a Cor. 1, fi. | c^o 5 | Ephes. 6.
- 10 Suscitans illum a mortuis. Psal. 3, 2^a. — Et constituens illum ad dexteram suam. Matth. 16, 20^a.
- 11 Supra omnem principatum et potestatem, et virtutem et dominationem 1^a q. 108, 2, 2^m | 6, o. | 2, d. 9, 3, o. | Cg. 3, c^o 80 | Opus. 2, c^o 126 | 1^a Cor. 15.
- 12 Et supra omne nomen quod nominatur, non solum in hoc saeculo, sed etiam in futuro. Phil. 2, 13^a 14^a.
- 13 Et omnia subiecit sub pedibus ejus. Psal. 8, 3^a. — Et ipsum dedit caput supra omnem ecclesiam 1^a Cor. 11, 2^a | 3^a q. 8, 1, o.
- 14 Quae est corpus ipsius 1^a Cor. 12, 17^a. — Qui omnia in omnibus adimplet 3^a q. 7, 10, o. | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, o.

CAPUT II.

- 1 Mortui delictis et peccatis 4, d. 27, q. 1, a. 3, q. 2, c. | q. 3, o. | d. 31, q. 1, 3, 3^m | d. 39, 4, 2^m.
- 2 Qui nunc operatur in filiis diffidentiae. Isa. 5, 1^a.
- 3 Facientes voluntatem carnis et cogitationum 2-2, q. 154, 5, c. | q. 162, 3, 1^m | 4, d. 15, q. 1, a. 4, q. 3, 2^m.
- 4 Eramus natura filii irae 3^a q. 2, 12, c. | Virt. q. 1, 3, 16^m | Rom. 11, lect. 3, fi.
- 5 Deus qui dives est in misericordia propter meram charitatem suam qua dilexit nos. Cg. 4, c^o 46, fi. | 54.
- 6 Convivificavit nos, et resuscitavit, et consedere fecit in caelestibus 3^a q. 58, 4, 1^m | 3, d. 22, q. 3, a. 3, q. 3, 1^m | Rom. 8, lect. 7.
- 7 Ut ostenderet in saeculis supervenientibus abundantes divitiae gloriae suae in bonitate supra nos in Christo Jesu 1-2, q. 114, 10, 1^m | Ephes. 6, lect. 1.
- 8 Gratia enim estis salvati per fidem. Et hoc non ex vobis, Dei enim donum est, et non ex operibus. Titum 3, 5^a.
- 9 Ipse enim est pax nostra, qui fecit utraque unum. Isa. 12, fi.
- 10 Medium parientem maceriae, solvens inimicitias in carne sua. Matth. 5, 13^a 14^a.
- 11 Legem mandatorum decretis evanens 1-2, q. 99, 1, b.
- 12 Superaedificati super fundamentum Apostolorum et Prophetarum 1^a Cor. 3, lect. 2.

CAPUT III.

- 1 In misterio Christi de aliis generationibus, non est agnitus sicut nunc 1, d. 3, q. 2, 1, 4^m.
- 2 Sacramenti absconditi a saeculis in Deo, ibidem.
- 3 Qui omnia creavit. Gen. 1, 1^a. — Ut innotescat principibus et potestatibus in caelestibus per ecclesiam, multiformis gratia Dei 1^a q. 117, 2, 1^m | 2, d. 11, q. 2, 4, 1^m | Verit. q. 8, 9, 2^m.
- 4 Ex quo omnis paternitas in caelis, et in terra nominatur 1^a q. 31, 3, 3^m | q. 33, 2, 4^m | q. 45, 5, 1^m | 1, d. 21, q. 1, 1, 5^m.
- 5 In interiori homine 2^a Cor. 4, 7^a. — Christum habitare per fidem in cordibus vestris. Rom. 8, 13^a 14^a | c^o 3, lect. 3.
- 6 In charitate radicati et fundati 2-2, q. 23, 8, 2^m | Virt. q. 1, 12, 24^m.
- 7 Ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quae sit latitudo, longitudo, et sublimitas, et profundum. Job 11, fi. | 1^a Cor. 9, fi.
- 8 Scire etiam supereminentem in se charitatem Christi. Quol. 5, q. 3, 2, o.
- 9 Ut impleamini in omnem plenitudinem Dei 3^a q. 7, 10, 2^m.

CAPUT IV.

- 1 Digne ambuletis vocatione qua vocati estis. Rom. 8, 44^a.
- 2 Solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis 2-2, q. 29, 2, o. | 3, 1^m | 3, d. 27, q. 1, 3, 5^m | 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 4, o. | Verit. q. 22, 1, 12^m | Dio. 11, lect. 1, o.
- 3 Unum corpus 3^a q. 8, 3, 3^m | 4, d. 27, q. 3, a. 1, q. 3, c.
- 4 Et unus spiritus 1^a q. 30, 2, o. | q. 31, 1, o. | q. 41, 6, o. | 1, d. 2, 4, o. | d. 10, 5, o. | d. 33, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 26 | Po^a q. 9, 9, o. | Opus. 3, c^o 56 | c^o 60.
- 5 Sicut estis vocati in una spe vocationis vestrae. Jo. 14, 2^a.
- 6 Unus Deus 1^a q. 103, 1, 3, o. | 1-2, q. 91, 1, c. | 2, d. 1, q. 1, 1, o. | Cg. 3, c^o 64 | Verit. q. 5, o.
- 7 Una fides 2-2, q. 4, 6, o. | q. 5, 4, c. | q. 10, 5, 1^m | 3^m | q. 23, 5, b. | 3^a q. 70, 1, c. | 3, d. 23, q. 2, a. 4, q. 2, o. | d. 24, a. 1, q. 2, 5^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 5, c. | d. 2, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | d. 27, q. 3, a. 1, q. 3, c. | Rom. 1, lect. 6.
- 8 Unum baptismum 3^a q. 49, 3, 2^m | q. 66, 9, o. | q. 67, 3, 1^m | 4, 3^m | 5, 6, c. | q. 71, 2, 3^m | q. 80, 10, 1^m | q. 82, 8, c. | q. 83, 3, 3^m | q. 84, 10, 1^m | 5^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 2^m | d. 4, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, o. | d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m | d. 14, q. 1, a. 4, q. 3, c. | Cg. 4, c^o 59, fi. | 70 | 71 | Jo. 3 | Ephes. 4, lect. 2 | Hebr. 6.
- 9 Unus Deus 6, 4^a. — Et pater omnium. Luc. 6, 27^a. — Qui est super omnes, et per omnia, et in omnibus vobis 1^a q. 8, 1, 3, o. | q. 43, 3, c.
- 10 Unigenique nostrum data est gratia, secundum mensuram donationis Christi. Matth. 25, 4^a | 1^a Cor. 12, 17^a. — Ascendens in altum, captivam duxit captivitatem; dedit dona hominibus. Psal. 37, 6^a.
- 11 Quod autem ascendit, quid est, nisi quia et descendit primum in inferiores patres terrae? 3^a q. 49, 6, c. | q. 57, 2, 2^m.
- 12 Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes caelos 3^a q. 57, 4, 5, o. | q. 58, 3, c. | 4, d. 22, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | q. 3, a. 3, q. 1, o. | Cg. 4, c^o 87 | Psal. 8, fi. | Psal. 17 | Psal. 18 | Ephes. 4, lect. 2.
- 13 Ut adimpleret omnia 3^a q. 7, 10, o. | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, o.
- 14 Et ipse dedit quosdam etc. ad consummationem corpus Christi, ibidem.
- 15 Donec occurramus omnes in unitatem fidei etc. 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 3, 1^m | Cg. 4, c. 88, fi.
- 16 Qui est caput Christi 1^a Cor. 11^a 2^a. — Ex quo totum corpus compactum et connexum per omnem juncturam etc. 2-2, q. 183, 2, 1^m.
- 17 Desperantes semetipsos, tradiderunt impudicitiae in operationem immunditiae omnis in avaritiam. Ma. q. 15, 4, 3^m.
- 18 Deponite vos, secundum pristinam conversationem, veterem hominem 2-2, q. 19, 2, 2^m.
- 19 Renovamini spiritu mentis vestrae, et induite novum hominem. Rom. 6, 3^a | 13, fi.
- 20 Quoniam sumus invicem membra 1^a Cor. 12, 18^a 19^a. — Irascimini, et nolite peccare. Psal. 4, 2^a. — Sol non occidat super iracundiam vestram, ibidem | 1-2, q. 47, 4, o.
- 21 Ut det gratiam audientibus 3^a q. 8, 6, 2^m. — Qui furabatur jam non furetur. Exod. 20, 12^a. — Magis autem laboret operando manibus suis, ut etc. 1^a Thess. 4, 5^a.
- 22 Et nolite contristare Spiritum sanctum Dei 3^a q. 63, 3, 1^m | Cg. 4, c^o 28 | Ephes. 4, fi.
- 23 In quo signati estis in die redemptionis. Matth. 24, 4^a | Isa. 8, lect. 1, fi.

CAPUT V.

- 1 Estote imitatores Dei 1-2, q. 19, 9, 1^m | 1, d. 48, 1, o. | 2, c. | Verit. q. 23, 7, c. | Ma. q. 6, 5^m.
- 2 Christus dilexit nos et tradidit semetipsum pro nobis. Matth. 26, 12^a | 3^a q. 47, 2, o. | q. 48, 2, 3, c. | q. 49, 1, c. | q. 51, 4, c. | q. 53, 1, c. prin^o | Cg. 4, c^o 53, 13^m | 16^m | Opus. 3, c^o 234 | Rom. 5, lect. 2, fi. | Lect. 5.
- 5 Fornicatio autem et omnis immunditia, aut avaritia nec nominetur in vobis 1-2, q. 72, 2, 4^m | q. 73, 5, 1^m | 4, d. 39, 6, 4^m | d. 41, a. 4, q. 2, 1^m.
- 4 Aut turpitudine 2-2, q. 144, 2, c. | q. 187, 5, 4^m | Psal. 43. — Aut stultiloquium 2-2, q. 148, 6, c. | q. 153, 5, 4^m | Ma. q. 14, 4, c.
- 5 Aut scurrilitas, ibidem.
- 6 Omnis autem fornicator, aut immundus etc. non habet haereditatem etc. 2-2, q. 25, 5, 7^m | q. 35, 3, c. | q. 36, 3, c. | q. 153, 3, o. | 4, d. 33, q. 1, a. 3, q. 2, o. | Cg. 3, c^o 122 | Ma. q. 15, 2, o. | 3, c.
- 7 Aut avarus, quod est idolorum servitus 2-2, q. 118, 5, 4^m | 4, d. 39, 6, 4^m | Ma. q. 33, 2, 1^m.
- 8 Propter haec enim venit ira Dei. Exod. 32, 2^a. — In filios diffidentiae, supra 2, 2^a.
- 9 Eratis aliquando tenebrae 2, d. 12, L. 3^m | d. 13, 3, 1^m | Cg. 3, c^o 150, fi. | Po^a q. 3, 6, 16^m | Dio. 4, lect. 4, fi. | Isa. 13, fi. | Jo. 8, lect. 2 | Rom. 13, lect. 3 | Ephes. 5, lect. 4, prin^o.
- 10 Omnia autem quae arguuntur, a lumine manifestantur 1^a q. 117.
- 11 Omne quod manifestatur lumen est 2-2, q. 171, 2, c. | 2, d. 13, 2, c.
- 12 Surge qui dormis, et exurge a mortuis, et illuminabit te Christus 1-2, q. 109, 7, 1^m.
- 13 Redimentes tempus. Ephes. 5, lect. 6 | Col. 4. — Quoniam dies mali sunt. Psal. 36 | Psal. 40 | Psal. 48 | Ephes. 5, lect. 6.
- 14 Nolite inebriari vino, in quo est luxuria 1-2, q. 76, 4, 2^m | 4^m | 2, q. 150, 4, o.
- 15 Subjecti invicem in timore Christi 2-2, q. 19, 2, 3^m | q. 104, 1, o. | 5, c. prin^o | 1^m | 6, 2^m | 3^a q. 20, 1, o. | Opus. 23, prin^o.
- 16 Mulieres subditae sint viris suis, sicut Domino. Gen. 3, 17^a.
- 17 Vir caput est mulieris 1^a Cor. 11, 3^a. — Sicut Christus caput est ecclesiae, ibidem 2^a.
- 18 Viri diligite uxores vestras 2-2, q. 26, 11, 2^m | 4^m.
- 19 Sicut et Christus dilexit ecclesiam, et seipsum tradidit pro ea, supra 2^a. — Ut illam sanctificaret mundans eam lavacro aquae in verbo vitae 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 1, c. | Verit. q. 4, 8, o.
- 20 Ut exhiberet sibi gloriosam ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam 3^a q. 8, 3, 2^m.
- 21 Nemo unquam carnem suam odio habuit 3, d. 28, L. 2^m.
- 22 Quia membra sumus corporis ejus de carne ejus, et de ossibus ejus. Gen. 2, 27^a.
- 23 Propter hoc relinquet homo patrem et matrem suam, et adhaerebit uxori suae. Gen. 2, 28^a. — Et erunt duo in carne una, ibidem 29^a.
- 24 Hoc sacramentum magnum est, ego autem dico in Christo et in ecclesia 3^a q. 56, 3, 4^m | q. 67, 2, 3^m | Ephes. 5, fi.

CAPUT VI.

- 1 Filii obedite parentibus vestris in Domino, hoc enim justum est, honora patrem tuum et matrem tuam. Exod. 20, 8^a.
- 2 Quod est mandatum primum in promissione: ut bene sit tibi et sis longaevus super terram, ibidem 9^a.
- 5 Et vos, patres, nolite ad iracundiam provocare filios vestros etc. 2-2, q. 65, 2, 1^m.
- 4 Servi, obedite dominis carnalibus cum timore et tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo etc. 2-2, q. 104, 5, 1^m.
- 5 Unusquisque quodcumque fecerit bonum hoc recipiet a Domino. Psal. 61, 6^a.
- 6 Et vos domini eadem facite illis, remittentes minas 2-2, q. 65, 2, 1^m.
- 7 Illorum et vester Dominus est in caelis 3 Reg. 8, 12^a. — Personarum acceptio, non est apud Deum. Deut. 10, 4^a.
- 8 Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias diaboli. Matth. 4, 18^a | 2, d. 11, lect. 1, L. | 3, d. 31, q. 1, 3, c.
- 9 Non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem 1-2, q. 55, 3, 3^m | 2-2, q. 123, 1, 1^m.
- 10 Sed adversus principes et potestates 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | Quol. 7, 18, c. | Psal. 16 | Isa. 4, fi. | Rom. 12, lect. 2.
- 11 In die malo, supra 5, 14^a. — State ergo succincti lumbos vestros in veritate. Psal. 44.
- 12 In omnibus sumentes scutum fidei. Exod. 34, 5^a | Psal. 5, fi. | Psal. 46, fi. | 2-2, q. 7, 1, 2^m.
- 13 Orantes omni tempore. Luc. 18, 1^a.

Auctoritates ex Epistola ad Philippenses.

CAPUT I.

- 1 In omni memoria vestri, semper in cunctis orationibus meis. Luc. 18, 1^a.
- 2 Charitas vestra magis ac magis abundet 1-2, q. 52, o. | q. 66, 1, o. | 2-2, q. 24, o. | 1, d. 17, q. 2, o. | 2, d. 27, 4, 5, o. | Virt. q. 1, 11, o. | q. 3, 3, c. | Quol. 8, vel. 9, q. 6, o. | Opus. 4, c^o 3.
- 5 Quidam ex contentione annunciant Christum, non sincere aestimantes pressuram excitare vinculis meis 2-2, q. 38, 1, 2^m | q. 88, 2, 1^m.
- 4 Magnificabitur Christus in corpore meo, sive per vitam, sive per mortem. Opus. 23, prin^o.
- 5 Mihi enim vivere Christus est, et mori lucrum. Cg. 4, c^o 13, fi. | Verit. q. 4, 8, o. | Opus. 23, prin^o.
- 6 Coarctor autem e duobus, desiderium habens dissolvi et esse cum Christo, multo magis melius est 1-2, q. 5, 3, c. | 2-2, q. 123, 8, c. | 3^a q. 46, 6, c. | 4^m | 3, d. 15, q. 2, a. 3, q. 3, c. | d. 17, L. | d. 28, L. | 4, d. 49, q. 1, a. 1, q. 4, 4^m | Cg. 3, c^o 48, 6^m | Virt. q. 2, 11, 8^m | Ephes. 5, lect. 9 | Ethic. 3, lect. 18, fi.
- 7 Permanere autem in carne propter vos, necesse est. Virt. q. 2, 11, 6^m.

CAPUT II.

- 1 In humilitate superiores sibi invicem arbitantes 2-2, q. 161, o. | 6, 1^m | 4, d. 21, q. 2, 3, 2^m | Phil. 2.
- 2 Non quae sua sunt singuli considerantes, sed quae aliorum 1^a Cor. 13, 14^a.
- 3 Hoc sentite in vobis, quod et in Christo Jesu. Gal. 6, lect. 2.
- 4 Qui cum in forma Dei esset. Jo. 3^a | 1^a q. 31, 2, 2^m | 3, d. 5, L. 2^m | Cg. 4, c^o 4 | 24.
- 5 Non rapinam arbitratus est. Cg. 4, c^o 4 | 7 | 24 | 34.
- 6 Esse se aequalem Deo. Jo. 5, 4^a. — Sed semetipsum exinanivit. Cg. 4, c^o 34, 19^m | Unio. 1, 14^m.
- 7 Formam servi accipiens 2-2, q. 161, 1, 4^m | 3^a q. 1, 1, c. | 3, d. 20, a. 4, q. 2, 4^m | Cg. 4, c^o 34, 19^m. — In similitudinem hominum factus 3^a q. 5, 1, 1^m | Cg. 4, c^o 29.
- 8 Et habitu inventus ut homo 3^a q. 2, 6, 1^m | 3, d. 6, q. 3, 2, 1^m | d. 12, q. 1, 1, c. | 5^m | Cg. 4, c^o 37, fi.
- 9 Humiliavit semetipsum 2-2, q. 161, 1, 4^m | 3^a q. 49, 6, c. | q. 53, 1, c. | q. 54, 2, c. | q. 59, 3, o. | 6, c. | 3, d. 1, q. 1, 3, 2^m | d. 18, a. 4, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 55, 17^m | 18^m | Verit. q. 29, 3, 4^m.
- 10 Factus obediens usque ad mortem 3^a q. 47, 2, o. | q. 48, 2, 3, c. | q. 49, 1, c. | 4, 3^m | q. 51, 4, c. | q. 53, 1, c. prin^o | Cg. 1, c^o 8 | Opus. 3, c^o 234 | Rom. 1 | lect. 2, fi. | Lect. 5.
- 11 Mortem autem crucis. Matth. 27, 6^a.
- 12 Propter quod et Deus exaltavit illum 3^a q. 49, 6, o. | q. 53, 1, c. | q. 54, 2, c. | q. 59, 3, o. | 6, c. | 3, d. 18, a. 4, q. 3, o. | Cg. 4, c^o 8 | 9 | Opus. 3, c^o 247 | 249 | Hebr. 1, lect. 4.
- 13 Et dedit illi nomen, quod est super omne nomen 3, d. 8, a. 4, q. 3, c. | Cg. 4, c^o 8 | c^o 9.
- 14 Ut in nomine Jesu omne genu flectatur 3, d. 18, a. 4, q. 3, c. — Quia Dominus Jesus, in gloria est Dei Patris. Matth. 16, 20^a.
- 15 Et omnis lingua confiteatur, ibidem.
- 16 Deus est enim, qui operatur in vobis, et velle, et perficere pro bona voluntate 1^a q. 83, 1, 3^m | Cg. 3, c^o 64, o.
- 17 Filii Dei. Luc. 6, 27^a. — In medio nationis pravae, inter quos lucetis sicut luminaria in mundo. Ma. q. 9, 1, c. | 1^m | 2^m | Rom. 15, 1^a.
- 18 Verbum vitae continentes ad gloriam meam in die Christi 4, d. 49, q. 5, a. 2, q. 1, c. | Psal. 44.
- 19 Quia non in vacuum cucurri, neque in vacuum laboravi 1^a Cor. 9, 9^a 10^a 11^a.

CAPUT III.

- 1 Propter quem omnia detrimentum feci, et arbitror ut stercora, ut Christum lucrificam 2-2, q. 184, 7, 1^m | 4, d. 24, q. 3, a. 1, q. 1, c. | 2^m | q. 3, c.
- 2 Non quod jam acceperim, aut perfectus sim 2-2, q. 24, 8, 1^m.
- 3 Sequor autem, si quomodo comprehendam 1^a q. 12, 7, 1^m | 1^a Cor. 9, fi.
- 4 Quae retro sunt obliviscens 1-2, q. 13, 5, 2^m.
- 5 Quorum Deus venter est 1^a q. 63, 1, c. | 1-2, q. 1, 5, b. | Ma. q. 14, 2, 12^m | 2^a Cor. 4.
- 6 Nostra autem conversatio in caelis est 1, d. 15, q. 5, 3, c.
- 7 Qui reformabit corpus humilitatis nostrae configuratum corpori claritatis suae 3^a q. 45, 2, 3^m.

CAPUT IV.

- 1 Quorum nomina sunt in libro vitae. Exod. 32, 9^a 10^a.
- 2 Modestia vestra nota sit omnibus hominibus 2-2, q. 160, 2, 1^m.
- 3 Dominus prope est. Psal. 144, fi. — Nihil solliciti sitis. Matth. 6, 19^a 21^a.
- 4 Sed in omni oratione et obsecratione cum gratiarum actione, petitiones vestrae innotescant apud Deum 2-2, q. 83, 17, o. | 4, d. 15, q. 4, 3, o. | Phil. 4 | 1^a Tim. 2.
- 5 Pax Dei quae exsuperat omnem sensum, custodiat corda vestra, et intelligentias vestras 1-2, q. 70, 3, c. | 21, q. 29, o. | 3, d. 29, q. 1, 3, 5^m | 4, d. 49, q. 2, a. 2, q. 4, o. | Isa. 26 | c^o 32, fi. Matth. 5 | c^o 10 | Jo. 14, lect. 8 | Rom. 1, lect. 14, fi. | 2^a Cor. | Phil. 4 | 2^a Thess. fi. | Titum 1.
- 6 Ubique et in omnibus institutus sum, et satiari, et esurire, et abundare, et penuriam pati 1-2, q. 24, 1, 3^m | Ethi. 3, lect. 17, fi.
- 7 Omnia possum in eo qui me confortat 3^a q. 43, 4, 3^m.
- 8 Deus pacis erit vobiscum 2^a Cor. fi. | 2^a Thess. fi.

Auctoritates ex Epistola ad Colossenses.

CAPUT I.

- 1 Semper pro vobis orantes. Luc. 18, 1^a. — Propter spem quae reposita est nobis in caelis. Matth. 5, 10^a. — Evangelii quod pervenit in vos, sicut et in universo mundo. Matth. 24, 3^a.
- 2 Non cessamus pro vobis orantes. Luc. 18, 1^a. — Qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine. Act. 1, 9^a.
- 3 Et transtulit in regnum filii dilectionis suae 1^a q. 41, 2, 2^m | 1, d. 5, L. fi.
- 4 Qui est imago Dei invisibilis 1^a q. 35, 2, o. | q. 47, 1, 2^m | q. 88, 3, 3^m | q. 93, 1, 3^m | 1, d. 3, q. 3, 5^m | d. 28, q. 2, 1, 3^m | 3, o. | d. 31, q. 2, 1, c. | 2, d. 16, 1, o. | 4, d. 7, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | Verit. q. 2, 1, c. fi. | 4, 2^m | Po^a q. 3, 16, 12^m | q. 5, 2, 3^m | A-nima. 2, 12^m | 1^a Cor. 11 | 2^a Cor. 4 | Col. 1, lect. 2 | Hebr. 1, lect. 2.
- 5 Primogenitus omnis creaturae. Rom. 8, 4^a.
- 6 Quoniam in ipso sunt universa 3^a q. 7, 10, o. | 3^a d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, o.
- 7 Sive throni, sive dominationes, sive principatus, sive potestates. Ephes. 1, 12^a.
- 8 Omnia per ipsum et in ipso sunt creata. Rom. 11, fi. — Et ipse est ante omnes, et omnia in ipso constant, ibidem.
- 9 Et ipse est caput corporis ecclesiae 1^a Cor. 11, 2^a. — Qui est principium 1, d. 6, 2, c. | Po^a q. 7, 1, o. — Primogenitus ex mortuis 1^a Cor. 15, 7^a.
- 10 Quia in ipso complacuit omnem plenitudinem inhabitare. Jo. 8^a. — Per ipsum reconciliari omnia in ipsum. Rom. 5, 9^a.
- 11 Pacificans per sanguinem crucis ejus, sive quae in terris 3^a q. 35, 8, 1^m | Ephes. 2, lect. 5, prin^o | Psal. 45.
- 12 Nunc autem reconciliavit in corpore carnis ejus per mortem. Rom. 5, 9^a. — Quod praedicatum est in universa creatura quae sub caelo est. Matth. 21, 3^a.
- 13 Qui nunc gaudeo in passione, pro vobis. Hebr. 10, lect. 4.
- 14 Et adimplebo ea quae desunt passionum Christi in carne mea, pro corpore ejus, quod est ecclesia 1^a Cor. 3^a.

CAPUT II.

- 1 In quo sunt omnes thesauri sapientiae et scientiae absconditi. Dan. 13, 4^a | Cg. 4, c^o 7, 1^m | Opus. 72, prin^o. — Secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi. Gal. 4, 9^a.
- 2 In ipso inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter 3^a q. 2, 10, 2^m | 3, d. 4, q. 3, a. 2, q. 2, o. | Cg. 4, c^o 7 | Jo. 2, lect. 3 | c^o 18.
- 3 Qui est caput omnis principatus et potestatis 3^a q. 8, 4, o. | 3, d. 13, q. 2, a. 2, q. 1, o. | 4, d. 9, a. 1, q. 5, c. | d. 49, q. 4, 4, 5^m | Verit. q. 29, 4, c. | 5^m | Opus. 3, c. | 223 | 1^a Cor. 11 | Ephes. 1, fi. | Col. 2, lect. 2.
- 4 In quo enim circumcisi estis circumcisione non manufacta, in expoliatione corporis carnis. Ephes. 4, lect. 7. — Sed in circumcisione Christi. Jer. 4, 3^a.
- 5 Consepulti ei in baptismo. Rom. 6, 1^a 2^a. — In quo et resurrexistis per fidem 3^a q. 66, 2, 3, 9, c. | 4, d. 4, q. 2, a. 2, q. 6, 2^m.
- 6 Qui suscitavit illum a mortuis. Psal. 3, 2^a. — Et vos cum mortui essetis delictis et praepitio carnis vestrae, convivificavit cum illo. Ephes. 2, 6^a.
- 7 Donans vobis omnia delicta 3^a q. 84, 3, 3^m | 1, d. 14, q. 3, 1^m | 4, d. 5, q. 1, o. | d. 14, q. 2, 4, c.

- 8 Delens quod adversum nos erat ebyrographum decreti, quod erat contrarium nobis 3, d. 18, L. | d. 19, L.
- 9 Et ipsum tulit de medio, affigens illud cruci 3^a q. 48, 6, 3^m | q. 49, 3, o. | q. 52, 5, c.
- 10 Expolians principatus et potestates, traduxit confidenter, palam triumphans illos in semetipso 3^a q. 15, 2, 3^m.
- 11 Nemo ergo judicet vos in cibo, aut in potu, in parte diei festi. Rom. 14, 12^a.
- 12 Quae sunt verba futurorum, corpus autem Christi 1-2, q. 107, 2, c. | 3^a q. 2, 10, 2^m | q. 47, 2, 1^m.
- 13 Non tenent caput 1^a Cor. 11, 2^a. — Ex quo totum corpus per nexus et conjunctiones subministratum est, et constructum in augmentum Dei. Ephes. 4, 18^a.
- 14 Sic ergo mortui estis cum Christo. Rom. 6, 1^a. — Ab elementis hujus mundi. Gal. 4, 9^a.
- 15 Ne tetigeritis, neque gustaveritis, neque contrectaveritis. Rom. 14, 12^a.

CAPUT III.

- 1 Si consurrexistis cum Christo, supra 2, 7^a. — Ubi Christus est in dextera Dei sedens. Mar. 16, 22^a.
- 2 Mortui enim estis, et vita vestra abscondita est cum Christo in Deo. Rom. 6, 1^a 2^a.
- 3 Avaritia quae est simulaeorum servitus. Ephes. 5, 7^a. — Propter quae venit ira Dei. Exod. 32, 2^a. — In filios incredulitatis. Isa. 5, 1^a.
- 4 Expolians vos veterem hominem cum actibus suis. Ephes. 5, 10^a.
- 5 Et induentes novum. Rom. 13, 11^a.
- 6 Ubi non est masculus et femina 3, d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, 1^m.
- 7 Super omnia autem haec, charitatem habere 1^a Cor. 13, fi. — Quod est vinculum perfectionis 2-2, q. 81, 7, c. | q. 184, 1, o. 2, 3, c. | 186, 7, 1^m | q. 189, 1, 1^m | 3^a q. 46, 3, c. | Cg. 3, c^o 135 | Virt. q. 2, 11, 5^m | Quol. 1, q. 7, 2, 2^m | Quol. 3, q. 6, 3, o. | Quol. 4, 24, c. | 2^m | Quol. 5, 10, o. | Quol. 8, 6, c. | Opus. 17, c^o 6 | Opus. 18, c^o 2, 3 | Matth. 19 | Rom. 12 | Col. 3, lect. 2.
- 8 Et pax Christi exultat in cordibus vestris. Phil. 4, 2^a. — Omne quodcumque facitis in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini Jesu Christi facite 1^a Cor. 10, 15^a.
- 9 Mulieres, subditae estote viris, sicut oportet in Domino. Gen. 3, 17^a. — Viri, diligite uxores vestras, et nolite amari esse ad eas, ibidem 21^a. — Filii, obedite parentibus per omnia. Exod. 20, 8^a 9^a | 2-2, q. 104, 5, 1^m | 2, d. 44, q. 2, 3, 1^m | 4, d. 29, 4, 1^m | Quol. 2, 9, o.
- 10 Patres, nolite ad indignationem provocare filios vestros, ut non pusillo animo fiant. Ephes. 6, 3^a. — Servi, obedite per omnia dominis carnalibus, etc., ibidem 47, 22, q. 104, 5, 1^m.
- 11 A Domino accipietis retributionem haereditatis. Psal. 61, 6^a.
- 12 Qui injuriam facit, recipiet quod unicuique gessit, ibidem. — Et non personarum acceptio apud Deum. Deut. 10, 4^a.

CAPUT IV.

- 1 Domini quod justum est et aequum, servis praestare. Ephes. 6, 6^a. — Scientes quoniam et vos Dominum habetis in caelo 3 Reg. 8, 12^a. — Redimentes tempus. Ephes. 5, 14^a.
- 2 Orationi instate vigilantes in ea, in gratiarum actione 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | Quol. 7, 18, c. | Psal. 16 | Isa. 4, fi. | Rom. 12, lect. 2.
- 3 In sapientia ambulate ad eos qui foris sunt 1^a Tim. 3, 2^a.
- 4 Sermo vester semper in gratia sale sit conditus 3^a q. 71, 2, c. | 1, d. 27, q. 2, 1, c. fi. | 4, d. 6, q. 2, a. 1, q. 3, 3^m.

Auctoritates ex prima Epistola ad Thessalonicenses.

CAPUT I.

- 1 Semper pro omnibus vobis, memoriam vestri facientes in orationibus nostris sine intermissione. Luc. 18, 1^a.
- 2 Et expectare Filium ejus de caelis. Jo. 1, 17^a.
- 3 Quem suscitavit ex mortuis. Psal. 3, 2^a.

CAPUT II.

- 1 Non quasi hominibus placentes. Rom. 15, 1^a.
- 2 Sed Deo, qui probat corda nostra 3 Reg. 8, 11^a.
- 3 Gratias agimus Deo sine intermissione. Luc. 18, 1^a.
- 4 Ut impleant peccata sua semper. Matth. 23, 10^a.
- 5 Pervenit enim ira Dei super illos, usque in finem. Exod. 32, 2^a.

CAPUT III.

- 1 Ne forte tentaverit vos is qui tentat. Gen. 22, 1^a.
- 2 Nocte ac die abundantius orantes. Luc. 18, 1^a.
- 5 Abundare faciat charitatem vestram. Phil. 2^a.

CAPUT IV.

- 1 Haec est voluntas Dei, sanctificatio vestra 3, d. 3, q. 1, a. 2, q. 1.
- 2 Ut sciat unusquisque vestrum vas suum possidere in sanctificatione 1^a Cor. 6, lect. 3.
- 5 Et ne quis supergrediatur, neque circumveniat in negotio fratrem suum 2-2, q. 55, 4, 2^m | 5, c.
- 4 Vindex est Dominus de his. Deut. 32, 5^a.
- 5 Operamini manibus vestris sicut praecepimus vobis 2-2, q. 187, 3, o. | Cg. 3, c^o 135 | Quol. 7, 17, 18, o. | Opus. 17, fi. | Opus. 19, c^o 7, 8 | Jo. 6, lect. 3 | Ephes. 4 | 1^a Thess. 3.
- 6 Nullius aliquid desideretis. Exod. 20, 14^a. — De dormientibus. Jo. 11, 3^a.
- 7 Ut non contristemini sicut caeteri qui spem non habent 4, d. 15, L. fi. | d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, c. | 2^m | 1^a Tim. 4, lect. 2, prin^o.
- 8 Christus mortuus est. Matth. 27, 15^a. — Et resurrexit. Luc. 24, 5^a.
- 9 Nos qui vivimus qui residui sumus... non praeveniemus eos qui dormierunt. Psal. 88, 20^a.
- 10 Dominus in jussu et in voce archangeli, et in tuba Dei descendet de caelo 4, d. 43, a. 2, q. 2, o. | L. prin^o | Job 14 | 1^a Cor. 15, lect. 8 | 1^a Thess. 4, fi.
- 11 Et mortui qui in Christo sunt, resurgent primi, deinde nos 1^a Cor. 15 | 1^a Thess. 4, fi.
- 12 Nos qui vivimus, qui relinquimur. Psal. 88, 20^a | 12^a q. 81, 3, 1^m. — Simul rapiemur in nubibus cum illis obviam Christo in aera. Quol. 9, vel 10, 2, 3^m | Opus. 3, c^o 249 | 1^a Thess. 4, fi.
- 15 Et sic semper cum Domino erimus 1-2, q. 98, 5, 2^m | Psal. 5, fi.

CAPUT V.

- 1 Dies Domini, sicut fur in nocte, ita veniet. Matth. 24, 16^a.
- 2 Cum dixerint, pax et securitas, tunc repentinus superveniet eis interius. Matth. 24, 4^a. — Vos non estis in tenebris. Ephes. 5, 11^a.
- 5 Omnes enim vos estis filii lucis. Ephes. 5, 14^a. — Et filii diei. Luc. 6, 27^a. — Qui dormiunt, nocte dormiunt, et qui ebrii sunt, nocte ebrii sunt. Isa. 15, 1^a | Jo. 11, 3^a.
- 4 Nos non sumus noctis. Isa. 15, 1^a. — Neque tenebrarum. Ephes. 5, 11^a. — Itaque non dormiamus. Jo. 11, 3^a.
- 5 Videte, ne quis malum pro malo reddat. Deut. 32, 5^a.
- 6 Sine intermissione orate. Luc. 18, 1^a | 2-2, q. 83, 14, 4^m.
- 7 Ab omni specie mala abstinete vos 2-2, q. 43, 1, o. | 4, c. | 4, d. 38, q. 2, 1, o. | a. 2, q. 2, 1^m | Quol. 4, 23, 3^m | Matth. 15 | Rom. 7, lect. 2 | c^o 14, lect. 2, prin^o.
- 8 Ipse Deus pacis. Phil. 4, 8^a.
- 9 Salutate fratres omnes in osculo sancto. Rom. 16, 1^a.

Auctoritates ex secunda Epistola ad Thessalonicenses.

CAPUT I.

- 1 Supercrescit fides vestra 2-2, q. 5, 4, o. | 3, d. 25, q. 2, a. 2, q. 1, o.
- 2 Et abundat charitas. Phil. 12^a.
- 5 In omnibus persecutionibus vestris, et tribulationibus, quas sustinetis in exemplum justii judicii Dei 2-2, q. 108, 4, c. fi. | Job 1, fi. | c^o 4 | c^o 7, fi. | Psal. 32, fi. | Psal. 36 | Psal. 37 | Psal. 40 | 2^a Thess. lect. 1, fi.
- 4 Ut digne babeamini in regno Dei 1^a q. 24, 1, c. | Opus. 10, a. 29 | Isaiae 64, fi.
- 5 Si tamen justum est apud Deum, retribuere retributionem his qui vos tribulant. Deut. 32, 5^a. — Et vobis qui tribulamini requiem. Psal. 61, 6^a.
- 6 In revelatione Domini Jesu de caelo, cum angelis virtutis ejus. Matth. 24, 10^a 11^a 12^a. — In flamma ignis dantis vindictam. Psal. 49, 3^a.
- 7 His qui non noverunt Deum, et qui non obediunt evangelio. Marc. 16, 14^a. — Qui poenas dabunt in interitu aeternas. Isa. fi. — A facie Domini, et a gloria virtutis ejus. Matth. 24, 11^a.
- 8 Oramus semper pro vobis. Luc. 18, 1^a.

CAPUT II.

- 1 Nisi venerit discessio primum. Psal. 17.
- 2 Et revelatus fuerit homo peccati filius perditionis. Isa. 5, 1^a.
- 3 Quem Dominus Jesus interficiet spiritu oris sui 2^a Thess. 2.
- 4 Cujus adventus est secundum operationem Satanac 3^a q. 8, 8, c. | 1^m.
- 5 In omni virtute, et signis, et prodigiis mendacibus, et in omni seductione iniquitatis 1^a q. 114, 4, 1^m | 2-2, q. 178, 1, 2^m | 2, d. 7, q. 3, 1, 1^m | Po^a q. 6, 5, 16^m | Opus. 11, a. 18 | Matth. 24 | 2^a Thess. 2, lect. 2.
- 6 Ideo mittet illis operationem erroris. Exod. 4, 2^a | 3 Reg. 22, 1^a. 2^a. — Ut credant mendacio. Matth. 29^a. — Ut judicentur omnes qui non crediderunt veritati, ibidem | Marc. 16, 14^a.

CAPUT III.

- 1 Non inquieti fuimus inter vos 2-2, q. 35, 4, 3^m | Psal. 6.
- 2 Audivimus inter vos, quosdam ambulantes inquiete, nihil operantes, sed curiose agentes, ibidem.
- 5 Neque gratis panem manducavimus ab aliquo 2-2, q. 187, 3, c.
- 4 Sed in labore et fatigatione, nocte ac die operantes, ne quem vestrum 1^a Thess. 4, 5^a. — Si quis non vult operari, nec manducet, ibidem.
- 5 Et non commisceamini cum illo, ut confundatur 4, d. 18, q. 2, a. 1, q. 1, o. | Quol. 10, vel 11, 9, o.
- 6 Deus autem pacis. Phil. 4, 5^a.

Auctoritates ex prima Epistola ad Timotheum.

CAPUT I.

- 1 Ne intenderent fabulis, et genealogiis interminatis 1^a Tim. 4.
- 2 Finis praecepti est charitas 1-2, q. 99, 1, 1^m | 2-2, q. 24, 2, 3^m | q. 43, 4, 3^m | q. 41, 1, c. | 3, d. 27, q. 2, 2, 2^m | a. 4, q. 3, c. | Cg. 3, c^o 113 | 116 | Virt. q. 2, 3, c. | 7, 17^m | Jo. 15, lect. 2 | 1^a Tim. 1, lect. 1.
- 3 Lex bona est, si quis ea legitime utatur. Rom. 7, 14^a. — Charitas de conscientia bona 2, d. 24, q. 2, 4, c. prin^o.
- 4 Lex justo non est posita 1-2, q. 93, 6, 1^m | q. 96, 5, o. | 3, d. 1, L. 3^m | 4, d. 15, q. 3, a. 2, q. 2, 1^m | Cg. 3, c^o 128, fi. | Rom. 2, lect. 3 | 2^a Cor. 3 lect. 3 | Gal. 3, lect. 7 | c^o 4 | c^o 5, lect. 5, prin^o.
- 5 Plagiariis 1-2, q. 105, 2, 10^m | 2-2, q. 66, 6, 2^m.
- 6 Misericordiam consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate, ibid. 7^a.
- 7 Christus Jesus venit in hunc mundum, peccatores salvos facere. Matth. 9, 9^a. — Quorum primus sum ego. Psal. 50, 2^a 3^a.
- 8 Sed ideo misericordiam consecutus sum, ut in me primum ostenderet Christus Jesus omnem patientiam ad informationem eorum qui credituri sunt illi, in vitam aeternam 1-2, q. 87, 2, 1^m | 2^m | Quol. 1, 7, c. | 3^m | Isa. 8, lect. 2, fi.
- 9 Regi saeculorum immortalis, invisibili soli Deo 1^a q. 31, 3, 2^m.
- 10 Quos tradidi Satanac 1^a Cor. 5, 1^a.

CAPUT II.

- 1 Obsecro igitur primo omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, pro omnibus hominibus. Phil. 4, 4^a.
- 2 Omnes homines vult salvos fieri 1^a q. 19, 6, 1^m | q. 23, 4, 3^m | 1, d. 46, 1, o. | 3, d. 17, a. 2, q. 1, 2^m | d. 32, q. 2, c. | 4^m | Verit. q. 23, 2, o. | 1^a Cg. 7 | 1^a Tim. 2.
- 5 Unus est Deus. Deut. 6, 4^a. — Unus etiam mediator Dei et hominum, Christus Jesus. Gal. 3, 12^a. — Qui dedit redemptionem semetipsum. Matth. 26, 12^a.
- 4 Pro omnibus 3^a q. 46, 1, 3^m | 6, c. | 4^m | 6^m | q. 48, 2, o. | q. 49, 1, 3, c. | q. 68, 1, c. | q. 69, 2, c. | q. 79, 7, 2^m | 3, d. 13, q. 2, a. 2, q. 2, 5^m | d. 19, a. 1, q. 1, 4^m | q. 2, o. | 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 2, c. | d. 8, q. 2, a. 2, q. 3, 7^m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 2, c. | q. 2^m | d. 47, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 55, 7^m | 72 | Verit. q. 26, 6, 10^m | q. 29, 7, 4^m | Quol. 2, 14, 16, c. | Opus. 3, c^o 238, fi. | Matth. 20 | Rom. 11, lect. 4 | Col. 1, lect. 6. | In quo positus sum ego praedicator, et apostolus, doctor gentium, in fide et veritate 1^a q. 117, 1, b. | c. | Verit. o. 11, 1, 2, c.
- 5 Volo viros orare in omni loco 1-2, q. 102, q. 4, 5^m | 2-2, q. 84, 3, o. | 3, d. 9, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m | Opus. 3, c^o 261, fi.
- 6 Similiter mulieres in habitu ornato, cum verecundia 1^a q. 95, 3, c. fi. | 2-2, q. 144, 4, o. | Psal. 41 | 1^a Tim. 2, lect. 2.

- 7 Cum sobrietate 2-2, q. 143, c. primo | q. 149, o. | 1^a Tim. 2, lect. 2 | c^o 3.
- 8 Ornantes se, non tortis crinibus, aut auro, aut margaritis, vel veste practiosa 2-2, q. 169, o. | q. 187, 6, c. | Quol. 10, 14, o. | Isa. 3, fi. | Matth. 11.
- 9 Mulier cum silentio discat 1^a Cor. 14, 10^a 11^a. — Cum omni subjectione. Ephes. 5, 18^a. — Docere mulieri non permitto 2-2, q. 177, 2, o. | 3^a q. 75, 1, 3^m | q. 67, 4, 2^m | 1^a Cor. 11 | c^o 10 | 1^a Tim. 2 | Tit. 2.
- 10 Neque damnari in virum. Ephes. 5, 18^a. — Sed esse in silentio 1^a Cor. 14, 11^a.
- 11 Adam non est seductus 1^a q. 94, 4, o. | 2, d. 22, q. 1, 1, 1^m | L. 2^m | d. 22, q. 2, 3, o. | Verit. q. 18, 6, o.
- 12 Mulier autem seducta in praevaricatione fuit 1^a q. 94, 4, 1^m | 2^m 1-2, q. 89, 3, 2^m | 2-2, q. 163, 1, 4^m | 4^m 1^m | 2, d. 22, q. 1, 1, 1^m | 3, o. | L. | d. 23, q. 2, 3, 1^m | 2^m | 3, d. 37, 1, 5^m | Verit. q. 18, 6, 3^m | 2^a Cor. 3 | 1^a Tim. 2, fi.
- 15 Salvabitur autem per filiorum generationem, si permanserit in fide et dilectione 3^a q. 68, 1, o. | 1, d. 48, 3, 1^m.
- 14 Cum sobrietate, supra 7^a.

CAPUT III.

- 1 Si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat 2-2, q. 185, 1, o. | Quol. 2, q. 6, 1, o. | Quol. 3, q. 4, 1, o. | Quol. 5, q. 11, 2, o. | Quol. 6, q. 13, 3, o. | Quol. 12, 18, o. | Opus. 18, c^o 22 | 1^a Tim. 3.
- 2 Oportet enim episcopum, irreprehensibilem esse 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Jo. 10, lect. 3, o. | c^o 21, lect. 3, primo.
- 5 Unius uxoris virum 2-2, q. 108, 4, 2^m | 4, d. 27, q. 3, o. | d. 37, L. primo | d. 42, q. 3, 2, 4^m | Quol. 4, 13, o. | 1^a Tim. 3 | Titum 1.
- 4 Sobrium, supra 2, 9^a.
- 5 In domo Dei quae est ecclesia Dei. Psal. 26 | Psal. 35 | Jo. 14.

CAPUT IV.

- 1 Prohibentium nubere 1-2, q. 105, 4, 6^m | 4, d. 39, 1, 1^m | 2^m.
- 2 Abstinerere a cibis. Rom. 14, 12^a.
- 5 Omnis creatura bona est. Cg. 3, c^o 5 | 9.
- 4 Et nihil rejiciendum, quod cum gratiarum actione percipitur. Rom. 14, 12^a.
- 5 Ineptas autem et inanes fabulas devita 1^a Tim. 4 | Titum 1, lect. 4.
- 6 Exerce teipsum ad pietatem 2-2, q. 80, c. | q. 101, o. | q. 102, 1, 3, c. | q. 121, 1, 2^m | q. 122, 5, 1^m | 3, d. 33, q. 3, a. 4, q. 1, c. | 2^m | 1^a Tim. 4.
- 7 Corporalis exercitatio ad modicum utilis est 1-2, q. 68, 7, 2^m | 2-2, q. 30, 4, 2^m | q. 32, 5, 4^m | 4, d. 1, q. 1, a. 2, q. 1, 4^m | d. 15, q. 3, a. 1, q. 5, 5^m.
- 8 Pietas ad omnia utilis est 1-2, q. | 68, 7, 2^m | 2-2, q. 4, 4, 2^m | q. 32, 5, 4^m.
- 9 Qui est salvator omnium hominum, supra 2, 6^a. — Promissionem habens vitae, quae nunc est, et futurae 2-2, q. 32, 5, 4^m.

CAPUT V.

- 4 Seniore ne inrepaveris, sed obsevera, ut patrem 3^a q. 42, 2, 3^m | 4, d. 19, q. 2, a. 2, q. 3, c. fi. | Ma. q. 3, 1, 1^m.
- 2 Si quis suorum, et maxime domesticorum, curam non habet, fidem negavit, et est infideli deterior 2-2, q. 32, 3, 1^m | 9, o.
- 5 Cum enim luxuriatae fuerint in Christo, nubere volunt. Opus. 19, c^o 10 | 1^a Tim. 4, fi.
- 4 Qui bene praesunt praesbyteri, duplici honore digni habeantur: maxime qui laborant in verbo et doctrina 2-2, q. 102, 2, o. | Hebr. 13, lect. 3, primo.
- 5 Non alligabis os bovi trituranti. Dent. 25, 1^a. — Dignus est operarius mercede sua 1-2, q. 114, 5, c. | 3^a q. 49, 6, c. | 3, d. 28, 2, c. | d. 29, 4, c.
- 6 Peccantes eorum omnibus argue 3^a q. 55, 1, 1^m | Ma. q. 3, 2, 1^m | Quol. 11, 12, o. | Matth. 18 | Gal. 2, lect. 3 | Titum 4.
- 7 Haec custodias sine praedicio, nihil faciens in alteram partem declinando 2-2, q. 89, 3, 3^m.
- 8 Quorundam hominum peccata manifesta sunt, praecedentia ad iudicium: quorundam autem subsequuntur 2-2, q. 67, 2, 3^m.

CAPUT VI.

- 1 Quicumque sub iugo sunt servi, dominos suos omni bonore dignos arbitrentur etc. Ephes. 6, 4^a.

- 2 Est autem quaestus magnus, pietas cum sufficientia 1^a Tim. 4.
- 5 Habentes autem alimenta, et quibus tegamur, his contenti simus. Quol. 10, 14, 2^m.
- 4 Radix omnium malorum est cupiditas 1-2, q. 77, 5, 1^m | q. 82, 4, 3^m | q. 84, 1, o. | 2, c. fi. | 3, 1^m | 4, 4^m | 2-2, q. 24, 10, 2^m | q. 119, 2, 1^m | 2, d. 5, q. 1, 3, 1^m | d. 22, q. 1, 1, 7^m | d. 31, q. 1, 1, 3^m | d. 42, q. 2, 3, 1^m | Ma. q. 4, 6, 16^m | q. 8, 1, 1^m | 16^m | q. 13, 1, c. | 1^m | Rom. 7, lect. 2 | 1^a Cor. 11, lect. 4 | 1^a Tim. 6.
- 5 Usque in adventum Domini 3^a q. 36, 1, 3^m | 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m | Psal. 49.
- 6 Quem suis temporibus ostendet beatus et solus potens. Cg. 4, c^o 8, 2^m.
- 7 Qui solus habet immortalitatem. Cg. 4, c^o 9 | Trin. 12, 5^m.
- 8 Et lucem habitat inaccessibilem, quem nullus hominum videt, nec videre potest. Jo. 1, 23^a | Hebr. 12, lect. 3.

Auctoritates ex secunda Epistola ad Timotheum.

CAPUT I.

- 1 Sine intermissione habeam tui memoriam in orationibus meis, die ac nocte. Luc. 18, 1^a.
- 2 Secundum propositum suum, et gratiam quae data est nobis, Christo Jesu ante tempora saecularia. Eccl. 24, 5^a.
- 5 Per Spiritum sanctum qui habitat in nobis. Rom. 8, 13^a.

CAPUT II.

- 1 Nemo militans Deo, implicat se negotiis saecularibus 2-2, q. 18, 3, 2^m | q. 182, 2, o. | q. 188, 2, 2^m | Opus. 19, c^o 11 | 2^a Tim. 2.
- 2 Memor esto Dominum Jesum Christum resurrexisse a mortuis. Luc. 24, 5^a. — Ex semine David. Rom. 1^a. — Ideo omnia sustineo propter electos, ut et ipsi salutem consequantur 1^a Cor. 3.
- 5 Si commortui sumus, et convivemus. Ephes. 2, 6^a. — Si sustinebimus et conregnabimus. Rom. 8, 25^a. — Si negaverimus, et ipse negabit nos 1^a q. 32, 4, c. | 2, q. 1, 6, 1^m | 7, c. | q. 2, 5, c. | q. 8, 2, o. | 3, 6, c. | q. 11, 2, c. | 2, d. 12, 2, c. | Opus. 23.
- 4 Negare seipsum non potest 1, d. 42, q. 2, 1, o. — Non coronabitur nisi qui legitime certaverit 2, d. 24, q. 1, 4, 3^m | d. 28, 2, 6^m | d. 29, 4, 2^m | 4, d. 49, q. 5, 1, c. | 1^m | Verit. q. 24, 12, 11^m | 15^m.
- 5 Noli contendere verbis 2-2, q. 10, 7, 1^m.
- 6 Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc, novit Dominus qui sunt ejus 1^a q. 24, 1, c. fi.
- 7 Servum Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes 2-2, q. 116, 1, o. | 1^a Cor. 6, lect. 2.
- 8 Cum modestia corripiant eos, qui resistunt veritati 2-2, q. 160, 1, 3^m.

CAPUT III.

- 1 Erunt homines seipsos amantes 1-2, q. 77, 4, o. | 2-2, q. 19, 6, o. | q. 25, 4, 2^m | 3^m | 7, o. | q. 117, 1, 1^m | q. 153, 5, 3^m | 2, d. 42, q. 2, 1, c. | a. 2, q. 2, 2^m | 3, d. 27, L. primo | d. 28, 6, 5^m | 7, 2^m | d. 29, 5, o. | Virt. q. 2, 7, 13^m | 14^m | 12, 6^m | Ma. q. 8, 1, 19^m | Psal. 10 | 2^a Tim. 3 | Ethi. 9, lect. 8, 9, a. me^o.
- 2 Omnes qui volunt pie vivere in Christo, persecutionem patientur. Psal. 32, fi.
- 5 Omnis sapientia divinitus inspirata, utilis est ad docendum, ad arguendum etc. Psal. 22 | Isa. 32, fi. | c^o 55, fi. | Joan. 10, primo | 2^a Tim. 3, fi.

CAPUT IV.

- 1 Qui iudicaturus est. Jo. 5, 9^a 19^a. — Vivos et mortuos 4, d. 43, a. 1, q. 2, 1^m.
- 2 Erit enim tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt 1, prol.
- 3 Sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus 1 prol.
- 4 Ad fabulas autem convertentur, ibidem.
- 5 In reliquo reposita est mihi corona justitiae 2, d. 27, 3, b. 1.
- 6 Reddet illi Dominus, secundum opera ejus. Psal. 61, 6^a.

Auctoritates ex Epistola ad Titum.

CAPUT I.

- 1 Qui non mentitur Deus 2-2, q. 110, 1, o. | 2, c.
- 2 Quam promisit ante tempora saecularia. Eccl. 24, 5^a.
- 5 Ut constituas per civitates presbyteros. Quol. 3, 17, 1^m | Phil. | 1^a Tim. 3, primo | c^o 4, lect. 3 | Titum 1, lect. 1.
- 4 Si quis sine crimine est 1^a Tim. 3, 3^a.
- 5 Oportet autem episcopum sine crimine esse 1^a Tim. 3, 2^a.
- 6 Increpa illos, dure 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 3, o.
- 7 Omnia munda mundis 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 8 Coinquinatis autem et infidelibus, nihil est mundum 4, d. 15, L. 8^m.
- 9 Sed inquinatae sunt eorum mens et conscientia 1^a q. 79, 13, 2^m | Verit. q. 17, 1, 2^m | 3^m | 6^m | q. 25, 5, 3^m.

CAPUT II.

- 1 Senes ut sobrii sint, pudici, prudentes, sani in fide, in dilectione et patientia 2-2, q. 60, 3, c. | 4, d. 44, q. 1, a. 3, q. 1, 1^m | Titum 2, lect. 1.
- 2 Adolescentulas ut viros suos ament. Ephes. 5, 19^a. — Subditas viris suis, ibidem. — Sobrias 1^a Tim. 2, 9^a.
- 5 Servos Dominis suis subditos, in omnibus placentes etc. Ephes. 6, 4^a.
- 4 Expectantes beatam spem 3, d. 26, q. 2, 1, 3^m.
- 5 Et adventum gloriae magni Dei, et Salvatoris nostri Jesu Christi. Psal. 146, 1^a | Matth. 24, 11^a.
- 6 Qui dedit semetipsum pro nobis. Matth. 26, 12^a.

CAPUT III.

- 4 Admone illos, principibus et potestatibus subditos esse. Rom. 13, 1^a | Ephes. 6, 4^a.
- 2 Dicto obedire 2-2, q. 104, 6, o. | 2, d. 44, q. 2, 2, o. | Quol. 2, 9, o.
- 5 Neminem blasphemare. Rom. 12, 16^a.
- 4 Non litigiosos esse 2^a Tim. 2, 12^a.
- 5 Cum apparuit benignitas, et humanitas Salvatoris nostri Dei, non ex operibus iustitiae quae fecimus nos 1-2, q. 98, 4, c. | 3^a q. 2, 11, o. | q. 24, 3, c. fi. | 3, d. 4, q. 3, 1, o. | a. 2, q. 1, 1^m | Psal. 40 | Hebr. 1, lect. 4.
- 6 Secundum misericordiam suam salvos nos fecit, ibidem.
- 7 Per lavacrum regenerationis 3^a q. 62, 2, c. | q. 65, 1, 2, c. | q. 66, 1, 1^m | 3, 9, c. | 5^m | q. 67, 3, c. | q. 84, 10, 1^m | 4, d. 3, a. 1, q. 3, 4, c. | a. 3, q. 1, c. | 3^m | q. 3, 1^m | a. 5, q. 1, 1^m | L. q. 1, 4^m | d. 4, q. 2, a. 1, q. 1, c. | 2^m | q. 2, 3^m | q. 3, c. | a. 2, q. 4, 1^m | a. 3, q. 3, o. | d. 6, q. 2, a. 1, q. 1, c. fi. | d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m | d. 9, a. 5, q. 4, 2^m | d. 12, q. 3, a. 1, q. 1, 2^m | d. 14, q. 1, a. 4, q. 3, c. | q. 2, a. 1, q. 2, 3^m | d. 17, q. 2, a. 2, q. 6, 3^m | d. 18, q. 1, a. 3, q. 2, c. | d. 23, q. 1, a. 2, q. 1, c. | q. 2, a. 1, q. 1, c. | d. 42, q. 1, 1, c. | 2, o. | a. 3, q. 1, o. | d. 45, q. 2, a. 3, q. 1, 3^m.
- 8 Et renovationis Spiritus sancti 3^a q. 84, 10, 1^m | 4, d. 47, q. 1, a. 1, q. 3, o.
- 9 Quem effudit in nos abunde 1^a q. 36, 1, a. 1^m | Cg. 4, c^o 23, fi. | Psal. 18 | Psal. 44.
- 10 Stultas autem quaestiones et genealogias et contentiones et pugnas legis devita, sunt enim inutiles et vanae 1^a Tim. 4, 5^a.
- 11 Haereticum hominem post unam et secundam correctionem, devita 2-2, q. 11, 3, 4, c. | 1^m | Quol. 10, 6, o.

Auctoritates ex Epistola ad Philemonem.

- 1 Semper memoriam vestri faciens, in orationibus meis. Luc. 18, 1^a.
- 2 Viscera sanctorum requieverunt, pro tempora. Eccl. 24, 5^a.
- 5 Itaque, frater, ego te fruar in Domino. Rom. 15, fi.

Auctoritates ex Epistola ad Hebraeos.

CAPUT I.

- 1 Quem constituit haeredem universorum 2 Reg. 7, 1^a.
- 2 Per quem fecit et saecula. Jo. 5^a | Rom. 11, fi. — Tanto melior angelis effectus etc. 3^a q. 22, 1, 1^m.

- 5 Qui cum sit splendor gloriae, et figura substantiae ejus. Cg. 4, c^o 11.
- 4 Portansque omnia verbo virtutis suae 1^a q. 34, 2, 5^m | Cg. 4, c^o 13 | Verit. q. 4, 3, 2^m.
- 5 Purgationem peccatorum faciens. Jo. 28^a. — Sedet ad dexteram majestatis in excelsis. Mar. 16, 22^a.
- 6 Filius meus es tu, ego hodie genui te. Psal. 2, 3^a. — Ego ero illi in Patrem, et ipse erit mihi in Filium 2 Reg. 7, 1^a. — Et adorent cum omnes angeli Dei. Psal. 96, 5^a.
- 7 Qui facit angelos suos spiritus, et ministros suos flammam. Psal. 103, 1^a. — Thronus tuus Deus in saeculum etc. praecipibus. Psal. 44, 1^a.
- 8 Et tu, Domine, in principio terram fundasti. Gen. 3^a. — Et opera manuum tuarum sunt caeli, ibidem | 2 Paral. 6, fi. — Ipsi peribunt. Psal. 101, 102^a.
- 9 Tu autem permanebis. Eccl. 24, 5^a. — Et omnes ut vestimentum veterascent; et velut amictum mutabis eos, et mutabuntur 1^a q. 9, 1, 2, o. | 4, d. 43, a. 1, q. 1, 1^m.
- 10 Tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient. Psal. 101, 12^a. — Sede a dextris meis. Mar. 16, 2-2. — Quousque. Matth. 32^a. — Ponam inimicos tuos. Psal. 109, 2^a.
- 11 Omnes sunt administratorii spiritus, in ministerium nostrum missi 3^a q. 112, 2, 1^m | 2, d. 10, 2, 3^m | Hebr. lect. 6, fi.
- 12 Propter eos qui haereditatem capiunt salutis 2 Reg. 7, 1^a.

CAPUT II.

- 1 Si enim qui per angelos dictus est sermo. Exod. 20, 1^a. — Et omnis praevaricatio et inobedientia, justam accipit mercedis retributionem. Psal. 61, 6^a.
- 2 Quomodo vos effugiemus, si tantam neglexerimus salutem? Cg. 3, c^o 159 | 160.
- 3 Contestante nos Deo signis et portentis, et variis virtutibus, et Spiritus sancti distributionibus. Act. 2, 28^a.
- 4 Non enim angelis subiecit Deus orbem terrae futurorum. Psal. 8, 3^a.
- 5 Quid est homo, quod memor es ejus? etc. Psal. 8, 2^a. — Omnia subiecisti sub pedibus ejus, ibidem 3^a.
- 6 Nunc autem nec dum videmus omnia subjecta ei 3^a q. 20, 1, 3^m | q. 59, 4, 2^m.
- 7 Videmus Jesum propter passionem mortis, gloria et honore coronatum. Phil. 2, 12^a, 14^a. — Ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem 1^a Tim. 2, 6^a.
- 8 Decebat eum etc. per passionem consummari 3^a q. 50, 1, o. | q. 52, 1, c. | Cg. 4, c^o 55, 11^m | Quol. 2, 2, c. | Opus. 2, c^o 7 | Opus. 3, c^o 224 | 228.
- 9 Propter quem omnia, et per quem omnia. Jo. 5^a | Rom. 11, fi.
- 10 Qui enim sanctificat, et qui sanctificantur, ex uno omnes. Jo. 1, 5^a.
- 11 Propter quod non confunditur fratres eos vocare 1^a q. 33, 3, o. | 3^a q. 28, 3, 5^m.
- 12 Nunciabo nomen tuum fratribus meis. Psal. 21, 3^a. — Ego ero fidens in eum 2-2, q. 129, 6, o. — Ecce ego et pueri mei quos dedit mihi Deus. Isa. 8, fi.
- 15 Quia ergo pueri communicaverunt carni et sanguini 3^a q. 80, 1, 2, 3, o. | 4, d. 9, a. 1, q. 1, 1^m | q. 3, o. | a. 2, o. | Jo. 6, lect. 7 | 1^a Cor. 11, lect. 7 | Hebr. 2, lect. 2, o.
- 14 Et ipse participavit eisdem 3^a q. 81, 1, o. | q. 84, 7, 4^m | 4, d. 11, q. 3, 1, o. | Hebr. 2, lect. 2, o.
- 15 Ut per mortem destrueret eum, qui mortis habebat imperium 3^a q. 48, 4, o. | 6, 3^m | q. 52, 1, c. | 3, d. 19, a. 4, q. 1, o.
- 16 Et liberaret eos qui timore mortis per totam vitam obnoxii tenebatur servituti 3^a q. 48, 4, c. | q. 49, 2, o. | 3, d. 19, 2, o.
- 17 Nusquam enim angelos apprehendit. Verit. q. 29, 7, 9^m. — Sed semen Abrahae apprehendit 3^a q. 31, 2, o.
- 18 Unde debuit per omnia, fratribus assimilari 3^a q. 29, 3, 1^m | 3^a d. 3, q. 5, 2, 1^m | d. 12, q. 8, a. 2, q. 1, 1^m | d. 15, q. 1, 2, 1^m | L. 4^m | d. 21, q. 1, 2, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m.
- 19 Ut misericors fieret et fidelis pontifex ad Deum, infra 3, 1^a.
- 20 Ut repropitiaret delicta populi 3^a q. 21, 4, 2^m.
- 21 In eo enim in quo passus est, et tentatus, potens est et eis qui tentantur, auxiliari 3^a d. 31, q. 1, 3, c.

CAPUT III.

- 1 Considerate apostolum, et pontificem confessionis nostrae Jesum 3^a q. 22, o. | q. 31, 2, 2^m | q. 59, 4, 1^m | q. 84, 7, 4^m | 4, d. 4, q. 1, a. 3, q. 5, 1^m | Cg. 4, c^o 75 | Opus. 20, lib. 2, c^o 12, fi. | Psal. 2 | Psal. 44 | Rom. 1, lect. 4 | Hebr. 1, lect. 4, fi.
- 2 Qui fidelis est ei, qui fecit illum. Hebr. 6, lect. 4, primo.
- 5 Qui omnia creavit, Deus est 2 Mach. 2^a. — Quae domus sumus nos 1^a Tim. 3, 7^a.

- 4 Hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra, etc. Psal. 94, 7^a.
- 5 Ubi tentaverunt me patres vestri. Deut. 6, fi. — Quibus juravi. Exod. 31, 4^a. — In ira mea, ibidem 2^a.
- 6 Si introibunt in requiem meam. Psal. 94, fi.

CAPUT IV.

- 1 Non profuit illis sermo auditus, non admixtus fidei 2-2, q. 5, 2, 2^m.
- 2 Ingrediemur in requiem, qui credidimus. Mar. 16, 12^a. — Sicut juravi. Exod. 32, 4^a. — In ira mea, ibidem 2^a. — Si introibunt in requiem meam. Psal. 94, fi.
- 3 Vivus est enim sermo Dei, et efficax, et penetrabilior omni gladio ancipiti. Hebr. 4, lect. 1.
- 4 Et pertingens usque ad divisionem animae ac spiritus, etc. Dio. 9, lect. 1.
- 5 Non est ulla creatura invisibilis in conspectu ejus. Esther 14, 4^a. — Omnia nuda et aperta sunt oculis ejus 2 Paral. 6, fi. | Esther 14, 4^a.
- 6 Habentes ergo pontificem magnum 3^a q. 22, 1, c. — Qui penetravit caelos. Mar. 16, 21^a.
- 7 Jesum Filium Dei. Rom. 8, 42^a.

CAPUT V.

- 1 Omnis pontifex, ex hominibus assumptus est 3^a q. 22, 1, c. | 3, 1^m | q. 50, 4, 3^m | 3, d. 22, q. 1, 1, 4^m.
- 2 Pro hominibus constituitur in his quae sunt ad Deum 3^a q. 22, 1, c. 1^m | 4, c. | q. 86, 1, o. | q. 82, 3, c. | 3, d. 19, a. 5, q. 2, o. | d. 25, q. 2, a. 1, q. 4, c.
- 3 Propterea debet quemadmodum pro populo, ita etiam et pro semetipso offerre pro peccatis 3^a q. 22, 4, 1^m.
- 4 Filius meus es tu, ego hodie genui te. Psal. 2, 3^a. — Tu es sacerdos in aeternum, secundum ordinem Melchisedech. Psal. 109, 6^a.
- 5 Qui in diebus carnis suae praeces supplicationesque ad eum etc. Matth. 26, 17^a.
- 6 Exauditus est pro sua reverentia 3^a q. 21, 3, 4, o. | 3, d. 17, a. 3, q. 4, o. | Opus. 3, c^o 240 | Psal. 21 | Jo. 12, lect. 4 | Hebr. 5, lect. 1.
- 7 Cum esset Filius Dei. Rom. 8, 42^a. — Didicit ex his quae passus est obedientiam 3, d. 14, a. 3, q. 5, 1^m.
- 8 Factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis. Psal. 89, 1^a | 1^a Tim. 2, 6^a. — Appellatus a Deo pontifex, juxta ordinem Melchisedech. Psal. 109, 6^a.
- 9 Omnis enim qui lactis particeps est, expers est sermonis justitiae 1^a prol.
- 10 Perfectorum autem est solidus cibus 2^a prol.

CAPUT VI.

- 1 Non rursum jacentes fundamentum poenitentiae, ab operibus mortuis 3^a q. 84, 6, 2^m | q. 89, 6, c.
- 2 Impossibile est eos qui semel illuminati sunt etc. et prolapsi sunt, rursum revocari ad poenitentiam etc. 3^a q. 84, 10, 1^m | 4, d. 14, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | Og. 4, c^o 70, fi. — Rursum crucifigentes sibimetipsos Filium Dei 3^a q. 84, 10, c. | 1^m fi.
- 3 Terra enim saepe venientem super se bibens imbrem, et germinans herbam opportunam etc. 1-2, q. 70, 1, 1^m | Gal. 5, lect. 1.
- 4 Proferens autem spinas ac tribulos, reprobata est, et maledicto proxima 1^a q. 23, 1, 3^m | 1, d. 40, q. 4, 1, c.
- 5 Non enim injustus Deus. Psal. 144, 8^a. — Ut obliviscatur operis vestri etc. Gen. 8, 3^a.
- 6 Abraham promittens Deus quoniam neminem habuit, per quem juraret majorem, juravit per semetipsum. Exod. 32, 4^a.
- 7 Nisi benedicens benedicam te. Gen. 1, fi.
- 8 Homines per majorem sibi jurant 2-2, q. 89, 1, o. | 4, c. | q. 98, 2, c. | 3, d. 39, 1, o.
- 9 Omnis controversiae eorum finis, ad confirmationem est juramentum. Quol. 1, q. 9, 2, o.
- 10 In quo Deus volens ostendere pollicitationis haeredibus immobilitatem consilii sui, interposuit jusjurandum. Exod. 32, 4^a. — Impossibile est mentiri Deum. Titum 1^a.
- 11 Ad tenendam spem, quam sicut ancoram animae tutam ac firmam 3, d. 26, q. 2, 1, 3^m.
- 12 Et incedentem usque ad interiora velaminis 2-2, q. 17, 2, a. 4 | 1^m | Virt. q. 1, 12, 21^m.
- 13 Ubi praecursor pro nobis introivit Jesus. Mar. 16, 21^a.
- 14 Secundum ordinem Melchisedech pontifex factus in aeternum. Psal. 109, 16.

CAPUT VII.

- 1 Ille enim Melchisedech etc. cui et decimas omnium divisit Abraham 2-2, q. 87, 1, 3^m | 3, d. 3, L. 2^m.

- 2 Sine patre, sine matre, sine genealogia, neque initium dierum, neque finem vitae habens 3^a q. 22, 6, 3^m | Hebr. 7, lect. 1.
- 3 Translato enim sacerdotio, necesse est, ut et legis translatio fiat 1-2, q. 170, 2, o.
- 4 Tu es sacerdos in aeternum, secundum ordinem Melchisedech. Psal. 109, 6^a.
- 5 Reprobatio quidem sit praecedentis mandati propter infirmitatem et incredulitatem 1-2, q. 98, 2, 2^m.
- 6 Nihil enim ad perfectum adduxit lex 1-2, q. 98, 2, o.
- 7 Juravit Dominus, et non poenitebit eum. Exod. 32, 4^a.
- 8 Talis enim decebat, ut nobis esset pontifex factus impollutus, segregatus a peccatoribus 3^a q. 4, 6, 1^m.
- 9 Excelsior caelis factus. Exod. 20, 5^a.
- 10 Qui non habet necessitatem quotidie, quemadmodum sacerdotes prius pro suis delictis hostias offerre 3^a q. 22, 6, 2^m.

CAPUT VIII.

- 1 Talem habemus pontificem, supra 3, 1^a. — Qui consedit in dextera sedis magnitudinis in caelis. Mar. 6, 21^a.
- 2 Sanctorum minister et tabernaculi veri quod fixit Deus et non homo 1-2, q. 102, 4, o.
- 3 Omnis pontifex ad offerendum munera et hostias constituitur 3^a q. 22, 1, c. | 1^m.
- 4 Cum essent qui offerrent secundum legem munera quae exemplari ut umbrae deserviunt caelestium, ibidem.
- 5 Vide, inquit, omnia facito secundum exemplar, quod tibi ostensum est in monte. Exod. 26, 2^a.
- 6 Nunc autem melius sortitus est ministerium, quanto et melioris castris mediator est. Gal. 3, 12^a | 1-2, q. 91, 5, c. | 1^m | q. 98, 1, o. | 2, 1^m | 2^m | q. 99, 6, c. | q. 106, 3, c. | q. 107, 1, c. | 2^m | 2, 3, 4, c. | 2-2, q. 1, 7, 2^m.
- 7 Quod in melioribus repromissionibus sancitum est 1-2, q. 91, 5, o. | q. 99, 6, o. | q. 107, 1, 2^m | q. 108, 1, o. | 2-2, q. 95, 2, 3^m | q. 140, 1, 1^m | 3, d. 40, 4, o. | 1, c^o 5 | Lib. 3, c^o 116, fi. | Psal. 10 | Psal. 18 | Psal. 21 | Rom. 8, lect. 3.
- 8 Nam si illud culpa vacuisset, non utique secundi locus inquiretur, ibidem.
- 9 Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et confirmabo super domum Israel, et super domum Juda testimonium novum, etc. super scribam eas. Jer. 31, 16^a.
- 10 Et ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum. Deut. 7, 5^a. — Et non docebit unusquisque proximum suum... ad majorem, ibidem 18^a.
- 11 Et peccatorum eorum, jam non memorabor. Gen. 8, 1^a.
- 12 Quod autem antiquatur et veterascit, prope interitum est 1^a q. 10, 4, 3^m.

CAPUT IX.

- 1 Tabernaculum factum est primum, in quo erant candelabra... de quibus. Exod. 26, 1^a.
- 2 In area erat urna aurea habens manna, et virga Aaron quae fronduerat, et tabulae Testamenti 3 Reg. 8, 4^a.
- 3 In priori tabernaculo, semper introibant sacerdotes sacrificiorum, officia consummantes; in secundo autem semel in anno solus pontifex, non sine sanguine 1-2, q. 102, 4, 4^m | 5^m | 6^m.
- 4 Hostiae offeruntur, quae non possunt juxta conscientiam, perfectum facere servientem 1-2, q. 98, 2, o.
- 5 Justitiis carnis, usque ad tempus correctionis impositis 1-2, q. 57, 4, c. | Hebr. 2, lect. 4.
- 6 Si enim sanguis hircorum, et taurorum, et cinis vitulae aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis 1-2, q. 102, 5, 4^m | 5, 6^m | q. 103, 2, o. | 3^a q. 37, 4, 3^m | q. 87, 4, 1^m | 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 3, o. | d. 19, q. 1, a. 1, q. 1, 3^m | Rom. 11, lect. 4 | Hebr. 9, lect. 1.
- 7 Christus per Spiritum sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo. Matth. 26, 12^a. — Sanguis Christi emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis 3^a q. 48, 4, 3^m | q. 49, 5, 1^m | q. 89, 6, c. | 4, d. 4, q. 3, a. 3, q. 3, 1^m | Verit. q. 17, 1, 3^m | Quol. 5, 5, c. fi.
- 8 Ideo non testamenti mediator est. Gal. 3, 11^a. — Non enim in manufacta sancta Jesus introivit, exemplaria verorum, sed in ipsum caelum. Mar. 16, 21^a.
- 9 Ut appareat nunc vultui Dei pro nobis 2 Paral. 6, fi. | Rom. 8, 1^a.
- 10 Statutum est hominibus semel mori. Psal. 88, 18^a. — Post hoc autem judicium. Psal. 9, 2. — Christus semel oblatus est. Isa. 53, 5^a 8^a.
- 11 Ad multorum exhaurienda peccata 1^a Tim. 2, 4^a.

CAPUT X.

- 1 Umbram enim habens lex futurorum bonorum, non ipsam imaginem rerum 1-2, q. 101, 2, c. | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 2, c.
- 2 Nunquam potest accedentes perfectos facere 1-2, q. 98, 2, o.
- 3 Impossibile enim est sanguine hircorum, et thaurorum auferri peccata 4, d. 1, q. 1, a. 5, q. 1, o.
- 4 Hostiam et oblationem noluisti, corpus autem aptasti mihi, etc. Psal. 39, 2^a. — In capite libri scriptum est de me, etc. Ibidem 3^a.
- 5 Easdem saepe offerens hostias, quae non possunt auferre peccata, supra 3^a. — Hic autem unam pro peccatis offerens hostiam in sempiternum. Isa. 53, 5^a 8^a.
- 6 Sedet in dextera Dei. Mar. 16, 22^a. — Donec ponantur inimici ejus scabellum pedum ejus. Psal. 109, 3^a.
- 7 Una enim oblatione consummavit in sempiternum sanctificatos. Isa. 53, 5^a 8^a.
- 8 Hoc testamentum quod testabor ad illos, etc. Jer. 31, 16^a. — Et peccatorum eorum, et iniquitatum eorum jam non recordabor amplius. Gen. 8, 2^a.
- 9 Initiavit nobis viam novam et viventem per velamen, idest carnem suam 3^a q. 62, 5, c. | q. 63, 3, c. | Hebr. 10, lect. 1.
- 10 Et sacerdotem magnum super domum Dei, supra 3, 1^a.
- 11 Voluntarie enim peccantibus nobis post acceptam notitiam veritatis, jam non relinquitur pro peccatis hostia, supra 6, 2^a.
- 12 Terribilis autem quaedam expectatio judicii. Psal. 9, 2^a. — Et ignis aemulatio, quae consumptura est adversarios. Psal. 49, 3^a | Isa. 6.
- 13 Irritam quis faciens legem Moysi, sine ulla miseratione, duobus vel tribus testibus moritur. Deut. 19, 2^a.
- 14 Quanto magis putatis deteriora mereri supplicia, qui Filium Dei conculeaverit, etc. 1-2, q. 106, 2, 2^m | 2-2, q. 10, 3, 3^m | 4, d. 20, a. 2, q. 1, 2^m | d. 38, q. 1, a. 2, q. 1, 3^m | Ma. q. 3, 13, 1^m | q. 7, 3, 17^m | 8, b. | Psal. 12 | Jo. 2 | c^o 8 | Rom. 2, lect. 2 | Gal. 4 | Thi. 5 | Hebr. 10.
- 15 Mihi vindictam, et ego retribuam. Deut. 32, 5^a.
- 16 Judicabit Dominus populum suum. Psal. 9, 2^a.
- 17 Horrendum est incidere in manu Dei viventis 2 Paral. 6, fi. | 4, d. 20, L. 3^m | d. 46, q. 2, a. 2, q. 3, 1^m.
- 18 Rememoramini dies pristinos, in quibus illuminati, magnum certamen sustinuistis passionum 2^a Thess. 1, 3^a.
- 19 Patientia vobis necessaria est. Luc. 21, 4^a | Jac. 5, 6^a.
- 20 Justus autem meus ex fide vivit. Habacuc 2, 2^a. — Quod si subtraxerit se, non placebit animae meae. Isa. 5, 4^a | 1^a q. 3, 2, 1^m. — Nos autem non sumus subtractionis filii. Isa. 5, 1^a.

CAPUT XI.

- 1 Est autem fides sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium 2-2, q. 4, 1, o. | 3, d. 23, q. 2, 1, o. | Verit. q. 14, 2, o. | Hebr. 11, lect. 1, prin^o.
- 2 Fide intelligimus aptata esse saecula verbo Dei 1, d. 3, L.
- 3 Ut ex invisibilibus, visibilia fierent. Gen. 1, 1^a.
- 4 Fide plurimam hostiam Abel, quam Cain, obtulit Deo, etc. Gen. 4, 1^a.
- 5 Fide Henoch traslatus est, ne videret mortem. Gen. 5, 3^a | 4 Reg. 3^a.
- 6 Sine fide autem impossibile est placere Deo. Mar. 16, 14^a | 2-2, q. 2, 3, o.
- 7 Credere oportet accedentem ad Deum, quia est, et inquirentibus remunerator sit 2-2, q. 2, 8, 1^m | 3, d. 25, q. 2, a. 3, q. 4, 1^m | 4, d. 6, q. 2, a. 2, q. 1, c. | Verit. q. 28, 2, 8^m.
- 8 Noe damnavit mundum. Matth. 12, 14^a.
- 9 Expectabat enim fundamenta habentem civitatem, cujus artifex et conditor Deus. Gen. 1, 1^a.
- 10 Fide et ipsa Sara sterilis, virtutem in conceptione seminis accepit, etiam praeter tempus aetatis. Gal. 4, lect. 3 | Hebr. 11, prin^o.
- 11 Propter quod et ab uno orti sunt, et hoc mortuo. Isa. 51, 1^a. — Tamquam sidera caeli in multitudine, et sicut arena etc. Gen. 15, 2^a.
- 12 A longe eas aspicientes et salutantes, etc. Exod. 15, 3^a | 1^a q. 10, 1, 4^m | q. 42, 5, 2^m. — Non acceptis repromissionibus. Hebr. 7, lect. 2.
- 13 Peregrini et hospites sunt super terra. Psal. 38, fi. | Ephes. 2, lect. 6.
- 14 Non confunditur Deus vocari Deus eorum 1, d. 18, 5, 6^m | 2, d. 11, q. 1, 4, c. | Rom. 1, lect. 5.
- 15 Fide obtulit Abraham Isaac. Gen. 22, 4^a. — Cum tentaretur, ibidem 1^a.
- 16 Fide Raab meretrix non periit cum incredulis, excipiens exploratores cum pace. Josue 2, 1^a.

S. Th. Opera omnia. Index.

- 17 Acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos 4, d. 38, L. | Rom. 7, lect. 1.
- 18 Alii vero distenti sunt, non suscipientes redemptionem, ut meliorem invenirent resurrectionem. Quod. 4, q. 10, 1, o.
- 19 Quibus dignus non erat mundus 2-2, q. 188, 2, 3^m | Ma. q. 13, 2, 2^m | Jo. 1, lect. 12.
- 20 Ii omnes testimonio fidei probati, non acceperunt repromissionem 1-2, q. 98, 2, c.

CAPUT XII.

- 1 Aspicientes in auctorem fidei, et consummatorem Jesum, ibidem.
- 2 Qui proposito sibi gaudio, sustinuit crucem, confusione contempta. Matth. 27, 3^a. — In dextera sedis Dei sedet. Mar. 16, 22^a.
- 3 Fili mi, noli negligere disciplinam Domini, neque fatigeris dum ab eo argueris. Virt. q. 3, 1, 1^m.
- 4 Quem enim diligit Dominus, castigat: flagellat autem omnem filium quem recipit 4, d. 17, q. 3, a. 5, q. 4, 2^m.
- 5 Tamquam filiis, nobis offert se Deus. Luc. 6, 27^a.
- 6 Omnis disciplina in praesenti quidem videtur non esse gaudii, sed moeroris, postea autem fructum peccati, etc. Hebr. 10, lect. 4.
- 7 Pacem sequimini cum omnibus. Isa. 32, fi. | Phil. 4, 2^a. — Et sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum 2-2, q. 81, 8, o.
- 8 Aut profanus, ut Esau. Ma. q. 14, 2, 1^m.
- 9 Qui propter unam escam vendidit primitiva sua. Gen. 25, fi.
- 10 Postea cupiens haereditare benedictionem, reprobatus est 1^a q. 23, 3, o.
- 11 Non invenit poenitentiae locum, quamquam eum lacrymis inquisisset eam 2 Mach. 9, 2^a | 3^a q. 86, 1, 1^m.
- 12 Non accessistis ad tractabilem montem, et accessibilem ignem, et turbinem, et caliginem, etc. Exod. 21, 2^a 3^a.
- 13 Si bestia tetigerit montem, lapidabitur. Exod. 19, 1^a.
- 14 Sed accessistis ad Sion montem, et civitatem Dei viventis Jerusalem caelestem 1^a q. 3, 1, 5^m | Isa. 31.
- 15 Et multorum millium angelorum frequentiam 1^a q. 50, 3, o. | q. 112, 4, 2^m | 2, d. 3, q. 1, 3, o. | Cg. 4, c^o 90 | Po^a q. 6, 6, c. fi.
- 16 Et ecclesiam primitivorum, qui conscripti sunt in caelis. Exod. 32, 9^a 10^a.
- 17 Et judicet omnium Deum. Psal. 9, 2^a. — Et spiritus justorum perfectorum 4, d. 8, q. 1, a. 1, q. 1, c.
- 18 Et Testamenti novi mediatorem Jesum. Gal. 3, 11^a. — Adhuc semel, et ego movebo, non solum terram, sed et caelum. Joel 2, 3^a.
- 19 Deus noster ignis consumens est. Exod. 24, 3^a.

CAPUT XIII.

- 1 Honorabile connubium, et thorus immaculatus 2^a Cor. 11, lect. fi.
- 2 Non te deseram, neque derelinquam. Jos. 3^a.
- 3 Dominus mihi adjutor, non timebo quid faciat mihi homo. Cg. 3, c^o 89.
- 4 Jesus Christus heri et hodie, ipse et in saecula 3, d. 2, q. 1, 2, 5^m | Rom. 1, lect. 3.
- 5 Doctrinis variis et peregrinis, nolite etc. Exod. 34, 5^a.
- 6 Optimum est gratia stabilire cor. Virt. q. 2, 12, 19^m.
- 7 Habemus altare, de quo edere non habent potestatem, qui tentant Deum 1^a q. 112, 2, c. | 2-2, q. 97, 2, o.
- 8 Propter hoc et Jesus, ut sanctificaret per suum sanguinem populum, etc. 3^a q. 46, 10, o.
- 9 Exeamus igitur ad eum extra castra improprium ejus portantes 3^a q. 46, 3, o.
- 10 Non enim habemus hic civitatem manentem, sed futuram inquiremus. Luc. 6, 27^a.
- 11 Per ipsum ergo offeramus ostiam laudis semper Deo. Psal. 33, 1^a.
- 12 Beneficentiae autem et communionis nolite oblivisci 2-2, q. 31, 1, o.
- 13 Talibus enim hostiis promeretur. Deut. 2-2, q. 86, 2, 1^m.
- 14 Obedite praepositis vestris, et subjaecete illis. Rom. 13, 1^a | Ephes. 6, 4^a.
- 15 Deus autem pacis 2^a Cor. fi. — Qui eduxit de mortuis pastorem magnum. Psal. 3, 2^a.

Auctoritates ex Actibus Apostolorum.

CAPUT I.

- 1 Coepit Jesus facere, et docere. Matth. 23, 2^a.
- 2 Assumptus est. Mar. 16, 21^a. — Quibus et praebeuit seipsum vi-

- vum, post passionem suam, in multis argumentis 3^a q. 55, 5, 6, o. | 3, d. 21, q. 2, 3, 4, o. | Opus. 3, c^o 245.
- 5 Per dies quadraginta apparens eis, et loquens de regno Dei 3^a q. 55, 3, o. | 3, d. 21, q. 2, 3, c. | d. 22, q. 3, a. 3, q. 3, c. | Jo. 20, lect. 6, princ^o | c^o | 21, princ^o.
- 4 Et convalescens, praecepit eis. Luc. 24, 26^a. — Joannes quidem baptizavit aqua. Matth. 3, 5^a. — Vos autem baptizabimini Spiritu sancto, ibidem 6^a.
- 5 Non est vestrum nosce tempora vel momenta. Gen. 17, 1^a | 1 Reg. 24, 1^a | Matth. 24, 14^a.
- 6 Videntibus illis elevatus est. Mar. 16, 21^a | Cg. 4, c^o 8. — Cumque intuerentur in caelum euntem illum, ibidem. — His Jesus qui assumptus est a vobis in caelum, ibidem. — Et sedet a dextris Dei. Cg. 4, c^o 8. — Et sic veniet, quemadmodum, etc. Matth. 24, 10^a.
- 7 Et nubes suscepit eum ab oculis eorum 3^a q. 57, 4, 3^m. — Hi omnes erant perseverantes in oratione. Luc. 18, 1^a.
- 8 Oportet impleri Scripturam. Matth. 5, 14^a. — Quam praedixit Spiritus sanctus per os David. Jer. 7, 8^a | Hebr. 2, 11^a. — Et hic possedit agrum de mercede iniquitatis. Matth. 26, 12^a | 2-2, q. 32, 7, 4^m | 4, d. 15, q. 2, a. 4, q. 2, 1^m.
- 9 Et dederunt eis fortes. Et cecidit sors super Mathiam 2-2, q. 95, 8, o. | 4, d. 24, l. | Opus. 25, c^o 5.

CAPUT II.

- 1 Et cum complerentur dies Pentecostes 1-2, q. 102, 4, 1^m | q. 103, 3, 4^m.
- 2 Apparuerunt illis dispersitae linguae tamquam ignis 1^a q. 43, 7, 6^m | 3^a q. 39, 6, 4^m | q. 72, 2, 1^m | 1, d. 16, 3, o. | Jo. 2, lect. 4 | c^o 21.
- 3 Coeperunt loqui variis linguis 2-2, q. 176, 1, o. | Psal. 18 | Jo. 7, lect. 5, fi. | 1^a Cor. 14.
- 4 Effundam de Spiritu meo. Joel 2, 10^a | Titum 3 | Cg. 4, c^o 23. — Sol convertetur in tenebras. Joel 2, 5^a. — Antequam veniat dies Domini magnus et manifestus, ibidem fi.
- 5 Omnis quicumque invocaverit nomen Domini, salvus erit, ibidem, penult.
- 6 Hunc definito consilio et praescientia Dei, traditum per manus iniquorum. Matth. 26, 12^a. — Affigentes interemistis. Matth. 27, 14^a.
- 7 Quem Deus suscitavit. Psal. 3, 2^a | 3^a q. 53, 4, 1^m. — Solutis Inferni doloribus 3^a q. 52, 2, 2^m. — Non relinques animam meam in inferno, ibidem. — Juxta quod impossibile erat, illum detineri ab eo 3^a q. 53, 2, 2^m.
- 8 Replebis me jucunditate, ibidem fi. — Cum facie tua 2 Paral. 6, fi.
- 9 Jurejurando jurasset illi Deus. Exod. 32, 4^a. — Dexteram igitur Dei exaltatus. Mar. 16, 12^a. — Sede a dextris meis, ibidem. — Effudit hoc donum. Joel 2, 10^a.
- 10 Dixit Dominus Domino meo. Psal. 109, 1^a. — Donec. Matth. 31^a. — Ponam inimicos tuos 1 Reg. 15, penult. — Scabellum pedum tuorum 2 Paral. 6, fi.
- 11 Certissime ergo sciat omnis domus Israel, quia et Dominum eum et Christum fecit Deus hunc Jesum, etc. Cg. 4, c^o 9.
- 12 Quem vos crucifixistis. Mar. 15, 7^a. — Poenitentiam igitur agite et baptizetur unusquisque vestrum 3^a q. 49, 3, 2^m | q. 68, 5, 6 o. | 7, 2^m | q. 86, 2, 1^m | q. 8, 6, 2^m | 3, d. 19, la. 3, q. 2, 1^m | L. 3^m | 4, d. 4, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m | a. 3, q. 2, 2^m | d. 6, q. 1, a. 1, q. 1, c. | a. 2, q. 3, o. | q. 3, c. | 1^m | d. 7, q. 1, a. 2, q. 1, c. | d. 14, q. 1, n. 2, q. 4, 2^m | d. 16, q. 1, a. 2, q. 1, 2, o. | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, c. | Cg. 4, c^o 58 | Rom. 11, lect. 4.
- 13 In remissionem peccatorum vestrorum. Cg. 4, c^o 58. — Et appositae sunt animae circiter tria millia. Isa. 58, 3^a. — Fiebat autem omni animae timor, ibidem.
- 14 Erant autem perseverantes, in doctrina Apostolorum 2-2, q. 176, 1, 1^m.
- 15 Et in communicatione fractionis panis 3^a q. 80, 10, 4^m | 4, d. 12, q. 3, a. 1, q. 3, o. | d. 32, a. 5, q. 4, c.
- 16 Et in orationibus. Luc. 18, 1^a. — Multa quoque prodigia, et signa per Apostolos fiebant 2-2, q. 178, 1, 3^m | Jo. 4, lect. 7 | 2^a Thess. 2 | Hebr. 2, lect. 1.
- 17 Omnes etiam qui credebant, erant pariter, et habebant omnia communia 2-2, q. 66, 2, o. | Cg. 3, c^o 127, fi. | c^o 132, 1^m | c^o 135, 1^m | Opus. 20, Lib. 4, c^o 4.
- 18 Possessiones et substantias vendebant, et dividebant illa omnibus, prout cuique opus erat. Cg. 3, c^o 132, 1^m | c^o 135, 1^m | Gal. 2, lect. 2, fi.
- 19 Quotidie perdurantes unanimitate in templo. Luc. 18, 1^a.
- 20 Frangentes circa domos panem, supra 15^a.

CAPUT III.

- 1 Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob. Matth. 22, 6^a. —

- Glorificavit Filium suum Jesum 4, d. 33, q. 3, 3, 3^m | d. 49, q. 5, o. | Quol. 5, q. 12, 1, o. | 2^a Tim. 2, c^o 4.
- 2 Quem vos quidem tradidistis. Matth. 26, 12^a. — Auctorem vitae interfecistis. Matth. 27, 6^a. — Quem Deus suscitavit a mortuis. Psal. 3, 2^a.
- 5 Et in fide nominis ipsius, etc. confirmavit nomen ejus. Matth. 9, 15^a. — Et fides quae per eum est, dedit integra sanitate etc. ibidem.
- 4 Et nunc fratres scio, quod per ignorantiam fecistis, sicut et princeps vestri 1^a Cor. 2, 6^a.
- 5 Deus autem qui per os omnium prophetarum praenuntiavit pati Christum suum. Hebr. 2, 11^a. — Prophetam suscitabit vobis Dominus Deus vester de fratribus vestris, tamquam meipsum audietis, etc. Deut. 18, 8^a | Luc. 26^a. — Omnis anima quae non audierit prophetam illum, exterminabitur de plebe. Isa. 58, 3^a.
- 6 Suscitans Filium suum. Psal. 3, 2^a.

CAPUT IV.

- 1 Quem vos crucifixistis. Matth. 27, 6^a. — Quem Deus suscitavit a mortuis. Psal. 3, 2^a. — Hic est lapis, qui reprobatus est a vobis, etc. Matth. 21, 8^a | Rom. 9, lect. 5.
- 2 Et non est in alio aliquo salus 3^a q. 61, 3, c. | 4, 3^m | q. 68, 1, o. | 2, c. | q. 73, 5, c. | q. 84, 5, c. | 4, d. 1, q. 2, a. 6, q. 1, c. | d. 17, q. 3, a. 5, q. 4, c. | Cg. 4, c^o 72 | Verit. q. 28, 4, 7^m | Psal. 32 | Rom. 5, lect. 5, princ^o.
- 5 Nec enim aliud nomen est sub caelo datum hominibus, in quo oportet nos salvos fieri, ibidem. — Domine, qui fecisti caelum et terram, mare et omnia quae in eis sunt. Gen. 1^a | 2 Mach. 2^a.
- 4 Si justum est in conspectu Dei vos potius audire quam Deum, judicate 2-2, q. 69, 3, 1^m | q. 105, 2, c. | q. 144, 5, c. | 2, d. 44, L. 7^m | 3, d. 25, q. 2, a. 1, q. 4, 8^m | Rom. 13.
- 5 Qui Spiritus Sancto, per os David dixisti. Luc. 26^a. — Quare fremuerunt gentes, etc. adversus Christum ejus. Psal. 2, 1^a. — Manus tua 2 Paral. 6, fi. — Consilium tuum. Psal. 32, 5^a.
- 6 Signa et prodigia fieri, supra 3, 30^a. — Multitudinis autem credentium, erat cor unum et anima una, supra 2, 14^a | 1^a q. 76, 5, 3^m.
- 7 Neque enim quisquam eorum quae possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia, supra 2, 36^a. — Neque quisquam egens erat inter illos, supra 2, 17^a 18^a.
- 8 Quodquod possessores agrorum aut domorum erant, vendentes, afferebant pretia eorum, etc. supra 37^a.

CAPUT V.

- 1 Dixit autem Petrus ad Ananiam: Anania, cur tentavit Satanas cor tuum? etc. 2-2, q. 33, 7, 2^m | q. 64, 4, 1^m | 4, d. 19, q. 2, a. 3, q. 1, 1^m.
- 2 Per manus autem Apostolorum fiebant signa et prodigia multa in plebe, supra 3, 30^a. — Quae est haeresis Sadduceeorum. Matth. 22, 4^a.
- 5 Obedire oportet Deo magis quam hominibus, supra 4, 7^a. — Deus patrum vestrorum. Matth. 22, 6^a. — Suscitavit Jesum. Psal. 3, 2^a. — Quem vos interemistis. Matth. 27, 15^a.
- 4 Suspendentes in ligno. Matth. 27, 6^a. — Hunc principem et salvatorem, Deus exaltavit dextera sua 2 Paral. 6, fi. | Mar. 16, 22^a.
- 5 Si est ex hominibus consilium hoc, aut opus, destruetur: si vero ex Deo est, non poteritis dissolvere. Quol. 3, q. 5, 1, 7^m.

CAPUT VI.

- 1 Non est aequum nos derelinquere verbum Dei, et ministrare mensis, supra 2, 15^a | infra 3^a.
- 2 Nos vero orationi, et ministerio verbi, instantes erimus. Luc. 18, 1^a.
- 5 Elegerunt Stephanum, virum plenum fide, et Spiritu sancto 3, q. 7, 10, o. | 3, d. 13, q. 1, a. 2, q. 2, o.
- 4 Stephanus plenus gratia et fortitudine, ibidem. — Faciebat prodigia et signa magna in populo, supra 3, 30^a.
- 5 Non poterant resistere sapientiae et Spiritui, qui loquebatur 2-2, q. 53, 4, 1^m.
- 6 Viderunt faciem ejus tamquam faciem Angeli 3^a q. 12, 4, 1^m | Cg. 4, c^o 82.

CAPUT VII.

- 1 Et circumcidit eum die octavo. Gen. 17, 5^a. — In animabus septuagintaquinque. Gen. 43, 1^a | Isa. 58, 2^a. — Non dedit ei

- haereditatem, nec passum pedis. Hebr. 11, lect. 3. — Et positi sunt in sepulchro quod emit Abraham, etc. Gen. 23, 2^a.
- 2 Et cum vidisset quendam injuriam patientem, vindicavit illum etc. 2-2, q. 60, 6, 2^m. — Ego sum Deus patrum tuorum, Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob. Matth. 22, 6^a.
- 3 Apparuit illi in deserto montis Sina Angelus, in igne flammae rubi. Exod. 20, 1^a. — Faciens prodigia et signa, etc. supra 3, 30^a.
- 4 Videns vidi afflictionem populi mei, etc. Exod. 3, 1^a. — Et gemitum eorum audivi, ibidem 2^a. — Et descendi liberare eum, ibidem 3^a.
- 5 Prophetam suscitabit vobis Deus de fratribus vestris, tamquam meipsum audietis. Deut. 18, 8^a. — Numquid hostias et victimas obtulistis mihi quadraginta annis? Psal. 39, 2^a.
- 6 Ut faceret illud secundum formam ejus quod viderat. Hebr. 8, 6^a. — Sed excelsus, non in manufactis habitat 3 Reg. 8, 7^a. — Caelum mihi sedes est 3 Reg. 8, 11^a | Psal. 44, 1^a.
- 7 Et terra scabellum pedum meorum 2 Paral. 6, fi.
- 8 Quam domum aedificabitis mihi, aut quis locus requietionis meae? 3 Reg. 8, 7^a.
- 9 Nonne manus mea 2 Paral. 6, fi. — Fecit haec omnia? 2 Mach. 2^a. — Incircumcisi corde et auribus. Jer. 4, 3^a. — Qui accipistis legem in dispositione angelorum. Gal. 3, 12^a.
- 10 Cum autem esset plenus Spiritu sancto, supra 6, 3^a. — Intendens in caelum vidit gloriam Dei. Gen. 32, 3^a. — Et Jesum stantem a dextris Dei. Mar. 16, 22^a | 3^a q. 58, 1, 3^m | Hebr. 1, lect. 2, fi.
- 11 Ecce video caelos apertos. Matth. 3, 11^a.

CAPUT VIII.

- 1 In nomine Jesu Christi baptizabantur viri ac mulieres 3^a q. 96, 6, o. | 4, d. 3, a. 2, q. 2, 3^m | L. 3^m | 1^a Cor. 1, lect. 2. — Philippus autem descendens in civitatem Samariae, etc. 4, d. 2, q. 2, 4, 1^m | Jo. 12, lect. 3.
- 2 Miserunt ad eos Petrum et Joannem. Jer. 7, 8^a.
- 3 Tunc imponebant manus super illos, et accipiebant Spiritum sanctum 4, d. 2, q. 2, 4, 1^m | Jo. 12, lect. 3.
- 4 Cum vidisset Simon, quia per impositionem manus Apostolorum, daretur Spiritus sanctus, obtulit pecuniam, etc. 2-2, q. 10, 1, 1^m | 4^m | 4, d. 25, q. 3, a. 1, q. 1, 4^m | Cg. 2, c^o 42, fi.
- 5 Pecunia tua tecum sit in perditionem. Gen. 3, 18^a.

CAPUT IX.

- 1 Et subito circumfulsit illum lux de caelo 2, d. 28, 4, 3^m.
- 2 Ego sum Jesus Nazarenus quem tu persequeris 3^a q. 57, 6, 3^m.
- 3 Durum est tibi contra stimulum calcitrare 1-2, q. 112, 2, 2^m | q. 113, 10, c. | 2, d. 18, q. 1, 3, 2^m | 4, d. 4, q. 3, a. 2, q. 1, 3^m | d. 17, q. 1, a. 2, q. 1, 1^m | Verit. q. 28, 3, 19^m.
- 4 Apertisque oculis, nihil videbat. Tob. 2, 2^a.
- 5 Vas electionis est mihi iste, ut portet nomen meum coram gentibus et regibus et filiis Israel. Rom. prol. me^o.
- 6 Ego ostendam illi, quanta oportet eum pro nomine meo pati. Matth. 26, 9^a.
- 7 Dominus misit me Jesus, qui apparuit tibi in via qua veniebas, supra 1^a 2^a.
- 8 Et confestim ceciderunt ab oculis ejus, tamquam squamae. Tob. 2, 2^a.
- 9 Et narravit illis, quomodo in via vidisset Dominum, supra 1^a 2^a.

CAPUT X.

- 1 Cornelius centurio... vir religiosus, et timens Deum cum omni domo sua, faciens eleemosynas multas 2-2, q. 10, 4, 3^m | 3^a q. 69, 4, 2^m | 3, d. 25, L. 3^m.
- 2 Et deprecans Deum semper. Luc. 18, 1^a. — Cornelius intuens angelum, timore correptus est. Luc. 4^a. — Orationes et eleemosynae ascenderunt in memoriam in conspectu Dei. Gen. 3, 2^a.
- 3 Cecidit super Petrum mentis excessus, et vidit 2-2, q. 175, 3, 1^m | Verit. q. 13, 2, 9^m | 2^a Cor. 12.
- 4 Et volatilia caeli. Psal. 8, fi. — Quod Deus purificavit, tu ne commune dixeris 1-2, q. 101, 5, 4^m | 5^m | 6^m | 6, 1^m | q. 103, 2, c.
- 5 Cornelius procidens ad pedes Petri, adoravit eum. Gen. 18, 2^a. — Non est personarum acceptor Deus. Deut. 10, 4^a. — Unxit Jesum Deus Spiritu sancto. Psal. 44, 1^a.
- 6 Quem occiderunt. Matth. 27, 6^a. — Suspendentes in ligno, ibidem 16^a. — Hunc Deus suscitavit. Psal. 3, 3^a. — Tertia die. Matth. 20, 7^a.
- 7 Et dedit eum manifestum fieri, non omni populo. Sed testibus praeordinatis a Deo, nobis, etc. 3^a q. 36, 2, c. | q. 55, 1, o. | Opus. 3, c^o 245 | 1^a Cor. 15, lect. 1.

- 8 Qui manducavimus et bibimus cum illo, postquam resurrexit a mortuis. Luc. 24, 26^a. — Ipse est qui constitutus est a Deo, iudex vivorum et mortuorum. Jo. 5, 15^a.
- 9 Huic omnes prophetae testimonium perhibent. Jo. 1, lect. 10.
- 10 Remissionem peccatorum accipere per nomen ejus, omnes qui credunt in eum. Mar. 16, 9^a.
- 11 Et jussit illos baptizari in nomine Jesu, supra 8, 1^a.

CAPUT XI.

- 1 Volatilia caeli. Psal. 8, fi. — Quae Deus mundavit, tu ne commune dixeris, supra 4^a. — Joannes baptizavit aqua. Matth. 3, 5^a. — Vos autem baptizabimini Spiritu sancto, ibidem 6^a.
- 2 Erat manus Domini cum eis 2 Paral. 6, fi.

CAPUT XII.

- 1 Angelus ejus est 1^a q. 113, 2, o. | 2-2, q. 10, 2, 3^m | Matth. q. 16, 9, 2^m | 3^m.

CAPUT XIII.

- 1 Tunc proconsul Sergius Paulus credidit, cum vidisset factum, admirans super doctrinam Domini. Rom. prol.
- 2 O plene omni dolo et omni fallacia, fili diaboli, inimice omnis justitiae. Gal. 3, 1^a.
- 3 Ecce manus Domini super te 2 Paral. 6, fi. — Et in brachio excelso, ibidem.
- 4 Inveni David filium Jesse, virum secundum cor meum, ibidem. — Qui faciet omnes voluntates meas. Psal. 110, 1^a. — Hujus Deus ex semine secundum promissionem eduxit Israel salvatorem Jesum. Rom. 1, 1^a.
- 5 Praedicante Joanne baptismum poenitentiae. Mar. 4^a. — Ut interficerent eum. Matth. 27, 16^a. — Et cum consummassent omnia quae de eo scripta erant. Jo. 19, 16.
- 6 Posuerunt eum in monumento. Matth. 27, penult. — Deus autem suscitavit eum a mortuis. Psal. 3, 2^a. — Tertia die. Matth. 20, 7^a.
- 7 Qui visus est per dies multos, his qui simul ascenderant cum eo, supra 10, 12^a. — Filius meus es tu. Jo. 1, 17^a. — Ego hodie genui te. Psal. 2, 6^a.
- 8 Non dabis sanctum tuum videre corruptionem. Psal. 15, 5^a. — Per hunc vobis remissio peccatorum annuntiatur. Matth. 1, 15^a 16^a.
- 9 Non potuistis in lege Moysi justificari. Rom. 3, 1^a. — In hoc omnis qui credit, justificatur. Mar. 16, 11^a.
- 10 Videte contemptores, et admiramini 2-2, q. 186, 9, 3^m.

CAPUT XIV.

- 1 Dante signa et prodigia fieri, per manus eorum, supra 3, 30^a.
- 2 Qui fecit caelum et terram, mare et omnia quae in eis sunt. Gen. 1^a | 2 Mach. 2^a.
- 3 Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei 3^a q. 45, 1, c.

CAPUT XV.

- 1 Surrexerunt quidam de haeresi pbarisaeorum, qui crediderunt dicentes, quia oportet circumcidi eos, praecipere quoque servare legem Moysi 3^a q. 74, 4, c. fi. | Cg. 4, c^o 57, fi. | Opus. 3, c^o 228 | Matth. 12.
- 2 Et qui novit corda Deus 3 Reg. 8, 11^a.
- 3 Fide purificans eorda eorum 2-2, q. 7, 2, o. | 4, d. 14, q. 2, 4, 3^m | Verit. q. 28, 1, 6^m | Opus. 23, prin^o | Rom. 3, lect. 3.
- 4 Quid tentatis Deum. Deut. 6, fi. — Imponere jugum super cervices discipulorum, quod neque nos, neque patres nostri portare potuimus 1-2, q. 98, 1, 3^m | 2-2, q. 154, 2, 1^m | 2, d. 28, 3, 4^m.
- 5 Sed per gratiam Domini nostri Jesu Christi, credimus salvari 1-2, q. 110, 2, 1^m.
- 6 Narrantes quanta fecisset Deus signa et prodigia per eos, supra 3, 30^a.
- 7 Visum est Spiritui sancto et nobis, nihil ultra imponere vobis oneris, quam haec necessaria 2-2, q. 174, 3, c. fi. | 3^m.
- 8 Ut abstinere ab immolatis simulacrorum et sanguine et suffocato et fornicatione 1-2, q. 103, 4, 3^m | 2-2, q. 154, 2, 1^m | 4, d. 1, q. 2, a. 5, q. 4, o. | d. 33, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m | Ma. q. 15, 1, 1^m | Matth. 15 | 1^a Cor. 5, prin^o | Titum 1, lect. 1.
- 9 Facta est dissensio, ita ut discederent abinvicem, scilicet Barnabas et Paulus 2-2, q. 37, 1, 3^m.

CAPUT XVI.

- 1 Hunc, scilicet Timotheum, voluit Paulus secum proficisci: et assumens, circumcidit eum propter Judaeos 1-2, q. 103, 4, 1^m.
- 2 Vetati sunt a Spiritu Sancto loqui verbum Dei in Asia. Rom. 1, lect. 5.
- 3 Tentabant ire in Bityniam, et non permisit eos Spiritus Jesu, ibidem.
- 4 Crede in Dominum Jesum, et salvus eris tu et domus tua. Mar. 16, 20^a.

CAPUT XVII.

- 1 Oportebat Christum pati. Matth. 27, 2^a. — Et resurgere a mortuis. Luc. 24^a. — Deus qui fecit mundum, et omnia quae in eo sunt. Gen. 1^a | 2^a Mach. 2^a.
- 2 Non in manufactis templis habitat 3 Reg. 8, 8^a.
- 3 In ipso enim vivimus, movemur et sumus 1^a q. 18, 4, 1^m | d. 36, q. 1, 3, 4^m.
- 4 Ipsius enim et genus sumus; genus ergo cum simus Dei 2, d. 17, q. 1, 1, 2^m | Verit. q. 1, 4, 15^m.
- 5 Statuit diem in quo judicaturus est orbem in aequitate. Psal. 9, 2^a. — Suscitans eum a mortuis. Psal. 3, 2^a.

CAPUT XVIII.

- 1 Ex hoc ad gentes vadam. Psal. 23.

CAPUT XIX.

- 1 Joannes baptizavit baptismo poenitentiae. Mar. 4.
- 2 Baptizati sunt in nomine Domini Jesu, supra 8, 1^a.

CAPUT XX.

- 1 Beatius est dare, quam accipere 2-2, q. 117, 4, 3^m.

CAPUT XXI.

- 1 Ut abstineant se ab idolis, immolato, et sanguine, et suffocato, et fornicatione, supra 15, 9^a.
- 2 Tunc Paulus de consilio Jacobi, assumptis viris postera die purificatus, cum illis intravit in templum, etc. donec offerretur, etc. 1-2, q. 103, 4, 1^m.

CAPUT XXII.

- 1 Subito de caelo circumfulsit me lux copiosa, supra 9, 1^a.
- 2 Ego sum Christus Nazareus, quem tu persequeris, ibidem 2^a.
- 3 Et cum non viderem prae claritate lucis illius, ibidem 4^a.

CAPUT XXIII.

- 1 Principem populi tui non maledices 2-2, q. 76, 3, o.
- 2 Sciens autem Paulus, quia una pars esset Sadduceorum, et altera Pharisaeorum, exclamavit in concilio, etc. Matth. 22, 4^a | 22^a q. 37, 1, 2 | 2^m.
- 3 Et cum hoc dixisset, facta est dissensio inter Pharisaeos et Sadduceos, et divisa est multitudo 2-2, q. 37, 1, 2^m.
- 4 Quidam ex Judaeis, devoverunt se non manducatuos neque bibituos, donec occiderent Paulum 2-2, q. 88, 2, o. | 10, c. | 4, d. 38, q. 1, a. 1, q. 2, o. | a. 4, q. 1, c. | 3^m.
- 5 Erant autem plusquam quadraginta viri, qui hanc conjurationem fecerant, ibidem.

CAPUT XXIV.

- 1 Exspecto resurrectionem futuram justorum, et iniquorum. Jo. 5, 16, 19^a.

CAPUT XXV.

- 1 Cesarem appello 2-2, q. 69, 3, o.

CAPUT XXVI.

- 1 Die media in via vidi, o rex, de caelo supra splendorem solis... lumen, supra 9, 1^a.
- 2 Ego sum Jesus Nazareus, quem tu persequeris, ibidem 2^a.
- 3 Durum est tibi contra stimulum calcitrare, ibidem 3^a.
- 4 Ad hoc enim apparuit tibi 2^a q. 57, 6, 3^m.
- 5 Si passibilis Christus 3^a q. 46, 5, 12, o. — Si prius ex resurrectione mortuorum 1^a Cor. 15, 8^a.
- 6 Coactus sum appellare Cesarem, supra 25, 1^a.

Auctoritates ex Epistola Jacobi apostoli.

CAPUT I.

- 1 Omne gaudium existimate, fratres mei, cum in tentationes varias incideritis 2, d. 21, q. 1, 3, 1^m | 2^a Cor. 1, lect. 3.
- 2 Probatio fidei vestrae patientiam operatur. Rom. 5, lect. 1.
- 3 Patientia autem opus perfectum habet 1-2, q. 66, 4, 2^m | 2-2, q. 136, 2, 1^m | q. 181, 1, 3^m.
- 4 Vir duplex animo, inconstans est in omnibus viis suis 2-2, q. 53, 6, 2^m.
- 5 Nemo, cum tentatur, dicat quoniam a Deo tentatur: Deus enim intentator malorum est; ipse enim neminem tentat. Gen. 22, 1^a.
- 6 Unusquisque tentatur a concupiscentia sua 2, d. 21, q. 1, 1, c.
- 7 Concupiscentia cum conceperit, parit peccatum 4, d. 15, q. 1, a. 1, q. 3, 1^m.
- 8 Peccatum, cum consummatum fuerit, generat mortem. Rom. 6, 19^a.
- 9 Omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est, descensum a Patre luminum 1, d. 2, 2, c. | d. 17, q. 2, 5, c. primo | d. 22, 2, c. | d. 42, q. 2, 1, c. | d. 43, q. 1, 2, 1^m | 2, d. 13, 4, 1^m | d. 35, q. 1, 2, o. | q. 2, 1, 2^m | 2, c. | 2^m | L. 6^m | d. 44, q. 1, 2, c.
- 10 Apud quem non est transmutatio. Psal. 67, 3^a.
- 11 Voluntarie enim genuit nos verbo veritatis. Jo. 7, lect. 6.
- 12 Ut simus initium aliquid creaturae ejus 4, d. 5, q. 1, 2, c. | Opus. 1, c^o 24.
- 13 Ira viri justitiam Dei non operatur 3^a q. 15, 9, 1^m.
- 14 In mansuetudine suscipite insitum verbum. Rom. 1, lect. 6, primo.
- 15 Estote factores verbi, et non auditores tantum, fallentes vosmetipsos. Rom. 2, 10^a | 3, 1^a.
- 16 Si quis putat se religiosum esse, non refrenans linguam suam, etc. hujus vana est religio. Psal. 49.
- 17 Religio munda et immaculata apud Deum et Patrem, haec est, visitare pupillos et viduas, etc. 2-2, q. 81, 1, 1^m.

CAPUT II.

- 1 Fratres mei, nolite in personarum acceptione habere fidem Domini nostri Jesu Christi. Deut. 7^a.
- 2 Si autem personam accipitis, peccatum operamini, redarguti a lege, quasi transgressores, ibidem.
- 3 Diliges proximum tuum sicut teipsum. Matth. 19, 22^a.
- 4 Quicumque totam legem servaverit, offendet autem in uno, factus est omnium reus 1-2, q. 73, 1, 1^m | 2-2, q. 5, 3, 3^m | 3^a q. 88, 1, c. | 3, d. 26, 5, c. | Ma. q. 2, 9, 1^m.
- 5 Qui dixit non moechaberis. Exod. 22, 1^a. — Dixit non occides, ibidem 9^a.
- 6 Judicium sine misericordia fiet illi qui non fecit misericordiam 1^a q. 21, 4, 1^m | 2-2, q. 67, 4, 1^m | 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 1, 6^m.
- 7 Superexultat autem misericordia judicium 1, q. 21, 3, 2^m | 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 3, o.
- 8 Tu credis quoniam unus est Deus? bene facis. Deut. 6, 4^a.
- 9 Daemones credunt et contremiscunt 1^a q. 64, 2, 5^m | 3, 2^m | 2-2, q. 5, 2, o. | q. 18, 3, 2^m | 3^a q. 76, 7, c. | 2, d. 7, q. 1, 2, 4^m | 3, d. 23, q. 3, a. 3, q. 1, o. | d. 26, q. 2, a. 5, q. 4, 2^m | Verit. q. 11, 9, 1^m.
- 10 Abraham pater noster, nonne ex operibus justificatus est? Gal. 3.
- 11 Offerens Isaac filium suum super altare. Gen. 22, 4^a.
- 12 Credidit Abraham Deo, et reputatum est ei ad justitiam. Gen. 15, 3^a.
- 13 Similiter et Raab meretrix, nonne ex operibus justificata est, suscipiens nuncios? etc. Josue 2, 1^a.
- 14 Fides sine operibus mortua est, vel otiosa 2-2, q. 2, 9, o. | 3^a q. 7, 3, 2^m.

CAPUT III.

- 1 Nolite plures magistri fieri, fratres mei, scientes quoniam majus, judicium sumitis. Matth. 23, 1^a.

- 2 In multis enim offendimus omnes 2-2, q. 184, 2, 2^m.
- 3 Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir 2-2, q. 72, 1, 1^m.
- 4 Lingua ignis est, universitas iniquitatis, ibidem.
- 5 Lingua constituitur in membris nostris, quae maculat totum corpus et inflamat, ibidem | q. 83, 12, 2^m.
- 6 Linguam nullus hominum domare potest 2-2, q. 73, 1, b. c.
- 7 Homines ad imaginem et similitudinem Dei facti sunt. Gen. 26^a.
- 8 Non est ista sapientia de sursum descendens a Patre luminum, sed terrena, animalis, diabolica 2-2, q. 45, 1, 1^m.
- 9 Ubi zelus et contentio, ibi inconstantia et omne opus pravum 2-2, q. 33, 1, o.
- 10 Quae autem de sursum est sapientia, primum quidem pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis, bonis consentiens etc. 2-2, q. 45, 6, 3^m.
- 11 Fructus autem justitiae in pace seminatur facientibus pacem 2-2, q. 2, 9, 1, o.

CAPUT IV.

- 1 Unde bella et lites in vobis? nonne ex concupiscentiis vestris? 2-2, q. 41, 2, 1^m | q. 116, 1, 3^m.
- 2 Petitus et non accipitis, eo quod male petatis 2-2, q. 83, 15, 2^m | 16, c.
- 3 Amicitia hujus saeculi inimica est Deo 2-2, q. 114, 1, o.
- 4 Quicumque volnerit amicus esse hujus saeculi, inimicus Dei constituitur, ibidem.
- 5 An putatis, quia inaniter Scriptura dicat. Luc. 1, 26^a. — Ad invidiam concupiscit Spiritus 2-2, q. 34, 6, 2^m.
- 6 Dens superbis resistit, humilibus autem dat gratiam 2-2, q. 162, 1, o.
- 7 Subditi estote Deo 2-2, q. 19, 11, c. | q. 81, 7, c. | q. 104, 4, 2^m | 3, d. 31, q. 1, 2, 7^m | q. 2, a. 1, q. 3, 2^m | 4, d. 15, q. 4, a. 1, q. 3, 3^m | d. 20, a. 3, q. 2, 5^m | Verit. q. 14, 3, 8^m | Jo. 17, fi. | Ephes. 5.
- 8 Resistite diabolo, et fugiet a vobis. Matth. 4, 18^a.
- 9 Appropinquate Deo, et appropinquabit vobis. Job 9, 2^a.
- 10 Nolite detrahare alterutrum 2-2, q. 73, 2, o.
- 11 Qui detrahit fratri aut qui judicat fratrem suum, detrahit legi et judicat legem 2-2, q. 74, 2, 3^m.
- 12 Tu autem quis es qui judicas proximum tuum? Matth. 7, 1^a.

CAPUT V.

- 1 Ecce nunc qui dicitis, hodie aut crastino ibimus in illam civitatem, et faciemus ibi annum, et mercabimur etc. et ignoratis quid erit in crastinum 4, d. 27, q. 2, 1, 5^m.
- 2 Quae est vita hominis, vapor est ad modicum. Psal. 88, 13^a | Hebr. 11, prin^o.
- 3 Scienti bonum facere, et non facienti, peccatum est illi 2^a q. 71, 7, 3^m | 2-2, q. 2, 5, 3^m.
- 4 Thesaurizastis vobis iram, in novissimis diebus. Exod. 32, 2^a | Rom. 2.
- 5 Clamor eorum in aures Domini Sabaoth introivit 2 Paral. 6, fi.
- 6 In die occisionis occidistis justum. Matth. 16, 10^a.
- 7 Et non restitit vobis. Isa. 53, 9^a.
- 8 Patientes estote 1-2, q. 66, 4, 2^m | 28, c. | q. 136, 1, o. | 5, c. | 3, d. 33, q. 3, a. 3, q. 1, c. | 3^m | Rom. 2, lect. 2 | c. 8, lect. 5.
- 9 Adventus Domini appropinquabit. Psal. 9, 2^a. — Ecce iudex ante januam assistit, ibidem.
- 10 Misericors Dominus et miserator. Eccl. 2, 3^a.
- 11 Nolite jurare neque per caelum, neque per terram, neque aliud quodcumque juramentum. Matth. 5, 31^a | 32^a 33^a.
- 12 Sit sermo vester est, non non, ibidem 35^a.
- 13 Tristatur quis vestrum? oret aequo animo et psallat, infra 17^a 18^a. — Infirmatur quis in vobis? inducat presbyteros ecclesiae 4, d. 2, q. 1, a. 4, q. 4, 1^m | d. 23, q. 1, 1, o. | q. 2, 1, o. | d. 24, q. 2, 2, 1^m | Cg. 4, c. 72.
- 14 Et orent super eum 4, d. 23, q. 1, 4, o. | a. 2, q. 2, 3^m | q. 2, a. 2, q. 3, c. | Cg. 4, c. 72 | Opus. 22.
- 15 Ungentes eum 4, d. 23, q. 1, a. 1, q. 2, 3^m | Cg. 4, c. 72, fi.
- 16 Oleo in nomine Domini 3^a q. 72, 3, c. | 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 2, 2^m | d. 23, q. 1, 3, o. | a. 4, q. 1, 3^m.
- 17 Et oratio fidei salvabit infirmum 1-2, q. 102, 5, 3^m | 3^a q. 65, 1, 4^m | q. 81, 1, 1^m | 4, d. 2, q. 1, 2, 5^m | d. 8, q. 1, a. 2, q. 1, c. | 2^m | d. 22, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m | q. 3, c. | q. 2, a. 2, q. 2, c. | 2^m.
- 18 Et alleviabit eum 4, d. 23, q. 1, a. 2, q. 2, o. | a. 3, q. 2, c. | a. 4, q. 3, 3^m | Cg. 4, c. 72.
- 19 Confitemini alterutrum peccata vestra 4, d. 16, q. 2, | a. 2, q. 3, 1^m | d. 17, q. 3, a. 1, q. 5, 2^m | a. 3, q. 1, 1^m.
- 20 Et si in peccatis sit, dimittentur ei 3^a q. 65, 1, c. | 4, d. 2, q. 1, a. 1, q. 4, o. | a. 2, c. | d. 7, q. 1, a. 1, q. 3, c. fi. | d. 8, q. 1,

a. 2, q. 1, 2^m | d. 23, q. 1, a. 1, q. 1, c. | q. 2, c. | 2^m | a. 2, q. 1, o. | q. 2, c. | a. 3, q. 2, c. | a. 4, q. 3, 3^m | q. 2, a. 2, q. 1, o. | q. 2, 2^m | q. 3, 1^m | 2^m | d. 24, q. 2, 2, 1^m | Cg. 4, c. 72 | Ma. q. 7, 11, 14^m.

- 21 Multum valet oratio justii assidua. Luc. 18, 1^a.

Auctoritates ex prima Epistola Petri apostoli.

CAPUT I.

- 1 Qui secundum misericordiam suam magnam. Eccl. 2, 3^a. — Regeneravit nos. Titum 3, 7^a.
- 2 In haereditatem incorruptibilem, incontaminatam immarcescibilem, conservatam. Psal. 32, fi. | Psal. 36 | Rom. 8.
- 3 Credentes, exultabitis laetitia inenarrabili et glorificata. Psal. 15, fi. | Psal. 16, fi.
- 4 Reportantes finem fidei vestrae, salutem animarum vestrarum 4, d. 1, q. 5, a. 5, q. 1, 1^m | Opus. 23, prin^o.
- 5 Prophetiae non sibimetipsis, vobis autem ministrabant 2-2, q. 174, 2, c. | 1^m | 6, c.
- 6 In quem desiderant angeli prospicere 1^a q. 58, 1, 2^m | 1-2, q. 67, 4, 3^m | Virt. q. 4, 4, 1^m.
- 7 Quasi filii obedientiae. Isa. 5, 1^a. — Sancti eritis, quoniam ego sanctus sum. Levit. 19, 1^a.
- 8 Qui sine personarum acceptione judicat. Deut. 10, 4^a. — Secundum uniuscujusque opus, Psal. 61, 6^a.
- 9 Non corruptibilibus auro et argento redempti estis, sed pretioso sanguine, agni immaculati Christi. Hebr. 9, 8^a | 3^a q. 48, 4, 3^m | 5, c. | q. 49, 5, 1^m | Quol. 5, 5, c. fi.
- 10 Qui suscitavit eum a mortuis. Psal. 3, 2^a.

CAPUT II.

- 1 Si tamen gustastis quoniam suavis est Dominus. Psal. 33, 4^a.
- 2 Ecce ego ponam in Sion lapidem summum, angularem, probatum, electum, pretiosum. Isa. 8, 5 | 28, 3^a.
- 3 Et qui crediderit in eum non confundetur. Mar. 16, 12^a.
- 4 Vos autem genus electum, regale sacerdotium. Apoc. 8^a.
- 5 Qui de tenebris vocavit nos in admirabile lumen suum. Ephes. 5, 10^a.
- 6 Qui aliquando non populus, nunc autem populus Dei, qui non consequuti misericordiam, nunc autem misericordiam consequuti. Oseae 8^a.
- 7 Tanquam advenas et peregrinos. Hebr. 11, 14^a. — Abstinere a carnalibus desideriis. Galat. 5, 8^a. — Quae militant adversus animam, ibidem 9^a.
- 8 Conversationem vestram, inter gentes habentes bonam, etc. glorificent Deum. Matth. 5, 11^a.
- 9 Subjecti estote omni humanae creaturae propter Deum, sive regi, quasi praecellenti, sive ducebibus, tanquam ab eo missis. Rom. 13, 1^a | Ephes. 6, 4^a.
- 10 Omnes honorate 2-2, q. 103, 1, 3^m.
- 11 Servi subditi estote in omni timore Domini, non tantum bonis et modestis, sed etiam discolis 2-2, q. 69, 1, c. | q. 88, 10, 2^m.
- 12 Christus passus est pro nobis 1^a q. 48, 6, o. | Opus. 3, c. 118, fi. — Vobis relinquens exemplum ut sequamini vestigia ejus 3, d. 3, q. 2, 1, 4^m.
- 13 Qui peccatum non fecit, nec dolus inventus est in ore ejus. Isa. 53, 5^a. — Qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo, ibidem 8^a. — Super lignum. Matth. 27, 3^a.
- 14 Ut peccatis mortui, justitiae vivamus 2-2, q. 88, 11, 1^m 21^a.
- 15 Cujus livore sanati sumus. Isa. 53, 9^a.

CAPUT III.

- 1 Similiter et mulieres subdita sint viris suis. Ephes. 5.
- 2 Quarum sit non extrinsecus capillatura aut circumdatio auri, aut indumenti vestimentorum cultus 1^a Tim. 2, 10^a.
- 3 Sed qui est absconditus cordis homo, incorruptibilitate 2^a Cor. 4, 8^a.
- 4 Similiter viri cohabitantes secundum scientiam, quasi infirmiori vasculo muliebri impatiens honorem, etc. Ephes. 5, 21^a.
- 5 Non reddentes malum pro malo. Exod. 32, 5^a. — Neque maledictum pro maledicto. Rom. 12, 16^a. — Sed e contrario benedictes, ibidem 15^a.
- 6 Declinet a malo, et faciat bonum. Isa. 1, fi. — Oculi Domini super justos, et aures ejus in preces eorum; vultus autem Domini super facientes mala 2 Paral. 6, fi.
- 7 Parati semper ad satisfaciendum omni poscenti vos rationem, de ea quae in vobis est fide et spe 2-2, q. 2, 10, o. | 3, d. 24, a. 2, q. 2, 3^m.

- 8 Christus semel pro peccatis nostris mortuus est. Isa. 53, 8^a. Matth. 27, 12^a.
- 9 Ut nos offerret Deo, mortificatos quidem carne, vivificatos autem spiritu 2-2, q. 88, 11, 1^m.
- 10 In quo et his qui in carcere erant, spiritu veniens praedicavit, qui increduli fuerant aliquando, quando expectabant Dei patientia in diebus Noc, cum facta esset arca 3^a q. 52, 2, 3^m.
- 11 In qua pauci, idest octo animae salvae factae sunt per aquam. Isa. 58, 3^a.
- 12 Quod et vos nunc similis formae, salvos facit baptisma 3^a q. 66, 11, 3^m | 4, d. 4, q. 3, a. 3, q. 1, o.
- 13 Conscientiae bonae interrogatio in Deum 1, q. 79, 13, c. | 2, d. 39, q. 3, 2, 1^m | Verit. q. 17, 1, c. | Rom. 2, lect. 3. — Per resurrectionem Jesu Christi, a mortuis 3^a q. 56, 1, 4^m | q. 62, 5, 1^m | 3^m.
- 14 Qui est in dextera Dei. Mar. 16, 18^a. — Profectus in caelum, ibidem 21^a 22^a. — Deglutiens mortem. Matth. 27, 16^a. — Ut vitae aeternae haeredes efficeremur, supra 1, 2^a.
- 15 Subjectis ergo angelis, et potestatibus, et virtutibus. — Gen. 1, 31^a.

CAPUT IV.

- 1 Reddent rationem ei, qui paratus est judicare vivos et mortuos. Psal. 9, 2^a | Psal. 61, 6^a.
- 2 Propter hoc enim evangelizatum est et mortuis 3, q. 52, 2, 3^m.
- 3 Charitas operit multitudinem peccatorum. Luc. 7, fi.
- 4 Communicantes Christi passionibus, gaudete. Opus. 3, cap. 238, fi. | 1^a Cor. lect. 2.
- 5 Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis. Matth. 5, 9^a.
- 6 Si autem ut christianus, non erubescat 2-2, q. 124, 5, 1^m.

CAPUT V.

- 1 Cum apparuerit princeps pastorum 3^a q. 8, 6, 3^m.
- 2 Dominus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam 2-2, q. 162, o.
- 3 Humiliamini igitur sub potenti manu Dei, ut nos exaltet tempore vivificationis 2 Paral. 6, fi. | Matth. 11, 13^a | Jacob 4, 8^a.
- 4 Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum. Matth. 6, 19^a | 1^a.
- 5 Ipsi cura est de nobis 1^a q. 22, 2, 2^m | q. 103, 5, c.
- 6 Qui vocavit nos in aeternam gloriam suam. Rom. 8, 45^a.
- 7 Salutat vos ecclesia, quae est in Babylone 3^a q. 8, 4, c. | 2^m.
- 8 Salutate invicem in osculo sancto 2^a Cor. fi.

Auctoritates ex Epistola secunda Petri apostoli.

CAPUT I.

- 1 Qui vocavit nos, propria gloria et virtute. Rom. 8, 45^a.
- 2 Per quem maxima et pretiosa nobis promissa donavit 1^a q. 13, 9, 1^m.
- 3 Ut per haec efficiamini divinae consortes naturae 1, q. 13, 9, 1^m | 1-2, q. 110, 3, 4, c. | q. 112, 1, c. | q. 113, 9, c. | q. 114, 3, c. | 2-2, q. 19, 7, c. 3, q. 2, 10, 1^m | q. 3, 4, 3^m | q. 62, 1, 2, o. | Verit. q. 27, 6, c. | Virt. q. 2, 2, 15^m.
- 4 Ministrare in fide vestra, virtutem. Opus. 23, primo.
- 5 In scientia autem abstinendam 2-2, q. 146, 1, c.
- 6 Satagite ut per bona opera certam vestram vocationem et electionem faciatis 1, q. 23, 8, c. fi.
- 7 Accipiens a Deo gloriam et honorem. Matth. 17, 5^a 6^a. — Voce de lapsa ad eum hujusmodi a magnifica gloria, ibidem 9^a. — Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui, ibidem.
- 8 Ipsum audite. Matth. 17, 10^a. — Et hanc vocem nos audivimus de caelo allatam, ibidem 1^a. — Cum essemus cum ipso in monte sancto, ibidem 2^a.
- 9 Omnis Scriptura prophetiae propria interpretatione non sit 2-2, q. 171, 3, 1^m | 6, b. | Verit. q. 12, 3, fi. | 11, o. | 1^a Cor. 14.
- 10 Non enim voluntate humana, allata est aliquando prophetia; sed Spiritu sancto inspirati, loquuti sunt sancti Dei homines. Luc. 1, 26^a.

CAPUT II.

- 1 Fuerunt Pseudoprophetae in populo, sicut et in vobis erunt magistri mendaces, etc. Matth. 24, 1^a.
- 2 Deus angelis peccantibus non pepercit 1, q. 64, 2, o. | 1-2, q. 80, 4, 2^m | 3^a q. 4, 1, c. | 3^m | q. 6, 2, 2^m | q. 46, 1, 4^m | q. 86, 1, c. | 2, d. 7, q. 1, 2, o. | d. 43, 4, 4^m | 6, 5^m | 3, d. 1, q. 1, 2, 2^m | d. 2, q. 1, 1, q. 1, 2, c. | 2^m | d. 3, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 4, 2,

1^m | d. 6, 2, 3^m | d. 20, a. 1, q. 1, 3^m | 4, d. 14, q. 1, c. 2, q. 4, c. | Cg. 4, c. 55, 4^m | Verit. q. 24, 10, o. | 11, 10^m | Ma. q. 16, 5, o. | Spiritu. 6, 1^m.

- 3 Novit Deus pios de tentatione eripere 1^a Cor. 10, 9^a. — Iniquos vero in die judicii reservare cruciandos. Isa. fi.
- 4 Angeli cum sint fortitudine, et virtute majores 1^a q. 93, 3, o. | q. 96, 1, 1^m | q. 103, 2, 3^m q. 112, 1, 4^m | 1-2, q. 5, 1, 3^m | 2-2, q. 172, 2, c. | 1, d. 3, L. | 2, d. 1, q. 2, art. 3, 3^m | d. 3, q. 1, 2, c. | d. 9, 8, 2^m | 3^m | d. 11, q. 2, 4, 2^m | d. 16, 3, o. | d. 25, 4, c. | 3, d. 2, q. 1, a. 1, q. 1, c. | q. 2, 1^m | Spiritu. 2, 11^m | Psal. 8 | Hebr. 2.
- 5 Non portant adversum se execrabile judicium 3^a q. 36, 2, 3^m | 4, d. 43, a. 1, q. 2, 1^m.
- 6 Hi vero velut irrationalia pecora, naturaliter in captionem in his quae ignorant, et blasphemantes in corruptione sua peribunt. Isa. fi.
- 7 Oculos habentes plenos adulterii, et incessabilis delicti 2-2, q. 154, 1, 3^m.
- 8 Maledictionis filii. Isa. 50, 1^a.
- 9 Sequuti viam Balaam ex Bosor contra subjugalem animal mutum, in hominis voce loquens. Num. 2-2, 2^a. — Prohibuit prophetas insipientiam, ibidem 1^a.
- 11 A quo quis superatus est, hujus et servus est 2-2, q. 64, 2, 3^m | 3^a q. 48, 4, c. | 3^m | 2, d. 35, 5, c.
- 12 Si refugientes coinquinationes mundi etc. his rursus implicati superantur, facta sunt eis posteriora pejora prioribus. Hebr. 10, 19^a.
- 13 Melius erat illis non cognoscere viam justitiae, quam post cognitionem, retrorsum converti, ibidem.

CAPUT III.

- 1 Venient in novissimis diebus in deceptione illusores. Matth. 24, 1^a 2^a.
- 2 Caeli erant prius, et terra de aquam, et per aqua consistens Dei verbo; per quae ille tunc mundus, aqua inundatus periit. Gen. 6, 5^a 6^a.
- 3 Caeli qui nunc sunt, et terra, eodem verbo repositi sunt, igni servati in diem judicii et perditionis implorum hominum. Psal. 101, fi.
- 4 Unus dies apud Dominum sicut mille anni, et mille anni sicut dies unus. Psal. 38, 5^a.
- 5 Non tardat Dominus promissionem suam, sicut quidam existimant, sed patienter agit propter vos 1^a Tim. 2, 2^a.
- 6 Nolens aliquos perire, sed omnes ad poenitentiam reverti 1^a Tim. 2, 2^a.
- 7 Adveniet dies Domini ut fur. Matth. 24, 16^a.
- 8 In quo caeli magno impetu transient, elementa vero calore solventur, terra et quae in ea sunt opera exurentur. Psal. 101, fi.
- 9 Cum igitur haec omnia dissolvenda sint, ibidem. — Per quem caeli ardentes solventur, et elementa, ignis ardore tabescent, ibidem.
- 10 Novos vero caelos, et novam terram, et promissa ejus expectamus 2-2, q. 17, 5, 1^m.
- 11 Crescite in gratia. Phil. 2^a | 1-2, q. 66, 2, 1^m | q. 112, 4, o. | 2-2, q. 5, 4, 3^m.
- 12 In diem aeternitatis. Micheae 5, 2^a.

Auctoritates ex Epistola prima sancti Joannis apostoli.

CAPUT I.

- 1 Quod fuit ab initio. Jo. 1, 1^a.
- 2 Quod audivimus, quod vidimus oculis nostris, quod perspeximus 1, q. 12, 12, o.
- 3 Et societas nostra sit cum Patre et Filio 1^a Cor. 7.
- 4 Deum lux est, et tenebrae in eo non sunt ullae. Jo. 8, 9^a.
- 5 Et in tenebris ambulamus. Ephes. 5, 10^a.
- 6 Si in luce ambulamus, sicut ipse est in luce. Jo. 1, 12^a.
- 7 Et sanguis Christi Filii ejus, emundavit nos ab omni peccato, infra 2, 2^a.
- 8 Si dixerimus quoniam peccatum non habemus ipsi nos seducimus, et veritas in nobis non est 4, d. 3, L. fi. | d. 19, q. 2, a. 2, q. 2, 1^m | d. 21, q. 2, 1, 4^m.
- 9 Si confitemur peccata nostra, fidelis et justus est ut remittat peccata nostra, et emundet nos ab omni iniquitate 4, d. 17, q. 3, a. 5, q. 3, c. | d. 18, q. 1, a. 3, q. 1, 2, c. | 4^m | d. 22, q. 2, a. 1, q. 3, c. | Quol. 1, q. 1, o. 11, c. | Quol. 4, 10, c.

CAPUT II.

- 1 Advocatum habemus apud Patrem, Dominum Jesum Christum justum. Matth. 26, 17^a.

- 2 Ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris tantum, sed etiam pro totius mundi 1^a Tim. 2, 6^a.
- 3 Qui dicit se nosse Deum, et mandata ejus non eustodit, mendax est 2-2, q. 111, 1, c. | 1^m | 3, d. 38, 3, 5^m | Verit. q. 23, 3, 2^m.
- 4 Qui dicit se in Christo manere, debet, sicut ille ambulavit, et ipse ambulare 3, q. 14, 1, o. | Isa. 8, lect. 2, fi.
- 5 Mandatum novum non scribo vobis, sed mandatum vetus quod habuistis ab initio. Cg. 3, c. 114.
- 6 Iterum mandatum novum scribo vobis, quod verum est, et in ipso et in vobis, ibidem | Ephes. 5, 10^a.
- 7 Tenebrae transierunt, et verum lumen jam lucet. Ephes. 5, 10^a.
- 8 Qui diligit fratrem suum, in lumine manet, et scandalum in eo non est, ibidem.
- 9 Qui odit fratrem suum, in tenebris est, et in tenebris ambulat, et nescit quo eat, quia tenebrae obcaecaverunt oculos ejus, ibidem.
- 10 Nolite diligere mundum, neque ea quae in mundo sunt, infra 11^a.
- 11 Si quis diligit mundum, non est charitas Patris in eo 2-2, q. 188, 2, 3^m | 1, d. 3, l. | Ma. q. 13, 2, 2^m | 3^m | Jo. 1, lect. 12.
- 12 Omne quod in mundo est, concupiscentia carnis est, et concupiscentia oculorum, et superbia vitae 1-2, q. 78, 5, o. | q. 108, 3, 4^m | 2, d. 42, q. 2, 1, o. | Ma. q. 8, 1, 23^m.
- 13 Quae non est ex Patre, sed ex mundo est, ibidem.
- 14 Et mundus transit et concupiscentia ejus, ibidem.
- 15 Qui facit voluntatem Dei, manet in aeternum, infra 3, 6^a.
- 16 Novissima hora est. Jo. 6, 9^a.
- 17 Qui negat Filium, nec Patrem habet: qui autem confitetur Filium, et Patrem habet 2-2, q. 3, 1, 2^m | 3^m 2, o. | Trin. 12, o.
- 18 Unctio docebit vos de omnibus 2-2, q. 8, 4, 1^m | Verit. q. 6, 5, 1^m.
- 19 Manete in eo, ut cum apparuerit, fiduciam habeamus, et non confundamur in adventu ejus. Verit. q. 2, 11, 10^m.
- 20 Omnis qui facit justitiam, ex ipso scilicet Christo, natus est. Luc. 6, 27^a.

CAPUT III.

- 1 Videte qualem charitatem dedit nobis Pater, ut Filii Dei nominemur, et simus. Luc. 6, 27^a.
- 2 Propter hoc mundus non novit nos, quia non novit eum. Ephes. 6, lect. 3, fi.
- 3 Nunc filii Dei sumus. Luc. 6, 27^a. — Nondum apparuit quid erimus. Rom. 6, 1^a 3^a.
- 4 Scimus, quoniam cum apparuerit, similes ei erimus 1^a q. 4, 3, o. | q. 12, 1, o. | 2, 1^m | 5, c. | 6, 1^m | 4, d. 2, 42, q. 2, 1, 10^m | 4, 4^m | Cg. 3, c^o 51, fi.
- 5 Videbimus eum sicuti est. Verit. q. 8, 1, 1^m.
- 6 Omne peccatum, est iniquitas 2-2, q. 110, 4, 4^m | q. 169, 1, 1^m. Rom. 1, lect. 8, prin^a.
- 7 Ille apparuit ut peccata tolleret. Jo. 384. — Et peccatum in eo non est. Isa. 53, 5^a. — Omnis qui in eo manet, non peccat. Cg. 4, c^o 69, fi.
- 8 Omnis qui peccat, non vidit eum, nec cognovit eum. Ephes. 6, lect. 3, fi.
- 9 Qui facit peccatum, ex diabolo est. Jo. 8, 24^a.
- 10 Ab initio diabolus peccat, ibidem 25.
- 11 In hoc apparuit Filius Dei, ut dissolvat opera diaboli 3, q. 15, art. 2, 3^m.
- 12 Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit, quia semen ipsius manet in eo, et non potest peccare, quia ex Deo natus est 1^a q. 62, 3, c. | 2-2, q. 24, 11, 1^m | 3, d. 31, q. 1, 1, 1^m | Cg. 4, c^o 69, fi. | Verit. q. 2, 12, 1^m | 1^a Cor. 13, lect. 3, prin^o.
- 13 In hoc manifesti sunt Filii Dei. Luc. 6, 27. — Et Filii diaboli. Jo. 8, 24^a.
- 14 Omnis qui non est justus, non est ex Deo, et qui non diligit fratrem suum 2-2, q. 44, 7, c.
- 15 Nos scimus, quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres, ibidem.
- 16 Qui non diligit, manet in morte. Rom. 1, lect. 8, me^o.
- 17 Omnis qui odit fratrem suum, homicida est 2-2, q. 34, 3, o. | Rom. 1, lect. 8, c^o 4, prin^o.
- 18 Omnis homicida, non habet vitam aeternam in se manentem 1-2, q. 88, 6, 3^m | q. 100, 8, 3^m | 2-2, q. 13, 3, 1^m | q. 73, 3, c. | q. 154, 5, o. | Ma. q. 2, 10, c. | q. 13, 4, 11^m | Quol. 1, 3, fi. | Quol. 7, vel 8, q. 8, 4, 1^m.
- 19 Ille posuit animam suam pro nobis 1^a Tim. 2, 6^a.
- 20 Et nos debemus pro fratribus animas ponere 2-2, q. 26, 5, 3^m | 3, d. 29, 8, q. 2, 2^m | Verit. q. 2, 11, 9^m.
- 21 Qui habuerit substantiam hujus mundi, et viderit fratrem suum necesse habere, et clausit etc. Luc. 11, 22^a.
- 22 Non diligamus verbo neque lingua, sed opere et veritate 2-2, q. 44, 7, c. | Opus. 42, c^o 14.
- 23 Deus novit omnia. Esther 14, fi. — Si cor nostrum non reprehendit nos, fiduciam habemus ad Deum. Verit. q. 2, 12, 19^m.

- 24 Quidquid petierimus, accipiemus ab eo, quoniam mandata ejus custodimus. Psal. 37.
- 25 Qui servat mandata ejus, in ipso manet, et ipse in eo, infra c^o 4, 16^a.
- 26 In hoc scimus quoniam manet in nobis, quia de Spiritu suo dedit nobis. Rom. 8, 13^a.

CAPUT IV.

- 1 Nolite credere omni spiritui, sed probate spiritus, si ex Deo sunt. Psal. 14.
- 2 Multi pseudo prophetae exierunt in mundum. Matth. 24, 1^a 2^a. — Omnis qui confitetur Christum Jesum in carne venisse, ex Deo est. Rom. 8, 13^a.
Omnis spiritus qui solvit Jesum ex Deo non est. Jo. 8, 14^a.
- 4 Ipsi de mundo sunt, ideo de mundo loquuntur, et mundus eos audit, supra 2, 11^a 12^a. — Qui novit Deum, novit nos; qui non est ex Deo, non audit nos. Jo. 8, 8, 24^a | Rom. 5, 8^a.
- 5 Charitas ex Deo est. Rom. 5, 8^a. — Deus charitas est 2-2, q. 23, 2, o. | 1, d. 17, q. 1, 1, o. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 4, c. | Verit. q. 1, 11, c. | q. 2, 1, 12, o.
- 6 Filium suum unigenitum. Jo. 1, 17^a. — Misit Deus in mundum. Jo. 5, 12^a. — Ut vivamus per eum Cg. 4, c^o 14, fi.
- 7 Ipse prior dilexit nos 3^a q. 1, 1, c. — Propitiationem pro peccatis nostris 1^a Tim. 2, 6. — Et salvatorem mundi, ibidem.
- 8 Deum nemo vidit unquam. Jo. 23^a. — De Spiritu sancto suo dedit nobis, supra, fi.
- 9 Qui manet in charitate in Deo manet, et Deus in eo 1-2, q. 28, 2, o. | q. 66, 6, c. | 3, d. 27, q. 1, 1, 4^m.
- 10 In hoc est perfecta charitas Dei nobiscum, ut fiduciam habeamus in die judicii, supra 2^a penult. — Sicut ille est, et nos sumus in hoc mundo. Jo. 1, 5^a 12^a 13^a.
- 11 Timor non est in charitate, sed perfecta charitas, foras mittit timorem 2-2, q. 19, 6, o. | 8, 2^m | 10, c. | 3^a q. 7, 6, 3^m | 3, d. 23, q. 3, a. 4, q. 1, 2^m | d. 34, q. 2, a. 2, q. 1, c. | q. 3, o. | a. 4, q. 3, o. | 4, d. 17, q. 2, a. 3, q. 1, 2^m | Verit. q. 14, 7, 2^m | q. 28, 4, 3^m | Verit. q. 2, 10, 13^m | Opus. 4, c^o 2 | Psal. 18 | 2^a Cor. 7, fi.
- 12 Timor poenam habet 2-2, q. 19, 2, 4^m. — Qui timet, non est perfectus in charitate 2-2, q. 19, 10, o. | 3, d. 34, q. 2, art. 3, q. 3, o. | Psal. 18.
- 13 Si quis dixerit quoniam diligo Deum, et fratrem suum odit, mendax est 2-2, q. 110, 1, 2^m.
- 14 Qui non diligit fratrem suum quem videt, Deum quem non videt quomodo potest diligere 2-2, q. 26, 2, 1^m. | Verit. q. 2, 4, 3^m | 9, 6^m.
- 15 Et hoc mandatum habemus a Deo, ut qui diligit Deum, diligat et fratrem suum 2-2, q. 25, 1, o. | q. 44, 2, o. | Cg. 3, c^o 11, 4, o.

CAPUT V.

- 1 Omnis qui credit quoniam Jesus est Christus, ex Deo natus est. Hebr. 11, 6. — Et omnis qui diligit eum qui genuit, diligit et eum qui natus est ex eo 2-2, q. 2, 8, 3^m | 1, d. 1, q. 2, 2, o.
- 2 In hoc cognoscimus quoniam diligimus natos Dei, cum Deum diligamus, et mandata ejus faciamus 2-2, q. 25, 1, o. | q. 44, 2, o.
- 3 Haec est charitas Dei, ut mandata ejus faciamus 2-2, q. 25, 1, o. — Et mandata ejus gravia non sunt. Matth. 11, 16^a | 1-2, q. 107, 1, o. | 2^a Cor. 6, lect. 1, fi.
- 4 Omne quod natum est ex Deo, vincit mundum 3, q. 15, 2, 3^m. — Haec est victoria quae vincit mundum fides nostra. Hebr. 11, lect. 7.
- 5 Quis est autem qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam Jesus est Filius Dei. Heb. 11, lect. 7. — Ille est qui venit per aquam et sanguinem, Jesus Christus. Jo. 19, 11^a.
- 6 Et Spiritus est, qui testificatur, quoniam Jesus et veritas. Verit. q. 29, 5, 1^m.
- 7 Tres sunt qui testimonium dant in caelo, Pater, Verbum, et Spiritus sanctus 1^a q. 30, 2, o. | q. 31, 1, o. | q. 43, 6, o. | 1, 2, 4, o. | d. 10, 5, o. | q. 33, 2, 1^m | Cg. 4, c^o 26 | Po^a q. 9, 9, o. | Opus. 3, c^o 56, 60.
- 8 Et ii tres unum sunt 1^a q. 31, 2, 4^m | q. 39, 2, 3, 6, o. | 1, d. 4, 2, 2, 5^m | d. 35, l. 3^m | d. 34, q. 1, 2, 3^m | Quol. 6, 1, fi. | Trin. 12, o.
- 9 Et tres sunt qui testimonium dant in terram: spiritus, aqua, et sanguis, ibidem.
- 10 Vitam aeternam dedit nobis Deus 1^a Cor. 11, lect. 2.
- 11 Qui habent Filium Dei, habent vitam, et qui non habent Filium Dei, vitam non habent. Cg. 4, c^o 13, fi.
- 12 Quodcumque petierimus secundum voluntatem ejus, audit nos. Jo. 11, 11^a.

- 13 Est peccatum ad mortem, non pro illo dico, ut roget quis 2, d. 43, l. 2^m | Verit. q. 21, 11, 8^m | Ma. q. 3, 15, 3^m.
- 14 Omnis iniquitas peccatum est, supra 3, 6^a. — Et est peccatum ad mortem. Psal. 33, fi.
- 15 Omnis qui natus est ex Deo, non peccat, sed gratia Dei conservat eum, supra 3, 14^a. — Et malignus non tanget eum 3^a q. 29, 1, 3^m | 2, d. 21, q. 2, 1, c.
- 16 Et mundus totus in maligno positus est, supra 2, 11^a 12^a.
- 17 Filius Dei venit, et dedit nobis sensum, ut cognoscamus verum Deum. Jo. 17, 2^a.
- 18 Et sinus in vero Filio ejus 4, d. 46, q. 2, a. 3, q. 2, 3^m. — Hic est verus Deus. Jo. 3^a. — Et vita aeterna. Cg. 4, c^o 13, fi.
- 19 Filioli, custodite vos a simulacris. Exod. 20, 2^a.

Auctoritates ex secunda Epistola Joannis Apostoli.

CAPUT I.

- 1 Non tamquam mandatum novum scribens tibi, sed quod habuimus ab initio. Cg. 3, c^o 114.
- 2 Ut diligamus alterutrum. Matth. 19, 21^a. — Et haec est charitas, ut ambulemus secundum mandata ejus 1-2, q. 99, 1, b. | c.
- 3 Multi seductores exierunt in mundum etc. Matth. 24, 1, 2. — Qui non confitentur Jesum Christum venisse in carnem 3^a q. 16, 3, 4, 7, c.
- 4 Videte vosmetipsos, ne perdatis quae operati estis 3^a q. 89, 4, 5, 6, o.
- 5 Omnis qui recedit, et non permanet in doctrina Christi, Deum non habet. Isa. 55, fi.
- 6 Qui permanet in doctrina, hic Patrem et Filium habet. Jo. 17, 2^a.
- 7 Si quis venit ad vos, et hanc doctrinam non affert, nolite recipere eum domum, nec ave ei dixeritis 2^a Thess. penult. | Titum fi.
- 8 Qui eum dici ei ave, communicat operibus ejus malignis, ibidem.

Auctoritates ex tertia Epistola Joannis Apostoli.

CAPUT I.

- 1 De omnibus orationem facio, prospere te ingredi et valere 4, d. 45, q. 3, 3, o.
- 2 Nos ergo debemus suscipere hujusmodi, ut cooperatores simus veritatis 2^a Cor. 8.
- 3 Qui bene facit, ex Deo est 2-2, q. 31, 2, 1^m. — Qui male facit non videt Deum 2, d. 32, q. 1, 1, c. | 4, d. 1, q. 2, a. 4, q. 2, c.

Auctoritates ex Epistola Judae.

CAPUT I.

- 1 Angelos qui non servaverunt suum principatum, sed dereliquerunt suum domicilium, in iudicium magni Dei, vinculis aeternis sub caligine reservavit 1^a q. 91, 4, o. | 4, d. 45, q. 1, 3, c. | 4^m d. 47, q. 1, art. 3, q. 4, 2^m.
- 2 Ignis aeterni poenam sustinentes. Isa. fi.
- 3 Cum Michael Archangelus cum diabolo disputans alterecaretur de Moysi corpore, non est ausus iudicium inferre blasphemiae, sed dixit: Imperet tibi Deus 2-2, q. 76, 4, 1^m.
- 4 Quibus procella tenebrarum servata est in aeternum. Isa. fi.
- 5 Ecce venit Dominus in millibus sanctis suis facere iudicium. Cg. omnes impios, de omnibus operibus impietatis eorum etc. Psal. 9, 2^a | 61, 6^a.
- 6 In novissimis temporibus venient illusores secundum desideria sua ambulantes in impietatibus. Rom. 1, 20^a.

Auctoritates ex Apocalypsi Joannis.

CAPUT I.

- 1 Qui est, et qui erat, et qui venturus est 1^a q. 13, 11, o. | q. 39, 8, fi. | 1, d. 8, q. 1, 1, 3, o. | Po^a q. 2, 1, c. | q. 7, 5, c. fi. | 1^m | q. 10, 1, 9^m | Dio. 5, lect. 3, prin^o.
- 2 Et a septem spiritibus, qui in conspectu throni ejus sunt. Tob. 12, 5^a. — Ex ore ipsius procedebat gladius, ex utraque parte neutus. Hebr. 4, lect. 2, me^o.

- 3 Primogenitus mortuorum 1^a Cor. 15, 8^a. — Et princeps regum terrae 1^a q. 13, 7, 1^m | 6^m | Po^a q. 3, 17, 21^m.
- 4 Et dilexit nos. Quol. 5, q. 3, a. 2, o. | Jo. 13, lect. 7, fi. — Et lavit nos. Hebr. 9, 8^a. — A peccatis nostris in sanguine suo. Jo. 27^a.
- 5 Et fecit nos regnum et sacerdotes 4, d. 49, q. 1, a. 2, q. 5, 3^m | Hebr. 1, fi. lect. 4, fi. — Et qui cum pupugerunt 3^a q. 46, 4, 6, c.
- 6 Ecce venit cum nubibus. Matth. 24, 10^a. — Et videbit eum omnis oculus. Rom. 15, lect. 2, fi. — Omnipotens. Job 42, 1^a.
- 7 Ego sum Alpha et Omega, principium et finis 1^a q. 1, 3, 1^m | 7 | Cg. 2, c^o 4.
- 8 Ut viderein vocem, quae loquebatur mecum. Psal. 84, 4^a.
- 9 Ego sum primus et novissimus. Isa. 53, fi.
- 10 Et fui mortuus. Matth. 27, 16^a. — Et ecce sum vivens in saecula saeculorum. Eccl. 24, 5^a.
- 11 Et habeo claves mortis et inferni. Rom. 6, lect. 2.

CAPUT II.

- 1 Quia charitatem tuam primam dereliquisti 1^a q. 71, 4, c. | 3^a q. 79, 6, 2^m | q. 84, 10, c. | 1, d. 17, q. 2, 5, c. | 3, d. 27, q. 2, a. 4, q. 4, c. | d. 31, q. 1, 1, o. | 4, d. 14, q. 1, a. 1, q. 1, c. | d. 16, q. 2, a. 1, q. 1, 2^m | Cg. 4, c^o 69, Virt. q. 2, 6, 12, 13, o. | Ma. q. 7, 1, c. | 3, c. fi. | q. 14, 2, 2^m | 1^a Cor. 13, lect. 3, prin^o.
- 2 Odisti facta Nicolaitarum, quae et ego odi. Cg. 3, c^o 121, fi. | Quol. 3, q. 5, 1, 5^m | Psal. 2.
- 3 Qui habet aures audiendi, audiat. Matth. 11, 9^a.
- 4 Vincenti dabo edere de ligno vitae, quod est in paradiso Dei mei 1^a q. 102, 1, 4^m | 2, d. 17, q. 2, 5, 6^m.
- 5 Primus et novissimus, supra 1, 9^a. — Et fui mortuus. Matth. 27, 16^a.
- 6 Esto fidelis usque ad mortem, et dabo tibi coronam vitae 2^a Tim. 2, 7^a.
- 7 Qui vicerit, non laedetur a morte secunda. Psal. 33, fi.
- 8 Vincenti dabo manna absconditum 1-2, q. 112, 5, c. — Et dabo illi calculeum candidum, et in calculeo nomen novum scriptum 1, q. 13, 3, o.
- 9 Quod nemo scit, nisi qui accipit. Quol. 8, 16, c. — Ego sum scrutans renes et corda 3 Reg. 8, 11^a | Matth. 9, 3^a.
- 10 Et dabo unicuique vestrum, secundum opera sua. Psal. 61, 6^a.
- 11 Qui vicerit, et custodierit usque in finem opera mea, dabo illi potestatem super gentes, et reget eas in virga ferrea etc. Psal. 22, 2^a.
- 12 Sicut et ego accepi a Patre meo. Matth. 28, 8^a.
- 13 Et dabo illi stellam matutinam. Isa. 11, fi.

CAPUT III.

- 1 Qui vicerit, sic vestietur vestimentis albis. Isa. 52, fi.
- 2 Et non delebo nomen ejus de libro vitae. Exod. 32, 9, 19^a.
- 3 Qui habet clavem David 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 1, c. — Qui aperit et nemo claudit, claudit et nemo aperit 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 1, 2^m.
- 4 Tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam 1^a q. 23, 6, 1^m | 1, d. 4, 3, 1^m | Verit. q. 6, 3, 1^m.
- 5 Qui vicerit, faciam illum columnam in templum Dei mei, et foras non egredietur amplius. Eccl. 25, 5^a.
- 6 Et scribam super eum, nomen Dei mei, et nomen civitatis Dei mei novae Jerusalem, supra 2, 8^a.
- 7 Utinam frigidus esses, aut calidus. Ma. q. 3, 13, 1^m.
- 8 Ex ore meo 2 Paral. 6, fi.
- 9 Qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo 3^a q. 58, 4, 3^m | Rom. 8, lect. 7.

CAPUT IV.

- 1 Vidi, et ecce hostium apertum 4, d. 18, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m.
- 2 Et in circuitu sedis sedilia vigintiquatuor, et supra thronos vigintiquatuor seniores. Titum 2, prin^o.
- 3 Et de throno procedebant fulgura, et voces, et tonitrua. Psal. 17.
- 4 Et in circuitu sedis, quatuor animalia, plena oculis ante et retro 4, d. 44, q. 2, a. 4, q. 1, 2^m.
- 5 Et requiem non habebant die ac nocte dicentia. Isa. 6, 3^a.
- 6 Omnipotens. Job 42, 1. — Qui est, et qui erat, et qui venturus est, supra 1, 1^a.
- 7 Et mittebant coronas suas ante thronum 2, d. 24, q. 1, 4, 3^m | 4, d. 49, q. 5, 1, c. | 4^m.
- 8 Tu creasti omnia 2 Mach. 2^a. — Et propter voluntatem tuam erant, et creata sunt 1^a q. 19, 4, o. | q. 20, 5, c. | q. 25, 5, c. | q. 45, 6, c. | q. 46, 1, c. | 1-2, q. 110, 1, c. | 3^a q. 96, 2, c. | 1, d. 45, 2, o. | 2, d. 2^m | Cg. 3, c^o 97 | Lib^o 4, c^o 20, prin^o | Po^a q.

3, 15, o. | Dio. 4, lect. 10, fi. / Psal. 50 | Jo. 5, lect. 3 | Rom. 9, lect. 2, fi. | Ephes. 1 | Perih. lect. 1, 1, lect. 14.

CAPUT V.

- 1 Et vidi in dextera sedentis supra thronum, librum scriptum intus et foris, signatum sigilli septem. Verit. q. 1, 9, c. fi.
- 2 Et vicit leo, de tribu Juda, radix David. Isa. 3.
- 3 Et vidi agnum stantem. Jo. 26^a. — Tanquam occisum. Matth. 27, 6^a. — Habentem cornua septem, qui sunt septem Spiritus Dei. Tob. 12, 5^a.
- 4 Missi in omnem terram. Hebr. 20^a. — Redemistis nos, Domine, in sanguine tuo. Hebr. 9, 8. — Et fecisti nos regnum, et sacerdotes, supra 1, 5.
- 5 Et erat numerus eorum, millia millium. Hebr. 12, 17^a.

CAPUT VI.

- 1 Vidi sub altare Dei animas interfectorum, propter verbum Dei 4, d. 43, a. 4, q. 1, 4^m | Cg. 4, c^o 82, fi.
- 2 Et clamabant voce magna dicentes. Isa. 6, 3^a. — Usquequo, Domine, sanctus et Deus, non judicas et vindicas sanguinem nostrum? 2-2, q. 82, 8, 2^m | 4, d. 25, q. 3, 3, 1^m.
- 3 Et datae sunt illis stolae albae 3, d. 21, q. 3, 3, c. | Isa. 52, fi.
- 4 Et dictum est illis, ut requiescerent adhuc modicum tempus 4, d. 45, q. 3, 3, 1^m.
- 5 Donec compleantur conservi eorum, et fratres eorum 4, d. 17, q. 3, a. 3, q. 1, o. | q. 4, c. | 4^m | L. 11^m | d. 18, q. 2, a. 2, q. 2, c. | d. 21, q. 3, 3, o. | Cg. 4, c^o 71, fi.
- 6 Et sol factus est niger, tamquam saccus cilicinus. Joel. 2, 5^a. — Et luna tota facta est sicut sanguis, ibidem. — Et caelum recessit sicut liber involutus, ibidem 4.
- 7 Et stellae ceciderunt de caelo super terram. Matth. 24, 7^a.
- 8 Et dicunt montibus et petris: Cadite super nos, et abscondite nos. Matth. 24, 3^a 4^a.
- 9 Veniet dies magnus irae ipsorum. Joel. 2, fi.

CAPUT VII.

- 1 Amicti stolis albis, supra 6, 3^a. — Vidi turbam magnam etc. Matth. 24, 4^a.
- 2 Laverunt stolas suas, et dealbaverunt eas in sanguine agni. Hebr. 9, 8^a.
- 3 Non esurient, neque sitient amplius. Psal. 15, fi. — Neque cadet super illos sol neque ullos aestus. Psal. 33, fi.
- 4 Et deducet eos ad vitae fontes aquarum. Jo. 10, 3^a.
- 5 Et absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum 2-2, q. 82, 4, 3^m.

CAPUT VIII.

- 1 Factum est silentium in caelo, quasi in media hora 3, q. 60, 8, o. | 4, d. 3, q. 1, a. 2, q. 4, 1^m.
- 2 Et alius angelus venit, et stetit ante altare habens thuribulum aureum: et data sunt ei incensa multa etc. 3^a q. 37, 2, 4^m | q. 83, 5, 2^m | 5, d. 1, q. 2, a. 5, q. 1, 3^m | d. 11, q. 1, a. 3, q. 3, 7^m.
- 3 Et ascendit fumus incensorum de orationibus sanctorum, de manu angeli coram Deo. Tob. 3, 14^a.

CAPUT IX.

- 1 Et erat numerus equestrium exercitus millies vices dena millia. Hebr. 12, 17^a.

CAPUT X.

- 1 Et angelus quem vidi, stantem supra mare, et super terram. Psal. 90, 4.
- 2 Levavit manum suam ad caelum, et juravit per viventem in saecula saeculorum 2-2, q. 89, 10, 4^m.
- 3 Qui creavit caelum et ea quae in eo sunt, et terram etc. mare etc. Gen. 1^a | 2^a | 2. Mach. 2^a.
- 4 Tempus non erit amplius 2, d. 11, q. 2, 6, 3^m.

CAPUT XI.

- 1 Ubi Dominus eorum crucifixus est. Matth. 27, 3^a.
- 2 Omnipotens. Job 42, 1^a. — Qui es, et qui eras, et qui venturus es, supra 1, 1^a. — Et advenit ira tua. Exod. 32, 2^a.

S. Th. Opera omnia. Index.

- 3 Et tempus mortuorum judicari. Psal. 9, 2. — Et reddere mercedem etc. Psal. 61, 7^a.

CAPUT XII.

- 1 Et signum magnum apparuit in caelo, mulier amicta sole 1-2, q. 103, 3, 4^m.
- 2 Et ecce draco magnus rufus etc. 13 | 2, d. 6, L.
- 3 Et cauda ejus trahebat tertiam partem stellarum caeli, et misit eas in terram 2, d. 6, L.
- 4 Et factum est praelium magnum in caelo. Quol. 7, 18, c. fi.
- 5 Et projectus est draco ille magnus, serpens antiquus 2-2, q. 165, 2, 5^m | 4^m | 2, q. 21, q. 2, 1, c. | 3^m | Verit. q. 18, 6, 4^m | Job 40, fi.
- 6 Et datae sunt mulieri alae duae aquilae magnae, ut volaret in desertum in locum suum, ubi alitur per tempus et tempora, et dimidium temporis 4, d. 46, a. 3, q. 2, 2^m.

CAPUT XIII.

- 1 Quorum nomina non sunt scripta in libro vitae. Exod. 32, penult.
- 2 Agni qui occisus est ab origine mundi 3^a q. 83, 1, c. | Hebr. 9, lect. 5 | c^o 12, lect. 4, fi.
- 3 Si quis habet aurem audiendi audiat. Matth. 11, 9^a.
- 4 Et qui gladio occiderit, oportet eum gladio occidi. Marc. 26, 23^a.
- 5 Et fecit signa, ut etiam ignem faceret de caelo descendere, etc. 2^a Thess. 2, 5^a.
- 6 Et faciet omnes etc. habere characterem in dextera manu, aut in frontibus suis 3^a q. 63, 3, 3^m | 4, d. 4, q. 1, a. 1, 3^m.

CAPUT XIV.

- 1 Et cantabant quasi canticum novum 2-2, q. 132, 5, 3^m | 4, d. 33, d. 33, q. 3, 3, 4^m.
- 2 Et nemo poterat dicere canticum, nisi illa centum quadraginta quatuor millia, ibidem.
- 3 Hi sequuntur agnum quocumque ierit, ibidem.
- 4 Venit hora iudicii ejus. Psal. 9, 2^a. — Qui fecit caelum et terram, mare et omnia quae in eis sunt. Gen. 1 | 2 Mach. 2^a.
- 5 Aut acceperit characterem in fronte sua, aut in manu sua, supra 13, 6^a.
- 6 Beati mortui qui in Domino moriuntur 2-2, q. 124, 5, o.
- 7 Amodo jam dicit Spiritus, ut requiescant a laboribus suis 4, d. 21, q. 1, a. 1, q. 1, 1^m.
- 8 Opera enim illorum sequuntur illos 4, d. 45, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m | Psal. 61, 6^a.
- 9 Et misit in lacum irae Dei magnum. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XV.

- 1 In illis consummata est ira Dei. Exod. 32, 2^a. — Omnipotens. Job 42, 1^a.
- 2 Quia solus pius est 2-2, q. 101, 1, 1, 2^m | 3, d. 34, q. 3, a. 2, q. 1, 2^m | 4, d. 15, q. 2, a. 1, q. 2, 1^m | Trin. 10, c. | 1^a Tim. 4.
- 3 Phialas aureas plenas iracundiae Dei. Exod. 32, 2^a.

CAPUT XVI.

- 1 Ite effundite septem phialas irae Dei, ibidem.
- 2 Qui habebant characterem bestiae, supra 13, fi.
- 3 Omnis anima vivens, mortua est in mari. Isa. 58, 3^a.
- 4 Justus es, Domine. Psal. 144, 8^a. — Qui es, et qui eras sanctus, supra 1, 1^a.
- 5 Qui es omnipotens. Job 42, 1^a. — Venit in memoriam ante Deum. Gen. 8, 2.

CAPUT XVII.

- 1 Quorum nomina non sunt scripta in libro vitae. Exod. 32, penult.

CAPUT XVIII.

- 1 Et recordatus est Dominus iniquitatum ejus. Gen. 8, 2^a.
- 2 Reddite illi sicut et ipsa reddidit nobis. Psal. 41, 6^a.
- 3 Duplicate duplicia secundum opera ejus, in poculo quod miscuit vobis, miscete illum duplum 4, d. 46, q. 2, a. 2, q. 1, 2^m.
- 4 Quantum glorificavit se et in delitiis fuit, tantum date illi tormentum et lucrum 4, d. 20, a. 2, q. 1, 1^m | d. 46, q. 1, a. 4, q. 1, 1^m.
- 5 Vae, vae, civitas illa magna. Opus. 20, lib^o 3, prin^o.

- 6 Exulta super eam caelum, et sancti Apostoli et prophetae, quoniam iudicavit Deus iudicium nostrum de illa. Psal. 77, 2^a.

CAPUT XIX.

- 1 Deus noster omnipotens. Job 42, 1^a. — Laudem dicite Deo nostro. Psal. 33, 2^a.
- 2 Et cecidi ad pedes, ut adorarem eum, et dixit mihi, vide ne feceris 2-2, q. 91, 2, 1^m | q. 103, 2, 1^m | 3, d. 9, q. 1, a. 1, q. 6, 1^m.
- 3 Et caleat torcular vini furoris et irae Dei. Exod. 4, 5^a 32, 2^a. — Pseudopropheta, qui faciebat signa coram ipso qui seduxit eos 2^a Thess. 2, 5^a.
- 4 Qui acceperunt characterem bestiae, supra 13, 6^a.

CAPUT XX.

- 1 Apprehendent draconem serpentem antiquum, qui est diabolus et Satanas, et ligavit illum per annos mille, etc. Cg. 4, c^o 82.
- 2 Et vidi sedes, et sederunt super eas, et iudicium datum est eis. Matth. 19, 21^a.
- 3 Nec acceperunt characterem ejus, in frontibus, aut in manibus suis, supra 13, 6^a.
- 4 Et vixerunt, et regnaverunt cum Christo mille annis, caeteri mortuorum non vixerunt, donec consummarentur mille anni 4, d. 43, a. 3, q. 1, 4^m | Cg. 4, c^o 83, 1^a Cor. 15, 6^a.
- 5 Beatus et sanctus, qui habet partem in resurrectione prima, in his secunda mors non habet potestatem. Isa. fi.
- 6 Sed erunt sacerdotes Dei et Christi, et regnabunt, supra 1, 8^a. — Quorum numerus est sicut arena maris. Gen. 15, 2^a.
- 7 Cruciabuntur die ac nocte, in saecula saeculorum. Isa. fi.
- 8 Et vidi mortuos magnos et pusillos, stantes ante thronum. Psal. 9, 2^a.
- 9 Et libri aperti sunt 1^a q. 24, 1, 1^m | 4, d. 33, a. 5, q. 1, c. | Opus. 3, c^o 253.
- 10 Et alius liber apertus est, qui est vitae. Verit. q. 7, 1, 1^m.
- 11 Et iudicati sunt mortui, ex his quae scripta erant in libris, secundum opera eorum. Psal. 61, 6^a.
- 12 Et iudicatum est de singulis, secundum opera ipsorum, ibidem.
- 13 Et dedit mare mortuos qui in eo erant, et mors et infernus deriderunt mortuos suos, qui in ipsis erant. Jo. 5, 16^a.
- 14 Et infernus et mors, missi sunt in stagnum ignis, haec est mors secunda. Isa. fi.
- 15 Et qui non etc. inventus in libro vitae scriptus. Exod. 32, penult. — Missus est in stagnum ignis. Isa. fi.

CAPUT XXI.

- 1 Et vidi caelum novum et terram novam 4, d. 47, q. 2, a. 2, q. 2, c. | Cg. 4, c^o 98.
- 2 Primum enim caelum, et prima terra abiit 4, d. 47, q. 2, art. 2, q. 2, 2^m.
- 3 Et mare jam non est 4, d. 47, q. 2, a. 2, q. 2, 2^m.
- 4 Vidi civitatem sanctam Jerusalem novam 2, d. 17, q. 3, 2, 6^m.
- 5 Ecce tabernaculum Dei cum hominibus 1-2, q. 102, 4, 2^m | Cg. 4, c^o 21, fi. | Hebr. 9, lect. 1, o.
- 6 Et habitabit cum eis. Rom. 8, 131^a. — Et ipsi populus ejus erunt. Deut. 7, 5^a. — Et ipse Deus cum eis erit eorum Deus 1, d. 17, lect. 2, 2^m | d. 18, 5, 6^m | 2, d. 11, q. 1, 4, c. | Opus. 3, c^o 271 | Rom. 1, lect. 5 | 1^a Cor. fi. | Hebr. 8, lect. 3, prin^o | c^o 11, lect. 4, fi.
- 7 Et absterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum etc. 2-2, q. 82, 4, 3^m.

- 8 Ecce nova facio omnia 1^a q. 73, 1, 3^a.
- 9 Ego sum Alpha et Omega, initium et finis, supra 1, 7^a 9^a. — Ego sitienti dabo de fonte vitae gratis. Jo. 4, 1^a.
- 10 Et ero illi Deus, supra 8^a. — Et ipse erit mihi Filius. Luc. 6, 27^a. — Pars illorum erit in stagno ardenti, igne, et sulphure, quod est mors secunda, supra 29, 14^a | Isa. fi.
- 11 Et ostendit mihi civitatem sanctam Jerusalem etc. supra 4^a. — Et lumen ejus simile lapidi pretioso, tamquam lapidi jaspidis, sicut cristallum 3, d. 16, q. 2, 1, 4^m | 2, c. | 4, d. 44, q. 2, a. 1, q. 2, 2^m.
- 12 Et habebat murum magnum et altum, habentem duodecim portas, et in portis angulos duodecim, et nomina inscripta duodecim tribuum 2, q. 31, 2, 2^m | Gen. 7, lect. 3.
- 13 Ab oriente portae tres, similiter ab aquilone, austro, et occasu 3, d. 9, q. 1, a. 3, q. 3, 3^m | 3, d. 18, q. 18, q. 2, a. 1, q. 1, 1^m.
- 14 Et murus civitatis habens fundamenta duodecim, et in ipsis duodecim nomina duodecim Apostolorum et agni 1^a Cor. 2, lect. 2.
- 15 Et longitudo et altitudo et latitudo ejus aequalia sunt 3, d. 36, 4, b. 1.
- 16 Mensura hominis quae est angeli 1-2, q. 90, 1, c. | 1, d. 8, q. 4, 2, 3^m.
- 17 Et templum non vidi in ea, Dominus enim Deus omnipotens templum illi et agnus 1^a Cor. 3, lect. 3, prin^o.
- 18 Et civitas non eget sole et luna, ut luceant in ea 2-2, q. 47, 5, 2^m. — Nam claritas Dei illuminabit eam, et lucerna ejus est agnus 1, q. 12, 5, c. | Verit. q. 9, 1, 13^m.
- 19 Et portae ejus, non clauduntur per diem 1^a q. 73, 1, 2, o.
- 20 Nox enim, non erit illie 4, d. 48, q. 2, 3, 4^m.
- 21 Non intrabit in ea, aliquid coinquinatum. Deut. 32, 5^a.
- 22 Nisi qui scripti sunt in libro vitae agni. Exod. 32, 1^a.

CAPUT XXII.

- 1 Et ostendit mihi fluvium aquae vivae, tamquam cristallum procedentem de sede Dei et agni 1-2, q. 1, 1, 3^m | Psal. 41 | Isa. 12, fi.
- 2 In medio plateae et ex utraque parte fluminis lignum vitae afferentes fructus duodecim 1-2, q. 70, 5, o. | Cg. 4, c^o 82, fi. | Po^a q. 5, 9, 6^m.
- 3 Per singulos menses reddens fructum suum 1-2, q. 102, 2, o. | 4, c. — Et solia ligni ad sanitatem gentium 1-2, q. 70, 3.
- 4 Et omne maledictum non erit amplius 1-2, q. 59, 1^m. — Et videbunt faciem ejus 1^a Cor. 13, 18^a.
- 5 Et nox ultra non erit, supra 21, 20^a. — Et non egebunt lumine lucernae, neque lumine solis, quoniam Dominus Deus illuminabit illos, supra 21, 18^a.
- 6 Et postquam audissem, et vidissem, cecidi ut adorarem etc. supra 193^a. — Ecce venio cito. Hebr. 10, lect. 2, fi.
- 7 Ecce merces mea, mecum est, reddere unicuique secundum opera ejus. Psal. 61, 6^a. — Ego sum Alpha et Omega, primus et novissimus, principium et finis, supra 1, 3^a 7^a.
- 8 Beati qui lavant stolas suas in sanguine agni, supra 7, 2^a. — Ego sum genus et radix David, et stella splendida et matutina. Isa. 14.
- 9 Qui apposuerit ad haec, apponat Deus super illum plagas has scriptas in libro isto. Deut. 4, 2^a. — Auferet Deus partem ejus de libro vitae. Exod. 32, fi.
- 10 Ecce venio cito. Hebr. 10, lect. 1, fi.
- 11 Veni Domine Jesu 3^a q. 44, 3, 3^m | 4, d. 15, fi. | Job 9 | c^o 10, fi. Jo. 14, lect. 7, prin^o.
- 12 Gratia Domini nostri Jesu Christi, cum omnibus vobis 3, q. 7, 2^m | 4, d. 4, 3, a. 2, q. 1, c.
- 13 Amen. Isa. 25, fi. | Jo. 3.

SENTENTIA SANCTI THOMAE AQUINATIS

DE IMMUNITATE B. V. DEI PARENTIS

A PECCATI ORIGINALIS LABE

PER

JOANNEM MARIAM CORNOLDI S. I.

PROPOSITA

Utrum ex doctrina sancti Thomae Aquinatis inferri aliquid
possit Definitioni de Immaculato Deiparae Conceptu
minus consentaneum?

SECTIO I.

Doctrina catholica exhibetur.

1. Ut nostra disserendi ratio non minori perspicuitate quam firmitate gaudeat, illud in primis sincera et plena cordis fide profitendum est et prae oculis habendum, quod Beatissimus Pater Pius P. IX frequentissima purpuratorum Patrum Episcoporumque corona stipatus, universo catholico orbe plaudente, in Basilica Vaticana die 8 decembris anni 1854 immutabili sententia definivit: « Ad honorem sanctae et individuae Trinitatis, ad decus et ornamentum Virginis Deiparae, ad exaltationem fidei Catholicae et Christianae religionis augmentum, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, beatorum Apostolorum Petri et Pauli ac nostra declaramus, pronuntiamus, ac definimus: Doctrinam, quae tenet Beatissimam Virginem Mariam in primo instanti suae conceptionis fuisse singulari Omnipotentis Dei gratia et privilegio, intuitu meritorum Christi Jesu Salvatoris humani generis, ab omni originalis culpa labe praeservatam immunem, esse a Deo revelatam, atque idcirco ab omnibus fidelibus firmiter constanterque credendam. Quapropter si qui secus ac a

nobis definitum est, quod Deus avertat, praesumpserint corde sentire, ii noverint ac porro sciant se proprio iudicio condemnatos, naufragium circa fidem passos esse et ab unitate Ecclesiae defecisse. »

2. Ad huius catholici dogmatis propositionem illustrandam egregie conferunt quae a Beatissimo Patre Pio P. IX in eadem Bulla dogmatica fuere proposita. Et primo quidem, quod attinet ad significationem quae huic vocabulo *conceptionis* inest: « Decretoria plane verba, ait Pontifex, quibus Alexander VII decessor noster sinceram Ecclesiae mentem declaravit, inquit: Sane vetus est Christi fidelium erga eius beatissimam Matrem Virginem Mariam pietas sentientium, *eius animam in primo instanti creationis atque infusionis in corpus* fuisse speciali Dei gratia et privilegio, intuitu meritorum Iesu Christi eius Filii humani generis Redemptoris, a macula peccati originalis praeservatam immunem, atque *in hoc sensu* eius Conceptionis festivitatem solemniter colentium et celebrantium. » Ecclesiae igitur sincera mens, quam exprimit apostolica definitio, in hoc sita esse videtur, quod conceptionis nomine intelligatur instans primum quo *anima* Beatae Virginis *creata fuit et in corpus*

infusa. Quamobrem catholicum dogma ad eamdem Beatam Virginem, prout ipsa considerari potest aut in parentibus aut in semine vel fetu *inanimato*, minime refertur. Pontificia oracula de Virginis *anima* ac *persona* agunt non de eo quod solummodo dici potest Virgo in causa, in virtute, in potentia (1).

5. Secundo, quod spectat ad temporis instans quo immunis a culpa Beata Virgo esse perhibetur: in ea Virginis conceptione nefas est duplex instans ita excogitare, ut primo eius persona peccato obnoxia dicatur, altero immunis eo quod fuerit sanctificata. Instanti enim *primo*, quod expresse in definitione catholica positum est, esse instans aliquod prius minime potest; ac propterea omnino a catholica fide recedunt qui eos sequuntur « qui ad labefactandam de Immaculata Virginis Conceptione doctrinam, excogitato inter primum atque alterum conceptionis instans et momentum discrimine, asserebant celebrari quidem Conceptionem, sed non pro primo instanti atque momento. »

4. Tertio, quod attinet ad sanctitatem qua, instar lucis tenebris comparatae, vel expellitur si inest, vel impeditur ne insit originis peccatum: quum nullo instanti Deiparae anima culpa fuerit obnoxia, eam puram, mundam, sanctam profiteri debemus, non autem purgatam, mundatam, sanctificatam. Quamquam enim et haec ipsa vox *sanctificata* usurpari possit, tametsi nullum antecesserit peccatum, quemadmodum eam de se Christus Dominus adhibuit cum ait: « Quem Pater sanctificavit: » nihilominus quia ea nonnulli abusi sunt, ab eadem est abstinendum. Propterea Pius P. IX de suis antecessoribus in Bulla dogmatica sermonem habens ait: « Etenim clare aperteque docuere, festum agi de Virginis Conceptione, atque uti falsam et ab Ecclesiae mente alienissimam proscripserunt illorum opinionem qui non conceptionem ipsam, sed sanctificationem ab Ecclesia coli arbitrarentur et affirmarent. »

5. Quarto denique, quod spectat ad Virginis redemptionem: « Omnes pariter noscunt, quantopere solliciti fuerint sacrorum Antistites, vel in ipsis ecclesiasticis conventibus palam publiceque profiteri, sanctissimam Dei Genitricem Virginem Mariam ob praevisa Christi Domini Redemptoris merita nunquam originali subiactis peccato; sed praeservatam omnino fuisse ab originis labe, et idcirco sublimiori modo redemptam. »

6. Quibus praeiactis, non minus brevi quam perspicua enunciatione huius tractationis scopus determinandus est. Ea igitur mihi mens est ut ostendam: demonstrari nulla ratione posse Aquinatem fuisse professum, quod attinet ad Deiparae Virginis originem, sententiam diversam ab ea quam Sedes Apostolica nostris temporibus tam-

quam catholicum dogma definivit. Ad hanc quaestionem dirimendam antequam accedam, lectorem humanissime rogo, ut et praeiudicii cuiuslibet expers, et ita animo comparatus esse velit, ut nisi manifesta ratio contraria sit, Aquinatem insignem Ecclesiae Doctorem, praeclara sanctitate praeditum et Virgini addictissimum, a tali sententia profitenda, quae a veritate recedit atque fidei opposita est (quamvis eius aetate id minime compertum erat) alienum fuisse non decernat. Non minus de voluntatis vitio quam de intellectus errore optima est Aquinatis sententia. « In iudicio, quo iudicamus de hominibus, praecipue attenditur bonum et malum ex parte eius de quo iudicatur, qui in hoc ipso honorabilis habetur, quod bonus iudicatur, et contemptibilis, si iudicatur malus. Et ideo ad hoc potius tendere debemus in tali iudicio, quod hominem iudicemus bonum, nisi manifesta ratio in contrarium appareat (II. II. q. 60, 4, 2). » Ut haec lectorem rogem postulat aequitatis ratio, non causae diffidentia quam suscipio tractandam. Certus enim huius controversiae felix exitus mihi videtur.

Nulla mihi contentio sit de scriptorum interpolatione aut obliteratione, quum illis tantummodo scriptis S. Thomae sinu usurus quae in pervulgatis editionibus est reperire, de quibus nullum litigium oriri posse omnibus manifeste apparet.

SECTIO II.

Sanctus Thomas Virginem Dei Matrem originalis peccati expertem fuisse profitetur.

7. Quamquam tractationis meae scopus non requirat ea omnia S. Doctoris testimonia in medium proferre et enucleare, quae Virginis Deiparae originem affirmant immaculatam fuisse: nihilominus in eundem scopum nonnulla saltem ex iis decerpere sin minus necessarium, utile saltem esse videtur. Itaque in Commentario I. Sent. Dist. 44, q. I. art. 5 perscrutatur Aquinas, num Deus Christi humanitatem perfectiorem, quam reapse fuit, efficere potuisset. Hanc in primis sibi rationem dissolvendam obiicit. « Videtur quod nec Beata Virgine, quia secundum Anselmum (De Concep. Virg. c. XVIII) decuit ut Virgo, quam Unigenito Filio suo praeparavit in Matrem, ea puritate niteret qua maior sub Deo nequit intelligi. Sed nihil potest Deus facere quod sibi in bonitate vel puritate aequetur. Ergo videtur quod nihil melius Beata Virgine facere potuit. » Numquid Anselmi sententiam Angelicus Doctor inficiatur? aut ea concessa illationem recusat? minime gentium, sed eandem hac distinctione temperat. « Dicendum quod puritas intenditur per recessum a contrario; et ideo potest aliquid creatum inveniri quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si nulla contagione peccati inquinatum sit, et talis fuit puritas Beatae Virginis, quae a peccato *originali* et actuali immunis fuit. Fuit tamen sub Deo, in quantum erat in ea potentia ad peccandum. Sed bonitas intenditur per accessum ad terminum, quod in infinitum distat, scilicet Summum Bonum. Unde quolibet finito bono potest aliquid melius fieri. » Huiusmodi testimonium quod Deiparae Virginis originem fuisse immaculatam luculentissime osten-

(1) Id etiam confirmatur aliis verbis Alexandri VII in eadem Bulla *Sollicitudo omnium Ecclesiarum* contentis. « Constitutiones et Decreta a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, et praecipue a Xisto IV, Paulo V, et Gregorio XV, edita in favorem sententiae asserentis, *animam* Beatissimae Mariae Virginis *in sui creatione* et *in corporis infusione* Spiritus Sancti gratia donatam, et a peccato originali praeservatam fuisse; nec non et in favorem festi et cultus Conceptionis eiusdem Virginis Deiparae secundum *piam istam* sententiam, ut praefertur, exhibiti innovamus, et sub censuris et poenis in eisdem Constitutionibus contentis observari mandamus. »

dit, in pervulgatis Aquinatis editionibus legitur, neque ullum eiusdem membrum in controversiam revocari potest, quin tota quanta est sancti Doctoris sententia perspicuitate atque proprietate carere videatur. Et re quidem vera:

a) Ab allato testimonio quidquid ad Beatam Virginem pertinet fac ut abscindas; Aquinatis solutio cum obiecta difficultate minime cohaeret.

b) Si vocabulum *originali* expunctum velis, Aquinatem sibi adversantem deprehendes. Hinc enim nihil Beata Virgine purius in rebus creatis omnibus (atque ideo in ipsis angelis) esse affirmaret, inde vero aliquid purius eadem esse posse, utpote quae originalis peccati contagione esset inquinata. Quorsum, praeterea, exceptio quae subiicitur: « fuit tamen sub Deo, in quantum erat in ea potentia ad peccandum? » Etenim discrimen inter Dei Virginisque puritatem non ab una potentia sed potissimum a peccato repetendum fuisset.

c) At, inquires, vocabulis omnibus retentis nonne vox *immunis* transferri potest ad tempus, quo persona Virginis originali culpa contracta fuit liberata? Egregie! si tamen dicamus Aquinatem a verborum proprietate recessisse, atque in re gravissima sententiam protulisse ambiguitate plenam ac prorsus ineptam.

Et re quidem vera quo iure pactove dici ab Aquinate potest sine ulla temporis definitione *simpliciter* immunis Virgo, si eius personam existimat fuisse aliquando peccato originali vere proprieque obnoxiam? Fatetur Aquinas (III. 27, 2) Ieremiam et Ioannem Christi praecursorem ab originali culpa in utero matrum mundatos fuisse, numquam tamen eos dicit a peccato originali *simpliciter* immunes.

Quid quod si ea tribuatur voci *immunis* significatio, illud praeconium quod allatis Anselmi et Aquinatis testimoniis continetur, non fuisset uni Beatae Virgini tamquam *proprium* impertiendum sed omnibus prorsus hominibus tribuendum, qui baptismo aliove medio ab omni peccato sunt emundati, habito respectu ad tempus quo peccati sunt expertes.

Tametsi autem quis dicat Aquinatem in citato testimonio praeter emundationem ab originali peccato concedere Virgini immunitatem a quolibet peccato actuali etiam veniali, argumenti vis minime frangitur. Quandoquidem, quod attinet ad puritatem *per recessum a contrario* de qua sermonem habet in prima testimonii parte Angelicus Doctor, in adversariorum sententia, omnes infantes qui baptismo accepto statim decedunt, puritatem cum Virginis puritate omnino communem haberent.

Praeterea nonne sanctus Doctor eadem prorsus ratione immunem praedicat Virginem ab originali atque ab actuali culpa? Atqui in comperto est secundum Aquinatis sententiam (III. 27, 4), *nunquam* subiacuisset Virginis personam actuali culpae. Quam ob rem eatenus ab originali immunem affirmat eam fuisse, quatenus eius animam *in semetipsa nunquam* originali culpae vere proprieque obnoxiam fuisse credit.

Tandem si Aquinas Virginis animam proprie vel per *unum* instans ab accepta existentia subiicit originali culpae, eamque immunem praedicat

eo quod deinde eadem fuit liberata, nonne potius a culpa eadem, ut paulo antea dixi, fuisset ab Aquinate interendum discrimen, quod intercedit inter Virginis Deique puritatem, quam a peccandi *una* potentia? Sed ab hac *una* huiusmodi discrimen colligit. Ergo nemini anceps potest esse significatio, quam voci *immunis* tribuit Aquinas, atque ideo procul dubio allatum testimonium omnino ostendit Aquinatem existimasse animam Virginis *nunquam vere, proprie* atque *in se* fuisse peccato originali subiectam Virginisque personam fuisse puram ab omni labe primo etiam instanti quo existere coepit.

8. Quod expressis verbis « talis fuit puritas Beatae Virginis, quae a peccato *originali* et actuali immunis fuit » protulerat Doctor Angelicus, id etiam implicitis professus est. Nam I. II. quaest. 82, art. 5, ait: « Oportebat ut Mater Dei *maxima* puritate niteret; non enim est aliquid digne receptaculum Dei, nisi sit mundum secundum illud Psal. 92, 5: Domum tuam, Domine, decet sanctitudo. »

Praeterea, III. quaest. 27, art. 5: « Quanto aliquid magis appropinquat principio in quolibet genere, tanto magis participat effectum illius principii. Unde Dionysius dicit 4, cap. cael. Hierarch., quod angeli, qui sunt Deo propinquiore, magis participant de bonitatibus divinis, quam homines. Christus autem est principium gratiae; Beata autem Virgo Maria propinquissima Christo fuit secundum humanitatem, quia ex ea accepit humanam naturam. Et ideo *prae ceteris maiorem debuit a Deo gratiae plenitudinem obtinere.* »

Etiam, de Veritate quaest. 24, art. 9: « Dona gratiae non sequuntur ordinem naturae de necessitate, et ideo quamvis humana natura non sit angelica dignior, tamen alicui homini collata est *maior gratia quam alicui Angelo*, sicut Beatae Virgini et homini Christo. Confirmatio autem in bono Beatae Virgini competebat, quia Mater erat Divinae Sapientiae, *in qua nihil inquinatum incurrit*, ut dicitur Sap. VII. »

Insuper, Sent. III. Dist. 3, quaest. 1, art. 1, sol. 3: « Ipsa super omnes alios sanctos *a peccato purior* fuit, ut ex hac littera habetur, velut Divinae Sapientiae mater electa, in quam *nihil coinquinatum incurrit*, ut dicitur Sap. VII. Unde cum haec puritas in quibusdam fuisse inveniatur, ut ante nativitatem ex utero a peccato munderentur, sicut de Joanne Baptista, de quo legitur Luc. 1, 15: « Spiritu Sancto replebitur adhuc ex utero matris suae, » et de Hieremia, de quo dicitur Hierem. 1, 5: « Priusquam exires de ventre sanctificavi te: » non est dubitandum *hoc multo excellentius Matri Dei collatum fuisse.* »

Tandem, ut alia sane plura Angelici Doctoris testimonia silentio praeteream, Com. in Salut. Angel.: « Tertio *excedit Angelos quantum ad puritatem*: quia Beata Virgo non solum erat pura in se, sed etiam procuravit puritatem aliis. Ipsa enim *purissima* fuit et quantum ad culpam, quia ipsa Virgo *nec mortale nec veniale* peccatum incurrit; item quantum ad poenam. Tres enim maledictiones datae sunt hominibus propter pecca-

tum... Sic ergo immunis fuit ab *omni maledictione* et ideo benedicta in mulieribus; quia ipsa sola maledictionem sustulit et benedictionem portavit, et ianuam Paradisi aperuit; et ideo convenit ei nomen — Maria — quod interpretatur Stella maris. »

9. Nemini prudenti sententia Aquinatis anceps vel tantulum esse potest. *Maxima puritate* Virgo nitet? Ergo originalis culpa immunis esse debet: purior enim est huius culpa expers quam eidem obnoxia. Deo ob gratiam *propinquissima*? Ergo originali culpa vacat; propinquior est enim Deo qui omni culpa caret. Angelos antecedit non solum *sanctitate et dignitate*, sed etiam *puritate*? Ergo immaculata a prima origine est, tales enim Angeli extitere. *Multo excellentius* quam Ieremias ac Ioannes Baptista obtinuit primae sanctificationis donum non solum quod ad ipsius gratiae intensitatem attinet, verum etiam quod attinet ad immunitatem a peccato, utpote *Sapientiae mater electa*, in quam *nihil inquinatum incurrit*? Ergo Deus animam eius immaculatam ac sanctam creavit; neque dicendum est naturam praecessisse tempore gratiam. *Purissima* fuit *quantum ad culpam*, quia *nec mortale nec veniale peccatum incurrit*? Sed citra dubium originis peccatum mortale est. Etenim *mors* animae hic in sanctificantis gratiae privatione consistit, post animae separationem a corpore in illius visionis privatione, quae non per speciem et in aenigmate, sed facie ad faciem est, et beatifica nuncupatur. Quam ob rem cum peccatum originis in sanctificantis gratiae privatione *formaliter* consistat, cumque anima eodem infecta Deum facie ad faciem intueri nequeat, mortale simpliciter est dicendum, tametsi quod ad personam spectat minus voluntarium quam veniale sit. Non igitur Virgo originale peccatum incurrit. Denique immunis fuit ab omni maledictione? Ergo etiam a prima, qua nascimur *filii irae* (Ephes. 2, 3), et ideo libera est a peccato originis, quod virtute continet in se quodammodo omnia peccata (S. Th. in epist. ad Rom. c. 4, lect. 1).

In perspicuis est allata testimonia esse praemissas, ex quibus *profecto logica necessitate* haec illatio consequitur — Virgo, quia Mater Dei, fuit ab originali peccato immunis. — Aut igitur Aquinas ex eisdem praemissis hanc illationem sequi ignorat, aut hanc illationem inferendam esse negat, aut ipsam amplectitur. Ignorat? sane! omnibus pervium est quod Angelicae menti impervium, et nobis vis quae inest eius testimoniis est perspicua, illi autem obscura. Negat? profecto! is est Aquinas, qui logicam a primo limine non salutaverit, et neget eam illationem e praemissis inferendam esse, quae evidentissimo nexu easdem sequitur. Patendum idcirco nobis est, Aquinatem illatae conclusioni certa animi persuasione adhaerere, qua Virgo Mater Dei ab originali peccato immunis esse perhibetur. Iis igitur testimoniis, quae secundum nonnullorum sententiam a vulgatis editionibus expuncta sunt, omissis, manifestum nobis est Aquinatem Virginis privilegium esse professum.

SECTIO III.

Quamquam est aperta verborum oppositio, tamen rerum sententiarumque dissidium nullum reapse est inter doctrinam nostris temporibus catholico orbi credendam propositam et Aquinatem affirmantem Virginis conceptionem sanctam nequaquam extitisse, sed peccato obnoxiam.

10. Angelicus Doctor profitetur expressis verbis Virginis conceptionem sanctam nequaquam fuisse, sed peccato originali obnoxiam. En indubia eius testimonia. « Beata Virgo in peccato originali fuit concepta (III. Dist. III. q. 1, sol. 1). »

Etiam: « Caro Virginis concepta fuit in originali peccato (S. III. q. 14, 5). »

Et: « Corpus B. Virginis totum fuit in originali peccato conceptum (S. III. q. 7). »

Praeterea: « Oportuit quod cum peccato originali conciperetur, utpote quae ex utriusque sexus commixtione concepta fuit. Hoc enim privilegium sibi soli servabatur ut Virgo conciperet Filium Dei. Similiter etiam quia si cum peccato originali concepta non fuisset, non indigeret per Christum redimi; et sic non esset Christus universalis hominum Redemptor: quod derogat dignitati Christi (Opus. III. Comp. Th. c. 224). »

Si verborum corticem inspicias, atque inde praeceptum indicium feras, Aquinatis sententiam esse doctrinae catholicae directe oppositam asseverabis. Sed enim licet verborum pugna appareat, rerum sententiarumque oppositio nulla prorsus in iis locutionibus inesse dicenda est. Et re quidem vera nulla rerum sententiarumque est oppositio, si vocabulo conceptionis alia inest secundum Aquinatem significatio, quam ea quae inest eidem in catholica definitione; si aliud est peccati originalis subiectum secundum Aquinatem ac illud quod ab eodem peccato in oraculo pontificio declaratur immune; si alia penitus est peccati originalis ratio secundum Aquinatem atque ea quae in dogmate esse perhibetur. Atqui citra omnis dubitationis aleam huiusmodi conditiones sunt admittendae: idcirco nulla inest aut inesse potest illis locutionibus rerum sententiarumque oppositio, quamquam verborum discrepantia sit manifesta.

11. a) Primo quidem alia inest vocabulo *conceptionis* significatio in Aquinatis locutionibus ab ea quae inest vocabulo *conceptionis* in catholica definitione. Veteribus enim doctoribus nihil fuit antiquius quam principiorum seminalium unionem nuncupare conceptionem. Ita Halensis (III. P. q. IX. memb. II. ar. II. III.): « Conceptio dicit commixtionem, quae est in principiis seminalibus viri et mulieris, quae commixtio fit per naturam » (1). Etiam Anselmus: « Quod autem mox ab ipsa conceptione rationalem animam habeat, nullus humanus suscipit sensus (De Conc. Virg. c. 7). » Et Magister sententiarum: « In ipso conceptu ubi dicitur trans-

(1) Beyerlinck in suo Magno Theatro ait: « Conceptio, sive conceptus, est actus ipse concipiendi, quem graeci συλλαψιν συλλαμβάνειν τὸ σπέρμα, id est, ab apprehendendo semen genitale ad efformandum fetum. »

mitti peccatum, propagatur caro, nec tamen infunditur anima secundum physice, sed iam effigatis corporibus (II. Dist. 32). • Hos sequitur Aquinas, quam ob rem affirmat esse Virginem in peccato originali *conceptam* ante animationem, seu ante quam ejus anima crearetur et in corpus infunderetur, ut manifestum erit ex multis testimoniis, quae in hoc opusculo sumus daturi (Cf. III. Dist. III. quaest. 1, art. 1, et Sum. III. 27, 2, et III. 55, 2 et 7, et Comp. Th. c. 224, etc.).

Porro sciendum est secundum Aquinatis scholasticorumque doctrinam in humana generatione (*praesupposito* viri mulierisque concursu) duos esse terminos constitutos, alterum qui nuncupatur *a quo*, estque conceptio seu principiorum seminalium in unum copulatio, alterum qui dicitur *ad quem*, et est animatio seu creatio simulque infusio rationalis animae in corpus, apta ratione suis membris perfectum. Et quamvis non eam inficias, ad conceptionis tempus aliquando ab Aquinate revocari totum illud tempus quo fetus inanimis suis membris perficitur: nihilominus sine cunctatione affirmo, nunquam ab eodem Doctore ipsam animationem seu animae rationalis *creationem et in corpus infusionem* nuncupari conceptionem. Sed enim mos inter scholasticos doctores appellandi ipsam animationem *simpliciter* conceptionem ita deinde invaluit, ut Pontifices Romani hanc eandem conceptionis vocabulo significandi potestatem concesserint. Cum autem fetus nomine egregie etiam id usurpetur quod anima rationali caret, quapropter non solum homines, sed et bruta et plantae (Cic. 2, De Orat. c. 50, et passim apud Virg. Georg.), fetus habere dicuntur, cumque persona sit naturae humanae individua substantia, quae sine rationali anima esse nequit, apposite primam conceptionem, quae praecedit animationem, *fetus conceptionem*, alteram, quae animatione fit, *personae conceptionem* nuncupabis. Haec autem ad quaestionis explicationem veterumque Doctorum interpretationem exhibendam dico: ceterum hisce temporibus dum vocabulo — conceptione — utimur, nefas omnino est ab ea significatione recedere quam Sedes Apostolica adhibuit adhibetque. Etenim non quod solum spectat ad sententias, sed etiam ad vocabulorum usum auctoritatem Ecclesiae sequendam esse omnino ducimus, posthabita, si qua eidem contraria sit, quorumcumque doctorum auctoritate, secundum effatum Aquinatis: « Ipsa doctrina catholicorum doctorum ab Ecclesia auctoritatem habet. Unde magis standum est auctoritati Ecclesiae, quam auctoritati vel Augustini, vel Hieronymi, vel cuiuscumque doctoris (II. II. 10, 12). »

Verum de iis hactenus; in comperto enim est apud Aquinatem conceptionem non esse *animationem*, sed tempore antecedere ipsam animationem; penes Romanos Pontifices (ut constat ex Bullis dog. Pii P. IX. et Alex. VII. cit. Sect. I.) esse *animationem ipsam*, scilicet *animae creationem et in corpus infusionem*: quocirca non eadem apud illos et Aquinatem est, ad illud nomen quod attinet, significatio (1).

(1) Benedictus XIV. de Festis (c. XV.) ait: « Conceptio dupliciter accipi potest: vel enim est activa, in qua sancti B. Virginis parentes opere maritali invicem convenientes praestiterunt ea quae maxime spectabant ad ipsius corporis formationem, organizationem et dispositionem ad recipien-

12. b) Secundo, inquam, aliud est iuxta Aquinatis doctrinam subiectum originalis peccati, dum ait Virginem obnoxiam peccato originali fuisse in sua conceptione, aliud iuxta pontificium oraculum, dum eandem fuisse in sua conceptione immunem decernit. Ut explorata sit atque omnimoda perspicuitate nitens Angelici Doctoris sententia, duo scholasticae placita sunt in mentem revocanda. Primum est, inter fetus conceptionem, quae est primus terminus *a quo* humanae generationis, et personae conceptionem, quae est ultimus terminus *ad quem*, aliquam temporis moram intercedere. Alterum est, quamquam certa scientia ratum minime sit quantum temporis interfluat, nihilominus animam rationalem non creari et in corpus infundi, nisi posteaquam perfecta sint potiora saltem corporis membra. Non mea interest haec philosophiae scholasticae placita in praesenti comprobare rationum momentis, atque etiam recentiorum in re medica peritorum auctoritate; tametsi perspicuum sit neminem affirmare posse *eodem prorsus instanti* quo fit fetus conceptio, seu prima seminalium principiorum copulatio, animam condi corporique informando infundi, atque ideo effici etiam personae conceptionem (1).

Hoc, secundum Aquinatis praeclarissimorumque doctorum sententiam, *solius* Christi Domini Nostri privilegium fuit; eo quod non efficiebatur embrio in Virginis utero virilis seminis efficacia, sed fiebat proles Spiritus Sancti *virtute* (III. 55, 2): « Dicendum est, quod ad hoc ut conceptio ipsi Filio Dei attribatur, ut in symbolo confitemur dicentes: qui conceptus est de Spiritu Sancto: necesse est dicere ipsum corpus Christi, dum conciperetur, esse a Verbo Dei assumptum. Ostensum est autem supra (qu. 6, art. 1. 2), quod Verbum Dei assumpsit corpus mediante anima, et animam mediante spiritu, id est intellectu (2). Unde oportuit, quod in primo instanti

dam animam rationalem a Deo infundendam; vel est passiva, cum rationalis anima cum corpore copulatur. Ipsa animae infusio et unio cum corpore debite organizato vulgo nominatur conceptio passiva, quae scilicet fit illo ipso instanti, quo rationalis anima corpori omnibus membris ac suis organis constanti unitur; ut cum aliis Theologis ait Frassen. Non hic de activa conceptione sermo est, sed de passiva; quae pura et immaculata fuisse dicitur. B. enim Virgo ab originali labe fuit immunis, et a communi omnium hominum contagione libera per gratiam sanctificantem, quam Deus illi indidit *in primo Conceptionis momento, cum anima corpori iam membris suis instructo unita fuit.* » Procul dubio, quae hie conceptio passiva nuncupatur, circa quam versatur catholicum dogma, ea est quae ab Aquinate dicitur *animatio*, atque est conceptio personae. Verum conceptio activa, quae *parentibus tribuitur*, est ne eadem ac unio seminalium principiorum, quam fetus conceptionem dicebamus? Fortasse non immerito distinguere invicem possunt; illa enim videtur antecedens, haec autem consequens et quasi media inter activam, quae parentibus tribuitur, et passivam, quae in animae rationalis creatione et in corpus infusione consistit.

(1) Hinc patet recentiores, qui autumant paucis post diebus ab unionem seminalium principiorum animam rationalem creari et in corpus infundi, egregie secernere fetus conceptionem ut terminum *a quo* generationis humanae, a conceptione personae ut terminum *ad quem*. Consule recentiores in re medica peritissimos, ex. gr. *Frédault* — *Physiologie Générale*. — *Traité d'Antropologie* (Paris 1865). Livre III. c. I. 4, de la génération. — *Santi* — *Saggio filosofico: Della forma, genesi, corso naturale e modi dei viventi.* — *Liverani*: *Sui principii del moderno ippocratismo.*

(2) Ut horum verborum sinceram significationem accipias, haec considera: « Est duplex ordo: unus quidem temporis,

conceptionis corpus Christi esset *animatum anima rationali*. » Propterea in responsione ad 3 inquit: « In generatione aliorum hominum locum habet quod dicit Philosophus (scil. adesse temporis intercapedinem inter terminum *a quo* generationis et terminum *ad quem*) propter hoc quod *successive* corpus formatur et disponitur ad animam... Sed corpus Christi *propter infinitam virtutem agentis* (1) *fuit perfecte dispositum in instanti*: unde statim in *primo instanti* recepit formam perfectam, idest animam rationalem. »

13. Quibus positis unum quaero: affirmatne Aquinas absolute, animam rationalem Virginis esse creatam atque in corpus infusam sine sanctificationis gratia aut peccato originis obnoxiam? Nequaquam: sed profitetur *carnem* Virginis conceptam esse in originali peccato, aut etiam *corpus* B. Virginis conceptum in originali fuisse. Ergo peccati originalis subiectum, secundum Aquinatem, est *corpus* aut *caro* nondum animata rationalis anima: atque ideo sententia Aquinatis non opponitur catholicae sententiae, qua definitur Virginis *animam* non fuisse peccato originali obnoxiam primo suae existantiae instanti.

14. At, inquires, non est silentio obvolvendum illud testimonium, in quo non caro aut corpus Virginis peccato obnoxium esse perhibetur, sed absolute dicitur: « Beata Virgo in peccato originali fuit concepta. »

Commode id obiicitur; ex huius enim testimonii dilucida interpretatione alia sane, quae imperitis nonnihil negotii facessere videntur, quavis difficultate carere videbuntur.

Et in primis obiicientem iure meritoque redarguo inquires: qua veritatis specie Aquinatis verba obtrudis? Aquinas enim dum hisce vocabulis — *conceptione* — *concepta* — et similibus utitur, animationem nequaquam indicat (si de Christi conceptione non sit sermo); sed semper id exprimit quod animationem *tempore* praecedat. Ergo dum profitetur Virginem esse in originali culpa *conceptam*, perinde est ac si dicat, Virginem, *antequam eius anima crearetur corporique informando infunderetur*, in fetus inanimati conceptione origini peccato obnoxiam fuisse. Quae locutio pervulgata sane fuit apud veteres doctores, cum investigabant an Virgo fuerit peccato obnoxia in suis parentibus immediatis, an in A-

lius autem naturae. Secundum autem ordinem temporis non dicitur in mysterio Incarnationis aliquid medium, quia totam humanam naturam *simul* sibi Verbum Dei univit. Ordo autem naturae inter aliqua potest attendi dupliciter: uno modo secundum gradum dignitatis; alio modo secundum rationem causalitatis. Sic ergo si attendamus gradum dignitatis anima media invenitur inter Deum et carnem: et secundum hoc potest dici quod Filius Dei univit sibi carnem mediante anima. Sed et secundum ordinem causalitatis ipsa anima est *aliqua* causa carnis uniendae Filio Dei. Non enim esset assumptibilis, nisi per ordinem quem habet ad animam rationalem, secundum quam habet quod sit caro humana » III. 6, 4. Hinc in seq. art. 5: « Non enim anima est assumptibilis secundum congruitatem, nisi per hoc quod est capax Dei, ad imaginem eius existens, quod est secundum mentem, quae spiritus dicitur. » —

(1) Id etiam in multis miraculis luculenter apparet. Uno instanti quis e febris convalescit, aut visum recuperat propter efficaciam virtutis, quae *praeter rerum vires* operatur, cum secus adhibitis naturalibus agentibus idem effectus quidem obtineri potuisset, sed nonnisi post temporis longum intervallum.

damo, an ante animationem. Sed praestat obiecti testimonii interpretationem audire, quae habetur evidentissima apud ipsum Aquinatem, eodem articulo ex quo illud testimonium est depromptum.

Quid enim quaerit sanctus Doctor III. Dist. III. qu. 4, art. 1 quaestiuncula 1? Num B. Virgo in primo animationis instanti fuerit peccato originis subiecta? Absit! sed investigat num in prima seminis *conceptione* fuerit peccati expers, investigaturus in secunda quaestiuncula num saltem fuerit *ante animationem*, et in tertia, num *ante nativitatem* ex utero. Ergo rerum tractandarum ordo nos edocet, subiectum peccati originalis non esse, secundum Aquinatis allatum testimonium, *personam*, sed id quod principiorum seminalium unione concipitur et nondum est rationali anima praeditum.

Quid, quod ad solvendam primam alteramque quaestiunculam tale argumentum adhibet, quod nullum dubitandi locum dare potest? « Sicut dicit Dionysius, sanctitas est ab omni immunditia libera et perfecta et immaculata munditia: unde cum sanctificari sit sanctum fieri, oportet quod sanctificatio emundationem ab immunditia spirituali ponat, prouti nunc de sanctificatione loquimur. Emundatio autem a spirituali macula, scilicet culpa, sine gratia esse non potest, sicut et tenebra nonnisi per lucem fugatur: unde sanctificatio tantum ad eos pertinet, qui gratiae capaces sunt: et quia proprium subiectum gratiae est rationalis natura, ideo *ante* infusionem animae rationalis Beata Virgo sanctificari non potuit. » Continuo ostendit modum generationis, quo Virgo fuit ab immediatis parentibus genita, *per se* talem fuisse, ut transmitti culpa originalis debuisset, atque ideo concludit: « Ideo Beata Virgo in peccato originali fuit *concepta*. » Ex qua Aquinatis solutione quatuor infero. Primum est, sermonem esse de Virgine prouti considerari potest in concepto semine *ante* animationem; secundum, ita a parentibus fuisse genitam, ut ad eam pervenire debuisset originis peccatum; tertium, peccatum originis secundum Aquinatis sententiam aliquo modo fuisse in conceptione fetus inanimati; quartum, non potuisse auferri hoc peccatum ab eodem inanimato conceptu, eo quod peccatum nonnisi gratia aufertur, cuius *incapax* est conceptus ante animationem. In comperto itaque est subiectum originalis peccati secundum enunciata testimonia non fuisse Virginis *personam*, sed conceptum anima rationali minime informatum; secundum autem catholicam fidei definitionem subiectum a peccato praeservatum et gratia sanctificante praeditum fuisse Virginis *personam*; et propterea hac de re nullam inter Aquinatis doctrinam et fidei dogma realem oppositionem posse excogitari.

15. c) Tertio denique aiebam rationem peccati originalis, cui in sui prima conceptione fuit secundum Aquinatem obnoxia Virgo Deipara, esse penitus ab ea diversam quae in catholica doctrina esse perhibetur. Illuc atque aperte dicam, peccatum originis, cui fuit in fetus conceptione obnoxia Virgo *ante* animationem secundum Aquinatem, esse *instrumentaliter* quia veluti *in causa instrumentali* est accipiendum; peccatum originis, de quo pontificia definitio loquitur, et a quo in primo creationis suae instanti fuit praeservata Deipara,

sumendum esse *formaliter et in se*; atque idcirco ratio peccati originalis in catholica doctrina est *propria*, secundum Aquinatem est *impropria*, quemadmodum ratio hominis prouti homo consideratur in semine aut fetu inanimato est *impropria*, est autem *propria* prouti consideratur in hominis persona ad existentiam perducta.

Ut autem mentem Aquinatis omnino teneas, accipe quae protulit Quaest. de Malo (IV. de pecc. orig. art. 5), «Ad huius quaestionis intelligentiam duas distinctiones considerare oportet. Primo quidem quod aliquid dupliciter dicitur esse in aliquo: uno modo sicut *in proprio subiecto*, alio modo sicut *in causa*. Proprium autem subiectum alicuius accidentis coaequatur ipsi accidenti; puta si volumus considerare proprium subiectum felicitatis et virtutis, cum felicitas et virtus sit propria hominis, proprium subiectum utriusque erit id quod est proprium hominis, scilicet pars animae rationalis, ut Philosophus probat (I. Eth. 7). Causa autem est duplex, scilicet instrumentalis et principalis. In principali quidem causa est aliquid secundum similitudinem formae, vel eiusdem speciei, si sit causa univoca, vel secundum aliquam excellentiorem formam, si sit agens non univocum. In causa autem instrumentali est aliquis effectus secundum virtutem (i. e. instrumentaliter), quam recipit instrumentum a causa principali, in quantum movetur ab ea. Aliter enim est forma domus in lapidibus et lignis tamquam in proprio subiecto (i. e. formaliter); et aliter in anima artificis, tamquam in causa principali; et aliter in serra et securi tamquam in causa instrumentali. Manifestum est autem quod esse susceptivum peccati est proprium hominis. Unde oportet quod proprium subiectum peccati cuiuscumque sit id quod est proprium hominis, scilicet anima rationalis, secundum quam homo est homo; et sic peccatum originale est in anima rationali sicut in proprio subiecto (i. e. formaliter). Semen autem carnale sicut est instrumentalis causa traductionis humanae naturae in prolem, ita est instrumentalis causa traductionis peccati originalis; et ita peccatum originale est in carne, id est in carnali semine sicut in causa instrumentali (i. e. instrumentaliter). Secundo considerandum est, quod duplex est ordo, scilicet *naturae et temporis*. Ordine quidem naturae perfectum est prius imperfecto, et actus potentia; ordine vero generationis et temporis e converso imperfectum est prius perfecto, et potentia actu. Sic ergo in ordine naturae per prius est peccatum originale in anima, in qua est sicut in proprio subiecto, quam in carne in qua est sicut in causa instrumentali; *sed in carne est per prius ordine generationis et temporis*. » En tibi sincera Aquinatis doctrina. Tria originalis peccati subiecta sunt omnino et admittenda et distinguenda. Primum est causa principalis (Adam). Alterum est causa instrumentalis, in quo peccatum originis est *instrumentaliter*, quae causa est virile semen, et proinde conceptus fetus usque ad animationem. Tertium est proprium subiectum seu rationalis anima, in qua formaliter idem peccatum est. Cum autem inter fetus conceptionem et personae conceptionem sit, secundum Angelicum Doctorem, aliqua temporis intercapedo, primum est inferre illud quod Aquinas profitetur, scilicet *prius* tempore esse peccatum originale improprie

S. Th. Opera omnia. Index.

et instrumentaliter in semine ac fetu, quam proprie et formaliter in anima, si haec eidem peccato subiiciatur.

16. At quo iure consiliove fetum inanimatum aut virile semen subiectum esse, in quo *instrumentaliter* originale peccatum inest, affirmat? Audi Aquinatem (I. c. ad 4): «Anima rationalis non habet immunditiam peccati originalis, nec est (sc. immunditia) a se, nec a Deo, *sed ex unione ad carnem*; sic enim fit pars humanae naturae derivatae ab Adam, » quod perbelle etiam I. II. 83, art. 4 ad 4, ostendit.

17. At omnino, dices, a virili semine et fetu inanimato arcendum est originale peccatum. Etenim si in eisdem foret originale peccatum sicut in causa, magis in ipsis foret quam in rationali anima; quandoquidem pervetustum adagium fert, effectum potiore ratione in causa quam in semetipso esse. Ita ne? Audi quid huic obiectioni responat Aquinas (ad 5): «Nobilius est aliquid in causa *principali* quam in effectum; non autem in causa *instrumentali*: sic autem est et humana natura per peccatum originale in carnali semine. Unde sicut humana natura non est verius in semine quam in corpore illo organizato, ita neque peccatum originale est verius in carne quam in anima. » Perpulchra comparatio!

18. Quid, quod haec originalis peccati praexistentia in virili semine concepto seu in fetu inanimi pervulgata erat apud veteres, atque in hac doctrina tamquam in proprio fundamento sententiam catholicam de transmissione peccati originalis collocabant? Anselmum audiamus: «Videtur (cap. 7 de Conc. Virg.) itaque sequi, quod aut infaus statim ab ipsa conceptione animam habet rationalem, sine qua voluntatem rationalem nequit habere; aut in eo non est originale peccatum *mox cum conceptus est*. Quod autem mox ab ipsa conceptione rationalem animam habeat, nullus humanus suscipit sensus. Sed si non statim infans ab ipsa conceptione habet peccatum, quid est, quod dicit Iob Deo: *Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? nonne tu qui solus es?* Et quomodo verum est quod dicit David: *In iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea?* Quaeram igitur si possum, quomodo, quamvis non statim ab ipsa conceptione sit in infantibus peccatum, immundo tamen semine in iniquitatibus et in peccatis concipi dicantur. Saepe utique divina Scriptura asserit aliquid esse, quod modo non est, idcirco quia tamen est futurum esse... Sicut in Adam omnes peccavimus quando ille peccavit: non quia tunc peccavimus ipsi, qui nondum eramus: sed quia de illo futuri eramus: et tunc facta est illa necessitas, ut cum essemus peccaremus: quoniam *per unius inobedientiam peccatores constituti sunt multi*. Simili modo de immundo semine in iniquitatibus et in peccatis concipi potest homo intelligi; non quod in semine sit immunditia peccati aut peccatum sive iniquitas; sed quia ab ipso semine et ipsa conceptione, ex qua incipit homo esse, accipit necessitatem, ut cum habeat animam rationalem, habeat peccati immunditiam, quae non est aliud quam peccatum et iniquitas. »

Perplacet etiam Petri Lombardi testimonium afferre, tum quia Aquinas doctrinam eius in suis commentariis expressit atque explanavit, tum quia

et ipse quod in rem nostram maxime confert mira perspicuitate pertractat. Definierat Sententiarum Magister (II. Dist. 51), in fetus prima conceptione transmitti peccatum originale, quod ut explaret ait: « Sed ad hoc opponitur hoc modo. In ipso conceptu ubi dicitur transmitti peccatum, propagatur caro, nec tamen infunditur anima secundum physicen, sed iam effigialis corporibus: quod etiam Moyses in Exod. c. 21 aperte significat, ubi ait de percussura mulieris praegnantis. — Si quis, inquit, percusserit mulierem praegnantem et abortum fecerit, si adhuc informe fuerit puerperium, multabitur; si autem formatum fuerit, reddat *anima pro anima*. — Formatum vero intelligitur, propria anima animatum; et informe quod nondum habet animam. In ipso ergo conceptu cum caro propagatur, *nondum* infunditur anima. Quomodo ergo ibi peccatum transmittitur cum peccatum non possit esse, ubi anima non est? Ad quod dici potest, quia in illo conceptu dicitur, peccatum transmitti, non quia peccatum originale *ibi sit*, sed quia caro *ibi contrahit id, ex quo* peccatum fit in anima cum infunditur. »

Perinde est ac Anselmus et Petrus Lombardus dicant: In conceptione fetus peccatum nec est nec esse potest *proprie* et formaliter, eo quod in eadem conceptione anima rationalis esse nequit, atque ideo est in ea *improprie* seu instrumentaliter, in anima autem rationali *proprie* et formaliter est, cum eidem est obnoxia. Sed iam ad illationem inferendam veniamus. Itaque talis est originalis peccati ratio, quam admittit Aquinas esse in Virginis conceptione, qualis esse potest in semine concepto et *nondum* animato, hoc enim (ut ostendimus alibi n. 42) peccato originali subiicit. Sed enim in hoc ea ratio sita est ut peccatum originale non idem fetus *proprie* et formaliter insit, sed *improprie* seu *instrumentaliter*; non tamquam *in subiecto* proprio, sed tamquam *in causa instrumentali*. Quocirca Aquinas in Virginis conceptione affirmat esse peccatum *improprie* seu *instrumentaliter*, at nequaquam *proprie* et formaliter: ut in causa instrumentali, non autem ut in subiecto proprio. Etenim subiectum proprium originalis peccati est secundum Aquinatem rationalis anima, qua caret fetus in sui conceptione (1).

Verum quatenam est peccati originalis ratio secundum catholicam definitionem, qua praedicatur ab eodem immunis Deipara? Citra omnem dubitationem peccatum sumitur secundum rationem formalem, non autem secundum rationem instrumentalem, arcetur enim peccatum ab anima rationali Virginis *in primo suae creationis et infusionis instanti* (Sect. I. n. 2). Iamvero si peccatum in anima rationali extitisset, a quo secundum fidem immunis fuit, eidem non ut causae instrumentali, sed ut proprio subiecto; atque ideo non *improprie* seu *instrumentaliter*, sed *proprie* et formaliter adhaesisset. Ergo ratio peccati originis,

(1) Lector, cui modo perspecta est duplex peccati originalis ratio, instrumentalis nempe et formalis, facile dignoscet quo sensu Aquinas (Sect. II.) affirmaverit B. Virginem esse immunem ab originali peccato. Scilicet non a peccato originali in conceptu semine *improprie* seu *instrumentaliter* existente; huic enim B. Virginem subiicit, ne eandem debito reali (Sect. V.) contrahendi peccatum originale formaliter sumptum liberaret, et minime redemptionis indigam faceret, sed ipsam a peccato originali *proprie* et *formaliter* sumpto immunem praedicavit.

ad quam respicit Aquinas, cum de Virgine sermonem instituit, penitus differt a ratione, quae in catholica definitione exhibetur.

19. Lectorem obsecro, ut in mentem primum argumentum revocet, cuius minor propositio membrorum, quibus constat, singulorum probatione erat nobis demonstranda. Nonne id praestitimus? Sane! et ita quidem, ni mea me fallit opinio, solide, ut dubitationi nullus locus amplius relinquatur. Ergo iure meritoque affirmamus in allatis Aquinatis testimoniis, quibus Deiparam in eius conceptione subiicit originali peccato, 1) vocabulo conceptionis aliam esse secundum Aquinatem significationem ab ea quae inest catholicae definitioni: 2) aliud esse secundum Aquinatem peccati originalis subiectum, quam illud quod ab eodem in pontificio oraculo declaratur immune: 3) diversam penitus esse peccati originalis rationem secundum Aquinatem ab ea quae in dogmate catholico esse perhibetur. Quam ob rem conclusio omni veritate evidentiaque praedita est: nullam interesse inter Aquinatem et catholicum dogma rerum sententiarumque oppositionem, licet verborum sit aperta pugna.

SECTIO IV.

Nulla realis Aquinatem inter et catholicam doctrinam oppositio existit quod attinet ad primam Deiparae sanctificationem.

20. Pluribus in locis affirmat Aquinas, Virginem in matris utero fuisse sanctificatam. Exemplo sit III. Dist. III. q. 1, art. 1, qa. 3: « Plus gratiae collatum est Beatae Virgini quam alicui Sanctorum, ut in litera ex verbis Augustini (de Nat. et Gr. c. 26) dicitur. Ergo Beata Virgo adhuc in utero matris Spiritu Sancto repleta fuit: ergo et sanctificata. » At inquiet adversarius: estne in utero sanctificata? profecto! Ergo fuit instans in quo sanctificationem nondum acceperat. Ergo instans fuit, in quo erat in Virginis anima gratiae sanctificantis privatio, atque ideo originale peccatum *proprie* et *formaliter* sumptum. Quocirca Aquinatis sententia, dicentis Virginem esse sanctificatam, directe opponitur catholicae doctrinae, quae duplex instans distingui non patitur, quasi in primo gratia caruerit, in altero autem ea Virginis anima potita sit. Propterea Romani Pontifices illis adversati sunt qui sanctificatam Virginem fuisse dixerunt, potius quam in sui creatione immaculatam ac sanctam.

21. Ita ne? Quis non videat huiusmodi argumentationem plus speciei quam veritatis habere, ac logicae legibus omnino opponi? Ut id in comperto cuique sit, accuratam disquisitionem aggrediamur.

Et primo quidem nefas est inferre ex vocabulo *sanctificata* Virginem fuisse secundum Angelicum Doctorem revera peccato originali *proprie* et *formaliter* sumpto inquinatam (de quo sermo est in catholico dogmate), si vel ex vocabuli insita potestate, aut saltem ex usu quo ab Angelico Doctore adhibetur, non videatur huiusmodi interpretatio eidem vocabulo tribuenda. At enim neque ex vocabuli insita potestate, neque ex usu quo ab Angelico Doctore adhibetur est haec eidem interpretatio ascribenda. Verbi *sanctifico* rationem

detegimus. Quid significat *sanctum efficio*? Porro quod est *essentia* propria sanctum, *effici* sanctum omnino potest; quapropter sanctificatio *proprie* ei convenit, cui *praeter essentiam* sanctitas inest. Igitur quaelibet creata intelligentia atque anima rationalis, cum *essentialiter* sancta minime sit, sanctificari dicitur, etsi *primo creationis instanti* gratia sanctificante ornetur. Ergo ex vocabuli insita potestate sanctificatio non indicat extitisse *tempus*, quo id quod sanctificatum esse perhibetur fuerit peccato obnoxium.

Neque minus antecedens tempus indicat *assumptio* quam *sanctificatio*. Quis autem inficiatur Verbum *assumpsisse* humanam carnem? Attamen nullum fuit instans in quo Christi humanitas sibi relicta extiterit: eodem instanti quo coepit existere, fuit etiam assumpta.

Sed quid moror? Dicesne *sanctificationis vocabulum* omnino sua natura *commotare*, ut aiunt scholastici, peccatum antecedens, si Christum ipsum impollutum, sanctum, a peccatoribus segregatum, Dei Filium atque adeo Deum audieris loquentem: Quem Pater *sanctificavit* et misit in mundum (1)? • Vocabuli ergo virtute viti minime potes, ut Aquinatem privilegio Virginis insensum ostendas, quemadmodum illi extitere quos *sanctificationis* vocabulo *abutentes* Romana sedes iure meritoque redarguit.

22. Non ex usu quo ab Aquinate idem vocabulum est adhibitum? Profecto! Aquinatem ipsum suismet verbis disserentem audiamus. De Christi *sanctificatione* ita loquitur (III. 7, q. 2). • Ad gratiam operantem per se pertinet facere iustum: sed quod iustum faciat ex impio, hoc *accidit* ei ex parte subiecti in quo peccatum invenitur. Anima Christi igitur *iustificata* est per gratiam operantem, in quantum per eam *facta* est iusta et sancta a principio suae conceptionis, non quod ante fuerit peccatrix, aut etiam non iusta. •

Verum etiam dum loquitur (III. 27, 3) de duplici Beatae Virginis sanctificatione (quam *purgationem* nuncupat), qua fuit sanctificata in utero matris et in Christi conceptione, hanc sibi difficultatem enodandam obiicit: • Praeterea Damascenus dicit L. III. orth. fid. c. 2, quod — in B. Virginem supervenit Spiritus Sanctus, *purgans* eam ante conceptionem Filii Dei — *quod non potest intelligi nisi de purgatione a fomite*: nam peccatum non fecit, ut Augustinus dicit in lib. de Natura et Gratia cap. 36, ante med. Ergo *per sanctificationem in utero* non fuit libere munda a fomite. • Porro huic difficultati ita Sanctus Doctor occurrit: • Spiritus Sanctus in Beata Virgine duplicem purgationem fecit: unam quidem praeparatoriam ad Christi conceptionem, *quae non fuit ab aliqua impuritate culpae* vel fomitis, sed mentem eius magis in unum sustollens. Nam et angeli purgari dicuntur, — in quibus nulla impuritas invenitur, — ut Dionysius dicit 6 cap. Eccl. Hierar. Aliam vero purgationem operatus est in ea Spiritus Sanctus, mediante conceptione Christi, quae fuit opus Spiritus Sancti. Et secundum hoc potest dici quod purgavit eam totaliter a fomite. • Quenam est secundum Aquinatem culpae *impuritas*? Dubio procul *ratio* formalis culpae, qua Virginis anima impura certe

non fuit, etsi nondum a Spiritu Sancto gratia repleta. Ergo, si disserendi rationem qua utitur Aquinas rite perpendamus, affirmare haudquam possumus *eo sanctificatam* innuere instans temporis, in quo fuerit Virgo culpae originali *formaliter* sumptae subiecta.

23. Sed instabis. Esto: si Aquinas sanctificatam fuisse Deiparam solum affirmat, quid si profitetur fuisse sanctificatam *post* animationem? Aperta autem est hac de re Aquinatis sententia. Postquam enim probavit non fuisse sanctificatam ante animationem ait: • Unde relinquitur quod sanctificatio B. Virginis fuerit *post* animationem. • (III. 27, 2). Ergo Aquinas vocabulum — *sanctificatam* — adhibet ea significatione quam Romana Sedes proscripsit.

Huic difficultati triplex dari potest responsio. Primam nobis suppeditat cl. Card. Sfrondati (opusc. Innoc. Vind.), atque alii qui eius sententiam sequuntur, qui haec verba, • unde relinquitur quod sanctificatio B. Virginis fuerit *post* animationem • supposititia esse arbitrantur. Verum cum ab initio huius tractationis decreverimus omnia testimonia quae in vulgatis Aquinatis editionibus reperiuntur amplecti, hanc solutionem praetermissam volumus.

Alteram probabilem sane exhibet cl. Aquinatis explanator a Porrecta, qua tota corrumpitur difficultas. Hanc suis verbis referre placet. Sic itaque obiectum testimonium explicat.

• Conclusio 3. Sanctificatio B. Virginis fuit • *post* animationem.

• Prob. Quia eius sanctificatio non fuit ante animationem: ut patet ex praemissis conclusionibus.

• Quamvis iuxta corticem literae probatio haec nihil valere, seu concludere videatur, tamen si ad intellectum eiusdem literae penetremus, contrarium esse dicendum constat.

• Cortex sane literae nihil probat, quum ex eo quod sanctificatio non fuit ante animationem non sequitur necessario quod sit *post* animationem. Nam medium, scilicet instans ipsius animationis, datur inter duo extrema haec, idest inter *ly ante* et *ly post*. In hoc ergo medio potuit esse talis sanctificatio, praesertim cum gratia, sive praesupponat peccatum expellendum sive non, infundatur in instanti (I. II. 143, 7): cuius tamen medii videtur oblitus D. Thomas, dum praedictam sequelam invalidam pro valida in gratia probandae huius conclusionis tertiae praesupponit in textu *ly*: *unde relinquitur quod sanctificatio B. Virginis fuerit post eius animationem*.

• Ad hoc respondetur quod probatio illa, seu consequentia, et probat et optime probat intentum. Nec obstant huic quod detur illud medium: quoniam inclusum est hoc medium in consequente, seu in conclusione, dicendo *ly post*. Nam *ly post* denotat hic duo, scilicet ordinem temporis (quod patet) et ordinem naturae (quod quasi latet). Sic enim posse dupliciter accipi *ly post* Philosophus in *post praedicamentis* (cap. de priori) docuit per hoc, quod ibi ostendit, eius correlationem scilicet *prius* dici duobus modis, videlicet prius natura et prius tempore. Utroque autem modo, ut dicebatur, sumitur hic, ac si dixisset textus sic: unde relinquitur quod sanctificatio B. Virginis fuerit *post* eius animationem natura

(1) Ioan. 10, 36.

vel tempore, idest posterioritate *vel* naturae *vel* temporis. Quid vero sit posterioritas naturae *vel* temporis patet ibid. per Philos. in eius correlativo scilicet *prius*, quoniam prioritas naturae est, quando aliquid intelligitur secundum naturam suam esse prius alio, etiam quod secundum tempus ambo essent simul; prioritas autem temporis est, quando aliquid non tantum secundum naturam suam intelligitur esse prius alio, sed et in rei veritate praecedit illud secundum tempus. Sic ergo a simili de posterioritate dicas.

• Exempli causa in proposito. Sanctificatio post animationem posterioritate naturae facta est, si in eodem instanti temporis quo animatum est illud corpus facta fuit. Tunc enim intelligeretur quidem, animam prius advenisse corpori (maxime cum neque anima sit antequam infundatur ei, neque persona B. Virginis sit antequam anima coniungatur corpori), postea vero ipsam fuisse sanctificatam; sed tamen utraque, scilicet infusio animae in corpus et sanctificatio, idest infusio gratiae in animam, fuisset simul tempore, imo in eodem instanti temporis. Item: sanctificatio post animationem posterioritate temporis facta est, si inter adventum animae in corpus ideoque constitutionem personae B. Virginis, et inter infusionem gratiae sanctificationis fuit aliquod tempus medium.

• Vides ergo, quod quocumque istorum modorum post animationem facta sit sanctificatio, tunc verificatur, quod Beata Virgo fuit sanctificata: quod tamen verificari non posset, si ante animationem sanctificari poneretur. Unde et conclusio prima dixit, quod sanctificatio Beatae Virginis non potest intelligi fuisse ante animationem. Tum enim nondum erat Beata Virgo, seu persona eius, licet esset embrio ille seu fetus, caro et corpus, ad cuius coniunctionem actualem cum anima rationali tum primo statim secuta est personalitas B. Virginis.

• Nota: pro firmandis praedictis de *ly post animationem*, adverte, quod S. Doctor se habere ibi talem mentem monstravit ex eo quod aperte declaravit in 5. sent. (III. 1. 4), se cognoscere, quod inter extrema haec, scilicet ante animationem et post animationem, datur medium, scilicet instans animationis. Per hoc enim manifestavit se scire, praedictam consequentiam sic tantum literaliter iacentem (ut praefertur) non esse validam, et per consequens probationem conclusionis tertiae nihil concludere; ideoque conclusionem ipsam, pro quanto ex illa probatione pendet, reddi infirmam. Quae tamen omnia cum valida et firma hoc in loco esse voluerit, necessarium omnino est dicere, quod ipsum Doctorem sanctum et intendisse et ab aliis intelligi voluisse, praemissum sensum circa *ly post*: sic quod accipitur hic utroque modo, idest et ut dicit posterioritatem temporis, et ut dicit posterioritatem solum naturae, ut supra declaratum est. •

Quam ob rem ex obiecti testimonii contextu patet nullo iure nos posse ita coartari significationem *post*, ut designatam esse dicamus *posterioritatem temporis*. Ergo difficultas tota quanta est corrui. Non enim ex hoc testimonio constat Aquinatem ita adhibuisse vocabulum sanctificationis, quod attinet ad Dei Matrem, ut indicet eiusdem sanctificationem praesupposuisse originale

peccatum formaliter sumptum, quod a Sede Apostolica iure merito fuit proscriptum. Sed ad tertiam propositae difficultatis solutionem venio.

Itaque dico: si logica inferendi vis attendatur, illud *post* quod sequitur demonstrationem ab Aquinate relatum, qua ostendebat Deiparam non fuisse sanctificatam ante animationem, profecto significationem praesefert indeterminatam *vel* secundum posterioritatem naturae, *vel* secundum posterioritatem temporis. Hac in re cl. explanatori assentior. Verum si praeterea ex Aquinate sciscitari velimus, quam significatione idem *post* usurpet, abstractione facta ab eadem inferendi logica vi, dubio procul affirmaret, ea significatione se illud *post* usurpare quae unam designat naturae posterioritatem. Quandoquidem et explicite et implicite (Sect. II.) docuit Deiparam a peccato originali formaliter sumpto fuisse immunem. Si secus dicamus, Aquinatem in turpem contradictionem lapsum fuisse sine ullo prorsus iure asseverabimus.

SECTIO V.

Praeter ius ea Aquinati de Virginis redemptione adscribitur doctrina quae cum sententia catholica minime componi potest.

24. Illud etiam nobis pertractandum est quod ad B. Virginis Mariae redemptionem attinet. Qua in re Aquinatis sententiam catholicae doctrinae oppositam esse demonstrari nequaquam posse arbitror. Secundum catholicam doctrinam Virgo redempta dici debet, atque adeo praestantiori redemptione, utpote ab incurrenda culpa, cuius anima in primo creationis instanti fuit praeservata. Verum affirmat ne Aquinas Beatam Virginem minime esse redemptam? Huiusmodi opinio nullius in mentem obrepere potuit; centies enim Angelicus Doctor Virginem redemptam esse a Christo profitetur. Potius plurimos invenio dicentes Aquinatem originali peccato subiecisse Virginem, eo quod fuit redempta. Ita ne? Ergo Aquinatis argumentatio ad hoc enthymema revocaretur: Beata Virgo fuit a Christo redempta: ergo eius anima in primo creationis instanti ab originali culpa praeservari haud potuit. Cum autem haec illatio omnino falsa sit, dicendus est legum quae logicam inferendi vim definiunt fuisse Aquinas immemor. Non ita, inquires, sed illam redemptionem qua quis a debito incurrendi culpam eximitur, quamquam praestantiozem, omnino videtur ignorasse. Tanta ne incitiae in Doctore Angelico esse potuit?

25. Non facile id sibi persuaserit qui haec apud Aquinatem legerit. • Hoc est erroneum dicere, quod aliquis sine peccato originali concipitur (sc. in fetus inanimati conceptione non subiiciatur originali peccato instrumentaliter sumpto) praeter Christum; quia ille qui sine peccato originali conciperetur, non indigeret redemptione, quae facta est per Christum; et sic Christus non esset omnium hominum Redemptor. Nec potest dici, quod non hac redemptione indiguerunt, quia praestitum fuit eis ut sine peccato conciperentur; quia illa gratia facta est parentibus, ut in eis vitium naturae sanaretur, quo manente sine originali peccato generare non possent, vel ipsi naturae quae

sanata est. Oportet autem ponere quod quilibet *personaliter* redemptione Christi indigeat, non solum ratione naturae. Liberari autem a malo vel a debito absolvi non potest nisi qui debitum incurrit, vel in malum deiectus fuit: et ita non possent omnes fructum dominicae redemptionis in seipsis percipere, nisi omnes debitores nascerentur, et malo subiecti; unde dimissio debitorum et liberatio a malo non potest intelligi, quod aliquis sine debito, vel immunis a malo nascatur (IV. Dist. 45. 1, art. 5, ad 5). « Quamquam huius testimonii vim sis facile percepturus, post ea quae de transmissione originalis peccati subdam; tamen ad propositum pertinet hic animadvertere a) difficultatem, cui allata responsione satisfacit Aquinas, eo spectare ut esse dicatur homo non solum liber futurus a peccato originali, sed etiam a debito idem peccatum contrahendi: b) secundum loquendi rationem, qua utitur Aquinas, duplicem esse discernendam nativitatem, aliam in utero, quae proprie est conceptio personae aut animalis, aliam ex utero, de quibus egit in praecedenti distinctione (et non raro alibi); neque fas esse ita nos interpretari Aquinatem, ut dicamus eum subiecisse omnes homines post nativitatem ex utero vel peccato originali vel debito hoc contrahendi, sed potius omnes homines subiecisse vel peccato vel debito in prima nativitate quae in utero fit. Aiebam illud primum nos dicere non posse, quia nemo, secundum Aquinatem, nascitur ex utero cum solo debito contrahendi peccatum originale, plures autem secundum sanctum Doctorem ex utero sine originali peccato nati sunt. Ceterum satis clare ex hoc testimonio patet Angelicum Doctorem non ignorasse eam redemptionem, quae a debito contrahendi originale peccatum fieri posse concipitur.

At enim non modo, ut ex allato testimonio constat, nota erat Aquinati huiusmodi redemptio a debito incurrendi culpam, sed dubio procul ipsam etiam arbitrabatur praestantiorē esse ea qua quis a patrata culpa solvitur. Nonne enim is est Aquinas, qui talia profert (I. quaest. 20, 4)? « Sive sint innocentes sive poenitentes, illi sunt meliores et magis dilecti qui plus habent de gratia: ceteris tamen paribus innocentia *dignior* est et *magis dilecta*. » Ergo *dignior* magisque *a Deo dilecta* Virgo extitisset, si ea redemptione fuisset redempta quae a peccato incurrendo immunem praeservat.

Etiam Card. Caietanus arbitratur Aquinatem cognovisse redemptionem ex debito. In tractatu enim de Conc. B. Virg. c. III. ait: « Dicitur captivus non solum qui totaliter in captivitatem est redactus, sed qui coepit in sua aliqua parte duci in captivitatem, et obnoxius est captivitati. Et similiter dicitur mors peccati non solum ipsa actualis mors, sed debitum et initium in propria persona habendi illam. Et similiter dicitur a peccato originali mundatus non solum qui contracta actuali macula mundatus est, sed qui a macula quidem in debito et initio in propria persona fundato mundatus est. Nec potest quisquam dicere de mea haec phantasia me proferre; sed videatur D. Thomas in I. II. quaest. 84, art. 5 sustinens, quod per mortem sufficit intelligere debitum seu reatum in propria persona mortis, quamvis nunquam actualiter quis moreretur. »

Et haec profert Card. Caietanus ubi ostendit Deiparam redemptionis fuisse omnino indigam etiam in eorum sententia, qui profitebantur uni debito contrahendi originale peccatum extitisse obnoxiam.

Accedit et el. a Porrecta in explan. III. 6 Sum. quaest. 27, art. 2: « Scire oportet, quod illud de fide creditum, scilicet quod omnium hominum Christus est Salvator a peccatis eorum, intelligitur duobus modis. Et quicumque istorum modorum de aliquo homine verificatur, salvatur fides illa. Primus itaque modus est; quod alicuius iam sub peccato actualiter existentis sit Salvator, id est de facto extrahens eum ex illo peccato. Secundus autem est, quod alicuius in periculo cadendi in peccatum existentis sit Salvator, id est de facto retinens eum ne cadat in peccatum illud. Hos duos modos salvandi homines novit D. Thomas Ecclesiae Sanctae Doctor eximius, ut ipse post D. Augustinum in I. II. quaest. 106, art. 2 manifestat... Per necessariam ergo sequelam patet B. Thomam novisse hoc, scilicet quod Beata Virgo, etiamsi nunquam actualiter incurrisset maculam originalis culpae, indiguisset redimi per Christum a peccato, et consequenter non tolleretur propter hoc a Christo suum privilegium, scilicet quod sit Salvator omnium hominum. Salvasset enim etiam tunc Matrem suam a culpa originali, in quam utique de facto cecidisset, si ipse eam a casu tali non praeservasset. »

26. Hisce positis insto, quo iure illa enthy-mematis illatio Aquinati adscribitur? Num vel semel affirmat absolute (nempe semotis omnibus orationis temperamentis, quae sententiam coartare solent) Virginem, in primo instanti quo anima eius fuit e nihilo educta et in corpus infusa, subiacuisset culpae originali? Nequaquam. Sed eius affirmatio his terminis continetur: « Quocumque modo ante animationem Beata Virgo sanctificata fuisset, *nunquam* incurrisset maculam originalis culpae, et ita non indiguisset redemptione (III. 27, 2). » Itaque secundum Aquinatem, ut Virgo dicatur sitque redempta, dici non potest ab originis peccato immunis « quocumque modo ante animationem, » sed *ante* animationem eidem subiacuisset est dicenda. Quam ob causam? Si penitus Aquinatis mentem rimari velimus, dicendum videtur esse: quia secus debito reali contrahendi originalem culpam in primo creationis instanti Virginis anima non subiacuisset.

Et re quidem vera debitum *reale* quo obstringebatur Virgo ad peccatum originis formaliter sumptum contrahendum in prima animae creatione, ni fallor, secundum Aquinatem in hoc erat situm, quod peccatum originis erat in semine et in fetu inanimi ex quo effectum fuit Virginis corpus, contentum tamquam in causa instrumentali. Quapropter, nisi Deus praetergrediens consuetum generationis ordinem singulari privilegio creasset animam Virginis immaculatam et sanctam, eo ipso quod copulata fuisset fetui, qui ad originis culpam formaliter sumptam *praeseferebat ordinem*, huic culpae Virginis anima in prima sua existentia fuisset obnoxia. In fetu autem inanimi instrumentaliter peccatum originis erat contentum, non propter additionis alicuius pravae *entitatis*, aut propter gratiae sanctificantis privationem, sed vi ipsius generationis ex immediatis parentibus atque ex Adamo.

Ad haec probe intelligenda expedit in medium afferre Aquinatis doctrinam de originalis peccati *transmissione*, quam perperam plures interpretantur. « Omnes homines, ait Aquinas (I. II. 81, 1), qui nascuntur ex Adam, possunt considerari ut unus homo, in quantum conveniunt in natura quam a primo parente accipiunt; secundum quod in civilibus omnes homines, qui sunt unius communitatis, reputantur quasi unum corpus, et tota communitas quasi unus homo; sicut etiam Porphyrius dicit cap. de specie circ. med., quod *participatione speciei plures homines sunt unus homo*. Sic igitur multi homines ex Adam derivati sunt tamquam multa membra unius corporis. Actus autem unius membri corporalis, puta manus, non est voluntarius voluntate ipsius manus, sed voluntate animae, quae primo movet membrum. Unde homicidium quod manus committit, non imputaretur manui ad peccatum, si consideraretur manus secundum se, ut divisa a corpore; sed imputatur ei, in quantum est aliquid hominis quod movetur a primo principio motivo hominis. Sic igitur inordinatio, quae est in isto homine ex Adam generato, non est voluntaria voluntate ipsius, sed voluntate primi parentis qui movet motione generationis omnes qui ex eius origine derivantur, sicut voluntas animae movet omnia membra ad actum. Unde peccatum quod sic a primo parente in posteros derivatur, dicitur *originale*, sicut peccatum quod ab anima derivatur ad membra corporis, dicitur *actuale*; et sicut peccatum actuale, quod per membrum aliquod committitur, non est peccatum illius membri, nisi in quantum illud membrum est aliquid ipsius hominis, propter quod vocatur *peccatum humanum*: ita peccatum originale non est peccatum huius personae, nisi in quantum haec persona recipit naturam a primo parente; unde et vocatur *peccatum naturae*, secundum illud Ephes. 2. 5: *Eramus natura filii irae*... Etsi anima non traducatur, quia virtus seminis non potest causare animam rationalem, movet tamen ad ipsam *dispositive*. Unde per virtutem seminis traducitur humana natura a parente in prolem, et simul cum natura naturae infectio. Ex hoc enim fit iste, qui nascitur, consors culpae primi parentis, quod naturam ab eo sortitur per quamdam generativam motionem. » Et etiam (de Malo IV. 6): « Peccatum originale primo considerandum est in Adam ut in quodam principio, a quo derivatur ad omnes qui ab eo moventur. Sicut autem moventur partes unius hominis per imperium voluntatis, ita movetur filius a patre per vim generativam: unde Philosophus dicit in II. Phys., quod pater est causa filii ut movens; et in libro de Generat. animal. dicitur, quod in semine est quaedam motio ab anima patris, quae movet materiam ad formam concepti. Sic ergo huiusmodi motio, quae est per originem a primo parente, derivatur in omnes qui seminaliter ab eo procedunt; unde omnes qui seminaliter ab eo procedunt, contrahunt ab eo originale peccatum. » Ex hac Aquinatis doctrina de peccati originalis transmissione inferre possumus huiusmodi argumentationem. Non potest abesse a naturali generatione, quae maris feminaeque congressu accidit, motio ab anima patris progrediens, cuius motionis virtute embrio organismum suscipit: atqui originale peccatum, prouti

instrumentaliter consideratur in semine, in huiusmodi motione continetur ab immediato parente atque Adamo protoparente derivata: quocirca originale peccatum virtualiter sumptum a semine atque ideo a fetu inanimi in ea generatione quae fit ordine naturae servato abesse nequit. Adest huiusmodi motio ab Adam iam primitus digressa? Ergo etiam semen ac fetus inanimis, qui hanc habet motionem, praesefert ordinem ad personam humanam peccato originali *formaliter* sumpto subiectam: et propterea debitum reale contrahendi originale peccatum in generatione humana ex peccato originali in semine et in fetu inanimi instrumentaliter existente oritur. Quamobrem est ne redempta Virgo? Dubio procul. Ergo aut fuit obnoxia peccato originali formaliter sumpto, dum primo eius anima creata est et corpori copulata, aut saltem reali debito illud contrahendi fuit obnoxia. Primum dici omnino de Virgine non potest (Sect. 2), cum sit Mater Dei, in qua nihil inquinatum unquam fuisse excogitari potest. Ergo alterum dicendum est; atque idcirco originale peccatum in eius fetu inanimi instrumentaliter contentum fuisse affirmandum est.

Ut autem, hisce rite discussis *ad Aquinatis mentem*, eo revocetur oratio a quo discessit, iterum quaero: Quo iure quis asserere potest Aquinatis doctrinam, quod ad Virginis redemptionem attinet, esse oppositam doctrinae quae oraculo Romanae Sedis est definita? Affirmat Romana Sedes Virginem esse redemptam? affirmat etiam Aquinas. Affirmat Romana Sedes Virginem esse ab originali peccato, singulari privilegio ac meritorum Christi intuitu, praeservatam primo instanti *quo anima eius creata fuit et in corpus infusa*? id minime inficiatur Aquinas, dum profitetur non fuisse praeservatam in conceptione fetus *ante animationem* ab originali peccato in eodem fetu *instrumentaliter* contento, atque idcirco a debito reali contrahendi peccatum originale, formaliter sumptum, non fuisse immunem, eo quod secus Christi redemptione non indignisset.

SECTIO VI.

Articulus II. Qu. 27, III. p. Sum. declaratur.

27. Plurimos sane reperi, qui ex art. cit. doctrina inferre contendunt Aquinatem Deiparae Immaculae privilegio adversam professum esse sententiam. Verum, ni mea me fallit opinio, id ex eo accidit, quod ad significationem vocabulorum — *conceptionis* et *animationis* — non adverterint, distinctionem inter peccatum originale instrumentaliter sumptum et proprie ac formaliter acceptum non probe tenuerint, nec, prouti par erat, huius articuli scopum ad quem tota eiusdem articuli doctrina referenda est bene perpenderint. Quamobrem arbitror omnes difficultates facili negotio me esse soluturum, si Aquinatis articulo eam subiiciam declarationem qua et vocabula secundum Aquinatis mentem usurpentur, et sententiae secundum eiusdem S. Doctoris doctrinam hactenus enodatae explicentur, et singula ad articuli scopum certo ordine perspicue disponantur.

S. THOMAE TEXTUS.

Utrum B. Virgo fuerit sanctificata ante animationem.

Ad secundum sic proceditur. 1. Videtur quod Beata Virgo sanctificata fuerit ante animationem, quia, ut dictum est art. praec., plus gratiae est collatum Virgini Matri Dei quam alicui sanctorum. Sed quibusdam videtur esse concessum quod sanctificarentur *ante* animationem, quia, ut dicitur Ierem. 1, 5: « Priusquam te formarem in utero novi te: » *non autem infunditur anima ante corporis formationem.* Similiter etiam de Ioanne Baptista dicit Ambrosius super Luc. cap. 1, sup. illud: « Et Spiritu Sancto replebitur: » quod nondum inerat ei spiritus vitae, et iam inerat ei spiritus gratiae. Ergo multo magis B. Virgo *ante* animationem sanctificari potuit.

2. Praeterea conveniens fuit, sicut Anselmus dicit in lib. de Conceptu virginali cap. 18, parum a princ.: « Ut illa Virgo caperitate niteret, qua maior sub Deo nequit intelligi. » Unde et Cant. 4, 7 dicitur: « Totā pulchra es, amica mea, et macula non est in te. » Sed maior puritas fuisset B. Virginis, si nunquam anima eius fuisset inquinata contagio originalis peccati. Ergo hoc ei praestitum fuit, ut *antequam* animaretur *caro* eius sanctificaretur.

3. Praeterea, sicut dictum est art. praec. non celebratur festum nisi de aliquo sancto. Sed quidam celebrant festum Conceptionis B. Virginis. Ergo videtur quod in ipsa sua conceptione fuerit sancta; et ita quod *ante* animationem fuerit sanctificata.

DECLARATIO.

Utrum B. Virgo fuerit sancta et a peccato originali munda antequam eius anima esset creata et in corpus infusa.

Videtur ita fuisse, quia 1. Deus aliquibus sanctis hoc privilegium concessit, ut essent sancti et peccato originali mundi, antequam eorum animae essent creatae et in corpus infusae. Atqui Virgini Deiparae non est denegandum ullum privilegium, quod aliis a Deo est concessum. Ergo non est Virgini Deiparae denegandum, quod fuerit sancta atque a peccato originali munda, antequam eius anima esset creata et in corpus infusa.

2. Immunitas ab originali peccato etiam *instrumentaliter* sumpto, antequam Virginis anima crearetur et in corpus infunderetur, redundat in eiusdem Virginis puritatem. Atqui quidquid in Virginis puritatem redundat, hoc est Virgini concedendum. Ergo immunitas ab originali peccato, etiam *instrumentaliter* sumpto, antequam Virginis anima crearetur et in corpus infunderetur, est eidem concedenda.

3. Non celebratur festum nisi de sancto. Atqui celebratur festum de Virginis conceptione. Ergo Virginis conceptio est sancta. Atqui conceptio est primus generationis terminus, fitque prius tempore quam anima creetur et in corpus infundatur. Ergo ce-

4. Praeterea, Apostolus dicit Rom. 2, 16: Si radix sancta, et rami. Radix autem filiorum sunt parentes eorum. Potuit ergo B. Virgo sanctificari etiam in suis parentibus, *ante* animationem.

Sed contra est quod ea quae fuerunt in veteri Testamento, sunt figura novi, secundum illud 1 ad Cor. 10, 12: « Omnia in figura contingebant illis. » Sed per sanctificationem tabernaculi, de quo dicitur in Psal. 45, 5: « Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus » videtur significari sanctificatio Matris Dei, quae tabernaculum Dei dicitur, secundum illud Ps. 18, 6: « In sole posuit tabernaculum suum. » De tabernaculo autem dicitur Exod. ult. 31: « Postquam cuncta perfecta sunt, operuit nubes tabernaculum testimonii, et gloria Domini imple-

lebratur festum de Virgine, cuius anima nondum est creata et in corpus infusa; et propterea Virgo fuit ab originis peccato munda, antequam eius anima crearetur et in corpus infunderetur.

4. E parentibus sanctis non transmittitur peccatum originale in fetum inanimatum. Atqui Virginis parentes sanctitate praediti fuere. Ergo etiam ab eisdem potuit non transmitti peccatum originale in fetum inanimatum. Ergo potuit fetus carere originali peccato, antequam Virginis anima crearetur et in corpus infunderetur.

Sed contra, similiter ratione loquendum est de Salomonis templo, ac de Virgine. Atqui Salomonis templum nequivit sanctitate ornari, *antequam* esset. Ergo Virgo Deipara nequivit sanctitate ornari, atque ideo a peccato originali immunis esse, *antequam* corpus fuisset perfectum et anima crearetur et in idem corpus infunderetur (1).

(1) Haec *tantummodo* est conclusio secundum articuli scopum inferenda. Num inde fluit etiam illatio: ergo Virginis anima fuit sanctitate praedita, et ideo originis culpa libera *post* animationem? De hac illatione infra erit agendum. Scite autem Salmeron T. XIII. Lib. II in Ep. B. Pauli ad Romanos Disp. L. ait: « Illud vere quod ex mystico sensu a libro Exodi auferunt, quod operuit nubes tabernaculum testimonii, et gloria Domini implevit illud *postquam* omnia perfecta sunt, ut prius fuerit Virgo, quam nube Spiritus Sancti sanctificantis operita, parum solidum videtur. Quia... nihil prohibet prius esse quam sanctificatum esse, *sed prius natura, non tempore.* »

vit illud. • Ergo etiam B. Virgo non fuit sanctificata, nisi postquam cuncta eius perfecta sunt, scilicet et corpus et anima.

Respondeo dicendum quod sanctificatio B. Virginis non potest intelligi *ante* eius animationem duplici ratione: primo quidem, quia sanctificatio, de qua loquimur, non est nisi emundatio a peccato originali; sanctitas enim est perfecta munditia, ut Dionysius dicit in 12 cap. de divinis Nom. parum a princ. Culpa autem non potest emundari nisi per gratiam, cuius subiectum est sola creatura rationalis. Et ideo ante infusionem animae rationalis B. Virgo sanctificata non fuit. Secundo, quia cum sola creatura rationalis sit susceptiva culpa, ante infusionem animae rationalis proles concepta non est culpa obnoxia. Et sic quocumque modo ante animationem Beata Virgo sanctificata fuisset, nunquam incurrisset maculam originalis culpa, et ita non indignisset redemptione et salute, quae est per Christum, de quo dicitur Matth. 1, 21: « Ipse salvum faciet populum suum a peccatis eorum. » Hoc autem inconveniens est, quod Christus non sit Salvator omnium hominum, ut dicitur 1 ad Timoth. 4. Unde relinquitur quod sanctificatio B. Virginis fuerit post eius animationem.

Respondeo dicendum Virginem Deiparam non fuisse sanctam et a peccato originali mundam, antequam eius anima crearetur et in corpus infunderetur.

Et re quidem vera, sanctitas, de qua hic est sermo, est a peccato originali munditia. Porro peccatum originale potest ac debet considerari duplici ratione (n. 15): 1. *formaliter* seu in subiecto *proprio*, quod est anima rationalis; 2. *instrumentaliter*, nempe ut in causa instrumentali, quod est semen conceptum aut inanimis fetus. Quibus definitis, inquam:

a) Non potuit Virgo, antequam eius anima crearetur et in corpus infunderetur, dici formaliter sancta et deteresa a peccato originali *proprie* et *formaliter* sumpto; quia sanctitatis formaliter sumptae nequit esse subiectum conceptum semen aut fetus inanimis, et quia huic nunquam inesse potuit originale peccatum *proprie* et *formaliter* sumptum.

b) Nec etiam potuit Virgo, antequam eius anima crearetur et in corpus infunderetur, dici sancta et munda a peccato originali *instrumentaliter* sumpto; idque propter duas rationes.

Prima ratio haec est. Sola gratia est expultrix peccati (n. 14), ut lux tenebrarum. Ergo ad arcendum peccatum originale a fetu inanimi, in quo *instrumentaliter* continebatur (n. 15), gratia opus fuisset. At enim dicere nequimus semen in conceptione fetus aut ipsum fetum inanimem gratia informari, « cuius subiectum est sola creatura rationalis. »

Secunda ratio haec est. Si, ante creationem animae, sancta et ab originis culpa munda extitisset Virgo in semine concepto aut in inanimi fetu, qui personae existentiam *praecessit*, in eodem semine aut fetu locum non habuisset peccatum originis *instrumentaliter* sumptum, atque ideo nec reale debitum (n. 25) contrahendi originale peccatum *proprie* et formaliter sumptum in primo instanti quo anima eius fuit creata et in corpus infusa. At enim, remoto debito reali, nulla ab originali peccato redemptio re quidem vera adfuisset. Ergo nequaquam est dicenda fuisse Virgo sancta et ab originali peccato munda, antequam eius anima crearetur et in corpus infunderetur.

Cum autem Virgo Deipara non fuerit sancta, ante creationem animae: dicenda est sancta fuisse in primo creationis instanti (Sect. II.). Porro cum soleat theologice distingui prioritas temporis a naturae prioritate, si de prima sit sermo, nequit affirmari Virginem fuisse sanctificatam *post* animationem, seu postquam eius anima fuerit creata et in corpus infusa. At enim, cum gratia praesupponat naturam tamquam proprium subiectum, cumque anima creetur ut corporis forma (• actus proprius fit in potentia propria. Cum ergo anima sit proprius actus corporis, anima producta est in corpore, » I. 90, 4), consequitur, naturae prioritate solummodo inspecta, posse Virginem post animationem appellari sanctam (Sect. quarta).

Ad primum ergo dicendum quod Dominus dicit, ante formationem in utero se Ieremiam novisse, notitia scilicet praedestinationis; sed

Ad 1. nego maiorem, concedo minorem, et idcirco consequens nego. Nemini enim concessa est gratia sanctificans, antequam eius anima

sanctificasse dicit eum non ante formationem, sed antequam exiret de ventre. Quod autem Ambrosius dicit, quod Ioanni Baptistae nondum inerat spiritus vitae, cum iam haberet spiritum gratiae, non est intelligendum secundum quod spiritus vitae dicitur anima vivificans, sed secundum quod spiritus vitae dicitur aer exterius respiratus. Vel potest dici quod nondum inerat ei spiritus vitae, id est anima, quantum ad manifestas et completas operationes ipsius.

Ad secundum dicendum quod si nunquam anima Virginis fuisset contagio originalis peccati inquinata, hoc derogaret dignitati Christi, secundum quam est universalis omnium Salvator. Et ideo sub Christo, qui salvari non indiguit, tamquam universalis salvator, maxima fuit B. Virginis puritas. Nam Christus nullo modo contraxit originale peccatum, sed in ipsa sui conceptione fuit sanctus, secundum illud Luc. 1, 35: « Quod ex te nascetur sanctum, vocabitur Filius Dei. » Sed B. Virgo contraxit quidem originale peccatum, sed ab eo fuit mundata, antequam ex utero nasceretur. Et hoc signatur Iob 5, 9, ubi de nocte originalis peccati dicitur: « Expectet lucem (id est Christum), et non videat, quia nihil inquinatum incurrit in illam » ut dicitur Sap. 7, 25, « nec ortum surgentis aurorae, » id est B. Virginis, quae in suo ortu a peccato originali fuit immunis.

crearetur et in corpus infunderetur.

Ad 2. distinguo maiorem. Redundat extrinsecus, concedo: intrinsecus, nego. Et re quidem vera, ex peccato originali *instrumentaliter* contento in fetu inanimi nulla veri nominis labes in Virginis animam redundavit, si dicamus (prouti sumus professi in Sect. II.) eandem fuisse sanctam et mundam creatam et in corpus infusam. Distinguo etiam minorem. Quidquid in Virginis puritatem intrinsecus redundat, concedo minorem: quidquid in eiusdem puritatem extrinsecus redundat, nego minorem. Etenim si nullo modo fuisset Virgo peccato originali subiecta, scilicet nec prouti consideratur propria personalitate gaudens, nec prouti considerari potest in parentibus aut in fetu inanimato (n. 15), non indiguisset redemptione, quod derogat dignitati Christi. Et ideo sub Christo qui salvari non indiguit *maxima* fuit Beatae Virginis puritas. Quam ob rem Christus nullo modo fuit subiectus originali peccato, nec *proprie et formaliter*, nec *instrumentaliter* sumpto, Virgo autem fuit obnoxia peccato originali *instrumentaliter* sumpto in parentibus et in fetu anima rationali nondum informato, non autem fuit peccato originali

proprie et formaliter sumpto obnoxia prouti consideratur propria personalitate gaudens (Sect. II.); *et eius caro fuit sancta accessu animae rationalis*, quae fuit in sanctitate creata et in corpus infusa. Nam in partibus hominis (III. Dist. III. l. 1, q. 2) est talis ordo, quod anima est Deo propinquior quam corpus. Sed virtus alicuius agentis prius pervenit ad ea quae sunt sibi propinquiora et per ea ad magis distantia. Ergo gratia a Deo venit ad corpus per animam. Ergo *antequam* animaretur, sanctificari non potuit, quamvis potuerit atque adeo sanctificata fuerit in primo animationis instanti.

Ad tertium dicendum quod licet Romana Ecclesia conceptionem B. Virginis non celebret, tolerat tamen consuetudinem aliquarum Ecclesiarum (1) illud festum celebrantium. Unde talis celebritas non est totaliter reprobanda. Nec tamen per hoc quod festum conceptionis celebratur, datur intelligi quod Virgo in sua conceptione fuerit sancta; sed quia quo tempore sanctificata fuerit ignoratur, celebratur festum sanctificationis eius potius quam conceptionis in die conceptionis ipsius.

Ad 3. Concedo maiorem. Dist. min. Celebratur ab Ecclesia Romana, nego minorem; ab aliis concedo: nihilominus « Romana Ecclesia tolerat consuetudinem aliquarum ecclesiarum illud festum celebrantium. » Distinguo consequens. Est sancta conceptio personae, quae est ultimus terminus *ad quem* in humana generatione, concedo; est sancta conceptio fetus inanimati, qui est primus terminus *a quo* in eadem generatione, nego: fetus enim inanimatus sanctificante gratia ornari minime potest. Nego autem alterum consequens: celebratur enim festum conceptionis personae seu animationis, in qua anima Virginis *fuit sancta creata et in corpus infusa* (1). Celebratur autem personae conceptio eo die quo facta est fetus inanimati conceptio; quia diem quo anima creatur et in corpus infunditur *certa scientia* scire haud possumus. Quod si dicitur celebrari dies festus

(1) Apposite Chrystophorus de Vega S. I. « Celebritatem illam de prima conceptione inanimata B. Virginis, quae ab Ecclesia tolerabatur tempore D. Thomae, solum ab ipso reprehensam et a D. Bernardo non tamen celebritatem de sanctificatione formali facta in primo instanti conceptionis *secundae*. » (Theol. Mor. Tom. I. Palaestra III. n. 250).

(1) Cf. Alexand. VII. Pium P. IX. loc. cit. Sect. I. Benedict. XIV. de Festis c. 15.

sanctificationis, huic voci ea significatio est concedenda, quae componitur cum *maxima* puritate B. Virginis et immunitate a peccato originali proprie formaliterque sumpto (Sect. II.). Ideo ea vox non designat *purgationem ab impuritate culpae praexistentis*; sed cum de Virgine loquimur, adhibetur eo sensu quo adhibetur dum de angelis est sermo. Eatenus tantum dici potest Virgo *sanctificata*, quatenus non fuit *essentialiter* sancta; sed gratia accessit naturae, ut proprio subiecto, primo instanti quo eius anima existere coepit (Sect. IV.).

Ad quartum dicendum quod duplex est sanctificatio: una quidem totius naturae, in quantum scilicet tota natura humana ab omni corruptione culpae et poenae liberatur; et haec erit in resurrectione. Alia vero est sanctificatio personalis, quae non transit in prolem carnaliter genitam, quia talis sanctificatio non respicit carnem, sed mentem. Et ideo, etsi parentes Beatæ Virginis fuerint muniti a peccato originali, nihilominus B. Virgo peccatum originale contraxit, cum fuerit concepta secundum carnis concupiscentiam (1) ex commixtione maris et feminae. Dicit enim Au-

(1) Motio, quae ab *unius* patris anima progreditur, non est permiscenda cum *actuali* concupiscentia utriusque parentis, quae libido ab Aquinate nuncupatur, et ad transmissionem originalis peccati non est *absolute* necessaria. « Libido nominat inordinatam concupiscentiam actualem. . . Libido actualis non est causa quod transmittatur originale peccatum, sed signum causae. Unde si miraculose fieret ut actualis libido totaliter removeretur, coitu manente, tamen nihilominus proles traheret peccatum originale. Unde Augustinus cum dixit, quod libido transmittit peccatum, posuit signum pro signato » (De Malo q. 4, art. 6, ad 16.).

Ad 4. Distinguo maiorem. Si generatio accidat praeter ordinem naturae, transeat maior (1): si ita fiat se-

(1) En Aquinatis sententia hac de re (I. II. 81, 4, et 5): « Peccatum originale a primo parente traducitur in posteros, in quantum moventur ab ipso per generationem, sicut membra moventur ab anima ad peccatum actuale. Non autem est motio ad generationem nisi per virtutem activam in generatione. Unde illi soli peccatum originale contrahunt qui ab Adam descendunt per virtutem activam in generatione originaliter ab Adam derivatam, quod est secundum *seminalem rationem* ab eo descendere; nam ratio seminalis nihil aliud est quam vis activa in generatione. Si autem aliquis formaretur virtute divina ex carne humana, manifestum est quod vis activa non derivaretur ab Adam. Unde non contraheret peccatum originale; sicut nec actus manus pertineret ad peccatum humanum, si manus non moveretur a voluntate hominis, sed ab aliquo extrinseco movente. . . Manifestum est autem secundum doctrinam philosophorum, quod principium activum in generatione est a patre, materiam autem mater ministrat. Unde peccatum originale non contrahitur a matre, sed a patre. Et secundum hoc, si, Adam non peccante, Eva peccasset, filii originale peccatum non contraherent; e converso autem esset, si Adam peccasset et Eva non. Secundum hanc doctrinam ait (Contra Gen. IV. 52): « Licet Christus a primo parente secundum carnem de-

gustinus in lib. 1. de Nuptiis et Concupiscentia cap. 12, circ. princ. « Omnem quae de concubitu nascitur, carnem esse peccati. »

cundum ordinem naturae ex mari et femina, ut adsit motio ab anima patris derivata, prouti in praesenti quaestione factum fuisse est dicendum, nego maiorem. Distinguo minorem. Fuere sancti sanctificatione personali, respiciente per se non carnem sed mentem, concedo: fuere sancti sanctificatione totius naturae, respiciente per se simul carnem et mentem, nego. Nego autem consequens utrumque.

Hactenus Aquinatis personam gerere studui, atque eius doctrinae eam apponere declarationem, quae sancti Doctoris principiis tum philosophicis tum theologicis cohaeret. Quam si sequaris, nullo negotio eorum difficultates enodabis qui existimant, Aquinatem hoc articulo doctrinam de Virgine Deipara talem protulisse, quae directe catholicae doctrinae nostris temporibus pontificio oraculo definitae opponatur.

SECTIO VII.

Difficultati ex Commentario in Sent. L. III. Dist. III. petitaе occurritur.

23. Una superest eaque gravissima difficultas ex Commentario in III. Sententiarum librum petita (1). Et ne cui videar difficultatis nodum dissimulare, integrum Aquinatis testimonium oculis lectoris subiicio: « Ad secundam quaestionem dicendum, quod sanctificatio Beatæ Virginis non potuit esse decenter ante infusionem animae, quia gratiae capax nondum erat: sed nec etiam in ipso instanti infusionis, ut scilicet per gratiam tunc sibi infusam conservaretur, ne culpam originalem incurreret. Christus enim hoc singulariter in humano genere habet, ut redemptione non egeat, quia caput nostrum est, sed omnibus convenit redimi per ipsum. Hoc autem esse non posset, si alia anima inveniretur quae nunquam originali macula fuisset infecta; et ideo nec Beatæ Virgini nec alicui praeter Christum hoc concessum est. »

Equidem sentio difficultatis viam, eaque premor, sed non opprimor. Neminem latet verborum sententiarumque interpretationem a mente scribentis, a principiis quibus disserendo nititur, a scopo tractationis, a contextu esse potissimum

scenderit, non tamen iniquationem originalis peccati (se. nec instrumentaliter accepti) incurrit: quia materiam humani corporis solum a primo parente suscepit; virtus autem formativae corporis eius non fuit a primo parente derivata, sed fuit virtus Spiritus Sancti: unde naturam humanam non ab Adam accepit sicut ab agente, licet eam de Adam suscepit sicut de materiali principio. »

(1) Quaest. I. Art. 4, qu. 2, sol.

desumendam, neque sine certissima evidentissimaque ratione alicui eximio omnique exceptione maiori Doctori, cuius doctrinam sapientiamque Romani Pontifices non solum summis laudibus extulerunt sed omnibus Universitatibus sequendam proposuere, ea esse adscribenda quae secum ipsum pugnantem, principiorum quae pro ratis atque inconcussis saepe saepius habuit oblitum, nutantem et logicarum legum inscium declarent. Quis mihi, quaeso, id recuset? nemo.

29. Iam vero his verbis in quibus difficultatis acies consistit « Sanctificatio Beatae Virginis non potuit esse decenter ante infusionem animae, quia gratiae capax nondum erat: sed nec etiam in ipso instanti infusionis ut scilicet per gratiam tunc sibi infusam conservaretur, ne culpam originalem incurreret » duplex interpretatio subiici potest.

Prima est: sanctificatio Beatae Virginis non potuit esse decenter ante infusionem animae, quia Virgo prouti existebat in semine concepto aut fetu inanimi, gratiae capax nondum erat; sed nec etiam ita in ipso infusionis instanti, ut persona Virginis esset omnino immunis a culpa originis formaliter accepta.

Altera interpretatio haec est: sanctificatio Beatae Virginis non potuit esse decenter ante infusionem animae, quia Virgo prouti existebat in semine concepto aut fetu inanimi gratiae capax nondum erat, sed nec etiam ita in ipso infusionis instanti, ut per gratiam tunc sibi infusam aut intuitu huius gratiae eadem Virgo ante animationem in semine concepto et in fetu inanimi non fuisset obnoxia culpae originis *instrumentaliter* accepta. En tibi allati testimonii interpretatio duplex.

30. Porro si hanc sententiam « nec etiam sanctificatio potuit esse decenter in ipso instanti infusionis, ut scilicet per gratiam tunc sibi infusam conservaretur, ne culpam originalem incurreret » a contextu divulsam, a quaestionis scopo et a principiis quibus Aquinatis doctrina nititur independentem assumimus, do manus victas; et quamquam primam interpretationem certissimam haud nuncupem, probabiliorē secunda esse fateor, atque huic procul dubio auteferendam. Verum enim vero non est haec acqui iudicii ferendi ratio.

31. Is enim est Aquinas qui *hoc eodem* commentario (I. Dist. 44, 3, 3) conceptis verbis affirmat: « Talis fuit puritas Beatae Virginis, quae a peccato originali et actuali immunis fuit. » Ergo si primam amplectimur interpretationem, secum ipsum pugnantem non tacitis conclusionibus, sed prolatis perspicuisque enunciationibus inducimus. Sed officio tenemur ut ab huiusmodi sententiarum pugna Aquinatem vindicemus, si qua suppetat ratio.

Quae tibi in promptu est, si alteram testimonii interpretationem adhibeas, secundum quam Sanctus Doctor non inficiatur Virginis *personam* a peccato originali immunem fuisse, sed inficiatur propter hanc *personae* immunitatem, Virginem (prouti in semine concepto *instrumentaliter* contenta consideratur) a peccato originali *instrumentaliter* sumpto extitisse immunem; semper enim Aquinas huic doctrinae firmiter adhaesit, qua Virgo ante animationem originis peccato obnoxia esse dicitur.

32. Si quid ambigui praeferant verba, quibus

aliqua thesis probatur aut quaestio dirimitur, bonus sane interpret est quaestionis scopus et thesis indoles. Porro quae est, quaeso, quaestio Aquinati dirimenda, quae thesis est probanda? Ancipites hac in re minime esse possumus. Quaestio dirimenda haec est: *Utrum Beata Virgo fuerit sanctificata ante animationem*. Thesis autem est: *Beatam Virginem non fuisse sanctificatam ante animationem*. Quam dirimendam quaestionem ac thesim probandam sibi etiam proponit III. Parte Summae theol. quaest. 27, art. 2. Quod si prima interpretatione textus partem, de qua viget controversia, explices, huiusmodi pars a contextu divulsa apparet, nec in eum finem a Sancto Doctore adhibita, ut quaestionem sibi propositam dirimat probetque thesim.

Fac ut eandem partem alteri interpretationi subiicias, et statim apparet eius nexus cum quaestione ac thesi. Ostensurus enim Aquinas Virginem non fuisse sanctificatam ante animationem, hanc reddit rationem: quia fetus inanimis gratiae sanctificantis capax minime est. Verum aliquis ei ita occurrere potuisset. Profecto opus est gratia sanctificante ad expellendum aut ad impediendum quominus locum habeat peccatum originale *formaliter* sumptum, quemadmodum (I. cit. Sect. IV.) ad pellendas tenebras aut impediendum quominus alicubi sint, necessaria est lux. Sed est ne etiam necessaria eadem gratia alicui subiecto inhaerens, ut ab *hoc eodem* pellatur vel impediatur quominus sit peccatum originale *instrumentaliter* sumptum? Nonne eo ipso quod persona in primo animationis instanti dicitur exempta ab originali peccato formaliter sumpto ope sanctificantis gratiae, huius sanctificationis intuitu est dicenda etiam in fetu inanimi praeservata ab originali peccato *instrumentaliter* sumpto? Huic instantiae, quam non potuit non praesentire Angelicus Doctor, satisfacit inquiring, non potuisse Virginem in primo instanti quo eius anima creata fuit et in corpus infusa ita sanctificari, ut propter huiusmodi sanctificationem conservata fuerit immunis a peccato originali *instrumentaliter* sumpto ante animationem. Non itaque cordi est Aquinati in praesentis quaestionis solutione ac thesi demonstratione definire utrum Beatae Virginis persona fuerit immunis nec ne a peccato originali formaliter sumpto, sed cordi omnino est ostendere, non potuisse ita immunem esse Virginis *personam* in primo instanti quo extitit a peccato originali, ut inferretur immunitas ante animationem, de qua immunitate ante animationem excludenda hic solummodo agebatur. Haec perbelle invicem cohaerent; quapropter, prima interpretatione posthabita, alteram amplectimur.

33. Sed, quod caput est, contextus ipse primam interpretationem falsam esse ostendit, alteram veram. Reapse in quem finem haec profert Aquinas « Christus enim hoc singulariter in humano genere habet, ut redemptione non egeat, quia caput nostrum est...? » Procul dubio ut id quod antecedentibus verbis enunciatione protulerat, demonstratione firmaret. Sed secundum primam interpretationem quid antecedentibus verbis protulit? Virginis personam non fuisse immunem a peccato originali formaliter sumpto. Porro hanc propositionem demonstratio illis verbis « Christus enim etc... » allata nec *per se*, nec *secundum Aquinatis prin-*

cipia vel minimum firmat. *Per se*, inquam. Virgo enim (ut fert apostolica definitio) redempta est, simulque eius persona est ab originali peccato omnino immunis. Dico etiam *secundum Aquinatis principia*. Ipse enim nos edocet (Sect. V.) aliquem redimi posse *vere* vel a malo contracto vel a debito idem malum contrahendi: debitum etiam reale contrahendi originale peccatum, secundum sanctum Doctorem, habetur eoipso quod semen conceptum peccato originali *instrumentaliter* sumpto subiicitur. Ergo, secundum eiusdem principia, pessima est conclusio huius enthymematis. Virgo redempta est: ergo eius persona in primo instanti quo anima rationalis fuit creata et corpori infusa, fuit originis culpa obnoxia. Quamobrem reiiciamus ut praeposteram, verborum quae demonstrationem « *Christus enim...* » antecedunt, primam interpretationem, qua posita, Aquinas logicarum legum prorsus inscius esse convincitur.

Verum si alteram interpretationem adhibemus, egregie singula connectuntur, atque optima est conclusio (secundum Aquinatis doctrinam) huius enthymematis: Virgo redempta est: ergo vi sanctificationis, qua in primo instanti quo anima fuit creata et in corpus infusa Virginis persona perhibetur fuisse praedita (Sect. II.), nequivit conservari immunis ab originali peccato instrumentaliter sumpto ante animationem. Si enim poterat immunis conservari B. V. ab originali peccato instrumentaliter sumpto ante animationem, reali debito contrahendi originale peccatum, formaliter sumptum, secundum Aquinatis sententiam non subiaceret Virgo, et propterea redemptione minime egnisset (Sect. V.).

34. Age vero rimemur etiam paulisper verborum significationem quibus utitur Aquinas in praesenti quaestiuncula, cum id matri denegat quod filii proprium esse asseverat. Et ne longius quam par est excurrat oratio, nonnulla tantum subiiciam. Christi *proprium* esse affirmat Aquinas *nunquam* originis culpa fuisse subiectum, atque idcirco nec formaliter nec instrumentaliter sumptae, nec eidem nec *proprie* debito eam contrahendi. Quam ob rem inficiatur posse reperiri aliquam aliam personam, quae nunquam fuerit eidem culpa obnoxia, ideoque omnem aliquando subiectam fuisse. Ex hoc vocabulo — *nunquam* — inferre ne iure meritoque poteris Aquinatem subiecisse Virginem originali peccato in primo instanti quo anima rationalis creatur et in corpus infunditur? Haudquaquam. Satis enim est, secundum Angelicum Doctorem, ut *aliquando*, nempe in semine concepto *ante animationem* fuerit instrumentaliter subiecta.

Quid, quod parallelismi lex id esse prorsus ex mente Doctoris Angelici persuadet? Et re quidem vera in quaestione XXVII. art. 2, III. Summae, in quo articulo eandem quaestionem omnino discutit, iisdem pene verbis, iisdem prorsus argumentis utitur. Verum hoc in loco ex oeconomia redemptionis infert non potuisse *nunquam* Virginem originali peccato obnoxiam fuisse, atque ideo *ante animationem* eidem subiacerisse, non quidem formaliter sumpto (Sect. II.), sed instrumentaliter. « *Quocumque modo ante animationem* Beata Virgo sanctificata fuisset, *nunquam* incurrisset maculam originalis culpa, et ita non indignisset redemptione et salute, quae est per Christum. »

Ex quibus verbis, tamquam perspicuis sane praemissis, inferre possumus: ergo *si aliquo modo ante animationem* Beata Virgo incurrit originis culpam (instrumentalem scilicet in fetu inanimi), indiguit redemptione et salute quae est per Christum. Quapropter in hoc etiam commentarii loco ad tempus *ante animationem* est referendum vocabulum *nunquam*, quod nullo prorsus iure et contra Aquinatis mentem referretur ad primum animationis instans.

Etiam: nonne perspicua haec verba sunt? « Est erroneum dicere quod aliquis sine peccato originali conciperetur; quia ille qui sine peccato originali conciperetur, non indigeret redemptione quae facta est per Christum; et sic Christus non esset omnium hominum redemptor (IV. 45, 1, 4). » Et: « Similiter, quia si cum peccato originali concepta non fuisset, non indigeret per Christum redimi; et sic non esset Christus universalis hominum Redemptor: quod derogat dignitati Christi (Opusc. Comp. Theol. c. 224). » Id ergo quod secundum Aquinatis doctrinam requiritur et sufficit ad oeconomiam redemptionis est *conceptio* originali peccato subiecta: conceptio autem *nunquam* ab Aquinate animationis loco, quemadmodum fit nostris temporibus, usurpatur. Quam ob rem etiam praesens testimonium ita nos interpretari debemus, ut dicamus ex redemptionis oeconomia (quae in eodem veluti ratio asseritur) non negari sanctificationem in primo animationis instanti, sed eam sanctificationem ex qua sequatur immunitas a peccato originali in fetu ante animae rationalis creationem et in corpus infusionem.

35. Silentio praeterire haud possum Aquinatis studium, quo dum thesim probat (Commentario Sententiarum III. Dist. III. 1, 1, 2, et Sum. Th. III. XXVII. 2): « Virginem ante animationem subiacerisse originali peccato, » movetur ad persuadendum omnibus *maximam* esse infra Christum Virgini puritatem tribuendam, ideoque (quod fluit ex positae quaestionis statu) excepta subiectione originali peccato instrumentaliter sumpto *ante animationem*, omnimodam immunitatem a culpa eidem Virgini esse concedendam. Loco citato Summae ait: « *Si nunquam* (scilicet nec ante animationem, ut exigit quaestio proposita) anima Virginis fuisset contagio originalis peccati inquinata, hoc derogaret dignitati Christi, secundum quam est universalis omnium Salvator. Et ideo sub Christo *maxima* fuit Beatae Virginis puritas. » Huius Commentarii textu ad 3 « haec puritas soli Homini Deo debebatur, ut ipse quasi unicus Redemptor humani generis *nulla* peccati servitute teneretur (id aequivalet vocabulo *nunquam* paulo ante adhibito), cui competebat, omnes a peccato redimere; unde non hanc puritatem, sed sub hac *maximam* Virgo Mater eius habere *debit*. » Atqui omnino falsa redderetur Aquinatis sententia, si vera prima textus, de quo viget controversia, interpretatio esset: *maxima* enim Virginis puritas dici nequit, si praeter quam quod originali peccato in concepto semine dicatur obnoxia et ideo redemptionis indiga, dicatur etiam originali peccato in primo instanti, quo eius anima fuit creata et in corpus infusa, subiecta (1). Ergo ex verborum et im-

(1) Cardinalis Caietanus re quidem vera fatetur, hac una

diato et mediato contextu satis apparet primam interpretationem esse reiiciendam, alteram amplectendam.

36. At inquires: Allato textu Commentarii Aquinas vult *animam* esse culpae subiectam; porro anima non existit ante animationem: ergo loquitur de primo animationis instanti. Quamquam ex hactenus prolatis riteque discussis rationibus hoc ultimum plane videatur vanum adversantium effugium: nihilominus, si quae latitat, difficultatis speciem dissolvam. Ea igitur mens est Aquinati, ut affirmet omnem animam (praeter Christi animam) *aliquando* esse obnoxiam peccato originali, vel quatenus anima consideratur existens in proprio corpore, vel quatenus consideratur in Adamo, immediatis parentibus et concepto semine, ex quo individua natura oritur. Quamquam enim animae rationales a Deo creentur, vel, ut inquit schola, ex nihilo sui et subiecti efficiantur; nihilominus in Scripturis sanctis dicuntur a parentibus generari, atque ideo etiam in parentibus et concepto semine esse praeexistentes. Non quidem quia in parentibus aut concepto semine praeexistant *formaliter*, aut ita *instrumentaliter* quemadmodum corpus praeexistere in semine est dicendum, sed quia ex constabilito divinae Providentiae ordine generatio humana terminatur (ut verbo scholae hac in re utar) ad animam a Deo creandam veluti ad propriam et *naturalem* generati formam. Quae est etiam explicita scholae sententia (I. II. 83, 1, ad 3). « *Anima* huius hominis non fuit secundum seminalem rationem in Adam peccante sicuti in principio effectivo, sed sicuti in principio dispositivo (ergo aliquo modo *fuit* in eodem); eo quod semen corporale, quod ex Adam traducitur, sua virtute non efficit animam rationalem, sed ad eam disponit. » Quam ob rem hanc comparisonem instituit Aquinas: ita peccatum originale continetur in concepto semine, ut in eodem continetur humana natura, quae est huiusmodi ob animam rationalem a Deo creatam (loc. cit. Sect. III.). Ergo cum saepe saepius Aquinas affirmet peccatum originale contineri in parentibus aut concepto semine, minime est improbanda nostra haec interpretatio (quae doctrinam pluribus rationibus comprobata sequitur), qua dicimus Aquinatem docere animam Virginis in parentibus et concepto semine subiectam fuisse originali peccato *instrumentaliter* sumpto, non autem in *propria* existentia eidem *formaliter* sumpto subiactis.

Quid, si quis interpretationi allatae praeiudicium novitatis opponat? Fateor, postquam multis rationibus interpretationem, quam excogitaveram, firmaverim, me mihi eandem difficultatem obiecis. Sed Aquinatis explanatore a Porrecta consulto, odiosae novitatis species evanuit. Eandem

admissa doctrina, sententiam Aquinatis dicentis « sub Christo maxima fuit B. Virginis puritas » esse veram. Ita ille (in III. 27, 2). « Si tenetur Beatam Virginem *non ex vi conceptionis*, sed ex gratia singularissima in ipso instanti infusionis animae, infusam illi animam praeservatam ab originali peccato, quod *tunc* incurrisset nisi illa gratia affuisset, specialis modus redimendi ac salvandi a peccato originali Christo attribuitur respectu suae Matris. Sic enim ipsa Beata Virgo indiguit redimi et salvari a peccato per Christum, quoniam ipsa tunc incurrisset peccatum, nisi manus gratiae praeveniens non tempore sed natura affuisset. Et ita puritas eius fuit maxima sub Christo, qui nullo modo indiguit redimi, qui ex vi suae conceptionis fuit sanctus. »

enim interpretationem eidem testimonio cl. Aquinatis explanator subiicit. In primis veluti ratum habet fidei catholicae non posse repugnare sententiam dicentium potuisse Virginem a peccato originali formaliter accepto esse immunem. Verum sibi obiicit Aquinatis testimonium allatum. « Adhuc tamen omnibus praemissis, ut par est, concessis, remanet *dubium* in verbis D. Thom. 3, Sent. Dist. 3, art. 1, quaest. 2. — Sanctificatio B. Virginis non potuit esse decenter in ipso instanti infusionis animae, ut scilicet per gratiam tunc sibi infusam conservaretur, ne culpam originale incurreret; omnibus enim convenit redimi per Christum. Hoc autem esse non posset, si alia anima inveniretur quae nunquam originali macula fuisset infecta. — Respondetur quod tale dubium procedit ex eo quod verba illa male intelliguntur. Si enim iuxta verum sensum Sancti Doctoris intelligerentur, sine ulla dubitatione *ab omnibus* pro veris, cum sua ipsius ibi annexa probatione, tuto reciperentur. Duobus namque modis cum sententia sua praedicta intelligi possit, modo tantum catholico intelligit atque intelligi vult eam D. Thomas. Pro qua re sciendum, quod si sanctificatio illa intelligatur fieri in illo instanti per gratiam infusam animae, creando scilicet animam illam in gratia, ita quod simul purgetur caro illa ab infectione contagiosa qua secundum cursum ordinarium contaminare solet animam sibi advenientem; tunc impossibilis est ista sanctificationis positio, stante fide hac, scilicet quod Christus sit omnium hominum salvator a peccato. Nam si caro illa sive embrio a praedicta contagione simul fuerit emundata, nonne tunc vides aperte, quod anima sibi infundenda non erit in periculo cadendi sive contrahendi peccatum originale ex unione ad carnem illam? Quod si non fuerit in periculo illo, numquid non tenuiter consideranti patet, quod illa anima non indiget adiutor e aliquo dante sibi manum ne cadat? Quod si hoc, ergo manifeste constat, et quod a periculo cadendi (quod nullum est) non indiget anima illa salvari per Christum, et consequenter quod Christus non est universalis redemptor, quod est haeresis. Omnia clara sunt, et sic intellexit Sanctus Ecclesiae Catholicae Doctor sententiam suam praemissam, in cuius evidens signum ipse ad probationem sui dicti adduxit hoc, scilicet quod tunc B. Virgo non indiguisset redimi a peccato per Christum, cum tamen pro comperto haberet, quod ad verificandam talem indigentiam suffecisset, ipsius animam fuisse in proximo periculo cadendi in originale. Sin autem sanctificatio illa intelligatur fieri in illo instanti infusionis animae per gratiam ei collatam, creando scilicet animam ipsam in gratia, ita ut caro illa embrionis remaneat corporali sua corruptione infecta, tum possibilis est decenter, idest, salva fide, haec sanctificationis positio. Tunc enim adhuc verum est, quod anima illa B. Virginis erat in periculo cadendi, quantum est ex potentia sua naturali et carnis, quam mox informatura erat, nisi aliunde, idest per gratiam ex merito Christi sibi datam, ab illo casu imminente liberaretur (In III. P. quaest. 27, art. 2). » Sed de argumentis, quibus nostra interpretatio fulcitur, hactenus.

37. Ut autem ob oculos pateat germana Aquinatis sententia, expedit ea quae habentur L. III.

Dist. III. qu. 1, art. 1, quaestiuncula 2^a exhibere, adiecta perbreui declaratione.

Ad secundam quaestionem dicendum, quod sanctificatio Beatae Virginis non potuit esse decenter ante infusionem animae, quia gratiae capax nondum erat: sed nec etiam in ipso instanti infusionis, *ut scilicet* per gratiam tunc sibi infusam conservaretur, ne culpam originalem incurreret. Christus enim hoc singulariter in humano genere habet, ut redemptione non egeat, quia caput nostrum est, sed omnibus convenit redimi per ipsum: hoc autem esse non posset, si alia anima inveniretur quae *nunquam* originali macula fuisset infecta; et ideo nec Beatae Virgini nec alicui praeter Christum hoc concessum est...

Haec puritas soli Homini Deo debebatur, ut ipse quasi unicus Redemptor humani generis nulla peccati servitute teneretur, cui compete-
bat omnes a peccato redimere: unde non hanc puritatem, sed sub hac *maximam* Virgo Mater eius habere debuit.

Ad secundam quaestionem qua quaerebatur, num B. Virgo potuerit sanctificari ante animationem, dicendum: sanctificationem B. V. non potuisse decenter esse ante infusionem animae, quia gratiae capax nondum erat: sed nec etiam *ita* in ipso instanti infusionis, *ut* per gratiam hoc instanti sibi infusam aut huius gratiae intuitu in prima inanimati fetus conceptione conservaretur, ne culpam originalem *instrumentaliter* sumptam incurreret. Unus enim Christus redemptione non eget. Si autem alia anima inveniretur quae, prouti in se consideratur, non esset originali peccato formaliter sumpto obnoxia, nec esset eidem *instrumentaliter* sumpto subiecta, prouti consideratur in concepto semine et inanimato fetu existens (n. 15), huiusmodi anima, debito reali peccati contrahendi minime obligata, redemptione non egeret (Sect. V.). Id igitur nemini praeter Christum concessum est. Infra autem hanc puritatem, maxima est Virgini Matri puritas tribuenda, qua scilicet eius persona a peccato (n. 7, 8, 9) dicitur omnino immunis, et eius anima ab initio suae existentiae a macula peccati originalis formaliter accepti omnino praeservata.

Haec ratione reor Aquinatis sententias invicem illustrari, atque illum locum, qui summa perspicuitate gaudet (I. Dist. 44, 5), de quo nulla prudens dubitatio oriri potest, faciem praebere interpretationi eorum de quibus disceptatio habetur. Haec enim est rectae interpretationis regula, quam hisce verbis tradidit Salmeron (Com. Prolog. IX. can. 52): « Locum per alios locos, qui eadem nomina vel verba continent, vel eundem sensum tradere videntur, interpretemur. Siquidem is locus, qui apertius eandem rem tractat, serviet ei qui obscurior est, et quasi illius erit commentarius. Ad hoc praestandum hortatur Augustinus (II. De doct. christ. c. 9), in hunc modum: — Ad

obscuriores locutiones illustrandas de manifestioribus sumantur exempla, et quaedam certarum sententiarum testimonia dubitationem de incertis auferant. — Et Origenes (Hom. 24 in Num.): — Facilius in Scripturis quod quaeritur agnoscitur, si ex pluribus locis quae de eadem re rescripta sunt proferantur. »

58. Missa facio cetera quae ad difficultatis propositae solutionem conferre posse videntur. Quae protuli abunde sufficiunt. Itaque qui contendere mavult allato Commentarii in Sent. lib. III. textu Aquinatem professum fuisse doctrinam Virginis Dei Matris privilegio inimicam, interpretationem eiusdem textus a nobis prolatam ac defensam ostendere absurdam debet, aut saltem omni probabilitate destitutam, atque ea argumenta dissolvere quibus in disserendo nos usi sumus. Ius enim hoc nobis est. Nemini enim fas est erroneae doctrinae incusare Aquinatem Ecclesiae Romanae Doctorem praeclarissimum, nisi prius omni probandi vi destituta esse ostendat quae ab iis proferuntur qui eius causam defendendam suscipiunt.

59. Et haec lucusque dicta satis esse videntur ad doctrinam de Immaculata Virgine Deipara quam Angelicus Doctor est professus vindicandam. Praepositis enim illis locutionibus ex quibus luculenter patet Aquinatem stetisse pro Immaculatae Virginis privilegio, ostendimus eos Angelici Doctoris textus, qui solent afferri ut oppositae sententiae fuisse convincatur, ad hoc probandum prorsus esse ineptos. Hoc unum ex Angelici Doctoris doctrina accurate perpensa inferri posse videtur, ipsum subiecis-
se Virginem Deiparam ante animationem, in fetus inanimati conceptione, peccato originali *instrumentaliter* sumpto, ne ab eadem Virgine removeret reale debitum contrahendi originale peccatum formaliter sumptum, in eius animae rationalis creatione et in corpus infusione, atque ideo redemptionis minime indigam affirmaret. Quam ob rem mihi satis videtur ostensum quod erat propositum, nempe: demonstrari nullatenus posse Sanctum Doctorem ab ea declinasse doctrinam quae de Immaculata Virginis conceptione a Beatissimo Patre Pio P. IX nostris temporibus definita est. Utrum id merito, sapientis lectoris erit iudicium: mihi vero interim dulcis occurrit cogitatio, me Deiparae Sanctissimae tenui hoc labore rem non ingrati fecisse, meique in Angelicum Doctorem, cuius sapientia maxime delector, obsequii signum exhibuisse.

SECTIO VIII.

Difficultates, quas recentissime contra explanationem testimoniorum Aquinatis hactenus a nobis propositorum viri eruditi oggerunt, diluuntur, atque eadem interpretatio confirmatur.

40. a) In primis obicitur demonstrationem exhibitam non ea praeditam esse virtute, ut evidenter pateat Angelicum Doctorem stetisse pro sententia catholica de Immaculatae Virginis privilegio; quaedam enim testimonia allata certe non respuunt sensum contrarium ei, qui Aquinatis esse affirmatur.

Respondeo hanc difficultatem laborare falsa quadam suppositione. Non enim lucubrationis sco-

pus fuit demonstrationem evidentem exhibere, qua omnibus pateat Aquinatem stetisse pro catholica sententia, sed potius non posse demonstrari eundem tradidisse doctrinam catholicae sententiae contrariam. Et re quidem vera, ab initio generalem quaestionem hisce terminis proposui: *Utrum ex doctrina Sancti Thomae Aquinatis inferri aliquid possit definitioni de Immaculato Deiparae conceptu minus consentaneum.* Et in prima Sectione n. 6, ubi scopum totius tractationis perspicuis limitibus definivi, dixi: *Quibus praeiactis, non minus brevi quam perspicua enunciatione huius tractationis scopus determinandus est. — Ea igitur mihi mens est ut ostendam: demonstrari nulla ratione posse Aquinatem fuisse professum, quod attinet ad Deiparae Virginis originem, sententiam diversam ab ea quam Sedes Apostolica nostris temporibus tamquam catholicum dogma definivit.* Nemo est qui, si attente rem perpenderit, non videat multum differre demonstrationem, qua conclusio affirmans probatur, ab ea qua negans conclusio infertur. Putas ne eandem esse demonstrationem qua ostendis non posse demonstrari animam humanam esse mortalem, cum ea qua demonstras ipsam esse immortalem? Sic, ut ostendam vera demonstratione Sanctum Doctorem stetisse pro Immaculatae Virginis privilegio, oportet rem ita firmare, ut adversarius omnino non possit in diversam sententiam probabiliter interpretatione Aquinatis testimonia pertrahere. Ut autem probem non posse demonstrari diversam sententiam fuisse professum, satis est testimoniis, quae ut Immaculatae Virginis privilegio contraria ab adversariis afferuntur, apponere interpretationem huic privilegio consonam, et demonstrare huiusmodi interpretationem talibus niti argumentis, quae ipsam probatione dignam reddant. Quamquam autem non ignoro plurimos ex huius tractationis accurata lectione hausisse certitudinem de sincera Aquinatis doctrina; tamen, quod mea maxime refert, certe scio neminem vera probatione ostensurum interpretationem testimoniorum a me allatam, et multis rationibus communitam non esse admittendam, eo quod contraria interpretatio tamquam germana demonstratur.

41. b) Opponunt etiam nobis R. R. Episcopum Burgensem cl. Malou dicentem: « Sanctus Doctor saltem tribus locis hoc privilegium explicitis terminis est inficiatus. » Tria autem loca, ad quae potissimum cl. Auctor respicit, sunt Sum. III. 27, 2. III. Dist. 5, 1, 1, 2. Opusc. super salut. angel. Praeterea etiam affirmat: « Etsi testimonia huiusmodi silentio praetereamus, talis est Aquinatis doctrina, quae nos ad Virginis privilegium inficiandum perducit. »

Cl. et R. R. Episcopi auctoritas hac in re nullum negotium nobis facessere videtur. Ultro enim concedimus ea protulisse; verum et protulit iis omnino contraria in eodem prorsus articulo (1). Testimoniis enim Angelici Doctoris ad speciem

(1) Quae sibi mutuo opponunt in eodem articulo cl. auctoris (L'Immaculée Conc. Bruxelles 1857, Tom. II. c. 13, art. 14), hic relata volumus. « Indépendamment des textes de ses écrits, l'ensemble de ses doctrines conduit à la négation du privilège de la sainte Vierge. — Quoique l'on ait pu dire, le Saint Docteur a nié en termes formels ce privilège, au moins dans trois passages de ses oeuvres. » Verum hisce opponuntur: « Il est donc bien certain que

Virginis privilegium denegantibus opponit testimonia, quae explicitis terminis ipsum affirmant. » Verum affirmavit ne unquam S. Thomas idem privilegium? In Com. I. Sent. hoc privilegium profitetur *explicitis terminis*. » Nec solum pro veris habet ea Aquinatis testimonia, Virginis privilegium affirmantia, quae extant in pervulgatis Sancti Doctoris editionibus, verum illud non recusat quod plurimorum codicum et eruditissimorum virorum auctoritate permotus admisit Em. Card. Sfrondrati (Innoc. Vindic.) in opusculo super salutationem angelicam, quodque ipse cl. Episcopus Malou accepit a R. et cl. Uccelli tamquam omnino conforme pluribus codicibus summa diligentia inspectis. Testimonium autem hoc est: « Excedit angelos, quantum ad puritatem. Ipsa enim purissima fuit quantum ad culpam, quia ipsa Virgo nec originale nec mortale nec veniale peccatum incurrit. » Quodque mirum est cl. Episcopus non dubitavit asserere: « Ipse (sc. S. Doctor) miro modo ita evoluit veritates illas, ex quibus pia sententia consequitur, ut sit enumerandus inter illustriores testes, quod attinet ad implicitam traditionem de Immaculata Conceptione. » Hisce ab Aquinate relatis tum in privilegii favorem tum contra ipsum, fatetur se non posse componere doctrinam Angelici Doctoris, qui non modo (ut ipse ait) separatis tractationibus, verum etiam in una eademque perbrevis dissertatione oppositas omnino sententias de Virginis conceptione est amplexus. Verum enim vero nonne potius a tantae inconstantiae culpa liberandus est Angelicus Doctor, si qua nobis via suppetat? Suspiciari ne possumus propriam sententiam hac de re retractasse Aquinatem, et tamen suos discipulos lectoresve suos de retractata sententia non admonuisse? aut in scriptis sententiam, a qua recessisset, intactam reliquisse? id ad quod praestandum ceteri omnes qui longe absunt ab Angelici Doctoris sanctitate sapientiaeque, officio se obstringi arbitrantur, ipse facere noluit? Sed enim nobis suppetit via qua Angelicum Doctorem ab ignorantiae levitatisque nota liberemus, si id quod plurimis atque validis rationibus verum esse comprobavimus profiteamur. Videlicet si 1) omnia testimonia, quae explicitis verbis Virginem in originali peccato *conceptam* esse affirmant, aut eius *conceptionem* peccato obnoxiam, aut eius

Saint Thomas a nié le privilège de la Mère de Dieu. Mais ne l'a-t-il jamais affirmé? Dans son Commentaire sur le premier livre des sentences il l'admet en termes formels... Dans le Commentaire de Saint Thomas sur la Salutation Angélique, tel que M. Uccelli l'a trouvé dans quatre excellents manuscrits contemporains du Saint Docteur on lit vers la fin: Marie surpasse la pureté des anges... Elle a atteint le plus haut degré de la pureté, en ce qui concerne le péché, car Elle n'a encouru ni le péché originel, ni le péché mortel, ni le péché veniel. — Il a (S. Thomas) merveillusement expliqué les vérités qui conduisent à la pieuse croyance, et il figure, nous l'avons vu, parmi les témoins les plus remarquables de la tradition implicite de l'Immaculée Conception... On conçoit qu'après l'avoir affirmée dans le commentaire sur le premier livre des sentences, il l'ait niée ensuite dans le commentaire sur le troisième livre, parce qu'entre ces deux ouvrages de longue haleine, il a pu changer d'avis; mais l'on ne conçoit guère que dans un commentaire qui a pu être récité dans l'espace d'une heure ou deux, le Saint Docteur ait enseigné le pour et le contre sur un même sujet, l'avoue que je ne puis résoudre cette difficulté, qui me porte à croire que Saint Thomas, dans cette question peu éclaircie de son temps, a flotté et passé d'une opinion à l'autre. »

carnem in ejus *conceptione* peccato infectam, aut etiam ipsam Virginis animam in *conceptione* originis peccato subiectam, referantur ad conceptionem fetus, prout referri debent quae, secundum Aristotelis, Aquinatis veterumque scholasticorum sententiam, animae rationalis creationem tempore praecedat; si 2) peccatum originale, cui Virgo in sui conceptione perhibetur subiecta, esse dicatur solummodo instrumentaliter tale, non autem formaliter; si 5) ex Redemptionis necessitate, quam requirit Aquinas, etiam dum de Virgine Deipara sermonem habet, reale debitum, atque ideo, secundum eius mentem, peccatum instrumentaliter sumptum inferatur, non vero originalis peccati formaliter sumpti existentia. Brevi, difficultates quibus non modo se premi, sed opprimi fatetur cl. auctor, haud aegre dissolventur, si doctrinam de peccati originalis propagatione amplectamur, quam non ad arbitrium, sed indubiis argumentis innixi tamquam Angelici Doctoris germanam in praesenti opusculo tradidimus.

42. c) Obiicitur etiam: ut germanam alicuius auctoris sententiam detegamus, ea loca sunt consulenda in quibus ex instituto rem pertractat, et sententiae, hac methodo determinatae, ea testimonia sunt aptanda in quibus eadem res breviter tangitur. Atqui contrarium fit in praesenti opusculo; ex testimoniis enim in quibus per transennam quaestio proponitur, determinatur Sancti Doctoris sententia de Virginis privilegio, et sententiae hac methodo haustae aptantur ea loca in quibus eadem quaestio ex instituto pertractatur.

Maiorem propositionem ultro amplector, si tamen huiusmodi testimonia in quibus quaestio ex instituto pertractatur reapse habeantur. Quod si haec desiderantur, dubio procul licet auctoris haurire sententiam ab iis testimoniis in quibus res obiter tangitur, praecipue si in eisdem quid auctor senserit clare pateat. Ita ad Theologica dogmata confirmanda saepissime Patrum testimonia desumimus ex iis locis in quibus non data opera, sed per transennam eadem dogmata proponuntur.

Minorem autem falsam esse omnino arbitror. Verum quidem est, testimonia expressis verbis Deiparae privilegium affirmantia non fuisse deprompta ab illis locis in quibus quaestio positiva (quam definiendam minime ex instituto suscepi) explicite pertractatur; sed huius rei causa est, quia haec loca omnino desiderantur. Et re quidem vera, Angelicus Doctor de Beatae Virginis sanctificatione ex instituto agit tum in Sum. Th. (III. 27), tum in Comm. in Lib. Sent. (III. 5).

In Sum. th. has quaestiones, quae ad praesentem controversiam maxime pertinent, ex instituto resolvit:

I. Utrum B. V. Mater Dei fuerit sanctificata ante nativitatem ex utero?

II. Utrum B. V. fuerit sanctificata ante animationem?

III. Utrum per sanctificationem fuerit B. V. fomes sublatus?

In Com. Sent. has etiam ex instituto pertractat:

I. Utrum B. V. fuerit sanctificata, antequam eius conceptio finiretur?

II. Utrum B. V. fuerit sanctificata ante animationem?

III. Utrum B. V. fuerit sanctificata ante nativitatem ex utero?

Porro nec in Summa th. nec in Comm. Sent. agitur haec quaestio: *Utrum B. V. fuerit sanctificata in primo animationis instanti?* quamquam et rerum tractandarum ordo et Aquinatis consueti agendi ratio (huic enim mos est singularum quaestionum praecipua puncta miro ordine pertractare) postulare videntur huius quaestioni accuratam liquidamque definitionem. Hunc defectum adnotavit etiam Card. Caietanus, tametsi eiusdem causam non adsignavit.

Sed enim ex locis in quibus citatae quaestiones ex instituto discutiuntur, semper nostrum scopum intendentes (qualem distincte proposuimus Sect. I. n. 6), erimus germanam Aquinatis doctrinam, quod attinet ad vocabulorum conceptionis et animationis significationes; quod spectat ad distinctionem quae viget inter peccatum originale instrumentaliter acceptum, quod in fetu inanimato reperitur, et peccatum originale formaliter sumptum, quod nonnisi in anima rationali tamquam in proprio subiecto esse potest; tandem quod pertinet ad redemptionis necessitatem. Inde non ambigua et tortuosa illatione, sed evidentissima demonstratione intulimus, omnia Aquinatis testimonia, quae, *quocumque modo*, affirmant fuisse Virginem Deiparam obnoxiam peccato originali in sui *conceptione*, omnino non posse referri ad primum animationis instans et ad peccatum originale formaliter sumptum; atque ex Redemptionis necessitate, quam saepissime Angelicus Doctor inculcat, solummodo consequi existentiam peccati originalis instrumentaliter sumpti in fetu adhuc animae rationalis experti. Hisce tuto positis, principia omnino perspicua stabilivimus quibus Aquinatem a nota contradictionis immunem fuisse demonstraremus.

43. d) Praeterea aiunt, per hunc defensionis modum consequi nos posse ab errore vindicare veteres doctores, qui certe Virginis Immaculae privilegio fuere infensi.

Respondeo, consecrarium minime sequi, si certum nobis sit eos fuisse tali privilegio inimicos. Ceterum facile ab errore vindicare possumus eos qui, quod attinet ad conceptionem et animationem et originalis peccati propagationem, profitentur doctrinam ei similem quam Aquinas profitetur. Quamobrem egregie ait De Vega: « Cum prisci doctores denegant Beatae Virgini sanctificationem in suo conceptu, loquuntur de conceptione sumpta pro commixtione seminis utriusque parentis ipsius Virginis, quae tempore aliquo praecessit animationi corporis. Cum vero affirmant, tunc peccatum originale contraxisse, intelligendi sunt de peccato et labe originali in reatu, debito, aut potentia proxima; quia materia illa informis seu embrio prorsus incapax erat tam peccati quam gratiae habitualis, quod non obscure tradit D. Bernardus epist. 174 (ad canonicos lugdunenses), et S. Thomas: unde solum erat capax reatus, seu potentiae proximae incurrendi peccatum in anima corpus informante; eodemque modo solum capax sanctitatis, quae rebus inanimis inesse potest, cum usibus sacris deputantur... Hoc ergo sensu plures antiqui scholastici adstruunt Virginem Deiparam in prima conceptione habuisse peccatum originale *non formale* et actuale, sed *virtuale*, scilicet in reatu vel debito proximo. » Ita Anselmus citatus, D.

Thomas in III. Dist. 3 et I. II. 81 et III. 27, D. Bonaventura cit. et Bellarminus L. IV. de amissione gratiae cap. 15 (De Vega S. I. op. cit. Tom. II. Pal. III. n. 246).

44. e) Instant etiam cum Card. Caietano: « Petendum est ab iis, si verba ista: *B. Virgo fuit concepta in peccato originali*: et similia, non explicant quod ipsa de facto contraxit originale peccatum, quibus verbis uti debeant Sancti et Doctores ad hoc explicandum? In his namque explicatur 1) persona B. Virginis nominatim ut subiectum originalis peccati; explicatur 2) tempus conceptionis; explicatur 3) originale peccatum; explicatur 4) factum per *ly concepta est, contraxit*, et similia. Quid ultra debuit apponi? Et si ista hic non significant, consequens est ut dicentes oppositum, scilicet: B. Virginem non esse conceptam in peccato originali: non significant hoc quod dicunt (Tract. de Conc. Virg. c. 4). »

Quamquam Card. Caietani auctoritas plurimi est facienda, et ipse ingenii acie in Aquinatis interpretatione videtur pene esse singularis; nihilominus, quod attinet ad praesentem quaestionem, minus consona veritati eum protulisse arbitror.

Et in primis si *conceptionis* vocabulo *unice* significatur conceptio personae seu animatio (ut nostra aetate fit), procul dubio verba illa *concepta in peccato originali* designant Virginem, in primo instanti quo anima eius fuit creata et in corpus infusa, subiucuisse originali peccato. Verum non ita est, si conceptionis vocabulo Doctores veteres significant id quod animationem praecedit, atque ideo antecedit creationem animae et in corpus, suis membris potioribus constitutum, infusionem. Quam ob rem cum Angelicus Doctor *semper* hac significatione usurpet *conceptionis* vocabulum, dum affirmat Virginem *conceptam* fuisse in originali peccato, 1) non explicat *personam* Virginis, sed semen conceptum aut fetum adhuc anima rationali carentem, tamquam subiectum originalis peccati 2), explicat quidem tempus, sed tempus quod creationem animae praecedit; 3) explicat originale peccatum, verum non formaliter sumptum, sed instrumentaliter acceptum, cui solummodo potuit subiici fetus anima rationali nondum informatus; 4) explicat per *ly concepta est, contraxit* et similia factum, sed factum subiectionis originali peccato instrumentaliter sumpto, ex quo debitum incurrendi originale peccatum formaliter acceptum et Redemptionis necessitatem derivari Sanctus Doctor concipiebat. Quocirca si quaeratur quid ultra *debuit apponere?* reponimus: debuisset a proprio autographo delere ea testimonia quibus non obscure, sed expressis terminis affirmat B. V. immunem esse a peccato originali, et gaudere *maxima*, post Christum, puritate; debuisset expressis terminis proponere hanc quaestionem (quam, ut supra innui, rerum tractandarum ordo exposcere videbatur): *Utrum B. Virgo in primo animationis instanti fuerit subiecta peccato originali?* et affirmativam responsum *sine ambagibus* omnino dare.

Quae autem a Card. Caietano subduntur a veritate aliena esse apparent. Et re quidem vera, qui affirmat Virginem *conceptam* in peccato originali non esse, aut 1) conceptioni nomine significat id quod praecedit animationem, aut 2) significat ipsam animationem. Si primum, qui

S. Th. Opera omnia. Index.

taliam affirmat, certe indicat non fuisse Deiparam subiectam in animatione seu conceptione personae peccato originali. Sola enim immediata ratio ob quam secundum veteres Doctores anima in primo creationis instanti subiicitur originali peccato, haec est: quia in fetus conceptione habetur subiectio peccato originali instrumentaliter sumpto. Ablata porro ratione sufficiente, et rationatum aufertur. Quod si alteram significationem vocabulo conceptionis subnectat, nulla dubietas, ambages nullae nec esse nec fingi possunt.

Verum enim vero si principia, quibus utitur aliquando Caietanus, in defensione Aquinatis adhibeamus; procul dubio affirmandum nobis est Angelicum Doctorem, quod attinet ad Virginis Matris Dei immaculatam originem, non esse professum sententiam oppositam ei quae a Sede Apostolica modo ut catholicum fidei dogma est definita. Et re quidem vera, in Com. opusc. de Ente et Essentia, contra sententiam Aquinatis quam sic exhibet — *quaevis intelligentia constituit unam speciem* —, quosdam Parisiensium Doctorum articulos in medium profert, quorum auctoritatem pluribus rationibus imminuere satagit; et denique ait: « Dicitur tertio, quod cum Sanctissimus Urbanus Papa doctrinam S. Thomae approbaverit in Extravaganti, quae incipit: *Laudabilis Deus in sanctis suis*: mirum est quomodo isti audeant, contra Romanae Ecclesiae approbationem, reducere articulos Parisienses. Sunt autem verba Domini Papae in calce Extravagantis ad Universitatem Tolosanam illa: *Volumus insuper et tenore praesentium vobis iniungimus, ut dicti Beati Thomae doctrinam tamquam veridicam et catholicam sectemini, eamque studeatis totis viribus ampliare*. Haec verba attendant adversarii, et videant quanta temeritate contra mandatum Summi Pontificis catholicam S. Thomae doctrinam impugnare nituntur. » Ergo, Card. Caietano auctore, affirmari nequit Sanctus Thomas protulisse unquam sententiam contra catholicam Sedis Apostolicae doctrinam. Quocirca cum sit catholica Sedis Apostolicae doctrina, Deiparam in primo animationis, seu conceptionis personae instanti fuisse ab originali peccato immunem, dicendum quoque erit diversam interpretationem esse testimoniis Aquinatis subiiciendam ab ea quam eisdem Card. Caietanus subiecit.

45. f) Denique obiciunt: Si Aquinas docuit in Virgine post animationem seu personae conceptionem remansisse fomitem etsi ligatum, omnino fuit infensus Virginis Immaculae privilegio de immunitate ab originali peccato. Atqui illud docuit; igitur hoc est etiam admittendum. Quis in dubium revocare poterit maiorem propositionem? Minor autem patet ex pluribus Angelici Doctoris testimoniis.

Maiorem nego, et minorem transmitto. Card. Caietanus affirmavit (De Conc. Virg. c. 3), ea simul posse componi, scilicet immunitatem a peccato originali in primo animationis instanti, et ligati fomitis existentiam. Etiam a Porrecta ait: « Conclusio 1^a: Melius videtur dicendum quod per sanctificationem in utero non fuerit sublatus Beatae Virgini fomes secundum essentiam, sed quod remanserit ligatus. Prima haec conclusio cum sua probatione potest verificari de B. Virgine, posito etiam quod ipsa per gratiam sanctificantem, idest iustificantem, fuisset praeservata ab a-

ctuali contractione peccati originalis. Dictum est enim supra (cf. testimonium allatum n. 56), quod data illa praeservatione remanebat adhuc ex parte carnis (sc. in fetu ante animae infusionem) infectio, licet non potuisset de facto inficere animam gratia vestitam, sibi primo advenientem (In III. 27, 5). • Manifestum itaque est difficultatem esse prorsus inanem.

Verum invat hac in re paulisper immorari, ut germana Aquinatis sententia lectori perspicue innotescat. Sciendum itaque est in homine, utpote *animali rationali*, duplicem esse cognoscendi potentiam, spiritualem alteram, alteram sensitivam; his autem duabus cognoscendi potentiis respondere binas appetendi potentias, quarum una est spiritualis, altera autem sensitiva. Appetendi facultas spiritualis, quae voluntas nuncupatur, in qua formaliter libertas residet, una intelligendi potentia movetur, et phantasia solummodo appetitus animalis excitatur. Quam ob rem ex eo quod, posita ratione sufficiente, ponitur etiam rationatum, a phantastica apprehensione boni sensibilis *naturaliter* excitatur animalis appetitus, etsi nondum ratio de eodem bono sensibili iudicium tulerit, neque ad actum voluntas processerit. Potentia autem appetitus animalis dicitur *fomes* non ex toto, sed ex parte; eatenus scilicet, quatenus praevenire potest suo motu rationem, in ea tendendo quae ordini rectitudinis honestatisque adversa ab eadem ratione indicantur. Quocirca fomes fuisset *naturalis* hominis nisi Deus progenitorem omnium Adamum ad supernaturalem iustitiae statum evexisset. Huic enim, praeter cetera privilegia aut gratiae dona, illud etiam Deus contulit, quod nunquam appetitus animalis suis motibus rationem praeveniret. Peccante Adamo, fomes peccati est humano generi relictus, tamquam peccati poena.

Hisce praeiactis, quam ratione potuisset secundum Aquinatem auferri aut extinguere in Virgine peccati fomes, quam ratione ligari? Exinctus fuisset fomes, si Virginis intellectivae et sensitivae potentiae ope gratiae ita fuissent dispositae, ut *nunquam* appetitus animalis suo motu potuisset rationis arbitrium praevenire, sive quod attinet ad ea quae honestati opposita sunt, sive ad cetera. • Restat ergo ut dicamus quod vel totaliter fomes fuerit ab ea sublatus per primam sanctificationem, vel, si remanserit, quod fuerit ligatus. Posset enim intelligi quod totaliter fuerit sublatus fomes hoc modo; quod praestitum fuerit B. Virgini ex abundantia gratiae descendens in ipsam, ut talis esset dispositio virium animae in ipsa, quod inferiores vires *nunquam* moverentur sine arbitrio rationis, sicut dictum est fuisse in Christo, quem constat peccati fomitem non habuisse, et sicut fuit in Adam ante peccatum *per originalem iustitiam*: ita quod quantum ad hoc, gratia sanctificationis in Virgine habuit vim originalis iustitiae (III. 27, 5). •

Ligatus autem fomes, secundum Aquinatem, in Virgine fuit, quia eidem *etiam per gratiae abundantiam* impedimentum factum est ne appetitus animalis praeveniret rationis arbitrium non quoad omnia, sed quoad ea quae ab honestatis norma deflectunt: • Contingunt autem huiusmodi motus inordinati ex hoc quod appetitus sensitivus, qui est harum passionum subiectum, non sic subiicitur rationi, quin interdum ad aliquid praeter ordinationem rationis moveatur, et quan-

doque contra rationem in quo consistit motus peccati. Sic igitur fuit in Beata Virgine appetitus sensitivus rationi subiectus *per virtutem gratiae ipsam sanctificantis*, quod nunquam contra rationem movebatur, sed secundum ordinem rationis; poterat tamen habere aliquos motus subitos, non ordinatos ratione... Quia in Beata Virgine Maria non erant inferiores vires totaliter rationi subiectae, ut scilicet nullum motum haberent, a ratione non praeordinatum, et tamen sic cohibebantur *per virtutem gratiae*, ut nullo modo contra rationem moverentur. Propter hoc solet dici, quod in Beata Virgine post sanctificationem remansit quidem fomes peccati secundum substantiam, sed ligatus (Opus. Comp. th.). • Alibi etiam: • Unde relinquitur, quod fomes per essentiam post primam sanctificationem remanserit, sed impeditus *per gratiam sanctificantem*, ne in peccatum inclinaret, aut a bono retraheret. In Beata Virgine inclinatio fomitis omnino sublata fuit et quantum ad veniale et quantum ad mortale (III. Dist. 5, 1, 2). • Supra dixi *etiam* per gratiae abundantiam; quia non inficior Sanctum Doctorem docuisse illud impedimentum etiam a divina providentia ortum fuisse (III. Sum. 27, 5). Quam ob causam mihi cordi est inculcare, Aquinatem docuisse ligatum fuisse Deiparae fomitem *a gratia sanctificante*, quam in prima sanctificatione accepit? Ut appareat, ad rem quod attinet, Aquinati non adversari doctores sane plurimos, qui affirmant in prima sanctificatione extinctum fuisse in Virgine fomitem peccati. Hi enim tunc extinctum esse fomitem dicunt, cum impedimentum *a gratia* oritur, ne appetitus animalis arbitrium rationis praeveniat, ligatum vero cum id accidit *per solam* extrinsecam Dei providentiam. De Vega ait: • Tunc dicunt ligari fomitem, quando inclinatio ipsa nativa appetitus sensitivi ex *sola* Dei providentia et *externa protectione* impeditur, ne reipsa operetur et appetat id quod est contra rationem, et ne ipsam praeveniat. Tunc autem extinguere fomitem et auferri dicunt, quando ex *abundantia gratiae* talis inest habitudo et dispositio virium animae et facultatum, ut inferiores nunquam moveri possent sine motu rationis; quocirca per huiusmodi gratiae abundantiam censent extinguere et auferri potuisse fomitem (Tom. I. Pal. IX. 860). • Ergo si de peccati fomite solum agamus, videlicet de illa tantum inclinatione qua fertur appetitus sensitivus in id quod honestatis normae opponitur, cum Aquinas affirmet explicitis verbis *per virtutem gratiae sanctificantis* in Virgine huiusmodi fomitem sive inclinationem sublata fuisse, patet non adeo a sententia plurimorum doctorum differre qui dicunt in prima Deiparae sanctificatione, qua ab originali peccato fuit praeservata, extinctum fomitem fuisse. Haec protuli non ad difficultatem enodandam, quae ut supra ostendi, nulla est, sed ad Sancti Doctoris hac super re doctrinam explicandam.

Itaque ex imbecillitate argumentorum quae contra demonstrationem a nobis allatam facta sunt, luculentius eiusdem firmitas apparet. Ideoque certum nobis est • demonstrari nulla ratione posse Aquinatem fuisse professum, quod attinet ad Deiparae Virginis originem, sententiam diversam ab ea quam Sedes Apostolica nostris temporibus tamquam catholicum dogma definivit. •

A. M. D. G.

T A B U L A

EORUM QUAE IN HOC VOLUME CONTINENTUR.

Ad lectorem typographus	pag. vii
Declaratio prooemialis Petri de Bergomo	» 4
In opera S. Thomae Aquinatis index seu Tabula aurea eximii do- ctoris F. Petri de Bergomo	» 7
Appendix	» 545
Index locorum omnium S. Scripturae explicatorum secundum libro- rum ordinem	» 550
Sententia S. Thomae Aquinatis de immunitate B. V. Dei Parentis a peccati originalis labe per Joannem M. Cornoldi S. I. proposita. »	683
Sectio I. Doctrina catholica exhibetur.	» ibid.
Sectio II. Sanctus Thomas Virginem Dei Matrem originalis peccati expertem fuisse profitetur	» 684
Sectio III. Quamquam sit aperta verborum oppositio, tamen rerum sententiarumque dissidium nullum reapse est inter doctrinam nostris temporibus catholico orbi cre- dendam propositam, et Aquinatem affirmantem Virginis conceptionem sanctam ne- quaquam extitisse sed peccato obnoxiam	» 686
Sectio IV. Nulla realis Aquinatem inter et catholicam doctrinam oppositio existit, quod attinet ad primam Deiparae sanctificationem.	» 690
Sectio V. Praeter ius ea Aquinati de Virginis redemptione adscribitur doctrina, quae cum sententia catholica minime componi potest.	» 692
Sectio VI. Articulus 2, qu. 27, III. p. Sum. declaratur.	» 694
Sectio VII. Difficultati ex Commentario in Sent. lib. III. dist. II. petitaе occurritur . .	» 698
Sectio VIII. Difficultates, quas recentissime contra explicationem testimoniorum Aqu- natis hactenus a nobis propositorum viri eruditi oggesserunt, diluuntur, atque ea- dem interpretatio confirmatur	» 702

FINIS.

THE HISTORY OF THE

PROGRESS OF THE ART OF PRINTING

IN GREAT BRITAIN, FROM THE FIRST BEGINNINGS OF THE ART, TO THE PRESENT TIME.

BY JOHN BASKIN, ESQ.

IN TWO VOLUMES.

LONDON, Printed by J. Baskin, at the Sign of the Crown, in St. Paul's Church-Yard, 1751.

THE SECOND EDITION, CORRECTED AND ENLARGED.

IN TWO VOLUMES.

LONDON, Printed by J. Baskin, at the Sign of the Crown, in St. Paul's Church-Yard, 1751.

THE SECOND EDITION, CORRECTED AND ENLARGED.

IN TWO VOLUMES.

EXPLICATIONES ABBREVIATIONUM

QUIBUS IN INDICIBUS GENERALIBUS OMNIUM OPERUM S. THOMAE AQUINATIS, UNUMQUODQUE OPUS INDICATUR

1 ^a <i>Indicat</i>	Prima Pars Summae Theologiae.
1-2 et 2-2	Prima Secundae Partis Summae Theologiae, et Secunda Secundae.
3 ^a	Tertia Pars ejusdem Summae.
1, d.	In primo libro Sententiarum, distinctione...
2, d.	In secundo Sententiarum, distinctione...
3, d. 4, d.	In tertio, et in quarto Sententiarum, distinctione...
	Haec linea denotat <i>item</i> : et distinguit unam allegationem ab altera circa eandem conclusionem: videlicet indicat quando S. Thomas eandem sententiam alibi repetit, ac confirmat.
q.	Quaestio, vel Quaestiuncula.
art.	Articulo.
a.	In argumentis pro prima parte articuli.
b.	In argumentis pro secunda parte articuli.
c.	In corpore articuli.
d.	In responsione ad argumenta ejusdem articuli; vel datur <i>m</i> super numerum ita 1 ^m 2 ^m et 3 ^m etc.: et intelligitur sententiam reperiri in responsione ad primum argumentum, seu ad secundum etc.
L. 1	In expositione primae Partis litterae Magistri Sententiarum.
L. 2	In expositione secundae Partis litterae Magistri Sententiarum.
L. 3, L. 4	In expositione tertiae, seu quartae Partis, ut supra in praecedentibus.
Lect.	Lectiones.
o.	o. per totum Articulum — prin ^o In principio articuli — me ^o In medio articuli — fi. in fine articuli.
Cg.	Hoc signum indicat Summam contra Gentiles.
li ^o	Libro.
c ^o	Capitulo.
1 ^m	In notabili primo ejusdem Capituli.
2 ^m	In notabili secundo ejusdem Capituli, et ita porro.
Verit.	In Quaestionibus disputatis de Veritate.
Pot ^a	In Quaestionibus disputatis de Potentia.
Ma.	In Quaestionibus disputatis de Malo.
Virt.	In Quaestionibus disputatis de Virtutibus in communi.
Unio.	In Quaestione disputata de Unione Verbi Incarnati.
Spiritu.	In Quaestione disputata de spiritualibus Creaturis.
Anima.	In Quaestione disputata de Anima.
Quol.	In Quolibeto... 1, 2, 3, 4, etc.
Opusc.	In Opusculo... 1, 2, 3, 4, etc.
Job	In Expositione super librum Job.
Psal.	In Expositione super Psalterium David.
Isa.	In Expositione super Isaianum.
Matth.	In Postilla super Matthaeum.
Jo.	In Postilla super Joannem.
Rom. Cor. etc.	In Expositione super Epistolas Pauli ad Rom. ad Cor. etc.
Dio.	In Commento super Dionysium de divinis Nominibus.
Trin.	In Expositione super Boetium de Trinitate, seu Opusc. 7 ^o
Hebdo.	In Expositione super Boetium de Hebdomadibus.
Caus.	In Expositione super Auctorem de Causis.
Ethi.	In Commento super XII. libros Ethicorum Aristotelis.
Ente 1, 2, etc.	In Commento super librum 1, vel 2 etc. de Ente et essentia.
Meta.	In Commento super XII. libros Metaphysicorum.
Phy.	In Commento super VIII. libros Physicorum.
Cae.	In Commento super libros de Caelo et mundo.
Gen.	In Commento super libros de Generatione.
Anima.	In Commento super libros de Anima.
Meteor.	In Commento super libros Meteororum Aristotelis.
Sensu.	In Commento super librum de Sensu.
Memo ^a	In Commento super librum de Memoria etc.
Somno.	In Commento super librum de Somno et vigilia.
Poster.	In Commento super libros Posteriorum.
Periher.	In Commento super libros Perihermenias.

Monitum — Quando non signatur Liber vel Capitulum, tunc primus Liber vel primum Capitulum, semper subintelligitur.

BQ 6822 1852 v.25	Thoi
----------------------------	------

Thomas, A.

... Opera omnia.

BQ
6822
1852
v.25

UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY
TORONTO, CANADA

